

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄
(04.10.2001 - 25.07.2002)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 4ης Οκτωβρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρία της Βουλής είναι η πρώτη συνεδρία της όγδοης βουλευτικής περιόδου. Σας καλωσορίζω θερμά και εύχομαι η παρούσα περίοδος να είναι τόσο δημιουργική και καρποφόρα όσο και οι προηγούμενες και ακόμα περισσότερο. Αυτό πιστεύω ακράδαντα ότι μπορεί να γίνει πραγματικότητα, γιατί, κοντά σε όλα τα άλλα, σήμερα βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να συνεδριάζουμε σε ένα ανακαινισμένο όμορφο κτίριο - αίθουσα της ολομέλειας. Να μου επιτρέψετε να πω καλορίζικη και καλή δουλειά.

Δράπτομαι της ευκαιρίας, για να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες και τα συγχαρητήρια προς όλους όσους δούλεψαν σκληρά για να γίνει τούτο κατορθωτό, και σε χρόνο, πρέπει να πω, ρεκόρ. Ήταν μια πολύ σπουδαία δουλειά: δούλεψαν σκληρά άνθρωποι, από τους αρχιτέκτονες μέχρι τον απλό εργάτη, για να χαρούμε σήμερα όλοι μαζί αυτή την ωραία αίθουσα και να τη χαιρόμαστε και στην πορεία. Είπα σε σύσκεψη που έχει γίνει με όλους τους συντελεστές τα συγχαρητήρια από μέρους ολόκληρου του σώματος και εξέφρασα και την ελπίδα και τη βεβαιότητα ότι οι εργασίες για αποπεράτωση της ανακαίνισης θα συνεχιστούν με τον ίδιο ρυθμό και στην ίδια ποιότητα.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι βουλευτές, συμπληρώθηκαν την 1η Οκτωβρίου σαράντα ένα χρόνια από την ανακήρυξη της κυπριακής ανεξαρτησίας, που επιτεύχθηκε ύστερα από θυσίες και αγώνες του λαού μας ενάντια στην αποικιοκρατία. Και, ενώ ο κυπριακός λαός προσδοκούσε να ζήσει σε συνθήκες ειρήνης, ελευθερίας και προόδου, τραγικά γεγονότα που συνέβησαν στο μεταξύ, πλήγωσαν καίρια την ανεξαρτησία και τη δημοκρατία της πατρίδας μας οδηγώντας το Κυπριακό στη σημερινή του δραματική μορφή.

Το φασιστικό εγκληματικό πραξικόπημα ενάντια στον Εθνάρχη Μακάριο και τη νόμιμη κυβέρνηση οδήγησε στη βάρβαρη τουρκική εισβολή, με αποτέλεσμα η πατρίδα μας να παραμένει από το 1974 μοιρασμένη με όλες τις τραγικές συνέπειες: καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εγκλωβισμένους, χιλιάδες πρόσφυγες, αδιευκρίνιστη την τύχη των αγνοουμένων μας, καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, εποίκισμο των κατεχομένων εδαφών μας.

Παρά τα τόσα πολλά δεινά που επισώρευσε η τούρκικη εισβολή και κατοχή ο λαός μας, χωρίς να κουράζεται, παραμένει όρθιος στις επάλξεις και συνεχίζει τον αγώνα του για τη σωτηρία της πατρίδας μας, την επανένωση του νησιού και τη

διασφάλιση συνθηκών ειρήνης, φιλίας, συνεργασίας σε μια κοινή πατρίδα όλων των νόμιμων κατοίκων του νησιού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων, Λατίνων. Αγωνίζεται και θα συνεχίσει μέχρι τέλους να αγωνίζεται για την εξεύρεση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού στα πλαίσια μιας διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών κορυφής.

Αντίθετα με τις διακηρυγμένες καλές προθέσεις της δικής μας πλευράς, Άγκυρα και Ντενκτάς συνεχίζουν την αδιάλλακτη στάση τους και δε δείχνουν οποιαδήποτε διάθεση για εξεύρεση μιας λύσης του Κυπριακού που να εξυπηρετεί τα συμφέροντα όλων των κατοίκων της Κύπρου και η οποία να συνάδει με το διεθνές δίκαιο, τις διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν μπορεί να αφήσει ασχολίαστες και απαρατήρητες τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις σε βάρος των Ηνωμένων Πολιτειών, που έπληξαν χιλιάδες αθώους και συγκλόνισαν την ανθρωπότητα. Διερμηνεύοντας τη θέση όλων των πλευρών του σώματος απευθύνουμε από αυτό το βήμα τη συμπάθεια και τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια προς τον αμερικανικό λαό για την απώλεια χιλιάδων αθώων ανθρώπινων ζώων και τις μεγάλες καταστροφές. Παράλληλα, καταδικάζουμε οποιοσδήποτε τρομοκρατικές ενέργειες από οπουδήποτε και αν προέρχονται, αφού όχι μόνο δεν προάγουν τους αγώνες των λαών για ελευθερία και δικαίωση, αλλά αντίθετα τους υπονομεύουν.

Πιστεύουμε στην ανάγκη διεθνούς συνεργασίας για την πάταξη της τρομοκρατίας. Εκφράζουμε ταυτόχρονα την πεποίθηση και την ευχή η σύγχρονη κοινωνία να καταπολεμήσει με σύνεση και λογική κάθε τρομοκρατία επιδεικνύοντας σεβασμό προς τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, με μοναδικό στόχο τη θεμελίωση

ενός παγκόσμιου συστήματος ασφάλειας που να εδράζεται στο διεθνές δίκαιο, στο σεβασμό της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας των κρατών, στην ειρήνη και τη συναδέλφωση των λαών. Αυτό μπορεί να γίνει μέσα από τον ΟΗΕ υπό την καθοδήγηση του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων πιστεύω ακράδαντα ότι θα έχει, μέσα σε αυτά τα πλαίσια, τη δική της συμβολή στον αγώνα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα 'θελα, τέλος, να αναφερθώ στην απώλεια ενός διακεκριμένου πρώην μέλους αυτού του σώματος, του Αβραάμ Αντωνίου. Βετεράνος συνδικαλιστής από τα νεανικά του χρόνια, ο Αβραάμ Αντωνίου υπήρξε σημαντικό στέλεχος του συνδικαλιστικού κινήματος του τόπου μας. Από τη θέση του γενικού γραμματέα της ΠΕΟ, του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συμμετέχοντας σε πολλά εργατικά σώματα της Κύπρου και του εξωτερικού, εργάστηκε ακούραστα, αθόρυβα και δημιουργικά για τους εργατικούς και κοινωνικούς αγώνες των εργαζομένων.

Η θητεία του στη Βουλή για δέκα χρόνια μας έδωσε την ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά τις αρετές του πολιτικού, του συνδικαλιστή, του ακούραστου υπερασπιστή των εργαζομένων αλλά προπάντων του ανθρώπου Αβραάμ Αντωνίου. Η Βουλή των Αντιπροσώπων φέρνει με συγκίνηση στη μνήμη τον εκλιπόντα συνάδελφο και τιμά τη μνήμη του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμώντας σήμερα την τεσσαρακοστή πρώτη επέτειο της κυπριακής ανεξαρτησίας και τη μνήμη όλων όσων θυσίασαν τη ζωή τους για την ελευθερία της πατρίδας μας, στη μνήμη των θυμάτων από τα χτυπήματα της τρομοκρατίας στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον και στη μνήμη του εκλιπόντος συναδέλφου Αβραάμ Αντωνίου σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

Ερχόμαστε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης της ολομέλειας. Επιτρέψτε μου, πριν αναφέρω καν το πρώτο θέμα, να καλωσορίσω τον Υπουργό Οικονομικών εδώ στην ολομέλεια, καθώς και τους υπόλοιπους φίλους υπουργούς, και να καλέσω τον Υπουργό Οικονομικών να προσέλθει στο βήμα, για να μας μιλήσει για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002.

Κύριε υπουργέ.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

(Τ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι βουλευτές,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα στο βήμα, ενώπιον της ολομέλειας της νέας Βουλής των Αντιπροσώπων. Η ομιλία μου προηγείται και φέτος της αναλυτικής εξέτασης του προϋπολογισμού, μια καινοτομία που υιοθετήθηκε πέρυσι και δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομικών να αναπτύξει τη φιλοσοφία της κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Στην ομιλία μου θα αναπτύξω τις στρατηγικές μας επιλογές και θα παραθέσω τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις. Θα αναλύσω τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική πολιτική, στα πλαίσια των οποίων εντάσσεται ο προϋπολογισμός, ώστε η Βουλή να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα της κυβερνητικής πολιτικής. Θα καταλήξω με αναφορά στις προοπτικές για το 2002, που αναπόφευκτα επηρεάζονται από τα πρόσφατα θλιβερά γεγονότα στις ΗΠΑ.

Ευχαριστώ τον τέως Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Σπύρο Κυπριανού, και τα μέλη της προηγούμενης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την εποικοδομητική συνεργασία που είχαμε. Είμαι βέβαιος ότι αρμονική και

εποικοδομητική συνεργασία θα υπάρξει και με το νέο Πρόεδρο της Βουλής και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με κοινό μας στόχο τη συνεχή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας.

Το 2001 είναι, ομολογουμένως, ένας δύσκολος χρόνος με πολλαπλές προκλήσεις. Δεσπόζουσα πρόκληση είναι η επιτάχυνση του πολυδιάστατου έργου της εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συμβολή της Ελλάδας στην προώθηση της πορείας εναρμόνισης και στην προώθηση του στρατηγικού μας στόχου για ομαλή ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι χωρίς υπερβολή τεράστια. Εκφράζω, είμαι βέβαιος, τα αισθήματα όλων επαναλαμβάνοντας για μια ακόμη φορά τις θερμότερες μας ευχαριστίες προς την κυβέρνηση της Ελλάδας και τον ελληνικό λαό για την πολύτιμη συμπαράταξή τους και την κάθε είδους υλική βοήθεια, που θωρακίζει την πατρίδα μας μπροστά στις όποιες εχθρικές επιβουλές.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Έχουμε ήδη εισέλθει σε μια νέα χιλιετία. Εκφράσαμε όλοι, διδασκόμενοι από τα παθήματα του παρελθόντος, την επιθυμία μας για ειρηνικό εικοστό πρώτο αιώνα, για έναν αιώνα οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής ευημερίας. Δυστυχώς, τα οράματά μας διαταράχθηκαν από τις πολύνεκρες τρομοκρατικές επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ. Τα γεγονότα αυτά, όπως και όσα πιθανόν να ακολουθήσουν, δημιουργούν κλίμα αβεβαιότητας στη διεθνή οικονομία. Παρ' όλα αυτά δε διαφοροποιήσαμε τις προβλέψεις μας μετά τα πρόσφατα γεγονότα. Ο προϋπολογισμός που βρίσκεται ενώπιόν σας αντανακλά τις πολύ καλές επιδόσεις της οικονομίας. Όμως, παρακολουθούμε στενά και συστηματικά τις εξελίξεις. Η σημερινή δύσκολη συγκυρία απαιτεί τη συστράτευση όλων. Απαιτείται όλοι, κυβέρνηση, εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, να επιδείξουμε την ενδεικνυόμενη αυτοσυγκράτηση, πνεύμα λιτότητας και περισυλλογής. Ευχόμαστε να πρυτανεύσει ανάμεσα στους

λαούς το πνεύμα της ειρήνης και να περιορισθούν οι αντιπαλότητες και οι συγκρούσεις. Σε αντίθετη περίπτωση όλοι ενωμένοι, κυβέρνηση, Βουλή, κόμματα και οργανώσεις, οφείλουμε να χειρισθούμε με μια κοινή συναινετική γραμμή τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις στην οικονομία, όπως, άλλωστε, πράξαμε σε κάθε τέτοια περίπτωση στο παρελθόν.

Η κυπριακή οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται μπροστά σε ιστορικές προκλήσεις. Διανύουμε μια νέα εποχή, διαφορετική από τις προηγούμενες δεκαετίες, μια πρωτόγνωρη εποχή στην οποία καταργούνται με γοργούς ρυθμούς οι φραγμοί στη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίου. Η ανθρωπότητα βιώνει έντονα την πορεία μιας παγκόσμιας οικονομικής ολοκλήρωσης. Το νέο διεθνές περιβάλλον είναι ρευστό και αβέβαιο και περικλείει σοβαρούς κινδύνους αλλά και μεγάλες ευκαιρίες.

Η τεχνολογία σημειώνει ραγδαίες εξελίξεις και επηρεάζει τα πάντα. Ένα νέο οικονομικό περιβάλλον διαμορφώνεται. Η επικράτηση της οικονομίας της αγοράς και η παγκοσμιοποίηση δημιουργούν νέες συνθήκες ενός σκληρού ανταγωνισμού. Σε αυτή τη ρευστή, από πολιτικής και οικονομικής σκοπιάς, εποχή κλειδί για την επιτυχία είναι η ικανότητα της συνεχούς προσαρμογής στα νέα δεδομένα και η ικανότητα του εκσυγχρονισμού.

Η Κύπρος είναι μια μικρή ανοικτή οικονομία, ευαίσθητη στις αλλαγές στο διεθνές περιβάλλον. Δεν είναι σε θέση να διαμορφώνει τις διεθνείς εξελίξεις. Συνταγή της επιτυχίας της υπήρξε πάντοτε ο δυναμισμός και η ικανότητά της να προσαρμόζεται στο ραγδαία μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον. Αυτή τη συνταγή της επιτυχίας πρέπει να εφαρμόσουμε και στο μέλλον. Βασικά συστατικά της είναι:

- η ευελιξία,
- η προσαρμοστικότητα και
- οι τομές – η τόλμη στις αλλαγές.

Η εποχή της παγκοσμιοποίησης είναι δεδομένη. Στην πρώτη ομιλία μου ενώπιον του σώματος τόνισα ότι μπροστά μας υπάρχουν δυο μόνο επιλογές: μια προοδευτική και μια συντηρητική. Η παρούσα κυβέρνηση έχει κάνει την επιλογή της, αυτή που διανοίγει νέους δρόμους προόδου, την προοδευτική. Η επιλογή αυτή συνεπάγεται αποδοχή του ανταγωνισμού. Αυτή η επιλογή αποτελεί τον κινητήριο μοχλό εκσυγχρονισμού της όλης ευρωπαϊκής οικονομίας.

Η ευρωπαϊκή πορεία αποτελεί την πυξίδα των στρατηγικών και πολιτικών μας επιλογών. Η θέση μας πολιτιστικά, πολιτικά και οικονομικά είναι στην Ευρώπη. Ταυτόχρονα αποτελούμε γέφυρα της Ευρώπης με την Αφρική και τη Μέση Ανατολή. Η ευρωπαϊκή προοπτική είναι ασφαλώς μια ιστορική πρόκληση. Πρέπει όλοι μαζί να την αξιοποιήσουμε, γιατί διασφαλίζει την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία και ταυτόχρονα λειτουργεί ως καταλύτης στην επίλυση του εθνικού μας προβλήματος, στη βάση των αρχών του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής πολιτικής και οικονομικής αρχιτεκτονικής.

Διανύσαμε με ταχύτητα αρκετό δρόμο σε αυτή την ιστορική πορεία. Κάναμε ουσιαστικά βήματα. Φτάσαμε σχεδόν στο τέρμα της μεγάλης πορείας. Δεν υπάρχουν περιθώρια για ολιγωρία. Βρισκόμαστε μπροστά στο κατώφλι της Ενωμένης Ευρώπης. Τα τελευταία δυο χρόνια καταφέραμε με την εξασφάλιση της απόφασης του Ελσίνκι, που με σαφήνεια τονίζει ότι η λύση του Κυπριακού δεν είναι προϋπόθεση για την ένταξη, να ανοίξουμε διάπλατα το δρόμο για ενσωμάτωση της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Τα χρονικά περιθώρια μέχρι την ένταξη είναι περιορισμένα. Στο διάστημα που ακολουθεί πρέπει να γίνουν τα τελικά βήματα χωρίς δογματισμούς, με βάση τα δεδομένα που προνοεί το κοινοτικό κεκτημένο και με καλά μελετημένες και προγραμματισμένες κινήσεις, κινήσεις που να θεμελιώνουν μια νέα, σύγχρονη αντίληψη, που να μας οδηγεί σε μια ευρωπαϊκή πορεία προόδου και εκσυγχρονισμού.

Η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο επηρεάζει και αφορά τόσο το δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα, την κάθε επιχείρηση, τον κάθε πολίτη. Αφορά ολόκληρη την κοινωνία.

Επικεντρώνουμε το κράτος στη μεγάλη κοινωνική του αποστολή, στην προσφορά κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών που βοηθούν στη βελτίωση της καθημερινής ζωής του πολίτη και τον ετοιμάζουν για την έντονα ανταγωνιστική οικονομία του εικοστού πρώτου αιώνα. Τη νέα οικονομία, τη νέα εποχή της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, της γνώσης και της πληροφορίας. Σ' αυτή τη νέα κοινωνία το κράτος διαδραματίζει ρόλο ρυθμιστού της οικονομίας και αρωγού των ασθενεστέρων. Διασφαλίζει τον ανταγωνισμό προς όφελος του καταναλωτή. Το κράτος δεν μπορεί να διαδραματίζει ρόλο επιχειρηματία, γιατί την αποτυχία του κράτους-επιχειρηματία την πληρώνουν οι οικονομικά ασθενέστεροι, τους οποίους το κράτος έχει την ευθύνη να στηρίζει και να φροντίζει. Το κράτος έχει έναν άλλο διαφορετικό ρόλο στη σύγχρονη εποχή, πιο σημαντικό, πιο στρατηγικό.

Η πορεία και οι στόχοι για τον εικοστό πρώτο αιώνα είναι για μας ξεκάθαροι. Η ανταγωνιστική οικονομία και η κοινωνική συνοχή είναι η μόνη διέξοδη πορεία, η μόνη πορεία για να υπερβούμε και να αξιοποιήσουμε τις προκλήσεις της νέας εποχής, της νέας οικονομίας.

Το 2001 η οικονομία διέγραψε για τέταρτο συνεχή χρόνο μια θετική πορεία. Σημειώθηκαν:

1. Ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης.
2. Διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης.
3. Μείωση του πληθωρισμού.
4. Μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.
5. Αύξηση του εισοδήματος των πολιτών.

Οι θετικές αυτές εξελίξεις ήταν το αποτέλεσμα της ορθής στρατηγικής στόχευσης και της προγραμματισμένης και συντονισμένης υλοποίησης των προγραμμάτων μας. Ο περιορισμός των χρονικών περιθωρίων μέχρι την ένταξη επιβάλλει, στο διάστημα που απομένει, να είμαστε πιο γρήγοροι, πιο αποφασιστικοί στην υλοποίηση των δεσμεύσεών μας. Σήμερα παρουσιάζονται μπροστά μας οι απρόβλεπτες εξελίξεις που σχετίζονται με τις τρομοκρατικές επιθέσεις στις ΗΠΑ. Είμαστε σε εγρήγορση, για να αμβλύνουμε τις τυχόν επιπτώσεις στην οικονομία. Θα είμαστε σε συνεχή επαφή με τα πολιτικά κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους και θα ενεργήσουμε ανάλογα με τις εξελίξεις. Στο παρόν στάδιο οι εκτιμήσεις για την οικονομία τόσο για φέτος όσο και για το 2002 στηρίζονται στα δεδομένα μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου, πριν τα θλιβερά γεγονότα στις ΗΠΑ.

Ας δούμε τώρα:

1. Τις κύριες οικονομικές εξελίξεις κατά το 2001.
2. Τις βασικές κατευθύνσεις και τα σχέδιά μας για το μέλλον.
3. Τα μέτρα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που προωθούμε.
4. Την ευρωπαϊκή μας πορεία.
5. Τη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του προϋπολογισμού του 2002.
6. Τις προοπτικές για το 2002.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟ 2001

Η φιλοσοφία της οικονομικής πολιτικής που ακολουθεί η κυβέρνηση εστιάζεται στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου για ένταξη της Κύπρου ως ισότιμου μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια εμπίπτει και η προσπάθεια για ικανοποίηση των κριτηρίων σύγκλισης με τους δείκτες της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

Παράλληλα, η κυβερνητική πολιτική αποσκοπεί στην αναβάθμιση της θέσης της Κύπρου ως αξιόλογου περιφερειακού επιχειρηματικού κέντρου αξιοποιώντας το

ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, το ψηλό μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού, την αναπτυγμένη υποδομή, καθώς και τη στρατηγική γεωγραφική θέση της Κύπρου στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων.

Η κυβέρνηση φιλοδοξεί επίσης να υλοποιήσει το όραμά της για εμπέδωση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης στα πλαίσια μιας ανταγωνιστικής οικονομίας και με τον τρόπο αυτό να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την πρόκληση της επανενοποίησης της κυπριακής οικονομίας, μόλις προκύψει λύση του κυπριακού προβλήματος.

Η κυπριακή οικονομία συνέχισε και φέτος να αναπτύσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό, που εκτιμάται γύρω στο 4,5% σε πραγματικούς όρους. Ο ρυθμός αυτός επιτεύχθηκε παρά την επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος και τις δυσμενείς εξελίξεις στο ΧΑΚ και υπερβαίνει το μέσο ετήσιο στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003, που τέθηκε στο 4%.

Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού συνεχίστηκαν και φέτος παρά τη συνεχιζόμενη αναδιάρθρωση της οικονομίας και την αναγκαία προσαρμογή της οικονομίας στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης. Το ποσοστό ανεργίας σημείωσε σημαντική μείωση στο 3,2%. Η παραγωγικότητα της εργασίας αναμένεται να αυξηθεί με ρυθμό 3% σε συνέχεια της επίσης ικανοποιητικής αύξησης που σημειώθηκε το 2000.

Ο ρυθμός πληθωρισμού το 2001 παρουσίασε αποκλιμάκωση και αναμένεται να κυμανθεί κάτω του 2% σε σύγκριση με 4,1% το 2000, ικανοποιώντας το σχετικό κριτήριο σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να σημειώσει μικρή βελτίωση, αφού το έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ εκτιμάται στο 4,7% σε σύγκριση με 5,2% το 2000. Το επίπεδο των συναλλαγματικών αποθεμάτων είναι ψηλό καλύπτοντας

εισαγωγές περίπου είκοσι μηνών.

Ο στόχος που θέσαμε για τη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την εξάλειψή του το 2004 επιτυγχάνεται, αφού φέτος προβλέπεται περαιτέρω μείωσή του στο 2,6% του ΑΕΠ σε σύγκριση με 2,7% το 2000 και 5,5% που ανήλθε το 1998 πριν από την έναρξη της εφαρμογής του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης. Το δημόσιο χρέος, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού, υπολογίζεται να μειωθεί στο 59% του ΑΕΠ. Το 2001 ικανοποιούνται και τα δυο κριτήρια δημοσιονομικής σύγκλισης.

Όσον αφορά το νομισματικό τομέα, κατά τη διάρκεια του 2001 επικράτησαν συνθήκες άνετης χρηματοδότησης της παραγωγικής δραστηριότητας της οικονομίας. Το 2001 ήταν ο πρώτος χρόνος άσκησης της νομισματικής πολιτικής με καθεστώδες ελευθεροποιημένων επιτοκίων και η μετάβαση στο νέο καθεστώς ήταν καλά μελετημένη και έτσι δε σημειώθηκαν προβλήματα.

ΠΡΟΕΝΤΑΞΙΑΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μια από τις υποχρεώσεις των υπό ένταξη χωρών είναι η υποβολή προενταξιακού οικονομικού προγράμματος στα πλαίσια του μηχανισμού δημοσιονομικής εποπτείας. Ο μηχανισμός αυτός διαλαμβάνει επίσης ετήσια ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τις υποψήφιες για ένταξη χώρες, αναφορικά με το ύψος του δημόσιου χρέους και του δημοσιονομικού ελλείμματος, ώστε να καταστεί δυνατή η διαπίστωση του βαθμού σύγκλισης των υποψήφιων χωρών με τα σχετικά κριτήρια. Τα προενταξιακά προγράμματα αποτελούν προπομπούς των προγραμμάτων σύγκλισης/σταθερότητας που ετοιμάζονται από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κύπρος υπέβαλε τον περασμένο Μάιο το πρώτο πρόγραμμά της, που καλύπτει την περίοδο 2000-2004. Η ετοιμασία του προγράμματος αποτελεί ένα

σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της επιδιωκόμενης εναρμόνισης της οικονομικής μας πολιτικής.

Οι κύριες επιδιώξεις του προγράμματος συνίστανται στην ικανοποίηση των οικονομικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης, που καθορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τις υποψήφιες για ένταξη χώρες. Τα κριτήρια αυτά είναι:

1. Η αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού της αγοράς.
2. Η δυνατότητα των υποψήφιων για ένταξη χωρών να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις ανταγωνιστικές πιέσεις στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το προενταξιακό οικονομικό πρόγραμμα συνιστά ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής, που δίνει ιδιαίτερη σημασία στα δημοσιονομικά και στην επίτευξη στόχων διαρθρωτικού χαρακτήρα.

Η δημοσιονομική πολιτική αποτελεί τον πυρήνα του προγράμματος για την επίτευξη των τεθέντων μακροοικονομικών και κοινωνικών στόχων. Τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται έχουν ενσωματωθεί σε ένα αναθεωρημένο φιλόδοξο αλλά εφικτό πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης, που καλύπτει την περίοδο 2000-2004. Βασικές επιδιώξεις είναι η περαιτέρω μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και η επίτευξη ενός ισοζυγισμένου προϋπολογισμού μέχρι το 2004.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Η δημοσιονομική πολιτική αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικότερης οικονομικής πολιτικής, που έχει ως βασικούς στόχους την επίτευξη σταθερής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και την αναβάθμιση του κοινωνικού ρόλου που διαδραματίζει το κράτος προς όφελος των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων.

Ο ρόλος της δημοσιονομικής πολιτικής ενισχύθηκε με την ετοιμασία και επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης κατά την περίοδο 1999-2002. Όπως ήδη επισήμανα, στις αρχές του 2001 το εν λόγω πρόγραμμα

αναθεωρήθηκε και υιοθετήθηκαν ακόμα πιο φιλόδοξοι στόχοι, έτσι ώστε να εμπεδωθεί η επιτευχθείσα πρόοδος και να διασφαλιστεί η συμβατότητα της δημοσιονομικής πολιτικής με τις διαρθρωτικές αλλαγές που υλοποιούνται για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο.

Το επόμενο βήμα, όσον αφορά τα δημοσιονομικά, είναι η φορολογική μεταρρύθμιση. Φιλοδοξία μας είναι η λειτουργία ενός φορολογικού συστήματος που να είναι απλό, δίκαιο και με επαρκή φοροδοτική ικανότητα, ώστε να μπορεί το κράτος να επιτελεί τον κοινωνικό και αναπτυξιακό του ρόλο. Η θέση της κυβέρνησης είναι ξεκάθαρη και σαφής: Το κράτος δεν επιδιώκει καθαρή αύξηση εσόδων από τη φορολογική μεταρρύθμιση· αυτή θα τεθεί σε μηδενική βάση. Όσα εισπράξουμε από την εναρμόνιση της έμμεσης φορολογίας θα τα επιστρέψουμε ως φορολογικές ελαφρύνσεις και κοινωνικές παροχές. Ευελπιστώ ότι θα επιτευχθεί η απαραίτητη συναίνεση για ταχεία προώθηση της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Με τη σημερινή ευκαιρία θα ήθελα να σκιαγραφήσω ενώπιόν σας τα βασικά περιεχόμενα της φορολογικής αναδιάρθρωσης που θα προωθηθεί στη Βουλή και είναι συνέχεια των εισηγήσεων για φορολογική μεταρρύθμιση που υποβλήθηκαν στο σώμα τον περασμένο Δεκέμβρη. Αυτά είναι:

1. Η σημαντική αύξηση του αφορολόγητου ποσού.
2. Η διαφοροποίηση/μείωση των κλιμάκων φορολογίας φυσικών προσώπων.
3. Η μείωση του εταιρικού φόρου για τις κυπριακές εταιρείες.
4. Η ελάφρυνση/μείωση του φόρου που αποκόπτεται από μερίσματα.
5. Η κατάργηση της αμυντικής εισφοράς πάνω στους μισθούς.
6. Η κατάργηση έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης στις εισαγωγές.
7. Η κατάργηση διάφορων φόρων ακίνητης ιδιοκτησίας χαμηλής αποδοτικότητας και ψηλού διοικητικού κόστους.

8. Η απάλειψη αντικινήτρων για συγχωνεύσεις/εξαγορές εταιρειών.
9. Η φορολόγηση τόκων στην πηγή και απαλλαγή τους από οποιαδήποτε άλλη φορολόγηση.
10. Η σταδιακή εισαγωγή έμμεσων φόρων (κατανάλωσης και ΦΠΑ) στα ελάχιστα επίπεδα που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.
11. Η κατάργηση του πρόσθετου φόρου με συντελεστή 10%.
12. Οι κοινωνικές παροχές που θα προωθούν την κοινωνική δικαιοσύνη.

Στόχος μας είναι η διαμόρφωση ενός φορολογικού συστήματος που να είναι ελκυστικό για τις διεθνείς επιχειρηματικές μονάδες και ταυτόχρονα συμβατό με το κοινοτικό κεκτημένο και τις δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο προϋπολογισμός του 2002 καταρτίστηκε με βάση τη φιλοσοφία και τους στρατηγικούς στόχους της κυβερνητικής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που καθορίζονται στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης και στο προενταξιακό οικονομικό πρόγραμμα. Οι στόχοι αυτοί βασίζονται στο τρίπτυχο «ανάπτυξη-σταθερότητα-κοινωνική συνοχή». Οι κυριότεροι επιμέρους στρατηγικοί στόχοι είναι:

1. Η ολοκλήρωση της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο εντός του 2002.
2. Η αναδιάρθρωση όλων των παραγωγικών τομέων της οικονομίας και τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρηματικών μονάδων.
4. Η αναβάθμιση του ρόλου της Κύπρου ως περιφερειακού και διεθνούς κέντρου παροχής υπηρεσιών.
5. Η προσαρμογή στη νέα ψηφιακή οικονομία.
6. Η αναβάθμιση του περιβάλλοντος.
7. Η αναμόρφωση του δημόσιου τομέα.

8. Η ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου που διαδραματίζει το κράτος και διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Η Κύπρος διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα, που απορρέουν κυρίως από τη γεωγραφική της θέση, το ευνοϊκό επιχειρηματικό κλίμα, το ψηλό μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού και την κοινωνικοοικονομική υποδομή της. Στόχος μας είναι η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων αυτών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα και να συνεχισθεί η αναπτυξιακή πορεία μέσα στο νέο ασύνορο διεθνές περιβάλλον.

Ο γεωργικός τομέας τυγχάνει γενναιόδωρης εισοδηματικής και αναδιαρθρωτικής στήριξης, ώστε να μπορέσει να εναρμονισθεί και να προσαρμοσθεί έγκαιρα στους μηχανισμούς της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Φέτος ο τομέας έτυχε επιχορηγήσεων ύψους £68,5 εκατομμυρίων.

Ο τομέας της μεταποίησης εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαρθρωτικά προβλήματα. Ακολουθούμε πολιτική ενδυνάμωσης του τομέα, ώστε να μπορέσει να ανακτήσει μια νέα δυναμική πορεία.

Το 2001 η κυβέρνηση αναμένεται να διαθέσει για την ανάπτυξη της βιομηχανίας ποσό £14,2 εκατομμυρίων.

Για τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων έχει γίνει νέα μελέτη η οποία λαμβάνει υπόψη τον περί Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμο και σύντομα η κυβέρνηση θα εξαγγείλει το νέο πρόγραμμα δημιουργίας και λειτουργίας εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, καθώς και το νέο πρόγραμμα δημιουργίας νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας.

Οι τομείς των υπηρεσιών κατέχουν αναμφίβολα δεσπόζουσα θέση στην οικονομία. Αυτό είναι φυσική εξέλιξη, αφού η Κύπρος δεν είναι προικισμένη με φυσικούς πόρους. Διαθέτουμε, όμως, ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα: την ποιότητα της εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Αυτό το

στρατηγικό πλεονέκτημα σε συνδυασμό με την οικονομικής σημασίας γεωγραφική θέση της Κύπρου και την όλη υποδομή παρέχουν τις δυνατότητες για να αναπτυχθεί περαιτέρω και να καθιερωθεί ως ένα διεθνές κέντρο παροχής υπηρεσιών. Η πολιτική μας εστιάζεται στην παραπέρα ενδυνάμωση των υφιστάμενων κλάδων αλλά και στην ανάπτυξη νέων κλάδων, όπως είναι οι υπηρεσίες τριτοβάθμιας υγείας και παιδείας, όπου ήδη δημιουργήθηκε η απαραίτητη παράδοση και υποδομή.

Η ηλεκτρονική τεχνολογία δημιουργεί νέες προκλήσεις για τους τομείς των υπηρεσιών. Η κυβέρνηση μελετά λύσεις στα θεσμικά και νομικά προβλήματα που δημιουργούνται στις συναλλαγές με ηλεκτρονικά μέσα. Οι ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής δημιουργούν νέες προκλήσεις για τους τομείς των υπηρεσιών. Μέσα στα πλαίσια αυτά η κυβέρνηση τροχοδρομεί τη διεξαγωγή ειδικής μελέτης για καθορισμό εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κύπρο.

Η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών αποτελεί κύριο στόχο της κυβερνητικής πολιτικής. Το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης εφαρμόζεται με συνέπεια και το δημοσιονομικό έλλειμμα ακολουθεί σταθερά καθοδική πορεία. Η επιτυχία του προγράμματος βασίστηκε αφενός στη βελτίωση της αποδοτικότητας των φορολογικών υπηρεσιών, που αντικατοπτρίζεται στην αύξηση των δημόσιων εσόδων κατά 9% το 2001, και αφετέρου στη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών.

Η ελευθεροποίηση των επιτοκίων ήταν ένα θέμα που ταλάνισε για πολλά χρόνια τη δημόσια ζωή. Τελικά, παρά τους ενδοιασμούς και τις προβλέψεις ορισμένων η ελευθεροποίηση των επιτοκίων την 1η Ιανουαρίου 2001 δεν οδήγησε σε αύξησή τους. Αντίθετα, οδήγησε σε μείωσή τους με προφανή οφέλη για τον απλό πολίτη και τον επιχειρηματικό κόσμο. Η πολιτική της κυβέρνησης για δημοσιονομική εξυγίανση και

μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, καθώς και συγκράτηση του πληθωρισμού, συνέβαλε στη διαμόρφωση ενός κατάλληλου περιβάλλοντος, ώστε η μείωση των επιτοκίων να μη δημιουργήσει πληθωριστικά προβλήματα στην οικονομία. Πιστεύω ότι υπάρχουν και άλλα περιθώρια μείωσης των επιτοκίων.

Στην Κύπρο δεν έχουμε παράδοση ανάμειξης του κράτους σε επιχειρηματικές δραστηριότητες. Όμως, ορισμένοι νευραλγικοί κλάδοι της οικονομίας, όπως η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες, οι αερομεταφορές, κρίθηκε, υπό τις συνθήκες που επικρατούσαν στο παρελθόν, ότι έπρεπε να λειτουργούν ως κρατικά μονοπώλια. Σήμερα οι συνθήκες έχουν διαφοροποιηθεί ριζικά. Η ενταξιακή πορεία αλλά και, ανεξάρτητα από αυτή, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις επιβάλλουν τομές. Επιβάλλουν την κατάργηση των μονοπωλίων και τη δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών προς όφελος του καταναλωτή αλλά και των εργοδοτούμενων στους οργανισμούς αυτούς. Ως κυβέρνηση προχωρήσαμε σε συγκεκριμένες εισηγήσεις, που αποσκοπούν στην προετοιμασία των οργανισμών αυτών, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού που θα επέλθουν οπωσδήποτε πολύ σύντομα. Δεν ωφελεί να μη βλέπουμε τις πραγματικότητες. Διατήρηση του σημερινού οργανωτικού πλαισίου αναπόφευκτα σημαίνει διάβρωση της ανταγωνιστικότητας των οργανισμών αυτών με ενδεχόμενο κίνδυνο να μην μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στον αδυσώπητο ανταγωνισμό με όλες τις δυσάρεστες επιπτώσεις στους εργαζομένους.

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου συνέχισε να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Στη φάση αυτή η συγκυρία είναι εξαιρετικά δύσκολη λόγω της αρνητικής ψυχολογίας των επενδυτών, που επηρεάζεται και από τα προβλήματα στα μεγάλα χρηματιστήρια του εξωτερικού, ιδιαίτερα μετά τα πρόσφατα θλιβερά γεγονότα στις ΗΠΑ.

Δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις. Ψηφίστηκε αριθμός εκσυγχρονιστικών νομοθετημάτων για συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου. Ιδιαίτερα βοηθητική στη λήψη αποφάσεων είναι η μελέτη που ετοιμάστηκε για την κεφαλαιαγορά και το νομοθετικό της πλαίσιο.

Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση ως θέμα αρχής δεν ευνοεί την άμεση παρέμβαση του κράτους στο ΧΑΚ. Η προτεινόμενη από την κυβέρνηση δημιουργία σταθεροποιητικού ταμείου αποτελεί έκτακτο μέτρο και μεταβατικού χαρακτήρα ρύθμιση, για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που δημιούργησαν οι αυξομειώσεις των τιμών των μετοχών τα τελευταία χρόνια, και θα συμβάλει στην επανάκτηση της εμπιστοσύνης του κοινού στο ΧΑΚ. Τη διαχείριση του ταμείου προτείνουμε να αναλάβει ομάδα ειδικών συμβούλων με πλήρη ανεξαρτησία, χωρίς παρέμβαση από την κυβέρνηση ή τη Βουλή.

Η κυβέρνηση αποδίδει πρωταρχική σημασία στην κοινωνική διάσταση της πολιτικής της. Επιδιώκουμε μια ανθρώπινη κοινωνία, μια κοινωνία συνεκτική, ομόθυμη στον κοινό αγώνα για την κοινωνικοοικονομική πρόοδο. Είναι γι' αυτό το λόγο που η κυβέρνηση εφαρμόζει μια προωθημένη και γενναιόδωρη πολιτική με επίκεντρο τον άνθρωπο. Στο χρόνο που διανύουμε η κυβέρνηση:

1. Εισήγαγε το θεσμό επιδόματος τέκνου για το μικρότερο παιδί πενταμελών οικογενειών.
2. Εισήγαγε το επίδομα μάνας.
3. Αύξησε το επίδομα εθνοφρουρού κατά 50% για τα παιδιά οικογενειών με τουλάχιστον τρία παιδιά.
4. Αύξησε το επίδομα βαριάς κινητικής αναπηρίας κατά 20%.
5. Αύξησε τα δημόσια βοηθήματα κατά 27%.
6. Αύξησε τις ειδικές συντάξεις και υποτροφίες των παθόντων συνολικής

δαπάνης £1 εκατομμυρίου.

7. Κατέθεσε νομοσχέδιο για παραχώρηση από την 1^η Ιανουαρίου 2001 σύνταξης χηρείας στις δικαιούχες συντάξεων από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από την οποία επωφελούνται τρεις χιλιάδες ασφαλισμένες.
8. Αύξησε την επιχορήγηση προς τα εθελοντικά ιδρύματα το 2001 σε £3,5 εκατομμύρια, ενώ στον προϋπολογισμό του 2002 προνοείται ποσό £3,75 εκατομμυρίων.

Η ψήφιση του νόμου για την εφαρμογή Γενικού Σχεδίου Υγείας αποτελεί σταθμό στην ιστορία των κοινωνικών κατακτήσεων του λαού μας. Το προτεινόμενο σχέδιο προνοεί την ουσιαστική και ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών στο πολυτιμότερο αγαθό της υγείας. Παράλληλα, η υποδομή του τομέα της υγείας ενισχύεται ουσιαστικά με την ανέγερση του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου στο Παραλίμνι. Η κυβέρνηση συνεχίζει το σχέδιο αποστολής ασθενών στο εξωτερικό με δαπάνη £8 εκατομμυρίων και στηρίζει με ουσιαστικές χορηγίες και αγορά υπηρεσιών υγείας από μη κρατικά ιδρύματα τριτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης.

Το κράτος, στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής του, παρέχει οικονομική αρωγή προς τους εκτοπισμένους, εφόσον η δοκιμασία τους συνεχίζεται με την κατοχή των πατρογονικών εστιών τους. Στον προϋπολογισμό του 2002 περιλαμβάνεται πρόνοια για χορηγία £11,5 εκατομμυρίων στο Φορέα Ίσης Κατανομής Βαρών και εγγυήσεις ύψους £10 εκατομμυρίων. Ο φορέας από την έναρξη της λειτουργίας του ενέκρινε δάνεια £38,4 εκατομμυρίων και εγγυήθηκε δάνεια £33,6 εκατομμυρίων, δηλαδή συνολικά £72 εκατομμύρια που αφορούν πάνω από 4 522 αιτητές.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ – ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Η εναρμόνιση και η ενταξιακή προετοιμασία συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς.

Τα χρονικά περιθώρια περιορίζονται και στο διάστημα που απομένει μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2003 θα πρέπει να ολοκληρωθεί η όλη προετοιμασία. Οι μέχρι σήμερα εκθέσεις και σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι θετικά, αναφορικά με την πρόοδο που σημειώνει η Κύπρος. Δεν επαναπαυόμαστε στα θετικά σχόλια. Απομένει ακόμη αρκετή εργασία στη θεσμική και νομοθετική προσαρμογή για υιοθέτηση και αποτελεσματική εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου. Απαιτείται σε σύντομο χρονικό διάστημα η επιτάχυνση της όλης πορείας εναρμόνισης. Σημειώνω ότι δεν αρκεί μόνο η ψήφιση νομοθεσίας. Η ευρωπαϊκή πλευρά δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην ύπαρξη και λειτουργία μηχανισμών αποτελεσματικής εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου. Για το σκοπό αυτό όλες οι κρατικές υπηρεσίες έχουν ως προτεραιότητα και εργάζονται ευσυνείδητα για τη συμπλήρωση της σημαντικής αυτής εργασίας. Με την ευκαιρία αυτή συγχαίρω όλους όσους με ενθουσιασμό συντρέχουν την πορεία της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν εντατικά και εντός του 2001. Έχουν ήδη κλείσει είκοσι τρία από τα είκοσι εννέα κεφάλαια. Απομένουν κεφάλαια στα οποία οι διαπραγματεύσεις θα είναι δύσκολες, αλλά αναμένεται στα μέσα του 2002 να ολοκληρωθεί η διαπραγματευτική διαδικασία.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 2002

Ο προϋπολογισμός που κατατέθηκε ενώπιόν σας καταρτίσθηκε στα πλαίσια της πολιτικής για λιτότητα και περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος, όπως προνοεί το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Η προσπάθεια επικεντρώθηκε στη συγκράτηση του ρυθμού διεύρυνσης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών, περιλαμβανομένου και του κρατικού μισθολογίου.

Ο προϋπολογισμός του 2002 προβλέπει καθαρές δαπάνες ύψους £2.335 εκατομμυρίων και καθαρά έσοδα £1.736 εκατομμυρίων σε σύγκριση με £2.076

εκατομμύρια και £1.656 εκατομμύρια αντίστοιχα, με βάση τον Αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 2001. Οι αναπτυξιακές δαπάνες προβλέπονται σε £348 εκατομμύρια σε σύγκριση με £235 εκατομμύρια το 2001. Από τις αναπτυξιακές δαπάνες που προτείνονται για το 2002 θα διατεθεί ποσό ύψους £53 εκατομμυρίων για την προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή του προγράμματος για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου, £23 εκατομμύρια για την υδατική ανάπτυξη, £23 εκατομμύρια για πολεοδομικά σχέδια, £26 εκατομμύρια για την παιδεία, £16 εκατομμύρια για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, £6,7 εκατομμύρια για τις Πολιτιστικές και άλλες Υπηρεσίες, £24 εκατομμύρια για την αγροτική ανάπτυξη, £24 εκατομμύρια για το στεγαστικό πρόγραμμα των κυβερνητικών υπηρεσιών, £23 εκατομμύρια για την ανάπτυξη της δημόσιας υγείας και £16 εκατομμύρια για προώθηση του τομέα της βιομηχανίας και των εξαγωγών. Επίσης ποσό £49 εκατομμυρίων θα δαπανηθεί για σκοπούς εναρμόνισης.

Επισημαίνονται ιδιαίτερα οι πρόνοιες για νέα/συνεχιζόμενα έργα, όπως τα τμήματα του νέου δρόμου Δεκέλειας-Αμμοχώστου, ο νέος δρόμος Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη, ο νότιος παρακαμπτήριος Λευκωσίας, που θα διέρχεται από τον κόμβο στην είσοδο της Λευκωσίας, η βελτίωση των κυκλοτερών κόμβων του παρακαμπτηρίου Λεμεσού, ο τουριστικός παραλιακός δρόμος Λεμεσού, οι λεωφόροι Λάρνακας-Κοφίνου και Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα, τα μεγάλα υδρευτικά και αρδευτικά έργα των κοιλάδων Διαρίζου και Έζουσας και Δυτικής Μεσαορίας, το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου, τα νέα κεντρικά κυβερνητικά κτίρια στη Λευκωσία, το Δικαστικό Μέγαρο Λευκωσίας, τα επαρχιακά κυβερνητικά κτίρια στην Πάφο, οι επεκτάσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, το κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων, καθώς και η διαμόρφωση των αρχαιολογικών χώρων Κάτω Πάφου και Κουρίου.

Ακολουθώντας με συνέπεια το τριετές πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης οδηγήσαμε το δημοσιονομικό έλλειμμα σε καθοδική πορεία. Με τη δική σας εποικοδομητική συνεργασία θα προχωρήσουμε στην εξάλειψή του, όπως απαιτούν και οι ευρωπαϊκές υποχρεώσεις μας.

Είναι πρόδηλο από τα κονδύλια και τα έργα που προνοούνται ότι και ο νέος προϋπολογισμός είναι:

- αναπτυξιακός,
- σταθεροποιητικός,
- κοινωνικός.

Αποτελεί, με τις πρόνοιες που περιέχει, ακόμη ένα βήμα προς τον εκσυγχρονισμό, ένα ακόμη μεγάλο βήμα προς την Ενωμένη Ευρώπη. Προάγει την εναρμόνιση και δίνει δύναμη και προοπτική στο κοινό όραμα της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2002

Οι προοπτικές για το 2002 διαγράφονταν μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου θετικές, καθότι οι προβλέψεις για το ρυθμό ανάπτυξης στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ευρωπαϊκή Ένωση γενικότερα και τη διεθνή οικονομία ήταν θετικές. Η κυπριακή οικονομία χωρίς τα πρόσφατα τραγικά συμβάντα είχε εκτιμηθεί ότι θα σημείωνε ρυθμό ανάπτυξης γύρω στο 4%. Το ποσοστό ανεργίας θα σημείωνε περαιτέρω μείωση στο 3%. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ θα περιοριζόταν κάτω από το 2,4%. Ο πληθωρισμός θα παρέμενε σε επίπεδα γύρω στο 2%.

Λόγω των θλιβερών τρομοκρατικών επιθέσεων της 11^{ης} Σεπτεμβρίου στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και της αβεβαιότητας που έχει δημιουργηθεί σε παγκόσμια κλίμακα είναι σαφές ότι τόσο η οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής αλλά και η οικονομία της Ευρώπης θα υποστούν αρνητικές συνέπειες, ο

βαθμός των οποίων δεν μπορεί εύκολα να σταθμιστεί στο στάδιο αυτό.

Είναι πρόδηλο ότι η κυπριακή οικονομία θα υποστεί κάποιες συνέπειες, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη η εξάρτησή της από το εξωτερικό περιβάλλον και τον τουρισμό, που εκ των πραγμάτων είναι και ο πλέον ευαίσθητος σε τέτοιες εξελίξεις. Ενώ οι μέχρι στιγμής ρυθμοί ανάπτυξης και τα δεδομένα της κυπριακής οικονομίας κρίνονται πολύ ικανοποιητικά, οι εξελίξεις δημιουργούν προβληματισμό για την παραπέρα πορεία της οικονομίας. Οι εξελίξεις παρακολουθούνται στενά και η κυβέρνηση θα πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων.

Η προσπάθεια αυτή δεν μπορεί να αναληφθεί αποκλειστικά από την κυβέρνηση με δημοσιονομικά ή νομισματικά μέτρα χωρίς και την εμπλοκή των υπόλοιπων κοινωνικών εταίρων και συγκεκριμένα των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Είναι γνωστό ότι την περίοδο αυτή βρίσκονται σε εξέλιξη συζητήσεις σχετικά με τη διεκδίκηση διαφόρων αιτημάτων τόσο από την πλευρά των συνδικαλιστικών οργανώσεων αλλά και άλλων φορέων της οικονομικής ζωής του τόπου που υπό διαφορετικές συνθήκες δε θα δημιουργούσαν οποιαδήποτε ανησυχία. Κοινός στόχος πρέπει να παραμείνει η συνέχιση της πορείας εναρμόνισης και της δημοσιονομικής εξυγίανσης. Χρειάζεται αυτοσυγκράτηση σήμερα, για να διασφαλίσουμε ένα καλύτερο αύριο. Ως εκ τούτου, από το επίσημο αυτό βήμα κάνω έκκληση προς τους κοινωνικούς εταίρους να συμβάλουν στη δημιουργία ενός κλίματος λιτότητας, οικονομικής περισυλλογής και αυτοσυγκράτησης. Απαιτείται πνεύμα συναίνεσης και υπευθυνότητας, όπως επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι,

Η χώρα μας βιώνει για είκοσι επτά χρόνια τις συνέπειες της συνεχιζόμενης κατοχής σχεδόν του 40% του εδάφους της. Σήμερα βρισκόμαστε πάλι μπροστά σε ιστορικές προκλήσεις. Το κυπριακό πρόβλημα παραμένει άλυτο και η κατοχική

δύναμη είναι αδιάλλακτη στις διχοτομικές θέσεις της. Παράλληλα, έχουμε μπροστά μας την πρόκληση της ένταξης στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια και της επιτυχούς υπέρβασης των συνθηκών που απαιτεί η ασύνορη παγκόσμια οικονομία, η νέα εποχή, η νέα οικονομία. Είναι συνείδηση όλων μας ότι δεν επιτρέπεται να χάσουμε το τρένο της Ευρώπης ούτε το τρένο της νέας οικονομίας. Από αυτό το νέο ξεκίνημα εξαρτάται η επιβίωσή μας στην πατρική γη.

Έχουμε μπροστά μας ένα νέο παγκόσμιο οικονομικό σκηνικό. Έχουμε τη θέληση να πετύχουμε. Θέλουμε την Κύπρο να είναι χώρα προόδου. Θέλουμε τον πολίτη να έχει ελπίδα και όραμα για ένα καλύτερο μέλλον. Θέλουμε μια οικονομία δυναμική, αναπτυσσόμενη, ανταγωνιστική, ευέλικτη στις νέες μεταβαλλόμενες συνθήκες. Τη θέλουμε να αποτελεί το υλικό θεμέλιο και την υποδομή αυτής της μικρής κοινωνίας που δοκιμάζεται σκληρά από την ξένη κατοχή. Είναι χρέος μας εθνικό και ιστορικό να ενδυναμώσουμε την οικονομία, να ενισχύσουμε την ευρωστία της και το δυναμισμό της.

Όλοι μαζί, ενωμένοι, θα κερδίσουμε την πρόοδο. Ειδικότερα, αυτές τις μέρες, που τα τραγικά συμβάντα στις Ηνωμένες Πολιτείες και ο κίνδυνος πολεμικών επιχειρήσεων δημιουργούν εστίες αποσταθεροποίησης για όλες τις οικονομίες, κάνω ακόμη μια φορά μια ύστατη έκκληση: Να αρθούμε όλοι στο ύψος που απαιτούν οι σημερινές περιστάσεις. Ας αναλογιστούμε ότι όλοι ανήκουμε στο μεγάλο κόμμα της Κύπρου. Είμαστε λίγοι για να είμαστε διχασμένοι. Να θέσουμε το συλλογικό συμφέρον υπεράνω του ατομικού και του κομματικού. Να επιδείξουμε πνεύμα λιτότητας, περισυλλογής, αυτοσυγκράτησης και συναίνεσης. Πρέπει να παραμείνουμε σταθεροί και αταλάντευτοι στην εναρμονιστική προσπάθεια. Να επιδείξουμε και στα θέματα της οικονομίας, ιδιαίτερα σε αυτή τη φάση που επικρατεί διεθνώς ανησυχία, την ίδια συλλογικότητα με την οποία δίδουμε τη διαπραγματευτική μάχη για επίλυση του

Κυπριακού, σύμφωνα με τις πρόνοιες των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Ναι, με την ίδια συλλογικότητα θα δώσουμε τη μάχη για την οικονομία, για την εθνική οικονομία και για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία με τη δυναμική και το θεσμικό πλαίσιό της μπορεί να αποβεί καταλύτης για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του εθνικού μας προβλήματος. Η θέληση υπάρχει. Η μπάλα βρίσκεται στα δικά μας πόδια, στο δικό μας γήπεδο. Ας μην κλοτσήσουμε την μπάλα εκτός των στόχων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε υπουργέ, παρ' όλο που τελειώσατε πολύ ποδοσφαιρικά!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν προχωρήσουμε στην ημερήσια διάταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε να καλύψω μια παράλειψή μου και να καλωσορίσω και τους ανεξάρτητους κρατικούς αξιωματούχους στη συνεδρία αυτή και επίσης άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους και λειτουργούς της κυβέρνησης. Ευχαριστώ.

Προχωρούμε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη νομοθετική εργασία. Να κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα - ελπίζω όχι για να καπνίσετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά γιατί είναι αναγκαίο. Δέκα λεπτά.

(Ωρα διακοπής: 5.06 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 5.32 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε στη νομοθετική εργασία, έχω αναλάβει την υποχρέωση να διαβιβάσω στην ολομέλεια την παράκληση -δεν ξέρω αν θα τη χαρακτηρίσω και απαίτηση, Μάριε Ματσάκη- του φίλου Μάριου Ματσάκη, ο

οποίος μου έχει αποστείλει δύο επιστολές που σχετίζονται με την προσπάθεια, εάν είναι δυνατό, στις επιτροπές να λιγοστέψει και να σταματήσει το κάπνισμα. Δε ζητώ αυτή την ώρα τοποθέτηση από κανένα συνάδελφο ή συναδέλφισσα. Η παράκλησή μου είναι όλοι να προβληματιστούμε και για την υγεία τη δική μας και για την υγεία των άλλων και στην πορεία να συζητήσουμε το θέμα -όχι στην ολομέλεια, βέβαια, αλλά, αντιλαμβάνεστε, μέσα σε ένα φιλικό περιβάλλον.

Ναι, κύριε πρόεδρε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρόεδρε, εγώ συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Ματσάκη, αν εξαιρεθεί η επιτροπή Εξωτερικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και η επιτροπή Συγκοινωνιών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολλοί οι αυτόχειρες, εντάξει!

Να μπούμε, παρακαλώ, στη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999».

Κύριε πρόεδρε της επιτροπής, με συγχωρείτε που διακόπτω έτσι, αλλά πρέπει να απολογηθώ στα κανάλια τα οποία δεν είχαν τη δυνατότητα -είναι παρεξήγηση- να πάρουν πλάνα από την αρχή. Έγιναν κάποιες διευθετήσεις, δεν έγινε, όσο γίνεται, η καλύτερη εξήγηση μεταξύ της διεύθυνσης της Βουλής και των καναλιών και είχαμε έτσι μια μικρή ανωμαλία. Απολογούμαι εκ μέρους του σώματος και είμαι σίγουρος ότι στην πορεία μέσα από ένα σωστό διάλογο θα τα διευθετήσουμε αυτά τα ζητήματα, ούτως

ώστε απρόσκοπτα και τα μέσα επικοινωνίας να κάνουν τη δουλειά τους.

Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει την έκθεση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν θα εφαρμοστεί και κατ' αυτή τη σύνοδο η αρχή, όταν η έκθεση είναι ομόφωνη, να απαλλάσσουμε τον πρόεδρο από του να διαβάζει τις εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δημητρίου, εγώ έχω σημείωση εδώ ότι δεν είναι ομόφωνη.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα σας πω: Καθίσταται ομόφωνη μετά την απόφαση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας να συγκατατεθεί στην απόρριψη του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, το αφήνω περισσότερο σ' εσάς τώρα, γιατί ήρθατε στο βήμα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Βεβαίως, ενημερώθηκα από τους συναδέλφους του ΔΗΣΥ και του ΚΙΣΟΣ ότι συμφωνούν με την επιτροπή, όμως ομολογώ και παραδέχομαι ότι δεν ήθελα να χάσω την ευκαιρία να είμαι ο πρώτος βουλευτής που θα μιλήσει από το νέο βήμα της Βουλής, έστω και για να πει αυτό το πράγμα. Να θεωρηθεί, παρακαλώ, η έκθεση αναγνωσθείσα.

Επιγραμματικά, απλώς προς ενημέρωσιν συναδέλφων, να πω ότι είναι απορριπτική η έκθεση. Το νομοσχέδιο ήθελε να εξαιρέσει το Υπουργικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας από το νόμο περί προσλήψεως εκτάκτων υπαλλήλων, τις διαδικασίες και τους περιορισμούς που υπάρχουν, και στη διάρκεια της συζήτησης αποσύρθηκε το αίτημα όσον αφορά το Υπουργικό Συμβούλιο. Όμως η

επιτροπή Οικονομικών πιστεύει ότι πρέπει να παραμείνει σε ισχύ ο νόμος και για την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και γι' αυτό εισηγείται στην ολομέλεια την απόρριψη του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού. Νομίζω είναι ξεκάθαρα τα πράγματα.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης
Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμου, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο και η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να εξαιρεθούν από τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας όσον αφορά τη διαδικασία και τους όρους πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων. Όπως είναι γνωστό, η συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου είχε αρχίσει από την προηγούμενη βουλευτική περίοδο,

αλλά δεν κατέστη δυνατό να ολοκληρωθεί.

Αναλύοντας στην επιτροπή το όλο θέμα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι πολύ συχνά απαιτείται η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών των εν λόγω υπηρεσιών, λόγω όμως της ιδιομορφίας της εκτελούμενης εργασίας είναι ανάγκη να δοθεί σε αυτές το δικαίωμα πρόσληψης έκτακτου προσωπικού, χωρίς να υπόκεινται στους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται στη βασική νομοθεσία στην τροποποίηση της οποίας αποσκοπεί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ιδιαίτερη ανάγκη για εξαίρεση από τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων, σύμφωνα με τα πιο πάνω, προκύπτει σε σχέση με την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στην οποία παρουσιάζεται κατά συγκεκριμένες χρονικές περιόδους φόρτος εργασίας. Ο προβλεπόμενος περιορισμός επαναπρόσληψης του ίδιου έκτακτου προσωπικού μετά τη συμπλήρωση εξάμηνης υπηρεσίας στερεί από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας προσωπικό το οποίο έχει ήδη αποκτήσει την αναγκαία εκπαίδευση και τεχνογνωσία προκαλώντας έτσι προβλήματα στην απρόσκοπτη λειτουργία της.

Όσον αφορά το Υπουργικό Συμβούλιο, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι έχει εκλείψει πλέον η ανάγκη για εξαίρεση του Υπουργικού Συμβουλίου από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων ζητώντας την απόσυρση του σχετικού μέρους του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου όλες οι πλευρές τάχθηκαν ως θέμα αρχής εναντίον της πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για στελέχωση κυβερνητικών υπηρεσιών και τμημάτων, θεωρώντας ορθότερη την κάλυψη των αναγκών τους με μόνιμο προσωπικό και την ένταξη των αντίστοιχων θέσεων στον

ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό μαζί με τη δέουσα αιτιολογία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της όλης συζήτησης, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, να εισηγηθεί στη Βουλή την καταψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και εγώ με τη σειρά μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι εύχομαι να μη μου μείνει συνήθειο να είναι μόνον απορριπτικές οι εκθέσεις, αφού είμαι και εγώ ο πρώτος που...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

Κανείς. Όλοι εναντίον. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων

Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Κανείς.

Εναντίον;

Ομόφωνα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Τα επόμενα θέματα της ημερήσιας διάταξης, από το υπ' αριθμόν 2 μέχρι το 6, είναι της επιτροπής Εξωτερικών. Είναι ομόφωνα, γι' αυτό, αν δεν υπάρχει ένσταση, οι εκθέσεις να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

Και εσείς, κύριε Αναστασιάδη, πρέπει να κάνετε την εμφάνισή σας; Ωραία! Πολύ καλά! Εντάξει!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν μη τι άλλο, κύριε Πρόεδρε, προήδρευα της επιτροπής για το λίφτινγκ της γριάς, τουλάχιστον να έχω και το δικαίωμα να παννίσω το βήμα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα, εσύ δεν έκαμες λίφτινγκ, κύριε πρόεδρε, εσύ! Εσύ είσαι νέος!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακόμα δε χρειάζομαι λίφτινγκ εγώ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να πω ότι, όπως ορθά είπε ο Πρόεδρος της Βουλής, η έκθεση για τον περί του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας (Κυρωτικό) Νόμο είναι ομόφωνη. Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση πρωτοκόλλου συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας, η υπογραφή του οποίου, από την Κυπριακή Δημοκρατία, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 46.189 και ημερομηνία 11 Ιουνίου 1997 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Αυτό είναι το ένα, κύριε Πρόεδρε, που αφορά την επιτροπή Εξωτερικών.

Το δεύτερο είναι έκθεση... Με συγχωρείτε! Το τρίτο ή το τέταρτο στην ημερήσια, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα βάλουμε όλα μαζί, κύριοι συνάδελφοι; Νομίζω ότι πρέπει να κάνουμε τη διαδικασία ένα ένα. Μπορείτε να μείνετε εκεί, κύριε Αναστασιάδη. Πρέπει να γίνει ένα ένα η διαδικασία.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Μη μέλη της επιτροπής:

Δημήτρης Συλλούρης

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση πρωτοκόλλου συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας, η υπογραφή του οποίου, από μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 46.189 και ημερομηνία 11 Ιουνίου 1997 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, στόχος του υπό κύρωση πρωτοκόλλου είναι η ανάπτυξη στενότερων σχέσεων, η αλληλοενημέρωση, η ανταλλαγή εμπειριών και ο συντονισμός ανάμεσα στα δύο υπουργεία της Κύπρου και της Ελλάδας όσον αφορά θέματα της αρμοδιότητάς τους και ειδικότερα θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, πολιτικής άμυνας και πολιτικής προστασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου που αναφέρεται

σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του πρωτοκόλλου. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δε υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Παρακαλώ, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το επόμενο θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι η έκθεση της επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και

Αιγύπτου για Συνεργασία στην Αντιμετώπιση Μεγάλων Περιστατικών Θαλάσσιας Ρύπανσης στη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 1998». Και πάλι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η έκθεση είναι ομόφωνη. Σκοπός του νόμου είναι η κύρωση της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου με τον τίτλο όπως αναφέρεται, για να μην επαναλαμβάνω τα αυτά.

Ευχαριστώ.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου για Συνεργασία στην Αντιμετώπιση Μεγάλων Περιστατικών Θαλάσσιας Ρύπανσης στη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Μη μέλη της επιτροπής:

Δημήτρης Συλλούρης

Γιάννος Λαμάρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Γεώργιος Γεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου, η οποία προβλέπει για συνεργασία στην αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από πετρελαιοειδή τα οποία επηρεάζουν τα χωρικά ύδατα και τα σχετικά συμφέροντα

οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα κράτη. Η πιο πάνω συμφωνία κυρώθηκε σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 42.825 και ημερομηνία 12 Ιουλίου 1995.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η πιο πάνω συμφωνία προνοεί, μεταξύ άλλων, όπως οι τρεις πιο πάνω συμβαλλόμενες χώρες υιοθετήσουν ένα υποπεριφερειακό έκτακτο σχέδιο για ετοιμότητα και ικανότητα αντιμετώπισης μεγάλων ατυχημάτων που έχουν ως αποτέλεσμα τη ρύπανση και τα οποία επηρεάζουν ή πιθανόν να επηρεάσουν δικά τους χωρικά ύδατα και παραλίες και καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για παροχή βοήθειας σε οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ζητήσει βοήθεια σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας, Πρώτο Μέρος, Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου για Συνεργασία στην Αντιμετώπιση Μεγάλων Περιστατικών Θαλάσσιας Ρύπανσης στη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το επόμενο θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές και Δραστηριότητες (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και σκοπός του νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η τροποποίηση του περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές Νόμου.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές και Δραστηριότητες (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Δημήτρης Συλλούρης	Γιάννος Λαμάρης
Τάκης Χατζηγεωργίου	Γεώργιος Γεωργίου
Αντιγόνη Παπαδοπούλου	
Δώρος Θεοδώρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές (Κυρωτικού) Νόμου του 1987 για σκοπούς υιοθέτησης των τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου, οι οποίες υιοθετήθηκαν σε συνάντηση πληρεξούσιων αντιπροσώπων στις Συρακούσες στις 7 Μαρτίου 1996.

Η υιοθέτηση των πιο πάνω τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 51.944 και ημερομηνία 14 Ιουνίου 2000.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, το Πρωτόκολλο για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές αποτελεί το βασικό περιφερειακό νομικό όργανο για περιορισμό ή και εξάλειψη ρυπαντών από χερσαίες εγκαταστάσεις που καταλήγουν στη θάλασσα. Η Κυπριακή Δημοκρατία με κυρωτικό νόμο του 1987 έχει επικυρώσει το

πρωτόκολλο και έχει καταστεί συμβαλλόμενο μέρος του.

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η υιοθέτηση αριθμού τροποποιήσεων στο πιο πάνω πρωτόκολλο με στόχο να συμπεριληφθούν σ' αυτό, εκτός από τις χερσαίες δραστηριότητες που προκαλούν ρύπανση, και οι απορρίψεις που καταλήγουν στη Μεσόγειο μέσω των ποταμών. Αξίζει να αναφερθεί ότι με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου λαμβάνεται υπόψη η αρχή της πρόληψης και η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», καθώς και η ανάγκη εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από έργα ανάπτυξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων του πιο πάνω πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δε υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 3.

Κύρωση των τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II.
Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές και Δραστηριότητες (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το επόμενο θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι αναλόγου μορφής. Είναι «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και αποσκοπεί και πάλι στην προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από πολλές και διάφορες άλλες πηγές μόλυνσεως.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Γεώργιος Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικού) Νόμου του 1979 για σκοπούς υιοθέτησης τροποποιήσεων της σύμβασης και σχετικών πρωτοκόλλων.

Ειδικότερα, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο περιλαμβάνει:

1. Τις τροποποιήσεις της πιο πάνω σύμβασης που υιοθετήθηκαν στις 10 Ιουνίου 1995.
2. Το Πρωτόκολλο σχετικά με τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και τη Βιολογική Ποικιλομορφία στη Μεσόγειο, που υιοθετήθηκε στις 10 Ιουνίου 1995.
3. Το Πρωτόκολλο για την Προστασία της Μεσογείου από τη Ρύπανση που Προέρχεται από την Εξερεύνηση και Εκμετάλλευση της Υφαλοκρηπίδας, του Βυθού και του Υπεδάφους του, που υιοθετήθηκε στις 14 Οκτωβρίου 1995.

Με τον προτεινόμενο νόμο καταργείται παράλληλα ο περί του Πρωτοκόλλου περί των Ειδικών Προστατευομένων Περιοχών της Μεσογείου Θάλασσας (Κυρωτικός) Νόμος του 1987, αφού το πρωτόκολλο αυτό αντικαθίσταται με το Πρωτόκολλο σχετικά με τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και τη Βιολογική Ποικιλομορφία στη Μεσόγειο.

Οι πιο πάνω τροποποιήσεις της σύμβασης εγκρίθηκαν με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 42.825 και ημερομηνία 12 Ιουνίου 1995, ενώ τα πιο πάνω αναφερόμενα πρωτόκολλα εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις με αριθμούς 42.825 και 51.944 και ημερομηνίες 12 Ιουνίου 1995 και 14 Ιουνίου 2000 αντίστοιχα.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται, με βάση το

άρθρο 169.2 του συντάγματος, για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων της σύμβασης και των πρωτοκόλλων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, η Σύμβαση για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και τα συναφή πρωτόκολλα αποτελούν το βασικό περιφερειακό νομικό όργανο για τη διασφάλιση της ποιότητας των υδάτων, τα οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει με σχετικό νόμο από το 1979. Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται ακριβώς η υιοθέτηση των σχετικών τροποποιήσεων της σύμβασης και των προαναφερθέντων πρωτοκόλλων με στόχο τον εκσυγχρονισμό της σύμβασης, ώστε, λαμβανομένων υπόψη των νέων δεδομένων, να συνάδει με το πνεύμα σημαντικών διεθνών αποφάσεων αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων της πιο πάνω σύμβασης και των πιο πάνω πρωτοκόλλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέων άρθρων στο βασικό νόμο. Άρθρο 3.

Κύρωση των τροποποιήσεων της σύμβασης και των πρωτοκόλλων. Πίνακας,

Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 4.

Κατάργηση 267 του 1987. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για το επόμενο θέμα, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μία άποψη εκ μέρους τόσο βουλευτών του ΑΚΕΛ, του κ. Λιλλήκα πιο συγκεκριμένα, αντιλαμβάνομαι, εκ μέρους της επιτροπής Παιδείας, αλλά και των υπολοίπων, του προέδρου και λοιπών μελών της επιτροπής Παιδείας, ότι θα πρέπει να ειδωθεί σε συσχέτισμό με άλλες υπάρχουσες νομοθεσίες, μήπως υπάρχει σύγκρουση. Νομίζω ότι είναι ορθή η παρατήρηση. Να το εξετάσουμε και να επανέλθουμε, γι' αυτό και παρακαλώ όπως αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εγώ σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο αναβάλλεται για επόμενη συνεδρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τελευταίο θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000», το οποίο αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Υπάρχει σωρεία νομοσχεδίων και εγγράφων και προτάσεων νόμων – την έχετε στα χέρια σας. Προτείνω να ακολουθήσουμε τη διαδικασία την οποία ακολουθήσαμε και στις τελευταίες συνεδρίες της προηγούμενης συνόδου και να θεωρηθούν ως κατατεθέντα.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Εσωτερικών
2. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Αναστολής του	Δικαιοσύνης και	Νομικών

	Χρόνου Παραγραφής
(Προσωρινές Διατάξεις)
Νόμος του 2001.	Δημοσίας Τάξεως	
4.	Ο περί Παραγραφής
(Τροποποιητικός) Νόμος
του 2001.	Δικαιοσύνης και
Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5.	Ο περί της Διαδικασίας
Τυποποίησης των
Γεωγραφικών Τοπωνυμίων
της Κυπριακής Δημοκρατίας
(Τροποποιητικός) Νόμος
του 2001.	Παιδείας και
Πολιτισμού	Παιδείας
6.	Ο περί Τουρκοκυπριακών
Περιουσιών (Διαχείριση και
Άλλα Θέματα) (Προσωρινές
Διατάξεις) (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων
7.	Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων
Εξεύρεσης Εργασίας
(Τροποποιητικός) Νόμος
του 2001.	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων

8.	Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων
9.	Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
10.	Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών
11.	Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ζώνες Υψηλού	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

Ελέγχου Στάθμευσης)

Νόμος του 2001.

13.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2001 Νόμος του 2001.	Υγείας	Υγείας
14.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
15.	Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
16.	Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή Λογοθεραπευτών Νόμος	Υγείας	Υγείας

- του 2001.
17.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
18.	Ο περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
19.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
20.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Ο περί Δανείου (Ανάπτυξη)	Οικονομικών	Οικονομικών και

	(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.		Προϋπολογισμού
22.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Ο περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
24.	Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
25.	Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
26.	Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
27.	Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας	Εμπορίου,	Εμπορίου και

	της Δημοκρατίας (Μίσθωση
Ιδιοκτησίας μέσα σε
Κυβερνητικές Βιομηχανικές
Περιοχές) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Βιομηχανίας και
Τουρισμού	Βιομηχανίας
28.	Οι περί Υγιεινής του
Κρέατος (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Γεωργίας,
Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών
Πόρων
29.	Οι περί της Ασκήσεως
Ασφαλιστικών Εργασιών και
Άλλων Συναφών Θεμάτων
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
30.	Οι περί Ασφαλιστικών
Εταιρειών (Κατάργηση)
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
31.	Οι περί Υπολειμμάτων
Γεωργικών Φαρμάκων
πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
32.	Οι περί Λογιστικής	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

	Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Κανονισμοί του 2001.		Υποθέσεων
33.	Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
34.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Εσωτερικών
35.	Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
36.	Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

37.	Οι περί της Διαδικασίας
Τυποποίησης των
Γεωγραφικών Ονομάτων
της Κυπριακής Δημοκρατίας
Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και
Πολιτισμού	Παιδείας
38.	Οι περί Μέτρων και
Σταθμών (Συστήματα
Μέτρησης Υγρών εκτός από
το Νερό) Κανονισμοί του
2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
39.	Οι περί Τουρκοκυπριακών
Περιουσιών (Διαχείριση και
Άλλα Θέματα) (Προσωρινές
Διατάξεις) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων
40.	Οι περί Ανακουφίσεως
Παθόντων (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων
41.	Οι περί Ετησίων Αδειών μετ'
Απολαβών (Τροποποιητικοί)	Εργασίας και
Κοινωνικών	Εργασίας και
Κοινωνικών

	Κανονισμοί του 2001.	Ασφαλίσεων	Ασφαλίσεων
42.	Οι περί Τμήματος Εργασίας – Θέση Εργατικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
43.	Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας – Θέσεις Λειτουργού Ευημερίας Δεύτερης Τάξης, Λειτουργού Ευημερίας Τρίτης Τάξης και Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
44.	Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
45.	Οι περί Κυπριακού	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Πρακτορείου Ειδήσεων
(Συντάξεις και Χορηγήματα)
Κανονισμοί του 2001.

46.	Οι περί Σύστασης και
Λειτουργίας Σχεδίου
Προστασίας Καταθέσεων
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
47.	Οι περί Βιολογικής
Παραγωγής (Σήμανση,
Παραγωγή, Έλεγχος και
Εμπορία) Κανονισμοί του
2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
48.	Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού
Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων
και Χορηγημάτων σε
Υπαλλήλους της Αρχής
Ηλεκτρισμού Κύπρου και
Εξαρτωμένους τους)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού	Εμπορίου και
Βιομηχανίας

49.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Δημόσια Πρόταση προς Εξαγορά ή Αγορά Τίτλων και Συγχώνευση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
50.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
51.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
52.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
53.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

(Τροποποιητικοί)

Κανονισμοί του 2001.

54.	Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
55.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
56.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
57.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
58.	Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Υποψηφίων) Κανονισμοί του
2001.

59.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας
(Εγγραφή, Ρύθμιση και
Διατήρηση Κοινόκτητων
Οικοδομών) Κανονισμοί του
2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
60.	Οι περί Συμβουλίου
Υδατοπρομήθειας Λεμεσού
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
61.	Οι περί Οδών και
Οικοδομών
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
62.	Οι περί Συντάξεων και
Φιλοδωρημάτων του
Συμβουλίου Αποχετεύσεων
Λεμεσού - Αμαθούντας
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
63.	Οι περί Συμβουλίου	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Υδατοπρομήθειας Λάρνακας

Κανονισμοί του 2001.

64.	Οι περί Οδών και
Οικοδομών (Χαλαρώσεις)
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
65.	Οι περί Αποβαθρών
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
66.	Οι περί Γεωργικών
Φαρμάκων (Πώληση,
Παρασκευή και
Αποθήκευση) Κανονισμοί
του 2001.	Γεωργίας,
Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών
Πόρων
67.	Οι περί Αρχής Λιμένων
Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας
Θέσεων) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και
Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
68.	Οι περί Δημόσιας
Υπηρεσίας (Διεξαγωγή
Έρευνας για την Πηγή των	Οικονομικών	Νομικών

Οικονομικών Πόρων
 Δημόσιων Υπαλλήλων)
 Κανονισμοί του 2001.

69.	Οι περί Δημόσιας
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την
Πηγή των Οικονομικών
Πόρων Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών) Κανονισμοί του
2001.	Παιδείας και
Πολιτισμού	Νομικών
70.	Οι περί Μηχανοκινήτων
Οχημάτων και Τροχαίας
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 5) Κανονισμοί του
2001.	Συγκοινωνιών και
Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
71.	Οι περί Μηχανοκινήτων
Οχημάτων και Τροχαίας
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 6) Κανονισμοί του
2001.	Συγκοινωνιών και
Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
72.	Οι περί Αρχής Λιμένων	Συγκοινωνιών και	Συγκοινωνιών και

	Κύπρου (Καταβλητέα
Δικαιώματα)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Έργων	Έργων
73.	Οι περί Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών (Καθορισμός
Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας
για Σκοπούς Διορισμού,
Προαγωγής και
Προσαυξήσεων)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και
Πολιτισμού	Παιδείας
74.	Οι περί Ίδρυσης και
Λειτουργίας Συνεργείων
Συντήρησης και Επισκευής
Οχημάτων Κανονισμοί του
2001.	Συγκοινωνιών και
Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
75.	Οι περί Άδειας Άσκησης του
Επαγγέλματος των Τεχνιτών
Οχημάτων Όλων των
Ειδικοτήτων Κανονισμοί του
2001.	Συγκοινωνιών και
Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων

76.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
77.	Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
78.	Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, δυνάμει του άρθρου 3 (Ι)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
79.	Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Λιμένωνν Κύπρου, δυνάμει
του άρθρου 3(1) (α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων εις την
Υπηρεσίαν Νομικών
Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου Νόμου.

80.	Έγγραφα (Αρ. 61/2001, 63/2001, 64/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
81.	Έγγραφο (Θ. 42/2001) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

(Προσωρινές Διατάξεις)

Νόμο Αρ. 179 (I) του 2000.

82.	Έγγραφο (Αρ. 62/2001)
σύμφωνα με τους περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων (Δημοσία και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
83.	Διάθεση ακίνητης
ιδιοκτησίας της
Δημοκρατίας, σύμφωνα με
την απόφαση του
Υπουργικού Συμβουλίου με
αριθμό 52.097 και
ημερομηνία 19.7.2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
84.	Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών
Εμπορικών Χρεογράφων
της Κυπριακής
Δημοκρατίας.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
85.	Έκθεση του Υπουργείου
Εμπορίου, Βιομηχανίας και	Εμπορίου,
Βιομηχανίας και	Εμπορίου και
Βιομηχανίας

- Τουρισμού προς τη Βουλή
των Αντιπροσώπων,
δυνάμει των διατάξεων του
άρθρου 2 του Νόμου 74 του
1988.
86. Ετήσια έκθεση της Αρχής
Λιμένων Κύπρου για το
2000. Αρχή Λιμένων
Κύπρου Συγκοινωνιών και
Έργων
87. Ετήσια έκθεση της Αρχής
Ηλεκτρισμού Κύπρου για το
έτος 2000. Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού Εμπορίου και
Βιομηχανίας
88. Δημοσιονομική έκθεση για
το έτος 1999. Οικονομικών Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
89. Έκθεση όσον αφορά την
παραχώρηση εγκρίσεων
που δόθηκαν από τον
Υπουργό Συγκοινωνιών και
Έργων προς την Αρχή
Λιμένων Κύπρου, σύμφωνα
με το εδάφιο (3) του άρθρου
4 του περί Προϋπολογισμού

της Αρχής Λιμένων Κύπρου
Νόμου του 2000.

90.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 2000.	Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού	Οικονομικών
91.	Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1 ^η Ιουλίου 2000 έως 31 ^η Δεκεμβρίου 2000.	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου

**Κατατέθηκαν
από**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Ανδρέα
Παπαπολυβίου,
βουλευτή ΔΗΣΥ
εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας	Εσωτερικών
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Ανδρέα
Παπαπολυβίου,
βουλευτή ΔΗΣΥ
εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας	Εσωτερικών
3. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Δημήτρη Συλλούρη
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας του
Δημοκρατικού
Συναγερμού	Εσωτερικών
4. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.	Νίκο Κατσουρίδη
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής	Εσωτερικών

	ομάδας ΑΚΕΛ
Αριστερά – Νέες
Δυνάμεις	
5. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Νίκο Κατσουρίδη
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας ΑΚΕΛ
Αριστερά – Νέες
Δυνάμεις	Εσωτερικών
6. Ο περί Κέντρων Αναψυχής (Έλεγχος
Ηχορύπανσης) Νόμος του 2001.	Γιώργο Βαρνάβα,
βουλευτή ΚΙΣΟΣ
εκλογικής
περιφέρειας
Αμμοχώστου, και
Γεώργιο Γεωργίου,
βουλευτή ΔΗΣΥ
εκλογικής
περιφέρειας
Αμμοχώστου	Εσωτερικών
7. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του
2001.	Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Εμπορίου
και Βιομηχανίας	Εμπορίου και
Βιομηχανίας

8. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. Γιώργο Βαρνάβα, Παιδείας βουλευτή ΚΙΣΟΣ εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.001 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 19 Ιουλίου 2001.

«Επειδή επικρατεί η εντύπωση στην πόλη και επαρχία Λεμεσού πως υπάρχει αυξημένο ποσοστό σοβαρών ασθενειών σ' αυτές σε σύγκριση με την υπόλοιπη Κύπρο, όπως π.χ. ιογενής μηνιγγίτιδα, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα ακόλουθα:

1. Ποιο είναι το ποσοστό των θεωρούμενων σοβαρών ασθενειών που παρατηρούνται στην πόλη και επαρχία Λεμεσού;
2. Κάποιες από τις σοβαρές αυτές ασθένειες παρατηρούνται σε αυξημένο ποσοστό σε καθορισμένες περιοχές της πόλης και επαρχίας;
3. Υπάρχει οποιαδήποτε επιστημονική εξήγηση για τα πιο πάνω φαινόμενα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.002 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουλίου 2001.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Γιατί για δύο συνεχείς φορές, την Τετάρτη 11 Ιουλίου και την Τετάρτη 18 Ιουλίου 2001, το οδοντιατρικό τμήμα στο Παραλίμνι δε λειτούργησε; Επίσης, γιατί δε

λειτουργήσει στον οικισμό Κόκκινες;

2. Γιατί το οδοντιατρικό τμήμα στον οικισμό Κόκκινες δε λειτουργεί τα απογεύματα από τον Ιανουάριο μέχρι σήμερα;
3. Γιατί στην προσθετική κλινική του νοσοκομείου Λάρνακας τα ραντεβού για τις σιαγόνες των ηλικιωμένων ορίζονται για μετά από έξι μήνες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.003 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 25 Ιουλίου 2001.

«Παρά το γεγονός πως η Βουλή, κατά τη συζήτηση του θέματος για τον έλεγχο της ταχύτητας, τόνισε με πολύ έντονο τρόπο πως η προειδοποίηση των οδηγών από την αστυνομία για την ταχύτητα των οχημάτων θα αποτελούσε ένα σωστό προληπτικό μέτρο, παρατηρείται και πάλι το φαινόμενο να διενεργείται έλεγχος της ταχύτητας σε στροφές ή σε άλλα επικίνδυνα σημεία του δρόμου με τους αστυνομικούς να ξεπετιούνται απότομα μπροστά στους οδηγούς και έτσι να δημιουργείται μεγαλύτερος κίνδυνος πρόκλησης ατυχημάτων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα κατά πόσο προτίθεται να δώσει ανάλογες οδηγίες στο τμήμα τροχαίας της αστυνομίας, έτσι που ο έλεγχος της ταχύτητας και του κατά πόσο γίνεται παράβαση άλλων κανονισμών τροχαίας να διενεργείται με κανονικό και ακίνδυνο τρόπο και να σκοπεύει στην ελάττωση της ταχύτητας, καθώς επίσης και στον περιορισμό του επικίνδυνου οδηγήματος και της παράβασης άλλων κανονισμών τροχαίας, και όχι στην είσπραξη προστίμων και στην τιμωρία των οδηγών, όπως δυστυχώς φαίνεται να γίνεται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.004 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 26 Ιουλίου 2001.

«Εδώ και τρία χρόνια έχει ολοκληρωθεί το σχέδιο αναδάσμου στην Παρεκκλησιά και έχουν γίνει τα απαραίτητα έργα υποδομής, αλλά δεν έχει δοθεί ακόμη νερό για

άρδευση.

Επίσης μέρος της έκτασης που έτυχε του αναδάσμου έχει περιληφθεί στην οικιστική ζώνη και άρχισαν να κτίζονται σπίτια.

Πώς το αρμόδιο υπουργείο αντιμετωπίζει το όλο θέμα αναφορικά με το σχέδιο εφαρμογής του αναδάσμου στην Παρεκκλησιά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.005 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 26 Ιουλίου 2001.

«Στην κοινότητα Παρεκκλησιάς λειτουργούν μεταλλεία τα οποία δεν τηρούν τους όρους άδειας, με αποτέλεσμα να προκαλούν οχληρία και να κινδυνεύει η υγεία των κατοίκων. Επίσης φορτηγά αυτοκίνητα που μεταφέρουν σκύρα διασχίζουν την κοινότητα με κίνδυνο την πρόκληση δυστυχημάτων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δεν ελέγχονται οι όροι λειτουργίας των μεταλλείων και τι μέτρα λαμβάνει για την προστασία των κατοίκων από τα οχήματα που μεταφέρουν το μετάλλευμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.006 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργο Βαρνάβα στις 27 Ιουλίου 2001.

«Μετά από πληροφορίες που μου έχουν δώσει εγκλωβισμένοι που διαμένουν στην Καρπασία, η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προτίθενται να μεταθέσουν δύο από τους τρεις δασκάλους που είναι διορισμένοι και στελεχώνουν το δημοτικό σχολείο στην κατεχόμενη Καρπασία και να τους αντικαταστήσουν με δύο άλλους.

Οι εγκλωβισμένοι της Καρπασίας ενίστανται και έχουν μαζέψει ήδη υπογραφές, τις οποίες θα παραδώσουν στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού με υπόμνημα.

Οι τουρκικές κατοχικές δυνάμεις δεν επιτρέπουν σε έναν εκ των δύο

αντικαταστατών τους να μεταβεί στην Καρπασία.

Καταρχάς η περίπτωση της Καρπασίας είναι ιδιαίζουσα και πολύ περισσότερο από εθνικής πλευράς, γι' αυτό πρέπει να τυγχάνει πολύ λεπτού χειρισμού.

Τα παιδιά της Καρπασίας που ζουν και βιώνουν την κατοχή έχουν συνδεθεί και συναισθηματικά με τους δύο αυτούς δασκάλους και η μετάθεσή τους μπορεί να δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα.

Κατά συνέπεια καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιο το σκεπτικό με το οποίο επιχειρείται η μετάθεση των δύο διδασκάλων από την Καρπασία, οι οποίοι αποδεδειγμένα προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες στα παιδιά των εγκλωβισμένων.
2. Είναι δυνατό οι χειρισμοί του υπουργείου να οδηγήσουν τελικά στη μείωση των διδασκάλων της Καρπασίας από τρεις σε δύο με αρνητικό αντίκτυπο στη μόρφωση των παιδιών;

Τα θέματα της παιδείας των εγκλωβισμένων δεν αντιμετωπίζονται με δημοσιοϋπαλληλικά κριτήρια αλλά με τη δέουσα ευαισθησία, με στόχο την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση των παιδιών και την παραμονή των εγκλωβισμένων στα κατεχόμενα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.007 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Αυγούστου 2001.

«Κατά την επανακατασκευή μέρους του δρόμου Παχύαμμου - Κάτω Πύργου καθυστέρησε η κατασκευή των πλαϊνών ερεισμάτων του δρόμου. Ως αποτέλεσμα τούτου σημειώθηκε σειρά ατυχημάτων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ευθύνες και τα μέτρα που έχουν ληφθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.008 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Αυγούστου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχουν πολλές καταγγελίες για υπεράντληση νερού, καθώς και παράνομη εκμετάλλευση νερού στην περιοχή των χωριών Στρουμπί - Πολέμι.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, στην υπόθεση αυτή εμπλέκονται και μέλη των τοπικών αρχών. Η υπόθεση έχει καταγγελθεί στην επαρχιακή διοίκηση Πάφου, χωρίς όμως να εξεταστεί μέχρι σήμερα.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την καθυστέρηση στην εξέταση των καταγγελιών και στη διαλεύκανση του ζητήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.009 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Αυγούστου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Δασών δεν έχει στις τάξεις του ούτε μία γυναίκα. Από προκαταρκτικές έρευνές μου φαίνεται ότι υπάρχει μία μορφή προκατάληψης στο χώρο αυτό της δημόσιας υπηρεσίας που έχει αποτρέψει και αποτρέπει την εργοδότηση γυναικών ως δασολόγων ή δασοπόνων. Ενδεικτικά αναφέρω ότι το Δασικό Κολέγιο, μετά από πενήντα χρόνια λειτουργίας, δεν έχει ούτε μία γυναίκα απόφοιτο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί υπάρχει αυτή η κατάσταση και αν υπάρχουν σχέδια και προοπτικές για αλλαγή της κατάστασης αυτής, ώστε να υπάρξει και σε αυτό τον τομέα πλήρης και ουσιαστική εφαρμογή της αρχής της παροχής ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.010 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 20 Αυγούστου 2001.

«Έχω διαπιστώσει ότι στην περιοχή παρά το ξενοδοχείο “Ανασσα” στον κόλπο της Πόλης Χρυσοχούς άγνωστοι έχουν τοποθετήσει ογκόλιθους, έχουν κατασκευάσει ορύγματα και αναχώματα και έχουν οργώσει τα παρακείμενα χωράφια με εμφανή πρόθεση να εμποδίσουν την πρόσβαση προς την παραλία του Ασπρόκρεμμου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν, ώστε να εξασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση στην παραλία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.011 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 30 Αυγούστου 2001.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πόσο στοίχισε η επιδιόρθωση της οικίας του διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών, που βρίσκεται στο σύμπλεγμα των φυλακών;
2. Γιατί δεν έχει κατοικηθεί ακόμα, αφού η αποπεράτωσή της έχει ολοκληρωθεί;
3. Κατά πόσο ήταν ενδεδειγμένο να δαπανηθούν τόσες χιλιάδες λίρες για επιδιόρθωση της οικίας, τη στιγμή που τα κονδύλια χρειάζονταν για να επιτευχθεί ο διαχωρισμός των καταδικών, κάτι που εξαγγέλθηκε, ωστόσο δεν έχει γίνει μέχρι τώρα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.012 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη την 31η Αυγούστου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η περιοχή μεταξύ του παλιού και του νέου λιμανιού Λεμεσού ταλανίζεται από μεγάλα προβλήματα ρύπανσης. Υπάρχουν πάρα πολλές ακαθαρσίες, σκουπίδια, παραπήγματα και παρατηρούνται ανεξέλεγκτες δραστηριότητες και εκροές αγωγών. Ιδιαίτερα για το τελευταίο πληροφορούμαι ότι το

διάταγμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο έδινε χρονικό περιθώριο για εξεύρεση μιας αποδεκτής τεχνικής λύσης για το πρόβλημα της ρίψης στη θάλασσα των αποβλήτων των οينوβιομηχανιών, έχει ήδη εκπνεύσει το Νοέμβριο του 2000. Η παράνομη και επικίνδυνη ρίψη τοξικών αποβλήτων από τις οينوβιομηχανίες συνεχίζεται.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει, προκειμένου να αντιμετωπιστούν η καταστροφή του περιβάλλοντος και η δημιουργία κινδύνων για την υγεία των πολιτών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.013 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 11 Σεπτεμβρίου 2001.

«Ενώ συμπληρώνεται η συγκομιδή αυτού του χρόνου, οι φρουτοπαραγωγοί δεν έχουν πάρει την επιδότηση για τον περασμένο χρόνο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα πάρουν την εν λόγω επιδότηση οι παραγωγοί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.014 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 11 Σεπτεμβρίου 2001.

«Ενώ ιδιοκτήτες κτημάτων στην περιοχή Λουβαρά και Καλού Χωριού, στην επαρχία Λεμεσού, κατέχουν πιστοποιητικό εγγραφής ακίνητης περιουσίας, στα βιβλία του κτηματολογίου αυτά παρουσιάζονται ως δασική γη.

Όπως έχω πληροφορηθεί, επί αποικιοκρατίας, με διάταγμα, ιδιωτικά κτήματα που περικλείονταν από το δάσος στη συγκεκριμένη περιοχή θεωρήθηκαν δασική γη χωρίς να καταβληθεί αποζημίωση στους ιδιοκτήτες.

Λόγω αυτού του προβλήματος, το κτηματολόγιο δεν εξετάζει αιτήσεις ή αρνείται να διαχωρίσει ή να μεταβιβάσει κτήματα που εμπίπτουν σ' αυτή την κατηγορία, με

βάση το πιστοποιητικό εγγραφής, αναμένοντας γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία.

Νοουμένου ότι το θέμα αυτό εκκρεμεί για μερικές δεκαετίες και προκαλεί σοβαρά προβλήματα στους ιδιοκτήτες των κτημάτων, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα επιλυθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.015 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 14 Σεπτεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι των χωριών Αγρός, Κάτω Μύλος και Άγιος Ιωάννης στην Πιτσιλιά υποφέρουν από τη δυσσομία των λυμάτων των αποχετεύσεων των χωριών, τα οποία διοχετεύονται εδώ και μήνες στην κοίτη ενός μικρού παραποτάμου του Κούρρη.

Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις προς τους αρμόδιους και τα συνεχή παράπονα των κατοίκων προς την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού φαίνεται πως το πρόβλημα δεν έχει λυθεί.

Σε διαβήματά μου προς την Επαρχιακή Διοίκηση την Τρίτη, 17 Ιουλίου 2001, μου δόθηκαν διαβεβαιώσεις για επίλυση του προβλήματος. Εντούτοις η κατάσταση παραμένει δραματική και υπάρχει κίνδυνος να καταστραφεί η χλωρίδα και η πανίδα της κοίτης. Κανένας δεν μπορεί να κινηθεί κατά μήκος του δρόμου λόγω της άσχημης μυρωδιάς. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο παραπόταμος είναι προέκταση του Κούρρη, που καταλήγει στο μεγάλο φράγμα του νότιου αγωγού, ο οποίος υδροδοτεί πολλές πόλεις και χωριά της Κύπρου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει σχετικά με την πιο πάνω αναφερόμενη περίπτωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.016 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 14 Σεπτεμβρίου 2001.

«Όπως έχω πληροφορηθεί, η μετακίνηση του τουβλοποιείου “Γίγας”, το οποίο λειτουργεί εντός οικιστικής ζώνης, εκκρεμεί για αρκετά χρόνια.

Οι κάτοικοι της περιοχής, ο δήμος Ιδαλίου και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος σε παλαιότερη εξέταση της υπόθεσης είχαν ζητήσει την απομάκρυνση του εργοστασίου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη σημερινή κατάσταση του θέματος και αν υπάρχουν σχέδια για την απομάκρυνση του εργοστασίου από την οικιστική περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.017 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Πεردίκη στις 18 Σεπτεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι συνθήκες φύλαξης και εμπορίας των φιαλών υγραερίου βιομηχανικής ή οικιακής χρήσης δεν πληρούν τους κανονισμούς ασφαλείας που ισχύουν στον ευρωπαϊκό χώρο.

Έχω εντοπίσει περιπτώσεις όπου φιάλες υγραερίου βρίσκονται εκτεθειμένες στο ύπαιθρο, δίπλα από εύφλεκτα υλικά ή κοντά σε αυτοκινητοδρόμους με πυκνή κίνηση.

Μεγάλοι κύλινδροι αποθήκευσης υγραερίου (200-20-000 κιλά) τοποθετούνται σε ακατάλληλους χώρους, χωρίς ασφάλεια και επαρκή μέτρα προστασίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση και για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.018 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 18 Σεπτεμβρίου 2001.

«Κατά την πρόσφατή μου επίσκεψη στο χωριό Καννάβια μού υπεβλήθησαν παράπονα από αμπελουργούς ότι υφίστανται σοβαρές ζημιές από την εκτροφή περδικιών τα οποία το Ταμείο Θήρας ελευθερώνει για εμπλουτισμό του κυνηγίου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων για το τι προτίθεται να κάμει για την αποφυγή προκλήσεως ζημιών στην αμπελουργία και αν προτίθεται να λύσει το πρόβλημα είτε με την εκτροφή και την απελευθέρωση των περδικιών σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν αμπέλια είτε με την καταβολή αποζημιώσεων στους αμπελουργούς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.019 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 19 Σεπτεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι καθυστερεί η παροχή των απαιτούμενων κρατικών κονδυλίων για την ανάπτυξη της πλατείας στις Πάνω Αρόδες και την κατασκευή μονοπατιού της φύσης στην Ίνεια, στην επαρχία Πάφου.

Σύμφωνα με πληροφορίες που συνέλεξα από προσωπική επικοινωνία με τους κοινοτάρχες της περιοχής, η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου καθυστερεί να αρχίσει τις διαδικασίες, ώστε έγκαιρα να αρχίσουν και να ολοκληρωθούν τα έργα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.020 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 19 Σεπτεμβρίου 2001.

«Κατά την επίσκεψή μου στη βιοτεχνική περιοχή Αγλαντζιάς μου αναφέρθηκαν από το Σύνδεσμο Βιοτεχνών Αγλαντζιάς τα πιο κάτω προβλήματα:

1. Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)

Το πληρωθέν από τους βιοτέχνες ποσό των £236.853 δεν τους έχει επιστραφεί, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις που τους έχουν δοθεί από το 1999. Οι βιοτέχνες ζητούν είτε την επιστροφή σ' αυτούς του ποσού που έχουν καταβάλει ως ΦΠΑ είτε την αφαίρεση από το λογαριασμό του καθενός, αναδρομικά από την ημέρα που αυτό έχει πληρωθεί, του ποσού που αντιστοιχεί σ' αυτόν.

2. Κρατικές χορηγίες

Οι βιοτέχνες έχουν ζητήσει επανειλημμένα από την κυβέρνηση κρατική χορηγία για τα έξοδα μετακίνησής τους. Αυτοί που έχουν μετακινηθεί μετά την 1η Ιουλίου 1999 έχουν πάρει βοήθεια ύψους £1.000 ο καθένας, ενώ όσοι μετακινήθηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία δεν έχουν πάρει κανένα ποσό.

Η βιοτεχνική περιοχή έχει ανεγερθεί κατά μήκος της πράσινης γραμμής και έχει συμβάλει στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής. Το σχετικό όμως κόστος υφίστανται μόνο οι βιοτέχνες.

Για σκοπούς ίσης μεταχείρισης ζητήθηκε να παραχωρηθεί κατά χάριν σε όλους τους βιοτέχνες το ίδιο ποσό.

3. Αναλυτικό κόστος

Επανειλημμένα έχει ζητηθεί από το δήμο Αγγλαντζιάς να δώσει στους βιοτέχνες το αναλυτικό πραγματικό κόστος της βιοτεχνικής περιοχής και παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει τέσσερα χρόνια, για άγνωστους λόγους, το αίτημα δεν κατέστη δυνατό να ικανοποιηθεί.

4. Τίτλοι ιδιοκτησίας

Οι βιοτέχνες έχουν επιβαρυνθεί και έχουν καταβάλει εξ ολοκλήρου το υπολογισθέν κόστος, χωρίς να εξασφαλίσουν τίτλους ιδιοκτησίας για να μπορούν να υποθηκεύουν τα υποστατικά τους.

Η τιτλοποίηση των υποστατικών στον καθένα ξεχωριστά είναι γι' αυτούς κεφαλαιώδους σημασίας.

5. Χώροι στάθμευσης

Οι χώροι στάθμευσης έχουν τεθεί εκτός λειτουργίας, αφού είναι γεμάτοι με άχρηστα/εγκαταλειμμένα οχήματα από μερικούς βιοτέχνες και περιοίκους με αποτέλεσμα οι βιοτέχνες και οι πελάτες τους να μην μπορούν να εξυπηρετηθούν. Επίσης δε λαμβάνεται κανένα μέτρο για την ορθή αντιμετώπιση της κατάστασης με

αποτέλεσμα να επικρατεί πλήρης σύγχυση κατά τη λειτουργία της βιοτεχνικής περιοχής.

6. Ψεκασμός

Οι βιοτέχνες υποφέρουν από την παρουσία φιδιών, ποντίκων, κουνουπιών ή διάφορων εντόμων, χωρίς κανένας να λαμβάνει τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την καταπολέμησή τους.

7. Πρόσβαση της πυροσβεστικής

Δεν έχει διευθετηθεί το θέμα πρόσβασης της πυροσβεστικής στην εσωτερική πλευρά που βρίσκεται μέσα στη νεκρή ζώνη· η δε αντιπυρική λωρίδα δεν είναι ικανοποιητική, με όλους τους εμφανείς κινδύνους.

Παρακαλούνται τα αρμόδια υπουργεία να ενημερώσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι προτίθενται να κάνουν για την ικανοποίηση των αιτημάτων του Συνδέσμου Βιοτεχνών Αγλαντζιάς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.021 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 28 Σεπτεμβρίου 2001.

«Παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στις διαδικασίες δανειοδότησης μέσω του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, οι οποίες προκαλούν σοβαρά προβλήματα στους ενδιαφερόμενους. Οι καθυστερήσεις αυτές σημειώνονται τόσο κατά την αρχική έγκριση των δανείων όσο και κατά την έκδοση ήδη εγκεκριμένων δανείων.

Τι προτίθεται να πράξει το υπουργείο σας για την επίσπευση των διαδικασιών και την αποφυγή αχρείαστης ταλαιπωρίας των προσφύγων και άλλων αιτητών που αποτείνονται στο φορέα;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.063,

ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Όσον αφορά την καταδίκη σε φυλάκιση του αχθοφόρου/κλητήρα Πανίκου Αριστοκλέους, σας αναφέρω ότι σε γνωμάτευσή του, που διαβιβάζεται με την επιστολή του με αριθμό φακέλου Γ.Ε./αρ.34/1941/Υ.8 και ημερομηνία 6 Αυγούστου 2001, ο Γενικός Εισαγγελέας εισηγείται όπως το θέμα θεωρηθεί λήξαν, αφού ο κ. Αριστοκλέους έχει εκτίσει μέρος της ποινής που του είχε επιβληθεί.

Συναφώς αναφέρεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών ως αρμόδια αρχή συμφώνησε με την πιο πάνω θέση, γι' αυτό και η πειθαρχική διαδικασία εναντίον του κ. Αριστοκλέους έχει τερματισθεί.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και

Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.002,

ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Γιώργου Περδίκη.

«Σας πληροφορώ ότι στην περιοχή Τηλλυρίας λειτουργεί ήδη σταθμός βάσης κινητής τηλεφωνίας στον Κάτω Πύργο, ο οποίος καλύπτει την τουριστική περιοχή και μεγάλο μέρος του χωριού.

Επιπρόσθετα, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) έχει ολοκληρώσει την εγκατάσταση δύο νέων σταθμών βάσης στην περιοχή. Ο ένας βρίσκεται στα Πηγένια και αναμένεται να καλύψει τα χωριά Πηγένια, Μοσφίλι, Πάνω και Κάτω Πύργος και τους δρόμους που οδηγούν σε αυτά και ο δεύτερος στον Παχύαμμο και αναμένεται να καλύψει το χωριό Παχύαμμος, το στρατόπεδο της περιοχής και τους δρόμους που

οδηγούν σε αυτά. Οι εν λόγω σταθμοί θα λειτουργήσουν, όταν ολοκληρωθεί η υποδομή για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Επίσης η ΑΤΗΚ προγραμματίζει την αναβάθμιση του σταθμού βάσης στον Κύκκο, για να βελτιωθεί η κάλυψη των αγροτικών δρόμων που οδηγούν στα χωριά Παναγιά, Κάμπος και στο Σταυρό της Ψώκας. Ακόμη υπάρχουν σχέδια για εγκατάσταση πρόσθετων σταθμών βάσης στο μέλλον, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση του δικτύου κινητής τηλεφωνίας.

Είμαι στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.003, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με τη λειτουργία του τοπικού ραδιοφωνικού σταθμού “Ράδιο Πύργος”, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με επιστολή του, με αριθμό φακέλου 10/01/014 και ημερομηνία 27 Αυγούστου 2001, πληροφορεί ότι έπειτα από εξέταση του θέματος διαπιστώθηκε ότι ενώπιόν του δεν εκκρεμεί οποιαδήποτε αίτηση του τοπικού ραδιοσταθμού “Ράδιο Πύργος” για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας. Υπάρχει μόνο επιστολή με την οποία ο εν λόγω ραδιοσταθμός πληροφορεί το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ότι προτίθεται να υποβάλει αίτηση σύντομα.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως διαβεβαιώνει ότι, όταν υποβληθεί αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για λειτουργία του ραδιοσταθμού, θα την εξετάσει κατά προτεραιότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και

Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.004,

ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με τις αρχαιολογικές έρευνες στην περιοχή Τηλλυρίας, επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Οι αρχαιότητες που ανακαλύφθηκαν στην περιοχή της Τηλλυρίας είναι περιορισμένες και δεν εντοπίστηκε τα τελευταία χρόνια κανένα αξιόλογο εύρημα που να δικαιολογούσε την έναρξη συστηματικής ανασκαφής.
2. Στην περιοχή εργάζεται τον τελευταίο καιρό, με άδεια του διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων, πολωνική αποστολή, η οποία συμπλήρωσε αρχαιολογική επισκόπηση και αναμένεται η τελική δημοσίευση των αποτελεσμάτων. Με βάση τα αποτελέσματα αυτά, καθώς και παλαιότερες έρευνες, το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα προβεί σε αξιολόγηση και θα μελετήσει το θέμα παραχώρησης άδειας ανασκαφής σε ξένη αρχαιολογική αποστολή που θα εκδηλώσει ενδιαφέρον.
3. Όσον αφορά στα ευρήματα, δύο αξιόλογα τεμάχια ψηφιδωτού δαπέδου από την περιοχή της Μανσούρας, τα οποία εκτίθενται στο Κυπριακό Μουσείο Λευκωσίας, παρουσιάζονται τόσο σε επιστημονικά άρθρα όσο και σε εκλαϊκευμένες εκδόσεις που προβάλλουν τα ψηφιδωτά της Κύπρου. Δυστυχώς, όμως, ο αρχαιολογικός χώρος στον οποίο ανευρέθηκαν, στις αρχές του εικοστού αιώνα, έχει καταστραφεί ολοσχερώς και δεν υπάρχει τίποτε που να δικαιολογεί τη διενέργεια ανασκαφής και τη διαμόρφωση/ανάδειξή του. Το ίδιο ισχύει και για το ιερό της αρχαϊκής περιόδου που εντοπίστηκε στην περιοχή του Πομού και ερευνήθηκε με έκτακτη σωστική ανασκαφή. Τα ευρήματα από το ιερό αυτό βρίσκονται στο Επαρχιακό Μουσείο Πάφου.
4. Ο αριθμός των μεσαιωνικών και βυζαντινών μνημείων είναι επίσης

περιορισμένος. Ένα οχυρωματικό κτίσμα στην περιοχή του Πύργου Τηλλυρίας συντηρήθηκε παλαιότερα, ενώ η συντήρηση της εκκλησίας της Παναγίας Γαλόκτιστης έχει ολοκληρωθεί μέσα στο 2000. Μέσα στο 2001 έχει επίσης συμπληρωθεί η διαδικασία κήρυξης σε αρχαίο μνημείο της εκκλησίας Χρυσοπατερίτισσας στον Πομό και οι εργασίες συντήρησης θα αρχίσουν μέσα στους επόμενους μήνες. Δυστυχώς, άλλες εκκλησίες της περιοχής έχουν υποστεί εκτεταμένες νεότερες επεμβάσεις οι οποίες δε δικαιολογούν την κήρυξή τους σε αρχαία μνημεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2001 του Υπουργού Άμυνας κ. Σωκράτη Χάσικου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.006, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με τη στρατιωτική θητεία παιδιών με Κύπρια μητέρα και Ελλαδίτη πατέρα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4(3)(θ) του Τροποποιητικού Νόμου 73(1)/97 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, “οι κατέχοντες και τις δύο υπηκοότητες, κυπριακή και ελληνική, εφόσον κατά τη διάρκεια της μόνιμης διαμονής τους στην Ελλάδα έχουν αποδεδειγμένα εκπληρώσει (όχι εξαγοράσει) την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της Ελληνικής Δημοκρατίας υποχρέωσή τους για υπηρεσία στον Ελληνικό Στρατό, εξαιρούνται της υποχρέωσης υπηρεσίας στις τάξεις της Εθνικής Φρουράς”.
2. Στα παιδιά της κατηγορίας που αναφέρεται στην ερώτηση, εφόσον οι γονείς τους είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου, η ισχύουσα νομοθεσία δεν παρέχει δικαίωμα επιλογής για το πού θα υπηρετήσουν. Έχουν την υποχρέωση να υπηρετήσουν στην Εθνική Φρουρά για χρονικό διάστημα είκοσι έξι μηνών.
3. Το θέμα που εγείρει ο έντιμος βουλευτής αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης

μεταξύ του Υπουργείου Άμυνας, της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής και των ενδιαφερόμενων οργανώσεων με αποτέλεσμα την τροποποίηση του αναφερόμενου άρθρου της νομοθεσίας [Τροποποιητικός Νόμος 73(1)/97, Επίσ. Εφ. 3170 - 25.7.1997, Παρ. Ι(i)].

4. Το Υπουργείο Άμυνας δεν προτίθεται επί του παρόντος να εγείρει ξανά το θέμα.
5. Σε περίπτωση που θα απαιτηθούν οποιεσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις, είμαστε στη διάθεσή σας να σας τις δώσουμε.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.007, ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη.

«Σας αποστέλλω αντίγραφο επιστολής μας προς την κοινοτική αρχή Επισκοπής, με τον ίδιο αριθμό φακέλου, ημερομηνίας 9 Ιουλίου 2001, με αυτόδηλο περιεχόμενο:

“...τα Τμήματα Αναπτύξεως Υδάτων και Γεωλογικής Επισκόπησης αποφάσισαν να δώσουν θετικές συστάσεις προς τον έπαρχο Πάφου αναφορικά με τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την Ιερά Μητρόπολη Πάφου για εξασφάλιση άδειας για άντληση και μεταφορά νερού από την κοίτη του ποταμού Έζουσα (περιοχή Καλλέπειας) για σκοπούς κάλυψης αρδευτικών αναγκών του γηπέδου γκολφ στην Τσάδα, νοουμένου ότι θα επιβληθούν οι πιο κάτω όροι:

1. Η γεώτρηση θα είναι περιορισμένου βάθους (γύρω στα 3 μ.), όσο είναι αναγκαίο για την άντληση επιφανειακών νερών, όταν θα υπάρχει αρκετή ροή νερού στον ποταμό, ούτως ώστε να μην επηρεάζεται ο εμπλουτισμός του υδροφορέα.
2. Η περίοδος της άδειας για χρήση της γεώτρησης θα είναι για ένα χρόνο και θα ανανεώνεται σε ετήσια βάση, με σκοπό όπως αυτή διακοπεί οριστικά, μόλις γίνει κατορθωτή η μεταφορά νερού στην περιοχή του γηπέδου γκολφ από γεωτρήσεις

στην περιοχή Αγίας Βαρβάρας, που θα εμπλουτίζονται από το νερό που θα παράγεται από τη μονάδα τριτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων του αποχετευτικού συστήματος Πάφου.

Δεδομένων των πιο πάνω, δεν αναμένεται να επηρεαστεί ο εμπλουτισμός του υδροφορέα της κοίτης του ποταμού Έζουσα, απ' όπου το αρδευτικό τμήμα Επισκοπής αντλεί νερό για την άρδευση παραποτάμιας έκτασης γης της κοινότητας".»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2001 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.008, ημερομηνίας 21ης Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με τον εξοπλισμό της τράπεζας αίματος του νοσοκομείου Λεμεσού με ακτινοβολητή αίματος, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας έχει ήδη αρχίσει τη διαδικασία προμήθειας τριών ακτινοβολητών αίματος, εκ των οποίων ο ένας προορίζεται για το νοσοκομείο Λεμεσού.

Η διαδικασία προμήθειας των ακτινοβολητών αίματος με τη διαδικασία των προσφορών βρίσκεται στο πρώτο στάδιο και ήδη, από τις 6 Ιουλίου 2001, έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στον εγχώριο τύπο τα έγγραφα προσφορών για σχόλια, τα οποία περιλαμβάνουν:

1. τους γενικούς όρους,
2. τον τρόπο αξιολόγησης,
3. το συμβόλαιο συντήρησης.

Επισυνάπτεται η πρόσκληση προς τους προσφοροδότες.

Με βάση τα πιο πάνω, το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας εργάζεται προς την κατεύθυνση της όσο το δυνατό ταχύτερης προμήθειας των ακτινοβολητών αίματος.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.010, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την εξόρυξη μπεντονίτη στην περιοχή Κάτω Μονής χωρίς άδεια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία έχει λατομήσει παράνομα μπεντονίτη εκτός των ορίων που καθορίζει το προνόμιο λατομείου της, με αριθμό 8539, στην κτηνοτροφική ζώνη Κάτω Μονής. Η αναφερόμενη παράνομη λατόμηση εντοπίστηκε από την Υπηρεσία Μεταλλείων, η οποία έχει ασκήσει ποινική δίωξη εναντίον της υπό αναφορά εταιρείας.

Το γεγονός ότι η μονάδα αυτή βρίσκεται σε κτηνοτροφική ζώνη καθιστούσε δύσκολη την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για ανάπτυξη λατομείου, αφού απαιτείται παρέκκλιση από τις πρόνοιες της δήλωσης πολιτικής.

Σήμερα το θέμα έχει ρυθμιστεί με κανονισμούς του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, βάσει των οποίων η πολεοδομική αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια παραχώρησης πολεοδομικής άδειας για ανάπτυξη ελαφρών λατομήσεων σε κτηνοτροφικές ζώνες. Επιπλέον, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έχει προτείνει τη δημιουργία λατομικής ζώνης μπεντονιτών στην υπό αναφορά περιοχή.

Τέλος, σας πληροφορώ ότι η υπό αναφορά εταιρεία έχει εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια για όλη την έκταση των λατομήσεων που έχει προβεί στην περιοχή και σύντομα θα εκδοθεί και το προνόμιο λατομείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.013, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την πολιτική του υπουργείου για μη παροχή οικονομικής βοήθειας σε υπερήλικους ψαράδες, σας παραθέτω τα ακόλουθα:

Με βάση τον περί Αλιείας Νόμο και Κανονισμούς, ο διευθυντής του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών μπορεί να χορηγήσει κάθε χρόνο μέχρι και πεντακόσιες άδειες παράκτιας αλιείας. Αίτημα των ψαράδων ήταν πάντοτε η μείωση του αριθμού των αδειών αυτών, γιατί ένα μεγάλο μέρος των αδειούχων ασκεί και άλλο επάγγελμα. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων που έγιναν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, προτάθηκε η δημιουργία μιας τρίτης κατηγορίας αδειών, πέραν της επαγγελματικής και ερασιτεχνικής, η οποία αφορά τους ημιεπαγγελματίες ψαράδες. Σχετική τροπολογία για το θέμα αυτό προβλέπεται ότι θα κατατεθεί πριν από το τέλος του 2001.

Ένας από τους λόγους για τους οποίους ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επαγγελματιών Ψαράδων ζήτησε τη μείωση των επαγγελματικών αδειών ήταν και η αύξηση της οικονομικής βοήθειας προς αυτούς. Γι' αυτό το λόγο για το 2001 αποφασίστηκε να μη χορηγηθεί οικονομική βοήθεια και στα πεντακόσια άτομα στα οποία χορηγήθηκε άδεια αλιείας.

Για το 2001 δε θα χορηγηθεί οικονομική βοήθεια στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

1. Σ' αυτούς που δεν ικανοποιούν πλήρως τα νέα κριτήρια, τα οποία είναι αυστηρότερα από τα προηγούμενα.
2. Σ' αυτούς στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια για πρώτη φορά και θεωρούνται ότι βρίσκονται "επί δοκιμασία".

3. Σ' αυτούς που έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό όγδοο έτος της ηλικίας τους.

Οι λόγοι για τους οποίους συμπεριλήφθηκε η τρίτη κατηγορία είναι οι ακόλουθοι:

Το επάγγελμα του ψαρά διαφέρει από αυτό του αγρότη, γιατί ο αγρότης εργάζεται σε δική του ιδιοκτησία, ενώ στον ψαρά χορηγείται άδεια από το κράτος, για να εκμεταλλευθεί εθνικούς πόρους. Έτσι, τέθηκε θέμα ορίου ηλικίας για τη χορήγηση μιας τέτοιας άδειας, η οποία μπορεί να θεωρηθεί προνόμιο. Επειδή όμως οι ψαράδες αντέδρασαν και επέμεναν ότι οι ψαράδες δε θα πρέπει να συνταξιοδοτούνται, αλλά να μπορούν να εργάζονται μέχρι το τέλος της ζωής τους, δόθηκε μια συμβιβαστική λύση να τους χορηγείται μεν άδεια αλιείας, αλλά όχι και οικονομική βοήθεια, είτε αυτή αφορά πετρέλαια είτε ζημιές στα δίκτυα κ.λπ. Εξάλλου τα άτομα που έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό όγδοο έτος της ηλικίας τους έχουν συνήθως λιγότερες οικογενειακές υποχρεώσεις, αφού φυσιολογικά έχουν αποκαταστήσει τα παιδιά τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2001 του Υπουργού Εμπορίου,

Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ.

23.06.007.05.01.015, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με τον εξοπλισμό για το διαγωνισμό "Μις Υφήλιος", σας επισυνάπτω κατάλογο με όλα τα αντικείμενα που αγοράστηκαν για τις ανάγκες του διαγωνισμού και το κόστος ενός εκάστου.

Αναφορικά με τα σκηνικά, που αποτελούν και την υψηλότερη δαπάνη, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως, για την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή τους, αυτά παραχωρηθούν επί δανείω στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, μετά από σχετική εισήγηση του γυμνασιάρχη.

Ωστόσο, σύμφωνα με επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η απόφαση αυτή τελικά δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί λόγω πρακτικών δυσκολιών,

που οφείλονται στο πολύ μεγάλο μέγεθος των σκηνικών. Εξαιτίας της εξέλιξης αυτής το υπουργείο μετέφερε τα σκηνικά από το Μακάριο στάδιο, όπου βρίσκονταν, σε χώρο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων και άρχισε διαβουλεύσεις με δήμους και άλλους φορείς για την κατάλληλη αξιοποίησή τους.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες χρειασθείτε επί του θέματος.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

**Απάντηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου
Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.001, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2001,
του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου.**

«Αναφορικά με τις ανησυχίες για αυξημένο ποσοστό σοβαρών ασθενειών στην πόλη και επαρχία Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην Κύπρο γενικά οι σοβαρότερες αιτίες θνησιμότητας και νοσηρότητας είναι οι καρδιαγγειακές παθήσεις, ο καρκίνος και τα ατυχήματα.

Ασθένειες όπως ο σακχαρώδης διαβήτης, η υπέρταση, η στηθάγχη και ο καρκίνος είναι ασθένειες που επικρατούν ανάμεσα στον πληθυσμό μας. Δεν υπάρχουν όμως στατιστικά στοιχεία κατά επαρχία. Όσον αφορά τους ισχυρισμούς των κατοίκων των Πολεμιδιών και του Ακρωτηρίου για περιστατικά καρκίνου και λευχαιμίας, το Υπουργείο Υγείας προγραμματίζει τη διεξαγωγή εξειδικευμένων ιατρικών ερευνών.

Σύμφωνα με τα επιδημιολογικά δεδομένα των τελευταίων δεκαετιών που αφορούν τα μεταδοτικά νοσήματα, φαίνεται ότι η Κύπρος δεν έχει σοβαρό πρόβλημα νοσηρότητας, ενώ έχει αμελητέο πρόβλημα θνησιμότητας. Όπως, όμως, είναι γνωστό, το 1996 σημειώθηκε στην Κύπρο επιδημία ιογενούς μηνιγγίτιδας με αυξημένο αριθμό κρουσμάτων στην επαρχία Λεμεσού σε σύγκριση με την υπόλοιπη Κύπρο.

Έξαρση ιογενούς μηνιγγίτιδας παρατηρήθηκε και κατά την άνοιξη και τις αρχές του καλοκαιριού της φετινής χρονιάς, ιδιαίτερα δε στην επαρχία Λεμεσού, χωρίς, όμως, ευτυχώς να εξελιχθεί σε επιδημία. Μετά το τέλος Ιουλίου, μέχρι και σήμερα, παρουσιάστηκε θεαματική μείωση του αριθμού των κρουσμάτων, με αποτέλεσμα να σημειώνονται κατά την πιο πάνω περίοδο μόνο σποραδικά κρούσματα. Από την επιδημιολογική και εργαστηριακή διερεύνηση των περιστατικών, που διεξήχθη από τις υπηρεσίες μας, τόσο κατά το 1996 όσο και τη φετινή χρονιά, φάνηκε ότι δεν ενοχοποιείτο κανένα περιβαλλοντικό ή άλλο συγκεκριμένο αίτιο. Εντοπίστηκαν μόνο κάποια μεμονωμένα προβλήματα στα αποχετευτικά (λάκκοι) ορισμένων κατοικιών, για τα οποία ενημερώθηκαν οι ιδιοκτήτες από τις υπηρεσίες μας, που έδωσαν συμβουλές για διόρθωσή τους. Βασικά, η μετάδοση της ιογενούς μηνιγγίτιδας, για τον κάθε χρόνο ξεχωριστά, οφειλόταν σε διαφορετικό τύπο εντεροϊών. Οι εντεροϊοί μεταδίδονται από άτομο σε άτομο μέσω του γαστρεντερικού συστήματος με άμεση επαφή. Η μετάδοση και στις δύο περιπτώσεις περιορίστηκε με την αυστηρότερη εφαρμογή των κανόνων ατομικής και περιβαλλοντικής υγιεινής τόσο στα σχολεία, νηπιαγωγεία, εστιατόρια, χώρους αναψυχής όσο και στα σπίτια.

Η εξήγηση που δίδεται στο ερώτημα γιατί τα περισσότερα κρούσματα παρουσιάστηκαν στην επαρχία Λεμεσού είναι ότι πιθανόν ο παιδικός πληθυσμός της Λεμεσού να μην είχε έλθει σε επαφή για απόκτηση ανοσίας κατά τα προηγούμενα χρόνια με το συγκεκριμένο τύπο εντεροϊού.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Δικαιοσύνης και

Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.003,

ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ.

Άγι Αγαπίου.

«Σχετικά με τον έλεγχο της ταχύτητας και την παράβαση άλλων κανονισμών

τροχαίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε όλους τους αυτοκινητοδρόμους έχουν τοποθετηθεί σταθερές προειδοποιητικές πινακίδες μεγάλων διαστάσεων, που υπενθυμίζουν στον κάθε οδηγό ότι η ταχύτητα ελέγχεται με ραντάρ. Οι εν λόγω πινακίδες είναι τοποθετημένες στην αρχή των αυτοκινητοδρόμων.
2. Έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες από την ηγεσία της αστυνομίας προς όλα τα μέλη της αστυνομίας που διενεργούν τροχονομικό έλεγχο, περιλαμβανομένου και του ελέγχου ταχύτητας με ραντάρ, όπως διενεργούν το σχετικό έλεγχο εκ του εμφανούς και σε καμία περίπτωση να μην κρύβονται με στόχο την παγίδευση των οδηγών.
3. Όλοι οι χειριστές των ραντάρ είναι άρτια εκπαιδευμένοι και επιλέγουν τα σημεία του οδικού δικτύου όπου θα διενεργήσουν έλεγχο ταχύτητας, ούτως ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο τόσο η δική τους ζωή όσο και η ζωή των οδηγών.
4. Οι οδηγοί που ταξιδεύουν στους αυτοκινητοδρόμους με ιδιαίτερα μεγάλες ταχύτητες εντοπίζονται από τα ραντάρ από απόσταση εξακόσιων μέτρων περίπου, αλλά λόγω της μεγάλης ταχύτητας με την οποία ταξιδεύουν πολλές φορές, στη θέα του αστυνομικού τροχονόμου, αντιδρούν και προβληματίζονται σχετικά με το αν έχουν εντοπιστεί, ιδιαίτερα όταν βρίσκονται στη δεξιά λωρίδα και προσπερνούν άλλα οχήματα.
5. Χάρη στον επαγγελματισμό και στην ευαισθησία που επιδεικνύει η ηγεσία της αστυνομίας όσον αφορά τον ενδεδειγμένο τρόπο διενέργειας τροχονομικού ελέγχου πάνω σε παγκύπρια βάση, έχουν περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό τα παράπονα από οδηγούς ότι ο τρόπος που ελέγχθηκαν δεν ήταν ο επιβαλλόμενος.
6. Οι καταγγελίες που γίνονται από την αστυνομία κατά των οδηγών που

παραβιάζουν τους νόμους και τους κανονισμούς της τροχαίας στόχο έχουν πάντοτε την πρόληψη και μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων και σε καμία περίπτωση οι καταγγελίες δεν είναι αυτοσκοπός.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.004, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Αναφορικά με το σχέδιο εφαρμογής του αναδασμού στην Παρεκκλησιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. α. Ο αναδασμός στην Παρεκκλησιά, συνολικής έκτασης εκατόν δεκατεσσάρων εκταρίων περίπου, έχει ολοκληρωθεί με την κτήση κατοχής των νέων τεμαχίων στις 22 Ιουνίου 1998. Η περιοχή αναδασμού Παρεκκλησιάς/1 καθορίστηκε αρχικά στις 28 Μαρτίου 1988 από την Προσωρινή Επιτροπή και οριστικοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 1989. Η περιοχή αναδασμού, όπως καθορίστηκε από την Προσωρινή Επιτροπή, δεν περιλάμβανε οικιστική ζώνη αλλά καθαρά γεωργική γη.
- β. Με την έναρξη εφαρμογής της Δήλωσης Πολιτικής την 1η Δεκεμβρίου 1990 και τον επανακαθορισμό των ζωνών ανάπτυξης της υπαίθρου μικρή έκταση γης, 2,5 περίπου εκταρίων, που περιλαμβάνονταν στην περιοχή αναδασμού, περιελήφθηκε στην οικιστική ζώνη. Το 1994, με την τροποποίηση των πολεοδομικών ζωνών, επιπρόσθετη έκταση, 1,8 εκταρίων περίπου, περιελήφθηκε στην οικιστική ζώνη.
- γ. Η συνολική έκταση των 4,3 εκταρίων περίπου που περιλήφθηκε στην οικιστική ζώνη Η6 δεν είναι τόσο σημαντική που να επηρεάζει τη γεωργική εκμετάλλευση της γης στην περιοχή του αναδασμού.

2. α. Οι περιοχές του αναδασμού Παρεκκλησιάς, όπως και του Μοναγρουλλίου, του Πύργου Λεμεσού και της Μονής, είχαν αρχικά ενταχθεί στο σχέδιο του νότιου αγωγού. Λόγω της ανομβρίας όμως δεν παραχωρήθηκε νερό στις περιοχές αυτές από τον υδατοφράκτη του Κούρρη. Έτσι, οι εν λόγω περιοχές επιλέγηκαν για παραχώρηση συμπληρωματικών ποσοτήτων νερού από το σύστημα παροχής ανακυκλωμένου νερού.
- β. Η παραχώρηση νερού άρχισε από το Μάιο του 2001 για άρδευση μόνιμων φυτειών, με εξαίρεση του μέρους εκείνου της περιοχής όπου χρειαζόταν να γίνει άντληση νερού.
- γ. Η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις του έργου ολοκληρώθηκε στις 27 Ιουνίου 2001 και άρχισε αμέσως ο έλεγχος των συστημάτων. Είναι γεγονός ότι παρουσιάστηκαν ορισμένα τεχνικά προβλήματα στις βαλβίδες και τις αντλίες, τα οποία έχουν ήδη επιλυθεί. Ήδη άρχισε να παραχωρείται νερό και στην υπόλοιπη περιοχή. Να σημειωθεί ότι νερό δίδεται μόνο σ' όσους υποβάλλουν αίτηση και προορίζεται για κάλυψη μόνιμων φυτειών.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.006, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Βαρνάβα.

«Σχετικά με τις πληροφορίες για μετάθεση δύο εκπαιδευτικών από το δημοτικό σχολείο στην Καρπασία, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Πρόθεση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού είναι η αναβάθμιση του κατεχόμενου σχολείου Ριζοκάρπασου και η στελέχωσή του με προσοντούχους δασκάλους της δημοτικής εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό προτίθεται σταδιακά

να αποσύρει όλους τους εκπαιδευτικούς της μέσης εκπαίδευσης που εργάζονται εκεί και να στείλει προσοντούχους δασκάλους, οι οποίοι ανήκουν στη δημοτική εκπαίδευση.

2. Με την ενέργειά του αυτή το υπουργείο δε μειώνει καθόλου την προσφορά των εκπαιδευτικών της μέσης εκπαίδευσης, αλλά απεναντίας την αναγνωρίζει και την εκτιμά.
3. Σύμφωνα με στοιχεία της διεπιστημονικής επιτροπής του υπουργείου μας, οι απόφοιτοι του κατεχόμενου αυτού σχολείου που έρχονται σε γυμνάσια στις ελεύθερες περιοχές παρουσιάζουν σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτικά κενά.
4. Για τους πιο πάνω λόγους το υπουργείο πιστεύει ότι οι προσοντούχοι δάσκαλοι της δημοτικής εκπαίδευσης θα βοηθήσουν πολύ στη βελτίωση του επιπέδου των εγκλωβισμένων παιδιών, τα οποία ζουν κάτω από αντίξοες και ιδιαίζουσες συνθήκες στα κατεχόμενα.
5. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών όχι μόνο δε μειώνεται, αλλά γίνονται προσπάθειες να αυξηθεί.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση δεν υπάρχουν.

Στο σημείο αυτό, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 11 Οκτωβρίου 2001, η ώρα 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

2. Ο περί Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Μαρτυρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2001 Νόμος του 2001.
4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
5. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
6. Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
7. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
10. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).

14. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
15. Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την Αναγνώριση Προσόντων σχετικά με την Ανώτερη Εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
16. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

Εδώ κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.44 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος

Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κατσουρίδης Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κληρίδης Χρίστος	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύντομη ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια με την ευκαιρία της έναρξης της πρώτης συνόδου της νέας βουλευτικής περιόδου με αναφορά στην ανακαίνιση του κτιρίου της Βουλής, στην τεσσαρακοστή πρώτη επέτειο της ανεξαρτησίας της Κύπρου, στις τρομοκρατικές επιθέσεις κατά των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και στο θάνατο του τέως βουλευτή Αβραάμ Αντωνίου και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του, καθώς και στη μνήμη όσων θυσιάστηκαν για την πατρίδα και των θυμάτων της τρομοκρατίας.

2. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002.
3. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής σε επιστολές του κ. Μάριου Ματσάκη για διακοπή του καπνίσματος στις κοινοβουλευτικές επιτροπές.
4. Σχόλια των κ. Παναγιώτη Δημητρίου και Μάρκου Κυπριανού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1999», η έκθεση της επιτροπής και απόρριψή του.
5. Σχόλιο του κ. Νίκου Αναστασιάδη για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1998», η έκθεση της επιτροπής και ψήφισή του σε νόμο.
6. Σχόλιο του κ. Νίκου Αναστασιάδη για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου για Συνεργασία στην Αντιμετώπιση Μεγάλων Περιστατικών Θαλάσσιας Ρύπανσης στη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 1998», η έκθεση της επιτροπής και ψήφισή του σε νόμο.
7. Σχόλιο του κ. Νίκου Αναστασιάδη για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχόμενης από Χερσαίες Πηγές και Δραστηριότητες (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η έκθεση της επιτροπής και ψήφισή του σε νόμο.
8. Σχόλιο του κ. Νίκου Αναστασιάδη για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η έκθεση της επιτροπής και ψήφισή του σε νόμο.

9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
10. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανησυχίες για αυξημένο ποσοστό σοβαρών ασθενειών στην πόλη και επαρχία Λεμεσού - Θέμα λειτουργίας οδοντιατρικών τμημάτων και προσθετικής κλινικής - Θέματα ελέγχου ταχύτητας και παράβασης άλλων κανονισμών τροχαίας - Θέματα σχετικά με το σχέδιο αναδασμού στην Παρεκκλησιά - Η μη τήρηση όρων λειτουργίας από μεταλλεία της κοινότητας Παρεκκλησιάς - Πληροφορίες για μετάθεση δύο εκπαιδευτικών από το δημοτικό σχολείο στην Καρπασία - Πρόκληση ατυχημάτων λόγω καθυστέρησης στην κατασκευή του δρόμου Παχύαμμου-Κάτω Πύργου - Καταγγελίες για παράνομη εκμετάλλευση νερού στα χωριά Στρομπί και Πολέμι - Θέμα εργοδότησης γυναικών στο Τμήμα Δασών - Εμπόδια στην πρόσβαση προς την παραλία του Ασπρόκρεμμου - Ερωτήματα σχετικά με την επιδιόρθωση της οικίας του διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών - Προβλήματα ρύπανσης από περιοχή μεταξύ του παλιού και του νέου λιμανιού Λεμεσού - Καθυστέρηση στην επιδότηση των φρουτοπαραγωγών - Πρόβλημα εγγραφής στο κτηματολόγιο ακίνητης περιουσίας στο Λουβαρά και στο Καλό Χωριό - Πρόβλημα από τα λύματα των αποχετεύσεων των χωριών Αγρός, Κάτω Μύλος και Άγιος Ιωάννης στην Πιτσιλλιά - Αίτημα για μετακίνηση του τουβλοποιείου "Γίγας" - Ερώτημα για τις συνθήκες φύλαξης και εμπορίας φιαλών υγραερίου - Παράπονα αμπελουργών για ζημιές από περδίκια - Πληροφορίες για καθυστέρηση σε έργα ανάπλασης στις Πάνω Αρόδες και στην Ίνεια - Προβλήματα βιοτεχνών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς - Καθυστέρηση στη διαδικασία δανειοδότησης μέσω του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα καταδικασθέντος σε φυλάκιση δημόσιου υπαλλήλου - Ανεπαρκές δίκτυο κινητής

τηλεφωνίας στην περιοχή Τηλλυρίας - Καθυστέρηση στην έγκριση κανονικής άδειας λειτουργίας του “Ράδιο Πύργος” - Ανάγκη αρχαιολογικών ερευνών στην περιοχή Τηλλυρίας - Η στρατιωτική θητεία παιδιών με Κύπρια μητέρα και Ελλαδίτη πατέρα - Αντιδράσεις στην άρδευση των γηπέδων γκολφ Τσάδας από τον ποταμό Έζουσα - Ανάγκη εξοπλισμού της τράπεζας αίματος Λεμεσού με συσκευή ακτινοβολίας αίματος - Πληροφορίες για εξόρυξη μπεντονίτη χωρίς άδεια - Η μη παροχή οικονομικής βοήθειας σε υπερήλικους ψαράδες - Η αγορά αντικειμένων για σκοπούς του διαγωνισμού “Μις Υφήλιος” - Ανησυχίες για αυξημένο ποσοστό σοβαρών ασθενειών στην πόλη και επαρχία Λεμεσού - Θέματα ελέγχου ταχύτητας και παράβασης άλλων κανονισμών τροχαίας - Θέματα σχετικά με το σχέδιο αναδασμού στην Παρεκκλησιά - Πληροφορίες για μετάθεση δύο εκπαιδευτικών από το δημοτικό σχολείο στην Καρπασία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 11ης Οκτωβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.09 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι ομόφωνη, δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή το πρόγραμμα δεν είναι βεβαρημένο, παρακαλώ να διαβαστούν οι εκθέσεις.

(Οι βουλευτές αντιδρούν.)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβάμαι ότι, όποτε διαβάζονται ομόφωνες εκθέσεις, εξελίσσεται σε πολύ βεβαρημένο μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει τότε.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Άριστος Χρυσοστόμου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Τάσσος Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Σεπτεμβρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμου, έτσι που να παρασχεθεί η δυνατότητα στο γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, στο γενικό διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού καθώς και στο Γενικό Λογιστή να εκπροσωπούνται στις συνεδρίες της διαχειριστικής επιτροπής του Ταμείου του Κυπριακού Μουσείου.

Σύμφωνα με την υπό τροποποίηση σχετική νομοθεσία, με την οποία συστάθηκε το ειδικό Ταμείο για την Ανέγερση του Κυπριακού Μουσείου, στη σύνθεση της Επιτροπής Διαχειρίσεως του Ταμείου μετέχουν, μεταξύ άλλων, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού και ο Γενικός Λογιστής. Επειδή όμως και οι τρεις ανωτέρω κρατικοί αξιωματούχοι έχουν πολύ βεβαρημένο πρόγραμμα, κρίθηκε σκόπιμο να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να εκπροσωπούνται στις σχετικές συνεδρίες, όταν κωλύονται να παραστούν, από εκπροσώπους τους, με στόχο να διευκολύνεται η σύγκληση των συσκέψεων της επιτροπής αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, διαφωνώντας ως θέμα αρχής με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την καταψήφισή του.

Προβαίνοντας στην εισηγήσή της αυτή, η επιτροπή θεωρεί ότι η εκπροσώπηση των υπό αναφορά μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου από οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα θα δημιουργήσει πρακτικά προβλήματα στη διεξαγωγή των συνεδριών της, παρακωλύοντας σε μεγάλο βαθμό τις εργασίες της, αφού δε θα είναι δυνατή η έγκαιρη και γρήγορη λήψη αποφάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως φαίνεται από την έκθεση, η απόφαση της επιτροπής είναι η απόρριψη του νομοσχεδίου. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επομένως, το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Μαρτυρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Μαρτυρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Μαρία Κυριακού

Μάρκος Κυπριανού

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Ζαχαρίας Κουλίας

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιαννάκης Ομήρου

Κώστας Παπακώστας

Χρίστος Κληρίδης

Άγις Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Μαρτυρία), ώστε η αμοιβή προσώπου, στο οποίο ανατίθεται η εξέταση μαρτύρων και δεν τελεί στην υπηρεσία της Δημοκρατίας, να καθορίζεται με διαδικαστικούς κανονισμούς από το Ανώτατο Δικαστήριο αντί αυτή να καθορίζεται με τη νομοθεσία αυτή και έτσι να καθίσταται πιο εύκολη η αναπροσαρμογή της με βάση τα εκάστοτε ισχύοντα οικονομικά δεδομένα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αμοιβή που καθορίζει ο νόμος σήμερα για τη λήψη της μαρτυρίας αυτής είναι £2 την ημέρα και αυξάνεται στις £3 για κάθε πρόσθετη εργάσιμη μέρα.

Η τροπολογία που προτείνεται αποτελεί εισήγηση του Ανώτατου Δικαστηρίου με στόχο τη διευκόλυνση της λήψης της μαρτυρίας αυτής και από πρόσωπα εκτός της δικαστικής υπηρεσίας. Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση, αν δεν υπάρχει ένσταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Μαρτυρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2001 Νόμος του 2001».

Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2001 Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ελένη Θεοχάρους

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κυριάκος Τυρίμος

Δώρος Θεοδώρου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Ο προϋπολογισμός του ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (AIDS) προβλέπει για το 2001 έξοδα ύψους £60.925 και έσοδα ύψους £55.000 που προέρχονται αποκλειστικά από κυβερνητική χορηγία. Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων θα διατεθεί για την παροχή βοηθημάτων σε ασθενείς του AIDS και για την εκστρατεία πρόληψης της ασθένειας αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι αναμένει από την κυβέρνηση να αυξήσει περαιτέρω την κρατική χορηγία προς το ταμείο αυτό και παράλληλα να παράσχει κίνητρα στις εθελοντικές οργανώσεις για περαιτέρω δραστηριοποίησή τους τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και στον τομέα στήριξης των οροθετικών ατόμων και των οικογενειών τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας ποσού £60.925 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2001 Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Ζαχαρίας Κουλίας

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Μέσα Γειτονιάς για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.920.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό την κατασκευή τμήματος της λεωφόρου Μακεδονίας που εμπίπτει στα δημοτικά όρια του δήμου Μέσα Γειτονιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Ζαχαρίας Κουλίας

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Πάφου για την αποπληρωμή δανείου ύψους £2.700.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό την κατασκευή της λεωφόρου Αγίων Αναργύρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα από τον αριθμό 6 μέχρι και τον αριθμό 14 δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα, που είναι εξ αναβολής από την προηγούμενη εβδομάδα, που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την Αναγνώριση Προσόντων σχετικά με την Ανώτερη Εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ηγέρθη ένα θέμα που είχε σχέση με προηγούμενη νομοθεσία που έχουμε ψηφίσει. Φαίνεται ότι έχει αντιμετωπισθεί από εκείνους που το ήγειραν, ως απορία δηλαδή, όχι ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, γι' αυτό προχώρησα. Διαφορετικά, αν υπήρχε όπως προηγούμενα ασυμφωνία, τότε δε θα το έθετα προς ψήφιση.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την Αναγνώριση Προσόντων σχετικά με την Ανώτερη Εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Γεώργιος Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Εξωτερικών.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την Αναγνώριση Προσόντων σχετικά με την Ανώτερη Εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο. Η υπογραφή της πιο πάνω σύμβασης από την Κυπριακή Δημοκρατία εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 47.401 και ημερομηνία 18 Φεβρουαρίου 1998.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Με την υπό κύρωση σύμβαση σκοπείται η περαιτέρω βελτίωση της ακολουθούμενης πρακτικής στον τομέα της ακαδημαϊκής αναγνώρισης, καθώς και η υιοθέτηση μόνιμων μηχανισμών εφαρμογής για την περαιτέρω ανάπτυξη των πρακτικών αναγνώρισης στον ευρωπαϊκό χώρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την Αναγνώριση Προσόντων σχετικά με την Ανώτερη Εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας, υπ' αριθμόν 16, αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο πίνακας έχει κυκλοφορήσει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχει κυκλοφορήσει ο πίνακας των καταθέσεων. Κατά συνέπεια, ή θα πρέπει να μας τον δώσουν ή πρέπει να τον διαβάσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Προχωρούμε στην κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία και για Αμοιβαία Συνδρομή των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για Αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7. Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001. Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001. Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11. Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 του 1988. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 2000. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ ουδέποτε πήγαινε μόνο στην επιτροπή Οικονομικών. Τουλάχιστο, να εξεταστεί με την επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γίνεται εισήγηση όπως το θέμα παραπεμφθεί σε κοινή συνεδρίαση των δύο επιτροπών.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ή ο προϋπολογισμός.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ο προϋπολογισμός του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος που διαβάστηκε; Η επιτροπή Οικονομικών έβλεπε το θέμα το οικονομικό, όμως το έβλεπε και η επιτροπή Εσωτερικών από δική της σκοπιά, όχι σε κοινή συνεδρία όμως, διότι ήταν διαφορετικές οι πτυχές που εξετάζονταν κάθε φορά.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και οι δύο επιτροπές, από κοινού, κύριε Πρόεδρε, για να μην υπάρχουν διαφορετικές τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το συζητήσουν και οι δύο επιτροπές από κοινού.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13. Έκθεση του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης για το έτος 1999. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14. Έγγραφο (Θ. 43/2001) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179 (I) του 2000. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15. Έγγραφο (Αρ. 65/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.022 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 5 Οκτωβρίου 2001.

«Οι γενετικά μεταλλαγμένοι οργανισμοί και τρόφιμα και οι επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία, στην τροφική αλυσίδα και στην οικονομία είναι ένα επίκαιρο θέμα που απασχολεί ολόκληρη την ανθρωπότητα και αυξάνει το ενδιαφέρον ενημερωμένων και ευαισθητοποιημένων φορέων και πολιτών στην Κύπρο.

1. Πώς τα αρμόδια υπουργεία Υγείας και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος διασφαλίζουν την προστασία του Κύπριου καταναλωτή από την ανεξέλεγκτη εισαγωγή γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών (ιών, βακίλων κ.λπ.) και τροφίμων;
2. Υπάρχουν στην Κύπρο εξειδικευμένα, σωστά στελεχωμένα και εξοπλισμένα εργαστήρια, τα οποία διεξάγουν προληπτικό έλεγχο και λαμβάνουν κατασταλτικά μέτρα ή υπάρχει πρόθεση για αναβάθμιση των υπηρεσιών του Κρατικού Χημείου;

3. Εφαρμόζεται η υπάρχουσα νομοθεσία για σήμανση των προϊόντων που περιέχουν γενετικά μεταλλαγμένα συστατικά;
4. Ποιες προσπάθειες γίνονται για πρόληψη γενετικής ρύπανσης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.023 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένη Θεοχάρους στις 9 Οκτωβρίου 2001.

«Πέραν της γνωστής καταστροφικής επίδρασης των κινητών τηλεφώνων στα νεαρά άτομα και της απόσπασης της προσοχής τους κατά την ώρα του μαθήματος είναι γνωστό ότι τα κινητά τηλέφωνα ενισχύουν το υπερεγώ των μικρών παιδιών, προάγουν την ατομικότητα και καταστρέφουν την κοινωνικοποίηση.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το ποιοι κανονισμοί ισχύουν αναφορικά με τη χρήση κινητών τηλεφώνων από τους μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.024 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένη Θεοχάρους στις 9 Οκτωβρίου 2001.

«Από τη λειτουργία του λατομείου στο 3ο χιλιόμετρο του δρόμου Αγίου Μάμαντος - Καλού Χωριού έχει καταστραφεί η ανεκτίμητης αξίας και φυσικού κάλλους κοιλάδα του ποταμού Ξυλούρικου, η δε αρχαιότατη πέτρινη αψιδωτή γέφυρα, από την οποία πέρασε ο Απόστολος Παύλος, σύμφωνα με την παράδοση, βρίσκεται μόλις ένα μέτρο από τη δημιουργηθείσα όχθη των μπάζων και είναι πολύ πιθανό μια δυνατή βροχή να παρασύρει τα μπάζα και να καταστρέψει τη γέφυρα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα λαμβάνονται για την ανάπλαση του καταστραφέντος περιβάλλοντος και ποια μέτρα για την προστασία της γέφυρας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.025 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Οκτωβρίου 2001.

«Η απομακρυσμένη και αποκομμένη από την τουρκική κατοχή περιοχή του διαμερίσματος Τηλλυρίας αντιμετωπίζει σε κρίσιμο βαθμό πρόβλημα με τη διάθεση των στερεών και υγρών οικιακών αποβλήτων. Όπως έχω πληροφορηθεί, τα σκουπίδια αλλά και τα οικιακά λύματα συγκεντρώνονται σε περιοχή της κοιλάδας του Μανσούρα (παρά το εγκαταλειμμένο χωριό Πηγή). Το σημείο αυτό βρίσκεται δίπλα από το χείμαρρο και τις πηγές τα νερά των οποίων χρησιμοποιούνται για αρδευτικούς σκοπούς σε ολόκληρη τη μικρή αλλά καρποφόρα κοιλάδα του Μανσούρα. Δυστυχώς, η ανάμειξη των λυμάτων με τα σκουπίδια, η ανεξέλεγκτη απόρριψη και η καύση του μείγματος κάθε Παρασκευή δημιουργούν μεγάλη οχληρία στους κατοίκους και τους γεωργούς, πιθανούς κινδύνους ρύπανσης και μια κατάσταση αποκρουστική για τους επισκέπτες.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς του σχετικά με την επίλυση του περιβαλλοντικού αυτού προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.026 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 8 Οκτωβρίου 2001.

«Το κυκλοφοριακό είναι το μέγιστο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η ευρύτερη αστική περιοχή της Λεμεσού.

Η συμφόρηση, πέρα από την αυξημένη κατανάλωση καυσίμων, την απώλεια χρόνου, τη ρύπανση του περιβάλλοντος, υποβαθμίζει γενικά την ποιότητα ζωής και γίνεται πρόξενος πολλών τροχαίων ατυχημάτων.

Με μεγάλη ικανοποίηση πληροφορηθήκαμε το περιεχόμενο της έκθεσης με τις προκαταρκτικές τελικές προτάσεις των συμβούλων - μηχανικών του κράτους που στοχεύουν στην κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση της Λευκωσίας, όμως τι γίνεται με τη Λεμεσό;

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα εκπονηθεί μελέτη που θα στοχεύει στην αποσυμφόρηση της ευρύτερης αστικής περιοχής της Λεμεσού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.027 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένη Θεοχάρους στις 9 Οκτωβρίου 2001.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Εξακολουθεί να εφαρμόζεται η πολιτική της δωρεάν χορήγησης ακουστικών βαρηκοΐας σε ενηλίκους και παιδιά;
2. Ποια είναι τα κριτήρια, πέραν της επιστημονικής αναγκαιότητας, για τη δωρεάν χορήγηση;
3. Σε ποιους δικαιούχους, κατά κατηγορία, έχουν χορηγηθεί ακουστικά τα τελευταία δύο χρόνια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.028 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένη Θεοχάρους στις 9 Οκτωβρίου 2001.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται το θέμα της κατασκευής του δρόμου Λιμνάτη - Καπηλειού - Αγίου Μάμαντος - Τριμήκληνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.029 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 10 Οκτωβρίου 2001.

«Η οδική κυκλοφορία στη γέφυρα Μαυρομέρκα παρά τις δασικές βιομηχανίες παρουσιάζει σωρεία προβλημάτων μετά το κλείσιμο της μιας λωρίδας κυκλοφορίας. Το πρόβλημα παρουσιάζεται τόσο καθημερινά όσο και τις Κυριακές και δεν περιορίζεται μόνο στο χώρο κοντά στα προσωρινά φώτα τροχαίας, αλλά επεκτείνεται και σε άλλα

σημεία, ιδιαίτερα στο χωριό Ακάκι, από αυτοκίνητα που μεταφέρουν μαθητές από όλα τα χωριά της ευρύτερης περιοχής.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ακριβές χρονοδιάγραμμα της συμπλήρωσης του έργου και τα μέτρα που λαμβάνονται για επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούνται.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών

κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.014, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου

κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την περίφραξη του χώρου των γραφείων του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας με ηλεκτροφόρα καλώδια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, επιδιώκοντας την ορθολογική αξιοποίηση του προσωπικού του, αξιολόγησε το κόστος φύλαξης των υδατοδεξαμενών και των γραφείων του. Για τη φύλαξη των εγκαταστάσεών του το ΣΥΛ εργοδοτούσε δώδεκα φύλακες (εννέα σε μόνιμη βάση και τρεις αναπληρωματικούς) με μηνιαίο κόστος £9.000 περίπου. Το κόστος αυτό, όπως διαμορφώθηκε με την πάροδο του χρόνου και τις σχετικές μισθολογικές αυξήσεις, θεωρήθηκε από το συμβούλιο ασύμφορο και επέβαλε την αναζήτηση υπαλλακτικών λύσεων. Σημειώνεται ότι, λόγω πρόσφατων επεκτάσεων και της ανάληψης ευθύνης για υδροδότηση νέων περιοχών, θα προέκυπτε ανάγκη αύξησης των φυλάκων από δώδεκα σε δεκαπέντε και κατ' επέκταση της μηνιαίας δαπάνης σε £12.000 περίπου.
2. Μετά από προσεκτική έρευνα της αγοράς, το συμβούλιο επέλεξε ως προσφορότερη, ασφαλέστερη και πλέον συμφέρουσα λύση την ανέγερση ηλεκτροφόρας περιμετρικής περίφραξης χαμηλής έντασης. Η επιλογή διασφαλίζει

και επιτρέπει τη μετάταξη του προσωπικού που ασχολείτο στη φύλαξη σε άλλες αναγκαίες και παραγωγικές οργανικές θέσεις, οι οποίες διαφορετικά θα καλύπτονταν με νέες προσλήψεις. Με αυτή τη φιλοσοφία και αποβλέποντας στην εξοικονόμηση χρηματικών πόρων και προσωπικού, χωρίς να μειώνεται η ασφάλεια των εγκαταστάσεων, το συμβούλιο ζήτησε προσφορές για προμήθεια ηλεκτροφόρας περίφραξης χαμηλής έντασης, η οποία να προκαλεί ελαφρά ηλεκτροπληξία σε ανθρώπους ή ζώα, χωρίς σωματική ή άλλη βλάβη, που ενδεχομένως άθελα ή ηθελημένα θα έρχονταν σε επαφή με την περίφραξη. Ταυτόχρονα με την επαφή θα εκπέμπεται σήμα κινδύνου, το οποίο θα λαμβάνεται από διαχειριστή του συστήματος. Το σύστημα που τελικά επιλέγηκε είναι χαμηλής έντασης και λειτουργεί με μπαταρία 12 VDC, όπως οι μπαταρίες συνηθισμένων αυτοκινήτων.

3. Σημειώνεται ότι το σύστημα καλύπτει όλες τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Για μεγαλύτερη προστασία και για περιορισμό της πιθανότητας τυχαίας επαφής οποιουδήποτε με την ηλεκτροφόρα περίφραξη, πέραν των προειδοποιητικών πινακίδων, έχει εγκατασταθεί και εξωτερική περίφραξη. Διευκρινίζεται ότι η αναφερόμενη ηλεκτροφόρα περίφραξη τοποθετήθηκε μισό μέτρο περίπου μέσα από την υφιστάμενη συνήθη εξωτερική περίφραξη, είναι δηλαδή εντός του χώρου του ΣΥΛ και όχι στα όρια της ιδιοκτησίας του.
4. Το συμβούλιο μάς διαβεβαιώνει ότι το σύστημα ουδεμίαν βλάβη προξενεί στον ερχόμενο σε επαφή με αυτό, εκτός από μια ελαφρά εκκένωση, η οποία είναι αποθαρρυντική και προειδοποιητική. Μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί κανένα παράπονο από οποιοδήποτε γείτονα ή άλλο πολίτη, αφού η περίφραξη είναι πολύ χαμηλής έντασης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση δεν υπάρχουν.

Στο σημείο αυτό φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 18 Οκτωβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 1998.
3. Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
5. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
7. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
10. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).

11. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
13. Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
14. Οι περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
15. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001.
16. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001.
17. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1997.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Θάσου Μιχαηλίδη, Κίκη Γιάγκου και Γιώργου Περδίκη). (22.6.2001).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 4.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Περδίκης Γιώργος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Καράς Αντώνης	Τορναρίτης Νίκος
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και απόρριψή του.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών Δικαστηρίων (Μαρτυρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2001 Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Πάφου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την Αναγνώριση Προσόντων σχετικά με την Ανώτερη Εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
8. Ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με τους μεταλλαγμένους οργανισμούς και τρόφιμα - Προβλήματα μαθητών από τη χρήση κινητών τηλεφώνων - Καταστροφή περιβάλλοντος από τη λειτουργία λατομείου κοντά στην κοιλάδα του ποταμού Ξυλούρικου - Προβλήματα σχετικά με τη διάθεση λυμάτων και σκουπιδιών στην κοιλάδα του Μανσούρα - Ανάγκη κυκλοφοριακής αποσυμφόρησης στην ευρύτερη αστική περιοχή της Λεμεσού - Θέμα χορήγησης ακουστικών βαρηκοΐας - Η κατασκευή του δρόμου Λιμνάτη-Καπηλειού-Αγίου

Μάμαντος-Τριμήκληνης - Κυκλοφοριακό πρόβλημα από το κλείσιμο λωρίδας κυκλοφορίας στη γέφυρα Μαυρομέρκα.

9. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Περίφραξη του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας με ηλεκτροφόρα καλώδια.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 18ης Οκτωβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας εύχομαι καλό απόγευμα.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Το θέμα αυτό έχει μελετηθεί από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Συγκοινωνιών και Έργων. Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διαβάσει την έκθεση, η οποία είναι μη ομόφωνη.

Ο κ. Περδίκης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αποφασίστε τι θα κάνουμε.

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, και με την άδεια του κ. Αναστασιάδη θέλω να εγείρω θέμα για τον περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2001· να ενεργοποιηθεί η σχετική διάταξη του συντάγματος αριθμός 73, παράγραφος 5, που λέει επί λέξει ότι, «Ουδέν νομοσχέδιον και ουδεμία πρότασις νόμου διελθούσα το στάδιον της επιτροπής συζητείται υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων προ της παρελεύσεως τεσσαράκοντα οκτώ ωρών, αφ' ής διενεμήθη εις τους βουλευτάς ομού μετά της εκθέσεως της κοινοβουλευτικής επιτροπής». Συγνώμη για την καθαρεύουσα, διαβάζω από το σύνταγμα.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι η θέση του κινήματος των Οικολόγων είναι η αυστηρή εφαρμογή της συγκεκριμένης ρήτηρας του συντάγματος. Θέλω επίσης να διευκρινιστεί ότι δε θεωρούμε υπεύθυνη την υπηρεσία της Βουλής γι' αυτή την καθυστέρηση, αλλά τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν δυστυχώς οι επιτροπές της Βουλής, οι βουλευτές δηλαδή, οι κοινοβουλευτικές ομάδες.

Και θέλω επίσης να θέσω υπόψη σας ότι σε κάθε συνεδρίαση της ολομέλειας, όποτε προκύπτει τέτοιο ζήτημα, θα επιλέγουμε ένα θέμα από την ημερήσια διάταξη, το οποίο εμείς θεωρούμε ήσσονος σημασίας και το οποίο θα βάζουμε σε εφαρμογή το εξής ζήτημα, μέχρι να μάθουμε να λειτουργούμε σωστά όσον αφορά το σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως θα ξεκινήσω με την καθαρεύουσα, δηλαδή συνελόντι ειπείν αιτούνται αναβολήν, καθαρεύουσα, για να συνεννοούμεθα με τον κ. Περδίκη. Αλλά βεβαιότατα, κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε την εφαρμογή όντως του συντάγματος, κάθε γιώτα να μην παραλειφθεί, ούτως ώστε επιτέλους να υπάρξει ο αναγκαίος προς καθέναν σεβασμός. Και αντιλαμβάνομαι ότι αυτό είναι θέμα το οποίο θα μας απασχολήσει στη σύσκεψη των αρχηγών, για να μάθουμε ορθά τι το σύνταγμα προβλέπει για τον καθένα από εμάς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριοι, απ' όσα έχω ακούσει από τον κ. Περδίκη, έχω αντιληφθεί ότι γίνεται μία μομφή στον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών και στην προκειμένη περίπτωση ιδιαίτερα της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Φυσικά εναπόκειται περισσότερο στους προέδρους των δύο επιτροπών να δεχθούν τη μομφή και στα μέλη τους, παρά σε μένα που δεν είμαι μέλος. Αλλά μου έκανε εντύπωση που ο κ. Περδίκης εγείρει αυτό το θέμα και με τον τρόπο που το εγείρει και οφείλω να το σημειώσω.

Δεύτερο, θα πρέπει να πούμε, για να θυμηθούμε μεταξύ μας κάποια πράγματα, αλλά να τα ακούσει και ο κ. Περδίκης, ότι ναι μεν εγείρεται αυτό το θέμα κάποτε, όχι πάντα, με πολλή φειδώ, ότι οι εκθέσεις δηλαδή δεν είναι έτοιμες σαράντα οκτώ ώρες πριν και νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει και ειδικός λόγος. Έχει μεγαλύτερη σημασία η

ουσία των θεμάτων. Και αν θέλουμε να βοηθήσουμε τη σωστή λειτουργία της Βουλής, αυτό πρέπει να βλέπουμε παρά τις τυπικότητες. Όπως γνωρίζετε και έτοιμη να είναι η έκθεση, μεταξύ μας έχουμε συμφωνήσει, αν ένα κόμμα εγείρει αναβολή· όπως έγινε και την προηγούμενη φορά και δυστυχώς είχα πει ότι θα παρεξηγηθούμε ότι σκόπιμα καθυστερούμε τη συζήτηση αυτού του θέματος. Τώρα με αυτό που κάνει ο κ. Περδίκης, παρ' όλο που τυπικά και συνταγματικά είναι σωστός -και σωστά λέει ο Πρόεδρος του κόμματος ότι εάν θέλετε να πάμε αυστηρά συνταγματικά σωστά, να πάμε για όλα τα θέματα- τότε νομίζω ότι δικαιολογημένα θα παρεξηγηθούμε ότι υπάρχουν βουλευτές σ' αυτό το σώμα που σκόπιμα θέλουν να αναβάλουν αυτό το θέμα. Εν πάση περιπτώσει, γι' αυτό το θέμα έχουμε τοποθετηθεί από μήνες όλοι και δεν έβλεπα κανένα λόγο ουσίας αναβολής του ξανά γι' αυτόν τον αυστηρά τυπικό λόγο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αδίκως συζητούμε. Αν οιοσδήποτε βουλευτής εγείρει θέμα ότι η έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα, δεν υπάρχει καν θέμα προς συζήτηση. Γι' αυτό νομίζω με την άδειά σας να προχωρήσουμε, διότι είναι συνταγματικό δικαίωμα οποιουδήποτε, όχι ομάδας, οποιουδήποτε βουλευτή, να εγείρει αυτό το θέμα και το θέμα αναβάλλεται καθ' υποχρέωση. Δεν υπάρχει θέμα συζητήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα, προτού προχωρήσουμε, να κάνω ένα σχόλιο το οποίο πιστεύω ότι θα βοηθήσει. Είναι γεγονός ότι είναι δικαίωμα του κάθε βουλευτή· με πήρε τηλέφωνο ο κ. Περδίκης, με προειδοποίησε ότι θα εγερθεί αυτό το θέμα, ήταν προ της σύσκεψης της

πρωινής, είχα ενημερώσει τους αρχηγούς και εκπροσώπους των κομμάτων και όντως και εκεί καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι εάν και εφόσον εγερθεί είναι υποχρεωμένη η ολομέλεια της Βουλής, με βάση το σύνταγμα, να αποδεχθεί την αναβολή. Έχω την πεποίθηση ότι ο τρόπος που μπήκε θα μπορούσε και αυτός να αποφευχθεί· ότι είναι ο τρόπος λειτουργίας των επιτροπών.

Έχω ερευνήσει το όλο θέμα. Δεν είναι ο τρόπος λειτουργίας των επιτροπών. Δε θα ήθελα αυτή την ώρα να ενδιατρίψω σε βάθος για το πώς και γιατί έχει καθυστερήσει η έκθεση. Εν πάση περιπτώσει νομίζω ότι δε χρειάζεται να μεμφθούμε κανέναν, ούτε τους προέδρους των επιτροπών ούτε την υπηρεσία ούτε κανέναν. Αυτό το ζήτημα πιστεύω πρέπει να το συζητήσουμε στην πορεία της καλύτερης λειτουργίας μας γενικότερα και όσο γίνεται να παρουσιάζονται οι εκθέσεις σαράντα οκτώ ώρες πριν, ως προβλέπει το σύνταγμα. Είναι δικαίωμα και του κ. Περδίκη και οποιοδήποτε συναδέλφου βουλευτή να εμμένει στη θέση ότι αν δεν έρχεται σαράντα οκτώ ώρες πριν η έκθεση, εγώ θα ζητώ εφαρμογή του συντάγματος. Αυτό είναι δικαίωμα, θέλω να το τονίσω και αυτό, αλλά ας είμαστε και ολίγον τι πρακτικοί πέραν όλων των άλλων, γιατί υπάρχουν, για παράδειγμα, θέματα στη σημερινή ημερήσια διάταξη τα οποία αν δεν τα προχωρήσουμε και αν δεν τα εγκρίνουμε, θα δημιουργήσουμε στον εαυτό μας και στην κοινωνία και στη λειτουργία της Δημοκρατίας, αν θέλετε, κάποια προβλήματα· όπως είναι η παράταση, για παράδειγμα, του δικαιώματος εγγραφής στους καταλόγους για τις εκλογές μέχρι το τέλος του μήνα. Συνεπώς, η θερμή μου έκκληση και παράκληση είναι να θεωρηθεί ότι τίθεται αυτό το θέμα, είμαστε υποχρεωμένοι να το δεχτούμε -αλλά δε θέλω να τη χαρακτηρίσω “μομφή”- η τοποθέτηση περί των επιτροπών νομίζω είναι καλά να αποσυρθεί.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ουδείς αμφισβητεί το δικαίωμα του όποιου βουλευτού και αυτό είναι συνταγματικό του δικαίωμα, εφόσον δεν κυκλοφορήσει η έκθεση. Αλλά ο τρόπος της απειλής, ότι, «Εμείς κάθε φορά θα βρίσκουμε ένα θέμα», δεν υπήρχε λόγος να λεχθεί. Έχετε δικαίωμα, όχι ένα, πολλαπλά θέματα, αν δεν τηρούνται οι συνταγματικοί κανονισμοί, να τα εγείρετε. Και εξυπακούεται ότι η Βουλή είναι υποχρεωμένη να τηρεί το σύνταγμα· αλλά να απειλείτε ολόκληρο το σώμα ωσάν να αγνοεί τους κανόνες ή το σύνταγμα... Έχω την εντύπωση ότι ολίγη περισσότερη σεμνότητα, ιδιαίτερα προς παλαιότερους βουλευτές και προς μεγάλα κόμματα και προς κοινοβουλευτικές ομάδες συνάδει περισσότερο προς το ήθος που σας διακρίνει!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά ο κάθε συνάδελφος βουλευτής έχει τόσα συνταγματικά δικαιώματα όσα έχει ο καθένας. Και σεβόμαστε απόλυτα την επιθυμία του συνάδελφου του Περδίκη να ζητήσει την αναβολή γι' αυτούς τους τυπικούς λόγους. Αλλά στο να προχωρεί και να ρίχνει μομφή εναντίον δύο επιτροπών και να επικαλείται το σύνταγμα είμαι υποχρεωμένος να του απαντήσω από τώρα: «Όχι σύσκεψη αρχηγών να κάμετε, όχι οτιδήποτε να αποφασίσετε, οτιδήποτε είναι μέσα στο σύνταγμα, απ' αυτή την ώρα και να πάει, θα εφαρμόζεται κατά "ν" και κατά "ι". Διότι αν θέλουμε πράγματι να παράξουμε έργο σ' αυτή τη Βουλή, αν πρέπει όλες οι πολιτικές δυνάμεις να επιδεικνύουμε κατανόηση προς τις άλλες πολιτικές δυνάμεις, τότε αυτό το πράγμα δε θα το κάνουμε επιλεκτικό. Γιατί αν επιδιώκουν κάποιοι το σεβασμό, που εμείς τους

σεβόμαστε, κατά τον ίδιο τρόπο, το λιγότερο θέλουμε και εμείς αυτό το σεβασμό. Και το ολιγότερο για αυτές τις δυο επιτροπές· που αυτές οι δυο επιτροπές αποτελούνται από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων· που για δύο χρόνια τώρα και κάπου για δεκατέσσερις, δεκαπέντε συνεδρίες, για τόσες ώρες και δεν ξέρω για πόσους μήνες μελέτη γι' αυτά τα θέματα... Νομίζω, ναι, μπορεί να διαφωνεί κάποιος, αλλά δεν είναι και αναγκαίο να μη σεβόμαστε! Επομένως, εμείς δε θα φέρουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε, για την αναβολή, εφόσον δεν κυκλοφόρησε η έκθεση πριν σαράντα οκτώ ώρες, αλλά όσον αφορά το σύνταγμα, ναι, δηλώνουμε από τα σήμερα και να πάει "ν" και "ι", σύνταγμα, για να είμαστε όλοι οκεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης... Συγνώμη, αν είναι δυνατό, ζήτησε ο κ. Κυπριανού. Με βάση το σύνταγμα, δίνω το λόγο στον κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για τη συνταγματική παραχώρηση του δικαιώματός μου. Θέλω να διευκρινίσω από την αρχή κάτι. Δεν υπήρχε... δεν ξέρω γιατί μιλούμε για έγκαιρη κυκλοφορία της έκθεσης. Δεν υπάρχουν προθεσμίες. Ίσως αν ο κ. Περδίκης ήταν πιο έμπειρος στη Βουλή, από τα προηγούμενα χρόνια, θα ήξερε ότι υπάρχει μια πρακτική, τα νομοσχέδια που πιθανώς να είναι έτοιμα μπαίνουν πάνω στην ημερήσια διάταξη και αν ετοιμαστεί η έκθεση, τότε συζητούνται, αν δεν ετοιμαστεί, τότε δε συζητούνται. Καλή ώρα το υπ' αριθμόν δεκαπέντε, που είναι πάνω στην ημερήσια διάταξη και το οποίο ακόμα την επόμενη Πέμπτη θα πάει στην επιτροπή Νομικών για συζήτηση. Άρα δεν υπήρχε προθεσμία είτε προς τη μία επιτροπή είτε προς την άλλη επιτροπή, για να λέμε ότι δεν τηρήθηκε οποιαδήποτε προθεσμία. Αυτή είναι η πρακτική. Επομένως ούτε η υπηρεσία έχει οποιαδήποτε ευθύνη ούτε οι επιτροπές έχουν οποιαδήποτε ευθύνη. Η έκθεση ετοιμάστηκε, όταν ετοιμάστηκαν τα θέματα όπως

έπρεπε να καταγραφούν και να περιληφθούν οι θέσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων για ένα τόσο σημαντικό θέμα. Άρα κακώς γίνεται οποιαδήποτε προσπάθεια προς το άοριστο να επιρριφθεί οποιαδήποτε ευθύνη σε οποιαδήποτε πλευρά για το πότε κυκλοφόρησε η έκθεση. Τώρα αν θα εγερθεί ένσταση ή όχι, σίγουρα είναι συνταγματικό δικαίωμα του κάθε βουλευτή να το κάνει αυτό.

Αλλά ήθελα να διευκρινίσω ότι εάν έχουμε ένσταση σ' αυτή την πρακτική, τότε να πάρουμε απόφαση -λήφθηκε μια φορά στην προηγούμενη θητεία και δεν εφαρμόστηκε, γιατί δε δούλεψε- να μην μπαίνουν τα θέματα στην ημερήσια διάταξη παρά μόνο εφόσον είναι έτοιμη η έκθεσή τους. Και σας διαβεβαιώ, κύριε Πρόεδρε, ότι δε δούλεψε αυτό το σύστημα. Και γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να διατηρηθεί η σημερινή διαδικασία και ανάλογα με το πότε ετοιμάζεται μία έκθεση, να γίνεται και η συζήτηση, χωρίς να γίνεται προσπάθεια επίρριψης ευθύνης ή οτιδήποτε σε οποιαδήποτε πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν επιτρέψτέ μου να σημειώσω ότι η εφαρμογή του συντάγματος δεν είναι μια τυπική διαδικασία! Έχω αυτή την ταπεινή άποψη. Και η συγκεκριμένη ρήτρα που αφορά τη Βουλή έχω την άποψη ότι μπήκε από το νομοθέτη, στη σοφία του τότε, για να δοθεί η ευκαιρία σε όλους τους βουλευτές -είτε ανήκουν σε πολυεδρικά κόμματα είτε ανήκουν σε μονοεδρικά κόμματα είτε είναι βουλευτές οι οποίοι θα ήθελαν να δουν ποια είναι η άποψη των πολιτικών ομάδων- να μελετήσουν έγκαιρα αυτή την άποψη, μέσα από την έκθεση της συγκεκριμένης επιτροπής. Άρα είναι ουσιαστικό, δεν είναι απλά τυπικό θέμα, να εκδίδεται και να κυκλοφορά σαράντα οκτώ ώρες πριν από την ολομέλεια η συγκεκριμένη έκθεση. Ένα αυτό.

Δεύτερο, διερωτώμαι αν είναι μομφή το ότι είπα γενικώς ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Και δεν αναφέρθηκα στις δύο επιτροπές εσκεμμένα και συγκεκριμένα. Δεν αναφέρθηκα, αλλά είναι γενικό το πρόβλημα. Αν είναι αυτό μομφή, τότε τι είναι το να λεν κάποιοι συνάδελφοι εδώ πέρα ότι, «Προσέξτε, αν θέλετε να εφαρμόσουμε το σύνταγμα, να το εφαρμόσουμε κατά γράμμα»· ωσάν να σημαίνει αυτό τι; Ότι δεν εφαρμόζεται το σύνταγμα από την κυπριακή Βουλή! Εγώ λέω ότι εφαρμόζεται σε όλα τα θέματα πλην τούτου. Γι' αυτό και επιμένω σ' αυτό το θέμα.

Τρίτο, κύριε Πρόεδρε. Τέθηκε το θέμα έτσι, όσον αφορά δηλαδή την επιλογή και την τακτική μας, για να απαντηθεί το πιθανό ερώτημα: «Τότε, γιατί δε φέρνετε την ίδια ένσταση και για τα υπόλοιπα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τα οποία επίσης έχουν έλλειψη της συγκεκριμένης εφαρμογής όσον αφορά το σύνταγμα;» Και επαναλαμβάνω, δεν είναι γιατί έχουμε αρνητική θέση στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο -που έχουμε, έτσι για να λυθεί και ακόμα μια απορία, ότι πιθανό να μην έχουμε προλάβει να πάρουμε θέση. Έχουμε πάρει θέση και σας τη λέω από τώρα, αν θέλετε. Είναι γιατί πιστεύουμε ότι απ' όλα τα θέματα που έχουμε σήμερα στην ημερήσια διάταξη, το λιγότερο κακό θα έχει να κάνει η αναβολή αυτού του θέματος. Τα άλλα θέματα -και σέβομαι πλήρως και συμφωνώ με αυτά που είπε ο φίλος ο Πρόεδρος της Βουλής- είναι επείγοντα, είναι σημαντικά και πρέπει να περάσουν σήμερα. Αυτό μπορεί να αναβληθεί.

Και να πω και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Έχουμε δεκαπέντε μέρες καιρό μέχρι την επόμενη συνεδρίαση. Μπορούμε να προλάβουμε και να μπούμε σε μια σειρά η οποία οπωσδήποτε δε θα καλύπτει πλήρως και πάντα τη συγκεκριμένη ρήτρα του συντάγματος, αλλά η καταστρατήγηση του συντάγματος θα είναι η εξαίρεση και όχι ο κανόνας! Και αυτό είναι που επιδιώκουμε και εμείς. Με όλο το σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, και την εκτίμηση προς όλα τα κόμματα και τα παλαιότερα και τα μεγαλύτερα και πολλές φορές και με πολλή αγάπη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, αν μου επιτρέψετε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αν μου δίνετε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Απλώς είναι να βοηθήσω το συνάδελφο τον Περδίκη. Αυτή η έκθεση, που αποτελείται από έξι σελίδες, στην ουσία είναι το ζουμί της υπόθεσης. Και επειδή η όλη ιστορία και τα όλα έγγραφα αποτελούνται από οκτακόσιες δεκαεπτά σελίδες, για να μπορέσει κάποιος να έχει πραγματική γνώση και εικόνα επί του θέματος που συζητούμε για τα αεροδρόμια, είναι επομένως προτιμότερο να μελετηθούν αυτές οι οκτακόσιες δεκαεπτά σελίδες παρά η έκθεση των έξι σελίδων!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού ασκήσω και εγώ το συνταγματικό δικαίωμα της αναβολής του θέματος, θα ήθελα απλώς να κάνω ένα μικρό σχόλιο. Επικαλούμαι και την ωριμότητα όλων μας και την ανεκτικότητα όλων μας και τον αλληλοσεβασμό που μας διέπει πιστεύω. Και πρέπει να συνεχίσει να μας διέπει, ώστε να μη γινόμαστε ποτέ

αιχμάλωτοι των όποιων τοποθετήσεών μας και πιθανόν απόλυτων δηλώσεων. Ουδείς πιστεύω -και είναι ακράδαντη πεποίθησή μου- ηθελημένα παραβιάζει αυτό τον κανόνα του συντάγματος. Είναι η ζωή δυστυχώς που πολλές φορές μάς οδηγεί προς την κατεύθυνση της μη τήρησης με ευλάβεια αυτού του όρου του συντάγματος. Να προσπαθήσουμε και στην πορεία, μέσα και από τις διαβουλεύσεις και τη συναίνεση και τον αλληλοσεβασμό, να τηρούμε όσο γίνεται περισσότερο αυτό τον κανόνα.

Με αυτά κηρύσσω, αν θέλετε, και την αναβολή του θέματος για την επόμενη συνεδρία ή τη μεθεπόμενη, να μου επιτρέψετε να πω, συνεδρία, γιατί η επόμενη συνεδρία θα αναλωθεί σε μια, έτσι, επίσημη τελετή θα έλεγα. Ο Ρομάνο Πρόντι θα είναι εδώ, θα απευθυνθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στον κυπριακό λαό από του βήματος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Αυτό θα γίνει στις πέντε η ώρα την ερχόμενη εβδομάδα. Δεν είναι όμορφο να κάνουμε μισή ώρα νομοθετική εργασία. Και μετά υπάρχουν και άλλες εκδηλώσεις που έχουν σχέση με την παρουσία του κ. Πρόντι εδώ στην Κύπρο. Και η πρόταση που υπάρχει -προτρέχω λίγο- η πρόταση που υπάρχει είναι να αφιερωθεί στην επίσημη παρουσία του κ. Πρόντι η επόμενη συνεδρία και στη μεθεπόμενη συνεδρία συζητούμε και ψηφίζουμε για το θέμα το οποίο έχει ήδη αναβληθεί.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Σωτήρης Σαμψών
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Άριστος Χρυσοστόμου
Κώστας Κωνσταντίνου	Σοφοκλής Φυττής
Γεώργιος Τάσου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και στις 11 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων, καθώς και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Σκυροποιών, του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μωσαϊκών και Μαρμάρων Κύπρου και της Ένωσης Βιομηχάνων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αντικατάσταση του άρθρου 41 της βασικής νομοθεσίας για τη λειτουργία των μεταλλείων και λατομείων το οποίο αναφέρεται στην εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να τερματίζει προνόμιο λατομείου, ώστε να καλυφθεί η αδυναμία που παρουσιάζει η διατύπωση του εν λόγω άρθρου αναφορικά με τη συμμόρφωση των κατόχων προνομίων λατομείων προς τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες αυτό χορηγείται.

Σύμφωνα με τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων και την πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η ισχύουσα ρύθμιση παρουσιάζει τις πιο κάτω αδυναμίες:

1. Για να ενεργοποιηθούν οι σχετικές διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας, ο κάτοχος προνομίου λατομείου θα πρέπει να παραβιάζει κάποιο όρο επανειλημμένα, ανεξάρτητα από το αν αυτός είναι ουσιώδης ή όχι.
2. Παρέχεται υπερβολικά μεγάλη προθεσμία (τριάντα ημέρες) στον κάτοχο προνομίου λατομείου, για να συμμορφωθεί προς όρο τον οποίο έχει παραβιάσει.

3. Δεν προβλέπονται οποιαδήποτε μέτρα κατά του κατόχου προνομίου λατομείου ο οποίος εσκεμμένα και επανειλημμένα παραβιάζει κάποιον όρο και ακολούθως συμμορφώνεται προς αυτόν.

Αποτέλεσμα των πιο πάνω είναι η δημιουργία ανεπιθύμητων καταστάσεων, όπως η διοχέτευση στην αγορά ακατάλληλων λατομικών προϊόντων ή η επαναλαμβανόμενη πρόκληση από τις λατομικές μονάδες συνθηκών οχληρίας.

Σύμφωνα με τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων, με την προτεινόμενη αντικατάσταση του πιο πάνω αναφερόμενου άρθρου αφενός θα παύσει να ισχύει η προϋπόθεση της συνεχιζόμενης παράβασης με την παροχή στον κάτοχο του προνομίου σχετικής προειδοποίησης με σκοπό τη συμμόρφωσή του και αφετέρου θα διευρυνθεί η διακριτική εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να τερματίζει το προνόμιο λατομείου σε περίπτωση που ο κάτοχός του, ύστερα από επανειλημμένες προειδοποιήσεις, συμμορφώνεται αρχικά, αλλά στη συνέχεια υποτροπιάζει. Περαιτέρω ο ίδιος ισχυρίστηκε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση θα συμβάλει στην παραγωγή πιο κατάλληλων λατομικών προϊόντων.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Βιομηχάνων Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Σκυροποιών διαφώνησαν με την προτεινόμενη τροποποίηση δηλώνοντας ότι θα έπρεπε οι αρμόδιες αρχές να δημιουργήσουν πρώτα στις λατομικές ζώνες την απαραίτητη υποδομή και μετά να ετίθετο θέμα τροποποίησης της νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιάννος Λαμάρης

Σοφοκλής Φυττής

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Εκλογών, καθώς και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου Νόμου, ώστε να είναι δυνατή η χρησιμοποίηση του εκλογικού καταλόγου που καταρτίστηκε για τη διεξαγωγή των τελευταίων βουλευτικών εκλογών και για τις δημοτικές και τις κοινοτικές εκλογές που θα διεξαχθούν τον προσεχή Δεκέμβριο. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει αλλαγές στη διεύθυνση της κατοικίας των εκλογέων που έγιναν μέχρι τον Απρίλιο του 2001.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι, με βάση σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, είναι αναγκαία η υπό αναφορά τροποποίηση, για να καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση του εκλογικού καταλόγου των τελευταίων βουλευτικών εκλογών και στις προσεχείς δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα με αριθμούς 5 και 6 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου που τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιάννος Λαμάρης

Σοφοκλής Φυττής

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, που κατατέθηκαν στη Βουλή από το βουλευτή κ. Νίκο Κατσουρίδη εκ μέρους της

κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Εκλογών, καθώς και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά προτάσεων νόμου είναι η τροποποίηση των περί Δήμων και περί Κοινοτήτων Νόμων, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2001 η προθεσμία υποβολής αίτησης για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο βάσει του οποίου θα διεξαχθούν οι δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του 2001.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησαν με τις πιο πάνω αναφερόμενες τροποποιήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του θέματος υπ' αριθμόν 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα με αριθμούς 8, 9 και 10. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997» και «Ο περί Δήμων

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση, και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», προτάσεις νόμου.

Οι εκθέσεις δεν είναι ομόφωνες. Τα κόμματα ζήτησαν να τοποθετηθούν στη Βουλή.

(Οι εκθέσεις που ακολουθούν θεωρήθηκαν αναγνωσθείσες.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου που τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997» και «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Κίκη Γιάγκου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιάννος Λαμάρης

Σοφοκλής Φυττής

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου μελέτησε την πρώτη υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Δώρο Θεοδώρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Μαΐου 1997 και στις 17 Ιουνίου 1998. Στη συνέχεια, κατά τη νέα βουλευτική περίοδο κατατέθηκε στη Βουλή παρόμοια πρόταση νόμου από το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου και ακολούθως οι δύο προτάσεις νόμου εξετάστηκαν από κοινού από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και

Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός και των δύο προτάσεων νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, έτσι ώστε σε περίπτωση που εκλέγεται μέλος δημοτικού συμβουλίου πρόσωπο το οποίο κατέχει θέση στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία της Δημοκρατίας ή σε οργανισμό δημόσιου δικαίου να μπορεί να αναλάβει το αξίωμα αυτό χωρίς να απαιτείται προηγουμένως η παραίτησή του από τη θέση την οποία κατέχει.

Σύμφωνα με τους εισηγητές των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση στοχεύει στην άρση της σχετικής αναχρονιστικής διάταξης της νομοθεσίας περί Δήμων σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται στα πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα να κατέχουν θέση μέλους δημοτικού συμβουλίου χωρίς την προηγούμενη παραίτησή τους από τη θέση που κατέχουν. Με τη ρύθμιση αυτή, δήλωσαν οι ίδιοι εισηγητές, αφενός μεν τα δημοτικά συμβούλια θα επωφεληθούν από τις εμπειρίες και τις ικανότητες που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν σ' αυτά τα πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα και αφετέρου θα διασφαλιστεί το δικαίωμά τους να απολαύουν τα ίδια πολιτικά δικαιώματα με τους άλλους πολίτες της Δημοκρατίας ως ισότιμα μέλη.

Ο εισηγητής της μιας από τις πιο πάνω προτάσεις νόμου κ. Ανδρέας Παπαπολυβίου δήλωσε πως παρ' όλο που η άρση της απαγόρευσης αυτής θα πρέπει να επεκταθεί και στην περίπτωση ανάληψης του αξιώματος του δημάρχου, εντούτοις πιστεύει πως το θέμα αυτό χρήζει ενδελεχέστερης μελέτης, για την οποία στο παρόν στάδιο δεν παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, σχολιάζοντας την προτεινόμενη με τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου ρύθμιση, δήλωσε πως για το θέμα αυτό υπάρχει σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η οποία είναι αρνητική.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε πως το υπουργείο του χωρίς να διαφωνεί με την άποψη ότι η υπό αναφορά τροποποίηση θα δώσει το δικαίωμα σε άτομα επιστημονικά καταρτισμένα να αναλάβουν το αξίωμα του μέλους δημοτικού συμβουλίου, εντούτοις με την ψήφισή της αναμένεται να προκύψουν τα πιο κάτω:

1. Αναπόφευκτη σύγκρουση μεταξύ των καθηκόντων των υπαλλήλων που αναφέρονται στις υπό αναφορά προτάσεις νόμου με αυτά των εκλεγμένων δημοτικών αρχών.
2. Διακύβευση της υποχρέωσης των υπαλλήλων για εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που κατέχουν ως εκ της θέσεώς τους σε περίπτωση που οι ίδιοι υπάλληλοι θα εκπροσωπούν και τα συμφέροντα της τοπικής αυτοδιοίκησης.
3. Αδυναμία να ανταποκριθούν στην υποχρέωσή τους να αφιερώνουν όλο το χρόνο τους στην εργασία τους.
4. Ανάμειξή τους σε οποιοδήποτε δημοτικό συμβούλιο αναγκαστικά θα δημιουργήσει πρόβλημα χρόνου, ως προς τη διεκπεραίωση τόσο των καθηκόντων τους ως υπαλλήλων όσο και ως εκλεγμένων μελών δημοτικών συμβουλίων.

Στο στάδιο της μελέτης των πιο πάνω προτάσεων νόμου η επιτροπή ζήτησε τις απόψεις των εμπλεκόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και της ΟΕΛΜΕΚ με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή υιοθέτησαν τις πρόνοιες των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, ενώ οι υπόλοιπες επηρεαζόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις ζήτησαν να τους παρασχεθεί περαιτέρω χρόνος για να μελετήσουν το όλο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στις πρόνοιες των υπό αναφορά προτάσεων νόμου κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιάννος Λαμάρης

Σοφοκλής Φυττής

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής περί κοινοτήτων νομοθεσίας, ώστε αφενός τα μέλη με τα οποία κάθε κοινότητα μετέχει στο συμβούλιο του συμπλέγματος κοινοτήτων να επιλέγονται από το συμβούλιο κάθε κοινότητας με αναλογική εκπροσώπηση των συνδυασμών και αφετέρου να καταστεί δυνατή η εκλογή στη θέση του μέλους κοινοτικού συμβουλίου και προσώπου το οποίο κατέχει θέση στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία ή σε οργανισμό δημόσιου δικαίου.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, εισάγοντάς την ενώπιον της επιτροπής, δήλωσε ότι η πρώτη τροποποίηση που προτείνεται αποσκοπεί στη δημοκρατικότερη εκπροσώπηση των συνδυασμών στο συμβούλιο του συμπλέγματος κοινοτήτων, ενώ η δεύτερη στην άρση της αναχρονιστικής διάταξης του περί Κοινοτήτων Νόμου, σύμφωνα

με την οποία απαγορεύεται σε πρόσωπα που κατέχουν θέση στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία ή σε οργανισμό δημόσιου δικαίου να είναι μέλη κοινοτικών συμβουλίων, επιτρέποντας έτσι στα πρόσωπα αυτά να απολαύουν ισότητα των ίδιων πολιτικών δικαιωμάτων με τους άλλους πολίτες της Δημοκρατίας και παρέχοντας επίσης το δικαίωμα σε επιστημονικά καταρτισμένα άτομα να προσφέρουν τις γνώσεις και τις υπηρεσίες τους στην κοινότητά τους. Τέλος, ο εισηγητής ανέφερε πως, παρ' όλο που η άρση της πιο πάνω απαγόρευσης θα πρέπει να επεκταθεί και σε σχέση με το αξίωμα του κοινοτάρχη, εντούτοις πιστεύει πως το θέμα αυτό χρήζει ενδελεχέστερης μελέτης για την οποία στο παρόν στάδιο δεν παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, σχολιάζοντας τη δεύτερη τροποποίηση που προτείνεται, δήλωσε πως για το θέμα αυτό έχει ήδη ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο η οποία είναι αρνητική.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε πως το υπουργείο, χωρίς να διαφωνεί με την άποψη ότι η δεύτερη τροποποίηση θα δώσει το δικαίωμα σε επιστημονικά καταρτισμένα άτομα να αναλάβουν το αξίωμα του μέλους κοινοτικού συμβουλίου, εντούτοις θεωρεί ότι η ψήφισή της αναμένεται να προκαλέσει:

1. Αναπόφευκτη σύγκρουση μεταξύ των καθηκόντων των υπαλλήλων που αναφέρονται στην πρόταση νόμου και των καθηκόντων των εκλεγμένων τοπικών αρχών.
2. Διακύβευση της υποχρέωσης των υπαλλήλων για εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα όσον αφορά πληροφορίες που κατέχουν ως εκ της θέσεώς τους, σε περίπτωση που οι ίδιοι υπάλληλοι εκπροσωπούν και τα συμφέροντα της τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Αδυναμία των προσώπων αυτών να ανταποκριθούν στην υποχρέωσή τους να αφιερώνουν όλο το χρόνο τους στην εργασία τους.
4. Σε περίπτωση ανάμειξής τους σε οποιαδήποτε αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης, αναγκαστικό πρόβλημα χρόνου ως προς τη διεκπεραίωση στη διεκπεραίωση τόσο των καθηκόντων τους ως υπαλλήλων όσο και ως εκλεγμένων μελών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου η επιτροπή ζήτησε τις απόψεις των εμπλεκόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων σχετικά με τη δεύτερη τροποποίηση. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και της ΟΕΛΜΕΚ με υπόμνημα που απέστειλαν στην επιτροπή υιοθέτησαν τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ενώ οι υπόλοιπες επηρεαζόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις ζήτησαν να τους παρασχεθεί περαιτέρω χρόνος για να μελετήσουν το όλο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στο όλο θέμα κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση για αναβολή.

Κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα 8, 9 και 10 είναι επί της ουσίας τους προτάσεις νόμου που δίνουν το δικαίωμα στους δημόσιους υπαλλήλους και άλλους λειτουργούς του δημοσίου να μετέχουν, να έχουν το δικαίωμα να εκλέγονται σ' αυτές τις εκλογές.

Επειδή είμαστε μόνο ενάμιση μήνα πριν τις εκλογές και επειδή έχει πάρα πολλές πτυχές, πολλές από τις οποίες ηγέρθησαν στη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή - ακόμα και οι εισηγητές που βλέπουν την αναγκαιότητα, από θέση αρχής, αυτού του

θέματος είχαν μεταξύ τους αρκετές συζητήσεις για το τι ακριβώς θα έπρεπε να είχε γίνει η δική μας η εισήγηση είναι όπως αναβληθούν για την ώρα αυτά τα τρία θέματα, να δεσμευτούμε ότι πολύ σύντομα, πολύ έγκαιρα, πριν ακόμα τελειώσει αυτή η σύνοδος της Βουλής, θα αποφασίσουμε επ' αυτών των θεμάτων και ό,τι αποφασίσουμε να ισχύσει από τις επόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η αιτούμενη αναβολή, κάθε φορά με ένα λογικό υπόβαθρο που συνοδεύει το αίτημα, κατά κανόνα αντιμετωπίζεται θετικά. Όμως, θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι σ' αυτά τα θέματα έγινε μία συζήτηση στην επιτροπή Εσωτερικών και η συναίνεση ήταν επακριβώς η εξής: Όπου οι κοινοβουλευτικές ομάδες δε θα είχαν καταφέρει, είτε λόγω πίεσης χρόνου είτε λόγω κάποιων άλλων απόψεων που πιθανώς υπήρχαν, να εκφράσουν άποψη έγκαιρα και εμπρόθεσμα, για να αποτυπωθούν οι θέσεις των κομμάτων στην έκθεση η οποία θα οδηγούσε το θέμα στην ολομέλεια, τότε θα αφήνετο να γίνει η τοποθέτηση των κομμάτων εντός της ολομέλειας, εξ ου και η παραπομπή του θέματος σήμερα χωρίς τις θέσεις των κομμάτων στη σχετική έκθεση, για να γίνει η τοποθέτηση εντός της αίθουσας.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις και με δεδομένο ότι κάθε φορά από τώρα μέχρι την ημερομηνία των εκλογών ο χρόνος που διαρρέει μας μετακινεί όλο και εγγύτερα προς την προθεσμία η οποία υπάρχει για τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών, διερωτώμαι γιατί θα πρέπει να τα αναβάλουμε με την προειλημμένη απόφαση ότι η οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση θα γίνει για τις επόμενες εκλογές, τη στιγμή που μια τέτοια διαπίστωση, για να είμαστε ειλικρινείς, στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή -

και σέβομαι απόλυτα αυτό που λέχθηκε από τον κ. Κατσουρίδη- δεν έχει γίνει, παρά ταύτα. Εάν ήταν έτσι όπως λέχθηκε προηγουμένως, δηλαδή αυτά τα θέματα να ισχύσουν για την επόμενη περίοδο των δημοτικών εκλογών, θα αποτυπώνετο τουλάχιστον σε μία από τις εκθέσεις ή στη συγκεκριμένη έκθεση ότι ο νόμος ο συγκεκριμένος, εκεί που συμφωνούν τα κόμματα, αν έτσι ήταν η περίπτωση, με μία διάταξη θα ίσχυε στις επόμενες δημοτικές εκλογές.

Επαναλαμβάνω ότι δεν είναι άποψη της επιτροπής αυτό που λέχθηκε· είναι άποψη του προηγούμενου συναδέλφου που μίλησε και τη σέβομαι απόλυτα –βεβαίως, προφανώς και του κόμματός του- αλλά δεν είναι η ώρα να κάνουμε αυτή τη συζήτηση εδώ στην ολομέλεια, βέβαια, αν θα ισχύσει από τώρα ο νόμος ή όχι.

Μένω στο θέμα της αναβολής επανατονίζοντας ξεκάθαρα πως η όλη διαδικασία που ακολουθήθηκε, για να έρθουμε εδώ σήμερα να ζητήσουμε την αναβολή, είναι αντιφατική με το αίτημα της αναβολής, γιατί ακριβώς τα οποιαδήποτε εμπόδια που τυχόν θα υπήρχαν στις κοινοβουλευτικές ομάδες, για να καταλήξουν τα κόμματα σε συγκεκριμένες θέσεις, υποτίθεται ότι θα ξεπερνούσαν με μία παραγωγική συζήτηση στην ολομέλεια, η οποία τώρα δε θα γίνει πάλι με το αίτημα που προβάλλεται και θα πάμε πίσω, για να κάνουμε κάτι το οποίο δεν κάναμε προηγουμένως ή κάναμε και δεν απέδωσε. Τονίζω αυτή την αντιφατικότητα και κάτω από αυτό το πρίσμα και αυτή την οπτική γωνία, κύριε Πρόεδρε, παρ' όλων ότι είναι σεβαστό το οποιοδήποτε αίτημα για αναβολή, δε νομίζω ότι είναι ορθό να δοθεί αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι υπάρχει μία παρεξήγηση. Αναβολή δεν μπορεί να συζητείται ως προς την ουσία της απόφασης η οποία θα ληφθεί μετά την αναβολή. Αν υπάρχει

αίτημα για αναβολή, θα πρέπει να τεθεί μπροστά στο σώμα και να αποφασίσει το σώμα κατά πόσο θέλει να το αναβάλει για δεκαπέντε μέρες ή δεν ξέρω 'γώ τι. Αλλά το να δεσμευτεί εκ των προτέρων το σώμα ότι αυτή η αναβολή σημαίνει το άλφα ή το βήτα, να μου επιτραπεί να πω ότι αυτό δε θα ήτο μέσα στα νομικά θέσμια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω απλά να υπενθυμίσω ότι το συγκεκριμένο θέμα δεν είναι θέμα που ετέθη τώρα, πρόσφατα, και επομένως είχε είτε περιορισμένο είτε εν πάση περιπτώσει όχι πάρα πολύ χρόνο η επιτροπή και τα κόμματα να ασχοληθούν με αυτό. Υπενθυμίζω ότι από το 1997 είχαν υποβληθεί σχετικές προτάσεις νόμου με τις οποίες εσκοπείτο η παραχώρηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι και στους δημοσίους υπαλλήλους για τις θέσεις των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων στα κοινοτικά συμβούλια και των κοινοταρχών τότε. Υπενθυμίζω επίσης ότι η Βουλή δεν ασχολήθηκε μόνο στο επίπεδο της επιτροπής, τουλάχιστον όσον αφορά τη μία από τις δύο προτάσεις νόμου, αλλά και στο επίπεδο της ολομέλειας. Σε ό,τι αφορά την πρόταση νόμου για την παραχώρηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στους δημοσίους υπαλλήλους για τη θέση του δημοτικού συμβούλου, η Βουλή ασχολήθηκε και το απέρριψε κατά συντριπτική μάλιστα πλειοψηφία. Εάν δε με απατά η μνήμη μου -και συνήθως δε με απατά, διότι έχω ολίγον μνήμη ελέφαντα- μόνο το ΚΙΣΟΣ είχε ψηφίσει υπέρ αυτής της πρότασης τότε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η ΕΔΕΚ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Η ΕΔΕΚ τότε, βεβαίως. Επανήλθε αυτή η πρόταση, και μάλιστα όχι μόνη της αλλά με συνοδεία -είχε υποβάλει και εκ μέρους του ΔΗΣΥ ο κ. Παπαπολυβίου σχετική πρόταση, παρόμοια, ταυτόσημη, θα έλεγα- έγιναν οι διαβουλεύσεις στην επιτροπή και εκείνο το οποίο υπολείπεται είναι η έκφραση της βούλησης των κομμάτων. Τι σημαίνει από το 1997 μέχρι σήμερα δεν το είδαμε, δεν το εξετάζουμε, να το αναβάλουμε! Θα αποφασίσουμε, κατά τη γνώμη μου, να τοποθετηθούμε δημόσια: Ή είμαστε υπέρ ή είμαστε εναντίον για τον άλφα ή το βήτα λόγο.

Και κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Εάν δεν έχετε υπόψη σας, υπάρχει ένα μνημόνιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του κογκρέσου των τοπικών κοινοτήτων, με το οποίο περίπου μας θέτουν στο εδώλιο του κατηγορουμένου, ότι, δηλαδή, εδώ στην Κύπρο η νομοθεσία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε! Να πω πόσο δίκαιο είχε ο κ. Λυσσαρίδης.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δεν μπαίνω στην ουσία του θέματος. Δηλώνω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι θα το συζητήσουμε πριν...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε! Θέλω να εξηγήσω πως, πέραν του πρώτου λόγου, υπάρχει ακόμη ένας λόγος που, κατά τη γνώμη μας, πρέπει να γίνει επίσπευση αυτής της υπόθεσης.

Μας θέτει, λοιπόν, στο εδώλιο του κατηγορουμένου, ότι δηλαδή στερούμε πολιτικά δικαιώματα από μεγάλη μερίδα των πολιτών με το να στερούμε από τους δημοσίους υπαλλήλους και τους ημικρατικούς κτλ. το δικαίωμα του εκλέγεσθαι σ' αυτές

τις αρχές. Κατά τη γνώμη μας, λοιπόν, δεν πρέπει και δεν μπορεί να υπάρξει αναβολή αλλά τοποθέτηση στην ολομέλεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, ζητήσατε το λόγο;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Καταρχήν, παρ' όλο που συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Λυσσαρίδη ότι δεν μπορούμε να μπούμε στην ουσία του θέματος από τη στιγμή που ζητούμε αναβολή, εντούτοις συμφωνώ και με το συνάδελφο κ. Θεοδώρου που ήθελε να δείξει ακριβώς ότι η ύπαρξη αυτής της κριτικής εναντίον μας για τη μη συμμετοχή των δημοσίων υπαλλήλων και άλλων τάξεων στις δημοτικές και στις κοινοτικές εκλογές δείχνει πόση σημασία έχει η αναβολή αυτή να μην είναι πολύ μεγάλη. Και η δική μας η εισήγηση είναι να υπάρξει μια αναβολή, ίσως για περαιτέρω διαβούλευση, αλλά κάπως πιο μικρή, δηλαδή να προλάβουμε τις επόμενες δημοτικές εκλογές και τις κοινοτικές. Η εισήγησή μας είναι να αναβληθεί το θέμα για δεκαπέντε μέρες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι δηλώνουμε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, με συγχωρείτε! Θα κάνω μια παρατήρηση στο γενικό διευθυντή για τη διευθέτηση που έγινε. Είναι κινούμενες και περιστρεφόμενες οι καρέκλες και βλέπω τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους των δύο μεγάλων κομμάτων να μου γυρίζουν τη ράχη τους τώρα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η θερμή μου η παράκληση είναι ο ένας να κάνει μία στροφή προς τα δεξιά -και αυτός είναι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ- και μία στροφή προς τα αριστερά ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ. Η γνώμη μου είναι να μετακινούμε το κεφάλι μας αντί τις καρέκλες.

Ευχαριστώ πολύ και συγνώμη που σας δέικοψα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε! Παρακαλώ!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ενώ το κέντρο, κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το κέντρο να παραμείνει ακίνητο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, βέβαια! Είσαστε μονόχωνοι! Εν γυρίζετε με ποτζίει με ποδά!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κατά τα άλλα αποτελούν...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι για τούτο, διότι έν σοβαρό. Αντιλαμβάνομαι ανησύχησες για τη δεξιά στροφή του κ. Χρίστου και όχι για τη δική μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περισσότερο για τη δική σου! Διότι δεν είναι πραγματική!

(Γελά.)

Παρακαλώ, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενος εις το θέμα που εγείρεται, νομίζω ότι είναι πάγια θέση και πιστεύω είναι γνήσια θέση όλων των κομμάτων ότι επιθυμία μας είναι να αναβαθμίσουμε την τοπική αυτοδιοίκηση. Και έρχεται μία εισήγηση, πιστεύω από πολλούς, να συμμετέχουν ακόμα πιο μορφωμένοι άνθρωποι και εις τα δημοτικά συμβούλια και εις τα κοινοτικά συμβούλια, για να συμβάλουμε ακριβώς εις την ακόμα πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων. Υπάρχουν κάποιες επιφυλάξεις. Έχω ακούσει για παράδειγμα το ίδιο επιχείρημα και από τον κ. Κυπριανού του ΑΚΕΛ και εξ συμπτώσεως και από το φίλο μου τον κ. Παπαδόπουλο. Και αν είναι ο διευθυντής της πολεοδομίας που θα είναι... Να εξαιρέσουμε, αν θέλετε, για να είμεθα και πρακτικοί, εκείνους των υπαλλήλων που μπορεί εκ της θέσεώς τους να ευνοήσουν εις βάρος άλλων κοινοτήτων τη συγκεκριμένη κοινότητα. Δηλαδή νομίζω ότι αν υπάρχει η θέληση και η βούληση πραγματικά να αναβαθμίσουμε την τοπική αυτοδιοίκηση με συμμετοχή και ανθρώπων που έχουν πολύ περισσότερες γνώσεις απ' ό,τι οι συνήθεις κάτοικοι... Και αν λάβουμε υπόψη μας ότι σήμερα οι πλείστες ορεινές κοινότητες

κατοικούνται περισσότερο από συνταξιούχους πολλές φορές -γιατί όχι, ας το παραδεχτούμε, γιατί υπάρχει και η τάξη των αναλφαβήτων- τι ενοχλεί εάν συμμετέχει ένας εκπαιδευτικός, ένας δημόσιος υπάλληλος, ένας άνθρωπος ο οποίος μπορεί με τις γνώσεις του να προσφέρει; Και τι θα συνεισφέρομε εις την αναβολή, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι ήδη οι διαδικασίες εντός των κομμάτων έχουν τροχοδρομηθεί και ενδεχόμενη αναβολή, πιθανότατα, που να προλαμβάνει προ της 4^{ης} Νοεμβρίου, θα τους αποκλείει εξ ορισμού τουλάχιστον για ορισμένα κόμματα που έχουν τροχοδρομήσει τις διαδικασίες τους; Εάν όντως μας ενδιαφέρει -και το επαναλαμβάνω και δεν έχω αμφιβολία περί τούτου- η αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, πιστεύομε εις την ενεργό συμμετοχή αυτών των στελεχών, τα οποία, όπως υπηρετούν και συντρέχουν τη δημόσια ή ημιδημόσια υπηρεσία, κατά τον ίδιο και καλύτερο τρόπο θα βοηθήσουν εις την αναβάθμιση και στην αντιμετώπιση κατά ορθολογικότερο τρόπο και των προβλημάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ποιο είναι το πρόβλημα;

Επομένως, με αυτό τον προβληματισμό, θα παρακαλούσα, εάν μιλούμε για κάποιες διατάξεις που έχουμε επιφυλάξεις, ευχαρίστως να τις δούμε και να συζητηθούν ακόμα και μέσα στην ολομέλεια, για να δούμε πώς μπορεί να συμβάλουμε, ώστε να μην υπάρχει καμία των πλευρών της Βουλής, των πολιτικών δυνάμεων που να ανησυχεί. Διαφορετικά θέλουμε απλούστατα να τορπιλλίσουμε μια προσπάθεια που στην ουσία, επαναλαμβάνω, δε σκοπεί πουθενά αλλού, παρά εις την αναβάθμιση των υπηρεσιών που θα προσφέρομε στις τοπικές κοινωνίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Περδίκη.

Ζήτησες το λόγο, κύριε Κλεάνθους;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε! Νομίζω να δώσουμε το λόγο στον κ. Περδίκη.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η άποψη η δική μας είναι ότι η διεύρυνση των πολιτικών δικαιωμάτων των πολιτών και στη συγκεκριμένη περίπτωση των δημοσίων υπαλλήλων και ιερωμένων κ.λπ. είναι ένα θεμελιώδες και επείγον ζήτημα. Γι' αυτό και στις δύο συνεδριάσεις της επιτροπής Εσωτερικών τοποθετηθήκαμε υπέρ των σχετικών τροποποιήσεων. Η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ ήταν και αυτή μέσα στην επιτροπή Εσωτερικών και τη σέβομαι και την εκτιμώ, αλλά, όπως είπα και στην αρχή, εμείς θεωρούμε ότι είναι και θεμελιώδες και επείγον, πριν απ' αυτές τις εκλογές, να δώσουμε το δικαίωμα σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να διεκδικήσουν επί ίσοις όροις αξίωμα στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Τώρα, επειδή συμμετείχα ακριβώς στις εργασίες της επιτροπής Εσωτερικών, πράγματι προκύπτουν κάποια θέματα ασυμβίβαστου σε σχέση με αυτά τα αξιώματα. Ακόμα υπάρχει και κάποιο θέμα αν θα διευρυνθεί αυτό το δικαίωμα και στις θέσεις των δημάρχων και των κοινοταρχών. Όντως, υπάρχει μία συζήτηση ακόμα. Εάν θα υπάρξει οποιαδήποτε αναβολή, όπως υπάρχει μια εισήγηση εδώ, δεν πρέπει να ξεπερνά τις δεκαπέντε μέρες, με στόχο να λυθούν αυτές οι διαφορές που υπάρχουν σε σχέση με τους κοινοτάρχες, τους δημάρχους, τους δημοτικούς συμβούλους και τους οποιουσδήποτε άλλους, ιδιαίτερα στο θέμα του ασυμβίβαστου, κύριε Πρόεδρε. Αλλά

στο να αναβληθεί το θέμα για μετά τις εκλογές, εμείς τουλάχιστον, με τη μία μας έδρα, θα είμαστε αντίθετοι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Παπαπολυβίου.

(Ζητά το λόγο και ο κ. Νίκος Κλεάνθους.)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εζήτησε το λόγο προηγούμενα, εντάξει.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μα, έν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ω! Με συγχωρείτε! Κύριε Παπαπολυβίου, συγνώμη!

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Έν έχει πρόβλημα. Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, να τηρήσουμε το σύνταγμα· επαραβιάσαμεν το προηγούμενα!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Προς όφελος βεβαίως του κ. Περδίκη, αλλά όχι και εις βάρος του κυρίου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, διερωτώμαι πότε εννά τελειώσει τούτη η συζήτηση, για να προχωρήσουμε παρακάτω! Λοιπόν, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι για την αναβολή που συζητούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, είναι για την αναβολή που συζητούμε! Γι' αυτό λέω διερωτώμαι πότε εννά τελειώσει αυτή η συζήτηση! Έννεν τυχαία που το λέω!

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλον ότι εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος στο θέμα αρχής τοποθετούμαστε θετικά, θεωρούμε εξίσου σημαντικό το γεγονός ότι εγείρονται πασιφανώς και από τη συζήτηση που προηγήθηκε και από άλλες που προηγήθηκαν πολύ καιρό απ' ό,τι φαίνεται, σε διάφορες πτυχές, σε διαφοροποιήσεις, που δημιουργούν πραγματικά πρακτικά προβλήματα. Δεν είναι μόνο το θέμα του διευθυντή της πολεοδομίας, που αναφέρθηκε ο κ. Αναστασιάδης· ίσως να είναι και ο έπαρχος... Και αν αυτά τα πράγματα τα συζητούμε τόσο καιρό και δεν τα σκεφτήκαμε να τα αφαιρέσουμε, φαίνεται ότι υπάρχουν ακόμα περιθώρια συζήτησης, ώστε να αντιμετωπίσουμε τούτα τα πρακτικά προβλήματα. Και είναι εδώ που -η προέκταση αυτών των προβλημάτων που μπορεί να είναι και συνταγματικά- θα έλεγα στον αγαπητό συνάδελφο τον κ. Περδίκη ότι ακριβώς το πολύ σύντομο χρονικό διάστημα μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών, με τόσα θέματα να είναι πρακτικά ακόμα υπό αμφισβήτηση, δημιουργεί και εδώ ένα θέμα αρχής, ώστε να μην έρθουμε με αυτούς τους προβληματισμούς να ψηφίσουμε κάποια τροποποίηση αυτού του νόμου ενόψει των εκλογών.

Γι' αυτό εμείς θα συνηγορήσουμε για την αναβολή και πρέπει να πω επίσης, γιατί έτυχε να έχω εκ μέρους του κόμματός μου συμμετοχή στην ανοικτή συζήτηση που διοργάνωσε η ένωση δήμων -είχαμε την ευκαιρία να διαβάσουμε, να μελετήσουμε και να

συζητήσουμε εκεί την έκθεση του Κογκρέσου, όπως ονομάζεται, για την τοπική αυτοδιοίκηση από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης- ότι, ναι μεν, έχουν κάνει αυτή την παρατήρηση, αλλά, όπως και γι' αυτή και για άλλες, έχουν παραδεχτεί και έχουν επισημάνει ότι υπάρχουν κάποιες ιδιαιτερότητες εδώ στην Κύπρο, οι οποίες γίνονται απόλυτα σεβαστές και αναγνωρίζουν συγκεκριμένα πρακτικά προβλήματα. Μπορώ ακόμα να αναφέρω ότι έγινε αναφορά και για άλλες χώρες, όπως η Ελλάδα, που υπάρχει η εξαίρεση των εκπαιδευτικών. Άρα δεν πρέπει να δούμε χωρίς βαθύτερο στοχασμό... Δυστυχώς δεν υπάρχει το χρονικό περιθώριο για να κάνουμε υπεύθυνα αυτό το πράγμα, κατά τη δική μας ταπεινή άποψη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαπολυβίου. Ελπίζω ο κ. Παπαπολυβίου να είναι ο τελευταίος, κύριοι.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, διότι δε συζητούμε το θέμα· συζητούμε το θέμα της αναβολής!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για το θέμα της αναβολής, Πρόεδρέ μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, τι συζητούμε, κύριε Αναστασιάδη; Με συγχωρείτε δηλαδή!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρόεδρέ μου, αν μου επιτρέπεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ εμπήκε...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρόεδρέ μου, έχετε δίκαιο, αλλά να πω κάτι. Από την ώρα που, με βάση την έκθεση, τα κόμματα θα τοποθετηθούν στη Βουλή, σημαίνει έγινε επαρκής συζήτηση και εδώ εκείνο που θα έπρεπε να συζητείται είναι η θέση των κομμάτων μέσα στην ολομέλεια επί του συγκεκριμένου θέματος ουσίας και όχι απλώς “θέμα αναβολής”, «Μη συζητήσετε την ουσία»... Είχαμε την ευκαιρία να το δούμε στις αρμόδιες επιτροπές, εκεί τα κόμματα είπαν, άλλα μεν τοποθετούνται υπέρ, άλλα υπέρ της τοποθέτησης εις την ολομέλεια. Επομένως, σήμερα, Πρόεδρέ μου, με όλο το σέβας προς κάθε πλευρά, είναι η τοποθέτηση επί της ουσίας και όχι απλώς αναβολή, διότι, “Ξέρετε, ακόμη δεν είμαστε έτοιμοι κ.λπ.” Αυτό θα μπορούσε να λεχθεί μέσα στην έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και πάλι, με όλο το σέβας προς όλες τις πλευρές της Βουλής και με βάση την πρακτική της Βουλής, δεν είναι η πρώτη φορά που εξαντλείται συζήτηση στις κοινοβουλευτικές επιτροπές, κάνουν τοποθετήσεις όλα τα κόμματα και κάποιο εκ των κομμάτων, για διάφορους λόγους, έρχεται πίσω στην ολομέλεια και ζητά αναβολή. Αυτό είναι μία πρακτική η οποία...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρόεδρε, με συγχωρείτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...ακολουθείται συνεχώς. Έχω τη γνώμη, κύριε Αναστασιάδη, να μην εξαντληθούμε πάνω σ’ αυτό το θέμα, να πάρουν το λόγο και άλλοι. Εφόσον θέλετε να μιλήσουν και άλλοι, πολύ ευχαρίστως· εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρόεδρε, απλώς να διευκρινίσω κάτι. Ούτε θέλω να γίνεται διαλογική συζήτηση, διότι δεν είναι αυτή η ουσία. Το θέμα έν άλλο. Εάν επρόκειτο η αναβολή να ζητηθεί για μία εβδομάδα, είναι λογικό και ορθό αυτό που είπατε προηγουμένως. Εδώ το θέμα είναι

η αναβολή εξ ολοκλήρου της συζήτησης του νομοσχεδίου εις ευθετότερο χρόνο και όταν και εφόσον ωριμάσουν οι συνθήκες που θα μας επιτρέπουν να ξεπεράσουμε κάποιους ενδοιασμούς ή επιφυλάξεις που έχουμε. Οπότε, Πρόεδρέ μου, αντιλαμβάνεστε, δεν είναι το σύνηθες· ναι, συζητείται, αλλά μια πλευρά ζητά μια εβδομάδα αναβολή για να συζητηθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην παρεξηγηθώ ότι παίρνω τη θέση οποιουδήποτε κόμματος. Στο θέμα του ΒΟΤ εσυζητείτο έξι μήνες το θέμα και ήρθε κόμμα συγκεκριμένο και έκαμε πρόταση για αναβολή τής ψήφησης για έξι μήνες. Δηλαδή συμβαίνουν αυτά τα πράγματα, επαναλαμβάνω.

Λοιπόν, κύριε Παπαπολυβίου. Παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν επιτρέπεται... Εδώσετέ μου το λόγο καταρχήν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο σημείο που θέλω να θίξω είναι ότι εγώ προσωπικά και η κοινοβουλευτική ομάδα έχουμε τοποθετηθεί θετικά στην ψήφιση αυτών των δύο προτάσεων νόμου και αυτό το γεγονός δεν αναγράφεται στις εκθέσεις που έχουν

υποβληθεί και παρακαλώ να σημειωθεί. Δηλαδή εμείς δεν είπαμε ότι θα τοποθετηθούμε εδώ· στην επιτροπή Εσωτερικών είχαμε τοποθετηθεί θετικά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι έτσι, κύριε Παπαπολυβίου!

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Έτσι είναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, παρακαλώ πολύ, όχι διαλογική συζήτηση.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Καταθέσαμε προτάσεις για τις οποίες θα ερχόμασταν εδώ να τοποθετηθούμε;

Δεύτερο σημείο: Επειδή ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών είπε ότι είναι θέμα σοβαρό και λόγω της σοβαρότητάς του πρέπει να αναβληθεί, υπενθυμίζω ότι πριν από λίγο ψηφίσαμε νομοσχέδιο που αφορά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, για να ισχύει ο εκλογικός κατάλογος των βουλευτικών εκλογών. Αυτό σημαίνει ότι πέντε χιλιάδες ψηφοφόροι μπορούν να ψηφίσουν και να εκλεγούν και νομίζω ότι και αυτό είναι ένα σοβαρό θέμα και ήδη το περάσαμε.

Τρίτο σημείο: Επειδή εγώ είχα υπόψη μου ότι πράγματι υπάρχει πρόβλημα ασυμβίβαστου ή ανάγκη για περαιτέρω νομοτεχνική μελέτη του θέματος της ανάληψης από δημοσίους υπαλλήλους, εκπαιδευτικούς κ.λπ. καθηκόντων δημάρχου και κοινοτάρχη, την πρότασή μου την περιόρισα, ώστε να αφορά μόνο τα μέλη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων. Κατά την προσωπική μου άποψη, δεν υπάρχει κανένα απολύτως ασυμβίβαστο στο να εκλέγεται ένας δημόσιος υπάλληλος, όποιος και αν είναι, είτε δάσκαλος είτε καθηγητής είτε υπάλληλος οργανισμού δημόσιου δικαίου, μέλος των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων.

Είναι γι' αυτό το λόγο ακριβώς που είπα ότι στη Βουλή έπρεπε να κατατεθεί μια πρόταση νόμου πολύ πολύ εξειδικευμένη που να δίδει όλα τα στοιχεία, για να μπορέσει η Βουλή να τοποθετηθεί πάνω σ' αυτό το σοβαρό θέμα, των δημάρχων και των κοινοταρχών. Και θέλω να πιστεύω ότι δεν είναι τόσο σοβαρό θέμα, ώστε να στερούμε από τριάντα χιλιάδες υπαλλήλους το δικαίωμα να εκλέγονται. Και δεν τίθεται θέμα εκλογής, να εκλεγούν μπορούν, τίθεται θέμα να τους επιτρέψουμε να θέτουν υποψηφιότητα. Είναι το ασυμβίβαστο που αίρουμε, για να μπορούν να παραμένουν στη θέση τους, όταν εκλέγονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Κατσουρίδη, ζητώ την κατανόησή σας, για να δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Είδατε πόσο ακολούθησα τις διαδικασίες και τους κανονισμούς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Σηκώθηκα και ξαναέκατσα!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είχατε άλλη επιλογή, κύριε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, αλλά είχα επιλογή να μαλώνω, παραδείγματος χάριν, που δεν είναι του χαρακτήρα μου!

Με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επί του θέματος, του γιατί στην έκθεση δε φαίνονται οι θέσεις των κομμάτων, έχει ήδη μιλήσει ο κ. Παπαπολυβίου και νομίζω ότι είναι περιττό να επαναλάβω οτιδήποτε. Απλώς, επειδή προέκυψε ένα ζήτημα, κατά πόσο θα μπορούσε να συμπεριληφθούν και οι κοινοτάρχες -μιλώ μόνο για τους κοινοτάρχες- στην εξαίρεση από το ασυμβίβαστο, είπαμε να γίνουν διαβουλεύσεις με τα κόμματα. Εκεί είχαν τοποθετηθεί πέραν των δύο κομμάτων και του κ. Περδίκη, αν δε με απατά η μνήμη μου, και το ΔΗΚΟ, ο κ. Φυττής. Επομένως, υπήρξαν θέσεις των κομμάτων εκεί. Για να μην πω ότι ο κ. Κατσουρίδης είπε ότι πρέπει να εξαιρεθούν από το ασυμβίβαστο και οι δήμαρχοι σε εκείνη την περίπτωση! Είπε μέχρι και αυτό το πράγμα! Εν πάση περιπτώσει, η ουσία είναι ότι είπαμε ότι θα γίνονταν διαβουλεύσεις με τα κόμματα κυρίως γι' αυτό το ζήτημα, το οποίο ανέφερε ο κ. Παπαπολυβίου.

Όμως το λόγο τον ζήτησα για έναν άλλο λόγο. Με την άδειά σας και με όλη την εκτίμηση, το παράδειγμα που φέρατε προηγουμένως για την αναβολή που ζήτησε το ΚΙΣΟΣ σε σχέση με το ΒΟΤ νομίζω ότι δεν έχει να κάμει τίποτε με την παρούσα περίπτωση. Εκεί επικαλεστήκαμε πολύ συγκεκριμένο λόγο και μάλιστα πάρα πολύ σοβαρό λόγο, ότι δηλαδή τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου έχουν δημιουργήσει ένα νέο σκηνικό, μία νέα κατάσταση, που αφορά και τα αεροδρόμια, αφορά την αερομεταφορά, αφορά τον τουρισμό, αφορά τις επενδύσεις που θα γίνουν, είτε γίνουν από το κράτος είτε γίνουν από επενδυτή ιδιώτη. Εκεί ήταν άλλη υπόθεση και δε

ζητήσαμε να μην ψηφιστεί το ΒΟΤ. Επειδή ακριβώς -αλλάζουμε και θέμα δυστυχώς, αλλά το θέσατε- η ψήφιση του νομοσχεδίου ως είχε θα έδινε αμέσως στην κυβέρνηση το πράσινο φως, αν ήθελε, να ξεκινήσει να κάμει τις διαπραγματεύσεις και να καταλήξει σε συμφωνίες και επειδή φοβόμαστε ότι μπορεί να το κάμει σε μια άκαιρη περίοδο, γι' αυτό ζητήσαμε να γίνει αυτή η αναβολή. Είναι εντελώς διαφορετικά τα πράγματα, ανόμοια τα παραδείγματα, με όλο το σέβας, και αισθάνομαι ότι είχα υποχρέωση να το αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, με όλο το σέβας, εκείνο το παράδειγμα ήρθε στη μνήμη μου, επειδή είναι νωπό. Δε νομίζω ότι πρέπει να θεωρηθεί τώρα ότι ο Πρόεδρος έτσι κι αλλιώς έθιξε το οποιοδήποτε κόμμα. Ήταν το πιο νωπό και θεώρησα ότι ήταν ένα παράδειγμα. Και παρακαλώ να μη θεωρηθεί ότι υπάρχει οποιοδήποτε θέμα.

Κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα να πω ότι, επειδή θεωρώ ότι έχουμε παρατραβήξει τη συζήτηση, δε θα σχολιάσω απόψεις των συναδέλφων. Απλώς δύο σημεία: Καταρχάς, είπαμε ότι στην έκθεση, ανεξάρτητα από την τοποθέτηση των κομμάτων, θα αναφέρεται ότι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Και έχει δύο γραμματείς εκεί, δόξα σοι ο Θεός!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Το είπαμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία.

Δεύτερον, το ασυμβίβαστο... δεν υπάρχει από πουθενά διαβεβαίωση ότι ισχύει για όλους τους άλλους και όχι για τους δημάρχους και τους κοινοτάρχες ή ανάποδα.

Και, τρίτον, δεν είναι μόνο το θέμα δημάρχου και κοινοτάρχη. Και εγώ το είπα ως παράδειγμα, κύριε Θεοδώρου, για σας, οι οποίοι ήρθατε με την άλφα θέση και, όταν αντιληφθήκατε στη συζήτηση ότι δεν μπορούσατε να ομοφωνήσετε για ορισμένα πράγματα, δημάρχου, κοινοτάρχες, ακόμα και για το ποιες ομάδες εξαιρούνται, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, που θα ήταν σωστό να εξαιρεθούν, διότι θα υπάρχει και σύγκρουση συμφερόντων... Και διερωτώμαι αν η αναβάθμιση θα είναι μόνο αναβάθμιση ή κάπου θα δημιουργηθεί και σχέση εξάρτησης, όταν ο υπάλληλος θα είναι ταυτόχρονα και υπό τον υπουργό -και αυτά τα λέει η κυβέρνηση, η παρούσα κυβέρνηση, και είναι μέσα στην έκθεση- και το δήμαρχο. Εν πάση περιπτώσει, είπα δε θα πάρω χρόνο, υπήρχαν δυο-τρία τέτοια θέματα που οδήγησαν στη θέση «ξαναδέστε τα και θα τοποθετηθούμε εδώ». Εμείς, όταν τα ξαναείδαμε, καταλήξαμε ότι θα ήταν βεβιασμένο να έρθουμε και να πούμε σήμερα ότι θα ισχύει και θα έχουν δικαίωμα -και δεν καταλάβω γιατί δε θα έχουν δικαίωμα, κύριε Θεοδώρου- να είναι υποψήφιοι και για δήμαρχοι και για κοινοτάρχες. Ότι υπάρχει για τους δημάρχους υπάρχει και για τα μέλη των συμβουλίων. Και, δεύτερον, γιατί δε θα είναι οι αστυνομικοί, γιατί δε θα είναι οι πανεπιστημιακοί, γιατί δε θα είναι οι ιερείς, γιατί δε θα είναι οι στρατιωτικοί και δεν ξέρω ποιοι άλλοι μας διαφεύγουν; Γι' αυτό το λόγο είπαμε καλύτερα να τα δούμε με την ησυχία μας, να εξαιρέσουμε τις ομάδες που πρέπει να εξαιρέσουμε και να ισχύει από την άλλη φορά. Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πόσες μέρες θέλετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε Προδρόμου.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε διαφωνώ να πάρει το λόγο ο κ. Προδρόμου, όμως θεωρώ ότι το θέμα και επί της διαδικασίας, και επί της ουσίας ατυχώς, με έναν τρόπο έχει καλυφθεί. Γι' αυτό εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, να τεθεί σε ψηφοφορία μετά που θα τελειώσει ο κ. Προδρόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ακριβώς θα σας έλεγα ότι θα ήθελα να μιλήσω επί της αναβολής ειδικά και όχι επί της ουσίας, διότι πρόκειται για ένα θέμα που είναι σημαντικό από μία άποψη, γιατί αφορά τη διεύρυνση ενός δημοκρατικού δικαιώματος, όπως και να το κάμουμε, ή ακριβέστερα την ολοκλήρωση ενός δημοκρατικού δικαιώματος.

Θα ήθελα να παρακαλέσω τους συναδέλφους από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, αν η αναβολή είναι για πρακτικούς λόγους, για να μελετήσουμε και να δούμε ποιους θα εξαιρέσουμε... Κι αυτό μπορούσε να διευθετηθεί με μια τροπολογία, λέω τώρα, χωρίς να θέλω να πω ότι αυτή είναι άποψη, μπορούσε να μπει κάποια διαβάθμιση, ώστε κάτω από κάποιο βαθμό στην υπηρεσία να μπορούν να ασκήσουν αυτό το εκλελεγμένο λειτούργημα οι προϊστάμενοι όχι. Λέω ότι, αν υπήρχε μια τέτοια πρόταση, θα μπορούσε να τεθεί ως τροπολογία. Όμως εγώ αυτό που θέλω να παρακαλέσω είναι να μην υπάρξει η αναβολή, διότι γνωρίζουμε όλοι το χρονοδιάγραμμα. Αν σήμερα μιλήσουμε για μια αναβολή μερικών εβδομάδων, έχουμε

αποφασίσει, επί της ουσίας, διά της αναβολής. Αυτό είναι που πρέπει να αποφύγουμε και νομίζω ότι θα συμφωνούμε όλοι. Πρέπει να βρεθεί τρόπος να αποφασίσουμε έγκαιρα.

Εγώ αντιλήφθηκα από την εισαγωγή, την πρώτη, του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών ότι μιλούμε για αναβολή για μετά τις εκλογές. Αυτό είναι που είναι δύσκολο να το δεχτούμε και νομίζω ότι δε συνάδει με την πρακτική κατά την οποία, όταν κάποια πλευρά ζητήσει αναβολή, το βλέπουμε όλοι θετικά. Επομένως, πρέπει να βρεθεί τρόπος να συζητηθεί και να ληφθεί οριστική απόφαση, που να μπορεί να εφαρμοστεί σε αυτές τις εκλογές, επειδή είναι σημαντικό το θέμα. Αυτή είναι η άποψή μου. Και, αν θα αποφασίσετε να γίνει ψηφοφορία και να αναβληθεί, δεν ξέρω αν προλαβαίνουμε στις δεκαπέντε μέρες, αλλά προσωπικά νομίζω ότι θα ήταν δυνατό και σήμερα να διαβουλευτούν τα μέλη της επιτροπής και να προτείνουν μια τροπολογία, διότι γνωρίζουν όλοι, απ' ό,τι φάνηκε εδώ στη συζήτηση, το περιεχόμενο του ζητήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, διερωτώμαι, τι εξαντλήθηκε; Σήμερα είναι ενώπιον της ολομέλειας προς τοποθέτηση όχι αναβολή. Δηλαδή, επί της ουσίας θα έπρεπε να τοποθετηθεί η κάθε πλευρά και όχι να ζητά αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε πρόεδρε, έχει κανένας δικαίωμα από τους βουλευτές να ζητήσει και αναβολή; Απαντάτε μου!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα σας απαντήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν έχει δικαίωμα, ζητά αναβολή, εάν δεν έχει, να τον σταματήσουμε και να ζητήσουμε και συγνώμη, γιατί έχουμε κάμει τόση συζήτηση!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν υπάρχει λόγος να παίρνετε το μέρος, χωρίς να το θέλετε, της μιας πλευράς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν παίρνω το μέρος καμιάς πλευράς! Και, παρακαλώ, όχι, ούτε υπαινιγμό δε δέχομαι, κύριε πρόεδρε, ότι παίρνω το μέρος της οποιαδήποτε πλευράς! Διότι εγώ, αν ήμουν στα έδρανα εκεί τώρα, θα εισηγούμουν στους συναδέλφους μου του ΑΚΕΛ να δεχτούν προσωρινή αναβολή. Δεν είμαι εκεί· δεν μπορώ να πάρω θέση. Γι' αυτό τις μομφές και τους υπαινιγμούς, παρακαλώ, να μην τους ακούμε. Είναι θερμή μου παράκληση αυτή!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι; Δεν είναι η πρόθεσή μου ούτε το κλίμα να οξυνθεί ούτε με οποιοδήποτε τρόπο να αφήσω αιχμές. Η πρόθεσή μου είναι να πω ότι, με την πολύχρονη πρακτική που έχω μέσα σε τούτο το σώμα -και επικαλούμαι τα όσα γνωρίζουν όσοι άλλοι συνάδελφοι έχουν την αυτήν παρουσία- όταν υπάρχει και παραπέμπεται ένα θέμα προς συζήτηση στην ολομέλεια, δεν είναι προς συζήτηση αναβολής αλλά προς συζήτηση και τοποθέτηση επί της ουσίας. Και, επειδή οι εκλογές είναι επικείμενες, μπορεί να είναι αρνητική η τοποθέτηση, κύριοι συνάδελφοι. Φαίνεται ότι εκπλήττονται ορισμένοι. Μπορεί να πούμε ότι το απορρίπτουμε και να είναι αυτή θέση. Και είναι θέση! Αν δεν τοποθετήθηκαν για να τοποθετηθούν στην ολομέλεια, απλούστατα είναι υπεκφυγή, γιατί δε θέλουν να φανούν αρνητικοί προς κάποιες πλευρές... Και να λένε ότι τους προβληματίζουν πολλά και διάφορα!

Επομένως, σήμερα θα έπρεπε, και επιτρέπεται, η τοποθέτηση να είναι «διαφωνούμε με το νομοσχέδιο και το απορρίπτουμε, γιατί έχουμε επιφυλάξεις». Και να γίνει ψηφοφορία επί του νομοσχεδίου, διότι συζητήθηκε στην επιτροπή είναι ώριμο. Επομένως, θα έπρεπε να το αντιμετωπίσουμε με θετική ή αρνητική ψήφο και όχι απλώς να το αναβάλλουμε επ' αόριστον. Αυτό δεν είναι η περίπτωση, που ορθά είπατε εσείς, που το αναβάλλω για μια εβδομάδα, για να δω τις επιφυλάξεις της κάθε πλευράς. Υπήρχε επαρκής χρόνος στην επιτροπή Εσωτερικών να τοποθετηθούν. Εκείνο το οποίο υπάρχει σήμερα είναι απλούστατα ευθυνοφοβία ή άρνηση να τοποθετηθούμε πάνω σε επέκταση δημοκρατικού δικαιώματος. Και θα μπορούσαμε απλούστατα, για να αρθούν όλες οι επιφυλάξεις, όπως εις τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο, που υπάρχουν μέχρι της κλίμακος 13 και δικαιούνται να έχουν, να αναμειγνύονται κ.λπ., να πούμε ότι μέχρι της κλίμακος 13 δικαιούνται να είναι υποψήφιοι ή όχι δημοτικοί σύμβουλοι ή κοινοτικοί σύμβουλοι. Η επιφύλαξη για τους δημάρχους και τους κοινοτάρχες οφείλεται και στο γεγονός ότι, επειδή υπάρχει αντιμισθία, πιθανόν να θεωρηθεί ότι επιβαρύνουμε τον κρατικό προϋπολογισμό και αυτό είναι αντισυνταγματικό.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και οι υπόλοιποι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, μην κάμνετε διαλογική συζήτηση!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα μπήκαμε στην ουσία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι αντιμισθία, είναι αποζημίωση και είναι έξοδα παραστάσεως κι αυτά είναι πολύ διαφορετικά. Οι δημόσιοι υπάλληλοι συμμετέχουν και σε ημικρατικούς

οργανισμούς, σε συμβούλια, και παίρνουν τα έξοδα παραστάσεως και αυτό δεν είναι αμοιβή. Επομένως, υπάρχει μια σοβαρότατη διάκριση. Ένα άλλο στοιχείο... Θα μπορούσε άνετα να εξαιρεθούν τα σώματα ασφαλείας, η Εθνική Φρουρά και η Εκκλησία, αν θέλετε, αν δε θέλουμε να αναμειγνύονται.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Απλούστατα...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, έχει ζητήσει ο κ. Παπαδόπουλος προηγουμένως.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κυρία Βασιλείου, περιμένετε να τελειώσω.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Νόμισα ότι ετελειώσατε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, δεν τέλειωσα.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, η δική μας τοποθέτηση παραμένει σταθερά, ότι θα είναι εις βάρος της τοπικής αυτοδιοίκησης αυτό το περί αναβολής αίτημα και η άρνηση τοποθέτησης σαφούς, για λόγους που ο καθένας επιλέγει.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι για σας που μιλώ, αλλά μπαίνεις στην ουσία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα, βεβαίως, θα μπω στην ουσία! Σήμερα είναι για συζήτηση η ουσία και όχι η αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, έχει κανένας βουλευτής το δικαίωμα να αποφασίζει από μόνος του ότι μπαίνει στην ουσία;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Λυπούμαι πάρα πολύ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα έχει οποιοσδήποτε βουλευτής το δικαίωμα να μου απαγορεύσει να μπω στην ουσία; Δηλαδή, σας ανησυχεί, γιατί συζητούμε σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει η διαδικασία, κύριε πρόεδρε, το δικαίωμα...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, ας διαβαστεί η έκθεση. Εγώ επιμένω: Γιατί δε διαβάστηκε η έκθεση; Θα πρέπει να διαβαστεί η έκθεση, έπρεπε, κύριε Πρόεδρε, αν θέλουμε να ακολουθήσουμε τη διαδικασία, αφού το θέλετε. Θα έπρεπε να διαβαστεί η έκθεση, για να δούμε τι λέει η έκθεση των σχετικών επιτροπών. Πριν να διαβαστεί η έκθεση, ζητήθηκε αναβολή, πράγμα αδιανόητο! Και όχι αναβολή απλώς της παρούσας συζήτησης για άλλη ημερομηνία αλλά αναβολή επί της ουσίας! Και εδώ είναι η διαφορά. Δεν ακολουθήθηκε η ορθόδοξη διαδικασία και παρακαλώ να ξαναδείτε το θέμα. Θα

πρέπει να διαβαστεί η έκθεση κανονικά, εφόσον είναι έτοιμη σήμερα προς συζήτηση, και τότε να ακολουθήσουν οι τοποθετήσεις των διαφόρων πλευρών. Έτσι είναι η σωστή διαδικασία, αφού θέλουμε να ακολουθούμε το σύνταγμα και τους κανονισμούς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Παπαδόπουλο· επί της διαδικασίας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι επί της διαδικασίας, αλλά άπτεται του πνεύματος της συζήτησης. Δικαίωμα είναι οποιουδήποτε βουλευτή, ανεξάρτητα από το αν η έκθεση είναι ομόφωνη και λέει ότι θα τοποθετηθούμε στην ολομέλεια υπέρ, να σηκωστεί εδώ και να ζητήσει από τον Πρόεδρο της Βουλής και από τους συναδέλφους αναβολή. Άρα, όλα αυτά που είπε ο κ. Αναστασιάδης ότι, επειδή έπρεπε να διαβαστεί η έκθεση και επειδή η έκθεση γράφει ότι θα τοποθετηθούμε στην ουσία... Νομίζω ότι είναι θέμα διαδικασίας. Δεν είναι ο κ. Αναστασιάδης που θα αποφασίσει. Είναι αυτό που συζητούμε. Μπορεί με επιχειρηματολογία να μας πείσει ότι δεν πρέπει να δοθεί αναβολή...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, εγώ σας διέκοψα; Είχα το χέρι μου πάνω -πιάστηκε το χέρι μου- για να πω ότι μιλάτε εκτός διαδικασίας. Εγώ σας άκουσα με υπομονή· ακούστε με και εσείς.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, κύριε, μάλιστα, δικαιούται, έστω κι αν η έκθεση είναι, επαναλαμβάνω, ομόφωνη και θετική, να σηκωστεί οιοσδήποτε και να πει «εγώ ζητώ αναβολή», πράγμα που κάνουμε εμείς παρεμπιπτόντως. Σωστά λέχθηκε ότι ο κ. Φυττής τοποθετήθηκε υπέρ και είμαστε υπέρ. Όταν όμως είδαμε ότι εγείρονται πολύ σοβαρά πράγματα και πρακτικά... Λυπούμαι, γιατί πάω στην ουσία της συζήτησης και θα μου πείτε ότι ζήτησα το λόγο για διαδικασία, αλλά, νομίζω, εκτιμάται ότι προηγουμένως δε μίλησα για κανένα θέμα ήμουν πολύ σιωπηλός, για να μην τρώω το χρόνο σας. Εγείρονται, λέω, και θέματα συνταγματικά και θέματα πράξης. Αυτό που λέει ο κ. Αναστασιάδης, για παράδειγμα, για τη διαφοροποίηση μέχρι κλίμακος κ.λπ. είναι συνταγματικό θέμα. Εγώ, ακούγοντας τα επιχειρήματα, λέω ότι πιθανόν να είναι αντισυνταγματική διάκριση. Έφερα, ως παράδειγμα, το διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, μπορεί να μην είναι, μπορεί να είναι επαρχιακός επόπτης, μπορεί να είναι... δεν ξέρω. Δεν μπορώ τώρα να σκεφτώ όλες τις εξαιρέσεις.

Επαναλαμβάνω ότι επίσημα απασχόλησε -και το είπα το πρωί στη σύσκεψη- το θέμα, ότι οι δημοτικοί σύμβουλοι παίρνουν αντιμισθία, άσχετα πώς το χαρακτηρίζουν, κύριε Αναστασιάδη. Έτσι λέει το σύνταγμα. Ωφέλημα ή αντιμισθία. Δεν είναι αντιμισθία και δεν είναι παράκαμψη του όρου, επειδή λένε ότι είναι επίδομα παραστάσεως. Και εμείς οι βουλευτές παίρνουμε επίδομα παραστάσεως. Δεν είναι μισθός; Δεν είναι ένας λόγος του ασυμβίβαστου, για παράδειγμα; Δεν είναι μόνος λόγος και άλλος.

Για όλους αυτούς τους λόγους, ναι, από την τοποθέτησή μας τη θετική καταλήξαμε ότι υπάρχει σοβαρό θέμα να εξεταστεί. Θέλω να τελειώσω· μπορεί να βοηθήσω με μια εισήγηση που θέλω να υποβάλω στο σώμα και στο ΑΚΕΛ, αν τη δεχθεί. Να αναβληθεί σήμερα το θέμα εξ ανάγκης κατά δεκαπέντε μέρες, να γίνουν αυτές οι διαβουλεύσεις. Και λέω, με όλες αυτές τις ενστάσεις που έχουν δημιουργηθεί, αυτά τα κωλύματα που εγείρονται, μπορεί να έρθω εγώ την άλλη φορά και να πω «όχι, να αναβληθεί για μετά

τις εκλογές». Αν όμως στις δεκαπέντε μέρες παρέχεται ο χρόνος και η ευχέρεια να εξαντληθεί το θέμα και να αρθούν όλες οι επιφυλάξεις, νομίζω ότι θα μπορούσαμε να το κάνουμε, ως συμβιβαστική λύση. Αυτό δε σημαίνει ότι την επόμενη... Για να μην έρθει την επόμενη συνεδρία ο κ. Αναστασιάδης και να μου λέει «άλλα μας είπες». Διότι μπορεί, μετά το πέρας των δεκαπέντε ημερών, εμείς να πούμε ότι «έχουμε, κύριε, αρκετές ακόμη επιφυλάξεις, προβληματισμούς και γι' αυτό ζητούμε να αναβληθεί για μετά τις εκλογές». Θέλω να διαφυλάξω αυτή τη θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Χρίστου, τι λέει το ΑΚΕΛ;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα να πω ότι, όχι μόνο με βάση τον κανονισμό και το σύνταγμα αλλά και την επί δέκα χρόνια τουλάχιστο ακολουθούμενη πρακτική, ναι, και βουλευτής και κοινοβουλευτική ομάδα μπορεί να ζητήσει αναβολή για τακτό ή για ακαθόριστο χρονικό διάστημα της συζήτησης ενός θέματος πριν αναγνωσθεί η έκθεση. Και παρακαλώ να ανατρέξουμε στα πρακτικά των τελευταίων δέκα χρόνων για να δούμε πάρα πολλές παρόμοιες περιπτώσεις.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, ακόμη σκεφθήκαμε και το ενδεχόμενο, στη σπουδή να υιοθετήσουμε τη μια ή την άλλη πρόταση, οι εκλογές να κηρυχθούν και αντισυνταγματικές με την προσφυγή κάποιου που άθελά μας ή και θεληματικά μπορεί να αποκλείσουμε και έτσι να βρεθούμε χωρίς δημοτικά συμβούλια ή με μισά δημοτικά συμβούλια ή χωρίς δημάρχους ή δεν ξέρω τι.

Έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, σε ό,τι αφορά τη μελέτη του θέματος περαιτέρω, μας βρίσκει να συμφωνούμε. Και διατηρούμε και εμείς το δικαίωμά μας πλήρως, και μετά τη συζήτηση που θα γίνει σε δεκαπέντε

μέρες, να διαμορφώσουμε την τελική μας τοποθέτηση για το αν είναι φρόνιμο, αν είναι σκόπιμο, αν είναι σωστό, υπό το φως των συζητήσεων, να προχωρήσουμε ή να μην προχωρήσουμε και να κάνουμε πιο σοβαρή και πιο εμπειριστατωμένη μελέτη. Αλλά το δικαίωμα για αναβολή, είτε προσωρινή είτε για μεγάλο χρονικό διάστημα, ουδείς μπορεί να το απαλλοτριώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου επιτρέπεται, κύριε Κωνσταντίνου, διότι κάποια στιγμή θα ήθελα έτσι να θίξουμε αυτό το θέμα...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, ένα λεπτό, να κάνω μια πρόταση, καλέ! Όπως έχετε εσείς το δικαίωμα να τοποθετηθείτε, έχει και ο Πρόεδρος το δικαίωμα να διαδραματίσει το ρόλο του και πρέπει κάποια στιγμή να τον διαδραματίσει, θα έλεγα θετικά και θα έλεγα συναινετικά.

Λοιπόν, έχοντας υπόψη και το δικαίωμα, έχοντας υπόψη και την προσπάθεια που θα επιθυμούσαμε όλοι να γίνει, ώστε σε δεκαπέντε μέρες να λυθεί το ζήτημα και να μη θεωρηθεί από κανέναν ότι το δικαίωμα ενασκείται, γιατί υπάρχουν πίσω από το κεφάλι μας οι οποιεσδήποτε σκοπιμότητες των οποιωνδήποτε. Θα πρότεινα να αναβληθεί η συζήτηση, η έγκριση, για τις επόμενες δεκαπέντε μέρες, για την επόμενη συνεδρία που θα γίνει νομοθετική εργασία. Και ερωτώ το σώμα αν συμφωνεί με αυτή την πρόταση. Είναι η τελευταία πρόταση που έγινε από τον κ. Παπαδόπουλο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα ήθελα απλώς να πω ότι, αν δοθεί αναβολή για δεκαπέντε μέρες, είναι σαν να εθελουφλούμε. Τα κόμματα βρίσκονται προ διαδικασιών, για να ορίσουν ποιοι θα είναι

οι υποψήφιοι. Αν μετά από δεκαπέντε μέρες θα πάμε για να αποφασίσουμε ως σώμα και ενόψει και των διαδικασιών, οι οποίες προβλέπονται με τις δημοσιεύσεις και οποιεσδήποτε άλλες διαδικασίες, τότε δε θα είναι σε θέση κανένα κόμμα να χρησιμοποιήσει αυτό για το οποίο τώρα μιλούμε. Άρα σε καμιά περίπτωση δε θα γίνει χρήση αυτού του δικαιώματος από αυτή την τάξη των ανθρώπων για τους οποίους μιλούμε τώρα, αναφερόμενοι στα περί δημοκρατικού δικαιώματος, το οποίο πρέπει να επεκταθεί. Ως εκ τούτου, νομίζω, εθελουφλούμε όλοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Λοιπόν, ζητώ από το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων να τοποθετηθεί επί της εισήγησης να αναβληθεί για τις επόμενες δεκαπέντε μέρες το θέμα αυτό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα αναβάλλεται για τη μεθεπόμενη συνεδρία, με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και δύο αποχές.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου.

Θεωρώ ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε είναι ενάντια στους κανονισμούς. Και σας διαβάζω από τον κανονισμό 52 και 53: «Η έκθεσις της αρμοδίας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προς την παρεπέμφθη νομοσχέδιον ή πρότασις νόμου αναγινώσκεται από του Βήματος της Βουλής υπό του προέδρου της τοιαύτης Επιτροπής ή τούτου απουσιάζοντος υπό του αναπληρούντος τούτον». Και «Μετά την ανάγνωσιν της εκθέσεως ακολουθεί η κατ' αρχήν συζήτησις του νομοσχεδίου ή της προτάσεως νόμου, και μετά ταύτην η ανάγνωσις, συζήτησις και ψήφισις αυτού ή αυτής κατ' άρθρον και εις το σύνολον».

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε, εφόσον ε συζητήθη και παρεπέμφθη στην ολομέλεια και είναι στην ημερήσια διάταξη, να αναγιγνώσκετο, ως ο κανονισμός στην καθαρεύουσα ομιλεί, και εν συνεχεία να εζητείτο η ολιγοήμερος αναβολή, όπως διεμορφώθη εκ των υστέρων. Το να τοποθετούμεθα, όμως, από την αρχή -και εδώ είναι το σφάλμα, κατά την άποψή μου- λέγοντας ότι, επειδή δε θέλουμε να τοποθετηθούμε τώρα και έχει προβλήματα, πρέπει να μείνει για μετά τις εκλογές... Διότι και στην ουσία, κύριε Πρόεδρε, η σημερινή αναβολή εις αυτό σκοπεί, στην εξουδετέρωση στην ουσία της προτάσεως νόμου. Και, συνεπώς, είναι μια τοποθέτηση που πρέπει να καταγραφεί, ότι κάποια μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων απλούστατα είναι ενάντια σε αυτή τη θέση. Και ευθαρσώς θα έπρεπε έτσι να τοποθετηθούν!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, θα ξανακάνουμε κύκλο συζήτησης τώρα; Λοιπόν, ο κ. Αναστασιάδης πήρε το λόγο, για να εξηγήσει την αρνητική του ψήφο. Δυστυχώς, εξήγησε και την ψήφο των άλλων, αλλά, εν πάση περιπτώσει, αυτό δεν το λαμβάνω υπόψη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε παρακάτω.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιάννος Λαμάρης

Σοφοκλής Φυττής

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής

του Υπουργείου Εσωτερικών, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Εκλογών και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση αριθμού άρθρων του περι Δήμων Νόμου, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η εφαρμογή και η λειτουργία του.

Η επιτροπή, στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αποφάσισε να μελετήσει κατά προτεραιότητα την πρόνοια του νομοσχεδίου που επηρεάζει τις προσεχείς δημοτικές εκλογές και να αφήσει σε εκκρεμότητα το υπόλοιπο μέρος για ενδελεχέστερη μελέτη σε μεταγενέστερο στάδιο.

Ειδικότερα, η επιτροπή μελέτησε την προτεινόμενη τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας με βάση την οποία παρέχεται το δικαίωμα σε δημότη δήμου που τελεί εν μέρει υπό τουρκική κατοχή να ψηφίζει όπως και ο δημότης δήμου που τελεί εξ ολοκλήρου υπό τουρκική κατοχή.

Σύμφωνα με το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, οι πρόσφυγες ημικατεχόμενων δήμων δύνανται να ψηφίζουν είτε στο δήμο της προσωρινής κατοικίας τους είτε στον ημικατεχόμενο δήμο, σε αντιδιαστολή με τους πρόσφυγες κατεχόμενου δήμου, οι οποίοι δύνανται να ψηφίζουν τόσο στο δήμο της προσωρινής κατοικίας τους όσο και στον κατεχόμενο δήμο. Με βάση τη ρύθμιση αυτή, παρατηρείται δυσμενής διάκριση σε βάρος μιας κατηγορίας προσφύγων, αυτών οι οποίοι κατάγονται από δήμο που τελεί εν μέρει υπό τουρκική κατοχή, η οποία αίρεται με την προτεινόμενη τροποποίηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω διάταξης του προτεινόμενου νόμου, γι' αυτό, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, υπό τον τίτλο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», αφήνοντας το υπόλοιπο μέρος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για περαιτέρω εξέταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 13 και 14 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» έχουν κοινή έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί

**Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους
κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ανακουφίσεως Παθόντων
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος	Χριστόδουλος Ταραμουντάς
Κώστας Παπακώστας	Γεώργιος Γεωργίου
Κίκης Γιάγκου	Σοφοκλής Φυττής
Λευτέρης Χριστοφόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο αντιπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας των Μαρωνιτών στη Βουλή κ. Αντώνης Χατζηρούσος. Επίσης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου Προγραμματισμού, η πρόεδρος της Επιτροπής Ανακουφίσεως Παθόντων, και ο πρόεδρος της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκαταστάσεως Παθόντων.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το νόμο αυτό να προνοούν για αναδρομική ισχύ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 18 του πιο πάνω νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων ομότιπλων κανονισμών, ώστε να παραχωρηθούν γενικές αυξήσεις επί των ειδικών μηνιαίων συντάξεων και ειδικών μηνιαίων χορηγημάτων στους παθόντες αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2000.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που επιφέρουν τα προτεινόμενα νομοθετήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001». Η έκθεση αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο
που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Νίκος Τορναρίτης
Κίκης Γιάγκου	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Γιάννος Λαμάρης	Σοφοκλής Φυττής
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, ώστε η ισχύς των προσωρινών αδειών, που είχαν εκδοθεί με βάση τους καταργηθέντες περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμους, για λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η πιο πάνω αναφερόμενη παράταση κρίνεται αναγκαία, επειδή υπάρχουν ακόμα

ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί στους οποίους είτε δε χορηγήθηκε μόνιμη άδεια λόγω ελλείψεων ή άλλων εκκρεμοτήτων είτε γιατί πολλές μόνιμες άδειες που χορηγήθηκαν δεν έχουν ενεργοποιηθεί, γιατί αναμένεται να υποβληθούν ορισμένα έγγραφα που απαιτούνται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασία για χορήγηση μόνιμων αδειών, θεωρεί ότι είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να υιοθετήσει τους σκοπούς του νομοσχεδίου. Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι δεν προτίθεται να εγκρίνει οποιαδήποτε νέα παράταση των προσωρινών αδειών λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, γι' αυτό και καλεί τους αρμοδίους να ενεργήσουν με τρόπο που να μην απαιτείται στο μέλλον οποιαδήποτε νέα παράταση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ομοφωνήσει και στην επιτροπή και το πρωί στη σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, ότι θα τονιστεί ότι η Βουλή, γιατί είναι η πολλοστή φορά που δίνει αυτή την παράταση, δεσμεύει τον εαυτό της ότι δε θα υπάρξει άλλη. Και όποιοι διευθετήσουν διευθέτησαν όσα χρειάζεται, για να πάρουν άδεια. Και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να εφαρμόσει το νόμο, όχι να καταφεύγει συνεχώς στην αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς πρέπει να πω ότι συνηγορούμε ακόμη περισσότερο υπέρ του να ψηφίσουμε εναντίον την επόμενη φορά, αν δεν εξαντληθεί το θέμα με την εκπνοή του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως μέλος και της επιτροπής Εσωτερικών συμφωνούμε με τους προλαλήσαντες -και με επίταση μάλιστα- αλλά στην επιτροπή είπα κάτι, το οποίο θέλω να το επαναλάβω, διότι έχει σημασία. Δε θέλω σε καμιά περίπτωση, δε θέλουμε μάλλον, και πιστεύω ότι εκφράζω όλους μας, σε καμιά περίπτωση, να φανεί ότι αυτή η αναβολή ή, ας την πούμε παράταση, αφορά τον οποιοδήποτε έναν ή δύο μεγάλους τηλεοπτικούς σταθμούς, που ανήκουν σε οποιοδήποτε συγκρότημα, οι οποίοι δεν πρόλαβαν για τον έναν ή τον άλλο λόγο να ανταποκριθούν στο νόμο. Περισσότερο είναι μια έκφραση συμπάθειας προς εκείνους τους μικρούς μικρούς τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς οι οποίοι αντιμετωπίζουν χίλιες-μύριες δυσκολίες, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε αυτό το νόμο, ο οποίος είναι σημαντικός για τη λειτουργία τους, η οποία είναι και κοινωνική λειτουργία.

Γι' αυτό συμφωνώ απόλυτα σε αυτά που είπε και ο κ. Κατσουρίδης και ο κ. Κλεάνθους, ότι δίδεται η παράταση γι' αυτή την κατηγορία κυρίως των ραδιοφωνικών σταθμών. Κάποια στιγμή πρέπει να δούμε με ποιο τρόπο νομοθετικά θα διαχωριστούν αυτοί οι τοπικοί ραδιοσταθμοί, οι οποίοι χρειάζονται ενίσχυση και βοήθεια, από τα μεγαλοσυγκροτήματα. Και μόνο μέχρι την παράταση που ορίζει αυτή η τροποποίηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμένα να μου επιτρέψετε να διαφωνήσω με την παράταση, γιατί ουδέν μονιμότερον του προσωρινού. Νομίζω δόθηκαν αρκετές παρατάσεις. Όφειλε να υπήρχε συμμόρφωση και η αυτοδέσμευση της Βουλής ότι την επόμενη φορά δε θα δοθεί νέα παράταση νομίζω δεν έχει καμιά σημασία. Πολύ φοβούμαι ότι θα ξαναέρθει αυτό το πράγμα και θα πηγαίνουμε από παράταση σε παράταση.

Το σώμα έπρεπε να δώσει ένα μήνυμα με σαφήνεια, καθαρό και, αν επρόκειτο μόνο για λίγη παράταση, αυτή να ήταν για ένα μήνα. Το να δώσουμε παράταση μέχρι το τέλος του χρόνου, μέσα στις διακοπές των Χριστουγέννων, σημαίνει, πιστεύω, ότι θα πάμε και σε άλλες παρατάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Βασιλείου, ζητήσατε το λόγο;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Βασικά, κύριε Πρόεδρε, είναι για να εκφράσω την άποψή μου...

(Βορίζουν τα μικρόφωνα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φοβερά δυνατή η φωνή των Ενωμένων Δημοκρατών!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ε, έν' μισίν, αλλά έν' ροτσίν, που λέει και η παροιμία! Απλώς, ήθελα να εκφράσω την άποψη ότι για μας, τα κόμματα τα οποία είναι μικρά και δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις εργασίες όλων των επιτροπών, είναι πολύ δύσκολο να τοποθετηθούμε, αφού πήραμε την έκθεση σήμερα. Γι' αυτό, να μου επιτρέψετε, εγώ θα απόσχω της ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να προχωρήσουμε παρακάτω. Νομίζω ότι έγιναν κάποιες τοποθετήσεις.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1997» αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση των νομοσχεδίων και των εγγράφων. Θεωρείται ότι η κατάθεση έχει γίνει με βάση τον κατάλογο που έχετε ενώπιόν σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001.
4. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία σε Εξοπλισμό με Οθόνη Οπτικής Απεικόνισης Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2001. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
6. Οι περί Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Θέση Βοηθού Φωτογράφου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001. Εσωτερικών Νομικών
7. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και Έργων

Θέσεων) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.

8.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
9.	Έγγραφα (Θ. 44/2001, Θ. 45/2001) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον Περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179(I) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Έγγραφο (Αρ. 66/2001) σύμφωνα με τους Περί	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους 1995 έως 2001.

11. Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 16.10.2001, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 [1(II)/2001].	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13. Έκθεση όσον αφορά την	Εμπορίου, Βιομηχανίας	Οικονομικών και

παραχώρηση εγκρίσεων που και Τουρισμού Προϋπολογισμού
 δόθηκαν από τον Υπουργό
 Εμπορίου, Βιομηχανίας και
 Τουρισμού προς την Αρχή
 Ηλεκτρισμού Κύπρου,
 σύμφωνα με το εδάφιο (3) του
 άρθρου 4 του περί
 Προϋπολογισμού της Αρχής
 Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου
 του 2000.

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί της Χρονομεριστικής Μίσθωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Άγι Αγαπίου, βουλευτή Α.Κ.Ε.Λ. - Αριστερά - Νέες Δυνάμεις.	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο, οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, ως συνήθως, έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.030 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 11 Οκτωβρίου 2001.

«Το θέμα της ισότιμης μεταχείρισης απογόνων προσφύγων, ανεξάρτητα του αν αυτοί προέρχονται από μητρογονία ή από πατρογονία, έχει κατ' εξακολούθηση τεθεί από βουλευτές, οργανωμένους φορείς και πολίτες.

Ενώ η αρχή της ισότητας και οι πρόνοιες του συντάγματος δεν επιτρέπουν διαφορετική μεταχείριση πολιτών λόγω φύλου των γονέων, η ανισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα συνεχίζεται για είκοσι επτά χρόνια.

Πέρα από τη νομική υλοποίηση της πιο πάνω νομικής διακήρυξης της αρχής, παρακαλούνται η Γενική Εισαγγελία και τα αρμόδια υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Πώς μπορεί να υπάρξει νομική διευθέτηση για νομική κατοχύρωση της αρχής και πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν τυχόν επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά;
2. Να κατατεθούν τα υπάρχοντα στοιχεία όσον αφορά ανακατατάξεις στις δημογραφικές στατιστικές της χώρας μετά την παραχώρηση της “προσφυγικής ιδιότητας” σε απογόνους προσφύγων από (α) πατρογονία και (β) μητρογονία.
3. Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) μιας τέτοιας αλλαγής στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό;
4. Ποια η πολιτική που ακολουθεί το ψευδοκράτος στο ίδιο θέμα για μετατοπισθέντες Τουρκοκυπρίους και εποίκους και ποιες οι επιπτώσεις αυτής της πολιτικής στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό;
5. Στις επικείμενες εκλογές για ανάδειξη της ηγεσίας της ΠΕΠ και των δημοτικών συμβουλίων των κατεχόμενων δήμων είναι συνταγματικό να περιορίζεται και πάλι το δικαίωμα ψήφου μόνο στα παιδιά πρόσφυγες από πατρογονία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.031 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιο Τάσου στις 16 Οκτωβρίου 2001.

«Πόσοι από τους ασφαλισμένους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι εγγεγραμμένοι και καταβάλλουν εισφορές ως γεωργοί ή κτηνοτρόφοι;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.032 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιο Τάσου στις 16 Οκτωβρίου 2001.

«Πότε προτίθεται το Υπουργείο Υγείας να προχωρήσει στην ανέγερση της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου Λάρνακας και στην αγορά αξονικού τομογράφου για το νοσοκομείο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.033 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Οκτωβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Υπηρεσία Θήρας αντιμετωπίζει προβλήματα στην εφαρμογή του νόμου σε σχέση με την παράνομη παγίδευση πουλιών και τη λαθροθηρία.

Σύμφωνα με επίσημες καταγγελίες των περιβαλλοντικών οργανώσεων, ενώ υπήρχαν αρχικά κάποιες προσπάθειες της Υπηρεσίας Θήρας για καταστολή της παράνομης αυτής δραστηριότητας, εκ των υστέρων, ενδεχομένως μετά από πιέσεις που προφανώς ασκήθηκαν από τους παρανομούντες, διαφαίνεται ότι δε θα διώκονται οι παράνομοι αυτοί παγιδευτές, οι οποίοι εκθέτουν την Κύπρο διεθνώς.

Η προστασία των πτηνών και ιδιαίτερα των αποδημητικών έχει ιδιαίτερη σημασία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, προς την οποία στοχεύουμε, η οποία στο παρόν στάδιο παρακολουθεί στενά πώς η κυπριακή κυβέρνηση εφαρμόζει τόσο το κοινοτικό κεκτημένο όσο και τις ευρωπαϊκές συνθήκες που έχει κυρώσει (ειδικότερα τη Συνθήκη της Βέρνης).

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την πορεία των ενεργειών της Υπηρεσίας Θήρας, σε ποιο βαθμό υπάρχει επέμβαση στις διαδικασίες από τοπικές αρχές ή πολιτικά πρόσωπα, αν τιμωρούνται οι παραβάτες, καθώς και για τα ακριβή στοιχεία των καταγγελιών με τα συναφή στοιχεία από τις καταδίκες.»

Απαντήσεις ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών

κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.005, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

κ. Γιώργου Πεрдίκη.

«Όσον αφορά την προγραμματιζόμενη διαμόρφωση της πλατείας στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας, σας αποστέλλω επιστολές του επάρχου Λευκωσίας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

- A. “1. Το κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Πύργου Τηλλυρίας σε συνεδρία του, ημερομηνίας 6 Απριλίου 2000, ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που του παρέχει η οικεία νομοθεσία, αποφάσισε την απαλλοτρίωση μέρους των τεμαχίων με αριθμούς 42, 46, 74 και 75, Φ/Σχ. 18/37 χωρ., στο χωριό Κάτω Πύργος, με σκοπό τη διαμόρφωση της γνωστής πλατείας του Δρυ στον Κάτω Πύργο. Επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο χωρομετρικού σχεδίου στο οποίο φαίνονται με κίτρινο χρώμα τα επηρεαζόμενα τεμάχια.
2. Τα πιο πάνω τεμάχια βρίσκονται στην καρδιά της πλατείας και κατά μήκος του κύριου δρόμου και είναι τα πιο πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, κατόπιν συμβουλής των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.
3. Κατόπιν της πιο πάνω απόφασης του κοινοτικού συμβουλίου, το γραφείο μου, με επιστολή του προς το διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2000, ζήτησε όπως το τμήμα προβεί στην ετοιμασία ολοκληρωμένης μελέτης για τη διαμόρφωση της πιο πάνω πλατείας.
4. Ταυτόχρονα, το γραφείο μου ζήτησε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να προβεί στην ετοιμασία πίνακα περιγραφής και σχεδίων για την απαλλοτρίωση των επηρεαζόμενων τεμαχίων.

5. Μέχρι της στιγμής δεν προχώρησε περαιτέρω η διαδικασία της απαλλοτρίωσης, διότι το κτηματολόγιο δεν ετοίμασε ακόμα τον πίνακα περιγραφής και τα σχέδια που του ζητήθηκαν. Απλώς, το κτηματολόγιο έκαμε την προκαταρκτική χωρομετρική εργασία, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση. Επισυνάπτεται χωρομετρικό σχέδιο στο οποίο δεικνύεται με κίτρινο χρώμα η εν λόγω εργασία. Ως μας αναφέρθηκε, ο πίνακας περιγραφής και τα σχέδια θα μας αποσταλούν το ταχύτερο δυνατό.
6. Περιπλέον, ενόψει της μη ετοιμασίας του πιο πάνω πίνακα περιγραφής και των σχεδίων, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεν ετοίμασε το τελικό του σχέδιο για την πλατεία.
7. Για ενημέρωσή σας, αναφέρεται πιο κάτω ό,τι υπάρχει σε καθένα από τα επηρεαζόμενα τεμάχια από την προτιθέμενη απαλλοτρίωση:
 - α. Τεμάχιο με αρ. 42, Φ/Σχ. 18/37 Χωρ., στον Κάτω Πύργο.

Το τεμάχιο αυτό ανήκει στην κ. Μαρούλλα Λαζάρου. Αυτή δεν είναι μόνιμη κάτοικος Κάτω Πύργου. Πάνω στο τεμάχιο υπάρχει ένα πολύ παλαιό υποστατικό, κτισμένο με πέτρα και πλίνθους, άνω των πενήντα ετών, διαστάσεων 10 x 20 π. Σ' αυτό έγιναν παράνομες προσθήκες που αλλοιώνουν τη φυσιογνωμία του. Το υποστατικό ενοικιάζεται από την κ. Ελένη Πρωτοπαπά από τον Κάτω Πύργο και χρησιμοποιείται σαν καφενείο.
 - β. Τεμάχιο 46, Φ/Σχ. 18/37 Χωρ., στον Κάτω Πύργο.

Το τεμάχιο αυτό ανήκει εξ ημισείας στις κ. Χλόη και Χρυσούλλα Χριστοφίδου, οι οποίες είναι μόνιμες κάτοικοι του εξωτερικού. Πάνω στο τεμάχιο υπάρχει ένα μικρό ισόγειο υποστατικό, κατά μήκος του

κύριου δρόμου, που ενοικιάζεται σαν καφενείο στην κ. Ελένη Πρωτοπαπά, από τον Κάτω Πύργο. Στη νότια πλευρά του τεμαχίου υπάρχει μία πολύ παλαιά ισόγεια κατοικία, η οποία δεν κατοικείται από χρόνια. Το μέρος του τεμαχίου που βρίσκεται η ισόγεια κατοικία δεν επηρεάζεται από την απαλλοτρίωση.

γ. Τεμάχιο 74, Φ/Σχ. 18/27 Χωρ., στον Κάτω Πύργο.

Το τεμάχιο αυτό ανήκει στην κ. Μαρία Γιάγκου Μιχαηλίδη, η οποία διαμένει στη Λευκωσία. Πάνω στο τεμάχιο αυτό υπάρχει ένα πολύ παλαιό υποστατικό με πέτρα, στο οποίο έγιναν παράνομες προσθήκες. Το υποστατικό αυτό χρησιμοποιείται σαν καφενείο από τον πατέρα της ιδιοκτήτριας κ. Γιάγκο Μιχαηλίδη.

δ. Τεμάχιο με αριθμό 75, Φ/Σχ. 18/37 Χωρ., στον Κάτω Πύργο.

Το τεμάχιο αυτό ανήκει στο κοινοτικό συμβούλιο Κάτω Πύργου. Πάνω στο τεμάχιο είναι κτισμένο το κοινοτικό κτίριο Κάτω Πύργου και μέρος του θα επηρεαστεί από τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση.

8. Οι ιδιοκτήτες των πιο πάνω τεμαχίων θα αποζημιωθούν, σύμφωνα με τον περί Απαλλοτριώσεως Νόμο, και στη θέση τους θα διαμορφωθεί η πλατεία, η οποία θα αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων του ακριτικού Κάτω Πύργου. Γενικότερα, η σκοπούμενη απαλλοτρίωση θα εξυπηρετήσει το δημόσιο συμφέρον και την ανάπτυξη του Κάτω Πύργου.

9. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, επειδή ακόμη ούτε το σχέδιο διαμόρφωσης της πλατείας ολοκληρώθηκε ούτε έγινε απαλλοτρίωση, οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλουν ένσταση για την απαλλοτρίωση, για να εξεταστεί νομότυπα και με βάση τα δεδομένα που θα επικρατούν κατά το χρόνο αυτό,

σε περίπτωση που τους κοινοποιηθεί προσωπικά και επίσημα ότι η ιδιοκτησία τους θα απαλλοτριωθεί.”

B. “Ανταποκρινόμενο, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, στο αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Κάτω Πύργου για δημιουργία πλατείας στο κέντρο της κοινότητας, πρότεινε την απαλλοτρίωση ιδιωτικής γης, που φαίνεται διαγραμμισμένη με κόκκινο χρώμα στο σχέδιο που σας επισυνάπτεται.

Η εξασφάλιση της ιδιωτικής γης, ενσωματωμένη στο δημόσιο χώρο/δρόμο, θα επιτρέψει τη δημιουργία πλατείας που θα ικανοποιεί τις ανάγκες της κοινότητας, μέσα από μια σύγχρονη και αισθητικά ορθή αρχιτεκτονική και πολεοδομική προσέγγιση.

Σε ένα από τα τεμάχια που προτείνονται για απαλλοτρίωση υπάρχει οικοδομή που χρησιμοποιείται σαν καφενείο κατά την καλοκαιρινή περίοδο, η οποία, όμως, δεν έχει ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αξία.”.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.013, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η καθυστέρηση στην καταβολή της επιδότησης στους φρουτοπαραγωγούς για το 2000 οφείλεται σε διαδικαστικούς λόγους και κυρίως στη συμπλήρωση των καταλόγων των δικαιούχων για την επιπρόσθετη παραχώρηση των δύο σεντ το κιλό στο ήδη εγκριθέν ποσό.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες για καταβολή των επιδοτήσεων στους δικαιούχους φρουτοπαραγωγούς και

εντός των ημερών αναμένεται να διαβιβαστούν από τον έφορο Συνεργατικών Εταιρειών και Ανάπτυξης στις οικείες Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες.»

**Απάντηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών
κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.001,
ημερομηνίας 15 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού
κ. Άριστου Χρυσοστόμου.**

«Σχετικά με τα μέτρα που προτίθεται να πάρει το Υπουργείο Εσωτερικών, ώστε οι σκυβαλότοποι να μην αποτελούν εστίες πυρκαγιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Κατά τη φετινή καλοκαιρινή περίοδο προκλήθηκαν χίλιες εννιακόσιες ενενήντα τρεις πυρκαγιές στις αγροτικές περιοχές, από τις οποίες είκοσι επτά προήλθαν από σκυβαλότοπους. Οι περισσότερες από αυτές προκλήθηκαν τους πρώτους μήνες του καλοκαιριού. Συγκεκριμένα, τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο είχαμε είκοσι δύο πυρκαγιές από σκυβαλότοπους και τους τελευταίους τρεις μήνες, Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, πέντε.
2. Η δραστική μείωση του αριθμού των πυρκαγιών τους τελευταίους μήνες οφείλεται σε σειρά συγκεκριμένων μέτρων που πήρε το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:
 - α. παρέμβαση προς τις αρμόδιες τοπικές αρχές, ώστε να αποφεύγουν να καίνε τα σκύβαλα των σκυβαλότοπων που διαχειρίζονται
 - β. η δημιουργία αντιπυρικής λωρίδας γύρω από κάθε σκυβαλότοπο, πλάτους 40-50 μ.
 - γ. ο συστηματικός έλεγχος των σκυβαλότοπων από τους αγροπυροσβέστες και η κατάσβεση των σκυβάλων που καίονται, ώστε να αποτρέπεται η περαιτέρω εξάπλωση της πυρκαγιάς.

3. Εκτός από τα πιο πάνω μέτρα και μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών για πλήρη εξάλειψη του κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιών από τους σκυβαλότοπους, ζητήθηκε από τους επάρχους και υπέβαλαν κατάσταση των σκυβαλότοπων που λειτουργούν στις ευαίσθητες περιοχές της επαρχίας τους, με σκοπό την οριστική κατάργησή τους. Στον προϋπολογισμό του έτους 2002, κατόπιν πρότασης του Υπουργείου Εσωτερικών, έχει περιληφθεί ποσό £200.000, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για επιδότηση των κοινοτήτων των οποίων οι σκυβαλότοποι θα καταργηθούν, ώστε να καλύψουν την επιπρόσθετη δαπάνη που θα απαιτηθεί για τη μεταφορά των σκυβάλων τους σε ασφαλέστερους σκυβαλότοπους, που θα βρίσκονται σε μεγαλύτερη απόσταση από τους υφισταμένους.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Υπάρχει προς το παρόν μόνο ένα θέμα και αυτό είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Θάσου Μιχαηλίδη, Κίκη Γιάγκου και Γιώργου Περδίκη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, για λόγους πρακτικούς, διότι δυσκολεύομαι να τη διαβάσω, την έκθεση να τη διαβάσει η αντιπρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κυρία Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Βαρνάβα

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ανδρούλα Βασιλείου

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Μαρία Κυριακού

Γεώργιος Τάσου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Θάσος Μιχαηλίδης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω θέμα, που ενεγράφη για αυτεπάγγελτη εξέταση από τους βουλευτές Θάσο Μιχαηλίδη, Κίκη Γιάγκου και Γιώργο Περδίκη, σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου και 16 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος), Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων), ο δήμαρχος Λάρνακας, εκπρόσωποι της επαρχιακής διοίκησης Λάρνακας, του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων, της κοινοτικής αρχής Λειβαδιών, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συγνώμη, κυρία Μαύρου, αν θα διαβαστεί, να γίνει λίγη ησυχία, διότι στα έδρανα εδώ πέρα δεν μπορούμε να ακούσουμε οτιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γενικά που θέλω να κάνω έκκληση για πιο...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...συγνώμη, κυρία Μαύρου, αλλά πραγματικά εδώ δεν μπορούμε να ακούσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...για πιο ήσυχες και ήρεμες ολομέλειες. Στο χωρικό μου λεν «χογλούμε σαν τους καραόλους», δυστυχώς, και δεν είναι όμορφο, ούτε η εικόνα που παρουσιάζουμε είναι ωραία.

Η κ. Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

...εκπρόσωποι της ομάδας πρωτοβουλίας ενάντια στην ανέγερση γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Μακρή στη Λάρνακα, καθώς και του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας. Δεν παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν. Απέστειλαν, όμως, υπόμνημα με τις θέσεις τους.

Εισάγοντας το θέμα οι εκ των εισηγητών του Θάσος Μιχαηλίδης και Γιώργος Περδίκης ανέφεραν ότι επαινείται η πρωτοβουλία του δήμου Λάρνακας για εξεύρεση χώρου για τη μετακίνηση των γηπέδων αντισφαίρισης, ωστόσο η μετακίνηση των γηπέδων από το χώρο του παλιού λιμανιού, που βρίσκονται σήμερα, σε κατοικημένη περιοχή, κοντά στην Αλυκή Λάρνακας, θα έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής. Οι διαπιστώσεις αυτές έγιναν, αφού μελετήθηκαν σχετικά έγγραφα και ο συγκεκριμένος χώρος και αφού λήφθηκαν υπόψη οι απόψεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, της Επιτρόπου Διοικήσεως και του ΕΤΕΚ.

Εκφράζοντας τις απόψεις του δήμου Λάρνακας, που είναι η πολεοδομική αρχή για την κατασκευή του έργου αυτού, ο δήμαρχος Λάρνακας ανέφερε ότι η μετακίνηση των γηπέδων αντισφαίρισης επιβάλλεται, επειδή στο χώρο εκείνο γίνονται ανασκαφές, που χρηματοδοτούνται από τη γαλλική κυβέρνηση, με στόχο να αναδειχθεί στο χώρο εκείνο

σπουδαιότατο φοινικικό λιμάνι. Ο δήμος, σύμφωνα με τον ίδιο, που δεν μπορούσε να εκδώσει άδεια για το έργο χωρίς να παραχωρηθεί παρέκκλιση από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων, δεν έχει δώσει ακόμα την τελική άδεια για την κατασκευή του έργου. Το μόνο μέλος του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων που φέρει ενστάσεις για το έργο είναι ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ. Τέλος, ο δήμαρχος Λάρνακας ανέφερε ότι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ενημέρωσε το δήμο ότι η οχληρία που θα δημιουργηθεί στην περιοχή θα είναι μικρή, αφού το έργο θα κατασκευαστεί κοντά στη λεωφόρο Φανερωμένης. Ανέφερε ακόμη ότι το έργο δεν εμπίπτει στη ζώνη προστασίας της Αλυκής. Ωστόσο, δήλωσε, ο δήμος Λάρνακας, παρά τα πιο πάνω, είναι έτοιμος εντός ενός μηνός να εξετάσει και άλλες εναλλακτικές λύσεις.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή ότι, σύμφωνα με τους κανονισμούς για τις παρεκκλίσεις, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως εκφράζει τις απόψεις του σε περίπτωση που το ίδιο δεν είναι η πολεοδομική αρχή. Σ' αυτή την περίπτωση το τμήμα τοποθετήθηκε θετικά στην αίτηση του δήμου. Ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε επίσης ότι αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί τουρκοκυπριακή περιουσία για την κατασκευή του έργου, διότι δεν υπάρχει χαλίτικη γη διαθέσιμη εντός της πόλεως.

Η εκπρόσωπος του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων δήλωσε στην επιτροπή ότι, μετά από διεξοδική συζήτηση, η πλειοψηφία του συμβουλίου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη ότι η περιοχή δεν εμπίπτει στη ζώνη προστασίας της Αλυκής, αποφάσισε να εισηγηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο να εγκρίνει τη χορήγηση της άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών του Τοπικού Σχεδίου Λάρνακας. Η θέση του συμβουλίου είναι ότι η έγκριση της αίτησης θα συμβάλει στον ποιοτικό εμπλουτισμό των παρεχόμενων διευκολύνσεων στους τομείς της υγείας, παιδείας, αθλητισμού και αναψυχής του κοινού, με τις πιο κάτω, όμως, προϋποθέσεις:

1. Η οικοδομή, η οποία θα είναι λυόμενη, να μη χωροθετηθεί στην κορυφή του λόφου αλλά σε χώρο που θα υποδειχθεί από την πολεοδομική αρχή προς αποφυγή εκσκαφών οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν το περιβάλλον.
2. Τα γήπεδα αντισφαίρισης να είναι έξι αντί οκτώ και να χωροθετηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να μεγαλώσει η απόστασή τους από τα οικόπεδα που εφάπτονται του τεμαχίου της ανάπτυξης.
3. Το νότιο όριο του τεμαχίου της ανάπτυξης να δενδροφυτευτεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρεμποδίζεται η οχληρία που πιθανό να προκαλεί ο φωτισμός των γηπέδων.
4. Οι δύο προβλεπόμενοι ανοικτοί δημόσιοι χώροι να αναδιαταχθούν, ώστε να μπορεί να υπάρχει μία λωρίδα δημόσιου πρασίνου κατά μήκος του συνόρου του τεμαχίου με τα εφαπτόμενα οικόπεδα και να ανασχεδιαστεί ο χώρος επαναστροφής οχημάτων στην αδιέξοδη οδό Άγγελου Τερζάκη.
5. Να μετατοπιστούν οι δύο τοίχοι προπονήσεων σε νέα θέση, πλησίον του τρίτου τοίχου που χωροθετείται προς τη λεωφόρο Φανερωμένης.
6. Να καταργηθεί η είσοδος οχημάτων από την οδό Χρ. Σάββα.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, η κατά πλειοψηφία θέση του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων είναι το Υπουργικό Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει την πολεοδομική αρχή να χορηγήσει την άδεια με τις πιο πάνω προϋποθέσεις. Η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε επίσης ότι το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων δεν προέβη σε δημόσια ακρόαση, διότι κάτι τέτοιο δεν κρίθηκε σκόπιμο, από τη στιγμή που οι θέσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων ήταν γνωστές.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων τόνισε ότι στο χώρο που επιλέχθηκε να κατασκευαστεί το έργο δε θα υπάρξουν επιπτώσεις από αρχαιολογική άποψη.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών της επαρχιακής διοίκησης Λάρνακας ανέφερε ότι το τμήμα είναι έτοιμο να εξετάσει άλλες εναλλακτικές λύσεις.

Εκπρόσωπος του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας τόνισε ότι ο όμιλος συγκατατέθηκε στη μετακίνηση των γηπέδων, έστω κι αν αυτά μειωθούν από οκτώ σε έξι, δηλώνοντας ότι η απόφαση του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων θα τύχει απόλυτου σεβασμού από τον όμιλο.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος δήλωσε στην επιτροπή ότι η θέση της υπηρεσίας είναι αρνητική όσον αφορά το χώρο κατασκευής του έργου και αυτό για να μην υπάρξουν επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων τόνισε ότι η συγκεκριμένη τοποθεσία γειτνιάζει με την Αλυκή Λάρνακας, που προστατεύεται από τη Συνθήκη Ramsar και πρέπει να τύχει ανάλογου σεβασμού. Τόνισε επίσης ότι, με την κατασκευή του έργου στην περιοχή, θα δημιουργηθούν πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως η ομοσπονδία του προτείνει δύο άλλες περιοχές για την κατασκευή των γηπέδων, μία που βρίσκεται πίσω από το χώρο των δικαστηρίων και άλλη που βρίσκεται στην κοινότητα Λειβαδιών.

Οι εκπρόσωποι της ομάδας πρωτοβουλίας ενάντια στην ανέγερση γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Μακρή στη Λάρνακα εξέφρασαν διαφωνία αναφορικά με την πρόθεση του δήμου να μεταφερθούν τα γήπεδα αντισφαίρισης στην περιοχή τους.

Ο εκπρόσωπος της κοινότητας Λειβαδιών δήλωσε στην επιτροπή ότι η κοινότητά του είναι πρόθυμη να παραχωρήσει χώρο εντός των ορίων της για την κατασκευή των εν λόγω γηπέδων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, υπό το φως όλων των θέσεων που έχουν τεθεί ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

1. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι:
 - το Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας δεν επιτρέπει τέτοιας κλίμακας ανάπτυξη αθλητικών εγκαταστάσεων στην υπό αναφορά περιοχή,
 - η περιοχή ανέγερσης των εγκαταστάσεων, παρ' όλο που δεν εμπίπτει στη Ζώνη Προστασίας της Αλυκής, συνορεύει άμεσα με μια περιοχή ιδιαίτερα ευαίσθητη περιβαλλοντικά,
 - τα ψηλά συρματοπλέγματα, ο έντονος φωτισμός και οι ελλειπείς χώροι στάθμευσης αναμένεται να επηρεάσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής,
 - η προτεινόμενη περιοχή ανάπτυξης είναι ιδιοκτησία του ΕΒΚΑΦ,
 - ο δήμος Λάρνακας δεν έχει ουσιαστικά αναζητήσει άλλες επιλογές, παρά τη σχετική δέσμευση του δημάρχου του προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος,

δε συμφωνούν με την προτεινόμενη ανάπτυξη, παρ' όλο που είναι κατανοητή τόσο η ανάγκη μετακίνησης των γηπέδων το συντομότερο δυνατό, λόγω των ανασκαφών στον υφιστάμενο χώρο, όσο και η επιθυμία του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας να διατηρήσει τα γήπεδά του εντός των δημοτικών ορίων για λόγους λειτουργικότητας.

2. Οι βουλευτές της επιτροπής μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και οι βουλευτές της επιτροπής μέλη του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.

3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών Γιώργος Περδίκης δήλωσε ότι η μεταφορά των γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή που γειτνιάζει με την Αλυκή Λάρνακας αντενδείκνυται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος αλλά και προς αποφυγή των επιπτώσεων στην ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής. Σύμφωνα με τον ίδιο βουλευτή, οι ανασκαφές στο χώρο του αρχαίου λιμανιού Λάρνακας πρέπει να συνεχιστούν τμηματικά, ώστε να παρασχεθεί χρόνος για εξεύρεση άλλου χώρου για τη μετακίνηση των γηπέδων αντισφαίρισης.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της έκθεσης, τον Πρόεδρο του σώματος κ. Δημήτρη Χριστόφια αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Πρώτα ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Απλώς, να επισημάνω ότι σήμερα έχει έρθει επιστολή από το δήμαρχο Λάρνακας, με καθυστέρηση πρέπει να πούμε σχεδόν τριών μηνών, αφού έχει μπει στην ημερήσια διάταξη της ολομέλειας. Νομίζω ότι είναι υποχρέωσή μου ως προέδρου της επιτροπής να καυτηριάσω τη συμπεριφορά του δημάρχου Λάρνακας, ο οποίος δεσμεύτηκε, από τον Ιούλιο, να δώσει την τοποθέτησή του πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Την έστειλε σήμερα, με φαξ, λίγο πριν αρχίσει η συνεδρία της ολομέλειας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη επιστολή η οποία ήρθε μετά που η επιτροπή έχει ολοκληρώσει τη μελέτη του θέματος.

Ο κ. Περδίκης.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Από το βήμα, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από το βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από το βήμα της Βουλής, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να μην ανταποκριθώ στην πρόκληση των συναδέλφων που ζητούν να αναφερθούμε μονάχα στα περιβαλλοντικά προβλήματα. Είχα σκοπό να αναφερθώ στα πολιτικά ζητήματα της υπόθεσης στο τέλος: θα αρχίσω από αυτά, αφού είναι έτσι.

Εγώ θεωρώ, όπως είπε και ο κύριος πρόεδρος, απαραίδεκτη την πρακτική του δήμου Λάρνακας, ο οποίος, όπως φάνηκε από την εξέταση όλων των εγγράφων που είχαμε υπόψη μας, είχε ο ίδιος προεπιλέξει το χώρο και τον είχε εισηγηθεί στους αιτητές. Αυτή η μεροληπτική στάση του δήμου Λάρνακας, παρ' όλο που υπήρχε επί τούτου η αντίθετη άποψη του δημοτικού μηχανικού... Κι αυτό πρέπει να σημειωθεί, ότι, δηλαδή, ο δημοτικός μηχανικός είχε αντίθετη άποψη και εισηγείτο άλλους χώρους, αλλά ο δήμαρχος Λάρνακας, προσωπικά, επέμενε σ' αυτό το συγκεκριμένο χώρο. Και αυτό φάνηκε από τη συζήτηση στην επιτροπή Περιβάλλοντος, δε φάνηκε στα έγγραφα, αλλά νομίζω ότι όλοι ήμασταν παρόντες και το είδαμε.

Θα πρέπει να σημειώσω ακόμα ένα στοιχείο επιβεβαιωτικό αυτού του οποίου είπε ο πρόεδρος της επιτροπής μας, διότι δεν αναφέρθηκε στο τι λέει αυτή η επιστολή από το δήμαρχο Λάρνακας. Ουσιαστικά, λέει ότι «εμείς, ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε συζήτηση στη Βουλή, αποφασίσαμε και δώσαμε ήδη πολεοδομική άδεια».

Και ένα τρίτο τρομακτικό στοιχείο, που άπτεται πολιτικών ζητημάτων μέγιστης σημασίας, το οποίο υπογραμμίζω και θυμίζω, είναι ότι μιλούμε για μια ιδιοκτησία του ΕΒΚΑΦ, η οποία κανονικά δεν πρέπει να δίνεται προς χρήση παρά μόνο σε πρόσφυγες οι οποίοι ασχολούνται με τις ίδιες δραστηριότητες. Να σας πληροφορήσω ότι, προκειμένου ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας να μπει σ' αυτή τη διαδικασία, δημιούργησε ένα παραπλανητικό σχήμα, ονόματι Όμιλος Κεφαλόβρυσος Κυθρέας, έκανε την αίτηση, πήρε τη σχετική άδεια από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων και το δημοτικό συμβούλιο και αυτός ο Όμιλος Κεφαλόβρυσος Κυθρέας δε λειτουργεί. Δηλαδή, είμαστε μπροστά σε μια παραπλάνηση, είμαστε ενώπιον μιας παραπλάνησης, η οποία έχει και πολιτική χροιά, δεν είναι μόνο περιβαλλοντικό θέμα, είναι και πολιτικό, αγαπητοί συνάδελφοι. Και έχουμε ευθύνη, αγαπητοί συνάδελφοι, απέναντι σ' αυτά τα θέματα να τοποθετούμαστε πάνω στην ολότητά τους.

Όσον αφορά το περιβάλλον, ναι, δεν υπάρχει άλλη και πιστότερη, αν θέλετε, και πιο εμπειριστατωμένη τοποθέτηση από την τοποθέτηση των περιβαλλοντικών οργανώσεων και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η οποία λέει σαφώς ότι αντιδείκνυται να γίνει σ' εκείνο το χώρο αυτό το έργο. Και οι λόγοι αναφέρονται στην τοποθέτησή τους. Και λόγω του φωτισμού που θα υπάρχει και θα παραπλανεί και θα δημιουργεί προβλήματα στον πληθυσμό των περωτών φίλων μέσα στην Αλυκή αλλά και λόγω του θορύβου, της κίνησης των αυτοκινήτων. Πέραν τούτου, όμως, επειδή δεν είναι μόνο τα πτηνά που ζουν στην περιοχή αλλά και οι κάτοικοι, φαίνεται από τις εκθέσεις των αρμόδιων υπηρεσιών, δηλαδή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, ότι θα υπάρχει οχληρία και για τους κατοίκους της περιοχής. Και προβλήματα οδικής ασφάλειας, αν θέλετε, ακόμα, γιατί η έξοδος αυτής της εγκατάστασης θα είναι στη λεωφόρο Φανερωμένης. Φυσικά, το είπαμε και στην επιτροπή, το λέμε και εδώ, ότι σε καμιά περίπτωση αυτή η ανάπτυξη

δεν πρέπει να συνδέεται με τις ανασκαφές στο χώρο του αρχαίου λιμανιού της Λάρνακας. Ήδη οι ανασκαφές αυτές βρίσκονται σε εξέλιξη, ήδη κάποια από τα γήπεδα έχουν τεθεί σε αχρηστία και εμείς υποστηρίζουμε να συνεχιστεί τμηματικά αυτή η ανασκαφή και να αποσυνδεθεί από τη σκοπούμενη ανάπτυξη. Δεν έχει σχέση με την ανάπτυξη αυτή η διεκπεραίωση των ανασκαφικών εργασιών στο χώρο του παλιού λιμανιού της Λάρνακας.

Θέλω να σημειώσω και κάτι άλλο, γιατί πολλοί μπορούν να πουν ότι αυτή η περιοχή δεν είναι στο χώρο τον προστατευόμενο της Αλυκής. Είναι αντίληψη δικιά μας, και των περιβαλλοντικών οργανώσεων αλλά και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, ότι δεν είναι μονάχα ο χώρος ο ίδιος ο προστατευόμενος, ο κηρυγμένος ως προστατευόμενος χώρος, που πρέπει να τύχει ειδικής ανάπτυξης αλλά και ο χώρος ο οποίος γειτνιάζει. Όταν λέμε γειτνιάζει, δε μιλούμε για κάποια μέτρα: είναι όμορο, δηλαδή είναι στο σύνορο της προστατευόμενης περιοχής, είναι ακριβώς πάνω στην Αλυκή. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος ανέφερε στην επιτροπή μας ότι η επιτροπή μελετά σχέδια, η υπηρεσία μελετά σχέδια, τα οποία θα υποβάλει σύντομα στο υπουργείο, για να υπάρξουν απαλλοτριώσεις και να δημιουργηθεί μια προστατευόμενη ζώνη γύρω από την προστατευόμενη περιοχή της Αλυκής. Νομίζω ότι αυτή η επέκταση της προστασίας της Αλυκής, αν τελικά εγκριθεί, ενισχύει αυτά τα προγράμματα προστασίας της Αλυκής.

Για όλους αυτούς τους λόγους, πιστεύω ότι, και για λόγους περιβάλλοντος - δηλαδή είναι μια ευκαιρία να επιδείξει η Βουλή για άλλη μια φορά την περιβαλλοντική της ευαισθησία αλλά και την ευαισθησία της σε προβλήματα που αφορούν την ποιότητα της ζωής των κατοίκων- πιστεύω ότι πρέπει να στείλουμε ένα πολιτικό μήνυμα προς το δήμο Λάρνακας, ότι ως Βουλή, ως πολιτικά κόμματα, δε συναινούμε στη συγκεκριμένη ανάπτυξη στο συγκεκριμένο χώρο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Περδίκη.

Ο κ. Τορναρίτης, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο μια διόρθωση, μια μικρή διόρθωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Θέλω να πω στο συνάδελφο κ. Περδίκη να μη δημιουργήσουμε κάποια εσφαλμένη εντύπωση τουλάχιστο για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, ότι υπήρξε παραπλάνηση του σώματος. Ο Κεφαλόβρυσος είναι μια ομάδα η οποία εκπροσώπησε την Κύπρο στη χειροσφαίριση και μάλιστα εξασφάλισε πολύ πιο πριν άδεια σε ένα μέρος που είναι περίπου το μισό κομμάτι από το κτήμα για το οποίο γίνεται η συζήτηση. Έτσι, δεν έχει καμιά σχέση η έγκριση εκείνης της αίτησης στον όμιλο Κεφαλόβρυσος, που είναι μάλιστα από την Κυθρέα, από την περιοχή της Κερύνειας. Να πω ότι εκεί εγκεκριμένο είναι και ολόκληρο γήπεδο ποδοσφαιρικό, με όλες τις διαστάσεις, του ΑΣΙΛ. Και δεν υπάρχει, φαίνεται, κανένα πρόβλημα για όλα αυτά. Σε αυτά πρέπει να γίνει μια αναφορά τουλάχιστο, για να μη φαίνεται ότι εντελώς άδικα, ότι κατά κάποιο τρόπο οι αρχές της Λάρνακας ήρθαν να παραπλανήσουν, να παραπληροφορήσουν, αλλά για να φαίνεται και ο βαθμός της ευαισθησίας που δείξαμε διαχρονικά για αυτά τα ζητήματα, που θέλουμε υποτίθεται να προστατεύσουμε στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ο κ. Περδίκη μπορεί να δευτερολογήσει μετά.

Γ. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Καταρχάς, θα ήθελα να αναφέρω και στον κ. Περδίκη και στο σώμα ότι δεν είναι ο μόνος που έχει περιβαλλοντική ευαισθησία· έχουμε και οι υπόλοιποι, άλλοι λίγο και άλλοι περισσότερο.

Κατά δεύτερο λόγο, θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ, ότι ακριβώς έτσι έχει η κατάσταση ως την έχει περιγράψει.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή πρόβλημα του περιβάλλοντος είναι η δυσλειτουργία ή οι δυσλειτουργίες που δημιουργούνται σε κάποιο από τα συστήματα υποστήριξης της ζωής εξαιτίας της παρέμβασης του ανθρώπου. Αυτό που κυρίως ενδιαφέρει είναι το είδος και η ένταση των επιπτώσεων που προκαλούνται, καθώς και το βάθος χρόνου στο οποίο καταγράφονται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε μπροστά μας την κατασκευή λυόμενων γηπέδων αντισφαίρισης κοντά στην Αλυκή της Λάρνακας. Ο λόγος για τον οποίο ζητήθηκε η μεταφορά του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας, από το χώρο που βρίσκεται σήμερα, είναι η ανάδειξη αρχαίου πολεμικού φοινικικού λιμανιού, που βρίσκεται στην εν λόγω τοποθεσία, οι ανασκαφές του οποίου χρηματοδοτούνται από τη γαλλική κυβέρνηση και, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων, πρόκειται για ένα μοναδικό αρχαιολογικό εύρημα, που πρέπει άμεσα να έρθει στην επιφάνεια. Αν η κωλυσιεργία συνεχιστεί, όπως λέει ο διευθυντής του Κυπριακού Μουσείου Λευκωσίας, είναι δυνατόν οι Γάλλοι να εγκαταλείψουν το έργο και να φύγουν από την Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος σε συνεδρία της, στις 27 Ιουνίου 2001, εξετάζοντας το όλο θέμα, κατέγραψε τα ακόλουθα: Ο δήμαρχος Λάρνακας ανέφερε στην επιτροπή ότι η πολεοδομική αρχή για το έργο είναι ο δήμος, το έργο θα

κατασκευαστεί κοντά στην οδό Φανερωμένης, επιλογή που δεν μπορεί να πει κανείς ότι δημιουργεί περιβαλλοντικό πρόβλημα, το έργο δεν εμπίπτει στη ζώνη προστασίας της Αλυκής. Επίσης, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ενημέρωσε για το ότι η οχληρία που θα δημιουργηθεί θα είναι μικρή. Παρά τα πιο πάνω δεδομένα, ο δήμαρχος Λάρνακας ανέφερε ότι ήταν έτοιμος εντός ενός μηνός να εξετάσει άλλες υπαλλακτικές περιοχές για την κατασκευή του έργου.

Στις 8 Οκτωβρίου 2001 ο δήμαρχος Λάρνακας απάντησε προφορικά στη γραμματέα της επιτροπής, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Περιβάλλοντος, όσον αφορά τις υπαλλακτικές τοποθεσίες για τη μεταφορά των γηπέδων και κατέληξε στο ότι ο πιο κατάλληλος χώρος κατασκευής είναι αυτός που βρίσκεται κοντά στην Αλυκή. Υπενθύμισε δε στην επιτροπή ότι υπάρχει ήδη υπουργική απόφαση με βάση την οποία έχει παραχωρηθεί άδεια, κατά παρέκκλιση, για κατασκευή των γηπέδων αντισφαίρισης στη συγκεκριμένη περιοχή.

Η εκπρόσωπος του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων, όπως ακούσατε και προηγουμένως, μετά από διεξοδική συζήτηση, πρότεινε στο Υπουργικό Συμβούλιο να δοθεί αυτή η άδεια κάτω από ορισμένους όρους: Πρώτον, η οικοδομή να είναι λυόμενη και να χωροθετηθεί πέραν του λόφου που βρίσκεται στην περιοχή. Δεύτερον, τα γήπεδα αντισφαίρισης να είναι έξι, αντί οκτώ, και να χωροθετηθούν όσο το δυνατό μακρύτερα από τις οικίες που βρίσκονται στην περιοχή. Τρίτον, να δεντροφυτευτεί με ψηλή βλάστηση ο χώρος για παρεμπόδιση της οχληρίας του φωτισμού. Τέταρτον, να διασφαλιστεί μια λωρίδα δημόσιου πρασίνου ανάμεσα στα σπίτια και στον υπό ανέγερση χώρο.

Το Τμήμα Πολεοδομίας, ενεργώντας ως δευτεροβάθμια αρχή, τοποθετήθηκε επίσης θετικά στο αίτημα του δήμου, για τους λόγους ότι, πρώτον, το τεμάχιο που γίνεται η κατασκευή του έργου βρίσκεται σε οικιστική περιοχή και, δεύτερον,

αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί τουρκοκυπριακή περιοχή, διότι μέσα στην πόλη δεν υπάρχει άλλη χαλίτικη γη διαθέσιμη. Θετικά τοποθετήθηκε και ο εκπρόσωπος της επαρχιακής διοίκησης Λάρνακας του Τμήματος Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

Ο εκπρόσωπος του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας ανέφερε ότι απώτερος σκοπός του ομίλου είναι να διαμορφώσει το χώρο κατάλληλα, ώστε να αναβαθμίσει την περιοχή. Ανέφερε δε ότι ο όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους όρους του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ανέφερε ότι η θέση της δικής του υπηρεσίας είναι αρνητική για λόγους αισθητικής και επηρεασμού των ανέσεων των περιοίκων και όχι τόσο επηρεασμού του περιβάλλοντος της... λαϊκής -της λαϊκής αγοράς, πήγα να πω- της Αλυκής. Εκπρόσωποι οικολογικών οργανώσεων και κάτοικοι που γειτνιάζουν με το έργο εκφράστηκαν αρνητικά για τη μεταφορά των γηπέδων στο συγκεκριμένο χώρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Το περιβάλλον και η προστασία του πρέπει να αποτελεί πάντοτε γνώμονα όλων των ενεργειών μας. Στη συγκεκριμένη εξέταση, όμως, επιτρέψτε μου να σας αναφέρω ότι, από όλα όσα ακούστηκαν στην επιτροπή, καθώς και από την επίσκεψή μου στο χώρο που προγραμματίζεται η κατασκευή του έργου, δεν έχουμε διαπιστώσει οποιαδήποτε σημαντική επίπτωση στο περιβάλλον του υγρότοπου της Αλυκής Λάρνακας. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι, μετά τα όσα ακούστηκαν, επιβάλλεται η άμεση μεταφορά του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας στο συγκεκριμένο χώρο. Έτσι, θα δοθεί η δυνατότητα να έρθει στο φως άμεσα το μοναδικό αρχαιολογικό εύρημα, του οποίου εδώ και χρόνια, λόγω της αναζήτησης χώρου, δεν κατέστη δυνατό να γίνει η ανασκαφή. Η συγκεκριμένη δε ενέργεια προβάλλει επιτακτικά, διότι θα αναδείξει την πολιτιστική μας

κληρονομιά. Κατανοούμε τις επιφυλάξεις των κατοίκων της περιοχής, παράλληλα, όμως, λέμε ότι ένας καινούριος χώρος άθλησης είναι το καλύτερο φυτώριο για τους νέους μας.

Κλείνοντας, θέλω να επισημάνω και πάλι την τεράστια σημασία που όλοι πρέπει να δίνουμε στην προστασία του περιβάλλοντος. Η προστασία αυτή, όμως, είναι αναγκαία, όταν όντως το περιβάλλον απειλείται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπάρχει τέτοια απειλή. Αντίθετα, απειλή θα αποτελούσε για τους νέους μας να στερηθούν ένα χώρο αθλήσεως που τους δίνει υγιείς διεξόδους. Έτσι, χωρίς να βλάπτουμε το ένα αγαθό, δηλαδή το περιβάλλον, προωθούμε δυο άλλα, την άθληση και τον πολιτισμό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι ευχάριστο, κύριε Πρόεδρε, που οι αλυκές της Λάρνακας μπήκαν επιτέλους στην ατζέντα και επιδεικνύεται τόσο μεγάλο ενδιαφέρον από όλες τις πλευρές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα είναι ευχάριστο, κύριε Χριστοδουλίδη.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δε θα πάρω τόσο ξεκάθαρη θέση όπως ο συνάδελφος κ. Τορναρίτης. Μάλλον πρέπει να πω ότι δυσκολεύτηκα πολύ να πάρω την απόφασή μου, γιατί είναι μια περίπτωση που έχει και τα υπέρ της και τα κατά της. Από τη μια βλέπουμε την ανάγκη της άμεσης μετακίνησης των γηπέδων αντισφαίρισης. Το βλέπουμε και είμαστε όλοι υπέρ του να φύγουν από εκεί που είναι, για να μπορέσουν να προχωρήσουν οι

ανασκαφές, που πιστεύουμε ότι θα δώσουν ένα έργο μεγάλης σπουδαιότητας από την αρχαιότητα στην επαρχία της Λάρνακας. Άρα αυτό δεν το αμφισβητούμε.

Επίσης δεν αμφισβητούμε το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλη δυσκολία και μεγάλη δυστοκία στο να εξευρεθεί κατάλληλος χώρος για τα γήπεδα αντισφαίρισης. Στην πραγματικότητα μας αναφέρθηκαν μόνο δύο ή τρεις πιθανοί χώροι. Ο ένας ήταν ήδη δεσμευμένος και, άρα, μένει μόνο ένας εναλλακτικός χώρος, που είναι εκτός της Λάρνακας. Αυτός είναι στα Λειβάδια. Από την άλλη, όμως, συμεριζόμαστε την αγωνία των κατοίκων. Και εδώ πρέπει να υπενθυμίσω ότι τόσο η Υπηρεσία Περιβάλλοντος όσο και το ΕΤΕΚ έχουν επισημάνει την επίδραση των γηπέδων αυτών όχι τόσο πάνω στο φυσικό περιβάλλον όσο πάνω στο ανθρώπινο περιβάλλον. Αμφισβήτησαν σε μεγάλο βαθμό το κατά πόσο η ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής θα είναι η ίδια μετά την κατασκευή αυτών των γηπέδων. Νομίζω ότι ζούμε σε μια εποχή που η ποιότητα ζωής θα πρέπει να μας απασχολεί στον ίδιο βαθμό όπως και η ποιότητα του φυσικού περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα, δεν πρέπει να αμφισβητούμε το γεγονός ότι, παρ' όλο που ο χώρος αυτός βρίσκεται εκτός της ζώνης προστασίας της Αλυκής, είναι, όπως λέχθηκε, εφαιπτόμενος στην περιοχή αυτή και αναμφισβήτητα θα έχει μια επίδραση πάνω και στο φυσικό περιβάλλον.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι και εμάς μας ξενίζει η συμπεριφορά του δημοτικού συμβουλίου και δη του δημάρχου Λάρνακας, διότι μας υποσχέθηκε πολύ ξεκάθαρα και ανέλαβε δέσμευση ότι, εντός ενός μηνός από της συνεδριάσεώς μας, θα μας έδινε την απάντησή του για τη μελέτη υπαλλακτικών χώρων. Και αναμέναμε ότι, τουλάχιστον από σεβασμό προς την επιτροπή μας, θα ερχόταν να μας έλεγε εντός του μηνός ότι «ναι, εξέτασα τους υπαλλακτικούς χώρους και βρήκα ότι είναι ακατάλληλοι και επιμένω στην απόφασή μου». Μας αγνόησε τελείως και πρέπει να πούμε, κύριε Τορναρίτη, ότι μίλησε στη γραμματέα της επιτροπής κατόπιν δικής μας προτροπής

προς τη γραμματέα να επικοινωνήσει με το δήμαρχο Λάρνακας και να ρωτήσει τι συμβαίνει, γιατί δε μας απάντησε. Και είναι τότε που έδωσε την απάντηση -που δεν ξέρω ποια ήταν- μέσω τηλεφώνου και σήμερα αντιλαμβανόμαστε ότι το έστειλε και γραπτός με φαξ.

Άρα εγώ θα έλεγα ότι θα είναι λυπηρό, αν δεν μπορεί να εξευρεθεί άλλος χώρος. Εμείς εισηγούμαστε, έστω και αυτή την υστάτη στιγμή, να μελετηθεί ξανά το όλο θέμα. Η πιθανότητα των Λειβαδιών δεν πρέπει να αποκλείεται. Ξέρουμε ότι είναι λίγο μακριά, αλλά δε νομίζω ότι θα στέλλει κανένας τα παιδιά του, έστω και στην Αλυκή, με το ποδήλατο και τη ρακέτα στον ώμο. Με τον ίδιο τρόπο που θα τα στέλλει στην Αλυκή μπορεί κάλλιστα να τα στέλλει και στα Λειβάδια. Αν φυσικά, τελικά, δεν μπορέσει να εξευρεθεί άλλη λύση, τότε το πράγμα αλλάζει. Πιστεύω ότι θα μπορούσαν να κατασκευαστούν σε αυτό το συγκεκριμένο χώρο, αλλά επιμένω ότι πρέπει να καταβληθεί κάποια επιπρόσθετη προσπάθεια για εξεύρεση άλλου χώρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ είμαι κάτοικος περίπου της περιοχής και δεν έχω όμως κανένα προσωπικό συμφέρον. Μάλιστα εγώ θα έλεγα ότι, όταν αντιλήφθηκα την εγγραφή του θέματος, ήμουν και λίγο αρνητικά τοποθετημένος για το αν έγινε σωστή μελέτη του θέματος και αν πραγματικά εκφράζεται σωστά η σύγχρονη αντίληψη περί αναπτύξεως μεν, περί διατηρήσεως του περιβάλλοντος δε.

Αλλά οφείλω να πω κάποιες πραγματικότητες. Στην Κύπρο φαίνεται ότι υπάρχουν κοινότητες ή άτομα ή λέσχες -και μιλούμε περί της λέσχης αντισφαιρίσεως ή του ομίλου

αντισφαιρίσεως- που γεννιούνται έτσι και από γεννήσεώς τους οφείλουν όλοι οι άλλοι να τους εξυπηρετούν. Στη Λάρνακα υπάρχει απόφαση για τη μετατροπή του παλαιού σταδίου του ΓΣΖ, το οποίο έχει εκχωρηθεί στην κοινωνία, σε ένα ανοικτό γήπεδο, σε ένα ανοικτό στάδιο. Και υπάρχει και η ταμπέλα εκεί του ΚΟΑ, ότι είναι υπό ανέγερση το παλαιό ΓΣΖ, αλλά δεν προχωρά. Γιατί, παρ' όλο που υπάρχουν και τα χρήματα, γιατί δεν προχωρά; Γιατί υπάρχει εκεί μια κάμαρη για τους ναυτοπροσκόπους, το 23ο σύστημα ναυτοπροσκόπων, που παραχωρήθηκε με κάποιο συμβόλαιο. Πριν ογδόντα οκτώ χρόνια του έδωσαν μια κάμαρη και σήμερα δε μετακινούνται αυτοί, δεν προχωρά το έργο, ώστε και η πόλη να αποκτήσει ανοικτό στάδιο. Δεν προχωρά το έργο, γιατί οφείλει το κράτος να διασφαλίσει μια κάμαρη στους ναυτοπροσκόπους και ένα χώρο, για να προπονούνται ή να κάνουν τις ασκήσεις τους.

Ο όμιλος αντισφαιρίσης είναι κτισμένος πάνω στον πιο αρχαίο και πιο αξιόλογο αρχαιολογικό χώρο του παλαιού Κιτίου. Δεν προχωρούν τα έργα των ανασκαφών, για να φανεί ο πολιτισμός των Κυπρίων, ο πολιτισμός των Κιτιέων. Γιατί; Γιατί πρέπει κάποιο κράτος ή κάποιος δήμος να διασφαλίσει τη δωρεά στο συγκεκριμένο όμιλο. Και οι πλείστοι των μελών του είναι φίλτατοί μου, χωρίς συζήτηση, αξιόλογα άτομα της κοινωνίας μας, από τα εύπορα κυρίως στρώματα, οι οποίοι μετέτρεψαν και σε λέσχη συναντήσεων ποιο χώρο; Το πάρκο απέναντι από τις Καλογριές, που ήταν το πρώτο λιμάνι στην Κύπρο! Εμποδίζεται η αποκάλυψη αυτού του έργου, γιατί κάποιο κυπριακό κράτος, κάποια κυπριακή κυβέρνηση οφείλει να εξασφαλίσει δωρεάν χώρο, για να κάμουν κάποιοι τα γήπεδά τους!

Επειδή ζω και την αθλητική ζωή της Λάρνακας, να πω ότι το αθλητικό σωματείο ΑΛΚΗ, ένα φτωχό σωματείο με πολύ περισσότερα μέλη και οπαδούς, ζητούσε και ζητά από την κυπριακή κοινωνία και το κυπριακό κράτος να του παραχωρηθεί χώρος προπονήσεως για τις εκατοντάδες των αθλουμένων, παιδιών από πέντε χρόνων μέχρι

και μεγαλύτερης ηλικίας. Μάλιστα, είπε το κράτος. Πού το έστειλε; Τζει που το Καλό Χωριό! Τζαμαί που είναι τα τουβλοποιεΐα! «Ευχαριστούμε, το παίρνουμε -λέει και η κ. Βασιλείου ότι κανένα παιδάκι δεν πηγαίνει σήμερα περπατητό- και αναλαμβάνει τα έξοδα το σωματείο, όταν θα γίνει το γήπεδο προπονήσεως, να οργανωθεί, για να παίρνει εκεί τους ανθρώπους που θα προπονούνται».

Στο σύλλογο τούτο, ο οποίος διαθέτει μέλη πανίσχυρα οικονομικά -απλώς για προβληματισμό- γιατί δε διανοείται η κοινωνία να πει ότι «εκτιμούμε το έργο το οποίο προσφέρετε, όμως οφείλετε πάραυτα να φύγετε»; Αν σε οικόπεδο στο οποίο βρίσκεται υπό ανέγερση οποιαδήποτε ιδιωτική οικοδομή βρεθεί ένα κουζούδι κάποιας αρχαιολογικής αξίας, θα έρθει το Τμήμα Αρχαιοτήτων να απαλλοτριώσει το χωράφι ή το οικόπεδο. Και είχαμε πάμπολλα τέτοια παραδείγματα. Γιατί; Γιατί θέλω το θησαυρό τον ιστορικό μου να τον προβάλλω και να τον διατηρήσω.

Εδώ από το 1962 - 63 χωλαίνει, δεν προχωρά η αρχαιολογική αποκάλυψη του πολιτισμικού θησαυρού της πατρίδας μας, γιατί δεν τολμά το κράτος να πει «κύριοι, εντός σαράντα ημερών να φύγετε και να πάτε να αγοράσετε γη αλλού -στο Καλό Χωριό της Λάρνακας υπάρχει πολλή ιδιωτική γη, στον Κόρνο επίσης, δεν ξέρω πού, στα Λειβάδια, στην Ορόκληνη- να κάμετε τα γήπεδά σας και, μέσω του ΚΟΑ, αν δικαιούστε οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση, να την πάρετε». Αυτό θα συνέβαινε, αν δεν επρόκειτο γι' αυτό το συμπαθέστατο όμιλο με τη φοβερή πολιτικοκοινωνικοοικονομική ισχύ. Δε γίνεται αυτό το πράγμα.

Θέλω, επίσης, να είμαι έντιμος και απέναντί σας. Έγινε αναφορά από τον κ. Κλεάνθους στο ότι υπάρχει γήπεδο. Ο κ. Κλεάνθους -θα το αποκαλύψω- είναι και αντισφαιριστής, είναι και μέλος. Και τα δύο παιδιά μου εμένα έπαιζαν σε αυτό το τένις κλαμπ, προπονούνταν· δεν το συζητώ αυτό το πράγμα. Κάτω από τις καμάρες της Λάρνακας, κάτω από τις καμάρες, αυτό το μεγαλούργημα των προγόνων μας, δόθηκε

άδεια και κτίστηκε όχι γήπεδο τέτοιο αλλά χορτοφυτεμένο στάδιο! Παραχωρήθηκε άδεια, παρά τις αντιδράσεις, κάτω από τις καμάρες! Όποιος περνά βράδυ και βλέπει τον ηλεκτροφωτισμό των καμαρών δίπλα βλέπει εκείνο το ωραίο το πράσινο το χόρτο με τον ηλεκτροφωτισμό του. Όταν παίζει μπάλα και όταν προπονείται η συμπαθέστατη ομάδα εκεί, γίνεται πανζουρλισμός. Επειδή έγινε αυτή η παραβίαση, πρέπει να επιτραπεί και δεύτερη παραβίαση; Εκεί δόθηκε άδεια και ανεγέρθηκε σταθμός βενζίνης, πάνω στις αλυκές. Παράνομο, παράτυπο και αντιπεριβαλλοντολογικό! Επειδή έγινε τούτο, πρέπει να το ξαναεπιτρέψουμε;

Και ερωτώ, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε: Επειδή εγκλημάτησε αυτό το κυπριακό κράτος σε σχέση με τη Λάρνακα, με τις αλυκές και με το περιβάλλον, αφού το ίδιο το κράτος έχτισε το σταθμό αφαλάτωσης μέσα στις αλυκές της Λάρνακας -και εδώ υπάρχει και η συμμετοχή, η συνεργασία και η συνενοχή του νυν δημάρχου, που δεν είναι της στιγμής να αναλυθεί- επειδή έγινε αυτό το έγκλημα, πρέπει να επιτρέψουμε ή να αποδεχτούμε ή να ανεχτούμε ως Βουλή να προχωρήσει πιο πέρα η καταστροφή της Αλυκής; Εγώ τα άλλα, περί οχληρίας, επειδή είναι η λεωφόρος Φανερωμένης και περνούν από εκεί χιλιάδες οχήματα, δεν τα λαμβάνω και πολύ υπόψη μου. Αλλά, οπωσδήποτε, να μη λέμε ότι για χάρη του ομίλου αντισφαιρίσεως, των σαράντα ή πενήντα μελών, πρέπει το κυπριακό κράτος να παραβιάσει και το σύνταγμα, κύριε Περδίκη! Εφόσον αναφέρατε το ΕΒΚΑΦ, όσον αφορά το ΕΒΚΑΦ και την Εκκλησία της Κύπρου, ουδείς, βάσει του συντάγματος, δικαιούται να βάλει χέρι. Δεν είναι τουρκοκυπριακή περιουσία, που υπάρχει υπαλλακτική λύση. Όσον αφορά το ΕΒΚΑΦ και την Αρχιεπισκοπή, την Εκκλησία της Κύπρου, εκεί κανένας μας δεν μπορεί να βάλει χέρι. Συνταγματικά, καλώς ή κακώς. Ε, όχι να φτάσουμε και σε παραβιάσεις του συντάγματος, για να μην ξοδέψουν εκατό, διακόσιες, τριακόσιες χιλιάδες λίρες κάποιιοι -

επιτρέψτε μου να πω, επειδή τους ξέρω όλους- που διαθέτουν αυτούς τους οικονομικούς πόρους!

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κατανοούμε πλήρως το αξιόλογο του αρχαίου λιμανιού, το οποίο έχει ανευρεθεί εκεί στην περιοχή όπου είναι ανεγερμένα ήδη τα γήπεδα του τένις στη Λάρνακα. Φυσικά, όταν ανεγείρονταν αυτά τα γήπεδα, δεν υπήρχε καν η ιδέα ότι κάτω από αυτά τα γήπεδα υπήρχε αυτός ο αρχαίος θησαυρός. Όμως ταυτόχρονα αντιλαμβανόμαστε ότι και ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας από τη δική του πλευρά, λειτουργώντας εκεί για είκοσι και πλέον χρόνια, συγκεντρώνοντας τους δικούς του ανθρώπους, δημιουργώντας τα δικά του μέλη, θέλει αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή να δημιουργήσει ξανά τα δικά του γήπεδα.

Δεν αρνείται ο όμιλος να μετακινηθεί, όμως η συγκεκριμένη περίπτωση είναι η εξής: Έχουν προταθεί κάποιες εναλλακτικές λύσεις. Μία από τις λύσεις ήταν πίσω από τα δικαστήρια της Λάρνακας. Δεύτερη λύση ήταν... με εκπροσώπους μάλιστα της κοινότητας Λειβαδιών στην επιτροπή, οι οποίοι δέχονταν αναντίρρητα τη δημιουργία των γηπέδων στα Λειβάδια. Άρα εναλλακτικές λύσεις θα μπορούσαν να βρεθούν.

Δε θέλω να μακρηγορήσω, είναι απλό το θέμα. Εμείς είμαστε υπέρ του να δοθεί ένα περιθώριο ακόμη στο να ξεκινήσει ξανά η διαδικασία για ανεύρεση άλλου χώρου. Πραγματικά γειτνιάζει στην Αλυκή της Λάρνακας. Εγώ είμαι κάτοικος της περιοχής, το σπίτι μου απέχει διακόσια μέτρα από εκεί και υπάρχει επιβάρυνση της περιοχής, είναι ο δρόμος της Φανερωμένης, εκατοντάδες αυτοκίνητα την ημέρα και έχει ανοιχθεί παράνομα -όπως έχει ειπωθεί- πρατήριο βενζίνης. Ταυτόχρονα δίπλα ανοίγουν και

οικόπεδα αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή. Αλλά το κυριότερο -το έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Χριστοδουλίδης- είναι ότι η περιοχή αυτή ανήκει στο ΕΒΚΑΦ, το οποίο δεν μπορεί κανείς... Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να αγγίξει αυτή την περιοχή. Η άποψη - απ' ό,τι έχω αντιληφθεί- του δημάρχου Λάρνακας είναι ότι λόγω του ότι υπάρχει ήδη ειλημμένη υπουργική απόφαση για παρέκκλιση και έχει δοθεί αυτή η περιοχή δεν υπάρχει η δυνατότητα να αναιρεθεί. Εγώ πιστεύω ότι εάν γίνει σωστή μελέτη, εάν στο τέλος της ημέρας μελετηθεί και πραγματικά αυτά τα γήπεδα του τένις θα επιβαρύνουν με περισσότερη οχληρία την περιοχή, τότε ας μην απορρίψουμε και την περίπτωση των Λειβαδιών, που είναι διατεθειμένα να δεχθούν. Και ας μην ξεχνάμε ότι η περιοχή τής Φανερωμένης στη Λάρνακα είναι από τη μία πλευρά της πόλης, άρα παιδιά τα οποία κατοικούν, αν πάρουμε παράδειγμα, στη Στρατηγού Τιμάγια ή κατοικούν στους συνοικισμούς της Λάρνακας θα θέλουν ακριβώς τον ίδιο χρόνο μεταφοράς, ακόμα μπωρώ να πω και λιγότερο, εάν δημιουργηθούν τα γήπεδα στην κοινότητα Λειβαδιών.

Άρα η δική μας η άποψη είναι να δοθεί ακόμη ένα περιθώριο χρόνου, να ξαναμελετηθεί το ζήτημα για εξεύρεση εναλλακτικής λύσης για τοποθέτηση αυτών των γηπέδων. Εάν στο τέλος της ημέρας εξαντληθούν όλα τα περιθώρια και δεν υπάρχει εναλλακτική λύση, τότε και μόνο τότε θα πούμε, ναι, ας γίνουν τα γήπεδα στην ήδη δεδηλωμένη τοποθεσία, για το λόγο ότι πραγματικά δεν μπορούμε να πούμε σε αυτά τα άτομα, τα οποία εδώ και αρκετά χρόνια αθλούνται σ' αυτό το σπορ ότι, «Ξέρετε, δε θα σας δώσουμε το δικαίωμα, πρέπει να κάμουμε αρχαιολογικές ανασκαφές και έτσι ο όμιλός σας διαλύεται και έτσι, τέλος πάντων, δεν μπορείτε να αθλείστε και δεν έχετε το δικαίωμα να αθλείστε στο άθλημα το οποίο εσείς έχετε επιλέξει».

Αυτή είναι η δική μας η άποψη. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος που θέλει να πρωτολογήσει;

Ο κ. Γεωργίου.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα επαναλάβω τα όσα προηγούμενα έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο Νίκος Τορναρίτης. Για τις διαπιστώσεις οι οποίες είναι στην εισηγητική έκθεση του συμβουλίου παρεκκλίσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της σχετικής πολεοδομικής άδειας, διαπιστώσεις οι οποίες πιστεύω ότι ανταποκρίνονται και σε αυτό το οποίο όλοι επικαλούμεθα, προστασία του περιβάλλοντος, στην άνεση, στην πρόσβαση, είσοδο και έξοδο στο συγκεκριμένο χώρο όπου πρόκειται να ανεγερθούν τα γήπεδα αντισφαίρισης. Όμως αισθάνομαι έντονα την ανάγκη να παρέμβω και να διορθώσω ορισμένες -δε θα έλεγα ενσυνείδητες- ανακρίβειες... Αλλά μη γνωρίζοντας την πραγματικότητα η οποία υπάρχει στη συγκεκριμένη περιοχή, καθώς και για ό,τι έχει λεχθεί, ότι υπήρχε μία επί σκοπού παραπλάνηση της Βουλής από το δήμαρχο, συγκεκριμένα, της Λάρνακας και κατ' επέκταση από το δημοτικό συμβούλιο.

Επειδή έτυχε να υπηρετήσω δεκαπέντε χρόνια στο δημοτικό συμβούλιο και δέκα χρόνια επί δημαρχίας του νυν δημάρχου, από το 1986 μέχρι το Μάιο του 2001, το θέμα αυτό μάς έχει απασχολήσει τα τελευταία δέκα χρόνια. Δηλαδή, η μετακίνηση των γηπέδων αντισφαίρισης Λάρνακας σε κάποιο άλλο χώρο, εκτός από τα θέματα πρωταρχικής σημασίας, όπως είναι οι συνεχιζόμενες ανασκαφές. Που εδώ πρέπει να αναφερθεί μία ανακρίβεια. Δεν είναι από το 1964-'65 που έχουν ξεκινήσει αυτές οι ανασκαφές. Ανασκαφές έγινοντο εκεί στην περιοχή, αλλά για το συγκεκριμένο χώρο τώρα έρχεται συγκεκριμένη αρχαιολογική αποστολή με δαπάνες άλλων να ολοκληρώσει ένα έργο το οποίο είναι ημιτελές. Τα γήπεδα αντισφαίρισης -και επειδή έχει αναφερθεί ότι ίσως να είναι ένα κλαμπ κλειστό κ.λπ.- είναι ένας οργανισμός ο οποίος ασχολείται αναμφίβολα με το άθλημα, δεν είναι ένας οργανισμός ο οποίος ασχολείται με οτιδήποτε

άλλο εκτός από ένα ευγενές άθλημα, της αντισφαίρισης.

Δεν είναι προσωπική επιλογή, επαναλαμβάνω, του δημάρχου. Εδώ και δέκα χρόνια μελετούσαμε συνέχεια προτάσεις για συγκεκριμένο χώρο. Και το συγκεκριμένο χώρο στα Λειβάδια που είχε αναφερθεί τον είδαμε προσωπικά, σαν δημοτικό συμβούλιο· είναι εκτός Λειβαδιών, αγγίζει τα όρια του υπεραστικού δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας, το ίδιο δε και άλλος συγκεκριμένος χώρος επί της λεωφόρου Πιαλαί Πασιά στη Λάρνακα, όπου υπάρχουν ήδη εκεί σχέδια της πολεοδομίας για μία σφαιρική ανάπτυξη της περιοχής και όχι για να εγκατασταθούν μόνο τα συγκεκριμένα γήπεδα αντισφαίρισης.

Όσον αφορά την ποιότητα ζωής, επειδή... και δε θέλω να πω ότι άλλοι συνάδελφοι Λαρνακείς που είναι και γείτονες εκεί με τα συγκεκριμένα κτήματα· είμαι και εγώ εκεί και γνωρίζω καλά τις επιπτώσεις που τυχόν να υπάρξουν, οι οποίες, κατά την ταπεινή μου άποψη, όχι μόνο δε θα υπάρξουν, αλλά θα τοπιοτεχνηθεί μία περιοχή η οποία σήμερα είναι εκεί χωρίς καμιά άλλη αξιοποίηση. Πιστεύω λοιπόν ότι η ποιότητα ζωής θα αναβαθμιστεί σε σύγκριση με το τι υπήρχε και υπάρχει σήμερα εκεί που είναι τα οικόπεδα, που είναι τα γήπεδα αντισφαίρισης, στο κέντρο της πόλης και την οχληρία η οποία δημιουργείται από τη στάθμευση των οχημάτων. Αλλά ο συγκεκριμένος χώρος δεν επιβαρύνει με κανένα τρόπο περαιτέρω το περιβάλλον.

Επειδή έχει αναφερθεί και από τον προηγούμενο συνάδελφο, τον κ. Χριστοδουλίδη, ότι ο “βιασμός” των αλυκών είχε γίνει προγενέστερα, από το νυν δήμαρχο τον κ. Λυκούργο, με την εγκατάσταση του εργοστασίου αφαλάτωσης... Η άδεια η οποία παρασχέθηκε... και ήθελα απλώς να υπενθυμίσω και το γνωρίζει ότι ο πρώτος “βιασμός” της αλυκής έγινε και επί δικής μου παρουσίας στο δημοτικό συμβούλιο, επί δημαρχίας του πατέρα τού κ. Χριστοδουλίδη, όταν ομόφωνα εγκαταστήσαμε το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων. Άρα λοιπόν, απλά για

πληροφόρηση, να μην καταλογίζονται ευθύνες εκεί που δεν υπάρχουν.

Τέλος, πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι σίγουρα οι ανησυχίες μπορεί να υπάρξουν, αλλά πιστεύω ότι η ανάπτυξη -όπως περιγράφεται από τις εισηγήσεις του συμβουλίου παρεκκλίσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο, όταν εφαρμοστούν με αυστηρότητα- πιστεύω ότι κανένα περιβαλλοντικό πρόβλημα δε θα δημιουργήσει στη συγκεκριμένη περιοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ θα ξεκινήσω ως εξής: Μεταξύ δύο κακών προτιμούμε το μικρότερο κακό! Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει ένα ιστορικό μνημείο στη Λάρνακα το οποίο είναι παγκόσμιο φαινόμενο, γιατί σε καμιά χώρα του κόσμου δεν υπάρχει αρχαίο λιμάνι με έξι ράμπες. Μόνο στην Κύπρο και μόνο στο Κίτιο! Εάν αυτό το πράγμα εμείς οι ίδιοι, εδώ μέσα σε αυτή τη Βουλή, δε θέλουμε να το προωθήσουμε και να προβάλουμε τον πολιτισμό μας, ειλικρινά διερωτούμαι γιατί είμαστε εδώ.

Είναι επιβεβλημένη ανάγκη να φέρουμε στην επιφάνεια αυτό το μνημείο το οποίο ήδη ανασκάπτεται, όπως έχουν πει και οι άλλοι συνάδελφοι, από γαλλική αποστολή, η οποία εδώ και χρόνια έχει ασχοληθεί με αυτό το αντικείμενο και έχει εύρει αυτό το ωραίο και το πιο σπουδαίο λιμάνι στον κόσμο. Υπάρχει παγκόσμιο ενδιαφέρον για το λιμάνι αυτό, επειδή η Λάρνακα στερείται τουρισμού, ειδικά τουριστικού ρεύματος, γιατί δεν έχει σημεία αναφοράς όσον αφορά αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους. Στη Λάρνακα είναι μόνο ο Άγιος Λάζαρος και το Μουσείο Περίδη. Γι' αυτό το λόγο έρχονται οι τουρίστες, κάνουν δύο ώρες και αμέσως ξεκινούν και φεύγουν. Εάν έχουμε και αυτό το λιμάνι, το οποίο θα αναστηλωθεί και θα αποκατασταθεί όπως ήταν τότε, γιατί αυτή τη

στιγμή οι ράμπες των γηπέδων είναι τριάντα πέντε μέτρα μήκος και εμπίπτουν μέσα στα υφιστάμενα στάδια του τένις... Άρα λοιπόν, επιβάλλεται πάραυτα η μετακίνηση των γηπέδων και δεν πιστεύω ότι με τη μετακίνηση, με το να παν εκεί που θα παν τα γήπεδα θα δημιουργήσουν προβλήματα ή θα δημιουργήσουν πρόβλημα το οποίο θα είναι ανυπόφορο για την ίδια την περιοχή. Με τις σωστές τοποθετήσεις και τους σωστούς περιορισμούς που έχει βάλει η πολεοδομική αρχή είμαι πεπεισμένος ότι και η περιοχή θα αναβαθμιστεί, αλλά ταυτόχρονα θα εξυπηρετήσει εθνική αποστολή, γιατί με αυτό τον τρόπο η Λάρνακα θα αποκτήσει έναν αρχαιολογικό χώρο που θα μας φέρει μπροστά από τις άλλες πόλεις, για να μπορέσουμε να δούμε και εμείς λίγο τουρισμό στην πόλη της Λάρνακας.

Για να μην τρώγω χρόνο, επιπρόσθετα σε αυτό το χώρο έχουν βρεθεί τα θεμέλια του ίδιου του λιμανιού, όσον αφορά το θέμα των ραμπών, και θα αναστηλωθεί, με την έννοια ότι έχουν βρεθεί οι βάσεις των ξύλινων υποστυλωμάτων· έχουν βρεθεί ταυτόχρονα και κεραμίδια της εποχής της συγκεκριμένης, των οποίων τα σχέδια των Γάλλων προνοούν την αναστήλωση. Και θα βλέπουμε εκεί ένα μνημείο το οποίο θα κοσμήι όχι μόνο τη Λάρνακα, αλλά την Κύπρο ολόκληρη! Γι' αυτό επιβάλλεται πάραυτα να πάμε εκεί που θα πάμε, έστω και με αυτές τις μικρές ανησυχίες, γιατί δε θα θυσιάσουμε τη Λάρνακα των δέκα για τη Λάρνακα των χιλιάδων!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατ' εξαίρεση, κύριε Ματσάκη, αφού έχετε πρόβλημα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφοι.

Καταρχάς να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι φαίνεται ότι υπάρχει μια παρεξήγηση. Ουδείς αμφισβητεί τη σημασία του φοινικικού λιμανιού στη Λάρνακα και ουδείς ενίσταται στο να μεταφερθούν οι εγκαταστάσεις της λέσχης, ούτως ώστε να γίνει δυνατή η αναστήλωση του λιμανιού. Δεν υπάρχει κανένας που προσπαθεί να σταματήσει αυτή τη μεταφορά.

Το θέμα που συζητάμε και το πρόβλημα είναι, αν μεταφερόμενοι από την παρούσα τοποθεσία τους παν κάπου όπου πιθανόν να δημιουργήσουν άλλο πρόβλημα, δηλαδή στην περιοχή της Αλυκής της Λάρνακας, ή αν μπορούν να παν κάπου αλλού που να μη δημιουργήσουν πρόβλημα είτε αυτό είναι περιβαλλοντικό είτε κοινωνικό είτε δεν ξέρω τι άλλο πρόβλημα. Και αδυνατώ να δεχθώ ότι πουθενά σε όλη την περιοχή της Λάρνακας δεν υπάρχουν πέντε δέκα σκάλες να παν, ώστε να μη δημιουργούν πρόβλημα ούτε στις αλυκές ούτε στον κ. Περδίκη ούτε σε κανέναν άλλο.

Δηλαδή δεν μπορώ να δεχθώ, κύριε Πρόεδρε, ότι δε βρέθηκε άλλος τόπος που να μπορεί να πάει αυτή η λέσχη και πρέπει ειδικά να πάει εκεί. Εκτός αν είναι διότι πρέπει να είναι κοντά στο σπίτι των συναδέλφων μας που είναι μέλη. Οπότε, νομίζω πρέπει να επικεντρωθούμε στο γεγονός ότι... να δώσουμε λίγη παράταση, και δε χάθηκε ο κόσμος αν δε γίνει η αναστήλωση του λιμανιού αύριο -που δεν πρόκειται να γίνει αύριο έτσι κι αλλιώς- και αυτή την απειλή από τους φίλους μας τους Γάλλους ότι θα τα μαζέψουν και θα φύγουν, νομίζω ότι δεν πρέπει να την εκλάβουμε και πολύ στα σοβαρά. Διότι το αρχαιολογικό αυτό εύρημα έγινε από τη δεκαετία του... Πόσα χρόνια έχει που...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ήμουν μαθητής εγώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είναι από τη δεκαετία του σαράντα, κύριε Πρόεδρε.

Οπότεν, είναι πολύ παλιό αυτό το εύρημα και δεν μπορούμε τώρα να ζητούμε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...πρέπει μέσα στις επόμενες μερικές μέρες να πάρουμε αυτή την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρακαλώ, ησυχία.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τώρα, πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη, εκτός από τις περιβαλλοντικές πτυχές που εγώ δε θα μιλήσω, επειδή είναι στις παρυφές της αλυκής και επειδή το έργο δεν είναι και τόσο περιβαλλοντικά καταστροφικό -δεν είναι και το χειρότερο που θα μπορούσε να γίνει εκεί στην περιοχή- και επειδή μίλησαν άλλοι για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δε θα μιλήσω γι' αυτό. Εξάλλου στη Λεμεσό την Κυριακή είδαμε να πέφτουν αλεξιπτωτιστές από C-130, Εγγλέζοι στρατιώτες, μέσα στην αλυκή αλεξιπτωτιστές μέσα στην αλυκή και δεν άκουσα κανένα να κάνει μεγάλες... να φέρει ένσταση.

Οπότεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, και κάτι άλλο το οποίο εθίγη και θα πρέπει να μας προβληματίσει σοβαρά και αυτό είναι κατά πόσο υπάρχει συνταγματικό κώλυμα, ναι ή όχι, να χρησιμοποιηθεί αυτή η έκταση γης που ανήκει στο ΕΒΚΑΦ. Αυτό αν κάποιος μπορεί να μας το απαντήσει -εγώ δεν είμαι συνταγματολόγος και δεν το γνωρίζω- αλλά αν κάποιος μπορεί να μας πει ότι υπάρχει, τότε τι συζητάμε;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα θέσω θέμα διαδικασίας, υπό την έννοια του ότι το θέμα είναι γνωστό, έχουμε ακούσει την έκθεση, έχουμε ακούσει απόψεις νομίζω από όλες τις πλευρές και... Συγνώμη;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι φίμωση αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τουλούρα, μη διακόπτετε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη διακόπτετε, να τελειώσει ο κ. Συλλούρης και μετά να πάρετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα μιλήσω τελευταίος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος που θέλει να πρωτολογήσει;

Ο κ. Ζαχαρίου.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς να αποκαταστήσουμε την αλήθεια. Να δούμε τι είναι ο όμιλος αντισφαίρισης, του οποίου ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης μας ανέλυσε το τι επακριβώς είναι. Δεν είναι ένα club κάποιων πλουσίων της Λάρνακας. Είναι ένας όμιλος ο οποίος ασχολείται με ένα σπορ και σήμερα προσπαθεί να διδάξει σε διακόσια και τριακόσια παιδιά με καθηγητές που επιχορηγεί ο ΚΟΑ το τι είναι αντισφαίριση και πώς να ασχοληθούν με αυτό το άθλημα. Δηλαδή δεν έχουμε να κάνουμε με έναν όμιλο, απλώς

με ένα club κάποιων πλουσίων της Λάρνακας. Σήμερα ο όμιλος αντισφαίρισης έχει πλατύνει, είναι ένας λαϊκός σύλλογος, δεν είναι απλώς σύλλογος της ελίτ, κύριε Χριστοδουλίδη, θα το δείτε με διακόσια και τριακόσια παιδιά και άπορα και πρόσφυγες και πλούσιους και φτωχούς. Αυτό είναι το ένα δεδομένο για αποκατάσταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Στην π.Χ. εποχή ήταν διαφορετικά τον καιρό που ήταν ο κ. Χριστοδουλίδης μικρός.

Το θέμα είναι το εξής, ότι η Λάρνακα έχει ανάγκη ανάδειξης του παλιού αρχαίου φοινικικού λιμανιού. Αυτό είναι δεδομένο και είναι κατανοητό από όλες τις πλευρές. Εδώ και δέκα χρόνια ο δήμος Λάρνακας, οι παράγοντες της Λάρνακας προσπαθούν να βρουν ένα χώρο, για να μεταφέρουν τις εγκαταστάσεις του ομίλου αντισφαίρισης Λάρνακας. Βρέθηκε ένας χώρος. Μπορεί να έχει μειονεκτήματα. Είναι κατανοητές κάποιες αντιδράσεις των κατοίκων. Εδώ υπάρχουν προϋποθέσεις από το συμβούλιο παρεκκλίσεων. Ρόλος δικός μας -αυτή προσωπικά είναι η άποψή μου- είναι να ελέγξουμε την εφαρμογή αυτών των παρεκκλίσεων με στόχο να εφαρμοστούν κατά γράμμα, ώστε η περιοχή όχι μόνο να μην έχει περιβαλλοντική επιβάρυνση εκεί, αλλά και να αναβαθμιστεί ταυτόχρονα. Πιστεύω ότι η επιβάρυνση από τη Λεωφόρο Φανερωμένης είναι πολύ χειρότερη από την επιβάρυνση του tennis. Θέλω να τονίσω ότι ήδη οι εγκαταστάσεις του tennis club βρίσκονται σε κατοικημένη περιοχή. Ουδέποτε ακούσαμε από τα γειτονικά σπίτια που βρίσκονται σε πέντε και δέκα μέτρα από τα γήπεδα παράπονα για θόρυβο, οχληρία ή οτιδήποτε άλλο.

Με βάση αυτά τα δεδομένα πιστεύω ότι ο ρόλος μας είναι να ελέγξουμε ουσιαστικά την εφαρμογή των προϋποθέσεων όσον αφορά τη μετακίνηση, των

εγκαταστάσεων του tennis club και να μην καθυστερήσουμε ουσιαστικά τη μετακίνηση, διότι η Λάρνακα έχει ανάγκη ανάδειξης αυτού του λιμανιού, έχει ανάγκη ανάδειξης κάποιου σπάνιου αρχαιολογικού χώρου, γιατί η Λάρνακα σ' αυτό τον τόπο έχει κατακτήσει ο φτωχός συγγενής της Κύπρου. Δε θέλουμε να καθυστερήσει αυτό το έργο και είναι γ' αυτό που θέλουμε άμεση μετακίνηση των εγκαταστάσεων του tennis club.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δέκατος ομιλητής ο κ. Τουλούρας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με ανακατώσατε με τον κ. Τουλούρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κουλίας, με συγχωρείτε.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν επέρασε το αστείο να έρθουμε στο θέμα. Είπαν οι συνάδελφοι ότι αυτοί που ασχολούνται με την αντισφαίριση, που είναι διακόσιοι-τριακόσιοι, πρέπει να αθλούνται και πρέπει να αναδείξουμε και τον αρχαιολογικό χώρο, το συγκεκριμένο. Το ερώτημα είναι άλλο. Το ερώτημα είναι οι εύκολες λύσεις που επιδιώκουν κάποιοι που θέλουν να αθλούνται. Και ποιος είναι ο εύκολος τρόπος; Ο εύκολος τρόπος, όχι μόνο στη Λάρνακα αλλά σε όλη την Κύπρο, είναι οι τουρκοκυπριακές περιουσίες, που, ειρήσθω εν παρόδω, υπάρχει νομοθεσία που ψήφισε αυτή η Βουλή, ο νόμος 139 του 1991, ότι η τουρκοκυπριακή περιουσία δίδεται προς όφελος των προσφύγων. Και αυτή η έκταση που ζητούν τι είναι; Είναι αγροτική γη και είναι στην ομαδική καλλιέργεια Λάρνακας-Κόσιης, στην οποία ομαδική καλλιέργεια βρίσκονται περίπου τετρακόσιες προσφυγικές

οικογένειες και το εισόδημα αυτών των οικογενειών είναι περίπου £130 ετησίως. Τώρα με την ευκαιρία που βρήκαμε γη πολλή θέλουμε οκτώ γήπεδα. Εκεί που είναι οι κύριοι που ασχολούνται και αθλούνται, κύριε Χριστοδουλίδη, δεν ξέρω πόσα γήπεδα έχετε, νομίζω είναι δύο, αν δεν κάνω λάθος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τέσσερα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μόνο τέσσερα. Τώρα θέλουμε οκτώ. Βρήκαμε γη πολλή, να την πάρουμε. Όμως είναι λογικό και σώφρον τη γη αυτή που ανήκει σε τουρκοκυπριακό θρησκευτικό ίδρυμα να την πάρουμε και με χρήματα της πολιτείας και των φορολογουμένων, από τον ΚΟΑ αντιλαμβάνομαι -διότι αυτός ο σύλλογος θα πάρει χρήματα σίγουρα- να πάμε να κάνουμε εγκαταστάσεις πάνω σε μια γη που ειρήσθω εν παρόδω νομικά δεν μπορεί να την πάρει κάποιος και να την παραχωρήσει και δη με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου; Τι θα γίνει αύριο αν οι φυσικοί κάτοχοι αυτής της γης, που δεν τους αμφισβητούμε επιστρέψουν; Είναι σωστό εμείς να πάμε να κάνουμε εγκαταστάσεις επί της γης αυτής χιλιάδων λιρών; Και με ποια λογική να την πάρουμε από τους πρόσφυγες τη γεωργική γη. Ποια είναι η δικαιολογία; Απλούστατα αυτοί οι κύριοι που θέλουν να αθλούνται, βρήκαν πολύ εύκολη λύση. Και συμφωνώ με τον κ. Δώρο Χριστοδουλίδη ότι αυτοί που έχουν αυτή την ενασχόληση δεν είναι από τους άπορους συμπατριώτες μας, είναι αρκετά εύποροι και μάλιστα μερικοί εξ αυτών πάρα πάρα πολύ εύποροι και είναι εύκολο να βρουν άλλους τρόπους. Γιατί να πάρεις τη γη που καλλιεργείται από τους εκτοπισθέντες και να εγκαταστήσεις σ' αυτή τα γήπεδα αντισφαίρισης;

Ως εκ τούτου, δεν είμαστε ούτε εναντίον των αρχαιολογικών χώρων ούτε εναντίον των συλλόγων, είμαστε κάθετα εναντίον όμως να αφαιρείται γεωργική γη και να

μετατρέπεται σε μη καλλιεργήσιμη γη με τέτοιους χώρους. Και επιπλέον είμαστε εναντίον να αφαιρείται γη που είναι προς όφελος των προσφύγων. Είναι άκρως απαράδεκτο και είναι ο εύκολος τρόπος που βρήκε αυτό το κράτος να λύει διάφορα προβλήματα διαφόρων τάξεων. Ως εκ τούτου επαναλαμβάνω ότι είμαστε εναντίον του να δοθεί αυτή η γη, πλην και των άλλων λόγων, των περιβαλλοντικών, που έχουν αναφέρει οι διάφοροι.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Δόθηκε προ πολλού η γη.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δε δόθηκε, κύριε, προ πολλού η γη. Τώρα είναι μανικωμένοι να την αρπάξουν, αν τους επιτρέψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος που θέλει να πρωτολογήσει; Αντιλαμβάνομαι ότι οι εγγράψαντες το θέμα...

Ναι, ο κ. Αριστοφάνης.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν το είχα παρακολουθήσει προηγουμένως, αλλά τώρα που έχω ακούσει τη συζήτηση φαίνεται ότι η όποια απόφαση των αρχών που έχει δοθεί για να παραχωρηθεί αυτός ο χώρος συγκρούεται με τους υφιστάμενους κανονισμούς περί τουρκοκυπριακών περιουσιών. Και θα ήταν σκόπιμο, πιστεύω, οι αρμόδιες υπηρεσίες να εξετάσουν αυτό το δεδομένο. Και ταυτόχρονα ενδεχομένως να συγκρούεται και με τις διατάξεις του συντάγματος οι οποίες, σε ότι αφορά τη γη του ΕΒΚΑΦ, δίνουν τα ίδια δικαιώματα με ό,τι αφορά τη χριστιανική ορθόδοξη εκκλησία. Και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι είτε δοθεί για χρήση είτε απαλλοτριωθεί είτε με οποιοδήποτε τρόπο αφαιρεθεί η κατοχή και η ιδιοκτησία από αυτές τις εκκλησίες,

δηλαδή τη μουσουλμανική και τη χριστιανική, χρειάζεται πάντοτε η συγκατάθεση του ΕΒΚΑΦ ή της χριστιανικής ορθόδοξης εκκλησίας. Συνεπώς, υπάρχουν ζητήματα τα οποία θα πρέπει να επανεξεταστούν, κατά την άποψή μου, στη βάση του συντάγματος και της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη περιμένετε. Οι εισηγητές του θέματος κύριοι Κίκης Γιάγκου και Θάσος Μιχαηλίδης εισηγήθηκαν να μιλήσουν στην επόμενη συνεδρίαση της Βουλής. Θέτω το θέμα στην ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άρα, θα μείνει ανοικτό και για πρωτολογίες και δευτερολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα μείνει ανοικτό, τότε και οι δευτερολογίες θα μείνουν για την επόμενη συνεδρία.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά θα ήθελα κάτι να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, για να μην παρεξηγηθούμε από τους συναδέλφους εκ δεξιών. Εμείς οι εισηγητές του θέματος κατ' ουδένα λόγο δε δεχόμαστε να καθυστερήσουν έστω και μισή ώρα οι ανασκαφές στο παλιό αρχαίο λιμάνι της Λάρνακας. Όμως το χώρο που έχει δέκα χρόνια που είναι πίσω από τα δικαστήρια, το δημαρχείο θα μπορούσε να τον κάνει tennis courts εκεί και να τα δανείζουν και στους τουρίστες της παραλίας της Λάρνακας. Αλλά κατ' ουδένα λόγο οι προτάσεις είναι για να καθυστερήσουν οι ανασκαφές. Διότι η γαλλική αποστολή είναι εκεί και πρέπει να συνεχίσει. Αλλά τούτα θα τα εξηγήσουμε την επόμενη Πέμπτη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μιλάς ως αντιπρόεδρος από εκεί; Δεν κατάλαβα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Με έχετε κλείσει εδώ για πέντε χρόνια και είμαι περικυκλωμένος σ' αυτή τη θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία.

Υπάρχει εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του κ. Νίκου Κλεάνθους, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' του ακόλουθου θέματος: «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας». Υπάρχει ένσταση για εγγραφή του θέματος;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για ποιον εισαγγελέα μιλάτε, τον κ. Μαρκίδη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία, αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Έτσι λέει, δεν είπα Γενικού Εισαγγελέα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Υπάρχει ένσταση για εγγραφή του θέματος;

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλώ, αν περατωθεί η συζήτηση σε δεκαπέντε μέρες αυτού του θέματος, να ακολουθήσει αμέσως μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Παραπέμπεται στην ολομέλεια του σώματος για συζήτηση;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στην ολομέλεια, στο Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Οκτωβρίου 2001, στις 5.00 το απόγευμα με μοναδικό θέμα την προσφώνηση του σώματος από τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Romano Prodi. Στη μεθεπόμενη συνεδρία, την Πέμπτη, 1^η Νοεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, η ημερήσια διάταξη θα είναι η ακόλουθη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2001.
4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
5. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία και για

Αμοιβαία Συνδρομή των Τελωνειακών τους Διοικήσεων
(Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

6. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για Αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001.
8. Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
9. Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
10. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και άλλες διατάξεις) Νόμος του 2001.

15. Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή Λογοθεραπευτών Νόμος του 2001.
16. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
17. Ο περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Νόμος του 2001.
18. Οι περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Κανονισμοί του 2001.
19. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
20. Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
21. Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001.
22. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συστήματα Μέτρησης Υγρών εκτός από το Νερό) Κανονισμοί του 2001.
23. Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
24. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές

Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

25. Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.

26. Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Θάσου Μιχαηλίδη, Κίκη Γιάγκου και Γιώργου Περδίκη). (22.6.2001).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του

Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους, αντίστοιχα, εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρήστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής

Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Διαδικαστική συζήτηση αναφορικά με την αναβολή της συζήτησης του θέματος «Ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» [Γ. Περδίκης, Ν. Αναστασιάδης, Δ. Συλλούρης, Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας), Ν. Πιπτοκοπίτης, Μ. Κυπριανού] και αναβολή του θέματος.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή τους σε νόμους (της πρώτης με αριθμό 3 του 2001).

5. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997» και «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», διαδικαστική συζήτηση αναφορικά με την αναβολή της συζήτησής τους (Ν. Κατσουρίδης Ρ. Ερωτοκρίτου, Β. Λυσσαρίδης, Δ. Θεοδώρου, Α. Βασιλείου, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Περδίκης, Ν. Κλεάνθους, Πρόεδρος, Α. Παπαπολυβίου, Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Τ. Παπαδόπουλος, Κ. Κωνσταντίνου), αναβολή τους και δικαιολόγηση ψήφου από τον κ. Νίκο Αναστασιάδη.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 2 του 2001).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί Ανακουφίσεως Παθόντων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ν. Κατσουρίδης, Ν. Κλεάνθους, Γ. Περδίκης, Χρ. Κληρίδης, Α. Βασιλείου) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
10. Ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με το θέμα της ισότιμης μεταχείρισης απογόνων προσφύγων - Ερώτημα σχετικά με τις εισφορές των ασφαλισμένων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων γεωργών και κτηνοτρόφων - Ερώτημα σχετικά με το νοσοκομείο Λάρνακας - Ερωτήματα σχετικά με την παράνομη παγίδευση πουλιών και τη λαθροθηρία.

11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ανησυχίες ιδιοκτητών από τη διαμόρφωση της κεντρικής πλατείας στον Κάτω Πύργο - Καθυστέρηση στην επιδότηση των φρουτοπαραγωγών.
12. Έκθεση για το θέμα «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας» και η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Γ. Περδίκης, Ν. Κλεάνθους, Ν. Τορναρίτης, Α. Βασιλείου, Δ. Χριστοδουλίδης, Γ. Βαρνάβα, Γ. Γεωργίου, Γ. Τάσου, Μ. Ματσάκης, Δ. Συλλούρης, Ζ. Κουλίας, Ζ. Ζαχαρίου, Α. Γεωργίου, Θ. Μιχαηλίδης).
13. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ από τον κ. Ανδρέα Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ - Αριστερά - Νέες Δυνάμεις, και από τον κ. Νίκο Κλεάνθους, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, του θέματος «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας» και παραπομπή του στην ολομέλεια του σώματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Ειδική συνεδρίαση 25ης Οκτωβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 5.07 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά και βαθιά συγκίνηση που έχω το προνόμιο να καλωσορίσω εκ μέρους του σώματος τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Ρομάνο Πρόντι, στη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο κ. Ρομάνο Πρόντι είναι μια διακεκριμένη, διεθνούς εμβέλειας προσωπικότητα, που έχει συνδέσει το όνομά της με τη σταθερή εξυπηρέτηση της υπόθεσης της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Στο τιμόνι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το 1999, η συστηματική από μέρους του καλλιέργεια της ευρωπαϊκής φωνής, στη βάση αρχών,

διαχέει τις κοινές αξίες, τις πεποιθήσεις και τον πολιτισμό που πηγάζουν από την κοινή ευρωπαϊκή κληρονομιά.

Η επίσκεψή σας στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, γίνεται μέσα σε δύσκολους καιρούς, τους οποίους βιώνει με τραγικό τρόπο η σημερινή ανθρωπότητα. Είναι παρήγορο το γεγονός ότι με τις σταθερές θέσεις σας έχετε δώσει το σωστό στίγμα και το σωστό τρόπο αντιμετώπισης της τρομοκρατίας διευκρινίζοντας ότι η αντίδραση της διεθνούς κοινότητας, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία συμπαρατάσσεται εναντίον της τρομοκρατίας, δεν αποτελεί πόλεμο μεταξύ πολιτισμών ούτε σύγκρουση θρησκειών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλεται να αντιτάξει προς τους κάθε λογής τρομοκράτες έναν ενιαίο κόσμο ειρήνης, δημοκρατίας, ισότητας, ευημερίας και διεθνούς αλληλοκατανόησης και αλληλεγγύης με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, αταλάντευτα πιστεύοντας στο μέλλον της Ευρώπης, συνεχίζει σταθερά και με αποφασιστικότητα τις προσπάθειές της για εναρμόνιση της εθνικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Το κυπριακό κοινοβούλιο, διαδραματίζοντας το δικό του ρόλο, αντιμετωπίζει με υπευθυνότητα και ως πρώτη προτεραιότητα την εναρμονιστική αυτή προσπάθεια. Η πρόοδος στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κοινή προσπάθεια όλων των πολιτικών δυνάμεων της Κύπρου αλλά και στην καθολική στήριξη που παρέχει η κοινή γνώμη. Οι προσπάθειες αυτές της Κύπρου αλλά και η αποδειγμένη προσήλωση στους δημοκρατικούς θεσμούς και τα ευρωπαϊκά ιδεώδη και αρχές είναι αναγνωρισμένα και σαφώς καταγράφονται στην τελευταία έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κύπρο.

Αναφορικά με τη διαδικασία επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, θα ήθελα να τονίσω εμφαντικά ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συμμετέχει με τη στήριξη του Εθνικού Συμβουλίου με όλη την καλή θέληση στην προσπάθεια υπό την αιγίδα του

γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την επίλυση του προβλήματος, στη βάση των ψηφισμάτων του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου. Η προσδοκία όλων μας -και το τονίζω αυτό- είναι η Κύπρος να ενταχθεί ενωμένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπογραμμίζω, όμως, παράλληλα ότι αυτή η θέληση δεν πρέπει να παρερμηνεύεται: δεν είναι δυνατό η Κύπρος να αποδεχθεί τις συνοδευόμενες από απειλές παράλογες απαιτήσεις της Τουρκίας και του κατοχικού ηγέτη, του κ. Ντενκτάς, και ειδικότερα την εξωπραγματική απαίτησή του για άμεση ή έμμεση αναγνώριση του κατοχικού καθεστώτος ως κρατικής οντότητας, απλώς και μόνο για να εξευρεθεί λύση του Κυπριακού.

Εκφράζω με την ευκαιρία της εδώ παρουσίας σας, κύριε Πρόεδρε, τις θερμές ευχαριστίες του συνόλου του κυπριακού λαού για τη σταθερή προώθηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της πρόνοιας της απόφασης κορυφής του Ελσίνκι που προβλέπει ότι η λύση του Κυπριακού δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και την πεποίθηση πως η Κύπρος θα γίνει μέλος της Ένωσης με το πρώτο κύμα της διεύρυνσης.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις, κύριε Πρόεδρε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σας καλωσορίζω ξανά στο κυπριακό κοινοβούλιο.

Παρακαλώ τον κοσμήτορα να συνοδεύσει τον κύριο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο βήμα.

(Κατά την εκφώνηση της ομιλίας του Προέδρου της Βουλής γινόταν ταυτόχρονη
μετάφρασή της στα Αγγλικά)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

(ROMANO PRONTI)

Mr President, Mr Speaker, Honourable Members,

In these changing and difficult times, I was particularly moved at being invited to speak today to the elected representatives of the people of Cyprus. For democracy is at the heart of our system of government in Europe. Democracy is the guarantee not only of human rights and fundamental freedoms but also of security, stability and well being. Especially at the present time, when the international community faces so many challenges.

The European Union is a community of law and, you, the legislators of Cyprus, are working every day to ensure that your country becomes part of this community and strengthens it. And I am really personally grateful to you because I know how much and how well you are working for that.

This is all the more important in the light of the appalling attacks of the United States on 11 September. The European Union has expressed its solidarity with the innocent victims and is contributing vigorously to the fights against terrorism.

Cyprus, like the other candidates for European Union membership, immediately expressed its abhorrence for those attacks and aligned itself with the European Union position on terrorism and the operations to eliminate it. But deeds are even more important than words. Cyprus has taken practical measures to combat illegal arms sales and transshipments and to freeze funds that might be used to sponsor terrorism. The problem of controlling funds is of vital importance for the fight against terrorism. These, and the other steps taken by Cyprus since 11 September, are deeply appreciated in the European Union.

Recent events vividly bring to mind the *raison d'etre* of the enlargement process, and indeed, of the European Union itself. The European Union exists to put an end to the conflicts of the past and to bring peace, justice and well being to our peoples. It has achieved this to a remarkable extent over almost half a century. Today, peace, justice

and well being are steadily being spread throughout Europe as preparations for enlargement go ahead. This enlargement will benefit not only the old and new member states but also neighbouring countries, with which we have close ties. No new dividing lines will be drawn across our continent. Indeed, each new candidate will bring to the European Union its own political, economic, cultural, historical and geographical heritage, thus enriching Europe as a whole.

Cyprus's own heritage includes a tradition of good public administration, a vibrant economy, the talent and creativity of its people and the close links they have established in the Mediterranean region and beyond. And we shall need your experience.

The flow of benefits is, of course, reciprocal. The European Union will bring to Cyprus a model of peace and reconciliation, the freedom of the single market and a set of institutions and policies that meet the needs of all member states, small and big. However, those institutions and policies need redesigning to enable them to meet the challenges of the twenty-first century. Next year, Cyprus -together with the other candidate countries and the existing member states- will be taking part in a structured debate on our future policies and how best to run the Union. "Who should do what" is one of the key questions. The debate will lead to a new Inter-Governmental Conference in 2004, and Cyprus will already be invited to join in preparations for the Inter-Governmental Conference.

Another key issue in the great debate is how to involve Europe's citizens more closely in designing and implementing European policies. After all, the European Union exists for its citizens and must be built by them. In particular, we need their support for enlargement. People naturally fear the unknown, and political leaders (both in existing member states and in the candidate countries) should take time to explain to the general public why enlargement is in everyone's interest. It will boost not only economic

prosperity but also political security and stability in Europe. We must spell this out to our citizens, who may be perplexed by the technical nature of the accession negotiations, and they may do not understand the negotiations.

Cyprus is advancing very well in these negotiations. This is above all a reflection of your own efforts as legislators in putting into place a system of laws containing the same principles and provisions as European Union law. Parliament is working expeditiously and your fast-track procedure for transposing European Union laws and rules, the “acquis”, is a model of its kind, on which I congratulate you. It is thanks to your efforts and to the efforts of your government and negotiators, that Cyprus is amongst the frontrunners, I repeat, the frontrunners, in the accession process.

Your country’s preparations for membership must continue to be pursued vigorously. A number of politically or technically difficult issues such as taxation, competition, agriculture, justice and home affairs still have to be resolved. Further legislative work must also be done in some fields on which negotiations have been provisionally concluded, such as telecommunications and the free movement of goods. We are aware that you are planning a major tax reform, partly aimed at adapting your tax regime to the European Union system. We will follow with interest the progress of the reform legislation through this House.

Of course, passing the necessary laws is not the end of the story. Those laws also have to be implemented effectively in each candidate country. Monitoring the candidates’ progress in this respect is, of course, the Commission’s job. But, as you know, the existing member states are also closely following this progress, particularly in sensitive areas such as the environment, maritime transport, competition and the prevention of money laundering.

I am personally very pleased to see the high degree of consensus Cyprus has achieved on the transposition of European Union law. It is a sign of your country's healthy democracy that there is genuine diversity of political views and genuine competition between political parties, yet there is also underlying agreement on fundamental principles. This unity in diversity is the very essence of politics and society in Europe today.

Diversity is, of course, one of main characteristics of Cyprus. It is a source of richness and of pride but it has also, over the years, been a source of recurrent conflict. The European Union lends its full support to efforts to resolve the Cyprus problem and salutes in particular the continuing work of Kofi Anan, the United Nations Secretary General, and his special representative, Alvaro de Soto. The European Union would be delighted if their efforts were to bear fruit before enlargement, though -as you know- this is not a pre-condition for Cyprus's accession.

How inspiring it would be for Europe, and for the world at large, if Cyprus were to heal its wounds and if Greek and Turkish Cypriots were to enter the European Union together on the basis of a settlement which took into account the interests and concerns of all parties! The United Nations, and others working towards a settlement, are well aware of those concerns. In the months since the proximity talks, were, alas, suspended, they have been working hard in the common interest of all citizens of Cyprus.

We were disappointed that the Turkish Cypriot leadership did not accept the UN Secretary General's invitation to resume talks in September. Despite these disappointments, however, the UN is persevering in its efforts and the European Union gives them our full backing. I very much welcome the recent improvement in relations

between Greece and Turkey and hope that this will facilitate the search for a settlement of the Cyprus question. I am profoundly convinced that a settlement is within reach.

Let me stress that the European Union, with its *acquis*, will never be an obstacle to finding a solution to the Cyprus problem. The European Union never seeks to determine the constitutional arrangements or the security arrangements of its member states. Such matters are up to them. I am confident that the European Union can accommodate whatever arrangements the parties themselves agree to in the context of a political settlement. As a European Member State Cyprus will, of course, have to participate in the Council of Ministers "with one voice".

The European Commission is seeking to broaden understanding of the *acquis*, and related issues, throughout Cyprus. Given a political settlement, European Union membership will bring benefits to all Cypriots and in particular will enable those in the northern part of the island to catch up rapidly in terms of economic performance and living standards. Following a settlement, both Greek and Turkish Cypriots, will participate in the work of European Union institutions, helping run the Union and shape its future.

Meanwhile, projects involving both communities on the island can address specific problems, dispel misconceptions and improve understanding. Projects of this sort deserve the active support of all political leaders. They also demonstrate in practical terms the commitment of the people of this island to overcoming the problems of the past and reaching a settlement.

There is a window of opportunity now for Greek and Turkish Cypriots to reach an agreement before Cyprus's accession. Every effort should be made to take full advantage of this opportunity. History would not look kindly on those who knowingly let this opportunity slip. A political settlement before Cyprus's accession is our strong

preference. But let me make one thing clear. Cyprus will join the European Union, and it will be among the first candidate countries to do so.

The timetable is set out. We are aiming to complete negotiations with all countries that are sufficiently prepared by the end of next year, with a view to accession in 2004. We hope that Cypriot citizens will participate in the European elections in 2004. There can be no question of delaying a historic process in which the security, stability and well being of Europe as a whole is involved.

During my visit to Cyprus, I shall be meeting citizens from various walks of life. Honestly, to my deep regret an already scheduled meeting with Greek and Turkish Cypriots Trade Unionists cannot take place.

As President of the European Commission, I say to all the people of Cyprus: "Welcome! The European Union will only be complete when you and the other European peoples who aspire to membership, are ready to join us".

Thank you and welcome.

(Χειροκροτήματα)

(Κατά την εκφώνηση της ομιλίας του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής γινόταν ταυτόχρονη μετάφρασή της στα Ελληνικά)

(Το κείμενο της ομιλίας του κ. Ρομάνο Πρόντι στα Ελληνικά)

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, έντιμα μέλη,

Σ' αυτούς τους αμετάβλητους και δύσκολους καιρούς, συγκινήθηκα ιδιαίτερα που προσκλήθηκα να μιλήσω σήμερα στους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού της Κύπρου, επειδή η δημοκρατία βρίσκεται στην καρδιά του συστήματος διακυβέρνησής μας στην Ευρώπη. Η δημοκρατία είναι η εγγύηση όχι μόνο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών αλλά επίσης και της ασφάλειας, της

σταθερότητας και της ευημερίας, ειδικά τώρα, που η διεθνής κοινότητα αντιμετωπίζει τόσο πολλές προκλήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια κοινότητα δικαίου κι εσείς, οι νομοθέτες της Κύπρου, εργάζεστε κάθε μέρα, ώστε η χώρα σας να καταφέρει να γίνει τμήμα αυτής της κοινότητας και να την ενδυναμώσει. Και πραγματικά σας είμαι προσωπικά ευγνώμων, γιατί γνωρίζω πόσο πολύ και πόσο καλά εργάζεστε προς αυτό το σκοπό. Αυτό είναι ακόμη σημαντικότερο υπό το φως των φοβερών επιθέσεων εναντίον των Ηνωμένων Πολιτειών στις 11 Σεπτεμβρίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέφρασε την αλληλεγγύη της προς τα αθώα θύματα και συμβάλλει ενεργά στον αγώνα εναντίον της τρομοκρατίας.

Η Κύπρος, όπως και οι άλλες υποψήφίες για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες, αμέσως εξέφρασε τον αποτροπιασμό της γι' αυτές τις επιθέσεις και ευθυγραμμίστηκε με τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τρομοκρατία και με τις επιχειρήσεις για εξάλειψή της. Αλλά τα έργα είναι πιο σημαντικά από τα λόγια. Η Κύπρος πήρε πρακτικά μέτρα, για να πατάξει την παράνομη πώληση και μεταφορά όπλων και για να παγοποιήσει κεφάλαια τα οποία πιθανόν να χρησιμοποιούνταν για επιχορήγηση της τρομοκρατίας. Το πρόβλημα του ελέγχου χρηματικών πόρων είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Αυτά κι άλλα διαβήματα που έκανε η Κύπρος από τις 11 Σεπτεμβρίου εκτιμώνται βαθιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα πρόσφατα γεγονότα υπενθυμίζουν έντονα το λόγο ύπαρξης της διαδικασίας διεύρυνσης και κατ' ακρίβειαν το λόγο ύπαρξης της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει, για να θέσει ένα τέλος στις διαμάχες του παρελθόντος και για να φέρει την ειρήνη, τη δικαιοσύνη και την ευημερία στους λαούς μας. Το έχει πετύχει αυτό σε μεγάλο βαθμό εδώ και σχεδόν μισό αιώνα. Σήμερα, η ειρήνη, η δικαιοσύνη και η ευημερία απλώνονται σταθερά στην Ευρώπη, ενώ συνεχίζονται οι

προετοιμασίες για τη διεύρυνση. Αυτή η διεύρυνση θα ωφελήσει όχι μόνο τα παλιά και τα νέα κράτη μέλη αλλά και τις γειτονικές χώρες με τις οποίες έχουμε στενούς δεσμούς. Δε θα χαραχτούν νέες διαχωριστικές γραμμές στην ήπειρό μας. Πράγματι, κάθε νέα υποψήφια χώρα θα φέρει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη δική της πολιτική, οικονομική, πολιτιστική, ιστορική και γεωγραφική κληρονομιά και έτσι θα εμπλουτίζεται η Ευρώπη ως σύνολο.

Η κληρονομιά της Κύπρου περιλαμβάνει μια παράδοση καλής δημόσιας διοίκησης, μια ανθηρή οικονομία, το ταλέντο και τη δημιουργικότητα του λαού της και τους στενούς δεσμούς που έχει εγκαθιδρύσει στην περιοχή της Μεσογείου και πέραν αυτής. Και θα χρειαστούμε την εμπειρία σας.

Η ροή ωφελημάτων είναι, βέβαια, αμοιβαία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα φέρει στην Κύπρο ένα πρότυπο ειρήνης και συμφιλίωσης, την ελευθερία της ενιαίας αγοράς και μια σειρά από θεσμούς και πολιτικές που ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των κρατών μελών, μικρών και μεγάλων. Όμως, αυτοί οι θεσμοί και οι πολιτικές χρειάζονται επανασχεδιασμό, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα. Τον επόμενο χρόνο η Κύπρος, μαζί με τις άλλες υποψήφιες χώρες και τα υφιστάμενα κράτη μέλη, θα λάβει μέρος στο δομημένο διάλογο για τις μελλοντικές πολιτικές μας και για τον καλύτερο τρόπο διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. “Ποιος θα κάνει τι” είναι ένα από τα ζητήματα κλειδιά. Η συζήτηση θα οδηγήσει σε μια νέα Διακυβερνητική Διάσκεψη το 2004 και η Κύπρος έχει ήδη προσκληθεί να λάβει μέρος στις προετοιμασίες για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Ένα άλλο ζήτημα κλειδί στη μεγάλη συζήτηση είναι πώς θα εμπλακούν οι πολίτες της Ευρώπης πιο πολύ στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή των ευρωπαϊκών στρατηγικών. Τελικά, η Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει για τους πολίτες της και πρέπει να χτιστεί από αυτούς.

Ειδικότερα, χρειαζόμαστε την υποστήριξή τους για τη διεύρυνση. Ο κόσμος εκ φύσεως φοβάται το άγνωστο, κι οι πολιτικοί αρχηγοί (και στα υπάρχοντα κράτη μέλη και στις υποψήφιες χώρες) θα πρέπει να αφιερώσουν χρόνο να εξηγήσουν στο ευρύ κοινό γιατί η διεύρυνση είναι προς όφελος όλων. Θα δώσει ώθηση όχι μόνο στην οικονομική ευμάρεια, αλλά επίσης και στην πολιτική ασφάλεια και σταθερότητα στην Ευρώπη. Πρέπει να το εξηγήσουμε αυτό στους πολίτες μας, οι οποίοι μπορεί να είναι συγχυσμένοι από την τεχνική φύση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων και μπορεί να μην τις καταλαβαίνουν.

Η Κύπρος προχωρεί πολύ καλά στις διαπραγματεύσεις. Αυτό είναι πάνω από όλα η αντανάκλαση των δικών σας προσπάθειών, ως νομοθετών, να εγκαθιδρύσετε ένα σύστημα δικαίου που να περιέχει τις ίδιες αρχές και πρόνοιες, όπως το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κοινοβούλιο εργάζεται με ταχείς ρυθμούς και η γοργή διαδικασία να μεταφέρετε τους νόμους και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το κεκτημένο, είναι υποδειγματική, και επ' αυτού σας συγχαίρω. Είναι χάρη στις προσπάθειές σας και στις προσπάθειες της κυβέρνησής σας και των διαπραγματευτών σας που η Κύπρος βρίσκεται ανάμεσα στους πρώτους, επαναλαμβάνω, στους πρώτους στη διαδικασία ένταξης.

Οι προετοιμασίες της χώρας σας για ένταξη πρέπει να συνεχιστούν έντονα. Μερικά πολιτικώς ή τεχνικώς δύσκολα θέματα, όπως η φορολογία, ο ανταγωνισμός, η γεωργία, η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις, χρειάζεται ακόμη να επιλυθούν. Περαιτέρω νομοθετική δουλειά πρέπει επίσης να γίνει σε μερικούς τομείς στους οποίους οι διαπραγματεύσεις έχουν συμπληρωθεί προσωρινά, όπως στις τηλεπικοινωνίες και την ελεύθερη διακίνηση αγαθών. Γνωρίζουμε ότι σχεδιάζετε μια μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση, που μερικώς στοχεύει στην προσαρμογή του φορολογικού σας συστήματος στο σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα παρακολουθούμε με

ενδιαφέρον την περίοδο αυτή της νομοθετικής μεταρρύθμισης από αυτό το κοινοβούλιο.

Βέβαια, η ψήφιση των αναγκαίων νόμων δεν είναι το τέλος της υπόθεσης. Αυτοί οι νόμοι πρέπει επίσης να εφαρμοστούν αποτελεσματικά σε κάθε υποψήφια χώρα. Φυσικά, είναι έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να παρακολουθεί την πρόοδο των υποψήφίων χωρών προς αυτή την κατεύθυνση. Αλλά, όπως γνωρίζετε, τα υφιστάμενα κράτη μέλη παρακολουθούν στενά αυτή την πρόοδο ιδιαίτερα σ' ευαίσθητους τομείς, όπως το περιβάλλον, οι θαλάσσιες μεταφορές, ο ανταγωνισμός και η παρεμπόδιση του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος.

Προσωπικά, είμαι πολύ ευχαριστημένος που βλέπω τον υψηλό βαθμό ομοφωνίας που πέτυχε η Κύπρος στη μεταφορά του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ένα σημάδι της υγιούς δημοκρατίας της χώρας σας, που δεικνύει ότι υπάρχει πραγματική ποικιλία πολιτικών απόψεων και θεμιτός συναγωνισμός μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, όμως υπάρχει και σημαντική ομοφωνία σε βασικές αρχές. Αυτή η ενότητα στη διαφορετικότητα είναι η πεμπτουσία της πολιτικής και της κοινωνίας στην Ευρώπη σήμερα.

Η διαφορετικότητα είναι βέβαια ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της Κύπρου. Είναι μια πηγή πλούτου και περηφάνιας, αλλά έγινε επίσης, με την πάροδο του χρόνου, και αιτία περιοδικής διαμάχης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει την πλήρη υποστήριξη της στις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και χαιρετίζει ιδιαίτερα το συνεχιζόμενο έργο του κ. Κόφι Ανάν, γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, και του ειδικού απεσταλμένου του κ. Άλβαρο ντε Σότο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ήταν ευτυχής, αν οι προσπάθειές τους απέφεραν καρπούς πριν από τη διεύρυνση, αν και -όπως γνωρίζετε- αυτό δεν είναι προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου.

Τι έμπνευση θα ήταν για την Ευρώπη και για τον κόσμο γενικότερα, αν η Κύπρος επούλωνε τις πληγές της και αν οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι εισέρχονταν μαζί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με βάση μια διευθέτηση που θα λάμβανε υπόψη τα συμφέροντα και τις ανησυχίες όλων των πλευρών! Τα Ηνωμένα Έθνη και οι άλλοι που εργάζονται για μια διευθέτηση είναι καλά ενημέροι αυτών των ανησυχιών. Από τότε που οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες δυστυχώς διακόπηκαν, όλους αυτούς τους μήνες εργάζονται σκληρά για το κοινό όφελος όλων των πολιτών της Κύπρου.

Απογοητευτήκαμε, όταν η τουρκοκυπριακή ηγεσία δεν αποδέχθηκε την πρόσκληση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για επανάληψη των συνομιλιών μέσα στο Σεπτέμβρη. Παρ' όλες αυτές τις απογοητεύσεις όμως, τα Ηνωμένα Έθνη εμμένουν στις προσπάθειές τους και η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει σ' αυτές την πλήρη υποστήριξή μας.

Χαιρετίζω πάρα πολύ την πρόσφατη βελτίωση στις σχέσεις μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας και ελπίζω ότι αυτό θα διευκολύνει την αναζήτηση λύσης του κυπριακού προβλήματος. Είμαι βαθιά πεπεισμένος ότι μια διευθέτηση μπορεί να επιτευχθεί. Επιτρέψτε μου να υπογραμμίσω ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση με το κεκτημένο της ποτέ δε θα είναι εμπόδιο στην εξεύρεση λύσης του κυπριακού προβλήματος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ποτέ δε ζητά να καθορίσει τις συνταγματικές ρυθμίσεις ή τις διευθετήσεις ασφάλειας των κρατών μελών της. Αυτά τα θέματα εναπόκεινται στα ίδια. Είμαι πεπεισμένος ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να προσαρμόσει οποιοσδήποτε διευθετήσεις που τα μέρη τα ίδια θα συμφωνήσουν στα πλαίσια μιας πολιτικής διευθέτησης. Ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Κύπρος, βέβαια, θα πρέπει να συμμετέχει στο Συμβούλιο Υπουργών με μια φωνή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να διευρυνθεί η κατανόηση του κεκτημένου και σχετικών θεμάτων σ' όλη την Κύπρο. Με δεδομένη μια πολιτική λύση, η ένταξη στην

Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιφέρει οφέλη σ' όλους τους Κυπρίους και ιδιαίτερα θα καταστήσει ικανούς εκείνους στο βόρειο τμήμα του νησιού να καλύψουν γρήγορα τη διαφορά στην οικονομική επίδοση και το βιοτικό επίπεδο. Μετά από μια διευθέτηση τόσο οι Ελληνοκύπριοι όσο και οι Τουρκοκύπριοι θα συμμετέχουν στις εργασίες των ευρωπαϊκών οργάνων, βοηθώντας στη διακυβέρνηση της Ένωσης και τη διαμόρφωση του μέλλοντός της.

Εν τω μεταξύ, έργα στα οποία θα εμπλέκονται και οι δύο κοινότητες στο νησί θα μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων, θα διαλύσουν τις παρανοήσεις και θα βελτιώσουν την κατανόηση. Έργα αυτού του είδους αξίζουν την ενεργό υποστήριξη όλων των πολιτικών αρχηγών. Επίσης, καταδεικνύουν έμπρακτα τη δέσμευση του λαού αυτού του νησιού να υπερπηδήσει προβλήματα του παρελθόντος και να επιτύχει μια διευθέτηση.

Υπάρχει ένα παράθυρο ευκαιρίας τώρα για τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους για να επιτύχουν μια συμφωνία πριν από την ένταξη της Κύπρου. Κάθε προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί, για να επωφεληθούν πλήρως αυτής της ευκαιρίας. Η ιστορία δε θα κοιτάξει συμπονετικά εκείνους που εν γνώσει τους αφήνουν αυτή την ευκαιρία να τους διαφύγει. Μια πολιτική διευθέτηση πριν από την ένταξη της Κύπρου είναι η έντονή μας προτίμηση. Αλλά επιτρέψτε μου να διευκρινίσω ένα πράγμα. Η Κύπρος θα ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα είναι ανάμεσα στις πρώτες υποψήφιες χώρες που θα ενταχθούν.

Το χρονοδιάγραμμα προγραμματίστηκε. Σκοπεύουμε να συμπληρώσουμε τις διαπραγματεύσεις με όλες τις χώρες που είναι επαρκώς προετοιμασμένες μέχρι το τέλος του επόμενου έτους, με σκοπό την ένταξη το 2004. Ελπίζουμε ότι οι Κύπριοι πολίτες θα συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές εκλογές του 2004. Δεν μπορεί να υπάρξει

θέμα καθυστέρησης μιας ιστορικής διαδικασίας στην οποία εμπλέκονται η ασφάλεια, η σταθερότητα και η ευημερία της Ευρώπης στο σύνολό της.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μου στην Κύπρο θα συναντήσω πολίτες από διάφορα κοινωνικά στρώματα. Εντίμως και προς μεγάλη μου λύπη σας αναφέρω πως μια προγραμματισμένη συνάντηση με Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους συντεχνιακούς δεν μπορεί να λάβει χώρα.

Ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λέω σε όλο τον κυπριακό λαό: «Καλώς ορίσατε! Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι ολοκληρωμένη, μόνο όταν εσείς και οι άλλοι ευρωπαϊκοί λαοί που οραματίζονται την ένταξη είστε έτοιμοι να ενωθείτε μαζί μας».

Ευχαριστώ και σας καλωσορίζω ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την προσφώνηση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκφράζοντας τη βεβαιότητα ότι μια Κύπρος ενωμένη των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, και των δύο κοινοτήτων, τελικά θα καταστεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αργά ή γρήγορα, και ότι η μη λύση του Κυπριακού δε θα αποβεί εμπόδιο στην ένταξη της Κύπρου, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Θα ήθελα, προτού κτυπήσω τη σφύρα, να σας ευχαριστήσω όλους και να σας παρακαλέσω να παραμείνετε στις θέσεις σας, για να συνοδεύσουμε το φιλοξενούμενό μας και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά την αποχώρησή τους.

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα δεχθεί το χαιρετισμό των κοινοβουλευτικών ομάδων στο γραφείο μου, στη βάση της κοινοβουλευτικής τους δύναμης, με τη σειρά.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.32 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδης Χρίστος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Ματσάκης Μάριος

Χρυσοστόμου Άριστος

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύντομη ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια με την ευκαιρία του καλωσορίσματος του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ρομάνο Πρόντι.
2. Προσφώνηση της ολομέλειας της Βουλής από τον κ. Ρομάνο Πρόντι.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 1ης Νοεμβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να αναφερθώ στην απώλεια ενός διακεκριμένου πρώην μέλους και για κάποιο χρονικό διάστημα Προεδρεύοντος αυτού του σώματος, του Ξάνθου Κληρίδη.

Διακεκριμένος επιστήμονας και νομικός, ο Ξάνθος Κληρίδης αφήνει πίσω του μια πλούσια προσφορά στα δημόσια πράγματα του τόπου και της ιδιαίτερής του πατρίδας, την οποία υπηρέτησε από διάφορες επάλξεις με μαχητικότητα, ανιδιοτέλεια και συνέπεια. Η θητεία του στη Βουλή μάς έδωσε την ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά τις αρετές τού πολιτικού, του έγκριτου νομικού, του δημόσιου άντρα αλλά προπάντων

ενός ανθρώπου με ήθος, μετριοπάθεια και ανιδιοτέλεια.

Εκφράζοντας συλλυπητήρια προς την οικογένεια του εκλιπόντος, σας καλώ σε τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία του η μνήμη.

Κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα με τη νομοθετική εργασία. Με βάση προηγούμενη συμφωνία που έχει γίνει, επειδή τα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι πολλά, οι ομόφωνες εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες. Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, προχωρούμε.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Το θέμα αυτό έχει μελετηθεί από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Συγκοινωνιών. Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων να διαβάσει την έκθεση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Επειδή δεν είναι ομόφωνη η έκθεση, εισηγούμαι να διαβαστεί.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, υπάρχει η πρόταση η δική μας η οποία εκκρεμεί, κύριε Πρόεδρε. Έχει υποβληθεί τουλάχιστον προ ενός μηνός και νομίζω ότι προηγείται της όποιας συζήτησης, διότι ακριβώς η πρότασή μας είναι να αναβληθεί η συζήτηση και η ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου για χρονικό διάστημα τριών έως έξι μηνών -αυτή ήταν η αρχική μας πρόταση- έτσι ώστε να διαμορφωθεί καθαρότερα η κατάσταση η οποία έχει επηρεαστεί από τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου. Είναι γνωστό -δε χρειάζεται να

το αναλύσουμε- ότι η τρομοκρατική επίθεση εναντίον των Ηνωμένων Πολιτειών έχει επιφέρει σοβαρότατο πλήγμα στην οικονομία γενικώς, ότι υπάρχει μια ύφεση, ειδικότερα δε πολύ πιο σοβαρό πλήγμα έχει επιφέρει στις αερομεταφορές.

Ενόψει, λοιπόν, αυτού του γεγονότος και αυτής της κατάστασης, εμείς έχουμε την εντύπωση και την άποψη ότι δεν είναι τώρα η ώρα να προχωρήσει το κράτος είτε με δικά του κεφάλαια είτε με συμβόλαιο με ιδιώτη επενδυτή στην υλοποίηση αυτού του έργου και ότι θα πρέπει, κατά τη γνώμη μας, σωφρόνως, να αναμένουμε αυτό το χρονικό διάστημα το οποίο έχω πει προηγουμένως, για να δούμε πώς ξεκαθαρίζει το τοπίο.

Έτσι, παρακαλώ να τεθεί πρώτα απ' όλα η πρότασή μας σε ψηφοφορία, κατά πόσο το σώμα δέχεται για αυτούς τους λόγους που έχω αναφέρει την αναβολή της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι αλήθεια αυτό που έχει πει ο κ. Θεοδώρου, ότι είχαν υποβάλει αυτή την πρόταση. Την είχαμε λάβει σοβαρά υπόψη και πάνω στην εισήγηση που υποβάλλουν υποβάλλουμε την πρόταση εμείς ότι το παρόν νομοσχέδιο θα πρέπει να ψηφιστεί με την τροποποίηση την οποία εμείς καταθέτουμε: Η εφαρμογή ή η δυνατότητα, καλύτερα, που θα έχει η κυβέρνηση να υλοποιήσει την πρόθεση αυτή που έχει μέσω αυτού του νομοσχεδίου να έχει αρχή από την 1η Μαρτίου 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και δεδομένου ότι η

τροποποιητική πρόταση του κ. Πιπτοκοπίτη επί της ουσίας ικανοποιεί το σημείο για το οποίο ζητά αναβολή το ΚΙΣΟΣ, θα εισηγούμουν να διαβαστεί η έκθεση και να γίνει συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, είχαμε υποστηρίξει την πρόταση του ΚΙΣΟΣ και όταν αρχικά κατατέθηκε στην αρμόδια επιτροπή και εκεί έγινε μια πρώτη πρόταση. Την υποστηρίζουμε και τώρα για τους λόγους που έχουν ήδη αναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλει άλλος να μιλήσει;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως, σεβαστή η πρόταση που υποβάλλεται από τον κ. Πιπτοκοπίτη, νομίζω, όμως, ότι είναι διαφορετικού περιεχομένου η δική μας πρόταση. Η δική μας πρόταση ζητά αναβολή της συζήτησης και λήψης απόφασης. Η πρόταση του κ. Πιπτοκοπίτη συμπληρώνει ή τροποποιεί το νομοσχέδιο το υφιστάμενο με άλλη ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου που θα ψηφιστεί, αν ψηφιστεί. Κατά συνέπεια, νομίζω ότι πρέπει η πρότασή μας να τεθεί σε ψηφοφορία. Αν απορριφθεί, θα προχωρήσουμε στη συζήτηση του θέματος και έχουμε να υποβάλουμε προτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Τίθεται η πρόταση που υποβάλλει το ΚΙΣΟΣ, ο κ. Θεοδώρου, σε ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης του κ. Θεοδώρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση του κ. Θεοδώρου απορρίπτεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τώρα μπαίνουμε στη συζήτηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι μια διόρθωση στην τροποποίηση που ήθελα να κάνω αλλά εντάξει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μετά από την έκθεση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι πρόταση Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είναι πρόταση Πιττοκοπίτη, διότι ο Πιττοκοπίτης δεν έχει προτάσεις, κύριε Χρίστου. Είναι πρόταση εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος: έτυχε απλώς να εκτελώ τις οδηγίες.

**Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού
και Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί
Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Άριστος Χρυσοστόμου

Τάσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιάννος Λαμάρης

Παναγιώτης Δημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Συγκοινωνιών και Έργων

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Κυριάκος Τυρίμος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γεώργιος Γεωργίου

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Βαρνάβα

Μη μέλη των επιτροπών:

Δημήτρης Συλλούρης

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασαν από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών τους που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 25 Ιουνίου 2001 και 2 Οκτωβρίου 2001.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των δύο επιτροπών ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αεροδρομίων Νόμου, ώστε να δοθεί η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκμισθώνει οποιοδήποτε αεροδρόμιο ή να αναθέτει σε οποιοδήποτε πρόσωπο την κατασκευή, διαχείριση, ανάπτυξη, επέκταση, μετατροπή, διεύθυνση ή λειτουργία του.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα της ανάπτυξης των αερολιμένων Λάρνακας και

Πάφου είχε απασχολήσει και τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Συγκοινωνιών και Έργων της απελευθέρωσης Βουλής. Στο τότε στάδιο και οι δύο επιτροπές είχαν συζητήσει σε έκταση τον τρόπο χρηματοδότησης της κατασκευής και της διαχείρισης των έργων αυτών, με την ευκαιρία ζητούμενων από μέρους της κυβέρνησης πιστώσεων για την αμοιβή των εμπειρογνομόνων που είχαν επιλεγεί για την ετοιμασία μελέτης για αυτονόμηση της διαχείρισης των δύο αεροδρομίων. Με τη διαφωνία των βουλευτών μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, οι δύο επιτροπές είχαν αποφασίσει ότι η καταλληλότερη για το σκοπό αυτό μέθοδος ήταν αυτή της κατασκευής-διαχείρισης-μεταφοράς, γνωστής ευρύτερα ως BOT (Build-Operate-Transfer).

Οι δύο επιτροπές είχαν κατά πλειοψηφία ταχθεί υπέρ της επιλογής της πιο πάνω μεθόδου, απόφαση που γνωστοποιήθηκε στην κυβέρνηση με επιστολή του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ημερομηνίας 21ης Ιουνίου 2000, δεν είχαν όμως άρει τις επιφυλάξεις τους ως προς επιμέρους ζητήματα που άπτονται του όλου θέματος και ιδιαίτερα σε σχέση με το απαιτούμενο νομικό πλαίσιο, τις λεπτομέρειες και τους όρους του συμβολαίου που θα καταρτιστεί για την ανάθεση της επέκτασης και διαχείρισης των δύο αεροδρομίων σε στρατηγικό επενδυτή.

Ειδικότερα, οι εν λόγω προβληματισμοί που διαβιβάστηκαν στην κυβέρνηση αφορούσαν τα ακόλουθα σημεία:

1. Τη διατήρηση από το κράτος της ιδιοκτησίας των εγκαταστάσεων.
2. Τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του επηρεαζόμενου προσωπικού.
3. Τη διασφάλιση της συνεχούς και επαρκούς συντήρησης των εγκαταστάσεων από τον επενδυτή.
4. Τη διατήρηση ψηλού επιπέδου και του τρόπου ελέγχου της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών.

5. Τον τρόπο καθορισμού και επιβολής τελών και δικαιωμάτων από το διαχειριστή.
6. Τη χρονική διάρκεια του συμβολαίου μεταξύ κυβέρνησης και κατασκευαστή/ διαχειριστή.
7. Τον τρόπο αντιμετώπισης των οποιωνδήποτε μελλοντικών αναγκών για νέες επεκτάσεις και επενδύσεις, διαρκούντων των σχετικών συμβολαίων.

Στο μεταξύ και μέχρι της κατάθεσης στη Βουλή τού υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ανταποκρινόμενος σε προηγούμενη δέσμευσή του, κατέθεσε στη Βουλή όλα τα έγγραφα και άλλα στοιχεία που έκρινε αναγκαία για ενημέρωση των μελών του σώματος σχετικά με την πορεία των διαδικασιών προεπιλογής των ενδιαφερόμενων επενδυτών. Στις 14 Ιουνίου 2001 κατατέθηκε στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η ψήφιση του οποίου σε νόμο είναι αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η ανάθεση της κατασκευής των δύο έργων σε στρατηγικό επενδυτή με τη μέθοδο BOT.

Οι δύο επιτροπές, στα πλαίσια της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις διαβουλεύσεις που έγιναν μεταξύ των αρμοδίων και των ενδιαφερόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων στη βάση των προβληματισμών και των αμφιβολιών που είχαν εκφραστεί σχετικά με τη διασφάλιση του εργασιακού καθεστώτος των υπαλλήλων και άλλων εργαζομένων στα αεροδρόμια, όταν ο στρατηγικός επενδυτής θα αναλάβει τη διαχείρισή τους.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος ενώπιον των δύο επιτροπών και αφού μεσολάβησαν τα γνωστά γεγονότα στις Ηνωμένες Πολιτείες το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Γιαννάκης Ομήρου απέστειλε στις δύο επιτροπές, κατά την ορισθείσα προς συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου συνεδρία, γραπτή σχετική δήλωση με την οποία ζητούσε την αναβολή λήψης απόφασης σε σχέση με το

υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Ως λόγους για το αίτημά του αυτό ο κ. Γιαννάκης Ομήρου προέβαλε κυρίως τη μεγάλη διεθνή πολιτική αβεβαιότητα και την επικείμενη διεθνή οικονομική ύφεση λόγω της τρομοκρατικής επίθεσης στις ΗΠΑ, εξελίξεις που είναι δυνατό να οδηγήσουν τους προσφοροδότες στην υποβολή λιγότερο ευνοϊκών για το κράτος προσφορών. Αναφέροντας τα πιο πάνω, ο κ. Γιαννάκης Ομήρου δήλωσε επίσης ότι η ζητούμενη αναβολή λήψης απόφασης δεν επηρεάζει τη θετική αντιμετώπιση που είχε ήδη εκφραστεί από μέρους του κόμματός του σχετικά με την ανάληψη της επέκτασης των δύο αεροδρομίων διά της μεθόδου BOT.

Καταθέτοντας ενώπιον των δύο επιτροπών, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων υποστήριξε την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, δηλώνοντας ότι η μέθοδος BOT χρησιμοποιείται ευρέως ανά το παγκόσμιο και έχει εφαρμοστεί για την ανάπτυξη λιμανιών, οδικών δικτύων, για την κατασκευή δημόσιων κτιρίων και αλλού και με κανένα τρόπο δε συναρτάται με τις ιδιωτικοποιήσεις ζωτικών τομέων της οικονομίας, αλλά αντίθετα συνιστά μέθοδο “κρατικοποίησης ιδιωτικού κεφαλαίου”. Επιπρόσθετα, δήλωσε ότι η κυβέρνηση, με βάση τα σημερινά έσοδα του κράτους, αδυνατεί να προχωρήσει η ίδια στην κατασκευή των δύο αυτών έργων χωρίς να πληγεί αρνητικά το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος, αφού το κόστος κατασκευής των δύο αυτών έργων υπολογίζεται να ανέλθει περίπου στα £200 εκατομμύρια. Αν αυτό αναληφθεί από το κράτος, θα έχει ως συνέπεια την απόκλιση από τους δείκτες του Μάαστριχτ με αρνητικότερες συνέπειες στην ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Ανέφερε επίσης το χρονοδιάγραμμα αποπεράτωσης των δύο έργων, που είναι για το αεροδρόμιο της Πάφου το τέλος του 2003 ή η αρχή του 2004, ενώ για το αεροδρόμιο Λάρνακας το τέλος του 2004 ή η αρχή του 2005. Τέλος, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δεσμεύτηκε να καταθέσει το σχετικό συμβόλαιο στη Βουλή, όταν αυτό θα καταρτιστεί και πριν από την υπογραφή του από τον επενδυτή που θα επιλεγεί.

Οι προϋποθέσεις που η ίδια η Βουλή έθεσε στην κυβέρνηση, για να δώσει τη συγκατάθεσή της για ανάθεση της κατασκευής και διαχείρισης των δύο αεροδρομίων σε στρατηγικό επενδυτή, και τις οποίες η κυβέρνηση αποδέχθηκε και δεσμεύτηκε να περιλάβει στους όρους των συμβολαίων που θα υπογραφούν από τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι οι ακόλουθες:

- α. Η ιδιοκτησία των δύο αεροδρομίων να παραμείνει στο κράτος.
- β. Ο έλεγχος της εναέριας κυκλοφορίας, τα τελωνεία, ο υγειονομικός έλεγχος, η ασφάλεια, θέματα μετανάστευσης, καθώς και άλλοι τομείς, όπως είναι η μετεωρολογία, οι οποίοι και σήμερα βρίσκονται υπό την ευθύνη του κράτους να συνεχίσουν να βρίσκονται κάτω από τον ίδιο έλεγχο. Ειδικότερα, όσον αφορά το θέμα της κρατικής ασφάλειας, είναι δυνατό να τεθούν στο στρατηγικό επενδυτή που θα επιλεγεί συγκεκριμένοι όροι, με βάση τους οποίους δε θα του επιτρέπεται να συνάψει συμμαχίες με συγκεκριμένα μέρη.
- γ. Αναφορικά με τις δεσμεύσεις που θα έχει ο επενδυτής έναντι των εργαζομένων και των κερτημένων δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με γραπτή δέσμευση της κυβέρνησης προς τις συντεχνίες, θα ισχύσουν τα εξής:
 - Οι εργαζόμενοι υπό τη διοίκηση του επενδυτή θα συνεχίσουν να εργάζονται στη θέση που υπηρετούν σήμερα. Ο επενδυτής θα έχει υποχρέωση να υπογράψει τις ίδιες (ή και καλύτερες για τους εργαζομένους) συλλογικές συμβάσεις με αυτές που ισχύουν σήμερα.
 - Όσοι από τους εργαζομένους δεν επιθυμούν να συνεχίσουν να εργοδοτούνται στους δύο αερολιμένες θα έχουν τις ακόλουθες δύο επιλογές:
 - Θα έχουν το δικαίωμα να αφυπηρετήσουν πρόωρα και να αποζημιωθούν, με βάση σχέδιο που θα συμφωνηθεί μεταξύ της κυβέρνησης, των συντεχνιών και του επενδυτή ή

- θα έχουν το δικαίωμα να εργοδοτηθούν σε οποιοδήποτε άλλο κυβερνητικό τμήμα.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ διαφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου και τάχθηκαν ενάντια στην πολιτική της κυβέρνησης για ανάθεση της ανάπτυξης και της εν γένει διαχείρισης των κυπριακών αεροδρομίων σε στρατηγικό επενδυτή με τη μέθοδο BOT, αφού, κατά τη γνώμη τους, αυτή παρουσιάζει σειρά σοβαρών μειονεκτημάτων, κυριότερο των οποίων θεωρούν την απώλεια κρατικών εσόδων που προκύπτουν σήμερα από τα εισπρακτέα τέλη για υπηρεσίες αεροδρομίων.

Αντίθετα, οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ τάχθηκαν υπέρ της ανάπτυξης και διαχείρισης των κρατικών αερολιμένων με τη μέθοδο BOT, αφού ο τρόπος αυτός οδηγεί στον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση με διεθνώς καθιερωμένη αρχή και πρακτική, χωρίς να αποκλείει τη διαβούλευση μεταξύ κυβέρνησης και εργαζομένων για διασφάλιση των δικαιωμάτων τους.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Συγκοινωνιών και Έργων, υπό το φως όλων των κατατεθέντων στοιχείων και της διεξαχθείσης ενώπιόν τους συζήτησης, κατά πλειοψηφία των μελών τους, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, διαφωνώντας με την εισήγηση του Προέδρου του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών για αναβολή λήψης απόφασης στο παρόν στάδιο, τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Αναλύοντας ειδικότερα τη θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της και πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκος Πιττοκοπίτης ανέφερε τα ακόλουθα:

- i. Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος δεν μπορεί να μην

επικρίνει την κυβέρνηση για το γεγονός ότι, ενώ για αρκετά χρόνια είχε έτοιμες μελέτες και κατασκευαστικά σχέδια για τα αεροδρόμια, καθώς και έγκριση των σχετικών κονδυλίων από τη Βουλή, δεν προχώρησε στην κατασκευή σύγχρονων αερολιμένων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της οικονομίας και της Κύπρου γενικότερα, με αποτέλεσμα να φτάσουμε σήμερα στην ανάγκη για την προτεινόμενη ρύθμιση.

- ii. Η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος, αφού έλαβε υπόψη ότι με τα πιο πάνω δεδομένα η Κύπρος θα εξακολουθήσει να στερείται για πολλά χρόνια σύγχρονων αερολιμένων και αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός ότι η κυβέρνηση αποδέχθηκε να περιλάβει στους όρους των σχετικών συμβολαίων το ότι ο έλεγχος της εναέριας κυκλοφορίας, τα τελωνεία, ο υγειονομικός έλεγχος, η ασφάλεια και άλλοι τομείς ζωτικής σημασίας θα συνεχίσουν να βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο του κράτους, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ανάληψη της επέκτασης των δύο αεροδρομίων διά της μεθόδου BOT είναι η πλέον ενδεδειγμένη υπό τις περιστάσεις ρύθμιση.
- iii. Με βάση τα πιο πάνω και με δεδομένο ότι μέσα από τις διαβουλεύσεις που έγιναν μεταξύ κυβέρνησης και συνδικαλιστικών οργανώσεων έχει διασφαλιστεί πλήρως το εργασιακό καθεστώς όλων των εργαζομένων στους δύο αερολιμένες, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος αποφάσισε να υποστηρίξει την ψήφιση του νομοσχεδίου, υπό την αίρεση όμως ότι οι σχετικές προσφορές δε θα προκηρυχθούν πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους.

[Στο σημείο αυτό ο κ. Ν. Πιπτοκοπίτης κάνει την ακόλουθη παρέκβαση:

Εδώ πρέπει να παρατηρήσω ότι σήμερα είναι άλλη η τροποποίηση την οποία

έχουμε καταθέσει και δεν ήταν αυτή η τροποποίηση που προτείναμε όταν συντασσόταν αυτή η έκθεση μετά τη μελέτη από τις δύο επιτροπές.]

(Συνέχεια της έκθεσης)

Τα μέλη των επιτροπών, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, αρχικά τάχθηκαν υπέρ της αναβολής λήψης απόφασης σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, υιοθετώντας την εισήγηση του Προέδρου του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, όπως αυτή έχει ήδη εκτεθεί πιο πάνω, και κρίνοντάς τη ως λογική και τεκμηριωμένη, και ακολούθως τάχθηκαν ενάντια στην ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, για τους λόγους που θα εκθέσουν εκτενώς στην ολομέλεια του σώματος και οι οποίοι συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Η ανάληψη της επέκτασης και διαχείρισης των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου από στρατηγικό επενδυτή δε συνιστά την ιδανικότερη λύση σε ένα κράτος ημικατεχόμενο.
2. Το γεγονός ότι η κυπριακή οικονομία στηρίζεται κατ' αποκλειστικότητα στον τουρισμό συνηγορεί στο να παραμείνει η διαχείριση των δύο αερολιμένων αποκλειστικά στο κράτος.
3. Δεν αποτελεί άλλοθι για τη σημερινή κυβέρνηση ο ισχυρισμός ότι η κατασκευή των δύο αεροδρομίων από το κράτος θα διευρύνει το δημοσιονομικό έλλειμμα, με κίνδυνο απόκλισης από τα κριτήρια του Μάαστριχτ, αφού υπήρχαν έτοιμα κατασκευαστικά σχέδια από το 1993, τα οποία, αν χρησιμοποιούνταν, θα είχαν ως αποτέλεσμα το κράτος να έχει σήμερα νέους αερολιμένες, με κόστος μισό του σημερινού.
4. Θα υπάρξει ο κίνδυνος προσπορισμού κέρδους από μέρους του επενδυτή (με την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων κατώτερων ποιοτικά από τα πρότυπα και τις απαιτήσεις που θα είχε το κράτος, αν αναλάμβανε το ίδιο τα έργα αυτά).

5. Το κράτος, παραχωρώντας τη διαχείριση των δύο αεροδρομίων σε επενδυτή, θα απολέσει έσοδα της τάξης των £20 εκατομμυρίων ετησίως.

Το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, κ. Γιώργος Βαρνάβας δήλωσε πως το κόμμα του, υπό το φως και της σχετικής δήλωσης του Προέδρου του κ. Γιαννάκη Ομήρου, η οποία στάλθηκε στις δύο επιτροπές και η οποία αναφέρεται στην παρούσα έκθεση, επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά την απόρριψη της πρότασής μας για αναβολή της συζήτησης και λήψης απόφασης για τους λόγους που εκθέσαμε και την απόφαση της ολομέλειας να συζητηθεί τώρα το θέμα στη Βουλή, οφείλουμε, βεβαίως, να τοποθετηθούμε. Και, επειδή έχει γίνει πάρα πολλή συζήτηση και έχει δημιουργηθεί μεγάλος σάλος στην κυπριακή κοινωνία γενικότερα εξαιτίας αυτής της υπόθεσης, νομίζω ότι οι εξηγήσεις που θα δώσουμε όλοι μας πρέπει να είναι καθαρές, σαφείς και κρυστάλλινες.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, ως θέμα αρχής, τασσόμεθα υπέρ της μεθόδου αυτής, της μεθόδου BOT, και θέλω να εξηγήσω γιατί τασσόμεθα υπέρ της μεθόδου αυτής.

Ο κ. Αβέρωφ, ο οποίος δήλωσε και σοσιαλιστής σε συνεδρίαση της επιτροπής Οικονομικών...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Σοσιαλδημοκράτης.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Σοσιαλδημοκράτης, αλλά δεν είχα ταυτότητες, για να του δώσω εκείνη την ώρα - επιφυλάσσομαι- μίλησε για κρατικοποίηση των ιδιωτικών κεφαλαίων. Βεβαίως, ο όρος είναι υπερβολικός, όμως νομίζω ότι αποδίδει μια αλήθεια, γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν συσσωρευτεί στον ιδιωτικό τομέα τέτοια και τόσα κεφάλαια πλέον -η οικονομία μας είναι οικονομία συσσώρευσης πλέον στον ιδιωτικό τομέα- που αυτά τα κεφάλαια είναι πολύ μεγαλύτερα -αν όχι σε όλες τις περιπτώσεις, στις πλείστες περιπτώσεις- από τα κεφάλαια που το κράτος είναι σε θέση να διαθέσει. Η οικονομική ανάπτυξη ενός τόπου, μιας οικονομίας γενικά, δεν είναι υπόθεση των κρατικών κεφαλαίων μόνο· είναι υπόθεση όλων των κεφαλαίων. Και το θέμα το ζητούμενο είναι ο προγραμματισμός και η διοχέτευση των κεφαλαίων είτε κρατικών είτε ιδιωτικών στους τομείς που το κράτος ιεραρχεί ως πρωτεύοντες ή ως αναγκαίους στη συγκεκριμένη, στη δεδομένη στιγμή, για την ανάπτυξη της οικονομίας.

Το ιδιωτικό κεφάλαιο ασφαλώς δεν κινείται με αυτούς τους όρους. Το ιδιωτικό κεφάλαιο κινείται πρώτιστα με βάση το άμεσο και το μέγιστο κέρδος και επιλέγει το εμπόριο και επιλέγει τις δουλειές του αέρα και επιλέγει τα McDonald's και επιλέγει τις Coca Cola και δεν ξέρω κι εγώ τι. Είναι οικονομική ανάπτυξη αυτά τα πράγματα; Υπό μία έννοια μπορεί κανείς να πει ναι, διότι ανοίγουν θέσεις εργασίας. Δεν είναι όμως ανάπτυξη η οποία υπηρετεί τους στόχους και τις ανάγκες μιας κοινωνίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Με αυτή τη μέθοδο, της επένδυσης ιδιωτικών κεφαλαίων σε τομείς όπου το κράτος έχει ανάγκη ανάπτυξης, τα ιδιωτικά κεφάλαια διοχετεύονται πλέον εκεί όπου το κράτος τα χρειάζεται, εκεί όπου ιεραρχεί το κράτος τις ανάγκες του ως πρωτεύουσες. Και είναι υπό αυτό το πρίσμα και είναι με αυτή τη φιλοσοφία που πλείστες όσες κυβερνήσεις -και σοσιαλιστικές, σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις- έχουν υιοθετήσει αυτή τη μέθοδο,

κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και παρουσιάζεται το φαινόμενο, το οποίο ηχεί ολίγον οξύμωρο, να υιοθετούνται μέθοδοι τέτοιες, δηλαδή στρατηγικών επενδυτών, τόσο από συντηρητικά κόμματα και καθεστώτα όσο και από σοσιαλδημοκρατικά καθεστώτα -υπάρχει διαφορά και θα την αναλύσουμε στο τέλος. Εκείνο το οποίο έχει σημασία, όμως, είναι ότι υπάρχει μία συγκυρία αυτή τη στιγμή τόσο για τα συντηρητικά όσο και για τα σοσιαλιστικά καθεστώτα ή κυβερνήσεις για τη διοχέτευση κεφαλαίων εκεί όπου το κράτος και η οικονομία του τόπου τα έχουν ανάγκη. Αυτό, λοιπόν, είναι το πρώτο, το οποίο, νομίζω, οφείλουμε να καταγράψουμε.

Υπάρχει ένα δεύτερο πλεονέκτημα, αν και εφόσον -και πιστεύω ότι έτσι θα γίνει- γίνει η απόδοση του έργου αυτού με διεθνείς προσφορές: Το πιθανότερο είναι ότι το έργο θα το αναλάβει κάποια μεγάλη ξένη εταιρεία ή κάποια κοινοπραξία κάποιων ή κάποιας ξένης εταιρείας με κάποιες κυπριακές, οπότε συνεπακόλουθα θα υπάρξει εισροή σημαντικού κεφαλαίου στην Κύπρο. Και αυτό είναι επίσης κάτι το οποίο επιζητεί η οικονομία μας αυτή τη στιγμή, είναι κάτι που το χρειάζεται η οικονομία μας αυτή τη στιγμή.

Το τρίτο το οποίο πρέπει να αναφέρουμε είναι ότι με τη διάθεση αυτών των ιδιωτικών κεφαλαίων, τα οποία στην περίπτωση των αεροδρομίων, σύμφωνα με τους υπολογισμούς που μας παρουσιάστηκαν, θα ανέλθουν σε £200 εκατομμύρια, γίνεται εξοικονόμηση αντίστοιχων κεφαλαίων του κρατικού τομέα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς: Είτε για έργα ανάπτυξης τα οποία δε θα αναλάμβανε ο ιδιωτικός τομέας είτε, προπάντων, για σκοπούς κοινωνικών παροχών, για διεύρυνση του κοινωνικού κράτους, και για μας αυτό είναι ένα από τα κύρια και από τα πρώτιστα ζητούμενα. Προτιμούμε, δηλαδή, αν μπορούν να γίνουν τα αεροδρόμια, αν μπορούν να γίνουν οι δρόμοι, αν μπορούν να γίνουν τέτοια έργα αναπτυξιακά από το ιδιωτικό κεφάλαιο, να γίνονται από αυτό με όρους που θα αναλύσουμε και το κράτος να

κάμει νοσοκομεία, να κάμει σχολεία, να διαθέσει κεφάλαια για σκοπούς κοινωνικής ανάπτυξης και κοινωνικής πολιτικής.

Το τέταρτο θέμα - γιατί είναι πολλά τα ζητήματα και πρέπει να τα αναφέρουμε όλα: Έχουμε όλοι εμπειρία για το πόσο χρόνο παίρνουν τα έργα που εκτελεί το δημόσιο -και αναφέρομαι κυρίως στα μεγάλα έργα- και για το πόσο κόστος τελικά έχουν. Όλοι γνωρίζουμε ότι έργα τα οποία είχαν προγραμματιστεί να τελειώσουν σε τρία χρόνια έκαναν έξι και επτά χρόνια να τελειώσουν και όλοι γνωρίζουμε ότι έργα τα οποία προϋπολογίστηκαν σε £10 εκατομμύρια, φέρ' ειπείν, κόστισαν μέχρι και £30 εκατομμύρια στο τέλος της ημέρας. Έχουμε, δηλαδή, απώλεια κεφαλαίων εξαιτίας κακής οργάνωσης του κρατικού τομέα, καθυστερήσεων, διαδικασιών οι οποίες είναι πάρα πολύ χρονοβόρες και ούτω καθεξής. Αλλά έχουμε και μία άλλη απώλεια: Έχουμε απώλεια από το όφελος, το οποίο αντί να έχουμε στα τρία χρόνια, το παίρνουμε στα έξι χρόνια ή στα επτά χρόνια. Και αυτό το όφελος είναι όφελος της οικονομίας· δεν είναι μόνο όφελος του επιχειρηματία.

Πέμπτον, ένα άλλο πρόβλημα, το οποίο μόνιμα, πιστεύω, απασχολεί, και ιδιαίτερα το Υπουργείο των Έργων, είναι το θέμα των κακοτεχνιών. Δεν ξέρω αν υπάρχει περίπτωση μέχρι σήμερα έργου το οποίο να έχει εκτελεστεί και να μην έχει παρουσιάσει κακοτεχνίες και προβλήματα τα οποία ταλανίζουν όσους χρησιμοποιούν αυτό το κτίριο μετέπειτα -αλλά εγώ δεν έχω υπόψη μου, εν πάση περιπτώσει, τέτοια περίπτωση. Παντού υπάρχουν οι κακοτεχνίες, παντού υπάρχει η διαρκής αντιπαράθεση του εργολάβου με τον ιδιοκτήτη, με το κράτος, και παντού προσπαθεί ο εργολάβος να ξεγελάσει τον ιδιοκτήτη, για να κερδίσει όσο το δυνατό περισσότερο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της χρησιμοποίησής αυτής της μεθόδου τέτοια φαινόμενα θα ελαχιστοποιηθούν ή και θα εκλείψουν, γιατί είναι ο εργολάβος που θα διαχειρίζεται και που θα χρησιμοποιήσει πλέον το συγκεκριμένο έργο και έτσι του συμφέρει να είναι σε

καλή κατάσταση, να είναι λειτουργικό και να αποδίδει· δεν του συμφέρει να το κάνει εικη και ως έτυχε και να έχει στη συνέχεια προβλήματα με τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.

Απ' εκεί και πέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών έχουμε και άλλες έγνοιες και είναι εδώ που αρχίζει η διαφορά μας με τους συντηρητικούς. Οι συντηρητικοί με πρότυπο την κ. Μάργκαρετ Θάτσερ, στην προσπάθειά τους να εφαρμόσουν τέτοιου είδους τακτικές ανάπτυξης, επέλεξαν την ιδιωτικοποίηση με την έννοια του ξεπουλήματος της κρατικής περιουσίας, της κρατικής ιδιοκτησίας, σε ιδιώτη. Και είχαμε τα γνωστά παρατράγουδα, τουλάχιστον στην Αγγλία, και με τους σιδηροδρόμους με τα πολύνεκρα δυστυχήματα και με το νερό των συμβουλίων υδατοπρομηθείας, τα οποία τελικά έγιναν ιδιωτικά, και με άλλους τομείς.

Βέβαια, θέλω να κάνω καθαρό ότι για μας το θέμα της διατήρησης της κρατικής ιδιοκτησίας δεν είναι εκ των ων ουκ άνευ, δηλαδή όρος απαραίτητος για οποιαδήποτε απόφασή μας. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ολίγη ή καθόλου σημασία δεν έχει το αν το κράτος είναι ή δεν είναι ιδιοκτήτης, και αναφέρομαι στην περίπτωση των ξενοδοχείων, παραδείγματος χάριν. Τι σημασία έχει αν το ξενοδοχείο "Χίλτον" ή άλλο ξενοδοχείο ή άλλα ξενοδοχεία είναι ιδιοκτησία του κράτους ή είναι ιδιοκτησία ιδιώτη; Για μας δεν κάνει καμία διαφορά. Και θέλω να πω ότι δεν είναι μόνο αυτό το παράδειγμα· υπάρχουν και άλλα παραδείγματα. Όμως, για την ώρα τουλάχιστον και με τα δεδομένα τα οποία υπάρχουν σήμερα μπροστά μας, θεωρούμε ότι ούτε τα αεροδρόμια ούτε τα λιμάνια ούτε και ορισμένοι άλλοι τομείς είναι δυνατό τώρα να ιδιωτικοποιηθούν με την έννοια ότι η ιδιοκτησία τους θα εκχωρηθεί, θα ξεπουληθούν, δηλαδή, στον ιδιωτικό τομέα. Και ήταν έγνοια μας -και όχι μόνο εμάς, πρέπει να πω, αλλά όλης της Βουλής- να διασφαλιστεί ότι η ιδιοκτησία τους παραμένει στο κράτος.

Με τη μέθοδο BOT αυτό διασφαλίζεται. Η μέθοδος αυτή τι σημαίνει; Σημαίνει ότι

κάποιος επενδύει, αναλαμβάνει να χτίσει, να διαχειριστεί για ορισμένη χρονική περίοδο και μετά να μεταβιβάσει, να επιστρέψει πίσω στο κράτος όχι απλώς την ιδιοκτησία, η οποία ούτως ή άλλως θα είναι του κράτους, αλλά και τη διαχείριση. Διατηρείται, δηλαδή, η ιδιοκτησία στα χέρια του κράτους. Και επιλέξαμε αυτή τη μέθοδο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και για έναν άλλο λόγο - μιλώ για όσους δεν είναι στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων: Τα αεροδρόμια πρέπει να αναπτυχθούν και σίγουρα μετά από είκοσι χρόνια θα πρέπει να ξανααναπτυχθούν. Εάν τώρα δημιουργούσαμε εταιρεία με μέτοχο ιδιώτη και το κράτος και μετά από είκοσι χρόνια θα έπρεπε να ξανακάνουμε το ίδιο, θα ήταν προβλεπτό, νομίζω, μαθηματικά ότι μέσα σε κάποιο χρονικό διάστημα είκοσι, σαράντα, πενήντα χρόνων αυτές οι ιδιοκτησίες τελικά θα περιέρχονταν στα χέρια των ιδιωτών. Εμείς, τουλάχιστον τώρα, με τα δεδομένα τα οικονομικά, τα κοινωνικά, τα ιστορικά είμαστε εναντίον αυτής της εξέλιξης. Θεωρούμε ότι αυτά τα έργα, τα αεροδρόμια, τα λιμάνια και άλλα, πρέπει να παραμείνουν στην ιδιοκτησία του κράτους και, επαναλαμβάνω, τούτο διασφαλίζεται με τη συγκεκριμένη μέθοδο την οποία έχουμε επιλέξει.

Παραπέρα, ακούονται διάφορα, ότι θα κερδίζουν πάρα πολλά αυτοί που θα αναλάβουν τη διαχείριση του αεροδρομίου, και αυτό είναι αλήθεια. Πιθανότατα θα κερδίζουν πάρα πολλά. Αν θα κερδίζουν πάρα πολλά, είναι γιατί έχουν τεχνογνωσία την οποία το κράτος δεν έχει και είναι κράτος ηλικίας σαράντα ενός ετών· δεν είναι νήπιο! Ή διότι, αν θέλετε, έχουν επιχειρηματικότητα την οποία σίγουρα το κράτος δεν έχει και όχι σαράντα ενός ετών, αλλά και τετρακοσίων ενός ετών να ήταν, δε θα είχε επιχειρηματικότητα το κράτος, βεβαίως! Αν μπορούν να δημιουργήσουν, δηλαδή, κέρδη επιπρόσθετα αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας και τις μεθόδους και την τεχνογνωσία και την επιχειρηματικότητά τους με νέες εργασίες, με νέα προϊόντα, τα οποία θα διαθέσουν και θα πουλήσουν, να το κάνουν και να κερδίσουν και χαλάλι τους!

Αλλά θέλω να τονίσω ότι και το κράτος θα μετέχει αυτών των κερδών, διότι στη συμφωνία αυτή το κράτος θα έχει μερίδιο και το θέμα είναι σε τι ποσοστό θα έχει μερίδιο το κράτος.

Παραπέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα βασικότατο θέμα το οποίο μας απασχόλησε είναι τι γίνεται με τους εργαζόμενους. Γνωρίζουμε ότι η μέθοδος αυτή... όχι ακριβώς αυτή αλλά γενικά οι ιδιωτικοποιήσεις έχουν δημιουργήσει μία κατάσταση ανεργίας στην Ευρώπη. Με την εφαρμογή των ιδιωτικοποιήσεων έχουν εφαρμοστεί και νέες μέθοδοι οργάνωσης και έχει αυξηθεί η παραγωγικότητα και πολύς κόσμος -δε μιλώ συγκεκριμένα για αεροδρόμια, όπου τα δεδομένα είναι διαφορετικά- έχει χάσει τις δουλειές του, με αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή Ένωση να έχει ένα ποσοστό ανεργίας σήμερα της τάξης του 10% έως 12% περίπου κατά μέσο όρο. Δε θα δεχόμαστε εν ουδεμιά περιπτώσει να εφαρμοστεί μια όποια μέθοδος η οποία θα θυματοποιούσε τους εργαζομένους και ήταν όρος απαράβατος που ετέθη ευθύς εξαρχής -και θέλω να τονίσω ότι δεν είναι από εμάς μόνο που ετέθη, ετέθη από όλους -ότι τα κεκτημένα δικαιώματα των εργαζομένων θα διασφαλιστούν και θα κατοχυρωθούν πλήρως. Και εδόθη η συγκατάθεσή μας μόνο από τη στιγμή που η κυβέρνηση ρητά και κατηγορηματικά δεσμεύτηκε ότι ναι, μέσα από τη συμφωνία που θα γίνει με τον επενδυτή αυτά τα συμφέροντα θα είναι κατοχυρωμένα πλήρως.

Αν μιλούμε για προσλήψεις που θα γίνουν μεταγενέστερα... διότι, αν τα πράγματα πάνε ομαλά και τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου έχουν ημερομηνία λήξεως σύντομα και επιστρέψουμε στις παλιές καλές μέρες των αερομεταφορών και του τουρισμού και αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο και ο τουρισμός μας και τα αεροδρόμιά μας, η πρόβλεψη είναι ότι θα έχουμε ραγδαία αύξηση των εργαζομένων στους αερολιμένες της Λάρνακας και της Πάφου και νομίζω ότι υπό τις συνθήκες τις ομαλές αυτό είναι που θα συμβεί.

Αν οι εργαζόμενοι, παρ' όλο που θα έχουν ακριβώς τα ίδια δικαιώματα, θα διατηρήσουν τα κεκτημένα δικαιώματά τους, δεν επιθυμούν να συνεχίσουν να εργάζονται κάτω από ένα καθεστώς το οποίο δε θα είναι καθεστώς κυβερνητικού εργάτη ή κυβερνητικού υπαλλήλου, θα έχουν δικαίωμα επιλογής, όπως αναφέρεται και στην έκθεση, είτε για αποζημίωση συμφωνημένη είτε για μεταφορά τους, μετάθεσή τους, σε άλλη κυβερνητική υπηρεσία. Υπάρχει πλήρης κατοχύρωση των εργαζομένων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Μας ενδιέφερε επίσης το θέμα του ελέγχου, της ασφάλειας, της υγείας, της αστυνόμευσης και όσων αναφέρονται στην έκθεση. Υπάρχει από την κυβέρνηση η δέσμευση ότι ναι, αυτά θα είναι στους όρους που θα επιβληθούν στον επενδυτή, όπως και το θέμα της μη μονοπωλιακής εκμετάλλευσης του αεροδρομίου, διότι, αν θα είναι ένας ο επενδυτής και δε θα είναι δύο -και προτιμούμε να είναι δύο- τότε δε θα υπάρχει ανταγωνισμός και θα επιβάλλει όποια τέλη θέλει. Και εδώ είναι που το κράτος οφείλει - και το έχει αποδεχθεί- να παίξει ρόλο ρυθμιστή είτε το ίδιο είτε με κάποιο όργανό του για τα θέματα των αεροδρομίων και για τα θέματα των τελών. Βεβαίως, ψηφίσαμε ήδη μία νομοθεσία και κανονισμούς για τα τέλη μέχρι το έτος 2010, αν δεν με απατά η μνήμη μου, και αυτό είναι μία ένδειξη του ότι θα ελέγχεται το θέμα των τελών και θα τελεί διαρκώς υπό τον έλεγχο του κράτος. Μας ενδιαφέρει επίσης τα κτίρια, οι εγκαταστάσεις να συντηρούνται, έτσι ώστε στο τέλος της περιόδου που θα τα εκμεταλλεύεται ο στρατηγικός επενδυτής να είναι σε λειτουργική κατάσταση και να μην παραλάβει το κράτος αχούρια· να παραλάβει λειτουργήσιμα αεροδρόμια. Και αυτό μας δόθηκε διαβεβαίωση ότι θα διαφυλαχθεί στη συμφωνία που θα γίνει και βεβαίως διαφυλάσσεται και το ότι η διαχείριση θα επιστραφεί στο κράτος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά είναι ωραία, αλλά θέλω να τονίσω και την άλλη πλευρά της σελήνης, την ολίγον αθέατη ή την υποπτευομένη άλλη πλευρά της

σελήνης. Και η αθέατη πλευρά της σελήνης είναι κατά πόσο οι όροι πέραν αυτών που έχω αναφέρει θα είναι όροι που όντως θα είναι δίκαιοι για το κράτος ή θα είναι όροι που θα αποτελούν εύνοια για τον οποιοδήποτε ιδιώτη επενδυτή. Δεν είναι θέμα εμπιστοσύνης ή μη εμπιστοσύνης προς τη συγκεκριμένη κυβέρνηση· είναι θέμα ελέγχου από εμάς, από την εξουσία τη δική μας, της άλλης εξουσίας, της εκτελεστικής. Και είναι και αυτός όρος ο οποίος έχει μπει στον υπουργό, ότι το κείμενο της συμφωνίας, πριν οδηγηθεί προς υπογραφή, πριν ο επενδυτής το υπογράψει και το αποδεχτεί, θα περάσει -και έδωσε διαβεβαίωση κυρίου ο κύριος υπουργός- από τη Βουλή. Τονίζω ότι συνταγματικά δεν έχουμε το δικαίωμα να ανατρέψουμε καταστάσεις. Συνταγματικά. Αλλά, αν εκλείψει τελείως η εμπιστοσύνη και αν ο λόγος κυρίου πάψει να είναι λόγος κυρίου, αυτό είναι μια άλλη υπόθεση· είναι πολιτική υπόθεση, που θα την κρίνει ο λαός. Και έχει σημασία εδώ, από αυτό το επίσημο βήμα, να μάθει ο λαός ότι υπάρχει αυτή η συμφωνία κυρίων. Διαβεβαίωσε ο υπουργός ότι θα περάσουν από τη Βουλή και ότι θα ακούσει τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις της Βουλής και ότι δε θα κάνει αντίθετα με αυτά που η Βουλή θα παρατηρήσει και θα εισηγηθεί.

Υπό αυτά τα δεδομένα, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, και εφόσον έχει απορριφθεί η πρότασή μας για αναβολή, η οποία εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι είναι η πλέον νούσιμη, εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ, αλλά τονίζω ότι θεωρούμε πως η αναβολή της έναρξης ισχύος της νομοθεσίας που θα ψηφιστεί είναι αναγκαία, διότι αυτό το οποίο επιδιώκαμε εμείς ζητώντας αναβολή της ψήφισης σε ένα βαθμό εξυπηρετείται με την πρόταση του κ. Πιττοκοπίτη. Γι' αυτό ναι, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως τροποποιείται με την πρόταση του κ. Πιττοκοπίτη, ώστε η ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου να είναι η 1η Μαρτίου του 2002.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή είμαστε κι εμείς λίγο νούσιμοι και ικανοποιούμαι που ο κ. Θεοδώρου έκαμε αναφορά ότι η πρότασή μας μερικώς ικανοποιεί...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είσαστε μερικώς νούσιμοι δηλαδή!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...εγώ θα πω ότι η δική μας πρόταση είναι πιο αποτελεσματική από τη δική σας. Γιατί εμείς λέμε ότι «εγκριθεί, δεν εγκριθεί ο νόμος σήμερα», δε θα έχει ισχύ, παρά μέχρι την 1η του Μάρτη, ενώ, αν απλώς αναβληθεί, μπορεί να επανέλθει σε ένα μήνα, σε δύο μήνες, σε τρεις μήνες, με όλα τα παρεπόμενα που θα μεσολαβήσουν στο μεταξύ από τους ενδιαφερομένους και από αυτούς που φαίνεται να έχουν έντονες απόψεις για όλο το θέμα.

Πρώτα απ' όλα να ξεκαθαρίσουμε για ποιο πράγμα είναι που μιλούμε. Εδώ μιλούμε για ένα δυνητικό νόμο. Ένα νόμο που θα δώσει στην κυβέρνηση το δικαίωμα να διερευνήσει το ενδεχόμενο να ενοικιάσει, να μισθώσει, να εκχωρήσει την κατασκευή και τη διεύθυνση των αεροδρομίων στην Κύπρο. Δεν μπορεί σήμερα η κυβέρνηση να ζητήσει προσφορές, γιατί θα είναι πράξη καθ' υπέρβασιν εξουσίας. Από την ώρα που θα ζητήσει ενδιαφέρον -όχι προσφορές- από ενδιαφερόμενους κατά πόσο δέχονται να αναλάβουν αυτό το έργο, είναι φυσικό ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν μπορούν να υποστούν τη σοβαρή δαπάνη. Και μιλώ δαπάνη £2 εκατομμυρίων ή £3 εκατομμυρίων για κάποιον να κάμει τη μελέτη, χωρίς να ξέρει αν τελικά η Βουλή, αν τελικά η κυβέρνηση θα έχει τη νομική ευχέρεια να τα ζητήσει.

Επομένως, εγώ πιστεύω ότι είναι επείγουσα. Και αυτός είναι ο λόγος που δεν έχουμε δεχτεί την εισήγηση του ΚΙΣΟΣ για αναβολή, γιατί δεν μπορεί να κινηθεί η κυβέρνηση. Δεν μπορεί ακόμα να συντάξει τους όρους του συμβολαίου, γιατί το συμβόλαιο πρέπει ρητώς να καθορίζει σ' αυτόν που θα θελήσει να επενδύσει κατά πόσο θα πρόκειται για μίσθωση με επιστροφή των κτιρίων, των εγκαταστάσεων γενικά ή απλώς θα πρόκειται μόνο για παραχώρηση άδειας να διαχειρίζεται τον αερολιμένα. Αυτός είναι ο λόγος που δεν έχουμε δεχτεί να αναβληθεί, γιατί λέμε εμείς από την ημέρα που η Βουλή θα δώσει αυτή την ευχέρεια ή θα δώσει ένδειξη νομικά δεσμευτική ότι στον κατάλληλο χρόνο θα έχει αυτή την ευχέρεια το κράτος, δηλαδή το Μάρτη, χρειάζονται, εμείς λογαριάζουμε, τρεις μήνες για τη διατύπωση των όρων των προσφορών. Γιατί μπροστά μας τώρα δεν έχουμε όρους των προσφορών. Έχουμε μόνο το έγγραφο που έχει εκδώσει η κυβέρνηση που λέει -έγγραφο, πολυσέλιδο βεβαίως, περιγραφικό- το ποια είναι τα πλαίσια στα οποία θα διακινηθούν οι προσφορές. Και νομίζω ότι πολλές από τις ενστάσεις που έχουν εγερθεί από διάφορους οφείλονται στο ότι δεν έχουν εκτιμήσει σωστά το τι περιέχεται σ' αυτό το ενημερωτικό έγγραφο. Βεβαίως, αν η κυβέρνηση είχε το νόμο που την εξουσιοδοτεί να ζητήσει προσφορές, όλοι μας θα μπορούσαμε να κρίνουμε καλύτερα γιατί εξ ανάγκης αυτό το έγγραφο έχει γενικότητες που επιδέχονται πολλών ερμηνειών και παρεξηγήσεων. Άρα, εγώ πιστεύω ότι είναι επείγουσα η έγκριση του νομοσχεδίου ή στο κάτω-κάτω απόρριψή του, για να ξέρει η κυβέρνηση ότι πρέπει να βρει άλλες μεθόδους για να λύσει τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει.

Και για να δούμε τη συζήτηση μέσα στα σωστά της πλαίσια, ας πούμε τα γεγονότα που είναι αδιαμφισβήτητα. Η Κύπρος χρειάζεται είτε κατασκευή νέων αεροδρομίων είτε επανακατασκευή των υφιστάμενων είτε αναβάθμιση των υφιστάμενων αεροδρομίων. Σήμερα έχουμε έναν αριθμό επισκεπτών που επισκέπτονται την Κύπρο, δύο

εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες, νομίζω, έχουμε δήλωση από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού που λέει ότι εφικτός στόχος είναι η αύξηση κατά 10% το χρόνο, χωρίς να έχει μελετήσει κανένας ποια είναι η χρυσή τομή του ποιους αριθμούς τουριστών μπορεί να δεχτεί η Κύπρος και να είναι οικονομικό για την Κύπρο, γιατί εγώ πιστεύω πέραν ορισμένου αριθμού δεν είναι οικονομικό για την Κύπρο. Αν είναι 10% κάθε χρόνο, δεν ξέρω πόσα εκατομμύρια μπορεί να δεχτεί η Κύπρος. Είκοσι εκατομμύρια; Τριάντα εκατομμύρια τουρίστες; Εν πάση περιπτώσει. Σίγουρα όμως ένας προβλεπτός αριθμός τουριστών είναι, όπως γράφει και το ενημερωτικό δελτίο, εννιά εκατομμύρια μέχρι τη δεύτερη φάση με ανώτατο όριο αυτών των εγκαταστάσεων δώδεκα εκατομμυρίων τουριστών. Αυτό είναι αδιαμφισβήτητο. Η δημιουργία εγκαταστάσεων τέτοιου είδους σήμερα υπολογίζεται, ή μάλλον την ημερομηνία που έγινε η εκτίμηση, να στοιχίζει £191 εκατομμύρια. Εγώ θα χρησιμοποιώ τον όρο £200 εκατομμύρια, για να είναι στρογγυλός ο αριθμός. Είμαι βέβαιος ότι θα υπερβεί και τα £200 εκατομμύρια. Αν πάρουμε παράδειγμα το νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας που ήταν £38 εκατομμύρια -και λυπούμαι που θα το αναφέρω- στη συζήτηση του θέματος γι' αυτό τον άσπρο ελέφαντα που χτίζουμε, είπα εγώ ότι θα πάει £52 εκατομμύρια. Και εσείς, η κυβέρνηση δηλαδή, όχι εσείς, είπατε «όχι αποκλείεται». Ε, εμένα η εκτίμησή μου τώρα αναθεωρείται ότι θα πάει £80 εκατομμύρια μέχρι να τελειώσει! Άρα και τούτο θα πάει περισσότερο. Όμως, αν λογαριάσουμε ότι τα £200 εκατομμύρια είναι το ελάχιστο ποσό που χρειάζεται, ένα άλλο αδιαμφισβήτητο γεγονός λέει ότι η κυβέρνηση δε διαθέτει αυτά τα λεφτά. Αυτό το δήλωσε ο υπουργός, αναφέρεται στην έκθεση που διάβασε ο πρόεδρος της επιτροπής, ότι δηλαδή η κυβέρνηση αδυνατεί να διαθέσει αυτό το κονδύλι. Εγώ δε θα συζητήσω τώρα αν η διάθεση αυτού του κονδυλίου με δανεισμό ή με άλλο τρόπο επηρεάζει ή όχι τους δείχτες του Μάαστριχτ. Το λέω αυτό γιατί έχω μια απέχθεια το καθετί να το αποδίδουμε στις υποχρεώσεις μας προς την Ευρώπη. Και

αν ακόμα ήταν δυνατό να εξασφαλίσει αυτά τα £200 εκατομμύρια η κυβέρνηση με δανεισμό ή άλλως πως, σημαίνει ότι αυτά τα λεφτά θα αφαιρεθούν από άλλα έργα. Θα αποκοπούν οι δυνατότητες της κυβέρνησης να διαθέσει αυτό το κονδύλι για έργα σαν αυτά που ανέφερε προηγουμένως ο κ. Θεοδώρου και συμφωνώ, έργα προνοίας, νοσοκομεία, σχολεία, επενδύσεις σε άλλα κοινωνικά μέτρα που είναι απαραίτητα και τα οποία δεν μπορούν να γίνουν με άλλο τρόπο, ενώ αυτή η επένδυση μπορεί να γίνει. Η κεφαλαιουχική δαπάνη δηλαδή των £191 εκατομμυρίων, όπως και αν εφαρμοστεί, είτε προσκρούει στο ύψος του δανεισμού της κυβέρνησης που επηρεάζει τους δείκτες του Μάαστριχτ είτε σημαίνει αφαίρεση σταδιακά, αν θα διαρκέσει τρία ή τέσσερα χρόνια η κατασκευή τους, περίπου £50 εκατομμύρια το χρόνο από τους διαθέσιμους πόρους της κυβέρνησης για άλλα έργα.

Πρόσθετα, θέλω να πω ότι η κυβέρνηση πρέπει, όταν αποφασίζει για τέτοια απόφαση, να πει: «Τι άλλο θα περικόψω για να κάμω αυτό το έργο υποδομής;» Αν δεχόμαστε ως δεδομένο και ασυζητήτο ότι, για να διευκολυνθεί ο οικονομικός πνεύμονας της Κύπρου, που είναι ο τουρισμός, χρειαζόμαστε αεροδρόμιο που μπορεί να δέχεται στα προσεχή δυο, τρία χρόνια, πέντε, έξι, επτά, οκτώ εννιά μέχρι δώδεκα εκατομμύρια τουρίστες, πρέπει να ξέρει ότι, ιεραρχώντας τις προτεραιότητες, θα δώσει αυτές τις επενδύσεις σε αυτό τον τομέα αλλά να περικόψει άλλες, εκτός αν θα δανειστεί.

Θέλω να πάω από την αρχή, γιατί αυτή είναι μια άποψη που αναφέρεται στην έκθεση από της πλευράς του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Σίγουρα το BOT δεν είναι η επιθυμητή μορφή για την ανακαίνιση, αναβάθμιση, επανακατασκευή, αν θέλετε, αεροδρομίων. Μακάρι η κυβέρνηση να μπορούσε να εξεύρει αυτούς τους πόρους από κάπου αλλού. Εγώ θεωρώ ότι είναι δεδομένο ότι δεν μπορεί ή για να μπορέσει θα περικόψει άλλα έργα κοινωνικής μορφής που είναι πολύ πιο σημαντικά. Και μεταξύ των δυο επιλογών, ναι, ας δεχτούμε αυτή την παραχώρηση που δεν είναι ούτε πρωτοφανής,

ούτε νέα, αλλά πάνω απ' όλα θα πω ότι βασίζεται πάνω σε μια αρχή πολιτικής που έχει το Δημοκρατικό Κόμμα. Η πηγή, για να βρει τα χρήματα η κυβέρνηση χωρίς να περικόψει άλλα, είναι να πωλήσει κρατική περιουσία ή για να χρησιμοποιήσω τη λέξη που διαβάζουμε στα πανό της διαμαρτυρίας, να ξεπουλήσει. Μα, αν θέλει να ξεπουλήσει, ας ξεπουλήσει όχι τα αεροδρόμια. Ας ξεπουλήσει τα δάση, ας ξεπουλήσει τις αρχαιότητες, ας ξεπουλήσει όποιες άλλες κρατικές επενδύσεις έχει.

Επομένως, εμείς θέτουμε μια αρχή ότι δε θα υποστηρίξουμε ξεπούλημα κρατικής περιουσίας. Δε δεχόμαστε. Δε δεχόμαστε τις ιδιωτικοποιήσεις και την αποξένωση κρατικής περιουσίας, ιδιαίτερα άμα ληφθεί υπόψη ότι η κρατική επέμβαση μέσα στην οικονομική δραστηριότητα στην Κύπρο είναι 12,5% με έναν τρόπο υπολογισμού ή 18% με έναν άλλο. Εμείς δε δεχόμαστε να ξεπουληθεί ούτε ένα κομμάτι αυτής της περιουσίας. Δε δεχόμαστε δηλαδή και δε θα συγκατανεύσουμε σε αποξένωση κρατικής περιουσίας ή σε ιδιωτικοποιήσεις, όπως λέγονται, οι οποίες είναι δυνατό να οδηγήσουν σε αποξένωση κρατικής περιουσίας.

Τουλάχιστον όσον με αφορά εμένα, από την αρχή και αφού μελέτησα όλα τα έγγραφα που μπορούσα να μελετήσω, δεν είχα καμιά αμφιβολία, μα καμιά αμφιβολία ότι αυτή η μέθοδος είναι η σωστή και έπρεπε να ακολουθηθεί. Μόνο για μια στιγμή είχα κλονισθεί, όταν άκουα τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να λέει ότι αυτή είναι η απαρχή του εκσυγχρονισμού και των ιδιωτικοποιήσεων στην Κύπρο. Ο μόνος λόγος, η μόνη βάση, ο μόνος τρόπος που μπορεί να μας καταστήσει εμάς αντίθετους με αυτή την πρόταση είναι αν έτσι το ερμηνεύει η κυβέρνηση, ότι δηλαδή είναι η απαρχή, ότι είναι το πρώτο παράδειγμα άλλων ιδιωτικοποιήσεων που θα ακολουθήσουν. Εμείς δε θα συμφωνήσουμε. Με όση δύναμη έχουμε, και όπως και αν το κάνουμε, οι ψήφοι που θα δώσει το ΔΗΚΟ θα αποφασίσουν την πορεία αυτής της πρότασης. Άλλωστε, επειδή τόσο συχνά γίνεται επίκληση της Ευρώπης, η Ευρώπη δε μας ζητά τέτοια πράγματα, δε

μας ζητά ιδιωτικοποιήσεις, δε μας ζητά αποξένωση κρατικής περιουσίας. Το μόνο που μας ζητά είναι φιλελευθεροποίηση και κατάργηση των κρατικών μονοπωλίων. Και σ' αυτό, όχι τώρα, πάγια, εμείς υποστηρίζουμε ότι είναι η σωστή πολιτική, όχι επειδή το θέλει η Ευρώπη, επειδή είναι σωστή οικονομική πολιτική ανάπτυξης ενός κράτους όπως το δικό μας. Αυτή, αυτή τη φιλελευθεροποίηση, αυτή την κατάργηση των κρατικών μονοπωλίων, μέσα από τους ελέγχους που επιτρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο νόμος, ναι, αυτή θα την υποστηρίζουμε πάντοτε. Όμως σ' αυτό, είτε μετοχοποίηση λέγεται είτε ιδιωτικοποίηση λέγεται, που οδηγά σε ξεπούλημα κρατικής περιουσίας, εμείς θα είμαστε αντίθετοι. Άλλο είναι η ελευθεροποίηση της προσφοράς υπηρεσιών, άλλο είναι ο ελεύθερος συναγωνισμός, άλλο το ξεπούλημα και η εκποίηση, η αποξένωση, η πώληση κρατικής περιουσίας. Και σίγουρα ούτε η εκποίηση ούτε η αποξένωση ούτε η πώληση κρατικής περιουσίας αποτελεί εκσυγχρονισμό. Αντίθετα, εμείς λέμε ότι αποτελεί επιστροφή στα οικονομικά δεδομένα και τις θεωρίες του 1920, οπισθοδρόμηση και όχι εκσυγχρονισμό.

Επομένως, οι δυο πιθανές μορφές, για να επιτελεστεί αυτό το μεγαλεπήβολο έργο του εκσυγχρονισμού των αεροδρομίων, της επανακατασκευής, αναβάθμισης -δε θα χρησιμοποιώ κάθε φορά και τους τρεις όρους- είναι είτε από τους ίδιους πόρους είτε με BOT.

Έχω διαβάσει ένα μνημόνιο που έχει συνταχθεί από τα συνδικάτα, που έχουν επιλέξει να επισυνάψουν στο τέλος του μνημονίου τους έναν κατάλογο, νομίζω, από επτά ή δώδεκα χώρες που είχαν εφαρμόσει το BOT και, όπως λένε, σε όλες αυτές τις χώρες αποδείχτηκε ότι είναι ανεφάρμοστο και αποτυχημένο. Εγώ έχω κάνει τη δική μου έρευνα και έχω εδώ δεκατέσσερις σελίδες με χώρες και αεροδρόμια -περίπου διακόσια σαράντα τέσσερα αεροδρόμια στον κόσμο- που έχει εφαρμοστεί το BOT με επιτυχία. Και, παρακαλώ, να μου επιτραπεί να το καταθέσω, για να μη σας το διαβάζω. Είναι

δεκατέσσερις σελίδες και αναφέρονται, σε καθεμιά σελίδα, περίπου είκοσι ή τριάντα αεροδρόμια που έχουν εφαρμόσει το BOT με επιτυχία, επαναλαμβάνω. Και, για να μη λεχθεί ότι είναι χώρες είτε υποανάπτυκτες είτε τριτοκοσμικές, να πω ότι μεταξύ άλλων είναι ο Καναδάς, η Νότιος Αφρική, η Γαλλία, η Αυστρία, η Ιταλία, η Αγγλία, η Ιρλανδία, η Ελβετία. Και, βεβαίως, μπορεί να μη μας φτάνουν εμάς στην ανάπτυξη, αλλά, νομίζω, είναι εντυπωσιακός ο κατάλογος χωρών.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Τ. Παπαδόπουλος καταθέτει στη γραμματεία το εν λόγω έγγραφο.)

Δεν είναι εύκολο για κάποιον να κάνει σύγκριση με το BOT γενικά και αόριστα και να λέει «στην Ελλάδα απέτυχε το αεροδρόμιο στα Σπάτα», για παράδειγμα· αν απέτυχε, δεν ξέρω· στην Κύπρο πέτυχε. Εξαρτάται από τους όρους, εξαρτάται από τις πρόνοιες, εξαρτάται από τις εξουσίες που δίνονται σ' αυτόν που προσφέρει το BOT· θα τον λέω προμηθευτή, για να μην αναγκάζομαι να...

Σίγουρα, πολλές χώρες που έχουν εφαρμόσει συστήματα BOT έχουν αποτύχει. Έχουν αποτύχει, γιατί, είτε από έλλειψη πείρας είτε από μεγαλύτερη ανάγκη είτε για οποιουσδήποτε άλλους λόγους, επέτρεψαν μέσα στις συμφωνίες τους με το BOT να υπάρχουν αδυναμίες. Και εγώ λέω, τουλάχιστον από όσα δηλώνει η κυβέρνηση ότι είναι η πρόθεσή της, ότι εμείς έχουμε επισημάνει τις πιο σημαντικές, τουλάχιστον, απ' αυτές τις αδυναμίες και προσπαθήσαμε να τις εξοβελίσουμε. Και ελπίζω να προσπαθήσουμε να τις εξαφανίσουμε εντελώς από το συμβόλαιο το οποίο τελικά θα υπογράψουμε. Και θέλω και εγώ να επισημάνω την πολύ σημαντική επισήμανση του κ. Θεοδώρου, με μια προσθήκη, ότι, δηλαδή, το τελικό συμβόλαιο θα έρθει στη Βουλή, θα έρθει να το δει η Βουλή. Δηλαδή, ενώ δέχομαι ότι η Βουλή δεν έχει, λόγω των συνταγματικών μας περιορισμών, δικαίωμα να επέμβει στη σύναψη του συμβολαίου, ότι δεν έχει δικαίωμα να επέμβει στην άσκηση αυτής της μορφής της εκτελεστικής εξουσίας,

να θυμάται και ο κύριος υπουργός και η κυβέρνηση ότι η Βουλή έχει και συνταγματικό δικαίωμα και νομοθετικό δικαίωμα να καταργήσει το νόμο! Είναι αυτός ένας άλλος λόγος που λέμε “μέχρι την 1^η Μαρτίου”. Και, αν το συμβόλαιο -που, ελπίζω, μέχρι τότε να έρθει- δεν εναρμονισθεί προς τις γενικές αρχές που γράφει το ενημερωτικό δελτίο, που όλοι γνωρίζουμε, όλοι το διαβάσαμε, ή αν μέχρι τότε δεν έχουν αρθεί μερικές από τις αδυναμίες, που θα αναφέρω στη συνέχεια, εμείς τουλάχιστο θα εισηγηθούμε να ακυρωθεί ο νόμος. Οπότε, άμα ακυρωθεί ο νόμος, δεν μπορεί να υπογραφεί συμβόλαιο από την κυβέρνηση, δεν μπορεί να προχωρήσει το BOT· η μόνη ζημιά που θα έχει η Κύπρος θα είναι από τα έξοδα της αξιολόγησης των προσφορών και το χρόνο και την προσπάθεια του υπουργού ή των άλλων να ετοιμάσουν το BOT. Επομένως, ας μην παίρνουν αφήφιστα την απαίτηση της Βουλής να δει το συμβόλαιο.

Εγώ, προσωπικά, επί του προσχεδίου του συμβολαίου που έχω διαβάσει έχω πάρα πολλές παρατηρήσεις, που θα ήθελα να ενσωματωθούν στο τελικό συμβόλαιο. Μόνο ενδεικτικά λέω -έχει πει ο κ. Θεοδώρου προηγουμένως- ότι δε θέλουμε να μας παραδώσουν ένα αχούρι. Εγώ θέλω να μπει μέσα στο συμβόλαιο όρος ο οποίος να λέει «τρία χρόνια πριν της εκπνοής της περιόδου θα είναι υπόχρεος ο προμηθευτής να αλλάξει τον εξοπλισμό και όλα τα άλλα συναφή που χρειάζεται, για να λειτουργήσει ένα αεροδρόμιο σύμφωνα με την τελευταία λέξη του τότε επικρατούντος επιπέδου». Βεβαίως, τέτοιους όρους μπορεί να βάλω πολλούς· και άλλους. Το αποτέλεσμα θα είναι ότι θα είναι λιγότερο αμειπτικό για το κράτος, αλλά η αμοιβή, το αν είναι οικονομικό ή όχι, δεν πρέπει να λογαριάζεται από το πόσα χρήματα θα παίρνουμε ετησίως. Είναι η επένδυσή μας, η οποία τελικά θα επιστραφεί στην κυβέρνηση, στο λαό της Κύπρου.

Επειδή ακούεται πολύ συχνά το επιχείρημα: «Αυτός, κύριε, ο ξένος που θα 'ρθει θα 'ρθει, επειδή μας αγαπά; Θα 'ρθει να κερδίσει!» Ε, να κερδίσει! Με γεια του, με χαρά του! Αρκεί να έχουμε μερίδιο κι εμείς από αυτό το κέρδος. Και το μερίδιο από το

κέρδος είναι τα ετήσια οφέλη που θα πάρουμε, που μόνοι μας δεν μπορούμε να τα πάρουμε -ήδη το έχω πει, να μην επανέρχομαι- αφού δεν μπορούμε να κατασκευάσουμε τα αεροδρόμια εξ ιδίων πόρων, αλλά κυρίως την επένδυση των εγκαταστάσεων που θα μας παραδώσει. Είναι, δηλαδή, περίπου σαν έναν που λέει: «Έχω ένα πολύ πολύτιμο παραλιακό οικόπεδο, ξέρω 'γω, των £2.000.000, στη θάλασσα και, άμα το επενδύσω, θα έχω εισόδημα τόσα εκατομμύρια το χρόνο». Ε, εντάξει! Αν έβρεις τα λεφτά και αν μπορέσεις να το επενδύσεις, να 'χεις τα εκατομμύρια! Επειδή δεν τα έχεις, τι γίνεται; Κάμνεις αντιπαροχή. Αναγκαστικά, εννά δώκω το οικόπεδό μου και θα πάρω τόσο ποσοστό από την επένδυση που θα κάνει ο άλλος και αυτό έν' το κέρδος του, το οποίο είναι ανύπαρκτο, γιατί εδώ μιλούμε... Πάλι στο μνημόνιο των συντεχνιών αναφέρομαι. Λένε ότι θα έχει τόσα κέρδη το κράτος, μεγαλοποιημένα, βεβαίως, και χωρίς να λογαριάζουν τα έξοδα, £50 εκατομμύρια, λένε, το χρόνο. Μα, για να έχεις αυτό το εισόδημα, πρέπει να κατασκευάσεις το αεροδρόμιο! Άρα είναι η θεωρία "το αυγό ή η κότα;". Αν δεν κατασκευαστεί, δε θα έχεις τα £50 εκατομμύρια· θα έχεις αυτές τις στατιστικές που μας έχει δώσει το υπουργείο. Το έχουν αμφισβητήσει μερικοί, αλλά εγώ ζήτησα και ελέγχθηκε και από άλλες υπηρεσίες, όχι μόνο από το υπουργείο, που σε μία δεκαετία είχε £1.032.797.

Εάν δε γίνουν οι επενδύσεις, θα αυξηθούν απλούστατα, με τις πρόνοιες του νόμου που έχει εγκρίνει η Βουλή. Σύμφωνα με τους κανονισμούς που έχει εγκρίνει η Βουλή - περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) Κανονισμοί του 2001- έχουμε ψηφίσει για το 2002 10%, την 1^η Νοεμβρίου 2004 17% και μετά, το δύο χιλιάδες τάδε, άλλα 17%. Άρα, μετρήστε τα. Θα είναι δεκαεφτά και δεκαεφτά, τριάντα τέσσερα και δέκα, σαράντα τέσσερα, άρα τα έσοδα τόσο θα αυξηθούν. Είναι καθορισμένο. Εκτός αν αυξηθούν οι υπηρεσίες που θα προσφέρει το αεροδρόμιο σε εμπορικούς χώρους, σε καταστήματα, σε δραστηριότητες, σε όλα τα άλλα που, για να αποφέρουν εισόδημα, πρέπει να γίνουν

επενδύσεις, για τις οποίες χρήματα δεν έχουμε, για να τις κάνουμε.

Λέγεται ότι μπορεί να πληρωθεί το κόστος του αεροδρομίου των £200 εκατομμυρίων από ίδιους πόρους, από τα έσοδα, από ό,τι είναι κερδοφόρο για το αεροδρόμιο. Να σκεφτούμε τις άλλες συνθήκες. Έχει κάποια όρια, μέχρι πού μπορούμε να αυξήσουμε τα τέλη, γιατί δεν είναι αυτόνομο και αυτοτελές το αεροδρόμιο· το αεροδρόμιο συνδέεται με μια σειρά άλλων δραστηριοτήτων· με τον τουρισμό. Δικαίωμά μας είναι, Βουλή είμαστε -αυτό το δικαίωμα τουλάχιστο το έχουμε, άσχετα αν θέλει η κυβέρνηση ή όχι- να το αυξήσουμε 200%, 300%, 500%. Ποιες είναι οι επιπτώσεις πάνω στον τουρισμό; Έχουμε, επομένως, να ισορροπήσουμε μία λογική αύξηση των τελών, άρα των κερδών από το αεροδρόμιο, μαζί με τις επιπτώσεις που θα έχει ο τουρισμός, διότι δε θα το πληρώσουν οι τουρίστες· θα είναι το κόστος της διαμονής του τουρίστα στην Κύπρο, το οποίο θα επισυνάψει ο τουριστικός πράκτορας πάνω σ' αυτόν που έρχεται και, τελικά, η Κύπρος θα γίνει ένας προορισμός που θα επιβαρύνεται με το τάδε ποσοστό λόγω των αεροπορικών τελών με όλες τις άλλες επιπτώσεις. Πιστεύω ότι τα ποσοστά που έχει εγκρίνει η Βουλή είναι λογικά, κάτω από τις δικές μας συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη τα άλλα συναγωνιστικά αεροδρόμια που λειτουργούν. Βεβαίως, αν μέναμε με το £1 εκατομμύριο το χρόνο, που είναι δυνατό να κερδίζουν τα αεροδρόμια, ε, την επένδυσή μας θα την καλύπταμε μέσα σε διακόσια χρόνια.

Λένε ακόμα μερικά συνδικάτα: «Μπορούμε να βγάλουμε £50 εκατομμύρια το χρόνο». Στην έκθεση της επιτροπής οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις λένε ότι θα χάσει το κράτος έσοδα £20 εκατομμύρια. Δεν ξέρω αν είναι διαφορετικοί οι λογαριασμοί ή αν είναι τα £20 εκατομμύρια αφαιρουμένων των εξόδων· δεν ξέρω. Εγώ δέχομαι τα £20 εκατομμύρια. Με £20 εκατομμύρια εισοδήματα που θα πάρει το κράτος το χρόνο, δεν μπορεί να αποσβεστεί η δαπάνη των £200 εκατομμυρίων, γιατί στους

λογαριασμούς δε λογαριάζεται η απόσβεση ούτε είναι δυνατό να γίνει τμηματικά η κατασκευή του αεροδρομίου. Όπως είπα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τα έξοδα;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τα έξοδα, υποθέτω, είναι περιορισμένα. Λέω, υποθέτω, για να λένε £20 εκατομμύρια, σημαίνει, από τα £50 εκατομμύρια που λένε οι συντεχνίες, αφαιρούν τα έξοδα λειτουργίας. Άρα μένουν £20 εκατομμύρια καθαρό κέρδος.

Όμως, αυτό προϋποθέτει ότι το αεροδρόμιο θα γίνεται σταδιακά, για να μπορούμε να επενδύουμε τα £50 εκατομμύρια το χρόνο. Πρώτ' απ' όλα, δε θα βγουν τα £20 εκατομμύρια -δέχομαι τους αριθμούς- από τον πρώτο χρόνο, γιατί, όπως είπα, πρέπει να κτιστεί, για ν' αρχίσει να αποδίδει. Πρέπει να λειτουργήσει με νέες μεθόδους, για να αποδίδει αυτά τα £20 εκατομμύρια από νέες πηγές εισοδήματος. Επομένως, επαναλαμβάνω ότι δε θα έχουμε εισοδήματα, αν δε γίνει πρώτα επανακατασκευή. Και μπορεί να γίνει επανακατασκευή σε πενταετείς περιόδους; Θα γίνεται δηλαδή προσφορά η οποία θα λέει στον εργολάβο «θα κάνομε £50 εκατομμύρια επένδυση φέτος, £50 εκατομμύρια του χρόνου, £50 εκατομμύρια του άλλου, £50 εκατομμύρια του άλλου, £50 εκατομμύρια του άλλου, αν εγκριθεί από τη Βουλή;». Ο νόμος περί προσφορών που έχουμε δεν επιτρέπει να δώσουμε σε έναν από την αρχή £50 εκατομμύρια και μετά να τα αυξήσουμε σε άλλα £50 εκατομμύρια, μετά σε άλλα £50 εκατομμύρια. Είναι παράνομο· ό,τι έγινε με το νοσοκομείο Λευκωσίας. Απαγορεύεται η ανανέωση ή η επαύξηση της προσφοράς από χρόνο σε χρόνο· θα ζητηθούν νέες προσφορές. Σκεφτείτε να χτίζεται η αίθουσα επιβατών και η αίθουσα που θα οδηγή στην αίθουσα που παίρνει ο επιβάτης τις αποσκευές του να σταματά να χτίζεται, για να δοθούν οι νέες προσφορές, να κατασκευαστεί εκείνη του χρόνου και μετά. Νομίζω είναι

φανερό σε όλους σας ότι δεν μπορεί να γίνει τμηματικά κατά πέντε χρόνια· ούτε υπάρχει εργολάβος που θα υπογράψει συμβόλαιο να χτίσει για £200 εκατομμύρια, όντας αβέβαιος αν θα μπορέσουν να πραγματοποιηθούν τα £50 εκατομμύρια έσοδα το χρόνο, για να πληρωθεί. Εάν γίνει έτσι, αυτή είναι επιβάρυνση του κράτους, είναι χρέωση από την αρχή του κράτους που λογαριάζεται μέσα στους δείχτες του Μάαστριχτ. Και εγώ, επαναλαμβάνω, δεν είναι σ' αυτό που έχω ένσταση, μ' αυτή τη μέθοδο. Ούτε παραδέχομαι εγώ ότι είναι δυνατό να υπάρχει αυτή η αύξηση. Έχουμε πει για τα τέλη, έχουμε πει για τους περιορισμούς, σχετικά με το πόσο μπορούν να αυξηθούν τα τέλη και άρα δεν υπάρχει τρόπος από δικούς μας πόρους να πραγματοποιηθούν.

Είχε λεχθεί κάποτε... δεν ξέρω αν έχει ακόμα κανέναν που υποστηρίζει τη λεγόμενη μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως. Τι έλεγε στην ουσία; Να δημιουργηθεί ιδιωτική εταιρεία στην οποία να μεταβιβαστεί η περιουσία και η οποία να δικαιούται να αναπτύξει τα αεροδρόμια αργότερα. Τούτο για μας προσκρούει σε μια βασική αρχή, γιατί αποτελεί αποξένωση κρατικής περιουσίας. Και εμείς δε δεχόμαστε, σας είπα, αποξένωση, εκποίηση κρατικής περιουσίας ούτε σε εταιρεία ούτε σε οποιονδήποτε άλλο· πολύ περισσότερο, όταν η έκθεση της Τράπεζας Αναπτύξεως λέει: «Σε πρώτο στάδιο θα γίνει εταιρεία αλλά σε δεύτερο στάδιο αυτή η εταιρεία θα πουληθεί σε ιδιώτες». Βέβαια, δε θα πω περισσότερα, γιατί, νομίζω, μετά την ιστορία με το χρηματιστήριο, που μεσολάβησε στο μεταξύ, μπορεί ο καθένας να κρίνει πόσο εφικτή είναι αυτή η λύση που αναφέρεται στη σελίδα 8 της έκθεσης: «Το μοντέλο έχει έναν ξεκάθαρο οικονομικό στόχο, τη μεγιστοποίηση της μετοχικής αξίας της εταιρείας», αυτής που έλεγα ότι θα γίνει. «Επιπλέον μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης έχει τη δυνατότητα άντλησης κεφαλαίων από την κεφαλαιαγορά και σύναψης δανείων χωρίς κυβερνητική εγγύηση». Τώρα, αν υπάρχει εταιρεία στην Κύπρο που μπορεί να

αντλήσει λεφτά από τη χρηματαγορά, δηλαδή από το χρηματιστήριο, ας το κρίνει ο καθένας. Μετά από δέκα χρόνια μπορεί να υπάρξει τέτοια δυνατότητα.

Το ίδιο ισχύει για μια εισήγηση ενός άλλου “εμπειρογνώμονα”, που λέει να εκδοθούν κρατικά ομόλογα. Αν είναι δυνατό, να μην μπορεί να αντλήσει χρήματα με μετοχές και θα αντλήσει χρήματα με ομόλογα που δε θα είναι εγγυημένα από την κυβέρνηση! Διότι, αν είναι εγγυημένα από την κυβέρνηση, πάμε πίσω στη θέση του Μάαστριχτ. Όμως, επειδή στα πιο πολλά υπομνήματα και στις πιο πολλές συναντήσεις που είχα με τις συντεχνίες -θέλω να πω ότι είχα τρεις συναντήσεις με όλες τις συντεχνίες, τρεις, και μια-δύο με άλλες συντεχνίες- δεν έχουμε επισημάνει ότι το βασικό στοιχείο της έκθεσης της Τράπεζας Αναπτύξεως είναι η απόλυση των εργαζομένων. Σε τέσσερα σημεία της έκθεσης λέει ότι για το προσωπικό πρέπει να καταργηθούν τα επιδόματα βάρδιας, πρέπει να εγκαταλειφθεί ο αριθμός των υπαλλήλων, πρέπει να κριθεί βάσει της παραγωγικότητας, δεν πρέπει να διορίζεται από την ΕΔΥ ούτε από άλλα συστήματα πρόσληψης αλλά από την εταιρεία. Ε, έχουμε κάποια πικρή πείρα για το πώς οι κρατικές εταιρείες στην Κύπρο διορίζουν! Χρειάζεται ένα σοβαρό πιστοποιητικό, που τουλάχιστο το 67% του λαού δεν το έχει: κομματική ταυτότητα του ΔΗΣΥ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εννά μας κάμεις να αλλάξουμε ιδέα τζιαι να μεν ψηφίσουμε το ΒΟΤ!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και θα έρθω στο θέμα του προσωπικού, θα επαναλάβω τη φράση του κ. Θεοδώρου, διότι δεν μπορώ να προσθέσω τίποτε παραπάνω. Διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα των εργαζομένων. Και εγώ προσθέτω: “επαυξημένα και βελτιωμένα”.

Θα μιλήσω, όμως, χωριστά για το θέμα των εργαζομένων. Πρώτα να πούμε δυο-τρία πράγματα για το τι είναι που λέει η κυβέρνηση ότι θα γίνει μ' αυτή την πρόταση του ΒΟΤ. Η διάρκεια είναι μεταξύ είκοσι και είκοσι πέντε χρόνων. Υποθέτω, θα αφευθεί στον προσφοροδότη να επιλέξει. Όσο πιο λίγα είναι τα χρόνια που θα θέλαμε, τόσο λιγότερα θα μας δώσει. Ένα πράγμα που παραγνωρίζεται είναι ότι η πρόταση προνοεί ότι θα δίνει στην κυβέρνηση ένα ποσοστό εσόδων ετησίως. Όσο πιο αυστηρούς όρους βάλουμε, για να αξιοποιηθεί καλύτερα η δαπάνη, να είναι καλύτερη η επένδυση, να είναι υψηλότερης ποιότητας οι προσφορές, βεβαίως τόσο λιγότερα θα μας δίνει. Αυτό είναι πράγμα που θα σταθμιστεί και αυτό με φέρνει, έστω και πρόωρα, σε μια από τις βασικές μας εισηγήσεις.

Επειδή, με το σύστημα που προτείνει, η κυβέρνηση λέει ότι θα επιλεγούν από αυτούς που θα εκφράσουν ενδιαφέρον οι τρεις, μίνιμουμ τρεις, μάξιμουμ πέντε, αν υπάρξουν, για να αξιολογηθούν οι προσφορές τους, πρέπει να πω ότι εμείς θέλουμε οίκο συμβούλων οι οποίοι θα αξιολογήσουν με διαφάνεια τις προσφορές. Δε θα δεχτούμε η αξιολόγηση να γίνει από υπαλλήλους για μια τόσο μεγάλη δαπάνη. Και με διαφάνεια θα γίνει η αξιολόγηση των προσφορών. Γιατί, ξέρετε, η προσφορά δε θα είναι «εγώ σας πληρώνω ένα εκατομμύριο το χρόνο, ο άλλος πέντε εκατομμύρια το χρόνο». Όχι. Θα είναι ανόμοιες οι προσφορές. Ο ένας θα έχει μεγαλύτερη επένδυση, ο άλλος θα έχει λιγότερη ποιότητα, ο άλλος θα προτείνει μικρότερο ποσό, ο άλλος θα προτείνει μεγαλύτερο χρόνο. Άρα, χρειάζονται ειδικοί επιστήμονες για αυτού του είδους τις αξιολογήσεις. Και για μας αυτός θα είναι ένας όρος που θα τον δούμε, όταν λήξει η προθεσμία κατά την οποία λέμε ότι θα παραμείνει σε ισχύ ο νόμος.

Όσον αφορά το χρόνο συμπλήρωσης, 2004-2005, για τα δύο αεροδρόμια, έχει ήδη λεχθεί τι σημασία έχει η καθυστέρηση και απώλεια εσόδων και αύξηση εσόδων. Βασικότατο είναι ότι η υπηρεσία επιστρέφει στο κράτος, όχι η χρησιμοποιημένη που θα

μείνει αλλά η ανανεούμενη τα τρία τελευταία χρόνια. Και μη μου πείτε ότι είναι αφύσικο αυτό το πράγμα. Εγώ ξέρω ότι σε τουλάχιστο πέντε ξενοδοχεία που έχουν κτιστεί στην Κύπρο μεταξύ ιδιωτών αυτή είναι πρόνοια ρητή. Τρία χρόνια πριν να λήξει η μακροπρόθεσμη μίσθωση, η μαλακή επίπλωση -“soft furnishing”, όπως λέγεται- πρέπει να αλλάξει, η κουζίνα πρέπει να αλλάξει, οι εγκαταστάσεις που δεν είναι φιξαρισμένες πρέπει να γίνουν νέες.

Έχουμε επανειλημμένα ακούσει κριτική, αμφισβητήσεις για το ποιο θα είναι το επίπεδο αυτής της κατασκευής. Όμως, το έγγραφο της κυβέρνησης λέει, παράγραφος 3.3.3 και 3.3.2, τα εξής: «Το επίπεδο κατασκευής θα συμμορφώνεται με την κατηγορία Β΄ της ΙΑΤΑ.». Και όσον αφορά την Πάφο, και ελπίζω να μην αλλάξει γνώμη ο κ. Πιττοκοπίτης, θα είναι κατηγορίας Γ΄ της ΙΑΤΑ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς θα κλείσουμε τη σήραγγα και θα γίνουμε ανεξάρτητοι!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω προσπαθήσει να μάθω τι είναι η κατηγορία Α΄ της ΙΑΤΑ. Δεν μπόρεσα να πάρω λεπτομέρειες. Και να τις έπαιρνα, δε θα σήμαινε τίποτα, γιατί θα έπρεπε να γίνει σύγκριση μεταξύ των δύο. Αλλά μια χοντροειδής εκτίμηση που πήρα είναι ότι, αν η κατηγορία Α΄ στοιχίζει £10 το τετραγωνικό μέτρο, η κατηγορία Β΄ στοιχίζει £8. Δηλαδή, έχει περίπου ένα 20% μείωση της ποιότητας των κατασκευών σε όποιο σημείο μπορεί ένας να έχει αντικειμενικά κριτήρια του πώς γίνονται οι κατασκευές.

Όσον αφορά τα σχέδια κατασκευής, δεν ξεκινούμε εμείς στην Κύπρο και να πούμε «κάμετέ μας ένα αεροδρόμιο» και να γίνει ένα αεροδρόμιο σαν αυτό στα Σπάτα! Παρ' όλο που οι αδερφοί μας Έλληνες θεωρούν ότι είναι στολίδι της Ευρώπης, εμένα δε μου

αρέσκει! Πρόκειται για ένα κατασκεύασμα άκομπο!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Άχρωμο και άοσμο!

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, δεν ξέρω αν είναι άοσμο, διότι έχει πολλές μυρωδιές. Δεν είναι καλός ο εξαερισμός του. Δεν έχει την καλαισθησία ενός ελληνικού κτίσματος. Είναι ένα γερμανικό κατασκεύασμα. Εμείς, η κυβέρνηση δηλαδή, προσπαθήσαμε να επισημάνουμε τα μειονεκτήματα των Σπάτων και να τα εξοβελίσουμε: έχουμε τα σχέδια, η κυβέρνηση. Τα σχέδια της πρώτης φάσης, όπως με έχουν διαβεβαιώσει από το υπουργείο, είναι ήδη έτοιμα. Δεν είναι τα κατασκευαστικά, αλλά είναι τα σχέδια. Η διαρρύθμιση των χώρων, τα επίπεδα, το σχέδιο. Δεν ξέρω τι θα γίνει με τη δεύτερη και τρίτη φάση, αλλά υποθέτω ότι θα υπάρξει κάποιος συγχρονισμός. Δεν μπορεί η δεύτερη φάση να είναι διαφορετική από την πρώτη.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμάς μας είχαν διαβεβαιώσει ότι είναι όλα έτοιμα.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όλα δεν είναι έτοιμα, δε λέει έτσι...

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έχω τα πρακτικά της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Πληρώσαμε κάποια εκατομμύρια λίρες και είναι ολοκληρωμένα. Εάν τώρα αλλάξαν, ε, σημαίνει ότι είναι θέμα αξιοπιστίας πλέον!

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, μέσα στην έκθεσή του το υπουργείο δε λέει τούτο το πράγμα: λέει ότι 95% είναι έτοιμα και παραμένουν ακόμα για μελέτη και προσαρμογή οι νέες διευθετήσεις που πρέπει να γίνουν λόγω της Συνθήκης του Σένγκεν. Οι άλλες...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Α, εκείνο, ναι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι άλλες... όπως λένε “ο σκελετός”, μια λέξη χρησιμοποιούν, της κατασκευής της δεύτερης φάσης θα γίνει, θα γίνει, αλλά δε θα χρησιμοποιηθεί τώρα παρά στην παρακάτω φάση. Βεβαίως, τώρα που το θυμήθηκα, επαναφέρει εκείνο που είπα. Δεν μπορεί να γίνει κατά χρόνο, χρόνο, χρόνο, διότι είναι πολύ μεγαλύτερη η δαπάνη, όταν χτίζεις κομμάτι κομμάτι, παρά όταν χτίζεται όλο βάσει ενός συμβολαίου και από πλευράς συντονισμού.

Το δεύτερο σημαντικό πράγμα, πολύ σημαντικό, και η διαφοροποίηση από την περίπτωση των Σπάτων, είναι οι εξαιρέσεις των υπηρεσιών από τον προμηθευτή. Στη σελίδα 23 του εγγράφου, που έχει κυκλοφορήσει η κυβέρνηση, λέει ότι εξαιρούνται κάποιες υπηρεσίες που απαντούν στο ερώτημα πώς μπορούν αεροδρόμια να δοθούν σε έναν ξένο σε μια ημικατεχόμενη χώρα όπως είναι η Κύπρος. Και πάλι έχει σχέση με το αεροδρόμιο των Σπάτων. Εξαιρούνται οι υπηρεσίες προμήθειας μέσω πλοήγησης, υπηρεσίες ελέγχου, διακίνησης, το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, που θα συνεχίσει να έχει την ευθύνη, η υπηρεσία ασφάλειας του αεροδρομίου, το τελωνείο, η μετανάστευση, η υγεία, η ασφάλεια στο αεροδρόμιο και οι μετεωρολογικές υπηρεσίες. Φαίνεται ότι είναι πολύ σοβαρή υπηρεσία για ένα αεροδρόμιο. Άρα, αυτά παραμένουν στην κυβέρνηση. Αυτή είναι η δεύτερή μας εισήγηση που θέλουμε να κάνουμε. Εμείς θέλουμε να δούμε στο συμβόλαιο πρόνοια που να λέει ότι σε κατάσταση εθνικής ανάγκης, που θα την αποφασίσει το Εθνικό Συμβούλιο, θα μπορεί να αναλαμβάνει το κράτος πλήρη έλεγχο του αεροδρομίου χωρίς να έχει υποχρέωση να πληρώσει αποζημιώσεις. Δεν έχω επισημάνει τέτοια πρόνοια στο συμβόλαιο. Μπορεί να μου διέφυγε, αλλά νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει, να καθορίζονται, με όση ακρίβεια είναι δυνατό, οι συνθήκες κάτω

από τις οποίες θα μπορεί το κράτος να αναλάβει τον έλεγχο αυτής της ζωτικής υπηρεσίας για τον τόπο.

Να πούμε και λίγα λόγια για τα έσοδα του προμηθευτή, που θα έρθει και θα μας κατακλέβει, όπως μερικοί λένε. Μα εγώ δεν έχω αμφιβολία ότι θα προσπαθεί με κάθε τρόπο να εξασφαλίσει το μεγαλύτερο πιθανό κέρδος από την επένδυση. Στο κάτω κάτω δεν είναι καμιά ασήμαντη επένδυση τα £200 εκατομμύρια σε τρία χρόνια. Θέλω να πω πρώτα απ' όλα ότι σωστή είναι η πρόνοια. Θα την ήθελα να γίνει ολίγον τι πιο ενισχυμένη, να λέει ότι θα υπάρχει διευθυντής από την πλευρά του προμηθευτή αλλά και αντίστοιχος αντιπρόσωπος από την κυβέρνηση για τη διεύθυνση του αεροδρομίου. Είναι το άρθρο 4.6.11. Έναν αντιπρόσωπο ο προμηθευτής, έναν η κυβέρνηση. Και αυτοί θα έχουν συνεχείς διαβουλεύσεις σχετικά με τη λειτουργία. Και επίσης να ιδρυθεί μια ομάδα διεύθυνσης με πρόσθετους αντιπροσώπους από την κυβέρνηση και τον προμηθευτή. Υποθέτω ότι θα υπάρχει μια ομάδα διεύθυνσης, αλλά θα προστεθούν στελέχη από την κυβέρνηση και τον προμηθευτή που θα έχουν το δικαίωμα και την ευθύνη των διαπραγματεύσεων για τους όρους προσφοράς των υπηρεσιών. Θα ήθελα να ξέρω με λίγη παραπάνω λεπτομέρεια τις αρμοδιότητες αυτών των επιτροπών, αλλά αυτό σημαίνει ότι η κυβέρνηση δεν απεκδύεται ούτε του δικαιώματος ούτε του ρόλου στη διαχείριση αυτού του αεροδρομίου.

Πάλι σε απάντηση των επικρίσεων που γίνονται για τον τρόπο που λειτουργεί ο προμηθευτής το αεροδρόμιο των Σπάτων. Πρώτα απ' όλα, στο αεροδρόμιο των Σπάτων η ιδιοκτησία... Είκοσι πέντε τοις εκατόν τουλάχιστον της εταιρείας που έχει κατασκευάσει το αεροδρόμιο ανήκει σε ξένους. Η ιδιοκτησία των εγκαταστάσεων είναι πλήρης. Εμάς, όπως είπα, είναι απλώς η κατασκευή των εγκαταστάσεων, με την υποχρέωση να μας το επιστρέψουν στο επίπεδο που έχω πει στα είκοσι ή είκοσι πέντε χρόνια. Όμως, ενώ εκεί δικαιούνται να επιβάλλουν όποια τέλη θέλουν, -και έχω ακούσει

ότι για μερικές υπηρεσίες τα τέλη ήταν απαγορευτικά, ιδιαίτερα για τις αεροπορικές υπηρεσίες· για παράδειγμα, διάβασα ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές ήσαν υποχρεωμένες να πληρώσουν δέκα φορές, είκοσι φορές το αντίστοιχο ενοίκιο για τον ίσο χώρο- εμάς τα τέλη προσγειώσεως και άλλες χρεώσεις επιβατών, φορέων, άρθρο 4.6.8(α), θα καθορίζονται με κανονισμούς που θα τους εγκρίνει η Βουλή. Ο προμηθευτής θα έχει δικαίωμα από ενοικίαση μη αεροναυτικών εμπορικών χώρων, αλλά -πολύ πολύ σημαντικό “αλλά” αυτό- με δικαίωμα του υπουργού να καθορίζει ανώτατο όριο, ότι δεν μπορεί να ανέλθει πάνω από αυτό. Πρόσθετα, η υπενοικίαση υπηρεσιών ή χώρων σε τρίτους δεν μπορεί να γίνει από τον προμηθευτή, αλλά πρέπει να εγκριθούν από την κυβέρνηση τόσο ο προμηθευτής όσο και οι όροι κάτω από τους οποίους θα κάνει την υπενοικίαση.

Άρθρο 4.6.10, «ο προμηθευτής θα πληρώνει στην κυβέρνηση ένα ετήσιο εισόδημα», το είπαμε. Για όσους διερωτώνται πόσα θα είναι αυτά, απλούστατα δεν μπορεί να καθοριστεί. Προτού είναι σαφείς, γνωστοί οι όροι των προσφορών, δεν μπορεί να καθοριστεί το ενοίκιο, διότι, όπως είπα, είναι πολλοί αστάθμητοι παράγοντες, που ο καθένας από τους προμηθευτές θα το λογαριάσει. Θα είναι ένα στοιχείο -εγώ λέω σημαντικό στοιχείο- στην αξιολόγηση των προσφορών. Αυτός μεν μας δίνει £1 εκατομμύριο, αλλά προσφέρει τούτα, ο άλλος μάς δίνει £10 εκατομμύρια -ελπίζω να έχει κανέναν που θα μας δώσει £10 εκατομμύρια -αλλά προσφέρει πιο λίγα. Κάποιος θα αξιολογήσει και κάποιος θα πει αν αυτή η προσφορά είναι καλύτερη από την άλλη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, δεν άκουσα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι προσφορές έχουν όρους, ο χρόνος σας έχει όρια;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το πρωί που συζητούσαμε, κύριε Κατσουρίδη, δεν τέθηκε κανένα όριο, πέραν του ότι εγώ πάντα, όπως ξέρετε, δε δέχομαι ότι οι εκπρόσωποι των κομμάτων υπόκεινται σε όρια. Αν σας ενόχλησα, αν σας ταλαιπώρησα, αν με βαρεθήκατε, πέστε μου πόση ώρα θα είστε ευτυχής, σε πόση ώρα να τελειώσω και να προσπαθήσω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακόμα δύο-τρία λεπτά. Η στρατιωτική πτέρυγα του ΑΚΕΛ καθόρισε το χρόνο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λυπούμαι, τρία λεπτά δε θα υπάρξει συμβιβασμός. Άλλωστε, κύριε Κατσουρίδη, ξέρετε, μίλησα πρώτος για να κουραστείτε, ώστε και αν πείτε αντίθετα από τις απόψεις που λέω ή το ακροατήριο θα κουραστεί να σας ακούει ή εσείς θα βαρεθείτε να τα λέτε. Στρατηγική!

Λοιπόν, εντάξει, θα μπω επομένως στην πιο σημαντική από τις ενστάσεις, που είναι το εργατικό και υπαλληλικό προσωπικό. Σήμερα υπάρχουν εξήντα έξι υπάλληλοι, λέει το χαρτί, και υπάρχουν επτακόσιοι τέσσερις ωρομίσθιοι υπάλληλοι μόνιμοι και εκατόν ενενήντα δύο εποχιακοί παρ' όλο που εγώ έχω ακούσει αμφισβητήσεις από τις συντεχνίες για τους αριθμούς, αλλά δεν μπορεί να είναι πολύ διαφορετικοί. Το καθεστώς των ωρομίσθιων υπαλλήλων σήμερα είναι αμφισβητήσιμο. Δεν ξέρει κανένας αν είναι μόνιμοι υπάλληλοι, αν είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή αν δεν είναι. Ό,τι και αν είναι το καθεστώς τους, οι ωρομίσθιοι υπάλληλοι μπορούν να απολυθούν. Σήμερα υπόκεινται σε απόλυση.

Δεύτερον, όταν η Κύπρος ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση -ή και προηγουμένως-, άμα υιοθετήσουμε το ευρωπαϊκό κεκτημένο, σύμφωνα με την Οδηγία 96-67-ΕC, υποχρεωτικά θα απελευθερωθούν όλες οι υπηρεσίες εδάφους και δεν

μπορούν να διεξαχθούν, εκτός αν έχει τουλάχιστον δύο ή τρεις προμηθευτές αυτών των υπηρεσιών. Ό,τι και να γίνει δηλαδή, με την έγκριση αυτής της Οδηγίας, θα πρέπει να απολυθούν. Και έρχεται η κυβέρνηση και λέει: «Οι μεν εξήντα έξι δημόσιοι υπάλληλοι ή όσοι άλλοι θα απαιτηθούν από την αλλαγή του καθεστώτος είναι δημόσιοι υπάλληλοι· δεν αλλάζει τίποτα από το καθεστώς τους». Στο κάτω κάτω το άρθρο 122 του συντάγματος τους προστατεύει, ο νόμος περί Δημόσιας Υπηρεσίας τους προστατεύει. Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει πει ότι δεν μπορεί δημόσιος υπάλληλος να μετακινηθεί σε ιδιωτική εταιρεία, μάλλον, σε μη κρατικό οργανισμό, χωρίς τη συγκατάθεσή του. Έχουμε την εμπειρία από την υπηρεσία Θήρας, που ενώ είναι κρατική και δεν είναι όμως μέλος της κρατικής μηχανής, δε μετακινήθηκαν οι υπάλληλοι και έμειναν εκεί που ήσαν. Άρα, δε γεννάται θέμα για τους δημόσιους υπαλλήλους. Αν οι δημόσιοι υπάλληλοι θα μετακινηθούν, πρέπει να μετακινηθούν πάλι στη δημόσια υπηρεσία σε ισόβαθμες θέσεις και τα υπόλοιπα.

Φθάνουμε στους επτακόσιους τέσσερις ωρομίσθιους. Για τους εκατόν ενενήντα δύο υποθέτω δεν αλλάσσει το καθεστώς τίποτα, γιατί πάλι θα είναι εποχιακοί υπάλληλοι. Αυτοί οι επτακόσιοι τέσσερις, λέει η συμφωνία ότι θα έχουν μόνιμη εργοδότηση μέχρι το έτος αφυπηρέτησής τους υπό όρους και συλλογική σύμβαση που θα είναι τουλάχιστον όχι λιγότερο ευνοϊκοί ή δε θα είναι δυσμενέστεροι από τους όρους που υπηρετούν σήμερα. Δηλαδή, παίρνουν μονιμότερες υπηρεσίες και διασφάλιση των κεκτημένων τους, των όρων υπηρεσίας, που δεν την έχουν σήμερα, ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Δεύτερο, εκείνοι που δε θέλουν να υπηρετήσουν... Γιατί μου λέχθηκε από κάποιους συντεχνιακούς «εμένα, κύριε, ο εργοδότης μου είναι η κυβέρνηση, δε θέλω να πάω σε άλλο». Μάλιστα, θα έχουν δικαίωμα, αφού δε σ' αρέσει ο νέος εργοδότης, είτε να απορροφηθείς σε άλλο τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας, αν μπορείς, ή να πάρεις

δικαιώματα αφυπηρέτησης. Άρα, είναι διασφαλισμένοι πλήρως αυτοί οι υπάλληλοι, σε ευνοϊκότερους όρους από αυτούς που έχουν σήμερα. Επειδή υπήρχε μια αμφισβήτηση, από εμένα τουλάχιστον, επειδή μια φράση είναι γενική και αόριστη τι σημαίνει κύριε, «όχι λιγότερο ευνοϊκοί όροι εργοδότησης από ό,τι είναι σήμερα»; Ο κ. υπουργός έχει γράψει γράμμα το οποίο έδωσε στη Βουλή και λέει: «Προσφορά η οποία δε θα περιέχει αυτό τον όρο μέσα στους όρους προσφοράς απορρίπτεται, δε θα ληφθεί υπόψη». Άρα, οποιοσδήποτε προσφοροδότης, πρέπει μαζί με την προσφορά του να δώσει εξειδίκευση αυτών των όρων.

Είπα προηγουμένως, πριν με διακόψει ο κ. Κατσουρίδης,... τα τέλη τα οποία μπαίνουν κάτω από τον έλεγχο της κυβέρνησης και της Βουλής με τους κανονισμούς -προσθέτω χρέωση προσγείωσης, χρέωση στάθμευσης, χρέωση επιβατών, όλες οι άλλες χρεώσεις που γίνονται σήμερα, ασφάλεια, λεωφορεία, αστυνομική φρούρηση, πυροσβεστική και όλα τα υπόλοιπα που χρειάζονται για την προστασία του αεροπλάνου-...

Με λίγα λόγια, επειδή αντιλαμβάνομαι, πράγματι ακόμα και εγώ κατάλαβα ότι σας κούρασα, η εισήγησή μου, τελειώνω, σε δύο λεπτά... Εγώ πιστεύω ότι πρέπει να εγκριθεί σήμερα ο νόμος, γιατί μόνον η έγκριση του νόμου που θα λέει σε αυτόν που ενδιαφέρεται για να υποβάλει προσφορά ότι «όταν θα υποβάλεις την προσφορά σου, η κυβέρνηση θα έχει νομικό δικαίωμα να υπογράψει μαζί σου συμβόλαιο...» Και επειδή αυτή η διαδικασία χρειάζεται, κατά τη γνώμη μου, μίνιμουμ τρεις μήνες -εγώ λέω έξι- πρέπει να εγκριθεί σήμερα, για να δοθεί στο υπουργείο η ευχέρεια από τη μια να μπορέσει να καταρτίσει πλήρη έγγραφα προσφορών και από την άλλη, για να μπορέσει να επιλέξει τους ενδιαφερόμενους, ώστε να κάνει τις δικές του επιλογές για τη διαπραγμάτευση μετά από την έναρξη του νόμου.

Ο νόμος είναι δυνητικός. Συμβόλαιο σήμερα δεν μπορούμε να έχουμε, για να το

εξετάσει η Βουλή. Όσον αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα, εγώ λέω ότι δεν ήρθε το συμβόλαιο στη Βουλή το οποίο να ικανοποιεί τις βασικές προϋποθέσεις που εμείς θέλουμε. Εμείς θα υποβάλουμε πρόταση για κατάργηση του νόμου, ώστε να μην μπορεί η κυβέρνηση να προχωρήσει στη μέθοδο BOT. Προσφορά που θα αποκλείει τα κεκτημένα δικαιώματα των εργαζομένων με τον τρόπο που εξήγησα θα απορρίπτεται, δε θα λαμβάνεται υπόψη, δε θα είναι μέρος εκείνων με τους οποίους θα κάνει διαπραγμάτευση η κυβέρνηση. Η αξιολόγηση των προσφορών να γίνει από ξένους εμπειρογνώμονες και εν πάση περιπτώσει, ο νόμος θα έχει ισχύ μέσα σε έξι μήνες, που ελπίζω να υιοθετηθούν όλες αυτές οι απόψεις μας, διαφορετικά δε θα έχουν δικαίωμα οι κυβερνητικοί να το εγκρίνουν.

Δύο λεπτά μόνο για τα οικονομικά στοιχεία. Στον κατάλογο που έχουν υποβάλει οι συντεχνίες... Τουλάχιστον σε μια συντεχνία τούς έχω πει και νομίζω ότι παραδέχθησαν ότι τα οικονομικά δεδομένα που μας έδωσαν δεν ήσαν λεπτομερή και δεν είναι λεπτομερή και δεν είναι σωστά· δε λογαριάζουν το κόστος του χρήματος, το οποίο σε £200 εκατομμύρια προς επτά τοις εκατόν είναι £14 εκατομμύρια το χρόνο, είτε η κυβέρνηση τα βάλει είτε ο ξένος προμηθευτής τα βάλει, άρα θα αφαιρεθούν αυτά από τα έσοδα. Η απόσβεση των κτιρίων για είκοσι πέντε χρόνια, που είναι περίπου £8 εκατομμύρια το χρόνο, ήτοι £14 εκατομμύρια κόστος της χρηματοδότησης, £8 εκατομμύρια οι αποσβέσεις, αφαιρούνται £22 εκατομμύρια, υποθέτω είναι αυτά που αφαιρά η ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις από τα κόστα και κατεβαίνει στα £20 εκατομμύρια. Τα τέλη τα οποία έχει εγκρίνει η Βουλή δεν μπορούν να αποδώσουν £50 εκατομμύρια το χρόνο. Και τελειώνω λέγοντας ότι εν πάση περιπτώσει, το σύστημα διατηρεί αυτή την περιουσία ως περιουσία του κράτους, που ούτε η ιδιωτική εταιρεία το διασφαλίζει ούτε κανένας άλλος τρόπος που εγώ ξέρω.

Ευχαριστώ και συγνώμη που σας ταλαιπώρησα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Προτού τοποθετηθούμε επί της ουσίας και ιδιαίτερα επί της οικονομικής πτυχής του μείζονος σημασίας θέματος το οποίο συζητούμε σήμερα, που είναι η κατασκευή και η διαχείριση των κυπριακών αεροδρομίων, θα ήθελα να προβώ σε μια διευκρίνιση όσον αφορά τη μέθοδο BOT, που μεταφράζεται σε κατασκευή, διαχείριση και μεταφορά εις διαχειριστήν και εις το κράτος στη συνέχεια. Επιχειρήθηκε πλειστάκις από αρκετούς συναδέλφους να καταλογιστεί στο ΑΚΕΛ, το οποίο διαφωνεί επί της ουσίας του ζητήματος, ότι επιχειρούμε να ρίξουμε αυτή τη μέθοδο -και να προσθέσω έτσι παρενθετικά ότι η μέθοδος αυτή έχει εννιά συνολικά παραλλαγές, τουλάχιστον ως προς την εφαρμογή της μέχρι σήμερα στα παγκόσμια δεδομένα- να τη ρίξουμε στο πυρ το εξώτερον και ότι εμείς διαφωνούμε επί αυτού του σημείου δογματικά τοποθετημένοι ή αναγάγοντας στο παρελθόν τα επιχειρήματα, για να μας παρουσιάσουν ως οπισθοδρομικούς. Να πω ότι δεν είναι η πρώτη φορά που εσυζητήσαμε και υιοθετήσαμε τη μέθοδο αυτή, υπάρχουν αρκετά παραδείγματα. Ένα από αυτά είναι η κατασκευή των μαρίνων, υπάρχουν αρκετές άλλες περιπτώσεις έργων δημοτικών και η πλέον πρόσφατη των περιπτώσεων είναι η κατασκευή με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης του μεγάλου χώρου στάθμευσης του νέου δημοτικού μεγάρου του δήμου Λευκωσίας, όπου η δημοτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είχε συμφωνήσει. Δεν είναι συνεπώς η ουσία της διαφωνίας μας η όποια μέθοδος κατασκευής έργου ανάπτυξης.

Τα αεροδρόμια, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι μείζονος σημασίας και ιδιαίτερα στη δική μας την περίπτωση αποκτούν μεγαλύτερη σημασία, γιατί είμαστε

χώρα τουριστικός προορισμός, χώρα η οποία ζει από τον τουρισμό και παράγει το 22% του ακαθάριστου εθνικού της προϊόντος από τον τουρισμό. Αυτός ο τουρισμός διέρχεται από τα αεροδρόμιά μας, αυτός ο τουρισμός χρησιμοποιεί τα αεροδρόμιά μας. Και το τονίζω αυτό, γιατί; Για να διέρχεται αυτός ο τουρισμός από τα αεροδρόμια πρέπει να υπάρχει ανεκτό και ικανοποιητικό κόστος χρεώσεων στα αεροδρόμια τέτοιο, που να επιτρέπει στους τουριστικούς οργανισμούς του εξωτερικού να επιλέγουν τα αεροδρόμιά μας και να στέλλουν τους τουρίστες στα αεροδρόμιά μας και κατ' επέκταση στην Κύπρο.

Είναι μια χώρα ημικατεχόμενη η οποία διαθέτει μοναδικές γέφυρες επικοινωνίας με τον έξω κόσμο, τα λιμάνια αλλά ιδιαίτερα τα αεροδρόμια. Και είναι εδώ που αποκτούν σημασία και είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία σ' αυτό ειδικά τον τομέα και στη μελλοντική του διαχείριση. Ο τομέας των αεροδρομίων έχει επίσης ιδιαίτερη σημασία για την ασφάλεια της χώρας μας και όσες διαβεβαιώσεις και αν δοθούν για την εύκολη πρόσβαση του κράτους, σε περίπτωση που δοθεί με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης σε ξένο διαχειριστή, δεν μπορούν να μας καθησυχάσουν. Ιδιαίτερα σε μια περίοδο που η Κύπρος κατηγορείται, κακόβουλα σίγουρα και κακόπιστα από ορισμένους, για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος ή διακίνηση ναρκωτικών, η εύκολη πρόσβαση, η άμεση πρόσβαση, η συνεχής και καθημερινή πρόσβαση του κράτους σ' αυτό τον ευαίσθητο τομέα είναι για μας ιδιαίτερα μεγάλης σημασίας.

Κατηγορηθήκαμε ως ΑΚΕΛ από την κυβερνητική πλευρά ότι ακολουθήσαμε μια παρελκυστική τακτική και κωλυσιεργία όσον αφορά στο θέμα των αεροδρομίων και παράλληλα, επειδή είχαμε υποστηρίξει την πρόταση -και την υποστηρίζουμε- την πρόταση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών για αναβολή, δεδομένης της παγκόσμιας οικονομικής αποσταθεροποίησης η οποία υπάρχει σήμερα λόγω της τρομοκρατικής

επίθεσης ενάντια στις Ηνωμένες Πολιτείες, ότι εμείς επιχειρούμε να καθυστερήσουμε το έργο και την ανάληψη αυτού του έργου από στρατηγικό επενδυτή.

Πιστεύω ότι στο εδώλιο του κατηγορουμένου σ' αυτή την περίπτωση θα έπρεπε να ήταν η ίδια η κυβέρνηση, η οποία δεν κατάφερε λόγω της ανοργανωσιάς, της τσαπατσουλιάς, της βραδυκινήσιας να κατασκευάσει αεροδρόμια, να υποβάλει προτάσεις, ενώ κυβερνά τα τελευταία εννιά χρόνια. Να υπενθυμίσω ότι τα κατασκευαστικά σχέδια ήταν έτοιμα και ήταν στα χέρια της κυβέρνησης, άρα, αν είναι να μεμφόμαστε κάποιον για την καθυστέρηση η οποία υπήρξε, εκείνον που πρέπει να μεμφόμαστε είναι την ίδια την κυβέρνηση για τις καθυστερήσεις, οι οποίες δεν είναι απλά καθυστερήσεις που σημαίνουν πως δεν είχαμε αεροδρόμια και θα έχουμε σε τρία, τέσσερα ή πέντε χρόνια, αλλά αυτές οι καθυστερήσεις μεταφράζονται σε πολλές δεκάδες εκατομμύρια λίρες, λόγω των αυξημένων δαπανών που θα απαιτηθούν, για να κατασκευαστούν τα αεροδρόμια σήμερα. Ορισμένοι έχουν μιλήσει μάλιστα για διπλασιασμό αυτού του κόστους, σήμερα μιλούμε για την ανάγκη εξεύρεσης εκατόν ογδόντα συνολικά εκατομμυρίων λιρών.

Έχει κατατεθεί ενώπιόν μας ο ισχυρισμός ότι με το στρατηγικό επενδυτή το έργο, η κατασκευή των αεροδρομίων, θα γίνει πιο γρήγορα και ότι στην αντίθετη περίπτωση θα υπάρξουν από τη μια υπερβάσεις δαπανών και από την άλλη καθυστερήσεις στην κατασκευή του έργου. Υπάρχουν τουλάχιστον τρεις περιπτώσεις που γνωρίζουμε, μεταξύ αυτών και τα Σπάτα, όπου υπήρξαν και τα δυο, ενώ αναλήφθηκαν από στρατηγικό επενδυτή. Στην περίπτωση των Σπάτων υπήρξε και υπέρβαση δαπάνης τεράστια, για την οποία υποχρεώθηκαν οι ελληνικές αρχές να συζητήσουν κάτω από εκβιασμό, αν θέλετε, μαζί με το στρατηγικό επενδυτή την αύξηση των τελών προσγείωσης, απογείωσης, των τελών στάθμευσης και του επιβατικού τέλους, προκειμένου να καλύψουν εκείνο το μεγάλο έλλειμμα. Στο τέλος της ημέρας και

τουλάχιστον για τους πρώτους μήνες και προτού η κυβέρνηση Σημίτη πάρει συγκεκριμένα μέτρα, η αύξηση των τελών οδήγησε σε μείωση -και υπάρχουν πολλά δημοσιεύματα σε ελληνικές εφημερίδες- σε μείωση της επιβατικής κίνησης και του τουριστικού ρεύματος προς την Αθήνα κατά 35%. Πέραν αυτού αμφισβητείται για την περίπτωση των Σπάτων και η ποιότητα κατασκευής. Στο κάτω κάτω η εμφάνιση μπορεί να είναι θέμα γούστου, αλλά για όσους έχουν δει το αεροδρόμιο των Σπάτων και ιδιαίτερα σε εκείνα τα ζητήματα όπου ο στρατηγικός επενδυτής είχε συνάψει συμβόλαιο, ήτο δεσμευμένος με συμβόλαιο, με κοντράτο, μαζί με την ελληνική κυβέρνηση απέτυχε να ικανοποιήσει συγκεκριμένους κατασκευαστικούς όρους, με αποτέλεσμα να επανασυναφθεί, να συνομολογηθεί νέα συμφωνία, η οποία επέβαλλε στο στρατηγικό επενδυτή να προχωρήσει και να φτιάξει κάποια πράγματα.

Κατά συνέπεια, στο θέμα γρηγορότερη κατασκευή έχουμε τις καθυστερήσεις και στην περίπτωση των Σπάτων αλλά και άλλων αεροδρομίων, όπως επίσης και τις υπερβάσεις. Να προσθέσω όμως στο θέμα της γρηγορότερης κατασκευής και κάτι άλλο: Έχουμε ήδη πάρει στα χέρια μας από την κυβέρνηση και τον αρμόδιο υπουργό έναν κατάλογο περίπου δέκα, αν δεν απατώμαι, εταιρειών οι οποίες έχουν επιδείξει ενδιαφέρον να κατασκευάσουν, να προχωρήσουν με τη μέθοδο αυτή στην κατασκευή και διαχείριση των αεροδρομίων. Βλέποντας τους οργανισμούς, όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα, αφού έχουν συμβληθεί με κυπριακούς κατασκευαστικούς οίκους, να πω ότι στη συντριπτική τους πλειοψηφία αυτοί οι οργανισμοί που ενδιαφέρονται έχουν παντρευτεί με κυπριακές εταιρείες. Πώς είναι δυνατό, όταν το κράτος αναθέτει σε κυπριακές εταιρείες, να μιλούμε για καθυστερήσεις και, όταν το κράτος αναθέτει σε ιδιώτες μαζί με κυπριακές εταιρείες, δηλαδή οι ίδιοι οργανισμοί, οι ίδιες κατασκευαστικές εταιρείες θα κατασκευάσουν και στη μια και στην άλλη περίπτωση το αεροδρόμιο, να μιλούμε τότε για καθυστερήσεις; Είναι θέμα, πιστεύουμε οργάνωσης εσωτερικής της

κρατικής μηχανής, είναι θέμα όχι ικανότητας του κράτους, αλλά ικανότητας αυτής της ίδιας της κυβέρνησης να προχωρήσει, να ελέγξει, να συντονίσει και να κατασκευάσει, αν ήθελε, αν επέλεγε τη μέθοδο της κρατικής διαχείρισης, αυτό το έργο μέσα στα ίδια χρονικά πλαίσια, περιθώρια και μέσα και με τους ίδιους κατασκευαστές.

Έχει κατά κόρον, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, αναφερθεί ως βασικό επιχείρημα ότι «ξέρετε, αν προχωρήσουμε στην κατασκευή του αεροδρομίου από ίδιους πόρους, κρατικούς πόρους, τότε θα βρεθούμε εκτός κριτηρίων σύγκλισης του Μάαστριχτ». Παρ' όλο που εμείς, και θα το αποδείξουμε με συγκεκριμένα στοιχεία και νούμερα, πιστεύουμε ότι μπορούν να εξευρεθούν εκείνοι οι πόροι και να κατασκευαστεί με ίδιους πόρους το αεροδρόμιο χωρίς πρόσθετες φορολογίες, χωρίς να αποστερήσουμε από άλλες κοινωνικές παροχές, χωρίς να αποστερήσουμε την κοινωνία από άλλα αναπτυξιακά έργα...

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ακούγεται συνέχεια αεροδρόμιο τζιαι θα μας κακοφανεί. Αεροδρόμια να λέμε.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Και το αεροδρόμιο της Πάφου, συνάδελφε.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έτσι, απλώς για να το θυμίσω, όχι για οτιδήποτε άλλο δηλαδή.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Θεωρούμε ότι αυτό...

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με το νου σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Είναι η επιδίωξή μου, κύριε συνάδελφε.

Είναι λοιπόν αυτό το επιχείρημα άλλοθι το οποίο δεν μπορεί να καλύψει την αποτυχημένη δημοσιονομική πολιτική την οποία έχει ακολουθήσει αυτή η κυβέρνηση εδώ και τόσα χρόνια. Δεν μπορεί αυτή η κυβέρνηση, τη στιγμή που έχει φέρει το δημόσιο χρέος στα £6 δισεκατομμύρια, το συνολικό δημόσιο χρέος, δεν μπορεί αυτή η κυβέρνηση η οποία ουσιαστικά περπατά πάνω σε τεντωμένο σχοινί όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα, να ισχυρίζεται ή να φέρνει ως επιχείρημα ότι «ξέρετε, αν εμείς προχωρήσουμε με τη μέθοδο που εσείς εισηγείστε, θα είμαστε εκτός κριτηρίων». Μα, ποιος μας έφερε σ' αυτή την κατάσταση, για να είμαστε εκτός κριτηρίων; Οι μαζικές κατά χιλιάδες προσλήψεις δημοσίων υπαλλήλων και εκτάκτων από το παράθυρο και τους φεγγίτες στη δημόσια υπηρεσία και η αύξηση των καταναλωτικών δαπανών του κράτους από τα £25 εκατομμύρια όπως τις παρέλαβαν στα £135 εκατομμύρια σήμερα. Κατά συνέπεια, τους εαυτούς τους θα πρέπει να μέμφονται για το ότι κινδυνεύουμε να μην πληρούμε τα κριτήρια του Μάαστριχτ και όχι την αντιπολίτευση.

Ήτο ιδιαίτερα εμφανής και σήμερα στη σημερινή συνεδρία του σώματος η προσπάθεια να δοθούν καθησυχαστικά, αν θέλετε, μηνύματα από διάφορες πλευρές ότι και στον τομέα τον κατασκευαστικό μπορούμε να δεσμεύσουμε το στρατηγικό επενδυτή, αλλά και στον τομέα τον εργατικό μπορούμε να δεσμεύσουμε το στρατηγικό επενδυτή, αλλά επίσης επιχειρήθηκε να αποδειχθεί ότι είναι αδύνατο να εξευρεθούν -και εδώ πιστεύουμε ότι είναι η ουσία την οποία θα πρέπει να συζητήσουμε- οι πόροι, για να κατασκευαστούν, κύριε Πιττοκοπίτη, τα αεροδρόμια, τα αεροδρόμια από κρατικούς πόρους, από την πολιτεία.

Όσον αφορά στους εργαζόμενους, να αναφέρω ότι, πέραν των υποσχέσεων που έχουν δοθεί, θα σταθώ μόνο σε δύο σημεία. Το ένα αφορά τους έκτακτους υπαλλήλους οι οποίοι απασχολούνται στο αεροδρόμιο και δεν απασχολούνται έκτακτα μόνο για ένα,

δύο ή τρεις μήνες. Υπάρχουν έκτακτοι υπάλληλοι, έκτακτοι εργαζόμενοι στο αεροδρόμιο οι οποίοι απασχολούνται και επαναπροσλαμβάνονται εδώ και τρία, τέσσερα ή πέντε χρόνια. Δεν έχει δοθεί καμιά διαβεβαίωση. Αντίθετα, από κυβερνητικής πλευράς -και σε δημόσιες συζητήσεις- μας έχει λεχθεί ότι θα ήταν παράλογο να προχωρήσουμε και στη δέσμευση του στρατηγικού επενδυτή να προσλάβει και αυτούς τους ανθρώπους, με αποτέλεσμα να υπάρχει η ομολογία ότι εντός λίγων μηνών, όταν αναλάβει ο στρατηγικός επενδυτής τη διαχείριση των αεροδρομίων, ή εντός λίγων ετών αυτοί οι άνθρωποι θα βρεθούν στο δρόμο. Είναι εργαζόμενοι από τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα της κοινωνίας μας και τουλάχιστον θα αναμέναμε να υπάρξει η ελάχιστη ευαισθησία γι' αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι είναι γύρω στους διακόσιους είκοσι και αφορούν διακόσιες είκοσι οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων.

Έρχομαι τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, στο οικονομικό μέρος της συμφωνίας. Υπάρχουν στοιχεία τα οποία έχουμε συγκεντρώσει τόσο από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας αλλά και από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών, από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων αλλά και από το ίδιο το συνδικαλιστικό κίνημα. Φαίνεται ότι λόγω και της φύσης και του χαρακτήρα του επαγγέλματός μου δεν αποδέχομαι εύκολα στοιχεία, αν δεν τα συγκρίνω με στοιχεία άλλων φορέων, τα στοιχεία των υπουργείων, τα στοιχεία τα οποία διαθέτουν στα χέρια τους οι εργαζόμενοι και το συνδικαλιστικό κίνημα αλλά και το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών. Τα πράγματα είναι ξεκάθαρα, είναι πέρα από ξεκάθαρα ότι χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια θα μπορούσαμε να εξεύρουμε και να έχουμε στη διάθεσή μας όχι £180 εκατομμύρια αλλά £600 εκατομμύρια, για να μπορέσουμε όχι μόνο να χτίσουμε τα αεροδρόμια, αλλά και η πολιτεία ολόκληρη να έχει το ανάλογο όφελος, £600 εκατομμύρια για τα οποία θα παραθέσω στοιχεία, μετά και την αφαίρεση των αποσβέσεων.

Εγώ δεν μπορώ να αντιληφθώ το επιχείρημα που λέει ότι «ξέρετε, ο ξένος

στρατηγικός επενδυτής θα έρθει στην Κύπρο και δε θα έρθει γιατί μας αγαπά –σίγουρα δε μας αγαπά- αλλά γιατί θέλει να κερδίσει και αυτό είναι θεμιτό». Ναι, είναι θεμιτό, λέω εγώ. Ένας στρατηγικός επενδυτής θέλει να έρθει για να κερδίσει. Αλλά είναι θεμιτό να κερδίσει πόσα; Είναι θεμιτό να κερδίσει 10% πάνω στο κεφάλαιο που θα επενδύσει; Είναι θεμιτό να κερδίσει 15%, 20% ή 25%; Γνωρίζουμε πολύ καλά και είμαι σε θέση να γνωρίζω το μέτρο επένδυσης κεφαλαίων σε οποιαδήποτε επιχείρηση και την απόδοση την οποία αναμένει κάποιος. Ε, δεν μπορώ από την άλλη να δεχτώ ότι αυτός ο στρατηγικός επενδυτής μπορεί να έρθει στην Κύπρο και να αναμένει με τα έσοδα τα οποία εκχωρούμε στο στρατηγικό επενδυτή να έχει εισόδημα από £750 εκατομμύρια μέχρι και £1 δισεκατομμύριο στα είκοσι χρόνια που περίπου αναμένεται ότι θα του εκχωρηθεί η διαχείριση!

Πώς βγαίνουν αυτά τα χρήματα; Και, επειδή έχει αναφερθεί, κύριοι συνάδελφοι, και το θέμα της ιδιωτικοποίησης και ότι δεν πρόκειται για ιδιωτικοποίηση, όταν μιλάμε για ιδιωτικοποίηση, δεν εννοούμε πάντοτε ιδιωτικοποίηση συγκεκριμένων ακινήτων ή εργοστασίων ή επιχειρήσεων κρατικών. Ιδιωτικοποίηση στη συγκεκριμένη περίπτωση σημαίνει και εκχώρηση, να βάλω δηλαδή στην τσέπη του συγκεκριμένου στρατηγικού επενδυτή, πέραν του αναμενόμενου και «θεμιτού» κέρδους, άλλες τόσες δεκάδες ή εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες. Όταν εκχωρώ σε κάποιον συνειδητά £400 εκατομμύρια ή £500 εκατομμύρια υπό μορφή κέρδους, ναι, αυτό σημαίνει ιδιωτικοποίηση, διότι παίρνω από το δημόσιο και εκχωρώ σε ιδιώτη υπό μορφή χρημάτων, για να μην μπει στον κόπο να πουλήσει την επιχείρηση ή τα εργοστάσια.

Με βάση, λοιπόν, τα στοιχεία τα οποία μας έχουν δοθεί, διασταυρωμένα από το Department of Civil Aviation, Statement of Income and Expenditure for the Airports of Larnaka and Paphos, κύριε Πιπτοκοπίτη, με βάση αυτά τα στοιχεία και αφαιρουμένων των πάγιων δαπανών τις οποίες το κράτος θα συνεχίσει να έχει και μετά την εκχώρηση

των αεροδρομίων μας στο στρατηγικό επενδυτή -κάποιες υπηρεσίες θα εξακολουθήσουν να μένουν στο κράτος και γι' αυτές τις υπηρεσίες το κράτος θα συνεχίσει να πληρώνει- αφαιρουμένων, λοιπόν, αυτών και των επενδύσεων οι οποίες δεν μπορούν να μπουν στο λογαριασμό του στρατηγικού επενδυτή, γιατί ήταν οι σημερινές επενδύσεις που γίνονταν τα τελευταία χρόνια από το κράτος, διαπιστώνουμε ότι στο στρατηγικό επενδυτή εκχωρούνται υπηρεσίες με απορρέουσες δαπάνες -και μιλώ για τα σημερινά δεδομένα- £19 εκατομμυρίων και με καθαρά έσοδα £40 εκατομμυρίων. Η ετήσια διαφορά ή το κέρδος για το στρατηγικό επενδυτή, το εκχωρούμενο κέρδος στη συγκεκριμένη στιγμή και σήμερα, είναι της τάξης των £21 εκατομμυρίων. Αυτά τα £21 εκατομμύρια, αν τα πολλαπλασιάσουμε επί είκοσι χρόνια, που θα είναι η περίοδος διαχείρισης, μιλούμε για έσοδα £420 εκατομμυρίων, με βάση όμως τα σημερινά δεδομένα και χωρίς να έχουμε καν υπολογίσει τις όποιες μελλοντικές αυξήσεις. Αυτό είναι το ένα θέμα.

Το δεύτερο θέμα: Πρόσφατα η Βουλή των Αντιπροσώπων, πριν από το καλοκαίρι, κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή ψήφισε την αύξηση, τη μερική αύξηση, των τελών προσγείωσης και απογείωσης και του επιβατικού τέλους. Κάνοντας εδώ μια παρένθεση, πληροφοριακά να πω ότι η Κύπρος έχει τα χαμηλότερα τέλη ή είναι μεταξύ των χωρών με τα χαμηλότερα τέλη σε ολόκληρη την Ευρώπη και κατά συνέπεια αυτό που λέχθηκε προηγουμένως, όσον αφορά στον έλεγχο των τελών ή στα περιθώρια των κερδών του στρατηγικού επενδυτή, ότι δε θα είναι μεγάλα, δεν ευσταθεί, δε στέκει. Υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες για πρόσθετες μελλοντικές αυξήσεις, ιδιαίτερα αν έχουμε και το φαινόμενο της υπέρβασης όσον αφορά το κατασκευαστικό κόστος.

Με βάση τις αυξήσεις που επιβλήθηκαν και μόνο και χωρίς μελλοντικές αυξήσεις, το επιβατικό τέλος θα αποφέρει για τα επόμενα δέκα χρόνια £55 εκατομμύρια και τα τέλη προσγείωσης και απογείωσης £45 εκατομμύρια. Μέχρι το 2020 με τα ίδια τέλη και

χωρίς καμιά αύξηση, επαναλαμβάνω, χωρίς καμιά αύξηση, θα έχουμε άλλα £200 εκατομμύρια τα οποία εκχωρούνται στο στρατηγικό επενδυτή μαζί με τα £420 εκατομμύρια των υφιστάμενων κερδών στα οποία έχω αναφερθεί. Συνολικά £620 εκατομμύρια εκχωρούνται για μια εικοσαετία στο στρατηγικό επενδυτή έναντι μιας δαπάνης £180 εκατομμυρίων, την οποία δαπάνη δε θα καταβάλει αυθημερόν αλλά στην τετραετία ή πενταετία που θα ανεγείρονται τα αεροδρόμια.

Πέραν αυτού, δεν έχουμε υπολογίσει -και θα πρέπει να υπολογίσουμε- και κάποια άλλα πρόσθετα έσοδα τα οποία θα έχει ο στρατηγικός επενδυτής, που, με βάση ισχυρισμούς και επιχειρήματα και της ίδιας της κυβέρνησης, θα είναι και τα περισσότερα στο μέλλον, δηλαδή πέραν των £620 εκατομμυρίων. Είναι τα έσοδα από τη διαχείριση ακριβώς του αεροδρομίου και την αξιοποίηση ή εκμετάλλευση, σε αυτή την περίπτωση, των χώρων του αεροδρομίου. Και εδώ μιλούμε για τους χώρους στάθμευσης, μιλούμε για όλα εκείνα τα γραφεία τα οποία θα εκμισθωθούν σε αεροπορικές εταιρείες, σε εταιρείες ενοικίασεως αυτοκινήτων, μιλούμε για τα εστιατόρια και τους υπόλοιπους χώρους αναψυχής μέσα στο αεροδρόμιο. Δεν έχουμε υπολογίσει μέσα στα £620 εκατομμύρια ούτε ένα σεντ, ενώ σίγουρα μερικές δεκάδες ή και εκατοντάδες εκατομμυρίων θα εισέλθουν στα ταμεία του στρατηγικού επενδυτή από την εκμετάλλευση των πρόσθετων χώρων, των καινούργιων χώρων των καινούργιων αεροδρομίων.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, εδώ είναι και εδώ θα πρέπει να εγκύψουμε ως Βουλή, στην ουσία, που είναι ότι πολύ εύκολα και χωρίς να εκδώσουμε ομόλογα, για να μην επιβαρύνουμε το δημόσιο χρέος, χωρίς να προχωρήσουμε σε πρόσθετο δανεισμό... έτσι και αλλιώς δεν πρόκειται να καταβάλουμε ως πολιτεία το τίμημα των £180 εκατομμυρίων άμεσα· μιλάμε για £30 εκατομμύρια με £35 εκατομμύρια ετήσια, τα οποία χρήματα μπορούν να εξευρεθούν μόνο από τις πρόσθετες αυξήσεις που έχει

επιβάλει η Βουλή, χωρίς να υπολογίζουμε τα κέρδη τα οποία υπάρχουν. Άρα, στο θέμα της ουσίας απαντούμε ότι ναι, με βάση στοιχεία συγκεκριμένα, τα χρήματα είναι εδώ, μπορούν να εξευρεθούν, δε θα επηρεαστεί το Μάαστριχτ, για εκείνους που ανησυχούν, δε θα επηρεαστεί το δημόσιο χρέος, δε θα χρειαστεί να εκδώσουμε ομόλογα.

Κλείνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πρόσθετα να αναφερθώ σε κάποια στοιχεία τα οποία έχουν δοθεί και τα οποία πιστεύω ότι δε φωτίζουν και τόσο την κατάσταση, και είναι σε σχέση με τη μέθοδο, παρ' όλο που είπαμε ότι για μας δεν είναι θέμα αρχής ούτε συζητούμε το πού και σε ποιες χώρες εφαρμόζεται η μέθοδος ΒΟΤ, διότι μπορεί αύριο να έχουμε μεθόδους αυτοχρηματοδότησης και για δρόμους, όπως πάει να γίνει με το δρόμο Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς. Όμως έχει αναφερθεί ένας αριθμός αεροδρομίων που έχουν γίνει με τη μέθοδο αυτή. Τον ίδιο και μεγαλύτερο αριθμό -και σίγουρα πολύ πολύ μεγαλύτερο, διαβεβαιώ- μπορούμε να παραθέσουμε όσον αφορά στα αεροδρόμια τα οποία βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο του κράτους και είναι αποδοτικά και παρέχουν ικανοποιητικές υπηρεσίες.

Κλείνοντας, κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να καλέσω από μέρος του ΑΚΕΛ Αριστερά Νέες Δυνάμεις να γίνουν δεύτερες σκέψεις από όλους στη βάση των δεδομένων και των στοιχείων τα οποία έχουμε αναφέρει. Η ουσία, επαναλαμβάνω, βρίσκεται εδώ: Μπορούμε και έχουμε τις δυνατότητες να εξεύρουμε τα χρήματα, για να κατασκευάσουμε και να διαχειριστούμε και να ελέγξουμε τα αεροδρόμια από μόνοι μας διασφαλίζοντας και εκείνους τους εργαζόμενους που δε διασφαλίζονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω τον κ. Κατσουρίδη να πιάσει την ώρα, διότι εγώ

θα τελειώσω σε επτά λεπτά και ελπίζω να θεωρηθεί ότι και το θέμα έχει εξαντληθεί. Φυσικά, αν μιλήσουν και άλλοι, υπάρχουν έτοιμοι συνάδελφοι από τη δική μας ομάδα να απαντήσουν.

Θα ξεκινήσω από το θέμα των εργαζομένων, μια και έχουμε και τις απεργίες και τις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας αλλά ιδιαίτερα την παρουσία των συντεχνιακών και των αντιπροσώπων των εργαζομένων μέσα στη Βουλή, και ελπίζω ή θα τους παρακαλέσω να μεταφέρουν αυτολεξεί την κατοχύρωση που οι εργαζόμενοι έχουν, αλλά ταυτόχρονα να μας πουν και οι ίδιοι οι συντεχνιακοί κατά πόσο υπήρξε άλλη περίπτωση που οι εργαζόμενοι κατοχυρώθηκαν με τέτοιο τρόπο. Είμαι εξ εκείνων, μάλιστα, που πιστεύουν ότι, αν δεν ακολουθείτο η μέθοδος του BOT, δε θα μπορούσαν να κατοχυρωθούν οι εργαζόμενοι με αυτό τον επαυξημένο, θα έλεγα, τρόπο κατοχύρωσης.

Είναι υπόσχεση και διαβεβαίωση του υπουργού και της κυβέρνησης, κατ' επέκτασιν, ότι το δημοσιοϋπαλληλικό προσωπικό, δηλαδή οι αερολιμενικοί, δε θα επηρεαστεί καθόλου: Ούτε οι όροι εργασίας τους ούτε η δομή της υπηρεσίας τους ούτε η δημοσιοϋπαλληλική τους ιδιότητα ούτε, κατ' επέκτασιν, και τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα.

Δεύτερον, όσον αφορά το εργατικό προσωπικό, έχει αναφερθεί ότι θα τηρηθούν τα πιο κάτω: Αφού μιλούμε για θεσμικές αλλαγές, η νέα διοίκηση θα έχει την υποχρέωση να υπογράψει τουλάχιστον τις ίδιες ή καλύτερες συλλογικές συμβάσεις από αυτές που ισχύουν σήμερα, συμπεριλαμβανομένης και της εξασφάλισης του ταμείου προνοίας. Θα διασφαλίσει τις θέσεις εργασίας, θα κατοχυρώσει τα δικαιώματα προσβολής των αποφάσεων της διεύθυνσης, αφού ακουστούν οι εισηγήσεις των συντεχνιών, τις οποίες ο υπουργός μάς έχει διαβεβαιώσει ότι είναι έτοιμος και ανοικτός να ακούσει και πάλι.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει προχωρήσει ακόμα πιο μπροστά για τη διασφάλιση του ωρομίσθιου προσωπικού προτείνοντας συγκεκριμένα τα ακόλουθα:

Να συμφωνηθεί με τη νέα διοίκηση, την κυβέρνηση και τις συντεχνίες σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης για όσους εργαζομένους για οποιοδήποτε λόγο δε θα ήθελαν να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους υπό τη νέα διοίκηση και να δοθεί επίσης το δικαίωμα σε οποιοδήποτε εργαζόμενο, αν ο ίδιος το επιθυμεί, να μετακινηθεί σε άλλη κυβερνητική υπηρεσία. Εμείς είμαστε βέβαιοι, επαναλαμβάνω, ότι τέτοιες διαβεβαιώσεις δε θα μπορούσαν να δοθούν στους εργαζομένους, αν δεν ακολουθείτο η μέθοδος του BOT.

Όσον αφορά το κατά πόσο το BOT είναι σωστή μέθοδος ή όχι ή είναι ιδιωτικοποίηση ή όχι, είναι πολύ καθαρό, γιατί, κατά κάποιο τρόπο, αν πάμε να κάμουμε σήμερα συζήτηση για το BOT, είναι σαν να συζητούμε αν είναι σωστή η αριθμητική ή χρήσιμη μέθοδος η άλγεβρα και ούτω καθεξής. Αυτά τα θέματα έχουν πολυσυζητηθεί σε άλλες χώρες, σε όλα τα επίπεδα και τα πολιτικά και τα επιστημονικά και τα τεχνοκρατικά και τα τεχνικά. Αν έπρεπε να συζητούμε κάτι σήμερα, είναι κατά πόσο αυτή η μέθοδος είναι χρήσιμη για τη συγκεκριμένη περίπτωση που μιλούμε, τα αεροδρόμια της Κύπρου.

Έκαμε μια προσπάθεια ο κ. Ευαγόρου να μπει σε αυτό το κεφάλαιο. Έχω να κάμω δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι ενώ δεν έχει ταχθεί εναντίον του BOT, είπε αρκετά επιχειρήματα γιατί το BOT μπορεί να είναι καταστροφικό. Δεύτερον, σε όλους τους αριθμούς που μας έδωσε για το συγκεκριμένο έργο που μιλούμε, των αεροδρομίων της Κύπρου. Νομίζω ήταν και παραφουσκωμένα και αγνοώντας ουσιαστικά την ουσία χρήσης του BOT συγκριτικά με την παραδοσιακή μέθοδο.

Το BOT είναι η μέθοδος εκείνη που εντάσσεται στις μεθόδους συνεταιρισμού του ιδιωτικού τομέα μαζί με το δημόσιο τομέα και έχει συγκεκριμένους στόχους. Πρώτον, την εξεύρεση χρηματοδότησης χωρίς την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού,

ανεξάρτητα του Μάαστριχτ ή οποιουδήποτε, για οποιαδήποτε χώρα, για οποιονδήποτε προϋπολογισμό. Οι χώρες έχουν δυσκολία και ιδιαίτερα οι αναπτυσσόμενες να έβρουν τη χρηματοδότηση. Και δεύτερον, για να δημιουργηθεί επιχειρηματική δραστηριότητα, αξιοποιώντας με αυτό το συνεταιρισμό του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα την εμπορική και επιχειρηματική προσέγγιση του ιδιωτικού τομέα. Άρα, αξιοποιούμε τα κεφάλαια και την τεχνογνωσία του ιδιωτικού τομέα με την ταυτόχρονη έγνοια που έχει ο δημόσιος τομέας σε όλα τα κοινωνικά θέματα.

Στην περίπτωση τη δική μας είναι καθαρότατο από τις τοποθετήσεις του υπουργού -και με τις πιέσεις της Βουλής, για να είμαστε δίκαιοι και ειλικρινείς- ότι ο τομέας εκείνος, το δεύτερο σκέλος εκείνο της έγνοιας του δημόσιου τομέα για κοινωνική πολιτική είναι μεγαλύτερη από τη συνηθισμένη. Και στο ενδιαφέρον που έχει επιδειχθεί στην προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αλλά και στα άλλα έργα τα οποία θα μπορούν να γίνουν με την εξοικονόμηση των διακόσιων εκατομμυρίων λιρών. Δεν πρέπει να λέμε ότι τα διακόσια εκατομμύρια λίρες θα εξοικονομηθούν. Αυτά τα διακόσια εκατομμύρια λίρες, με την άνεση όμως του προϋπολογισμού και στη διάρκεια των ετών, συμπληρώμενα από τα κέρδη που θα πάρει η κυβέρνηση από τα αεροδρόμια με την εφαρμογή του BOT, θα ξοδευτούν για έργα κοινωνικής πρόνοιας, για παιδεία, για νοσοκομεία και για άλλες παροχές.

Επειδή είναι εδώ και ο κ. Περδίκης, ο οποίος μπορεί να μας πει για το περιβάλλον, ο πιο σωστός τρόπος αντιμετώπισης ενός έργου είναι όταν αντιμετωπίζεται ολικά. Η παραδοσιακή μέθοδος, η οποία ήθελε τα κράτη, αυτό που θα κτίσει, να κερδίσει, να αυξήσει πρώτα, να βελτιώσει πρώτα την οικονομία του, να κερδίσει τα λεφτά, για να τα έχει να τα επενδύσει, αντικαθίσταται τώρα με μία μέθοδο όπου εκμεταλλευόμενοι, αξιοποιώντας τα λεφτά του ιδιωτικού τομέα, επενδύουμε λεφτά που δεν έχουμε σήμερα σε μίαν ολική αντιμετώπιση ενός έργου που περιλαμβάνει και κοινωνικές μελέτες και

περιβαλλοντικές μελέτες· και άρα στο τέλος της ημέρας και η ποιότητα και η αποδοτικότητα του έργου είναι καλύτερη σε όλους τους τομείς. Γι' αυτό αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να λεχθεί. Και σωστά είπε ο κ. Θεοδώρου, αναφέρθηκε σε συντηρητικούς, ότι είναι μία μέθοδος μοντέρνα, σύγχρονη, που εφαρμόζεται τα τελευταία είκοσι χρόνια σε πολλές χώρες και αντικαθιστά ουσιαστικά την παραδοσιακή μέθοδο οικοδόμησης έργων υποδομής. Πέραν τούτου, οι μεγάλες πολιτικολογίες και ιδεολογικές προσεγγίσεις νομίζω ότι είναι αχρείαστες και δε μας οδηγούν ούτε σε ορθολογιστική προσέγγιση ούτε σε διαλεκτική που έχει σχέση με το συμφέρον αυτού του τόπου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βλέπω ότι μιλάς εννέα λεπτά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μόνο για το κακό μου θα έπαιρνες το λόγο, είμαι σίγουρος.

Θα ολοκληρώσω σε ένα λεπτό, δε θα πω περισσότερα επιχειρήματα· νομίζω ότι έχω καλυφθεί εν πολλοίς και με πολλά που έχουν πει και ο κ. Θεοδώρου και ο κ. Παπαδόπουλος. Θα αναφερθώ μόνο στο σημείο του ελέγχου των αεροδρομίων, τα θέματα ασφάλειας κ.τ.λ. Παρ' όλο που είμαι λιγότερο δικηγόρος από τον κ. Παπαδόπουλο, αν δεν κάνω λάθος, και στο σύνταγμα...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είσαι καθόλου δικηγόρος!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είμαι καθόλου;

Νομίζω ότι αν ανατρέξουμε στο σύνταγμα, θα δούμε ότι υπάρχει πρόνοια που σε περίπτωση κρίσεων η κυβέρνηση έχει το δικαίωμα -και δε νομίζω ότι υπάρχει νόμος που μπορεί να ψηφιστεί που να υπερβαίνει το σύνταγμα- ώστε να δοθούν δικαιώματα

σε οποιονδήποτε ντόπιο ή ξένο επενδυτή. Πέραν τούτου όμως, και οι πρόνοιες -όπως μας τις έχει εξηγήσει το υπουργείο- για τελωνεία, υπηρεσίες μετανάστευσης, υγειονομικές υπηρεσίες και άλλα -θα είναι στα χέρια και στον έλεγχο του κράτους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, ξεκινώντας τη σύντομη αυτή τοποθέτηση του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, θέλω να αναφερθώ σε μίαν προτροπή ενός φίλου αξιωματούχου της κυβέρνησης, ο οποίος ακούγοντας πριν δεκαπέντε μέρες την αρχική μας αρνητική τοποθέτηση, φιλικά εντελώς και αγαπημένα, έκαμε την εξής παρατήρηση: Προσέξτε, φίλοι οικολόγοι, διότι με τις εκδηλώσεις και τις τοποθετήσεις που παίρνετε, τη μια φορά ενάντια στους Βρετανούς για τις κεραίες, την άλλη φορά ενάντια στους Αμερικανούς για την τρομοκρατία, κινδυνεύετε να χαρακτηριστείτε ως αριστερίζοντες. Βεβαίως, η θέση μου εδώ, σε αυτή τη Βουλή, δεν είναι ούτε για να αριστερίζω, ούτε για να δεξιίζω· θα έλεγα για να κεντρίζομεν, όχι με την έννοια του κέντρου, για να μην πάρει και... αλλά με την έννοια του κεντριού.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ούτε για να πρασινίζεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επί της ουσίας. Είναι γεγονός ότι και εμείς σαν Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, από τη θέση μας, σαν θέση αρχής, δεν είμαστε ενάντια στο σύστημα της κατασκευής έργων με την οικοδόμηση, διαχείριση και μεταφορά. Και πρέπει να πω επίσης ότι έχουμε πεισθεί και από τις διαβεβαιώσεις και από τα επιχειρήματα του κ. υπουργού και από τα διαβήματα του ΚΕΒΕ, του ΟΕΒ και πολλών επιχειρηματιών, αλλά και από τη σημερινή ομιλία και του κ. Παπαδόπουλου, ιδίως του κ. Παπαδόπουλου, που έδωσε πολύ χρόνο, αξιοποίησε πολύ χρόνο στο να μας πείσει. Και ακριβώς επειδή έχουμε πειστεί ότι είναι ο πιο εύκολος και ο πιο γρήγορος τρόπος για να κατασκευαστούν αυτά τα δύο αεροδρόμια και ειδικά το αεροδρόμιο της Λάρνακας, εμείς θα ταχθούμε ενάντια σε αυτό το νομοσχέδιο. Από λόγους αρχής, από λόγους οικολογικής αρχής. Γιατί, όπως αναφέρθηκε ο κ. Παπαδόπουλος, έστω και ακροθιγώς, εμείς βάζουμε από την αρχή αμφισβήτηση στην ανάγκη της κατασκευής αυτού του έργου, ειδικά ομιλούντες για το αεροδρόμιο της Λάρνακας.

Παρακολουθήσαμε τους τελευταίους τρεις μήνες από κοντά την προσπάθεια πολλών παραγόντων, όπως είπα και πριν, να μας πείσουν για την ανάγκη αυτού του έργου. Τι έχουμε ανακαλύψει; Ότι στηρίζεται πάνω στην αρχή της οικονομίας, η οποία έγινε γνωστή ως “συνεχής απογείωση”. Δεν έχει σχέση βεβαίως μόνο με τα αεροπλάνα, αλλά έχει σχέση με αυτό που αναφέρθηκε ο κ. Παπαδόπουλος, ότι συνεχώς θα ανεβαίνουν οι ποσοτικοί παράγοντες, δε θα υπάρχει ποτέ μια εξισορρόπηση, δε θα υπάρξει ποτέ αυτό που λέμε “φέρουσα ικανότητα”. Μέχρι τότε δηλαδή θα σταματούμε να κατασκευάζουμε και να προετοιμάζουμε και να κάμνουμε υποδομή για ακόμα περισσότερους επισκέπτες, για ακόμα περισσότερους τουρίστες;

Αυτό το έργο, το οποίο έχουμε μπροστά μας και το οποίο σήμερα καλούμαστε να διαλέξουμε τον καλύτερο τρόπο για να το κάμουμε, προνοεί ουσιαστικά μέσα σε πέντε χρόνια να τριπλασιάσουμε την ικανότητά μας να δεχόμαστε τουρίστες και επισκέπτες

στην Κύπρο. Από τα έξι εκατομμύρια που είμαστε σήμερα, πάμε στα δεκαεπτά! Είναι βασισμένο πάνω στη λογική ότι η Κύπρος θα μετατραπεί σ' έναν κόμβο αεροπορικών μετακινήσεων. Εμείς τουλάχιστον σαν Οικολόγοι, αυτή τη λογική δεν μπορούμε να τη δεχθούμε. Γιατί δε στηρίχτηκε πάνω σε καμιά οικονομική μελέτη και κυρίως σε καμιά περιβαλλοντική μελέτη! Δεν έχει καταγραφεί ποία θα είναι η επίπτωση πάνω στην κοινωνία της Λάρνακας, τουλάχιστον, κύριε Πιπτοκοπίτη, που γεινιάζει με το αεροδρόμιο, ποια θα είναι η επίπτωση πάνω στο ευαίσθητο περιβάλλον της αλυκής. Έφερα μαζί μου το σχετικό χάρτη -που για σας θα είναι λίγο πολύ γνωστός- που ουσιαστικά η Αλυκή Λάρνακας εξαφανίζεται με τα έργα του νέου αεροδρομίου, δε μένει τίποτε παρά μόνο από την κεντρική αλυκή, η ορφανή η αλυκή εξαφανίζεται πλήρως. Και είναι για μας, σαν Οικολογικό Κίνημα, ανάγκη, υποχρέωση και συνέπεια να αγωνιστούμε ενάντια σε αυτό το έργο, όταν για λίγα τετραγωνικά κατάληψης του χώρου της αλυκής, σε σχέση με το εργοστάσιο αφαλάτωσης ή σε σχέση με το επόμενο θέμα που θα συζητήσουμε, των γηπέδων τένις, έχουμε με συνέπεια και αποφασιστικότητα εκφράσει την αντίθεσή μας! Πώς είναι λοιπόν δυνατό, σαν Οικολογικό Κίνημα, σήμερα εδώ να υποστηρίξουμε την όντως καλύτερη και ευκολότερη και πιο επιτυχημένη κατασκευή αυτού του έργου; Εάν έχει δίκαιο ο κύριος υπουργός και αν έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος;

Αλλά, πέραν τούτου, επειδή πέρα από οικολόγος είμαι και λογικός άνθρωπος, έχω ψάξει λίγο και τα επιχειρήματα της πλευράς που λέει ότι...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Οι οικολόγοι δεν είναι απόλυτα λογικοί.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Προδρόμου. Έχουμε και ολίγον ρομαντισμό μέσα μας, ο οποίος βάζει λίγες αμφιβολίες περί της λογικής. Έχω ψάξει λίγο κάποια επιχειρήματα από αυτά

που ακούστηκαν σήμερα και έχουμε θέσει και σχετικά ερωτήματα στον κ. υπουργό. Για παράδειγμα: Έχουμε αντιληφθεί ότι με το παρόν νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας εκχωρούμε μίαν ζωτική υπηρεσία, έστω και για είκοσι πέντε χρόνια, στη δικαιοδοσία μιας Α, Β ή Γ ιδιωτικής επιχείρησης; Και το ερώτημα που γεννιέται, το οποίο δεν έχει ακόμα αναχθεί σε αυτό το διάλογο: Υπάρχει άλλη χώρα στον κόσμο, όχι που έχει ιδιωτικοποιήσει υπηρεσίες στα αεροδρόμια, όχι που έχει χρησιμοποιήσει ορθά ή λανθασμένα τη μέθοδο της κατασκευής διαχείρισης και μεταφοράς, αλλά άλλη χώρα στον κόσμο η οποία έχει δώσει όλα της τα αεροδρόμια στον ιδιωτικό τομέα; Ψάξαμε και βρήκαμε αυτές τις χώρες. Και είναι παρακαλώ, αγαπητοί συνάδελφοι, η Δομινικανή Δημοκρατία, η Αργεντινή, η Ακτή του Ελεφαντόδοντου και μία χώρα ονόματι Αρούμπα, την οποία δεν μπόρεσα να τη βρω επάνω στην υδρόγειο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και αυτά τα στοιχεία, έτσι για να ξέρετε, είναι από έναν κατάλογο που μας έχει στείλει η εταιρεία του κ. Σιακόλα, η οποία ενδιαφέρεται για την κατασκευή, για να συμμετάσχει σε αυτή τη...

Δε θα 'θελα να αναφερθώ ιδιαίτερα...

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο κατάλογος εκείνος, αγαπητή συνάδελφος, αν προσέξετε, αναφέρεται σε αεροδρόμια στα οποία έχει εμπλακεί ο ιδιωτικός τομέας, είτε μερικώς είτε σε υπηρεσίες είτε ακόμα και είναι ιδιοκτήτης αυτών των αεροδρομίων. Διαβάστε τον προσεκτικά. Ο κ. Παπαδόπουλος είχε την καλοσύνη να μας φέρει τα στοιχεία, αλλά δεν είχε το χρόνο

φαίνεται να μας τα εξηγήσει έτσι λεπτομερειακά· τι ακριβώς περιείχε αυτός ο πολύ μακρύς όντως κατάλογος. Ο κατάλογος που μας έχει δώσει ο κ. Σιακόλας, όμως, αναφέρεται συγκεκριμένα και στο μέγεθος της επέκτασης και της λειτουργίας αυτού του μέτρου σε κάποιες χώρες και είναι καταπληκτικό. Τέσσερις χώρες οι οποίες γενικώς θεωρούνται σαν τριτοκοσμικές, ψάχνουμε ακόμα την Αρούμπα... Ε, αυτό είναι συζητήσιμο.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Η Αργεντινή είναι τριτοκοσμική χώρα;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κατ' εμένα τα φαινόμενα που έχει η Αργεντινή και κάποιες άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής είναι αυτά ακριβώς τα φαινόμενα που συνιστούν μία χώρα "μπανανία". Καμία άλλη αναφορά πέραν τούτου του όρου. Νομίζω ότι τα λέει όλα σαν όρος.

Έχουμε επίσης επισημάνει στον κ. υπουργό -και φέρω και αυτό το θέμα υπόψη σας- ότι όταν μιλάμε για το αεροδρόμιο Πάφου, μιλάμε για μίαν εξαιρετική περίπτωση. Και μένω σε αυτό το σημείο, γιατί δε θέλω να αναφερθώ περαιτέρω, γιατί είναι εξαιρετική περίπτωση η περίπτωση του αεροδρομίου Πάφου και γιατί υπάρχει ένας λόγος παραπάνω να μην περάσει στα χέρια και στη διαχείριση οποιουδήποτε, διότι... και του καλύτερου ιδιώτη ακόμα.

Με όλα αυτά τα ενδιαφέροντα που έχω αναφέρει και επειδή δε θέλω να σας βασανίσω άλλο με τις οικολογικές μου ανησυχίες και επειδή ξέρω ότι πολλοί συνάδελφοι πρέπει να ταξιδέψουν και εκτός Λευκωσίας, τελειώνω, επαναλαμβάνοντας ότι επειδή ακριβώς έχουμε πεισθεί ότι αυτή η μέθοδος που οδηγεί στην κατασκευή αυτών των αεροδρομίων, όπως έχουν σχεδιαστεί, έξω από κάθε οικολογική κλίμακα και προκαλώντας οικολογική καταστροφή, τουλάχιστον όσον αφορά την περιοχή της

Λάρνακας, το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δε θα υποστηρίξει αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, μετά ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Μιχαηλίδης.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξέρω ότι είναι μια δύσκολη μέρα. Έχετε κουραστεί να ακούετε συζητήσεις για το BOT, αλλά είναι αυτό το μειονέκτημα όσων μιλούν τελευταίοι. Αλλά νιώθουμε ότι έχουμε υποχρέωση, έστω και σύντομα, να εκφράσουμε και τις δικές μας απόψεις.

Η συζήτηση του όλου θέματος της ανάθεσης της ανάπτυξης των αερολιμένων Πάφου και Λάρνακας με τη μέθοδο του BOT εστιάζεται πιστεύουμε σε δύο άξονες. Ο πρώτος είναι ο άξονας της προστασίας των εργαζομένων και ο δεύτερος είναι η φιλοσοφική τοποθέτηση υπέρ ή κατά της ανάθεσης επικερδών δραστηριοτήτων στον ιδιωτικό τομέα από το κράτος.

Όσον αφορά το πρώτο σημείο, πιστεύω ότι δεν υπάρχει πλέον καμιά αμφιβολία και έχουν αναφερθεί και όλοι οι προλαλήσαντες... το γεγονός ότι υπήρξε πλήρης διασφάλιση των εργαζομένων στα αεροδρόμια Πάφου και Λάρνακας με τους διάφορους όρους που μπήκαν και φαίνονται πολύ καθαρά στην έκθεση της επιτροπής. Και δε θέλω να αναφερθώ, για να μη χάνουμε ώρα.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, δεν αμφισβητούμε την άποψη ότι, πιθανόν, και υπό τη διαχείριση του κράτους τα αεροδρόμια να μπορούσαν πράγματι να είναι επικερδείς επιχειρήσεις. Το ερώτημα όμως που τίθεται είναι κατά πόσο θα υιοθετήσουμε τη θέση ότι η κυβέρνηση πρέπει να συνεχίσει να τα διαχειρίζεται γι' αυτό το λόγο, διότι δηλαδή είναι επικερδής επιχείρηση. Η θέση μας είναι όχι. Γιατί είναι σήμερα γενικά αποδεκτή η

θέση ότι ο ρόλος της κυβέρνησης δεν είναι να διατηρεί επιχειρήσεις όσον επικερδείς κι αν είναι. Ο ρόλος της κυβέρνησης είναι άλλος. Είναι να κατευθύνει, είναι να ελέγχει και να διασφαλίζει την κοινωνική πρόνοια των πολιτών. Ο ρόλος της δεν είναι εκείνος του επιχειρηματία.

Έρχομαι τώρα στο οικονομικό σκέλος. Είναι σωστή η άποψη που ακούστηκε ότι, πράγματι, τα σχέδια που ήταν έτοιμα από πολλά χρόνια για την κατασκευή των αεροδρομίων θα μπορούσαν να είχαν γίνει από πολλά χρόνια και θα είχαν κοστίσει στο κράτος πολύ λιγότερα χρήματα. Και θέλω με την ευκαιρία αυτή να υπενθυμίσω σε όλους την επίθεση που υπέστη πάνω σ' αυτό το θέμα ο τότε Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλος Σαββίδης! Όμως, δυστυχώς, δεν έγιναν και είναι γεγονός που δεν αλλάζει. Σήμερα, με τα σημερινά κόστη ακούστηκε ότι υπολογίζεται ότι τα δύο αεροδρόμια θα κοστίσουν στο κράτος £200 εκατομμύρια. Λεφτά που, κατά την άποψή μας, δεν έχουμε. Ακούστηκαν και άλλες απόψεις, ότι έχουμε και μπορούμε να μαζέψουμε πολύ περισσότερα λεφτά. Όμως εμείς πιστεύουμε ότι είτε δεν τα έχουμε ή ότι για να τα εξασφαλίσουμε, πρέπει να κόψουμε άλλα αναπτυξιακά έργα που έχουν πολύ μεγαλύτερη σημασία για το κοινωνικό έργο της κυβέρνησης ή ότι θα μπορούσαμε να τα δανειστούμε. Αυτό όμως τι σημαίνει; Ότι για να δανειστούμε τα £200 εκατομμύρια, θα επηρεάσουμε σημαντικά το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος και ανεξάρτητα από το Μάαστριχτ και από την πορεία μας προς την Ευρώπη, που ο κ. Παπαδόπουλος δεν του αρέσει να την αναφέρουμε... εντούτοις είναι αρνητικοί παράγοντες που δεν μπορούμε να τους αγνοούμε.

Το κατά πόσο η μέθοδος του BOT μπορεί να είναι επιτυχής ή όχι εξαρτάται, κατά την άποψή μας, από τους όρους της συμφωνίας που θα γίνει. Και εδώ θα πρέπει κι εγώ να επισημάνω ότι υπάρχει η δέσμευση του υπουργού ότι η συμφωνία η οποία θα υπογραφεί με τον επενδυτή θα παρουσιαστεί στην επιτροπή Οικονομικών προς τελική

έγκριση. Και αυτό, κατά την άποψή μου, είναι πολύ σωστό, διότι έτσι θα μπορούμε κι εμείς να εκφράσουμε απόψεις πάνω στους όρους της συμφωνίας.

Θα ήθελα να τελειώσω, αγαπητοί συνάδελφοι, με το να πω κάτι πολύ γενικό. Είναι φυσικό κάθε καινούρια ιδέα και κάθε καινούρια πολιτική και μέθοδος να προκαλεί αντιδράσεις. Αλλά ο τρόπος ποτέ δε θα πάει μπροστά, αν παραμείνουμε προσκολλημένοι σ' αυτά που έχουμε συνηθίσει, αν μείνουμε προσκολλημένοι σε ξεπερασμένες αντιλήψεις. Θα πρέπει επιτέλους και η Κύπρος και οι Κύπριοι να προχωρήσουμε με θάρρος μπροστά, για να μπορέσουμε επιτέλους να κάνουμε το κράτος μας ένα σύγχρονο κράτος που να δέχεται και νέες μεθόδους και πιο εκσυγχρονιστικές πολιτικές!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ακούσαμε πράγματι πάρα πολλά -τόσο σήμερα όσο και εκτός της Βουλής και μέσα στο πλαίσιο των επιτροπών- και νομίζω ότι θα ήταν κατάχρηση του πολύτιμου χρόνου όλων μας, αν επρόκειτο να επαναλάβω τα επιχειρήματα, είτε τα υπέρ είτε τα κατά.

Αποδίδω μεγάλη σημασία, κύριε Υπουργέ, και είστε παρών και ακούτε αυτή τη συζήτηση, στις δεσμεύσεις ηθικής, αν θέλετε, ή και πολιτικές δεσμεύσεις τις οποίες έχετε αναλάβει ως υπουργός, αλλά και ως εκπρόσωπος της κυπριακής κυβέρνησης. Και είναι με αυτή την προϋπόθεση, αν θέλετε, της δέσμευσής σας ενώπιον του κυπριακού λαού και του κυπριακού κοινοβουλίου, ότι τα δικαιώματα των εργαζομένων δε θα επηρεαστούν και ότι περαιτέρω θα υπάρξουν διασφαλιστικές δικλείδες για την

τήρηση των νόμων και από τον οποιονδήποτε επενδυτή μέσα από τους όρους του συμβολαίου, που θα ψηφίσουμε υπέρ αυτής της πρότασης. Να υπενθυμίσω ότι δε συζητούμε σήμερα τις λεπτομέρειες ανάθεσης του έργου, αλλά απλώς το νομοθετικό πλαίσιο. Δηλαδή την παροχή της εξουσίας στην κυβέρνηση να διαπραγματευτεί τους συγκεκριμένους όρους με βάση τους οποίους ο επενδυτής θα κατασκευάσει, θα διαχειριστεί και στη συνέχεια θα μεταφέρει, θα μεταβιβάσει το όλο έργο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Άρα λοιπόν δε θα πρέπει να μπορούμε στη λεπτομέρεια, όπως ίσως κάποιοι άλλοι συνάδελφοι επιχειρήσαν να πράξουν, αλλά να σταθούμε μόνο στο δικαιοδοτικό αυτό το πλαίσιο, το οποίο, ναι, εγκρίνουμε, αλλά με αυτές τις προϋποθέσεις που έχω αναφέρει.

Και να πω και το εξής, αγαπητοί συνάδελφοι. Για είκοσι πέντε χρόνια το αεροδρόμιο της Λάρνακας εξυπηρέτησε το κοινό με τις ατέλειές του. Νομίζω ότι αν πραγματικά με την υφιστάμενη μέθοδο θα μπορούσε να επεκταθεί, αυτά τα είκοσι πέντε χρόνια θα γινόταν. Είχαμε είκοσι πέντε χρόνια πρακτικής και δεν έγινε. Δεν πιστεύω ότι αν έχουμε άλλα είκοσι πέντε, θα γίνουν. Είναι γεγονός ότι είναι μια πρωτοποριακή μέθοδος, εμείς θα δώσουμε την ευκαιρία να λειτουργήσει, αλλά το πολιτικό κόστος σε τελική ανάλυση, αν δεν τηρηθούν αυτά τα οποία έχετε αναλάβει, ασφαλώς γνωρίζετε ποιοι θα το επιβαρυνθούν. Ευχόμαστε ότι τουλάχιστον αυτή τη φορά «ο λόγος του ανθρώπου» θα τηρηθεί, κύριε Υπουργέ.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να μιλήσω από τη θέση μου· θα είμαι πολύ σύντομος.

Έχουμε ακούσει για το θέμα που συζητούμε και τα επιχειρήματα όλων όσων υποστηρίζουν, αλλά και όσων δεν υποστηρίζουν την ανάθεση της αναβάθμισης των αεροδρομίων μας σε ιδιωτικό επενδυτή. Πρέπει να πω ότι αφιερώσαμε αρκετό χρόνο, τόσο να συζητήσουμε με τη συντεχνιακή πλευρά, για να ενημερωθούμε για τις ανησυχίες τους και τα δικά τους επιχειρήματα, τόσο χρόνο όμως και περισσότερο σπαταλήσαμε με την κυβερνητική πλευρά, προκειμένου να εξετάσουμε πώς διασφαλίζονται τα συμφέροντα αφενός των εργαζομένων, ποιες δεσμεύσεις γίνονται προς αυτή την κατεύθυνση και ποια ωφελήματα κινδυνεύουν, καθώς επίσης και πώς διασφαλίζεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς των αεροδρομίων, η ασφάλεια των αεροδρομίων και άλλες συναφείς επιχειρήσεις και υπηρεσίες οι οποίες λειτουργούν μέσα στα πλαίσια του αεροδρομίου.

Πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι άκουσα με ιδιαίτερη προσοχή και εδώ στην ολομέλεια τα επιχειρήματα όσων υποστηρίζουν και όσων δεν υποστηρίζουν την ενέργεια αυτή της κυβέρνησης και καταλήξαμε στο συμπέρασμα να υποστηρίξουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο για το λόγο ότι μας ικανοποιούν πλήρως οι δεσμεύσεις και οι εξηγήσεις που έχουμε πάρει από την κυβερνητική πλευρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα μιλήσω κι εγώ από τη θέση μου πολύ σύντομα. Σε ένα λεπτό θα ολοκληρώσω. Ένωσα αυτή την ανάγκη από τα επιχειρήματα που είχα ακούσει -πρέπει να πω- από τη συμπολίτευση κατά κύριο λόγο.. Τα επιχειρήματα ουσιαστικά που έχω ακούσει, κυρίως από τον κ. Συλλούρη, συνοψίζονται σε τρία. Να απαντήσω στα τρία. Στην ικανότητα του κράτους, στην

ανάγκη προγραμματισμού και ολοκληρωμένων σχεδίων και στην ανικανότητά μας την οικονομική ως κράτος να κάνουμε επιπλέον δάνεια -αφού αμφισβήτησε τους αριθμούς που έδωσε ο συνάδελφος ο κ. Ευαγόρου- για να υλοποιήσουμε από μόνοι μας την ανέγερση των νέων αεροδρομίων.

Εκείνο που με ενόχλησε περισσότερο από όλα είναι μια πάγια λογική που έχει καθιερωθεί στο κυβερνητικό στρατόπεδο και στην κυβέρνηση, πρέπει να πω. Και με ενοχλεί, γιατί ξεκινά από μια παράλογη λογική που θεωρεί εκ προοιμίου ότι το κράτος είναι εκ φύσεως ανίκανο -μπορώ να δώσω πολλά παραδείγματα γι' αυτό το επιχείρημα, πότε ακούστηκε και πόσες φορές ακούεται- και ό,τι κάνει το κράτος στοιχίζει πάντα περισσότερο, παίρνει πάντα περισσότερο χρόνο να τελειώσει απ' ό,τι όταν το κάνουν οι ιδιώτες, λες και αυτό το κράτος -που, δεν ξέρω, μοιάζει έτσι λίγο με μυθικό πρόσωπο- είναι εκ προοιμίου ένα καθυστερημένο δημιούργημα που στερείται ικανοτήτων! Μα, το κράτος από μόνο του δεν παίρνει αποφάσεις ούτε λειτουργεί. Αν θεωρούν ότι υπάρχει ανικανότητα, πρέπει να παραδεχθούμε ότι υπάρχει ανικανότητα σ' αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις. Είναι οι κυβερνήσεις που θέτουν σε λειτουργία ένα κράτος, το όποιο κράτος.

Αν λοιπόν υπάρχει αδυναμία στο να υπάρχει εξοικονόμηση, όταν υλοποιούνται κυβερνητικά έργα, αν δημιουργούνται ψηλότερες δαπάνες από τους προβλεφθέντες προϋπολογισμούς, γι' αυτό ευθύνονται αυτοί που όχι μόνο παίρνουν τις αποφάσεις έχουν και την ευθύνη και την αρμοδιότητα να ελέγξουν τη σωστή εφαρμογή των προϋπολογισμών και των σχεδίων. Συνεπώς δεν είναι το κράτος από μόνο του ένας μηχανισμός που χαρακτηρίζεται από ανικανότητα, και, κατά συνέπεια, όπως ακούσαμε σε άλλες συζητήσεις σ' αυτή την αίθουσα, πριν ανακαινιστεί βέβαια, ό,τι κάνει το κράτος, το κάνει χειρότερα απ' ό,τι το κάνουν οι ιδιώτες! Και εδώ έρχεται ο δεύτερος μύθος. Μυθοποιούμε περίπου ότι ό,τι κάνει ένας ιδιώτης ή μια ιδιωτική εταιρεία, το

κάνει πολύ καλύτερα από το κράτος, πολύ φθηνότερα από το κράτος και πολύ πιο αποτελεσματικά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Γι' αυτό μιλούμε για συνεταιρισμό.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μια πόρτα έκαμαν δεκατέσσερις μήνες να την κάμουν και τούτη η αίθουσα σε τριάντα μέρες τέλειωσε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μπορώ να σας δώσω συγκεκριμένα παραδείγματα, αν θέλετε. Όταν η κ. Θάτσερ, ασπαζόμενη αυτή τη θεωρία, ιδιωτικοποίησε και τα τρένα και τα νερά στην Αγγλία, οδηγηθήκαμε στο αποτέλεσμα, μετά από πολλά χρόνια, όταν διαπιστώθηκε ότι το Λονδίνο και οι κάτοικοι του Λονδίνου κινδύνευαν με μόλυνση από τη μη συντήρηση των αγωγών, όταν έμεινε η Αγγλία για πολλούς μήνες χωρίς τρένο, ως αποτέλεσμα των πολλαπλών δυστυχημάτων με πάρα πολλούς νεκρούς και ψηλό κόστος σε ανθρώπινες ζωές, να φτάνουν σήμερα να συζητούν την αναθεώρηση αυτής της πολιτικής. Συνεπώς, εκείνο που λέω είναι ακριβώς ότι πρέπει να ξεπεράσουμε κάποια δόγματα και μύθους. Γενικά μιλώ. Δηλαδή, ούτε το κράτος είναι ανίκανο εκ φύσεως ούτε όμως και ο ιδιώτης είναι εκ φύσεως ο ικανότατος! Πόσες επιχειρήσεις ιδιωτικές κηρύσσουν πτώχευση κάθε χρόνο; Για τ' όνομα του Θεού, να θεοποιούμε τώρα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αυτό κάνουν στο εξωτερικό. Να αξιοποιηθούν οι ικανότητες.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...αυτή την προσέγγιση...

Θα έρθω στο δεύτερο θέμα, στον προγραμματισμό. Συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Συλλούρη ότι απαιτείται ολοκληρωμένος προγραμματισμός. Ανέμενα όμως, όταν

μιλούσε γι' αυτή την προσέγγιση, λέγοντας ότι πρέπει τα μεγάλα έργα να γίνονται με βάση τον προγραμματισμό, να κάνει μια αναφορά σε ένα μικρό πλαίσιο αυτοκριτικής - όχι προσωπικής, κυβερνητικής- για το ότι η κυβέρνηση είχε αυτά τα σχέδια για δέκα χρόνια στα χέρια της, για ολοκληρωμένα αεροδρόμια, και, αντί να προχωρήσει στην υλοποίηση αυτών των σχεδίων ολοκληρωμένα, προτίμησε κάθε χρόνο ή κάθε δύο-τρία χρόνια να δημιουργεί μια νέα παράγκα, για να πάμε ως παρακάτω! Αυτό δεν είναι δείγμα προγραμματισμού.

Και θα κλείσω με το τρίτο, την αδυναμία να δανειστούμε. Δηλαδή, εάν κάποιος αμφισβητεί -και ο κ. Συλλούρης αμφισβήτησε, όπως και άλλοι βέβαια ομιλητές- την ικανότητά μας ως κράτους με τα έσοδα, όπως τα περιέγραψε ο συνάδελφος Σταύρος Ευαγόρου, να δημιουργήσουμε τα αεροδρόμια χωρίς δανεισμό, πρέπει να κάνουμε δανεισμό, εάν ευσταθεί η προσέγγιση των προηγούμενων ομιλητών, πρέπει να κάνουμε δανεισμό... Καταλήγουν στο λογικό συμπέρασμα ότι αδυνατεί το κράτος να δανειστεί. Δεν έχουμε τις δυνατότητες να δανειστούμε. Εάν το δεχθώ και αυτό, εκείνο που δεν καταλαβαίνω είναι τη μεγάλη αντίφαση στην κυβερνητική πολιτική. Για να δημιουργήσουμε αεροδρόμια, που είναι αναπτυξιακά έργα, δεν έχουμε τη δανειστική ικανότητα να το πράξουμε, για να δανειστούμε £100 εκατομμύρια, για να τα βάλουμε στο σταθεροποιητικό ταμείο, να τα επενδύσουμε σε αυτή τη χοάνη του χρηματιστηρίου, που ξέρουμε πού θα καταλήξουν τα £100 εκατομμύρια του δανεισμού, έχουμε τη δυνατότητα σαν κράτος και σαν κυβέρνηση να δανειστούμε! Πέστε μου, είναι ή δεν είναι αντιφατική αυτή η προσέγγιση όσον αφορά τον κρατικό δανεισμό και την ικανότητά μας αλλά και τις προτεραιότητες που θέτουμε ως κυβέρνηση και ως κράτος για το από πού πρέπει να δανειζόμαστε;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, μετά η κ. Χαραλάμπους και μετά ο κ. Ματσάκης. Παρακαλώ, από τη θέση σας μόνο, αν είσαστε σύντομοι.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, μόνο για μισό λεπτό.

Επειδή έχει αναφερθεί και από τον πρόεδρό μας, όταν είχε κάμει την εισήγησή του, θέλω να πω και ένα συγκεκριμένο πράγμα σε κάποιους που δήθεν αγωνιούν. Με τη φιλελευθεροποίηση των αερομεταφορών το 2002, και των υπηρεσιών εδάφους, βάσει της ευρωπαϊκής οδηγίας, είμαστε υποχρεωμένοι, εκτός του εθνικού μας μεταφορέα, να έχουμε, να υπάρχει, ακόμα μια εταιρεία που θα κάνει αυτό τον τύπο εργασίας. Και αυτή θα πάρει το 60% της εργασίας που κάνει σήμερα η πολιτική αεροπορία όσον αφορά το εργατικό προσωπικό. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Απολύσεις 60% του προσωπικού. Με αυτό τον τρόπο, ναι, εμείς το λέμε, κατοχυρώσαμε ολόκληρο το προσωπικό. Αυτή είναι η αλήθεια και πρέπει να την ξέρουν όλοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Χαραλάμπους.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό θα μείνω στη θέση μου.

Νομίζω ότι τα δύο βασικά ζητήματα που πρέπει να απαντηθούν, και που είχαν κατά κόρον τεθεί στις συνεδρίες των δύο επιτροπών, είναι αν μπορούμε αυτή την επένδυση να τη χρηματοδοτήσουμε από το κράτος και, δεύτερον, αν υπάρχει η ικανότητα του κράτους να διαχειρίζεται τα αεροδρόμια. Έχουν απαντηθεί από τους άλλους συναδέλφους αυτά τα ερωτήματα, έχει καταδειχθεί με τα οικονομικά στοιχεία ότι,

ναι, έχουμε την ικανότητα να απορροφήσουμε από τα κέρδη των αεροδρομίων αυτή την επένδυση, όπως και έχει αποδειχθεί ότι, στο τέλος της ημέρας, εκείνο το οποίο παραδεχόμαστε, και δίνουμε άλλοθι στην κυβέρνηση με την απόφασή μας να αναθέσουμε την ανάπτυξη των αεροδρομίων στο στρατηγικό επενδυτή, είναι το ότι, ναι, η κυβέρνηση δεν μπορεί να διαχειριστεί και να αναπτύξει τα αεροδρόμια. Αυτό δε σημαίνει σε καμία περίπτωση, και συμφωνώ με το συνάδελφο Γιώργο Λιλλήκα, ότι η παραδοχή της μη ικανότητας από την κυβέρνηση σημαίνει και παραδοχή ότι το κράτος δεν μπορεί μέσα από αποτελεσματικές μεθόδους διαχείρισης, μέσα από την αξιοποίηση της αναγκαίας τεχνογνωσίας, εκεί και όπου δεν υπάρχει, από το εξωτερικό, με τους εμπειρογνώμονες, να προχωρήσει σε αυτή την ανάπτυξη.

Ο λόγος που έχω ζητήσει να μιλήσω είναι για να αναφερθώ σε σχέση με τη διαφύλαξη των κεκτημένων των εργαζομένων, διότι και στην παρέμβασή του ο κ. Συλλούρης έχει σταθεί με ιδιαίτερη σημασία σε τούτο, όπως και άλλοι συνάδελφοι. Θα ήθελα να σημειώσω ότι, ναι, είναι προς πίστη της Βουλής, προς πίστη των δύο επιτροπών, γιατί στάθηκαν με ιδιαίτερη προσοχή σε αυτό το κεφάλαιο που ονομάζεται κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Αλλά νομίζω επίσης ότι αυτή η Βουλή πρέπει με την ίδια σημασία να τονίσει και κάτι άλλο, ότι εκείνο το οποίο μπροστά στις δύο επιτροπές και μπροστά στη Βουλή έμπαινε από τους ίδιους τους εργαζόμενους -πρέπει να το σημειώσουμε αυτό σε σχέση με τη στάση των εργαζομένων- δεν ήταν απλά η κατοχύρωση των δικών τους προσωπικών δικαιωμάτων· γνοιάζονται αυτοί οι άνθρωποι για τον τρόπο που ένα κομβικό σημείο της οικονομίας, τα μοναδικά αεροδρόμια της Κύπρου... Και έχει δίκαιο εδώ ο κ. Περδίκης, ότι ουσιαστικά καταργούμε την απόλυτη ευθύνη του κράτους από τα μοναδικά αεροδρόμια που έχουμε και εισάγουμε ένα ιδιωτικό μονοπώλιο. Να τονίσουμε, λοιπόν, την ευαισθησία που αυτοί οι άνθρωποι έδειξαν για την ανάπτυξη των αεροδρομίων. Και σε σχέση με αυτά

τα οποία κατοχυρώνουμε, με τη λίγη συνδικαλιστική πείρα που έχω, θα ήθελα να σας πω ότι δεν κατοχυρώνεται τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο από αυτό που το συνδικαλιστικό κίνημα σε πολλές παρόμοιες περιπτώσεις, όταν υπάρχουν μεταβιβάσεις επιχειρήσεων, όταν υπάρχουν συγχωνεύσεις εταιρειών, κατοχυρώνει, και τις έξτρα αποζημιώσεις και τα δικαιώματα τα συνταξιοδοτικά και ούτω καθεξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αναφορικά με την υπόθεση της Αρούμπα, στην οποία έκανε αναφορά ο συνάδελφος κ. Περδίκης, και το έγγραφο το οποίο είχε την καλοσύνη να μας δώσει ο κ. Παπαδόπουλος, στο οποίο έριξα μια πρόχειρη ματιά, ενδεικτικά θα ήθελα να κάνω αναφορά σε ένα δύο-σημεία. Στην πρώτη σελίδα η «ADP Management France owns and operates fourteen airports and airfields», κατέχει και λειτουργεί δεκατέσσερα αεροδρόμια «in the Paris region», στην περιοχή του Παρισιού. Παρακάτω παραθέτει μια λίστα από αεροδρόμια τα οποία κατέχει και λειτουργεί ανά τον κόσμο. Στη δεύτερη σελίδα η «AFNA Aeroportes» -είναι τόσα πολλά, απλώς σας λέω ενδεικτικά- λειτουργεί σαράντα τρία αεροδρόμια «in Spain» και «handling» εκατόν εξήντα εκατομμύρια επιβατών το χρόνο. Εκατόν εξήντα εκατομμύρια επιβατών! Η «Air Rianta» στην Ιρλανδία «owns and operates», κατέχει και λειτουργεί τρία αεροδρόμια στην Ιρλανδία, τα οποία είναι τα εξής: το Δουβλίνο, το «Shianon» και το «Kort», που είναι τα μεγαλύτερα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι αχρείαστη. Το επιχείρημα δεν ήταν ο αριθμός αεροδρομίων που κάποιοι διαχειρίζονται, αλλά ποιες χώρες έχουν δώσει μέχρι και το τελευταίο αεροδρόμιο στους ιδιωτικούς διαχειριστές.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τα τρία μεγαλύτερα είναι τούτα που έχω αναφέρει. Αν μου επιτρέψετε, η “Airport Group International”, στην τέταρτη σελίδα, λειτουργεί είκοσι εννέα αεροδρόμια, μεταξύ των οποίων το “Pasatena Airport”, το “Albany” και “Sigar”. Ακόμη και η «BAA International», στη σελίδα 5, «owns and operates», κατέχει και λειτουργεί, επτά «UK airports»...

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, μη μιλάτε!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Η “Capital Airport”, στη σελίδα έξι, το “Canberra”, το αεροδρόμιο της Αυστραλίας, στη Μελβούρνη, ακόμη και το αεροδρόμιο της Σιγκαπούρης, το κατέχει και το λειτουργεί η “CAA Singarore”. Οπότεν δε νομίζω ότι αυτή η αναφορά και αυτή η λίστα αναφέρεται σε τέσσερα αεροδρόμια, μεταξύ των οποίων και η Αρούμπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Κύριοι συνάδελφοι, εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, θα ήθελα πρώτα να θέσω προς ψήφιση την πρόταση του ΔΗΚΟ, προτού προχωρήσουμε στην ανάγνωση των άρθρων. Θα παρακαλούσα τον κ. Παπαδόπουλο να επαναλάβει την πρόταση του ΔΗΚΟ· ή τον κ. Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα το κάναμε αυτό το πράγμα στη δεύτερη ανάγνωση, αλλά, εν πάση περιπτώσει, η τροποποίηση και η εισήγηση που καταθέτουμε αφορά το άρθρο 3, «ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1^η Μαρτίου 2002». Είναι λάθος που έχει γραφεί εδώ 2001· είναι 2002 το ορθό και, παρακαλώ, να γίνει η σχετική διόρθωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και είκοσι αποχές, η πρόταση εγκρίνεται. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και είκοσι εναντίον, τα άρθρα εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου με την τροποποίηση που έχει γίνει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και είκοσι εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε

νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχει γίνει παράδοση απόλυτα ορθή και αποδεκτή από αυτό το σώμα, ότι τέτοια θέματα οφείλουν να παραπέμπονται και να συζητούνται και στην επιτροπή Άμυνας η οποία γνωρίζει σφαιρικά το όλο θέμα.

Ζητούμε την αναβολή του θέματος και την παραπομπή του και στην επιτροπή Άμυνας, για να δούμε κι εμείς τι συμβαίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβάλλεται η συζήτηση και παραπέμπεται στην επιτροπή Άμυνας και την προσεχή βδομάδα να είναι ενώπιον του σώματος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

Νόμος (Αρ. 6) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £970.000 και η διάθεσή του για αγορά από την κυβέρνηση του κτιρίου της Συνεργατικής Εταιρείας Κωφών Λτδ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, η προαναφερόμενη αγορά γίνεται για ενίσχυση της οικονομικής βάσης της Συνεργατικής Εταιρείας Κωφών Λτδ, την πλήρη εξόφληση των χρεών της και τη δημιουργία αποθεματικού κεφαλαίου για τη μελλοντική κίνηση της εταιρείας. Παράλληλα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι η αξία αγοράς του εν λόγω ακινήτου έγινε σύμφωνα με την εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς της διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £970.000 για

τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Αγλαντζιάς για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.200.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, με σκοπό την αναβάθμιση της λεωφόρου Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψηφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 5 και 6 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά

είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία και για Αμοιβαία Συνδρομή των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για Αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η κύρωση της συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας για συνεργασία και για αμοιβαία συνδρομή των τελωνειακών τους διοικήσεων.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι επίσης η κύρωση της συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης του Ισραήλ για αμοιβαία συνδρομή των τελωνειακών τους διοικήσεων.

Η επιψήφιση των πιο πάνω νομοσχεδίων από τη Βουλή απαιτείται για την κατά

νόμο κύρωση των σχετικών συμφωνιών με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος.

Με τις υπό κύρωση συμφωνίες σκοπείται η σύσφιξη της συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών της Κύπρου και των πιο πάνω χωρών προς αμοιβαίο όφελος. Η συνεργασία αυτή αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων σχετικών με τη διάπραξη τελωνειακών αδικημάτων, όπως είναι η υπερτιμολόγηση και το λαθρεμπόριο, καθώς και με τη δυνατότητα διεξαγωγής εκπαιδευτικών προγραμμάτων/σεμιναρίων σε τελωνειακούς λειτουργούς των συμβεβλημένων χωρών, με σκοπό τη βελτίωση του επαγγελματικού τους επιπέδου και του εμπλουτισμού της πρακτικής τους εκπαίδευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των δύο πιο πάνω νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, για την κύρωση των συμφωνιών στις οποίες αυτά αναφέρονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία και για Αμοιβαία Συνδρομή των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
2. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για Αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία και για Αμοιβαία Συνδρομή των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης

της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για Αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 7, 8 και 9 δεν είναι έτοιμα.

Για τα επόμενα τρία θέματα με τους αριθμούς 10, 11 και 12 έχουν κυκλοφορήσει προηγουμένως εκθέσεις, υπάρχει όμως και μια κοινή συμπληρωματική έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», πρόταση νόμου, «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου, και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει τη συμπληρωματική έκθεση που δεν είναι ομόφωνη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου που τιτλοφορούνται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Ντίνος Μιχαηλίδης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιώργος Περδίκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Τορναρίτης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Σοφοκλής Φυττής

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή η πρώτη από το βουλευτή κ. Δώρο Θεοδώρου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών και οι άλλες δύο από το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και στις 29 Οκτωβρίου 2001. Στις συνεδρίες αυτές παρευρέθηκαν ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο διευθυντής της Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, η επιτροπή ζήτησε γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας κατά πόσο οι πρόνοιές τους αντίκεινται σε οποιαδήποτε διάταξη του Συντάγματος ή του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε πως οι πρόνοιες των υπό αναφορά προτάσεων νόμου δεν προσκρούουν σε οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη. Περαιτέρω, δήλωσε ο ίδιος, όσον αφορά την αντιμισθία ή αποζημίωση που μπορεί να καταβάλλεται σε δημόσιο υπάλληλο σε περίπτωση εκλογής του ως μέλους δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, εφόσον η ισχύουσα περί Δήμων και Κοινοτήτων νομοθεσία δεν προβλέπει οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη για το θέμα αυτό, ισχύουν οι πρόνοιες του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου και ως εκ τούτου νόμιμα το ποσό αυτό μπορεί να καταβάλλεται και στους δημόσιους υπαλλήλους που είναι μέλη των συμβουλίων. Οι πιο πάνω θέσεις διατυπώθηκαν και σε γραπτή γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που κατατέθηκε στην επιτροπή.

Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών επανέλαβε τη θέση του υπουργείου του πως για την προτεινόμενη ρύθμιση έχει ήδη ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία είναι αρνητική.

Για το θέμα που πραγματεύονται οι προτεινόμενες νομοθεσίες απέστειλαν τις απόψεις τους γραπτώς στην επιτροπή και οι υπόλοιπες εμπλεκόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις ΠΟΕΔ (Παγκύπρια Οργάνωση Ελλήνων Δασκάλων) και Ε.Π.Ο.Π.Α.Η. (Ελεύθερη Παγκύπρια Οργάνωση Προσωπικού Αρχής Ηλεκτρισμού) με βάση τις οποίες υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά προτάσεων νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες, παρ' όλο που δε διαφωνούν ως θέμα αρχής με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά προτάσεων νόμου, εντούτοις πιστεύουν πως το όλο θέμα παρουσιάζει πολλές πτυχές και προβλήματα τα οποία χρήζουν πιο ενδελεχούς μελέτης για την οποία στο παρόν στάδιο δεν παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος. Τα προβλήματα αυτά, δήλωσαν οι ίδιοι βουλευτές, θα τα αναλύσουν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά προτάσεων νόμου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν πως υιοθετούν τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου για τους λόγους που υποστήριξαν οι εισηγητές τους, οι οποίοι περιλαμβάνονται στις σχετικές προηγούμενες εκθέσεις της επιτροπής που έχουν ήδη κυκλοφορήσει.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του ΑΔΗΚ κ. Ντίνος Μιχαηλίδης δήλωσε πως θα τοποθετηθεί στις υπό αναφορά προτάσεις νόμου κατά τη συζήτησή τους ενώπιον

της ολομέλειας του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργος Περδίκης, δήλωσε πως υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά προτάσεων νόμου για τους λόγους που θα εκθέσει κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα θέματα αυτά έγινε εισήγηση όπως μιλήσει ένας από κάθε κόμμα ή ομάδα για μια διάρκεια τεσσάρων με πέντε λεπτών. Αν συμφωνείτε, να ακολουθήσουμε αυτή τη διαδικασία.

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητούμε, ύστερα από αναβολή δύο βδομάδων, ένα σημαντικό θέμα το οποίο έχει απασχολήσει και προηγουμένως τη Βουλή. Το 1997 όταν το κόμμα μου τότε, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ -και ελπίζω πολύ σύντομα ξανά να γίνει ΕΔΕΚ και θα γίνει- υπέβαλε δύο προτάσεις νόμου με τις οποίες εζητείτο η παραχώρηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στους δημοσίους υπαλλήλους και στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών για τις θέσεις των μελών των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, τότε χωριτικών αρχών. Η πρόταση είχε καταψηφιστεί με μια συντριπτική διαφορά. Όλα τα κόμματα το είχαν καταψηφίσει, μόνο το κίνημα το δικό μας είχε ψηφίσει υπέρ και βέβαια το πρώτο που θέλω να τονίσω -παρά το γεγονός ότι και πάλι θα καταψηφιστεί- έχει σημειωθεί πρόοδος, διότι αυτή τη φορά η διαφορά θα μειωθεί. Έχουν ενταχθεί στο στρατόπεδο των υποστηριζόντων την πρόταση και άλλοι και αυτό αποτελεί πρόοδο· δεν το παραγνωρίζω.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΓΙΔΗΣ:

Δεύτερος εμβολιασμός.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς πιστεύουμε ότι αυτό το δικαίωμα πρέπει να παραχωρηθεί. Αυτές οι προτάσεις νόμου -η μια έχει υποβληθεί από τον κ. Παπαπολυβίου, εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού και η άλλη από εμένα, εκ μέρους του κόμματος μας- πρέπει να ψηφιστούν για τους εξής λόγους:

Πρώτον, διευρύνουν τη δημοκρατία με την απόδοση πολιτικών δικαιωμάτων συμπληρωματικά, δηλαδή του δικαιώματος του εκλέγεσθαι σε μια πολύ μεγάλη μερίδα του κυπριακού λαού. Δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι είναι απολύτως ακριβείς οι αριθμοί, αλλά υπολογίζω ότι γύρω στις πενήντα πέντε με εξήντα χιλιάδες από τις τετρακόσιες χιλιάδες του εκλογικού σώματος αυτού του λαού δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι· έχουν μόνο το δικαίωμα του εκλέγειν. Άρα θα αποτελέσει διεύρυνση της δημοκρατίας η απόδοση και του δικαιώματος του εκλέγεσθαι σε αυτούς τους ανθρώπους.

Δεύτερον, διότι κατά τη γνώμη μας, νομίζω βάσιμα πως ενισχύει τις δυνατότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης με την παραχώρηση ή τη δυνατότητα επιλογής τέτοιων στελεχών, τα οποία αυτόματα και δυνάμει θα εμπλουτίσουν το δυναμικό της τοπικής αυτοδιοίκησης, θα ενισχύσουν τις τοπικές αρχές και θα τις καταστήσουν, λόγω των εμπειριών και των γνώσεών τους, περισσότερο αποδοτικές.

Τρίτον, διότι το απαιτεί, αν θέλετε, η εναρμονιστική προσπάθεια που καταβάλλουμε για να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω -το έχω αναφέρει και στην περασμένη συνεδρία- έχει ήδη ασχοληθεί με αυτό το θέμα, με αυτό το δημοκρατικό έλλειμμα που παρουσιάζεται στον τόπο μας, σε ένα σχετικό μνημόνιο, το οποίο αρχίζει να μας θέτει στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Ότι δηλαδή η δημοκρατία στον τόπο χρειάζεται να διευρυνθεί, διότι η στέρηση τέτοιων

πολιτικών δικαιωμάτων από τόσο μεγάλη μερίδα αποτελεί πρόβλημα. Είναι γι' αυτούς τους τρεις λόγους που εμείς πιστεύουμε ότι ήρθε το πλήρωμα του χρόνου για να αποδοθούν αυτά τα δικαιώματα σε όλους αυτούς τους ανθρώπους.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι σαφές και έχει αναφερθεί σαφέστατα στην έκθεση της νομικής υπηρεσίας, ότι δε δημιουργείται απολύτως κανένα πρόβλημα κωλύματος ή συνταγματικό ή νομικό πρόβλημα με την ψήφιση τέτοιων νομοσχεδίων. Ήταν σαφής και κατηγορηματικός ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας ότι δεν υπάρχει ασυμβίβαστο, δεν υπάρχει κώλυμα, δεν υπάρχει απολύτως κανένα πρόβλημα ούτε ακόμη και με τη μισθοδοσία. Δηλαδή μιλάμε για την αποζημίωση των £100 ή £150 ή £200 που είναι πιθανό να δίνουν τα δημαρχεία στους δημοτικούς συμβούλους.

Λέχθηκε -και δεν πρόκειται να αρχίσω συζήτηση γι' αυτό το πράγμα, αλλά θέλω να το αναφέρω αυτό- ότι υπάρχουν πτυχές οι οποίες σηκώνουν μελέτη. Διότι μπορεί να παρουσιαστούν φαινόμενα διαπλοκής λόγω θέσεως που θα έχει ο άλφα ή ο βήτα υπάλληλος.

Κύριοι συνάδελφοι, η διαπλοκή δεν είναι προνόμιο των δημοσίων υπαλλήλων. Θα μιλήσω έξω από τα δόντια. Μήπως σήμερα στα συμβούλια δεν υπάρχουν κτηματομεσίτες, δεν υπάρχουν άνθρωποι γαιοκτήμονες που έχουν μεγάλες περιουσίες ή εκπρόσωποι τους και μήπως αυτοί δεν αγωνίζονται για να μπουν για παράδειγμα μέσα στις οικιστικές ζώνες οι δικές τους περιουσίες; Ακόμα και οποιοσδήποτε σύμβουλος είναι ανθρώπινο ότι θα προσπαθήσει η δική του περιουσία ή του φίλου του ή συγγενή του να ενταχθεί στις οικιστικές ζώνες. Δε νομίζω, δηλαδή, ότι είναι προνόμιο των δημοσίων υπαλλήλων αυτό το φαινόμενο της διαπλοκής, που δεν τη βλέπω κιόλας να είναι και να παρουσιάζεται στις περιπτώσεις αυτές, γιατί δε μιλάμε για δήμαρχο και δε μιλάμε για κοινοτάρχη, μιλάμε μόνο για μέλη των συμβουλίων. Οκτώ στην περίπτωση των τοπικών αρχών στις κοινότητες και αναλόγως μέχρι είκοσι έξι στις

περιπτώσεις των δήμων. Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το επιχείρημα δεν είναι επιχείρημα που αντέχει στη βάσανο της λογικής. Εξάλλου είχαμε φαινόμενα πρόσφατα -και αναφέρομαι στα πολύ πρόσφατα με το κτηματολόγιο- τα οποία έχουν δημιουργηθεί αφενός από υπαλλήλους και μέλη των χωρικών αρχών και αφετέρου από εκπροσώπους των τοπικών αρχών που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Δηλαδή νομίζω ότι δεν είναι επιχείρημα που μπορούμε να το παρουσιάσουμε και να έχουμε την απαίτηση ή την ελπίδα ότι θα σταθεί λογικά.

Η άποψή μας, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι πρέπει να αναθεωρηθεί η στάση των κομμάτων που υποστηρίζουν την αντίθετη άποψη, διότι ειλικρινά πιστεύουμε ότι ήλθε το πλήρωμα του χρόνου να γίνει αυτή η διεύρυνση της δημοκρατίας, να αποκατασταθεί αυτή η υπόθεση του δημοκρατικού ελλείμματος και να αποδοθούν δικαιώματα στους ανθρώπους αυτούς που δεν είναι λίγοι, δικαιώματα τα οποία τους ανήκουν και κανένα πρόβλημα δε δημιουργεί η άσκηση αυτών των δικαιωμάτων για την κοινωνία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα θέμα, κατά την άποψή μου, σε λανθασμένη στιγμή. Και παραβιάζουμε μια πρακτική που αυτή η Βουλή είχε εφαρμόσει για πάρα πολλά χρόνια, δηλαδή να μη συζητά, τουλάχιστον έξι μήνες πριν από εκλογές, αλλαγές στον εκλογικό νόμο. Αυτή τη στιγμή παραβιάζουμε αυτό με το οποίο είμαστε πάντοτε δεσμευμένοι για λόγους τάξης, για λόγους ουσίας, για λόγους σεβασμού, αν θέλετε, και προς τις εκλογές που είναι πολύ κοντά και το συζητούμε. Σημειώνω, βέβαια, ότι υπήρχε ενώπιόν μας προ καιρού, αλλά το γεγονός είναι ότι το συζητούμε σαράντα πέντε μέρες πριν από τις

εκλογές.

Εμείς επί του θέματος αρχής δεν είχαμε και δεν έχουμε διαφωνία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και το έχουμε πει και έχει καταγραφεί μέσα στην έκθεση της επιτροπής. Έχουμε, όμως, μια σειρά από ερωτήματα και μια σειρά από προβληματισμούς, οι οποίοι ούτε σε επίπεδο επιτροπής απαντήθηκαν ούτε στις συζητήσεις που έγιναν εκτός επιτροπής απαντήθηκαν και πιστεύουμε δεν είναι άσχετη με αυτούς τους προβληματισμούς και η σαφέστατη διαφωνία ολόκληρου του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία επίσης καταγράφεται στην έκθεση της επιτροπής. Δεν πιστεύω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με το έτσι θέλω δε θέλει να δώσει δικαιώματα στους υπαλλήλους. Δεν πιστεύω ότι είναι από κακή πρόθεση ή από προσπάθεια να περιορίσει δικαιώματα σε πολίτες της Δημοκρατίας, που έχει αυτή την άποψη.

Το πρώτο που θέλω να διερωτηθούμε, είναι: Έχουμε μελετήσει πώς είναι δυνατό να επιδρούν οι υπάλληλοι του δημοσίου, όταν μετέχουν στις τοπικές αρχές; Ασφαλώς η μια πλευρά είναι η θετική: η εμπειρία τους, η γνώση τους κ.λπ. Μήπως, όμως, το γεγονός ότι είναι κατά τεκμήριο νομιμόφρονες -και έτσι πρέπει να είναι- στις αποφάσεις του υπουργείου τους, του υπουργού τους, της κυβερνητικής πολιτικής, στο τέλος της ημέρας μέσα στο δημοτικό συμβούλιο δε θα έχουμε την έκφραση των τοπικών αρχών ή της παράταξής τους, αν θέλετε, που τους εξέλεξε, αλλά την πολιτική του ενός ή του άλλου υπουργείου, του ενός ή του άλλου τμηματάρχη με τον οποίο ο δημόσιος υπάλληλος δεν είναι σε θέση, δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να συγκρουστεί και σε θέματα πολιτικής αλλά και σε θέματα γενικότερης συμπεριφοράς και να εκφράσει μια άποψη που να έχει σχέση με ζωτικά θέματα; Είχαμε σύγκρουση, για παράδειγμα, του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας στη Λεμεσό με το Τμήμα Υδάτων. Ποια θέση θα πάρει ο υπάλληλος που εργάζεται στο Τμήμα Υδάτων αλλά είναι δημοτικός σύμβουλος; Είχαμε σύγκρουση των δημοτικών συμβουλίων με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Ποια

είναι η θέση εκείνου του δημοτικού υπαλλήλου που είναι και υπάλληλος του δημοτικού συμβουλίου, που είναι υπάλληλος και της κυβέρνησης; Και μήπως στο τέλος, με την παρουσία ευάριθμου αριθμού, πέντε, έξι, επτά, οκτώ ανθρώπων, που προέρχονται από κυβερνητικές υπηρεσίες, θα έχουμε μια συνολική αλλοίωση της θέσης του δημοτικού συμβουλίου σε σημαντικά θέματα; Να μην πω ότι αυτό είναι ακόμα πιο δυνατό και αναμενόμενο σε μικρά κοινοτικά συμβούλια, που είναι τέσσερις, που είναι πέντε, που είναι έξι άνθρωποι που συμμετέχουν σ' αυτά.

Το δεύτερο στοιχείο: Μπορεί η παρουσία δημοσίων υπαλλήλων στα ψηφοδέλτια να επηρεάσει τη βούληση των ψηφοφόρων; Να φαλκιδεύσει την πραγματική διάθεση των ψηφοφόρων να ψηφίσουν τον έναν ή τον άλλο; Δε μιλώ για συνδυασμούς. Μιλώ για πρόσωπα, σε μικρές κοινότητες ιδιαίτερα. Αν, για παράδειγμα, ένας είναι υπεύθυνος στην κοινότητα για το αρδευτικό -μισθωτός λειτουργός του αρδευτικού, μοιράζει νερό, χρεώνει νερό- μπορεί αυτός ο άνθρωπος να επηρεάσει μια κοινότητα των τριακόσιων ανθρώπων και να αλλοιώσει με το ρόλο του και με το βάρος του και με τη δύναμη που έχει -γιατί μοιράζει νερό, μοιράζει τροφή- την τελική απόφαση; Ε, δε θα αναφερθώ σε όλα τα παραδείγματα των δημοσίων υπαλλήλων που ήταν υποψήφιοι βουλευτές. Είχαμε υποψήφιους βουλευτές δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι συμπεριφέρθηκαν άψογα. Είχαμε όμως και δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι αξιοποίησαν κατά έναν προκλητικό τρόπο -προκλητικό- και το υπογραμμίζω, τη θέση τους προς άγραν ψήφων.

Το τρίτο: Έχουμε μελετήσει τα δικαιώματα των δημοτικών υπαλλήλων; Οι υπάλληλοι του δήμου Λεμεσού, για παράδειγμα, θα απαγορεύεται να είναι υποψήφιοι για το δημοτικό συμβούλιο; Και αν θα είναι υποψήφιοι για το δημοτικό συμβούλιο, ποιο θα είναι το καθεστώς τους; Θα συζητούν τις προσαυξήσεις τους; Θα αποφασίζουν για τις νέες θέσεις; Θα καθορίζουν την πολιτική του δήμου με την παρουσία τους μέσα στο

δημοτικό συμβούλιο; Δεν είναι η περίπτωση των ημικρατικών οργανισμών όπου ζητούμε να εκπροσωπούνται τα συνδικάτα και οι φορείς των εργαζομένων. Δεν είναι αυτή η περίπτωση. Εδώ έχουμε κάτι εντελώς διαφορετικό.

Καταλήγω, αγαπητοί συνάδελφοι, λέγοντας ότι υπάρχουν προβλήματα αναπάντητα. Ούτε περιορισμούς μπορούμε να βάλουμε στη συμμετοχή δημοσίων υπαλλήλων ή υπαλλήλων του ημιδημόσιου τομέα, γιατί αυτό έγινε προσπάθεια την άλλη φορά να μπει και απορρίφθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, ούτε μπορούμε να αποκλείουμε κάποιους από κάποιες θέσεις. Αν θέλετε, μπορεί κάποιος να προσφύγει αύριο και για τη θέση του δημάρχου. Και επειδή είμαστε παραμονές των εκλογών και επειδή δε θέλουμε αυτές οι εκλογές να τεθούν υπό την κρίση του δικαστηρίου και ενδεχομένως κάπου να ακυρωθούν, εμείς εισηγούμαστε να τα συζητήσουμε με πολλή σοβαρότητα αμέσως μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σκόπευα να αρχίσω διαφορετικά το θέμα εδώ το οποίο συζητούμε, αλλά είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω σε κάποια θέματα τα οποία έχει θίξει ο συνάδελφος, ο Χρίστου. Μίλησε για θέματα αρχής. Όταν μιλούμε για θέματα αρχής, σημαίνει, για να τηρούμε αρχές πρέπει να τις τηρούμε παντού και πάντοτε. Ήδη αυτό το σώμα, αυτή η Βουλή, έχει ψηφίσει και έχει συμφωνήσει να θεωρηθεί ο εκλογικός κατάλογος των βουλευτικών εκλογών ως η βάση και για τις δημοτικές εκλογές. Αυτό το πράγμα σημαίνει ότι πέντε χιλιάδες εκλογείς, οι οποίοι άλλαξαν διεύθυνση, που δε δικαιούνταν να ψηφίσουν και να ψηφιστούν, αυτή τη στιγμή, με απόφαση αυτού του σώματος δικαιούνται, γιατί θα χρησιμοποιηθεί εκείνος ο κατάλογος των βουλευτικών εκλογών

που ολοκληρώθηκε στις 2 Απριλίου.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο αναφέρθηκε ο συνάδελφος κ. Χρίστου ήταν για την απόφαση ολόκληρου του Υπουργικού Συμβουλίου. Πριν από λίγο, όταν συζητούσαμε το θέμα του ΒΟΤ, εκείνο το Υπουργικό Συμβούλιο και αυτή η κυβέρνηση είχαν χαρακτηριστεί ως ανίκανοι -και το κράτος- και σαν... γιατί και εκείνο το θέμα του ΒΟΤ είχε εγκριθεί και κατατεθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Άρα, δεν έχει καμιά σημασία το γεγονός ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει -με κάποιες εισηγήσεις των λειτουργών του Υπουργείου Εσωτερικών- να μη συμφωνήσει στην άρση του ασυμβιβάστου των δημοσίων υπαλλήλων. Δε δεσμεύει καθόλου τη Βουλή αυτό το θέμα, γιατί, όπως έχει ήδη λεχθεί, ο Γενικός Εισαγγελέας, που είναι ο νομικός σύμβουλος του Προέδρου, έχει ξεκάθαρα τοποθετηθεί ότι δεν υπάρχει καμιά αντισυνταγματικότητα των δύο προτάσεων, τις οποίες έχουμε φέρει με το συνάδελφο Θεοδώρου.

Έχει λεχθεί ότι η παρουσία των δημόσιων υπαλλήλων στα ψηφοδέλτια θα επηρεάσει την κρίση των ψηφοφόρων. Μα εδώ, ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος προβλέπει ρητά ότι όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι, ανεξάρτητα κλίμακας, ακόμα και οι διευθυντές και οι γενικοί διευθυντές, μπορούν να είναι μέλη των κομμάτων. Άρα, δε βλέπω πού στέκει αυτό το επιχείρημα. Έχουμε καταργήσει και την κλίμακα Α13. Η Βουλή έχει καταργήσει την κλίμακα αυτή.

Όσον αφορά το επιχείρημα για τον ταμία του αρδευτικού που μπορεί να απειλεί ότι θα κόψει το νερό κ.λπ., σας πληροφορώ ότι οι ταμίες του αρδευτικού δεν έχουν καμιά σχέση με τη Δημόσια Υπηρεσία. Δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι, είναι ιδιώτες.

Επίσης, έχει αναφερθεί...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το παράδειγμα εξελήφθη κατά λέξη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Ε, κατά λέξη τα παίρνω, διότι δίδεται λανθασμένη εντύπωση, συνάδελφε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να σας πω για τον κτηματολογικό υπάλληλο, κύριε συνάδελφε. Να σας πω και για άλλα επαγγέλματα...

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Έχει αναφερθεί για τους κτηματολογικούς υπαλλήλους ο συνάδελφος Δώρος Θεοδώρου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να σας πω για επαγγέλματα τα οποία επηρεάζουν τους αγρότες και τους ανθρώπους των χωριών. Να μη μείνουμε στις λέξεις, να μπούμε στην ουσία.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά δε τους υπαλλήλους...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για τους υπαλλήλους της πολεοδομίας, κύριε Παπαπολυβίου, που πάνε στους συνοικισμούς...

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Θα αναφερθώ και σ' αυτούς, συνάδελφε. Αν θέλετε, να αναφερθώ από τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Να μη διακόπτετε. Κύριε Γεωργίου, παρακαλώ! Να τελειώσει ο κ. Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Συνάδελφε, οι υπάλληλοι της πολεοδομίας και ο διευθυντής της πολεοδομίας και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και όποιος δημόσιος λειτουργός θέλει να βάλει υποψηφιότητα να εκλεγεί αζάς του χωρικού του ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου. Να βάλει υποψηφιότητα και, αν δεν εκλεγεί, τότε είναι ανίκανος. Αν εκλεγεί δε και καταχράται της εξουσίας του, βάσει του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου τότε να ληφθούν μέτρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Ένα λεπτό, συνάδελφε. Μη βιάζεστε, αφήστε με να μιλήσω, διότι, άμα διακόπτομαι, δεν είναι σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Συνεχίστε, κύριε Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κανένας δημόσιος λειτουργός δεν έχει δικαίωμα να παραχωρεί λεφτά σε κανέναν και κανένας δημόσιος λειτουργός δεν έχει δικαίωμα να εγκρίνει αναπτυξιακά έργα ή οτιδήποτε άλλο, οπουδήποτε αλλού, από μόνος του -είναι γνωστή η διαδικασία που ακολουθείται- και όλα τα έργα αναπτύξεως έρχονται εδώ και τα εγκρίνει η Βουλή και δεν είναι ο κάθε δημόσιος υπάλληλος που, αν θα είναι μέλος του κοινοτικού συμβουλίου ή του δημοτικού συμβουλίου, θα δώσει λεφτά ή θα εγκρίνει έργα.

Όσο δε αφορά τους υπαλλήλους του δήμου Λεμεσού, που ελέχθη, είναι

πεντακάθαρος ο νόμος. Οι υπάλληλοι των δήμων δεν μπορούν να διατελούν μέλη των δημοτικών συμβουλίων. Αυτό το λέει ο νόμος. Ο νόμος το λέει καθαρά.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι παράνομος.

A. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Παράνομος ο νόμος;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα.

A. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Τι παράνομος;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αντίκειται προς τα δικαιώματα τα οποία θέλετε να παραχωρήσετε σε άλλους υπαλλήλους του δημοσίου.

A. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Συνάδελφε, αν αυτό είναι παράνομο, να το στοιχειοθετήσετε. Εγώ λέω δεν είναι παράνομο. Όπως και άνθρωποι οι οποίοι έχουν σύμβαση με ένα δήμο δεν μπορούν να είναι μέλη, διότι εκεί θίγονται συμφέροντα. Το ίδιο και ένας υπάλληλος του οικείου δήμου. Αν ο υπάλληλος του δήμου κάθεται σε άλλη περιοχή από το δήμο που εργάζεται, αν κάθεται στα Λαγουδερά, μπορεί να βάλει μέλος του κοινοτικού συμβουλίου των Λαγουδερών, αλλά όχι στο δήμο Λευκωσίας, αν εργάζεται στο δήμο Λευκωσίας. Αυτό είναι πολύ λογικό και είναι πολύ σωστό και έτσι πρέπει να γίνεται.

Ήθελα να αναφερθώ ακριβώς σε εκείνο το θέμα του κογκρέσου των τοπικών και περιφερειακών μελών, στο οποίο αναφέρθηκε ο συνάδελφος Θεοδώρου, του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίοι είχαν επισκεφθεί δύο φορές φέτος την Κύπρο και έχουν καταρτίσει μια έκθεση στην οποία αναφέρουν το εξής για το υπό συζήτηση θέμα.

Να μου επιτρέψετε να το διαβάσω. Στην έκθεσή του το Κογκρέσο επισημαίνει: «Λαμβάνοντας υπόψη ότι το τοπικό εκλογικό σύστημα ανταποκρίνεται στα ευρωπαϊκά πρότυπα...», εκφράζει παρ' όλα αυτά κάποιες ανησυχίες για το γεγονός ότι όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι, εκπαιδευτικοί και υπάλληλοι ημικρατικών οργανισμών εμποδίζονται από του να θέσουν υποψηφιότητα στις δημοτικές εκλογές και ότι αυτή η πολύ ευρεία απαγόρευση των πολιτικών δικαιωμάτων αυτών των ανθρώπων είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί. Αν εμείς τη δικαιολογούμε, τότε είναι θέμα δικό μας.

Λέω εγώ ότι, αν... Εμείς εισηγούμαστε απλώς να αρθεί το ασυμβίβαστο. Τι σημαίνει αυτό; Μπορούν να διατελούν μέλη. Σήμερα η τοπική αυτοδιοίκηση... Και ενόψει των επικείμενων εκλογών, νομίζω ότι δόθηκε η ευκαιρία σε όλα τα κόμματα να τονίσουν τη σημασία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αν είναι μόνο με λόγια, δε γίνεται. Πρέπει να τα μετουσιώνουμε σε πράξη. Δεν μπορούν τριάντα χιλιάδες υπάλληλοι της δημόσιας υπηρεσίας -οι δάσκαλοι, οι καθηγητές, οι υπάλληλοι της ΑΤΗΚ, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου- να στερούνται αυτού του δικαιώματος. Πρέπει να δοθεί η ευκαιρία να εργαστούν και αυτοί μέσα σ' αυτά τα σώματα, για να αναβαθμιστεί το περιβάλλον και η ποιότητα ζωής των κατοίκων. Πρέπει να ενδυναμώσουμε και να προωθήσουμε τα κοινωνικά προγράμματα τα οποία η τοπική αυτοδιοίκηση είναι επιφορτισμένη να προωθεί. Απλώς αναφέρω κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα. Να αναδείξουμε, ναι, την πολιτιστική μας κληρονομιά και παράδοση, γιατί έχει καθηγητές, έχει δασκάλους οι οποίοι ασχολούνται με αυτά τα θέματα και νομίζω ότι δε θα είναι κακό να συμμετέχει κάποιος μέσα στο συμβούλιο εκεί, να εκφράζει την άποψή του και να οργανώνει μια προώθηση αυτών των θεμάτων.

Εκείνο το οποίο είπε ο Γενικός Εισαγγελέας, επίσης, ήταν ότι -για το θέμα της αντιμισθίας, γιατί πολλά λέγονται και εκεί- αν υπάρχει πρόνοια στις σχετικές νομοθεσίες και παίρνει αντιμισθία ή ένα επίδομα -αν υπάρχει πρόνοια στις σχετικές νομοθεσίες-

τότε δεν υπάρχει απολύτως κανένα πρόβλημα. Και σας πληροφορώ ότι και στις δύο νομοθεσίες -και στον περί Κοινοτήτων Νόμο και στον περί Δήμων Νόμο- υπάρχει σχετική πρόνοια γι' αυτές τις περιπτώσεις και για αντιμισθία και για κάποια επιδόματα. Στις κοινότητες, δε, σας πληροφορώ ότι κανένα επίδομα δε δίδεται. Απλώς δίδεται σε κάποιους δήμους. Άρα, δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα. Είναι πολιτική βούληση που χρειάζεται, πολιτική θέληση, ώστε να μετουσιώσουμε ακριβώς σε πράξη αυτά τα οποία λέμε.

Συνάδελφε Περδίκη, δεν έκαμα έρευνα, αλλά νομίζω ότι μόνο στην Αρούμπα και στην Κύπρο ίσως να μη δικαιούνται όλοι αυτοί οι δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και λοιπά να εκλέγονται. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι ο κυπριακός λαός έχει ωριμάσει πλέον και είναι σε θέση να κρίνει και να κριθεί και γι' αυτό το λόγο δε συμφωνώ ότι πρέπει να δώσουμε αυτό το δικαίωμα μετά από μία πενταετία. Είναι καλά να δώσουμε σήμερα το στίγμα της πολιτικής μας βούλησης, όσον αφορά μόνο τα μέλη, για να γίνει και μια δοκιμασία μέσα στην επόμενη πενταετία και να προχωρήσουμε και με το δικαίωμα να εκλέγονται και δήμαρχοι και κοινοτάρχες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει υπερβεί το χρόνο αρκετά ο κ. Παπαπολυβίου, αλλά δεν πειράζει.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Η κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Επιθυμώ να τοποθετηθώ εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος στις προτάσεις που έχουν γίνει.

Εμείς ως θέμα αρχής υποστηρίζουμε τη διεύρυνση του δικαιώματος της εκλογής στις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης και στους δημόσιους υπαλλήλους, γιατί σίγουρα πιστεύουμε ότι θα ενισχύσουν με την παρουσία τους και τα δημοτικά συμβούλια και τα κοινοτικά συμβούλια. Πάγια θέση μας, όμως, είναι να μην προβαίνουμε σε αλλαγές βασικών νόμων και μάλιστα όταν έχουν ήδη εξαντληθεί πολλά περιθώρια. Δεν έχουμε καν την πολυτέλεια να έχουμε έξι μήνες μπροστά μας και μάλιστα, ενώ βρισκόμαστε λιγότερο από δύο μήνες πριν από τις επικείμενες εκλογές, μιλούμε για τροποποιήσεις βασικών νόμων που αφορούν εκλογές!

Εμείς είμαστε της άποψης ότι πρέπει να προηγηθεί μία ενδελεχής μελέτη. Κρίνουμε ότι εκ των πραγμάτων δεν έχουμε επαρκή χρόνο για να το κάνουμε και γι' αυτό το λόγο, για να τεκμηριώσω ποια είναι τα προβλήματα που έχουμε ενώπιόν μας να μελετήσουμε και τους προβληματισμούς μας, θέλω να αναφερθώ σε κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες πρέπει να γίνουν και τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσουμε και από νομικής και συνταγματικής και πρακτικής αλλά και πολιτικής σκοπιάς.

Ποια κωλύματα και ποια ασυμβίβαστα είναι πιθανόν να υπάρχουν; Σε ποια έκταση απαιτούνται κάποιες απαγορεύσεις;

Έχω μελετήσει το δημοτικό και κοινοτικό κώδικα σε άλλες χώρες -στην Ελλάδα- και φαίνεται ότι τέτοια κωλύματα και ασυμβίβαστα υπάρχουν και καλά είναι να τα μελετήσουμε προτού τοποθετηθούμε. Όντως, φαίνεται να υπάρχει ανάγκη να μπου κάποιες περιοριστικές διατάξεις για κάποιους εκ των δημοσίων υπαλλήλων που το αντικείμενο της εργασίας τους έχει άμεση σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση. Εμείς δε λαϊκίζουμε· υπερτονίζουμε την ανάγκη για διεύρυνση της εκλογιμότητας και για τη δημοκρατία των πολιτών, όμως, από την άλλη, δε θέλουμε να δημιουργήσουμε βεβιασμένα ένα καθεστώς εξάρτησης της τοπικής αυτοδιοίκησης από μέλη δημοτικών

συμβουλίωv που είναι δημόσιοι υπάλληλοι και υπακούουv στις εντολέv των προϊσταμένων τους είτε είναι υπουργοί είτε είναι πρόεδροι συμβουλίωv ημικρατικών οργανισμών. Ούτε θέλουvε τυχόν απαγορεύσειv για μια οποιαδήποτε κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων να γίνουv αντικείμενο μετεκλογικής συνταγματικής προσφυγής που μπορεί να καταλήξει σε ακύρωση των εκλογών.

Γι' αυτούv τους λόγουv η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος τοποθετείται εναντίον της ψήφισης των προτάσεων, αλλά μετά τις δημοτικές εκλογές είμαστε έτοιμοι να ενδιατρίψουvε σοβαρά στο θέμα και χωρίv την πίεση του χρόνου να το μελετήσουvε και να έρθουvε με πιο σοβαρό νόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίvτος Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να μιλήσω από τη θέση μου, γιατί θα είμαι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όρθιος, παρακαλώ!

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ναι, βεβαίωv!

ΒΟΥΛΕΥΤΕV:

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είπαμε με το νυ και με το σίγμα να τηρούμε τον κανονισμό.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η πρόταση νόμου του συνάδελφου, του κ. Θεοδώρου,

εκκρεμεί από το 1997. Δεν μπορώ να δεχτώ το επιχείρημα ότι, ενώ από το 1997 έχουν περάσει τέσσερα χρόνια, δεν έχει πάρει απόφαση η προηγούμενη έστω Βουλή των Αντιπροσώπων και αυτή. Νομίζω ότι εδώ δεν μπορούμε να προχωρούμε με αυτούς τους ρυθμούς. Άρα ναι, συμφωνώ ότι πριν από τις εκλογές δεν είναι σωστό να αλλάζουμε εκλογικούς νόμους, αλλά από την άλλη, αν λάβουμε υπόψη ότι αυτή η πρόταση νόμου κυκλοφορεί εδώ και τέσσερα χρόνια, τότε νομίζω ότι σε αυτή την περίπτωση δικαιολογείται η επίσπευση, αν θέλετε, της ψήφισης του συγκεκριμένου αυτού νόμου.

Σύγκρουση συμφερόντων μπορεί να υπάρχει, αλλά υπάρχει και για μας πολλές φορές, τους βουλευτές, σύγκρουση συμφερόντων, έχουμε και εμείς συγκρουόμενα συμφέροντα, όμως ποτέ δεν άκουσα κανέναν να ισχυριστεί ότι δε θα πρέπει να βάζουν υποψηφιότητα ορισμένες κατηγορίες -ας το βάλω έτσι- ατόμων, ανάλογα, δηλαδή, με τη σύγκρουση των συμφερόντων. Η σύγκρουση των συμφερόντων δεν αντιμετωπίζεται με απαγορευτικές διατάξεις, με την απαγόρευση, δηλαδή, της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος· αντιμετωπίζεται με την πολιτική κουλτούρα την οποία πρέπει να εμπεδώσουμε σταδιακά.

Ας δώσουμε, λοιπόν, το δικαίωμα στους δημόσιους υπάλληλους, στους εκπαιδευτικούς, στους λειτουργούς να είναι υποψήφιοι και να κατέχουν αξιώματα στην τοπική αυτοδιοίκηση έστω και με τα προβλήματα που, ναι, μπορεί να υπάρξουν, γιατί πιστεύω ότι διαχρονικά, με το πέρασμα του χρόνου και με την κατάλληλη πολιτική κουλτούρα μπορούν να αντιμετωπιστούν και, αλίμονο, όχι με απαγορευτικές διατάξεις, γιατί και εγώ πιστεύω ότι θα έχουμε πρόβλημα και με τα ευρωπαϊκά δεδομένα και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ως θέμα αρχής υποστηρίζουμε το δικαίωμα και των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών να συμμετέχουν στα δημοτικά συμβούλια και στα κοινοτικά συμβούλια, γιατί πιστεύουμε ότι θα ενδυναμωθούν, ότι με την πείρα και τις γνώσεις που έχουν οι δημόσιοι υπάλληλοι θα ενδυναμώσουμε την τοπική διοίκηση. Αλλά θα ήθελα να επισημάνω ότι οι Ενωμένοι Δημοκράτες επανειλημμένα έχουν πάρει τη θέση ότι δεν ψηφίζουν τροπολογίες νομοθεσίας που αφορά εκλογές τις παραμονές των εκλογών. Φυσικά, ανέφερε ο κ. Κληρίδης ότι αυτοί οι νόμοι υπάρχουν κατατεθειμένοι στη Βουλή από χρόνια και έπρεπε ήδη να είχαν ψηφιστεί, αλλά τι να γίνει; Η πραγματικότητα είναι ότι η συζήτησή τους και πάλι έγινε συμπτωματικά τις παραμονές των εκλογών. Άρα, εμείς ως θέμα αρχής δεν μπορούμε να τους υποστηρίξουμε αυτή τη στιγμή.

Ταυτόχρονα βλέπουμε και εμείς πολλές πρακτικές δυσκολίες. Δεν μπορεί κανένας να αμφισβητήσει το γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων, και εγώ θα έλεγα και ημικρατικών οργανισμών, όπως είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, υπάρχουν, λοιπόν, κατηγορίες υπαλλήλων που έχουν συγκρουόμενα συμφέροντα με την τοπική αυτοδιοίκηση και τα κοινοτικά συμβούλια. Θα μπορούσαν, φυσικά, αυτή τη στιγμή ορισμένες κατηγορίες, όπως είναι οι εκπαιδευτικοί, οι στρατιωτικοί, οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών, της Κεντρικής Τράπεζας, που δε βλέπω να έχουν συγκρουόμενα συμφέροντα, να ενταχθούν από τώρα, να πάρουν αυτό το δικαίωμα, αλλά αυτό θα δημιουργούσε άλλες ανισότητες. Γιατί να αδικήσουμε άλλες κατηγορίες που πιθανότατα και εκείνες να μην έχουν συγκρουόμενα συμφέροντα; Άρα, μια και περιμέναμε τόσα χρόνια -είμαι σίγουρη ότι και το ευρωπαϊκό κογκρέσο της τοπικής αυτοδιοίκησης θα το δει με μεγάλη κατανόηση- να δοθεί κάποιος χρόνος, για να μελετηθεί εις βάθος, και με τη βοήθεια της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και

Προσωπικού να καθοριστούν εκείνες οι θέσεις για τις οποίες φαίνεται ότι υπάρχει κάποια σύγκρουση συμφερόντων και να μην περιμένουμε τις παραμονές των επόμενων εκλογών. Μια και έχει γίνει ήδη πολλή προεργασία, να συνεχίσουμε αυτή τη συζήτηση, ούτως ώστε μέσα σε μερικούς μήνες να μπορέσουμε με περισσότερες γνώσεις για το θέμα να έρθουμε εδώ και να ψηφίσουμε αυτή την τροπολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκη και μετά ο κ. Μιχαηλίδης.

Κύριε Μιχαηλίδη, ζήτησε προηγουμένως το λόγο, γι' αυτό.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δικαιούται, αν θέλει.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αφού η κρίση σας απεφάσισε να δώσει το λόγο στον κ. Περδίκη, εγώ δεν μπορώ να επιχειρηματολογήσω.

Ευχαριστώ πολύ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Καταρχήν πρέπει να διευκρινίσουμε κάτι, ότι δεν έχουμε μπροστά μας ένα νόμο ή τρεις νόμους οι οποίοι αλλάζουν την εκλογική διαδικασία ή τον εκλογικό νόμο περί δημοτικών εκλογών. Να θυμίσω ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται να βάλουν υποψηφιότητα και πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι βάζουν ήδη σ' αυτές τις εκλογές υποψηφιότητα. Το μόνο το οποίο θα κάνουμε, αν θα κάνουμε, είναι να τους δώσουμε το δικαίωμα, εάν εκλεγούν, υπό κάποιες προϋποθέσεις να μην παραιτηθούν από τη δημόσια υπηρεσία. Δεν κάμνουμε καμία παρέμβαση στον εκλογικό νόμο.

(Ακούγεται από βουλευτή επιφώνημα αμφισβήτησης.)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βεβαίως και δεν κάμνουμε! Αν το δούμε κάπως, έτσι... πραγματικά, δεν υπάρχει παρέμβαση στον εκλογικό νόμο, στην ουσία του νόμου, δηλαδή στο εκλογικό μέτρο. Να δώσω ένα παράδειγμα, αν θέλετε: Επειδή γενικώς έχουμε στενοχωρηθεί ως Οικολόγοι και εγώ προσωπικά από όλη αυτή την ιστορία της επιλογής των δημάρχων, έχω προχωρήσει ήδη με την υποβολή μιας πρότασης νόμου, η οποία καθορίζει ότι η εκλογή του δημάρχου και του κοινοτάρχη θα γίνεται σε δύο φάσεις, όπως γίνεται η εκλογή του Προέδρου. Εάν αυτό το πράγμα γινόταν αυτή την περίοδο, πράγματι θα ήταν μια παρέμβαση και μια αλλαγή του εκλογικού νόμου, αλλά το να δίνεις το δικαίωμα σε κάποιον που εκλέχθηκε να λειτουργήσει ως εκλεγμένος, χωρίς να έχει επιπτώσεις στην επαγγελματική του την υπόσταση, είναι ένα άλλο θέμα, πιστεύω. Αλλά, σαφώς...

Το ότι είμαι υπέρ εκφράστηκε στην επιτροπή και είναι μέσα στην έκθεση, κύριε Πρόεδρε. Έπρεπε να την είχατε διαβάσει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να παραιτηθούν έξι μήνες πριν.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είπεν ο Γιώργος ότι... Έν' καλόν το σημείο του Γιώργου.

(Πολλοί βουλευτές μιλούν ταυτόχρονα.)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Άμα τελειώσετε, μπορώ να συνεχίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πριν δεκαπέντε μέρες, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ήρθαμε εδώ και συζητήσαμε επί μακρόν, θα έλεγα, γι' αυτό το θέμα. Προέκυψαν δύο αντιρρήσεις σε

σχέση με την έγκριση από τη Βουλή αυτών των προτάσεων νόμου. Η μία αντίρρηση αφορούσε τα συνταγματικά κωλύματα και η άλλη αντίρρηση αφορούσε τα ασυμβίβαστα και ως ολομέλεια στείλαμε πίσω αυτό το θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών, για να το μελετήσει.

Όσον αφορά τα συνταγματικά κωλύματα, με πρωτοβουλία της επιτροπής και με δική μου πρωτοβουλία στείλαμε επιστολές, παρ' όλο που θύμωσε ο κύριος πρόεδρος της επιτροπής, στο Γενικό Εισαγγελέα. Η απάντηση είναι σαφής. Στα τρία ερωτήματα, αν υπάρχει κώλυμα για το δημόσιο υπάλληλο να εκλεγεί κοινοτάρχης και να παραμείνει δημόσιος υπάλληλος, να εκλεγεί δήμαρχος και να παραμείνει δημόσιος υπάλληλος ή να έχει αντιμισθία, ο Γενικός Εισαγγελέας απάντησε λακωνικότητα, όπως ο ντε Σότο, με τρία όχι: Όχι, όχι, όχι. Δεν υπάρχει, άρα, συνταγματικό κώλυμα και αυτό είναι ξεκαθαρισμένο.

Όσον αφορά το ασυμβίβαστο, εγώ με τη δική μου την αγαθή αντίληψη είχα θεωρήσει ότι αυτές τις δεκαπέντε μέρες θα εργαζόμαστε, αφού όλοι επί της αρχής ήμασταν σύμφωνοι, ώστε να βρούμε αυτά τα ασυμβίβαστα και να τα καθορίσουμε. Αλλά φευ! Φαίνεται ότι, πέρα από τη γενική τοποθέτηση, ειλικρινή ή ανειλικρινή, να το συζητήσουμε, στη συνέχεια, απ' ό,τι φαίνεται, δεν έγινε καμία προσπάθεια να καθοριστεί ποια είναι αυτά τα ασυμβίβαστα, προκειμένου να μπορέσουν σ' αυτές τις εκλογές οι δημόσιοι υπάλληλοι να έχουν τα πλήρη δικαιώματά τους όσον αφορά το εκλέγεσθαι.

Και εδώ σας παρακαλώ πολύ... και να είσαστε λίγο ανεκτικοί απέναντί μου, γιατί για ακόμα μία φορά θα φανώ λίγο κακός, διότι παίρνοντας τα πρακτικά της συνάντησης των αρχηγών των κομμάτων με τον Πρόεδρο της Βουλής τα μονοεδρικά κόμματα μάθαμε εκ των υστέρων ότι στη συνεδρίαση αυτή των αρχηγών των κομμάτων με τον Πρόεδρο της Βουλής και το ΔΗΚΟ και το ΑΚΕΛ είχαν καταλήξει στη θέση ότι δεν είναι

ώρα αυτή τη στιγμή, πριν τις εκλογές, να έχουμε αλλαγή της εκλογικής νομοθεσίας. Αυτή την πληροφορία, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν την είχαμε την ώρα που, εμείς, τουλάχιστον, ως μονοεδρικά κόμματα και εγώ προσωπικά, ψηφίζαμε για αναβολή της απόφασης για δεκαπέντε μέρες. Εάν την είχαμε -και απολογούμαι προς τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού- εγώ προσωπικά θα ψήφιζα υπέρ από την προηγούμενη συνεδρίαση. Και αυτό...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν απωλέσθη τίποτε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα ψηφίσω σήμερα υπέρ. Ευχαριστώ!

Πέραν τούτου... με την άδειά σας, κύριε Πιττοκοπίτη, αν θέλετε να συνεχίσω.

Επειδή ακούστηκαν εδώ κάποια πράγματα τα οποία εν μέρει έχουν ανασκευαστεί από το συνάδελφο κ. Παπαπολυβίου, πρέπει να πούμε και κάποιες αλήθειες με το όνομά τους. Όταν μιλάμε για ασυμβίβαστα, δεν είναι ασυμβίβαστο σε ένα χωρικό, σε μία πόλη, ακόμα, ο γραμματέας της συνεργατικής εταιρείας, ο οποίος ξέρουμε τι ρόλο παίζει στην έγκριση δανείων -έτσι;- να είναι υποψήφιος κοινοτάρχης και να είναι οι μισοί κοινοτάρχες της Κύπρου και γραμματείς στις συνεργατικές εταιρείες; Τούτο δεν είναι ασυμβίβαστο; Αν θέλετε, δεν είναι ασυμβίβαστο; Να εγκύψουμε σε όλα τα ασυμβίβαστα, σε όλες τις καταστάσεις, και να μη χρησιμοποιούμε ευκαιριακά, θα έλεγα, κάποια ασυμβίβαστα, όταν έρχεται η συζήτηση στο θέμα των ασυμβίβαστων.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία καλή κουβέντα. Πρέπει να πω ότι, επειδή αυτά τα διαδικαστικά με είχαν οδηγήσει σε μια συμπεριφορά και μία τοποθέτηση στην προηγούμενη συνεδρίαση, θέλω να εκφράσω, έστω και εκτός θέματος, που είμαι τώρα, την ικανοποίησή μου και τα συγχαρητήριά μου και στους προέδρους των επιτροπών και σε όλους τους βουλευτές αλλά κυρίως στην υπηρεσία της Βουλής, γιατί σήμερα

καταφέραμε να έχουμε εμπρόθεσμα όλες τις εκθέσεις και να έχουμε μια τύποις και καθ' όλα σωστή συνεδρίαση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τοποθετούμενος συνοπτικά επί του θέματος που συζητούμε, θα ήθελα να πω ότι το ΑΔΗΚ τάσσεται υπέρ της άρσης του ασυμβίβαστου για τους δημοσίους υπαλλήλους και της παροχής σ' αυτούς του δικαιώματος του εκλέγεσθαι τόσο στις θέσεις δημοτικού συμβούλου όσο και στις θέσεις των κοινοτικών συμβούλων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υποβάλω μια συμβιβαστική πρόταση που πιστεύω ότι θα διευκολύνει όλες τις πλευρές: Εφόσον είναι για θέμα αρχής όλες οι πλευρές που έχουν μιλήσει και για να μην παραπεμφθεί και αυτό το νομοσχέδιο στις ελληνικές καλένδες και να μείνει απραγματοποίητο, να ψηφίσουμε το νόμο και να έχει εφαρμογή από τις μεθεπόμενες εκλογές, ούτως ώστε να δοθεί και ο χρόνος εκείνα τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν ή και άλλως πως να εξευρεθούν οι τρόποι να τα επιλύσουμε.

Πέραν αυτού, μου προκαλεί απλώς απορία το ότι μερικοί που δεν εδέχοντο με τίποτε να αλλάξει ο νόμος την παραμονή κάποιων άλλων εκλογών με τόση ευκολία θέλουν τώρα, επειδή μας βολεύει, να αλλάξει αυτή τη στιγμή ο νόμος. Απλώς το σημειώνω, γιατί σαν να το θεωρώ αντίφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς είναι για μία διευκρίνιση.

Φαίνεται ότι ο συνάδελφος κ. Περδίκης δεν κατάλαβε, γιατί, όπως λέει, του θύμωσα. Όταν η επιτροπή ως επιτροπή αποφάσισε να στείλει επιστολή στο Γενικό Εισαγγελέα, είπα στο συνάδελφο ότι δεν ήταν σωστό να στείλει άλλη επιστολή ο ίδιος στο Γενικό Εισαγγελέα για το ίδιο θέμα. Αυτός ήταν ο λόγος και αυτή είναι και η θέση ολόκληρης της επιτροπής.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν μπορούσες να του το πεις χωρίς να του θυμώσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ναι, ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έτσι... επειδή λέγονται πολλά για το... είναι παραμονές εκλογών...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα τάξης, αν μου επιτρέπεται.

Έχει αποφασιστεί από κάθε κόμμα ένα άτομο. Με συγχωρείτε! Αν δευτερολογεί, εγώ θα ήθελα να ζητήσω πριν τον κ. Θεοδώρου το λόγο για μία διευκρίνιση αναφορικά με στοιχεία που έχει καταθέσει ο κ. Θεοδώρου σε σχέση με το τι μας είπε η Ευρωπαϊκή Ένωση -δήθεν, εγώ λέγω, διότι κατέχω την έκθεση- και σε σχέση με το τι επικρατεί στο σύνολο των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Διότι, όπως αντιλαμβάνομαι, είτε σχολιασμός είναι είτε δευτερολογία, εγώ σαν μέλος της Βουλής, εάν θα παραβιαστεί η συμφωνία, ζητώ μισό λεπτό, για να αποκαταστήσω εκείνο που θεωρώ ορθό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, να θεωρηθεί ότι το θέμα έχει εξαντληθεί; Το θέτω ενώπιόν σας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν και θα ήθελα πάρα πολύ να ακούσω τα στοιχεία που θα καταθέσει ο συνάδελφος, και εγώ εισηγούμαι... δε θα μιλήσω εγώ. Κατ' εξαίρεσιν να δοθεί ο λόγος στο συνάδελφο, γιατί είναι ενδιαφέρον να ακούσουμε τα στοιχεία που θα καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, αν συμφωνείτε, και να προχωρήσουμε.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Συγγνώμη, έκαμε λάθος. Δεκαεννιά και έξι, είκοσι πέντε, και η κ. Βασιλείου είκοσι έξι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μέτρα και τους άλλους από το ΚΙΣΟΣ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, αν αμφισβητείτε την καταψήφιση, να γίνει επανακαταμέτρηση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, τώρα ένας πάνω ένας κάτω, είναι που να...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' μαζίν, νομίζω, που ήταν, έννεν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, άσχετα αν είναι κοινή η έκθεση, είναι χωριστά.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχετε δίκαιο. Είναι ξεχωριστά που θα γίνει η ψηφοφορία, έστω και αν είναι κοινή η έκθεση. Είναι δύο νομοσχέδια έχει δίκαιο ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 11, παρακαλώ, τίθεται σε ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο καταψηφίζεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο καταψηφίζεται.

Για το υπ' αριθμόν 13 θέμα υπάρχει εισήγηση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου να αναβληθεί και να επανεξεταστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το 13 είναι έτοιμο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το 13 έγινε εισήγηση από τον κ. Παπαδόπουλο να αναβληθεί και να παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει εισήγηση από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο να αναβληθεί και να επανεξεταστεί από την επιτροπή Νομικών.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη! Κύριε Δημητρίου, μου επιτρέπεται;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, βέβαια! Να κάμεις το αίτημά σου και να απαντήσω.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω ότι έχει και άλλους που θέλουν να αναβληθεί και να το ξαναδούν δεν είναι από μένα μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήταν δική σας εισήγηση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ήταν δική μου πρόταση νόμου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η πρόταση νόμου εκκρεμεί εδώ και πολύ καιρό ενώπιον της επιτροπής. Είναι κατάλοιπο, μπορώ να πω, νομοσχεδίου το οποίο θεώρησε ο κ. Παπαδόπουλος ως ελλιπές και το οποίο ψηφίσαμε σε νόμο και ρύθμιζε τις συζυγικές σχέσεις όσον αφορά την περιουσία που αποκτάται μετά το γάμο. Η επιτροπή Νομικών το έχει εξετάσει αρκετές φορές. Δέχομαι την αναβολή, αλλά να συζητηθεί εδώ. Δε χρειάζεται να ξαναπάει στην επιτροπή Νομικών.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα, καμία ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή, όπως αντιλαμβάνεστε, χθες πήραμε την έκθεση, είναι

θέμα το οποίο μας ενδιαφέρει και θα θέλαμε να συζητηθεί στην επιτροπή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τελειώσαμε με την επιτροπή Νομικών! Εν τζαιν να πηαίννει κάθε μέρα όποιος ενδιαφερθεί! Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Η επιτροπή τέλειωσε, το μελέτησε, έθεσε την έκθεση. Να συζητηθεί ενώπιον του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχει δίκαιο ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών. Θα μπορούσε να παραπεμφθεί στην επιτροπή στην περίπτωση που θα προέκυπταν νέα στοιχεία για επανεξέταση. Αν είναι για να το ξαναδούν, να το δουν όσοι δεν το είδαν και να έρθουν εδώ στην ολομέλεια να πουν τις απόψεις τους. Δε νομίζω ότι γι' αυτό το λόγο πρέπει να στέλλονται πίσω στην επιτροπή νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε αντιληφθεί στη σύσκεψη την πρωινή ότι υπήρχε ένας προβληματισμός εκ μέρους άλλων κοινοβουλευτικών ομάδων που θα ήθελαν να το δουν με μεγαλύτερη προσοχή, πολύ περισσότερο όταν ο εισηγητής του θέματος για λόγο ανεξάρτητο της θέλησής του δεν μπόρεσε να παρευρεθεί, για να αναπτύξει συγκεκριμένες απόψεις ή και να δώσει διευκρινίσεις και εξηγήσεις σε όσους από τους συναδέλφους θα ήθελαν να έχουν αυτή την ευκαιρία. Αυτός ήταν ο μοναδικός λόγος που θα επανήρχετο, όχι γιατί ήταν εξαντλημένο και κατά κάποιον τρόπο δε θα είχε καμιά χρησιμότητα η παραπομπή του ξανά. Αυτή ήταν επιθυμία άλλων συναδέλφων και διερωτώμαι, αν εξακολουθούν να έχουν αυτή την επιθυμία όπως την εκφράσανε το

πρωί, γιατί να μην υπάρξει τούτη η διευθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι στη σύσκεψη εκείνο το οποίο ελέχθη είναι ότι θα πάει πίσω στην επιτροπή Νομικών. Εάν δε θα πάει πίσω στην επιτροπή Νομικών και θα έρθουμε εδώ απευθείας, τότε εγώ ζητώ να θεωρηθεί ότι οι θέσεις μέσα στην έκθεση δε δεσμεύουν τις ομάδες.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Από τη στιγμή, κύριε Δημητρίου, που δε δόθηκε η ευκαιρία -ο εισηγητής έλειπε- να ακούσουμε τι λέει ο εισηγητής, έχουμε κάθε δικαίωμα, ναι, να αλλάξουμε... Εγώ δε λέω ότι θα αλλάξουμε θέση, αλλά δεν μπορεί... Το δικαίωμά μας είναι που θέλω να διαφυλάξω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κυρία Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ε, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα εν τοιαύτη περιπτώσει, αν θα συζητηθεί στην ολομέλεια, να είχαμε πρώτα τα πρακτικά της επιτροπής, για να ακούσουμε τις διάφορες πλευρές, και μετά να μπορέσουμε να εκφράσουμε κι εμείς τις απόψεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η πρόταση... Νομίζω, κατετέθη από το... Ο κ. Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος παρευρέθη σε όλες τις συσκέψεις και συνεδριάσεις της επιτροπής, μας είχε πει ότι είχε εξηγηθεί με τον κ. Παπαδόπουλο και επέμενε ο κ. Παπαδόπουλος εις την πρόταση, διότι είχαμε εισηγηθεί, για να αποσυρθεί. Και θεωρήσαμε ότι δεν υπήρχε τίποτε άλλο πέρα από αυτά τα οποία εκφράζονται ευκρινέστατα, ευκρινέστατα, μέσα εις την πρόταση, για να συζητηθούν.

Τι λέει η πρόταση; Η πρόταση λέει ότι η περιουσία...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξεως.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Χρίστου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

... συγνώμη, έν θέμα τάξεως και λειτουργίας της Βουλής και των επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, να μην αναπτυχθεί το θέμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η θέση σας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό! Εδώ είτε τηρούμε κάποιους κανονισμούς ή δημιουργούμε κακά προηγούμενα. Λέω ότι η επιτροπή εξέτασε με όλη την προσοχή και

σε όλο το βάθος την πρόταση. Ήξερε όλες τις παραμέτρους. Η πρόταση... Και ήθελα να εξηγήσω στους συναδέλφους, για να ακούσουν, για να τοποθετηθούν αν πρέπει να ξανασυζητηθεί ή όχι στην επιτροπή. Η πρόταση είναι καθαρή και λέει ότι η περιουσία του συζύγου ή της συζύγου, όσον αυξάνεται· όχι μετά από το γάμο, με την έννοια να δημιουργείται ως περιουσία, αλλά... αν έχω ένα χωράφι και είναι £1.000 και γίνει, όταν θα χωρίσω, £1 εκατομμύριο, αυτή η διαφορά να μοιράζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, μπαίνετε... Κύριε Δημητρίου!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και εξηγήσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν ξέρετε την ουσία, θέλω να σας την πω, για να ξέρετε, κατά πόσο έχει σημασία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε, κύριε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

... εάν θα πάει στην επιτροπή Νομικών ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, μπαίνετε στην ουσία του θέματος. Εάν θα συζητηθεί...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει δίκαιο ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου. Εγώ αναγνωρίζω ότι δεν ξέρω την ουσία, και επειδή δε θέλω να ψηφίζω πελλάρες, να πάει στην επιτροπή Νομικών, να ξανακούσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος και τελειώνει η διαδικασία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ας μη συζητούμε, αφού ο πρόεδρος της επιτροπής αισθάνεται έντονα και έχει δίκαιο. Έληξε η επιτροπή, εντάξει. Θα συζητηθεί στην ολομέλεια, όμως είναι εξίσου σωστή η άποψη του κ. Κατσουρίδη, όπως και των κομμάτων που πιθανόν δε μετέχουν στην ίδια επιτροπή Νομικών ότι οι απόψεις που γράφονται μέσα δε σημαίνει αναγκαστικά ότι θα παραμείνουν οι ίδιες στην ολομέλεια. Αυτό μόνο ζήτησε ο κ. Κατσουρίδης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

... Αν θα συζητήσουμε σήμερα, ναι. Μία μικρή παράκληση, κύριε Δημητρίου, κάναμε και το έκανες ανατολικό θέμα. Επειδή την ημέρα που συζητήθηκε στην επιτροπή ήρθε ο κ. Κυπριανού και σου είπε «Εγώ επιμένω εις την πρότασή μου, δε δέχομαι να την αποσύρω» και δεν μπορούσα να έρθω, διότι είχα άλλη κοινοβουλευτική δουλειά, λέμε τώρα «Δώστε μου την ευκαιρία, κύριε, να μιλήσω και να ακούσουν και οι άλλοι συνάδελφοι που δεν ήταν στην επιτροπή». Εάν είναι τόσο σοβαρό, προχωράτε, απορρίψτε το, ξαναβάλλουμέν το την άλλη εφτομάδα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέτω στη διάθεση του σώματος να αποφασίσει κατά πόσο θα αναβληθεί το θέμα και να σταλεί στην επιτροπή Νομικών ή θα ψηφιστεί σήμερα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αναβάλλεται για μία εβδομάδα για την ολομέλεια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόεδρέ μου, δικαιούσαι να αποφασίσεις τζιαι μόνος σου· μεν καρτεράς που το...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξέρω το. Ναι! Παρ' όλο που ξέρω ότι μπορώ να αποφασίσω, αλλά ήθελα να έχω τη συγκατάθεση του... Λοιπόν το θέμα αναβάλλεται και παραπέμπεται στην επιτροπή Νομικών.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή Λογοθεραπευτών Νόμος του 2001» και υπάρχει ομόφωνη έκθεση.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ζητούμε, κύριε Πρόεδρε, μια εβδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβάλλεται για μια εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών

Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιώργος Βαρνάβα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2001. Στην πιο πάνω συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ, καθώς επίσης και εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ. Παρ' όλο που στην πιο πάνω συνεδρίαση κλήθηκαν και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ και ΔΕΟΚ, αυτοί δεν παρευρέθηκαν.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, ώστε οι μεταλλωρύχοι να μπορούν να αποκτήσουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από το πενήνταοστό όγδοο έτος της ηλικίας τους, αντί από το εξηκοστό που προβλέπεται σήμερα.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του εν λόγω νομοσχεδίου, που τίθενται σε ισχύ αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2001, οι μεταλλωρύχοι, λαμβανομένης υπόψη της ανθυγιεινής φύσης του επαγγέλματός τους που έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία τους, δε θα εξισώνονται πια με τους υπόλοιπους ασφαλισμένους του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που δικαιούνται να πάρουν τη σύνταξή τους στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του αρμόδιου υπουργείου, η πρόσθετη μέση ετήσια δαπάνη για ικανοποίηση του αιτήματος διακόσιων πενήντα περίπου επηρεαζόμενων μεταλλωρύχων υπολογίζεται σε £100.000 περίπου και μπορεί να καλυφθεί από τα περιθώρια ασφάλειας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με το σκοπό του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με

το σκοπό και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Απλώς, ελπίζω να έμειναν μεταλλωρύχοι που να μπορέσουν να πιάσουν σύνταξη στα πενήντα οκτώ τους. Ελπίζω να έμειναν! Τίποτε άλλο. Διότι πράγματι αυτή η κοινωνία τους έχει αδικήσει -έχω ζήσει αυτή την ιστορία- έχουν αδικηθεί αυτοί οι άνθρωποι όσον κανένας άλλος. Να δουλεύουν μέχρι τα εξήντα πέντε τους τότε, για να μπορέσουν να πιάσουν σύνταξη. Μακάρι να εμείναν κάποιοι, τουλάχιστον, που να απολαύσουν αυτή την ευκαιρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιαννάκης Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι έχουν μείνει διακόσιοι πενήντα αμιαντωρύχοι. Θα σημειώσω ότι όλες οι νομοθεσίες για προστασία των εργαζομένων από τον αμιάντο παραδόξως είχαν εγκριθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία ένα χρόνο μετά που έκλεισε το μεταλλείο και αυτό πρέπει να προβληματίσει για άλλες κατηγορίες εργαζομένων. Θα σημειώσω επίσης ότι από την 1.1.2001 τέσσερις μεταλλωρύχοι έχουν πεθάνει στο Πελένδρι, σε ηλικία κάτω των εξήντα πέντε χρόνων.

Επίσης, σε σχέση με τη λειτουργία του αμιάντου, θα σημειώσω ότι αυτή η πολιτεία είναι υπόλογη έναντι της περιοχής με ακόμα δύο τρόπους. Πρώτον, πρέπει, χωρίς καθυστέρηση, να προωθηθούν τα έργα για πλήρη επούλωση των πληγών του Τροόδους από το σεληνιακό τοπίο του αμιάντου και, δεύτερον, οι υποσχέσεις που η κυβέρνηση έχει δώσει για επιστροφή των παραποτάμιων κτημάτων της εταιρείας του

αμιάντου, τα οποία έχουν αγοραστεί από τη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι άλλο θέμα, κύριε Θωμά. Παρακαλώ να μην...

Γ. ΘΩΜΑ:

Είναι σχετικό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...να μην προχωρήσουμε.

Γ. ΘΩΜΑ:

Δύο φράσεις: έν θα πω... Η Δημοκρατία έχει αγοράσει από την εταιρεία του αμιάντου, κατά την εκκαθάριση, τα κτήματα, ο Υπουργός Εσωτερικών έχει δεσμευτεί να τα επιστρέψει στους κατόχους τους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θωμά, παρακαλώ να παραμείνουμε στο θέμα μας.

Γ. ΘΩΜΑ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 36Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα με τους αριθμούς 17 και 18 υπάρχει κοινή έκθεση, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Νόμος του 2001» και «Οι περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Κανονισμοί του 2001».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που αφορούν την εισαγωγή και διατήρηση από τα κράτη μέλη λογιστικού συστήματος για τις δαπάνες υποδομής στον τομέα των οδικών μεταφορών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το κεκτημένο αφορά γενικότερα το λογιστικό σύστημα για τις δαπάνες υποδομής στον τομέα των σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών. Στην περίπτωση όμως της Κύπρου έχουν υιοθετηθεί οι πρόνοιες που αφορούν μόνο την υποδομή του οδικού δικτύου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του προαναφερθέντος προτεινόμενου νόμου, σκοπείται ο λεπτομερής καθορισμός των διάφορων κατηγοριών δαπανών, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεών του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, επειδή οι δαπάνες για το αστικό, υπεραστικό και αγροτικό δίκτυο διενεργούνται εκτός από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και από άλλες αρμόδιες αρχές, όπως είναι οι επαρχιακές διοικήσεις, οι δήμοι και

τα κοινοτικά συμβούλια, κρίθηκε σκόπιμο να προβλεφθεί στο νομοσχέδιο ότι η ετοιμασία των σχετικών στοιχείων θα γίνεται από τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες και τα υποβάλλουν στη συνέχεια στο Τμήμα Δημοσίων Έργων που θα τα επεξεργάζεται και θα τα διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως προβλέπει ο σχετικός κανονισμός του κοινοτικού κεκτημένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με τις επιπτώσεις που η εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών θα έχουν για την Κύπρο, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών. Παράλληλα η επιτροπή διευκρινίζει ότι η εισήγησή της για έγκριση του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών δεν προδικάζει και την έγκριση από αυτή οποιουδήποτε προϋπολογισμού που πιθανόν να απαιτηθεί σε συνάρτηση με τη διοικητική εφαρμογή των διατάξεών τους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής των Νέων Οριζόντων κ. Χρίστος Κληρίδης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα. Άρθρο 2.

Αντικείμενο λογιστικής καταχώρισης δαπανών. Άρθρο 3.

Αρμοδιότητες και εξουσίες του Διευθυντή. Άρθρο 4.

Υποχρέωση για παροχή στοιχείων. Άρθρο 5.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 6.

Έγκριση Γενικού Εισαγγελέα για ποινική δίωξη. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 9, μαζί με το Παράρτημα, εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 9, μαζί με το Παράρτημα, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι οι κανονισμοί και ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20 δεν είναι έτοιμα.

Για το υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001» υπάρχει εισήγηση του κ. Περδίκη για αναβολή μιας εβδομάδας. Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για μια εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συστήματα Μέτρησης Υγρών εκτός από το Νερό) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συστήματα Μέτρησης Υγρών εκτός από το Νερό) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 68

της περί Μέτρων και Σταθμών νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο σε σχέση ειδικότερα με τις τεχνικές και μετρολογικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι ογκομετρικοί μετρητές υγρών, εκτός από το νερό, καθώς και τα συστήματα μέτρησης υγρών, ώστε να επιτρέπεται η εμπορία και η χρήση τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε την απαραίτητη πληροφόρηση σε σχέση με τους προτεινόμενους κανονισμούς, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής των Νέων Οριζόντων κ. Χρίστος Κληρίδης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων των υπαλλήλων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για το ένα από τα δύο σχέδια συντάξεων των υπαλλήλων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και τους εξαρτωμένους τους, έτσι ώστε η διαχειριστική επιτροπή του ταμείου να αποτελείται από τέσσερα αντί από οκτώ μέλη. Παράλληλα, παρέχεται στους υπαλλήλους της ΑΗΚ το δικαίωμα να μεταπηδούν στο σχέδιο συντάξεων που είναι όμοιο με το κυβερνητικό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων δήλωσαν ότι οι πιο πάνω τροποποιήσεις είναι αναγκαίες, γιατί στο δεύτερο από τα πιο πάνω αναφερόμενα σχέδια συντάξεων έχουν παραμείνει δεκαοκτώ μόνο μέλη, δύο από τα οποία είναι αγνοούμενοι.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Χρίστος Μαυροκορδάτος
Μαρία Κυριακού	Άριστος Χρυσοστόμου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	Ντίνος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τη μίσθωση ιδιοκτησίας μέσα σε κυβερνητική βιομηχανική περιοχή, έτσι ώστε:

1. ο ορισμός του όρου “βιομηχανία” να συνάδει με το σύστημα ταξινόμησης που ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση

2. να παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο και στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η δυνατότητα εκμίσθωσης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας που βρίσκεται μέσα σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές για κοινωφελείς σκοπούς με ονομαστικό ενοίκιο και για εγκατάσταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων πληροφορικής και τουριστικής βιομηχανίας
3. να επιτρέπεται η λειτουργία κέντρων διανομής προϊόντων, ψυκτικών θαλάμων και αποθηκών στις κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και παράλληλα υποστηρίζεται η τουριστική βιομηχανία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε στο υπ' αριθμόν 25 θέμα της νομοθετικής εργασίας, που είναι «Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού

Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Μάρκος Κυπριανού
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων (Δημόσια Έργα) και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), καθώς και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, σκοπείται η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση του Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή στο Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου υπουργείου, κρίνεται απαραίτητη η προσθήκη σημείωσης στο σχέδιο υπηρεσίας του Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η πλήρωση έξι κενών θέσεων στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, για να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες ανάγκες του τμήματος.

Με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001». Οι θεσμοί αυτοί αποσύρονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο κατάλογος έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001.	Υγείας	Υγείας
2. Ο περί της Σύμβασης περί Κλαπέντων ή Παρανόμως Εξαχθέντων Πολιτιστικών Αντικειμένων του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Διεθνούς Ιδιωτικού Δικαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών
3. Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων	Υγείας	Υγείας

Δικαιωμάτων και της
Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου
Αναφορικά με την Εφαρμογή
της Βιολογίας και Ιατρικής
(Κυρωτικός) και Άλλες
Συναφείς με την Εφαρμογή
της Σύμβασης Διατάξεις
Νόμος του 2001.

4.	Ο περί Υπηρεσίας
Τηλεπικοινωνιών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
5.	Ο περί των Επιχειρήσεων
Παροχής Επενδυτικών
Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) Νόμος
του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Παροχής Ειδικών
Χορηγιών (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Παιδείας
7.	Ο περί Συμπληρωματικού
Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

8) του 2001.

8.	Οι περί Πανεπιστημίου
Κύπρου (Συμπληρωματική
Ιατροφαρμακευτική
Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
9.	Οι περί Υπηρεσίας Δημόσιας
Διοίκησης και Προσωπικού -
Θέση Λειτουργού Δημόσιας
Διοίκησης και Προσωπικού
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Νομικών
10.	Οι περί Εταιρειών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και
Τουρισμού	Εμπορίου και
Βιομηχανίας
11.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας
και Πολιτισμού - Θέσεις
Διευθυντή Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης, Βοηθού
Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.

12.	Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
13.	Έγγραφα (Θ. 46/2001, Θ. 48/2001 και Θ. 49/2001) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179 (Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Έγγραφα (Αρ. 67/2001, 68/2001, 71/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Δημόσια και Εκπαιδευτική
Υπηρεσία Νόμους του 1995
έως 2001.

15.	Έγγραφο (Αρ. 72/2001) σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου υπαλλήλου από το Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5)	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών	Εσωτερικών

Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι το τρίτο θέμα, «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου Αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμος του 2001» πρέπει να παραπεμφθεί στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Είναι κυρωτική συμφωνία· δεν είναι απλώς θέμα υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για ποιο θέμα μιλάτε, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για το θέμα υπ' αριθμόν 3. Πιστεύω ότι πρέπει να παραπεμφθεί στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όχι στην επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε... bioethics...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

... βιοηθική, αλλά, για να μην τσακωνόμαστε, νομίζω να εξεταστεί σε κοινή συνεδρία και από τις δύο επιτροπές, από την Υγείας και την Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται και στις δύο επιτροπές, σε κοινή συνεδρίαση. Για τα άλλα θέματα υπάρχει οποιαδήποτε άλλη εισήγηση;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Για το υπ' αριθμόν 2 θέμα, «Ο περί της Σύμβασης περί Κλαπέντων ή Παρανόμως Εξαχθέντων Πολιτιστικών Αντικειμένων του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Διεθνούς Ιδιωτικού Δικαίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»· θα θέλαμε και εμείς στην επιτροπή Παιδείας να είχαμε κάποια συμμετοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Να παραπεμφθεί σε κοινή συνεδρίαση των δύο επιτροπών.

Υπάρχει πρόταση νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001» από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών. Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.034 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 26 Οκτωβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το πρόβλημα της ανεξέλεγκτης βόσκησης αιγών σε δασικές ή αγροτικές περιοχές έχει οξυνθεί σε βαθμό που προκαλεί ποικίλες και έντονες αντιδράσεις. Το πρόβλημα εντοπίζεται σε πολλές περιοχές της Κύπρου, αλλά ιδιαίτερα λαμβάνω παράπονα από τις περιοχές της χερσονήσου του Ακάμα, του Παχύαμμου, του Πισσουρίου κ.ά.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει προς αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.035 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 26 Οκτωβρίου 2001.

«Το μεγάλο πρόβλημα που δημιουργήθηκε σε πολλές χώρες λόγω της ασθένειας των τρελών αγελάδων είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη έλλειψη σε βοδινό φιλέτο παγκοσμίως. Ως αποτέλεσμα της μεγάλης ζήτησης οι τιμές είναι πολύ ψηλές.

Μετά από σφοδρά παράπονα από τους κύπριους εισαγωγείς και κατόπιν συνεννόησης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ζητήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο να δοθούν άδειες εισαγωγής βοδινού φιλέτου από τρίτες χώρες με επιβάρυνση μόνο εβδομήντα πέντε σεντ το κιλό αντί £4-4.50 το κιλό. Ζητήθηκε επίσης από το Υπουργικό Συμβούλιο η εισαγωγή εφτακοσίων τόνων, αλλά το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε μόνο τριακόσιους τόνους, ενώ οι ανάγκες μας σε βοδινό φιλέτο είναι πέραν των χιλίων τόνων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πώς θα γίνει η κατανομή και σε πόσους εισαγωγείς, καθώς και για το ποια μέτρα θα ληφθούν για την αποφυγή δημιουργίας μονοπωλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.036 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 26 Οκτωβρίου 2001.

«Κατά τη διεξαγωγή του πρωταθλήματος της ΣΕΚ Λάρνακος - Αμμοχώστου 1999-2000, παράγοντας του σωματείου "Διγενής" Ορόκληνης προσπάθησε να δωροδοκήσει ποδοσφαιριστή του σωματείου "Σουρουκλή" Τρούλλων. Αφού συνελήφθη επ' αυτοφώρω από την αστυνομία, κινήθηκε νομική διαδικασία εναντίον του. Ορίστηκε η δίκη στα μέσα Νοεμβρίου 2000. Ο κατηγορούμενος ζήτησε αναβολή και εισακούσθη η παράκλησή του.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το αποτέλεσμα της δίκης ή αν η υπόθεση έκλεισε και γιατί.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.005, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Σχετικά με τη λειτουργία των μεταλλείων στην κοινότητα Παρεκκλησιάς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στη λατομική ζώνη Παρεκκλησιάς λειτουργούν τρεις λατομικές σκυροθραυστικές μονάδες, της “Kythreotis Holdings Ltd”, της “Skyramont Ltd” και της “Medcon Construction Ltd”.
2. Οι εν λόγω μονάδες ελέγχονται τακτικά και τηρούν τους όρους των αδειών τους. Επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας το σχετικό έγγραφο άδειας ενός προνομίου λατομείου.
3. Το θέμα της μεταφοράς των προϊόντων των μονάδων δεν εντάσσεται στους όρους του προνομίου λατομείου. Η Υπηρεσία Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν μπορεί να ελέγχει την τήρηση της επιτρεπόμενης ταχύτητας ή του βάρους των φορτηγών μεταφοράς των προϊόντων των μονάδων.
4. Προς επίλυση του προβλήματος της οχληρίας από τη διακίνηση των φορτηγών, το κράτος έχει κατασκευάσει τον υπάρχοντα δρόμο διπλής κατεύθυνσης που παρακάμπτει το χωριό Παρεκκλησιά. Η κοινότητα όμως έχει υποβάλει πρόσθετα αιτήματα για βελτίωση του οδικού δικτύου, τα οποία διερευνώνται.
5. Των επιμέρους προβλημάτων που παρουσιάζονται στην περιοχή λόγω της λειτουργίας των λατομικών/σκυροθραυστικών μονάδων επιλαμβάνεται ειδική τεχνική επιτροπή, η οποία διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, και σ’ αυτή, πέραν των εμπλεκόμενων κυβερνητικών υπηρεσιών, συμμετέχουν και εκπρόσωποι των κοινοτικών αρχών Παρεκκλησιάς και Πραστειού Κελλακίου, καθώς επίσης και εκπρόσωπος των τριών λατομικών εταιρειών.»

**Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών
Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.
23.06.008.01.009, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2001, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

- «1. Η μη ύπαρξη γυναικών δασοπόνων στο Τμήμα Δασών δεν οφείλεται σε προκατάληψη, αλλά στο σχεδόν ανύπαρκτο ενδιαφέρον των γυναικών. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι από το 1994 μέχρι σήμερα επέδειξαν ενδιαφέρον για εισδοχή στο Δασικό Κολέγιο μόνο δώδεκα γυναίκες, οι οποίες όμως δεν πέτυχαν στις καθιερωμένες εξετάσεις εισδοχής.
2. Για μια θέση στο επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος Δασών και ειδικότερα για τη θέση δασολόγου υπέβαλε αίτηση μέχρι σήμερα μόνο μια γυναίκα, η οποία δεν έτυχε διορισμού από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, διότι προφανώς δεν κρίθηκε ως η καταλληλότερη για διορισμό στη θέση.
3. Σε πρόσφατη διαδικασία πλήρωσης θέσης δασικού οικονόμου η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας επέλεξε γυναίκα υποψήφια για τη θέση, της πρόσφερε διορισμό, η ίδια όμως τον απέρριψε.
4. Με βάση τα πιο πάνω, μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι υπάρχουν ίσες ευκαιρίες πρόσληψης γυναικών στο Τμήμα Δασών. Το γεγονός όμως ότι δεν υπάρχουν γυναίκες στις τάξεις του μεσοδασικού ή του επιστημονικού προσωπικού του τμήματος οφείλεται πρώτιστα στο από μέρους των γυναικών μειωμένο ενδιαφέρον και στο μεγάλο συναγωνισμό μεταξύ των υποψηφίων για τις θέσεις.»

**Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 2001 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου
Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.002, ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2001, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.**

«Μετά από διερεύνηση που διεξήχθη από το Τμήμα Οδοντιατρικών Υπηρεσιών,

σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. α. Διαπιστώθηκε ότι την Τετάρτη, 11 Ιουλίου 2001, το οδοντιατρικό τμήμα του νοσοκομείου Παραλιμνίου λειτούργησε.

Στις 18 Ιουλίου 2001, ημέρα Τετάρτη, κρίθηκε απαραίτητο όπως ο οδοντίατρος που εργάζεται στο Παραλίμνι καλύψει το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Ορμήδειας, το οποίο λειτουργεί μόνο μια φορά την εβδομάδα, ενώ λόγω έλλειψης γιατρών, εξαιτίας των καλοκαιρινών αδειών, θα έμεναν οι ασθενείς για περισσότερο χρόνο χωρίς οδοντιατρική περίθαλψη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι είχε δοθεί αρκετή προειδοποίηση για το ότι δε θα λειτουργούσε τη συγκεκριμένη ημέρα το οδοντιατρικό τμήμα, το οποίο λειτουργεί τρεις φορές την εβδομάδα.

- β. Το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κοκκίνων λειτουργεί κάθε Πέμπτη από τις 7.30 π.μ.-2.30 μ.μ. Λειτούργησε σε δοκιμαστική βάση μόνο για την περίοδο 25 Μαΐου 2000 μέχρι 29 Μαΐου 2000, οπότεν παρατηρήθηκε ότι ο αριθμός των ασθενών ήταν πολύ μειωμένος, ενώ είχε αυξηθεί ο αριθμός των ασθενών που επισκέπτονταν το οδοντιατρικό τμήμα του νοσοκομείου Λάρνακας.

Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη και την πολύ κοντινή απόσταση μεταξύ του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Κοκκίνων και των εξωτερικών ιατρείων του παλαιού νοσοκομείου Λάρνακας, κρίθηκε σκόπιμο όπως το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κοκκίνων συνεχίσει να λειτουργεί μόνο τις πρωινές ώρες, κατά τις οποίες καλύπτεται πλήρως ο αριθμός των ασθενών, που δεν ξεπερνά τους οκτώ-εννέα ασθενείς ημερησίως.

2. Στην προσθετική κλινική του νοσοκομείου Λάρνακας διαπιστώθηκε ότι τα ραντεβού για τις οδοντοστοιχίες των ηλικιωμένων έχουν αναμονή τρεις μήνες και όχι έξι

μήνες, όπως αναφέρει ο αξιότιμος κύριος βουλευτής.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το πρώτο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών Θάσου Μιχαηλίδη, Κίκη Γιάγκου και Γιώργου Περδίκη. Πρόκειται για συνέχιση της συζήτησης. Είχαν μιλήσει κάπου δώδεκα ομιλητές στην προηγούμενη συνεδρίαση. Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είμαστε κουρασμένοι, κύριε Πρόεδρε, και ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε, εφόσον αναβάλλεται το Κεφάλαιο Τέταρτο, στο σημείο τούτο φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίασης.

Η επόμενη συνεδρίαση ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 8 Νοεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001.
2. Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί Δανείου (Ανάπτυξη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001.
5. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου

- (Δημόσια Πρόταση προς Εξαγορά ή Αγορά Τίτλων και Συγχώνευση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
6. Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
 7. Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
 8. Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή Λογοθεραπευτών Νόμος του 2001.
 9. Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001.
 10. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
 11. Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001.
 12. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001.
 13. Ο περί Διαφάνειας των Τιμών Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας για τον Τελικό Βιομηχανικό Καταναλωτή Νόμος του 2001.
 14. Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση

νόμου).

15. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Θάσου Μιχαηλίδη, Κίκη Γιάγκου και Γιώργου Περδίκη). (22.6.2001).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).
(12.7.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μιχαηλίδης Ντίνος
Αναστασιάδης Νίκος	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Βασιλείου Ανδρούλα	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκη	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Περδίκης Γιώργος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμψών Σωτήρης
Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος

Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προεδρεύοντος κ. Άριστου Χρυσοστόμου στο θάνατο του Ξάνθου Κληρίδη, πρώην βουλευτή και για σύντομο χρόνο Προεδρεύοντος του σώματος, και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
2. Σύντομη διαδικαστική συζήτηση (Δ. Θεοδώρου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου) σχετικά με την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Αεροδρομίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», ανάγνωση της έκθεσης της επιτροπής και παρατήρηση του κ. Ν. Πιπτοκοπίτη, συζήτηση (Δ. Θεοδώρου, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Πιπτοκοπίτης, Στ. Ευαγόρου, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκης, Α.

- Βασιλείου, Χρ. Κληρίδης, Ντ. Μιχαηλίδης, Γ. Λιλλήκας, Σ. Χαραλάμπους, Μ. Ματσάκης, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 5. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη Συνεργασία και για Αμοιβαία Συνδρομή των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για Αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή τους σε νόμους.
 6. Συμπληρωματική έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», αγορεύσεις και παρατηρήσεις (Δ. Θεοδώρου, Α. Χρίστου, Α. Παπαπολυβίου, Α. Γεωργίου, Α. Παπαδοπούλου, Χρ. Κληρίδης, Α. Βασιλείου, Γ. Περδίκη, Ντ. Μιχαηλίδης, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Χριστοδουλίδης) και καταψήφισή τους.
 7. Διαδικαστική συζήτηση (Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Α. Βασιλείου, Δ. Θεοδώρου, Ν. Κλεάνθους, Ν. Κατσουρίδης) σχετικά με την αναβολή και επανεξέταση της πρότασης νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και παραπομπή της στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», οι παρατηρήσεις των κ. Δώρου Θεοδώρου και Γιαννάκη Θωμά και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Νόμος του 2001» και «Οι περί Λογιστικής Διαχείρισης Δαπανών για Έργα Υποδομής στον Τομέα των Μεταφορών Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Συστήματα Μέτρησης Υγρών εκτός από το Νερό) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Δημοσίων Έργων - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Ανδρέα Χρίστου, Μάριου Ματσάκη και Πρόδρομου Προδρόμου σχετικά με την παραπομπή νομοσχεδίων στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές.
15. Ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα ανεξέλεγκτης βόσκησης αιγών σε δασικές ή αγροτικές περιοχές - Ανάγκη εισαγωγής βοδινού κρεάτος - Αναβολή δίκης για υπόθεση δωροδοκίας.

16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Η μη τήρηση όρων λειτουργίας από μεταλλεία της κοινότητας Παρεκκλησιάς - Θέμα εργοδότησης γυναικών στο Τμήμα Δασών - Θέμα λειτουργίας οδοντιατρικών τμημάτων και προσθετικής κλινικής.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 8ης Νοεμβρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.16 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προ ημερησίας διάταξης, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω δυο λόγια για ένα βασικό θέμα.

Ο εικοστός αιώνας σημαδεύτηκε από τους δυο καταστροφικούς παγκόσμιους πολέμους που στοίχισαν τη ζωή σε περισσότερο από εβδομήντα εκατομμύρια ανθρώπους. Ο Σύνδεσμος Βετεράνων της Βρετανικής Κοινοπολιτείας, στον οποίο συμμετέχει και ο Σύνδεσμος Κυπρίων Βετεράνων που αγωνίστηκαν στον Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό των συμμαχικών δυνάμεων, αποφάσισε όπως οι οργανώσεις μέλη του τηρήσουν δίλεπτη σιγή στη μνήμη των νεκρών και έθεσε ως στόχο η

ενδεκάτη Νοεμβρίου να είναι μέρα τιμής σε όλες τις χώρες για όλους τους πεσόντες σε οποιουδήποτε πολέμου σε οποιαδήποτε χώρα.

Με βαθιά συγκίνηση φέρνουμε στη μνήμη τη συμμετοχή του λαού μας στον αγώνα κατά του ναζισμού/φασισμού σε εκείνο τον καταστροφικό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο που στοίχισε τη ζωή σε εκατομμύρια ανθρώπους και βύθισε την Ευρώπη και τον κόσμο στη δυστυχία, την πείνα και την ανακοπή της προόδου. Η Κύπρος έδωσε με επιτυχία το παρόν της στο μεγάλο πόλεμο. Οι Κύπριοι αγωνιστές του παγκοσμίου πολέμου ανέδειξαν τις αρετές του λαού μας, ανέδειξαν τη δική τους δύναμη και το δικό τους ψυχικό σθένος και κέρδισαν το θαυμασμό και την αναγνώριση για το ήθος και τη μαχητικότητά τους, πρώτα των Βρετανών και στη συνέχεια του κόσμου ολόκληρου. Σε πολλά στρατιωτικά κοιμητήρια αναπαύονται ηρωικά πεσόντες Κύπριοι.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ανταποκρίνεται στο κάλεσμα των Βρετανών του κόσμου και της Κύπρου και τιμά όλους εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους για ελευθερία. Σας καλώ σε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των εβδομήντα εκατομμυρίων νεκρών των δυο παγκοσμίων πολέμων.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

Αιωνία τους η μνήμη.

Προχωρούμε στη νομοθετική εργασία. Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προ ημερησίας διατάξεως θα ήθελα να εγείρω το εξής θέμα: Προ μερικών ημερών ετοποθετήθη βόμβα η οποία ευτυχώς δεν εξερράγη στο σπίτι του εκδότη Γιάννη Παπαδόπουλου. Είναι φανερό ότι αυτή η ενέργεια, η εγκληματική ενέργεια, εστόχευε την ελευθερία του τύπου και συνεπώς εστρέφετο εναντίον του ίδιου του δημοκρατικού πολιτεύματος και των βασικών αρχών που πρέπει να στηρίζουν το δημοκρατικό μας πολίτευμα. Θεωρώ λοιπόν, εκ μέρους του Κινήματος

Σοσιαλδημοκρατών ότι η Βουλή θα πρέπει να καταδικάσει με δριμύτητα αυτή τη θρασεία εγκληματική ενέργεια και να ζητήσει από τις διωκτικές αρχές να προχωρήσουν με ταχύτητα στην εξιχνίαση αυτής της εγκληματικής ενέργειας και να προσαγάγουν ενώπιον της δικαιοσύνης τους ενόχους αυτού του εγκλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή το θέμα είναι επειγούσης φύσεως, θα δεχθώ την εισήγηση για προημερησίας διατάξεως που βέβαια αποτελεί, ως το πω, κάτι το εκτός θεσμών. Αν δεν υπάρχει ένσταση, το αίτημα θα διαβιβαστεί.

Προχωρούμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Υπάρχει προηγούμενη συμφωνία οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται ως αναγνωσθείσες. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα το θεωρήσω ότι ισχύει. Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το δεύτερο θέμα είναι ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, είναι μη ομόφωνη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός)**

Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και στις 29 Οκτωβρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης τού υπό αναφορά νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Συντάξεων Νόμου, ώστε να επεκταθεί το όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των κυβερνητικών ιατρών, οι οποίοι δε θα έχουν συμπληρώσει την ηλικία των εξήντα ετών κατά την 1^η Ιανουαρίου 2002, στο εξηκοστό τρίτο έτος τής ηλικίας τους. Παράλληλα, σκοπείται η διασφάλιση του δικαιώματος των υπηρετούντων ιατρών για πρόωρη αφυπηρέτηση στο τεσσαρακοστό πέμπτο ή πενηκοστό πέμπτο έτος τής ηλικίας τους με παγοποίηση ή άμεση καταβολή της σύνταξής τους, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν μέρος της συνολικής συμφωνίας στην οποία κατέληξαν οι διαβουλεύσεις τής επίσημης πλευράς με την Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών και που αφορούσαν το συνταξιοδοτικό, το μισθοδοτικό, τη δημιουργία θέσεων και την υπερωριακή απασχόληση. Με βάση τη συμφωνία αυτή, η επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των ιατρών, σύμφωνα με τα πιο πάνω, θα έπρεπε να ίσχυε από την 1^η Ιουλίου 2001. Επειδή όμως η συντεχνία των ιατρών ζήτησε όπως η όλη συμφωνία προωθηθεί συνολικά και όχι αποσπασματικά και για σκοπούς καλύτερου προγραμματισμού, από πλευράς τού Υπουργείου Υγείας, των επιμέρους πτυχών των προεκτάσεων που συνεπάγεται η επέκταση του ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των ιατρών, κρίθηκε σκόπιμο το όλο θέμα

να υποβληθεί ξανά στο Υπουργικό Συμβούλιο μαζί με όλες τις υπόλοιπες πτυχές της συμφωνίας για συνολική έγκριση.

Δεδομένου ότι η επέκταση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο μετατίθεται η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της εν λόγω ρύθμισης και καθορίζεται ότι δικαιούχοι θα είναι οι ιατροί οι οποίοι δε θα έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έτος της ηλικίας τους κατά την 1^η Ιανουαρίου 2002.

Στο στάδιο της μελέτης τού υπό αναφορά νομοσχεδίου, βουλευτές μέλη της επιτροπής έθεσαν το θέμα της άμεσης εφαρμογής της έναρξης της ισχύος της εν λόγω ρύθμισης με την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο. Υποστηρίζοντας τη θέση αυτή, τα ίδια μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι για σκοπούς φυσικής δικαιοσύνης απαιτείται να καλυφθούν με την προτεινόμενη ρύθμιση και όσοι ιατροί αφυπηρετούν στο διάστημα που μεσολαβεί από σήμερα μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2002.

Η διευθέτηση αυτή κρίνεται, κατά την άποψή τους και σε τελευταία ανάλυση, ως η δικαιότερη λύση, αφενός γιατί από αυτή επηρεάζονται μόνο δύο ιατρικοί λειτουργοί, αφετέρου γιατί η Βουλή, χωρίς να καθυστερήσει, προχώρησε στην άμεση εξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αφ' ης στιγμής τούτο κατατέθηκε στη Βουλή, και συνεπώς δεν μπορεί να αγνοήσει εκούσια το δίκαιο αίτημα των εν λόγω ιατρικών λειτουργών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και υπό το φως της πιο πάνω αναφερόμενης επισήμανσης, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τού υπό αναφορά νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά

νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί έτσι, ώστε η προτεινόμενη ρύθμιση να καλύπτει ιατρικούς λειτουργούς που δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των εξήντα ετών μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2001.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές τής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ υιοθετούν ως θέμα αρχής τούς σκοπούς και τις επιδιώξεις τού υπό αναφορά νομοσχεδίου, διαφωνούν με την πιο πάνω εισήγηση της πλειοψηφίας των μελών τής επιτροπής, γιατί θεωρούν ότι η οριζόμενη στο υπό αναφορά νομοσχέδιο ημερομηνία έναρξης της προτεινόμενης ρύθμισης, που είναι η 1^η Ιανουαρίου 2002, είναι λογική και δίκαιη, στη βάση τής ισότητας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα μεμονωμένων ατόμων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για άρση οποιασδήποτε παρεξήγησης, δεν πρόκειται για ευνοϊκή μεταχείριση ενός ή δυο ή περισσότερων ανθρώπων, από σύμπτωση χρονική αδικούνται δυο ή τρεις, δεν ξέρω πόσοι άλλοι γιατροί. Η συμφωνία για την παράταση του έτους αφυπηρέτησης των γιατρών επήλθε μεταξύ κυβέρνησης και συντεχνιών, αν δεν κάνω λάθος μέσα στον Ιούλιο. Το νομοσχέδιο συνετάχθη η κυβέρνηση όμως δεν μπορούσε να το καταθέσει στη Βουλή λόγω των θερινών διακοπών της Βουλής και επομένως κατετέθη μόλις άνοιξε η Βουλή και το εξέτασε η Βουλή έγκαιρα. Όμως στο μεσοδιάστημα υπήρξε αυτή η χρονική εξέλιξη, ώστε δυο επηρεαζόμενοι θα είναι εκτός των προνοιών του νομοσχεδίου που είναι συμφωνημένο μεταξύ συντεχνιών και κυβέρνησης, γιατί θα συμπληρώσουν το 60ό έτος της ηλικίας τους προτού τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος. Αυτό είναι το πρώτο, γιατί η Βουλή ασφαλώς δεν ψηφίζει νομοσχέδια που έχουν προσωπικό χαρακτήρα ή ευνοούν πρόσωπα μεμονωμένα.

Όμως αντιλαμβάνομαι ότι το ο Δημοκρατικός Συναγερμός που είναι το μόνο κόμμα που είχε διαφορετική άποψη, αρχικά τουλάχιστον, αντιλαμβάνομαι από τις απόψεις που εκφράστηκαν το πρωί στη συνεδρία των εκπροσώπων των κομμάτων θα εξέταζε το θέμα και πιθανό να έχουν δεύτερες σκέψεις, ώστε αν έγινε στο μεταξύ η διαβούλευση καλά θα ήταν να ξέρουμε τι λέει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ώστε ένα τέτοιο νομοσχέδιο, αν είναι δυνατό, να εγκριθεί ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού στο θέμα αυτό είναι εκπεφρασμένη στην έκθεση. Συμφωνούμε για πολλούς λόγους για την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης των ιατρών από το 60ό έτος στο 63ο. Και μάλιστα θα έλεγα ότι αν είχαμε το περιθώριο εμείς ως Βουλή και όχι επί επιπέδου συνδικαλιστικού να συζητήσουμε το θέμα, θα λέγαμε ότι αυτή η επέκταση θα έπρεπε να ήταν και σταδιακή. Δε θα έπρεπε να εφαρμοστεί απευθείας από κάποια ημερομηνία αυτή η επέκταση και οι λόγοι είναι απλοί. Κάποιοι έχουν δημιουργήσει κάποιες ελπίδες σε σχέση με την ανέλιξή τους. Έγινε η συμφωνία αυτή και τη δεχόμαστε. Η συμφωνία έγινε μεταξύ της κυβέρνησης και των ενδιαφερομένων. Επαναλαμβάνω ότι θα ήταν καλύτερο και σε άλλο στάδιο, όταν θα υπάρξει οποιαδήποτε συζήτηση θέματος επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης υπαλλήλων, τουλάχιστον θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και αυτή η άποψη, του ότι δεν μπορεί από τη μια μέρα ως την άλλη να γίνει επέκταση τριών ετών του ορίου αφυπηρέτησης. Θα μπορεί να γίνει σταδιακά. Άλλο θέμα αυτό.

Επί του συγκεκριμένου θέματος, ναι, είναι γεγονός ότι όταν υπάρχουν χρονικά ορόσημα σε οποιοδήποτε νομοθέτημα τα οποία επηρεάζουν τα συμφέροντα, τα ενδιαφέροντα οποιωνδήποτε πολιτών ή υπαλλήλων, σίγουρα εκεί δημιουργείται ένα

δίλημμα που έχει σχέση με τη μεταχείριση των ανθρώπων. Πότε είναι που βάζεις ... σε ποιο σημείο χρονικό βάζεις το ορόσημο, για να πεις «απ' αυτή τη στιγμή και μετά ή και από πριν». Υπάρχουν δυσκολίες. Σε καμιά περίπτωση δεν υπάρχει η δυνατότητα να είσαι απόλυτα δίκαιος, γιατί εκείνοι που αφυπηρέτησαν προηγουμένως θα πουν ότι «μα εμάς πού μας αφήσατε, κύριοι;» «Εμείς φύγαμε μια εβδομάδα πριν από την 1η Οκτωβρίου και τώρα έρχεστε και λέτε ότι εκείνοι που αφυπηρετούν από την 1η Οκτωβρίου και μετά ευνοούνται». Αυτό είναι το ένα. Δεύτερο, σίγουρα όταν τέτοιες ριζικές αλλαγές γίνονται που επηρεάζουν τα συμφέροντα και τη σταδιοδρομία κάποιου, οπωσδήποτε θα πρέπει να ενεργούμε κάπου στα τυφλά. Και οι ημερομηνίες, τα χρονικά ορόσημα να τίθενται κατά ένα τρόπο που να μη φαίνεται ότι συνταιριάζουμε τις οποιεσδήποτε ρυθμίσεις τις χρονικές, τις οποιεσδήποτε εύνοιες θέλουμε να κάνουμε, έστω και αν δεν υπάρχουν. Αν παραδείγματος χάριν επρόκειτο να σας πω αυτή τη στιγμή «κύριοι 63ο, αλλά από την 1η του Γενάρη του 2003 και όποιος κόψει μέσα και όποιος κόψει έξω» , οπωσδήποτε θα ήταν πολύ απομακρυσμένη η περίπτωση του να θέλει κάποιος να ευνοήσει κάποιους, παρόλο που κάποιοι θα ευνοηθούν και κάποιοι δε θα ευνοηθούν. Γι' αυτό η κυβέρνηση έβαλε, με αυτή την τυφλή προσέγγιση χωρίς να υπολογίσει ότι ευνοείται ο ένας ή ο άλλος, την 1η Ιανουαρίου 2002 ως ορόσημο ισχύος του παρόντος νόμου, ορόσημο εύνοιας ή δυσμένειας προς οποιοδήποτε τυγχάνει να επηρεάζεται. Νομίζω ότι θα είμαστε πειστικότεροι, παρ' όλο που τα πρόσωπα που επηρεάζονται είναι γνωστά και φιλικά πρόσωπα και τα εκτιμούμε, θα είμαστε πειστικότεροι αν πράγματι ... πειστικότεροι εν σχέσει με το απρόσωπο που θέλουμε να έχουμε όσον αφορά τον καθορισμό ημερομηνίας και γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι, αν ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό με την ημερομηνία που ετέθη από την κυβέρνηση που έλαβε όλες τις παραμέτρους υπόψη τις γενικές όχι τις ειδικές που έχουν σχέση με πρόσωπα, θα είμαστε αντικειμενικότεροι και έναντι αυτών που έφυγαν και έναντι

αυτών που θα έρθουν και εν πάση περιπτώσει αν δυο άνθρωποι επηρεάζονται δυσμενώς, ατυχώς, λέω, είναι κάποια πράγματα που είναι μοιραία. Γι' αυτό εμείς επιμένουμε στη θέση μας, η ημερομηνία ισχύος του νόμου να είναι 1η Ιανουαρίου και μετά για να μην υπάρχει η παραμικρή παρεξήγηση ότι η οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία τίθεται με στόχο να ευνοηθεί ο ένας ή ο δύο, ο άλφα ή ο βήτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την άποψη ότι από τη στιγμή που το νομοσχέδιο συζητείται και φαίνεται θα ψηφιστεί σήμερα, η παραπομπή σε μεταγενέστερη ημερομηνία μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι κάποιοι -δε λέω η Βουλή των Αντιπροσώπων- με υιοθέτηση ημερομηνίας άλλης από εκείνη κατά την οποία αναμενόταν να ψηφιστεί -και αναμενόταν να ψηφιστεί την περασμένη Πέμπτη- υποκρύπτει κάποια αδικία ή κάποια σκοπιμότητα προς τη μια ή προς την άλλη κατεύθυνση. Θα ήταν ακόμα σωστό να πούμε ότι, όταν η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου λήφθηκε γι' αυτό το πράγμα, κατ' εκείνη την ημερομηνία ενδεχομένως, θα ήταν και δικαιότερο να καλύψει όλους τους εν υπηρεσία εκείνη τη στιγμή ευρισκόμενους. Διότι η Βουλή μπορούσε κάτω από συνθήκες ανεξάρτητες της δικής της θέλησης, να παρατείνει τη συζήτηση αυτού του θέματος μέχρι το Μάρτιο, μέχρι το Φεβρουάριο του 2002. Θα ήταν δίκαιο; Και θα μπορούσαμε να σταθούμε απέναντι στους επηρεαζόμενους με άνεση να εξηγήσουμε γιατί η αργοπορία τούς στέρησε αυτό για το οποίο οι γιατροί του δημοσίου έχουν προσπαθήσει τα τελευταία πέντε ή έξι χρόνια. Και νομίζω η πρόταση, όπως έρχεται, κατά πλειοψηφία είναι στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό δίκαιη και εκφράζει την παρούσα κατάσταση.

Εγώ κυρίως θέλω να αναφερθώ σε μια άλλη διάσταση, κύριε Πρόεδρε, για την οποία εμείς έχουμε έντονη άποψη και θέλουμε με αυτή την ευκαιρία να την

καταθέσουμε. Ψηφίζουμε υπέρ της παράτασης του ορίου αφυπηρέτησης, γιατί αφορά ένα συγκεκριμένο κλάδο, ο οποίος λόγω ιδιαιτεροτήτων, μακρόχρονων σπουδών, ειδίκευσης και άλλων δεδομένων εισέρχεται στη δημόσια υπηρεσία σε μια ηλικία περίξ των τριάντα και δε συμπληρώνει κατά την αφυπηρέτησή του την απαραίτητη υπό του νόμου προβλεπόμενη περίοδο για να πάρει πλήρη σύνταξη. Δε μας δόθηκε η ευκαιρία να συμμετάσχουμε στη διαβούλευση που γινόταν -δεν είναι άλλωστε δουλειά δική μας- μεταξύ των γιατρών και της κυβερνητικής πλευράς, γιατί ενδεχομένως να παρέχονταν και άλλες δυνατότητες επίλυσης του προβλήματος· δηλαδή διασφάλισης του δικαιώματος να πάρει πλήρη σύνταξη ο γιατρός στα εξήντα του, όταν αφυπηρετεί, με πίστωση, για παράδειγμα, το χρόνο της ειδίκευσής του, χωρίς μετακίνηση αυτού του ορίου της αφυπηρέτησης. Τα λέμε αυτά, γιατί εμείς θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι θα διαφωνούμε και θα διαφωνήσουμε με την αλλαγή, με την παράταση του ορίου αφυπηρέτησης των δημοσίων υπαλλήλων από το εξηκοστό έτος. Κάνουμε μια παραχώρηση, κάνουμε μια εξαίρεση, πάνω στην οποία όμως δε θα δεχθούμε να κτιστούν άλλες εξαιρέσεις ή κυρίως να αλλάξει τελικά ο κανόνας. Είναι πολλοί οι λόγοι για τους οποίους μπορεί κανένας να επιχειρηματολογήσει. Το λέμε όμως, για να έχουμε πλήρη τουλάχιστον εξήγηση μαζί με τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά και προς τα έξω. Κάνουμε -και θα έλεγα, μετά από πολλή συζήτηση και στην κοινοβουλευτική ομάδα- μια παραχώρηση ειδικά, για να δοθούν πλήρη συνταξιοδοτικά δικαιώματα στους γιατρούς. Δεν κάνουμε μια πρώτη αλλαγή του ορίου αφυπηρέτησης των δημοσίων υπαλλήλων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Οποιαδήποτε αναβολή στην εφαρμογή μιας νομοθεσίας έχει πάντοτε κάποια σκοπιμότητα πίσω της. Και συνήθως διακηρύσσεται αυτή η σκοπιμότητα και το κάνουμε είτε διότι κάτι φοβόμαστε από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας είτε διότι, από άποψη εφαρμογής, δεν υπάρχει κάποια υλικοτεχνική υποδομή και αναμένουμε ότι θα αποκτηθεί είτε οτιδήποτε άλλο. Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να υπάρχει σκοπιμότητα στην αναβολή ψήφισης της νομοθεσίας και συμφωνώ με όσους είπαν ότι θα έπρεπε να είχε ψηφιστεί από τον καιρό που κατέληξαν σε συμφωνία η κυβέρνηση με τη συντεχνία των γιατρών του δημοσίου. Θα ψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε, τη νομοθεσία αυτή. Και θέλω να κάνω και μια επεξήγηση. Η στάση μας πάνω σ' αυτή τη νομοθεσία δεν προδικάζει με κανένα τρόπο τη στάση μας πάνω στο γενικότερο θέμα της παράτασης του ορίου αφυπηρέτησης των δημοσίων υπαλλήλων. Εκεί είναι άλλο θέμα για το οποίο θα τοποθετηθούμε, αν και εφόσον θα δοθεί η ευκαιρία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Αν υιοθετήσουμε την αρχή της φυσικής δικαιοσύνης, πιστεύουμε ότι δεν το κάνουμε είτε...

(Βουίζει το μικρόφωνο.)

Κάποιος έχει mobile, διότι...

Πιστεύω ότι δεν εξυπηρετούμε αυτή την αρχή είτε μεταθέτοντας την ημερομηνία έναρξης της ισχύος στην 1η Ιανουαρίου 2002 είτε ορίζοντας την 31η Οκτωβρίου 2001 ως ημερομηνία έναρξης, γιατί αδικούμε ορισμένους γιατρούς οι οποίοι έχουν αφυπηρέτησει μετά τον Ιούλιο που ήταν η ημερομηνία επίτευξης της συμφωνίας... Άρα, εμείς συμφωνούμε πλήρως με την υιοθέτηση αυτής της

τροποποίησης, αλλά εν ουδεμία περιπτώσει πιστεύουμε ότι πρέπει να αλλάξουμε την τακτική τού ότι ένας νόμος εφαρμόζεται από την ημερομηνία της δημοσίευσής του! Και αυτή είναι η δική μας η άποψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα θίξω μια διάσταση, σε πολύ μεγάλη συντομία, που έχει σχέση με αυτό που αποπειράθηκε ο κ. Ανδρέας Χρίστου να θίξει. Νομίζω αξίζει τον κόπο, αν και είναι μέγα θέμα πολιτικής και βέβαια δε θα το αποφασίσουμε εδώ σήμερα. Αλλά από τη στιγμή που μπαίνουμε στη λογική των πραγμάτων, να αποφασίζουμε την επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης σε συγκεκριμένο κλάδο δημοσίων υπαλλήλων, μοιραία δεν μπορούμε να αποφύγουμε τη συνεπαγόμενη παρεπόμενη ανάγκη να συζητήσουμε για οτιδήποτε άλλο και να αποφασίσουμε.

Υπενθυμίζω στους έντιμους συναδέλφους και στις συναδέλφισσες ότι εκκρεμεί σε αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή παρόμοιο αίτημα από τα μέλη της ελεγκτικής υπηρεσίας του συνεργατισμού, που ζητούν επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο και μάλιστα με λόγους τεκμηριωμένους. Δε θα το λύσουμε ούτε αυτό εδώ. Όμως δεν είναι καθόλου εύκολο -θα έλεγα ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο- κάποιος να κάνει ισοπεδωτικές δηλώσεις εκ των προτέρων γι' αυτά τα μεγίστης σημασίας πολιτικά ζητήματα. Και γι' αυτό το λόγο ζήτησα, κύριε Πρόεδρε, να μου δοθεί ο λόγος, για να πω το εξής: Αυτή η λογική τού κατά περίπτωση και κατά μόνας να επεκτείνεται κάτω από κάποιες προϋποθέσεις το όριο συνταξιοδότησης μοιραία θα δημιουργεί παραπονεμένους, μοιραία θα δημιουργεί ευνοημένους, μοιραία δε θα επιτρέπει τη μετακίνηση των ημερομηνιών. Και θα συμφωνήσω με όσα άκουσα, ιδιαίτερα ενδεχομένως κατά τη συζήτηση στην

ολομέλεια, όπου περαιτέρω θα συσκοτίζονται τα ελατήρια ενδεχομένως αυτών που εισηγούνται, γι' αυτό το ψηφίζουν, για τη μετακίνηση των ημερομηνιών. Άρα, αν συμφωνούμε στο γενικό θέμα πολιτικής, που είναι ότι εισηγούμαστε την επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης ή δεν την εισηγούμαστε με τα εκατέρωθεν πολιτικά επιχειρήματα -και κάποτε πρέπει να γίνει μια συζήτηση ουσιαστική στο θέμα αυτό- είτε το θέλουμε είτε όχι είναι μια συζήτηση που κυριαρχεί στην Ευρώπη ή άρχισε να γίνεται- τότε ο καθένας να έχει τα επιχειρήματά του. Νομίζω όμως πως αυτή η επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης που γίνεται σήμερα, πέραν από τα τεχνικά επιχειρήματα τα οποία ακούστηκαν, ιδιαίτερα και από τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου, αλλά και από άλλους συναδέλφους, ανοίγει μια τεράστια πόρτα, η οποία ανοίγει το μέγα πολιτικό ζήτημα που θίγω και το οποίο πρέπει να αντικρίσουμε κάποτε, βάζοντας το χέρι επί τον τύπον των ήλων.

Υπενθυμίζω μόνο και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεκάδες χιλιάδες νέων πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας αναμένουν στη σειρά να εργοδοτηθούν από τη δημόσια υπηρεσία και να δουλέψουν στα τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας με την προσδοκία του ορίου συνταξιοδότησης -όπως ισχύει σήμερα- των παλαιότερων ήδη συναδέλφων τους που είναι μέσα. Ενέργειες οι οποίες γίνονται είτε ξεχωριστά είτε συλλογικά, αν θα το αποφασίσουμε, θα πρέπει να λαμβάνονται κάτω από σοβαρή μελέτη και προβληματισμό και αφού επιμερίσουμε τα υπέρ και τα κατά. Και βέβαια εγώ δεν είμαι εξ εκείνων -το δηλώνω από τα τώρα- που θα δεχόμουν την επέκταση του ορίου συνταξιοδότησης για οποιονδήποτε λόγο, ακόμα και γι' αυτούς που λέχθηκαν σήμερα, ανεξάρτητα του ότι θα πράξω αυτό που αποφάσισε η κοινοβουλευτική μου ομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω να αποφευχθεί η συζήτηση για το τι θα πράξει η Βουλή σε περίπτωση που θα αντιμετωπίσει πρόταση άλλη από αυτή που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Γι' αυτό θα παρακαλέσω η συζήτηση να περιοριστεί στο δικό μας το σημερινό θέμα.

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να υπερθεματίσω στο θέμα των ειδικευομένων, διότι αυξάνουμε το όριο, ούτως ώστε να υπάρχει πλήρης σύνταξη, αλλά αφήνουμε το ίδιο το χρονικό όριο εισδοχής στο σύστημα της συνταξιοδότησης. Νομίζω είναι καιρός, με την ευκαιρία που βλέπουμε αυτό το θέμα, να δούμε πιο ευνοϊκά και το αίτημα όλων εκείνων των ειδικευόμενων γιατρών που σήμερα εργάζονται κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες και ο χρόνος ειδικότητας, που σήμερα, με το επίπεδο της ιατρικής που ασκείται, είναι πολλές φορές περισσότερος από το χρόνο εκπαίδευσης στην ιατρική σχολή... Σήμερα αυτός ο χρόνος δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος και δεν παίρνουν πλήρεις κοινωνικές παροχές οι ειδικευόμενοι γιατροί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιμένω ότι το θέμα της παράτασης μέχρι τα εξήντα τρία νομίζω έχει λυθεί και είναι ομόφωνο. Θέματα άλλων τάξεων μπορούν να συζητηθούν, όταν και εφόσον η Βουλή θα έχει ενώπιόν της πρόταση.

Ορίστε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως κι εσείς γνωρίζετε, τα δεδομένα στην άσκηση του επαγγέλματος γιατρού έχουν διαφοροποιηθεί. Αν τον παλιό καλό καιρό με έξι και ένα, επτά χρόνια, ερχόσουν και μπορούσες να αρχίσεις μια πρακτική εξάσκηση της ιατρικής και να αποκτήσεις και την εμπειρία ταυτόχρονα και την προσφορά τη μεγάλη

να τη δώσεις στον κόσμο, σήμερα ο άρρεν γιατρός, ο αρσενικός -και πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας τους είκοσι έξι μήνες που οφείλει να υπηρετήσει στην Εθνική Φρουρά -έξι χρόνια πανεπιστημιακή μόρφωση -είναι για τον αριστούχο τα έξι χρόνια- ειδίκευση, το μίνιμουμ σήμερα, τέσσερα χρόνια, δέκα και δύο δώδεκα... Αν δεν αποκτήσεις την ειδίκευση και έρθεις να κάνεις την άσκησή σου, τη λεγόμενη προεγγραφή... Δηλαδή σήμερα, για να μπορέσεις να έρθεις στην Κύπρο και να ενταχθείς στη δημόσια υπηρεσία, πρέπει να αφιερώσεις δώδεκα με δεκατρία χρόνια από τη ζωή σου, για να μπορέσεις να προσληφθείς στο δημόσιο τομέα' εις δε τον ιδιωτικό ίσως είναι χειρότερα τα πράγματα λόγω του φοβερού ανταγωνισμού. Δικαιολογημένα υπήρχε και συνεχίζει να υπάρχει το αίτημα των ιατρικών λειτουργών στη δημόσια υπηρεσία, για να βρεθεί η χρυσή τομή, η οποία να τους προσφέρει εκείνα τα τριάντα τρία προβλεπόμενα χρόνια υπηρεσίας, για να έχουν πλήρη σύνταξη. Δυστυχώς η κυβέρνηση, αντί να βρει την πρακτική λύση... Για παράδειγμα, τα έξι χρόνια της ειδίκευσης και τα δύο χρόνια της προασκήσεως εδώ στην Κύπρο να μπορούν, σ' ένα βαθμό, με ένα όριο, του ημίσεως, όπως ήταν η πρόταση για σκοπούς σύνταξης, να πιστώνονται στο γιατρό. Οι κυβερνήσεις αυτό το πράγμα δεν το έπραξαν. Και το αίτημα τούτο βρήκε την εύκολη λύση. Η εύκολη αυτή λύση, την οποία θα ψηφίσει το νομοσχέδιο -χωρίς συζήτηση θα ψηφίσω το νομοσχέδιο, με απόφαση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας- ανοίγει, δε θα πω τις προοπτικές και για άλλους κλάδους -όπως σωστά έχετε υποδείξει ότι δεν είναι το θέμα της σημερινής συζήτησης-, αλλά να είμαστε έτοιμοι ότι από της αύριο θα είναι ανοικτό αυτό το κεφάλαιο και η διέξοδος από αυτό το κεφάλαιο θα είναι, πιστεύω, ή κατά παράβαση αρχών ή εξ ανάγκης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι για τα άρθρα 1 μέχρι 3 δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση και εγκρίνονται.

Στο άρθρο 4 υπάρχει ένσταση, αλλά είναι τυπικά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όπως διαμορφώθηκε ή όπως ήταν το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως διαμορφώθηκε από την επιτροπή. Πάντοτε έτσι γίνεται η ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το άρθρο 5 υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνεται.

Και το άρθρο 6 επίσης θα τεθεί σε ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ, όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 6 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαεπτά αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 3, που είναι «Ο περί Δανείου (Ανάπτυξη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δανείου (Ανάπτυξη)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δανείου (Ανάπτυξη) Νόμου, έτσι που να αντικατασταθούν οι αναφερόμενοι σ' αυτόν όροι "Προϋπολογισμός Αναπτύξεως" και "Ταμείο Αναπτύξεως" με τους όρους Προϋπολογισμός και Πάγιο Ταμείο, αντίστοιχα.

Αναλύοντας στην επιτροπή το όλο θέμα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται αναγκαία μετά την πλήρη ενοποίηση του κρατικού προϋπολογισμού που έγινε το 2000 και την αντίστοιχη κατάργηση του Ταμείου Αναπτύξεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δανείου (Ανάπτυξη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001». Και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού
Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου

2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους £344.040 και η διάθεσή του ως ακολούθως:

£

- 70.000 : Για την αντικατάσταση των σιδηροτροχιών του γερανού Luffing στη Λάρνακα
- 24.000 : Για την προμήθεια και εγκατάσταση ραντάρ στο λιμάνι Λεμεσού για σκοπούς ασφαλούς ναυσιπλοΐας
- 50.050 : Για την κατασκευή βαριού τύπου οδοστρώματος έκτασης 10.000 τ.μ. στο λιμάνι Λεμεσού. Το έργο άρχισε από το 2000 αλλά ο τελικός λογαριασμός υποβλήθηκε μέσα στο 2001
- 199.990 : Για την ανακατασκευή των κρηπιδωμάτων και την αξιοποίηση/ανάπλαση του χερσαίου χώρου του παλιού λιμανιού Λεμεσού

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, η διάθεση των πιο πάνω κονδυλίων κρίνεται αναγκαία για τη γενικότερη αναβάθμιση των έργων υποδομής και της τεχνολογικής ανάπτυξης της Αρχής και ειδικότερα για την ανακατασκευή των κρηπιδωμάτων καθώς και την ανάπλαση/αξιοποίηση του χερσαίου χώρου του παλιού λιμανιού Λεμεσού λόγω της μεγάλης χρήσης αυτού που γίνεται από επαγγελματίες ψαράδες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο διάθεση των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω την ευαρέσκειά μας για το γεγονός ότι ένα έργο που για χρόνια ετίθετο ενώπιον της Αρχής Λιμένων, δηλαδή επιδιόρθωση των κρηπιδωμάτων του παλιού λιμανιού Λεμεσού, επιτέλους, με αυτό τον προϋπολογισμό, οδηγείται στην υλοποίησή του. Και πρέπει να παραδεχτούμε ότι έγινε με προσωπική φροντίδα του νέου προέδρου της Αρχής Λιμένων, ο οποίος ανταποκρίθηκε στο αίτημα και των επαγγελματιών ψαράδων, που χρησιμοποιούν το παλιό λιμάνι, αλλά και των απαιτήσεων του δήμου, ο οποίος επεσήμανε το επικίνδυνο και το πιθανό της κατάρρευσης. Το σημειώνω για λόγους τάξης και σωστής εκτίμησης των πραγμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £344.040 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το πέμπτο θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Δημόσια Πρόταση προς Εξαγορά ή Αγορά Τίτλων και Συγχώνευση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Είναι ομόφωνο και η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Δημόσια Πρόταση προς Εξαγορά ή Αγορά Τίτλων και Συγχώνευση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 60Α και 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Δημόσια Πρόταση προς Εξαγορά ή Αγορά Τίτλων και Συγχώνευση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο) Κανονισμών, ώστε να διαφοροποιηθούν οι προθεσμίες που απαιτούνται για την εξέταση από το Χρηματιστήριο μιας δημόσιας πρότασης.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προνοούνται τα ακόλουθα:

- Η αύξηση από δέκα σε δώδεκα των εργάσιμων ημερών μέσα στις οποίες ο προτείνων οφείλει να καταρτίσει το έγγραφο της δημόσιας πρότασης, να το κοινοποιήσει στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο διοικητικό συμβούλιο της ενδιαφερόμενης εταιρείας και ύστερα να προβεί σε δημοσίευσή του·
- η αύξηση από τρεις σε επτά των εργάσιμων ημερών μέσα στις οποίες το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου οφείλει να εκδώσει την απόφασή του και από τρεις σε πέντε των εργάσιμων ημερών μέσα στις οποίες ο προτείνων οφείλει να καταθέσει τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, σε περίπτωση που αυτές ζητηθούν από το Χρηματιστήριο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία ο προτείνων τη δημόσια πρόταση οφείλει μέσα σε προθεσμία δέκα εργάσιμων ημερών από της ανακοίνωσης της απόφασής του να καταρτίσει έγγραφο δημόσιας πρότασης, να το κοινοποιήσει στο Συμβούλιο του ΧΑΚ, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας και ύστερα να

προβεί σε δημοσίευσή του. Το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου οφείλει να εκδώσει την απόφασή του μέσα σε προθεσμία τριών εργάσιμων ημερών από της καταθέσεως του εγγράφου της δημόσιας πρότασης και σε περίπτωση που ζητούνται από τον προτείνοντα πρόσθετες πληροφορίες, ο προτείνων οφείλει να τις καταθέσει εντός των επόμενων τριών εργάσιμων ημερών.

Ύστερα από τις πρόσφατες εξελίξεις στη χρηματιστηριακή αγορά και το φόρτο εργασίας που δημιουργήθηκε από το μεγάλο ενδιαφέρον για εισαγωγή τίτλων νέων εταιρειών στο ΧΑΚ, κρίθηκε σκόπιμο να προταθεί η διαφοροποίηση των προθεσμιών που απαιτούνται για την εξέταση μιας δημόσιας πρότασης από το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στην τελική έγκριση των κανονισμών. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση. Ορίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν επιτρέπεται. Μπορώ να ρωτήσω εάν υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος αυτός ο συγκεκριμένος νόμος να περάσει σήμερα; Γιατί σαφώς παραβιάζουμε πάλι τη γνωστή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή δεν έχει κυκλοφορήσει η έκθεση; Αυτό εννοείτε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μόλις πριν τρία λεπτά ήρθε στα χέρια μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον έστω και ένας βουλευτής φέρει ένσταση για τη συζήτηση ενός...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εκτός αν υπάρχει επείγων λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει γίνει εισήγηση για να θεωρηθεί ως επείγον. Εάν γίνει εισήγηση, θα το θέσω ενώπιον του σώματος.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο. Έστω και ένας βουλευτής να εγείρει θέμα ένστασης για την ψήφιση ενός νόμου ή νομοσχεδίου, γιατί δεν εκκυκλοφόρησε η έκθεση, τότε δεν μπορεί να προχωρήσει η συζήτηση. Όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκτός εάν κηρυχθεί επείγον.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σίγουρα. Ο συνάδελφος έχει ρωτήσει κατά πόσο είναι τόσο επείγον, για να άρει την ένστασή του, και απαντώ σε αυτό το ερώτημα. Έχετε ακούσει το Γενικό Εισαγγελέα και την κυβερνητική πλευρά να λένε γιατί πρέπει να προχωρήσουμε,

τονίζοντας ότι θέλουμε ως Κύπρος να παρουσιάσουμε μίαν πρωτοπορία εις αυτό το θέμα. Τι εύσημα θα πάρουμε διεθνή δεν έχει σημασία, αυτός είναι ο μόνος λόγος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι διαλογική συζήτηση, παρακαλώ!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει σύγχυση. Είναι για τις σχολικές εφορείες το θέμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ αυτό το οποίο θέλω να θέσω υπόψη του σώματος είναι ότι μπορεί επισήμως να μην έγινε διάβημα, ούτε να ζητήθηκε να κηρυχθεί επείγον, αλλά από το Υπουργείο Εσωτερικών κατ' επανάληψη έχουν ανησυχήσει για το κατά πόσο θα ψηφιστεί. Διότι εάν τυχόν -μιλούμε θεωρητικά και πρέπει να μιλούμε τυπικά- εάν τυχόν δεν ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία και ισχύσει ο νόμος που έχουμε σήμερα, πλησιάζει η μέρα, αν δεν έχει έρθει ήδη, που θα έπρεπε να τεθούν υποψηφιότητες για τις εκλογές, δεκαπέντε του μηνός. Επομένως, πρέπει να έχουμε υπόψη ότι εάν δεν ψηφιστεί σήμερα, θα πρέπει επείγοντως την επόμενη βδομάδα να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή, πράγματι, ακόμα και το πρωί στην πρωινή σύσκεψη μας δηλώθηκε ότι η έκθεση αναμένεται, θεωρώ ότι είναι λογική η παράκληση να μείνει την επόμενη βδομάδα. Είναι ομόφωνο και δε νομίζω να προκύπτει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός Νόμος του 2001)». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος	Σοφοκλής Φυττής
Κώστας Παπακώστας	Γιώργος Βαρνάβα
Κίκης Γιάγκου	
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γεώργιος Γεωργίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αντιγόνη Παπαδοπούλου	Γιώργος Περδίκης

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά νομοσχέδιο απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων κατά τη διάρκεια της έκτακτης συνόδου της Βουλής και στη βάση σχετικής εισήγησής της ψηφίστηκε το μεγαλύτερο μέρος του από την ολομέλεια στις 12 Ιουλίου 2001, ενώ αφέθηκε σε εκκρεμότητα το υπόλοιπο για επανεξέταση.

Η επιτροπή, ύστερα από ενημέρωση που είχε αναφορικά με την ομόφωνη απόφαση όλων των κομμάτων ότι δεν κρίνεται σκόπιμη η διεξαγωγή των εκλογών για ανάδειξη των μελών των οργάνων της ΠΕΠ κατά τον προσεχή Δεκέμβριο, όπως καθορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία, αλλά οι εκλογές αυτές θα πρέπει να διεξαχθούν το δεύτερο τρίμηνο του 2002 και συγκεκριμένα μεταξύ Απριλίου-Ιουνίου του 2002, μελέτησε το όλο θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2001.

Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής η επιτροπή, υιοθετώντας την πιο πάνω ομόφωνη θέση των κομμάτων για αναβολή των εκλογών, διαμόρφωσε ανάλογα τις διατάξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, έτσι που οι εκλογές για την ανάδειξη των πρώτων οργάνων της ΠΕΠ να διενεργηθούν σε ημερομηνία που θα καθοριστεί με σχετικό διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών στο χρονικό διάστημα μεταξύ Απριλίου-Ιουνίου 2002. Παράλληλα, η επιτροπή για καθαρά νομοτυπικούς λόγους έχει συμπεριλάβει στο ίδιο νομοσχέδιο σχετική διάταξη με βάση την οποία όλες οι ενέργειες ή πράξεις που έγιναν από το Υπουργείο Εσωτερικών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για διεξαγωγή των πιο πάνω εκλογών τον προσεχή Δεκέμβριο να θεωρηθούν ως μη γενόμενες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο αυτό για την αναβολή ουσιαστικά των εκλογών της ΠΕΠ και απλώς να καταθέσω πολύ σύντομα την άποψή μου. Ο νόμος αυτός θεσπίστηκε, όπως ξέρετε, το 1994 για πρώτη φορά και με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, όπως τροποποιήθηκε το 1996, 1997, 1998 και 1999 και το άρθρο 16, οι εκλογές για ανάδειξη των μελών, των οργάνων της ένωσης διενεργούνται ταυτόχρονα με τις εκάστοτε δημοτικές εκλογές. Η Βουλή είχε επανειλημμένα ασχοληθεί στο παρελθόν με το θέμα αυτό και απεφάσισε ότι αυτή θα έπρεπε να ήταν η πορεία η οποία έπρεπε να ακολουθηθεί. Δε βλέπω το λόγο γιατί πραγματικά θα πρέπει τώρα να δώσουμε την εξουσία, με την τροποποίηση του άρθρου 16, στον αρμόδιο υπουργό να αποφασίζει ο ίδιος με διάταγμα την

προκήρυξη των εκλογών, από τη στιγμή που το σώμα έχει επανειλημμένα τοποθετηθεί ότι οι εκλογές θα γίνονται ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές. Με ανησυχεί ότι η πορεία η οποία τροchioδρομείται είναι προς κατάργηση ουσιαστικά του θεσμικού πλαισίου της ΠΕΠ. Γι' αυτό το λόγο θα καταψηφίσω όλο το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, κι εγώ θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο· όχι επειδή διαφωνώ επί της ουσίας, αλλά γιατί το κράτησα πριν ορισμένους μήνες, όταν αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο περνούσε κατά πλειοψηφία, πλην της δικής μου δηλαδή της διαφωνίας. Οι πολιτικοί συνήθως ευχαριστιούνται και προβάλλονται ιδιαίτερα, όταν φαίνεται η διορατικότητά τους. Σας είχα τότε προειδοποιήσει ότι με το συγκεκριμένο τρόπο που περνούσαμε το νομοσχέδιο ουσιαστικά ανοίγαμε την πόρτα για την αναβολή των εκλογών. Μόνο γι' αυτό το λόγο, ότι δηλαδή δεν εισακούστηκε μια φωνή σώφρων, η οποία επιμένει ότι πρέπει να μελετούμε την κάθε περίπτωση με σοβαρότητα και χωρίς πίεση χρόνου και επειδή ακριβώς πιστεύω ότι θα έπρεπε και σε αυτή την περίπτωση να κάναμε την ίδια διαδικασία, να κρατούσαμε την ίδια διαδικασία, θα καταψηφίσω το σχετικό νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Καταργητική διάταξη. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και ουδεμία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και ουδεμία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή Λογοθεραπευτών Νόμος του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή
Λογοθεραπευτών Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ελένη Θεοχάρους

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κυριάκος Τυρίμος

Δώρος Θεοδώρου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4, στις 11 και στις 18 Οκτωβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Συνδέσμου Λογοθεραπευτών και Λογοπαθολόγων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος του λογοπαθολόγου, λογοθεραπευτή και λογοπαιδικού και παράλληλα η προστασία του κοινού από την ανεξέλεγκτη άσκηση του από μη προσοντούχα άτομα.

Συγκεκριμένα, στο νόμο που προτείνεται προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση Συμβουλίου Εγγραφής Λογοπαθολόγων.
2. Τα απαιτούμενα προσόντα για εγγραφή στο Μητρώο Λογοπαθολόγων.
3. Η χορήγηση ετήσιας άδειας για άσκηση του επαγγέλματος του λογοπαθολόγου.
4. Η σύσταση πειθαρχικού συμβουλίου, καθώς και οι ποινές που θα επιβάλλονται για παράβαση των διατάξεών του.
5. Η ίδρυση Συλλόγου Εγγεγραμμένων Λογοπαθολόγων, που θα αποτελείται από όλους τους λογοπαθολόγους που ασκούν το επάγγελμα στην Κύπρο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Συνδέσμου Λογοθεραπευτών και Λογοπαθολόγων Κύπρου δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι ο νόμος που προτείνεται είναι προϊόν της συνεργασίας του υπουργείου και του συνδέσμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων Νόμος του 2001», και αφού γίνουν σε αυτό οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Οι λογοπαθολόγοι που υπηρετούν στη δημόσια υπηρεσία να υποδεικνύονται ως μέλη του συμβουλίου από τον Υπουργό Υγείας.
2. Ο λογοπαθολόγος για τον οποίο διεξάγεται πειθαρχική έρευνα να έχει το δικαίωμα να παίρνει αντίγραφα των μαρτυριών και των καταθέσεων.

3. Αντί του Υπουργικού Συμβουλίου ο υπουργός να έχει την εξουσία να προσκαλεί στην Κύπρο για καθορισμένο χρονικό διάστημα αλλοδαπούς λογοπαθολόγους για να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Συμβούλιο Εγγραφής Λογοπαθολόγων. Άρθρο 3.

Πρώτη Συγκρότηση Συμβουλίου. Άρθρο 4.

Μητρώο. Άρθρο 5.

Προσόντα για εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 6.

Εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 7.

Άσκηση επαγγέλματος. Άρθρο 8.

Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Άρθρο 9.

Άσκηση λογοθεραπείας κατόπιν άδειας του Υπουργού. Άρθρο 10.

Πειθαρχικό Συμβούλιο. Άρθρο 11.

Πειθαρχική Δίωξη. Άρθρο 12.

Πειθαρχική έρευνα. Άρθρο 13.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 14.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 15.

Σύλλογος Λογοπαθολόγων. Άρθρο 16.

Τακτική γενική συνέλευση Συλλόγου. Άρθρο 17.

Οητεία και διαδικασία λήψης αποφάσεων από το Συμβούλιο. Άρθρο 18.

Έκτακτη γενική συνέλευση. Άρθρο 19.

Συνδρομή στο Σύλλογο. Άρθρο 20.

Αρμοδιότητες συμβουλίου του Συλλόγου. Άρθρο 21.

Δόλια και λανθασμένη καταχώρηση. Άρθρο 22.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 23.

Κανονισμοί. Άρθρο 24.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 25.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 25 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι πρόταση νόμου και είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001».

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής

Επιτροπής) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν το έχω στην ημερήσια διάταξη, δεν μπορώ να το ανακοινώσω.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε. Το πρωί συνήλθε η επιτροπή Υγείας, κατόπιν συστάσεως του εντίμου Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος παρευρέθη στη συνεδρία της επιτροπής. Επίσης στη συνεδρία της επιτροπής ήταν ο Υπουργός Υγείας. Και οι δύο μάς πληροφόρησαν ότι αρχίζει την Κυριακή στην Πάφο το Ευρωπαϊκό Συνέδριο Βιοηθικής και ο Γενικός Εισαγγελέας επέμενε ιδιαίτερα ότι αν ψηφίζαμε αυτό το νόμο φορέα, θα ήταν μια πολύ καλή κίνηση, για να παρουσιαστεί στο συνέδριο που αρχίζει την Κυριακή. Και ενώ τα μέλη της επιτροπής όλων των πλευρών απεδέχθησαν αυτή τη λογική και έδειξαν ιδιαίτερη φροντίδα και προσπάθεια να το ετοιμάσουμε σήμερα και εξασφαλίστηκε ότι εκ πλευράς όλων των βουλευτών που μετείχαν δε θα προβαλλόταν ένσταση, πληροφορηθήκαμε, ενώ συνεδριάζαμε, ότι οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι κομμάτων απεφάσισαν να παραπέμψουν αυτό το θέμα την επόμενη Πέμπτη. Τα θέματα που προκύπτουν - ευσεβάστως εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε- είναι δύο. Το ένα είναι ότι εμείς σεβόμαστε τους αρχηγούς μας και τους εκπροσώπους των κομμάτων μας. Αναμένουμε όμως να τυγχάνουμε και εμείς, τουλάχιστον εν συνεδριάσει, του ιδίου ή ανάλογου σεβασμού.

Το δεύτερο είναι, αν όντως ο Γενικός Εισαγγελέας έχει δίκαιο· αφού κάμαμε προσπάθεια αυτό το ευρωπαϊκό συνέδριο να γίνει στην Κύπρο και δίδουμε τεράστια σημασία και αν στην επιτροπή Υγείας έχουμε καταλήξει ομόφωνα να ψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα, γιατί να μην το κάμουμε σήμερα, για να εξυπηρετήσουμε τα συμφέροντα της χώρας μας;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο μόνος τρόπος για να εισάξω αυτό το θέμα είναι να γίνει εισήγηση να θεωρηθεί επείγον. Και αν η Βουλή θεωρήσει ότι θεωρεί αυτό το θέμα επείγον, τότε θα το εισάξω. Διαφορετικά δεν έχω κανένα δικαίωμα να εισάξω αυτό το θέμα, εφόσον δεν ευρίσκεται στην ημερήσια διάταξη.

A. ΚΑΡΑΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, διαρκούσης της συνεδριάσεως, ο γραμματέας μας πήρε οδηγίες να μη συντάξει έκθεση, δε συνετάχθη έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τότε λυπούμαι. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, όχι. Δε θα σπαταλήσω το χρόνο της Βουλής, εφόσον δεν έχει καν κυκλοφορήσει έκθεση, ανεξαρτήτως του ποίος έχει δίκαιο ή άδικο. Εγώ, ως Πρόεδρος τώρα της Βουλής, δεν μπορώ να εισάξω αυτό το θέμα. Λυπούμαι.

A. ΚΑΡΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, κύριε Μαντάκη. Αυτό είναι απόφαση! Δε δικαιούμαι να καταθέσω θέμα το οποίο δεν υπάρχει στην ημερήσια διάταξη.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη, γι' αυτό και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Κίκης Γιάγκου	Δώρος Θεοδώρου
Γιάννος Λαμάρης	Ντίνος Μιχαηλίδης
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Γιώργος Περδίκης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Νίκος Τορναρίτης	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ανδρέας Παπαπολυβίου	Άριστος Χρυσοστόμου
Σοφοκλής Φυττής	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 2001, στην οποία προσκλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, έτσι ώστε η δήλωση του συνδυασμού των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων που υποβάλλεται στον Έφορο Εκλογής να καταρτίζεται με αλφαβητική σειρά αντί κατά σειρά προτίμησης του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων που ισχύει σήμερα, ρύθμιση που συνάδει με την αντίστοιχη ρύθμιση που περιλαμβάνεται στον περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων και στον περί Κοινοτήτων Νόμο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν πως συμφωνούν με την υπό αναφορά τροποποίηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Ελένη Μαύρου

Χρίστος Κληρίδης

Άγισ Αγαπίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της βασικής νομοθεσίας περί Τροφίμων Έλεγχος και Πώληση, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο σε σχέση με τα αποδεκτά όρια υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα φυτικής και ζωικής προέλευσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους οι προτεινόμενοι κανονισμοί, με τους οποίους καταργούνται οι υφιστάμενοι κανονισμοί, αποτελούν το πρώτο μέρος της προενταξιακής εναρμονιστικής διαδικασίας, η οποία είναι συνεχής και θα καλύψει όλο το φάσμα του κεκτημένου μέχρι την ένταξη της Κύπρου. Το κεκτημένο εμπίπτει στο κεφάλαιο «Φυτο-υγεία» και αποτελεί δεσμευτικό δίκαιο.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι προτεινόμενοι κανονισμοί αναμένεται να συμβάλουν στην καλύτερη προστασία του καταναλωτή, στη στήριξη και προστασία των εξαγωγών μας, καθώς και στην προστασία της ντόπιας παραγωγής από εισαγόμενα προϊόντα. Τα νέα προτεινόμενα αποδεκτά όρια και γενικότερα η εφαρμογή των προτεινόμενων κανονισμών, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αρμοδίων, αναμένεται να επιφέρουν σχετική αύξηση του κόστους για τους γεωργούς, το οποίο όμως θα ήταν ούτως ή άλλως αναμενόμενο στα πλαίσια της αναπροσαρμογής της γεωργικής πρακτικής που είναι αναπόφευκτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής των Νέων Οριζόντων κ. Χρίστος Κληρίδης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, πολύ σύντομα. Δε θα σας απασχολήσω πολύ, επειδή είχα ζητήσει την αναβολή για μια βδομάδα της έγκρισης αυτών των κανονισμών. Θέλω απλώς να αναφέρω ότι μετά από την έρευνα που κάναμε, συνάδουν πλήρως με τους κανονισμούς που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά -και οφείλω να το πω- εμείς ως οικολόγοι είναι με βαριά καρδιά που ψηφίζουμε αυτούς τους κανονισμούς. Περισσότερο το κάνουμε, για να ενισχύσουμε την προσπάθεια της Βουλής μας στο εναρμονιστικό της το έργο. Θα θέλαμε πραγματικά να μπορούσαμε κάποια στιγμή να μην ψηφίζαμε για κανονισμούς που θα καθορίζουν

υπολείμματα φυτοφαρμάκων μέσα στα τρόφιμα τα οποία καταναλώνουμε. Ορισμένα από αυτά τα υπολείμματα πρέπει να σας πω ότι είναι εξαιρετικά επικίνδυνα. Μπορεί να είναι σε ποσότητα που η μέχρι σήμερα έρευνα δεν έχει αποδείξει ότι είναι βλαβερά για τον οργανισμό, αλλά μιλάμε για εξαιρετικά επικίνδυνες ουσίες τις οποίες δυστυχώς με τους παρόντες κανονισμούς που έχουμε μπροστά μας, τους οποίους θα ψηφίσουμε -και εγώ θα τους ψηφίσω- ουσιαστικά νομιμοποιούμε. Νομιμοποιούμε δηλαδή αυτή την έστω και σε μικρό βαθμό δηλητηρίασή μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Διαφάνειας των Τιμών Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας για τον Τελικό Βιομηχανικό Καταναλωτή Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λέει ότι ο κ. Κληρίδης θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ πλήρως με το νόμο, οπότε δεν υπάρχει λόγος να ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διαφάνειας των Τιμών Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας για τον Τελικό Βιομηχανικό Καταναλωτή Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο σε σχέση με τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που προμηθεύουν αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια στους τελικούς βιομηχανικούς καταναλωτές να τηρούν στοιχεία και να κοινοποιούν, τόσο στο αρμόδιο υπουργείο της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο

και στη στατιστική υπηρεσία των ευρωπαϊκών κοινοτήτων, τις τιμές και τους όρους πώλησης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, η κοινοποίηση των στοιχείων αυτών στη στατιστική υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία ας σημειωθεί θα γίνεται από την ημερομηνία προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα δίνει τη δυνατότητα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενημερώνεται, ώστε να καθορίζει τα ενδεδειγμένα μέτρα ή προτάσεις, στο βαθμό που υπάρχει ανάγκη, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση που επικρατεί στην ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά ενέργειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε τα απαραίτητα για την εξέταση του νομοσχεδίου στοιχεία, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής κ. Χρίστος Κληρίδης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2. Πρώτο Παράρτημα. Δεύτερο Παράρτημα.

Πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται. Άρθρο 3.

Μορφή και περιεχόμενο των κοινοποιητέων πληροφοριών. Πρώτο Παράρτημα.
Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 4.

Αναλυτικά στοιχεία και μέθοδοι υπολογισμού ή αξιολόγησης. Άρθρο 5.

Απόδειξη ακρίβειας πληροφοριών. Άρθρο 6.

Χρόνος κοινοποίησης των πληροφοριών. Άρθρο 7.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 8.

Ποινική ευθύνη αξιωματούχων νομικών προσώπων. Άρθρο 9.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 10.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 11.

Διορισμός εξουσιοδοτημένων λειτουργών και εξουσίες τους. Άρθρο 12.

Απόρρητο πληροφοριών, εμπιστευτικότητα των λαμβανομένων πληροφοριών.

Άρθρο 13.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 14.

Ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 15.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 15 και το Πρώτο και Δεύτερο Παράρτημα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 15 και το Πρώτο και Δεύτερο Παράρτημα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαφάνειας των Τιμών Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας για τον Τελικό Βιομηχανικό Καταναλωτή Νόμος του 2001.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» (Πρόταση νόμου), δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα που είναι «Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001» και «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Για τα θέματα αυτά υπάρχουν δύο εκθέσεις, μία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και μία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών που μελέτησε μεταγενέστερα τα θέματα. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε χρειάζεται, διότι η μεν πρώτη ήταν ομόφωνη, ενώ στη δεύτερη επιθυμεί ένα μέλος της να τοποθετηθεί στην ολομέλεια, ο κ. Περδίκης εννοώ, που θέλει να μιλήσει επί του θέματος, οπότεν θεωρείται αναγνωσθείσα. Είναι διαφύλαξη προσωπικών δεδομένων.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001» και «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Σοφοκλής Φυττής	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγις Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Ιουλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τα εν λόγω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο αναφορικά με την προστασία των ατόμων σε σχέση με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γίνεται πρόβλεψη για:

- το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου
- τις προϋποθέσεις για νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων
- ειδικές προϋποθέσεις για επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων
- τη λειτουργία για διασύνδεση αρχείων

- τη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες
- τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας των δεδομένων
- τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων
- το διορισμό και τις αρμοδιότητες του Επιτρόπου Προστασίας των Δεδομένων
- διοικητικές κυρώσεις και αδικήματα
- έκδοση κανονισμών
- υφιστάμενα αρχεία.

Με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, την οποία η Κύπρος έχει υπογράψει στις 25 Ιουλίου 1986.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σκοπός ειδικότερα της σύμβασης είναι η εξασφάλιση στο έδαφος κάθε συμβαλλόμενου μέρους σε κάθε φυσικό πρόσωπο, ασχέτως της υπηκοότητάς του ή της κατοικίας του, του σεβασμού των δικαιωμάτων του και των θεμελιωδών ελευθεριών και ειδικά του δικαιώματος του ιδιωτικού βίου έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Η ψήφιση των δύο πιο πάνω νομοσχεδίων, που εμπίπτουν στον τομέα της δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων του Κεφαλαίου 24 του κοινοτικού κκτημένου, κρίνεται απαραίτητη για την πλήρη εναρμόνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας με το κοινοτικό κκτημένο.

Με τα προτεινόμενα νομοθετήματα σκοπείται αφενός η διευκόλυνση της νόμιμης διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γεγονός που εξυπηρετεί τις

σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες και την ανάπτυξη της πληροφορικής, και αφετέρου η διασφάλιση και προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε πρόσθετα στοιχεία αναφορικά με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση του πρώτου, κατά την οποία κρίθηκε σκόπιμο να γίνει σ' αυτό αριθμός τροποποιήσεων, που κατά την άποψη της επιτροπής βελτιώνουν το κείμενό του κυρίως προς την κατεύθυνση της καλύτερης προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία των δεδομένων του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πρώτου νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω.

Η επιτροπή εισηγείται επίσης ομόφωνα την ψήφιση σε νόμο του δεύτερου υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συνάδελφοι,

Ειλικρινά νιώθω ότι βρίσκομαι σε πολύ άσχημη θέση και είμαι και πολύ στενοχωρημένος, στενοχώρια την οποία εξέφρασα κατά τη διάρκεια της βδομάδας σε πολλούς συνάδελφους, κυρίως για τον τρόπο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, μετά τη νέα διάταξη εδώ μας έγινε όλους συνήθειο να μιλούμε από τη θέση μας, περίπου καταργήσαμε το βήμα. Εγώ εισηγούμαι να επανέλθουμε στη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή είναι σύντομες οι παρεμβάσεις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα είναι σύντομο· είναι γι' αυτό που το λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Η διαδικασία της συζήτησης στην επιτροπή Εσωτερικών στην οποία συμμετέχω υπήρξε πράγματι ενδιαφέρουσα. Βρισκόμαστε σε ένα σημείο στο οποίο, ενώ είχα υποβάλει μια σειρά από τροπολογίες και ενώ ετίθετο ακόμα και ζήτημα έκφρασης απόψεων από μέρους των οργανώσεων προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εντελώς ξαφνικά προέκυψε ένα ζήτημα που αφορούσε στην επίσπευση των διαδικασιών. Έχω πληροφορηθεί -και δεν έχω κανένα λόγο να το αμφισβητήσω ότι είναι αληθές- ότι για κάποιο λόγο πρέπει να περάσουμε σήμερα αυτή τη νομοθεσία. Παρ' όλο που στην εισηγητική έκθεση που έχουμε μπροστά μας όλοι ίσως, αναφέρεται ότι οι δεσμεύσεις μας οι συμβατικές λήγουν την 31η Δεκεμβρίου του 2001, εκτός αν κάνω λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορώ να σας εξυπηρετήσω, κύριε συνάδελφε. Δεν ξέρω. Προχωρήστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βρέθηκα λοιπόν στη δυσχερή θέση να υποβάλω μια σειρά από τροπολογίες σε χρόνο πραγματικά που μόνον ένας Σιούμαχερ μπορούσε να τον προλάβει και έχω την εντύπωση ότι η επιτροπή δεν είχε το χρόνο να τις συζητήσει. Δεν ξέρω αν τελικά

μπορούμε σήμερα, όπως έχουν τα πράγματα και με βάση την πανθομολογούμενη προσπάθεια όλων μας να είμαστε σύμφωνοι με το σύνταγμα, να περάσουμε αυτή τη νομοθεσία. Επειδή όμως έχει επιδειχθεί από την πλευρά του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών και των μελών της επιτροπής όλη η καλή θέληση και επειδή έχουμε ταλαιπωρηθεί στο να συζητήσουμε μια σειρά από τροπολογίες τις οποίες είχα καταθέσει -ακόμα και πριν λίγα λεπτά αυτές συζητούσαμε πριν ξεκινήσει η συνεδρίαση- δε θα εγείρω θέμα όσον αφορά τη γνωστή ρήτρα και το άρθρο του συντάγματος. Όμως, θα καταψηφίσω το σχετικό νομοσχέδιο. Πιστεύω ότι σημαντικές από τις τροπολογίες που έχω καταθέσει έχουν να κάνουν με την εξασφάλιση των απλών και σημαντικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων του κάθε πολίτη όσον αφορά τα προσωπικά του δεδομένα. Μέσα από αυτό το νομοσχέδιο -και δε με ενδιαφέρει εδώ αν ακολουθούμε αυτό που συμβαίνει στην Ευρώπη- αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη γίνεται πάρα πολλή συζήτηση σχετικά με αυτές τις συγκεκριμένες οδηγίες και τους κανονισμούς.

Πιστεύω ότι με αυτό το νομοσχέδιο ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου. Δεν εξασφαλίζεται η προσωπική ασφάλεια των δεδομένων, ιδιαίτερα των ευαίσθητων δεδομένων του ατόμου. Και παρ' όλο που έχουμε πάρει μια δέσμευση μέσα στην επιτροπή ότι κάποιες από τις ατέλειες θα τις δούμε στη συνέχεια, μετά την ψήφιση του νόμου, η δική μας η θέση θα είναι να καταψηφίσουμε το σχετικό νόμο, γιατί για μας σημαντικότερο θέμα που προκύπτει είναι πάντα η εξασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προσωπικών δικαιωμάτων του κάθε πολίτη.

Και μια γενική παρατήρηση πριν να τελειώσω, πολύ σύντομα. Φοβάμαι ότι η Βουλή μας βρίσκεται τον τελευταίο καιρό κάτω από μια συνεχή πίεση, για να περάσει και να διεκπεραιώσει κάποιες οδηγίες και να τις μετατρέψει σε νόμους που έχουν να κάνουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπάρχουν ορισμένες από αυτές που είναι πάρα πολύ σημαντικές. Έχουν να κάνουν με θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Έχουμε

μια παράδοση σε αυτή τη χώρα σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Έχουμε πολλούς λόγους να είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι στα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και είναι λίγο στενάχωρο να αισθανόμαστε ότι υπάρχει αυτή η πίεση, ότι υπάρχουν κάποιοι πολιτικοί παράγοντες, οι οποίοι συμπεριφέρονται λίγο πολύ ως δραγουμάνοι ή τουρκόπουλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο. Θα ήθελα πραγματικά να δω έτσι μια πιο ευρύχωρη και πιο έτσι απλόχωρη αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν μπορούμε να λειτουργούμε σε συνεχή πίεση, ιδιαίτερα σε αυτά τα θέματα. Προς Θεού!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει λεχθεί η μισή ιστορία για το νομοσχέδιο. Γι' αυτό να μου επιτρέψετε να πω από τη θέση μου την ιστορία, γι' αυτό δε θα πάω από το βήμα, κύριε Κατσοουρίδη. Όταν η Βουλή αποφάσισε να αρχίσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις πριν τρία χρόνια έγινε μεγάλη συζήτηση και μεταξύ των κομμάτων και μεταξύ όλων των βουλευτών ποια θα ήταν η διαδικασία, ώστε οι ογδόντα χιλιάδες περίπου νομοθετημάτων που πρέπει να εγκριθούν, περίπου πεντακόσια νομοσχέδια και περίπου πεντακόσιοι, εξακόσιοι κανονισμοί κάτω από τα νομοσχέδια μπορούσαν να εγκριθούν μέσα στα χρονικά πλαίσια που τάχθησαν μετά από τη διαδικασία του λεγόμενου "screening", δηλαδή της σύγκρισης της νομοθεσίας μας, για να επισημανθούν τα κενά. Αυτή η Βουλή ομόφωνα αποφάσισε να ενδυναμώσει την επιτροπή Εξωτερικών, όπως ήταν τότε, σε δεκαοχτώ μέλη από τα συνηθισμένα εννιά ή έντεκα και μάλιστα με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των κομμάτων, ώστε αν σε εκείνη την επιτροπή επήρχετο -να μην πω ομοφωνία, αλλά πλειοψηφία- να περνούσαν τα νομοσχέδια, διότι δεν υπήρχε άλλος τρόπος, αν θέλαμε να τηρήσουμε

το χρονοδιάγραμμα της ένταξης με συνοπτικές ουσιαστικά διαδικασίες εδώ. Και αυτό είναι που γίνεται.

Και πέρασαν μέχρι στιγμής διακόσια εβδομήντα ένα νομοθετήματα -όλα με εξαίρεση ενός- ομόφωνα. Άρα, υπό πίεση είμαστε. Όχι για αδιαφορία μας, όχι επειδή σπεύδουμε, αλλά αυτή είναι μια υποχρέωση που ανέλαβε η Κύπρος και η Βουλή της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και έχουν ευθύνη αυτοί που μετέχουν στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων να ικανοποιούνται ότι έχουν μελετήσει με κάθε προσοχή όσον είναι δυνατό τα νομοσχέδια, πλείστα από τα οποία, όπως αυτό, είναι δυνητικό νομοσχέδιο που παρέχει εξουσία στον επίτροπο που θα διοριστεί να εφαρμόσει το νόμο μέσα στα πλαίσια οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν είναι διαπραγματεύσιμη. Δηλαδή, δεν είναι από τα θέματα για τα οποία η Βουλή μας μπορεί να πει «εμείς θέλουμε παρέκκλιση, διότι έτσι αποφασίζει η Κύπρος». Όπως κάποτε μας είπε η Ευρωπαϊκή Ένωση «εσείς κάνετε αίτηση να ενταχθείτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι ανάποδα». Εμάς οι κανονισμοί μας τούτοι είναι. Αν δε σας αρέσουν, αποσύρετε την αίτησή σας.

Λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο εξετάστηκε Απρίλιο από την προηγούμενη Βουλή. Και επειδή είναι πολύ περίπλοκο -εγώ σας λέω είναι πάρα πολύ περίπλοκο νομοσχέδιο- παρά τη δέσμευση που είχε αναλάβει η Κύπρος έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης να το εγκρίνει μέχρι την 1η του Γενάρη το 2001, ζητήσαμε παράταση για έξι μήνες. Δεν είναι συμβατική υποχρέωση· είναι υποχρέωση δέσμευσης που αναλάβαμε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι ως την 31η Δεκεμβρίου θα πρέπει να εγκριθεί μετά από δύο προηγούμενες αναβολές. Γράφτηκε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων από τα πρώτα θέματα. Εξετάστηκε, αν δεν κάνω λάθος, σε δυο ή σε τρεις συνεδρίες στην επιτροπή εκείνη, μερικοί συνάδελφοι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ναι, αυτό θέλω να πω. Μερικοί συνάδελφοι, όπως καλή ώρα ο κ. Κληρίδης, αλλά και άλλοι, η κ. Βασιλείου και άλλοι συνάδελφοι και εγώ υποβάλαμε έναν αριθμό τροποποιήσεων, έναν αριθμό ερωτημάτων που ελέχθησαν στο Γενικό Εισαγγελέα, στη Νομική Υπηρεσία, αν ήταν δυνατό να διατυπωθεί άλλως πως και μας επέτρεπε κάτι τέτοιο η οδηγία. Τελικά με την εξαιρετική διαδικασία που επίσης έχουμε εφαρμόσει, όταν πρόεδρος άλλης επιτροπής κρίνει ότι είναι θέμα που έχει ειδικές πτυχές που αφορούν την άλλη επιτροπή, το παραπέμπουμε. Ζήτησε η επιτροπή Εσωτερικών να παραπεμφθεί σ' αυτή και, ενώ στη δική μας επιτροπή συμπληρώθηκε η διαδικασία και ειδοποιήσαμε την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι ενεκρίθη από την επιτροπή και επίκειται η έγκρισή του από την ολομέλεια, για να τηρήσουμε τα χρονοδιαγράμματα, εμείς το παραπέμψαμε, επειδή είναι σημαντικό νομοθέτημα και εκεί έγιναν -δεν ξέρω- οι συζητήσεις οι οποίες έγιναν.

Επαναλαμβάνω ξανά ότι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο πλαίσιο, ένα νομοσχέδιο οι πρόνοιες του οποίου διέπονται από την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ουσιαστικά είναι αντιγραφή ανάλογης νομοθεσίας που έχει εγκρίνει η Ελλάδα με μερικές παραλλαγές που επιτρέπονται από την οδηγία και που επιβάλλονται από το δικό μας σύστημα δικαίου που έχουμε. Πρόσθετα, έγιναν οι αλλαγές που ήταν επιτρεπτές από την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Επαναλαμβάνω είναι δυνητικό νομοσχέδιο, γιατί η εφαρμογή του εναπόκειται στον επίτροπο που ακόμη δεν έχει διοριστεί, θα τον διορίσουμε και θα εφαρμόσει το νόμο. Και δε δέχομαι εγώ την άποψη του συναδέλφου ότι εγκρίνουμε νομοσχέδια που αφορούν ανθρώπινα δικαιώματα υπό πίεση και... Υπό πίεση ναι, αλλά πολύ πολύ μελετημένα μέσα στα πλαίσια που μας επιτρέπεται να κάνουμε διαφοροποιήσεις. Πλείστα όσα από τα εναρμονιστικά νομοσχέδια δεν επιτρέπουν διαφοροποιήσεις. Και με πολλή προσπάθεια και της διαπραγματευτικής ομάδας και ημών -δε μιλώ για οικονομικά

νομοσχέδια, εκεί έχω άλλη άποψη- καταφέρνουμε να πετύχουμε διαφοροποιήσεις που δε μας θέτουν εκτός διαγράμματος Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά που νομίζουμε ότι είναι αναγκαίες για την περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που είναι η βάση της αίτησής μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γι' αυτό λυπούμαι πάρα πολύ οι συνάδελφοι με τόση ευκολία να αποδίδουν αιχμές έναντι της ολομέλειας της Βουλής, γιατί τώρα δεν πρόκειται για την επιτροπή μόνο, ότι επιπόλαια και χωρίς να μελετήσουμε εγκρίνουμε τα νομοσχέδια. Λυπούμαι πάρα πολύ, εγώ δεν το δέχομαι. Εγώ τουλάχιστον τα διαβάζω. Και υποθέτω όλοι οι συνάδελφοί μου που είναι στην επιτροπή. Αν μερικοί δεν τα διαβάζουν ή διαβάζοντάς τα δεν τα κατανοούν, λυπούμαι πάρα πολύ. Δεν μπορούν να αποδίδουν ευθύνη στην ολομέλεια της Βουλής, ότι εγκρίνει νομοσχέδια επιπόλαια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

Συγνώμη, δε σας πρόσεξα. Ορίστε, ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας. Καταρχάς, να πω ότι η τελευταία συνεδρία, που θα γινόταν τη Δευτέρα, έγινε σήμερα. Δηλαδή τέθηκαν οι τροπολογίες του κ. Περδίκη ενώπιον της επιτροπής. Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι οι τροπολογίες μόλις σήμερα ετοιμάστηκαν. Είναι φυσιολογικό να σκεφτώ -και καλά κάνει ο συνάδελφος- εγώ τον συγχαίρω, γιατί τα μελέτησε- είναι φυσιολογικό να συμπεράνω ότι, αν γινόταν τη Δευτέρα, πιθανό να μην ήταν έτοιμες οι συγκεκριμένες. Εξετάσαμε σειρά από τροπολογίες και στις προηγούμενες δύο συνεδρίες και σήμερα. Σε ό,τι αφορά τις οργανώσεις που δεν κλήθηκαν, έχουν στείλει γραπτά, και οι συνάδελφοι τις πήραν, τις απόψεις και όποιος ήθελε θα μπορούσε να υιοθετήσει οποιοσδήποτε από αυτές.

Από την άλλη, όμως, έχει εξηγήσει και ο κ. Παπαδόπουλος, στις συγκεκριμένες τροπολογίες εμείς εξετάσαμε ποιες δεν είχαμε δικαίωμα να αλλάξουμε. Δηλαδή εκεί

που ήταν ρητή η οδηγία και διαπιστώσαμε ότι στη μία, στη δύο, στην τρία υπήρχε αντιγραφή της οδηγίας, εκεί που υπήρχε περιθώριο, κύριε Πρόεδρε, για αλλαγή, έγινε συζήτηση. Απλώς, η πλειοψηφία της επιτροπής δεν υιοθέτησε κάποιες από τις εισηγήσεις. Μερικές άλλες δεν απερρίφθησαν. Αλλά, για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε σήμερα, αφού διευκρινίστηκε ότι είναι θέματα που μπορούν να ρυθμιστούν με τους κανονισμούς, θα επανέλθουμε κατά την ώρα της εξέτασης των κανονισμών.

Και λίγα λόγια για ένα σοβαρότατο θέμα που έθιξε ο κ. Περδίκης, για τον επίτροπο, αν θα είναι μονοπρόσωπο ή περισσότερα του ενός πρόσωπα, και τον τρόπο με τον οποίο θα διορίζεται αυτός ο επίτροπος. Σε ό,τι αφορά το πρώτο μέρος της εισήγησής του, η επιτροπή υιοθέτησε την άποψη ότι, αν έκανε σήμερα την αλλαγή, δε θα μπορούσε να ψηφιστεί το νομοσχέδιο και, παρ' όλο που η πλειοψηφία βλέπει μονοπρόσωπο όργανο, εντούτοις έχουμε πει ότι θα επανέλθουμε στο θέμα. Δεύτερον, έχουμε υιοθετήσει την εισήγηση του κ. Περδίκη, να έχει λόγο και η Βουλή σε διαβούλευση δηλαδή, όπως με όλους τους άλλους επιτρόπους οι οποίοι διορίζονται.

Κατά συνέπεια, νομίζω ότι θα ήταν καλύτερο, αν είχαμε περισσότερο χρόνο, αλλά δεν μπορεί βάσιμα να λεχθεί ότι κινηθήκαμε με ταχύτητα και απερίσκεπτα, για να υιοθετήσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι, πράγματι, και εγώ συμφωνώ ότι συζητήθηκε επαρκώς αυτό το νομοσχέδιο, και στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και μεταγενέστερα, και, εν πάση περιπτώσει, υπήρξε, θα έλεγα, αρκετός χρόνος. Δεν είναι από αυτά τα οποία ήρθαν και την επομένη έπρεπε να περάσουν. Είναι,

πράγματι, ένα πολύ σοβαρό θέμα υπάρχει όντως η ντιρεκτίβα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να κάνω μία παρατήρηση. Πολλές φορές ακούμε ότι, επειδή είναι ντιρεκτίβα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημαίνει κατά ανάγκη ότι δεν παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, έως εάν οι ντιρεκτίβες αυτές πάντοτε είναι καλομελετημένες και σωστές. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Πολλές ντιρεκτίβες της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν πας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο του Λουξεμβούργου, κηρύσσονται αντίθετες και με τις ίδιες τις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.λπ.

Παρ' όλες τις επιφυλάξεις που έχω ως άτομο που ασχολήθηκε με τα ανθρώπινα δικαιώματα για χρόνια -ασχολούμαι και θα συνεχίσω να ασχολούμαι με αυτό το θέμα- νομίζω ότι θα ήταν άδικο να πούμε ότι δε θα ψηφίσουμε ολοκληρωτικά αυτό το νομοσχέδιο. Έγιναν βελτιώσεις, έγιναν τροποποιήσεις, υπάρχει ακόμα περιθώριο για πολλές άλλες βελτιώσεις και τροποποιήσεις και, στην πορεία και την εξέλιξη της εφαρμογής του νόμου, είμαι σίγουρος ότι το σώμα αυτό θα είναι έτοιμο, όταν υπάρξουν μερικές εισηγήσεις, να τις υιοθετήσει. Γι' αυτό το λόγο, και με αυτές τις κάποιες επιφυλάξεις, θα ψηφίσω το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Καλύφθηκα από τον κ. Παπαδόπουλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά θα αναφερθώ επί της ουσίας. Έχουμε καλυφθεί, τουλάχιστον εγώ προσωπικά, από όσα έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, ακόμα και ο κ. Κληρίδης. Όμως δεν μπορώ να δεχθώ ένα ζήτημα το οποίο αφορά ολόκληρη την

κοινοβουλευτική μου ομάδα. Όταν ο κ. Περδίκη λέει ότι βουλευτές μετέχουν σε συγκεκριμένες επιτροπές, είτε στην Εσωτερικών, όπου δευτερογενώς παρεπέμφθη το θέμα, είτε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, εσπευσμένα, εκπτώτικα, χωρίς βαθύ προβληματισμό, περνούν νομοθεσία που παραβιάζει αρνητικά τα ανθρώπινα δικαιώματα, και λέγεται αυτή η τοποθέτηση μέσα σε ένα κοινοβούλιο, το οποίο είναι ο κατεξοχήν θεματοφύλακας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έχω την άποψη, χωρίς να θέλω να εγείρω ακραίες τοποθετήσεις, πως δεν μπορεί να περνά απαρατήρητο.

Το θέμα εξετάστηκε, όπως είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι, εντός της επιτροπής Εσωτερικών, οι τροποποιήσεις του κ. Περδίκη αντιμετωπίστηκαν από τη δική μου ομάδα -με εμένα στη συνεδρίαση αυτή να τοποθετούμαι πάρα πολύ ευνοϊκά- ακόμα και οι τροποποιήσεις οι οποίες γίνονταν εκ περισσού, όπως λέμε εμείς οι δικηγόροι, γιατί καλύπτονταν από το γενικότερο πνεύμα της νομοθεσίας που ήδη υπάρχει, αντιμετωπίστηκαν από εμάς με επιείκεια.

Θέλω να συγχαρώ, με την ευκαιρία, τον κ. Κατσουρίδη, για τον οποίο είχα την υποψία, όταν παραπέμπετο το θέμα ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών, ότι, επειδή αφορά υλοποίηση τμήματος της Συνθήκης του Σένγκεν, με τις γνωστές διαμαρτυρίες που παρατηρούνται σε κάποιες χώρες, ενδεχομένως να άφηνε τη διαδικασία να ξεφύγει από τα χέρια του. Δεν την άφησε και οφείλω να τον συγχαρώ. Ενέργησε ταχύτατα, δε χάθηκε χρόνος, ήρθε το ζήτημα ταχέως ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής, έδωσε το χρόνο στον κ. Περδίκη νομότυπα και ταχέως να πει για τις τροποποιήσεις του και, λίγο προτού μπούμε εντός της αίθουσας, παρά το ότι δεν είναι δυνατό να γίνει έκθεση, ακούσαμε τις απόψεις του κ. Περδίκη, που με τις τοποθετήσεις που κάμνει θα μας εξωθήσει στο να θυμηθούμε ότι όλες οι τροποποιήσεις του μπορεί να είναι εκ περισσού, έστω και αν συμφωνήσαμε σε κάποιες. Δεν έχει κανένας μα καμία πρόθεση να επιχειρήσει οποιαδήποτε έκπτωση,

είτε στα ανθρώπινα δικαιώματα είτε στο να αφαιρέσει το δικαίωμα του κ. Περδίκη να κάνει τροποποιήσεις. Δεν έχω ακούσει ποια θα είναι η τύχη των τροποποιήσεων του κ. Περδίκη από τον ίδιο. Έχω ακούσει ότι θα καταψηφίσει το νομοθέτημα. Εγώ τον καλώ να μην το ψηφίσει, γιατί είμαι πεπεισμένος ότι στη συζήτηση τη σύντομη που έγινε στην επιτροπή Εσωτερικών, προτού μπούμε εντός της αίθουσας, οι τροποποιήσεις του όλες δεν αφορούσαν ούτε βέβαια ενίσχυση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ούτε αφορούσαν έκπτωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε αυτό μπορώ να το δεχθώ, κύριε Κληρίδη. Το κείμενο, το νομοθέτημα, στα πλαίσια της λογικής και της φιλοσοφίας της Συνθήκης του Σένγκεν, είναι απόλυτα ισορροπημένο. Κατά συνέπεια, ή το ψηφίζουμε, γιατί θα πρέπει να εναρμονιστούμε, ή δεν το ψηφίζουμε και ασχολούμαστε μόνο με τα οικολογικά μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ορίστε.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Μια γενική τοποθέτηση από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, που έχει να κάνει περισσότερο με την ουσία του νομοσχεδίου που εγκρίνουμε σήμερα. Είναι αλήθεια, είναι κοινή παραδοχή, ότι η σύγχρονη τεχνολογία επιτρέπει τη συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών για την ιδιωτική ζωή του ατόμου που ξεπερνά συχνά ακόμα και τα όρια της φαντασίας μας. Και είναι επίσης αλήθεια ότι ως κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, μελετώντας το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αρχικά στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και στην πορεία στην επιτροπή Εσωτερικών, είχαμε έντονες επιφυλάξεις για το κατά πόσο μέσα από αυτό το νόμο πραγματικά προστατεύονταν τα προσωπικά δεδομένα ή ανοίγονταν παράθυρα δειξίδυσης

ουσιαστικά στην προσωπική ζωή του ατόμου. Παρ' όλο που το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εξαιρεί πληροφορίες που αφορούν, για παράδειγμα, πολιτικά φρονήματα, φιλοσοφικές ή θρησκευτικές πεποιθήσεις του ατόμου, ταυτόχρονα αναγνωρίζει, και ίσως τούτο να είναι το πιο σημαντικό, το δικαίωμα επεξεργασίας στοιχείων που σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες θεωρούνται ευαίσθητα.

Είχαμε και στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, και ίσως γι' αυτό η κριτική να μη γίνεται εύκολα αποδεκτή, και στην επιτροπή Εσωτερικών συζητήσει συγκεκριμένα σημεία του νομοσχεδίου που μας ανησυχούν. Όσον αφορά, για παράδειγμα, τη διαδικασία διαβίβασης των πληροφοριών, όσον αφορά την άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης του ενδιαφερομένου για την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, επικαλούμενοι εθνική ασφάλεια, για παράδειγμα, ή για άλλους λόγους, αλλά και τις διαδικασίες ενημέρωσης των ενδιαφερομένων, ακόμα, αν θέλετε, και το απλό δικαίωμα ένστασης για την επεξεργασία των συγκεκριμένων δεδομένων.

Υπήρξαν πολλές εισηγήσεις, κάποιες από αυτές, όπως έχει πει και ο κ. Παπαδόπουλος, έγιναν αποδεκτές -ίσως επιμέρους τροποποιήσεις. Σημειώσαμε, όμως, ότι συζητούσαμε μέσα σε κάποια καθορισμένα πλαίσια, στα πλαίσια μιας οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δε μας έδινε πολλά περιθώρια αλλαγών ή διαφοροποιήσεων από το συγκεκριμένο κείμενο. Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι με όλες μας τις επιφυλάξεις ψηφίζουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί θεωρούμε ότι στα βασικά σημεία δεν παραβιάζεται η ιδιωτική ζωή του ατόμου και, το κυριότερο, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση στην πορεία του χρόνου, με τις εξελίξεις που υπάρχουν σε αυτό τον τομέα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλού, να επανέλθουμε με συγκεκριμένες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκη θέλει να μιλήσει;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δύο κουβέντες θα πω, κύριε Πρόεδρε. Πρώτον, τα προσωπικά μας δεδομένα, όσο και αν είναι ατομικά και απόρρητα, είναι κτήμα κάποιων μεγάλων αδελφών. Από τη στιγμή, φέρ' ειπείν, που παίρνουμε μία κάρτα βίζα στην Αμερική, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, είναι κτήμα κάποιων μεγάλων αδελφών, από τη στιγμή που κάνουμε μία ασφάλεια... Ας μην αρχίσουμε να τα απαριθμούμε. Τουλάχιστο τώρα μπαίνει μία τάξη πάνω σε αυτό το ζήτημα, κατοχυρώνεται, αν θέλεις, το ζήτημα των προσωπικών δεδομένων κατά έναν τρόπο που νομίζω ότι είναι ικανοποιητικός πάντως πολύ πιο ικανοποιητικός από αυτόν που είχαμε μέχρι χθες. Μπήκαμε σε μια περίοδο παγκοσμιοποίησης, κύριε Πρόεδρε, και αυτά τα πράγματα θα τα έχουμε πλέον καθημερινά. Η προσπάθεια ακριβώς είναι το άτομο να έχει έλεγχο πάνω στα προσωπικά του δεδομένα. Και είναι εδώ που ουσιαστικά αυτό το νομοσχέδιο αποσκοπεί, κατά ένα μέρος ασφαλώς, διότι υπάρχει και το άλλο μέρος, τα δεδομένα αυτά, στην περίπτωση που εξυπηρετείται, που επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον, να τίθενται στη διάθεση και κάποιων άλλων οργανισμών ή καταστάσεων. Υπάρχει, νομίζω, μία ισορροπία η οποία, υπό τα δεδομένα, είναι αρκετά ικανοποιητική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν ο κ. Περδίκης επιμένει, μπορεί να έχει το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με την άδειά σας πάντα, κύριε Πρόεδρε, και πάλι με την άδειά σας και την ανοχή σας, να μου αφήσετε λίγο χρόνο παραπάνω να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, εάν πρόκειται να επαναληφθούν τα ίδια, φοβούμαι ότι δε θα είναι ορθό. Εάν έχετε κάτι να προσθέσετε, βεβαίως.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εξαρτάται από το “ποια ίδια”, κύριε Πρόεδρε. Διότι εγώ νιώθω ότι παρεξηγήθηκε κάπως η τοποθέτησή μου. Δηλαδή πρέπει να πω, για παράδειγμα, ότι σε καμιά περίπτωση δεν ήθελα να πω, ούτε λέω, ότι η εργασία που έγινε δεν ήταν σοβαρή ή σε βάθος. Αυτό για το οποίο μίλησα, και αποτελεί το αίσθημα που έχω, είναι το αίσθημα της πίεσης. Μπορεί ο καθένας να διαφωνεί με τις απόψεις μου, αλλά κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει με τα αισθήματά μου. Εγώ αισθάνομαι ότι υπάρχει πίεση. Και μάλιστα αυτή η πίεση μετουσιώνεται με έναν τρόπο πολύ πρακτικό. Είναι αναντίρρητο γεγονός, ρεαλιστικό γεγονός, ότι έχουμε ακόμα ενάμιση μήνα μπροστά μας, με βάση αυτά τα οποία έχουν ειπωθεί και σήμερα. Δεν υπήρχε κανένας απολύτως λόγος να μπορούμε σε μια, κατά τη δική μου άποψη -αν και ο κύριος Πρόεδρος έχει άλλες πληροφορίες- να μπορούμε σε αυτή την πολύ βιαστική διαδικασία, να συζητούμε μέχρι και ένα λεπτό πριν κτυπήσει το κουδούνι, για να μπορούμε μέσα, ώστε να θέσουμε αυτό το νόμο για ψήφιση. Και, δεδομένου ότι είχαμε συμφωνήσει ότι αυτή τη Δευτέρα θα γινόταν επεξεργασία των τροποποιήσεων... Ειρήσθω εν παρόδω, γιατί έχω θιγεί προσωπικά, δεν πιστεύω να υπάρχει κανένας ο οποίος δε διάβασε ένα νομοσχέδιο και δεν το κατανόησε, ενώ έχει φέρει συμβούλους νομικούς, τον έχουν συμβουλευσει και έχει καταθέσει δεκαοκτώ τροποποιήσεις, από τις οποίες τουλάχιστον οι τέσσερις με πέντε έχουν ήδη ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο.

Έχουμε δουλέψει, έχουμε εγκύψει πάνω στο νομοσχέδιο, επειδή το θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό. Μπορεί για μας που είμαστε έξω από την Ευρώπη ό,τι έρχεται από την Ευρώπη να αντιμετωπίζεται περίπου -και κακώς αντιμετωπίζεται έτσι- ως μάννα εξ ουρανού. Εγώ σας λέω ότι μέσα στην Ευρώπη αυτά τα θέματα και η συγκεκριμένη οδηγία βρίσκονται υπό συνεχή πίεση, υπό συνεχή επίθεση και

αμφισβήτηση, αν όχι από τις αντίστοιχες ομάδες και τα πολιτικά κινήματα που εκπροσωπεί εδώ ο Δημοκρατικός Συναγερμός ή και το ΔΗΚΟ, τουλάχιστον από το δικό μου το κίνημα. Και έχω ιδεολογική και πολιτική ευθύνη να φέρω αυτό τον προβληματισμό και αυτή την αντίθεση και αυτές τις αμφιβολίες και στο κυπριακό κοινοβούλιο, διαφορετικά δε θα είμαι σωστός εκπρόσωπος του κινήματος το οποίο εκπροσωπώ. Και νομίζω ότι, για να φέρω μόνο ένα παράδειγμα της σοβαρότητας του θέματος, δεν μπορούμε, για παράδειγμα, έτσι -εγώ δεν μπορώ να το περάσω έτσι- να αφήσουμε να περάσει στο νομοσχέδιο άρθρο το οποίο να προνοεί ότι επιτρέπεται στον οποιοδήποτε επεξεργαστεί -αυτό σημαίνει οποιοδήποτε ιδιώτη επεξεργαστεί, όχι το κράτος, όχι το δημόσιο, όπως έχει παρερμηνευθεί, από τον ιδιώτη, από την τράπεζα- να επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα οποιουδήποτε, χωρίς τη συγκατάθεση αυτού. Και αυτό λέει, αυτό λέει το νομοσχέδιό μας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε λέει έτσι πράγμα!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Υπό κάποιες προϋποθέσεις, κύριε Παπαδόπουλε, αυτό λέει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτές οι προϋποθέσεις εμένα προσωπικά και το κίνημα που εκπροσωπώ, κύριε Δημητρίου, δε μας ικανοποιούν και αυτό κάνουμε αυτή τη στιγμή. Είπα ότι εξαντλείται όλη μας η καλή θέληση και δε βάζουμε θέμα για το άρθρο 73 του συντάγματος. Κρατήστε αυτή την καλή μας θέση. Αφήνουμε να περάσει, δίνουμε μια απλή ψήφο κατά, στεκόμαστε σε αυτό που λέει ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών, θα έρθουμε, θα επανέλθουμε στην επιτροπή Εσωτερικών με τις

τροποποιήσεις που έχουμε υπόψη μας, θα τις συζητήσουμε και θα προχωρήσουμε παρακάτω. Δεν καταλαβαίνω γιατί μια κριτική αντιμετωπίζεται με αυτό τον τρόπο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, αλλά παρακαλώ να συντομεύουμε, διότι νομίζω ότι το θέμα εξαντλήθηκε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή το θέμα αφορά πρόσωπο το οποίο δεν είναι εδώ, τον κ. Βασιλείου, ο οποίος ζήτησε να το περάσουμε οπωσδήποτε σήμερα, θέλω να πω ότι μπορεί η ημερομηνία να είναι η 31^η Δεκεμβρίου 2001, όμως ο κ. Βασιλείου είχε συμφωνήσει κάποια ημερομηνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχοντας υπόψη του την ομοφωνία της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Το ότι ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών ζήτησε με τη νέα σύνοδο της Βουλής να παραπεμφθεί και στην επιτροπή Εσωτερικών... Δεν μπορούσε να το ξέρει τότε, γι' αυτό και είχε συμφωνήσει. Και μας διαβίβασε ότι ολόκληρο το κεφάλαιο "εσωτερικές υποθέσεις" -για να ξέρουμε γιατί έγινε αυτό το πράγμα- απείλησε η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι δε θα το κλείσει, αν δεν ψηφίζαμε σήμερα. Αυτός είναι ο λόγος που εσπευσμένα συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σαφές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις για νόμιμη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Άρθρο 4.

Νόμιμη επεξεργασία. Άρθρο 5.

Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Άρθρο 6.

Γνωστοποίηση προς τον Επίτροπο. Άρθρο 7.

Διασύνδεση αρχείων. Άρθρο 8.

Διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες. Άρθρο 9.

Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας. Άρθρο 10.

Δικαίωμα ενημέρωσης. Άρθρο 11.

Δικαίωμα πρόσβασης. Άρθρο 12.

Δικαίωμα αντίρρησης. Άρθρο 13.

Άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης και αντίρρησης. Άρθρο 14.

Επεξεργασίας για σκοπούς προώθησης πώλησης αγαθών κλπ. Άρθρο 15.

Δικαίωμα προσωρινής δικαστικής προστασίας. Άρθρο 16.

Δικαίωμα σε αποζημιώσεις. Άρθρο 17.

Διορισμός Επιτρόπου. Άρθρο 18.

Κωλύματα. Άρθρο 19.

Θητεία. Άρθρο 20.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα Επιτρόπου. Άρθρο 21.

Γραφείο Επιτρόπου. Άρθρο 22.

Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις του Επιτρόπου. Άρθρο 23.

Μητρώα. Άρθρο 24.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 25.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 26.

Κανονισμοί. Άρθρο 27.

Υποχρεώσεις υπεύθυνου επεξεργασίας. Άρθρο 28.

Έναρξη άσκησης των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου. Άρθρο 29.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 30;

Όλοι πλην ενός.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με την ίδια αναλογία ψήφων το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας. Μέρος Ι. Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

Ορισμός Αρχής. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Άσκησης του Δικαιώματος του Εκλέγειν και Εκλέγεσθαι σε Δημοτικές και Κοινοτικές Εκλογές από Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4. Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Γεωργίας

5.	Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών
7.	Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
8.	Οι περί Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Θέση Βοηθού Εμπορίου και Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Νομικών
9.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

10.	Δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ετήσια έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως για το έτος 2000.	Επίτροπο Διοικήσεως	Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
12.	Ετήσια έκθεση και λογαριασμοί του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Έγγραφο (Αρ. 70/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου**Κατατέθηκαν
από****Παραπέμπονται
στην επιτροπή**

1.	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος	Τάκη Χατζηγεωργίου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας | Εσωτερικών |
|----|--|--|------------|

του 2001. ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

2. Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Μάριο Ματσάκη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού	Νομικών
3. Ο περί Αυξήσεως των Χρηματικών Ποινών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Μάριο Ματσάκη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού	Νομικών
4. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2001.	Γιώργο Περδίκη,
βουλευτή Κινήματος
Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών
5. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Γιώργο Περδίκη,
βουλευτή Κινήματος
Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.009, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος γνωρίζουν ότι στην περιοχή της κατεχόμενης Λεύκας υπάρχει οικολογικό πρόβλημα στο περιβάλλον (χλωρίδα, πανίδα, θαλάσσιο χώρο κ.λπ.), που δημιουργήθηκε από τη μεταλλευτική δραστηριότητα της αμερικανικής εταιρείας “Cyprus Mines Corporation”, που άρχισε στις αρχές του περασμένου αιώνα μέχρι το 1974.

Η εν λόγω εταιρεία εξαιτίας της τουρκικής εισβολής έχει εγκαταλείψει τις μεταλλευτικές μισθώσεις Σκουριώτισσας, Απλικίου και Μαυροβουνίου από τις 30 Δεκεμβρίου 1975, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που συμφώνησε η εν λόγω εταιρεία με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Αντίγραφο σχετικής επιστολής του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπως ονομαζόταν τότε, με ημερομηνία 9 Ιανουαρίου 1976, επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.

Από τα πρακτικά της συνάντησης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπροσώπων της πιο πάνω εταιρείας φαίνεται ότι εξετάστηκε και το θέμα της μόλυνσης των νερών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της θάλασσας, αλλά η απόφαση ήταν όπως το θέμα παραμένει ανοικτό.

Λόγω του ότι η υπό αναφορά περιοχή βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή, οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους δεν μπορούν να προβούν σε έρευνες, για να διαπιστωθεί το μέγεθος της ρύπανσης και των κινδύνων που προκύπτουν.

Το γεγονός αυτό καθιστά πολύ δύσκολη τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της υπό αναφορά εταιρείας λόγω μη επάρκειας στοιχείων και του γεγονότος ότι αυτή δε δραστηριοποιείται πλέον στην Κύπρο.

Επίσης, αναφέρεται ότι τυχόν προσπάθειές μας για διερεύνηση του θέματος μέσω των Ηνωμένων Εθνών θα προσκρούσουν στην πάγια τακτική του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους για πολιτική εκμετάλλευση του θέματος. Σε τέτοιες

περιπτώσεις το ψευδοκράτος απαιτεί όπως οι επαφές γίνονται με δικά του όργανα, για να εξαναγκαστούμε σε αναγνώρισή του.

Υπό το φως των ανωτέρω δεδομένων, στο παρόν στάδιο δεν μπορούν να υλοποιηθούν τα όσα εισηγείται ο έντιμος βουλευτής στην επιστολή του.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.012, ημερομηνίας 31ης Αυγούστου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την ακαταστασία, τα σκουπίδια και τις ακαθαρσίες που υπάρχουν στην περιοχή μεταξύ του παλιού και του νέου λιμανιού Λεμεσού, η επαρχιακή διοίκηση Λεμεσού και ο δήμος Λεμεσού έχουν αναλάβει το συντονισμό για τον καθαρισμό της όλης περιοχής. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος και το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών μετέχουν συμβουλευτικά στην όλη διαδικασία.

Σχετικά με τα παραπήγματα και τις ανεξέλεγκτες δραστηριότητες, κυρίως στην περιοχή του καρνάγιου, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και ο δήμος Λεμεσού έχουν αναλάβει το συντονισμό για τη δημιουργία σχεδίου ανάπτυξης της περιοχής στα πλαίσια της αναθεώρησης του τοπικού σχεδίου. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος και το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών μετέχουν συμβουλευτικά στην όλη διαδικασία.

Όσον αφορά τα απόβλητα των οινόβιομηχανιών, έχει χορηγηθεί άδεια ρίψης αποβλήτων με βάση τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμο, της οποίας μερικοί όροι δεν τηρήθηκαν, και το θέμα έχει ήδη οδηγηθεί στη Νομική Υπηρεσία για τα περαιτέρω. Παράλληλα, το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών

παρακολουθεί και ελέγχει την ποιότητα της θαλάσσιας περιοχής όπου συνεχίζεται η ρίψη αποβλήτων με οργανικό φορτίο.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.007, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη.

«Σχετικά με το δρόμο Παχύαμμου-Κάτω Πύργου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κατασκευή των ερεισμάτων στο πιο πάνω έργο, μήκους 8,33 χμ., περίπου, και πλάτους 0,5 μ., εκατέρωθεν του ασφαλτικού οδοστρώματος, γίνεται, αφού πρώτα τοποθετηθεί η δεύτερη στρώση του ασφαλτικού τάπητα.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών για την κατασκευή των ερεισμάτων στον πιο πάνω δρόμο, υπήρχε ικανοποιητική οδική σήμανση για την αποφυγή δυστυχημάτων, γεγονός το οποίο μπορεί να πιστοποιήσει και ο υπεύθυνος λοχίας του αστυνομικού σταθμού Κάτω Πύργου. Μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οποιαδήποτε καταγγελία για ατύχημα στο δρόμο αυτό ούτε στο γραφείο του επαρχιακού μηχανικού Δημοσίων Έργων Πάφου αλλά ούτε και στον αστυνομικό σταθμό Κάτω Πύργου.

Παρακαλώ σημειώστε ότι τα μέτρα οδικής ασφάλειας κατά τη διάρκεια των εργασιών του πιο πάνω έργου αποφασίζονται σε συνεννόηση με την Αστυνομική Διεύθυνση Κάτω Πύργου, με την οποία υπάρχει πλήρης συνεργασία.

Οι εργασίες για την κατασκευή των ερεισμάτων άρχισαν αμέσως μετά την αποπεράτωση του ασφαλτικού οδοστρώματος, τέλη Ιουνίου 2001, και έχουν ήδη συμπληρωθεί. Η καθυστέρηση στην αποπεράτωσή τους οφείλεται στη διακοπή των εργασιών για τις θερινές διακοπές του Αυγούστου και στο μεγάλο μήκος του έργου (16 660 μ. περίπου).»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.020, ημερομηνίας 19

Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Όσον αφορά τα θέματα Α και Β που τέθηκαν από το Σύνδεσμο Βιοτεχνών Αγλαντζιάς, σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

A. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)

Σύμφωνα με σχετικές επιστολές του δήμου Αγλαντζιάς, ο εν λόγω δήμος δεσμεύτηκε απέναντι στους βιοτέχνες που αγόρασαν υποστατικά στη βιοτεχνική περιοχή Αγλαντζιάς να τους επιστρέψει το ΦΠΑ που του χορηγήθηκε, λόγω της ανέγερσης της βιοτεχνικής περιοχής, ως ειδική κρατική χορηγία.

Όπως είναι γνωστό, η ειδική κρατική χορηγία που παραχωρείται στους δήμους αντιπροσωπεύει επιστροφές προς τους δήμους, που επιβαρύνονται ως τελικοί καταναλωτές, μέρους του ΦΠΑ.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι ο τρόπος διευθέτησης του θέματος της δέσμευσης του δήμου Αγλαντζιάς για επιστροφή/πίστωση προς τους βιοτέχνες που αγόρασαν υποστατικά στη βιοτεχνική περιοχή Αγλαντζιάς του σχετικού ΦΠΑ, που χορηγήθηκε στον εν λόγω δήμο, αφορά εξ ολοκλήρου το δήμο Αγλαντζιάς.

B. Κρατικές χορηγίες

Το θέμα αυτό αφορά το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, στο οποίο και έχει παραπεμφθεί με την παράκληση να διαβιβάσει απευθείας την απάντησή του προς εσάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.010, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη.

«Σχετικά με τα θέματα που προκύπτουν από έκθεση του επάρχου Πάφου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με πληροφορίες που δόθηκαν στον έπαρχο Πάφου από τον πρόεδρο του κοινοτικού συμβουλίου Νέου Χωρίου, οι ογκόλιθοι που τοποθετήθηκαν κατά μήκος του οδικού συνόρου του τεμαχίου που εφάπτεται της ιδιοκτησίας όπου ανεγέρθηκε το ξενοδοχείο “Ανασσα” τοποθετήθηκαν από τους ιδιοκτήτες του ξενοδοχείου. Με την τοποθέτηση των ογκολίθων παρεμποδίζεται η πρόσβαση του κοινού στη θάλασσα, η οποία γινόταν από ανεπίσημη/πρόχειρη και μη εξουσιοδοτημένη δίοδο, μέσω ιδιωτικής ιδιοκτησίας.
2. Ο έπαρχος Πάφου προτίθεται να λάβει μέτρα για τη μετακίνηση των ογκολίθων, σε συνεννόηση με το κοινοτικό συμβούλιο Νέου Χωρίου, με βάση τις πρόνοιες του περί Κοινοτήτων Νόμου. Παράλληλα, ζητήθηκαν οι απόψεις του επαρχιακού μηχανικού του Τμήματος Δημοσίων Έργων, δεδομένου ότι από τους ογκόλιθους φαίνεται πως επηρεάζεται και τμήμα του κρασπέδου του δημόσιου δρόμου προς τα Λουτρά της Αφροδίτης. Ο δρόμος αυτός εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δημοσίων Έργων και, αν αυτό δικαιολογείται, είναι δυνατό να ληφθούν μέτρα, με βάση τις πρόνοιες του περί Δημοσίων Οδών Νόμου.
3. Τα ορύγματα/αυλάκια κατά μήκος του οδικού συνόρου του αναφερόμενου τεμαχίου ανορύχθηκαν από τον ιδιοκτήτη του τεμαχίου, κ. Εγγλεζάκη, προς παρεμπόδιση της μη εξουσιοδοτημένης χρήσης της ιδιοκτησίας του από κατασκηνωτές.
4. Στην πολεοδομική άδεια που χορηγήθηκε για το ξενοδοχείο “Ανασσα” προβλέπονται δύο δημόσιοι πεζόδρομοι που επιτρέπουν την πρόσβαση του κοινού (πεζή) στην παραλία. Από σχετική πληροφόρηση φαίνεται ότι οι πεζόδρομοι έχουν κατασκευαστεί και η σύνδεσή τους με το δημόσιο δρόμο θα βελτιωθεί με σχετικούς όρους στην άδεια οικοδομής του ξενοδοχείου.

5. Επιπρόσθετοι πεζόδρομοι ή και προσβάσεις για οχήματα, πλησιέστερα στην ακτή, εξασφαλίζονται με τη χορήγηση άδειας αναπτύξεων σε ιδιοκτησίες στην καθορισμένη περιοχή ανάπτυξης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το Κεφάλαιο Τέταρτο θα παρακαλέσω τον κ. Άριστο Χρυσοστόμου να με αντικαταστήσει, διότι δυστυχώς πρέπει να φύγω.

(Στο σημείο αυτό τον Προεδρεύοντα κ. Βάσο Λυσσαρίδη αντικαθιστά ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Πρόκειται για συνέχιση της συζήτησης του θέματος που τιτλοφορείται «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας».

Υπάρχουν ομιλητές;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω να καταθέσω μια εισήγηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο τέλος της συζήτησης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν δεν υπάρχει διαφωνία από τις άλλες πλευρές και αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, τότε εισηγούμαι να.... Εξοικονομούμε και χρόνο έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ακούσουμε αν υπάρχουν ομιλητές πρώτα. Ο κ. Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της μετακίνησης των γηπέδων αντισφαίρισης από την υφιστάμενη τοποθεσία όπου βρίσκονται δε νομίζω να χωρεί οποιαδήποτε συζήτηση, αφού στην περιοχή αυτή πρόκειται να γίνουν ανασκαφές με σκοπό να έρθει στην επιφάνεια το παλιό φοινικικό λιμάνι της πόλης. Συνεπώς, κατά την άποψή μου, αυτό δεν είναι το ουσιαστικό ζήτημα της σημερινής συζήτησης. Εκείνο που πρέπει να δούμε με τη δέουσα προσοχή είναι την πρόθεση του δημάρχου να κατασκευαστούν τα γήπεδα στην περιοχή της Αλυκής, αλλά και κάποιες προεκτάσεις που ανάγονται στο όχι πολύ μακρινό παρελθόν και οι οποίες επηρέασαν σε ένα μεγάλο βαθμό την οικονομία της πόλης.

Η απόφαση για μετακίνηση των γηπέδων δεν είναι σημερινή. Έχει μια ιστορία τουλάχιστον δέκα ετών. Η αρχική πρόθεση του δημάρχου ήταν να κατασκευαστούν τα γήπεδα στο χώρο της γνωστής πράσινης πολυκατοικίας, κατά μήκος της Πιαλέ Πασά, η οποία βρίσκεται απέναντι ακριβώς από το παραλιακό μέτωπο που οδηγεί στην περιοχή Μακένζυ. Η πρόθεση αυτή του δημάρχου σταμάτησε την εφαρμογή ενός μεγαλεπήβολου σχεδίου για αναζωογόνηση της Λάρνακας. Υπήρχαν έτοιμα σχέδια όπως στη συγκεκριμένη περιοχή κατασκευαστούν εβδομήντα δύο βιοτεχνίες για τους πρόσφυγες βιοτέχνες, χώρος στάθμευσης των αγροτικών λεωφορείων, ένα πάρκο με σαράντα δύο επαγγελματικές μονάδες και άλλα έργα, με στόχο να αποσυμφορηθούν οι συνοικισμοί και οι προσφυγικές συνοικίες της Λάρνακας από την οχληρία που προκαλούν οι τοπικές βιομηχανίες δίπλα από κατοικίες και ταυτόχρονα να αναζωογονηθεί το εμπορικό κέντρο που αργοπεθαίνει και να ενισχυθεί το παραλιακό μέτωπο.

Τα σχέδια αυτά έμειναν στο χαρτί προκειμένου να ικανοποιηθεί μια ομάδα ανθρώπων που ασχολούνται με την αντισφαίριση, πολλοί από τους οποίους αποτελούν πολιτικούς φίλους και υποστηρικτές του κυρίου δημάρχου. Με αυτό τον

τρόπο θυματοποιήθηκαν για άλλη μια φορά οι πρόσφυγες και μαζί τους ολόκληρη η Λάρνακα.

Αυτή τη στιγμή ο δήμαρχος έρχεται και μας λέει να κατασκευαστούν τα γήπεδα στην περιοχή της Αλυκής, η οποία γειτνιάζει -όπως είναι σε όλους γνωστό- με μια από τους πλουσιότερες περιοχές της Λάρνακας, τη Φανερωμένη. Εκεί διαμένει και ο μεγάλος όγκος των αντισφαιριστών και εδώ είναι ακριβώς και ο λόγος που η μια και μοναδική εισήγηση του δημάρχου αφορά στην Αλυκή.

Θα αφήσω στην άκρη τις περιβαλλοντικές συνέπειες οι οποίες αναλύθηκαν στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, καθώς και τις πολεοδομικές παρεκκλίσεις, για να τονίσω τη σκόπιμη και εθελούσια αφέλεια του κυρίου δημάρχου να μας παρουσιάσει μια και μόνο εισήγηση. Είμαι σίγουρος ότι δεν εξέλιπταν χώροι στη Λάρνακα, για να κατασκευαστούν τα γήπεδα και είμαι ακόμα πιο σίγουρος ότι θα μπορούσαν να παρουσιαστούν και άλλες επιλογές. Δυστυχώς όμως ο δήμαρχος λειτούργησε στη βάση ιδιοτελών συμφερόντων και όχι με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και το συμφέρον της πόλης!

Αν ορισμένοι φίλοι του δημάρχου που ασχολούνται με την αντισφαίριση θέλουν να κάνουν υγιεινή ζωή, κάνοντας ένα μικρό περίπατο, πεζοί βέβαια, από τα σπίτια τους μέχρι τη γειτονική Αλυκή, για να ασχοληθούν με το προσφιλέ τους άθλημα, είναι δικαίωμά τους. Αλλά αυτό δεν πρέπει να υποσκελίζει το δημόσιο συμφέρον, το οποίο από πολλές και διάφορες απόψεις επηρεάζεται από την κατασκευή των γηπέδων στην περιβαλλοντικά ευαίσθητη περιοχή της Αλυκής, η οποία ήδη υποφέρει από την ύπαρξη του αεροδρομίου.

Προηγούμενες αιτήσεις προσφύγων που ζητούσαν τουρκοκυπριακό χώρο για επαγγελματική αποκατάσταση σε τεμάχια που ήταν πιο μακριά από το χώρο που επιλέγηκε για τα γήπεδα αντισφαίρισης, όπως περίπτερα και φρουταρίες, έπαιρναν

τη στερεότυπη απάντηση «απορρίπτεται, γιατί γειτνιάζει με τη ζώνη προστασίας της Αλυκής.»!

Η Βουλή πρέπει να καλέσει τον κύριο δήμαρχο να επανεξετάσει το όλο θέμα και να έλθει με ολοκληρωμένη εισήγηση και άλλες επιλογές. Δεν είναι δυνατόν οι προσωπικές σχέσεις και συμπάθειες να επηρεάζουν μια ολόκληρη πόλη, όπως συνέβη στην περίπτωση της πράσινης πολυκατοικίας και όπως συμβαίνει δυστυχώς τώρα με την εισήγηση για κατασκευή των γηπέδων στη συγκεκριμένη περιοχή! Με αυτά τα δεδομένα, δηλαδή τις περιβαλλοντικές συνέπειες, την πολεοδομική παρέκκλιση που γίνεται και τα κίνητρα πίσω από την εισήγηση του δημάρχου, δεν είναι να συμφωνήσουμε με την εκτέλεση αυτού του έργου. Αντίθετα, κατηγορηματικά το απορρίπτουμε!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω δεν είναι σωστό να προχωρήσουμε στις δευτερολογίες, διότι μπορεί να υπάρχουν πρωτομιλητές. Όσον αφορά τις δευτερολογίες, νομίζω ότι θα πρέπει ουσιαστικά να στηριχθεί στη θέση των εισηγητών αν θα προχωρήσουμε σε δευτερολογίες. Αν και αυτοί δε θα δευτερολογήσουν, δεν πρέπει και άλλος να δευτερολογήσει, με βάση τον κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε μιλήσει, κύριε Γεωργίου, προηγουμένως;

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, έχω μιλήσει, κύριε Πρόεδρε. Έχω πρωτολογήσει, μάλιστα, αλλά πιστεύω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να πρωτολογήσουν; Αν δεν υπάρχουν και υπάρχει επιθυμία για δευτερολογία, δεν μπορώ να το αποκλείσω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Οι δευτερολογίες συνήθως είναι απαντήσεις πάνω στις πρωτολογίες, Γιώργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αισθάνομαι πολύ έντονα να αναφέρω ορισμένα θέματα τα οποία σίγουρα ανασκευάζουν τα όσα έχουν λεχθεί, τόσο κατά την ομιλία του συνάδελφου κ. Περδίκη όσο και με τη σημερινή ομιλία του συνάδελφου κ. Γιάγκου, για το συγκεκριμένο θέμα, ότι η επιλογή των χώρων για την ανέγερση των γηπέδων αντισφαίρισης του ομίλου Λάρνακας ήταν προσωπική επιλογή, έγινε με βάση προσωπικά κίνητρα, τα οποία είχε ο νυν δήμαρχος, ο κ. Λυκούργος, και ότι η επιλογή αυτή πήγαζε από ιδιοτελή συμφέροντα των φίλων του δημάρχου και οτιδήποτε άλλο μεμπτό το οποίο πολύ ατυχώς έχει αναφερθεί τόσο κατά την προηγούμενη πρωτολογία του συνάδελφου κ. Περδίκη, αλλά και με τα όσα έχουν αναφερθεί σήμερα ενώπιον του σώματος από το φίλο κ. Κίκη Γιάγκου.

Έχω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πρακτικά της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών του δήμου Λάρνακας, καθώς και τα πρακτικά της ολομέλειας του δημοτικού συμβουλίου, τα οποία είναι ομόφωνα, με τη συμμετοχή όλων των δημοτικών ομάδων, με τη συμμετοχή και την ψήφο του δημοτικού συμβούλου και φίλου Ανδρέα Μωυσέως, ο οποίος είναι ο σημερινός υποψήφιος του ΑΚΕΛ-Αριστερά στη Λάρνακα για τη δημαρχία της Λάρνακας, είναι ομόφωνα, κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα πρακτικά, τα οποία θα καταθέσω. Η Επιτροπή Τεχνικών Υπηρεσιών, στην οποία

συμμετέχουν και δημοτικοί σύμβουλοι του ΑΚΕΛ και του ΚΙΣΟΣ και του ΔΗΣΥ και όλων των δημοτικών ομάδων, αποφάσισαν... Διαβάζω από το πρακτικό 173 της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών: «Η επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει να εισηγηθεί στο δημοτικό συμβούλιο να εγκρίνει τη χορήγηση της πολεοδομικής άδειας, νοουμένου ότι θα υπάρξει η εφαρμογή των όρων για τους οποίους το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, είχε δώσει οδηγίες». Διαβάζω, αγαπητοί συνάδελφοι, από τα πρακτικά του δημοτικού συμβουλίου ημερομηνίας 30 Ιουλίου 2001, όπου ομόφωνα και πάλι η Επιτροπή Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ του δημοτικού συμβουλίου Λάρνακας... Αναφέρεται συγκεκριμένα: «Το δημοτικό συμβούλιο μελετά την εισήγηση της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ για την αναφερόμενη αίτηση και, αφού συζητά το θέμα, ομόφωνα αποφασίζει όπως το όλο θέμα παραπεμφθεί για συζήτηση στην Επιτροπή Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ στην προσεχή της συνεδρία, η οποία εξουσιοδοτείται να αποφασίσει εκ μέρους του δημοτικού συμβουλίου, αφού ενημερωθεί για τα τροποποιημένα σχέδια που ζητήθηκαν από τους αιτητές να υποβάλουν με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει περαιτέρω ομόφωνα όπως κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Τεχνικών Υπηρεσιών και Γκαράζ προσκληθούν να παρευρεθούν αντιπροσωπία τόσο των διαμαρτυρομένων για την πιο πάνω ανάπτυξη όσο και του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας». Και σε αυτή τη συνεδρία παρευρέθησαν ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας, ενώ οι περίοικοι και όσοι αντιδρούσαν στον προτεινόμενο χώρο δεν παρευρέθησαν, παρά το γεγονός ότι προσκλήθηκαν έγκαιρα. Η συνεδρίαση έγινε στις 6 Σεπτεμβρίου 2001.

Δε θέλω να πάω σε προηγούμενα πρακτικά τα οποία και πάλι αναφέρονται ακριβώς στη συλλογική και ομόφωνη απόφαση των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Άρα, λοιπόν, αυτά τα οποία έχουν αναφερθεί, περί ιδιοτέλειας

προσωπικής, περί προσωπικών κινήτρων, περί θεμάτων εξυπηρέτησης φίλων του δημάρχου Λάρνακας ή περί θεμάτων εξυπηρέτησης της γειτονιάς ή της ενορίας του Αγίου Νικολάου, της Δροσιάς, όπου εκεί, αναφέρθηκε, είναι οι πλούσιοι της Λάρνακας που διαμένουν... Εκεί διαμένω κι εγώ και δεν είμαι πλούσιος. Ούτε τα μέλη του ομίλου αντισφαίρισης είναι από την ενορία Αγίου Νικολάου, φίλε Κίκη Γιάγκου, αλλά είναι από όλη την πόλη και την επαρχία της Λάρνακας, είναι πέραν των τριακοσίων μελών που αριθμεί ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας. Αυτά όσον αφορά τα προσωπικά κίνητρα, την ιδιοτέλεια, την εξυπηρέτηση την προσωπική των φίλων του δημάρχου ή και των περιοίκων, των πλουσίων, εκεί της ενορίας Αγίου Νικολάου, όπου τυγχάνει να υπάρχουν τα κτήματα.

Ένα άλλο θέμα το οποίο έχει αναφερθεί είναι ότι πριν δέκα χρόνια προτάθηκε ο χώρος της πράσινης πολυκατοικίας για την κατασκευή εκεί των γηπέδων αντισφαίρισης. Επειδή από το 1986 μέχρι το Μάη φέτος ήμουν δημοτικός σύμβουλος και γνωρίζω το τι συζητείτο και γνωρίζω τι άγετο ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου και ιδιαίτερα για το θέμα αυτό και ιδιαίτερα για την ανάπτυξη του χώρου πίσω από την πράσινη πολυκατοικία, απλώς για λόγους όλης της αλήθειας -δε λέω ότι λέτε ψέματα, κύριε Γιάγκου, ότι είπατε ψέματα, απλώς δε γνωρίζατε την αλήθεια- να πω ότι ο συγκεκριμένος χώρος στον οποίο αναφέραστε ήταν προτεινόμενος χώρος από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ναι, για να γίνει μία τοπιοτέχνηση και μία ανάπτυξη εκεί της περιοχής με τη διαμόρφωση του χώρου, την παροχή οικοπέδων για την ανάπτυξη κέντρων αναψυχής, πάρκων. Και μέσα σε αυτό το χώρο έγινε πρόταση να υπάρχει και η τοποθέτηση των γηπέδων του ομίλου αντισφαίρισης. Ο χώρος αυτός είναι πέραν των εκατό πενήντα σκαλών, κύριε Γιάγκου, και τον γνωρίζετε πολύ καλά το χώρο εκείνο. Ο χώρος τον οποίο ζητούσε ο όμιλος αντισφαίρισης ήταν μόνο για οκτώ γήπεδα αντισφαίρισης, τα οποία στη συνέχεια γίνονται έξι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εννιά και γίνονται έξι. Άρα, λοιπόν, δεν είναι ο χώρος ολόκληρος αυτός στον οποίο αναφερθήκατε λέγοντας ότι θα τον εκμεταλλευόταν ο όμιλος αντισφαίρισης. Και δεν είναι ο όμιλος αντισφαίρισης που καθυστέρησε την ανάπτυξη της περιοχής εκεί, αλλά γνωρίζετε πολύ καλά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι τα σχέδια αυτά, δυστυχώς, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως έχουν τώρα παραμερισθεί, γιατί το συγκεκριμένο χώρο, που αποτελείται πέραν των εκατόν πενήντα στρεμμάτων, τον διεκδικούν πέραν των διακοσίων Τουρκοκυπρίων των οποίων οι ιδιοκτησίες είναι σε αυτό το συγκεκριμένο χώρο. Και αυτή η ανάπτυξη σε αυτά τα κτήματα έχει σταματήσει γι' αυτό ακριβώς το λόγο και όχι για το λόγο ότι προτάθηκε μέσα στην όλη ανάπτυξη να τοποθετηθούν και έξι ή εννιά γήπεδα αντισφαίρισης. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δε λέω ότι ψεύδεσθε, δε λέω ότι αναφέρατε επί σκοπώ, ενσυνείδητα, αλλά η μη γνώση της αλήθειας κάποτε δημιουργεί και αυτές τις εσφαλμένες εντυπώσεις. Και, επειδή έχουν αναφερθεί προσωπικά κίνητρα για το δήμαρχο, επαναλαμβάνω και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ήταν ομόφωνη η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σε όλες τις συνεδριάσεις, από την πρώτη μέχρι και την τελευταία του Οκτώβρη του 2001, όπου επαναβεβαιώθηκε η θέση ότι δεν υπάρχει άλλος συγκεκριμένος χώρος μέσα στην πόλη της Λάρνακας για την ανέγερση αυτών των γηπέδων αντισφαίρισης. Έχει λεχθεί κάτι για την τοποθεσία στα Λειβάδια. Ήταν μια δεύτερη εναλλακτική πρόταση. Επειδή γνωρίζω και το συγκεκριμένο χώρο, ο οποίος βρίσκεται πολύ έξω από την πόλη της Λάρνακας, πρέπει να πω ότι είναι αδύνατο να λειτουργήσει ο όμιλος σε αυτό το συγκεκριμένο χώρο, καθότι μιλούμε για τον Όμιλο Αντισφαίρισης Λάρνακας και όχι για οποιοδήποτε άλλο όμιλο ο οποίος θα μπορούσε

να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις εκτός των δημοτικών ορίων. Αυτά είχα να αναφέρω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Έχω καλυφθεί, κύριε Πρόεδρε, από το συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής που θέλει να πρωτολογήσει;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Αν είναι για την πρότασή σας, θα την καταθέσω...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι μόνο για την πρόταση. Νομίζω οφείλω να δώσω κάποιες απαντήσεις. Με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω σ' αυτό το σημείο να θέσω ένα σοβαρό ερώτημα γύρω απ' αυτή την υπόθεση και παρακαλώ την προσοχή σας.

Τελικά, από την επιλογή αυτού του χώρου, ποιοι είναι ικανοποιημένοι; Ποιοι συμφωνούν; Οι κάτοικοι της περιοχής διαφωνούν, το ΕΤΕΚ διαφωνεί, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος διαφωνεί, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις διαφωνούν, ο ίδιος ο

Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας διαφωνεί. Και είναι στην επιτροπή μας, την επιτροπή Περιβάλλοντος, που οι άνθρωποι με πάσα ειλικρίνεια ομολόγησαν ότι ο χώρος και οι όροι που ετέθησαν για την ανάπτυξή του δεν είναι ικανοποιητικοί, ότι δεν πρόκειται να λειτουργήσουν σε αυτό το χώρο. Θα χρειαστούν περισσότερο χώρο και θα χρειαστούν και κατασκευές πέραν αυτών τις οποίες ορίζουν οι όροι της ανάπτυξης. Ο μόνος ο οποίος ενώπιον της επιτροπής μας, της επιτροπής Περιβάλλοντος, επέμενε από την αρχή μέχρι τέλους, με μία επιμονή η οποία μας έβαλε σαφώς σε λογικές υποψίες ότι ήταν προσωπική επιλογή του, ήταν ο δήμαρχος Λάρνακας. Και είναι από εκεί που προέκυψε η τοποθέτηση ότι ήταν προσωπική επιλογή του δημάρχου Λάρνακας. Σχεδόν το ομολόγησε ο άνθρωπος, ότι είναι ο καλύτερος τόπος και εκεί θα πάει. Δε νομίζω ότι μετά την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, στην οποία αναφέρθηκε ο συνάδελφος, υπάρχουν πολλά περιθώρια για οποιεσδήποτε παρεμβάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο της Λάρνακας. Παρ' όλο που, όπως είπα και στην πρωτομιλία μου, η Βουλή ίσως θα έπρεπε να εξέταζε και θέμα έκφρασης έλλειψης σεβασμού προς το όργανο και προς το σώμα. Διότι, ενώ αναμένετο η συζήτηση του θέματος στην επιτροπή Περιβάλλοντος και στη συνέχεια στην ολομέλεια, το δημοτικό συμβούλιο του δήμου Λάρνακας έσπευσε να πάρει κάποιες αποφάσεις οι οποίες προκαταλαμβάνουν και τη δική μας παρουσία και την υπόσταση οποιασδήποτε συζήτησης από αυτό το βήμα.

Παρ' όλα αυτά, επειδή δε θέλω να μακρηγορώ ούτε να μακρηγορούμε όλοι μαζί αυτή τη νύκτα, έχω προ ημερών ήδη εισηγηθεί να καταλήξουμε σε μια απόφαση που δεν είναι καν απόφαση· είναι μια προτροπή. Εισηγούμαι, λοιπόν, να εξουσιοδοτήσουμε τον Πρόεδρο της Βουλής να ζητήσει από το δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο Λάρνακας να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να αποφευχθεί η κατασκευή των γηπέδων αντισφαίρισης στο χώρο που γειτνιάζει με την προστατευόμενη περιοχή των αλυκών Λάρνακας. Και, επιπρόσθετα, να ζητήσουμε

από τον Πρόεδρο της Βουλής να καλέσει το Υπουργείο Εσωτερικών να βοηθήσει στην εξεύρεση άλλου χώρου, όχι απαραίτητα εντός των δημοτικών ορίων του δήμου Λάρνακας, ο οποίος δε θα παρουσιάζει προβλήματα πολιτικής ή περιβαλλοντικής φύσεως ή θα προκαλεί οχληρία και ενόχληση.

Θέλω να σταθώ λίγο σε αυτή την ιστορία με τα δημοτικά όρια, γιατί το θέμα είναι και επίκαιρο λόγω των δημοτικών εκλογών. Αυτή η υπόθεση των δημοτικών ορίων έχει οδηγήσει σε μία σειρά από λάθη. Ένα από αυτά τα λάθη θα βρεθεί ενώπιον της ολομέλειας σε λίγες εβδομάδες. Αφορά το Γυμνάσιο και το Λύκειο Βεργίνας. Ως πότε, πραγματικά, θα ανεχτούμε ως πολιτικές δυνάμεις αυτή την κοντόφθαλμη λογική που παρουσιάζουν ορισμένοι δήμοι, να θέλουν τα έργα ανάπτυξης -αν είναι έργα ανάπτυξης φυσικά τα γήπεδα αντισφαίρισης- να είναι μέσα στα δικά τους όρια; Δεν μπορώ να καταλάβω, αν το γήπεδο αντισφαίρισης ήταν διακόσια μέτρα παρακάτω, που είναι ο δήμος Αραδίππου, ή τριακόσια μέτρα, τι θα πάθαιναν ή τα παιδιά ή οι μεγάλοι οι οποίοι θέλουν να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του ομίλου; Γιατί θα πρέπει να συρόμαστε πίσω από τη λογική του γοήτρου, η οποία ακόμα δυστυχώς εντρυφεί στα μυαλά κάποιων δημοτικών αρχόντων;

Και κάτι τελευταίο, κάτι από τα αρχεία. Έχει φανεί ολοκάθαρα από την εξέταση του θέματος ότι η επιλογή του χώρου έγινε κατόπιν συζήτησης μεταξύ των ενδιαφερομένων και του δημοτικού συμβουλίου. Δεν επέλεξαν το χώρο οι ενδιαφερόμενοι. Είναι το δημοτικό συμβούλιο που τους επέδειξε να πάνε εκεί ή, αν θέλετε, ο δήμαρχος. Και σε αυτή τη διαδικασία μάλιστα, εξ όσον προκύπτει από τα ίδια τα αρχεία και τα έγγραφα, το δημοτικό συμβούλιο αποφάσισε σε αντίθεση με την πρόταση που είχε προτείνει ο δημοτικός μηχανικός και η δημοτική υπηρεσία.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μα πού αναφέρεται τούτο, κύριε συνάδελφε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχω εδώ έγγραφο του ΕΤΕΚ που το λέει καθαρά, ότι ενώπιον... Να σας το διαβάσω, αν θέλετε.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Συγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έγγραφο του ΕΤΕΚ.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

ΕΤΕΚ, αλλά στην επιτροπή Περιβάλλοντος...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και αυτό κατατέθηκε και στην επιτροπή Περιβάλλοντος και δεν υπήρχε καμία αντίθεση ή αντίρρηση από την πλευρά του δημάρχου. Είπε απλά ο δήμαρχος ότι δικαιούμαστε να διαλέξουμε όποια θέση θέλουμε. Ναι, ήταν ενάντια στην εισήγηση του δημοτικού μας μηχανικού. Ας μην ξεχνούμε ότι η κατασκευή των γηπέδων στο συγκεκριμένο τεμάχιο έγινε κατά παρέκκλιση από το Συμβούλιο Παρεκκλίσεων, διότι η περιοχή είναι περιοχή "ΚΑ", κατοικίας, και δεν επιτρέπονται τέτοιου είδους δραστηριότητες και κατασκευές. Δηλαδή είναι εν δίκαιω που η Βουλή θα ζητήσει, αν είναι δυνατό, με αυτή τη δυναμική διατύπωση, την ευκτική διατύπωση, αν θέλετε, να μπορέσει το δημοτικό συμβούλιο, με τη βοήθεια και της εκτελεστικής εξουσίας, να εξεύρει κάποιο άλλο χώρο. Και, νομίζω, υπό τις συνθήκες είναι και η μόνη διατύπωση η οποία μπορεί να είναι δόκιμος και να εκφράζει, κατά το δυνατό, την πλειοψηφία της Βουλής.

Ευχαριστώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ομιλία του κ. Περδίκη το θέμα κλείνει. Δεν μπορεί να υπάρξουν άλλες ομιλίες, παρά μόνο αν έγινε προσβολή επί προσωπικού οποιουδήποτε άλλου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Περισσότερη πληροφόρηση θα δώσω.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είναι προσωπικό το θέμα, κύριε συνάδελφε, είναι θέμα προσήλωσης στη διαδικασία. Είχαμε όλοι την ευχέρεια να μιλήσουμε. Εφόσον έγιναν δευτερολογίες, το θέμα θεωρείται κλειστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση του θέματος.

Έχουμε ενώπιόν μας την πρόταση του κ. Περδίκη που προτείνει στην ολομέλεια να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο της Βουλής να ζητήσει από το δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο... ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ορθά οι συνάδελφοι έχουν τοποθετηθεί σε σχέση με τον κανόνα που ισχύει στη συζήτηση θεμάτων, όμως, επειδή κατατέθηκε πρόταση, αυτή η πρόταση δεν ήταν ενώπιον κανενός από ό,τι καταλαβαίνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση, κύριε Δημητρίου, είχε κυκλοφορήσει από την περασμένη βδομάδα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, έχω τη γνώμη ότι επειδή ακριβώς υπήρξε αυτή η κατάθεση της πρότασης και είναι τελική κατάθεση, μπορεί να ήταν προηγουμένως μια σκέψη για να κατατεθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ήταν κατατεθειμένη από την περασμένη βδομάδα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμφωνώ μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, αλλά τώρα διεφάνη ότι ο εισηγητής επιμένει στο να προωθηθεί η πρότασή του για ψήφιση από τη Βουλή. Έχω τη γνώμη ότι ανοίγει ένα άλλο κεφάλαιο που ίσως και για σκοπούς πληροφόρησης να δίνει δικαίωμα σε ένα συνάδελφο να πει δυο κουβέντες για την πρόταση. Διότι από ό,τι αντιλαμβάνομαι ο συνάδελφος που θέλει να μιλήσει, θέλει να πει ότι δεν αποφασίστηκε έτσι στα τυφλά αυτή η θέση και ότι έγινε κάποια διερεύνηση και θα το πει πληροφοριακά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρξει ένσταση επί της προτάσεως, τότε εκείνος που θα φέρει ένσταση θα μπορεί να δικαιολογήσει την ψήφο του.

Παρακαλώ, όχι, κύριε Γιάγκου. Το θέμα έχει ολοκληρωθεί και δε θα ανοίξουμε συζήτηση.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ενίσταμαι, γιατί έχω να πληροφορήσω το σώμα για κάποια θέματα τα οποία έχουν άμεση σχέση με το ίδιο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί ενίστασαι;

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Πάνω στο θέμα του χώρου και στην πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τάσου, η συζήτηση του θέματος έχει ολοκληρωθεί, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, επί της διαδικασίας. Νομίζω ότι πρέπει να ξεκαθαρίσει το ζήτημα αυτό. Έχω την αίσθηση ότι από τη στιγμή που κατατίθεται μια συγκεκριμένη πρόταση -και όταν λέω κατατίθεται δε μιλώ για την κυριολεκτική πράξη της κατάθεσης, αν έγινε σήμερα ή αν έγινε την περασμένη βδομάδα, μιλώ για την κατάθεση την οποία ακολουθεί λήψη απόφασης- δεν μπορεί να ληφθεί καμιά απόφαση παρά μόνο μετά από συζήτηση. Εκτός αν όπως γίνεται συνήθως στα ψηφίσματα προκειμένου για το κυπριακό ή για κάποια άλλα γεγονότα τα οποία έρχονται ενώπιον της Βουλής, όπου εκ των πραγμάτων γίνεται μια συνεννόηση μεταξύ των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων να μη γίνει οποιαδήποτε συζήτηση και να περάσει και αφήνεται βέβαια η ευχέρεια, όπως σε κάθε άλλη περίπτωση, να δικαιολογηθεί η ψήφος εκείνου ο οποίος διαφοροποιείται. Εκεί είναι διαφορετικά τα πράγματα. Εδώ, αν η πρόταση είναι ενώπιον του σώματος και υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι -από τη στιγμή που έχει κατατεθεί επίσημα με την ευρεία έννοια- θέλουν να τοποθετηθούν πάνω στο περιεχόμενο της πρότασης που έβαλε ο συνάδελφος που ήταν ο προηγούμενος ομιλητής, δεν μπορεί κανένας να τους αφαιρέσει το δικαίωμα αυτό. Γι' αυτό εισηγούμαι να συνεχιστεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι μετά από σαράντα χρόνια λειτουργίας της Βουλής των Αντιπροσώπων θα εισάξουμε τώρα κενά δαιμόνια. Καταλαβαίνω ότι είναι νέοι συνάδελφοι, πιθανό και να μην μπορούσαν να παρακολουθήσουν ή να

ξέρουν με ακρίβεια τη διαδικασία. Ναι, να μιλήσουν όλοι και για δεύτερη και για τρίτη φορά πριν τον τελικό λόγο του εισηγητή.

Η πρόταση, όπως κάθε πρόταση είτε πρόκειται για ψήφισμα είτε για απόφαση είτε για επιστολή του Προέδρου προς την εκτελεστική εξουσία, είναι η κατακλείδα της συζήτησης, δεν είναι λόγος για νέα συζήτηση. Έγινε η συζήτηση, κάποιιοι θεωρούν ότι αυτό το πράγμα εκφράζει την ολότητα ή την πλειοψηφία της Βουλής και τίθεται ενώπιόν μας. Αν, για παράδειγμα, υπάρξει πρόταση που αντί να λέει «ο Πρόεδρος της Βουλής εξουσιοδοτείται» θέλει να πει «ο Πρόεδρος της Βουλής εντέλλεται», αυτή είναι τροπολογία επί του κειμένου και είναι δυνατό να γίνει. Αλλά νέα συζήτηση, έχω την άποψη ότι θα είναι σε βάρος του θέματος το οποίο, παρά τις επιμέρους διαφωνίες, νομίζω ότι ήταν μια από τις καλές συζητήσεις που έγιναν τον τελευταίο καιρό στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αυτή είναι η προσωπική μου άποψη και επαναλαμβάνω, όχι για να αφαιρεθεί ο λόγος από οποιοδήποτε συνάδελφο, διότι πιστεύω ότι όσοι ήθελαν να μιλήσουν για δεύτερη φορά είχαν την ευχέρεια να το κάμουν, αλλά θα παραταθεί ένα θέμα το οποίο νομίζω έχει ολοκληρωθεί σε δύο συνεδρίες και είναι αρκετές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η συζήτηση του θέματος έχει ολοκληρωθεί. Θα τεθεί η πρόταση του κ. Περδίκη προς ψήφιση και ο καθένας έχει το δικαίωμα να δικαιολογήσει την αρνητική ψήφο του.

Προτείνει όπως η ολομέλεια εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο της Βουλής να ζητήσει από το δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο Λάρνακας να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να αποφευχθεί η κατασκευή των γηπέδων αντισφαίρισης στο χώρο που γειτνιάζει με την προστατευόμενη περιοχή της αλυκών Λάρνακας. Ο Πρόεδρος της Βουλής εξουσιοδοτείται επίσης να καλέσει το Υπουργείο Εσωτερικών να βοηθήσει στην εξεύρεση άλλου χώρου, όχι απαραίτητα εντός των δημοτικών

ορίων του δήμου Λάρνακας, ο οποίος δε θα παρουσιάζει προβλήματα πολιτικής ή περιβαλλοντικής φύσεως ή θα προκαλεί οχληρία και ενόχληση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης του κ. Περδίκη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, οκτώ ψήφους εναντίον και καμιά αποχή η πρόταση εγκρίνεται.

Δικαιολογία αρνητικής ψήφου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ένστασή μας για έγκριση αυτού του ψηφίσματος στηρίζεται, πρώτον, στο ότι είναι ομόφωνη απόφαση της δημοτικής ομάδας που οδήγησε σε αυτή την εξέλιξη και, δεύτερον, το δημοτικό συμβούλιο έχει ερευνήσει όλες τις άλλες δυνατές περιπτώσεις και κατέληξε εδώ. Γι' αυτό το λόγο βλέπουμε ότι δε θα έχει οποιοδήποτε αποτέλεσμα, λόγω του ότι έγιναν εκείνα τα οποία καλούμε να γίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα του Κεφαλαίου Δ' είναι «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης

και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα, εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001).

Υπάρχει ομιλητής;

Ο κ. Κυπριανού.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνουμε όλοι ότι το θέμα αυτό είναι πολύ σοβαρό και πολύ λεπτό· άπτεται του θεσμού του Γενικού Εισαγγελέα. Αναμένεται κατά τη συζήτηση να γίνουν κριτικές, να γίνουν αναφορές υπέρ ή κατά. Οπωσδήποτε η Βουλή δε θα ήθελε να προσθέσει στη θλιβερή κατάσταση η οποία προέκυψε από τις προστριβές και τις γνωστές αντιπαραθέσεις που υπήρξαν στο χώρο της Νομικής Υπηρεσίας.

Έχω κάποια επιχειρήματα τα οποία ακριβώς, επειδή νομίζω ότι προστατεύω καλύτερα το θεσμό, δε θα ήθελα να αναφέρω σήμερα εδώ, για να μην μπούμε και στη συζήτηση, διότι δεν τοποθετούμαι επί της ουσίας του θέματος, αλλά θα ήθελα να τα αναφέρω στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων. Γι' αυτό η παράκλησή μου είναι να αναβληθεί η συζήτηση για μια βδομάδα, για να μου δοθεί αυτή η ευκαιρία να πω στους συναδέλφους, οι οποίοι αντιμετωπίζουν σε αυτή τη σύσκεψη με ένα σοβαρό και υπεύθυνο τρόπο όλα τα θέματα, κάποια επιχειρήματα τα οποία δεν είχα την ευκαιρία να αναφέρω προηγουμένως.

Είναι έκκληση που κάνω, κύριε Πρόεδρε, δε ζητώ ψηφοφορία επί του θέματος, απλώς κάνω έκκληση για αναβολή της συζήτησης για μια βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ως συνήθως αυτές οι παρακλήσεις δεν είναι δυνατό να απορρίπτονται με ευκολία, θέλω να παρατηρήσω ότι αυτή τη φορά και δεδομένου του γεγονότος ότι το θέμα ενεγράφη, αν δεν με απατά η μνήμη μου πριν τέσσερις βδομάδες και η συζήτησή του αναβλήθηκε για δύο ή τρεις βδομάδες, δε θα μπορούσαμε να δεχθούμε την παράκληση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου. Γιατί έχουμε την εντύπωση ότι ανεξάρτητα από τα επιχειρήματα που θα προβληθούν -και θεωρώ ότι θα είναι άξια λόγου- η ουσία του θέματος είναι μπροστά στην κοινωνία. Η ουσία του θέματος και οι διάφορες προεκτάσεις του έχουν συζητηθεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έχουν γίνει αντικείμενο δημοσιευμάτων στις εφημερίδες με άρθρα που περιέχουν τα ίδια τα κείμενα τα οποία δόθηκαν για να υποστηρίξουν το αίτημα του Γενικού Εισαγγελέα και πιστεύουμε ότι μπροστά σε αυτό το γεγονός δεν μπορεί η Βουλή να αναβάλλει.

Αναφέρω για παράδειγμα ότι την επόμενη βδομάδα θα έχουμε εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων την Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία θα μιλήσει ενώπιον του σώματος και κατά πάσαν πιθανότητα θα ακολουθήσει ένα τελετουργικό το οποίο θα μας πάρει από τις 6.00 μ.μ. μέχρι τις 7.30 μ.μ.. Διερωτώμαι αν μετά τις 7.30 μ.μ. θα είναι δυνατό να έρθουμε πίσω εδώ και να συζητήσουμε οποιοδήποτε θέμα είτε του Κεφαλαίου Α΄ είτε του Κεφαλαίου Δ΄.

Έχοντας υπόψη ότι το θέμα είναι ενώπιόν μας, θεωρώ ότι η συζήτηση πρέπει να ξεκινήσει σήμερα και έχω την εντύπωση ότι δε θα προκαλέσει εκείνες τις περιπλοκές, αν περί αυτού πρόκειται, που ανησυχούν τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε για σκοπούς πρακτικών να αναφέρω συνοπτικά εκείνα που είχα κατά νουν να αναπτύξω στη σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, έτσι απλώς για να είναι ενώπιον της Βουλής.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε. Νοούμενου ότι θα ξεκινήσουμε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, η συζήτηση θα συνεχίσει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιπρόσθετα προς τα όσα έχω πει, εδώ υπάρχει ένα θέμα που, με βάση τους νόμους που έχουμε ψηφίσει, παραπέμφθηκε στο αρμόδιο όργανο. Ποιο είναι το θέμα; Το θέμα είναι η αξίωση του Γενικού Εισαγγελέα για πρόωρη αφυπηρέτηση μέλους της Νομικής Υπηρεσίας.

Το άρθρο επί του οποίου στηρίχθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας είναι άρθρο του νόμου που εμείς, επαναλαμβάνω, ψηφίσαμε. Πρόκειται για το άρθρο 53 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου. Από την ώρα που παραπέμφθηκε στο αρμόδιο όργανο μια τέτοια υπόθεση, με βάση το νόμο, εκείνο το αρμόδιο όργανο, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, ενεργεί νομικά ως οιοδήποτε δικαστικό όργανο. Αν εμείς συζητήσουμε σ' αυτό το σώμα το θέμα, άσχετα με το τι θα λεχθεί, παραβιάζουμε μια αρχή την οποία το σώμα αυτό τηρεί με θρησκευτική ευλάβεια: Πρώτον, να μην παρεμβαίνει σε θέματα τα οποία εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου. Και για να είμαι πιο επεξηγηματικός: Αν επρόκειτο για πειθαρχική παραπομπή και όχι για αυτού του είδους το αίτημα, δικαιολογημένη ή αδικαιολόγητη θα ερχόταν η Βουλή να παρεμβληθεί στη διαδικασία η οποία από τον ίδιο το νόμο που ψηφίζει η Βουλή εναποτίθεται ή δίνεται η εξουσία για χρησιμοποίησή της σε ένα άλλο όργανο; Το είπα απλώς για να τονίσω το επιχείρημά μου. Ανοίγουμε ένα παράθυρο, για να μην πω μια μεγάλη πόρτα, σ' αυτό το τείχος που εμείς οι ίδιοι, σεβόμενοι τις εξουσίες, έχουμε κατά καιρούς τονίσει ότι πρέπει να υπάρχει, στο ότι, δηλαδή, η Βουλή πρέπει

να σέβεται δικαστικές ή ημιδικαστικές διαδικασίες και ιδιαίτερα τους δικούς της νόμους. Θα συζητήσουμε αυτό το θέμα, ενόσω εκκρεμεί ενώπιον αυτού του αρμόδιου οργάνου, για να ζητήσουμε εμείς τι από αυτό το όργανο; Να ζητήσουμε από το όργανο αυτό να πάρει την άλφα ή τη βήτα απόφαση; Και δε θα είναι αυτό παρέμβαση; Αλλά, και αν δεν το ζητήσουμε, από την όλη συζήτηση δε θα επηρεαστεί το όργανο αυτό ως προς την απόφαση που θα πάρει, που μπορεί να είναι και η πλήρης δικαίωση του ανθρώπου για τον οποίο θέλουμε να συζητήσουμε;

Επιπρόσθετα, μια συζήτηση του εύρους το οποίο αντιλαμβάνομαι ότι θα πάρει η συζήτηση δε θα πλήξει το θεσμό του Γενικού Εισαγγελέα περισσότερο από όσο, κατά τους ισχυρισμούς κάποιων, έχει πληγεί με το θέμα που δημιουργήθηκε εξαιτίας του αιτήματος του Γενικού Εισαγγελέα προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας; Μήπως εμείς θα έρθουμε να προσθέσουμε στην επιδείνωση των πραγμάτων κατά έναν τρόπο ο οποίος δε θα ωφελήσει το θεσμό;

Είναι αυτούς τους προβληματισμούς που ήθελα να καταθέσω και να πω ότι, αν πρόκειται να εφαρμόσουμε και σ' αυτή την περίπτωση την αρχή που εφαρμόζουμε συχνά, να μην παρεμβαίνουμε στις διαδικασίες, στις δικαιοδοσίες, στις εξουσίες δικαστικού οργάνου ή ημιδικαστικού οργάνου, αν εμείς επιμένουμε σ' αυτή την αρχή, τότε και στην προκείμενη περίπτωση δεν πρέπει να προχωρήσουμε στη συζήτηση. Ήδη απεφασίσθη από την πλειοψηφία ότι θέλει να συζητηθεί αυτό το θέμα και, αφού η πλειοψηφία αυτό θέλει, θα συζητηθεί, αλλά θεώρησα καθήκον μου να τα αναφέρω, για να είναι στα πρακτικά και για να θίξουμε, να επανατονίσουμε ότι η Βουλή κάποια συνέπεια, εν σχέσει με ορισμένες αρχές, πρέπει -συνέπεια, όχι κάποια- πρέπει να επιδεικνύει σε όλες τις περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, είχε ζητηθεί η εγγραφή του θέματος από την ολομέλεια. Η ολομέλεια ενέκρινε χωρίς οποιαδήποτε ένσταση την εγγραφή του και την

παραπομπή του για συζήτηση στην ολομέλεια. Άρα, αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να διαφοροποιήσουμε τη θέση μας και παρακαλώ ο πρώτος από τους εγγράφαντες το θέμα να προχωρήσει στην ομιλία του.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι αναβολή που ζητά όχι διαγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά η πλειοψηφία θέλει να συζητηθεί το θέμα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, για τη διαδικασία. Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό. Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα της αναβολής. Ο κ. Κυπριανού μπορεί να περιμένει τον παρακαλώ θερμά, μισό λεπτό μόνο. Με την άδειά σας, κύριε Κυπριανού.

Κύριε Πρόεδρε, εδώ υπάρχει ένα συγκεκριμένο αίτημα από την πλευρά τη δική μας για αναβολή της συζήτησης. Δεν μπήκε κανένας στην ουσία ούτε προτιθέμεθα να μπούμε στην ουσία. Για σκοπούς τεκμηρίωσης της αναβολής ανέφερε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου τα επιχειρήματά του, τα οποία δε θα επαναλάβω. Θα κάμω μια μικρή προσθήκη, όμως, που νομίζω ότι μπορεί να προβληματίσει.

Εγώ λέω ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δε θα επηρεαστεί. Εγώ λέω ότι αυτοί που θα ακούσουν για τον περαιτέρω χειρισμό της υπόθεσης είναι τόσο εκπαιδευμένοι, που δεν έχει σημασία το τι συζητείται στη Βουλή. Προς τι αυτή η συζήτηση; Για να θωρακιστούν οι εκατέρωθεν πλευρές -μιλώ για την πλευρά του κ. Παπασάββα ή για την άλλη πλευρά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, μπαίνετε στην...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνετε στην ουσία του θέματος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, μιλώ για την αναβολή. Δεν είναι σκοπιμότητα αυτής της συζήτησης, αλλά για να τεκμηριώσω το αίτημα για αναβολή.

Για να θωρακιστούν, λοιπόν, οι δύο πλευρές με επιχειρήματα τα οποία θα έχουν τον αντίκτυπό τους στην κοινωνία; Ο κ. Χρίστου είπε ότι το θέμα στέκεται στην κοινωνία. Δεν είναι η κοινωνία, όμως, που θα το δικάσει με την κυριολεκτική έννοια του όρου ούτε η κοινωνία που θα επιμετρήσει ποιος έχει δίκαιο και ποιος έχει άδικο. Εκκρεμεί ενώπιον κατεστημένου οργάνου. Εμείς θα συζητήσουμε το θέμα στην πολιτική του διάσταση.

Και εδώ παρενθετικά, για να μην παρεξηγηθώ, αν εγώ δεν ήμουν σ' αυτή την αίθουσα και συζητούσα ιδιωτικά το θέμα, μπορεί να μην είχα πρόβλημα να πω ότι το δίκαιο βρίσκεται στη μια πλευρά, στην πλευρά του κ. Παπασάββα, αλλά, ενόσω είμαστε σ' αυτή την αίθουσα και ενεργούμε υπό τις ιδιότητες που ενεργούμε, θα πρέπει να αντιλαμβανόμαστε τα πλαίσια που έχουμε όλοι. Προς τι και ποια η σκοπιμότητα αυτής της συζήτησης; Δε θα επέλθει περαιτέρω αναστάτωση και σ' αυτούς που παρακολουθούν έξω, αλλά και δεν είναι αχρείαστη η παρακολούθηση από αυτούς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

... που είναι εντεταλμένοι να δικάσουν την υπόθεση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γι' αυτό επιμένουμε στην αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, η εισήγηση για αναβολή έγινε, απορρίφθηκε και παρακαλώ να προχωρήσουμε.

Ο κ. Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχει εγγράψει από κοινού με το Δημοκρατικό Κόμμα το θέμα στην ολομέλεια της Βουλής, γιατί θεωρεί πως αποτελεί ένα κεφαλαιώδες θέμα το οποίο θα πρέπει να συζητήσει, ένα θέμα που ξεφεύγει από τα πλαίσια που καθορίζονται από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα και συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και των αξιών στον τόπο μας.

Το θέμα που καλούμαστε να συζητήσουμε δεν είναι κατά πόσο ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας Άκης Παπασάββας έχει χρησιμοποιήσει ενοχλητική φρασεολογία για αξιωματούχους του κράτους, αλλά κατά πόσο ο οποιοσδήποτε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της Νομικής Υπηρεσίας, έχει το δικαίωμα να διατυπώνει με θάρρος και παρρησία τις απόψεις του για τα διαδραματιζόμενα στην κυπριακή κοινωνία.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είναι κατηγορηματικό σ' αυτό το θέμα: Ο ενεργός πολίτης δεν μπορεί να περιορίζεται στην άσκηση των εκλογικών του δικαιωμάτων, να περιορίζεται στην απλή παρακολούθηση των τεκταινομένων και στην αθόρυβη συμμετοχή σε κάποιο πολιτικό σχήμα και δραστηριότητα. Ο ενεργός πολίτης πρέπει να παίρνει θέση και να τοποθετείται δημόσια. Όσο πιο υπεύθυνη θέση κατέχει τόσο μεγαλύτερο είναι το χρέος και το καθήκον του να τοποθετείται. Αυτό το χρέος γίνεται ακόμα μεγαλύτερο για τους πολίτες μιας μοιρασμένης

πατρίδας, που αγωνίζεται για την απελευθέρωση και την επανένωσή της, που αγωνίζεται να διατηρήσει τις αξίες και τα ιδανικά της.

Είμαι βέβαιος, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι όλοι μας με διάφορες ευκαιρίες έχουμε συμπεριλάβει σε κάποιες ομιλίες μας αυτές τις αρχές. Είμαι επίσης βέβαιος ότι διατυπώνοντας αυτές τις θέσεις νιώσαμε όλοι ικανοποίηση και περηφάνια, γιατί θεωρήσαμε ότι συμβάλλουμε μ' αυτό τον τρόπο στη σωστή διαπαιδαγώγηση της νεολαίας, θεωρήσαμε ότι προβάλλουμε σωστά πρότυπα, αξίες και ιδανικά, που θα βοηθήσουν τους νέους να γίνουν χρηστοί πολίτες και να οδηγήσουν την κυπριακή κοινωνία σ' ένα καλύτερο αύριο. Οι νέοι και η κοινωνία γενικότερα μας παρακολουθούν. Αναμένουν να δουν κατά πόσο είμαστε συνεπείς σ' όλα αυτά που διατυπώναμε με στόμφο σε προεκλογικές ή άλλες ομιλίες ή αν για άλλη μια φορά κάποιοι από μας θα ξεχάσουν τις αρχές και θα επιλέξουν τις σκοπιμότητες.

Παρ' όλο που θεωρώ ότι το θέμα που συζητούμε δεν είναι νομικό αλλά κατεξοχήν πολιτικό, θα επικαλεστώ δύο κορυφαίες αυθεντίες του συνταγματικού δικαίου, για να στηρίξω το ότι οι λειτουργοί της Νομικής Υπηρεσίας έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους υπόλοιπους πολίτες, ότι η ίδια η νομική ως επιστήμη δεν περιορίζει το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης.

Ο Αριστόβουλος Μάνεσης σε εισηγητικό του κείμενο στο συνέδριο για τα πενήνταχρονα της Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που διεξήχθη το 1979, μιλώντας για το θέμα "Νομική παιδεία και πολιτική" και τοποθετούμενος στο θέμα της κριτικής θεώρησης των νομικών φαινομένων, έλεγε τα εξής:

«Κοινός τόπος είναι πια σήμερα ότι δεν υπάρχει επιστημονική έρευνα, επιστημονική θέση ή επιστημονική παραγωγή -όχι μόνο στις κοινωνικές αλλά και στις φυσικές επιστήμες- χωρίς πολιτικές επιπτώσεις, δηλαδή χωρίς πολιτική σημασία. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στο χώρο της νομικής επιστήμης και ειδικότερα του δημόσιου

δικαίου και μάλιστα του συνταγματικού, του οποίου τα θέματα όχι απλώς άπτονται της πολιτικής, αλλά είναι εξ αντικειμένου σαφώς πολιτικά, αφού ανάγονται κατεξοχήν στη συγκρότηση και στην άσκηση της πολιτικής εξουσίας. Τούτο όμως δε σημαίνει ότι ο πανεπιστημιακός δάσκαλος δε δικαιούται να ερευνά ή να παίρνει θέση ακόμη και -προπάντων- σε φλέγοντα θέματα και ότι δεν πρέπει να μαρτυρεί χωρίς φόβο και χωρίς πάθος για το, κατά τη γνώμη του, επιστημονικά ορθό, για να μην παρεξηγηθεί -ιδίως από τους πολιτικούς!- ότι κάνει πολιτική. Αντίθετα, είναι βέβαιο ότι κάνει πολιτική, και μάλιστα κομφορμιστική, υπέρ των εκάστοτε κρατούντων, όταν σωπαίνει. Διότι η σιωπή γίνεται τότε -και γι' αυτόν αλλά και για εκείνους- χρυσός και λίβανος και σμύρνα.

Πιο συγκεκριμένα: Η νομική επιστήμη -και η νομική παιδεία- δικαιούται και οφείλει να προσπαθεί να προσεγγίσει και να συλλάβει την κοινωνικοπολιτική διάσταση των νομικών θεσμών, κανόνων και διατάξεων. Είναι γι' αυτή θέμα επιστημονικής ευθύνης αλλά -και δεν υπάρχει λόγος να μην το πω- και πολιτικής ευθύνης. Όποιος μιλάει για διαχωρισμό των δυο ευθυνών αυταπατάται ή εξαπατά».

Και ολοκληρώνει ως εξής:

«Και μια πρόσθετη παρατήρηση, για να τελειώνω. Θα ήθελα να σημειώσω ότι, εάν το πλάσμα της απολιτικής επιστήμης δεν έχει πια πέραση, έχει όμως ακόμα πέραση, δυστυχώς, ο τύπος του δήθεν αντικειμενικού, “καθαρού” επιστήμονα, που είναι δήθεν μονάχα επιστήμονας -*purus mathematicus, purus asinus*, λέει- δηλαδή ο τύπος του λεγόμενου τεχνοκράτη. Ο τεχνοκράτης εμφανίζεται σαν ο κατεξοχήν απολιτικός. Και ο τύπος αυτός δε σπανίζει ανάμεσα στους νομικούς, πανεπιστημιακούς και μη. Όπως έχει γράψει χαρακτηριστικά ο αγαπητός Κοσμήτορας και φίλος Δ. Ευρυγένης: “Το άνθος αυτό του κακού ευδοκίμησε στη χώρα μας ιδίως κατά τη διάρκεια του (πρόσφατου) εφτάχρονου μεσαίωνα” -

αναφέρεται, βέβαια, ο κ. Μάνεσης στην εφταετία της χούντας στην Ελλάδα. Και συνεχίζει:

«Ο απολιτικός τεχνοκράτης προσφέρει χωρίς περίσκεψη και χωρίς αιδώ ή, καλύτερα, με πολλή συνήθως περίσκεψη αλλά χωρίς αιδώ τα επιστημονικά αιτιολογικά του στα διατακτικά οποιασδήποτε, και της πιο απάνθρωπης, εξουσίας».

Μια άλλη κορυφαία αυθεντία του συνταγματικού δικαίου είναι ο Δημήτρης Τσάτσος, ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Στον πρώτο τόμο του βιβλίου του με τίτλο “Συνταγματικό Δίκαιο” λέει, αναφορικά με τη γέννηση του ναζισμού και του φασισμού στη Γερμανία:

«Η διακηρυσσόμενη, επίσης, ουδετερότητα της υπαλληλίας των κλάδων του κρατικού μηχανισμού δημιούργησε άτομα με αδρανούσα πολιτική συνείδηση, έτοιμα να δεχτούν μέσα σε μια νύκτα τη νέα εξουσία του εθνικοσοσιαλισμού. Για τον πολιτικά ουδέτερο υπάλληλο η πίστη και η υποταγή του προς την εξουσία δεν είχε καμιά εξάρτηση από τα βασικά ποιοτικά θεμέλια του πολιτεύματος. Η μετάβαση από τη Βαϊμάρη στον εθνικοσοσιαλιστικό ολοκληρωτισμό το 1933 έδειξε ποια είναι η συνέπεια της πολιτικής ουδετερότητας.

Με βάση τη θεωρία αυτή, διευκολύνθηκε ο ολοκληρωτισμός και επομένως ενισχύθηκε η ιδέα πως δεν είναι οι αξίες που νομιμοποιούν την εξουσία, αλλά η εξουσία που νομιμοποιεί τις αξίες».

Και συνεχίζει ο κ. Τσάτσος:

«Το ίδιο ισχύει και για τους άλλους τομείς στους οποίους αναφέρεται η αρχή της ουδετερότητας. Η διοίκηση, η εκπαίδευση, η δικαιοσύνη και οι ένοπλες δυνάμεις δε βρίσκονται έξω αλλά μέσα στην πολιτεία, είναι λειτουργίες της πολιτείας, των οποίων ο σκοπός κάθε φορά προσδιορίζεται από το φορέα της λαϊκής κυριαρχίας κατά μια ορισμένη διαδικασία. Γι’ αυτό το δημόσιο λειτούργημα είναι τότε μόνο πολιτικά νομιμοποιημένο, όταν ο φορέας του έχει το δικαίωμα να σκέπτεται πολιτικά και

επομένως να συνειδητοποιεί την πολιτική σημασία και τις πολιτικές συνέπειες των ενεργειών του».

Οι πιο πάνω αναφορές είναι ξεκάθαρες και δε νομίζω ότι χρειάζονται περαιτέρω επεξηγήσεις.

Ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας Άκης Παπασάββας έχει ακριβώς αυτή την αντίληψη για το ρόλο του ενεργού πολίτη. Δε σιωπά, δεν προσπαθεί να βολευτεί, δεν κρύβεται πίσω από την ιδιότητά του ως εισαγγελέας της Δημοκρατίας για να αυτοφιμωθεί. Αρθρώνει λόγο. Τοποθετείται δημόσια. Μιλά με θάρρος και παρρησία, χωρίς φόβο αλλά, πρέπει να πούμε, με πολύ πάθος. Πάθος για εκείνα που πιστεύει, για τη δημοκρατία, για το δίκαιο, για την ανάγκη διατήρησης ζωντανής της μνήμης και για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αυτό το πάθος του και η προσήλωσή του σ' αυτά που πιστεύει, η εμμονή του να υπερασπιστεί μέχρι τέλους αυτά που θεωρεί σωστά τον έχουν θέσει και στο παρελθόν στο μάτι του κυκλώνα. Θέλω να υπενθυμίσω ότι το θέμα του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης των λειτουργών της Νομικής Υπηρεσίας είχε ξανασυζητηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Μάρτη του 1995, μετά που το ενέγραψε ο αιμόνηστος Ρένος Πρέντζας. Το θέμα τότε ήταν: «Η άσκηση πνευματικής και πολιτικής τρομοκρατίας και ψυχολογικής βίας εναντίον μελών της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας». Κεντρικό πρόσωπο και πάλι ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας Άκης Παπασάββας, πλαισιωμένος από άλλους συναδέλφους του στη Νομική Υπηρεσία, τον τότε Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα Λουκή Λουκαΐδη, τη Φρόσω Παρρησιάδου, το Σάββα Μάτσα και το νυν Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα Πέτρο Κληρίδη.

Τι είχαν κάνει τότε οι εισαγγελείς που προκάλεσε το μένος του Δημοκρατικού Συναγερμού; Από την περίοδο της διακυβέρνησης του Γιώργου Βασιλείου είχαν λάβει καταγγελίες ότι στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού πολίτες της Δημοκρατίας είχαν υποβληθεί σε βασανιστήρια. Οι εισαγγελείς ερεύνησαν τις καταγγελίες, πήραν

καταθέσεις από τους μάρτυρες και πείστηκαν πραγματικά ότι οι καταγγελίες ήταν βάσιμες. Παρέπεμψαν τους κατηγορουμένους σε δίκη στην οποία το δικαστήριο διαπίστωσε ότι πραγματικά οι παραπονούμενοι είχαν βασανιστεί. Το δικαστήριο, όμως, απάλλαξε τους συγκεκριμένους κατηγορουμένους. Οι εισαγγελείς που είχαν χειριστεί την υπόθεση δεν μπορούσαν να σιωπήσουν. Ο Συναγερμός είχε, επί διακυβέρνησης Βασιλείου, εγκωμιάσει μέχρις υπερβολής το ήθος των εισαγγελέων και ιδιαίτερα το ήθος των κυρίων Λουκαΐδη και Παπασάββα. Τους έδωσαν συγχαρητήρια και επαίνους για τις θέσεις τους έναντι της κυβέρνησης Βασιλείου και των υπουργών της, για το θάρρος και την παρρησία που επέδειξαν για την εξιχνίαση της υπόθεσης. Όταν, όμως, ανέλαβε την εξουσία ο κ. Κληρίδης και οι εισαγγελείς ζητούσαν επίμονα να τιμωρηθούν οι δράστες των βασανισμών, τα πράγματα άλλαξαν. Ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, αμέσως μετά την απόφαση του δικαστηρίου, τη χαρακτήρισε άπογη, τη στιγμή που ο τότε Γενικός Εισαγγελέας ετοίμαζε δικαστικό αγώνα για να την ανατρέψει.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο τότε κυβερνητικός εκπρόσωπος προειδοποιούσαν τους εισαγγελείς με τη λήψη μέτρων για την εμμονή τους στις θέσεις τους και καλούσαν τον τότε Γενικό Εισαγγελέα να βάλει τάξη στα του οίκου του. Η ανακοίνωση που εξέδωσε όμως ο Δημοκρατικός Συναγερμός, του οποίου, ως σημειωθεί, ο κ. Μαρκίδης τότε ήταν αναπληρωτής πρόεδρος -αυτή η ανακοίνωση εκδόθηκε το Σεπτέμβρη του 1993- ήταν η πλέον χαρακτηριστική. Η ανακοίνωση άρχιζε ως εξής:

«Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν μπορεί να παραμείνει απαθής έναντι της κατάστασης που έχουν δημιουργήσει οι συνεχείς δημόσιες δηλώσεις του εισαγγελέα Άκη Παπασάββα και άλλων μελών της Νομικής Υπηρεσίας».

Κατέληγε δε με τα ακόλουθα:

«Το θέμα είναι οι συγκεκριμένες ενέργειες του κ. Παπασάββα και ο αντίκτυπος που έχουν στη Νομική Υπηρεσία του κράτους και ποια είναι η ίδια η θέση του Γενικού Εισαγγελέα ως προς τις ενέργειες αυτές και τι απόφαση προτίθεται να λάβει προκειμένου να θέσει σε τάξη τα του οίκου του, στα πλαίσια του συντάγματος, της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και των νόμων του κράτους και ιδιαίτερα -το τονίζω αυτό- του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου αλλά και του δημοσίου συμφέροντος, για εύρυθμη λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας. Διότι ασ μην παρασύρονται ορισμένοι από το γεγονός ότι ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ανεξάρτητος αξιωματούχος της πολιτείας. Ο ίδιος είναι, αλλά οι εισαγγελείς είναι δημόσιοι υπάλληλοι και υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας». Και τέλειωνε με αυτά η ανακοίνωση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τα βασικά συμπεράσματα στα οποία μπορεί αβίαστα να καταλήξει κάποιος από την ανακοίνωση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι δύο: Πρώτον, ότι άλλα έλεγε όταν ήταν στην αντιπολίτευση και άλλα έπραττε όταν ήταν στην κυβέρνηση, γεγονός που έσπρωξε τον αείμνηστο Ρένο Πρέντζα να δηλώσει στην εν λόγω συνεδρίαση της Βουλής ότι τους άξιζε το βραβείο της υποκρισίας. Το πιο σημαντικό, όμως, που αφορά και τη συζήτηση που διεξάγουμε σήμερα στη Βουλή, είναι το δεύτερο συμπέρασμα, ότι, δηλαδή, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δε δεχόταν να ακούονται φωνές που έπλητταν την εικόνα που προσπαθούσαν να καλλιεργήσουν ανάμεσα στο λαό για την κυβέρνηση και το κόμμα τους. Ότι παραγνώριζαν παντελώς το άρθρο 19 του συντάγματος που κατοχυρώνει το δικαίωμα κάθε πολίτη, συμπεριλαμβανομένων και των εισαγγελέων της Δημοκρατίας, για ελευθερία έκφρασης και απόψεων για οποιοδήποτε θέμα.

Η κατάληξη της ανακοίνωσης του Δημοκρατικού Συναγερμού ίσως να απαντά και σ' ένα άλλο ερώτημα που πλανιέται τις τελευταίες ημέρες. Ο Γενικός Εισαγγελέας, προσπαθώντας να δικαιολογήσει την ενέργειά του να απαιτήσει από

την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να αφυπηρετήσει τον εισαγγελέα Άκη Παπασάββα, διακήρυσε προς όλες τις κατευθύνσεις ότι, αν υπάρχει κάτι για το οποίο μπορεί να κατηγορηθεί, είναι ότι καθυστέρησε να πάρει μέτρα εναντίον του. Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο ποιοι τον κατηγορούσαν και ποιοι τον πίεζαν να πάρει μέτρα.

Βέβαια, το 1995, όταν οι καταγγελίες ενάντια στον Άκη Παπασάββα ήταν στην κορύφωσή τους και ο Αλέκος Μαρκίδης διοριζόταν Γενικός Εισαγγελέας, άλλα έλεγε κατά την ορκωμοσία του. Έλεγε ακριβώς επί λέξει τότε ο Αλέκος Μαρκίδης:

«Το άρθρο 19 του συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα της ελεύθερας εκφράσεως, δεν το έχουν ανάγκη όσοι κολακεύουν τους εκάστοτε κυβερνώντες. Ετέθη και το έχουν ανάγκη όσοι αισθάνονται την ανάγκη να επικρίνουν τους εκάστοτε έχοντες εξουσία και οι εκάστοτε έχοντες εξουσία υπόκεινται εις κριτικήν και οι πολίτες είναι ελεύθεροι να ασκούν κριτική, και σκόπιμα δε χρησιμοποιάω το επίθετο "καλόπιστη" κριτική, διότι το σύνταγμα δεν προστατεύει καλόπιστη κριτική, δεν αναθέτει σε άνθρωπο να κρίνει κατά πόσο μια κριτική είναι ή δεν είναι καλόπιστη· το σύνταγμα προστατεύει την κριτική». Αυτά έλεγε τότε ο Γενικός Εισαγγελέας.

Δικαιολογημένα, λοιπόν, προβάλλει το ερώτημα: Τι έχει αλλάξει από το 1995 μέχρι το 2001 που έχει σπρώξει το Γενικό Εισαγγελέα να επιδιώκει όχι μόνο τη φίμωση αλλά και τη δίωξη του Άκη Παπασάββα;

Ο καθένας μπορεί να δώσει τη δική του απάντηση στο ερώτημα. Η αμείλικτη πραγματικότητα, όμως, δίνει τη δική της αντικειμενική απάντηση. Όσο ενοχλητική κι αν είναι, πρέπει να λεχθεί, γιατί έχουμε χρέος να υπερασπιστούμε το δικαίωμα του κάθε πολίτη να εκφράζεται ελεύθερα και να λέει την άποψή του, ακόμα κι αν διαφωνούμε με αυτά που λέει, ακόμα, σύμφωνα με τον κ. Μαρκίδη, κι αν ασκεί κακόπιστη κριτική. Αυτά δήλωνε με στόμφο και επισημότητα, όταν ορκιζόταν Γενικός Εισαγγελέας, για να ανατρέψει σήμερα ο ίδιος τον εαυτό του τοποθετούμενος με εντελώς διαφορετικό τρόπο. Με την ενέργειά του αυτή, θεληματικά ή άθελα οδηγεί σε

συρρίκνωση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης και άποψης, ενώ ο ίδιος είναι θεματοφύλακας και υπερασπιστής του.

Ο Αριστόβουλος Μάνεσης στην εισήγησή του στο συνέδριο για τα πενήντα χρόνια της Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μιλώντας για το θέμα "Νομική παιδεία και πολιτική", είπε ότι η μη κριτική θεώρηση των νομικών φαινομένων «συμβάλλει αντικειμενικά στην ιδεολογική συγκάλυψη της κοινωνικοπολιτικής πραγματικότητας και της προβληματικής της και εξυπηρετεί έτσι την καθεστηκυία τάξη. Στο μέτρο δε που αποκλείει ιδίως την κριτική του ισχύοντος δικαίου, αποβαίνει ουσιαστικά πολιτική υπέρ του κατεστημένου. Πρόκειται επομένως για πολιτική επιλογή και πολιτική θέση ή και πολιτική στράτευση, η οποία ακριβώς δε λέει το όνομά της».

Ο Άκης Παπασάββας δεν ασπάζεται αυτή τη φιλοσοφική προσέγγιση. Θεωρεί αδήριτη ανάγκη και επιτακτική υποχρέωση του κάθε πολίτη, και ιδιαίτερα του δημόσιου λειτουργού, τη δημιουργία μιας άγρυπνης κοινής γνώμης. Υπερασπίστηκε με σθένος αυτό του το δικαίωμα αλλά και άλλων συναδέλφων του και δημόσιων λειτουργών. Κάτι άλλο που τον ξεχωρίζει είναι ότι δε στέκεται μόνο στο ψυχρό γράμμα της συνταγματικής διάταξης ή της πρόνοιας ενός νόμου. Για τον Άκη Παπασάββα η έννοια του δικαίου έχει μεγαλύτερη εμβέλεια και περιεχόμενο. Το αίσθημα του προδομένου μας λαού μετρά για εκείνον όσο και η νομική επιστήμη.

Με αφετηρία αυτές του τις προσεγγίσεις ο Άκης Παπασάββας αρθρογραφεί για όλα εκείνα που θεωρεί σημαντικά. Αρθρογραφεί για την προδοσία του 1974 και τις απόπειρες παραγραφής αυτού του εγκλήματος. Σε μια εποχή που η κυβέρνηση καλλιεργεί την ιδέα των ίσων ευθυνών, της βίας και της αντιβίας, ο Άκης Παπασάββας μιλά με θάρρος και παρρησία για τη δημοκρατική αντίσταση ενάντια στο προδοτικό και φασιστικό πραξικόπημα. Τοποθετείται ανοικτά και ξεκάθαρα ενάντια στις προσπάθειες δικαίωσης του πραξικοπήματος και εξιλέωσης του Γρίβα

και της ΕΟΚΑ Β'. Τοποθετείται με απόλυτο και σαφέστατο τρόπο ενάντια σε ό,τι θεωρεί ότι πλήττει την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντιμάχεται ό,τι πιστεύει πως υποθηκεύει το μέλλον του κυπριακού λαού και τον οδηγεί σε περιπέτειες με ορατούς κινδύνους, υπερασπίζεται με πάθος και αποφασιστικότητα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όλα αυτά τον οδήγησαν σε μια άμεση και οξεία αντιπαράθεση με την κυβέρνηση και το Γενικό Εισαγγελέα. Ο Άκης Παπασάββας δε δίστασε να διαχωρίσει τη θέση του από αυτήν του Γενικού Εισαγγελέα και της κυβέρνησης εκεί και όπου θεώρησε ότι πλήττονται οι νόμοι και το σύνταγμα, ότι πλήττεται το περί δικαίου αίσθημα και το αίσθημα του προδομένου μας λαού. Μια σταχυολόγηση των πιο σημαντικών περιπτώσεων θα καταδείξει πόσο δίκαιο είχε ο Άκης Παπασάββας:

Θα κάνω αρχή με την επαναπρόσληψη των 62 παρά τη διαφωνία της πλειοψηφίας της Βουλής και παρά τις περί του αντιθέτου αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Θα υπενθυμίσω το φιάσκο του ΕΚΑΣ και το ρεζίλεμα στο χειρισμό της υπόθεσης του Εϊμές, την αυθαίρετη και αντισυνταγματική πράξη της παύσης των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών, την ποινική υπόθεση των εμπλεκομένων στην υπόθεση Παγκράτιου, τη γνωμάτευση για το θέμα της κυριαρχίας των βάσεων, το θέμα Βιντζηλαίου, τις προφορικές γνωμοδοτήσεις γύρω από το Γιουγκοσλαβικό, την αντιπαράθεση του Γενικού Εισαγγελέα με τη Βουλή για το νομοσχέδιο για την απόδειξη, την υπόθεση των Ισραηλινών κατασκόπων, τις ερυθροποιητίνες, την ιδιωτική τοποθέτηση στο χρηματιστήριο και άλλα.

Είναι γεγονός πως ο λόγος του Άκη Παπασάββα στα άρθρα του και σε δηλώσεις ήταν αυστηρός, κριτικός, αφτιασίδωτος και καυστικός. Είναι επίσης γεγονός πως κάποιοι χαρακτηρισμοί και φράσεις που χρησιμοποιεί μπορούν να εκληφθούν ως έλλειψη σεβασμού απέναντι σε κάποιους αξιωματούχους του τόπου.

Αυτή, όμως, δεν είναι ούτε και μπορεί να αποτελέσει την ουσία του ζητήματος που οδήγησε στη δίωξή του. Το αμάρτημά του είναι ότι χαλά την εικόνα που με πολύ κόπο και μόχθο επιδιώκει να χτίσει η κυβέρνηση αλλά και ο Γενικός Εισαγγελέας. Το αμάρτημά του είναι ότι λειτουργεί ως μια φωνή συνείδησης που στοχεύει στο να αφυπνίσει τους πολίτες για τα υπαρκτά και τεράστια προβλήματα της κυπριακής κοινωνίας. Να, λοιπόν, γιατί διώκεται ο Άκης Παπασάββας και όχι ο οποιοσδήποτε άλλος.

Ο Γενικός Εισαγγελέας και η κυβέρνηση γνωρίζουν πάρα πολύ καλά ότι ο Άκης Παπασάββας δεν είναι ο μόνος που τοποθετείται δημόσια για τους θεσμούς του τόπου. Αν ρίξουν μια ματιά στις εφημερίδες που εκφράζουν τη δεξιά παράταξη, θα βρουν πάμπολλα άρθρα ατόμων που βρίζουν το ΑΚΕΛ αλλά και άλλα κόμματα και πολιτικούς. Η αναφορά μου δε γίνεται για τυχαία άτομα· γίνεται για ηγετικά στελέχη του κυβερνώντος κόμματος που ανήκουν στη δημόσια ή την εκπαιδευτική υπηρεσία, τα οποία όλοι γνωρίζουμε και τα οποία συχνά–πυκνά γράφουν υβριστικά άρθρα ενάντια στο ΑΚΕΛ. Σε εκείνες τις περιπτώσεις δε διαπιστώσαμε απολύτως καμιά ευαισθησία είτε από την πλευρά του Συναγερμού ή της κυβέρνησης είτε οποιουδήποτε άλλου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Γι' αυτό βρίζει, κύριε Κυπριανού;

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διευκρινίζω ότι εμάς δε μας ενοχλεί, κύριε συνάδελφε. Θεωρούμε ότι και αυτά περιλαμβάνονται στο δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης, που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο. Το ίδιο θα 'πρεπε, όμως, να ισχύει κατά τρόπο ανάλογο για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, συνδέοντας την ενέργεια του Γενικού Εισαγγελέα με κάποια άλλα γεγονότα που έχουν συμβεί πρόσφατα θεωρώ ότι

συνειδητά ή υποσυνείδητα οι κυβερνώντες και κάποιοι άλλοι αντιδρούν έχοντας κατά νουν τις προεδρικές εκλογές. Προβαίνουν σε ενέργειες που επιχειρούν να φιμώσουν όποια φωνή διαμαρτυρίας ακούγεται από δημόσιους ή ημικρατικούς υπαλλήλους για τα κακώς έχοντα στην κυπριακή κοινωνία.

Έχω υπόψη μου δύο πολύ πρόσφατα συμβάντα. Το πρώτο δημοσιοποιήθηκε και αφορά τον καρδιολόγο Μιχάλη Μηνά, ο οποίος απειλήθηκε με πειθαρχική δίωξη από τον πολιτικό του προϊστάμενο, γιατί τόλμησε να πει δημόσια όσα κλήθηκε να καταθέσει στην επιτροπή Υγείας της Βουλής. Τα πάμπολλα, δηλαδή, προβλήματα στο νοσοκομείο της Λεμεσού και ειδικότερα στο καρδιολογικό τμήμα, που ακρωτηριάζουν τις δυνατότητές του να προσφέρει τις απαραίτητες ιατρικές υπηρεσίες στους πολίτες της επαρχίας, γεγονός που στοίχισε ήδη τη ζωή αρκετών ανθρώπων.

Το δεύτερο περιστατικό έφτασε κοντά μου από συνδικαλιστές και αφορά τον πιλότο των Κυπριακών Αερογραμμών Ανδρέα Ματέο. Ο Ανδρέας Ματέος απειλήθηκε, κατά προκλητικό τρόπο, από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας με την προειδοποίηση ότι η συμπεριφορά του δε θα γίνει ανεκτή, γιατί τόλμησε να επισημάνει κάποιους κινδύνους από τη μη έγκαιρη ενημέρωση των πιλότων για ζητήματα που αφορούσαν τις πτήσεις τους και γιατί τόλμησε να διαμαρτυρηθεί δημόσια και να αντιπαραταχθεί με επιχειρήματα στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων.

Από το βήμα της Βουλής στέλνουμε ένα μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις: Το ΑΚΕΛ - Αριστερά - Νέες Δυνάμεις δεν πρόκειται να δεχθεί την προσπάθεια επιβολής κλίματος τρομοκρατίας με στόχο τη φίμωση οποιασδήποτε φωνής λέει κάτι διαφορετικό απ' αυτό που επιθυμούν οι κυβερνώντες. Θα υπερασπιστούμε το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των πολιτών για ελεύθερη έκφραση και άποψη.

Επιστρέφοντας στο θέμα του εισαγγελέα Άκη Παπασάββα θα σχολιάσω κάποιες απόψεις που έχουν διατυπωθεί δημόσια από το Γενικό Εισαγγελέα.

Διαμαρτύρεται ο κ. Μαρκίδης, γιατί δήθεν ο κ. Παπασάββας υποσκάπτει το κύρος του ίδιου και της Νομικής Υπηρεσίας. Ειλικρινά διερωτούμαι κατά πόσο ο Γενικός Εισαγγελέας αντιλαμβάνεται πόση ζημιά κάνει ο ίδιος στο θεσμό τον οποίο υπηρετεί με συγκεκριμένες του ενέργειες αλλά και νομικές συμβουλές που προκαλούν ερωτηματικά για το αν αποκρύβουν σκοπιμότητες. Επέτρεψε ο ίδιος για εβδομάδες να γίνεται συζήτηση για το ενδεχόμενο να είναι υποψήφιος Πρόεδρος στις εκλογές του 1998. Επιτρέπει και τώρα να αναπτύσσεται γύρω από το άτομό του η ίδια φημολογία για τις προεδρικές εκλογές του 2003. Συγκρούστηκε με τη Βουλή, τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού, για το θέμα του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία με αποτέλεσμα ο κ. Λυσσαρίδης να τον αποκαλέσει υβριστή της Βουλής και της Δημοκρατίας. Συγκρούστηκε ξανά με τη Βουλή για το θέμα του νομοσχεδίου για την απόδειξη με αποτέλεσμα ο κ. Αναστασιάδης να κάνει δηλώσεις περί παιδονόμου της Βουλής. Όλα αυτά, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι γνωματεύσεις του έχουν αποδειχθεί λανθασμένες, επιτείνουν την ψιθυρολογία για συγκεκριμένες πολιτικές επιδιώξεις.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, προτού ολοκληρώσω την εισήγησή μου, θα 'θελα να τοποθετηθώ και σ' ένα άλλο ζήτημα, το περιεχόμενο του εγγράφου του Γενικού Εισαγγελέα με το οποίο απαιτεί την αφυπηρέτηση του Άκη Παπασάββα.

Δεν έχω πρόθεση να ασχοληθώ με τη νομική πτυχή του θέματος, γιατί δεν είμαι νομικός, αλλά κυρίως γιατί αυτή αφορά διαδικασίες που έχουν σχέση περισσότερο με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και τη δικαιοσύνη. Νιώθω, όμως, την ανάγκη να σταθώ σε κάποια σημεία, γιατί προκαλούν ερωτηματικά, αλλά και γιατί θεωρώ ότι η Βουλή πρέπει να τα επισημάνει.

Ο Γενικός Εισαγγελέας κατηγορεί δημόσια τον Άκη Παπασάββα ότι χρησιμοποιεί στα άρθρα του απαράδεκτη φρασεολογία. Διαβάζοντας κάποιος την επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα που αποστέλλει στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας απαιτώντας την παραίτηση του Άκη Παπασάββα, ένα έγγραφο κατεξοχήν νομικό, διαπιστώνει ότι βρίθεται από χαρακτηρισμούς και απαράδεκτη φρασεολογία. Του αποδίδει “ύπουλο και άνανδρο τρόπο”, “εξτρεμιστική και ανάρμοστη συμπεριφορά”, “πεζοδρομιακό επίπεδο”, “αδίστακτες και ασύδοτες ενέργειες”, “μισαλλόδοξους ισχυρισμούς και φανατικούς δογματισμούς”.

Την ίδια στιγμή, όντας κατήγορος, καταλήγει και σε αποφάσεις. Λέει ο κ. Μαρκίδης στην επιστολή του: «Έχω συμπεράνει ότι το επίπεδο τόσο των νομικών γνώσεων του κ. Παπασάββα όσο και της επιστημονικότητας της προσέγγισης θεμάτων τα οποία πραγματεύεται δεν είναι το ευλόγως αναμενόμενο από νομικό που βρίσκεται στην κορυφαία δημοσιούπαλληλική θέση της Νομικής Υπηρεσίας του κράτους», ενώ σε άλλο σημείο μιλά για την αδυναμία του κ. Παπασάββα να αντιληφθεί το στοιχειώδες, την απλή αλήθεια.

Όλα αυτά ηχούν πολύ παράξενα, αν λάβουμε υπόψη μας την προϊστορία αναφορικά με την αξιολόγηση του κ. Παπασάββα από τους προηγούμενους Γενικούς Εισαγγελείς. Όλοι αξιολογούσαν τον Άκη Παπασάββα ως εξαίρετο δημόσιο υπάλληλο. Το πλέον αξιοσημείωτο, όμως, είναι το γεγονός ότι ακόμα και μετά την ανάληψη των καθηκόντων του Γενικού Εισαγγελέα από τον κ. Μαρκίδη οι εκθέσεις αξιολόγησης του κ. Παπασάββα εξακολουθούσαν να είναι εξαίρετες. Αξίζει να σημειωθεί ότι η έκθεση αξιολόγησης του 1995 συνοδευόταν από επιστολή, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1996, του τότε Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα Λουκή Λουκαΐδη προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Αυτή η επιστολή είχε ετοιμαστεί, όταν Γενικός Εισαγγελέας ήταν ο κ. Μαρκίδης, και σίγουρα είχε και τη δική του έγκριση. Έλεγε, ανάμεσα σε άλλα, η σχετική επιστολή:

«Πρόκειται για πρόσωπο που όχι μόνο διαπνέεται από τις αρχές της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δηλαδή αρχές που η Νομική Υπηρεσία είναι εξ αντικειμένου τεταγμένη να υπηρετήσει, αλλά που εφαρμόζει στην πράξη με τόλμη τις αρχές αυτές προς κάθε κατεύθυνση. Παραδείγματα είναι η σχετική δράση και αγώνες του κ. Παπασάββα τόσο εντός των υπηρεσιακών του καθηκόντων όσο και εξωυπηρεσιακά για την πάταξη του θλιβερού φαινομένου βασανισμού πολιτών από αστυνομικά όργανα (που διαπιστώθηκε και από τα πορίσματα της ανακριτικής επιτροπής που διόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο), για τη στήριξη και εφαρμογή στην πράξη της αρχής της δημοκρατίας και την πάταξη αντιδημοκρατικής νοοτροπίας, περιλαμβανομένης εδώ και της δράσης του κ. Παπασάββα για τη στήριξη του δικαιώματος ελευθερίας εκφράσεως των δημοσίων υπαλλήλων και η ενεργός συμπαράσταση σε συναδέλφους του που έτυχε να γίνουν αντικείμενο αυθαίρετης επίθεσης ή καταπιεστικής συμπεριφοράς είτε από μέρους της εξουσίας (θητεία Τορναρίτη και μέρος της θητείας Τριανταφυλλίδη) ή από μέρους εξωυπηρεσιακών παραγόντων.

Πιστεύω ότι τα πιο πάνω αντανakλούν προσόντα και αξίες οι οποίες τιμούν έναν κάτοχο αξιώματος όπως εκείνου του εισαγγελέα και θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη σαν μέρος της αξιολόγησής του σε σχέση με την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του».

Το χειρότερο απ' όλα, όμως, κατά την άποψή μου, είναι άλλο. Το θέμα της δίωξης του εισαγγελέα Παπασάββα δεν ακολούθησε μια διαδικασία όπως όλες τις άλλες. Αντιθέτως, απέκτησε έντονο πολιτικό χρώμα από τις συνεχείς δημόσιες δηλώσεις του Γενικού Εισαγγελέα με σαφή την τοποθέτηση - κρίση του για την ενοχή του εισαγγελέα αλλά και με τις προτροπές και δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου που στόχευαν στο να στηρίξουν τον κ. Μαρκίδη να προχωρήσει στη δίωξή του. Ο κ. Μαρκίδης, αντί να πάρει όλα τα ενδεικνυόμενα υπηρεσιακά μέτρα

που θα συνέβαλλαν στην εύρυθμη λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας, λειτουργώντας στη βάση άλλων κριτηρίων έγινε διώκτης, δικαστής και τιμωρός ταυτόχρονα. Μια τέτοια ευχέρεια δεν του παρέχεται από το σύνταγμα. Μιλώντας για υπόσκαψη του θεσμού του Γενικού Εισαγγελέα διερωτόμαστε κατά πόσο αυτές οι ενέργειες του κ. Μαρκίδη στηρίζουν ή υπονομεύουν τα θεμέλια του θεσμού.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε σήμερα στη Βουλή δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο τον εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Παπασάββα· αφορά πρώτα και κύρια τους θεσμούς και τις αξίες στον τόπο μας.

Σε μια εποχή όπου το ζητούμενο είναι η αναβάθμιση της δημοκρατίας και η ενεργότερη συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, σε μια εποχή όπου το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και άποψης δεν κατοχυρώνεται απλώς από το σύνταγμα, αλλά γίνεται κατανοητό και απαιτητό από τους πολίτες, ο Γενικός Εισαγγελέας και η κυβέρνηση επιχειρούν τη φίμωση της κριτικής και την επιβολή της σιωπής. Τα κίνητρα και τα κριτήριά τους, όσο και αν προσπαθούν να τα αποκρύψουν, είναι πολιτικά. Αυτό καθιστά την ενέργειά τους ακόμα πιο επικίνδυνη. Αλίμονο στον τόπο μας, αν επιτρέψουμε να περιοριστεί το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και άποψης. Αλίμονο αν επιτρέψουμε να εφαρμοστεί καθεστώς πνευματικής τρομοκρατίας, που θα μετατρέψει τους υπάλληλους σε πολιτικά ουδέτερους. Κάτι τέτοιο, όπως γράφει και ο Δημήτρης Τσάτσος, θα διευκόλυνε τον ολοκληρωτισμό. Η θέση της Βουλής των Αντιπροσώπων στο θέμα πρέπει να είναι ξεκάθαρη και σαφέστατη.

Υπερασπιζόμαστε το συνταγματικό δικαίωμα όλων ανεξαιρέτα των πολιτών για ελεύθερη έκφραση και άποψη, ιδιαίτερα όταν διαφωνούν με την εκάστοτε κυβέρνηση και τις θέσεις της. Η αυστηρή προσήλωση σε αυτή την αρχή καλλιεργεί και εμπεδώνει τους δημοκρατικούς θεσμούς και αξίες και δημιουργεί ελεύθερους και δημοκρατικούς πολίτες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Απλώς θα ήθελα να επισημάνω ότι ακούσαμε μια νομικίστικη ομιλία του κ. Άκη Παπασάββα διά στόματος Άντρου Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, παρακαλώ...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και επειδή ακούσαμε πολλά εγκώμια, δε μας ανέφερε ο κ. Κυπριανού κάποιες συμπεριφορές το 1997 του κ. Παπασάββα, όταν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ, παρακαλώ...

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να δηλώσω ότι απαξιώ να απαντήσω στον κ. Κωνσταντίνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού...

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι η δήλωση την οποία έχει κάνει...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι η άποψή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού...

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι προσβλητική πρώτα και κύρια για τον ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κωνσταντίνου, θα έχετε την ευκαιρία να πάρετε το λόγο και να πείτε τις απόψεις σας.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με την τακτική που ακολουθούμε, μετά την εισήγηση αναβάλλεται για περαιτέρω συζήτηση το θέμα και επομένως όσοι έχουν πρόθεση να μιλήσουν θα μιλήσουν στην...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής που θέλει να μιλήσει σήμερα, θα αναβληθεί το θέμα και θα συνεχιστεί η συζήτησή του σε επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Για το υπ' αριθμόν 3 θέμα του Κεφαλαίου Δ' δεν έχει ακόμα κυκλοφορήσει η έκθεση.

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Νοεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
4. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της

Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις)
Νόμος του 2001.

5. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
6. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
7. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
8. Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
9. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός)
(Αρ. 4) Νόμος του 2001.
10. Ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των
Γεωγραφικών Τοπωνυμιών της Κυπριακής
Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
11. Οι περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των
Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής
Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2001.
12. Ο περί κατ' Έφεση Ανατροπής Ποινής Φυλάκισης
(Αποζημίωση) Νόμος του 2001.
13. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 1992. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
15. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

16. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001.
17. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001.
18. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
19. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο νόμισμα, με βάση τον περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001).
(Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου

Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται
«Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού
Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας
Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή
Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(12.7.2001).

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κατσουρίδης Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος

Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Βάσου Λυσσαρίδη στην 11η Νοεμβρίου, ημέρα τιμής για όλους τους πεσόντες σε οποιουδήποτε πολέμους, και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων των δύο παγκόσμιων πολέμων.
2. Αναφορά του κ. Γιαννάκη Ομήρου στην τοποθέτηση βόμβας έξω από το σπίτι του εκδότη της εφημερίδας “Πολίτης” και αποδοχή του αιτήματός του για καταδίκη της εγκληματικής αυτής ενέργειας από τη Βουλή.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Α. Βασιλείου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Ματσάκης, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δανείου (Ανάπτυξη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001», η σύντομη παρέμβαση του κ. Ανδρέα Χρίστου και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Δημόσια Πρόταση προς Εξαγορά ή Αγορά Τίτλων και Συγχώνευση Εταιρειών Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
7. Εισηγήση του κ. Γιώργου Περδίκη για αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η διαδικαστική συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκης, Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου) και αναβολή του.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», οι παρατηρήσεις των κ. Χρίστου Κληρίδη και Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων, Λογοπαιδικών ή Λογοθεραπευτών Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων Νόμος του 2001».
10. Απόρριψη της εισήγησης του κ. Αντώνη Καρά για ψήφισή του νομοσχεδίου «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001».
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 4 του 2001).

12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001», η παρατήρηση του κ. Γιώργου Περδίκη και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαφάνειας των Τιμών Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας για τον Τελικό Βιομηχανικό Καταναλωτή Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001» και «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κυρωτικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκης, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Κατσουρίδης, Χρ. Κληρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ε. Μαύρου, Δ. Θεοδώρου) και ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους.
15. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Οικολογικό πρόβλημα στην περιοχή Λεύκας - Προβλήματα ρύπανσης στην περιοχή μεταξύ του παλιού και νέου λιμανιού Λεμεσού - Πρόκληση ατυχημάτων λόγω καθυστέρησης στην κατασκευή του δρόμου Παχύαμμου-Κάτω Πύργου - Προβλήματα βιοτεχνών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς - Εμπόδια στην πρόσβαση προς την παραλία του Ασπρόκρεμμου.
17. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προγραμματιζόμενη κατασκευή γηπέδων αντισφαίρισης στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας» (Κ. Γιάγκου, Γ. Γεωργίου, Γ. Περδίκης), η διαδικαστική συζήτηση (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Γ. Τάσου, Ρ. Ερωτοκρίτου), έγκριση πρότασης του κ. Γιώργου Περδίκη και δικαιολόγηση της ψήφου του ΔΗΣΥ από τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου.

18. Διαδικαστική συζήτηση σχετικά με την αναβολή του θέματος «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας» (Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Ρ. Ερωτοκρίτου), η αγόρευση του κ. Άντρου Κυπριανού και το σύντομο σχόλιο του κ. Κώστα Κωνσταντίνου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 15ης Νοεμβρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.23 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προ ημερήσιας διάταξης και εν ονόματι όλων των πλευρών της Βουλής θα ήθελα να παρατηρήσω ότι σήμερα συμπληρώνονται δεκαοκτώ χρόνια από την ανακήρυξη του ψευδοκράτους. Η ενέργεια αυτή ήλθε να προστεθεί στη μακρά αλυσίδα των κατοχικών τετελεσμένων και είναι προϊόν της πάγιας πολιτικής της Άγκυρας και του Ντενκτάς για διχοτόμηση της Κύπρου.

Απ' αφορμή τη 18η θλιβερή επέτειο της ανακήρυξης του ψευδοκράτους, η Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζει ακόμα μια φορά και με τον πιο έντονο τρόπο την τουρκική εισβολή, την κατοχή και όλα τα κατοχικά τετελεσμένα. Καταδικάζει και καταγγέλλει το εθνικό ξεκαθάρισμα που έγινε με τη βία των όπλων των εισβολέων, τον

εποικισμό και την αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της χώρας μας, την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τις απαράδεχτες συνθήκες μέσα στις οποίες ζουν οι εγκλωβισμένοι, καθώς και την άρνηση της τουρκικής πλευράς να συνεργαστεί για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων.

Τα χρόνια που έχουν περάσει από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο πρέπει να έχουν πείσει όλους ότι η διαίρεση της Κύπρου δε λύει προβλήματα, αλλά αντίθετα τα διαιωνίζει και τα πολλαπλασιάζει. Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι καλούμαστε να συνεχίσουμε από κοινού τον αγώνα για ειρηνική επίλυση του Κυπριακού, μια λύση που να επανενώνει την πατρίδα και το λαό μας με την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και την άρση της κατοχής, που να αποκαθιστά και να διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες του λαού μας.

Από το βήμα της Βουλής επαναβεβαιώνουμε την αποφασιστικότητά μας να αντισταθούμε στην κατοχή, να μη δεχτούμε τα τετελεσμένα της βίας και της εισβολής. Με πίστη στο δίκαιο της υπόθεσής μας θα συνεχίσουμε να δίνουμε τον αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά σήμερα την εξέγερση των νέων και του λαού της Αθήνας στο Πολυτεχνείο, το Νοέμβριο του 1973, κατά της ξενοκίνητης χούντας. Η εξέγερση του Πολυτεχνείου υπήρξε η κορυφαία στιγμή του αντιχουντικού, αντιδικτατορικού αγώνα του ελληνικού λαού που, παρά την αιματηρή καταστολή της, σηματοδότησε την αρχή του τέλους της λαομίσητης χούντας. Τα νιάτα του Πολυτεχνείου αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για τα ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας, αγωνίστηκαν για την αποτροπή του εγκλήματος σε βάρος της Κύπρου, γιατί ήταν σαφές σε τι αποσκοπούσαν τα καταχθόνια σχέδια της χούντας και ποιους τα συμφέροντα εξυπηρετούσε. Δυστυχώς η χούντα, με τη βοήθεια των εδώ οργάνων της, κατάφερε να υλοποιήσει αυτά τα σχέδια διενεργώντας το πραξικόπημα της 15ης του

Ιούλη 1974 και ανοίγοντας τις πόρτες στον Αττίλα να εισβάλει και να καταλάβει το 37% του κυπριακού εδάφους.

Τιμούμε, επίσης, σήμερα τη μνήμη του Κυριάκου Μάτση. Ενός σεμνού αγωνιστή του αντιαποικιακού, απελευθερωτικού αγώνα του λαού μας, που με τη θυσία του στον κατεχόμενο σήμερα Πενταδάκτυλο άφησε υποθήκη σε όλους εμάς το χρέος για συνεχή αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση της πατρίδας μας, απαλλαγμένης από τη διαίρεση και την κατοχή, για μια Κύπρο ελεύθερη, ειρηνική και ευημερούσα, έτσι όπως την περίγραψε και ονειρεύτηκε ο ήρωας στα γραπτά του.

Στη μνήμη όλων όσοι έπεσαν για την υπεράσπιση της Κύπρου, στη μνήμη του Κυριάκου Μάτση και των ηρώων του Πολυτεχνείου σας καλώ να εγερθούμε και να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

Αιωνία τους η μνήμη.

Επαναλαμβάνω την πάγια εισήγηση, αν δεν υπάρχει ένσταση, οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται ως αναγνωσθείσες. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα προχωρήσουμε με αυτή τη διαδικασία.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Για το θέμα αυτό υπάρχει και έκθεση και συμπληρωματική και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει τις εκθέσεις.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κ. Βασιλείου μπορεί να μην είναι ενήμερη και μπορεί να είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποφασίστε αν είναι ομόφωνη ή αν δεν είναι.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας εγώ δε συμφωνώ, γι' αυτό να μη θεωρηθεί ως ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, τότε να προχωρήσουμε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιάννος Λαμάρης

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ιωνάς Νικολάου

Σοφοκλής Φυττής

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Βαρνάβα

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 16 Οκτωβρίου μέχρι 6 Νοεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Εσωτερικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου και εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις σχολικές εφορείες, ώστε τα μέλη των

σχολικών εφορειών αντί να εκλέγονται να διορίζονται από τις αρχές τοπικής διοίκησης, οι οποίες θα επιλέγουν μεταξύ των μελών τους.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τα μέλη των σχολικών εφορειών αναδεικνύονται με εκλογές οι οποίες αρχικά προβλεπόταν να διεξάγονται ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές και μεταγενέστερα, σύμφωνα με πρόσφατη τροποποίηση που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2001, να διεξάγονται ξεχωριστά μέσα στο μήνα Δεκέμβριο, σε ημέρα που καθορίζεται με διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών. Σημειώνεται ότι οι υπό αναφορά διατάξεις για την ανάδειξη μελών των σχολικών εφορειών με εκλογές δεν έχουν ακόμα εφαρμοστεί. Συγκεκριμένα, με την εισαγωγή της ισχύουσας νομοθεσίας που προνοεί τη διεξαγωγή εκλογών, θεωρήθηκε ότι οι υφιστάμενες τότε σχολικές εφορείες είχαν συσταθεί με βάση τη νομοθεσία αυτή. Με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά παρατάθηκε η θητεία των σχολικών εφορειών που λειτουργούσαν τότε, τα μέλη των οποίων είχαν διοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Εσωτερικών, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση στην ουσία αποτελεί επέκταση παρόμοιας ρύθμισης που ισχύει μόνο αναφορικά με τις Κοινότητες. Επίσης, όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή, σε περίπτωση που δεν εγκριθεί η προτεινόμενη από την κυβέρνηση τροποποίηση για τη διεξαγωγή εκλογών, θα πρέπει να γίνουν οι σχετικές διευθετήσεις, ώστε να εγκριθούν τα αναγκαία κονδύλια, δεδομένου ότι για την εν λόγω δαπάνη δεν υπάρχει πρόνοια στον κρατικό προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους. Τέλος τονίστηκε το γεγονός ότι παρότι η ισχύουσα νομοθεσία που θεσπίστηκε το 1997 εκσυγχρονίζει το θεσμό των σχολικών εφορειών, εντούτοις αυτή δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως λόγω έλλειψης των

προβλεπόμενων σ' αυτή κανονισμών, η ετοιμασία των οποίων βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου, αναφερόμενος σε παλαιότερη εκφρασθείσα άποψη της ένωσης δήμων, δήλωσε ότι εξακολουθεί να υποστηρίζει την ανάληψη των αρμοδιοτήτων των σχολικών εφορειών από τους δήμους υπό την προϋπόθεση όμως ότι τέτοια ανάληψη θα συνοδεύεται ταυτόχρονα με πρόταση για αλλαγή της δομής τους και την εξασφάλιση των αναγκαίων μέσων για την επιτυχή άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Αντίθετα, όπως παρατηρήθηκε από τον ίδιο, στο υπό μελέτη νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνονται διατάξεις για τέτοιες αλλαγές παρά μόνο προβλέπεται αλλαγή στον τρόπο ανάδειξης των μελών των σχολικών εφορειών, η οποία στην ουσία συνιστά απλή μετακύλιση της ευθύνης για τη λειτουργία τους στις αρχές τοπικής διοίκησης. Συνεπώς, υποστήριξε ο ίδιος, είναι προφανές ότι οι εξ αντικειμένου δυσκολίες που παρουσιάζονται σήμερα στη διεκπεραίωση του έργου των σχολικών εφορειών θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, με μόνη διαφορά τη μελλοντική απαλλαγή της κυβέρνησης από την ευθύνη οποιασδήποτε αποτυχίας στη λειτουργία τους. Ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων Κύπρου εξέφρασε τέλος τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι, στο στάδιο της διαμόρφωσης των προτεινόμενων τροποποιήσεων, η κυβέρνηση δε ζήτησε τις απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου τάχθηκε υπέρ της προτεινόμενης ρύθμισης, δηλώνοντας ότι η επιχειρούμενη αλλαγή συνιστά υιοθέτηση των σύγχρονων αντιλήψεων για τις αρχές τοπικής διοίκησης.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί, προφορικά ή με γραπτά υπομνήματα, για τις απόψεις των μελών διάφορων σχολικών εφορειών, οι οποίες κατ' αρχάς διαφωνούν με την προτεινόμενη αλλαγή ως προς τον τρόπο ανάδειξης των μελών των σχολικών

εφορειών. Όπως επισημάνθηκε από την πλευρά των σχολικών εφορειών, η εκχώρηση των εξουσιών τους στα συμβούλια τοπικής διοίκησης αποφασίστηκε από την κυβέρνηση αφενός χωρίς να προηγηθεί η αναγκαία μελέτη και κατά συνέπεια χωρίς να ληφθούν υπόψη η φύση και η έκταση των αρμοδιοτήτων των σχολικών εφορειών και οι τομείς της παιδείας που εξυπηρετούνται από αυτές και αφετέρου χωρίς να προηγηθεί οποιοσδήποτε διάλογος μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Ειδικότερα αγνοήθηκε το γεγονός ότι οι σχολικές εφορείες είναι επιφορτισμένες με τεράστιο όγκο εργασίας. Δυστυχώς, αντί να επιδιωχθεί η θεραπεία των αδυναμιών στο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας τους και η ενίσχυση των ανεπαρκών οικονομικών τους πόρων, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρείται η κατάργηση του κατά τα άλλα επιτυχούς θεσμού των σχολικών εφορειών, χωρίς αυτή η θεσμική αλλαγή να συνοδεύεται με οποιαδήποτε εγγύηση για την επιτυχία του θεσμού υπό το προτεινόμενο νέο καθεστώς. Συγκεκριμένα εκφράστηκε η επιφύλαξη κατά πόσο τα μέλη των συμβουλίων της τοπικής αυτοδιοίκησης θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στο έργο που προτείνεται να τους ανατεθεί και κατά πόσο αυτά θα διαθέτουν την απαιτούμενη γνώση, εμπειρία και κυρίως τον αναγκαίο χρόνο, ώστε να φέρουν σε πέρας αποτελεσματικότερα το εν λόγω έργο.

Αναφορικά με τους πιο πάνω ισχυρισμούς ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εξήγησε στην επιτροπή ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δε συνιστά εκχώρηση των εξουσιών στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλ' απλώς πρόκειται για μια αλλαγή στον τρόπο της ανάδειξης των μελών των σχολικών εφορειών, τα οποία στο εξής αντί να εκλέγονται θα διορίζονται από και ανάμεσα στα εκλεγμένα μέλη των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων. Εξάλλου, όπως εμφαντικά τονίστηκε από τον ίδιο, οι υπόλοιπες διατάξεις της ισχύουσας αυτοτελούς νομοθεσίας για τις σχολικές εφορείες θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται όπως προηγουμένως από αυτοτελή σώματα σχολικών

εφορειών με μόνη διαφοροποίηση ότι τα μέλη τους θα έχουν διπλή ιδιότητα, του σχολικού εφόρου και ταυτόχρονα του μέλους δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί ως θέμα αρχής με την άποψη να περιέλθει στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης η εξουσία διορισμού των μελών των σχολικών εφορειών. Ωστόσο, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, πιστεύει ότι το όλο θέμα παρουσιάζει πολλές πτυχές και προβλήματα, τα οποία χρήζουν ενδελεχέστερης μελέτης, για την οποία στο παρόν στάδιο δεν παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος. Εξάλλου, η επιτροπή προτού προχωρήσει στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης θεωρεί χρήσιμο να έχει τη σχετική γνωμάτευση που ζήτησε από την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναφορικά με τη συνταγματικότητα της τυχόν συμπερίληψης στο νομοσχέδιο διάταξης σύμφωνα με την οποία ο διορισμός των μελών των σχολικών εφορειών από τα συμβούλια τοπικής διοίκησης θα ενεργείται κατ' αναλογία των αποτελεσμάτων των τελευταίων δημοτικών ή βουλευτικών εκλογών.

Στη βάση όλων των πιο πάνω και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις θέσεις που εκφράστηκαν από τα κόμματα για το όλο θέμα, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στο παρόν στάδιο ως μεταβατική ρύθμιση την αναστολή των προνοιών της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν τη διεξαγωγή εκλογών για χρονικό διάστημα μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2002 ή προγενέστερα, όπως ήθελε τυχόν καθοριστεί με νόμο. Η επιτροπή προβαίνει στην εισηγήση αυτή, ώστε να της παρασχεθεί στο μεταξύ ο απαιτούμενος χρόνος για διεξοδικότερη μελέτη των επιμέρους ζητημάτων που εγείρονται σχετικά με το διορισμό των μελών των σχολικών εφορειών από της αρχές τοπικής διοίκησης.

Παράλληλα η επιτροπή, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νεές Δυνάμεις, του Δημοκρατικού

Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγείται για τη χρονική περίοδο της αναστολής των εκλογών το διορισμό νέων μελών σχολικών εφορειών από το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο θα πρέπει να λάβει υπόψη τόσο τα αποτελέσματα των τελευταίων βουλευτικών εκλογών όσο και την εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στη βάση προηγούμενων διαβουλεύσεων του με τα πολιτικά κόμματα.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι, παρόλο που συμφωνούν με το διορισμό νέων μελών σχολικών εφορειών όπως πιο πάνω προτείνεται, διατηρούν εντούτοις τις επιφυλάξεις τους κατά πόσο ο διορισμός νέων μελών για τόσο σύντομο χρονικό διάστημα θα επηρεάσει αρνητικά τη διεκπεραίωση γενικά των εργασιών τους και ειδικά των διάφορων έργων τα οποία είχαν προγραμματιστεί ή τυχόν θα προκύψουν στο διάστημα της σύντομης αυτής θητείας.

Το μέλος της επιτροπής κ. Ανδρούλα Βασιλείου, υιοθετώντας τις πιο πάνω επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά το διορισμό νέων μελών σχολικών εφορειών, δήλωσε ότι διαφωνεί με την προτεινόμενη ρύθμιση και εισηγείται αντί αυτής την παράταση της θητείας των μελών των υφιστάμενων σχολικών εφορειών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Τάκης Χατζηγεωργίου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Γιάννος Λαμάρης

Ιωνάς Νικολάου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Θάσος Μιχαηλίδης

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας έχει ετοιμάσει έκθεση για το πιο πάνω νομοσχέδιο, η οποία έχει ήδη κυκλοφορήσει σε όλα τα μέλη του σώματος.

Με το νομοσχέδιο αυτό, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προτείνεται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τις σχολικές εφορείες, ώστε τα μέλη των σχολικών εφορειών, αντί να εκλέγονται, να διορίζονται από τις αρχές τοπικής διοίκησης, οι οποίες θα τα επιλέγουν μεταξύ των μελών τους.

Υπενθυμίζεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για τους λόγους που αναφέρονται στην πρώτη υπό αναφορά έκθεσή της αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στο παρόν στάδιο ως μεταβατική ρύθμιση την αναστολή των προνοιών της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν τη διεξαγωγή εκλογών για χρονικό διάστημα μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Παράλληλα, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγείται για τη χρονική περίοδο της αναστολής των εκλογών το διορισμό νέων μελών σχολικών εφορειών από το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο θα πρέπει να λάβει υπόψη τόσο τα αποτελέσματα των τελευταίων βουλευτικών εκλογών όσο και την εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στη βάση προηγούμενων διαβουλεύσεων του με τα πολιτικά κόμματα.

Στο μεταξύ ηγέρθη από την κυβέρνηση το ζήτημα κατά πόσο στα πλαίσια της για περιορισμένο χρόνο μεταβατικής ρύθμισης ενδείκνυται από πρακτικής άποψης ο διορισμός νέων μελών σχολικών εφορειών για τις κοινότητες, δεδομένου του πολύ μεγάλου αριθμού των κοινοτήτων και κατά συνέπεια του τεράστιου αριθμού των διορισθησομένων σχολικών εφόρων.

Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, επανεξετάζοντας το όλο θέμα, έκρινε σκόπιμη τη συμπερίληψη διάταξης στο διαμορφωμένο ήδη από αυτή κείμενο του νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση των κοινοτήτων κατά τη χρονική περίοδο της μεταβατικής ρύθμισης θα ισχύουν οι σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, με βάση την οποία τα μέλη της σχολικής εφορείας στις κοινότητες είναι τα μέλη του οικείου κοινοτικού συμβουλίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγείται την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως τελικά έχει, σύμφωνα με τα πιο πάνω, αναδιαμορφωθεί.

Το μέλος της επιτροπής κ. Ανδρούλα Βασιλείου, αναφορικά με το εγερθέν ζήτημα, δήλωσε ότι διατηρεί τις επιφυλάξεις της, όπως αυτές αναφέρονται στην πρώτη έκθεση της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν θα μπορούσα, κύριε Πρόεδρε, απλώς να αναφέρω ότι μετά από το σχετικά περιπετειώδη τρόπο, με τις εξελίξεις τις εμβόλιμες, που ήρθε το τελικό νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή Παιδείας, ουσιαστικά αναστέλλεται η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας χωρίς να είναι κανενός η θέση ότι θα πρέπει να εγκαταλείψουμε την αρχή του να είναι τα μέλη των σχολικών εφορειών αντιπροσωπευτικά του ευρύτερου πληθυσμού. Θα δοθεί ο χρόνος στην επιτροπή Παιδείας να αποφασίσει και να εισηγηθεί κατά πόσο, με ποια διαδικασία θα πρέπει να εξασφαλίζεται αυτή η αντιπροσωπευτικότητα των μελών των σχολικών εφορειών.

Υπογραμμίζεται ότι οι σχολικές εφορείες με το νομοσχέδιο που καλούμαστε να ψηφίσουμε, αλλά και ευρύτερα με τις προθέσεις που υπάρχουν δεν καταργούνται, τουλάχιστον σε αυτή τη φάση, απλά, όπως έχει υπογραμμίσει και η Γενική Εισαγγελία στις συνεδριάσεις της επιτροπής, αλλάζει ο τρόπος επιλογής των μελών των σχολικών εφορειών.

Επομένως, θα πρέπει να διασκεδαστούν όλοι οι φόβοι και οι ανησυχίες που έχουν ακουστεί, περί του ότι πρόκειται να εγκαταλείψουμε έναν επιτυχημένο θεσμό. Δεν είναι αυτό το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε. Το ζήτημα το οποίο έχει εγερθεί την τελευταία στιγμή αφορούσε μία τεχνική δυσκολία και μία πρακτική πτυχή, ότι στο μεσοδιάστημα από τώρα μέχρι το Δεκέμβριο του 2002 ή την προηγούμενη ημερομηνία κατά την οποία θα ψηφίσουμε ενδεχομένως νόμο που θα ρυθμίσει το θέμα οριστικά, σε αυτή τη μεταβατική περίοδο έκρινε το Υπουργείο Παιδείας και μας εισηγήθηκε ότι θα ήταν άσκοπο να προβούν σε διορισμούς νέων μελών στις κοινότητες, διότι είναι μεγάλο το πλήθος. Εκρίναμε, μετά από αυτή την εισήγηση, ότι δε θα υπήρχε πρόβλημα να ισχύσει η νομοθεσία, η οποία προβλέπει ότι τα κοινοτικά συμβούλια είναι και σχολικές εφορείες στις κοινότητες. Δε μιλούμε για τα συμπλέγματα όπου θα γίνουν διορισμοί και βεβαίως δε μιλούμε για τις δημαρχούμενες περιοχές.

Υπό το πρίσμα όλων αυτών των δεδομένων υπήρξε μία διχογνωμία, κατά πόσο θα έπρεπε να διοριστούν νέα μέλη για το μεσοδιάστημα ή κατά πόσο θα μπορούσε να παραταθεί η θητεία των μελών που υπηρετούν ήδη στις σχολικές εφορείες. Η κ. Βασιλείου, η οποία ενδεχομένως θα εκφράσει τις απόψεις της και θα πει κατά πόσο θα εισηγηθεί ίσως και τροποποίηση, επέμενε μέχρι τέλους ότι ήταν αχρείαστο να γίνει νέος διορισμός. Εμείς βλέπουμε ότι και αυτή η άποψη έχει βάση· θα μπορούσε δηλαδή να παραταθεί η θητεία, αλλά ταυτόχρονα, επειδή υπήρξε μία ευαισθησία των υπολοίπων πολιτικών κομμάτων ως προς το ότι από τώρα μπορεί να εξασφαλιστεί καλύτερη

πολιτική αντιπροσωπευτικότητα στις σχολικές εφορείες, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού εδέχθη τη θέση ότι θα διορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των κομμάτων.

Και εδώ θα συμπληρώσω ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ότι επειδή στην έκθεση αναφέρεται ότι αναμένουμε γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας, κατά πόσο είναι δυνατό να διορίζονται μέλη των σχολικών εφορειών κατά αναλογία των αποτελεσμάτων των βουλευτικών εκλογών, η γνωμάτευση αυτή έχει έρθει στο μεσοδιάστημα τις τελευταίες ημέρες και όπως ίσως αναμενόταν είναι αρνητική. Δεν είναι δυνατό με νόμο να δώσουμε αυτή τη ρύθμιση και αυτός είναι ένας ακόμα λόγος που δικαιολογεί την παράταση την οποία ζητούμε, για να βρεθεί ο καλύτερος δυνατός τρόπος. Η θέληση όλων των πλευρών είναι να υπάρξει αντιπροσωπευτικότητα, όμως στην επιτροπή Παιδείας έχει διαφανεί κιάλας ότι δεν εννοούμε προς το παρόν η αντιπροσωπευτικότητα αυτή να εξασφαλιστεί με το να ορίσουμε τους δημοτικούς συμβούλους ως σχολικούς εφόρους. Αυτό ήταν το προτεινόμενο νομοσχέδιο. Αυτή η λύση, προς το παρόν τουλάχιστον, έχει απορριφθεί. Ελπίζουμε ότι στη συνέχεια με τη διερεύνηση και το διεξοδικό διάλογο που θα γίνει στην επιτροπή θα βρεθεί η ρύθμιση που να υπηρετεί τις πολιτικές αρχές στις οποίες όλοι φαίνεται να συγκλίνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι όλα τα κόμματα συμφωνούμε στην αρχή ότι οι εξουσίες των σχολικών εφορειών πρέπει τη δεδομένη στιγμή να περιέλθουν στις αρχές τοπικής διοίκησης. Αυτό δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από κανέναν. Όμως, όπως και ο πρόεδρος της επιτροπής ανέφερε, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων είχαμε επισημάνει

σωρεία πρακτικών προβλημάτων που θα παρουσιάζοντο, εάν προσπαθούσαμε να κάνουμε κάτι τέτοιο αυτή τη στιγμή, εσπευσμένα, χωρίς να έχει μελετηθεί εις βάθος το όλο θέμα. Άρα όλοι μας συμφωνούμε ότι πρέπει να μελετηθεί εις βάθος το θέμα.

Το θέμα που εγείρεται είναι κατά πόσο στο μεσοδιάστημα αυτό μέχρι, το αργότερο, την 31η Δεκεμβρίου του 2002 ή νωρίτερα, όπως ελπίζουμε, γιατί εγώ πιστεύω ότι αυτό το θέμα μπορεί και πρέπει να λυθεί όσο το δυνατό πιο σύντομα, σε μερικούς μήνες... Άρα τίθεται το ερώτημα τι εξυπηρετεί αυτή τη στιγμή να μπούμε σ' όλη αυτή τη διαδικασία διορισμού νέων εφορειών. Να κάνουν τι μέσα σε έξι μήνες, εννιά μήνες; Μέχρις ότου μπουν στο πνεύμα της δουλειάς τους και αρχίσουν να εργάζονται, θα τελειώσει το χρονικό διάστημα. Τουλάχιστον ας αφήσουμε αυτές τις εφορείες, καλά ή κακά... Δεν μπαίνω στο θέμα αν είμαστε ικανοποιημένοι ή όχι, αλλά, μια και υπάρχουν αυτές οι εφορείες, ας τις αφήσουμε και να παρατείνουμε τις υπηρεσίες τους μέχρι, το αργότερο, την 31η Δεκεμβρίου 2002, μέχρις ότου λυθεί οριστικά αυτό το θέμα.

Εδώ είναι που είναι η έμφαση η δική μας, δηλαδή όχι στο να δώσουμε αυτή την αναβολή, αναστολή του νόμου του '97, αλλά στο κατά πόσο θα πρέπει να διοριστούν νέες εφορείες ή να παραταθεί η εξουσία των υφιστάμενων εφορειών. Εμείς προτείνουμε όπως ακολουθήσουμε τη δεύτερη πορεία για τους λόγους που εξήγησα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση των Νέων Οριζόντων είναι κάπως διαφορετική από αυτή που εξέφρασε η συνάδελφος και, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, η πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Νομίζω ότι δε θα είμαστε δικαιολογημένοι ένα νόμο τον οποίο αυτό το σώμα ψήφισε το 1997, σε αντικατάσταση της νομοθεσίας η οποία ίσχυε από εποχής της αγγλοκρατίας, και με βάση τον οποίο νόμο του 1997 θα έπρεπε να είχαν προκηρυχθεί εκλογές και δημοκρατικά να είχαν εκλεγεί τα μέλη των σχολικών εφορειών, για τεχνικούς λόγους, επειδή δηλαδή για τέσσερα χρόνια, από το 1997 μέχρι το 2001, δεν κατάφερε η εκτελεστική εξουσία να θεσπίσει τους απαραίτητους κανονισμούς ή να εγκρίνει τα απαραίτητα κονδύλια, να έρθει αυτό το σώμα, με αυτό το σκεπτικό, με αυτή τη δικαιολογία ουσιαστικά, να ανατρέψει... ένα δημοκρατικό κεκτημένο το οποίο το ίδιο το σώμα ενέκρινε το 1997.

Νομίζω ότι θα πρέπει να έχουμε λιγότερη κομματοκρατία και περισσότερη δημοκρατία. Και, από τη στιγμή που αυτό το σώμα ήδη το '97 ενέκρινε τη δημοκρατία αντί την κομματοκρατία, δε βλέπω το λόγο να αλλάξει αυτό σύστημα τώρα.

Δεύτερον, διαφωνώ κάθετα με την άποψη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του, εν πάση περιπτώσει, στους διορισμούς τις αναλογίες και τα αποτελέσματα των εκλογών. Είχαμε την πείρα για κάτι τέτοιο και για τα διάφορα άλλα ημικρατικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών, είδαμε πώς δούλεψε, είδαμε το αποτέλεσμα της όλης διαδικασίας ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κατά συνέπεια, νομίζω, ήταν λάθος καν να γίνει η σκέψη να διορίζονται ανάλογα με τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών. Οι σχολικές εφορείες πρέπει να παραμείνουν στις εφορείες, στους δημότες αυτούς καθαυτών, στους εμπλεκόμενους και όχι στα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου και μετά ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, προηγείται άλλος...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δε χρειάζονται πολλά λόγια, για να υποστηρίξουμε τη θέση μας, όπως περιγράφεται και μέσα στην έκθεση, ούτε χρειάζεται πολλή επιχειρηματολογία, για να καταδείξει κανείς ότι οι σχολικές εφορείες πρέπει να περάσουν υπό την εξουσία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο λόγος που πήρα το βήμα έχει να κάνει παραπάνω με δυο άλλα θέματα, που ανεφύησαν στη συνέχεια. Το πρώτο έχει να κάνει με το γιατί η επιτροπή Παιδείας εισηγήθηκε τελικά, αντί να περάσουμε τώρα σε εκλογές, να υπάρξει αυτή η αναβολή, ως το πούμε, με το διορισμό εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου. Είπε η κ. Βασιλείου ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στο μεσοδιάστημα αντιληφθήκαμε, είδαμε πολλά προβλήματα να βγαίνουν στην επιφάνεια, που δεν τα είχαμε υπόψη μας στην αρχή. Νομίζω ότι εδώ κανείς πρέπει να παρατηρήσει δύο ουσιώδη πράγματα.

Πρώτ' απ' όλα, μία εισήγηση προς τους ίδιους τους εαυτούς μας. Επί τόσων σημαντικών νομοθετημάτων δε θα πρέπει οι ίδιοι να συλλαμβανόμεθα εξαπίνης και να μην έχουμε μπροστά μας το δέοντα χρόνο, για να υλοποιήσουμε αυτό που σκεφτήκαμε και που εξακολουθούμε να θεωρούμε σωστό. Δεν πρέπει να αφήνεται αυτή η Βουλή ενόψει εκλογών να μην μπορεί να νομοθετήσει και να αναβάλλει ουσιαστικά την απόφασή της. Πρέπει στο μέλλον να ξέρομε ότι για πολύ σοβαρά ζητήματα θα πρέπει να αρχίζουμε τη συζήτηση έγκαιρα, για να μην εμφανιζόμαστε και ενώπιον του κοινού ανέτοιμοι να υλοποιήσουμε αυτό που θεωρήσαμε και θεωρούμε σωστό.

Το δεύτερο, που έχει να κάνει με την εντύπωση ότι ανεφύησαν πολλά προβλήματα στο ενδιάμεσο, νομίζω ότι δεν είναι απολύτως σωστό. Ο κ. Λέλλος Δημητριάδης, ως εκπρόσωπος των δήμων, είχε πει στην επιτροπή μας μόλις τρεις εβδομάδες από

σήμερα: «κύριοι, εμείς θέλομε να αναλάβομε αυτή την εξουσία, αλλά χρειάζονται ουσιαστική μελέτη και πολλές τροποποιήσεις». Οφείλω να πω ότι δεν υπήρξε καμία συγκεκριμένη εισήγηση από τους δήμους, για να δούμε εάν εμείς μπορούσαμε μέσα σε δυο βδομάδες που είχαμε μπροστά μας να λύσομε ενδεχομένως τα προβλήματα τα οποία είχε υπόψη του. Επαναλαμβάνω ότι οι δήμοι, ενώ προ πενταετίας είχαν εγγράφως θέση ότι είναι υπέρ της ανάληψης εκ μέρους τους των εξουσιών των εφορειών, δεν ήρθαν με καμία εισήγηση. Μπορεί να είναι και ευθύνη δική μας που δεν εκλήθησαν έγκαιρα, αλλά, εν πάση περιπτώσει, δεν είχαμε μπροστά μας καμία περιγραφή προβλήματος, πέρα από το ότι «μας δίνετε μια εξουσία, αλλά δεν έχομε τους πόρους ίσως, για να υλοποιήσομε αυτά που οφείλει να υλοποιήσει μια σχολική εφορεία».

Το τρίτο και τελευταίο που έχω να πω είναι ότι, ενώπιον του “κινδύνου” να αποφασίσομε για τους επόμενους δώδεκα μήνες, και όχι έξι ή εννέα, να ξαναδιοριστούν μέλη, ενώπιον δηλαδή της πιθανότητας να αισθανθεί κάποιος ότι η Βουλή δεν είναι στερρώς αποφασισμένη με δημοκρατικές διαδικασίες πλέον να αποφασίζεται ποιοι είναι που μετέχουν στις σχολικές εφορείες, αποφάσισε μια ενδιάμεση λύση, που είναι πολύ πιο κοντά στις δημοκρατικές διαδικασίες, παρά ο διορισμός χωρίς να λαμβάνει κανένας υπόψη ποια είναι η δύναμη των κομμάτων σ’ αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Κλεάνθους, θα ήθελα να χαιρετίσω την παρουσία στη Βουλή των Αντιπροσώπων του προέδρου της Ομάδας Φιλίας Βελγίου-Κύπρου στη Βελγική Γερουσία κ. Philippe Monfils και του γερουσιαστού κ. Francois Roelants Du Vivier.

(Χειροκροτήματα)

Οι δύο διακεκριμένοι γερουσιαστές επισκέπτονται την Κύπρο με εισήγηση και πρωτοβουλία του Υπουργού Εξωτερικών του Βελγίου κ. Louis Michel, για να ετοιμάσουν έκθεση για τις επαφές τους στην Κύπρο, με απώτερο σκοπό να διερευνηθούν τρόποι για τη συμβολή του Βελγίου, που κατέχει την προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ενίσχυση των προσπάθειών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για επανάληψη των συνομιλιών.

Με την ευκαιρία της παρουσίας τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων, θα ήθελα εκ μέρους όλων μας να τους ευχαριστήσω θερμά για την πολύ μεγάλη βοήθεια που προσφέρουν στο να καταστεί η Κύπρος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις προσπάθειες για ειρηνική επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Τους εύχομαι καλή και καρποφόρα παραμονή.

Ο κ. Κλεάνθους και μετά ο κ. Συλλούρης.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω αυτά που είπε ο συνάδελφος κ. Χατζηγεωργίου, γιατί συμφωνώ. Όμως, αφού ακούστηκαν κάποια πράγματα, για να μην αφήνονται εντυπώσεις, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι όλοι είμαστε σύμφωνοι για μια πιο δημοκρατική, πιο λειτουργική εκπροσώπηση και λειτουργία, βεβαίως, των σχολικών εφορειών. Άρα το τι κάνει σήμερα η Βουλή ή η πλειοψηφία είναι ακριβώς το ότι είναι κατ' οικονομία προσανατολισμένη προς αυτό τον κοινό στόχο. Έχει λεχθεί για το 1997, αλλά, για να μιλούμε για την ιστορία, το 1991 υπήρξε πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος να γίνει αυτό το πράγμα, όμως δε μεμφόμαστε κανέναν που τόσο καθυστερημένα μπόρεσε να υπάρξει συναντίληψη, για να δοθούν αυτές οι εξουσίες στους δήμους.

Από την άλλη όμως, το γεγονός ότι το 1997 υπήρχε και συζητείτο και ψηφίστηκε αυτός ο νόμος δεν ήταν ακριβώς... ή ο ίδιος νόμος που έδινε τις εξουσίες στους δήμους, άρα δεν μπορεί να δικαιολογηθεί αυτή η μεσολάβηση του χρόνου.

Εκείνο το οποίο πρέπει όμως να παραδεχτούμε και διαφάνηκε από την πρώτη στιγμή που συζητούσαμε και στην παρουσία του Δημοκρατικού Συναγερμού -και εδώ ξενίζει το γεγονός- είναι ότι είχαν την ευαισθησία να δεχτούν ότι σε περίπτωση αναβολής, αφού σκοπός ήταν η δημοκρατικότερη και η ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση και αφού είναι γεγονός ότι αυτή δεν υπάρχει με την υφιστάμενη κατάσταση, ασφαλώς ούτε το μεσοδιάστημα θα έπρεπε να λειτουργεί εις βάρος της κοινής ιδέας και του κοινού στόχου. Γι' αυτό και υπήρξε και εισήγηση, τουλάχιστον από πλευράς του αρχηγού του Δημοκρατικού Συναγερμού, του προέδρου...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί ξενίζει;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ε, ξενίζει η μετακίνησή σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

Ποια μετακίνησή μας;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ουσιαστικά αντιλήφθηκα ότι έχετε επιφυλάξεις για το γιατί θα πρέπει τώρα να ξεσηκωθούμε και να αλλάξουμε την αναλογία, δηλαδή τη δημοκρατικότερη εκπροσώπηση, που, χωρίς να σημαίνει ότι είναι καλύτερη λύση, ενόψει αυτής της αλλαγής και με σεβασμό στη δημοκρατία και στις εκλογές που θα έδιναν τη σωστή αντιπροσώπευση και εκπροσώπηση, ασφαλώς νομίζω ότι αυτός ήταν και ο λόγος που ήταν και δική σας εισήγηση. Δεν ξέρω αν τότε δεν είχατε σκεφτεί ότι υπήρχαν κάποιοι

προβληματισμοί οι οποίοι παρουσιάζονται σήμερα. Συμφωνείτε, αλλά, ενώ συμφωνούσατε, θεωρείτε ότι έχετε ακόμα κάποιους προβληματισμούς.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ε, ελέχθησαν από τον κ. Προδρόμου από το βήμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αλλά εγώ δε θέλω να μειώσω τη σημασία του ότι συμφωνείτε. Έχετε δικαίωμα ακόμα να κάνετε και δεύτερες σκέψεις. Πλησιάζουμε σίγουρα στις προεδρικές, και ίσως να είναι αυτός ο βασικός λόγος που ίσως κάνατε τις δεύτερες σκέψεις. Εν πάση περιπτώσει...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μιλούμε για το 2002, την 31η Δεκεμβρίου.

Πρέπει να σας πω ότι, όσον αφορά τη λειτουργία, για την οποία μίλησε η κ. Βασιλείου -και έχει σ' ένα βαθμό δίκαιο- αντιλαμβάνομαι ότι δεν εμποδίζει τίποτε, είτε με τις διαβουλεύσεις είτε με την απόφαση του ίδιου του υπουργού, να σκεφθεί ότι η παραμονή κάποιων προσώπων που υπηρέτησαν εκεί και έχουν ήδη την εκπροσώπηση ή την προέλευση από κάποιο συγκεκριμένο κομματικό χώρο δε θα αλλάξει· απλώς θα

αλλάξει η βασική αναλογία η οποία υπήρχε προηγουμένως και την οποία μονοπωλούσαν ενδεχομένως περισσότερο από το κανονικό ένα ή περισσότερα κόμματα.

Νομίζω ότι δε θα έπρεπε να μειώσουμε τη σημασία της κοινής θέσης την οποία εκφράσαμε, για να υπάρχουν οι οποιεσδήποτε αναστολές και να δημιουργούμε λανθασμένες εντυπώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι με λίγη πρακτικότητα και ελάχιστη ειλικρίνεια αυτό το θέμα μπορεί να το αντιμετωπίσουμε πολύ πιο απλά και πολύ πιο σύντομα.

Έχουμε συμφωνήσει, ναι, με εισήγηση δική μας, του προέδρου του κόμματός μας, να αναβληθούν οι εκλογές και να μελετηθεί ξανά κατά πόσο πρέπει να γίνουν εκλογές ή να παν στους δήμους οι σχολικές εφορείες. Όταν παν στους δήμους οι σχολικές εφορείες, εκεί θα υπάρχει και η δημοκρατική αντιπροσώπευση, διότι εκλέγονται οι δημοτικοί εκπρόσωποι. Έχουμε πει εμείς και έχει γίνει συμφωνία, επειδή υπάρχει ανησυχία για την αντιπροσώπευση στη μεταβατική περίοδο, από την αναβολή μέχρι που να αναλάβουν οι δήμοι, να διοριστούν νέοι, να μη συνεχίσουν οι ίδιοι, για να διασκεδάσουμε τις ανησυχίες των άλλων κομμάτων, που, δικαιολογημένα ίσως, θεωρούν ότι η πλειοψηφία των διορισμένων ανήκουν στο Δημοκρατικό Συναγερμό.

Μετά απ' αυτή την τοποθέτηση διερωτώμαι πού διαφωνούμε. Ούτε η δημοκρατία θίγεται· υπάρχει η δημοκρατία και υπάρχει και η αντιπροσώπευση. Ακριβώς στη μεταβατική περίοδο θέλουμε με το "κατ' οικονομία", όπως έχει λεχθεί, με την κατ' οικονομία προσέγγιση, όπως είπε ο κ. Κλεάνθους, να διασφαλίσουμε τη δημοκρατική

αντιπροσώπευση. Ε, διερωτώμαι γιατί κάποιος μπορεί να διαφωνεί με αυτή την τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου και στον κ. Περδίκη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς είναι διαδικαστικά που θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ δε βλέπω το λόγο της συνεχιζόμενης συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά τουλάχιστον ένας σε κάθε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία, εντάξει, αλλά υπάρχει ομοφωνία στην πραγματικότητα. Η μόνη διαφωνία ήταν από την κ. Βασιλείου και θα καταλήξουμε να το μετατρέψουμε σε θέμα μέγιστο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεδομένου ότι τουλάχιστον σε κάθε παράταξη θα δώσω την ευκαιρία να καταθέσει απόψεις, θα δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου και στον κ. Περδίκη και θα εισηγηθώ να τερματιστεί η συζήτηση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το κύριο θέμα είναι η μεταφορά των ευθυνών των σχολικών εφορειών από την κεντρική κυβέρνηση στους δήμους. Και αυτό είναι το πάπλωμα. Πέραν του παπλώματος υπάρχουν και κάποιοι ψύλλοι, πόσο καιρό θα είναι οι μεταβατικές περίοδοι κ.λπ. Νομίζω ότι δεν πρέπει να είμαστε διατεθειμένοι να κάψουμε το

πάπλωμα για τον ψύλλο σε καμία περίπτωση. Το μήνυμα που πρέπει να φύγει από εδώ σήμερα είναι η απόφαση ότι οι σχολικές εφορείες και οι ευθύνες για τα σχολεία αποκεντρώνονται και μεταβιβάζονται στις τοπικές διοικήσεις. Και υπάρχουν κάποια προβλήματα. Υπάρχει το πρόβλημα το τυπικό της χρηματοδότησης, διότι δε θα περιλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς αυτό το κονδύλι, νομίζω ότι αντιμετωπίζεται με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς πολύ εύκολα και υπάρχει και το πρόβλημα κάποιων κανονισμών.

Σε ό,τι αφορά το πρόβλημα των κανονισμών, ας μη ξεχνάμε ότι, από τη στιγμή που θα ψηφίσουμε νομοθεσία που θα μεταβιβάζει τις σχολικές εφορείες στις τοπικές διοικήσεις, είναι ευθύνη των τοπικών διοικήσεων να καταρτίσουν κανονισμούς και να τους φέρουν στη Βουλή για ψήφιση. Και στο κάτω κάτω ας βάλουμε και μια χρονική προθεσμία, μια ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου, εύλογη, μέσα στη διάρκεια της οποίας προθεσμίας θα μπορούν να έχουν υποβληθεί και ψηφιστεί αυτοί οι κανονισμοί.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα ουσίας είναι ότι θα μεταβιβαστούν οι εξουσίες στην τοπική αυτοδιοίκηση και από τη στιγμή που θα υπάρξει αυτός ο νόμος από εκεί και πέρα θα ενεργοποιηθούν οι διαδικασίες για την κατάρτιση και ψήφιση των κανονισμών και φυσικά για τη νόμιμη χρηματοδότηση των σχολικών εφορειών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα δώσω σε άλλους το λόγο. Με συγχωρείτε! Θα θέσω θέμα, εσείς θα αποφασίσετε, αλλά προς Θεού εδώ δεν έπρεπε να επιτρέψω το διάλογο. Συζητούμε για το τι θα αποφασίσουμε και οι διαφωνίες μετατίθενται στο μέλλον. Αυτό είναι έξω από τα θέσμια. Έχετε καιρό να τα συζητήσετε, όταν θα συζητείται τι πραγματικά επιτέλους θα ισχύσει.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να αναφερθώ στον παρόντα χρόνο, όπως συμβουλεύει έμμεσα και ο κ. Πρόεδρος. Έχουμε μπροστά μας ουσιαστικά ένα νομοσχέδιο που επιχειρεί να τροποποιήσει ένα νόμο, ο οποίος ουδέποτε εφαρμόστηκε. Το 1997 εγκρίθηκε ένας νόμος, ο οποίος τότε χαιρετίστηκε σαν ένα εκσυγχρονιστικό μέτρο, σαν μια εκδημοκρατικοποίηση ενός θεσμού ο οποίος ανεξάρτητα αν ήταν πετυχημένος ή όχι, γι' αυτό σηκώνει πολλή συζήτηση, σίγουρα αυτή η νομοθεσία του 1997 από όλους χαιρετίστηκε σαν ένα μέτρο εκδημοκρατισμού.

Παρ' όλα αυτά πέρασαν τέσσερα χρόνια, κανείς -και η μομφή είναι κυρίως προς την εκτελεστική εξουσία- δεν ενδιαφέρθηκε να εφαρμόσει αυτό το νόμο. Φτάσαμε πράγματι την τελευταία στιγμή, ένα ή δύο μήνες πριν από την εφαρμογή του, εγκρίναμε για την εφαρμογή του ακόμα μία νομοθεσία που προνοούσε ότι θα γίνει η εκλογή των συμβουλίων των σχολικών εφορειών μαζί με τις δημοτικές/κοινοτικές εκλογές και τις εκλογές για την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και ήρθαμε με όλους το Σεπτέμβρη κάτω από πίεση χρόνου -και ένιωσα αυτή την πίεση, γιατί συμμετείχα στην επιτροπή Παιδείας, όταν συζήτησε το θέμα αυτό- να αποφασίσουμε για το τι μέλλει γενέσθαι. Πρέπει και εγώ με της σειρά μου να ψέξω αυτή τη διαδικασία, τη λεγόμενη "υπό πίεση", όπως έκανε πριν και ο συνάδελφος.

Υπό αυτές τις συνθήκες, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των συναδέλφων, φαίνεται ότι καταλήγουμε σε ένα κατ' οικονομία αποτέλεσμα, το οποίο πρέπει να κρίνουμε αν είναι τελικά, όχι δημοκρατικό, γιατί δεν είναι κατά την άποψη τη δική μου, αλλά αν είναι πρακτικό. Και τείνω να συμφωνήσω και θα συμφωνήσω τελικά με την κ. Βασιλείου ότι δεν είναι πρακτικό. Η μόνη πρακτική λύση υπό τις συνθήκες είναι η

παραμονή των σχετικών σχολικών εφορειών, οι οποίες αντιλαμβάνομαι ότι είναι μονομερώς κομματικώς διορισμένες. Είναι ένα κακό αυτό, αλλά πρέπει να ζήσουμε με αυτό το κακό και εισηγούμαστε αυτό να ισχύει για τους επόμενους δώδεκα μήνες, για να δοθεί ο χρόνος -και αυτή τη φορά ελπίζω να μην είναι πάλι η πρακτική μας, σαν πολιτείας εννοώ, όπως τα προηγούμενα τέσσερα χρόνια- για να δοθεί ο χρόνος για πιο ουσιαστικές και πιο σωστές και πιο δημοκρατικές λύσεις. Είναι κατά τη δική μας την άποψη λαθεμένο και από ό,τι φαίνεται τελικά και αντισυνταγματικό να προχωρήσουμε σε ένα διορισμό των...

(Στο σημείο αυτό σημειώνεται μερική διακοπή ρεύματος και οι βουλευτές κάνουν σχόλια.)

Το μόνο που λειτουργεί είναι το μικρόφωνο τελικά. Τα μεγάφωνα λειτουργούν όμως.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συνέχισε, Γιώργο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα δεν μπορώ να μη βλέπω τον Πρόεδρο, με εμπνέει.

Να συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κατά την άποψη τη δική μας ο διορισμός -γιατί περί διορισμού πρόκειται- από το Υπουργικό Συμβούλιο, γιατί υπενθυμίζω ότι είναι πάλι από το Υπουργικό Συμβούλιο που γίνεται ο διορισμός, δεν αλλάζει απολύτως τίποτε, με την ευκτική τοποθέτηση ότι, αν θέλει το Υπουργικό Συμβούλιο, μπορεί να διαπραγματευτεί με τα κόμματα ή να θέσει σαν όρο τις αναλογίες των αποτελεσμάτων των βουλευτικών εκλογών. Κατά την άποψη

τη δική μου τίποτα δεν αλλάζει, είμαστε ακριβώς στο ίδιο σύστημα, απλώς επαναδιορίζουμε ή επαναφέρουμε την ίδια διαδικασία, για να δώσουμε σε κάποιους νέους ανθρώπους μόνο ένα χρόνο να υπηρετήσουν σε μία θέση στην οποία πρέπει κάποιος να έχει γνώσεις, να έχει εμπειρίες.

Άρα, τελειώνοντας, πιστεύω ότι η πιο πρακτική, η πιο ρεαλιστική λύση είναι αυτή που προτείνεται και από την κ. Βασιλείου, να επεκταθεί η θητεία των σχολικών εφορειών για ακόμα δώδεκα μήνες, υπό τον όρο ότι θα δοθεί μια λύση πιο δημοκρατική και πιο σωστή μέσα σε αυτό το χρόνο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης είχε θέσει θέμα διαδικασίας και δε το έθεσα προς συζήτηση, γιατί θεώρησα σκόπιμο ότι από κάθε πλευρά θα έπρεπε να μιλήσει τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος. Θέτω την πρόταση του κ. Κατσουρίδη...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ένα πράγμα θα πρέπει να ξεκαθαριστεί, ποια είναι η κάθε πλευρά. Εδώ μίλησαν πάρα πολλοί συνάδελφοι και μίλησαν ανάμικτα. Κάποιοι οι οποίοι φαίνονται στην έκθεση ότι υπερασπίζονται το πνεύμα και το γράμμα του νομοσχεδίου μίλησαν από άλλη οπτική γωνία, αλλά εγώ έχω ένα διαδικαστικό θέμα, το οποίο πρέπει να σας πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

“Κάθε πλευρά” εννοώ κάθε πλευρά παραταξιακή, κομματική ομάδα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ωραία, τότε έχει ξεκαθαριστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλες οι ομάδες, είτε κοινοβουλευτικές είτε μη, μίλησαν.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νομίζω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν έχετε το λόγο.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ούτε για διαδικασία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι για διαδικασία, ναι.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι για διαδικασία που τον ζήτησα. Εδώ το θέμα δεν έχει εξαντληθεί. Υπάρχει μία συγκεκριμένη οπτική γωνία που αφορά την πολιτική αρχή του κατά πόσο από το 1997 μέχρι σήμερα που δεν κατέστη εφικτό να ενεργοποιηθεί ο νόμος, με τις εισηγούμενες προτάσεις είτε του νομοσχεδίου είτε την εναλλακτική πρόταση της κ. Βασιλείου και του κ. Περδίκη, ενδεχόμενα εκπέμπεται η εικόνα ότι δε θα γίνουν ποτέ εκλογές στις εφορείες και εγώ θέλω να μιλήσω γι' αυτό το ζήτημα από την οπτική γωνία βέβαια του ότι πρέπει να γίνουν και θα γίνουν. Άρα δεν έχει εξαντληθεί το θέμα και κανένας συνάδελφος δεν το έχει θίξει, κατά την άποψή μου, από αυτή την άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας συγχαίρω γιατί επί διαδικαστικού θέματος είπατε τις απόψεις σας επί της ουσίας και αυτό δείχνει κοινοβουλευτική επιδεξιότητα. Όμως εγώ είμαι υποχρεωμένος

να θέσω το θέμα σε ψηφοφορία. Θεωρείται ότι εξηντλήθη ή όχι; Ποιοι νομίζουν ότι εξηντλήθη το θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι νομίζουν ότι πρέπει να συνεχιστεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι το θέμα θεωρείται εξαντληθέν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Προσθήκη ειδικής διάταξης στο βασικό νόμο. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα που είναι «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 34 του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμών, έτσι ώστε να εξαιρεθεί η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα από τη συμμετοχή της στο Σχέδιο Ταμείου Προστασίας Καταθέσεων, για να της δοθεί η ευκαιρία να συμμετάσχει στο αντίστοιχο σχέδιο προστασίας καταθέσεων του Συνεργατικού Κινήματος. Περαιτέρω, σκοπείται η συμμετοχή στο υπό αναφορά σχέδιο της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου)

Λτδ και της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως Λτδ λόγω της αλλαγής που επήλθε στο εταιρικό καθεστώς της πρώτης και των καταθέσεων που άρχισε να δέχεται η δεύτερη.

Τέλος, με τους ίδιους κανονισμούς επεκτείνεται από δώδεκα μήνες σε πέντε χρόνια η μέγιστη διάρκεια επενδύσεων των διαθέσιμων κεφαλαίων του Ταμείου, γεγονός που διευρύνει τη δυνατότητα της Διαχειριστικής Επιτροπής να διαμορφώνει μια πιο ισορροπημένη διάρθρωση των επενδύσεων του Ταμείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπερψηφίζονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικές και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικές και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Δημήτρης Συλλούρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Δώρος Θεοδώρου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών άρχισε την εξέταση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2001 και τη συνέχισε από κοινού με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στις 31 Οκτωβρίου και στις 8 Νοεμβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Υπουργός Εξωτερικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ενώ ο τελευταίος κλήθηκε και παρευρέθηκε επίσης στις συνεδριάσεις της 31^{ης} Οκτωβρίου και της 8ης Νοεμβρίου 2001. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το νομοσχέδιο εξετάστηκε επιπλέον και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στις 25 Οκτωβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Πρόσθετα, στον προτεινόμενο νόμο:

1. Καθορίζονται ποινές για τα αδικήματα που προβλέπονται σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση.
2. Περιλαμβάνονται οι αναγκαίες διατάξεις, από άποψη εσωτερικού δικαίου, σε σχέση με πρόνοιες της σύμβασης που δεν είναι αυτοεκτελεστές.
3. Καθορίζονται τα αδικήματα που δημιουργούνται ως γενεσιουργά αδικήματα, δυνάμει των προνοιών των περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμων του 1996 έως 2000, για σκοπούς εφαρμογής προνοιών της σύμβασης.
4. Προβλέπεται η δημιουργία μονάδας για τη διερεύνηση των αδικημάτων που διαπράττονται δυνάμει των προνοιών της σύμβασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, η πιο πάνω σύμβαση εμπίπτει στην κατηγορία των συμβάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που αφορούν την αντιμετώπιση της διεθνούς τρομοκρατίας και συνδέεται άμεσα με τη σύμβαση για την καταστολή της βομβιστικής τρομοκρατίας, η οποία έχει ήδη επικυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η υπό κύρωση σύμβαση, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του προβλήματος της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με το ψήφισμα 54/109 της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1999.

Η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε τη σύμβαση αυτή την 1^η Μαρτίου 2001, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 52.963 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2001.

Μέχρι σήμερα πενήντα επτά κράτη έχουν υπογράψει τη σύμβαση αυτή, ενώ τέσσερα την έχουν επικυρώσει.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι αρμόδιοι υπουργοί, ενημερώνοντας την επιτροπή σε σχέση με την υπό συζήτηση σύμβαση, αναφέρθηκαν στην πολιτική σημασία της επικύρωσής της. Όπως δήλωσαν στην επιτροπή, με βάση το ψήφισμα 13/73 της 28^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, όλες οι χώρες μέλη είναι υποχρεωμένες μέσα σε ενενήντα ημέρες από την υιοθέτηση του ψηφίσματος να λάβουν τα αναγκαία ουσιαστικά μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η ψήφιση του προτεινόμενου νόμου εντάσσεται ακριβώς μέσα στα πλαίσια των μέτρων αυτών.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ενημερώνοντας τις δύο επιτροπές, ανέφερε ότι αποτελεί υποχρέωση της χώρας μας τόσο ως μέλους του Οργανισμού

Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και με βάση τις υποχρεώσεις της για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο να κυρώσει τη σύμβαση αυτή, γι' αυτό και ενδείκνυται να ανταποκριθούμε προς τις υποχρεώσεις μας αυτές έγκαιρα και όχι με καθυστέρηση ή υπό πίεση.

Στα πλαίσια της ανάλυσης των διατάξεων του νομοσχεδίου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι το περιεχόμενο της ίδιας της σύμβασης δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί. Εντούτοις, στον προτεινόμενο νόμο περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν την εσωτερική νομοθεσία και στοχεύουν είτε στον καθορισμό ποινών για τα αδικήματα που προβλέπει η σύμβαση είτε στη συμπερίληψη των αναγκαίων διατάξεων εσωτερικού δικαίου, ώστε να διευκολυνθεί η υλοποίηση της σύμβασης, σε σχέση με μη αυτοεκτελεστές πρόνοιές της.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης η θεσμοθέτηση μονάδας καταπολέμησης της τρομοκρατίας, η οποία, με βάση τη σύμβαση, δεν είναι υποχρεωτική. Η δημιουργία εντούτοις της μονάδας αυτής, σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, θα διευκολύνει την εφαρμογή της σύμβασης και παράλληλα θα στείλει θετικό πολιτικό μήνυμα εκτός Κύπρου, σε σχέση με την αποφασιστικότητα της χώρας μας να συμβάλει στην πάταξη της διεθνούς τρομοκρατίας.

Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος εγέρθηκαν ερωτήματα τόσο από τα μέλη της επιτροπής Εξωτερικών όσο και από τα μέλη της επιτροπής Νομικών, σε σχέση με το ενδεχόμενο η σύμβαση και το νομοσχέδιο που τη συνοδεύει να παραβιάζουν ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά ο Γενικός Εισαγγελέας διαβεβαίωσε τις δύο επιτροπές ότι δε δικαιολογείται καμιά τέτοια ανησυχία.

Ως αποτέλεσμα της διεξοδικής συζήτησης των διατάξεων του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ενώπιον των δύο επιτροπών, κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν σε αυτό

ορισμένες τροποποιήσεις, οι οποίες δεν αφορούν το κείμενο της σύμβασης, αλλά αναφέρονται στο μέρος του νομοσχεδίου που αποτελεί εσωτερικό δίκαιο.

Οι τροποποιήσεις οι οποίες, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν είναι οι ακόλουθες:

1. Τροποποίηση του άρθρου 4 που καθορίζει τις ποινές για τα αδικήματα που προβλέπει η σύμβαση, ώστε αυτά να τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δεκαπέντε έτη ή με χρηματική ποινή μέχρι £1.000.000 ή και με τις δυο αυτές ποινές αντί για την ποινή της διά βίου φυλάκισης ή τη χρηματική ποινή των £2.000.000, όπως αρχικά προέβλεπε το νομοσχέδιο. Οι επιτροπές κατέληξαν στη θέση αυτή, αφού έλαβαν υπόψη τις αντίστοιχες ρυθμίσεις άλλων ευρωπαϊκών χωρών.
2. Αναδιατύπωση του άρθρου 6 που αναφέρεται στους λόγους οι οποίοι δεν αποτελούν υπεράσπιση ή ελαφρυντικό στοιχείο σε σχέση με την εκδίκαση αδικήματος που διαπράττεται κατά παράβαση των διατάξεων της σύμβασης με στόχο την καλύτερη απόδοση των σκοπών του.
3. Τροποποίηση του άρθρου 5 που προβλέπει ότι νομικό πρόσωπο υπέχει το ίδιο ποινική και αστική ευθύνη, σε περίπτωση που πρόσωπο υπεύθυνο για τη διοίκηση ή τον έλεγχο του διαπράττει αδίκημα κατά παράβαση της σύμβασης, έτσι που κάτι τέτοιο να ισχύει, εφόσον το πρόσωπο ενεργεί υπό την ιδιότητα του υπευθύνου για τη διοίκηση ή τον έλεγχο του νομικού προσώπου. Πρόσθετα, στο ίδιο άρθρο διασαφηνίζεται ότι η αρμόδια για τον έλεγχο του νομικού προσώπου αρχή μπορεί να διαγράψει το πιο πάνω νομικό πρόσωπο από το σχετικό μητρώο, εφαρμόζοντας όμως τις διατάξεις της περί εταιρειών νομοθεσίας.
4. Προσθήκη νέων άρθρων τα οποία, αν και στο μεγαλύτερο μέρος τους περιλαμβάνονται και στη σύμβαση, εντούτοις κρίθηκε σκόπιμο να ενταχθούν και στο νομοσχέδιο για την καλύτερη διασφάλιση της προστασίας των ανθρώπινων

δικαιωμάτων. Έτσι, έχουν περιληφθεί σε αυτό διατάξεις για τη μη εφαρμογή του στην περίπτωση που το αδίκημα διαπράττεται μέσα στην Κυπριακή Δημοκρατία και ο φερόμενος ως δράστης είναι πολίτης της, οπότε και θα έχει εφαρμογή το εσωτερικό δίκαιο. Πρόσθετα, καθορίζεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει την υποχρέωση για την έκδοση ή για την παροχή νομικής συνδρομής, όταν έχει ουσιώδεις λόγους να πιστεύει ότι το αίτημα της έκδοσης γίνεται για τη δίωξη ή την τιμωρία προσώπου συνεπεία της φυλής, της θρησκείας, της εθνικότητας, της εθνικής του καταγωγής, των πολιτικών του πεποιθήσεων ή νόμιμης, κατά το διεθνές δίκαιο, διεκδίκησης συλλογικών δικαιωμάτων.

5. Διαγραφή του άρθρου που προβλέπει τη σύσταση μονάδας καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Οι επιτροπές κατέληξαν στη θέση αυτή, γιατί έχουν την άποψη ότι η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να εφαρμόσει τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου χωρίς τη δημιουργία της νέας μονάδας, η εγκαθίδρυση της οποίας, εξάλλου, δεν είναι, με βάση τη σύμβαση, υποχρεωτική. Ωστόσο, αν στο μέλλον διαπιστωθεί η ανάγκη ενίσχυσης των αρμόδιων υπηρεσιών, τότε το θέμα θα μπορεί να αντιμετωπιστεί με νεότερη ρύθμιση.
6. Τροποποιήσεις που κρίθηκαν σκόπιμες για την καλύτερη, από νομοτεχνική άποψη, διατύπωση των διατάξεων του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σύμφωνα με τα πιο πάνω σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αυτό αναφέρεται.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, δήλωσαν ότι, παρ' όλο που συμφωνούν με το νομοσχέδιο όπως διαμορφώθηκε, εντούτοις, όσον αφορά το άρθρο 6 του νομοσχεδίου, που αφορά τον αποκλεισμό

ορισμένων λόγων υπεράσπισης, επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα παρακαλούσε να αναβληθεί η συζήτηση και η ψήφιση επί του νομοσχεδίου για μια εβδομάδα, για να μελετήσει περαιτέρω κάποιες πτυχές που έχουν δημιουργηθεί μετά από την ομόφωνη απόφαση των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή μιας εβδομάδας;

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι συνηθίζουμε να συγκατατιθέμεθα σε αναβολές, ακόμα και όταν δεν εκτίθεται οποιοσδήποτε λόγος, γιατί πραγματικά διερωτούμαστε ποιος είναι ο λόγος της αναβολής. Όμως εκείνο για το οποίο δεν μπορούμε να διερωτηθούμε είναι κατά πόσο δεν υπάρχει η εξαιρετική περίπτωση ακριβώς εδώ. Είναι ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο για το οποίο τόσο πολύ έχει μιλήσει η κυβέρνηση και μάλιστα διά στόματος του ίδιου του Υπουργού Εξωτερικών, εστάλη επιστολή τουλάχιστον στο δικό μας πρόεδρο του κόμματος, πιθανολογώ και στα υπόλοιπα κόμματα, λέγοντας και τονίζοντας πόση σημασία αποδίδει η κυβέρνησή μας, ώστε η Κύπρος να είναι η πρώτη χώρα που θα προχωρήσει να ψηφίσει αυτό το νόμο.

Νομίζω κάτω από αυτές τις περιστάσεις, χωρίς να υπάρχει οποιοσδήποτε αποχρών λόγος για ένα τόσο σημαντικό νομοθέτημα μετά από όσα κοσμογονικά έγιναν

την 11^η Σεπτεμβρίου και μετά, εμείς λυπούμαστε γιατί δε θα μπορέσουμε να συμφωνήσουμε στην αναβολή που ζητά η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, όχι μόνο μία επιτροπή, δύο επιτροπές διεξήλθαν αυτή τη σύμβαση σε αρκετές συνεδριάσεις και δε φαίνεται να υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος για τον οποίο εγείρεται αίτημα αναβολής. Εμείς πιστεύουμε ότι οι καιροί επιβάλλουν να προχωρήσουμε στην κύρωση αυτής της σύμβασης το ταχύτερο δυνατό, διότι η Κύπρος πρέπει, όχι να είναι η πρώτη, διότι άλλες τέσσερις χώρες έχουν ήδη κυρώσει αυτή τη σύμβαση, να είναι από τις πρώτες χώρες που θα το κάνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα θέσω την πρόταση για αναβολή σε ψηφοφορία.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι στο παρόν θέμα εκείνο που πρέπει να ενδιαφέρει είναι η ουσία του θέματος. Το κάθε κόμμα έχει τη θέση του και αν την πήρε, και πιστεύω ότι έτσι την πήρε, μελετώντας το νομοσχέδιο, εμείς δε θεωρούμε ότι είναι θέμα αρχής να υπάρξει μια εβδομάδα αναβολή, ανταποκρινόμενοι και στην έκκληση μίας κοινοβουλευτικής ομάδας.

Εγώ, παρ' όλη τη δυσκολία, θα καλούσα και τις υπόλοιπες κοινοβουλευτικές ομάδες να συναινέσουμε και ποσώς κατά τη γνώμη μας αυτό δε σημαίνει ότι με την αναβολή υποκύπτουμε στην οποιαδήποτε πίεση, αν αυτή είναι η εντύπωση η οποία

δημιουργείται και είναι και μια διαδικασία την οποία έχουμε συντηρήσει τόσα χρόνια μέσα σε αυτό το πνεύμα. Νομίζω ότι δε χρειάζεται να την αλλάξουμε αυτή τη στιγμή, από τη στιγμή που ο καθένας είναι τοποθετημένος, έχει την άποψή του επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για λόγους λεπτότητας θα δεχόμουν να γίνει ψηφοφορία, επειδή έχουμε εγείρει εμείς το θέμα της αναβολής, αλλά μετά που έχει μιλήσει ο κ. Κατσουρίδης νομίζω ότι όλες οι πλευρές είτε θα τηρήσουμε μακροπρόθεσμα αυτή τη συναίνεση που έχουμε, όταν μία πλευρά νιώθει την ανάγκη για αναβολή να δίδεται, ή θα μπαίνουμε κάθε φορά σε ψηφοφορία. Δε γίνεται να γίνεται επιλεκτικά αυτή η προσέγγιση της αναβολής. Δηλαδή, εφόσον έχουμε μία κοινοβουλευτική πρακτική, θα έκανα έκκληση στους δύο συναδέλφους να αποδεχθούν μία εβδομάδα αναβολή. Δε χάθηκε ο κόσμος για οποιοδήποτε λόγο να υπάρχουν θέματα για τα οποία κρίνουν ότι αδικαιολόγητα ζητούμε εμείς αναβολή και μπορεί στη συζήτηση την άλλη Πέμπτη να τα καταθέσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ομολογώ ότι είναι πολύ πειστικό το επιχείρημα ότι «κύριε, άμα ζητήσει μια ομάδα για κάποιο λόγο την αναβολή, τη δίνουμε». Εγώ γι' αυτό, πριν εξετάσουμε ξανά τη θέση μας, παρακαλώ τους συναδέλφους να μας πουν τι είναι που έχει αλλάξει, διότι είναι ομόφωνη η έκθεση, είναι ομόφωνη. Μήπως η αλλαγή οφείλεται -ερώτησή μου είναι, αν θέλετε μου λέτε- για την επανεισαγωγή της πρότασης για το ΜΟΚΑΤ για το οποίο ο Γενικός Εισαγγελέας συμφώνησε, όλα τα κόμματα συμφώνησαν ότι η αρμοδιότητα

παραδίδεται από το ΜΟΚΑΤ, αυτό είναι σοβαρό θέμα. Αν είναι αυτός ο λόγος που ζητάτε την αναβολή, πέστε μάς το για να σκεφθούμε ξανά. Ως τώρα ήταν ομόφωνη, επαναλαμβάνω, η Βουλή στο να αναληφθούν αυτές οι ευθύνες από τη ΜΟΚΑΣ χωρίς την ανάγκη ίδρυσης νέας μονάδας. Έτσι συμφώνησε και η κυβέρνηση και ο Γενικός Εισαγγελέας που ήταν παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και αυτό το θέμα μέσα σε αυτά που θα εξετάσουμε ως κοινοβουλευτική ομάδα, ενόψει του γεγονότος ότι αξιολογείται διεθνώς τουλάχιστον αυτό το θέμα κάπως διαφορετικά από ό,τι είχαμε υπόψη ότι αξιολογείτο προηγουμένως. Πιθανό να καταλήξουμε στα ίδια και πάλι συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε οι δύο επιτροπές. Πιθανό όμως και άλλες κομματικές πλευρές και παράγοντες να δουν ότι αυτό το στοιχείο ακριβώς που έθιξα, της αξιολόγησης της σημασίας της δημιουργίας μιας νέας μονάδας, πιθανό να χρειαστεί να το ξαναδούμε και να το ξαναμελετήσουμε. Είναι και αυτό είναι και κάποιες άλλες μικρολεπτομέρειες που υπάρχουν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος και πάλι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι για να ανοίξουμε συζήτηση, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θέλω να υπομνήσω στο συνάδελφο ότι την αξιολόγηση, την πόση σημασία δίνουν άλλες χώρες για την ίδρυση της ΜΟΚΑΤ, την είχε υπόψη της η Βουλή, όταν αποφάσισε να μην την αποδεχθεί, γιατί αυτό είναι που αναφέρεται με πολλή έμφαση στην επιστολή που είχε στείλει, όπως αντιλαμβάνομαι, σε όλους αυτούς τους εκπροσώπους των κομμάτων ο

ίδιος ο Υπουργός Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άρα, το ξέραμε, το αξιολογήσαμε, το σταθμίσαμε και πήραμε άλλη θέση. Εγώ πάντως μόνον ένα επιχείρημα, μόνον ένα επιχείρημα δέχομαι. Την υπόδειξη του κ. Συλλούρη ότι αυτή η Βουλή έχει μια παράδοση, όταν ζητήσει μια κοινοβουλευτική ομάδα αναβολή -κατά κανόνα, να μην πω πάντοτε- εκχωρείται.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε χρειαζόταν να...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, όχι κατ' ιδίαν συνομιλίες.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όμως να ξέρουμε επίσης ότι η αξιολόγηση διεθνώς, το ότι καθυστερεί η Κύπρος να το εγκρίνει, ενώ η έκκληση ήταν να εγκριθεί προ τριών εβδομάδων -μιλώ και για τη νομοθεσία, κύριε Ομήρου, όχι μόνο για τη σύμβαση- δε μας βαρύνει εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπό αυτές τις προϋποθέσεις, έστω και με επιφυλάξεις, αίρεται η επιφύλαξη για την αναβολή;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να δω τι λένε οι συνάδελφοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου;

Αίρεται. Επομένως, θα δοθεί αναβολή μιας βδομάδας.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6, 7 και 8 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001», «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιώργος Βαρνάβα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Οκτωβρίου και την 1η Νοεμβρίου του 2001. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ-ΕΚΥΣΥ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομοθεσίας, ώστε να επιτρέπεται η ταυτόχρονη πληρωμή σε χήρες ασφαλισμένες τόσο της σύνταξης χηρείας όσο και της σύνταξης γήρατος ή ανικανότητας και αναπηρίας ανάλογα με την περίπτωση. Επιπλέον, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο καταργούνται οι διατάξεις εκείνες της υφιστάμενης νομοθεσίας, οι οποίες περιέχουν χαριστικές ρυθμίσεις και προβλέπουν την αύξηση στα ποσά της σύνταξης γήρατος ή ανικανότητας στις περιπτώσεις που διακόπτεται η πληρωμή της σύνταξης χηρείας, αφού με το σημερινό νομικό καθεστώς δεν επιτρέπεται η πληρωμή διπλής σύνταξης. Περαιτέρω, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εισάγεται πρόνοια η οποία βελτιώνει νομοτεχνικά τη διατύπωση υφιστάμενης διάταξης, αναφορικά με τις περιπτώσεις καταβολής δύο συμπληρωματικών συντάξεων, βάσει της οποίας περιορίζεται το ολικό ποσό τους στο ποσό που θα εδικοιούτο η ασφαλισμένη χήρα αν καταβάλλονταν προς όφελος της ίδιας ή του συζύγου της εισφορές πάνω στο ανώτατο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο θα έχει αναδρομική έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2001.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν ενώπιον της επιτροπής ότι η τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας κρίθηκε σκόπιμη λόγω της έκδοσης απόφασης από το Ανώτατο Δικαστήριο με ημερομηνία 19 Ιανουαρίου 1999 σύμφωνα με την οποία το εδάφιο (1) του υφιστάμενου άρθρου 61 της εν λόγω νομοθεσίας που αναφέρεται στο διπλό δικαίωμα για καταβολή των συντάξεων γήρατος και χηρείας είναι αντισυνταγματικό, γιατί παραβιάζει την αρχή της ισότητας κατά παράβαση του άρθρου 28 του Συντάγματος.

Με την πιο πάνω απόφαση, όπως επισήμαναν οι ίδιοι εκπρόσωποι, επηρεάζεται η όλη δομή των παροχών του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και με την εφαρμογή της πρέπει να τύχουν τροποποίησης και οι διατάξεις εκείνες της νομοθεσίας που επηρεάζονται.

Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι τόνισαν ότι για σκοπούς ίσης μεταχείρισης όλων των συνταξιούχων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποφάσισε ότι η διαδικασία που εφαρμόζεται για κάθε νέα αίτηση για σύνταξη γήρατος ή χηρείας μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου πρέπει να επεκταθεί από 1.1.2001 και στις χήρες των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε πριν από την έκδοση της πιο πάνω απόφασης και έτσι να δικαιούνται και αυτές στην ταυτόχρονη πληρωμή των συντάξεων αυτών.

Σύμφωνα με τους ίδιους πιο πάνω εκπροσώπους, ο αριθμός των δικαιούχων χηρών υπολογίζεται στις τρεις χιλιάδες περίπου και η πρόσθετη δαπάνη για το 2001 υπολογίζεται γύρω στα £5.5 εκατομμύρια περίπου. Όπως επίσης επισήμαναν οι ίδιοι, σύμφωνα με εκτίμηση του αναλογιστή του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η πρόσθετη δαπάνη μπορεί να καλυφθεί από τα περιθώρια ασφάλειας του αποθεματικού του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, νοουμένου ότι η πληρωμή των δύο συντάξεων δε θα καλύψει περιόδους πριν από την 1.1.2001, γι' αυτό και οι διατάξεις του νομοσχεδίου προτείνεται να τεθούν σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ-ΕΚΥΣΥ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου επισημαίνοντας ότι για σκοπούς ισότητας θα πρέπει η διπλή σύνταξη να καταβληθεί από τις 19 Ιανουαρίου 1999, ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου αντί από την 1η Ιανουαρίου 2001. Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ,

χωρίς να διαφωνεί με την πιο πάνω επισήμανση, εξέφρασε τον προβληματισμό του κατά πόσο μελλοντικά το αποθεματικό του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα αντιμετωπίσει πρόβλημα όσον αφορά τα περιθώρια ασφαλείας του.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ δήλωσαν ότι ως θέμα αρχής, λαμβανομένης υπόψη και της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου, συμφωνούν με την ταυτόχρονη πληρωμή των δύο συντάξεων, διαφωνούν όμως με το περιεχόμενο του παρόντος νομοσχεδίου, όπως κατατέθηκε από την κυβέρνηση. Ειδικότερα, ανέφεραν ότι σε παλαιότερες συνεδρίες που έγιναν μεταξύ των κοινωνικών εταίρων στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είχαν κληθεί να τοποθετηθούν επί ενός άλλου προσχεδίου νομοσχεδίου, στο οποίο προβλέπονταν ορισμένα περιοριστικά μέτρα και ειδικότερα ορισμένες προϋποθέσεις τις οποίες οι υποψήφιοι δικαιούχοι της διπλής σύνταξης έπρεπε να πληρούν, για να τους καταβληθούν οι εν λόγω συντάξεις. Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι διαφώνησαν με την εισήγηση που έγινε από πλευράς των συντεχνιών για καταβολή της διπλής σύνταξης από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου για το λόγο ότι αυτό θα συνεπάγεται επιπλέον κόστος το οποίο συνυπολογιζόμενο με τη δαπάνη για το 2001 θα ανέλθει περίπου στα £10 εκατομμύρια. Επιπλέον, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι κάθε πρόσθετη δαπάνη και παροχή συνεπάγεται αύξηση των εισφορών τις οποίες η εργοδοτική πλευρά δεν είναι σε θέση να καταβάλει.

Η επιτροπή, στην πορεία μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, με επιστολή της ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2001 ζήτησε τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αναφορικά με το αν παραβιάζεται η αρχή της ισότητας από το γεγονός ότι η πληρωμή των δύο συντάξεων στις χήρες δε θα καταβληθεί αναδρομικά από τις 19 Ιανουαρίου 1999, ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου, αλλά από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που παρέστη ενώπιον της επιτροπής δήλωσε σχετικά ότι δεν υφίσταται οποιασδήποτε μορφής διάκριση μεταξύ των δικαιούχων συνταξιούχων χηρών, αφού με την πρόνοια για αναδρομική έναρξη ισχύος του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την 1η Ιανουαρίου 2001 επιτυγχάνεται η ενιαία αντιμετώπιση όλων των χηρών που είναι δικαιούχες, ανεξάρτητα αν προσέφυγαν ή όχι στη δικαιοσύνη. Ειδικότερα, όπως ανέφερε ο πιο πάνω εκπρόσωπος, με την έκδοση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου και μέχρι να τροποποιηθεί η υφιστάμενη νομοθεσία, οι αρμόδιες υπηρεσίες για σκοπούς συμμόρφωσης με την απόφαση αυτή εφαρμόζουν την εν λόγω νομοθεσία, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις του επίμαχου άρθρου που κρίθηκε ως αντισυνταγματικό. Οι αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με τον ίδιο, δεν έχουν υποχρέωση να επανεξετάσουν τις αιτήσεις που απορρίφθηκαν πριν από την έκδοση της εν λόγω απόφασης, επειδή η νομολογία δεν αποτελεί νέο στοιχείο. Βάσει όμως του προτεινόμενου νομοσχεδίου, όπως επισήμανε ο πιο πάνω εκπρόσωπος, καθορίζεται μια ημερομηνία ως χαριστική και συγκεκριμένα η 1η Ιανουαρίου 2001, ώστε να καλύψει όλες τις περιπτώσεις χηρών που είναι δικαιούχες διπλής σύνταξης. Ολοκληρώνοντας, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι σύμφωνα με την πιο πάνω ενιαία ρύθμιση αίρεται οποιαδήποτε αδικία, αφού θα γίνονται αποδεκτές όχι μόνο οι νέες αιτήσεις που υποβάλλονται για πρώτη φορά μετά την έκδοση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου, αλλά και όλες οι αιτήσεις που είχαν υποβληθεί και απορρίφθηκαν πριν από την έκδοση της εν λόγω απόφασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο επισημαίνοντας όμως παράλληλα την ύπαρξη

αδικίας για τις χιλιάδες δικαιούχες ασφαλισμένες χήρες που για χρόνια στερήθηκαν το δικαίωμα της διπλής σύνταξης.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επισημαίνουν επιπλέον την ύπαρξη διάκρισης που υφίσταται μεταξύ των δικαιούχων ασφαλισμένων χηρών που έλαβαν ήδη τη διπλή σύνταξη από το 1999 μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου και όσων θα την λάβουν από την 1η Ιανουαρίου 2001, όπως προβλέπεται στο πιο πάνω νομοσχέδιο. Υπό το φως της επισήμανσης αυτής, οι ίδιοι βουλευτές καλούν το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και μέσα από τις διαδικασίες του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων να προβούν στις αναγκαίες διαβουλεύσεις με στόχο να εξευρεθεί τρόπος αντιμετώπισης της διάκρισης αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ορίστε.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που είναι ομόφωνη η έκθεση της επιτροπής, θα ήθελα να αναφέρω αυτά τα οποία η κοινοβουλευτική μας ομάδα έχει θέσει και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος στην ίδια την επιτροπή. Επισημαίνουμε ότι υπάρχει μια διάκριση με το νόμο τον οποίο θα εγκρίνουμε ομόφωνα, επαναλαμβάνω, μεταξύ των δικαιούχων ασφαλισμένων χηρών, οι οποίες έλαβαν τη διπλή σύνταξη από τις 19 του Γενάρη του 1999, οπότεαν είχε πάρει τη σχετική απόφαση το Ανώτατο Δικαστήριο και όσων θα τη λάβουν από την 1η του Γενάρη του 2001, όπως προνοείται από το σχετικό νομοσχέδιο.

Υπό το φως αυτής μας της επισήμανσης, εμείς, παρ' όλο που συμφωνούμε με την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου, θέλουμε να καλέσουμε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους μέσα από τις διαδικασίες του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να προβεί στις αναγκαίες διαβουλεύσεις με στόχο να βρεθεί τρόπος για αντιμετώπιση αυτής της δυσμενούς διάκρισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αυτή, κύριε Πρόεδρε, που έχει αναφέρει ο Πρόεδρος της επιτροπής Εργασίας -και είναι σεβαστή- είναι όμως η μισή αλήθεια. Τι έγιναν εκείνες οι μακαριστές χήρες που πέθαναν από το 1999 μέχρι το 2001; Θα βρούμε τους κληρονόμους; Και αν ξεκινήσει αυτή η ιστορία που η επιβάρυνση, ειρήσθω εν παρόδω, ανέρχεται σε £10 εκατομμύρια και κάτι, και αν ακολουθήσει και άλλη αγωγή για προ του 1999 και επιστρέψουμε πίσω από την ημερομηνία που έχει εγκαθιδρυθεί αυτό το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από εκείνη την ημερομηνία που άρχισε να κάνει αυτές τις παροχές, μήπως το ταμείο θα τιναχθεί στον αέρα;

Με αυτό, σε καμιά απολύτως περίπτωση δε διαφωνούμε να τύγχαναν και αυτές οι χήρες του 1999-2001 της ίδιας μεταχείρισης. Αλλά εμείς θέλουμε να τονίσουμε ότι δημιουργούνται κίνδυνοι για την οικονομική ευρωστία αυτού του ταμείου που πιθανώς ουκ έσται τέλος αρχίζοντας αυτή την ιστορία χωρίς να αυξηθούν οι εισφορές, γιατί όλα αυτά τα ωφελήματα τα οποία παραχωρούνται για σκοπούς σύνταξης βασίζονται πάνω σε κάποιες εισφορές. Τώρα, επιπρόσθετα έχει ξεπηδήσει αυτό το δικαίωμα που, πάλι ειρήσθω εν παρόδω, προέκυψε μετά από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όχι από τις κοινωνικές ασφαλίσεις ή από τους εταίρους.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που αισθανόμαστε εμείς την ανάγκη να δηλώσουμε αυτά τα πράγματα επαναλαμβάνοντας και πάλι ότι δε θα θέλαμε να αδικηθεί κανένας. Μακάρι να υπήρχε ο τρόπος να υπάρχει ισότητα και δικαιοσύνη έναντι όλων των δικαιούχων, αλλά φαίνεται ότι μέσα από τις δοσμένες συνθήκες δεν μπορεί να επιτευχθεί στην πράξη αυτό το πράγμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης και μετά ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι εγώ. Ο κ. Ζαχαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είχατε ζητήσει το λόγο;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε, θα δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου, ο οποίος προηγείται χρονικά.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θέλω να επισημάνω μια ανισότητα και μια αδικία, η οποία δεν έχει σχέση με το παρελθόν, αλλά με το μέλλον. Το νομοσχέδιο αναφέρεται σε χήρες. Και βεβαίως είναι συμπαθής η περίπτωση των χηρών, αν λάβουμε μάλιστα υπόψη μας ότι στο υποσυνείδητό μας ή και στο συνειδητό μας σχετιζόταν με το αδύνατο μέρος του ανδρογύνου μέχρι τώρα. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι σήμερα πλέον δεν είναι πάντοτε οι χήρες το αδύνατο μέρος του ανδρογύνου· είναι και οι χήροι.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως, ασφαλώς. Εγώ έχω υπόψη μου περιπτώσεις όπου ο σύζυγος είναι ανάπηρος, παίρνει επίδομα αναπηρίας ή παίρνει σύνταξη ανικανότητας πριν συμπληρώσει το εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας του, η δε σύζυγος είναι δημόσιος υπάλληλος παραδείγματος χάριν ή εκπαιδευτικός ή έχει μια καλή θέση. Τι συμβαίνει στην περίπτωση που θα ατυχήσει αυτός ο ανάπηρος και θα μείνει εν ζωή, όταν θα έχει αποδημήσει εις Κύριον η σύζυγός του; Μήπως, δεν είναι ανισότητα, μήπως δεν προστατεύουμε το αδύνατο μέρος σε αυτή την περίπτωση όσον επιδιώκουμε να προστατεύσουμε το αδύνατο μέρος με την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας;

Εγώ νομίζω ότι για σκοπούς ισότιμης μεταχείρισης και δικαιοσύνης κοινωνικής δεν μπορούμε να μην περιλάβουμε και τους χήρους σε αυτή τη νομοθεσία. Πιστεύω ότι είναι ανισότητα και κοινωνική αδικία. Τουλάχιστον για σημαντικό αριθμό συμπολιτών μας θα έχει σοβαρότατες οικονομικές επιπτώσεις, αν ατυχήσουν να πεθάνουν μετά από τη σύζυγό τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε και μετά η κ. Βασιλείου.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Σίγουρα, υπάρχει αδικία όσον αφορά τις χήρες που δεν πήραν σύνταξη από 19 Ιανουαρίου του 1999 μέχρι την 1η Ιανουαρίου του 2001. Όμως είχαμε μπροστά μας να αποφασίσουμε με τα εξής δεδομένα. Πρώτον, οι κοινωνικοί εταίροι είχαν αποφασίσει ομόφωνα ότι η νομοθεσία θα ίσχυε από την ημέρα ψήφισής της. Η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη είναι η ίδια που πρότεινε αναδρομικότητα του νομοσχεδίου. Δεύτερο, είχαμε μελέτη του Ταμείου Κοινωνικών

Ασφαλίσεων για κίνδυνο του ταμείου, αν δίνουμε αναδρομική από 19 του Γενάρη το 1999. Και τρίτο έχει ερωτηθεί η Γενική Εισαγγελία. Υπάρχει γνωμάτευση ότι δεν υπάρχει κίνδυνος αντισυνταγματικότητας του νόμου. Και με βάση όλα αυτά τα δεδομένα και με κριτήριο ουσιαστικά τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετούμε τη νομοθεσία, γιατί πιστεύουμε ότι οι διακρίσεις είναι ελάχιστες και η εφαρμογή της νομοθεσίας θα συμβάλει ουσιαστικά στην κατάργηση αυτής της αδικίας που δημιουργήθηκε τα προηγούμενα χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να διασκεδάσω τους φόβους του συναδέλφου κ. Θεοδώρου, διότι η αντισυνταγματικότητα του νόμου που κρίθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, κρίθηκε ακριβώς για το ότι οι μεν άνδρες χήροι έπαιρναν διπλή σύνταξη χηρείας και κοινωνικών ασφαλίσεων, ενώ οι γυναίκες δεν έπαιρναν. Εδώ έγκειτο η ανισότητα και τώρα πάμε να διορθώσουμε μια ανισότητα. Αλλά θέλω να συμφωνήσω με την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ότι εδώ υπάρχει μια εμφανής ανισότητα όσον αφορά εκείνες τις γυναίκες οι οποίες είχαν την εξυπνάδα να ζητήσουν μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου τη διπλή τους σύνταξη -και σε αυτές δόθηκε, διότι γνώριζε πάρα πολύ καλά το Γραφείο Εργασίας ότι βάσει της απόφασης του δικαστηρίου την εδικαιούνταν και τους την έδιδε- και εκείνες τις φτωχές γυναίκες οι οποίες δεν πήραν είδηση, δεν την ζήτησαν και απλώς θα την πάρουν από την 1η Ιανουαρίου του 2001. Εδώ πιστεύουμε ότι υπάρχει μια ανισότητα, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί. Φυσικά και εμείς θα υποστηρίξουμε την τροποποίηση αυτή, αλλά επισημαίνουμε ότι υπάρχει πράγματι μια ανισότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξεκαθαρίσουμε το θέμα, για να μην υπάρχουν οποιεσδήποτε παρεξηγήσεις. Δήλωσα από την αρχή ότι η έκθεση της επιτροπής είναι ομόφωνη. Όλοι συμφωνούμε ότι το σχετικό νομοσχέδιο θα πρέπει να εγκριθεί. Από εκεί και πέρα, εμείς στη δική μας την τοποθέτηση λάβαμε υπόψη μας ακριβώς αυτά τα οποία έχει αναφέρει ο κ. Ζαχαρίου, για να μην τα επαναλαμβάνω. Και λαμβάνοντας αυτά υπόψη είπαμε ότι θα εγκρίνουμε το σχετικό νομοσχέδιο ως έχει. Από εκεί και πέρα όμως δεν μπορούμε παρά να επισημάνουμε το γεγονός αυτό, το οποίο μόλις έχει αναφέρει η κ. Βασιλείου, ότι δηλαδή κάποιες χήρες, οι οποίες γνώριζαν αυτά τα ζητήματα είχαν την ευχέρεια από τις 19 του Γενάρη του 2001 να πάρουν το σχετικό επίδομα. Κάποιες άλλες δεν είχαν την ευχέρεια να γνωρίσουν αυτό το πράγμα -και συνήθως αυτού του είδους οι περιπτώσεις είναι περιπτώσεις φτωχών γυναικών- δεν είχαν την ευκαιρία να μάθουν ότι είχαν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν αυτό το επίδομα και να το πάρουν. Και εμείς λέμε ότι αυτομάτως δημιουργείται μια διάκριση.

Γνωρίζοντας τα προβλήματα που έχει όμως το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεν επιμένουμε ότι θα πρέπει η αναδρομικότητα του νόμου να πάει από τις 19 του Γενάρη του 2001. Εκείνο που λέμε είναι ότι καλούμε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους, το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να μελετήσει τρόπους και να έρθει με δικές του προτάσεις στη Βουλή για το πώς θα μπορεί να εξουδετερωθεί αυτή η διάκριση.

Και ένα τελευταίο σημείο, επειδή ο κ. Πιττοκοπίτης έχει αναφέρει ότι κάποιες χήρες έχουν πεθάνει από τις 19 του Γενάρη του 1999 μέχρι σήμερα. Μα, αυτό έχει συμβεί και με κάποιες άλλες από την 1η Ιανουαρίου του 2001, που θα είναι η αναδρομικότητα του

νόμου. Ως εκ τούτου, αυτό το πρόβλημα θα υπάρχει είτε από την 1η Ιανουαρίου του 2001 εφαρμοστεί η σχετική νομοθεσία είτε από τις 19 Ιανουαρίου του 1999. Γι' αυτό εμείς λέμε να εφαρμοστεί άμεσα η σχετική νομοθεσία την οποία θα εγκρίνουμε σήμερα και ταυτόχρονα το Υπουργείο Εργασίας να μελετήσει μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους τρόπους για το πώς θα εξουδετερωθεί αυτή η διάκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν έχω τη συγκατάθεσή σας, να θεωρήσω ότι έκλεισε η συζήτηση.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Είναι ομόφωνο. Όταν είναι ομόφωνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ξέρω, αλλά τα ομόφωνα συνήθως έχουν περισσότερο χρόνο.

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Πέμπτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 10 και 11 θέματα έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Τοπωνυμίων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Τοπωνυμίων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Σοφοκλής Φυττής

Ιωνάς Νικολάου

Γιώργος Βαρνάβα

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Μόνιμης Κυπριακής Επιτροπής Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη διαδικασία τυποποίησης των γεωγραφικών τοπωνυμίων, έτσι που:

1. να αντικατασταθεί ο όρος “γεωγραφικό τοπωνύμιο” με τον όρο “γεωγραφικό όνομα” που έχει επικρατήσει διεθνώς,
2. να αποδοθεί ορθά η βασική αρμοδιότητα της Μόνιμης Κυπριακής Επιτροπής Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων που συνίσταται μόνο στην τυποποίηση και όχι στη μεταβολή γεωγραφικών ονομάτων,
3. να εισαχθούν ορθολογικά κριτήρια για την τυποποίηση των διάφορων γεωγραφικών ονομάτων, και
4. να καθοριστεί πενταετής εκάστοτε θητεία των μελών της προαναφερθείσας Επιτροπής.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 της υπό αναφορά νομοθεσίας, καθορίζονται λεπτομερώς η σύνθεση, η λειτουργία, οι αρμοδιότητες και οι οικονομικοί πόροι που χρειάζονται για τη λειτουργία της Μόνιμης Κυπριακής Επιτροπής Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων, καθώς και της Συμβουλευτικής Επιτροπής, η οποία τη βοηθά στη διεκπεραίωση του έργου της.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και τον πρόεδρο και τα μέλη της Μόνιμης Κυπριακής Επιτροπής Τυποποίησης Γεωγραφικών Ονομάτων, η εν λόγω επιτροπή λειτουργεί κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σύμφωνα

με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και με βάση τις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για την τυποποίηση ονομάτων. Βασικό έργο της επιτροπής αυτής είναι η μελέτη και η υποβολή εισηγήσεων στην αρμόδια αρχή για την τυποποίηση και κωδικοποίηση των γεωγραφικών ονομάτων. Επιπρόσθετα η επιτροπή εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία σε διεθνείς διασκέψεις του ΟΗΕ για θέματα της αρμοδιότητάς της και συνεργάζεται με τον ΟΗΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και με αντίστοιχες εθνικές επιτροπές άλλων χωρών.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των κανονισμών η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για το επίτιμο και αξιόλογο έργο που έχει ήδη επιτελεστεί στον τομέα αυτό τόσο από την υφιστάμενη επιτροπή όσο και από την προϋπάρχουσα ομώνυμη επιτροπή που είχε διοριστεί το 1997 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σημειώνεται ότι στους προτεινόμενους κανονισμούς διαλαμβάνεται διάταξη σύμφωνα με την οποία το έργο της προϋπάρχουσας ομώνυμης επιτροπής, το οποίο είχε επιτελεστεί πριν από την έναρξη της ισχύος της βασικής νομοθεσίας το 1998, θεωρείται ότι έχει γίνει σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτή.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων ρυθμίσεων επισημάνθηκαν από την επιτροπή ορισμένες αδυναμίες στα σχετικά κείμενα, γι' αυτό η επιτροπή επέφερε σε αυτά τις αναγκαίες κατά την άποψή της βελτιώσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση και την έγκρισή τους αντίστοιχα, όπως έχουν από νομοτεχνικής άποψης τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) του περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Τοπωνυμίων Νόμου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί κατ' Έφεση Ανατροπής Ποινής Φυλάκισης (Αποζημίωση) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που
πιτλοφορείται «Ο περί κατ' Έφεση Ανατροπής Ποινής Φυλάκισης (Αποζημίωση)
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Μάρκος Κυπριανού
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Σεπτεμβρίου, στις 11, 18 και 25 Οκτωβρίου και την 1η και 8η Νοεμβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Η επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να ακούσει το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και στην τελευταία συνεδρίασή της.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η καθιέρωση για πρώτη φορά στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας δικαιώματος αποζημίωσης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στα άτομα των οποίων η ποινή φυλάκισης ανατράπηκε κατ' έφεση από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται παρέχεται το δικαίωμα διεκδίκησης εύλογης και δίκαιης αποζημίωσης από άτομα που εξέτισαν τουλάχιστον το ένα έκτο της ποινής φυλάκισης που τους επιβλήθηκε και στη συνέχεια αθωώθηκαν κατ' έφεση, εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση μέσα σε δύο μήνες από την έκδοση της κατ' έφεση απόφασης. Για το βάσιμο της καταβολής της αποζημίωσης καθώς και για τον

καθορισμό του ύψους της λαμβάνεται προηγουμένως γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Το ύψος της αποζημίωσης που μπορούν να διεκδικήσουν τα άτομα αυτά δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από την πραγματική απώλεια εισοδήματος του δικαιούχου αυξημένη κατά ποσοστό 25%. Επίσης, αν απορριφθεί η αίτηση του δικαιούχου ή αν ο τελευταίος δεν ικανοποιηθεί από το ύψος της αποζημίωσης που του προσφέρεται, αυτός δικαιούται να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο εντός σαράντα πέντε ημερών, αφότου του κοινοποιήθηκε η απορριπτική απόφαση ή η προσφερθείσα αποζημίωση.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι αποτέλεσμα συζητήσεων που έγιναν στα πλαίσια εξέτασης πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής Νομικών της προηγούμενης Βουλής, με την οποία προβλεπόταν, ανάμεσα σ' άλλα, η αυτόματη αναστολή των ολιγόχρονων ποινών φυλάκισης, αν ο καταδικασθείς δηλώσει στο δικαστήριο ότι προτίθεται να εφεσιβάλει την απόφαση. Η εισήγηση αυτή δημιούργησε αντιδράσεις, με αποτέλεσμα ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας να εισηγηθεί την εξέταση θέματος καταβολής αποζημίωσης στις περιπτώσεις εκείνες που ο καταδικασθείς τελικά αθωνώνεται κατ' έφεση, θέμα στο οποίο αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι ο προτεινόμενος νόμος είναι πρωτοποριακός ακόμη και για τον ευρωπαϊκό χώρο και γι' αυτό η εφαρμογή του πρέπει να γίνει με πολλή φειδώ, για αποφυγή καταχρήσεων. Σύμφωνα με τον ίδιο, με βάση τα σημερινά δεδομένα, ο αριθμός των ατόμων που δικαιούνται να διεκδικήσουν αποζημιώσεις με βάση τις διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού δεν αναμένεται να ξεπερνά τα δέκα άτομα το χρόνο.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου υπουργείου, ο θεσμός που εισάγεται με τον προτεινόμενο νόμο προάγει καλύτερα την ιδέα της δικαιοσύνης και του

κράτους-δικαίου, ενώ παράλληλα δυνατό να περιορίσει τις περιπτώσεις ατομικών προσφυγών εναντίον της Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, με επιστολή προς την επιτροπή ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2001, συμφώνησε πλήρως με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν θέματα που σχετίζονται με την απλοποίηση των προβλεπόμενων διαδικασιών, διπλασιασμό τουλάχιστο των προθεσμιών, την παροχή στον αιτητή του δικαιώματος προσφυγής στο δικαστήριο αν δε λάβει έγκαιρα απάντηση, τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης με βάση το εκάστοτε κατώτατο όριο μισθού και την κατάργηση της προϋπόθεσης για έκτιση τουλάχιστο του ενός έκτου της ποινής φυλάκισης από τον αιτητή, για να δικαιούται να διεκδικήσει αποζημίωση. Όλοι οι πιο πάνω προβληματισμοί της επιτροπής διαβιβάστηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος σε συνεργασία με τον πρόεδρο της επιτροπής ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο νομοσχεδίου, το οποίο στη συνέχεια υιοθετήθηκε από αυτήν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όσα προαναφέρθηκαν, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε τελικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Δικαίωμα σε αποζημιώσεις. Άρθρο 3.

Υποβολή αίτησης. Άρθρο 4.

Καθορισμός αποζημίωσης. Άρθρο 5.

Προθεσμίες. Άρθρο 6.

Διάδικοι. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 7;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί κατ' Έφεση Ανατροπής Ποινής Φυλάκισης (Αποζημίωση) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Για τα θέματα 14 και 15 υπάρχει, αντιλαμβάνομαι, εισήγηση από όλα τα κόμματα για αναβολή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς ήθελα να συγκεκριμενοποιήσουμε τη διάρκεια της αναβολής, για δεκαπέντε μέρες, για να δοθεί, πραγματικά, χρόνος να γίνουν διαβουλεύσεις, αν πρόκειται να επανέλθουμε σε μια συναινετική προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση η αναβολή να είναι δεκαπενθήμερης διάρκειας;

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε κι εμείς να δοθεί πράγματι χρόνος, αφού ζητείται η αναβολή, να εξεταστεί το θέμα σε περισσότερο βάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σίγουρα δε φέρουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε, να υπάρξει αναβολή. Αλλά να το ξεκαθαρίσουμε: Για να επανέλθει πίσω στην επιτροπή ή θα κάμουν οι ενδιαφερόμενοι διαβουλεύσεις με τα πολιτικά κόμματα; Νομίζω στην επιτροπή έχει ξεκαθαρίσει αυτό το θέμα. Επομένως, οι διαβουλεύσεις... για να μη βρεθεί η επιτροπή υπό κατηγορία ότι δεν επανεξέτασε το όλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι διαβουλεύσεις, αντιλαμβάνομαι, θα αφορούν τα κόμματα, τους ενδιαφερόμενους και τον αρμόδιο υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβολή του θέματος για δεκαπέντε μέρες λοιπόν.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Ζαχαρίας Κουλίας	Γεώργιος Γεωργίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Γεώργιος Τάσου
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Γιώργος Βαρνάβα
Κυριάκος Τυρίμος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου και στις 6 Νοεμβρίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι της αστυνομίας και εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΟΑΤ, ΠΕΑΤ και της ΠΟΒΕΚ.

Με τους κανονισμούς που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου σκοπείται η τροποποίηση των βασικών ομώνυμων κανονισμών κατά τρόπο που ο οδηγός και το μεταφερόμενο πρόσωπο μοτοσικλέτας και μοτοποδηλάτου που είναι εξοπλισμένα με κουβούκλιο ασφαλείας, ειδικό σύστημα πρόσδεσης, ειδικό σύστημα ασφαλείας και ειδικό κάθισμα, να εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης προστατευτικού κράνους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό έγκριση κανονισμών, αποφάσισε όμως την τροποποίησή τους κατά τρόπο που η έναρξη της ισχύος τους να τεθεί η 1η Ιανουαρίου 2002, για λόγους ίσης μεταχείρισης εισαγωγέων τέτοιων οχημάτων και για σκοπούς διασφάλισης υγιούς ανταγωνισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού ενσωμάτωσε την πιο πάνω τροποποίηση στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Γιαννάκης Θωμά
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Μάρκος Κυπριανού
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρίστος Κληρίδης
Κώστας Παπακώστας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Οκτωβρίου και στις 8 Νοεμβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 10 του βασικού νόμου για την αστυνομία, σκοπείται η παραχώρηση από την 1η Ιανουαρίου 2002, υπό καθορισμένες προϋποθέσεις, καταδυτικού επιδόματος σε αστυνομικούς αυτοδύτες που υπηρετούν στην αεροπορική πτέρυγα της αστυνομίας, στη λιμενική και ναυτική αστυνομία και στη ΜΜΑΔ, κατά παρόμοιο τρόπο με εκείνον που ισχύει για τους αυτοδύτες της Εθνικής Φρουράς από το 1989.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, διαπιστώθηκε η ανάγκη καλύτερης διατύπωσης των υπό αναφορά κανονισμών, για να αποδίδουν καλύτερα το σκοπό τους και να εναρμονίζονται με εκείνους της Εθνικής Φρουράς.

Για το σκοπό αυτό, το αρμόδιο υπουργείο κατάθεσε στη Βουλή νέο αναθεωρημένο κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις της επιτροπής.

Με βάση τις επεξηγήσεις που δόθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών στην επιτροπή, του επιδόματος αυτού, που ανέρχεται γύρω στις £1.700 το χρόνο, θα επωφελούνται γύρω στα τριάντα άτομα που είναι ειδικά εκπαιδευμένα και ασκούν τα ειδικά αυτά καθήκοντα.

Με τις πρόνοιες των νέων αναθεωρημένων κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη της όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και ειδικότερα το γεγονός ότι το επίδομα αυτό είναι το αποτέλεσμα

συλλογικών διαπραγματεύσεων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των εν λόγω κανονισμών, όπως αυτοί αναθεωρήθηκαν, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή καλεί τους αρμόδιους φορείς να μελετήσουν σφαιρικά το θέμα παροχής των διάφορων επιδομάτων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, με στόχο την εφαρμογή ενιαίας και ορθολογιστικής από οικονομική άποψη πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές και δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Γιώργος Βαρνάβα

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2001. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 93, 97 και 387 της νομοθεσίας για τις εταιρείες, σκοπείται η κατάργηση του εντύπου με αριθμό C33, το οποίο αφορά την υποβολή ετήσιας έκθεσης από τις εταιρείες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι με κανονισμούς που ενέκρινε πρόσφατα η Βουλή είχαν καταργηθεί τα έντυπα των εταιρειών και αντικαταστάθηκαν με μηχανογραφημένα, αλλά εκ παραδρομής το έντυπο C33 δεν είχε συμπεριληφθεί στα έντυπα που καταργήθηκαν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι έχει γίνει σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

	και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.		Υποθέσεων
2.	Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3.	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Εκτροφή Ωοπαραγωγών Ορνίθων σε Κλωβοστοιχίες) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6.	Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Χοίρων που	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001.
7. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Μοσχαριών που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
 8. Οι περί Κατεργασμένων Τροφίμων διά Ιονίζουσας Ακτινοβολίας Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
 9. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Υλοποιημένα Μέτρα Μήκους) Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
 10. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ψυχρού Νερού) Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
 11. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Θερμού Νερού) Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
 12. Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Μεγάλης Κλίμακας
Σχετιζομένων με Επικίνδυνες
Ουσίες Κανονισμοί του 2001.
13. Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14. Οι περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15. Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
16. Οι περί Καζεΐνων και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του 2001. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Παιδείας και Πολιτισμού Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Δημοσίου Δικαίου Νόμου.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στην επιτροπή
1. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Χρίστο Κληρίδη, βουλευτή Νέων Οριζόντων	Νομικών
2. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2001.	Χρίστο Κληρίδη, βουλευτή Νέων Οριζόντων	Εσωτερικών
3. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.	Θάσο Μιχαηλίδη, Τάκη Χατζηγεωργίου, Γιάννο Λαμάρη, Αντιγόνη Παπαδοπούλου, Σοφοκλή Φυττή, Γιώργο Βαρνάβα και Ανδρούλα Βασιλείου, μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας	Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ΄. Ερωτήσεις και απαντήσεις δεν υπάρχουν.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν εισηγήσεις για τερματισμό, νωρίς, της συνεδρίας. Δεν ξέρω αν θέλετε να μπούμε στο Κεφάλαιο Δ΄. Το πρώτο θέμα είναι «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας». Έχουμε συνέχιση της συζήτησης.

Αν υπάρχουν ομιλητές...

Υπάρχουν έτοιμοι ομιλητές;

Δε βλέπω. Αν δεν υπάρχουν έτοιμοι ομιλητές, είμαι υποχρεωμένος να το αναβάλω.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Υπάρχει ομιλητής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε. Ρώτησα αν υπάρχουν ομιλητές.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Κωνσταντίνου, μου επιτρέπετε; Μισό λεπτό μόνο.

Όπως σας έχουμε ενημερώσει, εμείς το αργότερο μέχρι τις 6.20 μ.μ., 6.30 μ.μ. πρέπει να φύγουμε λόγω της αντικατοχικής εκδήλωσης. Δεν έχουμε ένσταση να μιλήσει ο κ. Κωνσταντίνου, αλλά, αν υπάρχει και δεύτερος και τρίτος, από οποιαδήποτε πλευρά δηλαδή, θα είναι...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μπορούμε να εξυπηρετήσουμε και τους δύο σκοπούς.

Ο κ. Κωνσταντίνου δε νομίζω να πάρει πάνω από...

Πόση ώρα θα μιλήσεις;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα είμαι σύντομος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρώτα να μιλήσει και να κλείσουμε μετά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δούμε το χρόνο.

Ορίστε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω έχοντας υπόψη την ομιλία του αγαπητού φίλου και συνάδελφου Άντρου Κυπριανού. Και ξεκινώντας θα ήθελα να πω ότι, αντί να τρίζει η άμαξα, τρίζει ο αμαξηλάτης. Γιατί ακούσαμε με έκπληξη αναφορές τέτοιες, σαν να βρισκόμαστε στο μεσαίωνα. Σαν να ξεχνούμε ότι όλα αυτά τα οποία έχουν αναφερθεί, και μάλιστα μέσα από ένα νομικίστικο καλυπτόμενο μανδύα, αυτά συνέβαιναν από κάποιους άλλους σε βάρος κάποιων άλλων τα προηγούμενα χρόνια. Και τα είχαμε ζήσει όλοι και φαίνεται ότι ξεχνούμε ή ηθελημένα θέλουμε να παραγνωρίζουμε, να αφήνεται στο περιθώριο το τι συνέβαινε πραγματικά σε βάρος κάποιας μερίδας μελών και οπαδών ενός κόμματος, ενάντια στα μέλη και οπαδούς του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο ετσιθελισμός, η βία, ο παραμερισμός, οι αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις, και γενικότερα και ειδικότερα μέθοδοι, ήταν τέτοιας μορφής και έκτασης, που πραγματικά ξενίζει σήμερα το να ακούμε από κάποιους άλλους ότι αυτά εφαρμόζονται σήμερα, εν έτει 2001, που φθάσαμε στο κατόντημα.

Κι εδώ είναι δυστυχώς που μπορεί κάποιιοι να μέμφονται το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για την ανοχή που επέδειξε όλα αυτά τα χρόνια, που ανέχεται έναν Εισαγγελέα υφιστάμενό του, τον κ. Παπασάββα, να βρίζει, να υπονομεύει και να καλεί στην ουσία έμμεσα αλλά σαφώς τον κόσμο σε ανατρεπτικές ενέργειες. Αυτό κάμνει ο κ. Παπασάββας όλα αυτά τα χρόνια μέσα από άρθρα του σε συγκεκριμένες εφημερίδες.

Και φτάνει στο κατόντημα να μιλά για ανομιμοποίητους κουστωδούς -πού ακούστηκε- να μιλά ενάντια στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το αξίωμα του οποίου είναι ένας θεσμός τον οποίο οφείλουμε όλοι, είτε μας αρέσει είτε όχι, να σεβόμαστε. Όμως φτάσαμε σ' αυτό το κατόντημα! Να καλούμε τον κόσμο να μη σέβεται τον εκλεγμένο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κι εμένα προσωπικά μπορεί να μη μου αρέσει ο κ. Χριστόφιας, που είναι Πρόεδρος της κυπριακής Βουλής. Όμως και τον σέβομαι και τον εκτιμώ, γιατί απλούστατα το αξίωμά του είναι ένας θεσμός, είτε το θέλω είτε δεν το θέλω. Και βλέπουμε τον κ. Παπασάββα δυστυχώς όλο αυτό τον καιρό να συμπεριφέρεται σαν να είναι ο πλέον υπό τας συνθήκας παραβάτης των νόμων, ο άνθρωπος ο οποίος καλεί καθημερινά, με εκφράσεις και αναφορές τέτοιες, όλους να εγερθούν ενάντια στην ανομιμοποίητη κουστωδία -αλλά και με όλες τις άλλες αναφορές και εκφράσεις που στόχο έχουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, άλλα εκλεγμένα όργανα της Δημοκρατίας- και ενάντια στο Γενικό Εισαγγελέα.

Όλα αυτά δυστυχώς είναι απόρροια μιας νοοτροπίας και μιας τακτικής που μόνο ο κ. Παπασάββας... ο οποίος φαίνεται ότι διακρίνεται από τέτοιες συμπεριφορές και κατέχει ένα προνόμιο. Ο κ. Παπασάββας είναι ο μοναδικός ίσως Κύπριος ο οποίος το 1977, όταν ήταν επιστημονικός συνεργάτης στο ΔΚΘ -και, όταν λέω ΔΚΘ, εννοώ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης- λόγω της απaráδεκτης, της ανάρμοστης, της υβριστικής, της ανατρεπτικής του συμπεριφοράς σε μια πολύ πολύ νευραλγική περιοχή όπως ήταν η Κομοτηνή, απελάθηκε από την τότε -όχι χουντική- εκλεγμένη μεταπολιτευτική δημοκρατική κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Αυτό και μόνο αποδεικνύει ξεκάθαρα το ποιόν του ανθρώπου, το τι τον διακρίνει, ποια είναι η ιδιοσυγκρασία του. Φαίνεται ότι είναι μέσα στο αίμα του να έχει τάσεις ανατρεπτικές, να είναι άνθρωπος ο οποίος προσπαθεί να διεγείρει και να εξεγείρει τον καθένα ενάντια σε νόμιμες εκλεγμένες δημοκρατικές κυβερνήσεις, αλλά και ενάντια σε θεσμούς.

Και δυστυχώς όλοι εμείς ανεχόμαστε για χρόνια ολόκληρα τέτοιες συμπεριφορές. Και κάποιοι ίσως να διαβάζουν και να ηδονίζονται με τέτοιου είδους άρθρα, όπως αυτά που γράφει ή και εκστομίζει μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ο κ. Παπασάββας. Και επαναλαμβάνω: Αν ελέγχεται σήμερα ο κ. Αλέκος Μαρκίδης, Γενικός Εισαγγελέας, είναι γιατί άργησε πολύ, γιατί ανέχτηκε τέτοιους είδους συμπεριφορές. Και πολύ περισσότερο, αν ελεγχόμαστε εμείς, είναι γιατί δε βρέθηκε ένας μέχρι σήμερα να εγγράψει θέμα ενώπιον αυτού του σώματος για τέτοιου είδους απαράδεκτες συμπεριφορές ενός Εισαγγελέα που, κατά τα άλλα, είναι ταγμένος να υπηρετεί τους νόμους και να κατοχυρώνει θεσμούς και αξίες. Και αυτός ο ίδιος, αντί να συμπεριφέρεται κατ' αυτό τον τρόπο, καλούσε κόσμο να έχει τάσεις ανατρεπτικές. Γιατί; Γιατί δεν του αρέσει η εκλεγμένη κυβέρνηση, γιατί δεν του αρέσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή ο Γενικός Εισαγγελέας ή κάποιοι άλλοι οι οποίοι έτυχε μέσα από νόμιμες δημοκρατικές διαδικασίες να έχουν ταχθεί να υπηρετήσουν αυτό τον τόπο. Πρόβλημα του κ. Παπασάββα. Αλλά είναι την ίδια στιγμή και ευθύνη όλων μας να αναλάβουμε τις δικές μας ευθύνες έναντι αυτών οι οποίοι συμπεριφέρονται με τέτοιο τρόπο. Και επιτέλους πρέπει να υπάρξει και ολίγος σεβασμός προς κάποια θεσμικά όργανα. Αυτή η ανοχή επιτέλους πρέπει να σταματήσει. Και θα καλούσα τον οποιοδήποτε από εμάς να προβληματιστεί και να σκεφτεί γιατί ο κ. Παπασάββας έλαχε και έτυχε να είναι ο μόνος ο οποίος συμπεριφέρεται κατ' αυτό τον τρόπο από το 1977 μέχρι και σήμερα. Γιατί; Επαναλαμβάνω εξαιτίας της ανοχής της δικής όλων μας και ενός εκάστου ξεχωριστά.

Εν πάση περιπτώσει, φαίνεται ότι κάποιοι νομίζουν ότι οι συμπεριφορές κάποιων είναι δικό τους αποκλειστικό δικαίωμα και μόνο, τα προβλήματα και οι συμπεριφορές άλλων δεν τους αγγίζουν. Και, αν ναι -μπορεί και σήμερα ακόμα, εν έτει 2001, κάποιοι να παραφέρονται ή να μη συμπεριφέρονται σωστά- υπάρχει η δικαιοσύνη, υπάρχει ο

δρόμος προς τη δικαιοσύνη. Πρόσφατα γίναμε όλοι μάρτυρες ενός φαινομένου που έχει σχέση με τις παράνομες εγγραφές στο κτηματολόγιο. Ο δρόμος της δικαιοσύνης είναι δεδομένος και ακολουθεί τη δική του πορεία. Δεν μπορεί όμως ο καθένας να παίρνει στα χέρια του το νόμο και να συμπεριφέρεται με τρόπο που να νομίζει ότι εξυπηρετεί ο ίδιος προσωπικά το δημόσιο συμφέρον. Και είναι εδώ που δυστυχώς κάποιοι έχουν κομμένες, ραμμένες στα δικά τους μέτρα τις αρχές περί αξιοκρατίας και δημοκρατίας. Και, αν σήμερα σε πολύ μικρό βαθμό -και αυτό οφείλουμε όλοι να το παραδεχτούμε- έχουν εξελιχτεί και έχουν καταστεί θεσμός και κανένας δεν μπορεί να αγγίξει τέτοιες διαδικασίες περί αξιοκρατίας, αλλά και περί δικαιοσύνης, αναλογιζόμενοι το τι συνέβαινε στο παρελθόν, τότε, ναι, μπορούμε αβίαστα να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι έχουμε διανύσει αρκετή απόσταση, μεγάλο δρόμο ο οποίος οδηγεί προς την τελειότητα. Τουλάχιστον αυτό προκαλεί το αίσθημα της ανακούφισης, αλλά και δίνει το δικαίωμα για νέες προσδοκίες για το μέλλον.

Ας κάποιοι αναλογιστούν πως με τις δικές τους πράξεις και ενέργειες στο παρελθόν δεν έδιναν ούτε καν το δικαίωμα σε κάποιους να διαβάζουν την εφημερίδα της δικής τους επιλογής. Και ήταν υπό διωγμό απλώς και μόνο γιατί διάβαζαν εφημερίδα η οποία δεν ήταν της αρεσκείας των κυβερνώντων. Όχι να φτάσουν στο κατόντημα σήμερα να βρίζουν σκαιότατα με απαράδεκτους χαρακτηρισμούς, με ύβρεις αλλά και με εξτρεμιστικές αναφορές τέτοιες που να προκαλούν και να διεγείρουν το δημόσιο αίσθημα ενάντια στον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και όλοι να ανεχόμαστε αυτή την κατάσταση.

Πιστεύω πως πρέπει όλοι επιτέλους να αναλάβουμε τις δικές μας ευθύνες και να υπάρχει επιτέλους αλληλοσεβασμός, ούτως ώστε ο καθένας να προσπαθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να συμβάλλει στην εμπέδωση πραγματικά των δημοκρατικών θεσμών καλλιεργώντας το αίσθημα της ισοπολιτείας, της αξιοπρέπειας και του αλληλοσεβασμού

μέσα από μία καλόπιστη κριτική, η οποία συμβάλλει ακριβώς στην εμπέδωση του δικαίου και του αισθήματος ασφάλειας. Επιβάλλεται να υπάρχει κριτική, όταν είναι καλόπιστη, η οποία είναι και καλοδεχούμενη. Αλλά τέτοια κριτική βάναυση, προκλητική, απαράδεκτη, ανατρεπτική, όπως αυτή του κ. Παπασάββα, δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να γίνεται αποδεκτή από κανένα από μας, ανεξάρτητα από κομματική ή πολιτική τοποθέτηση, και πρέπει την ίδια στιγμή να καταδικάζεται και από όλους μας να κόβεται στη ρίζα της. Όχι να την ανεχόμαστε, γιατί σε κάποια δεδομένη στιγμή μπορεί να μας εξυπηρετεί.

Και δυστυχώς αυτό ήταν το φαινόμενο το οποίο βλέπαμε το τελευταίο χρονικό διάστημα, τον τελευταίο καιρό, γιατί για κάποιους από μας ίσως να ήταν η ευκαιρία της εξυπηρέτησης, της κριτικής με τέτοιο τρόπο που εξυπηρετούσε τα κομματικά μας συμφέροντα. Φτάσαμε όμως σε αυτό το κατόντημα.

Και λέω ναι και επαναλαμβάνω τελειώνοντας ότι ο Γενικός Εισαγγελέας Αλέκος Μαρκίδης ή οποιοσδήποτε άλλος Γενικός Εισαγγελέας ευθύνεται, γιατί ανέχτηκε από μακρού χρόνου τον κ. Παπασάββα, χωρίς να λάβει δραστικά μέτρα την ώρα που έπρεπε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχα ετοιμάσει μία ομιλία -τουλάχιστον μέσα στο μυαλό μου, δεν έχω κείμενο ενώπιόν μου παρά κάποιες σημειώσεις- την οποία νόμιζα ολίγον φιλοσοφική και διανοουμενίστικη πάνω στο θέμα. Είχα την άποψη ότι χρειαζόμασταν και μια τέτοιου

είδους ανάλυση, αφού ακούγονταν πολλές άλλες απόψεις επί του θέματος. Η ομιλία όμως του συνάδελφου του κ. Κωνσταντίνου, επιτρέψτε μου να πω, ένιωσα να με ρίχνει στο βούρκο. Εκεί που θα έπρεπε ως Βουλή που συζητά θέμα, όπως τουλάχιστον το γράψαμε εμείς, ετσιθελικής επιβολής μίας άποψης πάνω σε μία άλλη, απαγόρευσης της κριτικής, αντί αυτό να μας δώσει το ερέθισμα για μια σε βάθος συζήτηση για το πού πάει η κριτική σ' αυτό τον τόπο, πόσο βαθιά πάει το νυστέρι των αρθρογράφων, των αναλυτών, των οποιωνδήποτε θέλουν να πουν δημόσια την άποψή τους, βρεθήκαμε ως ακροατήριο ενώπιον μιας ομιλίας όχι απλώς από το παρελθόν, αλλά μιας ομιλίας τέτοιας που, κατά την άποψή μου, αποδεικνύει αυτό που ο θείος Μαρξ είχε τόσο έντονα υπογραμμίσει ότι η ιστορία εμφανίζεται πάντοτε με δύο όψεις. Τη μια ως τραγωδία και την άλλη ως φάρσα. Ακούσαμε απ' αυτό το βήμα συνάδελφο βουλευτή το 2001 να μας λέει ότι κάποτε η μια παράταξη επέβαλλε ετσιθελικά την άποψή της στην άλλη, δεν επέτρεπε να διαβάζονται εφημερίδες, λες και μας προτείνει να πάμε να συζητήσουμε τι γινόταν το 1970 στην Κύπρο και ποια παράταξη καταπιεζόταν και όχι απλώς καταπιεζόταν, εσφαγιάζετο, όχι από ετσιθελική μόνο συμπεριφορά, από φασιστική συμπεριφορά μιας μερίδας, πολύ μικρής μερίδας του κυπριακού λαού. Τα αφήσαμε πίσω μας για να κυλήσει η δημοκρατία μπροστά. Κάποιοι εξακολουθούν να τα θυμούνται και αυτό ενοχλεί. Τα θυμάται ο κ. Παπασάββας. Δεν είναι δικαίωμά του να τα λέει; Αυτό θα πρέπει να οδηγήσει το Γενικό Εισαγγελέα στην απόφαση να τον εκδιώξει από τη θέση του;

Εγώ λέω ότι σε μια πολιτεία όπως αυτή που οραματιζόμαστε, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Γενικός Εισαγγελέας, ο Πρόεδρος της Βουλής, όλοι οι μεγάλοι άρχοντες, οφείλουν να αποδείξουν μέγιστη αντοχή στην κριτική. Είναι ο μόνος τρόπος να ωφελέσουν τον τόπο. Αυτού του είδους λοιπόν η συμπεριφορά εκ μέρους ενός των ανωτάτων αρχόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και αν δικαιούταν να είναι

πικραμένος κατά τη δική του κρίση, νομίζω ότι θα πρόσφερε υπηρεσία στον τόπο με τη σιωπή του παρά με μια συμπεριφορά, η οποία προσομοιάζει με αυτό που τόσο καλά περιέγραψε ο κ. Κωνσταντίνου.

Εγώ θα πω κάτι που μπορεί να σοκάρει λίγο. Δεν είμαι από τους αναγνώστες, τους συχνούς αναγνώστες των άρθρων του κ. Παπασάββα. Αν θέλετε, δεν είμαι και συχνός αναγνώστης εφημερίδων. Εγώ, κύριοι, διαβάζω βιβλία, ας πούμε. Λοιπόν, αυτό το πράγμα νομίζετε ότι μου αφαιρεί το δικαίωμα να υποστηρίξω ότι αυτό που καταγράφει κάποιος δικαιούται να το καταγράψει, εφόσον κανένα δεν προκαλεί -κατ' αντίθεση σ' αυτό που είπατε κ. Κωνσταντίνου- κανένα δεν καλεί προς ξεσηκωμό εναντίον της διακυβέρνησης του τόπου ή των ανομιμοποίητων κουστωδών; Η έκφραση πέρασε πλέον στην ιστορία. Και εσείς πώς μεταφράζετε αυτή τη λέξη; Εγώ εξ όσων έχω αντιληφθεί όσες φορές έχω δει τα άρθρα του κ. Παπασάββα θεωρεί ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε μια προηγούμενη εποχή πάρα πολύ κακώς δέχτηκε να αναλάβει την προεδρία της δημοκρατίας όχι με νόμιμη διαδικασία ορκιζόμενος ενώπιον του Μητροπολίτη Γενναδίου, ο οποίος είχε ήδη καταργηθεί με απόφαση της Ιεράς Συνόδου και έχει αυτή την άποψη. Λοιπόν, εις τι βλάπτει τη δημοκρατία αυτό το πράγμα; Σε ένα τόπο όπου η κριτική δεν υπάρχει, συνάδελφοι, δεν υπάρχει κριτική ενάντια όχι μόνο στην κυβέρνηση αλλά και προς τα κόμματα. Από εμάς τους ίδιους δεν υπάρχει κριτική προς τις ενέργειες στις οποίες ίσως και να συμμετέχουμε. Πάσχει ο τόπος από έλλειψη διανοουμένων και διαδουμένων, λείπουν οι άνθρωποι που θυμώνουν γιατί κάτι δεν πάει καλά. Λοιπόν, έχουμε έναν άνθρωπο ο οποίος θύμωνε κατά την κρίση του, οργίζετο με το τι έβλεπε να συμβαίνει γύρω του με μια διαφορετικότητα απ' αυτή που εσείς θεωρούσατε ορθή. Αυτό σημαίνει να αποφασίσει ο διευθυντής του την απόλυσή του με αυτή τη διαδικασία που παρακολουθήσαμε; Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας μέσα σε μισή ώρα να εντέλλεται και να αποφασίζει; Ποια άλλη απόδειξη θέλουμε ότι η

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας είναι όργανο αυτής της κυβέρνησης και αντί να είναι υπεράνω κομμάτων και κυβερνήσεως αποδεικνύεται μέσα σε μισή ώρα ότι είναι όργανο μίσθαρνο αυτών που κλήθηκαν να διακυβερνήσουν τον τόπο; Και εκεί που πολλές φορές σκεφτόμουν ότι η κριτική, η έντονη κριτική που ασκεί ο κ. Παπασάββας -και του το είπα κάποτε κατ' ιδίαν- διερωτώμουν κάποτε πόσο υποβοηθητική ήταν, η συζήτηση που αναφύεται και το τι ακούω με πείθει ότι είχε δίκαιο να τα λέει, διότι βοήθησε να βγει στην επιφάνεια το πύον που εμπεριέχεται στη σκέψη, την ιδεολογική σκέψη της παράταξης που εκπροσωπείτε, κύριε Κωνσταντίνου, με αυτά που έχετε πει.

Είπατε ότι είσαστε υπέρ της καλόπιστης κριτικής. Ο ίδιος ο κ. Αλέκος Μαρκίδης, όπως ανέγνωσε την προηγούμενη φορά απ' αυτό το βήμα ο κ. Άντρος Κυπριανού, είχε πει «εγώ δεν είμαι υπέρ της καλόπιστης κριτικής. Είμαι υπέρ της κριτικής οποιαδήποτε κι αν είναι αυτή», μόλις αναλάμβανε τα καθήκοντά του.

Θέλω να σας πω κάτι ακόμα για την κριτική, η οποία είναι ωφέλιμη για τη δημοκρατία, όπως έχω πει. Παλαιά σε όλες τις δημοκρατίες, όταν έκαναν τα πρώτα τους βήματα σαν δημοκρατίες για να αναπτυχθούν, συνέβαινε αυτό που είπε ο κ. Κωνσταντίνου σε όλα τα κράτη. Τι συνέβαινε; Κάθε έντονη φωνή κριτικής καταστέλλετο άλλοτε με δολοφονίες, άλλοτε με απελάσεις, εκτοπισμούς, εντοπισμούς και πάρα πολλές άλλες μεθόδους. Σήμερα στις δημοκρατικές κοινωνίες που ζούμε ξέρετε πώς καταστέλλεται η κριτική; Διά της σιωπής. Άστον να λέει. Μιλούν χιλιάδες. Εμπορευματοποιείται η κριτική. Χάνεται η φωνή μέσα στις χίλιες φωνές που ακούονται. Η λέξη επαναστατικότητα πέρασε να διαφημίζει μακαρόνια. «Επαναστατική», λέει, "η νέα μέθοδος μαγειρέματος». Έχασαν οι λέξεις την έννοιά τους. Και είναι η καινούρια μέθοδος παρασιώπησης έντονων διαφορετικών απόψεων. Τι συνέβη εδώ και έγινε λάθος; Έκανε λάθος ο Γενικός Εισαγγελέας. Δεν κατάλαβε ότι στις σύγχρονες κοινωνίες ο καλύτερος τρόπος να θάψεις μια φωνή είναι να κάνεις ότι δεν την ακούς.

Και σηκώθηκε και είπε άκουσα. Και προκλήθηκε η συζήτηση αυτή, για να μάθουμε ότι σκέφτεται με αυτό τον τρόπο, τουλάχιστον ο κ. Κωνσταντίνου, για να μην φορτώσω τις απόψεις του σε όλα τα μέλη της ομάδας του. Για να δώσω έτσι το δικαίωμα σε άλλους να διαφωνήσουν μαζί του.

Ποιος είναι ο ρόλος της εξουσίας σήμερα απέναντι στην κριτική; Δεν πρέπει να είναι υπερβατικός; Δεν πρέπει να αποδεικνύει τη μέγιστη δυνατή αντοχή, όπως είπα προηγουμένως; Και πώς το αποδεικνύει αυτό το πράγμα παρά μόνο με την ικανότητά της να φιλτράρει και να αποδέχεται το απαράδεκτο, λέω, εγώ. Αυτό δεν είναι που αποδεικνύει τη μέγιστη δημοκρατικότητα μιας διακυβέρνησης, που δεν κατάφερε να αποδείξει αυτή η διακυβέρνηση; Ο Καζαντζάκης είπε κάποτε, όταν ρώτησε τον πατέρα του «τι πρέπει να κάνω σ' αυτό το πράγμα;» του είπε: «Κάμε αυτό που δεν μπορείς». Διότι το «κάμε αυτό που μπορείς», αγαπητοί συνάδελφοι, είναι πάρα πολύ εύκολο. Κάνουμε όλοι ό,τι μπορούμε. Εδώ είναι η μαγικιά. Μπορείς να κάνεις αυτό που δεν μπορείς, κύριε Γενική Εισαγγελέα, κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας; Να αποδεχτείς εσύ ανάμεσα σε πέντε μόνο άλλους, τους κορυφαίους της Κυπριακής Δημοκρατίας, να αποδεχτούν δηλαδή μία κριτική την οποία θεωρούν κακόπιστη, υβριστική, ακραία, υπερβολική; Αυτό μόνο όφελος θα προσέδιδε, κατά την άποψή μου, στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι εμείς όλοι που εκπροσωπούμε τον κυπριακό λαό, το δημοκρατικότερο σώμα της κυπριακής κοινωνίας που είναι η Βουλή, έχουμε ύψιστη υποχρέωση όχι απέναντι στον κ. Παπασάββα, λέω εγώ, αλλά απέναντι στο δικαίωμα όλων μας, στην υποχρέωση όλων μας να ασκούμε την εντονότερη δυνατή κριτική προς οιονδήποτε· έχει δικαίωμα και υποχρέωση αυτό το Σώμα να αποφασίσει ότι ο Γενικός Εισαγγελέας, παρότι επικραίνετο, παρότι θεωρούσε κακόπιστη την κριτική του κ. Παπασάββα· έχει υποχρέωση, επαναλαμβάνω και καταλήγω, αυτό το Σώμα να

αποφασίσει ότι ο Γενικός Εισαγγελέας θα ωφελούσε τον τόπο, αν έπαιρνε μία ουσιαστική απόφαση να κάμει αυτό που τελικά δεν μπορούσε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν, το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη. Με αυτό φτάσαμε στο τέλος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Νοεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2001.
4. Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
5. Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001.
6. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

7. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
8. Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
9. Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
10. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001.
11. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία σε Εξοπλισμό με Οθόνη Οπτικής Απεικόνισης Κανονισμοί του 2001.
12. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.
13. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
14. Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
15. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο νόμισμα, με βάση τον περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (12.7.2001).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες

και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου "Βεργίνα" στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).
(4.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος

Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαύρου Ελένη	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του προεδρεύοντος κ. Βάσου Λυσσαρίδη με αφορμή τις επετείους της παράνομης ανακήρυξης του ψευδοκράτους, της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και της θυσίας του ήρωα Κυριάκου Μάτση και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του και στη μνήμη των πεσόντων της εισβολής και του Πολυτεχνείου.
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Χρ. Κληρίδης, Πρ. Προδρόμου, Α. Βασιλείου, Τ. Χατζηγεωργίου, Ν. Κλεάνθους, Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου, Γ. Περδίκης, Ρ. Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα του σώματος της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας του προέδρου της Ομάδας Φιλίας Βελγίου - Κύπρου στη Βελγική Γερουσία κ. Philippe Monfils και του γερουσιαστή κ. Francois Roelants Du Vivier.

4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικές και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001», εισήγηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για αναβολή του θέματος, η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Κλεάνθους, Γ. Ομήρου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Συλλούρης, Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου) και αναβολή του.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Κυπριανού, Ν. Πιττοκοπίτης, Δ. Θεοδώρου, Ζ. Ζαχαρίου, Α. Βασιλείου) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Τοπωνυμίων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Ονομάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) του περί της Διαδικασίας Τυποποίησης των Γεωγραφικών Τοπωνυμίων Νόμου Νόμος του 2001» και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί κατ' Έφεση Ανατροπής Ποινής Φυλάκισης (Αποζημίωση) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Οι παρατηρήσεις των κ. Νίκου Κατσουρίδη, Δημήτρη Συλλούρη και Νίκου Πιττοκοπίτη για την αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και των

- κανονισμών «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους (με αριθμό 5 του 2001).
 11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».
 12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 13. Κατάθεση νομοσχεδίων εγγράφων.
 14. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας» (Κ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηγεωργίου).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 22ας Νοεμβρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και σας καλωσορίζω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Επίσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο μας θέμα είναι εξ αναβολής είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης λείπει. Ο Αντιπρόεδρος;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει επιφύλαξη του ΔΗΚΟ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι η Επιτροπή Εξωτερικών ή η Νομικών;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Εξωτερικών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, να διαβαστεί, αφού είναι ομόφωνη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δε χρειάζεται να διαβαστεί, να μη διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει επιφύλαξη του ΔΗΚΟ για το άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, εντάξει, εντάξει, ωραία, εντάξει. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της
Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος
του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Δημήτρης Συλλούρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Δώρος Θεοδώρου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών άρχισε την εξέταση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2001 και τη συνέχισε από κοινού με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στις 31 Οκτωβρίου και στις 8 Νοεμβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Υπουργός Εξωτερικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ενώ ο τελευταίος κλήθηκε και παρευρέθηκε επίσης στις συνεδριάσεις της 31^{ης} Οκτωβρίου και της 8ης Νοεμβρίου 2001. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το νομοσχέδιο εξετάστηκε επιπλέον και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στις 25 Οκτωβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Πρόσθετα, στον προτεινόμενο νόμο:

1. Καθορίζονται ποινές για τα αδικήματα που προβλέπονται σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση.
2. Περιλαμβάνονται οι αναγκαίες διατάξεις, από άποψη εσωτερικού δικαίου, σε σχέση με πρόνοιες της σύμβασης που δεν είναι αυτοεκτελεστές.
3. Καθορίζονται τα αδικήματα που δημιουργούνται ως γενεσιουργά αδικήματα, δυνάμει των προνοιών των περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμων του 1996 έως 2000, για σκοπούς εφαρμογής προνοιών της σύμβασης.
4. Προβλέπεται η δημιουργία μονάδας για τη διερεύνηση των αδικημάτων που διαπράττονται δυνάμει των προνοιών της σύμβασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, η πιο πάνω σύμβαση εμπίπτει στην κατηγορία των συμβάσεων του

Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που αφορούν την αντιμετώπιση της διεθνούς τρομοκρατίας και συνδέεται άμεσα με τη σύμβαση για την καταστολή της βομβιστικής τρομοκρατίας, η οποία έχει ήδη επικυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η υπό κύρωση σύμβαση, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του προβλήματος της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με το ψήφισμα 54/109 της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1999.

Η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε τη σύμβαση αυτή την 1^η Μαρτίου 2001, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 52.963 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2001.

Μέχρι σήμερα πενήντα επτά κράτη έχουν υπογράψει τη σύμβαση αυτή, ενώ τέσσερα την έχουν επικυρώσει.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι αρμόδιοι υπουργοί, ενημερώνοντας την επιτροπή σε σχέση με την υπό συζήτηση σύμβαση, αναφέρθηκαν στην πολιτική σημασία της επικύρωσής της. Όπως δήλωσαν στην επιτροπή, με βάση το ψήφισμα 13/73 της 28^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, όλες οι χώρες μέλη είναι υποχρεωμένες μέσα σε ενενήντα ημέρες από την υιοθέτηση του ψηφίσματος να λάβουν τα αναγκαία ουσιαστικά μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η ψήφιση του προτεινόμενου νόμου εντάσσεται ακριβώς μέσα στα πλαίσια των μέτρων αυτών.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ενημερώνοντας τις δύο επιτροπές, ανέφερε ότι αποτελεί υποχρέωση της χώρας μας τόσο ως μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και με βάση τις

υποχρεώσεις της για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο να κυρώσει τη σύμβαση αυτή, γι' αυτό και ενδείκνυται να ανταποκριθούμε προς τις υποχρεώσεις μας αυτές έγκαιρα και όχι με καθυστέρηση ή υπό πίεση.

Στα πλαίσια της ανάλυσης των διατάξεων του νομοσχεδίου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι το περιεχόμενο της ίδιας της σύμβασης δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί. Εντούτοις, στον προτεινόμενο νόμο περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν την εσωτερική νομοθεσία και στοχεύουν είτε στον καθορισμό ποινών για τα αδικήματα που προβλέπει η σύμβαση είτε στη συμπερίληψη των αναγκαίων διατάξεων εσωτερικού δικαίου, ώστε να διευκολυνθεί η υλοποίηση της σύμβασης, σε σχέση με μη αυτοεκτελεστές πρόνοιές της.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης η θεσμοθέτηση μονάδας καταπολέμησης της τρομοκρατίας, η οποία, με βάση τη σύμβαση, δεν είναι υποχρεωτική. Η δημιουργία εντούτοις της μονάδας αυτής, σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, θα διευκολύνει την εφαρμογή της σύμβασης και παράλληλα θα στείλει θετικό πολιτικό μήνυμα εκτός Κύπρου, σε σχέση με την αποφασιστικότητα της χώρας μας να συμβάλει στην πάταξη της διεθνούς τρομοκρατίας.

Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος εγέρθηκαν ερωτήματα τόσο από τα μέλη της επιτροπής Εξωτερικών όσο και από τα μέλη της επιτροπής Νομικών, σε σχέση με το ενδεχόμενο η σύμβαση και το νομοσχέδιο που τη συνοδεύει να παραβιάζουν ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά ο Γενικός Εισαγγελέας διαβεβαίωσε τις δύο επιτροπές ότι δε δικαιολογείται καμιά τέτοια ανησυχία.

Ως αποτέλεσμα της διεξοδικής συζήτησης των διατάξεων του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ενώπιον των δύο επιτροπών, κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν σε αυτό

ορισμένες τροποποιήσεις, οι οποίες δεν αφορούν το κείμενο της σύμβασης, αλλά αναφέρονται στο μέρος του νομοσχεδίου που αποτελεί εσωτερικό δίκαιο.

Οι τροποποιήσεις οι οποίες, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν είναι οι ακόλουθες:

1. Τροποποίηση του άρθρου 4 που καθορίζει τις ποινές για τα αδικήματα που προβλέπει η σύμβαση, ώστε αυτά να τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δεκαπέντε έτη ή με χρηματική ποινή μέχρι £1.000.000 ή και με τις δυο αυτές ποινές αντί για την ποινή της διά βίου φυλάκισης ή τη χρηματική ποινή των £2.000.000, όπως αρχικά προέβλεπε το νομοσχέδιο. Οι επιτροπές κατέληξαν στη θέση αυτή, αφού έλαβαν υπόψη τις αντίστοιχες ρυθμίσεις άλλων ευρωπαϊκών χωρών.
2. Αναδιατύπωση του άρθρου 6 που αναφέρεται στους λόγους οι οποίοι δεν αποτελούν υπεράσπιση ή ελαφρυντικό στοιχείο σε σχέση με την εκδίκαση αδικήματος που διαπράττεται κατά παράβαση των διατάξεων της σύμβασης με στόχο την καλύτερη απόδοση των σκοπών του.
3. Τροποποίηση του άρθρου 5 που προβλέπει ότι νομικό πρόσωπο υπέχει το ίδιο ποινική και αστική ευθύνη, σε περίπτωση που πρόσωπο υπεύθυνο για τη διοίκηση ή τον έλεγχο του διαπράττει αδίκημα κατά παράβαση της σύμβασης, έτσι που κάτι τέτοιο να ισχύει, εφόσον το πρόσωπο ενεργεί υπό την ιδιότητα του υπευθύνου για τη διοίκηση ή τον έλεγχο του νομικού προσώπου. Πρόσθετα, στο ίδιο άρθρο διασαφηνίζεται ότι η αρμόδια για τον έλεγχο του νομικού προσώπου αρχή μπορεί να διαγράψει το πιο πάνω νομικό πρόσωπο από το σχετικό μητρώο, εφαρμόζοντας όμως τις διατάξεις της περί εταιρειών νομοθεσίας.

4. Προσθήκη νέων άρθρων τα οποία, αν και στο μεγαλύτερο μέρος τους περιλαμβάνονται και στη σύμβαση, εντούτοις κρίθηκε σκόπιμο να ενταχθούν και στο νομοσχέδιο για την καλύτερη διασφάλιση της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Έτσι, έχουν περιληφθεί σε αυτό διατάξεις για τη μη εφαρμογή του στην περίπτωση που το αδίκημα διαπράττεται μέσα στην Κυπριακή Δημοκρατία και ο φερόμενος ως δράστης είναι πολίτης της, οπότε και θα έχει εφαρμογή το εσωτερικό δίκαιο. Πρόσθετα, καθορίζεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει την υποχρέωση για την έκδοση ή για την παροχή νομικής συνδρομής, όταν έχει ουσιώδεις λόγους να πιστεύει ότι το αίτημα της έκδοσης γίνεται για τη δίωξη ή την τιμωρία προσώπου συνεπεία της φυλής, της θρησκείας, της εθνικότητας, της εθνικής του καταγωγής, των πολιτικών του πεποιθήσεων ή νόμιμης, κατά το διεθνές δίκαιο, διεκδίκησης συλλογικών δικαιωμάτων.
5. Διαγραφή του άρθρου που προβλέπει τη σύσταση μονάδας καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Οι επιτροπές κατέληξαν στη θέση αυτή, γιατί έχουν την άποψη ότι η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να εφαρμόσει τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου χωρίς τη δημιουργία της νέας μονάδας, η εγκαθίδρυση της οποίας, εξάλλου, δεν είναι, με βάση τη σύμβαση, υποχρεωτική. Ωστόσο, αν στο μέλλον διαπιστωθεί η ανάγκη ενίσχυσης των αρμόδιων υπηρεσιών, τότε το θέμα θα μπορεί να αντιμετωπιστεί με νεότερη ρύθμιση.
6. Τροποποιήσεις που κρίθηκαν σκόπιμες για την καλύτερη, από νομοτεχνική άποψη, διατύπωση των διατάξεων του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σύμφωνα με τα πιο πάνω σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αυτό αναφέρεται.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ, δήλωσαν ότι, παρ' όλο που συμφωνούν με το νομοσχέδιο όπως διαμορφώθηκε, εντούτοις, όσον αφορά το άρθρο 6 του νομοσχεδίου, που αφορά τον αποκλεισμό ορισμένων λόγων υπεράσπισης, επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού, ο κ. Περδίκη, ο κ. Ομήρου, ο κ. Κληρίδης.

Είναι επί θέματος αρχής, κύριε Κυπριανού.

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω να ξεκαθαρίσω από την αρχή ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις με τις τροποποιήσεις τις οποίες έχει προτείνει και έχουν γίνει αποδεκτές από τις Επιτροπές Εξωτερικών και Νομικών θα ψηφίσει υπέρ του νομοσχεδίου, όπως έχει διαμορφωθεί. Όσον αφορά βέβαια το άρθρο 10, το οποίο έχουμε πάρει μόλις τώρα μπροστά μας στην τελική του μορφή, θα πω ότι εμείς θα προτιμούσαμε ένα άλλο λεκτικό, αλλά θεωρούμε ότι με την ερμηνεία την οποία δίνουμε σ' αυτό το άρθρο μας ικανοποιεί. Όμως να μου επιτρέψετε, δίνοντας τη δική μας υποστήριξη... να έρθω στο βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι ομιλία που θα κάνετε, κύριε Κυπριανού, είναι προτιμότερο από το βήμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και σύντομη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αυτό να ισχύει για τους επόμενους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να πω πολύ συνοπτικά ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις με τις σχετικές τροποποιήσεις τις οποίες έχει προτείνει και έχουν γίνει αποδεκτές από τις επιτροπές Εξωτερικών και Νομικών θα ψηφίσει θετικά στο προτεινόμενο νομοσχέδιο και ταυτόχρονα όμως θα ήθελα να εκφράσω μια τοποθέτηση ευρύτερη της κοινοβουλευτικής μας ομάδας γύρω από το θέμα το οποίο συζητούμε.

Θα ξεκινήσω λέγοντας ότι για το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις οι τρομοκρατικές πράξεις είναι καταδικαστέες από οποθενδήποτε και αν προέρχονται. Καμιά επίκληση είτε αγώνων, στόχων και ιδανικών στο όνομα των οποίων διεξάγονται τέτοιες τρομοκρατικές ενέργειες δεν μπορούν να δικαιώσουν ούτε και στο ελάχιστο αυτή την τρομοκρατία ως μια μορφή πάλης. Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι η διεθνής κοινότητα, κατά την άποψή μας, νομιμοποιείται και δικαιούται να αμύνεται και να μάχεται ενάντια στην τρομοκρατία. Και θεωρούμε ότι αυτό θα πρέπει να γίνεται με συλλογικές προσπάθειες οι οποίες είναι απαραίτητο να εντάσσονται μέσα στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας, όπως βέβαια αυτή καθορίζεται από τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Θεωρούμε ότι ενέργειες οι οποίες ξεφεύγουν από αυτά τα πλαίσια υπάρχει το ενδεχόμενο να εμπλέξουν την ανθρωπότητα σε περιπέτειες με καταστροφικές ενδεχομένως συνέπειες για την ίδια την ανθρωπότητα. Θέση μας είναι ότι ο σύγχρονος κόσμος έχει ανάγκη από ένα συλλογικό σύστημα ασφάλειας, ένα σύστημα ασφάλειας το οποίο βέβαια θα βασίζεται στο διεθνές δίκαιο, θα σέβεται την ανεξαρτησία και τη

διεθνή ακεραιότητα των κρατών, θα σέβεται κάθε ξεχωριστό λαό και το δικαίωμά του να επιλέγει το δικό του τρόπο ανάπτυξης και ταυτόχρονα ο κάθε λαός σ' αυτό το συλλογικό σύστημα ασφάλειας θα πρέπει να εργάζεται για την ειρήνη, την ύφεση και τη συναδέλφωση των λαών. Καταδικάζοντας απερίφραστα τις τρομοκρατικές πράξεις και υποστηρίζοντας τη συλλογική προσπάθεια για αντιμετώπιση και πάταξη της τρομοκρατίας, η άποψή μας είναι ότι θα πρέπει η ανθρωπότητα να ενδιατρίψει και στα αίτια τα οποία γεννούν τις τρομοκρατικές ενέργειες και να προσπαθήσει να τα αντιμετωπίσει ριζικά, έτσι που να καταπολεμήσει και τις αιτίες οι οποίες γεννούν τις τρομοκρατικές πράξεις.

Η δική μας η άποψη είναι ότι η λεγόμενη νέα διεθνής τάξη πραγμάτων και η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας με τον τρόπο που αναπτύσσεται, δηλαδή επιδιώκοντας να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των ευρωπαϊκών αλλά και των παγκόσμιων ολιγοπωλίων και μονοπωλίων, αυξάνουν τη φτώχεια και την αθλιότητα στον πλανήτη, αφαιρούν από εκατομμύρια ανθρώπους την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο, διευρύνουν το χάσμα μεταξύ των πλούσιων και φτωχών χωρών αλλά και μεταξύ των πλούσιων και φτωχών ανθρώπων σε κάθε ξεχωριστή χώρα, επιτείνουν την κοινωνική και εθνική αδικία και ως εκ τούτου δημιουργούν εύφορο έδαφος για την ανάπτυξη φαινομένων τα οποία εγκυμονούν κινδύνους για την ίδια την ανθρωπότητα, όπως είναι ο ρατσισμός, φασισμός, θρησκευτικός φανατισμός και ούτω καθεξής. Και δυστυχώς είναι αυτές τις συνθήκες που χρησιμοποιούν οι διάφοροι επιτήδριοι για να ψαρεύουν συνειδήσεις και να κατασκευάζουν μανιακούς δολοφόνους, οι οποίοι είναι έτοιμοι να χάσουν και την ίδια τους τη ζωή για την εξυπηρέτηση του δήθεν στόχου τον οποίο έχουν θέσει.

Λέγοντας όλα αυτά και θεωρώντας ότι η ανθρωπότητα, επαναλαμβάνω, έχει κάθε δικαίωμα να αμύνεται και να μάχεται ενάντια στην τρομοκρατία, δεν μπορούμε

παρά να επισημάνουμε ότι σήμερα διαφεύγουν από τις ισχυρές χώρες κάποιες περιπτώσεις όπου ασκείται κρατική τρομοκρατία, ενώ σε κάποιες άλλες δίνουν πολύ περισσότερη βαρύτητα. Νομίζω ότι δε θα ήταν υπερβολή αν λέγαμε ότι στην περίπτωση της Κύπρου ασκείται μια μορφή κρατικής τρομοκρατίας από την πλευρά της Άγκυρας δίχως να υπάρχει ανάλογη αντίδραση από εκείνες τις δυνάμεις οι οποίες δείχνουν μια υπερβολική ευαισθησία σε άλλες περιπτώσεις. Έχουμε την περίπτωση της Παλαιστίνης όπου το Ισραήλ ξεπερνά κάθε όριο και πάλι δίχως να υπάρχει η ανάλογη αντίδραση από τη διεθνή κοινότητα.

Τέλος, για να καταλήξω με τις θέσεις μας για την καταπολέμηση των αιτίων τα οποία γεννούν την τρομοκρατία, θα ήθελα να πω ότι μέσα σε αυτά τα πλαίσια θα πρέπει να ενταχθεί και η προσπάθεια της ανθρωπότητας για την επίλυση των τοπικών και των περιφερειακών προβλημάτων τα οποία γεννούν σε αρκετές περιπτώσεις την τρομοκρατία.

Λέγοντας όλα αυτά, θέλω να επισημάνω ακόμα δυο ζητήματα και θα καταλήξω με αυτά. Όλοι μας γνωρίζουμε ότι έπονται αρκετές άλλες προτάσεις γύρω από τα ζητήματα της τρομοκρατίας. Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ξεκαθαρίζει ότι θα μελετά την κάθε περίπτωση ξεχωριστά και θα την κρίνει στη βάση των δικών της παραμέτρων. Δεν πρόκειται δηλαδή απροβλημάτιστα να δεχτούμε την άποψη που λέει ότι η οποιαδήποτε πρόταση έρχεται θα πρέπει να εγκρίνεται, γιατί δήθεν καταπολεμά την τρομοκρατία. Επαναλαμβάνω, θα εξετάζουμε ξεχωριστά την κάθε περίπτωση η οποία θα τίθεται ενώπιόν μας και θα αποφασίζουμε με βάση τα δικά της δεδομένα και σε καμιά περίπτωση δεν πρόκειται να δεχτούμε περιορισμό των ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων χάριν δήθεν την καταπολέμησης και της πάταξης της τρομοκρατίας. Θα παρακολουθούμε λοιπόν και την εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθεσίας αλλά και όλες τις επόμενες προτάσεις που θα έρθουν και

επαναλαμβάνω, θα επιδιώκουμε να ελέγχουμε όλα αυτά τα ζητήματα πάντοτε προς όφελος του κυπριακού λαού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, καταρχήν επιτρέψτε μου να σας συγχαρώ για την επανάκαμψή σας, κύριε Πρόεδρε, στο κοινοβούλιο μετά από απουσία αρκετών ημερών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τον καλωσορίζεις δηλαδή, δεν τον συγχαίρεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τα συγχαρητήρια ανήκουν σε όλους μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπου τζαι να 'σαι φεύκουμε πάλι, Γιώργο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, να ξεκινήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχουμε μπροστά μας ένα νόμο, νομοσχέδιο είναι ακόμα φυσικά, αλλά σε λίγες ώρες, σε λίγα λεπτά θα γίνει νόμος, που αφορά την τρομοκρατία, αφορά συγκεκριμένα τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Όμως πουθενά σ' αυτό το νομοσχέδιο, θα το έχετε προσέξει, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν ορίζεται τι είναι τρομοκρατία. Μπορεί κάποιος να επισκεφθεί τις σελίδες της σχετικής διεθνούς

σύμβασης, για να καλύψει αυτό το κενό. Αν θεωρήσουμε ότι εκείνη είναι η δόκιμη και πρακτική ορολογία περί της τρομοκρατίας, φοβάμαι ότι μπαίνουμε σε δύσκολες ατραπούς και επικίνδυνες μέρες και νύχτες για τους πολίτες. Θα δώσω ένα παράδειγμα το οποίο μου το θυμίζει ο αγαπητός συνάδελφος κύριος Συλλούρης, κρατώντας στα χέρια του τη φωνή του Κουρδιστάν. Πριν λίγα χρόνια, συγκεκριμένα τον Απρίλη του 1998...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Φταρνίζεται.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με τις υγείες σας, κύριε συνάδελφε... ο κ. Ραμαζάν Ασίζ Τσελίκ, Κούρδος στην καταγωγή, ξένος, αλλοδαπός σύμφωνα με το νόμο μας, συνελήφθη στα φανάρια της διασταύρωσης των λεωφόρων Λάρνακας και Μακαρίου, γιατί πωλούσε το περιοδικό «Φωνή του Κουρδιστάν», το έχω στα χέρια μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, να παρακαλέσω τους συνάδελφους και τις συναδέλφισσες, επειδή τώρα η ακουστική της αίθουσας είναι πολύ καλύτερη από προηγουμένως, να είμαστε έτσι λίγο πιο ήσυχοι, όταν μιλά ο ομιλητής, γιατί ακούγονται διάφορες κουβέντες και να παρακαλέσω τον ομιλητή, τον όποιον ομιλητή, να μην προκαλεί τους κάτω.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ούτε τους πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς. Προπάντων όχι τους πάνω.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επανέρχομαι στη ροή του λόγου μου.

Ο κ. Ραμαζάν Ασίζ Τσελίκ Κούρδος στην καταγωγή, αλλοδαπός, συνελήφθη γιατί πουλούσε τη «Φωνή του Κουρδιστάν» κατόπιν, σύμφωνα με τη σχετική απαντητική επιστολή που μου έστειλε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κατόπιν παραπόνων του Πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ή κάποιου λειτουργού της πρεσβείας, οι οποίοι θεωρούσαν προκλητική τη δραστηριότητα αυτού του ατόμου. Με βάση την αυστηρή ερμηνεία του νομοσχεδίου που έχουμε μπροστά μας πρόκειται για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Εφόσον η οργάνωση την οποία αντιπροσώπευε και αντιπροσωπεύει αυτό το άτομο στην Κύπρο, γιατί ακόμα είναι στην Κύπρο αυτός ο άνθρωπος, θεωρείται από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ως τρομοκρατική οργάνωση ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και από πολλούς άλλους.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τώρα αυτό είναι πρόκληση από μένα ή ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ, κύριοι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχω λοιπόν την άποψη ότι αν δεν ορίσουμε -και αυτό πιστεύω ότι βρίσκεται μέσα στη διακριτική μας ευχέρεια ως κοινοβούλιο- τι εννοούμε, για μας για την Κυπριακή Δημοκρατία για το κυπριακό κοινοβούλιο τι είναι τρομοκρατία μέσα από

τον ορισμό, θα είναι καλά να εισάξουμε και το σκεπτικό που ανέφερε πριν ο συνάδελφος, ο κ. Κυπριανού γύρω δηλαδή από το σχετικό σκεπτικό που αναφέρεται στην τρομοκρατική δράση κρατών, όχι μόνο ατόμων ή οργανώσεων. Και νομίζω ότι θα είμαστε πολύ πιο δίκαιοι και πολιτικά σωστοί. Πέραν αυτού του σημείου και με την άδεια του κυρίου Προέδρου και σύμφωνα με τον Κανονισμό, θα ήθελα να καταθέσω στη Γραμματεία τρεις ορισμούς της τρομοκρατίας ως τροπολογίες εννοείτε, τις οποίες έχω βρει από το λεξικό του Μπαμπινιώτη. Πέρα λοιπόν από αυτό το σημείο, θα ήθελα να σημειώσω δυο τρία άλλα σοβαρά σημεία που αφορούν την υπόθεση.

Το ένα έχει να κάνει με την επιμονή της εκτελεστικής εξουσίας να εμπεριέχει αυτό το νομοσχέδιο τη μονάδα καταπολέμησης της τρομοκρατίας, μια επιμονή η οποία εκφράστηκε και προφορικά και κατ' επανάληψη αλλά και γραπτά. Θέλω να πληροφορήσω το κοινοβούλιο ότι αυτή η επιμονή υπήρχε και στις τοποθετήσεις και στις απόψεις του Αμερικανού πρέσβη, όταν πριν δυο μέρες κληθήκαμε μια μικρή ομάδα από βουλευτές, νέους βουλευτές του κοινοβουλίου μας, για να έχουμε ένα εξαιρετικό κατά τα άλλα γεύμα στην οικία του. Επέμενε συγκεκριμένα, και το έθεσε κατά την άποψή μου και ολίγον εκβιαστικά το ζήτημα, να εμπεριέχει αυτός ο νόμος, αυτή η νομοθεσία και το θέμα της μονάδας καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Για μένα αυτές οι πρακτικές είναι απαράδεκτες. Όχι ως βουλευτής αλλά ως πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρώ αυτού του τύπου την επέμβαση και από την πλευρά του Αμερικανού πρέσβη και από την πλευρά της κυβέρνησης προς το κοινοβούλιο ως απαράδεκτη. Επίσης θεωρώ ότι και αισθάνομαι και λίγο στενόχωρα πρέπει να πω, γιατί έχω και εγώ την ευθύνη μου σ' αυτό. Θεωρώ δηλαδή ότι θα έπρεπε αυτό το νομοσχέδιο να περάσει και από την... να εξεταστεί και από την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αυτού του κοινοβουλίου. Οφείλουμε να είμαστε συνεπείς

και οφείλουμε να είμαστε όλοι συνεπείς σ' αυτό που λέγεται κοινωνικός διάλογος. Συζητήθηκε και δε θέλω σε καμιά περίπτωση να μειώσω τους συναδέλφους οι οποίοι εξέτασαν ενδελεχώς το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αλλά έχω την εντύπωση ότι δε δόθηκε η ευκαιρία σε φορείς από αυτούς που λέγονται σήμερα κοινωνικά κινήματα και νέα πολιτικά κινήματα να εκφράσουν τις απόψεις τους μέσα από μια επιτροπή σαν την Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων.

Με όλα αυτά που θέλω να καταλήξω; Μα φυσικά στο αυτονόητο ότι σαν Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δεν πρόκειται να υποστηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιαννάκης Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών θα υπερψηφίσει τόσο την κύρωση της σύμβασης όσο και τη συναφή νομοθεσία την οποία έχουμε σήμερα ενώπιόν μας. Όμως, ανέβηκα στο βήμα, γιατί το ότι σήμερα συζητούμε αυτό το θέμα, αυτή τη νομοθεσία, ασφαλώς δεν είναι τυχαίο. Συνδέεται με το τρομοκρατικό χτύπημα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και με τα όσα συγκλονιστικά ακολούθησαν αυτό το χτύπημα παρά το γεγονός ότι η συνθήκη είχε θεσμοθετηθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών πολύ προηγουμένως. Και θέλω να πω το εξής, ότι δε νομίζω να υπάρχει ο παραμικρός δισταγμός σε οποιοδήποτε μέλος αυτού του σώματος στο να υπάρξει μια έντονη και ομόθυμη καταδίκη αυτού του καρκινώματος που ονομάζεται τρομοκρατία, ενός καρκινώματος που ασφαλώς όλοι συμφωνούμε ότι θα πρέπει να γίνει κάθε προσπάθεια σε διεθνές επίπεδο, ώστε να εξοβελιστεί από το σώμα του πλανήτη μας.

Νομίζω επίσης ότι όλοι συμφωνούμε ότι η είσοδος, η εισβολή του τρόμου στην ανθρώπινη κοινωνία, στην ίδια μας τη ζωή, θέτει σε κίνδυνο αξίες στις οποίες πιστεύουμε, τις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ελεύθερης επιλογής. Και ασφαλώς όλοι μας πρέπει να συνεργαστούμε, για να προστατεύσουμε αυτές τις αξίες, να περιφρουρήσουμε τη ζωή αθώων ανθρώπων στον πλανήτη μας, αλλά και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας σε ένα διεθνή αγώνα κατά της τρομοκρατίας, νομιμοποιημένο, όμως, στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και με διαφύλαξη ασφαλώς των οικουμενικής ισχύος συνθηκών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών.

Το τονίσαμε από την πρώτη στιγμή και θέλουμε να το επαναλάβουμε -το τονίσαμε, εννοώ, αμέσως μετά τις 11 Σεπτεμβρίου- ότι η Κύπρος, η Κυπριακή Δημοκρατία, θα πρέπει να τοποθετείται με σαφήνεια και χωρίς αμφιταλαντεύσεις πάνω σ' αυτά τα ζητήματα με απερίφραστη καταδίκη τους και συμμετοχή της σ' ένα διεθνώς νομιμοποιημένο αγώνα κατά της τρομοκρατίας. Ούτε οι καιροί προσφέρονται ούτε τα εθνικά μας συμφέροντα, τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιτρέπουν να λειτουργήσουμε με ψυχολογικά σύνδρομα, δικαιολογημένα μεν, αλλά τα οποία δεν είναι συμβατά με την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων αυτής της χώρας. Παρά τα δεινά, παρά τις δοκιμασίες που περάσαμε και που περνούμε από απαράδεκτες λογικές, από απαράδεκτες συμπεριφορές, από κρατική τρομοκρατία που ασκήθηκε εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και από επονείδιστες πρακτικές εκείνων που σήμερα είναι τα θύματα αυτού του πρωτοφανούς τρομοκρατικού χτυπήματος της 11^{ης} Σεπτεμβρίου δε μας επιτρέπεται ούτε αμφιθυμία ούτε μια λογική συμψηφισμού εγκλημάτων. Συμμετέχουμε, λοιπόν, και πρέπει να συμμετάσχουμε σ' αυτό το διεθνή αγώνα κατά

της τρομοκρατίας, κατά του εξτρεμισμού, κατά της μισαλλοδοξίας και του φανατισμού.

Όμως, ενώ πρέπει και σε επίπεδο διακήρυξης και σε επίπεδο πρακτικής να είμαστε σαφείς και κατηγορηματικοί, ταυτόχρονα θα πρέπει να δώσουμε κάποια μηνύματα και να θέσουμε κάποιες επιφυλάξεις, ότι στο πλαίσιο αυτής της κοινής δράσης, της διεθνώς νομιμοποιημένης, επαναλαμβάνω, θα πρέπει αυστηρά να διαφυλάξουμε τα ατομικά δικαιώματα των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το σύγχρονο φιλελεύθερο δικαιοκρατικό σύστημα πρέπει να προστατευθεί, όπως θα πράξουν, είμαι σίγουρος, και άλλες κοινωνίες, που μπορεί τις πρώτες μέρες μετά το τρομοκρατικό χτύπημα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και υπό το κράτος το ψυχολογικό, που ήταν φυσικό να υπάρξει, να έσπευσαν να δηλώσουν, να διακηρύξουν ότι θα εισαγάγουν νομοθεσίες δρακόντειες με στόχο την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και να άφηναν να εννοηθεί ότι θα ήταν έτοιμες να θυσιάσουν στο βωμό της καταπολέμησης της τρομοκρατίας βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και ατομικές ελευθερίες, αλλά είμαι σίγουρος ότι κάνουν δεύτερες σκέψεις διαπιστώνοντας, άλλωστε, ότι δεν είναι αυτή η πιο αποτελεσματική μέθοδος, μέσω, δηλαδή, της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δημοκρατικών ελευθεριών, των ατομικών ελευθεριών, να εξασφαλιστεί μια αποτελεσματική καταπολέμηση και ο εξοβελισμός από το σώμα του πλανήτη αυτού του καρκινώματος που ονομάζεται τρομοκρατία.

Γι' αυτό, θα πρέπει να δώσουμε το μήνυμα ότι δεν μπορούμε και δε θα συμφωνήσουμε σε μια αντιτρομοκρατική προστασία που θα σημαίνει, για παράδειγμα, φακέλωμα ευκολίας ή, ακόμα χειρότερα, θα μας οδηγήσει σε διώξεις ευκολίας. Θα πούμε "όχι" σε μηχανισμούς καταπίεσης και ελέγχου των φρονημάτων των πολιτών. Θα πούμε "ναι" σε μια παγκόσμια κοινότητα αλληλεγγύης και

συνεργασίας, που θα προασπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, θα αγωνίζεται για τον εκδημοκρατισμό των ολοκληρωτικών καθεστώτων, θα προστατεύει τη ζωή στον πλανήτη, θα αγωνίζεται για τη δικαιότερη κατανομή του πλούτου στον πλανήτη, του πλούτου και της τεχνολογίας, θα υπερασπίζεται το δίκαιο και την ηθική στις διεθνείς σχέσεις. Όμως, θα πρέπει να είμαστε, επαναλαμβάνω, σαφείς και κατηγορηματικοί στο ότι δε θα συναινέσουμε στην παραβίαση της κατακτημένης ανοικτής φιλελεύθερης δημοκρατικής κοινωνίας που αυτός ο λαός σήμερα απολαμβάνει.

Θέλω επίσης να επισημάνω το εξής: Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνονται συζητήσεις και θα γίνουν πολύ σύντομα νέες συζητήσεις σε θεσμικό επίπεδο από τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης των χωρών μελών και των υποψηφίων για ένταξη χωρών για μια σειρά νομοθετημάτων τα οποία επηρεάζουν τις εγχώριες νομοθεσίες. Δεν είναι δυνατό η κυβέρνηση να συζητά αυτά τα θέματα, και ενδεχομένως να δεσμεύεται, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη βούληση, τις διαθέσεις αυτού του σώματος στο οποίο τελικά θα καταφύγει, για να ζητήσει την έγκριση αυτών των νομοθεσιών, και είναι παρά πολλά τα ζητήματα τα οποία συζητούνται. Είναι το περίφημο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, είναι η έκδοση ημεδαπών και η κατάργηση της αρχής της ειδικότητας, είναι η δημιουργία διεθνούς αρχείου διαβατηρίων και πολλά άλλα, για να μη σπαταλώ το χρόνο του σώματος, για τα οποία αντιλαμβάνομαι ότι η κυβέρνηση θα εκφράσει θέση το Δεκέμβριο σ' αυτή τη σύνοδο των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. Θα εκφράσει θέσεις. Βεβαίως, εμείς δε θέλουμε να παρέμβουμε στο έργο της εκτελεστικής εξουσίας. Είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ή ενδεχομένως και η Γενική Εισαγγελία που θα συμμετάσχουν σ' αυτή τη σύνοδο. Θεωρούμε όμως απαραίτητο να δώσουμε το μήνυμα ότι, από τη στιγμή που, για να ισχύσουν οποιαδήποτε μέτρα, θα πρέπει να υπάρξει προσφυγή

στο όργανο της λαϊκής κυριαρχίας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συναίνεση ή έστω να ληφθούν οι γνώμες αυτού του σώματος.

Γι' αυτό, θέλω μέσω σας, κύριε Πρόεδρε, να διαβιβαστεί αυτή η δική μας θέση, που ελπίζω να είναι και θέση ολόκληρου του σώματος, αφού υπάρχει ακόμα κάποιος χρόνος, λίγος χρόνος, πολύ λίγος, για να πραγματοποιηθεί αυτή η επαφή και για να εξασφαλιστεί με αυτό τον τρόπο και η πιο ομαλή προσαρμογή της κυπριακής νομοθεσίας στα όσα στην Ευρώπη πρόκειται να αποφασιστούν, διότι δεν είναι η πρόθεσή μας -αντίθετα- να έρθουμε σε αντιπαράθεση με οποιεσδήποτε αποφάσεις ληφθούν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα σ' αυτή την κρίσιμη τελική φάση στην οποία έχουμε εισέλθει για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επαναλαμβάνω ότι ψηφίζουμε αυτή τη νομοθεσία. Δεν την ψηφίζουμε άκριτα. Δίνουμε το μήνυμα ότι θα διαφυλάξουμε την ανοικτή δημοκρατική κοινωνία την οποία σήμερα απολαμβάνει ο λαός μας πράττοντας ταυτόχρονα το καθήκον μας με τη συμμετοχή μας στο διεθνή αγώνα κατά της τρομοκρατίας, γιατί πιστεύουμε ότι αυτός ο αγώνας επιβάλλεται από τις αρχές στις οποίες πιστεύουμε ως κυπριακός λαός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Κύριε Δημητρίου, επειδή είμαι υποχρεωμένος δυστυχώς να αποχωρήσω από την έδρα, γιατί έχω να κάνω επίσημες συναντήσεις με ξένους οι οποίοι έχουν έρθει στην Κύπρο, να μου επιτρέψετε, πριν πάρετε το λόγο, να καλέσω τον κ. Χρυσοστόμου να με αντικαταστήσει.

Αλλά θα ήθελα, επειδή φεύγω από την έδρα, να υπογραμμίσω ότι πρώτα απ' όλα έλειπα, γιατί προέδρευα της Δημοκρατίας. Το ταξίδι δεν εμπόδισε, εν πάση περιπτώσει -έφυγα Παρασκευή και ήρθα Τετάρτη- την παρουσία μου εδώ, στην έδρα.

Δεύτερον, πρέπει να πω ότι σήμερα σε συνάντησή μου με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και σε σχέση με το νομοσχέδιο που συζητούμε έχω τονίσει πολύ έντονα την ανάγκη η εκτελεστική εξουσία να μη δεσμεύει με οποιοδήποτε τρόπο είτε άμεσα είτε έμμεσα τη Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν πρόκειται για ζητήματα τα οποία θα πρέπει να εγκρίνει και η Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι κάτι το οποίο είναι, κατά τη γνώμη μου, απαραίτητο για την αγαστή συνεργασία μεταξύ του κοινοβουλίου και της εκτελεστικής εξουσίας.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

(Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Χριστόφιας αποχωρεί από την αίθουσα και τη θέση του καταλαμβάνει ο κ. Α. Χρυσόστομος.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εκείνο το οποίο κατά κύριο λόγο είναι που καλούμαστε σήμερα να μελετήσουμε και να τοποθετηθούμε και να εγκρίνουμε είναι η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αυτή η σύμβαση έχει συγγραφεί το 1999 και έτσι, για πληροφόρηση των συναδέλφων, δεν είναι κάτι το οποίο έχει γεννηθεί μετά την 11η του Σεπτεμβρίου. Και η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προσυπογράψει τη σύμβαση, αν δεν κάνω λάθος, πριν από τις 11 του Σεπτεμβρίου. Εν πάση όμως περιπτώσει, μαζί με τη σύμβαση αυτή, η οποία είναι ένα διεθνές κείμενο, έχει προστεθεί και ένα κεφάλαιο που αφορά ουσιαστικά την εφαρμογή και τους τρόπους εφαρμογής της σύμβασης αυτής.

Και η σύμβαση, αλλά ιδιαίτερα οι πρόνοιες του σχετικού νομοσχεδίου όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, συζητήθηκαν εκτεταμένα τόσο από την επιτροπή Εξωτερικών όσο και από την επιτροπή Νομικών σε κοινές τους συνεδρίες. Διεφάνη κατά τις συζητήσεις και κατά τη μελέτη των νομοθετικών αυτών κειμένων ότι υπήρχαν έντονες απόψεις για μερικά θέματα. Υπήρξε, πρώτα απ' όλα, η έντονη άποψη που προβλήθηκε από πλευράς του ΑΚΕΛ ότι επ' ουδενί λόγο αυτή η ενέργεια η διεθνής, η οποία θα προσυπογραφόταν και από την Κύπρο, για καταπολέμηση της τρομοκρατίας δεν μπορούσε να επεκτείνεται στο βαθμό, ώστε να καλύπτει και απελευθερωτικά κινήματα τα οποία δημιουργούνται ή λαμβάνουν χώρα στα πλαίσια της διεθνούς νομιμότητας. Η εισήγηση έγινε αποδεκτή. Υπήρξε επίσης κάποια ένσταση και επιφύλαξη, για να βάλω και τις δυο περιπτώσεις -γιατί υπήρχε και ένσταση και επιφύλαξη- ως προς τη σκοπιμότητα της ίδρυσης ειδικής μονάδας. Η κυβέρνηση θεώρησε ότι τούτο υπογράμμιζε το έντονο ενδιαφέρον και τη διάθεση συμμετοχής στη διεθνή προσπάθεια για καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Οι θέσεις, όπως εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στις δύο επιτροπές, ήταν ότι το όργανο που θα 'πρεπε ίσως να αναλάβει αυτή την ευθύνη ήταν η ήδη λειτουργούσα στην Κύπρο Μονάδα Καταπολέμησης της Συγκάλυψης του Εγκλήματος, η ΜΟΚΑΣ, γνωστή ως ΜΟΚΑΣ.

Με βάση αυτές τις εκπεφρασμένες απόψεις, είχα συνεννοηθεί με όλους τους εκπροσώπους των κομμάτων και εκ μέρους τους είχα διατυπώσει ένα κείμενο, το οποίο έχετε ενώπιόν σας. Νομοτεχνικά μπορεί να μην ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα όπως αυτή υπάρχει μέσα από το τελευταίο κείμενο που κατατέθηκε στη Βουλή από τις δύο επιτροπές, αλλά, εν πάση περιπτώσει, είναι καθαρό ότι εκείνο το οποίο σκοπεί να διαφοροποιήσει η τροποποίηση που έχω καταθέσει είναι το άρθρο 10 του νομοσχεδίου όπως κατατέθηκε. Συνεπώς, νομοτεχνικά θα υπάρξει η

ανάλογη ρύθμιση, εάν και όταν εγκριθεί. Αυτό όσον αφορά την ιστορία και την κατάληξη στην οποία είχαμε φθάσει για την τροποποίηση. Επαναλαμβάνω, είναι τροποποίηση που υποβάλλεται από τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών, κατά συναίνεση όλων των κομμάτων.

Όσον αφορά την τρομοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολλούς μήνες τώρα, για να μην πω χρόνια, που γίνεται προσπάθεια στα διεθνή φόρα από διεθνή όργανα να δοθεί ο ορισμός της έννοιας “τρομοκρατία”. Και το Συμβούλιο Ασφαλείας και η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης απασχολούνται, απασχολήθηκαν και συνεχίζουν να απασχολούνται με αυτό το θέμα, του ορισμού της έννοιας της τρομοκρατίας. Δεν είναι εύκολο να τραβηχτεί η χρυσή τομή, ώστε να διαχωρίζονται οι έκδηλα τρομοκρατικές πράξεις από πράξεις που μπορεί να εμπεριέχουν το στοιχείο της βίας που γίνονται στα πλαίσια απελευθερωτικών κινημάτων. Γι’ αυτό και η διεθνής κοινότητα παρουσιάζει, όχι δυστοκία, σχεδόν αδυναμία να καταλήξει σε ένα κοινό κείμενο που να καθορίζει τον ορισμό της τρομοκρατίας. Άρα, θα ήταν πολύ φιλόδοξο από μέρους μας αυτή η Βουλή της Κύπρου να θέλει να δώσει συγκεκριμένο ορισμό της τρομοκρατίας, όταν ολόκληρη η διεθνής κοινότητα δεν έχει επιτύχει να δώσει μέχρι σήμερα έναν τέτοιο ορισμό. Όμως η σύμβαση η οποία προτείνεται να εγκρίνουμε κάνει αναφορά σε ειδικές συμβάσεις που αναφέρονται σε ειδικές πράξεις τρομοκρατίας. Είναι εννέα αυτές οι συμβάσεις. Και, επομένως, για να μην υπάρξει οποιαδήποτε παρεξήγηση, στα πλαίσια τα νομικά, στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας δε φθάνει μέχρι του σημείου να ερμηνεύεται όπως είχε προσπαθήσει κάποιος συνάδελφος προηγουμένως να ερμηνεύσει τα πράγματα. Υπάρχουν, επαναλαμβάνω, εννέα συμβάσεις, όπως είναι η καταπολέμηση της αεροπειρατείας - μιας σύμβασης του 1970- και οκτώ άλλες συμβάσεις. Επομένως, υπάρχει

συγκεκριμένο περιεχόμενο εν σχέσει με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και όχι ευρύτητα της έννοιας όπως μπορεί ένας να πει ότι εξυπακούεται από την έγκριση αυτής της σύμβασης.

Οπωσδήποτε η μικρή Κύπρος δεν μπορεί να μη συνταχθεί με τη διεθνή κοινότητα, με τη διεθνή κοινωνία, στην προσπάθεια που καταβάλλεται να παταχθεί αυτή η μάστιγα της τρομοκρατίας, η οποία πλήττει αθώους, η οποία, επαναλαμβάνω, δεν έχει σχέση με αυτό που εμείς έχουμε κατά νουν ως διεκδίκηση των δικαιωμάτων των λαών. Και είναι γι' αυτό που όλοι μας δεχθήκαμε την εισήγηση να ενσωματωθεί μέσα στις πρόνοιες του νόμου και η επιφύλαξη ότι τρομοκρατία δεν μπορεί να θεωρείται και η δραστηριότητα που γίνεται στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου για λόγους κοινωνικής διεκδίκησης, κοινωνικών, εθνικών και άλλων διεκδικήσεων.

Να πω και κάτι άλλο και να κλείσω. Οπωσδήποτε η Κύπρος είναι ένα θύμα μιας κρατικής τρομοκρατίας, όπως το αισθανόμαστε, και ακριβώς η ελπίδα είναι συν τω χρόνω αυτός ο διάλογος και η διεργασία που γίνεται στο διεθνή χώρο να βοηθήσει, ώστε να υπάρξει κατάληξη της διεθνούς κοινότητας και όσον αφορά την αντιμετώπιση κρατικών τρομοκρατιών. Θα ήταν παράλογο πραγματικά -και θα ήταν κάτι το οποίο θα ήταν πρόκληση- να δεχθούμε ότι οποιοσδήποτε πρέσβης οποιασδήποτε χώρας σ' αυτό τον τόπο επεμβαίνει -και μάλιστα εκβιαστικά- για να οδηγήσει το σώμα στην ψήφιση οποιουδήποτε νόμου ή οποιασδήποτε πρόνοιας οποιουδήποτε νόμου. Και νομίζω ότι η έκφραση γνώμης από οποιοδήποτε πρέσβη είναι ένα πράγμα, η μετάφραση όμως της έκφρασης γνώμης μέχρι του σημείου ότι γίνεται προσπάθεια επιβολής νόμου είναι κάτι που προσβάλλει εμάς τους ίδιους πρώτα, διότι φαινόμαστε ότι μπορεί να είμαστε επιδεκτικοί μιας τέτοιας πίεσης και οπωσδήποτε θίγει και εκείνους και είναι μομφή για εκείνους οι οποίοι φέρονται ή μπορεί να φαίνονται ότι προσπαθούν με εκβιαστικό τρόπο να δημιουργήσουν

συνθήκες ψήφισης νόμων που οι ίδιοι νομίζουν ότι είναι οι ορθότεροι. Γι' αυτό, πρέπει να είμαστε και εμείς προσεκτικοί σ' αυτό το κοινοβούλιο, για να μη φαινόμαστε στα πλαίσια μιας κοινής τοποθέτησης που έχουμε εν σχέσει με την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, κοινής τοποθέτησης όσον αφορά την ψήφιση, την επικύρωση της σύμβασης για καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ότι ασχολούμαστε με θέματα τα οποία δεν έχουν σχέση με αυτή την ομόθυμη και ομόφωνη θέση και διάθεση την οποία έχουμε.

Η πρόταση είναι ενώπιόν σας για την τροποποίηση, η τροπολογία την οποία προτείνω είναι ενώπιόν σας. Επαναλαμβάνω, την έχω διαμορφώσει κατά παράκληση και κατά κοινή συναίνεση όλων των κομμάτων της Βουλής και νομίζω ότι ακριβώς αποδίδει και το αίσθημα και τις θέσεις όπως αυτές εκφράστηκαν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού, κατά τη συζήτηση που έτυχε το νομοσχέδιο αυτό στις δύο επιτροπές που ανέφερα προηγουμένως, Εξωτερικών και Νομικών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος, γιατί για αρκετά θέματα νομίζω έχω καλυφθεί από τους συναδέλφους και δε θέλω να επαναλάβω τις εισηγήσεις.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να προλάβω μια τυχόν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όταν είπα όλων των κομμάτων της Βουλής, σίγουρα, διευκρινίζω ότι δεν είχα το χρόνο να διαβουλευθώ και με τα άλλα κόμματα, τα μονοεδρικά, που εκπροσωπούνται στη Βουλή. Αυτό το κείμενο έχει διαμορφωθεί ελάχιστα λεπτά πριν μπούμε στην αίθουσα αυτή και απολογούμαι πράγματι, γιατί δεν είχα το χρόνο να μιλήσω με τους...

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δε μας χρειάζεστε τελευταίως. Μπορεί στο μέλλον να μας χρειαστείτε, αλλά τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κληρίδη, συνεχίστε.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ συνάδελφε. Πράγματι, είναι γεγονός ότι δεν υπήρξε διαβούλευση -δεν ξέρω με τα υπόλοιπα μονοεδρικά, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι ούτε με αυτά- για την τροποποίηση. Δεν αποδίδω οποιαδήποτε, ασφαλώς, κακή πρόθεση. Αντιλαμβάνομαι ότι ήταν την τελευταία στιγμή που μπήκε αυτή η τροπολογία. Όμως, προτού καταλήξω στην τελική μας θέση επί της τροπολογίας, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφέρω ότι αυτός ο νόμος δεν είναι χωρίς προβλήματα και η ίδια η σύμβαση εμπεριέχει πάρα πολλά στοιχεία τα οποία έχουν προβληματίσει πάρα πολλές χώρες. Χθες διάβαζα στις οικονομικές εφημερίδες, στους "Financial Times", ένα πολύ καλό άρθρο που αφορά ακριβώς την εφαρμογή αυτής της διεθνούς σύμβασης και εκεί πραγματικά ασκείται μια οξεία κριτική για τις αδυναμίες καταπολέμησης της τρομοκρατίας, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μέσα από αυτή τη σύμβαση και επισημαίνεται ότι παρόμοιες συμβάσεις που αφορούν την παράνομη διακίνηση ποσών για ναρκωτικά -και το ύψος, να αναφέρω, εκεί είναι \$500 δις- δεν έχουν καταφέρει πραγματικά να καταπολεμήσουν τη διακίνηση αυτή την

παράνομη πολύ μεγαλύτερων ποσών, ενώ για την τρομοκρατία τα ποσά τα οποία διακινούνται, αν θέλετε, για χρηματοδότησή της μέσα από τα τραπεζιτικά ιδρύματα διεθνώς είναι μόνο ορισμένες εκατοντάδες εκατομμύρια και όχι δισεκατομμύρια όπως για τα ναρκωτικά.

Επίσης, υπάρχει προβληματισμός για το γεγονός ότι πολλές από τις πρόνοιες της σύμβασης αυτής δημιουργούν πρακτικά προβλήματα, με το ενδεχόμενο τελικά οι τράπεζες να μη δέχονται το άνοιγμα λογαριασμών από πρόσωπα ή επιχειρήσεις που έχουν προέλευση τη Μέση Ανατολή. Δημιουργείται δηλαδή μια προκατάληψη, αν θέλετε, εναντίον αυτών των ατόμων, με τις συνέπειες τις οποίες όλοι μας αναγνωρίζουμε ότι θα έχει αυτή η σύμβαση.

Το τρίτο σημείο είναι ότι δυστυχώς ποδηγετείται η ανθρωπότητα από τις Ηνωμένες Πολιτείες πάνω στο σημείο αυτό, όπως και σε πολλά άλλα. Ήδη έχει ετοιμαστεί ένας κατάλογος εκατό πενήντα εταιρειών και οργανισμών από το Υπουργείο Εξωτερικών και αρμόδιες αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών και ελπίζω ότι αυτός ο κατάλογος, παρ' όλον ότι ετοιμάστηκε από τις Ηνωμένες Πολιτείες, δε θα υιοθετηθεί χωρίς προβληματισμό και από τη δική μας κυβέρνηση. Μέσα σ' αυτό τον κατάλογο συμπεριλαμβάνονται και λογιστικά γραφεία και δικηγορικά, απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί, και πάρα πολλοί. Δηλαδή με ψύλλου πήδημα, επειδή υπάρχει μια υποψία, μπαίνουν μέσα στον κατάλογο και δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα. Υπάρχουν εδώ υποκειμενικές κρίσεις και, δυστυχώς, θα εξαρτηθεί κατά πόσο εκείνοι οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του νόμου θα είναι ακριβοδίκαιοι και δε θα υπερβούν τα εσκαμμένα διαφορετικά, νομίζω θα έχουμε πάρα πολλά προβλήματα.

Υπάρχει, για παράδειγμα, το πρόβλημα της Χαμάς. Είναι τρομοκρατική οργάνωση, οπότε, αν καταθέσει κάποιος λεφτά σε αυτή την οργάνωση, διακινδυνεύει

να κατηγορηθεί. Υπάρχει η PLO, η Χισμπολλάχ. Η αμερικανική κυβέρνηση ζήτησε από την κυβέρνηση του Λιβάνου, όπως πληροφορούμαι, να παγοποιηθούν όλοι οι λογαριασμοί της Χισμπολλάχ στο Λίβανο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι φιλανθρωπικά ιδρύματα;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι φιλανθρωπικά ιδρύματα, αλλά αυτές οι οργανώσεις, όπως είναι η PLO, κύριε Πουργουρίδη, κάτι που δεν ήξερα κι εγώ και πληροφορήθηκα, εκτελούν και φιλανθρωπικά έργα. Δεν είναι το έργο τους μόνο ο αγώνας για την κατάργηση της κατοχής στην Παλαιστίνη. Κατά συνέπεια θα υπάρξουν προβλήματα.

Θα ψηφίσω υπέρ του νομοσχεδίου, γιατί πιστεύω ότι δε θα πρέπει η Κύπρος σε αυτή την κρίσιμη φάση που βρίσκεται, προ της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να αντιμετωπίσει τη διεθνή κατηγορία ότι είναι από τις χώρες οι οποίες δε συνεργάζονται για την πάταξη της τρομοκρατίας. Θα ψηφίσω, παρ' όλες τις επιφυλάξεις μου για τις πρόνοιες του νόμου οι οποίες -πολλές από αυτές- ενδεχομένως να καταπατούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, έχοντας υπόψη ότι, αν πράγματι τα καταπατούν, υπάρχει θεραπεία. Υπάρχει το Ανώτατο Δικαστήριο, υπάρχει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και οι παραπονούμενοι θα έχουν το τελικό δικαίωμα να προσφύγουν εκεί.

Όσον αφορά την τροποποίηση, αγαπητέ συνάδελφε, γνωρίζετε ότι η θέση μου στην επιτροπή ήταν ότι τάχθηκα εναντίον της ίδρυσης της ΜΟΚΑΤ και τελικά μας είχαν πει ότι δε θα μπει η ΜΟΚΑΤ. Τώρα όλες αυτές οι εξουσίες πάνε στη ΜΟΚΑΣ. Δηλαδή, δεν μπήκε η ΜΟΚΑΤ, αλλά πάνε στη ΜΟΚΑΣ. Δε συμφωνώ, ως θέμα αρχής, με τη δημιουργία ειδικών και εξειδικευμένων μονάδων, από τη στιγμή που θα μπορούσε η ίδια η αστυνομία, με τις διοικητικές και απαραίτητες ρυθμίσεις, να βρει τρόπο εφαρμογής των νόμων. Αν κάθε φορά που θα περνούμε μια σύμβαση θα

συστήνουμε και μια ειδική μονάδα υπό την εποπτεία του Γενικού Εισαγγελέα, πιστεύω ότι με αυτό δημιουργούμε κακό προηγούμενο. Θα ψηφίσω υπέρ του νόμου, αλλά θα καταψηφίσω την τροποποίηση.

Τέλος, να πω και κάτι άλλο, ότι δεν ήμουν στο γεύμα του Αμερικανού πρέσβη. Διάβασα στις εφημερίδες με μεγάλη μου έκπληξη τα λεχθέντα. Μπορεί να μη διατυπώθηκαν στον τύπο όπως ακριβώς λέχθηκαν, μου θυμίζουν όμως, κύριε Πρόεδρε, την αντίδραση του κ. Κακλαμάνη, Προέδρου της ελληνικής Βουλής, προ ενός περίπου έτους, ο οποίος χαρακτήρισε τον Αμερικανό πρέσβη στην Ελλάδα Ρωμαίο ανθύπατο -νομίζω ήταν ο κ. Burns- όταν υπέδειξε ορισμένα θέματα για την τρομοκρατία. Ελπίζω να μη δημιουργηθεί προηγούμενο στην Κύπρο, γιατί πραγματικά και το μέλλον μας στηρίζεται στη στήριξη της εθνικής αξιοπρέπειας και ανεξαρτησίας μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι και το ΑΔΗΚ θα υπερψηφίσει το νομοσχέδιο όπως έχει τροποποιηθεί, καθώς και την τροπολογία του άρθρου 10. Οι λόγοι έχουν αναφερθεί και είναι περιττό να τους επαναλάβω.

Παίρνω το λόγο βασικά για να πω ότι είμαι από εκείνους που παρέστησαν στο γεύμα του Αμερικανού πρέσβη και ότι θεωρώ ιδιαίτερα προσβλητική την αναφορά του συναδέλφου κ. Περδίκη ότι εκβιαστικά ο πρέσβης δοκίμασε να πείσει μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων να ψηφίσουν υπέρ της ΜΟΚΑΤ. Αν πράγματι αντιλαμβανόμουν τέτοιο πράγμα, και πιστεύω και άλλοι συνάδελφοι, είμαι βέβαιος ότι δε θα παραμέναμε στο γεύμα· θα φεύγαμε και είμαι βέβαιος ότι θα έφευγε και ο κ.

Περδίκης. Αυτό θα έπρεπε να είχε κάμει, αν ήταν πράγματι εκβιαστικός ο τρόπος του πρέσβη της Αμερικής.

Εκείνο το οποίο πιστεύω είναι ότι ο κ. Περδίκης παρεξήγησε τον ορθό λόγο του Αμερικανού πρέσβη, ο οποίος είπε την άποψή του κατά τρόπο ευθύ. Δε νομίζω ότι υπήρχε οποιαδήποτε εκβιαστική προσπάθεια ή δυνατότητα του πρέσβη, όταν κάλεσε στο σπίτι του μια ομάδα βουλευτών από διάφορα κόμματα, για να τους προσφέρει ένα γεύμα γνωριμίας, και μάλιστα με την αιτιολογία -και πιστεύω ότι ήταν σωστή- ότι ήταν νέοι βουλευτές, και πιστεύω ότι κάλεσε όλους τους νέους βουλευτές, ώστε να θεωρηθεί ότι αυτό ήταν εκβιασμός σε έξι ανθρώπους, για να ψηφιστεί αυτός ο νόμος.

Θεωρώ αναγκαίο -χωρίς να θέλω να κάμω το δικηγόρο του κ. πρέσβη, που άλλωστε δεν είναι παρών- να πω τη θέση μου, η οποία πιστεύω ότι εκφράζει και τις θέσεις άλλων συναδέλφων που ήταν παρόντες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε καλυφθεί σε αρκετά σημεία. Θα ήθελα να πω ότι και εμείς στο Δημοκρατικό Κόμμα ψηφίζουμε το νομοσχέδιο και την προτεινόμενη τροπολογία του άρθρου 10. Είμαστε το μόνο κόμμα που είχαμε διατυπώσει στην έκθεση επιφύλαξη για το άρθρο 6 του νομοσχεδίου, που αφορά τον αποκλεισμό ορισμένων λόγων υπεράσπισης. Είναι σαφείς οι λόγοι. Να μην υπάρχει κίνητρο για πολιτικούς, φιλοσοφικούς, φυλετικούς, εθνικούς, θρησκευτικούς ή άλλους συναφείς λόγους για να αιτιολογηθεί καμιά τρομοκρατική ενέργεια. Θα πρέπει να πω ότι αίρουμε αυτή την επιφύλαξη και ψηφίζουμε το νόμο.

Θα μπορούσα κι εγώ να αναφερθώ στα όσα έχουν συζητηθεί στο Συμβούλιο της Ευρώπης όσον αφορά τη διασαφήνιση του όρου “τρομοκρατία”. όντως δεν έχει καθοριστεί ο όρος. Εκεί υπάρχει ένα μεγάλο κενό, γιατί απελευθερωτικά κινήματα δεν πρέπει να θεωρούνται τρομοκρατικά κινήματα. Όσον αφορά την πάταξη των αιτίων των ανισοτήτων ανάμεσα σε ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες, οπωσδήποτε εδώ είναι που πρέπει να διαδραματίσει ρόλο ολόκληρη η ανθρωπότητα, για να παταχθούν τα αίτια που πιθανό να προκαλέσουν τρομοκρατικές ενέργειες. Θα πρέπει να πούμε ότι υπήρχε πολύς προβληματισμός στο Συμβούλιο της Ευρώπης, για να μην περιοριστούν, με αφορμή την τρομοκρατική αυτή επίθεση, τα ατομικά δικαιώματα και οι ελευθερίες των ατόμων. Και εδώ στεκόμαστε πραγματικά με ιδιαίτερη προσοχή, γιατί δεν πρέπει να αποτελέσει αφορμή η αντιτρομοκρατική ενέργεια για να περιοριστούν τα ατομικά δικαιώματα και οι ελευθερίες.

Τέλος, θα πρέπει να πω κάτι που δεν αναφέρθηκε εδώ. Στο Συμβούλιο της Ευρώπης είχε ζητηθεί οποιοδήποτε αντιτρομοκρατικοί μηχανισμοί να είναι κάτω από την ομπρέλα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που πρέπει να ενισχυθεί, ακριβώς για να μην ποδηγετείται η ανθρωπότητα από οποιαδήποτε υπερδύναμη που για δικούς της λόγους και συμφέροντα θα πάει για να πατάξει την τρομοκρατία σε οποιαδήποτε χώρα ανά την υφήλιο.

Τελειώνοντας, λέω ότι υπερψηφίζουμε κι εμείς το νομοσχέδιο. Όσον αφορά τη δήλωση που έχει κάμει ο συνάδελφος κ. Περδίκης, είχαμε κληθεί όλοι οι νέοι βουλευτές, για να παραστούμε στο γεύμα του πρέσβη, και πιστεύω ότι εκεί είχαμε την ευκαιρία να πούμε κι εμείς τις δικές μας θέσεις, που απείχαν από τις θέσεις του πρέσβη, με την ίδια ειλικρίνεια και με το πάθος που μας διακατέχει και για τις ανισότητες που υπάρχουν σε αυτή τη μεριά του πλανήτη μας και για το Κυπριακό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καθ' οδόν προς τα εδώ μου είπαν ότι θα ακούσουν την άποψη κι ενός τρομοκράτη. Στην Ευρώπη, όπου έχω την τιμή να εκπροσωπώ και τη Βουλή μερικές φορές, εκείνο που με αποκαλούν είναι “κομμουνιστή” ή “έναν, μοναδικό” κ.λπ., δεν είναι της στιγμής όμως να το αναλύσουμε.

Κύριε Πρόεδρε, έχει κυριαρχήσει η άποψη ότι η ανθρωπότητα κινδυνεύει από την τρομοκρατία. Λανθασμένη άποψη κατά την πεποίθησή μου. Η ανθρωπότητα κινδυνεύει αποδεδειγμένα από τη φτώχεια, την πείνα, τις αρρώστιες, τον πυρηνικό όλεθρο από ατύχημα ή από τη χρήση όπλων μαζικής καταστροφής. Απλώς αναφέρω ότι, βάσει των πληροφοριών της ΓΙΟΥΝΙΣΕΦ, το φετινό χειμώνα θα πεθάνουν στο Αφγανιστάν, πέρα από τα εκατομμύρια πρόσφυγες που δημιούργησε η πολεμική ενέργεια των Ηνωμένων Πολιτειών και κάποιων συμμάχων τους, τριακόσιες χιλιάδες παιδάκια. Καμιά σύγκριση· ούτε θέλω να πω ότι η ζωή του ενός έχει λιγότερη αξία από τη ζωή των τριακόσιων χιλιάδων. Αυτό σε σχέση με τα θύματα εκείνης της βάρβαρης εγκληματικής ενέργειας που έγινε στις Ηνωμένες Πολιτείες. Όμως, η ανθρωπότητα δεν κινδυνεύει σήμερα από τον Οσάμα Μπιν Λάντεν ή το Μουλά Ομάρ σε τέτοιο βαθμό όσο κινδυνεύουμε από αυτά για τα οποία η πολιτισμένη ανθρωπότητα και οι πρωτοπόροι της δεν τόλμησαν ή δε διανοήθηκαν να προτείνουν. Μια διεθνή σύμβαση καταπολέμησης της πείνας, μια διεθνή σύμβαση καταπολέμησης του AIDS, από το οποίο πεθαίνουν εκατοντάδες χιλιάδες ετησίως.

Υπενθυμίζω τις ειρηνικές ενέργειες των κινημάτων ενάντια στην καπιταλιστική, σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά, παγκοσμιοποίηση. Απαιτούσαν να δώσουν οι

πλουσιότερες οκτώ χώρες περισσότερα εκατομμύρια δολάρια, για να σωθούν τα παιδιά από την πείνα -να αγοραστεί γάλα- να σωθούν στην Αφρική οι εκατοντάδες πεθαίνοντες από την άγνοια για το AIDS ή από τη μη χρησιμοποίηση μέτρων προφύλαξης από το AIDS. Και οι πλουσιότερες χώρες, αυτές που επιδικάζουν σήμερα εκατομμύρια αποζημιώσεων για τη χρηματοδότηση κάποιας τρομοκρατικής οργάνωσης, αρνήθηκαν. Και έγινε καταγγελία· από ποιον; Όχι από τους αριστερούς ή από το ΑΚΕΛ ή από άλλα αριστερά κινήματα, αλλά από το γενικό γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών: «Κύριοι, επιδείξατε όχι ανθρώπινο αίσθημα έναντι αυτού του αιτήματος». Αυτό δεν έχει σχέση με τη στάση οποιουδήποτε έναντι συγκεκριμένων συμβάσεων, διεθνών ή ευρωπαϊκών, ή έναντι νομοσχεδίων για καταπολέμηση ενεργειών που βοηθούν την τρομοκρατία ή άλλα θέματα. Ο Lord Judd, ένας Άγγλος εργατικός, παρ' όλο που είναι λόρδος, είπε ότι αυτά του θυμίζουν φαρισαϊσμό. Ξεχνούμε τα πάρα πολλά και πιανόμαστε από τα μεμονωμένα για δικούς μας λόγους.

Το δεύτερο που θέλω να πω σε αυτή τη Βουλή, επειδή όλοι μας το αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα, είναι ότι υπάρχει μια διεθνής σύμβαση, την οποία υπέγραψε η κυβέρνησή μας· είναι μέσα στα δικαιώματα των κυβερνήσεων να υπογράφουν. Η συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης της υπογραφής από τα κράτη είναι η 31η Δεκεμβρίου 2001. Οι Βουλές όλων των χωρών δικαιούνται να κάμουν τι σε σχέση με αυτή τη σύμβαση; Να την κυρώσουν ή να την αποδεχτούν ή να την εγκρίνουν. Και η κυπριακή Βουλή, πολύ ορθά, παλαιόθεν εφαρμόζει την τακτική της κυρώσεως διά νομοσχεδίου, για να μπαίνει και η κάθε δυνατή λεπτομέρεια που προβλέπεται από τη σύμβαση στον κυπριακό νόμο. Και ο κυπριακός νόμος πρέπει να συνάδει πρώτιστα με το κυπριακό σύνταγμα, το οποίο από πλευράς πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων θεωρείται ως αντιγραφή της διεθνούς σύμβασης για τα

ανθρώπινα δικαιώματα. Κύριε Τάσσο Παπαδόπουλε, που είσαι από τους συντάκτες, αν δε με απατά η μνήμη μου, το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας θεωρείται από τα πλέον προοδευτικά. Άρα εμείς είχαμε τη δύναμη σήμερα να διαφωνήσουμε κάθετα με νομοσχέδιο, που είναι κυρωτικό, και να πούμε ότι το αποδέχεται απλώς και τυπικά η Βουλή μας, το εγκρίνει, χωρίς να βάλει τη βούλα της κυπριοποίησης της σύμβασης, με τρόπο που να είναι αποδεκτό, ευεργετικό ή λιγότερο βλαβερό προς τον πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και εγώ, παρά τις οποιεσδήποτε αντιθέσεις μου με πολλές πρόνοιες της συμβάσεως, λέω ότι η προσπάθεια όλων των πλευρών και ειδικά της κοινοβουλευτικής μας ομάδας ήταν να κάνει το νομοσχέδιο πιο κοντά στο Σύνταγμα και τη νομολογία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Να προστατεύει περισσότερο εκείνο που ονομάζουμε πολιτικά, ανθρώπινα ή άλλα κοινωνικά δικαιώματα του Κύπριου πολίτη και πιστεύω ότι αυτό έχει επιτευχθεί χάρη σε όλες τις πλευρές, χάρη στην ανταπόκριση και της εισαγγελίας και της κυβέρνησης να κάνουμε ένα νομοσχέδιο που να είναι μέσα στο πνεύμα της σύμβασης, αλλά να μας προστατεύει περισσότερο, πιστεύω, από οποιοδήποτε άλλο πολίτη από τις τρεις χώρες που έχουν μέχρι τώρα υπογράψει ή κυρώσει αυτή τη διεθνή σύμβαση.

Άλλο που θέλω να πω σ' αυτό το σώμα, είναι η δύναμη που έχουμε σαν Κυπριακή Δημοκρατία. Αφού υπογραφεί, κυρωθεί ή εγκριθεί η διεθνής αυτή σύμβαση από είκοσι δύο χώρες κράτη, σε τριάντα μέρες τίθεται σε ισχύ αυτή η σύμβαση. Και τότε δικαιούται κάθε πλευρά να υποβάλει τροπολογίες πάνω στη σύμβαση που θα κοινοποιηθούν όπου δη και αν δεν υπάρξει αντίδραση από άλλες είκοσι ή είκοσι δύο χώρες, μου διαφεύγει ο αριθμός, τότε αυτόματα εμπερικλείεται η τροπολογία αυτή μέσα στη διεθνή σύμβαση. Άρα, θα έρθει μια σειρά ομοβροντιών νομοσχεδίων κυρωτικών είτε ευρωπαϊκών είτε άλλων συμβάσεων. Να το έχουμε και

τούτο υπόψή μας, ότι έχουμε τη δύναμη σαν Βουλή να απαιτήσουμε με κάποιο τρόπο από την κυβέρνησή μας εκεί που έχουμε εντονότατη θέση ή άποψη πάνω σε μια αναπόφευκτη κατάσταση υπό μορφή ευρωπαϊκής ή διεθνούς συμβάσεως, για να προσπαθήσουμε τουλάχιστο να κάνουμε το χρέος μας, όπως εμείς το αντιλαμβανόμαστε.

Να διευκρινίσω ότι για την τροπολογία που έχει καταθέσει ο κ. Δημητρίου ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, γι' αυτήν ενημερώθηκε τουλάχιστον η κοινοβουλευτική μας ομάδα. Δεν είχε ζητηθεί εκ των προτέρων κοινή συνεννόηση για τη διαμόρφωση αυτού του κειμένου, έγινε ενημέρωση και εμείς για χάρη του να έρθουμε με όσο το δυνατό ευρύτερη κοινή άποψη σήμερα, έχουμε αποδεχτεί αυτή την τροπολογία.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, πάνω στο ουσιώδες. Κατ' εμένα το ουσιώδες είναι η προσπάθεια του πολιτισμένου δημοκρατικού προοδευτικού κόσμου να εξοντώσει την τρομοκρατία. Απόλυτα με εκφράζει και η θέση του κ. Κυπριανού, όπως έχει αναπτυχθεί προηγουμένα, για τα παράγωγα της τρομοκρατίας -δεν θα κάνω αναφορά σ' αυτά- που δεν νομιμοποιεί επ' ουδενί λόγω την αντίδραση που υπερβάλλει κατά τις εκτιμήσεις τις ίδιες τις τρομοκρατικές ενέργειες. Η εξόντωση σ' αυτή τη φάση εκατοντάδων αθώων παιδιών, γυναικών, αμάχων που έχουμε δει από τα διάφορα κανάλια είτε από λάθη σε εισαγωγικά, είτε με όχι, η εκδίωξη εκατομμυρίων αθώων Αφγανών -και δεν είναι όλοι οι Αφγανοί Ταλιμπάν, οι Ταλιμπάν είναι αυτοί που έγιναν Ταλιμπάν λόγω της εύνοιας τότε των Ηνωμένων Πολιτειών και του Πακιστάν- δεν επιτρέπεται. Απλώς για ιστορικούς λόγους, ο Οσάμα Μπιν Λάντεν, συγγνώμη, είναι παιδάκι παράγωγο και δημιουργήμα μιας οργάνωσης που ονομάζεται C.I.A. Θέλοντας να συλλάβεις έναν Οσάμα Μπιν Λάντεν, όπως μας είπε ο Πρόεδρος Μπους και να εξοντώσεις αυτή την τρομοκρατική οργάνωση Αλ Γκάιτα,

δεν δικαιολογείσαι να σκοτώνεις εκατοντάδες χιλιάδες και να εκδιώκεις άλλους. Είχαμε το παράδειγμα του Κοσσυφοπεδίου, έχουμε το παράδειγμα σήμερα του τι συμβαίνει στην Παλαιστίνη, επειδή κάποιος ρίχνει μια βόμβα και σκοτώνει έναν αθώο Εβραίο ή Ισραηλίτη, όλα τα τανκς μπαίνουν σε μια πόλη και την ισοπεδώνουν. Εμείς σαν κυπριακή αριστερά λέμε όχι! Την τρομοκρατία και το έγκλημα δεν την εξοντώνεις με μεγαλύτερη τρομοκρατία και μεγαλύτερο έγκλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Θα θέσω την τροπολογία σε ψήφιση. Έχει κυκλοφορήσει η τροπολογία. Παρακαλώ, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση των άρθρων του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πίνακας Μέρος Ι. Πίνακας Μέρος ΙΙ. Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 4.

Ευθύνη νομικού προσώπου. Άρθρο 5.

Αποκλεισμός ορισμένων λόγων υπεράσπισης. Άρθρο 6.

Δικαιοδοσία Δικαστηρίων της Δημοκρατίας. Άρθρο 7.

Δήμευση Παγοποίηση και άλλα διατάγματα. Άρθρο 8.

Αδίκημα διαπραχθέν εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας από πολίτη της. Άρθρο
9.

Μη υποχρέωση έκδοσης ή παροχής νομικής βοήθειας για ορισμένους λόγους.

Άρθρο 10.

Ίδρυση ειδικού Ταμείου. Άρθρο 11.

Προληπτικά μέτρα στον χρηματοοικονομικό τομέα. Άρθρο 12.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι το ίδιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον ουδείς, αποχές καμία.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο. Σε ό,τι αφορά το τρίτο θέμα υπάρχει εισήγηση από τον πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναβληθεί η συζήτησή του.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, έχει εκφραστεί παράκληση από ορισμένες πλευρές να επανεξεταστούν ορισμένα κονδύλια, γι' αυτό θα παρακαλούσα να μείνει στην επόμενη ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβάλλεται η συζήτησή του.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Οκτωβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου Νόμου, ώστε να διατηρηθούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002 τα σημερινά όρια δανειοδότησης του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και να παρασχεθεί στην κυβέρνηση η δυνατότητα επιλογής ως προς τους τρόπους χρηματοδότησης των αναγκών της ανάλογα με τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες.

Όπως είναι γνωστό, τα σημερινά ισχύοντα ποσοστά δανεισμού της κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα εκπνέουν στο τέλος κάθε χρόνου και ανανεώνονται με την ψήφιση τροποποιητικού νόμου. Τυχόν μη ανανέωσή τους οδηγεί αυτόματα στα περιθώρια που ίσχυαν την περίοδο 1979-1989.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από πλευράς χρηματοδοτικής πολιτικής του δημοσίου, η ανανέωση των σημερινών ανώτατων επιτρεπόμενων ποσοστών δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα και για το 2002 κρίνεται αναγκαία, ώστε να διασφαλισθεί ότι σε περίπτωση απρόβλεπτης διαφοροποίησης των σημερινών δεδομένων της χρηματαγοράς και κεφαλαιαγοράς θα υπάρχει η δέουσα ευελιξία στην κυβέρνηση να προβαίνει σε κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών. Με βάση τα ίδια στοιχεία σημειώνεται ότι οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της κυβέρνησης για το 2002 με βάση τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002 ανέρχονται σε £751 εκατομμύρια περίπου και είναι δυνατό να υπερκαλυφθούν από τις υφιστάμενες πηγές δανεισμού. Περαιτέρω αναφέρεται ότι η ανανέωση των πιο πάνω αναφερόμενων ανώτατων περιθωρίων δανεισμού αποκτά ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι ο δανεισμός του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα καταργείται εξ ολοκλήρου μέσα στο 2002 με βάση νέα σχετική νομοθεσία που ήδη προωθείται και η οποία βρίσκεται στα τελικά στάδια επεξεργασίας της και σκοπός της οποίας είναι η εναρμόνιση του θεσμικού πλαισίου με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 49 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001». Υπάρχει η τροπολογία του κ. Περδίκη, άρα δεν είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής)
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Νοεμβρίου 2001. Στα πλαίσια μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Υγείας, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η ίδρυση Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής για την αξιολόγηση των ηθικών, δεοντολογικών, κοινωνικών και νομικών πτυχών που άπτονται της βιοϊατρικής ερευνητικής δραστηριότητας και της ιατρικής φροντίδας που παρέχεται στον άνθρωπο. Συγκεκριμένα, στο νόμο που προτείνεται προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ίδρυση, οι σκοποί και οι αρμοδιότητες Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.
2. Η σύσταση επιτροπών ηθικής στα κατά τόπους ιδρύματα, καθώς και η σύσταση υπεπιτροπών για καλύτερη κατανομή του έργου της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.
3. Η έκδοση κωδίκων και κανονισμών επαγγελματικής πρακτικής, καθώς και οι ποινές που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεών τους.
4. Η στελέχωση του γραφείου της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου το Υπουργείο Υγείας κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής νέο κείμενο νομοσχεδίου με τροποποιήσεις γλωσσικής και νομοτεχνικής φύσεως.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η σύσταση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής απορρέει από:

1. σχετικές διεθνείς συμβάσεις και πρωτόκολλα που υπέγραψε η Κυπριακή Δημοκρατία·
2. σχετική διακοίνωση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ·
3. την ανάγκη εποπτείας, μελέτης, έρευνας, αξιολόγησης βιοηθικών θεμάτων και προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των βιοϊατρικών επιστημών και της βιοϊατρικής έρευνας.

Ο Υπουργός Υγείας τόνισε την ανάγκη ψήφισης του προτεινόμενου νόμου και επισήμανε το γεγονός ότι η Κύπρος πρωτοπορεί στον τομέα αυτό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί, έτσι ώστε να απαλειφθούν οι διατάξεις που αναφέρονται:

- α. στην ισομερή συμμετοχή των δύο φύλων στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, δεδομένου ότι η ισότητα των δύο φύλων είναι ήδη καλά εμπεδωμένη στον κυπριακό λαό· και
- β. στην εκχώρηση των αρμοδιοτήτων των επιτροπών βιοηθικής στις κατά τόπους επιτροπές ηθικής.

Τέλος, η επιτροπή εισηγείται να προστεθεί σ' αυτό πρόνοια με βάση την οποία η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής μελετά και θέματα που σχετίζονται με τη φαρμακευτική και επιπρόσθετα οι ενέργειές της βασίζονται στην αρχή της συνετούς αποφυγής και την προαγωγή της υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Ζητήσαμε να διαγραφεί το άλφα στη σελίδα δύο, στο τέρμα. Δεν υπάρχει στην έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η επιτροπή που επιλήφθηκε του θέματος έκρινε ότι θα έπρεπε να διαγραφεί η πρόνοια του νομοσχεδίου που αναφερόταν στην ίση μεταχείριση ή αν θέλετε ίσες ευκαιρίες ανδρών και γυναικών στο διορισμό των μελών της επιτροπής Βιοηθικής. Ο λόγος με τον οποίο δικαιολόγησαν τη διαγραφή είναι ότι η αρχή της ισότητας στην Κύπρο είναι καλά εμπεδωμένη στην κυπριακή κοινωνία.

Προκαλώ τα μέλη της επιτροπής, παρεμπιπτόντως δεν υπήρχε γυναίκα, όταν συζητήθηκε στην Επιτροπή Υγείας το όλο θέμα, τους προκαλώ να μου πουν έστω και μια διορισμένη επιτροπή στην οποία πράγματι έχει ληφθεί υπόψη η αρχή της ισότητας. Αυτό και μόνο να σκεφτούν. Είναι τώρα μια απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, όπως η αρχή της ισότητας αποτελέσει μέρος της κυβερνητικής πολιτικής σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς. Και πιστεύω ότι είναι η πρώτη φορά που γίνεται κάποια προσπάθεια να μπει μια τέτοια πρόνοια σε ένα νομοθέτημα. Μπορεί κάποιος να πει ότι αυτό υποβιβάζει τις γυναίκες. Ε, κοντά σε όλους τους άλλους υποβιβασμούς να το δεχτούμε και αυτό ελπίζοντας ότι με αυτή την πρόνοια θα καλυτερεύσει κάπως η κατάσταση. Διότι σας υπενθυμίζω: Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, μόνο άντρες.

Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, πέντε άντρες και μία γυναίκα. Το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει γυναίκα, το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει γυναίκα. Πάρτε τους ημικρατικούς οργανισμούς· ελάχιστοι έχουν γυναίκες και είναι στους οργανισμούς εκείνους που θεωρούνται κάπως δευτερευούσης σημασίας για θέματα πολιτικής. Εμάς η άποψή μας είναι ότι θα πρέπει να παραμείνει οπωσδήποτε αυτή η πρόνοια στο νομοθέτημα, διότι θα ενθαρρύνει ή θα υπενθυμίσει, αν θέλετε, την εκάστοτε κυβέρνηση -δεν μιλώ για τη συγκεκριμένη κυβέρνηση- ότι υπάρχει και αυτό το στοιχείο του 51% του πληθυσμού της Κύπρου, που πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσουμε τους όρους μας. Με όλες τις συμβάσεις για ισότητα δεν εξυπακούεται αριθμητική ισότητα. Αν ήταν έτσι, θα ήταν ρατσιστική πρόνοια από την ανάποδη πλευρά. Εκείνο που σημαίνει και προνοεί η σύμβαση είναι στην εξέταση πιθανών ενδιαφερομένων ή υποψηφίων, η διορίζουσα αρχή -που είναι το Υπουργικό Συμβούλιο- θα αντιμετωπίζει όλους τους πιθανούς υποψήφιους με ισότητα. Και αλίμονο. Επομένως, επαφίεται στη διορίζουσα αρχή να κρίνει όλους τους ενδιαφερόμενους με ισότητα. Είναι, με όλο το σέβας, ολίγον παραπλανητικό να λέγεται, γιατί δεν υπάρχουν στο Υπουργικό Συμβούλιο, γιατί δεν υπάρχουν γυναίκες στα διάφορα όργανα του κράτους. Αν είναι για το θέμα της ισότητας, ένας θα πει ας μετρήσουμε πόσες είναι οι ενδιαφερόμενες, πόσες είναι οι καταβάλλουσες το φοβερό τίμημα της έμπρακτης εμπλοκής τους μέσα στα κοινά πράγματα σε όλα τα όργανα

και να δούμε αν με αυτή την ανισοϊσότητα των ενδιαφερομένων είναι προνομιακή η επιλογή των γυναικών.

Δηλαδή, η έννοια της ισότητας με καμιά σημασία και με καμιά αρχή δεν σημαίνει αριθμητική ισότητα και οποιαδήποτε πρόνοια για ποσοτώσεις και αριθμητική ισότητα είναι ρατσιστική και σεξιστική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης, μετά ο κ. Καράς.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο ότι η βασική αρχή της ισότητας, σίγουρα, δεν είναι αριθμητική, δεν θα μπορούσε να ήταν αριθμητική, να υπενθυμίσω όμως ότι η τάση πρόσφατα εκεί που παρατηρείται ότι η αρχή της ισότητας για διάφορους λόγους δεν εμπεδώθηκε, γίνεται δεκτό και αυτό νομίζω έχει γίνει και από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ότι το positive discrimination, δηλαδή η θετική διάκριση με στόχο να επιτευχθεί η ισότητα, είναι επιτρεπτή και δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας, όπως κατοχυρώνεται από το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, 28 του δικού μας του Συντάγματος κτλ. Κατά συνέπεια, κάπου νομίζω και η κυπριακή κοινωνία θα πρέπει να αρχίσει σε ορισμένους τομείς να υιοθετεί την αρχή της θετικής διάκρισης του positive discrimination, δεδομένου ότι το σύστημα, δυστυχώς, δεν λειτούργησε σε ικανοποιητικό βαθμό σήμερα, έτσι που να υπάρχει πραγματική ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λόγω της αδιαφορίας των γυναικών.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Βέβαια, κύριε Πρόεδρε, ένας θετικός τρόπος να αυξήσουμε τις γυναίκες στη Βουλή, όπως είπε και ο συνάδελφος των Νέων Οριζόντων, είναι να παραιτηθεί και να τον διαδεχτεί μια γυναίκα η οποία ήταν υποψήφια στο ψηφοδέλιό τους. Αυτό θα γίνει ακολουθώντας το θεσμό του επιλαχόντος. Είναι ένας θετικός τρόπος.

Επειδή εμείς είχαμε υπόψη ακριβώς αυτά τα οποία είπε ο κ. Παπαδόπουλος, και δε θέλω να επαναλάβω, είπαμε με έναν κομψό τρόπο να υποδείξουμε μέσω της έκθεσης ότι είναι επιθυμητή η ίση συμμετοχή των γυναικών, λέγοντας ότι είναι καλά εμπεδωμένη η άποψη ότι πρέπει να συμμετέχουν και οι γυναίκες κατά ίσο αριθμό, αν είναι δυνατόν, που συμμετέχουν και οι άντρες. Είναι ο λόγος που απαλείψαμε αυτή τη φράση, διότι ακριβώς θεωρήσαμε ότι είναι ρατσιστική και μειωτική.

Σε ό,τι αφορά το ερώτημα της συναδέλφου, της κ. Βασιλείου, «πέστε μου μια επιτροπή...», σήμερα ανακοίνωσε ο Υπουργός Υγείας στην επιτροπή Υγείας της Βουλής ότι έχει συγκροτήσει την Εθνική Επιτροπή για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού και εκεί υπάρχει πράγματι μεγάλος αριθμός γυναικών.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Τόσο μεγάλος που...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι, κυρία Βασιλείου. Υπήρξε συμμετοχή επιστημόνων που ασχολούνται με το θέμα, υπήρχαν, αν ήθελαν μπορούσαν να το συμπληρώσουν και δεν μπορούμε να υποβαθμίζουμε την πράξη αυτή του υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ομολογώ ότι εγώ δεν είμαι νομικός και πολλές φορές, όταν ξεκινούν οι νομικοί τα νομικά τους επιχειρήματα, μπερδεύομαι και το λέω και σαν απολογία προς την κ. Βασιλείου, διότι αυτή η αφαίρεση από το νομοσχέδιο της σχετικής ρήτρας ξεκίνησε από μια προσπάθεια δική μου να την κάνω πιο δίκαιη προς τις γυναίκες. Επήγα λοιπόν ον αγαθόν στην επιτροπή Υγείας με μια σειρά από τροποποιήσεις, μεταξύ των οποίων μία περιλάμβανε ότι εκεί που λέει ότι η αρχή της ισότητας των δύο φύλων λαμβάνεται υπόψη κατά το διορισμό των μελών όπου τούτο είναι εφικτό να φύγει το «τούτο είναι εφικτό»· δηλαδή να ισχύει πάντα.

Οι συνάδελφοι της επιτροπής Υγείας με επιάσαν, για να το πω έτσι απλά, μονότερμα και το περίεργο είναι ότι συμφωνούσαν στις απόψεις τους και οι τρεις κυρίες οι οποίες προέρχονταν από τη Νομική Υπηρεσία της κυβέρνησης. Και ως γεγονός, δεν είχα τόσο ισχυρές αντιστάσεις, όπως πιθανόν να είχε η κ. Βασιλείου, και συναίνεσα σε αυτό το μικρό φεμινιστικώς βλεπόμενο ατόπημα.

Πάντως πρέπει να πω ότι δηλώνω τη συμφωνία μου με την κ. Βασιλείου. Πιστεύω ότι θα μπορούσε να μείνει στο νομοσχέδιο η διατύπωση είτε όπως είναι είτε όπως την είχα τροποποιήσει και με την ευκαιρία θα ήθελα να πω και δύο λόγια για τις τροποποιήσεις μου αν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αργότερα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, αργότερα. Ευχαριστώ. Πάντως επιτρέψτε μου να πω ακόμα κάτι. Πρέπει να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς την επιτροπή Υγείας της Βουλής για τον τρόπο που δέχθηκαν να γίνει η συζήτηση, με έναν εντελώς δημοκρατικό τρόπο

και με πολλή ευρύτητα πνεύματος και αποδέχθηκαν μια σειρά από τροποποιήσεις από ένα μη μέλος της επιτροπής και αυτό δείχνει πραγματικά ότι λειτουργεί η επιτροπή με έναν τρόπο πλέριο και δημοκρατικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, όλες οι επιτροπές λειτουργούν δημοκρατικά.

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Καράς μάς είπε ότι έχει διαγραφεί, αλλά, αν κρίνω βάσει αυτών των οποιών έχει πει τώρα...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Υπάρχει στη νέα την έκθεση.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Δε μας έδωσαν τη νέα την έκθεση. Εν πάση περιπτώσει, η αρχή της ισότητας πιστεύω ότι δεν κατοχυρώνεται μέσα από το νόμο. Είναι από την παιδεία ενός λαού και μέσα από το χρόνο που εμπεδώνεται. Γι' αυτό, πιστεύουμε ότι είναι υποχρέωση της εκάστοτε κυβέρνησης να προωθεί την εκπροσώπηση και των δύο φύλων και όχι κατοχυρώνοντας μέσα από το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν έχω υπόψη μου το θέμα στην έκταση που συζητήθηκε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Δυστυχώς, ο κ. Θεοδώρου απουσιάζει οικουρών από τη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας. Όμως, επειδή τέθηκε ένα θέμα αρχής, θέλω να πω το εξής: Βεβαίως υπάρχουν διάφορες απόψεις που συζητούνται διεθνώς,

ιδιαίτερα στις προηγμένες κοινωνίες. Όμως να μου επιτραπεί να πω ότι αυτή η άποψη των θετικών διακρίσεων ολοένα και γίνεται αποδεκτή από τις πιο προηγμένες κοινωνίες. Είναι γεγονός ότι για παράδειγμα οι σκανδιναβικές χώρες υιοθετούν θετικές διακρίσεις υπέρ των γυναικών. Δεν είναι κάτι άγνωστο· αυτή είναι η ποσόστωση. Η ποσόστωση είναι θετική διάκριση υπέρ των γυναικών. Τώρα, σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, δεν ξέρω αν ο πρόεδρος της επιτροπής θα μπορούσε να μας πει αν μπορεί να υπάρξει μια διατύπωση η οποία ενδεχομένως να δίνει αυτό το μήνυμα, έστω και αν δεν υπάρχει απόλυτη νομική δέσμευση, για να δώσουμε αυτό το μήνυμα. Πρέπει μέσα από τη νομοθεσία που υιοθετεί αυτή η Βουλή να δίνονται μηνύματα προς την κυπριακή κοινωνία και προς την κυπριακή πολιτεία, δηλαδή στην ισομερή κατά το δυνατό συμμετοχή των δύο φύλων στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να συμφωνήσω με την τοποθέτηση της κ. Ανδρούλας Βασιλείου και διαφωνούμε ότι η ισότητα των δύο φύλων είναι ήδη καλά εμπεδωμένη στον κυπριακό λαό. Υπάρχουν πολλά δημοκρατικά ελλείμματα και δυστυχώς η γυναίκα της Κύπρου έχει μεγάλο δρόμο ακόμα να διανύσει. Εγώ θα ήθελα να αναδιατυπωθεί το (α) όπως είναι εκεί γραμμένο και να μην υπάρχει αναφορά ότι η ισότητα των δύο φύλων είναι ήδη καλά εμπεδωμένη στον κυπριακό λαό, διότι θα μπορούσαμε να αναφέρουμε για πολλές ώρες ποια είναι αυτά τα δημοκρατικά ελλείμματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δευτερολογήσετε εσείς, κυρία Βασιλείου. Πρώτα η κ. Μαύρου και νομίζω ότι εξαντλήθηκε το θέμα. Να δώσουμε για δευτερολογίες...

E. MAYPOY:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς θα θέλαμε να διευκρινίσουμε ότι έχουμε συμφωνήσει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας στην πρόταση για απάλειψη της συγκεκριμένης πρόνοιας από το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, όχι βέβαια γιατί δε θα θέλαμε να δούμε περισσότερες γυναίκες να συμμετέχουν ενεργά σε κέντρα λήψης αποφάσεων όπως είναι και το συγκεκριμένο, αλλά γιατί πιστεύουμε ότι δεν είναι με μηχανιστικές ρυθμίσεις, με τέτοιου είδους διοικητικές προσεγγίσεις, που αντιμετωπίζεται το σοβαρό θέμα της ισοτιμίας των ανδρών και γυναικών. Πιστεύουμε ότι πρέπει να παίρνονται πολιτικά μέτρα και, αν θέλετε, με αυτή την ευκαιρία σημειώνουμε την ευθύνη ιδιαίτερα των πολιτικών κομμάτων να δώσουν συγκεκριμένη βαρύτητα προς αυτή την κατεύθυνση.

Θεωρούμε ότι η συμμετοχή των δύο φύλων σε κέντρα λήψης αποφάσεων εξαρτάται περισσότερο από την πολιτική βούληση της κυβέρνησης ή άλλων φορέων, ανάλογα με την περίπτωση. Θα θέλαμε να δούμε την κυβέρνηση να ανταποκρίνεται θετικά σε αυτή της την ευθύνη, να δείξει έμπρακτα πολιτική βούληση αντιμετώπισης της ανισοτιμίας με την οποία βρίσκονται σήμερα αντιμετώπιζόμενες οι γυναίκες στην κυπριακή κοινωνία.

Θα ήθελα, πέραν της γενικής τοποθέτησης, όμως να σημειώσω την ανησυχία μας από τη συγκεκριμένη τοποθέτηση στην έκθεση της επιτροπής, ότι η ισότητα των δύο φύλων είναι ήδη καλά εμπεδωμένη στον κυπριακό λαό. Νομίζω ότι και μόνο το γεγονός ότι διατυπώνουν μια τέτοια άποψη οι συνάδελφοι της επιτροπής Υγείας δεν επιτρέπει πρώτα και κύρια σε μας, στην πολιτική ηγεσία του τόπου, να αντιμετωπίσουμε ένα υπαρκτό πρόβλημα. Αν δε δεχτούμε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε λάθος. Είναι η ανισότητα που είναι καλά εμπεδωμένη που ήθελαν να γράψουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Πουργουρίδη.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Η έκθεση που είναι μπροστά μας είναι συγκεκριμένη. Αν δεν αντιμετωπίσουμε το γεγονός ότι το πρόβλημα της ανισοτιμίας είναι υπαρκτό, δεν πιστεύω ότι θα μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε είτε με μηχανιστικές ρυθμίσεις είτε ακόμα και με πολιτικά μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να πω ότι το θέμα της ισότητας των φύλων που τίθεται σ' αυτό το νομοθέτημα δεν πρέπει να επισκιάσει το γεγονός ότι εδώ έχουμε μπροστά μας, και ελπίζω ότι θα το ψηφίσουμε, ένα εξαιρετικά σημαντικό νομοθέτημα το οποίο είναι η απαρχή μιας νέας περιόδου όσον αφορά την ηθική της ιατρικής γενικά στον τόπο μας και πρωτοπορούμε σε αυτό τον τομέα. Αντιλαμβάνομαι ότι ίσως να είμαστε μια από τις πρώτες χώρες που θα ψηφίσουμε ένα τέτοιο νομοθέτημα. Επίσης να πω ότι είναι η απαρχή μιας σειράς νομοθετημάτων, γιατί αυτό αφορά μόνο τη σύσταση μιας επιτροπής. Το δεύτερο που ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι όσον αφορά αυτά που ελέχθησαν και από τις συναδέλφους, την κ. Παπαδοπούλου και την κ. Μαύρου, αναφορικά με τις διατάξεις που πρέπει να απαλειφθούν στο (α), όντως αυτή η αναφορά, ότι η ισότητα των φύλων είναι ήδη καλά εμπεδωμένη στον κυπριακό λαό, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Ίσως να μην το πρόσεξα ούτε εγώ, γιατί είμαι και εγώ μέλος της επιτροπής Υγείας. Δε λέω ότι κακώς το έγραψαν. Δεν το πρόσεξα. Εγώ τουλάχιστον θα προτιμούσα να μην υπάρχει. Δε χρειάζεται να γίνεται αυτή η αναφορά, αφού θα απαλειφθεί. Να διαγραφεί.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι αυτό το νομοθέτημα ήρθε κοντά μας για πρώτη φορά στις 8 Νοεμβρίου. Ήρθε στις 10.00 το πρωί στην επιτροπή Υγείας και, αν θυμάστε καλά, μας ζητήθηκε να το περάσουμε την ίδια ημέρα το απόγευμα, για να ικανοποιήσουμε κάποιο συνέδριο που θα γινόταν στην Πάφο το αμέσως επόμενο Σαββατοκύριακο. Καλώς δεν το περάσαμε, διότι όντως κάναμε κάποιες διαφοροποιήσεις. Αυτό είναι ένα καλό παράδειγμα ότι τέτοιου είδους νομοθετήματα δεν πρέπει να τα περνούμε στο ντούκου, χωρίς να τα εξετάζουμε πρώτα σοβαρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω πως όλα τα νομοσχέδια μελετώνται σοβαρά και δεν πρέπει να δεχτούμε την άποψη ότι τα περνούμε στο ντούκου.

Θα δώσω το λόγο στον κ. Καρά σαν πρόεδρο της επιτροπής.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Να κάνω μια εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, που νομίζω ότι... Εισηγούμαι εδώ που λέει ότι «η ισότητα των δύο φύλων είναι ήδη καλά εμπεδωμένη» να προσθέσουμε «η ανάγκη για ισότητα των δύο φύλων». Επομένως να υποδεικνύουμε ότι υπάρχει αναγκαιότητα για ίση συμμετοχή των δύο φύλων. Αν αυτό ικανοποιεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Καράς έκανε μια διαδικαστική πρόταση κατ' οικονομία. Όταν υπάρχει διαφωνία για μια συγκεκριμένη έκθεση, είτε κατά το ουσιαστικό μέρος είτε κατά το μέρος που αφορά έκφραση πολιτικής θέσης -και εδώ μιλάμε για πολιτική θέση- δεν επιλύεται μέσα στην ολομέλεια· επιλύεται στις επιτροπές. Ο κ. Καράς μίλησε πριν από μένα και έκανε μια πρόταση. Αν διά βοής είναι αποδεκτή, είναι αποδεκτή και προχωρούμε. Περιορίζομαι στο διαδικαστικό σχόλιο. Αν δεν είναι αποδεκτή, εισηγούμαι τον τερματισμό της συζήτησης και την παραπομπή του θέματος στην αρμόδια επιτροπή. Δε θα το λύσουμε στην ολομέλεια το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, αυτό ακριβώς είχα υπόψη μου να κάνω. Προλάβετε να με...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ήταν για να σας βοηθήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι αν προκάλεσα αυτή τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μέσα στα δικαιώματά σας.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ναι, είναι και μέσα στα δικαιώματά μου, αλλά σε τελευταία ανάλυση καταντήσαμε εμείς οι γυναίκες πλέον να στενοχωριόμαστε να θίξουμε το θέμα της ισότητας! Είμαι όμως σίγουρη ότι, αν δε μιλήσουμε εμείς, κανένας άλλος δε θα μιλήσει για μας. Και δε μιλώ για μένα, αλλά για τις άλλες γυναίκες της Κύπρου οι

οποίες θέλουν πραγματικά κάποια προστασία, κάποια προώθηση των δικαιωμάτων τους.

Ο κ. Καράς ήρθε και μου έδωσε σήμερα ένα παράδειγμα το οποίο πραγματικά δεν μπορούσε να είναι χειρότερο παράδειγμα. Σήμερα το πρωί, λέει, ο Υπουργός Υγείας ανακοίνωσε τη σύσταση μιας επιτροπής, η οποία θα ασχολείται με το θέμα της εξέτασης του καρκίνου του μαστού. Και ξέρουμε πολύ καλά ότι το 99% των πασχόντων από καρκίνο του μαστού είναι γυναίκες. Και διόρισε στην επιτροπή αυτή, από τα έντεκα άτομα που την απαρτίζουν, νομίζω -δε θυμούμαι ακριβώς τον αριθμό- τρεις γυναίκες. Οι δύο ήταν πάσχουσες και η τρίτη είναι διοικητικός εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας. Όλοι οι άλλοι γιατροί οι οποίοι συμμετέχουν στην επιτροπή είναι άντρες. Είναι θέμα επιστημονικής κατάρτισης, είπατε. Και αυτό είναι ωραίο παράδειγμα για το βαθμό της εμπέδωσης της αρχής της ισότητας στην Κύπρο!

Λοιπόν, η εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτό το άρθρο ειδικά να μπει σε ειδική ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγούμαι το θέμα να θεωρηθεί ότι έχει εξαντληθεί. Έχουμε μπει στις δευτερολογίες όμως. Κύριε Χρίστου, αν θέλετε...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι επί της ουσίας δε νομίζω να υπάρχει διαφωνία, θα δούμε βέβαια από τις τροπολογίες που θα συζητηθούν. Αλλά για να κλείσουμε με το θέμα της έκθεσης και να είμαστε νομίζω σύμφωνοι με αυτά που λέμε, θα πρέπει η δεύτερη και τρίτη γραμμή του (α) στη σελίδα 2 να απαλειφθούν. Να μείνει ως «στην ισομερή συμμετοχή των δύο φύλων στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής», διαφορετικά προκύπτει ένα θέμα πολιτικό το οποίο πρέπει να συζητήσουμε, αν παραμείνει αυτό το σημείο μέσα στην έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης σαν κοινοβουλευτικός.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ νομίζω ότι έχουμε συζητήσει το θέμα επαρκώς, γι' αυτό δε θα ζητούσα το λόγο, εάν δε μιλούσε ο κ. Χρίστου και θα θεωρούσα το θέμα λήξαν, αλλά έχουμε στείλει όλα τα μηνύματα προς την εκτελεστική εξουσία και θεωρώ ότι υπάρχει αρκετή ευαισθησία αυτά τα μηνύματα να ληφθούν υπόψη. Απ' εκεί και πέρα, αν θα νομοθετούμε με αριθμούς κ.λπ., νομίζω ότι ακριβώς σαν Βουλή αποδεικνύουμε αυτό το οποίο θέλουμε να μην είναι η εικόνα της Κύπρου. Διότι, ακριβώς νομοθετείς εκεί που υπάρχει ανάγκη. Αν μάλιστα θέλετε ευθαρσώς να πούμε ότι υπάρχει η ανάλογη ευαισθησία, που κατά την άποψή μου υπάρχει ανάλογη ευαισθησία στην κυπριακή κοινωνία, αυτό το οποίο χρειάζεται, κυρία Βασιλείου, είναι να εκφρασθεί αυτή η ευαισθησία στην πράξη. Και αυτό είναι το ζητούμενο και αυτό το μήνυμα νομίζω έχει φύγει από αυτή τη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Θεωρώ ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Θα θέσω τη διαδικαστική πρόταση που έχει κάνει ο κ. Καράς προς ψήφιση, εάν υιοθετείται ή όχι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έχει κάνει και ο κ. Χρίστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά θα θέσω την πρόταση του κ. Χρίστου.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το ερώτημά μου είναι το εξής: Το θέμα είναι η φράση που είναι στην έκθεση ή αυτή η φράση αντανακλά οτιδήποτε μέσα στον ίδιο το νόμο; Δεν το μελέτησα, γι' αυτό ρωτώ. Εάν αντανακλάται στην ίδια τη νομοθεσία...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μόνο η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να γίνει πρώτα η εισήγηση του κ. Χρίστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα τεθεί και η πρόταση του κ. Χρίστου σε ψηφοφορία.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Υπάρχουν δύο τροπολογίες. Στη μία του κ. Χρίστου να αφαιρεθεί τελείως η δεύτερη και τρίτη γραμμή και στην άλλη του κ. Καρά να αλλάξει, να προστεθεί κάτι, δε θυμάμαι πώς το διατύπωσε, ότι πρέπει να είναι εμπεδωμένη. Εγώ εισηγούμαι να μπει πρώτα προς ψήφιση η τροπολογία του κ. Χρίστου, ούτως ώστε εάν το αφαιρέσουμε τελείως δε χρειάζεται να προχωρήσουμε στη δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω, ότι κάπου υπάρχει μια διαδικαστική εκτροπή, όχι από εσάς, για όνομα του Θεού. Θέλω να πω το εξής: Ότι δεν μπορεί το σώμα να ασχολείται με την έκθεση, ούτε να ψηφίσουμε επί της έκθεσης. Γι' αυτό θα πρέπει να δούμε το θέμα της νομοθεσίας. Και το ερώτημα που νομίζω ότι πρέπει να μπει ενώπιον της ολομέλειας είναι κατά πόσο θα παραμείνει η παράγραφος 5, δηλαδή «η αρχή της ισότητας των δύο φύλων, λαμβάνεται υπόψη κατά το διορισμό των μελών». Αυτό είναι το θέμα το οποίο, με όλο το σεβασμό, θα πρέπει να θέσετε ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε θα διαφωνούσα με τον κ. Ομήρου, εάν η έκθεση δεν καταγραφόταν ως ομόφωνη. Η έκθεση όμως καταγράφεται ως ομόφωνη. Άρα, χρεώνεται σε όλους μας η κάθε λέξη και η κάθε φράση που έχει μέσα. Κατά συνέπεια, εφόσον εμάς δε μας εκφράζει, αυτή τουλάχιστον η φράση πρέπει να απαλειφθεί.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να γίνει από τις υπηρεσίες της Βουλής στη συνέχεια υπό το φως του πού θα καταλήξουμε επί της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά καταναλώσαμε καμπόσο χρόνο, ήταν παραγωγικός, αλλά εμείς ζητούμε να αναβληθεί και να πάει πίσω στην επιτροπή, όλες αυτές οι απόψεις να εκφραστούν εκεί, να διορθωθούν και οι εκθέσεις, πώς θα διορθωθούν αν αγγίζουν και το νομοσχέδιο κατά τον ίδιο τρόπο, για να γίνονται κάποιες δουλειές

σωστές. Επομένως, εμείς ζητούμε να αναβληθεί και να παραπεμφθεί στην επιτροπή και να έρθει την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλες οι τροπολογίες και οι τροπολογίες του κ. Περδίκη να παραπεμφθούν στην επιτροπή Υγείας. Παρακαλώ να επανεξεταστεί το θέμα και να επανέλθει στην ολομέλεια.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 8 και 9 τα οποία έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15

Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των αντίστοιχων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο αναφορικά με την απόκτηση επαγγελματικής άδειας οδηγού. Πιο συγκεκριμένα η εναρμόνιση αφορά τη στοιχειώδη κατάρτιση των οδηγών που οδηγούν φορτηγά μηχανοκίνητα οχήματα με επιτρεπόμενο μεικτό βάρος 7,5 τόνων και άνω ή επιβατικά μηχανοκίνητα οχήματα (λεωφορεία) και παράλληλα αφορά την αναβάθμιση του επιπέδου των επαγγελματιών οδηγών που οδηγούν ταξί ή λεωφορεία.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την προτεινόμενη νομοθεσία εισάγεται πρόνοια, ώστε οι σημερινοί κάτοχοι επαγγελματικής άδειας οδηγού να δικαιούνται να διατηρούν και να ανανεώνουν τις άδειές τους με βάση το καθεστώς που ίσχυε πριν από την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία για το όλο θέμα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση

των κανονισμών, αφού επιφέρει σε αυτά τις ακόλουθες τροποποιήσεις, πέραν των νομοτεχνικών τροποποιήσεων για τη βελτίωση των κειμένων τους:

- Οι υπάλληλοι κρατικών υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις που έχουν όλοι οι άλλοι οδηγοί για χορήγηση σ' αυτούς της επαγγελματικής άδειας και
- καθορίζεται ως υποχρεωτικό προσόν για τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας για ορισμένες κατηγορίες μηχανοκίνητων οχημάτων η προηγούμενη φοίτηση σε γυμνάσιο ή άλλη τριετή σχολή μέσης εκπαίδευσης αντί για το λύκειο που προέβλεπε αρχικά ο σχετικός κανονισμός, προσόν που θεωρήθηκε υπερβολικό για τα καθήκοντα που απαιτεί η συγκεκριμένη απασχόληση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σας παρακαλώ. Αναφέρεστε γι' αυτά τα δυο, το πρώτο νομοσχέδιο και το άλλο κανονισμός και αντιλαμβάνομαι ότι είναι για το προσωποπαγές της άδειας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, είναι εναρμονιστικό.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εντάξει, επομένως δεν είναι αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα ερχόμαστε στους κανονισμούς και ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα δυο θέματα με τους αριθμούς 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία σε Εξοπλισμό με Οθόνη Οπτικής Απεικόνισης Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται α. «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001» και β. «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία σε Εξοπλισμό με Οθόνη Οπτικής Απεικόνισης Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Χρίστος Κληρίδης

Σοφοκλής Φυττής

Ανδρούλα Βασιλείου

Ελένη Μαύρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άγισ Αγαπίου

Μάριος Ματσάκης

Δημήτρης Συλλούρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Και οι δύο πιο πάνω κανονισμοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νόμου, στοχεύουν στην εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και ειδικότερα με το κεφάλαιο που αφορά την κοινωνική πολιτική και απασχόληση.

Ειδικότερα, και με βάση τις αντίστοιχες πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου, σκοπεύεται:

1. με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς ο καθορισμός των ελάχιστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας κάθε είδους εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στην εργασία και η ρύθμιση του τρόπου με τον οποίο θα γίνεται η χρήση και συντήρηση του εξοπλισμού, ώστε να είναι ασφαλής και χωρίς κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων·
2. με τους δεύτερους προτεινόμενους κανονισμούς η προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των κινδύνων που προέρχονται ή είναι δυνατό να προέλθουν κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, οι πιο πάνω κανονισμοί έχουν εξεταστεί από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Σύμφωνα επίσης με τις εκτιμήσεις των ιδίων, πέρα από την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, οι προτεινόμενοι κανονισμοί

αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην αύξηση των επιπέδων προστασίας των εργαζομένων και στην παραγωγικότητα των επιχειρήσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με τους δύο προτεινόμενους κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ, η κ. Σωτηρούλα.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κατά τη συζήτηση αυτών των κανονισμών είχαν υποβληθεί κάποια ερωτήματα, που αφορούν τις θέσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων σε σχέση με κάποια ζητήματα που είχαν μείνει και στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα κενά, όσον αφορά τα διαλείμματα τα οποία είχαν ζητήσει να καθοριστούν για εργαζόμενους μπροστά από οθόνες. Απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί, αυτά δεν έχουν απαντηθεί από τους αρμόδιους φορείς. Δεν ξέρω αν έχει εξαντληθεί η συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, γι' αυτό θεωρούμε ότι θα ήταν σωστό αυτά τα ζητήματα να απαντηθούν πριν προχωρήσουμε στην ψήφιση των εν λόγω κανονισμών και να ξαναγίνει συζήτηση στην επιτροπή. Να αναβληθεί δηλαδή για σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να μας πληροφορήσει; Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα το οποίο εγείρει η συνάδελφος είχε όντως έτσι, αλλά δόθηκε και απάντηση, ταυτόχρονα και επί τόπου. Πώς δηλαδή; Ότι ανεξάρτητα από την απάντηση, η οποία ανεμένετο βάσει των γενικών αρχών της εργονομίας, η οποία

διέπει τόσο το πνεύμα του νομοσχεδίου αλλά και των κανονισμών, είναι ζήτημα το οποίο θα ρυθμίζεται με αμοιβαία συμφωνία και διευθέτηση που θα γίνεται στα πλαίσια των υποχρεωτικών διαλειμμάτων τα οποία προβλέπονται στους κανονισμούς, πλην όμως δεν καθορίζεται ο χρόνος. Η συζήτηση εξαντλήθηκε στην αρμόδια επιτροπή, είναι εναρμονιστικό των Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, θεωρήθηκε η επεξήγηση ότι ήταν επαρκής που δόθηκε από τους αρμόδιους, ότι στα πλαίσια αυτής της αντίληψης θα μπορεί να διευθετηθεί το ζήτημα και γι' αυτό ήρθε και η έκθεση. Αν είναι κάτι το οποίο χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης, μπορεί οποιοσδήποτε συνάδελφος να ζητήσει περαιτέρω διευκρινίσεις από τα αρμόδια κυβερνητικά ή συνδικαλιστικά σώματα. Για σκοπούς όμως εξέτασης αυτού του συγκεκριμένου νομοθετήματος, των νομοθετημάτων, εμείς είχαμε ικανοποιηθεί -μιλώ πάντα για την πλευρά τη δική μας, του Δημοκρατικού Συναγερμού- η αντίληψή μου ήταν ότι ικανοποιήθηκαν και όλες οι πλευρές, συμπεριλαμβανομένου και του προέδρου, χωρίς να θέλω να μιλήσω γι' αυτόν. Εξ ου και η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, ζητήσατε το λόγο; Η κ. Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Νομίζω ότι στην έκθεση υπάρχει μία παράλειψη, ίσως από κακή συνεννόηση. Πράγματι στη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος θέσαμε ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θέμα για τον καθορισμό της συχνότητας και της διάρκειας των διαλειμμάτων και δόθηκε μία απάντηση από τον υπηρεσιακό παράγοντα που ήταν παρών, αλλά η απάντηση αυτή δε θεωρήθηκε ικανοποιητική. Δεν έγινε όμως τελική τοποθέτηση επί του συγκεκριμένου· αν θυμούμαι καλά υπήρχε μία υποχρέωση και υποχρεωθήκαμε να κλείσουμε τη συνεδρία μάλλον βιαστικά. Ήμασταν με την εντύπωση ότι θα επανέλθουμε για την τελική τοποθέτηση πάνω στο νομοσχέδιο.

Πήραμε την έκθεση, η οποία απλώς κατέγραφε τη συζήτηση, θεωρήσαμε ότι ήταν παράλειψη η οποία μπορεί εύκολα να διορθωθεί. Έγινε αναφορά από τους υπηρεσιακούς παράγοντες σε νομοσχέδιο το οποίο ετοιμάζεται για την κατανομή και οργάνωση του εργασιακού χρόνου, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν τοποθετηθήκαμε ότι η αναφορά σε ένα άλλο νομοσχέδιο ικανοποιεί αυτή την ανάγκη, που θεωρούμε ότι κάλλιστα θα μπορούσε να καλύπτεται και από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι ένα από τα μικρά θέματα ενός μεγάλου και περίπλοκου κατά τα άλλα νομοσχεδίου. Είναι αλήθεια ότι ηγέρθη το θέμα να καθοριστεί η συχνότητα και διάφορα. Και ελέχθη και έτσι είναι, σε όλες τις χώρες του κόσμου αυτά τα πράγματα αφήνονται να διευθετούνται μεταξύ των εργασιακών επιτροπών σε κάθε τόπο εργασίας, διότι είναι διάφορες οι ώρες που εργάζονται, διάφορες οι συνθήκες, διάφορη η σύνθεση του προσωπικού, διάφορες οι ανάγκες και επομένως ελέχθη και είναι σωστό ότι μεγαλύτερη δυσκολία θα προκαλέσει οποιαδήποτε πρόνοια που να έχει καθιερωμένες, ας πούμε 10.00 με 10.30, ενώ μπορεί η συγκεκριμένη υπηρεσία να ξεκινά να δουλεύει από η ώρα 12.00 έως η ώρα 7.00 το απόγευμα. Εκείνο που είπε το υπουργείο, και εγώ το εξέλαβα ότι ήταν αποδεκτό, ότι η κυβέρνηση μελετά και για τούτο και για άλλα νομοθετήματα καθιέρωση με νέο νομοσχέδιο την υπηρεσία, τις συνθήκες, το θεσμό αν θέλετε τον ενδομηματικό, μιλώ για επιχειρήσεις τώρα όπως και κυβερνητικές, επιτροπών εργασίας, που νοουμένου ότι η πρόνοια του νόμου είναι δεσμευτική θα καθορίζουν είτε με κανονισμούς είτε με επί τόπου συμφωνία πώς θα εφαρμόζεται. Η μη τήρηση των ελάχιστων ορίων διαλειμμάτων και της ελάχιστης συχνότητας είναι παρανομία.

Επομένως, θα πρέπει και οι εργοδότες και οι συντεχνίες να το δεχτούν. Αν θέλετε να πάει πίσω, ας πάει. Το ίδιο πράγμα θα είναι, το ίδιο πράγμα θα λεχθεί. Και πιστεύω στην ουσία είναι προς το συμφέρον και των εργαζομένων και είναι και υποχρέωση και των εργοδοτών, ναι, να το διευθετούν αναλόγως των αναγκών της κάθε επιχείρησης. Μιλούμε για ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι συνθήκες και το ωράριο εργασίας διακυμαίνεται -νομίζω είναι ολοφάνερο αυτό το πράγμα- αναλόγως των αναγκών, αναλόγως της φύσης της εργασίας, αναλόγως του τύπου της εργασίας. Αν είναι τράπεζα είναι άλλο το ωράριο, αν είναι επιχείρηση κατασκευής είναι άλλο το ωράριο, αν είναι γραφειακή εργασία είναι άλλο το ωράριο. Αν θέλετε να γίνει νομοθεσία, ας γίνει. Να λέει η μια μεταξύ 8.00 με 8.30 και να μην εργάζονται εκείνη την ώρα οι υπάλληλοι ή να είναι 12.00 με 1.00. Ε, δεν μπορεί να γίνει! Αν θέλουμε απλώς για να δείξουμε ότι προστατεύουμε τα συμφέροντα των εργαζομένων, κάμετέ το.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου ζήτησε το λόγο...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, η κ. Σωτηρούλα.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μετά και από τα επιχειρήματα που έχουν λεχθεί θεωρούμε ότι, εφόσον θα υπάρξει η νομοθεσία για το time sharing, για την κατανομή του χρόνου εργασίας, και εκεί θα μας δοθεί η ευκαιρία να το συζητήσουμε αυτό το θέμα, πρέπει να προχωρήσουμε τώρα στην ψήφιση των κανονισμών. Φυσικά πρέπει να πούμε ότι δεν ήταν πρόθεση ούτε και θέση, κατά συγκεκριμένο

τρόπο και κατά αυστηρό τρόπο, να καθοριστούν ωράρια και ώρες διαλείμματος, αλλά να καθοριστεί με βάση και τα διεθνή πρότυπα, γιατί υπάρχουν μελέτες και διεθνή πρότυπα, πόση ώρα ένας εργαζόμενος μπορεί να είναι μπροστά από μία οθόνη. Επαναλαμβάνω, μπορούμε να προχωρήσουμε. Εμείς, όταν θα έρθει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θα τοποθετηθούμε συγκεκριμένα, έχοντας υπόψη και αυτά τα οποία εδώ έχουμε αναφέρει, και φυσικά, αν και εκεί δε ρυθμίζεται ικανοποιητικά, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα είναι σε θέση να υποβάλει τροποποίηση στους συγκεκριμένους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση των υπ' αριθμόν 10 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 12, 13 και 14 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας δεν είναι έτοιμο.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο κατάλογος έχει ήδη κυκλοφορήσει.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

2.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2001.	Οικονομικών	Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων
5.	Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
6.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων

7.	Ο περί Κυπριακών
Προτύπων και Ελέγχου
Ποιότητας (Καθορισμένα
Πρότυπα-Τροποποίηση
Εικοστής Τρίτης Σειράς)
Κανονισμός του 2001.	Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού	Εμπορίου και
Βιομηχανίας
8.	Έγγραφα (Θ. 50/2001, Θ.
51/2001) που αφορούν την
εξαίρεση από την αναστολή
πλήρωσης θέσεων πρώτου
διορισμού στη δημόσια
υπηρεσία, σύμφωνα με τον
περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις)
Νόμο αρ. 179 (I) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
9.	Έγγραφο (Αρ. 73/2001),
σύμφωνα με τους περί
Πρόσληψης Εκτάκτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια
και Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

10.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο 1 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμου του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Διάθεση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 54.220 και ημερομηνία 30.8.2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

**Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.
Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.008,
ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Σχετικά με πληροφορίες ότι υπάρχουν πολλές καταγγελίες για υπεράντληση νερού και παράνομη εκμετάλλευση νερού στην περιοχή των χωριών Στρουμπί - Πολέμι, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Κατά καιρούς γίνονται, είτε με πρωτοβουλία των επαρχιακών διοικήσεων ή/και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων είτε μετά από καταγγελίες ιδιωτών, έρευνες σε σχέση με την παράβαση όρων σε άδειες ανόρυξης φρεάτων και παράνομη μεταφορά/εκμετάλλευση νερού από ιδιωτικούς λάκκους. Σε αρκετές περιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή της επαρχίας Πάφου λήφθηκαν μέτρα εναντίον παραβατών, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξε συμμόρφωση με τις γραπτές υποδείξεις της επαρχιακής διοίκησης σε τακτές προθεσμίες.
2. Η ερώτηση προφανώς αναφέρεται σε συγκεκριμένη περίπτωση στο χωριό Στρουμπί για την οποία έγινε ανώνυμη καταγγελία. Για την καταγγελία αυτή είχε γίνει επιτόπια έρευνα από την επαρχιακή διοίκηση και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και διαπιστώθηκε ότι η ποσότητα νερού που αντλήθηκε υπερέβαινε τις πραγματικές ανάγκες και υπήρχαν λάστιχα τοποθετημένα στην αντλία, που χρησιμοποιούνταν αυθαίρετα για μεταφορά νερού σε άλλα τεμάχια.
3. Προς τον κάτοχο της άδειας λάκκου διαβιβάστηκε συστημένη επιστολή στα μέσα Σεπτεμβρίου, με τακτή προθεσμία δέκα ημερών, για την αφαίρεση των λαστίχων από τη γεώτρηση μέσω των οποίων γίνεται η αυθαίρετη μεταφορά, καθώς και για συμμόρφωση με τους υπόλοιπους όρους της άδειας.
4. Σημειώνεται ότι τόσο για την προκειμένη περίπτωση όσο και για άλλες

παρόμοιες περιπτώσεις μεταφοράς νερού σε μεγάλες αποστάσεις με υπόγειους αγωγούς/λάστιχα είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να εντοπίζονται τα τεμάχια προς τα οποία μεταφέρεται νερό αυθαίρετα, οι δε πρόεδροι και τα μέλη των κοινοτικών συμβουλίων, που είναι συνήθως γνώστες των επιτόπου καταστάσεων, αρνούνται να συνεργασθούν για ευνόητους λόγους, γεγονός που καθιστά δύσκολο το έργο των επαρχιακών διοικήσεων.

5. Για τη συγκεκριμένη περίπτωση θα ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον του ατόμου αυτού μετά την εξασφάλιση μαρτυρίας για τα συγκεκριμένα τεμάχια στα οποία μεταφέρεται το νερό αυθαίρετα. Ο εντοπισμός των τεμαχίων που αρδεύονται είναι αναγκαίος για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Εμπορίου,

Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.020, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Αναφορικά με τις κρατικές χορηγίες σε βιοτέχνες, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για Μετακίνηση Βιοτεχνιών - Εργαστηρίων σε Βιοτεχνικές Περιοχές των Δήμων εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, στα πλαίσια της νέας βιομηχανικής πολιτικής, στις 2 Ιουλίου 1999 και οι δικαιούχοι είναι οι μονάδες που μετακινήθηκαν ή θα μετακινηθούν στις πιο πάνω περιοχές κατά ή μετά την ημερομηνία εισαγωγής του σχεδίου.

Το αίτημα των βιοτεχνών, περιλαμβανομένων και αυτών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς, για αναδρομική ισχύ του σχεδίου, ώστε να καλυφθούν όλες οι μονάδες που μετακινήθηκαν σε βιοτεχνικές περιοχές πριν από τις 2 Ιουνίου 1999, τέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενώπιον του

Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο αποφάσισε ότι το σχέδιο δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Οικονομικών κ.

Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.021, ημερομηνίας 28

Σεπτεμβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Οι τροποποιητικοί κανονισμοί του Σχεδίου Φερεγγυότητας που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων το 1998 και οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ την 31η Δεκεμβρίου 1998 είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση στον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται στον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ) από δικαιούχους του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι από της ίδρυσης του ΚΦΙΚΒ μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2001 υποβλήθηκαν εννέα χιλιάδες και εβδομήντα τρεις αιτήσεις από τις οποίες εξετάστηκαν έξι χιλιάδες και εκατόν εξήντα μία.

Είναι φανερό ότι μετά την ψήφιση των πιο πάνω κανονισμών ο αριθμός των δικαιούχων με βάση το Σχέδιο Φερεγγυότητας είναι τέτοιος, που η άμεση ικανοποίησή τους υπερβαίνει κατά πολύ τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Γι' αυτό, το Υπουργείο Οικονομικών εισηγήθηκε όπως ο ΚΦΙΚΒ καθορίσει κριτήρια προτεραιότητας, έτσι ώστε να ικανοποιούνται, στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, πρώτα όσοι θα καλύπτουν τα κριτήρια αυτά. Μέχρι στιγμής δεν έχουν ετοιμασθεί τέτοια κριτήρια.

Για υποβοήθηση του έργου του ΚΦΙΚΒ και πάντοτε μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, παραχωρείται ετήσια κρατική χορηγία προς τον εν λόγω οργανισμό, η οποία για την περίοδο 1996-2001 συμποσούται στα £72,5 εκατομ. Επίσης, μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών που γίνονται, σε συνεργασία

με το διοικητικό συμβούλιο και τη διεύθυνση του ΚΦΙΚΒ, για επίσπευση της εξέτασης των αιτήσεων που υποβάλλονται στον ΚΦΙΚΒ περιλαμβάνεται και η πρόσφατη πρόσληψη δύο πρόσθετων λειτουργών και δύο πρόσθετων γραφένων στον ΚΦΙΚΒ.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Το πρώτο θέμα είναι «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση του εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας». Το θέμα είχε εγγραφεί με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος. Πρόκειται για συνέχιση της συζήτησης. Ο κ. Ερωτοκρίτου ζήτησε το λόγο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προτού αρχίσει η συζήτηση, να μου επιτραπεί, όσο παράξενο και αν φαίνεται, να υπενθυμίσω τους συναδέλφους -μήπως τυχόν θεωρήσουν ότι έληξε η συνεδρία- ότι 7.20 μ.μ. η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θα συναντήσει στο κτίριο την Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Fontaine και παρακαλώ να υπενθυμιστεί ότι... παράκληση είναι τα μέλη της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων να είναι παρόντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό ζήτησε και ο κ. Ερωτοκρίτου πρώτος το λόγο. Παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές της αντιπολίτευσης έντεχνα επικέντρωσαν το θέμα μονοσήμαντα σε μια πτυχή που δεν έχει καθόλου σχέση με την πολιτική ουσία του θέματος. Η πτυχή που ανέδειξαν οι προηγούμενοι ομιλητές ήταν ότι ο κ. Παπασάββας δικαιούται να τοποθετείται πολιτικά, να λέει με θάρρος και παρρησία

τις πολιτικές του απόψεις, αλλά και ότι η ευθύνη να τοποθετείται πολιτικά είναι αυξημένη, ενόσω το υπό κρίσιν δικαίωμα αφορά υψηλό δημόσιο αξίωμα της πολιτείας, αυτό δηλαδή του εισαγγελέα που κατέχει ο κ. Παπασάββας.

Έχω την αίσθηση πως στην πολιτική τα όρια μεταξύ της και των παρεκβάσεων της, που μπορεί να ισοδυναμούν με βωμολοχίες, σκωπτική διακωμώδηση ή με απλή γραφικότητα, είναι με σαφήνεια διαχωρισμένα. Η πολιτική, ακόμα και υπό την έννοια που θα 'θελε να την ασκήσει ο κ. Παπασάββας, δε θα 'πρεπε να 'χει άλλη μορφή παρά αυτή της δημόσιας παρέμβασης σε σημαντικά, επίκαιρα, κορυφαία πολιτικά ζητήματα, που αφορούν τον τόπο ή ακόμα και την αναμφισβήτητη πολιτική διάσταση -και θα συμφωνήσω σ' αυτό- των νομικών του ενδιαφερόντων, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η παραβίασή τους από υπερισταμένους σε βάρος υφισταμένων και ούτω καθεξής. Μιας δημόσιας παρέμβασης όμως με μέτρο και ηρεμία, ανεξάρτητα από το πιθανό αιχμηρό περιεχόμενό της. Στη σύγχρονή μας δημοκρατία πιστεύω πως πολιτικές διατυπώσεις, όταν είναι τεκμηριωμένες, έστω και αιχμηρές, δεν υπονομεύουν τη δημοκρατία· αντίθετα, μπορεί και να την ευαισθητοποιούν, όταν κάποια αντανakλαστικά των φορέων της δυνατό να ατονούν. Η δημόσια αυτή παρέμβαση δεν είναι δυνατό με πολιτικούς όρους να είναι σχεδόν καθημερινή, γιατί χάνει την πιστευτότητα, το κύρος, το πολιτικό της περιεχόμενο, όταν μονότονα και μονοσήμαντα ασχολείται με το ίδιο ζήτημα. Πολύ περισσότερο όμως διαγράφεται στη συνείδηση της έξωθεν καλής μαρτυρίας η πολιτική αντικειμενικότητα του φορέα της τέτοιας "πολιτικής" παρέμβασης. Επισημαίνεται σαν προκατειλημμένος, πολιτικά μη έγκυρος, αναξιόπιστος και στο τέλος τέλος σαν πολιτικά γραφικός.

Το ζήτημα, αν παρέμενε μέχρις εδώ, στην πολιτική γραφικότητα, έχω την αίσθηση πως δε θα το συζητούσαμε σήμερα. Το συζητούμε, γιατί ξέφυγε από τα όρια της γραφικότητας. Μεταπήδησε με τις γνωστές γραπτές αναφορές του κ.

Παπασάββα στα κείμενά του στο επίπεδο της βωμολοχίας, που δεν είναι καν πολιτική βωμολοχία, μιας και οι αναφορές έχουν σχέση με “φρικώδη χαμόγελα” και “γηραλέα ζεύγη”.

Έχω την αίσθηση πως δεν απαιτούνται ιδιαίτερες αρετές, δηλαδή ικανότητες, από το μέσο πολίτη, για να κάνει τις πιο απλές διακρίσεις μεταξύ της πολιτικής και της παρέκβασής της, μεταξύ της πολιτικής που έχει την εύλογη αξίωση να την ασκούν ορθά και ισορροπημένα οι πολίτες τόσο οι πολιτικοί όσο και οι ενεργοί πολίτες, όταν τοποθετούνται δημόσια. Τις παρεκβάσεις της πολιτικής μπορεί να τις επιδιώκουν οι πολίτες, για να τους τέρπουν και να τους διασκεδάζουν στις πολιτικές θεατρικές παραστάσεις, στις πολιτικές σάτιρες, στις παραπολιτικές στήλες των εφημερίδων και του λοιπού έντυπου τύπου. Εξάλλου έτσι ήταν πάντα. Από τις κωμωδίες του Αριστοφάνη, το βυζαντινό ιππόδρομο, μέχρι τα βουλευάρτα του Παρισιού, τα καμπαρέ της δυτικής Ευρώπης την περίοδο του μεσοπολέμου, μέχρι την ψηφιακή εποχή μας η παρέκβαση στην πολιτική με βωμολοχίες, αισχρά κείμενα και κινήσεις και υπονοούμενα έτερπε και διασκεδάζε τους πολίτες. Ποτέ όμως δεν τους διαπαιδαγώγησε, για να γίνουν καλύτεροι πολίτες.

Εγώ δέχομαι πως σαν ελευθερία νοείται πάντα η ελευθερία εκείνου που σκέφτεται διαφορετικά, όχι όμως εκείνου που βρίζει κοινότυπα και αγοραία, που, για να δικαιολογήσει αυτό που παρεκβατικά κάνει, επικαλείται αυτή την ελευθερία, για να κακοποιήσει και το περιεχόμενό της.

Αν λοιπόν το καθετί που κάνουμε στη ζωή, η κάθε ασχολία μας και ιδιαίτερα η πολιτική δεν έχουν σχέση με μια δίκαιη εκτίμηση της πραγματικότητας, πρώτα, πριν καταφύγουμε στην ύβρη, τότε θα πρέπει να πούμε πως ο Πλάτωνας στο “Μενέξενο” εξακολουθεί να ηχεί σε αυτιά μη ακουόντων δύο χιλιάδες χρόνια μετά, πως «πάσα τε επιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης και της άλλης αρετής πανουργία και ου σοφία

φαίνεται». Και είναι αναμφίβολα πανουργία να γίνεται επίκληση του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης, για να δικαιολογηθεί η βωμολοχία, η αισχρολογία, η αμετροέπεια και η ασυδοσία· όχι η πολιτική -γιατί το ζήτημα εκφεύγει έτη φωτός απ' αυτήν και το περιεχόμενό της.

Η πολιτική ουσία λοιπόν του ζητήματος που συζητούμε σήμερα είναι: Δεχόμαστε πως μεταξύ της πολιτικής και των παρεκβάσεών της τα όρια είναι σαφή και καθορισμένα; Δεχόμαστε πως η πολιτική δεοντολογία, ο αυτοπεριορισμός σε πλαίσια που φανερώνει σεβασμό στην ανθρώπινη ύπαρξη του αντιπάλου δεν είναι δυνατό να έχουν μόνο πλατωνικό περιεχόμενο, αλλά είναι προϋποθέσεις που χωρίς αυτές η πολιτική παύει πια να 'ναι πολιτική, γιατί τα όρια στην αλληλοεξόντωση γίνονται δυσδιάκριτα και θολά; Αν δεχόμαστε τα πιο πάνω, τότε ο κ. Παπασάββας είναι σαφώς και έξω από τα όρια της πολιτικής. Και δεν μπορεί να την επικαλείται, για να νομιμοποιείται στα όσα με περισσή αμετροέπεια παραθέτει για χρόνια από τις στήλες του εκφραστικού οργάνου της αντιπολίτευσης, που θα 'πρεπε, σαν σοβαρό πολιτικό έντυπο, που νομίζω πως θα 'θελε να είναι -και εγώ λέω είναι- με διευθυντή έναν έγκριτο συνάδελφο της αντιπολίτευσης, τον κ. Νίκο Κατσουρίδη... πρωτοβουλιακά θα 'πρεπε να ανακαλούσε τον κ. Παπασάββα έγκαιρα στην τάξη, στα πλαίσια της δημοσιογραφικής φιλοξενίας που του παρέχει. Δεν εισηγούμαι λογοκρισία των όσων γράφει ο κ. Παπασάββας· εισηγούμαι όμως ανάκλησή του στην τάξη από την ηγεσία της εφημερίδας που τον φιλοξενεί και που γνωρίζει καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο πως η ελευθερία του τύπου δεν ισοδυναμεί με ασυδοσία του.

Θέλω να σταθώ για λίγο στην άτσαλη -είναι η αλήθεια- προσπάθεια του κύριου εισηγητή της αντιπολίτευσης να επικαλεστεί νομικοπολιτικές αρχές του

συνταγματικού δικαίου, για να δικαιολογήσει τη στήριξη των όσων παραπολιτικά και αυθαίρετα, με την πολιτική έννοια του όρου, γράφει και ομιλεί ο κ. Παπασάββας.

Καταρχήν, αντί ν' ακούσω την επίκληση των όντως διακεκριμένων καθηγητών του συνταγματικού δικαίου, των κ. Μάνεση και Τσάτσου, και του κ. Ευρυγένη καθηγητή του συγκριτικού δικαίου -τους οποίους παρενθετικά είχα την τύχη να τους έχω και τους τρεις καθηγητές στο πανεπιστήμιο- περίμενα ν' ακούσω κάτι άλλο από το συνάδελφο της αριστεράς. Περίμενα ν' ακούσω π.χ. για τον Αντόνιο Γκράμσι, το θεμελιωτή της ευρωκομμουνιστικής ιδεολογίας στην Ιταλία, και το περίφημο απόφθεγμα του πως «καθετί είναι πολιτικό» ή τη Ρόζα Λούξεμπουργκ, συνεργάτιδα του Λένιν, που αργότερα βέβαια δολοφονήθηκε σαν εχθρός του καθεστώτος, και το εξίσου περίφημο απόφθεγμα της πως «ελευθερία είναι πάντα η ελευθερία εκείνου που σκέφτεται διαφορετικά».

Ο Αντόνιο Γκράμσι και η Ρόζα Λούξεμπουργκ θα μπορούσαν ίσως, κάτω από κάποιες προϋποθέσεις, να αποτελέσουν αξιόπιστη ιδεολογικά πηγή επιχειρημάτων για την αντιπολίτευση. Όχι βέβαια και ικανή όμως πηγή, γιατί απλούστατα ούτε η επίκληση αυτών θα έπειθε για τη σύμπτωση των ασύμπτωτων, της πολιτικής με τη βωμολοχία. Η αποφυγή βέβαια της επίκλησής τους από την αριστερά μπορεί να οφείλεται και στο γεγονός πως “αιρετικοί” και οι δύο τόλμησαν ν' αμφισβητήσουν με τη δημοκρατική τους σκέψη τη μονολιθικότητα και τη σιωπή του νεκροταφείου του κομμουνιστικού κόμματος, μια πράξη που την πλήρωσαν με τη ζωή τους.

Δέχομαι λοιπόν πως καθετί είναι πολιτικό και πως οι κοινωνικές ιδιαίτερα επιστήμες δεν μπορούν από τα πράγματα να αποχωριστούν της πολιτικής, της πολιτικής όμως με την κυριολεκτική έννοια του όρου, όχι της παρέκβασης και της ιστοπέδωσής της. Μιας κατ' επίφασιν μόνο πολιτικής που δεν περιέχει κανένα

σύγχρονο πολιτικό λόγο, αλλά μόνο σταθερή συγκεκριμένη ιστορική αναφορά από την οποία μπορεί να εκκινεί κάποιος, απλώς για να απεκφορτίζει μόνο ορμέμφυτα.

Θα μπορούσα να παραθέσω επιπλέον σωρεία συνταγματικών επιχειρημάτων, για να καταδειχθεί πως η παρέκβαση στην πολιτική, όπως την επεχείρησε σταθερά για χρόνια ο κ. εισαγγελέας, ισοδυναμεί με σταθερή καταχρηστική άσκηση του άρθρου 19 του συντάγματος που καθιερώνει την ελεύθερη και όχι την υβριστική έκφραση γνώμης από τους πολίτες. Δε θα το πράξω, γιατί η συζήτηση δεν είναι νομική αλλά καθαρά πολιτική και θα περιοριστώ στην πολιτική. Κανείς δε ζητά και πολύ περισσότερο δεν μπορεί να επιβάλλει, ακόμα και αν το επιθυμούσε, πολιτική ουδετερότητα στους δημοσίους υπαλλήλους. Τον παραλληλισμό που επιχειρήθηκε με την αναφορά στο Σύνταγμα της Βαϊμάρης του '19 τον θεωρώ, αν δεν έγινε στα πλαίσια πιθανής νομικής άγνοιας του κύριου εισηγητή της αντιπολίτευσης, σαφώς υβριστικό, γιατί, σύμφωνα με όλη την έγκυρη νομική βιβλιογραφία γύρω από το Σύνταγμα της Βαϊμάρης, τούτο αναφέρεται σαν το συνταγματικό όχημα που άνοιξε τις πύλες για μεταφορά του ναζιστικού κόμματος στην εξουσία με εκλογές, με την απονεύρωση της δημοκρατικής συνείδησης των δημοσίων υπαλλήλων λόγω της αρχής της πολιτικής ουδετερότητας που καθιέρωνε γι' αυτούς. Πού τεκμηριώνεται ο παραλληλισμός; Στο ότι έχουμε σύνταγμα όμοιο με της Βαϊμάρης του '19; Στο ότι έχουμε κυβέρνηση όμοια με το ναζιστικό κόμμα ή στο ότι έχουμε Βουλή που ανέχεται ανελεύθερες πολιτικές διώξεις εναντίον δημοσίων υπαλλήλων που "επιμένουν" να μη θέλουν να έχουν τάχατες ουδέτερη πολιτική συνείδηση; Οι παραλληλισμοί είναι υβριστικοί για το θεσμικό οικοδόμημα προστασίας της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μέρος του οποίου αποτελεί και η Βουλή, και θα 'πρεπε να ανακληθούν από τον καλό συνάδελφο, εκτός αν εξηγήσει με επάρκεια στη δευτερομιλία του ότι εννοούσε κάτι άλλο από τα πιο πάνω αυτονόητα.

Η άγαρμπη προσπάθεια να προσωποποιηθεί δήθεν η υπηρεσιακή δίωξη που αφορά τον κ. Παπασάββα, γιατί ήρθε σε “οξεία” αντιπαράθεση με το Γενικό Εισαγγελέα και την κυβέρνηση για πολιτικούς ή και για ιδεολογικούς λόγους, δεν πείθει. Ούτε η ιδεολογία ούτε οι πολιτικοί λόγοι που επικαλούνται οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης και ο ίδιος ο κ. Παπασάββας έχουν σχέση με την υποχρεωτική αφυπηρέτησή του. Ο βασικός λόγος που αφυπηρετεί υποχρεωτικά ο κ. Παπασάββας είναι η υπηρεσιακή ανεπάρκειά του, την οποία έκρινε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και βρήκε πως υφίσταται και για την οποία βέβαια κανείς συνάδελφος της αντιπολίτευσης δεν έκανε οποιοδήποτε αρνητικό σχόλιο που ν’ αγγίζει την ευθυκρισία της ΕΔΥ, συνταγματικά ανεξάρτητου οργάνου που υποχρέωσε τον κ. Παπασάββα σε αφυπηρέτηση. Πέραν βέβαια της αφυπηρέτησης, εξακολουθεί να παραμένει μετέωρη η θέση του κ. Παπασάββα και όσων των υποστηρίζουν, αυτή που έχει σχέση με την ατομική εκ μέρους του μη αναγνώριση της λαϊκής κυριαρχίας που τόσο επικαλείται στα κείμενα του εξακολουθητικά ο ίδιος. «Οι ανομιμοποίητοι Κληρίδης, Κούρος, Κασουλίδης, Μαρκίδης, Παπαπέτρου & Σία...», μια στερεότυπα επαναλαμβανόμενη φράση στα κείμενά του, τι υποδηλώνει; Μήπως ότι ο Γλαύκος Κληρίδης εξελέγη με καλπονοθεία ή με στρατιωτικό πραξικόπημα; Ποιος είναι ο “ανομιμοποίητος Πρόεδρος”, άρα “ανομιμοποίητες” και οι πράξεις διορισμού των πιο πάνω συνεργατών του;

Οι Δημήτρης Τσάτσος και Βαγγέλης Βενιζέλος στο βιβλίο τους “Εισηγήσεις Συνταγματικού Δικαίου” γράφουν πως «η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας στην πρακτική της εφαρμογή δε σημαίνει ταύτιση κυβερνώντων και κυβερνωμένων, αλλά σημαίνει υιοθέτηση της αρχής της πλειοψηφίας». Μήπως λοιπόν ο Γλαύκος Κληρίδης δεν εξελέγη με την αρχή της πλειοψηφίας; Δεν πλειοψήφησε στις εκλογές, αλλά μειοψήφησε ή διορίστηκε; Η μόνη “αποδεχτή” αμφισβήτηση -σε εισαγωγικά βέβαια

αποδεχτή- της υλοποίησης της δημοκρατικής αρχής και ειδικότερα της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας στην εκλογή Κληρίδη είναι αυτή που γίνεται προς τέρψιν και διασκέδαση του λαού στις θεατρικές, τηλεοπτικές, κινηματογραφικές και ραδιοφωνικές παραστάσεις και εκπομπές, όπου με σκωπτική διάθεση από ηθοποιούς και μίμους διακωμωδούνται και αμφισβητούνται πολιτική και πολιτικοί. Δεν νομίζω να διεκδικεί για τον εαυτό του ο κ. Παπασάββας ιδιότητα μίμου ή ηθοποιού. Αντίθετα, έχω την αίσθηση πως πρέπει να διεκδικεί ιδιότητα ενεργού και υπεύθυνου πολίτη. Για να 'ναι όμως ένας πολίτης υπεύθυνος, δεν μπορεί να επικαλείται περίπου το "ανεύθυνο", τοποθετώντας μόνος του τον εαυτό του στο απυρόβλητο, ξεφωνίζοντας για ελευθερίες που δήθεν παραβιάζονται, αρνούμενος οποιοδήποτε έλεγχο πολιτικό ή και υπηρεσιακό, γιατί «είναι ελεύθερος», ενώ οι πράξεις του ιδιαίτερα κακοποιούν αυτή την ελευθερία, που το πρώτο και κύριο επίθετό της δεν είναι η ασύδοτη ελευθερία αλλά η συντεταγμένη ελευθερία.

Ας αντιστρέψουμε για λίγο τις ιδιότητες των βασικών πρωταγωνιστών, χάριν της συζήτησης. Στο πηδάλιο του κράτους βρίσκεται ο Δημήτρης Χριστόφιας με Γενικό Εισαγγελέα τον Άκη Παπασάββα. Θα ανεχόταν χωρίς τη λήψη κανενός νομίμου μέτρου τον εισαγγελέα Αλέκο Μαρκίδη να αρθρογραφεί συνέχεια και να μιλά απαξιωτικά και βάνουσα για τον κ. και την κ. Δημήτρη και Έλση Χριστόφια, αλλά και να αρνείται την νομιμότητα, εισαγγελέας ων, της εκλογής και παραμονής του κ. Χριστόφια στο προεδρικό αξίωμα, αποκαλώντας τον ανομιμοποίητο; Είτε με την πολιτική είτε με την νομική/συνταγματική έννοια της λέξης, ανεξάρτητα από το ότι και τα δυο πάνε μαζί και αδιαχώριστα στη συγκεκριμένη περίπτωση. Αν η απάντηση είναι ναι, τότε, εκτός του ότι τούτη εγγίζει τα όρια της πραγματικής παραφροσύνης, η παραφροσύνη γίνεται απόλυτη, όταν με επίκληση της ιδιότητας του "ενεργού

δημοκρατικού και ελεύθερου πολίτη” από τον ελεγχόμενο επιχειρείται αναίρεση του οποιουδήποτε νόμιμου και δημοκρατικού ελέγχου για τα πιο πάνω αποτήματα.

Και κάτι άλλο ακόμα. Η πλούσια ελληνική γλώσσα διαθέτει πάρα πολλές διαφορετικές εκφράσεις, για να αποδώσει μια έννοια. Η κάθε διαφορετική έκφραση όμως για την ίδια έννοια μεταφέρει το δικό της ξεχωριστό χρωματισμό απαξίας, ανάλογα με το γενικό πλαίσιο που γίνεται η αναφορά. Έτσι λοιπόν, στη γλώσσα του Ευαγγελίου η “κουστωδία”, δηλαδή η φρουρά, η συνοδεία, δεν αποδίδει καμιά απαξία στους κουστωδούς, όταν χρησιμοποιείται σε γενικό πλαίσιο αναφοράς για το Ευαγγέλιο. Η ίδια έκφραση όμως, όταν χρησιμοποιείται σε άλλο γενικό πλαίσιο αναφοράς, π.χ. οι “ανομιμοποίητοι κουστωδοί του ανομιμοποίητου Γλαύκου Κληρίδη”, μεταφέρει ένα εξόχως απαξιωτικό νόημα, που καμιά επίκληση καμιάς απλώς “ιδιορρυθμίας” του εκφωνούντος ή του συντάκτη δεν μπορεί να υποβιβάσει την ευθύνη σε απλή ιδιορρυθμία εκείνου που χρησιμοποιεί αυτή την έκφραση. Και η απαξία έγκειται βέβαια στο ότι υψηλοί πολιτικοί και πολιτειακοί αξιωματούχοι του κράτους χαρακτηρίζονται σαν πρόσωπα χωρίς πολιτική αυθυπαρξία, ξεχωριστή οντότητα, μέλη ενός μπουλουκιού ή και ενός θιάσου, χωρίς κανένα δημοκρατικό έρεισμα για το αξίωμα που κατέχουν.

Διερωτώμαι πραγματικά πώς θα ένιωθε η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ ή ακόμα και του ΔΗΚΟ, που συνυπέγραψαν την εγγραφή αυτού του θέματος, αν απ’ αυτό το βήμα, ανεξάρτητα από το ανεύθυνο και ακαταδίωκτο που εγώ έχω για όσα λέω απ’ αυτό το βήμα -και ο κ. Παπασάββας βέβαια δεν έχει- χαρακτηρίζα τις ομάδες αυτές, τους συναδέλφους μου, σαν “όλην την σπείραν”, που βέβαια σημαίνει στη γλώσσα του Ευαγγελίου ό,τι και η κουστωδία, δηλαδή φρουρά και συνοδεία. Αν μετά τη δίκαιη εξέγερση των συναδέλφων μου επιχειρούσα να δικαιολογήσω το ατόπημά μου, ισχυριζόμενος ότι χρησιμοποίησα απλώς μια φράση του Ευαγγελίου που δεν

υποδηλώνει οτιδήποτε προσβλητικό, είμαι βέβαιος πως κανένας από εσάς δε θα πίστευε την εξήγηση. Όλοι θα ήσασταν βέβαιοι ότι χρησιμοποίησα τη φράση απαξιωτικά με το νεοελληνικό της νόημα, που σημαίνει συμμορία. Και βέβαια καμιά επίκληση καμιάς ιδιορρυθμίας μου δε θα δικαιολογούσε το ατόπημά μου.

Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος στους “Διαλογισμούς και Αφορισμούς” του γράφει: «Κάπηλοι της Δημοκρατίας είναι εκείνοι που εν ονόματί της καταχρώνται των δικαιωμάτων που τους προσνέμει. Οι έξαλλοι δημοκράτες ενταφιάζουν τις δημοκρατίες. Είναι άλλωστε μόνο κατ’ επίφασιν δημοκράτες· κατ’ ουσίαν έχουν νοοτροπία τυράννων. Στο μεταξύ η αληθινή δημοκρατία περιμένει με τους λίγους γνήσιους πιστούς της στη μέση, την εύκρατη ζώνη, του μέτρου και της μετριοπάθειας». Νομίζω πως είναι μια διαχρονική απάντηση προς κάθε μορφής εξαλλοσύνη και κάθε φανατισμό, γραπτό ή προφορικό, σύγχρονο ή παρωχημένο, μπλε ή κόκκινο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Ο κ. Κουλίας, μετά ο κ. Προδρόμου.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ο φίλος μας ο Τάκης ρωτά με ποιον είμαι. Με κανέναν· με τη δημοκρατία!

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα είναι συνεισηγητής της εγγραφής αυτού του θέματος. Ο λόγος που έχουμε συνυπογράψει αυτό το θέμα είναι γιατί είναι ένα σημαντικό ζήτημα το οποίο άπτεται των θεσμών της δημοκρατίας, της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών.

Δε συμφωνούμε με τη γραμμή ότι εδώ θα δικάσουμε ή θα καταδικάσουμε τον οιονδήποτε είτε την πολιτική του Γενικού Εισαγγελέα είτε τα λεγόμενα του κ. Παπασάββα. Υπάρχουν θεσμικά όργανα, τα οποία είναι εντεταλμένα και θεσμοθετημένα σ' αυτή την πολιτεία, για να πάρουν τις αποφάσεις εκείνες που πρέπει να πάρουν, για να υπάρχει ένα κράτος νόμου, ένα κράτος δικαίου, μια ευνομούμενη πολιτεία. Εξάλλου, αυτός ο τόπος ένωσε καλά τι σημαίνει κατάλυση της δημοκρατίας και το πληρώσαμε πολύ ακριβά. Η δημοκρατία είναι τρόπος ζωής. Εδώ, από μία διάταξη η οποία, εγώ θα έλεγα, παρεισέφρησε στο Νόμο 1/90, ένας άνθρωπος επαύθη από τον ύπατο άρχοντα, το Γενικό Εισαγγελέα, τον ύπατο άρχοντα και προστάτη, το νομικό σύμβουλο της πολιτείας. Και έμελλε τα πεντηκοστά πέμπτα γενέθλια του κ. Παπασάββα να αποτελέσουν λόγο να αποπεμφθεί από τη θέση του. Αυτό λέει ο νόμος. Δηλαδή, αν ο κ. Παπασάββας ήταν μικρότερος στην ηλικία, ενδεχομένως θα τον περίμεναν κάποιοι να ενηλικιωθεί, αν δεν ήταν σωστή η συμπεριφορά του κατά τους ισχυρισμούς τους ή κατά τη θέση τους. Και με αυτή τη διαδικασία εστάλη ένας άνθρωπος με μια συνοπτική διαδικασία και επαύθη από τη δουλειά του.

Δε θα κρίνουμε εμείς το τι είπε ή το τι δεν είπε ο κ. Παπασάββας. Εξάλλου, αν ανατρέξουμε σε αυτό που κατ' επανάληψη άκουσα να λέγεται από το φίλο μου το Λάζαρο το Μαύρο... όταν ανελάμβανε τα καθήκοντά του ο Γενικός Εισαγγελέας -είναι χιλιοειπωμένο- ελέχθη ότι θα είναι ανεκτικός προς την κριτική. Ε, σίγουρα ο καθένας μπορεί να κρίνει πότε σταματούν και πότε ξεκινούν κάποια όρια. Όμως αυτή η ιστορία για πολύ καιρό εξελισσόταν. Αν ο Γενικός Εισαγγελέας έκρινε ότι τέτοιου είδους συμπεριφορά τον δυσκόλευε ή δημιουργούσε πρόβλημα, υπήρχε νόμιμη διαδικασία στο Νόμο 1/90, ο οποίος προνοεί πειθαρχική δίωξη, που εκεί ένας

δημόσιος υπάλληλος, ο οιοσδήποτε δημόσιος υπάλληλος θα μπορούσε να υπερασπιστεί τον εαυτό του και όχι να καταλήξουμε σε τέτοια συνοπτική διαδικασία.

Νομίζω ότι οι κοινωνίες πρέπει να πηγαίνουν μπροστά. Εδώ φαίνεται ότι οπισθοδρομήσαμε. Πήγαμε πίσω δυστυχώς, αντί να πάμε μπροστά. Και είναι γι' αυτό το λόγο που πολύ έντονα διατυπώνουμε την αντίθεσή μας προς τέτοιες πρακτικές και τέτοιες πολιτικές, οι οποίες δε βοηθούν τη δημοκρατία να πηγαίνει μπροστά. Ως εκ τούτου, το Δημοκρατικό Κόμμα θα εισηγηθεί να καταργηθεί αυτή η συγκεκριμένη διάταξη που λέει ότι απαιτείται από υπάλληλο ο οποίος συμπλήρωσε το πενήτηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του να εγκαταλείψει τη θέση του. Διότι αλίμονο, εάν για τους υπαλλήλους αυτής της πολιτείας είτε ανώτερους είτε κατώτερους, άμα συμπληρώσουν τα πενήντα πέντε, θα ίσταται η δαμόκλειος σπάθη της οιασδήποτε αρμοδίας αρχής, είτε είναι εισαγγελέας είτε οποιοσδήποτε τμηματάρχης είτε προϊστάμενος, όταν κατά την κρίση της δεν της κάνει ο υπάλληλος, γιατί της ασκεί την άλφα ή βήτα κριτική, να τον αποστέλλει στον κ. Καραγιώργη, στον εκάστοτε πρόεδρο της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας, και στην Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας, και στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και να τον εξαποστέλλει.

Και δημιουργείται ακόμα ένα θέμα σημαντικό. Εάν...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πενήντα ακριβώς, αγαπητέ συνάδελφε, για να σου απαντήσω. Έχουμε πέντε χρόνια, αλλά δε θα σας δώσουμε τέτοια ευκαιρία, γιατί δεν είμαστε δημόσιοι υπάλληλοι. Εν πάση περιπτώσει, δε θα έχετε μετά από πέντε χρόνια τέτοιες ευκαιρίες.

Για να επανέλθουμε όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, στο θέμα, η δαμόκλειος σπάθη θα ίσταται πάνω από τις κεφαλές όλων των δημοσίων υπαλλήλων και ανά πάσα στιγμή μπορεί να αποπεμφθούν από τη δουλειά τους. Όμως το ερώτημα που δημιουργείται είναι: Αν όντως ο Γενικός Εισαγγελέας είχε πρόβλημα με τον κ. Παπασάββα -δεν μπορούσε να είναι ούτε παραγωγικός, ειρήσθω εν παρόδω φαντάζομαι ότι ο κ. Παπασάββας ήταν μιας κλίμακας Α15, αν δεν κάνω λάθος, Α16- γιατί ανέμενε να συμπληρώσει το πεντηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του για να τον αποπέμψει; Γιατί δεν εφάρμοσε τις πειθαρχικές διατάξεις του Νόμου 1/90, οπότε με δημοκρατικό τρόπο αρμόδια, θεσμοθετημένα από το νόμο, όργανα θα δίκάζαν και είτε θα καταδίκάζαν είτε θα αθώωναν τον κ. Παπασάββα; Μελετώντας το νόμο, πρόσεξα ότι υπάρχουν δέκα ποινές που μπορούσαν να επιβληθούν. Άκουσα το επιχείρημα του κ. Μαρκίδη, ότι επέλεξε αυτή τη διαδικασία, διότι ήταν η πλέον ανώδυνη για τον κ. Παπασάββα. Μα νομίζω ότι η δουλειά του κ. Μαρκίδη δεν είναι να κάνει χάρες κανενός. Η δουλειά του είναι να εφαρμόζει το νόμο, όχι να κάνει χάρες του κ. Παπασάββα ή του κ. Κουλία.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς κρίνουμε ότι τέτοια ζητήματα που δημιουργούν σοβαρά προηγούμενα, διότι τυγχάνει οι δύο λειτουργοί που έχουν εμπλακεί, ένας εισαγγελέας και ένας Γενικός Εισαγγελέας, να είναι στην ανώτερη βαθμίδα... Σίγουρα αυτό το προηγούμενο δημιουργεί μια κακή προϊστορία για το δημοκρατικό μας πολίτευμα. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, θα εισηγηθούμε αυτή η αυθαίρετη διάταξη, θα έλεγα, να σταματήσει να υπάρχει στο νομικό μας σύστημα. Είναι καιρός να πηγαίνουμε μπροστά και όχι πίσω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι οι κοινοβουλευτικές ομάδες του ΑΚΕΛ και του Δημοκρατικού Κόμματος έχουν διαγράψει σφάλμα εγγράφοντας αυτό το θέμα για συζήτηση, όχι γιατί δεν μπορούμε ή δε θέλουμε να συζητήσουμε οποιοδήποτε θέμα, αλλά διότι εδώ ελλοχεύει ένας κίνδυνος. Ο κίνδυνος να μιλάμε για έναν πολίτη, ενδεχομένως να κρίνουμε τις πράξεις ή τις παραλείψεις του, τη συμπεριφορά του ως ανώτερου λειτουργού της Νομικής Υπηρεσίας, χωρίς ο ίδιος να μπορεί να μιλήσει, να αντιδράσει ή να απαντήσει. Θα μου πει κανείς ίσως ότι εδώ δε δικάζουμε τον κ. Παπασάββα. Όντως εδώ συζητούμε για την πρόταση που έκανε ο Γενικός Εισαγγελέας στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για αφυπηρέτηση του συγκεκριμένου εισαγγελέα. Τελικά όμως κινδυνεύουμε να καταλήξουμε στο ίδιο και το αυτό. Είναι δυσδιάκριτα τα όρια ανάμεσα στην κρίση μας για μια διοικητικής φύσεως απόφαση, όπως εκείνη του Γενικού Εισαγγελέα, σύμφωνα πάντα με τους νόμους περί δημοσίας υπηρεσίας -και αυτό είναι απάντηση και στον προλαλήσαντα συνάδελφο, τον κ. Κουλία, άλλο αν οι νόμοι μπορεί να χρειάζονται πάντοτε τροποποιήσεις, βελτιώσεις ή αλλαγές- και στην κρίση γι' αυτή την ίδια περίπτωση Παπασάββα.

Πιστέψτε με ότι έχω παρακολουθήσει στο παρελθόν, προτού γίνω μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, περιπτώσεις που βουλευτές εδώ, σε αυτή την αίθουσα, έτυχε να παίρνουν στο στόμα τους πολίτες -συγκεκριμένα άλλα στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας- και να τους σχολιάζουν και οι εντυπώσεις ήταν ορισμένες φορές πολύ πολύ κακές. Έμενε μια αίσθηση άνισης μεταχείρισης. Δε θέλω βεβαίως με αυτό τον τρόπο να υπαινιχθώ οποιοδήποτε περιορισμό των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της Βουλής. Απλώς εκδηλώνω προκαταβολικά την πρόθεσή μου να περιορίσω όσο το δυνατό τις κρίσεις μου. Και πραγματικά χρειάζεται προσπάθεια

για κάτι τέτοιο, αν θυμηθώ όλα αυτά τα οποία κάθε βδομάδα ο συγκεκριμένος εισαγγελέας έγραφε σε καθημερινή κομματική εφημερίδα, της οποίας ήταν συνεργάτης. Χρειάζεται προσπάθεια ακόμα, αν λάβουμε υπόψη το έγγραφο με το οποίο στις 17 Οκτωβρίου ο Γενικός Εισαγγελέας υπέβαλε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας την πρόταση για αφυπηρέτηση. Αν λάβουμε γνώση και θυμηθούμε τα όσα αναφέρονται στο έγγραφο και στα παραρτήματα, όντως χρειάζεται προσπάθεια για να μην μπούμε σε σχολιασμό. Χρειάζεται προσπάθεια ακόμα, για να μην πέσουμε στη λογική κάποιου ο οποίος με πλήρη άνεση ανακατεύει πολιτικές θέσεις με καθαρά προσωπικές επιθέσεις εναντίον διαφόρων, αλλά και του ίδιου του προσώπου και της οικογένειας του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και γράφει ότι - παραθέτω από σχετικό άρθρο- «μέσα στην οργισμένη καρδιά του Λαού φυσάει. Το φρικαλέο γέλιο της αλαζονείας της αποτυχίας του υπέργηρου αντρογύνου Γλαύκου Κληρίδη-Λίλας Κληρίδη (με στολές Captain!!!), με την αποπροσανατολιστικά επικίνδυνη θέση αφασίας: “Μες στον Οκτώβρη πέφτουν οι θάλασσες”!!, μεταλλάσσεται στο ρυθμό-πνιγμό της Ύπαρξής μας. Μεταλλάσσεται στην Ύβρη του “γκαστρώματος!! της απαξίας και της δουλοφροσύνης” στην καθημερινή αυτοαναιρετική της Δημοκρατίας πορεία, των ανομιμοποίητων κουστωδών. “Του γάμου! τα προβλήματα!! και η νύφη γκαστρωμένη” αποφάνθηκε πρωτόφαντα υβριστικά και δουλοφρονικά!! “ο Κύπριος Πανταγιάς”, των ανομιμοποίητων κουστωδών, της Λεόντειας Εταιρείας, της αυτοαναίρεσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, και των καθημερινών “διολισθήσεων-κατολισθήσεων-κατακρημνίσεων και εκτροπών” και βάλε...». Τέλος της παράθεσης.

Ειλικρινά, έβαλα τα δυνατά μου. Προσπάθησα επακριβώς να διαβάσω αυτό το απόσπασμα από δεκάδες παρόμοια, με μια στίξη ολωσδιόλου ιδιόρρυθμη, αν μη τι άλλο. Δεν ξέρω τι καταλαβαίνετε εσείς, δεν ξέρω τι καταλαβαίνουν οι δύο συνάδελφοι

που ενέγραψαν το θέμα, ο κ. Χρίστου ας πούμε. Τι καταλαβαίνετε, κύριε Χρίστου, από αυτό το απόσπασμα; Να είναι άραγε αυτή η ανησυχία για τη γενική εικόνα και το κύρος της Νομικής Υπηρεσίας που υπονοούν οι εγγράψαντες το θέμα; Να ανησυχούν γι' αυτό; Να προκύπτει η ανησυχία αυτή από τέτοιες λαβυρινθώδεις περιπλανήσεις επιθετικών προσδιορισμών, αιωρούμενων ρημάτων, πληθωρικών θαυμαστικών και πληθυντικών της μεγαλοπρέπειας; Πάντως, το βέβαιο είναι πως, όποιες απόψεις κι αν έχει κάποιος για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας -και δικαιούται να έχει όποιες απόψεις θέλει- δε δικαιολογείται, δεν έχει κανένα απολύτως δικαίωμα να χλευάζει είτε την ηλικία είτε την ενδυματολογία είτε και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να γελά ή να μη γελά η σύζυγός του. Ωστόσο, δεν πρέπει να υπάρξει πλάνη. Ο λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας δεν κρίθηκε γι' αυτά που έγραφε. Δεν κρίνεται για τις απόψεις του. Δεν είναι καθόλου, μα καθόλου θέμα ελευθερίας της έκφρασης και απόψεων, όπως ισχυρίστηκαν προηγούμενοι ομιλητές ή και ο ίδιος ο δικηγόρος του κ. Παπασάββα.

Δε θα σχολιάσω τα έξι συνοδευτικά παραρτήματα -εκτός του εβδόμου που αφορούσε στην αρθρογραφία- τα οποία επισυνάπτονται στην πρόταση που υπέβαλε η Γενική Εισαγγελία στην ΕΔΥ. Μπορεί όποιος το επιθυμεί να τα συμβουλευθεί, για να δει και να διαπιστώσει τους λόγους που συνέτρεχαν στην απόφαση και πρόταση του Γενικού Εισαγγελέα και για να αποφανθεί όποιος ενδιαφέρεται για τις συνθήκες και τους λόγους της απόφασης, που αναφέρονται στο θέμα που έχει εγγραφεί και που αναζητούν οι εγγράψαντες το θέμα.

Λειτουργούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα κράτος δικαίου και ως εκ τούτου βασική αρχή είναι ότι η εξουσία, η εκτελεστική εξουσία, αυτοπεριορίζεται στη συμπεριφορά της έναντι των διοικούμενων από το σύνταγμα και τους νόμους. Σύνταγμα και νόμοι δεν ορίζουν μόνο το κατά πόσο η διοίκηση μπορεί να ενεργήσει,

αλλά και το πώς, κάτω από ποιες προϋποθέσεις και με ποια μέσα. Από αυτή την άποψη θεωρώ ότι η πρόταση του Γενικού Εισαγγελέα προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας είναι ακριβώς σύννομη. Εδώ όμως πρέπει να αρθεί μια επικίνδυνη παρανόηση. Το ΑΚΕΛ έχει μέχρι στιγμής ισχυρισθεί ότι πρόκειται για μια περίπτωση όπου διώκεται η ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης. Πρόκειται όμως για γνώμη; Είναι απλώς γνώμη και έκφραση ή κάτι εντελώς διαφορετικό; Ολόκληρο το διανοητικό κατασκεύασμα που φαίνεται να κατακυριεύει εδώ και μερικά χρόνια τη σκέψη, τις ενέργειες και την καθημερινή παρουσία του εν λόγω εισαγγελέα, ακόμα και σε καθαρά υπηρεσιακό επίπεδο, χτίζεται σε μια απλή αλλά ιδιαίτερα επικίνδυνη αντίληψη. Άποψη ιδιαίτερα επικίνδυνη για τους θεσμούς και το πολίτευμα, εφόσον προέρχεται από έναν υπεύθυνο ανώτερο λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας. Θα προσπαθήσω να αναζητήσω την πολιτική ουσία της υπόθεσης και να παραμείνω σε αυτή.

Με απίστευτη αυταρέσκεια, σε δεκάδες αν όχι εκατοντάδες περιπτώσεις, δίκην επιθετικού προσδιορισμού που καταλήγει αξιωματικό κατηγορημα, ο κ. Παπασάββας αποκαλεί τους ανώτερους αιρετούς αξιωματούχους της πολιτείας “ανομιμοποίητους κουστωδούς”. Δεν ξέρω αν είναι ποιητική αδεία -αγνώστου ποιητικής εν πάση περιπτώσει- που τόσο φορτικά και για χρόνια πολλά προχωρά με εξεζητημένες τάσεις λεξιθηρίας στη χρήση του ανύπαρκτου όρου “κουστωδός”. Δεν υπάρχει όρος “κουστωδός” στη νέα ελληνική. Εν πάση περιπτώσει, ο υπαρκτός νεοελληνικός τύπος είναι η κουστωδία, που σημαίνει τη συνοδεία από ομάδα αστυνομικών ή στρατιωτών που παρέχεται σε κάποιο δημόσιο πρόσωπο ή, μεταφορικά, το σύνολο των παρατρεχάμενων κάποιου σπουδαίου προσώπου. Η λατινική ρίζα custodia παραπέμπει στη φύλαξη και στο φρουρό.

Ποια είναι αυτή η κουστωδιά που τόσο συναρπάζει τον κ. Παπασάββα; Ρητά παραθέτει κατ' επανάληψιν τα ονόματα -μπορείτε να το ανακαλύψετε στα άρθρα του- «Γλαύκος Κληρίδης, Αλέκος Φρίξου Μαρκίδης, Κούρος, Παπαπέτρου, Κασουλίδης και Σία». Εύλογη η απορία. Τίνος την κουστωδιά αποτελούν όλοι αυτοί; Τίνος άραγε την κουστωδιά αποτελεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Τι να υπονοεί ο εισαγγελέας; Και είναι αυτή πολιτική κρίση και άποψη ή κάτι άλλο; Δεν είναι απλώς θέμα δυσφήμισης, αλλά είναι μια απαράδεκτη σκιά πάνω σε ολόκληρο το πολίτευμα της χώρας, που σήμερα ενσαρκώνεται από τη λειτουργία συγκεκριμένων προσώπων σε συγκεκριμένες, θεσμικά ορισμένες θέσεις. Αντιπαρέρχομαι το ερώτημα. Ωστόσο την προσοχή πρέπει να επισύρουμε στο γεγονός ότι ο ήδη αφυπηρητής εισαγγελέας χαρακτηρίζει αυτή την ομάδα ανώτατων κρατικών αξιωματούχων ως ανομιμοποίητους. Στερούνται δηλαδή νομιμοποίησεως.

Από αυτό το σημείο νομίζω ότι ξεκινά η πνευματική και ιδεολογική περιπέτεια, η οποία μπορεί να αφορμάται από οποιοδήποτε λόγο και αιτία -αυτό το ξέρει ίσως μόνο ο ίδιος ο κ. Παπασάββας- πλην όμως είναι άκρως επικίνδυνη για τη δημοκρατία και απολύτως απαράδεκτη για κάποιο εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δηλαδή για λειτουργό του κράτους ταγμένο να υπηρετεί το σύνταγμα και τη νομιμότητα. Σε κάποιο από τα γραπτά του ο κ. Παπασάββας εξηγεί ότι δεν μπορούν αυτοί οι κύριοι να παριστάνουν ότι νόμιμα κατέχουν τα αιρετά ή άλλα συνταγματικά κατοχυρωμένα δημόσια αξιώματα. Πέραν των άλλων ανοιχτών πολιτικών λογαριασμών που θεωρεί ότι έχει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την πολιτική του παράταξη, μέσα από μια φαντασίωση στην οποία συρράπτει το Μακάριο, τον Αριστόβουλο Μάνεση, τον Κόκο Φωτίου, τον Παπαλάζαρο και το Δώρο Λοϊζου, απέναντι στους εξήντα δύο, πέραν αυτών των διαφορών που ολίγον μας

ενδιαφέρουν, προχωρά σ' έναν άκρως επικίνδυνο συλλογισμό, που θα κέρδιζε πολλά νόμπελ, και ίσως βραβεία Λένιν, σοφιστείας. Μας λέει ο εισαγγελέας ότι το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών του 1998 δεν ισχύει, διότι κάποιοι από τους οργανωμένους φορείς που τότε υποστήριξαν ή φέρονται να έχουν υποστηρίξει τον Πρόεδρο Κληρίδη δεν τον υποστηρίζουν πλέον.

Αυτός ο συγκεκριμένος λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας, του οποίου την πολιτική υπεράσπιση και προστασία φαίνεται να αναλαμβάνει το ΑΚΕΛ, προσπαθεί να πει μέσα από πλήθος σελίδων κάτι το απλό. Μας λέει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δε νομιμοποιείται, αυτό υποθέτω ότι εννοεί ο επιθετικός προσδιορισμός “ανομιμοποίητος”, να κατέχει το ύπατο αξίωμα, διότι η πολιτική πλειοψηφία που τον είχε προεκλογικά στηρίξει δεν υφίσταται πλέον. Και είναι αυτό το σόφισμα πολλαπλώς επικίνδυνο. Επικίνδυνο για τη δημοκρατία, για την ουσία του δημοκρατικού πολιτεύματος και για τη συνταγματική τάξη. Μπορεί ο κύριος αυτός -τον οποίο, επαναλαμβάνω, δεν είχα την πρόθεση ή τη διάθεση να κρίνω, αλλά μας εξωθούν σε αυτό οι εγγράφαντες το θέμα συνάδελφοι- να επικαλείται σεβαστούς συνταγματολόγους, πανεπιστημιακούς δασκάλους και αγωνιστές της δημοκρατίας, όπως ο Αριστόβουλος Μάνεσης ή ο Δημήτρης Τσάτσος, πλην όμως εκφέρει λόγο πειρατικό ως προς την πεμπτουσία του συνταγματικού δικαίου. Γιατί η λαϊκή ετυμηγορία, η λαϊκή βούληση από την οποία εκπηγάζει η δημοκρατικά νόμιμη εξουσία, εκδηλώνεται και πιστοποιείται με τον τρόπο που επιτάσσει το σύνταγμα κι όχι με τον τρόπο που ο καθένας από μας μπορεί να έχει στο κεφάλι του μέσα.

Το σύνταγμα είναι νόμος που μας συντάσσει, όλους, ως κοινός παρονομαστής. Πρέπει να σημαίνει καθαρούς κανόνες, και όποιος δοκιμάζει να τους παραβεί πρέπει να ελέγχεται πάραυτα. Πόσο μάλλον όταν η αμφισβήτηση αυτών των κοινών καταστατικών του πολιτεύματος κανόνων γίνεται κατά τρόπο συστηματικό,

προγραμματικό θα έλεγα, από ανώτερο λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας του κράτους. Το σύνταγμα είναι κοινή αναφορά κι όχι ιδεολογικό παραπέτασμα. Αδιακρίτως ισχύει. Απαρέγκλιτα ορίζει σε ανάλογες περιστάσεις ανάλογους σαφείς κανόνες. Δεν αφήνει στην κρίση ή την εκτίμηση του καθενός τις διατάξεις του, που είναι και κανόνες του δημοκρατικού πολιτεύματος. Ορίζει το σύνταγμα θητεία των εκλεγμένων οργάνων και δε δίνει το δικαίωμα σε κανέναν να παίρνει τη θέση του λαού και να ερμηνεύει ή να επικαιροποιεί στο μέσο της θητείας τη λαϊκή ετυμηγορία.

Ανάλογες ίσως συνθήκες είχαμε όταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν ο κ. Σπύρος Κυπριανού. Τότε που διακόπηκε η συνεργασία ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ και το τελευταίο ουσιαστικά είχε άρει την εμπιστοσύνη του προς τον Πρόεδρο. Κάτι τέτοιο δημιουργούσε πολιτικό ζήτημα, όχι όμως συνταγματικό κώλυμα. Δικαιολογείται κάποιο πολιτικό πρόσωπο ή και οποιοσδήποτε πολίτης να εκφέρει άποψη ως προς την τρέχουσα πολιτική εμβέλεια ενός προέδρου και μιας κυβέρνησης. Δε δικαιολογείται όμως ένας εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ένας λειτουργός ταγμένος ειδικά στην υπηρεσία της νομιμότητας του κράτους και του συντάγματος ειδικότερα, να αμφισβητεί τη νομιμότητα των δημοκρατικά εκλεγμένων αρχών, διότι, κατά την άποψή του, ίσως και να έχει αλλάξει το αποτέλεσμα της συνταγματικά καθορισμένης ψηφοφορίας. Δεν μπορεί να διαδίδει συστηματικά ανοίκειες και αντιδημοκρατικές θεωρίες και επικίνδυνα σοφίσματα, ροκανίζοντας το ίδιο το σύνταγμα, και αυτό να το πράττει με την ιδιότητα του ανώτερου στελέχους της Νομικής Υπηρεσίας. Τι κι αν φωνάζει με όσες δυνάμεις έχει ότι είναι προνομιακός εκπρόσωπος της δημοκρατίας; Εκείνο που αντικειμενικά κάνει είναι να διαδίδει άκρως επικίνδυνες αντιλήψεις για τους θεσμούς του δημοκρατικού πολιτεύματος. Κι αν αυτό για κάποιο πολίτη ίσως να μπορεί να θεωρηθεί άποψη, στα όρια της ανοχής, ελέω της ελευθερίας της

έκφρασης, σίγουρα είναι απολύτως ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του λειτουργού της Νομικής Υπηρεσίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να επικυρωθεί η εκλογή ενός εκάστου εξ ημών, δώσαμε εδώ, σε αυτή την αίθουσα, από κοινού διαβεβαίωση πίστεως στο σύνταγμα της χώρας. Έχουμε σε αυξημένο ίσως βαθμό δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης. Ωστόσο, κι αυτό ακόμα το κατεξοχήν κοινοβουλευτικό μας δικαίωμα, που προκύπτει από υποχρέωση έναντι των πολιτών της χώρας, εμείς οφείλουμε να το υπαγάγουμε στο σεβασμό της νομιμότητας και του συντάγματος. Ποιος είναι λοιπόν αυτός ο δημόσιος λειτουργός ο οποίος, με τις αυτοσχέδιες ερμηνείες του αποτελέσματος των εκλογών του 1998 ή με όποια άλλα υποκειμενικά στοιχεία και κρίσεις, όχι μόνο αμφισβητεί πολιτικά τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση, όπως βέβαια δεν παρέλειπε ούτε στιγμή να κάνει, αλλά έρχεται και αποκηρύσσει τον Πρόεδρο της χώρας, ως έκνομο, ως ανομιμοποίητο; Μπορεί ο κύριος αυτός να αίρεται υπεράνω των συνταγματικών επιταγών; Γιατί αυτό ακριβώς κάνει. Αμφισβητεί και περιφρονεί το άρθρο 43 του συντάγματος, που ορίζει σαφώς ότι η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι πενταετής, αρχομένη από της ημέρας της εγκαταστάσεως αυτού και διαρκεί μέχρι της εγκαταστάσεως του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας. Περιφρονεί το σύνταγμα, γιατί ο ίδιος αποφασίζει ότι έχει αρμοδιότητα, δικαίωμα και εξουσία, ανά πάσα στιγμή, να θέτει τη λαϊκή ετυμηγορία, όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 39 του συντάγματος, σε δοκιμασία. Χρίζει εαυτόν κριτή της λαϊκής βούλησης και αυτός, ως υπερσυνταγματικός κριτής, αποφαινεται ότι η λαϊκή ετυμηγορία, το «υπέρ τα πενήκοντα επί τοις εκατόν των δοθεισών εγκύρων ψήφων», όπως λέει το σύνταγμα, δεν ισχύει. Και προχωρά και κηρύσσει ανομιμοποίητο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεν κρίνει απλώς, αλλά αμφισβητεί θεμελιωδώς τη νομιμότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας και αυτού

τελικά του συντάγματος. Τι θα γίνει λοιπόν; Θα πρέπει κάθε πρωί να ρωτάμε τον κ. Παπασάββα ή οποιοδήποτε άλλο εισαγγελέα αν και κατά πόσο σήμερα εξακολουθεί να ισχύει το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών και αν συντρέχει η πλειοψηφία, το «υπέρ τα πενήκοντα επί τοις εκατόν», διαφορετικά θα αρχίζουμε να καθυβρίζουμε τον Πρόεδρο και τους αξιωματούχους του κράτους ως ανομιμοποίητους και σφετεριστές;

Η λαϊκή κυριαρχία, που σε δημοκρατικό πολίτευμα είναι η μόνη πηγή νομιμότητας της εξουσίας, δεν είναι σκόρπια, δεν είναι ζήτημα απόψεως, δεν είναι αντικείμενο της διακριτικής ευχέρειας ενός εκάστου, αλλά συντάσσεται μέσα από πολιτειακούς κανόνες που ρητά καθορίζει το σύνταγμα. Η λαϊκή κυριαρχία κυρώνεται με την καταμέτρηση της κάλπης και όχι με την κρίση της ισχύος προεκλογικών δηλώσεων. Πράγματι, η όλη συνταγματολογική περιπέτεια και ο εμπαθής τακτικός πόλεμος χαρακωμάτων στον οποίο επιδίδεται ο συγκεκριμένος εισαγγελέας στηρίζονται σε μια πρωτόγονη -επιτρέψτε μου το χαρακτηρισμό- ανάλυση, η οποία στηρίζεται σε μεθερμηνεία των προεκλογικών δηλώσεων και των παραστάσεων. Υπονοεί ότι, αν εκείνος ή όποιος άλλος αποφασίσει να πρωταγωνιστήσει κρίνει ότι δεν υπάρχει συνέχεια και πιστότητα σε προεκλογικές δεσμεύσεις, τότε σχεδόν αυτόματα εγείρεται ζήτημα νομιμότητας των αρχών. Πολύ επικίνδυνη θεώρηση η οποία, επειδή, για παράδειγμα, το κόμμα του Πρωθυπουργού Σημίτη που παρουσιάσθηκε στις εκλογές ονομάζεται Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα και επειδή ως κυβέρνηση ίσως να κρίνουμε ότι δεν προωθεί το σοσιαλισμό, ως σοσιαλιστικό που δήλωσε ότι είναι και ζήτησε την ψήφο, επιφέρει και την ακυρότητα της εκλογής του κ. Σημίτη στην πρωθυπουργία. Συνεπάγεται ίσως ότι δεν είναι νομιμοποιημένος ως πολιτική αρχή της χώρας. Τέτοια παραδείγματα θα μπορούσαμε να βρούμε χιλιάδες.

Αυτό φυσικά καθόλου δε σημαίνει ότι οι αιρετοί άρχοντες της πολιτείας παραμένουν ανεξέλεγκτοι στη διάρκεια της θητείας τους. Τουναντίον, πεμππουσία της δημοκρατίας είναι και ο έλεγχος της εξουσίας. Ωστόσο και αυτός ο έλεγχος γίνεται μέσα από συντεταγμένες λειτουργίες, γίνεται από θεσμικά κατοχυρωμένα όργανα, αλλά και από τον κάθε πολίτη χωριστά, στα πλαίσια όμως πάντα της συνταγματικής νομιμότητας. Δεν μπορεί να αμφισβητείς τη συγκεκριμένη πολιτική έκφραση ή το πρόσωπο που ενσαρκώνει την εξουσία, όταν δε δέχεσαι την ίδια τη συνταγματική τάξη. Ούτε ποτέ μπορεί ο ένας, ο οποιοσδήποτε ένας, να υποκαθιστά τη λαϊκή ετυμηγορία. Βασική αρχή του αντιπροσωπευτικού συστήματος που θεμελιώνει τη σύγχρονη δημοκρατία είναι ότι το έργο του εκλογικού σώματος ολοκληρώνεται, αρχίζει και τελειώνει με την επιλογή των αντιπροσώπων του. Πόσο μάλλον σε μια άμεση εκλογή, όπως εκείνη του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Στο σύγγραμμά του με τίτλο “Συνταγματικό Δίκαιο” ο καθηγητής, πρώην υπουργός και σήμερα ευρωβουλευτής Δημήτρης Τσάτσος, σχολιάζοντας την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, όπως αυτή κατοχυρώνεται στα σύγχρονα συνταγματικά κείμενα της Ελληνικής Δημοκρατίας, αναφέρει τα εξής: «Ο λαός, υπό την ευρεία έννοια, είναι διάσταση ιδεατή που εκφράζει το πλάσμα μιας πολιτικής ενότητας. Ο λαός, υπό στενή έννοια, ως εκλογικό σώμα, δεν μπορεί να θεωρηθεί πολιτική ενότητα. Αντίθετα. Η αναγνώριση των πολιτικών κομμάτων ως παραγόντων διαμόρφωσης της πολιτικής βούλησης του λαού δείχνει πως το σύνταγμα δέχεται την αρχή της πλειοψηφίας ως το μόνο δυνατό κανόνα με τον οποίο η λαϊκή κυριαρχία μπορεί να πάρει τη μορφή συγκεκριμένης πολιτικής απόφασης». Ενώ αλλού συμπληρώνει ότι: «η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας δε σημαίνει, κατά το σύνταγμα, παντοδυναμία του λαού. Το ίδιο το συνταγματικό μας κείμενο προβλέπει ορισμένους περιορισμούς. Πρώτον, το άρθρο 110 που απαγορεύει την αναθεώρηση ορισμένων

διατάξεων και, δεύτερον, με τη θέσπιση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων η κρατική εξουσία περιορίζεται υπέρ του ατόμου ή των κοινωνικών ομάδων. Αλλά, και πέραν των περιορισμών που θέτει το θετικό δίκαιο, δεχόμαστε», γράφει ο Δημήτρης Τσάτσος, «πως η λαϊκή κυριαρχία δεν μπορεί να αυτοκαταργηθεί».

Μπορεί το κυπριακό σύνταγμα να διαφέρει κατά πολύ από το ελληνικό. Αυτό δεν έχει τόση σημασία, όταν μιλάμε για κάποιες αρχές. Τέτοια αρχή είναι ότι η λαϊκή κυριαρχία δεν μπορεί να αυτοκαταργηθεί. Αν όμως δεν μπορεί να αυτοκαταργηθεί, πόσο μάλλον δεν μπορεί με την προσωπική του κρίση να την καταργεί ένα άτομο, έστω και εισαγγελέας της Δημοκρατίας, κρίνοντας ότι έχει παύσει να ισχύει η λαϊκή κυριαρχία! Σύμφωνα με το επίμονο πολιτικό κήρυγμα του συγκεκριμένου εισαγγελέα, επειδή δηλαδή η ΕΔΕΚ έκρινε καλύτερο να αποχωρήσει από την κυβέρνηση, θα έπρεπε να θεωρηθεί αυτομάτως ότι και ο Πρόεδρος, που έτυχε της μερικής, ως γνωστόν, υποστηρίξεως του κόμματος αυτού, θα έπρεπε να αποσυρθεί μαζί! Παύει να είναι, σύμφωνα με τα θεωρήματα του συγκεκριμένου εισαγγελέα, νομιμοποιημένος ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας! Τι δηλαδή; Ήταν Πρόεδρος της ΕΔΕΚ ή του 51%; Ή μήπως στην πρωτοφανή αυτή συνταγματολογία που διαμοιράζει νομιμοποιήσεις ένα κόμμα του 7% έχει μεγαλύτερη σημασία από το 51% του λαού; Πού πάει η αρχή της πλειοψηφίας; Ως γνωστόν, στο κυπριακό πολιτειακό σύστημα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν εξαρτάται από την εμπιστοσύνη ή κάποια φίλια πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Κανείς δεν έχει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το δικαίωμα, κρίνοντας την κατά την άποψή του πιστότητα των αιρετών αρχόντων ως προς την τήρηση προεκλογικών δηλώσεων, να τους κηρύσσει ανόμους. Να τους κρίνει πολιτικά μπορεί ο καθένας, είναι όμως επικίνδυνο να τους αποκηρύσσει. Ειδικότερα, ένας υπεύθυνος λειτουργός του κράτους δεν μπορεί να αποπειράται καθημερινώς, με σκανδαλωδώς μονομανή

προσήλωση και εκδικητικές διαθέσεις, να αποκηρύσσει, ως έκνομο, τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση της χώρας μέσα από εφημερίδες και ραδιοφωνικές εκπομπές. Πόσο μάλλον όταν πρόκειται για εισαγγελέα! Τι να πει κανείς; Τι να πει ακόμα, όταν αυτή η εργολαβική ενασχόληση δεν περιοριζόταν μόνο στις εξωυπηρεσιακές εκφράσεις του κ. Παπασάββα, αλλά φαίνεται σαφώς ότι κυριαρχούσε και στην υπηρεσία του, ακόμα και στις καθημερινές υπηρεσιακές και συναδελφικές σχέσεις μέσα στη Νομική Υπηρεσία, όπως φαίνεται στα ντοκουμέντα που παραθέτει ο προϊστάμενός του. Ποιον άραγε υπηρετούσε ο εισαγγελέας αυτός; Το σύνταγμα της χώρας ή μήπως κάποιο άλλο σύνταγμα που είχε στο μυαλό του και που του έδινε δικαίωμα, όποτε το έκρινε σκόπιμο, μόνος στο μυαλό του, να ανοίγει ξανά τις κάλπες και να βγάζει άλλα αποτελέσματα;

Γι' αυτό, ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να απαντήσω σε θέσεις που εξέφρασε από το βήμα ο συνάδελφος κ. Άντρος Κυπριανού. «Τα κίνητρα της δίωξης του εισαγγελέα Άκη Παπασάββα», είπε, «είναι πολιτικά». Όχι, δεν είναι πολιτικά και κατ' ακρίβεια δίωξη δεν υπήρξε. Η πρόταση του Γενικού Εισαγγελέα προς την αρμόδια για να αποφασίσει αρχή, την ΕΔΥ, έγινε με τον τρόπο ακριβώς που προβλέπουν το σύνταγμα και οι νόμοι του κράτους. Υπάρχει ίσως και κάποια κριτική που θα έπρεπε να ασκηθεί και στο Γενικό Εισαγγελέα, διότι ο προλαλήσας συνάδελφος υπενθύμισε δήλωση του Γενικού Εισαγγελέα ότι θα έδειχνε ανοχή στην κριτική. Φαίνεται ότι σε αυτή την περίπτωση έχει επιδειχθεί υπέρ το δέον ανοχή σε ένα φαινόμενο που, επαναλαμβάνω, δεν έχει να κάνει με την κριτική και την ελεύθερη έκφραση απόψεως ή εν πάση περιπτώσει δεν είναι η ουσία του η κριτική και η ελεύθερη έκφραση απόψεως.

Το ζήτημα δεν είναι κατά πόσο ο συγκεκριμένος εισαγγελέας χρησιμοποιούσε ενοχλητική φρασεολογία για αξιωματούχους του κράτους. Όχι. Αν ήταν αυτό μόνο και

εδιώκετο, τότε θα μας έβρισκε υπέρμαχους. Το ζήτημα δεν είναι, όπως είπε ο κ. Κυπριανού, «κατά πόσο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να διατυπώνει με θάρρος και παρρησία τις απόψεις του για τα διαδραματιζόμενα στην κυπριακή κοινωνία». Όχι. Το πολιτικό ζήτημα απέναντι στο οποίο θα πρέπει να τοποθετηθεί και το ΑΚΕΛ είναι κατά πόσο ο κάθε πολίτης, συμπεριλαμβανομένων ειδικά των ανώτερων λειτουργών της Νομικής Υπηρεσίας, έχει το δικαίωμα να αυτοαναγορεύεται αποκλειστικός διερμηνευτής της λαϊκής ετυμηγορίας και να κρίνει αν ισχύει ή όχι. Το θέμα είναι αν ο κάθε πολίτης μπορεί να αποφασίζει ότι είναι άκυρη ή μεταλλαγμένη η λαϊκή βούληση, σε σχέση με το αποτέλεσμα των συνταγματικά θεσπισμένων εκλογών, και κατά συνέπεια να αποκαθλώνει τον αιρετό Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να τον χαρακτηρίζει ανομιμοποίητο και να αμφισβητεί όχι την έκφραση, τις ενέργειες ή τις παραλείψεις των πολιτικών αρχών της χώρας, αλλά την ίδια τη νομιμότητά τους. Πιστεύει δηλαδή το ΑΚΕΛ ότι μπορεί και πρέπει χρήσιμα και ωφέλιμα κάποιος να είναι ανώτερος λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας, όταν θεωρεί έκπτωτους τους προϊσταμένους του, αλλά και τους εκπροσώπους της ίδιας της Δημοκρατίας και έτσι σκέφτεται και ενεργεί καθημερινά;

Ναι, ο Αριστόβουλος Μάνεσης διατύπωνε σε συνέδριο του 1979 ότι η επιστημονική έρευνα και θεωρία σήμερα δεν είναι ποτέ απαλλαγμένη από πολιτικά προαπαιτούμενα και πολιτικές προεκτάσεις. Πράγματι αυτό ισχύει ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, στο χώρο της νομικής και μάλιστα της συνταματολογίας. Και όντως, όπως το έλεγε ο Μάνεσης, ο πανεπιστημιακός δάσκαλος μπορεί να θεωρηθεί ότι κάνει πολιτική. Και κατ' επέκταση μπορεί να δεχτούμε ότι ο κάθε επιστημονικά καταρτισμένος πολίτης, ακόμη και στην επαγγελματική του ενασχόληση, μπορεί να θεωρηθεί ότι κάνει πολιτική ή ότι κάποτε κάνει πολιτική. Ακόμα παραπέρα δεν υπάρχει καμία δυσκολία να δεχτούμε ότι δε νοείται ουδετερότητα της υπαλληλίας,

όπως το τεκμηριώνει ο Δημήτρης Τσάτσος. Αλλά και ότι ο πανεπιστημιακός δάσκαλος του Μάνεση ή και ο επιστημονικά καταρτισμένος υπάλληλος δε θα πρέπει να κάνει κομφορμιστική πολιτική σωπαίνοντας.

Για ποια πολιτική όμως μιλάμε εδώ; Μιλάμε για μια πολιτική που ξηλώνει τα θεμέλια του συντάγματος και αμφισβητεί, από πολιτικο-κομματικό φανατισμό, και αυτή τη βάση του δημοκρατικού πολιτεύματος; Μπορεί ένας εισαγγελέας της Δημοκρατίας να κάμνει με αυτή ακριβώς της ιδιότητά του αντισυνταγματική πολιτική, γιατί θεωρεί εαυτόν το μόνο αυθεντικό μεθερμηνευτή της λαϊκής ετυμηγορίας; Αυτή την πολιτική θέλει το ΑΚΕΛ να κάμνουν οι λειτουργοί του κράτους και μάλιστα οι λειτουργοί της Νομικής Υπηρεσίας;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εάν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής...

Συγγνώμη, ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιφυλάσσομαι να μιλήσω την ερχόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να σταματήσω τον κ. συνάδελφο από του να μιλήσει, αλλά επτά και τέταρτο το αργότερο θα πρέπει να πάμε αρκετοί από εμάς στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Αν θέλει να μιλήσει, αν τελειώνει σε ένα τέταρτο, είναι καλύτερα. Αν θέλει να μιλήσει χωρίς την παρουσία μας, ας το κάνει όπως ο ίδιος κρίνει.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ελέχθησαν πολλά πράγματα, πολλοί έκαμαν τους συνταγματολόγους και τους δασκάλους του έθνους εδώ και θα πρέπει να δοθεί αρκετή επάρκεια χρόνου να απαντήσουμε σε αυτούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα θα παραμείνει για την επόμενη συνεδρίαση.

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 29 Νοεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2001.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2001.
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
5. Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001.
6. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
7. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

8. Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
(Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Αρ. 1) του 2001.
10. Ο περί Σχολείων Δημόσιας Προδημοτικής, Δημοτικής και Μέσης Ελληνικής Εκπαίδευσης Νόμος του 2001.
11. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
12. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
13. Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
14. Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001.
15. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
16. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001.
17. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.

18. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001.
19. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2001.
20. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
21. Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2001.
22. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2001.
23. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
24. Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
25. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2ης Τάξης, Λειτουργού Ευημερίας 3ης Τάξης και Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
26. Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
27. Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001.

28. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
29. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
30. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
31. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
32. Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2001.
33. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2001.
34. Οι περί Αποχeteύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
35. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
36. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2001.
37. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διατήρηση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2001.
38. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.

39. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2001.
40. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2001.
41. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
42. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2001.
43. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
44. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001.
45. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2001.
46. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001.
47. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001.

48. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
49. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
50. Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του 2001.
51. Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2001.
52. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
53. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2001.
54. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο νόμισμα, με βάση τον περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι

της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (12.7.2001).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των
βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).

(4.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκη	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος

Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Κυπριανού, Γ. Περδίκης, Γ. Ομήρου, Π. Δημητρίου, Χρ. Κληρίδης, Ντ. Μιχαηλίδης, Α. Παπαδοπούλου, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Βασιλείου, Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Κληρίδης, Α. Καράς, Γ. Περδίκης, Κ. Τυρίμος, Γ. Ομήρου, Α. Παπαδοπούλου, Ε. Μαύρου, Μ. Ματσάκης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Ν. Κατσουρίδης) και παραπομπή του εκ νέου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας έπειτα από εισήγηση του κ. Νίκου Πιπτοκοπίτη.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς α. «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001» και β. «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία σε Εξοπλισμό με Οθόνη Οπτικής Απεικόνισης Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χαραλάμπους, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ε. Μαύρου, Τ. Παπαδόπουλος) και έγκρισή τους.
6. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
7. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Καταγγελίες για παράνομη εκμετάλλευση νερού στα χωριά Στρουμπί και Πολέμι - Προβλήματα βιοτεχνών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς - Καθυστέρηση στη διαδικασία δανειοδότησης μέσω του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.
8. Συνέχιση της συζήτησης (Ρ. Ερωτοκρίτου, Ζ. Κουλίας, Πρ. Προδρόμου) για το θέμα «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 29ης Νοεμβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή υπάρχει μια πρόταση νόμου για την οποία υπάρχει εισήγηση να κατατεθεί και να ψηφιστεί στη σημερινή συνεδρία, αφού κηρυχθεί ως επείγουσα, να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Η πρόταση νόμου είναι «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Αν δεν υπάρχει ένσταση, η εν λόγω πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα και να παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς την ολομέλεια.

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, δεν έχω να πω τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν θέλετε, να εξηγήσω γιατί εισηγούμαι να θεωρηθεί επείγουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού δεν εγέρθηκε κανένας, κύριε Παπαδόπουλε, να προβάλει ένσταση.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επειδή ο κ. Παπαδόπουλος μας προκαλεί και θέλει να μιλήσουμε, να του κάμουμε το χατίρι.

Εμείς δε φέρουμε ένσταση για το επείγον. Εξάλλου συζητήθηκε και στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων και τις απόψεις μας επί της ουσίας θα τις πούμε στην επιτροπή και στην ολομέλεια στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Λοιπόν, να παρακαλέσω σε τέτοια περίπτωση την επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να αποσυρθεί, για να ετοιμάσει το αναγκαίο υλικό.

Η υπόλοιπη κατάθεση θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει δοθεί στους βουλευτές.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1.	Ο περί Καταργήσεως του περι Απασχολήσεως Γυναικών εν Καιρώ Νυκτός Νόμου Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2.	Ο περί Καταργήσεως του περι του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου του 1993 Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3.	Ο περί Καταργήσεως του Κυρωτικού της περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναικών) Συμβάσεως (Αναθεωρηθείσης) του 1948 Νόμου Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4.	Ο περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5.	Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

6.	Ο περί Ποινικού Κώδικα
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
7.	Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης
για Αμοιβαία Διοικητική
Συνδρομή για την Πρόληψη,
Διερεύνηση και Καταστολή
Τελωνειακών Αδικημάτων
(Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Εξωτερικών
8.	Ο περί Προϋπολογισμού
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Άμυνας
9.	Οι περί Ονομασιών
Προέλευσης και Γεωγραφικών
Ενδείξεων Γεωργικών
Προϊόντων ή Τροφίμων
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
10.	Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων
Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και
Κτιρίων από τις Δημόσιες
Αρχές) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
11.	Οι περί Μηχανοκινήτων
Οχημάτων και Τροχαίας
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 7) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

12. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
13. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
14. Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
15. Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
16. Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
18. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

19.	Οι περί Αστυνομίας
(Προαγωγές) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως	Νομικών
20.	Οι περί Αστυνομίας
(Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως	Νομικών
21.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας
Πρόσληψης Ειδικών
Αστυφυλάκων Κανονισμοί του
2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως	Νομικών
22.	Οι περί Πολεοδομίας και
Χωροταξίας (Δικαιώματα)
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23.	Οι περί Αποχeteύσεων
Λεμεσού - Αμαθούντας
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
24.	Οι περί Αλλοδαπών και
Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

25.	Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
26.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
27.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
29.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
30.	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

31.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων
(Πώληση, Παρασκευή και
Αποθήκευση) Κανονισμοί του
2001.	Γεωργίας, Φυσικών
Πόρων και
Περιβάλλοντος	Γεωργίας και
Φυσικών Πόρων
32.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου
(Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
33.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την
Πηγή των Οικονομικών Πόρων
Δημόσιων Υπαλλήλων)
Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Νομικών
34.	Οι περί Δημόσιας
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την
Πηγή των Οικονομικών Πόρων
Εκπαιδευτικών Λειτουργιών)
Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
35.	Οι περί Μηχανοκινήτων
Οχημάτων και Τροχαίας
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων

36.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου
(Καταβλητέα Δικαιώματα)
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
37.	Οι περί Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών (Καθορισμός
Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας
για Σκοπούς Διορισμού,
Προαγωγής και
Προσαυξήσεων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
38.	Οι περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων (Εισφορές)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων
39.	Οι περί Κινηματογραφικών
Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί
του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
40.	Οι περί Συμβουλίου
Υδατοπρομήθειας Λεμεσού
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
41.	Οι περί Συμβουλίου
Υδατοπρομήθειας Λάρνακας
Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

42.	Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής
Ευημερίας - Θέσεις Λειτουργού
Ευημερίας 2 ^{ης} Τάξης,
Λειτουργού Ευημερίας 3 ^{ης}
Τάξης και Ιδρυματικού
Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Νομικών
43.	Οι περί της Ασκήσεως
Ασφαλιστικών Εργασιών και
Άλλων Συναφών Θεμάτων
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
44.	Οι περί Ασφαλιστικών
Εταιρειών (Κατάργηση)
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
45.	Οι περί Αλλοδαπών και
Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εσωτερικών
46.	Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της
Δημοκρατίας για το έτος 2000.	Πρόεδρο της
Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως
Σχεδίων
Αναπτύξεως και
Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών

47. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, δυνάμει του άρθρου 3(1)α του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
48. Έγγραφο (Θ. 52/2001) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο [Αρ. 179(Ι) του 2000].	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

**Κατατέθηκαν
από**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	<p>Τάσσο Παπαδόπουλο
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
του Δημοκρατικού
Κόμματος και
Ανδρούλα Βασιλείου
εκ μέρους των Ενωμένων
Δημοκρατών</p>	<p>Συγκοινωνιών και
Έργων</p>
2. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	<p>Μάρκο Κυπριανού
εκ μέρους της
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής Οικονομικών
και Προϋπολογισμού</p>	<p>Οικονομικών και
Προϋπολογισμού</p>
3. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001.	<p>Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Παιδείας</p>	Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να συνεχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα, που είναι εξ αναβολής, είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε, αν δεν υπάρχει ένσταση, η έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 8) του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Παναγιώτης Δημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £48.882.610 και η διάθεσή του για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια είτε οι υφιστάμενες πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2001 κρίνονται ανεπαρκείς.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε την κατάθεση συμπληρωματικών και άλλων στοιχείων τα οποία έκρινε απαραίτητα για πληρέστερη ενημέρωσή της.

Υπό το φως όλων των συμπληρωματικών στοιχείων τα οποία έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποφάσισε να υποβάλει με την παρούσα έκθεσή της το υπό αναφορά νομοσχέδιο

ενώπιον του σώματος, για λήψη τελικής απόφασης ως προς όλες τις επιμέρους πρόνοιές του κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

	Ζητούμενη πίστωση	Σκοποί
	£	
1.	40.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν λόγω της συμμετοχής δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας σε διεθνή συνέδρια και στις επαφές που γίνονται για εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο.
2.	35.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν λόγω της διοργάνωσης της 6ης Ευρωπαϊκής Διάσκεψης των Εθνικών Επιτροπών Ηθικής και της Συνεδρίας της Μόνιμης Επιτροπής Βιοηθικής του Συμβουλίου της Ευρώπης από τη Νομική Υπηρεσία.
3.	25.000	Κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την προστασία των μαρτύρων και των μελών των οικογενειών τους, σύμφωνα με τον περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμο του 2001.
4.	20.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν λόγω της διοργάνωσης της Συνόδου των Προέδρων των Ανώτατων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των Υποψηφίων για Ένταξη στην ΕΕ Χωρών και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

5. 2.150.000 Κάλυψη της δαπάνης για:
- α. παραχώρηση του υπολοίπου της παροχής αντισταθμιστικής βοήθειας σε διάφορες κατηγορίες γεωργών λόγω αύξησης του πετρελαίου που εγκρίθηκε το 1999 (£1,4 εκατομ.) και
 - β. έκτακτη οικονομική βοήθεια στους σιτοπαραγωγούς (£0,75 εκατομ.).
6. 100.000 Καταβολή επιδοτήσεων σε δικαιούχους γεωργούς για κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων.
7. 1.346.782 Κάλυψη της δαπάνης για επιδότηση όλων των ποσοτήτων σανού που έχουν επιθεωρηθεί και καταμετρηθεί κατά το 2001.
8. 467.000 Καταβολή αποζημιώσεων σε κτηνοτρόφους για αιγοπρόβατα και αγελάδες μολυσμένα με την ασθένεια της βρουκέλλωσης που κατασχέθηκαν/θα κατασχεθούν μέχρι τα τέλη του 2001, καθώς και για συνέχιση της εκστρατείας κατά της βρουκέλλωσης.
9. 190.000 Καταβολή αποζημιώσεων σε κτηνοτρόφους για ζώα μολυσμένα με την τρομώδη νόσο που κατασχέθηκαν/θα κατασχεθούν, καθώς και για συνέχιση του προγράμματος παραγωγής γενετικά ανθεκτικών ζώων.
10. 300.000 Καταβολή από την Κυπριακή Δημοκρατία προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου του ποσού που απαιτείται για την ανάκτηση της κυριότητας του λιμανιού του Ζυγίου που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή αλιευτικού καταφυγίου.

11.	1.200.000	Κάλυψη της ολικής δαπάνης που απαιτείται για την αγορά τετρακοσίων πενήντα εννιά επιχειρησιακών οχημάτων και πέντε βοηθητικών οχημάτων που θα παραδοθούν μέσα στο 2001 για τις ανάγκες της αστυνομίας, σύμφωνα με την προσφορά που κατακυρώθηκε.
12.	4.185.000	Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε λόγω αύξησης του αριθμού των δικαιούχων μητέρων, καθώς επίσης και λόγω αναδρομικής εφαρμογής της ισχύος του Νόμου 129(Ι) του 2000 από την 1η Οκτωβρίου 1999.
13.	2.000.000	Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε λόγω των αυξήσεων που παραχωρήθηκαν στο συμπλήρωμα της κατώτατης σύνταξης κατά 10% αναδρομικά από την 1η Ιουλίου 2000, με βάση τις διατάξεις του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου (Νόμος 41 του 1980) όπως αυτός τροποποιήθηκε με τους Νόμους 55(Ι) του 1999 και 99(Ι) του 2000, καθώς και λόγω της αύξησης του αριθμού των δικαιούχων.
14.	13.556
97.088
14.883
116.931	Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε για την απασχόληση έκτακτου προσωπικού στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μέσα στο 2001, με βάση την εγκριμένη διαδικασία.
15.	20.000	Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε για υπερωριακή απασχόληση των λειτουργών του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας λόγω της μηχανογράφησης των δημόσιων βοηθημάτων.

16. 32.000 Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε λόγω έγκρισης νέου συστήματος αναμονής και κλήσεων για τους λειτουργούς του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή από τις 15 Νοεμβρίου 2000.
17. 85.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τη συνέχιση της μίσθωσης υπηρεσιών τεσσάρων τοπογράφων και οκτώ εργατών χωρομετρίας για τη χωρομέτρηση των αγροτικών δρόμων, ώστε να καταστεί δυνατή η εγγραφή τους στα κτηματολογικά βιβλία.
18. 1.400.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την καταβολή αυξημένης κρατικής χορηγίας προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, η οποία καθίσταται αναγκαία για την υλοποίηση του ετήσιου προϋπολογισμού του ΡΙΚ όπως αυτός ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, καθώς και με βάση τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμο (Αρ. 1) του 2001 [Νόμος Αρ. 31(II) του 2001].
19. 400.000 Κάλυψη των δαπανών αποκατάστασης των ζημιών που προκλήθηκαν σε κτίρια και υποστατικά από τη σεισμική δόνηση της 11ης Αυγούστου 1999.

20. 1.905.570 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αύξηση της κρατικής χορηγίας προς τους δήμους, ώστε το ολικό ποσό που θα παραχωρηθεί για το σκοπό αυτό να ανέλθει στις £10.548.470, που ισούται με το 1% πάνω στο σύνολο των εισπράξεων άμεσων και έμμεσων φόρων για το 2000.
21. 130.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την επιστροφή δικαιωμάτων αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων, που πρέπει να επιστραφούν στις τοπικές αρχές με βάση το άρθρο 8 του περί Προϋπολογισμού Νόμου.
22. 886.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την παραχώρηση του υπολοίπου της χορηγίας, πέραν των £500.000 που έχουν ήδη παραχωρηθεί, στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου για ολοκλήρωση του προγράμματος αναβάθμισής του, έτσι που να συνάδει με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (£660.000), καθώς και κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για το σύστημα βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων (£200.000).
23. 460.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την εξόφληση του υπολοίπου για την προμήθεια και εγκατάσταση του συστήματος σειρήνων σήμανσης συναγερμού στο Υπουργείο Εσωτερικών για σκοπούς πολιτικής άμυνας.

24.	40.000	Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που απαιτείται λόγω του μεγάλου αριθμού απελάσεων παράνομων αλλοδαπών και λαθρομεταναστών που φθάνουν παράνομα στην Κύπρο.
25.	30.000	Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που απαιτείται για την προώθηση διάφορων εκδόσεων του Τμήματος Αρχαιοτήτων μέσα στο τρέχον έτος.
26.	120.000	Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την κάλυψη των μισθών των υπαλλήλων και των λειτουργικών εξόδων των εκτοπισθεισών αρχών τοπικής διοικήσεως.
27.	75.000	Κάλυψη των ολικών δαπανών διαφώτισης μέσα στο τρέχον έτος.
28.	100.000	Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αγορά εκατό χιλιάδων μετοχών της Κυπριακής Εταιρείας Πιστοποίησης Λίμιτεδ.
29.	2.500.000	Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για επιστροφή ΦΠΑ σε εταιρείες πετρελαιοειδών, καθότι η τιμή αγοράς του πετρελαίου είναι υψηλότερη από την τιμή πώλησης των τελικών προϊόντων.
30.	330.000	Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για διαγραφή του ελλείμματος που προέκυψε από την εκποίηση παλαιών αποθεμάτων των αποθηκών.

31. 7.000.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για επιδότηση των λιανικών τιμών πώλησης πετρελαιοειδών λόγω των ζημιών που υπέστησαν οι εταιρείες πετρελαιοειδών μέχρι τον Αύγουστο 2001 εξαιτίας της διαφοράς της διεθνούς τιμής αγοράς του αργού πετρελαίου και των εγχώριων τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών.
32. 500.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για παροχή οικονομικής βοήθειας σε αναπήρους για απόκτηση αυτοκινήτου μέσα στο 2001.
33. 1.000.000 Κάλυψη της κυβερνητικής συνεισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι το τέλος του 2001.
34. 490.000 Κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης για την κυβερνητική συνεισφορά για κυβερνητικούς υπαλλήλους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι το τέλος του 2001.
35. 60.000 Κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης για την κυβερνητική συνεισφορά για κυβερνητικούς υπαλλήλους στο Σχέδιο Τερματισμού Απασχόλησης μέχρι το τέλος του 2001.
36. 120.000 Κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης για την καταβολή της έκτακτης εισφοράς για κυβερνητικούς υπαλλήλους στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας μέχρι το τέλος του 2001.
37. 53.000 Κάλυψη της κατά χάριν καταβολής προς το Ίδρυμα "Θεοτόκος" και το Σύνδεσμο Καρδιοπαθών Λεμεσού χορηγίας ύψους £52.543 έναντι οφειλόμενου φόρου κληρονομιάς και τόκων.

38. 148.000 Κάλυψη των δαπανών λειτουργίας της ερευνητικής επιτροπής που διορίστηκε για το χρηματιστήριο.
39. 500.000 Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης για τηλεφωνικά τέλη ύστερα από απόφαση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για αναίσορρόπηση των τηλεφωνικών τελών εξωτερικού και εσωτερικού.
40. 62.000 Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που απαιτείται για την παραχώρηση αυξημένης κρατικής χορηγίας ύψους £62.000 προς την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή.
41. 197.200 Κάλυψη της επιχορήγησης συνδέσμων γονέων ή σχολικών εφορειών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης για την απασχόληση σχολικών βοηθών και συνοδών παιδιών με ειδικές ανάγκες για την εφαρμογή του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης των Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου [Νόμος 113(I) του 1999].
42. 85.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών που απαιτούνται για τη λειτουργία των νυκτερινών τάξεων τεχνικών και επαγγελματικών σχολών λόγω:
- α. αύξησης του αριθμού των τμημάτων από εβδομήντα πέντε για το σχολικό έτος 2000/01 σε ενενήντα πέντε για το σχολικό έτος 2001/02 και
 - β. της πληρωμής ποσού £58.000 που αφορούσε πληρωμές Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου του 2000 μέσα στο 2001, λόγω μη έγκαιρης καταβολής τους στους δικαιούχους.

43. 890.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών που απαιτούνται για τη λειτουργία των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης λόγω:
- α. της πληρωμής μέσα στο 2001 ποσού £700.000 που αφορούσε πληρωμές του 2000, των οποίων δεν κατέστη δυνατή η έγκαιρη καταβολή στους δικαιούχους και
 - β. της αύξησης του αριθμού των τμημάτων από χίλια δύο για το σχολικό έτος 2000/01 σε χίλια πενήντα για το σχολικό έτος 2001/02.
44. 336.810 Κάλυψη της αμοιβής των εκπαιδευτικών που εργάζονται πέραν του κανονικού ωραρίου στα πλαίσια της εφαρμογής του θεσμού του ολοήμερου σχολείου λόγω αύξησης του αριθμού των σχολείων στα οποία εφαρμόστηκε ο θεσμός.
45. 360.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών που απαιτούνται για καταβολή μεταφορικών λόγω:
- α. της αύξησης κατά 25% και κατά 28% στα κόμιστρα αγροτικών διαδρομών και
 - β. της αύξησης του αριθμού των σχολείων στα οποία εφαρμόζεται η ολοήμερη φοίτηση από είκοσι τέσσερα σχολεία για το 2000-2001 σε εξήντα οκτώ σχολεία για το 2001-2002 σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 54.031 και ημερομηνία 18 Ιουλίου 2001.

46. 100.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την παραχώρηση κρατικής χορηγίας ύψους £100.000 προς την εταιρεία “Ριάλτο”.
47. 500.000 Κάλυψη δαπανών συνέχισης των εργασιών ανέγερσης της πρώτης φάσης του συμπλέγματος των νέων κυβερνητικών κτιρίων στην περιοχή της Αρχιγραμματείας.
48. 100.000 Κάλυψη των ημερομισθίων του εργατικού προσωπικού του αερολιμένα Πάφου για ικανοποίηση έκτακτων εποχιακών αναγκών.
49. 40.000 Κάλυψη των δικαιωμάτων που θα καταβάλει το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας της Βρετανίας για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αεροπλοϊμότητα αεροσκαφών που είναι εγγεγραμμένα στο κυπριακό νηολόγιο και για τον πτητικό επιχειρησιακό έλεγχο.
50. 120.000 Κάλυψη αυξημένων δαπανών για εισαγωγή του νέου θεσμού “SACS-VIDES”, ο οποίος προνοεί την πληρωμή πρόσθετου ποσού 30% επί των αεροπορικών κομίστρων για την επιστροφή των κενών ταχυδρομικών σάκων από τη Διεθνή Ταχυδρομική Ένωση.
51. 120.000 Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αμοιβή των ωρομισθίων δεκατεσσάρων εποπτών οδικών μεταφορών που προσλήφθηκαν από την 1η Ιανουαρίου μέχρι τη 12η Δεκεμβρίου 2001, σύμφωνα με έγκριση της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού.

52. 260.000 Κάλυψη αυξημένων δαπανών λόγω:
- α. αύξησης της κυβερνητικής χορηγίας προς το Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (ΣΕΑΑ) κατά £10.000 (από £45.000 σε £55.000) και
 - β. αύξησης της κυβερνητικής χορηγίας προς το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα, για να καταστεί δυνατή η αγορά αντιδραστηρίων.
53. 500.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για θεραπεία Κυπρίων στο εξωτερικό με έγκριση του ειδικού ιατροσυμβουλίου ή του Υπουργικού Συμβουλίου.
54. 2.299.990 Κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τη συνολική διευθέτηση των υποχρεώσεων της κυβέρνησης που απορρέουν από τη συμφωνία με την Τράπεζα Κύπρου για τη δημιουργία και λειτουργία του ομώνυμου ογκολογικού κέντρου για την περίοδο από την έναρξη της λειτουργίας του μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1999.
55. 1.800.000 Κάλυψη της μισθοδοσίας αριθμού έκτακτων υπαλλήλων στις Ιατρικές Υπηρεσίες, των οποίων η απασχόληση παρατάθηκε από τη Βουλή για ολόκληρο το 2001 μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού του 2001 στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

56. 1.850.000 Κάλυψη των αυξημένων δαπανών που απαιτούνται και που κατέστησαν αναπόφευκτες και οφείλονται σε παράγοντες που δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του 2001 για ιατρική περίθαλψη στην Κύπρο από μη κυβερνητικές ιατρικές υπηρεσίες.
57. 6.000.000 Κάλυψη των αναγκών των νοσοκομείων, υπηρεσιών, ιδρυμάτων κ.λπ. σε φάρμακα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001.
58. 1.000.000 Κάλυψη των αυξημένων ολικών αναγκών σε ιατρικές προμήθειες λόγω της αύξησης κυρίως του αριθμού των αγγειοπλαστικών επεμβάσεων (μπαλονάκι και βηματοδότης).
59. 700.000 Κάλυψη της δαπάνης για συνέχιση των εργασιών ανέγερσης του νέου Νοσοκομείου Αμμοχώστου.
60. 895.000 Κάλυψη του συνολικού κόστους για το 2001 των υπηρεσιών που προσφέρει το Ινστιτούτο Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας στο Υπουργείο Υγείας (£1.465.000), στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (£320.000), για τη μηνιγγίτιδα (£110.000) και για την τοκοχρεωλυτική δόση δανείου του Ινστιτούτου που αποπληρώνεται από την κυβέρνηση (£70.000).

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς να επισημάνω ότι είναι ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός που έχει πάρα πολλά κονδύλια μέσα και, ως είθισται, στέλλεται στην ολομέλεια και υιοθετείται ως

ομόφωνος εκτός από τα συγκεκριμένα κονδύλια που θα μπουν σε ψηφοφορία. Πριν τα επισημάνω -είναι μόνο ένα με δύο κονδύλια και στο ένα θα υπάρχει θέμα ψηφοφορίας, ενώ στο άλλο θέμα συζήτησης επί θέματος αρχής, και επίσης... εκείνο όμως που θα ήθελα να πω και να εκφράσω προς το σώμα είναι τη δυσαρέσκεια της επιτροπής Οικονομικών για το μεγάλο ύψος του ποσού που περιλαμβάνει τόσο αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός όσο και αυτός που θα έρθει την επόμενη εβδομάδα στην ολομέλεια, οι οποίοι πιστεύουμε ότι στο σύνολό τους επηρεάζουν και αλλοιώνουν την εικόνα που έχει σχηματίσει το σώμα με την κατάθεση των προϋπολογισμών. Βεβαίως, σε λεπτομέρεια θα γίνει αναφορά στην έκθεσή μας για τον προϋπολογισμό, όπως έγινε και πέρσι, και εκεί θα εξηγηθεί πώς επιδρούν αυτοί οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί στους συνολικούς δείκτες της οικονομίας και των μακροοικονομικών και των δημοσίων οικονομικών.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω -έχω ήδη συνεννοηθεί και με το γραμματέα- ότι το κονδύλι το οποίο δεν είναι ομόφωνο και για το οποίο θα τεθεί θέμα ψηφοφορίας είναι στη σελίδα 15 του νομοσχεδίου, αφορά περίθαλψη στην Κύπρο, στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, και είναι πρόσθετη πίστωση για το Ογκολογικό Κέντρο που ανέρχεται γύρω στα £2.299.000.

Και επίσης υπάρχει παράκληση από μια κοινοβουλευτική ομάδα να μιλήσει επί θέματος αρχής πάνω στο άρθρο που αφορά τη χορηγία των £895.000 προς το Κυπριακό Ταμείο Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας και είναι στη σελίδα 17 του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, τότε να παρακαλέσω να γίνει τοποθέτηση επί του κονδυλίου στη σελίδα 15. Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για όσους συναδέλφους δε γνωρίζουν για τη συμφωνία του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου ήθελα να αναφέρω μερικά πράγματα προς γνώσιν.

Η συμφωνία έχει υπογραφεί τον Ιανουάριο του 1995 για τη δημιουργία καταπιστεύματος, όπως ονομάζεται, με την επωνυμία “Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου”. Η συμφωνία προνοούσε ότι η Τράπεζα Κύπρου θα κατέβαλλε το ποσό των £3.000.000 συν τόκους και η κυπριακή κυβέρνηση θα έδινε το χώρο για την ανέγερση αυτού του κέντρου. Βάσει αυτής της συμφωνίας, η Τράπεζα Κύπρου διόρισε τρεις επιτρόπους. Και οι τρεις επίτροποι ήταν από την κυβέρνηση και ο πρόεδρος ήταν πρόεδρος κοινής αποδοχής. Με βάση αυτή τη συμφωνία, οι επίτροποι είχαν το δικαίωμα, κατά την απόλυτον κρίσιν τους, να επενδύουν κεφάλαια του καταπιστεύματος, όπως προνοεί το άρθρο 18(α), να ανταλλάσσουν και να μισθώνουν, να ενοικιάζουν, κινητή και ακίνητη περιουσία, σύμφωνα με το άρθρο 18(β), να δανείζονται, να προσλαμβάνουν προσωπικό με πρωτόγνωρους, για τα κυπριακά δεδομένα, μισθούς -υπενθυμίζω ότι τότε ανεφέρθη ότι ο διευθυντής του Ογκολογικού Κέντρου έπαιρνε περισσότερα από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας- και οι διορισμοί γίνονταν παρακάμπτοντας την Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας. Πουθενά στη συμφωνία δεν εφαινετο η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ασθενών, όπως και ο έλεγχος από το Γενικό Ελεγκτή. Το θέμα αυτό το θέσαμε στην επιτροπή Υγείας της Βουλής το Νοέμβριο του 1996 και η επιτροπή Υγείας κατόρθωσε να διασφαλίσει τα δικαιώματα των καρκινοπαθών έτσι, δηλαδή, που να τυγχάνουν της ίδιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όπως και προηγουμένως και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη να είναι δωρεάν.

Δε μας ενοχλεί ότι το Ογκολογικό Κέντρο ονομάζεται “Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου”. Μπορεί αυτή η επωνυμία να συνεχίζει να φαίνεται. Όμως δεν μπορεί η Τράπεζα Κύπρου να έχει τη διαχείριση αυτού του κέντρου λόγω £3.000.000 τα οποία έδωσε από τα κέρδη της. Γι’ αυτό, πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει επαναδιαπραγμάτευση αυτής της συμφωνίας. Υπάρχει και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1998, για επαναδιαπραγμάτευση, δυστυχώς, όμως, μέχρι σήμερα δεν έγινε αυτή η επαναδιαπραγμάτευση.

Το μεγαλύτερο, όμως, πρόβλημα δημιουργείται από την κατάργηση των ογκολογικών υπηρεσιών του κρατικού τομέα και αυτό φαίνεται από την επιστολή του Σόλωνα Τριανταφυλλίδη προς τον τότε Υπουργό Υγείας κ. Μανώλη Χριστοφίδη ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1994. Έκτοτε, μετά από αυτή τη συμφωνία, το προσωπικό του Ογκολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου άρχισε να μεταφέρεται σταδιακά στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου και δεν υπάρχει ανανέωση των μηχανημάτων, δεν υπάρχει ανανέωση του εξοπλισμού του Ογκολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου. Οφείλω να πω ότι σήμερα στο Ογκολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου τυγχάνει θεραπείας το 45% των καρκινοπαθών.

Προς γνώσιν της Βουλής, θα αναφέρω ότι τα λειτουργικά έξοδα του Ογκολογικού Κέντρου για το 2000 ανέρχονται σε £4.300.000, εκ των οποίων μισθοί και λειτουργικά έξοδα ανέρχονται σε £2.600.000 -για το 2001 υπολογίζονται σε £2.900.000- τα φάρμακα σε £1.300.000 και οι αποσβέσεις είναι £400.000. Η Τράπεζα Κύπρου καταβάλλει μόνο τις £400.000, που είναι για απόσβεση του Ογκολογικού Κέντρου.

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα για λόγους αρχής, γιατί θέλει να στείλει το μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία ότι πρέπει επιτέλους να αρχίσει τις διαπραγματεύσεις για το Ογκολογικό Κέντρο, θα καταψηφίσει αυτό το κονδύλι. Και εκτός τούτου, πρέπει να μας προβληματίσει σοβαρά η μετακίνηση του Ογκολογικού

Κέντρου από το σημείο που έχει κτιστεί και βρίσκεται σήμερα στον κορμό του νέου Γενικού Νοσοκομείου, γιατί τα κόστα αυξάνουν σημαντικά λόγω της μη ύπαρξης υποστηρικτικών υπηρεσιών. Αν κάποιος χρειαστεί επείγοντως χειρουργική επέμβαση, θα μεταφερθεί είτε σε ιδιωτική κλινική που έχει συμφωνία το Ογκολογικό Κέντρο είτε στο Γενικό Νοσοκομείο. Γι' αυτό είναι καιρός... πιστεύω ότι η κυβέρνηση πρέπει να επαναδιαπραγματευτεί αυτή τη συμφωνία και να αναλάβει τη διαχείριση του Ογκολογικού Κέντρου, διότι είναι ο πιο ευαίσθητος ίσως τομέας της ιατρικής αυτός ο τομέας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι στο νέο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου παρέχεται μία υψηλού επιπέδου ιατρική φροντίδα. Δεν υπάρχει επίσης αμφιβολία ότι πολλοί ασθενείς οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια εχρειάζετο να πηγαίνουν στο εξωτερικό, για να τους γίνεται εξειδικευμένη θεραπεία, τώρα μπορεί να την έχουν σε αυτό το κέντρο.

Όμως, για τους λόγους τους οποίους έχει αναφέρει ο συνάδελφος, ο κ. Τυρίμος, και για το γεγονός ότι η κυβέρνηση, το κράτος, βασικά, πληρώνει για τις ετήσιες

λειτουργικές δαπάνες αυτού του κέντρου, χωρίς να έχει κανένα λόγο όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το κέντρο, εμείς θα υπερψηφίσουμε το κονδύλι, αλλά με την επιφύλαξη ότι, αν οι επαναδιαπραγματεύσεις για τις οποίες μας έχουν δοθεί διαβεβαιώσεις ότι ήδη άρχισαν, δεν προχωρήσουν και δεν καταλήξουν αισίως, τότε πιθανόν στο μέλλον να αναθεωρήσουμε τη θέση μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι κοινός τόπος ότι αυτό το ίδρυμα έχει καλύψει ένα κενό το οποίο υπήρχε στην Κύπρο. Και είναι επίσης γεγονός -και η λογική είναι λογική- ότι η συμφωνία που έχει γίνει παρουσιάζει πράγματι κάποιες παράλογες, ας τις πω, πρόνοιες και ότι οπωσδήποτε θα χρειαστεί να μπει το κεφάλαιο της διαχείρισης και της διοίκησης αυτού του ιδρύματος σε μια πιο ορθολογιστική βάση ή και, μπορώ να πω, δίκαιη βάση, δεδομένου ότι είναι το κράτος το οποίο έχει και την κύρια ευθύνη της λειτουργίας του, ιδιαίτερα όσον αφορά την καταβολή των εξόδων λειτουργίας του όπως παρουσιάζονται σήμερα με τον προϋπολογισμό τον οποίο έχουμε ενώπιόν μας.

Το ερώτημα που τίθεται δεν είναι κατά πόσο πρέπει να υπάρξουν αλλαγές στη διαχείριση και στην όλη διοίκηση του ιδρύματος αυτού, γιατί φαίνεται ότι εδώ, επαναλαμβάνω, τα λογικά επιχειρήματα είναι λογικά και επιβάλλουν αυτή η επαναδιαπραγμάτευση να γίνει. Το ερώτημα είναι: Εάν και εφόσον με τη λειτουργία που έχει σήμερα και όπως λειτουργεί το ίδρυμα τούτο είναι αναγκαίο να συνεχίσει να λειτουργεί. Είναι σωστό, εξαιτίας του ότι σ' αυτό το στάδιο επιβάλλεται να αρχίσει η μελέτη, για να καταλήξουμε σε κάποιο αποτέλεσμα εν σχέσει με τη διαχείρισή του, να

στερήσουμε το οξυγόνο το οικονομικό από αυτό το ίδρυμα;

Και η απάντηση την οποία δίνουμε εμείς είναι η εξής: Ιεραρχώντας τους στόχους λέμε ότι η λειτουργία του ιδρύματος προέχει της καλύτερης διαχείρισης. Και, ενώ η λειτουργία δεν μπορεί να ανασταλεί -και ίσως να ανασταλεί, αν δεν εγκριθεί το ποσό αυτό, ώστε να συνεχίσει τη λειτουργία του το κέντρο- το θέμα της διαχείρισης είναι κάτι το οποίο μπορεί να πάρει κάποια πνοή χρόνου και να αντιμετωπιστεί. Γι' αυτό, επειδή προτάσσουμε ακριβώς το θέμα της ανάγκης συνέχισης της λειτουργίας του, εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι αυτό και θα εισηγούμαστε το θέμα της διαχείρισης να παραπεμφθεί στην επιτροπή Υγείας, η οποία να καλέσει όλους τους αρμοδίους, περιλαμβανομένης και της Τράπεζας Κύπρου, για να αρχίσει στη Βουλή, με πρωτοβουλία της Βουλής, η διαπραγμάτευση, αυτό δηλαδή το οποίο δεν έχει γίνει μέχρι τώρα από άλλους αρμοδίους. Νομίζω ότι αυτή η εισήγηση μας δίνει και λύση στο πρόβλημα του να βοηθήσουμε να συνεχιστεί η λειτουργία του ιδρύματος αυτού, αλλά και απάντηση στο ερώτημα τι θα γίνει με τη διαχείριση. Να αναλάβει η Βουλή, η επιτροπή Υγείας, την πρωτοβουλία να καλέσει όλους τους εμπλεκόμενους, για να αρχίσει η επαναδιαπραγμάτευση ή η λογική συζήτηση και η υιοθέτηση όρων καλύτερων στη σύμβαση που υπάρχει μεταξύ της κυβέρνησης και της Τράπεζας Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να είμαστε σαφείς για το τι συζητούμε. Εδώ συζητούμε ανειλημμένη συμβατική υποχρέωση της κυβέρνησης και κάλυψη των δαπανών, όπως λέει η εισήγηση της κυβέρνησης προς την επιτροπή Οικονομικών, τριάντα μία Δεκεμβρίου του 1999. Αυτές

είναι δαπάνες οφειλόμενες. Και αύριο να αλλάξει η μορφή, η διαχείριση και η διοίκηση του Ογκολογικού Κέντρου, αυτά είναι οφειλόμενα. Αυτά πρέπει να πληρωθούν. Επομένως, ας μη συζητούμε τώρα αν είναι καλή ή όχι η διαχείριση.

Δεύτερον, όσον αφορά την επανασυζήτηση -επαναδιαπραγμάτευση, αν θέλετε της δωρεάς, υπάρχει ήδη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Γιατί καθυστερεί δεν είμαστε ούτε εμείς υπεύθυνοι ούτε γνωρίζω γιατί υπάρχει αυτή η καθυστέρηση. Όμως είναι απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και θα γίνει. Πότε θα συμπληρωθεί; Δεν ξέρω.

Νομίζω να διαχωρίσουμε ακόμα δύο πράγματα. Περίπου παρουσιάζουμε εδώ την Τράπεζα Κύπρου ότι πρόκειται για τον κακό δαίμονα· και δεν είμαι γνωστός φίλος της Τράπεζας Κύπρου. Η Τράπεζα Κύπρου έχει δίκαιο. Εγώ διαθέτω αυτά τα χρήματα για την ίδρυση αυτού του ιδρύματος. Είναι η κυβέρνηση που θα αποφασίσει αν δέχεται τη δωρεά και να αναλάβει τα έξοδα συντήρησης. Ή εκτός αν θέλουμε να πούμε σε καθέναν που θα κάνει μία δωρεά σημαντική, «Δε θα κάνεις δωρεά, εκτός αν αναλάβεις και τη συντήρηση αυτού του έργου»! Δε θα μπω άλλο σ' αυτό το θέμα. Είναι θέμα αρχής, για να τα ξεκαθαρίσουμε. Αν ενοχλεί το ότι λέγεται "Ογκολογικό της Τράπεζας Κύπρου", ας αλλάξει ο τίτλος.

Επειδή λέχθηκε μία κουβέντα για τους μισθούς που παίρνουν οι υπάλληλοι του Ογκολογικού Κέντρου. Πρώτα απ' όλα δεν είναι στα ύψη που έχει αναφέρει ο κ. Τυρίμος, απ' ό,τι εγώ ξέρω και είδα. Όμως να μην ξεχνούμε πώς ξεκίνησε αυτή η διαφορά, η διαφορά των μισθών των κυβερνητικών ιατρών του Ογκολογικού Κέντρου με αυτούς τους γιατρούς. Εγώ δεν ξέρω πόσοι επιλέγηκαν και αν όντως επιλέγηκαν, διότι έχουν κάποιο όνομα, κάποια ειδικότητα ή εργάζονταν κάπου αλλού και επέλεξαν αυτούς που θεωρούσαν ότι ήταν οι καλύτεροι. Ούτε έχω λόγο ούτε πρέπει να έχουμε λόγο εμείς ως Βουλή. Λέει όμως ότι διαφοροποίησαν τους μισθούς. Αν η απαίτηση είναι να

εξομοιωθούν οι μισθοί των γιατρών που δουλεύουν στην κυβερνητική υπηρεσία με τους μισθούς που καταβάλλει ένα εξωκυβερνητικό ίδρυμα, αυτό δε θα γίνει ποτέ. Διότι είναι αδύνατο να πάρουν τους ίδιους μισθούς οι γιατροί της κυβέρνησης του Ογκολογικού Τμήματος, χωρίς, με αλυσιδωτές επιπτώσεις, να αλλάξει όλη η μισθολογία όλων των ειδικοτήτων των κυβερνητικών υπηρεσιών με ό,τι σημαίνει αυτό για το μισθολόγιο της κρατικής υπηρεσίας.

Επομένως, ας μην κάνουμε περίπου το συλλογισμό ότι έχουν “γελάσει” της κυβέρνησης και έδωσε πρωτοφανείς για την Κύπρο μισθούς. Εδόθησαν οι μισθοί που εδόθησαν, διότι εκρίθησαν τα προσόντα, η πείρα, η ικανότητα, -δεν ξέρω, δεν είμαι εγώ ο αρμόδιος να καταλαβαίνω ποιοι είναι οι πεπειραμένοι και οι ειδικοί και ποιοι δεν είναι- αλλά να μην παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι είναι όλοι με συμβόλαιο, ενώ οι κυβερνητικοί ιατροί, όταν τους προσεφέρθη να υπηρετήσουν στο Ογκολογικό Κέντρο, - που κατά γενική παραδοχή είναι άριστο από πλευράς ποιότητας και προσφοράς υπηρεσιών- ζήτησαν, πρώτο, να διατηρήσουν τη σύνταξή τους και τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα που είχαν στην κυβερνητική υπηρεσία, να εξομοιωθούν οι μισθοί τους και διάφορα άλλα πλεονεκτήματα τα οποία είχαν. Ε, δε γίνεται να φύγεις από την κυβέρνηση, να δουλεύεις σε μη κυβερνητικό ίδρυμα και από την άλλη να ζητάς ταυτόχρονα να διατηρήσεις όλα τα πλεονεκτήματα που σου δίνει η μονιμότητα της υπηρεσίας στην κυβερνητική υπηρεσία και τα συνταξιοδοτικά σου δικαιώματα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Την ανάγκη συντήρησης αυτής της μονάδας τη διαπιστώνει το σύνολο της Βουλής. Την ανάγκη αποδοχής δωρεών για τη δημιουργία ιδρυμάτων την αποδέχεται το σύνολο

της Βουλής. Όμως αυτό που συζητούμε δεν είναι αυτό. Η προσφορά κάποιας δωρεάς για την ανέγερση ή για την ίδρυση ενός ιδρύματος δεν προϋποθέτει και σχεδόν μονοπωλιακή εμπλοκή στη διαχείριση υπό τους όρους τους οποίους ο δωρητής θέλει, εφόσον εμπλέκονται πλέον χρήματα του κράτους, χρήματα του λαού! Είμεθα υποχρεωμένοι ως Βουλή να είμεθα οι προστάτες του τρόπου με τον οποίο δαπανώνται ποσά τα οποία ασφαλώς καταβάλλονται από το κοινό. Σ' αυτή την περίπτωση φαίνεται δυστυχώς ότι η διαχείριση δεν ελέγχεται όσο έπρεπε να ελέγχεται, στο βαθμό που έπρεπε, ούτε από το κράτος, επομένως ούτε από τη Βουλή.

Γιατί αν υπήρχε έλεγχος του κράτους, θα έπρεπε αυτός ο έλεγχος να εγκρίνεται και κοινοβουλευτικά. Άλλωστε όλοι παραδέχονται την ανάγκη επαναδιαπραγμάτευσης των όρων υπό τους οποίους λειτούργησε αυτό το ίδρυμα μέχρι σήμερα. Και ασφαλώς έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος, όταν λέει ότι το ποσό για το οποίο συζητούμε σήμερα δεν είναι καν προς συζήτηση, διότι είναι ποσό το οποίο είναι οφειλόμενο. Άρα νομίζω ότι η συζήτηση δε χρειάζεται. Όμως η Βουλή δε θα έχει αποτελεσματικό έργο, αν απλώς εκφράσει την ευχή και την επιθυμία να γίνει επαναδιαπραγμάτευση του τρόπου με τον οποίο γίνεται η διαχείριση του ιδρύματος.

Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει μία προειδοποίηση από τη Βουλή, ότι θεωρεί αυτή τη συμφωνία ως μη ικανοποιητική -ελέχθησαν πολύ πιο βαριές εκφράσεις από τον κ. Δημητρίου, περί παραλόγων κ.λπ.· εγώ λέω ότι δεν είναι ικανοποιητική -και ότι δεν είναι διατεθειμένη να εγκρίνει ποσά, αν, εντός τακτής προθεσμίας, δεν υπάρξει επαναδιαπραγμάτευση αυτής της συμφωνίας. Διαφορετικά φοβούμαι ότι θα ερχόμαστε κάθε φορά εδώ και κάθε φορά που θα υπάρχει νέος προϋπολογισμός, θα τον εγκρίνουμε, διότι θα λέμε ότι αν δεν τον εγκρίνουμε, θα πάψει να λειτουργεί το ίδρυμα και κανένας από εμάς δε θέλει να πάψει να λειτουργεί το ίδρυμα. Γι' αυτό νομίζω ότι η απόφαση της Βουλής θα πρέπει να είναι ότι εγκρίνουμε αυτά, γιατί είμαστε

υποχρεωμένοι να εγκρίνουμε αυτό το ποσό, αλλά ταυτόχρονα δίνουμε εξάμηνη προθεσμία, αν θέλετε, στην κυβέρνηση ότι θα πρέπει να επαναδιαπραγματευθεί και ότι ο κύριος λόγος διαχείρισης του ιδρύματος πρέπει να είναι στα χέρια της κυβέρνησης και επομένως θα υπόκειται και σε κοινοβουλευτικό έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου. Συγγνώμη, κύριε Χριστοδουλίδη, είναι εξ ανάγκης.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα να πούμε ότι αυτό το ίδρυμα δε δημιουργήθηκε στο κενό· δεν υπήρχε τίποτε σ' αυτό τον τόπο και ξαφνικά δημιουργήθηκε το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου. Υπήρχε το Ογκολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου το οποίο με τα μέσα που διέθετε τα τεχνικά παρείχε στις 90% περίπου των περιπτώσεων πλήρη θεραπευτική αγωγή. Αν παρείχοντο τα £3.000.000 στο Ογκολογικό Κέντρο του Γενικού Νοσοκομείου, μπορούσε να αγοραστεί ο εξοπλισμός και υπήρχαν και οι κατάλληλοι γιατροί, για να γίνεται σε κρατικό νοσοκομείο η ίδια θεραπεία, να προσφέρονται οι ίδιες υπηρεσίες που προσφέρονται από το Ογκολογικό Κέντρο.

Τι έχει γίνει όμως; Με τη συμφωνία και με το γράμμα το οποίο αποτέλεσε στην πορεία, όχι στην αρχή, αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας μεταξύ κυβέρνησης και Τράπεζας Κύπρου ξεκίνησε η διάλυση του Ογκολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου. Δεν αγοράστηκε καμία συσκευή έκτοτε. Έχουν παραμείνει μόνο τέσσερις γιατροί και λίγοι νοσηλευτές και παρ' όλο τούτο, κύριοι συνάδελφοι, για να καταλάβετε, για να ξέρουμε τους αριθμούς, το 45% των καρκινοπαθών εξακολουθεί να νοσηλεύεται στο Ογκολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου και μόνο το 55% στο Ογκολογικό Κέντρο! Πιθανό να είναι πιο δύσκολα περιστατικά. Πιθανό να είναι πιο εξειδικευμένες θεραπείες, αλλά ακόμα και αυτό το “εξαθλιωμένο” τμήμα από την

κακομεταχείριση και την εγκατάλειψη εξακολουθεί να προσφέρει υπηρεσίες σε τόσο μεγάλο αριθμό ασθενών!

Το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου δεν παίρνει μόνο £4.000.000 από τον προϋπολογισμό περίπου, -μπορεί να είναι λιγότερα, μπορεί να είναι περισσότερα, οι αριθμοί είναι εκεί- παίρνει δωρεάν σίτιση από το Γενικό Νοσοκομείο για όλους τους ασθενείς και δωρεάν φάρμακα. Ενδεχομένως και αυτό να περιλαμβάνεται μέσα στη συμφωνία. Όμως παρουσιάζεται το εξής φαινόμενο μπροστά μας. Με £3.000.000 αρχική εισφορά, που είναι καλοδεχούμενη και συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο, κάθε εισφορά είναι καλοδεχούμενη, έχουμε ένα κέντρο άριστο σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες, πανάκριβο όμως, όπως λέν οι αριθμοί, σε σχέση με τα κόστη που αφορούν τον Κύπριο φορολογούμενο. Και ενδεχομένως αυτά τα £3.000.000 που έγιναν αρχική προσφορά, μετά δύο ή μετά τρία χρόνια δαπανηρής λειτουργίας του κέντρου, να μπορούσαν να εξοικονομηθούν. Δεν ξέρω αν ο διευθυντής του κέντρου παίρνει όσα παίρνει ο Πρόεδρος. Ξέρω όμως ότι παίρνει πάνω από τους μισθούς όλων των ανεξάρτητων αξιωματούχων και των υπουργών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και άλλοι διοικητικοί -και δεν αναφέρομαι στους γιατρούς, οι γιατροί μπορεί δικαιολογημένα να παίρνουν αυτά που παίρνουν, μπορεί, λέω, δεν ξέρω- το διοικητικό προσωπικό αμείβεται πάνω σε μια εντελώς διαφορετική βάση απ' αυτή που εμείς αντιλαμβανόμαστε, ακόμα και για τον ιδιωτικό τομέα.

Κατά συνέπεια, όταν μπροστά στη Βουλή τίθεται η έγκριση δαπάνης £2.000.000, μας είναι αδιάφορο ως αποτέλεσμα ποιας διευθέτησης και συμφωνίας έχει προκύψει αυτό το ποσό; Εγώ λέω δεν μπορούμε να είμαστε αδιάφοροι μπροστά σ' αυτό το γεγονός. Είναι μία συμφωνία η οποία έγινε χωρίς την ενημέρωση προς τη Βουλή -ούτε καν την ενημέρωση- και χωρίς τη συγκατάθεση. Είναι μία συμφωνία για την οποία όλοι τα προηγούμενα χρόνια λέγαμε ότι ήταν ετεροβαρής και τελικά και η κυβέρνηση

παραδέχτηκε ότι είναι άδικη και ετεροβαρής. Και εδώ και τρία χρόνια παίρνουμε την υπόσχεση σε επίπεδο επιτροπής Υγείας ότι θα αλλάξει. Και εμείς ρωτούμε πότε θα αλλάξει; Όταν συσσωρευτούν ακόμα μερικά εκατομμύρια ως χρέος της πολιτείας προς το κέντρο και καλεστούμε όλοι, μπροστά στα γεγονότα που έχουμε ενώπιόν μας, να τα ψηφίσουμε; Εμείς λέμε ότι δε θα ψηφίσουμε αυτά τα £2.000.000, για να υποχρεώσουμε την κυβέρνηση να φέρει ενώπιον του σώματος, να ενημερώσει το σώμα, να καταλήξει ουσιαστικά, εδώ είναι θέμα ενημέρωσης του σώματος, σε μια δικαιότερη συμφωνία που θα σημαίνει χαμηλότερα κόστα λειτουργίας και κυρίως περισσότερο έλεγχο από πλευράς της πολιτείας, η οποία εισφέρει όλες αυτές τις δαπάνες για τη λειτουργία του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να μούδιασε το χέρι του κ. Χριστοδουλίδη, γι' αυτό του έδωσα το λόγο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι βέβαιος ότι όσα θα πω θα είναι αυτά που θα έλεγε και ο κ. Πουργουρίδης, έτσι ας μην αγωνιά.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κινδυνεύει σήμερα, απ' αυτούς που μίλησαν μετά από το συνάδελφο τον κ. Τυρίμο, να χαρακτηριστεί ότι ή δεν ενδιαφέρεται για την περίθαλψη των ογκολογικών ασθενών ή ότι δε γνωρίζει την ιστορία της δημιουργίας αυτού του κέντρου. Από το 1994 είχαμε αντιταχθεί όχι στη δωρεά του οποιουδήποτε προς την Κυπριακή Δημοκρατία, -ευπρόσδεκτη η δωρεά- εις τους υπό εκκώλαψιν τότε όρους, οι οποίοι θα οδηγούσαν στο σημερινό, που είναι η

κοινή διαπίστωση ότι κάτι συμβαίνει. Και δεν είναι θέμα ο ιδιώτης αποφασίζει και πληρώνει τον υπάλληλό του όσα θέλει. Η διαφορά είναι αυτή. Ο ιδιώτης, το ίδρυμα τούτο, χρεώνει τον Κύπριο φορολογούμενο για την εκμίσθωση των υπηρεσιών, όπως αυτός αποφασίζει. Αν ήθελε η Τράπεζα Κύπρου να πληρώνει £50.000 το μήνα τους άξιους επιστήμονες, που σαν αυτούς υπάρχουν και άλλοι και στη δημόσια υπηρεσία και ίσως και στον ιδιωτικό τομέα, με γεια της με χαρά της, αλλά αποφασίζει αυτό το συμβούλιο, «Εγώ θα προσλάβω το δόκτορα Δώρο Χριστοδουλίδη και η Κυπριακή Δημοκρατία θα καταβάλλει £100.000 το μήνα, γιατί είναι καλός.» Αυτή είναι η ουσιαστική διαφορά. Αυτά τα είχαμε πει από το 1994.

Το 1996 είχαμε εγγράψει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας το θέμα της επαναδιαπραγμάτευσης, όταν ήρθε στο φως η επιστολή του προέδρου της Τράπεζας Κύπρου προς τον τότε υπουργό. Τότε, μάθαμε, διέρρευσε ότι πέραν των όσων είχαμε ενημερωθεί, υπάρχουν και πίσω απ' αυτό άλλα πράγματα. Και από το 1996 το επαναφέρουμε. Και από το 1998, εδώ, σ' αυτό το σώμα, όταν συζητείται η έγκριση του προϋπολογισμού, η χορηγία η ετήσια προς το ίδρυμα τούτο της Τράπεζας Κύπρου, η πλευρά μας προειδοποιεί, «Κύριοι, αυτό συμβαίνει. Δεν καταψηφίζουμε σ' αυτή τη φάση, από το 1998, το συγκεκριμένο κονδύλι, αλλά προειδοποιούμε ότι πρέπει να επαναδιαπραγματευθείτε, πρέπει να συζητήσετε τον απαράδεκτο, κατά την άποψη ημών, τρόπο λειτουργίας του ιδρύματος». Και η έκκληση των υπολοίπων πλευρών είναι αυτή που έγινε σήμερα από τις υπόλοιπες πλευρές προς τη δική μας. Να ξαναπροειδοποιήσουμε, να δώσουμε έξι μήνες. Μα δεν είναι έξι μήνες, είναι δεκαέξι τέρμινα που δίνονται! Στον προϋπολογισμό του 2001 δεν περιλαμβάνεται κονδύλι σαν χορηγία προς το ίδρυμα, διότι υπήρξε η απόφαση του υπουργικού να επαναδιαπραγματευθεί. Υπάρχει η τυπική πρόνοια των £10. Στον προϋπολογισμό του 2002, όσο μπορώ να είμαι σίγουρος, δεν υπάρχει καν πρόνοια για τη χορηγία, διότι υπό

το φως της επαναδιαπραγμάτευσης... Και που βρίσκεται η Βουλή; Στην εκ των υστέρων έγκριση αυτών των κονδυλίων, ημερομηνίας 1999! Έτσι γίνεται, να μου επιτρέψετε να πω, αυτό το κόλπο εδώ και συνεχή χρόνια.

Η άποψη της πλευράς μας είναι ότι η τακτική αυτής της κυβέρνησης -ναι, δε φταίει σε τίποτε η Τράπεζα Κύπρου και το ίδρυμά της- με την πολιτική της οδήγησε το δημόσιο τομέα -την ύψιστη ευθύνη του κράτους για παροχή πλήρους και δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους ασθενείς, στους καρκινοπαθείς- στην εκχώρηση δικαιωμάτων με τρόπο εντελώς ανισόρροπο, θα έλεγα, προς ένα ιδιωτικό ευγενέστατο ίδρυμα, το οποίο είχε τη φαινή ιδέα κάποτε να καταβάλει ένα ποσό για να ξεκινήσει.

Τι καταβάλλει σήμερα το ίδρυμα; Μόνο τις £400.000 ετησίως προς απόσβεση. Τίποτε άλλο. Επομένως εμάς η θέση μας και το μήνυμα που θέλουμε να δώσουμε διά της καταψηφίσεως είναι: «Κύριοι της κυβέρνησης, συνέλθετε, επαναδιαπραγματευθείτε», είναι το πρώτο. Το δεύτερο «μην αφήσετε το δημόσιο τομέα της υγείας στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των πασχόντων με καρκίνο στην Κύπρο έτσι. Μην τον αφήσετε να κλείσει», ιδίως ενόψει και της εισαγωγής του εθνικού σχεδίου υγείας. Αυτό το μήνυμα θέλουμε να δώσουμε και δε νιώθουμε ότι παραβλάπτουμε τα συμφέροντα των ασθενών. Ιδιαίτερα δε πιστεύουμε ότι προασπιζόμαστε τα συμφέροντα του κυπριακού λαού και των φορολογουμένων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Χριστοδουλίδη.

Κύριε Πουργουρίδη, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν υπήρχαν κάποιοι νομικοί λόγοι και συναισθηματικοί λόγοι, χωρίς δεύτερη σκέψη θα ταυτιζόμουν με την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ και θα

καταψήφισα και εγώ τον συμπληρωματικό αυτό προϋπολογισμό. Θα το έκανα χωρίς κανένα δισταγμό, διότι προ πενταετίας υποδείξαμε σαν Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου ομόφωνα στην κυβέρνηση την ανάγκη επαναδιαπραγμάτευσης των όρων αυτής της συμφωνίας, την οποία χαρακτηρίσαμε ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου ομόφωνα ετεροβαρή και ζημιογόνα για τα δημόσια οικονομικά και παρά ταύτα έχει παρατηρηθεί αυτή η πολύ σημαντική καθυστέρηση στο να γίνει επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας. Όμως, νομίζω ότι θα ήταν λάθος της Βουλής των Αντιπροσώπων να παραγνωρίσει το πολύ ουσιώδες επιχείρημα που έχει ήδη προταχθεί από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο και είναι ότι μιλούμε για συμβατική υποχρέωση που είναι ήδη δρομολογημένη και υποχρεωτικά θα πληρωθεί. Απλώς εκείνο το οποίο θα συμβεί σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ο προϋπολογισμός του κράτους, το ίδρυμα θα αποταθεί στο δικαστήριο, θα εκδοθεί δικαστική απόφαση και θα επιβαρυνθεί η Κυπριακή Δημοκρατία και με τα έξοδα της δίκης και θα πληρωθούν τα χρήματα από το Πάγιο Ταμείο της Κυπριακής Δημοκρατίας υποχρεωτικά.

Οι συναισθηματικοί λόγοι που με αναγκάζουν προσωπικά, διότι είναι με δισταγμό που το κάνω και αν δεν υπήρχαν οι συναισθηματικοί λόγοι θα καταψήφισα μαζί με το ΑΚΕΛ αυτή την ετεροβαρή συμφωνία σαν μια έκφραση και της δικής μου αξίωσης ότι πέντε χρόνια είναι πολλά, για να γίνει επαναδιαπραγμάτευση μιας συμφωνίας και δεν έπρεπε να περάσουν τα πέντε χρόνια εντελώς άκαρπα. Όμως σ' αυτό το ίδρυμα άφησε την τελευταία του πνοή ο αδελφός μου πριν από λίγους μήνες. Του παρείχαν εκεί ομολογουμένως πολύ υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εφάμιλλη των αντίστοιχων κέντρων του εξωτερικού που επισκεφθήκαμε -και αυτό είναι κάτι που τιμά την Κύπρο- αλλά, ανεξάρτητα από το πολύ ψηλό επίπεδο που παρέχει το Ογκολογικό Κέντρο και χωρίς να σημαίνει ότι ανάλογη δεν είναι και η υπηρεσία που παρέχεται -αν εξαιρέσουμε τα κτίρια στο αντίστοιχο τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου και τις εκεί

εγκαταστάσεις- το ιατρικό προσωπικό του Γενικού Νοσοκομείου είναι εξίσου αξιόλογο και θα πρέπει και αυτό το τμήμα να ενισχυθεί από την κυβέρνηση, γιατί το Ογκολογικό της Τράπεζας Κύπρου δεν έχει τη δυνατότητα με κανένα τρόπο να αντιμετωπίσει τα περιστατικά που παρουσιάζονται σήμερα στην Κύπρο και θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει αντίστοιχη ενίσχυση του τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου ή ακόμα να ιδρυθούν και κάποια τμήματα στις επαρχίες, για να μπορούμε να παράσχουμε την αναγκαία περίθαλψη στους ασθενείς με καρκίνο, που αυξάνονται δυστυχώς με πολύ γοργούς ρυθμούς.

Όμως η ουσία παραμένει και είναι ότι η συμφωνία αυτή είναι ετεροβαρής και ζημιογόνα για το δημόσιο και, αν είναι δυνατό, οι διαπραγματεύσεις πρέπει να ολοκληρωθούν το ταχύτερο δυνατό. Θα πρέπει να γίνει και ελπίζω πως θα γίνει κατορθωτό μέσα στο τρέχον έτος να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις και να γίνει επαναδιαπραγμάτευση, διότι δεν είναι μόνο με τους όρους της συμφωνίας που υφίσταται ζημιά το δημόσιο, είναι και κάποια στοιχεία κακής διαχείρισης εντός του ιδρύματος -αυτά που έθιξε ο κ. Χρίστου- και είναι στοιχεία πράγματι αληθή, που και αυτό μας ενδιαφέρει, διότι μπορεί το ίδρυμα αυτό με καλύτερο έλεγχο να λειτουργήσει πολύ πιο οικονομικά.

Όμως, καταλήγω με το να πω, παρά τους λόγους αυτούς, ότι εγώ προσωπικά θα ψηφίσω υπέρ του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, διότι άλλως πως θα οδηγήσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία στο να διαπράξει μια παράβαση της συμφωνίας που η ίδια υπέγραψε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δώρος Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δε θα πω πολλά πράγματα, απλώς θα προσθέσω ορισμένα σημεία τα οποία δεν έχουν αναφερθεί. Πέραν της μονοπωλιακής διαχείρισης του κέντρου, που όπως είναι διαρθρωμένο σήμερα με τη συμφωνία τη λεόντειο που έχουν κάνει πρόκειται περί διαχείρισης ουσιαστικά από πλευράς της Τράπεζας Κύπρου, δεν πρέπει να διαλανθάνει της προσοχής μας και ο κίνδυνος -που για μένα είναι πάρα πολύ ορατός και ψηλαφητός- πολύ σύντομα να έχουμε και μονοπωλιακή προσφορά υπηρεσίας σ' αυτό τον τομέα. Διότι, είναι όρος της συμφωνίας το κλείσιμο του ογκολογικού κέντρου του Γενικού Νοσοκομείου. Είναι όρος της συμφωνίας. Είναι όρος, κύριε συνάδελφε, κύριε Πουργουρίδη, και είναι κυρίως γι' αυτό που ζητά επαναδιαπραγμάτευση ο υπουργός, προσπαθώντας να κάνει Ογκολογικό Κέντρο κάπου αλλού. Προσπαθεί να ερμηνεύσει ότι ο όρος της συμφωνίας είναι για τη Λευκωσία. Άρα, βρισκόμαστε μπροστά στον κίνδυνο η υπηρεσία αυτή, η οποία είναι ύψιστης σημασίας για τον τόπο και για το λαό μας, να βρεθεί στα χέρια ενός ιδρύματος, το οποίο δεν ξέρει κανείς πλέον πού θα πάρει τα πράγματα. Και δεν ξέρει κανείς πού θα πάρει τα πράγματα και από την άποψη των κόστων ακόμα. Διότι, εάν δεχτώ τη θέση ότι αυτό το ίδρυμα είναι ένα ίδρυμα τελειότητας, αυτός είναι ο στόχος που έχει διακηρύξει ο κ. Τριανταφυλλίδης, την τελειότητα αυτή την οποία θα κυνηγά το ίδρυμα θα την πληρώνουμε με λεφτά. Ανεξέλεγκτα λεφτά. Και όχι μόνο σε μισθούς. Σε δαπάνες άκοπες για σκοπούς επιδίωξης μιας τελειότητας. Ε, νομίζω ότι αυτό το πράγμα πρέπει να μας ανησυχεί ιδιαίτερα. Το μήνυμα πρέπει να φύγει σαφέστατο και κατηγορηματικό από τη Βουλή και νομίζω ότι το μήνυμα πρέπει να είναι: «Κύριοι, εντάξει, αυτή είναι συμβατική

υποχρέωση, δεν είμαστε όμως διατεθειμένοι από τούδε και στο εξής ούτε μιλίμι να πληρώσουμε, εάν δεν έχει εν τω μεταξύ γίνει επαναδιαπραγμάτευση και αλλαγή των όρων αυτής της λεόντειας συμφωνίας, έτσι ώστε το κράτος το οποίο βάζει τα χρήματα για τη λειτουργία αυτού του κέντρου, που όντως προσφέρει εξαιρετικές υπηρεσίες, να μπορεί να ελέγχει κιόλας τις δαπάνες του και, δεύτερο, να μπορεί το κράτος να αναπτύξει παρόμοια κέντρα και στη Λεμεσό, κρατικά εννοώ, και στη Λευκωσία, έτσι ώστε η προσφορά αυτής της υπηρεσίας να μη κινδυνεύσει ποτέ να είναι μονοπωλιακή».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω είναι δίκαιο να πούμε ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί κανένα παράπονο από κανέναν που έχει νοσηλευθεί στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου και νομίζω ότι αυτό είναι δίκαιο να το χαιρετήσουμε -αυτό αποδεικνύει ότι παρέχονται υπηρεσίες σύγχρονες, υψηλού επιπέδου, αποτελεσματικές- αλλά ούτε και παράπονο ως προς τη συμπεριφορά του προσωπικού εκεί. Και επομένως, αν έτσι έχουν τα πράγματα, για σκοπούς δικαιοσύνης αυτό πρέπει να το χαιρετήσουμε. Αν πρέπει να γίνει επαναδιαπραγμάτευση και στο βαθμό που πρέπει να γίνει επαναδιαπραγμάτευση, ασφαλώς και είναι καθήκον μας να το ελέγξουμε. Δεσμεύομαι, επομένως, ενώπιον των συναδέλφων και του σώματος, ότι το θέμα αυτό θα το εγγράψουμε στην επιτροπή υγείας αυτεπάγγελτα, νομίζω πως όλοι οι βουλευτές συμφωνούμε, και να καλέσουμε την κυβέρνηση να μας δώσει εξηγήσεις μέχρι ποιου σημείου βρίσκονται οι διαπραγματεύσεις και ότι πρέπει αυτές να έχουν ένα σύντομο τέλος, έτσι ώστε να μην υπάρχει από την πλευρά των βουλευτών αμφισβήτηση, εφόσον

από την πλευρά των ασθενών υπάρχει επιδοκιμασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θα θέσω ενώπιόν σας το σχετικό άρθρο για να το κρίνετε. Παρακαλώ το γραμματέα να αναφερθεί στο σχετικό άρθρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 22.01.2, Υπουργείο Υγείας -Διοίκηση-Τακτικές Δαπάνες. Άρθρο 04.568, Ιατρική περίθαλψη στην Κύπρο - Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου. £2.299.990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει και άλλο άρθρο στο οποίο η ομάδα σας, αντιλαμβάνομαι, θέλει να τοποθετηθεί. Είναι πάνω σ' αυτό; Υπάρχει άλλο άρθρο. Εκείνο θα μπει χωριστά.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του κονδυλίου; Μιλούμε γι' αυτό ειδικά. Θα τα βάλω ξεχωριστά τα ζητήματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω είναι ξεκάθαρη η ψηφοφορία. Εγκρίνεται το άρθρο.

Να περάσουμε στο επόμενο θέμα για το οποίο υπάρχει ζήτημα συζήτησης επί θέματος αρχής. Και είναι, όπως είπε ο κ. Κυπριανού, στη σελίδα 17.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το άρθρο 60, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει άρθρο 60.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει άρθρο 60, ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι το Κεφάλαιο 22.07.3, Υγεία-Αναπτυξιακές δαπάνες. Άρθρο 79.499, Χορηγία προς το Κυπριακό Ταμείο Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, πολύ σωστά.

Κύριε Τυρίμο.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κονδύλι αυτό του συμπληρωματικού προϋπολογισμού η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα το ψηφίσει, διότι ο ρόλος του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής ή, όπως ονομάζεται, του Κυπριακού Ταμείου Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας είναι σημαντικότερος τόσο στον τομέα της έρευνας όσο και στον τομέα της θεραπείας αλλά και στην ταυτοποίηση των οστών που είχαμε πρόσφατα.

Όμως, ήθελα επίσης να αναφέρω μερικά πράγματα. Μέχρι σήμερα τα έσοδα του ταμείου, η χορηγία του κράτους προς το ταμείο, ήταν ύψους £1.000.000 συν £70.000

τοκοχρεωλύσια για ένα δάνειο του κέντρου ύψους £570.000. Τα έσοδα του ινστιτούτου, εκτός από τη χορηγία του κράτους, είναι από εταιρείες του εξωτερικού, από έρευνα για φάρμακα και από χορηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εδώ ήθελα να υπενθυμίσω στο σώμα το σκάνδαλο το οποίο είχε ξεσπάσει τον περασμένο χρόνο και το οποίο ήταν η αιτία ώστε δύο από τα μέλη του συμβουλίου να υποβάλουν παραίτηση. Ήταν ένα κονδύλι, υπενθυμίζω, ύψους £350.000 ή £370.000, αν δε με απατά η μνήμη μου, το οποίο βρέθηκε κατατεθειμένο σε τράπεζα της Αγγλίας από άτομο το οποίο έκανε έρευνα στο ινστιτούτο. Μετά την καταγγελία το άτομο αυτό είχε παραιτηθεί και το ποσό κατατέθηκε στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής και το θέμα θεωρήθηκε λήξαν. Για μας αυτό το θέμα δε θεωρήθηκε λήξαν και ζητήσαμε να γίνει πιο ενδελεχής έρευνα σε κονδύλια τα οποία αφορούσαν και προηγούμενες έρευνες και προηγούμενα φάρμακα, διότι τονίζω ότι αυτό αφορούσε μόνο μία έρευνα και ένα φάρμακο.

Εν πάση, όμως, περιπτώσει, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ του κράτους και του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής και δεν υπάρχει ενδελεχής έλεγχος από το Γενικό Ελεγκτή. Αυτά αναφέρει ο Γενικός Ελεγκτής στην έκθεσή του το 2000. Υπάρχει ένα μνημόνιο το οποίο έχει υπογραφεί τον Οκτώβριο του 1999, όμως πιστεύουμε ότι πρέπει το κράτος επιτέλους να προχωρήσει σε μια συμφωνία και σε πιο ενδελεχή έλεγχο σ' αυτό τον τομέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάμω μια παρατήρηση: Εάν ήμαστε κάτω στο καφενείο και πίναμε καφέ, πιθανόν να ήμαστε πιο ήσυχoi, γιατί θα απολαμβάναμε τον καφέ μας. Γι' αυτό, σας παρακαλώ πάρα πολύ, θερμά σας παρακαλώ, όταν μιλούν άλλοι συνάδελφοι, να δίνουμε λίγη προσοχή, για να μην ακούεται όλος αυτός ο θόρυβος μέσα από την

ολομέλεια. Και επίσης θα παρακαλέσω και οι διακινούμενοι γύρω από τα έδρανα να ολιγοστεύσουν αυτές τις διακινήσεις, διότι ακούω μέχρι εδώ. Δεν ξέρω! Εγώ έχω ένα προτέρημα έναντι του προκατόχου μου και με ενοχλεί, όταν ακούω...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι η ηχητική που φταίει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έχετε δίκαιο, έχετε απόλυτο δίκαιο.

Λοιπόν, ποιος ήθελε να μιλήσει; Παρακαλώ, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από το έδρανό μου, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Σε μεγάλο βαθμό όλα αυτά τα οποία ελέχθησαν για το Ογκολογικό Κέντρο, κύριε Πρόεδρε, όπως ήδη έχει γίνει αναφορά, ισχύουν και για την περίπτωση του Ινστιτούτου Γενετικής και Νευρολογίας. Και πάλι θα πρέπει να πούμε ότι αυτό το ινστιτούτο έχει αναβαθμίσει το επίπεδο παροχής ιατρικής φροντίδας στην Κύπρο και επίσης έχει βάλει την Κύπρο πάνω στο διεθνή χάρτη της υψηλής ποιότητας έρευνας, ιδιαίτερα όσον αφορά τη μοριακή βιολογία. Και είναι συχνό φαινόμενο να βλέπουμε σε διεθνή περιοδικά συγγράμματα για έρευνα η οποία έχει γίνει στην Κύπρο και αυτό είναι αναμφίβολα τιμή μεγάλη για όλους μας και αξίζουν συγχαρητηρίων εκείνοι οι ακαδημαϊκοί, γιατροί και άλλοι επιστήμονες, οι οποίοι δεν είναι μόνο γιατροί αλλά και μοριακοί βιολόγοι και βιοχημικοί, οι οποίοι επιτελούν αυτή την άριστη ερευνητική δουλειά.

Όμως, είναι πραγματικότητα ότι δεν υπάρχει μια σαφής συμφωνία μεταξύ της

κυβέρνησης και του ινστιτούτου. Υπάρχει και αυτό το “στίγμα” εκείνου του “σκανδάλου” στο οποίο έκανε αναφορά ο συνάδελφος, ο κ. Τυρίμος, το οποίο δεν έχει ξεκαθαρίσει ακόμα και το οποίο θα έπρεπε να ξεκαθαρίσει και ίσως θα έπρεπε να το δούμε και στην επιτροπή Υγείας της Βουλής, για να δοθεί η ευκαιρία στα εμπλεκόμενα μέρη να το ξεκαθαρίσουν.

Γι’ αυτό, εμείς οπωσδήποτε θα υπερψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, αλλά απλώς θέλαμε να σημειωθεί ότι εκκρεμεί ακόμα αυτή η συμφωνία η οποία θα πρέπει να γίνει μεταξύ της κυβέρνησης και του ινστιτούτου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω κι εγώ με τη σειρά μου να υπερθεματίσω για όλα αυτά τα οποία είπε ο συνάδελφος κ. Ματσάκης, για το πολύ ψηλό επίπεδο επιστημονικής εργασίας και έρευνας που γίνεται σ’ αυτό το κέντρο.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι σ’ αυτό το σκάνδαλο που αναφέρθηκε ο κ. Τυρίμος είχαμε αναφερθεί εκτενώς πέρσι και ιδιαίτερα όταν συζητούσαμε και τους προϋπολογισμούς, αλλά δε νομίζω ότι θα πρέπει να θυματοποιήσουμε ολόκληρο κέντρο επιστημονικό για κάποιο σκάνδαλο για το οποίο ευθύνεται ένας συγκεκριμένος γιατρός. Όμως, θα πρέπει, πιστεύω, ως Βουλή, και έχουμε υποχρέωση, να απευθύνουμε μια επιστολή προς το Γενικό Εισαγγελέα, διότι, όταν εγώ υπέβαλα την ερώτηση πέρσι γι’ αυτό το θέμα, μου είπαν ότι το θέμα βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα, για να το μελετήσει και να αποφανθεί αν θα ληφθούν εναντίον αυτού του συγκεκριμένου γιατρού μέτρα. Έκτοτε δεν έχουμε ακούσει τίποτε και θα ήταν καλό η

Βουλή... για να ξεκαθαρίσει, στο κάτω κάτω, και το καλό όνομα του κέντρου γενικά. Και έτσι η εισήγησή μου είναι να απευθύνουμε μια τέτοια επιστολή στο Γενικό Εισαγγελέα και να ζητούμε να μας πληροφορήσει για την τύχη αυτής της υπόθεσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η κ. Θεοχάρους

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα αυτά που έχουμε ακούσει είναι εξαιρετικά, τόσο όσον αφορά το Ογκολογικό Κέντρο όσο και αναφορικά με το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Και εκτιμώ το γεγονός ότι δίνονται λεφτά για την έρευνα, για τη βελτίωση των συνθηκών παροχής υπηρεσιών στο λαό μας. Αυτό, όμως, αποδεικνύει ότι το να κρατούμε τους γιατρούς του δημόσιου τομέα καθηλωμένους σε συγκεκριμένες κλίμακες εδώ και δεκάδες χρόνια, το να μη δίνουμε τα ανάλογα κονδύλια στο δημόσιο τομέα και να δίνουμε αφειδώλευτα αλλού δε σημαίνει ότι οι γιατροί του δημόσιου τομέα δε θα μπορούσαν να βελτιώσουν τρομακτικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Αυτό σαν ένα παράδειγμα, για να προχωρήσουμε ραγδαία προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των συνθηκών μέσα στις οποίες εργάζονται οι γιατροί του δημόσιου τομέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ. Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής και νοούμενου ότι είναι ομόφωνη η ολομέλεια και σ' αυτό το κονδύλι, να μου επιτρέψετε να προχωρήσω στην έγκριση ή στην τοποθέτηση της Βουλής σε όλα τα κονδύλια, περιλαμβανομένου και αυτού του κονδυλίου. Πόσα κονδύλια είναι, κύριε συνάδελφε;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνα. Τα υπόλοιπα, λοιπόν, κονδύλια, πέραν εκείνου για το οποίο έγινε ήδη ψηφοφορία, τίθενται ενώπιόν σας συνολικά.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Ποιοι ψηφίζουν;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έν' ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε ομόφωνοι. Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Είναι μία αποχή.

Κύριε συνάδελφε;

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει υποβάλει μια εισήγηση η κ. Βασιλείου για το περσινό σκάνδαλο των £350.000. Έγινε αποδεκτή; Θα μελετηθεί; Θα πάει στην επιτροπή; Τι θα κάνει η Βουλή; Τι θα κάνει η ολομέλεια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεώρησα αυτονόητα δύο πράγματα, ότι στο πρώτο θέμα θα συζητήσει το θέμα της συμφωνίας μεταξύ κυβέρνησης και της Τράπεζας Κύπρου για το Ογκολογικό Κέντρο η επιτροπή Υγείας και θεωρώ και αυτονόητο ότι θα σταλεί ανάλογη επιστολή προς το Γενικό Εισαγγελέα από πλευράς μου, αντιλαμβάνομαι, που να εγείρει αυτό το θέμα, το πού βρίσκεται η υπόθεση με εκείνο το σκάνδαλο.

Λοιπόν, να μου επιτρέψετε να προχωρήσουμε παρακάτω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τρίτη ανάγνωση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τη διαδικασία που ακολουθήσαμε η δεύτερη και τρίτη ανάγνωση πάνε μαζί.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Το θέμα αυτό συζητήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και μετά παραπέμφθηκε και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας. Οι εκθέσεις και οι δύο και των δύο επιτροπών είναι ομόφωνες και δε συντρέχει λόγος να διαβαστούν οι εκθέσεις.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 1997
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Άμυνας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1997, ώστε να δημιουργηθούν αναδρομικά από τις 30 Δεκεμβρίου 1997 δύο νέες θέσεις συνταγματάρχη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το 1997 δύο αντισυνταγματάρχες και τώρα συνταγματάρχες πεζικού του Στρατού της Δημοκρατίας οι οποίοι πληρούσαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για κρίση είχαν συμπεριληφθεί στις ετήσιες τακτικές κρίσεις των αξιωματικών που έγιναν το έτος εκείνο και είχαν κριθεί από το αρμόδιο για την περίπτωση τους Συμβούλιο Κρίσεων προακτέοι κατ' αρχαιότητα.

Οι εν λόγω αξιωματικοί, αμφισβητώντας την πιο πάνω απόφαση, αρχικά άσκησαν ιεραρχική προσφυγή στο Συμβούλιο Επανακρίσεων, το οποίο την απέρριψε, και ακολούθως καταχώρισαν προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ζητώντας δήλωσή του ότι η απόφαση του Συμβουλίου Επανακρίσεων, βάσει της οποίας απορρίφθηκε η ιεραρχική προσφυγή τους κατά της κρίσης αυτών ως προακτέων κατ' αρχαιότητα, είναι άκυρη, παράνομη και στερούμενη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδεχόμενο τις προσφυγές των εν λόγω αξιωματικών ακύρωσε τη συγκεκριμένη απόφαση του Συμβουλίου Επανακρίσεων, βάσει της οποίας είχαν απορριφθεί οι ιεραρχικές προσφυγές που αυτοί είχαν ασκήσει κατά της εν λόγω κρίσης. Λόγω της απόφασης αυτής του Ανωτάτου Δικαστηρίου και της μη άσκησης έφεσης κατ' αυτής, προέκυψε η υποχρέωση επανακρίσεως των αιτητών αξιωματικών.

Ας σημειωθεί ότι οι δύο ενδιαφερόμενοι αξιωματικοί, παρ' όλο που το έτος 1997 είχαν κριθεί προακτέοι κατ' αρχαιότητα και θα μπορούσαν να προαχθούν στο βαθμό του συνταγματάρχη, εντούτοις δεν προήχθησαν, γιατί οι κενές θέσεις που υπήρχαν το έτος εκείνο στο βαθμό αυτό είχαν πληρωθεί από άλλους ομόβαθμους τους αξιωματικούς οι οποίοι είχαν κριθεί προακτέοι κατ' εκλογή και οι οποίοι προηγούνται στις προαγωγές εκείνων που κρίνονται προακτέοι κατ' αρχαιότητα, με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς.

Μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφορικά με τις πιο πάνω προσφυγές το Υπουργείο Άμυνας, ενεργώντας με βάση τη θέση της Νομικής

Υπηρεσίας, έθεσε τις υποθέσεις των δύο ενδιαφερόμενων αξιωματικών ενώπιον του Συμβουλίου Επανακρίσεων που συγκροτήθηκε το έτος 2000, το οποίο τελικά αποφάσισε ότι γίνονται δεκτές οι ιεραρχικές προσφυγές που αυτοί είχαν ασκήσει το 1997 κατά της επίδικης κρίσης κρίνοντάς τους προακτέους κατ' εκλογή.

Επειδή, σύμφωνα με τα πιο πάνω, οι δύο αξιωματικοί θα προάγονταν στο βαθμό του συνταγματάρχη από τις 30 Δεκεμβρίου 1997, ημερομηνία κατά την οποία είχαν προαχθεί και οι υπόλοιποι ομόβαθμοί τους αξιωματικοί που είχαν κριθεί προακτέοι κατ' εκλογή, και επειδή επηρεάστηκε δυσμενώς η μετέπειτα ανέλιξή τους, κρίθηκε ορθό και δίκαιο να γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για την αναδρομική αποκατάστασή τους στην οποία και αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη ότι, με βάση τον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο, δεν υφίσταται οποιαδήποτε πρόνοια που να παρέχει τη δυνατότητα για υπεράριθμες προαγωγές, έτσι που το όλο θέμα της αποκατάστασης των δύο επηρεαζομένων να διευθετηθεί με βάση αυτή, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την αναδρομική δημιουργία και ένταξη των αναγκαίων θέσεων στον κρατικό προϋπολογισμό.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του
2001»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Σωτήρης Σαμψών

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Νίκος Κατσουρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Παπακώστας

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Οικονομικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού η οποία, αφού το μελέτησε, κυκλοφόρησε σχετική έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής. Ύστερα από σχετική εισήγηση μέλους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, που υιοθετήθηκε από το σώμα στη συνεδρία του την 1η Νοεμβρίου 2001, το νομοσχέδιο αυτό παραπέμφθηκε για εξέταση και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 22 Νοεμβρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών και του ΓΕΕΦ.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η επιτροπή ζήτησε επιπρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές σε σχέση με τις προτεινόμενες πρόνοιές του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τις θέσεις που εκφράζονται στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο.

Παράλληλα με την πιο πάνω απόφαση, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος σημειώνουν τις αντιφατικές κρίσεις των δύο αρμόδιων Συμβουλίων Κρίσεων που συγκροτήθηκαν για τις κρίσεις των επηρεαζόμενων με το νομοσχέδιο αξιωματικών,

όπου το μεν πρώτο για το έτος 1997 τους έκρινε προακτέους κατ' αρχαιότητα, ενώ το δεύτερο για το έτος 1998 προακτέους κατ' εκλογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπακώστας, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο σκοπός αυτού του νομοσχεδίου είναι η ίδρυση δύο θέσεων συνταγματάρχη από το Δεκέμβριο του 1997 για αναδρομική προαγωγή δύο συνταγματαρχών οι οποίοι δικαιώθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Οι εν λόγω συνταγματάρχες κρίθηκαν το Δεκέμβριο του 1997 από το Συμβούλιο Κρίσεως ως προακτέοι κατ' αρχαιότητα και όχι κατ' εκλογή με αποτέλεσμα για ένα χρόνο ακριβώς να στερηθούν αυτής της προαγωγής. Στο μεταξύ οι επηρεαζόμενοι προσέφυγαν στο Συμβούλιο Επανακρίσεων με ιεραρχική προσφυγή. Αυτή την προσφυγή το Συμβούλιο Επανακρίσεων δεν την είχε αποδεχτεί με αποτέλεσμα να προσφύγουν οι επηρεαζόμενοι στο Ανώτατο Δικαστήριο. Το Μάρτιο του 2000 το Ανώτατο Δικαστήριο με απόφασή του ακύρωσε την απόφαση του Συμβουλίου Επανακρίσεων, αλλά ήταν καθαρά για σκοπούς διαδικαστικούς και όχι ουσίας. Στο μεταξύ, όμως, με τις ετήσιες κρίσεις -και εδώ είναι το σοβαρό σημείο- του 1998 οι περί ου ο λόγος αντισυνταγματάρχες κρίθηκαν προακτέοι κατ' εκλογή και προήχθησαν στο βαθμό του συνταγματάρχη.

Παρά το γεγονός ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου και θα υπερψηφίσει, εντούτοις έχει να επισημάνει τα εξής: Ποιο από τα δύο Συμβούλια Κρίσεων έκανε την ορθή και αξιοκρατική κρίση, το συμβούλιο του 1997 ή το συμβούλιο του 1998; Διότι υπάρχουν δύο αντιφατικές κρίσεις των δύο αυτών συμβουλίων. Αυτό απλά το επισημαίνουμε,

κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, για προβληματισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Καρά, παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αυτό που έχει σημασία, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι ο Υπουργός Άμυνας, σεβόμενος τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου που δικαιώνει τους δύο συνταγματάρχες, προώθησε νομοθεσία στη Βουλή, η οποία βρίσκεται ενώπιόν μας για ψήφιση, ακριβώς για να αποδείξει τον απόλυτο σεβασμό προς το Ανώτατο Δικαστήριο και τις αποφάσεις της δικαιοσύνης. Το πώς το κάθε Συμβούλιο Κρίσεως έκρινε το 1997 ή το 1998 είναι θέματα των Συμβουλίων Κρίσεων και ελπίζω να διαβάζουν τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, έτσι ώστε, όταν συνέρχονται ως Συμβούλια Κρίσεων, να μην επηρεάζονται από το παρελθόν ή από οποιεσδήποτε διαπροσωπικές σχέσεις, αλλά να αποφασίζουν όπως ο νόμος και θέλει και επιβάλλει. Επομένως, η Βουλή σήμερα ψηφίζοντας απλώς ψηφίζει και επιβραβεύει τους δύο αξιωματικούς οι οποίοι έχουν δικαιωθεί πλήρως από το Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εσφαλμένη αξιολόγηση δε θα χρειάζετο να πληρώνουμε για ακόμη δύο επιπρόσθετες θέσεις συνταγματαρχών προϋπολογισμό, και μάλιστα αναδρομικά. Άρα υπάρχει διασπάθιση δημόσιου χρήματος σ' αυτό το σημείο.

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι! Υπάρχει κάτι, αν μου επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε, να διορθώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ορίστε.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αν γίνονταν συνταγματάρχες από τότε, θα έπαιρναν αυτά τα χρήματα. Δηλαδή, δεν υπάρχει επιπρόσθετη οικονομική επιβάρυνση. Αυτό που υπάρχει είναι η ηθική δικαίωση των ανθρώπων και από την πολιτεία, όπως έχουν δικαιωθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι μεγάλος ο πειρασμός, επειδή ελέχθη για το μεγάλο σεβασμό στο δικαστήριο από το Υπουργείο Άμυνας, να πω ότι σε παρόμοια περίπτωση συνταγματάρχη από τη Λεμεσό, όχι για τυπικούς λόγους, κύριε Παπακώστα, το δικαστήριο είπε ότι κακώς δεν τον έκριναν προάξιμο κατ' αξία, με οδηγίες στο Συμβούλιο Κρίσεως να τον επανακρίνει ως κατάλληλο. Δε συνήλθε το Συμβούλιο Κρίσεως παρά δύο χρόνια μετά: μετά που αφυπηρέτησε ο άνθρωπος. Τόσος σεβασμός στις αποφάσεις του δικαστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην Κύπρο όλα συμβαίνουν, κύριε Παπαδόπουλε. Μην είστε τόσο παραξενεμένος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ευαίσθητος.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είμαι παραξενεμένος: αντίθετα! Εξαρτάται από το τι κομματική ταυτότητα έχεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς! Μάλιστα!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να μου επιτρέψετε απλώς να πω για τη συγκεκριμένη περίπτωση, στην οποία αναφέρεται ο κ. Παπαδόπουλος, ότι ο περί ου ο λόγος αξιωματικός είχε υποπέσει σε πολύ σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα, για τα οποία κρίθηκε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λάθος σου!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ε, συγνώμη, να πω ότι είχε κατηγορηθεί για κλοπή πετρελαίου...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε, είναι άλλο που λέεις.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Λυτούμαι, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι, κύριε, δεν υπάρχει έτσι πράμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Παπαδόπουλε...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και τα ανηγάγετε σε κομματικά προβλήματα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα, κύριε!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το Συμβούλιο Κρίσεως, το οποίο είχε συνέλθει, δεν ήταν επί υπουργίας Άμυνας του κ. Χάσικου. Προερχόταν από άλλο κόμμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι για άλλο πρόσωπο που μιλάς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι για άλλον που μιλάς.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Για το προηγούμενο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Κύριοι συνάδελφοι, εκτιμώ την ευαισθησία όλων. Αυτός ο τόπος είναι τόπος όπου αξιωματικοί έκαναν πραξικόπημα και μπορεί αυτή τη στιγμή να είναι και αρχιστράτηγοι. Τι συζητούμε τώρα αυτά τα πράγματα; Σας παρακαλώ πολύ.

Να προχωρήσουμε παρακάτω, στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου

Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 1997

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει αποχή, κύριε Περδίκη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Απέχω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με τέτοια ιστορία, γιατί να μην απέχω δηλαδή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να με ενημερώσετε να ξέρω αν είναι αιώνιο ή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή εδώ ελέχθη ότι είναι ομόφωνο, κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό ρωτούμε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μια αποχή λοιπόν.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι και αυτό εξ αναβολής. Είναι «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001». Υπάρχουν δυο εκθέσεις. Εδώ γίνεται λόγος, κύριε Περδίκη, περί ομόφωνων εκθέσεων στον περί Βιοηθικής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι μέλος των επιτροπών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να διορθώσω. Όταν λέμε ομόφωνες, μιλούμε για τα μέλη των επιτροπών. Ο κ. Περδίκης δε συμμετέχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να ξέρω και εγώ δηλαδή πώς χειρίζομαι το θέμα από εδώ.

Οι εκθέσεις είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής)
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Νοεμβρίου 2001. Στα πλαίσια μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Υγείας, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η ίδρυση Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής για την αξιολόγηση των ηθικών, δεοντολογικών, κοινωνικών και νομικών πτυχών που άπτονται της βιοϊατρικής ερευνητικής δραστηριότητας και της ιατρικής φροντίδας που παρέχεται στον άνθρωπο. Συγκεκριμένα, στο νόμο που προτείνεται προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ίδρυση, οι σκοποί και οι αρμοδιότητες Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.
2. Η σύσταση επιτροπών ηθικής στα κατά τόπους ιδρύματα, καθώς και η σύσταση υπεπιτροπών για καλύτερη κατανομή του έργου της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.
3. Η έκδοση κωδίκων και κανονισμών επαγγελματικής πρακτικής, καθώς και οι ποινές που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεών τους.
4. Η στελέχωση του γραφείου της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου το Υπουργείο Υγείας κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής νέο κείμενο νομοσχεδίου με τροποποιήσεις γλωσσικής και νομοτεχνικής φύσεως.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η σύσταση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής απορρέει από:

1. σχετικές διεθνείς συμβάσεις και πρωτόκολλα που υπέγραψε η Κυπριακή Δημοκρατία·
2. σχετική διακοίνωση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ·
3. την ανάγκη εποπτείας, μελέτης, έρευνας, αξιολόγησης βιοηθικών θεμάτων και προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των βιοϊατρικών επιστημών και της βιοϊατρικής έρευνας.

Ο Υπουργός Υγείας τόνισε την ανάγκη ψήφισης του προτεινόμενου νόμου και επισήμανε το γεγονός ότι η Κύπρος πρωτοπορεί στον τομέα αυτό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί, έτσι ώστε να απαλειφθούν οι διατάξεις που αναφέρονται:

1. στην αρχή της ισότητας των δύο φύλων για συμμετοχή στην Εθνική Επιτροπή

Βιοηθικής·

- στην εκχώρηση των αρμοδιοτήτων των επιτροπών βιοηθικής στις κατά τόπους επιτροπές ηθικής.

Τέλος, η επιτροπή εισηγείται να προστεθεί σ' αυτό πρόνοια με βάση την οποία η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής μελετά και θέματα που σχετίζονται με τη φαρμακευτική και επιπρόσθετα οι ενέργειές της βασίζονται στην αρχή της συνετούς αποφυγής και την προαγωγή της υγείας.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Ελένη Θεοχάρους

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Τυρίμος

Γιώργος Περδίκης

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε στα μέλη της Βουλής στις 20 Νοεμβρίου 2001, αλλά λόγω του ότι διεφάνη η ανάγκη για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων κρίθηκε σκόπιμο από το σώμα να αναβληθεί η συζήτηση του όλου θέματος και να επανεξεταστεί από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2001, αποφάσισε να εμμένει στη διαγραφή της πρόνοιας με βάση την οποία η αρχή της

ισότητας των δύο φύλων λαμβάνεται υπόψη κατά το διορισμό των μελών της Επιτροπής Βιοηθικής. Επιπρόσθετα, η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να λάβει υπόψη την αρχή της ισότητας των δύο φύλων κατά το διορισμό των μελών της Επιτροπής Βιοηθικής.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο που προνοεί την ίδρυση ενός συμβουλίου, μιας επιτροπής, για τη βιοηθική, σε μια εποχή που τα θέματα της βιοτεχνολογίας και της κλωνοποίησης -φτάσαμε να μιλάμε και για κλωνοποίηση του ανθρώπου- είναι θέματα τα οποία αγγίζουν πλέον το ενδιαφέρον και απασχολούν τους πολίτες, την κοινωνία, το παγκόσμιο.

Νομίζω ότι τύχη αγαθή ή τύχη περίεργη έφερε το κυπριακό κοινοβούλιο να συζητά αυτά τα θέματα στην πιο κρίσιμή τους ίσως φάση. Αν τα συζητούσαμε πριν τρεις ή τέσσερις εβδομάδες, μπορεί να ήμασταν λίγο αποκομμένοι από το τι θα ενδιέφερε τότε την κοινή γνώμη. Είμαστε λοιπόν τυχεροί και τυχερές, θα έλεγα, που συζητούμε αυτό το θέμα, όπως και αυτό που θα προκύψει την ερχόμενη εβδομάδα σχετικά με τη συνθήκη για την κλωνοποίηση, σε ένα πλαίσιο κοινωνικού διαλόγου, το οποίο μας δίνει το πλεονέκτημα να μιλούμε και να ακουγόμαστε. Θα ήθελα λοιπόν την προσοχή σας για λίγα λεπτά για κάποιους, κατά την άποψή μου, σημαντικούς προβληματισμούς που συνοδεύουν την παρέμβαση του κινήματος

των οικολόγων περιβαλλοντιστών στο περί ου ο λόγος νομοσχέδιο.

Μιλάμε για τη βιοηθική, ένα θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, κύριε Περδίκη...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Σήμερα δε συζητούμε τα θέματα της βιοηθικής και της κλωνοποίησης. Αυτά θα έρθουν. Συζητούμε τη σύσταση επιτροπής. Η Βουλή δεν είναι προετοιμασμένη αυτή τη στιγμή να συζητήσει την ουσία του θέματος, για την οποία όλοι έχουμε απόψεις -και πιθανότατα διαφοροποιημένες απόψεις- ακόμη και άτομα, όχι πλευρές. Αυτό που σήμερα συζητούμε είναι τη δημιουργία μιας επιτροπής. Αυτό που πρέπει να συζητήσουμε είναι αν είναι αυτή η σύνθεση της επιτροπής ικανοποιητική, αν προτιμούμε η σύνθεση αυτής της επιτροπής να είναι διαφορετική, αν είναι οι όροι εντολής που δίνονται ικανοποιητικοί, αν θέλουμε άλλους όρους εντολής. Η παράκλησή μου προς τον κ. συνάδελφο είναι αυτά που θα θέλει να πει για τα θέματα του ευρύτερου ενδιαφέροντος, το οποίο πολύ σωστά έχει διαπιστώσει, αναφορικά με τις νέες τεχνολογικές πλέον εξελίξεις οι οποίες θα επηρεάσουν, πράγματι, όπως πολύ σωστά είπε, τη ζωή του πλανήτη, να τα συζητήσουμε -υπάρχει ειδικό θέμα- όταν θα συζητήσουμε ακριβώς αυτό το θέμα. Αλλά σήμερα η παράκλησή μου είναι να περιοριστούμε στο αν είναι ικανοποιητικό το νομοσχέδιο με το οποίο δημιουργείται αυτή η επιτροπή, αν είναι ικανοποιητική η σύνθεση και αν είναι ικανοποιητικοί οι όροι εντολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Περδίκη...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όταν μιλάμε λοιπόν για τη βιοηθική, μιλάμε για το σύνολο των ηθικών προβλημάτων που γεννά η σύγχρονη τεχνολογία, η ιατρική, η γενετική και κυρίως η ανθρώπινη παρέμβαση στη βιολογική διαδικασία για την κλωνοποίηση, την ευθανασία, την ευγονική κ.λπ. Ο όρος όμως “βιοηθική” εμπεριέχει έναν πιο σημαντικό όρο, τον οποίο συχνά ξεχνούμε, που είναι ο όρος “ηθική”. Έχουμε λοιπόν μπροστά μας τη σύσταση, τους όρους, τη μεθοδολογία, τις αρμοδιότητες μιας επιτροπής η οποία θα χειριστεί θέματα ηθικής. Θυμίζω ότι, σύμφωνα με τα λεξικά, “ηθική” είναι το σύστημα κανόνων συμπεριφοράς που χαρακτηρίζει μια εποχή, μια κοινωνική ομάδα, μια πολιτεία, είναι το σύνολο των αρχών και των αξιών που έχουν διαμορφώσει και τηρούν πρόσωπα, κοινωνικές ομάδες και πολιτείες.

Και τίθεται το ερώτημα: Στην περί ου ο λόγος επιτροπή που συστήνουμε με βάση ποια ηθική θα αποφασίζουν, με βάση ποια ηθική θα συμβουλεύουν, με βάση ποια ηθική θα συστήνουν τα άτομα αυτής οι επιστήμονες, οι θεολόγοι, οι χημικοί, οι βιολόγοι, αυτοί τέλος πάντων που θα συστήνουν αυτή την επιτροπή βιοηθικής; Με την ηθική που αντιλαμβάνεται ο θεολόγος; Με την ηθική που αντιλαμβάνεται ο ερευνητής; Με την ηθική που αντιλαμβάνεται ο γιατρός ή την ηθική που αντιλαμβάνεται ο περιβαλλοντολόγος, για παράδειγμα, ή ο ιερέας; Υπάρχει ζήτημα σ’ αυτή την περίπτωση; Εμείς λέμε ότι σαφώς υπάρχει, γιατί τη σύγκρουση αυτών των ηθικών την έχουμε δει και στο παρελθόν. Υπάρχει, για παράδειγμα, διαδεδομένη μεταξύ των ερευνητών η άποψη ότι τα πάντα πρέπει να δίδονται προς την κατεύθυνση της εξερεύνησης των αγνώστων της φύσης. Με αυτή τη λογική και με παράλληλες λογικές φτάσαμε να ανακαλύψουμε πολλές επιστημονικές ανακαλύψεις των ερευνητών, οι οποίες όμως στην εφαρμογή τους

δεν υπήρξαν και τόσο φιλόφρονες. Θέλω να αναφερθώ, για παράδειγμα, στην “πράσινη επανάσταση”. Καμία σχέση δεν έχει με τους πράσινους. Ήταν εκείνη η επανάσταση της δεκαετίας του ’50 η οποία έλεγε ότι με την εφαρμογή της χημείας στη γεωργία, με τη χημική γεωργία, θα λύναμε το πρόβλημα της πείνας στον πλανήτη μας.

Σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε στον πλανήτη γη, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Τροφίμων, οκτακόσια εκατομμύρια ανθρώπους που απειλούνται να πεθάνουν από την πείνα. Έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό στην ιστορία της ανθρωπότητας πεινασμένων. Η “πράσινη επανάσταση”, η τεχνολογική επανάσταση των φυτοφαρμάκων, δεν οδήγησε στην επίλυση του προβλήματος της πείνας. Αντίθετα δημιούργησε προβλήματα. Κατά τον ίδιο τρόπο θα έλεγε κανείς, αντιμετωπίζοντας το θέμα με τη δική μου οπτική γωνία, ότι μπορεί κάποιος να μιλά για ώρες για τα προβλήματα που συσώρευσε στον πλανήτη η ατομική ενέργεια, η πυρηνική ενέργεια. Σε μια μόνο στιγμή είχαμε εβδομήντα οκτώ χιλιάδες νεκρούς στη Χιροσίμα, όχι πέντε χιλιάδες που είχαν πρόσφατα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Εβδομήντα οκτώ χιλιάδες νεκρούς! Και από αυτή την τεχνολογική ανακάλυψη και τις εφαρμογές της εκατομμύρια άνθρωποι έχουν επηρεαστεί, έχουν πεθάνει, έχουν μόνιμες αναπηρίες, έχουμε τερατογενέσεις. Προκύπτει λοιπόν σοβαρό ηθικό ζήτημα.

Γιατί θέτω όλη αυτή τη θεωρητική βάση και βάζω αυτό το θεωρητικό χαλί; Γιατί στη σύνθεση της επιτροπής, όπως και στο ερώτημα του τι είναι βιοηθική, όπως προκύπτει και από τις τροποποιήσεις μου, που ελπίζω να τις έχετε μελετήσει, δεν καθορίζονται όρια. Έγινε συζήτηση στην επιτροπή Υγείας και ήταν σαφής η διαφορά, τουλάχιστον η προσωπική μου, με το Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος θεωρεί τον καθορισμό ηθικών ορίων, ηθικών πλαισίων, σ’ αυτή την επιτροπή

βιοηθικής ως περιορισμό των αρμοδιοτήτων της. Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να μπουν αυτά τα ηθικά όρια, αφού περί ηθικής μιλούμε. Και η ηθική στον αιώνα μας επιβάλλει όρια στην τεχνολογία, όρια στην εφαρμογή της τεχνολογίας, όρια στην εφαρμογή της επιστήμης. Γι' αυτό λοιπόν το σκοπό έχω υποβάλει μια σειρά από τροποποιήσεις, οι οποίες θέτουν όρια στην έννοια της ηθικής όπως την αντιλαμβάνονται άλλες επιστημονικές ομάδες, ίσως, ή άτομα αυτών των επιστημονικών ομάδων, και επίσης βάζω κάποιες τροποποιήσεις οι οποίες έχουν να κάνουν με τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα όρια θα πρέπει να τίθενται. Είναι επάναγκες και σημαντικό να εφαρμόζονται δημοκρατικές διαδικασίες, να προϋποτίθενται πάντα κοινωνικές διαδικασίες ανοικτού διάλογου· και η Βουλή έχει υποχρέωση να συμμετάσχει σ' αυτό το διάλογο.

Εν κατακλείδι θα έλεγα -και να θυμίσω κάτι που είπα σήμερα στην επιτροπή Υγείας- ότι στην περίπτωση της βιοτεχνολογίας και της γενετικής το γνωστό ρητό «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα» δεν ισχύει. Αντίθετα θα ήθελα να θυμηθούμε όλοι μια άλλη σοφή ρήση: «ο δρόμος προς την κόλαση είναι στρωμένος με καλές προθέσεις». Ας θέσουμε λοιπόν τα όρια και ας διασφαλίσουμε το ότι τουλάχιστο στην Κύπρο η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών δε θα οδηγήσει σε εγκλήματα κατά της ίδιας της υγείας και της ασφάλειας των πολιτών αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή ήταν περί ηθικής και περί βιοηθικής και είναι ακριβώς εξελισσόμενα θέματα και υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, ένεκα τούτου δεν ενεκρίθη το κονδύλι.

Ο κ. Μασσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε σήμερα, όπως έχει ήδη αναφερθεί από

κάποιους συναδέλφους, ότι δε συζητούμε σήμερα για το τι είναι βιοηθική και ποια είναι τα ηθικά πλαίσια, τι είναι ηθικό και τι δεν είναι ηθικό. Αυτό που συζητούμε σήμερα είναι το να ιδρυθεί αυτή η επιτροπή. Αυτή η επιτροπή της βιοηθικής δε θα καθορίζει αυτά τα ηθικά πλαίσια· αυτά θα καθορίζονται από άλλους κανονισμούς, νόμους, οδηγίες και συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάτι τέτοιο είχαμε αρχίσει σήμερα να συζητούμε σε κοινή συνεδρία των επιτροπών Υγείας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την κύρωση μιας τέτοιας σύμβασης. Αυτή η επιτροπή απλώς θα επιβλέπει το ότι η ιατρική επιστήμη λειτουργεί μέσα σε αυτά τα πλαίσια που καθορίζουν οι νόμοι και οι οδηγίες, που δεν καθορίζονται από την ίδια. Δε θα δημιουργεί ηθική αυτή η ίδια η επιτροπή. Οπότε, θα πρέπει να προχωρήσουμε τάχιστα στην έγκριση αυτού του νομοθετήματος, γιατί πρέπει να υπάρχει αυτή η επιτροπή και επίσης τάχιστα θα πρέπει να προχωρήσουμε στην κύρωση των συμβάσεων που διέπουν τη δεοντολογία και ηθική της ιατρικής επιστήμης, ούτως ώστε να πρωτοπορήσουμε κιόλας στον κόσμο, γιατί σε ό,τι αφορά αυτό το επίπεδο της βιοηθικής πρέπει να πούμε ότι οι πλείστες χώρες του κόσμου βρίσκονται πολύ μακριά από του να εγκρίνουν τέτοιου είδους νομοθετήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Χριστοδουλίδη, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βεβαίως σήμερα, έχει απόλυτο δίκαιο ο κ. Λυσσαρίδης, επίτιμος πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, όπως και ο κ. Ματσάκης και ο πρόεδρος της επιτροπής, δε συζητούμε το τι είναι βιοηθική ή ποιο είναι το νομοσχέδιο που θα καθορίζει τη βιοηθική. Απλώς, να πω ότι βιοηθική είναι η προσπάθεια κάποιων καθιέρωσης της ηθικής σε ό,τι αφορά το βίο, τη ζωή. Είναι ευρύτατη έννοια, πολύ αμφισβητούμενη.

Στο επίπεδο του Συμβουλίου της Ευρώπης άρχισε η συζήτηση το 1995. Είχα την τιμή να προεδρεύσω της Πανευρωπαϊκής Διάσκεψης στη Ρουμανία εκ μέρους του Συμβουλίου της Ευρώπης για προβλήματα βιοηθικής και οδηγηθήκαμε σε ένα μακρύτατο διάλογο στον οποίο συμμετοχή είχαν όλοι όσους έχει αναφέρει ο κ. Περδίκης. Από τους ιερωμένους, με τις αντικρουόμενες απόψεις τους, ανάλογα με το θρήσκευμα και το δόγμα (καθολικοί, ορθόδοξοι, προτεστάντες κ.λπ.), μέχρι τους επιστήμονες, ιατρούς, βιολόγους, νομικούς, γιατί είναι κατ' ουσία θέμα νομικό, θέμα διεθνούς δικαίου. Και μετά από τόσους κόπους και τόσα χρόνια έχει γίνει η κατάληξη· εξευρέθηκε η λεγόμενη “Ευρωπαϊκή Σύμβαση της Βιοηθικής”.

Στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, πριν δυο ακριβώς χρόνια, ενώ όλα ήταν τελειωμένα καθ' υπόθεση, στην ολομέλεια κατέστη ανάγκη αναβολής της λήψης απόφασης, γιατί κάποιοι, ιδιαίτερα θα έλεγα θρησκευόμενοι, παρενέβησαν -με την Καθολική Εκκλησία πρωτοπόρα- και αυτό το φιλελεύθερο και προοδευτικό πνεύμα της σύμβασης εκείνης το ανέτρεψαν.

Σήμερα βλέπουμε στην Αμερική ορισμένες πολιτείες να νομιμοποιούν την κλωνοποίηση του ανθρώπινου γένους. Βλέπουμε δυο χώρες της Ευρώπης πολύ προηγμένες και εξελιγμένες να νομιμοποιούν την ευθανασία, κάτι το οποίο ακόμα παγκοσμίως δεν έχει γίνει αποδεκτό. Και η σύμβαση δε θα είναι κάτι το στατικό, αλλά επιτέλους θα ξέρει ο πολιτισμένος κόσμος κάποια πλαίσια. Πλαίσια τα οποία θα είναι σε θέση και η κάθε χώρα διά της εθνικής της νομοθεσίας να βελτιώσει. Και η κάθε χώρα ταυτόχρονα θα δικαιούται, μετά την υπογραφή και την επικύρωσή της από τον απαιτούμενο αριθμό κρατών χωρών, να υποβάλει τις δικές της τροποποιήσεις.

Επομένως, δεν είναι ένας μπαμπούλας που έρχεται πάνω μας· είναι, πιστεύω, ένα προοδευτικό οικοδόμημα που κτίζεται τόσα χρόνια, με τις αδυναμίες που οπωσδήποτε θα υπάρξουν. Στο χέρι μας είναι, όταν θα συζητούμε τη δική μας νομολογία, που θα

είναι εναρμονιστική ως προς την ευρωπαϊκή, να κάνουμε ό,τι κάναμε και προχθές με την υπογραφή εκείνου του μέρους της συμβάσεως για τον τρομονόμο, το ίδιο. Είναι μέσα στα απόλυτα δικαιώματά μας, να πούμε όλες μας τις απόψεις, να τις συζητήσουμε και ό,τι αποφασίσει η πλειοψηφία αυτής της Βουλής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, έχουν κατατεθεί τροπολογίες από τον αγαπητό συνάδελφο κ. Περδίκη και πριν από τη δεύτερη ανάγνωση θα τις θέσω ενώπιόν σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ έχω τροπολογίες. Είπε ο συνάδελφος ότι έκαμε τροπολογίες. Μου είπε ο κ. Μιχαηλίδης ότι η επιτροπή... αλλά δεν τον πίστεψα, να σας πω την αλήθεια, ένεκα του τρόπου που γίνεται η συζήτηση. Αν οι τροπολογίες γίνονται αποδεκτές από την επιτροπή, τότε να θεωρήσουμε ότι ενσωματώνονται στο νόμο.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα μέλη της επιτροπής Υγείας ομόφωνα αποδέχθηκαν τις εισηγήσεις του κ. Περδίκη, αφού έλαβαν υπόψη και τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα, ότι τίποτε δεν ενοχλούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έπρεπε να το καταλάβετε ότι ήταν ομόφωνες, γιατί, αν δεν ήταν ομόφωνες, δε θα συζητούσαμε τόση ώρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο!

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Έχεις καμιά τροπολογία πάνω στις τροπολογίες;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μια διόρθωση. Δεν είναι “η αρχή της συνετούς αποφυγής”, όπως με πληροφόρησε ένας φίλος φιλόλογος, είναι “η αρχή της συνετής αποφυγής”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρώ, και καταγράφεται, ότι οι τροπολογίες έχουν ενσωματωθεί στο νόμο.

Παρακαλώ, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση και σκοποί της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής. Άρθρο 3.

Σύνθεση Επιτροπής. Άρθρο 4.

Προϋποθέσεις επιλογής και διορισμού των μελών της Επιτροπής. Άρθρο 5.

Κατάλογος για διορισμό προσώπων. Άρθρο 6.

Εσωτερικοί κανονισμοί. Άρθρο 7.

Αντιπρόεδρος. Άρθρο 8.

Διάρκεια θητείας μελών της Επιτροπής. Άρθρο 9.

Τερματισμός διορισμού. Άρθρο 10.

Παραίτηση μελών. Άρθρο 11.

Αποζημίωση προέδρου και μελών της Επιτροπής. Άρθρο 12.
Απαρτία, διαδικαστικά θέματα και συμπληρωματικές διατάξεις. Άρθρο 13.
Εξαίρεση μελών. Άρθρο 14.
Αρμοδιότητες της Επιτροπής. Άρθρο 15.
Επιτροπές Ηθικής. Άρθρο 16.
Σύσταση και λειτουργία υπεπιτροπών. Άρθρο 17.
Έκδοση κωδίκων. Άρθρο 18.
Συνέπειες μη συμμόρφωσης με κώδικες. Άρθρο 19.
Έκδοση Κανονισμών και Μετατροπή κωδίκων σε Κανονισμούς. Άρθρο 20.
Ενισχυμένη απαρτία για ορισμένα θέματα. Άρθρο 21.
Προσωπικό, στέγη και εξοπλισμός. Άρθρο 22.
Γραμματέας. Άρθρο 23.
Προϋπολογισμός. Άρθρο 24.
Παράπονα. Άρθρο 25.
Ετήσια Έκθεση. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα με τους αριθμούς 6 και 7 αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση για αναβολή και, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα θέματα αυτά αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση, η οποία όμως δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα και γι' αυτό υπάρχει εισήγηση για αναβολή.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Εγώ δε θέλω να επικαλούμαι το ότι δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα, απλώς, παράκλησή μου, να μείνει την άλλη βδομάδα για να ετοιμάσω την ομιλία. Επειδή όλοι είναι εναντίον, πρέπει να είναι καλή η ομιλία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται δεκτή η εισήγηση για αναβολή.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί
Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής
Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2001»**

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Κώστας Παπακώστας

Γεώργιος Γεωργίου

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποίησε στις 28 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, του ΣΙΤΟΠ, της ΠΑΣΥΠΕΕ και της ΠΕΠ.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ), ποσού ύψους £800.000 για το έτος που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001, το οποίο αφορά την κάλυψη δαπανών για παραχώρηση σπουδαστικών δανείων μέσω του Σχεδίου Φερεγγυότητάς του.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, στον προϋπολογισμό του ΚΦΙΚΒ για το 2001 γίνεται πρόνοια ύψους £7.500.000 για παραχώρηση σπουδαστικών δανείων μέσω του Σχεδίου Φερεγγυότητας.

Όπως επισήμανε επίσης ο ίδιος εκπρόσωπος, ο Πρόεδρος του ΚΦΙΚΒ υπέβαλε αίτημα για παραχώρηση κατά το 2001 πρόσθετου κονδυλίου για σπουδαστικά δάνεια, γι' αυτό και ο Υπουργός Οικονομικών, αφού έλαβε υπόψη του διάφορα στοιχεία που αφορούν τον ΚΦΙΚΒ σχετικά με την κίνηση αιτήσεων για την παραχώρηση σπουδαστικών δανείων, όπως και τις υφιστάμενες δημοσιονομικές συνθήκες του κράτους, εισηγήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο και συμφώνησε όπως εγκριθεί το ποσό των £800.000 ως συμπληρωματικός προϋπολογισμός του ΚΦΙΚΒ για το έτος 2001.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, παρ' όλο που ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο παράλληλα εκφράζει τη δυσαρέσκειά της προς την κυβέρνηση, γιατί ενώ είχαν δοθεί υποσχέσεις ότι μετά την ψήφιση του τακτικού προϋπολογισμού του 2001 του ΚΦΙΚΒ θα κατατίθεντο έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί γύρω στα £8 με £9 εκατομ. για κάλυψη των δεδομένων βασικών αναγκών του, η κυβέρνηση αποδέσμευσε μόνο ένα κονδύλι ύψους £800.000.

Περαιτέρω, η επιτροπή αποδοκιμάζει επίσης και τη μη ανταπόκριση της κυβέρνησης στο αίτημα των εκπροσώπων του ΚΦΙΚΒ οι οποίοι με επιστολή τους ημερομηνίας 18 Ιουνίου 2001 υπέβαλαν αίτημα για συμπληρωματικό προϋπολογισμό για το 2001 ύψους £10 εκατομ. για κάλυψη των αναγκών του.

Συμπληρωματικά η επιτροπή τονίζει και την άμεση ανάγκη που υφίσταται για τη σε βάθος εξέταση και μελέτη των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η λειτουργία του ΚΦΙΚΒ ως θεσμός, καθώς επίσης και την προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί για εξομάλυνση της όλης διαδικασίας που ακολουθείται, ώστε να μην υπάρχουν οι απαράδεκτες καθυστερήσεις που παρατηρούνται σήμερα στην υλοποίηση των σκοπών του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εκοίταξέ με που ώρας ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου τζαι εκατάλαβα ότι θέλει να μιλήσει. Παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά το ότι είναι ομόφωνη η πρόταση που είναι ενώπιον της Βουλής, είναι

πιστεύω καθήκον μου ως προέδρου της επιτροπής να επισημάνω κάποια ζητήματα. Το πρώτο ζήτημα είναι ότι, από την αρχή που κατατέθηκε ο τακτικός προϋπολογισμός του φορέα για το 2001, υπήρχε η αναγνώριση από την πλευρά την κυβερνητική ότι τα κονδύλια τα οποία δίδονταν προς το φορέα ήταν μειωμένα. Και σε σχέση με εκείνα που είχε ζητήσει ο φορέας ήταν μειωμένα περίπου κατά £11 εκατομμύρια.

Σημειώνοντας τότε αυτά τα πράγματα, μας δόθηκε η υπόσχεση από τον Υπουργό Οικονομικών ότι έγκαιρα θα στελλόταν συμπληρωματικό νομοσχέδιο στη Βουλή που θα προνοούσε για κονδύλια της τάξης των £8 με £9 εκατομ., για να καλύψει κάποιες ανάγκες βασικές που θα υπήρχαν και, ταυτόχρονα, για να μειώσει το χρόνο αναμονής από τους αιτητές. Για να υπενθυμίσει το Υπουργείο Οικονομικών, το κεντρικό συμβούλιο του φορέα, στις 18 Ιουνίου 2001, έστειλε επιστολή προς τον υπουργό και επεσήμανε αυτό και ταυτόχρονα ζητούσε να δοθεί το υπεσχημένο συμπληρωματικό κονδύλι. Τελικά εκείνο το οποίο στάληκε στην επιτροπή αφορά μόνο ένα από τα πέντε σχέδια του φορέα, αυτό των σπουδαστικών δανείων. Δίνεται ένα κονδύλι της τάξης των £800.000 μόνο, ενώ υπάρχουν εγκρίσεις στα χέρια πολιτών για £1,7 εκατομ., τα οποία, ειρήσθω εν παρόδω, εξετάστηκαν με ένα χρόνο καθυστέρηση και θα δοθούν σε ποσοστό κάτω από το 50% εκείνων που πρέπει να πάρουν αυτά τα χρήματα, για να πληρώσουν τα έξοδα του περσινού χρόνου φοίτησής τους.

Υποβλήθηκε παράκληση από την επιτροπή χθες όπως επανέλθει το υπουργείο, εξετάσει το θέμα και καλύψει τουλάχιστο το £1,7 εκατομ., που έπρεπε να δοθεί, για να καλύψουμε όσους κρατούν στο χέρι τους εγκρίσεις για σπουδαστικά δάνεια. Τελικά, μέχρι αυτή τη στιγμή που το θέμα συζητείται στην ολομέλεια, το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει δώσει απάντηση σε αυτό το πράγμα, επικαλούμενο τις τυπικές διαδικασίες, να περάσει από διάφορα σώματα μέχρι να φτάσει στον υπουργό κ.λπ. Άρα διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει η πρόθεση ουσιαστικά να καλύψουν αυτά τα οποία

έπρεπε από μόνοι τους, και όπως είχαν υποσχεθεί από την αρχή του χρόνου, να φέρουν.

Υπάρχει και ένα βασικότερο πρόβλημα. Όπως έχει προχωρήσει ο φορέας, οδηγείται σε μαρασμό. Γιατί υπάρχουν τρεισήμισι χιλιάδες αιτήσεις σε εκκρεμότητα, με καθυστέρηση από ένα μέχρι δύο χρόνια, και με τα ποσά του προϋπολογισμού που δίνονται θα πάρει μεταξύ τεσσάρων και πέντε ετών για να εξεταστούν οι αιτήσεις. Αυτό τι σημαίνει; Αν είναι στεγαστικό, σίγουρα το σπίτι θα ανεγερθεί, αν εξευρεθεί δάνειο από αλλού. Αν είναι για σκοπούς επιχείρησης ή δραστηριοποίησης, όλοι όσοι ασχολούνται με τα θέματα εργασίας και εμπορίου ξέρουν ότι, αν την κατάλληλη στιγμή δεν έχεις τις ανάλογες οικονομικές δυνατότητες να προχωρήσεις, ενδεχόμενα να οδηγηθείς, από λανθασμένες κινήσεις ή από έλλειψη οικονομικών, στην πτώχευση και αλλού. Τι να πούμε δε για τα θέματα του οικιακού εξοπλισμού, που είναι σαν να λέμε του πολίτη «περίμενε, κτίσε τους τέσσερις τοίχους και σε πέντε χρόνια θα σου δώσουμε τις £4.000, για να μπορέσεις να αγοράσεις το ψυγείο, το γκάζι, την τηλεόραση, για να μπεις στο σπίτι σου»! Και τα θέματα ιατρικής περίθαλψης.

Συνεπώς, υπάρχει ουσιαστικό ζήτημα και έχουμε ήδη καλέσει για την προσεχή Τετάρτη τον υπουργό να παρευρεθεί στην επιτροπή, για να συζητήσουμε αυτό το θέμα. Δυστυχώς, θα απουσιάζει στο εξωτερικό και η συζήτηση θα γίνει τη μεταπροσεχή Τετάρτη. Άρα αυτό το οποίο τονίζουμε σήμερα είναι ότι εγκρίνουμε μεν αυτό τον προϋπολογισμό, αλλά τονίζουμε και λέμε στους πολίτες που ταλαιπωρούνται ότι δεν ευθύνεται αυτή η Βουλή γι' αυτή την ταλαιπωρία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει, να παρακαλέσω το γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη

ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £800.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 10, 11 και 12 δεν είναι έτοιμα. Να προχωρήσουμε στο υπ' αριθμό 13 θέμα που είναι «Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 38 και 39 της νομοθεσίας για τα εμπορικά σήματα, σκοπείται η προσθήκη νέων κλάσεων και υπηρεσιών στους υφιστάμενους ομότιλους κανονισμούς, ώστε να συνάδουν με τη διεθνή ταξινόμηση σημάτων και υπηρεσιών.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς ταξινομούν:

1. επιστημονικές και τεχνολογικές υπηρεσίες
2. υπηρεσίες για προμήθεια τροφίμων και παροχή ποτών
3. ιατρικές και κτηνιατρικές υπηρεσίες και
4. προσωπικές και κοινωνικές υπηρεσίες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η προτεινόμενη τροποποίηση των κανονισμών για τα εμπορικά σήματα είναι αναγκαία, ώστε η Κύπρος να ακολουθήσει τη διεθνή ταξινόμηση εμπορικών σημάτων και υπηρεσιών στη βάση της Συμφωνίας της Νίκαιας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμό 14 θέμα είναι «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους
θεσμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί)
Θεσμοί του 2001»**

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Μάριος Ματσάκης

Άριστος Χρυσοστόμου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω θεσμούς σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου 2001. Στα πλαίσια μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ και του Συνδέσμου Συνεργατικών Υπαλλήλων.

Με τους πιο πάνω θεσμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 53 της νομοθεσίας για τις συνεργατικές εταιρείες, σκοπείται η εναρμόνιση των θεσμών με τις διατάξεις της βασικής νομοθεσίας που τροποποιήθηκε πρόσφατα, έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλή λειτουργία των συνεργατικών εταιρειών και παράλληλα η εποπτεία που ασκεί ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης να καταστεί αυστηρότερη και επαρκέστερη.

Ειδικότερα, οι κυριότερες διατάξεις των υπό αναφορά θεσμών είναι οι ακόλουθες:

1. Καθίστανται δεσμευτικές οι οδηγίες του Εφόρου Συνεργατικών Εταιρειών και παράλληλα ο Έφορος:
 - α. Ενημερώνεται ανά τρίμηνο αντί κατ' έτος για το μητρώο των μελών της οικείας εταιρείας
 - β. διατάσσει αναπληρωματική εκλογή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν επιλαχόντες για πλήρωση κενής θέσης της οικείας επιτροπής
 - γ. εγκρίνει τη δημιουργία νέων θέσεων στην υπαλληλική ιεραρχία της εταιρείας καθώς και τον τρόπο διορισμού, αντικατάστασης, παύσης και αφυπηρέτησης του γραμματέα και των υπαλλήλων της κάθε εταιρείας
 - δ. εγκρίνει τις επενδύσεις και την αγοραπωλησία ή ανακαίνιση ακίνητης ιδιοκτησίας που πραγματοποιούνται από την εταιρεία.
2. Θεσπίζονται κωλύματα σε σχέση με την ιδιότητα διατήρησης της ιδιότητας μέλους συνεργατικής εταιρείας.
3. Καθορίζεται το ύψος του μερίσματος που καταβάλλεται στους μετόχους.
4. Εξουσιοδοτούνται από την επιτροπή συγκεκριμένα πρόσωπα που πρέπει να είναι μέλη της ίδιας ή του προσωπικού της εταιρείας και τα οποία έχουν το δικαίωμα να υπογράφουν τις επιταγές που εκδίδει η εταιρεία.
5. Καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας των τρεχούμενων λογαριασμών και η έγκριση των δανείων καθώς και ο τρόπος έκδοσης εσωτερικών κανονισμών της κάθε εταιρείας.

Ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις επιτυγχάνεται ενδεδειγμένη εποπτεία στις συνεργατικές εταιρείες, χωρίς να εγκαταλείπεται το πνεύμα και οι αρχές του συνεργατισμού. Επιπρόσθετα, ο Έφορος δήλωσε ότι τόσο ο καθορισμός του

επιτοκίου όσο και το ποσοστό καταβολής μερίσματος στους μετόχους θα συνάδει πλήρως με την πολιτική που επικρατεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας επισήμαναν την ανάγκη για εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και την εναρμόνισή της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και υπέβαλαν συγκεκριμένες εισηγήσεις για βελτίωση των τροποποιήσεων που υποβλήθηκαν από την εκτελεστική εξουσία. Συγκεκριμένα, οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν, ανάμεσα σ' άλλα, ότι πρέπει να καθοριστεί η ηλικία αφυπηρέτησης των συνεργατικών υπαλλήλων και η εταιρεία να χρησιμοποιεί τα κεφάλαιά της με βάση τις γενικές ή ειδικές οδηγίες του εφόρου.

Οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Κύπρου-ΣΕΚ υποστήριξαν ότι η νομοθεσία για το συνεργατισμό πρέπει να εκσυγχρονισθεί και να εναρμονιστεί με την αντίστοιχη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ίδιοι για τους υπό αναφορά θεσμούς δήλωσαν ότι ο διορισμός και η παύση του γραμματέα κάθε συνεργατικής εταιρείας πρέπει να εγκρίνονται από τον Έφορο ο οποίος θα επικυρώνει τη δημιουργία νέων θέσεων, καθώς και το διορισμό και την παύση των υπόλοιπων υπαλλήλων. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ υποστήριξαν ότι ο διορισμός και η παύση κάθε υπαλλήλου πρέπει να στηρίζονται σε εσωτερικούς κανονισμούς και να επικυρώνονται από τον Έφορο. Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνεργατικών Υπαλλήλων υποστήριξαν ότι ο διορισμός και η παύση υπαλλήλου, καθώς και η δημιουργία νέων θέσεων πρέπει να εγκρίνονται από τον Έφορο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά θεσμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθούν ώστε:

1. ο κατάλογος των νέων μελών της κάθε εταιρείας να αποστέλλεται στον Έφορο

Συνεργατικών Εταιρειών κάθε εξάμηνο αντί κάθε τρίμηνο·

2. ο διορισμός και η παύση των υπαλλήλων, καθώς και η δημιουργία νέων θέσεων να επικυρώνονται από τον Έφορο·
3. η διαδικασία προσωρινής απόλυσης του γραμματέα και των υπαλλήλων να κινείται είτε αυτόβουλα από την επιτροπή είτε από τον Έφορο και η απόφαση της εταιρείας να κοινοποιείται στον Έφορο·
4. η εταιρεία μπορεί να διαθέτει την περιουσία της με βάση τις γενικές ή ειδικές οδηγίες του Εφόρου·
5. η αίτηση για σύναψη δανείου να περιέχει συγκεκριμένες πληροφορίες όπως καθορίζεται σε γενικές ή ειδικές οδηγίες της Εφόρου·
6. η ηλικία αφυπηρέτησης των υπαλλήλων των συνεργατικών εταιρειών να μην υπερβαίνει τη συντάξιμη ηλικία που καθορίζεται από τη νομοθεσία για τις κοινωνικές ασφαλίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμό 15 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι έτοιμο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, εφόσον δεν είναι έτοιμο, να πάει την άλλη εβδομάδα. Εντάξει, συνάδελφοι, απολογούμαι, έγινε κάποιο λάθος αντιλαμβάνομαι.

Προχωρώ πάρα κάτω λοιπόν.

Τα θέματα με αριθμούς 16, 17 και 18 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμό 19 θέμα είναι «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001»

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη; Στη δική σας την ατζέντα, κοντά σας τι αριθμός είναι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο που διαβάζω τώρα τι είναι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, είναι 18 εκείνο. Να παρακαλέσω να μου δοθεί ένας κατάλογος ο οποίος να είναι ταυτόσημος με τον κατάλογο που κρατούν οι βουλευτές. Εσένα είναι το 19. Δηλαδή, εκείνο που διάβασα είναι έτοιμο ή δεν είναι έτοιμο; Οι περί Υδατοπρομήθειας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, δεν είναι έτοιμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, το 19 είναι «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Σοφοκλής Φυττής
Κίκης Γιάγκου	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Γιάννος Λαμάρης	Δώρος Θεοδώρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Ντίνος Μιχαηλίδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Γιώργος Περδίκης
Νίκος Τορναρίτης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου, ρυθμίζονται οι συντάξεις και τα φιλοδωρήματα του προσωπικού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, ώστε να υπάρχει ίση μεταχείριση του προσωπικού με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία κατ' αναλογία των προνοιών του περί Συντάξεων Νόμου.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών. Παράλληλα, ο διευθυντής του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων υποστήριξε ότι παρά τις ανησυχίες που εκφράζουν τρεις υπάλληλοι οι οποίοι υπηρετούν στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου,

κατά πόσο δηλαδή οι πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών καλύπτουν και την προϋπηρεσία τους στο πρακτορείο πριν από την ημερομηνία αυτή, με βάση σχετική πρόνοια που περιλαμβάνεται στους κανονισμούς η προϋπηρεσία τους αυτή καλύπτεται.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμό 20 μέχρι τον αριθμό 52 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμό 53 είναι η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο νόμισμα, με βάση τον περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμο. Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ το πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο νόμισμα με βάση τον περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμο

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 26 Νοεμβρίου 2001, τις επιστολές του Υπουργού Οικονομικών, με ημερομηνίες 5 και 21 Νοεμβρίου 2001 αντίστοιχα, προς τον πρόεδρο της επιτροπής, με τις οποίες διαβιβάζεται στη Βουλή πρόταση της κυβέρνησης για σύναψη εξωτερικού δανείου ύψους \$500 εκατομ. ή του ισόποσου σε άλλα νομίσματα, το προϊόν του οποίου θα χρησιμοποιηθεί αφενός για εξόφληση χρεογράφων MTN (Medium Term Notes) αξίας \$300 εκατομ. που λήγουν τον Ιούνιο του 2002 και αφετέρου για χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχολικών εφοριών. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, με ημερομηνία 21 Νοεμβρίου 2001, η σύναψη από την κυβέρνηση εξωτερικού δανείου ύψους \$500 εκατομ. ή του ισόποσου σε άλλα νομίσματα κρίθηκε απαραίτητη μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών της κυβέρνησης για καλύτερη διαχείριση του δημόσιου χρέους, αλλά και για λόγους στρατηγικής. Τα \$300 εκατομ. από το νέο δανεισμό θα χρησιμοποιηθούν για εξόφληση χρεογράφων MTN τα οποία εκδόθηκαν στις 19 Ιουνίου 1997 κατόπιν απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων που λήφθηκε στις 10 Απριλίου 1997.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι λόγοι που επιβάλλουν τη σύναψη νέου εξωτερικού δανεισμού είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:

- Η έγκαιρη έκδοση νέων χρεογράφων MTN που θα αντικαταστήσουν αυτά που

λήγουν τον Ιούνιο του 2002 καθίσταται απαραίτητη λόγω των πολύ χαμηλών επιτοκίων που επικρατούν σήμερα στις διεθνείς αγορές, της μεγάλης ρευστότητας που διαθέτουν οι διεθνείς χρηματαγορές κατά τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο και της ευκολότερης προσέλκυσης της προσοχής των επενδυτών κατά την περίοδο αυτή σε σύγκριση με το μήνα Αύγουστο. Δεν πρέπει επίσης να παραβλέπεται το γεγονός ότι το κόστος του δανεισμού ενδέχεται να είναι αυξημένο το μήνα Ιούνιο, λόγω του ότι τα εν λόγω χρεόγραφα θα πρέπει να ανανεωθούν.

- Η σύναψη πρόσθετου δανείου ύψους \$200 εκατομ. κρίνεται επίσης απαραίτητη για τη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων που αναλαμβάνονται από τις σχολικές εφορίες και τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία για τα αναπτυξιακά έργα που εγκρίνονται, κάθε σχολική εφορία ή αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης δανείζεται το αναγκαίο ποσό για υλοποίηση του έργου με εγγυητή το κράτος και το κράτος καταβάλλει τη συνεισφορά του μέσω των ετήσιων τοκοχρεολυτικών δόσεων. Η κατασκευή των έργων αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου είτε από κρατικές υπηρεσίες είτε από ιδιωτικές με τη διαδικασία των προσφορών και το κάθε έργο, αφού ολοκληρωθεί, ανήκει στη συγκεκριμένη αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης ή στη σχολική εφορία, αναλόγως της περιπτώσεως, που αναλαμβάνει και τις δαπάνες συντήρησής του. Τα τοκοχρεολύσια για όλα τα δάνεια που έχουν συναφθεί για κάθε έργο ξεχωριστά και που αφορούν τη συνεισφορά της κυβέρνησης συμπεριλαμβάνονται στις αναπτυξιακές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού.

Για σκοπούς εξασφάλισης δανείων με ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής, αλλά και για σκοπούς απλοποίησης των διαδικασιών και μείωσης του διοικητικού κόστους κρίνεται σκόπιμο να συναφθεί ένα δάνειο εκ μέρους της κυβέρνησης για κάλυψη των εν λόγω αναπτυξιακών έργων. Η αναλογία του πιο πάνω δανείου που αφορά τη

συνεισφορά των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχολικών εφοριών θα χορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό προς τους δανειστικούς επιτρόπους, οι οποίοι στη συνέχεια θα το παραχωρούν υπό μορφή δανείου προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και τις σχολικές εφορίες. Το προϊόν του δανείου, ύψους \$200 εκατομ., θα χρησιμοποιηθεί για χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων των εν λόγω αρχών για το έτος 2002 και για προπληρωμή υφιστάμενων δανείων που έχουν συναφθεί τα έτη 1999-2001.

Περαιτέρω και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τον πρόσθετο καθαρό εξωτερικό δανεισμό που προτείνεται, αφού αφαιρεθούν τα \$300 εκατομ. που θα αποπληρωθούν, το εξωτερικό δημόσιο χρέος θα ανέλθει το 2002 γύρω στα \$893 εκατομ. ή σε 14,16% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Παράλληλα, αναμένεται και κάποια μείωση του εσωτερικού χρέους από την προπληρωμή, σύμφωνα με τα πιο πάνω, των υφιστάμενων δανείων των αρχών τοπικής διοίκησης και των σχολικών εφοριών.

Κατά την εξέταση του υπό αναφορά θέματος, η επιτροπή μελέτησε επίσης τη ζητούμενη με τις επιστολές του Υπουργού Οικονομικών αύξηση του ορίου του προγράμματος MTN από \$1 δις σε \$2 δις, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη έκδοση χρεογράφων αξίας \$500 εκατομ. πριν από τον Ιούνιο του 2002, αφού το ανώτατο όριο του εν λόγω προγράμματος έχει καθοριστεί με απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων σε \$1 δις, ποσό το οποίο έχει εξ ολοκλήρου αποτραβηχθεί μετά από τρεις εκδόσεις γραμματίων.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, η έγκριση του εν λόγω ύψους του προγράμματος δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι η κυβέρνηση θα προχωρήσει σε δανεισμό ολόκληρου του ποσού. Εφόσον προχωρήσει η έκδοση χρεογράφων αξίας \$500 εκατομ., μετά τη λήξη των χρεογράφων MTN αξίας

\$300 εκατομ. τον Ιούνιο του 2002, το όριο του προγράμματος θα είναι \$1,2 δις. Επιπλέον ποσά που η κυβέρνηση θα δανείζεται μέσω του προγράμματος, καθώς και ο χρόνος δανεισμού θα καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και, όταν κρίνεται σκόπιμο να εκδίδονται νέα χρεόγραφα σύμφωνα με τις χρηματοδοτικές ανάγκες της κυβέρνησης, η έκδοση θα γίνεται με βάση την ισχύουσα περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία η Βουλή εγκρίνει με απόφασή της το ύψος του ποσού των γραμματίων που η κυβέρνηση προτίθεται να εκδώσει.

Στο στάδιο της μελέτης του ειδικότερου θέματος που αφορά τη ζητούμενη αύξηση του ορίου του προγράμματος MTN σύμφωνα με τα πιο πάνω, το μέλος της επιτροπής και πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσος Παπαδόπουλος εξέφρασε τις επιφυλάξεις του σε σχέση με την ενδεχόμενη διεύρυνση του εξωτερικού δημόσιου χρέους, η οποία είναι δυνατόν να επέλθει με την κυβέρνηση να προσφεύγει σε πρόσθετο δανεισμό, ύστερα από την επέκταση του σχετικού ορίου του προγράμματος MTN από \$1 δις σε \$2 δις. Σύμφωνα με τον ίδιο βουλευτή, παρά το γεγονός ότι η έγκριση του εν λόγω ύψους του προγράμματος δε σημαίνει κατ' ανάγκη και δανεισμό ολόκληρου του ποσού, η κυβέρνηση είναι δυνατόν να προχωρήσει σε προγράμματα ή και σε λήψη αποφάσεων για εκτέλεση έργων που θα απαιτήσουν πρόσθετο εξωτερικό δανεισμό, φέρνοντας τη Βουλή προ τετελεσμένων, όταν το θέμα αχθεί ενώπιόν της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού εξέτασε το όλο θέμα και αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και τα περαιτέρω στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της από τον Υπουργό Οικονομικών, συμφωνεί με τη σύναψη εξωτερικού δανείου ύψους \$500 εκατομ. ή του ισόποσου σε άλλα νομίσματα, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την εξόφληση των χρεογράφων MTN αξίας \$300 εκατομ. που λήγουν τον Ιούνιο του 2002, καθώς και για τη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων

των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχολικών εφοριών. Για το σκοπό αυτό η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση σχετικής απόφασης, όπως προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Ταυτόχρονα, με την ίδια απόφαση η επιτροπή, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται την έγκριση της αύξησης του προγράμματος έκδοσης MTN από \$1 δις σε \$1,5 δις, αντί σε \$2 δις που ζητά η κυβέρνηση, για να καταστεί δυνατή, με την επέκταση του εν λόγω ορίου, η έγκαιρη έκδοση χρεογράφων αξίας \$500 εκατομ. πριν από τον Ιούνιο του 2002 σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Με την ίδια κατά πλειοψηφία απόφασή της η επιτροπή εισηγείται όπως η επέκταση του εν λόγω ορίου του προγράμματος MTN σε \$1,5 δις ισχύσει μέχρι την 31^η Ιουλίου 2002 και εφεξής το εν λόγω όριο κατέλθει και παραμείνει στο \$1,2 δις, έτσι που να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχολικών εφοριών.

Τέλος, με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει την ευαρέσκειά της για τη συνετή πολιτική της κυβέρνησης, όπως αυτή εκφράζεται από τη λήψη της σχετικής απόφασής της για σύναψη εξωτερικού δανεισμού με ευνοϊκούς όρους, αν και όταν τούτο είναι εφικτό, έτσι που να καθίσταται δυνατή η αποπληρωμή λιγότερο ευνοϊκών δανείων και η ενοποίηση άλλων μικρότερων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού διαφωνούν με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής αναφορικά με τη ζητούμενη από την κυβέρνηση επέκταση του ορίου του προγράμματος MTN και εισηγούνται στη Βουλή όπως το εν λόγω όριο επεκταθεί σύμφωνα με το κυβερνητικό αίτημα, δηλαδή από \$1 δις σε \$2 δις.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Δώρος Θεοδώρου, ενώ συμφωνεί με τη σύναψη από την κυβέρνηση εξωτερικού δανείου ύψους \$500 εκατομ., επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί ως προς το σημείο της επέκτασης του ορίου του προγράμματος MTN κατά τη συζήτηση του όλου ζητήματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, επί θέματος αρχής; Ε, είναι στο βήμα ο κ. Κυπριανού, θεωρώ αυτονόητο, κύριε Θεοδώρου, ότι θα μιλήσετε, παίρνετε σειρά εσείς.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος, βεβαίως... μπορώ να συνεχίσω από τη θέση μου... απλώς αυτό που θα 'θελα να διευκρινίσω είναι ότι η επιτροπή Οικονομικών, τουλάχιστον κατά πλειοψηφία, διαφωνεί με την αύξηση και το διπλασιασμό του ανώτατου ορίου εξωτερικού δανεισμού από ένα σε δύο δισεκατομμύρια. Αυτή είναι η βασική αρχή και η έναρξη. Αυτό το ίδιο αίτημα υποβλήθηκε πέρσι από το Υπουργείο Οικονομικών, υπό τη διαφορετική μας σύνθεση, και επίσης απορρίφθηκε από τη Βουλή. Εκεί όμως που κάνουμε μία παραχώρηση και μία εξαίρεση, και να τονίσω -θα εξηγηθεί και αργότερα γιατί διαφωνούμε- από τη στιγμή που υπάρχει δυνατότητα δανεισμού μέχρι δυο δισεκατομμύρια, η κυβέρνηση θα έχει κάθε δικαίωμα προγραμματισμού και σχεδιασμού με βάση αυτό το ανώτατο όριο. Οπότε, όταν θα έρχεται στη Βουλή για έγκριση έκδοσης χρεογράφων η επιλογή που θα τίθεται ενώπιόν μας είναι ή να εγκρίνουμε αυτό το δάνειο ή να απορρίψουμε προγράμματα τα οποία συνήθως μπορεί να είναι και αναπτυξιακά ή να παρουσιαστούν και ως αναπτυξιακά. Και θα βρισκόμαστε μπροστά σε ένα δίλημμα, γιατί ουσιαστικά δε θα έχουμε επιλογή παρά να εγκρίνουμε τις επιπλέον εκδόσεις των χρεογράφων. Γι' αυτό και το γεγονός ότι δε σημαίνει αυτόματα αύξηση του ορίου και έκδοση χρεογράφων δε μας

καθησυχάζει και θεωρούμε ότι από τη στιγμή που θα υπάρχει, όπως έγινε και προηγουμένως, από τη στιγμή που θα υπάρχει το ανώτατο όριο, θα εξαντλείται.

Το δεύτερο σημείο όμως και η παραχώρηση εξαίρεσης που κάνει η πλειοψηφία της Βουλής, της επιτροπής -υποθέτω και της Βουλής- είναι τα διακόσια εκατομμύρια που αφορούνε την τοπική αυτοδιοίκηση και τις σχολικές εφορείες. Από τη στιγμή που με τους νέους υπολογισμούς πλέον των κρατικών δανείων και χρεών θα περιλαμβάνονται, είτε εγγυήσεις είναι είτε δάνεια είναι, θα περιλαμβάνονται, λέω, μέσα στα χρέη της κυβέρνησης, είναι προτιμότερο να τα συνάπτει απευθείας το κράτος, διότι θα μπορεί να εξασφαλίζει πολύ καλύτερους όρους λόγω του μεγέθους του δανείου παρά ο κάθε δήμος, η κάθε σχολική εφορεία χωριστά. Γι' αυτό ομόφωνα η επιτροπή συμφωνεί με την αύξηση κατά διακόσια εκατομμύρια. Τώρα, όσον αφορά τα τρακόσια εκατομμύρια, επειδή και εδώ ομόφωνα η επιτροπή συμφωνεί με την επαναδιαπραγμάτευση και τη σύναψη νέων δάνειων για την εξόφληση παλιών, εφόσον οι διεθνείς όροι είναι ευνοϊκότεροι και βασικά μιλούμε για τα επιτόκια, εγκρίνουμε αυτή την αύξηση κατά τρακόσια εκατομμύρια, για να δοθεί μέχρι τον Ιούνιο η δυνατότητα για να εξοφληθούνε τα χρεόγραφα με ευνοϊκότερους όρους απ' ό,τι είναι σήμερα. Όμως άμα γίνει αυτό ζητούμε τη μείωση πίσω στο ένα διακόσια, όπως είναι και η θέση της πλειοψηφίας. Όμως, τονίζεται μέσα στην έκθεση της επιτροπής, θα το τονίσω και εγώ, ότι συμφωνούμε με την αρχή επαναδιαπραγμάτευσης και αντικατάστασης δανείων με άλλα καινούργια, εφόσον οι όροι είναι ευνοϊκότεροι, και εμείς θα εγκρίνουμε αυτές τις αποφάσεις της κυβέρνησης, τις εισηγήσεις της κυβέρνησης, θα τις εγκρίνουμε, όταν και εφόσον προτείνονται προς τη Βουλή. Και γι' αυτό, η πλειοψηφία καταλήγει σ' αυτή τη διευθέτηση, δηλαδή άμεση αύξηση σε ένα δισεκατομμύριο πεντακόσια εκατομμύρια αλλά με μείωση στο 1,2 τον Ιούλιο, αφού εξοφληθούν τα χρεόγραφα των τρακόσιων εκατομμυρίων.

Ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε πρόεδρε. Και εμείς θα συμφωνήσουμε με την ήδη διαμορφωθείσα πλειοψηφία, δηλαδή για περιορισμό του ύψους του αριθμού στο ενάμισι δισεκατομμύριο δολάρια και μείωσή του στη συνέχεια μετά την εξόφληση των σχετικών χρεογράφων στο 1,2 δις. Και φυσικά οι λόγοι περίπου έχουν αναπτυχθεί και από τον κ. Κυπριανού και είναι βεβαίως η προσπάθεια χαλιναγώγησης του δημόσιου χρέους και η εναρμόνιση, αν θέλετε, με τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Προσπάθειά μας είναι να εναρμονιστούμε με αυτά τα κριτήρια και ταυτόχρονα είναι πεποίθησή μας ότι ναι, σε περιπτώσεις όπου η κυβέρνηση θα μπορέσει να εξασφαλίσει ευνοϊκότερους όρους δανεισμού να το πράξει, για να τα αντικαταστήσουμε. Δεν είναι δύσκολο, είναι εύκολο κατά τη γνώμη μας ήδη πραγματοποιηθέντα δάνεια να τα αντικαταστήσουμε με άλλα, τα οποία θα έχουν ευνοϊκότερους όρους. Είναι κάτι το οποίο δεν πρόκειται να αποκλείσουμε, αν και εφόσον η κυβέρνηση το ζητήσει και το επιτύχει ύστερα από σχετικές επαφές και διαπραγματεύσεις. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, ο κ. Προδρόμου παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, αν επιτρέπεται, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εμείς θέλουμε να πούμε ότι καταρχάς το κύριο επιχείρημα που έχει ακουστεί, για να αλλοιωθεί η πρόταση της κυβέρνησης, είναι ότι η Βουλή πρέπει να προσπαθήσει για τον περιορισμό του δανεισμού, και δεν υπάρχει βεβαίως αντίρρηση σ' αυτό το στόχο. Όμως να μου επιτραπεί να πω ότι δεν είναι έτσι που περιορίζεται ο εξωτερικός ή ο δανεισμός εν γένει. Ο δανεισμός του κράτους περιορίζεται, όταν περιοριστούν τα γενεσιουργά αίτια, όταν δεν υπάρχουν τα ελλείμματα για ανάγκες χρηματοδότησης. Δε βρίσκουμε να έχει ιδιαίτερο νόημα το να έρθει η Βουλή και να πει ότι εγκρίνουμε χαμηλότερα περιθώρια δανεισμού από αυτά που ζητά η κυβέρνηση, για να περιορίσουμε το δανεισμό. Εάν η κυβέρνηση ή από την πλευρά της η Βουλή θέλει να περιορίσει το δανεισμό, τις ανάγκες δανεισμού, θα πρέπει να το κάνει με αποφάσεις χωριστές στην κάθε δαπάνη ή στην κάθε προγραμματιζόμενη δαπάνη. Το αίτημα αυτό από την πλευρά της κυβέρνησης έχει γίνει για να υπάρχουν περιθώρια ευελιξίας για ανάγκες, όπως αυτή σήμερα που εγκρίνουμε και λέει η επιτροπή Οικονομικών «ομόφωνα» και όχι «κατά πλειοψηφία» για τα δάνεια, για το δανεισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχολικών εφορειών. Τέτοιες δαπάνες που μπορεί να προκύψουν ξανά θα μπορεί να πρέπει να καλυφθούν, όπως επίσης η απόφαση της κυβέρνησης που χαιρετίζεται και από την επιτροπή και στην έκθεση, η σωστή στρατηγική απόφαση να αποπληρωθούν, μάλλον να ανανεωθεί το πρόγραμμα των μεσοπρόθεσμων χρεογράφων, διότι τώρα οι όροι είναι διεθνώς ευνοϊκοί για το κράτος, για τη χώρα μας. Αυτή η απόφαση μπορεί να υλοποιηθεί, διότι η Βουλή σήμερα θα εγκρίνει το επιπρόσθετο ποσό, για να γίνει η νέα έκδοση. Σε όλη αυτή τη διαδικασία θα πρέπει και στο μέλλον να θέλουμε να υπάρχει αυτή η ευχέρεια, μπορεί ξανά να υπάρξουν αυτές οι συνθήκες. Όμως διαφεύγει πιστεύω μία στοιχειώδης αλλά σημαντική πτυχή του θέματος, και ίσως λεπτομέρεια, που σημαίνει όμως και κάτι για τους συλλογισμούς που κάνουμε, σύμφωνα με την ενημέρωση που έχει γίνει από το

υπουργείο προς την επιτροπή Οικονομικών, ότι αυτές οι αυξομειώσεις που προτείνουμε, δηλαδή μέχρι τον Ιούλιο του 2002, μπορεί να ανεβεί το όριο εκεί που χρειάζεται, για να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες τις τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποπληρωμής της αντικατάστασης παλαιότερου δανεισμού και μετά να πέσει το όριο πιο χαμηλά, όπως επιθυμεί η πλειοψηφία της Βουλής.

Αυτά τα πράγματα δεν είναι ουδέτερα, επιφέρουν κόστος. Εδώ δε μιλούμε για όρια δανείων, ότι η κυβέρνηση δικαιούται να πάει να πάρει αυτό ή εκείνο το δάνειο, εδώ μιλούμε για προγράμματα εκδόσεως μεσοπρόθεσμων χρεογράφων. Κάθε φορά που αλλάζουμε τα όριά μας είναι σαν να αλλάζουμε το πρόγραμμα και από ό,τι μας έχουν πληροφορήσει αυτό το πράγμα μπορεί να σημαίνει έξοδα πάγια γύρω στις πενήντα χιλιάδες λίρες. Προσπαθώντας δηλαδή να περιορίσουμε το δανεισμό, εδώ αυξάνουμε το κόστος με ένα ποσό που μπορεί να μην είναι τόσο σημαντικό αναλόγως των δεδομένων της κάθε δαπάνης, όμως δεν είναι ευκαταφρόνητο το ποσό των πενήντα χιλιάδων λιρών και δε θα έπρεπε η Βουλή προκειμένου να εφαρμόσει μια προληπτική πολιτική, από ό,τι αντιλαμβανόμαστε εδώ είναι αυτός ο στόχος της πλειοψηφίας της επιτροπής, να επιφορτίσει το κράτος με αυτή τη δαπάνη. Θα επιμείνουμε λοιπόν στη θέση μας ότι θα πρέπει να εγκρίνουμε την πρόταση για τη διεύρυνση του ορίου δανεισμού, αυτό όμως σε καμιά περίπτωση δε σημαίνει ότι η κυβέρνηση μπορεί ανεξέλεγκτα να διευρύνει το δανεισμό, αφού όλοι ξέρουμε ειδικά σε αυτή την αίθουσα ότι εμείς εγκρίνουμε τις δαπάνες, ούτε θα μπορέσει η κυβέρνηση να ασκήσει εκβιασμό διότι θα μπορεί να κάνει δανεισμό, επειδή έχει όρια, άρα θα προγραμματίσει δαπάνες.

Εδώ, κύριε πρόεδρε και κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση για έργα τα οποία δε χρειάζεται καν δανεισμός και πρέπει να πάρει την έγκριση της Βουλής και πολλά από αυτά τα προγράμματα -πολιτικές, έργα- απορρίπτονται, αν έτσι κρίνει η πλειοψηφία της Βουλής. Άρα λοιπόν κρίνουμε περιττή αυτή την επιπρόσθετη πρόνοια

πέραν του γεγονότος ότι κάποιοι συνάδελφοι θέτουν το ερώτημα ως προς τη θεσμική τάξη, δηλαδή αν είναι σκόπιμο να ενεργεί η Βουλή με τέτοια μέσα, τα οποία δεν είναι στα ορθόδοξα και συντεταγμένα μέσα, προκειμένου να ασκήσει τον καθόλα θεμιτό ρόλο της του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Θα επιμείνουμε λοιπόν και θα πούμε εν κατακλείδι ότι εμείς ψηφίζουμε έτσι, διότι δε θέλουμε να αυξηθεί το κόστος αυτού του δανεισμού κατά πενήντα χιλιάδες λίρες κάθε φορά που θα αλλάζουμε το πρόγραμμα είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω και εδώ προγραμματίζουμε αλλαγές, δυο αλλαγές και εν κατακλείδι θα πω, επειδή ακούστηκε και κάτι προηγουμένως, ότι ναι, είμαστε μέσα στα όρια των κριτηρίων σύγκλησης του Μάαστριχτ και στο όριο του δανεισμού, έστω με κόπο και προσπάθεια, όχι όμως γιατί βάζουμε όρια δανεισμού, αλλά γιατί τέτοια είναι η προσπάθεια της οικονομικής πολιτικής και τέτοια πρέπει να συνεχιστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κυρία και κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλο που εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

“Κυρίες”, είναι δύο οι κυρίες τώρα... τρεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ήρθε ακόμα μια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

“Κυρίες”, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επολλύναν οι κυρίες.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις... συγνώμη, Μαρία!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, να τις κατονομάζετε άλλη φορά, για να μην έχουμε αριθμητικό λάθος.

Κύριε Πρόεδρε,

Παρ' όλο που εγώ είχα εγείρει το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών και αμέσως υποστηρίχθηκε και από άλλους συναδέλφους, δεν είχα σκοπό να πάρω το λόγο, γιατί έχει πει τα επιχειρήματα πλήρως ο κ. Μάρκος Κυπριανού, ο πρόεδρος της επιτροπής. Όμως η παρέμβαση του κ. Προδρόμου ήρθε να επιβεβαιώσει αυτό που είπε... το φόβο που εξέφρασαν τα μέλη της επιτροπής, οι υπόλοιποι, και αυτό που είπε ο κ. Κυπριανού. Τι μας είπε ο κ. Προδρόμου; «Ο περιορισμός του δανεισμού», λέει, «δε θα προέλθει με τέτοιου είδους μέτρα, αλλά πρέπει να προέλθει, αν η Βουλή θέλει να περικόψει τις δαπάνες που προτείνει η κυβέρνηση». Μα, τα χρήματα της κυβέρνησης δεν έχουν ειδική σφραγίδα! Τούτα προέρχονται από το ομόλογο ή τα ομόλογα, τούτα προέρχονται από τη φορολογία, τούτα προέρχονται από άλλους πόρους· ένας είναι ο κορβανάς της κυβέρνησης. Επομένως, η κυβέρνηση, ακολουθώντας την επιχειρηματολογία του κ. Προδρόμου -ελπίζω να μεν το εννοούσε, αλλά αυτό βγαίνει από το συμπέρασμά του- θα κάμνει τις δαπάνες για τις οποίες ίσως έχει ένσταση η Βουλή από τα δικά της, από τους δικούς της τους πόρους και για έργα δημοσίας ωφελείας που έπρεπε να τα κάνει με εκείνους τους πόρους -φράγματα, επιδοτήσεις του ταμείου των προσφύγων ή άλλων ταμείων- να λέει «μα, για να τα κάνω αυτά, διότι δεν έχω άλλα λεφτά, πρέπει να δανειστώ από το εξωτερικό». Και η Βουλή, χωρίς να είχε έλεγχο στο πώς δαπάνησε

τους υπόλοιπους της πόρους, θα είναι στο δίλημμα που μας έθεσε σήμερα ο κ. Προδρόμου: «Άρα, αν θέλετε, κύριε, να μεν δανειστούμε, κόψετε τα έργα»!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έτσι ακούστηκε, έτσι το κατάλαβα εγώ. Τα ελληνικά του κ. Προδρόμου είναι άριστα, για να πούμε και τα σχέδια υπηρεσίας, τους όρους των σχεδίων υπηρεσίας, και εμένα δεν είναι άσχημα. Έτσι τα κατάλαβα. «Άμα θέλετε να κοπεί ο δανεισμός», είπε, «μην εγκρίνετε τις δαπάνες που σας φέρνει η κυβέρνηση».

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε! όλες τις δαπάνες.

Είναι όμως δαπάνες που εμείς δεν μπορούμε να τις περικόψουμε, οι οποίες αφορούν επιβάρυνση που δημιούργησε η κυβέρνηση πάνω στο Πάγιο Ταμείο, όπως η αύξηση, για παράδειγμα, των δημοσίων υπαλλήλων κατά έντεκα χιλιάδες μέσα στα τελευταία δύο ή τρία χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε, για να εξηγούμαστε... Πρώτ' απ' όλα, εγώ δε θα συζητήσω αν είμαστε εντός των ορίων του Μάαστριχτ ή όχι, γιατί αυτό άπτεται άλλης διαφωνίας μου, όσον αφορά το τι είναι εσωτερικός δανεισμός και τι είναι εξωτερικός δανεισμός και τι είναι διακρατικός δανεισμός, κατά πόσο περιλαμβάνει όλα τα κονδύλια που δανείζεται η κυβέρνηση από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων που θεωρούνται ότι είναι ενδοκυβερνητικός δανεισμός, ενώ δεν είναι, γιατί το δικό μας το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν είναι όπως σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντηρούμενο και χρηματοδοτούμενο από την κυβέρνηση, αλλά, κατά μέγιστο μέρος, αφορά μη

κυβερνητικά χρήματα, δηλαδή εισφορές των εργοδοτούμενων και των εργοδοτών. Και μόνο εκείνο το μικρό ποσοστό που είναι η κυβερνητική εισφορά σ' αυτό το ταμείο μπορεί να λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς των δεικτών του Μάαστριχτ. Το έχω πει πολλές φορές και μπορεί να εξασφαλίσει η κυβέρνηση όσα πιστοποιητικά θέλει με τη γενική έννοια: Ο δανεισμός από τα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων είναι ενδοκυβερνητικός ή όχι; Και είναι. Είναι στην Αγγλία, είναι στη Γαλλία, διότι η κυβέρνηση εγγυάται τις συντάξεις, ενώ εμάς είναι αυτοεγγυούμενο το αποθεματικό του ταμείου μας. Άλλο τώρα το πώς η Βουλή δεν έχει ενώπιόν της ακόμα πρόγραμμα εξόφλησης αυτών των τεραστίων δαπανών, που μέσα σε δύο χρόνια, αν ενταχθούμε στην Ευρώπη, είναι υπόχρεη να τις εξοφλήσει, £1.300.000.000.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δύο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δύο! Ακόμα χειρότερα!

Κύριε Πρόεδρε,

Για μας τα επιτρεπτά όρια δανεισμού της κυβέρνησης είναι ακριβώς η πεμπτουσία, αν θέλετε, του κοινοβουλευτικού ελέγχου στις δαπάνες της κυβέρνησης. Άμα δεν έχεις ισοσκελισμένο προϋπολογισμό, η μόνη αποτελεσματική μέθοδος ελέγχου της κυβέρνησης είναι ο περιορισμός του δανεισμού. Επομένως... Το ίδιο ισχύει άλλωστε, χωρίς καμιά διαφωνία, με τον καθορισμό των ορίων που μπορεί να δανείζεται η κυβέρνηση, τα τρία είδη δανεισμού που κάνει από την Κεντρική Τράπεζα, όπου, μία μονάδα, δύο μονάδες αν αυξηθεί -μιλούμε για πολλές δεκάδες εκατομμυρίων- πρέπει να πάρει έγκριση της Βουλής. Και συνεμορφώθη η κυβέρνηση προς τις συνεχείς πιέσεις της Βουλής και για τα τρία τουλάχιστον τελευταία χρόνια υπάρχει συμπίεση αυτών των δεικτών του δανεισμού.

Εμείς σίγουρα υποστηρίζουμε, το προτείνουμε μάλιστα και επικρίνουμε την κυβέρνηση που δεν το εφάρμοσε νωρίτερα, δηλαδή την αντικατάσταση ομολόγων με δυσμενέστερους οικονομικούς όρους ή δανείων με υψηλότερα επιτόκια με τα σημερινά χαμηλά διεθνώς επικρατούντα επιτόκια που όλοι οι διεθνείς αναλυτές λογαριάζουν ότι θα διατηρηθούν για σημαντικό χρόνο ακόμα. Εδώ οι ιδιώτες το έχουν κάνει εδώ και ένα χρόνο! Υπάρχει μία μεγάλη τάση αντικατάστασης, όσων μπορούν, των δανείων που έχουν δοθεί με επιτόκια 7%, 8%, 9%, 10%, 11% με τα σημερινά διεθνή επιτόκια που είναι στο 3% και στο 4%. Αυτό έπρεπε να το είχε κάνει η κυβέρνηση. Και όλα τα μέλη της επιτροπής, όλα, περιλαμβανομένων και των βουλευτών από το Δημοκρατικό Συναγερμό έχουμε δεσμευτεί, όποτε θέλει η κυβέρνηση να αυξήσει προσωρινά τα όρια του δανεισμού, για να μπορέσει να αντικαταστήσει πιο πολυδάπανα ομόλογα με λιγότερο δαπανηρά που ευνοεί η σημερινή διεθνής οικονομική κατάσταση να εξασφαλίσει, θα τα εγκρίνουμε.

Έτσι κάμνουμε και με αυτό το νόμο. Τα \$300 εκατομ. τα εγκρίνουμε, διότι τα ομόλογα που θα εκδοθούν αμέσως, από την αρχή του Γενάρη, θα πουληθούν, υπολογίζεται, μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου, ώστε οι πόροι που θα εισπραχθούν απ' αυτά τα όρια να εξοφλήσουν άλλο ισόποσο δάνειο των τριακόσιων εκατομμυρίων. Γι' αυτό, άμα συντελεστεί αυτή η πρόνοια, τότε πρέπει να πέσουν τα όρια του δανεισμού. Τα \$200 εκατομ. που δίνουμε για τα δάνεια στις σχολικές εφορίες και την τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι καμιά αλλαγή· είναι μία ταμιακή πράξη. Απλούστατα, αυτά τα δάνεια, μέχρι την ώρα, έχουν ληφθεί από τις αρμόδιες αρχές με εγγύηση κρατική. Επειδή όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση λογαριάζει στα χρέη της κυβέρνησης και τις εγγυήσεις που δίνει η κυβέρνηση, δεν έχει πλέον διαφορά, αν τα παίρνουν οι εκπαιδευτικές υπηρεσίες ή η τοπική αυτοδιοίκηση ή άλλοι. Είναι χρέος και καλύτερα, σωστά ελέχθη από τους προηγούμενους ομιλητές, από τον κ. Κυπριανού νομίζω, ότι

δανειζόμενη η κυβέρνηση \$200 εκατομ. μπορεί να πετύχει καλύτερους όρους, παρά μια σχολική εφορία αν δανειστεί \$10 εκατομ. ή \$5 εκατομ. ή δεν ξέρω τι άλλα μικροποσά. Άρα δεν έχει κανένα επιχείρημα η κυβέρνηση, κανένα επιχείρημα, να ζητήσει αύξηση των ορίων δανεισμού, με συγχωρείτε, διπλασιασμό των ορίων εξωτερικού δανεισμού, από \$1 δις σε \$2 δις. Κανένα λόγο απολύτως, πλην του επιχειρήματος που έχει πει ο κ. Προδρόμου, ότι δηλαδή «εγώ σας φέρνω μπροστά σας έργα τα οποία ο λαός γενικότερα, το λαϊκό αίσθημα, θα κρίνει ότι είναι αναγκαία και χρήσιμα και ελκυστικά προς τον κόσμο», για να λέει «δε φταίω εγώ· η Βουλή δε μου επιτρέπει τα όρια να τα εγκρίνω» ή ανάποδα, να μπαίνει η Βουλή στο δίλημμα να αρνηθεί περαιτέρω δανεισμό, να αρνηθεί δηλαδή την εκτέλεση τέτοιων έργων, διότι τα λεφτά που έπρεπε να παν γι' αυτά τα έργα επήγαν για σκοπούς άλλους της κυβέρνησης, χωρίς να κάνει περικοπές.

Η δεύτερη επιστολή που έστειλε ο κ. υπουργός -και να μου επιτρέψετε να αμφισβητήσω την ορθότητά της- είναι ότι, ναι, αλλά κάθε φορά θα πληρώνουμε £50.000. Βεβαίως £50.000 είναι πολλά λεφτά. «Έσει φτωχό πον τα έσει», κατά την παροιμία, αλλά, άμα τα λογαριάσετε, £50.000 πάνω σε \$500 εκατομ., λογαριάστε να δείτε τι αμελητέο ποσό είναι, που είναι μικρότερο από το επιτόκιο που θα πετύχει η κυβέρνηση δανειζόμενη \$300 εκατομ. Λογαριάστε τα! Και με καλό προγραμματισμό θα μπορούσε με την έκδοση ενός ενημερωτικού δελτίου, γιατί, όταν πρόκειται για ομόλογα μόνο, είναι που εκδίδει ενημερωτικό δελτίο και μόνο για ομόλογα τα οποία μπαίνουν στο χρηματιστήριο και δεν είναι όλα τα ομόλογα που έχει εκδώσει η κυβέρνηση αξίες οι οποίες συναλλάσσονται στα διεθνή χρηματιστήρια. Μόνο μερικά, μόνο τέσσερα από τα επτά, που έχει εκδώσει μέχρι την ώρα η κυβέρνηση είναι που συναλλάσσονται έτσι και, εν πάση περιπτώσει, με ένα ενημερωτικό δελτίο, απ' ό,τι με έχουν πληροφορήσει κάτι τραπεζίτες που ασχολούνται, μπορεί να τα καλύψει με ένα ενημερωτικό δελτίο, δίνοντας πρόβλεψη ότι είναι δυνατό να εκδώσει περαιτέρω, πράγμα για το οποίο βεβαίως πρέπει

να πάρει την έγκριση της Βουλής αργότερα.

Εν πάση περιπτώσει, πιστεύω, για όλους αυτούς τους λόγους είναι σωστή η απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής, από τη μια να μην εγκρίνει το διπλασιασμό των ορίων εξωτερικού δανεισμού της κυβέρνησης, για να μην ισχύσει το δίλημμα που έθεσε μπροστά μας ή που υπονοούσε ο κ. Προδρόμου ότι θα τεθεί μπροστά μας, από τη μια, και από την άλλη, ενισχυόμενη αυτή η απόφαση της Βουλής με τη δέσμευση, τουλάχιστον όσο μας αφορά εμάς είναι δέσμευση, όποτε και για όσο ποσό θέλει να δανειστεί η κυβέρνηση για αντικατάσταση παλαιών δανείων με δυσμενέστερους όρους, θα έχει την έγκριση της Βουλής για προσωρινή αύξηση των περιθωρίων μέχρι την είσπραξη των ομολόγων για την εξόφληση των προηγούμενων δανείων.

Τελιώνω με τη φράση, έπρεπε η κυβέρνηση, έπρεπε, αυτή την πολιτική ήδη να την έχει εφαρμόσει από ένα χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επέκταση του ορίου του προγράμματος των MTN, των μεσοπρόθεσμων χρεογράφων, σίγουρα δεν εξυπακούει και πρόσθετο δανεισμό, αυτό είναι ξεκάθαρο. Αλλά δεν είναι η πρώτη φορά, πιστεύω, που αυτή η κυβέρνηση έχει φέρει τη Βουλή των Αντιπροσώπων προ τετελεσμένων και εκβιαστικά υποχρεώθηκε η Βουλή, διότι επρόκειτο για αναπτυξιακά έργα, να τα ψηφίσει. Είναι γνωστή η ευαισθησία του δικού μου του κόμματος όσον αφορά στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων και αυτή την αδυναμία, αν θέλετε, όλων των ομάδων την αξιοποίησε ή την εκμεταλλεύτηκε καλύτερα αρκετές φορές η κυβέρνηση.

Η απόφαση της πλειοψηφίας της επιτροπής να καθορίσει το νέο όριο δανειοδότησης στα \$1,2 δις είναι άσκηση συνειδητής πολιτικής, που στέλλει καθαρά

μηνύματα προς την κατεύθυνση της κυβέρνησης, μηνύματα για την ανάγκη άσκησης πιο νοικοκυρεμένης δημοσιονομικής πολιτικής, ιδιαίτερα στον τομέα της χαλιναγώγησης του δημόσιου χρέους και παράλληλα είναι και μια απόφαση η οποία ικανοποιεί το βασικό αίτημα για την κάλυψη των αναγκών της τοπικής αυτοδιοίκησης από τη μια, αλλά και των σχολικών εφοριών από την άλλη.

Είναι επίσης, κύριε Πρόεδρε, το λιγότερο, παράδοξο και μεγάλη αντίθεση, πιστεύουμε, μια κυβέρνηση η οποία διαλαλεί συνεχώς με κάθε ευκαιρία και με κάθε τρόπο την ανάγκη περιορισμού του δημόσιου χρέους, ανεξάρτητα αν το πράττει... Και η δική μας η άποψη είναι ότι δεν το πράττει· αντίθετα η συνεχής καταφυγή στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση πρόσθετων συμπληρωματικών προϋπολογισμών καταδεικνύει... και προϋπολογισμών, όπως ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών προηγουμένως ανέφερε, με υπέρογκα ποσά, συνολικά £71 εκατομ. στους δύο τελευταίους προϋπολογισμούς, αυτό καταδεικνύει ότι η κυβέρνηση δεν πράττει εκείνο το οποίο διακηρύσσει για χαλιναγώγηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Και πόσο μάλλον, όταν ζητεί, όχι τη διεύρυνση, διότι τη διεύρυνση την έχουμε ικανοποιήσει με την απόφαση, το \$1 δις να γίνει \$1,2 δις, αλλά ουσιαστικά να διπλασιάσουμε το ποσό. Αυτό, πιστεύω, θα οδηγήσει, όπως είπα και στην αρχή, την κυβέρνηση ή θα δώσει την ευχέρεια στην κυβέρνηση να διοχετεύσει δαπάνες προγραμματισμένες αλλού και να υποχρεώσει τελικά τη Βουλή εκ των υστέρων να έρθει να εγκρίνει αναπτυξιακά έργα τα οποία πιθανόν να εξαγγείλει και δεν είναι λίγες οι φορές και ιδιαίτερα προεκλογικά που αυτό το πράγμα έχει γίνει.

Κατά συνέπεια, κλείνοντας να αναφέρω ότι και το αίτημα για την κάλυψη των αναγκών υιοθετείται και εν μέρει το αίτημα για αύξηση του ορίου δανειοδότησης, για να υπάρχει μεγαλύτερη ευχέρεια, υιοθετείται, όμως σίγουρα δεν μπορούμε να διπλασιάσουμε τα όρια δανειοδότησης του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βασικά ζητώ ξανά το λόγο, διότι ο κ. Παπαδόπουλος κατ' επανάληψη είπε ότι είπα κάτι που δεν το είπα. Φυσικά υπάρχουν πρακτικά, αλλά νιώθω την ανάγκη να τονίσω ότι ουδέποτε ετέθη επιχείρημα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλα τα καλά ελληνικά και των δύο σας, τα εξαιρετα ελληνικά και των δύο σας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα καλά ελληνικά είναι ένα πράγμα και το τι ακούμε και το τι καταλαβαίνουμε και το τι θέλουμε μετά να λέμε, καμιά φορά μπορεί να χρειαστεί να είναι άλλο. Δεν είναι θέμα πάντως χρήσεως της γλώσσας ή χρήσεως των λέξεων. Εγώ είχα πει και επαναλαμβάνω ότι δεν είναι έτσι που περιορίζεται ο εξωτερικός ή οποιοσδήποτε άλλος δανεισμός. Ο δανεισμός περιορίζεται, όταν η κυβέρνηση, η οποιαδήποτε κυβέρνηση και όχι αυτή συγκεκριμένα, έχει έσοδα όσα είναι οι δαπάνες της. Από τη στιγμή που δαπανούνται περισσότερα... Και εδώ θα πρέπει να υπογραμμίσω επίσης, και υπόψη του κ. Παπαδόπουλου που έχει πολύ μεγαλύτερη πείρα από μένα τουλάχιστον, ότι δεν υπάρχει καμία μα καμία δαπάνη που να γίνεται χωρίς την έγκριση της Βουλής! Δεν έχω εγώ αντιληφθεί ότι τα λεφτά σε αυτή τη Δημοκρατία μπορεί να πηγαίνουν αλλού και μετά να ζητούμε για τα αναπτυξιακά έργα κονδύλια από δανεισμό. Η Βουλή εγκρίνει οποιαδήποτε δαπάνη. Δεν μπορεί να γίνει δαπάνη, αν δεν κάνω λάθος, χωρίς να την εγκρίνει η Βουλή. Ούτε πιστεύω ότι καταφέρνει οποιαδήποτε κυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης και αυτής της ιδιαίτερα σατανικής που φαίνεται να είναι η σημερινή, ότι καταφέρνει να εκβιάσει τη Βουλή...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συ είπας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...που φαίνεται να είναι με τα όσα ακούμε!

Εγώ θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, διότι ακούστηκαν και κάποια πράγματα για τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, που ακούστηκαν και στην επιτροπή, αλλά εκεί δεν μπορούσαμε να απαντήσουμε, διότι στις επιτροπές δεν κάμνουμε κανονικά διάλογο και πολιτικές τοποθετήσεις, ότι δεν είναι... Συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί έρχονται κάθε χρόνο. Δύο φορές το χρόνο. Δεν προσθέτουμε τις δαπάνες που εγκρίνουμε στους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς στον τακτικό προϋπολογισμό και ήδη όλοι οι συνάδελφοι γνωρίζουν πολύ καλά ότι δεν υλοποιούνται οι δαπάνες, για πολλούς και διάφορους λόγους, για τους οποίους μάλιστα κάποτε ασκείται κριτική, ώστε να πούμε ότι αυξάνονται τα ελλείμματα. Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει πολύ καθαρό το αποτέλεσμα· το αποτέλεσμα της προηγούμενης χρονιάς, του 2000, επίσημο. Το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι 2,7% εντός των κριτηρίων και νομίζω στο δημοσιονομικό έλλειμμα δεν αμφισβητεί ο κ. Παπαδόπουλος τη μεθοδολογία. Επομένως, δε χρειάζεται να πούμε τίποτε άλλο. Πιστεύω ότι όλους μάς χαροποιεί το ότι η Κύπρος, και όχι η κυβέρνηση, αυτή τη στιγμή με τους τελευταίους αριθμούς ικανοποιεί αυτό το κριτήριο και ακόμα παραπάνω έχει χαμηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, διότι τα κριτήρια δεν είναι αυτοσκοπός και περισσότερο θέλουμε να συνεχιστεί αυτό το επίτευγμα. Αλλά τώρα να συζητούμε, επειδή ήρθε ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός... Ο συνάδελφος ο κ. Ευαγόρου που το είπε είναι η πρώτη φορά που αντιμετωπίζει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Εγώ δεν είμαι και πολύ παλιός, αλλά στα χρόνια που είχα κάθε χρόνο γίνεται αυτή η δουλειά και δε σημαίνει ότι οι συμπληρωματικοί κατ' ανάγκη αυξάνουν το έλλειμμα. Υπάρχουν και διαδικασίες εκτελέσεως των δαπανών και εγκρίσεων και προγραμματισμών, καλό ή λιγότερο καλό που χρειάζεται και που

οδηγούν και απρόβλεπτα σε αυτές τις καταστάσεις.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι, ακούστηκε ακόμα ότι έπρεπε να είχε εφαρμόσει η κυβέρνηση αυτή την πολιτική, θα πω ότι αυτή η πολιτική της αποπληρωμής δανείων με δυσμενέστερους από τους εκάστοτε ισχύοντες όρους εφαρμόζεται εδώ και πάρα πολλά χρόνια και όχι μόνο από αυτή την κυβέρνηση αλλά και από προηγούμενες. Και, ναι, πολύ σωστά υπογραμμίζουμε ότι είναι σωστή στρατηγική και θα έλεγα ότι δεν εξαρτάται και πάντα μόνο από την κυβέρνηση για όσους θέλουν να το γνωρίζουν. Ο σύμβουλος της κυβέρνησης, αν δεν κάνω λάθος, σε αυτά τα πράγματα είναι η Κεντρική Τράπεζα που είναι ανεξάρτητη αρχή και έχει αυτή την πολιτική. Άρα λοιπόν, εκείνο που είναι η βασική μας διαφορά είναι το ότι θα επέρχεται ένα κόστος £50.000, κάθε φορά που αλλάζουμε το πρόγραμμα και τα προγράμματα αυτά είναι τέτοια που θα χρειαστούν νέα έγγραφα, δεν έχει σχέση εάν μπαίνουν στο χρηματιστήριο ή όχι. Επομένως, πιστεύουμε ότι άδικα θα επιφορτιστεί η Δημοκρατία, και όχι η κυβέρνηση βέβαια, με αυτές τις £50.000, αλλά κυρίως και το πολιτικό μήνυμα ότι, περιορίζοντας το δανεισμό, τα όρια δανεισμού, έχουμε καταφέρει να ασκήσουμε πολιτική. Δεν είναι με αυτό τον τρόπο και θα έλεγα ότι, επειδή ελέχθη ότι τα άλλα κόμματα αναγκάζονται από την κυβέρνηση τα αναπτυξιακά έργα στα οποία είναι ευαίσθητα να τα εγκρίνουν, δεν μπορώ να αποφύγω τον πειρασμό να απαντήσω ότι το μόνο αναπτυξιακό έργο που τελευταία ήταν χωρίς κρατική δαπάνη και εννοώ με τη μέθοδο αυτή την καινούρια, της ιδιωτικής χρηματοδότησης, το ΑΚΕΛ δε το δέχθηκε! Άρα να μην κάνουμε ζήτημα ότι εκβιάζει η κυβέρνηση να εγκρίνουμε, εννοώ τα αεροδρόμια, και να μην κάνουμε ζήτημα ότι η κυβέρνηση εκβιάζει, επειδή είμαστε ευαίσθητοι για τις αναπτυξιακές δαπάνες, να εγκρίνουμε δαπάνες παραπάνω απ' όσες θέλουμε! Δεν ευσταθεί αυτή η θεωρία. Εγώ δέχομαι ότι μπορεί να υπάρχουν επιχειρήματα για το ότι η Βουλή δε θέλει να το κάμει \$2 δις, κύριε Παπαδόπουλε -τα

ποσά που χρησιμοποιούσαμε ήταν δολάρια- και θέλει να το αφήσει στο \$1 δις για κάποιους λόγους. Αλλά να πούμε ότι αυτό είναι για να μη μας ξεγελά η κυβέρνηση να εγκρίνουμε δαπάνες που δε θέλουμε, αυτό θα ήταν, να μου επιτρέψετε να πω, επικίνδυνο και για την ίδια τη Βουλή και δεν πρέπει να λέγεται. Δε πιστεύω ότι αυτή η Βουλή εγκρίνει δαπάνες που δε θέλει να εγκρίνει. Εμείς εγκρίνουμε κάθε δαπάνη, κάθε λίρα που δαπανά αυτό το κράτος και χωρίς να σημαίνει -το λέω για να μην παρεξηγηθώ- ότι εμείς έχουμε την ευθύνη· την ευθύνη της πολιτικής την έχει η κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Να κάμω έτσι μία μικρή παρατήρηση για όλους μας. Πάμε να καταργήσουμε το βήμα της Βουλής. Μιλούμε από τη θέση μας, μπορεί να μιλούμε δεκαπέντε λεπτά από τη θέση μας! Νοείται να μιλούμε από τη θέση μας, όταν είμαστε ολιγόλογοι και πάρα πολύ σύντομοι· διαφορετικά ανεβαίνουμε στο βήμα. Κύριε Ευαγόρου, εσείς ζητήσατε το λόγο. Εάν θα μιλήσετε τόσο όσο μιλήσατε προηγούμενα ή όσον emίλησε ο κ. συνάδελφος τωρά, να έρθετε στο βήμα· διαφορετικά μείνετε στη θέση σας, αλλά λίγα λόγια.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Θα είμαι ολιγόλογος, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όπως τον κ. Προδρόμου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κατά το ήμισυ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω, κύριε Ευαγόρου... Κύριε Προδρόμου, με συγχωρείτε που κάμνω αυτή τη διευκρίνιση, ότι ο κ. Ευαγόρου μπορεί να μην ήταν στη Βουλή, αλλά ήταν σκιώδης βουλευτής και δεν πέρασε από τη Βουλή κανένα νομοσχέδιο που αφορά τα οικονομικά με το οποίο να μην ασχολήθηκε ο κ. Ευαγόρου και να μην είχαμε και την άποψή του η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ. Έτσι διευκρινιστικά. Σκιώδης βουλευτής. Και τώρα έγινε βουλευτής.

Παρακαλώ!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Όστε έχετε και εσείς σκιώδεις!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Προχθές ο "ΑΣΤΡΑ" είπε για τον κ. Ευαγόρου "ο Υπουργός Οικονομικών του ΑΚΕΛ".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βιάστηκε ο "ΑΣΤΡΑ" να τον κάμει Υπουργό Οικονομικών! Τι θα κάμουμε;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κατά συνέπεια απέβαλα τη σκιά.

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο σημειώνω από την παρέμβαση του κ. Προδρόμου είναι ότι έχει καταδείξει μάλλον την ικανότητα του κ. Προδρόμου να προβλέπει την ανικανότητα της κυβέρνησης να υλοποιήσει τους προϋπολογισμούς ανάπτυξης, όπως τους παρουσιάζει μέσα στον προϋπολογισμό. Διότι, εάν μια κυβέρνηση στηρίζεται στο ότι «ξέρετε θα καλύψουμε στο τέλος και θα είμαστε μέσα στα όρια που εμείς βάζουμε του δημοσιονομικού ελλείμματος ή του δημόσιου χρέους», απλά και μόνο γιατί η υλοποίηση των αναπτυξιακών έργων θα είναι εξήντα ή εξήντα δύο ή εξήντα πέντε κατά

το μάξιμουμ που υλοποιεί αυτή η κυβέρνηση, αυτό το πράγμα δεν είναι πολιτική και δεν πιστεύω ότι αυτό θεωρείται ως βασικό επιχείρημα. Θα συμφωνήσω όμως με τον κ. Προδρόμου στο σημείο που έχει θίξει, ότι κατ' ανάγκη οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί δεν σημαίνει ότι αυξάνουν το έλλειμμα. Δεν το αυξάνουν, αλλά δεν το αυξάνουν, ακριβώς γιατί ακολουθείται αυτή η πολιτική στην περίπτωση της κυβέρνησης. Διαφορετικά, εάν υλοποιούνταν οι προϋπολογισμοί κατά το πραγματικό ποσοστό, ναι, είναι πραγματική αθροιστική πλέον, την οποία άμα βάλουμε κάτω τα £71 εκατομ. τα οποία έφερε πρόσθετα η κυβέρνηση για έγκριση σημαίνουν επιπρόσθετο έλλειμμα της τάξης περίπου του 1,15%.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να θεωρήσω ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί και να παρακαλέσω τον κ. γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ να τη διαβάσετε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμους του 1989 μέχρι 1999, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί, οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο, να εξουσιοδοτεί την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου να συνάπτει δάνεια εκ μέρους και για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας απευθείας ή μέσω εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της στο εξωτερικό με την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο ή ξένα νομίσματα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου (4) των πιο πάνω νόμων, το ύψος των δανείων αυτών καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Υπουργός Οικονομικών, ενεργώντας με βάση σχετική εξουσιοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου, έχει ζητήσει την έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων για αύξηση του Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Χρεογράφων MTN από \$1 δις σε \$2 δις και για τη σύναψη εξωτερικού δανείου ύψους \$500 εκατομ. ή του ισόποσου σε άλλα νομίσματα μέσω του εν λόγω προγράμματος, σύμφωνα με την ίδια πιο πάνω νομοθεσία και για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις επιστολές του με αρ. φακ. 13.03.009 και ημερομηνίες 5 και 21η Νοεμβρίου 2001 αντίστοιχα.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την πιο πάνω ζητούμενη αύξηση του Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Χρεογράφων MTN από \$1 δις σε \$1,5 δις μέχρι την 31η Ιουλίου 2002 και εφεξής τη μείωσή του σε \$1,2 δις, καθώς και τη σύναψη εξωτερικού δανείου ύψους \$500 εκατομ. ή του ισόποσου σε άλλα νομίσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι τάσσονται υπέρ της απόφασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί έντεκα, κύριε; Πώς μετρήσατε έντεκα; Παρακαλώ να ξαναμετρήσετε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μα εμείς είμαστε υπόχρεοι να μετρούμε όσους ψηλώνουν το χέρι τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε μετρήσατε όσους ψηλώνουν το χέρι τους, αλλά όσους υπολογίσατε ότι θα ψηλώναν το χέρι τους, κύριε συνάδελφε, μετρήσατε!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ομάδα μας θα απόσχει, διότι είναι εξόφθαλμο ότι δε διαφωνούμε με το ενάμισι εκατομμύριο, εμείς ζητούμε περισσότερο. Θα ήταν επομένως άτοπο να το καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές, παρακαλώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνδέθηκε και ο κ. Περδίκης τωρά, δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και δώδεκα αποχές η απόφαση εγκρίνεται.

Ένα λεπτό, κύριε Πιττοκοπίτη, υπάρχει μια παράκληση. Στην πρόταση νόμου που έχουμε κηρύξει ως επείγουσα στην αρχή της συνεδρίας μας έχω παράκληση από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού για δέκα λεπτά διακοπή, δέκα λεπτά διάλειμμα. Νομίζω να σεβαστούμε αυτή την παράκληση και να κάνουμε δέκα λεπτά διάλειμμα.

(Ωρα διακοπής: 6.40 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.55 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ερχόμαστε τώρα, φίλες και φίλοι βουλευτές, στην πρόταση νόμου που κηρύχθηκε επείγουσα και τιτλοφορείται «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Γιώργος Βαρνάβα

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Δημήτρης Συλλούρης

Γεώργιος Γεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γεώργιος Τάσου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Τάσο Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και την κ. Ανδρούλα Βασιλείου εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών και κηρύχθηκε ως θέμα επείγουσας φύσης σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός της εν λόγω πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών, έτσι ώστε η προβλεπόμενη από τους σχετικούς κανονισμούς αύξηση που επέρχεται από την 1η Δεκεμβρίου 2001 στα τέλη ορισμένων κατηγοριών υπηρεσιών που παρέχει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου να μην

εφαρμοστεί και το ύψος τους να παραμείνει στα σημερινά επίπεδα μέχρι το τέλος του προσεχούς Φεβρουαρίου.

Ειδικότερα, οι κατηγορίες των τελών για τις οποίες προτείνεται να μην εφαρμοστεί η προβλεπόμενη αύξηση είναι τα τέλη για κλήσεις προς το διαδίκτυο, τα τέλη για παροχή κύριας τηλεφωνικής σύνδεσης και τα τέλη κλήσεως εσωτερικού.

Όπως είναι γνωστό τα νέα τέλη της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου καθορίστηκαν με σχετικούς κανονισμούς οι οποίοι εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30 Νοεμβρίου 2000. Για ορισμένες κατηγορίες των τελών αυτών, για τις οποίες γίνεται πιο πάνω αναφορά, προβλέπεται στους ίδιους κανονισμούς αύξηση από την 1η Δεκεμβρίου του τρέχοντος χρόνου.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό εξέταση πρόταση νόμου, η οποία αναλύθηκε ενώπιον της επιτροπής από τον πρόεδρό της κ. Νίκο Πιττοκοπίτη και την κ. Ανδρούλα Βασιλείου, απώτερος στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι να παρασχεθεί στο μεσοδιάστημα αυτό η ευχέρεια στη Βουλή να προβεί σε γενικότερη θεώρηση του όλου ζητήματος, υπό το φως και των στοιχείων που θα κατατεθούν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για τη γενικότερη εικόνα των οικονομικών δεδομένων της σε ό,τι αφορά τα κέρδη κατά υπηρεσία, το κόστος των υπηρεσιών, το συσσωρευμένο αποθεματικό, τυχόν επιχορηγούμενες υπηρεσίες κ.λπ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετεί με διαφωνία των μελών της βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού διαφωνούν με την υπό αναφορά πρόταση νόμου και εισηγούνται τροποποίησή της, ώστε τα τέλη κλήσεων προς το διαδίκτυο να διατηρηθούν στα

σημερινά επίπεδα όχι μέχρι συγκεκριμένης ημερομηνίας, αλλά επ' αόριστον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Συλλούρης:

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, λαμβάνοντας υπόψη και τις εξηγήσεις που έχει δώσει ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, αλλά και τις δεσμεύσεις, ότι μέχρι τις 20 του Δεκέμβρη είναι διατεθειμένος και δεσμεύεται να παρουσιάσει στη Βουλή νέα στοιχεία που θα είναι στη διάθεσή μας, για να επιβεβαιώσουμε ή να διαψεύσουμε την Αρχή, εισηγείται όπως ψηφιστεί η πρόταση νόμου και εφαρμοστεί μέχρι την Πέμπτη, 20 του Δεκέμβρη, εκτός από το σημείο (α), αν δεν κάνω λάθος, που αναφέρεται στην αύξηση των τελών για το διαδίκτυο. Η δική μας θέση είναι να μη γίνει αύξηση των τελών για το διαδίκτυο. Και, αν στις 20 του Δεκέμβρη, για να μπαίνουμε και στην ουσία του θέματος, αποδειχθεί ότι τα στοιχεία που μας έδωσε η Αρχή είναι σωστά, τότε θα συνεχίσει η εφαρμογή του νόμου. Εν πάση περιπτώσει είμαστε και υποχρεωμένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση να αναϊσορροπήσουμε τα τέλη της Αρχής.

Σε αντίθετη περίπτωση, και αυτό είναι ένα μήνυμα και προς την Αρχή και προς τον υπουργό, εμείς θέλουμε να συζητήσουμε στις 20 του Δεκέμβρη γενικότερη μείωση των τελών, διότι οι μελέτες της CYTA και το κόστος που μας έχουν παρουσιάσει είτε είναι σωστά ή είναι λανθασμένα. Αν είναι σωστά, δε δικαιολογείται καμία θέση για μη αναϊσορρόπηση των τελών. Αντιλαμβάνομαι ότι δε διαφωνεί καμιά πλευρά με το να εναρμονιστούμε με το νόμο που ψηφίσαμε, στα πλαίσια εναρμόνισης με την Ευρώπη, για αναϊσορρόπηση των τελών. Αυτό που δημιουργεί τη διαφωνία και άρα την ανάγκη για παράταση της εφαρμογής είναι η ανησυχία για το κατά πόσο η Αρχή μάς έχει δώσει

σωστά στοιχεία. Αφήνω πίσω το ότι θα ήμασταν πιο υπεύθυνοι, ως Βουλή, αν εξετάζαμε κατά πόσο αυτά τα στοιχεία είναι σωστά ή λανθασμένα όταν έπρεπε και όχι μια ημέρα πριν την εφαρμογή του νόμου. Αυτό, νομίζω, είναι μια κακή εικόνα της Βουλής προς τα έξω και μια κακή εικόνα της Κύπρου προς την Ευρώπη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλουμε να μπορούμε σε όλο το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό να κλείσει το κινητό.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Δεν είναι δικό μου. Είναι του Πουργουρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είπα ποιου είναι, κύριε Καρά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς άκουσά το και...

Παρακαλώ, κύριε Χρίστου. Συγνώμη για τη διακοπή.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Χωρίς να θέλουμε να μπορούμε σε συζήτηση όλου του θέματος που φυσιολογικά προκύπτει από την πρόταση νόμου, θα ήθελα να πω μερικά πράγματα, για να καταδείξουμε τη θέση μας.

Πριν ακριβώς ένα χρόνο, το Νοέμβριο του 2000, η Βουλή των Αντιπροσώπων ομόφωνα ενέκρινε το σχέδιο που προτάθηκε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών για

αναΐσορρόπηση των τελών. Η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου είχε διαρκέσει, αν δεν κάνω λάθος, για περίοδο πέραν των έξι μηνών. Σε αυτή τη φάση των συζητήσεων έγινε και μια σειρά προτάσεων από βουλευτές όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων για μείωση ορισμένων από τις προτάσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, για βελτίωση ορισμένων στοιχείων μέσα στην πρόταση και καταλήξαμε να ψηφιστεί ομόφωνα η πρόταση για αναΐσορρόπηση, η οποία προνοούσε τρεις φάσεις. Οι δύο φάσεις έχουν εφαρμοστεί και, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις, δε νομίζουμε ότι έχουν επηρεάσει αρνητικά ή έχουν δημιουργήσει προβλήματα στη μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι η αναΐσορρόπηση προέκυψε από δύο σημαντικές ανάγκες. Η μια ανάγκη προέκυπτε από την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία ζητούσε να μην υπάρχει διεπιδότηση μεταξύ μιας υπηρεσίας και άλλης σε ό,τι αφορά την εθνική τηλεφωνία· δηλαδή να χρεώνονται οι υπηρεσίες που παρέχονται εντός της χώρας με βάση το πραγματικό τους κόστος. Η δεύτερη σχετιζόταν με έναν αθέμιτο και παράνομο εν πολλοίς ανταγωνισμό, ο οποίος ξεκίνησε να παρεισφρέει στην κυπριακή αγορά και ο οποίος προσέφερε δυνατότητα διεθνών συνδιαλέξεων με διάφορους τρόπους, μερικοί από τους οποίους ατυχώς παραχωρήθηκαν ως διευκολύνσεις από την κυβέρνηση, όπως για παράδειγμα το σύστημα V-SAT και άλλοι, με διάφορα τεχνάσματα τηλεφωνικών εταιρειών εκτός Κύπρου. Και, επειδή οι διεθνείς συνδιαλέξεις χρεώνονταν από τη CYTA πολύ ακριβά, για να επιδοτούνται οι εσωτερικές συνδιαλέξεις, οι τοπικές συνδιαλέξεις, και, επειδή ο ανταγωνισμός επέρχετο, ήταν ένας άλλος λόγος να εξισορροπηθούν τα τέλη, ώστε να υπάρξει η ανάλογη κίνηση προς τον ανταγωνισμό.

Πιστεύουμε ότι ήταν μια σωστή πράξη -και πολιτικά και διαχειριστικά και οικονομικά- αυτή που έκανε τότε η Βουλή σε συνεργασία με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών. Γι' αυτό το λόγο, ως θέμα αρχής, εμείς είχαμε στηρίξει αυτή την προσπάθεια, γιατί εμείς θέλουμε μια δυνατή Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, για να αντιμετωπίσει με επάρκεια

τον επερχόμενο ανταγωνισμό όχι μόνο στη διεθνή τηλεφωνία, αλλά κυρίως στην κινητή τηλεφωνία και σε άλλες υπηρεσίες που θα προκύψουν μετά από την ελευθεροποίηση αυτού του θέματος.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμάς δε μας ανησυχεί η δημιουργία πλεονασμάτων από την ΑΤΗΚ, διότι τα πλεονάσματα ανήκουν στο κράτος, ανήκουν στην πολιτεία και μπορούν να διατεθούν από την πολιτεία με τον καταλληλότερο τρόπο. Και απορρίπτουμε οποιοσδήποτε επιθέσεις -μερικές εντελώς απροκάλυπτες, που ξεκινούν από ιδιωτικά συμφέροντα- κατά της Αρχής Τηλεπικοινωνιών.

Πιστεύουμε ταυτόχρονα ότι η γενική και εκτεταμένη συζήτηση του θέματος της θεώρησης των τελών, μετά από την επαναϊσορρόπηση και μετά από την αξιολόγηση του πραγματικού κόστους και των πλεονασμάτων, δεν μπορεί να γίνει σε μια ημέρα ούτε μπορεί να γίνει, κατά την άποψή μας, μέσα σε δεκαπέντε μέρες. Είναι μια σοβαρή δουλειά και, αν θέλουμε να πηγαίνει το σωστό μήνυμα, πρέπει να διεκπεραιωθεί μέσα σε ένα λογικό χρόνο. Άλλωστε, σε ό,τι αφορά εμάς, ήταν μια δήλωση την οποία κάναμε το Νοέμβριο του 2000 ενώπιον του σώματος, όταν δώσαμε τη συγκατάθεσή μας, ότι στη βάση των αποτελεσμάτων του 2000 και του 2001 και στη βάση της γενικότερης εικόνας που θα πάρουμε από την κοινωνία μετά από την τελική αναϊσορρόπηση των τελών εμείς θα επανέλθουμε, ενδεχομένως για να εισηγηθούμε μείωση των τελών, γιατί είχαμε την άποψη ότι πιθανώς μερικές χρεώσεις να είχαν πέρα από το λογικό περιθώριο κέρδους το οποίο θα έπρεπε να έχει ένας οργανισμός.

Επειδή πιστεύουμε ότι ο επηρεασμός που θα υποστεί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου μέσα σε αυτή την τριμηνία δε θα είναι τόσο σοβαρός και επειδή είναι λογικό περιθώριο, το οποίο θα δώσει την ευχέρεια και σε μας και στον οργανισμό να συζητήσουμε με καλή θέληση και χωρίς βιασύνη και σε πνεύμα πλήρους αντίληψης ότι υπηρετούμε -και αυτό το σώμα, καθώς και η ίδια η ΑΤΗΚ- το δημόσιο συμφέρον, εμείς

θα υποστηρίξουμε την πρόταση που έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι σύντομος, γιατί αρκετά έχουν λεχθεί από τον κ. Χρίστου, που δεν ήταν μόνο θέσεις του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, αλλά στην ουσία ήταν θέσεις ομόφωνες της Βουλής. Εκείνο το οποίο μας ξενίζει όμως είναι το εξής: Είναι αυτή η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού και ήταν και η θέση του υπουργού και χθες και σήμερα. Επικαλείστε, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι είναι και το πρώτο νομοσχέδιο για σκοπούς εναρμόνισης και ότι θα μας κακίσει η Ευρώπη. Μα η θέση σας η ίδια είναι να μην εναρμονιστούμε με την Ευρώπη. Αυτή είναι η θέση σας στην έκθεση, που εσείς την ανακοινώσατε, η οποία λέει: Το διαδίκτυο να παραμείνει στο ύψος ως είναι το σημερινό όχι μέχρι την ημερομηνία 27 του Φλεβάρη, αλλά να είναι εσαεί. Ε, καλά, πού το αποδίδετε; Αν αυτή η υπηρεσία είναι ζημιογόνα, ποιος θα την επιχορηγήσει;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

“Επ’ αόριστον” πρέπει να είναι η λέξη, όχι “εσαεί”. Εσαεί δε θα ζει κανένας.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επομένως, ή γνωρίζετε ότι αυτή η υπηρεσία επισυνάπτει υπερκέρδη ή εσείς ο ίδιος τοποθετείστε και μας λέτε «κύριοι, δεν πρέπει να ακολουθήσουμε ούτε την ευρωπαϊκή οδηγία ούτε τίποτε». Εμείς, κύριοι, η κοινοβουλευτική ομάδα, είναι με πολύ προβληματισμό και δεν είναι μέσα σε μια νύχτα ή σε μια ώρα που είχαμε αποφασίσει ομόφωνα, στις 20 του Νοέμβρη, να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα και με τη συγκεκριμένη πρόταση, η οποία έχει κατατεθεί από τον πρόεδρο του κόμματος.

Θέλω να επαναλάβω ακόμα μια φορά ότι εμείς, ειλικρινά, θέλουμε παντοδύναμη και εύρωστη την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, γιατί είναι με αυτή την παντοδυναμία και την οικονομική ευρωστία που δε θα μπορέσουν κάποιοι που την επιβουλεύονται να την κατασπαράξουν. Ένα το κρατούμενο.

Δεύτερον, όταν συζητούσαμε τα τέλη της αναϊσορρόπησης, προέρχεται, μέσα από μια φιλοσοφία και, αν θέλετε, μέσα από την αγωνία της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, ότι με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και με τους διάφορους τρόπους που χρησιμοποιούσαν τόσο τοπικά όσο και από το εξωτερικό -μας παρουσίασε εκεί η Αρχή- θα είχε μια ζημιά τουλάχιστο τότε της τάξης των £35 εκατομ.

Τρίτον, είχαμε πει όλες οι πλευρές τότε, εφαρμόζοντας τα τέλη με την αναϊσορρόπηση, ότι θα παρακολουθούμε και θα ενημερωνόμαστε και, ανάλογα με την εξέλιξη, αν είναι ψηλά τα τέλη, δε θα έχουμε καμιά δυσκολία να εισηγηθούμε και μείωση αυτών. Όσον αφορά όμως την αύξηση, μετά τη φιλελευθεροποίηση και την ψήφιση του σχετικού νόμου και το διορισμό του ρυθμιστή -όσον αφορά πλέον τα τέλη- θα πάνε προς εκείνη την κατεύθυνση, που θα ρυθμίζονται από το ρυθμιστή. Αντιλαμβάνεστε ότι, έστω και με τον ψεσινό ή σημερινό διορισμό του, κατά τη δική μας άποψη, δε θα μπορεί να λειτουργήσει ούτε σε έξι ούτε σε οκτώ ή εννιά μήνες, γιατί χρειάζεται και η ανάλογη υποδομή, η ανάλογη έρευνα, η ανάλογη μελέτη, για να μπορέσει να ανταποκριθεί σε καθήκοντα που για πρώτη φορά θα εφαρμοστούν στην Κύπρο.

Όταν αυτή τη στιγμή καταθέσαμε αυτή την πρόταση, δε σας κρύβω ότι έχουμε και τα παράπονά μας. Και όλοι οι συνάδελφοι εκεί... Όταν ψηφίζαμε τότε, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών είχε αναλάβει διάφορες δεσμεύσεις που μετά λύπης μου παρατηρώ ότι καμιά από αυτές δεν εφάρμοσε.

Πρώτον, είχε δηλώσει, ζητώντας το όλες οι πλευρές της επιτροπής, ότι θα προέβαινε και σε κοινωνική πολιτική. Τίποτε δεν έκαμε! Είχαμε ζητήσει όλες οι

πλευρές της Βουλής ότι τουλάχιστον το θέμα των τυφλών, των αναπήρων και αναξιοπαθούντων ανθρώπων, ότι έπρεπε να τους δώσει τηλεφωνική επικοινωνία, αν θέλετε, δωρεάν μέχρι κάποιο αριθμό μονάδων και τουλάχιστον να απαλλάττοντο από τέλη εγκατάστασης ή πιθανώς ακόμα και συσκευές που... ανάλογα με την ανάγκη και τις ανάγκες του ατόμου, για να μπορέσει να εξυπηρετείται.

Ένα τρίτο σημαντικό στοιχείο γιατί το κάμνουμε σήμερα, όταν η ετήσια οικονομική έκθεση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών του 2000 -που, αν θέλετε, ακόμα δεν είχε λειτουργήσει η αναϊσορρόπηση γιατί, όπως είναι γνωστό, ο σχετικός νόμος είχε ψηφιστεί στις τριάντα του Νιόβρη- έχει τα πλεονάσματά της και καλά τα έχει. Και συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Χρίστου, διότι εκείνα τα πλεονάσματα είναι πλεονάσματα που ανήκουν στο λαό και όχι στον όποιον ιδιώτη ή στην όποια εταιρεία. Υπάρχει όμως κάποιο μέτρο. Εξαρτάται ως πού φτάνουν αυτά τα πλεονάσματα και ως πού θα φτάσουν. Ο προϋπολογισμός της Αρχής που κατατέθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για το 2001, οι πρώτες πληροφορίες, είναι επιπρόσθετα και συν £109.000.000. Επιπρόσθετα των προηγούμενων. Επομένως πιστεύαμε εμείς ότι είναι μια λογική πράξη και ένα ισχυρό μήνυμα και προς το συμβούλιο της Αρχής και προς τη διεύθυνση της Αρχής και προς το Υπουργείο Οικονομικών, ότι θα πρέπει να τους προβληματίσει αυτή η πρόταση νόμου και η αναστολή αυτών των τελών μόνο μέχρι το Φεβράρη.

Και εμείς δηλώνουμε σαν Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ότι θα καλέσουμε την Αρχή και θα πρέπει να έρθει ενώπιον της επιτροπής εξειδικευμένα για την κάθε υπηρεσία, για να παρουσιάσει και το κόστος και το έσοδο. Πώς κατανέμει αυτά τα πράγματα; Παράδειγμα: Τα διοικητικά της και τα λογιστικά της πού τα χρεώνει; Στην εσωτερική τηλεφωνία, στην εξωτερική, στην κινητή τηλεφωνία ή στις εγκαταστάσεις τηλεφώνων; Πέραν αυτού, ποια είναι η διάρθρωση σε προσωπικό; Μήπως ξεκινούμε κι έχουμε τρεις δεκαεξάρηδες Α16 και έχουμε από κάτω επτά

δεκαπεντάρηδες και πιο κάτω δεκατέσσερις δεκατριάρηδες και ούτω καθεξής και ώσπου κατεβαίνουμε κάτω, ανοίγει; Μήπως αυτό, ας πούμε, είναι μια σωστή διάρθρωση ή διαχείριση που αποδεικνύει σωστά το κόστος εκείνης της προσφερόμενης υπηρεσίας;

Έχει λεχθεί και λέγεται κατά κόρον... Και δεν ξέρω, θα είστε κι εσείς παθόντες όπως είμαι κι εγώ. Έχει λεχθεί ότι έχουν μειωθεί τα τέλη της κινητής τηλεφωνίας. Σας παρακαλώ, όταν πιάνετε τους λογαριασμούς, κοιτάξετε πόσα έχετε πληρώσει για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που είχατε και πόσα έχετε πληρώσει απλώς γιατί ακούσατε τα μηνύματα που είναι στο φωνοκιβώτιό σας! Θα ανακαλύψετε όλοι ότι είναι περισσότερα τα χρήματα που πληρώνετε για εκείνα τα μηνύματα που είναι στο φωνοκιβώτιο, παρά για τις κλήσεις που έχετε κάμει. Πέραν αυτού, αν λάβετε ακόμα υπόψη σας εκείνα τα μηνύματα τα οποία στέλλονται γραπτώς και είναι μέχρι εξήντα στοιχεία, είναι είκοσι πέντε σεντ, αλλά το εξήντα ένα είναι το διπλάσιο. Τούτα για ενημέρωση. Εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' για να μην παίζετε με τα κινητά, κύριε συνάδελφε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...υπάρχουν πάρα πολλά επιχειρήματα. Εκείνο το οποίο λέμε εμείς... Με την οικονομική ευρωστία που έχει η Αρχή ούτε τα προγράμματα διαταράσσονται ούτε και χάνει τίποτα! Εκείνο το οποίο λέμε εμείς, ορθόδοξα, καλόπιστα και μέσα από το δικαίωμα, αν θέλετε, του κοινοβουλευτικού ελέγχου, θα κληθεί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να παρουσιάσει όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία έχει. Και με όλο το σεβασμό, κύριε Συλλούρη, αντιλαμβάνεστε ότι όλη αυτή η εργασία... και για πρώτη φορά που εφαρμόστηκε αυτό το πράγμα... Και όταν μιλούμε τέλος του Νιόβρη, δεν έχει τίποτε· και είκοσι του Δεκέμβρη βάλλετε το, γιατί η Βουλή εννάν κλειστή. Η Βουλή εννάν κλειστή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θα είναι κλειστή.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα είναι κλειστή σάς λέω εγώ· και ξέρεις το και εσύ και εγώ. Μετά θα ξεκινήσουν οι γιορτές των Χριστουγέννων και μετά τα Φώτα, ξεκινά η συζήτηση του προϋπολογισμού...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο Αγαπίου λείπει φέτος.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και γι' αυτό το λόγο δεν είναι ούτε τυχαία, αν θέλετε, που έχουμε καθορίσει την ημερομηνία είκοσι οκτώ του Φεβράρη, για να υπάρξει εκείνος ο χρόνος που με σοβαρότητα όλες οι πλευρές να αντλήσουμε πληροφορίες, να αντλήσουμε στοιχεία, για να μπορέσει να αποδειχθεί το σωστό. Επαναλαμβάνουμε όμως με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο: ούτε μας επηρεάζουν το πόσοι βάζουν της Αρχής ούτε τι σκοπεύουν για την Αρχή! Κι εμείς τουλάχιστον σαν Δημοκρατικό Κόμμα θα στηρίξουμε και τώρα και μελλοντικά την Αρχή.

Θέλω όμως να πω και τούτο. Έχει περιφρονήσει και το διοικητικό συμβούλιο και η διεύθυνση της Αρχής τρεις εκκλήσεις που της έχουν γίνει, τουλάχιστον τα τελευταία έξι χρόνια πάρα πολλές φορές. Με ποιου το δικαίωμα έχει συνδέσει τον κάθε συνδρομητή με το 090 και με ποιο δικαίωμα και με ποια ηθική να παρουσιάζονται οι πολίτες με £1.300, £2.000, £800, άνθρωποι που είναι στις κατασκευές ή είναι γεωργικές εργάτριες, για το λόγο ότι ένα παιδί τους ανήλικο, δεκατεσσάρων, δεκαπέντε, δεκαέξι και ούτω καθεξής κάνει χρήση αυτού του πράγματος;

Κι εγώ δηλώνω από τα τώρα ότι επειδή την Τρίτη θα συνεχίσει η συζήτηση στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για τα δυο νομοσχέδια που αφορούν τη δημιουργία εταιρείας ιδιωτικού δικαίου, που θα μεταβιβαστούν τα περιουσιακά στοιχεία από τη νυν

Αρχή Τηλεπικοινωνιών και τη μετοχοποίηση όπως και η πρόταση του κ. Χρίστου που έχει κατατεθεί, θα της κάμουμε για τελευταία φορά έκκληση... Και τουλάχιστον προσωπικά δε θα αντέξω άλλο να περιφρονείται η επιτροπή και κατ' επέκταση το κοινοβούλιο. Και θα καταθέσω πρόταση νόμου, ναι, να αποκοπεί αμέσως. Και οποιοσδήποτε σίγουρα πολίτης ενδιαφέρεται να έχει αυτή την υπηρεσία, να αποταθεί και να του την παραχωρήσουν. Είναι πρωτόγνωρο ο άλλος να σε χρεώνει με υπηρεσία την οποία εσύ δε ζήτησες και δε θέλεις! Και ακόμα να έχει την απαίτηση που λέει: «Για να με αποσυνδέσει εμένα που δεν του ζήτησα, να πληρώσω £5». Για ποιο λόγο; Για ποιο λόγο;

Τελειώνοντας εδώ θέλω να πούμε ότι πέραν από την υπερψήφιση της πρότασης που έχει κατατεθεί από τον πρόεδρο του κόμματος, αμέσως και πολύ σύντομα και μέσα στο μεσοδιάστημα αυτό, θα καλέσουμε την Αρχή Τηλεπικοινωνιών για να συζητήσουμε και να ελέγξουμε όλα αυτά τα οποία έχουμε αναφέρει και όλα αυτά τα οποία μας έχουν οδηγήσει για να καταθέσουμε αυτή τη σημερινή πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πήρα το λόγο απλώς για να εκφράσω μian άποψη για την οποία νιώθω έντονα, αναφορικά με τα όσα είπαν ο κ. Χρίστου και ο κ. Πιπτοκοπίτης. Δε δικαιούται η ΑΤΗΚ να συγκεντρώνει αυτά τα πλεονάσματα. Είναι παράνομα που τα συγκεντρώνει. Και επομένως πρέπει να είμεθα προσεκτικοί όταν χαιρετίζουμε πλεονάσματα που συγκεντρώνονται κατά παράβαση της νομοθεσίας. Εάν θέλουμε να συγκεντρώνει αυτά

τα πλεονάσματα η ΑΤΗΚ, που είναι θέμα πολιτικής, να το κάμουμε. Αλλά πρώτα πρέπει να τροποποιήσουμε τη νομοθεσία. Η Γενική Ελεγκτής της Δημοκρατίας, σε αλληπάλληλες εκθέσεις της, περιλαμβανομένης και της τελευταίας που πρόσφατα κυκλοφόρησε, υποδεικνύει στην ΑΤΗΚ και στο διοικητικό της συμβούλιο ότι η συγκέντρωση αυτών των πλεονασμάτων παραβιάζει τη νομοθεσία για τη σύσταση και λειτουργία της ΑΤΗΚ. Και επομένως από τη στιγμή που η συγκέντρωση των πλεονασμάτων γίνεται κατά παράβαση των νόμων αυτού του κράτους, τα κίνητρα δεν ενδιαφέρουν. Μπορεί να είναι τα πιο αγνά και μπορεί να είναι τα πιο λογικά κίνητρα, αλλά η παρανομία είναι παρανομία! Αυτό είναι το μήνυμα που θέλω να στείλω, χωρίς να παίρνω καμία θέση για τα θέματα τα άλλα διαφορετική από αυτή την οποία είπε ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Επειδή μου δημιουργήθηκαν κάποιες απορίες και ακούγοντας κάποιες αντιφάσεις, θα ήθελα να τις υπογραμμίσω.

Η πρώτη αντίφαση που άκουσα από τον κ. Πιπτοκοπίτη είναι ότι η Αρχή έχει πλεονάσματα και καλά τα έχει. Αλλά διερωτώμαι· αυτά τα πλεονάσματα πώς δημιουργούνται; Δεν είναι από το λαό που αντλούνται τα λεφτά γι' αυτά τα πλεονάσματα; Κι εμείς λέμε όχι! Μόνο αν είναι νόμιμα ή παράνομα πρέπει να εξεταστεί, όπως έχει τονίσει ο κ. Πουργουρίδης, ότι αν αυτά τα πλεονάσματα και νόμιμα να είναι, αν είναι περισσότερα από όσα χρειάζεται η Αρχή για επέκταση και αξιοποίηση, τότε θα πρέπει να δοθούν στο λαό απ' όπου τα έχει πάρει.

Η δεύτερη αντίφαση που έχω ακούσει είναι από τον αγαπητό συνάδελφο τον κ.

Χρίστου. Αν η θέση σας, κύριε Χρίστου, είναι ότι μετά από την εφαρμογή της αναϊσορρόπησης, το 2000 και το 2001, θα επανεξετάσουμε και τότε θα μπορούμε να διαμορφώσουμε μία νέα προσέγγιση, δε νομίζετε ότι αυτή η νέα προσέγγιση εφαρμόζεται με το να αφήσουμε να βγει το 2001; Και μάλιστα με την εφαρμογή και της τρίτης φάσης, για να έχουμε το πλήρες αποτέλεσμα και των τριών φάσεων, πριν κάνουμε τις εκτιμήσεις και πριν πάρουμε τις αποφάσεις; Αυτή δε θα έπρεπε να ήταν μία λογική στάση της δικής σας πλευράς, αν αυτή είναι η πολιτική σας, όπως μας την έχετε πει και όπως την έχετε πει και στο παρελθόν; Άρα το μόνο που θα πετύχουμε με την πρόταση για μη εφαρμογή της αναϊσορρόπησης είναι, πρώτο, να εκτεθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, δεύτερο, να μην έχουμε την πλήρη εικόνα της εφαρμογής της αναϊσορρόπησης, όταν θα εξετάζουμε πιθανές αλλαγές στα τέλη. Κι εμείς το δηλώνουμε ότι θα πάμε μέχρι βάθους για αλλαγή των τελών προς τα κάτω και για μείωση των κεφαλαίων που συσσωρεύονται στην Αρχή, αν κρίνουμε ότι με βάση τα κόστα δε δικαιολογούνται και με βάση τα αναπτυξιακά τους προγράμματα δε δικαιολογούνται.

Τέλος, για το διαδίκτυο, κύριε Πιπτοκοπίτη, είναι δήλωση του υπουργού. Αν ο υπουργός κάμνει λάθος που δέχεται αυτή τη μη εφαρμογή, εμείς ακολουθούμε τούτο. Δε μας έχει πει κανένας ότι δημιουργείται οποιοδήποτε πρόβλημα είτε στην Αρχή είτε στο υπουργείο. Αν νομίζετε εσείς ότι δημιουργείται πρόβλημα, να μην το προτείνουμε ούτε τούτο.

Και να μείνω μέχρι εδώ. Η πρότασή μας είναι καθαρή. Να προχωρήσουμε στην ψήφιση, αν δεν έχει άλλο να μιλήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η κ. Παπαδοπούλου προηγείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι τα προηγούμενα χρόνια η πορεία της ΑΤΗΚ δεν ήταν καθόλου ζημιογόνα. Υπήρξε ένα αποθεματικό £200.000.000, που δεν ήταν το αποτέλεσμα σαράντα χρόνων μονοπωλιακής εκμετάλλευσης από την ΑΤΗΚ, αλλά δύο τρίτα και πλέον του συσσωρευμένου αυτού ποσού ήταν μόνο από το 1999 και μετά, λόγω ακριβώς των υπέρογκων αυξήσεων που είχαν επιβληθεί στα τέλη. Η έκθεση της Γενικού Ελεγκτή αποτελεί πραγματικά έναν καταπέλτη, διότι έχει αποκαλύψει ότι τα υπερκέρδη και τα υπέρογκα κέρδη του 2000 ήταν αφενός μεν κατατεθειμένα παράνομα σε εμπορικές τράπεζες και, δεύτερον, ότι η ΑΤΗΚ όφειλε με κοινωνική πολιτική να τα επιστρέψει στο λαό.

Ο ίδιος ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μίλησε για το 1999 για πλεόνασμα £60.000.000 και μάλιστα έγραψε ο ίδιος ότι είναι υπερβολικό ένας μονοπωλιακός οργανισμός με κοινωνικό ρόλο να εκμεταλλεύεται το μονοπωλιακό του πλεονέκτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Παπαδοπούλου, με συγχωρείτε. Αν θα κάμετε ομιλία, σας παρακαλώ να έρθετε στο βήμα.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Όχι, τελειώνω, τελειώνω. Θέλω να πω ότι θα μπορούσε σίγουρα με την αναίσορρόπηση των τελών να γίνουν τέτοιες πρόνοιες, ώστε να μην υπεραυξηθούν τα τέλη μέσα στην Κύπρο, την ίδια την Κύπρο. Και έχω την άποψη ότι το ίδιο το

ευρωπαϊκό κεκτημένο δε δηλώνει σαφώς ποια πολιτική πρέπει να ακολουθήσει κάποιος για την αναίσορρόπηση των τελών. Υπάρχει μόνο σχετική οδηγία, η οποία λέει ότι δεν πρέπει να επιτρέπεται επιχορήγηση μιας υπηρεσίας από την άλλη.

Και στο τέλος θέλω να πω ότι εμείς δεν είμαστε εναντίον ούτε του αναπτυξιακού προγράμματος της ΑΤΗΚ, αλλά πρέπει να κληθεί η ΑΤΗΚ να καταθέσει τα στοιχεία, να τα μελετήσει η Βουλή και να επανέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, δε θα συμφωνήσουμε με τον όρο που αποδίδεται στην ΑΤΗΚ ή σε οποιοδήποτε ημικρατικό οργανισμό περί επαχθούς μονοπωλίου, το οποίο λίγο ή πολύ καταδυναστεύει το λαό. Είναι ένας οργανισμός δημοσίου δικαίου που πέτυχε να έχει ίσως την καλύτερη τηλεφωνική υπηρεσία στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή σε συνδυασμό με πάρα πολύ χαμηλά τέλη. Μακάρι να έχουμε και άλλα τέτοια μονοπώλια που να ανήκουν στο λαό και να τον εξυπηρετούν κοινωνικά, για να μπορούν να αντιμετωπίζουν έκτακτες ανάγκες, όπως αυτή του 1974. Όμως δεν είναι αυτό το θέμα.

Προσεγγίζοντας αυστηρά το τι σημαίνει οργανισμός δημοσίου δικαίου, ναι, δεν έπρεπε ούτε η ΑΤΗΚ ούτε η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ούτε τα συμβούλια υδατοπρομήθειας ούτε άλλοι να δημιουργούν αποθεματικό από πλεονάσματα. Όμως, σε όλα τα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας, όλοι οι οργανισμοί κατά περιόδους είχαν δημιουργήσει τέτοια αποθεματικά. Και έχω την εντύπωση ότι μέσα σε ορισμένα πλαίσια αυτό το πράγμα είναι θεμιτή και σωστή δημοσιονομική πολιτική, ανεξάρτητα αν υπάρχει αυτός ο περιορισμός, που σωστά επισημαίνει ο κ. Πουργουρίδης. Διότι τελικά είτε το

ένα είτε το άλλο είναι ο λαός που το διασφαλίζει. Είτε το δάνειο που θα συνάψει αύριο για αναπτυξιακή πολιτική είτε το απόθεμα το οποίο δημιουργείται, γιατί υπάρχει μια χρέωση λίγο πάνω από το πραγματικό κόστος.

Εν πάση όμως περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, για να απαντήσω και στο ερώτημα του κ. Συλλούρη, εμείς δε θα είχαμε δυσκολία ούτε να περιμένουμε την τρίτη αναϊσορρόπηση, αλλά -και, επαναλαμβάνω, κάναμε δήλωση από το βήμα της Βουλής- ούτε ενδιάμεσως, αν διαπιστώσουμε ότι διαφαίνεται μια απόσταση μεταξύ κόστων και χρεώσεων, να εξετάσουμε το θέμα. Και δε σημαίνει ότι, αν το εξετάσουμε, θα δεχθούμε είτε μείωση είτε αύξηση είτε οποιαδήποτε λύση δοθεί μέσα από μια συζήτηση. Εμείς θα κρίνουμε με βάση αριθμούς, δεδομένα και γεγονότα. Και ας μην προσπαθήσουμε ο ένας να υπερβάλλει τον άλλο σε ζήλο για το ποιος θα πετύχει τα πιο χαμηλά τέλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να μιλήσει πρώτα ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βασικά έχω καλυφθεί από την παρέμβαση του κ. Χρίστου. Απλώς, επειδή δόθηκε ένα μήνυμα ότι έχουμε να κάνουμε με ένα ληστή ο οποίος καταληστεύει τον κυπριακό λαό με τα τέλη τα οποία επιβάλλει, πρέπει να δηλώσουμε ότι αυτός ο οργανισμός παρέχει στον Κύπριο πολίτη υπηρεσίες σε πολύ ψηλό επίπεδο και με τα πιο χαμηλά τέλη σε όλη την Ευρώπη.

Εκείνο στο οποίο νομίζω ότι θα πρέπει να τοποθετηθούμε αυτοκριτικά είναι για το ότι, αν θα έπρεπε να κάναμε αυτή την παρέμβαση, θα έπρεπε να την κάναμε

έγκαιρα, πριν από ένα μήνα και να ζητούσαμε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κάποιες πρόσθετες εξηγήσεις. Δεν ηχεί προς τα έξω σωστό, παραμονή της επιβολής του τρίτου σκέλους της αναίσορρόπησης, να γίνεται κάτι τέτοιο. Όμως είναι φυσιολογικό και λογικό κάποιος ο οποίος παρακολουθεί ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου μέσα από την αναίσορρόπηση των τελών... Γιατί; Πρέπει να σημειώσουμε τούτο: Εκτός από την αναίσορρόπηση, δώσαμε το δικαίωμα στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για άλλες υπηρεσίες και για την κινητή τηλεφωνία και για άλλες υπηρεσίες, τις διεθνείς κλήσεις, να καθορίζει από μόνη της τα τέλη χωρίς να έρχεται στη Βουλή. Εκεί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου δυστυχώς δεν έκανε εκείνες τις κινήσεις που έπρεπε να κάνει, να μειώσει τα τέλη, έτσι που να μη δημιουργούνται τόσα πολλά αποθέματα.

Παράλληλα, θέλω να συμφωνήσω με την παρέμβαση του Προέδρου, γιατί είχαμε κάνει εμείς και πριν από ένα χρόνο την έκκληση προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ότι θα πρέπει να λειτουργήσει και προς την κατεύθυνση της κοινωνικής προσφοράς, όπως είναι και ο ρόλος ενός δημόσιου οργανισμού. Είχαμε ζητήσει -ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα- να εκδώσει τηλεφωνικούς καταλόγους με το σύστημα γραφής Μπρέιγ, που θα μπορούσε να αναγνωρίζετο από τους τυφλούς, και δεν το έχει κάνει. Έχει ευθύνες η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, γιατί σε αυτό όλο το χρονικό διάστημα που έγινε η αναίσορρόπηση των τελών δεν έκανε κινήσεις προς την κατεύθυνση κοινωνικής πολιτικής και δεν έκανε κινήσεις σε εκείνο το φάσμα που της είχαμε δώσει την ευχέρεια, ώστε να μειώσει κάποια τέλη, έτσι που συνολικά το καλάθι του καταναλωτή να είναι πολύ πιο γεμάτο από ό,τι είναι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι πειθαρχημένος πράγματι ο κ. Παπαδόπουλος και πρέπει να το πω και από εδώ, από το έδρανο!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσα έχουν λεχθεί έχουν τη βάση τους και θα κάνω μια παρέμβαση για δύο άλλα θέματα που δεν έχουν τονιστεί αρκετά. Όλοι ξεκινούν από τη βάση ότι απαγορεύεται στην Αρχή να έχει συσσωρευμένα αποθέματα. Είναι λάθος. Δε λέει έτσι ο νόμος. Ο νόμος λέει ότι η Αρχή χρεώνει τόσα τέλη και λειτουργεί, ώστε να καλύπτει τα κόστα της και τις προβλεπτές ανάγκες για περαιτέρω ανάπτυξη και αντιμετώπιση προβλεπτών δυσκολιών. Και σας πληροφορώ ότι είναι τώρα περίπου ένας χρόνος που η Αρχή συντάσσει -αυτός είναι ο κίνδυνος- ολόκληρο κατάλογο, το τι θέλει να κάνει. Και ακούσαμε σήμερα το πρωί ότι υπολογίζεται ότι είναι £400.000.000 που χρειάζεται για να αντιμετωπίσει το πρόγραμμα ανάπτυξης.

Άρα όσοι λεν «στείλτε τους κλητήρες των δικαστηρίων να τους συλλάβουν χειροδέσμους και να τους βάλουν στη φυλακή, διότι παρανόμησαν, επειδή έχουν τα αποθέματα» κάνουν λάθος. Εν πάση περιπτώσει, ούτε και η άλλη εύηχη φράση «θα τα δώσουμε πίσω στο λαό» έχει οποιοδήποτε περιεχόμενο, γιατί βεβαίως ούτε μπορεί να λογαριάσει η Αρχή σε ποιους οφείλονται αυτά τα υπερκέρδη ούτε καν είναι η ίδια η κατανάλωση του καθενός τέτοια, ώστε να πει «πέρσι είχες £100 λογαριασμό το μήνα, φέτος έχεις £2.000, πάρε τόσο ποσό»

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με μειώσεις των τελών θα τα δώσεις, κύριε Παπαδόπουλε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα βάλουμε στο ταμείο στήριξης του χρηματιστηρίου, καλέ!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ή στα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι αυτό το θέμα. Με όλο το σέβας, δε συζητούμε τώρα ούτε τη λειτουργία της ΑΤΗΚ ούτε την ικανότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών ούτε την ανάγκη της να μετοχοποιηθεί, που παρεμπιπτόντως εμείς δε θα δεχθούμε ποτέ, ούτε άλλα θέματα. Επειδή όμως λέχθηκε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ είπα «δε θα δεχθούμε», κύριε· έχουμε πρόταση τώρα από την κυβέρνηση.

Δεν είπα “ποτέ”. Είπα ότι αυτό δε θα το δεχθούμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν πειράζει, ρε παιδιά! Ας λεχθεί και μια λέξη παραπάνω.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν το θέλετε, κύριοι, να το πω το “ποτέ” να προσθέσετε ότι, επειδή ποτέ δεν έχει στην πολιτική “ποτέ”, επιφυλάσσομαι να το πάρω πίσω το δικαίωμα. Με τα σημερινά δεδομένα δεν πρόκειται να δεχθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν μου επιτρέπεται, ο Χόπκινσον εφάρμοσε εκείνο που είπε και εμείς ακόμα δεν το καταλάβαμε. Το “ουδέποτε” ουσιαστικά ισχύει ακόμα και ελπίζω κάποια στιγμή να καταφέρουμε να αναιρέσουμε αυτό το “ουδέποτε”, να είμαστε πραγματικά ανεξάρτητοι.

Συγγνώμη, κύριε Παπαδόπουλε. Ορίστε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή έγινε αναφορά στο πιθανό κακό μήνυμα που θα δώσουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως λέχθηκε, προηγουμένως, σωστά από την κ. Παπαδοπούλου, ότι η μόνη μας υποχρέωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι να εξαλείψουμε οποιαδήποτε πηγή αλληλοεπιδότησης μιας υπηρεσίας προς την άλλη... Αυτή την υποχρέωση την έχουμε αναλάβει με νόμο και με επικύρωση της σχετικής νομοθεσίας που έγινε για τα εναρμονιστικά μέτρα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ξέρει ούτε ενδιαφέρεται για το αν υπάρχει αυτή η αλληλοεπιδότηση. Και με όλο το σέβας, επειδή λέχθηκε ότι η Βουλή έπρεπε να το σκεφτεί πριν, εγώ θα μιλήσω για μια άλλη πτυχή. Και γι’ αυτό κυρίως πήρα το λόγο.

Όταν ήρθε ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής, και αργότερα της ολομέλειας, το θέμα της αναϊσορρόπησης, λέχθηκε ότι εξοβελίζονται όλες οι επιχορηγήσεις μιας υπηρεσίας από την άλλη. Όμως με τι; Με κόστα τα οποία υπολόγισε και σας δήλωσε η Αρχή. Δεν έγινε ποτέ έρευνα αυτών των κόστων, αν είναι σωστά, αν είναι πραγματικά,

αν είναι πραγματικά κόστα. Δεν έγινε. Και είναι η Αρχή η οποία έφταιε, διότι δεν ενημέρωσε πλήρως, ως όφειλε, τη Βουλή. Εγώ δε θα πω τη λέξη “παραπλάνησε” τη Βουλή. Αλλά, ας πούμε ότι ήταν λίγο οικονομική με την αλήθεια. Και η δήλωση ότι αυτή η αναίσορρόπηση θα είχε οικονομικό κόστος προς την Αρχή δε διεφάνη να είναι η πραγματικότητα από τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα.

Τώρα, υπάρχει ένα ερώτημα: Γιατί τώρα, μια μέρα πριν; Για πολλούς και διάφορους λόγους. Πρώτα απ’ όλα, από την έκθεση της Γενικού Ελεγκτή, φαίνεται αυτό το πράγμα και, δεύτερον, γιατί είναι η τρίτη φάση και ολοκληρώνεται και μονιμοποιούνται τα τέλη. Τότε είναι που θα έχουμε δυσκολία με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενώ δε μας υποχρέωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι την τάδε μέρα πρέπει να επέλθει πλήρης αναίσορρόπηση. Και γιατί διαλέξαμε εμείς τις 28 Φεβρουαρίου; Γιατί σύμφωνα με το σύνταγμα, με το νόμο, τον προϋπολογισμό της η Αρχή πρέπει να τον καταθέσει ενώπιον της Βουλής, τουλάχιστο το ανώτατο όριο, το αργότερο δύο μήνες μετά την έναρξη του νέου χρόνου. Αν πάει στην κυβέρνηση και η κυβέρνηση καθυστερεί να τον εισαγάγει στη Βουλή, είναι άλλο θέμα. Αλλά άσχετα από την ανοχή που δείχνει η Βουλή και για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και για άλλους ημικρατικούς οργανισμούς -και ελπίζω να μην τη δείξει φέτος αυτή την ανοχή- δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε δαπάνη μετά το πέρας των δύο μηνών, αν δεν εγκριθούν οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών. Και το λέω προς γνώση τους και επίγνωση. Όλες οι πληρωμές που γίνονται χωρίς την έγκριση προϋπολογισμού δύο μήνες μετά από την έναρξη του νέου έτους είναι παράνομες και ευθύνη έχουν εκείνοι που εξουσιοδοτούν τις δαπάνες και ο νόμος λέει πρέπει να τις πληρώσουν από την τσέπη τους αυτοί που τις εξουσιοδοτούν προς γνώση και συμμόρφωση.

Επομένως, έχουμε όλο το χρόνο μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου για να κληθεί η Αρχή, οι αρμόδιοι -δεν ξέρω ποιος μπορεί να καταλάβει από αυτά τα θέματα, όχι εγώ βεβαίως-

να μας αναλύσουν τα πραγματικά κόστη, υπηρεσία με υπηρεσία, και για τις υπηρεσίες που η Βουλή έχει λόγο στον καθορισμό των τελών και για τις υπηρεσίες που η Βουλή δεν έχει λόγο, διότι δε διεκδίκησε αυτό το δικαίωμα. Τότε είναι που πραγματικά θα παραμέναμε εκτεθειμένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα παραμείνουμε εκτεθειμένοι. Θέλω να πω προς το φίλο τον κ. Συλλούρη: «Αν ως τις 20 του Δεκέμβρη έρθει το πακέτο, όπως είπε ο υπουργός, -εγώ τον ρώτησα το πρωί- μέχρι τις 20 του Δεκέμβρη θα είσαστε έτοιμοι να ελέγξετε ποιες από τις υπηρεσίες είναι επιχορηγημένες, ποιες είναι πραγματικό κόστος και ποιες είναι ζημιογόνες;». Όχι. Επομένως, άμα φέρει το πακέτο, για να κάνει το σύνολο των τελών πιο ελκυστικό, πιο ανεκτό από το λαό, τότε είναι που θα έχει μέσα επιχορηγήσεις, τότε είναι που θα παραβούμε την υποχρέωσή μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα, η πρόταση για την 20ή του Δεκέμβρη, που έχουν εισηγηθεί οι συνάδελφοι από το Δημοκρατικό Συναγερμό, με όλο το σέβας, είναι ανεδαφική. Εκτός αν το είπατε για να πείτε «και εμείς θα πάμε πιο κάτω από τα τέλη τα σημερινά», εκτός κι αν αποτελεί, δηλαδή, υπόσχεση για να μη δυσανασχετεί ο κόσμος, «διότι εμείς θα πάμε και πιο κάτω ακόμα». Πώς θα πάτε χωρίς να ξέρετε αν όντως υπάρχει επιχορήγηση τελών; Θα τα επιχορηγήσετε και θα παραβούμε τη δέσμευση που έχουμε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, που τώρα δεν την έχουμε παραβεί ακόμα;

Επομένως, η 20ή του Δεκέμβρη, κατά τη γνώμη μου, είναι ανεδαφική και δεν μπορεί να προσφέρει λύση. Εγώ εξέτασα πολύ σοβαρά τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατό να υπάρξει αναστάτωση και να υποστεί ζημιά η Αρχή. Πράγματι θα μπορούσε ένας να πει «ας συνεχιστούν τα τέλη ακόμα τρεις μήνες και στο μεσοδιάστημα να τα εξετάσουμε». Εγώ το αντιστρέφω αυτό: Δε θα υποστεί καμιά σοβαρή ζημιά ή ανυπόφορη η Αρχή, αν εφαρμοστεί η πρόταση νόμου που εισηγείται κατά πλειοψηφία η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για άλλους τρεις μήνες. Δεν είναι ανυπόφορο το κέρδος ενόψει των δηλωμένων αποθεμάτων, αν θέλετε, που έχει η

Αρχή. Δεύτερον, όσον αφορά τα λογισμικά και τα άλλα μέτρα που είναι δυνατό να εφαρμοστούν για τον υπολογισμό είτε των τελών που εισηγούμαστε με την πρόταση νόμου είτε των υφισταμένων, μας δόθηκε η διαβεβαίωση το πρώι ότι είναι πολύ πολύ εύκολο να το κάνουν χωρίς καμιά άλλη περιπλοκή.

Θα τελειώσω με μια άλλη πτυχή που δεν έχει αναφερθεί. Μιλούμε για το ρυθμιστή και επανειλημμένα τις τελευταίες μέρες και στη συζήτηση που γίνεται στην επιτροπή Συγκοινωνιών ακούμε για την ευελιξία, τάχατες, που θα αποκτήσει η Αρχή, όταν γίνει εταιρεία. Όσοι δεν έχουν διαβάσει το νόμο πρέπει να ξέρουν ότι στην κάθε πιθανή αλλαγή, έστω και την ελάχιστη, των τελών ο ρυθμιστής έχει υποχρέωση να το εξετάσει σε δημόσια ακρόαση με δικηγόρους, με υποβολή παραστάσεων από ενδιαφερομένους. Και αυτό που λέμε πρέπει να γίνει τώρα με υπολογισμό του κόστους της κάθε υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των επενδύσεων που έκανε η Αρχή αν είναι καλές ή αν είναι κακές. Αν, για παράδειγμα, είχε κάνει την επένδυση στο East -ευτυχώς που εμποδίσουμε την Αρχή να κάνει αυτή την επένδυση, γιατί θα χρωστούσε σήμερα \$150.000.000- ή αν έχει πληθώρα προσωπικού, αν έχει, για παράδειγμα, τρεις στην κλίμακα Α16, δεν ξέρω πόσους άλλους υπεράριθμους, ή αν η παραγωγικότητά τους ή τα προσόντα τους δεν είναι ανάλογα με τα καθήκοντα που εκτελούν, όλα αυτά θα τα εξετάσει ο ρυθμιστής πριν εγκρίνει τις αυξήσεις. Και, όταν τις εγκρίνει τις αυξήσεις, τι νομίζετε ότι θα γίνει, επειδή είναι διοικητική πράξη; Η πράξη αυτή η διοικητική προσβάλλεται στο διοικητικό δικαστήριο και κρίνετε μόνοι σας πότε θα εφαρμοστούν τέτοιες αυξήσεις. Άρα, να τις κάνουμε τώρα, πριν να μπει στην υπηρεσία σε πλήρη λειτουργία ο ρυθμιστής. Αυτά είναι τα ωραία λόγια, για να αποκτήσει ευελιξία, να αντιμετωπίσει τον επερχόμενο συναγωνισμό. Πέστε μου, σε όλα αυτά τα χρόνια, πότε η Βουλή καθυστέρησε να εγκρίνει τέλη της Αρχής πάνω από έξι μήνες; Αυτή ήταν η μεγαλύτερη περίοδος. Συνήθως, ήταν δύο μήνες. Τώρα θα έχει δύο χρόνια μίνιμουμ.

Όσον αφορά την άλλη ευελιξία, η πρόταση που έχει υποβάλλει το ΑΚΕΛ θα την προσφέρει.

Επομένως, κατά τη γνώμη μου, η πρόταση νόμου που εγκρίνουμε σήμερα δεν παραβιάζει τα δικαιώματα των πολιτών με κανένα τρόπο. Κάποιοι υποψιάζονται ότι υπάρχουν κρυπτά, μη αποκαλυπτόμενα, πρόσθετα κόστα πάνω στην υπηρεσία που προσφέρουμε, ενώ δεν είναι δυσβάστακτο το βάρος για την Αρχή, θα μας δώσει την ευκαιρία προτού μπει σε λειτουργία η αρμοδιότητα και οι εξουσίες του ρυθμιστή να έχουμε αυτή την, αν θέλετε, όσο είναι δυνατό συνοπτική ανάλυση των κερδών, ώστε πραγματικά να συμμορφωθούμε με την υποχρέωσή μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γι' αυτό νομίζω ότι και ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα αντιληφθεί ότι η 20ή του Δεκέμβρη, που εισηγείται, δεν είναι ρεαλιστική μέρα, δε θα προσφέρει, δε θα κάνει τους βουλευτές σοφότερους ή θα τους βάλει σε ισχυρότερη θέση να αποφασίσουν. Και εισηγούμαι να εγκριθούν ομόφωνα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, αν μου επιτρέψετε, θέλω να σας ανακοινώσω ότι υπάρχουν κάποιες υποχρεώσεις, οι οποίες μας αγγίζουν συνολικά όλους και κάνω παράκληση, ειλικρινά, ο κ. Πουργουρίδης να είναι ο τελευταίος και να είναι σύντομος, για να προχωρήσουμε στη διαδικασία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δύο λεπτά. Απλώς, ήθελα να πω ότι ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος ήταν εξαιρετος δικηγόρος. Από τον καιρό που έγινε πρόεδρος του ΔΗΚΟ δε βρίσκει καιρό να ασχοληθεί με τα νομικά και έτσι η νομική του θέση, καθόσον αφορά την ΑΤΗΚ, είναι λανθασμένη. Ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου, το διοικητικό συμβούλιο της ΑΤΗΚ

δέχθηκε ότι είναι παράνομη η συγκέντρωση, διότι είναι εξόφθαλμος ο νόμος. Ο νόμος λέει: «Δικαιούται να συγκεντρώνει...»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παράνομη συγκέντρωση χρημάτων, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

«Δικαιούται να συγκεντρώνει πλεονάσματα για να αντιμετωπίσει τις προβλεπόμενες δαπάνες και επενδύσεις του». “Προβλεπόμενες” σημαίνει να είναι μέσα στον προϋπολογισμό του.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προβλέπει £400.000.000.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κάνουν τώρα προβλέψεις. Κάνουν προβλέψεις. Επομένως, πρέπει στα θέματα αυτά... Δεν είναι για να τους βάλουμε κελεψιέδες, αλλά ο σεβασμός προς τους νόμους...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι υπό συζήτηση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι υπό συζήτηση. Και εδώ το διοικητικό συμβούλιο της ΑΤΗΚ συγκέντρωσε πλεονάσματα παράνομα. Και η Βουλή τούτο το πράγμα πρέπει να το κακίσει, ανεξάρτητα από το ποια ήταν τα κίνητρά τους, που δεν το αμφισβητώ, ότι ήταν κίνητρα σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να μου επιτρέψετε να πω ότι έχουμε χρόνο να συζητήσουμε τις διατάξεις του νόμου και το αν είναι νόμιμα ή παράνομα που έχουν γίνει αυτά τα πράγματα. Θα επανέλθουμε να συζητήσουμε έτσι κι αλλιώς μετά από την ψήφιση αυτής της πρότασης

νόμου ή και χωρίς την ψήφισή της. Θα επανέλθουμε είτε το θέλουμε είτε όχι. Και, κατά συνέπεια, θα ενδιατρίψουμε σε βάθος και από νομικής και από πολιτικής άποψης σε αυτά τα ζητήματα.

Λοιπόν, εγώ, παρ' όλη τη διαφορά απόψεων, συνεχίζω να θεωρώ τον κ. Παπαδόπουλο ακόμα πολύ καλό δικηγόρο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είπα ότι δεν είναι καλός; είπα ότι δε βρίσκει χρόνο να ασχοληθεί με τα δικηγορικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, είπατε ότι «ήταν πολύ καλός δικηγόρος». Αν λέγατε «είναι, αλλά δεν έχει καιρό να ασχοληθεί», θα ήταν διαφορετικό. Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, το θέμα μας δεν είναι ο κ. Παπαδόπουλος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εννοείτε να μείνει στο δικηγορικό του γραφείο. Καταλάβαμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, το θέμα μας δεν είναι ο κ. Παπαδόπουλος. Είναι η πρόταση νόμου την οποία έχει υποβάλει. Παρακαλώ θερμά, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης για τέλη και άλλες χρεώσεις της Αρχής. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ρωτήσω...

Ναι;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πώς θα γίνει η διαδικασία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνουμε κατ' άρθρο; Πώς θα γίνει;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμάς, η τροπολογία η δική μας είναι πρώτα για το internet και μετά... Μάλλον, η παράγραφος άλφα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να βάλουμε την παράγραφο άλφα πρώτα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι τα άρθρα του νόμου μαζί και, όταν θα μπει ο πίνακας, να μπαίνει κατά παράγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Λοιπόν, σημαίνει ότι ψηφίζουμε για τα άρθρα τώρα και μετά ακολουθεί ο πίνακας, άλφα, βήτα, γάμα.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Της προτάσεως νόμου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Των άρθρων, μάλιστα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονικά είναι η τροπολογία πρώτα, δεν είναι έτσι; Έτσι είπα από την αρχή, αλλά...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η τροπολογία θα μπει πρώτα και μετά τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ να ψηφίσουμε για την τροπολογία την οποία κάνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αντιλαμβάνομαι. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η τροπολογία απορρίπτεται, με δεκαέξι ψήφους υπέρ και είκοσι δύο εναντίον.

Τώρα, πάμε στην έγκριση των άρθρων. Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης των άρθρων της πρότασης νόμου αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα της πρότασης νόμου εγκρίνονται. Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις - απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.037 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου στις 23 Νοεμβρίου 2001.

«Πληροφορίες αναφέρουν ότι το μάθημα της δημοσιογραφίας, όταν τούτο τυχαίνει να επιλεγεί από αριθμό μαθητών, διδάσκεται όχι από πτυχιούχους δημοσιογραφίας, αλλά από φιλόλογους.

Αν αυτό είναι πραγματικότητα, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την αιτία αυτής της παραδοξότητας, καθώς και για το αν υπάρχει κατάλογος διοριστέων για το μάθημα της δημοσιογραφίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.038 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 23 Νοεμβρίου 2001.

«Στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου υπάρχουν ανεξέλεγκτα χώροι ρίψης σκουβάλων, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τι γίνεται με τη διαχείριση των σκουβάλων Λάρνακας και Αμμοχώστου;
2. Γιατί καθυστερεί η έναρξη λειτουργίας ή κατασκευή του περιφερειακού χώρου υγειονομικής ταφής;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.039 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιο Τάσου στις 23 Νοεμβρίου 2001.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προτίθεται να επαναφυτέψει τα καταστρεφέντα δάση που βρίσκονταν σε δασική και χαλίτικη γη και κάηκαν από την τελευταία πυρκαγιά που έπληξε την περιοχή Ορεινής Λάρνακας.

Παρακαλείται επίσης να πληροφορήσει γιατί υπάρχει αυτή η καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.030, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Σχετικά με το θέμα της ισότιμης μεταχείρισης των απογόνων προσφύγων, ανεξάρτητα αν αυτοί προέρχονται από μητρογονία ή από πατρογονία, σας πληροφορώ τα ακόλουθα, όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών:

Σύμφωνα με την επιστολή/εκτίμηση του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, με αρ. φακ. Στ. & Ερ. 589/1 και ημερομηνία 11 Φεβρουαρίου 1994, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται για πληρέστερη ενημέρωση, με την προτεινόμενη επέκταση του όρου

“πρόσφυγας” κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να καλυφθούν τα παιδιά από μητρογονία, των οποίων η μητέρα είναι εκτοπισθείσα, αλλά ο πατέρας δεν είναι εκτοπισθείς, τα ποσοστά των προσφύγων διαφοροποιούνται κατά τρόπο δυσανάλογο σε σύγκριση με τον πραγματικό αριθμό των προσφύγων. Με τον τρόπο αυτό οι πρόσφυγες σε λίγα χρόνια θα αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού της Κύπρου.

Ενδεικτικά υπολογίζεται ότι, αν τα παιδιά των οποίων η μητέρα είναι πρόσφυγας, αλλά ο πατέρας μη πρόσφυγας, ποσοστό 55,5% των γεννήσεων των παιδιών κατά την περίοδο 1974-1992 θα ήταν πρόσφυγες. Το ποσοστό αυτό κατά την περίοδο 1992-2012, αν συνεχίζεται η τουρκική κατοχή των κατεχόμενων περιοχών, υπολογίζεται να ανέλθει στο 80,2% των γεννήσεων, κατά την περίοδο 2012-2032 στο 96,1% και κατά την περίοδο 2032-2047 υπολογίζεται να ανέλθει στο 99,8% των γεννήσεων.

Σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, ο πληθυσμός των προσφύγων με την προτεινόμενη επέκταση του όρου, ώστε να περιλαμβάνονται και τα παιδιά των οποίων η μητέρα είναι εκτοπισθείσα αλλά ο πατέρας όχι, υπολογίστηκε ότι το 1992 θα ήταν 249 500 περίπου, ήτοι ποσοστό 40,7% του συνολικού πληθυσμού της Δημοκρατίας. Οι πρόσφυγες κατά ή περί το 2012 υπολογίζεται να ανέλθουν γύρω στις 405 000, ήτοι ποσοστό 54,2% του πληθυσμού, το έτος 2032 στις 590 000, ήτοι ποσοστό 69,8%, και το έτος 2047 στις 719 000, ήτοι ποσοστό 80,8% του συνολικού πληθυσμού της Κύπρου, δηλαδή με την πάροδο του χρόνου ολόκληρος σχεδόν ο πληθυσμός της Κύπρου θα θεωρούνται πρόσφυγες, πράγμα το οποίο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Με βάση τα ισχύοντα κριτήρια, που καθορίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, για χορήγηση προσφυγικής ταυτότητας, το ποσοστό των προσφύγων παραμένει σταθερό στο 34,1% περίπου του συνολικού πληθυσμού της Δημοκρατίας. Οι πρόσφυγες ηλικίας δεκαοκτώ χρονών και άνω οι οποίοι κατέχουν σήμερα ηλεγμένα

προσφυγική ταυτότητα ανέρχονται στις 145 607, περιλαμβανομένων και των παιδιών που γεννήθηκαν μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή, των οποίων ο πατέρας είναι εκτοπισθείς. Τα ανήλικα παιδιά ηλικίας μέχρι δεκαοκτώ χρονών τα οποία είναι γραμμένα στην προσφυγική ταυτότητα του πατέρα τους είναι 33 783.

Τα ερωτήματα (1), (3) και (4) αφορούν κυρίως τα Υπουργεία Οικονομικών και Εξωτερικών αντίστοιχα, ενώ, όσον αφορά το ερώτημα (5), σχετικά με τη συνταγματικότητα των νόμων για τη διενέργεια των εκλογών των κατεχόμενων δήμων και για την ανάδειξη των οργάνων της ΠΕΠ, θεωρώ ότι είναι θέμα που αφορά το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Εν πάση όμως περιπτώσει, δικαίωμα ψήφου στις πιο πάνω εκλογές έχουν όσοι εκλογείς κατέχουν ηλεγμένη προσφυγική ταυτότητα και είναι γραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των κατεχόμενων περιοχών.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.022, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έχει εκδώσει από το 1999 δύο γνωστοποιήσεις αναφορικά με τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί το 2000 και ισχύουν μέχρι σήμερα.

Στη μία εκ των δύο γνωστοποιήσεων αναφέρεται ότι απαγορεύεται η εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών σπόρων.

Στη δεύτερη αναφέρεται ότι επιτρέπεται η εισαγωγή φορτίων σπόρων, αλεύρων και άλλων υλικών που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων, μόνο αν τα φορτία αυτά θα είχαν γίνει αποδεκτά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον προορίζονταν για

εξαγωγή στην Ένωση. Περαιτέρω, καλούνται οι εισαγωγείς να υποβάλλουν αποδεικτικά στοιχεία, με αναφορά σε πρόσφατες φορτώσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνημμένα σας διαβιβάζονται αντίγραφα των γνωστοποιήσεων.

Σύμφωνα με τους περί Εισαγωγής (Έλεγχος) Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμούς 1957-1997 της Δημοκρατίας, η εισαγωγή οιασδήποτε γεωργικού προϊόντος απαγορεύεται, εκτός αν εξασφαλιστεί άδεια εισαγωγής από το διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας. Στην άδεια εισαγωγής αναφέρονται οι φυτοϋγειονομικοί όροι που απαιτούνται για να επιτραπεί η εισαγωγή τους.

Στην πιο πάνω άδεια εισαγωγής τη στιγμή της έκδοσής της επισυνάπτεται η σχετική γνωστοποίηση ως ανωτέρω, για σκοπούς ενημέρωσης τόσο των εισαγωγέων στην Κύπρο όσο και των προμηθευτών τους στο εξωτερικό, ότι η εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων απαγορεύεται και, όσον αφορά τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων, θα πρέπει να ενεργούν όπως προβλέπεται στη γνωστοποίηση.

Το Εργαστήριο της Μοριακής Βιολογίας του ΙΓΕ είναι στελεχωμένο με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό και διαθέτει επίσης τον απαιτούμενο εργαστηριακό εξοπλισμό. Ήδη έχει αρχίσει η διαδικασία μεταφοράς τεχνογνωσίας για τον έλεγχο γενετικά τροποποιημένων οργανισμών και σύντομα το εργαστήριο θα είναι σε θέση να πραγματοποιεί τέτοιου είδους ελέγχους.

Στον περί Σπόρων Νόμο 60(Ι) του 1998, που ακόμη δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή, εν αναμονή της νομοτεχνικής επεξεργασίας και της έγκρισης των σχετικών εφαρμοστικών κανονισμών, λαμβάνεται πρόνοια για αποδοχή γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές είναι ασφαλείς για την υγεία του ανθρώπου και των ζώων, ακολουθώντας όλες τις πρακτικές που προβλέπονται στο κοινοτικό κεκτημένο.

Αναφορικά με την πρόληψη γενετικής ρύπανσης, έχει ετοιμασθεί νομοσχέδιο το

οποίο έτυχε της απαραίτητης νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία, το οποίο εναρμονίζει πλήρως τη νομοθεσία μας με την Οδηγία 2001/18 και βρίσκεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κρίνω ότι ο χρόνος δε μας επιτρέπει να συνεχίσουμε με το Κεφάλαιο Δ'. Θα συνεχίσουμε την ερχόμενη βδομάδα. Η επόμενη συνεδρία θα είναι την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Δεκεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2001.
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
5. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
6. Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση

νόμου).

7. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
8. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
9. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
10. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001.
11. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.
12. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001.
13. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1992. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
15. Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001.
16. Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001.
17. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

18. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
19. Οι περί Κατεργασμένων Τροφίμων διά Ιονίζουσας
Ακτινοβολίας Κανονισμοί του 2001.
20. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
(Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής
Προστασίας) Κανονισμοί του 2001.
21. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Εκτροφή
Ωοπαραγωγών Ορνίθων σε Κλωβοστοιχίες) Κανονισμοί
του 2001.
22. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Χοίρων που Προορίζονται για Εκτροφή
και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001.
23. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Μοσχαριών που Προορίζονται για
Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001.
24. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Υλοποιημένα Μέτρα
Μήκους) Κανονισμοί του 2001.
25. Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2001.
26. Οι περί Καζεϊνών και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του
2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα

της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (12.7.2001).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των
βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).
(4.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής

Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. α. Κήρυξη ως επείγουσας της πρότασης νόμου «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και παραπομπή της στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.
- β. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2001», παρατηρήσεις και αγορεύσεις (Μ. Κυπριανού, Κ. Τυρίμος, Μ. Ματσάκης, Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης, Α. Χρίστου, Δ. Χριστοδουλίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Α. Καράς, Α. Βασιλείου, Ε. Θεοχάρους) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 7 του 2001).
3. Εκθέσεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 1997 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», σύντομες αγορεύσεις και συζήτηση [Κ. Παπακώστας, Α. Καράς, Α. Γεωργίου, Τ. Παπαδόπουλος, Κ. Κωνσταντίνου, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας)] και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιοηθικής

- (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκη, Β. Λυσσαρίδης, Μ. Ματσάκης, Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Καράς) και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 1) του 2001», η αγόρευση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
 7. Έκθεση για τους θεσμούς «Οι περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Θεσμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 9. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έκδοση γραμματίων του κυπριακού δημοσίου σε ξένο νόμισμα με βάση τον περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου Νόμο, η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Δ. Θεοδώρου, Πρ. Προδρόμου, Τ. Παπαδόπουλος, Στ. Ευαγόρου), το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Χατζηγεωργίου, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή της σε νόμο με τίτλο «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
 11. Ερωτήσεις βουλευτών: Πληροφορίες για διδασκαλία του μαθήματος της δημοσιογραφίας από μη πτυχιούχους - Προβλήματα διαχείρισης σκυβάλων στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου - Ερώτημα για τα καταστραφέντα από

πυρκαγιά δάση στην περιοχή Ορεινής Λάρνακας.

12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με τους μεταλλαγμένους οργανισμούς και τρόφιμα - Ερωτήματα σχετικά με το θέμα της ισότιμης μεταχείρισης απογόνων προσφύγων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 6^{ης} Δεκεμβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

Νόμος (Αρ. 9) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £22.948.000 και η διάθεσή του για την υλοποίηση διάφορων σκοπών που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα για τους οποίους οι υφιστάμενες πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2001 κρίνονται ανεπαρκείς.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε την κατάθεση συμπληρωματικών και άλλων στοιχείων, τα οποία έκρινε απαραίτητα για πληρέστερη ενημέρωσή της.

Υπό το φως όλων των συμπληρωματικών στοιχείων τα οποία έχουν κατατεθεί ενώπιόν της με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2001, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ζητούμενη πίστωση	Σκοποί
£	
1. 100.000	Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για επιδότηση ενοικίου λόγω αύξησης του αριθμού των δικαιούχων οικογενειών μέσα

- στο 2001.
2. 1.900.000 Κάλυψη από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας της δαπάνης που προέκυψε λόγω αύξησης των δημόσιων βοηθημάτων από 1.1.2000 κατά 4,23%, η οποία έχει ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους το Μάιο του 2001.
- 3.400.000 Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε λόγω αύξησης των κριτηρίων για τις βασικές ανάγκες, με βάση τη νομοθεσία για τα δημόσια βοηθήματα, από 1.1.2001.
3. 800.000 Κάλυψη του ολικού αριθμού των σπουδαστικών δανείων που θα παραχωρηθούν από το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών μέσα στο τρέχον έτος.
4. 16.583.000 (α) Κάλυψη επιπρόσθετων μη προβλεπόμενων αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου για καταβολή αυξημένων κονδυλίων που αφορούν το σχέδιο αναδιάρθρωσης ή/και εκρίζωσης ορισμένων προβληματικών λευκών ποικιλιών σταφυλιών και την απόσταξη παλαιών αποθεμάτων κρασιών των οινοβιομηχανιών για λογαριασμό του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων.

(β) Κάλυψη της πρόσθετης επιχορήγησης προς την Επιτροπή Σιτηρών λόγω αυξημένης ντόπιας παραγωγής.

5. 165.000 Κάλυψη της μισθοδοσίας έκτακτων φαρμακοποιών και τεχνικών φαρμακείου που προσλήφθηκαν στις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες ύστερα από έγκριση της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπεται, απλώς να επισημάνω και στην ολομέλεια μια παρατήρηση της επιτροπής Οικονομικών, διότι ένα από τα κονδύλια αυτά αφορά χορηγία προς τον Κεντρικό Φορέα Ίσης Κατανομής. Βεβαίως, ξέρω ότι το εξετάζει η επιτροπή Προσφύγων και είναι και με την παράκλησή μας να μπει σε βάθος στο ζήτημα που αφορά το ύψος των κονδυλίων και τον τρόπο που δίνονται για να χρηματοδοτούνται διάφορα σχέδια του φορέα και ειδικά τα στεγαστικά και τα σπουδαστικά δάνεια.

Έχουμε πολλές καταγγελίες και στην επιτροπή Οικονομικών ότι τα χρήματα εξαντλούνται και, ενώ έχουν εγκριθεί αιτήσεις δικαιούχων, τους λένε «πρέπει να περιμένετε όταν θα έρθει η σειρά σας» και περίπου η βοήθεια από το κράτος προς τους δικαιούχους δίνεται εν τη φιλοσοφία του “όποιος προλάβει παίρνει”. Αυτό κακίστηκε από την επιτροπή Οικονομικών, σχολιάστηκε αρνητικά. Βεβαίως, εγκρίνεται το κονδύλι,

είναι ομόφωνη η έγκριση και περιμένουμε και την επιτροπή Προσφύγων, που ξέρουμε ότι εξετάζει σε βάθος αυτό το θέμα, να μπει σε βάθος σε αυτό το ζήτημα, που ελπίζω κάποια στιγμή να διορθωθεί. Αλλά, επειδή αυτό ήταν το αίσθημα της επιτροπής, ένιωσα την υποχρέωση να το μεταφέρω στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Για το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών να πούμε, για να γνωρίζουμε και την πραγματικότητα και να μη δίνονται λανθασμένα μηνύματα, ότι, από την ημέρα που εφαρμόστηκε και υλοποιήθηκε ουσιαστικά η διαδικασία να παραχωρούνται τα δάνεια βάσει των πέντε σχεδίων, παρεχωρήθησαν από την κυβέρνηση £50.000.000 μέχρι σήμερα στον προσφυγικό κόσμο συν ο νέος προϋπολογισμός, που υπερβαίνει τα £15.000.000. Υπήρξε σημαντικό έργο, είμαστε εξ εκείνων, όμως, που επέμειναν και επιμένουν ότι αυτά δεν αρκούν, για να αντισταθμίσουν τα χαμένα εισοδήματα των προσφύγων, για να αντισταθμίσουν την απώλεια που υπέστη ο προσφυγικός κόσμος και να επιτευχθεί πραγματικά ισότιμη κατανομή βαρών. Όμως, σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι στο Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ισχύει το “όποιος προλάβει παίρνει”.

Η επιτροπή μας και εμείς οι ίδιοι υπερασπιστήκαμε με σθένος ότι στο φορέα πρέπει να εφαρμοστεί πραγματική ισότιμη μεταχείριση και αυτή η ισότιμη μεταχείριση εφαρμόζεται και διασφαλίζεται με τη σειρά την αριθμητική και τη χρονική κατάταξη των αιτήσεων που υποβάλλονται. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται η αξιοκρατική, ισότιμη, διαφανής εξέταση και έγκριση των αιτήσεων που υποβάλλονται στο Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Τα κονδύλια δεν επαρκούν -επιμείναμε και επιμένουμε ότι πρέπει να αυξηθούν- όμως πρέπει να τονίσουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι δόθηκαν πέραν των

£50.000.000 και ζητούμε περισσότερα, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες.

Είναι πραγματικότητα ότι κάποιος που υποβάλλει σήμερα αίτηση στο Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, εάν είναι για στεγαστικό δάνειο, θα πάρει δάνειο μετά από πέντε χρόνια, αν είναι για σπουδαστικό, θα πάρει μετά από δυο τρία χρόνια, αν είναι για επαγγελματικό, μετά από έναν ενάμιση χρόνο και, αν είναι για νεοδημιουργηθέντα ζευγάρια, μετά από ένα χρόνο. Αυτές οι χρονολογίες και τα περιθώρια είναι αδιανόητα και απαράδεκτα και πιστεύουμε ότι η μοναδική λύση είναι η περαιτέρω ενίσχυση και χρηματοδότηση του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Προς αυτή την κατεύθυνση θα προσπαθήσουμε να πιέσουμε, ώστε να εξασφαλιστούν περισσότερα κονδύλια, και ακόμα πάω ένα βήμα πιο μπροστά λέγοντας ότι, αφ' ης στιγμής ο προσφυγικός κόσμος δεν περιλήφθηκε στη φορολογική μεταρρύθμιση, μπορούν να δοθούν κάποια αντισταθμιστικά κεφάλαια για τον προσφυγικό κόσμο μέσω του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω και στην προηγούμενη συνεδρία θέσει τα ουσιαστικά ζητήματα που αφορούν το φορέα και είναι κοινή η διαπίστωση ότι, εάν ο φορέας συνεχίσει με αυτό το ρυθμό που προχωρά σήμερα και δεδομένης της εκκρεμότητας τριών χιλιάδων αιτήσεων και της ανάγκης προϋπολογισμού του ύψους περίπου των £80.000.000, τότε θα πρέπει να επανεξετάσουμε το βασικό θέμα της λειτουργίας και του τρόπου λειτουργίας αλλά και της δομής και των αρχών στις οποίες πρέπει να στηρίζεται αυτός ο φορέας. Μετά την έκθεση του πανεπιστημίου προκύπτει ένα βασικό ζήτημα.

Είναι γι' αυτό το λόγο, για όλα αυτά τα ουσιαστικά ζητήματα, που έχουμε συγκαλέσει την προσεχή Τετάρτη συνεδρία της επιτροπής Προσφύγων και καλείται ο υπουργός να παρουσιαστεί, για να δώσει την πολιτική της κυβέρνησης γύρω από αυτά τα ζητήματα, ούτως ώστε να απαντήσουμε και στα ερωτήματα των πολιτών που αναμένουν και που αναμένεται να αναμένουν, αν πάμε με τη συνήθη διαδικασία, περί τα τέσσερα πέντε χρόνια, για να λάβουν απάντηση στις ερωτήσεις τους και στο αίτημά τους να πάρουν επιχορηγημένο δάνειο.

Ως εκ τούτου, πιστεύω ότι θα πρέπει την προσεχή Τετάρτη ο υπουργός να είναι έτοιμος να δώσει πολιτικές θέσεις, γιατί είναι ήδη και υπερήμερος - είχε δεσμευτεί να ήταν έτοιμος να απαντήσει μέχρι τον Ιούνιο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να υπενθυμίσω την έκθεση του Πανεπιστημίου Κύπρου, η οποία έγινε τη αιτήσε του Υπουργείου Οικονομικών, αναφορικά με τα απολεσθέντα έσοδα των προσφύγων από την απώλεια των περιουσιών τους, που τα ανεβάζει, αν δε με απατά η μνήμη μου, σε περισσότερο από ένα £1 δις. Απλώς και μόνο η αναφορά ότι η κυβέρνηση μέχρι στιγμής έχει διαθέσει για το φορέα £50.000.000 δείχνει το μέγεθος της αδικίας έναντι αυτής της κατηγορίας των συμπολιτών μας, οι οποίοι, ενώ έχουν απολέσει εισοδήματα πέραν του £1 δις ...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

£7,2 δις.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

£7,2 δις, έτι χειρότερον! Υφίστανται λοιπόν αυτή τη στιγμή έναν εμπαιγμό με την παραχώρηση ενός ποσού της τάξεως των £50.000.000, για να αντιμετωπίσουν άμεσες και τρέχουσες ανάγκες, και αυτές κάτω από το βάρος της πίεσης, του άγχους, της αναμονής επί πολλούς μήνες και χρόνια, για να ικανοποιήσουν μερικώς και κατά μικρό ποσοστό κάποιες ανάγκες τους.

Νομίζω ότι η κυβέρνηση θα πρέπει, εφόσον η ίδια ζήτησε αυτή τη μελέτη και εφόσον είναι αναντίλεκτα τα αποτελέσματα της μελέτης, να προσαρμόσει τη στάση της έναντι του προσφυγικού ζητήματος και της ισότητας κατανομής των βαρών επί τη βάση αυτής της έκθεσης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Και εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε κάμει τις ίδιες επισημάνσεις με τους προλαλήσαντες. Στέκομαι με ιδιαίτερη ευαισθησία στο θέμα των στεγαστικών δανείων, διότι, ειδικά για φοιτητές οι οποίοι σπουδάζουν στο εξωτερικό και προέρχονται από προσφυγικές οικογένειες, είναι τεράστια τα προβλήματα που παρατηρούνται καθημερινά και η δυσφορία του κάθε πρόσφυγα είναι και δικαιολογημένη και δεδομένη και υποστηρίζουμε και εμείς ότι θα έπρεπε να είχαν καταβληθεί πολύ περισσότερα κονδύλια και να αξιοποιηθεί και η μελέτη του Πανεπιστημίου Κύπρου, ούτως ώστε σωστά να υπάρχουν τα κονδύλια που χρειάζονται και έτσι να βρουν λύση τα πολλά προσφυγικά προβλήματα που υπάρχουν σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχει άλλος;

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς για το ζήτημα του φορέα θέλω να επισημάνω ότι ναι, η μελέτη του πανεπιστημίου αποτιμά τις απώλειες των προσφύγων σε αυτό το ιλιγγιώδες ποσό, αλλά επίσης υπάρχει και μια διευκρίνιση, ότι θα έπρεπε να είχε αντιμετωπιστεί και θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί ίσως ρεαλιστικά και σφαιρικά το ζήτημα σε μία ενωρίτερη χρονική στιγμή. Δυστυχώς, όταν έχουν διαρρεύσει αυτά τα χρόνια, σήμερα δεν μπορούμε να περιμένουμε -και να είμαστε ειλικρινείς- ότι μπορεί οποιαδήποτε κυβέρνηση οποιαδήποτε στιγμή να αποζημιώσει πλήρως τους πρόσφυγες.

Και εδώ θέλω να κάνω το σημείο πολιτικής ότι ο Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών δεν έχει συσταθεί γι' αυτό το σκοπό. Δίνει λύση και απάντηση σχετική στην αδικία την οποία έχουν υποστεί οι πρόσφυγες σε αυτό τον τόπο. Τα κονδύλια ανέρχονται περίπου στα £72.000.000, όπως πληροφορούμαι -όχι £50.000.000- χωρίς, βεβαίως, αυτό να αλλάζει οτιδήποτε δεν είναι θέμα μεγέθους, όλοι ζητούμε να ενισχυθεί, ούτως ώστε να ασκείται μία ικανοποιητική πολιτική με τα δεδομένα που έχουμε. Το ζήτημα που εγείρει η μελέτη του πανεπιστημίου, που έγινε μόλις φέτος, ενώ θα έπρεπε να είχε γίνει, επαναλαμβάνω, πολύ νωρίτερα, το ζήτημα εκείνο που εγείρει πρέπει να αντιμετωπιστεί, όπως μπορεί να αντιμετωπιστεί, χωριστά. Διότι, ναι, είναι μέγα ζήτημα ηθικής τάξεως σε αυτή την πολιτεία.

Σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι η δική μου παρέμβαση θα ήταν, για να επαναλάβω, επειδή ψηφίζουμε σήμερα, εγκρίνουμε συμπληρωματικό προϋπολογισμό, ότι οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί δεν αλλάζουν κατ' ανάγκην τα δημοσιονομικά μεγέθη ούτε αλλάζουν τον προγραμματισμό και το δημοσιονομικό έλλειμμα. Επειδή είχαν ακουστεί κάποια σχόλια -δε θέλω να ανοίξουμε αυτή τη συζήτηση- κάνω απλώς αυτή την επισήμανση, ότι τεχνικά κάποια από αυτά τα κονδύλια λαμβάνονται υπόψη

από τις στατιστικές υπηρεσίες, όταν μας λένε τον Οκτώβρη, το Σεπτέμβρη, τον Ιούλιο, οποιαδήποτε στιγμή, ότι το προβλεπόμενο έλλειμμα είναι άλφα ή βήτα. Άρα, λοιπόν, θα έρθει η στιγμή που θα συγκεφαλαιώσουμε όλα τα κονδύλια που έχουν δαπανηθεί και θα δούμε τους πραγματικούς αριθμούς. Το λέω, για να μην υπάρχουν ανησυχίες ότι έχουμε εκτοξευτεί σε αριθμούς δημοσιονομικού ελλείμματος που θα ήταν για όλους μας αποκαρδιωτικοί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους. Τώρα θα ανοίξουμε αυτή την ιστορία! Πολύ ωραία!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, απλώς πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Εκτός από τη συμπαθή τάξη των εκτοπισμένων μας, δυστυχώς υπάρχουν και μη εκτοπισμένοι που είναι εξίσου δυσπραγούντες και πραγματικά δεινοπαθούν και πρέπει να τονίσω ότι η Βουλή έχει ψηφίσει κονδύλια για να πληρωθεί για δημόσια βοηθήματα αναδρομική αύξηση, η οποία δεν έχει καταβληθεί για αυτό το χρόνο που βρισκόμαστε, και γι' αυτούς τους ανθρώπους θα ήταν μια πολύτιμη, έστω μικρή, βοήθεια, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν βασικότερες ανάγκες, γιατί, αν υπάρχει κάτι σε αυτό τον τόπο που μας κάνει να νιώθουμε ντροπή, είναι το επίπεδο των βοηθημάτων τα οποία δίνουμε σε κάποιους ανθρώπους, συνανθρώπους μας, που τα έχουν απόλυτη ανάγκη, γιατί δυστυχώς δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν ούτε στις βασικές τους ανάγκες. Θέλω να το τονίσω τούτο, γιατί πρέπει και η Βουλή, οσάκις νομοθετεί, να στέλνει και τα κατάλληλα μηνύματα στην κοινωνία αλλά και στην κυβέρνηση, ώστε να είναι εξίσου ευαίσθητη, όταν ψηφίζουμε κάποια κονδύλια, και να μη δικαιολογείται με οποιοδήποτε τρόπο, όταν για ένα χρόνο δεν έχει καταβάλει αναδρομικά αυτές τις αυξήσεις που έχουμε εγκρίνει και που τις χρειάζονται τόσο αυτοί οι συνάνθρωποί μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω ποιος είχε τη φαινή ιδέα να δώσει οδηγίες να γίνει έκθεση για την απώλεια των περιουσιών των προσφύγων, αλλά οι ίδιοι οι πρόσφυγες είναι γνώστες του τι έχασαν και διερωτώμαι αν ανταποκρίνονται αυτά τα νούμερα στην πραγματικότητα. Όμως, επειδή ο Φορέας Ισότητας ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε ότι είναι λιγότερα ή περισσότερα, κύριε συνάδελφε;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πολύ περισσότερα, ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν είναι της παρούσης.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Να βάλουμε και το ΧΑΚ ...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, θα βάλουμε και το ΧΑΚ, κύριε Κλεάνθους! Και δεν είναι “συμπαθής τάξις” οι πρόσφυγες, εν πάση περιπτώσει! Δε συμφωνώ με τέτοιους όρους.

Αλλά γι’ αυτούς που είχαν την ιδέα της μεγάλης ταμπέλας του Φορέα της Ισότητας Κατανομής Βαρών πρόκειται για Φορέα Ισότητας Κατανομής Ταλαιπωριών και τα ποσά που προσφέρει η πολιτεία στην ουσία είναι μηδαμινά με αποτέλεσμα και κατάληξη όλων αυτό τον κόσμο που πίστευε ότι θα μπορούσε να αποταθεί προς την πολιτεία και να ικανοποιήσει κατ’ ελάχιστον κάποιες ανάγκες η πολιτεία να τον αγνοεί πλήρως. Είναι καιρός να καταλάβουν ότι ή θα πρέπει να τον καταργήσουν ή να βάλουν λογικά ποσά, για να μπορούν να ανταποκρίνονται τουλάχιστον σε βασικές ανάγκες, όπως είναι τα θέματα των φοιτητών. Να μην περνά ένας χρόνος ... και πώς θα περάσει ένας φοιτητής ένα χρόνο;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μόνο δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε, σε τρία συγκεκριμένα σημεία.

Λέγοντας £72.000.000 να μη δημιουργούμε την ψευδαίσθηση στον πολίτη ότι πράγματι δόθηκαν αυτά τα εκατομμύρια. Εκείνο που δόθηκε από το κράτος είναι το 3% επιχορήγηση των τόκων, που ισούται περίπου με τις £500.000. Εκείνο το άλλο είναι εγγυήσεις χρημάτων τα οποία θα επιστραφούν από τους πρόσφυγες που δανειοδοτούνται με μία επιχορήγηση του επιτοκίου.

Το δεύτερο: Η μελέτη του πανεπιστημίου ζητήθηκε από εμάς, όταν ήμαστε συμβούλιο ...

(Οι βουλευτές κάνουν φασαρία.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ πολύ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

... το 1989, ολοκληρώθηκε με αρκετή καθυστέρηση και εκείνο το οποίο λέει αυτή η μελέτη είναι ότι κάποια μέτρα λόγω του ότι δε λήφθηκαν σε κάποιο άλλο χρονικό στάδιο δεν μπορούν να εφαρμοστούν σήμερα. Δεν αποφαινεται επί του θέματος αν μπορεί σήμερα να υπάρξει ίση κατανομή βαρών ή όχι.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα του πόσα είναι τα εισοδήματα, πέραν των £7,2 δις, πρέπει να σημειώσουμε τα ποσά που έχουν επιστραφεί, που είναι περίπου £3,5 δις και το ποσό των £250.000.000 που προστίθεται ετησίως σαν απώλειες.

Σε ό,τι αφορά την ίση κατανομή, θα πούμε ότι άλλως πως σκεφτόταν ο νομοθέτης την ίση κατανομή βαρών και όχι με μόνο αυτή τη μορφή που εφαρμόζεται σήμερα μέσω του φορέα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Πάντα υποστηρίζω ότι τα προσφυγικά ζητήματα δεν είναι ζητήματα τα οποία πρέπει να μπαίνουν στη διελκυστίνδα των οποιωνδήποτε αντιπαραθέσεων, αλλά, όταν κατά τη λαϊκή ρήση «αντί να τρίζει η άμαξα, τρίζει ο αμαξηλάτης», είμαι υποχρεωμένος απλώς να υπομνήσω, και για όσους μηδενίζουν, ότι πράγματι μέχρι το 1993 -απλώς χρονολογικά τυγχάνει να είναι το 1992 με 1993 έτος ίδρυσης του φορέα- οι πρόσφυγες πήραν μηδέν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τι συνέβη το 1993, κύριε Χριστοφόρου;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Από το 1993 και εντεύθεν πήραν εβδομήντα εκατομμύρια και προτιθέμεθα να αγωνιστούμε, γιατί το αξίζουν, για να πάρουν ακόμα περισσότερα. Αυτά εις γνώσιν σας, για να επιβεβαιώσουμε και την πράξη και, μέσω των αριθμών, να μιλήσουμε όπως πραγματικά πρέπει να μιλήσουμε -και να μη φιλολογούμε απλώς και μόνο- για χάρη της πραγματικότητας και για χάρη της αποκατάστασης κάποιων θεμάτων τα οποία ηγέρθησαν εδώ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θα απαντήσει στον κ. Χριστοφόρου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι τον καιρό που παιρνόταν η απόφαση για δημιουργία του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών στόχος και σκοπός ήταν να απαλυνθεί οικονομικά ο πρόσφυγας ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε είτε να επαναδραστηριοποιηθεί επαγγελματικά είτε για οποιοδήποτε άλλο σκοπό. Εμείς βλέπουμε αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή, ναι, ότι ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών είναι τρόπος χελώνας. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001 θα υπάρχουν χίλιες τριακόσιες αιτήσεις, αν πάρουμε τα οικιστικά θέματα, οι οποίες θα περιμένουν, συν αυτές οι οποίες θα υποβληθούν. Πότε αυτοί οι άνθρωποι θα πάρουν τα λεφτά; Θα τους πούμε «κύριοι, περιμένετε πέντε χρόνια και μετά να κτίσετε το σπίτι σας;». Αυτό δεν είναι σωστό. Εγώ θα συμφωνήσω με την άποψη του προέδρου της επιτροπής ότι πρέπει να κληθεί η υπηρεσία, να κληθεί ο υπουργός, ούτως ώστε να μελετηθεί με ποιο τρόπο μπορεί να αυξηθεί και το κονδύλι όσον αφορά το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, αλλά ταυτόχρονα να βελτιωθεί και ο τρόπος λειτουργίας του, ούτως ώστε να μην ταλαιπωρούνται οι πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν πρόθεσή μου να κάνω οποιαδήποτε παρέμβαση για το θέμα, αλλά, ακούοντας τη συζήτηση, νομίζω ότι όσοι έκαναν εισηγήσεις για βελτίωση του συστήματος -και πράγματι πρέπει να βελτιωθεί, σκοπός μας είναι πάντοτε να

βελτιώνουμε τα υφιστάμενα, να προσθέτουμε- θα πρέπει να μας πουν και από πού θα βρούμε τα λεφτά. Όλοι θέλουμε τα πάντα, αλλά, όταν έρθει ο κόμπος στο χτένι, κανένας δεν έχει εισήγηση από πού θα βρεθούν επιτέλους αυτά τα λεφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να κάνω ένα μικρό σχόλιο, φιλικότατο, προς όλες τις κατευθύνσεις. Όταν κρίνουμε τέτοια ζητήματα -και δεν παίρνω την πλευρά ούτε τη μία ούτε την άλλη- πρέπει να πηγαίνουμε πίσω στο χρόνο και να τα εξετάζουμε συγκεκριμένα. Το 1975, 1976 κ.λπ. αγωνίζετο αυτός ο τόπος, ολόκληρος, να επουλώσει πληγές. Να φύγει ο κόσμος από τα αντίσκηνα και να μπει κάτω από μία στέγη. Δεν υπήρχε τουρισμός, δεν υπήρχαν οι πόροι, που δημιουργήθηκαν συν τω χρόνω, όταν ανέκαμψε η οικονομία, όταν αποκαταστάθηκε το βιοτικό επίπεδο του κόσμου. Ο ίδιος ο κόσμος υποχρεώθηκε να κάνει θυσίες και να παραχωρήσει ακόμα και κατακτήσεις του, για να βοηθήσει την κοινωνία, ούτως ώστε να επουλώσει εκείνες τις βαθιές πληγές που προκλήθηκαν από το πραξικόπημα και την εισβολή. Είχαν δημιουργηθεί στην πορεία οι δυνατότητες. Και η σημερινή κυβέρνηση έχει προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση· και καλώς έπραξε. Και καλώς πράττουμε όλοι να ελέγχουμε και την κυβέρνηση, να ελέγχουμε και τους εαυτούς μας για το πόσο βοηθούμε αυτό τον κόσμο μέσα από τις δυνατότητές μας. Πάντοτε θα υπάρχουν περισσότερες δυνατότητες και έχω την πεποίθηση ότι όλες οι πλευρές θα ήθελαν αυτές οι δυνατότητες να αξιοποιηθούν όσο γίνεται περισσότερο. Με αυτά νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να γίνει η δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £22.948.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Πρόταση νόμου. Είναι ομόφωνη και αυτή η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από την ίδια, στη συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη διαδικασία πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να δοθεί η δυνατότητα νέας παράτασης της υπηρεσίας έκτακτου προσωπικού που ήδη υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία.

Η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών έχει επανειλημμένα παραταθεί έπειτα από τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας, με στόχο να δοθεί χρόνος να επιλυθούν διάφορα διοικητικά και νομικά προβλήματα, ώστε να δημιουργηθούν και να πληρωθούν μόνιμες θέσεις, οι οποίες να καλύπτουν τις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας.

Επειδή οι λόγοι για τους οποίους έχουν δοθεί οι παρατάσεις αυτές δεν έχουν μέχρι στιγμής εκλείψει και επίκειται λήξη της τελευταίας παράτασης της υπηρεσίας που δόθηκε στους υπαλλήλους αυτούς, κρίνεται σκόπιμο να μετακινηθεί στην 31η Δεκεμβρίου του 2003 η προβλεπόμενη στο νόμο ημερομηνία μέχρι την οποία μπορεί να παραταθεί η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, θέλω απλώς να δικαιολογήσω την ψήφο μου. Θα είναι αποχή, όχι γιατί δεν έχω μελετήσει το θέμα -το έχω μελετήσει πάρα πολύ- αλλά με ενοχλεί το γεγονός ότι γι' αυτό το θέμα ψηφίζουμε και ξαναψηφίζουμε συνεχώς παρατάσεις. Και δεν αναφέρεται πουθενά σ' αυτή την έκθεση της επιτροπής ότι αυτή τουλάχιστον η παράταση θα είναι η τελευταία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δε θα είναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δε θα είναι!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) Νόμου του 1999. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 5) Νόμου του 1997. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 6) Νόμου του 1999. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τεσσάρων άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή τα τέσσερα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Έχω την εντύπωση ότι, με βάση τους κανονισμούς, η δικαιολόγηση ψήφου γίνεται μετά την ψηφοφορία.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και όταν είναι αρνητική ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και όταν είναι αρνητική. Δεν ήταν αρνητική του κ. Περδίκη. Δεν κάμνω παρατήρηση, κύριοι συνάδελφοι, απλώς υπομιμνήσκω τον κανονισμό.

Να προχωρήσουμε παρακάτω. Για τα θέματα με τους αριθμούς 4, 5 και 6 υπάρχει εισήγηση για αναβολή για ακόμα μία εβδομάδα. Αν δεν υπάρχει ένσταση, τα θέματα αναβάλλονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 δεν είναι έτοιμα. Για το υπ' αριθμόν 9 θέμα υπάρχει επίσης εισήγηση για αναβολή μίας εβδομάδας, νοουμένου ότι οι κανονισμοί δεν εκπνέουν σήμερα και νοουμένου ότι φαίνεται πως χρειάζεται ακόμα παραπέρα διαβούλευση για ορισμένα πράγματα. Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 10, 11 και 12 δεν είναι έτοιμα. Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1992». Πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, η οποία δεν είναι ομόφωνη.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1992»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Γιαννάκης Ομήρου

Ιωνάς Νικολάου

Χρίστος Κληρίδης

Μαρία Κυριακού

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χρήστος Πουργουρίδης

Κώστας Παπακώστας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Άγις Αγαπίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Μάρκος Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Τάσσο Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Οκτωβρίου και στις 15 και 22 Νοεμβρίου 2001. Το υπό αναφορά σχέδιο νόμου απασχόλησε και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της προηγούμενης Βουλής σε αρκετές συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο του 1992 μέχρι το Μάρτιο του 1997.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, ώστε τα σχέδια υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας από το Υπουργικό Συμβούλιο χωρίς να τα εγκρίνει η Βουλή, αφού αυτά τυγχάνουν ενδελεχούς μελέτης από τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού (ΜΕΠ).

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Τάσσος Παπαδόπουλος δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι, για λόγους αρχής, δε θεωρεί αναγκαία την έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και πρότεινε ως υπαλλακτική λύση τη δημοσίευση των σχεδίων υπηρεσίας για πληροφόρηση του κοινού και ακολούθως, αν εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου δεκαπέντε ή είκοσι μίας ημερών η Βουλή δεν τα τροποποιήσει, αυτά να δημοσιεύονται χωρίς παρέμβαση της Βουλής και να τίθενται σε ισχύ.

Οι πιο πάνω εισηγήσεις απασχόλησαν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της προηγούμενης Βουλής, η οποία ομόφωνα αποφάσισε στις 13 Μαρτίου 1997 τα ακόλουθα:

1. Τα σχέδια υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας να εξακολουθήσουν να κατατίθενται στη Βουλή και να παραπέμπονται για εξέταση στην επιτροπή Νομικών.

2. Η επιτροπή Νομικών να εξετάζει τα σχέδια υπηρεσίας, αν έχει παραστάσεις από ενδιαφερόμενα σύνολα ή άτομα ή μέλη της Βουλής, και να ετοιμάζει σχετική έκθεση προς την ολομέλεια της Βουλής.
3. Σε περίπτωση που για σχέδια υπηρεσίας δεν υποβάλλονται οποιοσδήποτε παραστάσεις ενώπιον της επιτροπής, αυτά να προωθούνται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Την πιο πάνω πρακτική έχει υιοθετήσει και η παρούσα Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και την εφαρμόζει μέχρι σήμερα.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή, ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος εισηγήθηκε υπαλλακτικά είτε τη δημοσίευση για σκοπούς πληροφόρησης του κοινού των σχεδίων υπηρεσίας, όπως αναφέρεται ανωτέρω, είτε τη νομοθετική ρύθμιση της πρακτικής, όπως αυτή περιγράφεται πιο πάνω, που ακολουθεί η επιτροπή Νομικών για τα σχέδια υπηρεσίας από το 1997.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, θεωρεί ότι η πρακτική που ακολουθεί σε ό,τι αφορά την εξέταση των σχεδίων υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας είναι ικανοποιητική και δεν έχει δημιουργήσει μέχρι σήμερα οποιοδήποτε πρόβλημα, γι' αυτό και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την απόρριψη της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής, δήλωσαν ότι θα εισηγηθούν στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, για να μην πηγαίνω και να έρχομαι, να παραμείνω.

Είναι γεγονός ότι σε κάποιο στάδιο η Βουλή αυτή με δυσφορία μεγάλη αντιμετώπιζε αυτό το μεγάλο πρόβλημα της μελέτης και έγκρισης των σχεδίων υπηρεσίας, τα οποία έρχονταν, κατετίθεντο, στη Βουλή μετά από μια διαδικασία περίπλοκη. Συζητήσεις σε μικτές επιτροπές προσωπικού και δημοσίων υπαλλήλων, παραπομπές στις συντεχνίες και μετά έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών και κατ' επέκταση συζήτηση και στη Βουλή των διαφόρων διαφορών που παρατηρούνταν κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Σε κάποιο στάδιο η επιτροπή Νομικών μελέτησε το θέμα και εφάρμοσε μια πρακτική, την οποία αναφέραμε στην έκθεσή μας, η οποία μέχρι σήμερα απάλυνε το θέμα· δε μας δημιουργεί κανένα πρόβλημα. Τα σχέδια υπηρεσίας τα αντιμετωπίζουμε κατά έναν τρόπο συλλογικό και μάλιστα με διαφάνεια, ακούοντας τις απόψεις των οποιωνδήποτε έχουν κάποιες απόψεις. Και οπωσδήποτε ο κ. Παπαδόπουλος έχει δίκαιο όταν θέτει το θέμα στη βάση αρχής, γιατί η Βουλή αυτή δεν είναι για να διαπραγματεύεται, υποτίθεται, θέματα διαφορών μεταξύ προσωπικού ή συντεχνιών και της κυβέρνησης. Παρά ταύτα, η πρακτική των πραγμάτων έδειξε ότι κάποτε και η παρέμβαση της Βουλής βοηθά στην καλύτερη διατύπωση και έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας, στη δικαιότερη, ας πω, αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων. Είναι γι' αυτό το λόγο που η επιτροπή Νομικών, και η τωρινή και η προηγούμενη, είχε καταλήξει στη θέση του να κρατήσει το καθεστώς όπως είναι σήμερα, που δε δημιουργεί τα προβλήματα που εδημιουργούντο προηγουμένως εξαιτίας της εφαρμογής μιας άλλης πρακτικής. Γι' αυτό είναι που νομίζω ότι η απόφαση της επιτροπής είναι σωστή.

Θεώρησα αναγκαίο να αναφέρω αυτά τα πράγματα, διότι απουσιάζει ο κ. Παπαδόπουλος και όφειλα να πω και τη δική του θέση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Παρακαλώ τον κ. Χρυσοστόμου, αν είναι δυνατό, να με αντικαταστήσει.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Α. Χρυσοστόμου.)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ και τον κ. Δημητρίου που εκπροσώπησε τον κ. Παπαδόπουλο, αλλά νομίζω ότι είμαστε αρκετοί εδώ που μπορούσαμε να το κάνουμε, όντας αρχηγός του κόμματός μας.

Θα είμαι πολύ σύντομος, διότι σίγουρα είναι ένα διαδικαστικό θέμα· δεν είναι θέμα μείζονος πολιτικής, που θα πρέπει να το συζητούμε για ώρες.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση. Ούτε υπεράσπιση του κ. Παπαδόπουλου ως μέλος της Βουλής είναι που ήθελα να κάνω ούτε και ως μέλος οποιουδήποτε άλλου κόμματος. Απλώς, ως πρόεδρος της επιτροπής, βλέποντας ότι ο κ. Παπαδόπουλος απουσιάζει, θεώρησα αναγκαίο να πω ότι έχει δίκαιο επί θέματος αρχής ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Συνεχίστε, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είπα να μη γίνει μείζον θέμα η πρόταση νόμου. Θα γίνει μείζον θέμα τώρα ποιος θα πει τις θέσεις του εισηγητή;

Εκείνο που θα πούμε, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι θέση μας παραμένει ότι δεν έπρεπε να είναι ρόλος της Βουλής η επεξεργασία των σχεδίων υπηρεσίας και ότι αυτή είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να συμφωνείται μεταξύ κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ στη ΜΕΠ. Πιστεύουμε ότι η βελτίωση που είχε επιτευχθεί στη διαδικασία το 1997 οφείλεται σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό στο ότι εκκρεμούσε η συγκεκριμένη πρόταση νόμου από τη μια και από την άλλη η αναγνώριση από την πλευρά της επιτροπής ότι δεν μπορεί να υπάρχει αυτός ο ρόλος της συνεχούς έγκρισης, εξέτασης οποιωνδήποτε ή όλων των σχεδίων υπηρεσίας. Πιστεύουμε γι' αυτό, ως θέμα αρχής, ότι ίσως θα έπρεπε να υιοθετηθεί αυτή η πρόταση νόμου. Βεβαίως, είχαμε εισηγηθεί και υπαλλακτικά τουλάχιστο να θεσμοθετηθεί η συγκεκριμένη πρακτική και να αποτελέσει νομοθετική διευθέτηση, ούτως ώστε να μην υπάρχει η δυνατότητα -στο μέλλον μπορεί να αλλάξουν τα μέλη της επιτροπής- να υπάρξει οποιαδήποτε παρέκκλιση απ' αυτή τη διαδικασία.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, εμείς επιμένουμε στην ψήφιση της πρότασης νόμου, γι' αυτό παρακαλώ να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι τόσο απλό όσο τίθεται από άλλους συναδέλφους. Το θέμα είναι ένα από τα βασικά ζητήματα τα οποία απασχόλησαν τη Βουλή μετά από απαίτηση της Βουλής να αναλάβει τέτοια ευθύνη να ελέγχει τα σχέδια υπηρεσίας. Και ήταν πολύ ορθά που έπραξε η Βουλή, γιατί ήταν τότε που παρουσιάζονταν πάρα πολλά ζητήματα που αφορούσαν ουσιαστικά ρουσφέτι που περνούσε μέσα από τα σχέδια υπηρεσίας. Και ορθά η Βουλή διεκδίκησε ρόλο και διεκδίκησε μέσα στα πλαίσια της άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου να έχει γνώμη και επί αυτών των θεμάτων, γιατί μιλούμε για τη μεγαλύτερη κατηγορία

εργοδοτούμενων, οι οποίοι έχουν την ειδική σχέση με το κράτος και η Βουλή στην παρέμβαση στην οποία έχει κάμει έχει αποτρέψει ανεπιθύμητες καταστάσεις. Γι' αυτό το λόγο, με τον τρόπο που έχουμε διευθετήσει τώρα τη συζήτηση και όχι τη συζήτηση ενός εκάστου των σχεδίων υπηρεσίας πάνω σε εβδομαδιαία βάση, νομίζω είναι η καλύτερη διευθέτηση. Διατηρούμε το δικαίωμα της Βουλής και ταυτόχρονα έχουμε αποφορτώσει και το πρόγραμμα, τόσο της επιτροπής Νομικών όσο και της ολομέλειας, και ασχολούμαστε μόνο με εκείνες τις περιπτώσεις που κατά την άποψη της Βουλής ή οποιουδήποτε μέλους της Βουλής υπάρχει θέμα με το οποίο πρέπει να ασχοληθούμε. Συνεπώς, αυτή η διαδικασία που έχει εξευρεθεί είναι, πιστεύω, η καλύτερη υπό τις περιστάσεις και είναι γι' αυτό το λόγο που έχουμε τοποθετηθεί εναντίον του απόλυτου και της αφαίρεσης της εξουσίας από τη Βουλή. Γι' αυτό το λόγο και είμαστε ενάντια στην πρόταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι γεγονός ότι σε παλαιότερες εποχές, πριν πέντε-έξι χρόνια, όταν είχε ξεκινήσει η επιτροπή Νομικών να ασχολείται με τα σχέδια υπηρεσίας, εδημιουργείτο μέγα πρόβλημα. Είχαμε σε κάθε συνεδρία τους εταίρους της Μικτής Επιτροπής, είχαμε την ΠΑΣΥΔΥ, το δημοτικό συμβούλιο, είχαμε τους ενδιαφερομένους και είχαμε και πράγματι ορισμένες σκηνές απείρου κάλλους -γρονθοκοπήματα στους διαδρόμους της Βουλής- και είχαμε αποφασίσει τότε να προχωρήσουμε σε διαφοροποίηση της διαδικασίας. Η πρακτική λοιπόν που ακολουθείται τώρα είναι αρκετά ισορροπημένη και διασφαλίζει και τον έλεγχο που θα πρέπει να συνεχίσει η Βουλή να ασκεί και από την

άλλη δεν υπάρχει περιπλοκή, χάσιμο χρόνου ούτε και αυτές οι αντιδικίες οι οποίες ήταν χαρακτηριστικό της προηγούμενης διαδικασίας. Άρα, θεωρούμε ότι αυτή η πρακτική η οποία έχει βρεθεί, είναι μια χρυσή τομή την οποία πρέπει να διατηρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της πρότασης αυτής νόμου, θα ήθελα να υπενθυμίσω τη Βουλή των Αντιπροσώπων ότι εκκρεμεί από το 1992. Απλώς το επισημαίνω, για να προσπαθήσουμε όλοι να μην έχουμε τέτοια φαινόμενα, προτάσεις νόμου του 1992 να έρχονται προς ψήφιση ενώπιον του σώματος το 2001. Νομίζω θα πρέπει να μάθουμε να κινούμαστε με γοργότερους ρυθμούς όλοι και σαν σώμα και σαν επιτροπές. Όμως, επί της ουσίας της πρότασης νόμου, πιστεύω ότι έχει καθήκον η Βουλή, δυστυχώς, δυστυχώς, να ελέγχει τα σχέδια υπηρεσίας από τη στιγμή που το Ανώτατο Δικαστήριο με νομολογία του έκρινε ότι τα σχέδια υπηρεσίας είναι νομοθετικά έγγραφα. Δεν είναι δηλαδή διοικητικές πράξεις οι οποίες υπόκεινται στον έλεγχό του. Και έτσι ο έλεγχος που ασκεί το Ανώτατο Δικαστήριο είναι μόνο έμμεσος σε περίπτωση προαγωγής ή διορισμού, αλλά δεν ελέγχει το σχέδιο υπηρεσίας αυτό καθ' εαυτό. Άρα, εφόσον δεν το ελέγχει το Ανώτατο Δικαστήριο, το κάνει η εκτελεστική εξουσία. Ο μόνος έλεγχος, δυστυχώς, που μπορεί να ασκηθεί, είναι από τη Βουλή. Όμως θα πρέπει, πιστεύω, να ενισχυθεί κατά κάποιο τρόπο η Βουλή -και πρέπει να μας απασχολήσει- διότι, πολλές φορές αυτά τα σχέδια υπηρεσίας είναι τέτοιας φύσης που, αν δεν έχεις γνώσεις, δεν μπορείς ουσιαστικά να μπεις στην ουσία του θέματος και να εκφράσεις πραγματικά εμπειριστατωμένη άποψη. Δηλαδή, χρειάζεται ενίσχυση και η Βουλή, για να μπορεί να ασκήσει πραγματικά το ρόλο της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι. Στην Κύπρο λέγεται συχνά ότι οι εξουσίες μεταξύ της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας είναι ξεκάθαρα διαχωρισμένες. Εμείς, βέβαια, σαν οικολόγοι είμαστε υπέρ της άποψης ότι όσο επιτρέπει το σύνταγμα θα πρέπει να διευρύνονται οι εξουσίες του κοινοβουλίου. Γιατί, κατά τη δική μας άποψη, ο πραγματικός αντιπρόσωπος του λαού είναι και παραμένει το κοινοβούλιο και όχι η κυβέρνηση. Σε αυτή την περίπτωση θα μπορούσε κανείς να πει ότι το κοινοβούλιο επεμβαίνει στις διεργασίες και στις εξουσίες της εκτελεστικής εξουσίας. Εφόσον αυτή η διαδικασία είναι ήδη πάγια, εφαρμόζεται χωρίς προβλήματα και συνάδει με αυτό που εμείς τουλάχιστο θεωρούμε σωστό, θέλουμε και θα υποστηρίξουμε να παραμείνουμε σ' αυτή τη διαδικασία. Και αν υπάρχουν ακόμα και δυνατότητες διεύρυνσής της, εμείς θα είμαστε πάντα συμπαραστάτες σε οποιαδήποτε τέτοια δυνατότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει άλλο ομιλητή;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δε σφραγίζει απλώς οιαδήποτε συμφωνία προέλθει μεταξύ κυβέρνησης, εκτελεστικής εξουσίας και οποιουδήποτε άλλου φορέα. Έχει άποψη. Δικαιούται και υποχρεούται να έχει άποψη. Πολύ συχνά συμφωνεί. Αλλά υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που έχει τη δική της άποψη. Υπό αυτή την έννοια, δε θεωρούμε επέμβαση τη διατύπωση άποψης

από τη Βουλή ή οποιαδήποτε τροποποίηση μπορεί μέσα στα νόμιμα πλαίσια να κάνει η Βουλή συζητώντας ένα θέμα. Έτσι αντιμετωπίζουμε και το θέμα των σχεδίων υπηρεσίας που έχουν νομική ισχύ καθώς και οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Υπάρχει ένσταση να απορριφθεί η πρόταση νόμου;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14, 15 και 16 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που

**τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του
2001»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος	Αντώνης Καράς
Κώστας Κωνσταντίνου	Σωτήρης Σαμψών
Δώρος Χριστοδουλίδης	Μάριος Ματσάκης
Κώστας Παπακώστας	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση ανακατανομής των εγκεκριμένων δαπανών κατά ειδικό κεφάλαιο του επεξηγηματικού μνημονίου για τον προϋπολογισμό του κεφαλαίου 11.04.2 “Αμυντική Θωράκιση”.

Η προτεινόμενη ανακατανομή εγκεκριμένων δαπανών κάτω από το ίδιο ειδικό κεφάλαιο είναι δυνατή, σύμφωνα με το άρθρο 10 (3) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001, δεδομένου ότι το συνολικό ποσό που θα δαπανηθεί για τις υπηρεσίες, σκοπούς ή προγράμματα που προβλέπονται στο επεξηγηματικό μνημόνιο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προϋπολογισμού, δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό που έχει χορηγηθεί για το ειδικό αυτό κεφάλαιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Επεξηγηματικού Μνημονίου του Κεφαλαίου 11.04.2 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 18 και 19 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Οι περί Κατεργασμένων Τροφίμων διά Ιονίζουσας Ακτινοβολίας Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)

**(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που
τίτλοφορούνται «Οι περί Κατεργασμένων Τροφίμων διά Ιονίζουσας
Ακτινοβολίας Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Γιαννάκης Ομήρου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση), για να καταστεί δυνατή γενικά η έκδοση κανονισμών που να υιοθετούν το κοινοτικό κεκτημένο για τα τρόφιμα και ειδικότερα η έκδοση των περί Κατεργασμένων Τροφίμων διά Ιονίζουσας Ακτινοβολίας Κανονισμών.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της προαναφερθείσας νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με το κεφάλαιο που αφορά την ελεύθερη διακίνηση αγαθών σε σχέση με την παρασκευή, εμπορία και εισαγωγή τροφίμων που υποβάλλονται σε κατεργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για το όλο θέμα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Γιαννάκης Ομήρου

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου Ανδρούλα Βασιλείου

Άγισ Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2001. Στη

συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με το κεφάλαιο “Κοινωνική Πολιτική και Απασχόληση”.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων μέσω της χρήσης από αυτούς κατάλληλων εξοπλισμών ατομικής προστασίας στις περιπτώσεις που οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν ή να περιοριστούν επαρκώς με τεχνικά μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι πιο πάνω κανονισμοί συζητήθηκαν και εγκρίθηκαν από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Παράλληλα και μετά τη διαβεβαίωση των αρμοδίων ότι οι κανονισμοί αυτοί μπορούν να τεθούν άμεσα σε εφαρμογή, τροποποίησε την πρόνοια για την έναρξη της ισχύος τους,

ώστε να τεθούν σε ισχύ τρεις μήνες από τη δημοσίευσή τους αντί την 1η Ιανουαρίου 2003.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 21, 22 και 23 έχουν κοινή έκθεση και είναι: 1. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Εκτροφή Ωοπαραγωγών Ορνίθων σε Κλωβοστοιχίες) Κανονισμοί του 2001», 2. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Χοίρων που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001» και 3. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Μοσχαριών που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Εκτροφή Ωοπαραγωγών Ορνίθων σε Κλωβοστοιχίες) Κανονισμοί του 2001», 2. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Χοίρων που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001» και 3. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Μοσχαριών που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Ομήρου

Ανδρέας Χρίστου

Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Άγις Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους τρεις κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Και με τους τρεις προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή ως προς τον καθορισμό των προδιαγραφών για τη σωστή φροντίδα, στέγαση και μεταχείριση από τον άνθρωπο συγκεκριμένων κατηγοριών ζώων.

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς ρυθμίζεται η εκτροφή ωοπαραγωγών ορνίθων σε κλωβοστοιχίες, με τους δεύτερους κανονισμούς ρυθμίζεται η προστασία των χοίρων που προορίζονται για εκτροφή και πάχυνση και με τους τρίτους κανονισμούς ρυθμίζεται η προστασία των μοσχαριών που προορίζονται για εκτροφή και πάχυνση, όσον αφορά την παροχή νερού και τη διατροφή τους, καθώς και το φωτισμό και τον αερισμό των υποστατικών. Επίσης, καθορίζεται η πυκνότητα των ζώων τα οποία θα

εκτρέφονται σε κάθε χώρο φύλαξης, καθώς και το επίπεδο κατάρτισης του εργατικού προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία ιδιαίτερα σε σχέση με τη δυνατότητα για εφαρμογή των πιο πάνω κανονισμών από τους παραγωγούς και αφού έλαβε τη διαβεβαίωση των αρμοδίων ότι οι κανονισμοί μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Υλοποιημένα Μέτρα Μήκους) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Υλοποιημένα Μέτρα Μήκους) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Ομήρου

Ανδρέας Χρίστου

Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Άγις Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της περί Μέτρων και Σταθμών νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το αντίστοιχο κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τη σχετική οδηγία στην οποία καθορίζονται οι τεχνικές και μετρολογικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα υλοποιημένα μέτρα μήκους, για να επιτρέπεται η εμπορία και χρήση τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Καζεϊνών και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Καζεϊνών και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Γιαννάκης Ομήρου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου που αφορά τα βρώσιμα καζεϊνικά άλατα, τις βρώσιμες καζεΐνες πυτιάς και τις όξινες βρώσιμες καζεΐνες οι οποίες προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, καθώς και τα μείγματα οποιωνδήποτε από αυτά. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το πιο πάνω κεκτημένο εμπίπτει στο κεφάλαιο “Ελεύθερη Διακίνηση Αγαθών” και οι διατάξεις του είναι δεσμευτικές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, οι προτεινόμενοι κανονισμοί αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στον πληρέστερο έλεγχο των καζεϊνών και καζεϊνικών αλάτων, ώστε να αποτραπούν οποιεσδήποτε επιπτώσεις στη δημόσια υγεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
2. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών
4. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

6.	Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
7.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
8.	Έγγραφα (Αρ. 74/2001, 79/2001), σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Έγγραφα (Αρ. 75/2001, 76/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με Αρ. 741, 746	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- και 834, ημερομηνίας
4.10.1985, 6.12.1985 και
9.11.1987 αντίστοιχα.
10. Έγγραφο (Αρ. 77/2001) Οικονομικών Οικονομικών και
σύμφωνα με τους περί Προϋπολογισμού
Προσλήψεως Έκτακτων
Υπαλλήλων (Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως 1991.
11. Έγγραφο (Θ. 51/2001) που Οικονομικών Οικονομικών και
αφορά την εξαίρεση από την Προϋπολογισμού
αναστολή πλήρωσης θέσεων
πρώτου διορισμού στη
Δημόσια Υπηρεσία, σύμφωνα
με τον περί Αναστολής
Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου
Διορισμού στη Δημόσια
Υπηρεσία (Προσωρινές
Διατάξεις) [Νόμο Αρ. 179(I) του
2000].
12. Έκθεση όσον αφορά την Παιδείας και Πολιτισμού Οικονομικών και
παραχώρηση εγκρίσεων που Προϋπολογισμού
δόθηκαν από τον Υπουργό
Παιδείας και Πολιτισμού προς
τον Κυπριακό Οργανισμό

Αθλητισμού σύμφωνα με το
εδάφιο 3 του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού του
Κυπριακού Οργανισμού
Αθλητισμού Νόμου του 2000.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Εκ μέρους των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και των βουλευτών του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2001.	Γιάννο Λαμάρη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εσωτερικών

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Για την κατάθεση εγγράφων, επειδή εδώ έχουμε μια μανία να διεκδικούμε νομοσχέδια, αλλά καμιά φορά πρέπει να παραχωρούμε κιόλας, διαβάζοντας το υπ' αριθμόν 2, που αφορά τον περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμο του 2001, βλέποντας το κείμενο, είναι ουσιαστικά θέμα που αφορά την επιτροπή Εργασίας, η οποία έχει επεξεργαστεί τους προηγούμενους νόμους. Εμείς σαν επιτροπή Οικονομικών, βεβαίως, θα είμαστε πρόθυμοι να εγκρίνουμε τα χρήματα που θα συμφωνήσει η επιτροπή Εργασίας, αλλά, αν δεν έχει ένσταση ο συνάδελφος, πρόεδρος της επιτροπής, νομίζω υπάρχει περισσότερη εμπειρία πάνω σ' αυτό το συγκεκριμένο θέμα από την επιτροπή Εργασίας και εισηγούμαι να παραπεμφθεί σ' αυτή την επιτροπή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι το επίδομα για την πενταμελή οικογένεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Το θέμα υπ' αριθμόν 2 είναι ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. Παραπέμπεται στην επιτροπή Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο. Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.040 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 30 Νοεμβρίου 2001.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πώς έχουν πληρωθεί τα £16,5 εκατομ. που ήταν το προϊόν πώλησης των μετοχών της "Cycom", της οποίας κύριος μέτοχος ήταν ο κ. Μιχαλάκης Ζαμπέλας, όπως εδηλώθη στο χρηματιστήριο στις 23 Μαΐου 2000; Είναι αληθές ότι μέλος της

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ήταν από τους υπογράψαντες τα συμβόλαια Ζαμπέλα για την πώληση των μετοχών της “Cyccom” προς την “Globalsoft”; Μέτοχοι της “Cyccom” ήταν πρώην μέλος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και πρώην μέλος του χρηματιστηρίου;

2. Είναι αληθές ότι μέρος των £16,5 εκατομ. έχει χρησιμοποιηθεί για αγορά μετοχών της “Globalsoft”; Από ποιους έχουν αγοραστεί και πού έχουν καταλήξει τα £16,5 εκατομ.;
3. Αν όντως αυτή είναι η πραγματική συμφωνία, γιατί δεν έχει δηλωθεί στο χρηματιστήριο η πράξη, όπως προβλέπει ο νόμος; Αληθεύει ότι εντός του 1999 ο κ. Μιχαλάκης Ζαμπέλας και οι συνέταιροί του προγραμματίζουν δημοσιοποίηση της “Cyccom” και πρόσφεραν μετοχές στο προσωπικό τους; Σε ποια τιμή εξετιμήθη τότε η μετοχή της “Cyccom”;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.041 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 3 Δεκεμβρίου 2001.

«Όπως πληροφορούμαι, σε πολλές πόλεις της Ευρώπης τα τελευταία χρόνια σημειώνεται μια επαναστατική επιστροφή στη χρήση των μέσων δημόσιας συγκοινωνίας σε σταθερή τροχιά (π.χ. τραμ).

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχουν οποιεσδήποτε ολοκληρωμένες μελέτες για το θέμα της εγκατάστασης και λειτουργίας τραμ στη Λευκωσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.015, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Τα προβλήματα που αναφέρει στην ερώτησή του ο κ. Περδίκης αφορούν και άλλες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού και απασχολούν τόσο την επαρχιακή διοίκηση όσο και άλλα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα. Γίνεται προσπάθεια για αντιμετώπισή τους, τόσο με την υλοποίηση του εγκριθέντος από το Υπουργικό Συμβούλιο πενταετούς προγράμματος κατασκευής αποχετευτικών συστημάτων στις κοινότητες της υπαίθρου όσο και μέσω του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

Όσον αφορά τη συγκεκριμένη ερώτηση του κ. Περδίκη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Αγρός

Στην κοινότητα λειτουργεί ήδη κεντρικό αποχετευτικό σύστημα που έγινε πριν από χρόνια και τα λύματα ρίπτονται σε απορροφητικούς λάκκους οι οποίοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις σημερινές ανάγκες της κοινότητας, με αποτέλεσμα να υπάρχει υπερχείλιση. Για τη βελτίωση και επέκταση του συστήματος έχει ετοιμαστεί σχέδιο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων το οποίο περιλαμβάνει και βιολογικό σταθμό τριτοβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων. Ήδη έχουν προκηρυχθεί προσφορές για αγορά και εγκατάσταση του σταθμού. Οι εργασίες αναμένεται να αρχίσουν σύντομα, μόλις εξασφαλιστούν οι σχετικές πιστώσεις από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγρού.

2. Άγιος Ιωάννης (Αγρού) - Κάτω Μύλος

Έχει αποφασιστεί η διοχέτευση των λυμάτων και των δύο χωριών σε κοινή μονάδα βιολογικής επεξεργασίας, σε χώρο που έχει ήδη εξευρεθεί.

α. Σε πρώτο στάδιο έχει αποφασιστεί και πολύ σύντομα (αναμένεται η εξασφάλιση από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίου Ιωάννη των σχετικών πιστώσεων) θα αρχίσει η κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος της προβληματικής περιοχής κοντά στην εκκλησία στον Άγιο Ιωάννη, από την

οποία προκαλείται το πρόβλημα που εντοπίζει στην πιο πάνω ερώτηση ο κ. Περδίκης. Για την υπόλοιπη περιοχή της κοινότητας Αγίου Ιωάννη λειτουργεί μικρό αποχετευτικό σύστημα και τα λύματα ρίπτονται σε απορροφητικούς λάκκους. Το υφιστάμενο σύστημα θα εκσυγχρονιστεί και τα λύματα θα διοχετεύονται στον υπό σχεδιασμό βιολογικό σταθμό.

- β. Όσον αφορά την κοινότητα Κάτω Μύλου, προωθείται στο παρόν στάδιο από τους Υγειονολόγους Μηχανικούς του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως η ετοιμασία των σχετικών σχεδίων για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος της κοινότητας.

Όλες οι πιο πάνω εργασίες αναμένεται να συμπληρωθούν εντός του 2002.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η ποιότητα των νερών που ρέουν στο φράγμα Κούρρη ελέγχεται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του κράτους και όπως πληροφορούμαστε, βρίσκεται μέσα στα επιτρεπτά όρια».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.026, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με την εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης που θα στοχεύει στην αποσυμφόρηση της ευρύτερης αστικής περιοχής Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι ξένοι οίκοι συμβούλων μηχανικών “Colin Buchanan and Partners” και “Hughes Economic Planning”, σε συνεργασία με τον κυπριακό οίκο “Μ. Ιορδάνου και Συνεργάτες”, έχουν διεξαγάγει για το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων την κυκλοφοριακή μελέτη για την ευρύτερη αστική περιοχή Λεμεσού το 1994, με ορίζοντα μελέτης το 2010.

Η τελική έκθεση της μελέτης υποβλήθηκε στα εμπλεκόμενα τμήματα και τοπικές αρχές και με βάση τα πορίσματά της έχουν προωθηθεί/προωθούνται διάφορα έργα στην ευρύτερη περιοχή Λεμεσού που στοχεύουν, μεταξύ άλλων, και στην αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας.

Τα κυριότερα έργα είναι τα ακόλουθα:

1. Αναβάθμιση των κυκλικών κόμβων του παρακαμπτηρίου Λεμεσού σε ανισόπεδους κόμβους.
2. Κατασκευή/συμπλήρωση της λεωφόρου Μακεδονίας.
3. Διαπλάτυνση/βελτίωση του παραλιακού δρόμου Λεμεσού.
4. Διαπλάτυνση/βελτίωση της οδού Αγίας Φυλάξεως.
5. Διαπλάτυνση/βελτίωση της οδού Ν. Παττίχη, βόρεια του κυκλοφοριακού κόμβου Πολεμιδιών.
6. Βελτίωση/αναβάθμιση κυκλοφοριακών κόμβων στην κεντρική περιοχή Λεμεσού (Πεντάδρομο κ.λπ.).
7. Κυκλοφοριακή διαχείριση του οδικού δικτύου του εμπορικού κέντρου της Λεμεσού.
8. Κατασκευή πολυώροφων χώρων στάθμευσης.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (σε συνεργασία με το δήμο Λεμεσού) αξιοποίησαν τα πορίσματα της κυκλοφοριακής μελέτης Λεμεσού, για την κεντρική περιοχή και το ευρύτερο αστικό κέντρο Λεμεσού, για την ετοιμασία του “Σχεδίου Περιοχής Κέντρου Λεμεσού”, το οποίο έχει εγκριθεί πρόσφατα από το Πολεοδομικό Συμβούλιο. Το σχέδιο αυτό στοχεύει στην ενδυνάμωση των πολεοδομικών χρήσεων, τον εκσυγχρονισμό, αναζωογόνηση/αναβίωση/ανασυγκρότηση, και στη σωστή αξιοποίηση του κέντρου της Λεμεσού.

Η διεξαγωγή νέας μελέτης για τη Λευκωσία κρίθηκε αναγκαία, εφόσον ο ορίζοντας της κυκλοφοριακής μελέτης Λευκωσίας, που συμπληρώθηκε από το Τμήμα Δημοσίων

Έργων το 1987, διαρκούσε μέχρι το 2001.

Όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, η νέα μελέτη για την αποσυμφόρηση της Λευκωσίας για την ανάπτυξη των δημόσιων μεταφορών είναι πιλοτική και οι προτάσεις/μέτρα που θα υλοποιηθούν με επιτυχία στη Λευκωσία θα εφαρμοστούν και στις άλλες πόλεις της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.028, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένης Θεοχάρους.

«Σχετικά με το δρόμο Λιμνάτη - Καπηλειού - Αγίου Μάμα - Τριμήκληνης σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η μελέτη για το δρόμο Λιμνάτη - Αγίου Μάμα - Τριμήκληνης ανατέθηκε στους συμβούλους μελετητές “Διονύσης Τουμαζής και Συνεργάτες” και άρχισε στις 25 Μαΐου 2000. Η μελέτη και κατασκευή θα γίνει σε δύο φάσεις (Λιμνάτης - Άγιος Μάμας και Άγιος Μάμας - Τριμήκληνη, μήκους 4,5 χμ. περίπου κάθε φάση).

Η μελέτη για την πρώτη φάση έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και εντός του Νοεμβρίου θα αποσταλεί στις διάφορες υπηρεσίες για ετοιμασία των δικών τους μελετών και στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ετοιμασία των σχεδίων απαλλοτρίωσης.

Η ζήτηση προσφορών για βελτίωση του πρώτου τμήματος του δρόμου προγραμματίζεται για το φθινόπωρο του 2002, νοουμένου ότι θα ολοκληρωθεί η διαδικασία των απαλλοτριώσεων.

Τα σχέδια για τη δεύτερη φάση αναμένεται να συμπληρωθούν και να σταλούν στις υπηρεσίες και το κτηματολόγιο αρχές του 2002, ενώ η ζήτηση προσφορών για τη φάση αυτή προγραμματίζεται περί τα μέσα του 2003.

Στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 2002 έχει περιληφθεί πρόνοια £100.000 για έναρξη των εργασιών της πρώτης φάσης».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.020, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Αναφορικά με το θέμα που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία, που εφαρμόζεται από τις αρχές του 1994, μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Τμήμα Γεωργίας παράγει δόλωμα ποντικοφαρμάκου με σιτάρι, που χρησιμοποιείται στις ομαδικές εκστρατείες καταπολέμησης της ποντίκας, που οργανώνονται από το Τμήμα Γεωργίας και άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες, συνήθως τις υγειονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, σε γεωργοκτηνοτροφικές και άλλες περιοχές. Επίσης για την καταπολέμηση της ποντίκας, με χαμηλό κόστος, παραχωρείται δωρεάν δόλωμα στην Υπηρεσία Διανομής Φυτοφαρμάκων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας για διανομή στους ενδιαφερομένους.

Οι ενδιαφερόμενοι, περιλαμβανομένων και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, το προμηθεύονται από την πιο πάνω υπηρεσία, καταβάλλοντας το ποσό των 15 σεντ το κιλό, που αντιπροσωπεύει τα έξοδα αποθήκευσης και διανομής του, που γίνονται από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θα συνεργαστούν με την τοπική αρχή για την καταπολέμηση της ποντίκας, δίνοντας και τις απαραίτητες τεχνικές πληροφορίες. Την ευθύνη της προμήθειας και τοποθέτησης της αναγκαίας ποσότητας ποντικοφαρμάκου έχει η τοπική

αρχή στην οποία βρίσκεται η βιοτεχνική περιοχή.

Αναφορικά με τους άλλους εχθρούς, φίδια, κουνούπια και άλλα ενοχλητικά έντομα, αυτοί εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των υγειονομικών υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και των τοπικών αρχών.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.029, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Η διαπλάτυνση της γέφυρας “Μαυρομέρκα” συμπεριλαμβάνεται στο έργο βελτίωσης τμήματος του υφιστάμενου δρόμου από τις δασικές βιομηχανίες στην Κοκκινοτριμιθιά προς Ακάκι μήκους ενός χμ. περίπου. Το έργο περιλαμβάνει χωματοουργικά, εργασίες αποχέτευσης ομβρίων υδάτων, κατασκευή νέου οδοστρώματος, οδική σήμανση και εργασίες υπηρεσιών.

Οι εργασίες άρχισαν στις 16 Ιουλίου 2001 και θα συμπληρωθούν σύμφωνα με το συμβόλαιο στις 11 Φεβρουαρίου 2002.

Για ελαχιστοποίηση της ταλαιπωρίας του κοινού λήφθηκε πρόνοια στο συμβόλαιο για τμηματική εκτέλεση του έργου, αρχίζοντας με τις εργασίες διαπλάτυνσης της γέφυρας. Κατά την εκτέλεση των εργασιών αυτών, κρίθηκε αναγκαία η προσωρινή μονοδρόμηση του δρόμου πάνω από την υφιστάμενη γέφυρα με τη χρήση φώτων τροχαίας. Η μονοδρόμηση είχε διάρκεια από τις 20 Σεπτεμβρίου 2001 μέχρι τις 20 Νοεμβρίου 2001, οπότε η γέφυρα δόθηκε στην κυκλοφορία.

Για συζήτηση των προβλημάτων της οδικής κυκλοφορίας που παρατηρήθηκαν μετά το κλείσιμο της μιας λωρίδας κυκλοφορίας, έγιναν συσκέψεις στο γραφείο του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Τμήματος Δημοσίων Έργων, της αστυνομίας και της κοινοτικής αρχής της περιοχής. Από τις

παρατηρήσεις της αστυνομίας φάνηκε ότι δε δημιουργείται πρόβλημα καθυστέρησης. Ωστόσο, επειδή διαπιστώθηκε ότι την Κυριακή, στις 30 Σεπτεμβρίου 2001, δημιουργήθηκε πρόβλημα καθυστέρησης, τα Δημόσια Έργα προέβησαν σε ειδικές ρυθμίσεις των φώτων σε ώρες αιχμής για επίλυση του προβλήματος και έκτοτε δεν παρουσιάστηκε οποιοδήποτε πρόβλημα. Αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Δημοσίων Έργων και της αστυνομίας επιτηρούσαν τις ρυθμίσεις αυτές και από τις παρατηρήσεις τους φαίνεται ότι δεν υπήρχε ουσιαστικό πρόβλημα καθυστέρησης στα προσωρινά φώτα τροχαίας.

Με την επαναφορά της οδικής κυκλοφορίας στις δύο λωρίδες θα αρχίσουν και οι χρωματουργικές εργασίες για τη βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου που συμπεριλαμβάνεται στο συμβόλαιο και θα ληφθεί πρόνοια, για να υπάρχει απρόσκοπτη αμφίδρομη διακίνηση οχημάτων σε δύο λωρίδες σε υφιστάμενο, υπό κατασκευή ή προσωρινό οδόστρωμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εμπορίου,

Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.035, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με την κατανομή της ποσόστωσης των τριακόσιων τόνων βοδινών φιλέτων που θα συμπεριληφθεί στο δασμολόγιο του 2002, καθώς και τα μέτρα που θα ληφθούν για την αποφυγή δημιουργίας μονοπωλίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κατανομή της ποσόστωσης των τριακόσιων τόνων φιλέτων απασχόλησε το υπουργείο, το οποίο, αφού μελέτησε και τη διαδικασία που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση σε παρόμοιες περιπτώσεις, αποφάσισε όπως το 80% κατανεμηθεί σε εισαγωγείς βοδινών φιλέτων ανάλογα με τις εισαγωγές που πραγματοποίησαν τα χρόνια 1999, 2000 και 2001 και το υπόλοιπο 20% κατανεμηθεί ισομερώς σε εισαγωγείς

που πραγματοποιήσαν εισαγωγές άλλων τεμαχίων βοδινού κρέατος.

Ο αριθμός των εισαγωγών που θα συμμετάσχουν στην πιο πάνω ποσόστωση υπολογίζεται να ξεπεράσει τους δώδεκα και, ως εκ τούτου, δεν αναμένεται να δημιουργηθεί μονοπώλιο στη διάθεση των βοδινών φιλέτων. Εν πάση περιπτώσει, το υπουργείο θα παρακολουθεί στενά το όλο θέμα και δε θα διστάσει να λάβει τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση που παρατηρηθούν τάσεις για δημιουργία τέτοιου φαινομένου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Υπάρχει η συνέχεια της συζήτησης του θέματος «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την άποψη ότι θα ήταν χρήσιμο για τους σκοπούς της διαδικασίας και της ολοκλήρωσης της συζήτησης να ρωτήσει το προεδρείο ποιοι και πόσοι ομιλητές υπάρχουν με στόχο να οριοθετηθεί η ίδια η συζήτηση. Έχω αυτή την άποψη, να υποβληθεί προς όλες τις ομάδες αυτό το ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, να δηλώσουν ποιοι θέλουν να ομιλήσουν επί του θέματος.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Χριστόφιας επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετρηθήκατε; Ναι, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχει ζητηθεί να γίνει κατάλογος και υποβάλλω το όνομά μου στον κατάλογο των μελλοντικών ομιλητών, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχουμε έξι για πρωτολογία' ο άλλος είναι για δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω μετά τη λήξη της σημερινής συζήτησης να συνέλθουμε. Εννοώ όχι να συνέλθουμε, να φέρουμε το νου μας, αλλά να συνέλθουμε σε σύναξη, για να δούμε πώς χειριζόμαστε περαιτέρω το όλο θέμα της συζήτησης.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αν υπάρχει πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, να δευτερολογήσω από σήμερα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν έχω κανένα πρόβλημα εγώ, κύριε συνάδελφε, όχι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι θα έχουμε χρόνο μετά τη συζήτηση να συνέλθουμε, διότι, πέραν του ότι είναι του Αγίου Νικολάου, πέραν των δημοτικών εκλογών, έχουμε και μια υποχρέωση για την κ. Διαμαντοπούλου, που νομίζω ότι κάποιοι από εμάς είναι υποχρεωμένοι να παρευρεθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά! Πολύ σωστά!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Οπότε, και για να συνέλθουμε, νομίζω ότι χρειαζόμαστε περισσότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν λέω μετά τη συνεδρία, εννοώ τις επόμενες μέρες' δεν εννοώ απόψε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει! Διότι, για να συνέλθεις, δεν είναι εύκολο να συνέλθεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έγινε ο κατάλογος;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να τον ετοιμάσει η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ποιος θέλει να μιλήσει πρώτος;

(Γέλια)

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα ήταν καλό να δείτε από το πρακτικό ποιος ήταν ο τελευταίος, κύριε Πρόεδρε, για να μπορέσουμε να έχουμε μια σωστή σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, θέλετε να μιλήσετε; Τι θέλετε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν έχω πρόβλημα. Ναι, θέλω να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, αν δε φέρετε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμία ένσταση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο βήμα, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε μια παρατήρηση για την αντικειμενικότητά σας, θέλω να πιστοποιήσω ότι ο κ. Χριστόφιας είναι εξίσου αντικειμενικός στη Βουλή, όπως είναι και αντικειμενικός κατά την άσκηση των κομματικών του καθηκόντων.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα φάντασμα, κατά την άποψή μου, πλανάται πάνω από τις εσωτερικές κυπριακές εξελίξεις το τελευταίο διάστημα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσοι συνάδελφοι δε γνωρίζουν περί του φαντάσματος, είναι ρήση του Μαρξ στο μανιφέστο του κομμουνιστικού κόμματος, ότι ένα φάντασμα πλανάται πάνω από την Ευρώπη.

(Γέλια)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι ανάγκη να μας συστήσεις τον κ. Χριστοδουλίδη ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, κύριε συνάδελφε, που σας έχω διακόψει! Παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...για κομμουνιστή. Τον ξέρουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το φάντασμα στην έννοια του Μαρξ δεν ήταν αυτό το ανατριχιαστικό φάντασμα που πολλοί έχουν υπόψη τους. Διότι στην Κύπρο το φάντασμα που λέγω έχει γίνει και πεπτοίθηση της πλειοψηφίας των πολιτικοποιημένων Κυπρίων, σε όποια παράταξη κι αν ανήκουν, ότι έχει διασυνδεθεί με την ενέργεια της Γενικής Εισαγγελίας που απαίτησε την αναγκαστική αφυπηρέτηση ενός εισαγγελέα και συγκεκριμένα του κ. Παπασάββα. Το φάντασμα τούτο δεν αφήνει τον αντικειμενικά προβληματιζόμενο πολιτικοποιημένο Κύπριο να διανοηθεί άλλως πως, ότι δεν έχει πολιτική διασύνδεση η ενέργεια της Γενικής Εισαγγελίας να απαιτήσει κάτι το οποίο στην Κύπρο ελάχιστες φορές έχει γίνει - και αναφορικά με τη λειτουργία αυτής της υπηρεσίας, εξ όσων γνωρίζω, είναι

πρωτοφανέρωτο- για ένα δοκιμασμένο νομικό για τον οποίο μέχρι το υπό αμφισβήτηση γεγονός δεν υπήρχε καμία, μα καμία μειωτική ουσιαστική αναφορά.

Και να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, επειδή ασπάζομαι την άποψη ότι ήταν και παραμένει πολιτική ενέργεια, ενέργεια αντιμετώπισης διαφορετικής σχολής πολιτικής και φιλοσοφικής αντίληψης του τι σημαίνει ελεύθερη κοινωνία, τι σημαίνει ελεύθερο κράτος, τι σημαίνει, εν τελευταία αναλύσει, δημοκρατία, να αναγνώσω ένα ψήφισμα:

«Έδοξεν τη Βουλή και τω Δήμω όποιος καταλύσει την Αθηναϊκή Δημοκρατία ή καταλάβει αξίωμα, σαν η δημοκρατία καταλυθεί, να θεωρείται εχθρός του λαού και να θανατώνεται χωρίς ο τιμωρός να υπέχει οποιαδήποτε ευθύνη». Το απόσπασμα που έχω αναγνώσει είναι μέρος ψηφίσματος του Δήμου Αθηναίων του 410 π.Χ.

Εμμένω ότι εκδιώκεται πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας όχι λόγω ανεπάρκειας στην άσκηση των καθηκόντων του, όχι λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς στην άσκηση των καθηκόντων του. Αν υπήρχε κάτι στη μακρόχρονη υπηρεσία του στην εν λόγω υπηρεσία, θα έπρεπε να είχε αποτυπωθεί, και είχαν περάσει προϊστάμενοι διάφοροι εκτός από το σημερινό προϊστάμενό του. Δεν αποτυπώνεται, εκεί που θα έπρεπε να είχε αποτυπωθεί, οποιαδήποτε νύξη ή ένδειξη περί επαγγελματικής ανεπάρκειας, περί ήθους, περί, περί, περί, που τότε θα δικαιολογούσε την προσφυγή της Γενικής Εισαγγελίας και την απαίτηση να πάει στο καλό ο εν λόγω εισαγγελέας.

Αντίθετα, μελετώντας την προσωπικότητα του εκδιωγμένου πλέον από τη Νομική Υπηρεσία νομικού τι φαίνεται; -και μιλώ για την πρόσφατη προϊστορία των αγώνων του, των ελεύθερα εκφρασθεισών απόψεών του επί πολλών επιστητών, ειδικά όμως αναφορικά με το σεβασμό του συντάγματος, του οικείου, του κυπριακού συντάγματος, της νομιμότητας στην πλήρη της έννοια. Μια παθολογική αγάπη εμφανίζεται από τα γραπτά του κείμενα, που υπάρχουν πάρα πολλά, και από τον προφορικό του λόγο στις διάφορες εκφάνσεις της ζωής του, όπως τον είχαμε ήδη ακούσει. Αφοσίωση, λατρεία

στο σύνταγμα, στη συνταγματική νομιμότητα, στο νόμο και όχι αυτό που φαίνεται σε κάποια πτυχή της επιστολής κοινοποίησης ή απαίτησης για την εκδίωξή του από τη Νομική Υπηρεσία, ότι ο κ. Παπασάββας είναι επικίνδυνος για τη νομιμότητα.

Και έχει λεχθεί κι εδώ, σ' αυτή την αίθουσα, από συναδέλφους βουλευτές ότι ο κ. Παπασάββας, ο δικηγόρος, ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας, είναι επικίνδυνος για τη συνταγματική ομαλότητα. Προκαλώ τον οποιονδήποτε να ανατρέξει τουλάχιστον στα γραπτά του κείμενα -όχι στον προφορικό του λόγο- για να διαπιστώσει αν υπάρχει οποιαδήποτε παρέκκλιση ή έκκληση για παραβίαση της νομιμότητας ή του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αντίθετα, από δεκαετίες είναι αφοσιωμένος στην υπόδειξη, στην καταδίκη όλων εκείνων που είχαν πραγματικά παραβιάσει ένοπλα και παράνομα, εγκληματικά και άφρονα, ως έχει και από αυτή τη Βουλή αποφασιστεί διά ειδικού ψηφίσματος, το σύνταγμα και τη νομιμότητα στις 15 Ιουλίου 1974. Ποιους δηλαδή; Είναι τοποθετημένος φιλοσοφικά, ιδεολογικά ο εισαγγελέας υπέρ του συντάγματος και κατά των παραβατών του συντάγματος και του νόμου στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Γεννάται εύλογα, πολύ εύλογα στον αντικειμενικό, στον έντιμο πολιτικοποιημένο Κύπριο, γνώστη της ιστορίας, το ερώτημα μήπως ο Παπασάββας, ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας, κατά τη δίκη των εξήντα δύο ή κάποιων από τους εξήντα δύο, κατά τις προσφυγές έναντι της αποφάσεως της τότε κυβερνήσεως στην υλοποίηση του νόμου του σχετικού για τους δημόσιους υπαλλήλους και τα μέλη των αστυνομικών δυνάμεων και των ενόπλων δυνάμεων, που απελύθησαν διά ειδικού νόμου από το 1975 και το 1980-1981 που ολοκληρώθηκε αυτή η απόλυσή τους, μήπως η παθιασμένη νομική και νόμιμη, νομιμόφρονα στάση του συνδέεται με τάσεις αντεκδικήσεως ή εκδικήσεως όχι μόνο από αυτούς τους εξήντα δύο που είχαν αφυπηρητήσει, όχι από αυτούς οι οποίοι με την πρώτη πολιτική ενέργεια της πρώτης κυβέρνησης Κληρίδη το 1993

επαναπροσλήφθηκαν με ακύρωση διά αποφάσεως Υπουργικού Συμβουλίου των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου στο οποίο είχαν προσφύγει, αλλά από αυτούς τους εγκεφάλους -που, όχι, δε λέγω ότι διενήργησαν το πραξικόπημα, ότι έδιναν πολιτική στήριξη κατά την πραξικοπηματική περίοδο 1971-1974 στην παρανομία- τουλάχιστον από αυτούς οι οποίοι ανέλαβαν το ρόλο της αποκατάστασης των εξήντα δύο πριν το 1993 και το ρόλο των ατόμων που συντέλεσαν στην προσπάθεια “αποκατάστασης” εκείνης της νόμιμης και συνταγματικά καταξιωμένης ενέργειας της απόλυσης των εξήντα δύο.

Δεν μπορεί κανένας να το αφαιρέσει από το νου μας ότι είναι πιθανότατη η διασύνδεση. Εκδικούνται κάποιοι που έχουν σήμερα την εξουσία το δημοκράτη πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, το νομικό, το νομιμόφρονα, που έχει τάξει τη ζωή του στην υπηρεσία του δικαίου, του νόμου, της νομιμότητας και του συντάγματος. Δεν είμαι ειδικός, δεν είμαι νομικός, δεν μπορώ να κάμω καμία αναφορά σε άρθρα νόμων, αν είναι συνταγματική ή νόμιμη η ενέργεια της Εισαγγελίας προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αν η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ορθώς προχώρησε στην απόφαση που προχώρησε -αντιλαμβάνομαι ότι εκκρεμεί επί τούτου συνταγματική δίκη, όπου θα επισημοποιηθεί ή θα αποσυρθεί εκείνη η ενέργεια.

Όμως, εγώ θέλω ακόμα κάτι να σχολιάσω: Κατηγορείται ο εισαγγελέας ότι προσβάλλει, θίγει, συκοφαντεί θεσμούς και θεσμικά όργανα. Υπάρχουν νόμοι, αν κάποιος θεωρεί τον εαυτό του ως θιγέντα. Υπάρχουν νόμοι που μας επιτρέπουν να ενεργήσουμε, αν κάποιος θεωρεί ότι συκοφαντείται επωνύμως από κάποιον άλλο. Καμία προσφυγή στη δικαιοσύνη δεν έχει γίνει εναντίον θέσεων ή χαρακτηρισμών -που πολλές φορές εγώ δε συμφωνώ με χαρακτηρισμούς που έχει χρησιμοποιήσει και γραπτώς και προφορικά ο κ. Παπασάββας, αλλά δεν έχει καμία σημασία, κατ' εμένα, τούτο. Έτσι αισθάνεται, έτσι νιώθει, έτσι είναι ο τρόπος που παρουσιάζει μια υπόθεση

και ομιλεί. Γιατί ουδείς προσέφυγε; Εάν, δε, θεωρείται από αυτούς ότι προσβάλλει, θίγει, συκοφαντεί τους θεσμούς, την υπηρεσία του, υπήρχε νόμος τον οποίο έπρεπε να ακολουθήσουν καταγγέλλοντάς τον για πειθαρχικά παραπτώματα, για να αρχίσει πειθαρχική διαδικασία. Δεν έγινε τούτο. Αντίθετα, έγινε άμεση προσφυγή για απόταξη από την υπηρεσία του εισαγγελέα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι επικίνδυνος για τη νομιμότητα, γιατί; Γιατί χρησιμοποιεί το χαρακτηρισμό ή τον όρο “ανομιμοποίητοι” για θεσμικά πρόσωπα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το “ανομιμοποίητος”, ναι, και στη Βουλή αυτή πάμπολλες φορές εμείς τον έχουμε αυτό τον πολιτικό όρο χρησιμοποιήσει χαρακτηρίζοντας πολιτικές ενέργειες της κυβέρνησης του κ. Κληρίδη, του κυρίου άλφα ή του κυρίου βήτα. Τι σημαίνει τούτο; Ότι -και το είπαμε και το επαναλαμβάνω και από αυτού του βήματος- ναι, αυτή η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος, ο υποψήφιος τότε Πρόεδρος το 1993, ο υποψήφιος τότε Πρόεδρος το 1998, κατά κάποιο τρόπο “ξεγέλασε”, κατά κάποιο τρόπο υπέκλεψε ψήφους τάζοντας κάτι σε κάποιους από τους οποίους άντλησε το υπολειπόμενο ποσοστό για να εκλεγεί, τάζοντας σε κάποιους ενέργειες τις οποίες δεν έκανε.

Να υπενθυμίσω το '93; Που έγινε η συμπαράσταση και η βοήθεια από το Δημοκρατικό Κόμμα με συγκεκριμένη πολιτική υπόσχεση, τον ενταφιασμό των Ιδεών Γκάλι. Να έρθω το '98; Πολιτικά ισχυρίζομαι ότι ο κ. Κληρίδης έταξε σε κόμμα, την ΕΔΕΚ τότε, για θέματα της άμυνας, του ενιαίου αμυντικού δόγματος και την εδώ και τώρα κάθοδο στην Κύπρο των S300! Ανομιμοποίητα, λέω εκ των υστέρων, ξεγέλασε, υπέκλεψε τις ψήφους πολιτικών καταστάσεων, για να κερδίσει. Αυτή την έννοια! Δε νομιμοποιείται αυτή η ενέργεια, η καθ' όλα νόμιμη ενέργεια του Προέδρου και των κυβερνητικών λειτουργιών. Είναι πολιτική ορολογία, γι' αυτό αποδέχομαι αυτόν τον πολιτικό χαρακτηρισμό. Και το χρησιμοποιούμε όλες οι πλευρές, άμα θέλουμε να αποδείξουμε ή να υποδείξουμε ότι η άλλη πλευρά ξεγελά, περιπαίζει κάποιο μέρος του

λαού, κάποια κόμματα, κάποιες οργανώσεις, για να τους κάνει να συμπαραταχθούν μαζί της. Πού η προσβολή; Πού η έκκληση για παραβίαση της νομιμότητας, όπως έχει κατηγορηθεί; Πού η έκκληση αναγνώρισης, παραβίασης, ότι καλεί σε συνταγματική εκτροπή; Μα υπήρχαν κόμματα που έλεγαν ότι εδώ και τώρα πρέπει να παραιτηθεί ο κ. Κληρίδης για ηθικούς λόγους, διότι ξεγέλασε! Για πολιτικούς λόγους -δε θέλω να πάω στην περίοδο του '93 και μετά, ούτε στην περίοδο του '98-... Αυτά ελέχθησαν και δημοσίως εγράφησαν. Κατηγόρησε κανένας αυτές τις πολιτικές δυνάμεις ότι οδηγούν στη συνταγματική εκτροπή; Ότι πρόκειται περί πραξικοπήματος;

Τον Πρόεδρο της Κυπριακής Βουλής, μόλις είχε εκλεγεί, ακολούθησε μια εβδομάδα.. Πριν να εκλεγεί, δεκαπέντε μέρες, με χαρακτηρισμούς, με υπολογισμούς, με καλλιέργεια σχετικού κλίματος και μετά την εκλογή του, πάλι το ίδιο κλίμα. Πολιτική αμφισβήτηση. Ούτε παρανομία, ούτε παραβίαση του συντάγματος είχαν χαρακτηριστεί από την πλευρά μας ή από τον Πρόεδρο της Βουλής οι πολιτικές ενέργειες συγκεκριμένης κατάστασης, αμφισβήτησης της δυνατότητάς του να εκπροσωπήσει το σώμα τούτο. Δεν τολμήσαμε, ούτε διανοηθήκαμε να πούμε ότι πρόκειται περί πραξικοπήματος.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι οι ενέργειες της Γενικής Εισαγγελίας εναντίον του εισαγγελέα κ. Παπασάββα δεν υποβοηθούν το πολιτικό κλίμα στην Κύπρο. Δεν υποβοηθούν υπό την έννοια ότι αναγκάζουν και την τεράστια πλειοψηφία συνεχώς να επανέρχεται σε καταστάσεις που δε θα ήθελε κανείς από μας να τις κάνει αναφορά συνεχώς. Η ενέργεια αυτή κρίνεται από τη δική μου τη σκοπιά σαν πολιτική ενέργεια αντεκδίκησης εναντίον προσώπου το οποίο έχει τιμήσει -κατά την άποψή μου- την υπηρεσία του, ενός προσώπου που δικαιωματικά μπορεί να κατονομαστεί σαν πολίτης ελεύθερος, σαν πολίτης δημοκράτης, σαν πολίτης πατριώτης. Δεν ξέρω...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Σαν πολίτης...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ναι, είναι πολίτης. Είτε από τη θέση του εισαγγελέα είτε από τη θέση του νομικού είτε από τη θέση του απλού ανθρώπου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Έχει ακόμη μια ιδιότητα, αυτή του δημόσιου υπάλληλου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν θεωρούμε ότι ο δημόσιος υπάλληλος πρέπει να είναι σκλάβος -στη σκέψη και στην ενέργεια- της εξουσίας, πραγματικά υπάρχει πλήρης πολιτική, ιδεολογική, φιλοσοφική διαφορά από την πλευρά τη δική σας και τη δική μας. Εμείς πιστεύουμε ότι και ο δημόσιος υπάλληλος... Να μην αναφερθώ σε δημόσιους υπαλλήλους που κατέστησαν και βουλευτές, όντες έπαρχοι κ.τ.λ., στην πλευρά σας. Καμία ένσταση από πλευράς δικής μου. Να μην αναφέρω σωρηδόν τους ανώτατους δημόσιους υπαλλήλους που εξυπηρετούν τους σκοπούς της εξουσίας, ως ασκείται από το 1993 μέχρι σήμερα, και τους βλέπουμε καθημερινώς να προβάλλονται και να προβάλλουν το έργο πέραν των υποχρεώσεών των. Έχουμε διαφορετική αντίληψη του τι σημαίνει "δημοκρατία". Δυστυχώς, φαίνεται, όχι εν έτει 1974, αλλά στο σημερινό, το νέο τον αιώνα, φαίνεται ότι με κάποιους από την απέναντι πλευρά έχουμε πλήρη διαφορετική φιλοσοφική αντίληψη του τι σημαίνει "δημοκρατία".

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Χριστοδουλίδη.

Ο κ. Καράς, παρακαλώ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω αντιληφθεί ότι υπάρχουν δύο είδη αντιστασιακών. Είναι αυτοί που τις δύσκολες ώρες του πραξικοπήματος προέβαλαν αντίσταση κάτω απ' όλες τις δυσκολίες... Και αυτούς τους τιμώ, παρ' όλον ότι βρίσκονται σε άλλα έδρανα ή διαφωνούμε κομματικά· αλλά τους τιμώ πραγματικά, διότι εν γνώσει τους εξέθεσαν τον εαυτό τους σε πραγματικούς κινδύνους. Υπάρχει όμως και μια άλλη κατηγορία, η οποία εκ του ασφαλούς, μέσα σε ασφαλή γραφεία και με κλιματισμό διαρκή και με χαμηλούς μισθούς επιμένουν να μας διδάσκουν την αντίσταση. Αυτούς τους περιφρονώ.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, στην επέτειο για τη μνήμη της Αμμοχώστου καθόμουν ακριβώς πίσω σας και άκουγα τον κακόσχημο καγχασμό, εσάς και της συζύγου σας, που δεν είχε να κάνει τίποτε με το φρικαλέο γέλιο του Γάλλου ποιητή Ανρό. Απολογούμαι, κύριε Πρόεδρε, ουδέποτε σκέφτηκα να σας μιλήσω με αυτόν τον τρόπο, απλώς διάβασα απόσπασμα του κ. Άκη Παπασάββα προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Σας διαβάζω ολόκληρο το απόσπασμα, όπως έχει δημοσιευτεί στην εφημερίδα "Χαραυγή": **«Συγκλονιστικά ανήσυχο μήνυμα.** Ο καγχασμός μέσα στο αισθητικό πλαίσιο της γαλάζιας στολής του ανδρογύνου και των σκουφιών τους, (Captain, καπετάνιοι και οι δύο;) είχε ένα συγκλονιστικό μήνυμα καταγραφής για όλους εμάς τους ιθαγενείς της Μπανανοαναρχούμενης και/ή Μπανανοαρχούμενης (με Προεδρική ρήση ο όρος) χώρας... Ο κακόσχημος καγχασμός του υπέργηρου ανδρογύνου δεν είχε να κάνει τίποτα με το "φρικαλέο γέλιο" του Γάλλου ποιητή Ανρό...». Αυτά γράφει ο κ. Παπασάββας, κύριε Χριστοδουλίδη, και αν αυτή είναι έκφραση γνώμης, το αφήνω στην κρίση της καθεμιάς και του καθενός που μας ακούει.

Θεωρώ όμως χρήσιμο να παραθέσω χαρακτηριστικά, κατά την άποψή μας, αποσπάσματα από εβδομαδιαία άρθρα του κ. Παπασάββα, τα οποία φιλοξένησε η εφημερίδα "Χαραυγή". Σε άρθρο της, ημερομηνίας 6 Αυγούστου 2001, αναφέρει: **«Πωλείται Πατρίς.** Μέσα στη σημερινή πυορροούσα ατμόσφαιρα των ανομιμοποιήτων

κουστωδών της εξουσίας Γλ. Κληρίδης - Αλ. Φρ. Μαρκίδης - Κούρος - Παπαπέτρου - Κασουλίδης και Σία, όπου, όπως έγραψε και η “Χαραυγή”, «Πωλείται Πατρίς», χωρίς κανέναν των κουστωδών να αυτοχειριάζεται, αυτοκτονεί και/ή παραιτείται και χωρίς καν να αντιλαμβάνεται την τραγική θέση του κρανίου τόπου και της εκτροπής που έφεραν αίτια και υπαίτια την αυτοαναίρεση της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Αυτά λέει ο κ. Άκης Παπασάβας και αν τα υιοθετείτε ως έκφραση γνώμης, κι αν υπερασπίζεστε αυτές τις απόψεις, τότε δια ποίον λόγο, εσείς, που εγγράψατε το θέμα, στηρίζετε αυτή την ανομιμοποίητη κουστωδία; Διότι “ανομιμοποίητη” σημαίνει στερούμενη νομικής υπόστασης και “κουστωδία” σημαίνει μια παρέα η οποία ενεργεί ως συμμορία. Εσείς λοιπόν που κάθεστε σ’ αυτά τα έδρανα πιστεύετε ότι ψηφίζετε τους προϋπολογισμούς και σηκώνετε το χέρι σας και παίρνετε πολιτικές θέσεις, για να στηρίζετε αυτή την ανομιμοποίητη, αυτή την ομάδα που λειτουργεί ως ληστρική συμμορία; Διότι “ανομιμοποίητη κουστωδία” δεν μπορεί να σημαίνει τίποτα άλλο εκτός από μια έκνομη παρέα, η οποία εκμεταλλεύεται αυτό το λαό, αυτή τη χώρα και την έχουν μετατρέψει σε κρανίου τόπο και έχουν μάλιστα αυτοαναιρέσει την Κυπριακή Δημοκρατία! Αν τα υιοθετείτε, πέστε τα. Αν είχατε ελλείμματα και δεν το γνωρίζατε, απολογηθείτε για τους προϋπολογισμούς και τα νομοσχέδια αυτής της κυβέρνησης που ψηφίσατε. Να μη συμμετέχετε στο Εθνικό Συμβούλιο που προεδρεύει αυτός ο “ανομιμοποίητος κουστωδός” Γλαύκος Κληρίδης. Γιατί συμμετέχετε; Γιατί υιοθετείτε τις απόψεις του κ. Παπασάββα; Τώρα έχετε αντιληφθεί τις πραγματικότητες; Αν τις έχετε αντιληφθεί τώρα, απολογηθείτε για τις προηγούμενές σας πράξεις. Αν δεν απολογείστε για τις προηγούμενές σας πράξεις και δεν υιοθετείτε το κείμενο, τότε τίθεται το ερώτημα: Γιατί εγγράψατε το θέμα;

Σε άρθρο του στις 13 Αυγούστου του 2001 αναφέρει: «Τραγικά επίκαιρες οι “εντός των πυλών” πυορροούσες ατμόσφαιρες του ανομιμοποίητου κατεστημένου των

ανομιμοποιητών κουστωδών της εξουσίας (Γλ. Κληρίδης - Αλ. Φρ. Μαρκίδης - Κούρος - Παπαπέτρου - Κασουλίδης και Σία) “της λησμοσύνης και του εθισμού που μονοδρομικά οδηγεί στη σηψαιμία και στο θάνατο των δημοκρατικών θεσμών”. Υιοθετείτε λοιπόν εσείς ότι αυτή η κουστωδία, όπως την αποκαλεί, προκάλεσε τη σηψαιμία και το θάνατο των δημοκρατικών θεσμών; Δε λειτουργεί δηλαδή το δημοκρατικό πολίτευμα στη χώρα μας και εσείς εξακολουθείτε διά της ψηφοφορίας σας και διά της συμμετοχής σας στο κοινοβούλιο και διά της υπερψήφησης νομοσχεδίων να συντηρείτε αυτούς που προκαλούν τη σηψαιμία; Είναι αυτά που δέχεστε και είναι γι’ αυτά που εγγράψατε το θέμα; Και είναι αυτά τα ελλείμματα που έρχεται να συμπληρώσει ο κ. Άκης Παπασάββας από τη Γενική Εισαγγελία, διδάσκοντας ως ο Δίας και ρίχνοντας κεραυνούς, τι είναι “δημοκρατία”; Και είναι ο Άκης Παπασάββας, αυτός, ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο εξ ορισμού και εκ του νόμου σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας;

Διότι εδώ συμβαίνει το εξής τραγικό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ο κάθε πολίτης της Δημοκρατίας, ο κάθε οργανισμός δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου έχει το δικαίωμα να επιλέξει και να διορίσει το δικηγόρο του. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έχει αυτό το δικαίωμα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι υποχρεωμένος να έχει νομικό σύμβουλο τον εκάστοτε Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Και ο κ. Παπασάββας, τον οποίο εσείς υπερασπίζεστε, εξ ορισμού και εκ του νόμου είναι ένας από τους νομικούς συμβούλους του Προέδρου της Δημοκρατίας, της κυβέρνησης, της πολιτείας, αν θέλετε, για να εφαρμόσει σωστά το δημοκρατικό πολίτευμα. Και είναι αυτά τα άρθρα ή τα αποσπάσματα που σας διάβασα ικανά να σχηματίσουν εκείνο το καλό κλίμα, για να υπάρχει αγαστή σχέση Προέδρου της Δημοκρατίας και του νομικού του συμβούλου; Και ποιος από εμάς ή ποιος οργανισμός δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου θα διόριζε δικηγόρο ο οποίος θα τον καθύβριζε από πρωίας μέχρι νυχτός; Αλλά και αν

στον ιδιωτικό τομέα η καθύβριση μεταξύ δύο πολιτών δεν έχει σχέση ή είναι επουσιώδης, στο δημόσιο τομέα, όπως είναι ο εισαγγελέας και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έχει τεράστια σημασία. Και ή εδώ όλοι μαζί θα προστατεύσουμε το σύνταγμα και τους νόμους και δε θα επιτρέψουμε να επικαλούνται πατριωτισμούς ή δημοκρατικές εξάρσεις του παρελθόντος, για να νομιμοποιούν απρεπείς συμπεριφορές του παρόντος...

Η καταφυγή στον πατριωτισμό -άλλωστε εσείς το λέγετε- η επίκληση πατριωτικών συνθημάτων ανήκει σε εγκληματίες, ανήκει σε ανεύθυνους, για να παρασύρουν τους πολίτες. Και την παλληκαριά και τον ανδρισμό τούς επιδεικνύεις στο πεδίο της μάχης ή εκεί όπου υπάρχει πραγματικός κίνδυνος. Ο μετά ταύτα ανδρισμός και παλληκαρισμός είναι εκ του περισσού και δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτός! Πάνω απ' όλους μας και πάνω απ' όλα πρέπει να παραμένει πάντα το σύνταγμα, ο νόμος και η ευπρεπής συμπεριφορά του ενός προς τον άλλον!

Και ενώ εμείς μεταξύ μας, ως κοινοβούλιο, έχουμε ένα επίπεδο συμπεριφοράς και συνεννόησης... Και να δώσω ένα παράδειγμα: Σεβόμαστε εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού τον Πρόεδρο της Βουλής, διότι τιμούμε το θεσμό. Γνωρίζετε ότι διαφωνήσαμε με την ανάδειξη του κ. Χριστόφια ως Προέδρου της Βουλής. Ήταν πολιτική μας θέση. Αφ' ης στιγμής όμως κατέλαβε τη θέση μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες, από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού -και είναι γνωστό και ο ίδιος το γνωρίζει- τυγχάνει του απόλυτου σεβασμού. Αυτό σημαίνει αναβάθμιση της δημοκρατίας. Αυτό σημαίνει σωστή λειτουργία μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων. Και δεν έχουμε ανάγκη εμείς οι βουλευτές να καταφεύγουμε σε ύβρεις, προκειμένου να συνεννοηθούμε. Οι ύβρεις για το κοινοβούλιο ίσως να ανήκουν στο απώτερο παρελθόν. Εν πάση περιπτώσει, δεν είναι πρακτική του παρόντος και οπωσδήποτε δεν μπορεί να είναι του μέλλοντος. Και, αν κατανοούμε αυτές τις αλήθειες, διερωτώμαι γιατί

να υιοθετούμε συμπεριφορές όπως αυτή του κ. Παπασάββα. Είναι για να μεταφέρουμε αυτές τις πρακτικές και μέσα στη Βουλή; Είναι για να μεταφέρουμε το μήνυμα στη δημόσια υπηρεσία ότι μπορούν κάποιοι να υβρίζουν αυτούς με τους οποίους διαφωνούν πολιτικά, καθ' υπέρβασιν του συντάγματος και των νόμων; Είναι αυτό που προσπαθείτε να κάμετε;

Στο ίδιο άρθρο, στις 13 Αυγούστου 2001, στη “Χαραυγή”, αναφέρει ο κ. Παπασάββας: «Επτά και πλέον χρόνια καθημερινής και καθηνυχτικής διολίσθησης - κατολίσθησης - κατακρήμνισης του κυπριακού προβλήματος, όπως τότε τότε, στο προδοτικό και τουρκοφόρο πραξικόπημα και μεταπραξικόπημα. Και ούτε μια αυτοχειρία αυτοκτονία και ούτε καν η αίσθηση και η συναίσθηση και η υποχρέωση και η οφειλή και η απόλυτη ανάγκη οι κρατούντες της ανομιμοποίητης λεόντειας εταιρείας να πάνε στα σπίτια τους».

Αυτός είναι ο κ. Παπασάββας, κύριοι. Αποκαλεί την κυβέρνηση μια “λεόντεια εταιρεία”. Μια “λεόντεια εταιρεία” που στηρίζεται έμμεσα ή άμεσα και στις δικές σας ψήφους. Μια “ανομιμοποίητη λεόντεια εταιρεία” που πρέπει να πάει στο σπίτι της. Ενώ είναι εισαγγελέας και οφείλει προπάντων να τηρεί το σύνταγμα, ο ίδιος εισηγείται την κατάργησή του.

Γνωρίζουμε ότι η θητεία του Προέδρου είναι πενταετής και γνωρίζει πολύ καλύτερα από εμάς ότι κανένα κόμμα ποτέ στην πολιτική πρακτική της Κυπριακής Δημοκρατίας δε ζήτησε την παραίτηση του Προέδρου, ακόμα και όταν τεκμηριωμένα φαινόταν ότι έχανε τη λαϊκή εντολή. Θέλετε να θυμίσω την περίπτωση που ο Πρόεδρος Κυπριανού έχασε την υποστήριξη του ΑΚΕΛ; Ήταν, ενδεχομένως, τότε τεκμηριωμένο ότι ο Πρόεδρος Κυπριανού είχε χάσει την πλειοψηφία του εκλογικού σώματος. Όμως, σεβόμενες όλες οι πλευρές τις πρόνοιες του συντάγματος, ότι ο Πρόεδρος εκλέγεται για μια πενταετία -αυτή είναι η πρόνοια του συντάγματος- καμιά πλευρά και κανένας δεν

έθεσε θέμα παραίτησης του Προέδρου. Ο εισαγγελέας όμως κ. Παπασάββας, συλλαμβάνοντας με τη δική του άποψη τα διάφορα σενάρια -δεν ξέρω πώς λειτουργούν μέσα στο μυαλό του, είναι προσωπικό του θέμα- καλεί τον Πρόεδρο να παραιτηθεί και να πάει στο σπίτι του, διότι, κατ' αυτόν, εκτός του ότι είναι "ανομιμοποίητος", δεν έχει νομική υπόσταση, έχασε τη λαϊκή εντολή -προφανώς αυτό να εννοεί- είναι και προϊστάμενος μιας "λεόντειας εταιρείας". Είναι αυτά που και εσείς υποστηρίζετε και γι' αυτό έχετε εγγράψει το θέμα; Συμμερίζετε τις απόψεις του κ. Παπασάββα;

Σε άρθρο του στις 30 Ιουλίου 2001 αναφέρει: «Στις μινιμαλιστικές μέρες της κακοφορμισμένης ύβρης των πραξικοπηματιών, οι εγκληματικά καταστροφικές πρακτικές και τακτικές των κάθετα και απόλυτα ανομιμοποίητων κουστωδών της εξουσίας (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Φρ. Μαρκίδης, Κούρος, Παπαπέτρου, Κασουλίδης και Σία) έφεραν την Κυπριακήν Δημοκρατίαν σε κρανίου τόπο κατάσταση και όχι μόνον! Μακάριε».

Το 2001 λοιπόν ο κ. Παπασάββας επικαλείται το Μακάριο, προκειμένου να προωθήσει τους δικούς του στόχους και επιδιώξεις. Όταν ο Μακάριος τυγχάνει σεβασμού στις ημέρες μας από το σύνολο του κυπριακού ελληνισμού, και από αυτούς που ήταν εναντίον του και από αυτούς που ήταν υπέρ του, επικαλείται το Μακάριο, προσπαθεί να προκαλέσει μια διχαστική συμπεριφορά μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων, προκειμένου να επιτύχει στους στόχους του. Γι' αυτό και ούτε καν σέβεται. Και, ενώ προβάλλει και φαίνεται ότι θέλει να προβάλει το Μακάριο, χρησιμοποιεί το Μακάριο για να προβάλει τους δικούς του στόχους.

Σε άρθρο του στις 9 Ιουλίου 2001 αναφέρει: «Οι κυβερνώντες μάς ζητούν. Οι κυβερνώντες κρατούντες -ο Γενικός τους Εισαγγελέας- μας ζητούν...». "Ο Γενικός τους"... Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας λοιπόν, που λειτουργεί σύμφωνα με το σύνταγμα και τους νόμους, που είναι ο επίσημος νομικός σύμβουλος της κυβέρνησης

και του κράτους, που δεν έχει αμφισβητηθεί από καμιά πολιτική πλευρά, αποκαλείται από τον εισαγγελέα τον υφιστάμενό του “ο Γενικός τους”. Ποιου “ο Γενικός του”; Ο Γενικός της παρέας της «ανομιμοποίητης κουστωδίας του Κληρίδη, του Κασουλίδη, του Κούρου και Σία». Είναι “ο Γενικός τους”, δεν είναι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Και αυτός ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας, που ονομάζεται Άκης Παπασάββας, προκαλεί με αυτές τις προτάσεις την απείθεια των άλλων δημοσίων υπαλλήλων, διότι έρχεται πλέον ο υπάλληλος στην επαρχιακή διοίκηση και λέει: «Αφού ο Αλέκος Μαρκίδης είναι ο Γενικός τους, τότε και ο έπαρχος είναι ο έπαρχός τους και ο διοικητής μου στην Εθνική Φρουρά είναι ο διοικητής τους και επομένως πατριωτικό και αντιστασιακό καθήκον κατ’ ακολουθία μου επιβάλλει να μην τον υπακούω. Και θα συμπεριφέρομαι όπως θέλω, θα επικαλούμαι το Μακάριο και τότε όλα θα πηγαίνουν ρολόι».

Θα βρεθούν μέσα στη Βουλή πλευρές που θα πουν ότι αυτή είναι γνώμη και διώκεται η γνώμη. Ε, λοιπόν, δεν είναι η γνώμη που διώκεται. Εδώ αυτό που επιδιώκετε και προσπαθείτε με την πράξη σας να κάμετε είναι να στηρίξετε εκτροπές· εκτροπές από το σύνταγμα, εκτροπές από τους νόμους. Φαίνεται ότι ή δεν έχετε διαβάσει τα άρθρα -και προφανώς δεν τα έχετε διαβάσει- ή κάποιои ενδεχομένως -δεν πιστεύω όλοι να έχετε αυτές τις απόψεις- που διαφωνούσαν με αυτούς που ήθελαν να εγγράψουν το θέμα δεν μπόρεσαν να περάσουν την άποψή τους. Δεν μπορώ να διανοηθώ ότι το ΑΚΕΛ, ένα σοβαρό κόμμα, το πρώτο κόμμα της Κύπρου σήμερα, μπορεί να υιοθετεί αυτές τις πρακτικές και να θέλει να εφαρμόσει τις συμβουλές του κ. Παπασάββα. Δε φαντάζομαι εσείς να υιοθετείτε ότι ο Γλαύκος Κληρίδης και η κυβέρνηση είναι μια “ανομιμοποίητη κουστωδία”. Ούτε πιστεύω ότι εσείς πιστεύετε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας είναι “ο Γενικός τους”, ο Γενικός δηλαδή της “ανομιμοποίητης κουστωδίας”.

Αυτά τα θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να ξεκαθαρίσουν στη συζήτηση αυτού του θέματος, πέρα από γενικεύσεις.

Σε άρθρο στις 23 Ιουλίου 2001 αναφέρει: «Τα τερατουργήματα της κουστωδίας. Τα τερατουργήματα του σκληρού πυρήνα των κυβερνήσεων, (ενδεικτικά Γλ. Κληρίδης, Κούρος, Κασουλίδης, Παπαπέτρου, Μαρκίδης κ.λπ.), της κουστωδίας της Νέας Υόρκης - Γενεύης - Γενεύης αυτοπροσδιορίζονται και με απλή μόνο ματιά, κοίταγμα στο νομικοπολιτικό οπλοστάσιο της Κυπριακής Δημοκρατίας, που παρέλαβαν και άτσαλα, άγαρμπα και κάθετα ανάκατα κατακρεούργησαν και κατασμπαραλίωσαν...».

«Κατακρεούργησαν και κατασμπαραλίωσαν...». Φανταστείτε τις εικόνες τώρα. Αυτή η “ανομιμοποίητη κουστωδία”, όπως την περιγράφει ο κ. Παπασάββας, «να κατακρεουργήσει και να κατασμπαραλιάσει». Αυτός λοιπόν, δοξάστε τον, είναι εισαγγελέας της Δημοκρατίας, από τον οποίο αναμένουν υπουργοί να δώσει νομική συμβουλή, από τον οποίο αναμένει η κυβέρνηση να δώσει νομική συμβουλή, όταν στα μυαλά του αυτοί που κυβερνούν και αναμένουν νομική συμβουλή είναι αυτοί που «κατακρεουργούν και κατασμπαραλιάζουν» ως ανήκοντες σε μια “ανομιμοποίητη κουστωδία”. Δοξάστε τον.

Σε άρθρο στις 20 Αυγούστου 2001, αφού επανειλημμένα αναφέρεται στους “ανομιμοποίητους κουστωδούς της εξουσίας”, τους οποίους και κατονομάζει, αναφέρει: «Ανομιμοποίητοι κουστωδοί, εμβολιασμένοι - εμβολισμένοι της όποιας νομικοπολιτικής τερατογένεσης...». Η απόφαση του λαού λοιπόν είναι “τερατογένεση”. Και τι να πούμε εμείς που κάνετε τριμερή συνεργασία; Όταν ο Πρόεδρος που εξελέγη από τους πολίτες χωρίς τη σύμπραξη κομμάτων είναι “τερατογένεση”, τι να πούμε για σας; Υιοθετείτε τις απόψεις του, με γεια σας, με χαρά σας.

Γράφει: «Είστε ανομιμοποίητοι και αυτοκαταργηθέντες στα μάτια και την ψυχή της λαϊκής κυριαρχίας, μέσα από τα αυτοαναιρετικά σας έργα, του τότες τότε, του

προδοτικού και συνειδητά τουρκοφόρου πραξικοπήματος - μεταπραξικοπήματος, και του σήμερα, σήμερα των οκτώ σχεδόν αυτοαναιρετικών σας χρόνων στην εξουσία. Φύγετε έστω και τώρα, αφού δεν επιλέξατε καν την αυτοχειρία ούτε βέβαια τη συντετριμμένη συγγνώμη, παραίτησή σας. Μονοδρομικά παραμένει η παύση: Φυγή σας. Αντί της αποθράσυνσης και της ύβρης, είναι υψίστη πολιτειακή ανάγκη και υποχρέωσή σας η παραίτησή σας: Η παύση σας από τον κυρίαρχο κυπριακό λαό».

Και θέλω να μου πείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποια πλευρά είναι που ζήτησε την παραίτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, ποια πλευρά από τη Βουλή είναι που ζήτησε την παραίτηση της κυβέρνησης. Δεν το πράξατε. Αν το υιοθετείτε τώρα, αν σας καθοδηγεί ο πρώην εισαγγελέας της Δημοκρατίας κ. Παπασάββας, κάμετέ το τώρα, για να κριθούμε όλοι από το λαό. Αν θα το κάμετε τώρα, απολογηθείτε γιατί δεν το κάματε τότε. Και αν το ακούτε τώρα από τον κ. Παπασάββα, οφείλετε να τοποθετηθείτε απέναντί του. Είχατε ελλείμματα και σας συμπληρώνει;

Και εισάγει και έναν άλλο όρο ο κ. Παπασάββας. Ενώ ως θεματοφύλακας του συντάγματος όφειλε προπάντων να υπερασπίζεται το γράμμα του νόμου και του συντάγματος, εισάγει και τον όρο “νομικοπολιτική”. Ωσάν να τοποθετήθηκε εκεί από την πολιτεία, για να παίρνει τον παχύλο μισθό, να μας διατυπώνει νέες λέξεις, προσέξτε, “ανομιμοποίητος κουστωδός”, “αυτοχειρίαση”, παρακάτω θα βρούμε και τη “βουρβουλείκη πρακτική”. Είναι και αυτή εφεύρεση του κ. Παπασάββα. Τον πλήρωνε το δημόσιο εκεί με αυτούς τους παχυλούς μισθούς, μέσα στα γραφεία πολυτελείας, με όλες τις ανέσεις και με ταξίδια στην Ευρώπη, για να εφευρίσκει λέξεις. Και απευθυνόμενος στο Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα να τον πληροφορεί ότι απορρίπτει τη “βουρβουλείκη πρακτική”. Στα μυαλά του δηλαδή κυκλοφορούσαν βουρβουλάδες, τους οποίους αποκαλούσε “βουρβουλείκη πρακτική”.

Ανακαλύπτει λοιπόν ο κ. Παπασάββας, μέσα από τα πολλά ταξίδια και τις ανέσεις και την, κατά την άποψή του, αντιστασιακή του συμπεριφορά εκ του ασφαλούς, ότι υπάρχει και νομικοπολιτικός όρος. Η ευθύνη του εισαγγελέα είναι να εφαρμόζει το σύνταγμα και το νόμο. Είναι των πολιτικών κομμάτων η ευθύνη να διατυπώνουν πολιτικές προτάσεις. Αν ήθελε πολιτικό κόμμα να ζητήσει την παραίτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, είναι ελεύθερο να κάμει την πολιτική πράξη και να ζητήσει την παραίτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αυτό λέγεται πολιτική πράξη. Δεν είναι όμως ευθύνη του εισαγγελέα της Δημοκρατίας να εφευρίσκει ότι μπορεί νόμιμα να μπορεί να παραμείνει στην εξουσία -που κατά την άποψή του δεν μπορεί ο Πρόεδρος να παραμείνει στην εξουσία- αλλά κάτω από πολιτικονομική άποψη -πουθενά δεν προβλέπεται στο σύνταγμα ο όρος “νομικοπολιτική”- να καλεί τον Πρόεδρο όχι μόνο να παραιτηθεί, αλλά να αυτοκτονήσει.

Αυτή είναι η επάρκεια και η επαγγελματική ικανότητα του κ. Παπασάββα· να εφευρίσκει λέξεις και όρους πέραν του συντάγματος. Αλλά ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας δεν ορίζεται εκεί για να συμπληρώνει το σύνταγμα όπου νομίζει, αλλά είναι εκεί κατεξοχήν και προπάντων για να εφαρμόζει το σύνταγμα και τους νόμους. Δεν έχει καμιά ευχέρεια να μπαίνει πάνω από το σύνταγμα ή πάνω από το νόμο.

Σε άρθρο του στις 27 Αυγούστου 2001 αποκαλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας - προσέξτε ευγένεια, προσέξτε συμπεριφορά πολίτη προς πολίτη, αν θέλετε όχι του εισαγγελέα προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όχι του κατά νόμο δικηγόρου προς τον προϊστάμενό του, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας- “υπέργηρο ηγούμενο της λεόντειας εταιρείας”. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας λοιπόν είναι ένας “υπέργηρος ηγούμενος της λεόντειας εταιρείας”. Και “λεόντεια εταιρεία” στην καθομιλουμένη -και για να μην ξεφεύγουμε από τον όρο- σημαίνει μια εταιρεία η οποία λειτουργεί “ληστρικά”, μια εταιρεία η οποία λειτουργεί ως “συμμορία”, που “καταδυναστεύει”, “κατακρεουργεί”,

“κατασμπαραλιάζει”, όροι τους οποίους χρησιμοποίησε προηγουμένως. Αυτή ήταν η αντίληψη του ανθρώπου για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αν αυτό είναι γνώμη, το αφήνω στην κρίση σας.

Αφήνω πίσω θέματα, για να μη σας ταλαιπωρώ, νομίζω ότι...

«Μέσα στην οργισμένη καρδιά του λαού...», άρθρο 3ης Σεπτεμβρίου 2001, με τίτλο “Αυτοαναιρετικά δουλόφρονα γκαστρώματα...” στο οποίο γράφει: «Μέσα στην οργισμένη καρδιά του λαού φυσάει. Το φρικαλέο γέλιο της αλαζονείας, της αποτυχίας του υπέργηρου αντρογύνου Γλαύκου Κληρίδη-Λ. Κληρίδη -προφανώς Λίλα Κληρίδη- (με στολές captain!!) με την αποπροσανατολιστικά επικίνδυνη θέση αφασίας. “Μες στον Οκτώβρη πέφτουν οι θάλασσες”!!, μεταλλάσσεται στο ρυθμό της Ύπαρξής μας. Μεταλλάσσεται στην ύβρη του “γκαστρώματος!! της απαξίας και της δουλοφροσύνης” στην καθημερινή αυτοαναιρετική της δημοκρατίας πορεία, των ανομιμοποιήτων κουστωδών».

Σε άρθρο της 10ης Σεπτεμβρίου 2001 με τίτλο “Κάτι πιο απειλητικό, πιο καταστροφικό, πιο ακυρωτικό...” γράφει: «Και παραμένουν οι ευθύνες των ανομιμοποιήτων κουστωδών καίριες και ασήκωτες, καταστροφικές και επιβάλλουσες την άμεση ανάληψή τους. Οι ευθύνες ήταν και παραμένουν κατ’ ιδίαν και εξ αδιαίρετου, ατομικές και συλλογικές, έστω και αν τον Ντε Σότο τον συναντούσε ο Γλαύκος Κληρίδης στο Καίτη II μόνος του!! ή με τον κ. Π. Κούρο! Οι ευθύνες του Α. Φρ. Μαρκίδη και των λοιπών αδελφοποιτών παραμένουν ακέραιες και θα πρέπει να αναληφθούν εδώ και τώρα, έστω και τώρα». Αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι που εγγράψατε το θέμα, το εκλαμβάνω ως μομφή εναντίον σας, διότι όλοι σας, εσείς και τα συλλογικά σας όργανα και τα πολιτικά σας γραφεία και οι επιτροπές επαγρύπνησης εκεί που υπάρχουν και εσείς που έχετε, δεν αντιληφθήκατε όλες αυτές τις καταστροφές, ώστε να προλάβετε όλα αυτά τα κακά που σας λέει ο κ. Παπασάββας; Και τα ανακαλύψατε και τα

υιοθετήσατε μετά τη διατύπωση τόσων ύβρεων, για να εγγράψετε θέμα στη Βουλή; Είναι θέμα δικό σας!

Σε άρθρο τη 17η Σεπτεμβρίου 2001 με τίτλο “Στον ορυμαγδό των κατακρημνίσεων και οι εκτροπές...” γράφει και πάλι: «Και παραμένουν οι ευθύνες των ανομιμοποιήτων κουστωδών καίριες και ασήκωτες, καταστροφικές και επιβάλλουσες την άμεση ανάληψή τους. Οι ευθύνες ήταν και παραμένουν κατ’ ιδίαν και εξ αδιαιρέτου, ατομικές και συλλογικές, έστω και αν τον Ντε Σότο τον συναντούσε ο Γλαύκος Κληρίδης στο Καίτη II μόνος του!! ή με τον Π. Κούρο! Οι ευθύνες του Α. Φρ. Μαρκίδη και των λοιπών αδελφοποιτών παραμένουν ακέραιες. Και πρέπει να αναληφθούν εδώ και τώρα, έστω και τώρα».

Και πάμε παρακάτω. Στις 24 Σεπτεμβρίου του 2001, στο άρθρο του στην εφημερίδα “Χαραυγή” με τίτλο «Πώς να κρυφτείς απ’ τα παιδιά; Έτσι κι αλλιώς τα ξέρουν όλα...» γράφει: «Ο Α. Φρ. Μαρκίδης και το Σύνταγμα. Την ώρα που ο όποιος...» προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, «ο όποιος Α. Φρ. Μαρκίδης» -και συμβαίνει «ο όποιος Α. Φρ. Μαρκίδης» να είναι ο προϊστάμενός του, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας- «ο όποιος Α. Φρ. Μαρκίδης, πρώην αναπληρωτής του ΔΗΣΥ»... Με βάση αυτή τη λογική κανένας από εσάς να μην αναμένει να καταλάβει κρατικό αξίωμα, διότι θα είναι ο όποιος επώνυμος από το ΑΚΕΛ, ο οποίος δεν μπορεί να ασκήσει αντικειμενικά την εξουσία του αλλά, κατά την άποψη του κ. Παπασάββα, όποιος προέρχεται από κομματικό χώρο μένει πάντα μονολιθικά τοποθετημένος εκεί και δεν μπορεί να ασκήσει αντικειμενικά τα καθήκοντα. Αν αυτό ισχύει για τον κ. Μαρκίδη, πρέπει να αντιληφθούμε ότι ισχύει για όλους τους βουλευτές, όλων των κομμάτων. Επομένως, πώς να επιδιώκετε να αναδείξετε κομματικό Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όταν θα είναι, κατά την άποψη του κ. Παπασάββα, ο όποιος κύριος τάδε που παραμένει πάντα κομματικά προσηλωμένος στο κόμμα από το οποίο προέρχεται; Εμείς δεν

πιστεύουμε σε αυτή τη θεωρία. Εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχουν ικανά στελέχη απ' όλες τις παρατάξεις που μπορούν αντικειμενικά, δίκαια να ασκήσουν όποιο κρατικό αξίωμα τους ανατεθεί, χωρίς προκαταλήψεις. Λοιπόν... «Την ώρα που ο όποιος Α. Φρ. Μαρκίδης, πρώην αναπληρωτής του ΔΗΣΥ και τώρα τόσο άγαρμπα και άτσαλα και επικίνδυνα διαγκωνιζόμενος, για να χριστεί “υποψήφιος Πρόεδρος” προστρέχει και προτρέχει σε αποδοχή των απαιτήσεων που σε στυλ φεουδάρχη θέτει ο όποιος Αμερικάνος πρεσβευτής». Πληροφορούμεθα λοιπόν από τον κ. Παπασάββα ότι ο κ. Μαρκίδης είναι εκεί και περιμένει τηλεφωνήματα από τον όποιο Αμερικάνο πρεσβευτή, για να πάει να μας ξεπουλήσει. Ευτυχώς λοιπόν που ήταν ο κ. Παπασάββας εκεί και μας τα έλεγε, για να προλάβουμε και εμείς την καταστροφή! Και υπάρχει σωρεία άρθρων, δε θα σας ταλαιπωρήσω άλλο, νομίζω ότι έδωσα μια εικόνα.

Τώρα, τίθεται το ερώτημα: Είναι αυτές γνώμες του κ. Παπασάββα ή είναι ύβρις και απρεπής συμπεριφορά; Αυτό το αφήνω στην κρίση σας. Υπήρξε ο κ. Παπασάββας επαρκής στην εκτέλεση των καθηκόντων του; Δε θα σας πω τώρα τι λέει ο κ. Μαρκίδης με επιστολή του προς τον κ. Παπασάββα, διότι ενδεχομένως κάποιος να πει ότι έχει κάποιο λόγο ο κ. Μαρκίδης να είναι υποκειμενικός, να “εδίωξε” τον κ. Παπασάββα και επομένως να μην είναι αντικειμενική μια επιστολή του κ. Μαρκίδη προς τον κ. Παπασάββα.

Το Νίκο Χρ. Χαραλάμπους όμως, ο οποίος είναι ένας άνθρωπος ο οποίος προέρχεται, όπως εσείς λέτε, από τον προοδευτικό, αριστερό χώρο, νομίζω δεν τον αμφισβητείτε. Όπως δεν αμφισβητούν οι κυρίες και οι κύριοι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ ότι ήταν αριστίνδην υποψήφιος βουλευτής στο κομματικό ψηφοδέλτιο του ΔΗΚΟ. Και, αν ο Αλέκος Φρ. Μαρκίδης ήταν κάποτε στο Δημοκρατικό Συναγερμό, δε νομίζω καθ' οιονδήποτε τρόπο ή λόγο ο Νίκος Χαραλάμπους να συνδέεται με οποιοδήποτε τρόπο με το Δημοκρατικό Συναγερμό ή με τον Αλέκο Μαρκίδη. Σε επιστολή του λοιπόν, 14

Απριλίου 1999, προς τον κ. Παπασάββα ο κ. Νίκος Χρ. Χαραλάμπους τού γράφει, διαβάζω από την επιστολή -αυτούσια- του κ. Χαραλάμπους: «Αγαπητέ συνάδελφε, διαπιστώνω με λύπη μου ότι συστηματικά και κατ' εξακολούθηση περιφρονείτε τη βασική υπηρεσιακή οδηγία της 7ης Δεκεμβρίου 1998 και δε συμμορφώνεστε με στοιχειώδεις υποχρεώσεις σας που απορρέουν από αυτήν. Επανειλημμένα προσπάθησα με φιλικές παραινέσεις και προσωπικές εκκλήσεις να σας υποδείξω ότι έχετε, ως υπεύθυνος τομέα, αυξημένες ευθύνες τήρησης των οδηγιών, των ιεραρχικά ανωτέρων σας και ότι η αντίληψή σας ότι οι εν λόγω οδηγίες είναι αυθαίρετες ή προσβάλλουν την επαγγελματική σας αξιοπρέπεια είναι εντελώς λανθασμένη. Σε κάθε περίπτωση ο τρόπος αντίδρασης που έχετε επιλέξει με τις υβριστικού και ανοίκειου περιεχομένου επιστολές σας προς τον προϊστάμενό σας δεν είναι ο ενδεδειγμένος. Αισθάνομαι υποχρεωμένος να σας αναφέρω ότι η πιο πάνω στάση και συμπεριφορά σας καθιστά προβληματική τη συνέχιση της συνεργασίας μας στο επίπεδο που προγραμμάτισα. Ειλικρινά, εύχομαι και ελπίζω ότι το περιεχόμενο της επιστολής μου θα σας βοηθήσει να αναθεωρήσετε την όλη στάση σας προς το καλό της υπηρεσίας μας. Συναδελφικά, Νίκος Χαραλάμπους Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας».

Αυτός είναι ο άμεσα... ήταν ο αμέσως προϊστάμενος του κ. Παπασάββα, του στέλλει αυτή την επιστολή και το περιεχόμενο το αφήνω σε σας να το αξιολογήσετε.

Απάντηση του κ. Παπασάββα προς τον κ. Νίκο Χαραλάμπους -και σας παρακαλώ να την προσέξετε- ημερομηνίας 14 Απριλίου 1999: «Άκης Παπασάββας προς Νίκο Χρ. Χαραλάμπους Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Πήρα σήμερα την επιστολή σας, έξι μέρες μετά την απαντητική μου επιστολή προς τον κύριο Αλέκο Φρ. Μαρκίδη που κατέληγα: “Δε συνεμορφώθην προς τας υποδείξεις ή άλλως πως, γιατί οι διαταγές και οι οδηγίες είτε από άποψη περιεχομένου είτε από άποψη ύφους είτε από άποψη

περιρρέουσας ατμόσφαιρας έχουν πέρα από έκδηλα τα στοιχεία της ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ”», με κεφαλαία γράμματα. Το περιεχόμενο λοιπόν της επιστολής του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα ήταν, κατά την άποψη του κ. Παπασάββα, κατάχρηση εξουσίας.

Διαβάζω από την επιστολή του κ. Παπασάββα: «Από τα δεδομένα και συμπαρομαρτούντα του θέματος και τα όσα οι επιστολές μου αναφέρουν, επισημαίνουν και σημειολογούν (μηδαμινό κομμάτι της πραγματικότητας) είναι έκδηλο ότι ούτε η αναρμοδιότητά σας ούτε και το έκδηλο των απειλών σας είναι ικανά στοιχεία να σας νομιμοποιήσουν ως τον αφ’ υψηλού και από καθέδρας ερμηνευτή και νομιμοποιητή των έκδηλα καταχρηστικών-αυταρχικών, κοινών συμπεριφορών-πρακτικών σας. Συμπεριφορών-πρακτικών, κοινών και αδιαιρέτων, Μαρκίδη-Χαραλάμπους. Το ότι νιώθετε ξεχωριστά υποχρεωμένος και στον κ. Μαρκίδη και στον κ. Κληρίδη δεν είναι λόγοι που “καθιερώνουν νέες πρακτικές και αντιλήψεις γύρω από την έννοια της χρηστής διοίκησης και της μη κατάχρησης εξουσίας”».

Και συνεχίζει η επιστολή Παπασάββα προς το Νίκο Χαραλάμπους: «Θέσεις, ύψη και πρακτικές με κύρια συνισταμένη “το αποφασίζομεν και εντέλλεσθε” δε θα ’πρεπε να αποτολμούνται ούτε σε ένα μικρό κράτος όπως η Κύπρος (με την τραγικότητα δεδομένη του προδοτικού και τουρκοφόρου πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής) ούτε σε μια νομική υπηρεσία όπου θα ’πρεπε να είναι ξεχωριστά ευαίσθητη στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές αντιλήψεις. Η θέση μου, ότι “διαταγές και/ή οδηγίες και/ή πρακτικές” είτε από άποψη περιεχόμενου είτε από άποψη ύφους είτε από άποψη περιρρέουσας ατμόσφαιρας έχουν πέρα από έκδηλα τα στοιχεία της κατάχρησης εξουσίας, κατακεραυνώνεται από εσάς απρόσκλητα και αναρμόδια ως “εντελώς λανθασμένη”, παραγνωρίζοντας το συμπάραλυσμα της αρχής της Αμεροληψίας, την οποία οι πράξεις σας, οι πρακτικές και οι συμπεριφορές σας έχουν κατακρεουργήσει και

προ ετών και προ πολλού και πρόσφατα (Εϊμές!, Εϊμές!, γνωμοδότηση για αξιολόγηση... στη Νομική Υπηρεσία... κ.λπ. κ.λπ.). Κύριε Χαραλάμπους, σφετεριζόμενος τον κριτή και την κρίση για την ενοχή μου, δε θα επιβάλετε και τη θανατική ποινή που φίλα διακείμενοί σας επιζητούν την επαναφορά της; Επί του παρόντος αρκείστε στην κρίση της ενοχής μου και στην απειλή της συντριβής μου, δηλώνοντας με λεβεντιά, μεταξύ άλλων, και επίδειξη χρηστής διοίκησης: “Αισθάνομαι υποχρεωμένος να σας αναφέρω ότι η πιο πάνω στάση και συμπεριφορά σας καθιστά προβληματική τη συνέχιση της συνεργασίας μας στο επίπεδο που προγραμμάτισα”».

Συνεχίζει η επιστολή Παπασάββα προς Χαραλάμπους: «Αντιλαμβάνομαι ότι η δήλωσή σας “στο επίπεδο που προγραμμάτισα” είναι η εκσυγχρονιστική αντίληψη της ταπεινοφροσύνης και της χρηστής διοίκησης, του “αποφασίζομεν και διατάσσεσθε”».

Αντιλαμβανόταν δηλαδή ότι ο Νίκος Χαραλάμπους, του οποίου ο βίος είναι γνωστός, που δεν έχει καμιά σχέση με το Δημοκρατικό Συναγερμό, όταν έδινε υπηρεσιακή οδηγία στον κατώτερό του, που συνέβαινε να είναι ο κ. Παπασάββας, ήταν του ύφους «αποφασίζομεν και διατάσσεσθε».

Συνεχίζω από την επιστολή του κ. Παπασάββα: «Η έκδηλη δε απειλή σας φαίνεται να είναι επίσης εκσυγχρονιστική αντίληψη και “κοινοτικό κεκτημένο” της “χρηστής διοίκησης” του 1998-1999, πράγμα που εγώ ούτε στις νομικές μου σπουδές ούτε στις σπουδές μου για πολιτικές και οικονομικές επιστήμες ούτε στις μεταπτυχιακές μου στο δημόσιο δίκαιο ούτε στην τρίχρονη εργασία μου στην έδρα του Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Κομοτηνής, αλλά κύρια ούτε στην εικοσιδυάχρονη βιωματική έμπρακτη υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Νομική Υπηρεσία συνάντησα. Χρηστή διοίκηση με άμεσες και έμμεσες απειλές από τους κρατούντες με κτυπήματα πάνω και όχι λιγότερα κάτω από το τραπέζι και με ύφος και διατύπωση “στο επίπεδο που προγραμμάτισα” δύσκολα και/ή αδύνατα συνταιριάζεται. Κύριε

Χαραλάμπους, πολύ σοφά ο Δημήτρης Τσάτσος, καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου και Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ έχει γράψει: “Τελικά χρειάζεται μεγάλη αντοχή σήμερα όσο ποτέ άλλοτε η συμπεριφορά που δε στηρίζει την εξουσία. Αντοχή σε ό,τι πιο χυδαίο και εξοντωτικό βρήκε ο άνθρωπος, για να... βάζει (την)... τάξη (του) στη σκέψη του άλλου. Αντοχή χρειάζεται και γιατί δεν είναι κάτι απλό να ματαιοπονεείς συνειδητά”».

Έτσι αντιλαμβάνεται ο κ. Παπασάββας το ύφος και το περιεχόμενο και τις οδηγίες του αμέσως προϊσταμένου του, του κ. Νίκου Χαραλάμπους, που εμείς λέμε πολύ πετυχημένα το Δημοκρατικό Κόμμα τον επέλεξε ως έναν άξιο δημοκράτη προερχόμενο από το κέντρο να είναι ο αριστίνδην υποψήφιος του. Τώρα, αν το ΔΗΚΟ που ενέγραψε το θέμα θέλει να διαφωνεί με τον κ. Χαραλάμπους, είναι ένα πρόβλημα που καλείται το ΔΗΚΟ να μας απαντήσει, όταν οι βουλευτές του θα βρίσκονται πάνω στο βήμα. Εγώ δεν έχω καμιά αρμοδιότητα να πω τίποτα. Μόνο να σας ρωτήσω: Επιτέλους με ποιους συμφωνάτε; Με αυτό τον οποίο θέσατε αριστίνδην στο ψηφοδέλιό σας ή με αυτόν που καθυβρίζει τον αριστίνδην υποψήφιο και τις επιλογές σας;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μου επιτρέπεις, συνάδελφε;

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι, όταν έρθει η ώρα σας.

«Κύριε Χαραλάμπους, μονοδρομικά μου επιβάλλεται από το χθες μου, το προχθές μου, αλλά και το αύριο μου να κρατήσω και θα κρατήσω τη μεγάλη Αντοχή. Είναι κρίμα να πιστεύετε ότι οι πρακτικές σας, οι συμπεριφορές σας και οι δηλώσεις σας θα με χαρακτηρίσουν. Χαρακτηριζόμαστε μόνο από τις πράξεις μας και κύρια τις διαχρονικές πράξεις και συμπεριφορές μας. Λυπάμαι, δε θα πάρω από τις απειλές σας. Κύριε Χαραλάμπους, διερωτηθήκατε όμως αν αυτές οι απειλές σας και τα άλλα

συμπαρομαρτούντα συνιστούν “ανάρμοστη συμπεριφορά” μέσα στα πλαίσια των άρθρων 112 και 153 του Κυπριακού Συντάγματος; Άσχετα βέβαια από την όποια ερμηνεία των πιο πάνω άρθρων του Συντάγματος, εγώ δεν πρόκειται να πάρω οτιδήποτε από τις απειλές σας. Η διαχρονική μου πορεία και τα είκοσι δυο μου χρόνια στη Νομική Υπηρεσία δεν το επιτρέπουν. Επιβάλλεται αντοχή για το σήμερα και αυτή η αντοχή θα υπάρξει. Οι θυσίες και οι προσδοκίες του δημοκρατικού λαού επιβάλλουν την αντοχή στον αυταρχισμό».

Προσέξτε την τελευταία παράγραφο. Εδώ μας λέει: «Οι θυσίες και οι προσδοκίες του δημοκρατικού λαού επιβάλλουν την αντοχή στον αυταρχισμό». Ενώ όλες οι πολιτικές πλευρές δεν έθεσαν θέμα δημοκρατικού ελλείμματος και ενώ όλοι παραδεχόμαστε ότι η δημοκρατία εμπεδώθηκε, λειτουργεί στην Κύπρο και ενώ έχουμε πολύ ψηλά την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βρισκόμαστε στο καλύτερο σημείο από τον καιρό της ίδρυσης της Δημοκρατίας, ο μεγάλος αντιστασιακός από τη γενική εισαγγελία που λέγεται Άκης Παπασάββας αισθάνεται καταπιεζόμενος και αισθάνεται μάλιστα ότι πρέπει να κάμει αντίσταση. Είναι αυτούς τους αντιστασιακούς που είπα ότι περιφρονώ και είναι τους αντιστασιακούς που λέω ότι τιμώ, αντιστασιακοί οι οποίοι την κρίσιμη ώρα που εγνώριζαν ότι πράγματι υπήρχαν κίνδυνοι έθεσαν τον εαυτό τους κάτω από κίνδυνο, για να υπερασπιστούν αυτά τα οποία πίστευαν τα οποία πίστευαν ο καθένας, αυτός που έθεσε τη ζωή του σε κίνδυνο. Αυτός όμως, εν έτει 2001, που βρίσκεται σε ένα γραφείο πολυτελές με ιδιαιτέρες, με ταξίδια στο εξωτερικό με παχυλούς μισθούς να αισθάνεται ότι κάμνει αντίσταση προς τον κ. Νίκο Χαραλάμπους, τουλάχιστον αυτή η αντίληψη, ας μου επιτραπεί να πω, είναι γελοία.

Τώρα, ο κ. Παπασάββας, ο εφευρετικότερος εις τη διατύπωση νέων λέξεων, ύβρεων και προπηλακισμών, ήταν ένας ικανός δικηγόρος; Μετέβαινε για σωρεία ετών εις το εξωτερικό ως αντιπρόσωπος της Γενικής Εισαγγελίας. Του εζητήθη να υποβάλει,

όπως όλοι, μια έκθεση τι είναι αυτό που έκανε. Για όλα τα χρόνια ποτέ δε συνέταξε καμιά έκθεση και, όταν του ζητούσαν να υποβάλει έκθεση, έλεγε «δε συμμορφώνομαι στις οδηγίες» και γνωρίζετε το περιεχόμενο της επιστολής του προς τον κ. Χαραλάμπους. Του ανετέθη να χειρίζεται προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο. Λοιπόν, εγώ τώρα μπορώ ν' αρχίσω να λέω το "Πάτερ ημών" εδώ, να πάω την Κυριακή στην εκκλησία και να λέω πάλι το "Πάτερ ημών", να πάω σε κομματική εξόρμηση και να λέω πάλι το "Πάτερ ημών"! Ο κ. Παπασάββας έγραψε μια έκθεση υπεράσπισης την οποία έβαζε σε όλες τις υποθέσεις, χωρίς ποτέ να την τροποποιήσει· σε όλες τις υποθέσεις την ίδια! Και αυτά δεν τα λέω εγώ· αυτά τα λέει το Ανώτατο Δικαστήριο. Υπάρχουν στην προσφυγή αρ. 467 του '97 μεταξύ Στέλιου Στυλιανού και Κυπριακής Δημοκρατίας, την οποία χειρίστηκε ο κ. Παπασάββας και για την οποία κάμνει σχολιασμό το Ανώτατο Δικαστήριο. Και του γράφει ο καημένος ο κ. Χαραλάμπους: «Κύριε, μα δεν μπορείς να βάζεις πάντα το ίδιο έγγραφο σε όλους τους φακέλους, σε όλες τις υποθέσεις. Η κάθε υπόθεση ενώπιον του δικαστηρίου έχει τα δικά της χαρακτηριστικά και πρέπει να την υπερασπίζεσαι με τον αρμόζοντα τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στα συγκεκριμένα περιστατικά». Ε, λοιπόν, ο κ. Παπασάββας, ο οποίος ασχολείτο με την αντίσταση το 2001, που ασχολείτο με την εφεύρεση υβριστικών λέξεων, που εσείς τις λέτε "έκφραση γνώμης", κατέθετε πάντα την ίδια υπεράσπιση, ως εγώ να επαναλαμβάνω διαρκώς, όπου κι αν ευρίσκομαι καθημερινά, το "Πάτερ ημών". Αυτός λοιπόν είναι ο κ. Παπασάββας, τον οποίο εσείς αναίτιως υπερασπίζεστε, διότι είμαι βέβαιος, αν τα γνωρίζατε αυτά, ουδέποτε θα αναλαμβάνετε την υπεράσπιση αυτού του ανθρώπου στο κοινοβούλιο. Σας εύχομαι λοιπόν να διαβάσετε με ψυχραιμία τα άρθρα του και να τοποθετηθείτε επί των άρθρων και να είμαστε όλοι δίκαιοι προς όλους. Αυτό που ζητούμε από τους πολίτες είναι υπακοή εις τους νόμους και εις το Σύνταγμα, αυτό που επιβάλλεται για τους δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας και

ιδιαίτερα για τους εισαγγελείς είναι να έχουν αυξημένη ευθύνη, να τηρούν το νόμο και το Σύνταγμα. Και δεν ετοποθετήθησαν εκεί από την πολιτεία, για να εφευρίσκουν εξυβριστικούς όρους και να τους διατυπώνουν εναντίον όλων όσων διαφωνούν πολιτικά, αλλά ετοποθετήθησαν εκεί ακριβώς, για να εφαρμόζουν το νόμο και το σύνταγμα και να εκπροσωπούν τη Δημοκρατία επαξίως είτε σε διεθνή βήματα είτε εις τα δικαστήρια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ. Συγγνώμη;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζητήσατε, κύριε Κλεάνθους; Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Λυπούμαι, αλλά, επειδή έγιναν κάποιες αναφορές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...νομίζω ότι, αν μπορούσα, πολύ σύντομα, με την άδεια και του συναδέλφου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά, δεν είχαμε αντιληφθεί ότι θα μπορούσε να έχει τέτοια εξέλιξη ένα θέμα για το οποίο, τουλάχιστον εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος, με εκείνο το μέλος

της ομάδας μας που μίλησε και ξεκαθάρισε τους βασικούς λόγους που μας ώθησαν, θα ερχόμασταν σήμερα από κάποιο συνάδελφο να δεχτούμε και μομφή για την εγγραφή αυτού του θέματος και ν' αρχίσει μια ιστορική διαδρομή στην πρόσφατη ιστορία της Κύπρου, λες και θα πρέπει να κρίνουμε, να κατακρίνουμε, να αναλύσουμε, για να καταλήξουμε βεβαίως και σε κάποια μαθήματα δημοκρατίας προς το σώμα.

Νομίζω, αν υπάρχει ένα πράγμα που μπορούμε να προσφέρουμε σ' αυτό τον τόπο, είναι να είμαστε πιο ειλικρινείς και να έχουμε μεγαλύτερη αυτοσυγκράτηση. Αν θέλουμε τούντες δύσκολες ώρες να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα, πώς δημιουργείται η ενότητα, η συναίνεση και η ομοψυχία, πρέπει τουλάχιστον κάποιες ώρες κάποιοι να σιωπούν. Είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε, το λιγότερο πραγματικά! Εδώ δεν ήρθαμε για τη δίκη του κ. Παπασάββα ούτε για τη δίκη του κ. Μαρκίδη ούτε για να αναλύσουμε τα λεξικά και την ετυμολογία. Αλλά, όταν μιλούμε ότι εδώ περίπου ήταν δύο κατηγορίες που αντιστάθηκαν στο πραξικόπημα, αλλά δε μιλούμε για την κατηγορία των πραξικοπηματιών και για όσους τηρούν οποιαδήποτε ευαισθησία και όχι επιλεκτικές αναφορές, εγώ το μόνο που χαίρομαι, αλλά λυπούμαι ταυτόχρονα, είναι, αν σήμερα αυτά που ακούστηκαν και ιδιαίτερα από την πλευρά τη δική σας, αγαπητοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, μπορούσε στο ένα εκατοστό να ήταν σωστά και να πολεμούσατε τόσο πολύ για τη στήριξη της Δημοκρατίας πριν το '74 και το '74. Σήμερα να 'σαστε βέβαιοι ότι τούτος ο τόπος θα 'ταν πολύ ευτυχισμένος. Άρα, όταν μιλούμε, να 'μαστε προσεκτικοί, γιατί οι πληγές... δε θέλουμε να τις ξανανοίξουμε, εκτός εάν ήταν μια δήλωση φανταστικής προτροπής - θυμούμαστε και λίγο τον Ιούλιο Βερν- ότι κάποιοι που μίλησαν ότι δε θα έκαμναν από τα γραφεία, μπορώ να τους φανταστώ με τα όπλα να αντιστέκονταν, αυτοί που μίλησαν μόλις προηγουμένως, για να στηρίξουν τη Δημοκρατία. Αυτές είναι φανταστικές ιστορίες. Ε, πραγματικά, ας αυτοπεριοριστούμε. Δεν emίλησα! Προσπαθήσαμε να μη

θίξουμε κανέναν. Δεν είναι η ώρα· είναι η τελευταία μάχη της Κύπρου, ειλικρινά, που δίνεται. Και, αν θέλετε να στηρίξουμε και τον Πρόεδρο, δεν είναι με τα λόγια... Έχουμε ναι, κύριοι, ευαισθησίες για τα θέματα των θεσμών, όπως τις έχετε κι εσείς. Δυστυχώς δεν τις έχουμε όλοι όμως συγχρονισμένες, αλλά ετεροχρονισμένες. Εμείς τις είχαμε την ώρα που δοκιμάζονταν οι θεσμοί, την ώρα που εδοκιμάζετο η δημοκρατία. Σ' όποια κατηγορία θέλετε, εντάξετέ μας, είτε σ' εκείνους που κρατούσαν τα όπλα είτε σ' εκείνους που αντιστέκονταν χωρίς όπλα. Ε, ας το αφήσουμε ως εδώ το θέμα! Δεν ήταν τούτο το θέμα! Δε θα γράψουμε εδώ τούτη την ιστορία, γιατί η ιστορία είναι με αίμα γραμμένη. Και σήμερα η αγωνία όλων μας είναι πώς θα ξεπεράσουμε τα προβλήματα.

A. ΚΑΡΑΣ:

...

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μπορεί, αγαπητέ μου συνάδελφε, να νομίζεις ότι δεν έχει σχέση· αυτό είναι και το πρόβλημα της διαφορετικής μας προσέγγισης. Όσα είπες, είναι γιατί δεν κατάλαβες πόση σχέση έχουν!

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι, κύριε...

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Και το σέβομαι! Το σέβομαι!

A. ΚΑΡΑΣ:

...απλώς, επειδή έκανες προσωπική αναφορά...

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ε, προσωπική...

A. ΚΑΡΑΣ:

...σχολίαζα ακριβώς, όταν ο κ. Παπασάββας έκανε αναφορά στο Γενικό Εισαγγελέα και του έλεγε για το πραξικόπημα, εις αυτή την αναφορά αναφερόμουν. Δεν μπορείς το 2001 να κάθεις στο γραφείο και να σκέφτεσαι ιστορίες του παρελθόντος, όπως εσύ ορθά λες τώρα, για να σχηματίσεις μια εικόνα. Αυτό είναι που...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, αλλά, πώς θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν μου επιτρέψετε, κύριε Κλεάνθους...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...να παρακαλέσω μην απευθύνεστε σε πρώτο πρόσωπο...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εν έχουμε καμιά δυσκολία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και, δεύτερο, να παρακαλέσω, τα σχόλια από τα έδρανα να σταματήσουν. Όλοι οι συνάδελφοι έχουν το δικαίωμα να μιλήσουν και να μιλήσουν όπως θέλουν.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μακάρι, μακάρι πραγματικά, έτσι όπως νιώθουμε τώρα, όλοι μαζί, ακόμα και στις διαφορές μας να νιώθαμε το μισό εκείνες τις μέρες και να προλαβαίναμε το κακό, που όλοι θα θέλαμε να μην υπήρχε. Μακάρι! Δεν έχουμε πρόβλημα! Και διαφωνώ και με τον αγαπητό συνάδελφο που αναφέρθηκε ότι περίπου υποκινούμε για πραξικόπημα. Ε, δεν έχουμε ούτε ειδικότητα, δυστυχώς, εμείς!

Εκείνο το οποίο πρέπει να καταλάβουμε εδώ είναι ότι το κυριότερο...

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, ευτυχώς δεν έχουμε την ειδικότητα!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, βεβαίως, εμείς δεν έχουμε!

Άρα, ακόμα και κάποιοι που έχουν την ειδικότητα, αν πήραν τα μαθήματά τους, τότε όλοι είμαστε ευτυχείς! Για να μην πω ότι μπορεί να βρίσκονται κάπου σ' εκείνους που είναι κρατούντες και δεν μπορώ να πιστέψω ότι οι κρατούντες θ' αφήσουν ακράτητους τους ίδιους τους υποστηρικτές της εξουσίας, για να τη ρίξουν με τον τρόπο εκείνο που είχαμε ζήσει το '74. Άρα κανένας κίνδυνος! Δυστυχώς, εν τέτοια η τραγωδία μας... μακάρι να μάθαμε!

Αλλά εκείνο που θέλω να πω είναι ότι χίλιες φορές καλύτερα αυτή την έκφραση του κ. Παπασάββα, που μπορεί να μην την υιοθετούμε με τον τρόπο το διαλεκτικό που τη διατυπώνει, μπορεί να υπήρξε και σκληρή γλώσσα, όμως, πιο σκληρή, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα λέει, πρώτ' απ' όλα, να 'μαστε ειλικρινείς. Να κάνουμε μια αυτοκριτική και 'μεις οι ίδιοι προτού μιλήσουμε και να πούμε «χίλιες φορές, μακάρι -η δημοκρατία έχει αντοχή- χίλιες φορές ας βρίσκονται άνθρωποι, έστω με τα λόγια»... Ποιο θα υποκινήσουν; Αν έχουν κάποιοι το δικό τους τρόπο να διεισδύσουν στις συνειδήσεις, στον εφησυχασμό, δε θα έπρεπε να μας νοιάζει. Έτσι το αντικρίσαμε, έτσι το αντικρίζουμε, έστω κι αν όλοι δεν υιοθετούμε ούτε τις εκφράσεις ενδεχομένως ούτε τον τρόπο που διατυπώνονται. Αλλά τα ιστορικά γεγονότα, τουλάχιστον, ας τα αφήσουμε στην ησυχία τους, γιατί πονούμε όλοι. Λέω όλοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Ειλικρινά δεν ήθελα να κάνω εγώ αυτή την παρέμβαση, σκεπτόμενος ακριβώς ότι χωρίς να είχαμε τίποτα εμείς για να κάνουμε αυτοκριτική, θα προτιμούσα να μη βιώναμε τη διάσταση αυτή, να μη συνεχίζαμε τούτη τη συζήτηση... που άκουσα και από

προηγούμενες ομιλίες συναδέλφων από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Τουλάχιστον κάποιες ώρες, που υπάρχει ο παραμικρός κίνδυνος... Αυτό θα το πω ξανά· το είπα και στην προηγούμενη θητεία της Βουλής που ήμουν μέλος. Το κυριότερο είναι την ώρα που δοκιμάζεται η δημοκρατία ή υπάρχει η παραμικρή υποψία ότι δοκιμάζεται, τότε η ελεύθερη έκφραση όσο σκληρή και να 'ναι, τουλάχιστον να λέμε ας βρεθεί ένα δικαστήριο να το λύσει αυτό το θέμα, να μη γίνουμε εμείς οι υπερασπιστές ή οι επικριτές ή οι δικαστές του οποιουδήποτε εκφράζει, με όσο έντονο τρόπο και αν εκφράζει, κάποια πράγματα. Αυτή είναι η αλήθεια. Αυτή ήταν η προσπάθεια η δική μας τουλάχιστον και θέλω να πιστεύω και του ΑΚΕΛ και αυτό εν το βαθύτερο μήνυμα και όχι για να υπερασπιστούμε πρόσωπα εδώ. Προσπαθούμε να υπερασπιστούμε θεσμούς, που εξάλλου όλοι με τις ομιλίες λέμε σήμερα ότι αυτό επιδιώκουμε. Και δεν έχει νόημα, επαναλαμβάνω, εάν εκείνες τις στιγμές δεν ήμαστε ενωμένοι να υπερασπιστούμε κάποια πράγματα θεσμικά, αλλά να είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι, μήπως και αδικήσουμε κάποιο, ο οποίος είχε ένα δικό του τρόπο, έστω ιδιόμορφο, να εκφράζει την ελεύθερή του σκέψη και βούληση. Χίλιες φορές καλύτερα έτσι. Άλλωστε, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητέ φίλε Καρά, εμείς οι ίδιοι οι δικηγόροι στη δικαιοσύνη εμάθαμε ότι χίλιες φορές καλύτερα ένας άνθρωπος ο οποίος είναι αθώος να μην καταδικαστεί και άλλοι οι οποίοι μπορεί να είναι ένοχοι, ας γλιτώσουν από τη δικαιοσύνη. Δεν είναι αυτή η βασική αρχή;

Λοιπόν, θέλω όσο μπορώ να πω ότι ήρθε η ώρα όλοι, και δεν έχουμε πια περιθώρια, όχι εξαιτίας του παρελθόντος μας ή εξαιτίας της ιστορίας μας αλλά κυρίως από την αναγκαιότητα τη σημερινή που δίνουμε την πιο κρίσιμη μάχη, να το συνειδητοποιήσουμε τώρα, και αν μέσα στο κοινοβούλιο δεν μπορέσουμε να περάσουμε τούτο μήνυμα της πραγματικής ενότητας και της ομοψυχίας, κάνοντας

αυτοσυγκράτηση όλοι μας, ε, πολύ φοβούμαι ότι επαναλαμβάνουμε τους εαυτούς μας και η ιστορία τούνη φορά θα είναι αμείλικτη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μπορώ να ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να ρωτήσω κι εγώ κάτι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, παρακαλώ, ναι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διαδικαστικά θα ρωτήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχω το λόγο; Ήθελα να ρωτήσω κατά πόσο ο κ. Κλεάνθους έχει πρωτολογήσει ή έχει παρέμβει απλώς για να απαντήσει σε κάποια σημεία της ομιλίας του κ. Καρά.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αν ο αγαπητός μου συνάδελφος ανησυχεί μήπως επανέλθω...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν ανησυχώ! Ρωτώ με ειλικρίνεια, να ξέρω! Έχετε πρωτολογήσει ή έχετε...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ε, κοιτάξτε... ναι, έχω πρωτολογήσει...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...όχι για να το έχω ως πλεονέκτημα· εγώ εύχομαι να μη χρειάζεται να δευτερολογήσω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιούστε και να δευτερολογήσετε, κύριε...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εντάξει, δεν υπάρχει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή έχετε αναφερθεί στο Δημοκρατικό Κόμμα και στην τριμερή και ζήτησα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, κύριε Κουλία, να παρακαλέσω...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...να παρακαλέσω θερμά, εάν έχετε πρωτολογήσει -επειδή δεν ήμουν στην προηγούμενη συνεδρία- εάν έχετε πρωτολογήσει, να παρακαλέσω να επιφυλαχθείτε, να

τελειώσουν όσοι θα πρωτολογήσουν και πολύ ευχαρίστως, όσοι θέλουν θα δευτερολογήσουν.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εδώ θα 'μαι και θα περιμένω, Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πολύ καλά!

Κύριε Γεωργίου, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εφόσον θα είναι ο τελευταίος ο κ. Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να δώσουμε το λόγο στον κ. Γεωργίου. Ένα λεπτό, να εξηγηθούμε συναινετικά για το πώς θα προχωρήσουμε και να τερματίσουμε τη συζήτηση για να επανέλθουμε την ερχόμενη εβδομάδα. Απ' ό,τι βλέπω, είναι πολλοί οι ομιλητές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν θέλετε να τη βάλουμε από το πρωί, κύριε Πρόεδρε, τη συνεδρία την ερχόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ σήμερα συζητούμε ένα θέμα ουσιαστικά που αφορά, αν θέλετε, τους πυλώνες της λειτουργίας ενός κράτους. Και αποτελεί ένα θέμα το οποίο κατοχυρώνεται στις θεμελιώδεις αρχές του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του κάθε πολίτη, όπως αυτά κατοχυρώνονται σε αυτό το σύνταγμα. Το δικαίωμα έκφρασης της γνώμης ενός εκάστου από εμάς είναι ένα δικαίωμα για το οποίο

πολλοί έχουν θυσιάσει ακόμα και τη ζωή τους, για να μπορούμε εμείς να χαιρετίζουμε την ύπαρξη κοινοβουλίων, την ύπαρξη δημοκρατικών θεσμών και την ύπαρξη λειτουργικών καθεστώτων σε διάφορες χώρες του πλανήτη μας. Αυτό το δικαίωμα, κατά καιρούς, χρειάστηκε να υποστηριχθεί και στο δικό μας το κράτος. Και αυτό το δικαίωμα στην πρόσφατη ιστορία αυτού του κράτους χρειάστηκε δύο φορές να συζητηθεί. Η προηγούμενη φορά αφορούσε την προσπάθεια ενός κόμματος ενάντια σε μια ομάδα δικηγόρων οι οποίοι ετύγχανε να υπηρετούν σε συγκεκριμένη υπηρεσία, στο χώρο της Γενικής Εισαγγελίας. Σήμερα χρειάζεται και πάλι να επανέλθουμε και πάλι για να συζητήσουμε αυτό το δικαίωμα του κάθε πολίτη να εκφράζει τη γνώμη του.

Σίγουρα κάποιοι έχουν μιλήσει σε αυτή την ολομέλεια και έχω αντιληφθεί ότι δεν έχουν αντιληφθεί την ουσία της δικής μας πρότασης. Με την ουσία θέλω να πιστεύω, εφόσον βρισκόμαστε σε αυτό εδώ το χώρο, ότι κανένας δε διαφωνεί, γιατί όλοι μας μαζί και ο καθένας ξεχωριστά έχουμε δώσει όρκο, μπαίνοντας σε αυτό το σώμα, να σεβόμαστε το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τους νόμους αυτού του κράτους. Και το σύνταγμα, επίσης, λέμε ότι θα πρέπει να αγγίζει όλους το ίδιο και να επηρεάζει όλους το ίδιο και να μην κρίνεται το σύνταγμα και οι αρχές του σε κάθε δεδομένη στιγμή αναλόγως του από ποια πολιτική θέση ή από ποιο κόμμα προερχόμαστε για να δίδουμε και την ανάλογη ερμηνεία. Έχουμε προκληθεί από αυτό εδώ το βήμα και έχουμε ακούσει πράγματα για τα οποία ούτε σήμερα θα συμφωνήσουμε ούτε ποτέ θα μπορέσουμε να συμφωνήσουμε.

Έχουν εκφραστεί παράπονα, ότι κάποιοι μιλούν για την αντίσταση. Ναι, σε αυτό τον τόπο υπάρχουν ακόμα ανοικτές πληγές. Είναι δικαίωμα κάποιων πολιτών και κάποιων οργανωμένων συνόλων σε αυτό τον τόπο να μιλούν για την αντίσταση και είναι επίσης λογικό αυτοί που θα μιλούν για την αντίσταση να είναι αυτοί οι οποίοι την έζησαν, οι οποίοι τη στήριξαν, οι οποίοι στην πράξη την εφάρμοσαν. Έχουμε κληθεί να

απολογηθούμε για διάφορα πράγματα και είναι εδώ η ώρα να πούμε ότι σε αυτό εδώ τον τόπο και σε αυτό εδώ το σώμα ο καθένας μας έχει τη δική του ιστορία και γι' αυτή τη δική του ιστορία ο καθένας έχει γράψει τη δική του σελίδα. Εμείς είμαστε σε εκείνη την πλευρά που, όταν χρειάστηκε, και στα λάθη μας και στις παραλείψεις μας αναφερθήκαμε και έτσι έχουμε προχωρήσει και στη διόρθωση και έχουμε δει κατάματα και τον πολίτη αλλά και το μέλλον αυτού του τόπου. Αυτοί που μας καλούν να απολογηθούμε για κάποιες φράσεις δεν έχουν νιώσει την ανάγκη να απολογηθούν οι ίδιοι για το γιατί σήμερα η Κύπρος είναι χωρισμένη, για το γιατί κάποτε αυτός ο τόπος, μετά το αίμα που κύλησε, ντύθηκε στα μαύρα. Γιατί, γιατί, γιατί· για πολλά “γιατί” θα έπρεπε να δώσουν αυτή την απολογία. Μας είπαν ότι μισούν την υβρισία. Δεν απέφυγαν όμως από αυτό το βήμα ούτε την υβρισία ούτε το ψέμα, γιατί όσα αποδόθηκαν στη Rosa Luxemburg δεν μπορούν να είναι, ιστορικά και πολιτικά, πέρα από ένα μεγάλο ψέμα και διαστρέβλωση της ιστορίας. Όσα αποδόθηκαν σε δημοκρατικούς πολίτες ταυτόχρονα αποτελούν μία ύβρη και ένα ψέμα.

Ενόχλησε και η τριμερής συνεργασία και μετετράπη σε τερατογένεση! Πού έχουν συναντήσει μέσα στο σύνταγμα να απαγορεύεται οι πολίτες ή τα κόμματα ή τα οργανωμένα σύνολα να συνεργάζονται για το κοινό καλό και για την πρόοδο αυτού του τόπου; Είναι αυτός ο σεβασμός που μας καλούν να επιδείξουμε, λέγοντας ότι η τριμερής είναι τερατογένεση; Είναι αυτός ο σεβασμός και με αυτόν έδωσαν όρκο και πίστη και έφεραν παράδειγμα ότι σέβονται το θεσμό του Προέδρου της Βουλής; Είναι με αυτό τον τρόπο που σέβονται, όταν από εδώ, σε αυτό το βήμα, μας κάλεσαν να επιδείξουμε την παλικαριά και τον ανδρισμό μας; Όχι εδώ, όχι μέσω της πέννας, όχι μέσω του στόματος, αλλά στα πεδία των μαχών! Αυτές οι εκφράσεις, από τότε που ήμουν πολύ μικρός, ηχούν στα αυτιά μου με έναν άλλο τρόπο, με τρόπο που συνδέονται ολίγον τι με προδοσίες. Και δυστυχώς στο ελληνικό έθνος τέτοιες

προδοσίες υπήρξαν αρκετές και Εφιάλτες υπήρξαν αρκετοί. Και τα πεδία των μαχών ποιοι τα τήμησαν; Αυτοί που βρίσκονταν στο Τρόδος, αυτοί που βρίσκονταν στη Λεμεσό ή εμείς που βρισκόμασταν στην Κερύνεια; Εκείνη την εποχή ακούστηκαν πολλές τέτοιες ηχηρές εκφράσεις. Αυτοί που μας κάλεσαν σε σεβασμό μπορούν να απαντήσουν ποιος ήταν ο σεβασμός που έδειξαν στους εκάστοτε εκλεγμένους Προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο Μακάριο, στο Σπύρο τον Κυπριανού, στο Γιώργο το Βασιλείου; Αν πάρουμε τις καθημερινές εφημερίδες και τις καθημερινές εκδόσεις, θα δούμε και θα σταχυολογήσουμε πολλές τέτοιες θέσεις, οι οποίες πόρρω απέχουν από την ένδειξη σεβασμού προς το κράτος!

Θα ήθελα να θυμηθώ λίγο την περίοδο προ του '74 αλλά και μετά το '74, μέχρι το '77, που απέθανε ο Μακάριος. Πόσοι δημόσιοι υπάλληλοι αρθρογραφούσαν στις εφημερίδες, κάλυπταν αυτή την αρθρογραφία ενάντια στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και πόσα ήταν τα επίθετα με τα οποία στόλιζαν τον τότε Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας; Κανένας από αυτούς δε δικάστηκε με καμία τέτοια νομοθεσία. Συνεπώς, εμείς σεβόμαστε όλους τους αξιωματούχους αυτού του κράτους και τους σεβόμαστε όλους το ίδιο. Με κάποιους μπορεί να συμφωνούμε, με κάποιους μπορεί να διαφωνούμε.

Εκεί που διαφωνούμε εμείς πάντοτε είχαμε και τη δύναμη και την τόλμη να εκφράζουμε τις κριτικές μας πολιτικές απόψεις και είχαμε και τη δύναμη και την τόλμη να ζητούμε από τον κυπριακό λαό να στηρίξει αυτές τις πολιτικές μας θέσεις. Και ευχαριστούμε τον κυπριακό λαό, γιατί έχει στηρίξει τις πολιτικές μας θέσεις και τις στηρίζει ακόμα και δίνει τη δυνατότητα στο ΑΚΕΛ να είναι σήμερα το πρώτο κόμμα σε αυτό τον τόπο. Και εμείς θα ανταποδώσουμε αυτή την εκτίμηση του κυπριακού λαού κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Θα ανταποδώσουμε αυτά προς τον κυπριακό λαό τιμώντας και τη δημοκρατία και τις ελευθερίες του λόγου. Όχι στηρίζοντας πράξεις οι

οποίες έστω και σε ένα συμπολίτη μας στερούν τα δικαιώματα της έκφρασης της δικής του άποψης. Από αυτό εδώ το βήμα οι βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχουν στηρίξει και έχουν υποστηρίξει πολλούς πολίτες οι οποίοι δεν ανήκαν στο ΑΚΕΛ, όμως στη δεδομένη χρονική στιγμή υφίσταντο πόλεμο ή εδιώκοντο, είτε με εκφράσεις είτε με πράξεις, για εκείνα τα οποία πίστευαν. Και συνεπώς το τι εμείς πρεσβεύουμε φαίνεται καθημερινά από την πολιτική μας πράξη και δεν έχουμε την ανάγκη είτε να ταυτιστούμε απόλυτα με κάποιον είτε να διαχωρίσουμε ευθύνες· εκεί που δε συμφωνούμε, το πράττουμε πάντοτε σίγουρα.

Θα ήθελα να μπω όμως στο θέμα Άκη Παπασάββα υπό τη μορφή της σημερινής του έκφρασης. Έχουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν ο πρόλογος, κύριε συνάδελφε, ως τωρά;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ήταν ο πρόλογος, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ήταν εκτός θέματος ως τώρα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, δεν ήμουν εκτός θέματος. Ήμουν εντός θέματος. Εκτός θέματος ήταν εκείνοι που δεν αντιλήφθηκαν το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντέχουμε. Άτε, παρακάτω.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχουμε να παρατηρήσουμε ότι υπήρξαν διαφορετικές συμπεριφορές προς τον κ. Παπασάββα. Υπήρξαν διαφορετικοί Γενικοί Εισαγγελείς και υπήρξε ο ίδιος ο Παπασάββας. Ποτέ δεν έχει διαφοροποιήσει τον εαυτό του. Από τον καιρό που

αντιστεκόταν στη χούντα της Ελλάδας, όταν ζούσε εκεί, μέχρι και αυτή τη στιγμή, συνεχίζει στις ίδιες αρχές και με τον ίδιο ζωντανό και ένθερμο τρόπο να υποστηρίζει αυτές τις αρχές.

Πέρασαν τρεις Γενικοί Εισαγγελείς και δεν ενοχλήθηκαν. Και δε διαπίστωσαν ότι ο Άκης ο Παπασάββας, ως εκ των πολιτικών του θέσεων, ως εκ των νομικών του θέσεων, δεν μπορούσε να ασκήσει τα καθήκοντά του ως δικηγόρος της Δημοκρατίας και ως εισαγγελέας. Ο τελευταίος Γενικός Εισαγγελέας, τα πρώτα τρία χρόνια της θητείας του, είχε επίσης την ίδια άποψη... Και ο εξαιρετος εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο κ. Παπασάββας, ξαφνικά έπρεπε να φύγει. Τι άλλο μπορεί να είναι η ξαφνική αλλαγή;

Και αν υπήρχε έστω και ένα σημείο πριν το 1998, γιατί δεν το έβαλε ο Γενικός Εισαγγελέας στην επιστολή παραπομπής τού κ. Παπασάββα προς την ΕΔΥ; Ξεκινούν τα παραρτήματα όλα από το 1998. Εκεί φαίνεται ήταν που λήφθηκε η απόφαση ότι πρέπει επιτέλους να φύγει αυτός ο άνθρωπος, δε μας κάμνει. Και φαίνεται ότι όπως απόρρητες επιστολές που δεν μπήκαν στην επιστολή προς την ΕΔΥ, που ακούστηκαν να αναφέρονται εδώ από προηγούμενο συνάδελφο... όπως βρέθηκαν αυτές εδώ, φαίνεται ότι κάποια πράγματα σε σκέψεις κάποιων βρέθηκαν για να αποφασίσουν την τύχη ενός ανθρώπου. Και αυτή την τύχη αυτού του ανθρώπου θα έπρεπε να την καθορίσουν, να την προδιαγράψουν, ως ένας εργοδότης που επί σκοπού αποφασίζει να απολύσει υφιστάμενό του!

Άρχισαν τότε να στέλλονται επιστολές, να γίνονται σημειώματα και να ακολουθούν μια πορεία. Συνάδελφοι που τόσο αγαπούν τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σίγουρα θα θυμούνται και κάποια άλλη νομολογία. Όταν το Ανώτατο Δικαστήριο δίκαιζε, στην πλήρη σύνθεσή του, τις υποθέσεις για το πραξικόπημα, εκεί, σαφώς και ευθαρσώς, είχε πει ότι ο δημόσιος υπάλληλος ή ο πολίτης αυτού του κράτους έχει δικαίωμα και υποχρέωση να αντισταθεί σε παράνομες ενέργειες, πράξεις και λοιπά ή

αποφάσεις. Άρα και αυτό είναι νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Γιατί να μην κρίνω τον κ. Παπασάββα ότι ενεργούσε σε πλήρη συμμόρφωση αυτών των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και να τον κρίνω ότι ήταν σε άλλου είδους αποφάσεις;

Θα ήθελα να πω ότι η επιστολή για παύση του κ. Παπασάββα στηρίζεται κύρια σε δύο ζητήματα: Το πρώτο ζήτημα είναι το θέμα των φρασεολογιών που χρησιμοποίησε στα διάφορα του άρθρα ο κ. Παπασάββας. Εγώ θα ασχοληθώ με τις φρασεολογίες που χρησιμοποίησε ο κ. Γενικός Εισαγγελέας στην επιστολή του προς την ΕΔΥ. Στη σελίδα πέντε αναφέρει: «Πώς θα είχε ηθικό κύρος να ζητεί...» και συνεχίζει. Σε πιο κάτω σημείο αναφέρεται σε «...εξτρεμιστική αλλά και ανάρμοστη συμπεριφορά...». Πιο κάτω: «...τον έχει κατακυριεύσει τέτοιος φανατισμός... ο ύπουλος και ανανδρος τρόπος...». Πιο κάτω, στη σελίδα δεκατρία: «...πεζοδρομιακού επιπέδου, ύφους και ήθους...». Πιο κάτω, στις σελίδες δεκατρία και δεκατέσσερα: «...αδίστακτα, αδυσώπητα κ.λπ.». Και αυτά δεν είναι υβριστικά! Ο εξτρεμισμός, όταν τον αποδίδεις σε κάποιον, δεν είναι ύβρις. Όταν λες ότι είναι πεζοδρομιακού επιπέδου, και σε ύφος και σε ήθος, τι έρχεται στο μυαλό σας; Τι έρχεται; Η Συγγρού; Είναι τέτοιος άνθρωπος ο κ. Παπασάββας, όπως τον αναφέρει εδώ ο κ. Μαρκίδης; Έχει δικαίωμα ο κ. Μαρκίδης να εκπέμπει αυτές τις ύβρεις εναντίον του κ. Παπασάββα;

Συνεπώς, ένας που χρησιμοποιεί αυτού του είδους τις εκφράσεις δεν μπορεί να είναι ευαίσθητος με κάποιες άλλες εκφράσεις, οι οποίες εκφράσεις είναι στηριγμένες σε μια νομική άποψη. Σε μια ερμηνεία κάποιων θεσμών. Σε μια πολιτική τριβή. Με εκείνα είναι που διαφώνησε ο Γενικός Εισαγγελέας και γι' αυτό είναι που αναζήτησε τη δίωξη και την παύση του κ. Παπασάββα.

Όμως, για να δούμε πόσο ευαίσθητος είναι ο Γενικός Εισαγγελέας, τίθεται το εξής ερώτημα: Δίωξε τον κ. Πουργουρίδη για τις εκφράσεις του για τον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας περί “ρωμαίου αυτοκράτορα”; Περί “γερόβου”; Η λέξη “υπέργηρος” ενόχλησε. Η λέξη “γερόβους” δεν ενόχλησε. Έχει δηλαδή σημασία ποιος λέει τις λέξεις; Οι λέξεις που χρησιμοποιήθηκαν από τη ΝΕΔΗΣΥ και στο πρόσφατο ακόμα συνέδριο, από το Γιάννο Ιωάννου, περί καρεκλοκενταύρων, περί κουμπαροκρατίας, περί υπέργηρων, και πάλι δεν ενόχλησαν!

A. ΚΑΡΑΣ:

Μα δεν είναι εισαγγελείς τούτοι.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Υπάρχει νομοθεσία, κύριε Καρά -και είστε και νομικός- που αν ήθελε ο Γενικός Εισαγγελέας να διώξει κάποιον... Μπορεί να είναι ποινικό αδίκημα και μπορεί να σχηματίσει φάκελο. Και αν είναι βουλευτής, μπορεί να ζητήσει την άρση της ασυλίας του για να τον διώξει, αν είναι τόσο σημαντικό.

A. ΚΑΡΑΣ:

Εγώ εκείνο που είπα είναι για τον εισαγγελέα, ο οποίος...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ για το σεβασμό τον οποίο επιδεικνύετε στον ομιλούντα και είναι αυτός τον οποίο έχετε πει προηγουμένως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ερχόμαστε στα θέματα ικανοτήτων. Είναι μια σειρά από θέσεις που βάζει ο Γενικός Εισαγγελέας μέσα στην επιστολή του προς την ΕΔΥ. Ανακάλυψε, μετά από τόσα χρόνια υπηρεσίας, μετά από δεκαετίες, ότι νομικά είναι ανίκανος ο κ. Παπασάββας και άρα είχε το δικαίωμα να τον διώξει. Μέσα στον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο, όμως, δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια για εκδίωξη ανικάνων. Το άρθρο 53 προβλέπει

κάποια άλλα πράγματα και δεν είναι επ' αυτού που στηρίχθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας. Ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, τι χρειάζεται κάποιος για να διοριστεί στη Γενική Εισαγγελία; Πρέπει να έχει ένα δίπλωμα νομικής και να έχει και ένα χρόνο από την ημέρα που ενεγράφη στο μητρώο δικηγόρων.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δύο χρόνια.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δύο. Πέντε, εγώ λέω, κύριε Ιωνά. Ένα χρόνο χρειάζεται. Και αν θέλετε, να σας ονομάσω δέκα πρόσωπα που μπήκαν εκεί με ένα χρόνο υπηρεσία. Δεν έδιωξε αυτός ο Γενικός Εισαγγελέας εκείνους τους δικηγόρους της Δημοκρατίας που προσλήφθηκαν και ακυρώθηκαν οι προσλήψεις τους από το Ανώτατο Δικαστήριο κατά συρροήν και κατ' επανάληψιν και επέμενε να τους κρατήσει εκεί και κρατήθηκαν εκεί. Και εγώ λέω καλά κρατήθηκαν αυτοί οι συνάδελφοι εκεί. Επέλεξε όμως να διώξει έναν άλλο, ο οποίος δεν μπορούσε να κάμει τη δουλειά που έκανε ο δικηγόρος τού ενός ή των δύο ή των πέντε ετών. Οι οποίοι, όταν ήταν στο ελεύθερο επάγγελμα, ήταν οι αχθοφόροι των φάιλις των παλιών δικηγόρων ή ήταν συγγενείς κάποιων!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Είναι προσβολή τούτο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι άποψη. Έχουμε δημοκρατία. Είναι άποψη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ για το σεβασμό προς την άποψή μου. Και έτσι, τόσο πιο ανίκανος ήταν...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πρέπει να αποσυρθεί τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε. Εδώ το πόσα θα πρέπει να αποσυρθούν ένας Θεός το ξέρει! Όλοι παραβιάζουμε και τον κανονισμό και την ηθική τάξη. Είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων. Λέγονται πολλά τα οποία ίσως έπρεπε να αποφεύγονται. Ας μην πιαστούμε από μια λέξη ενός βουλευτή.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας. Εδώ...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να τελειώσει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ετέλειωσέ με ο Κωστάκης. Δεν πειράζει.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Απολογούμαι. Είχα την εντύπωση ότι τελειώσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Παρακαλώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ είμαστε δικηγόροι. Τίθενται θέματα δεοντολογίας μπροστά σε συναδέλφους οι οποίοι αυτή τη στιγμή θίγονται από τον ομιλούντα και έχουμε, για λόγους ηθικής τάξης και δεοντολογίας, το δικαίωμα να τους υπερασπιστούμε. Δεν μπορεί με αυτό τον τρόπο κάποιοι συνάδελφοι να θίγονται...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έθιξα οποιονδήποτε συνάδελφο, εγώ το αποσύρω.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εντάξει, έληξε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι δε χρειάζεται περαιτέρω συζήτηση πάνω σ' αυτά τα ζητήματα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Ο κ. Παπασάββας τι είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπρεπε να ζητήσετε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν είναι δικηγόρος ο κ. Παπασάββας, για τον οποίο λέχθηκαν τόσα ανήκουστα εδώ; Με συγχωρείτε, αν ήταν η συναδελφική δεοντολογία, νομίζω ότι κάποιιοι από τους προλαλήσαντες θα έπρεπε να ντρέπονται.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεν είπαμε για συνάδελφους αχθοφόρους όμως.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και θα ήθελα προς ενίσχυση του γεγονότος ότι τόσο εγώ προσωπικά όσο και το κόμμα μου στηρίζουμε τους νεαρούς και τους ασκούμενους δικηγόρους, να πω ότι το πρωί, στην επιτροπή Νομικών, όταν συζητούνταν ακριβώς τα προβλήματα αυτών των νεαρών συναδέλφων, εκεί φάνηκε και η στάση την οποία εμείς έχουμε έναντι αυτών των συναδέλφων μας. Συνεπώς είναι στάση και σεβασμού και εκτίμησης, αλλά και συμπόρευσης μαζί τους για διεκδίκηση των δικαιωμάτων τα οποία πραγματικά έχουν και τα οποία δεν κατοχυρώνονται σήμερα.

Εάν χρησιμοποίησα μια υπερβολή, ήταν για να καταδείξω ότι ο νεαρός ο συνάδελφος, με την όση πείρα έχει και τις όσες νομικές ικανότητες έχει, είναι καλύτερος από έναν άνθρωπο ο οποίος πέρασε από έδρα του πανεπιστημίου και έφτασε μέχρι και την ανωτάτη βαθμίδα, ουσιαστικά, της Γενικής Εισαγγελίας!

Συνεπώς, εκείνο που λέω είναι ότι αυτός ο άνθρωπος, που μέχρι πρόσφατα είχε άριστες και εξαιρετικές υπηρεσιακές εκθέσεις -και ας μη μας λεχθεί εδώ ότι, «Μα, σε όλους έβαζαν εξάριτος»... Όχι, δεν είναι σε όλους. Εκεί όπου υπήρχαν πραγματικές περιπτώσεις, όπου κάποιος δεν ήταν εξάριτος, εχρησιμοποιείτο και εγίνετο.

Ενόχλησε επίσης και η φρασεολογία την οποία χρησιμοποιά κάποιος, όταν καταγράφει τις αγορεύσεις του προς το Ανώτατο Δικαστήριο στις προσφυγές. Δεν ονομάζονται υπερασπίσεις. Ονομάζονται γραπτές αγορεύσεις. Και ενόχλησαν στην επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα προς την ΕΔΥ δύο λέξεις: Το “καίρια” και το “καθοριστικά”. Εγώ σας ερωτώ: Εγώ πόσες λέξεις χρησιμοποιώ σε όλες μου τις ομιλίες; Εμείς όλοι μας, πόσες λέξεις τις ίδιες χρησιμοποιούμε στις ομιλίες μας; Κάποιες από τις δικές μας εκφράσεις έχουν γίνει και αποφθέγματα! Εδώ γιατί ενόχλησε το “καίρια” και το “καθοριστικά”, που είναι λέξεις οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και μπορούν να καθορίσουν τη νομική απάντηση σε κάποια ζητήματα γεγονότων ή νομικών θεμάτων που αντιμετωπίζεις ως νομικός; Υπό άλλες περιπτώσεις θα ενοχλούσε; Η απάντηση είναι, “Όχι!”

Συνεπώς, κι εδώ φαίνεται ότι δεν υπήρχε καλή βάση για την απαίτηση της παύσης του κ. εισαγγελέα. Υπήρξε ένα άλλο καίριο ζήτημα που εγείρεται σε αυτή την επιστολή. Και είναι το θέμα της συνταγματικής άποψης που εξέφρασε ο Παπασάββας για τη νομικοπολιτική υποχρέωση.

Θέλω να ρωτήσω απ’ αυτό το βήμα όσους είναι νομικοί: Οι νομικές αρχές επιδέχονται ερμηνείες; Οι νομικές αρχές στηρίζονται σε κάποιες φιλοσοφικές αντικρίσεις; Υπάρχουν διάφορες φιλοσοφικές σχολές αντίκρισης θεμάτων συνταγματικών; Εάν όχι, τότε όλοι οι συνταγματολόγοι θα ήταν το ίδιο, όλοι οι νομικοί θα ήταν της ίδιας άποψης, τότε όλοι αυτοί θα έπρεπε να ανήκαν στο ίδιο κόμμα. Όμως, λόγω του ότι η νομική επιστήμη είναι από εκείνες τις επιστήμες που επιβάλλεται να είσαι

διαλεκτικός στην αντίκρισή τους, επιβάλλεται να βλέπεις πάντοτε προοδευτικά τη νομοθεσία, για να μπορεί η νομοθεσία του '43, όπως ισχύει στην Κύπρο, να εφαρμόζεται σωστά το 2001 ή το 2010. Και, ναι, έχει μία άποψη ο κ. Παπασάββας στα θέματα της λαϊκής κυριαρχίας. Και είναι μία άκρως προοδευτική θέση στα θέματα της ερμηνείας αυτής της θέσης, της λαϊκής κυριαρχίας. Ε, ναι, υπάρχουν κάποιοι που υποστηρίζουν αυτή τη θέση. Υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι μπορεί να αντιτάξουν τα αντίθετα συνταγματικά και νομικά επιχειρήματα. Είναι σεβαστή η θέση του, όπως είναι σεβαστή και η θέση την οποία εξέφρασε ο Γενικός Εισαγγελέας για τους ημικρατικούς οργανισμούς ως νομική γνωμάτευση και η οποία όμως απερρίφθη από το Ανώτατο Δικαστήριο! Όπως σεβαστή ήταν η θέση του για την πορεία που έπρεπε να ακολουθήσουν τα θέματα Εϊμές, η οποία στο τέλος της ημέρας αναιρέθηκε από τον ίδιο, και σε χίλια δυο άλλα πράγματα. Άρα ο καθένας πάνω σε νομικά θέματα δικαιούται και μπορεί να έχει τη νομική του θέση.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Νομικά.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Νομικά. Και έχει τη νομική του θέση. Επικαλείται εδώ ο Γενικός Εισαγγελέας στην επιστολή του προς την ΕΔΥ ότι ο Άκης Παπασάββας, επειδή σε ένα ζήτημα του συντάγματος, το οποίο έχει διακόσια άρθρα, έχει μία θέση, είναι επικίνδυνος! Είναι άνθρωπος που δεν μπορείς να συνεργαστείς μαζί του, είναι άνθρωπος που δεν μπορείς να του αναθέσεις να σου κάμει γνωμάτευση πάνω στο σύνταγμα. Μα είναι επί ενός θέματος η θέση του εκείνη! Υπάρχει σωρεία άλλων άρθρων του συντάγματος. Γιατί δε ζητούμε να γνωματεύσει;

Κι εγώ σας λέω από τις νομικές γνωματεύσεις που η γενική εισαγγελία καθημερινά δίνει στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα, που δε δίνονταν από τον κ. Παπασάββα, αλλά

από όλους τους συναδέλφους που είναι στη Νομική Υπηρεσία, πόσες έχουν σταθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο και πόσες έχουν καταρριφθεί; Πολλές! Εκατοντάδες! Γι' αυτό κι επιτυγχάνουν κάποιες προσφυγές. Άρα το να επιλέξεις μία δεδομένη θέση και να πεις «δε συνεργάζομαι με αυτό τον άνθρωπο», δε σημαίνει ότι ευθύνεται εκείνος που έχει τη θέση σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα. Ευθύνεται εκείνος που επέλεξε να θυμώσει, γιατί ο συγκεκριμένος εισαγγελέας είχε αυτή τη θέση! Και είναι, πιστεύω, αυτό πολύ αδύνατο επιχείρημα, για να στηρίξει τη θέση της παύσης του Γενικού Εισαγγελέα.

Υπήρχε πρόβλημα και με βάση τη νομοθεσία (Αρ. 1) του 1990, το άρθρο 53(1)(β)... Και θα παρακαλούσα, επειδή όλοι πιστεύω ότι έχουμε άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψεις να αμφιβάλλω λίγο ότι “άριστοι και όλοι”.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κατά τεκμήριο με βάση την ΕΔΥ το έχουμε, κύριε Πρόεδρε. Είναι γι' αυτό που το είπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα παραπάνω μαργαριτάρια, κύριε συνάδελφε, είναι από εμάς τους πολιτικούς που βγαίνουν στη χρήση της ελληνικής.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μάλιστα. Χωρίς το επίθετο, θα προχωρήσω να δούμε τι λέει το άρθρο 53(1)(β): «όταν απαιτηθεί από υπάλληλο που έχει συμπληρώσει την ηλικία των πενήντα πέντε ετών να αφυπηρετήσει.» Όλοι εδώ καταλαβαίνουμε ένα πράγμα, ότι ο υπάλληλος πρέπει να απαιτήσει να αφυπηρετήσει στα πενήντα πέντε του! Έχει και άλλο είναι το (γ). Είναι το (γ) το οποίο λέει ακριβώς το ίδιο! Και, αν ο νομοθέτης έκαμε λάθος και έβαλε δυο φορές το ίδιο πράγμα, δε δίνει δικαίωμα στην όποια επιτροπή, πειθαρχική ή

άλλη, να δίνει ερμηνεία διαφορετική από αυτό το οποίο ο νομοθέτης έβαλε! Γιατί εκείνο που απάντησε η ΕΔΥ -δε θέλω να το σχολιάσω εδώ, διότι θα κριθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο- είναι εκτός αυτής της φράσης την οποία διάβασα. Δεν υπήρχε όμως τίποτε άλλο στο οποίο να στηριχθούν και να ζητήσουν την παύση αυτού του πολίτη, αυτού του υπάλληλου. Και χρησιμοποίησαν ακόμα και άρθρο χωρίς τη συγκατάθεσή του. Διότι έπρεπε να έχουν τη συγκατάθεσή του. Έπρεπε ο ίδιος να το ζητήσει, αλλά ο ίδιος ποτέ δεν το ζήτησε!

Συνεπώς, καταλήγοντας, φαίνεται ότι οι λόγοι σαφώς ήταν πολιτικοί και όχι νομικοί στο γιατί ο Παπασάββας έπρεπε να φύγει από τη Νομική Υπηρεσία. Γιατί, αν δεχτούμε προ στιγμής μία σκέψη που εκφράστηκε από αυτό το βήμα, ότι ο δικηγόρος της Δημοκρατίας ή ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας πρέπει πάντοτε να συμφωνά με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί είναι ο δικηγόρος του, σημαίνει ότι πρέπει όσες φορές...

A. ΚΑΡΑΣ:

Δεν είπα να συμφωνά να τον σέβεται είπα.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τα έχουν καταγράψει και είναι στα πρακτικά.

Όσες φορές αλλάζει Πρόεδρος της Δημοκρατίας, πρέπει να βάλλουμε και δικηγόρους της εισαγγελίας αυτούς που προέρχονται από το δικό του κόμμα. Εμείς ποτέ δε ζητήσαμε αυτό και ποτέ δε θα το ζητήσουμε. Εμείς πιστεύουμε στη δημοκρατία και πιστεύουμε στο δικαίωμα έκφρασης της άποψης οιοδήποτε πολίτη και σεβόμαστε και την αντίθετη άποψη. Και το έχουμε αποδείξει στην πράξη πλειστάκις.

Εδώ είναι που καλούνται και κάποιοι άλλοι να δείξουν έμπρακτα πόσο έτοιμοι είναι να σεβαστούν και να ακούσουν την αντίθετη άποψη. Είναι γι' αυτό το λόγο που δικαιολογημένα γράφτηκε το θέμα και είναι γι' αυτό το λόγο που δικαιολογημένα αυτή η

Βουλή συζητά τέτοια ζητήματα. Και είναι πιστεύω από τα βασικά καθήκοντα του κοινοβουλίου να προστατεύει τις ανθρώπινες ελευθερίες.

Ευχαριστώ πολύ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν προτίθεμαι να σχολιάσω τίποτε· απλώς θέλω να κάμω μια δήλωση. Επειδή ο συνάδελφος διερωτήθη «όταν εμείς είμαστε στην Κερύνεια, αυτοί πού ήταν;»...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Στο Τρόδος, είπε.

Α. ΚΑΡΑΣ:

...ήταν στο Τρόδος ή και λοιπά, και υπάρχει το ενδεχόμενο το ερώτημα να απευθύνετο σε μένα, θέλω επιτέλους να πληροφορήσω το σώμα ότι εγώ ήμουν διοικητής λόχου στον Άγιο Παύλο Λευκωσίας που αποδεδειγμένα η Εθνική Φρουρά πολέμησε. Έχω τιμηθεί στο πεδίο της μάχης με το μετάλλιο εξαιρετων πράξεων όχι από χουντικό αξιωματικό, αλλά από το Δημήτριο Αλευρομάγειρα, στρατηγό του ελληνικού στρατού, ο οποίος είναι γνωστός για την αντιχουντική του δράση και για την αφοσίωσή του στο ΠΑΣΟΚ. Αυτά προς διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, αντιλαμβάνομαι ότι ο συνάδελφος εννοούσε τους εοκαβητατζήδες -είναι πολύ γνωστό αυτό το πράγμα- οι οποίοι κατέλυσαν τη δημοκρατία και κατέφυγαν και έκαμναν σούβλες στο Τρόδος και κάπου στη Λεμεσό! Αυτά είναι πολύ γνωστά και δεν τα είπε καθαρά. Έπρεπε να τα πεις καθαρά, κύριε συνάδελφε, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις!

Λοιπόν, εδώ να διακόψουμε. Να πω ότι παραμένει το θέμα στην ημερήσια διάταξη. Παρακαλώ, έτσι δύο λεπτά. Στην ημερήσια διάταξη στο Κεφάλαιο Δ΄

υπάρχουν ακόμα δύο θέματα εγγεγραμμένα. Είναι το θέμα «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν» και το άλλο θέμα είναι «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000». Λοιπόν, παραμένουν κι αυτά τα θέματα εγγεγραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
4. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
5. Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).

7. Ο περί Πολίτου του Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
8. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
9. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
10. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
11. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμος του 2001.
14. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
15. Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001.
16. Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001.

17. Ο περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2001.
18. Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
19. Ο περί Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
20. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
21. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001.
22. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.
23. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001.
24. Ο περί Συγκεντρώσεων και Παρελάσεων Νόμος του 1997.

25. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2001.
26. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
27. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού

Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).
(12.7.2001).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).
(4.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Περδίκης Γιώργος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2001», παρατηρήσεις και ομιλίες [(Μ. Κυπριανού, Λ. Χριστοφόρου, Α. Γεωργίου, Δ. Θεοδώρου, Α. Παπαδοπούλου, Πρ. Προδρόμου, Ν. Κλεάνθους, Ζ.

- Κουλίας, Γ. Βαρνάβα, Χρ. Κληρίδης, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας)] και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 8 του 2001).
2. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η σύντομη παρέμβαση του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή της σε νόμο.
 3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1992», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Μ. Κυπριανού, Α. Γεωργίου, Γ. Ομήρου, Χρ. Κληρίδης, Γ. Περδίκης, Α. Χρίστου) και απόρριψή της.
 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 5. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Οι περί Κατεργασμένων Τροφίμων διά Ιονίζουσας Ακτινοβολίας Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 7. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Εκτροφή Ωοπαραγωγών Ορνίθων σε Κλωβοστοιχίες) Κανονισμοί του 2001», β. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Χοίρων που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001 και γ. «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Μοσχαριών που Προορίζονται για Εκτροφή και Πάχυνση) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.

8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Υλοποιημένα Μέτρα Μήκους) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Καζεϊνών και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με την πώληση των μετοχών της “Cycsom” - Θέμα εγκατάστασης τραμ στη Λευκωσία.
12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα από τα λύματα των αποχετεύσεων των χωριών Αγρός, Κάτω Μύλος και Άγιος Ιωάννης στην Πιτσιλιά - Ανάγκη κυκλοφοριακής αποσυμφόρησης στην ευρύτερη αστική περιοχή της Λεμεσού - Η κατασκευή του δρόμου Λιμνάτη-Καπηλειού-Αγίου Μάμαντος-Τριμήκληνης - Προβλήματα βιοτεχνών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς - Κυκλοφοριακό πρόβλημα από το κλείσιμο της λωρίδας κυκλοφορίας στη γέφυρα Μαυρομέρκα - Ανάγκη εισαγωγής βοδινού κρέατος.
13. Συνέχιση της συζήτησης (Δ. Χριστοδουλίδης, Γ. Τάσου, Α. Καράς, Ν. Κλεάνθους, Α. Γεωργίου, Κ. Κωνσταντίνου) για το θέμα «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 13^{ης} Δεκεμβρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 11)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της
Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του
2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Αριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου για την αποπληρωμή δανείου ύψους £5.494.062,56 που το σφαγείο συνήψε με τους Δανειστικούς Επιτρόπους. Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, το εν λόγω δάνειο συνάφθηκε με σκοπό την ενοποίηση των δανείων που το σφαγείο είχε εξασφαλίσει από τρεις τράπεζες (Κύπρου, Αναπτύξεως και Ελληνική), όπως και της οφειλής του προς την κυβέρνηση για τις έντοκες δόσεις που η τελευταία έχει καταβάλει εκ μέρους του ως εγγυητής των δανείων που εξασφαλίστηκαν με βάση το Πρωτόκολλο Κύπρου/Γαλλίας.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσης της επιτροπής ζητήθηκε και κατατέθηκε το ύψος του συμφωνηθέντος επιτοκίου δανεισμού, καθώς και η σχετική συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των επιπρόσθετων στοιχείων που ζητήθηκαν και κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο. Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 αναβάλλονται, για να εξεταστούν από την αρμόδια επιτροπή, λόγω του ότι έχουν έρθει νέες εισηγήσεις από το αρμόδιο υπουργείο. Η πρόταση νόμου, το υπ' αριθμόν 5 θέμα, αναβάλλεται λόγω απουσίας του εισηγητή, καθώς και του προέδρου της αρμόδιας επιτροπής στο εξωτερικό. Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Δήμων

(Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Κίκης Γιάγκου	Σοφοκλής Φυττής
Γιάννος Λαμάρης	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Ντίνος Μιχαηλίδης
Νίκος Τορναρίτης	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιάννο Λαμάρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός των μελών δημοτικού συμβουλίου δεν υπερβαίνει τους δέκα τη Διαχειριστική Επιτροπή του δήμου να αποτελεί η ολομέλεια του συμβουλίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 7, 8 και 9 θέματα δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 που είναι «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, γιατί δεν είναι ομόφωνη.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 27 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 6 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του ίδιου υπουργείου, του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου, της ΠΑΣΥΔΥ, του Συνδέσμου Κοινωνιολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου και της Συντονιστικής Επιτροπής Λειτουργών Ευημερίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε πρόσωπα που δεν κατέχουν τα του νόμου απαιτούμενα προσόντα να διοριστούν ως Λειτουργοί Ευημερίας στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και να δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση, για να εγγραφούν στο μητρώο επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών ως επαγγελματίες κοινωνικοί λειτουργοί.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι η πιο πάνω τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, καθότι οι πρόνοιες του νόμου περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή το Δεκέμβριο του 2000 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2001, επηρεάζουν τη διαδικασία πλήρωσης είκοσι περίπου κενών θέσεων Λειτουργού Ευημερίας 3ης Τάξης. Οι πρόνοιες αυτές, δήλωσε, δε συνάδουν με τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας της θέσης, τα οποία ως εκ τούτου πρέπει να τροποποιηθούν. Δεδομένης όμως, όπως δήλωσε ο ίδιος, της χρονοβόρας διαδικασίας τροποποίησης

των επηρεαζόμενων σχεδίων υπηρεσίας της θέσης και έχοντας υπόψη την ανάγκη για την όσο το δυνατό γρηγορότερη προώθηση του θέματος, ούτως ώστε να απαμβλυνθεί το τεράστιο πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού και της ύπαρξης πολλών κενών θέσεων στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, το υπουργείο του, μετά και από σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, προχώρησε στην κατάθεση στη Βουλή του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη εκπόνηση μελέτης που αφορά την καταγραφή των αναγκών στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για δημιουργία νέων θέσεων, την αλλαγή των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας και τη νέα δομή που θα έχουν οι υπηρεσίες αυτές, η οποία μελέτη αναμένεται να συμβάλει στην υιοθέτηση λύσεων που θα αντιμετωπίζουν σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα στελέχωσης στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας τόνισε ότι, δεδομένου του προβλήματος της έλλειψης προσωπικού στις υπηρεσίες αυτές, επιβάλλεται να πληρωθούν αμέσως οι θέσεις, γι' αυτό και τάχθηκε υπέρ των προνοιών του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η πρόεδρος του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου εξέφρασε την αντίθεση του συνδέσμου στην υπό αναφορά τροποποίηση, δηλώνοντας ότι το υπουργείο θα έπρεπε να προχωρήσει στην τροποποίηση των επηρεαζόμενων σχεδίων υπηρεσίας και όχι στην τροποποίηση που τώρα επιχειρεί. Ήδη, δήλωσε η ίδια, παρ' όλο που η νομοθεσία ψηφίστηκε από τη Βουλή το Δεκέμβριο του 2000, η έναρξη της ισχύος της μετατέθηκε για την 1η Μαρτίου του 2001, προκειμένου να δοθεί χρόνος στην αρμόδια αρχή να προωθήσει την πλήρωση κενών θέσεων στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Με την υπό αναφορά τροποποίηση, τόνισε, ουσιαστικά επιχειρείται μια νέα αναστολή εφαρμογής βασικών προνοιών του νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Κλάδου Υπαλλήλων Κοινωνικής Ευημερίας της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που αρχικά τάχθηκαν υπέρ της υπό αναφορά τροποποίησης, σε μεταγενέστερο στάδιο και με γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή διαφώνησαν με την προώθηση της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου επέκριναν το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την καθυστέρησή του να προωθήσει αλλαγή των σχεδίων υπηρεσίας μετά την ψήφιση του σχετικού νόμου και συνέστησαν την άμεση προώθηση της σχετικής μελέτης αναδιοργάνωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κοινωνιολόγων Κύπρου εξέφρασαν την άποψη ότι ενόψει της εκπόνησης της μελέτης αναδιοργάνωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δε θεωρούν ότι η ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο θα δημιουργήσει οποιοδήποτε πρόβλημα.

Οι εκπρόσωποι της Συντονιστικής Επιτροπής Λειτουργών Ευημερίας συμφώνησαν με την υπό αναφορά τροποποίηση, δηλώνοντας ότι αυτή θα συμβάλει, ώστε να ξεπεραστούν τα αδιέξοδα που έχουν δημιουργηθεί στην πρόσληψη προσωπικού στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και να παρασχεθεί χρόνος, για να ολοκληρωθεί η μελέτη αναδιοργάνωσής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και πιστεύοντας ότι η ολοκλήρωση της εκπόνησης της μελέτης αναδιοργάνωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και η συζήτηση των συμπερασμάτων της αναμένεται να συμβάλουν στην υιοθέτηση λύσεων με τις οποίες θα αντιμετωπιστούν σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα στελέχωσής τους, με επιστολή της ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου, ζήτησε από τον αρμόδιο υπουργό να επισπεύσει τη σχετική διαδικασία στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατέληξε στις πιο κάτω αποφάσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Γιώργος Βαρνάβας, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, δηλώνοντας ταυτόχρονα τα ακόλουθα:

- Παρ' όλον ότι υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της ισχύουσας νομοθεσίας με την οποία κατοχυρώνεται το επάγγελμα των κοινωνικών λειτουργών, που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2000 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου του 2001, εντούτοις επικρίνουν την εκτελεστική εξουσία για την καθυστέρηση που επέδειξε στη λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής της.
- Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις τρέχουσες ανάγκες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις άμεσες υποχρεώσεις τους, τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να πληρωθούν αμέσως οι κενές θέσεις Λειτουργού Ευημερίας που υπάρχουν στις εν λόγω υπηρεσίες, αφού σε αντίθετη περίπτωση, σύμφωνα με τους αρμοδίους, θα υπάρξει καθυστέρηση στην πλήρωσή τους.
- Διατυπώνουν τη δυσαρέσκειά τους για την καθυστέρηση που παρατηρείται στη διεκπεραίωση της μελέτης αναδιοργάνωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας από το αρμόδιο υπουργείο και δηλώνουν ότι είναι η τελευταία φορά που συναινούν σε μια τέτοια νομοθετική ρύθμιση η οποία ουσιαστικά επιφέρει αναστολή εφαρμογής βασικών προνοιών της ισχύουσας νομοθεσίας.

- Καλούν την εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει αμέσως και χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσης των κενών θέσεων στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Οι βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί στις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επιφυλαχτώ να τοποθετηθώ, όταν θα ακούσω τις απόψεις της ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Παρακαλώ, κύριε Ζαχαρίου.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όταν εσκύψαμε για να μελετήσουμε την τροποποίηση του νόμου περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών, διαπιστώσαμε τα εξής: Η συγκεκριμένη νομοθεσία ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2000, δηλαδή πριν έναν ακριβώς χρόνο, και υπήρχε ένα διάστημα τριών μηνών, μέχρι το Μάρτιο του 2001, να λειτουργήσουμε και να προσλάβουμε προσωπικό με βάση την παλιά νομοθεσία. Διαπιστώσαμε, δεύτερον, ότι οι αναγκαίες τροποποιήσεις στα σχέδια υπηρεσίας, παρ' όλο που είχε παρέλθει ένα έτος, δεν είχαν πραγματοποιηθεί. Διαπιστώσαμε, τρίτον, ότι το συγκεκριμένο τμήμα έχει άμεσες ανάγκες προσωπικού. Τέταρτον, αντιμετωπίζουμε θετικά την άποψη των κοινωνικών λειτουργών, ότι τα σχέδια υπηρεσίας έπρεπε να είχαν τροποποιηθεί, ώστε οι προσλήψεις να μπορούν να γίνουν βάση της νομοθεσίας που ψηφίσαμε το Δεκέμβριο του 2000.

Έχοντας όλα αυτά υπόψη, τηρούμε σήμερα αποχή, αφενός μεν για να μπορέσει το υπουργείο να προχωρήσει σε προσλήψεις, αφετέρου δε για να στείλουμε το πολιτικό εκείνο μήνυμα το οποίο λέει ότι η εκτελεστική εξουσία και ειδικότερα τα υπουργεία έχουν υποχρέωση να προβαίνουν στις ανάλογες τροποποιήσεις σχεδίων υπηρεσίας, ώστε οι νόμοι που ψηφίζει το κυπριακό κοινοβούλιο να εφαρμόζονται.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φυσικά, αν έχει ένα πράγμα σε αυτό τον τόπο που μπορούμε να καυχόμαστε είναι η δημοκρατία τουλάχιστον μέσα στο κοινοβούλιο, αλλά υπάρχουν και οι μεγάλες παραδοξότητες: Ένα κόμμα να κυβερνά, να στέλνει η κυβέρνησή του νομοσχέδια και να τα καταψηφίζει ή και να απέχει! Αναφαίρετο και δημοκρατικό δικαίωμα και φθάσαμε στο σημείο να νοιάζεται η αντιπολίτευση και να ψηφίζει η αντιπολίτευση αυτά τα πράγματα και είναι εδώ που στέλνουμε ένα μήνυμα, ότι, ναι, τα κοινωνικά προβλήματα αυτού του τόπου ούτε κομματική χροιά έχουν ούτε κομματική εκμετάλλευση σηκώνουν και εμείς έχουμε τουλάχιστον το θάρρος και το σθένος να υποστηρίξουμε εκεί που πρέπει οτιδήποτε είναι σωστό.

Αν, κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο, είναι... και δεν είναι ούτε εγωιστικό...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Γι' αυτό ψηφίζουμε Ζαμπέλα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η γιορτή της Βουλής θα γίνει την ερχόμενη εβδομάδα, κύριοι συνάδελφοι!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι για τον κ. Χριστοφόρου που το λέτε αυτό το πράγμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άκουσα «γιατί ψηφίζουμε Ζαμπέλα» και λέω η γιορτή της Βουλής, για να κάνουμε έτσι σάτιρα, θα γίνει την άλλη εβδομάδα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, είμαι ο μόνος από την παλιά φρουρά στην επιτροπή Εργασίας της Βουλής, οι υπόλοιποι συνάδελφοι είναι όλοι νέοι. Είναι για οκτώ ολόκληρα χρόνια που συνεχώς μας λένε ότι κάνουν μελέτες και, αν μια κυβέρνηση ή ένα υπουργείο ή μια υπηρεσία για οκτώ ολόκληρα χρόνια δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει αυτές τις μελέτες που αφορούν ένα καίριο, σημαντικό τμήμα, που προσφέρει κοινωνικές υπηρεσίες στο λαό, τότε διερωτόμαστε για όλα τα άλλα τι πρέπει να γίνει! Σας πληροφορώ ότι όση ευθύνη έχει το Υπουργείο Εργασίας, για να είμαστε δίκαιοι και αντικειμενικοί, πιο μεγάλη και σοβαρότερη ευθύνη φέρει το Υπουργείο Οικονομικών και ειδικά η Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Ερεύνησα το θέμα και σας πληροφορώ ότι έχει έναν και μοναδικό άνθρωπο που ασχολείται μέσα μέσα με αυτή τη μελέτη. Και να θυμάστε -και μακάρι να διαψευσθούμε- του χρόνου έτσι καιρό ακόμα δε θα υπάρχει η μελέτη! Εδώ, κύριοι, για έναν ολόκληρο χρόνο, η εκτελεστική εξουσία μπορούσε με όλη την άνεση, και είχε τη δυνατότητα, να τροποποιήσει τα σχέδια υπηρεσίας, να αποφασίσει η ίδια σε αυτές τις κοινές θέσεις, είκοσι, τριάντα, τριάντα έξι, και να πει «θέλω τόσους ψυχολόγους, θέλω τόσους κοινωνικούς λειτουργούς». Τόσο δύσκολο είναι το πράγμα; Αλλά μια κυβέρνηση η οποία με τον τρόπο που λειτουργεί δεν μπορεί να αποφασίζει, αλλά την ίδια στιγμή πιστεύει ότι, κερδίζοντας χρόνο, έχει και τα κόμματα της αντιπολίτευσης να ψηφίζουν αυτά τα νομοσχέδια και τα ρίχνει και πάνω μας, για να φορτωθούμε το πολιτικό κόστος... Εμείς, για να είστε ωραίοι προς τις κοινωνικές λειτουργούς, υπόψη σας, εμείς τις υποστηρίξαμε και τότε και προχθές ακόμα, ενώ συζητείτο το θέμα, αλλά

είναι εύκολο να τους πείτε «δεν είμαστε εμείς που το ψηφίσαμε, είναι το ΔΗΚΟ και το ΑΚΕΛ»!

Έτσι είναι που λέτε και αυτή είναι η πραγματικότητα και είναι γι' αυτούς τους λόγους που εμείς ειλικρινά είναι με πάρα πολλή δυσφορία, με πάρα πολλή δυσκολία που θα συγκατατεθούμε και θα υπερψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Σας πληροφορώ, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι σχεδόν είναι το ίδιο προσωπικό που υπήρχε το 1974 -σε αριθμό εννοώ- και όλοι μας, γιατί πιστεύω όλες οι πολιτικές πλευρές και όλοι οι έντιμοι αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες νοιαζόμαστε και ξέρουμε πόσο έχουν πολλαπλασιαστεί τα κοινωνικά προβλήματα που επισώρευσε και το πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή και η διαφοροποίηση, αν θέλετε, των πληθυσμών στην Κύπρο με την άφιξη τόσων ξένων, νομίμων και παρανόμων, με τα τόσα διαζύγια και τα τόσα παιδιά που καθημερινώς μένουν στο δρόμο απροστάτευτα, με ένα σωρό υποχρεώσεις ή και ανάγκες. Το τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας πρέπει να προστρέξει και να βοηθήσει αυτές τις οικογένειες και είναι ειλικρινά μόνο κάτω από αυτό το πρίσμα και αυτή την έγνοια, για να δοθεί κοινωνική βοήθεια και υπηρεσία στους πάσχοντες συνανθρώπους μας, που τόσο την έχουν ανάγκη, είναι ειλικρινά γι' αυτό το λόγο που για τελευταία φορά -το τονίζουμε- για τελευταία φορά ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, για να τους δοθεί η δυνατότητα να προσλάβουν αυτό το προσωπικό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν πήρα το λόγο, μετά από τον εκπρόσωπο της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας, είναι για να πω ότι εγώ θα ψηφίσω χωρίς κανέναν ενδοιασμό υπέρ του

κυβερνητικού νομοσχεδίου. Και ο λόγος που το πράττω είναι όχι γιατί υπάρχει διαφωνία σε ουσιαστική πτυχή με τη θέση της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας. Απλώς, αφού σημείωσα τις παρατηρήσεις που έκανε ο κ. Πιπτοκοπίτης και που κρίνω ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχουν τη σημασία που με αφορούν, θέλω να πω το εξής: Μεταξύ ενός μηνύματος με καθαρά πολιτειακό περιεχόμενο και ενός μηνύματος με κοινωνικό περιεχόμενο επιλέγω ανενδοίαστα το δεύτερο.

Η θέση της κοινοβουλευτικής μου ομάδας είναι ορθή από την άποψη την πολιτειακή. Θα πρέπει η εκτελεστική εξουσία να καταλάβει, και σ' αυτό νομίζω μπορεί να συμφωνήσουμε όλοι, πως τα σχέδια υπηρεσίας θα πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα, θα πρέπει να είναι παραγωγικά και θα πρέπει να περιλαμβάνουν το συντομότερο δυνατό την κάλυψη των αναγκών, ιδιαίτερα όταν αφορούν αυτά τα σημαντικής σημασίας κοινωνικά ζητήματα. Όμως, επειδή είναι σημαντικής σημασίας κοινωνικά ζητήματα και επειδή το ζήτημα είναι κατεπείγον, μεταξύ της πολιτειακής καθαρά προσέγγισης υπ' αυτή την οπτική γωνία και της προσέγγισης υπό την κοινωνική οπτική γωνία, επιλέγω τη δεύτερη και θα ψηφίσω υπέρ.

Δε θα μπω στη λογική των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας· είναι γνωστές. Μπορεί να είχε γίνει επίκληση αυτών των προβλημάτων ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής, όπως γίνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια. Ίσως αυτό να είναι ένα άλλο κεφάλαιο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που αξίζει τον κόπο να το συζητήσουμε κάποτε, ενόσω συμφωνούμε για την κορυφαία κοινωνική διάσταση του ζητήματος. Όμως, αν ενδιαφερόμαστε για γέροντες, για ανήλικα, για γυναίκες οι οποίες θα πρέπει να υποστηριχτούν, με αντικειμενικά κριτήρια, από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, χωρίς αντιπολιτευτική κριτική -και σ' αυτό θα διαφωνήσω με όσους προλαλήσαντες συναδέλφους περιορίστηκαν στην πολιτειακή κριτική και όχι στην κοινωνική διάσταση- να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί νομίζω είναι κάτι που αξίζει τον

κόπο, ιδιαίτερα μιας και η υπερψήφιση αυτού του νομοσχεδίου είναι εγγύς και στα Χριστούγεννα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Βαρνάβα.

Ο κ. Συλλούρης. Με συγχωρείς, κύριε συνάδελφε, είναι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πολύ σύντομα και από τη θέση μου.

Εμείς καταρχάς δε δεχόμαστε οποιαδήποτε κατηγορία ή υπονοούμενο, ότι από ευθυνοφοβία έχουμε τοποθετηθεί. Είχαμε κάνει όλες τις προσπάθειες για συνεννόηση με τον αρμόδιο υπουργό, ώστε, αν μπορούσε, έστω και στα τελευταία στάδια, να βρεθεί μία λύση, ώστε να εξυπηρετηθεί το πνεύμα της απόφασης της Βουλής, το οποίο θα οδηγούσε σε πιο σωστή λειτουργία της υπηρεσίας, κάτι που έχουμε αποφασίσει ως κράτος, και η Βουλή και υποτίθεται και η κυβέρνηση έχει την ίδια άποψη. Δε θα μπορούσαμε να δεχτούμε ότι για λόγους καθαρά διαδικαστικούς, μη ετοιμασίας των σχεδίων, θα μπορούσαμε να βάλουμε σε δεύτερη μοίρα την ουσία.

Γι' αυτό το λόγο τηρούμε αποχή, για να σταλεί ένα μήνυμα ότι εμείς και σε άλλες περιπτώσεις θα έχουμε την ίδια στάση και συμπεριφορά. Θα πρέπει οι αρμόδιες υπηρεσίες -και θεωρήστε το και κριτική προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, όχι προς τις πολιτικές αποφάσεις, διότι οι πολιτικές αποφάσεις υπάρχουν και είναι εκεί- να εναρμονίζονται με τις αποφάσεις του νομοθετικού σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Αγαπητέ Πρόεδρε, φίλοι και φίλες,

Σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο ζητά την αναβολή ενός άλλου νομοσχεδίου, το οποίο αυτό το ίδιο κοινοβούλιο είχε ψηφίσει το Δεκέμβριο του 2000. Και ταυτόχρονα η ψήφιση για αναβολή αυτού του νομοσχεδίου -αυτό δεν ξέρω κατά πόσο και η επιτροπή Εργασίας και το ίδιο το κοινοβούλιο το έχει μελετήσει σωστά- αντίκειται προς τις αποφάσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με τον κυρωτικό νόμο 6467, με τον οποίο η Κύπρος υιοθέτησε τον ευρωπαϊκό κοινωνικό χάρτη, και του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς ως Κίνημα Σοσιαδημοκρατών θα υπερψηφίσουμε αυτό το νόμο. Και στην επιτροπή, όπου έγινε η συζήτηση όσον αφορά την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, ήμαστε πολύ κατηγορηματικοί. Για μας είναι αδιανόητο από το Δεκέμβριο του 2000, που ψηφίστηκε το νομοσχέδιο αυτό για κατοχύρωση του επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού... Και άρχισε η ισχύς του το Μάρτιο του 2001, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία στην κρατική υπηρεσία να κάνει τις προσλήψεις οι οποίες έπρεπε να γίνουν, ούτως ώστε να ενισχυθεί το τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας. Είχε από το Γενάρη, που έγιναν οι προσλήψεις του 2001, μέχρι και το Δεκέμβριο έναν ολόκληρο χρόνο, για να ετοιμάσει τα σχέδια υπηρεσίας. Αυτό δεν έγινε. Και επίσης με εξέπληξε πραγματικά -γιατί εγώ δεν είμαι παλιός βουλευτής, είμαι νέος- που ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας στην επιτροπή Εργασίας δε γνώριζε πότε θα είναι έτοιμα αυτά τα σχέδια υπηρεσίας! Ένας χρόνος πέρασε, δεν ετοιμάστηκαν και ζητούν αναβολή για ακόμα ένα χρόνο, ούτως ώστε να γίνουν αυτές οι προσλήψεις. Για μας είναι απαράδεκτο! Και, πιστεύω, και η στάση του εκπροσώπου του Δημοκρατικού Συναγερμού στην επιτροπή ήταν κατηγορηματική σ' αυτό το σημείο. Ήταν κατηγορηματική και το υπογραμμίζω. Και,

αν πραγματικά όλες οι αντιπολιτευόμενες δυνάμεις δεν έβλεπαν το θέμα από πλευράς κοινωνικής, θα καταψηφίζαμε αυτό το πράγμα.

Γνωρίζουμε πραγματικά τις ανάγκες που έχει αυτή η υπηρεσία, η υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας, γνωρίζουμε τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει ο πολίτης αυτού του τόπου, γι' αυτό πάντοτε είμαστε υπέρ της ενίσχυσης αυτού του τομέα. Γι' αυτό το λόγο θα υπερψηφίσουμε, όπως έχω πει και προηγουμένως, το νομοσχέδιο, καλώντας όμως το Γραφείο Προγραμματισμού αλλά και το Υπουργείο Εργασίας να καταθέσει το συντομότερο δυνατό στη Βουλή τα σχέδια υπηρεσίας. Και ακόμη μία πρόταση, την οποία θα μπορούσαμε να υποβάλουμε, είναι άμεσα, με την πλήρωση αυτών των είκοσι νέων θέσεων, να τροποποιηθεί πάλι το νομοσχέδιο, ούτως ώστε να αρχίσει η ισχύς του υφιστάμενου νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Τα μέλη της επιτροπής Εργασίας ήταν ομόφωνα στις διαπιστώσεις τις οποίες είχαν κάνει για το θέμα το οποίο έχουμε μπροστά μας, ότι δηλαδή έχει επιδειχθεί από την πλευρά της κυβέρνησης, της εκτελεστικής εξουσίας, μεγάλη ολιγωρία στη ρύθμιση ενός τέτοιου σημαντικού ζητήματος. Το Υπουργείο Οικονομικών εδώ και δύο χρόνια διεξάγει μελέτη η οποία στοχεύει στο να ρυθμίσει τη δομή του τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας, διότι όλοι τασσόμαστε υπέρ της κατοχύρωσης του επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού, κανένας όμως δε συμφώνησε στην επιτροπή ότι στο τμήμα Ευημερίας θα πρέπει να προσλαμβάνονται μόνο κοινωνικοί λειτουργοί. Το τμήμα έχει ανάγκη και από κοινωνιολόγους, έχει ανάγκη και από

ψυχολόγους. Και το ποια, αριθμητικά, είναι αυτή η ανάγκη θα πρέπει να αποφασιστεί στη βάση των αποτελεσμάτων της μελέτης, η οποία, όπως έχει πει ο κ. Πιπτοκοπίτης, άρχισε να συζητιέται πριν οκτώ με εννιά χρόνια, αλλά άρχισε να μπαίνει πιο συστηματικά μπροστά στο Υπουργείο Οικονομικών πριν από δύο χρόνια. Και σ' αυτά τα δύο χρόνια δεν έχει καταφέρει η κυβέρνηση να ολοκληρώσει μία απλή, πολύ απλή μελέτη. Ως εκ τούτου, όλοι συμφωνούσαμε ότι έχει τεράστιες ευθύνες η εκτελεστική εξουσία αναφορικά με το γιατί δεν έχει ρυθμιστεί αυτό το θέμα μέχρι σήμερα.

Ποιο ήταν όμως το δίλημμα το οποίο έμπαινε μπροστά μας; Το τμήμα Ευημερίας έχει ανάγκη από την πρόσληψη εκατόν είκοσι τεσσάρων ατόμων, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις πολλαπλές υποχρεώσεις τις οποίες έχει. Ξέρουμε όλοι μας ποιος είναι ο ρόλος που επιτελεί το τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας στην κυπριακή κοινωνία, ένας ρόλος σημαντικότητας, ένας ρόλος ο οποίος στοχεύει να ανακουφίσει τους ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά έχουν ανάγκη από την κοινωνική πρόνοια. Το δίλημμα λοιπόν για μας ήταν κατά πόσο θα στερούσαμε το τμήμα Ευημερίας από την πρόσληψη είκοσι ατόμων, έτσι που να μπορέσει να ανταποκριθεί με περισσότερες αξιώσεις... Όχι πλήρως ικανοποιητικά, διότι, επαναλαμβάνω, οι ανάγκες, στη βάση στοιχείων που μας έχουν δοθεί από το αρμόδιο τμήμα, ανέρχονται σε εκατόν είκοσι τέσσερα άτομα. Μπορούμε δηλαδή να συνειδητοποιήσουμε πόσο υπολειτουργεί αυτό το τμήμα και πόσο υποβαθμισμένα εξυπηρετεί τις ανάγκες οι οποίες υπάρχουν για κοινωνική πρόνοια σήμερα στην κυπριακή κοινωνία.

Το δίλημμα, λοιπόν, ήταν κατά πόσο δε θα επιτρέπαμε την πρόσληψη αυτών των είκοσι ατόμων και θα στεκόμασταν έτσι, με φανατική προσήλωση, σε μια νομοθεσία την οποία αποφάσισε η Βουλή το Δεκέμβρη του 2000. Εγώ τολμώ να πω ότι η κυβέρνηση, με τον τρόπο που έχει συμπεριφερθεί, κάπου αφήνει εκτεθειμένη

και την ίδια τη Βουλή, γιατί την υποχρεώνει να προχωρεί σε συνεχείς αναστολές στην εφαρμογή της νομοθεσίας, γιατί η ίδια δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την υλοποίηση της σχετικής νομοθεσίας.

Ως εκ τούτου, η απόφαση για μας ήταν πολύ απλή. Μπροστά στο δίλημμα να σταθούμε στο πνεύμα της νομοθεσίας, την οποία είχαμε υιοθετήσει το Δεκέμβρη του 2000, και να πούμε «εγκρίναμε μία νομοθεσία, ως εδώ και φτάνει, η κυβέρνηση, αν έχει κάνει λάθη, θα πρέπει να επωμιστεί τις ευθύνες για τα λάθη τα οποία έχει κάνει» και μπροστά στο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις, ώστε όλοι εκείνοι οι οποίοι έχουν ανάγκη από κοινωνική πρόνοια να εξυπηρετηθούν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, εμείς είπαμε ότι επιλέγουμε το δεύτερο. Δηλαδή να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις, ώστε αυτά τα άτομα να πάρουν τη βοήθεια την οποία χρειάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό, όχι σε απόλυτο βαθμό. Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς υπερψηφίζουμε την τροποποίηση του νόμου, η οποία έχει φθάσει κοντά μας. Θα ήταν η εύκολη λύση για μας να συμπεριφερθούμε όπως ο Δημοκρατικός Συναγερμός, για να φανούμε αρεστοί στους κοινωνικούς λειτουργούς. Όμως επαναλαμβάνω ότι εκείνο που κυριάρχησε ήταν η ανάγκη να ανταποκριθούμε στις αυξημένες ανάγκες τις οποίες έχουν συμπολίτες μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, εκ της θέσεώς μου.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι η απόφαση θα είναι δύσκολη. Για όλους είναι δύσκολη. Προκύπτουν διλήμματα και διελευστίδια συναισθημάτων αλλά και λογικών επιχειρημάτων. Από τη μια είναι ο ανθρωπισμός, που πιστεύω ότι μας διαπνέει όλους, αντιλαμβανόμαστε τις ανάγκες που υπάρχουν σ' αυτό το ζωτικό τομέα της κοινωνίας μας, από την άλλη, όμως, ως

Βουλή νομίζω ότι επιβάλλεται να περιφρουρήσουμε και τη σοβαρότητα αυτού του πολιτειακού οργάνου, η οποία σοβαρότητα έχει μία αντανάκλαση και στην αποτελεσματικότητα της πολιτείας. Αυτό που κυρίως στη δική μου την αντίληψη παίζει τον πιο καθοριστικό ρόλο είναι η ομολογία που ακούσαμε και σήμερα και καταγράφεται και στην έκθεση, ότι η εκτελεστική εξουσία δεν έχει δώσει ούτε καν ένα χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της νομοθεσίας, την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Και αυτό είναι ένα πάρα πολύ κακό μήνυμα, το οποίο, τουλάχιστον όσον αφορά τη δική μου την παρουσία εδώ, θα παίξει τον καθοριστικότερο ρόλο για την τελική απόφαση, τη δική μου την απόφαση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, οι θέσεις οι οποίες θα πληρωθούν με αυτή τη νομοθεσία άμεσα αφορούν την εξυπηρέτηση των πιο αδύνατων στρωμάτων αυτής της κοινωνίας, αυτούς που χρειάζονται την ανάγκη και τη βοήθεια του κράτους για το καθημερινό τους φαί. Υπάρχουν άνθρωποι που περιμένουν έξι και οκτώ και δέκα μήνες για να εξεταστεί η αίτησή τους και να πάρουν βοήθεια για τα παιδιά τους ή για τους ίδιους, όντας ανίκανοι να ταΐσουν, να ποτίσουν ή να ντύσουν τους εαυτούς τους και τις οικογένειές τους. Πιστεύω ότι δε θα έπρεπε η μικροπολιτική να υπερισχύσει σε αυτό το θέμα της ανάγκης εξυπηρέτησης των ανθρώπων που έχουν τόση ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επειδή με έχει καλύψει σε ένα μεγάλο βαθμό ο συνάδελφος Γιαννάκης Θωμά, διότι αυτή είναι η ουσία, ήθελα απλώς να προσθέσω ότι πέραν αυτών των περιστατικών των επειγόντων, υπάρχουν και άλλα πιο επείγοντα περιστατικά που έχουν να κάνουν με τη διαφύλαξη της ψυχικής ισορροπίας των ανθρώπων που δεν παίρνουν καθόλου καθυστέρηση. Βεβαίως και τα οικονομικά δεν παίρνουν καθυστέρηση, διότι δεν μπορεί ο άλλος να μην έχει να φάει και να του λέει: «Θα εξετάσω την υπόθεσή σου σε τρεις μήνες ή σε δύο μήνες ή σε τέσσερις μήνες». Και δεν είναι, νομίζω, αυτή η περίπτωση για να σταθεί η Βουλή και να επιδείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ευθιξία σε ό,τι αφορά το κύρος της. Το κύρος της η Βουλή δεν το διαφύλαξε σαράντα χρόνια· σαράντα χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, σε ένα πολύ νευραλγικό τομέα, που εκεί σημαίνει κύρος των δικαιωμάτων της ίδιας της Βουλής σε σχέση με την εκτελεστική εξουσία. Εξακολουθούμε να είμαστε εξαρτημένοι απόλυτα από την εκτελεστική εξουσία και σαράντα χρόνια δεν επιδείξαμε ευαισθησία. Να μη λέμε τώρα ότι ευαισθητοποιηθήκαμε για το κύρος της Βουλής πάνω σε αυτό το θέμα, πάνω στην καμπούρα τού πιο αδύνατου στρώματος του λαού.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είχα πρόθεση να δευτερολογήσω, κύριε Πρόεδρε, αλλά εμείς δεν έχουμε πάρει αυτή τη θέση ούτε για το κύρος της Βουλής ούτε και από σκοπιμότητα -όπως επαναλαμβάνεται- ούτε θέλουμε να κατηγορήσουμε τις πλευρές που θα ψηφίσουν ότι έχουν κατά νουν κάποιες σκοπιμότητες. Έχουμε εξηγήσει ότι εμείς θεωρούμε πιο ορθολογιστικό, πιο αποδοτικό και πιο παραγωγικό και για άλλα θέματα να επιταχυνθεί η δημιουργία των σχεδίων όπως θα μπορούσε. Δεν έχουμε πεισθεί, με

όλη την καλοπιστία και με όλη την καλή συνεργασία με τον υπουργό, ότι ένα χρόνο μετά δε μπορούσαν να ήταν έτοιμα τα σχέδια υπηρεσίας.

Όσον αφορά την εξυπηρέτηση των αδυνάμων, δε σταμάτησε κανένας την υπηρεσία να εξυπηρετεί τους αδύναμους. Αντίθετα, με τη δική μας πίεση πιστεύουμε ότι θα πληρωθούν και οι εκατόν είκοσι τέσσερις θέσεις πιο γρήγορα και άρα θα εξυπηρετηθούν κοινωνικά αυτοί που πρέπει να εξυπηρετηθούν πιο γρήγορα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου.

Ελπίζω ο κ. Χρίστου να είναι ο τελευταίος. Θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς θέλουμε να κάνουμε...

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, κύριε Χρίστου.

Πρέπει να δίνουμε τη δυνατότητα στους βουλευτές να μιλούν. Τι θα κάνουμε, δηλαδή;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς θέλουμε να κάνουμε σαφές ένα πράγμα, κύριε Πρόεδρε: αυτό που είχαμε κάνει σαφές και όταν εσυζητείτο στην επιτροπή Εργασίας ο νόμος για τον οποίο σήμερα ζητείται η αναστολή εφαρμογής του. Ότι ουδέποτε διανοούμεθα ή θα διανοηθούμε το τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας να μην είναι επανδρωμένο με όλες τις αναγκαίες ειδικότητες, περιλαμβανομένων των ψυχολόγων και των κοινωνιολόγων. Και ουδόλως αντιλαμβανόμαστε την ισχύ του νόμου για τον οποίο μιλούμε ως αποκλεισμό όποιων άλλων ειδικοτήτων χρειάζεται το τμήμα που είναι εξίσου

σημαντικές. Γι' αυτό επικρίνουμε περισσότερο την κυβέρνηση όχι για το ότι δεν ετοίμασε τα σχέδια υπηρεσίας -διότι το πρωί σε μια επιτροπή συζητούσαμε σχέδιο υπηρεσίας το οποίο κράτησε τέσσερα χρόνια για να διαμορφωθεί, τέσσερα χρόνια- λοιπόν, αλλά για το ότι δεν ετοίμασε την αναδιάρθρωση αυτού του τμήματος που έχει να κάνει με το κράτος πρόνοιας που τόσο πολύ διαφημίζουμε! Εδώ κυρίως επικεντρώνεται η δική μας κριτική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να παρακαλέσω να γίνει η δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δεκατρείς αποχές.

Τα θέματα με τους αριθμούς 11 και 12, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμος του 2001». Το θέμα αυτό έχει εξεταστεί από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Υγείας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας και της Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την
Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την
Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας: **Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα
Ανθρώπινα Δικαιώματα:**

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Άριστος Χρυσοστόμου, πρόεδρος

Ελένη Θεοχάρους

Αντώνης Καράς

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Νίκος Τορναρίτης

Κυριάκος Τυρίμος

Ελένη Θεοχάρους

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη των επιτροπών:

Μάριος Ματσάκης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Δώρος Θεοδώρου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και της Ιατρικής, καθώς και η κύρωση του πρόσθετου πρωτοκόλλου της σύμβασης αυτής που απαγορεύει την κλωνοποίηση ανθρώπινων όντων.

Πρόσθετα, στον προτεινόμενο νόμο:

1. καθορίζονται η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής ως το αρμόδιο σώμα για την εφαρμογή της σύμβασης και οι πρωτοκολλητές των επαρχιακών δικαστηρίων ως τα αρμόδια πρόσωπα ενώπιον των οποίων θα δίδεται συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου προσώπου·

2. απαγορεύεται η έρευνα σε έμβρυα εκτός οργανισμού
3. κατοχυρώνονται τα δικαιώματα αποζημίωσης των ατόμων που υπέστησαν βλάβη και
4. προνοείται η δυνατότητα έκδοσης απαγορευτικών διαταγμάτων με σκοπό τον τερματισμό ή την παρεμπόδιση παράνομης παραβίασης των δικαιωμάτων και αρχών που κατοχυρώνονται στη σύμβαση.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο αποτελεί νόμο πλαίσιο με σκοπό την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και την απαγόρευση της κλωνοποίησης της ανθρώπινης ύπαρξης στο πεδίο εφαρμογής της βιολογίας και της ιατρικής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, υπό το φως των όσων κατατέθηκαν ενώπιόν τους, ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω σύμβασης και του σχετικού πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης. Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μόνο εγώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε το λόγο. Εσείς ζητήσατε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μπορώ να μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είστε σύντομος, βεβαίως.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχουμε μπροστά μας μια σύμβαση. Τα πράγματα δεν μπορούν να αλλάξουν. Είναι η γνωστή ρήση «ή το δεχόμαστε ή το απορρίπτουμε». Εμείς θα το αποδεχτούμε, κύριε Πρόεδρε, με βαριά καρδιά. Υπάρχουν πολλά πράγματα στη σύμβαση αυτή τα οποία επιδέχονται διαφορετικών ερμηνειών. Θέλω μόνο να πω δύο μόνο πράγματα.

Πρώτον, ότι επιβεβαιώνεται αυτό που έλεγα από το βήμα της Βουλής πριν δεκαπέντε μέρες, ότι η σημασία της επιτροπής Βιοηθικής είναι πολύ μεγάλη. Την εφαρμογή αυτού του νόμου την αναλαμβάνει η επιτροπή Βιοηθικής. Ευτυχώς αυτή η Βουλή, προς τιμήν της, δέχτηκε μια ασφαλιστική δικλίδα η οποία αφορά την εφαρμογή αυτής της σύμβασης στη βάση της εφαρμογής της αρχής της συνετής αποφυγής. Ελπίζω και εύχομαι αυτοί που θα αναλάβουν να εφαρμόσουν αυτές τις πρόνοιες να έχουν υπόψη τους αυτή την αρχή. Δηλαδή, να μην προχωρήσουμε σε πράγματα όπως είναι η λεγόμενη “θεραπευτική κλωνοποίηση” ή ευγονική ή η επιλογή του φύλου, χωρίς τη συνετή αντίληψη που έχει ένας άνθρωπος που σκέφτεται και ξέρει ότι μπαίνει σε τομείς πρωτόγνωρους και άρα επικίνδυνους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 4.

Αρμόδιο σώμα. Άρθρο 5.

Συγκατάθεση ενώπιον πρωτοκολλητή. Άρθρο 6.

Διευκρίνιση. Άρθρο 7.

Αποζημίωση δυνάμει του άρθρου 24 της Σύμβασης. Άρθρο 8.

Έκδοση Προσωρινού Διατάγματος. Άρθρο 9.

Κανονισμοί. Άρθρο 10.

Αυτοεκτελεστές διατάξεις. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Αντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιώργος Βαρνάβα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΔΕΟΚ. Εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 73 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τις εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων, ώστε από τον Ιανουάριο του 2002 να αυξηθούν κατά 5,21% τόσο οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές όσο και οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Αυξάνονται επίσης οι συμπληρωματικές συντάξεις κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001 σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 2000.

Στους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται αναλυτικά οι πιο κάτω αυξήσεις:

1. Η κυβερνητική εισφορά για τους εθνοφρουρούς από £0,83 αυξάνεται σε £0,87 την εβδομάδα.

2. Το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £65,34 αυξάνεται σε £68,74 την εβδομάδα και από £3.398 σε £3.574 το χρόνο.
3. Το ύψος του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών από £392 την εβδομάδα και £1.699 το μήνα αυξάνεται σε £412 και £1.785, αντίστοιχα.

Οι πιο πάνω αυξήσεις καθορίστηκαν έπειτα από έρευνα που διεξήγαγε το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τον Αναλογιστή του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στους οικείους νόμους. Από την εν λόγω έρευνα προέκυψε ότι οι ασφαλιστέες αποδοχές το 2000 αυξήθηκαν κατά 5,21% σε σύγκριση με τις ασφαλιστέες αποδοχές το 1999.

Ως επακόλουθο της αύξησης του εβδομαδιαίου ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £65,34 σε £68,74, θα αυξηθούν κατά το ίδιο ποσοστό (5,21%) οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Οι συμπληρωματικές συντάξεις θα αυξηθούν από τον Ιανουάριο του 2002 κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001 σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 2000, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Περαιτέρω, τα τεκμαρτά εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων αυξάνονται από την 1η Ιανουαρίου 2002 κατά το ίδιο ποσοστό όπως και τα ποσά των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλαδή κατά 5,21%.

Επειδή, σύμφωνα με τον περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμο, το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης είναι ίσο με το 81% του ανώτατου ποσού της βασικής παροχής της σύνταξης γήρατος, το ποσό της κοινωνικής σύνταξης αυξάνεται από την 1η Ιανουαρίου 2002 από £127,02 σε £133,63 το μήνα.

Η αναθεώρηση των παροχών υπολογίζεται να αυξήσει τις δαπάνες του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά £14 εκατομμύρια περίπου με βάση τα δεδομένα του 2001. Ο κρατικός προϋπολογισμός θα έχει μια πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £1,2

εκατομμυρίων, λόγω της αύξησης του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, της εισφοράς για τους εθνοφρουρούς και της αύξησης των ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων, καθώς επίσης και πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £1,8 εκατομμυρίων περίπου, λόγω της αύξησης του ποσού της κοινωνικής σύνταξης και του ποσού της κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, τα πορίσματα της έρευνας, όπως εκτίθενται στη σχετική έκθεση, εξετάστηκαν και από το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο υιοθέτησε ομόφωνα τις εισηγήσεις για αναθεώρηση των ασφαλιστέων αποδοχών και παροχών καθώς και την εισήγηση για αναθεώρηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων.

Όλες οι πλευρές που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουν ενστάσεις, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 15 και 16 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Άριστος Χρυσοστόμου
Γιαννάκης Θωμά	Σοφοκλής Φυττής
Γιώργος Χατζηγεωργίου	
Κώστας Κωνσταντίνου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γεώργιος Τάσου	Γιώργος Περδίκης
Σωτήρης Σαμψών	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και Τμήμα Γεωργίας) και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι να εισαγάγει το απαραίτητο νομικό πλαίσιο για την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα του ελέγχου της εμπορίας και χρήσης γενετικού υλικού των ζώων.

Ειδικότερα, το εν λόγω νομοσχέδιο προδιαγράφει και ρυθμίζει το γενικό πλαίσιο των αρμοδιοτήτων, δραστηριοτήτων και καθηκόντων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών

που έχουν στόχο τη διασφάλιση της παραγωγής, διακίνησης και εμπορίας γενετικού υλικού των ζώων που να είναι απαλλαγμένο από οποιαδήποτε μολυσματική ασθένεια, νόσημα ή ανωμαλίες κληρονομικής φύσης και που να πληρεί υψηλές ποιοτικά και υγειονομικά προδιαγραφές. Επιπρόσθετα η προτεινόμενη νομοθεσία στοχεύει στον έλεγχο όλων όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό και προσδιορίζει τις δυνατότητες σωστής χρήσης της βιοτεχνολογίας τόσο στη ρύθμιση της παραγωγικής κατεύθυνσης των παραγωγικών ζώων όσο και στην παραγωγή ζώων γενετικά ανθεκτικών σε διάφορες παθήσεις ή ασθένειες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και Τμήμα Γεωργίας) και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εισηγήθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις στο υπό εξέταση νομοσχέδιο για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής του. Επιπρόσθετα ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας δήλωσε ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, καθώς και οι κανονισμοί που θα κατατεθούν σύντομα στη Βουλή διασφαλίζουν τη μη εφαρμογή των διατάξεών τους στο θέμα της κλωνοποίησης, όσον αφορά τις βιοτεχνολογικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υπό το φως της εξέτασης όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Απαγόρευση εμπορίας, επεξεργασίας και διάθεσης γενετικού υλικού χωρίς άδεια. Άρθρο 4.

Άδειες. Άρθρο 5.

Προϋποθέσεις χορήγησης αδειών σε επιχειρήσεις. Άρθρο 6.

Αδειούχο ζώο. Άρθρο 7.

Άδειες εισαγωγής γενετικού υλικού. Άρθρο 8.

Άδεια τεχνητής αναπαραγωγής. Άρθρο 9.

Άδειες εφαρμογής βιοτεχνολογικών μεθόδων. Άρθρο 10.

Άδεια σπερματεγχύτη. Άρθρο 11.

Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να επιτρέπει τη χορήγηση αδειών σε αλλοδαπούς. Άρθρο 12.

Εγκεκριμένα διαγνωστικά εργαστήρια. Άρθρο 13.

Ανάκληση ή αναστολή άδειας. Άρθρο 14.

Αρμοδιότητες και εξουσίες της Αρμόδιας Αρχής. Άρθρο 15.

Είσπραξη δικαιωμάτων. Άρθρο 16.

Γνωστοποίηση ασθενειών. Άρθρο 17.

Εξουσίες Διευθυντή. Άρθρο 18.

Εξουσία εισόδου και άσκησης κτηνιατρικών ελέγχων. Άρθρο 19.

Δικαίωμα ένστασης. Άρθρο 20.

Εξουσίες Υπουργού. Άρθρο 21.

Αποζημιώσεις. Άρθρο 22.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 23.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 24.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 25.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 26 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 26 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη...;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ήταν εκπρόθεσμη η... Με όλη τη σεμνότητα και με όλη την... Αν επιτρέπεται, θα ήθελα να σημειωθεί ότι είναι εκπρόθεσμη η παρουσίαση της έκθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε ότι η έκθεση δεν ήταν έτοιμη...; Έχετε ένσταση να...; Μάλιστα.

Αναβάλλεται και αυτό.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και το θέμα υπ' αριθμόν 19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το 19;

Και το θέμα υπ' αριθμόν 19 αναβάλλεται, που είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001».

Έχετε υπόψη σας ότι την άλλη βδομάδα θα ξεκινήσουμε η ώρα 7 το πρωί, για να κανονίσουμε... Και να είναι και έγκαιρα οι εκθέσεις έτοιμες, για να είναι η Βουλή αντάξια του ρόλου της, γιατί πρέπει να κλείσουμε πολλά θέματα την άλλη βδομάδα.

Λοιπόν, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να ψηφιστεί... επειδή ζήτησα προηγουμένως... εμείς μπορούμε να ασχοληθούμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

Πάω στο υπ' αριθμόν 20 θέμα και ελπίζω η έκθεση να ήταν έγκαιρη, κύριε συνάδελφε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει ένα μήνα που κυκλοφορεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι εξ αναβολής της αναβολής. Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Είμαστε ομόφωνοι στους κανονισμούς.

Ορίστε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν είναι ομόφωνο, κύριε συνάδελφε, να συνεχίσω τη διαδικασία. Θα ρωτήσω μετά.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εγώ δε συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, δε συμφωνείτε, θα συνεχίσω. Ποιοι θέλουν να μιλήσουν επί θέματος αρχής; Άρα παρακαλώ να διαβαστεί η έκθεση.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν χρειαστεί να γίνει τροπολογία, κυρία συνάδελφε, να γίνει. Από τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, με τελευταίο τον κ. Συλλούρη, είχαμε πληροφορηθεί ότι είναι ομόφωνη, ότι οι ομάδες είναι ομόφωνες. Τώρα υπάρχει διαφοροποίηση, εντάξει.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Για σκοπούς τάξης, είναι ομόφωνη η έκθεση. Εκεί όπου συζητήθηκε, στο σώμα που συζητήθηκε, υπήρξε ομόφωνη. Αν κάποιος βουλευτής διαφωνούν, δε σημαίνει ότι δεν είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλο λέω, κύριε συνάδελφε. Ότι ήταν ομόφωνες οι κοινοβουλευτικές ομάδες να ψηφίσουν. Εντάξει. Άλλο λέω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έτσι, για σκοπούς τάξεως -και με συγχωρεί ο κ. Προδρόμου-, αυτό το οποίο είχα ζητήσει εγώ ήταν η πιθανότητα για άλλη μία εβδομάδα καθυστέρηση της ψήφισης, σε μία προσπάθεια να εξευρεθεί ομοφωνία. Η έκθεση είναι ομόφωνη, όμως εμείς έχουμε μια τροποποίηση. Που θα μπορούσε και η τροποποίηση να ήταν ομόφωνη ίσως, αλλά τελικά νομίζω να το τελειώνουμε σήμερα και ο καθένας μπορεί να πει τα επιχειρήματά του σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που

τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις

Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων

Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας)

Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου	Γιάννος Λαμάρης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Ιωνάς Νικολάου	Σοφοκλής Φυττής
Θάσος Μιχαηλίδης	Γιώργος Βαρνάβα
Τάκης Χατζηγεωργίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Νοεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 24 και 76 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, σκοπείται αφενός η δημιουργία σχεδίου υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή, κλίμακες Α8 και Α9 και αφετέρου η αναθεώρηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, δημιουργήθηκαν πρόσφατα ενενήντα έξι (96) νέες θέσεις Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης με κλίμακα Α12 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις και πέντε νέες θέσεις Εκπαιδευτή με κλίμακες Α8 και Α9. Για να καταστεί δυνατή η πλήρωση των πιο πάνω θέσεων ετοιμάστηκαν τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας. Επίσης, επειδή η νέα θέση Βοηθού Διευθυντή Α΄ έχει άμεση σχέση με τη θέση Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, ως την αμέσως ανώτερη θέση προαγωγής, κρίθηκε αναγκαία και η ανάλογη τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης αυτής. Συναφώς

τονίστηκε στην επιτροπή ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας έχουν συμφωνηθεί και καταρτιστεί με βάση τις θεσμοθετημένες διαδικασίες.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών επισημάνθηκε από την επιτροπή το γεγονός ότι παρόλο που οι θέσεις του διευθυντή και του βοηθού διευθυντή Α΄ είναι υψηλόβαθμες και έχουν άμεση σχέση με τη διοίκηση σχολικών μονάδων, εντούτοις στα απαιτούμενα προσόντα των αντίστοιχων σχεδίων υπηρεσίας δε γίνεται καμιά πρόνοια για διοικητικές ικανότητες των υποψηφίων. Επιπρόσθετα επισημάνθηκε ότι στα απαιτούμενα προσόντα δεν περιλαμβάνεται η πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας, παρόλο που υπό το φως της σύγχρονης αντίληψης και της ευρωπαϊκής προοπτικής της Κύπρου τέτοια γνώση θεωρείται πια αναγκαία όχι μόνο για θέσεις διοικητικής φύσης αλλά για τις περισσότερες θέσεις, ανεξάρτητα από τη φύση και το βαθμό τους.

Ωστόσο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας είναι προϊόν συμφωνίας μεταξύ των επηρεαζόμενων εκπαιδευτικών οργανώσεων και της εργοδοτικής πλευράς και συνεκτιμώντας ότι με τη συμφωνία αυτή λύθηκαν οι διαφορές που αναφύηκαν πρόσφατα μεταξύ των δύο πλευρών, έκρινε σκόπιμο στο παρόν στάδιο να μην επιχειρήσει οποιαδήποτε αλλαγή στα συμφωνηθέντα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αντί να προχωρήσει στη διαμόρφωση των κειμένων των υπό συζήτηση κανονισμών σύμφωνα με τις επισημάνσεις της, αποφάσισε πως αυτά τα ζητήματα θα την απασχολήσουν σε ειδικές για το σκοπό αυτό συνεδρίες, ώστε να τύχουν ενδεδειγμένης και σφαιρικής μελέτης. Στο μεταξύ η επιτροπή έχει την άποψη ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επιμόρφωση σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης των σχολείων, η οποία δυνατό να γίνεται με βάση τη σχετική σημείωση του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας.

Στη βάση των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν θα μπορούσα, κύριε Πρόεδρε, να είμαι ο πρώτος ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι πράγματι, όπως αναφέρεται στην έκθεση, η επιτροπή Παιδείας αμφιταλαντεύτηκε ανάμεσα στην επιθυμία να εμπλουτίσει αυτά τα σχέδια υπηρεσίας με μια πρόνοια την οποία θεωρούν όλες οι πλευρές εκσυγχρονιστική δηλαδή να απαιτείται για τέτοιες ψηλές σχετικά θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, στην εκπαιδευτική υπηρεσία εν προκειμένω, να απαιτείται η δυνατότητα, η απόδειξη της δυνατότητας διεθνούς επικοινωνίας. Η γνώση δηλαδή, η πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας, η οποία θα δίνει την ευκαιρία στους διευθυντές αυτούς ανάμεσα στο εκπαιδευτικό προσωπικό να μπορούν και να ενημερώνονται όσον αφορά τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα τους και να μπορούν να επικοινωνούν. Ενδεχομένως και να έχουν επαφές, να μπορούν να φιλοξενήσουν μια αντιπροσωπία από το εξωτερικό στο σχολείο, αλλά και γενικότερα να μπορούν να συμμετάσχουν σε συνέδρια ή οτιδήποτε άλλο σημαίνει αυτή η δυνατότητα επικοινωνίας.

Παρά ταύτα υπήρξαν διάφορες απόψεις στην επιτροπή Παιδείας. Ελήφθη υπόψη το γεγονός ότι εάν εισήγαμε μια τέτοια πρόσθετη πρόνοια στο σχέδιο υπηρεσίας, ενδεχομένως να αδικούνταν κάποιοι υποψήφιοι έναντι άλλων συνυποψηφίων τους, διότι κάποιοι εκπαιδευτικοί εκ των πραγμάτων έχουν αυτό το

προσόν, διότι σπούδασαν σε ξενόγλωσσα πανεπιστήμια, ενώ κάποιοι άλλοι, ίσως να είναι και το ίδιο το αντικείμενο της εργασίας τους, να είναι καθηγητές διορισμένοι στη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Προτάθηκαν θεραπείες και αυτής της ενδεχόμενης ανισότητας· παρ' όλα αυτά δεν μπόρεσαν οι διάφορες πλευρές της επιτροπής να ομοφωνήσουν σε αυτές τις θεραπείες. Μια συγκεκριμένη θεραπεία θα ήταν για όσους έχουν εκ προοιμίου αυτό το προσόν να απαιτείται μια επιπρόσθετη, μια άλλη ξένη γλώσσα.

Εν πάση περιπτώσει, στο τέλος, και παρά τις συνεχείς διαβουλεύσεις οι οποίες οδήγησαν στις αναβολές, έχει κριθεί σκόπιμο, λαμβάνοντας υπόψη και την καταρχήν αρνητική αντίδραση των εκπαιδευτικών οργανώσεων...

Εδώ όμως θα πρέπει να πούμε ότι σε καμία περίπτωση η επιτροπή, τα μέλη της επιτροπής δεν είχαν θεωρήσει ότι μπορούσαμε να εισαγάγουμε ένα τέτοιο νέο κριτήριο ευθύς αμέσως, διότι πράγματι θα ήταν μια πρακτική η οποία θα θυματοποιούσε υποψηφίους, αντίθετα από τις βάσιμες προσδοκίες που είχαν απέναντι σ' αυτή τη συμφωνία που έκανε το υπουργείο με τις οργανώσεις τους. Είχαμε προβλέψει και εδώ ότι θα υπήρχε μια μεταβατική περίοδος δύο-τριών ετών, ούτως ώστε να μην επικρέματο ως λαιμητόμος αυτό το νέο προσόν έναντι κάποιων υποψηφίων.

Παρά ταύτα, όμως, λέω, στο τέλος κρίθηκε πιο φρόνιμο να εγκαταλείψουμε αυτή την τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας. Εδώ πρέπει να υπογραμμίσω από αυτό το βήμα ότι επειδή συζητείται το θέμα των σχεδίων υπηρεσίας και με άλλη ευκαιρία, αναγνωρίζουμε ότι η πάγια πρακτική της Βουλής πρέπει να είναι να μην επεμβαίνει στα σχέδια υπηρεσίας· στο βαθμό που είναι και προϊόν μιας συνδικαλιστικής διαπραγμάτευσης, είναι προϊόν μιας συμβατικής σχέσης εργασίας. Όμως αυτό το πράγμα σε καμία περίπτωση δε θα έπρεπε να δεχτεί αυτό το σώμα ότι ισχύει ως συνολική απαγόρευση. Πολλές φορές στα σχέδια υπηρεσίας διακυβεύονται πολύ

σημαντικά πράγματα, πολύ σημαντικά στοιχεία, που σχετίζονται και με την παραγωγικότητα και με την αποτελεσματικότητα και την ορθολογική οργάνωση του κράτους, αλλά τελικά και με τη δίκαιη μεταχείριση όλων των υπαλλήλων. Για το σκοπό αυτό δεν πρέπει να θεωρείται ότι σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει η Βουλή και για αυτό το λόγο είναι που εμείς στην επιτροπή Παιδείας νιώσαμε ότι είχαμε την άνεση να εξετάσουμε τροποποίηση αυτού του σχεδίου υπηρεσίας.

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι καθολική η τοποθέτηση των μελών της επιτροπής και ότι τους εκφράζω με αυτή τη θέση, ότι θα επιμείνουμε στη συνέχεια με την πρώτη ευκαιρία που θα έχουμε και εξετάζοντας το θέμα επί τούτου ειδικά, ότι θα πρέπει να εισαχθεί με τρόπο μελετημένο και ήπιο όσον αφορά τα συνδικαλιστικά θέσμια, αλλά να εισαχθεί η πρόνοια αυτή για τη γλωσσομάθεια τουλάχιστον για τα διευθυντικά στελέχη στην εκπαιδευτική υπηρεσία. Αν μη τι άλλο, θα είναι ένα στοιχείο εναρμόνισης και με την υπόλοιπη δημόσια υπηρεσία, που, απ' ό,τι γνωρίζουμε, απαιτεί λίγο ή πολύ τη γνώση αυτή, μιας ξένης γλώσσας, και θα πρέπει να είμαστε και συνεπείς με τη γενικότερη πολιτική του κράτους. Όταν συζητούμε αυτές τις μέρες την εισαγωγή δεύτερης ξένης γλώσσας στη μέση εκπαίδευση, στα λύκεια, και ζητούμε -και πολύ καλά κάνουμε- από τους μαθητές να γνωρίζουν ή να έχουν μια πρώτη επαφή τουλάχιστο με μια δεύτερη ξένη γλώσσα, θα ήταν ανακόλουθο να υπάρχουν διευθυντές σχολείων οι οποίοι να μην κατέχουν καμιά ξένη γλώσσα.

Θα ήθελα επίσης από του βήματος να υπογραμμίσω ότι θα πρέπει η κυβέρνηση, το αρμόδιο υπουργείο, να καταθέσει προϋπολογισμό, διότι αυτές οι θέσεις, που αποτελούν προϊόν μιας συμφωνίας που απασχόλησε το δημόσιο βίο, μέχρι στιγμής δεν έχουν προϋπολογισμό και θα πρέπει αυτό να γίνει τάχιστα, αν πρόκειται η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να προλάβει να πληρώσει αυτές τις θέσεις για το τρέχον έτος.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, ένα άλλο ζήτημα εξίσου μεγάλης σημασίας, που απασχόλησε την επιτροπή, ήταν το ότι υπάρχει ακόμα ένα κενό -κρίναμε- σε τέτοια σχέδια υπηρεσίας, το ότι δεν προβλέπεται ότι για τέτοιες διευθυντικές θέσεις θα απαιτούνται προσόντα στη διοίκηση. Είναι μεγάλη υπόθεση σήμερα η διοίκηση των σχολείων, με βάση τα προβλήματα κιάλας που γνωρίζουμε ότι υπάρχουν και μερικές φορές μεταφέρονται μέσα στα σχολεία μας. Τα σχολεία είναι μονάδες πολλών εκατοντάδων παιδιών και πολλών δεκάδων καθηγητών, άρα χρειάζονται κάποιες διοικητικές ικανότητες οι οποίες θα έπρεπε να προβλέπονται και στα σχέδια υπηρεσίας. Και εδώ υπήρξε η σκέψη να εισαχθούν ως επιπρόσθετο προσόν, αν όχι ως απαραίτητο προσόν, οι σπουδές στον κλάδο της διοίκησης σχολείων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ή σε άλλο συναφή κλάδο της διοικητικής επιστήμης. Τελικά ούτε και σε αυτό το σημείο υπήρξε ομοφωνία.

Ωστόσο, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύει ότι θα μπορούσαμε να εισαγάγουμε ως πλεονέκτημα και όχι ως επιπρόσθετο προσόν, δίνοντας ίσως μικρότερο σχετικό βάρος, το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τον τίτλο ή ισότιμο προσόν στον τομέα της διοίκησης σχολικών ιδρυμάτων ή σε συναφή κλάδο διοίκησης. Και πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο δε διαταράσσεται η συνδικαλιστική συμφωνία η οποία έχει γίνει, διότι προνοείται μια μεταβατική περίοδος. Δηλαδή, δε θα ισχύσει, σύμφωνα με την τροπολογία που έχουμε καταθέσει, ως πλεονέκτημα για την πλήρωση των θέσεων αυτών που προβλέπονται, γιατί η πρόνοια αυτή θα ισχύει μετά από παρέλευση πέντε ετών, που είναι ίσως πολύ μεγάλη διάρκεια, ικανοποιητική όμως για να εξασφαλίσει τις ισορροπίες και αρκετή για να μας επιτρέψει να δώσουμε το στίγμα πολιτικής. Εμείς πιστεύουμε ότι κάποτε θα πρέπει να γίνουν αυτές οι αλλαγές και οι καινοτομίες στα σχέδια υπηρεσίας.

Με αυτή τη σκέψη κατά βάση δεν πιστεύω ότι διαφωνούν και οι άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες. Η διαφορά μας ήταν αν θα έπρεπε να εφαρμοστεί τώρα ή αργότερα. Επίσης μπορεί να υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις, αντιλαμβάνομαι, ακόμα και για τη γνώση της ξένης γλώσσας, αλλά αυτό μπορούν να το εκφράσουν όσοι διαφορετικά σκέπτονται. Τελικά, η επιθυμία ήταν να προωθηθούν και να ψηφιστούν έστω και σήμερα, σε μια από τις τελευταίες συνεδρίες του χρόνου, αυτά τα σχέδια υπηρεσίας, για να μη θεωρηθεί, επαναλαμβάνω, ότι έχουμε καθυστερήσει και θα είμαστε αιτία ούτως ώστε να δυσκολευτεί η πλήρωση των θέσεων. Επαναλαμβάνω ότι αυτό που αναμένει η Βουλή είναι να υπάρξει και ο προϋπολογισμός, για να μπορούν να πληρωθούν οι θέσεις σύμφωνα με τη διευθέτηση που έγινε ανάμεσα στο υπουργείο και τις εκπαιδευτικές οργανώσεις.

Η τροπολογία έχει κατατεθεί, κύριε Πρόεδρε, και επαναλαμβάνω ότι σ' αυτή γίνεται λόγος μόνο για πλεονέκτημα και μόνο για τα διοικητικά προσόντα και για μεταβατική περίοδο πέντε ετών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού δώσω το λόγο σε άλλο συνάδελφο ή συναδέλφισσα, κρίνω σκόπιμο να επιστήσω την προσοχή της ολομέλειας στο εξής: Λαμβάνοντας υπόψη την παράδοση που θέλει τη Βουλή να σέβεται τα συνδικαλιστικά θέσμια και τη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου για τα σχέδια υπηρεσίας και να λαμβάνει θετική στάση, λαμβάνοντας υπόψη βεβαίως και το δικαίωμα της Βουλής να συζητήσει, ακόμα και να απορρίψει -έχει αυτό το δικαίωμα- και σχέδια υπηρεσίας βεβαίως, αλλά λαμβάνοντας υπόψη κυρίως -και θέλω να σας το υπενθυμίσω αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- το γεγονός ότι βρισκόμασταν μπροστά στο φάσμα μιας μεγάλης αναταραχής στην εκπαίδευση, με τους γονιούς να απευθύνονται σε μας, με τους καθηγητές επίσης να απευθύνονται σε μας, ο Πρόεδρος της Βουλής των

Αντιπροσώπων, θέλοντας να διαδραματίσει ένα θετικό ρόλο και να βοηθήσει και την κυβέρνηση, πρέπει να σας πω, να βγει η μέση παιδεία από κάποιο αδιέξοδο στο οποίο βρέθηκε, ανέλαβε πρωτοβουλία, διαβουλευτήκε με τον υπουργό, επεδείχθη μια καλή θέληση από όλες τις πλευρές, και έδωσε την υπόσχεση τότε, έχοντας υπόψη τη θετική στάση και του υπουργείου, προς τους καθηγητές ότι τα σχέδια υπηρεσίας, μόλις έρθουν στη Βουλή από το υπουργείο, αμέσως θα συζητηθούν και θα προωθηθούν προς έγκριση. Δεν το λέω αυτό για να επιδράσω πάνω σε κανένα από τους συναδέλφους βουλευτές, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι, διαδραματίζοντας ένα ρόλο μεταξύ κυβέρνησης και εργαζομένων, στη δοσμένη περίπτωση, και προσπαθώντας να αποφευχθεί μια αναταραχή για την οποία θα πληρώναμε όλοι τιμήματα, και οικονομικά και κοινωνικά και τιμήματα σε ό,τι αφορά στο κύρος μας, αν θέλετε, και στη δυνατότητά μας να επιλύουμε προβλήματα, προχωρήσαμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Συζητείται αυτό το θέμα, δεν ξέρω, εδώ και τόσες συνεδρίες και αναβάλλεται και αναβάλλεται σε μια προσπάθεια να βρούμε κοινή συνισταμένη, αλλά μου φαίνεται ότι ούτε σήμερα δεν τη βρίσκουμε. Είναι ναι μεν, αλλά ομόφωνη, αλλά.

Λοιπόν, είναι δικαίωμα της Βουλής... Ήθελα να θέσω υπόψη σας αυτή τη συγκεκριμένη εικόνα, διότι είναι εκ των υστέρων που συζητούμε τώρα. Επειδή απεφεύχθησαν όλα, είμαστε ελεύθεροι και κινούμαστε ελεύθερα και εκφραζόμαστε ελεύθερα. Απλώς ήθελα να θέσω υπόψη της Βουλής αυτό το περιστατικό.

Λοιπόν, παρακαλώ, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα όπως το έχετε τοποθετήσει, και όχι για την ουσία, εμείς εκτιμούμε και τις προθέσεις σας και τις θέσεις σας αναφορικά με την παιδεία. Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς, παρ' όλο που είχαμε αρκετά έντονες απόψεις για κάποιες αλλαγές, έχουμε περιοριστεί μόνο στην αλλαγή αναφορικά με τα διοικητικά

προσόντα, όπως τα έχει εξηγήσει ο κ. Προδρόμου, και μάλιστα με μια μεταβατική ημερομηνία εφαρμογής, μετά από πέντε χρόνια, που είναι αρκετά μεγάλη, νομίζω, για να μην επηρεάσει καμία συμφωνία. Αφήνω πίσω που οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι – γνωρίζετε, νομίζω, πολύ καλά- θεωρούν ότι και με τον υφιστάμενο νόμο είναι καλυμμένο αυτό που εμείς ζητούμε. Αν του δώσουμε κάποια έμφαση περισσότερη, νομίζω υπάρχει πολύς χρόνος στα πέντε χρόνια να το διαπραγματευτούν και να το συζητήσουμε ακόμα περισσότερο. Άρα σεβόμαστε την πρόθεση να μη γίνει καμία αναταραχή στις συμφωνίες και γι' αυτό το λόγο περιοριζόμαστε σε μια τροποποίηση μόνο για τα διοικητικά προσόντα και με εφαρμογή μετά από πέντε χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί κανένας επί της ουσίας να διαφωνήσει, όταν γίνεται εισήγηση σχέδια υπηρεσίας σημαντικών θέσεων να εμπλουτίζονται με θέματα όπως είναι η ξένη γλώσσα ή τα διοικητικά προσόντα. Και υπογραμμίζουμε ακόμα μια φορά την υποχρέωση της Βουλής να μελετά τα σχέδια υπηρεσίας, ανεξάρτητα αν αυτά είναι αποτέλεσμα συμφωνιών μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Υπάρχουν στοιχεία, τα οποία αναφέρθηκαν από τον κ. Προδρόμου, που ενδιαφέρουν και τη Βουλή και ευρύτερα το κοινωνικό σύνολο. Άρα επί της ουσίας δεν μπορεί να υπάρξει σοβαρή διαφωνία. Όμως πιστεύουμε πως οποιαδήποτε αλλαγή γίνει αυτή τη στιγμή θα έχει μέσα το στοιχείο της βιασύνης.

Για παράδειγμα, έχουμε διερευνήσει και σε παρόμοιας φύσεως θέσεις, από πλευράς κλίμακας εννοώ, σε ολόκληρη τη δημόσια υπηρεσία, αν θεωρείται ως πλεονέκτημα ή ως επιπρόσθετο προσόν η κατοχή πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλος ή ισότιμο προσόν στον τομέα της διοίκησης; Αν θυμούμαι καλά -δεν είμαι

εντελώς βέβαιος- πάρα πολλές θέσεις του ίδιου ύψους καθόλου δεν απαιτούν αυτό το προσόν ή δεν το αξιολογούν ή δεν υπάρχει καθόλου στα σχέδια υπηρεσίας. Μήπως χρειάζεται να κάνουμε πιο προσεκτική και ενδελεχή μελέτη; Αυτή είναι η άποψή μας. Αυτή είναι η άποψή μας, γι' αυτό εισηγούμαστε σήμερα, για τους λόγους που έχετε αναφέρει κι έχουν αναφέρει άλλοι συνάδελφοι, να εγκριθούν τα σχέδια υπηρεσίας ως έχουν και να επανέλθουμε. Αν θέλετε, να επανέλθουμε συνολικά στο θέμα, για να δούμε πώς αναβαθμίζουμε τα σχέδια υπηρεσίας και δημιουργούμε και το κίνητρο και την πρόκληση για τον καθένα να διεκδικήσει, αν θέλετε, με περισσότερα προσόντα και με περισσότερα δεδομένα αυτές τις υψηλές θέσεις.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τη θέση μου, αν μπορώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς μπορεί να δεχτούμε την εισήγηση του κ. Χρίστου να αποσύρουμε την τροπολογία, αλλά πρέπει να εγκύψουμε και να δούμε συνολικά το θέμα... η επιτροπή Παιδείας. Έχω συνεννοηθεί και με τον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν υπάρχει τρόπος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελειώσατε τη μεταξύ σας συζήτηση, συνάδελφοι; Να κάνουμε και συζήτηση ως ολομέλεια;

Παρακαλώ, η κ. Βασιλείου. Α, έδωσα το λόγο στον κ. Ματσάκη· με συγχωρείτε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Επειδή εγώ τουλάχιστον ήμουν με την αντίληψη ότι θα διδόνταν μιας βδομάδας αναβολή, για να συζητηθούν τα δύο εναπομείναντα επίμαχα σημεία, το ένα που καλύπτεται από τη γραπτή τροποποίηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και αφορά τα διοικητικά προσόντα και το άλλο που αφορά τη γνώση μιας ξένης ευρωπαϊκής γλώσσας, γι' αυτό δεν έχω δώσει γραπτή τροποποίηση. Νόμιζα ότι θα γινόταν αναβολή της συζήτησης. Πιστεύω ότι θα ήταν σοφό -και λυπούμαι που το λέω- να δοθεί αυτή η αναβολή, για να προσπαθήσουμε να ομοφωνήσουμε και να καταλήξουμε σε μια κοινή συνισταμένη όσον αφορά αυτά τα δύο εναπομείναντα επίμαχα σημεία. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εγώ ζητώ αναβολή μόνο μέχρι την ερχόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, συζητείται μισή ώρα το θέμα. Δε θα δώσω αναβολή και σας το λέω με όλη την εκτίμηση. Δε γίνεται αυτή η κατάσταση! Είχαμε συνομιλήσει προηγουμένως με τους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών ομάδων, καταλήξαμε να υπάρξει αναβολή, ζητήθηκε αναβολή, τώρα η ομάδα εκείνη η οποία ζήτησε την

αναβολή δηλώνει ότι είναι έτοιμη να ψηφίσει. Ε, δεν μπορούμε να χειριζόμαστε έτσι τα πράγματα μέσα στην ολομέλεια!

Κύριε Πουργουρίδη, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, έπειτα και από τη δική σας τοποθέτηση, όπως την έχετε αναπτύξει από την έδρα της Βουλής, νομίζω ότι σήμερα πρέπει να προχωρήσουμε στο να ψηφίσουμε. Δεύτερον, και γι' αυτό πήρα το λόγο, θέλω να κάνω μια διαδικαστική εισήγηση, διότι όντως, από τη στιγμή που εγκρίνουμε τα σχέδια υπηρεσίας, ως Βουλή δεν έχουμε εξουσία να τα επανεξετάσουμε αυτοδύναμα. Γι' αυτό εισηγούμαι να προχωρήσουμε με ψηφοφορία σήμερα, αλλά ο Πρόεδρος της Βουλής να στείλει μια επιστολή στον αρμόδιο υπουργό με την οποία να ζητείται, μέσα σε τρεις μήνες από σήμερα, να επανακαταθέσει τα ίδια σχέδια υπηρεσίας και ο μοναδικός σκοπός της επανακατάθεσης να είναι για να δοθεί η δυνατότητα, νομοτεχνικά, στη Βουλή να τα επανεξετάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μια ερώτηση διαδικαστική, κύριε Πρόεδρε. Από τη στιγμή που θα επανακατατεθούν τα σχέδια, κύριοι συνάδελφοι, θα μπορεί η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να προχωρήσει στην πλήρωση των θέσεων; Άρα ενδεχομένως, εντός τριών μηνών, να μην μπορέσει να πληρώσει τις θέσεις για τις οποίες...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να βάλουμε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, όταν ζητά μια κοινοβουλευτική ομάδα να κάμει τροπολογία με πέντε χρόνια αναβολή ισχύος, γιατί να μην προχωρήσουμε να καλυφθούν οι θέσεις και σε δυο, σε τρία χρόνια, αν θέλετε, ας γίνει συζήτηση στην επιτροπή. Αλλά να μείνει ανοιχτό το θέμα. Σε δυο, σε τρία χρόνια να έρθουμε, αν θέλουμε, να αλλάξουμε τα σχέδια αυτά και να ζητήσουμε από την κυβέρνηση να γίνει κάτι τέτοιο. Νομίζω να είμαστε λίγο πρακτικοί.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να γίνουμε ακόμα πιο πρακτικοί. Εμείς καταρχάς έχουμε δεχθεί την εισήγηση του κ. Χρίστου, του ΑΚΕΛ, να αποσύρουμε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, μπορεί να σας ενδιαφέρει κι εσάς.

...να αποσύρουμε την τροποποίηση. Το πρόβλημα το διαδικαστικό που έχουμε ως Βουλή είναι ότι δεν μπορούμε εμείς να συζητήσουμε αυτεπάγγελα το θέμα, αν δεν έρθουν κανονισμοί. Και αυτή ήταν η προσπάθεια του κ. Πουργουρίδη, να πει εσείς, ως Πρόεδρος της Βουλής, να ζητήσετε από τον αρμόδιο υπουργό με έναν τρόπο, να μη βάλουμε τώρα μήνες...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μέσα σε εύλογο χρόνο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...σε εύλογο χρόνο, ώστε και τη δουλειά του να κάμει, να προχωρήσει στις προαγωγές, αλλά και διαδικαστικά εμείς, αφού καταθέσει τους κανονισμούς, να μπορούμε να επανεξετάσουμε το θέμα. Αυτό είναι όλο και νομίζω...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μετά από την πλήρωση των θέσεων.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μετά από την πλήρωση των θέσεων. Θα το χειριστεί ο Πρόεδρος· κατάλαβε ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, ευχαριστώ. Κατάλαβα, βεβαίως.

Λοιπόν, νομίζω να τερματίσουμε τη συζήτηση. Να ψηφίσουμε;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακόμα κάτι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, η κ. Βασιλείου ζήτησε προηγουμένως το λόγο, κύριε Θεοδώρου. Με συγχωρείτε.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πρόκειται να προχωρήσουμε με αυτή την εισήγηση, τότε δε θα μιλήσω. Αν όμως θα προχωρήσουμε με την ψήφιση χωρίς αυτούς τους όρους, τότε θα ήθελα να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, νομίζω έγινε ξεκάθαρο, κυρία Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε ξεκάθαρο.

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα, πάρα πολύ σύντομα. Εδώ πρόκειται στην πραγματικότητα για την κύρωση από τη Βουλή μιας συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και

εργοδοτούμενου. Ως Βουλή, όμως, δεν μας ενδιαφέρει να κατοχυρώσουμε μόνο τα συμφέροντα των εργαζομένων, όπως έχουν συμφωνηθεί. Μας ενδιαφέρουν και άλλα πράγματα. Εγώ διερωτώμαι εάν η Βουλή πρέπει να είναι ικανοποιημένη -και δεν το βάζω για σήμερα- από την παράγραφο που αναφέρεται στα προσόντα. Διερωτώμαι ειλικρινά. Μια θέση υψηλόβαθμη, μια θέση πολύ σημαντική, απαιτείται λείει αυτό το προσόν μόνο: Διετής προϋπηρεσία. Δηλαδή κάπου πρέπει να στείλουμε, με αυτή την παρέμβαση που κάνω τώρα και ένα μήνυμα προς τους αγαπητότατους εκπαιδευτικούς, η γυναίκα μου είναι εκπαιδευτικός, έτσι για να μην παρεξηγηθώ, ότι δεν είναι αρκετό μόνο να ζητούμε για να πάρουμε. Πρέπει να είμαστε και εμείς ως Βουλή πιο απαιτητική. Εγώ θεωρώ κόλαφο αυτόν τον όρο που μας βάζουν εδώ πέρα για τα προσόντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από εμάς δεν παρεξηγείστε, κύριε συνάδελφε, η γυναίκα σας να μη σας παρεξηγήσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Η γυναίκα μου δεν με παρεξηγά. Έχει τον ίδιο νου μαζί μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ελπίζω να μη χρειάζεται να κάνουμε διαδικαστικό αίτημα, για να προχωρήσουμε τώρα που καταστάλαξε και η ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, τι είναι ακριβώς που θέλει. Να τελειώνουμε, να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Όλοι κατασταλάξαμε επιτέλους.

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

Δύο αποχές. Ευχαριστώ πολύ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 21, 22 και 23 δεν είναι έτοιμα. Τα θέματα με αριθμούς 24, 25, 26 και 27... Τι είναι, κύριοι συνάδελφοι; Έχουν αποσυρθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να σχολιάσω κάτι σχετικά ακριβώς με την απόσυρση αυτού του θέματος. Ο περί Συγκεντρώσεων και Παρελάσεων Νόμος του 1997 ουσιαστικά, πέρα από άλλες πρόνοιες που είχε μέσα, καταργούσε τον υφιστάμενο νόμο ο οποίος είναι αντιδημοκρατικός, αποικιοκρατικός και σίγουρα όχι για ένα σύγχρονο κράτος. Η επιτροπή Νομικών ήθελε να επιφέρει πολλές και σημαντικές αλλαγές στο προτεινόμενο νομοσχέδιο και γι' αυτό σωστά ίσως το κράτος, η νομική υπηρεσία ζήτησε να αποσυρθεί, για να έρθει ένα καινούργιο νομοσχέδιο. Η απόσυρση όμως σημαίνει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία, κύριοι συνάδελφοι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η απόσυρση όμως, κύριε Πρόεδρε, σημαίνει πως παραμένει, ισχύει ακόμα ο παλιός νόμος, ο αντιδημοκρατικός που ίσχυε μέχρι σήμερα και που ευτυχώς δεν εφαρμόστηκε. Άρα, εγώ θα ήμουν πιο ευτυχισμένος, αν αντικαθιστούσαν το υφιστάμενο νομοσχέδιο ταυτόχρονα με ένα πιο καινούργιο, πιο σύγχρονο και με βάση τις θέσεις της επιτροπής Νομικών, όπως είχαν εκφραστεί.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να γίνει μια παραίνεση - εισήγηση προς την εκτελεστική εξουσία, το συντομότερο δυνατό να φέρει το καινούργιο νομοσχέδιο, το οποίο να τροποποιεί την υφιστάμενη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκτή η τοποθέτηση, η έκκληση, την οποία, για να γραφτεί στα πρακτικά, επαναλαμβάνω και εγώ. Έκκληση προς την εκτελεστική εξουσία, το συντομότερο δυνατό, να φέρει ολοκληρωμένο νομοσχέδιο το οποίο να καταργεί τον παλιό και αναχρονιστικό νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κοινή συναινέσει, ένεκα διαφόρων άλλων δραστηριοτήτων των συναδέλφων, δεν θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το κεφάλαιο της νομοθετικής εργασίας εδώ τελειώνει... Ναι, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα ήθελα να διευκρινίσουμε τώρα ενώπιον της ολομέλειας κατά πόσο θα έχει Κεφάλαιο Δ' την ερχόμενη Πέμπτη, που το βλέπω απίθανο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την ερχόμενη Πέμπτη, κύριε συνάδελφε, είναι απίθανο, συμφωνώ μαζί σας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Άρα ξεκαθαρίζουμε, αν θέλετε κάνω από σήμερα εισήγηση, στο Κεφάλαιο Δ' θα επανέλθουμε μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως. Δεν διαγράφεται κανένα θέμα από το Κεφάλαιο Δ΄ απλώς... θα τα πούμε αυτά... κύριε συνάδελφε, θα τα πούμε, θα τα πούμε αυτά τα πράγματα. Αφήστε με να ανακοινώσω. Αν δεν ανακοινώσω, τότε να με διορθώσετε.

Λοιπόν, Κεφάλαιο Β΄, έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
2. Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
5. Ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Νόμος του 2001.

6.	Ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφιών Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνειακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Οι περί της Νομικής Υπηρεσίας - Θέσεις Ανώτερου Νομικού Λειτουργού και Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Νομικών
10.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
11.	Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

11.12.2001, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 [1 (II)/2001].

12.	Έγγραφο (Αρ. 78/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Έγγραφο (Αρ. 80/2001, 81/2001) σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.	Γιώργο Λιλλήκα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2.	Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	Εμπορίου και Βιομηχανίας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι ερωτήσεις και απαντήσεις έχουν υποβληθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.042 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 12 Δεκεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι επαναπατριζόμενοι απόδημοι δικαιούνται να φέρουν μαζί τους την οικοσκευή τους, χωρίς να τους επιβάλλεται οποιοσδήποτε εισαγωγικός δασμός. Εξ όσων όμως πληροφορούμαι, αν η επαναπατριζόμενη οικογένεια θελήσει να αγοράσει στην Κύπρο οικοσκευές, τότε δεν έχει το πλεονέκτημα της αδασμολόγητης αγοράς και δυστυχώς οι περισσότεροι επαναπατριζόμενοι δεν μπορούν να εισαγάγουν την οικοσκευή τους (είναι ακατάλληλη για την Κύπρο ή είναι πεπαλαιωμένη).

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πιο πάνω θέμα, εξηγώντας τους πιθανούς λόγους για τους οποίους δεν επιτρέπεται η αδασμολόγητη αγορά στην Κύπρο από τους επαναπατριζόμενους της απαραίτητης οικοσκευής τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.043 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 12 Δεκεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι γυναίκες σύζυγοι των επαναπατριζόμενων Κυπρίων δε δικαιούνται κοινωνική σύνταξη. Αυτό συμβαίνει ακόμα και στην περίπτωση που οι σύζυγοι έχουν πλήρως ανταποκριθεί στην εισφορά τους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και είναι διαπιστωμένο ότι οι γυναίκες αυτές ουδέποτε εργάστηκαν εκτός οικίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους της πιο πάνω κατάστασης και αν προτίθεται να αντιμετωπίσει το θέμα με τη δέουσα προσοχή και με ενδιαφέρον προς τις επαναπατριζόμενες οικογένειες.»

**Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών
κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.019,
ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Σχετικά με την ανάπλαση πλατείας στις Πάνω Αρόδες και κατασκευή μονοπατιού στην Ίνεια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ανάπλαση πλατείας στις Πάνω Αρόδες

Στα πλαίσια του προγράμματος του Σχεδίου Αναπτύξεως Χωριών του Ακάμα, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεργασία με ιδιώτη μηχανικό, ετοίμασε σχέδια και εκτίμηση δαπάνης για διαμόρφωση/εξωραϊσμό της πλατείας της κοινότητας Πάνω Αρόδων. Η ολική δαπάνη για την εκτέλεση του έργου θα ανέλθει στο ποσό των £214.000 (κυβέρνηση £203.000 και κοινότητα £10.700).

Λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική του Γραφείου Προγραμματισμού για εκτέλεση των έργων με σύναψη δανείων από τις τοπικές αρχές και με επιστροφή των τοκοχρεωλυτικών δόσεων στα πλαίσια των ετήσιων προϋπολογισμών του κράτους, το κοινοτικό συμβούλιο Πάνω Αρόδων, με επιστολή του προς την επαρχιακή διοίκηση Πάφου, ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 2000, εξέφρασε το ενδιαφέρον του για σύναψη δανείου με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για εκτέλεση του πιο πάνω έργου.

Το αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου εγκρίθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών και με επιστολή του ο έπαρχος Πάφου, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2001, έδωσε οδηγίες στο κοινοτικό συμβούλιο να αποταθεί στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Πάφου για εξασφάλιση του δανείου. Το κοινοτικό συμβούλιο έχει ήδη προβεί στις σχετικές ενέργειες για τη σύναψη του δανείου και αναμένεται η έγκρισή του από την Κεντρική Τράπεζα στη Λευκωσία. Αμέσως μετά την έγκριση του δανείου από την Κεντρική Τράπεζα και την υπογραφή του συμβολαίου από το κοινοτικό συμβούλιο, το

συμβόλαιο θα σταλεί από την τράπεζα στον Υπουργό Οικονομικών για υπογραφή της σχετικής εγγύησης. Η εκτέλεση του έργου αναμένεται να αρχίσει μόλις ολοκληρωθούν οι πιο πάνω διαδικασίες, ώστε να μπορεί το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να διενεργεί πληρωμές σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών.

2. Κατασκευή μονοπατιού στην Ίνεια

Σε σύσκεψη της υπηρεσιακής επιτροπής, που διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο για συντονισμό και προώθηση του αναπτυξιακού προγράμματος για τα χωριά του Ακάμα, η οποία πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του επάρχου Πάφου, στις 13 Φεβρουαρίου 2001, έγινε κατανομή των κονδυλίων του προϋπολογισμού αναπτύξεως του 2001. Για την κατασκευή μονοπατιού στην Ίνεια κατανεμήθηκε ποσό ύψους £128.700. Με επιστολή του επάρχου Πάφου, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2001, προς το γενικό διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού ζητήθηκε η αποδέσμευση, μεταξύ άλλων, και του ποσού των £128.700 για την εκτέλεση του πιο πάνω έργου.

Το Γραφείο Προγραμματισμού, με την επιστολή του με αρ. Φακ. Γ.Π. 175/90/8 και ημερομηνία 16 Μαρτίου 2001 προς τον Υπουργό Οικονομικών, δε σύστησε την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού και ζήτησε όπως για την εκτέλεση του έργου δοθεί συμβουλή στην κοινότητα να συνάψει δάνειο από ιδιωτική πηγή. Το κοινοτικό συμβούλιο αποδέχτηκε τη σύναψη δανείου.

Η έγκριση δόθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών για τη σύναψη του δανείου και ο έπαρχος Πάφου, με επιστολή του ημερομηνίας 17 Αυγούστου 2001, έδωσε οδηγίες στο κοινοτικό συμβούλιο να αποταθεί στην Κεντρική Τράπεζα για εξασφάλιση του δανείου. Το κοινοτικό συμβούλιο έχει ήδη προβεί στις σχετικές ενέργειες για τη σύναψη του δανείου και αναμένεται έγκρισή του από την τράπεζα στη Λευκωσία. Αμέσως μετά την έγκριση του δανείου από την τράπεζα και την υπογραφή του συμβολαίου από το κοινοτικό συμβούλιο, το συμβόλαιο θα σταλεί από

την τράπεζα στον Υπουργό Οικονομικών για υπογραφή της σχετικής εγγύησης. Η εκτέλεση του έργου αναμένεται να αρχίσει μόλις ολοκληρωθούν οι πιο πάνω διαδικασίες, ώστε να μπορεί το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να διενεργεί πληρωμές σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Δ΄ που, όπως είπαμε, κοινή συναινέσει αναβάλλεται για επόμενη συνεδρία.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 20 Δεκεμβρίου 2001, η ώρα 11.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
3. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 1997.
4. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 1996.
5. Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

7. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.
8. Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
9. Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνειακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
10. Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
12. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
13. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
14. Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001.
15. Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001.
16. Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της

Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

17. Ο περί Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
18. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
19. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
20. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
21. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
22. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
23. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2001.
24. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
25. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

26. Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2001.
27. Οι περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001.
28. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ψυχρού Νερού) Κανονισμοί του 2001.
29. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Θερμού Νερού) Κανονισμοί του 2001.
30. Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες Κανονισμοί του 2001.
31. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2001.
32. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
33. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
34. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
35. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001.

36. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.
37. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001.
38. Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2001.
39. Οι περί Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Θέση Βοηθού Εμπορίου και Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
40. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2002.
41. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω αϋπνίες, κύριοι συνάδελφοι. Απλώς το είπα για να τονίσω ότι ήταν ανάγκη να προχωρήσουμε την εργασία. Θα έχουμε και απογευματινή σύνοδο και, όπως γνωρίζετε, την ερχόμενη εβδομάδα κλείνουμε τις συνεδρίες της ολομέλειας για κάποιο χρονικό διάστημα ένεκα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς και με το

τέλος της συνεδρίας θα συναντηθούμε όλοι για να πούμε τα «χρόνια πολλά» στο προσωπικό και από το προσωπικό σε μας.

Εδώ κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.48 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Ματσάκης Μάριος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυροκορδάτος Χρήστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης

Λαμάρης Γιάννος

Χρίστου Ανδρέας

Λιλλήκας Γιώργος

Χρυσοστόμου Άριστος

Λυσσαρίδης Βάσος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 5 του 2001).
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Ζ. Ζαχαρίου, Ν. Πιττοκοπίτης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Δ. Συλλούρης, Γ. Βαρνάβα, Α. Κυπριανού, Γ. Περδίκης, Γ. Θωμά, Δ. Θεοδώρου, Α. Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις Νόμος του 2001», το σχόλιο του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους (ως Τροποποιητικοί του 2001).

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Βοηθού Διευθυντή Α΄ Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτή Κλίμακες Α8 και Α9 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση και η διαδικαστική συζήτηση που ακολούθησαν [Μ. Ματσάκης, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας), Δ. Θεοδώρου, Δ. Συλλούρης, Πρ. Προδρόμου, Α. Χρίστου, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Βασιλείου, Ν. Κλεάνθους] και έγκρισή τους.
8. Σχόλιο του κ. Μάρκου Κυπριανού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συγκεντρώσεων και Παρελάσεων Νόμος του 1997».
9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
10. Ερωτήσεις βουλευτών: Πληροφορίες για απαγόρευση αγοράς αδασμολόγητης οικοσκευής από τις επαναπατριζόμενες οικογένειες - Ερώτημα για την κοινωνική σύνταξη των γυναικών συζύγων των επαναπατριζόμενων Κυπρίων.
11. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Πληροφορίες για καθυστέρηση σε έργα ανάπλασης στις Πάνω Αρόδες και στην Ίνεια.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 20ής Δεκεμβρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 11.24 π.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Να αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή τα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι πολλά ...

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλούσα να μου βάλετε αυτό πρώτα. Επειδή τα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι αρκετά, είναι πολλά, θα παρακαλούσα να συνεχίσουμε τη διαδικασία που έχουμε καθιερώσει στα ομόφωνα θέματα οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Δεν υπάρχει ένσταση αντιλαμβάνομαι.

Προχωρούμε στο πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση· δεν είναι ομόφωνη η έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απολογούμαι, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι δύο εκθέσεις με το ίδιο τίτλο· γι' αυτό θέλαμε να το διευκρινίσουμε. Επειδή έχουμε καθυστερήσει κάπως με την πάγια τακτική, να επικεντρωθώ στα βασικά σημεία της έκθεσης και να αφήσουμε διαδικαστικά πίσω· έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα η έκθεση.

(Ο κ. Μ. Κυπριανού διαβάζει ορισμένες παραγράφους της έκθεσης που ακολουθεί.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα

από τις 8 Οκτωβρίου μέχρι τις 10 Δεκεμβρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τάκης Κληρίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου, ώστε τα έσοδα που προκύπτουν από την επιβολή του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών να καταβάλλονται σε εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, στην οποία μόνος μέτοχος θα είναι το κράτος και η ίδρυση της οποίας κύριο σκοπό θα έχει τη διαχείριση ειδικού ταμείου το οποίο θα προβαίνει σε επενδύσεις τίτλων εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), ευρύτερα γνωστού ως Σταθεροποιητικού Ταμείου.

Όπως είναι γνωστό, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2000, επιβάλλεται ειδικό τέλος επί των συναλλαγών που καταρτίζονται ή ανακοινώνονται στο χρηματιστήριο, το οποίο καταβάλλεται από τον πωλητή και έχει καθοριστεί στο ποσοστό 1%, σε περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου ή το πρόσωπο που ανακοινώνει τη συναλλαγή είναι νομικό πρόσωπο και στο ποσοστό 0,6%, σε περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου ή το πρόσωπο που ανακοινώνει τη συναλλαγή είναι φυσικό πρόσωπο.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών και με βάση την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, οι λόγοι που συνηγορούν στην ψήφισή του σε νόμο και κατ' επέκταση στη σύσταση του εν λόγω Σταθεροποιητικού Ταμείου είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:

- Η κυβέρνηση, στα πλαίσια των προσπαθειών της για στήριξη του χρηματιστηριακού θεσμού ύστερα από την κατακόρυφη πτώση του δείκτη τιμών των μετοχών και τις αντίξοες συνθήκες που δημιουργήθηκαν για τους επενδυτές, αποφάσισε τη σύσταση ειδικού σταθεροποιητικού ταμείου επενδύσεων τίτλων

- εισηγμένων στο ΧΑΚ, το οποίο θα τελεί υπό τη διαχείριση εταιρείας ιδιωτικού δικαίου υπό την επωνυμία “Κυπριακό Σταθεροποιητικό Ταμείο Επενδύσεων Λτδ”.
- Για να καταστεί ικανό το εν λόγω ταμείο να ανταποκριθεί καλύτερα στη σταθεροποίηση των τιμών των εισηγμένων στο ΧΑΚ τίτλων, προτείνεται όπως τα έσοδα που εισπράττονται από την επιβολή του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών χρησιμοποιούνται για την προικοδότησή του. Με τον τρόπο αυτό οι πόροι από την επιβολή του ειδικού τέλους θα επιστρέφονται κατά έμμεσο τρόπο στους επενδυτές.
 - Το εν λόγω ταμείο θα προβαίνει σε επενδυτικές δραστηριότητες που στόχο θα έχουν την τόνωση του δείκτη τιμών και γενικά την απάμβλυνση των απότομων διακυμάνσεών του, όποτε αυτές παρατηρούνται είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω.
 - Κρατικές παρεμβάσεις στη χρηματιστηριακή αγορά παρόμοιου τύπου έχουν γίνει σε ξένα χρηματιστήρια και αποδείχθηκαν πολύ επιτυχείς, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το χρηματιστήριο του Χονγκ-Κονγκ, ή έγιναν μέσω επενδύσεων δημόσιων κεφαλαίων σε χρηματιστήρια, όπως π.χ. μέσω ταμείων κοινωνικών ασφαλίσεων ή ταμείων προνοίας.
 - Η σύσταση του ταμείου αυτού αποτελεί έκτακτο μέτρο και δεν υπάρχει απόφαση για λειτουργία του πέραν της χρονικής περιόδου πέντε χρόνων.
 - Η κυβέρνηση θα προχωρήσει σε σύναψη δανείου από αλλοδαπό τραπεζικό οργανισμό ύψους £100 εκατομμύρια σε ευρώ, με δικαίωμα τερματισμού της σχετικής συμφωνίας οποτεδήποτε κριθεί σκόπιμο με αποπληρωμή ολόκληρου του ποσού και χωρίς οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση.
 - Προς υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων θα συσταθεί εταιρεία που θα ανήκει εξ ολοκλήρου στην κυβέρνηση και θα διοικείται από τριμελές ή πενταμελές διοικητικό

συμβούλιο, το οποίο θα απαρτίζεται από άτομα εγνωσμένης αξίας και που δε θα έχουν οποιαδήποτε συμφέροντα στο ΧΑΚ. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα διοριστούν από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών.

- Σκοπός της εταιρείας θα είναι η δημιουργία Σταθεροποιητικού Ταμείου ύψους £100 εκατομμυρίων για επενδύσεις στο ΧΑΚ και η ανάθεση της διαχείρισής του στην αλλοδαπή τράπεζα που θα δανειοδοτήσει την κυβέρνηση, σύμφωνα με τα πιο πάνω. [Στο σημείο αυτό ο κ. Μ. Κυπριανού κάνει την ακόλουθη παρέκβαση: Αυτό είχε εγερθεί στη Βουλή πριν τις εκλογές και εν τω μεταξύ η πλειοψηφία της Βουλής είχε εκφράσει αρνητική προσέγγιση επί του όλου θέματος.] Η εν λόγω τράπεζα θα ορίσει διαχειριστή του χαρτοφυλακίου άτομο με υψηλά προσόντα, τεχνογνωσία και εμπειρία, το οποίο θα εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας και το οποίο θα ενεργεί εντελώς ανεξάρτητα, αποφασίζοντας πότε θα επενδύει και σε ποιες μετοχές, χωρίς απολύτως καμιά παρέμβαση ούτε από την εταιρεία ούτε από την κυβέρνηση. Η αλλοδαπή τράπεζα θα αναλάβει δέσμευση να μην επενδύει στο ΧΑΚ, για να αποφευχθεί σύγκρουση συμφερόντων.
- Μελλοντικά το Σταθεροποιητικό Ταμείο είναι δυνατό να μετατραπεί σε αμοιβαίο κεφάλαιο χωρίς κυβερνητική συμμετοχή.

Ακολούθως και παρά την εκφρασθείσα αρνητική προσέγγιση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής για την οποία η κυβέρνηση ήταν ενήμερη, συστάθηκε επίσημη εταιρεία υπό την επωνυμία “Κυπριακό Σταθεροποιητικό Ταμείο Επενδύσεων Λτδ (Cyprus Stability Investment Fund Ltd)”.

Στο μεταξύ ο Υπουργός Οικονομικών, με επιστολή του ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2001, πληροφόρησε τον πρόεδρο της επιτροπής ότι η κυβέρνηση εξακολουθεί να εμμένει στην προώθηση της σύστασης σταθεροποιητικού ταμείου και

ζήτησε την επανεξέταση και την επίσπευση της ολοκλήρωσης της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου από την επιτροπή.

Καταθέτοντας εκ νέου ενώπιον της επιτροπής, στις 8 Οκτωβρίου 2001, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε τα ακόλουθα:

- Η κυβέρνηση στο διάστημα που μεσολάβησε από την πρώτη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής μέχρι σήμερα και ύστερα από τη δημόσια έκφραση της αρνητικής προσέγγισης της πλειοψηφίας των μελών της Βουλής προς το ζήτημα, προχώρησε σε νέες διαβουλεύσεις με τον αλλοδαπό τραπεζικό οργανισμό που είχε αρχικά εκδηλώσει ενδιαφέρον να δανειοδοτήσει την ιδιωτική εταιρεία που θα διαχειρίζεται το ταμείο.
- Οι εν λόγω διαβουλεύσεις είχαν ως αποτέλεσμα να καταστεί πλέον δυνατή η εξασφάλιση δανεισμού της εν λόγω εταιρείας χωρίς την παροχή κυβερνητικής εγγύησης.
- Η μόνη προϋπόθεση που έχει τεθεί για τη δανειοδότηση της διαχειρίστριας εταιρείας εκ μέρους της ενδιαφερόμενης τράπεζας είναι η προικοδότηση του ταμείου με όλα τα ποσά που εισπράττονται από την κυβέρνηση ως ειδικό τέλος επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών.
- Αναφορικά με το ενδεχόμενο στήριξης του χρηματιστηριακού δείκτη με τη δημιουργία ταμείου από τις ίδιες τις τράπεζες, τούτο είναι δυνατό, αλλά η υλοποίηση τέτοιας απόφασης εξαρτάται αποκλειστικά από τις ίδιες τις τράπεζες. Σχετικά ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι στο παρόν στάδιο υπάρχει μεγάλη ρευστότητα και όλες οι τράπεζες έχουν ενδιαφερθεί να δανειοδοτήσουν το κράτος, κατά τον ίδιο τρόπο που είχε αρχικά προταθεί. Ως μοναδική εγγύηση ζητείται απ' όλους τους ενδιαφερομένους ανεξάρτητα η κατάθεση των εισπράξεων από την επιβολή του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στο υπό

αναφορά Σταθεροποιητικό Ταμείο.

- Παρά τους χαμηλούς όγκους συναλλαγών που έχουν παρατηρηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του 2001, υπολογίζεται ότι οι εισπράξεις από την επιβολή του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών θα προικοδοτούν το ταμείο με £15 εκατομμύρια περίπου.

Υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών στην επιτροπή αναφορικά με τη φιλοσοφία που διέπει την κυβερνητική απόφαση για κρατική παρέμβαση στη λειτουργία του χρηματιστηρίου, υπό τις δεδομένες επικρατούσες συνθήκες και υπό τη μορφή που προτείνεται, αλλά και αναφορικά με επιμέρους ζητήματα που είναι αναγκαίο να διευθετηθούν, έτσι που να καταστεί δυνατή η υλοποίηση της σχετικής απόφασης, η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής εξέφρασε σοβαρές επιφυλάξεις οι οποίες συνίστανται, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- Στο ενδεχόμενο να ασκούνται οποιοδήποτε είδους άμεσες ή έμμεσες πιέσεις για τη διενέργεια εκ μέρους των διαχειριστών του ταμείου συγκεκριμένων επενδυτικών κινήσεων, οι οποίες θα αποφέρουν οφέλη επιλεκτικά σε συγκεκριμένες εταιρείες ή σε συγκεκριμένες ομάδες επενδυτών.
- Στον τρόπο στήριξης του δείκτη σε περιόδους που αυτός κυμαίνεται για μεγάλα χρονικά διαστήματα στα ίδια επίπεδα. Ιδιαίτερα, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, όταν αρχικά η κυβέρνηση είχε πάρει τη σχετική απόφαση, ο δείκτης παρουσίαζε μεγάλες αυξομειώσεις.
- Στο γεγονός ότι ο σκοπός στον οποίο στοχεύει η κυβερνητική απόφαση είναι δυνατό να επιτευχθεί με τη σύσταση ενός ταμείου από τις τράπεζες το οποίο να τυγχάνει διαχείρισης κατεξοχήν από ιδιωτικούς οργανισμούς.
- Στην ανάγκη επανεξέτασης του ισχύοντος από το 2000 θεσμού της επιβολής ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε συνδυασμό με την

ειλημμένη δέσμευση της κυβέρνησης ενώπιον της επιτροπής για επανεξέταση του θέματος και ενδεχομένως αντικατάστασή του με το θεσμό της φορολογίας επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τις χρηματιστηριακές συναλλαγές, καθώς και την ανάγκη παροχής φορολογικών κινήτρων για μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων και της ενημέρωσης που είχε από τον αρμόδιο υπουργό, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και βουλευτών του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγείται την απόρριψη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για λόγους αρχής, αλλά και για τους ακόλουθους ειδικούς λόγους:

- Η κυβέρνηση ετσιθελικά και δεικνύοντας περιφρόνηση προς τη Βουλή, την οποία δεν ενημέρωσε προηγουμένως, προχώρησε στη σύσταση και εγγραφή εταιρείας ιδιωτικού δικαίου, για να διαχειρίζεται το λεγόμενο Σταθεροποιητικό Ταμείο, σε μια προσπάθεια να δημιουργήσει τετελεσμένα.
- Η απόφαση της κυβέρνησης για τη σύσταση του εν λόγω ταμείου ελήφθη στα πλαίσια της προσπάθειας για δημιουργία άλλοθι σε σχέση με την ανεπάρκειά της να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του χρηματιστηρίου.
- Η πολιτική της κυβέρνησης είναι ανακόλουθη, αφού αφενός θεοποιεί την ελεύθερη αγορά και αφετέρου υποστηρίζει την κρατική παρέμβαση στο χρηματιστηριακό θεσμό, ο οποίος εκ των πραγμάτων θα πρέπει να αφεθεί να λειτουργεί χωρίς παρεμβάσεις.
- Σε περίπτωση ενδεχόμενης υλοποίησης της σχετικής κυβερνητικής απόφασης θα υπάρξει σοβαρή απώλεια εσόδων για το κράτος, αφού οι εισπράξεις από την επιβολή του ειδικού τέλους θα κατατίθενται στο εν λόγω Σταθεροποιητικό Ταμείο

αντί στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

- Η σύσταση και λειτουργία ενός τέτοιου ταμείου δε θα εξυπηρετήσει τους μικροεπενδυτές, οι οποίοι χωρίς αμφιβολία δε θα προλάβουν να επωφεληθούν, αλλά κυρίως τους τραπεζικούς οργανισμούς που έχουν δυνατότητα στήριξης της δικής τους μετοχής, τις ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και τα μεγάλα χαρτοφυλάκια.
- Ο ίδιος ο εμπειρογνώμονας επί χρηματιστηριακών θεμάτων που έχει μετακληθεί από την κυβέρνηση για εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου για το χρηματιστήριο εξέφρασε ενώπιον της επιτροπής την έντονη αντίθεσή του στη δημιουργία ενός τέτοιου ταμείου.
- Με την περιγραφή του πλαισίου λειτουργίας του εν λόγω ταμείου εισάγεται η επικίνδυνη φιλοσοφία ότι τα έσοδα φορολογίας από συγκεκριμένη ομάδα φορολογουμένων πρέπει να επιστρέφονται, επενδύονται ή διατίθενται αποκλειστικά και μόνο γι' αυτούς. Τα έσοδα όμως από την επιβολή του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών δεν μπορούν να ανήκουν ειδικά στους επενδυτές, αφού δεν παύουν να είναι κρατικά έσοδα, όπως όλες οι άλλες φορολογίες.
- Στη φιλοσοφία της η σχετική κυβερνητική απόφαση είναι ανακόλουθη, αφού η κυβέρνηση επικρίνει τους επενδυτές, όταν συνάπτουν δάνεια για να επενδύσουν, αλλά την ίδια στιγμή πράττει το ίδιο εκείνη.
- Η κυβέρνηση δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση για στήριξη του χρηματιστηριακού θεσμού με άλλους ορθόδοξους τρόπους, όμως η άμεση κρατική παρέμβαση στη διαμόρφωση των τιμών και στο δείκτη γενικότερα θα δημιουργήσει επικίνδυνη στρέβλωση στη λειτουργία του θεσμού, ο οποίος πρέπει να βασίζεται στις αρχές της ελεύθερης αγοράς. Την ίδια στιγμή πρέπει να λεχθεί

ότι η κυβέρνηση δεν έπεισε για το ότι πράγματι θα υπάρξει αντικειμενικός τρόπος με τον οποίο θα κρίνεται πότε μια τιμή ή ο δείκτης είναι “υπερτιμημένος” ή “υποτιμημένος” ούτε για την αντικειμενικότητα του τρόπου με τον οποίο θα αποφασίζονται οι παρεμβάσεις.

- Η ανάμειξη του κράτους, έμμεσα ή άμεσα, θέτει το ταμείο κάτω από πολιτικό έλεγχο και πιέσεις και δεν είναι δυνατό να αποκλεισθούν οι παρεμβάσεις, ακόμα και αν διοριστεί ανεξάρτητη επιτροπή διαχείρισης. Ο ιδιοκτήτης/μέτοχος του ταμείου θα είναι το κράτος και δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι η κυβέρνηση θα μπορέσει να αντισταθεί σε λαϊκές πιέσεις, για να επεμβαίνει επιλεκτικά και να ανεβάζει το δείκτη τιμών.
- Δεν έχει μελετηθεί επαρκώς το ενδεχόμενο να δημιουργηθούν ευθύνες του κράτους απέναντι σε επενδυτές και εταιρείες, που ενδεχομένως θα ζημιώσουν από τις επεμβάσεις του Σταθεροποιητικού Ταμείου στο δείκτη τιμών.

Επιπροσθέτως όλων των πιο πάνω αναφερόμενων λόγων για τους οποίους γίνεται εισήγηση για απόρριψη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών επικρίνουν την κυβέρνηση για την απόφασή της να προχωρήσει στην ίδρυση της σχετικής εταιρείας, καθ’ ην στιγμή αυτή γνώριζε την αρνητική θέση των περισσότερων κοινοβουλευτικών κομμάτων, αλλά και της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής. Οι ίδιοι επισημαίνουν επίσης ότι, αν δεν αποκατασταθεί πρώτα η εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού προς το χρηματιστηριακό θεσμό, οποιαδήποτε διοχέτευση χρημάτων από το κράτος στο χρηματιστήριο θα οδηγήσει σε μαζικές ρευστοποιήσεις με όλες τις συνεπακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις. Επισημαίνουν ακόμη ότι μόνο μία κρατική παρέμβαση έγινε σε χρηματιστήριο του εξωτερικού και

βασικός στόχος της υπήρξε η στήριξη του εθνικού νομίσματος και όχι η σταθεροποίηση του χρηματιστηριακού δείκτη τιμών. Η τόνωση του επικρατούντος αρνητικού κλίματος θα επέλθει μέσα από την αναδόμηση του νομοθετικού πλαισίου, την αναθεώρηση των φορολογιών που αφορούν τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και την ολοκλήρωση του έργου της ερευνητικής επιτροπής και του πορίσματος της ίδιας της Βουλής στην έρευνα που διεξάγεται από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού υιοθετούν ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και κατ' επέκταση την κυβερνητική απόφαση για σύσταση Σταθεροποιητικού Ταμείου για το χρηματιστήριο, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν εκτεθεί από την κυβέρνηση, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Ταυτόχρονα, επιφυλάσσονται να εκθέσουν σε έκταση ενώπιον της ολομέλειας του σώματος τους λόγους για τους οποίους στηρίζουν την κυβερνητική απόφαση για τη σύσταση του εν λόγω ταμείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας μια και είμαι στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ουσιαστικά οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, όπως και της πλειοψηφίας, έχουν καλυφθεί μέσα στην έκθεση, όμως πρέπει να σταθούμε στις βασικές παραμέτρους. Τίθεται ένα θέμα αρχής πιστεύω γι' αυτό το σώμα το οποίο έπρεπε να λάβει υπόψη ακόμα και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ασχέτως αν στην ουσία έχουνε

διαφορετική θέση: ότι η Βουλή ρωτήθηκε πριν ένα χρόνο περίπου γι' αυτό το θέμα και απάντησε αρνητικά. Από τα πέντε τότε κόμματα της Βουλής τα τέσσερα είχαν αρνητική τοποθέτηση, διότι στα τρία που ανέφερα προηγουμένως και οι ΕΔΗ είχαν τοποθετηθεί αρνητικά. Παρ' όλα αυτά η κυβέρνηση προχώρησε και ίδρυσε εταιρεία, ενώ η Βουλή είχε αντίθετη θέση, και ακολούθως κατέθεσε νομοσχέδιο, ενώ ήξερε εκ των προτέρων την αντίθεση της Βουλής. Για μένα, ασχέτως το τι προσέγγιση έχει τεχνική το κάθε κόμμα επί της ουσίας του θέματος, σαν θέμα αρχής δεν έπρεπε καν να εξεταστεί αυτό το ζήτημα. Παρ' όλα αυτά, η επιτροπή το είδε το θέμα και καμιά από τις ανησυχίες της που είχαν εκφραστεί στην προηγούμενη συζήτηση δεν ικανοποιήθηκε από τις απαντήσεις του υπουργείου.

Υπάρχουν τρεις βασικοί παράμετροι για τις οποίες δεν μπορεί να υιοθετηθεί αυτό το νομοσχέδιο: διότι μπορεί να είναι απλώς η διοχέτευση του τέλους, αλλά στην ουσία αφορά ένα ευρύτερο ζήτημα. Πρώτο, επικίνδυνη εισαγωγή φιλοσοφίας ότι φορολογία που προέρχεται από μια ομάδα φορολογουμένων πάει πίσω σε εκείνους: τότε η φορολογία που πληρώνουν οι δικηγόροι να επενδύεται στους δικηγόρους, η φορολογία που πληρώνουν οι βιομήχανοι να επενδύεται στους βιομήχανους και δεν ξέρω πού θα καταλήξει αυτή η νοοτροπία. Το τέλος δεν είναι χρήμα των επενδυτών, το τέλος εμείς το χρησιμοποιήσαμε υπό μορφή φορολογίας με τις χρηματιστηριακές συναλλαγές σε αντικατάσταση του φόρου εισοδήματος. Είναι μιας μορφής φορολογία, γιατί δε δίνεται άλλος φόρος πάνω στις συναλλαγές στο χρηματιστήριο. Άρα γενικότερη επικίνδυνη εισαγωγή μιας φιλοσοφίας πάνω στις φορολογίες.

Το δεύτερο, επέμβαση του κράτους στον κατεξοχήν θεσμό της ελεύθερης αγοράς. Το κράτος έρχεται και μπαίνει στο χρηματιστήριο όχι σαν επενδυτής στο κάτω κάτω, για να αυξήσει τα έσοδά του, αλλά για να παρεμβαίνει και να επηρεάζει τιμές. Ποιος θα κρίνει; Που δε μας δόθηκε ποτέ καμιά ικανοποιητική απάντηση, το ζητήσαμε αυτό το

θέμα, πότε πρέπει να ανεβεί ή να πέσει μια τιμή, πότε είναι υπερτιμημένη, πότε δεν είναι. Εδώ τόσοι αναλυτές και δεν ξέρουν ακόμα. Και τι θα γίνει αν το κράτος αποφασίσει ότι πρέπει να υποτιμηθεί μια τιμή και αρχίσει να πουλά μαζικά και χάσει χρήματα ο κόσμος, όπως ξανασυνέβη στο παρελθόν; Θα πούμε ότι έτσι έπρεπε να γίνει, γιατί αυτή ήταν μια αρχή; Δε θα αρχίσουν αμέσως αγωγές και δε θα ζητούν αποζημιώσεις έναντι του κράτους; Και αν είναι πεσμένο το χρηματιστήριο, δε θα μαζευτεί ο κόσμος σε διαδηλώσεις έξω από το Προεδρικό, έξω από τη Βουλή, γιατί είναι μια κρατική εταιρεία, ασχέτως ποιος είναι ο διαχειριστής, για να παρέμβουμε πολιτειακά για να ανεβούν οι τιμές του χρηματιστηρίου;

Σήμερα που δεν έχουμε αυτή τη δυνατότητα ούτε την αρμοδιότητα ούτε τη δύναμη και γίνονται όλες αυτές οι παρεμβάσεις και έχουμε ζήσει, ιδιαίτερα οι παλαιότεροι βουλευτές, το τι γινόταν στη Βουλή σε σχέση με το δείκτη του χρηματιστηρίου. Φανταστείτε τώρα να έχουμε ένα όργανο, μια εταιρεία, που ανήκει στην πολιτεία και που έχει τη δυνατότητα και τα χρήματα και το σκοπό να παρεμβαίνει στις τιμές! Και αυτή είναι μια επικίνδυνη αρχή. Δόθηκε ένα παράδειγμα στην επιτροπή, ζητήθηκαν παραδείγματα του εξωτερικού· γιατί, μας λέχθηκε, έγινε πολλές φορές. Μας έστειλαν ένα παράδειγμα, του Χονγκ-Κονγκ στο οποίο δεν ήταν ο στόχος η στήριξη των τιμών του χρηματιστηρίου. Ο στόχος ήταν η στήριξη του εθνικού νομίσματος μέσω του χρηματιστηρίου και παρεπιμπτόντως ευεργετήθηκε το χρηματιστήριο. Άρα ούτε εδώ δόθηκαν πειστικές απαντήσεις.

Και το κυριότερο, πέρα από το θέμα της ελεύθερης αγοράς, είναι και -όπως ανέφερα και προηγουμένως, θέλω να σταθώ ξανά σ' αυτό- οι πολιτικές παρεμβάσεις. Διότι, όχι με την έννοια των κομματικών απαραίτητα... Αν και εγώ βλέπω ότι αν υπάρχει αυτό το ταμείο παραμονές εκλογών και ο δείκτης είναι πεσμένος και πρέπει να... ή είναι ανεβασμένος και πρέπει να πέσει ή είναι πεσμένος και πρέπει να ανεβεί, ποια

κυβέρνηση, ποια πολιτεία θα αντισταθεί στον πειρασμό να χρησιμοποιήσει αυτά τα χρήματα για να παρέμβει σ' αυτό το θεσμό; Από την άλλη πλευρά όμως και πάνω στην ουσία εκείνο που κρίθηκε είναι ότι από τη στιγμή που δεν υπάρχει εμπιστοσύνη αυτή τη στιγμή από το κοινό στους επενδυτές προς το χρηματιστήριο, -και είπαμε τι χρειάζεται να γίνει- οποιαδήποτε διοχέτευση χρημάτων θα οδηγήσει ουσιαστικά σε ρευστοποιήσεις. Και όλοι μας, ιδιαίτερα πριν τις εκλογές, μας πιάνανε τηλέφωνο πολίτες και λέγανε, «Γιατί δε δέχεστε να γίνει το ταμείο να πουλήσουμε τις μετοχές μας να πάρουμε τα χρήματα;»!

Αρα δε θα έχει κανένα αποτέλεσμα στη σταθεροποίηση των τιμών, απλώς όποιος προλάβει ή όποιος προλάβει θα έπαιρνε τα χρήματα, θα τα έβαζε στην τσέπη του και θα έφευγε από το χρηματιστήριο. Και πιστέψτε με, δεν είναι οι μικροί επενδυτές και δεν είναι αυτοί που έχασαν χρήματα που θα προλάβαιναν να το κάνουνε, αλλά σίγουρα εκείνοι που έχουν τις προσβάσεις και τις δυνατότητες.

Επομένως, για όλους αυτούς τους λόγους η πλειοψηφία - είμαι σίγουρος ότι θα μιλήσουν και άλλοι συνάδελφοι- και... Δηλαδή αρχή φορολογίας, ότι πάει σε εξειδικευμένες ομάδες το θέμα της παρέμβασης του κράτους σε ένα θεσμό της ελεύθερης αγοράς, το ότι θα υπόκειται σε πολιτικές και πολιτειακές παρεμβάσεις και ότι δε μας δόθηκε καμιά διαβεβαίωση, καμιά επεξήγηση, αντικειμενικός τρόπος για να κρίνεται πότε η τιμή ή ο δείκτης θα πρέπει να ανέβει ή να κατέβει. Γι' αυτούς τους λόγους η επιτροπή εισηγείται την απόρριψη αυτού του νομοσχεδίου.

Ταυτόχρονα όμως εγώ θέλω να επαναφέρω, ολοκληρώνοντας το θέμα αρχής, ότι από τη στιγμή... Ας μη ρωτούσε ο υπουργός τη Βουλή, ας μη μας ρωτούσε, ας το έστελνε και να μας εκθέσει στο κάτω κάτω, να μας βάλει προ των ευθυνών μας. Αλλά αφού προέβη - καλώς, αν με ρωτάτε εμένα- σε διαβούλευση με τα κόμματα και πήρε αρνητική απάντηση, έπρεπε να τη σεβαστεί. Να δημοσιοποιήσει την αντίθεσή του προς

την πλειοψηφία, αλλά να σεβαστεί και να μην προσπαθήσει να προωθήσει αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ. Προτού δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου που εζήτησε το λόγο, ας μου επιτρέψετε, έτσι, να ενασκήσω μια διακριτική εξουσία την οποία νομίζω ότι κέκτημαι. Να κάνω μια παράκληση: Νοουμένου ότι εκάμετε και εξαντλητική συζήτηση στην επιτροπή, νοουμένου ότι τα θέματά μας είναι πάμπολλα, αν είναι δυνατό, να γίνει αποδεκτή η παράκληση να μιλήσει ένας βουλευτής από κάθε κόμμα και όσο σύντομα γίνεται κιόλας. Ομολογώντας ότι εν τζιαι ήταν πολλά σύντομος ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τώρα το λέτε, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Κύριε Συλλούρη;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ νομίζω ότι δεν πρέπει να μείνουμε μόνο στην υπόδειξη. Σαν ολομέλεια μπορούμε και να αποφασίσουμε τη διαδικασία. Αν θέλετε, να μείνουμε στην υπόδειξη μόνο γι' αυτό το θέμα, δεδομένου ότι ο κ. Κυπριανού μίλησε πάρα πολλά και να κάνουμε έκκληση στους επόμενους να είναι πάρα πολύ σύντομοι. Αλλά για τα υπόλοιπα νομοσχέδια μπορούμε να πάρουμε απόφαση να είναι ένας από κάθε κόμμα, αν θέλουμε, και πέντε λεπτά το μάξιμουμ. Διαφορετικά, δεν πρόκειται να τελειώσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ είμαι έτοιμος να δεχτώ αυτή την εισήγηση. Παρακαλώ, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Είναι πολύ σωστές οι σκέψεις που ακούονται, εγώ όμως θα συμπλήρωνα ότι για κάποια πράγματα δεν μπορεί κατ' ανάγκη να είναι ένας από κάθε κόμμα. Θα έπρεπε να είναι ένας υπέρ και ένας εναντίον. Διότι εδώ, στην περίπτωση του συγκεκριμένου νομοθετήματος, αναγιγνώσκεται μια έκθεση που έχει συγγραφεί με την άποψη των τριών κομμάτων. Ε, αντιλαμβάνεστε ότι αν θα μιλήσουν τζιαι τρεις από αυτά τα κόμματα, διαβάστηκε τζιαι η έκθεση, τζιαι μετά θα μιλήσει ένας από την άλλη πλευρά τζιαι πρέπει να είναι σύντομος, είναι λίγο ζόρικα τα πράγματα. Θα προσπαθήσουμε πάντως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου, να μου επιτρέψετε να πω ότι είμαι εναντίον της εμπέδωσης από τώρα της εντύπωσης ότι υπάρχει μέτωπο, διότι δεν υπάρχει μέτωπο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Προδρόμου φαίνεται αντιμετωπίζει το ίδιο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι εκπρόσωποι του Δημοκρατικού Συναγερμού στην τηλεόραση. Νομίζω έν καλά να κάνετε μια αίτηση και προς τις τηλεοράσεις και προς τη Βουλή να σας παραχωρείται ίσος χρόνος με το χρόνο που μιλούν εκείνοι που μιλούν εναντίον της άποψής σας, έτσι ώστε να λύσετε αυτό το πρόβλημα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπόρα είναι και θα περάσει Δώρο! Μπόρα είναι!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω ούτε όσα έχουν αναφερθεί στην έκθεση ούτε όσα έχει αναφέρει ο προηγούμενος ομιλητής. Εγώ απλώς θέλω να υπενθυμίσω ότι εάν αυτή η Βουλή εδεχόταν από τότε που ο υπουργός ζήτησε από τη Βουλή την έγκριση της σύστασης αυτού του σταθεροποιητικού ταμείου, αν η Βουλή ανταποκρινόταν θετικά, τα εκατόν εκατομμύρια, από τότε μέχρι σήμερα με την πτώση του δείκτη θα ήσαν τριάντα ή τριάντα πέντε εκατομμύρια. Και πολύ χειρότερα, αν ακολουθούσε η Βουλή εκείνες τις προτροπές και τις εκκλήσεις για να επενδύσει χρήματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τότε και αυτά τα χρήματα, που είναι χρήματα των συντάξεων και προορίζονται για να ανακουφίσουν ιδιαίτερα τους πολίτες των χαμηλών εισοδηματικών τάξεων, θα έχαναν ανάλογη αξία.

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα εδώ είναι απλό. Εδώ έχουμε ένα ανώριμο χρηματιστήριο, εξακολουθεί το χρηματιστήριό μας να είναι ανώριμο. Ένα χρηματιστήριο όπου ήδη μας έχει ενημερώσει η Γενική Εισαγγελία ότι έχουν στοιχειοθετηθεί άνω των πεντακόσιων περιπτώσεων που πιθανό να συνιστούν και ποινικά αδικήματα. Πολλά από αυτά ήδη είναι γνωστό ότι συνιστούν ποινικά αδικήματα και δεν είναι όλα του παρελθόντος. Αυτό ιδιαίτερα έχει σημασία, ότι δεν είναι όλα του παρελθόντος! Ο κ. Κληρίδης, ο Μάριος ο Κληρίδης, μας έχει και αυτός ενημερώσει ότι και τώρα ακόμα υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τρέχει πίσω από αυτές τις καταστάσεις για να προλάβει.

Είναι ένα ανώριμο χρηματιστήριο, κύριε Πρόεδρε, και σε τέτοιο ανώριμο χρηματιστήριο, όπου ήδη τα μεγάλα συμφέροντα έχουν ασφυκτικά επικρατήσει, θα ήταν, όχι ολίσθημα, τραγικό σφάλμα από πλευράς του κοινοβουλίου να εγκρίνει τη

διάθεση των εκατόν εκατομμυρίων λιρών σε αυτό το Σταθεροποιητικό Ταμείο. Που είναι ως εαν να αποφασίσει να ρίχνει και ζώα ή αρνάκια μέσα σε λάκκο των λεόντων! Οι λέοντες θα τα κατασπαράξουν, δεν υπάρχει αμφιβολία. Και δεν πρόκειται να επιτύχει η κυβέρνηση να σταθεροποιήσει το χρηματιστήριο με τέτοιες διαδικασίες: το χρηματιστήριο είναι άλλα που χρειάζεται.

Πρώτ' απ' όλα χρειάζεται εμπέδωση της εμπιστοσύνης του λαού και η εμπιστοσύνη του λαού και του επενδυτή θα εμπεδωθεί όταν το κράτος επιδείξει τη συμπεριφορά που είτε παρενόμησαν είτε λήστεψαν μέσα στο χρηματιστήριο και οδηγήσει εκείνους που ευθύνονται ενώπιον των δικαστηρίων και όταν θα αποκτηθεί από πλευράς εκείνων που συμμετέχουν στο χρηματιστήριο -και δη κάποιων μεγάλων εταιρειών- η συνείδηση η χρηματιστηριακή και όχι η συνείδηση η αρπακτική!

Γι' αυτό το κόμμα μας πιστεύει ότι υπό τις περιστάσεις είναι εντελώς άσοφο και αδόκιμο να προχωρήσουμε στην έγκριση αυτού του Σταθεροποιητικού Ταμείου και θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Ο κ. Ευαγόρου.

Να επαναλάβω αυτό που σου έχει ψιθυρίσει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ομάδας σας, κύριε Ευαγόρου: σύντομα.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Μου είπε ότι έχω μια ώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι σύντομος.

Θα ξεκινήσω επικρίνοντας την ετσιθελική συμπεριφορά και στάση της κυβέρνησης όσον αφορά αυτό το θέμα. Σε μια προσπάθεια να φέρει προ τετελεσμένων γεγονότων, προ τετελεσμένων τη Βουλή των Αντιπροσώπων, επροχώρησε στην εγγραφή και εταιρείας προτού συζητήσει με τη Βουλή των Αντιπροσώπων με την ονομασία «Κυπριακό Σταθεροποιητικό Ταμείο Επενδύσεων Λτδ». Πέραν αυτού θεωρούμε ότι η απόφαση αυτή της κυβέρνησης να δημιουργήσει Σταθεροποιητικό Ταμείο δεν είναι τίποτε περισσότερο από προπέτασμα καπνού και άλλοθι που μπορεί να χρησιμοποιεί για να καλύψει την ανεπάρκειά της και την αδυναμία της να αντιμετωπίσει τα σοβαρά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Είναι άλλοθι, γιατί η κυβέρνηση δεν έχει να παρουσιάσει από το 1999 ουσιαστικά τίποτε προς την κατεύθυνση της θωράκισης των θεσμών, της θωράκισης της νομοθεσίας για το χρηματιστήριο. Τώρα συζητείται το νομοσχέδιο για τις ΕΠΕΥ· ακόμα οι κανονισμοί για τα αμοιβαία κεφάλαια δεν έχουν εγκριθεί και επίσης δεν έχουν γίνει συγκεκριμένες προτάσεις, άλλες προτάσεις, που να αφορούν στο διαχωρισμό το ρόλο των χρηματιστών, τον καθορισμό του ρόλου των χρηματιστών όπως επίσης και τις ευθύνες των αναδόχων και ούτω καθεξής.

Κατά συνέπεια, εκεί που δεν έχει κάνει τίποτε, επιχειρεί εδώ και αρκετούς μήνες, μέσω του Σταθεροποιητικού Ταμείου και μόνο και τίποτα άλλο, να καλύψει αυτές τις ευθύνες και την ανεπάρκειά του. Χωρίς να εισακούει εκείνους τους παράγοντες, όπως είναι για παράδειγμα ο κ. Τσιμπανούλης, ο ειδικός περί τα χρηματιστηριακά, αλλά και το συμβούλιο του ΧΑΚ και η κεφαλαιαγορά, που τάχθηκαν ενάντια. Κατά τον ίδιο τρόπο η διεθνής πρακτική μάς λέει ότι όπου επιχειρήθηκε να εφαρμοστεί Σταθεροποιητικό Ταμείο, απέτυχε. Και εγώ θα αναφέρω την κλασική, κλασικότερη περίπτωση που είχε γίνει και κοντά μας, της Ελλάδας. Όταν σε μια περίοδο το Χρηματιστήριο Αξιών

Αθηνών παρέπαιε, επενδύθηκαν επτακόσια πενήντα εκατομμύρια, σε λίρες και όχι σε δραχμές, από πλευράς ΔΕΚΟ, σε μια προσπάθεια να στηριχθεί το χρηματιστήριο, και στη συνέχεια επήγγε εκεί που έπρεπε να πάει με βάση τους νόμους της αγοράς.

Πέραν αυτών, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι δεν είναι με αυτή τη μορφή που ξεκίνησε η κυβέρνηση να προβάλλει το Σταθεροποιητικό Ταμείο. Να υπενθυμίσω την περιβόητη DEBFA, μια τράπεζα Άι Βασίλη, η οποία αποφάσισε να σώσει το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου με μια συμφωνία που μας είχαν δώσει τότε ότι αυτή η τράπεζα θα μπαίνει να στηρίζει και όταν θα κερδίζει, δικά της. Αλλά παράλληλα, όταν θα χάνει, το κράτος το κυπριακό, δηλαδή οι φορολογούμενοι, να έρχονται να της καλύπτουν αυτές τις ζημιές. Θα μπορούσε κάποιος να πει, «Μα, με αυτό τον τρόπο επενδύω και εγώ και οποιοσδήποτε, όταν έχει διασφαλισμένα τα κέρδη του ή την απόδοσή του».

Παράλληλα, κύριε Πρόεδρε, να υπομνήσω εκείνο το οποίο έχει αναφέρει και ο πρόεδρος της επιτροπής, που λέει ότι η κυβέρνηση συμβούλευε τους επενδυτές να μη δανείζονται για να παίξουν, αλλά η ίδια να θέλει να δανειστεί για να παίξει. Και κάτι ακόμα. Ότι αυτό το ποσό των £100 εκατομμυρίων δε θα είναι τίποτε περισσότερο από μια σταγόνα στον ωκεανό, αν αναλογιστούμε πόσες εκατοντάδες εκατομμυρίων έχουν χαθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Αν οι επιτήδριοι, εκείνοι οι οποίοι υφάρπαζαν τα χρήματα των επενδυτών, διαπιστώσουν ότι το χρηματιστήριο ανεβαίνει, το πιο εύκολο, αφού είναι και μέσα στα πράγματα, είναι να ρευστοποιούν, να “ξεφορτώνουν”, με τη γλώσσα του χρηματιστηρίου, πάνω στον ίδιο τον κόσμο και στο τέλος της ημέρας τα χρήματα θα καταλήξουν εκεί που πρέπει.

Τι θα κάμνει αυτό το ταμείο; Θα πουλά μόνο; Θα αγοράζει μόνο; Πότε θα πουλά; Με ποια δομή και ποιος θα αποφασίζει ποιες μετοχές θα αγοράζουν και πότε θα πωλούν; Δε θα είναι επιρρεπές σε πολιτικές πιέσεις και άλλες πιέσεις, για να προτιμά τη μετοχή του άλφα ή του βήτα; Να υπενθυμίσω μόνο το γεγονός ότι όταν ακούστηκε

το όνομα DEBFA, τα γραφεία αυτής της τράπεζας κατακλύστηκαν από παράγοντες δημόσιων εταιρειών οι οποίες ζητούσαν να προτιμηθούν οι δικές τους μετοχές, όταν αναλάβουν δράση. Κατά συνέπεια γνωρίζουμε και σε ποια κοινωνία ζούμε· οι πολιτικές πιέσεις θα είναι μέσα στην ημερήσια διάταξη.

Με βάση αυτά, κύριε Πρόεδρε, και προτείνοντας ότι το Σταθεροποιητικό Ταμείο θα μπορούσαν να το δημιουργήσουν από μόνοι τους εκείνοι οι οποίοι έχουν και το πάνω χέρι στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου· που δεν είναι άλλοι από τις ίδιες τις δημόσιες εταιρείες που έχουν κάθε συμφέρον να δημιουργήσουν τέτοιο ταμείο, για να στηρίξουν οι ίδιοι τις δικές τους τις μετοχές. Και παράλληλα να προχωρήσουμε στη δημιουργία ενός υγιούς χρηματιστηριακού θεσμού μέσα από την ψήφιση συγκεκριμένων νομοθετημάτων, ούτως ώστε το χρηματιστήριο να λειτουργήσει πάνω σε υγιείς βάσεις. Μόνο μέσα από μια τέτοια λειτουργία θα μπορούμε να πούμε ότι έχουμε ένα υγιές χρηματιστήριο και όχι μέσα από τις οποιεσδήποτε παρεμβάσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Παρακαλώ, κυρία Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, μια και θα είμαι σύντομη.

Θα ήθελα να εκφράσω κι εγώ τη λύπη μας για το γεγονός ότι στις τόσες προτεραιότητες η κυβέρνηση προχώρησε να ιδρύσει αυτή την εταιρεία σπαταλώντας και χρόνο και χρήμα, ενώ ήξερε πολύ καλά τις απόψεις όλων των κομμάτων. Εμείς διαφωνούμε με το προτεινόμενο Σταθεροποιητικό Ταμείο, διότι πιστεύουμε ότι το κράτος δεν πρέπει να παρεμβαίνει και να κατευθύνει τη χρηματιστηριακή αγορά. Οι τιμές θα πρέπει να καθορίζονται από τους νόμους της αγοράς και τυχόν προσπάθεια να παρεμβαίνει θα προκαλέσει διαστρέβλωση και λανθασμένη κατανομή των

κεφαλαιουχικών πόρων του κράτους. Καθήκον του κράτους πιστεύουμε ότι είναι η δημιουργία του κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου της κεφαλαιαγοράς και όχι η επέμβαση στον καθορισμό των τιμών.

Όπως και άλλοι συνάδελφοι έχουν σημειώσει, λέω κι εγώ ότι πάρα πολλές φορές ο κ. Τσιμπανούλης, ο οποίος μετακλήθηκε από το κράτος, για να το συμβουλευτεί για τα θέματα του χρηματιστηρίου, μας τόνισε ότι σε καμιά περίπτωση το κράτος δεν πρέπει να επεμβαίνει και ήταν κάθετα εναντίον της ίδρυσης του Σταθεροποιητικού Ταμείου.

Επιπρόσθετα, πιστεύουμε ότι η ίδρυση ενός τέτοιου ταμείου θα εγείρει προβλήματα σε σχέση με την ανεξαρτησία της διοίκησης του χρηματιστηρίου. Η κυβέρνηση θα βρεθεί εύκολα κάτω από την πίεση της κοινής γνώμης με άκαιρες ίσως επενδύσεις και εύκολα θα κατηγορηθεί για μεροληπτική προτίμηση υπέρ ορισμένων εταιρειών.

Τίθεται επίσης θέμα διασφάλισης των δημοσίων εσόδων, τα οποία δεν πρέπει να διατίθενται για τέτοιους σκοπούς, ιδιαίτερα όταν υπάρχει ένας μεγάλος κίνδυνος για χάσιμο μεγάλων ποσών.

Για τους λόγους αυτούς εμείς θα καταψηφίσουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου. Έτσι, για την ποικιλία, κύριε Κληρίδη.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε επίπεδο πολιτικών αρχών, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν υποστηρίζει τέτοιου είδους μέτρα. Υπό τις περιστάσεις όμως και επειδή πρόκειται οπωσδήποτε για έκτακτες περιστάσεις, αναγνωρίζοντας ότι επρόκειτο για ενός είδους παραχώρηση, είχαμε τοποθετηθεί υπέρ της ανάγκης μιας έκτακτης παρέμβασης. Εδώ σημειώθηκε μια τραγωδία. Και τραγωδία δεν είναι μόνο το ότι ο κόσμος έχασε χρήματα, τραγωδία είναι το γεγονός ότι ένας θεσμός της αγοράς, το χρηματιστήριο, δεν

κατόρθωσε να λειτουργήσει στοιχειωδώς ορθά. Κάποιοι εδώ τώρα διαμαρτύρονται και λένε ότι είναι παρέμβαση στην αγορά. Σε ποια αγορά είναι παρέμβαση; Υπήρξε αγορά; Λειτουργήσε αγορά; Δεν μπορεί, όταν επιχειρηματολογούμε, να είμαστε υποκριτές!

Χρησιμοποιήθηκαν από του βήματος αυτού βαριές εκφράσεις και βαριές εκφράσεις υπάρχουν και στην έκθεση της επιτροπής. Λέγεται ότι η κυβέρνηση αυτό το κάνει για να έχει άλλοθι, γιατί προφανώς ήταν ανεπαρκής. Εγώ ερωτώ: Τι άλλοθι έχουν εκείνοι οι οποίοι, εδώ στη Βουλή, είχαν αντισταθεί στο να προσπαθήσουμε να ρυθμίσουμε τις υποχρεώσεις των επενδυτικών εταιρειών, οι οποίες προφανέστατα -και όπως το είδαμε αυτές τις μέρες και στην ερευνητική διαδικασία- ήταν ένας μοχλός εξαπάτησης των απλών επενδυτών; Τι άλλοθι υπάρχει εκεί και γιατί κάποιοι είχαν αντισταθεί, αν είναι έτσι; Γιατί επίσης κάποιοι, όταν νομοθετούσε η Βουλή, είχαν προσπαθήσει να προστατεύσουν τις υπό ένταξη εταιρείες από την υποχρέωσή τους να κάνουν στοιχειωδώς ορθές προσφορές δημόσιων μετοχών;

Κύριε Πρόεδρε, ευθύνες υπάρχουν οπωσδήποτε. Ακόμη δεν έχουμε καταλήξει στην απόδοση ευθυνών. Μελετάται πολυπλεύρως αυτή η διαδικασία και σε πολλά επίπεδα. Εμείς όμως είχαμε πει από την αρχή ότι το να αναλάβει κάποιος τις ευθύνες του σημαίνει να κάμει και κάτι. Υπό τις περιστάσεις της εποχής εκείνης που είχε γίνει η πρόταση για αυτής της μορφής την παρέμβαση, αυτό το κάτι, το πρώτο μέτρο το οποίο φάνηκε να μπορεί να λάβει η κυβέρνηση ήταν αυτό.

Εδώ πρέπει να σχολιάσουμε και την πολιτική διαδικασία. Υπάρχει και εκφράστηκε παράπονο ότι η κυβέρνηση δήθεν προσπάθησε να παρακάμψει τη Βουλή, διότι δημιούργησε μια εταιρεία ιδιωτικού δικαίου. Μα, αυτό ήταν μετά από διαβουλεύσεις με τη Βουλή, με τα κοινοβουλευτικά κόμματα. Και εφόσον είπαν οι διάφορες πλευρές ότι δε θα ήθελαν να γίνει δανεισμός, το απέρριπταν συλλήβδην, η κυβέρνηση δοκίμασε ως

δεύτερο μέτρο να σχηματίσει αυτή την εταιρεία, η οποία δε θα προικοδοτείτο με κεφάλαια από δανεισμό.

Επίσης θα πρέπει να υπογραμμίσουμε το γεγονός ότι η κυβέρνηση γνώριζε, ό,τι και αν σημαίνει αυτό, διότι επισήμως γνωρίζουμε ότι δεν μπορεί να πιστοποιηθεί κάθε φορά η βούληση του σώματος αυτού. Διότι, ναι μεν αποτελείται από κοινοβουλευτικά κόμματα, αλλά αποτελείται και από εκπροσώπους του λαού. Δεν μπορεί να προκαταλαμβάνουμε τη θέληση της Βουλής. Και είπαν κάποιοι: «Γιατί έφερε νομοσχέδιο, αφού ήξερε ότι τα κόμματα ήταν εναντίον;». Μα, με αυτή τη λογική θα καταργήσουμε τους θεσμούς! Δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί στην κυβέρνηση, σε οποιαδήποτε κυβέρνηση, το δικαίωμα να προσπαθεί να εξασκεί πολιτική. Κι εμείς πιστέψαμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η κυβέρνηση έδειξε ολιγωρία σε αυτό το ζήτημα. Όλα συνέβηκαν απότομα και ξαφνικά· το είχαμε όλοι αναγνωρίσει, γι' αυτό πιάσαμε, ζητήσαμε κατ' επανάληψη να γίνει κάτι. Όταν δοκίμασε η κυβέρνηση να κάμει κάτι, τι έγινε;

Με όλο το σέβας, θα ήθελα να υπενθυμίσω μια δήλωση του Προέδρου της Βουλής στον τότε προεκλογικό αγώνα. Είχε πει ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ: «Ελπίζω, αν ο δείκτης πάει πάνω, να μη σπεύσουν οι κυβερνώντες να το εκμεταλλευθούν». Βεβαίως η σκέψη ήταν θεμιτή. Κανείς δεν έπρεπε να εκμεταλλευθεί τίποτε σχετικά με το χρηματιστήριο. Πλην όμως το να προδιαθέτουμε τη συζήτηση και έστω με αυτό τον τρόπο να βάζουμε το χρηματιστήριο στο παιγνίδι, νομίζω ότι έδειχνε τις διαστάσεις του πράγματος.

Άρα λοιπόν, η κυβέρνηση το ελάχιστο που μπορούσε να κάμει θα ήταν να επιμένει σε αυτή την κίνηση, η οποία έχει και συμβολική σημασία. Ναι, σήμαινε τη δέσμευση του κράτους, της πολιτείας, με ευθύνη να έρθει να σταθεροποιήσει τις τιμές. Δε θα απαντήσω, γιατί δε θέλω να μακρηγορήσω σε όλα τα επιχειρήματα που

ακούστηκαν. Μόνο εδώ πρέπει με έμφαση για ακόμη μια φορά να πούμε κάτι. Δεν μπορεί εκ των υστέρων, αναδρομικά, να κάνουμε εκτίμηση αξιών και να λέμε, «Αν είχαν επενδυθεί αυτά τα λεφτά, τότε θα είχαν χαθεί αυτά τα κεφάλαια, διότι οι τιμές θα πήγαιναν έτσι». Είναι σαν να λέμε -και δεν πρέπει να το λέμε ως πολιτικά πρόσωπα- πως ό,τι και αν επενδυθεί σε αυτό το χρηματιστήριο θα είναι εις μάτην. Τότε να το κλείσουμε! Γιατί δεν παίρνει η Βουλή αυτή την απόφαση, αν πιστεύει αυτά τα οποία μόλις είπε ο κ. Θεοδώρου, αλλά τα έχουν πει κατ' επανάληψη πολλές φορές συνάδελφοι; Θα πρέπει να μην είμαστε ανακόλουθοι ούτε εμείς· να είμαστε συνεπείς, αν πιστεύουμε αυτό το πράγμα. Εγώ λέω ότι δεν πρέπει να το πιστεύουμε και επίσης λέω ότι επίσης ακούστηκε από το βήμα ότι πρέπει πρώτα να αναστηλωθεί ο θεσμός με νομοθετικές ρυθμίσεις. Δεν είναι με νομικές ρυθμίσεις και δεν πάσχει μόνο από νομικής πλευράς και το γνωρίζουμε. Χρειάζονται πολλά να γίνουν, αλλά μέρος αυτών θα είναι το να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη.

Αναφέρεται στην έκθεση, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει πρώτα να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού και μετά να γίνει οτιδήποτε άλλο. Πώς θα αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη, όταν αρνείται η Βουλή αυτή τη σχετικά μικρή σε ποσό προικοδότηση ενός σταθεροποιητικού ταμείου με τη σκέψη ότι, αν επενδύονταν αυτά τα χρήματα, θα χάνονταν; Πώς θα σταθεί ο θεσμός ό,τι και να κάνουμε, όποιους νόμους και αν ψηφίσουμε;

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω ότι στην έκθεση αυτή έχουν συμπεριληφθεί εκφράσεις οι οποίες δεν είναι θέμα απόψεως αν συμφωνεί η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ή αν συμφωνεί το ένα ή το άλλο κόμμα, αλλά πιστεύω ότι θα πρέπει να αποφεύγουμε να λέμε ότι η κυβέρνηση θεοποιεί την ελεύθερη αγορά. Η κυβέρνηση, πιστεύω, όπως και η πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων σε αυτό τον τόπο, εργάζεται και πιστεύει στο σύστημα της μικτής οικονομίας, το οποίο έχει

αναπροσαρμοστεί στα σημερινά δεδομένα. Το να λέμε ότι η κυβέρνηση θεοποιεί την αγορά, νομίζω ότι δεν αρμόζει σε ένα επίσημο έγγραφο της Βουλής.

Θα ήθελα ακόμα να υπογραμμίσω ότι οι αναφορές στον εμπειρογνώμονα -επειδή είναι ένα τρίτο πρόσωπο και δεν πρέπει να το αδικούμε- πως κατ' επανάληψη έχει εκφράσει την άποψη... Ο κ. Τσιμπανούλης είναι νομικός και ως νομικός κλήθηκε για να μας βοηθήσει να συμπληρώσουμε το θεσμικό πλαίσιο. Δεν είναι χρηματοοικονομικός σύμβουλος της κυβέρνησης. Επομένως, μακάρι να εισακουστούν οι εισηγήσεις του και να χρησιμοποιηθούν. Δε θέλω να προκαταλάβω κανέναν· εξάλλου η Βουλή θα ψηφίσει νομοσχέδια, ενδεχομένως τροποποιώντας τα, που έχουν προταθεί από τον ίδιο· αλλά δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι. Ναι, ερωτήθηκε, αλλά δε μας δεσμεύει η άποψή του σε αυτό το θέμα, διότι, επαναλαμβάνω, είναι νομικός· έγκριτος νομικός μεν, αλλά όχι και ειδικός στα νομικά θέματα των ευρωπαϊκών χρηματαγορών, όχι χρηματοοικονομικός σύμβουλος.

Επιπρόσθετα, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι σε καμιά περίπτωση η παραχώρηση της κυβέρνησης, που είπε, «Αφού δε θέλουμε δανεισμό,» -που ίσως να ήταν πιο επικίνδυνος- «ας διατεθούν τα έσοδα από το τέλος, για να γίνει ένα ταμείο»... Δε σημαίνει αυτό το πράγμα ότι εισάγουμε τη φιλοσοφία ότι οι φορολογίες που πληρώνει η κάθε ομάδα θα διατίθενται υπέρ αυτής. Δηλαδή, αν αυτή τη στιγμή γίνει το Σταθεροποιητικό Ταμείο και έχει μια θετική επίδραση, η θετική επίδραση θα είναι μόνο σε αυτούς που επενδύουν χρήματα στο χρηματιστήριο; Μακάρι να ήταν έτσι, διότι αυτή τη στιγμή έχουμε αρνητικές επιδράσεις στην Κύπρο από το χρηματιστήριο και να μην επηρέαζαν άλλους. Είναι για όλους τους πολίτες που λειτουργεί το χρηματιστήριο, όπως κάθε θεσμός αυτής της εμβέλειας. Άρα λοιπόν, ας μην ανησυχούμε· δεν υπάρχει τέτοιο πρόβλημα.

Εγώ θα ήθελα να πω ότι, αν και συμφωνώ με το εγκώμιο που έγινε εδώ της

ελεύθερης αγοράς, θα ήθελα να πω ότι δε σημαίνει με κανέναν τρόπο πως αν γινόταν και λειτουργούσε αυτός ο θεσμός, θα ήταν κατάργηση της ελεύθερης αγοράς ούτε θα ήταν επέμβαση στον καθορισμό των τιμών, διότι πιστεύω πως, δυστυχώς, δεν έχουμε δείξει όλη την καλή θέληση για να καταλάβουμε και τα όρια ενός τέτοιου ταμείου -γιατί έχει πολύ σημαντικά όρια- αλλά και το τι μπορούσε να κάνει.

Δε σημαίνει ότι από τη στιγμή που θα συσταθεί θα επενδύσει κατ' ανάγκη. Θα ήταν εκεί και θα έπαιζε και ένα ρόλο δείκτη και θα το ήξεραν και όλοι αυτοί οι κερδοσκόποι οι οποίοι κατά καιρούς βρήκαν την αγορά αναιμική και έκαμαν διάφορα, μετά τη μεγάλη σφαγή του '99 και του 2000 των αρχών. Επομένως λοιπόν, από τη στιγμή που υπήρχε, θα έπαιζε ένα ρόλο αντίβαρου σε μια αγορά που για ένα μεγάλο διάστημα, όταν έγινε αυτή η συζήτηση για να προταθεί το ταμείο, ήταν αναιμική.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, και συγχωρήστε με, αν μακρηγόρησα, αλλά υπάρχουν πολλά σημεία, πρώτα απ' όλα στην έκθεση, για να απαντηθούν. Θα έλεγα λοιπόν ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός τοποθετήθηκε θετικά απέναντι σε αυτή την πρόταση της κυβέρνησης, χωρίς να πιστεύει πλήρως ότι αυτή είναι η ορθόδοξη διαδικασία. Πλην όμως κάτω από τις περιστάσεις, ναι, κάτι έπρεπε να κάμουμε. Η κυβέρνηση, η πολιτεία, έχοντας ευθύνες, έπρεπε αναλαμβάνοντας τις ευθύνες... Όχι μόνο να κατηγορεί ο ένας τον άλλο ή να κριθούν τα αρμόδια σώματα, θα πρέπει να γίνει και αυτό, αλλά ευθύνες για την πολιτεία σημαίνει να κάμνει και κάτι: Να προσπαθήσει να διορθώσει τα πράγματα. Ε, σε αυτή την προσπάθεια πιθανώς να λαμβάνουμε μια απόφαση που δεν είναι γενικεύσιμη, δεν είναι απόφαση πολιτικής που θα εφαρμοστεί και αλλού, εδώ όμως θα χρειαζόταν και θα ήθελα να πω στους συναδέλφους ότι δεν είναι αλήθεια ότι μόνο σε μια χώρα έχει λειτουργήσει τέτοιου είδους παρέμβαση· σε πάρα πολλές χώρες. Η συγκεκριμένη περίπτωση για την οποία λέμε ότι μας ενημέρωσαν στην επιτροπή Οικονομικών, θα ήθελα να απευθυνθώ στον πρόεδρο της

επιτροπής, δεν ήταν μόνο αποκλειστικά για τη στήριξη του εθνικού νομίματος. Χρειαζόταν στήριξη του εθνικού νομίματος στη χώρα εκείνη, γιατί; Διότι το χρηματιστήριο είχε περιέλθει σε μεγάλη κρίση και από εκεί ξεκινούσαν τα προβλήματα. Και στήριξαν το χρηματιστήριο και πέτυχε η επιχείρηση και σήμερα μας είχαν δώσει τις σχετικές αποτιμήσεις με θετικά σχόλια για όσους ανέλαβαν την πρωτοβουλία. Δε θα ξανανοίξει αυτή η συζήτηση. Απλώς η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα στηρίξει, έστω και σήμερα, αυτή τη νομοθετική πρόταση, έστω και αν δεν έχει πλέον ίσως περιεχόμενο, διότι θέλουμε να είμαστε συνεπείς σε μία πολιτική τοποθέτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Ένα δευτερόλεπτο, κύριε Κληρίδη.

Οφείλω ως Πρόεδρος της Βουλής να μη φορέσω το καπέλο του γενικού γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ, διότι θα σχολιασθεί, αλλά ως Πρόεδρος της Βουλής θέλω να κάμω ένα μικρό σχόλιο που σχετίζεται με την πραγματικότητα, απλώς θα συμπληρώσω κάτι. Είναι γεγονός ότι ο γενικός γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ είχε κάμει αυτή την τοποθέτηση, αλλά σχολιάστηκε από κάποιους ότι έκαμνε εκείνη την τοποθέτηση, διότι παρακαλούσε να μην ανεβεί ο δείκτης, μήπως και κερδίσει η κυβέρνηση. Και ακόμα ένα σχόλιο το οποίο σχετίζεται με τη σφαγή. Ο ίδιος άνθρωπος είχε προειδοποιήσει ότι επέρχεται σφαγή, διότι δεν μπορεί να μην εγίνετο η σφαγή, αλλά δυστυχώς επεκρίθη, όχι από συνάδελφους του Δημοκρατικού Συναγερμού αλλά από χρηματιστές και άλλους χώρους, ότι εισέρχεται σε πεδία που δε γνωρίζει. Λοιπόν, δεν επιχαίρει κανένας βεβαίως για τη σφαγή και πολύ σωστά προβληματιζόμαστε όλοι για το πώς τελικά θα βγούμε από αυτό το αδιέξοδο.

Παρακαλώ, κύριε Κληρίδη. Επειδή ισοφάρισε σε χρόνο ο κ. Προδρόμου με τον κ. Κυπριανού, παρακαλώ, αν γίνεται, οι παρακάτω να είναι σύντομοι.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, θα τηρήσω αυτό το οποίο υπόσχομαι ότι θα είμαι πολύ σύντομος, γιατί εξάλλου τα επιχειρήματα έχουν ακουστεί. Το μόνο το οποίο έχω να προσθέσω -παρατηρώ το οξύμωρο σχήμα- είναι ότι η αριστερά ομιλεί για ελεύθερη αγορά και τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς και η δεξιά ομιλεί για παρέμβαση, για να διορθώσουμε την αγορά. Μπορεί να είναι μία υγιής εξέλιξη, δεν την κατακρίνω· τη θεωρώ ότι είναι θετική, θα έλεγα. Τώρα, είναι γεγονός ότι η κυβέρνηση -και σωστά νομίζω πράττει- προσπαθεί να βρει τρόπους, για να βοηθήσει στην ανοικοδόμηση εμπιστοσύνης στο χρηματιστήριο και αυτό, νομίζω, πρέπει να ενθαρρυνθεί. Δε θα πρέπει δηλαδή το καθετί το οποίο παρουσιάζει η κυβέρνηση να το κατακρίνουμε και να το απορρίπτουμε χωρίς προβληματισμό και με αντιπολιτευτική διάθεση. Είναι ένα από τα μέτρα τα οποία, νομίζω, κανένας από εμάς σε αυτή την αίθουσα δεν μπορεί να προβλέψει αν θα έχουν θετικό τελικά αποτέλεσμα ή αρνητικό. Νομίζω δεν μπορούμε να είμαστε μάντεις για το πώς θα εξελιχθεί, πολλά θα εξαρτηθούν από τη διαχείριση αυτού του ταμείου και τη σοφία αυτών που θα το διαχειριστούν και ούτω καθεξής. Όμως, παρ' όλον ότι χαιρετίζουμε την κάθε προσπάθεια και αυτή της κυβέρνησης, για να στηρίξει την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στο χρηματιστήριο, ας πούμε τα ΜΟΕ, πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να ήταν ολοκληρωμένη και σφαιρική η αντιμετώπιση. Δεν πιστεύουμε ότι το μέτρο αυτό από μόνο του, παρ' όλο που είναι ένα μικρό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, θα διορθώσει την εικόνα του χρηματιστηρίου. Και εγώ θα ήθελα να δω την κυβέρνηση να παρουσιάζει ένα ολοκληρωμένο πακέτο προτάσεων, για να διορθωθεί η εικόνα του χρηματιστηρίου, που θα συμπεριλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και την τροποποίηση του νόμου για την απόδειξη, έτσι που να καθίσταται δυνατή η προσαγωγή με ευχερέστερο τρόπο μαρτύρων ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων που εκδικάζουν υποθέσεις του χρηματιστηρίου. Θα περίμενα επίσης κάποιες φορολογικές

ελαφρύνσεις ή και φορολογικά κίνητρα για όλους εκείνους τους πληγέντες από το θεσμό του χρηματιστηρίου και γιατί όχι να μη μελετήσει σοβαρά η κυβέρνηση και να υιοθετήσει τη νομοθεσία, η οποία έχει πρόσφατα θεσπιστεί σε άλλες χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου ο έλεγχος του χρηματιστηρίου δεν είναι αποκλειστικός, αλλά διευρύνεται από μία επιτροπή, τη Financial Services Agency, η οποία εξετάζει και ελέγχει όλο το χρηματοοικονομικό και πιστωτικό σύστημα, όπως τις τράπεζες, τις ασφαλιστικές εταιρείες, τον Έφορο Εταιρειών και όλων των ειδών τις χρηματοδοτήσεις. Διότι το χρηματιστήριο δεν είναι ένας θεσμός ο οποίος βρίσκεται στο κενό, αλλά ένας θεσμός ο οποίος λειτουργεί μέσα στο σύνολο της οικονομίας.

Καταψηφίζοντας αυτή την πρόταση, δεν κατακρίνω την πολιτική της κυβέρνησης, αλλά το κάνω με σκοπό να ωθήσω, ούτως ώστε να υπάρξει καλύτερος προβληματισμός και να έχουμε ένα πιο ολοκληρωμένο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής. Να παρακαλέσω να προχωρήσουμε. Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει δεύτερη ανάγνωση, μόνο ψηφίζουμε, είναι απορριπτική η πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι τάσσονται υπέρ της απόρριψης του νομοσχεδίου; Πόσοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της απόρριψης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής

του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών, καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται όπως κατατέθηκε στη Βουλή είναι η παράταση της ισχύος του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου, που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2000, επιβάλλεται ειδικό τέλος επί των συναλλαγών που καταρτίζονται ή ανακοινώνονται στο ΧΑΚ. Το ειδικό αυτό τέλος έχει καθοριστεί στο 1%, σε περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου ή το πρόσωπο που ανακοινώνει τη συναλλαγή είναι νομικό πρόσωπο και στο 0,6%, σε περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου ή το πρόσωπο που ανακοινώνει τη συναλλαγή είναι φυσικό πρόσωπο. Σημειώνεται ότι η ισχύς του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή εξέτασε ταυτόχρονα και τις προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν από τους βουλευτές κ. Μάριο Ματσάκη, Γιώργο Λιλλήκα και Δώρο Θεοδώρου, με τις οποίες προτείνεται η εισαγωγή κεφαλαιουχικού φόρου στα κέρδη που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών στο χρηματιστήριο. Να σημειωθεί ότι η κυβέρνηση έχει επανειλημμένως δεσμευτεί ενώπιον της επιτροπής να εξετάσει το ενδεχόμενο αντικατάστασης του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών με φόρο επί των κεφαλαιουχικών κερδών και να την ενημερώσει σχετικά.

Ενημερώνοντας την επιτροπή, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι η κυβέρνηση δεν αντιτίθεται στην εισαγωγή τέτοιας φορολογίας και για το λόγο αυτό έχει ήδη μελετήσει διάφορους υπαλλακτικούς τρόπους φορολογίας των κερδών που προκύπτουν από χρηματιστηριακές συναλλαγές και έχει εξετάσει το ενδεχόμενο της εισαγωγής φόρου επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο ΧΑΚ. Ανέφερε όμως ότι δεν υπάρχει η αναγκαία τεχνική υποδομή για την εισαγωγή τέτοιας νομοθεσίας, ενώ επιπρόσθετα υπάρχουν τεχνικά προβλήματα υπολογισμού του αντίστοιχου φόρου σε συσχέτισμό με την ημερομηνία διενέργειας των σχετικών πράξεων.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου του ΧΑΚ εξέφρασε τον προβληματισμό του για το ενδεχόμενο εισαγωγής φόρου επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο ΧΑΚ, αφού, όπως δήλωσε, σε άλλες χώρες όπου ισχύει τέτοια φορολογία τα χρηματιστήρια δεν παρεμβάλλονται ως μεσάζοντες στη διαδικασία συλλογής του φόρου αυτού. Τέλος, δήλωσε ότι η επιβολή τέτοιου φόρου θα μειώσει την ανταγωνιστικότητα του ΧΑΚ και ο παράγοντας αυτός πρέπει να συνυπολογιστεί σοβαρά, ιδιαίτερα μέσα στα πλαίσια ενός καθεστώτος φιλελευθεροποίησης των επενδυτικών δραστηριοτήτων όπου επενδυτές θα προτιμούν τις επενδύσεις σε χρηματιστήρια του εξωτερικού, γεγονός που θα έχει καταστροφικές επιπτώσεις στο ΧΑΚ.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών δήλωσε ότι η εισαγωγή φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο ΧΑΚ πρέπει να είναι κατάλληλα σχεδιασμένη, ώστε να παρέχονται οι κατάλληλες φορολογικές ελαφρύνσεις και κίνητρα στους επενδυτές.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ δήλωσαν ότι διαφωνούν με το ενδεχόμενο εισαγωγής τέτοιας φορολογίας και η εισήγησή τους είναι να παραμείνει ή να μειωθεί το

ύψος του ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών. Επισήμαναν επίσης ότι το κόστος μιας τέτοιας φορολογίας θα είναι δυσανάλογα ψηλό σε σχέση με τα οφέλη που θα αποκομίσει η κυβέρνηση.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου δήλωσε ότι η εισαγωγή φορολογίας επί των κεφαλαιουχικών κερδών θα πρέπει να μελετηθεί σοβαρά και να ληφθεί επίσης υπόψη αυτό που ισχύει και στις ευρωπαϊκές χώρες. Η εισαγωγή φόρου επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο ΧΑΚ θα πλήξει καίρια τους επενδυτές, η αγορά δε θα λειτουργεί μέσα σε ομαλά πλαίσια, ενώ ταυτόχρονα θα υπάρξει αύξηση του διοικητικού κόστους αναφορικά με τη δυνατότητα είσπραξης του εν λόγω φόρου από την κυβέρνηση.

Τέλος, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών ανέφερε ότι οι επενδυτές έχουν καταβάλει με το υφιστάμενο χρηματιστηριακό τέλος αρκετά εκατομμύρια λίρες, αυξάνοντας έτσι τα έσοδα του κράτους, και ότι, αν εφαρμοστεί φορολογία επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο ΧΑΚ, θα πρέπει παράλληλα να συνυπολογιστούν και οι ζημιές που έχουν υποστεί οι επενδυτές κατά τα προηγούμενα έτη.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων των πιο πάνω θέσεων, καθώς και των στοιχείων που κατατέθηκαν από την κυβέρνηση, αποφάσισε ομόφωνα ότι στο παρόν στάδιο ενδείκνυται να δοθεί παράταση της ισχύος της νομοθεσίας με την οποία επιβάλλεται το ειδικό τέλος επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών μέχρι την 31η Μαρτίου 2002 αντί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003, όπως προτείνεται από την κυβέρνηση.

Προβαίνοντας στην εισήγηση αυτή, η επιτροπή δηλώνει ότι θεωρεί αναγκαίο η κυβέρνηση να εγκύψει στο θέμα της εισαγωγής φόρου επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο ΧΑΚ, γεγονός που

αποτελεί ομόθυμη θέση όλων των πλευρών της Βουλής, σε αντικατάσταση του ειδικού, σύμφωνα με τα πιο πάνω, τέλους και, αφού επιλύσει όλα τα τεχνικά προβλήματα που αναφύονται, να επανέλθει, καταθέτοντας έγκαιρα στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο πριν από την εκπνοή της νέας δοθείσας παράτασης της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε. Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον θα μιλήσετε από τη θέση σας, πρέπει να είστε πολύ σύντομος.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το ξέρω, απλώς θέλω να επισημάνω ότι είναι ομόφωνη η επιτροπή στο ότι θα έπρεπε η κυβέρνηση να μελετήσει την εισαγωγή του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών για το χρηματιστήριο. Ένα μέτρο που θα συνέβαλλε τα μέγιστα και για όσους ενδιαφέρονται να στηρίξουν και το δείκτη, αφού θα περιόριζε στην πράξη τους σπεκουλαδόρους οι οποίοι σήμερα κυριαρχούν. Μπορεί να είναι απαραίτητοι στο θεσμό του χρηματιστηρίου, αλλά σήμερα κυριαρχούν στο χρηματιστήριο και είναι αυτοί οι οποίοι κερδοσκοπούν επί καθημερινής βάσης σε βάρος άλλων παραγόντων, αλλά εγώ λέω και σε βάρος των επενδυτών και του ίδιου του θεσμού του χρηματιστηρίου.

Δυστυχώς, η κυβέρνηση τήρησε στις προτάσεις νόμου που υπήρχαν ενώπιον του κοινοβουλίου εδώ και αρκετούς μήνες μία αρνητική στάση, με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να εξεταστεί σε βάθος και ουσιαστικά η επιβολή αυτού του φόρου και σήμερα έχουμε το οξύμωρο σχήμα στην Κύπρο να υπάρχει φορολογία για το κέρδος ή για τα έσοδα που έχει ένας εργαζόμενος από την εργασία του, αλλά να μην έχουμε φορολογία από τα κέρδη που κάνει κάποιος από τις επενδύσεις στο χρηματιστήριο. Νομίζω ότι αυτή η προσέγγιση δεν τιμά ούτε την κυβέρνηση αλλά ούτε και το κοινοβούλιο. Δε μας τιμά ως πολιτεία, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να σημειώσω, και θα κλείσω με αυτό, ότι, όταν δεν υπάρχει καλή θέληση, αναζητούνται επιχειρήματα τα οποία είναι αντιφατικά και αναφέρομαι στην επιστολή του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου προς τον κ. Κληρίδη, με ημερομηνία 7 Δεκεμβρίου του 2001, από αφορμή αυτό το ζήτημα, που μας κοινοποιήθηκε χθες. Επειδή είναι πραγματικά αντιφατική, υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει η τεχνική υποστήριξη και η δυνατότητα, για να επιβάλλεται φορολογία στα κεφαλαιουχικά κέρδη από το χρηματιστήριο, όμως στην πρώτη σελίδα γράφει: «Τα στοιχεία που μπορούν να διατεθούν σε ηλεκτρονική μορφή για τις συναλλαγές διάθεσης και απόκτησης αξιών, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτά είναι διαθέσιμα για συναλλαγές που εκτελέστηκαν από τον Οκτώβριο του '99 και μετά, περιορίζονται στα πιο κάτω: Ημερομηνία διάθεσης και απόκτησης». Άρα υπάρχει δυνατότητα να γνωρίζουμε από τον Οκτώβριο του '99 πότε κάποιος αγόρασε, ποιο τίτλο και πότε τον πώλησε. «Περιγραφή τίτλων που διατέθηκαν ή αποκτήθηκαν, κωδικός και πλήρες όνομα αξίας». Ο αριθμός των τίτλων που διατέθηκαν και αποκτήθηκαν, η τιμή διάθεσης και απόκτησης, άρα γνωρίζουμε και την τιμή πώλησης, μπορούμε να δούμε το κέρδος που έκαμε κάποιος και συνεχίζει παρακάτω με άλλα στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβάστε την όλη, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, είναι σημαντικό όμως, όταν...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εν τζιαι συζητούμε το τούτο σήμερα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συζητούμε την παράταση, κύριε Προδρόμου, την οποία θα απέρριπτε η Βουλή -και το γνωρίζετε πολύ καλά, αφού θέλετε να μάθετε τι συζητούμε- αλλά δεν την απόρριψε και δώσαμε παράταση τριών μηνών μόνο για το τέλος, για να εξαναγκάσουμε την κυβέρνηση επιτέλους να έρθει στα σοβαρά να συζητήσει την επιβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών· αυτό συζητούμε. Και η ουσία είναι ότι διατηρούμε το τέλος, που όλοι συμφωνούμε ότι θα μπορούσε να καταργηθεί, επειδή βρίσκουμε ή αιτιόμαστε αδυναμία τεχνολογική στο να εφαρμόσουμε ένα φόρο που ισχύει στα υπόλοιπα χρηματιστήρια της Ευρώπης και όσο για το επιχείρημα ότι δε θα είμαστε ανταγωνιστικό χρηματιστήριο και θα επηρεαστούν οι ξένοι επενδυτές, ε, σιγά, μήπως συνωστίζονται οι ξένοι επενδυτές έξω από το χρηματιστήριο Κύπρου, για να επενδύσουν, και θα τους παρεμποδίσουμε με την επιβολή μιας φορολογίας για τα κεφαλαιουχικά κέρδη!

Το επισημαίνω, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα το έχουμε μπροστά μας και ελπίζω η κυβέρνηση αυτή τη φορά να έρθει με μια σοβαρή τοποθέτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεοδώρου, εάν θα μιλήσετε όσο μίλησε ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ, ελάτε στο βήμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι, όταν λέω θα είμαι σύντομος, όχι κατά κανόνα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν για να επιτιμήσω με τρόπο τον κ. Λιλλήκα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Α, είναι γι' αυτό που το εκάμετε!

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είναι υπό διαμαρτυρία, και το τονίζω, υπό διαμαρτυρία που θα ψηφίσουμε την παράταση της ισχύος αυτού του νόμου, τροποποιημένη όπως αποφάσισε η επιτροπή για τρεις μήνες ουσιαστικά, διότι πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση, όχι απλώς καθυστερεί, κωλυσιεργεί στο να μας φέρει νομοθεσία. Υπενθυμίζω ότι από τον Οκτώβριο του 1999 το κίνημά μας υπέβαλε συγκεκριμένη πρόταση για εισαγωγή φορολογίας των κεφαλαιουχικών κερδών, ότι η κυβέρνηση μας είπε: «Θα το κάμουμε εμείς σύντομα, επειδή χρειάζεται η επεξεργασία, αφήστε το και θα προχωρήσουμε εμείς», ότι η Βουλή δεσμεύτηκε ότι μέχρι τέλους του 2000 θα είχε εισάξει νομοθεσία για τη φορολογία των κεφαλαιουχικών κερδών και τώρα έχουμε τέλος του 2001. Θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι με την παράταση της ισχύος αυτού του νόμου αδικούνται εκείνοι οι οποίοι εξήμιωσαν. Αυτοί που πουλούν τώρα είναι εκείνοι που εξήμιωσαν, το τονίζω, και στη ζημιά τους υποχρεώνονται να πληρώνουν και φόρο!

Γι' αυτό, υπό διαμαρτυρία το ψηφίζουμε και θέλουμε να κάμουμε έκκληση, πρώτ' απ' όλα σε εμάς τους ίδιους στην ολομέλεια, στη Βουλή, να πάρουμε στα χέρια μας αυτή την υπόθεση, Δεν είναι νομοθεσία που πρέπει να έρθει από την κυβέρνηση απαραίτητως, είναι νομοθεσία που μπορούμε να την υποβάλουμε εμείς, έτσι ώστε το συντομότερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει μέχρι το Μάρτιο να ψηφιστεί νόμος που να εισάγει φόρο επί των κεφαλαιουχικών κερδών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Εγώ δεν ξέρω αν αυτοί που πουλούν τώρα είν' εκείνοι που ζημιώνουν· θα πω απλώς ότι αυτοί που πουλούν τώρα είναι εκείνοι που αγόρασαν και πριν από μερικούς μήνες και κερδίζουν πολλά. Γι' αυτό εγώ θα κάνω ξανά έκκληση να μην κάνουμε τέτοιες παρατηρήσεις, διότι, τουλάχιστον εγώ, δηλώνω ότι δεν ξέρω. Όλες οι πλευρές, τα κοινοβουλευτικά κόμματα, συμφώνησαν εξ αρχής να εισαχθεί φόρος κεφαλαιουχικών κερδών. Αυτό, είπαμε, θα είναι το μόνιμο καθεστώς. Ο κ. Θεοδώρου έχει δίκαιο. Αν η κυβέρνηση καθυστερήσει και άλλο, μπορούμε να κάνουμε νόμο. Αυτό καλύπτει την επιτροπή Οικονομικών. Όμως τα πρακτικά προβλήματα, μερικά των οποίων ανέφερε ο συνάδελφος κ. Λιλλήκας -και είπαμε δεν είναι η ώρα εδώ τώρα- ναι, υπάρχουν -μπορεί να μην είναι δικαιολογία, για να μη γίνει αυτός ο νέος φόρος- όμως υπάρχουν και πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Επαναλαμβάνω ότι, ναι, μας εκφράζει και ζητούμε την ψήφιση του νομοσχεδίου... της παράτασης για τρεις μήνες, διότι εννοούμε το ότι πρέπει να εισαχθεί μόνιμο καθεστώς φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών με τις διαφοροποιήσεις, αναλόγως του αν πρόκειται για μακροχρόνιες ή βραχυχρόνιες επενδύσεις, για να ασκηθεί και τέτοιου είδους πολιτική μέσω της φορολογίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι μη ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φταίω εγώ τώρα που η τριμερής κτυπάει ξανά;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι σύντομη η έκθεση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Πετρελαιοειδών
(Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος και τους βουλευτές του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Ο Υπουργός Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, η οποία αναλύθηκε εκτενέστερα από μέλη της επιτροπής εκπροσώπους των κομμάτων που την κατέθεσαν, είναι η τροποποίηση του νόμου που διέπει τα πετρελαιοειδή, έτσι ώστε να επανέλθει σε ισχύ το προηγούμενο νομικό καθεστώς των πετρελαιοειδών με την κατάθεση στη Βουλή σχετικών κανονισμών, με βάση την αυξομείωση της μέσης μηνιαίας διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου του προηγούμενου μήνα, όπως περιγράφεται στο σχετικό πίνακα της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Όπως είναι γνωστό, η υπό επαναφορά νομική ρύθμιση έχει καταργηθεί με σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας για τα πετρελαιοειδή, που τέθηκε σε ισχύ στις 29 Δεκεμβρίου του 2000, σύμφωνα με την οποία ο καθορισμός των λιανικών τιμών των

πετρελαιοειδών γίνεται με έκδοση σχετικού διατάγματος του υπουργού αντί με κανονισμούς, για τους οποίους έχει λόγο και η Βουλή. Η νέα αυτή ρύθμιση παρατάθηκε μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2001, ώστε να παρασχεθεί στη Βουλή ο αναγκαίος χρόνος για επανεκτίμηση του νέου συστήματος και για ενδεχόμενη τροποποίησή του, αφού προηγουμένως η κυβέρνηση εφοδίαζε τη Βουλή με τα συμπληρωματικά στοιχεία που σχετίζονται με το θέμα της εισαγωγής και εμπορίας των πετρελαιοειδών.

Επειδή η κυβέρνηση δεν έχει μέχρι σήμερα καταθέσει στη Βουλή οποιαδήποτε νέα πρόταση που σχετίζεται με το όλο ζήτημα, κρίθηκε εκ των πραγμάτων ότι θα ήταν ορθό και δίκαιο για τον καταναλωτή να επανέλθει σε ισχύ το προηγούμενο νομικό καθεστώς που διέπει τον καθορισμό των τιμών των πετρελαιοειδών και στο οποίο αποβλέπει η υπό αναφορά πρόταση νόμου.

Ενημερώνοντας την επιτροπή, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέφερε πως η κυβέρνηση μελετά την αλλαγή του συστήματος καθορισμού των λιανικών τιμών των πετρελαιοειδών, γιατί αυτό επιβάλλεται από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου, και προς την κατεύθυνση αυτή αναμένεται να υποβάλει στη Βουλή σχετική πρόταση, μέσα στο πνεύμα της επιβαλλόμενης φιλελευθεροποίησης, μέχρι τον προσεχή Μάρτιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θεωρεί ότι το ζήτημα των πετρελαιοειδών πρέπει να τύχει τελικής ρύθμισης στη βάση των όσων κατατέθηκαν

στην επιτροπή από τον αρμόδιο υπουργό. Υπό το φως των πιο πάνω και με το δεδομένο ότι το προτεινόμενο σύστημα, εκτός του ότι θεωρείται κοινωνικά άδικο, ενδέχεται να εγείρει και θέμα αντισυνταγματικότητας, αφού επιβαρύνει την κυβέρνηση μέσω της επιδότησης της τιμής των καυσίμων, η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καταψηφίσει την υπό αναφορά πρόταση νόμου.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της έκθεσης, τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ά. Χρυσόστομου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Υπάρχουν ομιλητές;

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ παρατηρούμε μία ασυνέπεια, διότι, ενώ τα τρία κόμματα προηγουμένως είχαν υποστηρίξει την ελεύθερη αγορά, εδώ βλέπουμε ότι υποστηρίζουν ακριβώς το αντίθετο. Εμείς θεωρούμε τελείως απαράδεκτο να εισαγάγουμε ένα νόμο που έρχεται σε τελεία αντίθεση με τους νόμους και τους κανονισμούς που ισχύουν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και οι κανονισμοί αυτοί αναφέρουν ότι οι τιμές πώλησης των προϊόντων πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά πάνω στο κόστος και όχι να λαμβάνονται υπόψη κοινωνικά κριτήρια. Εάν ένα κράτος ή μια κυβέρνηση θέλει να κάνει κοινωνική πολιτική, θα πρέπει να την κάνει με άλλα μέσα και όχι με το να επιδρά πάνω στις τιμές πωλήσεως.

Η Κύπρος, όπως γνωρίζουμε, έχει ήδη κλείσει το κεφάλαιο για την ελεύθερη διακίνηση προϊόντων. Το να υπάρχει ένας νόμος και να τον διατηρούμε μέχρι την ένταξή μας είναι ένα πράγμα, αλλά το να μην υπάρχει νόμος και να εισάγομε ένα νόμο ο οποίος είναι κάθετα ενάντια σ' αυτό που έχουμε υιοθετήσει θα προκαλέσει τουλάχιστο

σκεπτικισμό εις τους κύκλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις προθέσεις μας ή τον τρόπο που σκεφτόμαστε σχετικά με την εναρμονιστική μας πορεία.

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ προβληματίζομαι, μήπως δεν κατάλαβα τι πρόταση υπέβαλα μαζί με τους άλλους συναδέλφους. Δεν αντιλήφθηκα να υπάρχει καθεστώς ελεύθερης αγοράς, το οποίο ζητούμε εδώ και τόσα χρόνια, και, αν υπάρχει, πρέπει να είμαστε πολύ εκτός κοινωνίας, για να μην το αντιληφθούμε. Εδώ υπάρχει ένα σύστημα καθορισμού των τιμών το οποίο είναι απαράδεκτο, εξασφαλίζει συγκεκριμένα κέρδη ακατέβατα στις εταιρείες και είμαστε υποχρεωμένοι να πληρώνουμε. Και πληρώνει ο καταναλωτής. Με βάση λοιπόν την πρόταση της κυβέρνησης, με τη ρύθμιση που έγινε, είπαμε ότι, αν ανεβαίνουν οι τιμές, να επιβαρύνεται και ο καταναλωτής, αν μειώνονται οι τιμές, ο καταναλωτής να επωφελείται. Όσο ανέβαιναν οι τιμές, ήταν πολύ ωραίο το σύστημα για την κυβέρνηση και το προωθούσε. Τώρα που κατεβαίνουν οι τιμές θυμήθηκε ότι εννά επωφεληθεί τζιαι ο καταναλωτής!

Νομίζω ότι αυτή είναι όλη η ουσία της πρότασης που έχουμε υποβάλει. Τονίζουμε ότι είμαστε υπέρ της ελευθεροποίησης -και έχει χίλια προβλήματα η ελευθεροποίηση, και μας τα ετόνισε και ο υπουργός, και εγώ αμφιβάλλω αν θα τα καταφέρουν, με τη νοοτροπία που υπάρχει, να εισαγάγουν ελευθεροποίηση στα πετρελαιοειδή- την επιδιώκουμε, τη θέλουμε και θα εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου βεβαίως θα την υποστηρίξουμε, διότι είναι απόδοση δικαιοσύνης προς τον καταναλωτή, ο οποίος, την ώρα που αυξανόταν η τιμή, εκλήθη από εμάς να πληρώνει, με την υπόσχεση ότι, όταν θα μειώνεται, θα επωφελείται. Και

τώρα που μειώνεται, ναι, θα τηρήσουμε την υπόσχεσή μας, ζητούμε να επωφελείται. Αν θέλει να το αναπέμψει ο Πρόεδρος, ας το αναπέμψει. Είναι ευθύνη της κυβέρνησης· δεν είναι ευθύνη δική μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, παρά το γεγονός ότι συμφωνούμε απολύτως και με τα όσα έχει μόλις εκθέσει ο κ. Θεοδώρου αλλά και με τα όσα κατά καιρούς έχουν συζητηθεί στην επιτροπή Οικονομικών. Ναι, θα πρέπει να καταργηθεί αυτό το αναχρονιστικό καθεστώς του διοικητικού καθορισμού των τιμών, με ένα νόμο και με μια διαδικασία... ορισμένες φορές αφήνει και υπόνοιες κατά πόσο είναι διαφανής και σωστή.

Θέλουμε, λοιπόν, να γίνει μία τελική ρύθμιση και θα πρέπει η κυβέρνηση να επιταχύνει, παρά τα προβλήματα που υπάρχουν. Ναι, υπάρχουν προβλήματα. Μας τα εξέθεσε μόλις προχθές ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Παρά αυτά τα προβλήματα, όμως, ο στόχος θα είναι να φτάσουμε -είναι και τα καύσιμα ένα προϊόν, όπως όλα τα υπόλοιπα- και θα πρέπει να φτάσουμε, στο να καθορίζονται οι τιμές από την αγορά. Ωστόσο, η εντύπωση που υπάρχει, ότι, επαναφέροντας το προηγούμενο καθεστώς -και αυτό κάνει η πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας- θα επιτρέψουμε στους καταναλωτές να επωφεληθούν από τη μείωση των τιμών, είναι η μισή αλήθεια. Ολόκληρη η αλήθεια είναι ότι θα επωφεληθούν μεν οι καταναλωτές, αλλά ποιοι είναι οι καταναλωτές; Ο ένας καταναλώνει εκατό λίτρα βενζίνη την ημέρα, ο άλλος καταναλώνει δύο, ο άλλος καθόλου. Αυτός που δεν καταναλώνει βενζίνη, οι συνταξιούχοι, αυτοί που δεν έχουν οχήματα -δεν ξέρω 'γω ποιοι άλλοι ακριβώς, αλλά περίπου όλοι γνωρίζουμε

ποιοι είναι- θα επιχορηγούν με αυτό τον τρόπο τους υπόλοιπους. Αυτό είπαμε ότι δεν είναι θεμιτό, δεν μπορούμε να το κάνουμε, ιδίως όταν γνωρίζουμε ότι κάποιοι απ' αυτούς που θα επιχορηγούνται οι τιμές της κατανάλωσής τους είναι και άνθρωποι οι οποίοι έχουν πολυτελή αυτοκίνητα μεγάλου κυβισμού, μεγάλης κατανάλωσης.

Επιπρόσθετα, γνωρίζουμε ότι, επαναφέροντας αυτό το καθεστώς που υπήρχε πριν, αν το επαναφέρει η Βουλή με πρόταση νόμου, είτε ανέβουν είτε κατέβουν οι τιμές, σημαίνει £2 εκατομμύρια το μήνα επιβάρυνση για το κράτος. Και εμείς διερωτηθήκαμε... υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες ή κάποιες πιθανότητες να κριθεί αντισυνταγματικός αυτός ο νόμος και δε θα θέλαμε, ξέροντας αυτό το πράγμα, να τον υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ σύντομος. Ο σκοπός της πρότασης είναι η επαναφορά του προηγούμενου συστήματος που ψηφίστηκε από το Δεκέμβρη του 2000, γιατί η πλειοψηφία των κομμάτων στην επιτροπή Οικονομικών θεώρησε ότι η κυβέρνηση, παρά τη δέσμευσή της τη σαφή -και είναι εδώ που παρουσιάζεται ξανά ανακόλουθη ως προς τις δεσμεύσεις της- να καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για ένα νέο, πιο δίκαιο, ορθολογικό σύστημα εισαγωγής και εμπορίας των καυσίμων, δεν το έχει πράξει. Αντίθετα, τι έκανε; Την 31η του μήνα, δηλαδή την ημέρα που εξέπνεε το ισχύον σύστημα, αντί να προχωρήσει στην οποιαδήποτε πρόταση προς την κατεύθυνση της Βουλής με νομοσχέδιο, προτίμησε να στείλει μια δήλωση πολιτικής, προτείνοντας τη δημιουργία ταμείου εξισορρόπησης

τιμών στα πολιτικά κόμματα. Εμείς δε λέμε ότι δε συζητούμε· αντίθετα, είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε την οποιαδήποτε πρόταση, φτάνει να έρθει στη Βουλή των Αντιπροσώπων με συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Κακίζουμε αυτή τη στάση, διότι σκόπιμα, πιστεύουμε, η κυβέρνηση ανέμενε να εκπνεύσει η ισχύς αυτής της νομοθεσίας. Και μάλιστα, τη στιγμή που διεθνώς και σ' ολόκληρη την Ευρώπη οι καταναλωτές επωφελούντο, γιατί είχαν διαδοχικές μειώσεις στις τιμές λόγω της κίνησης των διεθνών τιμών των καυσίμων προς τα κάτω, στη δική μας την περίπτωση, όταν έφτασε αυτή η στιγμή, η κυβέρνηση ανέκρουσε πρύμνη. Προηγήθηκαν -και το αναφέρω παραστατικά- τέσσερις συνολικά αυξήσεις των τιμών των πετρελαιοειδών στην Κύπρο και η κυβέρνηση δεν ένωσε την ανάγκη να αποσύρει το ισχύον σύστημα. Όταν έφτασε η ώρα για μειώσεις, προχώρησε να το αποσύρει ή δεν προχώρησε να το παρατείνει.

Είναι γεγονός ότι έχουμε την πιο στρεβλή των αγορών στην Ευρώπη όσον αφορά στα πετρελαιοειδή και είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε την αλλαγή αυτού του συστήματος. Θα πρέπει, όμως, την ίδια στιγμή να υπάρξει κάποιο σύστημα το οποίο να είναι δικαιότερο και προς την οικονομία και προς τους καταναλωτές. Δε θα ωφεληθεί, λένε, ορισμένοι, ο καταναλωτής ή θα επωφεληθούν και εκείνοι οι οποίοι είναι τα ευπορότερα στρώματα κ.τ.λ. Και οι καταναλωτές θα επωφεληθούν -γιατί μιλούμε για μια μεγάλη μείωση των τιμών- και η ίδια η οικονομία και το κόστος παραγωγής θα επηρεαστούν θετικά -ιδιαίτερα σε κρίσιμες για την οικονομία στιγμές- και αντιπληθωριστική θα είναι η δράση αυτής μας της ενέργειας. Παράλληλα, πρέπει να έχουμε υπόψη και το εξής: Ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών και της Βουλής βρίσκονται εναρμονισιακές προτάσεις για δύο αυξήσεις στα καύσιμα, οι οποίες μπορεί να γίνουν σε ένα μήνα, μπορεί να γίνουν σε δύο μήνες, αυξήσεις στο πετρέλαιο, αυξήσεις στη βενζίνη και αύξηση στο ΦΠΑ. Όλα αυτά θα αυξήσουν το βάρος πάνω

στον καταναλωτή. Είναι ευκαιρία που έχουμε τώρα, να μειώσουμε τις τιμές, για να υπάρξει μια ισορροπία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Από τη θέση μου. Άλλωστε πλείστα από τα επιχειρήματα από άλλους συναδέλφους που υποστηρίζουν την πρόταση νόμου έχουν ήδη ακουστεί και συμφωνούμε. Ωστόσο, το πιο σοβαρό, που δίδει τη δυνατότητα να σχολιάσουμε σήμερα, είναι η εκλεπτυσμένη επιλεκτική ευαισθησία δυστυχώς της κυβέρνησής μας στο θέμα ακριβώς της ελευθεροποίησης των καυσίμων, που δεν έχει προνοήσει απολύτως για τίποτε, σε βαθμό που να υπάρχει και βάσιμη υποψία ότι εκεί που αφήνονται οι μεγάλοι καρχαρίες να εισπράττουν κάτω από ένα πλαίσιο μονοπωλίου ή ολιγοπωλίου, φαίνεται ότι, συμπτωματικά τουλάχιστον, αδρανεύει. Πώς είναι δυνατό να προχωρούμε με την ενταξιακή μας πορεία και να γνωρίζουμε όσο για λίγα θέματα για το θέμα της πολιτικής των καυσίμων και της ελευθεροποίησης, να υπάρχουν και να είναι προβλέψιμες οι μοναδικές επιλογές που είχε η Κύπρος και να ταλαιπωρούμαστε για τόσα χρόνια και να μην έχουμε πάρει ουσιαστικά αποφάσεις που να ξεκαθαρίζουν τούτο θέμα, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα όχι μόνο της εναρμόνισής μας, που είναι υποχρεωτική, αλλά και ο σεβασμός στους ίδιους τους καταναλωτές και στους πολίτες αυτού του τόπου, ώστε να απολαμβάνουν, όπως και σε όλους τους άλλους τομείς της οικονομίας, το αγαθό του ελεύθερου ανταγωνισμού, με τις τιμές να μειώνονται!

Τι έχουν κάνει; Και γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοι, νομίζω, απ' όλους τους πολιτικούς χώρους, γιατί δεν είχαμε διαφωνία, όταν πραγματικά προειδοποιούσαμε την

κυβέρνηση για τις αποφάσεις που πήρε, μετά από πολλά χρόνια καθυστέρησης, σχετικά με το αν θα αποφάσιζαν αναβάθμιση του διυλιστηρίου ή αν θα αποφάσιζαν να δημιουργήσουν έναν τερματικό σταθμό. Και φαίνεται ότι δεν υπάρχει ούτε ξεκάθαρη πολιτική. Και, ενώ προσδιόριζαν και έβρισκαν τους χώρους, εκείνο το χώρο που προσδιόριζαν, για να υλοποιήσουν την απόφαση για τη δημιουργία τερματικού σταθμού που θα επέτρεπε σε νέες εταιρείες να εισαγάγουν προϊόντα, για να έχουν κάποιο τόπο να τα εναποθηκεύσουν, την ίδια ώρα έκαναν αντιφατικές σκέψεις, να λειτουργήσουν, για παράδειγμα, στον τόπο εκείνο τις χημικές βιομηχανίες. Όλα αυτά τα αλλοπρόσαλλα, τα οποία πραγματικά πρέπει να μας ανησυχούν, δείχνουν και το πού οδεύουμε στο θέμα της υλοποίησης μιας βασικής υποχρέωσης που έχουμε για την ελευθεροποίηση των καυσίμων. Και, δυστυχώς, αυτό είναι ένα άλλο κεφάλαιο και δεν μπορούμε να το εξαντλήσουμε τώρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ελπίζω ότι με τα κυπριακά πετρέλαια τα οποία έχουμε ανακαλύψει πρόσφατα δε θα χρειαστεί ξανά τέτοιου είδους συζήτηση, γιατί δε θα εισάγουμε πλέον πετρέλαιο θα το παράγουμε. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, εμένα με ανησυχεί το γεγονός ότι εδώ καλούμεθα να ψηφίσουμε ένα νόμο ο οποίος λέει -διαβάζω από τον πίνακα, άρθρο 2: «Με στόχο να προκύπτει άμεση ωφέλεια για τον καταναλωτή στις περιπτώσεις που η διεθνής τιμή του αργού πετρελαίου σημειώνει πτώση, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταθέτει κανονισμούς στη Βουλή...». Δεν είναι δικαστήριο η Βουλή, για να βγάζει διατάγματα και να διατάσσει την εκτελεστική εξουσία να καταθέτει κανονισμούς! Πότε ξανάγινε αυτό το πράγμα; Πρώτη

φορά βλέπω εγώ κάτι τέτοιο! Είναι δυνατό εμείς σαν νομοθετικό σώμα να διατάσσουμε τον υπουργό να καταθέτει νόμους; Έχει ζητηθεί η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα επί αυτού του σημείου; Είναι δυνατό εμείς, που έχουμε δώσει όρκο για πίστη και σεβασμό στο Σύνταγμα αυτής της Δημοκρατίας, τουλάχιστον εκεί που έχουμε αμφιβολία, να μη ζητούμε τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για να μας πει αν, κατά τη γνώμη του τουλάχιστον, αυτό το πράγμα γίνεται;

Εισηγούμαι όπως το θέμα αναβληθεί και παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα, για να μας δώσει τη γνωμάτευσή του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά.

Έχει άλλο ομιλητή;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Δύο σημεία. Πρώτα απ' όλα, εμείς είμαστε πολιτικό σώμα όχι νομικό σώμα.

Δεύτερον, αυτό ακριβώς το ίδιο νομοσχέδιο, αυτός ο νόμος, ίσχυε μέχρι τις 31 Οκτωβρίου μετά από συνεννόηση Βουλής και κυβέρνησης και πιστεύω ότι δε θα είναι ορθή προσέγγιση από κυβερνητικής πλευράς να μην υιοθετήσει κάτι το οποίο ίσχυε και για το οποίο συμφωνούσε μέχρι πριν ένα μήνα. Και είναι ίδια και η ορολογία. Απλώς, βάσει του προηγούμενου κειμένου, ίσχυε το διάταγμα, ενώ εδώ ισχύει ο κανονισμός, αλλά η φρασεολογία είναι η ίδια.

Εμείς οφείλουμε να ψηφίσουμε ως εκπρόσωποι του λαού. Αν ο Πρόεδρος ή η κυβέρνηση έχει άλλη αντίθετη άποψη είτε πολιτική είτε νομική, τότε εκείνοι μπορούν να ακολουθήσουν τη διαδικασία που πιστεύουν σωστή. Όμως, εκείνο που ήθελα να

τονίσω είναι ότι, ενόσω υπάρχει το σημερινό σύστημα και ενόσω υπάρχει αυτή η αδικία σε βάρος του καταναλωτή, τον οποίο εμείς οφείλουμε να προστατεύουμε σε αυτό τον τόπο, οφείλουμε να υιοθετήσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Αλλά ταυτόχρονα, αν η κυβέρνηση αποφασίσει, όπως ψιθυρίζεται, αναπομπή αυτού του νόμου, θα πρέπει να αναμένουμε να φέρει μαζί και συγκεκριμένη πρόταση για δικαιότερη ρύθμιση του καθορισμού των τιμών, μέχρις ότου αλλάξει εξ ολοκλήρου το σύστημα. Να μην είναι μία απλή άρνηση από κυβερνητικής πλευράς, αλλά να έρθει με τη συγκεκριμένη πρόταση. Αντί ο υπουργός να στέλλει άτυπα σημειώματα στα κόμματα, να φέρει την επίσημη εισήγηση και πολιτική της κυβέρνησης στο κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά. Είχες ζητήσει το λόγο, κύριε Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Εγώ δεν έχω καταλάβει, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, από την εισήγηση του φίλου, του Πρόδρομου, με ποιο τρόπο αυτοί οι οποίοι δεν αγοράζουν καθόλου πετρέλαιο ή ελάχιστο θα επιχορηγήσουν αυτούς που έχουν μεγάλα αυτοκίνητα. Από την άλλη πλευρά, όμως, πρέπει να πούμε ότι πετρέλαιο χρησιμοποιούν οι γεωργοί μας, οι αυτοκινητιστές οι επαγγελματίες, ο φτωχόκοσμος ο πολύς για θέρμανση και για διακίνηση ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αυτοί που κόβκουν πολλά χιλιόμετρα;

Γ. ΘΩΜΑ:

...και σίγουρα η οποιαδήποτε μείωση της τιμής για όλο αυτό τον κόσμο θα είναι πολύ σημαντική.

Δεν υπάρχει τίποτε απολύτως που να εμποδίζει την κυβέρνηση ή να εμποδίζει τη

Βουλή να μειώσει τις τιμές και εν τω μεταξύ η κυβέρνηση να φέρει νέο, πιο δίκαιο σύστημα. Δεν υπάρχει και δεν υπήρξε τίποτε που να την εμποδίσει μέχρι σήμερα να φέρει νομοσχέδιο με το οποίο να αλλάζει ο τρόπος καθορισμού των τιμών των πετρελαιοειδών. Γι' αυτό πιστεύω ότι, εφόσον οι τιμές διεθνώς έχουν μειωθεί τόσο και εφόσον η κυβέρνηση δε θεώρησε σκόπιμο να πάρει τα αναγκαία μέτρα για μείωση των τιμών, αυτό θα πρέπει να το κάμει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης και μετά ο κ. Θεοδώρου.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η Βουλή θα πρέπει να ασχοληθεί με τα δύο σκέλη του προβλήματος.

Το ένα είναι η πολιτική θέση και ένας μπορεί να κατανοήσει απόλυτα τις θέσεις των συναδέλφων βουλευτών της αντιπολίτευσης. Ομολογουμένως φαίνεται ότι με τον τρόπο που λειτούργησαν τα πράγματα, όταν αυξάνοντο οι τιμές, τα σπασμένα τα πλήρωνε ο καταναλωτής και, όταν μειώνοντο οι τιμές διεθνώς, η εταιρεία που δημιουργήθηκε ήταν λεόντειος και έτσι πάλι ο καταναλωτής πλήρωνε τα σπασμένα.

Όμως, όσο και αν ένα θέμα πολιτικά μπορεί να είναι σωστό, αυτή η Βουλή δεν έχει απεριόριστες εξουσίες. Λειτουργούμε σαν Βουλή μέσα στα πλαίσια του συντάγματος και οφείλουμε αυτά τα όρια που μας βάζει το σύνταγμα να τα σεβόμαστε. Δεν είμεθα από τις χώρες του κόσμου όπου το κοινοβούλιο έχει το δικαίωμα να ψηφίζει κάθε νόμο και κάθε νόμος έχει ισχύ συντάγματος, όπως συμβαίνει στην Αγγλία και σε μερικές άλλες χώρες. Η εκτελεστική εξουσία στην Κύπρο έχει εξουσίες στις οποίες η Βουλή δεν μπορεί να επέμβει και μία από τις εξουσίες αυτές είναι αυτή του καθορισμού τιμών. Όπου οι νόμοι επιτρέπουν τον καθορισμό τιμών, αυτό είναι δουλειά της εκτελεστικής εξουσίας· δεν είναι δουλειά του νομοθετικού σώματος. Και επομένως, όσο και αν

πολιτικά μπορεί ένας να υποστηρίξει αυτή τη θέση, πάμε να κάμουμε κάτι που δεν έχουμε εξουσία να το κάμουμε. Συνεπώς, το επιχείρημα ότι εμείς λειτουργούμε πολιτικά νομίζω ότι δεν ευσταθεί. Πολιτικά ένας λειτουργεί πάντα μέσα στα όρια στα οποία έχει την εξουσία να λειτουργήσει. Δεν έχει απεριόριστο δικαίωμα να λειτουργήσει πολιτικά εκτός των ορίων του συντάγματος. Και λέω ότι αυτό το πράγμα που πάμε να κάμουμε είναι με νόμο στην ουσία να καθορίσουμε τιμές. Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα, διότι η επέκταση του εγχειρήματός μας είναι αυτό το οποίο είπε ο συνάδελφος, ο κ. Χρίστος Κληρίδης, ότι θα εξαναγκάσουμε την κυβέρνηση να καταθέσει κανονισμούς και αυτό είναι αποκλειστικό δικαίωμα της κυβέρνησης. Συνεπώς, νομίζω ότι η δική μας πλευρά, πέραν των όσων ανεπτύχθησαν από τον κ. Προδρόμου, θα καταψηφίσει αυτή την πρόταση νόμου και γι' αυτό τον πάρα πολύ σημαντικό λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πήρα το λόγο είναι για να απαντήσω, αν θέλετε, σε κάποια θέση του κ. Κληρίδη αλλά τώρα και του αγαπητού φίλου, του κ. Πουργουρίδη.

Η κατάθεση προτάσεων νόμου, ανεξαρτήτως του αν ενδέχεται να είναι αντισυνταγματικές -και είναι η άποψη των συναδέλφων του Συναγερμού- είναι δικαίωμα της Βουλής, απόλυτο δικαίωμα της Βουλής. Δεν είναι δικαίωμα της Βουλής να καταθέτει κανονισμούς. Γι' αυτό και δεν είναι η πρώτη φορά που η Βουλή ψήφισε νόμους, και μάλιστα προτάσεις νόμου και όχι νομοσχέδια, και ακολούθησε η κυβέρνηση με υποβολή κανονισμών. Άρα επ' αυτού δεν υπάρχει πρόβλημα.

Σε ό,τι αφορά τώρα τη συνταγματικότητα ή όχι και την κατοχύρωση των εξουσιών της κάθε εξουσίας, υπάρχουν και διαδικασίες, υπάρχουν και θεσμοί. Δεν είναι δουλειά μας εμάς να κρίνουμε εάν είναι συνταγματικό ή αντισυνταγματικό αυτό το οποίο

καλούμεθα να ψηφίσουμε. Υπάρχει η διαδικασία: Ο Πρόεδρος έχει το δικαίωμα της αναπομπής και της αναφοράς και υπάρχει το Συνταγματικό Δικαστήριο το οποίο θα αποφασίσει. Η Βουλή είναι πολιτικό όργανο, θεσμικό μεν, πολιτικό δε, και αποφασίζει με πολιτικούς όρους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου και ο κ. Δημητρίου και νομίζω πως εξαντλήθηκε το θέμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση να ακουστούν απόψεις από όλους τους συναδέλφους, αλλά έχω την εντύπωση ότι το θέμα και στην ουσία του και σε ό,τι αφορά την ποικιλότητα των απόψεων έχει καλυφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε θα ασχοληθώ με την ουσία του θέματος ούτε και θα μπω στη συζήτηση, γιατί συμφωνώ ότι έχει εξαντληθεί. Απλώς θέλω να απαντήσω στον κ. Θεοδώρου και να πω ότι δεν μπορεί η Βουλή να νομοθετεί, όταν έκδηλα πιστεύει ότι κάτι είναι αντισυνταγματικό, ότι ένα νομοθέτημα είναι αντισυνταγματικό, απλώς και μόνο διότι θέλει να χαράξει πολιτική. Οπωσδήποτε εκεί που υπάρχουν διστάμενες απόψεις μπορεί να λειτουργήσουμε με αυτό τον τρόπο. Αλλά να μην πάει το μήνυμα ότι αυτή η Βουλή μπορεί εν γνώσει της να ψηφίζει νόμους οι οποίοι είναι αντισυνταγματικοί. Αυτό είναι για λόγους αρχής που ήθελα να το θίξω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα νομίζω ότι έχει εξαντληθεί. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμιά αποχή τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπέρ της πρότασης είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας μέχρι την 31η Μαρτίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, η ισχύς της νομοθεσίας για την υποχρεωτική καταβολή εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Όπως είναι επίσης γνωστό, από την 1η Απριλίου 2000 οι φορολογικοί συντελεστές της εν λόγω εισφοράς έχουν μειωθεί, με βάση απόφαση της Βουλής, κατά μία ποσοστιαία μονάδα με αποτέλεσμα οι σχετικοί συντελεστές να έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

1. Μισθωτοί: 2% πάνω στις πραγματικές αποδοχές τους.
2. Εργοδότες: 2% πάνω στις πραγματικές αποδοχές των μισθωτών που εργοδοτούν.
3. Αυτοτελώς εργαζόμενοι: 2% πάνω στο πραγματικό τους εισόδημα.
4. Πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη: 2% πάνω στο ποσό σύνταξης η οποία υπερβαίνει τις £3.000 ετησίως.
5. Πρόσωπα που κατέχουν ή ασκούν αξίωμα: 2% πάνω στο ποσό της χρηματικής αντιμισθίας ή αποζημίωσης που λαμβάνουν.
6. Πρόσωπα που λαμβάνουν μερίσματα: 3% πάνω στο συνολικό ποσό των μερισμάτων.
7. Πρόσωπα που λαμβάνουν τόκους ή πιστώνονται με τόκους: 3% πάνω στο συνολικό ποσό των τόκων.
8. Πρόσωπα που λαμβάνουν ενοίκια: 3% πάνω στα συνολικά ακάθαρτα ενοίκια,

μειωμένα κατά ποσοστό 25%.

9. Εταιρείες που παρουσιάζουν κέρδη: 3% πάνω στο συνολικό τους κέρδος.
10. Οργανισμοί προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα: 3% πάνω στο εισόδημά τους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, μέσα στα πλαίσια της εξαγγελθείσης από την κυβέρνηση ριζικής αναδόμησης του φορολογικού συστήματος, εξετάζεται και το ενδεχόμενο να καταργηθεί η υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και να αυξηθεί ταυτόχρονα ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), θέμα που αποτελεί και το αντικείμενο πρότασης νόμου που εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής. Επειδή όμως δεν παρέχεται χρόνος για να ολοκληρωθεί η μελέτη του θέματος της αντικατάστασης της καταβολής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα με την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ μέχρι το τέλος του 2001, κρίνεται σκόπιμη η παράταση της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας για τρεις ακόμη μήνες, δηλαδή μέχρι την 31η Μαρτίου 2002.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη την πιο πάνω εξέλιξη, έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί στο παρόν στάδιο την παράταση της ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας μέχρι την 31η Μαρτίου 2002, όπως προτείνεται από την κυβέρνηση, ταυτόχρονα όμως δηλώνει ότι, αν στο μεταξύ καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης της προτεινόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης, τότε θα προχωρήσει στην υποβολή εισήγησης για κατάργηση της υπό τροποποίηση νομοθεσίας με την οποία επιβάλλεται η υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων

Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 10 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 17 Δεκεμβρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του ΚΕΒΕ και επηρεαζόμενων τσιμεντοποιείων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 2001, ώστε ορισμένες διατάξεις του σε σχέση με διάφορα προϊόντα να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του κοινού εξωτερικού δασμολογίου (ΚΕΔ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η παραχώρηση απαλλαγής από δασμούς στις ουσίες που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή φαρμάκων και στις φαρμακευτικές ουσίες που είναι γνωστές με τις διεθνείς κοινές ονομασίες που κατονομάζει η Παγκύπρια Οργάνωση Υγείας.
2. Η πλήρης υιοθέτηση των συντελεστών δασμού του κοινού εξωτερικού δασμολογίου (ΚΕΔ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ωφέλιμα έντομα, το σπόρο φιστικιών και τα τσιμέντα.
3. Η μείωση των συντελεστών δασμού για ορισμένα είδη αλκοολούχων ποτών

χαμηλής περιεκτικότητας σε αλκοόλ και για την μπίρα.

4. Η επιβολή φόρου κατανάλωσης στην εισαγόμενη μπίρα.
5. Η κατάργηση του φόρου κατανάλωσης για μικρά αεροσκάφη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, με βάση τη Συμφωνία Σύνδεσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την 1η Ιανουαρίου 1998 έχουν μηδενιστεί οι εισαγωγικοί δασμοί για εκείνα τα προϊόντα που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τα οποία είχε γίνει ειδική συμφωνία, ενώ για τα προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες υιοθετήθηκαν οι συντελεστές εισαγωγικών δασμών του κοινού εξωτερικού δασμολογίου (ΚΕΔ). Για όλα σχεδόν τα γεωργικά και μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα, καθώς επίσης και για ορισμένα βιομηχανικά προϊόντα, δεν έχει αναληφθεί δέσμευση για οποιαδήποτε μείωση των εισαγωγικών δασμών, γι' αυτό μέχρι σήμερα τα προϊόντα αυτά επιβαρύνονται με υψηλούς προστατευτικούς δασμούς.

Επιπρόσθετα και σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, έχουν κατά καιρούς υποβληθεί διάφορα αιτήματα για διαφοροποίηση του δασμολογικού καθεστώτος που ισχύει σήμερα για ορισμένα προϊόντα, τα οποία αφορούν την ανάγκη μείωσης της δασμολογικής προστασίας τους, γεγονός που η κυβέρνηση κρίνει δικαιολογημένο, αφού εμπίπτει στις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από την κυβέρνηση για σταδιακή εναρμόνιση του κυβερνητικού δασμολογίου με το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο (ΚΕΔ).

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατατέθηκε ενώπιον της επιτροπής σωρεία υπομνημάτων με τα οποία εκφράζεται η έντονη αντίθεση ενδιαφερόμενων βιομηχάνων σε σχέση με την προτεινόμενη μείωση των συντελεστών δασμού ειδικά σε σχέση με το τσιμέντο που εισάγεται από το εξωτερικό.

Η επιτροπή, αφού άκουσε τις απόψεις των ενδιαφερομένων σε σχέση με την προτεινόμενη μείωση και/ή κατάργηση των δασμών για το εισαγόμενο τσιμέντο, έκρινε

ότι υπάρχει έλλειψη συντονισμένης κυβερνητικής πολιτικής επί του θέματος, αφού, προτού υπάρξει διαφοροποίηση της δασμολογικής μεταχείρισης του εισαγόμενου τσιμέντου, είναι αναγκαίο να μελετηθεί το ενδεχόμενο ταυτόχρονης ελευθεροποίησης της τιμής πώλησης του εγχώριου παραγόμενου τσιμέντου, που, ως γνωστόν, περιλαμβάνεται στα προϊόντα που είναι διατιμημένα. Η επιτροπή κρίνει ότι η πολιτική της άρσης του προστατευτικού καθεστώτος σε σχέση με το προϊόν αυτό είναι ανακόλουθη, αφού η συνέχιση της διατίμησης του προϊόντος αυτού θα πλήξει καίρια τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες.

Υπό το φως της πιο πάνω διαπίστωσης της, η επιτροπή κάλεσε με επιστολή της το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών να επανεξετάσουν το όλο θέμα στη βάση μιας πιο σφαιρικής θεώρησής του και να επανέλθουν ενημερώνοντάς την.

Το Υπουργείο Οικονομικών στις 5 Δεκεμβρίου 2001 με σχετική επιστολή του πληροφόρησε τη Βουλή ότι στο παρόν στάδιο κρίνει σκόπιμο όπως οι πρόνοιες με τις οποίες ζητείται διαφοροποίηση της δασμολογικής μεταχείρισης του τσιμέντου αποσυρθούν από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ώστε να δοθεί χρόνος για περαιτέρω μελέτη τους, και ζήτησε την προώθηση στην ολομέλεια του σώματος των υπόλοιπων προτεινόμενων τροποποιήσεων που αφορούν άλλα προϊόντα. Για το σκοπό αυτό απέστειλε ανάλογα διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της πιο πάνω εξέλιξης, συμφωνεί με τα πιο πάνω και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του διαμορφωμένου νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Μέρους του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου, Παράρτημα Ι, Παράρτημα ΙΙ. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Α΄, του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Β΄, του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6 και των πινάκων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 6 και οι πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων

**Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος του περί της Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002, καθώς και η εξαίρεση από τις διατάξεις του ορισμένων θέσεων, έτσι που να μειωθεί το αντίστοιχο διοικητικό κόστος και οι διατάξεις αυτές να εφαρμοστούν ομαλότερα.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την πιο πάνω νομοθεσία, η ισχύς της οποίας λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001, αναστέλλεται η πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία οι οποίες κενώνονται κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους στο οποίο αυτή αναφέρεται ή οι οποίες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της είναι κενές και δεν έχει αρχίσει η διαδικασία πλήρωσής τους. Σημειώνεται περαιτέρω ότι, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση αυτών των θέσεων, απαιτείται απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής και έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνιακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Αμοιβαία
Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνειακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής
Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση του Πρωτοκόλλου που υπογράφηκε στις 20 Ιουλίου 2001 στις Βρυξέλλες από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την Ευρωπαϊκή Ένωση για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνειακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κείμενο του πιο πάνω πρωτοκόλλου έχει εγκριθεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 52.723 και ημερομηνία 29.11.2000.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενθαρρύνει την υπογραφή πρωτοκόλλων με τις υπό ένταξη χώρες για αμοιβαία διοικητική συνδρομή στον τελωνειακό τομέα, που αποσκοπούν στη στενότερη μεταξύ τους τελωνειακή συνεργασία. Το περιεχόμενο του εν λόγω πρωτοκόλλου βασίζεται στο πρότυπο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων για σύναψη διμερών συμφωνιών που αποσκοπούν στην περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των διάφορων χωρών για αμοιβαίο όφελος σε τελωνειακά θέματα.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η συνεργασία αυτή αφορά την ανταλλαγή στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με τη διάπραξη τελωνειακών αδικημάτων, όπως οι υποτιμολογήσεις και το λαθρεμπόριο, καθώς και τη δυνατότητα διεξαγωγής εκπαιδευτικών προγραμμάτων/σεμιναρίων για τελωνειακούς λειτουργούς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρότεινε στην Κυπριακή Δημοκρατία τη σύναψη Συμφωνίας για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνειακά Ζητήματα και για το σκοπό αυτό έγιναν και οι σχετικές διαβουλεύσεις. Επίσης, στο έγγραφο με τις διαπραγματευτικές θέσεις (Position Paper) της Κύπρου για το Κεφάλαιο 24 για Θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει καταγραφεί η δέσμευση που ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία για σύναψη της υπό αναφορά συμφωνίας. Η συμφωνία αυτή θα αποτελέσει το πρωτόκολλο το οποίο θα ενσωματωθεί στη Συμφωνία Σύνδεσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης του 1972.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου στο οποίο αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνιακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και το πρωτόκολλο κυρούται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα θα μείνει για την απογευματινή συνεδρίαση.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του
2001»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 22 Οκτωβρίου και 17 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμου, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η απόκτηση της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας λόγω γέννησης ή καταγωγής και να ρυθμιστούν ορισμένα θέματα που αφορούν την απόκτηση της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας με εγγραφή και με πολιτογράφηση. Σκοπείται επίσης η ρύθμιση της απόκτησης της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας από υιοθετηθέντα από πολίτη της Δημοκρατίας ενήλικα πρόσωπα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται ειδικότερα οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Καθορίζονται τα τέσσερα χρόνια ως ελάχιστος χρόνος διαμονής των αλλοδαπών

συζύγων Ελληνοκυπρίων στην Κύπρο μετά τη σύναψη του γάμου τους για να δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας, αντί τα δύο χρόνια που ισχύουν σήμερα, με στόχο να παρέχεται επαρκής χρόνος ελέγχου των λεγόμενων γάμων ευκαιρίας.

2. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, παρέχεται στον Υπουργό Εσωτερικών η ευχέρεια, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να εγκρίνει την εγγραφή ως πολίτη της Δημοκρατίας οποιουδήποτε αλλοδαπού που διαμένει με το/τη σύζυγό του/της στην Κύπρο τουλάχιστο για ένα χρόνο μετά τη σύναψη του γάμου.
3. Καθορίζεται το δέκατο όγδοο έτος, αντί το εικοστό πρώτο έτος που ισχύει σήμερα, ως όριο ενηλικίωσης προσώπου για τους σκοπούς της βασικής νομοθεσίας.
4. Προβλέπεται ότι η απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας από ενήλικους αλλοδαπούς, όταν υιοθετούνται από πολίτες της Δημοκρατίας, θα γίνεται μόνο με πολιτογράφηση.
5. Γίνεται πρόνοια ώστε πρόσωπα που γεννήθηκαν κατά ή μετά τη 16η Αυγούστου 1960 να αποκτούν την κυπριακή υπηκοότητα χωρίς να απαιτείται να υποβάλλουν αίτηση στον υπουργό, όπως ισχύει σήμερα, νοουμένου ότι ο πατέρας ή η μητέρα τους είναι πολίτες της Δημοκρατίας, ανεξάρτητα αν γεννήθηκαν στο εξωτερικό ή στην Κύπρο. Η τροποποίηση αυτή αποσκοπεί στο να ικανοποιηθεί ένα πάγιο αίτημα των επαναπατριζόμενων προσώπων κυπριακής καταγωγής των οποίων τα παιδιά γεννήθηκαν στο εξωτερικό.
6. Παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η ευχέρεια να πολιτογραφεί οποιοδήποτε αλλοδαπό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τα χρόνια παραμονής του στην Κύπρο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για ειδικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος.
7. Στη σχετική πρόνοια της ισχύουσας νομοθεσίας που καθορίζει τις κατηγορίες αλλοδαπών προσώπων τα οποία, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορούν να

πολιτογραφηθούν προστίθενται και οι φοιτητές, οι επισκέπτες και οι αυτοεργοδοτούμενοι.

8. Προστίθεται νέα πρόνοια με βάση την οποία πρόσωπο κυπριακής καταγωγής το οποίο αποκήρυξε την κυπριακή υπηκοότητα δύναται να πολιτογραφηθεί, ανεξάρτητα από τον προβλεπόμενο στο νόμο χρόνο διαμονής του στη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τις πρόνοιές του και, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει σ' αυτό τροποποιήσεις, οι κυριότερες των οποίων είναι οι ακόλουθες:

1. Καθορίζεται ως ελάχιστος χρόνος διαμονής των αλλοδαπών συζύγων Ελληνοκυπρίων στην Κύπρο το χρονικό διάστημα των τριών χρόνων, αντί τεσσάρων που προτείνεται, μετά τη σύναψη του γάμου τους, για να δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας.
2. Ο υπουργός να μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να εγκρίνει την εγγραφή ως πολίτη της Δημοκρατίας οποιουδήποτε αλλοδαπού που διαμένει με το/τη σύζυγό του/της στην Κύπρο τουλάχιστο για δύο χρόνια μετά τη σύναψη του γάμου, αντί για ένα χρόνο που προτείνεται.
3. Περιορίζεται η χωρίς υποβολή αίτησης στον αρμόδιο υπουργό απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας προσώπων που γεννήθηκαν στο εξωτερικό από πατέρα ή μητέρα πολίτη της Δημοκρατίας μόνο σε επαναπατριζόμενα πρόσωπα.
4. Το Υπουργικό Συμβούλιο να μπορεί να πολιτογραφεί οποιοδήποτε αλλοδαπό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το χρόνο παραμονής του στην Κύπρο, μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις παροχής από αυτό υψίστου επιπέδου υπηρεσιών προς τη Δημοκρατία για λόγους δημόσιου συμφέροντος, νοουμένου ότι θα ενημερώνεται εκ

των προτέρων η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με την άδειά σας, έχω την εντύπωση ότι ίσως μέσα στο νόμο, όπως είναι διατυπωμένος, υπάρχει κάποια λάθος διατύπωση, εκτός αν είναι κάτι το οποίο προσωπικά δεν καταλαβαίνω. Αναφέρεται στην περίπτωση που λέει «...πολίτης της Δημοκρατίας ή σε περίπτωση που οι γονείς του δε ζούσαν, κατά το χρόνο της γέννησής του...».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι ίσως να υπάρχει λανθασμένη διατύπωση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως και είναι πιθανό. Εδώ το σύνταγμα δίνει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορούσε κατά την εγκυμοσύνη να πέθαινε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να πέθαινε ο πατέρας, διότι είναι εκ πατρογονίας...

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Οι γονείς του λέει.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δε λέει και οι δύο. Οι γονείς του, λέει. Εντάξει, δε σημαίνει και οι δύο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μπορεί και η μάνα του να πεθάνει στη γέννα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ο πατέρας είναι που δίνει την υπηκοότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα με τους αριθμούς 12 και 13 υπάρχει κοινή έκθεση.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να διακόψουμε εδώ, γιατί το θέμα έχει τροπολογίες οι οποίες θα προκαλέσουν συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα τη γνώμη σας. Να επαναρχίσουμε η ώρα τρεις;

Ο κ. Κυπριανού.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε διαφωνώ με τον κ. Κατσουρίδη, αλλά, αν μπορούμε, έχουμε ακόμα δέκα λεπτά, ορισμένα ομόφωνα μπορούμε να τα καλύψουμε και εκείνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Να παραμείνουν τα θέματα 12 και 13 για το απόγευμα.

Τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001» και «Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Άριστος Χρυσοστόμου
Γιαννάκης Θωμά	Σοφοκλής Φυττής
Γιώργος Χατζηγεωργίου	
Κώστας Κωνσταντίνου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γεώργιος Τάσου	Γιώργος Βαρνάβα
Σωτήρης Σαμψών	Γιώργος Περδίκης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια, και έπειτα από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθούν για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8, 22 και 29 Νοεμβρίου και στις 13 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Γεωργίας, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών), του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Υπουργείου Υγείας, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων, του

Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, του Κυπριακού Συνδέσμου Φυτοπροστασίας, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της B.I.G. Service Ltd, της Ε.Π.Β.Π. Λτδ (Εταιρεία Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων Λτδ), της LACON Institute for Inspection and Certification in Agriculture and Food Processing Ltd και των Βιοκαλλιεργητών. Παρέστη επίσης ο Μητροπολίτης Μόρφου.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο (Κανονισμός 2092/91, όπως αυτός τροποποιήθηκε), αναφορικά με τη διαδικασία παραγωγής προϊόντων βιολογικής προέλευσης και την ίδρυση των κατάλληλων διοικητικών δομών για την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο ρυθμίζονται η παραγωγή, η εμπορία, ο έλεγχος και η σήμανση βιολογικών προϊόντων, καθώς και οι κανόνες παραγωγής των προϊόντων αυτών. Καθορίζεται επίσης σχετικό σύστημα ελέγχου και ορίζεται εντεταλμένη υπηρεσία, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για την παρακολούθηση του συστήματος ελέγχου, καθώς και Συμβούλιο Βιολογικών Προϊόντων, το οποίο γνωμοδοτεί και συμβουλεύει τον υπουργό για θέματα σχετικά με τη βιολογική παραγωγή προϊόντων. Στο νομοσχέδιο καθορίζονται επίσης οι όροι λειτουργίας και οι διαδικασίες έγκρισης από οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης των επιχειρήσεων που ασχολούνται με βιολογικά προϊόντα και προβλέπονται διοικητικές και άλλες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεών του.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 22 του υπό αναφορά προτεινόμενου νόμου, είναι η εισαγωγή λεπτομερών διατάξεων για την καλύτερη εφαρμογή του περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμου. Ειδικότερα, με τους

υπό αναφορά κανονισμούς ρυθμίζονται με λεπτομέρεια, μεταξύ άλλων, η σήμανση των βιολογικών προϊόντων, οι κανόνες παραγωγής, οι τρόποι και τα υλικά συσκευασίας των βιολογικών προϊόντων και οι εισαγωγές των προϊόντων από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τρίτες χώρες.

Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αναλάβει δέσμευση έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για υιοθέτηση της προτεινόμενης νομοθεσίας μέχρι το τέλος του 2001.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας δήλωσαν πως η προτεινόμενη νομοθεσία είναι εντελώς νέα, είναι πλήρως εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και καλύπτει ένα σημαντικό κενό που έχει δημιουργηθεί κατά τα τελευταία χρόνια λόγω της ευαισθητοποίησης προς τα περιβαλλοντικά θέματα, της βελτίωσης της αγοραστικής δύναμης των Κυπρίων και ξένων καταναλωτών και της ζήτησης ποιοτικών προϊόντων. Σε γραπτό υπόμνημα που οι ίδιοι εκπρόσωποι κατέθεσαν στην επιτροπή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω:

1. Η βιολογική γεωργία στην Κύπρο θα στηριχθεί:
 - α. με την παροχή άμεσων στρεμματικών ενισχύσεων για πέντε συνεχή χρόνια στους δικαιούχους βιοκαλλιεργητές·
 - β. με την παροχή οικονομικών ενισχύσεων, που κυμαίνονται από 19,1% μέχρι 21,6% του 80% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις που γίνονται σε διάφορες καλλιέργειες, βιολογικές και συμβατικές, και σε γεωργικά μηχανήματα, καθώς και για επενδύσεις στην κτηνοτροφία·
 - γ. με την εκπαίδευση/κατάρτιση των γεωπόνων και των βιοκαλλιεργητών με παρακολούθηση σειράς σεμιναρίων ή ημερίδων, έκδοση απλουστευμένων τεχνικών φυλλαδίων, ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κ.λπ.·

- δ. με την παροχή κινήτρων για σύσταση και λειτουργία ομάδων βιοκαλλιεργητών για τη διάθεση των προϊόντων τους.
2. Ο στόχος του γοργού ρυθμού ανάπτυξης της βιολογικής γεωργίας, ώστε να φτάσει τα επίπεδα του 10% έως 12% της ολικής παραγωγής γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, θα επιτευχθεί σε οκτώ έως δέκα χρόνια περίπου.
 3. Η βιολογική γεωργία, ως ένας διαφορετικός και σχετικά νέος τομέας για τα κυπριακά δεδομένα, απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και μεθόδους παραγωγής, γι' αυτό για το 2002 προγραμματίζεται ένα εντατικό πρόγραμμα εκπαίδευσης των γεωπόνων και βιοκαλλιεργητών, καθώς και ενημέρωση των καταναλωτών. Εντούτοις, αναγνωρίζεται η ανάγκη για ενίσχυση του υφιστάμενου προσωπικού με εξειδικευμένο προσωπικό, γι' αυτό από το 2002 θα αρχίσει η αναγκαία στελέχωση των υπηρεσιών του Τμήματος Γεωργίας, που θα καλύπτει και τον τομέα της βιολογικής γεωργίας.
 4. Αναφορικά με τα σχετικά κονδύλια και τα σχέδια στήριξης των βιοκαλλιεργητών, στον προϋπολογισμό εναρμόνισης του Τμήματος Γεωργίας έχει γίνει πρόταση για κονδύλι ύψους £118.600. Οι £100.000 θα χρησιμοποιηθούν για στρεμματικές επιδοτήσεις δικαιούχων βιοκαλλιεργητών, ποσό το οποίο είναι αρκετό για υπερδιπλάσιο αριθμό εκτάσεων βιοκαλλιεργειών από ό,τι υπάρχει σήμερα, και οι υπόλοιπες £18.600 θα χρησιμοποιηθούν για την εργοδότηση ενός λειτουργού γεωργίας και ενός γεωργικού επιθεωρητή.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στις συνεδρίες της επιτροπής χαιρέτισαν τα υπό αναφορά νομοθετήματα, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη για επιμόρφωση και τεχνική κατάρτιση των γεωργών, προκειμένου να μεταπηδήσουν από τις συνήθεις καλλιέργειες στις βιολογικές. Περαιτέρω, επισήμαναν ότι τα προτεινόμενα κονδύλια και τα σχέδια στήριξης των βιοκαλλιεργητών είναι χαμηλά και δεν αρκούν για να εφαρμοστεί η νέα

τεχνογνωσία. Τέλος, υπέβαλαν διάφορες εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων διατάξεων των προτεινόμενων νομοθετημάτων. Η επιτροπή, αφού συνεκτίμησε στο σύνολό τους τις εν λόγω εισηγήσεις, κατέληξε στα πιο κάτω:

Όσον αφορά το προτεινόμενο νομοσχέδιο, η επιτροπή επέφερε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες τροπολογίες:

1. Στο Συμβούλιο Βιολογικών Προϊόντων προστέθηκαν ακόμα τέσσερα μέλη, ώστε να εκπροσωπούνται και οι τέσσερις αγροτικές οργανώσεις. Επίσης, αυξήθηκε από τέσσερα σε έξι ο αριθμός των μελών του συμβουλίου που θα αποτελούν απαρτία σε οποιαδήποτε συνεδρίαση, εξαιρουμένου του προέδρου.
2. Αντικαταστάθηκε το εδάφιο (1) του άρθρου 13, που αναφέρεται στους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης, προκειμένου να αποτραπεί οποιαδήποτε παρερμηνεία που πιθανόν θα οδηγούσε σε ευνοϊκότερη μεταχείριση των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών και των οργανισμών δημόσιου δικαίου.
3. Προστέθηκε νέα διάταξη, με βάση την οποία υποχρεώνεται η εντεταλμένη υπηρεσία να δημοσιεύει στον ημερήσιο τύπο τα στοιχεία των επιχειρηματιών που έχουν καταδικαστεί για παράβαση διατάξεων της προτεινόμενης νομοθεσίας και των σχετικών κανονισμών.

Όσον αφορά τους προτεινόμενους κανονισμούς, η επιτροπή επέφερε σ' αυτούς κυρίως νομοτεχνικές αλλαγές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της.

Παράλληλα, η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία να παράσχει τα κίνητρα εκείνα που θα ωθήσουν τους γεωργούς να στραφούν στις βιολογικές καλλιέργειες, να

προβεί σε επιδοτήσεις τόσο των βιολογικών προϊόντων όσο και των μέσων παραγωγής των προϊόντων αυτών και να προωθήσει την ειδική εκπαίδευση και τεχνική κατάρτιση των γεωπόνων και των βιοκαλλιεργητών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου να πω δύο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φυττή, έχετε το λόγο.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Όταν ο αγροτικός τομέας συνεχώς συρρικνούται και ο αγροτικός κόσμος συνεχώς μειούται, θα θέλαμε να χαιρετίσουμε την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, γιατί πιστεύουμε ότι θα δώσει μια νέα ώθηση στον αγροτικό κόσμο. Και γιατί; Ο λόγος είναι ότι η ζήτηση των βιολογικών προϊόντων δεν καλύπτει την παραγωγή τόσο εδώ όσο και στην Ευρώπη. Επομένως, θα πρέπει η εκτελεστική εξουσία που έφερε το νομοσχέδιο, το οποίο είναι ταυτόχρονα και εναρμονιστικό -δηλαδή εναρμονίζεται με το ευρωπαϊκό κεκτημένο- να δώσει τεράστια σημασία σε αυτό τον τομέα, γιατί η ιδιωτική πρωτοβουλία, η οποία εδώ και οκτώ χρόνια ασχολείται με τη βιολογική παραγωγή χωρίς νομοθεσία, ουσιαστικά χωρίς κάποιους κανονισμούς, έδωσε σημασία σε αυτό το θέμα.

Και πρέπει να σας θυμίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι, όταν το 1985 ήρθαν οι πρώτοι στρουθοκάμηλοι στην Κύπρο, κανένας δεν πίστευε ότι θα υπήρχε αυτή η αύξηση, αυτή η τεράστια αύξηση. Έχουμε φέτος £8.000.000 από εξαγωγές προϊόντων στρουθοκαμήλου. Και, όταν κάποιοι πρωτοπόροι έκαναν τις πρώτες ιχθυοκαλλιέργειες,

κανένας δεν πίστευε ότι θα είχε τόση ανάπτυξη αυτός ο τομέας.

Επομένως, και εδώ θα πρέπει ως Βουλή να παρακολουθούμε τους βιοκαλλιεργητές και να τους βοηθούμε. Τονίζω ότι οι £100.000 που είναι στον προϋπολογισμό φέτος για ενίσχυση των βιοκαλλιεργητών είναι πολύ λίγες. Ελπίζουμε η εντεταλμένη υπηρεσία, που είναι το Τμήμα Γεωργίας, και το Υπουργείο Εμπορίου να προχωρήσουν γρήγορα στη σύσταση του Συμβουλίου Βιολογικών Προϊόντων, στις ομάδες βιοκαλλιεργητών, των οργανώσεων παραγωγών, του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης και της Κυπριακής Εταιρείας Πιστοποίησης, για να προχωρήσει γρήγορα αυτός ο τομέας.

Έτσι, λοιπόν, εμείς θα χαιρετίσουμε, θα ψηφίσουμε υπέρ οπωσδήποτε, όπως λέει και η έκθεση, και θα παρακολουθούμε αυτό τον τομέα ο οποίος, κατά τη γνώμη μου, έχει στόχο, όπως λέει και η έκθεση, ποσοστό 8% μέχρι 10% της παραγωγής στα προσεχή οκτώ χρόνια να είναι προϊόντα βιολογικής παραγωγής. Και θα έχουμε τεράστια ζήτηση από το εξωτερικό, τη στιγμή που πολλά προϊόντα μας έχουν πρόβλημα λόγω της εισαγωγής ανάλογων προϊόντων. Εφόσον η Ευρώπη δεν καλύπτει τη ζήτηση που υπάρχει, πιστεύω ότι με τις φυσικές συνθήκες της Κύπρου θα έχουμε εξαγωγές και θα ενισχυθεί το αγροτικό εισόδημα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν παίρνω το λόγο είναι διότι αισθάνομαι την ανάγκη να εκθειάσω ένα φωτεινό παράδειγμα σε αυτό τον τομέα και μάλιστα παράδειγμα από εκεί που ίσως να μην το περίμενε κανένας.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ιερωμένου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα, ιερωμένου. Μιλούμε για τη μητρόπολη Μόρφου υπό την πολύ πραγματικά εμπνευσμένη καθοδήγηση του μητροπολίτη Μόρφου και δεν ευλογώ τα γένια μου, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι χωριανός μου. Όντως, είναι κάτι που πρέπει να το εκθειάσουμε. Χίλια στρέμματα γης βιολογικές καλλιέργειες. Είναι πρωτοφανές και αξίζει τον κόπο να αποδοθεί έπαινος σε αυτούς τους πρωτοπόρους και να μάθει η κοινωνία ότι υπάρχουν φωτισμένοι άνθρωποι που εκεί που ακόμα δεν ήταν καν η δουλειά τους μπαίνουν σε αυτούς τους τομείς τους προοδευτικούς και δίνουν παράδειγμα προς μίμηση στην κοινωνία μας και βεβαίως δίνουν και προϊόντα πρώτης ποιότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αναφέρω, κύριε Θεοδώρου, ότι ο μητροπολίτης παρευρέθηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής και είχε καλέσει όποιους ήθελαν να επισκεφτούν το αγρόκτημά του για να παραδειγματιστούν.

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, σύντομα. Θα ήθελα και εγώ να χαιρετίσω την ψήφιση του νόμου για τη βιολογική καλλιέργεια, αλλά να τονίσω και αυτό που λέχθηκε στην επιτροπή, όταν συζητήθηκε το θέμα και από το μητροπολίτη, ο οποίος με δική του πρωτοβουλία είχε αναπτύξει αυτού του είδους την καλλιέργεια, αλλά και από όλους όσους παρευρέθηκαν. Ενώ έχει οκτώ χρόνια που ξεκίνησε η βιολογική καλλιέργεια, η βιολογική παραγωγή προϊόντων, μέχρι σήμερα ελάχιστες εκτάσεις καλλιεργούνται με αυτό τον τρόπο και τονίσαμε όλοι ότι θα πρέπει η κυβέρνηση επιτέλους να στηρίξει τους βιοκαλλιεργητές, για να γίνει και πράξη αυτό που όλοι θέλουμε να πετύχουμε, δηλαδή η

βιολογική παραγωγή προϊόντων, για περιβαλλοντικούς σκοπούς και σκοπούς υγείας, λέει ο συνάδελφος ο κ. Πουργουρίδης. Υπερθεματίζει, ξέρω την ευαισθησία του.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου και εγώ για λόγους συντομίας και πολύ έτσι... Σχεδόν υπό μορφή πολυβόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειαζόμαστε πολυβόλα, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν υπάρχει καμιά αντίρρηση να επιχαίρουμε και να εισπράττουμε τα επινίκια. Όμως, επειδή έγινε αναφορά σε παράγοντες οι οποίοι ήδη εμπλέκονται στον τομέα της βιοπαραγωγής, οφείλουμε να απολογηθούμε ως πολιτεία· όχι προς το μητροπολίτη ο οποίος καλώς, εσχάτως όμως, ασχολήθηκε με τη βιολογική καλλιέργεια. Αυτή η Βουλή, ως ένα από τα εξαρτήματα αυτής της πολιτείας, φέρει και αυτή την ευθύνη της, γιατί επί δεκαπέντε χρόνια άνθρωποι που ασχολήθηκαν με τη βιοκαλλιέργεια επεράσαν παραπάνω από τα μαρτύρια του Χριστού. Υπάρχουν νέοι άνθρωποι, επιστήμονες με όραμα, οι οποίοι βρέθηκαν στην ξενιτιά, απογοητευμένοι, γιατί αυτή η πολιτεία τούς απέστρεψε το πρόσωπο. Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι έζησαν φτωχότεροι των φτωχών σε αυτό τον τόπο, γιατί τόλμησαν να ποντάρουν στη βιολογική καλλιέργεια.

Και ερχόμαστε σήμερα... Πριν πάω στο σήμερα, να πάω στο χθες και στο προχθές. Αυτή η Βουλή πέρασε προϋπολογισμό πριν δύο χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι, όπου έδινε το αστρονομικό ποσό των χιλίων λιρών χορηγία! Χιλίων λιρών χορηγία για την ανάπτυξη της βιολογικής καλλιέργειας. Αυτός ο προϋπολογισμός

πέρασε από αυτά τα -παλαιότερα- έδρανα και δε βρέθηκε ένας από τους τότε βουλευτές να σηκωθεί πάνω και να πει ότι αυτό είναι ντροπή. Σήμερα καλώς, καλώς στεκόμαστε και λέμε όλοι μπράβο και λέμε στους βιοκαλλιεργητές «προχωρήστε και θα είμαστε μαζί σας». Πολύ καλά κάνουμε. Πάρα πολύ καλά κάνουμε. Αλλά την ίδια ώρα -και επισημάνθηκε από τον αγαπητό συνάδελφο- βρισκόμαστε μπροστά σε μια πλάνη που έχει να κάμει με τον προϋπολογισμό και πάλι. Αυτές οι £100.000 που τάχα θα δώσει η κυβέρνηση φέτος, είναι όπως τις £16.000 που έδωσε πέρσι, που τις έδωσε μόνο στο χαρτί, αλλά στην πράξη δεν πήγε ούτε μία λίρα στους βιοκαλλιεργητές. Όσα έγιναν μέχρι σήμερα έγιναν από μόχθους και κόπους μιας μικρής ομάδας ανθρώπων οι οποίοι ουδέποτε στηρίχθηκαν. Να πούμε την αλήθεια! Και αυτό το νομοσχέδιο εγκρίνεται την τελευταία στιγμή, πριν περάσουμε τη διορία που μας καθόρισε η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτά λέγονται προφανώς, χωρίς να θέλω να θίξω κανέναν επί τινός και υποστηρίζω...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Την προηγούμενη Βουλή εδιάλυσές την!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να ολοκληρώσω;

Παρ' όλο που αυτά που λέω φαίνεται ότι προκαλούν γέλωτες τελικά, αντί να προκαλούν προβληματισμό, και λυπούμαι γι' αυτό, θέλω να πω ότι έχουμε ευθύνη πέρα από την έγκριση αυτού του νομοσχεδίου, που καλά κάνουμε που το κάνουμε νόμο, να παρακολουθούμε την περίπτωση από κοντά σαν Βουλή. Και θέλω να προσθέσω στο τέλος, προς πληροφορία και των συναδέλφων, ότι υπάρχουν σίγουρα σε αυτό το εναρμονιστικό νομοσχέδιο σημεία τα οποία δε μας κάνουν ευτυχείς, που υπάρχουν και

εγκρίνονται, αλλά υποσχόμαστε, τουλάχιστον ως Κίνημα Οικολόγων, ότι θα συνεχίσουμε την προσπάθεια μέσα από τις λειτουργίες της Βουλής, ώστε αυτό το νομοσχέδιο, αλλά και οι οικονομικές ρυθμίσεις που θα πρέπει να το συνοδεύσουν, να είναι πράγματι μια προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Να μη θεωρηθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν έχει τις ίδιες ευαισθησίες όπως τους οικολόγους και τους άλλους συναδέλφους. Σίγουρα και εμείς υπερθεματίζουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο και σίγουρα συμφωνούμε ότι το κράτος πρέπει να έρθει με περισσότερη αρωγή όσον αφορά το συγκεκριμένο τομέα. Είναι μια νέα προοδευτική κίνηση που θα απασχολήσει νέους αγρότες και γι' αυτό σίγουρα οι £100.000 θα μας βρουν σύμφωνους και θα επιδιώξουμε, εφόσον όλοι είμαστε σύμφωνοι, να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση, ούτως ώστε αυτός ο τομέας να πάρει ένα μερίδιο του κρατικού προϋπολογισμού, για να μπορέσουν οι αγρότες να εναρμονιστούν και να προχωρήσουν πιο μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Λιλλήκα και νομίζω πως το θέμα έχει εξαντληθεί.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένιωσα την ανάγκη να πάρω το λόγο, γιατί σαν παλιός βουλευτής γέλασα σε κάποια στιγμή, αλλά ένιωσα και προσβεβλημένος από την τοποθέτηση του συναδέλφου. Πρέπει να πω ότι, όταν γέλασα όπως και όλοι οι συνάδελφοι, δε γελάσαμε... ο γέλωτας δεν προκλήθηκε από την ουσία των λεγομένων ή από την ουσία του νομοσχεδίου. Δεν είναι αυτό που μας προκαλεί γέλιο, αλλά ήταν τα λεγόμενα του κ. Περδίκη που μας προκάλεσαν το γέλιο και γι' αυτό ένιωσα την ανάγκη να πω δύο

λόγια.

Δεν πρέπει να βιάζεται ο συνάδελφος να κατακρίνει την προηγούμενη Βουλή ή την όποια Βουλή και μάλιστα τόσο απορριπτικά, ότι κανένας δε μίλησε και κανένας δεν υπερασπίστηκε. Ήταν απών, για να ξέρει τι ειπώθηκε σε αυτή την αίθουσα, από ποιους και ποιοι πήραν θέσεις και τοποθετήσεις και άσκησαν και την κριτική, όταν και όπως έπρεπε. Λοιπόν νομίζω ότι πρέπει να είμαστε έτσι λίγο πιο προσγειωμένοι και με παραπάνω σεβασμό, όταν μιλούμε και για το σώμα της Βουλής και για τους συναδέλφους που ήταν παλαιότερα εδώ, ιδιαίτερα όταν δεν ήμασταν εδώ, για να ακούσουμε και να κρίνουμε. Το να κρίνουμε στην απουσία μας νομίζω ότι δε μας τιμά και το θεωρώ και προσβολή.

Από εκεί και πέρα θέλω να πω ότι συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, και νομίζω ότι υπάρχει έτσι μια ομοφωνία όχι μόνο για την, αν θέλετε, για την εντατικοποίηση της βιολογικής καλλιέργειας, αλλά κυρίως περισσότερο για το ότι πρέπει να δοθούν περισσότερα κίνητρα, περισσότερες διευκολύνσεις, για να αυξηθούν και οι καλλιεργητές εκείνοι που θα ασχοληθούν με τη βιολογική καλλιέργεια αλλά και σε έκταση και σε ποσότητα, αν θέλετε, η βιολογική καλλιέργεια στην Κύπρο. Αυτό είναι ένα ζήτημα που ξέρω ότι απασχόλησε και τις αγροτικές οργανώσεις στο παρελθόν. Είχαν εκφραστεί κατ' επανάληψη απόψεις και εισηγήσεις στο κοινοβούλιο. Το κοινοβούλιο όμως δεν είναι κυβέρνηση. Και δεν είναι θέμα να ασκήσω κριτική της παρούσας κυβέρνησης. Όμως θα πρέπει πάντα να διαχωρίζουμε τη θέση του κοινοβουλίου και τις απόψεις που εκφράζει από την εκτελεστική εξουσία που αποφασίζει και τι κονδύλια θα δοθούν και τα κίνητρα που θα παραχωρηθούν στους βιοκαλλιεργητές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί λέχθηκε για την προηγούμενη Βουλή ή για τις προηγούμενες Βουλές. Επειδή εγώ είμαι ο πρόεδρος της επιτροπής τα τελευταία δέκα χρόνια, θέλω να πληροφορήσω το συνάδελφο ότι δεν είναι ο μεσσίας που ήρθε, για να φέρει τη βιολογική καλλιέργεια. Συζητήσαμε κατ' επανάληψη ως Βουλή και όταν συζητούσαμε τους προϋπολογισμούς και στις αρμόδιες επιτροπές και πιστεύω ότι μπορεί να παρευρέθηκε και ως μέλος των οικολόγων σε κάποιες από τις συνεδρίες. Γι' αυτό, να μην παρουσιάζει σήμερα που είναι εναρμονιστικό το νομοσχέδιο και κατατέθηκε από την κυβέρνηση ότι είναι με πρωτοβουλία ή του συναδέλφου ή οποιουδήποτε η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Εμείς εκείνο που ζητούμε όλοι σήμερα, βλέποντας τα οφέλη που θα έχουμε από τη βιολογική καλλιέργεια, είναι η κυβέρνηση να στηρίξει με τα ανάλογα κονδύλια και τους βιοκαλλιεργητές και τη βιοκαλλιέργεια όπως εμφανίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κλεάνθους;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα ΙΙΙ. Άρθρο 2.

Πεδίο Εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ενδείξεις σχετικά με το βιολογικό τρόπο παραγωγής. Άρθρο 4.

Διορισμός και διαδικασίες λειτουργίας του Συμβουλίου Βιολογικών Προϊόντων.
Άρθρο 5.

Αρμοδιότητες Συμβουλίου. Άρθρο 6.

Εξουσίες και καθήκοντα Εντεταλμένης Υπηρεσίας. Άρθρο 7.

Υποχρεώσεις επιχειρηματιών. Παράρτημα Ι. Άρθρο 8.

Δικαίωμα χρήσης ενδείξεων αναφορικά με το βιολογικό τρόπο παραγωγής.
Άρθρο 9.

Υποχρέωση σήμανσης. Άρθρο 10.

Κανόνες παραγωγής και συσκευασίας. Άρθρο 11.

Σύστημα ελέγχου. Άρθρο 12.

Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης. Παράρτημα ΙΙ. Άρθρο 13.

Έκδοση και ανανέωση άδειας λειτουργίας του Οργανισμού Ελέγχου και
Πιστοποίησης. Άρθρο 14.

Υποχρεώσεις Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης. Άρθρο 15.

Ένδειξη πιστότητας στο σύστημα ελέγχου. Άρθρο 16.

Εμπορία προϊόντων βιολογικής παραγωγής που εισάγονται από κράτη-μέλη και
τρίτες χώρες. Άρθρο 17.

Διορισμός και εξουσίες εξουσιοδοτημένου λειτουργού. Άρθρο 18.

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών. Άρθρο 19.

Κυρώσεις. Άρθρο 20.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 21.

Κανονισμοί. Άρθρο 22.

Διατάγματα. Άρθρο 23.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 24 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 24 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με τους κανονισμούς. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Διακόπτεται η συνεδρίαση της Βουλής. Θα συνέλθουμε στις 3.30 ακριβώς.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στις τρεις, νομίζω, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Στις 3.30.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ένα λεπτό! Να μην παίζουμε με τα μισάωρα,

αλλά δε θα προλάβουμε. Έπρεπε να μείνουμε συνέχεια, να μην κάνουμε ούτε διάλειμμα, για να προλάβουμε. Έχουμε πολλά νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η ώρα τρεις;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η ώρα τρεις, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσείς αποφασίζετε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έτσι συμφωνήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η ώρα τρεις, συνάδελφοι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μακάρι να τελειώσουμε και να κάνουμε διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε, συνεχίζουμε.

(Ωρα διακοπής: 1.10 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.35 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα.

Συνεχίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το υπ' αριθμόν 10 θέμα εξ αναβολής, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό υπάρχουν δύο εκθέσεις και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να τις διαβάσει. Επίσης έχει κατατεθεί και τροποποίηση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που
τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Άγισ Αγαπίου
Ιωνάς Νικολάου	Μάρκος Κυπριανού
Μαρία Κυριακού	Ζαχαρίας Κουλίας
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Κώστας Παπακώστας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4, 11 και 18 Οκτωβρίου 2001. Το εν λόγω σχέδιο νόμου απασχόλησε και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της προηγούμενης Βουλής σε τέσσερις συνεδρίες της στα πλαίσια των οποίων είχε την ευκαιρία να ακούσει και τις απόψεις της τέως προέδρου του Οικογενειακού Δικαστηρίου.

Σκοπός της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η τροποποίηση των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων, που αναφέρονται στην αξίωση συμμετοχής των συζύγων στην περιουσία τους σε περίπτωση λύσης ή ακύρωσης του γάμου ή σε περίπτωση διάστασής τους, έτσι που να προβλεφθεί ότι στην περίπτωση που η αύξηση της περιουσίας του ενός των συζύγων επέρχεται φυσιολογικά χωρίς οποιαδήποτε συμβολή του άλλου συζύγου, ο τελευταίος να δικαιούται στο ένα τρίτο της αύξησης αυτής, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει οποιαδήποτε συμβολή του στην αύξηση.

Επεξηγώντας ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος την όλη φιλοσοφία που διέπει την

προτεινόμενη με την υπό αναφορά πρόταση νόμου τροπολογία, ανέφερε ότι αυτή δικαιολογείται ως ένα δίκαιο κοινωνικό μέτρο που συναρτάται άμεσα με το θεσμό του γάμου και που αποσκοπεί οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων μετά το διαζύγιο να ρυθμίζονται με τρόπο που να μη μένει εκτεθειμένος εκείνος από τους συζύγους ο οποίος ενδέχεται να μην έχει επ' ονόματί του οποιαδήποτε περιουσία. Με το ίδιο σκεπτικό και με την ίδια φιλοσοφία, υποστήριξε ο κ. Παπαδόπουλος, με την οποία σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο ο διαθέτης δεν έχει δικαίωμα να διαθέτει ολόκληρη την περιουσία του αφήνοντας εκτεθειμένους το σύζυγο και τα τέκνα του σε περίπτωση διαθήκης, θα πρέπει παράλληλα να ρυθμιστεί και το δικαίωμα του ενός συζύγου να αποκτά μερίδιο στην αύξηση που επήλθε στην περιουσία του άλλου συζύγου στη διάρκεια του γάμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στην πλειοψηφία της, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας θα δημιουργούσε πολλά προβλήματα τόσο κοινωνικά όσο και πρακτικά και με βάση το σκεπτικό ότι η αύξηση της κληρονομικής περιουσίας του ενός συζύγου θα περιέρχεται, έστω και μερικώς, μετά το διαζύγιο στην ιδιοκτησία του άλλου συζύγου, δεν υιοθετεί τις διατάξεις της πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή της.

Το μέλος της επιτροπής κ. Μάρκος Κυπριανού δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος εμμένει στην ανάγκη ψήφισης σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Π. Δημητρίου συνέχισε λέγοντας:

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κυκλοφόρησε την έκθεση που έχω διαβάσει και η ολομέλεια της Βουλής είχε αποφασίσει να αναπεμφθεί το θέμα στην επιτροπή, για να το ξαναμελετήσει, και διαβάζω τη νέα της έκθεση.)

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την
πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών
Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Ιωνάς Νικολάου	Νίκος Κλεάνθους
Μαρία Κυριακού	Γιαννάκης Ομήρου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	
Κώστας Παπακώστας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γιαννάκης Θωμά	Τάσσο Παπαδόπουλος
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Όπως είναι γνωστό, για την πιο πάνω πρόταση νόμου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κυκλοφόρησε έκθεσή της στην ολομέλεια της Βουλής, ύστερα όμως από σχετική εισήγηση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, ο οποίος και την κατέθεσε, αυτή παραπέμφθηκε στην επιτροπή για επανεξέταση.

Πραγματοποιώντας η επιτροπή δυο νέες συνεδρίες στις 15 και 22 Νοεμβρίου επανεξέτασε το όλο θέμα στην παρουσία και του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, ο οποίος επεξήγησε ξανά την όλη φιλοσοφία της προτεινόμενης τροπολογίας. Ειδικότερα ο κ. Παπαδόπουλος υποστήριξε ότι η προτεινόμενη νομοθεσία επιδιώκει να παράσχει το δικαίωμα αυτόματης διεκδίκησης του ενός τρίτου όχι μόνο της περιουσίας που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου αλλά και οποιασδήποτε αύξησης της περιουσίας που επήλθε στην περιουσία των δύο συζύγων, έστω και αν προέκυψε χωρίς τη συμβολή οποιουδήποτε των συζύγων, όταν αυτοί ζητήσουν όπως ο γάμος τους λυθεί ή ακυρωθεί. Σύμφωνα με τον ίδιο, όλη η προγαμιαία περιουσία και η μεταγενέστερη

αύξησή της αποτελεί κοινή περιουσία και των δύο συζύγων και ανάλογα αντιμετωπίζεται, όταν λυθεί ο μεταξύ τους γάμος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι στην Κύπρο στις πλείστες περιπτώσεις η περιουσία, όπως σπίτια, κτήματα, κοσμήματα κ.λπ. ανήκει στη σύζυγο ως προίκα από τους γονείς της, στην πλειοψηφία της εξακολουθεί να εμμένει στην αρχική της θέση, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη της υπό αναφορά πρότασης νόμου,.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα εμμένει στην ανάγκη ψήφισης σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω την επιτροπή Νομικών που μου έδωσε την ευκαιρία, αναβάλλοντας την ψήφιση της πρώτης έκθεσης, να ξαναπαρουσιαστώ ενώπιον της επιτροπής και να υποβάλω τις θέσεις μου. Και ευχαριστώ και εσάς κύριε Πρόεδρε και τους συναδέλφους, γιατί, ενώ το θέμα ήταν γραμμένο σε δύο συνεδρίες της ολομέλειας, είχατε την καλοσύνη να αναβάλετε τη συζήτηση στην ολομέλεια, γιατί έλειπα για δύο συνεχόμενες Πέμπτες σε κοινοβουλευτικές αποστολές, όχι από δική μου επιλογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε να σας καλοκρατούμε, κύριε Παπαδόπουλε!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σας ευχαριστώ.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Και από το πρωί το κάναμε απόγευμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από το πρωί δεν το κάνατε απόγευμα, απλώς το πρωί, όπως συνήθως γίνεται στη Βουλή, όταν είναι ομόφωνα τα θέματα γίνεται μεγαλύτερη συζήτηση, με τη βεβαιότητα ότι ανώδυνα όποιος θέλει λέει ό,τι θέλει και γι' αυτό δεν κατορθώσετε να συμπληρώσετε το πρόγραμμα της ημέρας, άρα για τη σημερινή συνεδρία δεν οφείλω χάριτες.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πηδήσαμε τους συζύγους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πήγαμε στο 24.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν είναι, οφείλω και γι' αυτό χάριτες.

Βέβαια, κύριε Πρόεδρε, κυρίες, κύριοι συνάδελφοι, εγώ αισθάνομαι πάρα πολύ άβολα να μιλώ τώρα, γιατί γνωρίζω εκ προοιμίου ότι θα απορριφθεί η πρόταση και μόνο το Δημοκρατικό Κόμμα θα βρίσκεται σε απομόνωση. Κάποτε η μοναξιά είναι καλή, λέει και το τραγούδι.

Ναι, επειδή ειλικρινά πιστεύω ότι δεν είναι θέμα αρχής ή κοινωνικής ή άλλης πολιτικής· είναι θέμα εκτιμήσεων, είναι θέμα νοοτροπίας του λαού μας και των βουλευτών. Και, επειδή ειλικρινά πιστεύω ότι είναι σωστή η πρόταση νόμου, δεν μπορώ παρά να δεχθώ εγώ την ευθύνη, ότι δεν έχω καταφέρει να εκθέσω πειστικά και πλήρως τους λόγους πάνω στους οποίους εδράζεται αυτή η πρόταση. Για παράδειγμα,

έχω ακούσει διάφορα επιχειρήματα από συναδέλφους που είναι άσχετα με την πρόταση νόμου. Έχω ακούσει επιχείρημα από συνάδελφο, θηλυκού γένους, λέγοντας «τόσες πολλές γυναίκες εργάζονται, κύριε, και συνεισφέρουν». Μα τι σχέση έχει με την πρόταση; Εκεί που εργάζονται και συνεισφέρουν δικαιούνται να το αποδείξουν και να πάρουν είτε 30% είτε μεγαλύτερο μερίδιο. Είναι άλλοι που λένε ότι η περιουσία, το λέει και η έκθεση, «στην Κύπρο κατά κανόνα», λέει, «οικόπεδα, σπίτι, κοσμήματα, ανήκουν στη γυναίκα». Εγώ σας λέω ότι είναι το αντίθετο. Είναι το αντίθετο που επικρατεί σήμερα στην Κύπρο. Και αν επικρατεί στην αρχή του γάμου, σίγουρα δεν επικρατεί στη συνέχεια.

Επομένως, πιστεύω ότι εξετάστηκε η πρόταση, γιατί δεν υπέβαλα με όση πληρότητα έπρεπε όλα τα στοιχεία και γι' αυτό θέλω να τα καταγράψω. Να είναι γραμμένο τι αποφάσισε η Βουλή και έναντι ποιων κριτηρίων έχει αποφασίσει. Εγώ πιστεύω αυτή η πρόταση νόμου στα συγκεκριμένα δεδομένα της Κύπρου ευνοεί τις γυναίκες, όχι τους άντρες. Και έχω -στις λίγες μέρες που υπήρχαν περιθώρια- ελέγξει από το πρωτοκολλητήριο του δικαστηρίου οικογενειακών διαφορών, ποιοι είναι σε αναλογία που ζητούν διαζύγιο. Και το 80% των αιτήσεων διαζυγίου και αιτήσεων για διευθέτηση των οικονομικών διαφορών υποβάλλεται από άντρες. Και είναι οι γυναίκες που χάνουν. Ελέχθη... λέω, γιατί δεν κατόρθωσα να πείσω ή να προβάλω τα επιχειρήματα. Μα, κύριε, στην Κύπρο παραδοσιακά κάθε σύζυγος, η σύζυγος προσφέρει το σπίτι και είναι άδικο να φεύγει ο σύζυγος από το σπίτι για οποιουσδήποτε λόγους είτε διότι βρήκε φιλενάδα είτε για οποιοδήποτε άλλο λόγο και να παραμένει η σύζυγος η καημένη με τα παιδιά στο σπίτι και το σπίτι να λογαριάζεται ότι είναι μέρος της οικογενειακής περιουσίας, κάποτε υποθηκευμένο, κάποτε με οφειλές και να καλείται η σύζυγος να εγκαταλείψει το σπίτι, γιατί πρέπει να πληρώσει το ανάλογο μερίδιο στο σύζυγο, για να μπορέσει να αποκτήσει το σπίτι. Ε, δε γίνεται έτσι! Δεν είναι έτσι τα

γεγονότα και οι αριθμοί που δείχνουν στην Κύπρο. Όμως για άρση αυτών των τυχόν αμφιβολιών γι' αυτούς που δεν είναι ενήμεροι για τα γεγονότα και τις αλλαγές στην κυπριακή κοινωνία έχω καταθέσει σήμερα την τροποποίηση της πρότασης νόμου που λέει «από όλες τις συναλλαγές, από όλους τους υπολογισμούς της οικογενειακής περιουσίας να εξαιρείται το συζυγικό σπίτι, ανεξαρτήτως του αν ανήκει και στους δύο από κοινού ή σε οποιοδήποτε μερίδιο ή στον ένα από τους δύο». Δε θα λογαριάζεται μέσα στην περιουσία για την κατανομή της περιουσίας η συζυγική στέγη, είτε τριάντα είτε πενήντα είτε καθ' οιονδήποτε άλλο ποσοστό.

Ποιο είναι το υπόβαθρο αυτής της πρότασης; Εγώ πιστεύω και έτσι είναι που επικρατεί σε πολλές χώρες -εγώ δε θα επικαλεστώ ότι έτσι γίνεται στην Ευρώπη, γιατί γνωρίζεται την άποψή μου, δε θα επικαλούμαστε επιλεκτικά το τι ισχύει στην Ευρώπη- οι βάσεις του γάμου δεν είναι μόνο "οι δύο έσονται εις σάρκα μία". Εγώ λέω και η περιουσία πρέπει να είναι κοινή είτε δουλεύουν και οι δύο είτε δουλεύει ο ένας είτε η σύζυγος δε δουλεύει νομίζω ότι η οποιαδήποτε οικογενειακή περιουσία ναι, εξυπακούει συνεισφορά και των δύο σε μικρότερο ή μεγαλύτερο ποσοστό. Εάν η σύζυγός μου δε δουλεύει, το γεγονός και μόνο ότι είναι σύζυγός μου, ότι μου διατηρεί μία οικογενειακή στέγη και φροντίζει τα παιδιά μου, ναι, είναι εργασία που δεν αποτιμάται σε χρήματα. Δε θα μπορούσα να κερδίσω εγώ, ο οιοσδήποτε, αυτά που κερδίζω, αν δεν είχα τη σύζυγο να διατηρεί το σπίτι μου και να φροντίζει τα παιδιά μου. Και πώς αποτιμάται αυτή η προσφορά της συζύγου σε ώρες ή σε χρήμα ή σε προσπάθεια;

Άρα πιστεύω ότι η ιδανική περίπτωση είναι όλη η περιουσία, άσχετα από την προέλευσή της, να ανήκει πενήντα-πενήντα στο ζεύγος. Και αν μεν το ζεύγος διαλύσει το γάμο του, άσχετο ποιος φταίει, σε δύο ή τρία ή πέντε χρόνια, δεν έχει σημασία, διότι δεν υπάρχει αύξηση περιουσίας. Εκεί που έχει σημασία η πρόταση νόμου που λέω είναι, όταν ο γάμος διατηρείται για είκοσι, είκοσι πέντε, τριάντα χρόνια και λόγω γήρατος

ή γεροντικού... ήντα που το λαλούν...γεροντικής...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γεροντικής...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

“Γεροντικού” είναι παρεξηγήσιμο, κύριε συνάδελφε· γεροντικής...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εντάξει... σας παρακαλώ. Μετά τριάντα χρόνια έχει επέλθει αύξηση της συζυγικής περιουσίας για τον έναν ή τον άλλο λόγο χωρίς τη συμβολή κανενός, όμως ο νόμος που έχουμε... θα σας πω τι λέει ο νόμος, γιατί έχω την εντύπωση ότι πολλά από τα επιχειρήματα παραγνωρίζουν τι προνοεί ο νόμος. Έφερε ο κύριος -γιατί, επαναλαμβάνω, είναι τις συζύγους που ευνοεί ο νόμος- όταν παντρεύτηκε, στην οικογενειακή περιουσία χίλιες μετοχές της Τραπέζης Κύπρου το 1960. Από μια λίρα, την εποχή πριν τη σφαγή έκαμαν δώδεκα λίρες. Οι χίλιες του έγιναν £12.000. Δε συνέβαλε τίποτε ο κύριος. Αυτή ήταν η περιουσία του ζεύγους. Δεν τις πούλησε και τις έχει στο όνομά του. Γιατί; Γιατί η σύζυγος είτε εργαζόμενη είτε βοηθώντας αμισθί διά το ωραίο σπίτι του επιτρέπει να μην τις πωλήσει, για να αντιμετωπίσει τα οικογενειακά έξοδα. Άρα, δεν είναι μήπως μέρος της οικογενειακής περιουσίας αυτή η αύξηση που δεν οφείλεται στον ίδιο; Γιατί ο κύριος μπορεί να πει «επειδή τις έφερα από τον πατέρα μου τις χίλιες μετοχές, δε δικαιούται να πάρει τίποτε η σύζυγός μου». Αν δε σου φρόντιζε τα κοπελούθκια σου, κύριε, η σύζυγός σου ή αν δεν εργαζόταν ή αν δε συνεισέφερε με τους πολλούς αστάθμητους, ανυπολόγιστους οικονομικά πόρους, ήταν να τις πουλήσεις τις μετοχές, είτε για ν' αγοράσεις το αυτοκίνητό σου είτε για να κάμνεις τα κέφκια σου. Το ίδιο για τα οικόπεδα. Και πιστεύω ότι η πραγματικότητα σήμερα

είναι ότι η αύξηση της περιουσίας κυρίως ανήκει στο σύζυγο. Όταν αποκτήσει περιουσία, στ' όνομά του γράφει τις επιχειρήσεις του, τις μετοχές του. Αν κάνει εταιρεία, βάζει ενενήντα εννιά μετοχές στ' όνομά του και μια στη γυναίκα του. Αν έχει επενδύσεις στο χρηματιστήριο, είναι ο ίδιος που τις κάνει· δεν τις κάνει εκ μέρους της οικογένειας. Μα, γιατί τις κάνει; Πού ήβρε τα λεφτά για να τις κάνει; Είναι η αύξηση της περιουσίας την οποία διατήρησε, διότι η σύζυγος πρόσφερε αυτά που πρόσφερε, κατά τη γνώμη μου. Η ιδανική κατάσταση, κατά τη γνώμη μου, είναι όλη η περιουσία να ανήκει πενήντα-πενήντα. Όλη η περιουσία είτε την έφερε είτε όχι. Αν έφερε ειδική περιουσία από τον πατέρα της ή τον πατέρα του η οποία είναι προσωποποιημένη και συγκεκριμενοποιημένη έχουν την ευχέρεια να κάνουν προγαμιαία συμφωνία την ώρα που παντρεύονται, ότι αυτή η περιουσία είναι έξω, είναι δική μου· “δεν είναι μέρος της οικογενειακής περιουσίας”, όπως γίνεται στον κόσμο όλο. Διαβάζουμε κάποτε μόνο τις κραυγαλέες περιπτώσεις ηθοποιών που πριν να παντρευτούν λένε «η περιουσία μου, κύριε, τα πολλά εκατομμύρια εν δικά μου· δεν είναι μέρος της οικογενειακής περιουσίας». Ας το κάνουν, άμα θέλουν.

Και ρωτώ· εις την κοινωνία της Κύπρου πόσες διαφορές, πόσα διαζύγια προκαλούνται από οικονομικές διαφορές είτε με παρέμβαση των πεθερικών είτε στη διανομή της περιουσίας είτε στην προικοδότηση των τέκνων; Μιλώ πάντα... επαναλαμβάνω, η πρόταση νόμου που έχω βάλει δεν ισχύει για τις περιπτώσεις που διαλύεται ο γάμος στους τρεις, στους πέντε, στους έξι χρόνους· ισχύει στους τριάντα χρόνους συζυγικού βίου. Και μετά από τριάντα χρόνια συζυγικού βίου είναι μήπως δυνατό κανένας να πει ότι οι χίλιες μετοχές που έφερε ή τα δυο οικόπεδα που έφερε η σύζυγος ή ο σύζυγος στην οικογενειακή στέγη ανήκουν σε εκείνο; Μα η αύξηση που επήλθε, γιατί δεν υποχρεώθηκε να πουλήσει την περιουσία που έφερε ο ή η σύζυγος, είναι προϊόν, κατά τη γνώμη μου, της συμβίωσης. Τι λέει ο νόμος σήμερα;

Το λέω αυτό, για να αρθούν τα επιχειρήματα που άκουσα. Ιδιαίτερα με εκπλήσσει το επιχείρημα που άκουσα να τίθεται από τη συνάδελφο: Μα πόσες πολλές γυναίκες δουλεύουν και προσφέρουν; Μα, ο νόμος λέει, άμα δουλεύει και προσφέρει είτε έχει συνεισφέρει, δικαιούται, κατά τεκμήριο, να πάρει το τριάντα τοις εκατόν της περιουσίας αυτόματα, είτε μεγαλύτερο ποσοστό είτε μικρότερο ποσοστό, αν το αποδείξει. Και σήμερα, πιστεύω, οι κοινωνικές συνθήκες στον τόπο μας είναι ότι αγοράζουν ένα διαμέρισμα με μια προκαταβολή, που την προσφέρει ο ένας ή ο άλλος, και τελικά δουλεύουν και οι δυο και πληρώνουν τη δόση. Ο ένας λέει ότι από το μισθό του τόσα θα πηγαίνουν, αν είναι στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, στην εξόφληση του χρέους και ο άλλος πληρώνει τα έξοδα για τη συντήρηση της οικογένειας ή ανάποδα. Πώς διαχωρίζονται; Τα χρήματα που παίρνει η οικογένεια έχουν σφραγίδα; Τούτα προέρχονται από τη σύζυγο, τούτα προέρχονται από το σύζυγο; Και τα ίδια επιχειρήματα που άκουσα εναντίον της πρότασης νόμου τώρα τα άκουσα και όταν αρχικά έβαλα την πρόταση, γιατί αυτός ο νόμος είναι με δική μου πρόταση νόμου που ήρθε: όταν έπρεπε να πάρουν το τριάντα τοις εκατόν. Τότε τα ίδια επιχειρήματα άκουσα.

Και ένας βουλευτής από το κόμμα σας, από την περιοχή Αμμοχώστου, είπε τότε: «Μα, δεν κατάλαβα. Αν πιάσει μια Φιλιππινέζα ή μια Ρουμάνια και φύγει, από την άλλη να θέλει και τριάντα τοις εκατόν της περιουσίας;». Μα, δεν είναι έτσι που λέει ο νόμος. Ο νόμος τι λέει; Το άρθρο 14 του νόμου;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι ανάγκη να το πεις, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρετε ποιος είναι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο κ. Καράς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι ο κ. Καράς. «Σε περίπτωση που ο γάμος λυθεί ή ακυρωθεί ή σε περίπτωση διάστασης των συζύγων», λέει σήμερα ο νόμος, «η περιουσία του ενός συζύγου έχει αυξηθεί, ο άλλος σύζυγος, εφόσον συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην αύξηση αυτή, δικαιούται να εγείρει αγωγή στο δικαστήριο και να απαιτήσει την απόδοση του μέρους της αύξησης το οποίο προέρχεται από τη δική του συμβολή». Έτσι λέει ο νόμος. Άρα μη μου λέτε «έφερε την περιουσία ή δεν την έφερε ή εργάστηκε ή δεν εργάστηκε», διότι ήδη ο νόμος το λέει. Όμως σε αυτή την αύξηση της περιουσίας που τη δίνει ήδη ο νόμος υπάρχουν δύο εξαιρέσεις με βάση το άρθρο 14(3)(α) και (β): «Περιουσία που έφερε ο ή η σύζυγος από δωρεά, κληρονομία, κληροδοσία ή άλλη χαριστική αιτία», είναι οι χίλιες μετοχές που σας είπα και είναι τα οικόπεδα που έφερε μαζί της ή μαζί του, «με διάθεση περιουσίας που αποκτήθηκε με τις αναφερόμενες αιτίες». Δηλαδή, στο μέλλον πέθανε ο πατέρας του ή ο πατέρας της και πήρε περιουσία. Εγώ εκείνο που λέω είναι: Πήρε την περιουσία. Με γεια του, με χαρά του! Όμως το ότι δεν υποχρεώθηκε να την πουλήσει, να την εκποιήσει, για να καλύψει τις ανάγκες της οικογένειας, οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, τουλάχιστο στις πλείστες περιπτώσεις, στη συμβολή του άλλου συζύγου ή της συζύγου. Είτε στη συμβολή του συζύγου που δούλευε και η άλλη δε δούλευε και πρόσεχε την αύξηση της περιουσίας της είτε στη συμβολή της συζύγου που δε δούλευε, αλλά πρόσεχε τα παιδιά και διατηρούσε το συζυγικό οίκο, και ο κύριος έκανε τις επενδύσεις του είτε στο χρηματιστήριο είτε με αγορά οικοπέδων στο όνομά του. Και λέω ότι και αυτή η αύξηση, όπως προνοεί βασικά ο νόμος, πρέπει να κατανέμεται κατά το ίδιο ποσοστό, τριάντα τοις εκατόν, αν αποδείξει η σύζυγος ή ο σύζυγος ότι η αύξηση δεν οφείλεται σε ειδική συμβολή είτε του ενός είτε του άλλου. Αυξήθηκε η αξία των οικοπέδων, αυξήθηκε η

αξία των μετοχών. Δε δούλεψε, δεν προσέφερε σε αυτή την αύξηση. Γιατί να μην ανήκει στη σύζυγο;

Επομένως, όλη η πρόταση νόμου είναι θέμα νοοτροπίας. Δεχόμαστε ότι το ζεύγος δεν πρέπει να αισθάνεται, ενώ συζεί, ότι πρέπει να προσέχει το ατομικό του συμφέρον, ο ή η σύζυγος -«τούτα είναι δικά μου», «τούτα είναι δικά της»- αλλά να αισθάνονται ότι και οι δύο άνετα συνεισφέρουν στην αύξηση της συζυγικής περιουσίας; Βεβαίως, όλα αυτά τα έχω πει, ξέρουμε τις θεωρίες, μη μου τις πείτε, ότι είναι η θεωρία της κοινοκτησίας ή της μη κοινοκτησίας... Όλα αυτά τα ξέραμε. Δεν είναι οι θεωρίες που ισχύουν. Είναι οι αλλαγές που έχουν γίνει στην κοινωνία μας -είναι εδώ η διαφορά μας- στη νοοτροπία, αν έχει αλλάξει, στις συνθήκες, αν έχουν αλλάξει. Εγώ δε θυμούμαι - δεν είμαι τόσο αρχαίος- αλλά διαβάζω και ακούω ότι παλιά δεν μπορούσε να παντρευτεί κοπέλα, αν ο πατέρας, κυρίως στην ύπαιθρο, δεν έδινε προίκα, σπίτι. Ε, το σπίτι το εξαιρούμε, κύριε, δεν είναι μέσα στην υπόθεση. Σήμερα δεν είναι έτσι. Επιλέγουν, ευτυχώς, οι νεαροί το σύντροφό τους και είναι δευτερεύον θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, μου επιτρέπεται να διακόψω ένα λεπτό;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αλίμονο, είσαι Πρόεδρος της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, όποτε θέλεις, διακόπτεις με. Άμα θέλεις, μου αφαιρείς και το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα σου αφαιρέσω το λόγο, αλλά πολλοί συνάδελφοι μου δείχνουν τα ρολόγια τους και διερωτώμαι τι κάμνω εγώ τώρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και θέλω τη βοήθεια τη δική σας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω πει, κύριε Πρόεδρε... Εντάξει, σέβομαι την εκτίμησή σας, σέβομαι το χρόνο των συναδέλφων. Συνήθως δε μιλώ πολύ, εκτός αν είναι θέμα για το οποίο αισθάνομαι έντονα. Για τούτο αισθάνομαι έντονα. Είναι θέμα νοοτροπίας. Ξέρω ότι δε θα περάσει αυτή τη φορά. Σας έχω πει όμως τα στοιχεία. Ελπίζω στην επόμενη σύνοδο της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το ξαναφέρεις.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δε θα το ξαναφέρω μόνος μου. Να εξασφαλίσω την υποστήριξη τουλάχιστο του ΑΚΕΛ και να το φέρω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων μεταξύ των συζύγων έχει δύο πλευρές, αυτή που αφορά τις σχέσεις κατά τη διάρκεια του γάμου και την πλευρά που αφορά τις σχέσεις που αρχίζουν να διαφοροποιούνται, όταν υπάρξει διάρρηξη του γάμου. Το κατά πόσο ένα ζεύγος θα πρέπει, κατά τη διάρκεια του γάμου, να έχει μια συναντίληψη και αλληλοκατανόηση και να μη σκέφτεται ο ένας τα δικά του και ο άλλος τα δικά του είναι θέμα νοοτροπίας ελεύθερης των ζευγαριών, που δε θα το ρυθμίσουμε με νόμο. Όμως η ατομικότητα του καθενός αρχίζει να παρουσιάζεται έντονη, όταν δημιουργείται ζήτημα,

στη δεύτερη περίπτωση, διαζυγίου ή ακύρωσης ή καθ' οιονδήποτε τρόπο διάλυσης του γάμου. Εκεί είναι που χωρεί προσέγγιση διαφορετική από αυτή που ο κ. Παπαδόπουλος έχει αναπτύξει, γιατί η ατομικότητα της συζύγου ή του συζύγου δεν παύει να υπάρχει ούτε κατά τη διάρκεια του γάμου, αλλά πολύ περισσότερο όταν ο γάμος διαλυθεί. Και, όταν μιλούμε για την ατομικότητα του ή της συζύγου, οπωσδήποτε αναφερόμαστε και στη γυναίκα και στον άντρα, γιατί κάπου έτσι με ένα συναισθηματικό τρόπο μιλούμε τάχα για την αδικία η οποία μπορεί να γίνεται στις συζύγους σε τέτοιες περιπτώσεις. Ο νόμος δε διαχωρίζει ούτε άρρενα ούτε θήλυ. Ρυθμίζει τις σχέσεις αυτές κατά έναν ισότιμο τρόπο.

Τι λέει ο νόμος σήμερα; Παλαιότερα το θέμα της ρύθμισης των σχέσεων μετά τη διάλυση του γάμου βασιζόταν στο νόμο της επιείκειας. Και, χωρίς να υπάρχει νομοθετική ρύθμιση με την οποία αποδεικνυόταν ότι υπήρχε συμβολή της ή του συζύγου στη δημιουργία κάποιας περιουσίας, τότε, στο βαθμό της συμβολής αυτής, σύμφωνα με τη νομολογία, γινόταν και ο διαμερισμός της περιουσίας. Ρυθμίστηκε το θέμα νομοθετικά. Το 1991 ο νόμος προέβλεπε -έγιναν κάποιες τροποποιήσεις και βελτιώσεις του νόμου- ότι, ναι, ισχύει το κοινοδίκαιο, ισχύει ο θεσμός, όπως αυτός νομολογήθηκε, να παίρνει ο σύζυγος ή η σύζυγος από την περιουσία που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου το ποσοστό το αντίστοιχο της συμβολής του. Προχωρεί όμως ο νόμος που έχουμε και λέει ότι, παρά ταύτα, έχει δικαίωμα η σύζυγος ή ο σύζυγος να διεκδικήσει μεγαλύτερο ποσό, αν πρόκειται για εκείνον που διεκδικεί από τον άλλο, αν είναι η σύζυγος από το σύζυγο, αν αποδείξει ότι η συμβολή του στην αύξηση ήταν μεγαλύτερη από το ένα τρίτο. Αν όχι, τεκμαίρεται ότι η συμβολή του ήταν μέχρι ενός τρίτου. Άρα, αν κάποιος θέλει να αποδείξει ότι ήταν μικρότερη η συμβολή του συζύγου ή της συζύγου στην αύξηση της περιουσίας, έχει να αποδείξει ο ίδιος. Αλλά, κατά βάση, παραμένει αυτό το τεκμήριο, που είναι τεκμαρτό φυσικά,

μαχητό, του ότι είναι το ένα τρίτο που παίρνει ο σύζυγος ή η σύζυγος από την περιουσία η οποία δημιουργήθηκε μετά το γάμο. Και εξαιρούνται, όπως ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος, οι περιπτώσεις δωρεάς, προίκας και ούτω καθεξής.

Αν τώρα δεχθούμε να προχωρήσουμε ένα βήμα πιο πέρα και για το σύζυγο και για τη σύζυγο, το τονίζω ξανά, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε παρεξήγηση, τι θα συμβεί; Γίνεται ένας γάμος, μέσα σε δύο μήνες -και δε ρυθμίζει ο νόμος το χρόνο ούτε η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου αναφέρεται σε χρονικά περιθώρια- κλονίζεται ο γάμος και μέσα σε ένα χρόνο το ζεύγος παύει να είναι ζεύγος. Αλλά η σύζυγος έχει προίκα μια πολύ μεγάλη περιουσία, η οποία δεκαπλασιάζεται στην αξία της, κατ' αυτή την περίοδο του ενός έτους, λόγω του ότι κάποιες πολεοδομικές αλλαγές την ακίνητη περιουσία την έχουν επαυξήσει. Και φταίει και ο σύζυγος στην περίπτωση του παραδείγματος που θέλω να πω. Μπορεί να είναι και ανάποδο, αλλά το βάζω στο ακραίο. Τότε αυτός ο σύζυγος, χωρίς να έχει καμιά συμβολή στην αύξηση της περιουσίας, θα δικαιούται να πωλήσει, αν μιλούμε για ένα οικόπεδο, το οικόπεδο εκείνο της συζύγου, για να πάρει το ένα τρίτο, χωρίς να έχει οποιαδήποτε συμβολή στην αύξηση της περιουσίας.

Και για τις μετοχές που λέει ο κ. Παπαδόπουλος, «μα, έχω της μίας λίρας μετοχή, η οποία την ημέρα του διαζυγίου αξίζει δώδεκα λίρες»... Ε και; Αν δεν υπήρχε εκείνη η μετοχή, η οποία να συναρτάται με την ατομικότητά μου ή την ατομικότητα της συζύγου, θα μπορούσε να υπάρξει αύξηση; Και, αν δεν υπήρξε οποιαδήποτε συμβολή στην αύξηση, θα πρέπει να πάμε πίσω στη φιλοσοφία του ότι ο γάμος δε θα έχει το στοιχείο του διαζυγίου και ότι εσαεί σμίγουν δύο άνθρωποι και η ατομικότητά τους η διπλή, η διπλή, γίνεται μία; Δε στέκει στη δικαιοσύνη αυτή η πρόταση, η οποία καταργεί το στοιχείο της ατομικότητας του καθενός από τα δύο μέρη στο ζεύγος.

Γι' αυτό πιστεύω ότι ο νόμος όπως είναι σήμερα είναι σωστός. Πιθανό σε άλλα χρόνια, όταν θα εισαχθούν νέοι θεσμοί βάσει των οποίων οι γάμοι θα γίνονται με

έγγραφα και με συμβάσεις για διάρκεια πέντε ετών και έξι ετών, να ισχύουν και κάποιες τέτοιες ρυθμίσεις. Αλλά τώρα, όπως είναι οι θεσμοί, και ιδιαίτερα ο θεσμός του γάμου, έχω τη γνώμη ότι δε βοηθά το θεσμό του γάμου ούτε τη δικαιοσύνη μεταξύ των δύο εταίρων σε μια οικογένεια.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά.

Κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι πολύ σύντομος, γιατί κάπου έχω την αίσθηση ότι, όταν μιλούν δικηγόροι, έχουν την τάση να συγχύζουν το ακροατήριο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι αλήθεια, κύριε συνάδελφε!

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

...και μπορώ να πω ότι σε κάποια φάση συγχύστηκα και εγώ ακούγοντας τα επιχειρήματα. Νομίζω ότι το θέμα είναι πολύ απλό.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έν' τωρά που εννά συγχυστούμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Η προσπάθεια είναι η προγαμιαία περιουσία, δηλαδή η περιουσία που είχε ο καθένας από τους συζύγους, να μπει μέσα στο καζάνι, τουλάχιστο μερικώς, του γάμου. Ενώ μέχρι σήμερα, όπως είναι ο νόμος, ο καθένας διατηρεί τη δική του περιουσία,

εκείνη που είτε απέκτησε ο ίδιος είτε πήρε από τους γονείς του πριν να παντρευτεί, και δε λαμβάνεται υπόψη, όταν θα εκδοθεί διαζύγιο, αυτή η περιουσία, τώρα, με την εισήγηση, ένα μέρος της περιουσίας αυτής που είχαν οι σύζυγοι πριν από το γάμο θα λαμβάνεται υπόψη. Αυτό σημαίνει ότι, σε περίπτωση διαζυγίου, αν υπάρχει αύξηση λόγω πληθωρισμού, λόγω οικονομικών συνθηκών κ.τ.λ. σε περιουσία ενός από τους συζύγους που είχε πριν από το γάμο, αυτή η αύξηση θα λαμβάνεται υπόψη κατά το διαζύγιο και θα δικαιούται ο σύζυγος αυτόματα, χωρίς καν τεκμήριο, το ένα τρίτο της περιουσίας.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Πιθανό να είναι και κίνητρο να χωρίσει!

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Άρα, το θέμα που καλούμαστε να αποφασίσουμε είναι κατά πόσο αποδεχόμαστε το ότι θα πρέπει η περιουσία που καθένας από εμάς είχε πριν από το γάμο του να περιλαμβάνεται στη μεταγαμιαία, να το πω έτσι, περιουσία, που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου με τη συμβολή του ενός και του άλλου. Αν θα κάνουμε αυτό το πράγμα, νομίζω, αλλάζουμε ριζικά τη φιλοσοφία του νόμου και δεν είμαι σίγουρος αν οι κοινωνικές συνθήκες του τόπου επιτρέπουν αυτό το πράγμα το οποίο επιδιώκεται σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα πιστεύω ότι πρόωρα συζητείται σήμερα σ' αυτή τη Βουλή. Ήδη υπάρχει ο νόμος, ο οποίος αποτελεί κωδικοποίηση της περί γάμου νομοθεσίας και ουσιαστικά επιλύει σοβαρότατα

προβλήματα ενώπιον της επιτροπής, που ήταν αποτέλεσμα μιας τριετούς μελέτης, στην οποία συμμετείχε και η επιτροπή Νομικών της Βουλής, την οποία εκπροσωπούσα σ' αυτή την επιτροπή. Και εκεί θα συζητηθούν σφαιρικά τα ζητήματα που αφορούν τα θέματα του γάμου. Αν κάποιος θέλει να διαφοροποιήσει τη βάση του γάμου στην Κύπρο, πιστεύω ότι εκεί είναι η καταλληλότερη ευκαιρία, εφόσον θα συζητείται σφαιρικά το θέμα, να συζητήσουμε και την αλλαγή φιλοσοφίας σύναψης του γάμου και ύπαρξης περιουσιακών σχέσεων μεταξύ των δύο συζύγων. Τούτο είναι το πρώτο το οποίο θα ήθελα να αναφέρω.

Το δεύτερο που θα ήθελα να πω είναι το εξής: Αναφέρθηκε εδώ ότι το 80% των ετήσιων διαζυγίων καταχωρίζονται από τους συζύγους. Αυτό μπορεί να είναι ορθό σαν γεγονός, αλλά δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι το 95% των ετήσιων διαζυγίων εκδίδονται συναινετικά ή κατόπιν συμφωνίας των δύο πλευρών. Άρα και εδώ ανατρέπεται το επιχείρημα. Παρά τη μη ύπαρξη του συναινετικού διαζυγίου, έχουν βρεθεί τρόποι στην πρακτική λύσης των γάμων, για να μην ταλαιπωρούνται οι διάδικοι στα δικαστήρια, να εκδίδονται με αυτόν τον τρόπο. Και έτσι δεν έχει σημασία ποιος καταχωρίζει την αίτηση, ο ή η σύζυγος.

Το θέμα των προγαμιαίων συμβάσεων... Δηλαδή ερχόμαστε να πούμε των δύο παιδιών που ερωτεύτηκαν στο σχολείο ότι, «προτού αποφασίσετε να ολοκληρώσετε αυτό το ειδύλλιο, θα πρέπει να φέρετε και τους γονιούς σας κοντά, να βάλουν και τις υπογραφές τους, ότι συμφωνούν στο άλφα, στο βήτα και στο γάμα, σε ό,τι αφορά τα περιουσιακά τους στοιχεία». Τότε είναι σαν να εισάγουμε το χρήμα σ' αυτό το ωραίο ειδύλλιο, το οποίο είχαν οι δύο νέοι! Και ξεκινούμε ουσιαστικά να μιλούμε για το κέρδος και την περιουσία προτού ολοκληρώσουμε ένα γάμο. Δεν έχουμε φτάσει στις εποχές του Χόλλυγουντ και δεν μπορεί ποτέ να γίνει όλη η Κύπρος Χόλλυγουντ, για να συνάπτονται τα προγαμιαία συμβόλαια που να ρυθμίζουν τις περιουσίες των αστέρων

της υδρογείου. Συνεπώς, αν υπάρχουν κάποια πράγματα τα οποία θα πρέπει να αγγίξουμε, είναι το μαχητό τεκμήριο του αδυνάτου των δύο συζύγων περί του 30% και κύρια της γυναίκας, η οποία είναι επιφορτισμένη, πέρα από την εργασία, με τα παιδιά και το σπίτι. Αν θα θέλαμε να αλλάξουμε κάτι, πρώτα έπρεπε να αλλάξουμε το μαχητό τεκμήριο του 30% γι' αυτή τη γυναίκα, να το κάναμε αμάχητο, για να πιστώσουμε πράγματι τη γυναίκα με αυτό το ρόλο στην οικογένεια και μετά να προχωρήσουμε σε ό,τι ο καθένας φέρνει μαζί του.

Συνεπώς, πιστεύω ότι δεν πρέπει να προχωρήσουμε σ' αυτό το βήμα, όχι γιατί σπάζουμε τον ατομικισμό... γιατί ίσως με αυτό ο κ. Δημητρίου στο τέλος να με πείσει εμένα να διαφοροποιήσω τη θέση μου. Σίγουρα, πρέπει να υπάρχει η σωστή σχέση των δύο συζύγων, αλλά ταυτόχρονα υπάρχουν ακόμα κάποια πράγματα τα οποία δεν μπορούμε να αγνοήσουμε στην κυπριακή κοινωνία. Πρέπει να δουλέψουμε στην κυπριακή κοινωνία για βελτίωση των συνθηκών, γι' αυτό αγωνιστήκαμε να μπει έστω το μαχητό τεκμήριο για τον αδύνατο, που συνήθως ήταν η σύζυγος, και είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε για περαιτέρω μετεξέλιξη προοδευτική αυτής της νομοθεσίας που να κατοχυρώνει και τους δύο εκ των συζύγων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Ερωτοκρίτου, παρ' όλο που είσαστε και εσείς δικηγόρος, παρακαλώ, ελάτε στο βήμα. Διότι, σωστά είπαμε ότι, ώσπου μιλούν δικηγόροι, θα συγχυστούμε τελείως δαμαί!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η πρόταση η οποία είναι ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφορά αύξηση της υφιστάμενης περιουσίας και βέβαια δεν επεμβαίνει καθ'

οιονδήποτε τρόπο στην απόκτηση νέας περιουσίας από οποιονδήποτε των συζύγων. Εγώ δε θα συμφωνούσα με όσα λέχθηκαν για το διαχωρισμό μεταξύ των “συζύγων θηλυκού γένους” και των “συζύγων αρσενικού γένους”, γιατί, αν πάμε σ’ αυτή τη διάσταση, τα πράγματα θα γίνουν όντως περίπλοκα και ίσως να συσκοτιστεί μια βάση δικαιοσύνης, που πρέπει να ανατρέξουμε και που διακατέχει αυτά τα νομοθετήματα, με την έννοια του ότι θα πρέπει να εξισορροπούνται τα εγωιστικά συμφέροντα όχι μόνο μετά τη λύση του γάμου, όπως πολύ ορθά είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές, αλλά και κατά τη διάρκεια του γάμου. Τι εννοώ ακριβώς: Ο κ. Παπαδόπουλος, μιλώντας από το βήμα ως ο εισηγητής της πρότασης -και θα συμφωνούσα μαζί του στην πτυχή αυτή, αν περιλαμβανόταν στην πρόταση νόμου τη δική του- είπε «θα ήταν καλά να ήταν fifty-fifty μεταξύ των συζύγων». Ένα γεγονός που, βέβαια, δεν το εισηγείται στην πρόταση νόμου την οποία κάνει. Εισηγείται στην ουσία τη λεγόμενη κοινοκτημοσύνη επί όλης της περιουσίας διαρκούντος του γάμου, κατά τη διάρκεια που ισχύει ο γάμος, και αυτό βέβαια ανακύπτει με πρακτική απεικόνιση του τι σημαίνει στην περίπτωση που θα προέκυπτε διαζύγιο.

Κατά συνέπεια, ενόσω δεν υπάρχει κοινοκτημοσύνη μεταξύ των συζύγων, του συζύγου ή της συζύγου αδιαίρετα και ανεξάρτητα, ούτε έχουμε μπροστά μας τέτοιου είδους πρόταση, ενόσω ο ή η σύζυγος διατηρεί τη δική του ή τη δική της περιουσία εξαιρουμένης της προγαμιαίας -κατά τον αδόκιμο, ας μου επιτραπεί να πω στο φίλο μου το Χρήστο Κληρίδη, κατά τον αδόκιμο όρο, ίσως θα ήταν πιο σωστό να πούμε “προικία περιουσία”, διότι η προγαμιαία περιουσία μπορεί να παραπέμπει σε άλλους συλλογισμούς- ενόσω, λοιπόν, ο ή η σύζυγος διατηρεί τη δική του ή τη δική της περιουσία και την αύξηση της περιουσίας αυτής που απέκτησε κατά βάση με δικούς του ή δικές της πόρους μετά την αρχική περιουσία, δηλαδή μετά την προγαμιαία ή προικία περιουσία, δε βλέπω βάση δικαιοσύνης στην πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, με όλο το

σεβασμό. Πιστεύω πως η πρόταση είναι πρωθύστερη και θα έπρεπε και κοινωνικά να ήταν σαν επιχείρημα απόλυτα αποδεκτό, αλλά μια διάσταση που αναδείχθηκε ιδιαίτερα μέσα από τη σύντομη ομιλία του αλλά και στη βάση μιας δικαιοσύνης των πραγμάτων...

Κατά συνέπεια, προτού προχωρήσουμε στην πρόταση αυτή, εφόσον, κύριε Παπαδόπουλε, θα το επαναφέρετε στη νέα σύνοδο, αν προτάξετε την κοινοκτημοσύνη, εγώ θα είμαι μαζί σας, αλλά στο παρόν στάδιο δε θα σας υποστηρίξω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω ως δικηγόρος, γιατί δεν είμαι δικηγόρος, αλλά πρέπει να πω ότι όντως μας σύγχυσαν οι δικηγόροι, με όλο το σέβας προς τους δικηγόρους. Και πρέπει να πω ότι ήρθα με μια άποψη εδώ και έκανε καλή δουλειά ο κ. Παπαδόπουλος αλλά και οι υπόλοιποι συνάδελφοι που μίλησαν, για να κάνω δεύτερες σκέψεις. Γι' αυτό θεώρησα ότι θέλω να εκφράσω τις σκέψεις μου και τους προβληματισμούς μου από όσα άκουσα σήμερα.

Καταρχάς, νομίζω ότι υπάρχει μια λανθασμένη αντίληψη για το αν υπάρχει σήμερα η προίκα και τι σημαίνει "προίκα" στην Κύπρο. Νομίζω ότι δεν έχουμε παρακολουθήσει την εξέλιξη της κυπριακής κοινωνίας και της προίκας. Οι προικοθήρες έχουν λιγοστέψει εξ αντικειμένου, γιατί δυσκολεύονται να βρουν θήραμα. Και όσοι έχουν προίκα, όσες οικογένειες θα προικοδοτήσουν με σημαντικής αξίας προίκα συνήθως είναι οικογένειες που ξέρουν πώς να διαφυλάξουν την προίκα για την κόρη τους, είτε υπάρξει διαζύγιο είτε δεν υπάρξει διαζύγιο. Κάνουμε μεγάλο σφάλμα, αν νομίζουμε ότι εκείνες οι οικογένειες που έχουν λεφτά για να δώσουν μεγάλη προίκα στις κόρες τους ή τους γιούδες τους -συνήθως είναι για τις κόρες που μιλούμε- είναι μορφωμένες και έχουν την

ευχέρεια να αξιοποιούν τις γνώσεις νομικών που κατέχουν όλα τα επιχειρήματα, που είπε ο κ. Παπαδόπουλος προηγουμένως, δε θα διαφυλάξουν τούτες τις προίκες. Κατά συνέπεια, δεν κινδυνεύουν αυτές οι οικογένειες και δεν υπάρχει η προίκα όπως τη γνωρίζαμε στο παρελθόν. Τούτο είναι το πρώτο που πρέπει να μας προβληματίσει, η αλλαγή, η κοινωνική αλλαγή που επέφερε σοβαρές αλλαγές στη σύνθεση του γάμου, στη δομή του γάμου και στον όρο “προίκα” και πώς αυτός εκφράζεται σήμερα.

Υπάρχει μια άλλη κοινωνική πτυχή που έτσι βγαίνει από τις μέχρι τώρα συζητήσεις. Κατά τη δική μου αντίληψη, ακούγοντας τον κ. Παπαδόπουλο, πιστεύω ότι όντως τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, ίσως και τα μεσαία ακόμα, που δεν μπορούν να σπουδάσουν τα παιδιά τους -μιλώ για ανώτερες σπουδές- ή που έχουν να μεταβιβάσουν μια πολύ μικρή περιουσία στα παιδιά τους και, κατά συνέπεια, δε δημιουργείται εκείνη η έλξη εκμετάλλευσης της προίκας από ένα γάμο, για να πάει στο γρήγορο διαζύγιο, μένουν απροστάτευτα σήμερα. Και ζούμε στην Κύπρο και νομίζω ότι όλοι έχουμε διαπιστώσει τα προβλήματα των διαζυγίων τα τελευταία χρόνια, που οφείλονται σε μια σειρά από άλλους παράγοντες, που δεν είναι της ώρας να τους αναλύσουμε, και πόσες μητέρες συνήθως παραμένουν στο σπίτι με τα παιδιά τους και χωρίς ουσιαστική περιουσία, πέρα ίσως από το σπίτι που είχαν κληρονομήσει από τον πατέρα τους ή είχαν πάρει ως προίκα από τον πατέρα τους, με σοβαρές οικονομικές δυσκολίες να ζήσουν τα παιδιά τους. Είναι μεγάλο το ποσοστό των Κυπρίων γυναικών που δεν εργάζεται σήμερα ή που δε θα μπορεί να αποδείξει στο δικαστήριο ότι συνέβαλε στην αύξηση της περιουσίας. Και συνήθως αυτές οι γυναίκες είναι εκείνες που, αν πέσουν θύμα σε ένα διαζύγιο ή εν πάση περιπτώσει αν οδηγηθεί η οικογένειά τους για άλλο λόγο σε ένα διαζύγιο, είναι εκείνες που θα βρεθούν στη δύσκολη θέση οικονομικά να αντεπεξέλθουν. Νομίζω ότι αυτή είναι μια κοινωνική πτυχή που θα πρέπει να μας προβληματίσει, όπως επίσης -και αυτό πηγάζει από τον προβληματισμό

του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, ο οποίος με έβαλε σε δεύτερες σκέψεις στην αντίθετη, βέβαια, κατεύθυνση των προβληματισμών του- δηλαδή, τι είναι τελικά η οικογένεια; Και εμείς, ως κοινοβούλιο, ποια ερμηνεία πρέπει να δώσουμε για την οικογένεια και για δύο ανθρώπους που αποφασίζουν να ζήσουν μαζί; Την οικονομική πτυχή; Την ατομική ιδιότητα, την οποία θα κουβαλά μαζί του μέσα σε μια οικογένεια στηριζόμενη πάνω στην ατομική ιδιοκτησία, την ιδιοκτησία είτε του χωραφιού είτε του σπιτιού είτε των μετοχών; Ή θα πρέπει η οικογένεια να θεωρείται από μας -και αυτή θα πρέπει να μεταφερθεί και στην κοινωνία- ως μία οντότητα, ένα σύνολο; Εμείς, με βάση τον προβληματισμό του κ. Δημητρίου, θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε την οικογένεια ως δύο οντότητες, ως δύο μονάδες που απλώς συνυπάρχουν ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Την ώρα που χωρίζουν.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Δημητρίου, την ώρα που χωρίζουν είναι την ώρα που εκφράζεται αυτό που είπατε. Αν δεχτούμε αυτό το συλλογισμό, σημαίνει ότι από την αρχή, όταν κάποιος θα παντρευτεί ή θα αποφασίσει να κάνει οικογένεια, θα πρέπει να φροντίζει να διαφυλάττει τα νώτα του, να διαφυλάττει την ατομική του ιδιοκτησία...

(Γίνεται θόρυβος στο μικρόφωνο.)

Είναι λογοκρισία που γίνεται ή ξεπέρασα το χρόνο;

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Να μην το κάνουμε σεμινάριο εδώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πες μου την προίκα σου, να σου πω ποιος είσαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Στο τέλος θα καταγράψουμε την προίκα του καθενός μας, νομίζω, εδώ. Οδηγούμαστε, φοβούμαι, στο να καθιερώσουμε και στην κοινωνική συνείδηση μία ατομική αντίληψη συμμετοχής στην οικογένεια στηριζόμενη πάνω στην ατομική ιδιοκτησία, πράγμα το οποίο θα οδηγεί στο να σκέφτονται τα δύο μέρη, και βεβαίως αφήνω κατά μέρος την κοινωνική πτυχή των παιδιών, πώς θα διαφυλάξουν στην πορεία του γάμου τους και της οικογένειάς τους την ατομική τους ιδιοκτησία και όχι να σκέφτονται ως οικογένεια. Το βάζω σαν προβληματισμό, είναι μεγάλο θέμα βέβαια να το συζητήσουμε. Έχω την άποψη και αυτός ήταν και ο κύριος λόγος που ανέβηκα στο βήμα ακούγοντας αυτά τα επιχειρήματα των συναδέλφων, ότι έχει σοβαρή βάση η άποψη του κ. Παπαδόπουλου, η πρόταση νόμου, ενώ αρχικά την απέρριπτα. Βέβαια δεν είναι ολοκληρωμένη και να μου επιτρέψει ο κ. Παπαδόπουλος να πω ότι υπάρχουν κάποιες αδυναμίες που πιθανόν να τύχουν εκμετάλλευσης στην πορεία, στην προβληματική που έχουν βάλει άλλοι συνάδελφοι για καιροσκοπικούς γάμους και καιροσκοπικά πιθανόν διαζύγια. Και θα έκανα την εισήγηση ότι, αφού είχαμε δώσει μία αναβολή και αφού είναι ένα θέμα το οποίο, κατά την άποψή μου, θα έχει μεγάλη κοινωνική επίδραση και αγγίζει πολλές πιθανές έννοιες και ισότητας και άλλες, θα μπορούσε να δώσουμε μερικές βδομάδες προβληματισμού, για να συζητηθούν και οι διάφορες άλλες πτυχές που πιθανό να τη μετατρέψουν, αν τις υιοθετήσει και ο κ. Παπαδόπουλος στην πρότασή του, σε πιο ολοκληρωμένη και να τύχει υποστήριξης και από άλλους συναδέλφους βουλευτές. Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι να αναβληθεί, έτσι τώρα που είναι και άγιες ημέρες θα έχουμε και την επιφοίτηση, πιθανώς, του Αγίου Πνεύματος στους προβληματισμούς μας και να επανέλθουμε τον Ιανουάριο για

περισσότερο προβληματισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επήγαν, ήρθαν μερικοί συνάδελφοι, για να με πείσουν ότι πρέπει να προτείνουμε περαιτέρω αναβολή για περαιτέρω προβληματισμό και θα ήθελα να ρωτήσω το Σώμα πώς αισθάνεται.

Η κ. Θεοχάρους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έχει τρία χρόνια που προβληματιζόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει συναδέλφους, οι οποίοι τώρα με τη συζήτηση έχουν μετακινηθεί, τέλος πάντων. Τι να πω;

Ορίστε.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είτε ψηφιστεί είτε απορριφθεί αυτός ο νόμος, είναι ο πιο ανέραστος νόμος που πέρασε απ' εδώ και πολλές από τις απόψεις που εκφράστηκαν έδωσαν αυτή τη διάσταση ότι ή τουλάχιστον είναι ανέραστες ή προέρχονται από εντελώς ανέραστους ανθρώπους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ω! Τούτο το τελευταίο εν πολλά ωραίο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, όχι επειδή επικαλέστηκε ο κ. Παπαδόπουλος τη μελλοντική μας υποστήριξη, αλλά ακούστηκαν εδώ ορισμένα επιχειρήματα και επειδή ορισμένοι συνάδελφοι της κοινοβουλευτικής ομάδας ζήτησαν να ξανασκεφτούν το θέμα και να το ξανασυζητήσουμε, χωρίς να σημαίνει ότι θα αλλάξουμε εξ ολοκλήρου την τοποθέτησή μας, γι' αυτό ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα θέσω ενώπιόν σας την πρόταση για περαιτέρω αναβολή. Φαίνεται ότι ο κ. Χρίστου και οι συνάδελφοί του δε θέλουν να είναι ανέραστοι.

Λοιπόν, τι λέτε κύριε Συλλούρη;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος αναβολής. Να το ψηφίσουμε και αν θέλουν κάποιοι να το μελετήσουν ξανά και να το επαναφέρουν, είναι δικαίωμά τους, όποτε πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αν πρόσθετα γίνει αυτό που είπε ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, δηλαδή να υπάρξει μία ευρύτερη συζήτηση και προβληματισμός για διάφορες πτυχές, θα ήταν ίσως χρήσιμο, γι' αυτό δε θα φέρουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω τι περαιτέρω προβληματισμό θα κάνει και η επιτροπή προς την οποία θα παραπεμφθεί ξανά προφανώς το θέμα ή και η Βουλή, πέρα απ' αυτόν ο οποίος έχει γίνει και ακούστηκε και σήμερα. Έχω τη γνώμη ότι

αυτοταλαιπωρούμαστε, αν υπάρξει οποιαδήποτε άλλη άποψη, διότι αντιλήφθηκα ότι εκείνοι που θέλουν να προβληματιστούν είναι να εισαγάγουν στην πρόταση κάποια νέα στοιχεία, για να το ξαναμελετήσουν, να καταθέσουν δηλαδή νέα πρόταση η οποία δε θα είναι η ίδια, θα είναι διαφορετική, διότι θα εμπεριέχει στοιχεία που αντιλήφθηκα ότι κάπου είναι γι' αυτά που αμφιταλαντεύονται κάποιοι. Νομίζω ορθόδοξα θα πρέπει να προχωρήσουμε να τελειώνουμε με αυτό το θέμα και ο προβληματισμός να συνεχιστεί σ' αυτούς που θέλουν να προβληματιστούν και να διαμορφώσουν κάποιες άλλες απόψεις. Λέχθηκε για χρόνια πολλά στο γάμο, 30 χρόνια, λέχθηκε από τον κ. Λιλλήκα κάτι διαφορετικό, ας κατατεθεί νέα πρόταση. Είναι πέντε χρόνια που είναι στη Βουλή αυτή η πρόταση, μελετήθηκε από την επιτροπή όσο καμία άλλη πρόταση νόμου, τέσσερις συνεδριάσεις τώρα και τρεις προηγουμένως, επτά συνεδριάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά αν η Βουλή δεν είναι σίγουρη τι θα ψηφίσει, δεν είναι αμαρτία. Κύριοι συνάδελφοι, δηλαδή τα πέντε χρόνια τα περιμέναμε, αν περιμένουμε ακόμα δύο τρεις μήνες, αν δεν είμαστε σίγουροι τι θα ψηφίσουμε... Εγώ δεν μπαίνω στη μέση και σας λέω ειλικρινά δεν παίρνω θέση.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του να αναβληθεί το θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαοκτώ αποχές η πρόταση νόμου αναβάλλεται.

Λοιπόν, προχωρούμε παρακάτω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε αρκετή δουλειά ακόμα και έχει και μη ομόφωνα. Θα παρακαλούσα πάρα πολύ, αν είναι δυνατό στα ομόφωνα, εφόσον είναι ομόφωνα, να μην αναλώνουμε χρόνο, διότι συνηθίζεται πολύς χρόνος να αναλώνεται στα ομόφωνα, απλώς για να προεκτείνουμε και να επεκτείνουμε κάποιες θέσεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μα μπορεί να διαφοροποιηθούμε πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άμα διαφοροποιηθούμε, να βγούμε. Λοιπόν τα θέματα 12 και 13 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Το νομοσχέδιο είναι ομόφωνο και οι κανονισμοί είναι ομόφωνοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το 13 είναι ομόφωνο. Το 12 δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάπου υπάρχει λάθος τότε.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Υπάρχει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει από κοινού τροπολογία από όλους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλούν για ομοφωνία, έχετε δίκαιο, αλλά υπάρχει μία τροπολογία που κατατέθηκε σήμερα. Τι σας ενοχλεί εσάς, κύριε Συλλούρη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ενοχλεί κανένα. Θέλουν οι άνθρωποι να είμαστε σωστοί εδώ, να γραφτούν και στα πρακτικά κιόλας.

Λοιπόν, θα διαβαστεί η έκθεση;

Όχι.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από

το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια, έπειτα από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθούν για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Εσωτερικών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Οκτωβρίου, στις 19 Νοεμβρίου και στις 3, 10 και 17 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, της Κίνησης Στήριξης Αλλοδαπών και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Εγγεγραμμένων Ιδιωτικών Γραφείων Εξευρέσεως Εργασίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τη Σύσταση του Συμβουλίου Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την πρακτική που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις απελάσεις αλλοδαπών.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1. Το δικαίωμα του Λειτουργού Μετανάστευσης να εκδίδει διάταγμα εγκατάλειψης της

Δημοκρατίας ή διάταγμα κράτησης ή περιορισμού εναντίον αλλοδαπού, υπό την επιφύλαξη όμως του περί Προσφύγων Νόμου·

2. το δικαίωμα του Λειτουργού Μετανάστευσης να παίρνει τα δακτυλικά αποτυπώματα των προσώπων που απελαύνονται ή τα οποία δε γίνονται δεκτά για είσοδο στη Δημοκρατία·
3. το δικαίωμα των υπό απέλαση αλλοδαπών να πληροφορούνται τους λόγους για τους οποίους απελαύνονται, καθώς και το δικαίωμά τους να αντιπροσωπεύονται ενώπιον των αρμόδιων αρχών· και
4. η ποινικοποίηση της ανάληψης οποιασδήποτε εργασίας από αλλοδαπό χωρίς την εξασφάλιση άδειας από το Λειτουργό Μετανάστευσης.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, σκοπείται η εναρμόνιση των περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Κανονισμών με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Κοινή Δράση της 4ης Μαρτίου 1996, που θεσπίζει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με το καθεστώς διαμετακόμισης μέσω αερολιμένα, καθώς και με τα δύο σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1994 αναφορικά με τους περιορισμούς εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών για άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας και με την εισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λόγους σπουδών.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Το καθεστώς διαμετακόμισης μέσω των αερολιμένων των κρατών μελών για ορισμένες κατηγορίες αλλοδαπών, ειδικότερα των υπηκόων τρίτων χωρών, των απάτριδων και των προσφύγων·
2. ο καθορισμός από τον Υπουργό Εσωτερικών με ξεχωριστά διατάγματα:

- α. των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων οφείλουν να κατέχουν άδεια διαμετακόμισης μέσω αερολιμένα σε περίπτωση διαμετακόμισής τους μέσω των κυπριακών αεροδρομίων·
 - β. του καθεστώτος διαμετακόμισης μέσω αερολιμένα των απάτριδων, των προσφύγων και άλλων ειδικών κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών·
3. οι προϋποθέσεις άσκησης στη Δημοκρατία ανεξάρτητης επαγγελματικής δραστηριότητας· και
 4. οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες αλλοδαπός μπορεί να εισέλθει στη Δημοκρατία με άδεια φοιτητή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η Κυπριακή Δημοκρατία, ως υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρα, κατά την εξέταση του ευρωπαϊκού κεκτημένου δεσμεύτηκε να εναρμονίσει τη νομοθεσία της σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Οι εκπρόσωποι της Κίνησης Στήριξης Αλλοδαπών εξέφρασαν τη διαφωνία τους με ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου. Ειδικότερα, υποστήριξαν τα ακόλουθα:

1. Στις περιπτώσεις αλλοδαπών εναντίον των οποίων εκδίδεται διάταγμα απέλασης, αυτοί να ενημερώνονται γραπτώς για το λόγο της απέλασης·
2. η απόφαση απέλασης αλλοδαπών για λόγους εθνικής ασφάλειας να λαμβάνεται σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου·
3. να παρέχεται εύλογο χρονικό περιθώριο παραμονής στη Δημοκρατία σε αλλοδαπό που πρόκειται να απελαθεί, ώστε να μπορεί να προσφύγει στη δικαιοσύνη, προτού εγκαταλείψει τη Δημοκρατία· και
4. να προστεθεί στο νομοσχέδιο πρόνοια με την οποία να εγκαθιδρυθεί αναθεωρητική αρχή, η οποία να έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των αποφάσεων του Λειτουργού Μετανάστευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Να συμπεριληφθεί σ' αυτό νέα πρόνοια με βάση την οποία να μπορεί αλλοδαπός εναντίον του οποίου έχει εκδοθεί διάταγμα εγκατάλειψης της Δημοκρατίας ή διάταγμα κράτησης ή περιορισμού να ζητά, κατά τη διαδικασία ενώπιον του Λειτουργού Μετανάστευσης, την παροχή υπηρεσιών μεταφραστή, που θα ορίζεται από τη Δημοκρατία· και
2. να τροποποιηθεί σχετική πρόνοιά του, ώστε, στις περιπτώσεις αλλοδαπών εναντίον των οποίων εκδίδεται διάταγμα εγκατάλειψης της Δημοκρατίας, κράτησης ή περιορισμού, αυτοί να ενημερώνονται γραπτώς για το λόγο της πιο πάνω απόφασης.

Επιπρόσθετα, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ο βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργος Περδίκης διαφώνησαν με την προτεινόμενη στο νομοσχέδιο πρόνοια με βάση την οποία ο Λειτουργός Μετανάστευσης μπορεί να παίρνει τα δακτυλικά αποτυπώματα προσώπων που απελαύνονται ή δε γίνονται δεκτά για είσοδο στη Δημοκρατία προς εξακρίβωση της ταυτότητάς τους, γι' αυτό και εισηγήθηκαν τη διαγραφή της. Αναφορικά με το θέμα αυτό, οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν πως θα καταθέσουν σχετική τροπολογία κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, καθώς και των υπό συζήτηση κανονισμών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση

των κανονισμών.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή καλεί τον Υπουργό Εσωτερικών, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει η έκδοση διατάγματος καθορισμού των χωρών των οποίων οι υπήκοοι οφείλουν να κατέχουν άδεια διαμετακόμισης μέσω αερολιμένα, να μη συμπεριλάβει στο σχετικό διάταγμα τη Ρωσική Ομοσπονδία. Περαιτέρω, η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία να συμπεριλάβει, στα πλαίσια της αναθεώρησης της νομοθεσίας περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως που ετοιμάζει, σχετική πρόνοια με βάση την οποία οι αποφάσεις του Λειτουργού Μετανάστευσης να υπόκεινται σε έλεγχο από αναθεωρητική αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Όχι. Λοιπόν, παρακαλώ να κατατεθεί η τροπολογία.

Λοιπόν, υπάρχει ομιλητής.

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Αν επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε, απ' εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επιτρέπεται, αλλά να τηρηθεί ο κανονισμός.

(Ο κ. Γ. Λαμάρης ανεβαίνει στο βήμα.)

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα ζήτημα με πάρα πολλές πτυχές, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες, αυτό των αλλοδαπών και των μεταναστεύσεων. Ένα ζήτημα το οποίο ασφαλώς στη σημερινή εποχή, όπου το φάσμα των πλούσιων και των φτωχών χωρών διευρύνεται συνεχώς, ωθεί πολλούς ανθρώπους στην ανάγκη να μετακινηθούν από τη χώρα τους

απλά για να εξασφαλίσουν τα προς το ζην. Υπάρχουν βασικά ζητήματα με τα οποία κάποιος μπορεί να διαφωνήσει και θεωρούμε ότι μπροστά στην υποχρέωση της κυβέρνησης να εναρμονιστεί με το κοινοτικό κεκτημένο ασφαλώς περιορίζονται σε μεγάλο βαθμό προσεγγίσεις οι οποίες θα ρύθμιζαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτό το ζήτημα, χωρίς να δημιουργούνται σοβαρότατα προβλήματα. Έχουμε σημειώσει αρκετές παρατηρήσεις στη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή και καταθέτουμε σήμερα μία τροποποίηση για ένα βασικότατο ζήτημα, κατά τη γνώμη μας, σε σχέση με τη διαγραφή του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, το οποίο αναφέρεται στη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων για όσους απελαύνονται από τη χώρα μας αλλά και για όσους δε γίνονται δεκτοί κατά την είσοδό τους στα αεροδρόμιά μας.

Αυτό τι σημαίνει; Αν κάποιος δεχτεί τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, γιατί απελαύνεται κάποιος από τη χώρα μας και υπάρχουν κάποιοι λόγοι, τότε για αυτόν ο οποίος απλά στο αεροδρόμιο ή στο λιμένα της Κύπρου δε γίνεται δεκτός και θα αναχωρήσει, θα σταλεί πίσω στη χώρα του με την επόμενη πτήση ή άλλως πως, η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σε τι αποσκοπεί; Στο να εμποδίσει αυτό τον άνθρωπο να πάει σε κάποια άλλη χώρα, η οποία πιθανότατα να έχει και ανάγκη ξένων εργατών και να μην του δημιουργεί πρόβλημα αυτή η χώρα και απλά με τη μεταφορά των στοιχείων από μια χώρα σε άλλη μέσα και από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του κάθε ατόμου να αποκλειστεί η είσοδος και σε άλλη χώρα, χωρίς περαιτέρω εξέταση του ζητήματος. Επομένως θεωρούμε πως αυτό μπορεί να απαλειφθεί χωρίς να δημιουργεί πρόβλημα βασικό στην κύρωση αυτής της συμφωνίας. Ταυτόχρονα θεωρούμε πως το ζήτημα της τροποποίησης του βασικού νόμου, το οποίο η κυβέρνηση έχει διαβεβαιώσει ότι επίκειται να καταθέσει στη Βουλή, πρέπει να καλύψει και ζητήματα πολύ πιο σοβαρά όπως τη δημιουργία αναθεωρητικής αρχής, έτσι που πραγματικά κάποιος να μπορεί να προσφύγει και να ζητήσει αλλαγή της απόφασης για

την οποία απελαύνεται. Έτσι, ενώ θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, ζητούμε την απάλειψη, επαναλαμβάνω, του άρθρου 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια τροπολογία στην τροπολογία που έχει κατατεθεί από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Το άρθρο 4 να μην καταργηθεί, αλλά να προστεθεί η φράση «όταν υπάρχει υποψία περί της πραγματικής ταυτότητας», γιατί, όταν έρχεται ένας αλλοδαπός στο αεροδρόμιο και υπάρχει ζήτημα ως προς το ποιος είναι, εκεί πώς θα διακριβωθεί άλλως πως αν πρόκειται περί ενός εγκληματία ο οποίος κυκλοφορεί με άλλο διαβατήριο; Πώς μπορεί άλλως πως να διακριβωθεί, παρά με το να ληφθούν τα δακτυλικά του αποτυπώματα και να υπάρξει μια περαιτέρω διερεύνηση του θέματος. Δηλαδή, τελικά η ευαισθησία είναι σωστή όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά να μη φτάνουμε μέχρι σημείου που να δίνουμε διεξόδους σε εγκληματικά στοιχεία. Επαναλαμβάνω ότι η εισήγησή μου είναι να μη διαγραφεί, αλλά να προστεθεί η φράση «όταν υπάρχει υποψία περί της πραγματικής του ταυτότητας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και, όσον αφορά -συγγνώμη, για να ολοκληρώσω- τη δεύτερη εισήγηση, για το «κατά την κρίση του υπουργού», δεν έχουμε καμία ένσταση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ. Υπάρχει λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα μπορεί ο κ. Περδίκης να θέλει να πει άλλα πράγματα, να ...

Ορίστε, ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καταρχάς να πω ότι η τροπολογία, ανεξάρτητα αν ο συνάδελφος κ. Λαμάρης ορθά επιχειρηματολόγησε επί του συνόλου του νομοσχεδίου, αφορά το ένα από τα δύο σημεία. Δηλαδή, αυτό που ζητούμε εμείς είναι: Με τη διαγραφή της τελευταίας φράσης «ή δε γίνονται δεκτά για είσοδο στη Δημοκρατία προς εξακρίβωση της ταυτότητάς τους», δε θέλουμε να παίρνονται δακτυλικά αποτυπώματα εκείνων που φτάνουν στα σύνορά μας, δεν τους επιτρέπεται η είσοδος. Και, από τη στιγμή που δεν εισέρχονται, ποιος ο λόγος να παρθούν τα δακτυλικά αποτυπώματα; Πέραν των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θεωρούμε ότι προστατεύουμε όλες εκείνες τις περιπτώσεις ανθρώπων που αγωνίζονται για ελευθερία, για ανθρώπινα δικαιώματα σε διάφορες χώρες και χαρακτηρίζονται άδικα, όπως συνέβη σε πολλές περιπτώσεις, ως τρομοκράτες, ως εγκληματίες και ούτω καθεξής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, έλαβα το λόγο καταρχάς για να θέσω ένα θέμα στις πραγματικές του διαστάσεις. Για λόγους τάξης θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η τροπολογία αυτή είναι κοινή τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, του υποφαινομένου. Για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις, κύριε Δημητρίου.

Δεύτερον, ο προβληματισμός ο οποίος αναπτύχθηκε μεταξύ των βουλευτών της επιτροπής Εσωτερικών ήταν ακριβώς γύρω από το ερώτημα που μόλις πριν λίγα

δευτερόλεπτα έθεσε και ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Κατσουρίδης. Ποιος ο λόγος να κρατούμε τα δακτυλικά αποτυπώματα οποιουδήποτε ατόμου το οποίο δε θα εισέλθει στην Κυπριακή Δημοκρατία, το οποίο δεν έχει παραβιάσει κανένα νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας, και για λόγους εθνικής ασφάλειας, για τους οποίους θα μιλήσουμε στη συνέχεια, απλώς και μόνο για δικούς μας λόγους, έκρινε ο υπουργός ή ο Λειτουργός Μετανάστευσης ότι δεν είναι προς το συμφέρον της χώρας μας σ' αυτό τον άνθρωπο να επιτραπεί να εισέλθει ως τουρίστας, ως επισκέπτης, ως εργαζόμενος στο νησί μας;

Εάν μου επιτρέπετε, η προσωπική μου άποψη είναι ότι αυτή ακριβώς η πρόνοια μυρίζει αντιτρομοκρατική τρομοκρατία. Εντάσσεται δηλαδή μέσα σε εκείνο το πλαίσιο των θεσμών που έχουμε μπροστά μας, που δημιουργούν ένα πλέγμα, ονομαζόμενο, ασφάλειας, το οποίο ουσιαστικά στοχεύει στο να περιορίσει τα δικαιώματα των ανθρώπων, να επιβάλει ένα σύστημα ελέγχου στις κινήσεις των ανθρώπων και αυτό το σύστημα οπωσδήποτε πλήττει όχι μόνο την κατηγορία των ανθρώπων στην οποία αναφέρθηκε πριν ο κ. Κατσουρίδης -τους αγωνιστές, τους περιθωριακούς, αυτούς που η νέα τάξη πραγμάτων θεωρεί ως επικίνδυνους- αλλά ακόμα και ανθρώπους οι οποίοι απλώς δεν έχουν πού αλλού να πάνε· πρόσφυγες, μετανάστες, αυτούς που συχνά ονομάζουμε λαθρομετανάστες κ.λπ.

Επειδή λοιπόν θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, όταν ερχόμαστε σε θέματα που αφορούν και αγγίζουν την οικοδόμηση αυτού του παγκόσμιου συστήματος παρακολούθησης, νομίζω ότι, επικαλούμενος την ευαισθησία σας σ' αυτά τα θέματα, θα υποστηρίξετε αυτή την τροπολογία η οποία δεν επηρεάζει ποσώς τα δικαιώματα των Κυπρίων πολιτών ούτε επηρεάζει τις λειτουργίες αυτού του κράτους. Απλώς δε συμμετέχουμε, κατά κάποιο τρόπο, στη δημιουργία ενός συστήματος παγκόσμιας παρακολούθησης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Να παρακαλέσω πολύ, επειδή πρόκειται περί τροπολογίας -υπήρξε η υποστήριξη της τροπολογίας- να υποστηριχθεί και η αντίθετη άποψη και να ψηφίσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι είναι δίκαιο αυτό το πράγμα, διότι θα δώσουμε ένα γύρο... Θα δώσω το λόγο στον κ. Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Θα μιλήσω από εδώ, κύριε Πρόεδρε, γιατί δυο λόγια θα πω. Πιστεύω ότι αυτή η πρόνοια στο νομοσχέδιο έχει πραγματικά άμεση σχέση με την ασφάλεια του κράτους, την οποία έχουμε όλοι υπέρτατο καθήκον να υπερασπιζόμαστε. Πρόσφατα -θα αναφερθώ σε ένα μόνο χαρακτηριστικό παράδειγμα- κάποιος προσπάθησε ή ταξίδεψε για την Κύπρο. Η αστυνομία είχε πληροφορίες ότι ήταν ύποπτο πρόσωπο και του απαγόρευσε να μπει στην Κύπρο. Πήγε στην πατρίδα του, επανήλθε με άλλο διαβατήριο, μπήκε στην Κύπρο και ήταν αναμειγμένος σε εκείνο το τραγικό γεγονός της αγοραπωλησίας παιδιών.

Με την τεχνολογική πρόοδο σήμερα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πάντα μπορεί να αλλάξουν. Μόνο τα δακτυλικά αποτυπώματα... και δεν είμαι βέβαιος αν και αυτά ακόμα μπορούν να μην αλλοιωθούν. Αφού έχουμε έστω και αυτό το στοιχείο και αφού είμαστε μια χώρα ημικατεχόμενη και θέλουμε την ασφάλεια αυτού του τόπου, πιστεύω ότι είναι λογικό και δίκαιο, εκεί όπου υπάρχει εύλογη υποψία για ένα ύποπτο πρόσωπο, ή τρομοκράτη ή λαθρέμπορο όπλων, ναρκωτικών κ.τ.λ., να λαμβάνονται τα δακτυλικά του αποτυπώματα και να φεύγει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα συνεχίσουμε τη συζήτηση απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα, κύριοι συνάδελφοι. Ορίστε, να μιλήσετε όλοι.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, κύριε Θεοδώρου. Τι να κάνω;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν είμαι ο τελευταίος, δεν έχω πρόβλημα να μη μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει και άλλα χέρια, εντάξει. Μιλήστε όλοι' δεν έχω κανένα πρόβλημα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο λόγος που ζήτησα να μιλήσω είναι για να πω ένα πράγμα το οποίο μπορεί να βοηθήσει να πάμε ομόφωνα. Όπως εξήγησε ο κ. Παπαπολυβίου τις ανησυχίες μας, αν και μετά από την εξήγηση του κ. Παπαπολυβίου αντιλαμβάνεστε τη δική μας ανησυχία, τότε μπορεί με την εισήγηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου να πάμε ομόφωνα. Δηλαδή, εκεί που υπάρχει εύλογη υποψία, με το μειονέκτημα ότι δίνουμε το δικαίωμα φυσικά στον αστυνομικό να αποφασίσει, να παίρνει τα δακτυλικά αποτυπώματα. Διαφορετικά θα επιμένουμε στην αρχική μας θέση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να επαναλάβω την τροπολογία για να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η τροπολογία του άρθρου, αντί κατάργησής του που εισηγείται η τροπολογία του ΑΚΕΛ και του κ. Περδίκη, είναι η εξής: Να μείνει η παράγραφος 4 και να προστεθεί «όταν υπάρχει εύλογη υποψία περί της πραγματικής του ταυτότητας και ανάμειξής του σε εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου». Πρέπει να συντρέχουν δύο υποψίες δηλαδή, για να μπορούν να παίρνουν τα δακτυλικά αποτυπώματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, παρακαλώ. Θα δώσω το λόγο και σε άλλους.

Ο κ. Νίκος Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει περιοριστεί το θέμα σε μια πολύ σωστή προσέγγιση και από τον κ. Παπαπολυβίου και από τον κ. Δημητρίου. Συζητώντας το όμως, ανακαλύπτουμε ότι μπορεί να μην εξυπηρετούμε αυτό το σκοπό. Γιατί; Διότι, αν υπάρχουν τούτες οι προϋποθέσεις για ένα πρόσωπο που προσεγγίζει την Κύπρο και υπάρχουν οι εύλογες υποψίες και μάλιστα για ένα κακούργημα -ενδεχομένως να καταδιώκεται και από την ιντερπόλ, για παράδειγμα- πρώτα απ' όλα θα τον συλλάβεις και θα τον φέρεις με τις νόμιμες διαδικασίες. Και ασφαλώς μέρος της διαδικασίας είναι να πάρουν και τα δακτυλικά αποτυπώματά του. Διαφορετικά, να σας πω τι θα συμβεί; Ποιος αστυνομικός εκεί που βρίσκεται, με το αίσθημα της ευθύνης, να μην παίρνει από τον καθένα, για να είναι βέβαιος ότι δε θα του ξετρυπώσει και καμιά περίπτωση αύριο και να του πουν «γιατί δεν είχες την εύλογη υποψία και δεν έκανες τη δουλειά σου;». Δεν είναι έτσι εύκολα και απλά τα πράγματα, όσο καλές και αν είναι οι προθέσεις μας. Γι' αυτό εκφράζουμε επιφύλαξη γι' αυτή την προσπάθεια της δεύτερης τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι λογικό αυτό που είπε ο κ. Κλεάνθους, είναι λογικό αυτό που είπε και ο κ. Δημητρίου. Εμείς θα συζητούσαμε αν η αλλαγή αφορούσε το «όπου υπάρχουν επίσημες πληροφορίες» και όχι το «όπου υπάρχει υποψία», δηλαδή ο αστυνομικός που είναι στο σύνορο να υποψιάζεται τη φάτσα του άλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επίσημες πληροφορίες από πού, κύριε Κατσουρίδη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι καθαρό, κύριε Πρόεδρε, τι εννοώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, για μένα δεν είναι καθαρό.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τη διατύπωση δεν είμαι σε θέση να την κάνω, αλλά είναι η ευρωπαϊκή αστυνομία, είναι η ιντερπόλ, διότι μιλούμε για υποψίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν, κύριε Κατσουρίδη -συγνώμη που επεμβαίνω- η ευρωπαϊκή αστυνομία ή η ιντερπόλ θεωρεί έναν Κούρδο ως τρομοκράτη, εσείς δίνετε τη δυνατότητα να τον συλλάβουμε και να πιάσουμε τα αποτυπώματά του;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου έχει αναφερθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρωτώ, για να διευκρινιστεί μια και καλή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

... σε υποψίες, ότι ενέχεται σε εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου. Μόνο γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν. Θα ρωτήσω, κύριε Χριστοδουλίδη, με όλο το σεβασμό, πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θέλω να υπενθυμίσω τι σημαίνει κοινό ποινικό δίκαιο βάσει του ήδη ψηφισθέντος αντιτρομοκρατικού νόμου. Οι τρομοκρατικές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έδωσα το λόγο ακόμα! Και παρακαλώ, αν θα μιλήσετε, να σηκωθείτε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, η Βουλή έχει ψηφίσει το ένα σκέλος του λεγόμενου αντιτρομοκρατικού νόμου περί χρηματοδοτήσεως. Βάσει εκείνου του νόμου, αυτές οι ενέργειες θεωρούνται παραβιάσεις κοινού ποινικού δικαίου. Άρα, αν υπάρχει υποψία από κάποιον ότι ο Κούρδος που πουλεί φυλλάδιο του ΡΚΚ στην Κύπρο ή στην Αθήνα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγνώμη, ο Πρόεδρος έθεσε έναν προβληματισμό. Απαντώ, κατά την ερμηνεία που δίνω, ναι, αυτός θεωρείται και τρομοκράτης, πιθανώς, και κοινός ποινικός παραβάτης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αποσύρω την τροπολογία στην τροπολογία. Μένουμε στη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ, όσον αφορά τη διαδικασία, θα το θέσω σε ψηφοφορία το θέμα, με όλο το σεβασμό! Να διαβάσετε την τροπολογία, για να αποφανθεί η Βουλή επί

της τροπολογίας σας και κατόπιν επί της τροπολογίας της άλλης, αν δεν περάσει η δική σας. Παρακαλώ να ακούετε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παραμένει η παράγραφος 4 και προστίθεται στο τέλος: Όταν υπάρχει εύλογη υποψία περί της πραγματικής του ταυτότητας και επίσημη πληροφόρηση για ανάμειξη του σε εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου.

Κύριε Κατσουρίδη, επίσημη πληροφόρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ πολύ! Διαβάζει την τροπολογία για να ψηφίσει η Βουλή!

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας την οποία έχει διατυπώσει αυτή τη στιγμή ο κ. Δημητρίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου. Ε, απορρίπτεται η τροπολογία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όπως κατατέθηκε από τον κ. Κατσουρίδη;

(Γίνεται φασαρία στην αίθουσα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ θερμά!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περνά αυτή η τροπολογία΄ ψηφίζεται.

Τώρα θα ταχθούμε υπέρ ή εναντίον του νομοσχεδίου ως σύνολο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ακόμα μία ο κ. Περδίκης για τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, όταν θα πάμε στους κανονισμούς... να ψηφίσουμε το νόμο τώρα και μετά να πάμε στους κανονισμούς.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

Είναι ομόφωνο, αντιλαμβάνομαι.

Υπάρχουν εναντίον;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα απόσχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ρωτήσω, βεβαίως. Αποχές;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ψηφίζεται ο νόμος με μία αποχή.

Στους κανονισμούς τώρα. Παρακαλώ να κατατεθεί η τροπολογία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ήταν στο νόμο, κύριε Πρόεδρε, αλλά αφού μας σβήνετε! Δε μας αφήνετε να μιλήσουμε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη! Κύριε Περδίκη, μη λέτε ότι σας σβήνουμε, διότι θα γίνετε σβηστοί ύστερα!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είμαστε σβηστοί, δε θα γίνουμε τώρα! Του χρόνου μπορεί να διορθωθεί η κατάσταση!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι γίνεται, κύριε ...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να προχωρήσω, να διαβάσω την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια τροπολογία; Μπορούμε να επανέλθουμε τώρα, να διαβάσουμε τροπολογία;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Την αποσύρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Γιώργο.

Λοιπόν να προχωρήσουμε στους κανονισμούς. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μα, δεν ψηφίσαμε τους κανονισμούς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, για τους κανονισμούς όχι.

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν εναντίον;

Ο κ. Κληρίδης εναντίον.

Υπάρχουν αποχές;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια ψήφο εναντίον εγκρίνονται και οι κανονισμοί.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, απλώς μία κουβέντα μόνο ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να εξηγήσετε την ψήφο σας. Παρακαλώ!

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

...για ποιο λόγο έχω ψηφίσει εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έχω ψηφίσει εναντίον, γιατί απαγορεύεται με τους κανονισμούς η εργοδότηση των φοιτητών, των αλλοδαπών φοιτητών. Και επειδή αυτό το θέμα αισθάνομαι, και ως προασπιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ότι είναι λάθος, δε συνηγορώ υπέρ της διάταξης αυτής, η οποία τους επιτρέπει να εργάζονται μόνο για το κολλέγιό τους, δηλαδή τους επιτρέπει απασχόληση που να σχετίζεται με τη σπουδή τους ως πρακτική εκπαίδευση με σκοπό την απόκτηση διπλώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα στο νόμο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, είναι γεγονός ότι ετέθη στην επιτροπή το θέμα από όλες τις πλευρές, στα πλαίσια απόφασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επιτρέπεται το πάρεργο. Όμως, αν λέγαμε απλά επιτρέπεται το πάρεργο, θα εδημιουργείτο ένα χάος -έπρεπε να υπάρξουν κάποια κριτήρια και κανονισμοί. Ζητήσαμε τη συνδρομή του Υπουργείου Εργασίας, αλλά δεν έγινε κατορθωτό να κατατεθούν κανονισμοί και με τη σύμφωνη γνώμη των κοινωνικών εταίρων, και εν πλήρη συνειδήσει έχουμε συμφωνήσει με το

Υπουργείο Εργασίας και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να επανέλθουμε μετά τις διακοπές, για να επιτραπεί στη βάση κριτηρίων και κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξήγησε τη θέση του ο κύριος συνάδελφος και, με βάση τη φιλοσοφία του, ψήφισε εναντίον.

Λοιπόν, προχωρούμε παρακάτω. Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δημήτρης Συλλούρης

Ελένη Θεοχάρους

Μη μέλη της επιτροπής:

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Άντρος Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση του πρωτοκόλλου που

υπογράφηκε μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το ευρετήριο των διμερών συμφωνιών. Το πιο πάνω πρωτόκολλο υπογράφηκε σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 47.210 και ημερομηνία 14 Ιανουαρίου 1998.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκπρόσωπο του αρμόδιου υπουργείου, με το υπό κύρωση πρωτόκολλο σκοπείται η ενίσχυση του νομικού πλαισίου των ρωσοκυπριακών σχέσεων. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η Ρωσική Ομοσπονδία θεωρείται το διάδοχο κράτος της Σοβιετικής Ένωσης όσον αφορά διεθνείς δεσμεύσεις της. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, το υπό κύρωση πρωτόκολλο καθορίζει ποιες από τις συνθήκες που είχαν συνομολογηθεί μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Σοβιετικής Ένωσης θα συνεχίσουν να ισχύουν μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ποιες θα εξακολουθήσουν να ισχύουν, μέχρι να διευθετηθούν διαφορετικά οι σχέσεις των δύο χωρών στους αντίστοιχους τομείς, και ποιες θα παύσουν να ισχύουν. Σύμφωνα με τη διαβεβαίωση της εκπροσώπου του αρμόδιου υπουργείου, στην περίπτωση που οι συνομολογηθείσες συμβάσεις παύσουν να ισχύουν, η Δημοκρατία έχει προβεί ή θα προβεί στη συνομολόγηση νεότερων συμβάσεων με το ίδιο αντικείμενο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου στο οποίο αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Μη υπαρχόντων ομιλητών, παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του πρωτοκόλλου. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα, που είναι και αυτό εξ αναβολής, τιτλοφορείται «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων

**Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία
(Κυρωτικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δημήτρης Συλλούρης

Ελένη Θεοχάρους

Μη μέλη της επιτροπής:

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Άντρος Κυπριανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία, στο οποίο η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 2001.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος. Το υπό κύρωση πρωτόκολλο συμπληρώνει τη Σύμβαση για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων κατά της Ασφάλειας της Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία έχει ήδη κυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία από το 1973.

Ειδικότερα, με το πρωτόκολλο αυτό επεκτείνεται η εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω σύμβασης εκτός από τα αεροδρόμια, για τα οποία γίνεται ήδη πρόνοια στη σύμβαση, και στα αεροσκάφη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου στο οποίο αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι πολύ σύντομος και επειδή ξέρω ότι πολλά πράγματα δεν μπορούν να γίνουν σ' αυτή την περίπτωση, απλά θέλω να σημειώσω ότι, όπως είπα και πριν, εμείς είμαστε πάρα πολύ ευαίσθητοι σε θέματα που μυρίζουν αντιτρομοκρατική τρομοκρατία.

Αντιλαμβάνεστε ότι έχουμε μπροστά μας μια διεθνή συνθήκη, ένα πρωτόκολλο, το οποίο κανονίζει τη νομιμότητα μέσα στα αεροδρόμια. Φυσικά, ακόμα δε φτάσαμε στο σημείο που θα μας καθορίζουν με διεθνείς συνθήκες τη νομιμότητα στους δρόμους, στα σπίτια, στο μυαλό μας και στην καρδιά μας σιγά σιγά, αλλά κατά τζιει πάμεν' προχωρούν κανονικά.

Θέλω να επιστήσω λίγο την προσοχή σας, τώρα που θα ψηφίσετε όλοι σας, στο ότι ακόμα και αναστάτωση των υπηρεσιών του αεροδρομίου θεωρείται βαρύ αδίκημα. Μη διανοηθείτε, λοιπόν, ποτέ σας ξανά να διαμαρτυρηθείτε, γιατί έχετε χάσει τις βαλίτσες σας ή γιατί υπάλληλος της αεροπορικής εταιρείας έχει ακυρώσει τη θέση σας! Μπορεί να θεωρηθεί –προσέξτε, αγαπητοί φίλοι και φίλες και συνάδελφοι και συναδέλφισσες- αναστάτωση των υπηρεσιών του αεροδρομίου και λίγο πολύ να χαρακτηριστείτε και τρομοκράτες!

Ευχαριστώ πολύ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Κωνσταντίνου! Παρακαλώ, παρακαλώ!

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

Εφαρμογή του Νόμου 79/1973. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Μη υπάρχουσής ενστάσεως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παρανόμων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι ομόφωνο.

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν εναντίον;

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία αποχή. Ευχαριστώ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται με μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1997», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Αριστοφάνη Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες

Δυνάμεις, εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Ιουνίου 1997 και Ιουνίου 1998, χωρίς ωστόσο να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης της.

Με την έναρξη της παρούσας βουλευτικής περιόδου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνέχισε και ολοκλήρωσε τη μελέτη της πρότασης νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Νοεμβρίου και στις 6 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος τόσο κατά την προηγούμενη όσο και κατά την παρούσα βουλευτική περίοδο, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών, έτσι ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση του τρόπου λειτουργίας του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών με τον τρόπο λειτουργίας των άλλων δικαστηρίων στην Κύπρο σε ό,τι αφορά το θέμα της επιβολής τόκου επί των απαιτήσεων που απορρέουν από τις αποφάσεις των δικαστηρίων, ώστε κάθε απόφαση του δικαστηρίου αυτού να φέρει τόκο προς 8% ετησίως από την ημερομηνία καταχώρισης της σχετικής αίτησης.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Αριστοφάνης Γεωργίου υποστήριξε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση καθίσταται επιβεβλημένη λόγω των υπερβολικών καθυστερήσεων που παρατηρούνται στην εκδίκαση των υποθέσεων που αφορούν απαιτήσεις των εργαζομένων, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τα τυχόν επιδικαζόμενα ποσά να εξανεμίζονται, μέχρι να καταβληθούν στους δικαιούχους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαφώνησαν με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου και δήλωσαν πως στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών ισχύουν ιδιάζουσες διαδικασίες, γι' αυτό και η ιδιαιτερότητα του δικαστηρίου αυτού πρέπει να διατηρηθεί. Το επιδικαζόμενο ποσό, υποστήριξαν, αποτελεί κοινωνική παροχή, γι' αυτό και το θέμα πρέπει να μελετηθεί μέσα σ' αυτό το πνεύμα. Επίσης, υποστήριξαν πως, στην περίπτωση που υιοθετηθούν οι πρόνοιες της πρότασης νόμου, ο αιτητής αντί να απευθύνεται στο Ταμείο Πλεονασμού θα απευθύνεται στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, για να επωφελείται από τον τόκο. Συνεπώς, αν ισχύσει στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών η επιβολή τόκου όπως αναφέρεται στην πρόταση νόμου, θα πρέπει κατ' επέκταση να ισχύσει και στις άλλες παροχές, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν ανυπολόγιστες οικονομικές επιπτώσεις.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι το θέμα τέθηκε ενώπιον του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, το οποίο δεν υιοθέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, αλλά εισηγήθηκε να ληφθούν μέτρα για την επιτάχυνση των διαδικασιών εξέτασης και εκδίκασης των σχετικών αιτήσεων, εισήγηση που εφαρμόστηκε στην πράξη, με αποτέλεσμα οι διαδικασίες να επιταχυνθούν και ο αριθμός των εκκρεμουσών αιτήσεων στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά το έτος 2001 να μειωθεί κατά πολύ σε σχέση με τον αριθμό των αιτήσεων που εκκρεμούσαν κατά το έτος 2000.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, χωρίς να διαφωνεί με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, δήλωσε ότι το θέμα καλύπτεται από τον περί Δικαστηρίων Νόμο. Περαιτέρω, υπέβαλε ορισμένες εισηγήσεις για βελτίωση των διατάξεών της.

Με την πιο πάνω θέση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, θεωρώντας ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί για επιτάχυνση των διαδικασιών εξέτασης και εκδίκασης των αιτήσεων ενώπιον του πιο πάνω δικαστηρίου είναι ανεπαρκή, συμφώνησαν με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Ο τόκος με τον οποίο θα επιβαρύνεται κάθε απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών σε σχέση με αιτήσεις για αποπληρωμή χρεών θα ισούται με το ύψος του εκάστοτε επιτοκίου που προβλέπεται στον περί Δικαστηρίων Νόμο ετησίως, από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης, αντί με 8%.
2. Έχει περιληφθεί επιφύλαξη σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών αποφασίσει ότι η απόλυση οφείλεται σε λόγους πλεονασμού, θα επιδικάζει τον πιο πάνω αναφερόμενο τόκο από την εκατοστή ογδοηκοστή τέταρτη ημέρα μετά την ημερομηνία της απόλυσης μέχρι την πλήρη εξόφληση του ποσού της απόφασης του δικαστηρίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένεκα έντονου αιτήματος υπουργού για ένα συγκεκριμένο θέμα, το οποίο ζητά να θεωρηθεί κατεπείγον και να ψηφιστεί σήμερα, θα κηρύξω διάλειμμα πέντε λεπτών, για να μη συζητούμε εδώ κάμποση ώρα- μόνο πέντε λεπτά διάλειμμα- και να παρακαλέσω τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους να έρθουν στο γραφείο μου για πέντε λεπτά. Με την άδειά σας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και ο πρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως και ο πρόεδρος της επιτροπής! Εντάξει!

Λοιπόν, παρακαλώ. Κηρύσσω διάλειμμα πέντε λεπτών.

(Ωρα διακοπής: 5.00 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 5.25 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είπα, η διακοπή έχει γίνει, διότι υπάρχει έντονη παράκληση από πλευράς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να κατατεθούν με τη διαδικασία του κατεπείγοντος δύο κανονισμοί, οι οποίοι έχουν σχέση με το θέμα του τουρισμού και της έλκυσης τουριστών κατά τη χειμερινή περίοδο. Να παρακαλέσω τη Βουλή να αποδεχθεί αυτή την παράκληση, παρ' όλο που θα κάνουμε και τα διαβήματά μας προς την κυβέρνηση σε σχέση με αυτές τις διαδικασίες του κατεπείγοντος- πότε κατατίθενται, πώς, με ποιο τρόπο- και να παρακαλέσω το γραμματέα να διαβάσει τους τίτλους των κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι κανονισμοί αυτοί θα αναφέρονται ως «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και οι δεύτεροι, κύριε Πρόεδρε, θα αναφέρονται ως «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να παρακαλέσω την επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θέλω, κύριε Πρόεδρε, να υπενθυμίσω το σώμα -βεβαίως, εντάξει, η απόφαση

επάρθη, δε θα φέρουμε ένσταση- αλλά νομίζω ότι το σώμα πρέπει να ενθυμείται πως προ ολίγων μηνών- μιλούμε για τρεις μήνες, εάν δε με απατά η μνήμη μου- η Βουλή αυτή ψήφισε, ύστερα από πρόταση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, κανονισμούς για τα τέλη στα αεροδρόμια -ολόκληρη σειρά- με δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο γι' αυτούς δικαιολογητικό ήταν ότι έπρεπε να υπάρχει στο χέρι ένα χαρτί το οποίο να χρησιμοποιηθεί από την κυβέρνηση ως ατού για τη διαπραγμάτευση που θα είχε με τον οποιονδήποτε ή τους οποιουσδήποτε ενδιαφερόμενους για τα αεροδρόμια, για το BOT. Και τα ψηφίσαμε! Τώρα έρχεται η κυβέρνηση και μας ζητά τροποποίηση αυτού του κανονισμού και μάλιστα με τη μορφή του κατεπείγοντος. Αυτό που θέλω να επισημάνω είναι ότι αυτά τα πράγματα δεν είναι σοβαρά πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, το θέμα έχει σχέση με τους τουριστικούς πράκτορες του εξωτερικού για έλκυση τουρισμού.

Λοιπόν, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση και με την τοποθέτηση του κ. Θεοδώρου, παρακαλώ την επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να αποσυρθεί και να ετοιμάσει έκθεση.

Και να προχωρήσουμε τώρα κανονικά στην ημερήσια διάταξη. Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Σοφοκλής Φυττής
Ιωνάς Νικολάου	Γιώργος Βαρνάβα
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τα μέλη της, βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο διευθυντής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ και των υποψήφιων εκπαιδευτικών μέσης εκπαίδευσης που παρακολουθούν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παροχή της δυνατότητας σε υποψήφιους εκπαιδευτικούς οι οποίοι διαθέτουν προηγούμενη διδακτική πείρα σε ιδιωτικά σχολεία να απαλλαγούν από μέρος του προγράμματος προϋπηρεσιακής κατάρτισης, ανεξάρτητα από το αν τα σχολεία αυτά είναι ίδιου τύπου με τα δημόσια σχολεία.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο επιδιώκεται η άρση της αδικίας που προέκυψε πρόσφατα ύστερα από την παροχή της ίδιας δυνατότητας σε υποψήφιους εκπαιδευτικούς που υπηρέτησαν σε ιδιωτικά σχολεία τα οποία θεωρούνται ίδιου τύπου με τα δημόσια σχολεία. Ωστόσο, η διευκόλυνση αυτή υπήρξε τυπική και όχι ουσιαστική, δεδομένου ότι ο όρος “ίδιου τύπου” που προβλέπεται στη σχετική διάταξη της ισχύουσας νομοθεσίας είναι περιοριστικός, αφού αποκλείει όλα τα εγγεγραμμένα

ιδιωτικά σχολεία της Κύπρου εκτός από τρία. Σημειώνεται ότι ο εν λόγω αποκλεισμός δεν περιλαμβάνεται στο σκεπτικό με βάση το οποίο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εισηγήθηκε και η ολομέλεια της Βουλής πρόσφατα ψήφισε σχετική νομοθεσία για παροχή της πιο πάνω δυνατότητας. Αντίθετα, σύμφωνα με την τότε έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, η παροχή της διευκόλυνσης αυτής, δηλαδή η μερική απαλλαγή έμπειρων εκπαιδευτικών από το πρακτικό μέρος του εν λόγω προγράμματος, θεωρήθηκε αφενός ότι συνιστά δίκαιη μεταχείρισή τους και αφετέρου ότι θα λειτουργούσε αποτρεπτικά στην πιθανή άρνησή τους να υπηρετήσουν στη δημόσια εκπαίδευση.

Συνεπώς, είναι προφανές ότι αυτό που επιδιώχθηκε δεν ήταν ο αποκλεισμός υποψηφίων που διαθέτουν σημαντική διδακτική πείρα αλλά η αξιοποίησή τους στη δημόσια εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, η επιτροπή έκρινε αναγκαία την προτεινόμενη τροποποίηση, ώστε να καταστεί δυνατό ο όρος “ίδιου τύπου” να ερμηνευθεί σύμφωνα με το πιο πάνω σκεπτικό.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση συμφώνησαν τόσο ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ο διευθυντής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου όσο και οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, καθώς και οι εκπρόσωποι των υποψήφιων εκπαιδευτικών οι οποίοι παρακολουθούν φέτος το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης.

Επιπρόσθετα, ο διευθυντής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου επισήμανε στην επιτροπή την ανάγκη η ισχύς της πρότασης νόμου να αρχίσει την 31^η Ιανουαρίου 2002, ώστε να καταστεί δυνατό οι υποψήφιοι που παρακολουθούν τώρα το πρόγραμμα να αξιολογηθούν στο πρακτικό μέρος του προγράμματος, σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς κανονισμούς.

Στη βάση των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων ομιλητών, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ειδική διάταξη. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι μη ομόφωνη και να παρακαλέσω τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να διαβάσει την έκθεση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Σοφοκλής Φυττής
Ιωνάς Νικολάου	Γιώργος Βαρνάβα
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση μέχρι την 31η Αυγούστου 2002 της προθεσμίας μέσα στην οποία η υπηρεσία εκτός σχολείου των εκπαιδευτικών θα λογίζεται χρόνος υπηρεσίας για σκοπούς προαγωγής.

Υπενθυμίζεται ότι από το 1999 παρατάθηκε διαδοχικά η εν λόγω προθεσμία, με το σκεπτικό ότι ήταν δίκαιο να δοθεί περισσότερος χρόνος, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη ενημέρωση όλων των επηρεαζόμενων εκπαιδευτικών για τη σκοπούμενη τότε αλλαγή. Στη συνέχεια υποστηρίχθηκε, κυρίως από την πλευρά των αποσπασμένων εκπαιδευτικών, ότι με τη ρύθμιση που υιοθετήθηκε, σύμφωνα με την οποία για σκοπούς προαγωγής η εκτός σχολείου υπηρεσία των εκπαιδευτικών δε θεωρείται εκπαιδευτικό έργο, αδικείται μια μεγάλη μερίδα των εκπαιδευτικών που κατά καιρούς βρίσκεται σε

απόσπαση. Ιδιαίτερα είχε επισημανθεί η περίπτωση των εκπαιδευτικών που υπηρετούν με απόσπαση στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το έργο των οποίων χαρακτηρίστηκε εκπαιδευτικό και συνεπώς η υπηρεσία τους στους τομείς αυτούς θα έπρεπε να λογίζεται εκπαιδευτική υπηρεσία για σκοπούς προαγωγής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, όταν εισηγήθηκε την τελευταία παράταση, δηλαδή μέχρι τον Αύγουστο του 2001, το έπραξε για να δοθεί η ευκαιρία να διευθετηθεί οριστικά το θέμα, πράγμα που δυστυχώς ακόμα δεν έχει επιτευχθεί.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, ενώ για τη σκοπούμενη παράταση αναμενόταν η κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου από την κυβέρνηση, εντούτοις, ύστερα από σχετική παράκληση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η επιτροπή συγκατένευσε να την εισηγηθεί η ίδια με την παρούσα πρόταση νόμου, προκειμένου να διευκολύνει την όλη προσπάθεια και να αποφευχθεί περαιτέρω καθυστέρηση την οποία θα επέφερε η όλη διαδικασία ετοιμασίας και κατάθεσης σχετικού νομοσχεδίου. Ειδικότερα, σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού υποστηρίζεται ότι είναι αναγκαία η περαιτέρω παράταση της πιο πάνω προθεσμίας, για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που παρουσιάζονται στα θέματα των αποσπάσεων σε διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, αλλά και για να αρθεί τυχόν αδικία σε βάρος οποιουδήποτε αποσπασμένου εκπαιδευτικού. Παράλληλα, το υπουργείο θα συνεχίσει την προσπάθεια για εξεύρεση οριστικής λύσης.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού εξέφρασε την άποψη ότι στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων γίνεται εκπαιδευτικό έργο και ως εκ τούτου στους τομείς αυτούς απαιτείται η υπηρεσία εκπαιδευτικών, γι' αυτό και μελετάται το ενδεχόμενο στελέχωσής τους με μόνιμο προσωπικό. Εξάλλου, προωθείται

η δημιουργία μόνιμων θέσεων Λειτουργών Παιδείας σε διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, κάτι που αναμένεται να αμβλύνει το όλο πρόβλημα της απόσπασης εκπαιδευτικών. Ωστόσο, η προώθηση του εν λόγω σχεδίου καθυστερεί, λόγω αντιρρήσεων που προβλήθηκαν από μέρους της ΠΑΣΥΔΥ, η οποία υποστηρίζει την πλήρωση τέτοιων θέσεων με εναλλάξιμο προσωπικό. Επίσης, μελετάται το ενδεχόμενο αλλαγής του τρόπου ανάθεσης της συγγραφής εκπαιδευτικών βιβλίων με ανάθεση του έργου ύστερα από προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού.

Οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ που παρευρέθηκαν στη σχετική συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τη σκοπούμενη παράταση.

Υπό το φως των πιο πάνω και αναμένοντας την άμεση προώθηση του σχεδίου για στελέχωση με μόνιμο προσωπικό των διάφορων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών, στο παρόν στάδιο αποφάσισε να εισηγηθεί τη σκοπούμενη παράταση, με απώτερο στόχο την ορθή και επωφελή για την εκπαίδευση αντιμετώπιση του θέματος της εκτός σχολείου υπηρεσίας των εκπαιδευτικών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος υποστήριξαν ότι ήδη δόθηκαν διαδοχικές παρατάσεις, από το 1999 μέχρι και τον Αύγουστο του 2001, διάστημα το οποίο, κατά την άποψή τους, ήταν αρκούντως ικανοποιητικό τόσο για την έγκαιρη ενημέρωση όλων των επηρεαζομένων όσο και για τις αναγκαίες διευθετήσεις για τη στελέχωση των διάφορων υπηρεσιών με μόνιμο προσωπικό. Γι' αυτό δε συμφωνούν με την παραπέρα παράταση της εν λόγω

προθεσμίας, θεωρώντας ότι κάτι τέτοιο θα ισοδυναμούσε με επ' αόριστον αναστολή της εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας.

Στα πλαίσια της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου, η επιτροπή, ύστερα από σχετική εισήγηση του εκπροσώπου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, αποφάσισε τη συμπερίληψη στο κείμενο της πρότασης νόμου διάταξης για παράταση μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2002 της περιόδου αναστολής εφαρμογής των διατάξεων της υπό τροποποίηση νομοθεσίας που αφορούν την υποβολή ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων.

Ειδικότερα, οι υπό αναφορά διατάξεις προβλέπουν ότι για όλους τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς ετοιμάζονται και υποβάλλονται στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ετήσιες υπηρεσιακές εκθέσεις σύμφωνα με κανονισμούς που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή των εκθέσεων αυτών. Ωστόσο, τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν ακόμη εκδοθεί. Σύμφωνα με όσα κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η ετοιμασία των κανονισμών έχει ήδη αρχίσει, αλλά, ύστερα και από την αυτεπάγγελτη παρέμβαση της Επιτροπής Διοικήσεως στο θέμα αυτό, εκτιμάται ότι οι κανονισμοί αυτοί δε θα είναι έτοιμοι πριν από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας.

Στη βάση των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, με τη διαφωνία των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, για τους λόγους που προαναφέρονται, σε ό,τι αφορά το θέμα της παράτασης της προθεσμίας που σχετίζεται με τις αποσπάσεις των εκπαιδευτικών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001».

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι, παρά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε, οι κανονισμοί για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί. Γι' αυτό καλεί όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές να εργαστούν δεόντως για την επίσπευση της ετοιμασίας των αναγκαίων κανονισμών, ώστε να καταστεί επιτέλους δυνατή η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, με στόχο την ορθή και δίκαιη αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και γενικότερα τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε, αφού είμαι στο βήμα, να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν δεν υπήρχε η διαφωνία που έχει διαφανεί και μέσα από την έκθεση, δε θα χρειαζόνταν ίσως πολλά λόγια. Απλώς θα πω, κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της επιτροπής και των όσων αποφασίσαμε να δοθεί αυτή η νέα παράταση ότι ζητήσαμε από τη γραμματέα της επιτροπής να μη συμπεριλάβει στην έκθεση την προειδοποίηση ότι είναι η τελευταία παράταση από φόβο, διότι και πέρσι το ίδιο ακριβώς είχε εκφράσει η επιτροπή στην έκθεσή της, αλλά και με σκοπό να το τονίσουμε εδώ στην ολομέλεια, ότι αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί πλέον. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού χρειάζεται μόνιμους λειτουργούς -έχουν εγκριθεί δεκαέξι θέσεις από ό,τι μας έχουν πληροφορήσει, θα πρέπει να προχωρήσει τάχιστα η διαδικασία πλήρωσης- και δεν μπορεί να αποτελεί ικανοποιητική δικαιολογία η συνδικαλιστική εμπλοκή.

Επίσης κάτι που έχει συζητηθεί στην επιτροπή είναι ότι οι αποσπασμένοι είναι

πολλοί. Είναι πολύ περισσότεροι ίσως απ' όσους γνωρίζει ο καθένας από μας. Έχουμε ζητήσει να μας δώσουν στοιχεία όπως πού είναι, πόσοι είναι και ποιοι είναι. Επιπρόσθετα, για μια άλλη ομάδα που είναι πολύ συγκεκριμένη και γνωστή, που είναι οι εκπαιδευτικοί που συγγράφουν βιβλία στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, μας έχει λεχθεί ότι υπάρχει σχέδιο, υπάρχει σκέψη να υποβληθεί διαφορετική πολιτική να προκηρύσσονται διαγωνισμοί για τη συγγραφή βιβλίων και να μη χρειάζεται κάποιος να αποσπώνται μόνιμα εκεί. Η ουσία του θέματος είναι το ότι δε θέλουμε μεν να αδικήσουμε κάποιους εκπαιδευτικούς που προσφέρουν υπηρεσίες στο υπουργείο, είτε είναι διοικητικής φύσεως είτε είναι και εκπαιδευτικής ερευνητικής φύσεως, σε σχέση με τους υπόλοιπους, ταυτόχρονα όμως δε νοείται ότι θα αναγνωρίζεται αυτή η υπηρεσία ως εκπαιδευτικό έργο, όταν δεν είναι· θα έπρεπε να ήταν κάτι προσωρινό ή απόσπαση.

Με αυτές τις σκέψεις η επιτροπή είχε αμφιταλαντευτεί αν θα έκαμνε αυτή την πρόταση νόμου. Τελικά δεχτήκαμε να διευκολύνουμε, όπως λέει και η έκθεση, τα πράγματα, να κάμουμε πρόταση νόμου, ενώ δεν ήταν αυτή η σωστή διαδικασία, διότι υπήρχε μια επίσημη επιστολή από το υπουργείο που θεωρήσαμε ότι ήταν η πρόταση της κυβέρνησης μαζί με τη διαβεβαίωση ότι θα είναι η τελευταία φορά. Επιπρόσθετα πρέπει να πούμε ότι η επιτροπή είχε προβληματιστεί και πριν τις θερινές διακοπές να μη δώσει αυτή την παράταση, δυστυχώς όμως διαφάνηκε ότι θα υπήρχε ανωμαλία, διότι φαίνεται ότι δε θα υπήρχε προθυμία από εκπαιδευτικούς να καταλάβουν αυτές τις θέσεις των αποσπάσεων και άρα θα προκαλούσαμε αναταραχές στην ομαλή λειτουργία του υπουργείου. Γι' αυτό το λόγο είναι που προτείνουμε να ψηφιστεί αυτή η νέα παράταση μέχρι τον Αύγουστο του 2001 και παράλληλα θα πρέπει να τονίσουμε ότι ακόμα πιο σοβαρό είναι το πρόβλημα των κανονισμών αξιολόγησης. Δε νοείται να μην έρχεται η πρόταση για εκσυγχρονισμό και για υιοθέτηση ορθολογικών κανονισμών αξιολόγησης. Είναι κάτι το οποίο επίσης η επιτροπή θα παρακολουθήσει και η Βουλή

γενικότερα και θα ελέγξει την εκτελεστική εξουσία, αν παρατηρηθεί περαιτέρω καθυστέρηση η οποία δημιουργεί προφανείς δυσλειτουργίες στα εκπαιδευτικά πράγματα.

Παρ' όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, κάποια κοινοβουλευτική ομάδα, ενώ αρχικά φάνηκε να συναινεί, γι' αυτό καταθέσαμε πρόταση, τελικά φαίνεται να διαφοροποιείται. Φαντάζομαι βεβαίως ότι θα εξηγήσουν εκείνοι τους λόγους της δικής τους απόφασης. Εγώ θα πω εκ μέρους των υπόλοιπων πλευρών ότι θέλουμε να είμαστε, όσο γίνεται, σαφείς, ότι θα περιμένουμε να δοθεί οριστική λύση, διαφορετικά... και δε θα περιμένουμε την 31η Αυγούστου, όταν θα εκπνεύσει αυτή η προθεσμία, αλλά θα επιληφθούμε του θέματος νωρίτερα. Γι' αυτό έχουμε ζητήσει και από την κυβέρνηση, από το υπουργείο, να καταθέσει πλήρη κατάλογο όλων των αποσπασμένων, διότι πρέπει να τελειώνουν αυτές οι εμβλωματικές λύσεις. Και το Υπουργείο Παιδείας δικαιούται να έχει τους λειτουργούς του, αλλά και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να γυρίσουν στο κυρίως έργο τους, για να υπάρχει μια ευταξία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κυρία Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Βέβαια, θεωρούμε ότι τα λόγια που ακούσαμε σήμερα τα άκουσαν οι παλαιότεροι βουλευτές και πέρσι και πρόπερσι, έχουν δοθεί αρκετές διαδοχικές παρατάσεις από το 1999 μέχρι και το 2000, τον Αύγουστο του 2001, και πιστεύουμε ότι το διάστημα αυτό ήταν αρκούντως ικανοποιητικό για την έγκαιρη ενημέρωση και των εκπαιδευτικών και για να ληφθούν όλα τα δέοντα μέτρα, ώστε να μη συζητούμε το ίδιο θέμα. Γι' αυτό το Δημοκρατικό Κόμμα, στη συζήτηση που είχαμε στην κοινοβουλευτική μας ομάδα, κρίνει σωστό να μη δώσουμε άλλη παράταση, ούτως ώστε να ασκηθεί η πίεση που

χρειάζεται, επιτέλους να μπει σε εφαρμογή η σχετική νομοθεσία και όχι να παραπέμπεται από χρόνο σε χρόνο στις ελληνικές καλένδες, γιατί και του χρόνου τα ίδια θα συζητούμε και ίσως και του άλλου χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα από τη θέση μου, αν επιτρέπετε. Το θέμα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών είχε συζητηθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως πριν εννιά χρόνια και από τότε είχε δοθεί υπόσχεση ότι θα κατέθεταν προτάσεις που θα έλυαν το πρόβλημα. Λυπούμαι, γιατί ακόμα βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, φρονώ ότι πρέπει να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ειδική διάταξη. Άρθρο 2.

Παράταση της περιόδου αναστολής της εφαρμογής του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας

(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, εννιά εναντίον και μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι διαδικαστικό το θέμα; Τι είναι; Μην το πειράζεις, κύριε Λαμάρη, και...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εν το ενοχλώ, εν το ενοχλώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...υπάρχει η κεντρική υπηρεσία.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Έχει διαφανεί, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και από τη μεγάλη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή ότι το πρόβλημα, με την κατάθεση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, δε λύεται στο βαθμό που θεωρούμε πως χρειάζεται. Και επειδή ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού έχει δεσμευτεί ότι πριν το τέλος του Ιανουαρίου του 2002 η κυβέρνηση θα είναι έτοιμη να καταθέσει πρόταση η οποία θα διευρύνει τα κριτήρια παροχής χορηγιών σε σχέση και με τους μονοετούς και διετούς διάρκειας κλάδους, αξιολογημένους κλάδους σπουδών, αλλά και με άλλα ζητήματα, και επειδή και στην ίδια αυτή πρόταση ο ίδιος ο υπουργός, όχι γραπτώς αλλά προφορικά, δεσμεύτηκε ότι από τις τρεις χιλιάδες μπορεί να πάει στις τρεις διακόσιες, χωρίς να το έχουμε γραπτώς, και επειδή έχει αναδρομική ισχύ το νομοσχέδιο, δεν αδικεί κανέναν - παράταση για ακόμα ένα μήνα της συζήτησης του θέματος, όταν θα έρθουν συνολικά οι προτάσεις της κυβέρνησης, δε θα αφήσει κανέναν να στερηθεί αυτά τα λεφτά- ζητούμε να αναβληθεί, έτσι που να το δούμε συνολικά το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα υπήρχε αντίρρηση για αναβολή, όμως πρέπει να πούμε ότι, πρώτον, αυτό το ζήτημα είναι μεμονωμένο, δε σχετίζεται με τις υπόλοιπες προτάσεις που θα κάνει η κυβέρνηση· αυτό αφορά τους μερικώς εργαζόμενους φοιτητές. Αν θα έρθουν προτάσεις για άλλους τομείς, για να καλύψουν άλλες κατηγορίες, όπως είναι οι μονοετούς και διετούς διάρκειας σπουδών φοιτητές και λοιπά, δεν πιστεύω ότι

σχετίζονται τα δυο, για να πρέπει να συζητηθούν μαζί. Επίσης, από τη στιγμή που... Υπάρχουν απόψεις, είναι γνωστό αν θα έπρεπε να καλύπτεται αμοιβή άλφα ύψους, βήτα ύψους, γάμα ύψους για τους εργαζόμενους φοιτητές. Όμως η πρόταση είναι εδώ, δεν υπάρχει περίπτωση να διαφοροποιηθεί από την κυβέρνηση, και δεν καταλαβαίνω τι θα κερδίζαμε με το να αφήσουμε το θέμα σε εκκρεμότητα και να το ξανασυζητήσουμε. Εγώ προσωπικά θεωρώ ότι η συζήτηση έχει ολοκληρωθεί -απλώς είναι θέμα τοποθέτησης των διάφορων πλευρών- και δε θα κερδίσουμε τίποτε με το να το αφήσουμε μαζί με πολλά άλλα θέματα, για να περιπλακεί περισσότερο η συζήτηση τον Ιανουάριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή πρέπει να επιταχύνω τη διαδικασία, θέλω να ρωτήσω πόσοι βουλευτές τάσσονται υπέρ της αναβολής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να παρακαλέσω να κάτσετε μόνο τους καθημένους μετρούμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έτσι είναι ο κανονισμός.

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον της αναβολής.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αποχές ρώτησε ο Πρόεδρος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Α, αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά λέει ο κ. Προδρόμου.

Να παρακολουθείτε τον Πρόεδρο, κύριε γραμματέα, σας παρακαλώ πολύ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είμαι και συμβουλευτικός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω τζιαι μια κουβέντα έτσι λλίον κυπριακή! Κανεί κεβεζελλίκκια, διότι δεν έχουμε χρόνο!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου· είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την
πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από την ίδια, σε δύο συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Οκτωβρίου και 11 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Συνδέσμου Χρηματοδοτικών Οργανισμών, της Παγκύπριας Συνεργατικής Ομοσπονδίας, του Εφόρου Συνεργατικής Ανάπτυξης και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η διασαφήνιση ορισμένων διατάξεων της νομοθεσίας για την καταναλωτική πίστη και ο καθορισμός νέου τύπου υπολογισμού της μείωσης του συνολικού κόστους της πίστωσης, σε περίπτωση προεξόφλησης του οφειλόμενου ποσού σε πιστωτικές συμφωνίες ή συμφωνίες στεγαστικών δανείων.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Χρηματοδοτικών Οργανισμών, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών, του Εφόρου Συνεργατικής Ανάπτυξης και της Παγκύπριας Συνεργατικής Ομοσπονδίας δήλωσαν ότι άρχισαν διαβουλεύσεις με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τροποποίηση του νόμου για την καταναλωτική πίστη, γι' αυτό και εισηγήθηκαν την παράταση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του κατά τρεις μήνες, ώστε να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος για ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων αυτών, εισήγηση με την οποία συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, υιοθετώντας ομόφωνα την πιο πάνω εισήγηση, διαμόρφωσε ανάλογα τις διατάξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ώστε η εφαρμογή του περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμου να αρχίσει την 1^η Απριλίου αντί την 1^η Ιανουαρίου 2002, αφήνοντας σε εκκρεμότητα για επανεξέταση τις υπόλοιπες διατάξεις της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων ομιλητών, να πάμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2001». Εδώ έχω ότι δεν είναι ομόφωνη η έκθεση, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι έχει βρεθεί μια κοινή συνισταμένη και θα πάμε ομόφωνα.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τον κανονισμό που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου

Ποιότητα (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς)

Κανονισμός του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Μαρία Κυριακού	Σταύρος Ευαγόρου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	Μάριος Ματσάκης
Χρίστος Μαυροκορδάτος	Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω κανονισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Υγείας και Εσωτερικών, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών καθώς και της εμπλεκόμενης εταιρείας.

Με τον υπό αναφορά κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τα άρθρα 8 και 23 της νομοθεσίας για κυπριακά πρότυπα και τον έλεγχο ποιότητας, σκοπείται η παράταση για ακόμα δύο χρόνια της ημερομηνίας εφαρμογής της πρόνοιας, με βάση την οποία απαγορεύεται η μεταφορά νερού από την πηγή πριν από την εμφιάλωση.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η παράταση εφαρμογής της πιο πάνω πρόνοιας κρίνεται αναγκαία, ώστε να παρασχεθεί χρόνος στη συγκεκριμένη εταιρεία να εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια για την ανέγερση εμφιαλωτηρίου δίπλα στην πηγή του νερού.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν ότι αναμένεται σε ένα χρόνο περίπου να τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος για τη διάθεση και πώληση νερού και κατ' επέκταση ο υπό συζήτηση κανονισμός θα καταργηθεί.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας δήλωσαν ότι δεν εκδόθηκε η

συγκεκριμένη πολεοδομική άδεια, γιατί δεν πληρούνται οι όροι προστασίας της πηγής του νερού, όπως αυτοί καθορίζονται από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

Οι εκπρόσωποι της ενδιαφερόμενης εταιρείας δήλωσαν ότι η διάτρηση ανορύχθηκε νόμιμα για τις ανάγκες του εμφιαλωτηρίου κατόπιν σχετικής άδειας του αρμόδιου κυβερνητικού τμήματος.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση του υπό αναφορά κανονισμού.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος στην ολομέλεια του σώματος. Με βάση τις πιο πάνω θέσεις, η επιτροπή θέτει το όλο θέμα ενώπιον της Βουλής για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα δώσουμε ακόμα ευχέρεια χρόνου έξι μηνών, ούτως ώστε να υπάρξουν οι απαραίτητες διευκρινίσεις που ζήτησε η επιτροπή, για να μπορέσουμε τότε να πάρουμε τελεσίδικες αποφάσεις για το τι δέον γενέσθαι γι' αυτές τις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που εμφιαλώνουν νερό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ θερμά να γίνει τροποποίηση για παράταση ακόμη έξι μηνών.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ακόμα έξι μήνες· και γίνεται ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και γίνεται ομόφωνα.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης με την τροποποίηση η οποία γίνεται;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Την παράταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε, γιατί πρέπει να μετρήσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πάνω τα χέρια σας παρακαλώ.

Σαράντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή ο κανονισμός εγκρίνεται.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αιτιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αιτιολόγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αιτιολόγηση ψήφου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, έτυχε να το παρακολουθώ τα προηγούμενα πέντε χρόνια ως μέλος της επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Πρέπει να πω ότι η στάση της συγκεκριμένης εταιρείας, να μη συμμορφώνεται με τη νομοθεσία σε επανειλημμένες αναβολές που δώσαμε, δεν είναι ικανοποιητική. Το θέμα έχει άμεση σχέση με την υγεία του λαού, διότι, ο νόμος λέει ότι δεν μπορείς να παίρνεις νερό από την πηγή και να το μεταφέρεις και να το εμφιαλώνεις κάποια μίλια μακριά. Εγώ νομίζω ότι υπάρχουν κάποια όρια τα οποία δεν πρέπει να υπερβαίνουμε. Γι' αυτό έχω καταψηφίσει, κατανοώντας βέβαια ότι υπάρχουν και άλλες παράμετροι· είναι οι εργαζόμενοι, είναι χίλια δυο πράγματα, αλλά νομίζω ότι κάποια φωνή πρέπει να υπάρχει, για να πει και αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα έχει κοινή έκθεση με το θέμα με τον αριθμό 30. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

**(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης
Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο που αφορά το περιβάλλον.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο τροποποιείται η βασική νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών που να στοχεύουν στην προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από επικίνδυνες ουσίες. Παράλληλα διευρύνεται το πεδίο δράσης του επιθεωρητή, ώστε να καλύπτει περιπτώσεις περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της πιο πάνω βασικής νομοθεσίας, είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το

κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που αφορούν την πρόληψη των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες, καθώς και τον περιορισμό των συνεπειών από τέτοια ατυχήματα πάνω στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Με τους εν λόγω κανονισμούς αναμένεται ότι θα ενισχυθούν οι μηχανισμοί πρόληψης των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων, με αποτέλεσμα να βελτιωθεί το επίπεδο ασφάλειας των εργαζομένων, των περιοίκων και του περιβάλλοντος και να μειωθούν οι επιπτώσεις τυχόν ατυχήματος τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε όλα τα πρόσθετα στοιχεία που έκρινε χρήσιμα για την εξέταση του πιο πάνω νομοσχεδίου και των κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πρώτου σε νόμο και την έγκριση των δεύτερων, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 24 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τώρα ερχόμαστε στους κανονισμούς με τον αριθμό 30 και ερωτώ αν υπάρχει ένσταση στην έγκρισή τους;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 25, 26 και 27 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι: «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», «Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2001» και 2. «Οι περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του πιο πάνω νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις οδηγίες που περιλαμβάνουν κατάλογο κατηγοριών τροφίμων που προορίζονται για ειδική διατροφή, δηλαδή τροφίμων που ανταποκρίνονται σε δηλούμενο θρεπτικό προορισμό, και που καθορίζουν κριτήρια σύνθεσης για τα παρασκευάσματα για βρέφη και για τα παρασκευάσματα δεύτερης βρεφικής ηλικίας.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα Τρόφιμα (Έλεγχος και Πώληση), ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών που υιοθετούν το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό και ειδικότερα η έκδοση των κανονισμών που αναφέρονται πιο πάνω.

Με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται ειδικότερα ο καθορισμός των κατηγοριών τροφίμων που προορίζονται για ειδική διατροφή, ο καθορισμός των προδιαγραφών σήμανσης της συσκευασίας τους, καθώς και οι

υποχρεώσεις των παρασκευαστών των αντιπροσώπων τους και των εισαγωγέων των υπό αναφορά τροφίμων.

Με τους δεύτερους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται τα κριτήρια σύνθεσης των παρασκευασμάτων για βρέφη και των παρασκευασμάτων δεύτερης βρεφικής ηλικίας (για παιδιά άνω των τεσσάρων μηνών) όσον αφορά την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες, βιταμίνες και άλλα συστατικά. Επίσης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις πώλησης και εξαγωγής τους σε τρίτες χώρες που δεν είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ρυθμίζεται η διαφήμιση των παρασκευασμάτων και η πληροφόρηση σχετικά με τη διατροφή των βρεφών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε όλα τα πρόσθετα στοιχεία που έκρινε χρήσιμα για την εξέταση του πιο πάνω νομοσχεδίου και των κανονισμών, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση και των δύο κανονισμών όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 25 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στους υπ' αριθμόν 26 κανονισμούς και ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 27 κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Και τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 28 και 29 έχουν κοινή έκθεση. «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ψυχρού Νερού) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Θερμού Νερού) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ψυχρού Νερού) Κανονισμοί του 2001» και 2. «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Θερμού Νερού) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που και οι δύο εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της βασικής νομοθεσίας για τα μέτρα και σταθμά, σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται ο καθορισμός των τεχνικών και μετρολογικών προδιαγραφών που πρέπει να πληρούν οι μετρητές ψυχρού νερού, για να επιτρέπεται η εμπορία και χρήση τους. Με τους δεύτερους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται επίσης ο καθορισμός των τεχνικών και μετρολογικών προδιαγραφών που πρέπει να πληρούν οι μετρητές θερμού νερού. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι μετρητές ψυχρού και θερμού νερού δε χρησιμοποιούνται ακόμη στην Κύπρο και δεν υπάρχει οποιαδήποτε υφιστάμενη νομοθεσία που να διέπει τα όργανα αυτά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε όλα τα πρόσθετα στοιχεία που θεώρησε χρήσιμα για την εξέταση των πιο πάνω

κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 28 κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 29 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα το έχουμε ήδη καλύψει.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 31 θέμα, που είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Ελένη Μαύρου

Χρίστος Κληρίδης

Άγις Αγαπίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της βασικής νομοθεσίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα και την τροχαία κίνηση, σκοπείται κυρίως η θεσμοθέτηση της διαδικασίας και των ελάχιστων κριτηρίων για την εξουσιοδότηση των συνεργείων που θα εγκαθιστούν τις συσκευές περιορισμού της ταχύτητας σε ορισμένες κατηγορίες οχημάτων. Με τους ίδιους κανονισμούς σκοπείται η μετάθεση κατά έξι μήνες της ημερομηνίας έναρξης ισχύος των υφιστάμενων διατάξεων για την εγκατάσταση των συσκευών περιορισμού της ταχύτητας για ορισμένες κατηγορίες οχημάτων που έχουν ήδη πάρει άδεια κυκλοφορίας.

Όπως είναι γνωστό, έχει ήδη θεσμοθετηθεί από το 2000, με την εισαγωγή σχετικών κανονισμών, μέρος της εναρμονιστικής οδηγίας που αφορά την υποχρέωση εγκατάστασης συσκευών περιορισμού της ταχύτητας σε ορισμένες κατηγορίες οχημάτων. Η εν λόγω οδηγία εμπίπτει στο κεφάλαιο “μεταφορές” και έχει σκοπό να θέσει κοινές διατάξεις για τη διασφάλιση της διευκόλυνσης της κυκλοφορίας βαρέων οχημάτων και τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Εντούτοις, με την ψήφιση τότε της σχετικής νομοθεσίας, η ημερομηνία έναρξης της ισχύος μερικών διατάξεων της που αφορούσαν ορισμένες κατηγορίες οχημάτων που ήδη είχαν πάρει άδεια κυκλοφορίας καθορίστηκε για μεταγενέστερο στάδιο και ειδικότερα για την 1η Ιανουαρίου 2002.

Σκοπός ακριβώς των προτεινόμενων κανονισμών είναι να συμπληρωθεί η αρχική νομοθεσία με την εισαγωγή της διαδικασίας και των κριτηρίων για την εξουσιοδότηση των συνεργείων που θα εγκαθιστούν τις συσκευές αυτές, αλλά και να μετατεθεί περαιτέρω η ημερομηνία έναρξης ορισμένων προνοιών των βασικών κανονισμών σε μεταγενέστερο χρόνο, αφού, όπως δηλώθηκε από την εκτελεστική εξουσία, δεν είναι δυνατό αυτοί να εφαρμοστούν στο στάδιο που έχει προγραμματιστεί.

Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, θεωρώντας ότι το πρώτο βασικό μέρος των προτεινόμενων κανονισμών θα πρέπει να μελετηθεί διεξοδικότερα από την ίδια και επειδή κατανοεί την ανάγκη για άμεση προώθηση των προνοιών που μεταφέρουν την έναρξη ισχύος ορισμένων διατάξεων των βασικών κανονισμών, αποφάσισε να υιοθετήσει στο παρόν στάδιο τις τελευταίες αυτές πρόνοιες, αφήνοντας το υπόλοιπο μέρος των κανονισμών για μελέτη σε ευθετότερο χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 32 και 33 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι: «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει καμιά πρόταση;

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εκπνέουν οι κανονισμοί και μπορεί να γίνει αναβολή, αν δεν έχετε αντίρρηση. Άρα αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Τα θέματα με τους αριθμούς 35, 36 και 37 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι: «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση γίνεται ομόφωνη κατόπιν της απόσυρσης από πλευράς του κ. Μιχαηλίδη της τροποποίησης την οποία είχε υποβάλει.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 29 Οκτωβρίου

και 17 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 40 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, σκοπείται η κατάργηση των υφιστάμενων κανονισμών που διέπουν την υδατοπρομήθεια Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας και η θέσπιση νέων κανονισμών με βελτιωμένες πρόνοιες, οι οποίες στοχεύουν στην ορθότερη λειτουργία των συστημάτων παροχής νερού στους καταναλωτές και γενικά στην αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας. Παράλληλα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η αύξηση των δικαιωμάτων και των τελών κατανάλωσης πόσιμου νερού.

Οι εκπρόσωποι των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας που παρευρέθηκαν στην επιτροπή ανέφεραν πως με τις προτεινόμενες αυξήσεις θα παρασχεθεί η δυνατότητα στα συμβούλιά τους να ανταπεξέλθουν στα οικονομικά και λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν και να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς την κυβέρνηση, οι οποίες απορρέουν από την αγορά νερού από τα κυβερνητικά υδατικά έργα. Επιπρόσθετα, τόνισαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, οι τελευταίες αναθεωρήσεις των ισχυόντων τελών των υπό αναφορά συμβουλίων έγιναν το 1991.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001.

2. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.
3. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι υπ' αριθμόν 35 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 35 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως οι υπ' αριθμόν 36 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 36 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως οι υπ' αριθμόν 37 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 37 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 38 και 39 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Θέση Βοηθού Εμπορίου και Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001», αντίστοιχα, αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το θέμα υπ' αριθμόν 40 είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2002.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2002

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2001.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για το μήνα Ιανουάριο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του 2001 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 2001, σχετικά με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται στον πίνακα που έχει ετοιμαστεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

Όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση, μέχρι να εγκριθεί από τη Βουλή και να πάρει την τελική του μορφή ο Προϋπολογισμός του 2002.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 168 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την ημέρα που αρχίζει το οικονομικό έτος στο οποίο αυτός αναφέρεται, η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί, αφού τηρηθούν οι διατάξεις του συντάγματος, με απόφασή της να εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης απαιτείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα κάθε φορά και σε καμιά περίπτωση τους δύο μήνες συνολικά από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ή

από οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό του δημοσίου, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο για τη συνέχιση των δημόσιων υπηρεσιών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, μέχρι την εκπνοή του πιο πάνω χρονικού διαστήματος. Η δαπάνη που εγκρίνεται για οποιαδήποτε υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν μπορεί να υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού το οποίο έχει ψηφιστεί για την ίδια υπηρεσία στον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.

Οι εξουσιοδοτήσεις που παρέχονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών που αναλύονται στον πίνακα που επισυνάπτεται είναι αναγκαίες για τη συνέχιση των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες υπάρχει πρόνοια στον προϋπολογισμό του έτους αυτού, μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και η ψήφισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των μελών της για τον πιο πάνω υπό εξέταση προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να μας διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια
δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2002**

ΕΠΕΙΔΗ δε γίνεται κατορθωτή η μελέτη και ψήφιση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους 2002.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ επιπρόσθετα με το ποσό που πρέπει να βαρύνει το Πάγιο Ταμείο, όπως προνοείται από το σύνταγμα ή νόμο, είναι αναγκαία η συνέχιση υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2001.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα ακόλουθα:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του 2001 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα σε σχέση με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται στον πίνακα που έχει ετοιμαστεί από το Υπουργείο Οικονομικών:

Νοείται όμως ότι το ποσό που θα δαπανηθεί κάτω από οποιοδήποτε άρθρο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό που προνοείται στον Προϋπολογισμό του 2002 σε σχέση με το άρθρο αυτό.

2. Δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και δεν μπορεί να πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση του Προϋπολογισμού του 2002 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3. Δεν μπορεί να διενεργηθεί δαπάνη από άρθρα που είναι σημειωμένα με σταυρό (+), μέχρι να παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειες του σχεδίου και να ληφθεί η εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών με μορφή "εξουσιοδότησεως για διενέργεια δαπανών".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει και συνεπώς η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το

μήνα Ιανουάριο του 2002. Είναι ομόφωνη.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2002

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Αριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2001.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης, για το μήνα Ιανουάριο του 2002, ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2001 και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 2001.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων

δημόσιου δικαίου για το 2002.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της επιτροπής, δεν έχουν ακόμη κατατεθεί στη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές θέσεις που θα πάρει κατά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για το γεγονός ότι μέχρι στιγμής κανένα από τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου δεν έχει καταθέσει τον προϋπολογισμό του ενώπιον του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Ναι, ορίστε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω εξουσιοδότηση από την επιτροπή Οικονομικών να αναφερθώ σε ένα σημείο που αφορά τους προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, ουσιαστικά των ημικρατικών οργανισμών, και να διευκρινίσω ότι μέχρι σήμερα, μάλλον μέχρι τη σύνταξη της έκθεσης δεν είχε κατατεθεί ούτε ένας προϋπολογισμός στη Βουλή των ημικρατικών οργανισμών. Σήμερα, έστω στο παρά πέντε, κατατέθηκε ένας, του ΚΥΠΕ. Η επιτροπή Οικονομικών νιώθει έντονα επί του θέματος, δεν είναι η πρώτη

χρονιά, μόνο πέρσι υπήρξε κάποια συμμόρφωση, όμως θέλω να τονίσω ότι, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, έπρεπε ήδη να είχαν κατατεθεί όλοι οι προϋπολογισμοί. Κανονικά δωδεκατημόρια μπορούμε να δώσουμε μόνο για δύο μήνες. Η επιτροπή Οικονομικών έστειλε επιστολή και προειδοποιεί και την εκτελεστική εξουσία που έχει την αρμοδιότητα ότι, αν δεν κατατεθούν μέσα στο Γενάρη οι προϋπολογισμοί, δε θα εξεταστούν από την επιτροπή και δε θα σταλούν στην ολομέλεια. Πρέπει κάποια στιγμή να αρχίσει και η εκτελεστική εξουσία να τηρεί τις συνταγματικές πρόνοιες!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, ευχαριστώ. Έχει τεθεί και το πρώι σε σύσκεψη αυτό το θέμα και θα κάμει ανάλογο διάβημα και το προεδρείο της Βουλής.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια
δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του
2002**

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2001.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο

πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2001 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η απόφαση εγκρίνεται.

Έχουμε φτάσει στο τελευταίο θέμα που είναι δυο κανονισμοί που έχουν κατατεθεί με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να μιλήσει σχετικά.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε από τη θέση μου, γιατί είναι ελάχιστα που θα πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έχω εξουσιοδοτηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων γι' αυτούς τους κανονισμούς που αφορούν τα τέλη προσγείωσης αεροσκαφών και τα τέλη επιβίβασης, που τα μεν πρώτα θα έχουν ισχύ από τις 15 του μηνός μέχρι τις 30 του Απρίλη, όπως επίσης και το επιβατικό τέλος που θα έχει ισχύ μόνο για τον

Απρίλη, γιατί αυτό που εξητείτο με τον κανονισμό ήταν για τον Απρίλη και το Μάιο, θα είναι μόνο για τον Απρίλιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή και για το πρώτο, κύριε συνάδελφε, αντιλαμβάνομαι ότι μετακινούμεθα από το Μάιο στον Απρίλιο. Αποκλείεται ο Μάιος.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μάλιστα, αποκλείεται ο Μάιος, διότι δε θεωρούμε ότι είναι χειμερινός μήνας. Όπως εσυζητείτο, κύριε Πρόεδρε, εκαθορίζετο ότι δήθεν ήταν για να ενισχυθούν τα τουριστικά καταλύματα και οι tours operators όσον αφορά τη χειμερινή περίοδο. Γι' αυτό το λόγο, επειδή η έκθεση δακτυλογραφείται τώρα, έχω εξουσιοδοτηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να δηλώσω ότι αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε. Και, εφόσον όλες οι εκθέσεις οι ομόφωνες δεν αναγιγνώσκονται, γι' αυτό ενημερώνω το σώμα ότι είναι ομόφωνη αυτή η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νοουμένου ότι είναι ομόφωνη η έκθεση, μπορούμε να προχωρήσουμε.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται: 1. «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και 2. «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε αυθημερόν τους

πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της Βουλής και κηρύχθηκαν ως θέματα επείγουσας φύσης.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 52 και 68 των περί αεροπλοΐας σχετικών διαταγμάτων, ώστε να καταργηθούν τα τέλη προσγείωσης για όλες τις πτήσεις, για την περίοδο μεταξύ 15 Δεκεμβρίου 2001 μέχρι 31 Μαΐου 2002.

Με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) Νόμου, είναι η τροποποίηση των ομότιπλων βασικών κανονισμών, ώστε να καταργηθεί το επιβατικό τέλος κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο του 2002.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού μελέτησε τις εισηγήσεις του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την υιοθέτηση μέτρων για στήριξη του τουρισμού μετά τις επιπτώσεις στον κυπριακό τουρισμό από τα πρόσφατα γεγονότα στις ΗΠΑ, αποφάσισε να εγκρίνει τη διάθεση ποσού £5,5 εκατομμυρίων, για τη χρηματοδότηση μέτρων στήριξης του κυπριακού τουρισμού. Για τη μελέτη και τον καθορισμό των εξειδικευμένων μέτρων που θα προωθηθούν, συστάθηκε εξ υπουργών επιτροπή στην οποία συμμετείχαν οι Υπουργοί Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Οικονομικών, Υγείας και Συγκοινωνιών και Έργων. Σύμφωνα επίσης με τα ίδια στοιχεία, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την κατάργηση των τελών προσγείωσης για όλες τις πτήσεις για την περίοδο 15 Δεκεμβρίου 2001 μέχρι 31 Μαΐου 2002, καθώς και την κατάργηση του επιβατικού τέλους κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο του 2002, θέματα στα οποία αποβλέπουν οι πιο πάνω κανονισμοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη την ομόφωνη θέση όλων των κομμάτων για την άμεση προώθηση των υπό αναφορά

κανονισμών, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση και των δύο ανωτέρω κανονισμών, αφού τροποποιηθούν έτσι ώστε:

1. Η προτεινόμενη με τους πρώτους κανονισμούς κατάργηση των τελών προσγείωσης για όλες τις πτήσεις να ισχύει για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου 2002 και
2. η προτεινόμενη με τους δεύτερους κανονισμούς κατάργηση του επιβατικού τέλους να εφαρμοστεί μόνο για ένα μήνα και ειδικότερα για τον Απρίλη του 2002, αντί για δύο μήνες που προτείνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει ένσταση όπως οι πρώτοι υπό αναφορά κανονισμοί εγκριθούν;

Υπάρχει μία ένσταση. Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα ήθελα να καταγραφεί ότι απέχω από την ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι πρώτοι υπό αναφορά κανονισμοί εγκρίνονται με μια αποχή.

Υπάρχει ένσταση όπως οι δεύτεροι υπό αναφορά κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι δεύτεροι υπό αναφορά κανονισμοί εγκρίνονται με μια αποχή.

Έχει γίνει η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων με βάση το σχετικό κατάλογο που πήρατε.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1.	Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
2.	Ο περί Κτηματομεσιτών Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3.	Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών
4.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
7.	Οι περί Αεροπλοίας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
8.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε	Παραπέμπεται
	από	στην επιτροπή
Ο περί Αποτεφρώσεως των Νεκρών Νόμος του 2001.	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις - απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.036, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Εναντίον του Παύλου Κυριάκου η αστυνομία διερεύνησε τα αδικήματα:

1. Υπόσχεσης παροχής δώρου εις αθλητή επί σκοπώ αλλοιώσεως αποτελέσματος ποδοσφαιρικού αγώνος, και
2. παροχής δώρου εις αθλητή επί σκοπώ αλλοιώσεως αποτελέσματος ποδοσφαιρικού αγώνος.

Με τη συμπλήρωση των αστυνομικών εξετάσεων η υπόθεση καταχωρίστηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακος στις 11 Νοεμβρίου 2001 με αριθμό υπόθεσης 12512/00. Ως ημερομηνία ακροάσεως ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου 2000.

Η υπόθεση αναβλήθηκε τέσσερις φορές μέχρι και τις 4 Ιανουαρίου 2001, οπότε, κατόπιν προφορικών οδηγιών του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κ. Πέτρου Κληρίδη, η υπόθεση ανεστάλη.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.011,

ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Γιώργου Περδίκη.

«Για το ζήτημα της ανακύκλησης χαρτιού των σχολικών βιβλίων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Πλείστα όσα μαθητικά βιβλία έχουν σκοπό να εξυπηρετούν τους/τις μαθητές/τριες και σε άλλες τάξεις και επομένως δεν πρέπει να καταστρέφονται.
2. Πιστεύουμε ότι οικονομία στο χαρτί θα προέλθει από την εξάπλωση της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και της αποθήκευσης πληροφοριών σε CDs.
3. Ανακύκληση μπορεί να αρχίσει από άλλα είδη χαρτιού που πηγαίνουν στα σκουπίδια. Ίσως, αν διευθετηθεί διαχωρισμός των σκυβάλων, όπως γίνεται και στο εξωτερικό, σε διάφορες κατηγορίες και γίνεται ανακύκλωσή τους, να έχουμε καθαρότερο περιβάλλον και εξοικονόμηση υλικών.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού κλείσω τη συνεδρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ καθήκον μου να ευχηθώ σε όλους σας και στις οικογένειές σας καλά Χριστούγεννα, κάθε καλό, παραγωγικό το 2002 και σε ό,τι αφορά στην κοινοβουλευτική εργασία και σε ό,τι αφορά στον αγώνα του κυπριακού λαού για λύτρωση. Τις θερμές ευχές σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, και είθε αυτός ο χρόνος να είναι ο τελευταίος που ζούμε χωρισμένοι. Είθε ο επόμενος χρόνος να είναι ο χρόνος της επανένωσης της πατρίδας μας στη βάση αρχών, επανένωσης στη βάση της οποίας τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι ελευθερίες του κυπριακού λαού θα διασφαλιστούν. Πέρα από αυτό, θεωρώ καθήκον μου να υπομνήσω ότι, παρ' όλα τα δεινά μας, εμείς λίγο πολύ έχουμε όλοι οι Κύπριοι τη δυνατότητα να περάσουμε μαζί με τις οικογένειές μας άλλοι πολύ καλά, άλλοι καλά και άλλοι υποφερτά Χριστούγεννα και γιορτές γενικότερα, Πρωτοχρονιά και Φώτα. Υπάρχουν λαοί οι οποίοι είτε στο σύνολό τους είτε σε ένα

μεγάλο μέρος τους υποφέρουν από πείνα. Υποφέρουν από πίεση και καταπίεση. Υπάρχουν και λαοί οι οποίοι διεξάγουν αγώνα επιβίωσης, αλλά στις χώρες τους ρέει αίμα. Στη γειτονική Παλαιστίνη ρέει άφθονο το αίμα και σε άλλους χώρους στον πλανήτη. Θα ήθελα να ευχηθώ σε αυτούς τους αγωνιζόμενους λαούς να επέλθει επιτέλους η στιγμή της δικής τους λύτρωσης και να γιορτάσουν είτε Χριστούγεννα είτε Πρωτοχρονιά είτε Ραμαζάνι, όποιες και αν είναι οι μεγάλες θρησκευτικές τους γιορτές, μέσα σε συνθήκες ειρήνης, ασφάλειας και επιτέλους να επικρατήσει δικαιοσύνη, φιλία και αλληλεγγύη στον κόσμο.

Εδώ φθάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για τις 10 Ιανουαρίου 2002 με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 1997.
2. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 1996.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2002.
4. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση

εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).
(12.7.2001).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των
βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).

(4.10.2001).

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κινούμεθα τώρα προς την κατεύθυνση της αίθουσας προς τα πάνω. Άνω σχώμεν τας καρδίας, για να γιορτάσουμε μαζί με το προσωπικό της Βουλής και τους φίλους δημοσιογράφους. Καλά Χριστούγεννα και χαρούμενο και ευτυχισμένο το 2002.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκη	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης

Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε [Μ. Κυπριανού, Δ. Συλλούρης, Πρ. Προδρόμου, Δ. Θεοδώρου, Στ. Ευαγόρου, Α. Βασιλείου, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας), Χρ. Κληρίδης] και απόρριψή του.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Δ. Θεοδώρου, Πρ. Προδρόμου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των

Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Βασιλείου, Δ. Θεοδώρου, Πρ. Προδρόμου, Στ. Ευαγόρου, Ν. Κλεάνθους, Χρ. Κληρίδης, Μ. Κυπριανού, Γ. Θωμά, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου) και ψήφισή της σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Τελωνειακά Ζητήματα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», σύντομα σχόλια των κ. Άγι Αγαπίου και Δώρου Θεοδώρου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2001» και «Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Σήμανση, Παραγωγή, Έλεγχος και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Φυττής, Δ. Θεοδώρου, Χρ. Μαυροκορδάτος, Γ. Περδίκη, Γ.

- Τάσου, Γ. Λιλλήκας), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», συζήτηση και σύντομη διαδικαστική συζήτηση (Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Χρ. Κληρίδης, Α. Γεωργίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας, Ε. Θεοχάρους Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Γ. Ομήρου) και αναβολή του θέματος.
 11. α. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λαμάρης, Π. Δημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Περδίκη, Α. Παπαπολυβίου, Δ. Συλλούρης, Ν. Κλεάνθους, Πρόεδρος, Δ. Χριστοδουλίδης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
β. Δικαιολόγηση από τον κ. Χρίστο Κληρίδη της ψήφου του και σχόλιο του κ. Νίκου Κατσουρίδη.
 12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το Ευρετήριο των Διμερών Συμφωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων Βίας σε Αεροδρόμια που Εξυπηρετούν τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2001», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
 14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών

- (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1997» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
15. Κατάθεση και κήρυξη ως επειγόντων των κανονισμών «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και παρατηρήσεις του κ. Δώρου Θεοδώρου.
 16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
 17. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Πρ. Προδρόμου, Α. Παπαδοπούλου, Ά. Χρυσοστόμου) και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 3 του 2001).
 18. Αίτημα του κ. Γιάννου Λαμάρη για αναβολή της συζήτησης του θέματος «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», σχόλιο του κ. Πρόδρομου Προδρόμου και αναβολή του.
 19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
 20. α. Έκθεση για τον κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση Εικοστής Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 2001», σύντομο σχόλιο του κ. Λευτέρη Χριστοφόρου και έγκρισή του.
β. Δικαιολόγηση από τον κ. Δώρο Θεοδώρου της ψήφου του.
 21. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και «Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με

- Επικίνδυνες Ουσίες Κανονισμός του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και έγκριση των κανονισμών.
22. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», «Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 23. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ψυχρού Νερού) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Θερμού Νερού) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 26. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2002, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 27. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2002, παρατηρήσεις του κ. Μάρκου Κυπριανού, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 28. Σχόλιο του προέδρου της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής κ. Ν. Πιπτοκοπίτη

για τα θέματα «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001», η έκθεση της επιτροπής και έγκριση των κανονισμών.

29. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
30. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Αναβολή δίκης για υπόθεση δωροδοκίας - Θέμα ανακύκλωσης του χαρτιού των σχολικών βιβλίων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 10ης Ιανουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρόνια πολλά και καλό νέο χρόνο!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 1997». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 10 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το 1996, για να περιληφθούν σ' αυτόν πρόσθετες δαπάνες συνολικού ύψους £1.320.000, που αφορούν έξοδα προγραμμάτων, συντάξεις προσωπικού και τόκους.

Ειδικότερα, ζητείται η πρόσθετη έγκριση των ακόλουθων κονδυλίων:

- £650.000 ως συμπληρωματικού ποσού για την εξασφάλιση προγραμμάτων από την Ελλάδα.
- £390.000 για τη μετάδοση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου και του ελληνικού πρωταθλήματος καλαθόσφαιρας γιουροβίζιον.
- £220.000 για την κάλυψη εκκρεμουσών πληρωμών προς τα ταμεία συντάξεων.
- £60.000 ως πρόσθετου ποσού έναντι τόκων για δανεισμό, στον οποίο το ίδρυμα προέβη λόγω του ταμειακού ελλείμματος που δημιουργήθηκε από τη μη αύξηση

της υποχρέωσης για καταβολή εισφοράς προς αυτό στο δεδομένο χρονικό διάστημα.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά νομοσχέδιο εξετάστηκε και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της απελθούσας Βουλής, η οποία και είχε αποστείλει επιστολή στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, με ημερομηνία 12 Δεκεμβρίου 1997, με την οποία ζητούσε την εξέταση των συνθηκών και των λόγων για τους οποίους έγιναν οι δαπάνες, η έγκριση των οποίων ζητείται τώρα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Με την ίδια επιστολή η επιτροπή ζητούσε επίσης τη διερεύνηση του όλου χειρισμού του θέματος σε συσχετισμό με οποιεσδήποτε ειδικές αποφάσεις ή εξουσιοδοτήσεις που δυνατό να δόθηκαν εσωτερικά από τους καθ' ύλην αρμοδίου του ιδρύματος για την καλυπτική έγκριση δαπανών που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας στην επιστολή της, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1998, αναφέρει ότι οι υπερβάσεις που σημειώθηκαν το 1996 στα σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού του ΡΙΚ οφείλονται στη μη ορθολογιστική κατάρτιση του υπό αναφορά προϋπολογισμού με βάση τις προβλεπόμενες ανάγκες του ιδρύματος, στην περικοπή των εξόδων του προϋπολογισμού από το διοικητικό συμβούλιο στην προσπάθειά του να ισοσκελίσει τα έσοδα με τις δαπάνες, στο ότι τα μέτρα που λάμβανε η διεύθυνση του ιδρύματος για συγκράτηση των δαπανών δεν ήταν τα κατάλληλα και στην έλλειψη συντονισμού και εσωτερικής ενημέρωσης μεταξύ διεύθυνσης και τμηματάρχων.

Περαιτέρω, στην ίδια επιστολή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Παρά το γεγονός ότι το λογιστήριο του ιδρύματος είχε εντοπίσει την ανάγκη υποβολής συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το έτος 1996, το διοικητικό

συμβούλιο, στην προσπάθειά του να συγκρατήσει τις δαπάνες, αποφάσισε να μην προχωρήσει στη διαδικασία αυτή, με αποτέλεσμα να σημειωθούν υπερβάσεις χωρίς να υπάρχει νομοθετική κάλυψη.

- Ο λειτουργός που ασκούσε έλεγχο στα κονδύλια του προϋπολογισμού, που ήταν τότε ο γενικός διευθυντής του ιδρύματος, δεν έδωσε οποιοσδήποτε οδηγίες στο λογιστήριο για τη μη διενέργεια πληρωμών από τα σχετικά κονδύλια, για τα οποία δεν υπήρχαν διαθέσιμες πιστώσεις.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι πληροφόρησαν την επιτροπή ότι, υπό το φως της διαμορφωθείσας κατάστασης, κατέστη πλέον αναγκαία η έγκριση της Βουλής, ώστε να καλυφθεί νομοθετικά το ίδρυμα για τις πρόσθετες δαπάνες που έχει διενεργήσει.

Η επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2001, προς το Υπουργείο Οικονομικών ζήτησε επιπρόσθετα να πληροφορηθεί για τα μέτρα που το εν λόγω υπουργείο πήρε ή προτίθεται να πάρει για την πάταξη των φαινομένων διενέργειας δαπανών από ημικρατικούς οργανισμούς ή και άλλα κυβερνητικά τμήματα καθ' υπέρβαση των προνοούμενων στους αντίστοιχους ετήσιους προϋπολογισμούς κονδυλίων, γεγονός που κατά την κρίση της συνιστά έκδηλη παρανομία, η οποία με κανένα τρόπο δεν μπορεί να περνά απαρατήρητη και να συγκαλύπτεται.

Το Υπουργείο Οικονομικών, απαντώντας στην πιο πάνω επιστολή, κατέθεσε στην επιτροπή εγκύκλιο που απέστειλε προς όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς με την οποία εφιστά την προσοχή τους σε θέματα που άπτονται συνταγματικών και νομοθετικών διατάξεων σχετικά με τη διενέργεια δαπανών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού

τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 2002».

Προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της για ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, η επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να δηλώσει ότι είναι η τελευταία φορά που ανέχεται την ακολουθούμενη από την κυβέρνηση τακτική της ζητούμενης εκ των υστέρων έγκρισης γενομένων δαπανών καθ' υπέρβαση των αντίστοιχων κονδυλίων του προϋπολογισμού οποιουδήποτε ημικρατικού οργανισμού. Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η εισήγηση της επιτροπής για την εκ των υστέρων έγκριση των συγκεκριμένων δαπανών γίνεται μόνο για το λόγο ότι έχει παρέλθει πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα από το χρόνο διενέργειας των σχετικών δαπανών και έχει στο μεταξύ αλλάξει το διοικητικό συμβούλιο και η διεύθυνση του ιδρύματος.

Η εισήγηση της επιτροπής για ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο σε καμιά περίπτωση δεν υποδηλώνει οποιουδήποτε είδους συναίνεση στην πιο πάνω παρανομία και ιδιαίτερα κάλυψη των ευθυνών εκείνων που, καταχρηστικά ενεργώντας, προέβησαν σε διενέργεια δαπανών καθ' υπέρβαση εξουσίας, αλλά αντίθετα η επιτροπή θεωρεί αυτόδηλο ότι όπου υπάρχουν ευθύνες θα πρέπει να αποδίδονται με την επιβολή των αντίστοιχων κυρώσεων.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ενώ δεν τάσσονται εναντίον της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, εισηγούνται ωστόσο την καταψήφιση ειδικά του ζητούμενου πρόσθετου ποσού ύψους £60.000, που αφορά τόκους για δάνειο το οποίο το ίδρυμα συνήψε. Σύμφωνα με τους ίδιους βουλευτές, η ανάγκη που το ίδρυμα ισχυρίζεται ότι δημιουργήθηκε από τη μη αύξηση της υποχρέωσης για καταβολή εισφοράς προς αυτό

και το ανάγκασε να προσφύγει σε πρόσθετο δανεισμό δεν είναι πραγματική, αφού η κυβέρνηση στο μεταξύ κάλυψε με χορηγία τη διαφορά που προέκυψε από τη μη αύξηση του ύψους της καταβλητέας εισφοράς προς το ΡΙΚ για τη δεδομένη περίοδο και τελικά το προϊόν του σχετικού δανείου φαίνεται ότι έχει χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση άλλων σκοπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν ομιλητές;

Ορίστε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σαφές: Αυτό το νομοσχέδιο εκκρεμεί από το '97 ενώπιον της Βουλής -ήρθε ένα χρόνο μετά τις υπερβάσεις που έγιναν από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, υπερβάσεις που έγιναν χωρίς την έγκριση των αρμοδίων αρχών, είτε του υπουργείου είτε της Βουλής- και καθυστέρησε η έγκρισή του, ουσιαστικά γιατί υπήρχε μεγάλος προβληματισμός και στην προηγούμενη επιτροπή Οικονομικών και σ' αυτή κατά πόσο θα έπρεπε να εγκριθούν αυτά τα κονδύλια ή όχι, έτσι που να μη θεωρηθεί ότι έρχεται εκ των υστέρων η Βουλή να νομιμοποιήσει μία παρανομία. Τελικά, λαμβάνοντας υπόψη ορισμένα δεδομένα η επιτροπή, με την εξαίρεση του κονδυλίου που θα εισηγηθεί το ΑΚΕΛ την καταψήφισή του, για τον τόκο δηλαδή, εισηγείται την υιοθέτηση του νόμου για ορισμένους λόγους:

Πρώτον, ότι από τότε δεν έχει επαναληφθεί παρόμοιο φαινόμενο και αυτό έπαιξε ρόλο, ότι δηλαδή ήταν μία μεμονωμένη περίπτωση.

Δεύτερον, από τότε άλλαξαν και το διοικητικό συμβούλιο και ο γενικός διευθυντής, η διεύθυνση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, και αναγνωρίζουμε την ανάγκη να γίνει μία νομική και λογιστική διευθέτηση αυτής της δαπάνης, των δαπανών που είχαν γίνει εκείνη την εποχή.

Όμως, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δε σημαίνει ότι με την έγκριση αυτή, τη λογιστική, που γίνεται για να διευθετηθεί νομικά αυτό το ζήτημα, καλύπτουμε τις ευθύνες εκείνων που προέβησαν σ' αυτές τις δαπάνες εκείνη την περίοδο. Και πιστεύουμε και καλείται η κυβέρνηση και τα αρμόδια όργανα και επισημαίνουμε μέσα στην έκθεση της επιτροπής ότι θα πρέπει να γίνει έρευνα και θα πρέπει να γίνει απόδοση ευθυνών. Δε δεχόμαστε τη θέση της κυβέρνησης, ότι, επειδή δεν επαναλήφθηκε, δεν πρέπει να αποδοθεί οποιαδήποτε ευθύνη στους αρμόδιους εκείνης της εποχής, αλλά αντίθετα πιστεύουμε ότι πρέπει να προβεί σε έρευνα και σε απόδοση ευθυνών η κυβέρνηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι σύντομος, με την άδειά σας να μιλήσω από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγώ διαφωνώ με την άποψη της πλειοψηφίας της κοινοβουλευτικής επιτροπής, ότι η Βουλή έχει υποχρέωση ή είναι ορθό, εν πάση περιπτώσει, να εγκρίνει τις καταχρήσεις, όπως λέχθηκε, ή τις παρανομίες, όπως λέχθηκε, πολύ περισσότερο όταν δεν έχει γίνει η απαραίτητη έρευνα, για να διαπιστωθεί για ποιο λόγο υπήρξαν αυτές οι υπερβάσεις, ώστε, αν υπάρχουν ευθύνες, να αποδοθούν. Πιστεύω ότι θα στείλουμε ένα πολύ λανθασμένο μήνυμα στην κυπριακή κοινωνία σαν Βουλή των Αντιπροσώπων,

αν έρθουμε εκ των υστέρων εν γνώσει μας να νομιμοποιήσουμε παρανομίες και υπερβάσεις για λογιστικούς, όπως ακούστηκε, λόγους. Οι παρανομίες δεν μπορεί να καλύπτονται με λογιστικές αλχημείες ούτε και με ex post facto νομοθετήματα της Βουλής των Αντιπροσώπων. Κατά συνέπεια, θα έπρεπε να αποδοθούν ευθύνες και ο Κύπριος φορολογούμενος δε θα πρέπει να επιβαρυνθεί με τη νομιμοποίηση αυτής της παρανομίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εγώ με τη σειρά μου να πω ότι, κατά την άποψή μας, έπρεπε η πειθαρχική έρευνα να γίνει πρώτα. Μια και έχει τόσα χρόνια που εκκρεμεί αυτό το νομοσχέδιο, θα έπρεπε πρώτα να γίνει η έρευνα και μετά να έρθει η επιτροπή Οικονομικών να μελετήσει την πρόταση. Και έτσι, γι' αυτό το λόγο, επειδή θεωρούμε ότι δεν αντιμετωπίζουμε απλώς λογιστικά το θέμα, αλλά ότι ερχόμαστε να νομιμοποιήσουμε μία μεγάλη παρανομία -θα έλεγα και υπέρβαση- εμείς θα απόσχουμε της ψηφοφορίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι σύντομος.

Προσωπικά έχω την άποψη ότι, ενώ η επιτροπή φαίνεται ότι έχει εξαγάγει σοβαρά συμπεράσματα με τα οποία εγώ συμφωνώ, δεν έχουμε ακόμα βρει, σαν Βουλή τουλάχιστον, τη μέθοδο να αντιμετωπίσουμε τέτοιου είδους πρακτικές της εκτελεστικής εξουσίας. Διερωτώμαι, για παράδειγμα: Ενώ η εκτελεστική εξουσία, όταν κρίνει ότι η

Βουλή ξεπερνά τα συνταγματικά της δικαιώματα, έχει το δικαίωμα της αναφοράς στο Ανώτατο Δικαστήριο για κάποιους νόμους, εμείς τι μπορούμε να κάμουμε σε αυτή την περίπτωση; Πώς μπορούμε να τιμωρήσουμε τη σαφή παρανομία που έχουμε μπροστά μας από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας; Μένω με αυτό το ερωτηματικό και παίρνουμε μία θέση τουλάχιστον σαν Κίνημα Οικολόγων απέναντι σ' αυτό το ζήτημα, μάλλον θέση αρχής, θα έλεγα, γιατί είναι πραγματικά απαράδεκτο έξι χρόνια σχεδόν μετά τη χρησιμοποίηση ενός σημαντικού ποσού από τα λεφτά των πολιτών αυτής της χώρας να ερχόμαστε να επικροτούμε, έστω και παρά τη θέλησή μας -με μισή καρδιά, θα έλεγε κανείς- αυτή την παρανομία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Κύριε Ευαγόρου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Ευαγόρου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκείνος που θα μιλήσει από μέρους του ΑΚΕΛ για την τροποποίηση που κάνουν, αν είναι δυνατό, να αναφερθεί, γιατί με απασχολεί το θέμα, στο τι θα γίνει αν δεν εγκρίνουμε τη δαπάνη για τους τόκους. Τι θα γίνει; Δεν επικρίνω, δεν αρνούμαι, δεν ξέρω.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εσείς να μας πείτε ως εμπειρότερος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτά τα χρήματα έχουν πληρωθεί. Είναι αυτά που λέω και σε απάντηση των συναδέλφων. Έχουν πληρωθεί, είναι πληρωμένα. Το θέμα είναι ότι... το εγείρω, κύριε Πρόεδρε, γιατί εγώ το ήγειρα και στην επιτροπή. Για τρία χρόνια αρνήθηκε η Βουλή να το εγκρίνει και είναι εκεί, έν' πληρωμένα τα λεφτά. Απλώς μέσα στους λογαριασμούς φαίνεται μία πληρωμή άνευ έγκρισης, που έγινε. Εάν δεν το εγκρίνει η Βουλή είτε το νομοσχέδιο ολόκληρο... αλλά αναφέρομαι ειδικά στην πρότασή σας και γι' αυτό, με την άδεια του κ. Ευαγόρου, παρακάλεσα να αναφερθεί, αν είναι δυνατό, πρακτικά στο τι θα γίνει. Επιβολή κυρώσεων δεν υπάρχει· δεν έχει τέτοια εξουσία η Βουλή. Εμείς ζητήσαμε από την κυβέρνηση να μας γράψει ένα απλό γράμμα. Δε σκοπεύω να επιβάλω κυρώσεις έναντι οιοδήποτε, αν δε σκοπεύει. Και μας το είπε για τους λόγους που ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Είναι ένα αδιέξοδο στο οποίο δεν ξέρω να υπάρχει λύση και παρακαλώ, προτού θέσετε σε ψηφοφορία την πρότασή σας για τροποποίηση, πέστε μας πρακτικά τι θα γίνει. Θα μείνει μέσα στους λογαριασμούς του κράτους για τα επόμενα πενήντα εκατό χρόνια -ελπίζω να ζήσει η Κυπριακή Δημοκρατία μέχρι τότε- αυτό το πράγμα μη επικυρωμένο από τη Βουλή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Ευαγόρου.

Χαμογελάτε, εν τζιαι μπόρω να του λέω “σύντροφε” που δαμαί!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλο που, όπως διεφάνη από τη συζήτηση μέχρι τώρα, το σώμα βρίσκεται μπροστά από μια ντε φάκτο κατάσταση, όπως έχει παρουσιαστεί, θα πρέπει παράλληλα, πιστεύω, να στείλουμε κάποια μηνύματα, γιατί εκείνο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας είναι μια κλασική μορφή κακοδιαχείρισης και κακοδιοίκησης από το τότε διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ και μια

κλασική επίσης περίπτωση κατάχρησης εξουσίας. Διαφαίνεται και μέσα από την έκθεση της επιτροπής η έλλειψη προγραμματισμού αλλά και οι βαρύτατες ευθύνες που φέρει το διοικητικό συμβούλιο του ιδρύματος προς αντιμετώπισιν κάποιων κονδυλίων του προϋπολογισμού τα οποία υπερέβησαν επιχειρώντας επίσης για κάποιο χρονικό διάστημα να συγκαλύψουν αυτή την υπέρβαση.

Στη σελίδα 3 της έκθεσης γίνεται μια συγκεκριμένη αναφορά, ότι το διοικητικό συμβούλιο το '96, στην προσπάθειά του να συγκρατήσει τις δαπάνες -εγώ λέω να συγκαλύψει τις δαπάνες- αποφάσισε να μην προχωρήσει στη διαδικασία αυτή, δηλαδή να γνωστοποιήσει την υπέρβαση, με αποτέλεσμα να σημειωθούν υπερβάσεις, χωρίς να υπάρχει νομοθετική κάλυψη, την οποία ζητούν από εμάς σήμερα.

Την ίδια στιγμή, επίσης, η Ελεγκτική Υπηρεσία καταλογίζει σοβαρότατες ευθύνες στο διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ και στη δεύτερη σελίδα της έκθεσης της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής γίνεται αναφορά στο τι λέει η Ελεγκτική Υπηρεσία, ότι αυτές οι υπερβάσεις οφείλονται στη μη ορθολογιστική κατάρτιση του προϋπολογισμού και οφείλεται επίσης στην αποτυχία της διοίκησης του ιδρύματος να συγκρατήσει τις δαπάνες αλλά και στην έλλειψη συντονισμού κ.τλ. κ.τλ.

Παρ' όλο που ενστερνίζομαι το επιχείρημα ότι από τότε μέχρι σήμερα -και είχαμε διαβεβαιώσεις- δεν έχουν σημειωθεί άλλες υπερβάσεις και ήτο, όπως μου αναφέρθη ως νεότερου βουλευτή, μια πρακτική που ακολουθείτο από τα προηγούμενα σώματα, να εγκρίνονται εκ των υστέρων τέτοια κονδύλια, εντούτοις ένα από αυτά -και αναφέρομαι στο κονδύλι των £60.000- που αφορά τόκους, τους οποίους εκλήθη να πληρώσει το ίδρυμα, γιατί τα χρήματα τα οποία ενεπιστεύθησαν κάποιοι στη διοίκηση του ιδρύματος, για να τα δαπανήσει για συγκεκριμένο σκοπό, που ήταν η εξόφληση υποχρεώσεων στο ταμείο συντάξεων των υπαλλήλων, το χρησιμοποίησαν κάπου αλλού, ως υπέρβαση, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθούν και με τόκους £60.000. Και είναι γι' αυτό το λόγο που

θέλησε η δική μας η ομάδα να καταδείξει ότι, ιδιαίτερα σ' αυτή την περίπτωση, πέραν του ότι δαπάνησαν χρήματα καθ' υπέρβαση, που μπορεί να θεωρηθεί είτε νομικό είτε λογιστικό, εδώ πρόκειται περί επιβάρυνσης του ιδρύματος με πρόσθετη δαπάνη των £60.000. Και είναι γι' αυτό το λόγο που εισηγούμαστε και την καταψήφισή του, ενώ θα ψηφίσουμε τα κονδύλια που αφορούν στη σύνδεση για το παγκόσμιο κύπελλο και άλλα που αφορούν αναπτυξιακές δαπάνες, έστω κι αν είναι υπέρβαση.

Απαντώντας στον κ. Παπαδόπουλο, παρ' όλο που οι δικές του οι εμπειρίες είναι πολύ πολύ περισσότερες από τις δικές μου και δεν έχω ούτε νομικές γνώσεις, να πω ότι, πέραν του μηνύματος του καθαρά πολιτικού, το οποίο στέλλεται για αυτό το συγκεκριμένο κονδύλι, πιστεύω ότι μόνο από τη στιγμή που θα καταψηφιστεί από το σύνολο ή από την πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων, τότε μόνο, η κυβέρνηση θα υποχρεωθεί να προχωρήσει και να υλοποιήσει τη δέσμευσή της για διεξαγωγή έρευνας για το ποιος ευθύνεται και να απαντήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποιος ευθύνεται, πρώτον. Και, δεύτερον, είχα την εντύπωση ότι τα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών έχουν νομική ευθύνη ως προς την υλοποίηση ή μη του προϋπολογισμού και ως προς τις υπερβάσεις. Και θα πρέπει να διεξαχθεί επίσης έρευνα για το ποιος από αυτούς ευθύνεται, διότι εδόθη σαφώς εντολή εις το λογιστήριο. Άρα δεν ευθύνεται το λογιστήριο που το έκανε, αλλά ευθύνονται εκείνοι οι οποίοι έδωσαν την εντολή, για να γίνει η υπέρβαση και να αποκρυβεί, με αποτέλεσμα να φτάσουμε εδώ που φτάσαμε. Κατά συνέπεια, εκείνοι οι οποίοι θα πρέπει να κληθούν να λογοδοτήσουν -και, αν υπάρχουν και ποινικές ευθύνες, να ακολουθηθεί η διαδικασία η νομική- είναι τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, του τότε διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω πως οι ακραίες τοποθετήσεις γύρω από το θέμα αυτό, από καθαρά πολιτική άποψη, δεν εξυπηρετούν. Όταν μιλάμε για έλεγχο, σημαίνει ότι αποδίδουμε απώτερες κακές προθέσεις, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορεί να ασκηθεί η οποιαδήποτε κριτική στο τότε διοικητικό συμβούλιο.

Αυτό που μπορούμε να δεχθούμε είναι ότι το λογιστήριο του ιδρύματος, στα πλαίσια μιας καλοπροαίρετης προσέγγισης, που έλεγε ότι θα έπρεπε να περικοπούν οι δαπάνες, δεν υπέβαλε το '96 στον προϋπολογισμό, τότε, το αναγκαίο ποσό, το οποίο αφορούσε το ποσό το οποίο εκ των υστέρων έρχεται να καλύψει. Βέβαια, αυτή η καλοπροαίρετη, όπως διαλαμβάνεται και στην έκθεση προσέγγιση, δεν τοποθετεί κανέναν, και ιδιαίτερα το διοικητικό συμβούλιο, στο απυρόβλητο της οποιασδήποτε πολιτικής κριτικής. Απ' αυτό όμως μέχρι του σημείου να εισηγούμαστε άνοιγμα υπόθεσης για σκοπούς διερεύνησης είναι κάτι το εντελώς διαφορετικό. Νομίζω ότι δεν είναι απ' αυτές τις περιπτώσεις κακοδιαχείρισης ή ατασθαλιών που θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί με βασιμότητα ότι θ' άξιζε να χειριστεί έτσι την υπόθεση.

Το δεύτερο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ένα άλλο στοιχείο που έχει σχέση με όσα λέχθηκαν προηγουμένως από τους συναδέλφους. Νομίζω πως το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ως ο κρατικός ραδιοτηλεοπτικός φορέας, έχει παρανοήσει ένα ζήτημα -και μιλώ καθαρά πολιτικά τώρα- ότι ως ο μοναδικός κρατικός φορέας στον τομέα αυτό, που αξίζει υποστήριξης βέβαια από τη Βουλή και απ' όλους τους φορείς, γιατί απλούστατα ίσως να διέπεται η λειτουργία του από κριτήρια και

παραμέτρους που το διαφοροποιούν από την καθαρά ιδιωτική ραδιοτηλεόραση, δεν μπορεί να παρανοεί το κριτήριο αυτό και την αυτονόητη υποστήριξη που πρέπει να έχει από τα θεσμικά όργανα της πολιτείας, συμπεριλαμβανομένης και της Βουλής, κατά τρόπο που να συμπεριφέρεται, έστω και καλοπροαίρετα, όπως συμπεριφέρθηκε. Γιατί έχω την αίσθηση πως το διοικητικό συμβούλιο, αν δεν ήταν κρατικός ραδιοτηλεοπτικός τομέας, δε θα προχωρούσε στην πληρωμή των χρημάτων αυτών, παρά το ότι δε διαλαμβάνονταν στον προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα να οδηγήσει σε αδιέξοδο την ίδια τη Βουλή, όπως πολύ ορθά έχει επισημάνει ο κ. Παπαδόπουλος προηγουμένως, γιατί έχουμε το δίλημμα να αποφασίσουμε τι κάνουμε σε περίπτωση που δεν υπερψηφίσουμε το ποσό αυτό, το οποίο εκκρεμεί από το 1996. Τα λεφτά έχουν ξοδευτεί, δεν είναι θέμα λογιστικής καταχώρισης μόνο· είναι και ουσιαστικό, πέρα από τις πολιτικές προσεγγίσεις, ακόμα και για τις £60.000 των τόκων, που το ΑΚΕΛ φαίνεται να έχει ισχυρότατη άποψη. Τι γίνεται με το κεφάλαιο αυτό; Οι τόκοι προέρχονται από χρήματα τα οποία έχουμε πει πως έχουν ξοδευτεί και αποτελούν και αυτά ένα τμήμα των χρημάτων που έχουν σχέση με τη γενικότερη προσέγγιση.

Νομίζω πως η ορθότερη, υπό τας περιστάσεις, προσέγγιση είναι να υπερψηφιστεί. Δυστυχώς θα μπορούσα να πω από πολιτική άποψη, αλλά δημοσιονομικά είμαστε υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε την πρόνοια αυτή για την κάλυψη, εκ των υστέρων, δαπανών, με την αυστηρότατη πολιτική παρατήρηση, ότι ένας κρατικός ραδιοτηλεοπτικός φορέας δεν μπορεί να παραμένει στο απυρόβλητο της πολιτικής κριτικής στο μέλλον, για πάντα, ιδιαίτερα όταν επιχειρεί, κατά τη δική μου άποψη, όσο καλοπροαίρετα κι αν ενεργεί, να παρανοεί αυτή την αυτονόητη προϋπόθεση, ότι πρέπει να στηρίζεται από τα θεσμικά όργανα της πολιτείας, με την ανάλογη υποχρέωση, λέγω εγώ, την αντίστοιχη, να συμπεριφέρεται περισσότερο ορθά δημοσιονομικά αλλά και από

την άποψη της διαχείρισης από οποιοδήποτε άλλο ιδιωτικό, αν ετίθετο σύγκριση, ραδιοτηλεοπτικό τομέα.

Κατά συνέπεια, εισηγούμαι να ψηφιστεί με την αυστηρότατη επίκριση που εμπεριέχει το πολιτικό μήνυμα, ότι αυτό δεν πρόκειται να γίνει ξανά ανεκτό στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι κέκτημαι μιας εμπειρίας που με βοηθά να αντιλαμβάνομαι λίγο βαθύτερα τα προβλήματα του ΡΙΚ και ως άνθρωπος που διετέλεσε υπάλληλος εις το ίδρυμα αλλά και ως άνθρωπος που ασχολείται με τα μέσα πάρα πολλά χρόνια.

Έχω την άποψη ότι η αποσπασματική, όπως έγινε ακριβώς τώρα, μελέτη και ανάλυση του ζητήματος ασφαλώς και οδηγεί στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει αυτή η Βουλή να παρείδει τη μικρή κακοδιαχείριση που έγινε και να ψηφίσει. Νομίζω όμως ότι αυτή η Βουλή υποχρεούται κάθε θέμα, ιδιαίτερα εάν τούτο άπτεται μεγάλων και δημόσιων οργανισμών που βοηθούν ή όχι τον κυπριακό λαό να έχει την κρίση που δικαιούται να έχει, υποχρεούται, λέω, αυτό το σώμα να αγγίζει το θέμα με μια ευρύτητα που του επιτρέπεται και του επιβάλλεται. Και αυτό θα επιχειρήσω πάρα πολύ σύντομα.

Κάθε χρόνο στα τελευταία έξι χρόνια που είμ' εγώ σ' αυτή τη Βουλή και, απ' ό,τι άκουσα εις την κοινοβουλευτική μας ομάδα προ ολίγου από συναδέλφους που ήταν και στην προπροηγούμενη θητεία, κατά τα τελευταία έντεκα χρόνια, κατά τους τακτικούς προϋπολογισμούς ανευρίσκονται τέτοια προβλήματα κακοδιαχείρισης, αναφύονται κατά τη διάρκεια του έτους άλλα τέτοια επιμέρους προβλήματα και πάντοτε η Βουλή καταλήγει στην επωδó «του χρόνου δε θα σας τα ψηφίσουμε»! Νομίζω, λοιπόν, ότι το ΡΙΚ παρουσιάζει πολύ σοβαρά προβλήματα εις τη διαχείρισή του. Και έχω ακόμα την

άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι τα εισοδήματα του ΡΙΚ, απ' αυτά που βγάξει από τη διαφήμιση και αυτά που παίρνει από το κράτος, είναι υπέρτερα πολλών ραδιοηλεοπτικών οργανισμών και εντούτοις παράγει -να μην πω κάτι πιο κάτω από τους υπόλοιπους- παράγει, κατά τη δική μου κρίση -και δεν εκφράζω προσωπική άποψη εδώ, κύριε Πρόεδρε- ό,τι παράγουν ίσως και οι υπόλοιποι.

Έζησα εις το ΡΙΚ και θα σας πω ειλικρινά... Νομίζω δε ότι στο θεωρείο δεν υπάρχει εκπρόσωπος του ΡΙΚ, για να ακούσει ένα θέμα που πρωτίστως θα 'πρεπε οι του ιδρύματος να λάβουν υπόψη τους, τι σκέφτεται αυτό το σώμα για το συγκεκριμένο θέμα. Έχω ακούσει, λοιπόν, κατ' επανάληψη -και θέλω να το καταθέσω- εις τους διαδρόμους του ΡΙΚ τους ιθύνοντες του ιδρύματος, όταν γίνεται συζήτηση στη Βουλή για θέματα προϋπολογισμού, να λένε «μην τους ακούτε, θα πουν, θα ξαναπούν, εις το τέλος θα τα ακουμπήσουν»! Αυτή είναι η μόνιμη επωδός ιθυνόντων εις το ίδρυμα.

Θέλω να κλείσω με το εξής: Το ΡΙΚ πρόσφατα απέκτησε και τέταρτο ραδιοφωνικό κανάλι, το "Radio Love", για να κάνει τι; Να κοντραριστεί ή να ανταγωνισθεί με ραδιοφωνικά κανάλια που παίζουν αυτού του είδους τη μουσική; Αν ήθελε να προσφέρει το κράτος εις τον τόπο, ας δημιουργούσε ένα τέταρτο κανάλι κλασικής μουσικής. Ξέρω πάρα πολλούς Κυπρίους που αγαπούν αυτή τη μουσική και απευθύνονται όλοι σε ραδιοφωνικό κανάλι τουρκοκυπριακό.

Με αυτά επιφυλασσόμεθα εις τους προϋπολογισμούς τους επίσημους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, που θα έρθουν, να δούμε εν συνόλω αν επιτέλους το ΡΙΚ μπορεί να πάρει τα μηνύματα και να αποκτήσει εις την πολιτική του γραμμή ρυθμό και διεύθυνση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο μόνος λόγος που ζήτησα ξανά το λόγο είναι ακριβώς για να επισημάνω αυτό που ο συνάδελφος κ. Χατζηγεωργίου επισήμανε, την έλλειψη εκεί στο θεωρείο εκπροσώπου του ΡΙΚ, την ώρα που συζητείται ένα θέμα το οποίο αφορά άμεσα το ίδρυμα και το οποίο είναι τόσο σοβαρό. Πρέπει να εκφράσουμε όλοι την απογοήτευσή μας γι' αυτό, που είναι ενδεικτικό της νοοτροπίας που χαρακτηρίζει τους ιθύνοντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, παρακαλώ.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κυρίες συνάδελφοι,

Δεν πρόκειται να πω τίποτε πιο σημαντικό απ' όσα έχουν λεχθεί, αλλά επειδή θα πάρει πιθανώς λίγο περισσότερο χρόνο, για λόγους τάξης και συμμόρφωσης με τους κανονισμούς μιλώ από το βήμα.

Ας δούμε τα γεγονότα, για να ξέρουμε τι γίνεται. Για πολλά χρόνια η Βουλή εξέταζε περιοδικά τους προϋπολογισμούς του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Είναι το μόνο κρατικό ραδιοφωνικό ίδρυμα. Και πιστεύω ότι είναι ομόφωνη η πρόθεση της Βουλής αυτό το ίδρυμα να διατηρηθεί, να μην κλείσει για προφανείς λόγους, που δεν είναι της ώρας να συζητήσουμε. Το αν είναι καλά ή όχι τα προγράμματά του -και δε θα διαφωνήσω με όσα έχει πει ο συνάδελφος προηγουμένως- δεν είναι το θέμα που συζητούμε σήμερα.

Η Βουλή επανειλημμένα έχει καταβάλει προσπάθειες να δώσει εισηγήσεις, να δώσει παραινέσεις, για να μπορέσει το ίδρυμα οικονομικά να ορθοποδήσει. Και υπάρχουν πολλές εισηγήσεις. Υπάρχει εισήγηση να απαγορευθεί στο ΡΙΚ να έχει διαφημίσεις, όπως συμβαίνει με το BBC στην Αγγλία, αλλά το κράτος να καλύπτει όλη

τη δαπάνη. Υπάρχουν άλλες εισηγήσεις που ουσιαστικά εντοπίζουν την κύρια πληγή αυτού του ιδρύματος. Και είναι αυτή που είπε ο κ. Χατζηγεωργίου: Ενώ τα ιδιωτικά κανάλια με τις ίδιες ώρες εκπομπών καταβάλλουν Χ αριθμό χρημάτων και εργοδοτούν μεταξύ εκατό και εκατό πενήντα υπαλλήλους, το ΡΙΚ το '96, '95 εργοδοτούσε τετρακόσιους είκοσι πέντε υπαλλήλους με συλλογικές συμβάσεις, που καθιστούν όχι μόνο τους μισθούς ψηλότερους αλλά και το κόστος ψηλότερο. Βάσει αυτών, για παράδειγμα, υπολογίζονται οι ώρες που δουλεύει ένας είτε για να μεταβεί στη δουλειά του είτε για να επιστρέψει ως ώρες εργασίες και παίρνει επιδόματα γι' αυτό το πράγμα. Υπάρχουν συμβάσεις που λένε ότι για την κάλυψη των συνεδριάσεων μιας επιτροπής της Βουλής πρέπει να εργάζονται τρεις και όχι ένας, ένας που κρατεί το φως, ένας που είναι ο παραγωγός, ένας που είναι ο λειτουργός. Όλ' αυτά είναι ενδεικτικά που τα λέω. Τα γεγονότα που ξέρω είναι από το '96 και, έστω και με την καλύτερη δυνατή μνήμη, δεν μπορώ να θυμώμαι τους αριθμούς και τα γεγονότα. Είναι εξ αντικειμένου δαπανηρότερη η λειτουργία του.

Όμως με πολλές προσπάθειες κυρίως της Βουλής, και να μου επιτραπεί να αναφέρω με πρωτοβουλία του τότε βουλευτή της ΕΔΕΚ κ. Δημήτρη Ηλιάδη, ανελήφθη μια προσπάθεια διερεύνησης. Και έγινε ένα σχέδιο για μείωση του προσωπικού, από τετρακόσιους και κάτι σε διακόσιους οκτώ υπαλλήλους, έναντι της πληρωμής, για πρόωρη αφυπηρέτηση, αποζημίωσης σε αυτούς που ήθελαν να φύγουν. Το πώς εφαρμόστηκε είναι ένα άλλο τραγικό θέμα! Έφυγαν οι καλοί και έμειναν εκείνοι που δεν μπορούσαν να βρουν άλλη εργοδότηση. Και αυτοί που έφυγαν αναπληρώθηκαν με συνεργάτες οι οποίοι πληρώνονται κατά τρόπο που επανειλημμένα η Βουλή έχει επικρίνει.

Τι έγινε το 1996; Τα συνολικά έσοδά μας, από διαφημίσεις και από άλλα έσοδα που έχει, είναι Χ ποσό -παρακαλώ, ξανά, να δείξετε κατανόηση, γιατί οι αριθμοί μου

μπορεί να μην είναι σωστοί είναι από μνήμης που τους αναφέρω- £8.000.000. Με το πρόγραμμα πρόωρων αφυπηρετήσεων, με την οικονομία που θα κάνουμε, με το σχέδιο αφυπηρετήσεων, που αποσκοπεί στο να μειωθεί σε πέντε χρόνια το προσωπικό που εργοδοτείται, θέλουμε από την κυβέρνηση άλλα £10.000.000 επί προϋπολογισμού £18.000.000 ή £19.000.000 έναντι £25.000.000, που αρχικά ζητούσαν, που περιλαμβάνει ένα ποσό περίπου £2.000.000 το χρόνο εισφορά στο ταμείο συντάξεων των υπαλλήλων. Αυτή είναι μόνιμη πληγή για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς κατά τη γνώμη μου, παρωχημένη, στενοκέφαλη, αχρείαστη. Δεν υπάρχουν, από το 1930 και μετά, στον κόσμο ταμεία συντάξεως που είναι αυτό που λέγεται εγγλέζικα “fully funded”, δηλαδή τα ποσά που χρειάζεται το ταμείο να είναι εκεί στην μπάντα αρκεί μια εγγύηση, όπως γίνεται στην κυβέρνηση. Μέσα στον προϋπολογισμό μας δε βάζουμε τα δισεκατομμύρια που χρειάζεται για τη συνταξιοδότηση όλων των υπαλλήλων της κυβέρνησης, αν συνταξιοδοτούνταν αύριο. Βάζουμε πρόνοια στον προϋπολογισμό για το πόσα θα χρειαστεί για τις συντάξεις τούτο το χρόνο, τον άλλο χρόνο, τον άλλο χρόνο, τον άλλο χρόνο. Αν βάζαμε “fully funded”, πλήρως κεφαλαιοποιημένο ταμείο, είναι δισεκατομμύρια που θα χρειαζόταν να μπουν. Και θα μπορούσε η κυβέρνηση να εγγυηθεί αυτά τα ταμεία συντάξεως χωρίς να χρειάζεται το ίδρυμα, είτε ΑΗΚ λέγεται είτε άλλοι ημικρατικοί οργανισμοί, που δυστυχώς είναι πρόνοια συλλογικής σύμβασης, να καταβάλλει ολόκληρα τα ποσά που χρειάζεται. Όταν συμπληρώσει τις υποχρεώσεις του το ΡΙΚ, μπορεί να είναι κατατεθειμένα £50.000.000 ή £60.000.000 αχρείαστα, για να πληρωθούν οι συντάξεις στη διάρκεια των μελλοντικών πενήντα ή εξήντα χρόνων.

Εμείς εγκρίναμε τη δαπάνη ως Βουλή, τότε, των £10.000.000 ή £8.000.000 ή πόσο ήταν τα πρόσθετα εκατομμύρια. Αντί το ΡΙΚ να επιφέρει τις μειώσεις των δαπανών του στα άλλα προγράμματα και εκδηλώσεις που είχε, απλώς δεν κατέθεσε το ποσό στο ταμείο συντάξεως. Εξ ου και οι τόκοι, εξ ου και το χάσμα, εξ ου και η

εκκρεμότητα. Δεν το κατάθεσε αυτό το ποσό. Και οι άλλες δαπάνες, £500.000 για τη σύνδεση και τα άλλα που έγιναν. Και αυτό εκκρεμεί. Το 1996, όταν για πρώτη φορά ηγέρθη, λυπούμαι που το λέω, εγώ έφερα ένσταση. «Δεν το εγκρίνουμε, με αίτημα, όπως προνοεί ο νόμος. Η κυβέρνηση να ελέγξει το ποιος ευθύνεται και να του ζητήσει να τα πληρώσει από την τσέπη του. Έτσι λέει ο νόμος. Όποιος λειτουργός εξουσιοδοτήσει δαπάνη χωρίς έγκριση έχει υποχρέωση να καταβάλει από την τσέπη τους».

Και σας λέω ότι το 1963, όταν ήμουν υπουργός, ναι, υποχρέωσα ένα δημόσιο υπάλληλο ανώτερο, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, και πλήρωσε από την τσέπη του δαπάνη που έκαμε καθ' υπέρβαση των εξουσιών του. Δεν έγινε το 1996. Το καταψήφισαν το 1997. Το καταψήφισαν το 1998.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε σε ξανακάμνουμε υπουργό!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, το ξέρω. Ποιος σας είπε πως θέλω!

Τελικά έμεινε αυτή η πράξη. Δεν οφείλονται ποσά, δεν υπάρχει εκκρεμότητα πληρωμής, απλώς στο ταμείο συντάξεων, αντί να συμπληρωθεί η καταβολή στα δέκα ή δεκαπέντε χρόνια, διότι είναι με δόση που πληρώνουν, θα γίνει στα δεκαεπτά χρόνια.

Και λέω, είπα μάλλον φέτος, όταν εξετάστηκε στην επιτροπή: «Ας μας γράψει τουλάχιστον η κυβέρνηση ότι ευθύνεται ο άλφα ή ο βήτα, αλλά, επειδή είτε αφυπηρέτησε είτε το συμβούλιο έχει αλλάξει, είναι άλλοι τώρα, δεν μπορεί να λάβει κυρώσεις εναντίον τους». Η Βουλή δεν μπορεί να επιβάλει λήψη κυρώσεων· δεν έχουμε τέτοια εξουσία εμείς. Η κυβέρνηση μας έγραψε ότι δε σκοπεύει να επιβάλει κυρώσεις. Και λέω: Τι θα γίνει, αν δεν τα ψηφίσουμε; Ούτε φέτος ούτε του χρόνου ούτε του άλλου χρόνου. Η κυβέρνηση δε θα λάβει κυρώσεις εναντίον οποιουδήποτε.

Εμείς δεν μπορούμε να επιβάλουμε κυρώσεις. Το πολύ πολύ να έρθουν να πουν «ο κύριος τάδε από το διοικητικό συμβούλιο ή ο τότε διευθυντής, που έχει αφυπηρετήσει, ή το τότε διοικητικό συμβούλιο στο σύνολο, που αποτελείτο από πολλά κόμματα, ενέκρινε να γίνει σύνδεση για τη μετάδοση των αγώνων, ενέκρινε να μην πληρωθεί η συνεισφορά στο ταμείο συντάξεων, εξ ου και είναι αυτοί οι τόκοι».

Πράγματι, δεν ξέρω λύση. Μπαίνω πάρα πολύ στον πειρασμό να μάθω, να μάθουμε ποια θα είναι η λύση, αν δεν το ψηφίσουμε. Είναι ένα ερώτημα που δεν ξέρουμε. Δεν υπάρχει κανονισμός, δεν έχει εξουσίες η Βουλή για να επιβάλει μέτρα, είναι παρωχημένο το θέμα, είναι τετελεσμένο το θέμα, το μόνο που μπορεί να κάνει η Βουλή είναι να μην εγκρίνει αυτό το ποσό, για να μεταδώσει μήνυμα. Μα μεταδίδουμε αυτό το μήνυμα για τα πέντε περασμένα χρόνια που δεν τον εγκρίνουμε και παραμένει εκεί η εκκρεμότητα!

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, όπως βλέπετε, δεν είπα τίποτε το νέο, δεν πρόσθεσα τίποτε στα όσα όλοι γνωρίζουμε, αλλά προβληματίζομαι για το τι είναι δυνατό να κάμει αυτή η Βουλή, εκτός του να αφήσει να παραμείνει εκκρεμές αυτό το ποσό εκεί στους λογαριασμούς της κυβέρνησης, που δεν οφείλεται, είναι πληρωμένο, χωρίς να μπορεί να υπάρχει οποιοδήποτε πρακτικό μέτρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά ο προβληματισμός με τον οποίο έκλεισε την παρέμβασή του ο κ. Παπαδόπουλος είναι και ο δικός μας. Το ζήτημα είναι γνωστό και δεν εγείρεται σήμερα: είναι γνωστότατο και είχε ξεκινήσει από την επιτροπή Οικονομικών της προηγούμενης Βουλής. Το ερώτημα είναι: Πώς επιτέλους θα μπορέσει η Βουλή να στείλει αποτελεσματικά αυτό το μήνυμα, που προσπαθούμε να

στείλουμε πάντοτε, μήνυμα που δεν είναι τίποτε άλλο, δε ζητάει τίποτα περισσότερο παρά την τήρηση των στοιχειωδών κανονισμών της Δημοκρατίας. Εδώ, όμως, επειδή με την ευκαιρία αυτού του ζητήματος, πήγε να ξεκινήσει μια γενικότερη συζήτηση για το τι κάμνει και τι δεν κάνει το ΡΙΚ, θέλω απλώς να υπενθυμίσω ότι δεν είναι σήμερα η ώρα να εξετάσουμε αυτό το θέμα. Θα πρέπει με τους τακτικούς προϋπολογισμούς, πρώτον, να διερευνήσουμε αν σήμερα συμβαίνουν τυχόν φαινόμενα όπως αυτά που συνέβαιναν το 1996 και τα οποία φυσικά είναι καταδικαστέα και, δεύτερον, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι στην προηγούμενη Βουλή οι επιτροπές Εσωτερικών και Οικονομικών, από κοινού, είχαν μελετήσει διεξοδικότατα το θέμα. Είχαν γίνει για πάρα πολλές ώρες συνεδριάσεις με αντικείμενο το ΡΙΚ. Ελήφθησαν κάποιες αποφάσεις, έστω με δεδομένους τους περιορισμούς που έχει το σώμα αυτό, και τους οποίους υπενθύμισε ο κ. Παπαδόπουλος, να παρέμβει δραστικά.

Παρ' όλα αυτά δεν μπορεί σήμερα να επανερχόμαστε σε σημεία τα οποία τότε είχαν υπογραμμιστεί. Εάν μπορούμε να παρέμβουμε, θα πρέπει επιτέλους να πάρουμε κάποιες αποφάσεις γενικότερα και να μη δημιουργούμε στον εαυτό μας ψευδοδιλήμματα, εάν τώρα θα απορρίψουμε μέρος αυτού του επιπρόσθετου, του συμπληρωματικού, προϋπολογισμού ο οποίος... Ναι, κακός, πολύ κακός -είναι γραμμένο και στην έκθεση- κάκιστος ο χειρισμός που είχε γίνει. Αλλά σήμερα διερωτάται κανείς τι θα κέρδιζε η Βουλή, όχι ως Βουλή αλλά για λογαριασμό της νομιμότητας, της δημοσιονομικής τάξης και της Δημοκρατίας, εάν έκανε αυτή την ενέργεια που θα παρέτεινε την εκκρεμότητα!

Εγώ θέλω να υπενθυμίσω όμως, αφού το φέρνει η κουβέντα, ότι, όταν εδώ σε αυτή την αίθουσα συζητούσαμε το πενταετές σχέδιο οικονομικής ανασυγκρότησης, που είχε υποβάλει το ίδρυμα, τουλάχιστο συνάδελφοι από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, του Δημοκρατικού Συναγερμού, είχαν εγείρει εντονότατα ερωτήματα ως προς το

κατά πόσο το ΡΙΚ, με την ανασυγκρότηση που έκαμνε, με τη νέα μορφή που έπαιρνε, θα μπορούσε να σταθεί με αυτούς τους οικονομικούς υπολογισμούς που γίνονταν τότε. Δε θα επανέλθω σε εκείνα τα ζητήματα. Θα πω μόνο ότι επιμείναμε και για το ζήτημα της κατάργησης της εισφοράς από το κοινό μέσω του λογαριασμού του ηλεκτρισμού. Γιατί; Διότι, επιπρόσθετα όλων των άλλων λόγων που υπήρχαν, θα ήταν και ένας τρόπος να ελέγχουμε εδώ, μέσω του προϋπολογισμού, το τι λεφτά δίνονται στο ΡΙΚ και τι γίνονται αυτά τα λεφτά, καλύτερα από το αν τα έπαιρναν με αυτού του είδους την περίεργη φορολογία που είχε αποφασιστεί άλλοτε. Θυμάμαι, μάλιστα, τότε ότι μία πτέρυγα εδώ στη Βουλή είχε εγείρει επιφυλάξεις και δυσπιστία όχι έναντι του ΡΙΚ αλλά έναντι της κυβέρνησης και ήθελε να δεσμεύσουμε τις κυβερνήσεις ότι θα δίνουν στο ΡΙΚ όσα λεφτά χρειάζεται για να λειτουργεί.

Όλοι συμεριζόμαστε την άποψη ότι το ΡΙΚ πρέπει να μείνει εκεί, να παίζει το ρόλο του, να βρει ρόλο που πρέπει να είναι διαφορετικός ως δημόσιο ίδρυμα και την αποστολή του, την περίφημη κοινωνική και εθνική αποστολή, όμως υπογραμμίζω ότι τότε υπήρχε δυσπιστία, μήπως και η κυβέρνηση δε δίνει αρκετά χρήματα στο ΡΙΚ, χειραγωγώντας το με αυτό τον τρόπο. Εδώ τώρα είμαστε αντιμέτωποι με την άλλη όψη του νομίσματος. Μήπως το ΡΙΚ παίρνοντας όσα λεφτά ζητάει από την κυβέρνηση στο τέλος έρχεται να κάμει μία διαχείριση η οποία είτε είναι κακή είτε είναι και εκτός ελέγχου; Γιατί κάποια από αυτά τα κονδύλια είχε δοκιμάσει να τα ελέγξει η προηγούμενη επιτροπή Οικονομικών. Δεν ξέρω αν σήμερα έχει νόημα, μετά από τόσα χρόνια, να δούμε τι δαπανήθηκε για προγράμματα ή τι δαπανήθηκε για μισθούς και ωφελήματα.

Επομένως, εγώ χαίρομαι, διότι σήμερα κάποια από τα επιχειρήματα που έχουν ακουστεί είναι επιχειρήματα που και στο παρελθόν είχαμε προβάλει, επισημαίνοντας ότι, και υπήρχε συμφωνία, ομοφωνία όλων των πλευρών, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει να παίξει σημαίνοντα ρόλο ιδιαίτερα σήμερα και ειδικότερα σήμερα σε αυτό

το γνωστό τοπίο των μέσων ενημέρωσης. Αυτή η ομοφωνία, όμως, έπρεπε να συνοδεύεται από ένα σχέδιο οργάνωσης, και του ΡΙΚ και των σχέσεων του ΡΙΚ με την πολιτεία, ούτως ώστε να διασφαλίζεται και το δημόσιο συμφέρον και η χρηστή διοίκηση.

Δυστυχώς, με αυτή την πράξη που θα κάμουμε εμείς σήμερα, δεν έχουμε την πρώτη ευθύνη βεβαίως, γνωρίζουμε ότι κάθε άλλο παρά διασφαλίζονται οι κανόνες της χρηστής διοίκησης. Όμως εμείς θα επιμείνουμε ότι θα πρέπει, με βάση τη θέση που πήρε και η επιτροπή Οικονομικών αρχικά, να εγκρίνουμε αυτό το ποσό χωρίς να εγκρίνουμε με κανένα τρόπο την πρακτική. Και σύντομα, πολύ σύντομα, θα πρέπει να συζητήσουμε και τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ γι' αυτό το χρόνο. Και εκεί ας κάνουμε μια ιδιαίτερη προσπάθεια να ελέγξουμε αν όντως έχουν εκλείψει αυτά τα φαινόμενα και, αν δεν έχουν εκλείψει, εκεί έχει ρόλο να παίξει η Βουλή και μπορεί να παρέμβει αποτελεσματικά.

Επομένως, η δική μας η άποψη, κύριε Πρόεδρε, θα είναι όχι ότι δε θέλουμε να διαμαρτυρηθούμε εξίσου με την πλευρά η οποία προτείνει την καταψήφιση μέρους του προϋπολογισμού· ίσως και περισσότερο θέλουμε να κατακρίνουμε αυτή την πρακτική. Πλην, όμως, νομίζουμε ότι δεν είναι αυτός ο τρόπος. Και έτσι όπως έχουν έρθει τα πράγματα, θα πρέπει να ψηφίσουμε, διατηρώντας όμως την προσοχή μας στον προϋπολογισμό που έρχεται και στην ενδελεχή εξέταση του κατά πόσο αυτές οι πρακτικές έχουν εκλείψει. Διαφορετικά, είναι και θέμα -ομολογώ ότι τώρα το ανέφερα στο συνάδελφο, τον πρόεδρο της επιτροπής Ελέγχου- στο τέλος τέλος και της επιτροπής Ελέγχου ειδικότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέχρι σήμερα, όταν αγγίζαμε τα θέματα του ΡΙΚ, λέγαμε τελικά ότι απευθυνόμαστε «εις ώτα μη ακουόντων»· σήμερα απευθυνόμαστε και «εις ώτα μη παρόντων». Και ακόμα, όταν αγγίζαμε αυτά τα ζητήματα, που είχαν να κάνουν με την κρατική ραδιοτηλεόραση, όλοι μα όλοι κινδύνευαν να παρεξηγηθούν ότι θέλουν να κλείσουν το ΡΙΚ. Αυτή ήταν η επωδός, αυτό ήταν το κατηγορώ, ελλείψει επιχειρημάτων, από τους ιθύνοντες του ΡΙΚ. Ενώ -πιστεύω ακράδαντα και όσοι μίλησαν από αυτό το βήμα- είναι έντονη η έγνοια, η αγάπη, η φροντίδα για το παρόν και το μέλλον του ΡΙΚ.

Δυστυχώς τα μηνύματα που έρχονται από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου δεν είναι τα αναμενόμενα θετικά μηνύματα για το παρόν και το μέλλον. Και ενώ βλέπουμε ότι χωλαίνει το ΡΙΚ... Δεν είναι όλοι υψηλόμισθοι στο ΡΙΚ, υπάρχουν οι πληβείοι και οι πατρίκιοι. Το είπαμε πολλές φορές και δεν αποδίδει την πραγματικότητα το ότι έκαστος υπάλληλος του ΡΙΚ έχει μέσο ετήσιο μισθό £30.000. Υπάρχουν και αυτοί που πραγματικά εργάζονται στην πρώτη γραμμή του ΡΙΚ, αλλά όχι μόνο υποαμείβονται, αλλά παραβιάζονται και βασικά εργασιακά τους δικαιώματα. Ενώ υπάρχουν και οι άλλοι οι οποίοι βρίσκονται σε υψηλές θέσεις και καρέκλες, υπεραμείβονται και δεν αποδίδουν αυτά που όφειλαν να αποδίδουν εκ της θέσεώς τους.

Φυσικά δεν πρέπει να περνά απαρατήρητο το ότι σ' ένα τόσο σημαντικό ημικρατικό οργανισμό για μήνες ή για χρόνια ολόκληρα απουσιάζει η κεφαλή, δεν υπάρχει γενικός διευθυντής. Σε ποια αντίστοιχη επιχείρηση ή σε ποιο αντίστοιχο οργανισμό θα μπορούσε να διανοηθεί κανένας από εμάς να συνεχίζει να λειτουργεί και να μένει κενή η θέση του πλέον νευραλγικού πόστου, που είναι για τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών, προγραμματισμού, οργανογραμμάτων και γενικά θα είναι ο νους και η ψυχή του ραδιοφωνικού ιδρύματος, που είναι ο γενικός διευθυντής; Αυτό το

ίδρυμα συνεχίζει, μπορώ να πω κατ' ευφημισμό, να λειτουργεί με αυτόματο πιλότο και δε συγκινείται κανένας. Οι όποιες προσπάθειες γίνονται, γίνονται με ολιγωρία, γίνονται απρογραμμάτιστα, γίνονται με τρόπο που προκαλεί τον οποιοδήποτε από εμάς.

Δεν αρνηθήκαμε ποτέ να στηρίξουμε την κρατική ραδιοτηλεόραση και όταν τότε φωνάζαμε για την εισφορά του ΡΙΚ, δεν ήταν μόνο το ότι ήταν προκλητική αυτή η εισφορά, δεν ήταν μόνο γιατί ήταν κοινωνικά άδικη· αισθανόμασταν ότι υπήρχε κοινωνική κατακραυγή που δημιουργούσε πρόβλημα και στο ίδιο το ΡΙΚ. Και παρά το ότι παρεξηγούμεθα, δικαιωθήκαμε στην πορεία, γιατί αποδείχθηκε ότι αυτή η εισφορά, η οποία καταργήθηκε, δεν εμπόδισε τη λειτουργία του ΡΙΚ. Αυτό που εμπόδισε και εμποδίζει τη λειτουργία του ΡΙΚ είναι οι ίδιοι αυτοί που τάχθηκαν να υπηρετήσουν το ΡΙΚ, αυτοί που είναι σήμερα απόντες και αυτοί που ίσως συνεχίζουν να είναι απόντες από την εξέλιξη, από τον προγραμματισμό, από τις σύγχρονες ανάγκες, από τις σύγχρονες απαιτήσεις που πρέπει να έχει μια κρατική ραδιοτηλεόραση.

Στην Κύπρο, στη χώρα της υπερβολής, βλέπουμε καθ' υπερβολή να λειτουργεί με τον τρόπο που λειτουργεί και το ραδιοφωνικό ίδρυμα. Σε ποια αντίστοιχη χώρα του κόσμου θα είχαν δύο κρατικά τηλεοπτικά κανάλια, θα είχαν τρεις κρατικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και θα χρειαζόταν να γίνει και τέταρτος; Όταν αυτοί που ήδη υπάρχουν λειτουργούν ίσως υποβαθμισμένα; Ίσως δε γίνεται η ανάλογη μέριμνα, ο ανάλογος προγραμματισμός, η ανάλογη οργάνωση. Εδώ φτάσαμε, ενώ πληθυσμιακά είμαστε μισό εκατομμύριο, να λειτουργούμε κρατική τηλεόραση και ραδιόφωνο που έπρεπε να απευθύνεται σε πολλά εκατομμύρια. Αντί λοιπόν να τακτοποιήσουμε τα του οίκου μας, να αναβαθμίσουμε τα υφιστάμενα κανάλια, προσπαθούμε -και συμφωνώ απόλυτα με το φίλτατο συνάδελφο βουλευτή, τον κ. Χατζηγεωργίου- να δημιουργήσουμε κάτι που όχι μόνο δεν είναι αναγκαιότητα σήμερα της κοινωνίας, γιατί καλύπτεται ήδη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, να με συγχωρέσετε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

...από την ιδιωτική ραδιοφωνία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, να διακόψω ένα δευτερόλεπτο. Διερωτώμαι τι θέμα συζητούμε, με όλο το σεβασμό.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ό,τι συζητούσαν και οι προηγούμενοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα και για τους προηγούμενους αναφέρομαι και για τους επόμενους που θα έρθουν αναφέρομαι.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Και ειδικά αναφερόμουν στα λεγόμενα του κ. Χατζηγεωργίου, που ήταν για το θέμα του ΡΙΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήταν προσωπικές οι απόψεις του, κύριε...

(Γέλια)

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Από αφορμή αυτού του γεγονότος, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ήταν χρήσιμο και ωφέλιμο και δεν ήταν εκτός γραμμής και οι προηγούμενοι συνάδελφοι να αναφερθούν και γι' αυτά τα προβλήματα, συνδέοντάς τα με αυτόν τον μη προγραμματισμό όσον αφορά και τα κονδύλια που βρίσκονται ενώπιόν μας για έγκριση. Έτσι, λέγοντας όλα αυτά και πάντοτε συντομολεκτικά, θέλω να τονίσω ότι το ΡΙΚ πρέπει να είναι διπλά προσεκτικό ως κρατικό κανάλι. Ότι κανένας από εμάς δε θέλει μια κρατική

ραδιοτηλεόραση να νοσεί, δε θέλει κρατική ραδιοτηλεόραση να χωλαίνει. Θέλει κρατική ραδιοτηλεόραση που να αντιπροσωπεύει επαρκώς την πατρίδα μας σε όλους τους τομείς. Τότε θα είμαστε διπλά υπερήφανοι για το ΡΙΚ. Σήμερα όμως, σίγουρα, όχι μόνο δε δηλώνουμε περήφανοι, αλλά συνεχίζουμε να ανησυχούμε για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εξαντλήθηκε το θέμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θέλω να πω ότι εξαντλήθηκε το θέμα, διότι εμείς δεν εξαντληθήκαμε ακόμα! Πιθανόν, αν πω τούτο, να σταματήσω κάποιους συναδέλφους που θα ήθελαν να πουν κάποια πράγματα. Όμως ο κ. Προδρόμου έχει πει, νομίζω, δύο πράγματα. Εγώ θα μείνω στο ένα. Έχει πει πολλά, αλλά δύο σημαντικά, που έχουν σχέση με το τι συζητούμε: Ότι θα έρθουν εδώ οι προϋπολογισμοί του ΡΙΚ. Είμαστε επικριτικοί όλοι. Είναι το ένα που είπε, που βγαίνει το συμπέρασμα, και το δεύτερον, ότι μπορεί να μην έχουμε άλλη επιλογή από το να ψηφίσουμε. Και όσοι θέλουν να ψηφίσουν εναντίον, να ψηφίσουν, αλλά νομίζω ότι αν ψηφίσουμε όλοι εναντίον, θα έρθουμε μετά από ένα μήνα να ψηφίσουμε το ίδιο πράγμα, κάνοντας περισσότερη κριτική. Γι' αυτό το λόγο, ας φυλάξουμε όλοι όσα έχουμε να πούμε για διορθωτικά μέτρα στο ΡΙΚ την ώρα των προϋπολογισμών του ΡΙΚ. Εκεί θα κληθούμε να πούμε τις τοποθετήσεις μας και, αν

θέλουμε, να μην ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ ή να τον τροποποιήσουμε, αν μπορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι του κόμματος οι γραμμές τώρα, κύριε Πρόεδρε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τώρα να δούμε τι θα πει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τη γραμμή την έβαλε ο Λευτέρης, δεν μπορώ τώρα εγώ να...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διευκρινιστικά, οι θέσεις που αναπτύχθηκαν από τους συναδέλφους Σταύρο Ευαγόρου και Τάκη Χατζηγεωργίου είναι οι ομόφωνες θέσεις της συνεδρίασης της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις σήμερα...

(Ακούονται σχόλια και γέλια από τους βουλευτές.)

...σωστές ή λανθασμένες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, δε με είδες που έβαζα το σταυρό μου!

(Γέλια)

Διότι πλέον ούτε ένα αστείο δεν μπορούμε να κάνουμε εδώ. Εντάξει, θα συνοφρυωνόμαστε και να ακολουθούμε τη γραμμή.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε βλέπω πίσω μου, ούτε αν βάλατε σταυρό τωρά! Δικαιούστε, είμαστε ορθόδοξοι χριστιανοί και βάζουμε το σταυρό μας. Αλλά επειδή

έγινε αναφορά από κάποιους συναδέλφους, είναι προϊόν δημοκρατικής συλλογικότητας αυτές οι θέσεις. Που για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, για το κονδύλι του ενός εκατομμυρίου τριακόσιων τόσο χιλιάδων λιρών, που η κοινοβουλευτική μας ομάδα σημειώνει τις παρατυπίες, παρανομίες για όλα τα υπόλοιπα κονδύλια και ειδικά τοποθετείται αρνητικά στο κονδύλι των £60.000, που κανένας εδώ στη Βουλή σήμερα δεν είπε ότι ήταν νομότυπο, ότι ήταν ορθό και νόμιμο. Αυτό δε σημαίνει αλλαγή της πολιτικής μας στάσης έναντι του ραδιοφωνικού ιδρύματος, όπως άφησαν να νοηθεί κάποιοι συνάδελφοι από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ότι σήμερα το ΑΚΕΛ αναθεωρεί τη στάση του και αυτός ο οποίος αγωνιζόταν να κρατηθεί... Δεν είναι σε σας, κυρία Βασιλείου, που αναφέρομαι, αναφέρθηκα στο Δημοκρατικό Συναγερμό, ότι το ΑΚΕΛ αναθεωρεί και εκβάλλει το ΡΙΚ. Και μας συμβουλεύουν, «Αφήστε τα τούτα που θέλετε να φανεί η στάση σας κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών». Για το συγκεκριμένο κονδύλι η θέση η δική μας είναι ότι δεν εγκρίνουμε τις £60.000, θεωρώντας τες -που από το 1994 παραμένει η ίδια η θέση μας- αποτέλεσμα παράτυπων, παράνομων ενεργειών, υπερβάσεων κ.λπ., κ.λπ.

Έθεσε ένα θέμα ο κ. Παπαδόπουλος. Ε, τι γίνεται; Η Βουλή αυτή, βάσει του συντάγματος, έχει τα δικαιώματά της, το νομοθετικό και το ελεγκτικό της όλης δραστηριότητας. Αυτά τα δικαιώματα οφείλει να τα ασκεί και τα ασκεί. Και το δικαίωμα της μη εγκρίσεως μιας παράνομης δαπάνης, παράνομης ενέργειας, είναι αναφαίρετο, κατ' εμένα, δικαίωμα για τη Βουλή και έτσι προτείνει η κοινοβουλευτική μας ομάδα. Ποιος θα τα πληρώσει; Δεν υπάρχει πρόνοια στην παράδοση της κυπριακής πολιτικής κοινωνίας ή στην παράδοση της λειτουργίας του πολιτεύματός μας; Υπενθυμίζω, κύριοι, συναφές προηγούμενο με την αγορά την περίφημη των BELL. Υπέγραψε η κυβέρνηση, δεσμεύτηκε και αυτή η Βουλή, ενασκώντας -ως απεδέχθη και ο Γενικός Εισαγγελέας στο τέλος και το Ανώτατο Δικαστήριο- τα δικαιώματά της, είπε όχι. Είπε

όχι η Βουλή! Ποιος πλήρωσε, ποιος θα πληρώσει ή τις συνέπειες ποιος θα τις υποστεί, αν έχει υποστεί οποιοσδήποτε συνέπειες, δεν είναι θέμα της αρμοδιότητας της Βουλής. Παρ' όλο που εγώ πιστεύω ότι όφειλαν από το 1994, 1995, 1996 να είχαν κινηθεί όλες οι διαδικασίες από τότε. Και υπάρχουν, βάσει του συντάγματος, όργανα αρμόδια τα οποία πρέπει να διερευνήσουν πιθανές παραβιάσεις των νόμων: Γενική Εισαγγελία, αστυνομία, ελεγκτής και, και, και κ.λπ. Επειδή οδηγήθηκαν τα πράγματα από το 1994 μέχρι το 2001 ενώπιον της Βουλής, η Βουλή πρέπει, διά της εγκρίσεως της συγκεκριμένης παράτυπης πρόνοιας των £60.000, να πει, «Ε, ότι έγινε, έγινε, δεχόμαστε αυτή την παρανομία». Η θέση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας είναι όχι και μάλιστα κατά τη συζήτηση των άλλων προϋπολογισμών του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, του οποίου θα παραμείνουμε υποστηρικτές ταυτόχρονα με τη διατήρηση και την ανάπτυξη της ιδιωτικής ραδιοφωνίας. Η συνέχιση και ενίσχυση της δημόσιας ραδιοτηλεοπσίας είναι απαραίτητη για τη σωστή δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος. Επομένως, θα τη στηρίξουμε, αλλά δε σημαίνει ότι ο κάθε σύμβουλος εκεί, γενικός διευθυντής, μπορεί να παρανομεί ή να υπερβαίνει τις εξουσίες του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση, κύριοι συνάδελφοι, και παρακαλώ να ψηφίσουμε.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της πρότασης του ΑΚΕΛ για καταψήφιση του ποσού των £60.000 που έχει πληρωθεί σε τόκους;

Καταγράψτε με κι εμένα, σας παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε, οι αποχές φάνηκαν ύστερα. Πρέπει να ξαναμετρήσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις εναντίον και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, απορρίπτεται η πρόταση. Δεκαεπτά υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και τέσσερις αποχές.

Τώρα το νομοσχέδιο στο σύνολό του.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση Άρθρων ορισμένων Κεφαλαίων του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πίνακας. Άρθρο 2.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δυο εναντίον και δεκαέξι αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Να μου επιτρέψετε να εξηγήσω τη δική μου την ψήφο.

Δεν ψήφισα με τον τρόπο που ψήφισα ως μέλος της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ, την οποία και σέβομαι και αγαπώ, αλλά γιατί θεωρώ ότι θα έπρεπε να τοποθετηθώ -αυτό μου έλεγε η συνείδησή μου- σ' ένα θέμα τάξης. Δηλαδή, στο θέμα που ήγειρε ο κ. Παπαδόπουλος και συζήτησε και ο κ. Χριστοδουλίδης. Πιστεύω κι εγώ ότι δεν μπορεί η Βουλή να θεωρεί τον εαυτό της υποχρεωμένο να ψηφίζει για ζητήματα τα οποία είναι σαφής και καθαρή ατασθαλία. Ποιος θα το λύσει το θέμα; Να αναλάβουν εκείνοι οι οποίοι έχουν τη νομική και πολιτική ευθύνη απέναντι στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να λύσουν το ζήτημα. Απ' εκεί και πέρα καταγράφεται στα ιστορικά της Βουλής των Αντιπροσώπων ότι για ένα θέμα αρχής η Βουλή των Αντιπροσώπων εμμένει να τηρεί τα θέσμια. Αυτό μου είπε η δική μου η συνείδηση και γι' αυτό ψήφισα με τον τρόπο που έχω ψηφίσει.

Να μπούμε τώρα στο επόμενο θέμα παρακαλώ. Είναι το υπ' αριθμόν 2, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 1996». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω, αν κρίνω από την προηγούμενη συζήτηση, αν εδώ τώρα θα συζητήσουμε όλο τον κρατικό προϋπολογισμό και την οικονομική πολιτική του κράτους, γιατί πρόκειται για τροποποιητικό νόμο του προϋπολογισμού του κράτους. Είναι παρόμοιο το θέμα και αυτό εξετάστηκε σε επτά συνεδρίες της επιτροπής Οικονομικών.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 1996»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 17 Σεπτεμβρίου μέχρι 26 Νοεμβρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του 1994, ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτόν πρόσθετες δαπάνες που έγιναν για το έτος αυτό.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ζητείται η συμπερίληψη στον υπό αναφορά προϋπολογισμό των ακόλουθων γενομένων δαπανών:

- ποσού ύψους £90.163 για την κάλυψη των πραγματικών δαπανών για την άδεια προαφυπηρέτησης υπηρετούντων στην αστυνομία· και
- ποσού ύψους £80.374 για την κάλυψη επιδομάτων σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής σχετικά με τα υπό αναφορά συμπληρωματικά κονδύλια, η ανεπάρκεια της δαπάνης που αφορά την κάλυψη των απολαβών των μελών της αστυνομίας που βρίσκονταν σε προαφυπηρητική άδεια το 1994 οφείλεται στο γεγονός ότι είχε υπολογιστεί ότι μέσα στο 1994 θα αφυπηρετούσαν εκατό μέλη της αστυνομίας, ενώ τελικά αφυπηρέτησαν διακόσια τριάντα τέσσερα πρόωρα ή για λόγους υγείας και θανάτου.

Αναφορικά με το πρόσθετο κονδύλι που χορηγήθηκε για την υπερωριακή απασχόληση υπηρετούντων στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, οι λόγοι για τους οποίους η πρόνοια που είχε εγκριθεί με τον προϋπολογισμό του 1994 κατέστη ανεπαρκής οφείλονται στην αυξημένη αεροπορική κίνηση και στη διεύρυνση των ετήσιων περιόδων αιχμής, λόγω της οποίας το τμήμα ήταν υποχρεωμένο να καλέσει υπαλλήλους να εργαστούν πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους, για να καλύψουν τις ανάγκες που παρουσιάστηκαν.

Σημειώνεται ότι η Βουλή με επιστολή της, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2001, προς το Υπουργείο Οικονομικών ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο αυτό επιθυμούσε την προώθηση του εν λόγω νομοσχεδίου με ή χωρίς οποιεσδήποτε τροποποιήσεις. Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του, ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2001, πληροφόρησε τη Βουλή ότι επιθυμούσε την προώθηση της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τα πιο πάνω, στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών στοιχεία για τον

αριθμό και τα ονόματα των ατόμων που αφυπηρέτησαν πρόωρα από την αστυνομία το 1994, καθώς επίσης και των ατόμων που απέρριψαν προαγωγή τους στη θέση Λειτουργού Εναέριας Κυκλοφορίας στην κλίμακα Α13.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 2002».

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ενώ δεν τάσσονται ενάντια στην ψήφιση του μέρους εκείνου του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που αφορά τη συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του 1994 της δαπάνης για την κάλυψη επιδομάτων σε υπαλλήλους του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας για υπερωριακή εργασία τους, επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος ως προς το ποσό που αφορά τη γενομένη δαπάνη για κάλυψη της άδειας προαφυπηρετησάντων το 1994 στην αστυνομία.

Η επιτροπή, προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της για ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, δηλώνει ότι είναι η τελευταία φορά που ανέχεται τέτοιου είδους τακτική και ότι η εισήγησή της γίνεται, διότι έχει διαπιστώσει ότι οι σχετικές δαπάνες εν πολλοίς έγιναν για απρόβλεπτους σκοπούς. Παρά ταύτα, η διενέργεια των εν λόγω δαπανών έγινε καθ' υπέρβασιν εξουσίας και με την ανοχή των ασκούντων έλεγχο λειτουργιών, αφού το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε εντός του 1996 και αφορά υπερβάσεις που έγιναν στον προϋπολογισμό του 1994.

Συνεπώς, αναμένει ότι η κυβέρνηση, επιδεικνύοντας την ευαισθησία που πρέπει για τέτοια θέματα, τα οποία κατά την κρίση της δεν πρέπει να αντικρίζονται μόνο από λογιστικής πλευράς, θα προβεί στη δέουσα έρευνα για την απόδοση ευθυνών στους φορείς εκείνους που ενήργησαν πλημμελώς στην άσκηση των καθηκόντων τους και δεν προώθησαν έγκαιρα τις νεομισμένες διαδικασίες για έγκαιρη υποβολή στη Βουλή για έγκριση του αναγκαίου συμπληρωματικού προϋπολογισμού του 1994, με την έγκριση του οποίου θα εδίδετο η εξουσιοδότηση για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο το οποίο θα θέλαμε να σημειώσουμε είναι το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του 1994 ενεκρίθη ουσιαστικά δύο χρόνια μετά, γι' αυτό και είναι νόμος του 1996. Άρα είχαν τη δυνατότητα τότε να καθορίσουν τις υπερωρίες οι οποίες υπήρχαν. Καλούμαστε ουσιαστικά πέντε χρόνια μετά -με συγχωρείτε, εφτά χρόνια μετά- να εγκρίνουμε υπερωρίες που έγιναν από το 1994. Και αυτό ήταν το πρώτο που θέλαμε να σημειώσουμε ως ένα από τα απαραίτητα περιστατικά κακής διαχείρισης τα οποία συνεχίζουν να παρατηρούνται στη λειτουργία της κρατικής μηχανής.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θα θέλαμε να παρατηρήσουμε είναι ότι καλούμαστε σήμερα να εγκρίνουμε πληρωμές που έγιναν για υπερωρίες του 1994, δεδομένης της θέσης που έχει διατυπωθεί επανειλημμένα από την ολομέλεια αυτού του σώματος ότι το κράτος και η κυβέρνηση θα πρέπει να μεριμνήσουν για τον περιορισμό των υπερωριών.

Το τρίτο σημείο στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ, σε ό,τι αφορά τις υπερωρίες στο Τμήμα Πολιτική Αεροπορίας, είναι το γεγονός ότι ουσιαστικά απεκρύβη από την επιτροπή Οικονομικών η κύρια αιτία που προκάλεσε αυτές τις υπερωρίες, η οποία δεν

ήταν ουσιαστικά η περίοδος αιχμής ή άλλοι λόγοι αύξησης του τουρισμού· ουσιαστικά ήταν η διαφωνία του Τμήματος των Επιθεωρητών Πολιτικής Αεροπορίας με τη διοίκηση του τμήματος η οποία έφθασε στην επιτροπή Νομικών με ανάλογο σχέδιο στο οποίο δεν υιοθετήθηκαν οι θέσεις όπως διατυπώνονταν εκεί και προκάλεσαν, λόγω της σύγκρουσης αυτής, αυτές τις υπερωρίες, τις οποίες θα πρέπει να πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος. Και είναι γι' αυτό το λόγο που θα πρέπει τα προβλήματα να επιλύονται στην ώρα τους, για να μην προκαλούν ζημιά στον πολίτη.

Θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, διότι εφτά χρόνια μετά εκείνο το οποίο γίνεται είναι ουσιαστικά η νεκροψία του θέματος. Στο επόμενο θέμα, όμως, που αφορά τα θέματα της αστυνομίας, θα κρατήσουμε στάση αποχής για τους λόγους που θα εξηγήσει ο κ. Παπακώστας στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Παπακώστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι, μεταξύ άλλων, και η κάλυψη υπερβάσεων ύψους £90.163 του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1994, Κεφάλαιο 13.03.2, Αστυνομία. Εδώ βρισκόμαστε μπροστά σε μια ντε φάκτο κατάσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως και προηγούμενα.

Σύμφωνα με μια διευκρινιστική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών προς την επιτροπή Οικονομικών, η εν λόγω γενομένη δαπάνη αφορά αποδοχές για διακόσια τριάντα τέσσερα μέλη της αστυνομίας που αφυπηρέτησαν πρόωρα το 1994 λόγω συσσωρευμένης άδειας που είχαν εις πίστιν τους. Μετά από μελέτη του ονομαστικού καταλόγου ο οποίος συνόδευε την επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, διαπιστώσαμε ότι έγιναν χαριστικές και επιλεκτικές προαγωγές δεκατεσσάρων μελών,

ενώ βρισκόντουσαν με προαφυπηρετική άδεια. Να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει αναφορά για τα έτη 1975 έως 2001, όπου, εξ όσων γνωρίζω, η εικόνα είναι πολύ χειρότερη.

Και εδώ τίθεται, κύριοι συνάδελφοι, και το βασανιστικό ερώτημα: Με ποια λογική προάγεται ένας αστυνομικός, ένα μέλος της δύναμης το οποίο βρίσκεται με προαφυπηρετική άδεια; Σε τι θα εξυπηρετήσει; Τι θα προσφέρει στην υπηρεσία; Η απάντηση είναι: τίποτε. Στην ουσία δεν μπορεί να αξιολογηθεί κιόλας. Πώς προάγεται; Πώς θα αξιολογηθεί ένα μέλος το οποίο βρίσκεται με προαφυπηρετική άδεια; Στην ουσία είναι υπό αφυπηρέτηση πλέον, αφυπηρετεί στην ουσία, δε θα επανέλθει πλέον. Εξάλλου, με την έναρξη της προαφυπηρετικής άδειας κάποιου μέλους η θέση του θεωρείται κενή και συμπληρώνεται με τις αμέσως επόμενες προαγωγές και προσλήψεις.

Εμείς πιστεύουμε ότι οι προαγωγές αυτές έγιναν έξω από κάθε νόμιμη διαδικασία, ήταν αχρείαστες, αντιπαραγωγικές, αναξιοκρατικές και προπάντων προκλητικές έναντι των άλλων που είχαν την ίδια τύχη να αφυπηρετήσουν. Και σίγουρα δεν έγιναν για το καλώς νοούμενο συμφέρον της υπηρεσίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά για αλλότριους σκοπούς, με έντονη τη σφραγίδα της ημετεροκρατίας, και συνιστούν οπωσδήποτε κατάχρηση εξουσίας και διασπάθιση του δημόσιου χρήματος.

Για τους λόγους αυτούς η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα τηρήσει στάση αποχής σε ό,τι αφορά το μέρος που αναφέρεται στην αστυνομία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Για τους ίδιους λόγους που δεν ψήφισα το προηγούμενο νομοσχέδιο θα καταψηφίσω και αυτό και δε συμφωνώ καθόλου με το να μετατραπεί αυτή η Βουλή σε Βουλή του δόγματος “για τελευταία φορά”. Είναι λάθος, στέλλουμε λανθασμένα μηνύματα, κατά την άποψή μου, διότι το τι μένει δεν είναι η συζήτηση στη Βουλή: είναι η ψήφιση του νόμου. Αυτό μένει για τον πολίτη, ο οποίος επιβαρύνεται με τα δύο αυτά νομοθετήματα με £1.500.000 για διαπιστωθείσες κακοδιοικήσεις και ατασθαλίες. Είναι τεράστιο λάθος. Νομίζω πως θα κατηγορηθεί η Βουλή ότι δε δείχνει συνέπεια στην προσπάθειά της να ελέγξει και στην προσπάθειά της να εμπεδώσει τη χρηστή διοίκηση σ’ αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, θα μπορούσα να ήμουν και εγώ πολύ σύντομος και λακωνικός επαναλαμβάνοντας απλώς ότι για λόγους αρχής δε θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Θα είμαι πάλι σύντομος, επεκτεινόμενος όμως λίγο επί αυτής της αρχής. Διερωτώμαι τελικά αν σ’ αυτή την εποχή της απαξίωσης των αξιών είναι λογικό και φρόνιμο οι αξίες να εφαρμόζονται κατά προσέγγιση. Μένω με κάποια ερωτήματα: Γιατί να μην υπάρχει, εφαρμοζόμενης της αρχής, πλήρης και καθολική άποψη πολιτικών ομάδων, και του συνόλου της Βουλής ακόμα, ενάντια σ’ αυτή την πρακτική και συνήθεια που παρουσιάζει η εκτελεστική εξουσία ή όργανα και φορείς της και να είναι μερική η εφαρμογή της αρχής; Έχω το φόβο ότι η μερική εφαρμογή αρχών είναι μη εφαρμογή αρχών. Έχω επίσης την αντίληψη ότι με τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε αυτές τις παρατυπίες το μόνο που τελικά επιτυγχάνουμε είναι να επιβραβεύουμε τις παρατυπίες. Αναφερόμενος προηγούμενα συνάδελφος στην περίπτωση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου έθεσε υπόψη σας ότι έχει

ξεκινήσει τη λειτουργία τέταρτου ραδιοφωνικού καναλιού, χωρίς να είναι αυτή η δαπάνη εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό του. Κατά πάσαν πιθανότητα θα την έχουμε μπροστά μας σε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό του χρόνου ή αυτό το χρόνο.

Θέλω να καταλήξω λέγοντας, πολύ σύντομα, βεβαίως, ότι, για να στείλει αυτή η Βουλή ένα μήνυμα, ένα ξεκάθαρο μήνυμα συμπεριφοράς βασισμένη πάνω σε αρχές, πρέπει επιτέλους να είναι και ολίγον δογματική. Δεν είναι κακό να είμαστε δογματικοί πάνω σε αξίες, διότι αυτή η ιστορία με την απαξίωση των αξιών δεν ξέρω πού θα μας οδηγήσει τελικά. Και στο ερώτημα «μα, τι θα γίνει, αν δεν εγκρίνουμε αυτά τα ήδη πληρωμένα και χαμένα λεφτά;» εγώ θα απαντούσα: Ας μη γίνει τίποτε. Ας καταγραφεί στην πολιτική ιστορία της Κύπρου, ας μπει στις εγκυκλοπαίδειες, ας γραφτεί και στο βιβλίο “Γκίνες”, για να ξέρουμε τελικά τι συνέβαινε τη δεκαετία του '90 σ' αυτή τη χώρα με την ελπίδα ότι δε θα συμβαίνει και στη δεκαετία του 2000.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω πως οι ισοπεδωτικές τοποθετήσεις, χωρίς να παραθεωρώ ότι όντως υπάρχει ένα πολιτικό πρόβλημα εδώ, ιδιαίτερα για δημοσιονομικά ζητήματα -ας μην ξεχνούμε ότι η ιστορία αυτή που συζητούμε ήταν ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών και έχει μια καθαρά δημοσιονομική διάσταση- χωρίς να παραγνωρίζω, επαναλαμβάνω, τη δημοσιονομική πτυχή, έχω την αίσθηση πως συσκοτίζουν τη συζήτηση.

Για την αστυνομία πρώτα. Λέχθηκε πως δεκατέσσερις αφυπηρέτησαν, ενώ βρίσκονταν στο τέρμα της ευδόκιμης υπηρεσίας τους, με προφανή στόχο και σκοπό βέβαια να πάρουν τα ωφελήματα τα οικονομικά και να επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός,

ο οποίος μάλιστα στην προκείμενη περίπτωση πληρώθηκε -αναφέρομαι στο ποσό- καθ' υπέρβαση. Εγώ δε θα είχα οποιαδήποτε αντίθετη άποψη, ενώ συμφωνούμε στο πολιτικό σκέλος, ότι αυτή η ενέργεια δε θα πρέπει να γίνεται, αν δίδονταν στοιχεία σε αυτή τη Βουλή, ότι από το ποσό των £90.163 ή ολόκληρο το ποσό αφορά αυτούς τους δεκατέσσερις καθ' υπέρβαση προαχθέντες αστυνομικούς, οι οποίοι ευδόκιμα πλησίαζαν προς το τέλος της υπηρεσίας τους.

Η ιστορία αυτή με το πολιτικά ανεπίτρεπτο και απαράδεκτο να προάγονται αστυνομικοί της αστυνομίας, ενώ φθάνουν στο τέρμα της υπηρεσίας τους, όσο ευδόκιμη κι αν ήταν, τέθηκε για πρώτη φορά, θα πρέπει να υπενθυμίσω, από βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού δημόσια. Και εγώ θα υπενθυμίσω ποιοι μίλησαν γι' αυτό. Εκτός από τον υποφαινόμενο, και ο συνάδελφός μου ο Χρήστος ο Πουργουρίδης, από την άποψη της δημοσιονομικής καθαρά προσέγγισης. Είπαμε ότι επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός. Είχαμε μιλήσει εκτός της Βουλής. Ήταν το δικό μας το κόμμα που είχε θίξει πρώτο το ζήτημα. Ενώπιον δε της επιτροπής Οικονομικών σε σχέση με τις αφυπηρητήσεις αυτές, οι οποίες θεωρούνται και από την πλευρά τη δική μου, πιστεύω και από την κοινοβουλευτική μου ομάδα -και έτσι είναι- ως πολιτικά επιλήψιμες... Γι' αυτό το λόγο σταμάτησαν κιόλας μετά από την τοποθέτηση και των δικών μας μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας να γίνονται όπως γινόντουσαν τα προηγούμενα χρόνια. Τέθηκε ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών -και ο πρόεδρος είναι εδώ, θα πρέπει να το θυμάται- ταυτόχρονα από τον κ. Παπακώστα και από εμένα τον ίδιο.

Κατά συνέπεια, ενόσω η δημοσιονομική προσέγγιση, πέρα από την πολιτική καταδίκη ή επισήμανση για το απαράδεκτο σε σχέση με τις προαγωγές, δεν μπορεί να δώσει στοιχεία αυτή η δημοσιονομική προσέγγιση, αν όντως οι £90.163 αφορούν αυτούς τους δεκατέσσερις ή αφορούν και άλλους -και, αν ανατρέξουμε στην έκθεση, θα δούμε ότι η επίσημη πλευρά της αστυνομίας ισχυρίζεται ότι υπήρξε ένα πλεόνασμα ή

ένα υπέρ το αναμενόμενο ποσοστό αριθμού αστυνομικών που αφυπηρέτησαν, διακόσιοι τριάντα τέσσερις πρόωρα για λόγους υγείας ή και θανάτου, σε αντίθεση με τον αναμενόμενο αριθμό, εξ ου και η επιβάρυνση του προϋπολογισμού- δεν έχουμε άλλο λόγο, παρά τα έντονα πολιτικά αισθήματα που μπορεί να νιώθουμε σε σχέση με το πώς έχει τύχει χειρισμού το ζήτημα αναφορικά με την προαγωγή κάποιων οι οποίοι κοντεύουν στο τέλος της υπηρεσίας τους, και θα ψηφίσουμε, ναι. Θα ψηφίσουμε, γιατί απλούστατα και στην περίπτωση αυτή τα ποσά ξοδεύτηκαν λόγω κακής οργάνωσης. Αυτό μπορεί να λεχθεί και το δέχομαι χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη. Γιατί θα έπρεπε να υπάρχει ένα σύστημα στην αστυνομία που να μπορούσε να επισημάνει έγκαιρα ότι δε θα ήταν εκατόν οι αστυνομικοί αλλά διακόσιοι τριάντα τέσσερις ή τριακόσιοι ή πεντακόσιοι οι οποίοι θα αφυπηρευόσαν, για να γίνει και η αναγκαία πρόνοια στον προϋπολογισμό. Τούτο δεν έγινε.

Δε νομίζω να υπάρχει κακόπιστη προσέγγιση από οποιονδήποτε ούτε μπορώ, ενόσω δεν έχουν δοθεί οποιαδήποτε στοιχεία σε σχέση με τις δεκατέσσερις πολιτικά μη επιθυμητές προαγωγές, που έχει θίξει ο κ. Παπακώστας -και συμφωνώ σε αυτό- αλλά με τελεία χωρίς οποιαδήποτε προέκταση δημοσιονομική- να δεχθώ ότι δε θα πρέπει να ψηφιστεί το κονδύλι των ενενήντα τόσο χιλιάδων λιρών.

Για τους υπαλλήλους της πολιτικής αεροπορίας θέλω να πω το εξής: Κάτι που έχει σχέση με μια αναφορά που έγινε ακροθιγώς από το συνάδελφο τον Αριστοφάνη Γεωργίου, που όμως νομίζω ότι θέλει περισσότερη διευκρίνιση. Το βασικό ποσό των £80.374 δημιουργήθηκε λόγω συνδικαλιστικής διαφοράς, συνδικαλιστικής διαφοράς στρεβλής μάλιστα. Δε θέλω να παραπλανήσω τη Βουλή λέγοντας ότι φταίει οποιοσδήποτε άλλος για τη συσσώρευση αυτού του ποσού. Να λέμε όμως τα γεγονότα με το όνομά τους. Και θα θυμούνται τα μέλη της προηγούμενης επιτροπής Νομικών αυτό το περιώνυμο ή διαβόητο σχέδιο υπηρεσίας που ήρθε σε σχέση με τους

υπαλλήλους της πολιτικής αεροπορίας οι οποίοι δεν ήθελαν προαγωγή στην κλίμακα A13, διότι, άκουσον άκουσον, θα έχαναν τις υπερωρίες. Υπάλληλος στην πολιτική αεροπορία, υπάλληλοι να αρνούνται την προαγωγή, ενώ ήρθε ο χρόνος να προαχθούν, γιατί θα είχαν διαφυγόντα οικονομικά κέρδη!

Θεμιτά μεν και κατανοητά, πλην όμως, κατά τη δική μου άποψη, ακατανόητα και μη θεμιτά σε σχέση με την επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Και βεβαίως το χατίρι τους γινόταν! Είναι, ήταν και αυτό ένα από τα ζητήματα που πολλές φορές επιλύονται με διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκομένων φορέων και ναι, έγινε δεκτό το αίτημα όσων υπαλλήλων δεν ήθελαν να προαχθούν, να παραμείνουν στην ίδια κλίμακα, για να μη χάνουν τις υπερωρίες.

Και βέβαια το επιχείρημα αυτό είναι μια αντίθετη όψη του επιχειρήματος που ακούστηκε από την αστυνομία. Ούτε σε αυτή την περίπτωση είμαι εγώ σε θέση να εξηγήσω -και δεν ήταν σε θέση ούτε οι αρμόδιοι να εξηγήσουν- αν το ποσό των £80.000 που αφορά την πολιτική αεροπορία δημιουργήθηκε απλά και μόνο από αυτή τη στρεβλή συνδικαλιστική έκβαση του προβλήματος που έχω θίξει. Όμως, ενόσω δεν υπάρχουν ούτε σε αυτή την περίπτωση στοιχεία, τι μπορεί να γίνει; Θα περιοριστούμε στο πολιτικό σκέλος, ενώ τα χρήματα έχουν ξοδευτεί, έχει γίνει καταγραφή ότι έχουν πληρωθεί ήδη από το 1994, και θα παραμείνει το θέμα εκκρεμές;

Εγώ νομίζω πως το θέμα δεν είναι το ίδιο με το προηγούμενο που συζητήσαμε, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Εκεί υπερερούσε η καθαρά πολιτική ίσως, αν μπορεί να πει κάποιος, προσέγγιση και το μήνυμα το οποίο σαφώς έπρεπε να εκπεμφθεί προς την κατεύθυνση που έπρεπε. Εδώ είναι διαφορετικά τα πράγματα. Και θα πρέπει να μιλάμε ανάλογα με αυτό που έχουμε μπροστά μας, που αφορά το περιεχόμενο για το οποίο συζητούμε και με το οποίο ασχολούμαστε.

Γι' αυτούς τους λόγους νομίζω πως, ανεξάρτητα από τις οποιεσδήποτε επιφυλάξεις μπορεί να έχουν οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης, θα πρέπει να υπερψηφιστεί, να υπερψηφιστούν τα ποσά τα οποία αναφέρονται ενόψει έλλειψης επαρκών στοιχείων τα οποία να ανατρέπουν τους ισχυρισμούς της επίσημης πλευράς. Εγώ δεν είμαι εξ αυτών που δέχομαι αδιαμαρτύρητα οτιδήποτε λέγεται από όποια επίσημη κρατική πλευρά ωσάν να είναι αλήθεια εξ αποκαλύψεως. Σε αυτή την περίπτωση όμως, όπως έχω εκθέσει σε λεπτομέρεια και δε θα επαναλάβω, λόγω του ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που πειστικά να αναιρούν και να ανατρέπουν τους ισχυρισμούς της επίσημης πλευράς, δε βλέπω άλλη διέξοδο, χωρίς οποιαδήποτε πολιτική προέκταση, παρά να υπερψηφιστεί το κονδύλι αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, από τη θέση μου. Δύο σημεία απλώς να τονίσω, διότι ακούστηκαν πολλά και στο προηγούμενο και σε αυτό για θέμα αρχής, για να σταλούν μηνύματα. Εκείνο που θέλω να πω, το οποίο βάρυνε την άποψη της πλειοψηφίας στην επιτροπή Οικονομικών, είναι ότι -θα αναφερθώ σε αυτό, αλλά όχι στο προηγούμενο- ήταν μεμονωμένες περιπτώσεις. Ειδικά αυτό που αναφερόμαστε ήταν του 1994. Από τότε δεν ξαναπαρουσιάστηκε υπέρβαση δαπανών στον κρατικό προϋπολογισμό χωρίς προηγουμένως να πάρουμε τις ανάλογες δαπάνες από τις εγκρίσεις από τη Βουλή και την επιτροπή Οικονομικών.

Επομένως, χωρίς να χάνει τη σημασία του το γεγονός, ότι προέβησαν σε δαπάνες χωρίς την προηγούμενη έγκριση, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην απόφασή μας το γεγονός ότι από τότε μέχρι σήμερα δεν έχει επαναληφθεί το γεγονός. Μπορεί να οφείλεται και στο γεγονός ότι δίσταζε μέχρι σήμερα η Βουλή να εγκρίνει και να καλύψει κάτι τέτοιο,

όμως νομίζω ότι, αν κρίνουμε τουλάχιστον από το προηγούμενο, έχει πάει το μήνυμα και φαίνεται να έχει γίνει αποδεκτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω πώς μπήκαμε σε αυτή την πρώτη συνεδρία της Βουλής για φέτος με αυτά τα ετεροχρονισμένα νομοσχέδια. Αλλά πραγματικά, επειδή και τα δύο νομοσχέδια που έχουν συζητηθεί μέχρι τώρα βλέπουμε να όζουν κακοδιαχείρισης και παρατυπιών, παραβίασης των κανόνων χρηστής διοίκησης, δημοσιονομικής τάξης, νομίζω ότι θα πρέπει μελλοντικά, ανεξάρτητα από το τι θα ψηφίσει η κάθε πλευρά σήμερα, να υιοθετήσουμε μια πρακτική ως Βουλή. Να δώσουμε το μήνυμα ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δε θα ασχολείται με εξέταση τέτοιων νομοσχεδίων, εκτός αν προηγουμένως η εκτελεστική εξουσία μάς ικανοποιήσει λαμβάνοντας συγκεκριμένα μέτρα θεραπευτικά, πειθαρχικά εκεί που χρειάζεται, ακόμα και ποινικά, προτού ασχοληθούμε με την ουσιαστική εξέταση αυτών των νομοσχεδίων. Αλλιώς, θα είμαστε καταδικασμένοι, ό,τι και αν λέμε εδώ, να κάνουμε νεκροψία κάθε φορά και απλώς να επιδιδώμαστε σε μια ακατάσχετη φλυαρία. Κι αυτό δεν είναι μομφή εναντίον οποιουδήποτε.

Γι' αυτό νομίζω ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα. Δεν ξέρω αν είναι τώρα η ώρα να συζητήσουμε αυτό το θέμα ή αν θα πρέπει να συζητηθεί σε επίπεδο κοινοβουλευτικών ομάδων και να καταθέσουμε απόψεις, αλλά σίγουρα κάτι πρέπει να γίνει. Είναι προφανές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα, δεν είναι η ώρα. Θέλετε να φλυαρήσετε, κυρία Βασιλείου;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε το λόγο.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Από ό,τι ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, δε φλυαρώ. Εγώ εισηγούμαι επιπρόσθετα να συζητηθεί το θέμα με τη Γενικό Ελεγκτή, διότι αντιλαμβάνομαι ότι πάρα πολλοί συνάδελφοι οι οποίοι εξέφρασαν δριμύτατα κατηγορώ και στις δύο περιπτώσεις ψήφισαν υπέρ, ακριβώς διότι δεν είχαν λύση, δεν μπορούσαν να σκεφθούν ήταν αδιέξοδο. Και ίσως σε μια ειδική συνεδρία να κληθεί η Γενικός Ελεγκτής και να μας πει αν υπάρχουν κάποιες άλλες λύσεις τις οποίες μπορούμε να υιοθετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διευκρινίζω ότι αστειεύτηκα, κυρία Βασιλείου. Για τ' όνομα του Θεού!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κατάλαβα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ ορθή η εισήγηση του κ. Ομήρου, βεβαίως και της κ. Βασιλείου, και νομίζω ως επιτροπή Οικονομικών τώρα και έγκαιρα, πριν παρουσιαστεί παρόμοιο πρόβλημα, να το δούμε. Θα φέρουμε εισήγηση, να δούμε τη σωστή διαδικασία στην ολομέλεια ή στις ομάδες, ούτως ώστε να έχει και το δικαίωμα, αν θέλετε, πλέον η επιτροπή Οικονομικών να μην εξετάζει παρόμοιες περιπτώσεις προτού ληφθούν κάποια μέτρα τα οποία θα συμφωνήσει η Βουλή εκ των προτέρων. Επομένως, μπορούμε να το δούμε ως επιτροπή Οικονομικών αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα μιλήσω για την ουσία του θέματος. Οι θέσεις μας είναι μέσα στην έκθεση. Απλώς, θα επισημάνω κάτι το οποίο διαπίστωσα από τη συζήτηση. Ενώ στην προηγούμενη συζήτηση για το ΡΙΚ κάποιοι συνάδελφοι, κάποιες πλευρές επέκριναν έντονα το ΡΙΚ, γιατί δεν ήταν παρόν, κανένας δεν ήρθε από τη διεύθυνση, κανένας από το διοικητικό συμβούλιο, τώρα που είναι παρόμοια περίπτωση κανένας δεν επικρίνει την αστυνομία που δεν είναι παρούσα. Ποια είναι η πολιτική επιτέλους; Να επικρίνουμε τους μεν και να μην επικρίνουμε τους δε; Επιτέλους, ποια είναι η πολιτική; Να μάθουμε και εμείς! Κάθε φορά που συζητείται ένα θέμα που αφορά μια επαγγελματική τάξη θέλουμε τους επαγγελματίες εδώ ή απέξω, όπως τους ταξιτζήδες, αγελαδοτρόφους ή ψαράδες με τις βάρκες τους ή δασκάλους με τα πίκετ τους. Ποια είναι η πολιτική αυτού του σώματος; Δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει κομμένη ραμμένη πολιτική απόλυτη του σώματος. Οι κοινοβουλευτικές ομάδες και ο κάθε βουλευτής ή βουλευτίνα έχουν δικαίωμα, έχουν το ελεύθερο να επικρίνουν όπως αυτοί κρίνουν και παρόντες και απόντες και ακόμα να τους διαφύγει να επικρίνουν και κάποιους. Δε νομίζω ότι μπορούμε να πιάσουμε τη μεζούρα και να πούμε ότι «ξέρετε, να το απόλυτο εδώ και κινούμαστε μόνο προς αυτή την κατεύθυνση».

Και σε ό,τι αφορά στην εισήγηση που έγινε, αν μου επιτρέπεται, πιστεύω ότι είναι καλά να διαβουλευθούν πρώτα οι κοινοβουλευτικές ομάδες, όπως εισηγήθηκε ο κ.

Ομήρου, και να δούμε πώς συζητούμε παραπέρα, διότι έχω έτσι την έγνοια ότι στο τέλος μπορεί να γίνουμε απόλυτοι και δογματικοί και να υπάρχει και περίπτωση όπου δικαιολογείται πράγματι μια παραβίαση αυτής της θέσης την οποία λέμε και να έχουμε θέση ότι δεν ψηφίζουμε τίποτα. Νομίζω ότι πρέπει έτσι να το ψηλαφίσουμε πιο ήρεμα και να επανέλθουμε. Εγώ εισηγούμαι να επανέλθουμε· δε λέω να μην επανέλθουμε. Συμφωνούμε ότι έχει εξαντληθεί και σε αυτό το θέμα η συζήτηση;

Να ζητήσω και τη βοήθειά σας. Κύριε Παπαδόπουλε, πώς ψηφίζουμε; Θα ρωτήσω πρώτα για το κονδύλι αυτό για το οποίο μία κοινοβουλευτική ομάδα παίρνει διαφορετική θέση, αντιλαμβάνομαι; Μάλλον.

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της πρότασης ή τελοσπάντων...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, είναι τροπολογία, όταν θα τηρήσετε αποχή;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι είναι τροπολογία, είναι γι' αυτό που ρώτησα κιόλας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν ήταν καταψήφιση, θα ήταν τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς. Επειδή δεν είναι καταψήφιση, δεν είναι τροπολογία, κατά την άποψή μου.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να ακολουθήσουμε την πρακτική που ακολουθούμε συνήθως στους προϋπολογισμούς. Αν θυμάστε, αυτά που έχουμε μια διαφορετική άποψη προτάσσονται, γίνεται μια ψηφοφορία, υπέρ, κατά κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της δαπάνης για την κάλυψη της άδειας αφυπηρετησάντων το 1994 στην αστυνομία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το κονδύλι εγκρίνεται με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δεκαοχτώ αποχές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση άρθρων ορισμένων κεφαλαίων του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται με σαράντα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περὶ Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτω ενώπιόν σας τώρα το σύνολο του νομοσχεδίου.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Ευαγόρου

Μάριος Ματσάκης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ζαχαρίας Κουλίας

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) για το 2002 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και Εσωτερικών και ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του ΚΥΠΕ.

Στον προϋπολογισμό του ΚΥΠΕ για το 2002 προβλέπονται δαπάνες ύψους £625.589 και έσοδα του ίδιου ύψους. Οι βασικότερες πηγές εσόδων του ΚΥΠΕ για το 2002 προέρχονται από κυβερνητική χορηγία προς το πρακτορείο που ανέρχεται σε ποσό ύψους £550.189, καθώς και από συνδρομητές του ιδρύματος, δηλαδή εφημερίδες, ραδιοσταθμούς, πρακτορεία ειδήσεων και πρεσβείες. Οι δαπάνες αφορούν κυρίως αποδοχές του προσωπικού.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις ανάγκες και τους στόχους του πρακτορείου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, προγραμματίζεται η μελλοντική διεύρυνση και ενίσχυση του διαφωτιστικού έργου του ΚΥΠΕ στη βάση της ριζικής αναθεώρησης της αποστολής του σε συνάρτηση πάντα με τα οικονομικά δεδομένα του. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού το πρακτορείο προτίθεται να καταθέσει στη Βουλή κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους 2002 νέο σχέδιο αναδιοργάνωσης και αναβάθμισής του.

Στόχος του υπό αναφορά σχεδίου θα είναι η συνεχής αξιοποίηση της τεχνολογίας και του διαδικτύου, η αξιοποίηση διαφόρων τομέων επικοινωνίας που δεν έχουν αξιοποιηθεί μέχρι στιγμής, όπως είναι η παροχή ειδησεογραφικών εκπομπών προς τους Τουρκοκυπρίους, η παροχή ειδήσεων σε ξένες γλώσσες μέσω του διαδικτύου, καθώς και η καθημερινή ενημέρωση των αποδήμων. Τέλος, σύμφωνα με το προτεινόμενο νέο σχέδιο αναδιοργάνωσης του ΚΥΠΕ, θα επιδιωχθεί η πραγματοποίηση συμφωνιών με ξένα πρακτορεία με απώτερο σκοπό την καθιέρωση του πρακτορείου παγκόσμια.

Στη διάρκεια της συζήτησης για τον υπό αναφορά προϋπολογισμό οι βουλευτές μέλη της επιτροπής τόνισαν την ανάγκη περαιτέρω αναβάθμισης του ΚΥΠΕ, καθώς και της διεύρυνσης και ενίσχυσης του έργου που αυτό επιτελεί. Στα πλαίσια αυτά η επιτροπή δεσμεύτηκε να συμβάλει θετικά προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των προαναφερόμενων στόχων και σκοπών, οι οποίοι αναμένεται να συντελέσουν στην ουσιαστική αναβάθμιση του ΚΥΠΕ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ορίστε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απλώς έλεγα στο συνάδελφο, το Μάρκο τον Κυπριανού ότι εδώ έχει εκπρόσωπο το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Είναι ο κ. Θεμιστοκλέους εδώ και χαιρετίζουμε την παρουσία του.

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές;

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο σχόλια ήθελα να κάνω, το ένα το κάνατε εσείς και ο συνάδελφος: ότι όντως είναι εδώ ο γενικός διευθυντής του ΚΥΠΕ και πρέπει να το χαιρετίσουμε, διότι δεν μας συνηθίζει ούτε η κυβέρνηση ούτε άλλοι ημικρατικοί να παρευρίσκονται.

Όμως εκείνο που θέλω να τονίσω περισσότερο είναι ότι είναι ο μοναδικός προϋπολογισμός ημικρατικού οργανισμού που κατατέθηκε μέσα στο 2001. Υπάρχει πρόβλημα, ξέρετε ότι έχει κάνει διαβήματα και το προεδρείο και η επιτροπή Οικονομικών. Έχουν έρθει δύο με τρεις ακόμα προϋπολογισμοί σήμερα, όμως αν δεν κατατεθούν μέσα στο Γενάρη, τότε θα υπάρξει πρόβλημα στην έγκρισή τους. Για να μην επικρίνουμε πάντα, τουλάχιστο εκείνους που είναι σωστοί και κάνουν τη δουλειά τους, νομίζω πρέπει να το τονίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κληρίδης, νομίζω, ζήτησε το λόγο.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα απόσχω από αυτή την ψηφοφορία, παρόλο που υποστηρίζω το θεσμό του ΚΥΠΕ. Νομίζω ότι είναι ένας θεσμός ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί σωστά, ιδιαίτερα στις κρίσιμες εθνικές ώρες που περνά ο τόπος μας. Όμως πιστεύω ότι η κρατική χορηγία που είναι το 95% των εσόδων του ΚΥΠΕ θα πρέπει να εξεταστεί μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο χρηματοδότησης του ΚΥΠΕ, ίσως με διαφορετικούς τρόπους. Και ελπίζω να υπάρξει σύντομα κάποιος προβληματισμός για να δούμε αν μπορούμε να καταστήσουμε το ΚΥΠΕ σαν ένα, πλέον, ανεξάρτητο πρακτορείο ειδήσεων. Διότι όπως είναι σήμερα, με την κρατική χορηγία να είναι το 95%, όπως έχω αναφέρει, ουσιαστικά είναι ένα κυβερνητικό όργανο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΤΟΣΤΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Οφείλω να πω πως το ΚΥΠΕ, για να είναι εντός των πλαισίων του νόμου, έχει καταθέσει περίπου τον ίδιο προϋπολογισμό που κατέθεσε και πέρσι, αλλά μας έχουν αναφέρει πως θα φέρουν συμπληρωματικό προϋπολογισμό, γιατί στοχεύουν -και συμφωνήσαμε μαζί τους στο τι στοχεύουν- να αναβαθμίσουν τις υπηρεσίες του ΚΥΠΕ, έτσι ώστε να μπορεί να προσφέρει την υπηρεσία που αναμένουμε να προσφέρει στον τόπο γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Χατζηγεωργίου.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μόνο μια φράση, μια εισήγηση προς το ΚΥΠΕ την οποία έκανα κατ' ιδίαν στο παρελθόν στο διευθυντή, την οποία ωστόσο, αν το σώμα ενστερνιστεί και υιοθετήσει, νομίζω ότι θα βοηθήσει στο να καταφέρει το ΚΥΠΕ να την υιοθετήσει και να τη βάλει σε πράξη. Είναι αλήθεια πως το ΚΥΠΕ στέλλει καθημερινά σε όλα τα μέσα ενημέρωσης εκατοντάδες ειδήσεις επί πολλών θεμάτων, επειδή η δημοσιογραφία σήμερα, ας μου το επιτρέψουν οι συνάδελφοι δημοσιογράφοι, είναι και ολίγον τι αναμασητήρας του τι ακριβώς μας στέλλουν τα διάφορα πρακτορεία. Αν το ΚΥΠΕ λοιπόν στέλλει καθημερινώς σε μια σελίδα όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του τόπου, νομίζω ότι όλα τα κανάλια θα το βρουν πάρα πολύ εύκολο να εισάξουν μέσα στην καθημερινή τους ενημέρωση συχνή αναφορά επί των πολιτιστικών θεμάτων και εκδηλώσεων που έχει ο τόπος. Και έχει πάμπολλες και όλα τα μέσα τις αγνοούν. Εάν λοιπόν μόνο το ΚΥΠΕ υιοθετήσει αυτή τη σκέψη, όλως αιφνιδίως και αυτομάτως, πιστεύω, όλα τα κανάλια θα βομβαρδίσουν κυριολεκτικά το κυπριακό κοινό με ειδήσεις που αφορούν αυτό τον τομέα και είναι ειδήσεις που μας λείπουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αυτά που είπε ο κ. Χατζηγεωργίου δείχνουν πραγματικά πόσο ευρείας εμβέλειας και αποδοτικότητας και δημιουργικότητας μπορεί να είναι το ΚΥΠΕ. Το οποίο πρέπει να πούμε ότι ήδη επιτελεί ένα σημαντικό έργο. Να δώσουμε και εύφημο μνηία και να λέμε και καλά λόγια, ότι κατετέθη έγκαιρα ο προϋπολογισμός, άρα νομίζω μπορούμε να δώσουμε το μήνυμα για τις απαιτήσεις τις οποίες μπορεί να θέσει η Βουλή για διεύρυνση, επέκταση του ρόλου του ΚΥΠΕ, και δεν θα συμφωνήσω εδώ ότι πρέπει κατ' ανάγκη να βρούμε άλλους πόρους. Όλα τα κράτη στηρίζουν πρακτορεία ειδήσεων για να προστατεύουν, να διαφυλάσσουν, να προωθούν και τα εθνικά συμφέροντα κάθε χώρας. Άρα λοιπόν με αυτές τις σκέψεις νομίζω μπορούμε να δώσουμε και το μήνυμα ότι, ναι, η Βουλή στηρίζει το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων και απαιτεί από την πολιτεία και από εμάς τους ίδιους, σταδιακή διεύρυνση του ρόλου του ΚΥΠΕ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεν υπάρχει.

Παρακαλώ να περάσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΥΠΕ ποσού που δεν υπερβαίνει τις £625.589 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μία αποχή τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο. Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, η οποία έχει γίνει ως ο σχετικός κατάλογος που έχει ήδη διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Άμυνας	Άμυνας
2. Ο περί Αποβαθρών (Τροποποιητικός) Νόμος του	Εσωτερικών	Εσωτερικών

2002.

3.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
6.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

10.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
11.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002.	Υγείας	Υγείας
12.	Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

16.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.	Υγείας	Νομικών
17.	Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2 ^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.	Υγείας	Νομικών
18.	Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
19.	Οι περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφιών Προϊόντων Ημιαγωγών (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
20.	Οι περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

21.	Οι περί Σχολής Τυφλών -
Θέση Διευθυντή (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.007.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
22.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας
και Πολιτισμού (Υπηρεσία
Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) -
Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού
Ψυχολόγου, Ανώτερου
Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου,
Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α'
και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
23.	Οι περί Προστασίας και
Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Ζώων που
Προορίζονται για
Κτηνοτροφικούς Σκοπούς)
Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
24.	Οι περί Προστασίας και
Ευημερίας των Ζώων
(Διατήρηση Αγριων Ζώων σε
Ζωολογικούς Κήπους)
Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

25.	Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
26.	Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
27.	Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
28.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Άμυνας	Άμυνας

29.	Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.	Οικονομικών	Νομικών
30.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Οικονομικών	Νομικών
31.	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων (Επαφή με Τρόφιμα) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
32.	Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
33.	Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
34.	Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
35.	Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

36.	Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
37.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α΄ και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
38.	Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Άμυνας	Άμυνας
39.	Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002.	Υγείας	Υγείας
40.	Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2002.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
41.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και	Άμυνας	Άμυνας

Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.

42.	Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
43.	Έγγραφα (Θ. 53/2001, Θ. 54/2001, Θ. 55/2001, Θ. 56/2001, Θ. 57/2001 και Θ. 59/2001) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
44.	Έγγραφα (Αρ. 1/2002, 2/2002 και 3/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
45.	Έγγραφα (Αρ. 4/2002 και 5/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1985 και τις
εγκυκλίους του Υπουργείου
Οικονομικών με αρ. 741, 746
και 834, ημερομηνίας
4.10.1985, 6.12.1985 και
9.11.1987 αντίστοιχα.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Απόκτηση Ιδιοκτησίας - Διεξαγωγή Έρευνας και Ελέγχου) Νόμος του 2002.	Ιωνά Νικολάου, βουλευτή Δημοκρατικού Συναγερμού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Νομικών
2. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Νίκο Κλεάνθους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Νομικών
3. Ο περί Κοιμητηρίων (Ταφή και Εκταφή) Νόμος του 2002.	Ανδρέα Παπαπολυβίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, τις ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.044 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 24 Δεκεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων (κλίμακα Α14), που ετοιμάστηκε από την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και προωθείται για έγκριση, ουσιαστικά αποκλείει διπλωματούχους τεχνικών κλάδων της μηχανικής επιστήμης από τη διεκδίκηση της θέσης αυτής. Αντίθετα, ορισμένες πρόνοιες του σχεδίου φαίνεται να ευνοούν και να φωτογραφίζουν συγκεκριμένα άτομα που εργάζονται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Έχω την άποψη ότι τυχόν προώθηση και έγκριση του συγκεκριμένου σχεδίου υπηρεσίας θα δημιουργήσει αναπόφευκτα σοβαρή αναταραχή στον κλάδο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.045 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 28 Δεκεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι στο ελεύθερο μέρος της Ομορφίτας οι λιγοστοί εναπομείναντες κάτοικοι αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, γιατί η περιοχή βρίσκεται κυριολεκτικά στην αγκαλιά του Αττίλα, αφού περιτριγυρίζεται από τα τουρκικά φυλάκια.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν υπάρχει ειδικό σχέδιο ενίσχυσης των κατοίκων της περιοχής Ομορφίτας, όπως επανεγκατάσταση, βελτίωση υποδομής (π.χ. πεζοδρόμια, βελτίωση

της άνετης πρόσβασης) οικοδόμηση γραφείου της κοινότητας και του συλλόγου Ομορφίτας κ.λπ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.046 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 28 Δεκεμβρίου 2001.

«Έχω πληροφορηθεί ότι με το νέο χρόνο τερματίζεται σε πέντε δήμους της Κύπρου (δήμος Αγίου Δομετίου, δήμος Λεμεσού, δήμος Πόλης Χρυσοχούς, δήμος Λατσιών και δήμος Μέσα Γειτονιάς) το πιλοτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (LIFE) για την ανακύκλωση.

Με το πρόγραμμα αυτό έχει εργοδοτηθεί προσωπικό, έχει δημιουργηθεί υποδομή από συσκευές και υλικά και το πιο σημαντικό, άρχισε να οικοδομείται συνείδηση ανακύκλωσης στους κατοίκους αυτών των δήμων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το μέλλον του προγράμματος ανακύκλωσης στους πέντε αυτούς δήμους και ποια είναι τα άμεσα σχέδια (εάν υπάρχουν) για επέκταση του προγράμματος ανακύκλωσης σε άλλους δήμους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.047 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 28 Δεκεμβρίου 2001.

«Η κοινότητα της Ορούντας αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα με τα χοιροστάσια και παρά τη βελτίωση της κατάστασης, φαίνεται ότι το πρόγραμμα για μεταφορά των οχληρών εγκαταστάσεων δεν έχει προχωρήσει ικανοποιητικά.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα σχέδια μεταφοράς των οχληρών εγκαταστάσεων των χοιροστασίων από τη Μονή και την Ορούντα, το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους και τα τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζει το σχέδιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.048 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 4 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι σοβαρό πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι κωφάλαλοι εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν υπάρχει επίσημη αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο σημείο βρίσκεται το θέμα αυτό σήμερα, αν υπάρχουν προσοντούχοι και αναγνωρισμένοι δάσκαλοι και μέθοδοι διδασκαλίας και τι προτίθεται να πράξει προς την κατεύθυνση της αναγνώρισης της νοηματικής γλώσσας ως γλώσσας διδασκαλίας ισότιμης με τις άλλες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.049 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 3 Ιανουαρίου 2002.

«Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας κυκλοφόρησε ημερολόγιο για το 2002. Ανάμεσα στα πολύ χρήσιμα στοιχεία που παρατίθενται υπάρχουν αναφορές και στην πολιτική πτυχή του κυπριακού προβλήματος.

Εις ό,τι αφορά την τουρκανταρσία υπάρχει η εξής αναφορά: “1st December 1963: disturbances began between the two communities”.

Το ημερολόγιο εκδόθηκε στην αγγλική και αντιλαμβάνομαι ότι πρόθεση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών είναι να το διαθέσει σε πρεσβείες, ξένες αποστολές και αλλού και ότι θα αποτελεί για τους χρήστες του πηγή επίσημης πληροφόρησης.

Με την αναφορά αυτή, που κατά λέξη σημαίνει “1η Δεκεμβρίου 1963: άρχισαν ταραχές ανάμεσα στις δύο κοινότητες”, όχι μόνο δεν αποδίδονται τα πραγματικά γεγονότα, αλλά κατανέμεται ίση ευθύνη στις δύο κοινότητες και ασφαλώς αυτό αφορά και τις εξελίξεις που ακολούθησαν. Αυτή την εντύπωση θα αποκομίσει ο αναγνώστης του επίσημου αυτού κειμένου που δεν έζησε ή δεν έμαθε τα πραγματικά γεγονότα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν το υπό αναφορά κείμενο εκφράζει τη θέση της κυβέρνησης και, αν όχι, τι μέτρα θα πάρει για την ορθή διατύπωση των γεγονότων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.050 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 8 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας αδυνατούν να ελέγξουν για πιθανή νοθεία στο μέλι από την ουσία ισογλυκόζη. Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουμε λάβει η ισογλυκόζη είναι παράγωγο επεξεργασίας του καλαμποκιού (είναι γνωστό πως το καλαμπόκι είναι ένα προϊόν του οποίου μεγάλες ποσότητες που κυκλοφορούν στην αγορά διεθνώς είναι γενετικά μεταλλαγμένες). Η ουσία αυτή, όπως με διαβεβαιώνουν ειδικοί επιστήμονες, είναι επιβλαβής για την υγεία [ιδιαίτερα σε ορισμένες περιπτώσεις ασθενών (π.χ. διαβητικοί)].

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.051 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι Βρετανικές Βάσεις συνεχίζουν να αποστέλλουν κατά διαστήματα στρατιωτικά αποσπάσματα στην περιοχή του Ακάμα για τη διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων με το πρόσχημα του καθαρισμού της περιοχής από τα μη εκραγέντα βλήματα παλαιότερων ασκήσεων. Εξ όσων πληροφορούμαι, υπάρχει κατατεθειμένο στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος το αίτημα περιβαλλοντικών οργανώσεων και τοπικών ομάδων να αναλάβει η κυπριακή κυβέρνηση το έργο αυτό, με έξοδα των Βρετανικών Βάσεων, όπως ακριβώς συνέβη με τον καθαρισμό του βυθού στην ίδια περιοχή από την ειδική μονάδα της αστυνομίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις προθέσεις της κυβέρνησης έναντι της συγκεκαλυμμένης αυτής στρατιωτικής δραστηριότητας των Βρετανικών Βάσεων στον Ακάμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.052 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι πολλοί ευαίσθητοι πολίτες επισημαίνουν την ανάγκη δημιουργίας ενός κέντρου περίθαλψης τραυματισμένων ζώων. Η ανάγκη προκύπτει από το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου ή των διακοπών, όταν πολίτες βρίσκουν άγρια ζώα ή κατοικίδια πτηνά τραυματισμένα, δεν υπάρχει κανένας φορέας στον οποίο να μπορούν να απευθυνθούν.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει πρόθεση ή σχέδια αντιμετώπισης αυτής της ανάγκης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.053 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην περιοχή μεταξύ των χωριών Μάμμαρη και Κοκκινοτριμιθιά λειτουργούν παράνομα πτηνοτροφικά υποστατικά. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου το πτηνοτροφικό υποστατικό της φάρμας “Χατζηγιωάννου” δεν πληρεί τους κανονισμούς και δεν έχει τις κατάλληλες άδειες λειτουργίας, ενώ για το σφαγείο της εταιρείας “Πίπης” δεν έχει εκδοθεί άδεια απόρριψης αποβλήτων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την πιο πάνω αναφερόμενη περίπτωση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.054 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες προβληματίζονται για το μέλλον του πληθυσμού των ελαφιών “Ντάμα-Ντάμα” που εκτρέφονται στο δασικό σταθμό Σταυρού της Ψώκας.

Διερωτώμαι γιατί δεν εφαρμόστηκαν οι πρακτικές της στείρωσης ή γιατί δε μεταφέρθηκαν

τα ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον απ’ όπου και έχουν εισαχθεί στην Κύπρο, δηλαδή στην Ευρώπη και πιο συγκεκριμένα στη Γερμανία και Ελβετία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το θέμα και για τις πιο πάνω εισηγήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.018,
ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.**

«Αναφορικά με την πρόκληση ζημιών σε αμπελοκαλλιέργειες από πέρδικες που απελευθερώνει το Ταμείο Θήρας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόβλημα έχει ερευνηθεί και έχει διαπιστωθεί ότι στον πυρήνα απελευθέρωσης περδικιών που βρίσκεται στο χωριό Καννάβια δεν έχουν τοποθετηθεί περδικία για απελευθέρωση το 2001 και, ως εκ τούτου, οι εν λόγω ζημιές δεν προέρχονται από τα περδικία που απελευθερώνει το Ταμείο Θήρας. Η εν λόγω περιοχή τα τελευταία χρόνια ήταν απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου, με αποτέλεσμα ο αριθμός των περδικιών να αυξηθεί και κατ’ επέκταση να αυξηθούν οι ζημιές στις διάφορες φυτείες.

Για την επίλυση του προβλήματος η περιοχή το 2001 εντάχθηκε στις επιτρεπόμενες περιοχές κυνηγίου, με στόχο τη μείωση του αριθμού των περδικιών και κατ’ επέκταση των ζημιών που προκαλούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.020,
ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας**

Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Όσον αφορά τα ερωτήματά σας για τη βιοτεχνική περιοχή Αγλαντζιάς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Αναλυτικό κόστος βιοτεχνικής περιοχής

Η δαπάνη για τη βιοτεχνική περιοχή ανήλθε στα £4.452.766 και περιλαμβάνει το κόστος της απαλλοτριωθείσας γης, τα έξοδα περιβαλλοντικής μελέτης, αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, έκδοσης πολεοδομικής άδειας, αμοιβές αρχιτεκτόνων/μηχανικών, εργολαβικά έξοδα και διάφορες κεφαλαιουχικές δαπάνες διαμόρφωσης χώρων πρασίνου, δικηγορικά έξοδα και τόκους δανείων που συνήψε ο δήμος.

Τίτλοι ιδιοκτησίας

Έχουν εκδοθεί ξέχωροι τίτλοι ιδιοκτησίας για κάθε υποστατικό και, εφόσον περιληφθούν στα συμβόλαια, οι βιοτέχνες θα δύνανται να εγγράψουν τη σύμβαση μίσθωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, και να αποκτήσουν τα δικαιώματα που τους παρέχει ο εν λόγω νόμος.

Χώροι στάθμευσης

Ο δήμος αναμένει τη θέση του Συνδέσμου Βιοτεχνών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς για αρίθμηση των χώρων στάθμευσης, ενώ θα απομακρυνθούν τα εγκαταλελειμμένα αυτοκίνητα.

Πρόσβαση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας

«Έχει ήδη ανοιχτεί ειδική έξοδος για τις ανάγκες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.»

**Απάντηση ημερομηνίας 21ης Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εξωτερικών κ.
Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.030, ημερομηνίας 11
Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης
Παπαδοπούλου.**

«Σχετικά με το θέμα της ισότιμης μεταχείρισης απογόνων προσφύγων, ανεξαρτήτως του αν αυτοί προέρχονται από μητρογονία ή πατρογονία, και ειδικότερα τις ερωτήσεις 3 και 4, που αφορούν το Υπουργείο Εξωτερικών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η συγκεκριμένη νομοθεσία στοχεύει ακριβώς στη ρύθμιση μιας πτυχής της ανώμαλης κατάστασης που προκάλεσε η εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή και δεν μπορεί να επηρεάζει ή προδικάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη διαπραγμάτευση που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα κάθε προσώπου στην Κυπριακή Δημοκρατία, τα οποία περιλαμβάνουν το δικαίωμα της ελεύθερης απόλαυσης της περιουσίας, της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης διακίνησης.

Το πλαίσιο διαπραγμάτευσης της πτυχής αυτής του Κυπριακού σε ό,τι αφορά την ελληνοκυπριακή πλευρά προσδιορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του συντάγματος και τις διεθνείς συμβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και από την ερμηνεία που έδωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις σχετικές διατάξεις της σύμβασης. Οφείλουμε βεβαίως να τονίσουμε ότι όπως όλα τα δικαιώματα έτσι και τα υπό αναφορά υπόκεινται σε περιορισμούς. Οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να συνάδουν πλήρως με το σύνταγμα και τις σχετικές συμβάσεις προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τέλος επισημαίνουμε ότι μπορούμε να αναμένουμε εκμετάλλευση του θέματος από το καθεστώς Ντενκτάς, με στόχο να το παρουσιάσει σαν προσπάθεια από την πλευρά μας για παρεμβολή δυσκολιών στη διαπραγμάτευση του Κυπριακού.

Επί της ουσίας της ερώτησης 4, μπορούμε να επισημάνουμε ότι οποιοσδήποτε ενέργειες της υποτελούς στην Τουρκία τοπικής διοίκησης στα κατεχόμενα δεν αλλοιώνουν τα όσα αναφέρονται στην απάντηση της ερώτησης 3 και δη της παραγράφου 2, που αναφέρεται στο πλαίσιο διαπραγμάτευσης της πτυχής αυτής του Κυπριακού σε ό,τι αφορά την ελληνοκυπριακή πλευρά.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.033,
ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας**

Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με την παράνομη παγίδευση πουλιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών προς το Ταμείο Θήρας είναι η αυστηρή εφαρμογή του νόμου και η δίωξη όλων όσων παρανομούν με την παγίδευση άγριων πτηνών.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, για να βοηθήσει το έργο της θηροφυλακής και να κάμει πιο αποτελεσματική τη δίωξη της παράνομης παγίδευσης και εξόντωσης των άγριων πτηνών, στις 30 Αυγούστου 1996 εξέδωσε το διάταγμα με Αρ. 266 [Ε.Ε. Παρ. III(I), Αρ. 3084, Κ.Δ.Π. 266/96], με το οποίο απαγορεύει την εισαγωγή και κατοχή των πιο κάτω:

1. Δικτύων, ξοβεργών, ηλεκτρικών συσκευών που προκαλούν θανάτωση ή αναισθητοποίηση θηραμάτων και άγριων πτηνών.
2. Σκοπευτικών οργάνων για νυκτερινό κυνήγι, συσκευών φωτισμού στόχων και δολωμάτων με εκρηκτικούς μηχανισμούς.
3. Ηχοπαραγωγών συσκευών που παράγουν μιμητικές φωνές θηραμάτων ή άγριων πτηνών, είτε από μόνες τους είτε με τη συνδρομή ή χρήση οποιουδήποτε μέσου, π.χ. μαγνητοταινιοθήκης (κασέτας) κ.λπ., πλαστικών ή άλλων ομοιωμάτων θηραμάτων και άγριων πτηνών.

4. Χημικών ουσιών που παραπλανούν θηράματα και άγρια πτηνά.

Σχετικά με το ερώτημα σε ποιο βαθμό υπάρχει επέμβαση στις διαδικασίες πάταξης της παρανομίας από τις τοπικές αρχές ή από πολιτικά πρόσωπα, σας πληροφορώ ότι το υπουργείο δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να δεχθεί παρεμβάσεις από οποιουσδήποτε για αναστολή ή έστω χαλάρωση των μέτρων που λαμβάνονται για πάταξη της παρανομίας. Το έτος 2000 η θηροφυλακή κατάγγειλε διακόσιες σαράντα μία περιπτώσεις υποθέσεων λαθροθηρίας, από τις οποίες εβδομήντα έξι αφορούσαν παράνομη χρήση δικτύων, ξοβεργών και ηχοπαραγωγών συσκευών που παράγουν μιμητικές φωνές άγριων πτηνών, και το 2001 (μέχρι τις 12 Νοεμβρίου) κατάγγειλε διακόσιες δεκαεννιά υποθέσεις, από τις οποίες ογδόντα τέσσερις αφορούν χρήση δικτύων, ξοβεργών και ηχοπαραγωγών συσκευών. Σας διαβιβάζω κατάλογο με το σύνολο των εν λόγω καταγγελιών κατά επαρχία.

Τα ακριβή στοιχεία των καταγγελιών και τα συναφή στοιχεία από τις καταδίκες θα σας διαβιβαστούν το συντομότερο δυνατό, μόλις ολοκληρωθεί η συλλογή τους.»

Σημ.: Αντίγραφο του επισυνημμένου εγγράφου δόθηκε στον ερωτώντα Βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.011, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την οικία του διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το ύψος της δαπάνης για την επιδιόρθωση του κυβερνητικού κτιρίου που χρησιμοποιείται σαν κατοικία από τον εκάστοτε διευθυντή των Φυλακών ανήλθε στις

£22.164. Η όλη εργασία εκτελέστηκε από το Τμήμα Φυλακών με τη βοήθεια των κρατουμένων.

Η κατοικία δεν κατοικήθηκε ακόμα, γιατί η επίπλωση δεν είχε μέχρι πρόσφατα ολοκληρωθεί πλήρως και επειδή διεξάγονται ακόμη ορισμένες εξωτερικές εργασίες. Η επίπλωση έχει τώρα συμπληρωθεί, εκτός από την κύρια τραπεζαρία, και η κατοικία θα κατοικηθεί στις αρχές του νέου έτους 2002. Για την επίπλωση/εξοπλισμό της κατοικίας έγιναν οι πιο κάτω δαπάνες:

1. Συσκευές κλιματισμού	£ 3.938
2. Εξοπλισμός κουζίνας	£ 2.739
3. Κουρτίνες	£ 1.500
4. Επίπλωση	£16.425
5. Κουζινικά	£ <u>1.100</u>
	£ <u>25.702</u>

(Εκκρεμεί η αγορά χαλιών.)

Το κονδύλι για την επιδιόρθωση του κυβερνητικού κτιρίου είναι ανεξάρτητο από τα υπόλοιπα κονδύλια για επιδιόρθωση ή ανέγερση νέων κτιρίων/πτερυγών για επίτευξη του διαχωρισμού των καταδίκων. Τονίζεται πως όλα τα αναγκαία κτιριακά έργα που προγραμματίστηκαν για την επίτευξη όχι μόνο του διαχωρισμού των καταδίκων, αλλά και για την επίλυση του προβλήματος του υπερπληθυσμού που υπάρχει στις φυλακές θα ολοκληρωθούν, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, πριν από το τέλος του επόμενου χρόνου 2002.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε συμπληρωματικές πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.017, ημερομηνίας

18 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Γιώργου Περδίκη.

«Η υφιστάμενη νομοθεσία που διέπει το υγραέριο εμπεριέχει διατάξεις που, ιδιαίτερα σε σχέση με την ασφάλεια των δοχείων, βασίζονται σε πολύ αυστηρά πρότυπα. Οι διατάξεις αυτές είναι εφάμιλλες με τους κανόνες που ισχύουν στο διεθνή χώρο και στην Ευρώπη.

Μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προωθεί τις απαιτούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις μέσα στα δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα εναρμόνισης. Η ημερομηνία δέσμευσης για την υιοθέτηση των ευρωπαϊκών οδηγιών είναι η 1^η Ιανουαρίου 2003.

Επιπρόσθετα, το υπουργείο τούτο προωθεί και άλλα μέτρα που, αν και δεν περιλαμβάνονται στο κοινοτικό κεκτημένο, κρίνονται αναγκαία, ενόψει της τεχνολογικής προόδου στο σχετικό τομέα. Συγκεκριμένα, ετοιμάζει νομοσχέδιο για την ασφάλεια των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, το οποίο θα διαλαμβάνει θέματα κατασκευαστικών προτύπων για τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις (όπως τις εγκαταστάσεις υγραερίου) και θα καθορίζει τα ελάχιστα προσόντα των προσώπων που διεξάγουν σχετικές εργασίες. Το νομοσχέδιο και η σχετική πρόταση κανονισμών που θα το συνοδεύει είναι στα τελικά στάδια ετοιμασίας και θα σταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία.

Επίσης, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μέσω του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών προβαίνει στα ακόλουθα:

1. Διερευνά παράπονα και διεξάγει επιτόπου ελέγχους, όταν αυτό ζητηθεί από τις αρμόδιες τοπικές αρχές ή από την αστυνομία ή από την Υπηρεσία Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ή όταν υπάρχουν

καταγγελίες και παράπονα από πολίτες σε σχέση με εστίες κινδύνου από αποθήκευση υγραερίου.

2. Εποπτεύει τους εξουσιοδοτημένους σταθμούς εμφιάλωσης με επιτόπιες επισκέψεις στο χώρο εμφιάλωσης, οι οποίες πολλές φορές γίνονται απροειδοποίητα.
3. Εποπτεύει τους περιοδικούς ελέγχους που γίνονται από τους εξουσιοδοτημένους ανεξάρτητους οργανισμούς ελέγχου στους κυλίνδρους υγραερίου και ιδιαίτερα τους ελέγχους για τα μεγάλα ντεπόζιτα υγραερίου.
4. Προβαίνει σε ενημέρωση των πολιτών και δίνει συμβουλές για την ασφαλή χρήση του υγραερίου.

Όσον αφορά στη φύλαξη και αποθήκευση ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Βάσει του άρθρου 3 του περί Πετρελαιοειδών Νόμου ως Αρχή για έκδοση της άδειας αποθήκευσης πετρελαιοειδών, περιλαμβανομένου του υγραερίου, ορίζεται ο οικείος έπαρχος. Η άδεια αποθήκευσης υγραερίου εκδίδεται, αφού εξασφαλιστεί το πιστοποιητικό καταλληλότητας για το χώρο και τα κτίρια, για την έκδοση του οποίου διενεργείται επιθεώρηση από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και αφού εκφέρει τις απόψεις της η Πυροσβεστική Υπηρεσία.
2. Για σκοπούς έκδοσης ή ανανέωσης άδειας αποθήκευσης, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών διενεργεί επιθεώρηση, για να διαπιστώσει αν πληρούνται οι απαιτήσεις της νομοθεσίας οι οποίες προβλέπουν, μεταξύ άλλων, ότι:
 - α. η αποθήκευση κυλίνδρων πρέπει να γίνεται εκτός του κτιρίου και οι κύλινδροι να τοποθετούνται με τρόπο ασφαλή, ώστε να αποφεύγεται ζημιά ή επέμβαση,
 - β. η αποθήκευση και χρήση υγραερίου δεν πρέπει να γίνεται σε υπόγειο χώρο,

- γ. ανάλογα με την ποσότητα υγραερίου που αποθηκεύεται, πρέπει να υπάρχει η ανάλογη απόσταση ασφάλειας από κτίριο, όριο, σύνορο ιδιοκτησίας, δημόσιο δρόμο και από άλλη εστία πυρός,
- δ. πρέπει να υπάρχει, ανάλογα με την περίπτωση, περίφραξη και αποφυγή επέμβασης από μη εξουσιοδοτημένα άτομα και
- ε. η αποθήκευση μεγάλων ποσοτήτων κυλίνδρων για σκοπούς διανομής και χονδρικού εμπορίου πρέπει να γίνεται σε ανοικτό υπαίθριο χώρο, σε απόσταση 7,50 μέτρων από οποιοδήποτε οίκημα ή δημόσιο δρόμο και ο χώρος να περιβάλλεται από περίφραγμα του οποίου να είναι αδύνατη η ανάβαση.

Από τα πιο πάνω συνεπάγεται ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προβαίνει σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες που έχουν σχέση με τη βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας όσον αφορά στο υγραέριο. Απαιτείται όμως παράλληλα αστυνόμευση και επίβλεψη από τις διάφορες τοπικές αρχές, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Δεκεμβρίου 2001 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.031, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου.

«Σχετικά με τον αριθμό των ασφαλισμένων γεωργών και κτηνοτρόφων που καταβάλλουν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τη νομοθεσία κοινωνικών ασφαλίσεων, κάθε εργαζόμενος στην Κύπρο ηλικίας μεταξύ 16 και 65 χρόνων ασφαρίζεται υποχρεωτικά στο Σχέδιο

Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι υποχρεωτικά ασφαλισμένοι κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες, τους μισθωτούς και τους αυτοτελώς εργαζομένους.

Οι γεωργοί/κτηνοτρόφοι ανήκουν στην κατηγορία των αυτοτελώς εργαζομένων και υποχρεούνται να πληρώνουν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση καθορισμένο εβδομαδιαίο ποσό εισοδήματος (τεκμαρτό), που για το 2001 ανέρχεται σε £90 την εβδομάδα (ποσοστό εισφοράς 11,6%). Αν το πραγματικό εισόδημα του αυτοτελώς εργαζομένου είναι χαμηλότερο από το καθορισμένο εβδομαδιαίο ποσό, ο αυτοτελώς εργαζόμενος δικαιούται, με αίτηση στο διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να ζητήσει να πληρώνει εισφορές πάνω στο πραγματικό του εισόδημα.

Ο αριθμός των αυτοτελώς εργαζομένων γεωργών ή κτηνοτρόφων ανέρχεται σήμερα σε 5 500 επί συνόλου 40 220 ασφαλισμένων αυτοτελώς εργαζομένων.

Συναφώς αναφέρω ότι σε γεωργικές ή κτηνοτροφικές εργασίες απασχολούνται και πρόσωπα που ανήκουν στην κατηγορία των μισθωτών, δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε σχέση με τον αριθμό των προσώπων αυτών.»

Απαντήσεις ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.016,

ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με τη μετακίνηση του τουβλοποιείου “Γίγας” στο δήμο Ιδαλίου, σας πληροφορώ, συμπληρωματικά προς την επιστολή του επάρχου Λευκωσίας, την οποία σας αποστέλλω, τα ακόλουθα:

A. “1. Το Υπουργείο Εσωτερικών διαβίβασε την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 52.133 και ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2000, για κατάλληλες ενέργειες, στο δήμο Ιδαλίου, ως αρμόδια αρχή, με βάση τον περί Ρυθμίσεως

Οδών και Οικοδομών Νόμο, και στο Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ως πολεοδομική αρχή, με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

2. Ο δήμος Ιδαλίου, σε σύσκεψη που συγκάλεσε για συντονισμό των ενεργειών των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών, προκειμένου να υλοποιηθεί η πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, έθεσε μεταξύ άλλων και θέμα ανάκλησης της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, με την οποία χορηγήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 1996 χαλάρωση αναφορικά με επεκτάσεις του εν λόγω τουβλοποιείου, ως στερούμενης νομιμότητας.
3. Το υπουργείο έθεσε υπόψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας τα πραγματικά και νομικά γεγονότα του θέματος και ζήτησε γνωμάτευση όσον αφορά:
 - α. τη νομιμότητα της πιο πάνω απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών και
 - β. τις επιπτώσεις που θα είχε τυχόν ανάκλησή της.
4. Ο Γενικός Εισαγγελέας (παράρτημα Α') κατέληξε ότι η χαλάρωση παραχωρήθηκε σύμφωνα με το νόμο και διατηρεί τη νομιμότητά της στην ένταση που αυτή αναφέρεται, δηλαδή στο 79% του όγκου των υφιστάμενων, κατά τον ουσιώδη χρόνο, οικοδομών του τουβλοποιείου. Στη συνέχεια, αναφέρει ότι το δημόσιο συμφέρον δε δικαιολογεί την ανάκλησή της και ότι η επέκταση της οικιστικής ζώνης γύρω από το προϋπάρχον εργοστάσιο θα εξυπηρετούσε περισσότερο ιδιωτικά συμφέροντα παρά το δημόσιο συμφέρον και καταλήγει ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί διευθέτηση αποδεκτή από την ενδιαφερόμενη εταιρεία, το δήμο Ιδαλίου και τη διοίκηση (Υπουργείο Εσωτερικών) που εκπροσωπεί το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον. Τέλος, όσον αφορά το θέμα της οχληρίας, θεωρεί ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί είτε με

αγωγή των επηρεαζομένων είτε με έκδοση απαγορευτικού διατάγματος.

5. Το Υπουργείο Εσωτερικών πληροφόρησε το δήμο Ιδαλίου (παράρτημα Β΄) ότι είναι διατεθειμένο να υποστηρίξει διαπραγματεύσεις μεταξύ του δήμου και της εν λόγω εταιρείας για κοινώς αποδεκτή λύση και ότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων όσον αφορά τις παράνομες επεκτάσεις του τουβλοποιείου.
6. Ο δήμος Ιδαλίου απάντησε (παράρτημα Γ΄) ότι θεωρεί την πιο πάνω επιστολή εμπαιγμό και απαίτησε είτε καταβολή αποζημιώσεων και απομάκρυνση του τουβλοποιείου είτε ανάκληση της χαλάρωσης. Επίσης, ζήτησε να ενημερωθεί για τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα.
7. Το Υπουργείο Εσωτερικών απάντησε (παράρτημα Δ΄) ότι εξακολουθεί να υποστηρίζει τις ίδιες θέσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη επιστολή του (παράγραφος 6 πιο πάνω) και ενημέρωσε το δήμο για το περιεχόμενο της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα.
8. Σημειώνεται ότι επιτροπή κατοίκων της περιοχής υπέβαλε παράπονο στην Επίτροπο Διοικήσεως, στην οποία στάλθηκε σχετική επιστολή του υπουργείου (παράρτημα Ε΄).”

B. “Το τουβλοποιείο “Γίγας” ανεγέρθηκε με άδεια οικοδομής στις 2 Οκτωβρίου 1976 στα τεμάχια 446 και 447, Φ/Σχ. ΧΧΧ/47.Ε.1, όταν για τα εν λόγω τεμάχια δεν ίσχυε κανένας περιορισμός στην περιοχή για τέτοιου είδους αναπτύξεις.

Μετά την έκδοση της προαναφερόμενης άδειας οικοδομής για την περιοχή στην οποία βρίσκεται το εν λόγω τουβλοποιείο δημοσιεύθηκαν η Κ.Δ.Π. 103/78 (2 Αυγούστου 1978) και η Κ.Δ.Π. 149/80 (13 Ιουνίου 1980), σύμφωνα με τις οποίες απαγορεύεται η ανέγερση βιομηχανικών οικοδομών στα υπό ανάπτυξη τεμάχια. Ακολούθως, στις 27 Φεβρουαρίου 1981, δημοσιεύθηκε η Κ.Δ.Π. 50/81, σύμφωνα με τις πρόνοιες της οποίας

τα υπό ανάπτυξη τεμάχια έχουν ενταχθεί μέσα στην οικιστική ζώνη Η3. Με την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου από την 1^η Δεκεμβρίου 1990 και σύμφωνα με το σχέδιο ανάπτυξης που ισχύει στην περιοχή, τα προαναφερόμενα τεμάχια έχουν ενταχθεί στη ζώνη Η2, η οποία προνοεί για την ανέγερση διώροφων οικοδομών με επικρατούσα χρήση την κατοικία με ανώτατο συντελεστή δόμησης 0,90:1, ποσοστό κάλυψης 0,50:1 και ανώτατο ύψος 8,30 μ.

Για τις αυθαίρετες επεκτάσεις που ανέρχονται σε ποσοστό 79% του ύψους του εγκριθέντος, με την προαναφερόμενη άδεια, τουβλοποιείου σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν η βιομηχανική ανάπτυξη στην περιοχή δεν επιτρεπόταν, τους παραχωρήθηκε χαλάρωση. Κατά την εξέταση της αίτησης για έκδοση άδειας οικοδομής, διαπιστώθηκε ότι οι προσθήκες που έγιναν στο τουβλοποιείο ανέρχονται σε ποσοστό 123% του όγκου των οικοδομών που έχουν εγκριθεί αρχικά, δηλαδή υπερέβαιναν κατά πολύ το 79% του όγκου που εγκρίθηκε με τη σχετική χαλάρωση δυνάμει του άρθρου 14(2) του σχετικού νόμου, Κεφ. 96. Συνεπώς, η αίτηση για καλυπτική άδεια οικοδομής δεν μπορούσε, με βάση τα υποβληθέντα σχέδια, να εκδοθεί.

Η αρμόδια αρχή, που ήταν τότε το συμβούλιο βελτιώσεως Ιδαλίου, απέρριψε την αίτηση και κάλεσε τους αιτητές να υποβάλουν νέα σχέδια για τις αυθαίρετες οικοδομές, που να μην ξεπερνούν το 79% του ύψους των υφιστάμενων εγκριθέντων οικοδομών, και ταυτόχρονα να κατεδαφίσουν όλες τις αυθαίρετες οικοδομές που υπερέβαιναν το 79%.

Οι αιτητές ακολούθως, με νέα επιστολή τους, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1987, ζήτησαν περαιτέρω χαλάρωση, ώστε, βάση των υποβληθέντων σχεδίων, να καταστεί δυνατή η έκδοση καλυπτικής άδειας, όπως ήταν κτισμένο το εργοστάσιό τους, πράγμα το οποίο δεν έγινε αποδεκτό.

Οι αιτητές με νέα επιστολή τους, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1994, υπέβαλαν νέα

αρχιτεκτονικά σχέδια, σύμφωνα με τα οποία, οι προσθήκες σε όγκο δεν υπερβαίνουν το 79% του ύψους των εγκριθέντων οικοδομών του τουβλοποιείου, όπως προνοούσε και η χαλάρωση που εγκρίθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 1986.

Το συμβούλιο βελτιώσεως Ιδαλίου και μεταγενέστερα ο δήμος Ιδαλίου τάχθηκαν εναντίον οποιασδήποτε χαλάρωσης και θέση/επιδίωξη του δήμου είναι η μετακίνηση του πιο πάνω τουβλοποιείου. Έχει λάβει δικαστικά μέτρα εναντίον των αιτητών για τις αυθαίρετες προσθήκες, μετατροπές που έγιναν στο τουβλοποιείο και η δίκη συνεχίζεται. Οι επιστολές του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με αριθμό φακέλου ΚΕΝ/ΛΕΥ/Α και ΝΙΔ/Ζ(1), ημερομηνιών 20 Μαΐου 1996 και 8 Ιουνίου 1999, οι οποίες επισυνάπτονται, είναι σχετικές (παράρτημα Α΄).

Σε νέα επιτόπια επίσκεψη, που έγινε τον Οκτώβριο του 1999, από κλιμάκιο αποτελούμενο από εκπροσώπους του γραφείου μου, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του δήμου Ιδαλίου, του ιδιοκτήτη και του αρχιτέκτονα του καταμετρήθηκαν τόσο οι οικοδομές για τις οποίες υπήρχε άδεια όσο και αυτές για τις οποίες δεν υπήρχε. Η επιστολή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1999, η οποία επισυνάπτεται, είναι σχετική (παράρτημα Β΄).

Το συνολικό κόστος μετακίνησης του εργοστασίου, σύμφωνα με τους ιδιοκτήτες του εργοστασίου, είναι £4.734.050. Σχετική έκθεση επισυνάπτεται (παράρτημα Γ΄).

Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, η οποία επισυνάπτεται, το κόστος των υποστατικών ανέρχεται στο ποσό των £315.000 (παράρτημα Δ΄).

Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, η αγοραία αξία των τεμαχίων στα οποία βρίσκεται το τουβλοποιείο είναι £198.000 και το κόστος ηλεκτροδότησης £31.735. Σχετική έκθεση επισυνάπτεται (παράρτημα Ε΄).

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος με επιστολή της, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 1999, η οποία επισυνάπτεται, δε συνηγορεί στη μετακίνηση του εργοστασίου (παράρτημα Η΄).

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με επιστολή του, η οποία επισυνάπτεται, αναφέρει ότι η ρύπανση ή/και οχληρία είναι μέσα στο επιτρεπόμενο όριο (παράρτημα ΣΤ').

Το Τμήμα Εργασίας με επιστολή του, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1999, η οποία επισυνάπτεται, αναφέρει ότι το εργοστάσιο λειτουργεί σύμφωνα με τους όρους της άδειας (παράρτημα Ζ').

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο γραφείο μου στις 14 Απριλίου 2000 οι ιδιοκτήτες του εργοστασίου ανέφεραν ότι είναι πρόθυμοι να μετακινήσουν το εργοστάσιο, νοούμενου ότι θα αποζημιωθούν με λογική αποζημίωση. Η αποζημίωση που ζητούν είναι £4.734.050.

Το θέμα της μετακίνησης του τουβλοποιείου συζητήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 19 Ιουλίου 2000, το οποίο με απόφασή του με αριθμό 52.133 αποφάσισε ότι:

1. οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους μπορούν να προχωρήσουν σε δικαστική δίωξη των ιδιοκτητών του τουβλοποιείου "Γίγας" για τις αυθαίρετες επεκτάσεις που πραγματοποίησαν πέραν εκείνων που καλύπτονται από την άδεια οικοδομής που είχαν εξασφαλίσει· και
2. οι επηρεαζόμενοι κάτοικοι της περιοχής μπορούν επίσης να προσφύγουν στα δικαστήρια για τυχόν οχληρία που προκαλεί η λειτουργία του εν λόγω τουβλοποιείου.

Αρμόδια αρχή για λήψη δικαστικών μέτρων για τις αυθαίρετες επεκτάσεις που πραγματοποιήθηκαν πέραν εκείνων που καλύπτονται από την άδεια οικοδομής είναι ο δήμος Ιδαλίου, ο οποίος μελετά το όλο θέμα με τους νομικούς συμβούλους του.".»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

**Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου
Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.027, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2001,
της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένης Θεοχάρους.**

«Το Υπουργείο Υγείας χορηγούσε ακουστικά βαρηκοΐας σε παιδιά μέχρι δεκαοκτώ χρόνων και σε ενηλίκους εκ γενετής κωφούς, σύμφωνα με αποφάσεις που λήφθηκαν το 1989 και το 1997 από το Υπουργείο Υγείας. Μετά την κατακύρωση της τελευταίας προσφοράς για αγορά ακουστικών το 1999 κρίθηκε αναγκαία η βελτίωση των προδιαγραφών. Διαπιστώθηκε όμως ότι αυτό ήταν δύσκολο λόγω των πολλών μοντέλων που κυκλοφορούν στην αγορά, της δυσκολίας ταξινόμησής τους και του καθορισμού του κατάλληλου μοντέλου για κάθε ασθενή.

Ενόψει των πιο πάνω το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Υπουργείου Υγείας, ενέκρινε την επιχορήγηση των δικαιούχων ασθενών στους οποίους συστήνεται η χρήση ακουστικών ως ακολούθως:

1. Για παιδιά μέχρι δώδεκα ετών στα οποία συστήνεται η χρήση ακουστικών επιχορήγηση μέχρι £200,00 για κάθε ακουστικό βαρηκοΐας κάθε τρία χρόνια ή εφόσον αποδειχθεί ανεπανόρθωτη βλάβη του ακουστικού.
2. Για τους εκ γενετής κωφούς ασθενείς άνω των δώδεκα ετών μέχρι £800,00 για κάθε ακουστικό βαρηκοΐας κάθε τρία χρόνια ή εφόσον αποδειχθεί ανεπανόρθωτη βλάβη του ακουστικού.
3. Για άτομα που εκδηλώνουν κώφωση στην τρίτη ηλικία (εξήντα πέντε ετών και άνω) επιχορήγηση μέχρι £100,00 για αγορά ακουστικών κάθε τρία χρόνια ή εφόσον αποδειχθεί ανεπανόρθωτη βλάβη του ακουστικού.
4. Όταν παρουσιάζεται εξειδικευμένο πρόβλημα σε δικαιούχους ασθενείς, θα αποφασίζουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας για τον τρόπο και το ύψος της επιχορήγησης, ανάλογα με την περίπτωση.

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 53.643, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2001, επισυνάπτεται (παράρτημα Α).

Οι δικαιούχοι για επιχορήγηση είναι άτομα στα οποία συστήνεται η χρήση ακουστικών από κυβερνητικό ιατρό και τα οποία είναι δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με βάση τους περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων (Γενικούς) Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.225/2000).

Οι “Δικαιούχοι Α” που αποκτούν το δικαίωμά τους λόγω χαμηλών εισοδημάτων και οι δικαιούχοι με βάση τον Κανονισμό 3(γ) που έλκουν το δικαίωμά τους από την κοινωνικοεπαγγελματική τους κατάσταση (π.χ. δημόσιοι υπάλληλοι) θα μπορούν να επιχορηγούνται με ολόκληρο το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο (β) πιο πάνω.

Τα άτομα στα οποία συστήνεται η χρήση ακουστικού και με βάση τα εισοδήματά τους κατατάσσονται στην κατηγορία των “Δικαιούχων Β” θα λαμβάνουν το ένα δεύτερο του ποσού που αναφέρεται πιο πάνω για την αγορά ακουστικών.

Σύμφωνα με στοιχεία από το Τμήμα Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, το οποίο είχε την ευθύνη της παροχής ακουστικών πριν τη λήψη της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 53.643, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2001:

1. Το 1999 παραγγέλθηκαν ενενήντα έξι ακουστικά, αφού προηγουμένως ζητήθηκαν προσφορές με ανοικτή διαδικασία. Τα ακουστικά αυτά διατέθηκαν σε δικαιούχους κάτω των δεκαοκτώ ετών που προσκόμισαν σχετική συνταγή.
2. Κατά το 2000 παραγγέλθηκαν συνολικά δεκαπέντε ακουστικά βαρηκοΐας για άτομα μέχρι δεκαοκτώ χρόνων τα οποία αποτάθηκαν με συνταγές στις φαρμακευτικές υπηρεσίες και με εξαίρεση σε δύο φοιτητές και στον Κώστα Νικολάου, σαράντα τεσσάρων χρόνων.

3. Το 2001 δε ζητήθηκαν προσφορές ούτε διατέθηκαν ακουστικά σε δικαιούχους, γιατί τροχοδρομήθηκε η αλλαγή της διαδικασίας προμήθειας και διάθεσης των ακουστικών σε αυτή της επιχορήγησης.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.041, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με το θέμα της εγκατάστασης και λειτουργίας τραμ στη Λευκωσία σας πληροφορώ ότι η μελέτη που έγινε για αποσυμφόρηση της Λευκωσίας κάλυψε και τον τομέα αυτό, αλλά καταδεικνύει ότι η εγκατάσταση του τραμ είναι αντισοικονομική και πολύ δύσκολο να υλοποιηθεί.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Συνεχίζουμε σήμερα με το πρώτο θέμα που είναι «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας». Υπάρχει το δεύτερο θέμα που είναι έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της Επιτροπής. Και το τρίτο θέμα που είναι έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος

από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και κ. Θάσου Μιχαηλίδη.

Μπαίνουμε στη συζήτηση του πρώτου θέματος...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με όλο το σεβασμό προς το σώμα και έχοντας υπόψη ότι το θέμα με τον κ. Παπασάββα έχει συζητηθεί αρκετά, ως μέλος της επιτροπής Ελέγχου έχω μεγάλη έγνοια για το πότε επιτέλους τα δύο πολύ σοβαρά θέματα τα οποία βρίσκονται στη συνέχεια του Κεφαλαίου Δ΄ θα συζητηθούν. Ήδη το ένα από αυτά πρέπει να εξελιχθεί σε εκπρόθεσμο και η οποιαδήποτε συζήτηση επί αυτού να είναι άνευ λόγου, διότι αφορά τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Πατατών ο οποίος, απ’ ό,τι αντιλαμβάνομαι, έχει παραιτηθεί. Το πρόβλημα δεν λύθηκε φυσικά, αλλά νομίζω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο λόγος που εγγράφονται τα θέματα δεν είναι για να παραιτηθεί, όταν θα του πούμε “παράίτα”. Είναι δικαίωμά του να παραιτηθεί. Δεν είναι και ο ρόλος της Βουλής να λέει στον καθένα να παραιτηθεί.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, αλλά πρέπει να σας πληροφορήσω ότι ο λόγος που παραιτήθηκε έχει σχέση με το πόρισμα της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής. Και θα είχε ακόμη έναν περισσότερο λόγο, αν υπήρχε απόφαση του ίδιου του Κοινοβουλίου. Εκεί που θέλω να καταλήξω είναι σ’ αυτό που είπα ήδη. Περιμένω από το κοινοβούλιο, από την ολομέλεια, τους συναδέλφους να καθορίσουμε ένα χρονικό όριο συζήτησης του πρώτου θέματος, για να ξέρουμε και εμείς πότε θα πρέπει να προετοιμαστούμε για τη συζήτηση των επόμενων θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση να θεωρηθεί ότι στην επόμενη συνεδρία της Βουλής κλείει η συζήτηση που αφορά το πρώτο θέμα στο οποίο έχω αναφερθεί.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση, κύριε συνάδελφε, δε λέω ότι υπάρχει απόφαση και ουδείς λαμβάνει απόφαση πέρα από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων. Υπάρχει πρόταση η οποία προέρχεται από τη σύσκεψη που έχει γίνει το πρωί. Υπάρχει ένας κατάλογος στο χέρι μου: έξι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και τρεις βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Έχουμε νέα εξέλιξη, είναι τέσσερις του ΔΗ.ΣΥ και τρεις του ΑΚΕΛ. Και παρακαλώ, αν είναι δυνατό, είναι έκκληση, εάν θέλουν και άλλοι να αποσυρθούν, να αποσυρθούν. Αν επιμένουν οι συνάδελφοι να μιλήσουν, που επίσης είναι δικαίωμά τους, να περιοριστούν στο χρόνο. Διότι θεωρώ ότι και το θέμα αυτό έχει πολυσυζητηθεί.

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε μια προσπάθεια να υλοποιήσουμε την πρόταση για να τελειώσουμε την άλλη εβδομάδα, εμείς έχουμε μειώσει τον κατάλογο από έξι σε τέσσερις. Θα είμαστε, ελπίζω, οι ομιλητές όσο γίνεται πιο σύντομοι. Από την άλλη, λόγω της παρατήρησης του κ. Περδίκη, θα πω το εξής: Αν πρέπει να βάλουμε κανονισμούς για αποτελεσματικότητα στη λειτουργία της Βουλής και στο χρόνο, θα πρέπει να δούμε και πόσες ώρες μιλούμε και για ποιο λόγο και για τα νομοσχέδια. Είχαμε σήμερα τρία νομοσχέδια και πήρε δύο ώρες να τα συζητήσουμε. Επομένως, αν θέλετε, εμείς είμαστε και έτοιμοι να θεσμοθετήσουμε χρόνο ομιλιών για κάθε θέμα.

Αλλά όταν για το οποιοδήποτε θέμα, ακόμα και για φιλοφρονήσεις τρώμε μισή ώρα και τρία τέταρτα για θέματα που είναι και ομόφωνα ή που ελάχιστα χρειάζεται να μιλήσει κάποιος για να παρουσιάσει τη θέση του, φυσιολογικά θα μείνουν κάποια άλλα θέματα πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Θεωρώ ότι και πάλι δεν μπορούμε να πάμε στην άλλη μεριά. Δηλαδή να θεσμοθετήσουμε χρόνο που θα μιλούν οι βουλευτές. Νομίζω η εύρυθμη λειτουργία της Βουλής απαιτεί και την αυτοσυγκράτηση των Βουλευτών, βλέποντας το κάθε θέμα κατά συγκεκριμένο τρόπο.

Με βάση αυτή τη λογική θα δώσω το λόγο στον κ. Πουργουρίδη. Παρακαλώ, κύριε Πουργουρίδη.

Κύριε Χρυσοστόμου, μπορείτε να με αντικαταστήσετε παρακαλώ;

Κύριε Πουργουρίδη, δεν είναι έλλειψη σεβασμού, πρέπει να αποχωρήσω από την έδρα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρακαλώ, προς Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Α. Χρυσοστόμου.)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εξουσία τερματισμού της υπηρεσίας δημόσιου υπαλλήλου που έχει συμπληρώσει το πενήτηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του υπάρχει στη νομοθεσία της Κύπρου για πάρα πολλά χρόνια. Σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Δημόσιας

Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987, που καταργήθηκαν με τους νόμους που ισχύουν σήμερα, η εξουσία αυτή ασκείτο παλαιότερα από το Υπουργικό Συμβούλιο. Είναι με βάση την εξουσία αυτή που το Υπουργικό Συμβούλιο τερμάτισε τις υπηρεσίες των τότε γενικών διευθυντών Παναγιώτη Καζαμία και Παναγιώτη Αδαμίδη. Ο τερματισμός των υπηρεσιών των δύο γενικών διευθυντών έγινε συνοπτικά από το Υπουργικό Συμβούλιο την ίδια μέρα που εκδόθηκε απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και κήρυξε άκυρη προηγούμενη απόφαση τερματισμού των υπηρεσιών τους πάλι από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στις 11 Μαρτίου 1982, όταν το Υπουργικό Συμβούλιο απεφάσισε να τερματίσει τις υπηρεσίες δύο από τους πλέον ικανούς γενικούς διευθυντές που είχε τότε η Κύπρος, βασιζόμενο στις πρόνοιες που ίσχυαν τότε και ήσαν παρόμοιες με τις πρόνοιες στις οποίες στηρίχθηκε ο τερματισμός της υπηρεσίας του κ. Παπασάββα, το ΑΚΕΛ, η Χαραυγή και ασφαλώς το ΔΗΚΟ δε διαμαρτυρήθηκαν καθόλου. Αντίθετα, χειροκροτούσαν την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία τερματίστηκαν οι υπηρεσίες δύο γενικών διευθυντών που όλοι τούς θεωρούσαν ικανότατους. Το ίδιο θερμά χειροκρότησαν την προηγούμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, της 11^{ης} Ιουνίου 1981, με την οποία απελύθησαν, χωρίς καν να ακουστούν, για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Και σύμφωνα με τα επίσημα πρακτικά το Υπουργικό Συμβούλιο τους απέλυσε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, επειδή «Υπήρχαν πληροφορίες από αξιόπιστες πηγές, σύμφωνα με τις οποίες οι δύο γενικοί διευθυντές δημόσια είπαν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι ακέφαλη και στερείται καλής και ικανής κυβέρνησης».

Η φράση «η Δημοκρατία είναι ακέφαλη και στερείται καλής και ικανής κυβέρνησης» που λέχθηκε σε κάποια κοινωνική σύναξη, μεταξύ οίνου και τυρού, θεωρήθηκε από το τότε Υπουργικό Συμβούλιο, που στήριζε απόλυτα το ΑΚΕΛ τότε, ότι

κλόνιζε την εμπιστοσύνη του κοινού αλλά και της δημόσιας υπηρεσίας στην ικανότητα και αποτελεσματικότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Υπουργικού Συμβουλίου και υπό τις περιστάσεις έπαυσε να υφίσταται η χρησιμότητα των γενικών διευθυντών για τη δημόσια υπηρεσία. Οι τότε Υπουργοί Συγκοινωνιών και Έργων και Παιδείας έγραψαν στους Καζαμία και Αδαμίδη επιστολές απόλυσης με το ίδιο περιεχόμενο. Χαρακτηριστικά ανέφεραν ότι το Υπουργικό Συμβούλιο τους απέλυσε, επειδή κατέληξε «εις το συμπέρασμα ότι η παραμονή σας εις την Δημόσιαν Υπηρεσίαν όχι μόνον ουδεμίαν ωφελιμότητα θα παρείχεν εις ταύτην, αλλά και θα ήτο λίαν επιβλαβής δι' αυτήν». Τότε, πριν είκοσι χρόνια περίπου, το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ συμφωνούσαν μεν και χειροκροτούσαν τη θέση ότι ένας γενικός διευθυντής Υπουργείου δεν μπορεί να λέει δημόσια, έστω και αν αυτό λέγεται σε κοινωνική σύναξη, «η Δημοκρατία είναι ακέφαλη και στερείται καλής και ικανής κυβέρνησης».

Σήμερα τα ίδια κόμματα ισχυρίζονται ότι ένας εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει δικαίωμα να αποκαλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον προϊστάμενό του Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους ως “ανομιμοποίητους κουστωδούς της εξουσίας”. Και πως πρόσθετα μπορεί δημόσια και από τις στήλες μεγάλης σε κυκλοφορία εφημερίδας, και όχι σε κοινωνική σύναξη, να χαρακτηρίζει την κυβέρνηση του τόπου σαν “ανομιμοποίητη Λεόντεια Εταιρεία”. Και ότι μπορεί να αποκαλεί τον προϊστάμενό του Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας “ο όποιος Αλέξανδρος Φρίξου Μαρκίδης” και να μιλά γι’ αυτόν με τις λέξεις “οι κυβερνώντες κρατούντες - ο Γενικός τους” και πολλά άλλα που περιέχονται στην επιστολή που έστειλε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ο Γενικός Εισαγγελέας και στα οποία δεν είναι αναγκαίο να κάμω αναφορά.

Κατηγορώ λοιπόν το ΔΗΚΟ και το ΑΚΕΛ για ασυνέπεια. Δεν μπορεί τη μια χρονιά να αποφασίζεις και να χειροκροτείς την απόλυση δύο γενικών διευθυντών, επειδή είπαν

«η Κυπριακή Δημοκρατία είναι ακέφαλη και στερείται καλής και ικανής κυβέρνησης», και την άλλη χρονιά να σχίζεις τα ιμάτιά σου, επειδή απελύθη ένας εισαγγελέας, ο οποίος χρησιμοποίησε άπειρους, σκληρότατους χαρακτηρισμούς για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τα μέλη του Υπουργικού και το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Αυτή η ασυνέπεια εγγίζει τα όρια της πολιτικής υποκρισίας, όταν αναλογισθεί κάποιος τα όσα λέχθηκαν στη διάρκεια της συζήτησης αυτής.

Ο συνάδελφος Δώρος Χριστοδουλίδης, με το γνωστό αυθορμητισμό του, μίλησε για κάποιους «που εκδικούνται το δημοκράτη, νομιμόφρονα εισαγγελέα της Δημοκρατίας». Αυτοί οι κάποιοι δεν μπορεί να είναι άλλοι από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και ίσως τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Απαντώντας προς το τέλος της ομιλίας του σε φραστική πρόκληση κάποιου συναγερμικού βουλευτή, είπε σε δύο τουλάχιστον περιπτώσεις ότι οι του ΑΚΕΛ έχουν διαφορετική αντίληψη περί δημοκρατίας από εμάς του Δημοκρατικού Συναγερμού. Είπε χαρακτηριστικά: «Έχουμε διαφορετική αντίληψη περί δημοκρατίας». Ήθελε βεβαίως να πει με αυτή τη φράση πως εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν πιστεύουμε στη δημοκρατία.

Πράγματι, φαίνεται να έχουμε διαφορετική αντίληψη για τη δημοκρατία με κάποιους από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Λέω με κάποιους, γιατί με αρκετούς έχουμε τις ίδιες έγνοιες, τις ίδιες αγωνίες για το μέλλον του τόπου, αλλά, νομίζω, και με πολλούς συναδέλφους του ΑΚΕΛ τις ίδιες αντιλήψεις για τη δημοκρατία. Κάποιοι όμως φαίνεται πως παραμένουν προσκολλημένοι σε νοοτροπίες και πρακτικές που θέλουν το κόμμα να είναι η υπέρτατη εξουσία και στην εφημερίδα του κόμματος ένας να μπορεί να γράφει ατιμωρητί ό,τι θέλει. Στη σύγχρονη όμως αστική δημοκρατία, που εμείς πιστεύουμε, δεν είναι έτσι που λειτουργούν τα πράγματα. Δεν μπορεί να γράφει στην εφημερίδα του κόμματος ένας ό,τι θέλει! Το δικαίωμα της ελευθέρως έκφρασης δεν είναι

σε καμιά σύγχρονη δημοκρατία απεριόριστο. Πέρα από τους περιορισμούς που θέτουν το σύνταγμα και οι νόμοι, όπως ο νόμος για δυσφήμιση, που είναι για όλους τους πολίτες βέβαια αυτοί οι περιορισμοί, υπάρχουν σε όλες τις σύγχρονες δημοκρατίες πρόσθετοι περιορισμοί για τους δημόσιους υπαλλήλους. Μεγαλύτεροι ακόμα περιορισμοί υπάρχουν για όσους υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις και στην αστυνομία. Φαντασθείτε τι είδους Εθνική Φρουρά θα είχαμε, αν ένας συνταγματάρχης έγραφε σε ημερήσια μεγάλη κυκλοφορίας εφημερίδα για τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς: «Δεν μπορεί ο όποιος Ευάγγελος Φλωράκης να λέει ό,τι θέλει».

Στην Αγγλία, για παράδειγμα, οι ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι δεν μπορούν να εκφράζουν δημόσια τις απόψεις τους για θέματα ευρύτερης εθνικής πολιτικής. Μπορούν με άδεια του τμήματός τους να αναμειγνύονται και να εκφέρουν άποψη για θέματα μόνο τοπικού ενδιαφέροντος, νοουμένου ότι ενεργούν με μετριοπάθεια και διακριτικότητα, ειδικά για θέματα που αφορούν το τμήμα τους. Θα διαβάσω και στα αγγλικά από το σύγγραμμα του καθηγητή De Smith το σχετικό απόσπασμα: «They are entitled to take part, with the permission of their Department, in local political activities provided that they acted “with moderation and discretion, particularly in matters affecting their own Department”». Αυτά θα τα βρει κάποιος στη σελίδα 190 του εν λόγω συγγράμματος. Τα ίδια βεβαίως περιέχονται και σε όλα τα συγγράμματα περί συνταγματικού δικαίου στην Αγγλία.

Ίσως κάποιος να μην αρέσκονται στη δημοκρατία που ισχύει στην Αγγλία. Θα κάνω αναφορά στο τι ισχύει στις Ηνωμένες Πολιτείες. Μπορεί και αυτό να ενοχλήσει κάποιους. Θα έρθω στη συνέχεια στη Γαλλία. Είναι οι μόνες χώρες που μπορώ να κάνω αναφορά, γιατί είχα το συνταγματικό τους δίκαιο στη βιβλιοθήκη μου.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ισχύουν περίπου τα ίδια με αυτά που ισχύουν στην Αγγλία. Μόνο που οι περιορισμοί είναι μεγαλύτεροι στις Ηνωμένες Πολιτείες

Αμερικής, παρ' όλο που γενικά η ελευθερία έκφρασης στις ΗΠΑ φθάνει σε πολύ ακραία όρια συγκριτικά με τα όσα ισχύουν στην Κύπρο. Επί προεδρίας Κλίντον, απλώς αναφέρω, δύο ανώτεροι και όχι ανώτατοι υπάλληλοι του αμερικάνικου Υπουργείου Εξωτερικών διαφώνησαν με την πολιτική του υπουργείου στο θέμα των Κουβανών μεταναστών. Γνωρίζετε τι έκαναν, κύριοι συνάδελφοι, εφόσον διαφώνησαν σ' αυτό το θέμα; Υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους! Και ξέρετε γιατί τις υπέβαλαν; Για να μπορούν να δημοσιοποιήσουν τη διαφωνία τους. Ενώσω ήσαν στην υπηρεσία, δεν μπορούσαν να δημοσιοποιήσουν τη διαφωνία τους στα θέματα της πολιτικής που ακολουθούσε το Υπουργείο Εξωτερικών της Αμερικής σε σχέση με τους Κουβανούς μετανάστες. Αν θέλετε και τα ονόματά τους, πρόκειται για τους Dennis Hays και Nancy Mason.

Φαντασθείτε τον πρέσβη της Κύπρου στο Λονδίνο να γράφει άρθρα στην εφημερίδα "The Times" του Λονδίνου εναντίον της ομοσπονδίας σαν λύσης του κυπριακού προβλήματος, που είναι η επίσημη πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δε νομίζετε ότι, αν επιτρεπόταν κάτι τέτοιο, μόνο γελοιοποίηση θα προκαλούσε στη διπλωματική υπηρεσία της Κύπρου και σίγουρα ένας τέτοιος διπλωμάτης που δημόσια αντιτίθεται στην πολιτική -ο οποίος πληρώνεται με παχουλό μισθό στην Αγγλία, για να την υποστηρίξει- που την αντιστρατεύεται δημόσια και μέσα από τις εφημερίδες δεν έχει θέση στη δημόσια υπηρεσία;

Υπενθυμίζω ότι στη Γαλλία, που γέννησε με τη Γαλλική Επανάσταση πολλές από τις ελευθερίες για τις οποίες συζητούμε σήμερα, σε κανένα ανώτερο δημόσιο υπάλληλο δεν επιτρέπεται να ασχολείται είτε με θέματα που αφορούν το υπουργείο του είτε με θέματα ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής, εκτός αν πάρει προηγουμένως την άδεια των προϊσταμένων του. Και από πρακτική αυτή η άδεια ουδέποτε δίδεται και ουδέποτε θα δείτε στη Γαλλία δημοσιοποιημένες απόψεις οποιουδήποτε ανώτερου υπαλλήλου μέσα από τις στήλες εφημερίδων ή θα τις ακούσετε από το ραδιόφωνο.

Ο κ. Παπασάββας είναι άνθρωπος με πολύ ισχυρές απόψεις και εκφράζεται με ύφος ανάλογο. Η μετριοπάθεια και η διακριτικότητα απουσιάζουν εντελώς από τα γραπτά κείμενά του. Έχει κάθε δικαίωμα να έχει έντονες απόψεις, όμως, αν θέλει να τις δημοσιοποιεί, δεν μπορεί να παραμένει στη θέση του εισαγγελέα. Ως απλός πολίτης έχει κάθε δικαίωμα να αναφέρεται στον όποιο Αλέξανδρο Φρίξου Μαρκίδη, ως εισαγγελέας όμως δεν μπορεί να μιλά έτσι για τον προϊστάμενό του. Οι σχέσεις προϊσταμένου και υφισταμένων πρέπει να χαρακτηρίζονται από αλληλοσεβασμό και αλληλοεκτίμηση. Όπου ελλείπουν τα στοιχεία αυτά η αποτελεσματική λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας είναι αδύνατη και, ταυτόχρονα, η εκτίμηση του κοινού προς τη δημόσια υπηρεσία κλονίζεται ανεπανόρθωτα.

Η θέση του εισαγγελέα δεν είναι μόνο από τις πιο υψηλές θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας, είναι και θέση κλειδί για την εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Τα μέλη της Νομικής Υπηρεσίας είναι οι νομικοί σύμβουλοι της κυβέρνησης και της δημόσιας διοίκησης. Η σχέση δικηγόρου και πελάτη στηρίζεται παντού, σε όλες τις χώρες, στην εμπιστοσύνη του ενός προς τον άλλο. Είναι παντελώς απαράδεκτο για ένα δικηγόρο να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του σε έναν πελάτη που τον απεχθάνεται. Με τον τρόπο που εκφράζεται ο κ. Παπασάββας, ποιος υπουργός μπορεί να τον εμπιστευτεί; Πριν τον τερματισμό των υπηρεσιών του ασχολείτο βασικά με διάφορες προσφυγές διοικητικού δικαίου. Σ' αυτές οπωσδήποτε ήσαν, συχνά, άμεσα εμπλεκόμενοι υπουργοί και άλλοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Ποια εμπιστοσύνη μπορούσαν να έχουν στον κ. Παπασάββα ότι θα έκαμνε την εργασία του ανεπηρέαστα και χωρίς προκαταλήψεις, όταν εκφραζόταν με τον τρόπο που εκφραζόταν.

Το αξίωμα ενός εισαγγελέα λίγο διαφέρει από εκείνο του δικαστή και οι δυο υπηρετούν τη δικαιοσύνη, από διαφορετική βέβαια έπαλξη. Μπορεί ένας δικαστής να γράφει για τον πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου «ο όποιος Γεώργιος Πικής» ή

ακόμα χειρότερα «οι κυβερνώντες κρατούντες και ο πρόεδρος τους του Ανωτάτου Δικαστηρίου» και να παραμένει ο δικαστής αυτός στη θέση του; Δηλαδή, μπορεί να παρουσιάζει τον πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι είναι όργανο της κυβέρνησης και ότι τις αποφάσεις του τις καθορίζει σύμφωνα με τις επιθυμίες της κυβέρνησης και αυτός ο δικαστής να είναι μέλος της δικαστικής υπηρεσίας της Κύπρου; Αν επιτρεπόταν κάτι τέτοιο, θα φτάναμε σε σημείο αστειότητας και πλήρους γελοιοποίησης. Και τι εμπιστοσύνη θα είχε ο λαός σε μια δικαστική εξουσία, αν επιτρέπονταν τέτοιες συμπεριφορές;

Υπενθυμίζω ότι ο ανώτερος επαρχιακός δικαστής κ. Μάριος Γεωργίου, ένας, κατά τα άλλα, ικανότατος δικαστής, έκανε δημόσια δηλώσεις, κριτικάροντας αυστηρά μια απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που σχετίζεται με ισοβίτη κατάδικο. Και το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι οι δηλώσεις του συνιστούσαν ανεπίτρεπτη συμπεριφορά και κίνησε διαδικασία, τον κάλεσε σε απολογία, για να εξηγήσει τις δηλώσεις αυτές που έκρινε ότι έπλητταν το κύρος ενός δικαστού. Το παράδειγμα αυτό του ανώτερου επαρχιακού δικαστή Μάριου Γεωργίου δείχνει ανάγλυφα και καθοριστικά ότι για όσους υπηρετούν στη δικαστική εξουσία, τη Νομική Υπηρεσία και γενικά τη δημόσια υπηρεσία υπάρχουν περιορισμοί στον τρόπο που μπορούν να δημοσιοποιούν τις απόψεις τους. Αυτά που είπε ο κ. Μάριος Γεωργίου τα λένε καθημερινά τηλεοράσεις και ραδιόφωνα και απλοί πολίτες. Αυτά που είπε ο κ. Μάριος Γεωργίου είναι καθημερινά στις εφημερίδες, και όμως κανένας δε σκέφτηκε να διώξει τις εφημερίδες ή τους απλούς πολίτες που τα λένε αυτά, ενώ η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου χωρίς δεύτερη σκέψη αποφάσισε να διώξει ένα δικαστή, γιατί ένας δικαστής δεν επιτρέπεται να εκφράζεται όπως θέλει και με όποιες φράσεις θέλει και να λέει γενικά ό,τι μπορεί να λέει ο απλός πολίτης. Οι απλοί πολίτες και ο τύπος μπορούν να λένε πράγματα που τα ίδια,

όταν λέγονται από δημόσιους υπαλλήλους, είναι εντελώς ανεπίτρεπτα. Αυτός είναι ο κανόνας αρχής που ισχύει σε όλες ανεξαιρέτα τις σύγχρονες δημοκρατίες.

Βέβαια, οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ δέχονται ότι αυτά που έλεγε και έγραφε ο κ. Παπασάββας είναι εντελώς ανεπίτρεπτα για έναν εισαγγελέα· έτσι τουλάχιστον έχω αντιληφθεί από την ομιλία του φίλου μου κ. Ζαχαρία Κουλία. Όμως έπρεπε, λένε, να ακολουθηθεί η πειθαρχική διαδικασία και όχι η διαδικασία του τερματισμού των υπηρεσιών, επειδή ο κ. Παπασάββας συμπλήρωσε το πεντηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του.

Καταρχάς θα πρέπει να λεχθεί ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε είναι μια καθόλα νόμιμη διαδικασία. Προβλέπεται ρητά από το άρθρο 53(1)(β) του νόμου. Η Βουλή, παρά το ότι προέβη σε τροποποίηση και κωδικοποίηση των προνοιών της νομοθεσίας περί Δημόσιας Υπηρεσίας αρκετές φορές και σχετικά πρόσφατα -μεταξύ του 1990 και 1996 επέφερε εφτά τροποποιήσεις- δεν κατέργησε τη σχετική με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε πρόνοια. Ορθά, επομένως, ο Γενικός Εισαγγελέας επέλεξε τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 53(1)(β) του νόμου αντί την πειθαρχική δίωξη. Σε περίπτωση πειθαρχικής δίωξης το όλο θέμα θα προσλάμβανε διαστάσεις ανεπιθύμητες. Η πειθαρχική δίκη θα διαρκούσε μεγάλο χρονικό διάστημα και, αν ο κ. Παπασάββας κρινόταν ένοχος, δυνατό να έχανε όλα τα συνταξιοδοτικά του ωφελήματα. Η πειθαρχική δίωξη για έναν εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκτός τούτου, είναι κάτι που, όπου είναι δυνατό, θα πρέπει να αποφεύγεται. Από μόνη της η πειθαρχική δίκη πλήττει το κύρος της Νομικής Υπηρεσίας, το να έχεις έναν εισαγγελέα να τον δικάσεις πειθαρχικά.

Αν ο κ. Παπασάββας, πρόσθετα, εδιώκετο πειθαρχικά, όπως είναι η εισήγηση του ΔΗΚΟ, και κρινόταν ένοχος, αλλά η ΕΔΥ τού επέβαλλε ποινή άλλη από την απόλυση ή αθωωνόταν, το πρόβλημα δε θα ελύετο· θα συνέχιζε να ταλανίζει τη Νομική

Υπηρεσία. Ούτε είναι ορθό, νομίζω, η απόλυση ενός δημόσιου υπαλλήλου να συναρτάται μόνο και αποκλειστικά με τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων. Σίγουρα υπάρχουν περιπτώσεις που ένας υπάλληλος θα πρέπει να απολυθεί είτε λόγω ανεπάρκειας είτε λόγω απόδοσης χαμηλής είτε για κάποιο άλλο λόγο που δε συνιστά και σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα. Όταν, εκ των πραγμάτων, έχει καταστεί αδύνατη η συνεργασία προϊσταμένου και κάποιου υψηλόμισθου υφισταμένου και ο τελευταίος δεν μπορεί να μετατεθεί σε άλλο τμήμα, τι πρέπει να γίνει; Να μείνει εκεί, να μην εργάζεται παραγωγικά και αποτελεσματικά και να πληρώνεται χαράμι το μισθό του, επειδή δεν μπορεί να βρεθεί μια πειθαρχική διαδικασία και να απολυθεί; Μπορεί να υπάρξει αποτελεσματική εργασία -ρωτώ τους συναδέλφους που ενέγραψαν το θέμα- από κάποιον υφιστάμενο, όταν αυτός δε μιλιέται με τον προϊστάμενό του και, χειρότερα, όταν προπηλακίζει τον προϊστάμενό του από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης καθημερινά;

Έκαμα ήδη αναφορά στην απόλυση των δύο γενικών διευθυντών. Τότε η εξουσία για απόλυση ασκείτο από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ αργότερα η νομοθεσία για το σημείο αυτό τροποποιήθηκε και η εξουσία αφαιρέθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και δόθηκε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Ταυτόχρονα προστέθηκε η υποχρέωση να δίνεται στον υπάλληλο το δικαίωμα της ακρόασης από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, προτού η τελευταία πάρει τη σχετική απόφαση. Γιατί έπρεπε ο Γενικός Εισαγγελέας να διατάξει πειθαρχική δίωξη του κ. Παπασάββα, όταν μπορούσε, καθόλα νόμιμα, να επιτύχει την απομάκρυνσή του με άλλη διαδικασία, πιο γρήγορη και πιο αποτελεσματική αλλά λιγότερο ανώδυνη για τον τελευταίο και για τη Νομική Υπηρεσία;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Λιγότερο επώδυνη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Λιγότερο επώδυνη.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Περισσότερο επώδυνη να εννοείτε ίσως.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, εννοώ λιγότερο επώδυνη για τον τελευταίο και τη Νομική Υπηρεσία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μπορεί να είναι τον πολογιαστό...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ας μην ξεχνάμε, άσκησε εξουσίες που του παρέχει ο νόμος και έχει μεγάλη σημασία το να ασκούνται εξουσίες που παρέχει ο νόμος. Ένας μπορεί να διαφωνεί επί της ουσίας με την απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα, όπως ο συνάδελφος Τάκης Χατζηγεωργίου, για παράδειγμα, που υποστήριξε από αυτό το βήμα ότι ο Γενικός Εισαγγελέας έπρεπε να αγνοήσει τους προπηλακισμούς του εισαγγελέα Παπασάββα. Δεν έπρεπε, λέει, να θεωρήσει ότι επλήττετο το κύρος του με αυτές τις φράσεις, αλλά ούτε και η ίδια η Δημοκρατία. Το να λέει όμως κάποιος ότι οι προπηλακισμοί είναι σοβαροί και συνιστούν εκ πρώτης όψεως πειθαρχικά παραπτώματα για τα οποία ο κ. Παπασάββας έπρεπε να δικαστεί πειθαρχικά, αλλά να μην απολυθεί με έναν άλλο καθόλα νόμιμο τρόπο, μου φέρνει στο νου το ακόλουθο ανέκδοτο:

Κάποιος, σχετικά πρόσφατα παντρεμένος, πήγε σπίτι του και βρήκε τη γυναίκα του γυμνή πάνω στο κρεβάτι. Είχε πονοκέφαλο ο άνθρωπος, όταν πήγε δουλειά το πρωί, και γι' αυτό πήγε σπίτι.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έντζεν ανέκδοτο τούτο...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Της λέει «τι κάνεις, μάνα μου, πάνω στο κρεβάτι τέτοια ώρα;». Του λέει «αναπαύομαι. Εσύ τι κάμνεις και ήρθες σπίτι; Δεν πήγες δουλειά;». «Όχι», της λέει, «πήγα δουλειά, αλλά είχα πολύ πονοκέφαλο και ήρθα σπίτι». Τότε βλέπει ένα παντελόνι μπλουτζίν ο άνθρωπος πάνω στο κρεβάτι. Της λέει «το παντελόνι το μπλουτζίν ποιου είναι;». «Μάνα μου, έν' το παντελόνι της φορεσιάς σου της μαύρης», του λέει, «τζαι φαίνεται που τον πονοκέφαλο δεν το βλέπεις καλά». Κοιτάζει, πάει να βγάλει τα παπούτσια του ο άνθρωπος για να πλαγιάσει, βλέπει αθλητικά παπούτσια κάτω που το κρεβάτι. Της λέει «μάνα μου, μα τούτα τα αθλητικά παπούτσια ποιου είναι;». «Μάνα μου», του λέει, «μα τα παπούτσια σου τα μαύρα... μάνα μου, πρέπει να είσαι πολλά άρρωστος, για να θωρείς τα παπούτσια σου τα μαύρα για αθλητικά». Τότε στο κρεβάτι επάνω βλέπει και μια φανέλα δικτυωτή, οπότε, όσο τζαι αν προσπαθούσε η γυναίκα να τον πείσει ότι ήταν ο πονοκέφαλος που του προκαλούσε αυτά τα οποία έβλεπε, αντιλήφθηκε ότι τον ενέπαιζε η σύζυγος και άρχισε να ψάχνει μέσα στα ερμάρια του σπιτιού να βρει τον κύριο που είχε τα αθλητικά παπούτσια και το παντελόνι το μπλουτζίν. Τον ήβρε γυμνό μέσα σε ένα αρμάριν να κρατά τη σιδερένια βέργα έτσι (κάνει την κίνηση προς τα πάνω σαν να κρατά χειρολαβή). Του λέει «τι κάμνεις, βρε, εκεί;». «Πάω με το τρένο σπίτι μου», του λέει. «Δεν ντρέπεσαι, ρε», του λέει, «μας ατίμασες και ήρθες σπίτι μας να μας λείεις, πέρα από την ατιμία, και αστειότητες;».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έτσι έκαναν, φαίνεται, και οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ. Ενέγραψαν το θέμα με το ΑΚΕΛ για λόγους σκοπιμότητας -ξέρετε, οι σκοπιμότητες δεν είναι ο Παπασάββας, είναι οι προεδρικές εκλογές- και στο τέλος μας είπαν «ναι μεν αυτά τα οποία λέει ο κ.

Παπασάββας, κατά την αντίληψή μας, είναι απαράδεκτο να λέγονται και συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα, αλλά έπρεπε να σταλεί στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας». Και όχι να ακολουθηθεί μια καθόλα νόμιμη διαδικασία, που επιτρέπουν οι νόμοι, για να επιδιωχθεί η απόλυσίς του! Όμως...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μου επιτρέπετε ένα δευτερόλεπτο, αγαπητέ συνάδελφε;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως, κύριε Κουλία.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δεν ξέρω αν ήσασταν στην αίθουσα, όταν το ΔΗΚΟ διατύπωσε τη θέση του και γιατί ενέγραψε το θέμα. Το εγγράψαμε διότι αυτή η διάταξη θεωρούμε ότι δεν είναι σωστή και δημοκρατική και με πρόταση νόμου -νομίζω ότι την έχουμε καταθέσει σήμερα- ζητούμε την κατάργηση αυτής της διάταξης, διότι θεωρούμε συνοπτικές τις διαδικασίες και ότι δεν προσφέρουν δικαίαν δίκην σε οποιοδήποτε πολίτη. Αυτή ήταν η θέση μας, την είπαμε καθαρά και δεν έχουμε καμία σχέση με τον τίτσιρο του λεωφορείου που λες και ούτω καθεξής. Έτσι, προς ευταξίαν των πραγμάτων. Μπορεί να αναλογεί σε κάποιους άλλους ο τίτσιρος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχω ήδη καλύψει το θέμα, κύριε Κουλία. Έχω κάμει αναφορά στην ομιλία σας, αλλά απουσιάζατε από την αίθουσα. Αν ήσασταν εδώ, θα ακούγατε τι είχα πει.

Οι φίλοι όμως του ΔΗΚΟ πρόσθετα σκόπιμα αγνοούν ένα σημαντικό πράγμα: Η απόλυση του κ. Παπασάββα δεν έγινε γι' αυτούς καθαυτούς τους προπηλακισμούς και τις ύβρεις, που κατά την αντίληψη των συναδέλφων του ΔΗΚΟ συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα. Δεν έγινε γιατί χρησιμοποίησε κατ' επανάληψη πολλούς και βαρύτατους χαρακτηρισμούς, που όλοι τους ξέρουμε. Η Επιτροπή Δημόσιας

Υπηρεσίας υιοθέτησε την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, γιατί -και ανοίγω εισαγωγικά- διαβάζω από την απόφαση της ΕΔΥ: «Η ΕΔΥ, ύστερα από ολοκληρωμένη μελέτη των δημοσιοποιηθέντων κειμένων του κ. Παπασάββα και λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη το ρόλο που οι λειτουργοί της Νομικής Υπηρεσίας πρέπει να ασκούν, ιδιαίτερα στο επίπεδο του εισαγγελέα της Δημοκρατίας, θέση που κατέχει ο κ. Παπασάββας, διαπιστώνει ότι ο λειτουργός αυτός είχε δημιουργήσει ένα πολύ αρνητικό κλίμα με άκρως δυσμενείς συνέπειες για την εύρυθμη λειτουργία και αποτελεσματική λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας, αλλά και της δημόσιας υπηρεσίας ευρύτερα. Με την όλη του συμπεριφορά και στάση έχει ανεπανόρθωτα εξουδετερώσει τη δυνατότητα ομαλής συνεργασίας με την προϊσταμένη αρχή και έχει διασαλεύσει κατά τρόπο απαράδεκτο το οργανισμιακό κλίμα που πρέπει να διέπει μια σωστή και αποτελεσματική δημόσια υπηρεσία».

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πουργουρίδη, τώρα ισχύει για σας το ανέκδοτο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Γιατί;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διότι, αν θέλετε να μας πείσετε ότι είναι για τούτους τους λόγους που τον απέλυσαν, νομίζω ότι είναι αστειότητες που μας λέτε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κάθε άλλο. Ακούστε τι θα πω στη συνέχεια και θα δείτε αν είναι αστειότητες. Να θέσετε το ερώτημα στο τέλος της ομιλίας μου. Εσείς, ο συνάδελφος ο αγαπητός μου, που μου υποβάλατε αυτή την ερώτηση αμφιβάλλετε ότι με τις δραστηριότητές του ο κ. Παπασάββας έχει δημιουργήσει ένα πολύ αρνητικό κλίμα με άκρως δυσμενείς συνέπειες για την εύρυθμη και

αποτελεσματική λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας;

Δε νομίζω να σηκώνει αντίρρηση ότι δεν μπορεί κανένας να το αμφισβητεί αυτό το πράγμα. Είναι τέτοιες περιπτώσεις που καλύπτει ο νόμος, το άρθρο 53 (Ι)(β). Τώρα, αν τα κίνητρα του κ. Μαρκίδη ήταν τα άρθρα... Δεν έχουν σημασία τα κίνητρα. Σημασία έχει αν ο κ. Παπασάββας με τα άρθρα του, με τις δημόσιες δηλώσεις του, δημιούργησε αυτό το κλίμα στο οποίο κάνει αναφορά η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Μια και αναφέρομαι στην απόφαση της ΕΔΥ, δεν μπορώ να αφήσω ασχολίαστο τον πολύ βαρύ και, κατά την άποψή μου, άδικο χαρακτηρισμό που χρησιμοποίησε ο συνάδελφος κ. Τάκης Χατζηγεωργίου για την επιτροπή. Είπε πως η ΕΔΥ είναι όργανο της κυβέρνησης και πρόσθεσε: “μίσθαρνος της κυβέρνησης”. Η ΕΔΥ είναι ένα συνταγματικό θεσμικό όργανο. Ατεκμηρίωτα και, κατά την άποψή μου, εντελώς αδικαιολόγητα η ΕΔΥ χαρακτηρίστηκε από το επίσημο βήμα της Βουλής ως μίσθαρνος της κυβέρνησης. Χαρακτηρισμός βαρύτατος· χαρακτηρισμός που δείχνει ότι δεν έχουμε δημοκρατία, αν η ΕΔΥ είναι μίσθαρνος της κυβέρνησης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Στην ΕΔΥ το “ΔΥ” με ύψιλον.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι, με ύψιλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μην υπάρχουν διακοπές. Συνεχίστε, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι ο τρόπος έκφρασης του κ. Παπασάββα επηρέασε τον, κατά τα άλλα,

διαλεκτικό, αγαπητό συνάδελφο του ΑΚΕΛ. Για πολλά χρόνια η ΕΔΥ, υπό την προεδρία του κ. Ανδρέα Καραγιώργη, λειτουργεί κατά τρόπο ικανοποιητικό. Λάθη σίγουρα κάνει, αλλά σαφώς λειτουργεί ακομμάτιστα και ανεξάρτητα από τις κυβερνητικές επιθυμίες. Στους χαρακτηρισμούς μας, όταν κάνουμε αναφορά σε θεσμικά όργανα του κράτους, δεν πρέπει να είμαστε απρόσεχτοι. Διότι με τους βαρείς χαρακτηρισμούς μπορεί να στέλλουμε το πολιτικό μήνυμα που θέλουμε, αλλά την ίδια ώρα πλήττουμε το κύρος των θεσμών. Αρκετά έχουν επηρεαστεί οι θεσμοί από την κοινωνική σήψη, κατολίσθηση και διαφθορά που έχουμε. Ας τους προστατεύσουμε όπου μπορούμε με το να μην τους πλήττουμε με αδικαιολόγητες επιθέσεις, όπως αυτή που έγινε από το συνάδελφο Τάκη Χατζηγεωργίου. Να χαρακτηριστεί τόσο άκομψα η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ως μίσθαρνος της κυβέρνησης! Με την προστασία των θεσμών θωρακίζουμε τη δημοκρατία

Τα ίδια, κύριοι συνάδελφοι, τόσο του ΑΚΕΛ όσο και του ΔΗΚΟ, ισχύουν και για το Γενικό Εισαγγελέα. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας είναι ένα θεσμικό όργανο αυτής της πολιτείας και, αν διαφωνούμε με κάποιες αποφάσεις του, όταν μιλούμε για το Γενικό Εισαγγελέα, ως θεσμό, πρέπει να μιλούμε με σεβασμό. Και έχουμε καθήκον να προασπίζουμε τους θεσμούς. Στο κάτω κάτω, εσείς της αντιπολίτευσης έχετε και έναν επιπρόσθετο λόγο να μιλάτε με σεβασμό για το σημερινό Γενικό Εισαγγελέα. Μπορεί, αν οι στόχοι σας επιτευχθούν, να είναι ο Γενικός Εισαγγελέας με τον οποίο θα πρέπει να συνεργαστείτε για πολλές πενταετίες, αν μπορέσετε να κερδίσετε τις εκλογές, διότι όπως ξέρετε θα υπηρετεί εκεί μέχρι τα εξήντα οκτώ του χρόνια. Άρα έχετε κάθε λόγο...

A. ΚΑΡΑΣ:

Θα του εφαρμόσουν το ίδιο άρθρο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν μπορεί να γίνει! Δεν μπορεί!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ξέρουν ότι δε θα ανέβουν ποτέ στην εξουσία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εκτός βέβαια αν το έχετε πάρει απόφαση, όπως αστεϊζόμενος έχει πει ο πρόεδρος του κόμματός μου, ότι δεν πρόκειται να ανέβετε ποτέ στην εξουσία, οπότε δεν υπάρχει... για το Γενικό Εισαγγελέα...

(Στο σημείο αυτό παρατηρείται διακοπή λόγω τεχνικής βλάβης στη μικροφωνική σύνδεση.)

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

Εκόψαν σε!

(Γέλια)

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κάτι έκαμε ο Θάσος.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Δεν είναι ο Θάσος, είμαι εγώ που τον έκοψα.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μόνοι σας αστειεύεστε, μόνοι σας απαντάτε· δε ρωτάτε και κανέναν άλλο!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπενθυμίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο θεσμός του Γενικού Εισαγγελέα είναι σοβαρότατος θεσμός σε αυτή την πολιτεία. Δεν πρέπει να πλήττουμε το κύρος του όπως δυστυχώς έκαμε ο κ. Χριστοδουλίδης, ο κατά τα άλλα αγαπητός συνάδελφος, με το να του αποδώσει ευτελή, ιδιοτελή και αντιδημοκρατικά κίνητρα. Είναι δυνατό ο Αλέκος Μαρκίδης, που αρκετοί από εμάς τον έχουμε ζήσει μέσα σε αυτή την αίθουσα για πολλά χρόνια και γνωρίσαμε το ήθος του και τις δημοκρατικές του αντιλήψεις, να συγκαταλέγεται μεταξύ των κάποιων που εκδικούνται το δημόκράτη, νομιμόφρονα

εισαγγελέα της Δημοκρατίας; Το λιγότερο που θα πω, είναι υπερβολές.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, συγνώμη! Έχω κάμει αναφορά εγώ σε ευτελή και ιδιοτελή κίνητρα του Γενικού Εισαγγελέα; Θα σας παρακαλούσα...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, έχετε πει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...αν εσείς έχετε, με όλο το σέβας, γράψει αυτή την ομιλία, αν είναι δικό σας κείμενο δηλαδή...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ξέρετε ότι δεν...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...θα σας παρακαλούσα να μου παρουσιάσετε την αποστενογραφημένη ομιλία μου που κάνει αφορά...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Την αποστεωμένη ή την αποστενογραφημένη;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...στο ότι ο Δ. Χριστοδουλίδης αναφέρεται σε ιδιοτελή και ευτελή κίνητρα του Γενικού Εισαγγελέα. Ούτε το θεσμό έχω χρησιμοποιήσει κατά την ομιλία μου, ούτε κάνω αναφορά εις όνομα ή εις Γενικό Εισαγγελέα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα καλά, κύριε Χριστοδουλίδη, όταν λέτε “Κάποιοι...”

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επομένως, αν είχατε ακούσει...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αντιγράφω από τα πρακτικά!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν είχατε ακούσει την ομιλία μου...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Την είχα ακούσει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν είχατε ακούσει, νομίζω...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι μόνο την έχω ακούσει... Αρνείστε τη φράση «Κάποιοι εκδικούνται το δημοκράτη, νομιμόφρονα εισαγγελέα της Δημοκρατίας»;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αυτό ήταν το κύριο πολιτικό μου επιχείρημα και τη θεωρώ ως εκδικητική γι' αυτούς τους λόγους.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιος είναι που το έκαμε αυτό το πράγμα; Δεν είναι ο Αλέκος Μαρκίδης;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε! Έχετε αναφέρει ότι ο Δ. Χριστοδουλίδης χρησιμοποίησε ιδιοτελείς... αναφέρθηκε σε ιδιοτελή, ευτελή συμπεριφορά του Γενικού Εισαγγελέα. Ο Δ. Χριστοδουλίδης και εκ παραδόσεως και εκ πεποιθήσεως ουδέποτε χρησιμοποιεί χαρακτηρισμούς προσωπικούς· μόνο πολιτικούς. Ναι, εκδικητική για την αντιπραξικοπηματική στάση του Παπασάββα και αυτό επαναλαμβάνω και τώρα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, όταν λέτε ότι κάποιοι εκδικούνται το δημοκράτη, νομιμόφρονα εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δεν αποδίδετε σε αυτούς τους κάποιους ευτελή, ιδιοτελή

και αντιδημοκρατικά κίνητρα;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δική σας η ερμηνεία περί ευτέλειας και ιδιοτέλειας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, είναι η μοναδική ερμηνεία που μπορεί να υπάρχει. Εγώ, εν πάση περιπτώσει, αυτή την ερμηνεία δίνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να μη γίνονται διακοπές. Να συνεχίσει ο ομιλητής και, αν κάποιος θέλει να πάρει το λόγο, να δευτερολογήσει και να απαντήσει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ενοχλούν οι διακοπές, κύριε Πρόεδρε, και αυτό τον κανονισμό να τον αλλάξουμε επιτέλους. Όταν μιλά κάποιος από το βήμα, πρέπει να τον διακόπτουν, να γίνονται συζητήσεις ζωντανές, να γίνονται παραγωγικές, να γίνονται όμορφες. Αν είναι μονόλογο του νεκροταφείου που θα κάνουμε... Δε μου αρέσουν εμένα αυτοί οι μονόλογοι του νεκροταφείου.

Αδυνατώ πραγματικά να αντιληφθώ, κύριοι συνάδελφοι, γιατί δίνουμε στο θέμα διαστάσεις που δηλητηριάζουν το ήπιο πολιτικό κλίμα. Τι σχέση έχουν οι δημοκρατικές αντιλήψεις του κ. Παπασάββα με την επαγγελματική του επάρκεια και τη συμπεριφορά του έναντι των προϊσταμένων του. Αυτή είναι η ουσία του θέματος.

Σέβομαι και τιμώ προσωπικά τον κ. Παπασάββα για τους δημοκρατικούς του αγώνες αλλά και για την εντιμότητά του. Τον σέβομαι επιπρόσθετα για έναν άλλο λόγο: Γιατί είναι από τους λίγους ανθρώπους σε αυτό τον τόπο που έχουν το θάρρος της γνώμης τους, ενώ πολλοί δεν το έχουν.

Όμως ο βίαιος τρόπος που εκφράζεται, ο βίαιος τρόπος που διατυπώνει τις απόψεις του, τον καθιστά ακατάλληλο να κατέχει τη θέση του εισαγγελέα στη Νομική

Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Αυτή είναι η ουσία του θέματος. Δεν είναι μόνο με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που συγκρούστηκε. Συγκρούστηκε εξίσου έντονα και με τον τότε Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, τον κ. Νίκο Χαραλάμπους. Δεν μπορεί κανένας σας να ισχυριστεί ότι ο κ. Νίκος Χαραλάμπους προέρχεται από τις τάξεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεν μπορεί κανένας σας να ισχυριστεί ότι ο κ. Νίκος Χαραλάμπους ήταν ο δικηγόρος των εξήντα δύο, όπως αφέθηκαν κάποια υπονοούμενα. Δεν μπορεί κανένας σας να ισχυριστεί ότι ο κ. Νίκος Χαραλάμπους δεν είναι ένας άνθρωπος του κέντρου, μια και ήταν υποψήφιος, αν δεν κάνω λάθος, με το Δημοκρατικό Κόμμα στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, όταν έφυγε από τη Νομική Υπηρεσία.

Τι έγινε λοιπόν με τον κ. Νίκο Χαραλάμπους που ήταν τότε Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας; Χειρίστηκε μια υπόθεση στο δικαστήριο ο κ. Παπασάββας. Ο χειρισμός της υπόθεσης στο δικαστήριο, κατά την κρίση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, ήταν ατυχής. Το βάσισε στο τι είπε ο δικαστής στην απόφασή του, διότι ο δικαστής Κωνσταντινίδης στην απόφασή του ρητά κατέγραψε ότι ο δικηγόρος της Δημοκρατίας που χειρίστηκε την υπόθεση, δηλαδή ο κ. Παπασάββας, δεν ασχολήθηκε με εκείνα τα οποία είπε στην αίτησή του αυτός που έκαμε την προσφυγή. Αντίθετα, είπε πράγματα πολλά και διάφορα που δεν ηγέρθησαν καθόλου. Και του ζήτησε κάποιες εξηγήσεις ο κ. Νίκος Χαραλάμπους, Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, ο προϊστάμενός του. Ποια ήταν η απάντηση του κ. Παπασάββα; Ακούστε, διότι όλοι επικεντρωθήκατε στο ότι ο κ. Αλέκος Μαρκίδης έχει μια κόντρα με τον κ. Παπασάββα και αγνοήθηκε το καίριο σημείο ότι ο κ. Παπασάββας δεν μπορούσε να συνεργαστεί με κανέναν από τους προϊσταμένους του και, όποτε του δινόταν η ευκαιρία, τους πατούσε το τινιμάνι τους κατά την κυπριακή διάλεκτο.

Απαντά στον κ. Χαραλάμπους: «Αναφορικά με το σημερινό σημείωμά σας,

σημείωμα Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι στους δίσεκτους χρόνους των όσων τόσων δημοκρατικών ελλειμμάτων συνεχίζετε “απτόητος και γενναίος” την κατά συρροήν και κατ’ εξακολούθησιν πρακτική τακτική συμπεριφορά σας απέναντί μου, την όζουσα μεσαιωνικών αντιλήψεων και μεθόδων. Οι επιστολές μου, ημερομηνίας 14 Απριλίου 1999 και 3 Μαΐου 1999, ετεροχρονισμένα σας απαντούν και γίνονται αναπόσπαστο μέρος της σημερινής απάντησής μου στις νέες σας επιτεύξεις. Τα δικαιώματά μου, βέβαια, που απορρέουν από το σύνταγμα και τους νόμους της πολιτείας δεν είμαι τόσο αφελής που να πιστεύω ότι μπορείτε να τα αντιληφθείτε και να τα σεβαστείτε.». Αυτά γράφονται προς το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα από έναν υφιστάμενό του, κύριοι συνάδελφοι! «Ίσως, όταν δικαιοδοτικά όργανα της Κυπριακής Δημοκρατίας ασχοληθούν με τα θέματα, να δείτε το ανεπίκαιρο των ναπολεόντειων συνδρόμων.».

Συγγνώμη, μπορεί ένας να γράφει για τον προϊστάμενό του αυτά τα πράγματα και να μην κλονίσει ανεπανόρθωτα τις σχέσεις του με τους προϊσταμένους του; Πώς θα μπορέσει να δουλέψει αυτός ο άνθρωπος; Ποιος θα μπορούσε να ανεχθεί αυτά τα πράγματα να συμβαίνουν στη νομική υπηρεσία; Όσο, επομένως, ένας και αν σέβεται και αν τιμά τον άνθρωπο Παπασάββα και όσο και αν τον καμαρώνει, γιατί έχει το θάρρος των απόψεών του και όσο και αν συμφωνεί με αρκετά από αυτά τα οποία λέει, δεν μπορεί παρά να πει ότι είναι άνθρωπος εντονότατων απόψεων, άνθρωπος που θέλει να εκφράζεται με έναν πολύ δυναμικό τρόπο, που δεν μπορεί να είναι στη δημόσια υπηρεσία. Γι’ αυτούς τους λόγους νομίζω ότι η απόφαση να τερματιστούν οι υπηρεσίες του με το σχετικό άρθρο του νόμου -μια απόλυτα καθόλα νόμιμη απόφαση- λήφθηκε, γιατί ο κ. Παπασάββας δεν άφησε καμιά επιλογή άλλη στο Γενικό Εισαγγελέα από αυτή την επιλογή.

Αν περιμένετε άλλο ανέκδοτο, δε θα πω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπακώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ειλικρινά δεν είχα πρόθεση να μιλήσω. Ωστόσο, τα όσα εκπληκτικά ακούστηκαν από αυτό το βήμα, την Πέμπτη, στις 6 Δεκεμβρίου 2001, από τον αγαπητό συνάδελφο κ. Καρά, περί μαθημάτων δημοκρατίας, περί σεβασμού του συντάγματος και διάφορα άλλα, δε συνιστούν τίποτε άλλο παρά πρόκληση στην οποία μου είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να αντισταθώ.

Γιατί περί πρόκλησης πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, όταν ο κ. Καράς ισχυρίζεται, χωρίς αιδώ, ότι υπάρχουν δύο κατηγορίες αντιστασιακών. Αυτοί που τις δύσκολες ώρες του πραξικοπήματος προέβαλαν αντίσταση, τους οποίους λέει ότι τιμά, και αυτοί που μας διδάσκουν από καθέδρας την αντίσταση, στους οποίους συγκαταλέγει τον κ. Παπασάββα, και τους οποίους, λέει, περιφρονά.

Έτσι δεν είναι, κύριε συνάδελφε;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Συ είπας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Συ τα είπες.

Περί πρόκλησης πρόκειται, όταν ο κ. Καράς ισχυρίζεται ότι ο Άκης Παπασάββας με τη συμπεριφορά του έδειξε ανυπακοή στους νόμους και το σύνταγμα της Δημοκρατίας και ότι δίκαια και σωστά εκδιώχθηκε από τη θέση του εισαγγελέα, γιατί η στάση του, ούτε λίγο ούτε πολύ, ήταν ανατρεπτική και απειλούσε τη δημόσια τάξη, την ασφάλεια και τη δημοκρατία. Και μη χειρότερα!

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Καρά για την ανάλυση αυτή, την οποία, ομολογώ, παρά τις πικρές και δύσκολες προσωπικές μου εμπειρίες στην πρώτη γραμμή του πυρός στις κρίσιμες εκείνες ώρες της δημοκρατίας, ποτέ δεν μπόρεσα να διανοηθώ.

Και διερωτώμαι, κύριοι συνάδελφοι: Αν τη μερίδα των αντιστασιακών, όπως ο κ. Παπασάββας, πρέπει να την περιφρονούμε, πώς πρέπει να αισθανόμαστε για τη μερίδα εκείνη των πολιτών που τις κρίσιμες ώρες του πραξικοπήματος πολέμησαν με όπλα, εικονικά ή μη, τους αντιστασιακούς και συνέβαλαν στην κατάλυση της νόμιμης κυβέρνησης και στη σημερινή κατάντια αυτού του τόπου; Μήπως πρέπει και αυτούς σήμερα να τους τιμούμε; Σύμφωνα με την ανάλυση του κ. Καρά, ότι «όσοι έθεσαν τον εαυτό τους σε κίνδυνο για να υπερασπιστούν αυτά τα οποία πίστευαν, τα όποια πίστευε ο καθένας» -υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε, «τα όποια πίστευε ο καθένας»- φαίνεται ότι πρέπει και αυτούς να τους τιμούμε.

«Πάνω από όλους μας και πάνω απ' όλα», μας λέει ο κ. Καράς, «πρέπει να παραμένει το σύνταγμα». Αλήθεια, είναι αυτά που πίστευε πάντα ο κ. Καράς ή τώρα τα ανακάλυψε;

Μας λέει λοιπόν ο κ. Καράς, σαν δάσκαλος απευθυνόμενος προς εμάς, τους μαθητές του, να προστατεύσουμε τους νόμους και το σύνταγμα, να προστατεύσουμε τη Δημοκρατία από κάτι τέτοιους εγκληματίες και ανεύθυνους όπως τον Παπασάββα, που καταφεύγουν, όπως λέει, στον πατριωτισμό επικαλούμενοι πατριωτικά συνθήματα και δημοκρατικές εξάρσεις, για να παρασύρουν τους πολίτες. Και μη μου πείτε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι εδώ δεν ταιριάζει η λαϊκή ρήση: «Δάσκαλε που δίδασκες και νόμο δεν τηρούσες».

Και εμείς, οι μαθητές του κ. Καρά, απαντούμε στα όσα προσπαθεί να μας διδάξει για προστασία των νόμων και του συντάγματος. Εμείς, λοιπόν, αποδείξαμε με πράξεις

και όχι με λόγια κενού περιεχομένου την προσήλωσή μας στους νόμους και στο σύνταγμα της Δημοκρατίας, όταν κάποιοι άφρονες πατριδοκάπηλοι της ΕΟΚΑ Β΄ και της χούντας των Αθηνών τούς κατέλυαν συστηματικά και κατ' εξακολούθηση, δίνοντας με το προδοτικό πραξικόπημα τη χαριστική βολή στην Κυπριακή Δημοκρατία με όλες τις τραγικές συνέπειες για τον κυπριακό λαό.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ταιριάζει, κύριοι συνάδελφοι, και απαντώ σε αυτά τα οποία ελέχθησαν από αυτό το βήμα!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Να σχολιάσετε ό,τι είπα και όχι ό,τι φαντάζεστε ότι είπα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Να επικαλεστούμε τα πρακτικά, κύριε Καρά.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ακριβώς! Είμαι έτοιμος να ξαναδιαβάσω την ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μη γίνεται διακοπή. Αν κάποιος θέλει να ζητήσει το λόγο, να τον ζητά από το προεδρείο.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε... Σε αυτό το στάδιο... Επειδή είπαν ότι θα κλείσουν το θέμα την άλλη Πέμπτη, διατηρώ το δικαίωμα της δευτερολογίας, διότι μου γίνεται προσωπική επίθεση και παρακαλώ να κρατηθεί στα πρακτικά· και δε θα κλείσει αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Παπακώστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Εμείς απαντούμε επίσης στον κ. Καρά ότι αντιστασιακοί δεν είναι μόνο εκείνοι που αντιστάθηκαν με τα όπλα ενάντια στο πραξικόπημα. Είναι και εκείνοι που τους χαλεπούς καιρούς στήριξαν με κάθε νόμιμο μέσο τη δημοκρατία και το σύνταγμα, στήριξαν την αντίσταση, όπως η περίπτωση Παπασάββα, τους οποίους πρέπει να τιμούμε εξίσου.

Με το ίδιο σκεπτικό πραξικοπηματίες δεν είναι μόνο εκείνοι που έστρεψαν τα όπλα ενάντια στη Δημοκρατία, είναι και εκείνοι που έκαναν έρευνες, συλλήψεις και ανακρίσεις και εκείνοι που τους στήριξαν πολιτικά, ιδεολογικά, υλικά και ηθικά.

Επομένως, δεν υπάρχουν, κύριε Καρά, λίγο αντιστασιακοί και πολύ αντιστασιακοί, όπως δεν υπάρχουν λίγο πραξικοπηματίες και πολύ πραξικοπηματίες!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Που 'ννά θέλω πιστοποιητικό, να έρθω να μου δώσεις.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Εγώ δε δίδω σε κανέναν πιστοποιητικά πατριωτισμού, ούτε άλλως πως, κύριε Καρά.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ή να υβρίζεις το Γενικό Εισαγγελέα, αντίσταση.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Να υβρίζω...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Όποιος υβρίζει το Γενικό Εισαγγελέα, κάμνει αντίσταση; Όποιος υβρίζει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κάμνει αντίσταση;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Εγώ δεν μπήκα επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να τερματιστούν οι διακοπές. Όποιος θέλει να μιλήσει, θα ζητήσει το λόγο. Έχετε δικαίωμα δευτερολογίας, για να μπορέσετε να απαντήσετε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Τώρα, ποιους εσείς θέλετε να τιμάτε και ποιους να περιφρονάτε... Είναι θέμα συνάρτησης της ιδεολογίας του καθενός, των πράξεών του, της ιστορίας του. Εξάλλου, οι αντιστασιακοί δημοκρατικοί πολίτες πρέπει να θεωρούν ξεχωριστή τιμή και επιβεβαίωσή τους την περιφρόνησή σας!

Λυτούμαι, κύριε Πρόεδρε, πραγματικά, γιατί αντί ενότητας και ομοψυχίας που επιβάλλονται αυτές τις κρίσιμες ώρες για τον τόπο μας, διαπιστώνεται ότι ακόμη και σήμερα αυτοί που δεν έχουν επιδείξει, όπως έπρεπε, την ελάχιστη μεταμέλεια για τα όσα το 1974 έπραξαν, για τα «όσα πίστευαν», αντί, το λιγότερο, να δείχνουν αυτοσυγκράτηση και να σιωπούν, προσπαθούν από αυτό το βήμα να δώσουν μαθήματα δημοκρατίας και σεβασμού στο σύνταγμα!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δηλαδή, με λίγα λόγια, συγνώμη, κύριε Πρόεδρε, αυτή τη στιγμή ο κ. Παπακώστας, από το βήμα της Βουλής, αποκαλεί συναδέλφους βουλευτές που έχουν μιλήσει, του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι είχαν οποιαδήποτε εμπλοκή και ότι είναι πραξικοπηματίες; Αυτό θέλετε να πείτε; Πέστε το ξεκάθαρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κωνσταντίνου, έχετε δικαίωμα να δευτερολογήσετε, να πείτε τις θέσεις σας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Έχετε δικαίωμα να δευτερολογήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπακώστα, συνεχίστε, παρακαλώ, χωρίς διακοπές.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Σε άλλα σημεία της ομιλίας του ο κ. Καράς διερωτάται γιατί έχουμε εγγράψει το θέμα· ενέργεια, λέει, που την εκλαμβάνει ως μομφή εναντίον μας, ενέργεια που την κάναμε, λέει, για να στηρίξουμε εκτροπές από το σύνταγμα, εκτροπές από τους νόμους.

Να σας απαντήσω, κύριε Καρά. Το θέμα το εγγράψαμε όχι για να στηρίξουμε εκτροπές από το σύνταγμα. Αντίθετα, το εγγράψαμε, για να δηλώσουμε την αντίθεσή μας σε τέτοιες εκτροπές, την αντίθεσή μας στις διώξεις για λόγους προσωπικούς και πολιτικούς, την αντίθεσή μας στις διώξεις για άσκηση δικαιωμάτων που σαφώς το σύνταγμα προστατεύει και κατοχυρώνει, όπως είναι το αναφαίρετο δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης γνώμης.

Ακριβώς, κύριοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού· το θέμα το εγγράψαμε, για να τονίσουμε ότι με κανέναν τρόπο δεν υιοθετούμε την προσπάθεια επιβολής κλίματος τρομοκρατίας που στοχεύει στη φίμωση οποιασδήποτε φωνής που διαφωνεί με τους κρατούντες, όπως έγινε στην περίπτωση του κ. Παπασάββα. Στην περίπτωση ενός άξιου νομικού που τίμησε την υπηρεσία του, που τίμησε τα όσα πιστεύει για τη δημοκρατία, για το δίκαιο, για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τα οποία, ως ελεύθερος πολίτης, εκφράζεται ελεύθερα με θάρρος και παρρησία. Στην περίπτωση ενός αδιαμφισβήτητου ιδεολόγου δημοκράτη, ενός αγονάπιστου αντιστασιακού, τον οποίο ο κ. Καράς περιφρονεί, λέει. Ο οποίος τιμωρείται, γιατί τα όσα ελεύθερα εκφράζει εμποδίζουν τους σημερινούς κρατούντες να περνούν ανενόχλητα την πολιτική τους.

Και ας μην επικαλείται η πλευρά σας αυτά που ο Γενικός Εισαγγελέας, ο νομικός σύμβουλος της ΕΔΥ υποστηρίζει για τη δίωξή του· για λέξεις ή φράσεις που επιλέγονται αποσπασματικά από την κύρια ουσία των γραφομένων του, που φαίνεται ότι σκόπιμα

δε θέλετε να αντιληφθείτε ή ακόμα για δήθεν ανεπάρκειά του που στοιχειοθετείται σε αστεία επιχειρήματα.

Διερωτώμαι πραγματικά, κύριε Πρόεδρε, κατά πόσο ο κ. Παπασάββας θα εξακολουθούσε να θεωρείται «εξαιρετικός υπάλληλος», όπως τον χαρακτήριζαν για τόσα χρόνια οι κατά καιρούς προϊστάμενοί του και μάλιστα και ο σημερινός Γενικός Εισαγγελέας, σε περίπτωση που τηρούσε σιωπή για τους εξήντα δύο και για άλλα τόσα θέματα που ενοχλούν τους σημερινούς κρατούντες.

Διερωτώμαι αν ο κ. Παπασάββας θα διώκετο, αν αποκαλούσε «ανομιμοποίητους κουστωδούς» οποιουσδήποτε άλλους εκτός από τους σημερινούς κρατούντες.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, δε θα επικαλεστώ θέσεις διακεκριμένων νομικών που αναφέρονται στις συνέπειες της πολιτικής ουδετερότητας των δημοσίων υπαλλήλων και της ελευθερίας του λόγου· θέματα που πολύ εύστοχα ανέλυσε ο συνάδελφος Άντρος Κυπριανού. Θα επικαλεστώ όμως, ταπεινά, μια φράση του Θεανθρώπου Χριστού που απηύθυνε στους νομοδιδάσκαλους Εβραίους ιερείς, τους Γραμματείς και Φαρισαίους, οι οποίοι δίδασκαν με περισσή αυστηρότητα τους Νόμους του Μωυσέως, αλλά οι ίδιοι τους εφάρμοζαν όπως τους συνέφερε. Που νομίζω ότι ταιριάζει απόλυτα στην προκειμένη περίπτωση: Το «ουαί υμίν Γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριταί»!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Λυπούμαι ειλικρινά που δεν είναι ο κ. Χριστόφιας εδώ. Αν ήταν ο κ. Χριστόφιας, εγώ θα ξεκινούσα ως εξής: «Αναπληρωτά ανομιμοποιήτε κουστωδέ...». Διότι μην ξεχνάτε ότι ο κ. Χριστόφιας είναι ο δεύτερος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Α, εκάμετέ το. Πολύ ωραία. Αλλά θα παρακαλούσα ταυτόχρονα και όλους τους υπαλλήλους της Βουλής να απευθύνονται στον Πρόεδρο της Βουλής και να του λένε: «Το λεόντειο σύμπλεγμα από το οποίο πάσχετε δε σας επιτρέπει να δείτε τα δίκαια και τα δικαιώματα».

Άκουσα να λέγονται προηγουμένως για τη δημοκρατικότητα ή όχι του κ. Παπασάββα. Εγώ αρνούμαι να ασχοληθώ, διότι θεωρώ ότι δεν είναι ούτε δικαίωμα του ενός ούτε καθήκον κανενός να απονέμει πιστοποιητικά σήμερα. Εγώ δεν αμφισβητώ ούτε αν ήταν ούτε αν δεν ήταν ούτε και με ενδιαφέρει. Εγώ λέω ότι ο άνθρωπος έχει τις πεποιθήσεις και τα πιστεύω του· και ορθά τα έχει. Κανένας δεν εδίωξε τον κ. Παπασάββα για τα πιστεύω του. Και ας μην προσποιούμαστε ότι δεν αντιλαμβανόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εδώ υπάρχει μία συμπεριφορά που δεν εκδηλώνεται την ώρα που ο κ. Παπασάββας βρίσκεται εκτός υπηρεσίας ή κάπου που αναπτύσσει ένα θέμα. Εδώ κάθε Κυριακή ή Σάββατο του παραχωρείται ολόκληρη σελίδα στη “Χαραυγή” όχι για να πει τις απόψεις του. Μία έμμονη ιδέα! Σας προκαλώ να μου πείτε, σε όλη την αρθρογραφία του από τότε που αρθρογραφεί, αν δεν αναφέρθηκε με τα περιφρονητικότερα λόγια στο Γενικό Εισαγγελέα και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτό δεν είναι ενάσκηση δημοκρατικού δικαιώματος με την έννοια του ότι κάμνει κάποιες παρατηρήσεις και κριτική. Είναι μία έμμονη ιδέα εναντίον ανθρώπων, η οποία ουδεμίαν σχέσιν έχει με τα πιστεύω... Εγώ δε θυμούμαι, σε όλες τις

πολιτικές αντιπαραθέσεις, να έχουμε τόση μονομανία. Και κανένας δεν είπε για το ότι άσκησε κριτική.

Φανταστείτε ο σημερινός Γενικός Εισαγγελέας, ο Αλέκος Μαρκίδης, να γράφει για τον Πρόεδρο της Βουλής, με το όλο συνταγματικό δικαίωμα που θέλουμε να έχει ο κ. Παπασάββας, ότι δεν είναι παρά ένας “ανομιμοποίητος κουστωδός”, «το σαρδόνιο χαμόγελο της Έλσης και του Δημήτρη προκαλούν τα δημοκρατικά αισθήματα οποιουδήποτε». Ο κ. Χριστόφιας είναι ηγέτης του κομμουνιστικού κόμματος ΑΚΕΛ. Δικαίωμά του. Φανταστήκατε κάποιος άλλος που δεν είναι στο ίδιο κόμμα να βγαίνει, ουσιαστικά να τον εξυβρίζει και να επικαλείται ότι η εξύβριση είναι ενάσκηση δημοκρατικού δικαιώματος;

Το να πω ότι σφάλτε στις απόψεις σας, το να επιχειρηματολογήσω για το γιατί σφάλτε στις απόψεις σας βεβαίως είναι ενάσκηση δημοκρατικού δικαιώματος. Το να έχω και μια ύβρη σε κάθε παράγραφο -δε μιλούμε για ενάσκηση κριτικής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- και να επικαλούμαστε τώρα ότι τάχα ο Γενικός Εισαγγελέας ήταν, επειδή ήταν δικηγόρος του... Και όποιος είναι δικηγόρος δολοφόνου του κοινού ποινικού δικαίου διαπράττει και ο ίδιος δηλαδή το αδίκημα; Και, αν υποθέσουμε ότι ήταν των εξήντα δύο, σημαίνει ότι μπορεί κανένας ή νομιμοποιείται, είτε κουστωδός είναι είτε άλλως πως, να λέει «ξέρεις, το πάθος σου είναι για τους εξήντα δύο»;

Και, καλά, το είπε μια φορά, το είπε δύο, το είπε τρεις. Εδώ μιλάμε για χρόνια. Είναι περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που χρειάζεται ιατρική παρακολούθηση, κατά την άποψή μου, όχι κριτική για το αν ασκούσε ή όχι τα δημοκρατικά του δικαιώματα. Αν εγώ από το πρωί μέχρι τη νύκτα δεν κάμνω τίποτε άλλο από το να εξυβρίζω τον Πρόεδρο της Βουλής, εγώ και εκείνος, που στο κάτω κάτω είμαστε πολιτικά πρόσωπα, που ποτέ δεν το πράξαμε... Μπορεί πολλές φορές υψηλοί τόνοι να υπήρξαν, αλλά υπήρξε και υπάρχει ένας αλληλοσεβασμός μέσα σε αυτή τη Δημοκρατία.

Και δε μιλούμε για την κριτική. Εδώ μιλούμε για το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα που δεν είχε καμιά σχέση. Του είπε τα ίδια και χειρότερα, περί “ναπολεόντειου συμπλέγματος” κ.λπ. Αυτό είναι κριτική;

Φανταστήκατε αν ο κ. Χριστοφόρου, απαντώντας στον Πρόεδρο της Βουλής... Και σας προκαλώ να μου απαντήσετε αν εσείς που είστε βουλευτές της ίδιας κοινοβουλευτικής ομάδας μπορείτε να απευθύνεστε στον κοινοβουλευτικό σας εκπρόσωπο και να του γράφετε τα μισά από όσα ο κ. Παπασάββας, υπηρεσιακός ων, έγραφε για τους προϊσταμένους του. Φανταστείτε τον κ. Χριστοφόρου, γενικό διευθυντή της Βουλής, την κ. Λητώ Μιχαηλίδου, τον οποιοδήποτε άλλο υπάλληλο της Βουλής να απευθύνονται στον Πρόεδρο της Βουλής ή και να μην απευθύνονται, ακόμα χειρότερο, να αρθρογραφούν στην οποιαδήποτε εφημερίδα και να αποκαλούν τον Πρόεδρο της Βουλής “ανομιμοποίητο κουστωδό”. Και, αν ο κ. Κληρίδης είναι “ανομιμοποίητος κουστωδός”, τι είναι τότε ο αναπληρωτής του; Όλοι γνωρίζουμε το σύνταγμα και εξίσου πολύ καλά ο κ. Παπασάββας. Όταν απουσιάζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αυτός ο “ανομιμοποίητος κουστωδός”, ποιος τον αναπληρεί; Εκείνη την ώρα δε γίνεται “ανομιμοποίητος κουστωδός” και ο Δημήτρης ο Χριστόφιας;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αναπληρωτής...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

“Αναπληρωτής ανομιμοποίητος κουστωδός”. Βεβαίως! Ο οποίος θα πάσχει και από “ναπολεόντειο σύμπλεγμα”. Θα λυπόμουν να ρωτούσα τον κ. Χριστόφια πώς θα ανεχόταν αυτή...

Κύριοι, παντού υπάρχει το δικαίωμα, βεβαίως, της διαφωνίας· και στη δημόσια υπηρεσία βεβαίως. Και εδώ με νόμο περάσαμε και δώσαμε το δικαίωμα να πολιτεύονται οι δημόσιοι υπάλληλοι· και εμείς το υποστηρίζουμε και το στηρίζουμε.

Άλλο είναι η ελεύθερη έκφραση απόψεων και άλλο είναι η εκστόμιση ύβρεων. Εγώ σας προκαλώ να μου πείτε πού στα λεξιλόγια τα δικά σας και στις ομιλίες σας υπάρχουν ανάλογοι χαρακτηρισμοί με αυτούς που δημοσιοποιεί κάθε Σάββατο ο κ. Παπασάββας στην εφημερίδα. Σας προκαλώ να μου πείτε πότε απευθυνθήκατε σε συναδέλφους σας κατά τον ίδιο υβριστικό τρόπο. Που είστε πολιτικοί, που ασκείτε πολιτική, που ασκείτε κριτική, και είναι δικαίωμά σας να το κάμετε.

Εδώ τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αν οποιοδήποτε εξ ημών εκφύγει του έρκους των οδόντων καμιά φράση υπερβολική, κάνουν τέτοια κριτική -και καλά μας κάμνουν- που στο τέλος υποχρεωνόμαστε να απολογούμαστε. Φανταστείτε να καλείς υφιστάμενον να εκτελέσει τα καθήκοντά του και, αντί άλλης απαντήσεως, να αρθρογραφεί κάθε Σάββατο για να σε χαρακτηρίζει με όσα ανήκουστα ελέχθησαν. Αυτό είναι ενάσκηση δημοκρατικού δικαιώματος; Δηλαδή, θέλετε να πείτε ότι θα μπορεί ο γενικός διευθυντής του ΑΚΕΛ να γράφει στο γενικό γραμματέα και να του δώσει ή να του αποδώσει έστω και κατ' ελάχιστον, φανταστείτε τώρα, κάμνω παράσταση, θέλω να το καταλάβετε, να το συνειδητοποιήσετε, θέλω παραστατικά να το συλλάβετε... Τι θα γινόταν με αυτό τον υπάλληλο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Εδώ λιγότερα έπραξαν υπάλληλοι και απολύθηκαν, διότι δεν ήταν υπάκουοι στις αποφάσεις του κόμματος -και καλά τους έκαμαν, λέω εγώ- διότι ήταν υπάλληλοι και έπρεπε να υπακούσουν. Και πιστεύω ότι στο κόμμα σας και στους έμμισθούς σας υπάρχει ιεραρχία και υπάρχει πειθαρχία. Δε νομίζω...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Νομίζω ότι δώσαμε μεγάλη σημασία και πολιτικοποιήσαμε το θέμα άνευ λόγου. Να σας πω κάτι: Ποιος διώχθηκε για τα πολιτικά του φρονήματα σε αυτό τον τόπο από

το 1993 και εντεύθεν που ανέλαβε ο Γλαύκος Κληρίδης; Θα σας παρακαλέσω να μου πείτε, για να σταματήσουμε να λέμε και ό,τι θέλουμε, να σταματήσουμε να προκαλούμε λέγοντας ότι τάχα απολύθηκαν άνθρωποι. Αν υπήρξε μία εποχή κατά την οποία απολύθηκαν, αυτή ήταν μόλις αναλάβατε την εξουσία το 1988. Απολύσατε τέσσερις ανώτατους αξιωματικούς, οι οποίοι κέρδισαν την προσφυγή και επανήλθαν. Προκαλείτε λέγοντας ότι τάχα υπάρχει καθεστώς... Και εκείνοι ήταν και δημοκρατικοί μάλιστα και τους απολύσατε και ύστερα τους επαναπροσλάβατε, γιατί έτσι είπε το Ανώτατο Δικαστήριο. Ποιος απελύθη, κύριοι συνάδελφοι, για τα φρονήματά του τάχα, ποιος διώχθηκε;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τότε ηρωτοποίησα τον κ. Παπασάββα που είχε το σθένος να επιμένει για την υπόθεση εκείνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Οι προκλήσεις είναι πολλές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, στη δευτερολογία σας μπορείτε να τα πείτε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, δε θυμούμαι να έγραφε τότε ο κ. Παπασάββας, αφού ορθή είναι η θέση σας -και καλά κάμαμε που τον ηρωτοποίησαμε- ότι ο κ. Βασιλείου ήταν “ανομιμοποίητος κουστωδός”. Γιατί δεν έγραφε τα ανάλογα τότε και για τον κ. Βασιλείου, κύριε Κυπριανού; Και τι θα εκάμνετε του κ. Παπασάββα, αν έγραφε τα ανάλογα για τον κ. Βασιλείου;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όταν θα έρθει η ώρα μας, θα απαντήσουμε, κύριε Αναστασιάδη.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όταν υποβάλλετε ερώτηση και σας δίνεται απάντηση, βεβαίως είναι δικαίωμά σας όποτε θέλετε, αν θέλετε, να απαντήσετε.

Αλλά λέω το άλλο: Εσφαλμένα έχει πολιτικοποιηθεί το θέμα, γιατί ο κ. Παπασάββας -εγώ, λέω, θα υιοθετήσω τη θέση του- αδίκως τάχα παραπέμφθηκε στην ΕΔΥ. Και πιο άδικα ακόμα πέστε ότι η ΕΔΥ αποφάσισε. Ουδείς που κρίνει δεν κρίνεται σε αυτό τον τόπο. Υπάρχουν δικαστήρια στη Λευκωσία -και αυτό το λέω για όσους σπούδασαν ρωμαϊκό δίκαιο ή και αρχαία ελληνικά δίκαια και γνωρίζουν τι εστί- και δε νομίζω πλέον να αμφισβητούμε και τη δικαιοσύνη του τόπου, ιδιαίτερα δε το Ανώτατο Δικαστήριο. Ο κ. Παπασάββας θα προσφύγει και ανάλογη με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα είναι και η ενδεχομένη δικαίωση είτε του ενός οργάνου είτε του άλλου. Επομένως, το να συζητούμε επί εβδομάδες για το αν ή όχι ο κ. Παπασάββας ορθά ή εσφαλμένα έπραξε... Εγώ δε θα εξετάσω ούτε αν είναι ορθά ούτε αν είναι εσφαλμένα, εγώ δε θα πω ούτε αν ύβρισε ούτε αν δεν ύβρισε. Εγώ λέω ότι όπως έσφαλε τότε η κυβέρνηση Βασιλείου έσφαλε και η ΕΔΥ. Η υπόθεση είναι στο Ανώτατο Δικαστήριο. Τι θέλετε; Να μετατραπούμε σε σώμα ενόρκων και να αποφασίσουμε και να εκδώσουμε ετυμηγορία; Υπάρχει κανένας άλλος που διώχθηκε, έτσι που να έχουμε προηγούμενο;

Άκουσα τον κ. Παπακώστα και ειλικρινά στεναχωρήθηκα όχι για τίποτε άλλο, αλλά διότι δίδουμε μια εικόνα ότι είμεθα μία αυταρχική κοινωνία. Η κυβέρνηση! Ποιος διώχθηκε για τα φρονήματά του, κύριοι συνάδελφοι; Αν παρακολουθήσετε ακόμα και τις προαγωγές και τις προσφυγές, θα δείτε ότι κάθετα έχουν μειωθεί σε σχέση με το παρελθόν. Και, για να συμβαίνει αυτό, φαίνεται ότι κάτι λειτουργεί καλύτερα από ό,τι

στο παρελθόν. Επομένως, αντί να θέλουμε να μεγαλοποιούμε... Ωραία, καθήκον σας είναι να θέλετε να υπερασπίσετε ένα στέλεχός σας, αλλά θα μπορούσε να εκδοθεί μια ανακοίνωση καταδικαστική. Αν θέλετε, κάμετε και ειδική ημερίδα να τον τιμήσετε. Δικαίωμά σας και αυτό. Όσον αφορά αυτή όλη την πολιτικολογία που γίνεται μέσα στη Βουλή, για να δείξουμε ότι τάχα διώκεται αντιστασιακός από άλλους που έχουν άλλα φρονήματα, νομίζω ότι ζούμε σε μια κοινωνία που μας ακούει, μας καταλαβαίνει, έχει κριτική άποψη. Δεν είμεθα σε άλλες εποχές που κουρδίζαμε τα συνθήματα και αυτά ήσαν ικανά να παρασύρουν είτε τους μεν είτε τους δε.

Γι' αυτό η έκκλησή μου είναι, επειδή έχουμε και σοβαρότερα θέματα και επειδή το θέμα είναι ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, να αφήσουμε τη δικαιοσύνη να αποφανθεί -λέχθηκαν όσα λέχθηκαν- και να ασχοληθούμε με τα σοβαρότερα, των οποίων, κατά την άποψή μου, αυτή η Βουλή, ορθά πράττοντας, πολλές φορές επιλαμβάνεται, αντί να σπαταλούμε κάθε Πέμπτη για να λέμε «εσύ ήσουν αντιστασιακός, εγώ ήμουν άλφα αντιστασιακός» και να χωρίζουμε, σαν να είναι ποδόσφαιρο, τους αντιστασιακούς. Άλφα και βήτα κατηγορία δεν υπάρχει· μόνο στο ποδόσφαιρο υπάρχει, κύριε Καρά, αν το είπατε με διαβαθμίσεις. Εγώ δε δέχομαι αυτές τις διαβαθμίσεις ούτε θέλω να χρησιμοποιήσω ανάλογα. Εγώ χαίρομαι, γιατί αγανάκτησε ο κ. Παπακώστας. Απλώς και μόνο γιατί χωρίστηκαν οι αντιστασιακοί σε άλφα και βήτα, αυτό θεωρήθηκε προσβολή. Φανταστείτε αν λέγατε του κ. Παπακώστα ότι ήταν “ανομιμοποίητος κουστωδός” και ότι πάσχει και από “ναπολεόντειο σύμπλεγμα”, γι' αυτό βγήκε και τα είπε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Είναι προσωπικό το θέμα τώρα;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, είναι άλλο που λέω. Εσείς ορθά αισθανθήκατε την ευαισθησία, λέω... Προσέξτε τι λέω και το εννοώ. Ευαισθητοποιηθήκατε γιατί εχωριστήκαν ή σας κατέταξαν εσάς στην πρώτη κατηγορία και τον κ. Παπασάββα στη δεύτερη κατηγορία; Και είπατε «άκου, κύριε, δεν υπάρχουν αντιστασιακοί άλφα και βήτα». Το θεωρήσατε προσβλητικό. Και ήτο η ομιλία σας και έντονη σε αυτό το σημείο. Εγώ δε σας αδικώ, κύριε Παπακώστα. Εγώ λέω το άλλο. Αν θεωρήσετε εσείς ως προσβλητικό αυτό, φανταστήκατε αν ο Καράς σας έλεγε ανομιμοποίητους κουστωδούς και ότι πάσχετε από ναπολεόντειο σύμπλεγμα και όλα τα άλλα που έγραφε και που γράφει ο κ. Παπασάββας;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δηλαδή είναι λίγα που μας λέτε τούτα ούλλα τα χρόνια, κύριε Αναστασιάδη;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι λίγα τούτα που μας λέτε, λέω, καθημερινά τούτα ούλλα τα χρόνια;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Γιατί σας λέμε; Δηλαδή; Παραδείγματος χάριν.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όπως πάρα πολλά πράγματα, κύριε Αναστασιάδη.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Παραδείγματος χάριν. Αντί να αοριστολογείτε, εγώ σας θέλω να είστε συγκεκριμένος.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν έχω κανένα πρόβλημα να σας πω, κύριε Αναστασιάδη. Όταν συζητούμε σε πολιτικά ζητήματα...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω ακόμα και χθες έχετε χαρακτηρίσει, έχετε χρησιμοποιήσει χαρακτηρισμούς έναντι του ΑΚΕΛ που νομίζω, κατά την άποψή μου, είναι απαράδεχτοι.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Σαν ποιο χαρακτηρισμό;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αναχρονιστές, σταλινικοί, άνθρωποι οι οποίοι στο παρελθόν...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακούσατε εμένα να λέω ότι είστε σταλινικοί;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Σε πάμπολλες περιπτώσεις, κύριε Αναστασιάδη, όχι μόνο σε μια περίπτωση.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, λυπούμαι πάρα πολύ. Να σας πω κάτι. Ακούστε, ακούστε.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και θα πω ότι καθ' όλη τη διάρκεια... εγώ συμφωνώ μαζί σας ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και ότι θα μπορούσαμε να το κλείσουμε. Αλλά εκείνο που θα πω είναι ότι κατά τη διάρκεια της συζήτησης σε αυτό το σώμα έχουν λεχθεί τέτοια πράγματα από την πλευρά κάποιων βουλευτών του κόμματός σας που κατά την άποψή μου δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητα. Εσείς έχετε πάρει το βήμα...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Άραγε είναι οι βουλευταί που σας απαντούσαν ή εσείς που προκαλούσατε και πήρατε απαντήσεις;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω ότι η εισαγωγή στο θέμα ήταν σε πολιτικό επίπεδο. Έχουμε διαφοροποιήσει το επίπεδο της συζήτησης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα εδώ άκουσα και επίθετα που είπαν βουλευτές σας που προηγουμένως από τον κ. Πουργουρίδη...

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απολογούμαι, γιατί σας διέκοψα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Κυπριανού, να πω κάτι. Εγώ ήθελα άλλο.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συνεχίστε, απλώς σας λέω ότι θα απαντήσουμε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα μου πείτε τι χαρακτηρισμούς σας απέδωσα; Αν σας απέδιδα το χαρακτηρισμό στις πολιτικές μας συζητήσεις, μπορεί να πω ότι είστε... Εσείς από πρωίας μέχρι νυκτός λέτε “οι συντηρητικοί” κ.λπ. Είναι πολιτικός χαρακτηρισμός απόλυτα δεκτός, έστω και αν απορρίπτεται. Και εμείς μπορεί να σας λέμε ότι είστε κομμουνισταί και να μας λέτε «περαστικά σας, είμαστε εκείνοι που είμαστε και έχουμε το δικαίωμα να είμαστε.» Είναι πολιτικοί χαρακτηρισμοί. Είναι εντελώς διαφορετικό, κύριε Κυπριανού. Και μη λέτε ότι έχει... Τουλάχιστον πιστεύω ότι έχουμε ανυψώσει το επίπεδο του ήθους της πολιτικής και του διαλόγου. Δε νομίζω να υβρίζει ο ένας τον άλλο.

ΣΤ. ΕΥΑΓΓΟΡΟΥ:

Νεοσυντηρητικούς σας λέμε, όχι συντηρητικούς.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι κι αυτό. Θασερικοί κ.λπ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Εκτός από το να κοιταχτεί από γιατρό.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το “να κοιταχτεί από γιατρό” δεν είναι πολιτικός όρος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε σας ακούω, διότι μιλάτε δύο δύο και...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Λέω εκτός από το “χρειάζεται να κοιταχτεί από γιατρό”. Δεν είναι πολιτικός όρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, εκείνο δεν ήταν. Είπα τη μονομανία να επικεντρώνεις για χρόνια ολόκληρα όλη την αρθρογραφία σου και να εξαντλείσαι πολεμώντας έναν άνθρωπο. Ε, συγγνώμη, αυτό δεν το θεωρώ ότι... αν και δε θέλω να το σχολιάσω περαιτέρω. Αν ήτο υπερβολικό, ακόμα και το αποσύρω, αν θέλετε, για να είμεθα δίκαιοι. Αλλά χαίρομαι, γιατί ενοχλούν ανάλογα που λέγονται, όταν είναι υπερβολικά. Και διερωτώμαι, εάν τα ανάλογα που έγραφε ο κ. Παπασάββας τα απέδιδε σ’ εσάς, τι δε θα εκάμνετε; Για να δούμε πώς λειτουργεί η Δημοκρατία.

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, για να καταλήγω. Εγώ κάμνω μία έκκληση. Αφήστε το θέμα να δικαστεί. Αρκετά ελέχθησαν. Δεν ξέρω ποιοι από τους συναδέλφους μου ακόμα, της κοινοβουλευτικής μου ομάδας... Αλλά, εφόσον εκαθορίστη η επόμενη

Πέμπτη για να ολοκληρωθεί η συζήτηση, να ολοκληρωθεί να τελειώνουμε, διότι δε νομίζω να συνεισφέρουμε τίποτε ούτε προς τα δικαιώματα του κ. Παπασάββα, τα οποία εγώ θεωρώ απαράγραπτα και κανένας δεν μπορεί να του τα αμφισβητήσει, ούτε και στα δικαιώματά του τα οποία, εάν δικαιωθεί ενώπιον του δικαστηρίου, δεν μπορεί κανένας να του τα αρνηθεί. Εκείνο που λέω είναι ότι απλούστατα εξαντλούμεθα σε ασκήσεις επί χάρτου λέγοντας ότι οι ύβρεις είναι επίθετα. Έπρεπε να φέρουμε τον Μπαμπινιώτη να τελειώνουμε και θα ελύετο το θέμα.

Επομένως κάμνω έκκληση και πιστεύω ότι η επόμενη συνεδρία θα είναι και η τελευταία που ταλαιπωρούμε και τον κ. Παπασάββα. Θα μπορούσε να γράφει ακόμα κανένα άρθρο, ενασκώντας το αναφαίρετό του δικαίωμα να γράφει ό,τι θέλει. Κι εγώ θα χαρώ... Πέστε και για μένα, κύριε Παπασάββα, δε θα με ενοχλήσει. Ξέρω ότι είστε...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δε γλιτώνεις.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν με ενοχλεί. Δεν ενοχλούμαι, εάν θα γράψει. Εγώ είμαι πολιτικό πρόσωπο στο κάτω κάτω. Δεν είμαι προϊσταμένη του αρχή. Και θα έχει κάθε δικαίωμα. Φτάνει να είναι κριτική που θα μου ασκήσει για τα όσα είπα. Κι εγώ θα το χαιρετίσω. Όπως παίρνω και συγχαίρω το γελοιογράφο της Χαραυγής, όταν με το χιούμορ του καυτηριάζει ή φράσεις ή λόγια ή πολιτικές θέσεις και του ιδίου του εαυτού μου.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τωρά το ακούσαμε τούτο, ότι κάμνει τζαι έτσι δουλειές.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έμαθα να σέβομαι την άλλη άποψη όσο δε γνώριζε κανένας από εσάς. Και επομένως εκείνο που θέλω να πω είναι άλλο. Ότι επιτέλους ας σταματήσουμε να πολιτικοποιούμε το καθετί ή να μεγεθύνουμε με φακούς οι οποίοι στο τέλος παραμορφώνουν ακόμα και το πρόσωπο, όταν μπαίνουν μπροστά και δε βοηθούν καθόλου.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικολάου. Ιωνάς Νικολάου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ε Δημήτρη, να το κάμουμε την άλλη Πέμπτη για να δούμε τζαι μεταξύ μας είνταν' που εννά κάμουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, νομίζω να το αφήσουμε την άλλη Πέμπτη, διότι ΕΔΕΚ δεν έχει, ΔΗΚΟ έχει ένα βουλευτή...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν εκατάλαβα, κύριε, εκπροσωπούμε το κόμμα μας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πέφτουμε σου λίγος ένας βουλευτής;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε σε αμφισβήτησα, κύριε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, είπα τζαι εγώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διότι στο τέλος εννά μιλήσει μόνον ένας από εμάς τζαι εννά φύουμε, αντιλαμβάνομαι. Εκτός εάν έχει και δεύτερο.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν τελειώσει ο κ. Συλλούρης, να πω κάτι τζαι εγώ τζαι να μας απαντήσει...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έν' καθαρά διαδικαστική η παρέμβαση.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ενόψει της εκφρασθείσας προθέσεώς μας διά του προέδρου μας να λήγει αυτό το θέμα, ενδεχομένως όσοι θέλουμε να πούμε κάτι να τα διαβάσουμε στον κ. Ιωνά, αν θα το κλείσουμε και έτσι θέλουμε την ευκαιρία να μη μιλήσει σήμερα, να του δώσουμε ότι έχουμε να του δώσουμε να απαντήσει, για να μπορέσουμε να το κλείσουμε την Πέμπτη. Διαφορετικά, αν πάμε εφ' όλης της ύλης, δε δεσμευόμεθα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είχε τεθεί μία πρόταση άποψης από τον Πρόεδρο της Βουλής, για να ολοκληρωθεί την ερχόμενη Πέμπτη η συζήτηση του θέματος. Είχαν εγερθεί ενστάσεις, κύριε Πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αν...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μετά από την παρέμβασή μου δε θα υπάρχουν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βέβαια εδώ απουσιάζουν οι δύο πλευρές. Ίσως κάποιος να ήθελε να μιλήσει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ούτε ενστάσεις έχουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν υιοθετείται αυτή η πρόταση...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αφού είπε ο πρόεδρος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...νομίζω ότι την ερχόμενη Πέμπτη ολοκληρώνεται...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Είπαμε να αναβληθεί σήμερα, να δώσουμε του Ιωνά είνταν' που θέλουμε να σας πει και να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που είναι καθαρά διαδικαστικό... Παρακαλώ, κύριε Χριστοδουλίδη, το λέω για να ακούσετε εσείς. Παρ' όλο που είναι καθαρά διαδικαστικό, αυτή η άποψη του Προέδρου της Βουλής εσυζητήθη στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων το πρωί. Εμείς ενημερώσαμε την κοινοβουλευτική ομάδα και αποδεχθήκαμε αυτή την εισήγηση να ολοκληρωθεί την άλλη Πέμπτη. Είναι γι' αυτό το λόγο που τους έξι ομιλητές τους κάμαμε τέσσερις και με παράκληση να συντομεύουμε. Αυτό που λέει ο κ. Καράς όμως είναι ότι εμείς θα κάμουμε ακόμα μία προσπάθεια. Να μη μιλήσει σήμερα

ο κ. Ιωνάς και να κάμουμε μία προσπάθεια, αν μπορούμε, να περιοριστούμε σε ένα ή δύο ομιλητές την άλλη Πέμπτη, νοούμενου ότι θα ακολουθηθεί κάτι ανάλογο και από άλλες πλευρές.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έν' αυτονόητο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να καταλήξουμε με αυτά που λέει ο κ. Συλλούρης. Δηλαδή αν πρόκειται να το σταματήσουμε απόψε και θα πρέπει να ολοκληρωθεί την ερχόμενη Πέμπτη, θα πρέπει να δεσμευτούμε ότι θα προσπαθήσουμε, δίχως να είμαστε απόλυτοι βέβαιοι, να περιορίσουμε είτε το μέγεθος των ομιλιών ή τους ομιλητές. Διαφορετικά δεν τελειώνουμε την άλλη Πέμπτη. Οπότε να δεσμευτούμε και συμφωνούμε να σταματήσουμε σε αυτό το σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα θα απασχολήσει τη σύσκεψη των αρχηγών και κοινοβουλευτικών εκπροσώπων την προσεχή Πέμπτη.

Στο σημείο αυτό φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 17 Ιανουαρίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2002.
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2001.

3. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
4. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
5. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
6. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
7. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
8. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
9. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
10. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2002.
11. Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
12. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
13. Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2001.
14. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2ης Τάξης, Λειτουργού Ευημερίας 3ης Τάξης και Ιδρυματικού Λειτουργού

- (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
15. Οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Κανονισμοί του 2001.
 16. Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2001.
 17. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2001.
 18. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 19. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 20. Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 21. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 22. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001.
 23. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

24. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
25. Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2001.
26. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2001.
27. Οι περί Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
28. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
29. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2001.
30. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διατήρηση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2001.
31. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
32. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2001.
33. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
34. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

35. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2001.
36. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001.
37. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2001.
38. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2001.
39. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
40. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
41. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
42. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2001.
43. Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2001.

44. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση)
Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκου Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (18.10.2001).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).
(12.7.2001).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).

(4.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος

Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1996 Νόμος του 1997», αγορεύσεις και παρατηρήσεις (Μ. Κυπριανού, Χρ. Κληρίδης, Α. Βασιλείου, Γ. Περδίκης, Τ. Παπαδόπουλος, Στ. Ευαγόρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Τ. Χατζηγεωργίου, Πρ. Προδρόμου, Λ. Χριστοφόρου, Δ. Συλλούρης, Δ. Χριστοδουλίδης), ψήφισή του σε νόμο και δικαιολόγηση ψήφου από τον Πρόεδρο του σώματος.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1994 Νόμος του 1996», αγορεύσεις (Α. Γεωργίου, Κ. Παπακώστας, Χρ.

Κληρίδης, Γ. Περδίκης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Κυπριανού, Γ. Ομήρου, Α. Βασιλείου, Σ. Φυττής, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Χρ. Κληρίδης, Α. Χρυσοστόμου, Τ. Χατζηγεωργίου, Γ. Ομήρου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
5. Ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα σχεδίου υπηρεσίας Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων - Προβλήματα των κατοίκων του ελεύθερου μέρους της Ομορφίτας - Ερωτήματα σχετικά με το πιλοτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανακύκλωση - Ερώτημα σχετικά με το σχέδιο μεταφοράς των χοιροστασίων από την Ορούντα και τη Μονή - Ανάγκη για επίσημη αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας - Η αναφορά στα γεγονότα του 1963 στο ημερολόγιο 2002 του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών - Πληροφορίες για νοθεία στο μέλι από επιβλαβή ουσία - Ερώτημα για τη στρατιωτική δραστηριότητα των βρετανικών βάσεων στον Ακάμα - Ανάγκη για δημιουργία κέντρου περίθαλψης τραυματισμένων ζώων - Πληροφορίες για παράνομη λειτουργία πτηνοτροφικών υποστατικών - Προβληματισμός για το μέλλον των ελαφιών “Ντάμα - Ντάμα”.
6. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Παράπονα αμπελουργών για ζημιές από περδίκια - Προβλήματα βιοτεχνών της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς - Ερωτήματα σχετικά με το θέμα της ισότιμης μεταχείρισης απογόνων προσφύγων - Ερωτήματα σχετικά με την παράνομη παγίδευση πουλιών και τη λαθροθηρία - Ερωτήματα σχετικά με την επιδιόρθωση της οικίας του διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών - Ερώτημα για τις συνθήκες φύλαξης και εμπορίας φιαλών υγραερίου - Ερώτημα σχετικά με τις εισφορές των

ασφαλισμένων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων γεωργών και κτηνοτρόφων - Αίτημα για μετακίνηση του τουβλοποιείου "Γίγας" - Θέμα χορήγησης ακουστικών βαρηκοΐας - Θέμα εγκατάστασης τραμ στη Λευκωσία.

7. Συνέχιση της συζήτησης (Γ. Περδίκης, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Χρ. Πουργουρίδης, Ζ. Κουλίας, Α. Κυπριανού, Δ. Χριστοδουλίδης, Κ. Παπακώστας, Α. Καράς, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Αναστασιάδης) για το θέμα «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 17^{ης} Ιανουαρίου 2002

(Ώρα έναρξης: 4.40 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό σας απόγευμα. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε πρώτα να ευχηθώ περαστικά στον κ. Πιπτοκοπίτη και όλα να πάνε καλά και επίσης στους Αντώνηδες και στις Αντωνίες να ζήσουν.

Θα αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα παρακαλούσα για τα θέματα τα οποία είναι ομόφωνα να συνεχίσουμε την παράδοση που έχουμε ξεκινήσει, να θεωρούνται οι εκθέσεις αναγνωσθείσες. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας
Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Άριστος Χρυσοστόμου	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Δώρος Θεοδώρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας για το 2002 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και ο προϊστάμενος του Ταμείου Θήρας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας για το 2002 προβλέπει έσοδα ύψους £2.093.500 και δαπάνες ύψους £2.080.913. Τα έσοδα του Ταμείου Θήρας προέρχονται κυρίως από τα εισπραττόμενα τέλη για την έκδοση αδειών κυνηγιού και κατοχής όπλων, από δωρεές και εισφορές και από την καταπολέμηση της τυμβωρυχίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο οποίος πρέπει να σημειωθεί ότι κατατέθηκε έγκαιρα στη Βουλή, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες του Ταμείου Θήρας και ειδικότερα για τον αριθμό των υποθέσεων λαθροθηρίας που καταγγέλθηκαν κατά την περίοδο του 2000-2001, καθώς επίσης για την υλοποίηση του διαχειριστικού σχεδίου για το αγρινό, στόχοι του οποίου είναι η κατάσταση της πληθυσμιακής κατάστασης του θηλαστικού αυτού, η εξακρίβωση της κατανομής των αγρινών στις παρυφές και στο κέντρο του δάσους κ.λπ.

Σύμφωνα με την εν λόγω έρευνα, ο μέσος αριθμός των αγρινών υπολογίστηκε σε τρεις χιλιάδες εβδομήντα δύο ζώα.

Η επιτροπή ενημερώθηκε επίσης για την τελευταία εποχιακή έρευνα θήρας για την περίοδο 2000-2001, η οποία διεξάχθηκε από το Ταμείο Θήρας μετά το τέλος της κυνηγετικής περιόδου του επιδημητικού θηράματος και αποτελεί έναν από τους πλέον αντικειμενικούς τρόπους εκτίμησης της θήρας διεθνώς. Η εν λόγω έρευνα αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου φάσματος παραμέτρων, που συνυπολογίζονται με σκοπό τη χάραξη ορθολογικής κυνηγετικής πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων βασισμένων σε επιστημονικά κριτήρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων και της ενημέρωσης που είχε από τους αρμοδίους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή, η επιτροπή εκφράζει επίσης την ευαρέσκειά της για το έργο που επιτελείται από το Ταμείο Θήρας, αλλά και για το ζήλο με τον οποίο εργάζονται όλοι οι θηροφύλακες στα πλαίσια της προσπάθειας για πάταξη της λαθροθηρίας, προσφέροντας επίσης και άλλες εθελοντικές εργασίες, όπως είναι π.χ. ο εντοπισμός και κατάσβεση πυρκαγιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης, λογικό.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών υποστηρίζει το έργο της Υπηρεσίας Θήρας. Πιστεύουμε ότι είναι ένα έργο σκληρό και επίμονο και πολλές φορές, όπως έχει

αποδείξει και η ζωή, είναι και επικίνδυνο. Ως οικολόγοι εκφράζουμε τη βαθιά εκτίμησή μας στο προσωπικό της Υπηρεσίας Θήρας, που με επιμέλεια και με επιμονή αντιμετωπίζει τα βαθιά και δυσεπίλυτα προβλήματα που έχουμε σ' αυτό τον τόπο σε σχέση με το κυνήγι, όπως τη λαθροθηρία ή την παράνομη παγίδευση των μικρών αποδημητικών πουλιών.

Η θετική στάση του Κινήματος των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο εκφράζει αυτή την πολιτική τοποθέτηση. Κενά και παραλείψεις, βέβαια, υπάρχουν και πολλά μάλιστα. Θα ήμαστε για παράδειγμα πολύ πιο ευτυχείς, αν σε αυτό το νομοσχέδιο που αφορά προϋπολογισμό εμπεριέχετο και μία σχετική πρόνοια για τη δημιουργία ενός κέντρου περίθαλψης των άγριων πουλιών, όχι μόνο για την περίθαλψη αυτή καθαυτή των πουλιών, αλλά και για να λειτουργήσει αυτό το κέντρο, όπως συμβαίνει και σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης και στη διπλανή μας Ελλάδα, ως χώρος στον οποίο να μπορούν οι επισκέπτες και ιδιαίτερα τα παιδιά να αντικρίζουν ιδίοις όμμασιν τα αποτελέσματα της δράσης ασυνείδητων κυνηγών.

Στηρίζουμε λοιπόν την Υπηρεσία Θήρας, στηρίζουμε με την ψήφο μας τη θετική το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, με μία μόνο εξαίρεση σημαντική για την οποία επικαλούμαστε την ανοχή και τη συμμετοχή σας. Αναφέρομαι στα άρθρα 903, 904, 905 και 906, τα οποία αφορούν τη δραστηριότητα της εκτροφής ειδών της πανίδας, όπως λέγεται εις την κυνηγετική διάλεκτο των θηραμάτων.

Επανέρχομαι όμως στη βασική μας τοποθέτηση, γιατί έχω σημαντικούς λόγους. Δίνουμε πολιτική στήριξη στην Υπηρεσία Θήρας και έτσι και μία πολιτική απάντηση σε όποιους από τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία παραλείπουν να το πράξουν ή ενεργούν κατά τρόπο αντίθετο. Σημειώνω ότι πρόσφατα είχαμε καταγγελίες από κατοίκους των περιοχών όπου συνηθίζεται η παράνομη δραστηριότητα της παγίδευσης μικρών μεταναστευτικών πουλιών, αλλά και από περιβαλλοντικές οργανώσεις, μπορώ

να πω ακόμα και από υπαλλήλους και λειτουργούς της Υπηρεσίας Θήρας, ότι έχουν σημειωθεί παρεμβάσεις από πολιτικούς παράγοντες της εκτελεστικής και κατά τις πληροφορίες μας και της νομοθετικής εξουσίας προς την Υπηρεσία Θήρας και τους λειτουργούς της, ώστε να παραβλέψουν, να μειώσουν και να χαλαρώσουν την πολιτική αντιμετώπισης αυτής της παραδοσιακής μεν, πλην σκληρής και παράνομης δραστηριότητας, της παγίδευσης μικρών μεταναστευτικών πουλιών.

Έχω μεταφέρει αυτές τις πληροφορίες διά της διαδικασίας που προνοεί ο Κανονισμός της Βουλής στον Υπουργό Εσωτερικών και έλαβα μία τυπική απάντηση η οποία δε δίνει ολοκληρωμένη ικανοποίηση. Λέει συγκεκριμένα ο υπουργός στην απάντησή του, που νομίζω ότι την έχετε και στο φάκελό σας, ότι το υπουργείο δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να δεχθεί παρεμβάσεις από οποιονδήποτε για αναστολή ή έστω χαλάρωση των μέτρων που λαμβάνονται για πάταξη της παρανομίας. Πιστέψτε με, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα πάρα πολύ να πιστέψω τις διαβεβαιώσεις του κ. υπουργού, αλλά οι επίμονες και συνεχείς διαμαρτυρίες όσων έχουν τιμωρηθεί και βλέπουν άλλους που δεν τιμωρούνται, των ιδίων των λειτουργών της Υπηρεσίας Θήρας και των περιβαλλοντικών οργανώσεων τείνουν να με πείσουν για το αντίθετο. Στην απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών επισυνάπτεται και κατάλογος των καταγγελησίων περιπτώσεων. Μπορεί κανείς από εσάς να πιστέψει ότι σε ολόκληρη την επαρχία Αμμοχώστου η Υπηρεσία Θήρας εκατάφερε να καταγγείλει δεκαπέντε μόνο περιπτώσεις το 2001 παράνομης παγίδευσης πουλιών; Υπάρχει έτσι περίπτωση να έχει καταφέρει να καταγγείλει μονάχα δεκαπέντε σε ολόκληρο το Παραλίμνι, Κοκκινοχώρια κ.λπ. και στην Πάφο δεκατρείς παρακαλώ;

A. ΚΑΡΑΣ:

Στη Λευκωσία πόσοι;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Στη Λευκωσία; Επτά. Αυτό αποδεικνύει τον ισχυρισμό ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια δράσης από την πλευρά της Υπηρεσίας Θήρας, η οποία φαίνεται να περιορίζεται από τις παρεμβάσεις πολιτικών προσώπων ένθεν και ένθεν της όχθης της πολιτικής.

Με την άδεια του κ. Προέδρου θα ήθελα να πω και δύο λόγια για το θέμα της τακτικής της εκτροφής “θηραμάτων”. Σε εισαγωγικά τα βάζουμε εμείς οι οικολόγοι, γιατί για μας τα ζώα δε χαρακτηρίζονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα η οποία είναι σχετική με αυτά. Τα άρθρα για τα οποία έχουμε ένσταση σαν οικολόγοι αφορούν τη διαδικασία εκτροφής των θηραμάτων, όπως τα λένε και οι κυνηγοί. Η διαδικασία αυτή, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, δε στηρίζεται πάνω σε οποιαδήποτε επιστημονική μελέτη. Αντίθετα, έχει έναν και μοναδικό στόχο και ας το ομολογήσουμε: Να δίνει στόχους στους πολυπληθείς μεν, αλλά όχι μόνους κατοίκους της Κύπρου, κυνηγούς. Δεν έχει λοιπόν αυτή η δραστηριότητα, για την οποία καλούμαστε σήμερα να εγκρίνουμε ουκ ολίγα ποσά, καμία επιστημονική ή οικολογική τεκμηρίωση. Αντίθετα, έχει διαπιστωθεί ότι από αυτή ακριβώς τη δραστηριότητα, δηλαδή την εκτροφή ζώων και την παροχή τους ως στόχων εις τους κυνηγούς, προκαλείται μία σειρά από σοβαρά περιβαλλοντικά και οικολογικά προβλήματα, πράγμα εντελώς φυσικό, αφού γίνεται μία παρέμβαση στη φύση, σοβαρή παρέμβαση στη φύση, χωρίς να υπάρχει προς τούτο οποιαδήποτε μελέτη.

Ένα απ’ αυτά τα προβλήματα, στα οποία θα ήθελα πολύ σύντομα να αναφερθώ, είναι η παρουσίαση υπερπληθυσμού των συγκεκριμένων ειδών σε συγκεκριμένες περιοχές με φθορά επακόλουθη στο περιβάλλον, αλλά και σε καλλιέργειες και φυτείες των αγροτών οι οποίοι διαμαρτύρονται. Έχουμε κατά συνέπεια υπερπληθυσμό άλλων ειδών που σχετίζονται μέσα από την οικολογική αλυσίδα με αυτά τα είδη, όπως των

αλεπούδων, με επακόλουθα και πάλι ζημιές πάνω σε ιδιοκτησίες των αγροτών μας και μια γενική αναστάτωση της οικολογικής αλυσίδας και του οικοσυστήματος.

Αυτή η δραστηριότητα πρέπει να πω, αγαπητοί φίλοι, ότι έχει και κάποιες εκφράσεις οι οποίες είναι ιδιαίτερα απάνθρωπες και αιμοβόρες. Υπάρχουν διασταυρωμένες πληροφορίες ότι σε κάποια από τα ιδιωτικά εκτροφεία παράνομα οργανώνονται σκυλομαχίες ή εκπαιδεύονται σε κλειστό -παράνομα πάντα- περιβάλλον οι σκύλοι στο κυνήγι των λαγών και στο ό,τι επακολουθεί μέσα στο κλειστό, όπως είπα και πριν, περιβάλλον των εκτροφείων.

Γι' αυτό και μόνο το λόγο πιστεύουμε ότι θα πρέπει η Βουλή να κατακρατήσει την παροχή των κονδυλίων που αναφέρονται στα άρθρα 903 μέχρι 906, μέχρι να γίνει μια πλήρης, ενδελεχής και αποτελεσματική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτής της δραστηριότητας που λέγεται εκτροφή θηραμάτων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Καράς, παρακαλώ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, και θα είμαι πολύ σύντομος. Επειδή έγινε η παρατήρηση ότι στην Αμμόχωστο έγιναν μόνο δεκαπέντε καταγγελίες και στην επαρχία Λευκωσίας έγιναν επτά, θέλω να πω ότι ο πληθυσμός των Κοκκινοχωρίων είναι το ένα εικοστό περίπου του πληθυσμού της περιφέρειας της Λευκωσίας και επομένως οι καταγγελίες που έγιναν είναι πολλαπλάσιες. Αλλά υπάρχει και ένας υπαινιγμός εις βάρος των κατοίκων της περιοχής. Θα ήθελα να πω ότι μέσα από όλες τις δραστηριότητες υπάρχει και ένα θετικό, θετικότατο που είναι αδιαμφισβήτητο. Οι άνθρωποι αυτοί ενασχολούμενοι με αυτό το οποίο υπαινίσσεται ο κ. Περδίκης

αναδασώνουν την περιοχή και αυτό είναι αδιαμφισβήτητο. Και προστατεύουν την αναδάσωση και από πυρκαγιές και από άλλες καταστροφές. Επιτέλους, ας τους αναγνωριστεί και κάτι θετικό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά.)

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Περδίκης, όταν μιλά για αποδημητικά πτηνά, εννοεί τα αμπελοπουλλούθκια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και τις τζίκλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, είναι και οι τζίκλες!

Κύριε Ευαγόρου, παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα να πω ότι όποιες παρεμβάσεις είτε της εκτελεστικής είτε της νομοθετικής εξουσίας για πιθανές χαλαρώσεις, τις οποίες δε θα απέκλεια ή δεν αποκλείω, θα έλεγα ότι δεν αιτιολογούν, διότι πρόκειται για ένα εντελώς διαφορετικό θέμα, την οποιαδήποτε καταψήφιση πρότασης για έγκριση κονδυλίου το οποίο έχει έναν εντελώς διαφορετικό στόχο. Και ο στόχος είναι όχι μόνο η εκτροφή ειδών πανίδας, για να αποτελέσουν στόχο -που μπορεί να είναι στόχος η αναπαραγωγή, για να ασκείται το σπορ του κυνηγιού- αλλά παράλληλα η αναπλήρωση ειδών της πανίδας, που είναι ένας πολύ σημαντικός στόχος. Γι' αυτό το λόγο και γίνονται και οι απελευθερώσεις τον καιρό που γίνονται και όχι κατά την περίοδο πλέον του κυνηγιού, ούτως ώστε να προσαρμόζονται με το περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, θα πρέπει η Βουλή να εγκρίνει τη σχετική πρόνοια του νόμου και τα σχετικά κονδύλια για τα εκτροφεία, παράλληλα όμως να στείλει και το μήνυμα, το οποίο και ως επιτροπή Οικονομικών έχουμε δει, ότι όσον αφορά στο κόστος να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη, από τη στιγμή που αυτό το κόστος το πληρώνουν οι ίδιοι οι φορολογούμενοι και δη οι κυνηγοί. Όμως θα ήταν άδικο να τιμωρηθεί μια μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, σαράντα πέντε χιλιάδες ή πενήντα χιλιάδες κυνηγοί, γιατί υπάρχουν συγκεκριμένες παρανομίες σε κάποιες άλλες περιπτώσεις, τις οποίες, ναι, θα πρέπει να δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μία διαδικαστική ερώτηση. Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι ομόφωνο. Είναι ομόφωνο από την επιτροπή. Ο κ. Περδίκης δε λαμβάνει μέρος στην επιτροπή και έχει καταθέσει και τροπολογία, την οποία έχει αιτιολογήσει στην ομιλία του.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Οι υπόλοιποι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι υπόλοιποι, τι να πω, απαντούν στον κ. Περδίκη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Νομίζω ότι είναι δίκαιος ο έπαινος προς την Υπηρεσία Θήρας και, παρ' όλο που τον έχουμε εκφράσει στα πλαίσια της επιτροπής, δε νομίζω ότι είναι περιττή η επανάληψη αυτού του επαίνου σήμερα, γιατί η Υπηρεσία Θήρας είναι μία εξαιρετική υπηρεσία, με απόλυτη επιτυχία στο έργο το οποίο έχει αναλάβει να επιτελέσει. Και το έργο είναι πολυσχιδές και πολύμορφο. Δεν είναι απλώς...

(Γίνεται θόρυβος, γιατί κάποιος βουλευτής κτύπησε πάνω στο διαχωριστικό τζάμι του χώρου των δημοσιογράφων.)

Είμαστε συνήθως, κύριε Πρόεδρε, ολίγον χαιρέκακοι. Χαιρόμαστε με τον πόνο του άλλου. Ο άνθρωπος ακόμα λίγο να ανοίξει την τζεφαλή του τζαι εμείς εφυρτήκαμε που το γέλιο δαχαμαί!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα και ο Πρόεδρος!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Άμα με τον πόνο ενός ανθρώπου εκάμαμε τούτα τα γέλια, τι γέλια θα κάμουμε για τα αμπελοπούλια!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχεις δίκαιο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι, επαναλαμβάνω, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολυσχιδές και πολύμορφο το έργο της Υπηρεσίας Θήρας και δε συνίσταται μόνο εις τη

διατήρηση σε ικανό αριθμό της πανίδας εκείνης που αποτελεί στόχο των κυνηγών στην περίοδο του κυνηγίου, αλλά συνίσταται επίσης και στην καταπολέμηση της λαθροθηρίας. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας, ο προηγούμενος προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας, ο οποίος επέδειξε μία μοναδική αφοσίωση στο καθήκον του, έπεσε θύμα των παρανόμων λαθροθηρών και γύρω από τη λαθροθηρία είχαν τότε συγκεντρωθεί μεγάλα συμφέροντα, πολύ μεγαλύτερα απ' όσα μπορούμε εμείς να διανοηθούμε, εμείς οι όντες εκτός παιγνιδιού και εκτός χορού.

Επίσης αυτή η υπηρεσία έχει συντείνει τα μέγιστα και εις την καταγραφή και απογραφή του πληθυσμού του ζωικού, του άγριου πληθυσμού, των αγρινών, των αλεπούδων, των λαγών, των διάφορων πτηνών. Έχει συντείνει στη διάσωση ειδών τα οποία κινδύνευαν με εξαφάνιση. Έχει συντείνει επίσης στην καταπολέμηση της αρχαιοκαπηλίας. Μιλούμε για ένα πολυσχιδές έργο. Και πρέπει να λεχθεί ότι αυτή η υπηρεσία δεν επιβαρύνει το δημόσιο ούτε με ένα σεντ. Όλα τα έξοδα της Υπηρεσίας Θήρας προέρχονται από έσοδά της άμεσα από τους κυνηγούς, από τους ενδιαφερόμενους.

Σ' ό,τι αφορά τώρα τα εκτροφεία, τα εκτροφεία του θηράματος είναι αναγκαία. Στόχος πρώτος και κύριο μέλημα δεν είναι τα ζώα· είναι ο άνθρωπος. Και ο άνθρωπος, όταν προσπαθεί να ικανοποιήσει διάφορες ανάγκες του, ασφαλώς πρέπει να λαμβάνει υπόψη του και την ισορροπία της φύσης. Και, νομίζω, η Υπηρεσία Θήρας επιτυγχάνει αυτό το στόχο και ανταποκρίνεται αρκετά θετικά.

Πέραν δε αυτού, σε ό,τι αφορά την πρόθεση του συναδέλφου να καταψηφίσει συγκεκριμένα κονδύλια, πρέπει να αναφέρουμε ότι ο αριθμός του θηράματος ο οποίος εκτρέφεται στα εκτροφεία της Υπηρεσίας Θήρας είναι ένα πολύ μικρό κλάσμα του συνολικού αριθμού που εκτρέφεται στα ιδιωτικά εκτροφεία. Είναι μια υπόθεση η οποία αφορά διάφορους επιχειρηματίες, οι οποίοι έχουν ασχοληθεί με αυτή την υπόθεση και

με βάση τις οδηγίες της Υπηρεσίας Θήρας προωθούν αυτό το έργο.

Εν κατακλείδι, κύριε Πρόεδρε, λέω ότι ναι, φυσικά θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς και εκφράζω την ευχή, μακάρι να είχαμε και άλλες υπηρεσίες σαν την Υπηρεσία Θήρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Παρ' όλο που με έχει καλύψει κατά κύριο λόγο ο κ. Θεοδώρου, θα ήθελα να προσθέσω όμως ότι η υπηρεσία αυτή συμβάλλει αποτελεσματικά και στην επισήμανση και την κατάσβεση των πυρκαγιών και η προσφορά της υπηρεσίας αυτής σ' αυτό τον τομέα πραγματικά είναι εξαιρετική και δικαίως η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξαιρεί το έργο της υπηρεσίας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρυσοστόμου. Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ενώ συμφωνώ απόλυτα, κάθετα και οριζόντια θα έλεγα, ότι η σύλληψη αποδημητικών πουλιών στην Κύπρο και η πώληση είναι παράνομη και πρέπει να σταματήσει με κάθε τρόπο, διαφωνώ με τις εισηγήσεις του κ. Περδίκη ότι επιφέρουν τα αποτελέσματα αυτά που εισηγείται, γι' αυτό θα ψηφίσω τον προϋπολογισμό και νομίζω ότι το θέμα της παράνομης σύλληψης πουλιών θα πρέπει να το δούμε στις σωστές του διαστάσεις με άλλες ευκαιρίες ενώπιον του σώματος και σήμερα ο προϋπολογισμός πρέπει να εγκριθεί στην ολότητά του, γιατί μιλούμε για μια υπηρεσία που, κατά γενικήν ομολογία, τα χρήματα που της δίδει ο κυπριακός λαός, τα χρησιμοποιεί κατά τρόπο απόλυτα ικανοποιητικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Ματσάκης.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα από τη θέση μου. Πολλά από αυτά που ήθελα να πω έχουν ήδη αναφερθεί από τους συναδέλφους. Θα ήθελα απλώς να προσθέσω ότι η Υπηρεσία Θήρας συμβάλλει σημαντικά στην αναδάσωση. Τοποθετεί επίσης ποτίστρες στην υπαίθρο και από τις ποτίστρες πίνουν όχι μόνο τα πουλιά που κυνηγάμε αλλά και όλα τα άλλα πουλιά. Και επίσης ένα πολύ σημαντικό έργο είναι ότι συμβάλλει στη δίωξη κατά των ναρκωτικών με την ανακάλυψη, για παράδειγμα, φυτειών καννάβεως σε πολλές περιοχές της υπαίθρου. Είναι δηλαδή οι άντρες της Υπηρεσίας Θήρας βασικά, κύριε Πρόεδρε, οι αστυνομικοί της υπαίθρου.

Σαν απάντηση στο συνάδελφο, τον κ. Καρά, αναφορικά με τους αριθμούς που έχουν καταγγελθεί, ναι, οι αριθμοί εν λιγότεροι στη Λευκωσία, διότι αφορούν αποδημητικά πουλιά, τα οποία μας έρχονται από τη θάλασσα και έρχονται σε ορισμένες περιοχές της Κύπρου, δηλαδή εις τα Κοκκινοχώρια, ως επί το πλείστον, και η σύλληψή τους, η μοντέρνα σύλληψή τους πλέον δε γίνεται με τα παραδοσιακά βερκά, αλλά γίνεται με τεράστια δίκτυα που στήνονται μέσα στη θάλασσα... στον αέρα από βάρκες.

Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι οι κυνηγοί εις την Κύπρο χωρίζονται σε δύο ομάδες. Κατά την άποψή μου, η συντριπτική πλειοψηφία είναι καλοί κυνηγοί και είναι περιβαλλοντιστές και συμβάλλουν εις τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Υπάρχει βεβαίως, και κανείς δεν το αρνείται, μία πολύ μικρή μειοψηφία και είναι αυτοί που αμαυρώνουν το όνομα των καλών κυνηγών.

Η δική μου η θέσις, παρ' όλο που στην αρχή ήμουνα κάθετα εναντίον του κυνηγίου και των κυνηγών και της άσκησης του "αθλήματος" του κυνηγίου, τελικώς κατέληξα εις το συμπέρασμα ότι το κυνήγι είναι κάτι που πρέπει να... δεν μπορούμε να το σταματήσουμε στην Κύπρο. Κάποιοι άνθρωποι αρέσκονται να κυνηγούν και είναι

καλύτερα να ενώσουμε τις δυνάμεις μας με το υγιές εκείνο μέρος των κυνηγών που θέλουν τη διατήρηση της φύσης, για να καταφέρουμε να επιτύχουμε το στόχο, που είναι η περιβαλλοντική προστασία του νησιού μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Εννά πάρει του μάκρου το πράμα.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Απλώς επειδή είμαστε και Κοκκινοχωρίτες, οι συνάδελφοι εδώ παρουσιάζουν ότι τα Κοκκινοχώρια είναι το άντρο της παρανομίας! Αυτό το πράγμα είναι απαράδεκτο! Απλώς οι άνθρωποι εκεί ασχολούνται με τις εργασίες τους, τα πουλιά είναι πετούμενα, πετούν, έρχονται στη Λευκωσία, παν στην Πάφο, παν παντού. Γιατί δηλαδή εκεί αποκλειστικά και μόνο υπάρχει παρανομία; Τίποτα δεν υπάρχει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται σχόλια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χωρίς να μέμφομαι... Κύριοι συνάδελφοι, κυρίες συνάδελφοι, χωρίς να μέμφομαι κανέναν και καμιά περιοχή, ως τη χώρα τα πουλιά εν έρχονται!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοντυνίσκουν τα φτερά τους ώσπου να 'ρτουν στη Λευκωσία!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ήθελε άλλος...; Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό από τη θέση μου, αν επιτρέπεται. Πρώτ' απ' όλα, θα ήθελα να πληροφορήσω τους αγαπητούς συνάδελφους και τις συναδέλφισσες, ότι αυτό που ακούεται εδώ πέρα και ακούεται και έξω από τη Βουλή κατά κόρον, ότι οι ίδιοι οι κυνηγοί είναι που με τη δική τους την οικονομική εισφορά στηρίζουν τον προϋπολογισμό του Ταμείου Θήρας, είναι αναληθές. Πέρσι, αυτή η Βουλή ενέκρινε επί συνόλου £4 εκατομμυρίων, που είναι ο φετινός προϋπολογισμός, επιπλέον δύο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς £2 εκατομμυρίων, πέραν του 50% δηλαδή του αρχικού προϋπολογισμού, από την τσέπη όχι μόνο των πενήντα χιλιάδων κυνηγών αλλά και των επτακοσίων χιλιάδων Κυπρίων, ακριβώς για να ενισχυθεί αυτή η εντελώς αντιοικολογική δραστηριότητα όχι του κυνηγιού αλλά της εκτροφής ζώων και πουλιών και της εμβόλιμής τους εισαγωγής μέσα στη φύση ως στόχων.

Γι' αυτό και 'μεις, πέρα από την εκτίμηση, το σεβασμό, την αγάπη και τη συνεργασία με τους άντρες και το προσωπικό της Υπηρεσίας Θήρας -και ειρήσθω εν παρόδω ότι δεν είμαστε εμείς που κυνηγούμε τους λαθροθήρες· είναι η Υπηρεσία Θήρας που τους κυνηγά, γι' αυτό και την εκτιμούμε ιδιαίτερα και τη βοηθούμε όσο μπορούμε εμείς σαν Οικολόγοι- πέρα λοιπόν από την οποιαδήποτε θετική δραστηριότητα την οποία εκτιμούμε, υπάρχει αυτή η άλλη πολιτική, που δεν αφορά την Υπηρεσία Θήρας, της εκτροφής και εισαγωγής εις τη φύση ζώων και πουλιών, χωρίς καμιά περιβαλλοντική μελέτη, πρακτική που για μας τουλάχιστο θα πρέπει να ανασταλεί, μέχρι να γίνει αυτή η μελέτη. Γι' αυτό και ζητούμε όχι την πλήρη κατάργηση της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, συγνώμη, κύριε συνάδελφε...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... υπενθυμίζω ότι κάμνετε δευτερολογία τωρά, ε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μισό λεπτό, μισό λεπτό, λεππουδάκι.

Λοιπόν, λέω λοιπόν ότι θα μπορούσε η Βουλή να συγκρατήσει τα κονδύλια αυτά, μέχρι τη διενέργεια μιας πλήρους και ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής μελέτης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ για την ανοχή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Διαδικαστικά. Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Τωρά άλλοι τρεις τέσσερις συνάδελφοι θα απαντήσουν πάλι στον κ. Περδίκη, γιατί δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Λοιπόν...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γιατί δεν εξοθκιστήκαν £2 εκατομμύρια.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι ο καθένας έχει την άποψή του· εξαντλήθηκε το θέμα.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα πω μια λέξη μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Μια λέξη μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...κύριε συνάδελφε, έχει άλλους που θέλουν να πουν ανάμιση, πριν που 'σας. Και από την ομάδα σας μάλιστα.

A. ΚΑΡΑΣ:

...αλλά τους Λευκωσιάτες εν τζαι υποχρεώνουμεν τους να πηαίνουν εις το Παραλίμνι· εν μόνοι τους πο 'ρκονται!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά! Σωστά, άρα και οι Λευκωσιάτες να λιγοστέψουν τις καθόδους τους στο Παραλίμνι.

Παρακαλώ, συνάδελφε, παρακαλώ.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ουσιαστικά η πρόταση των Οικολόγων, του κ. Περδίκη, είναι έμμεση απαγόρευση του κυνηγίου· απλώς δεν το λεν στα φανερά, διότι θα το απαγορεύσουμε αν επιτρέψουμε την εξαφάνιση του θηράματος. Διότι, όταν δε δοθεί η άδεια, δε δοθούν τα κονδύλια στην Υπηρεσία Θήρας να δημιουργείται το νέο θήραμα, δε θα έχουμε ανανέωση του θηράματος και ουσιαστικά δε θα έχουμε και κυνηγούς εις την Κύπρο. Αν είναι αυτό που θέλει ο κ. Περδίκης, να μας το πει στα φανερά, να το ξέρουμε κι εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Φυττή. Ελπίζω ο κ. Φυττής να είναι ο τελευταίος.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Εγώ διαφωνώ με την περιβαλλοντική μελέτη που θέλει ο κ. Περδίκης, διότι στην ουσία δε θα γίνεται εμπλουτισμός περδικίου... του θηράματος, με περδίκια και λαγούς,

και στο τέλος θα 'χουμε κυνηγούς, διότι είναι φανατικοί οι άνθρωποι αυτοί με το κυνήγι και θα συμβαίνει να σκοτώνουν όλα τα μικρά πουλιά, αντί μεγάλα. Εγώ μια φορά πήγα στη ζωή μου κυνήγι, όχι σαν πυροβολητής αλλά σαν συνοδός.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Βουρκάτορας. Και θαύμασα σε μια γειτονιά, σε μια έκταση δέκα σκαλών δέκα κυνηγούς, οι οποίοι προσπαθούσαν να βρουν λαγούς ή περδίκια και επειδή δεν έβρισκαν, κυνηγούσαν στρούθους, μουγιαννούθκια, σκορταλλούς και οτιδήποτε. Δηλαδή είναι αυτή η καταστροφή της φύσης και του περιβάλλοντος που θα γίνει, αν δεν εμπλουτίζεται το θήραμα. Επομένως πρέπει να εγκρίνουμε τα κονδύλια, γιατί η Υπηρεσία Θήρας, όπως ανέπτυξαν και άλλοι συνάδελφοι, επιτελεί σπουδαίο έργο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Θα πω μισή κουβέντα και παρακαλώ τον κ. Περδίκη να μη μου απαντήσει.

Λοιπόν, μη μέμφεστε τον κ. Περδίκη, γιατί θα ήθελε ακόμα και το κυνήγι να απαγορευθεί. Έχει κανέναν από εσάς που θα ήθελε να τον κυνηγούν και να τον σκοτώνουν; Να σκοτώνουν τες πέρδικες και τα περδίκια; Ε!

Λοιπόν, έχουμε την τροπολογία του κ. Περδίκη, την οποία θέτω ενώπιον του σώματος, πρώτα.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Περδίκη;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, συγνώμη, πρέπει να διαβαστεί, ναι! Συγνώμη. Παρ' όλο που την έχετε...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με την άδειά σας, κανονικά δεν είναι τροπολογία· είναι... Κανονικά ο κ. συνάδελφος έπρεπε να ζητήσει να τεθεί σε ψηφοφορία ή να τεθούν τα συγκεκριμένα άρθρα σε ψηφοφορία και εκεί, όταν θα τεθούν, θα τα καταψηφίσουν ή μπορούν να ψηφίσουν υπέρ. Επειδή είναι προϋπολογισμός, αυτή είναι η διαδικασία συνήθως που ακολουθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό γίνεται. Αυτό που πρότεινα νομίζω ήταν πιο πρακτικό, πολύ πιο πρακτικό. Και αν δεν υπάρχει θέμα, τέλος πάντων, κανονισμού, νομίζω ότι μπορεί να γίνει με αυτό τον τρόπο. Παρακαλώ να διαβαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τη διαγραφή από τον πιο πάνω προϋπολογισμό των ακόλουθων άρθρων:

Κώδικας	Άρθρα	Λεπτομέρειες Δαπάνης	£
03.51.24.0.00	903	Εκτροφείο θηραμάτων Σταυροβουνίου	107.900
03.51.24.0.00	904	Εκτροφεία λαγών	9.700

03.51.24.0.00	905	Απελευθέρωση περδικιών	45.000
03.51.24.0.00	906	Αγορά θηραμάτων από ιδιωτικά εκτροφεία	501.425

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Πόσοι τάσσονται εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας ποσού £2.080.913 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να δοθεί εξουσία στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να καθορίζει ελάχιστο ποσό συνδρομής των μελών του. Σκοπείται επίσης η τροποποίηση του όρου “Επίτροπος” όπου απαντάται στον εν λόγω νόμο, επειδή κρίνεται αναγκαία ύστερα από την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε ο προηγουμένως καλούμενος “Επίτροπος” να ορίζεται πλέον ως “Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς”.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 48 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικού) (Αρ. 10) Νόμου του 2001. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής. Είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να διαβάσει τις εκθέσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τον αντιπρόεδρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, είναι ο κ. Πιπτοκοπίτης...

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επειδή λείπει ο πρόεδρος της επιτροπής και επειδή έχουμε και μια τροποποίηση, θα εισηγούμουν αναβολή, θα ζητούσαμε αναβολή εμείς, για να το ξαναδούμε την άλλη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Για ποιο μιλούμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 4 θέμα, περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς. Είναι εξ αναβολής και ζητείται εκ νέου αναβολή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να είναι παρών και ο κ. Πιπτοκοπίτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε φέρνουμε ένσταση να δοθεί αναβολή, παρ' όλο που η τροποποίηση που έχει κυκλοφορήσει ήταν γνωστή εδώ και δυο μήνες. Και είχε ζητηθεί αναβολή για να μελετηθεί το θέμα. Δόθηκε, νομίζω, κάποιος χρόνος, όμως δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και είναι και αυτό εξ αναβολής. Ελπίζω να μην αναβληθεί ξανά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι μαζί με το υπ' αριθμόν 4 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, είναι μαζί.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι μαζί και υποχρεωτικά πρέπει να αναβληθεί και αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Και για το υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Και αυτό αναβάλλεται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Δεν είναι ομόφωνη η έκθεση και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Παρακαλώ, ησυχία!

Ορίστε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και 2. «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 18 Δεκεμβρίου 2001. Οι πρώτοι υπό αναφορά κανονισμοί είχαν τύχει μελέτης και κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο από την τότε αρμόδια επιτροπή, αλλά η μελέτη τους δεν ολοκληρώθηκε. Στο στάδιο της εξέτασής τους, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Οικονομικών, της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ, ΣΥΑΛΚ και ΔΕΕΚΓΕ-ΔΕΟΚ.

Με τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 19 του περί Αρχής Λιμένων Νόμου, καθορίζονται νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής για τις θέσεις που αφορούν τη νέα δομή του Κλάδου Πληροφορικής των υπηρεσιών της Αρχής.

Ειδικότερα, οι εν λόγω θέσεις αφορούν τις θέσεις Προϊσταμένου Κλάδου Πληροφορικής (κλίμακα A13), Λειτουργού Πληροφορικής Α' (κλίμακα A11), Λειτουργού Μηχανογράφησης (κλίμακες A8 και A9) και Βοηθού Λειτουργού Μηχανογράφησης 1ης και 2ης Τάξης (κλίμακες A4 και A7).

Με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται και αυτοί δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 19 του περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, τροποποιούνται τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων των Τεχνικών

Υπηρεσιών της Αρχής, ώστε αυτά να εναρμονιστούν με τις πρόνοιες της νομοθεσίας του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ).

Ειδικότερα, οι εν λόγω θέσεις αφορούν τις θέσεις Προϊσταμένου Κλάδου Πολιτικής Μηχανικής/Αρχιτεκτονικής (κλίμακα Α14), Προϊσταμένου Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας (κλίμακα Α14), Κυβερνήτη Ρυμουλκού 3ης Τάξης (κλίμακα Α4), Πολιτικού Μηχανικού 2ης Τάξης (κλίμακα Α9), Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 1ης Τάξης (κλίμακες Α11-Α12), Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης (κλίμακα Α9) και Διευθυντή Εκμετάλλευσης (κλίμακα Α15).

Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη τροποποίηση στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Προϊσταμένου Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας στοχεύει κυρίως στη διεύρυνση του σχεδίου αυτού, ώστε να μπορούν να θεωρούνται υποψήφιοι εκτός από τους μηχανολόγους και ηλεκτρολόγοι μηχανικοί, καθώς επίσης το σχέδιο υπηρεσίας της πιο πάνω θέσης να συνάδει με τα σχέδια υπηρεσίας αντίστοιχων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου ανέφεραν ότι και με τους δύο υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων Κύπρου, επιτυγχάνεται ομοιομορφία των σχεδίων υπηρεσίας της Αρχής με τα σχέδια υπηρεσίας στη δημόσια υπηρεσία. Οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν επίσης ότι, σύμφωνα με τον κώδικα βιομηχανικών σχέσεων τον οποίο τηρούν, ο εργοδότης, αφού ακούσει τις απόψεις των εμπλεκόμενων/επηρεαζόμενων μερών, έχει πάντα αυτός την τελική θέση για το τι θα εφαρμοστεί, γι' αυτό και εμμένουν στη θέση τους όπως τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας που προβλέπονται στους εν λόγω κανονισμούς εγκριθούν χωρίς καμιά τροποποίηση.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι η Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού διαδραματίζει συμβουλευτικό ρόλο στη διαμόρφωση και

τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας, ώστε να μη δημιουργείται κάποιο προηγούμενο, το οποίο να επικαλούνται και άλλες τάξεις εργαζομένων. Γι' αυτό, όπως δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, συμφωνούν με το περιεχόμενο των πιο πάνω σχεδίων υπηρεσίας, όπως αυτά έχουν ετοιμαστεί από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και κατατεθεί από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Περαιτέρω, οι πιο πάνω εκπρόσωποι σε σχέση με τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς επισήμαναν ότι, επειδή αυτοί αφορούν τη νέα δομή του Κλάδου Πληροφορικής, λόγω των αυξημένων αναγκών που παρατηρούνται στον κλάδο αυτό, ο σχηματισμός της πυραμίδας ξεκίνησε από πάνω αντί από κάτω, επειδή υπήρχαν ήδη τα προσοντούχα άτομα, μέχρι να δημιουργηθούν και όλες οι αναγκαίες θέσεις εισδοχής της τεχνικής πυραμίδας.

Ο εκπρόσωπος της συνδικαλιστικής οργανώσεως ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ, ο οποίος στη συνεδρίαση ενώπιον της επιτροπής εκπροσωπούσε παράλληλα και την ΠΑΣΥΔΥ, της οποίας δεν παρέστη εκπρόσωπος λόγω κωλύματος, δήλωσε ότι και οι δύο οργανώσεις τάσσονται υπέρ των δύο υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί έχουν εγκριθεί από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και υποβληθεί από την κυβέρνηση. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ επίσης στη συνέχεια με επιστολή τους, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2001, επισήμαναν ότι η θέση της οργάνωσής τους είναι ταυτόσημη με τη θέση της διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς και της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και γι' αυτό, ως θέση αρχής, αλλά και για σκοπούς ομοιομορφίας με τα σχέδια υπηρεσίας στη δημόσια υπηρεσία, θα πρέπει οι πιο πάνω προτεινόμενοι κανονισμοί να εγκριθούν όπως έχουν υποβληθεί.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΔΕΕΚΓΕ-ΔΕΟΚ και ΣΥΑΛΚ, αφού εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους προς τη διεύθυνση της Αρχής Λιμένων για τη μη διενέργεια σωστών διαπραγματεύσεων, δήλωσαν ότι τα σχέδια

υπηρεσίας που προβλέπονται και στους δύο πιο πάνω προτεινόμενους κανονισμούς θα πρέπει, πριν εγκριθούν, να τροποποιηθούν ως εξής:

- Αναφορικά με τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς που αφορούν τη νέα δομή του Κλάδου Πληροφορικής, η θέση Προϊσταμένου Κλάδου Πληροφορικής (κλίμακα A13), που προβλέπεται μόνο ως θέση προαγωγής, να γίνει πρώτου διορισμού και προαγωγής και η θέση Λειτουργού Πληροφορικής Α' (κλίμακα A11), που προβλέπεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, να γίνει μόνο θέση προαγωγής.
- Αναφορικά με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς σε σχέση με την τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Προϊσταμένου Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας (κλίμακα A14), στην πρόνοια που αφορά την ύπαρξη πείρας να αντικατασταθεί η φράση “δεκαετής τουλάχιστον πείρα” από τη φράση “οκτάχρονη τουλάχιστον μεταπτυχιακή πείρα”, όπως προβλέπεται ήδη στους ισχύοντες κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υπό το φως των πιο πάνω, αφού νομοτεχνικά ενοποίησε τα κείμενα των δύο υπό αναφορά κανονισμών, ώστε αυτοί να τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001», διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγούνται την έγκριση του ενοποιημένου κειμένου των υπό αναφορά κανονισμών, αφού όμως πρώτα επέλθουν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Αναφορικά με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών που αφορούν τη νέα δομή του Κλάδου Πληροφορικής:

- η θέση Προϊσταμένου Κλάδου Πληροφορικής (κλίμακα A13) να τροποποιηθεί σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής από θέση μόνο προαγωγής και
- η θέση Λειτουργού Πληροφορικής Α΄ (κλίμακα A11) να τροποποιηθεί σε θέση μόνο προαγωγής από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.

2. Αναφορικά με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών που αφορούν την εναρμόνισή τους με τη νομοθεσία του ΕΤΕΚ:

- στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Προϊσταμένου Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας (κλίμακα A14) να αντικατασταθεί η πρόνοια που αναφέρεται σε δεκαετή τουλάχιστον πείρα από πρόνοια που να αναφέρεται σε οκταετή τουλάχιστον πείρα μετά την απόκτηση πτυχίου.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι λόγω της μη ύπαρξης ομοφωνίας από πλευράς των εμπλεκόμενων μερών ως προς το περιεχόμενο των προτεινόμενων κανονισμών θα πρέπει οι εν λόγω κανονισμοί να αποσυρθούν, ώστε να τύχουν περαιτέρω διαβουλεύσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων και επηρεαζόμενων μερών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών κ. Γιώργος Βαρνάβα δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί για το θέμα στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα καταψηφίσω αυτά τα σχέδια, γιατί η φιλοσοφία της Αρχής Λιμένων με βρίσκει κάθετα αντίθετο. Πρόκειται για έναν οργανισμό με τεράστια οικονομικά προβλήματα, σχεδόν χρεοκοπημένο. Αυτός ο αρχοντοχωριατισμός και αυτή η φιλοσοφία να εναρμονίζονται, λέει, με τη δημόσια υπηρεσία... Μα, η δημόσια υπηρεσία, το κράτος, η κυβέρνηση έχει υπηρεσίες πληροφορικής που έχουν δεκάδες υπαλλήλους είναι μια υπηρεσία τεράστια, με σοβαρότατες ευθύνες. Άρα, αν ο υπεύθυνος αυτής της υπηρεσίας του δημοσίου είναι στην κλίμακα Α13, πιθανότατα να είναι δικαιολογημένα. Αλλά γιατί της Αρχής Λιμένων πρέπει ο υπεύθυνος πληροφορικής να είναι στην κλίμακα Α13; Έχει μήπως να εκτελέσει τα ίδια καθήκοντα; Έχει μήπως τις ίδιες ευθύνες; Ασφαλέστατα, όχι!

Αυτή η παντελής έλλειψη σεβασμού προς το δημόσιο χρήμα και αυτή η προσέγγιση να συνδικαλιζόμεθα με τα χρήματα του δημοσίου, για να ικανοποιούμε κάποιους δικούς μας ανθρώπους ή κάποιους που φωνασκούν, νομίζω ότι είναι ανεπίτρεπτη. Και ανέμενα από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων να επιδείξει περισσότερο σεβασμό προς το δημόσιο χρήμα και όχι να δίνουν απλόχερα κλίμακες Α13 σε οργανισμούς όπου κάλλιστα ο υπεύθυνος πληροφορικής μπορούσε να είναι της κλίμακας Α10 λόγω της φύσεως των καθηκόντων του, της έκτασης των καθηκόντων του, των αρμοδιοτήτων του και των ευθυνών του. Λέμε από τη μια ότι αυτό το κράτος έχει οικονομικά προβλήματα και θα πρέπει να περιορίσουμε τις δαπάνες του ευρύτερου δημόσιου τομέα και από την άλλη ερχόμαστε με αυτούς τους τρόπους και αυξάνουμε τις δαπάνες κατά τρόπο κατακλυσμαίο. Γι' αυτούς τους λόγους -ισχύουν και για το άλλο σχέδιο τα ίδια επιχειρήματα- θα καταψηφίσω και τα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πέρα από την τοποθέτηση του κ. Πουργουρίδη -εμείς τη θεωρούμε ουσιαστικά έναν αφορισμό ενάντια στην Αρχή Λιμένων- σίγουρα τα προβλήματα που υπάρχουν δεν είναι γιατί δεν είναι σωστά στελεχωμένη η Αρχή Λιμένων ή γιατί οι κλίμακες είναι τέτοιες, που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για να γίνεται διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Είναι γιατί κάποιιοι δεν άφησαν την Αρχή Λιμένων να λειτουργήσει σωστά. Εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει η Αρχή Λιμένων να στελεχωθεί σωστά, να διαρθρωθούν τα τμήματά της με τέτοιο τρόπο, έτσι που να είναι παραγωγική. Και χρειάζεται το Τμήμα Πληροφορικής να στελεχωθεί σωστά, να διαρθρωθεί σωστά, έτσι που να γίνει η Αρχή Λιμένων και σ' αυτό τον τομέα ένας σύγχρονος οργανισμός. Γι' αυτό και συμφωνούμε ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν αυτές οι θέσεις, αλλά σ' εκείνο που διαφωνούμε με την πρόταση της Αρχής είναι ότι θα πρέπει η θέση του Προϊσταμένου του Κλάδου Πληροφορικής, που είναι στην κλίμακα Α13, να είναι θέση προαγωγής. Και στη δημόσια υπηρεσία οι υψηλές κλίμακες είναι θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής. Δίνεται δηλαδή η δυνατότητα και η ευχέρεια σε κάποιον που είναι έξω από το τμήμα ή από την Αρχή να τη διεκδικήσει. Και θεωρήσαμε ότι ήταν παράλογο η θέση πιο χαμηλής κλίμακας, της Α11 δηλαδή, του Λειτουργού Πληροφορικής, να είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, γι' αυτό και αυτή η θέση θα πρέπει να είναι μόνο προαγωγής.

Υπάρχει ακόμα ένα θέμα για το οποίο εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρξει τροποποίηση φαίνεται μέσα από την έκθεση. Είναι το θέμα των σχεδίων υπηρεσίας για τον Προϊστάμενο Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας. Εκείνο που ίσχυε μέχρι σήμερα στην Αρχή Λιμένων είναι ότι, για να πάρει κάποιος αυτή τη θέση, θα έπρεπε να

έχει οκταετή πείρα μεταπτυχιακή, δηλαδή μετά την απόκτηση του πτυχίου του, γιατί τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης είναι τέτοια, που χρειάζεται πράγματι η πείρα ενός επιστήμονα μετά από άσκηση του επαγγέλματός του για οκτώ χρόνια. Δε θεωρούμε ότι θα πρέπει να υπάρξει τέτοια τροποποίηση, που να μπορεί κάποιος ο οποίος ήταν, για παράδειγμα, στη θέση εργατοτεχνίτη για επτά με επτάμισι χρόνια και πήρε το πτυχίο του ένα ή δυο μήνες πριν τη δημιουργία της θέσης να μπαίνει στην ίδια θέση με κάποιον ο οποίος έχει την επιστημονική πείρα οκτώ χρόνων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Βαρνάβας.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Εμείς έχουμε δηλώσει ότι θα τοποθετηθούμε στην ολομέλεια. Μελετώντας το όλο θέμα, εμείς θα στηρίξουμε τους προτεινόμενους κανονισμούς, όμως θα τους στηρίξουμε υποστηρίζοντας βασικά τις τροποποιήσεις τις οποίες καταθέτει η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος. Και εμείς πιστεύουμε ότι η Αρχή Λιμένων δεν είναι αυτό το οποίο έχει εκφράσει ο κ. Πουργουρίδης. Κάποιοι για κάποια προσωπικά συμφέροντα δεν την άφησαν να λειτουργήσει με τον ορθό τρόπο.

Όσον αφορά τους πρώτους κανονισμούς, που έχουν άμεση σχέση με τη θέση Προϊσταμένου Κλάδου Πληροφορικής, από τη στιγμή που η υπηρεσία αυτή δημιουργείται αυτή τη στιγμή και πρόκειται για θέση προϊσταμένου, όπως έχει ήδη προαναφερθεί, σε όλες τις κυβερνητικές υπηρεσίες για τη θέση του προϊσταμένου δίνεται η ευκαιρία και προαγωγής, αλλά ταυτόχρονα και πρώτου διορισμού. Εμείς θα

στηρίζουμε αυτή την άποψη, ενώ για τη δεύτερη θέση, αυτή του Λειτουργού Πληροφορικής Α΄, ταυτόχρονα μπορεί κάποιος ενδοϋπηρεσιακά να διεκδικήσει αυτή τη θέση από τη στιγμή που έχει την πείρα.

Όσον αφορά το δεύτερο σημείο, και εμείς πιστεύουμε ότι η θέση του Προϊσταμένου Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας είναι μια πολύ βασική θέση, γι' αυτό χρειάζεται να υπάρχει τουλάχιστον οκταετής πείρα. Τώρα, αν θα λέμε μεταπτυχιακή -να παραμείνει όπως είναι στους υφιστάμενους κανονισμούς- ή αν θα λέμε μετά την απόκτηση πτυχίου, δεν έχουμε και τόσο έντονη άποψη. Εμάς μας ενδιαφέρει η οκταετής τουλάχιστο πείρα να είναι μεταπτυχιακή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν προτίθεμαι να σχολιάσω την κριτική η οποία γίνεται στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, γιατί σε μερικά σημεία συμφωνώ, σε μερικά σημεία διαφωνώ.

Όσον αφορά τώρα την κατάθεση από την Αρχή Λιμένων Κύπρου των προσχεδίων κανονισμών για τα σχέδια υπηρεσίας, νομίζω ότι χρειάζεται να πούμε μερικά πράγματα. Η Αρχή Λιμένων έχει κάμει, κατόπιν μελέτης, μια νέα δομή, για να λειτουργεί η Αρχή Λιμένων πιο ορθολογικά, πιο σωστά. Το γεγονός ότι τα σχέδια υπηρεσίας δεν εναρμονίζονται με τα σχέδια της κυβέρνησης, δεν είναι κεκτημένο, όπως είναι το ευρωπαϊκό... Απλώς εκεί που μία Αρχή ή ένας ημικρατικός οργανισμός ή ένας οργανισμός δημοσίου δικαίου αποφασίσει να κάνει κάποια σχέδια υπηρεσίας το πιο σωστό και το πιο λογικό είναι να ακολουθούν την πρακτική της κυβέρνησης, για να

υπάρχει μία ομοιομορφία. Είναι γι' αυτό το λόγο που, όταν αρχίσουν να κάμνουν αυτοί οι οργανισμοί σχέδια υπηρεσίας, συμβουλευόνται την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, απλώς για να υπάρχει μία ομοιόμορφη πρακτική αναφορικά με τις κλίμακες.

Υπάρχουν δύο παράδοξα, πράγματι, στα σχέδια αυτά των κανονισμών που έχουν κατατεθεί. Και υπάρχει λόγος, αντιλαμβάνομαι, που έχουν μπει αυτά τα πράγματα και είναι καλά να τα γνωρίζουμε. Δηλαδή, στην κυβέρνηση μέχρι την κλίμακα A13 όλες οι θέσεις είναι προαγωγής, εκτός ελάχιστων περιπτώσεων. Από την κλίμακα A14 και πάνω είναι υποχρεωτικά όλες πρώτου διορισμού και προαγωγής. Εδώ η κλίμακα A13 -και φαίνεται πράγματι το παράδοξο- είναι προαγωγής, ενώ η κλίμακα A11, που είναι χαμηλότερη κλίμακα, είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής. Συμβαίνει αυτό το παράδοξο, διότι στην προηγούμενη κλίμακα, A8-9, δεν υπάρχουν υπάλληλοι. Δεν είναι συμπληρωμένες οι θέσεις, γιατί έγινε νέα δομή. Πώς είναι δυνατό να κάνουμε την κλίμακα A11 προαγωγής μόνο, αφού δεν υπάρχουν θέσεις στην προηγούμενη κλίμακα; Άρα, αν θα την κάνουμε προαγωγής μόνο, θα πρέπει να περιμένουμε αρκετά χρόνια, να προαχθούν στις πιο χαμηλές κλίμακες κάποιοι υπάλληλοι, να πληρούν τα κριτήρια και να την πιάσουν με προαγωγή. Αντίθετα, με το να είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής, θα μπορεί άμεσα να προκηρυχθεί η θέση αυτή και όσοι έχουν τα προσόντα, είτε από τον οργανισμό είτε από έξω, θα μπορούν να κάνουν αίτηση για να προσληφθούν. Αυτός είναι ο λόγος. Άρα δεν μπορούμε να δικαιολογήσουμε, πιστεύω, τη θέση μας ότι, αφού η A11 έγινε πρώτου διορισμού και προαγωγής, πρέπει να γίνει και η A13. Για την A13 υπάρχουν υπάλληλοι στην A11 που μπορούν να προαχθούν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Αρχή Λιμένων Κύπρου έχει κάνει αυτή την πρόβλεψη.

Το δεύτερο θέμα το οποίο είναι ίσως και το πιο σημαντικό είναι εκείνο του Προϊσταμένου Κλάδου Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας. Κι εδώ η Αρχή Λιμένων προσπάθησε με τις προτεινόμενες αυτές τροποποιήσεις να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, με το ΕΤΕΚ. Και για να είναι κάποιος μέλος του ΕΤΕΚ, αφού το σχέδιο τώρα προβλέπει ότι κάποιος για να υποβάλει αίτηση πρέπει να είναι μέλος του ΕΤΕΚ, είναι απαραίτητο να είναι πτυχιούχος. Αν δεν είναι πτυχιούχος, δεν μπορεί να είναι μέλος του ΕΤΕΚ.

Εκείνο το οποίο συζητούμε τώρα είναι η πείρα πόσα χρόνια θα είναι και αν πρέπει να έχει πτυχίο ή όχι. Εδώ το σχέδιο το οποίο έχουμε μπροστά μας προνοεί για δέκα χρόνια πείρα. Όταν λέει δέκα χρόνια πείρα, σημαίνει ότι δεν είναι απαραίτητο, όταν είχε την πείρα αυτή, να κατείχε πτυχίο. Όμως υπάρχουν κάποιες άλλες προϋποθέσεις οι οποίες αποτελούν και νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και αυτό είναι που ακολουθούν στα σχέδια υπηρεσίας. Και το Ανώτατο Δικαστήριο λέει ότι, όπως έχει ερμηνευθεί τουλάχιστον, ο όρος “πείρα” αναπόφευκτα περιλαμβάνει την έννοια της γνώσης η οποία αποκτάται μέσω υπηρεσίας σε συγκεκριμένη θέση. Και μια πιο πρόσφατη ακόμα απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου λέει ότι η πείρα είναι η πρακτική γνώση που αποκτά κάποιος με το να επιδίδεται σε συγκεκριμένο είδος εργασίας. Η διάρκεια της υπηρεσίας δεν αποτελεί το μόνο οδηγό της πείρας. Η ένταση με την οποία ένας επιδίδεται σ’ ένα δεδομένο τομέα και το αποτέλεσμα της εργασίας του είναι ίσως οι πιο σημαντικοί δείκτες της πείρας και όχι το πτυχίο.

Επίσης, σύμφωνα με τη νομολογία, η πείρα δεν είναι ταυτόσημη με την ακαδημαϊκή γνώση ούτε με τα ακαδημαϊκά προσόντα. Άρα η ενασχόληση στον κλάδο της μηχανολογίας/ηλεκτρολογίας και η απόκτηση συγκεκριμένων γνώσεων στους εν λόγω κλάδους ή η γενικότερη υπηρεσία στην Αρχή και ειδικότερα η υπηρεσία σε θέση η οποία είναι συνυφασμένη με την εκτέλεση των καθηκόντων στον τομέα της

μηχανολογίας/ηλεκτρολογίας είναι παράγοντες που λήφθηκαν ακριβώς υπόψη, για να μπει ο όρος “πείρα”. Άρα εδώ στην προκειμένη περίπτωση, αφού υπάρχει προαπαιτούμενο να είναι ο υποψήφιος μέλος του ΕΤΕΚ, πρέπει απαραίτητα να έχει πτυχίο. Αν τώρα θα περιορίσουμε την πείρα στα οκτώ χρόνια, είναι εκεί, συνάδελφοι, που γίνεται ακριβώς μια προσπάθεια να ικανοποιήσουμε κάποιους και να αποκλείσουμε κάποιους άλλους. Διότι με αυτό τον τρόπο κάποιοι υπάλληλοι δε θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αίτηση, αν δεν έχουν οκτώ χρόνια πείρα με πτυχίο, ενώ κάποιος ο οποίος είχε πτυχίο και πείρα, αν βάλουμε δέκα χρόνια πείρα, θα μπορεί να κάνει αίτηση. Δεν αποκλείει κανέναν αυτός ο όρος. Άρα, αν θέλουμε να κάνουμε σωστά τη δουλειά μας, νομίζω ότι, όπως έχουν κατατεθεί τα σχέδια υπηρεσίας, είναι ακριβώς μέσα στο πνεύμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τώρα ως Βουλή δεν ξέρω αν είναι δικαίωμά μας να ψηφίζουμε κανονισμούς που αντίκεινται σ’ αυτή τη νομολογία. Αυτό θα αποφασιστεί εδώ.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή φαίνεται ότι τα σχέδια υπηρεσίας, τα οποία οπωσδήποτε είναι δευτερογενής νομοθεσία, από τη λίγη πείρα μου που έχω στη Βουλή, στέλλονται στις επιτροπές που έχουν σχέση με το αντικείμενο, δηλαδή μπορεί να πάνε στην επιτροπή Γεωργίας, στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, στην επιτροπή Εργασίας κ.λπ. κ.λπ., η προσωπική μου άποψη, και θέτω θέμα εδώ στη Βουλή, είναι, όποια θέση κι αν αφορούν, να αποστέλλονται σε μια μόνο επιτροπή...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έτσι γίνεται.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι έτσι που γίνεται.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βασικά έτσι γίνεται.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Όχι. Μα εγώ εδώ βλέπω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ!

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Αυτό το σχέδιο το συζητήσαμε στην επιτροπή Συγκοινωνιών.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν αντιλέγω.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Ε, πώς έτσι γίνεται;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βασικά έτσι γίνεται.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Εγώ λέω όχι “βασικά”. Να είναι απόφαση της Βουλής, να στέλλονται σε μια επιτροπή, ίσως στη Νομικών ή, δεν ξέρω, στη Θεσμών και Αξιών, για να ακολουθούμε κι εμείς ως Βουλή μια ομοιόμορφη πρακτική σε όλες ανεξάίρετα τις περιπτώσεις. Αυτή είναι η προσωπική μου άποψη.

Εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θα στηρίξουμε και θα ψηφίσουμε τα προσχέδια κανονισμών όπως έχουν κατατεθεί, διότι πιστεύουμε ότι είναι ορθολογικά διατυπωμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Καταρχάς, πρέπει να πω ότι συμφωνώ με τον κ. Παπαπολυβίου, στο πώς διατύπωσε το τι σημαίνει “πείρα”. Συμφωνούμε. Όμως εμείς λέμε ότι αυτή η πείρα θα πρέπει να είναι πείρα μεταπτυχιακή, δηλαδή, μετά που απέκτησε το πτυχίο του και αφού εργάστηκε για οκτώ χρόνια στον κλάδο το συγκεκριμένο της ηλεκτρολογίας/μηχανολογίας, να μπορεί να διεκδικήσει τη θέση.

Το δεύτερο που θέλω να σημειώσω είναι ότι υπάρχει ένα υφιστάμενο σχέδιο το οποίο προβλέπει ότι πράγματι πρέπει να υπάρχουν οκτώ χρόνια μεταπτυχιακής πείρας, για να μπορέσει κάποιος να διεκδικήσει τη θέση του προϊστάμενου ηλεκτρολογίας/μηχανολογίας. Εκείνο που εισηγείστε εσείς ουσιαστικά, ενόψει της πλήρωσης αυτής της θέσης, είναι να συμπεριληφθούν κάποιοι οι οποίοι δε δικαιούνται, για να μπορέσουν να πάρουν τη θέση. Είναι γ’ αυτό που θεωρούμε ότι δε θα πρέπει παραμονές της πλήρωσης της θέσης να γίνει αυτή η τροποποίηση.

Σε ό,τι αφορά το άλλο σημείο που έχει θιγεί, εμείς θεωρούμε ότι θα πρέπει να είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής η θέση Α13 του κλάδου πληροφορικής, γιατί είναι η κορυφαία στην πυραμίδα του κλάδου πληροφορικής και γι’ αυτό θα πρέπει -και στη δημόσια υπηρεσία ισχύει αυτό το πράγμα- να μπορεί να τη διεκδικεί και κάποιος απέξω.

Σε ό,τι αφορά τη θέση Α11, μπορεί να μην υπάρχουν στην αμέσως προηγούμενη θέση κάποιοι οι οποίοι να διεκδικούν την προαγωγή τους στην κλίμακα Α11, αλλά υπάρχουν στην Α4-Α7 αρκετοί υπάλληλοι στην Αρχή Λιμένων που είναι έτοιμοι, και πληρούν τα προσόντα, να τη διεκδικήσουν με θέση προαγωγής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω διαβάσει καθαρά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που λέει τι σημαίνει “πείρα”. Και αυτή τη νομολογία εφαρμόζουν η Αρχή Λιμένων και η Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού στο σχέδιο υπηρεσίας` τίποτε περισσότερο, τίποτε λιγότερο. Και με αυτή την περιγραφή όλοι οι υποψήφιοι, είτε κατέχουν είτε δεν κατέχουν πτυχίο και έχουν την πείρα, μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα, να είναι υποψήφιοι, ενώ, με την προτεινόμενη τροποποίηση, μόνο εκείνοι που έχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα για οκτώ χρόνια και έχουν πείρα μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα. Άρα είναι η δεύτερη εισήγηση που περιορίζει τον αριθμό και όχι η πρώτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Ανεβάζει τα επίπεδα.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Συγνώμη;

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ανεβάζει τα επίπεδα πλέον!

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Όχι, δεν ανεβάζει καθόλου τα επίπεδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε...

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Είναι νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου αυτή, δεν τη φαντάστηκα εγώ!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχει δίκαιο ο Θάσος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, έχετε ζητήσει το λόγο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ζήτησα το λόγο, γιατί το θέμα έκλεισε, γιατί νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ακριβώς!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...έχουμε μιλήσει όλοι. Απλώς, ήθελα να πληροφορήσω το σώμα ότι εδώ που εγκρίνουμε θέση 13άρη, είτε εμείς, το κόμμα μου, είτε η αντιπολίτευση, έχει πέντε υπαλλήλους. Αν νομίζουμε ότι σε τούτο το κράτος θα διορθώσουμε τα δημόσια οικονομικά βάζοντας σε υπηρεσία με πέντε υπαλλήλους προϊστάμενο στην κλίμακα Α13, να προχωρήσουμε να την εγκρίνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, είμαι υποχρεωμένος να προχωρήσω τη διαδικασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η πρόταση της πλειοψηφίας της επιτροπής είναι να ενοποιηθούν αυτά τα δύο κείμενα με τίτλο «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί 2002».

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και να τροποποιηθούν ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, και να ακολουθήσουν οι τροποποιήσεις οι οποίες αναφέρονται μέσα στην έκθεση να μην τις ξαναδιαβάζουμε.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροποποίησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, τροποποιημένοι οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε παρακάτω.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να γίνει ψηφοφορία στο σύνολο, στο σύνολο. Έχουν τροποποιηθεί τώρα. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν όπως έχουν τροποποιηθεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, εντάξει.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν όπως έχουν τροποποιηθεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάνουμε δεύτερη φορά ψηφοφορία επί θέματος το οποίο ψηφίσαμε· έχουμε εγκρίνει τους κανονισμούς.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι η ίδια ψηφοφορία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ακριβώς!

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι και εκτός διαδικασίας που μιλώ, αλλά ο πειρασμός είναι πάρα πολύ μεγάλος. Να υπενθυμίσω ξανά την πρόταση που έχω κάμει, ότι αυτή η Βουλή δεν έχει δουλειά να εγκρίνει σχέδια υπηρεσίας. Εγώ έχω την εντύπωση εδώ ότι είναι διάφορα αιτήματα και αντιαιτήματα που προσπαθούμε να συμβιβάσουμε. Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών, που την έχει εκεί την πρόταση, να την ξανασκεφτεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, επειδή ακριβώς είναι εκτός διαδικασίας η πρόταση, να συνεχίσουμε λαμβάνοντας υπόψη την εμμονή του κ. Παπαδόπουλου σ' αυτό το θέμα.

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ιωνάς Νικολάου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Νοεμβρίου και 18 Δεκεμβρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι

των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού, Οικονομικών και Υγείας, καθώς και εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου και των συντεχνιών του προσωπικού του.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπείται η βελτίωση του υφιστάμενου Σχεδίου Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για το προσωπικό του πανεπιστημίου και τους εξαρτωμένους του.

Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του πανεπιστημίου, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στοχεύουν κυρίως στο να καταστεί το εν λόγω σχέδιο πιο ευέλικτο, όσον αφορά τη διαδικασία λειτουργίας του, και στην οικονομική του ενίσχυση με αύξηση της εισφοράς του εργοδότη από 1% σε 3% στις μηνιαίες απολαβές του κάθε μέλους. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Κύπρου, αφού απευθυνθεί στον ιδιωτικό τομέα, να εξασφαλίσει άλλο υπαλλακτικό σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εφόσον το νέο σχέδιο κριθεί οικονομικό και πιο ολοκληρωμένο και νοουμένου ότι το κόστος του δε θα υπερβαίνει το ποσό των συνολικών ετήσιων εισφορών, όπως αυτές ρυθμίζονται στους εκάστοτε ισχύοντες κανονισμούς. Σε τέτοια περίπτωση η διαχείριση και λειτουργία του σχεδίου θα γίνονται στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας και σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου που θα υπογραφεί μεταξύ του πανεπιστημίου και του ιδιωτικού φορέα που θα επιλεγεί.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη για ορισμένες διαισαφηνίσεις. Κυρίως επισημάνθηκε η ανάγκη να διευκρινιστεί ότι, αναφορικά με τη δυνατότητα εξασφάλισης άλλου ασφαλιστικού σχεδίου από τον ιδιωτικό τομέα, δε θα λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερα από ένα σχέδια. Συναφώς, παρατηρήθηκε η έλλειψη ρύθμισης σύμφωνα με την οποία το σχέδιο που θα λειτουργεί

με βάση την υπό τροποποίηση νομοθεσία, όταν τεθεί σε εφαρμογή το Γενικό Σχέδιο Υγείας, θα καταργηθεί.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν τόσο με τις αρχικά προτεινόμενες τροποποιήσεις όσο και με τις παρατηρήσεις της επιτροπής και εξέφρασαν την πρόθεσή τους να συνεργαστούν με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για ανάλογη διαμόρφωση του κειμένου των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, ανταποκρινόμενοι σε σχετική δέσμευσή τους ενώπιον της επιτροπής, υπέβαλαν αναθεωρημένο κείμενο στη βάση των πιο πάνω επισημάνσεων και παρατηρήσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος	Ζαχαρίας Ζαχαρίου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ανδρέας Παπαπολυβίου	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Νίκος Τορναρίτης	Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 25 Οκτωβρίου 2001 μέχρι 10 Ιανουαρίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών (επαρχιακές διοικήσεις), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΟΤ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Ένωσης Επιχειρήσεων Λιανικού Εμπορίου Κύπρου (ΕΝΕΛΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουριστικών Καταστημάτων (ΠΑΣΙΤΚΑ), του Συνδέσμου Υπεραγορών Τροφίμων Κύπρου και του Συνδέσμου Μεγάλων Υπεραγορών, Πολυκαταστημάτων και Εμπορικών Κέντρων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 21 του περί Βοηθών Καταστημάτων Νόμου, είναι ο καθορισμός των όρων εντολής και η

λειτουργία συμβουλευτικών επιτροπών, που συστήνονται με βάση το προαναφερόμενο άρθρο, για να υποβάλλουν τις εισηγήσεις τους στον υπουργό, προτού αυτός λάβει την τελική του απόφαση και εκδώσει το σχετικό διάταγμα αναφορικά με τον καθορισμό των ορίων των τουριστικών ζωνών/περιοχών και της τουριστικής περιόδου, καθώς και το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων που εμπίπτουν σ' αυτές.

Κατά την πρώτη συνεδρία της επιτροπής εκφράστηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις από τους ενδιαφερομένους αναφορικά με τον προτεινόμενο κανονισμό 4, που ρυθμίζει τη λειτουργία των συμβουλευτικών επιτροπών, γι' αυτό και η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να καθορίσει εκ νέου τις θέσεις του, ύστερα από συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συγκάλεσε ευρεία σύσκεψη και μαζί με τους ενδιαφερομένους συζήτησαν τα θέματα για τα οποία διατυπώθηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις στην επιτροπή. Οι απόψεις που εκφράστηκαν στη σύσκεψη αυτή από όλους τους φορείς, καθώς και οι τελικές θέσεις του υπουργείου διατυπώθηκαν σε σχετικό υπόμνημα, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2001, που κατατέθηκε στην επιτροπή.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι τελικές θέσεις του υπουργείου είναι οι ακόλουθες:

1. Αναφορικά με την εισήγηση στον προτεινόμενο κανονισμό 4(1), να συγκαλείται συνεδρία της συμβουλευτικής επιτροπής, όταν το ζητήσουν πέραν της μιας οργάνωσης και όχι όταν αυτή κρίνεται αναγκαία από τον υπουργό, το υπουργείο κατέληξε στη θέση να εισηγηθεί προσθήκη σχετικής διάταξης στους προτεινόμενους κανονισμούς, ώστε να συγκαλείται η επιτροπή τουλάχιστο μία φορά το χρόνο πριν από την έκδοση του σχετικού διατάγματος από τον υπουργό.

Τη θέση αυτή αποδέχτηκαν οι οργανώσεις ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, καθώς και η ΠΟΒΕΚ.

2. Αναφορικά με την εισήγηση στον προτεινόμενο κανονισμό 4(2), να ενημερώνεται ο υπουργός για όλες τις απόψεις που εκφράζονται στις συνεδρίες των συμβουλευτικών επιτροπών, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατέληξε στη θέση να εισηγηθεί να παραμείνει ο προτεινόμενος κανονισμός, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, καθότι κρίνει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα να διαβιβάζονται στον υπουργό, μαζί με τις εισηγήσεις, και οι θέσεις των μελών, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν διαφωνιών. Περαιτέρω, το υπουργείο θεωρεί αυτονόητο και αναμένει ότι οι εισηγήσεις που θα υποβάλλονται στον υπουργό από τις συμβουλευτικές επιτροπές θα είναι εμπειριστατωμένες και τεκμηριωμένες.
3. Τέλος, αναφορικά με τη διαφωνία στον προτεινόμενο κανονισμό 4(3), που αφορά την απαραίτητη συμμετοχή δύο κρατικών λειτουργών, προκειμένου να υπάρχει απαρτία στις συμβουλευτικές επιτροπές, το υπουργείο κατέληξε στη θέση να εισηγηθεί να παραμείνει ο προτεινόμενος κανονισμός, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή. Για το σημείο αυτό στο σχετικό υπόμνημα του υπουργείου αναφέρεται ότι υπήρξε κοινή αποδοχή να παραμείνει ο προτεινόμενος κανονισμός ως προτάθηκε, νοουμένου ότι θα διασφαλιστεί η παρουσία του εκπροσώπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τον ορισμό αντικαταστάτη, ώστε να μπορεί να λειτουργεί η συμβουλευτική επιτροπή στην απουσία του διορισμένου μέλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από διεξοδική μελέτη των πιο πάνω θέσεων, υιοθέτησε ομόφωνα τις τελικές εισηγήσεις του υπουργείου όσον αφορά τα θέματα σύγκλησης των συνεδριάσεων των συμβουλευτικών επιτροπών [κανονισμός 4(1)] και το περιεχόμενο των εισηγήσεων των επιτροπών αυτών προς τον υπουργό [κανονισμός 4(2)], αλλά διαφοροποίησε τον προτεινόμενο κανονισμό 4(3) για το θέμα της απαρτίας, διαγράφοντας την πρόνοια για την

απαραίτητη συμμετοχή των δύο κρατικών λειτουργών, αφού, όπως είναι διατυπωμένη η πρόνοια του εν λόγω κανονισμού, ο πρόεδρος της επιτροπής, ο οποίος είναι κρατικός λειτουργός, πρέπει απαραίτητα να είναι παρών για να υπάρξει απαρτία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, προβληματίστηκε για την εισαγωγή στους υπό συζήτηση κανονισμούς πρόνοιας για καθορισμό κριτηρίων των ορίων των τουριστικών ζωνών/περιοχών, θέση την οποία υιοθέτησαν οι οργανώσεις ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΒΕΚ και Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Τουριστικών Καταστημάτων. Τόσο το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και οι υπόλοιπες ενδιαφερόμενες οργανώσεις διαφώνησαν με την εισαγωγή τέτοιων κριτηρίων στους υπό αναφορά κανονισμούς, υποστηρίζοντας ότι αφενός αυτά θα επηρεάζουν αρνητικά την ευελιξία των συμβουλευτικών επιτροπών και αφετέρου η εισαγωγή και εφαρμογή τους θα είναι δύσκολη από τις επιτροπές, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που έχει κάθε περιοχή.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε διεξοδικά το πιο πάνω θέμα, αποφάσισε ομόφωνα να συμπεριλάβει στους υπό συζήτηση κανονισμούς πρόνοια για καθορισμό του όρου “τουριστική περιοχή” κατά τρόπο γενικό, έτσι ώστε να μην περιορίζεται ο ρόλος των συμβουλευτικών επιτροπών και να ισχύει ένα ομοιόμορφο πλαίσιο για όλες τις επιτροπές.

Για το τελευταίο αυτό θέμα διατυπώθηκαν επιφυλάξεις μελών της επιτροπής κατά πόσο τα εν λόγω κριτήρια μπορούν, από καθαρά νομοτυπική άποψη, να ενσωματωθούν στους υπό αναφορά κανονισμούς χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος να εκδοθούν οι κανονισμοί καθ’ υπέρβασιν της εξουσιοδότησης του νόμου. Σχετικά με το θέμα αυτό ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι είναι δυνατή η ενσωμάτωση των κριτηρίων αυτών χωρίς να είναι απαραίτητη η τροποποίηση του νόμου με βάση τον οποίο εκδίδονται οι

κανονισμοί αυτοί. Ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε, ωστόσο, ότι τα εν λόγω κριτήρια στους κανονισμούς θεωρητικά θα δεσμεύουν μόνο τις συμβουλευτικές επιτροπές και όχι τον υπουργό. Αν πρόθεση της επιτροπής, τόνισε, είναι να δεσμευτεί ο υπουργός κατά την έκδοση των σχετικών διαταγμάτων, τότε θα πρέπει τα κριτήρια αυτά να ενσωματωθούν στη σχετική νομοθεσία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί τελικά διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με τις πιο πάνω διατυπωθείσες θέσεις της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Παρακαλώ, ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα σας κρατήσω επί μακρόν.

Πρόκειται για ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον θέμα αυτό το οποίο πραγματεύεται η έκθεση, η οποία είναι και ομόφωνη. Όμως παίρνω την ευκαιρία για να επισύρω την προσοχή του σώματος πάνω σε μια πτυχή η οποία έχει έντονα κοινωνικό χρώμα και η οποία, κατά την άποψή μου, με την επίκληση νομοτυπικών δυσχερειών, όπως γίνεται συνήθως σ' αυτή τη Βουλή, δεν έτυχε της αναγκαίας μεταχείρισης ή του αναγκαίου χειρισμού. Δεν παραθεωρώ βέβαια το γεγονός ότι στην επιτροπή κατά την εποχή της συζήτησης συζητούντο κανονισμοί και όχι νομοθεσία, επιχείρημα, το οποίο περιλαμβάνεται και στην έκθεση, ότι, λόγω του ότι συζητούνται κανονισμοί, είτε μπει είτε δεν μπει συγκεκριμένη πρόνοια η οποία να αφορά τα κριτήρια καθορισμού των τουριστικών περιοχών -όπως δηλαδή ο υπουργός έχει την εξουσία, βάσει της νομοθεσίας, να καθορίζει με διάταγμα, αφού ακούσει βάσει των κανονισμών τις

συμβουλευτικές επιτροπές- ότι το ζήτημα αυτό, δηλαδή της συμπερίληψης ή μη των ορίων και των κριτηρίων για τον καθορισμό των τουριστικών περιοχών, δε θα είχε κανένα πρόβλημα να μπει. Και συμφωνώ ότι δε θα είχε κανένα πρόβλημα να μπει. Αλλά σ' αυτό το εξαιρετικά σημαντικής σημασίας κοινωνικό ζήτημα δεν κάναμε τίποτε, από την άποψη του νομικού χειρισμού, γιατί απλούστατα η πρόνοια αυτή περί του καθορισμού των κριτηρίων, που μπαίνει στους κανονισμούς, δε δεσμεύει την εκτελεστική εξουσία· δεσμεύει τις συμβουλευτικές επιτροπές μόνο. Άρα το ζήτημα αυτό, το τόσο σημαντικό, το να μπορεί ή να μην μπορεί η εκτελεστική εξουσία με ένα διάταγμα του υπουργού, που εξακολουθεί να του παρέχει, ως ευχέρεια και ως δικαιοδοσία, την εξουσία, να αποφασίζει ποιες περιοχές θα είναι τουριστικές -ακόμα και στην υποθετική περίπτωση που δεν είναι μέσα σε τουριστική περιοχή, με πραγματικά κριτήρια και αντικειμενικά δεδομένα- πώς ελέγχεται; Και πώς ελέγχει την εκτελεστική εξουσία η νομοθετική εξουσία;

Βεβαίως μια απάντηση που αφορά το νομοτυπικό χειρισμό θα μπορούσε να είναι, και θα μπορούσε να λεχθεί από κάποιον, ότι θα μπορούσε να μπει στο νόμο. Αν μπορούσε και επιβαλλόταν να μπει στο νόμο, γιατί μπήκε τότε στους κανονισμούς, όπου η νομική του σημασία ισούται με το μηδέν; Μήπως είναι για να δημιουργούμε εντυπώσεις, έστω και ανεπίγνωστα -δεν ισχυρίζομαι ότι γίνεται με πρόθεση- να δημιουργούμε εντυπώσεις ως Βουλή, έστω και ανεπίγνωστα, ότι η Βουλή έκαμε ό,τι μπορούσε και μέχρι του ορίου εκείνου που θεωρούσε ότι είναι καθήκον της, ενώ η νομική και πολιτική συνέπεια ισούται με το μηδέν σε σχέση με αυτό που έκαμε η Βουλή;

Και, για να είμαι πιο συγκεκριμένος, θα αναφέρω το εξής: Ένα από τα μόνιμα σημεία αιχμής μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων ομάδων σε σχέση με το ωράριο και σε σχέση ειδικότερα με αυτή την πτυχή που συζητούμε, ποιες περιοχές είναι τουριστικές ή όχι, είναι το ότι κατά το παρελθόν η εκτελεστική εξουσία... Προεξάρχον

παράδειγμα η Λευκωσία, που δεν έχει τουρισμό, κύριε Πρόεδρε, και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παράλιο ή τουριστικό, με την έννοια που έχει η Λάρνακα, η Λεμεσός, η Αγία Νάπα· υπάρχει περιοχή κεκηρυγμένη ως τουριστική και ξέρετε ποια είναι. Είναι η περιοχή στην οδό Ονασαγόρου. Κατά συνέπεια, πότε το θέμα αυτό θα ρυθμιστεί; Αν καλώς εισαγάγαμε συμβουλευτικές επιτροπές, και έπρεπε να τις εισαγάγουμε...

Και θέλω να συγχαρώ, από την άποψη αυτή, τη θαυμάσια εργασία που έχει κάμει η επιτροπή Εργασίας, η οποία, απ' ό,τι έχω δει και από την έκθεση η οποία συνετάχθη, ξόδεψε πάρα πολύ χρόνο σε υπομνήματα και στέλλοντας πίσω την ιστορία αυτή, όπου ενδείκνυτο να το πράξει, για να έρθουν μετά καταγεγραμμένες θέσεις των μερών, οι οποίες έλυαν πάρα πολλά προβλήματα.

Όμως αυτό το θέμα, το έντονα κοινωνικό σημείο αιχμής, παραμένει αρρύθμιστο. Και παραμένει αρρύθμιστο κατά τρόπο που εκπέμπει πολιτικές εικόνες γι' αυτή τη Βουλή, οι οποίες, έχω την άποψη -δε θέλω να είμαι ακραίος, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι- δεν τιμούν, θα έλεγα, αυτή τη Βουλή. Θα πρέπει αυτό το θέμα να λυθεί άπαξ και διά παντός. Αν ο υπουργός θα έχει την εξουσία με διάταγμα να ρυθμίζει τι είναι τουριστική περιοχή και τα όρια των τουριστικών περιοχών, αφού ακούσει τις συμβουλευτικές επιτροπές, θα πρέπει να υπάρχουν και κριτήρια που να υπαγορεύουν στον υπουργό με αντικειμενικές προδιαγραφές το τι είναι τουριστική περιοχή. Δεν μπορεί, σε ακραία περίπτωση -και δε μιλώ για υπουργό αυτής της κυβέρνησης, μιλώ για υπουργό οποιασδήποτε κυβέρνησης- επειδή έτσι θεωρεί ο υπουργός ότι του παρέχεται το δικαίωμα, να οριστεί τουριστική περιοχή οποιοδήποτε χωριό ή οποιαδήποτε απόμακρη περιοχή όπου τυγχάνει να υπάρχει υπεραγορά ή άλλο μεγάλης σημασίας και εκτάσεως έργο, με ολοφάνερη προτίμηση και ερμηνεία πολιτική, ότι οι νόμοι που ψήφισε αυτή η Βουλή, και που βέβαια εφαρμόζονται από την εκτελεστική εξουσία, ούτε ψηφίστηκαν ορθά, αλλά ούτε και εφαρμόζονται εύλογα.

Πιστεύω ότι θα έπρεπε αυτή η επιτροπή Εργασίας το θέμα αυτό, αν δεν μπόρεσε για νομοτυπικούς λόγους να το ρυθμίσει στους κανονισμούς -γιατί η νομική σημασία ισούται με μηδέν, όπως έχω πει, και το διαπιστώνει και η επιτροπή Εργασίας, ότι δηλαδή οι κανονισμοί δε δεσμεύουν τον υπουργό- να το επαναφέρει το συντομότερο δυνατό ενώπιόν της, να ασχοληθεί, λέω, το συντομότερο δυνατό και, αφού ακούσει τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα -που βέβαια την άκουσε στο ζήτημα των κανονισμών- αλλά η Νομική Υπηρεσία δε νομίζω να έδωσε ξεκάθαρη γνωμάτευση και να πήρε ξεκάθαρη θέση για το θέμα αυτό, για λόγους δικούς της, επειδή αφορούσε τους κανονισμούς- να ρυθμίσει τελεσίδικα και αμετάκλητα το θέμα.

Αν κάτι ενδιαφέρει τις ενδιαφερόμενες ομάδες, ιδιαίτερα τις χιλιάδες των μικροκαταστηματαρχών, οι οποίοι επηρεάζονται και για τους οποίους πάρα πολλά λέχθηκαν και γράφτηκαν, ότι έχουν εύλογα παράπονα από την “αυθαίρετη” -είναι θέμα αμφιλεγόμενο- και χωρίς κριτήρια άσκηση της εξουσίας του υπουργού, να ορίζει τις τουριστικές περιοχές, αυτό είναι το θέμα που συζητούμε τώρα, το κατά πόσο, δηλαδή, ο υπουργός με την έκδοση του διατάγματος καθορίζει τις τουριστικές περιοχές έχοντας μπροστά του κριτήρια. Και, μέχρι της στιγμής που μιλούμε, δεν έχει ρυθμιστεί, ούτε βέβαια ρυθμίζεται μετά την επισημείωση αυτών των κανονισμών, και εξακολουθεί να παραμένει αυτό το μέγα νομικό και πολιτικό κενό.

Εντελώς ακραία τοποθέτηση θα ήταν εκ μέρους μου να πω ότι δεν ψηφίζω αυτό το νομοθέτημα, γιατί δε ρυθμίζεται αυτό το υψηλής κοινωνικής σημασίας ζήτημα. Δε θα το πράξω. Θα ψηφίσω έχοντας επίγνωση όμως ότι καμία πολιτική και καμία νομική ρύθμιση δε γίνεται σ’ αυτό το τεράστιας σημασίας και αιχμής ζήτημα το οποίο αναφέρω. Ελπίζω σύντομα η επιτροπή Εργασίας να ξαναδεί το θέμα και, παρά τον έπαινο που της απένειμα, και είμαι πρόθυμος και έτοιμος να της απονεύμω κι άλλο

έπαινο, όταν ασχοληθεί με το θέμα αυτό, θέλω να τονίσω ότι δεν έχει ρυθμίσει το ζήτημα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να υπενθυμίσω την ολομέλεια της Βουλής ότι το θέμα το οποίο συζητήσαμε στην επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποτελούσε συνέχεια ενός ζητήματος το οποίο είχε πολυσυζητηθεί στην προηγούμενη Βουλή και είχε εγκριθεί στην τελευταία σύνοδο της προηγούμενης Βουλής -θυμάστε- μέσα από πάρα πολλές συζητήσεις, επαναλαμβάνω, και αντιπαραθέσεις οι οποίες είχαν υπάρξει.

Τι συζητούσε η επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τι είχε μπροστά της για να συζητήσει; Είχε τους κανονισμούς οι οποίοι αφορούσαν τη λειτουργία των συμβουλευτικών επιτροπών, η λειτουργία των οποίων απέρρευε από τη νομοθεσία η οποία είχε εγκριθεί από την προηγούμενη Βουλή.

Η πρόταση της εκτελεστικής εξουσίας πρέπει να πούμε ότι παρουσιάστηκε στην επιτροπή δίχως να έχει συζητηθεί με τα άτομα τα οποία με τον έναν ή τον άλλο τρόπο εμπλέκονταν ή είχαν ενδιαφέρον γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα. Η επιτροπή, αφού τους άκουσε, αφού άκουσε τις αντικρουόμενες απόψεις οι οποίες υπήρχαν, ζήτησε από το Υπουργείο Εργασίας να συγκαλέσει μια σύσκεψη όλων των εμπλεκομένων και να φέρει στην επιτροπή τις απόψεις οι οποίες θα προέκυπταν από αυτή τη σύσκεψη.

Επανήλθε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά που έγινε αυτή η σύσκεψη, και η επιτροπή πρέπει να πούμε ότι επεσήμανε, μετά από παρατήρηση των εκπροσώπων της ΠΟΒΕΚ, ότι θα 'πρεπε να εισαχθούν σε αυτούς τους συγκεκριμένους κανονισμούς κάποια κριτήρια, στη βάση των οποίων θα

καθορίζονταν οι τουριστικές περιοχές, και έχει εισαγάγει κριτήρια η επιτροπή στους συγκεκριμένους κανονισμούς, ανεξάρτητα αν αυτά τα κριτήρια, ενδεχομένως να μην ικανοποιούν τον κ. Ερωτοκρίτου. Αλλά πρέπει να πω ότι τα κριτήρια τα οποία είχαν προταθεί στην επιτροπή από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετήθηκαν ομόφωνα από την επιτροπή και ακόμα συγκέντρωναν την υποστήριξη εκείνων οι οποίοι επέμεναν ότι θα έπρεπε να εισαχθούν κριτήρια σε αυτούς τους κανονισμούς.

Θα λαμβάνει υπόψη ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τους... ή να ξεκινήσω από το άλλο: Θα 'πρεπε να επιφέρουμε αλλαγές στη νομοθεσία, που θα ήταν πιο δεσμευτικές για τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Ε, θα 'πρεπε να επιφέρουμε αλλαγές στη νομοθεσία!

Θεωρείτε, κύριε Ερωτοκρίτου, ότι θα ήταν εύκολο για ένα ζήτημα το οποίο συζητήθηκε με τόσες έντονες διαφορετικές απόψεις κατά κόρον στην προηγούμενη Βουλή, ότι εμείς θα μπορούσαμε να επανανοίξουμε μια τέτοια συζήτηση και να την ολοκληρώσουμε δίχως να υπάρξουν οποιεσδήποτε αρνητικές επιπτώσεις; Ταυτόχρονα λάβαμε υπόψη μας το γεγονός ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στη βάση των εμπειριών που έχει αποκομίσει από την εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθεσίας, συζητά με τους εμπλεκόμενους ενδεχόμενες τροποποιήσεις και θα τις φέρει σε κάποιο στάδιο στην επιτροπή για να συζητηθούν. Δεν αποκλείω σε εκείνο το στάδιο να μελετηθεί η εισαγωγή και των κριτηρίων στην ίδια τη νομοθεσία. Αλλά από την άλλη λέω ότι θα ήταν, κατά την άποψή μου... μπορεί νομικά να μην έχει δέσμευση ο υπουργός να σεβαστεί τις απόψεις των συμβουλευτικών επιτροπών, αλλά, κατά την άποψή μου, αυτό θα ήταν πολιτικό λάθος από την πλευρά του υπουργού και έχουμε κάθε ευχέρεια να του ασκήσουμε κριτική εκεί και όπου θα διαπιστώσουμε ότι οι αποφάσεις του αφίστανται των συμβουλών οι οποίες παρέχονται από τις

συμβουλευτικές επιτροπές. Θα ήταν λοιπόν πολιτικό λάθος και ασκείται πολιτικός έλεγχος στον οποιοδήποτε υπουργό θα ήθελε να αποφασίσει διαφορετικά.

Ως εκ τούτου, η επιτροπή ομόφωνα θεωρεί ότι αυτό ήταν ένα πρώτο θετικό βήμα, έχει εισαγάγει εκείνα τα κριτήρια τα οποία θεώρησε σωστά στους συγκεκριμένους κανονισμούς και το θέμα της νομοθεσίας στο σύνολό της θα το επανεξετάσει, όταν και εφόσον το Υπουργείο Εργασίας ολοκληρώσει τις επαφές του και έρθει με συγκεκριμένες προτάσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ά. Κυπριανού, τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ά. Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Παρακαλώ.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Επειδή η τοποθέτηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού στην επιτροπή Εργασίας ήταν η ίδια με την αντίστοιχη του ΑΚΕΛ και των άλλων κομμάτων και μετά την τοποθέτηση του συναδέλφου κ. Ερωτοκρίτου, οφείλω να πω δυο λόγια απλώς.

Ενώπιόν μας είχαμε να δούμε κανονισμούς και όχι τη νομοθεσία και παρενθετικά θα ήθελα να πω ότι η συγκεκριμένη επιτροπή αποτελείται σχεδόν από νέους βουλευτές. Κάποιοι άλλοι είχαν ψηφίσει τον προηγούμενο νόμο και έχουν ξεχάσει ότι τον έχουν ψηφίσει. Κι αν ήθελαν κριτήρια, ας τα έβαζαν λίγο πριν το Μάιο ορισμένοι.

Προσωπικά συμφωνώ ότι χρειάζονται κριτήρια και το έχουμε συζητήσει στην επιτροπή και έχουμε πει ότι θα ξανασυζητήσουμε το νόμο, για να δούμε πού χρειάζεται να μπουν τα συγκεκριμένα κριτήρια. Η τακτική να βάλουμε κριτήρια στους κανονισμούς

ήταν η έκφραση της πολιτικής βούλησης όλων των πλευρών της επιτροπής Εργασίας, για να δοθεί ένα πολιτικό μήνυμα προς τον υπουργό, ότι δηλαδή θέλουμε να λαμβάνονται υπόψη αυτά τα κριτήρια. Σίγουρα η επιτροπή Εργασίας δεν είχε τη δυνατότητα εκείνη τη στιγμή να βάλει κριτήρια που να δεσμεύουν τον υπουργό. Είχε όμως την ελάχιστη δυνατότητα να κάνει μια πολιτική παρέμβαση βάζοντας κατευθυντήριες γραμμές στον τρόπο σκέψης και απόφασης του υπουργού. Σίγουρα θα συζητήσουμε στην επιτροπή και θα ξαναδούμε το νόμο, γιατί υπάρχουν πάρα πολλές παράμετροι: υπάρχει ακόμη και η παράμετρος να δοθούν εξουσίες στην τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο που θέλει χρόνο, για να το σκεφτούμε και να το μελετήσουμε.

Αυτά για αποκατάσταση της συνολικής εικόνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να κάνω την εξής προσθήκη από αυτό το έδρανο, χωρίς να σημαίνει ότι έχω αλλάξει κοινοβουλευτική ομάδα. Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Θέλω να πω ότι, όταν ψηφίστηκε ο νόμος τότε, ψηφίστηκε κάτω από συγκεκριμένη δυναμική γεγονότων, προεδρεύοντας του αείμνηστου συναδέλφου μας Αβραάμ Αντωνίου, μέλους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Εάν, κατά συνέπεια, θα πρέπει να ανατρέξουμε στην εποχή εκείνη, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη και τη δυναμική των γεγονότων, η οποία ήταν τέτοια, που τότε, λέω εγώ, που ήμουν μέλος της επιτροπής Εργασίας την εποχή εκείνη, όπως και άλλοι συνάδελφοι, μπορεί να μην επέτρεπε κάτι τέτοιο, διότι ήταν εν μέσω πολλών δυσκολιών που προχωρούσε η διαδικασία αυτή του ωραρίου των καταστημάτων.

Εγώ έδωσα σήμερα έπαινο στην επιτροπή Εργασίας τοποθετώντας την ουσιαστικά στο απυρόβλητο. Θέλω να είμαι ξεκάθαρος: Δεν είπα ότι εσκεμμένα η επιτροπή Εργασίας έκανε αυτό το πράγμα· είπα ανεπίγνωστα ίσως. Θεωρώ ότι από πολιτική άποψη και δεδομένης της κοινωνικής σημασίας της νομοθεσίας αυτής πρέπει να επιχειρήσει αυτή η επιτροπή Εργασίας αυτή την εποχή, που έχουν αλλάξει τα δεδομένα και οι συνθήκες, να αλλάξει την κατάσταση αυτή. Άρα, από την άποψη αυτή δεν είχε σχέση η αναφορά στο παρελθόν και ένιωθα ότι έπρεπε να κάνω αυτή τη διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή ο μακαρίτης ο Αβραάμ, ο οποίος αγωνίστηκε αρκετά γι' αυτό το πράγμα, δε βρίσκεται εδώ, έχω υποχρέωση ως τότε αναπληρωτής πρόεδρος να επανορθώσω λίγο την αλήθεια.

Υπήρξε εντονότατη προσπάθεια της επιτροπής και κάποιων πλευρών της επιτροπής για να νομοθετηθεί και να γίνουν κανονισμοί οι οποίοι να ρυθμίζουν καθοριστικά το πώς έπρεπε να ασκούνται τα διάφορα δικαιώματα και οι εξουσίες μέσα από αυτή τη νομοθεσία κατά τρόπο που να μην επέτρεπαν τη διάλυση των μικροκαταστηματαρχών και να μη δημιουργούσαν ουσιαστικά εκείνη την πλήρη ελευθεροποίηση την οποία ήθελαν οι μεγάλες υπεραγορές, για να κλείσουν όλους τους μικρούς. Υπήρξε παράταση που δόθηκε στον υπουργό επανειλημμένα, για να κάνει διαβουλεύσεις και για να φέρει συγκεκριμένο αποτέλεσμα επί αυτών των θεμάτων που συζητούμε και σήμερα. Και όταν δυστυχώς περνούσε ο καιρός και δεν ερχόταν το αποτέλεσμα, ήταν τότε που εμείς, που σαν ΑΚΕΛ-Αριστερά είχαμε πιο προχωρημένες θέσεις σ' αυτά τα ζητήματα, αναγκαστήκαμε να κάνουμε υποχωρήσεις την τελευταία

στιγμή έντονες και μεγάλες -και κατηγορηθήκαμε από πολλούς- για να καταλήξουμε σε μια νομοθεσία η οποία να δημιουργήσει το υπόβαθρο στο οποίο θα στηρίζονταν οι επόμενες διαδικασίες, όπως έρχεται τώρα η επιτροπή και προσπαθεί να ρυθμίσει εκείνο το οποίο είναι σωστό να ρυθμιστεί. Συνεπώς, εάν υπάρχει κάποιος τον οποίο πρέπει να μεμφόμεθα είναι ο υπουργός για την αδράνεια και τα διατάγματα που έβγαζε και κήρυττε τη Λήδρας και την Ονασαγόρου ανοιχτή περιοχή, γιατί άνοιξε ένας συγκεκριμένος μια υπεραγορά εκεί. Αυτά είναι που πρέπει να ερχόμαστε και να ελέγχουμε και να οψόμεθα και όχι οτιδήποτε άλλο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεν υπάρχει. Υπάρχει ένσταση να ψηφιστούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ετησίων
Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιώργος Βαρνάβα

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Νίκος Τορναρίτης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΣΕΚ και της ΟΕΒ. Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ απέστειλε όμως γραπτώς τις θέσεις της στην επιτροπή.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 του περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου, είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών, ώστε να επεκταθεί η περίοδος υποβολής αίτησης για πληρωμή απολαβών αδειών από τρεις μήνες σε επτά μήνες.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, ο εργοδοτούμενος υποβάλλει αίτηση για πληρωμή των απολαβών της άδειάς του από το Κεντρικό Ταμείο Αδειών πριν από την έναρξη της άδειάς του ή εντός τριών μηνών από το τέλος της, η οποία με βάση το νόμο μπορεί να συσσωρεύεται για δύο χρόνια. Η συντεχνιακή πλευρά ζήτησε επέκταση της περιόδου υποβολής αίτησης για πληρωμή απολαβών αδειών από τρεις μήνες σε έξι μήνες, για να περιοριστεί ο αριθμός των εργοδοτούμενων που χάνουν το δικαίωμά τους για πληρωμή της άδειάς τους λόγω παράλειψής τους να υποβάλουν έγκαιρα την αίτησή τους. Μετά από διαβουλεύσεις, τόνισε ο ίδιος εκπρόσωπος, με τους κοινωνικούς εταίρους στα πλαίσια του διοικητικού συμβουλίου του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πρότεινε την επέκταση της περιόδου υποβολής αίτησης από

τρεις μήνες σε επτά μήνες, προκειμένου να επωφελούνται της τροποποίησης και εργοδοτούμενοι που υποβάλλουν την αίτησή τους κατά το μήνα Ιούλιο.

Με την πιο πάνω τροποποίηση συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι και η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, καθώς, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, και οι οργανώσεις ΠΕΟ και ΚΕΒΕ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 13 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία. Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας – Θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2^{ης} Τάξης, Λειτουργού Ευημερίας 3^{ης} Τάξης και Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2ης Τάξης, Λειτουργού Ευημερίας 3ης Τάξης και Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Γιαννάκης Θωμά
Ιωνάς Νικολάου	Άγης Αγαπίου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Μάρκος Κυπριανού
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρίστος Κληρίδης
Κώστας Παπακώστας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 29 Νοεμβρίου, στις 13 Δεκεμβρίου 2001 και στις 17 Ιανουαρίου 2002. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), της ΠΑΣΥΔΥ και του Συνδέσμου Κοινωνιολόγων Κύπρου, οι εκπρόσωποι του οποίου παρέστησαν μόνο στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, σκοπείται η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση του ιδρυματικού λειτουργού στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου υπουργείου, κρίνεται απαραίτητη η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του ιδρυματικού λειτουργού, ώστε να αποτελεί πλεονέκτημα για διορισμό στη θέση αυτή η προηγούμενη συνεχής τριετής πείρα στη συγκεκριμένη θέση και έτσι να καταστεί δυνατή η μονιμοποίηση των έξι έκτακτων υπαλλήλων που εργάζονται ήδη στις αντίστοιχες θέσεις στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Με το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 15 μέχρι τον αριθμό 44 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Ο σχετικός κατάλογος έχει διανεμηθεί .

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2002.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Νόμος του 2002.

5.	Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6.	Ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	Ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση της Χρήσης, Αποθήκευσης, Παραγωγής και Μεταφοράς των Ναρκών κατά Προσωπικού και για την Καταστροφή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Εξωτερικών
9.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

10.	Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
13.	Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών
14.	Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Άμυνας	Άμυνας
15.	Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Αίτησης Έκδοσης Άδειας
Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του
2002.

16.	Οι περί Μεθόδων
Δειγματοληψίας και Ανάλυσης
ή Εξέτασης των
Εσπεριδοειδών για
Υπολείμματα Συντηρητικών
Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
17.	Οι περί των Μεθόδων
Δειγματοληψίας για Επίσημο
Έλεγχο των Υπολειμμάτων
Γεωργικών Φαρμάκων επί και
εντός των Οπωροκηπευτικών
Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
18.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης
Αξίας (Γενικοί)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
19.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης
Αξίας (Εισαγόμενα Αγαθά)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
20.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης
Αξίας (Ειδικές Διατάξεις)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

21.	Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
22.	Οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
23.	Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
24.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
25.	Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
26.	Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
27.	Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

28.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2002.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
29.	Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
30.	Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
31.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
32.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
33.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
34.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

35.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
36.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
37.	Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
38.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002.	Οικονομικών	Νομικών
39.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
40.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
41.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	του 2002.		
42.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
43.	Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
44.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
45.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
46.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
47.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
48.	Οι περί Αποβαθρών	Εσωτερικών	Εσωτερικών

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.

49.	Οι περί Κινηματογραφικών
Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί
του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
50.	Οι περί Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών (Καθορισμός
Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας
για Σκοπούς Διορισμού,
Προαγωγής και
Προσαυξήσεων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
51.	Οι περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων (Εισφορές)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων
52.	Έγγραφο (Αρ. 6/2002)
σύμφωνα με τους περί
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
53.	Έγγραφο που αφορά την
πρόσληψη έκτακτων
υπαλλήλων από τον
Οργανισμό Γεωργικής
Ασφάλισης, δυνάμει του	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

άρθρου 3(1)(α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων στην Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου Νόμου.

54. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Οικονομικών και Προϋπολογισμού

55. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το Ταμείο Θήρας, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμου του 2001 Εσωτερικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. Χριστόδουλο Ταραμουντά, βουλευτή Δημοκρατικού Συναγερμού εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας Εσωτερικών
2. Ο περί Δημοτικών Δημοψηφισμάτων Νόμος του Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων Εσωτερικών

2002.

Περιβαλλοντιστών

3. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
- Δώρα Χριστοδουλίδη
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις
- Άμυνας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 15ης Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.039, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου.

«Σχετικά με την αναδάσωση της κρατικής γης στις περιοχές της Ορεινής Λάρνακας που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του Ιουνίου του 2000, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην περιοχή Ορεινής Λάρνακας δεν υπάρχουν κρατικά δάση αλλά ιδιωτικές και χαλίτικες δασωμένες εκτάσεις που κήκαν κατά τις πυρκαγιές του Ιουνίου του 2000.

Σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας και σε συνεννόηση με τους κοινοτάρχες Βάβλας, Λάγεια και Οράς καταρτίστηκε σχέδιο αναδάσωσης των κρατικών τεμαχίων η βλάστηση των οποίων καταστράφηκε από την πυρκαγιά. Η υλοποίηση του σχεδίου προγραμματίσθηκε να γίνει κατά το 2001 και 2002.

Η συνολική έκταση των κρατικών τεμαχίων όπου μπορεί να εφαρμοστεί αναδάσωση, είτε με την κατασκευή ισοϋψών λωρίδων είτε με τη μέθοδο της σποράς, ανέρχεται σε 47,2 εκτάρια, που κατανέμονται ως εξής κατά κοινότητα: Βάβλα: 17,1 εκτάρια, Λάγεια: 7,1 εκτάρια και Ορά: 23 εκτάρια. Από την έκταση αυτή μόνο 6,7

εκτάρια μπορούν να καλλιεργηθούν με μηχανικά μέσα και να γίνει φύτευση ή σπορά. Η υπόλοιπη έκταση είναι βραχώδης με μεγάλες κλίσεις εδάφους και λόγω της ύπαρξης θαμνώδους βλάστησης θα γίνει μόνο σπορά κατά θέσεις.

Ήδη έχει γίνει καλλιέργεια του εδάφους σε έκταση 4 εκταρίων περίπου και άρχισε η δεντροφύτευση. Σε κάποια τεμάχια σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές θα εγκατασταθεί σύστημα άρδευσης, για να ποτίζονται τα φυτά το καλοκαίρι. Σε άλλα τεμάχια θα γίνεται πότισμα με βυτιοφόρα.

Στην περιοχή του χωριού Βάβλα, σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Ανάπτυξης Βάβλας, έγιναν εξορμήσεις από εθελοντικές οργανώσεις, κατά τις οποίες έγινε σπορά τόσο σε κρατική όσο και ιδιωτική γη. Η όλη εκδήλωση βρισκόταν κάτω από το συντονισμό και την εποπτεία λειτουργιών του Τμήματος Δασών. Επίσης προγραμματίζονται εθελοντικές εργασίες και στο χωριό Λάγεια.

Μέχρι το τέλος του 2002 υπολογίζουμε ότι θα ολοκληρωθεί η υλοποίηση του σχεδίου αναδάσωσης.

Πρέπει να τονισθεί ότι δόθηκε μεγάλη σημασία στην υπάρχουσα φυσική βλάστηση και στο γεγονός ότι με τη δημιουργία αναδασωτικών λωρίδων με μηχανήματα θα επροξενείτο αλλοίωση του φυσικού τοπίου και γι' αυτό η χρήση μηχανημάτων περιορίστηκε αυστηρά όπου τούτο ήταν απόλυτα αναγκαίο.

Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου παροχής δωρεάν δασικών δενδρυλλίων σε ιδιώτες ιδιοκτήτες αγροτεμαχίων, έχουν ικανοποιηθεί όλες οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν. Επίσης δίνονται δωρεάν δενδρύλλια σε ιδιοκτήτες γης που δεν είχαν αποταθεί από την αρχή της εξαγγελίας του σχεδίου. Έτσι το Τμήμα Δασών συμβάλλει στην αναδάσωση και των ιδιωτικών γυμνών εκτάσεων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το πρώτο θέμα είναι «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέα Χρίστου και Νίκο Κλεάνθους αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων). (Συνέχιση της συζήτησης).

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει συμφωνηθεί να μιλήσουν ένας από κάθε πλευρά και ο κ. Περδίκης. Αν έτσι συμφωνούμε όλοι, τότε παρακαλώ, ο κ. Περδίκης έχει το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί εναπομείναντες συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Είπε κάποτε κάποιος «Κύριε, διαφωνώ με όσα λες, αλλά θα αγωνιστώ μέχρι θανάτου, για να δικαιούσαι να τα λες».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, είναι ο Βολταίρος που το είπε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι επίτηδες που χρησιμοποίησα αυτή τη γραμμή, αγαπητέ συνάδελφε, για να πω ότι μπορεί μεν να έχω ξεχάσει το όνομα, αλλά θυμούμαι πάρα πολύ καθαρά ότι αυτή η ρήση αποτελούσε μια από τις βασικές αρχές που διδαχτήκαμε και από ό,τι μαθαίνω διδάσκονται ακόμα οι μαθητές στην πρώτη λυκείου για το τι εστί δημοκρατία και στο μάθημα της Αγωγής του Πολίτη, αλλά και στο μάθημα της Ιστορίας αναφερόμενοι στη Γαλλική Επανάσταση. Είναι μια αρχή πυλώνας πάνω στην οποία στηρίζεται η αστική δημοκρατία την οποία υποστηρίζουν πλέον σήμερα όλες οι ιδεολογικές και πολιτικές παρατάξεις, νομίζω. Έχω λοιπόν την άποψη ότι στην περίπτωση του κ. Παπασάββα αυτή η αρχή έχει ελαφρώς παραβιαστεί. Κατά τη δική μου την άποψη ο κ. Παπασάββας έλεγε τη γνώμη του με ένα βεβαίως ιδιότυπο, ίσως

και ιδιότροπο τρόπο, ο οποίος προκαλούσε, σαφώς προκαλούσε. Εγώ έλεγα και λέγω, όποτε ρωτηθώ, ότι είναι μάλλον ένας λόγος λογοτεχνικός που θυμίζει την πένα του Σουρρή παρά ένας πολιτικός λόγος, αλλά παρ' όλα αυτά ήταν ένας προσωπικός δικός του λόγος. Είχε κάθε δικαίωμα να εκφράζει την άποψή του. Έχω λοιπόν την υποψία ότι ο λόγος αυτός ενοχλούσε και γι' αυτό ουσιαστικά είδαμε να διαδραματίζεται μια υπόθεση εναντίον του, η οποία κατέληξε στην απόλυσή του.

Θεωρώ ότι οι αναφορές που έγιναν σε αυτή την αίθουσα και πήγαιναν πολύ πίσω στη δεκαετία του '70 ήταν ατυχείς. Ήταν ατυχείς, γιατί αυτή η υπόθεση παρ' όλη τη διαχρονικότητά της, δε νομίζω να είχε οποιαδήποτε σχέση με την εποχή του '73, '74, με το πραξικόπημα, το προδοτικό πραξικόπημα και ό,τι επακολούθησε. Επίσης νομίζω ότι ήταν ατυχείς και οι αναφορές σε προηγούμενες κυβερνήσεις και στην πρακτική τους. Θέλω να πιστεύω στην αφέλειά μου και την απειρία μου, όπως λένουν αυτοί οι συνάδελφοι, ότι αυτή η πολιτεία βαδίζει μπροστά και ότι λάθη του παρελθόντος οποιασδήποτε κυβέρνησης στηλιτεύονται και δεν επαναλαμβάνονται. Και δεν αποτελεί συνηγορία το γεγονός ότι η ίδια πρακτική που επαναλαμβάνεται σήμερα έγινε στο παρελθόν από οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση. Επιτρέψτε μου επίσης ως παρατηρητής της όλης συζήτησης να σημειώσω ότι το θέμα πήρε μια διάσταση μάλλον πολωτική και ευτυχώς που δεν έφθασε μέχρι την εποχή του Κωλέττη και του Μαυροκορδάτου, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το φιλογαλλικό και το φιλοαγγλικό κόμμα, αν δεν κάνω λάθος. Μια ατμόσφαιρα λοιπόν αντιπαράθεσης σε πολιτικό, κομματικό επίπεδο, η οποία δεν ήταν άσχετη τελικά και με την κρίση μέσα από την οποία πέρασε η γενική εισαγγελία. «Καλά» θα πει κάποιος, «στο τέρμα αυτής της μακράς διαδικασίας της παρουσίασης του θέματος, τώρα θυμήθηκες να τοποθετηθείς, κύριε Περδίκη;» Δεν εγείρω συνηγορία υπέρ του κ. Παπασάββα με τη σημερινή μου τοποθέτηση. Θέλω να καταγράψω μια έντονη προσωπική μου ανησυχία. Αυτή την εβδομάδα δύο, κατά την προσωπική μου

άποψη, ευσυνείδητοι δημόσιοι λειτουργοί έχουν υποστεί τη μοίρα του κ. Παπασάββα. Έχουν δεχθεί επιστολές απόλυσης. Ξέρετε, στην αρχαία Ρώμη ήταν ένα φαινόμενο πολύ συνηθισμένο οι προγραφές, αυτές που αργότερα στην πολιτική αργκό ονομάζονταν ως πογκρόμ. Ήταν και στη σταλινική Ρωσία πολύ συνηθισμένες, όταν οι αντίπαλοι εξαπέλυαν διωγμούς. Το πρώτο θύμα αυτών των διωγμών συνήθως έδινε και την ονομασία αυτής της προγραφής.

Διερωτώμαι αν ενόψει των εξελίξεων στην εσωτερική πολιτική κατάσταση, την πιθανή, αγαπητοί συνάδελφοι, αλλαγή κυβέρνησης, την πιθανή, την πιθανολογούμενη ίσως, αν θέλετε. Έχουμε μπροστά μας μια διαδικασία στην οποία οι κυβερνώντες ξεριζώνουν τα ζιζάνια από τον κυβερνητικό αγρό. Δηλαδή, εκπαραθυρώνουν άπαντες όσους με την κριτική τους, με το αθυρόστομο της άποψής τους, εκθέτουν τα κακώς έχοντα της διοίκησης. Είμαστε άραγε μπροστά σε ένα διωγμό που θα ονομάζεται από εδώ και πέρα «διωγμός Παπασάββα»; Γιατί ένας υπάλληλος ο οποίος εργάζεται ευσυνείδητα στην υπηρεσία του, ας πούμε στο Τμήμα Υδάτων, και καταγγέλλει την έλλειψη, την παράνομη έλλειψη συστημάτων ασφάλειας σε σχέση με τον αμίαντο, θα πρέπει να δέχεται επιστολή απόλυσης; Πώς είναι δυνατό να καλύπτονται συμπεριφορές διευθυντών, οι οποίοι γίνονται αιτία αποστολής επιστολών απόλυσης, επειδή ο υπάλληλος τόλμησε να παρακάμψει τον τμηματάρχη του και να καταγγείλει τα κακώς έχοντα στη διοίκησή του; Και αυτό δεν είναι ένα φαινόμενο, όπως είπα, συνηθισμένο. Είναι φαινόμενο των τελευταίων ημερών και ακολούθησε την υπόθεση Παπασάββα. Μπορεί λοιπόν να περάσει στην ιστορία ο κ. Παπασάββας και γι' αυτό το λόγο. Ως το άτομο το οποίο έδωσε την ονομασία σε μια διαδικασία πολιτικού, κοινωνικού πογκρόμ στην κυβερνητική υπηρεσία εν έτει 2001 προς 2002. Και πάλι θα ρωτήσει κάποιος συνάδελφος: Και εσάς ως οικολόγους τι σας νοιάζει; Το ξερίζωμα των ζιζανίων μπορεί να μην είναι η οικολογικότερη πρακτική, αλλά είναι μεταφορικώς

χρησιμοποιούμενη στην παρούσα περίπτωση. Αυτή τη φορά θα χρησιμοποιήσω την ιστορική φράση ενός όντως ανώνυμου, ενός Γερμανού πάστορα ο οποίος είχε πει το εξής, αναφερόμενος στην εποχή της ναζιστικής διακυβέρνησης. «Όταν ήρθαν να συλλάβουν τους Εβραίους, εγώ, λέει δε διαμαρτυρήθηκα. Όταν ήρθαν να συλλάβουν τους κομμουνιστές, επίσης δε διαμαρτυρήθηκα. Όταν ήρθαν να συλλάβουν εμένα, δε βρέθηκε κανένας να διαμαρτυρηθεί».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι και κυρία συνάδελφος, πρέπει να ομολογήσω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγνώμη, απολογούμαι. Θα πρέπει να πω ότι η πλειοψηφία τουλάχιστον των γυναικών συναδέλφων είναι παρούσες. Θα ήθελα αρχίζοντας να πω ότι δεν είχα πραγματικά πρόθεση να μιλήσω για το συγκεκριμένο θέμα, εξ ου και δεν είχα εγγραφεί από την αρχή ως ομιλητής γι' αυτό το ζήτημα. Και αυτό γιατί ομολογώ ότι ανέμενα να συμφωνούμε όλοι στο κοινοβούλιο -ως βουλευτές μιλώ πάντοτε- στην προάσπιση τουλάχιστον κάποιων βασικών ελευθεριών, κάποιων βασικών δικαιωμάτων που είναι, αν θέλετε, και μια ευαισθησία που επιδεικνύουν σε όλα τα κοινοβούλια κατ' αντίθεση με τις εκτελεστικές εξουσίες. Και αναφέρομαι στην ελευθερία της έκφρασης, στην ελευθερία της κριτικής, το δικαίωμα άσκησης κριτικής και στο δικαίωμα της διαφωνίας. Ακόμα ανέμενα ότι θα συμφωνούσαμε και στο δικαίωμα της σάτιρας ή ακόμα και της

ειρωνείας της όποιας εξουσίας -και δεν αναφέρομαι στην εκτελεστική μόνο εξουσία- αναφέρομαι σε κάθε μορφή εξουσίας.

Λέγοντας αυτό βέβαια δεν υποστηρίζω και με την άποψή μου δεν εξυπακούεται αποδοχή της όποιας μορφής κριτική. Εξυπακούεται όμως ανοχή της όποιας κριτικής. Εξυπακούεται η ανάπτυξη ενός πνεύματος και μιας πολιτικής κουλτούρας που θα μπορούσε να μας οδηγήσει στην κατανόηση σε πρώτο στάδιο και στη συνέχεια στην αποδοχή της αρχής της ανεκτικότητας. Η ανεκτικότητα πρέπει να τονίσω εδώ δεν έχει σχέση με το σύγχρονο, γι' αυτό δεν είπα «της σύγχρονης αρχής» της ανεκτικότητας. Πρέπει να πω ότι αντίθετα οι σύγχρονες κοινωνίες σε πολλές περιπτώσεις αποδείχθηκαν πιο οπισθοδρομικές από παλαιότερες κοινωνίες. Αν κάποιος, για παράδειγμα ανατρέξει -και υπάρχει και μια πολύ καλή μελέτη ενός Γάλλου φιλοσόφου- στην αντίληψη και στη συμπεριφορά των κοινωνιών απέναντι σε αυτούς που αποκαλούμε τρελούς, σε αυτούς που αποκαλούμε ότι πάσχουν από παράνοια, θα διαπιστώσει ότι οι αρχαίοι Έλληνες αποδέχονταν αυτούς τους ανθρώπους ως μέρος της κοινωνίας και τους απέδιδαν και ρόλους, ενώ στις σύγχρονες κοινωνίες τους οδηγούμε στα ψυχιατρεία και λίγες δεκαετίες προηγούμενα τους οδηγούσαμε στα ηλεκτροσόκ, για να τους θεραπεύσουμε.

Θέλω από την αρχή να δηλώσω ότι δεν έχω πρόθεση και καμιά διάθεση να υπερασπιστώ τα γραφόμενα είτε τις απόψεις του κ. Παπασάββα με τον οποίο με συνδέει η φιλία. Νιώθω ακόμα πιο άνετα να πω ότι διαφωνώ με τους χαρακτηρισμούς ή και εκφράσεις που αποτελούν ειρωνεία ή μειώνουν το πρόσωπο και την αξιοπρέπεια οποιουδήποτε, είτε αυτός είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είτε ένας απλός πολίτης. Εξάλλου, θεωρώ ότι η ειρωνεία μειώνει τη δύναμη των επιχειρημάτων, τη δύναμη της ανάλυσης και της κριτικής που ο κ. Παπασάββας και άλλοι βέβαια συγγραφείς επιχειρούν.

Μιλώντας όμως για ειρωνεία και για χαρακτηρισμούς, μου γεννιέται το ερώτημα: Τι ήταν χειρότερο ή πιο υποτιμητικό ή πιο προσβλητικό για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την εκτελεστική εξουσία, αυτά που έγραψε ο κ. Παπασάββας ή οι χαρακτηρισμοί που χρησιμοποίησε και από το βήμα της Βουλής παλαιότερα ο αγαπητός συνάδελφος, ο κ. Πουργουρίδης, αναφερόμενος στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας; Ή ακόμη ήταν λιγότερο προσβλητικοί οι χαρακτηρισμοί της ΝΕΔΗΣΥ στην ανακοίνωσή της, όταν έκρινε τους διορισμούς από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας των ημικρατικών οργανισμών; Τι θα έπρεπε να γίνει, δηλαδή, σε αυτές τις δύο περιπτώσεις, που είχαμε δύο πολιτικά πρόσωπα ή θεσμούς που επέκριναν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με σοβαρούς χαρακτηρισμούς; Θα έπρεπε ο κ. Πουργουρίδης και ο πρόεδρος της ΝΕΔΗΣΥ να οδηγηθούν ενώπιον του δικαστηρίου; Θα έπρεπε να διωχθούν; Τελικά, κύριοι συνάδελφοι, κρινόμαστε για τη συμπεριφορά μας και για το ήθος μας όχι με νομικούς τρόπους. Κρινόμαστε από τους πολίτες, από το κυρίαρχο σώμα της πολιτείας. Και αυτό είναι πολύ ουσιαστικό στο ζήτημα που συζητούμε σήμερα.

Από τη συζήτηση βέβαια του θέματος, όπως έχει εξελιχθεί ενώπιον του κοινοβουλίου, εγείρονται μια σειρά από ουσιαστικά ερωτήματα: Το πρώτο, κατά την άποψή μου, ερώτημα που τίθεται είναι η σχέση του πολιτικού, του κρατικού αξιωματούχου με τη διαφωνούσα άποψη. Ποιος είναι αυτός που θεωρείται αρμόδιος να κρίνει τα αποδεκτά όρια της διαφωνίας; Ποια είναι η αντίληψή μας τέλος πάντων για την ανεκτικότητα; Ακόμα και όταν μια άποψη κριθεί ως προσβλητική, ποια αρχή από όλες θα πρέπει να προέχει; Η αρχή της ανεκτικότητας, του δικαιώματος της έκφρασης, της προστασίας του κύρους και της αξιοπρέπειας του πολιτικού προσώπου που θίγεται; Και ποια η θεραπεία, τα όρια αντίδρασης που θα πρέπει να οριστούν για τους κρατικούς αξιωματούχους, όταν νιώθουν θιγμένοι; Κατά την άποψή μου, θα πρέπει να

επιχειρήσουμε μια διαφοροποίηση, γιατί υπάρχει μια ουσιώδης διαφορά όσον αφορά την αντίδραση μεταξύ ενός πολίτη, όταν θίγεται η αξιοπρέπειά του και την αντίδραση ενός κρατικού αξιωματούχου, ιδιαίτερα όταν αυτός ο αξιωματούχος είναι κάτοχος εκτελεστικής εξουσίας.

Η άποψή μου είναι ότι για τον απλό πολίτη είναι απαραίτητο να υπερασπιστούμε, να προασπιστούμε την αξιοπρέπειά του, ακόμη και για έναν απλό χαρακτηρισμό ή μια απλή, έστω και μη ουσιαστική, ειρωνεία. Η εξουσία όμως ήταν από την εποχή του Αριστοφάνη -όχι του συναδέλφου- της αρχαιότητας στο κέντρο της ειρωνείας και της σάτιρας όλης της κοινωνίας. Υπάρχει δε μια σοβαρή διαφορά, που πρέπει να την επιχειρήσουμε σ' αυτό το κοινοβούλιο επιτέλους, μεταξύ της ειρωνείας και της εξύβρισης ή της ειρωνείας και της ανυπόστατης κατηγορίας εναντίον ενός κρατικού αξιωματούχου. Στην κριτική και στην ειρωνεία, όταν αναφερόμαστε σε αξιωματούχους κρατικούς και πολιτικά πρόσωπα, θα πρέπει και επιβάλλεται να επιδεικνύουμε ανεκτικότητα. Στην ανυπόστατη κατηγορία, αντίθετα, επιβάλλεται να λαμβάνονται νομικά μέτρα.

Όμως, στην προκειμένη περίπτωση, ο κ. Παπασάββας κατηγόρησε ή εκτόξευσε καμιά ανυπόστατη κατηγορία εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εναντίον του Γενικού Εισαγγελέα; Μήπως κατηγόρησε είτε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είτε το Γενικό Εισαγγελέα ότι ενέχονται σε σκάνδαλα; Αν έπραττε κάτι τέτοιο, όπως είπα πιο πάνω, θα επιβαλλόταν, όχι απλά θα εδικαιολογείτο, να ληφθούν νομικά μέτρα. Θα μου πει κάποιος: Πώς πρέπει τότε ένας κρατικός αξιωματούχος, ένα πολιτικό πρόσωπο, να υπερασπιστεί την αξιοπρέπειά του, το κύρος του και το όνομά του; Οφείλει να τα υπερασπιστεί όχι εκδικητικά, όχι τιμωρητικά, όχι κάνοντας επίδειξη της δύναμης και της εξουσίας που έχει, αλλά με την εφαρμογή και την προσφυγή στους νόμους και στη δικαιοσύνη, που ευτυχώς στον τόπο μας είναι σε λειτουργία.

Να υπενθυμίσω εδώ ότι υπάρχουν νόμοι τους οποίους, αν ο κ. Μαρκίδης ή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ένωσαν θιγμένοι από τους χαρακτηρισμούς -και δεν ενοχλούνταν από τις απόψεις του κ. Παπασάββα- θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν. Και οι νόμοι αυτοί είναι οι νόμοι για το λίβελο, που βεβαίως επιφέρουν ποινές για τους όποιους υβριστές, αλλά οι ποινές αυτές είναι εντελώς ανώδυνες ή είναι οι λιγότερο ανώδυνες που υπάρχουν· πρόκειται για χρηματικές ποινές.

Δυστυχώς, στην περίπτωση του κ. Παπασάββα δε χρησιμοποιήθηκε αυτή η νομική οδός, για να κρίνει το δικαστήριο τις ύβρεις ή τους χαρακτηρισμούς που χρησιμοποίησε και για να αποκατασταθεί το κύρος και το όνομα και η αξιοπρέπεια των όσων είχαν θιγεί. Γι' αυτό και η διαδικασία που ακολουθήθηκε μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η δίωξη του κ. Παπασάββα ήταν εκδικητική, η δίωξη του κ. Παπασάββα ήταν ή εμπεριείχε, αν θέλετε, το στοιχείο της εξόντωσής του, όχι της φυσικής βέβαια, όπως συνέβαινε στην Κύπρο στο παρελθόν, πριν από μερικές δεκαετίες, αλλά σίγουρα της πνευματικής του εξόντωσης και της επαγγελματικής του εξόντωσης.

Γι' αυτό έχει άδικο ο αγαπητός κ. Πουργουρίδης που ανέφερε στην ομιλία του ότι δεν έχουν σημασία τα κίνητρα του κ. Μαρκίδη, αν δηλαδή τα κίνητρα αυτά ήταν τα άρθρα του κ. Παπασάββα. Αντίθετα, τα κίνητρα της εξουσίας και των πολιτικών αξιωματούχων είναι ίσως από τα λίγα που έχουν σημασία και θα πρέπει να μας απασχολούν. Αν τα κίνητρα είναι αγνά, τότε συγχωρούμε τις συνέπειες μιας πράξης, έστω και αν είναι αρνητικές, γιατί μπορούμε να επικαλεστούμε το λάθος, μπορούμε να επικαλεστούμε την αμέλεια, μπορούμε να επικαλεστούμε την αδυναμία μιας σωστής εκτίμησης ή την έλλειψη της ικανότητας για σωστή εκτίμηση της απόφασης. Εξάλλου, έτσι κρίνουν τουλάχιστον οι δικηγόροι, νομικοί, αν μια πράξη είναι καλόβουλη ή κακόβουλη. Αν το κίνητρο και ο στόχος του Γενικού Εισαγγελέα ήταν η εκδίκηση του κ.

Παπασάββα, τότε εκείνο που πρέπει να μας προβληματίσει είναι πώς προστατεύουμε τη Δημοκρατία και τους πολίτες, ιδιαίτερα τους δημόσιους υπαλλήλους, από τους εκάστοτε κυβερνώντες, όταν αυτοί κατέχονται από εκδικητικές τάσεις. Ο αγαπητός συνάδελφος κ. Πουργουρίδης αποδίδει με την ομιλία του εκδικητικές και εξοντωτικές τάσεις και κίνητρα στον κ. Μαρκίδη.

Θα διαβάσω ένα μικρό απόσπασμα από την ομιλία του.

Απολογούμαι για τη δυσκολία... (καθυστερεί λίγο να βρει το απόσπασμα).

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχεις δυσκολία να το βρεις...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει δυσκολία να αναγνώσει τον Πουργουρίδη.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έχω δυσκολία να βρω ποιο να επιλέξω απ' όσα είπε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέλεις, ώσπου να τα βρεις, να μιλά ο Καράς;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης ανέφερε στην ομιλία του: «Αν ο κ. Παπασάββας εδίδετο πειθαρχικά, όπως είναι η εισήγηση του ΔΗΚΟ, και κρινόταν ένοχος, αλλά η ΕΔΥ τού επέβαλλε ποινή άλλη από την απόλυση, ή αθωνόταν, το πρόβλημα δε θα ελύετο· θα συνέχιζε να ταλανίζει τη Νομική Υπηρεσία». Πραγματικά είναι εκπληκτικός ο συλλογισμός του κ. Πουργουρίδη για την αντίληψη που έχει και αναπτύσσει για την έννοια της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης στον τόπο. Δηλαδή, καταρχάς δεν αρκούσε να τιμωρηθεί ο κ. Παπασάββας, αν εκρίνετο ένοχος, με άλλη ποινή εκτός από την απόλυσή του, γιατί δε θα ελύετο το πρόβλημα. Άρα έπρεπε πάση θυσία η ποινή του να ήταν η απόλυση. Πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα θα εδημιουργείτο, αν αθωνόταν, λέει ο

κ. Πουργουρίδης, ο Παπασάββας στην πειθαρχική διαδικασία. Αν δηλαδή τα αρμόδια όργανα της πολιτείας έκριναν αθώο τον κ. Παπασάββα, τότε θα κινδύνευε η Δημοκρατία.

Τέλος πάντων, ποια αντίληψη έχουμε για την απονομή της δικαιοσύνης στην Κύπρο; Πρέπει η δικαιοσύνη να απονέμεται με βάση την κρίση του κρατικού αξιωματούχου που κατηγορεί έναν πολίτη ή με βάση τους νόμους και τις διαδικασίες που επιβάλλει ο νόμος και το σύνταγμα; Όποτε αθώνεται κάποιος που εμείς θεωρούσαμε ένοχο θα πρέπει να τον θεωρούμε επικίνδυνο και να ξαναρχίζουμε διαδικασία, μέχρι να καταδικαστεί, όχι απλά να καταδικαστεί, με την καταδίκη που εμείς θέλαμε; Μου φαίνεται τουλάχιστον αναχρονιστική αυτή η προσέγγιση της αντίληψης για τη δικαιοσύνη. Και, με αυτή τη λογική βέβαια και την αντίληψη, ίσως δε θα έπρεπε να διεξάγεται καμιά δίκη σ' αυτό τον τόπο, στις περιπτώσεις τουλάχιστο που ένας αξιωματούχος κατηγορεί έναν πολίτη και τον κρίνει εκ των προτέρων ένοχο, γιατί, αν δικαστεί, μπορεί να αθωωθεί. Βέβαια, δε θα ρωτήσω πού πάνε σ' αυτή την περίπτωση οι αρχές του δικαίου και το βασικό ανθρώπινο δικαίωμα για δίκαιη και αντικειμενική δίκη. Και τώρα τι θα γίνει, αν το Ανώτατο Δικαστήριο, στο οποίο έχει προσφύγει ο κ. Παπασάββας, τον αθώσει, αν το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώσει την απόφαση της ΕΔΥ και τον επαναφέρει στη θέση του, αφού κατά τον κ. Πουργουρίδη το πρόβλημα σε τέτοια περίπτωση θα παραμείνει άλυτο; Τι θα πρέπει να κάνουμε με αυτό τον άνθρωπο, τέλος πάντων, μέχρι που να λυθεί το πρόβλημα που προκαλεί; Αν ακόμη η Βουλή -και αντιλαμβάνομαι ότι έγινε πρόταση νόμου από το ΔΗΚΟ- τροποποιήσει το σχετικό νόμο και δεν επιτρέπει πλέον στους κρατικούς αξιωματούχους τέτοιες αναχρονιστικές μεθοδεύσεις, τι θα γίνει με όλους τους δημόσιους υπαλλήλους που οι κρατικοί αξιωματούχοι ή οι προϊστάμενοί τους οι πολιτικοί θα τους θεωρούν

προβληματικούς; Μήπως θα πρέπει να προσφύγουμε στις μεθόδους των Ταλιμπάν;
Θα φωνάξουμε τους Ταλιμπάν να μας δείχνουν το δρόμο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αν έχει άνθρωπο ο κ. Παπασάββας... Χαίρομαι που συμπίπτουν σε κάποια σημεία οι σκέψεις μας, αλλά φαίνεται ότι συμπίπτουν και με τις αντιλήψεις, αν αρθρογραφεί λέγοντας ότι εκεί θα καταλήξετε, που κυριαρχούν σήμερα στην κυβέρνηση, ότι είναι οι μέθοδοι των Ταλιμπάν που θα εδραιώσουν τη δημοκρατία στην Κύπρο.

Αυτές οι πρακτικές, όπως και οι απόψεις του κ. Πουργουρίδη, γεννούν βέβαια σωρεία ερωτηματικών για τα δικαιώματα των πολιτών και ιδιαίτερα τα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, οι οποίοι έχουν, όπως το έχει αναφέρει και ο κ. Αναστασιάδης στην ομιλία του, τώρα και το δικαίωμα να πολιτεύονται. Αλλά "πολιτεύομαι" τι σημαίνει; "Πολιτεύομαι" σημαίνει μόνο τη διεκδίκηση μιας έδρας για ένα πολιτειακό αξίωμα; Εξαντλείται το "πολιτεύομαι" με τη συμμετοχή σε κομματικές διεργασίες; Κατά την άποψή μου, "πολιτεύομαι" σημαίνει πρώτιστα συμμετοχή στα κοινά, σημαίνει συμμετοχή στο δημόσιο διάλογο και, κατά συνέπεια, έκφραση πολιτικών απόψεων. Σημαίνει άσκηση, στην πράξη, του δικαιώματος που έχει ο κάθε πολίτης να ασκεί κριτική στους εκάστοτε κυβερνώντες και στην εκάστοτε εξουσία. Τι θα γίνεται πλέον, όταν οι πολιτικές απόψεις που θα δημοσιοποιεί ένας λειτουργός, στα πλαίσια της άσκησης του δικαιώματός του να πολιτεύεται, τον φέρνουν σε αντιπαράθεση με τον προϊστάμενό του; Πιστεύω ότι, αν καθιερωθεί αυτή η πρακτική, ο προϊστάμενος θα μπορεί να επικαλεστεί αυτά που λέει ο κ. Πουργουρίδης και που δυστυχώς υιοθέτησε και η ΕΔΥ ως σκεπτικό, ότι είναι αδύνατη η λειτουργία της υπηρεσίας, γιατί είναι αδύνατη η συνεργασία του προϊσταμένου με τον υφιστάμενο λειτουργό, και,

επικαλούμενος αυτή την πολύ σημαντική αρχή της διαφωνίας που απειλεί τη Δημοκρατία, θα ζητά την απόλυσή του.

Θα διαβάσω ακόμα ένα απόσπασμα από το τι είπε ο κ. Πουργουρίδης επί του θέματος: «Ούτε είναι ορθό», λέει, «η απόλυση ενός δημόσιου υπαλλήλου να συναρτάται μόνο και αποκλειστικά με τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων». Ακούστε το άλλο: «Σίγουρα υπάρχουν περιπτώσεις που ένας υπάλληλος θα πρέπει να απολυθεί είτε λόγω ανεπάρκειας είτε λόγω απόδοσης χαμηλής είτε για κάποιο άλλο λόγο», αόριστα, «που δε συνιστά και σοβαρό πειθαρχικό αδίκημα». Από το βήμα της Βουλής νομοθέτης μάς λέει ότι πρέπει να επιτρέψουμε στην Κυπριακή Δημοκρατία - τελικά, αν υιοθετήσουμε τέτοιες προσεγγίσεις, νόμιμα θα είναι Δημοκρατία της μπανανίας- να υπάρχουν διαδικασίες με βάση τις οποίες να απολύεται ένας δημόσιος υπάλληλος και για μη σοβαρά αδικήματα: ούτε καν πειθαρχικά παραπτώματα. Συνεχίζει ο κ. Πουργουρίδης: «Όταν εκ των πραγμάτων έχει καταστεί αδύνατη η συνεργασία προϊσταμένου και κάποιου υψηλόμισθου υφισταμένου και ο τελευταίος δεν μπορεί να μετατεθεί σε άλλο τμήμα, τι πρέπει να γίνει; Γιατί έπρεπε ο Γενικός Εισαγγελέας», διερωτάται ο κ. Πουργουρίδης, «να διατάξει πειθαρχική δίωξη του κ. Παπασάββα, όταν μπορούσε ο Γενικός Εισαγγελέας, καθόλα νόμιμα, να επιτύχει την απομάκρυνσή του με άλλη διαδικασία πιο γρήγορη και πιο αποτελεσματική, αλλά λιγότερο ανώδυνη;...».

Όπως μας είπε ο κ. Πουργουρίδης, ούτως ή άλλως η ποινή του κ. Παπασάββα πρέπει να είναι η απόλυση, γι' αυτό δεν έπρεπε να εφαρμοστεί η πειθαρχική διαδικασία, μην τυχόν και αθωωθεί, μην τυχόν και τιμωρηθεί με άλλη ποινή. Και τώρα μας λέει ότι γι' αυτό ο κ. Μαρκίδης βρήκε άλλες διαδικασίες συνοπτικές για να τον απολύσει. Αυτή είναι η αρχή που θέλει ο κ. Πουργουρίδης, και αντιλαμβάνομαι η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού, αντιλαμβάνομαι και η ίδια η κυβέρνηση, της οποίας νομικός

σύμβουλος είναι ο κ. Μαρκίδης, υιοθετώντας και υπερασπίζοντας τις απόψεις και την απόφαση και την πράξη του Γενικού Εισαγγελέα.

Βέβαια θα ήθελα να ρωτήσω τον κ. Πουργουρίδη, αν και απουσιάζει: Θα πρέπει να επινοήσουμε τελικά συνοπτικές διαδικασίες οι οποίες εκ των προτέρων θα γνωρίζουμε ότι θα οδηγούν, χωρίς αμφιβολία, στην απόλυση ή στην εξόντωση του όποιου ανεπιθύμητου; Ή στην παραδειγματική τιμωρία αυτών που έχουν έμμονες ιδέες, όπως είπε ο κ. Αναστασιάδης για τον κ. Παπασάββα; Εγώ λέω όχι, αντίθετα, και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να επιτραπεί, όχι σ' αυτή την κυβέρνηση, στην εκάστοτε εξουσία δεν πρέπει να επιτραπεί να προσφεύγει σε μεθόδους ή διαδικασίες που πληγώνουν τη δημοκρατία, για να αποφύγει τον πονοκέφαλο.

Η δημοκρατία, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι εκ φύσεως πονοκέφαλος. Είναι πονοκέφαλος η δημοκρατία, γιατί ακριβώς θέλει να προστατεύσει τον πολίτη, θέλει να προστατεύει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του από την υπέρβαση των εκάστοτε κυβερνώντων. Όταν έχουν πονοκέφαλο οι κυβερνώντες, όταν έχει πονοκέφαλο η εξουσία, τότε πάει να πει πως λειτουργεί καλά η δημοκρατία. Αντίθετα, όταν είναι οι πολίτες που έχουν πονοκέφαλο, τότε πάει να πει πως το σύστημα έπαυσε να είναι δημοκρατικό. Και όσοι θέλουν να κυβερνούν πρέπει να αποδεχτούν τη δυσκολία διακυβέρνησης σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα. Δυστυχώς, όμως, ούτε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, που έχει ταχθεί να υπηρετήσει το σύνταγμα, που έχει ταχθεί να υπηρετήσει το νόμο και, πέρα από το νόμο, να υπηρετήσει τις σωστές διαδικασίες, δεν απέφυγε τον πονοκέφαλο. Αποδέχτηκε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας τις συνοπτικές διαδικασίες και έτσι, κατά την ταπεινή μου άποψη, δε λειτούργησε προστατευτικά για το δημόσιο υπάλληλο ούτε και για τη δημοκρατία. Έχω την άποψη ότι εμείς ως κοινοβούλιο οφείλουμε να προστατεύσουμε τη δημοκρατία και τους πολίτες από αυτούς που δεν ανέχονται τον πονοκέφαλο.

Ας δούμε τι επικαλέστηκε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, όπως το παρουσιάζει ο κ. Πουργουρίδης στην ομιλία του, γιατί ήταν και ένα από τα βασικά του επιχειρήματα. Διαβάζω, από την ομιλία του κ. Πουργουρίδη, το απόσπασμα της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας: «Η ΕΔΥ, ύστερα από ολοκληρωμένη μελέτη των δημοσιοποιηθέντων κειμένων» δηλαδή των άρθρων «του κ. Παπασάββα» όχι των επιστολών «και λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη το ρόλο που οι λειτουργοί της Νομικής Υπηρεσίας πρέπει να ασκούν, ιδιαίτερα στο επίπεδο του εισαγγελέα της Δημοκρατίας, θέση που κατέχει ο κ. Παπασάββας, διαπιστώνει ότι ο λειτουργός αυτός έχει δημιουργήσει ένα πολύ αρνητικό κλίμα με άκρως δυσμενείς συνέπειες για την εύρυθμη λειτουργία και αποτελεσματική λειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας αλλά και της δημόσιας υπηρεσίας ευρύτερα». Ο κ. Παπασάββας δεν ήταν επικίνδυνος τελικά μόνο για τη Νομική Υπηρεσία του κράτους· κρίθηκε από την ΕΔΥ άκρως επικίνδυνος για τη δημόσια υπηρεσία στο σύνολό της. Και αυτή την αντίληψη την έχει υιοθετήσει η κυβέρνηση και ο Γενικός Εισαγγελέας, που είναι εκεί σύμβουλος, νομικός σύμβουλος για ερμηνεία του συντάγματος προς την κυβέρνηση.

Είμαι σίγουρος, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι πολλοί στο μέλλον προϊστάμενοι και δη πολιτικοί προϊστάμενοι θα επικαλεστούν αυτή την ετυμηγορία της ΕΔΥ. Και είναι ήδη πάρα πολλοί, που τους γνωρίζουμε όλοι μας, προϊστάμενοι που λένε ότι έχουν πρόβλημα με τους υφιστάμενούς τους. Και, βεβαίως, τώρα βρήκαν την οδό και γνωρίζουν την οδό τη νόμιμη όχι για να επιλύσουν το πρόβλημα, αλλά για να εξοντώσουν με απόλυση τον υφιστάμενό τους.

Εδώ θέλω πραγματικά να πω ότι μου έρχεται στο μυαλό όλη η επιχειρηματολογία που ο Πρόεδρος Κληρίδης και ο κ. Μαρκίδης και ο κ. Αναστασιάδης είχαν στο παρελθόν -και άλλα στελέχη, βέβαια, του Δημοκρατικού Συναγερμού- είχαν στο παρελθόν αναπτύξει, για να υπερασπιστούν την υπόθεση των 62 απολυθέντων για συμμετοχή

στο πραξικόπημα. Σας θυμίζω ότι η όλη επιχειρηματολογία σας στηριζόταν πάνω σε ένα επιχείρημα, ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν έτυχαν δίκαιης δίκης. Δε θα συζητήσω το θέμα. Σας υπενθυμίζω μόνο την αρχή που διατυπώνετε για να υποστηρίξετε την επαναπρόσληψη 62 ανθρώπων που απολύθηκαν από τη δημόσια υπηρεσία, γιατί κατηγορήθηκαν για ύψιστη προδοσία, διότι αυτό είναι η συμμετοχή σε ένα πραξικόπημα. Αυτή τη βασική αρχή, όπως την αποκαλούσε τότε ο Πρόεδρος Κληρίδης, στην περίπτωση ενός λειτουργού ο οποίος απλώς -εγώ θα δεχτώ το επιχείρημά σας- εξύβριζε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, απλά τον εξύβριζε, την ξεχάσατε. Αυτός ο συγκεκριμένος έπρεπε να απολυθεί και έπρεπε να απολυθεί χωρίς δικαίωμα δίκαιης κρίσης, χωρίς το δικαίωμα να υπερασπίσει τον εαυτό του, χωρίς την εφαρμογή των νενομισμένων διαδικασιών για τα πειθαρχικά αδικήματα, γιατί είναι πειθαρχικό αδίκημα, αν διέπραξε, ή αδίκημα λιβέλου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, επειδή καταγράφονται πρακτικά, θα το δεχτείτε χάριν της συζήτησης το επιχείρημα.

A. ΚΑΡΑΣ:

Δηλαδή δε δικαιούται να λέει προσωπικές του απόψεις ο συνάδελφος;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο ο Πρόεδρος της Βουλής!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συνεπώς, εγείρεται, κατά την άποψή μου, ύψιστο θέμα. Και πραγματικά με απογοητεύει η στάση των συναδέλφων, από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού, οι οποίοι θα μπορούσαν να αναζητήσουν δικαιολογητικά για να καταπραΰνουν σε κάποιο βαθμό, αν θέλετε, αυτή την πολύ σοβαρή για τη διολίσθηση της δημοκρατίας απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα, αλλά τουλάχιστο να μην υπερασπιστούν αρχές οι

οποίες πληγώνουν την ουσία της δημοκρατίας και των δημοκρατικών διαδικασιών στον τόπο μας.

Θα έρθω τώρα σε ένα δεύτερο ερώτημα: Ήταν διοικητική πράξη ή πολιτική πράξη η πράξη του Γενικού Εισαγγελέα; Θα υπενθυμίσω ότι ο κ. Μαρκίδης σχολίαζε τα άρθρα του κ. Παπασάββα για μήνες από τα ραδιόφωνα και τις εφημερίδες με δηλώσεις του. Και καλώ όσους δε θυμούνται να τις βρουν αυτές τις δηλώσεις. Θα δείτε ότι ο κ. Μαρκίδης, ο Γενικός Εισαγγελέας, απαντούσε με πολιτικά επιχειρήματα και απαντούσε στα πολιτικά σχόλια του κ. Παπασάββα, σχολίαζε τους πολιτικούς όρους που χρησιμοποιούσε ο κ. Παπασάββας. Άρα το ζήτημα με τη συμμετοχή και την αποδοχή του Γενικού Εισαγγελέα ήταν ζήτημα πολιτικό, δεν ήταν νομικό, δεν ήταν διοικητικό. Αυτό πηγάζει, εξάλλου, και από τις ομιλίες των συναδέλφων που έχω ακούσει εδώ από μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Επικεντρώθηκαν σε όρους, και δεν αναφέρομαι στους χαρακτηρισμούς, σε όρους -και θα επεκταθώ στη συνέχεια με παραδείγματα από ομιλίες των συναδέλφων- που έχουν πολιτικό περιεχόμενο στα γραφόμενα του κ. Παπασάββα, για να καταδείξουν πόσο επικίνδυνος ήταν ο κ. Παπασάββας. Άρα χωρίς αμφιβολία ήταν μία πολιτική πράξη και εκδικητική, όπως την παρουσίασε ο κ. Πουργουρίδης. Αν επρόκειτο για μια διοικητική πράξη με διοικητικές πτυχές, πραγματικά νομίζω ότι δε θα ενεγράφετο το θέμα από κανέναν και δε θα μας απασχολούσε ούτε θα μας έπεφτε λόγος, για να είμαστε ειλικρινείς. Αλλά μόνο και μόνο από το ότι δεν ακολουθήθηκε η πειθαρχική διαδικασία και ακολουθήθηκε η συνοπτική εκείνη διαδικασία, που όλοι γνωρίζουμε, αποδεικνύει τον πολιτικό χαρακτήρα της πράξης.

Από την όλη συζήτηση μέχρι σήμερα προκύπτουν ουσιαστικά ζητήματα που αποκτούν μεγαλύτερη σημασία, γιατί αυτά τα επιχειρήματα αναπτύσσονται στο χώρο του κοινοβουλίου, στο ναό της δημοκρατίας. Επειδή σ' αυτή την αίθουσα

διαμορφώνεται και αρθρώνεται ο πολιτικός λόγος και επειδή σ' αυτή την αίθουσα έχουμε ορκιστεί να υπερασπιζόμαστε το σύνταγμα, όχι μόνο τα άρθρα και το γράμμα του αλλά κυρίως το πνεύμα του συντάγματος, έκρινα ότι δε θα μπορούσα να μείνω αμέτοχος. Και αυτός ήταν και ο κύριος λόγος που αποφάσισα να λάβω μέρος στη συζήτηση, γιατί από τις ομιλίες των συναδέλφων και δη του συνάδελφου του Πρόδρομου Προδρόμου, που δυστυχώς απουσιάζει, γεννώνται ουσιώδη ζητήματα που χρήζουν σχολιασμού, που δεν μπορούν να περάσουν απαρατήρητα.

Από την όλη συζήτηση και τα επιχειρήματα που έχουν αναπτυχθεί διαφαίνεται πλέον ότι υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές στην αντίληψη περί δημοκρατίας ανάμεσα σε εμάς και στους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ακόμη διαφωνούμε και για το τι αποτελεί κίνδυνο ή εμπλουτισμό για τη δημοκρατία, αν τελικά η άρθρωση ενός πολιτικού λόγου, έστω και αντισυνταγματικού ή έστω και ανατρεπτικού, θα πρέπει να απαγορευθεί και να διωχθεί, αν θα πρέπει να εκληφθεί ως κίνδυνος για τη δημοκρατία και να εξοντωθεί όποιος διατυπώνει απόψεις που μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι ανατρεπτικές στη φιλοσοφία τους ή αντισυνταγματικές στη θεώρησή τους.

Θα μου επιτρέψετε να σχολιάσω μερικά σημεία από την ομιλία του συνάδελφου κ. Προδρόμου. Ο κ. Προδρόμου διάβασε κάποια αποσπάσματα τα οποία θα διαβάσω εν μέρει εγώ, για να μην σας κουράσω, απλώς για να σχολιάσω τα δικά του συμπεράσματα απ' αυτά τα αποσπάσματα. Διάβασε από άρθρο του κ. Παπασάββα: «Μέσα στην οργισμένη καρδιά του λαού φυσάει. Το φρικαλέο γέλιο της αλαζονείας, της αποτυχίας του υπέργηρου ανδρογύνου... “Μες τον Οκτώβρη πέφτουν οι θάλασσες”!!!, μεταλλάσσεται στο ρυθμό-πνιγμό της Ύπαρξής μας. Μεταλλάσσεται στην Ύβρη του “γκαστρώματος!! της απαξίας και της δουλοφροσύνης” στην καθημερινή αυτοαναιρετική της Δημοκρατίας πορεία, των ανομιμοποιήτων κουστωδών. “Του γάμου τα προβλήματα και η νύμφη γκαστρωμένη” αποφάνθηκε πρωτόφαντα υβριστικά και

δουλοφρονικά!! “ο Κύπριος Πανταγιάς”, των ανομιμοποίητων κουστωδών, της Λεόντειας Εταιρείας» και λοιπά και λοιπά. Τα διάβασε αυτά ο κ. Προδρόμου, για να καταλήξει ότι αυτά είναι επικίνδυνα. Το έκρινε δυσνόητο και ακατανόητο, γι’ αυτό και επικίνδυνο για τη δημοκρατία. Τολμώ να πω, κύριοι συνάδελφοι, προς ικανοποίηση του κ. Προδρόμου, ότι απ’ αυτό το απόσπασμα που έγραψε ο κ. Παπασάββας προσωπικά δεν καταλαβαίνω τίποτε για το τι ήθελε να πει. Το θεωρώ και δυσνόητο και ακατανόητο.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γ. Λιλλήκα ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Χριστόφιας επανήλθε στην έδρα.)

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και επικίνδυνο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα ’ρθω σ’ αυτό, το “επικίνδυνο”. Μπορώ ακόμα, αν θέλετε, να το θεωρήσω και ως ένα δείγμα κακής ποιητικής αξίας και νοηματικά ασυνάρτητο, αν αυτό σας ικανοποιεί. Τι σημαίνει αυτό, αγαπητέ συνάδελφε;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εμείς δεν το ερμηνεύουμε πάντως.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το ερμηνεύσατε ως επικίνδυνο για τη δημοκρατία, κύριε συνάδελφε.

Θα πρέπει, επικαλούμενοι τη δημοκρατία, την ελευθερία ή το εθνικό συμφέρον σε άλλες εποχές, να αρχίσουμε να διώκουμε ποινικά και να στερούμε τα δικαιώματα οποιουδήποτε θεωρήσουμε ότι είναι ασυνάρτητος ποιητής ή δυσνόητος ή ακατανόητος συγγραφέας; Σας διαβεβαιώ ότι πολλοί συνάδελφοι έχουν κάνει πολλές δυσνόητες και ακατανόητες ομιλίες από αυτό το βήμα. Τι έπρεπε να κάνουμε; Να τους οδηγήσουμε στη δικαιοσύνη; Θα πρέπει να διώξουμε όλους που θεωρούμε ότι έχουν έμμονες ιδέες, όπως είπε ο κ. Αναστασιάδης;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να τις κρατούν για τον εαυτό τους!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έχετε πάρα πολλές και εσείς οι ίδιοι, πάρα πολλές, έμμονες ιδέες για πάρα πολλά ζητήματα, να μην τα υπενθυμίσω, διότι, αν τα ακούσει ο κ. Αναστασιάδης, μπορεί να οδηγήσει στη δίωξή σας.

Από τότε, κύριοι συνάδελφοι, η δημοκρατία κινδυνεύει από την έκφραση απόψεων, των όποιων απόψεων, των πιο ασυνάρτητων, αν θέλετε, απόψεων; Η απάντηση, αγαπητοί συνάδελφοι, της δημοκρατίας έναντι του πιο πάνω επιχειρήματος για τον κίνδυνο δεν είναι να διώξει τους επικίνδυνους συγγραφείς, γιατί κάτι τέτοιο θα μας οδηγήσει στη μέθοδο της Ιεράς Εξέτασης του μεσαίωνα, όπου υπενθυμίζω καίγονταν τα βιβλία που θεωρούνταν αιρετικά ή που αμφισβητούσαν την άρχουσα σκέψη. Κάποιοι βέβαια φαίνεται να έχουν αυτή την αντίληψη. Το ζήσαμε και στην περίπτωση του πανεπιστημίου, υπενθυμίζω, όταν κάποιοι ήθελαν να ρίξουμε στην πυρά όσα βιβλία Τούρκων συγγραφέων υπήρχαν στη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου, γιατί αυτά τα βιβλία δηλητηρίαζαν τη νεολαία μας! Αυτή είναι η αντίληψη που κάποιοι συνάδελφοι έχουν για το τι σημαίνει δημοκρατία, τι σημαίνει αναζήτηση της αλήθειας, τι σημαίνει γνώση και έρευνα, τι σημαίνει, τέλος πάντων, σκέψη και κριτική! Τελικά, προκύπτει και μια πολύ σοβαρή διαφορά αντίληψης για την άσκηση της δημοκρατίας, που προεκτείνεται, βέβαια, και δεν περιορίζεται καθόλου στην περίπτωση του κ. Παπασάββα.

Ο κ. Προδρόμου αναφέρθηκε σε σχόλια του κ. Παπασάββα που αφορούσαν το σύνταγμα ή που αφορούσαν συνταγματικές πρόνοιες. Ο κ. Προδρόμου είπε, παραθέτω: «Λειτουργούμε σε ένα κράτος δικαίου και ως εκ τούτου βασική αρχή είναι ότι η εξουσία, η εκτελεστική εξουσία, αυτοπεριορίζεται στη συμπεριφορά της έναντι των

διοικούμενων από το σύνταγμα και τους νόμους. Σύνταγμα και νόμοι δεν ορίζουν μόνο το κατά πόσο η διοίκηση μπορεί να ενεργήσει αλλά και το πώς, κάτω από ποιες προϋποθέσεις και με ποια μέσα». Ο λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας δεν κρίθηκε για αυτά που έγραφε: κρίνεται για τις απόψεις του. Δεν είναι καθόλου, μα καθόλου, θέμα απόψεων και ελευθερίας της έκφρασης, όπως ισχυρίστηκαν προηγούμενοι ομιλητές, λέει, απαντώντας μας. Και συνεχίζει: «Ολόκληρο το διανοητικό κατασκεύασμα» διανοητικό, άρα εννοεί τη σκέψη του «που φαίνεται να κατακυριεύει εδώ και μερικά χρόνια τη σκέψη, τις ενέργειες και την καθημερινή παρουσία του εν λόγω εισαγγελέα, ακόμα και σε καθαρά υπηρεσιακό επίπεδο, κτίζεται σε μια απλή και ιδιαίτερα επικίνδυνη αντίληψη. Άποψη ιδιαίτερα επικίνδυνη για τους θεσμούς και το πολίτευμα, εφόσον προέρχεται από έναν υπεύθυνο λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας».

Σχολιάζοντας τους χαρακτηρισμούς για “ανομιμοποίητους κουστωδούς” κ.λπ. και τα επιχειρήματα του κ. Παπασάββα, ο κ. Προδρόμου λέει ότι: «Από αυτό το σημείο ξεκινά η πνευματική και η ιδεολογική περιπέτεια του κ. Παπασάββα. Είναι άκρως επικίνδυνη για τη Δημοκρατία και απολύτως απαράδεκτη για κάποιον εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δηλαδή για λειτουργό του κράτους ταγμένο να υπηρετήσει το σύνταγμα.». Και συνεχίζει, αναφέρει μια σειρά από άρθρα του κ. Παπασάββα και φράσεις του, για να καταλήξει ότι: «Πέραν αυτών των διαφορών, που ολίγον μας ενδιαφέρουν, ο κ. Παπασάββας προχωρεί στον εξής άκρως επικίνδυνο συλλογισμό, σοφιστεία. Μας λέει ο εισαγγελέας ότι το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών του '98 δεν ισχύει, διότι κάποιοι από τους οργανωμένους φορείς που τότε υποστήριξαν ή φέρονται ότι έχουν υποστηρίξει τον Πρόεδρο Κληρίδη δεν τον υποστηρίζουν πλέον.». Αυτό το απόσπασμα του συνάδελφου του Πρόδρομου Προδρόμου, είναι αυτό που, κατά την άποψή μου, συνοψίζει την πολιτική σκέψη του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησης σήμερα για το τι είναι νόμιμο, τι είναι συνταγματικό και πώς πρέπει να ασκείται η

εξουσία και η συνταγματική τάξη σε αυτόν τον τόπο. Έκρινε ότι ο συλλογισμός του κ. Παπασάββα, ότι ο Πρόεδρος είναι ανομιμοποίητος, διότι η τότε ΕΔΕΚ απέσυρε την υποστήριξή της... Ότι είναι επικίνδυνος για τη Δημοκρατία ο συλλογισμός.

Αγαπητοί συνάδελφοι, μπορώ να παραθέσω δεκάδες, αν όχι εκατοντάδες συγγράμματα και θεωρίες που έχουν αναπτυχθεί γύρω από αυτό το ζήτημα, του τι σημαίνει νομιμοποιημένη εξουσία. Και μιλώ για φιλοσοφικές απόψεις ανθρώπων που διδάσκουν συνταγματικό δίκαιο στα πανεπιστήμια και μορφώνουν τους συνταγματολόγους που έρχονται στη χώρα μας και σε μας και σε άλλες χώρες.

Μπορώ να αρχίσω από τη μεταφυσική θεώρηση του συντάγματος, περί «Θείου Νόμου», για να καταλήξουμε...

A. ΚΑΡΑΣ:

Το σύνταγμά μας που αγνοείς.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, δεν αγνοώ το σύνταγμά μας. Είναι την ερμηνεία που δίνετε στο σύνταγμα, όχι στο σύνταγμα, στη θεώρησή σας ότι είναι επικίνδυνο και κινδυνεύει το σύνταγμά μας από την έκφραση άποψης ενός απλού πολίτη ή ενός εισαγγελέα, για το εάν είναι ο Πρόεδρος νομιμοποιημένος ή ανομιμοποίητος.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αν μου επιτρέπει ο Πρόεδρος, να σου υποβάλω ένα ερώτημα και να μου απαντήσεις.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αν μου επιτρέπει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Εφόσον σου επιτρέπει ο ομιλητής.

A. ΚΑΡΑΣ:

Σύμφωνα με το σύνταγμά μας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται και η θητεία του είναι πέντε χρόνια. Σύμφωνα με το σύνταγμα, ο Πρόεδρος δεν εξαρτάται από πλειοψηφίες μέσα στη Βουλή ή από κόμματα που ήρθαν ή έφυγαν. Αν ήταν κοινοβουλευτική η Δημοκρατία μας, όπως στην Ελλάδα, πρέπει να έχει τη δεδηλωμένη εμπιστοσύνη της Βουλής ο Πρωθυπουργός. Επομένως, αν κάποιος φύγει, τότε δημιουργείται η πολιτική υποχρέωση να παραιτηθεί. Εδώ αυτό που εισήγαγε ο κ. Παπασάββας, εισήγαγε τη θεωρία τη νομιμοπολιτική. Δηλαδή πρόσθεσε, πέραν του συντάγματος και το νόμο, την άποψη και την ιδέα -επιστημονικά μπορεί να είναι σωστό- νομιμοπολιτική, αλλά σαν εισαγγελέας της Δημοκρατίας δε δικαιούται να προσθέσει άποψη για την εφαρμογή του συντάγματος. Το σύνταγμα και ο νόμος είναι εκεί, ο Πρόεδρος εκλέγεται για πενταετία, το ερώτημα που τίθεται είναι μόνο: Εξελέγη νόμιμα ή παράνομα ο Πρόεδρος; Αν ο Πρόεδρος εξελέγη νόμιμα, τότε δεν έχει πολιτική υποχρέωση να παραιτηθεί, διότι ο νόμος και το σύνταγμα του επιβάλλουν να είναι εκεί για πέντε χρόνια.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μάλιστα. Κύριε συνάδελφε, καταρχάς πρέπει να πούμε ότι ο κ. Παπασάββας δε θυμούμαι να έχει οργανώσει ούτε παράνομες συγκεντρώσεις...

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι, εισήγαγε τη νομιμοπολιτική θεωρία.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγνώμη, θα έρθω να αναλύσω την άποψή σας. Ούτε έχει καλέσει το λαό ούτε συμμετείχε σε κάποιες παράνομες οργανώσεις, για να ανατρέψει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, επειδή τον θεωρούσε ανομιμοποίητο. Πρώτον αυτό.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το λαό τον καλεί καθημερινά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, αφήστε τη συζήτηση να αναπτυχθεί, διότι δε θα κάμουμε συζήτηση με αυτόν τον τρόπο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεύτερον, δεν κάλεσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να παραιτηθεί. Εκφράζει την άποψή του ότι κατά τη δική του αντίληψη, με βάση τη δική του πολιτική θεωρία, δε νομιμοποιείται ο Πρόεδρος, διότι μέρος των ψηφοφόρων που τον υποστήριξε και τον εξέλεξε σήμερα έχει άρει την εμπιστοσύνη του προς τον Πρόεδρο. Είναι μία άποψη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το '85 ο Γλαύκος Κληρίδης είχε θέσει το ίδιο ερώτημα για το Σπύρο Κυπριανού.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ελήφθη απόφαση από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά ο κ. Γλαύκος Κληρίδης, κ. Ιωνά Νικολάου, δεν αλλάζει τίποτα το πράγμα, καίτοι καταρτισμένος νομικός, πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ζήτησε την παραίτηση του κ. ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε και οι δύο και δεν ακούετε ο ένας τον άλλο. Ούτε εμείς καταλαβαίνουμε τι λέτε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Καταρχάς, κύριοι συνάδελφοι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχει καμία σημασία. Ο Γλαύκος Κληρίδης επαρουσιάζετον θεματοφύλακας του συντάγματος για δεκαέξι χρόνια, υπό την ιδιότητά του ως Πρόεδρος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, παρακαλώ να σηκώνεστε, όταν μιλάτε, πρώτα απ' όλα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...υπό την ιδιότητά του ως Πρόεδρος της Βουλής, ήταν δεύτερος τη τάξει, και αυτό δεν τον εμπόδισε, το θεματοφύλακα· και αυτό που λέει τακτικά, ότι ουδείς άλλος γνωρίζει συνταγματικό δίκαιο όπως ο ίδιος -μου το έχει πει εμένα σε συζήτηση ως επιχείρημα- να θέσει αυτό το θέμα. Τι θέλω να πω; Ότι ανεξάρτητα από τη νομική πλευρά έχει δίκαιο ο κ. Λιλλήκας και θα βρείτε πολλούς καθηγητές, πολλούς πολιτικούς, πολλούς νομικούς που συζητούν. Αν είναι ορθό ή όχι δεν απαντώ. Αλλά δεν μπορεί, επειδή ο Γλαύκος Κληρίδης το '85 ήγειρε εκείνο το θέμα, κατ' αναλογία ότι θα έπρεπε ο Σπύρος Κυπριανού να ζητήσει την παραίτησή του από βουλευτής, γιατί ενεργούσε αντισυνταγματικά! Δεν μπορεί να είναι δύο μέτρα και δύο σταθμά, όποτε μας βολεύει.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Για λόγους ισότητας μόνο, θα είμαι σύντομος. Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας για ένα λεπτό.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα μας επιτρέψετε να κάμνουμε παρόμοιες παρεμβάσεις, όταν θα μιλά ο κ. Ιωνάς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Με όλο το σεβασμό, συνάδελφε, και προς την έδρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω θα σας δώσω το λόγο για ένα λεπτό, κύριε Καρα, και να τερματιστεί αυτή η ιστορία, διότι θα γίνει ένα αλαλούμ. Δέκα άτομα είμαστε εδώ μέσα και δεν μπορούμε να

ανεχτούμε να ακούσουμε ο ένας τον άλλον. Φανταστείτε απ' εκεί και πέρα, αν ήμασταν όλοι, εάν μας ακολουθούσαν και οι υπόλοιποι.

A. ΚΑΡΑΣ:

Ο Γλαύκος Κληρίδης, κύριε Πρόεδρε, θυμίζω ότι τότε ενεργούσε υπό την ιδιότητα του βουλευτού αρχηγού του Δημοκρατικού Συναγερμού. Έθεσε αυτό το θέμα, εκρίθη από το Ανώτατο Δικαστήριο και η διαφορά είναι ότι ο κ. Παπασάββας δεν είναι βουλευτής, δεν είναι πολιτικός. Είναι εισαγγελέας της Δημοκρατίας και δεσμεύεται από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Και εδώ είναι η διαφορά μας. Ότι ο εισαγγελέας όφειλε να λάβει υπόψη του τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και να είναι απολύτως σεβαστές από την πλευρά του. Εάν ο κ. Παπασάββας θέλει να πολιτευτεί, είναι ελεύθερος και καλοδεχούμενος. Εάν θέλει δε να είναι στην κοινοβουλευτική σας ομάδα, να τον χειροκροτήσουμε, δεν έχουμε καμία ένσταση.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Παραμένει τυπικά για σας αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, σας παρακαλώ, φτάνει. Νομίζω να αφήσετε τον κ. Λιλλήκα. Μπορεί να απαντήσει ο κ. Λιλλήκας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω αμφιβολία.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θέλω να υπενθυμίσω καταρχάς στους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι τα επιχειρήματά τους στηρίζονται σε μία παραπλανητική βάση. Λέτε ότι έπρεπε να σέβεται το σύνταγμα και τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τις σεβόταν και τις σέβεται. Με όσα και να γράφει τις σέβεται. Ο κ. Παπασάββας... Δεν του ζητήθηκε από την κυβέρνηση να δώσει μία γνωμάτευση επίσημη, ως εισαγγελέας, ή

από τη Βουλή να γνωματεύσει, ως εισαγγελέας, για το εάν είναι νομιμοποιημένος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή όχι και έγραψε αυτά που έγραψε ασκώντας το λειτούργημα του Γενικού Εισαγγελέα. Τα έγραψε στον ελεύθερό του χρόνο, διατυπώνοντας πολιτικές απόψεις και συμμετέχοντας στο δημόσιο διάλογο. Γι' αυτό, αλίμονο εάν εσείς αυτή τη στιγμή υιοθετείτε την αρχή ότι θα πρέπει να του αφαιρέσουμε -είτε του κ. Παπασάββα είτε οποιουδήποτε άλλου- το δικαίωμα να εκφράζει πολιτικές θέσεις και απόψεις, επειδή αυτές αντικρούουν ή αυτές, κατά την άποψή σας, θεωρούνται επικίνδυνες για τη Δημοκρατία.

Θα επανέλθω στο θέμα του συντάγματος, γιατί το θέμα της συνταγματικής θεώρησης το θεωρώ σημαντικό. Άρχισα λέγοντας ότι είναι τεράστια η γκάμα των πολιτικών και φιλοσοφικών θεωριών για το τι είναι σύνταγμα και τι είναι νόμος. Και αυτές οι θεωρίες αρχίζουν από τη μεταφυσική θεώρηση περί «Θείου Νόμου», με βάση τον οποίο είχαν εγκαθιδρυθεί και λειτουργούσαν όλες οι βασιλείες στον κόσμο και οι αυτοκρατορίες, για να καταλήξουν στη θεωρία -που εγώ υιοθετώ προσωπικά- ότι το σύνταγμα δεν είναι τίποτε άλλο παρά η κωδικοποίηση του συσχετισμού των πολιτικών δυνάμεων μιας δεδομένης στιγμής και δεν απεικονίζει παρά τις αντιλήψεις εκείνων των συγκεκριμένων δυνάμεων στη συγκεκριμένη στιγμή. Και οι αντιλήψεις βέβαια αλλάζουν. Να μη σας υπενθυμίσω ποιοι σύνταξαν και κάτω από ποιες συνθήκες συντάχθηκε το σύνταγμα της Κύπρου· και θα συμφωνήσετε ότι εξέφραζε το συσχετισμό δυνάμεων της συγκεκριμένης στιγμής το κυπριακό σύνταγμα.

Επειδή όμως οι αντιλήψεις, αγαπητοί συνάδελφοι, αλλάζουν στο χρόνο και στις κοινωνίες, γι' αυτό και οι λαοί αναθεωρούν και εκσυγχρονίζουν τα συντάγματά τους. Εκείνο που κανένα σύνταγμα δυστυχώς δεν μπορεί να ορίσει και να καθορίσει είναι το ύφος και το ήθος με το οποίο μια κυβέρνηση ή ένας άρχοντας ασκεί την εξουσία. Κάθε πράξη εμπεριέχει ένα συμβολισμό και ένα μήνυμα. Και αυτή είναι η πιο επικίνδυνη

πτυχή, κατά την άποψή μου, στην προκειμένη περίπτωση που συζητούμε. Δε με ενδιαφέρει εάν νομικά ή συνταγματικά είχε τέτοιο δικαίωμα ο Γενικός Εισαγγελέας ή η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Με ενδιαφέρει όμως εκείνο που είπε η εξουσία με την πράξη της. Η εξουσία είπε στους πολίτες αυτού του τόπου, και δη στους δημόσιους λειτουργούς, ότι είναι επικίνδυνο να ασχολούνται με τα κοινά.

Και, κύριοι συνάδελφοι, επικίνδυνο για την Κυπριακή Δημοκρατία, για να ξεκαθαρίσω και τον όρο του επικίνδυνου, επικίνδυνο για τη Δημοκρατία ή επικίνδυνοι για τη Δημοκρατία είναι εκείνοι που, επικαλούμενοι κινδύνους για τη Δημοκρατία ή επικαλούμενοι το εθνικό συμφέρον, πληγώνουν τη Δημοκρατία, οδηγούν σε ελλείμματα και στο τέλος σε κατάργηση της Δημοκρατίας.

Είπε ακόμη η εκτελεστική εξουσία στους δημόσιους λειτουργούς ότι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο να εκφράζονται κατά της εξουσίας· και ακόμη επικίνδυνο να την ειρωνεύονται. Είπε στους δημόσιους υπαλλήλους ότι δεν αρκεί να εκτελούν την κυβερνητική πολιτική, αλλά πρέπει και να συμφωνούν με αυτή την πολιτική ή τουλάχιστον, ανεξάρτητα εάν ο νόμος τους επιτρέπει να πολιτεύονται, να μην εκφράζουν δημόσια τη διαφωνία τους με την κυβερνητική πολιτική. Αυτό είπε η κυβέρνηση αυτού του τόπου στους δημόσιους υπαλλήλους. Απάντηση για τον πολιτικό ή τον απολίτικο ρόλο των κρατικών λειτουργών και επιστημόνων έδωσε ο συνάδελφος Άντρος Κυπριανού στην ομιλία του και έτσι δε θα αναφερθώ. Θα αρκεστώ να δείξω τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην αντίληψη του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησης, από τη μια, με την αντίληψη των άλλων προηγούμενων κυβερνήσεων αναφορικά με το δημοκρατικό τρόπο άσκησης της εξουσίας.

Υπενθυμίζω ότι επί προεδρίας Βασιλείου, άλλος εισαγγελέας, με δηλώσεις και άρθρα του, έκρινε ως εθνικά απαράδεκτους και επικίνδυνους τους χειρισμούς του Προέδρου Βασιλείου στο Κυπριακό τότε. Διαφώνησε, σε άλλες περιπτώσεις, με

αποφάσεις υπουργών αναφορικά με τη συμπεριφορά της αστυνομίας έναντι των πολιτών και χρησιμοποίησε βαριούς χαρακτηρισμούς στη διαφωνία του με τους υπουργούς. Ήταν σχεδόν σε μόνιμη διάσταση εκτιμήσεων και απόψεων με τον τότε Γενικό Εισαγγελέα. Κανένας όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, τότε, δε διανοήθηκε, όχι να τον διώξει και να τον απολύσει, αλλά ούτε να πάρει διοικητικά μέτρα εναντίον του συγκεκριμένου λειτουργού. Έστω και αν ενοχλούσαν οι δηλώσεις και οι χαρακτηρισμοί του. Και ενοχλούσαν! Η κυβέρνηση τότε επέδειξε ανεκτικότητα, αλλά και αντοχή. Ούτε βέβαια -και αυτό έχει σημασία για τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού- τότε ο ΔΗΣΥ αντέδρασε με την ίδια φιλοσοφία και βάσει των ίδιων επιχειρημάτων που σήμερα προβάλλει. Δυστυχώς, η σημερινή κυβέρνηση δεν ανέχεται την κριτική, δεν αντέχει στην κριτική, αλλά δεν αντέχει και την κριτική. Η ερμηνεία ενός όρου για το επικίνδυνο για τη Δημοκρατία μάς οδήγησε και μας οδηγεί σε μια σειρά από συμπεράσματα που θα πρέπει το κοινοβούλιο να καταλήξει, εάν θέλουμε να θωρακίσουμε, για να μην πω να διευρύνουμε επιτέλους τη δημοκρατία στον τόπο μας.

Ποιος είναι εκείνος που θεωρείται αρμόδιος να καθορίζει τι είναι επικίνδυνο για τη Δημοκρατία; Πώς ένα δημοκρατικό καθεστώς αντιμετωπίζει έναν πολιτικό συλλογισμό, ακόμα και αν αυτός αντιτίθεται στη Δημοκρατία; Σε ένα αντιδημοκρατικό, εγώ λέω, συλλογισμό. Τι θα πρέπει να κάνουμε, εάν κάποιος αύριο γράψει ένα άρθρο ή ένα βιβλίο κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος, που απορρίπτει το δημοκρατικό πολίτευμα και υπερασπίζεται, εγώ λέω για παράδειγμα, το δικτατορικό καθεστώς ως το καλύτερο πολίτευμα; Θα πρέπει να τον σύρουμε στα δικαστήρια και να τον κλείσουμε στη φυλακή, επειδή έχει εκφράσει την άποψή του, η οποία κάποιος από εμάς θα θεωρήσει ότι είναι επικίνδυνη;

Η δημοκρατία, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν κρίνεται από το μανδύα της και τις διακηρύξεις της, αλλά κρίνεται από την πολιτική της πρακτική. Αν ο κ. Παπασάββας δεν

μπορεί να αυτοχριστεί, όπως λέει ο συνάδελφος Πρόδρομος Προδρόμου, εκπρόσωπος της λαϊκής κυριαρχίας -και συμφωνώ ότι δεν είναι εκπρόσωπος της λαϊκής κυριαρχίας- άλλο τόσο ο κ. Προδρόμου δεν μπορεί να αυτοχριστεί κριτής του επικίνδунου και του ακίνδунου για τη δημοκρατία. Ούτε βέβαια ο Γενικός Εισαγγελέας μπορεί να αυτοχριστεί τέτοιος κριτής.

Μήπως υπάρχουν επικίνδυνoi συλλογισμοί και σοφίσματα; Ή επικίνδυνη είναι η επίκληση του κινδύνου για τη δημοκρατία, με στόχο να περιορίσουμε τις ατομικές ελευθερίες και τα ατομικά δικαιώματα; Τι επικαλούνταν, εξάλλου, οι δικτατορίες, για να καταργήσουν τη δημοκρατία και την ελευθερία; Δεν είναι παρόμοιες αντιλήψεις που επικαλούνταν; Η δημοκρατία, αγαπητοί συνάδελφοι, κινδυνεύει από αυτούς που στο όνομά της την ακρωτηριάζουν, αφαιρώντας δικαιώματα και ελευθερίες, για να την προφυλάξουν τάχατες.

Τι σημαίνει και πόσο μεγάλο παράπτωμα είναι να κρίνει κάποιος τη νομιμότητα της εξουσίας; Μπορώ και σε αυτό το ζήτημα της νομιμότητας μιας εξουσίας να παραπέμψω σε πάρα πολλά συγγράμματα των πολιτικών επιστημών. Όχι για το απλό ζήτημα της νομιμότητας μιας κυβέρνησης αλλά για το μεγάλο ζήτημα ακόμη και της νομιμότητας, από πλευράς της λαϊκής κυριαρχίας, της ίδιας της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, που έχουμε και ασκούμε. Πολλοί φιλόσοφοι και συνταγματολόγοι αμφισβήτησαν τη δημοκρατικότητα του συστήματος. Ακόμη και το κατά πόσο όντως εκφράζεται έτσι η λαϊκή κυριαρχία. Τι θα γίνει με αυτούς τους συγγραφείς, αυτούς τους συνταγματολόγους, αυτούς τους διανοούμενους που έχουν τέτοιες απόψεις για τη συνταγματικότητα και τη νομιμότητα του δημοκρατικού πολιτεύματος που εφαρμόζουμε στην Κύπρο; Θα πρέπει να τους θεωρήσουμε και αυτούς επικίνδυνους; Ευτυχώς, βέβαια, γι' αυτούς τους συγγραφείς και συνταγματολόγους, δε ζουν στην Κύπρο, αλλά γράφουν και αναπτύσσουν τις ιδέες τους σε άλλες χώρες όπου η δημοκρατία πιστεύει

ότι εμπλουτίζεται από τις απόψεις τους και δεν κινδυνεύει!

Μήπως, τελικά, ο κ. Παπασάββας είναι κανένας πνευματικός ηγέτης κάποιας παράνομης ανατρεπτικής οργάνωσης και δεν το έχουμε αντιληφθεί; Γι' αυτό και κρίθηκε επικίνδυνος; Μήπως κάλεσε και οδήγησε σε ανυπακοή τους πολίτες ως προς τις αποφάσεις της κυβέρνησης, που θεωρεί ανομιμοποίητη; Όχι, βέβαια! Είναι επικίνδυνο για τη δημοκρατία να θεωρήσουμε, αν θεωρήσουμε ή αν κρίνουμε, ως ανομιμοποίητη μια εξουσία, επειδή αυτή η εξουσία δεν τήρησε τις προεκλογικές της δεσμεύσεις έναντι του λαού; Πώς πρέπει τέλος πάντων να κρίνεται η εξουσία σε αυτό τον τόπο; Μια εξουσία κρίνεται και από τη συνέπεια ή την ασυνέπιά της έναντι των δεσμεύσεων που έδωσε στο λαό.

Ο κ. Προδρόμου είπε στην ομιλία του: «Υπονοεί ο κ. Παπασάββας ότι, αν εκείνος ή όποιος άλλος αποφασίσει να πρωταγωνιστήσει κρίνει ότι δεν υπάρχει συνέπεια και πιστότητα σε προεκλογικές δεσμεύσεις, τότε σχεδόν αυτόματα εγείρεται ζήτημα νομιμότητας των αρχών. Πολύ επικίνδυνη θεώρηση» λέει ο κ. Προδρόμου.

Αν αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτή η αντίληψη του κ. Παπασάββα είναι επικίνδυνη, αν αυτός είναι κίνδυνος για τη δημοκρατία, τότε πρέπει να πω ότι όλοι σε αυτή την αίθουσα -και αυτοί που λείπουν- πρέπει να κριθούμε ως επικίνδυνοι για τη δημοκρατία. Γιατί, κατά την άσκηση της εξουσίας από διάφορους Προέδρους, όλοι κατά καιρούς κατηγορήσαμε αυτούς τους Προέδρους, ότι αθέτησαν απόψεις ή δεσμεύσεις τους από το συμβόλαιο που πρότειναν στο λαό πριν την εκλογή τους. Προσωπικά, κατηγορήσα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο Κληρίδη, οι του Δημοκρατικού Συναγερμού στο παρελθόν το έκαναν και για τον Πρόεδρο Βασιλείου, ότι εξελέγη παραπλανώντας το λαό, εμπαίζοντάς τον και ξεγελώντας τον, τον κατηγορήσαν ότι υφάρπαξε την ψήφο του λαού με ψεύτικες παραστάσεις, όπως θα έλεγαν οι νομικοί στην αίθουσα.

Αν θεωρώ ότι η υπόθεση των S300, για παράδειγμα, έδωσε τη νίκη στον Πρόεδρο Κληρίδη και αν δηλώσω, όπως έκαναν πολλοί που ανήκουν και στο Δημοκρατικό Συναγερμό, ότι μετά το γνωστό φιάσκο των S300 ο Πρόεδρος οφείλει να παραιτηθεί, θα θεωρηθώ από την παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού και από το Γενικό Εισαγγελέα ως επικίνδυνος για τη δημοκρατία, γιατί αμφισβητώ τη νομιμότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας;

Τελικά, εκείνο που κρίνεται με την πράξη της κυβέρνησης, στην όλη πολιτική συζήτηση που αναπτύσσεται εδώ, είναι η ίδια η ουσία της δημοκρατίας και του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και μια σύγχρονη δημοκρατία δεν κρίνεται μόνο από τα μεγάλα και δεν υποσκάπτεται μόνο με την κατάργηση του συντάγματος και της αρχής των εκλογών. Η δημοκρατία κρίνεται από τα μικρά. Είναι με την παραβίαση των μικρών που υποσκάπτονται τα μεγάλα. Και η ανοχή μας στην υπόσκαψη των μικρών συμβάλλει τελικά στην υπόσκαψη της δημοκρατίας.

Παίρνοντας σημειώσεις για τη σημερινή μου παρέμβαση, θυμήθηκα κάτι που είχε γράψει ο Νίκος Λανίτης, το 1962, σε μια εφημερίδα, αναφερόμενος στις σχέσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, όπου διατύπωνε την άποψη ότι η πλειοψηφία πρέπει να είναι γενναιόδωρη απέναντι στη μειοψηφία. Και το αναφέρω, γιατί πιστεύω ότι αυτή η αρχή της γενναιοδωρίας είναι αρχή που πρέπει να υπάρχει και στο πολιτικό σύστημα. Όπως η πλειοψηφία, ως έννοια, πρέπει να είναι γενναιόδωρη απέναντι στη μειοψηφία, έτσι και η κυβέρνηση, η όποια κυβέρνηση, η όποια εξουσία, οφείλει να είναι πολιτικά και ηθικά γενναιόδωρη απέναντι στους επικριτές της, απέναντι στην αντιπολίτευση, απέναντι στον κάθε πολίτη που την αμφισβητεί.

Θα κλείσω λέγοντας ότι μια δημοκρατική εξουσία, πέρα από γενναιόδωρη, πρέπει να είναι ανεκτική. Να αντέχει στην κριτική και να επιδιώκει την κριτική. Θα πρέπει ακόμα η εξουσία στη δημοκρατία να διαθέτει χιούμορ και να ανέχεται και την ειρωνεία

και τη σάτιρα. Είναι το ελάχιστο, το πιο μικρό τμήμα για την εξουσία σε μια δημοκρατία, τη δημοκρατία, που, γι' αυτούς και για πολλούς άλλους λόγους, θεωρείται ως το πιο δύσκολο και το πιο ευάλωτο πολιτικό σύστημα που επινόησε ο άνθρωπος, που εμείς γεννήσαμε. Κι εμείς γεννήσαμε όχι μόνο την πολιτική αλλά και την πολιτική σάτιρα και τον Αριστοφάνη. Ας τιμήσουμε τουλάχιστο σήμερα τον Αριστοφάνη!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Κύριε Ιωνά Νικολάου, παρακαλώ.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω ότι οι προηγούμενοι ομιλητές από την αντιπολίτευση, περιλαμβανομένου και του κ. Λιλλήκα, που μίλησε προηγουμένως, ή ηθελημένα περιόρισαν τις αναφορές τους σε μια πτυχή του θέματος, που οι ίδιοι έχουν εγγράψει, ή έχουν εγγράψει το θέμα που θα ήθελαν να συζητήσουν με λανθασμένο τίτλο. Η εισαγωγή του θέματος έγινε από τον κ. Άντρο Κυπριανού, ο οποίος ανέφερε ότι το θέμα που καλούμαστε να συζητήσουμε είναι κατά πόσο ο οποιοσδήποτε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της Νομικής Υπηρεσίας, έχει το δικαίωμα να διατυπώνει με θάρρος τις απόψεις του για τα διαδραματιζόμενα στην κυπριακή κοινωνία. Ο δε κ. Αριστοφάνης Γεωργίου αναφέρθηκε στη γενίκευση του θέματος, στο δικαίωμα του κάθε πολίτη να εκφράζει γνώμη. Την ίδια ώρα παρατήρησε ότι κάποιοι που έχουν μιλήσει, και αναφερόταν στους ομιλητές από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, δεν έχουν αντιληφθεί την ουσία της δικής τους πρότασης. Τα ίδια δυστυχώς επανέλαβε και πριν από λίγο ο κ. Λιλλήκας.

Βέβαια, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε αντιληφθεί τον ισχυρισμό περί της αντιστασιακής δράσης του κ. Παπασάββα, την οποία επικαλεστήκατε στην προσπάθειά

σας να του αποδώσετε το ακαταλόγιστο των πράξεων και της συμπεριφοράς του. Γιατί αυτή αποτελεί μια εξόφθαλμη διαστρέβλωση της έννοιας της αντίστασης, που καταξιώθηκε στην ιστορία μόνο ως πράξη προάσπισης της δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, διαβάζοντας τον τίτλο του θέματος, όπως αυτό έχει εγγραφεί, και τις αναφορές των συναδέλφων, εύκολα διαπιστώνουμε ποιοι δεν έχουν αντιληφθεί το θέμα που οι ίδιοι έχουν εγγράψει. Δεν είναι προς συζήτηση το δικαίωμα οποιουδήποτε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας να διατυπώνει τις απόψεις του για τα διαδραματισθέντα στην κυπριακή κοινωνία. Το θέμα που έχει εγγραφεί είναι η υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του κ. Παπασάββα, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας. Και δε σχετίζεται με τα δικαιώματα οποιουδήποτε πολίτη της δημοκρατίας, αλλά και ούτε περιορίζεται στο δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του με θάρρος και παρρησία ο εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Η πρόταση για την υποχρεωτική αφυπηρέτησή του, καθώς και οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης περιέχονται στην εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Και νομίζω ότι επιβαλλόταν να τη διαβάσουν και να ασχοληθούν με ένα έκαστον από τους λόγους της απόφασης και όχι επιλεκτικά, κάνοντας ειδική αναφορά σε ορισμένα σημεία και μάλιστα διαστρεβλώνοντας ή παραλείποντας να αναφερθούν σε όλες τις προεκτάσεις και τους προβληματισμούς ενός θέματος. Παρέμειναν προσηλωμένοι στο παρελθόν και εγκατέλειψαν την ουσία του θέματος. Ναι, κύριε Παπακώστα. Το παρελθόν σας ανήκει και δεν μπορείτε να αντικρίσετε το παρόν και το μέλλον. Μείνετε με το παρελθόν, γιατί το παρόν και το μέλλον ανήκει σε μας.

Συνεπώς, κύριοι συνάδελφοι, αν επιθυμούσατε να συζητήσετε το θέμα στο οποίο αναφέρεστε, τότε θα έπρεπε να το εγγράψετε με διαφορετικό τίτλο. Οφείλουμε να λέμε σε αυτό το λαό, και ειδικότερα στους νέους και στην κοινωνία γενικότερα, που μας

παρακολουθεί, την αλήθεια. Και αυτήν ολοκληρωμένη και όχι με επιλεκτικές αναφορές! Οφείλουμε, έστω και από σεβασμό, σε εκείνους που με τα συγγράμματα και τις αναφορές τους στοχεύουν στο να μας προβληματίσουν να καταθέτουμε τους προβληματισμούς και τις απόψεις τους ολοκληρωμένες και όχι επιλεκτικά, παραπλανώντας όσους μας ακούουν και διαστρεβλώνοντας τις απόψεις τους.

Ο συνάδελφος Άντρος Κυπριανού, στην προσπάθειά του να υποστηρίξει τα δικαιώματα των λειτουργών της Νομικής Υπηρεσίας και το ότι η νομική επιστήμη δεν περιορίζει το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης, αναφέρθηκε παραθέτοντας δύο εκτενή αποσπάσματα στο εισηγητικό κείμενο του καθηγητή Αριστόβουλου Μάνεση στο συνέδριο για τα πενήντάχρονα της Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που έγινε το 1979, με θέμα τη νομική παιδεία και πολιτική. Το κείμενο δημοσιεύεται στο σύγγραμμα του καθηγητή Μάνεση “Συνταγματική Θεωρία και Πράξη”, έκδοση του 1980, για όσους θέλουν να καταφύγουν σε αυτό.

Ο συνάδελφος, παρά την εκτενή αναφορά σε αυτό, παρέλειψε να καταθέσει ένα δύσκολο πρόβλημα που επισημαίνει ο ίδιος ο καθηγητής και το οποίο δίνει καθοριστικές απαντήσεις στα ερωτήματα του συναδέλφου. Αναφέρει ο καθηγητής: «Εδώ όμως ανακύπτει ένα δύσκολο πρόβλημα, που οφείλω να το επισημάνω. Η κριτική προσέγγιση του δικαίου δεν πρέπει να καταντάει πολιτική προπαγάνδα υπέρ ή κατά πολιτικών ή κομματικών θέσεων και παρατάξεων. Οφείλει όχι μόνο να είναι, αλλά και να φαίνεται σαν τη γυναίκα του Καίσαρα, σοβαρή, έντιμη και νηφάλια προσπάθεια για αναζήτηση της επιστημονικής αλήθειας και για μετάδοση της επιστημονικής γνώσης και του επιστημονικού προβληματισμού». Και καταλήγει: «Από την κριτική διαλεκτική θεώρηση των νομικών φαινομένων και τη διαλεκτική ενότητα θεωρίας και πράξης προκύπτει ότι η αξία της νομικής επιστήμης και της νομικής παιδείας έγκειται στο να ερμηνεύουμε το ισχύον δίκαιο και να προσπαθούμε να το εναρμονίσουμε προς την

κοινωνική εξέλιξη, δηλαδή να το αλλάξουμε».

Και εύλογα προκύπτει το ερώτημα αν ο εισαγγελέας Άκης Παπασάββας είχε ακριβώς αυτές τις αντιλήψεις για το ρόλο του ενεργού πολίτη και ειδικότερα του νομικού επιστήμονα, ο οποίος κατείχε την ανώτερη ιεραρχικά θέση στη Νομική Υπηρεσία, του εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Σίγουρα, η απάντηση είναι αρνητική. Γιατί η κριτική προσέγγιση του Άκη Παπασάββα μετατράπηκε σε πολιτική προπαγάνδα υπέρ πολιτικών θέσεων και σε ανεπίτρεπτη υβρεολογία κατά του εκλεγμένου αρχηγού της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των άλλων αξιωματούχων του κράτους, εκφραζόμενη με ύφος οξείας, εριστικής και υβριστικής αντιδικίας.

Η έκδηλη και επί τακτικής βάσεως εκδηλούμενη εξτρεμιστική αλλά και ανάρμοστη συμπεριφορά του σε θεσμούς της πολιτείας, ο φανατισμός που τον είχε κατακυριεύσει, το ακατάσχετο και ανεξέλεγκτο μίσος που τον διακατείχε έναντι των κατονομαζομένων πολιτειακών αξιωματούχων, καθώς και η πλήρης έλλειψη μετριοπάθειας αλλά και η απαραίτητη σε μια ευνομούμενη δημοκρατική πολιτεία ανοχή διαφορετικών απόψεων καταδεικνύουν με κάθε βεβαιότητα αν η κριτική θεώρηση του κ. Παπασάββα είναι και φαίνεται σαν τη γυναίκα του Καίσαρα, σοβαρή, έντιμη και νηφάλια, που να επιδιώκει την αναζήτηση της ιστορικής αλήθειας και τη μετάδοση της επιστημονικής γνώσης και του επιστημονικού προβληματισμού.

Σίγουρα οι απόψεις του νομικού επιστήμονα και πρώην εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όπως αυτές προκύπτουν από τα δημοσιεύματα σε συγκεκριμένη εφημερίδα, για τη δημοκρατία, για το δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα δε στοχεύουν στην εναρμόνιση του ισχύοντος δικαίου με την κοινωνική εξέλιξη. Αντίθετα, στοχεύουν στη μετάδοση πολιτικών σοφισμάτων επικίνδυνων για την κυπριακή κοινωνία και τη δημοκρατία. Αν και ισχυρίζεται ότι δεν είναι πολιτικός και δεν ασκεί πολιτική, εντούτοις

ο φανατισμός και το ακατάσχετο μίσος που τον είχε κατακυριεύσει για τον αρχηγό της πολιτείας τον οδήγησαν σε πολλά επικίνδυνα σοφίσματα για τη δημοκρατία, τη λαϊκή κυριαρχία και το πολίτευμα, που δεν τιμούν έναν επιστήμονα και δη εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όπως υπέγραφε πριν την αφυπηρέτησή του. Έχουν καταντήσει να είναι ένα χυδαιογράφημα, για να βγάξει τα προσωπικά του απωθημένα ή για να εκδικηθεί όσους, από αυτό το βήμα, το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, έχουν εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις τους και με σεβασμό στην αντίθετη άποψη. Ανέλεγκτοι και βαριά υβριστικοί υπαινιγμοί που τραυματίζουν τον πυρήνα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αναφορές σε εικασίες ενοχής κατηγορουμένων χωρίς δίκη και με μια άρρωστη φαντασία που στρέφεται εναντίον των ομιλητών από την κοινοβουλευτική μας ομάδα είναι γεμάτα τα άρθρα του, μετά την έναρξη της συζήτησης του υπό αναφορά θέματος.

Και σας παραπέμπω στη “Χαραυγή” της περασμένης Δευτέρας. Προφανές στόχος είναι η διαπόμπευση των βουλευτών που τόλμησαν να κρίνουν το ακαταλόγιστο του κ. Παπασάββα. Και είμαι βέβαιος ότι αυτό θα συνεχιστεί και τις επόμενες μέρες. Και όλα αυτά, γιατί δεν μπορεί να ανεχτεί την αντίθετη άποψη.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εννά είσαι τυχερός, εννά είσαι μόνος σου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Και διερωτώμαι αν μετά από αυτά, ορθά ο κ. Παπασάββας πρέπει να χαρακτηρίζεται από κάποιους συναδέλφους ως αντιστασιακός. «Η αντίσταση κατά της αρχής ή και ό,τι μοιάζει με αυτό, όταν στρέφεται εναντίον επιλογών που πάρθηκαν νόμιμα, αποτελεί μια εξόφθαλμη διαστρέβλωση της έννοιας της αντίστασης που καταξιώθηκε στην ιστορία μόνο ως πράξη προάσπισης της δημοκρατίας», γράφει ο καθηγητής Δημήτρης Τσάτσος σε άρθρο του που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα “Τα Νέα” στις 2 του Σεπτεμβρίου του 1991. Και συνεχίζει: «Η λαϊκή ετυμολογία δεν

αποδοκίμασε το κράτος “τσαμπουκάς”, για να στηρίξει το τσαμπουκά που διαφωνεί με νόμιμες και νομιμοποιημένες επιλογές της δημοκρατικής πολιτείας. Η νοοτροπία του τσαμπουκά, αυτή καθαυτή, είναι πιο βίαιη και αυθαίρετη άρνηση της δημοκρατίας.» Δεν είμαι εγώ που τα λέω αυτά, είναι στο άρθρο του αγαπητού καθηγητή μου του συνταγματικού δικαίου, του κ. Δημήτρη Τσάτσου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εξαρτάται ποιος τα εφαρμόζει αυτά.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι οι αναφορές του κ. Παπασάββα τυχαίες; Άραγε δεν έχουν μια περίεργη συγγένεια μεταξύ τους; Θα έλεγα ότι έχουν έναν πυρήνα κοινής λογικής, μια κοινή τελεολογία που στρέφεται κατά της λαϊκής ετυμηγορίας. Πλήττουν την πολιτεία ως σύνολο, άρα και τη Δημοκρατία. Τα προαναφερθέντα αυτονόητα φαίνεται πως έπαψαν να είναι για κάποιους αυτονόητα. Ο κ. Παπασάββας δε ζει πια μόνο τον πολιτικό φανατισμό. Ως ένα σημείο, ακόμα και αυτός πρέπει να θεωρείται στη χώρα μας ανεκτός. Έχει κατεβάσει την πολιτική του κρίση στο επίπεδο του αβυσσαλέου μίσους και προσπαθεί με τακτική αρθρογραφία να περάσει το δικό του μίσος στην κοινωνική βάση. Αυτό που δεν μπορούν να αντιληφθούν όλοι όσοι πράττουν κάτι τέτοιο και εκείνοι που υποστηρίζουν κάτι τέτοιο είναι ότι δεν πρέπει υπό το μανδύα του εισαγγελέα της Δημοκρατίας να μεταπίπτουν από το επίπεδο της εύλογης και δίκαιης και επιβεβλημένης επανορθωτικής κριτικής στις κατηγορίες κριτικής που φτάνουν τη χυδαιότητα και υπονομεύουν και είναι υπονομευτική των πολιτικών διαδικασιών, της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας και στην κατάλυση των πολιτειακών θεσμών, οι οποίες είναι απαράδεκτες και επικίνδυνες και πρέπει να μας καλούν σε μια αυξημένη ετοιμότητα. Τούτα δε σημαίνουν βέβαια πνευματική υποταγή. Σημαίνουν απλώς και μόνο ποιότητα στη διαφωνία. Η διαφωνία πρέπει να νοείται ως καταξίωση της

επιστημονικής επικοινωνίας, να στρέφεται κατά απόψεων, όχι κατά προσώπων, και η διατύπωσή τους να μην εμφανίζει το διαφωνούντα ως καβαλάρη καλαμιού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός ούτε το 1993 ούτε και σήμερα αντιτάχθηκε ή αντιτίθεται στην κριτική θεώρηση των νομικών φαινομένων από λειτουργούς της Νομικής Υπηρεσίας και δεν υποστηρίζει την απολίτικη νομική επιστήμη. Υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε ότι η νομική επιστήμη δικαιούται και οφείλει να αναζητά την επιστημονική αλήθεια, να μεταδίδει την επιστημονική γνώση, να ενημερώνει και να δια φωτίζει το λαό και να προσπαθεί να προσεγγίσει και να συλλάβει την κοινωνικοπολιτική διάσταση των νομικών θεσμών, κανόνων και διατάξεων.

Είναι γι' αυτό που το 1993 δώσαμε συγχαρητήρια και επαίνους για την πράξη, το θάρρος και τις προσπάθειες εισαγγελέων της Δημοκρατίας, μεταξύ αυτών και του κ. Παπασάββα, για τη διερεύνηση των καταγγελιών ότι στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού πολίτες της Δημοκρατίας είχαν υποβληθεί σε βασανιστήρια. Η πράξη τους ήταν μια κριτική θεώρηση των νομικών φαινομένων, της παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, η οποία αρνήθηκε να αποδεχτεί χωρίς έλεγχο τις τότε κρατούσες αντιλήψεις και τις καθιερωμένες σχέσεις μεταξύ αστυνομίας και υπόπτου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και την ίδια χρονιά καταργήσατε...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αυτή την κριτική θεώρηση περί δικαίου αίσθημα των τότε κρατούντων...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βλέπετε τη διαφορά;

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

...χαιρέτισε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, σε αντίθεση με πολλές πολιτικές δυνάμεις οι οποίες είτε κώφευσαν είτε εναντιώθηκαν σ' αυτές.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Νικολάου, την ίδια χρονιά καταργήσατε τα νόμιμα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών σεβόμενοι τη νομιμότητα και τη δημοκρατία!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Θα αντιπαρέλθω σε αυτό το οποίο λέτε, διότι θα μπορούμε σε άλλες ουσιαστικές συζητήσεις.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχει απόφαση το Ανώτατο Δικαστήριο.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Εμείς αποδίδουμε και τα... Έχει απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Είναι η γνωστή “Συμεωνίδης”. Μεν ανησυχείτε, είναι γνωστή η απόφαση.

Για τους λόγους που εξήγησα προηγουμένως και με την ίδια συνέπεια, όπως αντιμετωπίσαμε και την κριτική του 1993, ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει εξετάσει και αντιμετωπίζει τη σημερινή ισοπεδωτική θεώρηση του κ. Παπασάββα. Δηλαδή τις απόψεις που χαρακτηρίζουν η πολιτική προπαγάνδα, η έλλειψη αντικειμενικότητας και σεβασμού προς την αντίθετη άποψη, που δε συνιστά σοβαρή, έντιμη και νηφάλια προσπάθεια για αναζήτηση της επιστημονικής αλήθειας από έναν εισαγγελέα, νομικό επιστήμονα και δημόσιο λειτουργό. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η κυβέρνηση Κληρίδη έχουν αποδείξει ότι σέβονται και έχουν έμπρακτα κατοχυρώσει το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης, το δικαίωμα της ελεύθερης και δημόσιας άσκησης κριτικής από οποιονδήποτε πολίτη. Δεν ενοχληθήκαμε από την κριτική ούτε ενοχλούμαστε από οξεία και κακόπιστη κριτική. Απορρίπτουμε όμως κάθε μορφή ύβρεως που στρέφεται κατά προσώπων και δη των πολιτειακών θεσμών του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων και όλων των άλλων αξιωματούχων, πολιτειακών, γιατί αυτό συνιστά σεβασμό στο σύνταγμα και τη Δημοκρατία. Σεβασμό

στους πολιτειακούς μας θεσμούς, τους οποίους εμείς ταχθήκαμε να υπηρετήσουμε από αυτά τα έδρανα.

Ο περιορισμός ατομικού δικαιώματος, όπως του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης, είναι συνταγματικά θεμιτός μόνο αν επιβάλλεται από νόμο της Δημοκρατίας και στο μέτρο που είναι κατάλληλος και αναγκαίος στη φιλελεύθερη δημοκρατική κοινωνία που ζούμε με βάση την αρχή της αναλογικότητας. Τέτοιοι περιορισμοί έχουν αναγνωρισθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με την ψήφιση του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990. Διαφοροποίησε το δημόσιο υπάλληλο από άλλους πολίτες ως προς την απόλαυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αποδέχτηκε πως στο πρόσωπο του δημόσιου υπαλλήλου συγκρούεται ο φορέας του κράτους με τον πολίτη μέλος της κοινωνίας και πως η σύγκρουση αυτή αποβαίνει υπέρ της προτεραιότητας της κρατικής ιδιότητας έναντι της ιδιότητας του πολίτη. Άρα δεν είναι μόνο τα συγγράμματα των καθηγητών του συνταγματικού δικαίου που αποδέχονται αυτές τις αρχές, αλλά επιβάλλονται και από τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τους νόμους που αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει και οφείλουμε να τους σεβόμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το βρίσιμο που ασκείται από τον Άκη Παπασάββα δεν μπορεί να εξετάζεται στα πλαίσια της ανάγκης και της υποχρέωσης κάθε πολίτη να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του, όσο επικριτικές και αν είναι στην κυβέρνηση και τους κυβερνώντες. Συνιστά ανήκουστη χυδαιότητα κατά της Δημοκρατίας, του συντάγματος και των πολιτειακών θεσμών. Με χυδαίους και υβριστικούς χαρακτηρισμούς, που στρέφονται κατά του προσώπου του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, έγραφε, μεταξύ άλλων πολλών ύβρεων, στην εφημερίδα “Χαραυγή”: «Ο κακόσχημος καγχασμός του υπέργηρου ανδρογύνου δεν έχει να κάνει με το φρικαλέο γέλιο του Γάλλου ποιητή Ανρό. Ο υπέργηρος ηγούμενος της λεόντειας εταιρείας, το φρικαλέο γέλιο της αλαζονείας, της

αποτυχίας του υπέργηρου ανδρογύνου Γλαύκου Κληρίδη και Λίλας Κληρίδη με την αποπροσανατολιστικά επικίνδυνη θέση αφασίας.» Και όλα αυτά, σύμφωνα με κάποιους συναδέλφους, συνιστούν έκφραση γνώμης. «Όροι πολιτικοί», μας είπε ο κ. Λιλλήκας, «λόγος πολιτικός», μας επανέλαβε, «και αντίσταση κατά της αρχής από ένα νομικό επιστήμονα, που ο Γενικός Εισαγγελέας ήθελε αδικαιολόγητα και μανιωδώς να τον εκδιώξει από τη Νομική Υπηρεσία.».

Με όσα έχω αναφέρει, πιστεύω, δικαιολογημένα ο Γενικός Εισαγγελέας διαπιστώνει ότι τα γραφόμενα του κ. Παπασάββα, υπό την ιδιότητά του ως εισαγγελέας της Δημοκρατίας, και η έκδηλα επί τακτικής βάσεως εκδηλούμενη εξτρεμιστική, αλλά και ανάρμοστη συμπεριφορά του είχαν ανεπανόρθωτα κλονίσει την εμπιστοσύνη που ένας προϊστάμενος φυσιολογικά πρέπει να έχει στους υφισταμένους του και υπονομεύει το κύρος της Νομικής Υπηρεσίας. Τούτο, γιατί τα γραφόμενα και η συμπεριφορά του εισαγγελέα υπονόμειαν την αρχή της αμερόληπτης άσκησης της κρατικής λειτουργίας από έναν ανώτερο λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας, χρησιμοποιώντας την ιδιότητα του εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ο καθηγητής Δημήτρης Τσάτσος, στο σύνταγμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Νικολάου, μου επιτρέπετε να σας υποβάλω μια ερώτηση; Μια ερώτηση, μου επιτρέπετε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Στο τέλος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ ρώτησα τον κ. Νικολάου. Όπως νομίζει.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ό,τι πει ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, εάν επιτρέπεται εσείς, μπορεί διαφορετικά δεν μπορεί.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κάμετε την ερώτησή σας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν αυτά που έχετε αναφέρει για τον κ. Παπασάββα δικαιολογούν την απόλυσή του, κατά τη γνώμη σας, εκείνα τα οποία κάποιοι έγραφαν εναντίον του Μακαρίου ως προδότη δικαιολογούσαν την οποιαδήποτε δίωξη εναντίον τους;

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Φυσικά, αγαπητέ συνάδελφε, θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν αυτή τη δίωξη για τους δημοσίους υπαλλήλους, όχι για τους πολίτες! Η άσκηση κριτικής, όπως έχω πει και προηγουμένως, από τους δημοσίους υπαλλήλους υπόκειται σε περιορισμούς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Προσπαθεί να σε εκτροχιάσει.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Βεβαίως!

Και προχωρώ. Και σε απάντηση αυτού που έχετε αναφέρει, θα σας παραπέμψω στη συνέχεια στο σύγγραμμα του καθηγητή Δημήτρη Τσάτσου “Συνταγματικό Δίκαιο”, τόμος Β΄, όπου υποστηρίζει ότι οι περιορισμοί των πολιτικών δικαιωμάτων των δημοσίων υπαλλήλων υπαγορεύονται από την ανάγκη για αμερόληπτη άσκηση της κρατικής λειτουργίας. Ναι, αγαπητέ συνάδελφε, μπορεί αυτά τα οποία αναφέρετε να υπαγορεύονταν από την ανάγκη για αμερόληπτη άσκηση της κρατικής λειτουργίας και να μη δικαιολογούνταν.

Περαιτέρω, στην επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αναφέρονται και άλλοι λόγοι που τον οδήγησαν να ζητήσει την απομάκρυνσή του. Λόγοι τους οποίους οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης αποφεύγουν

να συζητήσουν, οι οποίοι σχετίζονται με το υπηρεσιακό ενδιαφέρον του πρώην εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Αρνείται ή παραλείπει συστηματικά να συζητά με τον προϊστάμενό του το περιεχόμενο γνωμάτευσης που θα σταλεί στη διοίκηση. Αρνείται ή παραλείπει να ενημερώσει έγκαιρα τον προϊστάμενό του για το αποτέλεσμα συγκεκριμένης υπόθεσης. Αρνείται και παραλείπει να συμμορφωθεί με τις γραπτές οδηγίες του προϊσταμένου του και καταλήγει στο ότι η στάση και η συμπεριφορά του μειώνουν τη δυνατότητα ορθολογιστικής βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας της Νομικής Υπηρεσίας.

Και για όλα αυτά ο κ. Παπασάββας έγραφε στους προϊσταμένους του, στην επιστολή του με ημερομηνία 4 Οκτωβρίου 1999, αναφορικά με τις εγκυκλίους και οδηγίες τους προς όλους τους νομικούς λειτουργούς: «Είναι πραγματικά κρίμα που δεν είχατε και δεν έχετε το στοιχειώδες και επιβαλλόμενο θάρρος να ονομάζετε τα πράγματα με το όνομά τους». Μίσος, πάθος αντινομικές αντιλήψεις και πρακτικές και εκδίκηση και πολλά άλλα απέδιδε στο Γενικό και Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Και συνεχίζει: «Δεν είναι δυνατό, έστω και σε μιας μπανανίας καιρούς και σε εποχές καταρράκωσης των θεσμών, δεν είναι δυνατό ούτε καν ανεκδοτολογικά να παίρνουν τη μορφή εγκυκλίου οι αντινομικές πρακτικές και τακτικές Μαρκίδη και βοηθού του». Και καταλήγει: «Για μια ακόμα φορά σάς δηλώνω, ο αυταρχισμός, ο ετσιθελισμός σας, η εκδικητικότητά σας και το μένος του βοηθού σας δε θα περάσουν όσον αφορά το πρόσωπό μου».

Και επανέρχεται με νέα επιστολή του προς το Γενικό Εισαγγελέα, στις 6 Οκτωβρίου 1999, στην οποία έγραφε: «Μην αναμένετε να επιτρέπονται για πολύ βουρβουλεϊκές πρακτικές και τακτικές, ύβρεις και εμπαιγμοί. Συνεχίστε με τον ετσιθελισμό σας, τον αυταρχισμό σας και το συμπαράλιασμα της χρηστής διοίκησης. Οι πρακτικές και οι τακτικές σας εσάς χαρακτηρίζουν. Εμένα με τιμούν».

Αυτή η στάση και η συμπεριφορά συνιστά ή όχι ανάρμοστη συμπεριφορά και ανυπακοή του εισαγγελέα στους διοικητικά προϊσταμένους του; Δηλαδή παράβαση καθήκοντος σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 73 του νόμου 1/90 που ρυθμίζει τα της δημόσιας υπηρεσίας. Αν και με τη νομοθεσία μας καθιερώνεται καθήκον απόλυτης υπακοής, ορθά, κατά την άποψή μου, η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναγνωρίζει το δικαίωμα στον υπάλληλο να αντισταθεί σε οδηγίες που είναι πρόδηλα παράνομες. Αναγνωρίζεται το δικαίωμα διαφωνίας του υπαλλήλου αναφορικά με τη νομιμότητα και όχι με τη σκοπιμότητα της οδηγίας ή διαταγής. Με την υποβολή της διαφωνίας ο υπάλληλος υποχρεούται να συμμορφωθεί με την οδηγία. Αντίθετα, ο κ. Παπασάββας όχι μόνο δε συμμορφώθηκε με τις οδηγίες των προϊσταμένων του, αλλά χρησιμοποίησε γι' αυτούς φράσεις που το ύφος και το ήθος δεν τιμούν έναν εισαγγελέα της Δημοκρατίας και υπονομεύουν το κύρος της Νομικής Υπηρεσίας. Γι' αυτό, η απάντηση στην ερώτηση του κ. Γεωργίου, αν ο κ. Παπασάββας ενεργούσε με πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν μπορεί να είναι άλλη εκτός από αρνητική.

Περαιτέρω, θα πρέπει να γνωρίζετε ότι μόνο γραπτές οδηγίες ή διαταγές αναγνωρίζονται για σκοπούς παράβασης καθήκοντος σύμφωνα με το άρθρο 73 του νόμου 1/90. Συνεπώς, οι επιστολές-οδηγίες τόσο στους νομικούς λειτουργούς όσο και στον κ. Παπασάββα ειδικότερα δε συνιστούν ενορχηστρωμένη προσπάθεια εκδίωξής τους, όπως κάποιοι συνάδελφοι είχαν πει από το βήμα αυτό, αλλά επιβεβλημένη υποχρέωση προϊσταμένου προς υφιστάμενο. Με γραπτές οδηγίες του ο Γενικός Εισαγγελέας προσπάθησε να βελτιώσει τον τρόπο λειτουργίας της Νομικής Υπηρεσίας. Να εφαρμόσει ορθολογιστική πρακτική σύμφωνα με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των λειτουργών της υπηρεσίας. Κι εμείς συζητούμε αν οι ενέργειές του αυτές ήταν ορθές ή λανθασμένες, νόμιμες ή παράνομες. Εύλογα θα μπορούσε κάποιος να

διερωτηθεί πώς θα μπορούσε ο Γενικός και Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας να τηρούνται ενήμεροι και να παρεμβαίνουν όπου δει, αν όλοι ή απλώς και λίγοι νομικοί λειτουργοί μιμούνταν τη στάση του εισαγγελέα Παπασάββα.

Από τις επιστολές του εισαγγελέα Παπασάββα προς τους διοικητικά προϊστάμενους του, διαπιστώνουμε ότι δε δικαιολογείται η ανάρμοστη συμπεριφορά του και οι υβριστικές εκφράσεις του. Η διαφωνία του με τη σκοπιμότητα των οδηγιών των προϊσταμένων του δε δικαιολογεί την άρνηση ή παράλειψή του να συμμορφωθεί με αυτές. Και όμως υποστηρίχθηκε από αυτό το βήμα ότι ευθύνεται ο Γενικός Εισαγγελέας που θύμωσε, γιατί ο κ. Παπασάββας επέλεξε να μη συνεργάζεται μαζί του και με το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Είναι πλέον φανερό ότι ορισμένες πολιτικές δυνάμεις στον τόπο μας έχασαν τον πολιτικό προσανατολισμό τους. Επιστρατεύουν τη διαβολή και τη συκοφαντία, πετώντας τυποποιημένες ετικέτες και αυθαίρετους αφορισμούς σε πράξεις και ενέργειες πολιτειακών αξιωματούχων, ενταφιάζοντας τη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας.

Ισχυρίζονται ότι ευθύνετο ο προϊστάμενος που επέλεξε να θυμώσει, γιατί ο υφιστάμενός του, στη συγκεκριμένη περίπτωση ο εισαγγελέας Παπασάββας, επέλεξε να μη συνεργάζεται μαζί του. Και ερωτώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευθύνεται ο προϊστάμενος δημοσίου υπαλλήλου, επειδή ο υφιστάμενός του αρνείται να τον ενημερώσει, να συζητήσει μαζί του θέματα που αφορούν την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του;

Συστηματικά παρέλειπε ο κ. Παπασάββας να υποβάλει γραπτό σημείωμα για τα συμβάντα στην επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης που μετείχε. Γιατί; Μήπως κρίνεται υπερβολική και όχι αναγκαία η σύνταξη τέτοιου σημειώματος; Είμαι βέβαιος ότι η απάντηση είναι αρνητική και παρά τους αυθαίρετους αφορισμούς σας θα συμφωνείτε ότι οι αποστολές δεν επιτρέπεται να μετατρέπονται σε ταξίδια αναψυχής. Η σύνταξη

του γραπτού σημειώματος βοηθά στον προγραμματισμό, στο συντονισμό και στην αποτελεσματική προώθηση των θέσεων και στοχεύσεών μας. Τότε, γιατί να ευθύνεται ο προϊστάμενος που ζήτησε τη σύνταξη γραπτών σημειωμάτων από τους νομικούς λειτουργούς και από τον κ. Παπασάββα;

Περαιτέρω, ερωτώ αν ευθύνεται ο προϊστάμενος δημοσίου λειτουργού που ήθελε να ενημερώνεται για το αποτέλεσμα της κάθε υπόθεσης που χειρίζεται ή να συζητά μαζί του το περιεχόμενο της γνωμάτευσης που θα σταλεί εκ μέρους του στη διοίκηση. Και, αν ευθύνεται, πώς πράγματι θα μπορέσει να ασκήσει αποτελεσματικά τα καθήκοντά του; Πώς θα γνωρίζει τις ικανότητες, την υπευθυνότητα, το ενδιαφέρον, την παραγωγικότητα και την αξία του υπαλλήλου; Γι' αυτό, ας αφήσουμε τις ετικέτες και τους αφορισμούς, γιατί επιβάλλεται η εγκατάλειψη του ισοπεδωτικού συστήματος που προάγει την αδιαφορία, τον παραλογισμό και η καθιέρωση αρχών που υπηρετούν την αποτελεσματικότητα, αναγνωρίζουν την προσφορά, τιμούν έμπρακτα το ήθος, καταπολεμούν την αδιαφορία, την αθλιότητα, τον εσιθελισμό εκείνων που αδιαφορούν για τις προσωπικές τους ευθύνες και τα καθήκοντά τους. Έτσι προάγεται η αξιοκρατία, επιβραβεύονται οι ικανότεροι και εξοστρακίζονται οι αδιάφοροι.

Και δεν αρκούν όλα αυτά, κατατέθηκε και ο ισχυρισμός ότι η απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα είναι παράνομη, γιατί ο νομοθέτης κατά την ψήφιση των προνοιών των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (ι) του άρθρου 53 του νόμου της δημόσιας υπηρεσίας έκαμε λάθος και επανέλαβε δύο φορές το ίδιο πράγμα. Υποστήριξε ο συνάδελφος κ. Γεωργίου ότι το γεγονός αυτό δε δίνει δικαίωμα στην όποια επιτροπή, πειθαρχική ή άλλη, να δίνει ερμηνεία διαφορετική από αυτό το οποίο ο νομοθέτης έβαλε. Αν διαβάζατε, κύριε συνάδελφε, με προσοχή τις πρόνοιες των παραγράφων (β) και (γ) καθώς και του εδαφίου 4, είμαι βέβαιος ότι δε θα υποβάλλατε τη συγκεκριμένη ερώτηση. Με την πρόνοια της παραγράφου (β) καθορίζεται ότι η Επιτροπή Δημόσιας

Υπηρεσίας έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει την αφυπηρέτηση μόνιμου υπαλλήλου από τη δημόσια υπηρεσία, όταν απαιτηθεί από υπάλληλο που έχει συμπληρώσει την ηλικία των πενήντα πέντε ετών να αφυπηρευτεί. Η συγκεκριμένη πρόνοια δεν απαιτεί τη συγκατάθεση του υπαλλήλου και ούτε επιβάλλει να το ζητήσει ο ίδιος ο υπάλληλος!

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πού το λέει αυτό το πράγμα που λέτε;

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Διαβάστε προσεκτικά, συνάδελφε.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η σωστή ελληνική ανάγνωση του κειμένου δε λέει αυτό το πράγμα!

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, όταν απαιτηθεί -από κάποιον άλλο εννοείται- υπάλληλος που έχει συμπληρώσει την ηλικία των πενήντα πέντε ετών να αφυπηρευτεί... Είναι γι' αυτό το λόγο που ο κ. Νίκος Κλεάνθους έχει καταθέσει την πρόταση νόμου, για να διαγραφεί αυτή η πρόνοια· διαφορετικά δε θα χρειαζόταν να το κάμει!

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αφήστε να το ερμηνεύσουμε εμείς.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Με την πρόνοια αυτή...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή αυτή η κυβέρνηση μας συνήθισε στις καταχρήσεις, είναι γι' αυτό το λόγο...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, θα σας παραπέμψω στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου που αφορούσαν τις δυο περιπτώσεις, του κ. Αδαμίδη και του κ. Παναγιώτη Καζαμιά, όπου με την ίδια ακριβώς πρόνοια, προηγούμενου νόμου, το δικαστήριο αποφάσισε ότι

σωστά η κυβέρνηση ήρθε από μόνη της και αποφάσισε την αφυπηρέτησή τους. Ζήτησε από μόνη της την αφυπηρέτησή τους και είχε αυτό το δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, να παρακαλέσω να μείνετε στη θέση σας.

Ο κ. Παπασάββας έχει προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο και αυτά θα διαλευκανθούν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Δε θα γίνουμε εδώ Ανώτατο Δικαστήριο!

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Με την πρόνοια αυτή ο προϊστάμενος του υπαλλήλου έχει δικαίωμα να απαιτήσει την αφυπηρέτησή του, ενώ με την παράγραφο (γ) ο υπάλληλος υποβάλλει οικειοθελώς την παραίτησή του. Η αναφορά μου στις συγκεκριμένες πρόνοιες του νόμου δε γίνεται φυσικά, κύριε Πρόεδρε, για να υποστηρίξω τη νομιμότητα της απόφασης -εξάλλου αυτήν, όπως σωστά έχετε σημειώσει, θα την αποφασίσει το δικαστήριο- αλλά προς επιβεβαίωση, κύριοι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης, της αδυναμίας σας να εξετάσετε όλες τις διαστάσεις του θέματος και να περιορίζετε σε επιλεκτικές αναφορές, αποδίδοντας σε άλλους αυτά για τα οποία ο εισαγγελέας Παπασάββας είναι υπόλογος.

Αποδίδετε στους απέναντί σας όσα αρνητικά εσείς οι ίδιοι απεργάζεστε. Διαβάλλετε κάθε διαφορετική αντίληψη, για να προωθήσετε εισηγήσεις που δεν αντέχουν στη διαλεκτική αντιπαράθεση. Ισχυρίζεστε ότι ο κ. Άκης Παπασάββας είναι αντιστασιακός, όταν με τις σοφιστείες του στρέφεται κατά της λαϊκής ετυμηγορίας, της νομιμότητας και της δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την εγγραφή και συζήτηση...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, για τον όρο “αντιστασιακός”. Είναι παρερμηνεία ο όρος “αντιστασιακός”, που επιχειρείτε...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Έχω παραπέμψει στην ερμηνεία του όρου όπως τον ερμήνευσε ο καθηγητής Τσάτσος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αντίσταση στην Κύπρο προεβλήθη, αν μου επιτρέπεται, στις δεκαπέντε Ιουλίου 1974. Η αναφορά στην αντιστασιακότητα του κ. Παπασάββα είναι για εκείνη την περίοδο. Όχι ότι αντιστέκεται στη σημερινή, κατά την άποψή σας, νόμιμη κυβέρνηση. Γι' αυτό θα παρακαλούσα να το έχετε αυτό υπόψη σας.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Ιωνά, αν μου επιτρέπεται.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Έχω προσπαθήσει να εξετάσω την αντιστασιακή δράση του κ. Παπασάββα κατά την περίοδο των θλιβερών γεγονότων του πραξικοπήματος και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν έχω διαπιστώσει ούτε καν να ήταν στην Κύπρο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν είστε ο κριτής...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Αυτό μπορείτε να ρωτήσετε τον ίδιο: εάν έκαμνε αντίσταση από το εξωτερικό.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Νικολάου, μου επιτρέπεται εμένα; Ένα λεπτό μόνο. Επειδή εδώ ακούσαμε πάρα πολλά για πατριωτισμούς, οφείλω να πω -και μπορεί να το διαψεύσει στην επόμενη έκδοση της "Χαραυγής", που συνηθίζει να γράφει. Ο κ. Παπασάββας...- Επειδή είναι πατριώτης, έφυγε οικογενειακώς, από τις βάσεις, και πήγε στην Αγγλία και δεν επέστρεψε στην Κύπρο. Επέστρεψε και πήγε στην Κομοτηνή, όπου διορίστηκε νομικός βοηθός. Και εκεί έβρισε και τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας,

συλλήβδην όλους τους αξιωματικούς ως προδότες και απελάθη. Και χαίρομαι, λυπούμαι μεν από τη μια, αλλά χαίρομαι, γιατί κανένας συνάδελφος, “νομικός σύμβουλος” του κ. Παπασάββα, ο οποίος τους συμβουλεύει και κάθεται πίσω από τα έδρανα και δεν έχασε ούτε λεπτό, δεν ανεφέρθη σε αυτό το θέμα για να με διαψεύσει. Και επιβεβαιώνουμε ξεκάθαρα και είναι μια πραγματικότητα, ένα γεγονός, ότι ο κ. Παπασάββας έφυγε από τις βάσεις, πήγε στην Ελλάδα και απελάθη και ήρθε στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, με συγχωρείτε πολύ. Εάν θέλατε να αγορεύσετε, έπρεπε να ζητήσετε να αγορεύσετε. Γι’ αυτό θα σας παρακαλέσω να κάτσετε στη θέση σας.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω και κάτι άλλο. Με συγχωρείτε πάρα πολύ, κύριε Νικολάου, να με συγχωρέσετε. Επιτρέπεται ο Πρόεδρος να πει δύο λόγια; Ζητώ την άδειά σας, κύριοι συνάδελφοι, επιτέλους δηλαδή. Επειδή ορισμένοι συνάδελφοι έχουν το χέρι τους ίσια πάνω, έσσει μισήν ώρα, άμπα τζαι μιλήσει ο Πρόεδρος.

Λοιπόν, εντάξει, κύριε συνάδελφε. Η αναφορά που γίνεται για το ότι βρίσκεται εδώ ο κ. Παπασάββας και δήθεν δίνει συμβουλές και οδηγίες είναι ατυχής αναφορά, λυπάμαι να παρατηρήσω, διότι ο κ. Παπασάββας είπε έτσι. Ο κ. Παπασάββας μπορεί να έχει εκδιωχθεί από τη θέση του· από εδώ δεν πρόκειται να εκδιωχθεί. Και σας το λέω εγώ ως Πρόεδρος του σώματος.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει τέτοιο θέμα και οπωσδήποτε οι διαδικασίες της Βουλής είναι δημόσιες.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν εννοούσα σε καμιά περίπτωση αυτό το πράγμα. Εάν έτσι εκλήφθηκε, το αποσύρω.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δεκτό.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Απλώς είναι εδώ και συνομιλεί σε όλες τις εκφάνσεις της συζήτησης με όλους τους βουλευτές και αυτό βλέπουμε από πλευράς ΑΚΕΛ. Θα μπορούσε κάλλιστα να είναι σε θέση να το διαψεύσει.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δικαίωμά του, να συζητά; Είναι δικαίωμα του. Δεν έχει δικαίωμα να μιλά με όποιον θέλει; Βεβαίως. Παρακαλώ. Κύριε ελέησον!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Εμείς μιλούμε με τον κ. Γιώργο. Έχει σημασία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη. Κύριε Νικολάου, συγνώμη, εκάμαμε την ομιλία ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που αντιλαμβάνομαι... Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι σε ένα ή δύο λεπτά ο κ. Ιωνάς τελειώνει, είναι προς το τέλος. Και αν τον αφήναμε να τελειώσει, νομίζω ότι δε θα γινόταν τούτο το,

τέλος πάντων, να μην το ονομάσω και αλαλούμ. Εκάμαμε τόση προσπάθεια εμείς από έξι ομιλητές να τους κάμουμε έναν. Νομίζω ότι, αν θα ξεκινήσουν τώρα όλοι να μας εξηγήσουν τι είναι αντιστασιακός και τι δεν είναι και τα λοιπά, θα πάμε πίσω στις ομιλίες. Να αφήσουμε τον κ. Ιωνά να τελειώσει, εάν ο εγγράφας το θέμα θέλει, να μας κλείσει το θέμα εν συντομία και νομίζω ότι το θέμα ολοκληρώθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, σας παρακαλώ θερμά. Το αν θα κλείσει το θέμα και λοιπά θα το ρωτήσει ο Πρόεδρος από την έδρα. Υπάρχει διαδικασία και για το κλείσιμο του θέματος και, αν θέλετε, και για το περιεχόμενο του κλεισίματος του θέματος. Δεν είναι όπως θέλει που κλείνει το θέμα, κάποιος που εγγράφει το θέμα, που είναι εισηγητής του θέματος. Υπάρχουν κάποια πλαίσια μέσα στα οποία οι κανονισμοί τού δίνουν τη δυνατότητα να κινηθεί. Δεν ξέρω βεβαίως το περιεχόμενο.

Λοιπόν, κύριε Νικολάου, παρακαλώ να συνεχίσετε.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Η αναφορά μου και η ερμηνεία του όρου αντίστασης κατά της αρχής δεν είναι δική μου. Είναι ερμηνεία ενός μεγάλου συνταγματολόγου, γνωστού αντιστασιακού, του καθηγητή Δημήτρη Τσάτσου. Συνεπώς, η οποιαδήποτε αμφισβήτηση δεν είναι σε εμένα, αλλά θα είναι αμφισβήτηση σε κάποιον ο οποίος ήταν πραγματικός αντιστασιακός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την εγγραφή και συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος και με βάση τις συνθήκες και τους λόγους της απόφασης καλούμαστε να τοποθετηθούμε στα πιο κάτω ερωτήματα/θέματα:

- Δικαιούται ο λειτουργός της δημόσιας υπηρεσίας να αρνηθεί ή να παραλείψει να εκτελέσει ή να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες των προϊσταμένων του;

- Δικαιολογείται η άρνηση ή παράλειψή του, επειδή διαφωνεί με το περιεχόμενό τους, όταν οι οδηγίες δεν είναι πρόδηλα παράνομες;
- Δικαιολογούμε την ανάρμοστη συμπεριφορά ή τους χαρακτηρισμούς ή τις φράσεις που ο κ. Παπασάββας έχει χρησιμοποιήσει για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους προϊσταμένους του;

Εάν η απάντησή μας σε αυτά τα ερωτήματα είναι καταφατική, τότε θα πρέπει να ανησυχούμε για τη δημόσια υπηρεσία που θα διαμορφώσουμε. Και να αναλογιστούμε τις δικές μας ευθύνες για την ίδια την πολιτεία μας. Η μέριμνα και το ενδιαφέρον μας δεν πρέπει να αναφέρονται μόνο στα πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του φορέα ενός λειτουργήματος, αλλά να αποβλέπουν και στην προστασία του ίδιου του λειτουργήματος. Δεν επιτρέπεται να παραγνωρίζουμε τη διάσταση του ατομικού συμφέροντος και των συμφερόντων της πολιτείας. Η ανησυχία για την πολιτεία μας μεγαλώνει, όταν οι αυτονόητες προϋποθέσεις λειτουργίας των θεσμών μπροστά σε μικροπολιτικά συμφέροντα αποσιωπούνται, εξευτελίζονται και τελικά αναιρούνται. Είναι με αυτή τη λογική που θέλετε τους κρατικούς λειτουργούς και μάλιστα τους λειτουργούς της Νομικής Υπηρεσίας; Αναρωτιέμαι και κοιτάζω γύρω μου αν στη δική μας πολιτεία, το έτος 2002, συμβαίνει τόσο κακό όσο ανεχόμαστε, όσο ανέχονται η κοινωνία, ο πολίτης, ο υπεύθυνος πολιτικός και τα κόμματα και το οποίο ζητάτε με τις εισηγήσεις σας να δικαιολογήσουμε; Γι' αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό πως τη μεγάλη ευθύνη δεν την έχουν οι μαινόμενοι αλλά οι σκεπτόμενοι.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Νικολάου.

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Είμαι ο ένας εκ των δύο που έχουν εγγράψει αυτό το θέμα προς συζήτηση και μπορώ να πω, πολύ επιγραμματικά, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, αν μπορώ -μια και έκαμε την αναφορά ο συνάδελφος, διερμηνεύοντας κάποια πρόταση νόμου που καταργεί το συγκεκριμένο άρθρο, τη διάταξη τη συγκεκριμένη πάνω στην οποία βασίστηκε ο Γενικός Εισαγγελέας και παρέπεμψε στη δημόσια υπηρεσία τον κ. Παπασάββα, με επακόλουθο την πρόωρη αφυπηρέτησή του- θα ήθελα να πω ότι δε σημαίνει ότι, επειδή καταθέσαμε αυτή την πρόταση, συμφωνούμε με την ερμηνεία ή με τη διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε εναντίον του κ. Παπασάββα. Διερωτώμαι πραγματικά: Αν ο κ. Παπασάββας ήταν τριάντα πέντε ή σαράντα χρόνων, θα είχαν την υπομονή να τον περιμένουν στα πενήντα πέντε, που λέει αυτός ο νόμος, για να του κάμουν την πρόωρη αφυπηρέτηση; Πραγματικά είναι ένα ερώτημα να το σκεφτούν οι αγαπητοί συνάδελφοι που αναφέρθηκαν σε αυτό το νόμο. Και επιπλέον, παρ' όλον ότι είχαμε ιδιαίτερη αυτοσυγκράτηση, τουλάχιστον από πλευράς του Δημοκρατικού Κόμματος, να μη φτάσουμε στο σημείο να κάμουμε μια ανάλυση και μια ιστορική ανατομία τού πώς ο καθένας αντιλαμβάνεται τη δημοκρατία σε αυτό τον τόπο, εντούτοις πρέπει να πω ότι αν υπάρχει σήμερα ένα θετικό, είναι ότι κατέδειξε ποιοι εννοούν και πώς εννοούν τη δημοκρατία. Και η ιστορία συνεχίζεται, διότι είναι διαχρονική και ο καθένας δίνει τα διαπιστευτήριά του. Σε αυτή την αίθουσα, λυπούμαι να πω, δυστυχώς κάποιοι συνάδελφοι έχουν το δημοκρατικό σήμερα δικαίωμα ακόμα και να υποκριθούν, ακόμα και να διαστρεβλώσουν το νόημα και το πώς εννοούμε τη δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κλεάνθους, εκάμετε λόγο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Έκαμα λόγο, αλλά επειδή μπορούσε να ήταν δευτερολογία, να με συγχωρέσετε, κύριε Πρόεδρε. Και ο καθένας νομίζω στείλαμε ένα μήνυμα στην κοινωνία, ότι

δυστυχώς έχουμε διαφορές, έχουμε διαφορετικές ευαισθησίες στη δημοκρατία και τίποτε από το παρελθόν δε συνέβηκε και δεν είναι τυχαίο. Απλώς σήμερα αποτυπώνεται, εν έτει 2002, με έναν άλλο τρόπο, που επιβεβαιώνει όμως και την ιστορική διαδρομή του καθενός μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ότι έχουμε διαφορές στην αντίληψη, αυτό σημαίνει δημοκρατία· αν θέλετε δηλαδή.

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ, όπως έχετε προσέξει, δεν έχω μιλήσει για το θέμα και έχω καταβάλει τεράστια προσπάθεια, που εσείς προσωπικά γνωρίζετε, να μειώσουμε τους ομιλητές. Όμως η παρέμβαση του κ. Κλεάνθους κάθε άλλο ήταν -από μέρους του, ας πούμε- είτε κλείσιμο του θέματος είτε απάντηση σε ένα συγκεκριμένο σημείο του κ. Ιωνά. Νομίζω ήταν ένας αυθαίρετος τρόπος ερμηνείας ή βαθμολογίας της δημοκρατικότητας του καθενός.

Συμφωνώ ότι με τις συμπεριφορές και με το λόγο μας κρινόμαστε και για τη δημοκρατικότητά μας. Η διαφορά όμως, κύριε Κλεάνθους, είναι ότι δεν είναι εσείς που θα κρίνετε τη δημοκρατικότητα οποιουδήποτε ατόμου ή οποιουδήποτε κόμματος. Είναι ο λαός που μας παρακολουθεί. Είναι οι πολίτες που μας παρακολουθούν. Εάν συμφωνήσουμε σε αυτό, τότε κανένα πρόβλημα. Να αφήσουμε τους πολίτες να κρίνουν πόσο δημοκρατικός και πόσο ανεκτικός είναι ο καθένας από εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα που συμφωνήσατε, να δώσω το λόγο και στον κ. Κυπριανού. Να πω ότι ο κ. Κυπριανού, με βάση τα θέσμια, θα πρέπει να είναι λογικά σύντομος. Δε θα απαντήσει στη συζήτηση και θα έχει κάθε δικαίωμα να αναφερθεί σε γενικές γραμμές,

που κατά τεκμήριο εκφράζουν τη μεγάλη πλειοψηφία ή και ομόφωνα τη Βουλή εδώ, με βάση τη συζήτηση.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Έχουμε φθάσει στο σημείο όπου θα πρέπει να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση για το θέμα που προέκυψε με την πρόταση του Γενικού Εισαγγελέα για υποχρεωτική αφυπηρέτηση του εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Παπασάββα. Η συζήτηση διήρκεσε περίπου δύο μήνες. Κατά τη διάρκειά της, όπως ήταν αναμενόμενο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, κύριε Κυπριανού.

Υπάρχει πιθανότητα να χαμηλώσει η θέρμανση ή και να κλείσει ακόμα, αν είναι δυνατό; Διότι εννά ψηθούμε αλλό λλίον...

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κατά τη διάρκειά της, όπως ήταν αναμενόμενο, υπήρξαν διαφορετικές απόψεις, απόψεις που σε κάποιες περιπτώσεις έφταναν στα όρια έντονων φραστικών αντιπαραθέσεων. Επίσης, τέθηκε από διάφορους ομιλητές σειρά από ζητήματα που ξέφευγαν από την ουσία του συγκεκριμένου θέματος και άγγιζαν διαφωνίες και διαφορές πολιτικής που έχουμε μεταξύ μας για ουσιαστικά ζητήματα, όπως είναι η προδοσία του 1974.

Διευκρινίζω από την αρχή ότι δε θα προβώ σε δευτερολογία, αλλά θα επιδιώξω να κλείσω τη συζήτηση. Ο ρόλος μου δεν είναι να γεφυρώσω τις διαφορετικές απόψεις που εκφράστηκαν ούτε και να απαντήσω στα επιχειρήματα που έχουν λεχθεί από αυτούς που υποστήριξαν την αντίθετη άποψη από αυτή της πλειοψηφίας για το συγκεκριμένο θέμα. Θα επικεντρώσω την προσοχή μου στα ζητήματα αρχής που έχουν αναφερθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης και θα παραθέσω τις θέσεις και την

επιχειρηματολογία, σε συντομία, βέβαια, της πλειοψηφούσας άποψης. Ξεκαθαρίζω επίσης ότι θα επικεντρωθώ στην ουσία του θέματος, όπως έχει εγγραφεί, και θα προσπαθήσω να αποφύγω αναφορές στα παρεμφερή ζητήματα που έχουν εγερθεί από τις διάφορες ομιλίες.

Το θέμα που συζητήσαμε όλο αυτό το διάστημα δεν ήταν καθόλου προσωπικό. Αντιθέτως, ήταν ένα θέμα που ξεφεύγει από τα πλαίσια που καθορίζονται από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα και συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και των αξιών στον τόπο μας. Το θέμα δεν ήταν κατά πόσο ο Άκης Παπασάββας, όντας εισαγγελέας της Δημοκρατίας, έχει χρησιμοποιήσει ενοχλητική φρασεολογία για αξιωματούχους του κράτους, αλλά κατά πόσο ο οποιοσδήποτε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της Νομικής Υπηρεσίας, έχει το δικαίωμα να διατυπώνει με θάρρος και παρρησία τις απόψεις του για τα διαδραματιζόμενα στην κυπριακή κοινωνία.

Ανεξάρτητα από τις επιμέρους διαφωνίες, υπήρξε ομοφωνία στο ότι στις σύγχρονες κοινωνίες το επιδιωκόμενο είναι να διαπαιδαγωγούνται οι πολίτες με τρόπο που να είναι ενεργοί. Είναι κοινή άποψη ότι ο ενεργός πολίτης δεν μπορεί να περιορίζεται στην άσκηση των εκλογικών του δικαιωμάτων, στην απλή παρακολούθηση των τεκταινομένων και στην αθόρυβη συμμετοχή του σε κάποιο πολιτικό σχήμα και δραστηριότητα. Ο ενεργός πολίτης πρέπει να παίρνει θέση και να τοποθετείται δημόσια. Όσο πιο υπεύθυνη θέση κατέχει τόσο μεγαλύτερο είναι το χρέος και το καθήκον του να τοποθετείται. Αυτό το χρέος γίνεται ακόμα μεγαλύτερο για πολίτες μιας μοιρασμένης πατρίδας, που αγωνίζεται για την απελευθέρωση και την επανένωσή της, που αγωνίζεται να διατηρήσει τις αξίες και τα ιδανικά της.

Η προβολή και στήριξη αυτής της άποψης από τη Βουλή αποκτά ιδιαίτερη σημασία, γιατί οι βουλευτές, οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού, χρειάζεται να

προβάλλουμε σωστά πρότυπα, αξίες και ιδανικά, που θα βοηθήσουν τους νέους να γίνουν χρηστοί πολίτες και να οδηγήσουν την κυπριακή κοινωνία σε ένα καλύτερο αύριο.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης τέθηκε από αρκετούς ομιλητές η άποψη ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι, ασκώντας το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης, πρέπει να ενεργούν με μετριοπάθεια, διακριτικότητα και υπευθυνότητα. Και σ' αυτό το σημείο υπάρχει ομοφωνία. Όλοι συμφωνούμε ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι χρειάζεται να είναι πρότυπα καλής συμπεριφοράς και υπευθυνότητας, ότι χρειάζεται να στοιχειοθετούν τις απόψεις τους γι' αυτά που υποστηρίζουν και ότι πρέπει να ενεργούν με τρόπο που να διασφαλίζεται πρώτα και κύρια το δημόσιο συμφέρον και ταυτόχρονα η εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας τους. Οι διαφωνίες μας αρχίζουν από τη στιγμή που κάποιος θεωρούν ότι ο τρόπος με τον οποίο διατυπώνονται οι απόψεις του οποιουδήποτε δημόσιου υπαλλήλου ξεφεύγει από τα πλαίσια που ανέφερα πιο πάνω.

Η πλειοψηφία της Βουλής τοποθετήθηκε με σαφήνεια και σ' αυτό το θέμα. Αξιοποίησε μάλιστα σ' αυτή της την τοποθέτηση και τις ξεκάθαρες δηλώσεις του Αλέκου Μαρκίδη, όταν ορκιζόταν Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Έλεγε τότε επί λέξει ο κ. Μαρκίδης:

«Το άρθρο 19 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα της ελεύθερης εκφράσεως, δεν το έχουν ανάγκη όσοι κολακεύουν τους εκάστοτε κυβερνώντες. Ετέθη και το έχουν ανάγκη όσοι αισθάνονται την ανάγκη να επικρίνουν τους εκάστοτε έχοντες εξουσία και οι εκάστοτε έχοντες εξουσία υπόκεινται εις κριτικήν και οι πολίτες είναι ελεύθεροι να ασκούν κριτική και σκόπιμα δε χρησιμοποιώ το επίθετο “καλόπιστη” κριτική, διότι το Σύνταγμα δεν προστατεύει καλόπιστη κριτική, δεν αναθέτει σε άνθρωπο να κρίνει κατά πόσο μια κριτική είναι ή δεν είναι καλόπιστη· το Σύνταγμα προστατεύει την κριτική».

Ας δεχθούμε, όμως, χάριν της συζήτησης ότι απόψεις που διατυπώνονται δημόσια και κατ' εξακολούθησιν από δημόσιους υπαλλήλους κρίνονται από τους προϊσταμένους τους ότι ξεφεύγουν από τα σωστά πλαίσια. Ποια μέτρα θα πρέπει να παίρνουν για την αντιμετώπισή τους;

Η άποψη της πλειοψηφίας της Βουλής ήταν και σ' αυτό το ζήτημα σαφέστατη: Δεν μπορούν να ακολουθούνται συνοπτικές διαδικασίες, διαδικασίες που δε δίνουν το δικαίωμα στη δημοκρατία να λειτουργήσει, αλλά που χαρακτηρίζονται από αγωνία και άγχος να επιβληθεί πάση θυσία η ήδη ληφθείσα απόφαση της προϊσταμένης αρχής. Η άποψη της πλειοψηφίας της Βουλής είναι πως επιβάλλεται να δοθεί στον κάθε διωκόμενο το δικαίωμα να έχει μια δίκαιη "δίκη", να του δοθεί υπηρεσιακά η ευκαιρία να πει την άποψή του, να υπερασπιστεί τον εαυτό του και μετά να παρθεί η οποιαδήποτε απόφαση. Είχε λοιπόν υποχρέωση η προϊσταμένη αρχή να αντέξει στη βάσανο της δημοκρατίας, να κινήσει πειθαρχική διαδικασία και να την οδηγήσει μέχρι τέλους αντί να ενεργοποιήσει μια νομοθεσία η οποία ήταν ουσιαστικά ξεχασμένη.

Με αφορμή τη διαδικασία που ακολουθήθηκε, προκλήθηκε επίσης αρκετή συζήτηση για τα κίνητρα της προϊσταμένης αρχής. Καταβλήθηκε προσπάθεια από αυτούς που υποστήριξαν την ενέργεια του Γενικού Εισαγγελέα να πείσουν ότι ο λόγος της υποχρεωτικής αφυπηρέτησης ήταν η επαγγελματική ανεπάρκεια του εισαγγελέα Άκη Παπασάββα.

Η πλειοψηφία της Βουλής απέρριψε αυτή τη θέση. Προέταξε το γεγονός ότι ο Άκης Παπασάββας συνεργάστηκε με τρεις προηγούμενους Γενικούς Εισαγγελείς, δίχως να προκύψει οποιοδήποτε πρόβλημα στη συνεργασία τους. Οι εκθέσεις αξιολόγησης για τον Άκη Παπασάββα ήταν άριστες, ακόμα και όταν ανέλαβε ως Γενικός Εισαγγελέας ο Αλέκος Μαρκίδης. Επισήμανε μάλιστα η πλειοψηφία της Βουλής ότι η Γενική Εισαγγελία, όταν Γενικός Εισαγγελέας ήταν ο Αλέκος Μαρκίδης, ένωσε την ανάγκη να

στέιλει επιστολή στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, επιπρόσθετα από την άριστη αξιολόγηση του κ. Παπασάββα, με την οποία εγκωμιάζε την επαγγελματική επάρκεια και απόδοσή του.

Ως εκ τούτου, η πλειοψηφία της Βουλής θεωρεί ότι η ενέργεια του Γενικού Εισαγγελέα ήταν εκδικητική. Ότι πηγάζει κυρίως από την αντιπαράθεση που αναπτυσσόταν μεταξύ του Γενικού Εισαγγελέα και του Άκη Παπασάββα για σωρεία ζητημάτων που αναφύονταν ενώπιον της Γενικής Εισαγγελίας και για τα οποία οι δυο τους είχαν διαφορετική επαγγελματική και φιλοσοφική, για να μην πω ιδεολογικοπολιτική, αντίληψη.

Αναφέρθηκαν ενδεικτικά, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, τα θέματα της επαναπρόσληψης των 62, της παύσης των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών, του ΕΚΑΣ, του Ειμές, της γνωμάτευσης για το θέμα της κυριαρχίας των βάσεων, της ποινικής υπόθεσης των εμπλεκομένων στο θέμα Παγκρατίου, των προφορικών γνωμοδοτήσεων για το Γιουγκοσλαβικό, της αντιπαράθεσης του Γενικού Εισαγγελέα με τη Βουλή για το νομοσχέδιο για την απόδειξη, της υπόθεσης των Ισραηλινών κατασκόπων, του σκανδάλου των ερυθροποιητινών και της ιδιωτικής τοποθέτησης στο χρηματιστήριο.

Ως ενισχυτική της άποψης της πλειοψηφίας για την εκδικητικότητα της ενέργειας του Γενικού Εισαγγελέα αναφέρθηκε και η επιστολή με την οποία ζήτησε τη δίωξή του από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, επιστολή η οποία βρίθει από χαρακτηρισμούς και βρισιές και κάθε άλλο παρά νομικό έγγραφο θα μπορούσε να θεωρηθεί. Ενισχυτικό επίσης της άποψης της πλειοψηφίας είναι και το περιεχόμενο των ομιλιών πολλών συναδέλφων από το βήμα της Βουλής, οι οποίοι επικέντρωσαν την προσοχή τους όχι στη δήθεν επαγγελματική ανεπάρκεια του Άκη Παπασάββα αλλά στις απόψεις του, τη φρασεολογία που χρησιμοποιούσε, στον τρόπο και τη συχνότητα με την οποία τις

εξέφραζε.

Ένα άλλο θέμα που τονίστηκε έντονα, κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ήταν και η ανάγκη υπεράσπισης και προστασίας των θεσμών στον τόπο μας. Και σ' αυτό το θέμα υπήρξε ομοφωνία στη Βουλή. Την ίδια στιγμή όμως τονίστηκε από την πλειοψηφία η ανάγκη αυτοί που εκπροσωπούν τους θεσμούς με την όλη στάση και συμπεριφορά τους να τους θωρακίζουν και να μην επιτρέπουν την παραμικρή δικαιολογημένη αμφισβήτηση. Τονίστηκε ότι ενέργειες όπως το συνειδητό ενδιαφέρον για υποβολή υποψηφιότητας στις προεδρικές εκλογές του 1998, τη στιγμή που κατέχεται πολιτειακό πόστο το οποίο καθηκόντως πρέπει να είναι ανεξάρτητο, υποσκάπτουν άμεσα τον ίδιο το θεσμό. Επισημάνθηκε ότι ενέργειες που στοχεύουν στο να ξεπεραστούν δημοκρατικές διαδικασίες και να υιοθετηθούν βεβιασμένα άλλες, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, έστω και αν αυτές προνοούνται από το νόμο, υποκρύπτουν σκοπιμότητα και αλλότριες επιδιώξεις, κάτι που πρέπει να είναι ξένο προς τη συμπεριφορά και τις ενέργειες ατόμων που εκπροσωπούν θεσμούς.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Άφησα τελευταίο ένα θέμα που το θεωρώ πολύ σημαντικό και για το οποίο κάποιος θα μπορούσε να κάνει ολόκληρη διάλεξη. Επειδή όμως προβαίνω σε κλείσιμο και όχι σε δευτερολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να μεν μας κάμετε διάλεξη, κύριε Κυπριανού!

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...θα το προσεγγίσω με μεγάλη συντομία.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης επιδιώχθηκε από κάποιους ομιλητές να προωθηθεί η άποψη ότι ο Άκης Παπασάββας εξωθούσε λίγο πολύ την κοινή γνώμη σε συνταγματική εκτροπή. Παρ' όλο που και ο ίδιος ο Άκης Παπασάββας εξήγησε ότι άλλο

εννοούσε, προσπάθησαν να πείσουν το σώμα ότι οι απόψεις του περί ανομιμοποιήτων κουστωδών ισοδυναμούσαν με μη αποδοχή του αποτελέσματος των προεδρικών εκλογών του 1998 και σε κάλεσμα για ανατροπή της νόμιμης κυβέρνησης του κράτους.

Η πλειοψηφία της Βουλής απέρριψε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο αυτή την καταγγελία. Επισήμανε ότι ο Άκης Παπασάββας έχει να επιδείξει μια ιστορία γεμάτη από αγώνες για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και της νομιμότητας στον τόπο μας. Ο Άκης Παπασάββας τόσο με τη δράση του αλλά και με τις νομικές του τοποθετήσεις επέδειξε πίστη και αφοσίωση στο σύνταγμα, το οποίο, όποτε χρειάστηκε, υπερασπίστηκε με τόλμη, σθένος και αποφασιστικότητα. Η θέση της πλειοψηφίας της Βουλής είναι ότι άλλοι είναι εκείνοι που το 1974 κατέλυσαν τη δημοκρατία και το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας οδηγώντας τη χώρα στη μεγαλύτερη προδοσία και τραγωδία της σύγχρονης ιστορίας της.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως αναμένετο, και μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης στη Βουλή διατηρήσαμε όλοι αναλλοίωτη την ουσία των απόψεών μας γύρω από το θέμα της υποχρεωτικής αφυπηρέτησης του εισαγγελέα της Δημοκρατίας Άκη Παπασάββα. Ταυτόχρονα όμως διαφάνηκε ότι υπήρξε σύμπτωση απόψεων σε μια σειρά από θέματα αρχής, τα οποία αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο για τους θεσμούς και τις αξίες στον τόπο μας. Στο σύντομο κλείσιμό μου επιδίωξα να συμπεριλάβω εκείνα που θεωρώ ότι αντικατοπτρίζουν την ουσία των απόψεων της πλειοψηφίας στο υπό συζήτηση θέμα.

Θα 'θελα να ολοκληρώσω λέγοντας ότι σε μια εποχή όπου το ζητούμενο είναι η αναβάθμιση της δημοκρατίας και η ενεργότερη συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, σε μια εποχή όπου το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και άποψης δεν κατοχυρώνεται απλώς από το σύνταγμα, αλλά γίνεται κατανοητό και απαίτηση από τους πολίτες, δεν πρέπει να επιχειρείται φίμωση της κριτικής και επιβολή της σιωπής. Αλίμονο στον τόπο

μας, αν επιτρέψουμε να περιοριστεί το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και άποψης. Αλίμονο αν επιτρέψουμε να εφαρμοστεί καθεστώς πνευματικής τρομοκρατίας που θα μετατρέπει τους υπαλλήλους σε πολιτικά ουδέτερους. Η θέση της Βουλής των Αντιπροσώπων στο θέμα είναι ξεκάθαρη και σαφέστατη.

Υπερασπιζόμαστε το συνταγματικό δικαίωμα όλων ανεξάρτητα των πολιτών για ελεύθερη έκφραση και άποψη, ιδιαίτερα όταν διαφωνούν με την εκάστοτε κυβέρνηση και τις θέσεις της. Η αυστηρή προσήλωση σε αυτή την αρχή καλλιεργεί και εμπεδώνει τους δημοκρατικούς θεσμούς και αξίες και δημιουργεί ελεύθερους και δημοκρατικούς πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε να θεωρήσω λήξασα τη συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα, να μου επιτρέψετε να χαιρετίσω την ελεύθερη αντιπαράθεση απόψεων πάνω στα ζητούμενα τα οποία έχει πραγματευθεί η συζήτηση και να πω ως τελευταία λέξη ότι, αν η όποια εκτελεστική εξουσία έχει καθήκον να σέβεται τους θεσμούς και τις ελευθερίες των πολιτών, η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού έχει καθήκον να τις υπερασπίζεται. Με αυτά κηρύσσω τη λήξη της συζήτησης αυτού του θέματος.

Η επόμενη συνεδρία θα γίνει την ερχόμενη Τετάρτη, 23 Ιανουαρίου 2002, στις 5.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Όπως συμφωνήθηκε, η συζήτηση θα αρχίσει την Τετάρτη με τις ομιλίες των εκπροσώπων των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΚΙΣΟΣ και θα συνεχιστεί την Πέμπτη και την Παρασκευή ολοήμερα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.24 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυτπής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα

Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκης, Α. Καράς, Στ. Ευαγόρου, Δ. Θεοδώρου, Ά. Χρυσοστόμου, Χρ. Πουργουρίδης, Μ. Ματσάκης, Γ. Τάσου, Ζ. Ζαχαρίου, Σ. Φυττής) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
3. Έκθεση για τους κανονισμούς α. «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και β. «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Χατζηγεωργίου, Γ. Βαρνάβα, Α. Παπαπολυβίου, Τ. Παπαδόπουλος) και έγκριση ενοποιημένων Κανονισμών με τον τίτλο «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».

4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Συμβουλευτικές Επιτροπές) Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Κυπριανού, Ζ. Ζαχαρίου, Α. Γεωργίου) και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέσεις Λειτουργού Ευημερίας 2ης Τάξης, Λειτουργού Ευημερίας 3ης Τάξης και Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
9. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Ερώτημα για τα καταστρεφέντα από πυρκαγιά δάση στην περιοχή Ορεινής Λάρνακας.
10. Συνέχιση της συζήτησης [Γ. Περδίκης, Γ. Λιλλήκας, Α. Καράς, Ν. Κατσουρίδης, Ι. Νικολάου, Α. Γεωργίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Κ. Κωνσταντίνου, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας), Δ. Συλλούρης, Ν. Κλεάνθους, Α. Κυπριανού] για το θέμα «Η πρόταση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι συνθήκες και οι λόγοι της απόφασης και οι επιπτώσεις στη γενική εικόνα της Νομικής Υπηρεσίας» και λήξη του θέματος.

:

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 23ης Ιανουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 5.18 μ.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού αρχίσουμε τις εργασίες της σημερινής μας συνεδρίας, θα ήθελα να σας ανακοινώσω ένα θλιβερό γεγονός: Έχει φύγει από τη ζωή ένα μέλος της κοινοβουλευτικής οικογένειας, βετεράνος της κοινοβουλευτικής οικογένειας, ο Χρίστος Πέτας. Ο Χρίστος Πέτας, εργάτης στο επάγγελμα, από μικρός αναμείχθηκε στην κοινωνική και την πολιτική δράση. Μέλος του ΑΚΕΛ, καταξιώθηκε με τους αγώνες και την προσφορά του να ανέλθει στα ψηλά σκαλοπάτια της ηγεσίας αυτού του κόμματος, να εκλεγεί επαρχιακός γραμματέας και να υπηρετήσει από αυτό το αξίωμα στη Λευκωσία για πολλά χρόνια, να εκλεγεί μέλος του Πολιτικού Γραφείου του

κόμματος και από αυτό το αξίωμα να υπηρετήσει για αρκετά χρόνια τους εργαζόμενους και το λαό και να καταξιωθεί και ως μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Όσοι γνώριζαν το Χρίστο Πέτα έχουν να πουν τα καλύτερα λόγια για το πρᾶο του χαρακτήρα του, για την ανθρωπιά του, για την προσήνεια την οποία είχε και γενικότερα για την αγωνιστική του δράση.

Προτείνω στο σώμα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του Χρίστου Πέτα.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιωνία η μνήμη του.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία η μνήμη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συζήτηση του Προϋπολογισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2002. Όπως έχει ήδη συμφωνηθεί, σήμερα, ύστερα από την κατάθεση, την περιληπτική κατάθεση της έκθεσης της επιτροπής Οικονομικών ή και των διαπιστώσεων της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού από τον πρόεδρο της επιτροπής, θα μιλήσουν οι αρχηγοί ή οι εκπρόσωποι των τεσσάρων κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΚΙΣΟΣ, που οι ομιλίες τους θα γίνει προσπάθεια να μην υπερβαίνουν τα σαράντα πέντε λεπτά. Επίσης έχει καθοριστεί και ο χρόνος που θα δοθεί σε κάθε κόμμα, θέμα για το οποίο είστε ενήμεροι.

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, τον κ. Μάρκο Κυπριανού, να καταθέσει την περίληψη της έκθεσης.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, προτού δημιουργηθεί κλίμα πανικού, θέλω να τονίσω -το 'πε και ο Πρόεδρος- ότι θα δοθούν περιληπτικά οι θέσεις και τα συμπεράσματα της επιτροπής Οικονομικών που περιέχονται στην έκθεση της επιτροπής. Η έκθεση, όπως είναι γνωστό, κυκλοφόρησε πριν ένα μήνα περίπου, έχει, ελπίζω, διαβαστεί από όλους τους συναδέλφους και έχει δημοσιοποιηθεί και προς την κοινωνία από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Επομένως μπορούν να δοθούν στο σώμα περιληπτικά οι θέσεις.

Η έκθεση αποτελείται από εκατόν είκοσι τέσσερις σελίδες. Να ενημερώσω: πενήντα σελίδες περιέχουν τις θέσεις και απόψεις της επιτροπής, σαράντα τέσσερις τις θέσεις της κυβέρνησης και περίπου τριάντα σελίδες περιέχουν στοιχεία, πίνακες και άλλα δεδομένα για τον προϋπολογισμό και για την οικονομία της Κύπρου. Εκτός από τις γενικές παρατηρήσεις για τον προϋπολογισμό και την οικονομία, γίνεται και ειδική αναφορά σε οκτώ εξειδικευμένα θέματα. Βεβαίως, θα επικεντρωθώ στα πιο βασικά σημεία.

(Ο κ. Μ. Κυπριανού διαβάζει στη συνέχεια αποσπάσματα της έκθεσης που ακολουθεί μαζί με τα συμπεράσματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Εισαγωγή

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2002 υποβλήθηκε με επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2001 προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Με την ίδια επιστολή υποβλήθηκαν τα επεξηγηματικά υπομνήματα για τις τακτικές και τις αναπτυξιακές δαπάνες του 2002, καθώς και κατάλογος πινάκων στους οποίους παρατίθενται οι δημοσιονομικοί δείκτες, τα μεγέθη των προϋπολογισμών για τα έτη 1999-2002, συγκριτικές αναλύσεις εσόδων, πληρωμών και δαπανών για την περίοδο 1999-2002 και τέλος συνοπτική κατάσταση κατάργησης/ίδρυσης θέσεων στη δημόσια υπηρεσία. Αυθημερόν ο κρατικός προϋπολογισμός του 2002 κατατέθηκε στην ολομέλεια του σώματος κατά την πρώτη του συνεδρία της παρούσας συνόδου και παραπέμφθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού προς εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το σώμα. Κατατέθηκε επίσης στη Βουλή σχετικό σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις του 2001 και τις προοπτικές για το 2002 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Στην ίδια συνεδρία ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τάκης Κληρίδης ανέπτυξε τη φιλοσοφία της κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης προβαίνοντας σε παρουσίαση του εν λόγω προϋπολογισμού ενώπιον του σώματος. Η ομιλία του Υπουργού Οικονομικών, με βάση ειλημμένη απόφαση του σώματος, προηγήθηκε για δεύτερη συνεχή χρονιά της αναλυτικής εξέτασης του προϋπολογισμού, κατ' αντίθεση προς πάγια διαδικασία προηγούμενων ετών με βάση την οποία η παρουσίαση του προϋπολογισμού εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών ακολουθούσε την ολοκλήρωση της εξέτασής του από την αρμόδια επιτροπή.

Προχωρώντας και φέτος κατά προτεραιότητα σε μελέτη του παραπεμφθέντος ενώπιόν της ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού, η επιτροπή πραγματοποίησε έντεκα συνολικά συνεδρίες στο διάστημα από 15 Οκτωβρίου μέχρι 23 Νοεμβρίου 2001. Σε δύο συνεδρίες επίσης, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Δεκεμβρίου 2001, συζήτησε και ενέκρινε την παρούσα έκθεση.

Πρωταρχικός στόχος της επιτροπής υπήρξε και φέτος η υποβολή έκθεσης προς την ολομέλεια του σώματος για έγκριση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού πριν από την έναρξη του νέου οικονομικού έτους στο οποίο αυτός αναφέρεται.

Για δεύτερη συνεχή χρονιά η επιτροπή ακολούθησε την καθιερωθείσα από πέρυσι νέα διαδικασία εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού. Η διαδικασία αυτή συνίσταται αρχικά σε συζήτηση εφ' όλης της ύλης επί θεμάτων που αφορούν την οικονομική πολιτική, τους οικονομικούς δείκτες και γενικά τον οικονομικό προγραμματισμό στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών και ακολούθως σε συζήτηση των επιμέρους προϋπολογισμών όλων των υπουργείων στην παρουσία των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργών. Να σημειωθεί ότι η επιτροπή, παρά το βεβαρημένο της πρόγραμμα, δε διέκοψε τον κανονικό ρυθμό εργασιών της. Αντίθετα αύξησε τις συνεδρίες της, όταν παρίστατο ανάγκη σε τρεις ή και τέσσερις εβδομαδιαίως, ενώ για πρώτη φορά καθιέρωσε την πρακτική να εξετάζει τον προϋπολογισμό ενός μόνο υπουργείου σε κάθε συνεδρία, έτσι που να δίδεται η ευκαιρία εξάντλησης όλων των θεμάτων αρμοδιότητας του κάθε υπουργείου. Κύριο στόχο της επιτροπής αποτέλεσε η επικέντρωση σε θέματα που αφορούν την προδιαγραφείσα μέσα από τον προϋπολογισμό κάθε υπουργείου πολιτική του, σε συνάρτηση με τις επιδράσεις της πολιτικής αυτής στο σύνολο της οικονομίας και κατ' επέκταση επί των δημόσιων οικονομικών.

Σημειώνεται ότι η παρουσία μεγάλου αριθμού τεχνοκρατών των υπουργείων στη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού, τακτική που ακολουθείτο για σειρά ετών, έχει

από πέρυσι καταργηθεί αφού κρίθηκε χρονοβόρα, μη εποικοδομητική και ασύμφορη από πλευράς διοικητικού κόστους. Στη βάση της προσέγγισης αυτής, αναλήφθηκε η υποχρέωση από την επιτροπή όπως ειδικές ερωτήσεις εκ μέρους των βουλευτών ως προς επιμέρους κονδύλια, διαβιβάζονται γραπτώς στα αντίστοιχα υπουργεία με την παράκληση να απαντώνται επίσης γραπτώς μέσα σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Η διαδικασία αυτή και φέτος, όπως και την προηγούμενη χρονιά, δεν αξιοποιήθηκε, γεγονός που θα προβληματίσει την Επιτροπή στο μέλλον, ώστε με βάση τις αποκτηθείσες στο μεταξύ εμπειρίες να εξευρεθούν άλλοι τρόποι άσκησης παράλληλου ελέγχου πάνω σε ειδικά κονδύλια του προϋπολογισμού.

Για όλες τις συνεδρίες της επιτροπής τηρήθηκαν πλήρη αποστενογραφημένα πρακτικά, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση όλων των βουλευτών, και καθ' όλη τη διάρκειά τους παρίσταντο, εκτός από τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού. Στην πρώτη συνεδρία παρέστησαν επίσης ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού. Εκ μέρους όλων των υπουργών, με ελάχιστες εξαιρέσεις, κατατέθηκαν εκ των προτέρων ή προσκομίστηκαν κατά τη διάρκεια των συζητήσεων σημειώματα για την πολιτική και τα προγράμματα των υπουργείων τους. Η εκ των προτέρων κατάθεση των σημειωμάτων αυτών συμβάλλει στην καλύτερη προετοιμασία των μελών της επιτροπής και σε πιο εποικοδομητική διεξαγωγή των συζητήσεων και για το λόγο αυτό επισημαίνεται η ανάγκη όπως στο μέλλον όλοι οι υπουργοί ανταποκρίνονται προς την καθιερωθείσα αυτή πρακτική έγκαιρα και με συνέπεια.

Να σημειωθεί ότι κατά τη συζήτηση των επιμέρους προϋπολογισμών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, εκτός από

τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς, παρίστατο, σύμφωνα με απόφαση της επιτροπής, και ο Υπουργός Οικονομικών. Η εξέταση των πιο σημαντικών οικονομικών τομέων της γεωργίας, της βιομηχανίας, του εμπορίου, της μεταποίησης, του τουρισμού και των κατασκευών, όπως επίσης και θεμάτων και ειδικότερα αναπτυξιακών έργων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, καθιστά αναγκαία τη διεξαγωγή μιας πιο σφαιρικής συζήτησης στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών. Με την παρουσία του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατό να διαπιστώνονται οι επιδράσεις από την ακολουθούμενη στους τομείς αυτούς κυβερνητική πολιτική επί του συνόλου της οικονομίας και με την κατάθεση εκ μέρους του συγκεκριμένων στοιχείων πάνω σε ειδικά και επιμέρους ζητήματα να καθίσταται δυνατή η διακρίβωση της γενικότερης μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης κυβερνητικής πολιτικής επί ζωτικών τομέων της οικονομίας.

Τέλος, η επιτροπή κάλεσε ενώπιόν της το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για να ενημερωθεί σχετικά με την πορεία της εναρμονισιακής με το κοινοτικό κεκτημένο προσπάθειας, η οποία υλοποιείται κυρίως μέσα από το έργο της Νομικής Υπηρεσίας, καθώς επίσης για θέματα που αφορούν την πάταξη του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και άλλων οικονομικών εγκλημάτων.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού προσήλθαν επίσης και παρακολούθησαν τις εργασίες της επιτροπής οι βουλευτές μη μέλη της κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, Χρίστος Μαυροκορδάτος, Τάκης Χατζηγεωργίου, Κυριάκος Τυρίμος, Γιώργος Χατζηγεωργίου, Κώστας Παπακώστας, Θάσος Μιχαηλίδης, Δώρος Χριστοδουλίδης, Λευτέρης Χριστοφόρου, Σοφοκλής Φυττής, Μάριος Ματσάκης, Γεώργιος Βαρνάβα και Ανδρούλα Βασιλείου. Το γεγονός αυτό σημειώνεται από την επιτροπή με ιδιαίτερη ευαρέσκεια, γιατί η παρουσία των βουλευτών αυτών με τις εξειδικευμένες γνώσεις και άλλες εμπειρίες που έχουν ως μέλη άλλων

κοινοβουλευτικών επιτροπών, συνέβαλε ιδιαίτερα σε εποικοδομητικότερη διεξαγωγή των σχετικών συζητήσεων.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι η επιτέλεση του έργου της εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή έγινε και πάλι με την υποστήριξη από την υποτυπωδώς μόνο στελεχωμένη Υπηρεσία Κοινοβουλευτικών Επιτροπών της Βουλής, χωρίς επαρκή τεχνοκρατική υποστήριξη. Οι επιπτώσεις που οι ελλείψεις αυτές συνεπάγονται στην ποιότητα των εργασιών της επιτροπής, σε συνδυασμό με το βεβαρημένο πρόγραμμα εργασιών της, είχαν ως αποτέλεσμα να μην έχει καταστεί δυνατή ούτε και φέτος η εις βάθος εξειδικευμένη τεχνική προεργασία και προετοιμασία της σχετικής εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού. Η επιτροπή ομόφωνα υποστηρίζει ότι χωρίς άλλη καθυστέρηση τόσο η εκτελεστική όσο και η νομοθετική εξουσία θα πρέπει να προβληματιστούν σε σχέση με τις ελλείψεις αυτές με στόχο να αρχίσει σύντομα ένας εποικοδομητικός διάλογος, στα πλαίσια του οποίου θα εξευρεθούν εκείνοι οι τρόποι που θα προσδώσουν στη λειτουργία των κοινοβουλευτικών επιτροπών το ουσιαστικό εκτόπισμα που το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας προσδίδει σ' αυτές.

Σημειώνεται με ευαρέσκεια το γεγονός ότι η κυβέρνηση, συνεπής προς τη συνταγματική της υποχρέωση, έχει καταθέσει και πάλι έγκαιρα τον κρατικό προϋπολογισμό στη Βουλή. Με ικανοποίηση σημειώνεται επίσης το άριστο πνεύμα συνεργασίας καθώς και η επίδειξη του δέοντος σεβασμού προς τη νομοθετική εξουσία εκ μέρους όλων των υπουργών, αλλά και όλων των άλλων λειτουργών της εκτελεστικής εξουσίας που συνεργάστηκαν με την επιτροπή, ενέργειες που αδιαμφισβήτητα συμβάλλουν στην προαγωγή του δημόσιου πνεύματος και στην περαιτέρω εμπέδωση των δημοκρατικών διαδικασιών.

(Παρένθεση του κ. Μ. Κυπριανού: Η επιτροπή με αυτή την ευκαιρία επιθυμεί να

ευχαριστήσει για τη συνεργασία αυτή.)

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι στην παρούσα έκθεση κατεβλήθη κάθε προσπάθεια να περιληφθούν όλα εκείνα τα αναλυτικά στοιχεία και οι λεπτομέρειες, η παράθεση των οποίων κρίθηκε ότι θα εξυπηρετήσει καλύτερα όλους τους βουλευτές στο έργο της μελέτης του προϋπολογισμού και της προετοιμασίας της συζήτησής του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στα παραρτήματα που επισυνάπτονται στο Δεύτερο Μέρος της παρούσας έκθεσης.

2. Εκτιμήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού σχετικά με την ακολουθούμενη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας και για άλλα ειδικότερα θέματα που σχετίζονται με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002.

Η επιτροπή, προχωρώντας σε παράθεση των γενικών εκτιμήσεών της αναφορικά με την πορεία και τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας, τη δημοσιονομική κατάσταση, αλλά και την ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική σε μακροοικονομικό επίπεδο και σε συνάρτηση με επιμέρους τομείς της κυπριακής οικονομίας, παραθέτοντας επίσης τις επιμέρους διαπιστώσεις, παρατηρήσεις και εισηγήσεις της σχετικά με τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, κρίνει και φέτος σκόπιμο να προβεί στην καθιερωμένη δήλωσή της, σύμφωνα με την οποία η έγκριση είτε του συνόλου είτε επιμέρους προνοιών του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού δε συνεπάγεται και έγκριση ή αποδοχή της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής είτε στο σύνολό της είτε μερικώς.

Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι πολλές από τις θέσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση διατυπώνονται κατά πλειοψηφία των μελών της επιτροπής και ανεξάρτητα από τις τελικές τους θέσεις όσον αφορά τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, όπως ενδεχομένως αυτές να διαμορφωθούν κατά τη συζήτησή του ενώπιον της

ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται επιπρόσθετα ότι το έργο της μελέτης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού από την επιτροπή έχει βασιστεί αποκλειστικά στα στοιχεία και τα δεδομένα που η κυβέρνηση έχει καταθέσει ενώπιόν της. Υπογραμμίζεται και πάλι ότι η ανεπαρκής στελέχωση της αντίστοιχης υπηρεσίας που υποστηρίζει το έργο των κοινοβουλευτικών επιτροπών δεν καθιστά δυνατή τη μελέτη και επεξεργασία του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στον επιθυμητό βαθμό και έκταση. Συνακόλουθα, οι παρατηρήσεις και διαπιστώσεις της επιτροπής εξάγονται αποκλειστικά μέσα από τα στοιχεία αυτά.

Η επιτροπή, αφού άκουσε σε πρώτο στάδιο την ανάλυση της κυβερνητικής πολιτικής, όπως αυτή εκτέθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών και ακολούθως από τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς σε σχέση με ειδικά θέματα και τομείς και αφού σε δεύτερο στάδιο διεξήλθε τα στοιχεία, το έγγραφο υλικό που κατατέθηκε ενώπιόν της, καθώς και όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία και άλλες πληροφορίες που ζητήθηκαν και κατατέθηκαν, συνεκτιμώντας και αξιολογώντας όλα τα δεδομένα που τέθηκαν ενώπιόν της, παραθέτει τις ακόλουθες διαπιστώσεις και παρατηρήσεις:

Η πορεία της κυπριακής οικονομίας για το 2001 και οι προοπτικές της για το 2002, καθώς και η όλη δημοσιονομική κατάσταση, όπως σκιαγραφούνται μέσα από τα κατατεθέντα στοιχεία και τις δοθείσες προβλέψεις μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία επεσυνέβησαν οι γνωστές τρομοκρατικές επιθέσεις, χαρακτηρίζονται ως ικανοποιητικές.

Η εικόνα, ειδικότερα της δημοσιονομικής κατάστασης σε σχέση με προηγούμενα έτη και σύμφωνα με τους δοθέντες δημοσιονομικούς δείκτες, διαγράφεται ως σταθερή, με το αναθεωρημένο ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος ως ποσοστού επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) για το 2001 στο 2,6% σε σύγκριση με 2,7% το

2000 και με πρόβλεψη για περαιτέρω μείωσή του στο 2,4% επί του ΑΕΠ για το 2002.

Το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού), είναι σύμφωνα με το αναθεωρημένο ποσοστό για το 2001 της τάξης του 59,1% επί του ΑΕΠ σε σύγκριση με το αναθεωρημένο ποσοστό του 59,8% για το 2000, και με πρόβλεψη για περαιτέρω μείωσή του στο 59,6% επί του ΑΕΠ για το 2002.

Σχολιάζοντας τα μεγέθη του δημόσιου χρέους καθώς και την εξυπηρέτησή του, η επιτροπή παρατηρεί ότι παρά την κάμψη που παρατηρείται όσον αφορά το ποσοστό του δημόσιου χρέους επί του ΑΕΠ, η διεύρυνσή του σε απόλυτους αριθμούς συνεχίζεται, γεγονός που εκτιμάται ως πολύ αρνητικό, δεδομένου ότι το κράτος είναι αναγκασμένο να συνεχίζει την προσφυγή του σε νέο δανεισμό για την αποπληρωμή του εν λόγω χρέους και των τόκων του. Επικροτείται μεν η πολιτική της σύναψης νέων δανείων με ευνοϊκότερους όρους ή με σκοπό την ενοποίηση υφιστάμενων δανείων, η επιτροπή όμως τάσσεται εναντίον οποιασδήποτε περαιτέρω διεύρυνσης των ορίων του επιτρεπόμενου εξωτερικού δανεισμού, εξ ου και έχει διαφωνήσει με πρόσφατη κυβερνητική πρόταση που είχε αχθεί ενώπιόν της για αύξηση των ορίων του εξωτερικού δανεισμού μέσω του γνωστού προγράμματος EMTN από \$ΗΠΑ 1000 εκ. σε \$ΗΠΑ 2000 εκ. Η επιτροπή, εκφράζοντας την ανησυχία της τόσο για το ύψος του δημόσιου χρέους όσο και για το χαμηλό ποσοστό εξυπηρέτησής του, καλεί την κυβέρνηση να ασκήσει πολιτική συνέπειας όσον αφορά το μείζον αυτό θέμα με μοναδικό γνώμονα την προσπάθεια περιορισμού του. Η παραγνώριση του γεγονότος ότι με την προσφυγή σε πρόσθετο εξωτερικό δανεισμό υποθηκεύεται ουσιαστικά και ανεπανόρθωτα το μέλλον των επόμενων γενεών, αυτό αποτελεί ασύγγνωστη τακτική από οποιαδήποτε κυβέρνηση κι αν ακολουθείται.

Το συνολικό δημόσιο και ενδοκυβερνητικό χρέος παρουσιάζει διεύρυνση τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και ως ποσοστό επί του ΑΕΠ και ανέρχεται σύμφωνα με τα

αναθεωρημένα μεγέθη για το 2001 σε £5.694,4 ή στο 96,7% επί του ΑΕΠ σε σύγκριση με £5.288,5 ή με 96,4% για το 2000, και με πρόβλεψη για £6.200,7 ή με 98,3% επί του ΑΕΠ για το 2002.

Ειδικότερα όσον αφορά το ενδοκυβερνητικό χρέος, για το οποίο να σημειωθεί ότι επίσης παρουσιάζει διεύρυνση για το 2002 τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, η επιτροπή προβληματίζεται για το ύψος του δανεισμού από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ιδιαίτερα κατά πόσο το κράτος είναι δυνατό να συνεχίσει να προσφεύγει σε δανεισμό απ' αυτό. Η επιτροπή θεωρεί ότι η συνέχιση της προσφυγής σε δανεισμό από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ισοδυναμεί ουσιαστικά με επιστροφή της καταβλητέας κυβερνητικής εισφοράς για τους εργοδοτούμενους στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και για τους αυτοεργοδοτούμενους, στο ίδιο το κράτος. Παράλληλα εκφράζει αμφιβολίες για το κατά πόσο το χρέος αυτό είναι πράγματι ενδοκυβερνητικό. Θεωρώντας την αποπληρωμή του εν λόγω χρέους επίσης κρίσιμο ζήτημα, και ιδιαίτερα σε συνάρτηση με τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μακροπρόθεσμα, η επιτροπή προτίθεται σε εύθετο χρόνο να επανέλθει ζητώντας από την κυβέρνηση ενημέρωση και ανάλυση της ακολουθούμενης πολιτικής στο θέμα αυτό στη βάση της διαφάνειας και της ανάγκης επανεκτίμησής της.

Αναφορικά με το ρυθμό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, που σύμφωνα με τις επίσημες κυβερνητικές προβλέψεις θα ανερχόταν στο 4,5% σε πραγματικούς όρους μέχρι την 11η Σεπτεμβρίου του 2001 και στο 4% ύστερα από την ημερομηνία αυτή, η επιτροπή εκτιμά ότι τα τελικά αναμενόμενα αποτελέσματα του τουρισμού και των υπηρεσιών για το 2001, συνυπολογιζόμενα με τα ποσοστά της ιδιωτικής κατανάλωσης και της μείωσης του τομέα της μεταποίησης, καταδεικνύουν ότι ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2001 κυμαίνεται μεταξύ 3% και 3,5%.

Ως θετική θεωρεί περαιτέρω η επιτροπή τη συγκράτηση του πληθωρισμού γύρω στο 2%, αλλά και τη διατήρηση της ανεργίας στο 3,2%, παρά το γεγονός ότι οι τρομοκρατικές επιθέσεις και το παγκόσμιο κλίμα ύφεσης που ακολούθησε και οι συνακόλουθες επιπτώσεις στον τουριστικό τομέα αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά το δοθέν ποσοστό ανεργίας για το τέλος του 2001 και για το 2002.

Στο σημείο αυτό η επιτροπή επισημαίνει και πάλι την ανάγκη επαγρύπνησης της κυβέρνησης για πάταξη της παράνομης απασχόλησης, αλλά και την ανάγκη επανεξέτασης της πολιτικής της σε σχέση με τον αριθμό και τα κριτήρια παραχώρησης αδειών εργασίας σε αλλοδαπούς, ιδιαίτερα ενόψει της προοπτικής ένταξης στην Ε.Ε.

Αναφορικά με την πρόβλεψη σε σχέση με το μέγεθος του πληθωρισμού για το 2002, αυτή είναι δυνατό προς το παρόν να χαρακτηριστεί ως αστάθμητη, ιδιαίτερα λόγω της επικείμενης αύξησης του επιβλητέου συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), αλλά και της αστάθειας που παρατηρείται διεθνώς σε σχέση με τους παράγοντες διαμόρφωσης της τιμής των καυσίμων.

Σχολιάζοντας τις εξελίξεις μετά τα διεθνή γεγονότα, η επιτροπή κρίνει ότι η ανάγκη επανεκτίμησης του ρυθμού ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για το 2001 ύστερα από τις τρομοκρατικές επιθέσεις έφερε την κυπριακή οικονομία αντιμέτωπη και πάλι με τη σκληρή πραγματικότητα που για σειρά ετών επισημαίνεται από την επιτροπή και που έγκειται στη σχεδόν απόλυτη εξάρτησή της από τον ευάλωτο τομέα του τουρισμού.

Οποιαδήποτε παγκόσμια αναταραχή και οι συνεπακόλουθες ανακατατάξεις στη διεθνή οικονομία επηρεάζουν άμεσα την κυπριακή οικονομία. Η επιτροπή είναι υποχρεωμένη να σχολιάσει την πραγματικότητα αυτή, παρά το γεγονός ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η πρώτη επανεκτίμηση του ρυθμού ανάπτυξης μετά τις 11 Σεπτεμβρίου 2001 ανατρέπεται σήμερα σε κάποιο βαθμό, αφού οι πολεμικές επιχειρήσεις έχουν περιοριστεί πλέον σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο.

Η κυπριακή οικονομία όμως λόγω του μικρού της μεγέθους είναι εκτεθειμένη ακόμη περισσότερο σε εξωγενείς παράγοντες τέτοιας φύσης. Χωρίς αμφιβολία, σε ανάλογες περιπτώσεις πλήττεται πρώτιστα η τουριστική βιομηχανία που περιλαμβάνει τα ξενοδοχεία, τα τουριστικά γραφεία, τα κρουαζιερόπλοια και τις αερογραμμές, ο ασφαλιστικός κλάδος και δευτερευόντως το εξαγωγικό εμπόριο, η χρηματαγορά και το χρηματιστήριο. Συνεπώς, σε περιπτώσεις κρίσεως οι μελλοντικές αποφάσεις της κυβέρνησης και ο ανάλογος προγραμματισμός πρέπει να σχεδιάζονται προσεκτικά και να αναπροσαρμόζονται συνεχώς, λαμβανομένου πάντοτε υπόψη του παράγοντα ότι η κυπριακή οικονομία σε ανάλογες περιπτώσεις πιθανόν να έχει μεγαλύτερη δυνατότητα γρήγορης ανάκαμψης λόγω του μικρού της μεγέθους.

Στο σημείο αυτό η επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα πολιτικά μηνύματα που δόθηκαν από την κυβέρνηση ευθύς αμέσως μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις, σχετικά με την ανάγκη επίδειξης πνεύματος αυτοσυγκράτησης εκ μέρους των κοινωνικών εταίρων και άλλων κοινωνικών ομάδων όσον αφορά τις οποιεσδήποτε διεκδικήσεις τους, κατά την εκτίμησή της δεν ήταν ορθά. Οι σχετικές δηλώσεις κρίνονται ως βεβιασμένες, ενώ δύνανται επίσης να χαρακτηρισθούν ότι διέπονται από πνεύμα μονόπλευρης λιτότητας. Η δημιουργία κλίματος ύφεσης σε ανάλογες περιπτώσεις ως αποτέλεσμα τέτοιων δηλώσεων, κατά την κρίση της επιτροπής μόνο όξυνση των διεκδικήσεων και των πιέσεων από ομάδες συμφερόντων δύναται να επιφέρει με τις συνεπακόλουθες αλυσιδωτές επιπτώσεις επί όλων των εκφάνσεων της οικονομίας, γεγονός που η κυβέρνηση έπρεπε να είχε συνεκτιμήσει προτού προχωρήσει στις εν λόγω δηλώσεις.

Υπό το φως των διαμορφωθέντων νέων δεδομένων, η επιτροπή δηλώνει ότι τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ του προγραμματισμού και της λήψης σε δεδομένη στιγμή συγκεκριμένων αποφάσεων επεκτατικής πολιτικής και επιτάχυνσης των αναπτυξιακών προγραμμάτων της κυβέρνησης με τη συνεπαγόμενη επιβάρυνση επί των δημόσιων

δαπανών για επενδυτικούς σκοπούς. Συναφώς όμως δηλώνει ότι στο μεταξύ δεν έχει εξακριβώσει την κυβερνητική πολιτική σε σχέση με την παραδεκτή ανάγκη μελέτης και εξαγγελίας συγκεκριμένων μέτρων για τη στήριξη των επενδύσεων. Η επιτροπή σχολιάζει όμως με ικανοποίηση τη μείωση των βασικών επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στις 18 Σεπτεμβρίου 2001, ευθύς μετά τα διεθνή γεγονότα, η οποία αναμένεται να συμβάλει στην επιτάχυνση των επενδυτικών δραστηριοτήτων και στη στήριξη της κυπριακής οικονομίας, ενώ επισημαίνει ταυτόχρονα την ανάγκη περαιτέρω μείωσης των βασικών επιτοκίων, τάση που παρατηρήθηκε και στο διεθνή χώρο.

Με αφορμή τη διαμορφωθείσα διεθνώς εικόνα οικονομικής ύφεσης που πλήττει τον τουριστικό τομέα, η επιτροπή, χωρίς να έχει ταχθεί ούτε στο αρχικό στάδιο αλλά ούτε και τώρα εναντίον της στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας με την περαιτέρω ενίσχυση της διαφήμισης και της προβολής του κυπριακού τουρισμού διεθνώς, αλλά και με άλλα ειδικότερα μέτρα*, επικρίνει ταυτόχρονα τη μεγάλη καθυστέρηση που υπήρξε και συνεχίζει να παρατηρείται για την κατάθεση στη Βουλή όλων των νομοσχεδίων που απαιτούνται για την έγκριση της διάθεσης των αναγκαίων συμπληρωματικών κονδυλίων που έχουν από καιρό εξαγγελθεί για την υλοποίηση τέτοιων μέτρων, ιδιαίτερα όσον αφορά την ενίσχυση της προβολής του τουρισμού. Η εξέλιξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα να τίθεται υπό σοβαρή αμφισβήτηση η αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων, όταν τελικά αυτά θα εφαρμοστούν. Η επιτροπή σημειώνει τέλος την απουσία εξαγγελίας στο μεταξύ συγκεκριμένων μέτρων στήριξης εκτός από τον τουριστικό τομέα και όλων των άλλων ζωτικών τομέων της οικονομίας.

Κρίνοντας γενικότερα την εξάρτηση της κυπριακής οικονομίας αποκλειστικά

* Η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή κανονισμούς που εγκρίθηκαν στις 20.12.2001, με τους οποίους σκοπεύεται η κατάργηση των τελών προσγείωσης για όλες τις πτήσεις μεταξύ 15.12.2001-31.5.2002 και για την κατάργηση του επιβατικού τέλους για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο του 2002.

σχεδόν από τον τουρισμό, η επιτροπή υπογραμμίζει και πάλι την ανάγκη επανεκτίμησης και αξιολόγησης της γεωοικονομικής θέσης της Κύπρου με την ενίσχυση της έρευνας σε διάφορα πεδία και την ανάπτυξη των εξαγωγικών υπηρεσιών στον τομέα της υγείας και της παιδείας, αλλά και του διαμετακομιστικού εμπορίου. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η ανάγκη αυτή επισημαίνεται από την επιτροπή κάθε χρόνο μέσα στα πλαίσια της εκάστοτε συζήτησης του ετήσιου προϋπολογισμού, πέραν όμως θεωρητικών εξαγγελιών εκ μέρους της κυβέρνησης, δεν υπάρχει συγκεκριμένος σχεδιασμός και δε διαφαίνεται πραγματική πολιτική βούληση προώθησης των τομέων αυτών, με αποτέλεσμα να έχει απολεσθεί πολύτιμος χρόνος. Τονίζεται περαιτέρω ότι ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει επίσης να προσδοθεί στην ανάγκη διατήρησης και αναβάθμισης της ήδη αξιόλογης θέσης που η Κύπρος κατέχει διεθνώς στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας, στον οποίο κατέχει την έκτη θέση.

Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι ύστερα από την έγκριση της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, της οποίας η εξαγγελία έγινε από τον Ιούνιο του 1999, μέχρι σήμερα κανένα αντίστοιχο σχέδιο στήριξης δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή. Παρατηρείται σχετικά ότι μόνο δύο αναθεωρημένα προγράμματα του Πρώτου Κεφαλαίου της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής έχουν εγκριθεί πολύ πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο που στόχο έχουν τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας μέσω των εκκολαπτηρίων. Η επιτροπή, χωρίς να γνωρίζει την ύπαρξη οποιωνδήποτε ειδικών λόγων, δεν μπορεί παρά να σχολιάσει αρνητικά τη βραδύτητα που παρατηρήθηκε στη λήψη της απόφασης αυτής και που είχε ως συνέπεια τέτοιου είδους επιχειρήσεις να έχουν ήδη προσελκυσθεί και αναπτυχθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό σε γειτονικές χώρες, όπως είναι το Ισραήλ, με αποτέλεσμα η Κύπρος να αντιμετωπίζει πλέον προβλήματα ανταγωνιστικότητας στον τομέα αυτό, έχοντας ουσιαστικά χάσει το προβάδισμα.

Συναφώς σημειώνεται ότι η επιτροπή θα ανέμενε την επίδειξη μεγαλύτερης

ευελιξίας για έγκαιρη διαφοροποίηση της κυβερνητικής πολιτικής προς νεότερους και πιο σύγχρονους τομείς ή το λιγότερο προς πρόσθετη και ουσιαστική ενίσχυση υφιστάμενων παραγωγικών δραστηριοτήτων της οικονομίας, όπως είναι για παράδειγμα οι επιχειρήσεις και οι βιομηχανίες ζωτικής σημασίας με εξαγωγικό προσανατολισμό, οι οποίες αναμφίβολα αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους.

Η επιτροπή δηλώνει ότι μέσα στα πλαίσια που καθορίζονται από το κοινοτικό κεκτημένο τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της διεύρυνσης των κινήτρων για συγχωνεύσεις και εξαγορές ιδιαίτερα των μη βιώσιμων επιχειρήσεων, έτσι που να καταστούν ικανές να αντεπεξέλθουν σε συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού. Τάσσεται επίσης υπέρ της μείωσης του εταιρικού φόρου, της παροχής συγκεκριμένων φορολογικών κινήτρων για τις βιομηχανίες, της διαφοροποίησης της τιμής των καυσίμων που χρησιμοποιούνται για τη βιομηχανία, της τεχνολογικής αναβάθμισης και της κατάλληλης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού. Ειδικότερα τάσσεται υπέρ της άμεσης στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με την άμεση εφαρμογή του Έκτου Κεφαλαίου της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, το οποίο προνοεί για τη δανειοδότηση τέτοιων επιχειρήσεων με σκοπό την ανασυγκρότηση ή/και επέκταση των δραστηριοτήτων τους με άμεσο στόχο την πιο γρήγορη προσαρμογή τους στις συνθήκες που δημιουργούνται από την προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.

Επισημαίνεται τέλος η ανάγκη η κυβέρνηση, ενόψει της ορατής προοπτικής για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε., να εγκύψει στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι λεγόμενες οικογενειακές επιχειρήσεις, στηρίζοντάς τες από τώρα σε νέους προσανατολισμούς και σε βελτίωση ταυτόχρονα της ανταγωνιστικότητάς τους μέσα από πιο σύγχρονες και ευέλικτες μεθόδους διοίκησης και λήψης αποφάσεων.

Ως προς το θέμα της ανάγκης πιο αποδοτικής λειτουργίας των ημικρατικών

οργανισμών, υπό το φως του παραδεκτού από όλες τις πλευρές αναγκαίου επαναπροσδιορισμού του ρόλου και του τρόπου λειτουργίας τους στη βάση σύγχρονων δεδομένων, η επιτροπή δηλώνει ότι δεν αντιτίθεται προς οποιαδήποτε ελευθεροποίηση που θα διασφαλίζει συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού της αγοράς με υπηρεσίες που θα προσφέρονται στην καλύτερη δυνατή ποιότητα και στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Σημειώνεται όμως ότι η πλειοψηφία της επιτροπής διαφωνεί με την ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική, σύμφωνα με την οποία η ελευθεροποίηση ζωτικών τομέων που τελούν υπό τη διαχείριση των ημικρατικών οργανισμών προωθείται στη βάση των μετοχοποιήσεων με αποκλειστικό μέτοχο το κράτος.

Τέλος, η επιτροπή, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην ανατροπή των υφιστάμενων μονοπωλίων και ολιγοπωλίων του ιδιωτικού τομέα που θεωρεί ότι επηρεάζουν ζωτικούς τομείς της οικονομίας, όπως είναι για παράδειγμα το σύστημα εμπορίας και διάθεσης των πετρελαιοειδών, αναμένει από την κυβέρνηση να ακολουθήσει δυναμική πολιτική ανατροπής των προνομιακών αυτών καταστάσεων. Ειδικότερα επισημαίνει την ανάγκη επανακαθορισμού του συστήματος εμπορίας και διάθεσης πετρελαιοειδών και σημειώνει ότι, παρά το γεγονός ότι είναι ενήμερη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει με απόφασή* του τον Υπουργό Οικονομικών να προβεί σε διαβουλεύσεις με τα κοινοβουλευτικά κόμματα με σκοπό την κατάργηση του συστήματος επιχορήγησης των τιμών των πετρελαιοειδών, έχει καθυστερήσει αδικαιολόγητα η ολοκλήρωση των σχετικών διαβουλεύσεων, με μόνο αποτέλεσμα σε τελευταία ανάλυση να πλήττεται ο απλός καταναλωτής.

2.1 Δημοσιονομική κατάσταση

Παρά την ικανοποιητική εικόνα που παρουσιάζουν προς το παρόν οι

* Αρ. Απόφασης Υπουργικού Συμβουλίου 54.313.

δημοσιονομικοί δείκτες, η επιτροπή κρίνει ότι δε δικαιολογείται οποιοσδήποτε εφησυχασμός από καμιά πλευρά και ιδιαίτερα εκ μέρους της κυβέρνησης. Αντίθετα θεωρεί ότι τώρα επιβάλλεται η επαγρύπνηση και η εντατικοποίηση διάφορων μέτρων προς διατήρηση και ενδεχομένως περαιτέρω βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης, η οποία επήλθε μέσα από το Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Εξυγίανσης που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια. Η διεθνής οικονομική ύφεση σε συνδυασμό με την ενδεχόμενη επιβράδυνση του αναμενόμενου ρυθμού αύξησης των δημόσιων εσόδων, επιβάλλουν τώρα την ακόμη περαιτέρω επιτάχυνση του συστηματικού ελέγχου των δημόσιων δαπανών, την περαιτέρω ενίσχυση του συστήματος φορολογικής διαχείρισης και την πάταξη της φοροδιαφυγής σε συνδυασμό με τη φορολογική αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα. Η εντατικοποίηση των μέτρων αυτών είναι δυνατό να ανακόψει την επιδείνωση της δημοσιονομικής κατάστασης.

Ειδικότερα, όσον αφορά το θέμα της φοροδιαφυγής, η πάγια θέση της επιτροπής είναι ότι η πάταξή της είναι δυνατή, νοουμένου ότι υφίσταται πράγματι συγκεκριμένη πολιτική βούληση προς την κατεύθυνση αυτή με την επίλυση σε πρώτο στάδιο των υφιστάμενων δομικών αδυναμιών στο όλο σύστημα.

Στη βάση της προσέγγισης αυτής παρατηρούνται, ειδικότερα σε σχέση με τους παράγοντες διαμόρφωσης της δημοσιονομικής κατάστασης για το 2002, τα ακόλουθα:

Με βάση τα αναθεωρημένα μεγέθη για το 2001, το σύνολο των δημόσιων εσόδων ήταν £1.677,9, σημείωσε δηλαδή αύξηση κατά 3,9% σε σχέση με το 2000. Για το 2002, προϋπολογίζονται επίσης αυξημένα έσοδα που σε απόλυτους αριθμούς ανέρχονται στα £2.070,5, δηλαδή σημειώνουν αύξηση κατά 23,4%. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι εξαιρουμένων των εσόδων από τις εκδόσεις

ονομαστικών χρεογράφων αναπτύξεως ύψους £309 εκατομ., τα οποία για πρώτη φορά συνυπολογίζονται στα έσοδα του προϋπολογισμού του 2002, η αύξηση των δημόσιων εσόδων θα είναι της τάξης του 5,0%.

Από την άλλη, οι δημόσιες δαπάνες για τη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας δεν παρουσιάζουν προς το παρόν καμιά βελτίωση. Ειδικότερα οι τρέχουσες δαπάνες που αφορούν δαπάνες προσωπικού και δαπάνες συντήρησης και λειτουργίας προβλέπεται το 2002 να παρουσιάσουν αυξητική μεταβολή κατά 7,4% και 5,8% αντίστοιχα.

Συνεπώς η λιτότητα που κατ' επανάληψη επαγγέλλεται η κυβέρνηση και η προσπάθειά της για συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών ανατρέπεται από τα ίδια τα δεδομένα του κατατεθέντος προϋπολογισμού. Η επιτροπή δηλώνει συναφώς ότι δεν έχει εξακριβώσει ποια είναι τα συγκεκριμένα μέτρα προς την κατεύθυνση συμπίεσης των πιο πάνω δαπανών, παρά το γεγονός ότι κατά την κρίση της είναι δυνατή η μείωση των εν λόγω δαπανών.

Συνεπακόλουθα η επιτροπή προβληματίζεται, αφού με βάση τα πιο πάνω στοιχεία αλλά και εξαιτίας της παρατηρηθείσας ύφεσης στα πραγματικά δεδομένα της κυπριακής οικονομίας διαβλέπεται τελικά επηρεασμός της πρόβλεψης για το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος. Συνεκτιμώντας τις διεθνείς εξελίξεις μετά τις 11 Σεπτεμβρίου 2001, οι οποίες ίσως να επέδρασαν αρνητικά στην ιδιωτική κατανάλωση, η επιτροπή θεωρεί αναμενόμενη την κάθετη μείωση των κυβερνητικών εσόδων, γεγονός που ενδεχομένως να ανατρέπει την πρόβλεψη για την εικόνα του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Η επιτροπή για σειρά ετών και χωρίς να εισακούεται τονίζει τη σοβαρότητα του ειδικότερου θέματος που συναρτάται άμεσα με τη διαμόρφωση του ύψους του

δημοσιονομικού ελλείμματος και το οποίο είναι η δημόσια υπηρεσία, για τη λειτουργία της οποίας οι συνολικές δαπάνες απορροφούν τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά και την ανάγκη αποτελεσματικής αντιμετώπισης όλων των προβλημάτων που την ταλανίζουν. Επανειλημμένα, έχει επισημάνει το μεγάλο αριθμό νέων προσλήψεων, τη μειωμένη παραγωγικότητα, το διογκωμένο κρατικό μισθολόγιο και τις διογκωμένες λειτουργικές δαπάνες της δημόσιας υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι η πάγια θέση της κυβέρνησης για τη μη δημιουργία νέων ή αναβάθμιση υφιστάμενων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία ανατρέπεται συστηματικά τα τελευταία δύο χρόνια με την εκ των υστέρων κατάθεση στη Βουλή συμπληρωματικών προϋπολογισμών που προνοούν τη δημιουργία ή την αναβάθμιση μεγάλου αριθμού θέσεων.

Στις πλείστες των περιπτώσεων, η αιτιολογία που προτάσσεται από την κυβέρνηση για την κατάθεση των συμπληρωματικών αυτών προϋπολογισμών είναι ότι αποσκοπούν στην υλοποίηση συμφωνιών μεταξύ κυβέρνησης και συνδικαλιστικών οργανώσεων ή στην κάλυψη αναγκών που προκύπτουν λόγω της πορείας εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο. Σε διάφορες υπηρεσίες σε ορισμένες περιπτώσεις προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η δημιουργία των νέων θέσεων προτείνεται έναντι κατάργησης αριθμού άλλων. Σημειώνεται ότι η δημιουργία νέων θέσεων με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς συνεπάγεται ενσωμάτωσή τους στους επόμενους ετήσιους προϋπολογισμούς, με αποτέλεσμα στο σύνολό του το δημοσιονομικό έλλειμμα να επηρεάζεται σοβαρά και μακροπρόθεσμα.

Η Βουλή βρίσκεται προ τετελεσμένων και μη αναστρέψιμων καταστάσεων. Η κυβέρνηση έμμεσα και συστηματικά μετατοπίζει το βάρος οποιωνδήποτε διεκδικήσεων στους ώμους της Βουλής. Το γεγονός αυτό είχε επισημανθεί από

την επιτροπή και πέρυσι και είχε επικριθεί πολύ έντονα. Η από μέρους της κυβέρνησης τακτική των τελευταίων ετών να καταθέτει αριθμό συμπληρωματικών προϋπολογισμών* κατά τρόπο που να ανατρέπεται ενδεχομένως σε μικρό ή μεγάλο βαθμό η δημοσιονομική εικόνα που επίσημα σκιαγραφείται ενώπιον της Βουλής για το οικονομικό έτος στο οποίο αυτοί αναφέρονται, και παρά το γεγονός ότι μερικές από τις ζητούμενες συμπληρωματικές δαπάνες δυνατό να έχουν προβλεφθεί από προηγούμενως, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Δυνατό επίσης να εκληφθεί ότι αποσκοπεί στη δημιουργία πλασματικών εντυπώσεων στο αρχικό στάδιο της κατάθεσης του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού στη Βουλή ως προς την πραγματική επίδραση του συνόλου τελικά των δαπανών στο ΑΕΠ για το οικονομικό έτος στο οποίο αυτές αναφέρονται.

Η επιτροπή αναγνωρίζει ότι μεγάλο μερίδιο ευθύνης αναλογεί και στην ίδια με τις εκάστοτε εισηγήσεις της προς την ολομέλεια του σώματος για έγκριση τέτοιων συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Τονίζει όμως ότι αρνείται τη συνέχιση της πιο πάνω ακολουθούμενης τακτικής εκ μέρους της κυβέρνησης και ότι για το λόγο αυτό εφεξής, ειδικά για το θέμα των οποιωνδήποτε αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας σε νέο προσωπικό, θα απαιτεί πλήρη και ολοκληρωμένη ενημέρωση στο αρχικό στάδιο της συζήτησης του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού.

Η ενημέρωση αυτή, για την οποία η επιτροπή προτίθεται να διαβουλευθεί με

* Ο αριθμός των κατατεθέντων εντός του 2001 συμπληρωματικών προϋπολογισμών στη Βουλή ανέρχεται σε οχτώ με συνολικό ύψος προνοούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων £161.137.000. Στους οχτώ συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς του 2001 προστίθεται και ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός του 2000 που εγκρίθηκε εντός του 2001 και που προνοούσε για επιπρόσθετες πιστώσεις ύψους £6.073.844.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών μέχρι το τέλος του 2001 αναμενόταν η κατάθεση ενός ακόμη συμπληρωματικού προϋπολογισμού του 2001 που προνοεί τη δημιουργία συνολικά τετρακόσιων πενήντα νέων θέσεων.

Το συνολικό ύψος των συμπληρωματικών, σύμφωνα με τα πιο πάνω, πιστώσεων ανέρχεται σε £167.210.026 εκατομ., αλλά από το σύνολο αυτό αφαιρούνται συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους £94.051.548 που χορηγήθηκαν μέχρι την 31η Αυγούστου 2001 και για τις οποίες γίνεται αναφορά στη σελίδα 41 του προϋπολογισμού του 2002 ότι έχουν συνυπολογιστεί στα αρχικά δεδομένα σε σχέση με το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2001.

την κυβέρνηση αμέσως μετά τη συζήτηση και έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2002 για τη μορφή που δυνατό να λάβει, μπορεί μεταξύ άλλων να γίνει με τη συμπερίληψη της δημιουργίας νέων ή της αναβάθμισης άλλων θέσεων στον εκάστοτε κατατιθέμενο ετήσιο προϋπολογισμό -πρακτική που δεν ακολουθείται τα τελευταία έτη- που να συνοδεύεται με πλήρη αναλυτική κατάσταση στοιχείων που να δεικνύουν την πραγματική επίδραση των αντίστοιχων δαπανών επί των δημοσιονομικών δεικτών και των δημόσιων οικονομικών, τόσο σε βραχυπρόθεσμη όσο και σε μακροπρόθεσμη βάση.

Ταυτόχρονα η επιτροπή προβληματίζεται να ζητήσει από την κυβέρνηση τακτική ενημέρωση σχετικά με την πορεία εφαρμογής του δημοσιονομικού προγράμματος, καθώς και των ειδικότερων κυβερνητικών προγραμμάτων, τα οποία προτίθεται να υποβάλει με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς κατά τη διάρκεια του έτους. Συναφές είναι και το ενδεχόμενο απόρριψης από την επιτροπή συμπληρωματικών προϋπολογισμών που θα κατατίθενται μετά το πρώτο εξάμηνο κάθε χρόνου ή εφόσον αυτοί δεν αφορούν πραγματικά μη προβλέψιμες δαπάνες ή δαπάνες συγκεκριμένου ποσοστού επί του συνόλου των κρατικών δαπανών, το οποίο ενδεχομένως να καθοριστεί ειδικά για το σκοπό αυτό.

Υπογραμμίζεται ότι εν πάση περιπτώσει η τακτική της κατάθεσης αριθμού συμπληρωματικών προϋπολογισμών, ανεξάρτητα από οποιουσδήποτε λόγους και αν γίνεται, δυσχεραίνει την επιτροπή στο έργο της μελέτης του κρατικού προϋπολογισμού στο σύνολό του, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί αχρείαση δημοσιονομική ακαταστασία στον προγραμματισμό των δημόσιων δαπανών.

Η επιτροπή κρίνει ότι στενά συνυφασμένο με το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι και το ζήτημα της χαμηλής παραγωγικότητας στη δημόσια υπηρεσία, πρόβλημα το

οποίο θεωρεί ότι συναρτάται άμεσα με το ισχύον σύστημα αξιολόγησης και με το γενικότερο ζήτημα της αναδιάρθρωσης της δημόσιας υπηρεσίας. Η δημόσια υπηρεσία, κατά την κρίση της επιτροπής, πάσχει σε μεγάλο βαθμό από συντηρητισμό και ακαμψία, γραφειοκρατία, αναξιοκρατία, συγκεντρωτισμό και αυταρχισμό, έλλειψη αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας, έλλειψη αποτελεσματικής διοικητικής οργάνωσης, εξειδίκευσης και ποιότητας στην παραγωγή. Για τα σοβαρά αυτά προβλήματα που απασχολούν τη Βουλή για χρόνια και που πολλές φορές έχουν συζητηθεί διεξοδικά από αυτή, σημειώνεται η έλλειψη αποφασιστικότητας και η απροθυμία της κυβέρνησης για σειρά ετών να προχωρήσει σε ριζικές τομές για την αντιμετώπισή τους. Η στάση αυτή είχε ως αποτέλεσμα το όλο σύστημα αξιολόγησης των δημόσιων υπαλλήλων να πάσχει για τουλάχιστον δέκα χρόνια από την τελευταία αναθεώρησή του, καθ' ην στιγμή επίσημα η ίδια η κυβέρνηση έχει επανειλημμένα παραδεχθεί τόσο την αδυναμία αυτή, όσο και τις υπόλοιπες αδυναμίες της δημόσιας υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι ύστερα από επανειλημμένες επισημάνσεις της Βουλής, η κυβέρνηση μόλις τώρα έχει προχωρήσει σε συμπερίληψη στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό κονδυλίων για μετάκληση ξένων εμπειρογνομόνων με σκοπό τη διενέργεια αξιολόγησης που να καλύπτει το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός νέου συστήματος αξιολόγησης στη δημόσια υπηρεσία. Αναμένεται ότι η κυβέρνηση στο εξής θα επιδείξει την ανάλογη σημασία που η Βουλή αποδίδει στα θέματα αυτά και με αποφασιστικότητα θα προωθήσει το ταχύτερο τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Η επιτροπή συναφώς προβληματίζεται να προχωρήσει σε εισήγηση προς την ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά προϋπολογισμού για τη θεσμοθέτηση υποχρέωσης της κυβέρνησης να προβαίνει με έκθεσή της προς τη Βουλή σε περιοδική ενημέρωση των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών για

οποιαδήποτε μέτρα λαμβάνει ή προτίθεται να λάβει, καθώς και για τα συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα υλοποίησής τους σχετικά με όλα τα ζητήματα που συναρτώνται με τη δημόσια υπηρεσία, όπως είναι η παραγωγικότητα, το ισχύον σύστημα αξιολόγησης, ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της και για όλα τα παρεπόμενα με το θέμα κεφάλαια που θα καθορισθούν ειδικά.

Αξίζει πάντως και φέτος όπως και πέρυσι να σημειωθεί η ευαρέσκεια της επιτροπής για την απλούστευση των διαδικασιών, την επιτάχυνση του ρυθμού εξυπηρέτησης του κοινού και την καθιέρωση ενημέρωσης του πολίτη με την εφαρμογή του Χάρτη Δικαιωμάτων του Πολίτη στα περισσότερα τμήματα και υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών.

Περαιτέρω και όσον αφορά το κόστος του κρατικού μισθολογίου και τη δεδηλωμένη εκ μέρους της κυβέρνησης απόφαση για μείωσή του, η επιτροπή επικρίνει την καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων της κυβέρνησης με τη συνδικαλιστική πλευρά όσον αφορά το εξαγγελθέν ενιαίο κρατικό μισθολόγιο, θεωρώντας ανεπίτρεπτο το ζήτημα αυτό να διαιωνίζεται.

Η επιτροπή επισημαίνει ότι αναμένει πως το αποτέλεσμα των εν λόγω διαβουλεύσεων θα είναι αυτό που θα υπηρετεί πράγματι την ανάγκη διαρθρωτικής αλλαγής στο πολύ σοβαρό αυτό ζήτημα, το οποίο αποτελεί μια από τις βασικότερες αιτίες αύξησης του δημοσιονομικού ελλείμματος. Για το λόγο αυτό προτίθεται να καλέσει την κυβέρνηση εντός του πρώτου τριμήνου του 2002 να την ενημερώσει σε σχέση με τα ενδεχόμενα προβλήματα που παρουσιάζονται, για το ακριβές στάδιο των διαβουλεύσεων και για το χρονοδιάγραμμα κατάληξης του όλου θέματος. Σχετικά σημειώνει ότι αναμένει πως κύρια επιδίωξη της κυβέρνησης θα είναι η ενσωμάτωση των τελικών αποφάσεων σχετικά με τις

προτεινόμενες κλίμακες στον κρατικό προϋπολογισμό του 2003. Σε τελική ανάλυση η επίτευξη του στόχου αυτού θα συμβάλει μεταξύ άλλων αποφασιστικά και στην επιθυμητή σύγκλιση του όρων εργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Μέσα στα ίδια πλαίσια που έχουν διαγραφεί όσον αφορά την ανάγκη συγκράτησης των δημόσιων δαπανών και κατ' επέκταση του δημοσιονομικού ελλείμματος, η επιτροπή επικροτεί την απόφαση της κυβέρνησης για την ανάληψη της κατασκευής αριθμού δημόσιων έργων με νέες μεθόδους χρηματοδότησης που δεν επιβαρύνουν τα δημόσια οικονομικά, νοουμένου όμως ότι πάντοτε τα συμφέροντα του κράτους θα διασφαλίζονται πλήρως μέσω των προνοιών των σχετικών συμβολαίων.

2.2. Άλλα σχετικά θέματα

α. Κεφαλαιαγορά

Η κεφαλαιαγορά παρουσίασε τα γνωστά συνεχιζόμενα προβλήματα. Τα προβλήματα που ταλανίζουν τα τελευταία χρόνια το χρηματιστηριακό θεσμό συνίστανται, κατά την εκτίμηση της επιτροπής, εκτός από την ανεπάρκεια του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και την κατά καιρούς παρατηρηθείσα έλλειψη αποτελεσματικής εποπτείας, στην έλλειψη εμπιστοσύνης στο θεσμό καθώς και στην έλλειψη ρευστότητας.

Σημειώνονται οι αποφάσεις της κυβέρνησης για τη μετάκληση εμπειρογνώμονα για χρηματιστηριακά θέματα στον οποίο ανατέθηκε η επισκόπηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για το χρηματιστήριο και η υποβολή εισηγήσεων για πλήρωση των παρατηρηθέντων νομοθετικών κενών. Η κυριότερη από τις εισηγήσεις που περιλαμβάνονται στην εν λόγω μελέτη, η οποία να σημειωθεί ότι ολοκληρώθηκε από τον Απρίλιο του 2001, έγινε με τη μόλις

πρόσφατη κατάθεση του νομοσχεδίου για τη ρύθμιση της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών*. Ολοκληρώθηκε επίσης και τέθηκε σε εφαρμογή από τον Απρίλιο του 2001 το νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**, κατά τρόπο που υπό τη νέα στελέχωσή της και με βάση το εν λόγω πλαίσιο λειτουργίας της, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να αναμένεται ότι θα συμβάλει στην αποτελεσματική εποπτεία του θεσμού και στη βελτίωση της όλης κατάστασης.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ενώ η κυβέρνηση κατά καιρούς προέβη σε δημόσιες επικρίσεις για το έργο της επιτροπής, οι οποίες απέδιδαν σ' αυτήν καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της μελέτης σχετικών με το χρηματιστηριακό θεσμό νομοσχεδίων, την ίδια στιγμή και ενώ τα νομοσχέδια αυτά είχαν προ πολλού ψηφιστεί σε νόμους, η ίδια δεν έχει ακόμη καταθέσει στη Βουλή για μελέτη και έγκριση τους κανονισμούς που είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω νομοθετημάτων, με αποτέλεσμα η νομοθεσία π.χ. για τα αμοιβαία κεφάλαια να μην έχει ακόμη καταστεί δυνατό να εφαρμοσθεί***.

Αναφορικά με την απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε άμεση

* Η μελέτη του σχετικού νομοσχεδίου με τον τίτλο «Ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), κατατέθηκε στη Βουλή την 1η Νοεμβρίου 2001 και η μελέτη του άρχισε από την επιτροπή στις 10 Δεκεμβρίου 2001 και συνεχίζεται.

** Στην καθιέρωση νέου θεσμικού πλαισίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το οποίο καθιστά πράγματι εντελώς ανεξάρτητη τη λειτουργία του εποπτικού αυτού σώματος, συνέβαλε και η ίδια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με τις εισηγήσεις της, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από την ολομέλεια της Βουλής.

*** Το νομοσχέδιο για τα αμοιβαία κεφάλαια κατατέθηκε στη Βουλή στις 2 Δεκεμβρίου 1999 και ψηφίστηκε σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001» (Αρ. Νόμου 63(Ι) του 2001), στις 5 Απριλίου 2001. Το διάστημα που μεσολάβησε από την κατάθεση μέχρι την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, οφειλόταν σε απόφαση της ίδιας της Επιτροπής Οικονομικών σύμφωνα με την οποία για την προώθηση του εν λόγω νομοσχεδίου, θα έπρεπε πρώτα η κυβέρνηση να καταθέσει στη Βουλή νομοσχέδιο για τη θεσμοθέτηση νέου πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Σύμφωνα με την ίδια απόφαση, με την κατάθεση και ταυτόχρονα με τα αμοιβαία κεφάλαια, ψήφιση σε νόμο του τελευταίου αυτού νομοσχεδίου, θα καθίστατο δυνατή η θεσμοθέτηση ενός αποτελεσματικού πλαισίου εποπτείας της λειτουργίας των αμοιβαίων κεφαλαίων, το οποίο η Επιτροπή Οικονομικών είχε

παρέμβαση στο χρηματιστήριο με τη σύσταση του λεγόμενου Σταθεροποιητικού Ταμείου για την τόνωση του χρηματιστηριακού δείκτη τιμών, είναι γνωστή η για λόγους αρχής διαφωνία της πλειοψηφίας της επιτροπής με τέτοιου είδους παρεμβάσεις, η οποία έχει ήδη εκφραστεί με πρόσφατη εισήγησή της για απόρριψη του σχετικού νομοσχεδίου που είχε κατατεθεί στη Βουλή*.

Η επιτροπή γενικότερα επισημαίνει την απουσία πολιτικής βούλησης εκ μέρους της κυβέρνησης να προχωρήσει με ευελιξία και αποφασιστικότητα σε σχεδιασμό βασικής στρατηγικής για αντιμετώπιση των τεκταινομένων της περιόδου 1999-2000, με αποτέλεσμα η δημιουργηθείσα κατάσταση να έχει αποβεί σε βάρος του απλού επενδυτή με ανεπανόρθωτα, κατά την κρίση της, αποτελέσματα. Η επιτροπή κρίνει ότι η κυβέρνηση θα έπρεπε να είχε ήδη μελετήσει και καταλήξει σε συγκεκριμένες αποφάσεις για ζητήματα καίριας σημασίας, όπως είναι η παροχή φορολογικών κινήτρων για μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις και για εταιρείες με μερισματική πολιτική, η επίσπευση της θεσμοθέτησης ποιοτικών κριτηρίων για την εισδοχή εταιρειών στο Χρηματιστήριο, η μείωση του κόστους συναλλαγών και συνεπακόλουθα η κατάργηση του ειδικού τέλους* επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών και η

αποφασίσει ότι θα έπρεπε να ανατεθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Τελικά τα δύο νομοσχέδια ψηφίστηκαν σε νόμους ταυτόχρονα.

* Το νομοσχέδιο με τον τίτλο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», με το οποίο προνοείτο η κατάθεση των εισπράξεων από το επιβλητέο ειδικό τέλος επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στο Σταθεροποιητικό Ταμείο για την προικοδότησή του και την υλοποίηση των στόχων του, απορρίφθηκε κατά πλειοψηφία από την ολομέλεια του σώματος στις 20 Δεκεμβρίου 2001.

* Στις 6 Δεκεμβρίου 2001, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή νομοσχέδιο με σκοπό την παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την επιβολή ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών που λήγει τέλος του 2001, για άλλα δύο έτη, δηλαδή ως τις 31 Δεκεμβρίου 2003. Η Βουλή αποφάσισε να παρατείνει την ισχύ της εν λόγω νομοθεσίας μόνο μέχρι την 31η Μαρτίου 2002, δίνοντας περιθώριο στην κυβέρνηση να επανέλθει στη Βουλή με τελικές αποφάσεις σχετικά με την εισαγωγή νομοθεσίας για επιβολή κεφαλαιουχικού φόρου επί των κερδών που προκύπτουν από χρηματιστηριακές συναλλαγές, η οποία υποστηρίζεται ομόφωνα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

επίλυση ταυτόχρονα των τεχνικών προβλημάτων που παρατηρούνται για την υιοθέτηση φόρου κεφαλαιουχικών κερδών για κέρδη που προκύπτουν από χρηματιστηριακές συναλλαγές. Θα έπρεπε ακόμη να είχε μελετηθεί σειρά ειδικών φορολογικών απαλλαγών για ανακούφιση του απλού επενδυτή. Η επιτροπή κρίνει, τέλος, αναγκαίο να επισημάνει την ανάγκη εξέτασης του θέματος του καθορισμού προϋποθέσεων για τη λειτουργία ενδεχομένως παράλληλης αγοράς, γεγονός που κατά την κρίση της θα συνέβαλλε στην καλύτερη εξυπηρέτηση του επενδυτικού κοινού.

Συναφώς αναφέρεται ότι η επιτροπή υπό τις δεδομένες επικρατούσες συνθήκες στα χρηματιστηριακά πράγματα θεωρεί ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα την ανάγκη αναστολής της είσπραξης χρεών που συνομολογήθηκαν για επενδυτικούς σκοπούς. Για το λόγο αυτό δηλώνει ότι αναμένει την επαγρύπνηση και δυναμική παρέμβαση της κυβέρνησης προς την Κεντρική Τράπεζα που είναι το αρμόδιο εποπτικό σώμα, αλλά και προς τις ίδιες τις εμπορικές τράπεζες και απαιτεί από αυτήν να την ενημερώνει σχετικά σε τακτά διαστήματα.

Τέλος, η επιτροπή επικρίνει την επίδειξη μη εποικοδομητικής στάσης της κυβέρνησης σε πλείστες όσες περιπτώσεις που βουλευτές είχαν την πρωτοβουλία να προχωρήσουν σε κατάθεση σχετικών προτάσεων νόμου, οι οποίες, κατά τη γνώμη τους, θα συνέβαλλαν στην επίλυση προβλημάτων ή παρατηρηθέντων κενών στο χρηματιστηριακό θεσμό.

Η επιτροπή δηλώνει ότι δεν κρίνει σκόπιμο να ενδιατρίψει περαιτέρω σε θέματα που σχετίζονται με την απόλυτη ανάγκη για εξυγίανση του θεσμού. Η εξυγίανση αυτή αναμένει ότι θα γίνει με την απόδοση της ευθύνης, αλλά και με την ανάληψή της από όλους τους φορείς στους οποίους αυτή αναλογεί, γεγονός που αδιαμφισβήτητα θα συμβάλει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προς το

θεσμό και στην ανάκαμψή του. Δεδομένης όμως της έρευνας που διεξάγεται από την ειδικά διορισθείσα από την κυβέρνηση Ερευνητική Επιτροπή* για το Χρηματιστήριο, αλλά και της συνεχιζόμενης έρευνας που διενεργείται σε κοινοβουλευτικό επίπεδο από την ίδια την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού από κοινού με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, δεν κρίνεται σκόπιμο στο παρόν στάδιο να γίνει περαιτέρω αναφορά.

β. Φορολογική μεταρρύθμιση

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, η προ πολλού εξαγγελθείσα φορολογική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης δεν είχε ακόμα κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής. Η επίσημη κατάθεσή της έγινε στις 7 Νοεμβρίου 2001 υπό τη μορφή δήλωσης πολιτικής και η συζήτησή της άρχισε από την επιτροπή στις 28 Νοεμβρίου 2001**.

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι η κυβέρνηση έχει καθυστερήσει εντελώς αδικαιολόγητα να καταθέσει την εν λόγω φορολογική μεταρρύθμιση ενώπιόν της. Να σημειωθεί ότι και με την περυσινή της έκθεση για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001, η επιτροπή είχε επισημάνει την καθυστέρηση στην προώθηση φορολογικής μεταρρύθμισης, ανάγκη που η επιτροπή είχε πολλές φορές προηγουμένως επισημάνει στην κυβέρνηση. Παρά την αναληφθείσα δέσμευση του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής τον Ιούλιο του 2001 για

* Η Ερευνητική Επιτροπή διορίσθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο την 1η Δεκεμβρίου 2000, κατόπιν εισήγησης της ίδιας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και το έργο της συνεχίζεται.

** Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, η πάγια θέση της κυβέρνησης είναι η ουδετερότητα της σκοπούμενης μεταρρύθμισης σε σχέση με τα δημόσια οικονομικά, ενώ η πρόσθετη επιβάρυνση που θα προκύψει από την προτεινόμενη αύξηση των συντελεστών των έμμεσων φορολογιών θα αντισταθμιστεί με μείωση των φορολογικών συντελεστών της άμεσης φορολογίας φυσικών και νομικών προσώπων και με την παροχή χορηγιών.

κατάθεση της εξαγγελθείσας φορολογικής μεταρρύθμισης αρχές Σεπτεμβρίου 2001, σημειώνεται η βραδύτητα της κυβέρνησης να την καταθέσει έγκαιρα στη Βουλή, αλλά και η απροθυμία της να προχωρήσει στην κατάθεση συγκεκριμένων νομοσχεδίων, των οποίων η μελέτη θα γινόταν από την επιτροπή με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες. Αντ' αυτής της διαδικασίας, η κυβέρνηση αποφάσισε να προχωρήσει στην κατάθεση ενός θεωρητικού πλαισίου φορολογικών προτάσεων, γεγονός που για λόγους αντικειμενικούς προκαλεί ακόμη μεγαλύτερη καθυστέρηση στην προώθησή του. Σημειώνεται ότι αρχικά η πρώτη κατάθεση στην επιτροπή των προκαταρκτικών προτάσεων της κυβέρνησης σε σχέση με την υπό αναφορά φορολογική μεταρρύθμιση έγινε στις 8 Ιανουαρίου 2001. Από την ημερομηνία αυτή και μέχρι την κατάθεση του επίσημου πλαισίου αυτής στις 7 Νοεμβρίου 2001, παρήλθε ουσιαστικά ένα ολόκληρο έτος. Κατ' αυτό τον τρόπο, δεν υπήρχε παρά ελάχιστος ή και καθόλου χρόνος για την εις βάθος συζήτηση και ολοκλήρωση της μελέτης του θέματος και ακολούθως για την κατάθεση στη Βουλή όλων των αναγκαίων σχετικών νομοσχεδίων που απαιτείτο να ψηφιστούν σε νόμους πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους, έτσι που οι αναγκαίες νομοθεσίες να ετίθεντο σε εφαρμογή με την έναρξη του νέου φορολογικού έτους.

Η επιτροπή έχει επίγνωση της σοβαρότητας του όλου θέματος και είναι ενήμερη για τις δεσμεύσεις της Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) σε σχέση με τις έμμεσες φορολογίες (ΦΠΑ και φόροι κατανάλωσης) και έναντι του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) όσον αφορά την υποχρέωση εξάλειψης του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού. Γνωρίζει επίσης την ανάγκη όπως, ύστερα από τη διαμόρφωση νέων ενδεχομένως οικονομικών δεδομένων που προκύπτουν από τη διεθνή οικονομική ύφεση, δημιουργηθούν το ταχύτερο συνθήκες σταθερότητας και άρσης της αβεβαιότητας

ως προς το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης, ιδιαίτερα σε σχέση με το θέμα της φορολόγησης εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων με έδρα την Κύπρο (υπεράκτιες), για να επιτραπεί έτσι η απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους ή και η προσέλκυση νέων το συντομότερο.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι ο Υπουργός Οικονομικών ύστερα από τις τρομοκρατικές επιθέσεις προέβη σε δηλώσεις σύμφωνα με τις οποίες, παρά την αρχική θέση της κυβέρνησης σε σχέση με τη φορολογική μεταρρύθμιση για μηδενικό αποτέλεσμα ως προς τα δημόσια οικονομικά, οι διεθνείς εξελίξεις και οι ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και στην όλη δημοσιονομική κατάσταση, δυνατό πλέον να δικαιολογούν τη μερική αναθεώρηση της αρχικής αυτής θέσης.

Η επιτροπή παρατηρεί ότι υπό το φως της πιο πάνω δήλωσης και παρά το γεγονός ότι ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός δεν εξαντλεί την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, αφού σύμφωνα με το τεχνικό σύστημα κατάρτισής του οποιαδήποτε φορολογικά μέτρα δε συζητούνται κατ' ανάγκην ταυτόχρονα με αυτόν, στη δεδομένη περίπτωση και λόγω της σοβαρότητας των προτεινόμενων μέτρων κρίνεται ότι τα φορολογικά αυτά θέματα θα έπρεπε να τύγχαναν ταυτόχρονης με τον υπό αναφορά προϋπολογισμό συζήτησης.

Υπό το φως επίσης της δεδηλωμένης βούλησης της κυβέρνησης η φορολογική μεταρρύθμιση να προωθηθεί το ταχύτερο, ούτως ώστε να συγκρατηθεί το ενδεχόμενο διεύρυνσης του δημοσιονομικού ελλείμματος*, στη βάση της εξαγγελίας της αρχής της μηδενικής βάσης όσον αφορά τα προκύπτοντα έσοδα και δαπάνες, σε συσχέτισμό πάντα με την ανάγκη οι σχετικές νομοθεσίες να ισχύσουν

* Στην περίπτωση της υιοθέτησης νομοθεσιών που να προνοούν αφενός φορολογικές απαλλαγές και αφετέρου έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ σε ημερομηνία μεταγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου 2002, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα σημειώσει διεύρυνση, αφού οι

ταυτόχρονα από 1ης Ιανουαρίου 2002, ώστε να μην απολέσει η κυβέρνηση έσοδα, η επιτροπή κρίνει σκόπιμο να προβεί στην ακόλουθη δήλωση:

Δε δεσμεύεται για το χρόνο αποπεράτωσης του έργου της μελέτης της εν λόγω φορολογικής μεταρρύθμισης, την οποία θεωρεί ως ένα από τα πλέον σοβαρά θέματα που έχουν τα τελευταία χρόνια αχθεί ενώπιόν της και για το οποίο θα κληθεί να υποβάλει έκθεση προς την ολομέλεια του σώματος. Σχετικά δηλώνει ότι θα προβεί σε συζήτηση του θέματος μέσα στα χρονικά πλαίσια που θα απαιτηθούν και αδιάφορα από οποιουσδήποτε χρονικούς περιορισμούς, έτσι που να θεσμοθετηθεί ένα ισοζυγισμένο πλαίσιο φορολογικού συστήματος στη βάση πρώτιστα της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Στο στάδιο αυτό η επιτροπή δεν επιθυμεί να υπεισέλθει σε περισσότερες λεπτομέρειες σε σχέση με το όλο θέμα, για το οποίο όλες ανεξαιρέτα οι πλευρές της επιτροπής έχουν τοποθετηθεί ότι επιδέχεται συζήτησης και βελτίωσης, αλλά και του οποίου η πρώτη εκτίμηση καταδεικνύει ότι η υπό αναφορά φορολογική μεταρρύθμιση ενδεχομένως να μην έχει τεθεί πάνω σε μηδενική βάση, αφού η κυβέρνηση από το δεύτερο έτος πιθανής εφαρμογής της διαφαίνεται να αποκομίζει έσοδα.

Με την ευκαιρία όμως της αναφοράς στο θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης, η επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι επέστη ο χρόνος για να τεθεί ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός πάνω σε νέα βάση. Η θεώρηση της επιτροπής είναι ότι ο προϋπολογισμός πρέπει να παύσει πλέον να αποτελεί έναν απλό ισολογισμό εσόδων και δαπανών, αλλά είναι ανάγκη όπως ταυτόχρονα με αυτόν εξετάζεται και η κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης, οι οποιεσδήποτε φορολογικές της προτάσεις, ενώ επιβάλλεται και η εις βάθος ανάλυση του

φορολογικές απαλλαγές σύμφωνα με το ισχύον φορολογικό σύστημα ισχύουν για ολόκληρο το φορολογικό έτος.

συγκεκριμένου κυβερνητικού προγραμματισμού όσον αφορά το ύψος και τις πηγές του δανεισμού στον οποίο το κράτος προσφεύγει.

2.3. Παρουσίαση/μορφή προϋπολογισμού - Βαθμός υλοποίησης αναπτυξιακών έργων

Για τρίτη συνεχή χρονιά ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός κατατίθεται στη Βουλή σε ενοποιημένη μορφή. Επισημαίνεται όμως ότι ούτε και φέτος έχουν επέλθει οποιεσδήποτε ουσιαστικές αλλαγές στον τρόπο παράθεσης των διάφορων κονδυλίων, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δέουσα διαφάνεια και να μην καθίσταται εύκολη η άσκηση του δέοντος κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, από την επόμενη χρονιά αναμένεται η κατάθεση του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού υπό εντελώς διαφορετική μορφή τόσο στο στάδιο κατάθεσής του στη Βουλή, όσο και στη μορφή που θα εγκρίνεται τελικά. Δεδομένης της απόφασης αυτής, αναμένεται από την κυβέρνηση να καταθέσει στη Βουλή έναν προϋπολογισμό που να βασίζεται στην αρχή της διαφάνειας και της απλούστευσης της μορφής του, ανάγκη που και πέρυσι είχε επισημανθεί έντονα από την επιτροπή.

Ο κύριος άξονας της προσπάθειας αυτής, κατά την εκτίμηση της επιτροπής, θα πρέπει να είναι η συγκέντρωση και η συγχώνευση διάσπαρτων κονδυλίων για τον ίδιο σκοπό και για δαπάνες της ίδιας μορφής, η αποφυγή επικαλύψεων και ο ορθολογικός διαχωρισμός των κεφαλαιουχικών και των καταναλωτικών δαπανών, έτσι που να αποφεύγεται το ενδεχόμενο σύγχυσης και η παρουσίαση νοθευμένης εικόνας του προϋπολογισμού.

Η επιτροπή, υπό το φως της δεδηλωμένης πρόθεσης της κυβέρνησης για ανακατάταξη της μορφής του κρατικού προϋπολογισμού, απαιτεί όπως ληφθούν υπόψη οι συγκεκριμένες εισηγήσεις της στο στάδιο της κατάρτισης του επόμενου

κρατικού προϋπολογισμού. Αναμένει επίσης ότι με την κατάθεση του επόμενου προϋπολογισμού στη Βουλή θα είναι σε θέση να διακριβώσει μέσα από το κείμενό του, όσο και μέσα από όλες τις εκθέσεις και τα μνημόνια που τον συνοδεύουν, την ακριβή πολιτική κάθε υπουργείου σε σχέση ειδικά με τις επιδιώξεις, τους στόχους και τους σκοπούς του και ότι θα εμφανίζονται τα προγράμματα υλοποίησης των στόχων αυτών βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα διαχωρισμένα ανά χρονικές περιόδους που θα εκτείνονται από ένα έως δέκα χρόνια.

Μέσα στα ίδια πλαίσια αναμένει ότι θα μελετηθεί και θα επιλυθεί από τους τεχνοκράτες της κυβέρνησης το επανειλημμένως επισημανθέν πρόβλημα του ετήσιου ποσοστού υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων, κατά τρόπο που τα εμφανιζόμενα εκάστοτε στον ετήσιο προϋπολογισμό αναπτυξιακά έργα να βρίσκονται όντως στο στάδιο της έναρξης υλοποίησής τους, όταν αποφασίζεται η περίληψή τους σ' αυτόν με τη λήψη της τελικής απόφασης και όχι απλώς στο προκαταρκτικό στάδιο λήψεως των σχετικών αποφάσεων. Σημειώνεται η τακτική της κυβέρνησης για σειρά ετών να περιλαμβάνει στον κρατικό προϋπολογισμό επαναλαμβανόμενα κονδύλια για έργα των οποίων η έναρξη υλοποίησης είχε σημειώσει καθυστέρηση ετών. Συνεπώς, τονίζεται η ανάγκη συμπερίληψης στον κρατικό προϋπολογισμό εκείνων μόνο των κονδυλίων που θα ανταποκρίνονται στις ακριβείς προβλεπόμενες δαπάνες, έτσι που με την ενδεικτική συμπερίληψή τους, να καθίσταται δυνατή μεν η προώθηση των αναγκαίων διαδικασιών π.χ. προκήρυξη προσφορών, χωρίς όμως να αλλοιώνεται η πραγματική εικόνα του προϋπολογισμού, αλλά και να καθίσταται έτσι δυνατή η επίτευξη του ψηλότερου βαθμού υλοποίησης.

Η επιτροπή τέλος προβληματίζεται να προχωρήσει σε εισήγηση προς την

ολομέλεια του σώματος για καθιέρωση της πρακτικής να κατατίθεται μαζί με τον ετήσιο προϋπολογισμό ειδικό μνημόνιο, πέραν των αναφορών που παρουσιάζονται ήδη στο επεξηγηματικό υπόμνημα για τις αναπτυξιακές δαπάνες του προϋπολογισμού, στο οποίο να περιλαμβάνεται συγκεντρωτική αναλυτική κατάσταση όλων των αναπτυξιακών έργων όλων των υπουργείων που εμφανίζονται εκάστοτε στον ετήσιο προϋπολογισμό, καθώς και αναλυτική πληροφόρηση για τα επαναλαμβανόμενα κονδύλια ως προς τα αντίστοιχα έργα, για τις παρατηρούμενες αποκλίσεις, καθυστερήσεις, καθώς και για άλλα σχετικά ζητήματα.

2.4. Ενταξιακή πορεία και εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο

Η ενταξιακή πορεία της Δημοκρατίας και το έργο της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο διαγράφεται με ευαρέσκεια μέσα από τον αριθμό των συμπληρωθέντων κεφαλαίων ως σταθερή. Με ικανοποίηση σημειώνεται ακόμη η εντός του 2002 αναμενόμενη ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων σε σχέση με τα εναπομείναντα υπό διαπραγμάτευση κεφάλαια, η οποία δικαιώνει σε όλα τα επίπεδα το στρατηγικό στόχο που είχε αρχικά τεθεί στις 4 Ιουλίου 1990 με την τότε υποβολή της αίτησης της Δημοκρατίας για ένταξή της στην Ενωμένη Ευρώπη. Δικαιώνεται επίσης η αναληφθείσα εκ μέρους της κυβέρνησης προσπάθεια να παραμείνει η Κύπρος στην πρώτη θέση της επικείμενης διεύρυνσης, γεγονός που επιβεβαιώνεται με βάση τις πρόσφατες δηλώσεις του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ρομάνο Πρόντι κατά την προσφώνηση της ολομέλειας του σώματος της Βουλής στις 25 Οκτωβρίου 2001.

Η επικείμενη έναρξη της κυκλοφορίας του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος (ευρώ) από 1ης Ιανουαρίου 2002 στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιουργεί επίσης νέες προοπτικές και για την Κύπρο με την εισδοχή της σε νέες

οικονομικές συνθήκες. Το ευρώ θα δημιουργήσει μια ενιαία χρηματοοικονομική αγορά, που στο παρόν στάδιο αναμένεται να λειτουργήσει ευνοϊκά και με συνεπακόλουθες θετικές επιδράσεις και στην κυπριακή οικονομία. Σημειώνεται στο σημείο αυτό η άμεση ανάγκη για την ανάληψη εκ μέρους των αρμοδίων ενημερωτικής εκστρατείας και επιμόρφωσης, σε σχέση με τα θέματα που αφορούν τη νέα κατάσταση σε όλα τα επίπεδα, του κυπριακού λαού.

Το πιο σημαντικό ζήτημα αυτή τη στιγμή, σύμφωνα με τις επισημάνσεις των αρμοδίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και κατά την κρίση της επιτροπής, παραμένει πλέον η δυνατότητα της Κύπρου να προχωρήσει σε εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου και η ικανότητα της Διοίκησης να αφομοιώσει το νέο καθεστώς. Κατά την επιτροπή πολύ σοβαρό είναι επίσης το ζήτημα της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων δομών για είσπραξη των κοινοτικών κονδυλίων και κυρίως της ικανότητας αφομοίωσης και εκμετάλλευσής τους. Μία νέα υποχρέωση διανοίγεται, λοιπόν, μέσα στα πλαίσια της ενταξιακής πορείας και αυτή είναι η ικανότητα του κράτους να σταθμίσει έγκαιρα τις δομικές αδυναμίες του συστήματος και αποτελεσματικά να εφαρμόσει εκείνη τη στρατηγική και να λάβει εκείνα τα μέτρα που θα αναπροσαρμόσουν τους μηχανισμούς δράσης και διοίκησης, έτσι που να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά οι νέες νομοθεσίες, αλλά και οι κοινοτικοί πόροι να τύχουν έγκαιρης και σωστής απορρόφησης.

2.5 Περιβάλλον

Είναι γνωστό ότι το κεφάλαιο του Περιβάλλοντος στα πλαίσια της ενταξιακής προοπτικής τίθεται υπό σοβαρή αμφισβήτηση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για το κατά πόσο η Κύπρος είναι έτοιμη και ικανή να το εφαρμόσει. Θέματα όπως η ανακύκλωση, οι επικίνδυνες εκπομπές, τα απόβλητα, η ρύπανση από τις βιομηχανίες, η προστασία από παράνομες επεμβάσεις, δεν έχουν ακόμη

τύχει αποτελεσματικής αντιμετώπισης, με αποτέλεσμα η Κύπρος να βρίσκεται σε νηπιακά στάδια στο θέμα αυτό σε σύγκριση με άλλες υποψήφιες χώρες.

Η εκτίμηση της επιτροπής είναι ότι η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και η αειφόρος ανάπτυξη του αναβαθμίζει την ποιότητα ζωής και προσφέρει νέες προοπτικές σχετικά με τον τρόπο ανάπτυξης τομέων όπως είναι η βιομηχανία, η γεωργία, ο τουρισμός κ.ά. Η επιτροπή εκφράζει όμως πολύ έντονες ανησυχίες σε σχέση με την ικανότητα του κράτους να συμμορφωθεί με τα κοινοτικά πρότυπα.

Από τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στην επιτροπή, διαγράφεται έντονα η απουσία σαφούς βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης, αλλά και μακροπρόθεσμης πολιτικής σε σχέση με τα ευρύτερα θέματα περιβάλλοντος. Η επιτροπή σε βραχυπρόθεσμη βάση, πέραν ενός θεωρητικού πιλοτικού προγράμματος ανακύκλωσης που εφαρμόζεται σε πέντε δήμους με ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ορισμένων άλλων πολύ ειδικών σχεδίων*, δεν έχει διαπιστώσει ποια είναι η πραγματική πολιτική της κυβέρνησης σε σχέση με θέματα που αφορούν την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Δεδομένης της δήλωσης του αρμόδιου υπουργού, ότι μέχρι το 2012 το κράτος θα πρέπει να δαπανήσει περίπου £500 εκατομμύρια για το περιβάλλον, η επιτροπή αναμένει ότι η κυβέρνηση, αποδίδοντας τη σημασία που πρέπει στο όλο θέμα, θα είναι έτοιμη με τον επόμενο κρατικό προϋπολογισμό να καταθέσει στην επιτροπή τα ακόλουθα:

* Τα ειδικά αυτά σχέδια αναφέρονται στο επεξηγηματικό υπόμνημα για τις αναπτυξιακές δαπάνες του προϋπολογισμού του 2002 (σελίδες 1 έως 4).

- Ακριβή σχέδια και τις λεπτομέρειές τους για την ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος, για το ακριβές κόστος και το χρόνο υλοποίησής τους.
 - Την απόφασή της να προχωρήσει σε ενίσχυση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, αφού η στελέχωσή της κρίνεται ανεπαρκής*.
- Στο σημείο αυτό η επιτροπή κρίνει σκόπιμο να επισημάνει ότι, με την ολοένα και πιο αυξημένη σημασία που αποκτά το θέμα της προστασίας και ανάπτυξης του περιβάλλοντος, επέστη ο χρόνος για να προχωρήσει η μελέτη του θέματος δημιουργίας ανεξάρτητης Αρχής Περιβάλλοντος, έτσι που και η δέουσα σημασία να δοθεί στο όλο θέμα, αλλά και όλες οι διάσπαρτες σχετικές υπηρεσίες να συγκεντρωθούν κάτω από μια γενική διεύθυνση.
- Ενοποίηση και συγκέντρωση όλων των διάσπαρτων σε άλλα υπουργεία κονδυλίων για το περιβάλλον κάτω από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, έτσι που το αρμόδιο υπουργείο να αποκτήσει ουσιαστική και όχι απλώς συντονιστική αρμοδιότητα.
 - Την ακριβή χρηματοδότηση της Κύπρου από την Ε.Ε. για θέματα περιβάλλοντος και λεπτομερή ενημέρωση για την ετοιμότητα της κυβέρνησης να αξιοποιήσει τα σχετικά κονδύλια.
 - Αναλυτική κατάσταση όλων των νόμων και κανονισμών που έχουν ψηφιστεί για το περιβάλλον, καθώς και όλων των νομοσχεδίων των οποίων προγραμματίζεται η κατάθεση, μαζί με έκθεση για την κατάσταση του περιβάλλοντος στην Κύπρο και για το βαθμό εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής.
 - Χρονοδιάγραμμα για την προώθηση προγραμμάτων για υπαλλακτικές μορφές ενέργειας (ΑΠΕ), δεδομένης της αύξησης της κατανάλωσης, χωρίς

* Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος στελεχώνεται με δέκα λειτουργούς.

στο μεταξύ να έχουν αξιοποιηθεί άλλες μορφές ενέργειας, αλλά και της υποχρέωσης της Κύπρου έναντι της Ε.Ε. με βάση τη “Λευκή Βίβλο”^{*} για συμβολή στο διπλασιασμό των ΑΠΕ στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση της Ε.Ε. από 6% που ήταν το 1995, σε 12% το 2010.

- Συγκεκριμένο πρόγραμμα για περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση συγκεκριμένων ομάδων του πληθυσμού.

2.6. Γεωργία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο τομέας της γεωργίας παρουσιάζει το 2001 διεύρυνση της τάξης του 7,5%, έναντι της φθίνουσας πορείας που παρουσίασε τα προηγούμενα έτη, αλλά η συμβολή του στο ΑΕΠ είναι μειωμένη και είναι της τάξης του 4% σε συσχέτισμό με τη ραγδαία ανάπτυξη άλλων τομέων, όπως είναι ο τομέας των υπηρεσιών. Μειωμένη είναι επίσης η απασχόληση στο γεωργικό τομέα.

Δεδομένης της παραδοσιακά στρατηγικής τοποθέτησης του τομέα της γεωργίας μέσα στο όλο φάσμα της κυπριακής οικονομίας, αλλά και της κατ’ επανάληψη δήλωσης της κυβέρνησης ενώπιον της επιτροπής ότι ο τομέας δεν πρόκειται να εγκαταλειφθεί, η επιτροπή παρατηρεί ότι οι αναπτυξιακές δαπάνες για τη γεωργία δεν είναι οι αναμενόμενες, ιδιαίτερα σε μια περίοδο κατά την οποία ο τομέας αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες που πηγάζουν από την ανάγκη συμπόρευσής του με τους μηχανισμούς της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Ειδικότερα το υψηλό κόστος παραγωγής καθιστά τα κοινοτικά προϊόντα ανταγωνιστικότερα έναντι των κυπριακών.

Η επιτροπή είναι ενήμερη για το κονδύλι ύψους £15 εκατομμυρίων που έχει περιληφθεί στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό για τόνωση του τομέα. Δεν

^{*} Η “Λευκή Βίβλος” εκφράζει τη συνολική πολιτική της Ε.Ε. για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ).

παραγνωρίζει επίσης τον επηρεασμό του τομέα από τις κατά καιρούς δυσμενείς καιρικές συνθήκες, επισημαίνει όμως ότι δεν είναι σαφείς και προσδιορισμένες οι εξαγγελθείσες αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές που η κυβέρνηση προγραμματίζει για την επιβίωση του τομέα ενόψει της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. Η επιτροπή δηλώνει ότι η κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του τομέα της γεωργίας με βάση την ανάγκη διασαφήνισης πρώτα της πραγματικής της βούλησης σε σχέση με αυτόν. Σκοπός της είναι πράγματι η προώθηση της ανάπτυξης του τομέα ή η πολιτική που ακολουθείται είναι αυτή της απλής συντήρησής του σε ανεκτά επίπεδα;

Στην πρώτη περίπτωση καθίσταται επιτακτική στο παρόν στάδιο και πριν την ένταξη στην Ε.Ε. η ανάγκη διοχέτευσης νέων κεφαλαίων στον τομέα, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωσή του κατά τρόπο που οι παραγωγοί να μπορέσουν να προχωρήσουν προγραμματισμένα σε κεφαλαιουχικές επενδύσεις, αναδιρθρώσεις και εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας, ώστε να καταστούν ικανοί να αντεπεξέλθουν στις συνθήκες ανταγωνισμού της Ε.Ε. Επιπλέον, θα πρέπει να μελετηθούν άμεσα μέτρα φορολογικής στήριξης των παραγωγών. Μεταξύ των μέτρων στήριξης, η επιτροπή θεωρεί σημαντική την επιδότηση του πετρελαίου για γεωργική χρήση, θέμα που επανειλημμένα έχει απασχολήσει τη Βουλή χωρίς όμως να έχει επιλυθεί, αλλά και τον καθορισμό άμεσα συγκεκριμένων παροχών με απώτερο σκοπό τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των γεωργοκτηνοτρόφων. Τέλος, σημαντική παράμετρο του θέματος η επιτροπή θεωρεί την ανάγκη χάραξης πολιτικής για διατήρηση κάποιων καλών τεμαχίων γεωργικής γης προς όφελος του τομέα, αφού μέχρι σήμερα η

Κεντρικός της στόχος είναι ο διπλασιασμός των ΑΠΕ στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση της Ε.Ε. στο 12% μέχρι το 2010.

ακολουθούμενη πολιτική είναι τέτοια τεμάχια να θυσιάζονται χάριν τουριστικής ή άλλης αναπτύξεως.

Η επιτροπή μη κρίνοντας σκόπιμο να αναλύσει περαιτέρω τα θέματα του τομέα και επιφυλάσσοντας το δικαίωμα των μελών της να εκφράσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, δηλώνει μόνο ότι ανεπιφύλαχτα τάσσεται ενάντια σε οποιαδήποτε πολιτική μονόπλευρη και στρεβλωτική προς όφελος άλλων τομέων της οικονομίας και με την ευκαιρία αυτή καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα και χωρίς αναβολή σε υλοποίηση των δεσμεύσεών της για τη δημιουργία μητρώου γεωργών κατά κατηγορίες ανάλογα με την πλήρη ή άλλης μορφής απασχόληση στον τομέα.

Δηλώνει επίσης ότι αναμένει από την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως με συγκεκριμένα προγράμματα εκπαίδευσης των παραγωγών σε θέματα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ανάγκη την οποία κρίνει επιτακτική δύο μόνο χρόνια πριν από την αναμενόμενη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος επισημαίνει την ανάγκη η κυβέρνηση να ακολουθήσει μια ενιαία και συγκροτημένη πολιτική στο θέμα των πυρκαϊών τόσο όσον αφορά τους τρόπους αντιμετώπισης, όσο και τους τρόπους στήριξης των δικαιούχων.

2.7. Παιδεία - Πολιτισμός

Η παιδεία πρέπει να αντιμετωπίζεται από κάθε κυβέρνηση ως εθνική προτεραιότητα και ως βασικό κοινωνικό αγαθό, το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται ισότιμα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης για όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ή άλλες ανάγκες. Η ενίσχυση και αναβάθμιση της παιδείας αποτελεί το βασικότερο μοχλό της μελλοντικής ανάπτυξης του κράτους και η επιτροπή αποδίδει μεγάλη σημασία στον παράγοντα αυτό.

Στη βάση της αρχής αυτής η επιτροπή, πέρα από τα ειδικά ζητήματα που άπτονται του θέματος και για τα οποία τα μέλη της επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος, επισημαίνει τα ακόλουθα:

- Στον υπολογισμό του ρυθμού αύξησης των αναπτυξιακών δαπανών για την παιδεία δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται οι δαπάνες για το μισθολόγιο, ενώ πρέπει άμεσα να ενισχυθούν οι δαπάνες για την εφαρμογή της πληροφορικής και για την έρευνα.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι δαπάνες για έρευνα στην Κύπρο είναι περίπου της τάξης του 0,2% του ΑΕΠ και αντιπροσωπεύουν ποσοστό που αποτελεί λιγότερο από το 1/10 των αντίστοιχων πρωτοπόρων χωρών της Ευρώπης, ενώ σημειώνεται η έλλειψη γενικής κυβερνητικής πολιτικής για τον τομέα της έρευνας και κατά συνέπεια η έλλειψη αρμόδιας αρχής για το συντονισμό των σχετικών θεμάτων.

- Παρίσταται ανάγκη ολοκλήρωσης και ενίσχυσης νεοεισαχθέντων θεσμών, όπως είναι η εισαγωγή της υποχρεωτικής δωρεάν προδημοτικής εκπαίδευσης, το ολοήμερο σχολείο και το ενιαίο λύκειο, καθώς και η επέκταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η επιτροπή δηλώνει ότι βαρύνουσα σημασία αποδίδει στην ποιότητα που πρέπει να διέπει την εισαγωγή και λειτουργία τέτοιων θεσμών στην εκπαίδευση, ενώ σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει η εισαγωγή νέων θεσμών να μετατρέπεται σε αυτοσκοπό.

- Οι δαπάνες για τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες είναι πενιχρές, αφού υπολογίζονται μόλις στο 0,1% του ΑΕΠ, δεικνύοντας έτσι την αδιαφορία της επίσημης κυβερνητικής πολιτικής σε σχέση με την πολιτιστική ανάπτυξη.

- Δε διακριβώνεται από το δοθέν μέγεθος για τις αναπτυξιακές δαπάνες της παιδείας, ποιο είναι το ακριβές ποσοστό που διατίθεται για δαπάνες όσον αφορά την παιδεία για άτομα με ειδικές ανάγκες.

2.8. Υγεία

Η Βουλή στις 19 Απριλίου 2001 προχώρησε σε θεσμοθέτηση του νομικού πλαισίου για την εισαγωγή στην Κύπρο ενός νέου γενικού συστήματος υγείας (ΓΕΣΥ)*. Το σύστημα βασίζεται σε αναλογιστικά πρότυπα και διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή του πολίτη στο αγαθό της υγείας με την παροχή ολοκληρωμένης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Η επιτροπή παρατηρεί ότι οι προτεινόμενες σχετικές πιστώσεις (£400.000) που έχουν περιληφθεί στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και που προορίζονται για τις ανάγκες προώθησης του ΓΕΣΥ δεν αναλύονται, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η διακρίβωση της πορείας υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των έργων υποδομής που απαιτούνται τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του ΓΕΣΥ μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια*. Η επιτροπή ειδικότερα διαπιστώνει ότι καθ' ην στιγμή το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο έχει θεσπιστεί από τη Βουλή από τον Απρίλιο του 2001, η κυβέρνηση δεν επέδειξε την ανάλογη επιμέλεια στην προώθησή του.

Σε σχέση με άλλα ειδικότερα ζητήματα η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει στα ακόλουθα:

* Αριθμός νόμου 89(I) του 2001.

* Η πλήρης εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα γίνει αφ' ής στιγμής καταστεί δυνατή η κατάθεση στη Βουλή και η έγκριση σχετικών κανονισμών.

- Σε επίσπευση της επαναδιαπραγμάτευσης της ιδρυτικής πράξης και των όρων λειτουργίας του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου**, ζήτημα το οποίο λόγω της σημασίας και της ιδιαιτερότητάς του θεωρεί ανεπίτρεπτο να δαιωνίζεται.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή είναι ενήμερη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του υπ' αρ. 48.753, ημερομηνίας 2.12.1998 έχει εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Υγείας και τον Υπουργό Οικονομικών να επαναδιαπραγματευθούν το όλο θέμα με την Τράπεζα Κύπρου.

- Στη συμπερίληψη στον επόμενο κρατικό προϋπολογισμό των αναγκαίων κονδυλίων για αύξηση του αριθμού των αγροτικών υγειονομικών κέντρων και τη δημιουργία πολυδύναμων ιατρικών κέντρων, ανάγκες που επανειλημμένα έχουν επισημανθεί από τη Βουλή.

Τέλος, η επιτροπή επικρίνει τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στην αποπεράτωση των εργασιών ανέγερσης του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας που είχαν ως αποτέλεσμα τη μετάθεση της ημερομηνίας αποπεράτωσης του έργου για τουλάχιστο ενάμιση χρόνο και το διπλασιασμό του συνολικού κόστους ανέγερσής του.

2.9. Στεγαστική πολιτική

Η επιτροπή, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην κάλυψη των στεγαστικών αναγκών ειδικά του προσφυγικού κόσμου και των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων, δηλώνει τα ακόλουθα:

** Με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό (Αρ. 8) του 2001, η κυβέρνηση ζήτησε πρόσθετες πιστώσεις ύψους £2,249.440 για κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τη συνολική διευθέτηση των υποχρεώσεων της κυβέρνησης που απορρέουν από τη συμφωνία για ίδρυση και λειτουργία του εν λόγω ογκολογικού κέντρου για την περίοδο από την έναρξη της λειτουργίας του μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1999. Δεδομένου του γεγονότος ότι οι δαπάνες αυτές αποτελούν συμβατική υποχρέωση της Δημοκρατίας, η Βουλή προχώρησε σε έγκρισή τους.

- Αναμένει την κυβέρνηση να ανταποκριθεί με συνέπεια προς ανειλημμένη υποχρέωση και δέσμευσή της ενώπιον της Βουλής σχετικά με την απόδοση ως αντιστάθμισμα της τελευταίας αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 10%, ποσού ύψους £6 εκατομ. πάνω σε ετήσια βάση προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ) για τη διάθεσή του για σχέδια στέγασης πολύ χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων. Η επιτροπή συναφώς σημειώνει ότι οποιεσδήποτε διαφορετικές θέσεις της κυβέρνησης, οι οποίες δυνατό να συνίστανται στο ότι το αντισταθμιστικό αυτό μέτρο θα έπρεπε να καταβληθεί εφάπαξ ή ότι η καταβολή του συναρτάται εκάστοτε με τον ετήσιο βαθμό απορρόφησης του αντίστοιχου ποσού, βρίσκουν αντίθετη την επιτροπή, για την οποία το ζήτημα αποτελεί θέμα αρχής και στη βάση αυτή το αντικρίζει.
- Επιβάλλεται να προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς η αναδόμηση των υφιστάμενων προσφυγικών συνοικισμών, αλλά και η αναθεώρηση της κυβερνητικής πολιτικής σε σχέση με τα κριτήρια στέγασης στους εν λόγω συνοικισμούς, έτσι που να ενθαρρυνθούν τα νεαρά ζευγάρια να εγκατασταθούν σε αυτούς.
- Επιβάλλεται η άμεση και ριζική αναδιάρθρωση της αρμόδιας υπηρεσίας για θέματα αλλοδαπών και μετανάστευσης που τώρα καλείται Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως. Λόγω της πολυπλοκότητας των θεμάτων που η εν λόγω υπηρεσία καλείται να διεκπεραιώσει, αλλά και ενόψει της προοπτικής ένταξης στην Ε.Ε., η αναδόμηση αυτή αποτελεί κατά την κρίση της επιτροπής άμεση προτεραιότητα.

2.10. Εξωτερική πολιτική

Κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών για το 2002 στην παρουσία του Υπουργού Εξωτερικών, η επιτροπή, με βάση την

ενημέρωση που είχε, διαπίστωσε την άμεση ανάγκη ενίσχυσης του εν λόγω υπουργείου, το οποίο λόγω των αρμοδιοτήτων του χειρίζεται όλες τις εξωτερικές υποθέσεις της Δημοκρατίας, έτσι που να καταστεί ικανό να φέρει σε πέρας την πολυποίκιλη αποστολή του.

Οι προκαταρκτικές διαπιστώσεις της επιτροπής είναι οι ακόλουθες:

Είναι αναγκαία η άμεση ενίσχυση του Υπουργείου Εξωτερικών με το απαραίτητο διπλωματικό, διοικητικό και άλλο προσωπικό και δεν μπορεί παρά να επισημανθεί η ανάγκη το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες και συντονισμένες ενέργειες για την ενίσχυσή του με το αναγκαίο νέο προσωπικό. Η ενίσχυση αυτή κρίνεται αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση νέων μόνιμων πρεσβειών όπου κρίνεται σκόπιμο και ιδιαίτερα σε χώρες που τώρα εξυπηρετούνται με επισκέψεις διαπιστευμένων πρέσβων. Αυτό, μεταξύ άλλων, θα συμβάλει στην προβολή της ορθότητας της κυπριακής πολιτικής στα μεγάλα εθνικά και άλλα διεθνή θέματα. Η επιτροπή θεωρεί απαράδεκτο για άλλη μια φορά να αναγκάζεται να επισημάνει την ανάγκη αυτή, αφ' ης στιγμής ο ρόλος του Υπουργείου Εξωτερικών είναι κατ' εξοχήν διπλωματικός και η κάλυψη της ανάγκης αυτής επιβάλλεται ιδιαίτερα λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών κάτω από τις οποίες το Υπουργείο Εξωτερικών λειτουργεί εξαιτίας του κυπριακού προβλήματος.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή διαπιστώνει την επιτακτική ανάγκη αύξησης του ύψους όλων των επιδομάτων του Υπουργείου, με κυριότερο το επίδομα εξωτερικού, τόσο των διπλωματών όσο και άλλων λειτουργών που υπηρετούν σε πρεσβείες. Δεδομένης ήδη της παραδοχής της κυβέρνησης για την ανάγκη αύξησης του εν λόγω επιδόματος, κρίνεται απαραίτητο να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για υπερπήδηση όλων των σχετικών τεχνικών δυσκολιών το

συντομότερο. Η επιτροπή συμφωνεί ότι το χαμηλό ύψος του εν λόγω επιδόματος ενδεχομένως να καθιστά δύσκολο το έργο της επιλογής του κατάλληλου προσωπικού, εξαιτίας της σχετικής απροθυμίας που παρατηρείται εκ μέρους του διπλωματικού προσωπικού να υπηρετήσει σε πρεσβείες του εξωτερικού.

Η επιτροπή εφιστά επίσης την προσοχή της κυβέρνησης στην ανάγκη αύξησης και όλων των άλλων επιδομάτων, όπως είναι π.χ. το ύψος του επιδόματος φιλοξενίας που έχουν στη διάθεσή τους οι πρεσβείες, το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλό, δεδομένου του έργου που αυτές καλούνται να επιτελέσουν σε σχέση με την εθνική υπόθεση της Κύπρου.

Τέλος, η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να εγκύψει στο θέμα των κονδυλίων που διατίθενται για τη διαφωτιστική εκστρατεία της Κύπρου στο εξωτερικό, τα οποία κρίνει ως απαράδεκτα χαμηλά, αφού περιορίζονται μόνο σε £1.235.000. Σύμφωνα με την ενημέρωση του Υπουργού Εξωτερικών, από το κονδύλι αυτό ποσό ύψους £1.000.000 θα διατεθεί για αμοιβή του νέου αμερικανικού οίκου δημόσιων σχέσεων που έχει πρόσφατα επιλεγεί, για να αναλάβει τη διαφωτιστική εκστρατεία της Κύπρου, ενώ μόνο £235.000 θα διατεθούν για τις διαφωτιστικές δραστηριότητες των κυπριακών αποστολών, κονδύλι που έχει προ πολλού εξαντληθεί.

Η επιτροπή, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στο ειδικό αυτό θέμα ύψιστης εθνικής σημασίας και προτεραιότητας, καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση σε επανεκτίμηση του όλου ζητήματος, όχι μόνο όσον αφορά το ύψος των παραχωρούμενων κονδυλίων για σκοπούς διαφώτισης, αλλά και όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους διενεργείται η διαφωτιστική εκστρατεία, τρόποι οι οποίοι κρίνονται εντελώς απηρχαιωμένοι και να επανέλθει σύντομα στη Βουλή με νέες προτάσεις σε σχέση με το ζήτημα αυτό.

3. Συμπεράσματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει θετική πορεία και σε καιρούς κρίσεως απέδειξε ότι είναι ικανή να επιβιώσει και να αναπτυχθεί περαιτέρω. Αναμένεται ότι και στην παρούσα φάση υπό τις δεδομένες συνθήκες διεθνούς οικονομικής ύφεσης η κυπριακή οικονομία με τους σωστούς χειρισμούς και τον ανάλογο προγραμματισμό εκ μέρους της κυβέρνησης θα υποστεί τα λιγότερα δυνατά πλήγματα και επιπτώσεις.

Η επιτροπή, αναμένοντας ότι οι παρατεθείσες παρατηρήσεις, σχόλια και οι εισηγήσεις της στην παρούσα έκθεση θα ληφθούν δεόντως υπόψη και ότι θα συμβάλουν εποικοδομητικά στη σωστή ιεράρχηση των στόχων και προτεραιοτήτων της κυβέρνησης και στη συμπλήρωση του κυβερνητικού έργου, κρίνει ότι κύριος γνώμονας των κυβερνητικών αποφάσεων, ενόψει και της προοπτικής ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και η συνεχής προσπάθεια για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού. Η επιτροπή κρίνει ότι η επίτευξη όλων των αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών στην κυπριακή οικονομία που θα συμβάλουν μεταξύ άλλων στην επίτευξη των πιο πάνω στόχων, πρέπει να επιχειρηθεί στη βάση πρώτιστα της ανάγκης διατήρησης των κοινωνικών ισορροπιών και της κοινωνικής ειρήνης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού στο στάδιο αυτό αποφάσισε να μην προχωρήσει σε εισηγήσεις για οποιοσδήποτε διαφοροποιήσεις ή περικοπές ειδικών κονδυλίων, επιφυλάσσοντας το δικαίωμα των μελών της να υποβάλουν σχετικές τροπολογίες στο στάδιο της κατά κεφάλαιο έγκρισης των δαπανών του υπό αναφορά προϋπολογισμού κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Οι τροπολογίες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού που στο μεταξύ κατατέθηκαν από την κυβέρνηση αποφασίστηκε να υποβληθούν στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση ή απόρριψή τους στο στάδιο της συζήτησης του συνόλου του υπό αναφορά προϋπολογισμού μαζί με οποιεσδήποτε κατατεθείσες στο μεταξύ τροπολογίες βουλευτών*.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Θέσεις της κυβέρνησης - Ανάλυση από τον Υπουργό Οικονομικών

1. Φιλοσοφία της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής - Στρατηγική κατεύθυνση και στόχοι του κρατικού προϋπολογισμού του 2002

(Τα στοιχεία προκύπτουν από την εισαγωγική ομιλία του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος στις 4 Οκτωβρίου 2001 και από την κατάθεσή του στην Επιτροπή στις 15 Οκτωβρίου 2001)

Η φιλοσοφία της κυβερνητικής πολιτικής βασίζεται στη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού με γνώμονα την κοινωνική ευημερία και συνοχή. Ο κυριότερος στρατηγικός στόχος της, είναι η ομαλή ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και ακολούθως στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ)* με την ολοκλήρωση της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο μέχρι τέλους του 2002 και τη συνεχή προσπάθεια για ικανοποίηση των κριτηρίων σύγκλισης με τους δείκτες της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

Οι μεσοπρόθεσμοι μακροοικονομικοί στόχοι συνίστανται σε:

- διατήρηση υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης·
- βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού·

* Κατατέθηκαν συνολικά οχτώ τροπολογίες.

- διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης
- συγκράτηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα
- επίτευξη ισορροπίας στο ισοζύγιο πληρωμών με μείωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών
- μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και ισοσκελισμό του μέχρι το 2004.

Η κυβερνητική πολιτική αποσκοπεί παράλληλα στην αναβάθμιση της θέσης της Κύπρου ως περιφερειακού επιχειρηματικού κέντρου, με την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τη γεωγραφική της θέση και από την άρτια κατάρτιση του ανθρώπινου της δυναμικού.

Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός καταρτίστηκε με βάση τη φιλοσοφία και τους στρατηγικούς στόχους που καθορίζονται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003 και στο Προενταξιακό Οικονομικό Πρόγραμμα (Π.Ο.Π.)**.

Με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002 καλύπτεται ο τέταρτος χρόνος του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης, με βάση δε το ΠΟΠ σε μακροοικονομικό επίπεδο οι προτεραιότητες συνίστανται σε:

- Διατήρηση υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης
- Εμπέδωση συνθηκών πλήρους απασχόλησης
- Εμπέδωση συνθηκών εσωτερικής και εξωτερικής μακροοικονομικής σταθερότητας, δηλαδή χαμηλού πληθωρισμού και υγιούς ισοζυγίου πληρωμών

* Σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ε.Ε. η προσχώρηση στην ΟΝΕ είναι δυνατή για τα υποψήφια κράτη-μέλη μόνο μετά την πάροδο δύο χρόνων από την ένταξή τους στην Ε.Ε.

** **Το Προενταξιακό Οικονομικό Πρόγραμμα (ΠΟΠ)** είναι ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής, το οποίο εκπονήθηκε μέσα στα πλαίσια της ενεργοποίησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Commission) εντός του 2001 μηχανισμού δημοσιονομικής εποπτείας των υποψηφίων προς ένταξη στην Ε.Ε. χωρών και καλύπτει την περίοδο 2000-2004. Το πρόγραμμα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα δημόσια οικονομικά και στην υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. (Το ΠΟΠ βρίσκεται κατατεθειμένο στη Βουλή και στη διάθεση όλων των μελών του σώματος.).

- Διατήρηση κλίματος συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

Οι πιο πάνω προτεραιότητες υλοποιούνται μέσα στα πλαίσια μιας μεσοπρόθεσμης οικονομικής πολιτικής που αποσκοπεί στην ολοκλήρωση των ελευθεροποιήσεων* και στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου.

Μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης των επιμέρους οικονομικών τομέων προωθείται:

- Η εισοδηματική και αναδιάρθρωτική στήριξη του γεωργικού τομέα, έτσι που να υπάρξει έγκαιρη προσαρμογή στους μηχανισμούς της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.
- Η εφαρμογή των διάφορων σχεδίων και προγραμμάτων που προνοούνται μέσα στα πλαίσια της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής**.
- Ακολουθείται επίσης πολιτική ενδυνάμωσης του τομέα των υπηρεσιών, κυρίως των υφισταμένων, καθώς και της ανάπτυξης νέων, όπως είναι οι υπηρεσίες τριτοβάθμιας υγείας και παιδείας, ενώ προγραμματίζεται η διεξαγωγή ειδικής μελέτης για τον καθορισμό εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Τέλος, η κυβέρνηση κρίνοντας ότι το κράτος είναι αναποτελεσματικό στο ρόλο του επιχειρηματία, ευνοεί την κατάργηση των μονοπωλίων και τη δημιουργία

* Προωθείται σύμφωνα με την κυβερνητική πολιτική, η ελευθεροποίηση της αγοράς με τις μετοχοποιήσεις ζωτικών τομέων της οικονομίας με αποκλειστικό μέτοχο το κράτος.

** **Η Νέα Βιομηχανική Πολιτική** εκπονήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τον Ιούνιο του 1999 και ακολούθως εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, περιλαμβάνει δε κίνητρα και σχέδια στήριξης της βιομηχανίας.

Τα δώδεκα συνολικά κεφάλαια αυτής περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων σχέδια προώθησης υψηλής τεχνολογίας και εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, προώθησης των συγχωνεύσεων, κοινοπραξιών και υπεργολαβιών, σχέδια δανειοδότησης μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων κ.ά.

Μετά την ψήφιση του περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμου όλα τα σχέδια και προγράμμάτα της δηλώθηκαν στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων και ανάλογα με τις αποφάσεις του, αν είναι δηλαδή συμβατά με τη νέα αυτή νομοθεσία ή όχι, θα αναπροσαρμοστούν, θα συνεχίσουν ως έχουν ή θα τερματιστούν.

(Το κείμενο της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής είναι κατατεθειμένο στη Βουλή και στη διάθεση όλων των βουλευτών).

ανταγωνιστικών συνθηκών όσον αφορά την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες και τις αερομεταφορές.

2. Δημοσιονομική πολιτική - Φορολογική μεταρρύθμιση

(Από την εισαγωγική ομιλία του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος και από την κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής στις 15 Οκτωβρίου 2001)

α. Δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης

Η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών αποτελεί κύριο στόχο της κυβερνητικής πολιτικής και βασίζεται στο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Εξυγίανσης* που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια.

Η εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος είχε ως αποτέλεσμα τη σταθερά καθοδική πορεία του δημοσιονομικού ελλείμματος έτσι που κατά την κυβέρνηση να είναι δυνατή πρόβλεψη για ισοσκελισμό των δημόσιων οικονομικών μέχρι το 2004. Η επιτυχία του προγράμματος, κατά την κυβέρνηση, οφείλεται στη βελτίωση της αποδοτικότητας των φορολογικών υπηρεσιών που αντικατοπτρίζεται στην αύξηση των δημόσιων εσόδων κατά 9% το 2001 και στη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών.

Τα προτεινόμενα μέτρα περιλαμβάνουν:

- την προσαρμογή των συντελεστών έμμεσης φορολογίας περιλαμβανομένων και των συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στα ελάχιστα επίπεδα* που προνοούνται με βάση το

* Το Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Εξυγίανσης καταρτίστηκε αρχικά για την περίοδο 1999-2000, αναθεωρήθηκε στις αρχές του 2001 επεκτεινόμενο χρονικά μέχρι το 2004, βασικές δε επιδιώξεις του είναι η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και η ισοσκελισή του μέχρι το 2004.

* Ο ελάχιστος συντελεστής ΦΠΑ με βάση το κοινοτικό κεκτημένο είναι 15%.

κοινοτικό κεκτημένο και

- τη συγκράτηση του ρυθμού επέκτασης των κυβερνητικών καταναλωτικών δαπανών.

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2002 καταρτίσθηκε με γνώμονα τη λιτότητα και την προσπάθεια συγκράτησης του ρυθμού διεύρυνσης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών.

β. Φορολογική μεταρρύθμιση

Η κυβέρνηση ολοκλήρωσε την κατάρτιση πλαισίου φορολογικής μεταρρύθμισης, την οποία έχει θέσει πάνω σε μηδενική βάση, κατά τρόπο που οι αυξήσεις των κρατικών εσόδων να αντισταθμιστούν με ανάλογες αυξήσεις των κρατικών δαπανών.

Προνοείται αναδιάρθρωση του συστήματος άμεσης φορολογίας για φυσικά και νομικά πρόσωπα ώστε να προκύψει μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και βελτίωση της αποδοτικότητας του όλου συστήματος με τη λειτουργία ενός απλού και με επαρκή φοροδοτική ικανότητα μηχανισμού.

Οι εισπράξεις από την αναπροσαρμογή των έμμεσων φορολογιών που είναι αναγκαία για την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο θα επιστραφούν ως φορολογικές ελαφρύνσεις και κοινωνικές παροχές.

Ειδικότερα προνοείται αύξηση του αφορολόγητου ποσού, μείωση των φορολογικών συντελεστών φυσικών προσώπων και του εταιρικού φόρου και κατάργηση αριθμού φορολογικών απαλλαγών.

Απώτερος σκοπός της εν λόγω μεταρρύθμισης είναι η μετατροπή της Κύπρου σε αξιόλογο επιχειρηματικό κέντρο, η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και η συμμόρφωση έναντι των αναληφθεισών υποχρεώσεων της

Δημοκρατίας προς τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ).

Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός καταρτίσθηκε χωρίς να συνυπολογιστούν οι επιπτώσεις από τα φορολογικά μέτρα που αναμένεται να εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια του 2002 και οι οποιεσδήποτε συνεπακόλουθες αντισταθμιστικές δαπάνες, παρά το γεγονός ότι οι διαβουλεύσεις για τη φορολογική μεταρρύθμιση αναμένεται να ολοκληρωθούν πριν το τέλος του 2001*.

3. Οικονομικές εξελίξεις για το 2001

(Από τα στοιχεία που παρέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος και από τα στοιχεία που εξάγονται από το σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις το 2001 και τις προοπτικές για το 2002 που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού)

- **Ο ρυθμός ανάπτυξης*** της κυπριακής οικονομίας εκτιμάται για το 2001 γύρω στο 4,5% σε πραγματικούς όρους, παρά την επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος και τις δυσμενείς εξελίξεις στο χρηματιστήριο και υπερβαίνει το μέσο ετήσιο στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003 που είχε τεθεί στο 4%.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας έναντι των χωρών της Ε.Ε. δεν έχει παρουσιάσει βελτίωση το

* Το τελικό πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης, αφού εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατατέθηκε ενώπιον της Επιτροπής στις 7 Νοεμβρίου 2001. Η συζήτηση του θέματος άρχισε από την Επιτροπή στις 28 Νοεμβρίου 2001 και θα συνεχισθεί στις αρχές του 2002.

* Με βάση τις προβλέψεις του Π.Ο.Π. ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης για την περίοδο 2000-2004 προβλέπεται κατά μέσο όρο να κυμανθεί στο 4,5% σε πραγματικούς όρους. Ο μέσος όρος οικονομικής ανάπτυξης της Ε.Ε. για το 2001 αναμένεται να είναι 2,8% και της παγκόσμιας οικονομίας 3,2%.

2001, παρά μόνο έναντι της Μεγάλης Βρετανίας λόγω της διαφοροποίησης της συναλλαγματικής ισοτιμίας μεταξύ στερλίνας και κυπριακής λίρας.

- **Η εγχώρια ζήτηση** παρουσιάζει διεύρυνση κατά 4.5% και αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας.
- **Η ιδιωτική κατανάλωση** παρουσιάζει ψηλή διεύρυνση λόγω της αύξησης της απασχόλησης και των απολαβών και την επέκταση των τραπεζικών πιστώσεων στον ιδιωτικό τομέα.

Στη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου διαφαίνεται μερική επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης λόγω των επιπτώσεων από την παρατεταμένη πτώση του χρηματιστηριακού δείκτη τιμών, ενώ οι γνωστές τρομοκρατικές επιθέσεις αναμένεται να έχουν επίσης μερική ανασταλτική επίδραση στην ιδιωτική κατανάλωση.

- **Η δημόσια κατανάλωση**, εξαιρουμένων των αμυντικών δαπανών, προβλέπεται να συγκρατηθεί γύρω στο 2,5% το 2001 σε σύγκριση με 3,5% το 2000 σε πραγματικούς όρους.
- **Οι πάγιες επενδύσεις** σημειώνουν διεύρυνση της τάξης του 5,2%, ενώ αύξηση προβλέπεται να σημειώσουν οι επενδύσεις σε κατασκευαστικά έργα και σε μηχανικό και μεταφορικό εξοπλισμό.

Η διεύρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας κατά το 2001 αποδίδεται στη βελτίωση της επικερδότητας των επιχειρηματικών μονάδων, στις συνθήκες εντεινόμενου ανταγωνισμού και στη διοχέτευση μέρους των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από τις επιχειρηματικές μονάδες μέσω του χρηματιστηρίου προς πάγιες επενδύσεις. Θετικά συμβάλλουν διάφορα σχέδια για τεχνολογική αναβάθμιση, η σταδιακή ελευθεροποίηση των άμεσων επενδύσεων και των επενδύσεων χαρτοφυλακίου από κατοίκους της Ε.Ε. και τρίτων χωρών.

- **Η εξωτερική ζήτηση** για αγαθά και υπηρεσίες σημειώνει συγκράτηση του ρυθμού διεύρυνσης το 2001 σε σύγκριση με το 2000 λόγω της επιδείνωσης του εξωτερικού περιβάλλοντος, παρά τη συνεχιζόμενη ικανοποιητική πορεία του τουρισμού.
- **Ο ρυθμός ανάπτυξης από την πλευρά της προσφοράς** στηρίζεται στους τριτογενείς τομείς που παρουσιάζουν διεύρυνση κατά 5,5% περίπου.
- **Οι συνθήκες απασχόλησης** κατά το 2001 χαρακτηρίζονται ως πλήρεις, παρά τη συνεχιζόμενη αναδιάρθρωση της οικονομίας και προσαρμογή στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης.
- **Η ανεργία** σημείωσε μείωση το 2001 και έφτασε το 3,2% σε σύγκριση με 3,4% το 2000. Η αύξηση της παραγωγικότητας αναμένεται να διογκωθεί με μέσο ρυθμό ύψους 3%*.
- **Ο ρυθμός πληθωρισμού** παρουσιάζει αποκλιμάκωση και κυμαίνεται κάτω του 2% το 2001 σε σύγκριση με 4,1% το 2000, συγκλίνοντας έτσι με το σχετικό δείκτη της Συνθήκης του Μάαστριχτ**.

4. Προοπτικές της οικονομίας για το 2002

(Τα στοιχεία προκύπτουν από την εισαγωγική ομιλία του Υπουργού Οικονομικών στην ολομέλεια του σώματος, από το κατατεθέν σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις το 2001 και τις προοπτικές για το 2002 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού και από την κατάθεση του Υπουργού Οικονομικών στην Επιτροπή στις 15 Οκτωβρίου 2001).

* Το ποσοστό ανεργίας που θεωρείται διεθνώς φυσιολογικό σε σχέση με την οικονομία της Κύπρου κυμαίνεται μεταξύ 3% και 3,5%.
Σύμφωνα με τη διεθνή οικονομική πρακτική, συνθήκες πλήρους απασχόλησης είναι η κατάσταση στην αγορά εργασίας όταν οι εργαζόμενοι έχουν εργασία που συνάδει με τα προσόντα τους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η πλήρης απασχόληση συνεπάγεται μηδενικό ποσοστό ανεργίας.

** Το κριτήριο σύγκλισης όσον αφορά τον πληθωρισμό με βάση τη Συνθήκη του Μάαστριχτ είναι 2,8%.

Μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία διαδραματίστηκαν οι τρομοκρατικές επιθέσεις εναντίον των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (ΗΠΑ), ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας είχε υπολογισθεί γύρω στο 4,5%, με μείωση της ανεργίας στο 3%, με το δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό επί του ΑΕΠ στο 2,4% και με τον πληθωρισμό γύρω στο 2%.

Η παγκόσμια αβεβαιότητα, σύμφωνα με δήλωση του Υπουργού Οικονομικών στις 15 Οκτωβρίου 2001, αναμένεται να πλήξει και την κυπριακή οικονομία και ιδιαίτερα τους τομείς του τουρισμού και των αερομεταφορών, ενώ πιθανολογείται και επηρεασμός των εξαγωγών. Σε περίπτωση υλοποίησης της πρόβλεψης για ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 4%, αναμένονται επιπτώσεις στην ανεργία. Ο ενδεχόμενος επηρεασμός του στόχου που είχε τεθεί όσον αφορά το ποσοστό του ρυθμού ανάπτυξης, δεν μπορεί να προβλεφθεί, διότι σε περίπτωση ολοκλήρωσης των πολεμικών επιχειρήσεων μέχρι τέλους του 2001, θα υπάρξει περαιτέρω ώθηση στην οικονομία και συνεπώς το 2002 ενδεχομένως να παραμείνει ανεπηρέαστο όσον αφορά τις προβλέψεις. Συναφώς αναφέρθηκε ότι έχει συσταθεί ειδική Επιτροπή στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τη μελέτη διάφορων μέτρων και για εξέταση άμεσης ή σε μεταγενέστερο χρόνο λήψης τέτοιων μέτρων.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, αναμένεται ότι επειδή η ύφεση στην παγκόσμια οικονομία εξαιτίας των τρομοκρατικών επιθέσεων άρχισε προς το τέλος του έτους, διάστημα κατά το οποίο ο τουρισμός έχει τη μικρότερη συνεισφορά στα αποτελέσματα ολόκληρου του χρόνου, ο τομέας τελικά δε θα επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό*. Οι ακυρώσεις κρατήσεων είναι περιορισμένες λόγω του ότι ήταν προπληρωμένες και εφόσον η Κύπρος ως προορισμός δεν

* Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε στο μεταξύ την Επιτροπή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους £4.000.000 για

περιλαμβάνεται σε επίσημη ταξιδιωτική οδηγία, δεν επιστρέφεται το καταβληθέν αντίτιμο.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σε περίπτωση επιδείνωσης των δεδομένων για τον τουρισμό λόγω μη επιλογής ή αλλαγής της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού, αναμένεται μείωση του τουριστικού ρεύματος για το 2002 κατά 10%, γεγονός που ισοδυναμεί με αριθμό διακοσίων πενήντα έως τριακοσίων χιλιάδων λιγότερων τουριστών**.

Η κατάσταση παρακολουθείται στενά και σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, η επίσημη εξαγγελία της κυβέρνησης αμέσως μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις για την ανάγκη οικονομικής περισυλλογής και λιτότητας εξακολουθεί να υφίσταται και να απευθύνεται προς όλους. Η δήλωση αυτή, σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, δεν υποδηλοί ότι το κράτος θα σταματήσει την αναπτυξιακή του πολιτική, αντίθετα δε θα υπάρξει καμιά περικοπή στις αναπτυξιακές δαπάνες.

Από την άλλη το εξωτερικό περιβάλλον της Κύπρου για το 2002 προδιαγράφεται δύσκολο. Με υποθετική μικρή μόνο επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου και με μη ουσιαστική διαφοροποίηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας της κυπριακής λίρας έναντι της στερλίνας, αναμένονται τα ακόλουθα αποτελέσματα για το 2002:

- Διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης με ποσοστό ανεργίας γύρω στο 3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.
- Επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης γύρω στο 4%.
- Ρυθμός πληθωρισμού γύρω στο 2%, εξαιρουμένων των επιπτώσεων από ενδεχόμενη αύξηση των συντελεστών της έμμεσης φορολογίας

πρόσθετη διαφήμιση με στόχο την αποτροπή, ει δυνατό, περαιτέρω επιδείνωσης των συνθηκών όσον αφορά τον τουρισμό για το 2002.

** Οι αριθμοί αυτοί αντιστοιχούν σε \$200-\$150 εκατομ.

- Μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 2,4% επί του ΑΕΠ από 2,6% επί του ΑΕΠ για το 2001.

5. Δημοσιονομικές εξελίξεις για το 2001 - Προοπτικές για το 2002

(Τα στοιχεία εξάγονται από τον κατάλογο πινάκων που συνοδεύει τον προϋπολογισμό του 2002 και από το σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις το 2001 και τις προοπτικές για το 2002 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού)

- **Το δημοσιονομικό έλλειμμα** το 2001 παρουσιάζει μείωση που προσεγγίζει το 2,6% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με 2,7% το 2000 και 5,5% που είχε ανέλθει το 1998 πριν την έναρξη της εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσιονομικής Εξυγίανσης, συγκλίνοντας με το σχετικό κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ*. Η χρηματοδότησή του προέρχεται κυρίως από εγχώριες πηγές.

Για το 2002 το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να σημειώσει περαιτέρω μείωση και να προσεγγίσει το 2,4% του ΑΕΠ, εφόσον στο μεταξύ δεν επηρεαστεί από μέτρα που ενδεχόμενα κριθεί αναγκαίο να ληφθούν ενόψει των νέων δεδομένων και της ύφεσης στην παγκόσμια οικονομία.

- **Οι δημόσιες δαπάνες** αυξάνονται με ρυθμό της τάξης του 8.5% και θα ανέλθουν στα £2.187 εκατομ. το 2001 σε σύγκριση με £2.016 εκατομ. το 2000. Η αποκλιμάκωση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών το 2001 έναντι του 2000 οφείλεται στην επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των μισθών και ημερομισθίων, των επιχορηγήσεων, της καταβολής τόκων και των μεταβιβαστικών πληρωμών.
- **Τα δημόσια έσοδα** από άμεσους φόρους υπολογίζονται το 2001 στα £610

εκατομ. σε σύγκριση με £558 εκατομ. το 2000, ενώ τα έσοδα από έμμεσους φόρους υπολογίζονται σε £746 εκατομ. το 2001 σε σύγκριση με £654 εκατομ. το 2000.

- **Το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού)** είναι για το 2001 στο 59,1% επί του ΑΕΠ.

Για το 2002 προβλέπεται στο 59,6% επί του ΑΕΠ, ικανοποιώντας το κριτήριο δημοσιονομικής σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ που ορίζεται σε 60%.

Το ποσοστό εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους είναι 7,7%.

(Οι κυριότεροι δημοσιονομικοί δείκτες και οι προβλέψεις για το 2002 καθώς και συγκριτικά στοιχεία με το 2001 και με προηγούμενα έτη, παρατίθενται αναλυτικά στο Δεύτερο και Τρίτο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

6. Άλλα παρεμφερή θέματα

α. Νομισματικές εξελίξεις κατά το 2001

(Τα στοιχεία για τις υποπαραγράφους (α), (β) και (γ) εξάγονται από το σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις το 2001 και τις προοπτικές για το 2002 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού)

Η σημαντικότερη εξέλιξη αφορά την ελευθεροποίηση των επιτοκίων από την 1η Ιανουαρίου 2001. Κατά τη διάρκεια του 2001 επικράτησαν συνθήκες άνετης χρηματοδότησης της παραγωγικής δραστηριότητας με παράλληλη ελευθεροποίηση του μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού σε ξένο νόμισμα και με άσκηση της νομισματικής πολιτικής μέσω

* Το κριτήριο σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ ως προς το δημοσιονομικό έλλειμμα, ορίζεται στο 3% επί του ΑΕΠ.

της διαφοροποίησης των βασικών επιτοκίων της Κεντρικής Τράπεζας*.

Περαιτέρω παρατηρήθηκε στροφή προς δανεισμό σε ξένο νόμισμα, κατά κύριο λόγο σε ευρώ, που κατά την κυβέρνηση υπονόμεισε την επίτευξη των στόχων της νομισματικής πολιτικής και οδήγησε σε διόγκωση του εξωτερικού χρέους της Κύπρου.

Προς περιορισμό αυτού του είδους δανεισμού, η Κεντρική Τράπεζα στις 10 Αυγούστου 2001 προέβη σε μείωση των βασικών επιτοκίων της κατά μισή ποσοστιαία μονάδα. Στις 18 Σεπτεμβρίου 2001 προέβη σε περαιτέρω μείωσή τους κατά άλλη μισή ποσοστιαία μονάδα για την αντιμετώπιση των ενδεχομένων επιπτώσεων από την επικράτηση συνθηκών ύφεσης στην παγκόσμια οικονομία ύστερα από τα συμβάντα στις ΗΠΑ.

β. Κεφαλαιαγορά - Εξελίξεις το 2001

Η κεφαλαιαγορά συνέχισε να παρουσιάζει προβλήματα. Η κυβέρνηση για λόγους αρχής δεν ευνοεί την άμεση παρέμβαση στο χρηματιστήριο, εμμένει όμως στη σύσταση του γνωστού Σταθεροποιητικού Ταμείου ως έκτακτου και μεταβατικού χαρακτήρα μέτρου προς επανάκτηση της εμπιστοσύνης του κοινού στο θεσμό.

Πρωθείται περαιτέρω η υλοποίηση των εισηγήσεων του μετακληθέντος εμπειρογνώμονα** για χρηματιστηριακά θέματα μέσω νομοσχεδίων και κανονισμών. Στο πλαίσιο της προωθούμενης φορολογικής

* Ενημερώνοντας την Επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών αναφέρθηκε στο θέμα της ανεξαρτητοποίησης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Βρίσκεται υπό επεξεργασία σχετικό νομοσχέδιο το οποίο όμως προϋποθέτει ανάλογη συνταγματική τροποποίηση, που θα αχθεί ενώπιον της Βουλής μαζί με όλες τις άλλες αναγκαίες συνταγματικές τροποποιήσεις που απαιτούνται για την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. εντός του 2002.

** Η κυβέρνηση με απόφασή της που λήφθηκε τον Οκτώβριο του 2000 μετακάλεσε τον Ελλαδίτη εμπειρογνώμονα για χρηματιστηριακά θέματα κ. Δημήτρη Τσιμπανούλη με εντολή να προβεί σε επισκόπηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για το Χρηματιστήριο και να υποβάλει εισηγήσεις για την ανάπτυξη του Χρηματιστηρίου. Η εν λόγω μελέτη ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2001. Οι σχετικές εισηγήσεις προωθούνται υπό μορφή νομοσχεδίων. (Η μελέτη αυτή βρίσκεται κατατεθειμένη στη Βουλή και στη διάθεση όλων των μελών του σώματος).

μεταρρύθμισης περιλαμβάνονται επίσης και κάποια μέτρα που δίδουν κίνητρα στον τομέα της κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με την κυβέρνηση, η παρατεταμένη πτωτική τάση του χρηματιστηριακού δείκτη είχε περιορισμένες επιπτώσεις στην εξέλιξη του ρυθμού ανάπτυξης, προβλέπονται όμως επιπτώσεις στην ιδιωτική κατανάλωση και κατ' επέκταση στο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών του 2001 και το 2002.

γ. Ισοζύγιο πληρωμών

Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του ισοζυγίου πληρωμών σημειώνει μικρή βελτίωση, αφού το έλλειμμά του ως ποσοστό επί του ΑΕΠ εκτιμάται στο 4,7% το 2001 σε σύγκριση με 5,2% το 2000.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα για το 2001 κυμαίνονται γύρω στα £5.000 δισεκατομ. σε σύγκριση με £4.001 δισεκατομ. το 2000, καλύπτουν δε τις εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών είκοσι περίπου μηνών.

δ. Πορεία εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο - Δαπάνες εναρμόνισης για το 2002

(Από την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος στις 4 Οκτωβρίου 2001 και από άλλα στοιχεία που βρίσκονται κατατεθειμένα ενώπιον της Επιτροπής με την ευκαιρία της συζήτησης άλλων σχετικών θεμάτων).

- Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν εντατικά εντός του 2001. Μέχρι τις αρχές Οκτωβρίου 2001 είχαν κλείσει είκοσι τρία από τα είκοσι εννέα συνολικά κεφάλαια. Αναμένεται ότι κατά τη διάρκεια του 2002 η διαπραγματευτική διαδικασία θα ολοκληρωθεί και όσον αφορά τα

υπόλοιπα κεφάλαια*.

- Έχει τεθεί σε εφαρμογή η νομοθεσία για τις δημόσιες ενισχύσεις με βάση το κοινοτικό κεκτημένο. Με την εφαρμογή της θα ισχύσει ένα ορθολογικό πλαίσιο παροχής τέτοιων ενισχύσεων κατά τρόπο που να μην προκαλούνται στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Ενισχύσεις επιτρέπονται μόνο στους τομείς όπου παρουσιάζονται δυσλειτουργίες της οικονομίας της αγοράς ή εξυπηρετούν στόχους κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, όπως είναι η ενίσχυση υποβαθμισμένων περιοχών, η προώθηση νέων τεχνολογιών, αλλά και για περιβαλλοντικούς σκοπούς.
- Οι δαπάνες εναρμόνισης ανέρχονται για το 2002 σε £49 εκατομ., μέρος δε ή και εξ ολοκλήρου θα ανακτηθεί από πηγές της Ε.Ε.

Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με στοιχεία που κατατέθηκαν κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2001, το ολικό κόστος εναρμόνισης είχε προϋπολογισθεί το 1999 στα £550 εκατομ. περίπου και κάλυπτε την προενταξιακή περίοδο 1999-2000. Με μεταγενέστερο υπολογισμό μειώθηκε στα £380 εκατομ., αφαιρουμένων των δαπανών για το έτος 1999 και διάφορων άλλων κονδυλίων που προορίζονται για προγράμματα για τα οποία είχε ζητηθεί μεταβατική περίοδος προσαρμογής από την Ε.Ε., η οποία και έγινε αποδεκτή με αποτέλεσμα η υλοποίησή τους να έχει μετατεθεί μετενταξιακά.

Αναφορικά με τη χρηματοδότηση της Κύπρου από την Ε.Ε., με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν πέρυσι, η Κύπρος επωφελείται από το νέο χρηματοδοτικό κανονισμό που διαδέχθηκε τα διάφορα χρηματοδοτικά

* Τα εναπομείναντα υπό διαπραγμάτευση κεφάλαια για τα οποία κατά το μεγαλύτερο μέρος έχει ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση είναι αυτά της γεωργίας, της φορολογίας, του προϋπολογισμού, του ανταγωνισμού της περιφερειακής πολιτικής και της δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων. Στο μεταξύ το Δεκέμβριο του 2001 έκλεισε το κεφάλαιο της δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων και τα απομένοντα υπό διαπραγμάτευση κεφάλαια είναι τώρα πέντε.

πρωτόκολλα. Με βάση τον κανονισμό αυτό θα διατεθεί για την Κύπρο και τη Μάλτα για την περίοδο 2000-2004 συνολικό ποσό ύψους £95 εκατομ. ευρώ, εκ των οποίων η Κύπρος θα επωφεληθεί των £57 εκατομ. ευρώ (Για το 2000 θα διατίθεντο £9 εκατομ. ευρώ και £12 εκατομ. ευρώ για καθένα από τα υπόλοιπα τέσσερα έτη.)

(Αναλυτικές λεπτομέρειες και συγκριτικοί πίνακες των πιο πάνω δαπανών, καθώς και το συνολικό κόστος εγκεκριμένων προτάσεων για δαπάνες εναρμόνισης περιλαμβάνονται στο Δεύτερο και Τρίτο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

ε. Ανεργία - Αγορά εργασίας - Μισθοί - Μέθοδοι υπολογισμού ανεργίας

(Από την κατάθεση του Υπουργού Οικονομικών στην Επιτροπή στις 15 Οκτωβρίου 2001 και από το σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις το 2001 και τις προοπτικές για το 2002 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού).

Στην αγορά εργασίας επικρατούν συνθήκες πλήρους απασχόλησης, παρά τη συνεχιζόμενη αναγκαία αναδιάρθρωση που οφείλεται στην ανάγκη προσαρμογής στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης και παρά την παρουσία σημαντικού ποσοστού ξένων εργατών.

Το 2001* σημειώθηκε σημαντική μείωση του ποσοστού ανεργίας, με το μέσο όρο των ανέργων τους πρώτους επτά μήνες να ανέρχεται σε 9.455 άτομα ή σε ποσοστό 3% του οικονομικού ενεργού πληθυσμού, έναντι 11.593 ατόμων ή ποσοστού 3,7% αντίστοιχα για την ίδια περίοδο του 2000.

* Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2001, ο αριθμός ανέργων για το 2001 είχε προβλεφθεί σε δέκα χιλιάδες επτακόσιους, σε σύγκριση με δέκα χιλιάδες εννιακόσιους το 2000 και έντεκα χιλιάδες τετρακόσιους το 1999.

Η ανεργία μειώθηκε σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Για ολόκληρο το 2001 το ποσοστό ανεργίας υπολογίζεται στο 3,2% σε σχέση με 3,4% το 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με επιστολή του ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2001, οι γυναίκες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο πρόβλημα ανεργίας από τους άνδρες. Η ανεργία των γυναικών συγκεντρώνεται στους τομείς του εμπορίου/ξενοδοχείων, των υπηρεσιών και της μεταποίησης. Οι περισσότερες άνεργες γυναίκες συγκεντρώνονται στην κατηγορία των ανειδίκευτων εργατών, γραφέων/δακτυλογράφων και των υπαλλήλων υπηρεσιών.

Όσον αφορά το ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού (ρυθμός αύξησης σε σταθερές τιμές ανά επικερδώς απασχολούμενο άτομο), αναμένεται διεύρυνσή του κατά 3%, γεγονός που αποδίδεται στην αυξημένη επενδυτική δραστηριότητα των τελευταίων ετών σε συνάρτηση με την αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας.

(Σημείωμα για τη μέθοδο υπολογισμού της παραγωγικότητας της χώρας (σε επίπεδο ΑΕΠ) περιλαμβάνεται στο Τρίτο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

Οι μισθολογικές αυξήσεις εκτιμώνται γύρω στο 5% σε ονομαστικούς όρους το 2001 σε σύγκριση με 7% το 2000, γεγονός που αποδίδεται στη συγκράτηση του ρυθμού πληθωρισμού κατά το 2001 με επακόλουθη συγκράτηση του ποσοστού αύξησης της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Σε πραγματικούς όρους η αύξηση εκτιμάται γύρω στο 3% όσο και η αύξηση της παραγωγικότητας.

Για σκοπούς υπολογισμού της ανεργίας με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών στις 29 Οκτωβρίου 2001, είναι δυνατό να εφαρμοστούν οι ακόλουθες δύο μέθοδοι:

- Η μέχρι σήμερα ακολουθούμενη μέθοδος καταγραφής ανέργων που διενεργείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση στατιστικά στοιχεία.
- Η μέθοδος της έρευνας που έχει υιοθετηθεί από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat).

Στην Κύπρο διενεργήθηκε έρευνα εργατικού δυναμικού κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2000 σε δείγμα 3.500 νοικοκυριών κατανεμημένων στις αστικές και αγροτικές περιοχές κάθε επαρχίας. Η ίδια έρευνα διενεργήθηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2001, ενώ από το 2003 προγραμματίζεται για όλα τα τρίμηνα του έτους. Τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας για το 2001 αναμένονται περί τα μέσα Νοεμβρίου 2001. Θα ακολουθήσει σχετική ανάλυση ώστε να αξιολογηθεί η συνέπεια της μεθόδου και η συγκρισιμότητα των στοιχείων με τα αντίστοιχα της έρευνας του 2000.

Στην Κύπρο παραδοσιακά τα στοιχεία για την ανεργία προκύπτουν μέχρι τώρα από τον αριθμό ανέργων που εγγράφονται στα κατά τόπους επαρχιακά γραφεία εργασίας.

Προκαταρκτική σύγκριση των στοιχείων της έρευνας εργατικού δυναμικού (2000) με τους εγγεγραμμένους ανέργους, κατέδειξε ότι αρκετά πρόσωπα πληρούν τα κριτήρια του ανέργου* αλλά δεν εγγράφονται στα επαρχιακά γραφεία εργασίας, ενώ υπάρχουν και πρόσωπα που είναι

* Σύμφωνα με τα κριτήρια της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που έχουν υιοθετηθεί από τη Eurostat, άνεργος θεωρείται το πρόσωπο που δεν εργάζεται, έχει προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες για εξεύρεση εργασίας τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες και είναι διαθέσιμος να αναλάβει εργασία μέσα σε περίοδο δύο εβδομάδων.

εγγεγραμμένα ως άνεργοι αλλά δεν ικανοποιούν το σύνολο των σχετικών κριτηρίων.

Η πλειοψηφία στην ομάδα των μη εγγεγραμμένων ανέργων είναι γυναίκες που ενδιαφέρονται για μερική απασχόληση, μερικοί αλλοδαποί και αριθμός προσώπων που επιδιώκουν να εργαστούν ως αυτοεργοδοτούμενοι.

Το 2002 ο τομέας της απασχόλησης θα επηρεαστεί αρνητικά λαμβανομένου υπόψη του προβλεπόμενου ρυθμού ανάπτυξης στο 4% και της διεθνούς αβεβαιότητας εξ αιτίας των τρομοκρατικών επιθέσεων.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο υπολογιζόμενο ποσοστό ανεργίας δεν μπορούν να συνυπολογιστούν όσοι αναζητούν εργασία στη βάση της μερικής απασχόλησης διότι οι συνθήκες στην Κύπρο καθιστούν δύσκολη την εργοδότηση αυτή εν αντιθέσει με τις χώρες της Ε.Ε.

Συναφώς ο ίδιος υπουργός δήλωσε ότι συνεχίζεται η περιοριστική πολιτική στην παραχώρηση αδειών σε ξένους εργάτες και γίνονται προσπάθειες για πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση της παράνομης απασχόλησης.

7. Έσοδα και δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού του 2002 - Βαθμός υλοποίησης αναπτυξιακών έργων και μέθοδοι χρηματοδότησης - Μορφή του προϋπολογισμού του 2002 - Νέες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία - Παραγωγικότητα

(Τα στοιχεία που αφορούν τις υποπαραγράφους (α), (β), (γ), (δ) και (ε) προκύπτουν από τον κατάλογο πινάκων που συνοδεύει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, την κατάθεση του Υπουργού Οικονομικών στην Επιτροπή στις

15 Οκτωβρίου 2001 και άλλα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2001.)

α. Έσοδα και δαπάνες προϋπολογισμού 2002

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2002 προβλέπει καθαρές δαπάνες ύψους £2.335,4 εκατομ. και καθαρά έσοδα £1.736,2 εκατομ., με ταμειακό έλλειμμα ύψους £599,2 εκατομ.

β. Αναπτυξιακές δαπάνες - Βαθμός υλοποίησης αναπτυξιακών έργων - Μέθοδοι χρηματοδότησης

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2002 ανέρχονται σε £347,6 εκατομ. σε σύγκριση με αναθεωρημένες δαπάνες ύψους £234,6 εκατομ. για το 2001.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών στις 15 Οκτωβρίου 2001, το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών για το 2001 με βάση τα μέχρι της τότε στιγμής αποτελέσματα του Σεπτεμβρίου 2001 όσον αφορά τις πραγματικές δαπάνες, κατεδείκνυαν υλοποίηση των προϋπολογισμών για το 2001 πέραν του 70% σε σύγκριση με τον τελικό βαθμό υλοποίησης για το 2000, που ήταν 69,1%*.

Όσον αφορά το ζήτημα του βαθμού υλοποίησης, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, το πρόβλημα που παρουσιάζεται με την εκάστοτε συμπερίληψη στους ετήσιους προϋπολογισμούς έργων των οποίων η κατασκευή δεν αρχίζει εντός του ιδίου έτους, έγκειται στο ότι αν δεν περιληφθεί από την αρχή ειδική πρόνοια στον ετήσιο προϋπολογισμό, ακολούθως δεν είναι δυνατό να προκηρυχθούν οι σχετικές προσφορές.

* Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών στην Επιτροπή στις 20 Οκτωβρίου 2001, κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2001, ο βαθμός υλοποίησης αναπτυξιακών δαπανών για το 2000 αναμενόταν γύρω στο 70,7%.

Η κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε επιλογή αναπτυξιακών έργων, των οποίων η κατασκευή θα γίνει με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης (PFI)**. Τα πλεονεκτήματα της μεθόδου αυτής συνίστανται στο ότι το κράτος μπορεί να προχωρήσει σε υλοποίηση έργων γρηγορότερα και με χαμηλότερη επιβάρυνση στα δημόσια οικονομικά. Ταυτόχρονα ο δημόσιος τομέας παραμένει ο φορέας προώθησης των έργων και εξασκεί έλεγχο για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

Ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει τη σχεδίαση χρηματοδότησης, κατασκευής και συντήρησης των έργων και ορισμένες φορές τη λειτουργία και την προσφορά δημόσιων υπηρεσιών, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν ορίζεται ο ιδιώτης ως ανάδοχος των αποφάσεων για βασικά θέματα πολιτικής π.χ. στην περίπτωση των σχολείων. Από την άλλη κατανέμονται οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στο φορέα που μπορεί να τους αντιμετωπίσει πιο αποτελεσματικά, με τις ανάλογες πρόνοιες στα συμβόλαια.

Η κυβέρνηση έχει αποφασίσει την εισαγωγή οργανωτικού πλαισίου προώθησης της εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την υλοποίηση και χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων*. Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί Υπουργική Επιτροπή και Κεντρική Υπηρεσιακή Επιτροπή, ενώ έχει επίσης ανατεθεί σε αλλοδαπό

** Η μέθοδος καλείται Private Finance Initiative (Ιδιωτική Επένδυση Χρηματοδότησης), δεν αποτελεί ιδιωτικοποίηση και συνίσταται στο ότι ο εργολάβος που αναλαμβάνει το έργο προσφέρει τη χρηματοδότηση, ενώ το κράτος καταβάλλει σ' αυτόν ετησίως κάποιο συμφωνηθέν ποσό.

Η μέθοδος αυτή διαφέρει από τη μέθοδο Build-Operate-Transfer (BOT) η οποία συνίσταται σε ανάληψη κατασκευής του έργου από στρατηγικό επενδυτή και που προνοεί για τη διαχείριση εκμετάλλευσης του σχετικού έργου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο από τον ίδιο τον επενδυτή και ακολούθως για την επιστροφή του στο κράτος.

* Αρ. Υπουργικής Απόφασης 49.642 με ημερομηνία 12 Μαΐου 1999.

συμβουλευτικό οίκο η ετοιμασία μελέτης για την αξιολόγηση έντεκα έργων** του δημόσιου τομέα και για την υποβολή εισηγήσεων ως προς τη δυνατότητα υλοποίησής τους με τη μέθοδο αυτή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει τη μεγαλύτερη ανάμειξη του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη έργων υποδομής. Για το σκοπό αυτό η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δανειοδοτεί έργα που αναλαμβάνει ο ιδιωτικός τομέας σε διάφορους τομείς, όπως οι μεταφορές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, υγεία και παιδεία.

(Στοιχεία και ανάλυση των δαπανών και των εσόδων που προϋπολογίζονται για το έτος 2002, καθώς και αναλυτική συγκριτική κατάσταση με το έτος 2001 περιλαμβάνονται στο Δεύτερο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

γ. Μορφή του κρατικού προϋπολογισμού του 2002

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός καταρτίσθηκε σε ενοποιημένη μορφή, ταξινόμηση και κωδικοποίηση, όπως έχει διαμορφωθεί ύστερα από την ενοποίηση των προϋπολογισμών των δύο προηγούμενων ετών, αλλά θα είναι ο τελευταίος που υποβάλλεται υπό τη δεδομένη μορφή.

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2003 θα υποβληθεί με σημαντικές τροποποιήσεις και διαφοροποιήσεις ως προς τον τρόπο κατάρτισης και υποβολής του προς το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά και όσον αφορά την τελική μορφή με την οποία θα κατατίθεται και τελικά θα εγκρίνεται από τη

** Τα έργα των οποίων η υλοποίηση προωθείται με τη μέθοδο συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και η αντίστοιχη προνοούμενη δαπάνη περιλαμβάνονται στο Τρίτο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης.

Βουλή των Αντιπροσώπων. Οι τροποποιήσεις αυτές οφείλονται στην εισαγωγή του μηχανογραφημένου συστήματος του Γενικού Λογιστηρίου.

δ. Νέες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία

Στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό δε γίνεται οποιαδήποτε πρόνοια για τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων, εκτός από δύο μόνο θέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών*, προνοείται δε η κατάργηση αριθμού εβδομήντα τριών θέσεων σε διάφορα τμήματα και υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών βρίσκεται υπό εξέλιξη η προώθηση μελετών οργάνωσης, στελέχωσης και αναδιάρθρωσης θέσεων και άλλων αιτημάτων για ρυθμίσεις που αφορούν προσωπικό, αποκλειστικά με βάση δεσμεύσεις της Κύπρου που πηγάζουν από την εναρμονισιακή προσπάθεια και την ικανότητά της για αποτελεσματική εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας. Για το λόγο αυτό βρίσκεται σε τελικό στάδιο η κατάρτιση και υποβολή συμπληρωματικού προϋπολογισμού του 2001* που προνοεί για αριθμό τετρακόσιων πενήντα περίπου θέσεων** στη δημόσια υπηρεσία, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες με βάση τις δεσμεύσεις της Κύπρου για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

(Συνοπτική κατάσταση κατάργησης/ίδρυσης θέσεων για το 2002 περιλαμβάνεται στο Τρίτο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

* Προνοείται η δημιουργία δύο θέσεων Οικονομικού Λειτουργού στην κλίμακα Α8 και Α10.

* Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών στις 15 Οκτωβρίου 2001 ενώπιον της Επιτροπής, ο εν λόγω συμπληρωματικός προϋπολογισμός επρόκειτο να κατατεθεί στη Βουλή πριν το τέλος Νοεμβρίου 2001. Ο υπό αναφορά συμπληρωματικός προϋπολογισμός δεν έχει ακόμη κατατεθεί στη Βουλή.

** Η κυβέρνηση εντός του 2000 κατέθεσε συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2000, ο οποίος εξετάστηκε από την Επιτροπή μαζί με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001 και ο οποίος προνοούσε για τη δημιουργία επτακόσιων εξήντα τεσσάρων θέσεων σε διάφορα τμήματα και υπηρεσίες της δημόσιας υπηρεσίας, καθαρής συνολικής δαπάνης ύψους £6,073.844. Το εν λόγω νομοσχέδιο ψηφίστηκε τελικά σε νόμο εντός του 2001.

ε. Παραγωγικότητα δημόσιας υπηρεσίας

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών λήφθηκε απόφαση για μετάκληση εμπειρογνομόνων με σκοπό τη διενέργεια αξιολόγησης που να καλύπτει το σχεδιασμό και εφαρμογή συστήματος αξιολόγησης προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία και έχει περιληφθεί στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό κονδύλι ύψους £200.000 για δικαιώματα εμπειρογνομόνων όσον αφορά τη διενέργεια της εν λόγω μελέτης.

Η ληφθείσα απόφαση αποτελεί, σύμφωνα με τον ίδιο Υπουργό, την απαρχή της επίλυσης του προβλήματος της μειωμένης παραγωγικότητας στη δημόσια υπηρεσία.

Να σημειωθεί συναφώς ότι σύμφωνα με τον υπουργό Εσωτερικών, στο Υπουργείο Εσωτερικών που είναι το κατ' εξοχήν υπουργείο εξυπηρέτησης του κοινού, έχει καθιερωθεί για όλα τα τμήματα και υπηρεσίες που προσφέρουν εξυπηρέτηση στους πολίτες ο Χάρτης Δικαιωμάτων του Πολίτη. Σε όλα τα τμήματα έχουν επίσης απλουστευθεί οι διαδικασίες με έμφαση στα Τμήματα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Αρχείου Πληθυσμού, Αλλοδαπών και Εκλογών και Υπηρεσίας Εγγραφής, με αποτέλεσμα σημαντικές υπηρεσίες για τις οποίες ο πολίτης χρειαζόταν να μεταβεί στην πρωτεύουσα, να προσφέρονται τώρα σε όλες τις επαρχίες.

στ. Κρατικό μισθολόγιο

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, οι διαπραγματεύσεις για το ενιαίο κρατικό μισθολόγιο με κύριο στόχο τη μείωση του κόστους του, συνεχίζονται μεταξύ κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ. Όσον αφορά τη συζήτηση με τις εκπαιδευτικές συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι διαβουλεύσεις δεν έχουν προχωρήσει στον

επιθυμητό βαθμό και δεν υπάρχει ακόμη συγκεκριμένο αποτέλεσμα είτε με συμφωνία είτε με κατάληξη σε αδιέξοδο*.

ζ. Οικονομική αυτονομία νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας

Το θέμα αυτό απασχόλησε και πάλι αυτεπάγγελτα την Επιτροπή μέσα στα πλαίσια της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού. Όπως και κατά την περυσινή συζήτηση, η προσέγγιση της κυβέρνησης χωρίς το όλο θέμα να έχει συζητηθεί σφαιρικά και εις βάθος, δε διαγράφεται καθόλου ξεκάθαρα.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών η σκοπιά που αντικρίζεται προς το παρόν το όλο ζήτημα από το υπουργείο του, είναι ότι οι εκάστοτε ανάγκες των δύο εξουσιών ικανοποιούνται χωρίς προσκόμματα και ότι το γενικότερο ζήτημα της αυτονομίας των δύο εξουσιών πρέπει να εξεταστεί και να επιλυθεί πρώτα ως προς τη συνταγματική του πτυχή.

8. Οικονομικοί τομείς - Πορεία κατά το 2001

(Τα στοιχεία προκύπτουν από την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος στις 4 Οκτωβρίου 2001, από το σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις το 2001 και τις προοπτικές για το 2002 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, καθώς και από τις συζητήσεις που διεξήχθησαν ενώπιον της Επιτροπής για τους επιμέρους τομείς της κυπριακής οικονομίας στην παρουσία των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργών).

α. Πρωτογενείς τομείς

Ο όγκος παραγωγής των πρωτογενών τομέων το 2001 παρουσιάζει ανάκαμψη σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 7% σε πραγματικούς όρους, ως αποτέλεσμα της διεύρυνσης του όγκου της γεωργικής παραγωγής ύστερα από την κάθετη συρρίκνωσή του το 2000.

* Κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2001, ο Υπουργός Οικονομικών είχε και πάλι

- **Γεωργία - Κτηνοτροφία**

- Η γεωργική παραγωγή αυξήθηκε κατά 17,4% το πρώτο εξάμηνο του 2001, έναντι μείωσης 18,9% το αντίστοιχο εξάμηνο του 2000. Η φυτική παραγωγή παρουσίασε αύξηση της τάξης του 33,3% και οφείλεται στις ευνοϊκότερες καιρικές συνθήκες που συνέβαλαν στη διεύρυνση του όγκου της παραγωγής φρούτων και λαχανικών, ιδιαίτερα πατατών.

- Ο όγκος της παραγωγής του υποτομέα της κτηνοτροφίας παρέμεινε το πρώτο εξάμηνο του 2001 περίπου στα ίδια επίπεδα του 2001.

Για ολόκληρο το 2001, η παραγωγή στον τομέα της γεωργίας προβλέπεται να παρουσιάσει διεύρυνση της τάξης του 7,5% σε πραγματικούς όρους, σε σύγκριση με μείωση 10% το 2001.

(Πίνακας με το ποσοστό συνεισφοράς του γεωργικού τομέα στο ΑΕΠ και με το ποσοστό απασχόλησης στη γεωργία στις χώρες μέλη της Ε.Ε. και στις υποψήφιες για ένταξη στην Ε.Ε. χώρες περιλαμβάνεται στο Τρίτο Παράρτημα του Δευτέρου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

Τα στοιχεία που κατέθεσε στην Επιτροπή ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις 17 Οκτωβρίου 2001 αναφορικά με τον τομέα της γεωργίας έχουν ως ακολούθως:

- Η συμβολή της γεωργίας στο ΑΕΠ είναι μειωμένη και είναι της τάξης του 4%, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι κάτω από 2%. Η μείωση αυτή προκύπτει σε συσχέτισμό με τη ραγδαία ανάπτυξη άλλων τομέων, όπως είναι οι υπηρεσίες και ο τουρισμός.
- Το ποσοστό απασχόλησης στον τομέα της γεωργίας είναι 9% σε σύγκριση με το μέσο όρο στην Ε.Ε. που είναι το 4% του οικονομικά

ενεργού πληθυσμού.

- Έχει περιληφθεί στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό κονδύλι ύψους £15 εκατομ. που καλύπτει ένα ευρύ πρόγραμμα τόνωσης του τομέα. Στο πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνεται σχέδιο για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, το ενοποιημένο σχέδιο για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, το σχέδιο αναδιάρθρωσης γεωργικών καλλιεργειών κ.ά. Σύντομα θα τεθεί σε εφαρμογή σύστημα εκταρικών επιδοτήσεων στα σιτηρά. Ο τομέας των σιτηρών το 2001 έτυχε επιχορηγήσεων ύψους £68,5 εκατομ.

- **Μεταλλεία - Λατομεία**

Ο τομέας σημειώνει ικανοποιητική ανάπτυξη επωφελούμενος από την ανάκαμψη των κατασκευών.

- β. **Δευτερογενείς τομείς**

- **Μεταποίηση**

Ο τομέας παρουσίασε πτώση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2001, η οποία διαγράφεται μέσα από τη μείωση της τάξης του 3,7% του δείκτη όγκου παραγωγής. Η μείωση της παραγωγής του είναι της τάξης του 2% για ολόκληρο το 2001 σε σύγκριση με διεύρυνση της τάξης του 3,4% το 2000 και οφείλεται στα διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραδοσιακοί κλάδοι της ένδυσης και υπόδησης και στη μείωση της εξωτερικής ζήτησης για ορισμένα προϊόντα του τομέα, όπως τα τσιγάρα και το τσιμέντο. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη διαφοροποίηση της πολιτικής των πολυεθνικών εταιρειών παραγωγής τσιγάρων και της σημαντικής αύξησης της εγχώριας ζήτησης τσιμέντου που περιόρισε τον όγκο της εξαγωγής

τσιμέντου λόγω της δεδομένης παραγωγικής δυναμικότητας των αντίστοιχων βιομηχανιών.

Υποτομείς που παρουσιάζουν επέκταση οικονομικής δραστηριότητας είναι ο τομέας των ειδών χάρτου και της κατασκευής μη μεταλλικών ορυκτών που αποδίδεται στην ανάπτυξη του κλάδου εκδόσεων περιοδικών και εφημερίδων και της ανάκαμψης που παρουσιάζει ο τομέας των κατασκευών. Ο υποτομέας επίσης της παραγωγής χημικών προϊόντων συνέχισε τη θετική του επίδοση εξαιτίας της αυξημένης εξωτερικής διείσδυσης φαρμακευτικών προϊόντων σε εξωτερικές αγορές.

- **Κατασκευές**

Παρουσιάζεται σταδιακή ανάκαμψη του τομέα που αποδίδεται μεταξύ άλλων στη διεύρυνση της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε τουριστικά καταλύματα και η διεύρυνσή του είναι της τάξης του 2,5% σε πραγματικούς όρους το 2001, σε σύγκριση με μείωση κατά 2,2% το 2000.

Η ανάκαμψη αναμένεται να συνεχιστεί, όπως φαίνεται από την αύξηση των υπό ανέγερση τουριστικών κλινών που από εξακόσιες εξήντα πέντε το πρώτο τρίμηνο του 2000, ανήλθαν σε τέσσερις χιλιάδες εννιακόσιες σαράντα τέσσερις το αντίστοιχο τρίμηνο του 2001, καθώς επίσης και λόγω των προγραμματισμένων αυξημένων επενδύσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

- **Ηλεκτρισμός, νερό, υγραέριο**

Ο τομέας σημειώνει επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης έναντι προηγούμενων ετών, λόγω της μειωμένης κατανάλωσης ηλεκτρισμού από τα νοικοκυριά. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στις συνεχείς αυξήσεις της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος και στις ήπιες καιρικές συνθήκες των πρώτων μηνών

του 2001.

Καταθέτοντας ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενώπιον της Επιτροπής στις 17 Οκτωβρίου 2001 σχετικά με την ενεργειακή πολιτική της κυβέρνησης, δήλωσε ότι βασική της επιδίωξη είναι η επάρκεια ενέργειας με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Μέσα στα πλαίσια αυτά προωθείται η μεταφορά και χρήση φυσικού αερίου*, η ανάπτυξη τεχνολογικής εκμετάλλευσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας*, αφού σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο μέχρι το 2010 το 12% της ενέργειας πρέπει να καλύπτεται από τέτοιες πηγές, η διαμόρφωση κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής και η εξυγίανση του ενεργειακού ισοζυγίου. Συναφώς ο αρμόδιος υπουργός δήλωσε ότι με βάση προκαταρκτική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προωθείται η σύσταση Διεύθυνσης Ενέργειας.

γ. Τριτογενείς τομείς

Οι τομείς των υπηρεσιών σημειώνουν ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης το 2001 που κυμαίνεται γύρω στο 5,5% και συνεχίζουν να αποτελούν τον κύριο μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας. Η συνεισφορά των τριτογενών τομέων στο ΑΕΠ προσεγγίζει το 76,6% το 2001 σε σύγκριση με 76% το 2000 και 74,9% το 1999.

- **Ξενοδοχεία και εστιατόρια**

Ο υποτομέας των ξενοδοχείων και άλλων τουριστικών καταλυμάτων

* Για το θέμα αυτό ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα πραγματοποιούσε επαφές με τον Αιγύπτιο ομόλογό του την επομένη, δηλαδή στις 18 Οκτωβρίου 2001.

* Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατέθεσε στην Επιτροπή προσχέδιο μελέτης για τη “Διαμόρφωση Πλαισίου Ενίσχυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Κύπρο”, την οποία ετοίμασε ο καθηγητής του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου κ. Α. Ζερβός.

παρουσίασε αύξηση δραστηριοτήτων κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2001, όπως διαφαίνεται από την αύξηση της τουριστικής κίνησης προς την Κύπρο κατά 4,6%, ενώ σημειώθηκε επίσης αύξηση της ημερήσιας κατά κεφαλή δαπάνης κατά 6,5% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2001.

Η εικόνα αυτή ενδεχόμενα να διαφοροποιηθεί λόγω των τρομοκρατικών επιθέσεων. Χωρίς να ληφθούν υπόψη οι ενδεχόμενες επιπτώσεις, ο τομέας των ξενοδοχείων και των εστιατορίων εκτιμάται ότι σημειώνει αύξηση κατά 6% σε πραγματικούς όρους το 2001, έναντι διεύρυνσης κατά 11% το 2000.

Όσον αφορά τον τομέα του τουρισμού, σύμφωνα με τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η τουριστική πολιτική στοχεύει στην επανατοποθέτηση του τομέα πάνω σε νέα βάση και στη χάραξη ξεκάθαρης πολιτικής που να διασφαλίζει την αειφόρο ανάπτυξή του. Για το σκοπό αυτό έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17 Ιανουαρίου 2001 το «Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό» με χρονικό ορίζοντα το 2010. Προωθείται επίσης ο καλούμενος «Δωδεκάλογος του Τουρισμού».

Η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ κυμαίνεται μεταξύ 21% και 22%. Τα εισοδήματα από τον τουρισμό ήταν £1,2 δισεκατομ. το 2001, ενώ οι αφίξεις τουριστών προσέγγισαν τα 2,7 εκατομμύρια.

- **Εμπόριο**

Ο τομέας συνέχισε την πορεία ικανοποιητικής διεύρυνσής του κατά το πρώτο εξάμηνο του 2001, ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης επέκτασης της ιδιωτικής καταναλωτικής ζήτησης για αγαθά.

Ο υποτομέας του χονδρικού εμπορίου σημείωσε αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης, η οποία διαφαίνεται από την αύξηση της αξίας των συνολικών εισαγωγών και εξαγωγών αγαθών κατά 17,9% το πρώτο εξάμηνο του 2001,

σε συνέχεια αύξησης 21,9% για την αντίστοιχη περίοδο του 2000.

Ο υποτομέας του γενικού εμπορίου παρουσίασε επίσης αύξηση, η οποία διαφαίνεται από την αύξηση του όγκου λιανικών πωλήσεων κατά 3,1% το πρώτο εξάμηνο του 2001, σε συνέχεια αύξησης 6,9% την ίδια περίοδο του 2000. Σημαντικά αυξημένος παρουσιάζεται ο όγκος λιανικών πωλήσεων στις αγορές οχημάτων, πωλήσεων τροφίμων, ποτών και καπνού, ενώ παρατηρήθηκε στασιμότητα στον όγκο λιανικών πωλήσεων μεγάλων πολυκαταστημάτων, καθώς και των πετρελαιοειδών.

Για ολόκληρο το 2001 ο τομέας του εμπορίου παρουσιάζει διεύρυνση κατά 4,5% σε πραγματικούς όρους, σε συνέχεια αύξησης 5,9% το 2000.

- **Επαγγελματικές υπηρεσίες**

Ο τομέας σημειώνει ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 6,5% περίπου σε πραγματικούς όρους το 2001 έναντι 7% το 2000. Θετικές είναι οι εκτιμήσεις για όλες τις σχετικές δραστηριότητες, όπως είναι τα λογιστικά και ελεγκτικά γραφεία, τα γραφεία επεξεργασίας στοιχείων, ανάπτυξης προγραμμάτων πληροφορικής, διαφημίσεων, οικονομικών μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών και τα δικηγορικά γραφεία.

- **Άλλες υπηρεσίες**

Οι υπόλοιποι τομείς των υπηρεσιών συνεχίζουν πορεία ανάπτυξης, επωφελούμενοι από την υψηλή εισοδηματική ελαστικότητα της ζήτησης των υπηρεσιών αυτών και την αυξημένη τουριστική ζήτηση. Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, παρουσιάζεται ουσιαστική επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξής τους λόγω των αρνητικών επιπτώσεων από την πτώση του χρηματιστηριακού δείκτη τιμών.

Ο ρυθμός διεύρυνσης της προστιθέμενης αξίας του τομέα της δημόσιας

διοίκησης και των υποτομέων της δημόσιας υγείας και δημόσιας παιδείας σημειώνει επιβράδυνση και κυμαίνεται γύρω στο 2,5% για το 2001 σε σύγκριση με 5,7% το 2000, ως αποτέλεσμα της συγκράτησης της αύξησης της απασχόλησης στα πλαίσια υλοποίησης του αναθεωρημένου Προγράμματος Δημοσιονομικής Εξυγίανσης.

9. Σημαντικά κεφάλαια του κρατικού προϋπολογισμού του 2002

α. Πολιτισμός

(Τα στοιχεία προκύπτουν από την κατάθεση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην Επιτροπή στις 24 Οκτωβρίου 2001 και από το κατατεθέν σημείωμα για τον προϋπολογισμό του υπουργείου του για το 2002).

- Οι δαπάνες για την παιδεία από £11 εκατομ. το 1993 έχουν προσεγγίσει τα £47 εκατομ. το 2002 (αναπτυξιακές δαπάνες), το δε ποσοστό υλοποίησής τους για το 2000 είναι της τάξης του 96,8%.
- Για τον πολιτισμό οι αντίστοιχοι αριθμοί ήταν £830,000 το 1993, σε σύγκριση με £6,7 εκατομ. στον προϋπολογισμό του 2002.
- Τα ποσοστά των δημόσιων δαπανών που διατίθενται για την παιδεία στην Κύπρο είναι της τάξης του 15,6% επί του συνόλου των δημοσίων δαπανών και του 5,7% επί του ΑΕΠ, αριθμοί που συγκρίνονται ευνοϊκά με τους αντίστοιχους στις περισσότερες προηγμένες χώρες. (Από την τελευταία έκθεση της Στατιστικής Υπηρεσίας για το 1999).
- Ο αριθμός μαθητών στη μέση εκπαίδευση είναι της τάξης του 25% και σε απόλυτους αριθμούς από 42,000 είναι τώρα 52,000 εν αντιθέσει με τις υπόλοιπες βαθμίδες και την τεχνική εκπαίδευση όπου ο αριθμός μαθητών παραμένει σταθερός.
- Βασικές καινοτομίες που εμφανίζονται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό

είναι η επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης, η ανάπτυξη του ολοήμερου σχολείου στη δημοτική εκπαίδευση σε ογδόντα σχολεία για το σχολικό έτος 2001-2002, η παγκύπρια επέκταση του ενιαίου λυκείου, η επέκταση καινοτομιών του ενιαίου λυκείου στη γυμνασιακή βαθμίδα και η αναδιαμόρφωση της τεχνικής εκπαίδευσης. Αναφορικά με την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι αυξημένος λόγω της επιτάχυνσης των διαδικασιών ανέγερσης της πανεπιστημιούπολης και της επέκτασης του πανεπιστημίου με νέες σχολές. Σε τελικό στάδιο βρίσκεται η λειτουργία του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών. Σε διαδικασία υλοποίησης βρίσκονται επίσης δεκαοχτώ νέα δημοτικά σχολεία, έντεκα γυμνάσια, έξι λύκεια και τέσσερις τεχνικές σχολές.

β. Υγεία

(Τα στοιχεία προκύπτουν από την κατάθεση του Υπουργού Υγείας στην Επιτροπή στις 12 Νοεμβρίου 2001, από το κατατεθέν σημείωμα για τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας για το 2002, από το κατατεθέν επεξηγηματικό υπόμνημα για τις αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου Υγείας καθώς και από συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας με επιστολή ημερομηνίας 29.11.2001).

Στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό προβλέπονται πιστώσεις συνολικού ύψους £152.716.069 για τους σκοπούς και τα προγράμματα του Υπουργείου Υγείας. Παρουσιάζεται αύξηση £17.309.076 ή 12,8% σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2001, του οποίου οι προβλεπόμενες δαπάνες ήταν £135.406.993.

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2002 ανέρχονται σε £23.364.200 έναντι £17.690.080 το 2001.

Όσον αφορά τα κυριότερα αναπτυξιακά προγράμματα αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Για την προώθηση των στόχων και σκοπών του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓΕΣΥ) έχει συμπεριληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό του 2002 πρόνοια ύψους £400.000*
- Για το ανεγειρόμενο νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας έχει περιληφθεί πρόνοια ύψους £10.000.000 για τη συνέχιση των κατασκευαστικών εργασιών. Οι προσφορές είχαν κατακυρωθεί έναντι ποσού £38.236.000 (χωρίς ΦΠΑ), οι κατασκευαστικές εργασίες άρχισαν στις 5.5.1997, η συμβατική ημερομηνία αποπεράτωσης είναι η 24.2.2002, ενώ η νέα καθορισθείσα ημερομηνία αποπεράτωσης είναι η 2.6.2003. Μέχρι τις 31.12.2000 είχε δαπανηθεί συνολικό ποσό £26.388.696, ενώ για την ανέγερση του έργου παραχωρήθηκε δάνειο ύψους £30,5 εκατομ. από το Ταμείο Κοινωνικής Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το ολικό κόστος αναμένεται να ανέλθει στα £50 εκατομ.

γ. Κοινωνική ασφάλιση - Κοινωνικές παροχές

(Τα στοιχεία προκύπτουν από την κατάθεση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Επιτροπή στις 19 Νοεμβρίου 2001, από το κατατεθέν σημείωμα για τον προϋπολογισμό του υπουργείου του και από τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή ημερομ. 29 Οκτωβρίου 2001)

i. Κοινωνική ασφάλιση

* Στον κρατικό προϋπολογισμό του 2001 είχαν συμπεριληφθεί κονδύλια ύψους £200.000, τα οποία δε δαπανήθηκαν.

Οι παροχές του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθεωρούνται μέσα στα πλαίσια ετήσιων αναθεωρήσεων με στόχο τη διατήρηση της αγοραστικής τους αξίας.

Κατά την περίοδο 1994-2001, το ύψος των συντάξεων αυξήθηκε κατά 58,5% στο βασικό μέρος και κατά 30,1% στο συμπληρωματικό μέρος, με βάση πληθωρισμό για την περίοδο αυτή της τάξης του 20,7%.

Το 1993, καταβλήθηκαν από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ωφελήματα ύψους £134 εκατομ., ενώ σήμερα τα ίδια ωφελήματα ανέρχονται στα £300 εκατομ. Η αύξηση οφείλεται στις ετήσιες αναθεωρήσεις και στη σταδιακή ωρίμανση του εν λόγω σχεδίου η οποία θα ολοκληρωθεί το 2020.

Το ποσοστό της κατώτατης σύνταξης που καταβάλλεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέρχεται στο 85% της πλήρους βασικής σύνταξης και κυμαίνεται από £133,30 μέχρι £222,17 ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτωμένων του δικαιούχου. Η πρόσθετη δαπάνη βαρύνει το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Αναφορικά με το σύστημα υπολογισμού των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων, έχουν κατατεθεί στη Βουλή κανονισμοί για διαφοροποίησή του με στόχο την καταβολή από τους αυτοτελώς εργαζομένους, εισφορών πάνω στο πραγματικό τους εισόδημα όπως γίνεται με τους μισθωτούς. Η σοβαρή αυτή αδυναμία έχει ως αποτέλεσμα οι βασικές πληρωτέες συντάξεις να είναι κατά τουλάχιστον 5% χαμηλότερες απ' ό,τι θα ήταν αν το Ταμείο είχε τα αναμενόμενα εισοδήματα από τους αυτοτελώς εργαζομένους.

Όσον αφορά τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το θέμα παρακολουθείται στενά στα πλαίσια των αναλογιστικών επισκοπήσεων που διεξάγονται κάθε τρία χρόνια με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Η τελευταία αναλογιστική μελέτη κατέδειξε ότι το σχέδιο είναι οικονομικά βιώσιμο τόσο στο βασικό όσο και στο αναλογικό του μέρος με το σημερινό ύψος εισφοράς, μέχρι το 2020.

Με σκοπό τη λήψη αποφάσεων για μακροπρόθεσμη στρατηγική χρηματοδότησης του σχεδίου, συζητείται με την ηγεσία των εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων και με τον αναλογιστή του σχεδίου, αριθμός συγκεκριμένων εισηγήσεων που περιλαμβάνονται στην εν λόγω έκθεση.

ii. Επιδόματα και κοινωνικές παροχές

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής προστασίας που το κράτος παρέχει σε δικαιούχα πρόσωπα, προνοούνται τα ακόλουθα κυριότερα επιδόματα:

- Επίδομα τέκνου για τρίτο παιδί, σε οικογένειες που έχουν ή θα αποκτήσουν τρία παιδιά, το οποίο θα είναι ίσο με το επίδομα τέκνου για ένα παιδί που πληρώνεται σήμερα σε οικογένειες με τέσσερα παιδιά (£30,74 μηνιαίως). Οι δικαιούχες οικογένειες είναι 18.500 περίπου και η δαπάνη για ολόκληρο το 2001 είναι £7,4 εκατομ.*
- Επίδομα μάνας που σήμερα πληρώνεται στην πολύτεκνη μητέρα μετά τον τερματισμό της καταβολής του επιδόματος τέκνου για οικογένειες με τέσσερα παιδιά, καθώς και στη μητέρα που έχει γεννήσει τέσσερα τουλάχιστον παιδιά και δεν έχει δικαίωμα σε επίδομα τέκνου, γιατί δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που έθετε η νομοθεσία και στις μητέρες που θα δικαιούνται επίδομα τέκνου για τρίτο παιδί, όταν θα τερματίζεται. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται σε 10,000 μητέρες περίπου, έναντι δαπάνης £4 εκατομ.

Όσον αφορά τη μέριμνα για διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, αυτή βασίζεται στον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών

Νόμο. Με βάση τη νομοθεσία αυτή για κάθε πρόσωπο που διαμένει νόμιμα στην Κύπρο και δεν έχει επαρκείς πόρους για τη συντήρησή του, διασφαλίζεται ένα κατώτατο εισόδημα για κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών του.

Το ανώτατο ποσό του δημόσιου βοηθήματος αυξήθηκε από 1.1.2001 σε £150 το μήνα για το λήπτη, σε £75 το μήνα για κάθε εξαρτώμενό του άνω των δεκατεσσάρων ετών, και σε £45 για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του. Σε αυτά προστίθενται ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες της κάθε περίπτωσης διάφορα άλλα ποσά όπως ενοίκιο, διαίτα, φροντίδα, μεταφορικά κ.ά.

Οι δικαιούχοι δημόσιου βοηθήματος ανέρχονται σε 15.145 περιπτώσεις ή σε 22.249 άτομα με συνολική προβλεπόμενη δαπάνη £41.123.00 για το 2001. Κατά την περίοδο 1993-2001 το ύψος του δημόσιου βοηθήματος αυξήθηκε κατά 98,60% (από £80 το 1993 για βασικές ανάγκες, σε £150 το 2001).

Στη διασφάλιση επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης συμβάλλουν και τα ακόλουθα μεταξύ άλλων σχέδια:

- Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για βελτίωση των συνθηκών στέγασης, στα πλαίσια του οποίου ενισχύονται λήπτες δημόσιου βοηθήματος ή που ανήκουν σε χαμηλές εισοδηματικές τάξεις για βελτίωση των στεγαστικών τους συνθηκών.
- Έκτακτα βοηθήματα για την ενίσχυση ατόμων που αντιμετωπίζουν άμεσες ανάγκες που δεν καλύπτονται από άλλα σχέδια.
- Πρόγραμμα κατ' οίκον φροντίδας ηλικιωμένων προσώπων και ατόμων με ειδικές ανάγκες, Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων κ.ά.

* Το σχετικό νομοσχέδιο κατατέθηκε στο μεταξύ στη Βουλή στις 6 Δεκεμβρίου 2001 χωρίς να έχει ακόμα ψηφιστεί σε νόμο.

(Πίνακας δαπανών κοινωνικής φύσης για τα έτη 1988-2002 περιλαμβάνεται στο Τρίτο Παράρτημα του Δεύτερου Μέρους της παρούσας έκθεσης).

δ. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

(i). Τοπική αυτοδιοίκηση

(Τα στοιχεία για τις παραγράφους (i), (ii), (iii), (v) πιο κάτω προκύπτουν από το κατατεθέν στις 12 Νοεμβρίου 2001 σημείωμα για τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2002)

Το κράτος ενισχύει οικονομικά τους δήμους με διάφορες χορηγίες, από τις οποίες βασικότερη είναι η ετήσια χορηγία που ανέρχεται στο 1% των καθαρών εσόδων του κράτους από άμεσες και έμμεσες φορολογίες και που το έτος 2002 αναμένεται να ανέλθει στα £11.0 εκατομ., σε σύγκριση με £10.5 εκατομ. περίπου το 2001.

Το 2001 κατεβλήθη επίσης ποσό £800.000 ως τοκοχρεολύσια έναντι δανείων που συνήψαν οι δήμοι για εκτέλεση έργων, ενώ για το έτος 2002 το αντίστοιχο ποσό θα ανέλθει στο £1.0 εκατομ. Το κράτος συνεχίζει επιπρόσθετα να καταβάλλει το 50% της δαπάνης μηχανογράφησης των δήμων, το 25% της δαπάνης ανέγερσης δημοτικών μεγάρων (μέχρι ποσού £250.000) και να επιχορηγεί την ανέγερση αιθουσών πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Όσον αφορά τις κοινότητες, από τις αρχές του 2001 η κυβέρνηση έχει μειώσει ουσιαστικά το ποσοστό συμμετοχής τους στις δαπάνες για την εκτέλεση έργων τοπικής ανάπτυξης και έχει διαγράψει το 10% των οφειλόμενων δανείων των κοινοτήτων προς τους δανειστικούς επιτρόπους που ανέρχεται σε £1,5 εκατομ. περίπου. Ενισχύονται επίσης οι κοινότητες με διάφορες χορηγίες που

στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό ανέρχονται σε £1.2 εκατομ., σε σύγκριση με £1 εκατομ. το 2001.

(ii). Έργα για αναζωογόνηση της υπαίθρου

- Προωθείται η υλοποίηση έργων σε όλες σχεδόν τις κοινότητες μέσα στα πλαίσια του Ειδικού Πενταετούς Σχεδίου (2001-2005) για οδικά, υδρευτικά και αποχετευτικά έργα για την ύπαιθρο συνολικής δαπάνης £222 εκατομ. Στον προϋπολογισμό του 2002 προβλέπονται πρόσθετες δαπάνες ύψους £24.1 εκατομ. για την αγροτική ανάπτυξη σε σύγκριση με 21.6 εκατομ. για το 2001.
- Προωθείται η επεξεργασία σχεδίου για την ενθάρρυνση επιστροφής και παραμονής νεαρών ζευγαριών και αποδήμων στην ύπαιθρο, το οποίο θα καλύπτει κοινότητες με πληθυσμό κάτω των διακοσίων κατοίκων επί δοκιμαστικής βάσεως για τρία έτη και επιπροσθέτως των υφιστάμενων σχεδίων.

(iii). Στεγαστική και κοινωνική πολιτική

- Στις 19.6.2001 αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η σύσταση Ενιαίου Φορέα Στεγαστικής Πολιτικής, του οποίου οι αποφάσεις θα υλοποιούνται μέσω επιμέρους φορέων όπως είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης, ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης, οι Επαρχιακές Διοικήσεις κ.ά.
- Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκε η εφαρμογή νέου σχεδίου, μέσω του οποίου παραχωρούνται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ) οικιστικές μονάδες σε οικογένειες με εισόδημα κάτω των £10.000 και σε πολύτεκνες οικογένειες με εισόδημα κάτω των £12.000. Το σχέδιο αυτό προβλέπει τη δανειοδότηση των δικαιούχων και την παραχώρηση εφάπαξ

χορηγίας και εντάσσεται στα πλαίσια της δέσμευσης της κυβέρνησης για παραχώρηση χορηγίας ύψους £6.0 εκατομ. προς τον ΚΟΑΓ ως αντιστάθμισμα της τελευταίας αύξησης του συντελεστή Φ.Π.Α.

(iv). Προσφυγική πολιτική

Στα πλαίσια της πολιτικής που αφορά τη στέγαση των προσφύγων προνοούνται:

- Πρόγραμμα αναδόμησης/ριζικής βελτίωσης κυβερνητικών κατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς και συνοικισμούς αυτοστέγασης για την περίοδο 2000-2004. (Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη είναι πέραν των £60 εκατομ.).
- Για τα κυβερνητικά σχέδια οικήσεως και σχέδια αυτοστεγάσεως των προσφύγων, προβλέπονται δαπάνες ύψους £5.5 εκατομ. για το 2002 σε σύγκριση με £3.7 εκατομ. για το 2001 και £2.5 εκατομ. για το 2000.

ε. Περιβάλλον

(Από τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στην Επιτροπή στις 2 Νοεμβρίου 2001).

- Αρμοδιότητα για θέματα περιβάλλοντος έχουν πολλά υπουργεία και συνεπώς ο ρόλος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι μόνο συντονιστικός και επιτελικός.
- Για να υπάρξει εναρμόνιση με τα ισχύοντα στις χώρες της Ε.Ε. πρέπει να προωθηθεί η ίδρυση χωριστού υπουργείου περιβάλλοντος.
- Προχωρεί η πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αλλά η στελέχωσή της εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής.
- Υπάρχει σε εξέλιξη πιλοτικό πρόγραμμα για την ανακύκλωση με ενίσχυση από την Ε.Ε. σε πέντε δήμους.

- Κονδύλι ύψους £40.000.000 έχει περιληφθεί στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό για την υλοποίηση όλων των προγραμμάτων που σχετίζονται με το περιβάλλον, αλλά οι σχετικές πρόνοιες βρίσκονται εγκατεσπαρμένες κάτω από διάφορα υπουργεία.
- Μέχρι το 2012 θα δαπανηθούν περίπου £500 εκατομ. για το περιβάλλον, περιλαμβανομένης της κατασκευής αποχετευτικών συστημάτων και ανακύκλωσης σε όλες τις κοινότητες δύο χιλιάδων κατοίκων και πέρα.
- Για το θέμα της διαχείρισης και προστασίας της χερσονήσου του Ακάμα αναμένονται οι τελικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου πριν το τέλος του 2001.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παρόν Παράρτημα παρατίθενται αναλυτικά διάφορα στοιχεία για τα οποία γίνεται αναφορά στο Πρώτο Μέρος και στο Πρώτο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης και όπου είναι δυνατό συγκριτική ανάλυση με τα αντίστοιχα στοιχεία και μεγέθη του προϋπολογισμού του 2001 και προηγούμενων ετών.

1. Έσοδα και δαπάνες

α. (Τα στοιχεία προκύπτουν από την επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2001)

	<u>2002</u>	<u>2001</u>
	£	£ εκ.
Έσοδα	1.736,2	1.552,8
Δαπάνες	2.335,4	2.106,6
	-----	-----
Έλλειμμα:	599,2	844.6

(Τα ποσά που αναφέρονται πιο πάνω αφορούν τα καθαρά έσοδα και τις καθαρές πληρωμές, αφού αφαιρεθούν τα ποσά για τη χρηματοδότηση στο σκέλος των εσόδων, καθώς και οι αποπληρωμές για τα δάνεια, οι επιστροφές φόρων και δασμών και η αγορά μετοχών/αποθεματικού στο σκέλος των δαπανών.).

- **Το σύνολο των καθαρών πληρωμών για το 2002** προϋπολογίζεται να αυξηθεί κατά £259,4 εκατομ. ή κατά 12,5% σε σύγκριση με τις αναθεωρημένες καθαρές δαπάνες/πληρωμές για το 2001.

Η εν λόγω αύξηση οφείλεται στο διαφορετικό βαθμό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών όσον αφορά τις αναθεωρημένες δαπάνες του προϋπολογισμού του 2001 σε σχέση με τις εγκεκριμένες δαπάνες του προϋπολογισμού του ίδιου έτους. Με την αφαίρεση των αναπτυξιακών δαπανών τόσο για το 2001 όσο και για το 2002, η αύξηση σε απόλυτους αριθμούς του προϋπολογισμού του 2001, περιορίζεται στα £146.3 εκατομ., δηλαδή σε ποσοστό 7,9%

- Το ποσοστό αύξησης των καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού του 2002, εξαιρουμένων των δαπανών για την αμυντική θωράκιση και των αναπτυξιακών δαπανών, προϋπολογίζεται να διευρυνθεί κατά 7,6% σε σύγκριση με το 9,0% που ήταν η αύξηση των αναθεωρημένων δαπανών του προϋπολογισμού το 2001, σε σύγκριση με τις πραγματικές δαπάνες του 2000.

β. Επιμέρους ανάλυση των κυριότερων δαπανών

- **Αναπτυξιακές δαπάνες:**

Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2002 προϋπολογίζονται σε £347,6 εκατομ., σε σύγκριση με τις αναθεωρημένες δαπάνες ύψους £234,6 εκατομ. για το 2001.

Οι κυριότερες πρόνοιες αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

Τομέας	<u>2002</u>	<u>2001</u>	<u>2001</u>
	Προτεινόμενες	Προτεινόμενες	Αναθεωρημένες
	£ εκ.	£ εκ.	£ εκ.
- Οδικό Δίκτυο	53	55,1	42,0
- Υδατική Ανάπτυξη	23	20,9	15,5
- Παιδεία	26	24,9	18,0
- Πανεπιστήμιο Κύπρου	16	15,5	16,5
- Πολιτιστική Ανάπτυξη	6,7	5,4	3,5
- Αγροτική Ανάπτυξη	24	21,8	18,5
- Στεγαστικό πρόγραμμα κυβερνητικών υπηρεσιών	24	18,9	12,0
- Πολεοδομικά Σχέδια	23	20,9	10,0
- Δημόσια Υγεία	23	17,4	15,4
- Βιομηχανία και Εξαγωγές	16	16	11,9

Στις αναπτυξιακές δαπάνες περιλαμβάνονται επίσης πρόνοιες για αγορά σύγχρονου εξοπλισμού για τις ανάγκες διάφορων τμημάτων και υπηρεσιών και όπου απαιτούνται ποσά για αποζημιώσεις σχετικά με απαλλοτριώσεις, καθώς και πρόνοιες για μεγάλα συνεχιζόμενα οδικά και άλλα κατασκευαστικά έργα.

- **Δαπάνες εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο**

(Τα στοιχεία προκύπτουν από το κατατεθέν επεξηγηματικό υπόμνημα για τις αναπτυξιακές δαπάνες του προϋπολογισμού του 2002 (σελίδες 214, 215 και 217- άρθρα 633 και 666 και 99.999 αντίστοιχα).

- Πρόνοια ύψους £40 εκατομ. προορίζεται για δαπάνες που αφορούν αγορά εξοπλισμού, βελτίωση και ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων σε διάφορα υπουργεία/τμήματα/υπηρεσίες και για άλλα μέτρα ενίσχυσης των

απαραίτητων δομών για εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου.

(Η πρόνοια κατανέμεται ανάλογα στα διάφορα τμήματα και υπηρεσίες με εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών και τίθεται κάτω από το κεφάλαιο του Γραφείου Προγραμματισμού. Μέρος της δαπάνης θα ανακτηθεί από πηγές της Ε.Ε.).

- Πρόνοια ύψους £6 εκατομ. προορίζεται να διατεθεί για τη συμμετοχή της Κύπρου σε προγράμματα της Ε.Ε. με βάση συμφωνίες που έχουν υπογραφεί ή που θα υπογραφούν.

(Μέρος της δαπάνης θα ανακτηθεί από πηγές της Ε.Ε.).

- Πρόνοια ύψους £3 εκατομ. προορίζεται για εκπαιδευτικές/ενημερωτικές/επιμορφωτικές επισκέψεις αρμοδίων από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα στο εξωτερικό, για τη διοργάνωση σεμιναρίων στην Κύπρο για θέματα Ε.Ε., καθώς και για την αξιοποίηση των υπηρεσιών που προσφέρει το Γραφείο Τεχνικής Βοήθειας και Ανταλλαγής Πληροφοριών (ΤΑΙΕΧ) της Ε.Ε. Η πρόνοια θα χρησιμοποιηθεί επίσης για να καλύψει δαπάνες και μελέτες εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, καθώς και για τη συνεργασία της Κύπρου με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

(Μέρος της δαπάνης θα ανακτηθεί από πηγές της Ε.Ε.).

- **Δαπάνες προσωπικού:**

Οι δαπάνες προσωπικού θα ανέλθουν στα £786,8 εκατομ., δηλαδή σε ποσοστό 33,7% των καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού, σε σύγκριση με δαπάνες ύψους £732,7 εκατομ. ή ποσοστό 35,3% των αναθεωρημένων καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού του 2001.

- **Αμυντικές δαπάνες:**

Οι αμυντικές δαπάνες για εξοπλιστικά προγράμματα και τη συντήρησή τους, καθώς και για την εκτέλεση έργων στρατωνισμού και εγκαταστάσεων της Εθνικής Φρουράς προϋπολογίζεται να ανέλθουν σε £135.210.010 ή σε ποσοστό 5,8% των καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού, σε σύγκριση με προβλεπόμενες δαπάνες ύψους £120.0 εκατομ. ή ποσοστό 5,8% των αναθεωρημένων καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού του 2001.

Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Άμυνας κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2001, ο στόχος που είχε τεθεί το 1992 για μηδενισμό των χρεών για αμυντικές δαπάνες μέχρι το 2001 επιτεύχθηκε με τον προϋπολογισμό του 2001. Σημειώνεται επίσης ότι τα έσοδα που προέρχονται από την καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα*, τα οποία κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας είχαν προϋπολογισθεί για το 2001 σε £123,3 εκατομ.

- **Δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας:**

Οι δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας θα ανέλθουν σε £339,4 εκατομ. ή σε ποσοστό 14,5% των καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού, σε σύγκριση με £297,4 εκατομ. ή ποσοστό 14.3% των αναθεωρημένων καθαρών πληρωμών του προϋπολογισμού του 2001.

(Τα στοιχεία που αναφέρονται σχετικά με τις δαπάνες προσωπικού, αμυντικές και δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας προκύπτουν από τον πίνακα 4B που περιλαμβάνεται στον κατάλογο πινάκων που συνοδεύει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό)

* Λόγω του ότι η φορολογική μεταρρύθμιση η οποία προνοεί για κατάργηση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα δεν κατέστη δυνατό να προωθηθεί πριν το τέλος του 2001, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή νομοσχέδιο για παράταση της ισχύος της υποχρέωσης αυτής μέχρι τις 31 Μαρτίου 2002. Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίστηκε σε νόμο.

2. Δημοσιονομικοί δείκτες για το 2002

(Τα στοιχεία προκύπτουν από τον κατάλογο πινάκων που συνοδεύει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό - πίνακας 1 - Τα μεγέθη που αναφέρονται για το 2001 είναι τα αναθεωρημένα μεγέθη).

Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές προβλέπεται να ανέλθει στα £6.307,3 εκατομ. σε σύγκριση με £5.885,7 εκατομ. για το 2001.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα υπολογίζεται να περιοριστεί ως ποσοστό στο 2,4% επί του ΑΕΠ ή σε απόλυτους αριθμούς στα £153,7 εκατομ., σε σύγκριση με ποσοστό 2,6% επί του ΑΕΠ ή με £153,5 εκατομ. σε απόλυτους αριθμούς για το 2001.

Η τελική διαμόρφωση του δημοσιονομικού ελλείμματος εξαρτάται από το βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά τις αναπτυξιακές δαπάνες.

Το πρωτογενές ισοζύγιο προβλέπεται να παρουσιάσει αυξημένο πλεόνασμα ύψους £210,0 εκατομ. ή ποσοστό 3,3% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £186,4 εκατομ. ή ποσοστό 3,2% για το 2001.

Το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού - Μάαστριχτ) αναμένεται να ανέλθει στα £3.757,6 εκατομ. ή σε ποσοστό 59,6% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £3.478,0 εκατομ. ή ποσοστό 59,1% για το 2001.

Το δημόσιο εξωτερικό χρέος (μακροχρόνιο, μεσοπρόθεσμο και βραχυχρόνιο) θα ανέλθει στα £738,5 εκατομ. ή σε ποσοστό 11,7% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £770,3 εκατομ. ή ποσοστό 13,1% επί του ΑΕΠ για το 2001.

Το ενδοκυβερνητικό χρέος θα ανέλθει στα £2.436,2 εκατομ. ή σε ποσοστό 38,6% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £2.210,8 ή ποσοστό 37,6% για το 2001.

Το συνολικό δημόσιο και ενδοκυβερνητικό χρέος θα ανέλθει στα £6.200,7 εκατομ. ή σε ποσοστό 98,3% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £5.694,4 εκατομ. ή ποσοστό 96,7% επί του ΑΕΠ το 2001.

(Στα ποσά του συνολικού δημόσιου χρέους περιλαμβάνονται και οι οφειλές προς τα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων - ενδοκυβερνητικό χρέος).

Οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες θα ανέλθουν στα £751,3 εκατομ. ή σε ποσοστό 11,9% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £696,2 εκατομ. ή ποσοστό 11,8% επί του ΑΕΠ για το 2001.

ΤΡΙΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παρόν Παράρτημα περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι πίνακες και αναλυτικές καταστάσεις:

- A.
1. Κυριότεροι δημοσιονομικοί δείκτες για τα έτη 1998-2002.
 2. Μεγέθη των προϋπολογισμών όπως έχουν κατατεθεί στη Βουλή για τα έτη 1999-2002.
 3. Περίληψη - Συγκριτική ανάλυση εσόδων για τα έτη 1999-2002.
 - 3.A. Συγκριτική ανάλυση εσόδων για τα έτη 1998-2002.
 4. Συγκριτική ανάλυση πληρωμών για τα έτη 1999-2002.
 - 4.A. Περίληψη οικονομικής ανάλυσης δαπανών για τα έτη 1999-2002 (ποσοστιαία μεταβολή).
 - 4.B. Περίληψη οικονομικής ανάλυσης δαπανών για τα έτη 1999-2002. (ποσοστιαία αναλογία).
 - 4.Γ. Οικονομική ανάλυση δαπανών για τα έτη 1999-2002.
 5. Συνοπτική κατάσταση κατάργησης/ ίδρυσης θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.
(Οι πιο πάνω πίνακες και καταστάσεις κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και φέρουν ημερομηνία 2 Οκτωβρίου 2001)

- B. 1. Δείκτες της κυπριακής οικονομίας (Γραφείο Προγραμματισμού - Οκτώβριος 2001).
2. Σημείωμα για τη μέθοδο υπολογισμού της παραγωγικότητας της χώρας (σε επίπεδο ΑΕΠ).
3. Ποσοστό συνεισφοράς του γεωργικού τομέα στο ΑΕΠ και απασχόληση στη γεωργία των χωρών μελών της Ε.Ε. και των υποψηφίων για ένταξη στην Ε.Ε. χωρών.
4. Κατάλογος έργων για υλοποίηση με τη μέθοδο συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και υπολογιζόμενη δαπάνη εκτέλεσης.
5. Πρόγραμμα εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο (τεχνική βοήθεια) - δαπάνη κατά υπουργείο. (Αναλυτικές καταστάσεις για κάθε υπουργείο βρίσκονται κατατεθειμένες στη Βουλή)
6. Εξυπηρέτηση εσωτερικού δημόσιου χρέους - Αποπληρωμές και συνεισφορές στο εξοφλητικό απόθεμα (£000 χιλ.)
7. Δαπάνες κοινωνικής φύσεως (εξαιρουμένων των μηνιαίων απολαβών) - Περίληψη.
8. Δαπάνες για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στην Κύπρο (σε εκατομμύρια Λ.Κ.) και ερευνητικές δαπάνες σε ευρωπαϊκές χώρες (1999).

(Ο κ. Μ. Κυπριανού μετά την ανάγνωση των συμπερασμάτων της επιτροπής συνεχίζει.)

Τέλος, πιστεύω ότι είναι κατάλληλη ευκαιρία και θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ μέρους της επιτροπής τις υπηρεσίες της Βουλής για την ανεκτίμητη βοήθειά τους προς την επιτροπή κατά την εξέταση του κρατικού προϋπολογισμού. Ιδιαίτερα να αναφερθώ στους γραμματείς της επιτροπής, την κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου και τον κ. Ανδρέα Νεοφύτου, την κ. Γρηγορίου στο Αρχείο και βεβαίως τις στενογράφους της Βουλής με

την ανεκτίμητη βοήθειά τους κατά την τήρηση των πρακτικών της συζήτησης στην επιτροπή. Ειδικά, όμως, θα ήθελα φέτος για τη μορφή, το περιεχόμενο και τη σύνταξη της έκθεσης με τη νέα της μορφή, που είναι πιο λεπτομερής και πιο εμπειριστατωμένη, να αναφερθώ ειδικά στην κ. Ιερωνυμίδου. Τέλος, να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών για το πνεύμα συνεργασίας, αλλά και την προθυμία που επέδειξαν κατά το πολύ δύσκολο, πολύωρο και μεγάλο έργο των συνεδριάσεων της εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Καλώ τώρα στο βήμα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τον κ. Ανδρέα Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τον κρατικό προϋπολογισμό υπό το φως της διεξαγωγής των απευθείας εντατικών συνομιλιών των κ.κ. Κληρίδη και Ντενκτάς, στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του οργανισμού. Ευθύς εξαρχής θέλουμε να τονίσουμε με έμφαση ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στηρίζει αυτή τη νέα προσπάθεια. Διακαής μας επιθυμία, που είμαστε βέβαιοι ότι είναι και επιθυμία και προσδοκία ολόκληρου του κυπριακού λαού, είναι ο διάλογος να οδηγήσει σε αμοιβαία αποδεκτή και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Όσο εξαρτάται από εμάς, θα εργαστούμε με όλες μας τις δυνάμεις, με συναίσθηση ευθύνης και με αποφασιστικότητα, για να υπάρξει θετικό αποτέλεσμα.

Ταυτόχρονα, όμως, είμαστε υποχρεωμένοι να υπογραμμίσουμε ότι οι συνομιλίες δεν αρχίζουν με τους καλύτερους δυνατούς οίωνους. Η τουρκική πολιτική φαίνεται να

παραμένει αναλλοίωτη παρά τις κάποιες διαφοροποιήσεις που μπορεί ένας να επισημάνει σε δηλώσεις Τούρκων επισήμων και του κ. Ντενκτάς. Θα είμαστε οι πρώτοι που θα χαιρετίσουμε τυχόν αλλαγή στη στάση της τουρκικής πλευράς. Για την ώρα, όμως, διαπιστώνουμε ότι ο κ. Ντενκτάς, εκφράζοντας και την Άγκυρα, προσέρχεται στο διάλογο εμμένοντας στη βασική του θέση για δυο κυρίαρχα κράτη, που θα συνάψουν μεταξύ τους μια συμφωνία συνομοσπονδιακής μορφής. Έκδηλη είναι επίσης η προσπάθεια του κ. Ντενκτάς να υποβαθμίσει και, αν είναι δυνατό, να εξοβελίσει την παρουσία των Ηνωμένων Εθνών από τη διαδικασία των συνομιλιών με στόχο την πλήρη αποδέσμευσή του από το πλαίσιο λύσης που καθορίζουν τα περί Κύπρου ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Αν δεν υπάρξει αλλαγή στη φιλοσοφία και την πολιτική της Άγκυρας και του Τουρκοκύπριου ηγέτη, δεν είναι δυνατό, κατά τη γνώμη μας, να εξευρεθεί βιώσιμη και αμοιβαία αποδεκτή λύση και τούτο πρέπει να είναι ξεκάθαρο σε όλους όσοι δηλώνουν ότι εργάζονται για λύση του Κυπριακού. Γι' αυτό και κάνουμε έκκληση προς το διεθνή παράγοντα να στρέψει την προσοχή και την επιρροή του προς την κατεύθυνση της Άγκυρας και του κ. Ντενκτάς.

Συγκρατημένοι απέναντι στις εξελίξεις είμαστε και από το γεγονός ότι από το 1993 και εντεύθεν γινόμαστε μάρτυρες μιας σταδιακής αλλά σταθερής πορείας απομάκρυνσης από το πλαίσιο λύσης που καθορίζουν τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και οι Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου. Είμαστε μάρτυρες μιας προσπάθειας που επιδιώκει να βρει φόρμουλες οι οποίες να μοιράζουν την απόσταση ανάμεσα στα ψηφίσματα που θέλουν λύση ομοσπονδίας και τις διχοτομικές, συνομοσπονδιακές απαιτήσεις του κ. Ντενκτάς. Αποκορύφωμα αυτής της προσέγγισης υπήρξε η δήλωση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ της 12ης του Σεπτεμβρίου του 2000, την οποία το κόμμα μας είχε χαρακτηρίσει ως εκτροπή από τη σωστή βάση αναζήτησης

λύσης του Κυπριακού. Πολύ φοβούμαστε ότι εκείνη η εκτροπή θα θέσει τη σφραγίδα της και στις επερχόμενες εξελίξεις.

Η πορεία απομάκρυνσης από το πλαίσιο λύσης όπως καθορίζεται από τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου δεν είναι άσχετη, κατά την άποψή μας, με την πολιτική που ακολουθήθηκε τα τελευταία χρόνια. Σήμερα πληρώνουμε το κόστος λανθασμένων και κοντόφθαλμων αποφάσεων και χειρισμών, αντιφάσεων και παλινδρομήσεων. Πληρώνουμε το κόστος της απουσίας πολιτικής πρόβλεψης και ενεργού παρεμβολής στα δρώμενα γύρω από το Κυπριακό. Πληρώνουμε το κόστος του “ενταφιασμού” των Ιδεών Γκάλι, για να κερδηθούν οι προεδρικές εκλογές του '93. Πληρώνουμε το κόστος της πυραυολογίας και της ηφαιστειολογίας, για να κερδηθούν οι εκλογές του '98. Πληρώνουμε το κόστος των επιφανειακών ερμηνειών για τη δήλωση της Ομάδας των Οκτώ, που αποτέλεσε την απαρχή της εκτροπής από τη σωστή βάση αναζήτησης λύσης του Κυπριακού. Και, βέβαια, πληρώνουμε το κόστος των υποτονικών αντιδράσεων απέναντι στη δήλωση της 12ης του Σεπτεμβρίου του 2000.

Ως ΑΚΕΛ εκτιμούμε ότι ενδεχόμενα να βρεθούμε προ σοβαρών διλημμάτων για το περιεχόμενο της λύσης του Κυπριακού. Συναισθανόμενοι όμως την κρισιμότητα των στιγμών δεν επικεντρώνουμε την προσοχή μας στην κριτική λανθασμένων πολιτικών και χειρισμών. Εστιάζουμε την έγνοια μας στα καθήκοντα της στιγμής που απορρέουν από τη διεξαγωγή των συνομιλιών. Εκτιμούμε ότι ο Πρόεδρος Κληρίδης προσερχόμενος στις συνομιλίες εκφράζει την καλή θέληση της ελληνοκυπριακής πλευράς και την ειλικρινή της επιθυμία να επιλυθεί το Κυπριακό. Οι διαπραγματεύσεις θα είναι δύσκολες. Θα χρειαστεί υπομονή, επιμονή και ευελιξία. Αναμένουμε από τον Πρόεδρο ότι θα υπερασπιστεί με σθένος και αποφασιστικότητα τις αρχές λύσης του Κυπριακού που καθορίζονται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις Συμφωνίες Υψηλού

Επιπέδου. Αναμένουμε ακόμα ότι με ευθύνη του Προέδρου το Εθνικό Συμβούλιο θα διαδραματίσει το δικό του ρόλο, μέσα σε πνεύμα συλλογικότητας και σεβασμού των συλλογικών αποφάσεων του σώματος. Θεωρούμε αυτονόητο -και ο Πρόεδρος έχει άλλωστε δεσμευτεί επί τούτου- ότι η πολιτική ηγεσία θα τυγχάνει έγκαιρης και πλήρους ενημέρωσης για τις εξελίξεις. Όπως έχουμε και πρόσφατα δηλώσει, ενεργώντας ο Πρόεδρος μέσα στα πιο πάνω πλαίσια θα έχει τη στήριξη του ΑΚΕΛ στη νέα προσπάθεια που αναλαμβάνεται για λύση του Κυπριακού. Η παρεχόμενη στήριξη δε σημαίνει, βέβαια, ότι απεμπλούμε το δικαίωμά μας να τοποθετούμαστε σε όσα ζητήματα πιστεύουμε ότι πρέπει να τοποθετηθούμε διατυπώνοντας τη δική μας, διαφορετική ίσως, άποψη.

Είναι, κατά τη γνώμη μας, υπαρκτά τα διλήμματα που προαναφέραμε, όπως υπαρκτοί είναι και οι κίνδυνοι υλοποίησης των απειλών της Τουρκίας, σε περίπτωση ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. πριν από τη λύση του Κυπριακού. Επισημαίνουμε τους κινδύνους και προειδοποιούμε όχι με στόχο να αλλοιώσουμε τις θέσεις μας στο Κυπριακό ή την ενταξιακή μας πορεία, αλλά γιατί πρέπει να προβληματιστούμε σοβαρά, σε συνεργασία και με την ελληνική κυβέρνηση, για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά κάθε ενδεχόμενο. Είναι καλύτερα να είμαστε έτοιμοι και για απομακρυσμένα ακόμα ενδεχόμενα παρά δέσμιοι ευνοϊκών σεναρίων αλλά τελικά απροετοίμαστοι σε περίπτωση ανεπιθύμητων αιφνιδιασμών.

Οι συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριοι, ιδιαίτερα εκείνοι οι οποίοι πιστεύουν και αγωνίζονται για ειρηνική, ομοσπονδιακή λύση του Κυπριακού και για επανένωση της πατρίδας μας, προσεγγίζουν τις συνομιλίες που άρχισαν με αυξημένες προσδοκίες. Αγωνιούν για μια σύντομη λύση του Κυπριακού και είναι έκδηλο ότι η αγωνία τους είναι μεγαλύτερη από τη δική μας, δεδομένων των συνθηκών μέσα στις οποίες ζουν και του κινδύνου εξαφάνισης της κοινότητάς τους. Θεωρούν ότι είναι η τελευταία δυνατότητα

για λύση του Κυπριακού και επανένωση της Κύπρου.

Αφουγκραζόμαστε τη φωνή τους και νιώθουμε την αγωνία τους, που είναι και δική μας αγωνία. Εκφράζουμε τη συμπάρασταση και την αλληλεγγύη μας στο σκληρό αγώνα που διεξάγουν και δηλώνουμε ότι θα συνεχίσουμε ασταμάτητα την πάλη ενάντια στο σοβινισμό και τον εθνικισμό για την επαναπροσέγγιση και τη συνεννόηση των δυο κοινοτήτων. Τους διαβεβαιώνουμε ότι θα πράξουμε ό,τι είναι δυνατό, για να επιτευχθεί λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, που να στηρίζεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου και η οποία να κατοχυρώνει τα δικαιώματα και την ασφάλεια της κοινότητάς τους, τα ανθρώπινά τους δικαιώματα, την πολιτική ισότητα, όπως αυτή ερμηνεύεται σε πλείστα όσα ψηφίσματα και εκθέσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Θα ήταν σοβαρή παράλειψη αν δεν κάναμε αναφορά στο ανθρωπιστικό θέμα των αγνοουμένων. Εκφράζουμε την ευαρέσκειά μας για τις ιδιαίτερες συναντήσεις και τις ξεχωριστές προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίλυση αυτής της πιο τραγικής ίσως πτυχής του κυπριακού δράματος. Στόχος παραμένει η διακρίβωση της τύχης όλων των αγνοουμένων. Ευχόμαστε να υπάρξει επιτέλους θετική ανταπόκριση και από την άλλη πλευρά και τα πράγματα να οδηγηθούν σε αίσια κατάληξη.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ξεκινά σήμερα τη συζήτηση έχοντας ενώπιόν της τον κρατικό προϋπολογισμό αλλά και την έκθεση της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, που αποτελεί για το σώμα ένα χρήσιμο εργαλείο, ένα καλό βοήθημα στις αναλύσεις και τοποθετήσεις όλων μας. Με αυτή την ευκαιρία εκφράζω την εκτίμησή μας τόσο για την έγκαιρη κατάθεση των προϋπολογισμών από την κυβέρνηση όσο και για την εμπειριστατωμένη μελέτη τους από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, η οποία ετοίμασε μια πολύ αξιόλογη και σημαντική έκθεση. Η συζήτηση των

προϋπολογισμών είναι μια ανάλυση και μια ανασκόπηση που μας βοηθά να εντοπίσουμε τα προβλήματα, τα λάθη, τις αδυναμίες και τις παραλείψεις, να σημειώσουμε τις επιτυχίες και να καθορίσουμε τους στόχους για τη μελλοντική πορεία της οικονομίας, στόχους οι οποίοι πρέπει να διαγράφονται με σαφήνεια μέσα από το περιεχόμενο και τη φιλοσοφία του προϋπολογισμού.

Το ΑΚΕΛ αποδίδει τεράστια σημασία στην κυπριακή οικονομία, την οποία θεωρούμε ως βασικό πυλώνα της Κύπρου και του λαού μας. Μια εύρωστη, σύγχρονη, υγιής και ευέλικτη οικονομία αποτελεί εχέγγυο για την πορεία και την ευόδωση των αγώνων των Κυπρίων για δικαίωση και πραγμάτωση του οράματος για επανένωση της πατρίδας και του λαού μας, αποτελεί το στήριγμα αλλά και το μέτρο της αντοχής του λαού μας.

Εμείς πιστεύουμε σε μια κοινωνικά προσανατολισμένη οικονομία με σαφείς αναπτυξιακούς στόχους, που να εξυπηρετεί τον άνθρωπο και την ευημερία του, την ικανοποίηση των υλικών και πνευματικών του αναγκών. Η οικονομική ανάπτυξη η οποία, στο τέλος της ημέρας, μεταφράζεται σε δημιουργία πλούτου δεν είναι για μας αυτοσκοπός. Προσβλέπουμε σε μια οικονομία αποδοτική, της οποίας όμως το τελικό αποτέλεσμα, ο πλούτος που δημιουργείται, να γίνεται κτήμα ολόκληρου του λαού και εργαλείο αναβάθμισης του βιοτικού και πολιτισμικού του επιπέδου, σε μια οικονομία στήριγμα για τον αγώνα μας και προμετωπίδα στην πορεία μας προς την Ευρώπη.

Ο κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να είναι ο καθρέφτης των αποτελεσμάτων και των προσανατολισμών της οικονομίας. Ο προϋπολογισμός πρέπει να έχει χαρακτήρα αναπτυξιακό, γιατί, κατά την άποψή μας, οι δαπάνες για την ανάπτυξη αποτελούν την ατμομηχανή της οικονομίας. Το ύψος τους και οι τομείς στους οποίους διοχετεύονται πρέπει να καταδεικνύουν τους στόχους και τη φιλοσοφία της κυβέρνησης. Ο βαθμός υλοποίησής τους επιμετρά όχι μόνο την αποτελεσματικότητα του κράτους αλλά και το

μέγεθος της επιτυχίας ή της αποτυχίας μας στο στοίχημα για την ανάπτυξη.

Ο κρατικός προϋπολογισμός δεν πρέπει να αποτελεί απλά ένα οικονομικό εργαλείο στο οποίο να εμφανίζονται τα κονδύλια των δαπανών και ο τρόπος κατανομής τους. Είναι και πρέπει να είναι ένα πρώτιστα κοινωνικό εργαλείο, το οποίο να ανακατανέμει τον πλούτο, να σμικρύνει το κοινωνικό χάσμα και να στηρίζει κοινωνικούς τομείς καθοριστικούς για την ανάπτυξη του ανθρώπου και της κοινωνίας, όπως είναι η παιδεία και η έρευνα, η υγεία, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός.

Ο προϋπολογισμός, όμως, δεν περιλαμβάνει μόνο το σκέλος των δαπανών αλλά και εκείνο των εσόδων, τα οποία εισπράττονται από το σύνολο του λαού μέσα από μια σειρά φορολογίες. Αν αυτές οι φορολογίες δεν κατανέμονται κατά τρόπο δίκαιο, τότε οι κοινωνικές ισορροπίες ανατρέπονται. Αυτό που μας ενδιαφέρει δεν είναι μονάχα το ύψος των εσόδων, που είναι αναμφίβολα σημαντικό για την υλοποίηση των στόχων, αλλά και η προέλευσή τους, από πού τα παίρνουμε και πώς τα ξοδεύουμε. Με ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα και με ένα δικαιότερο σύστημα κατανομής και ανακατανομής του πλούτου θα έχουμε κερδίσει το στοίχημα μιας ισορροπημένης κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, το στοίχημα, δηλαδή, του μέλλοντος.

Ταυτόχρονα, ο προϋπολογισμός είναι και το βασικό εργαλείο άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής. Είναι ο δείκτης της διαχειριστικής μας ικανότητας και συμπεριφοράς. Δείχνει τελικά πόσο καλοί νοικοκύρηδες είμαστε και πόσο σεβόμαστε τα χρήματα που μας εμπιστεύεται ο λαός. Αν η συνετή δημοσιονομική πολιτική απουσιάζει και αν αναδεικνύονται σπατάλες, κακοδιαχείριση και παρατυπίες, τότε η κυβέρνηση έχει αποτύχει ως διαχειριστής, έχει κλονίσει την εμπιστοσύνη του λαού και έχει διαψεύσει τις προσδοκίες των πολιτών για ένα καλύτερο αύριο.

Τέλος, ως προς τη μεθοδολογία της κατάρτισης και παρουσίασης του προϋπολογισμού, πιστεύουμε ότι χρειάζονται τομές και ριζική αναθεώρηση, για να

συνάδει με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Το παραδοσιακό μοντέλο λογιστικής εμφάνισης με τη μορφή εσόδων και εξόδων έχει, κατά την άποψή μας, ολοκληρώσει τον κύκλο της ζωής του. Ο ισολογισμός εισοδημάτων και δαπανών πρέπει να μετατραπεί σε πραγματικό προϋπολογισμό για την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Με την υποβολή του αναμένουμε πλέον να συνοδεύεται με συγκεκριμένα και σαφή μέτρα κοινωνικής πολιτικής, να περιλαμβάνει τις ελαφρύνσεις, τις παροχές, τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής, να αναφέρεται ξεχωριστά στα μέτρα ανάπτυξης της βιομηχανίας, της γεωργίας και των υπηρεσιών, να συνοδεύεται με σημειώματα για τους κοινωνικούς τομείς της παιδείας, της υγείας και του πολιτισμού.

Αυτή είναι η δική μας αντίληψη για έναν προϋπολογισμό αναπτυξιακό και κοινωνικό ταυτόχρονα και δυστυχώς οι προϋπολογισμοί της κυβέρνησης δεν εκφράζουν αυτές μας τις προσδοκίες ούτε και τις προσδοκίες του λαού. Είναι ένας ισολογισμός αυστηρά λογιστικός με δυσδιάκριτους στόχους, στον οποίο δεν ιχνηλατούμε το όραμα και την προοπτική για εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Η πολιτική για την ανάπτυξη είναι συγκεχυμένη, η δε ιεράρχηση των στόχων είναι ασαφής, αφού απουσιάζουν οι προτεραιότητες, όπως απουσιάζουν και τα σχέδια πολιτικής, είτε αυτά αφορούν τη βιομηχανία και τον τουρισμό είτε τη γεωργία και τις υπηρεσίες.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού πρέπει να αποτελεί ένα γόνιμο διάλογο για τα κυπριακά κοινωνικοοικονομικά δρώμενα, τα οποία δεν αντανakλώνται κατ' ανάγκην στο σύνολό τους στο περιεχόμενο του προϋπολογισμού. Γι' αυτό θα επιχειρήσουμε μια ανασκόπηση των κοινωνικών και οικονομικών γεγονότων του 2001 αναφερόμενοι στους βασικούς άξονες πολιτικής που εμείς θεωρούμε ότι είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη και την προοπτική του τόπου μας.

Η πορεία, λοιπόν, της κυπριακής οικονομίας κατά το 2001 σημαδεύτηκε από

διάφορα γεγονότα τα οποία επηρέασαν τις επιδόσεις της τόσο κατά θετικό όσο και κατά αρνητικό τρόπο. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις ενάντια στις Ηνωμένες Πολιτείες και οι πολεμικές επιχειρήσεις στο Αφγανιστάν επηρέασαν αρνητικά τόσο τη διεθνή οικονομική σκηνή όσο και τη δική μας. Στην Κύπρο αρνητικά επηρεάστηκαν η τουριστική ανάπτυξη, οι αερομεταφορές και στη συνέχεια όλοι σχεδόν οι τομείς και οι κλάδοι της οικονομίας, περιλαμβανομένων και των δημοσίων οικονομικών.

Τα γεγονότα στις ΗΠΑ και στο Αφγανιστάν συνέπεσαν με την είσοδο της παγκόσμιας οικονομίας στη φάση της ύφεσης. Η οικονομική ύφεση, ιδιαίτερα στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επηρέασε και προβλέπεται να επηρεάσει αρνητικά τον κυπριακό τουρισμό και άλλους κλάδους που συνδέονται με αυτόν.

Θετική εξέλιξη ήταν η κάθετη πτώση της τιμής του πετρελαίου, η οποία είχε θετικό αντίκτυπο και στα κυπριακά οικονομικά πράγματα αλλά και στην κίνηση του πληθωρισμού. Αυτή η κάμψη του πληθωρισμού οφείλεται βασικά στις μειωμένες τιμές των καυσίμων διεθνώς, στο μηδενικό, ουσιαστικά, εισαγόμενο πληθωρισμό, στην περιορισμένη άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και σαφώς δεν οφείλεται σε κυβερνητικούς αντιπληθωριστικούς σχεδιασμούς.

Όλα τα πιο πάνω επηρέασαν αρνητικά το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας. Το 2001 ο ρυθμός αυτός παρουσίασε ικανοποιητική μεν, σε σύγκριση με τις επιδόσεις της διεθνούς οικονομίας, επίδοση αλλά πολύ πιο κάτω από τις επιδόσεις του 2000. Οι προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών για ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 4,5% δεν επαληθεύτηκαν, όπως δεν επαληθεύτηκαν και οι αναθεωρημένες μετά τις 11 Σεπτεμβρίου προβλέψεις για ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 4%.

Με βάση τις δικές μας εκτιμήσεις, οι οποίες στηρίχτηκαν στα πραγματικά αποτελέσματα του τουρισμού, της μεταποίησης, των πρωτογενών τομέων και άλλων κλάδων των υπηρεσιών, ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2001 κυμάνθηκε μεταξύ 3% και

3,3%. Η αδυναμία έγκαιρης λήψης συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων από πλευράς της κυβέρνησης ζήμωσε την οικονομική μας υπόθεση, αφού αρκετά αρνητικά δεδομένα μπορούσαν να είχαν αναστραφεί. Το ΑΚΕΛ, αμέσως μετά τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου, υποβάλλοντας συγκεκριμένες προτάσεις καλούσε την κυβέρνηση να πάρει μέτρα. Αυτά τα μέτρα, ιδιαίτερα εκείνα της προβολής και στήριξης του τουρισμού, ήλθαν μετά από πιέσεις και δισταγμούς στο τέλος του Δεκέμβρη, όταν η οικονομία είχε ήδη υποστεί ζημιές. Δεν είναι τυχαία, άλλωστε, η εντονότατη κριτική που ασκήθηκε στην κυβέρνηση από τους βουλευτές όλων ανεξαιρέτα των κομμάτων που συμμετέχουν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου.

Είναι η τρίτη φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα τελευταία δέκα χρόνια -υπενθυμίζω τον πόλεμο στον Κόλπο και τα τραγικά γεγονότα της Δερύνειας- που η κυπριακή οικονομία καλείται να πληρώσει τα σπασμένα της απόλυτης εξάρτησής της από τον τουρισμό και της συνεχιζόμενης μονόπλευρης ανάπτυξής της προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι συνεχείς προειδοποιήσεις και εκκλήσεις για την ανάγκη αναδιάρθρωσης της οικονομίας και της παραγωγικής της βάσης δε φαίνεται να έχουν αποδέκτη. Ο τουρισμός είναι αναμφίβολα ο πλέον προσοδοφόρος τομέας της οικονομίας και τα οφέλη και οι δυνατότητές του πρέπει να αξιοποιούνται στο έπακρο. Παράλληλα, όμως, πρέπει επιτέλους να ληφθούν και διαρθρωτικά μέτρα προς την κατεύθυνση της στήριξης των υφιστάμενων και μελλοντικών παραγωγικών τομέων της οικονομίας.

Το ΑΚΕΛ πιστεύει ότι υπάρχουν δυνατότητες για ψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα παρέμβασης, τα οποία μπορούν να δώσουν μεγαλύτερη ώθηση, όπως τα ακόλουθα:

1. Η εφαρμογή μέτρων στήριξης των τομέων της υλικής παραγωγής.

Η μεταποίηση φθίνει, οι κατασκευές για χρόνια βυθίστηκαν σε κρίση, από την

οποία μόλις τώρα συνέρχονται, ο γεωργοκτηνοτροφικός τομέας συρρικνώνεται επικίνδυνα και η παραγωγικότητά του υστερεί κατά πολύ σε σχέση με τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Η Νέα Βιομηχανική Πολιτική, η οποία εξαγγέλθηκε με πολλές υποσχέσεις, δεν προχωρεί. Οι μεταποιητικές μονάδες, μετά την κατάργηση της δασμολογικής τους προστασίας, δε στηρίχθηκαν, δεν εντάχθηκαν σε σχέδια αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού και το αποτέλεσμα είναι τραγικό και συνάμα καταθλιπτικό: Οι μεταποιητικές μονάδες και οι βιοτεχνίες κλείνουν η μια μετά την άλλη. Οι στόχοι που τέθηκαν για αναβάθμιση των υφιστάμενων μεταποιητικών κλάδων και ανάπτυξη νέων δεν υλοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα να υποβαθμιστεί η σημασία και ο ρόλος του τομέα της μεταποίησης στην οικονομία.

Στον τομέα της γεωργίας τα πράγματα είναι ακόμα πιο δύσκολα: Η γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή μόλις που φτάνει το 3,5% του ΑΕΠ και οι αγρότες μας μετατράπηκαν σε εξαρτώμενους της οικονομικής ενίσχυσης του κράτους. Ο εκσυγχρονισμός και η αναδιάρθρωση του τομέα, οι νέες καλλιέργειες, οι νέες μέθοδοι παραγωγής, τα νέα αγροτικά προϊόντα με εξαγωγικό προσανατολισμό παρέμειναν εξαγγελίες χωρίς, δυστυχώς, αποτέλεσμα.

2. Η λήψη μέτρων για υλοποίηση του προϋπολογισμού ανάπτυξης στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Η υλοποίηση μόνο κατά 67% φωτογραφίζει, δυστυχώς, την αναποτελεσματικότητα της κρατικής μηχανής, τις αδυναμίες συντονισμού και οργάνωσης, την ανελαστικότητα και τη βραδύτητα αλλά και τις σοβαρές αδυναμίες καθοδήγησης από πλευράς των διάφορων υπουργείων.

3. Η ταχύτερη υλοποίηση των προγραμμάτων επέκτασης, εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης της υλικής βάσης της τουριστικής βιομηχανίας με παράλληλη

παροχή πολύπλευρης στήριξης για εισαγωγή στην αγορά νέων τουριστικών προϊόντων.

Έχουμε την εντύπωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το κυπριακό παραδοσιακό τουριστικό προϊόν, όπως το έχουμε γνωρίσει, αρχίζει να υφίσταται φθορά. Θεωρούμε ότι φτάσαμε στο μέγιστο της απόδοσης αλλά και σε κάποιο κορεσμό. Η τουριστική μας βιομηχανία χρειάζεται να αναδομηθεί ριζικά, να αναβαθμιστεί και να ανανεωθεί και τα νέα στρατηγικά σχέδια για το μέλλον της τουριστικής βιομηχανίας ήλθαν με καθυστέρηση ετών. Κρίνοντας από τους ρυθμούς με τους οποίους κινείται η κρατική μηχανή, εκφράζουμε την επιφύλαξη ότι και η υλοποίησή τους θα πάρει άλλα τόσα χρόνια.

4. Η δημιουργία ενός πολυεπίπεδου τομέα υπηρεσιών με στόχο να καταστεί το νησί μας ένα διεθνές κέντρο παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών.

Ο στόχος να μετατρέψουμε την Κύπρο σ' ένα πραγματικό κόμβο παροχής υπηρεσιών στη νοτιοανατολική περιοχή της Μεσογείου δεν υλοποιήθηκε. Οι εξαγγελίες για μια Κύπρο, διεθνές ιατρικό και εκπαιδευτικό κέντρο, αποτελούν ακόμα σχεδιασμούς επί χάρτου.

Έχοντας κατά νουν το ψηλό επίπεδο κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού, τη γεωστρατηγική μας θέση, το κλίμα και το υψηλό επίπεδο αρκετών υπηρεσιών, όπως, για παράδειγμα, των τηλεπικοινωνιών, εισηγούμαστε την επεξεργασία συγκεκριμένου προγράμματος ανάπτυξης των υπηρεσιών με στόχο την ένταξή τους στο διεθνή επιχειρηματικό χάρτη. Τέτοιες υπηρεσίες είναι οι τραπεζικές, οι ασφαλιστικές, οι ναυτιλιακές, οι ιατρικές και οι εκπαιδευτικές, οι συμβουλευτικές, οι ελεγκτικές και οι νομικές, η έρευνα, η εφαρμογή λογισμικού και ενδεχομένως αρκετές άλλες.

Ο περιορισμός του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας μας δημιούργησε παράλληλες πιέσεις και στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα η ανεργία να παραμένει

στα ίδια επίπεδα με τα περσινά. Δεν ισχυριζόμαστε ότι η κατάσταση είναι τραγική και μπορεί ένα ποσοστό ανεργίας 3,5% περίπου να μη θεωρείται από κάποιους ιδιαίτερα ανησυχητικό. Συγκρίνοντάς το όμως με τα επίπεδα ανεργίας, για παράδειγμα, του 1993, που ήταν 1,8%, διαπιστώνουμε ότι η ανεργία στην Κύπρο έχει αναμφισβήτητα διπλασιαστεί. Σ' αυτό συνέτεινε η συρρίκνωση των τομέων της παραγωγής (μεταποίηση, γεωργία), ο κορεσμός στον τουρισμό, η κόπωση βασικών κλάδων των υπηρεσιών, όπως των τραπεζών και των ασφαλειών, και σίγουρα η μαζικότητα που προσέλαβε η απασχόληση ξένων εργαζομένων, νόμιμη και παράνομη.

Χωρίς να διακατεχόμαστε από ξеноφοβία ή ρατσισμό, η ανεξέλεγκτη παρουσία ξένων εργατών, που είναι περίπου το 9% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού και αποτελεί συνειδητή επιλογή των εργοδοτών, επιτείνει το πρόβλημα της ανεργίας και ασκεί σοβαρές πιέσεις -ιδιαίτερα η παράνομη απασχόληση- πάνω στα ωφέληματα και τα κεκτημένα των Κυπρίων εργαζομένων.

Η πολιτική της απασχόλησης ξένων εργαζομένων χρειάζεται επανεκτίμηση και αναθεώρηση και η κυβέρνηση, σε συνεργασία και συνεννόηση με το συνδικαλιστικό κίνημα, οφείλει να εισάξει, κατά την άποψή μας, αυστηρότερα σχέδια και κριτήρια για απασχόληση πρόσθετου εργατικού δυναμικού από το εξωτερικό.

Το ΑΚΕΛ, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή αλλά και τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας μας και το γεγονός ότι ως Κύπρος διανύουμε μια φάση κοινωνικής και ιδιαίτερα οικονομικής ανασύνταξης η οποία αναμένεται ότι θα επιφέρει σοβαρές ανακατατάξεις στην παραγωγική βάση, ανησυχεί για τις μελλοντικές διαστάσεις που μπορεί να προσλάβει η ανεργία με τραγικές, ασφαλώς, επιπτώσεις στους εργαζομένους.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τις διάφορες ευκαιρίες παρουσίασης των προϋπολογισμών αλλά και της

οικονομικής κατάστασης της χώρας καταβάλλεται προσπάθεια εξωραϊσμού όλων σχεδόν των οικονομικών δεδομένων. Δε θέλουμε να τα μηδενίζουμε, αλλά πιστεύουμε ότι σ' αυτά τα θέματα πρέπει να είμαστε αντικειμενικοί και αυστηροί στις κρίσεις μας:

1. Το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης δεν απέδωσε. Οι προβλέψεις για εξάλειψη στην πορεία του δημοσιονομικού ελλείμματος αποδείχθηκαν στόχος ανέφικτος. Αντί, για παράδειγμα, του 2,4% ή 2,6% ως αναθεωρημένου στόχου, η κυβέρνηση κινδυνεύει αυτή τη στιγμή να μείνει εκτός των στόχων που η ίδια είχε θέσει όσον αφορά τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Υποστηρίξαμε πρόσφατα, για παράδειγμα, ότι η κατάθεση πρόσθετων προϋπολογισμών ύψους £163 εκατομ. θα μας έθετε εκτός δημοσιονομικών στόχων. Κάποιοι μας κατηγορήσαν για λαϊκισμό, όμως τώρα τα οικονομικά δεδομένα δικαιώνουν τις προβλέψεις μας. Ακόμα και η ελαφρά μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος οφείλεται στα αυξημένα έσοδα του κράτους από το φόρο εισοδήματος και τους φόρους κατανάλωσης (ΦΠΑ και καύσιμα), αλλά όχι σε οποιεσδήποτε άλλες πολιτικές που εφαρμόστηκαν.
2. Την ίδια στιγμή οι δαπάνες των προϋπολογισμών συνέχισαν να καλπάζουν αυξανόμενες κατακόρυφα. Πιο συγκεκριμένα, οι δαπάνες προσωπικού έφτασαν τα £786,8 εκατομ., οι δαπάνες συντήρησης της κρατικής μηχανής τα £131 εκατομ. και οι πληρωμές των τόκων του δημόσιου χρέους τα £370 εκατομ. με ποσοστιαία αύξηση 9,2%. Ως κοινωνία πληρώνουμε τόκους πέραν του ενός εκατομμυρίου την ημέρα για αποπληρωμή του δημόσιου χρέους. Το κρατικό μισθολόγιο έφτασε ήδη σε ύψη δυσθεώρητα με τον αριθμό των δημόσιων υπαλλήλων να αυξάνεται στις 42,5 χιλιάδες από 34,5 χιλιάδες που ήταν το 1993. Φαίνεται ότι το κυβερνητικό σλόγκαν “λιγότερο κράτος” δεν αφορά τη δημόσια υπηρεσία αλλά τα δικαιώματα και την περιουσία του κράτους. Οι δαπάνες συντήρησης της κρατικής μηχανής, ενώ το 1993 ήταν £25 εκατομ., σήμερα έχουν φτάσει στα ανησυχητικά επίπεδα

των £131 εκατομ., χωρίς να προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα προς την κατεύθυνση της εξοικονόμησης. Συνολικά, οι δαπάνες του κρατικού μισθολογίου, των τόκων αποπληρωμής του δημόσιου χρέους και της συντήρησης της κρατικής μηχανής ανέρχονται στο £1.286 εκατομ. και απορροφούν το 75% περίπου του συνόλου των καθαρών εσόδων του κράτους.

3. Με βάση τα τελευταία στατιστικά δεδομένα, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να φτάσει τα £6,3 δις ή το 97% και πλέον του ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού, το οποίο αφορά τα κριτήρια του Μάαστριχτ φτάνει τα £3,57 δις ή το 59,5% του ΑΕΠ.

Σε σχέση με τούτο, ιδιαίτερα κρίσιμο θεωρούμε το πρόβλημα που δημιουργήθηκε με το τεράστιο χρέος του δημοσίου προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ασφαλώς για μας δεν τίθεται θέμα φερεγγυότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ανησυχούμε, όμως, γιατί το χρέος αυτό ανεβαίνει ασυγκράτητο: Το 1992 το χρέος ήταν £800 εκατομ., το 2001 ήταν £2.210 δις και το 2002 προβλέπεται να ανέλθει στα £2.436 δις. Μόνο από τα στοιχεία αυτά γίνεται αμέσως αντιληπτή η έκταση του προβλήματος και καλούμε την κυβέρνηση από το βήμα της Βουλής να περιορίσει γενικότερα το δανεισμό, αλλά και να επεξεργαστεί συγκεκριμένο μακροπρόθεσμο σχέδιο αποπληρωμής του κυβερνητικού χρέους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο να παρουσιάσει ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών της Βουλής για ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων. Φοβούμαστε ότι η συνέχιση αυτής της κατάστασης μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους ακόμα και για τη βιωσιμότητα του ταμείου.

Μέσα στο 2001, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε και η χρηματιστηριακή απάτη σε βάρος χιλιάδων μικροεπενδυτών συμπατριωτών μας. Η μεγάλη ευφορία που δημιουργήθηκε μέσα στο 1999 αντικαταστάθηκε από τον πανικό

και τη μεγάλη πτώση του 2000 και του 2001. Οι προειδοποιήσεις μας επαληθεύτηκαν, παρ' όλο που δεχτήκαμε τότε τα πυρά όλων, επενδυτών, χρηματιστών, επισήμων, ανεπισήμων αλλά και των απατεώνων, των οποίων χαλούσαμε το παιχνίδι. Εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες, που αποτελούσαν τις οικονομίες και τις αποταμιεύσεις του κόσμου, άλλαξαν χέρια ή πέρασαν, καλύτερα, στα χέρια των λίγων επιτήδειων και μεγαλόσχημων της κυπριακής κοινωνίας. Αυτά τα εκατομμύρια έγιναν εξοχικά, επαύλεις, αυτοκίνητα πολυτελείας, καταθέσεις και ακίνητα στο εξωτερικό, την ίδια στιγμή που οι δεκάδες χιλιάδες των επενδυτών βρίσκονται σε απόγνωση αντιμετωπίζοντας το φάσμα της οικονομικής κατάρρευσης και της πτώχευσης.

Ξεκινώντας από τα μέσα του 1999 δεν περιοριστήκαμε μόνο στις επισημάνσεις. Προτείναμε το Σεπτέμβρη του 1999 και τον Απρίλη του 2000 συγκεκριμένα μέτρα εξυγίανσης του χρηματιστηριακού θεσμού. Προχωρήσαμε με διάβημά μας προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προτείνοντας το διορισμό διερευνητικής επιτροπής για το ΧΑΚ και τη μετάκληση εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό. Η δική μας συμβολή σήμερα στοχεύει στα εξής:

1. Στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου με στόχο τη θωράκιση από τις όποιες παρεμβάσεις, για να μην επαναληφθεί ποτέ ξανά το φαινόμενο της χρηματιστηριακής φούσκας του 1999.
2. Στην τιμωρία των ενόχων της καταδολίευσης του επενδυτικού κοινού. Τόσο η διορισθείσα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας διερευνητική επιτροπή όσο και οι επιτροπές της Βουλής των Αντιπροσώπων έχουν καθήκον και υποχρέωση να προχωρήσουν σε βάθος σε σχέση με τους υπευθύνους για τη μεγάλη απάτη του χρηματιστηρίου.
3. Στην παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης όλων όσων ενήργησαν κατά παράβαση των νόμων.

4. Στον καταλογισμό πολιτικών ευθυνών σ' όλους εκείνους που με τα λάθη και τις παραλείψεις τους συνέτειναν στη διενέργεια της απάτης του χρηματιστηρίου.

Ένα ιδιαίτερα σοβαρό θέμα το οποίο απασχόλησε πρόσφατα την κοινή γνώμη και συνεχίζει να απασχολεί την κοινωνία μας, το οποίο μπορεί να έχει και προεκτάσεις, είναι ο λεγόμενος “πόλεμος των υπεραγορών”. Η ανάπτυξη στη χώρα μας και η μεγάλη συγκέντρωση κεφαλαίων τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια οδήγησαν, μεταξύ άλλων, και στην ανέγερση υπεραγορών-μεγαθηρίων, οι οποίες εξειδικεύονται στο λιανικό εμπόριο με προεκτάσεις ενδεχομένως και σε άλλους τομείς της εμπορικής δραστηριότητας.

Με βάση μελέτες που έγιναν, τόσο το μέγεθος όσο και ο αριθμός των υπεραγορών που ξεφύτρωσαν τα τελευταία χρόνια είναι δυσανάλογος του αριθμού του καταναλωτικού κοινού. Σαν αποτέλεσμα έχει ξεσπάσει μια αντιπαράθεση ανάμεσά τους, ένας πόλεμος μαζικής διαφήμισης και τιμών, με στόχο την προσέλκυση του τελικού καταναλωτή. Αυτός όμως ο πόλεμος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θυματοποιεί κατά τρόπο μαζικό και αδυσώπητο τους μικρομεσαίους ιδιοκτήτες καταστημάτων, τον ψωμά, τον κρεοπώλη, τη μικρή φρουταρία, τα καταστήματα ένδυσης, υπόδησης, δώρων και γενικά όλους τους μικρομεσαίους καταστηματάρχες.

Σ' αυτή τους την ανταγωνιστική αντιπαράθεση ορισμένες μεγάλες υπεραγορές παραβιάζουν κατάφωρα τη νομοθεσία για τα ωράρια, τις αργίες, τα ξεπουλήματα, τις συλλογικές συμβάσεις ή απλά δεν επιτρέπουν καν την οργάνωση του προσωπικού σε συντεχνίες. Εκεί όμως που αυτή η πολεμική έχει προσλάβει επικίνδυνες διαστάσεις είναι στο θέμα των τιμών. Με στόχο την προσέλκυση καταναλωτικού κοινού οι υπεραγορές ρίχνουν τις τιμές μικρής ομάδας συγκεκριμένων προϊόντων πρώτης ανάγκης κάτω του κόστους, την ίδια στιγμή που οι τιμές και οι όροι προμήθειας των υπόλοιπων προϊόντων τούς διασφαλίζουν ικανοποιητική κερδοφορία. Αυτή η κατάσταση, κύριε Πρόεδρε, στο τέλος της ημέρας θυματοποιεί όχι μόνο τους

μικρομεσαίους καταστηματάρχες αλλά και τους προμηθευτές, οι οποίοι πληρώνονται μετά παρέλευση πολλών μηνών, τους καταναλωτές, ακόμα και τις ίδιες τις υπεραγορές, οι οποίες από μόνες τους υποσκάπτουν τη βιωσιμότητά τους.

Το ΑΚΕΛ θα ζητήσει συνέχιση της συζήτησης στην επιτροπή Εμπορίου της Βουλής με στόχο να υπάρξει ρύθμιση των όρων δημιουργίας και λειτουργίας αυτών των τεράστιων υπεραγορών και εξυγίανση του λιανικού εμπορίου για προστασία και των μεσαίων στρωμάτων και των προμηθευτών και των καταναλωτών.

Ένα κεφαλαιώδες θέμα για τους εργαζομένους και την οικονομία είναι αυτό της φορολογίας. Εδώ και χρόνια με δημόσιες παρεμβάσεις μας μέσα και έξω από τη Βουλή ζητούσαμε επίμονα την εισαγωγή μιας φορολογικής μεταρρύθμισης. Αυτή μας η θέση υιοθετήθηκε και με προεκλογική δέσμευση του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο και υπέβαλε τις παραμέτρους της φορολογικής του φιλοσοφίας το Γενάρη του 2001. Δυστυχώς, όμως, από τότε και μέχρι πρόσφατα η κυβέρνηση παρέμεινε στις γενικές τοποθετήσεις και στις διακηρύξεις αρχών. Οι εκκλήσεις μας για υποβολή συγκεκριμένων φορολογικών προτάσεων από μέρους της κυβέρνησης καρποφόρησαν μόλις στα μέσα του περασμένου Νιόβρη, ενώ το Δεκέμβρη του ίδιου χρόνου πληροφορηθήκαμε με έκπληξη ότι η κυβερνητική πλευρά είχε δεσμευτεί, χωρίς να ενημερώσει τη Βουλή, έναντι της Ε.Ε. να εισάξει εναρμονιστικές φορολογίες μέχρι το τέλος του παρελθόντος χρόνου, εντός, δηλαδή, λίγων ημερών από τότε.

Παρά τη δυσφορία και την ενόχληση της Βουλής γι' αυτό το γεγονός έχει επιδειχθεί εκ μέρους των αρμόδιων επιτροπών προθυμία ολοκλήρωσης αυτού του σημαντικού έργου σε τακτό χρονικό διάστημα και ανεξάρτητα από τις όποιες δεσμεύσεις της κυβέρνησης.

Θεωρούμε ότι η ριζική φορολογική μεταρρύθμιση είναι μια κοινωνική και οικονομική αναγκαιότητα. Θεωρούμε ότι το φορολογικό σύστημα ως εργαλείο άσκησης

οικονομικής, κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής αποτελεί το βασικό μέσο ανακατανομής του πλούτου. Η κυπριακή οικονομία αλλά και ευρύτερα η κοινωνία βρίσκονται μπροστά σε μεγάλες προκλήσεις, οι οποίες καθορίζονται βασικά από την πορεία ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και από το νέο ρόλο, πολιτικό και οικονομικό, που η Κύπρος φιλοδοξεί να διαδραματίσει στο ανατολικό άκρο της Μεσογείου.

Με βάση, λοιπόν, αυτό το σκεπτικό, το ΑΚΕΛ έχει πρώτ' απ' όλα καθορίσει τις παραμέτρους μέσα στις οποίες θα πρέπει, κατά την άποψή μας, να κινηθεί μια φορολογική μεταρρύθμιση και αυτές είναι:

1. Η κατοχύρωση της δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών με στόχο την κοινωνική δικαιοσύνη.
2. Ο εκσυγχρονισμός, η απλοποίηση και η βελτίωση της αποδοτικότητας του φορολογικού μας συστήματος.
3. Η εναρμόνιση του φορολογικού μας συστήματος με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και προτάσεις για διαχείριση των μεθόδων εναρμόνισής του.
4. Η πάταξη της φοροδιαφυγής.
5. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Προχωρώντας στην ανάλυση των κυβερνητικών προτάσεων για τη φορολογική μεταρρύθμιση, διαπιστώσαμε σοβαρές αδυναμίες. Για να γίνει αποδεκτή η πρόταση της κυβέρνησης, πρέπει να υποστεί ουσιαστικές αλλαγές και παρεμβάσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες του υφιστάμενου φορολογικού συστήματος, τις αδυναμίες της κυβερνητικής πρότασης και τη μόνιμη ανάγκη για δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, το ΑΚΕΛ προτείνει:

1. Ουσιαστικές ελαφρύνσεις στην άμεση φορολόγηση των εργαζομένων. Η εισαγωγή αυξήσεων στις έμμεσες φορολογίες πρέπει να συνοδεύεται από αντίστοιχες

ελαφρύνσεις στις άμεσες φορολογίες με έμφαση στο φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων.

2. Κοινωνικές παροχές και αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία να καλύψουν εκείνες τις κατηγορίες του πληθυσμού, όπως οι συνταξιούχοι, οι χαμηλόμισθοι και εκείνοι που επιβιώνουν με βοηθήματα, οι οποίες πλήττονται από τις συνεχείς αυξήσεις στους καταναλωτικούς φόρους και δεν ωφελούνται από τις τροποποιήσεις στο φορολογικό σύστημα.
3. Δικαιότερη κατανομή των βαρών μέσα από τη φορολόγηση του πλούτου, των κερδών και της μεγάλης ακίνητης ιδιοκτησίας.
4. Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής με εκσυγχρονισμό των μεθόδων και αυστηρότερη εφαρμογή της νομοθεσίας.

Σεβόμενοι, κύριε Πρόεδρε, τη δέσμευσή μας ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής να μη συζητούμε δημόσια τις επιμέρους προτάσεις μας, θα περιοριστούμε στην ακόλουθη θέση:

Η φορολογική μεταρρύθμιση και η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο δεν μπορούν να γίνουν σε βάρος των ασθενέστερων οικονομικά στρωμάτων του πληθυσμού. Στοιχειώδεις αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης απαιτούν όπως το βάρος το επωμιστούν τα στρώματα εκείνα που διαθέτουν μεγαλύτερη οικονομική επιφάνεια. Μέσα στα πλαίσια του νομοθετικού έργου της Βουλής, το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις συζητά με υπευθυνότητα και σοβαρότητα τόσο τις προτάσεις που υπέβαλε η εκτελεστική εξουσία όσο και τις προτάσεις των υπόλοιπων πολιτικών δυνάμεων και του συνδικαλιστικού κινήματος, έχοντας πάντοτε υπόψη το συμφέρον του τόπου και τις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Συνοψίζοντας τις απόψεις που έχουμε εκθέσει, θα λέγαμε ως κατακλείδα τα εξής:

1. Από τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002 απουσιάζουν ή δεν περιλαμβάνονται,

στο βαθμό που εμείς θα θέλαμε, βασικά αναπτυξιακά και κοινωνικά στοιχεία, στοιχεία που θα συνέδεαν τον κρατικό προϋπολογισμό με μια προοδευτική κοινωνικοοικονομική και αναπτυξιακή πολιτική.

2. Το δημοσιονομικό έλλειμμα βρίσκεται σε μη επιθυμητά επίπεδα, το δημόσιο χρέος καλπάζει επικίνδυνα, το κρατικό μισθολόγιο και οι δαπάνες συντήρησης της κρατικής μηχανής αυξάνονται με ψηλούς ρυθμούς.
3. Ο κρατικός μηχανισμός υποφέρει από γραφειοκρατικές νοοτροπίες, βραδύτητα και ανελαστικότητα, η αποδοτικότητά του δεν είναι ικανοποιητική και αυτό αντανακλάται και στα χαμηλά ποσοστά υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων.
4. Τα αναπτυξιακά έργα υλοποιούνται με μεγάλες καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται οι φορολογούμενοι με πρόσθετο κόστος, πέρα από την απώλεια του οικονομικού και κοινωνικού οφέλους από τη μη έγκαιρη πραγματοποίηση των έργων. Χαρακτηριστική ίσως περίπτωση καθυστερήσεων και κατακόρυφης αύξησης του κόστους είναι αυτή της ανέγερσης του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Ακόμα, πολλά από τα αναπτυξιακά έργα είναι επαναλαμβανόμενα, ενώ αρκετά τοποθετούνται στον προϋπολογισμό για χρόνια, χωρίς όμως να εκτελούνται.
5. Η φορολογική μεταρρύθμιση δεν έγινε πραγματικότητα λόγω της αδικαιολόγητης καθυστέρησης της κυβέρνησης, με αποτέλεσμα χιλιάδες συμπατριώτες μας να στερούνται βοηθημάτων, επιδομάτων και ελαφρύνσεων, στοιχεία ιδιαίτερα σημαντικά για τις φτωχές κατηγορίες του πληθυσμού.
6. Οι δαπάνες για τους κοινωνικούς τομείς της οικονομίας, όπως είναι η υγεία και η παιδεία, παραμένουν στάσιμες. Οι δαπάνες για την παιδεία μόλις που αγγίζουν το 4,6% του ΑΕΠ, ενώ αυτές για την πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου πλησιάζουν μόλις το 0,11% του ΑΕΠ και το 0,29% του συνόλου του προϋπολογισμού. Οι

δαπάνες για την έρευνα, ένα σημαντικό τομέα για τη μελλοντική ανάπτυξη του τόπου, δεν ξεπερνούν το 0,2% του ΑΕΠ.

7. Οι παραγωγικοί τομείς της οικονομίας έχουν εγκαταλειφθεί, όπως εγκαταλείφθηκαν και οι παραγωγοί. Η κυβέρνηση μετά από χρόνια ακόμα επεξεργάζεται σχέδια εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης των βασικών τομέων της οικονομίας.

Γι' αυτούς, λοιπόν, τους λόγους, αλλά και για άλλους που θα εκτεθούν από επόμενους ομιλητές, η κοινοβουλευτική μας ομάδα δεν μπορεί να δώσει θετική ψήφο στους προϋπολογισμούς. Θα τηρήσει στάση αποχής υπερψηφίζοντας τα κονδύλια για την άμυνα και τους πρόσφυγες και καταψηφίζοντας ορισμένες άλλες επιμέρους δαπάνες. Θα ανέμενε ίσως κάποιος ότι η διαφωνία μας με την κοινωνικοοικονομική πολιτική της κυβέρνησης θα μεταφραζόταν και σε καταψήφιση του προϋπολογισμού. Δεν μπορούμε όμως να μη λάβουμε υπόψη ότι ειδικά φέτος θα δώσουμε σκληρές μάχες για την επιβίωση και το μέλλον της πατρίδας μας και ότι σε ένα άλλο επίπεδο η Κυπριακή Δημοκρατία ολοκληρώνει τις διαπραγματεύσεις με στόχο την ένταξη στην Ε.Ε., γεγονότα που απαιτούν πολιτική σταθερότητα και αρραγές εσωτερικό μέτωπο.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από πολλούς, ιδιαίτερα στο εξωτερικό, λέγεται ότι το 2002 θα είναι το έτος της Κύπρου. Εμείς το ευχόμαστε από καρδιάς και θέλουμε ειλικρινά ο κυπριακός λαός να μη γνωρίσει άλλη μια απογοήτευση, γιατί πολλές φορές μέχρι σήμερα κάποιες χρονιές χαρακτηρίστηκαν ως χρονιές του Κυπριακού, αλλά έφυγαν χωρίς να δικαιώσουν τις προσδοκίες. Όπως και να έχουν όμως τα πράγματα, το 2002 θα είναι χρόνος κρίσιμος για την Κύπρο, που θα σημαδεύσει την παραπέρα πορεία του λαού μας.

Προσβλέπουμε προς το καλύτερο. Θέλουμε να πιστεύουμε στο καλύτερο. Ποθούμε μια μόνιμη ειρήνη. Ποθούμε την επανένωση της πατρίδας μας. Πρέπει να

αξιοποιηθεί η όποια ευκαιρία μας δίνεται και να γίνει το παν για λύση του Κυπριακού, που θα απαλλάσσει την Κύπρο από την κατοχή και τους εποίκους, θα επανενώνει την πατρίδα και το λαό μας, θα αποκαθιστά την ενότητα, την εδαφική ακεραιότητα και την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των Κυπρίων. Στόχος παραμένει η λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας με ένα κράτος στην Κύπρο, με μια και μόνη κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια, στα πλαίσια της οποίας θα κατοχυρωθούν η ασφάλεια και τα δικαιώματα και των δυο κοινοτήτων. Στόχος παραμένει να μετατρέψουμε την πορεία ένταξης και την ένταξη στην Ε.Ε. σε καταλύτη για μια τέτοια λύση. Το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να εργάζεται σκληρά τηρώντας δημιουργική στάση, για να επιτευχθεί λύση στο Κυπριακό.

Γνωρίζουμε ότι η λύση -όταν έλθει- θα είναι ένας οδυνηρός συμβιβασμός, που θα συνοδεύεται από προβλήματα και δυσκολίες, θα είναι φορτισμένη και κατάφορτη η λύση από την καχυποψία και το διαχωρισμό των τελευταίων σαράντα χρόνων, γι' αυτό και απαιτούμε να αφήνει διάπλατα ανοιχτή την προοπτική της διακοινοτικής συνδιαλλαγής και συνεννόησης, της συνεργασίας και της αποκατάστασης της ειρηνικής συμβίωσης σε όλη την έκταση του νησιού μας.

Με αυτή την αντίληψη πιστεύουμε ότι οι εξελίξεις πρέπει να αντιμετωπιστούν παλικάρσια, ως μια πρόκληση προς τις δυνατότητες και τις αντιστάσεις μας, παρά τις δυσκολίες και την αβεβαιότητα που αναντίλεκτα υποκρύπτουν. Με σταθερότητα και ευελιξία, με πείσμα και σωφροσύνη, με διεκδικητικότητα και μετριοπάθεια, με όραμα και ρεαλισμό πρέπει να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση, έτοιμοι να απορρίψουμε καθετί το απαράδεκτο, αλλά και να υιοθετήσουμε οτιδήποτε παίρνει την υπόθεση της Κύπρου έστω και ένα βήμα παρακάτω.

Εμείς, τουλάχιστον, με όση δύναμη και αποφασιστικότητα διαθέτουμε είμαστε

έτοιμοι να απορρίψουμε λύσεις ή προτάσεις που δεν εξυπηρετούν την επανένωση της πατρίδας μας και του λαού μας, αλλά με άλλη τόση δύναμη είμαστε έτοιμοι να χαιρετίσουμε, να στηρίξουμε και να θωρακίσουμε έναν έντιμο συμβιβασμό, μια βιώσιμη λύση η οποία θα εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο συμφέρον ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμένηδων και Λατίνων, μια λύση που θα μετατρέψει την Κύπρο σε γέφυρα ειρήνης και παράγοντα σταθερότητας στην παραγμένη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Χρίστου, και για την ομιλία σας, αλλά ιδιαίτερα γιατί πετύχατε σχεδόν 100% την τήρηση του χρόνου, πράγμα που ο γενικός γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματός σας τα προηγούμενα χρόνια δεν κατάφερε ποτέ.

Παρακαλώ τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Αναστασιάδη, να πάρει το βήμα.

Πρόκληση για υπέρβαση, Νίκο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν έχω αμφιβολία ότι στο τέλος της χρονιάς ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ βεβαιότατα θα βαθμολογήσει με άριστα τον κ. Χρίστου και αυτό είναι, βεβαίως, κάτι σημαντικό.

Συγχαρητήρια, κύριε Χρίστου, και από μένα.

Φίλε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμετε κι εσείς την υπέρβαση, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι υπουργοί,

Είναι καλά γνωστό ότι κατά παράδοση η συζήτηση του προϋπολογισμού παρέχει την ευκαιρία για μια εφ' όλης της ύλης τοποθέτηση των κομμάτων τόσο επί του εθνικού μας προβλήματος όσο και επί των δημοσιονομικών πραγμάτων του κράτους και είναι εύλογο, νομίζω, την πρώτη θέση στον κατάλογο των υπό συζήτηση θεμάτων να κατέχει η εθνική μας, κατά κύριο λόγο, υπόθεση.

Είναι κοινή η πεποίθηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, πως το 2002 θα είναι κρίσιμη χρονιά για τους δύο κορυφαίους και εθνικής σημασίας στόχους που έχουμε τάξει, τόσο δηλαδή για την προοπτική δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης του Κυπριακού όσο και για την ένταξη της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη. Και αν είναι κάτι που όλοι πρέπει να αναγνωρίσουμε, αυτό είναι πως ως αποτέλεσμα της σωστής στρατηγικής και τακτικής που η κυβέρνηση του τόπου ακολούθησε, με τη συμπαράσταση και τη στενή συνεργασία της Ελλάδας, έγινε εφικτή η ενιαία πολιτική θέση των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θέση που αποτυπώνεται τόσο στις αποφάσεις του Ελσίνκι και της Νίκαιας όσο και στις δηλώσεις Ευρωπαίων αξιωματούχων, ότι οριστική θα είναι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρώπη είτε με είτε χωρίς λύση του κυπριακού προβλήματος.

Είναι ακριβώς αυτή η στάση της Ευρώπης που, κατά την άποψή μας, υποχρέωσε την Τουρκία και τον κ. Ντενκτάς, έστω και για λόγους εντυπώσεων, να μεταβάλουν την αρνητική τους προσέγγιση, για να οδηγηθούμε έτσι στις απευθείας συνομιλίες και στη νέα προσπάθεια επίλυσης του κυπριακού προβλήματος.

Ασφαλώς, οι μέχρι τώρα ενδείξεις και πληροφορίες αλλά και η γενικότερη στάση της Τουρκίας και του κ. Ντενκτάς δε δικαιολογούν οποιαδήποτε αισιοδοξία. Θέλω ωστόσο να εκφράσω την ευχή αλλά και τη βεβαιότητα ότι ο χρόνος που έχει ανατείλει θα είναι ιστορικής σημασίας για την προοπτική επίλυσης του Κυπριακού ή οπωσδήποτε της ενταξιακής μας πορείας, μιας λύσης του Κυπριακού που θα βασίζεται στα

ψηφίσματα του ΟΗΕ, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Για να γίνει τούτο κατορθωτό, απαιτείται, πέρα από τη δική μας δεδηλωμένη καλή πίστη, και η αλλαγή στάσης της Άγκυρας και των Τουρκοκυπρίων. Εύχομαι ειλικρινά να γίνουμε μάρτυρες μιας νέας εποχής, που θα τη διακρίνει η ειλικρίνεια και η μετριοπάθεια της τουρκοκυπριακής και τουρκικής ηγεσίας, προκειμένου να δώσουμε την ελπίδα της προοπτικής και της ευημερίας σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Σ' αυτό το σημείο νιώθω την ανάγκη να πω, στους χαμηλότερους δυνατούς τόνους, προς το φίλτατο κ. Χρίστου, που προηγήθηκε στο βήμα, πως είναι άδικο αλλά ταυτόχρονα και όχι ακριβές να λέγεται ότι το κυπριακό πρόβλημα οδηγήθηκε εδώ που έφτασε όχι λόγω της αδιαλλαξίας του Ντενκτάς αλλά των κακών χειρισμών της κυβέρνησης είτε τάχα λόγω πυραύλων είτε λόγω εκλογών είτε για τους όποιους λόγους έχει αναφέρει. Είναι λυπηρό, στην προσπάθεια να ασκήσουμε κριτική, την ίδια ώρα να απαλλάσσουμε τους καθαυτό υπευθύνους των αδιεξόδων του όποιου διαλόγου έχει επιχειρηθεί κατά την εικοσιεπτάχρονη στασιμότητα του εθνικού μας προβλήματος. Και ο κ. Βασιλείου ηθέλησε να το λύσει και πολύ περισσότερο ο κ. Κυπριανού και ουδείς παρέλειψε να προσπαθήσει να το πράξει και ουδείς υστέρησε σε προσπάθειες και όμως εκεί που προσέκρουαν και δεν υπήρξε λύση -διαφορετικά θα το είχαν λύσει άλλοι και δε θα είχαμε ανάγκη να είχαμε μπροστά μας το κυπριακό πρόβλημα- δεν ήταν παρά στην τουρκική αδιαλλαξία και αυτή είναι η αιτία και όχι οι εκάστοτε χειρισμοί της όποιας κυβέρνησης. Ας μην ξεχνούμε ακόμα, γιατί ακούω περί του ενταφιασμού των Ιδεών Γκάλι, ότι εκείνος που εγκατέλειψε τη Νέα Υόρκη ανεπιστρεπτί δεν ήταν άλλος από τον κ. Ντενκτάς και συνεπώς και εκείνο το ναυάγιο και πάλιν στον κ. Ντενκτάς οφείλεται, όπως και τα πολλαπλά άλλα.

Και φανταστείτε, αν οι τρίτοι και οι ξένοι αναγνωρίζουν την ευθύνη του κ. Ντενκτάς, εμείς από το βήμα της Βουλής στη συζήτηση του προϋπολογισμού να του δίνουμε με τον ευχερέστερο τρόπο συγχωροχάρτι και να λέμε ότι το τέλμα, τάχα, δεν οφείλεται στην αδιαλλαξία και στα δύο κράτη που επιδιώκει και στα οποία εμμένει ο κ. Ντενκτάς, αλλά στο γεγονός ότι εμείς πιθανότατα δεν ενδώσαμε, ώστε να αποδεχθούμε τι; Την συνομοσπονδία; Τα δύο κράτη; Την ανταλλαγή περιουσιών; Όλα όσα από το 1974, για να μην πω το 1983, το 1985, με τις ανακηρύξεις του ψευδοκράτους, αρχικά της διοίκησης, αργότερα του ψευδοκράτους, αξιολογώ με πείσμα ο κ. Ντενκτάς; Νομίζω ότι θα ήτο άστοχο και άδικο. Κι αν τα λέω αυτά, τα λέω γιατί νομίζω ότι, πέρα από εμάς, παρακολουθούν και άλλοι τη συζήτηση και, αν προσπαθήσουμε ή αν πιστεύουμε ότι μπορεί να κερδίσουμε και να αποκομίσουμε οφέλη από την καταδίκη και τις ευθύνες που τάχα εμείς φέρουμε, έχω την εντύπωση ότι το μόνο που μπορεί να επιτύχουμε δεν είναι παρά να ενισχύσουμε τη φαρέτρα των επιχειρημάτων του κ. Ντενκτάς και όσα προβάλλει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ταυτόχρονα και ανεξαρτήτως της προόδου του διακοινοτικού διαλόγου, εμείς εκφράζουμε την πεποίθηση πως ο ενταξιακός διάλογος θα ολοκληρωθεί με βάση τα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί, έτσι ώστε ολόκληρη η Κύπρος να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με τις υπόλοιπες των χωρών που θα αποτελέσουν το λεγόμενο πρώτο κύμα διεύρυνσης.

Θεωρώ αχρείαστο να το επαναλάβω και, αν το πράττω, είναι για να γίνει ξεκάθαρο πως η δική μας θέση, όπως βεβαίως και εκείνη της κυβέρνησης, είναι πως η αίτηση για ένταξη έγινε εξ ονόματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και αφορά το σύνολο της επικράτειας της χώρας. Οι μέχρι σήμερα διαπραγματεύσεις είναι σε αυτή τη βάση που διεξάγονται και καμιά μα καμιά μέχρι στιγμή έστω και ένδειξη δεν υπήρξε από πλευράς

θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ένταξη του μέρους και όχι του συνόλου της επικράτειας.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να εξάρω άλλη μια φορά το επίπεδο πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων Αθηνών και Λευκωσίας, συνεργασίας η οποία αποδεικνύεται ιδιαίτερα σημαντική για την Κύπρο στον τομέα της προώθησης της ένταξης αλλά και στον τομέα της αμυντικής θωράκισης της πατρίδας μας. Εκφράζουμε τις ειλικρινείς και ευγνώμονες ευχαριστίες μας γι' αυτή τη βοήθεια, αλλά και για το εξαιρετο επίπεδο σχέσεων που έχει αναπτυχθεί μεταξύ Αθηνών και Λευκωσίας, και επισημαίνουμε πως αυτή η σχέση, αυτή η στενή συνεργασία αποτελεί και τη βασική προϋπόθεση για τη δικαίωση του αγώνα που διεξάγουμε.

Συμπερασματικά θα έλεγα πως η συνέπεια και η επιμονή στην επιλογή των κορυφαίων στρατηγικών μας στόχων, ο σαφής και ανεπιφύλακτος ευρωπαϊκός μας προσανατολισμός και η αρμονική μας συνεργασία με την Ελλάδα μπορούν να ανατρέψουν τα σημερινά δυσμενή δεδομένα και να οδηγήσουν το λαό μας ως σύνολο στη δικαίωση ύστερα από ένα μακροχρόνιο τέλμα.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να δηλώσω ευθύς εξαρχής πως εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού κρίνουμε αναγκαία την υπερκομματική προσέγγιση της ευρύτερης οικονομικής πολιτικής, με βάση τις επιταγές και τις ανάγκες της ενταξιακής μας πορείας. Μέχρι σήμερα έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος στον τομέα της εναρμόνισης και αυτό σε μεγάλο βαθμό οφείλεται όχι μόνο στην τόλμη της κυβέρνησης αλλά και στη συνεργασία όλων των πολιτικών δυνάμεων όπως εκφράζεται μέσα από τη Βουλή. Εξάλλου, δε θα πρέπει κανένας να παραγνωρίζει πως η κυβέρνηση δεν υπήρξε ποτέ μονοκομματική και θα ήταν αχαριστία αν έλεγα ότι αυτή ήταν πολιτική Κληρίδη ή Συναγερμού και όχι πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος, της ΕΔΕΚ και των ΕΔΗ που συνεργάστηκαν μαζί μας, ώστε να έχουμε δώσει

τα καλύτερα δυνατά γι' αυτό τον τόπο και σήμερα πραγματικά με προοπτική και ελπίδα να βλέπουμε όχι απλά εξ αποστάσεως την Ευρώπη, αλλά να είμαστε προ των πυλών με τομές εκσυγχρονιστικές, με πολιτικές οι οποίες επιτέλους δικαιώνουν του καθενός από εμάς τα οράματα.

Ο προϋπολογισμός του 2002 είναι στην ουσία προϋπολογισμός εναρμόνισης και επομένως δεν είναι ισολογισμός, κύριε Χρίστου, δαπανών' είναι προϋπολογισμός με προοπτική, με όραμα την εναρμόνιση αλλά και με όραμα την ένταξη, δεδομένου ότι το 2002 προβλέπεται να είναι το έτος της επιτυχούς ολοκλήρωσης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Η προδιαγραφόμενη ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων αποτελεί αναμφίβολα κορυφαίο και ιστορικό επίτευγμα, οφειλόμενο, όπως είπα, σε όλους τελικά.

Έρχομαι τώρα στις οικονομικές εξελίξεις. Θεμελιώδης προϋπόθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της επιτυχούς διεξαγωγής του εθνικού μας αγώνα αλλά και της κατάκτησης του μεγάλου ευρωπαϊκού μας στόχου είναι η ισχυρή και εύρωστη οικονομία. Καμιά μεγάλη ούτε και φιλόδοξη πρωτοβουλία δεν μπορεί να αναληφθεί με επιτυχία, αν δε στηρίζεται σε ισχυρά οικονομικά θεμέλια.

Η γενική εικόνα που παρουσιάζει σήμερα η κυπριακή οικονομία είναι, χωρίς αμφιβολία -με τα μάτια των ξένων, των ειδικών, των Ευρωπαίων, πρέπει να σημειώσω, και όχι των Κυπρίων που ανήκουν στην αντιπολίτευση- πάρα πολύ θετική και για το λόγο αυτό κρίνεται ιδιαίτερα κολακευτικά, όπως έλεγα και προηγουμένως, από τους πιο αξιόπιστους και έγκυρους διεθνείς οικονομικούς και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι κρίνεται ιδιαίτερα θετικά από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως φαίνεται και από την πρόσφατη σχετική έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στην έκθεση της Κομισιόν επιβεβαιώνεται ότι η χώρα μας πληροί τα κριτήρια ένταξης της Κοπεγχάγης, ενώ περαιτέρω επαινείται για την αξιολογη

πρόοδο που έχει επιτελέσει όσον αφορά την εναρμόνιση και σχολιάζεται ευμενώς η προσπάθειά της για τη μείωση του πληθωρισμού και του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας το 2001 δεν ήταν 3,3% αλλά 3,8%. Η επίδοση αυτή είναι αρκούτως ικανοποιητική, λαμβανομένων υπόψη όλων των παραγόντων που διαμόρφωσαν τις εξελίξεις το 2001. Αναπόφευκτα υπήρξαν επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία λόγω των γεγονότων της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και βεβαίως των πολεμικών επιχειρήσεων που ακολούθησαν στο Αφγανιστάν. Αξιοσημείωτο όμως είναι ότι η κυπριακή οικονομία επηρεάστηκε σε μικρότερο βαθμό από ό,τι οι οικονομίες των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι οι πρώτες προβλέψεις έγκυρων διεθνών οργανισμών ανέβαζαν το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2001 στο 3,3%. Σήμερα, η εκτίμηση για το ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2001, ύστερα βεβαίως και από τα γεγονότα της 11^{ης} του Σεπτεμβρίου, είναι 1,6%, δηλαδή παρουσιάζει μείωση, σε σύγκριση με την αρχική πρόβλεψη, της τάξης του 1,7%.

Αντίθετα, στην περίπτωση της Κύπρου σημειώθηκε πολύ ικανοποιητικός ρυθμός αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της τάξης, όπως είπα και προηγουμένως, του 3,8%, που είναι υπερδιπλάσιος εκείνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπολείπεται μόνο σε μικρό βαθμό της αρχικής πρόβλεψης, που ήταν 4,5%. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει το δυναμισμό, την ευελιξία και την ετοιμότητα της κυπριακής οικονομίας να αντεπεξέρχεται με επιτυχία στις δύσκολες συγκυρίες, όπως αναμφίβολα ήταν οι συγκυρίες το 2001.

Καταδεικνύει επίσης ότι επιτυγχάνεται σταδιακά ο στρατηγικός μας στόχος για μείωση της υπερεξάρτησης της οικονομίας από τον τουρισμό. Τα προβλήματα στον τουρισμό που δημιουργήθηκαν τους τελευταίους μήνες του 2001 επηρέασαν την

οικονομία σε μικρότερο βαθμό σε σύγκριση με παρόμοια συμβάντα σε άλλες περιόδους στο παρελθόν, όπως, π.χ., τα προβλήματα που αντιμετώπισε η Κύπρος και η οικονομία του τόπου κατά τη διάρκεια του πολέμου στον Περσικό Κόλπο το 1991.

Την περασμένη χρονιά συνεχίστηκαν οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Και, όταν θέλουμε να μιλούμε για αριθμούς, γεγονότα και ορισμούς, καλό είναι να μη χρησιμοποιούμε τα δικά μας κυπριακά πρότυπα, που είναι ελαστικά ανάλογα με το ποιος κυβερνά, αλλά τα διεθνή δεδομένα. Ναι, με ποσοστό ανεργίας 3% θεωρείται ότι ουσιαστικά ο τόπος βρίσκεται σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Κι αν υπολογίσετε ότι το 9% του ενεργά απασχολούμενου πληθυσμού είναι ξένοι εργάτες, τότε ίσως να είχαμε και πλεόνασμα 6%, δηλαδή έλλειμμα στο εργατικό δυναμικό κατά 6%. Συνεπώς, θα πρέπει να βλέπουμε στις σωστές διαστάσεις τα δεδομένα και ας μην προσπαθούμε με κάθε τρόπο να μειώσουμε κάτι που δεν είναι επιτυχία μόνο της παρούσας ή της όποιας κυβέρνησης αλλά, γιατί όχι, και όλων των πολιτικών δυνάμεων, όταν θετικά συμβάλλουν στη χάραξη μιας σωστής κυβερνητικής πολιτικής.

Την περασμένη χρονιά συνεχίστηκαν οι συνθήκες, όπως έλεγα, πλήρους απασχόλησης και ουσιαστικά η Κύπρος δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα της ανεργίας. Εκείνο που είναι αξιοσημείωτο είναι η προσπάθεια για επίλυση του προβλήματος της ανεργίας μεταξύ των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που χαρακτήριζε εντονότερα τα προηγούμενα χρόνια. Κρίνω ως ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο για την ουσιαστική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας την αποδοτική απασχόληση των πτυχιούχων πανεπιστημίων και άλλων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, γιατί ειλικρινά πιστεύω ότι οφείλουμε ως κράτος να επενδύσουμε αποφασιστικά στην υψηλή επιστημονική κατάρτιση των νέων μας και στον προσανατολισμό τους στις νέες τεχνολογίες, αυτές, δηλαδή, που θα καθορίζουν στο άμεσο μέλλον τα προηγμένα από τα υπανάπτυκτα κράτη.

Την ίδια ώρα ο ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού περιορίστηκε γύρω στο 2%. Η επίδοση αυτή βρίσκεται εντός των κριτηρίων του Μάαστριχτ και συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά με την επίδοση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που ήταν 2,6% τον παρελθόντα χρόνο.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα παρέμεινε κάτω του 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος παρά τις δυσμενείς επιπτώσεις από τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου, τις μεγάλες απώλειες σε έσοδα από δασμούς, τις αυξημένες ανάγκες για σκοπούς εναρμόνισης και τις σημαντικά αυξημένες κοινωνικές δαπάνες, τις σημαντικά αυξημένες δαπάνες για τα ταμεία στήριξης των αγροτών, τις σημαντικά αυξημένες δαπάνες για την παιδεία, τις σημαντικά αυξημένες δαπάνες για την υγεία, γεγονότα που απεικονίζονται με αριθμούς και όχι διά λόγων μέσα στους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Άλλοι δείκτες που καταδεικνύουν την ευρωστία της κυπριακής οικονομίας είναι το υψηλό επίπεδο συναλλαγματικών αποθεμάτων -και αυτό δε θα πρέπει να μας διαφεύγει- που αντιστοιχεί σε είκοσι δύο μηνών εισαγωγές, η μείωση του εξωτερικού χρέους της χώρας, το χαμηλό ποσοστό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους κ.λπ.

Σε γενικές γραμμές η κυπριακή οικονομία επιτυγχάνει υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, δηλαδή υψηλούς ρυθμούς βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου του λαού, ενώ παράλληλα ικανοποιεί τα κριτήρια του Μάαστριχτ σε ό,τι αφορά τον πληθωρισμό, τα δημοσιονομικά και το δημόσιο χρέος. Οι επιδόσεις αυτές πιστοποιούν την ορθότητα της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, κάτι που, όπως ανέφερα, πιστοποιεί και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και μια σειρά από έγκυρους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς.

Μια πρωταρχική διαπίστωση στην οποία μπορούμε να προβούμε είναι ότι η κυβέρνηση χειρίστηκε με σύνεση και δυναμισμό και όχι με αδιαφορία τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν μετά τις 11 Σεπτεμβρίου. Άλλωστε, οι εξελίξεις το αποδεικνύουν.

Χωρίς να παρεκκλίνει από την πορεία της δημοσιονομικής εξυγίανσης που με συνέπεια ακολουθεί τα τελευταία χρόνια, η κυβέρνηση έλαβε τα ενδεικνυόμενα μέτρα στήριξης του τουρισμού που επηρεάστηκε από τις εξελίξεις. Άκουσα κάποιες παρατηρήσεις - θέλω να αφήσω συναδέλφους μου που εξειδικεύονται στο θέμα να δώσουν τις αναγκαίες απαντήσεις- αλλά δεν είναι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα που αρνείτο για χρόνια να στηρίξει την ξενοδοχειακή βιομηχανία και δεν είναι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα που επέμενε να επανέλθουν κάποιοι φόροι, όταν εμείς προσπαθούσαμε να βοηθήσουμε στην ενίσχυση και την ανάπτυξη του ρεύματος τουριστικής ροής προς τον τόπο. Συνεπώς, είναι κάποτε και άστοχη η κριτική που γίνεται από όσους τουλάχιστον ήταν ενάντια σε ανάλογες πολιτικές της κυβέρνησης.

Η πολιτική εναρμόνισης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίσκεται στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής. Είμαστε της άποψης ότι οι εκσυγχρονιστικές τομές που προωθούνται λόγω της εναρμόνισης είναι απολύτως αναγκαίες και επιβεβλημένες, ανεξάρτητα από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Είναι αναγκαίες για την προσαρμογή της Κύπρου στο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό περιβάλλον. Είναι αναγκαίες για να ενισχύσει η Κύπρος την οικονομική της ευρωστία με μια οικονομία ανταγωνιστική, που να προάγει την κοινωνική συνοχή και να στηρίζει την κοινωνική αλληλεγγύη.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να επισημάνω μερικές από τις ιδιαίτερα ευνοϊκές αναφορές που περιέχονται όχι βεβαίως στην ομιλία του κ. Χρίστου αλλά στην περιοδική έκθεση αξιολόγησης (regular report) της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- Η Κύπρος είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει το σκληρό ανταγωνισμό στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η Κύπρος έχει επιτυχώς κλείσει είκοσι τρία κεφάλαια στις διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Το κατά κεφαλήν εισόδημα της Κύπρου είναι υψηλότερο από αυτό όλων των υποψηφίων για ένταξη χωρών αλλά και πλείστων όσων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χωρίς αμφιβολία απομένουν ακόμη πολλά να γίνουν για ολοκλήρωση της εναρμόνισης. Και θέλω να πω και να τονίσω πως πρέπει πάντοτε να έχουμε κατά νουν ότι αυτή η πορεία εναρμόνισης είναι που θα μας οδηγήσει στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου της ένταξης.

Εμείς από την πλευρά μας είμαστε αποφασισμένοι να συνδράμουμε τη μεγάλη αυτή προσπάθεια. Να στηρίξουμε την πορεία εκσυγχρονισμού του κράτους και της οικονομίας. Να δημιουργήσουμε σύγχρονες διοικητικές δομές και να διευρύνουμε αποφασιστικά την πολιτική κοινωνικής συνοχής. Και πιστεύω, ακούοντας σήμερα και τον κ. Χρίστου, ότι φαίνεται να υπάρχει μια σύμπτωση όχι μόνο ως προς την κοινωνική πολιτική αλλά και ως προς την εξυγίανση του δημόσιου τομέα. Δεν ήταν μια αλλά πολλές φορές που ο κ. Χρίστου αναφέρθηκε στο δυσκίνητο κρατικό μηχανισμό και στις τρομερές δαπάνες τις οποίες το κράτος υφίσταται ως αποτέλεσμα μιας υπεράριθμης διοικητικής μηχανής και νομίζω ότι εδώ προσφέρεται ένα θαυμαστό πεδίο συνεργασίας, έτσι που όλοι μαζί και πάνω από σκοπιμότητες να εργαστούμε, αν θέλουμε πραγματικά να φέρουμε τις αναγκαίες που επιβάλλονται τομές, να δημιουργήσουμε σύγχρονες διοικητικές δομές ακριβώς μέσα από αυτή τη συνεργασία και να διευρύνουμε αποφασιστικά την πολιτική κοινωνικής συνοχής, την πολιτική στήριξης εκείνων των ομάδων του πληθυσμού που έχουν περισσότερο την ανάγκη της κρατικής μέριμνας και αρωγής.

Στόχος μας δεν είναι μόνο μια ονομαστική σύγκλιση με την Ευρώπη, την οποία είναι προφανές ότι επιτυγχάνουμε, αλλά κυρίως μια σύγκλιση ουσιαστική, μια σύγκλιση κοινωνική, που θα μας επιτρέψει να φτάσουμε τα υψηλά επίπεδα κοινωνικής πρόνοιας,

μέριμνας και φροντίδας που υπάρχουν σήμερα στα πιο ανεπτυγμένα από τα κράτη της Ευρώπης -όχι απλά στα ανεπτυγμένα αλλά στα πιο ανεπτυγμένα κράτη της Ευρώπης- και προς αυτή την κατεύθυνση θα εργαστούμε συστηματικά χωρίς εξάρσεις, χωρίς ακρότητες ή λαϊκισμούς αλλά και χωρίς υπολογισμό του μικροπολιτικού κόστους, η προσμέτρηση του οποίου προκαλεί, κατά κανόνα, απείρως υψηλότερο εθνικό κόστος.

Και θέλω στο σημείο αυτό να αναφέρω ένα απλό παράδειγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Πολλοί ήταν εκείνοι οι οποίοι, δέσμιοι μιας συντηρητικής αντίληψης, τάσσονταν κατά της φιλελευθεροποίησης των επιτοκίων. Ενθυμείστε όλοι το πόσες παραστάσεις, το πόσες ομιλίες, το πόσες προβλέψεις έγιναν. Όταν τελικά η μεγάλη αυτή μεταρρύθμιση προχώρησε, οδήγησε τελικά στη μείωση και όχι στην αύξηση των επιτοκίων διαψεύδοντας έτσι τις εκτιμήσεις εκείνων που προέβλεπαν την κατακόρυφη και την ανεξέλεγκτη άνοδο των επιτοκίων.

Κρίνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίσης αναγκαίο να κάνω και μια αναφορά στη φορολογική μεταρρύθμιση για την οποία περίπου, αν αντιλήφθηκα καλά, η κυβέρνηση ουδεμίαν σχέσηιν έχει. Ή είναι η αντιπολίτευση που την κατέθεσε και την παρακολουθεί η κυβέρνηση ή δεν αντιλήφθηκα σαφώς την τόσο αυστηρή κριτική που έγινε ή και την τόση προβολή που υπήρξε όσον αφορά την αναγκαιότητα, τις προσπάθειες και γενικά την εικόνα που δώσαμε, ότι περίπου η αξιωματική αντιπολίτευση έχει επιτέλους βάλει γυαλιά και στην κυβέρνηση και σε όλους και κατέθεσε και τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Θα πρέπει να πω ότι είναι ενώπιόν μας πλέον η φορολογική μεταρρύθμιση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γενικότερης οικονομικής πολιτικής. Θέλω να επισημάνω ότι παρά τα περιθώρια βελτίωσης που υπάρχουν, τα οποία σκοπεύουμε από την πλευρά μας να εξαντλήσουμε, θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι αποτελεί μια τολμηρή τομή. Μια πρόταση που δεν είναι δογματική. Μια πρόταση που είναι μπροστά

μας και, εξ όσων γνωρίζω, συνδιαλεγόμαστε τόσο εμείς, οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, όσο και ο Υπουργός Οικονομικών και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Φαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικές συγκλίσεις και ελάχιστες αποκλίσεις από τις διάφορες αξιώσεις είτε αυτό αναφέρεται στην φοροαποφυγή είτε στη φοροδιαφυγή είτε στα κοινωνικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, αφού η αρχική πρόνοια για μέτρα αντισταθμιστικά για τις χαμηλότερα αμειβόμενες τάξεις, πέραν των όσων έχουν μέχρι στιγμής δοθεί, ανέρχεται στα £88 εκατομμύρια. Και είμαι της άποψης πως μέσα από τη λογική και το διάλογο μπορεί ακόμα περαιτέρω να αυξηθούν.

Συνεπώς, υπάρχει περιθώριο διαλόγου, βελτίωσης και, με τη συμβολή όλων, μιας πραγματικά τολμηρής, όπως είπα, και τομής και πρωτοβουλίας. Μιας τομής που δημιουργεί νέες δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής ευημερίας. Μιας τομής που θα δώσει νέα δυναμική ώθηση στην κυπριακή οικονομία και ταυτόχρονα θα επιτρέψει -και θα επιστρέψει, βεβαίως- στα χαμηλότερα στρώματα τη διοχέτευση πρόσθετων σημαντικών κονδυλίων, που, όπως έλεγα προηγουμένως, φτάνουν με την κυβερνητική πρόταση στα £88 εκατομμύρια και μπορούν να την ξεπεράσουν με κάποιες αποκλίσεις από το 1988 με δικές μας συνετές παρεμβάσεις εκεί και όπου πρέπει.

Η φορολογική μεταρρύθμιση πιστεύουμε πως αποτελεί ιστορική αναγκαιότητα για την Κύπρο. Εξυπηρετεί όχι μόνο την ανάγκη εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο αλλά ταυτόχρονα και την ανάγκη απλοποίησης και εκσυγχρονισμού του φορολογικού μας συστήματος. Μέσα από τον εκσυγχρονισμό αυτό επιδιώκεται η δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, η ανακούφιση των χαμηλότερων εισοδηματικά στρωμάτων της κοινωνίας μας και η ενίσχυση -και το υπερτονίζω- και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Μία άλλη σημαντική τομή η οποία τα τελευταία λίγα χρόνια προωθείται αποφασιστικά από την κυβέρνηση είναι η υιοθέτηση νέων μεθόδων χρηματοδότησης

αναπτυξιακών έργων με ενεργότερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Η σύγχρονη αυτή πολιτική, που είναι ευρύτατα διαδεδομένη στο σύνολο των κρατών της Ευρώπης και στην Ελλάδα, έχει ένα διπλό για τον τόπο όφελος: Με την ενεργό συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα καθίσταται δυνατή η ταυτόχρονη και ταχύτερη υλοποίηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων τα οποία λόγω ύψους επενδύσεων θα απαιτούσαν πολύ μεγαλύτερο χρόνο για υλοποίησή τους από το κράτος. Από την άλλη, η πολιτική αυτή επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων τα οποία υπό άλλες συνθήκες θα κατευθύνονταν στα αναπτυξιακά έργα, απελευθέρωση η οποία θα επιτρέψει την άσκηση μιας ακόμη πιο τολμηρής και γενναιόδωρης κοινωνικής πολιτικής χωρίς επιβάρυνση των δημοσιονομικών του κράτους.

Η κυβέρνηση προγραμματίζει σε πρώτο στάδιο την προώθηση έργων ύψους πέραν των £255 εκατομμυρίων με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης, όπως είναι τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, όπως είναι οι μαρίνες, όπως είναι το λιμάνι της Λάρνακας και πολλά άλλα έργα, που και με τη δική μας συμβολή μπορεί, πιστεύω, να γίνει μια πολιτική η οποία να μην ασκείται κατ' εξαίρεσιν αλλά κατά κανόνα.

Και στο σημείο αυτό είναι χρήσιμο να αναφέρω ότι φέτος για πρώτη φορά τα αναπτυξιακά έργα των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και είναι κάτι που πρέπει να υπογραμμίζεται, αλλά και για το οποίο, τουλάχιστον, να απονέμεται ο αναγκαίος έπαινος -εντάσσονται στις αναπτυξιακές δαπάνες του προϋπολογισμού, γεγονός που συνιστά μια πρόσθετη οικονομική στήριξη του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης από πλευράς του κράτους.

Ο προϋπολογισμός του 2002 στηρίζεται, κύριε Πρόεδρε, στο τρίπτυχο “οικονομική ανάπτυξη -επιτάχυνση της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο- ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής” και έχει ως απώτερο στόχο την πιο εντατική προετοιμασία της Κύπρου για την επικείμενη ενσωμάτωσή της στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Έχω την

πεπιοίθηση πως ο νέος προϋπολογισμός υπηρετεί με συνέπεια τις συγκεκριμένες προτεραιότητες. Η αναπτυξιακή διάσταση του προϋπολογισμού αντικατοπτρίζεται στις διευρυμένες κατά 18,5% αναπτυξιακές δαπάνες για το 2002, που θα ανέλθουν τελικά από £293, 5 εκατομμύρια τον προηγούμενο χρόνο σε £347,5 εκατομμύρια για το 2002. Οι δαπάνες εναρμόνισης θα είναι κατά πολύ διευρυμένες, αφού αυξάνονται από £7 εκατομμύρια το 2001 σε £40 εκατομμύρια για φέτος. Τέλος, ο φετινός προϋπολογισμός έχει μια έντονη κοινωνική διάσταση, που αντικατοπτρίζεται στην αύξηση των κοινωνικών δαπανών από £715 εκατομμύρια που ήταν το 2001 σε £750 εκατομμύρια το 2002.

Μου είναι αδιανόητο να συγκρίνω, όπως έπραξε ο κ. Χρίστου, το τι συνέβαινε για την ανάλογη πολιτική και τα κονδύλια που ξοδεύονταν το 1992, που δεν υπερέβαιναν οι δαπάνες αυτές τα £156 εκατομμύρια. Η διαφορά των αριθμών ομιλεί αφ' εαυτής για το πόσο σωστή και κοινωνικά προσανατολισμένη υπήρξε και η κυβέρνηση και όσα κόμματα τη στήριξαν και τη στηρίζουν.

Θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό αναγκαίο να κάνω αναφορά στην κοινωνική μας πολιτική, όπως ήδη έχω προαναφέρει. Όπως έχει επανειλημμένα τονίσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πιστεύουμε στην κοινωνική αποστολή του σύγχρονου κράτους. Πιστεύουμε σ' ένα μικρό, ευέλικτο και αποτελεσματικό κράτος -και εδώ ελπίζω να υπάρχει μια σύμπτωση θέσεων και με τα άλλα κόμματα, εξ όσων τουλάχιστον έχω συμπεράνει από την ομιλία του κ. Χρίστου, αν ορθά έχω συμπεράνει- ένα αποτελεσματικό κράτος που θα υπηρετεί τις ανάγκες του σύγχρονου πολίτη και ιδιαίτερα των ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού.

Μια τέτοια αποστολή ανταποκρίνεται πλήρως στις προδιαγραφές ενός κράτους του σύγχρονου κόσμου και της Ενωμένης Ευρώπης και προϋποθέτει πως το κράτος θα σταματήσει να παίζει το ρόλο του επιχειρηματία -εδώ σίγουρα υπάρχει διαφωνία- θα

σταματήσει να ασχολείται με δραστηριότητες ξένες προς την αποστολή του, τις οποίες αποδεδειγμένα μπορεί να αναλάβει με μεγαλύτερη επιτυχία και με σαφώς μικρότερο κόστος, όπως αποδεικνύεται, η ιδιωτική πρωτοβουλία.

Η επιτυχία του σύγχρονου κράτους έγκειται στην εξεύρεση ισορροπίας ανάμεσα στο δυναμισμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και στην κοινωνική αποστολή του κράτους. Μόνο με μια κοινωνία ανθρώπινη και ανταγωνιστική θα κερδίσουμε τη μάχη της Ευρώπης εξασφαλίζοντας παράλληλα την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη που είναι αναγκαίο να υπάρχει. Και η κυβέρνηση αυτή έχει δώσει απτά δείγματα γραφής της αποφασιστικότητάς της να ενισχύσει περαιτέρω το ήδη ισχυρό δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Αναφέρω μόνο ενδεικτικά την καθιέρωση από φέτος του επιδόματος τρίτου τέκνου, την πλήρη εφαρμογή του επιδόματος μάνας, την επέκταση της φοιτητικής χορηγίας και σε σπουδαστές κολεγίων -ας σημειωθεί ότι είναι αυτή η κυβέρνηση που εισήγαγε τις χορηγίες για τους φοιτητές, κάτι που επεκτείνεται τώρα για να καλύψει το σύνολο- την αύξηση των συντάξεων και των βοηθημάτων σπουδών για τους παθόντες και τα τέκνα τους, την αύξηση του επιδόματος αναπηρίας, τη διεύρυνση των κριτηρίων του ΙΚΥ για την παροχή υποτροφιών, τη συστηματικότερη διοχέτευση ασθενών στον ιδιωτικό τομέα με αγορά υπηρεσιών από το κράτος, προκειμένου να εξαλειφθεί το απαράδεκτο φαινόμενο των επί μήνες αναμενόντων έξω από ιατρεία ή χειρουργεία, και βεβαίως δεν μπορεί κανένας να παραγνωρίζει το πόσα άλλα θα προστεθούν, αν το συντομότερο ο διάλογος οδηγήσει σε συγκλίσεις και συναινέσεις όσον αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πω πως δεν παραγνωρίζουμε ταυτόχρονα και τα προβλήματα που υπάρχουν, ιδιαίτερα στους ευαίσθητους τομείς της νέας οικονομίας, της υψηλής τεχνολογίας και της δημόσιας διοίκησης. Έχω την

εντύπωση πως η προσαρμογή μας στις ανάγκες της παγκοσμιοποιημένης νέας οικονομίας θα έπρεπε να ήταν ταχύτερη. Η υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών στη βιομηχανία, στη διοίκηση, στην οικονομία θα έπρεπε να είχε προχωρήσει με πιο γρήγορους ρυθμούς. Το ίδιο και η εξοικείωση, η κατάρτιση και η διά βίου εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες υψηλές τεχνολογίες. Επαναλαμβάνω πως η ικανότητά μας να διακριθούμε στον αυριανό κόσμο της γνώσης και των πληροφοριών θα εξαρτηθεί από το επίπεδο κατάρτισης και εξειδίκευσης του επιστημονικού μας δυναμικού αλλά και του συνόλου του πληθυσμού. Γι' αυτό για μας είναι εξαιρετικά σημαντικό να αυξηθούν περαιτέρω οι δαπάνες που διατίθενται για όλες ανεξαιρέτως τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Στο σημείο αυτό οφείλω να σημειώσω την πρόνοια που περιλαμβάνεται στο φετινό προϋπολογισμό για την υλοποίηση της κυβερνητική εξαγγελίας για την ίδρυση Ανοιχτού Πανεπιστημίου και για τη λειτουργία μέσα στο 2002 της Πολυτεχνικής Σχολής.

Η δημόσια διοίκηση και ο τρόπος λειτουργίας της κρατικής μηχανής θα πρέπει, κατά την άποψή μου, να τύχουν αυξημένης προσοχής. Είναι σαφής η ανάγκη για πιο αποδοτική και σύγχρονη λειτουργία του ευρύτερου δημόσιου τομέα, για την αυστηρή πάταξη των φαινομένων σήψης και διαφθοράς, που δυστυχώς ευδοκιμούν, όπως δείχνει η διεθνής εμπειρία, εκεί όπου υπάρχει μεγάλος και πολυπρόσωπος δημόσιος τομέας. Οφείλουμε να εισαγάγουμε νέα δεδομένα και πρακτικές στον τρόπο με τον οποίο σήμερα λειτουργεί η κρατική μηχανή καθιερώνοντας συνεχείς και ουσιαστικές αξιολογήσεις και παρέχοντας κίνητρα στους ικανούς και παραγωγικούς υπαλλήλους και αντικίνητρα σε όσους δεν αποδίδουν ή ρέπουν προς την παρατυπία. Η κρατική μηχανή υπάρχει για να εξυπηρετεί τον πολίτη και όχι για να τον δυναστεύει, γιατί είναι καλά γνωστό πως είναι ο πολίτης που τη συντηρεί με το υστέρημά του.

Είναι καλά γνωστό πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός τάσσεται υπέρ του

εκσυγχρονισμού της δημόσιας υπηρεσίας και, όπως είπα και προηγουμένως, υπέρ ενός μικρού, σύγχρονου και ευέλικτου κράτους-επιτελείου που θα εκπονεί γενικές πολιτικές κατευθύνσεις και θα παρακολουθεί την υλοποίησή τους παρεμβαίνοντας μόνο εκεί και όπου υπάρχει ανάγκη. Και προς την κατεύθυνση αυτή είναι πολύτιμη η εμπειρία που έχουν αποκτήσει τα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη σημειώνοντας αλματώδεις προόδους στον τρόπο και την αντίληψη λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας.

Ταυτόχρονα θεωρώ εξίσου σημαντικό να πάψουμε ως κράτος να κατέχουμε ένα αρνητικό ρεκόρ, να είμαστε δηλαδή ανάμεσα στις χώρες που διαθέτουν ένα ελάχιστο ποσοστό του προϋπολογισμού τους για σκοπούς στήριξης και ανάπτυξης της έρευνας. Σήμερα ο ερευνητικός τομέας, που εντάσσεται στον ευρύτερο τομέα των υπηρεσιών, τυγχάνει ιδιαίτερης προσοχής από όλα τα σύγχρονα κράτη και θα πρέπει και στον τομέα αυτό να εναρμονιστούμε το ταχύτερο δυνατό.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν κάνω εξειδικευμένη αναφορά σε όλους τους τομείς του κυβερνητικού έργου, γιατί, κι αν το αποτολμούσα, όχι μόνο δε θα αρκούσαν σαράντα πέντε λεπτά αλλά ενδεχομένως ούτε και οι τρεις ημέρες, αλλά επ' αυτών θα αναφερθούν με τις ομιλίες τους οι κ.κ. συνάδελφοι και συναδέλφισσες του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Θα ήμουν ταυτόχρονα και ξένος προς την πραγματικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν δεν έκανα αναφορά και σ' ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που ο τόπος αντιμετωπίζει, ένα κοινωνικό πρόβλημα που δεν επιτρέπεται να αφήνει κανέναν αδιάφορο, και αυτό δεν είναι άλλο από την παρατηρούμενη διαφθορά, την εγκληματικότητα και τη διαφοροποίηση της κλίμακας αξιών της κοινωνίας μας.

Οι γενεσιουργοί λόγοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολλοί και το φαινόμενο καθόλου νέο. Αρκούμαι να κάμω αναφορά υιοθετώντας πλήρως τις απόψεις που εξέφρασε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ σε ομιλία του για την πάταξη της

εγκληματικότητας στις 14 Δεκεμβρίου του 1995:

«Το έγκλημα και η εγκληματικότητα δεν είναι φαινόμενα καινούρια στον τόπο μας. Οι εξελίξεις όμως και η ανάπτυξη αυτού του φαινομένου στα τελευταία πέντε χρόνια...». Αν πάτε πέντε χρόνια πίσω, θα δείτε ότι καλύπτεται και μια άλλη περίοδος διακυβέρνησης.

Έλεγε λοιπόν ο κ. Χρίστου: «...έχουν μια πρωτοφανέρωτη ένταση και μια ειδοποιό διαφορά.

«Ποιοι είναι οι κύριοι παράγοντες της έξαρσης της εγκληματικότητας στον τόπο μας; Η δική μας θεώρηση» έλεγε ο κ. Χρίστου «κρίνει ότι αυτοί οι παράγοντες είναι κύρια κοινωνικοί». Και όχι πολιτικοί, όπως σήμερα θέλουμε να τους παρουσιάσουμε.

Πρώτον, διαβάζω επί λέξει από αυτά που ο κ. Χρίστου έλεγε τότε -είναι στα πρακτικά της Βουλής:

«Η κυπριακή κοινωνία τα τελευταία χρόνια έχει κυριολεκτικά ανοίξει προς όλες τις κατευθύνσεις. Παρά τον εσωστρεφή κοινωνικό ιστό, είμαστε μια μικρή οικονομία και κοινωνία που δέχεται επιδράσεις ισχυρές και καταλυτικές από όλες τις πλευρές. Από τον τουριστικό προσανατολισμό μας, με το πέρασμα από τον τόπο μας σχεδόν δύο εκατομμυρίων τουριστών». Έκτοτε φτάσαμε τα τρία εκατομμύρια.

«Από την παρουσία στην Κύπρο εκατοντάδων υπεράκτιων και ξένων εταιρειών και τη μόνιμη παρουσία χιλιάδων ξένων πολιτών. Από την παρουσία χιλιάδων ξένων στρατιωτικών και πολυάριθμων πρακτόρων ξένων μυστικών υπηρεσιών. Από την αξιοποίηση της Κύπρου ως κέντρου διαμετακόμισης εμπορευμάτων».

Για να συνεχίσει πιο κάτω ο κ. Χρίστου:

«Από τη χρησιμοποίηση της Κύπρου» που έχει άριστες συγκοινωνίες και επικοινωνίες «ως σημείου διακίνησης ναρκωτικών, όπλων ή άλλων στρατηγικών υλικών. Από την εγγύτητά μας με χώρες όπου παράγονται και διακινούνται ναρκωτικά.

Από την εγγύτητά μας με χώρες όπου η λύση των διαφορών με τη βία και τα όπλα ήταν καθημερινό φαινόμενο των τελευταίων πενήντα χρόνων.

«Από τη χρησιμοποίηση» συνεχίζει ο κ. Χρίστου «της Κύπρου σαν γέφυρας, σαν ενδιάμεσου σταθμού και ορμητηρίου από όσους ήταν υπό κατατρεγμό ή αναζητούσαν μια βάση εξόρμησης (Παλαιστίνιοι, Λιβανέζοι, Ισραηλινοί, Ρώσοι).

«Αυτοί είναι παράγοντες που έχουν καταστήσει το νησί μας ένα κοσμοπολίτικο κέντρο» έλεγε ο κ. Χρίστου και δε διαφωνώ ποσώς «με όλες τις μοιραίες και αναπόφευκτες επιπτώσεις στον τρόπο συμπεριφοράς του Κύπριου, αλλά και στη διαμόρφωση κυκλωμάτων με επίκεντρο οικονομικά και επαγγελματικά συμφέροντα».

Θέλω να αναφέρω ένα πρόσθετο στοιχείο, γιατί τότε δεν ήταν υπόψη, βεβαίως, του κ. Χρίστου, δεν είχε επισυμβεί, αυτό του οποίου όλοι μας γίναμε δυστυχώς απαθείς μάρτυρες -θα πρέπει κάποια στιγμή με δύναμη για αυτοκριτική να σταματήσουμε να λέμε ποιοι και πόσες προτάσεις έχουμε καταθέσει από πλευράς εισηγήσεων πολιτικής- που είναι το έγκλημα του 1999, αυτή η νέα μορφή εγκλήματος που προέκυψε μέσα από τη λειτουργία ενός, κατά τα άλλα, πάρα πολύ χρήσιμου θεσμού, του χρηματιστηρίου.

Δεν είναι, επαναλαμβάνω, η πρόθεσή μου να ενδιατρίψω στο ποιοι και πόσοι φέρουν ευθύνη. Αυτά φαίνονται ξεκάθαρα από τις έρευνες, και οι αίτιοι και τα αιτιατά και οι ευθύνες, που, αν τελικά είναι πολιτικές ή ποινικές, αυτό θα διαφανεί. Εκείνο όμως που θα ήθελα να πω είναι ότι ακριβώς θα πρέπει να δηλώσουμε ευθαρσώς πως οι πολιτικές ευθύνες για τα εγκλήματα του ΧΑΚ δεν αφήνουν ούτε την κυβέρνηση ούτε τη Βουλή ανέπαφες. Κάποια ώρα, όπως είπα και προηγουμένως, θα πρέπει να εγκαταλείψουμε τα ωραία λόγια. Η νομοθεσία ομόφωνα ψηφίστηκε. Παρακολουθούσαμε τι γινόταν το 1999 και δεν τολμούσε κανένας να καταθέσει τροποποιήσεις, ώστε τα κενά της νομοθεσίας να εκλείψουν κατά τρόπο που να προλάβουμε αυτούς που σήμερα αποκαλούμε “αετονύχηδες” και που οπωσδήποτε

διέπραξαν, κάποιοι εξ αυτών τουλάχιστον, τα εγκλήματα του λευκού κολάρου. Αφήσαμε να διαπραχθεί το έγκλημα. Βεβαίως, ορθά πράττουμε σήμερα να ερευνούμε τι επιτέλους έγινε, αλλά λέω ότι ταυτόχρονα θα πρέπει και να παραδεχθούμε πως, αν ήμασταν πιο τολμηροί, αν είχαμε μεγαλύτερη εμπειρία... διότι και αυτό πρέπει να το παραδεχθούμε, ότι η έλλειψη εμπειριών ήταν που οδήγησε και στη μη έγκαιρη λήψη μέτρων είτε από πλευράς μας είτε από πλευράς της κυβέρνησης. Δεν είναι εκ των νομοθετημάτων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που θα μπορούσε να πει κανένας ότι θα έπρεπε να προέλθουν από την κυβέρνηση, γιατί επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό· ήταν παρεμβάσεις που χρειαζόνταν, που θα μπορούσε και η Βουλή να τις κάμει, για να προλάβουμε και να αποφύγουμε τα όσα εκ των υστέρων παρακολουθούμε.

Πιστεύω πως γενικότερα, όσον αφορά το έγκλημα και τα όσα παρατηρούνται, που είναι αναπόφευκτα ένα κοινωνικό πρόβλημα που πρέπει να απασχολήσει όλους, η Βουλή σε ειδική συνεδρία θα πρέπει να εγκύψει με σοβαρότητα στη διερεύνηση των αιτίων και των αιτιατών όχι για το ΧΑΚ μόνο αλλά -μιλώ γενικότερα- για τα όσα παρακολουθούμε και να υποβάλει εισηγήσεις, ώστε σε συνεργασία με την κυβέρνηση να είμαστε αποτελεσματικοί σε έργα και όχι σε λόγια και λιγότερο μικρόψυχοι και επιφανειακοί στην αντιμετώπιση ενός διαχρονικού προβλήματος που δεν έχει σχέση με το ποιος χτες, σήμερα ή αύριο κυβερνά αλλά με αυτά καθαυτά τα θεμέλια της κοινωνίας μας. Είναι, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ώρα, κατά την άποψή μου, να υλοποιήσουμε την απόφαση του σώματος για δημιουργία επιτροπής για την εγκληματικότητα, κάτι που είμαι βέβαιος ότι θα συμβάλει στην επιστημονική και όχι στην πολιτική προσέγγιση του προβλήματος.

Αν υπάρχει κάτι παρήγορο -και το λέω και εννοώ κάθε λέξη που θα ακούσετε- είναι πως η κυβέρνηση όχι μόνο δε διστάζει, αλλά με τόλμη, αποφασιστικότητα και την

ανάλογη διαφάνεια διώκει χωρίς διάκριση όσους ενέχονται στα πάσης φύσεως εγκλήματα, των οποίων είμαστε μάρτυρες, και σ' αυτή της την προσπάθεια είμαι βέβαιος ότι θα έχει όλους ανεξαιρέτα συμπαραστάτες. Και, εκεί που οφείλουμε το εύγε, θα πρέπει να το απονέμουμε και, εκεί που χρωστούμε την κριτική, να μη διστάζουμε να την ασκούμε, προκειμένου να δούμε και την εφαρμογή ακόμα πιο βελτιωμένων μεθόδων από τις ανακριτικές αρχές και την ενίσχυση των σωμάτων ασφαλείας και των μέτρων πρόληψης γενικότερα που το κράτος θα πρέπει να λαμβάνει.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τελειώνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι ο προϋπολογισμός του 2002 ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σημερινής εποχής: Προωθεί την εναρμόνιση, έχει σαφή αναπτυξιακό προσανατολισμό και έχει έντονο κοινωνικό χαρακτήρα.

Είναι για τους λόγους αυτούς που θα υπερψηφίσουμε το φετινό προϋπολογισμό εκφράζοντας ταυτόχρονα και την εμπιστοσύνη μας προς την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Είναι, πιστεύω, περισσότερο από ποτέ αναγκαία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επίτευξη της ευρύτερης δυνατής πολιτικής συναίνεσης για την υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων που θέτουμε ως χώρα για την πλήρη ένταξή μας στην Ενωμένη Ευρώπη. Γι' αυτό και, παρά τη διαφορετικότητα των πολιτικών και ιδεολογικών μας προσεγγίσεων, οφείλουμε να προτάξουμε τα στοιχεία εκείνα που μας ενώνουν, γιατί στην εποχή των συγκλίσεων που ζούμε η κοινωνία των πολιτών απαιτεί από τα κόμματα υπεύθυνες προσεγγίσεις και ετοιμότητα για πολιτικές υπερβάσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ για την ανοχή σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη, και εύγε και σ' εσάς για την τήρηση του χρόνου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, να πάρει το βήμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πρώτη αναφορά μου είναι στη διαπίστωση ότι η φετινή έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών έχει πάρει μια νέα ουσιαστική και πολύτιμη μορφή που υποβοηθά πάρα πολύ τα κόμματα και τους βουλευτές να κάνουν τις δικές τους αξιολογήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του προϋπολογισμού του 2002.

Γι' αυτή την ουσιώδη και αναβαθμισμένη εξέλιξη οφείλονται δημόσιες ευχαριστίες και συγχαρητήρια στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών κ. Μάρκο Κυπριανού και τα μέλη της επιτροπής. Ευχαριστίες οφείλονται επίσης στο γενικό διευθυντή της Βουλής κ. Κωστάκη Χριστοφόρου, στη διευθύντρια της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κ. Λητώ Μιχαηλίδου και στη γραμματέα της επιτροπής κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου, που, από ό,τι ξέρω, με πολύ μόχθο και αφοσίωση βοήθησαν την επιτροπή στο έργο της και στη σύνταξη αυτής της άριστης έκθεσης.

Μετά από πολύ προβληματισμό και σοβαρή μελέτη, το Δημοκρατικό Κόμμα αποφάσισε να ακολουθήσει και φέτος την πάγια πολιτική του και να ψηφίσει τον ενοποιημένο προϋπολογισμό για το 2002. Κατά την ψηφοφορία, το Δημοκρατικό Κόμμα θα εισηγηθεί και θα ψηφίσει μερικές περικοπές σε επιμέρους κονδύλια.

Επειδή πολύ συχνά λέγεται ότι η έγκριση των προϋπολογισμών συνεπάγεται και την έγκριση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης στο σύνολό της, θέλω να αναφέρω ότι στην πραγματικότητα, και τουλάχιστον εννοιολογικά, οι ετήσιοι

προϋπολογισμοί συνιστούν μια καταγραφή των σκοπούμενων δαπανών του κράτους για το χρόνο που διανύουμε και μια απεικόνιση της υλοποίησης των προγραμμάτων και των προγραμματιζόμενων έργων, μέσα στον ίδιο χρόνο, της εκάστοτε κυβέρνησης. Με αυτή την έννοια, η συζήτηση και έγκριση των ετήσιων προϋπολογισμών συνιστά μεν συζήτηση μιας σημαντικής πτυχής της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, αλλά ούτε η συζήτηση ούτε η έγκριση των ετήσιων προϋπολογισμών πρέπει να ανάγεται σε έγκριση και επικύρωση της συνολικής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης.

Όπως είναι γνωστό, το Δημοκρατικό Κόμμα, από την ίδρυσή του και την συμμετοχή του στη Βουλή, ακολουθεί την πάγια πολιτική να ψηφίζει την έγκριση του προϋπολογισμού, παρά τις διαφωνίες και επιφυλάξεις που έχει σε πολλές από τις προτεινόμενες δαπάνες και τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική πολιτική που εφαρμόζει η κυβέρνηση. Ιδιαίτερα, οι διαφωνίες και επιφυλάξεις αφορούν σχέδια, μέτρα κοινωνικής αλληλεγγύης και δαπάνες που η κυβέρνηση είτε αρνείται είτε αποφεύγει είτε απλώς δεν περιλαμβάνει στους προϋπολογισμούς. Κατά τη γνώμη και εκτίμησή μας, δεν υπάρχει θεμελιακή αντίφαση ή ανακολουθία σε αυτή τη θέση. Θα προσπαθήσω να εξηγήσω αυτή την άποψη. Πρώτον, θα επαναλάβω μια χλιοειπωμένη πραγματικότητα. Στο προεδρικό καθεστώς, που έχουμε στην Κύπρο, και με βάση τους συνταγματικούς περιορισμούς μέσα στους οποίους λειτουργεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, όσον αφορά τις δαπάνες που προκρίνει και εισηγείται στη Βουλή η εκτελεστική εξουσία, η έγκριση και επιψήφιση των ετήσιων προϋπολογισμών με κανέναν τρόπο δε συνιστά ούτε μπορεί να ερμηνευθεί ως έγκριση ή ως ψήφος εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση για την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική, εκπαιδευτική, περιβαλλοντική και άλλη πολιτική της εκάστοτε κυβέρνησης.

Στο δικό μας προεδρικό σύστημα ούτε υφίσταται ούτε λειτουργεί ο θεσμός της

ψήφου εμπιστοσύνης· ούτε νομικά ούτε πρακτικά ούτε καν από πλευράς δεοντολογίας υφίσταται τέτοιος θεσμός, εφόσον ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που διορίζει την κυβέρνηση, εκλέγεται από άλλο εκλογικό σώμα από αυτό που εκλέγει τους βουλευτές. Στο δικό μας καθεστώς ο ετήσιος προϋπολογισμός, ουσιαστικά, δεν είναι τίποτε άλλο παρά εξουσιοδότηση των ετήσιων δαπανών που προτείνει η εκτελεστική εξουσία. Η οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της οποιασδήποτε κυβέρνησης, ιδιαίτερα σε προεδρικό σύστημα, δεν εκφράζεται ούτε καθορίζεται από τον ετήσιο προϋπολογισμό.

Ο προϋπολογισμός, ουσιαστικά, είναι η καταγραφή των δαπανών που εξουσιοδοτείται να πραγματοποιήσει το κράτος και των εσόδων που προϋπολογίζεται να έχει το κράτος μέσα στο οικονομικό έτος 2002. Ιδιαίτερα τα έσοδα αλλά και μεγάλο μέρος των δαπανών θα πραγματοποιηθούν με βάση τους νόμους και κανονισμούς που ήδη έχουν εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο παρελθόν και ισχύουν είτε εγκριθεί ο προϋπολογισμός είτε όχι.

Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι περίπου το 42% του συνόλου των τακτικών δαπανών είναι επαναλαμβανόμενες δαπάνες για την κάλυψη του μισθολογίου υπαλλήλων που υπηρετούν στον ευρύτερο κυβερνητικό τομέα. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι ένα άλλο ποσοστό, περίπου 30%, αφορά ανειλημμένες συμβατικές υποχρεώσεις της κυβέρνησης και συνεχιζόμενα σχέδια είτε, με βάση συνεχιζόμενα, διεθνείς υποχρεώσεις για δάνεια, αποπληρωμή δόσεων και τόκων είτε, με βάση ημεδαπές συμβατικές δεσμεύσεις που περιγραφικά αναφέρονται ως ανελαστικές δαπάνες, δηλαδή δαπάνες που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

Κατά συνέπεια, είτε εγκριθεί είτε όχι ο ετήσιος προϋπολογισμός, αυτές οι δαπάνες, περίπου 72%, θα πραγματοποιηθούν και θα πληρωθούν, αφού αυτές συνιστούν επιβάρυνση στο Πάγιο Ταμείο του κράτους. Είτε εγκριθεί είτε όχι ο προϋπολογισμός, όλοι οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, οι υπουργοί, οι δικαστές και όλοι οι εργολάβοι ή

προμηθευτές που έχουν συμβόλαια για έργα θα συνεχίσουν να πληρώνονται. Ταυτόχρονα, θα επιβάλλονται και θα εισπράττονται οι φόροι από κάθε φορολογούμενο, εφόσον οι φορολογικοί νόμοι δεν ακυρώνονται ούτε αδρανούν με την τυχόν καταψήφιση των προϋπολογισμών.

Δεύτερον, συνταγματικά, νομικά και πρακτικά, είναι πολύ περιορισμένα τα περιθώρια που έχει η νομοθετική εξουσία, η Βουλή, εγκρίνοντας τον ετήσιο προϋπολογισμό, να καθορίσει την οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Ακόμα και η τυχόν καταψήφιση του προϋπολογισμού δε θα επενεργήσει αναγκαστικά ως μοχλός πίεσης προς την κυβέρνηση, ώστε να έλθει σε συνεννοήσεις ή διαπραγματεύσεις για λύση του αδιεξόδου. Λέγω τη λέξη “αναγκαστικά”. Μπορεί ναι, αλλά μπορεί και όχι ή μπορεί ακόμα και το όλο θέμα να λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης πάνω στη Βουλή αντί στην κυβέρνηση. Διότι οι μεν λειτουργικές δαπάνες της κυβέρνησης, που είναι επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου, θα καταβάλλονται, ενώ οι κοινωνικές και άλλες παροχές προς τους πολίτες δε θα καταβάλλονται και άρα δε γνωρίζουμε πάνω σε ποια πλευρά θα επενεργήσει η λαϊκή πίεση.

Ιδιαίτερα να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με το σύνταγμα, η Βουλή μπορεί να περικόψει δαπάνες, αλλά δεν έχει συνταγματικό δικαίωμα να αυξήσει τις δαπάνες που προτείνει η κυβέρνηση ή να εγκρίνει σχέδια που αποσκοπούν στη διαφοροποίηση της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής περιβαλλοντικής και άλλης πολιτικής της κυβέρνησης. Η Βουλή μπορεί μόνο να επεμβαίνει σε φορολογικά νομοσχέδια.

Τρίτον, ο ετήσιος προϋπολογισμός αντικατοπτρίζει μόνο τις δαπάνες που προκύπτουν από την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική, εκπαιδευτική, περιβαλλοντική και άλλη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης. Αντικατοπτρίζει τις δαπάνες εκ των υστέρων, αλλά δεν καθορίζει την πολιτική της κυβέρνησης πάνω σε αυτά τα θέματα. Η κυβερνητική πολιτική πάνω σε αυτά τα θέματα και σε πολλούς άλλους σημαντικούς

τομείς καθορίζεται με εξειδικευμένα και χωριστά νομοθετήματα που υποβάλλονται στη Βουλή στη διάρκεια του κάθε προηγούμενου οικονομικού έτους. Και, εφόσον εγκρίνονται από την Βουλή, η έγκριση της Βουλής συνιστά επικύρωση και αποδοχή αυτών των μέτρων. Είναι σε εκείνο το στάδιο που η Βουλή εγκρίνει ή τροποποιεί ή εισηγείται τη λήψη μέτρων και την εφαρμογή σχεδίων κοινωνικής πρόνοιας, λαμβανομένης πάντοτε υπόψη της θεμελιώδους συνταγματικής πρόνοιας, ότι η Βουλή μπορεί να απορρίψει νομοσχέδια, αλλά δεν μπορεί να επιβάλει στην κυβέρνηση είτε σχέδια είτε μέτρα κοινωνικής πρόνοιας ή οικονομικής πολιτικής που συνεπάγονται επιβάρυνση των δημόσιων δαπανών.

Ο προϋπολογισμός, λοιπόν, αντανακλά τις δαπάνες που προκύπτουν από τέτοια σχέδια που έχουν εγκριθεί στη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους, αλλά δεν καθορίζει την πολιτική της κυβέρνησης πάνω σε αυτά τα θέματα.

Τέταρτον, ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο για τον καθορισμό της κυβερνητικής πολιτικής στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, εκπαιδευτικό, περιβαλλοντικό τομέα και άλλους σημαντικούς τομείς είναι τα φορολογικά μέτρα. Όμως, κάτω από το δικό μας καθεστωτικό και πολιτικό σύστημα, τα φορολογικά μέτρα αντανακλώνται μεν στον ετήσιο προϋπολογισμό, αλλά δεν είναι μέρος ούτε συζητούνται ταυτόχρονα ή με την ευκαιρία του ετήσιου προϋπολογισμού.

Φέτος η Βουλή έχει μπροστά της την πρόταση της κυβέρνησης για την λεγόμενη φορολογική μεταρρύθμιση. Την αποκαλώ “λεγόμενη”, διότι, κατά τη γνώμη μας, η κυβερνητική πρόταση δε συνιστά φορολογική μεταρρύθμιση με κοινωνικούς σκοπούς και διάρθρωση των εισοδημάτων, αλλά συνίσταται σε απλή διαφοροποίηση των φορολογικών συντελεστών. Μάλιστα αυτή η διαφοροποίηση δεν οφείλεται σε καθορισμό νέας οικονομικής ή κοινωνικής πολιτικής, αλλά επιβάλλεται στην κυβέρνηση από την ανάγκη για επίλυση του προβλήματος της ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης

των υπεράκτιων εταιρειών και από την ανάγκη της αύξησης του επιπέδου φόρου προστιθέμενης αξίας για σκοπούς συμμόρφωσης προς τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως αυτή την ώρα δεν έχουμε μπροστά μας τη φορολογική μεταρρύθμιση ούτε οι πρόνοιες του προϋπολογισμού που εξετάζουμε αντανακλούν ή επηρεάζονται από τις φορολογικές αλλαγές που συζητούνται.

Στο σημείο αυτό θέλω να αναφέρω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει καταρτίσει πολυσέλιδο υπόμνημα και λεπτομερείς εισηγήσεις πάνω στο φορολογικό πακέτο που έχει εισηγηθεί η κυβέρνηση, που είναι βασισμένο στην κυρίαρχη πολιτική του ΔΗΚΟ ότι «επίκεντρο κάθε μέτρου είναι ο άνθρωπος, ο απλός πολίτης». Οι προτάσεις του Δημοκρατικού Κόμματος έχουν ήδη γνωστοποιηθεί και είναι αντικείμενο συζητήσεων με άλλα κοινοβουλευτικά κόμματα. Κατά την πληροφόρησή μου, βρισκόμαστε πολύ κοντά σε συμφωνία με τα άλλα κόμματα, ώστε αναμένεται ότι θα υποβληθεί για έγκριση πραγματική φορολογική μεταρρύθμιση που θα έχει την υποστήριξη τουλάχιστο της πλειοψηφίας των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Έτσι η κυβέρνηση θα έχει το δίλημμα είτε να εγκρίνει τις προτάσεις μας για πραγματική φορολογική μεταρρύθμιση είτε να αντιμετωπίσει καταψήφιση των δικών της προτάσεων.

Κατά τη γνώμη μας, αυτή η διαδικασία σχετικά με τα φορολογικά μέτρα μπορεί να αποτελέσει ουσιαστική παρέμβαση της Βουλής πάνω στην οικονομική και κοινωνική πολιτική του κράτους και βήμα προς τη δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, που θα είναι πολύ πιο ουσιαστική, πολύ πιο αποτελεσματική από την τυχόν καταψήφιση του προϋπολογισμού.

Πέμπτον, απόρριψη του προϋπολογισμού, κατά τη γνώμη μας, θα δημιουργήσει μια πολιτειακή κρίση με απρόβλεπτες συνέπειες, εφόσον το σύνταγμα δεν προβλέπει διαδικασία για επίλυση τέτοιων κρίσεων, όπως, για παράδειγμα, προβλέπεται στο επίσης προεδρικό σύστημα των ΗΠΑ και άλλα προεδρικά συστήματα. Είναι βέβαια

δυνατό μετά από καταψήφιση του προϋπολογισμού να διεξαχθούν διαβουλεύσεις και συνεννοήσεις με την κυβέρνηση για διαφοροποίηση του προϋπολογισμού. Όπως, όμως, έχω προαναφέρει, οι πληρωμές που επιβαρύνουν το Πάγιο Ταμείο, όπως είναι οι μισθοί και τα έργα που εκτελούνται με συμβόλαια, θα πληρώνονται, είτε ψηφιστεί ο προϋπολογισμός είτε όχι. Επίσης, οι φορολογικοί νόμοι δεν επηρεάζονται και, άρα, οι φόροι θα συνεχίσουν να είναι πληρωτέοι και θα εισπράττονται. Τα μόνα σχέδια και πληρωμές που θα επηρεαστούν είναι οι αμυντικές δαπάνες, οι παροχές, τα επιδόματα στους εκτοπισμένους και όλα τα άλλα κοινωνικά σχέδια και κοινωνικές παροχές που δε συνιστούν επιβάρυνση πάνω στο Πάγιο Ταμείο.

Έκτον -και αυτό είναι πιο σημαντικό- το Δημοκρατικό Κόμμα εξέτασε επίσης το ενδεχόμενο να τηρήσει στάση αποχής, για να δώσει το μήνυμα της διαφωνίας του προς την οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Είναι όμως γνωστή και νομολογημένη η αρχή -νομολογημένη από το δικαστήριο- ότι σε ψηφοφορία, όταν οι ψήφοι αποχής είναι περισσότερες από τις θετικές ψήφους, τότε δεν υπάρχει έγκυρη απόφαση.

Αναγνωρίζουμε ότι η καταψήφιση του προϋπολογισμού ή η άρνηση της έγκρισης του προϋπολογισμού, με αποχή, μπορεί να μεταδώσει ένα ηχηρό μήνυμα για τη δυσανασχέτηση ή τη διαφωνία της Βουλής για την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης. Και γνωρίζουμε ότι μερικά κοινοβουλευτικά κόμματα πιστεύουν, και ίσως να έχουν δίκαιο, ότι αυτό το μήνυμα δυσανασχέτησης και διαφωνίας πρέπει να δοθεί έντονα και αποτελεσματικά.

Ενώ αναγνωρίζουμε αυτό το ενδεχόμενο, παρά ταύτα παραμένουμε μνήμονες του σοβαρού πολιτειακού προβλήματος που θα δημιουργηθεί σε περίπτωση καταψήφησης ή έστω άρνησης, με αποχή, της έγκρισης των προϋπολογισμών. Το ενδεχόμενο δημιουργίας πολιτειακού προβλήματος από την τυχόν καταψήφιση ή άρνηση έγκρισης

των προϋπολογισμών, με αποχή από την ψηφοφορία, μας έχει απασχολήσει σοβαρά, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που επαναρχίζει ο νέος κύκλος διακοινοτικών συνομιλιών, που, όπως φημολογείται, έχει ως επίκεντρο των συζητήσεων τη νομιμότητα του κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, την κρατική μας υπόσταση και τη γένεση νέου κράτους, νέου συνεταιρισμού, με την εκχώρηση εξουσιών προς το νέο κράτος και όχι με τη διαδικασία της μετεξέλιξης του υφιστάμενου νόμιμου κράτους.

Τονίζω για μια ακόμα φορά, σε περίπτωση που αυτό δεν είναι ευρύτερα γνωστό, ότι σε κάθε ψηφοφορία, όταν οι ψήφοι αποχής είναι περισσότερες από τις θετικές ψήφους, τότε δεν υπάρχει έγκυρη απόφαση. Αν το Δημοκρατικό Κόμμα καταψηφίσει τους προϋπολογισμούς ή έστω τηρήσει αποχή και ο συνολικός αριθμός των ψήφων καταψήφησης ή αποχής είναι μεγαλύτερος από τις ψήφους για έγκριση του προϋπολογισμού, τότε δεν υπάρχει έγκριση των προϋπολογισμών. Και τότε δημιουργείται μέγιστο πολιτειακό πρόβλημα. Διότι, όπως έχω προαναφέρει, το σύνταγμα του νόμιμου και αναγνωρισμένου κράτους μας δεν προβλέπει διαδικασία για άρση του αδιεξόδου και για συνέχιση της λειτουργίας του κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκτός στα πεδία που έχω προαναφέρει.

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει πλήρη επίγνωση ότι, με βάση την αριθμητική διάρθρωση των ψήφων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, έχει το βάρος, την ευθύνη και το ρυθμιστικό ρόλο για την αποτροπή αυτού του αδιεξόδου. Έχουμε αποφασίσει ότι, ειδικότερα αυτή την περίοδο, η μη έγκριση του προϋπολογισμού θα πλήξει την κρατική οντότητα και έχουμε αποφασίσει ότι δεν εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον με την καταψήφιση του προϋπολογισμού του 2002 ή έστω με την τήρηση αποχής στην ψηφοφορία για έγκριση του προϋπολογισμού.

Ελπίζουμε ότι η συμπολίτευση θα εκτιμήσει τους λόγους αυτής της απόφασης και δε θα μας προκαλέσει χρησιμοποιώντας τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό ως

ευκαιρία για ελεγχεία για “το έργο” της κυβέρνησης και αργότερα τη διάθεση των κονδυλίων των δαπανών που προβλέπονται για σκοπούς προεκλογικής σκοπιμότητας, γιατί και η ανοχή μας έχει τα όριά της και η κατανόηση που ελπίζουμε να δείξουν για τη στάση του Δημοκρατικού Κόμματος τα άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης δεν είναι ανεξάντλητη. Ας μετρήσουν, λοιπόν, τα λόγια τους όσοι από τη συμπολίτευση έχουν ετοιμάσει εγκωμιαστικούς λόγους για τα δήθεν οικονομικά και κοινωνικά “επιτεύγματα” της κυβέρνησης.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις και όρους για την τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος για τον προϋπολογισμό του 2002...

Η ψηφοφορία, κύριε Προδρόμου, είναι την Παρασκευή.

Θα ασχοληθώ τώρα με τις συγκεκριμένες πρόνοιες και με την αξιολόγηση των προτάσεων για τον προϋπολογισμό του 2002, που έχουμε μπροστά μας.

Εμείς είμαστε κόμμα του κέντρου. Έχουμε τη δική μας κομματική τοποθέτηση για την οικονομία του τόπου και ένα νέο όραμα για οικονομική και κοινωνική δικαιοσύνη. Ένα πρόγραμμα που αντικατοπτρίζεται στο δικό μας πρόγραμμα για πραγματική φορολογική μεταρρύθμιση, που ήδη έχουμε υποβάλει. Επίκεντρο της δικής μας πολιτικής είναι ο άνθρωπος. Κρίνουμε και αξιολογούμε κάθε πρόταση με μόνα κριτήρια το αν η πρόταση συνάδει με τη δική μας πολιτική φιλοσοφία, το αν αυτή εξυπηρετεί τις βασικές αρχές που θεμελιώνουν την πολιτική μας, το δημόσιο συμφέρον, όπως εμείς το αντιλαμβανόμαστε, και το αν ταυτόχρονα μια πρόταση εξυπηρετεί τα συμφέροντα και τις προσδοκίες του κοινού πολίτη, που είναι στο επίκεντρο της πολιτικής και των επιδιώξεών μας.

Εμείς δε θα ακολουθήσουμε ισοπεδωτική πολιτική άρνησης και επίκρισης της κάθε πολιτικής και δραστηριότητας της κυβέρνησης. Επικρίνουμε την πολιτική της κυβέρνησης, γιατί είναι ανεργμάτιστη και γιατί δεν έχει συγκροτημένο σχέδιο, σφαιρική οικονομική πολιτική, όραμα και αποτελεσματικότητα στην εκπλήρωση ακόμα και των στόχων που η ίδια θέτει. Όμως επαναλαμβάνουμε την πολιτική τοποθέτησή μας, ότι το κυβερνητικό έργο δεν μπορεί και δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από τα λίγα που έχει επιτύχει η κυβέρνηση, και αυτά πάντα με έγκριση της Βουλής, αλλά και από τα πολλά που έχει παραλείψει να πράξει ή να προνοήσει η κυβέρνηση και τα οποία η Βουλή δεν έχει την ευχέρεια, λόγω συνταγματικών περιορισμών, να επιβάλει.

Αναγνωρίζουμε και επισημαίνουμε ότι υπήρξε βελτίωση στην παρουσίαση του ενοποιημένου προϋπολογισμού από την κυβέρνηση. Ταυτόχρονα, τονίζουμε ότι αυτή η βελτίωση πραγματοποιήθηκε ως αποτέλεσμα πίεσης και απόφασης της Βουλής και όχι ως αποτέλεσμα κυβερνητικής πρωτοβουλίας. Όμως, όπως επισημαίνει και η έκθεση της επιτροπής Οικονομικών (σελ. 32-34), η παρουσίαση ενοποιημένου προϋπολογισμού ακόμα πάσχει, λόγω αναποφασιστικότητας της κυβέρνησης να πάρει έστω και διαδικαστικές αποφάσεις. Στον προϋπολογισμό του 2002 υπάρχουν ακόμα επικαλύψεις κονδυλίων και δεν υπάρχει αναφορά, σε χωριστές στήλες, σε εκτελούμενα ή συνεχιζόμενα έργα και στους ρυθμούς εκπλήρωσής τους, ώστε η Βουλή να μπορεί να ασκεί αποτελεσματικά το καθήκον της για κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Εκείνο που μας ανησυχεί ιδιαίτερα γι' αυτό το σημείο είναι ότι οι παραλείψεις στην πραγματική ενοποίηση του προϋπολογισμού δεν οφείλονται σε συμφυείς πρακτικές αδυναμίες, αλλά οφείλονται σε αντικρουόμενες επιδιώξεις "εξουσιοκρατίας" κυβερνητικών υπηρεσιών και παραγόντων, για το ποιοι παράγοντες ή τμήματα ή εξουσίες θα έχουν κύριο λόγο και αρμοδιότητα στο χειρισμό των σχετικών κονδυλίων. Η κυβέρνηση, λόγω αναποφασιστικότητας, αβουλίας και αδυναμίας να επιβάλει τη

θέλησή της στις αρμόδιες υπηρεσίες, δεν κατόρθωσε ακόμα να λύσει αυτό το πρόβλημα, που είναι πρόβλημα του συνδρόμου εξουσιοκρατίας μεταξύ των διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Στη συνέχεια της ομιλίας μου θα αναφερθώ επιλεκτικά μόνο σε μερικές από τις αδυναμίες και τα ελλείμματα της κυβερνητικής πολιτικής όσον αφορά την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική.

Ο Υπουργός Οικονομικών, τόσο με την ομιλία του στην ολομέλεια της Βουλής όσο και με την εισαγωγική δήλωση πολιτικής στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, έχει καθορίσει τους “μεσοπρόθεσμους μακροοικονομικούς στόχους”, όπως είπε, της πολιτικής της κυβέρνησης. Όπως αναφέρεται στην έκθεση της επιτροπής (σελ. 1, πρώτο παράρτημα) αυτοί οι στόχοι είναι: «Διατήρηση υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού, διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης, συγκράτηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα, επίτευξη ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και ισοσκελισμός του μέχρι το 2004».

Κανένας δεν μπορεί να διαφωνήσει με αυτούς τους σωστούς και επιθυμητούς στόχους. Άλλωστε, αυτοί είναι οι ίδιοι στόχοι που τίθενται σχεδόν από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και έχουν διατυπωθεί επανειλημμένα τα τελευταία τουλάχιστο χρόνια. Δεν είναι, όμως, αυτό το ζήτημα. Το ζήτημα είναι ότι οι “συνταγές” που έχει επιλέξει η κυβέρνηση για να πετύχει αυτούς τους στόχους δεν είναι ούτε οι σωστές ούτε προβλέπεται να είναι αποτελεσματικές. Πρόσθετα, η καταγραφή των δαπανών που προβλέπονται στο φετινό προϋπολογισμό δε διαγράφουν αυτούς τους στόχους ούτε και καθορίζουν συνταγές για επίτευξή τους.

Όπως έχω πει στην αρχή της ομιλίας μου, ο προϋπολογισμός δεν καθορίζει πολιτική. Ο προϋπολογισμός καταγράφει από τη μια τα αποτελέσματα του

προηγούμενου χρόνου και από την άλλη παραθέτει τις δαπάνες για τον τρέχοντα χρόνο.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, τουλάχιστο δύο από τους πιο ουσιώδεις και σημαντικούς στόχους που αναφέρονται πιο πάνω δε φαίνεται να υλοποιούνται από τον προϋπολογισμό του 2002. Ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει. Αναφέρομαι, ειδικότερα, στους τελευταίους δύο από τους στόχους που απαριθμούνται, στην επίτευξη ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και ισοσκελισμό του, του ελλείμματος δηλαδή, μέχρι το 2004.

Οι αδιάφευστοι αριθμοί του προϋπολογισμού δηλούν ότι όχι μόνο δε γίνεται βήμα προς επίτευξη αυτών των στόχων, όχι δε στοχεύεται η υλοποίησή τους, αλλά αντίθετα ότι συνεχίζεται η διάβρωση των οικονομικών δεικτών, σε βαθμό που να καθιστούν τους στόχους ανέφικτους στο προβλεπτό μέλλον, αν δε γίνουν ριζικές διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Μερικοί βασικοί αριθμοί του προϋπολογισμού είναι ενδεικτικοί. Για παράδειγμα: Ο προϋπολογισμός του 2002 προβλέπει έσοδα περίπου £1.736,200 και δαπάνες περίπου £2.335,000. Υπάρχει δηλαδή ένα ταμειακό έλλειμμα περίπου £600 εκατομ. (σελ. 21 του πρώτου παραρτήματος της έκθεσης). Αναπόφευκτα, λοιπόν, θα χρειαστεί δανεισμός για την κάλυψη αυτού του ελλείμματος. Όμως ήδη το δημόσιο χρέος για το 2002 προβλέπεται να αυξηθεί σε £6.200,7, που είναι ίσο με ποσοστό 98,3% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, έναντι £5.694,4 και 96,7% για το 2001 (σελ. 9 της έκθεσης).

Όπως, όμως, είναι γνωστό, η ύπαρξη συνεχούς και επαναλαμβανόμενου αυξανόμενου ταμειακού ελλείμματος εκτρέφει και αυξάνει το δημοσιονομικό έλλειμμα, που έτσι διευρύνεται και επαυξάνεται. Κάτι τέτοιο είναι αντίθετο προς το διακηρυγμένο στόχο, που έχω αναφέρει πιο πάνω, για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και

ισοσκελισμό του μέχρι το 2004, που θα είναι και το έτος ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έναντι της οποίας έχουμε δεσμευτεί ότι μέχρι το 2004 αυτό το έλλειμμα θα εξαλειφθεί.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά φέτος το προϊόν από τις εκδόσεις ονομαστικών χρεογράφων της κυβέρνησης, δηλαδή ποσό ύψους £309 εκατομ. για το 2001, δηλαδή άλλη μορφή πρόσθετου δανεισμού με χρεόγραφα, συνυπολογίζεται στα έσοδα του κράτους. Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι ο ρυθμός αύξησης των δημόσιων εσόδων για το 2002 υπολογίζεται να είναι της τάξης του 5%. Ταυτόχρονα, όμως, ο ρυθμός αύξησης, παρά ταύτα, των δημόσιων δαπανών για τη λειτουργία της ευρύτερης δημόσιας υπηρεσίας είναι μεγαλύτερος: δηλαδή, για το 2002, υπολογίζεται στο 7,4% (σελ. 18 της έκθεσης). Πώς είναι, λοιπόν, πρακτικά δυνατό, όταν τα δημόσια έσοδα αυξάνονται μόνο κατά 5% -μαζί με τα ομόλογα- και ταυτόχρονα οι δημόσιες δαπάνες αυξάνονται κατά 7,4%, δηλαδή περίπου 50% περισσότερο από τα έσοδα, να υπάρξει σμίκρυνση του ταμειακού ελλείμματος και συνακόλουθα του δημοσιονομικού ελλείμματος; Είναι ένα πραγματικό μαθηματικό πρόβλημα που παραμένει άλυτο με τα δικά μου μαθηματικά!

Συναφές πρόβλημα, που είναι άμεσα συνδεδεμένο -γιατί δεν είναι μόνο αυτός ο κίνδυνος- με το θέμα του ισοσκελισμού του δημοσιονομικού ελλείμματος, είναι το θέμα του δανεισμού του κράτους, ιδιαίτερα όταν ένα τόσο τεράστιο μέρος του δημόσιου χρέους οφείλεται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και χαρακτηρίζεται ως "ενδοκυβερνητικό χρέος". Υπάρχουν αμφιβολίες αν αυτός ο δανεισμός ή τουλάχιστον ολόκληρο το ποσό του δανεισμού μπορεί να συνεχίσει να θεωρείται ενδοκυβερνητικό χρέος. Στην έκθεση η επιτροπή «εκφράζει αμφιβολίες κατά πόσο το χρέος αυτό είναι δυνατό να συνεχίσει να θεωρείται ως ενδοκυβερνητικό» (σελ.10).

Ανεξάρτητα όμως από τέτοιες αμφιβολίες και ανεξάρτητα από τις ανησυχίες που

υπάρχουν για το κατά πόσο η ίδια η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων μακροπρόθεσμα μπορεί να πληγεί, πρέπει να μας απασχολήσει και μια άλλη πραγματικότητα για την οποία καμιά αναφορά δε γίνεται ούτε στον προϋπολογισμό ούτε στις εκθέσεις που υποβλήθηκαν μπροστά στην επιτροπή. Από την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 2004, η κυβέρνηση δεν μπορεί να συνεχίσει το δανεισμό της από το ταμείο ή από την Κεντρική Τράπεζα, δηλαδή μέχρι το 2004 η κυβέρνηση πρέπει να διευθετήσει την εξόφληση αυτού του χρέους -και είναι αμφισβητήσιμο πόσο είναι, είτε £2,6 δις είτε £3 δις- μέσα σε τρία χρόνια. Πώς θα επιτευχθεί το πρόγραμμα εξόφλησης στα επόμενα τρία χρόνια;

Εμείς αναμέναμε από τον Υπουργό Οικονομικών να αναλύσει και τις πτυχές των δημόσιων δαπανών του κρατικού μισθολογίου και το πρόγραμμα εξόφλησης του τεράστιου χρέους της κυβέρνησης προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αναμέναμε επίσης ανάλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων που μαστίζουν την οικονομία μας και τα μέτρα και τις πολιτικές που η κυβέρνηση προτίθεται να υιοθετήσει ή να επιδιώξει για την επίλυσή τους. Ο υπουργός επικέντρωσε την ομιλία του στο σκέλος της φορολογικής μεταρρύθμισης, δηλαδή μόνο στο ένα σκέλος, ενώ αγνόησε την πλευρά των δαπανών, το τεράστιο αυτό πρόβλημα, που φαίνεται ότι δεν ανησυχεί την κυβέρνηση και γι' αυτό δεν ασχολήθηκε στα σοβαρά με το να αντιμετωπίσει αυτό το τεράστιο, σχεδόν άλυτο, πρόβλημα, που είναι και υπαρκτό και επικίνδυνο. Κατά γενική παραδοχή, υπάρχουν διαρθρωτικές αδυναμίες στο σκέλος των δαπανών και τα προβλήματα δεν είναι μόνο λογιστικά και βραχυπρόθεσμα.

Έκανα ειδική αναφορά μόνο στο κρατικό μισθολόγιο, το οποίο αυξάνεται γύρω στο 8% ετήσια, με αυτοσυντήρητο ρυθμό, λόγω θεσμικών ρυθμίσεων (ΑΤΑ, ετήσιες προσαυξήσεις, προαγωγές) και του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού προσωπικού που προσλαμβάνεται με διάφορες διαδικασίες, προσχήματα και ιδιότητες. Αναφέρομαι σε

αυτό το θέμα, γιατί αυτό εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη της κυβέρνησης και γιατί αυτό είναι η λυδία λίθος, αν η κυβέρνηση έχει το πολιτικό θάρρος, την πολιτική βούληση και αποφασιστικότητα, να το αγγίξει. Του τάφου η σιωπή επικράτησε σε αυτό το κυρίαρχο θέμα!

Τα δημοσιονομικά προβλήματα εξακολουθούν να επιδρούν αρνητικά στο ύψος του ταμειακού και δημοσιονομικού ελλείμματος, στο δημόσιο χρέος και στα οικονομικά μεγέθη της οικονομίας και καθιστούν ανέφικτους τους δύο βασικούς στόχους, που έχω προαναφέρει, που θέτει η κυβέρνηση ως θεμέλιο για την οικονομική πολιτική της.

Οι ρυθμοί αύξησης των δαπανών, σε αντιπαράβολη με τα έσοδα, προκαλούν συνεχείς και συσσωρευμένες αυξήσεις στο ταμειακό έλλειμμα και κατ' επέκταση στο συνολικό δημόσιο χρέος. Αυτό σημαίνει ότι αυξάνονται οι ανάγκες του κράτους για εσωτερικό και εξωτερικό δανεισμό και για δαπάνες εξυπηρέτησης ή αποπληρωμής τόκων και δόσεων για την αποπληρωμή του δανεισμού και άρα επηρεάζονται έμμεσα οι επενδυτικές δραστηριότητες του ιδιωτικού τομέα, δημιουργούνται συνθήκες αποσταθεροποίησης της οικονομίας και δυνητικά ανοδικές πιέσεις στα επιτόκια.

Το ύψος των δημόσιων αποταμιεύσεων συνεχίζει να είναι αμελητέο. Οι τρέχουσες δαπάνες μέχρι και το τέλος του 1999 ήταν κάθε χρόνο πιο ψηλές από τα τρέχοντα έσοδα, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να αναγκάζεται να δανείζεται, για να καλύψει όχι μόνο τις επενδύσεις της αλλά και τις τρέχουσες δαπάνες της.

Το σύνολο των πληρωμών του δημόσιου τομέα αυξάνεται συνεχώς και μέσα στο 2002 προβλέπεται να αυξηθεί κατά 14,6%, ενώ οι επενδύσεις (κεφαλαιουχικές δαπάνες) κατά 9,6%, ετήσια, στο ποσό των £248 εκατομ., αν πραγματοποιηθούν σύμφωνα με τις επίσημες προβλέψεις.

Υπάρχει, όπως ήδη ανέφερα, συνεχής και σημαντική αύξηση των δαπανών προσωπικού, κατά ποσοστό 7,4% ετήσια, ενώ οι πληρωμές των τόκων για την

εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους αυξάνονται γύρω στο 9,2% το χρόνο.

Τονίζω ιδιαίτερα ότι, χωρίς να προσληφθεί έστω και ένας πρόσθετος δημόσιος υπάλληλος, χωρίς να δοθεί ούτε ένα σεντ σε μισθολογικές αυξήσεις ή αναθεωρήσεις των κλιμάκων, η αύξηση των δαπανών προσωπικού ανέρχεται σε £50-£54 εκατομ. ετήσια. Συνολικά, για το 2002, οι δαπάνες αυτές προβλέπεται να ανέλθουν σε £787 εκατομμύρια. Δηλαδή, εφόσον το σύνολο των κρατικών εσόδων είναι £1.736,2 εκατομ., αυτό σημαίνει ότι 75 σεντ για κάθε λίρα που εισπράττει το κράτος διατίθενται σε μισθούς προσωπικού.

Οι πιο πάνω διαρθρωτικές αδυναμίες στην πλευρά των δαπανών απαιτούν την επεξεργασία ενός ρεαλιστικού και ολοκληρωμένου προγράμματος το οποίο πρέπει μεσοπρόθεσμα να οδηγεί στην εξάλειψη του δημοσιονομικού ελλείμματος και μακροπρόθεσμα στη σμίκρυνση του ταμειακού ελλείμματος, εξέλιξη η οποία θα επιφέρει και τη σταδιακή κάμψη του δημόσιου χρέους. Θα επιτύχει επίσης και τη διατήρηση πολιτικής χαμηλών επιτοκίων. Τέτοιο ολοκληρωμένο μακροπρόθεσμο δημοσιονομικό πρόγραμμα για την αναδιάρθρωση των κρατικών δαπανών, παρ' όλο που το ζητήσαμε πολλές φορές, ουδέποτε προτάθηκε από την κυβέρνηση.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο σφαιρικός σχεδιασμός για τα δημοσιονομικά πρέπει να στοχεύει στα ακόλουθα:

- Στη συγκράτηση και σταδιακά στην περικοπή των συνολικών δαπανών του κράτους.
- Στην ανακατανομή των κρατικών δαπανών, ώστε, αντί αύξηση στις καταναλωτικές δαπάνες του κράτους, να πετύχουμε αύξηση των επενδύσεων.
- Στη συγκράτηση και σταδιακή περικοπή του κρατικού μισθολογίου.
- Στη φορολογική μεταρρύθμιση, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανακατανομή του φορολογικού βάρους προς όφελος των φτωχότερων και των μισθοσυντήρητων

ομάδων του λαού.

Τα μέτρα που θα ληφθούν στο σκέλος των δαπανών επιβάλλεται να συμπεριλάβουν και τα ακόλουθα, ως τα πιο βασικά, στα οποία αναφέρθηκα και σε προηγούμενες ομιλίες μου στη Βουλή:

- Εναρμόνιση των κλιμάκων των νεοεισερχόμενων υπαλλήλων με τις συνθήκες και τα δεδομένα του καλύτερου εργοδότη στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό θα σημαίνει και άνοδο στις κλίμακες για ορισμένες επαγγελματικές τάξεις ή και επίπεδα του διευθυντικού προσωπικού.
- Αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των δημόσιων υπαλλήλων μετά από πέντε ή δέκα χρόνια στο 65ο έτος της ηλικίας, στοιχείο που θα βελτιώσει τα δημοσιονομικά του κράτους και θα κρατήσει την παραγωγικότητα της κρατικής μηχανής σε ψηλό επίπεδο, ιδιαίτερα στην περίοδο αναπροσαρμογής των θεσμών λόγω της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ.
- Περικοπή όλων των νέων θέσεων, μέχρις ότου ετοιμαστεί ολοκληρωμένο σχέδιο αναδιοργάνωσης, επανεκπαίδευσης και μετάταξης του πλεονάζοντος προσωπικού, ένα πρόβλημα που πιστεύω ότι όλοι αποδέχονται ότι υπάρχει.
- Παράλληλα με τις πιο πάνω στοχεύσεις και ενέργειες, είναι αναγκαίο να υιοθετηθεί από τον Υπουργό Οικονομικών πολύ πιο αυστηρή αξιολόγηση των προτεινόμενων δαπανών από τα υπουργεία και τις υπηρεσίες -δυσάρεστο για τους συνάδελφούς σας, κύριε υπουργέ, αλλά είναι υποχρεωτικό- όπως επίσης και μέτρα τα οποία θα μειώσουν τη γραφειοκρατία, την ταλαιπωρία του πολίτη και το διοικητικό κόστος στο φορολογούμενο πολίτη.

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις γι' αυτά τα θέματα, όπως την κατάργηση των επισκέψεων πολιτών για τη λήψη διάφορων πιστοποιητικών, όπως γάμου, θανάτου, διαχείρισης περιουσιών ή διαβατηρίων· αυτά

πρέπει να λαμβάνονται από τον πολίτη με το ταχυδρομείο ή μέσω του διαδικτύου, όπως είχαμε προτείνει στην προεκλογική εκστρατεία για τις βουλευτικές εκλογές. Είναι κάτι τέτοια μέτρα τα οποία θα βοηθήσουν να γίνει μικρότερο και ευέλικτο το κράτος και όχι η εξανέμιση και η πώληση κρατικών επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων, που στο κάτω κάτω δεν ανέρχονται πάνω από 12,5% της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας της Κύπρου, έναντι 25%, 30%, 42%, 52% των άλλων χωρών της ΕΕ.

Αυτές τις προτάσεις μας έχουμε την πρόθεση να τις εισαγάγουμε στη Βουλή με προτάσεις νόμου που θα υποβάλουμε αυτό το χρόνο. Η αλήθεια είναι ότι, όπως διαπιστώνει και η έκθεση της επιτροπής Οικονομικών (σελ. 16), οι δημοσιονομικοί δείκτες παρουσιάζουν ικανοποιητική εικόνα -και τονίζω τις παρακάτω λέξεις- τουλάχιστο προς το παρόν. Αυτή η φράση “προς το παρόν”, δεν είναι δική μου εκτίμηση, αλλά είναι το ομόφωνο συμπέρασμα της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, που πρέπει να σημειωθεί ότι έχει επιτελέσει ένα εξαιρετο έργο, έχει προβεί σε μια εμπειριστατωμένη μελέτη όλων των οικονομικών δεδομένων της χώρας μας και έχει παρουσιάσει στην ολομέλεια μια τεκμηριωμένη μελέτη, που φέτος παρουσιάζεται με μια νέα και πολύ βελτιωμένη μορφή. Η φράση “προς το παρόν”, όμως, δε χρησιμοποιείται μόνο για να τονίσει τη χρονική προσωρινότητα της κατάστασης της οικονομίας μας. Αυτή η φράση φέρνει στην επιφάνεια την προειδοποίηση ότι αυτή η πρόσκαιρη ικανοποιητική εικόνα των δημοσιονομικών δεικτών δεν πρέπει να οδηγήσει σε εφησυχασμό και αυτοϊκανοποίηση, γιατί η πρόσκαιρη εικόνα δε στηρίζεται πάνω σε υγιή και μόνιμα οικονομικά θεμέλια.

Μια προσεκτική μελέτη της έκθεσης της επιτροπής και των οικονομικών δεδομένων αποκαλύπτει τις διαρθρωτικές αδυναμίες από τις οποίες πάσχει η οικονομία μας και αποκαλύπτει, ως γεγονός, ότι ούτε έχει επινοηθεί ούτε έχει αναληφθεί οποιοδήποτε μακρόπνοο σχέδιο οικονομικής εξυγίανσης. Δεν υπάρχει μακρόπνοο

σχέδιο για θεραπεία των διαρθρωτικών αδυναμιών και για αντικατάσταση των ευάλωτων πυλώνων πάνω στους οποίους στηρίζεται η οικονομία της Κύπρου από άλλα μονιμότερα στοιχεία οικονομικής ανάπτυξης που δε θα είναι τόσο ευπαθή και ευάλωτα και που δε θα υπόκεινται σε εξωγενείς παράγοντες που είναι εκτός του δικού μας ελέγχου, είτε για τη βελτίωσή τους είτε για την κατολίσθησή τους.

Στον τομέα της βιομηχανίας είναι επιβεβλημένο να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό το εργατικό δυναμικό, τη μόρφωση και εκπαίδευση και την επιχειρηματικότητα που διακρίνει τους Κυπρίους.

Πιο συγκεκριμένα, από τις διαχρονικές επιδόσεις της κυπριακής οικονομίας τις τελευταίες δύο δεκαετίες, μέχρι και το 2001, ξεχωρίζουν βασικά τρεις σημαντικοί πυλώνες που συνιστούν τις θεμελιώδεις αδυναμίες της δομής της οικονομίας της χώρας μας.

Ο πρώτος πυλώνας αφορά την υπερβολική εξάρτηση της οικονομίας από την επίδοση του τουρισμού, η οποία βασίζεται σε εξωγενείς παράγοντες και είναι ιδιαίτερα ευάλωτος ενόψει της πολιτικής κατάστασης στην ευαίσθητη περιοχή της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Ο δεύτερος πυλώνας είναι η καταθλιπτική εικόνα που παρουσιάζει ο τομέας της μεταποίησης, ο οποίος, με τη σημερινή δομή και την τεχνολογία του, έχει συγκριτικά χαμηλή παραγωγικότητα, δεν μπορεί να ανταγωνιστεί και συνεχώς φθίνει. Τρίτος πυλώνας που αντιμετωπίζει διαρθρωτικό πρόβλημα είναι ο γεωργοκτηνοτροφικός τομέας.

Αυτοί οι τομείς πρέπει να τύχουν πρώτης προτεραιότητας στο στρατηγικό σχεδιασμό της οικονομίας, πάνω σε υγιή, σταθερά και μόνιμα θεμέλια που θα εξαρτώνται από εμάς και όχι από εξωγενείς παράγοντες. Οι αδυναμίες των κλάδων αυτών δημιουργούν τα προβλήματα που συνεχώς αντιμετωπίζουμε στις εξωτερικές συναλλαγές και στη δημιουργία του τεράστιου ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου και

κατ' επέκταση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Αυτό το τελευταίο σχόλιό μου με φέρνει στο “πολυθρύλητο” θέμα της βιομηχανίας και ιδιαίτερα στην πολιτική της κυβέρνησης για ανάπτυξη του τομέα της βιομηχανίας. Το χαρακτηρίζω “πολυθρύλητο”, γιατί ίσως για κανέναν άλλο τομέα δεν έχουν “θρυληθεί” τόσο πολλά, από τόσες πολλές κυβερνήσεις και για τόσα διαδοχικά χρόνια και, στην κατάληξη, στην πράξη οι “θρύλοι” να αντικατοπτρίζονται σε τόσα λίγα. Για να μην πάω πολύ πίσω, αρκεί να πω ότι σχεδόν η ίδια κατάσταση παρατηρήθηκε σε όλες σχεδόν τις προηγούμενες κυβερνήσεις, με αποτέλεσμα η συνεισφορά του τομέα στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν να έχει συρρικνωθεί από το 27% στο 19%, αν περιληφθούν και οι οικοδομές, στο 9%, αν περιληφθεί μόνο αυτό που παραδοσιακά χαρακτηρίζεται βιομηχανία.

Ας δούμε τις πιο πρόσφατες εξελίξεις. Τον Ιούνιο του 1999 εξαγγέλθηκε με πολύ στόμφο η Νέα Βιομηχανική Πολιτική. Όπως αναφέρεται και στην έκθεση της επιτροπής -δεν είναι δικές μου εκτιμήσεις- είναι ομόφωνη, παρακαλώ, εκτίμηση- «μέχρι σήμερα κανένα αντίστοιχο σχέδιο στήριξης δεν έχει ακόμα τεθεί σε εφαρμογή». Αυτά τα λέει η επιτροπή Οικονομικών και συνεχίζει: «Παρατηρείται σχετικά ότι μόνο δύο αναθεωρημένα προγράμματα του πρώτου κεφαλαίου, από τα δώδεκα, της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής έχουν εγκριθεί πολύ πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο με στόχο τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας, μέσω των εκκολαπτηρίων...». Πάλι από την έκθεση της επιτροπής: «Η επιτροπή, χωρίς να γνωρίζει την ύπαρξη οποιωνδήποτε ειδικών λόγων, δεν μπορεί παρά να σχολιάσει αρνητικά τη βραδύτητα που παρατηρήθηκε στη λήψη της απόφασης αυτής...». Για τα δύο από τα δώδεκα κεφάλαια.

Για να υπενθυμίσω τα μέλη της Βουλής αλλά ιδιαίτερα την κυβέρνηση, που φαίνεται ότι έχει ξεχάσει τόσο τις διακηρύξεις της αλλά κυρίως έχει ξεχάσει την

εφαρμογή των όσων είχε πομπωδώς διακηρύξει, η δήθεν Νέα Βιομηχανική Πολιτική αποτελείται από δώδεκα συνολικά κεφάλαια, που μεταξύ άλλων διαλαμβάνουν σχέδια προώθησης υψηλής τεχνολογίας, εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, προώθησης συγχωνεύσεων, κοινοπραξιών, υπεργολαβιών, σχέδια δανειοδότησης μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολλά άλλα ωραία και ελκυστικά. Κανένα από αυτά τα σχέδια δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα. Κατά την πάγια τακτική που ακολουθείται στο θέμα της βιομηχανίας, αντί να εφαρμόζονται τα σχέδια και να υλοποιούνται οι διακηρύξεις, οι προσπάθειες αναλύονται και εξαντλούνται στην επινόηση λόγων και δικαιολογιών, γιατί ούτε τα σχέδια εφαρμόζονται ούτε οι εξαγγελίες υλοποιούνται.

Αυτή τη φορά οι λόγοι και οι δικαιολογίες είναι, τάχατες, η εφαρμογή της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της νομοθεσίας σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, που επιβάλλουν περιορισμούς. Να υποδείξω, όμως, ότι η σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύει από το Μάρτη του 1996 και ήταν γνωστή ή έπρεπε να ήταν γνωστή στην κυβέρνηση, αφού το θέμα είχε αναφερθεί από την κυβέρνηση και το εξέταζε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, όπως λεγόταν τότε, πολύ πριν εξαγγελθεί το 1999 η Νέα Βιομηχανική Πολιτική. Εν πάση περιπτώσει είναι υποχρέωση και καθήκον της κυβέρνησης να επινοήσει τρόπους ενίσχυσης της βιομηχανίας, κατά τρόπο που να μην είναι ασύμβατος με τις πρόνοιες της οδηγίας. Τουλάχιστο για τη δανειοδότηση υπάρχουν πολλοί τέτοιοι τρόποι, που δεν είναι ούτε αρμοδιότητά μου ούτε είναι του παρόντος να αναλύσω.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει μεγάλες δυνατότητες για ανάπτυξη και επέκταση βιομηχανικών μονάδων στην Κύπρο, αν εγκαταλείψει τα βαρύγδουπα σχέδιά της και τις διακηρύξεις της για ανάπτυξη βιομηχανιών που τάχατες θα μπορούν να συναγωνιστούν τους βιομηχανικούς γίγαντες της Ευρώπης. Αν προσαρμόσει τα σχέδια και την πολιτική της στη δημιουργία και ανάπτυξη μικρών παραγωγικών βιομηχανικών μονάδων υψηλής

τεχνολογίας για παραγωγή προϊόντων άριστης ποιότητας, εκμεταλλεζόμενη το ψηλό επίπεδο μόρφωσης και τεχνικών ειδικοτήτων του κυπριακού εργατικού δυναμικού και το συγκριτικά χαμηλό κόστος μισθών και απολαβών, ναι, τέτοιου είδους βιομηχανία έχει μεγάλο μέλλον στην Κύπρο. Τα άλλα είναι έπαια περρόεντα. Αν η κυβέρνηση εγκαινιάσει ένα μακρόπνοο και ολοκληρωμένο σχέδιο νεανικής επιχειρηματικότητας... Για όσους δεν το ξέρουν υπάρχει στο πολυσέλιδο και πολύπλευρο έργο, μέσα στα πλαίσια σωρείας μελετών και σχεδίων, που έχει εφαρμόσει το Διεθνές Γραφείο Εργασίας στην Ευρώπη, όπως στην Ιταλία, και αλλού, όπως σε χώρες της Άπω Ανατολής και της Λατινικής Αμερικής. Νομίζω ότι είναι καιρός η κυβέρνηση, η Βουλή και η κοινωνία να προσπαθήσουμε να αντικαταστήσουμε τη φιλοδοξία κάθε νέου της Κύπρου να καταστεί εργοδοτούμενος, κατά προτίμηση στην κυβερνητική υπηρεσία, από το όραμα να είναι αυτοεργοδοτούμενος σε δική του επιχείρηση, σε μικρή βιομηχανική μονάδα υψηλής τεχνολογίας, με προϊόντα άριστης ποιότητας και υψηλή παραγωγικότητα.

Για μια ακόμα φορά στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών προβάλλει το σοβαρό πρόβλημα της μη έγκαιρης υλοποίησης των έργων ανάπτυξης που προτείνει η κυβέρνηση και εγκρίνει η ολομέλεια της Βουλής, εγκρίνοντας τον ετήσιο προϋπολογισμό. Σύμφωνα με την παραδοχή της κυβέρνησης, όπως αποδεικνύουν οι αριθμοί υλοποίησης του προϋπολογισμού και όπως διαπιστώνει η επιτροπή Οικονομικών της Βουλής (σελ. 34 και 21 των παραρτημάτων), ο βαθμός υλοποίησης των εγκρινόμενων έργων περιορίζεται περίπου στο ένα τρίτο των δαπανών που εγκρίνονται. Το έτος 2000 ήταν 69,1% και το 2001 υπολογίζεται στο 70%.

Ο προϋπολογισμός για το 2002 προβλέπει αναπτυξιακές δαπάνες £347,6 εκατομμύρια. Αν ο βαθμός υλοποίησης είναι περίπου ο ίδιος με αυτόν του περασμένου χρόνου, δηλαδή 70%, αυτό σημαίνει ότι έργα αξίας περίπου £105 εκατομ., που αυτή η Βουλή εγκρίνει για εκτέλεση μέσα στο 2002, δε θα εκτελεστούν. Λόγοι και ελαφρυντικά

γι' αυτό το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού υπάρχουν πολλά. Η μη υλοποίηση του προϋπολογισμού δε συνιστά μόνο απογοήτευση των πολιτών που αναμένουν υλοποίηση των υποσχέσεων που λαμβάνουν συγκεκριμένη μορφή με τους προϋπολογισμούς, αλλά προκαλεί και πολλές άλλες δυσμενείς συνέπειες.

Το θέμα είναι πώς θα υπερβούμε, πώς θα θεραπεύσουμε αυτή τη δυσμενή κατάσταση και όχι η δικαιολόγηση της ύπαρξής της. Αφού, κατά κοινή ομολογία, το πρόβλημα του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που υφίσταται εδώ και πολλά χρόνια, διότι δεν είναι φαινόμενο της θητείας μόνο αυτής της κυβέρνησης και επηρεάζει τόσο δυσμενώς τόσους άλλους τομείς και δείκτες της οικονομίας, νομίζω ότι και επείγει και δικαιολογείται η λήψη ριζικών θεσμικών μέτρων για αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού διοικητικού προβλήματος.

Επειδή τυγχάνει να έχω μακροχρόνιες εμπειρίες και προϋπηρεσία, τόσο ως μέλος της κυβέρνησης σε αρκετά υπουργεία όσο και ως μέλος της Βουλής, θα υποβάλω και φέτος την εισήγηση που ανελλιπώς υποβάλλω από το 1998 για μελέτη. Την υποβάλλω, για να την ακούσει ο Υπουργός Οικονομικών. Και ίσως μεριμνήσει για την υιοθέτησή της. Αναφέρω ότι ο προκάτοχός του, όταν υπέβαλα την ίδια εισήγηση το 1998, μου έγραψε ότι τη βρήκε χρήσιμη και αξιόλογη και ότι σκόπευε να υιοθετήσει μερικές τουλάχιστον από τις εισηγήσεις μου, αλλά φαίνεται ότι μετακινήθηκε πριν προλάβει να τηρήσει την υπόσχεσή του. Δε θα απασχολήσω τη Βουλή με παράθεση ξανά της εισήγησής μου, αλλά θα την υποβάλω γραπτώς στη γραμματεία. Και θα το κάνω ανελλιπώς, κάθε χρόνο, για να αποδείξει η κυβέρνηση αν μπορεί να την εφαρμόσει ή όχι!

[Στο σημείο αυτό ο κ. Τ. Παπαδόπουλος καταθέτει την εν λόγω εισήγηση, η οποία ακολουθεί:

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ
ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

- ❖ **Πρώτο**, η Βουλή να δεσμευτεί ότι ο Προϋπολογισμός θα εγκρίνεται πριν την εκπνοή του κάθε χρόνου, χωρίς την χρήση δωδεκατημορίων.
Έτσι θα παρέχεται στην Εκτελεστική Εξουσία, ολόκληρος ο χρόνος για υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- ❖ **Δεύτερο**, η Εκτελεστική Εξουσία να λάβει τα αναγκαία διοικητικά μέτρα, ώστε ο κρατικός μηχανισμός να έχει πάρει όλα τα προπαρασκευαστικά μέτρα και να είναι διαδικαστικά και οργανωτικά έτοιμος πριν την έγκριση του Προϋπολογισμού, για να αρχίσει με εντατικούς ρυθμούς την υλοποίηση των έργων που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό την επόμενη μέρα της έγκρισής του, αφού, άλλωστε, σπάνια η Βουλή επιφέρει διαφοροποιήσεις στις εισηγήσεις της Κυβέρνησης για αναπτυξιακά έργα.
Για να είναι αυτό κατορθωτό, η Κυβέρνηση μπορεί και πρέπει να επιβάλει στη Δημόσια Υπηρεσία, τις πιο κάτω διοικητικές εκτελεστικές διευθετήσεις:-
- ❖ Κανένα έργο, υπηρεσία ή σχέδιο δεν θα υποβάλλεται στο Τμήμα Προγραμματισμού και δεν θα εξετάζεται από την υπηρεσία καταρτισμού του Προϋπολογισμού, αν δεν συνοδεύεται από τα στοιχεία και μελέτες που αναφέρονται πιο κάτω.
- ❖ Σε περίπτωση που ένα έργο, υπηρεσία ή σχέδιο θα ανατεθεί για εκτέλεση με προσφορές, τα κατασκευαστικά έργα και το πλήρες κείμενο των προσφορών να είναι έτοιμα πριν από την εκπνοή του προηγούμενου χρόνου, και οι προσφορές να δημοσιεύονται όχι αργότερα από την βδομάδα που ακολουθεί την έγκριση του

Προϋπολογισμού από την Ολομέλεια της Βουλής ή όπου είναι δυνατό, ακόμα και νωρίτερα, αφού, όπως προαναφέρθηκε σπάνια ή ποτέ η Βουλή απορρίπτει δαπάνες για έργα ανάπτυξης.

- ❖ Σε περίπτωση δρόμων, κτιρίων ή άλλων κατασκευαστικών έργων που συνεπάγονται απαλλοτριώσεις ακίνητης περιουσίας, μαζί με την μελέτη σκοπιμότητας του έργου, πρέπει να υπάρχει πλήρης κατάλογος, περιγραφή και εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας, που επηρεάζεται, ώστε ταυτόχρονα με την κατακύρωση της προσφοράς, να είναι δυνατή η έκδοση διατάγματος επίταξης, όπου δεν είναι δυνατή η έκδοση Διατάγματος Απαλλοτρίωσης.
- ❖ Μια Επιτροπή, αποτελούμενη από τον Διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού, τον Γενικό Διευθυντή του αρμόδιου υπουργείου, τον Διευθυντή του Τμήματος ή Υπηρεσίας που έχει την ευθύνη για το έργο, μαζί με τον Διευθυντή Προϋπολογισμού, θα έχει την γενική εποπτεία και έλεγχο εκτέλεσης του έργου.

Αυτή η επιτροπή θα συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, π.χ. ανά τρίμηνο, για όσες συνεδρίες και όσο χρόνο χρειαστεί, για έλεγχο της προόδου στην εκτέλεση του έργου και της τήρησης του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του.

Η ίδια Επιτροπή, θα είναι περιβλημένη, κατά ανάθεση αρμοδιοτήτων από το Υπουργικό Συμβούλιο, για να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες στα αρμόδια υπουργεία, υπηρεσίες ή Τμήματα, για επίλυση προβλημάτων που θα διαπιστώνονται για την εκτέλεση του έργου ή οδηγίες για διαφοροποίηση (Variations) του έργου.]

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κατά κανόνα, στα προηγούμενα χρόνια, δεν έκανα αναφορά στο εθνικό μας θέμα και γενικότερα στο Κυπριακό. Νομίζω όμως ότι στο φετινό χρόνο και λόγω της χρονικής συγκυρίας αυτής της συζήτησης του προϋπολογισμού με την επανέναρξη των διακοινοτικών συνομιλιών επιβάλλεται η αναφορά, έστω με συνοπτικό τρόπο, ώστε να

ακουστούν οι απόψεις του Δημοκρατικού Κόμματος πάνω σε αυτό το κυρίαρχο θέμα. Και με αυτό το θέμα θα τελειώσω την ομιλία μου.

Πρέπει να δηλώσω από την αρχή ότι ούτε εγώ ούτε τα συλλογικά όργανα του κόμματος έχουμε οποιαδήποτε επίσημη ενημέρωση ή γνωρίζουμε οτιδήποτε για τις συνομιλίες, πέρα από τις δημοσιογραφικές πληροφορίες που βλέπουν το φως της δημοσιότητας από όλα τα μέσα.

Το πρώτο και αυταπόδεικτο που τονίζω είναι ότι το Δημοκρατικό Κόμμα παραμένει αταλάντευτα προσηλωμένο στη διαδικασία των διακοινοτικών συνομιλιών ως τη μόνη διαδικασία για εξεύρεση ειρηνικής λύσης του Κυπριακού. Στηρίζουμε ανεπιφύλακτα την επανέναρξη της διαδικασίας και θεωρούμε απαραίτητο η ελληνοκυπριακή πλευρά όχι μόνο να μετέχει στη διαδικασία με καλή θέληση αλλά και με προθυμία να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία και κάθε δυνατότητα που μπορεί να παρουσιαστεί στις συνομιλίες για ρήξη του αδιεξόδου και για ουσιαστική διαπραγμάτευση μιας βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Αναφέρω τα πιο πάνω, που είναι αυταπόδεικτα, σε απάντηση αναφορών που δειλά δειλά άρχισαν να δημοσιοποιούνται με αναφορές του Κυβερνητικού Εκπροσώπου και άλλων επισήμων «σε ανθρώπους και πολιτικούς κύκλους που στενοχωριούνται από την επανέναρξη των διακοινοτικών συνομιλιών». Αυτή είναι σημερινή δήλωση. Θεωρώ τέτοιες αναφορές αβάσιμες, αναξιόπιστες, απαράδεκτες, κακόβουλες αλλά και εθνικά επιζήμιες. Εγώ δε γνωρίζω καμιά πολιτική δύναμη στην Κύπρο ούτε καν ένα πρόσωπο που τάχατες στενοχωρήθηκε από την επανέναρξη των διακοινοτικών συνομιλιών και την πιθανότητα λύσης του Κυπριακού. Αν ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος γνωρίζει κάποιους, τον προκαλώ να τους κατονομάσει. Σίγουρα το Δημοκρατικό Κόμμα δε στενοχωρείται» αλλά αντίθετα ένθερμα υποστηρίζει την επανέναρξη του διαλόγου.

Το Δημοκρατικό Κόμμα όμως δεν πρόκειται να επηρεαστεί από αυτό τον

υποβολιμαίο πνευματικό εκβιασμό, που τόσο άγαρμπα επιχειρείται, για να παύσει να εκφράζει δημόσια και επίσημα τις ανησυχίες του και την αντίθεσή του σε διαπραγμάτευση θέσεων και διευθετήσεων που κρίνει ότι δεν είναι διαπραγματεύσιμες, αν όντως επιδιώκουμε βιώσιμη λύση του Κυπριακού και όχι ένα κλείσιμο του Κυπριακού με μια οποιαδήποτε λύση, που δεν θα είναι ούτε καν λύση, αλλά θα είναι ένα προκαταρκτικό στάδιο για νέες περιπέτειες.

Αυτές οι αναφορές σε πολιτικές καταστάσεις ή πρόσωπα που τάχατες δυσαρεστούνται από την επανέναρξη του διαλόγου όχι μόνο είναι αβάσιμες και απαράδεκτες αλλά είναι και εθνικά ζημιογόνες, διότι από επίσημα χείλη παρέχονται από τώρα προσχήματα και κτίζεται άλλοθι για την τούρκικη πλευρά, ότι δήθεν υπάρχουν ανάμεσά μας δυνάμεις που δε θέλουν τις συνομιλίες και άρα η καλή θέληση που καλούμαστε να δείξουμε στο τραπέζι των συνομιλιών είναι ανύπαρκτη ή ένα θέατρο από την πλευρά μας ή μερικούς από εμάς. Οι άνοοι -αυτός είναι ο ηπιότερος χαρακτηρισμός που μπορώ να χρησιμοποιήσω- που προβάλλουν τέτοιους ισχυρισμούς, ως αναλογιστούν ποιο και πόσο πολύτιμο άλλοθι και πρόσχημα προσφέρουν εκ προοιμίου στην τούρκικη πλευρά στο απευκταίο ενδεχόμενο κατάρρευσης των συνομιλιών.

Το Δημοκρατικό Κόμμα γνωρίζει και πιστεύει ότι οποιαδήποτε λύση βρεθεί στο Κυπριακό, μέσα στις υφιστάμενες συνθήκες της συνεχιζόμενης κατοχής και της πάσης φύσης υπεροπλίας της τούρκικης πλευράς, θα είναι πικρή, επώδυνη και ιδιότυπη και θα απαιτήσει σοβαρές παραχωρήσεις από την πλευρά μας, που κάτω από άλλες συνθήκες και αν ξεκινούσαμε από μηδενική βάση και σε πρακτική εφαρμογή του διεθνούς δικαίου και αρχών θα ήσαν απαράδεκτες. Όμως, δυστυχώς, αυτό είναι το βαρύ και πικρό τίμημα που θα έχουμε να πληρώσουμε ως συνέπεια του φοβερού εγκλήματος του προδοτικού πραξικοπήματος, που έφερε, ανώδυνα για την τούρκικη πλευρά, την

εισβολή και κατοχή. Ο επώδυνος συμβιβασμός είναι η μόνη διευθέτηση που εμείς ξέρουμε, για να πετύχουμε το μόνο εναπομένοντα στόχο, που είναι η επανένωση της μοιρασμένης πατρίδας κάτω από ένα ιδιότυπο καθεστώς που πρέπει τουλάχιστο να είναι βιώσιμο και να διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωση του ελληνισμού.

Αυτές ήσαν και παραμένουν οι βασικές αρχές του Δημοκρατικού Κόμματος και ούτε νερό έχουμε βάλει στο κρασί μας ούτε δεχόμαστε να υποβάλουμε θέσεις αρχής σε νόθευση για εξυπηρέτηση οποιωνδήποτε κομματικών σκοπιμοτήτων ή για εξυπηρέτηση οποιωνδήποτε προσωπικών φιλοδοξιών οποιουδήποτε.

Πάντων τούτων λεχθέντων και χωρίς καμιά πρόθεση να αποκαλύψουμε μυστικά, που άλλωστε δεν τα ξέρουμε, υπάρχουν μερικές αρχές που πρέπει να αποτελέσουν το βάθρο, τα πλαίσια της διαπραγμάτευσης και της λύσης του Κυπριακού:

- Η λύση θα είναι οδυνηρή και θα απαιτήσει αντιδημοτικές παραχωρήσεις από την πλευρά μας.
- Η διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία μπορεί να μην είναι η πιο ιδεώδης λύση για την Κύπρο, αλλά είναι η μόνη μορφή λύσης που παρέχει τη δυνατότητα επανένωσης της Κύπρου, αποτροπής της συνέχισης του status quo και που με κατάλληλες εδαφικές και άλλες διευθετήσεις δεν είναι αναγκαστικά ασύμβατη με την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών, όπως καθορίζονται από τις Συμφωνίες Κορυφής, το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.
- Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι και θα παραμείνει ένα κράτος και δε θα δεχτούμε τη δημιουργία δύο χωριστών κρατών κάτω από το λεκτικό επικάλυμμα δήθεν ομοσπονδίας. Δεν υπάρχει μέση λύση μεταξύ ενός και δύο κρατών. Δεν υπάρχει λύση ενάμιση κυρίαρχου κράτους.
- Σε εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών πρέπει

να υπάρξει ανάμειξη πληθυσμών με επιστροφή των προσφύγων. Η Κύπρος δεν μπορεί να επιβιώσει ούτε ως κράτος ούτε ως ενωμένο κράτος, αν χωριστεί σε δύο εθνικά αμιγείς περιοχές.

- Επιμένουμε σε μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ομόσπονδο κράτος και δε δεχόμαστε τη γένεση νέου συνεταιρισμού που θα συνιστά τη γένεση νέου κράτους από δύο ισότιμες και κυρίαρχες νομικές οντότητες, που τάχατες θα εκχωρήσουν μέρος της ανύπαρκτης κυριαρχίας τους στο νέο κράτος.
- Θέλουμε αποτελεσματικές εγγυήσεις ενός αποστρατικοποιημένου κράτους.
- Θέλουμε οι εσωτερικές κρατικές διευθετήσεις, το εσωτερικό δίκαιο, να σέβονται τις βασικές αρχές του ευρωπαϊκού κεκτημένου, ώστε να μην παρέχονται προσχήματα σε κυβερνήσεις ή κοινοβούλια της Ευρώπης, ότι οι διευθετήσεις του εσωτερικού δικαίου αυτοαποκλείουν την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Υποστηρίζουμε τη γρήγορη και απρόσκοπτη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεχόμαστε το βάρος των θυσιών που θα υποστεί η χώρα και ο πολίτης, για να προσαρμοστούμε, με δικές μας δαπάνες, προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο, και πιστεύουμε ότι οι πρακτικές πολιτικές και συνταγματικές δυσκολίες που προκύπτουν από την ένταξη, προτού επιτευχθεί λύση του Κυπριακού, μπορούν να αντιμετωπιστούν, ώστε η ένταξη να μη συνιστά επισημοποίηση της ύπαρξης διακρατικών συνόρων στην Κύπρο.

Δεν είναι σκοπός μου, ούτε η συζήτηση των προϋπολογισμών προσφέρεται ως ευκαιρία, να αναλύσω τις θέσεις του κόμματός μας σχετικά με την επιθυμητή και εφικτή λύση του Κυπριακού. Έχω αναφέρει ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά, ούτε καν κατά ιεράρχηση σπουδαιότητας, μερικές από τις αρχές που το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει ότι πρέπει να διέπουν μια βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Ελπίζω ότι θα παρασχεθεί στο κοινοβούλιο η ευκαιρία πολύ σύντομα να συζητήσει σε ειδική συνεδρία του το Κυπριακό

και τις προοπτικές των διακοινοτικών συνομιλιών που έχουν επαναρχίσει.

Επιδιώκουμε βιώσιμη λύση του Κυπριακού, όχι κλείσιμο του Κυπριακού με μια οποιαδήποτε λύση. Ο δρόμος θα είναι μακρύς, οι απαιτούμενες θυσίες πικρές και επώδυνες και το μέλλον αβέβαιο. Όμως πρέπει να προσπαθήσουμε. Πρέπει να πείσουμε για την καλή μας πίστη και την ειλικρίνεια της πολιτικής μας βούλησης να στηρίξουμε την προσπάθεια. Ελπίζω η ομάδα συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας να επιτελέσει επάξια το χρέος της κατάλληλης προετοιμασίας των διαπραγματευτικών μας θέσεων και της επιχειρηματολογίας για την πειστική στήριξή τους. Τα αποτελέσματα θα αποδείξουν το βαθμό επάρκειάς τους.

Από δικής μας πλευράς θα στηρίξουμε την προσπάθεια και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις προσπάθειές του. Ελπίζουμε αυτή η δήλωση προθέσεων να εκτιμηθεί όπως πρέπει και αρμόζει, ως εκπλήρωση εθνικού καθήκοντος. Αυτή η πρόθεση δε θα μας αποτρέψει από του να λέμε με παρρησία και χωρίς επηρεασμό από την πνευματική τρομοκρατία, που επιχειρεί με ανεγκέφαλους ερασιτέχνες να φιμώσει τη φωνή μας. Η φωνή μας θα ακούγεται και, πιστεύουμε, θα λαμβάνεται υπόψη. Θα ακούγεται στο Εθνικό Συμβούλιο, αν και όταν μας παρέχεται η ευκαιρία, αλλά και δημόσια, όταν εμείς κρίνουμε ότι αυτό επιβάλλει το εθνικό συμφέρον.

Οι κίνδυνοι, οι πιέσεις και οι εκβιασμοί πάνω στην πλευρά μας θα είναι πολλοί και συνεχώς θα εντείνονται. Μόνο αφελείς ή υποκινούμενοι δεν μπορούν να εκτιμήσουν αυτή την πραγματικότητα. Όμως εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος έχουμε την ήρεμη αποφασιστικότητα του απέλπιδος στη διαπίστωση ότι η συγκατάθεση και συναίνεση του απλού Κύπριου πολίτη είναι αναγκαία προϋπόθεση για την αποδοχή και την πρακτική εφαρμογή της κάθε μορφής λύσης.

Μέσα στην αδυναμία μας, λόγω της υπεροπλίας του αντιπάλου, βρίσκεται η δύναμή μας. Βρίσκεται η δύναμή μας στη δύναμη του λαού συλλογικά και του κάθε

πολίτη ατομικά και στην επίγνωση αυτής της αρχής, ότι «δεν υπάρχει δύναμη στο κόσμο, είτε στρατιωτική είτε πολιτική, που μπορεί να μας επιβάλει λύση που δεν την αποδέχεται η συνείδηση και η κρίση του λαού». Αυτή είναι μια ακατάβλητη δύναμη. Αυτή την αρχή, αυτή την αλήθεια, αυτή την πραγματικότητα, πρέπει όλοι να την κατανοήσουμε, να τη συνειδητοποιήσουμε, να την καταστήσουμε βίωμά μας και κανόνα δράσης. Αν το πιστέψουμε και το μετουσιώσουμε σε μορφή δράσης και αντίδρασης, τότε μπορούμε να προσβλέπουμε στο μέλλον με αισιοδοξία και με πίστη στις δικές μας δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο τελευταίος ομιλητής της αποψινής συνεδρίας είναι ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ κ. Γιαννάκης Ομήρου.

Παρακαλώ, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να καλωσορίσουμε στη Βουλή σ' αυτή τη συζήτηση και τους εναπομείναντες υπομονετικούς υπουργούς. Η παρουσία τους συντελεί στην επικοινωνία της Βουλής με την εκτελεστική εξουσία σ' αυτή την πολύ κρίσιμη και χρήσιμη συζήτηση που διεξάγεται κάθε χρόνο για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Κύριε Πρόεδρε,

Η ετήσια συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί θέμα μείζονος πολιτικής, πολιτειακής και οικονομικής σημασίας και ταυτόχρονα μια σημαντική στιγμή για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, η οποία έχει την ευκαιρία να διατυπώσει τη συνολική της θέση απέναντι στην κυβερνητική πολιτική.

Η συνολική και αναλυτική έκθεση των απόψεων όλων των πολιτικών δυνάμεων

συνιστά μια χρήσιμη διαδικασία, που εμπλουτίζει τον αναγκαίο δημοκρατικό διάλογο και συντελεί στην υπόδειξη αρνητικών φαινομένων, λαθών και αδυναμιών και στην επισήμανση τρόπων και μεθόδων μιας διορθωτικής πορείας.

Η συζήτηση των φετινών προϋπολογισμών γίνεται στον απόηχο των συγκλονιστικών γεγονότων της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ και σε περίοδο κρίσιμων και καθοριστικών εξελίξεων στο εθνικό μας θέμα και την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις, που προκάλεσαν χιλιάδες θύματα αθώους πολίτες, αποτέλεσαν στην πραγματικότητα μια επίθεση ενάντια στον ανθρώπινο πολιτισμό, αλλά και μια φοβερή μαρτυρία για την κρίση που διέρχεται ο πλανήτης μας.

Καταδικάσαμε με όλη τη δύναμη της ψυχής μας την τρομοκρατική επίθεση στις ΗΠΑ. Τονίσαμε ταυτόχρονα την ανάγκη να υπάρξει ένας συνολικός προβληματισμός για τα αίτια και τα προβλήματα που οδηγούν στα απεχθή φαινόμενα της τυφλής τρομοκρατικής δράσης. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να οδηγηθούμε σε μια παγκόσμια κοινωνία συνεννόησης, συνεργασίας και αρμονίας. Μόνο έτσι θα επικρατήσουν συνθήκες ασφάλειας, σταθερότητας και ειρήνης. Επείγει η αντιμετώπιση και λύση των περιφερειακών προβλημάτων στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου. Επείγει ο τερματισμός των εξωτερικών επεμβάσεων, της ξένης κατοχής, της καταπίεσης λαών.

Το οικονομικό χάσμα Βορρά - Νότου, η άνιση κατανομή πλούτου και τεχνολογίας, η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών ελευθεριών σε πολλά μέρη του κόσμου οδηγούν στην απόγνωση εκατομμύρια ανθρώπους και εκκολάπτουν το αυγό του φιδιού της τρομοκρατίας. Η νέα τάξη πραγμάτων, ενώ τερμάτισε οριστικά την αντιπαράθεση Ανατολής και Δύσης, δημιούργησε νέες, πιο σύνθετες, πιο πολύπλευρες πραγματικότητες.

Η οικονομική πολιτική των κρατών σε εθνική κλίμακα διαλύεται από την ασυδοσία ενός διεθνοποιημένου κεφαλαίου. Η αχαλίνωτη κερδοσκοπία και οι ζούγκλες των

αγορών οδηγούν σε υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, σε οικολογική καταστροφή και σε ολοένα και πιο τραγική μοίρα τους οικονομικά αδύνατους και κοινωνικά αποκλεισμένους. Η φτώχεια, η μιζέρια, οι κοινωνίες των δύο τρίτων, των νεόπτωχων, του περιθωρίου σπρώχνουν σε φαινόμενα απαξίωσης της ανθρώπινης ζωής και εκτρέφουν το ρατσισμό, το σοβινισμό και το θρησκευτικό φανατισμό.

Τα τρομοκρατικά γεγονότα στην Αμερική είναι η κραυγή αγωνίας της ιστορίας, αλλά και του πολιτισμού της ανθρωπότητας, και ταυτόχρονα μια ύστατη προειδοποίηση για την ανακοπή μιας καταστροφικής πορείας.

Ασφαλώς το καθήκον μας είναι να πούμε “όχι” στην τρομοκρατική δράση και στα αίτια που την εκτρέφουν, “όχι” και στην ασύδοτη επέλαση του κοσμοπολιτισμού και στην αδιέξοδη απομόνωση. Να πούμε “ναι” στις αρχές και τις αξίες της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, της ανεκτικότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης. Με προσήλωση στις ανοικτές και δημοκρατικές κοινωνίες, στα ατομικά και τα δημοκρατικά δικαιώματα, για να επικρατήσει ένας δικαιότερος κόσμος, στον οποίο οι άνθρωποι θα ζουν με αξιοπρέπεια, ισότητα και δικαιοσύνη.

Η φετινή συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού συμπίπτει χρονικά με μια όλως ιδιαίτερη συγκυρία. Έχουμε μπει στον πιο κρίσιμο και πιο καθοριστικό χρόνο, που θα σφραγίσει το μέλλον της Κύπρου για τις επόμενες δεκαετίες. Δύο είναι τα κυρίαρχα στοιχεία της χρονικής συγκυρίας, πρώτον, η τελική φάση στην οποία έχουμε εισέλθει και που θα οδηγήσει στην ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, δεύτερον, οι απευθείας συνομιλίες που ξεκίνησαν στις 16 Ιανουαρίου 2002 ανάμεσα στον Πρόεδρο Κληρίδη και στο Ραούφ Ντενκτάς.

Και οι δύο διαδικασίες ενέχουν μια ιδιαίτερη κρισιμότητα. Απαιτούν προσεκτικούς και επιδέξιους χειρισμούς, καλά μελετημένες πολιτικές κινήσεις, βήματα και πρωτοβουλίες. Λάθη δεν επιτρέπονται δυστυχώς. Γιατί τα λάθη δε θα έχουν πρόσκαιρο

και παροδικό χαρακτήρα, θα έχουν μοιραίες επιπτώσεις, που θα σφραγίσουν αρνητικά τις εθνικές μας προοπτικές.

Γι' αυτό εμείς, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, τονίζουμε πως αυτή η περίοδος είναι για όλους μας μια ώρα ευθύνης. Κυρίως όμως για την κυβέρνηση, που ασκεί εξουσία, και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που έχει την ευθύνη των χειρισμών και στα δύο κορυφαία ζητήματα, των διαπραγματεύσεων και της απρόσκοπτης ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής μας πορείας.

Εμείς είχαμε υποστηρίξει τη θετική απάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας για συμμετοχή του στη συνάντηση με το Ραούφ Ντενκτάς στις 4 Δεκεμβρίου 2001. Είχαμε ταυτόχρονα εκτιμήσει ότι η ξαφνική στροφή της Τουρκίας προς διαπραγμάτευση υπήρξε εν πολλοίς προϊόν των στρατηγικών αδιεξόδων στα οποία οδηγήθηκε η τουρκική εξωτερική πολιτική λόγω της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου.

Έτσι, παρά το γεγονός ότι η στροφή της τουρκικής πολιτικής περιέχει όλα τα στοιχεία μιας κίνησης τακτικής, με αναλλοίωτες, προς το παρόν τουλάχιστο, τις στρατηγικές επιδιώξεις της Άγκυρας, που καταμαρτυρούνται από τις αδιάλλακτες δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων, δηλώσαμε και δηλώνουμε: Στηρίζουμε τη συμμετοχή του Προέδρου Κληρίδη στις απευθείας διαπραγματεύσεις. Υποστηρίζουμε ότι θα πρέπει να αξιοποιηθεί κάθε δυνατότητα για εξεύρεση λύσης, παρά τα σαφή στοιχεία του τακτικισμού της τουρκικής πολιτικής και παρά την ομοβροντία της αδιαλλαξίας Άγκυρας και Ντενκτάς. Να δώσουμε το μήνυμα διεθνώς και ιδιαίτερα στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι θα εξαντλήσουμε κάθε περιθώριο εξεύρεσης λύσης πριν από την ένταξη όπως καθόρισε και το Ελσίνκι. Ωστόσο, χρειάζεται μεγάλη προσοχή, για να μην οδηγηθούμε σε περιπέτειες. Τα καθήκοντα του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι:

- να διασφαλίσει τη βάση των συνομιλιών όπως καθορίζεται από τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας περί Κύπρου, το ευρωπαϊκό δίκαιο και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου·
- να απορρίψει αποφασιστικά μεθοδεύσεις, προτάσεις και βολιδοσκοπήσεις, από οπουδήποτε και αν προέρχονται, που θα οδηγούν σε συνομοσπονδία, ξεχωριστές κυριαρχίες, διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και νέο συνεταιρισμό, όπως κάποιοι εισηγούνται, και ισότητα που θα καταργεί την έννοια της πλειοψηφίας των Ελλήνων της Κύπρου και φαλκίδευση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών·
- να καθορίσει εύλογο χρόνο ολοκλήρωσης των προσπαθειών εξεύρεσης λύσης στις απευθείας διαπραγματεύσεις. Το πρώτο εξάμηνο του 2002 είναι, πέραν του αναγκαίου, ικανό χρονικό διάστημα, για να διακριβωθούν οι πραγματικές τουρκικές προθέσεις. Συνέχιση των συνομιλιών πέραν του καλοκαιριού θα εξυπηρετεί προφανέστατα δόλια τουρκική μεθόδευση για ανακοπή ή αναστολή της ενταξιακής πορείας της Κύπρου·
- να αντιμετωπίσει με απόλυτο και κατηγορηματικό τρόπο κάθε προσπάθεια διασύνδεσης της διαπραγματευτικής διαδικασίας με την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Να διασφαλιστεί η συμπερίληψη της Κύπρου στις μεγάλες αποφάσεις για τη διεύρυνση επί ισπανικής και δανικής προεδρίας μέσα σ' αυτό το χρόνο.

Αυτά τα τέσσερα κορυφαία καθήκοντα του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν είναι για μας διαπραγματεύσιμα. Αν ανταποκριθεί στην εκπλήρωση αυτών των καθηκόντων, θα έχει τη στήριξή μας. Αυτό επιβάλλει η αίσθηση εθνικής ευθύνης στις ιστορικές ώρες που περνούμε ήδη και θα περάσουμε τους αμέσως επόμενους μήνες. Θα είμαστε ταυτόχρονα πανέτοιμοι να εκφράσουμε τη διαφωνία μας και να κινητοποιήσουμε το λαό για ανακοπή μιας πορείας επικίνδυνης για τα εθνικά δίκαια της Κύπρου.

Πρέπει ταυτόχρονα να τονίσουμε την ανάγκη μιας ιδιαίτερης προσοχής ως προς τα μηνύματα που στέλλουμε σε σχέση με τις εξελίξεις που σχετίζονται με τις απευθείας διαπραγματεύσεις. Ενώ θα πρέπει να δηλώνουμε την ετοιμότητά μας για συνεργασία σε διαδικασίες, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, για λύση του Κυπριακού, θα πρέπει ταυτόχρονα να αποφεύγουμε τη διολίσθηση σε προσεγγίσεις που θα αποενοχοποιούν την τουρκική πολιτική και θα την εξωραΐζουν στα μάτια της διεθνούς κοινότητας. Αν εμβαπτίζουμε τον Ντενκτάς σε μια κολυμβήθρα του Σιλβάμ και τον αποδίδουμε πάλλευκο και με αγαθές προθέσεις, αποδυναμώνουμε τον αγώνα των Τουρκοκυπρίων που μαζικά αντιτίθενται στην αδιάλλακτη πολιτική του. Αποδυναμώνουμε ακόμα την κοινωνία των πολιτών μέσα στην ίδια την Τουρκία, όλους εκείνους που τους τελευταίους μήνες άσκησαν κριτική στην τουρκική πολιτική σε ό,τι αφορά το Κυπριακό και απαίτησαν τη διαφοροποίησή της.

Χρειάζεται ακόμα από τη δική μας πλευρά μεγάλη προσοχή, για να μη δίνουμε την εντύπωση αμφιβολιών ως προς την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου, ως προς την προοπτική ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ολόκληρης της εδαφικής επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Νομίζω ότι είναι ένα θέμα για το οποίο υπάρχουν ξεκάθαρες αποφάσεις και τοποθετήσεις των ευρωπαϊκών συλλογικών θεσμικών οργάνων. Επιπρόσθετα, υπάρχει και το προηγούμενο της συμφωνίας τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την τότε ΕΟΚ, η οποία υπεγράφη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της νόμιμης κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως της μόνης διεθνώς αναγνωρισμένης, και που ασφαλώς αφορούσε ολόκληρη την εδαφική επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά, όπως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, δεν προέβλεπε να εκτείνονται οι δικαιοδοσίες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας τότε, Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα, στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου, αφού σ' αυτές τις περιοχές η κυπριακή κυβέρνηση λόγω της

συνεχιζόμενης κατοχής δεν μπορεί να ασκήσει τις εξουσίες και τις δικαιοδοσίες της. Καταργουμένης όμως της κατοχής, επιλυομένου του κυπριακού προβλήματος, είναι αυτονόητο ότι οι δικαιοδοσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εκτείνονται αυτόματα και στις κατεχόμενες σήμερα περιοχές της Κύπρου. Υπάρχει και ιστορικό προηγούμενο -να μην το ξεχνάμε- αυτό της Γερμανίας, όταν κατέρρευσε το τείχος του Βερολίνου, όταν επανενώθηκε η Γερμανία χωρίς νέα διαπραγμάτευση με την τότε Ανατολική Γερμανία ή με τους κατοίκους της Ανατολικής Γερμανίας, οπότε επεξετάθη το κοινοτικό κεκτημένο και κάλυψε ολόκληρο το γερμανικό έθνος.

Θέλουμε, με την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης, να απευθύνουμε στη μεγάλη πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων που ενδιαφέρονται, όπως και εμείς, για τον τερματισμό της διαίρεσης της πατρίδας μας και οραματίζονται το κοινό όραμα ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση μήνυμα συμπαράστασης στο δύσκολο αγώνα και τις προσπάθειές τους για να υπάρξει μια άλλη πολιτική της Τουρκίας και του Ντενκτάς στο Κυπριακό. Μια άλλη πολιτική, που θα οδηγήσει σε λύση στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου και θα επιτρέψει και στους Τουρκοκυπρίους να μοιραστούν μαζί μας τα οφέλη από την ένταξη της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη.

Όπως αναφέρεται στην τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κύπρο, «η ένταξη στο πλαίσιο μιας λύσης θα επιτρέψει σε όλους τους Κυπρίους να απολαύσουν την εγγύηση των θεμελιωδών δημοκρατικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένου του σεβασμού της πολιτιστικής, της θρησκευτικής και γλωσσικής ιδιαιτερότητάς τους. Στο πλαίσιο της ένταξης οι αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου θα διασφαλιστούν σε όλη την επικράτεια του νησιού».

Αυτό το κοινό όραμα της κοινής δημοκρατικής, ειρηνικής και ευημερούσας πατρίδας μπορούμε να το μετουσιώσουμε σε χειροπιαστή πραγματικότητα. Προσκαλούμε λοιπόν τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας σε κοινές προσπάθειες

και κοινό αγώνα για την υλοποίηση αυτού του οράματος.

Τελειώνοντας αυτή την αναφορά στις κρίσιμες εθνικές εξελίξεις, θέλουμε να υπογραμμίσουμε την ανάγκη της ευρύτερης δυνατής εθνικής λαϊκής ενότητας. Ανεξάρτητα από την όποια διαφορετικότητα εκτιμήσεων, αυτό που επιβάλλεται είναι η ανάληψη δράσης και πρωτοβουλιών μέσα σε ένα πλαίσιο συλλογικής ευθύνης. Πλήρης ενεργοποίηση δυνάμεων και καθημερινές πολιτικές και διπλωματικές μάχες και ισχυρή αμυντική διάταξη. Σε πλήρη συνεννόηση και συντονισμό με την Ελλάδα, που με σωφροσύνη και αποφασιστικότητα στέκεται δίπλα μας ισχυρή οικονομικά και πολιτικά, με αυξημένο κύρος και αξιοπιστία ιδιαίτερα μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε αντίθεση με την έκφραση ικανοποίησης και αισιόδοξων προβλέψεων από την κυβέρνηση, τα δεδομένα της οικονομίας δεν την επιβεβαιώνουν. Η κυβέρνηση, κατά τη γνώμη μας, απέτυχε να ακολουθήσει με συνέπεια μια ορθολογιστική πολιτική που θα οδηγούσε σε αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων της κυπριακής οικονομίας, όπως σωστά επισημαίνει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η οποία αναφέρεται σε μια σειρά διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας. Και θέλω και εγώ με αυτή την ευκαιρία να εκφράσω τη βαθιά μας ευαρέσκεια και εκτίμηση για το, πράγματι, πολύ σημαντικό έργο που έχει επιτελέσει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με τη θαυμάσια έκθεση την οποία κατέθεσε ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας με πραγματικούς όρους ακολουθεί μια πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια. Από το 5,1% που ήταν το 2000 έχει μειωθεί στο 3,7% το 2001 και αναμένεται να μειωθεί ακόμη περισσότερο φέτος, το 2002. Η κυβέρνηση θεωρεί ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας, αυτός ο ρυθμός ανάπτυξης, είναι ικανοποιητικός, αρκεί, όπως μας λέει, να μην είναι κάτω από το ρυθμό αύξησης

άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Για μας όμως αυτό δεν είναι αρκετό για δύο λόγους. Πρώτον, η Κύπρος είναι ακόμη πολύ πίσω από τις αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρειάζεται να επιταχύνει ακόμη περισσότερο την ανάπτυξή της, για να επέλθει σύγκλιση της οικονομίας της με την οικονομία των χωρών αυτών. Δεύτερον, εξαιτίας του γεγονότος ότι η μέχρι τώρα ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας στηρίχτηκε στον τουρισμό, τα περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης φαίνεται να εξαντλούνται με την εξάντληση των περιθωρίων περαιτέρω ανάπτυξης του τουρισμού.

Είναι, επομένως, λογικό να μη συμεριζόμαστε τον εφησυχασμό που φαίνεται να έχει η κυβέρνηση, γιατί δε βλέπουμε πώς η οικονομία θα ξεφύγει από τα αδιέξοδα που διαφαίνονται χωρίς ένα ευφάνταστο σχέδιο οικονομικής ανάπτυξης, κάτι που λείπει από το πρόγραμμα της σημερινής οικονομίας.

Το δημόσιο χρέος, παρά τη μικρή κάμψη όσον αφορά το ποσοστό του επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, εξακολουθεί να είναι δυσβάστακτο και να συνιστά επαχθές βάρος για την οικονομία. Εξακολουθεί να βρίσκεται κοντά στην επικίνδυνη ζώνη σε ό,τι αφορά τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Πρόσθετα, η προσφυγή στον εξωτερικό δανεισμό εμπεριέχει τον κίνδυνο μακροπρόθεσμης εξάρτησης και υποθήκευσης της οικονομίας, ακόμα και με αρνητικές εθνικές επιπτώσεις.

Η συγκράτηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα, που είναι κάτι θετικό, δεν πρέπει επίσης να οδηγεί σε εφησυχασμό. Με την αναμενόμενη αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα τεθούμε εκτός κριτηρίων Μάαστριχτ. Συνεπώς, χρειάζεται μια πολιτική μείωσης των καταναλωτικών δαπανών.

Το χαμηλό ποσοστό ανεργίας πρέπει να συνεκτιμάται με το υψηλό ποσοστό της υποαπασχόλησης και ετεροαπασχόλησης των νέων επιστημόνων και της παραμονής πολλών πτυχιούχων μας στο εξωτερικό, που είναι μια εθνική αιμορραγία.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος

μπορεί να χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, όμως, αν θα παραμείνει σε ικανοποιητικά επίπεδα, θα εξαρτηθεί από το ύψος και την έκταση των κοινωνικών παροχών που θα παραχωρηθούν στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης. Επειδή εμείς θα επιμένουμε στην αύξηση των κοινωνικών παροχών στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, προειδοποιούμε την κυβέρνηση ότι για τη διατήρηση σταθερότητας ως προς το δημοσιονομικό έλλειμμα θα πρέπει να προχωρήσει σε αποφασιστική περικοπή των καταναλωτικών δαπανών.

Το βασικό πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας είναι η χαμηλή παραγωγικότητα τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Για τη χαμηλή παραγωγικότητα στον ιδιωτικό τομέα πιστεύουμε ότι ευθύνεται η έλλειψη υποδομής λόγω των μειωμένων δαπανών για επενδύσεις. Την περίοδο 1997-2001 η κατανάλωση στην Κύπρο αυξήθηκε κατά 5,5%, ενώ οι επενδύσεις μόλις κατά 2,4%. Η μειωμένη παραγωγικότητα στον ιδιωτικό τομέα έχει ως αποτέλεσμα η οικονομία μας να χάνει, χρόνο με το χρόνο, την ανταγωνιστικότητά της. Οι εξαγωγές μας τα τελευταία πέντε χρόνια κατά μέσο όρο μειώνονται κατά 1,3% ετησίως, ενώ οι εισαγωγές μας αυξάνονται κατά μέσο όρο 6,5% ετησίως. Ως αποτέλεσμα αυτού είναι το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο να πλησιάζει το 30% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό φαινόμενο.

Η μειωμένη παραγωγικότητα στο δημόσιο τομέα είναι εξίσου καταστρεπτική για την οικονομία μας. Όπως η χαμηλή παραγωγικότητα στον ιδιωτικό τομέα προκαλεί το εμπορικό έλλειμμα, η χαμηλή παραγωγικότητα στο δημόσιο τομέα προκαλεί το δημοσιονομικό έλλειμμα και αστάθεια στην οικονομία. Είναι επίσης η αιτία για το ότι, χρόνο με χρόνο, ο πολίτης καλείται να πληρώσει ολοένα και μεγαλύτερο ποσοστό του εισοδήματός του σε φόρους. Αυτό ακριβώς συμβαίνει. Πριν από πέντε χρόνια η κυβέρνηση είχε μερίδιο 31,5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Σήμερα το μερίδιο που αφαιρεί η κυβέρνηση από το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν για τον εαυτό της είναι

πάνω από 35%. Για να ανακοπεί αυτή η αυξητική πορεία στη φορολογία, χωρίς να μειωθεί ο κοινωνικός ρόλος του κράτους, πρέπει να βελτιωθεί η παραγωγικότητα στη δημόσια υπηρεσία. Το δικό μας το κίνημα, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, έχει καταθέσει κατ' επανάληψη προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα της οικονομίας είναι η διευρυνόμενη ανισότητα, το άνοιγμα της ψαλίδας, στην κατανομή του εισοδήματος. Δε μας εκπλήττει, ειλικρινά, η αδιαφορία της κυβέρνησης για το πρόβλημα, διότι η οικονομική πολιτική της στηρίζεται στη νεοφιλελεύθερη προσέγγιση.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι νόημα έχει για την κοινωνία το να έχει μια αύξηση στο εθνικό εισόδημα που ωφελεί μόνο τους πλουσίους; Πόσο πιο αναπτυγμένη είναι μια χώρα, αν μερικοί εκατομμυριούχοι αυξήσουν τα εκατομμύριά τους, όταν όλος ο υπόλοιπος κόσμος μένει στο ίδιο σημείο ή ακόμα χειροτερεύει η οικονομική κατάστασή του; Αυτή η μονοδιάστατη θεώρηση της οικονομικής ανάπτυξης, που ενδιαφέρεται μόνο για το πόσο αυξάνεται το συνολικό εισόδημα, χωρίς να λαμβάνει υπόψη ποιος ωφελείται και ποιος ζημιώνει, οδηγεί σε κοινωνική ζούγκλα. Όσο αυξάνεται το χάσμα μεταξύ φτωχών και πλουσίων με την ανοχή και με τις ευλογίες της κυβέρνησης, όπως έγινε με το χρηματιστήριο, τόσο θα αυξάνονται και τα σκάνδαλα και η εγκληματικότητα.

Για μας η έννοια της ανάπτυξης της οικονομίας δεν έχει νόημα χωρίς την έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για το λόγο αυτό ως Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών προτείνουμε με την κατάθεση του προϋπολογισμού η κυβέρνηση να παρουσιάζει στοιχεία που να δείχνουν μέσα στους προϋπολογισμούς, πρώτον, ποια είναι η κατάσταση όσον αφορά την κατανομή του εισοδήματος και τη φτώχεια στην Κύπρο σε απόλυτα μεγέθη και συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες και, δεύτερον, πώς η δημοσιονομική πολιτική της τόσο στον τομέα των δημοσίων δαπανών όσο και στον

τομέα της φορολογίας επηρεάζει την κατανομή του εισοδήματος.

Τότε και εμείς που ενδιαφερόμαστε για την κατανομή του εισοδήματος θα έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον προϋπολογισμό, για να μπορούμε και πιο εύκολα να τοποθετούμαστε και σε λεπτομέρειες.

Τα δεδομένα αυτά επιβεβαιώνουν τις έντονες ανησυχίες για το ότι η οικονομική πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση δεν προωθεί το στόχο μιας εθνικής οικονομικής ανάπτυξης. Ταυτόχρονα πιστεύουμε ότι μέσα από τους προϋπολογισμούς αναδεικνύεται μια συνολική πολιτική που δεν υπηρετεί τα πραγματικά συμφέροντα του λαού και του τόπου και δεν οικοδομεί μια κοινωνία αλληλεγγύης και ένα κράτος πρόνοιας και στοργής για τις αδύνατες ομάδες του πληθυσμού.

Τα βάρη και τις συνέπειες αυτής της οικονομικής πολιτικής καλούνται να πληρώσουν πρώτοι και πάνω απ' όλους οι εργαζόμενοι, οι αγρότες, οι εργάτες, οι μισθοσυντήρητοι, οι μικρομεσαίοι, η νεολαία μας. Αντίθετα ο πλούτος και τα μεγάλα εισοδήματα εξακολουθούν να απολαύουν καθεστώς προνομιακής μεταχείρισης.

Παράλληλα απ' εδώ αναδεικνύονται οι πρωταθλητές της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Δείγματα της ανισότητας μέσα στην κυπριακή κοινωνία αποτελούν η ανισόρροπη ανάπτυξη κέντρου και περιφέρειας, η ερήμωση πολλών περιοχών της υπαίθρου, η απρογραμμάτιστη και οικολογικά καταστροφική ανάπτυξη και το χαμηλό επίπεδο κοινωνικών παροχών.

Με τις επιλογές αυτές, πέρα από στατιστικές και λογιστικές προσεγγίσεις, υιοθετείται μια κοινωνική και οικονομική αντίληψη που συνεχίζει και διαιωνίζει την προνομιακή μεταχείριση των λίγων και υπονομεύει την αναγκαία κοινωνική συνοχή.

Και βέβαια, όπως είναι γνωστό, η οικονομική κοινωνική πολιτική είναι εκείνη η πολιτική που, πρώτον, διασφαλίζει τις προϋποθέσεις οικονομικής ανάπτυξης και, δεύτερον, κατοχυρώνει την κοινωνική δικαιοσύνη με την αναδιανεμητική λειτουργία ενός

δίκαιου φορολογικού συστήματος. Οτιδήποτε άλλο συνιστά συνταγή νεοφιλελεύθερης αντίληψης για την οικονομία και μαρτυρεί την απουσία ενός στρατηγικού οικονομικού προγραμματισμού με όραμα, φαντασία και κοινωνική ευαισθησία.

Είναι ολοφάνερο ότι από τον προϋπολογισμό λείπει μια οικονομική πρόταση ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη με στόχο την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή και με μέθοδο τον προγραμματισμό και την εθνική στρατηγική.

Ταυτόχρονα με την απουσία μιας ολοκληρωμένης οικονομικής πολιτικής η όλη εικόνα της σημερινής διακυβέρνησης επιβαρύνεται και από μια ελλιπή δημοκρατική αντίληψη και πρακτική, με κομματική χειραγώγηση και αναξιοκρατία, με ενθάρρυνση των πελατειακών σχέσεων και παραβίαση των κανόνων χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Τα σκάνδαλα έχουν επιπέσει στην κυπριακή κοινωνία σαν χιονοστιβάδα και απειλούν με διάλυση τον κοινωνικό ιστό και με υπονόμευση τις εθνικές προοπτικές.

Το σκάνδαλο των σκανδάλων υπήρξε το χρηματιστήριο, που από το 1999 οδήγησε χιλιάδες πολίτες σε οικονομική καταστροφή. Η κυβέρνηση φέρει βαρύτατες ευθύνες για την ανυπαρξία επαρκούς θεσμικού πλαισίου και δεν είναι δυνατό να επιρρίπτονται οι ευθύνες στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η εκτελεστική εξουσία, η κυβέρνηση, είναι εκείνη η οποία είχε την υποχρέωση, προτού προχωρήσει στη διαμόρφωση του πλαισίου για τη λειτουργία χρηματιστηρίου στην Κύπρο, να καλέσει εμπειρογνώμονες, να καλέσει ειδικούς. Περίμενε από τους βουλευτές, που δεν είναι ειδικοί, να διαμορφώσουν ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για ένα τόσο πολύπλοκο και εξειδικευμένο θέμα; Άρα η κυβέρνηση είναι εκείνη που φέρει τις ευθύνες και για τους αδύνατους μηχανισμούς ελέγχου και για την ανεπαρκή εφαρμογή νόμων και κανονισμών.

Όμως το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου οδήγησε σε μια γενικότερη χαλάρωση

στην προσήλωση των πολιτών στο κράτος δικαίου και στις ηθικές αξίες. Αλλεπάλληλα κρούσματα διαφθοράς, σήψης, αποσύνθεσης και συνολικής παρακμής πλήττουν από τότε την κυπριακή κοινωνία με πρωτοφανή για την Κύπρο συχνότητα. Απάτες στις μεταβιβάσεις ακινήτων, καταδολίευση της ΑΗΚ και του ΦΠΑ, εικονικά δυστυχήματα με στόχο την καταδολίευση ασφαλειών μαζί με την κατακόρυφη αύξηση της εγκληματικής δραστηριότητας και τη μάστιγα των ναρκωτικών δημιουργούν, αγαπητοί συνάδελφοι, ένα, χωρίς προηγούμενο, ζοφερό σκηνικό. Η κυβέρνηση πρέπει επιτέλους να αναλάβει τις ευθύνες της, χωρίς να παραγνωρίζουμε την ανάγκη μιας γενικότερης κοινωνικής αφύπνισης και συλλογικής ενεργοποίησης δυνάμεων από όλους τους οργανωμένους κοινωνικούς φορείς.

Προτείνουμε τη σύσταση μιας εθνικής επιτροπής κατά της διαφθοράς, με τη σύμφωνη γνώμη εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας. Υψηλού κύρους νομικοί να επεξεργαστούν ένα καινούριο θεσμικό πλαίσιο κατά της διαφθοράς. Με προτάσεις για τροποποιήσεις υφισταμένων νομοθετικών διατάξεων, με εισαγωγή νέων, με απλούστευση και επιτάχυνση διαδικασιών και με αύξηση, εκεί που χρειάζεται, ποινών. Στόχος η πρόληψη, αλλά και η αποτελεσματική και γρήγορη διερεύνηση πράξεων διαφθοράς και η καταστολή της.

Παράλληλα είναι η ώρα για βαθιές τομές και μεταρρυθμίσεις. Στην πολιτική, στην οικονομία, στους θεσμούς, στη λειτουργία του κράτους. Σε μια εποχή ταχύτατων παγκόσμιων αλλαγών και ανακατατάξεων η Κύπρος δεν μπορεί να μένει πίσω και να παραπαίει σε ένα τέλμα αναχρονισμού. Χρειαζόμαστε μια πραγματική πολιτική και κοινωνική αναγέννηση, που θα μας εντάξει στη νέα εποχή.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τώρα να προχωρήσω σε μια σειρά παρατηρήσεων και εισηγήσεων, αλλά και προτάσεων που αφορούν τον κρατικό προϋπολογισμό και την, κατά τη γνώμη μας, επιβαλλόμενη δημοσιονομική πολιτική. Ο κρατικός

προϋπολογισμός είναι βασικό εργαλείο άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής. Πιστεύουμε ότι αυτή η πολιτική δεν είναι απλά ταμειακή, δηλαδή δεν αποβλέπει μόνο στο πώς η κυβέρνηση θα καλύψει τις δαπάνες της. Το κράτος πρέπει να έχει συγκεκριμένους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους και να χρησιμοποιεί τον προϋπολογισμό για την προώθησή τους.

Σήμερα τα κονδύλια του προϋπολογισμού βασίζονται στο τι έγινε τον προηγούμενο χρόνο. Οι τροποποιήσεις που προτείνονται αφορούν κυρίως ετήσιες αυξήσεις στα υπάρχοντα κονδύλια που προκύπτουν από διαβουλεύσεις μεταξύ των κυβερνητικών τμημάτων και του Υπουργείου Οικονομικών. Αυτή η αυτοπαλινδρομική διαδικασία έχει ως αποτέλεσμα λάθη του παρελθόντος να επαναλαμβάνονται και να συσσωρεύονται σε έναν προϋπολογισμό χωρίς λειτουργικότητα, που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο σωστής κατανομής των κρατικών πόρων.

Στο παρελθόν το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών έκαμε πολλές προτάσεις και εισηγήσεις για βελτίωση του τρόπου καταρτισμού του κρατικού προϋπολογισμού, μερικές από τις οποίες με ικανοποίηση παρατηρούμε ότι έχουν υιοθετηθεί από την κυβέρνηση, όπως, για παράδειγμα, η ενοποίηση του Τακτικού Προϋπολογισμού με τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης και τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Εξακολουθούν όμως να απομένουν πολλά που το δικό μας το κίνημα πιστεύει ότι πρέπει να γίνουν σχετικά με τον τρόπο καταρτισμού και εφαρμογής του κρατικού προϋπολογισμού.

Πρέπει να θεσπιστούν κίνητρα για τα κυβερνητικά τμήματα, έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσουν το κόστος και να μεγιστοποιήσουν το προϊόν τους. Για παράδειγμα, για κάθε προϊόν και υπηρεσία που παράγει η κυβερνητική μηχανή πρέπει να συνεκτιμάται το κόστος, ώστε να γίνονται διαχρονικές και διατμηματικές συγκρίσεις

παραγωγικότητας και να καθορίζονται με σαφήνεια οι στόχοι του κάθε κυβερνητικού τμήματος.

Η κυβέρνηση δεν έχει πείσει ότι η αύξηση των κρατικών δαπανών και της φορολογίας τα τελευταία χρόνια αντανakλά σε ανάλογη αύξηση της ποσότητας και βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων αγαθών των οποίων απολαύει ο πολίτης. Με τη λήψη των μέτρων για μείωση του κόστους και αύξηση του προϊόντος των κρατικών τμημάτων που προτείνονται, οι δημόσιες δαπάνες θα μειωθούν σημαντικά και, προπαντός, μόνιμα.

Το κίνημά μας τάσσεται επίσης υπέρ της αναδιάρθρωσης των κρατικών δαπανών, με προτεραιότητα στις δαπάνες για επενδύσεις στα πιο κάτω:

- Σε έργα υποδομής (τηλεπικοινωνίες, συγκοινωνίες, έργα κοινής ωφελείας, ασφάλεια κ.λπ.), που θα μειώσουν το κόστος και θα αυξήσουν την παραγωγικότητα στην οικονομία.
- Στην παιδεία, με έμφαση στις δαπάνες για την επιστημονική έρευνα, τη βελτίωση του εξοπλισμού και μεθόδων μάθησης, την επιστημονική κατάρτιση και επιμόρφωση των διδασκόντων, καθώς και την εξοικείωση στη χρήση νέων τεχνολογιών.
- Στην υγεία, με έμφαση στην καλύτερη οργάνωση της παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Επίσης, θα πρέπει να αυξηθούν οι κρατικές δαπάνες για διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος με έργα απορρύπανσης, συντήρησης και αναπαλαίωσης, αλλά και για ενίσχυση οργανισμών για προστασία του περιβάλλοντος, σύνδεση των επιδοτήσεων, χορηγιών και άλλων ωφελημάτων προς τους αγρότες με μετρήσιμα κριτήρια αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος, εξαγορά του δικαιώματος εκμετάλλευσης περιουσίας από τους ιδιοκτήτες της χάριν προστασίας του φυσικού

πλούτου.

Πιστεύουμε ότι η κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού πρέπει να έχει μακροχρόνιο ορίζοντα και στην έκθεση του Υπουργού Οικονομικών πρέπει να καθορίζονται οι μακροχρόνιοι στόχοι των προτάσεων της κυβέρνησης, καθώς και το χρονοδιάγραμμα και τα μελλοντικά μέτρα για την υλοποίησή τους.

Ο μακροχρόνιος προγραμματισμός είναι ιδιαίτερα επιτακτικός στην περίπτωση των αναπτυξιακών δαπανών, που έχουν χαμηλό βαθμό υλοποίησης (κατά μέσο όρο 70% - 75%). Κατά ένα μέρος ο χαμηλός βαθμός υλοποίησης των δαπανών ανάπτυξης οφείλεται στις χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες και πρέπει η κυβέρνηση να προχωρήσει σε μέτρα θεραπείας αυτής της απαράδεκτης κατάστασης, που όλοι γνωρίζουμε ότι οδηγεί σε σπάταλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των αναπτυξιακών έργων. Συγκεκριμένα, για την περίπτωση των δαπανών αναπτύξεως προτείνουμε κάθε χρόνο η κυβέρνηση να καταθέτει και η Βουλή να εγκρίνει προϋπολογισμό για τα επόμενα τρία χρόνια. Αυτό θα παρέχει στα κυβερνητικά τμήματα επαρκή χρονικά περιθώρια να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν τα αναπτυξιακά προγράμματά τους.

Επίσης, επέκταση της βάσης των αναπτυξιακών δαπανών από ένα σε τρία χρόνια θα εξαλείψει το φαινόμενο που παρατηρείται στην κυβέρνηση οι λειτουργοί, οι κυβερνητικοί λειτουργοί, να τρέχουν βιαστικά βιαστικά να “σπαταλήσουν” περίπου όπως όπως όσα τους έχουν δοθεί στον τρέχοντα προϋπολογισμό. Αυτό είναι ένα παρανοϊκό φαινόμενο, που κοστίζει πολλά στο δημόσιο και πρέπει να αντιμετωπισθεί χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Η φορολογία και ο προϋπολογισμός πρέπει να συζητούνται ταυτόχρονα, διότι είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Οι φόροι είναι τα έσοδα και ο προϋπολογισμός είναι οι δαπάνες του κράτους. Δεδομένου ότι το κράτος φορολογεί για να δαπανά, δεν είναι

δυνατό να κρίνει κάποιος αν μια κρατική δαπάνη πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει χωρίς ταυτόχρονα να ξέρει αν αυτό θα οδηγήσει σε αύξηση των φόρων και ποιος θα πληρώσει γι' αυτή την κρατική δαπάνη.

Για παράδειγμα, εμείς είμαστε ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι η κυβέρνηση μας παρουσιάζει έναν προϋπολογισμό χωρίς μεγάλα ελλείμματα, όμως δεν επαινούμε την κυβέρνηση, διότι αυτό δεν το κατάφερε με περιορισμό στις σπατάλες της κρατικής μηχανής αλλά με αύξηση του φορολογικού βάρους στους πολίτες. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εσόδων στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν το 2002 αναμένεται να είναι κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες μεγαλύτερο από αυτό του 2001 και θα ανέλθει στο 33%. Αυτή είναι μια πρωτοφανής αύξηση στα κρατικά έσοδα, έστω και αν κατά ένα μέρος οφείλεται στα £309.000.000 που θα εισπράξει η κυβέρνηση από έκδοση ονομαστικών χρεογράφων αναπτύξεως.

Επομένως, η άποψή μας είναι ότι ο προϋπολογισμός δεν μπορεί να κριθεί ανεξάρτητα από τις προτάσεις της κυβέρνησης για φορολογική μεταρρύθμιση, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη το ότι οι προτάσεις μας για χορηγία £30 το μήνα για κάθε εξαρτώμενο πρόσωπο στην οικογένεια γίνεται στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, όμως πρέπει να περιληφθεί στον προϋπολογισμό βεβαίως, για να υλοποιηθεί.

Η σύγχρονη οικονομία έχει χαρακτηριστεί ως η οικονομία της γνώσης και της πληροφορίας, ακριβώς για να τονιστεί η σημασία της παραγωγής νέων γνώσεων και της διακίνησης πληροφοριών στην ανάπτυξη. Παρά την ξεχωριστή σημασία που έχει για την οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου, η παιδεία έχει μείνει σχεδόν στάσιμη τα τελευταία τριάντα χρόνια τόσο από πλευράς ποσοστού του ΑΕΠ που διατίθεται στην οικονομική ενίσχυσή της όσο και από πλευράς εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων σπουδών. Θα πρέπει ταχύτατα η εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει σε τεχνολογική αναβάθμιση του περιεχομένου και τρόπου διδασκαλίας στην πρωτοβάθμια και

δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε αύξηση του αριθμού των προσφερομένων θέσεων στην τριτοβάθμια, σε δημιουργία κινήτρων στους διδάσκοντες για εκπαίδευση στη νέα τεχνολογία και σε εισαγωγή σωστού τρόπου αξιολόγησης της παραγωγικότητας των εκπαιδευτηρίων και των διδασκόντων.

Στην Κύπρο η επιστημονική έρευνα είναι υποβαθμισμένη. Συγκριτικά είμαστε η τελευταία χώρα από τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που καταδεικνύεται από το πολύ χαμηλό ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος που κατανέμεται στην έρευνα. Υποστηρίζουμε την αύξηση των κρατικών δαπανών για έρευνα στο 2% του ΑΕΠ μέχρι το 2003 και σε 3% μέχρι το 2005, την παροχή κινήτρων για τη δημιουργία αυτοτελών εξειδικευμένων μονάδων για μη κερδοσκοπική επιστημονική έρευνα. Να δοθούν ακόμα κίνητρα για συνεργασία ερευνητικών και παραγωγικών φορέων της οικονομίας και μεταφορά της τεχνογνωσίας στην παραγωγική διαδικασία.

Όμως θέλω να τονίσω, επίσης, ότι εμείς πιστεύουμε πως η πολιτική για την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης δεν μπορεί να διαχωρίζεται από την πολιτική της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η Κύπρος πρέπει να αυξήσει τις δαπάνες κοινωνικής προστασίας από 12% που είναι τώρα σε άνω του 20%, όπως συμβαίνει σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το ίδιο περίπου βιοτικό επίπεδο με αυτό της Κύπρου, για παράδειγμα στην Πορτογαλία, στην Ελλάδα και στην Ισπανία. Δεν είναι δυνατό απλώς να επαναλαμβάνουμε συνεχώς και συνεχώς ότι προχωρούμε προς την εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά ισχύοντα, αλλά εκεί που χρειάζεται να πάρουμε κάποιες αποφάσεις, οι οποίες πραγματικά θα βοηθήσουν στην ευημερία των πολιτών αυτής της χώρας, την κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη, να αποφεύγουμε να το κάνουμε.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσω ότι είναι με ανησυχία που παρακολουθούμε και την πολεμική της κυβέρνησης εναντίον του κράτους. Πιστεύουμε σε ένα οικονομικά

ενεργό κράτος που προσφέρει στους πολίτες δημόσια αγαθά, όπως την άμυνα, την ασφάλεια, την κοινωνική προστασία, τα εθνικά και πολιτιστικά έργα για τη νεολαία, τον αθλητισμό, τον εξωραϊσμό, το περιβάλλον, αγαθά που δεν μπορεί να τα προσφέρει αποτελεσματικά η ελεύθερη αγορά.

Για μας -θα πρέπει να τονίσω- οι φιλελευθεροποιήσεις δεν είναι ιδεολογικό σύνθημα αλλά ένα εργαλείο αύξησης της ευημερίας του πολίτη. Επομένως, για να είναι η πραγματοποίησή τους όσο το δυνατό περισσότερο επωφελής για το κοινωνικό σύνολο, θα πρέπει να γίνονται με μετοχοποίηση και διασπορά της ιδιοκτησίας, ώστε ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού να συμμετέχει στα μελλοντικά κέρδη της μετοχοποιημένης εταιρείας. Η ιδιοκτησία μοναδικών στοιχείων που συνιστούν μονοπωλιακά προνόμια ή φυσικό πλούτο (αερολιμένες, λιμένες, δρόμοι) πρέπει να παραμένει στο κράτος. Να εξασφαλίζεται πολιτική και κοινωνική συναίνεση για αποφυγή αναταραχών, με κόστος για την οικονομία μεγαλύτερο από τα οφέλη της. Να μη γίνονται σε βάρος κοινωνικών ομάδων και να μένουν, για παράδειγμα, απομακρυσμένες περιοχές χωρίς ρεύμα και χωρίς τηλέφωνο, γιατί αυτό δε συμφέρει στη συγκεκριμένη εταιρεία.

Θα πρέπει επίσης να πω ότι είμαστε εναντίον όλων των οικονομικών προνομίων, είτε είναι ιδιωτικά είτε είναι κρατικά, όχι μόνο επειδή αποτελούν τροχοπέδη στην κοινωνική δικαιοσύνη, αλλά και γιατί βλάπτουν την οικονομία, αφού ωθούν πόρους στον προστατευόμενο τομέα πέραν του κανονικού. Θα πρέπει επίσης να ενισχυθούν οι εξουσίες της Υπηρεσίας Προστασίας του Ανταγωνισμού.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι φανερό ότι με την οικονομική φιλοσοφία της κυβέρνησης έχουμε διαφωνίες· διαφωνίες που αφορούν και τον τρόπο υλοποίησής της μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό που συζητούμε. Έχουμε επίσης διαφωνίες για σειρά μέτρων που η

κυβέρνηση προτείνει στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών έχει επανειλημμένα και τεκμηριωμένα καταθέσει τα τελευταία χρόνια τις απόψεις και προτάσεις του τόσο για τη μέθοδο καταρτισμού των προϋπολογισμών όσο και για τις προτεραιότητες μιας αποτελεσματικής αναπτυξιακής και, συνάμα, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ευαίσθητης οικονομικής πολιτικής.

Διαπιστώνουμε επίσης ότι, παρά το γεγονός ότι το Υπουργείο Οικονομικών έχει υιοθετήσει ή προτίθεται να υιοθετήσει κάποιες προτάσεις των σοσιαδημοκρατών για τον καταρτισμό των προϋπολογισμών (π.χ. ενοποίηση προϋπολογισμών, ταυτόχρονη κατάθεση εσόδων και δαπανών, σύστημα αξιολόγησης δημόσιας υπηρεσίας), πολλά απομένουν να γίνουν, για να καταστεί η κυβερνητική μηχανή αποτελεσματική και αποδοτική. Ταυτόχρονα πολύ λίγα έχουν γίνει στον τομέα της διαφάνειας και της άσκησης ελέγχου στις δαπάνες, αλλά και όσον αφορά την ποσότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών που το δημόσιο προσφέρει στους πολίτες.

Επισημαίνουμε επίσης ότι οι φετινοί προϋπολογισμοί περιλαμβάνουν για όλα τα υπουργεία σημαντικά κονδύλια που αφορούν την εναρμόνιση της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο, ζήτημα που αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει της ολοκλήρωσης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.

Κορυφαία όμως σημασία για τη διαμόρφωση της θέσης της δικής μας έναντι των κρατικών προϋπολογισμών έχει η διαπίστωση ότι το εθνικό θέμα και η ενταξιακή πορεία έχουν εισέλθει στην κρισιμότερή τους φάση. Το 2002 θα σφραγίσει τις τύχες μας για τα επόμενα χρόνια, για τις επόμενες δεκαετίες. Η επιτυχής έκβαση των ανοικτών εθνικών θεμάτων απαιτεί, όσο ποτέ άλλοτε, εσωτερική ενότητα και γενική συναίνεση στη διαχείριση των σημαντικών αυτών ζητημάτων. Αυτό αποτελεί κυρίως ευθύνη της κυβέρνησης, η οποία οφείλει με τους χειρισμούς της να συμβάλλει στη δημιουργία του κατάλληλου κλίματος ενότητας και συναίνεσης. Αποτελεί όμως, ταυτόχρονα, και ευθύνη

των πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ως κόμμα ευθύνης απέδειξε ότι έχει την πολιτική βούληση και την αποφασιστικότητα να τοποθετείται και να ενεργεί πάντοτε σύμφωνα με το ευρύτερο εθνικό και κοινωνικό συμφέρον.

Στη βάση αυτής της θεώρησης καταλήξαμε στην απόφαση να επιδείξουμε ανοχή έναντι της κυβέρνησης και να τηρήσουμε αποχή κατά την ψήφιση των φετινών προϋπολογισμών στην ολομέλεια της Βουλής. Ταυτόχρονα θα υπερψηφίσουμε επιμέρους κονδύλια που αφορούν τους πρόσφυγες, τους παθόντες, την άμυνα και την εναρμόνιση.

Οφείλουμε να τονίσουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι η στάση ανοχής που επιδεικνύουμε δεν ισοδυναμεί και με έγκριση των επιλογών της κυβέρνησης. Πρώτη δοκιμασία της κυβερνητικής βούλησης για ενότητα και συναίνεση και κοινωνική συνοχή θα αποτελέσει η συζήτηση της φορολογικής μεταρρύθμισης, κατά την οποία η κυβέρνηση και η συμπολίτευση οφείλουν να επιδείξουν κατανόηση για τα αιτήματα μεγάλων κοινωνικών ομάδων που θα υποστούν αρνητικές συνέπειες από συγκεκριμένα προτεινόμενα μέτρα.

Κύριε Πρόεδρε, στις κρίσιμες και καθοριστικές για το μέλλον της Κύπρου ώρες που σηματοδοτεί αυτός ο χρόνος, απευθύνουμε προς το λαό μας μήνυμα ενότητας, συστράτευσης και αγωνιστικής αισιοδοξίας. Θα αγωνιστούμε μαζί με το λαό μας για την ελευθερία της πατρίδας μας, για εκσυγχρονισμό και μεταρρύθμιση της κοινωνίας του κράτους και των θεσμών. Θα απαιτήσουμε μια άλλη οικονομική πολιτική που θα προωθή την εθνική αναπτυξιακή προσπάθεια και θα υπηρετεί ταυτόχρονα την κοινωνική πλειοψηφία των εργαζομένων. Σε αυτή την εθνική οικονομική και κοινωνική πορεία που θα υπηρετεί σωστά το λαό και τον τόπο θα επιμείνουμε με αίσθημα ευθύνης και συνέπειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό φθάνουμε στο τέλος της σημερινής μας συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για αύριο, 24 Ιανουαρίου 2002, στις 9.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002.

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Επαναλαμβάνω ότι θα ξεκινήσουμε η ώρα 9.00 το πρωί, για να προλάβουν να μιλήσουν όλοι στο χρόνο που έχει κατανεμηθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 9.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσοουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής του θανάτου του πρώην βουλευτή Χρίστου Πέτα και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002», σχόλιο και

αγορεύσεις (Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Ομήρου).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 24ης Ιανουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 9.30 π.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Καλημέρα, κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε τη συζήτηση των προϋπολογισμών με ομιλητή τον κ. Άγι Αγαπίου.

Κύριε Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω με τη σειρά μου να εκφράσω την εκτίμηση και τις ευχαριστίες μου προς τον πρόεδρο και τους υπόλοιπους συναδέλφους, μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για το έργο που έχουν επιτελέσει, ούτως ώστε να συζητούμε σήμερα τους προϋπολογισμούς του κράτους, καθώς και να τονίσω το γεγονός πως κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών δίνεται η ευκαιρία

σε όλους τους βουλευτές να εκφράσουν την άποψή τους για τα προβλήματα που απασχολούν το λαό και τον τόπο, μικρά ή μεγάλα, τοπικά ή παγκύπρια, και να αναφερθούν στο κυβερνητικό έργο εκφράζοντας τις απόψεις τους και την κριτική τους για το κατά πόσο η εκτελεστική εξουσία ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της και τις ευθύνες της έναντι του κυπριακού λαού και του τόπου.

Θα πω τις απόψεις μου σε γενικές γραμμές για μερικά προβλήματα της εκλογικής μου περιφέρειας, καθώς και για μερικά προβλήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, ελπίζοντας πως με αυτά που θα αναφέρω θα συμβάλω στην προώθηση και λύση τους. Παρά το γεγονός πως η επαρχία μας αντιμετωπίζεται όχι και με τον καταλληλότερο τρόπο, εντούτοις δε θέλω να μηδενίσω το έργο καμιάς κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης και της σημερινής, μικρό ή μεγάλο. Γι' αυτό, σε σχέση με τη Λεμεσό, θέλω να σημειώσω το γεγονός πως κάτω από την πίεση κοινωνικών και οικονομικών φορέων, των δήμων, του ΕΒΕΛ, βουλευτών και άλλων λήφθηκαν αποφάσεις για μεγάλα αναπτυξιακά έργα, όπως η μαρίνα, το Palais des Sports, ο παραλιακός δρόμος, οι συγκοινωνιακοί κόμβοι και άλλα. Εκείνο που παρατηρείται, όμως, παρά τις αποφάσεις είναι η καθυστέρηση στην εκτέλεση των έργων, η αναβολή και η κωλυσιεργία με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση των κόστων, την ταλαιπωρία του κόσμου και την οικονομική ζημιά που υφίσταται η πόλη και η επαρχία.

Η κυβέρνηση δεν αξιοποιεί κυβερνητικά κτίρια, τη στιγμή που το κράτος ενοικιάζει κτίρια από ιδιώτες για τις κυβερνητικές ανάγκες και πληρώνει εκατοντάδες χιλιάδες λίρες ως ενοίκια. Για παράδειγμα, το κτίριο που είναι γνωστό ως πρώην Κλινική Τριτοφτίδη και βρίσκεται στο κεντρικότερο σημείο της πόλης είναι εγκαταλελειμμένο για χρόνια και έχει μετατραπεί σε σκουβαλότοπο και χώρο παράνομων δραστηριοτήτων. Έτσι, το κτίριο αυτό, αντί να αποτελεί στολίδι για τη Λεμεσό, αποτελεί δυσφήμιση και εστία μόλυνσης με κίνδυνο να καταρρεύσει και να προκαλέσει ζημιές και ίσως θύματα. Τον

ίδιο κίνδυνο διατρέχει και το κτίριο που εχρησιμοποιείτο παλαιότερα ως γενικό νοσοκομείο της πόλης.

Θέλω τώρα να ασχοληθώ με ένα θέμα γενικότερου ενδιαφέροντος και αυτό είναι το θέμα της απονομής της δικαιοσύνης. Με τη θέση και τα προβλήματα που θα αναφέρω πιο κάτω δε θέλω με κανένα τρόπο να θεωρηθεί πως εισηγούμαι την παρέμβαση στο έργο της δικαστικής εξουσίας από την εκτελεστική ή τη νομοθετική εξουσία. Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι πως η δικαστική εξουσία χρειάζεται βοήθεια από την εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία, στο βαθμό που δε δημιουργείται σύγκρουση εξουσιών, και αυτή η βοήθεια πρέπει να παρέχεται απλόχερα και, φυσικά, μέσα στις δυνατότητες του κράτους.

Η δικαστική εξουσία είναι ένας από τους πυλώνες της κρατικής εξουσίας. Ο εκσυγχρονισμός της αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για το γενικότερο εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Δικαιοσύνη που απονέμεται καθυστερημένα δεν μπορεί να θεωρείται δικαιοσύνη. Στην Κύπρο το κύριο χαρακτηριστικό στην απονομή της δικαιοσύνης είναι η μεγάλη καθυστέρηση παρά την κάποια πρόοδο που επιτελέστηκε τα τελευταία χρόνια και παρά την προσπάθεια που κάνουν πλείστοι από τους λειτουργούς της. Η γρήγορη απονομή της δικαιοσύνης αποτελεί συνταγματική υποχρέωση της πολιτείας και δικαίωμα του κάθε πολίτη, όπως προβλέπεται από τις πρόνοιες του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Προάσπισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που αποτελεί μέρος της νομοθεσίας μας. Με βάση αυτές τις πρόνοιες, η Κύπρος έχει κατηγορηθεί και καταδικαστεί για καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης, γι' αυτό και αριθμός υποθέσεων εκκρεμεί ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, γεγονός που θα εκθέσει τη χώρα μας για καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κατά τη γνώμη μου, ο κύριος λόγος του προβλήματος είναι η παράλειψη και η

αδυναμία του κράτους να παράσχει εκείνα τα μέσα που χρειάζεται η δικαιοσύνη, για να επιτελέσει αποτελεσματικά το έργο της. Η έλλειψη ικανοποιητικού αριθμού δικαστών και προσωπικού, ιδιαίτερα ειδικευμένου, οι ακατάλληλες κτιριακές εγκαταστάσεις, η έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού και της αναγκαίας τεχνολογίας, ακόμη και η παράλειψη παροχής της αναγκαίας οικονομικής βοήθειας για σοβαρή μελέτη, αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό του νομικού μας συστήματος, αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στη γρήγορη και αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης δεν είναι μόνο ο διασυρμός της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς αλλά και η αποστέρηση από τον πολίτη του δικαιώματος γρήγορης λύσης των προβλημάτων του, όταν αναγκάζεται να προσφύγει στη δικαιοσύνη. Είναι κοινό μυστικό πως χιλιάδες υποθέσεις, τουλάχιστον αστικές, εκκρεμούν στα δικαστήρια για πέντε και πολλές φορές δέκα χρόνια, με αποτέλεσμα πολλές φορές μια απόφαση δικαστηρίου τόσο καθυστερημένη να είναι πλέον χωρίς σημασία και χωρίς αξία.

Αυτά που χρειάζεται να γίνουν, για να ανταποκρίνεται έγκαιρα και αποτελεσματικά ο τομέας της δικαστικής εξουσίας στις σύγχρονες ανάγκες του Κύπριου πολίτη, είναι τα πιο κάτω, που προβλέπονται και στις προτάσεις του κόμματός μας για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Δηλαδή:

1. Εκσυγχρονισμός, κωδικοποίηση και ενοποίηση του δικαίου με:
 - α. Επιτάχυνση της διαδικασίας αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού.
 - β. Κατάργηση αναχρονιστικών θεσμών και νομοθεσιών.
 - γ. Εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο λαμβάνοντας υπόψη το στάδιο ανάπτυξης της κυπριακής κοινωνίας.
 - δ. Δημιουργία τράπεζας νομικής πληροφόρησης.
 - ε. Συστηματική επιμόρφωση των λειτουργών της δικαιοσύνης.

2. Μείωση του χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων, που μπορεί να επιτευχθεί με:
 - α. Λήψη των πρακτικών και καταγραφή των αποφάσεων με σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα.
 - β. Μηχανογράφηση των διοικητικών λειτουργιών των δικαστηρίων.
 - γ. Υιοθέτηση ευέλικτων διαδικασιών πολιτικής και ποινικής δικονομίας.
 - δ. Εισαγωγή θεσμών που θα αποφορτώνουν την ύλη των δικαστηρίων.
 - ε. Ενίσχυση της στελέχωσης των δικαστηρίων τόσο με δικαστές όσο και με διοικητικό προσωπικό.
3. Δημιουργία επαρκών και κατάλληλων χώρων και συνθηκών εργασίας.
4. Άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου και συντονισμού του προσωπικού.
5. Υιοθέτηση διαφανών διαδικασιών διορισμού και ανέλιξης των δικαστικών λειτουργιών.
6. Μελέτη διαχωρισμού του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε Διοικητικό, Εφετείο και Συνταγματικό και μελέτη επίσης της εισαγωγής της τριτοβάθμιας δικαιοδοσίας.

Θα ήθελα στη συνέχεια να αναφερθώ σε ακόμη ένα πρόβλημα που σχετίζεται με το θέμα της δικαιοσύνης. Θεωρείται ανεπίτρεπτο να κρατούνται στις φυλακές μαζί με βαρυποινίτες για σοβαρά εγκλήματα άνθρωποι για παράλειψη πληρωμής χρέους ή να κρατούνται στα ίδια κρατητήρια μαζί με καταδικασθέντα πρόσωπα υπόδικοι ή κρατούμενοι με εντάλματα σύλληψης, που στο τέλος μπορεί να αθωωθούν ή να μην προκύψει οποιαδήποτε κατηγορία εναντίον τους. Θεωρείται επίσης ανεπίτρεπτο το γεγονός πως δεν έχουμε ακόμη ειδικά κρατητήρια έξω από τις Κεντρικές Φυλακές για ανθρώπους που πρόκειται να απελαθούν ή που εξετάζεται αίτησή τους για παροχή πολιτικού ασύλου με κίνδυνο να κατηγορηθούμε για παραβίαση διεθνών συνθηκών και να βρεθεί η Κύπρος εκτεθειμένη σε διεθνείς οργανισμούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η έλλειψη ολοκληρωμένου συστήματος νομικής αρωγής για πρόσωπα που δεν μπορούν να υπερασπιστούν ή να ασκήσουν τα νομικά τους δικαιώματα στο δικαστήριο αποτελεί ακόμη μια σοβαρή έλλειψη και ένα πρόβλημα στην απονομή της δικαιοσύνης. Αποτελεί επίσης υποχρέωση του κράτους η παροχή βοήθειας προς τις οικογένειες των φυλακισμένων για λύση των προβλημάτων που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της φυλάκισης του προστάτη τους, καθώς επίσης και η δημιουργία εκείνων των συνθηκών στις φυλακές που να επιτρέπουν την επανένταξη των φυλακισμένων στην κοινωνία κάτω από καλύτερες συνθήκες από αυτές που ίσχυαν πριν από τη φυλάκισή τους.

Ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως, που σκοπό έχει να βοηθεί τον πολίτη να αντιμετωπίζει την αυθαιρεσία και τη λανθασμένη αντιμετώπισή του από αρμόδιους οργανισμούς που ασκούν δημόσια διοίκηση, πρέπει να ενισχυθεί από το κράτος με όλα τα μέσα, οικονομικά και/ή άλλως πως, για να μπορεί ο Επίτροπος να επιτελεί σωστά την αποστολή του και το καθήκον του προς τον πολίτη και έτσι στην πράξη να αποτελεί το θεσμό εκείνο που να μπορεί να προστατεύει τον πολίτη, όταν αυτός νιώθει την ανάγκη προστασίας του από τον Επίτροπο.

Είναι καιρός, νομίζω, και ιδιαίτερα τώρα, κατά τη διάρκεια της προενταξιακής περιόδου, να γίνουν οι κατάλληλες μελέτες για λύση όλων των προβλημάτων που ανέφερα πιο πάνω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αγαπίου.

Παρακαλώ, ο κ. Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Φίλε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι με ιδιαίτερη ικανοποίηση που παίρνω σήμερα το βήμα της Βουλής, για να

κάνω τη δική μου παρέμβαση για τους ετήσιους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2002 και για να δώσω το δικό μου στίγμα σχετικά με ένα θέμα το οποίο θεωρώ εξαιρετικά κρίσιμο και σημαντικό.

Επειδή προέρχομαι από τη νεολαία, επειδή ανήκω σ' αυτή και επειδή είμαι ο νεαρότερος βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, δε θα μπορούσα παρά να μιλήσω για τη νεολαία, μια νεολαία με λαμπρή ιστορία και παρελθόν, μια νεολαία που κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες, με την κατάλληλη καθοδήγηση και με τα σωστά ερεθίσματα μπορεί να έχει εξίσου λαμπρό μέλλον, ταυτόχρονα όμως και μια νεολαία με ιδιαιτερότητες στο παρόν, που σήμερα περνά μέσα από συμπληγάδες και δίνει καθημερινά τη δική της μάχη για να επιβιώσει στη γη των προγόνων μας, μια νεολαία, τέλος, που η μοίρα την έχει τάξει να οδηγήσει την Κύπρο στην Ευρώπη.

Δε σας κρύβω πως κατέληξα στην επιλογή του θέματος αυτού μετά από σοβαρό προβληματισμό και σκέψη και αφού κοινή είναι πλέον η διαπίστωση, ανεξαρτήτως πολιτικών χώρων και τοποθετήσεων, ότι η νεολαία χρειάζεται αυτή τη χρονική στιγμή τη μεγαλύτερη δυνατή στήριξη και βοήθεια, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει μέσα σε ένα δύσκολο ουσιαστικά περιβάλλον, ένα περιβάλλον απ' όπου δυστυχώς φαίνεται να απουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό οι διαχρονικές αξίες και τα πρότυπα, ενώ ταυτόχρονα σε αφθονία παρουσιάζονται φαινόμενα σήψης και κρούσματα διαπλοκής. Μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον και αντιμέτωπη με πολλά και σοβαρά προβλήματα η σημερινή νεολαία καλείται να βρει το δικό της δρόμο και να επιτελέσει το δικό της πολύπλευρο έργο.

Ο Φορέας Νεολαίας πρώτα και η μετέπειτα σύσταση του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου το 1994 υπήρξαν ομολογουμένως κορυφαίες στιγμές για τη νεολαία μας. Στόχος ήταν και παραμένει η επιδίωξη αποτελεσματικών παρεμβάσεων ουσίας μέσα από μια ολοκληρωμένη πολιτική για τους νέους που μιλάει τη γλώσσα τους. Η ευημερία

όλων των νέων της Κύπρου, η παροχή ίσων ευκαιριών για συμμετοχή και ανάληψη ευθύνης στην κοινωνική, στην οικονομική και στην πολιτιστική ανάπτυξη και πρόοδο, η δημιουργική απασχόληση και η υγιής ψυχαγωγία, η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τη νεολαία, η υλοποίηση προγραμμάτων για θέματα νεολαίας είναι μόνο μερικοί από τους στόχους που έθεσε ο οργανισμός.

Με ετήσιο προϋπολογισμό της τάξεως του £1.888.446 για το 2001 και £2.419.095 για το 2002, από τα οποία £2.032.250 θα διατεθούν καθαρά για υπηρεσίες προς τη νεολαία, ο οργανισμός σκοπεύει να πετύχει τους υψηλούς του στόχους προς όφελος της νεολαίας της Κύπρου. Όμως, πολλά είναι αυτά που πρέπει να γίνουν και ακόμη πιο πολλά είναι τα σοβαρά προβλήματα που πρέπει να τύχουν αντιμετώπισης και επίλυσης με πρώτο φυσικά την περαιτέρω ενδυνάμωση του ίδιου του Οργανισμού Νεολαίας, έτσι ώστε να γίνει γνωστός αλλά και προσιτός σε όλους τους νέους και όχι μόνο σε μια μικρή μερίδα η οποία θα επωφελείται από τις υπηρεσίες που αυτός παρέχει.

Τα ναρκωτικά, οι σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες, η νεανική παραβατικότητα και η εγκληματικότητα δεν ξεχωρίζουν πολιτικές τάσεις και αντιλήψεις. Είναι προβλήματα που αντιμετωπίζει η νεολαία στο σύνολό της και ως εκ τούτου είναι θέματα που πρέπει να μας απασχολήσουν και τα οποία πρέπει άμεσα να αντιμετωπίσουμε. Για το σκοπό αυτό απαιτείται συντονισμένη, πολυεπίπεδη και συνεχής προσπάθεια απ' όλους. Θεωρώ επομένως απόλυτα αναγκαία την άμεση χάραξη εθνικής πολιτικής για αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών. Εξίσου αναγκαία, μέσα στα πλαίσια της εθνικής αυτής πολιτικής, θεωρώ την περαιτέρω ενδυνάμωση της πρώτης γραμμής αμύνης ενάντια σ' αυτά τα φαινόμενα, δηλαδή της πρόληψης. Για το λόγο αυτό καταθέτω τη δική μου πρόταση αναφορικά με το θέμα, πρόταση όμως που στηρίζεται σε μια εξαιρετικά κρίσιμη παράμετρο, η απουσία της οποίας καθιστά, πιστεύω, κάθε

προσπάθεια ουσιαστικής στήριξης της νεολαίας φοβερά δύσκολη, αν όχι μάταιη.

Η παράμετρος αυτή δεν είναι άλλη από το σεβασμό προς τη νεολαία μας. Η όποια αξιολόγηση των προβλημάτων αλλά και των κινδύνων που αντιμετωπίζει η νεολαία και η εξεύρεση τρόπων αντιμετώπισης και επίλυσής τους δεν μπορούν να επιβληθούν εκ των άνω, αλλά θα πρέπει να επιτευχθούν μέσα από την ίδια τη νεολαία με τη βοήθεια και τη στήριξη ατόμων, φορέων και παραγόντων που μιλούν τη γλώσσα της νεολαίας. Με άλλα λόγια, θα πρέπει όχι μόνο οι υπεύθυνοι της όλης προσπάθειας να μην είναι ξένοι προς τη νεολαία, στο τι αυτή αντιπροσωπεύει σήμερα και στον τρόπο σκέψης της, αλλά θα πρέπει και ενεργά να εμπλέξουν την ίδια τη νεολαία στην προσπάθεια αυτή.

Από το βήμα λοιπόν αυτό θα απευθυνθώ προς όλους και θα προτείνω άνοιγμα προς τη νεολαία. Θα προτείνω μια συνεχή και ακούραστη πορεία της σημερινής ηγεσίας ή της άρχουσας τάξης, αν θέλετε, προς τη νεολαία, μια πορεία που δεν πρέπει όμως να διακρίνεται από κομματικές σκοπιμότητες και κοντόφθαλμες πολιτικές, αλλά μια πορεία που θα διακρίνεται από ειλικρίνεια και σεβασμό, μια πορεία που σκοπό και στόχο θα έχει την ενδυνάμωση των γεφυρών επικοινωνίας με τους νέους του τόπου τούτου, την εκτίμηση των προβλημάτων και των ιδιαιτεροτήτων της σημερινής νεολαίας και την ενίσχυση του αισθήματος από πλευράς της ότι δεν είναι μόνη και αποκομμένη από την υπόλοιπη κοινωνία και ότι δεν τη χωρίζει χάσμα μεγάλο από εκείνους ακριβώς που καθορίζουν τις τύχες της.

Ο σεβασμός λοιπόν προς τη νεολαία, τις σκέψεις, τους προβληματισμούς και τα οράματά της είναι όχι μόνο αναγκαίος αλλά και απαραίτητος. Η ενίσχυση της αυτοεικόνας των νέων αλλά και η καλλιέργεια συνθηκών αυτοσεβασμού είναι, πιστεύω, εξίσου σημαντικές. Η νεολαία του σήμερα έχει συγκεκριμένο ρόλο να επιτελέσει: Δεν είναι απλώς η νεολαία που θα μας οδηγήσει στην Ευρώπη· είναι η νεολαία του σήμερα

που θα μας δώσει τους αυριανούς μας ηγέτες, τους θεματοφύλακές μας. Και οι αυριανοί θεματοφύλακες είναι αυτοί που θα κληθούν να διατηρήσουν ακέραιη την ελληνικότητα, την εθνική μας ταυτότητα και την οντότητά μας μέσα στην Ευρώπη, αυτοί που θα πρέπει να περιφρουρήσουν μαζί με τη νεολαία και να διαφυλάξουν ήθη και έθιμα και ιστορία και πολιτισμό με τρόπο που να ανήκουμε μεν στην Ευρώπη, αλλά να παραμείνουμε πρώτιστα Έλληνες στη γη μας. Ο δικός μας επομένως ρόλος στη διαμόρφωση της νεολαίας αντιλαμβάνεστε ότι είναι σημαντικός.

Έχω την ισχυρά πεποίθηση ότι στην οποιαδήποτε προσπάθεια πρόληψης τα ακόλουθα είναι αναγκαία και σας τα αναφέρω:

1. Η περαιτέρω ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας και η απόκτηση από τους ίδιους τους γονείς γνώσεων και ικανοτήτων για καλύτερη επικοινωνία μέσα στην οικογένεια. Παράλληλα, η επιμόρφωση των γονιών, ώστε να αξιολογούν και να αντιλαμβάνονται τάσεις και/ή προβλήματα εν τη γενέσει τους, είναι επίσης αναγκαία.
2. Η ενίσχυση των εθελοντικών οργανώσεων, έτσι ώστε να υπάρχει άμεση ανταπόκριση στο κάλεσμα των γονιών.
3. Η περαιτέρω ενδυνάμωση της αγωγής υγείας και της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία. Αυτό είναι επάναγκες και το μάθημα αυτό πρέπει να αναβαθμιστεί και να στραφεί προς τις ανάγκες της σημερινής κοινωνίας αλλά και τις πραγματικότητές της. Επομένως, πουριτανικές νοοτροπίες, αφορισμοί και αντιλήψεις του παρελθόντος δεν έχουν θέση στο θέμα αυτό.
4. Η δημιουργία περισσότερων κινήτρων για τους νέους, ώστε να συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες. Εξυπακούεται ότι θα πρέπει να υπάρξει παράλληλη ενίσχυση σωματείων και λοιπών φορέων που συγκεντρώνουν νέους, ώστε να μπορούν να τους απασχολούν με υγιείς δραστηριότητες.

5. Η ενίσχυση των διαφόρων οργανώσεων νεολαίας από κυβερνητικούς και μη οργανισμούς και η διοργάνωση καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή νέων αλλά και γνωστών θετικών προτύπων από το καλλιτεχνικό στερέωμα.
6. Η παραχώρηση τηλεοπτικού χρόνου από τους τηλεοπτικούς σταθμούς για προβολή μηνυμάτων ζωής και η παράλληλη εκστρατεία διαφώτισης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και απ' όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Εξίσου όμως σημαντική είναι, θεωρώ, και η θεραπεία στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι νέοι μας έχουν ήδη εμπλακεί σε συμπεριφορές και δραστηριότητες επιζήμιες και για τους ίδιους και για την κοινωνία. Τους νέους αυτούς θα πρέπει να τους περιβάλουμε με αγάπη και στοργή και δε θα πρέπει να τους καταδικάζει η κοινωνία και να τους θεωρεί απόκληρους γιατί υπέπεσαν σε λάθη. Θα πρέπει, επομένως, μέσω κέντρων συμβουλευτικής, μέσω ανοιχτών ή κλειστών θεραπευτικών κοινοτήτων και, το κυριότερο, μέσω κέντρων επανένταξης να βοηθήσουμε στην αποθεραπεία και στην επανένταξή τους στην κοινωνία.

Πέρα όμως από τα πιο πάνω, το άνοιγμα προς τη νεολαία δε θα πρέπει να παραβλέψει και να παραγνωρίσει τις ιδιαιτερότητες και τα επιμέρους προβλήματα συγκεκριμένων τάξεων της νεολαίας μας.

Αρχίζοντας από τη μαθητώσα νεολαία, θα προτείνω να λειτουργήσουν μαθητικές λέσχες υπό την εποπτεία ειδικών, όπου θα προσφέρονται διέξοδοι στα διάφορα προβλήματα των παιδιών, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να ενισχυθεί η αστυνόμευση των νυχτερινών κέντρων όσον αφορά την παρουσία ανηλίκων. Η ανάγκη φυσικά για περαιτέρω ενδυνάμωση του τομέα της παιδείας είναι βέβαια αυτονόητη.

Οι εθνοφρουροί μας: Πέρα από την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των φαντάρων μας και του αξιόμαχου της Εθνικής Φρουράς, εισηγούμαι την εξεύρεση τρόπων και την παροχή όλων των αναγκαίων διευκολύνσεων με συνεργασία

του Υπουργείου Άμυνας, του ΓΕΕΦ και των διάφορων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ώστε τα στρατευμένα μας νιάτα να χρησιμοποιούν ακαδημαϊκώς παραγωγικά το χρόνο που υπηρετούν την πατρίδα. Στόχος η πρόοδος και η περαιτέρω προετοιμασία τους για τις πανεπιστημιακές τους σπουδές αλλά και η γαλούχηση στα εθνικά νάματα και την ιστορία μας. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να ενισχυθούν και οι προσπάθειες δημιουργίας ενός σωστού δικτύου μεταφοράς των στρατιωτών μας από τα στρατόπεδα στα οποία υπηρετούν στους τόπους κατοικίας τους και αντίθετα.

Σε σχέση με τους φοιτητές μας, θα αναφέρω επιγραμματικά μόνο ότι θα πρέπει άμεσα να θεσμοθετηθεί η φοιτητική κάρτα και να αναγνωρίζεται για σκοπούς διευκολύνσεων των φοιτητών μας και η φοιτητική τους ταυτότητα, ενώ παράλληλα πρέπει να υπάρξει άμεσα μείωση των φοιτητικών ναύλων. Η αναθεώρηση του ισχύοντος σήμερα συστήματος διαγραφών από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, έτσι που οι φοιτητές να δικαιούνται να αποφοιτούν από το πανεπιστήμιο, εφόσον ολοκληρώνουν τις σπουδές τους μέσα σε έξι χρόνια, είναι επίσης αναγκαία. Επίσης, κοινή είναι η διαπίστωση ότι θα πρέπει να υπάρξει θεσμοθέτηση δεύτερης εξεταστικής περιόδου στο πανεπιστήμιο. Και, τέλος, απαιτείται η επανατοποθέτηση του θεσμού της χορηγίας στη σωστή του βάση για όσο το δυνατό περισσότερο όφελος για τους φοιτητές μας.

Οι νέοι μας στην ύπαιθρο: Η νεολαία της υπαίθρου πρέπει να στηριχθεί ουσιαστικά. Η παροχή κινήτρων για την παραμονή των νέων στην ύπαιθρο και για αποτροπή του φαινομένου της αστυφιλίας, η αναβάθμιση των κέντρων νεότητας, έτσι που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σημερινής νεολαίας, και η συνεχής επιμόρφωση των νέων όσον αφορά νέους τρόπους καλλιέργειας και παραγωγής είναι, νομίζω, μόνο μερικοί τρόποι έμπρακτης στήριξης της αγροτικής μας νεολαίας.

Οι νέοι επιστήμονες: Μέσα στο νέο ευρωπαϊκό σκηνικό που διαμορφώνεται σήμερα, σκηνικό στο οποίο θα συμπεριλαμβάνεται σύντομα και η Κύπρος, οι νέοι

επιστήμονες δεν μπορεί παρά να κατέχουν εξέχουσα θέση. Οι άνθρωποι αυτοί είναι εθνικά κεφάλαια και ως εθνικά κεφάλαια πρέπει να αντιμετωπίζονται. Σημαντική είναι επομένως η αξιοποίησή τους στο μέγιστο βαθμό και στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό. Η εξασφάλιση εργασίας και αξιοπρεπών μισθών για όλους, αλλά και η παροχή σε νέους επιστήμονες ίσων ευκαιριών με εκείνες που προσφέρονται στο εξωτερικό είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την αποφυγή αποψίλωσης της τάξης αυτής της νεολαίας μας και της φυγής της στο εξωτερικό.

Στις σημερινές πραγματικότητες είναι πράγματι σημαντική υπηρεσία στο ημικατεχόμενο νησί μας η στήριξη της νεολαίας μας μέσα σε πλαίσια κοινωνικής δικαιοσύνης και ισοπολιτείας με την παροχή της κατάλληλης αγωγής και καθοδήγησης, ώστε να καταστεί άξια να υπηρετήσει την αγωνιζόμενη πατρίδα.

Εν κατακλείδι, αν αφουγκραστείτε τη νεολαία μας, αν την προστατέψετε από τη διχόνοια και δεν την εμβολιάσετε με τα μίσση και τα πάθη του παρελθόντος, που τόσα κακά έχουν επισωρεύσει σε τούτο το δύσμοιρο τόπο, αλλά αντ' αυτού της εμφυτεύσετε τα διαχρονικά ιδεώδη και τις αξίες που πηγάζουν από τον αρχαίο ελληνικό μας πολιτισμό και αποτελούν τη βάση της Ευρώπης και ολόκληρου του δυτικού κόσμου, αν ανοίξετε κανάλια επικοινωνίας μαζί μας, αν μπορέσετε έστω και για μια στιγμή να θυμηθείτε τα δικά σας νεανικά χρόνια και να φέρετε στη μνήμη σας τον τρόπο που βλέπατε τα πράγματα τότε, αν προσεγγίζατε τη νεολαία όχι με τρόπο πατερναλιστικό και κριτικό αλλά ως ίσος προς ίσο, αν μπορούσατε να δώσετε στη νεολαία τα πρότυπα που τόσο λείπουν, δυστυχώς, από τη σημερινή εποχή και καθορίζατε με σαφήνεια το ρόλο και το έργο που πρέπει αυτή να επιτελέσει και το σκοπό που πρέπει αυτή να εκπληρώσει, αν γινόταν κάθε δυνατή προσπάθεια απ' όλους για εξάλειψη της διαπλοκής και της σήψης, αν, τέλος, εμπιστευόσασταν πραγματικά τη νεολαία μας και εναποθέτατε σ' αυτή τις ελπίδες μας για το μέλλον στην πράξη και όχι μόνο στα λόγια,

ε, τότε να 'στε σίγουροι, φίλες και φίλοι συνάδελφοι, ότι η νεολαία μας θα ήταν και είναι έτοιμη να μεγαλουργήσει και πάλι, ότι η νεολαία μας είναι εφάμιλλη, αν χρειαστεί, μιας άλλης νεολαίας, της νεολαίας που περήφανα περπατούσε το ικρίωμα της αγχόνης το 1955 γράφοντας χρυσές σελίδες δόξας και τιμής στην ιστορία της Κύπρου μας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σ. Σαμψών ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Χριστόφιας προσήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Ο κ. Σοφοκλής Φυττής, παρακαλώ, και θα ακολουθήσει ο συνάδελφος Γιώργος Βαρνάβα.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η δική μου ομιλία για τους προϋπολογισμούς του νέου έτους του 2002 θα επικεντρωθεί για λίγο στο εθνικό μας θέμα και στις προσδοκίες των Κερυνειωτών προσφύγων, τους οποίους έχω την τιμή να εκπροσωπώ στη Βουλή. Στη συνέχεια θα επικεντρώσω το ενδιαφέρον μου στα προσφυγικά θέματα και τα ιδιαίτερα προβλήματα της προσφυγικής τάξης και ακολούθως στα θέματα αγροτικής πολιτικής και ανάπτυξης.

Βαδίζουμε ήδη, αγαπητοί συνάδελφοι, στον εικοστό όγδοο χρόνο από την τουρκική εισβολή και την κατοχή του 38% περίπου της πατρίδας μας. Δυστυχώς, οι εξελίξεις για τόσα χρόνια και η διεθνής ανεκτικότητα έναντι του κατακτητή και καταπατητή των ανθρωπίνων μας δικαιωμάτων δεν επέφεραν οποιαδήποτε αλλαγή στην Κύπρο. Δεν έχει εξευρεθεί ή έστω τροχιοδρομηθεί λύση του Κυπριακού που να επαναφέρει την ενοποίηση της χώρας μας και την αποκατάσταση της νομιμότητας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και την κυριαρχία του κράτους μας σε όλη την έκταση

του νησιού μας.

Η μακροπρόθεσμη προγραμματισμένη πολιτική της Τουρκίας και του Ντενκτάς, που εφάρμοσαν και εφαρμόζουν με μαθηματική ακρίβεια, και η αδιάλλακτη στάση τους δεν επέτρεψαν καμιά ουσιαστική βελτίωση της κατάστασης, ούτε επιτρέπουν αισιοδοξία ότι θα συναινέσουν σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση. Οι στόχοι τους ήταν πάντα φανεροί -τους διατυμπάνιζαν μάλιστα- και παρ' όλες τις δικές μας σοβαρές και για πολλούς ανεπίτρεπτες υποχωρήσεις από το 1974, ακόμη δεν έγινε τίποτε. Είναι και στα παιδιά ακόμη γνωστό ότι ο τουρκικός επεκτατισμός δεν έχει όρια, επιδιώκει πλήρη έλεγχο της κατεχόμενης Κύπρου και έμμεσο έλεγχο και της ελεύθερης Κύπρου. Επιδιώκει εξαφάνιση κάθε ελληνικού στοιχείου από τη γη που σήμερα κατέχει και επιμένει στη συνομοσπονδιακή λύση. Απειλεί ακόμη και για προσάρτηση των κατεχομένων, αν τελικά η Κύπρος ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πράγμα που επιδιώκουμε και πολιτική στην οποία έχουμε εναποθέσει πολλές ελπίδες μας. Ας ελπίσουμε ότι η τελευταία προσπάθεια, η πρόσφατη που συνεχίζεται, θα ευοδωθεί, παρ' όλη την απογοήτευση που προκαλούν η στάση και οι δηλώσεις των Τούρκων.

Ο λαός μας αντέχει, γνωρίζει ότι θα πρέπει να αντέξει γερά, να κάμει υπομονή και να αγωνιστεί, για να κατορθώσει να επιβιώσει στον τόπο αυτό, όπου είναι ριζωμένος για τρεισήμισι χιλιάδες χρόνια. Ο λαός μας -και μεταξύ αυτών και οι Κερυνειώτες πρόσφυγες, που για είκοσι επτάμισι χρόνια μέχρι τώρα υφίστανται τις συνέπειες της βάρβαρης τουρκικής εισβολής και κατοχής- διατηρεί αμείωτες τις ελπίδες του και προσδοκά στην επίτευξη, αργά ή γρήγορα, δίκαιης λύσης στο εθνικό μας θέμα. Λύσης που να αποκαθιστά πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματά μας, να διασφαλίζει την επιβίωση του ελληνισμού στην Κύπρο, να διασφαλίζει την επιστροφή, μόνιμα και ασφαλισμένα, όλων των προσφύγων στις πατρογονικές μας εστίες, την ταυτόχρονη αποχώρηση όλων των τουρκικών στρατευμάτων και όλων των εποίκων και την

επανένωση του νησιού μας σε μια ενιαία οντότητα.

Η λύση που επιδιώκουμε αφορά όλους τους κατοίκους της Κύπρου και όλες τις μειονότητες ή θρησκευτικές ομάδες αυτού του νησιού, Τουρκοκυπρίους, Ελληνοκυπρίους, Μαρωνίτες και άλλους. Μόνο με την αποκατάσταση της δικαιοσύνης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το ξανασμίξιμο του πληθυσμού Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στις εστίες όπου διέμεναν πριν το 1974, την κατοχύρωση των βασικών ελευθεριών, με βάση το διεθνές δίκαιο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο, θα μπορέσει η Κύπρος να απολαύσει μόνιμη ειρήνευση και ο λαός της γαλήνη και σταθερή πρόοδο.

Για να καταστούν όμως οι τουρκικοί στόχοι ανέφικτοι, δηλαδή να μη μονιμοποιηθεί ο διαχωρισμός του νησιού μας και να πετύχει τελικά ο συνεχής εκβιασμός της Τουρκίας, θα πρέπει και εμείς να έχουμε σαφείς στόχους, καλά προγραμματισμένους, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η κυβέρνηση και η πολιτική ηγεσία με την στάση τους να δίνουν θάρρος στον αγωνιζόμενο κυπριακό λαό, να συντηρήσουν με διάφορους τρόπους τον αγώνα αυτό, να συμμετέχουν τακτικά στις αντικατοχικές εκδηλώσεις, να βοηθούν τον προσφυγικό κόσμο, να στρατευθεί η νεολαία στον αγώνα αυτό εντός Κύπρου και εκτός Κύπρου. Η διαφώτιση για το Κυπριακό πρέπει να είναι συνεχής και πολύπλευρη, σε όλα τα επίπεδα. Σε επίπεδο κυβερνήσεων, σε επίπεδο Βουλής και Γερουσίας των ξένων χωρών, σε επίπεδο λαού και κομμάτων, οργανώσεων, φορέων, πανεπιστημίων, δημοσιογράφων και λοιπά. Για το σκοπό αυτό απαιτούνται χρήματα, σημαντικά κονδύλια που δε φαίνονται να διατίθενται σε μεγάλο βαθμό μέσω του προϋπολογισμού, τόσο εδώ αλλά και στην Ελλάδα χειρότερα.

Ενώ η Τουρκία, όπως είναι γνωστό, διαθέτει πολλά εκατομμύρια λιρών και δολαρίων για τα εθνικά της θέματα και σταδιακά έχει μεταδώσει παντού τις απόψεις της και απαιτήσεις της, σε σημείο που έγιναν αυτές δεκτές από ομάδες, κόμματα και

κυβερνήσεις, και έχει δημιουργήσει φιλοτουρκικά λόμπις σε πάρα πολλές χώρες, η δική μας πλευρά παραμέλησε αρκετά το θέμα αυτό. Το ύψος των κονδυλίων για τη διαφώτιση, κατά τη γνώμη μου, είναι απαράδεκτα χαμηλό. Ένα εκατομμύριο λίρες στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και ένα εκατομμύριο τριακόσιες πενήντα χιλιάδες λίρες στο Υπουργείο Εξωτερικών, που καλύπτει απασχόληση οίκων δημόσιων σχέσεων και διαφωτιστική εκστρατεία. Το ποσό που διατίθεται για διαφώτιση για το Κυπριακό, σημειώνουμε, είναι σημαντικά χαμηλότερο από το ποσό που διατίθεται για την προβολή και διαφώτιση του τουρισμού της Κύπρου.

Η διαφώτιση, αγαπητοί συνάδελφοι, αφορά τόσο το εσωτερικό μέτωπο, τους νέους μας κυρίως και τους ξένους που επισκέπτονται την Κύπρο όσο και το εξωτερικό, σε χώρες κλειδιά για την τύχη του Κυπριακού. Ας ενισχύσουμε σημαντικά, τακτικά και εντατικά τους απόδημους μας, ας οργανώσουμε επαγγελματικά τον τομέα της διαφώτισης, γιατί αυτό επιτάσσουν οι συνθήκες που επικρατούν τώρα στο διεθνές σκηνικό. Η Τουρκία προελαύνει με τη διαφώτιση και την εκμετάλλευση των μεγάλων συμμάχων της, ενώ εμείς στηριζόμαστε βασικά στην ευρωπαϊκή μας πορεία. Αυτό όμως δεν αρκεί. Συνεχής πρέπει να είναι η διαφωτιστική μας προσπάθεια και πολύπλευρη -τόσο από την κυβέρνηση, από τη Βουλή, από τα κόμματα, από οργανώσεις, από φορείς, από φοιτητές- για το Κυπριακό, για την εισβολή και κατοχή, για το προσφυγικό και τους αγνοούμενους, για την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα, για την καταπάτηση των ανθρωπίνων μας δικαιωμάτων από την Τουρκία.

Προσωπικά αποδίδω, όπως ασφαλώς και άλλοι συνάδελφοι, ιδιαίτερη σημασία στο ειδικό αυτό θέμα που είναι ύψιστης εθνικής σημασίας και προτεραιότητας. Καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει χωρίς καθυστερήσεις στην επανεκτίμηση του όλου ζητήματος, όχι μόνο όσον αφορά το ύψος των παραχωρούμενων κονδυλίων για

σκοπούς διαφώτισης, αλλά και όσον αφορά τους τρόπους της διαφώτισης, που κρίνονται από πολλούς ειδικούς ως εντελώς απηρχαιωμένοι.

Στα πλαίσια της συντήρησης του Κυπριακού και με τη συμπαράσταση της Ελλάδας και της αγωνιστικότητας, της αντοχής και άνετης προσωρινότητας του προσφυγικού κόσμου, μέρος του οποίου εκπροσωπούμε και μέσα στη Βουλή, θα πρέπει να λυθούν τα προβλήματα που απασχολούν τον προσφυγικό κόσμο.

Στη συνέχεια θα αναφέρω αριθμό προβλημάτων που απασχολούν τον προσφυγικό κόσμο, άλλα χρονίζοντα, άλλα προσωρινά ή έκτακτα, των οποίων η επίλυσή τους ή τουλάχιστον η τροchioδρόμησή τους καθυστερεί:

Πρώτο, εκλογές για την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων (ΠΕΠ): Οι εκλογές καθυστέρησαν ήδη αρκετά χρόνια. Η ανάδειξη ηγεσίας των προσφύγων, καθολικής και δημοκρατικά εκλεγμένης, θα ωφελήσει τα μέγιστα τόσο στον καθολικό αγώνα των προσφύγων για επιστροφή και δικαίωση όσο και στον εντοπισμό, προβολή και απαίτηση για λύση των προσφυγικών προβλημάτων, τοπικών και γενικών παγκύπρια. Στις εκλογές της ΠΕΠ πρέπει να λάβουν μέρος και να έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι όλοι οι πρόσφυγες, αναγνωρισμένοι ή όχι. Δεν μπορεί, δεν είναι λογικό να στερηθούν το δικαίωμα αυτό οι πρόσφυγες εκ μητρογονίας ή οι πρόσφυγες που λόγω εισβολής κατοίκησαν στο εξωτερικό, προσωρινά, μέχρι να λυθεί το Κυπριακό και μετά να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες. Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, της εκλογής δηλαδή στις τοπικές, επαρχιακές και στην Κεντρική Επιτροπή της ΠΕΠ, πρέπει να το έχουν και οι δημόσιοι υπάλληλοι, ημικρατικοί, εκπαιδευτικοί, ιερείς και άλλοι, που ο νόμος, όπως είναι τώρα, δεν τους δίνει το δικαίωμα. Με απλή τροποποίηση του νόμου αυτό μπορεί να γίνει εφικτό.

Δεύτερο, αναγνώριση προσφυγικής ιδιότητας-παραχώρηση προσφυγικής ταυτότητας: Δεκάδες εκατοντάδες συμπολίτες μας, που είτε κατοικούσαν λίγα χρόνια

πριν το 1974 στις ελεύθερες περιοχές είτε μετανάστευσαν στο εξωτερικό, αλλά το σπίτι τους ή το πατρικό τους και η περιουσία τους είναι στην κατεχόμενη Κύπρο, δεν έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες μέχρι τώρα. Αυτό είναι ένα σοβαρό λάθος του κράτους μας και της κυβέρνησης ιδιαίτερα.

Καθημερινά συναντούμε τέτοιες περιπτώσεις και δικαιολογημένα έχουν παράπονο. Ενώ οι Τούρκοι “πολιτογραφούν” ως πολίτες του ψευδοκράτους τους, τους έποικους, τους ξένους δηλαδή προς την Κύπρο, η δική μας πλευρά δεν αναγνωρίζει ως πρόσφυγες αυτούς που γεννήθηκαν, μεγάλωσαν, εκπαιδεύτηκαν, έχουν την περιουσία τους στα κατεχόμενα. Χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας, αλλαγή νομοθεσίας, διεύρυνση των κριτηρίων για την αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας και την παραχώρηση της σχετικής ταυτότητας σε δεκάδες συμπατριώτες μας. Για τους περισσότερους από αυτούς η οικονομική βοήθεια έχει πολύ λιγότερη σημασία από την αναγνώριση της καταγωγής και της ταυτότητάς τους.

Τρίτο, προβλήματα οικισμών-προβλήματα αυτοστέγασης: Η συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών πρέπει να προχωρήσει ραγδαία. Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται, οι κακοτεχνίες, ο ελλιπής έλεγχος κατά τη διάρκεια και στο τέλος της συντήρησης και των έργων ανάπλασης προκαλούν αναστάτωση στους κατοίκους, προβλήματα, τλαιπωρίες και αυξημένο κόστος ασφαλώς. Η ανάπλαση πρέπει να συνοδεύεται και από έργα κοινωνικής και δημόσιας ωφέλειας μέσα στους συνοικισμούς, όπως για παράδειγμα η δημιουργία ή ανάπλαση των χώρων πρασίνου, των πάρκων, των γηπέδων, των αιθουσών των κέντρων νεότητας, των αιθουσών πολλαπλής χρήσης και λοιπά.

Εκτός από τους συνοικισμούς, το κράτος καθυστερεί να λύσει ορισμένα προβλήματα όσον αφορά την αυτοστέγαση των προσφύγων, όπως παροχή βοήθειας για συντήρηση σε όσους αυτοστεγάστηκαν σε δικά τους οικόπεδα. Η παροχή βοήθειας

πρέπει να μπει σε νέα βάση και να παραχωρείται σύμφωνα με κριτήρια, εισοδηματικά και άλλα.

Η λήψη απόφασης για την παροχή βοήθειας μέχρι £3.000 για συντήρηση και επισκευές, που ισχύει για μη πρόσφυγες κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής στη Λευκωσία και Άγιο Δομέτιο, καθυστερεί όσον αφορά τους πρόσφυγες. Δεν μπορεί το σχέδιο αναζωογόνησης των ακριτικών περιοχών να ξεχωρίζει τους πρόσφυγες από τους αυτόχθονες, με τους πρόσφυγες να μην παίρνουν τίποτα για συντήρηση, επειδή πριν είκοσι ή είκοσι πέντε χρόνια πήραν κάποια, χαμηλή ασφαλώς τότε, βοήθεια.

Τέταρτο, διαχωρισμός οικοπέδων για νέα ζευγάρια. Αύξηση της οικονομικής χορηγίας στους νέους: Οι στεγαστικές ανάγκες των νέων ζευγαριών προσφύγων είναι συνεχείς και αυξανόμενες. Η λύση του προβλήματος αφέθηκε κυρίως στην κρατική χορηγία των £7.600 για την αγορά διαμερίσματος ή κτίσιμο σπιτιού. Όμως δεν είναι δυνατό σε όλους τους νέους μας να μπορέσουν να κτίσουν ή να αγοράσουν με τα σημερινά δεδομένα των πολύ ψηλών τιμών των οικοπέδων, των διαμερισμάτων και της δαπάνης ανέγερσης κατοικίας. Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι πρέπει να αναθεωρηθούν από φέτος τα εισοδηματικά κριτήρια για τους νέους, τους συνταξιούχους και τους μονήρεις. Η κυβέρνηση πρέπει να δει αυτό το θέμα και να το λύσει σύντομα, με διαχωρισμούς οικοπέδων σε διάφορες περιοχές, με κτίσιμο νέων κυβερνητικών οικισμών. Να αλλάξουν τα εισοδηματικά κριτήρια για την παραχώρηση οικοπέδου, δηλαδή των £6.400 για δύο άτομα, των £6.770 για ζευγάρια με ένα παιδί και ούτω καθεξής.

Πέμπτο, χαμένα εισοδήματα. Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών: Για χρόνια τώρα τον προσφυγικό κόσμο απασχολεί το πρόβλημα των χαμένων εισοδημάτων από την κατεχόμενη γη, δηλαδή των γεωργικών, τουριστικών, εμπορικών και λοιπά. Τους πρόσφυγες απασχολεί η άνιση κατανομή των βαρών και των

επιπτώσεων της τουρκικής εισβολής μεταξύ προσφύγων και μη προσφύγων.

Όπως παραδέχονται όλοι οι αρμόδιοι και όπως αποδεικνύεται με τη μελέτη του Πανεπιστημίου Κύπρου, τη μόνη σωστή μελέτη για την εφαρμογή της ισότιμης κατανομής των βαρών, μέχρι τώρα ελάχιστη ανταπόδοση έγινε στους πρόσφυγες για τα χαμένα τους εισοδήματα και για την αποκατάσταση της εθνικής φερεγγυότητας. Σε μια τάξη, δηλαδή, που έχασε τα πάντα και για είκοσι επτά-είκοσι οκτώ χρόνια τώρα αγωνίζεται να δραστηριοποιηθεί και να ζήσει αξιοπρεπώς. Με βάση λοιπόν τη μελέτη του πανεπιστημίου, ο κάθε πρόσφυγας θα έπρεπε να παίρνει £4.200 ετησίως, που σημαίνει ότι έπρεπε να πάρει μέχρι σήμερα πάνω από £110.000. Κανένας ασφαλώς πρόσφυγας, κατά κεφαλή εννοούμε, δεν πήρε αυτή την κάλυψη των χαμένων εισοδημάτων του.

Θα χρειαζόταν πάρα πολλή ώρα, για να αναπτύξουμε εδώ ότι ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών απέτυχε ουσιαστικά στην ουσιαστική υλοποίηση των δύο πρωταρχικών σκοπών της ίδρυσής του. Δηλαδή, πρώτο, στην ίδρυση ενός διαχρονικού σχεδίου παροχής χαμηλότοκων δανείων και δεύτερο να προχωρήσει σε μελέτη για εφαρμογή της ισότιμης κατανομής βαρών. Είναι γνωστά σε όλο τον προσφυγικό κόσμο τα όσα διαδραματίζονται με τα δάνεια, κυρίως τα οικιστικά και τα σπουδαστικά που παραχωρούνται από το φορέα. Τρομερές καθυστερήσεις, της τάξης των τριών μέχρι τεσσάρων χρόνων, δυσκολίες στην παροχή χαμηλών δανείων, πρόβλημα κριτηρίων και προτεραιοτήτων, έλλειψη κονδυλίων, κεφαλαίων. Ενώ χρειάζεται £80 εκατομμύρια, του παραχωρούνται £16 ή £22 περίπου φέτος.

Πληθώρα αιτήσεων για δάνεια, πρόβλημα αξιοποίησης προϋπολογισμού, όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή Προσφύγων, όσον αφορά τα σπουδαστικά δάνεια· που δεν υπολογίστηκαν στους προϋπολογισμούς των τελευταίων χρόνων οι δόσεις των επόμενων ετών για τα δάνεια που εγκρίθηκαν στους φοιτητές και έτσι φέτος

παρουσιάζεται έλλειμμα £6 εκατομμυρίων.

Η φερεγγυότητα των προσφύγων και η αποκατάσταση της αξιοπρέπειάς τους δε γίνεται με ημίμετρα. Γίνεται με νέες ιδέες, με νέες μεθόδους, με πολιτικές αποφάσεις από το κράτος και στη συνέχεια από τη Βουλή. Ο φορέας θα μπορούσε να γίνει ένας χρηματοπιστωτικός οργανισμός με χρηματοδότηση £250.000.000, όπως αναφέρθηκε, που να διευκολύνει ουσιαστικά τους πρόσφυγες. Θα πρέπει να αλλάξει ο ρυθμός του με την αύξηση των κεφαλαίων που του παραχωρούνται, την παράλληλη αύξηση του προσωπικού και την επιτάχυνση των διαδικασιών.

Λύση για τα χαμένα εισοδήματα των κατεχόμενων περιοχών, ύψους τεσσάρων δισεκατομμυρίων, κατά τον υπολογισμό του πανεπιστημίου, είναι και η χορήγηση κυβερνητικών χρεογράφων στους ιδιοκτήτες κατεχόμενης ή απροσπέλαστης περιουσίας, που να έχουν ίση αξία με την εκτιμημένη τρέχουσα αξία της περιουσίας τους στο χρόνο της έκδοσής τους. Χρεογράφων, δηλαδή, που θα εξασφαλίζουν στους κατόχους τους εισόδημα με μορφή μερίσματος ή με μορφή κεφαλαιουχικού κέρδους.

Όποια λύση και αν υιοθετηθεί, πιστεύουμε ότι αυτή πρέπει να υιοθετηθεί σύντομα. Ολόκληρη τάξη συμπατριωτών μας υπέστη μια ολόκληρη εθνική τραγωδία. Άρχισε από το μηδέν, αγόρασε τα πάντα, σε πιο ψηλές μάλιστα τιμές, ιδιαίτερα τη γη όπου έκτισε. Με την αγοραστική κίνηση που δημιούργησε αύξησε τους ρυθμούς ανάπτυξης και συνέβαλε στο να ορθοποδήσει το κράτος. Όταν υπάρχουν θεομηνίες και καταστροφές στις ελεύθερες περιοχές, το κράτος προστρέχει -και ορθώς προστρέχει- για βοήθεια και αποζημιώσεις. Υπάρχουν σχετικά ταμεία και χορηγίες. Στη διαχρονική καταστροφή, που για είκοσι οκτώ χρόνια τώρα συνετέλεσε στη διαχρονική απώλεια εισοδημάτων δεν μπορεί να χωρέσουν οι πρόσφυγες στα δημόσια ταμεία, για να καλυφθεί μέρος του χάσματος που δημιουργήθηκε από την απώλεια των εισοδημάτων από τις κατεχόμενες περιουσίες; Να σημειώσουμε εδώ ότι το χάσμα αυτό διευρύνεται όλο και πιο πολύ με

την ενηλικίωση της νέας γενιάς και την παράταση της τραγωδίας της Κύπρου.

Έκτο, τουρκοκυπριακές περιουσίες: Τι να πούμε για το θέμα και να μην είναι λίγα; Μήπως να αναφέρουμε την αδικία που γίνεται σε βάρος των προσφύγων από την παραχώρηση τουρκοκυπριακών περιουσιών σε μη πρόσφυγες, σε οργανισμούς, δήμους, κυβερνητικά τμήματα, υπεραγορές και λοιπά; Μήπως την υπενοικίαση γεωργικής γης από κάποιους που δεν την καλλιεργούν, ενώ την κατακρατούν; Τη μη αναθεώρηση των ενοικίων των καταστημάτων και την απώλεια εισοδημάτων του Ταμείου Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών; Την πώληση τουρκοκυπριακής γης, που ανήκει σε Τουρκοκυπρίους, μετανάστες πριν από το 1974, σε Ελληνοκυπρίους ενδιαφερόμενους αγοραστές και τη μείωση έτσι των κλήρων των προσφύγων;

Θα επαναλάβω εδώ την πάγια θέση μου ότι το κράτος οφείλει να σταματήσει αυτή την ανοχή, να κλείσει αυτό το παράθυρο. Πρέπει να βρει νόμιμους και συνταγματικά κατοχυρωμένους τρόπους, ώστε να μην πωλείται αυτή η γη και να διώχνονται, ως αποτέλεσμα, οι πρόσφυγες από τη γη ή το υποστατικό που τώρα χρησιμοποιούν.

Για τα τουρκοκυπριακά σπίτια όπου μένουν τώρα πρόσφυγες χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια συντήρησης, για να ζουν σε αυτά οι πρόσφυγες με αξιοπρέπεια· ορισμένα είναι προς κατάρρευση.

Οι γεωργικοί κλήροι χρειάζονται αναθεώρηση. Να παραχωρείται περισσότερος κλήρος σ' αυτούς που πραγματικά ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Να προτιμούνται επίσης οι νέοι στην ηλικία πρόσφυγες που επιθυμούν να μπουν στο επάγγελμα του γεωργοκτηνοτρόφου.

Σε τουρκοκυπριακά σπίτια στη Λεμεσό και Πάφο, και πιθανόν και αλλού, εγκαθίστανται αθίγγανοι. Συνεχείς οι διαμαρτυρίες από πρόσφυγες για την αφόρητη κατάσταση που δημιουργούν οι αθίγγανοι, για την ακαταλληλότητα των σπιτιών που

παραχωρήθηκαν σ' αυτούς, για την ακαταστασία και το φόβο που επικρατεί εκεί. Έγκαιρα και πριν σημειωθούν περαιτέρω προβλήματα, πρέπει το κράτος να τους μετακινήσει πιθανόν σε ορισμένα τουρκοκυπριακά χωριά όπου θα δημιουργήσει ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης.

Έβδομο, αγνοούμενοι - παθόντες: Η διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων της κυπριακής τραγωδίας του 1974 καθυστέρησε αφάνταστα λόγω κυρίως της αδιαλλαξίας του καθεστώτος Ντενκτάς. Οι πονεμένοι συγγενείς περιμένουν με αγωνία τα αποτελέσματα και της τελευταίας προσπάθειας που άρχισε εδώ και λίγες μέρες. Όλοι μας αγωνιούμε. Θα γίνει ουσιαστική έρευνα; Θα αποκαλυφθεί επιτέλους η αλήθεια για την τύχη των αγνοουμένων, τόσο αυτών που υπάρχουν μαρτυρίες ότι αιχμαλωτίστηκαν ζωντανοί και αγνοείται η τύχη τους όσο και αυτών που υπάρχουν μαρτυρίες ότι τραυματίστηκαν ή σκοτώθηκαν, αλλά δε γνωρίζουμε τίποτε περαιτέρω για την τύχη τους; Ας ευχηθούμε ότι τόσο η τύχη των αγνοουμένων μας του 1974 αλλά και των σαράντα δύο αγνοουμένων της περιόδου 1963-'64 θα διερευνηθεί σε βάθος και θα αποκαλυφθούν οι ένοχοι για την πολύχρονη περιπέτεια και αγωνία των συγγενών τους. Είναι ένα ανθρωπιστικό θέμα και όχι πολιτικό. Είναι όμως ένας κρίκος στην αλυσίδα του κυπριακού προβλήματος και χρειάζεται σπάσιμό του.

Αγροτικός τομέας: Ο αγροτικός τομέας, όπως είναι διαπίστωση όλων, συνεχώς συρρικνούται. Ο τομέας που στήριξε την οικονομία και την απασχόληση διά μέσου των αιώνων, ο τομέας που στήριξε την ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας, τόσο σε γη όσο και σε εργατικά χέρια και κεφάλαια, απασχολεί σήμερα περίπου 8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Είναι περίπου είκοσι επτά χιλιάδες πρόσωπα, επικερδώς απασχολούμενα για την παραγωγή του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Η συμβολή του τομέα της γεωργίας στο ΑΕΠ είναι μειωμένη, της τάξης του 4% περίπου, σε συσχετισμό με τη ραγδαία ανάπτυξη άλλων τομέων, όπως οι υπηρεσίες.

Τα εισοδήματα από τη γεωργία είναι χαμηλά και οι απολαβές είναι πολύ χαμηλότερες από το μέσο όρο των απολαβών όλων των υπόλοιπων κλάδων της οικονομίας μαζί. Ενώ όλοι διατυμπάνιζαν ότι ο τομέας της γεωργίας δε θα εγκαταλειφθεί, όπως παρατηρούμε, οι αναπτυξιακές δαπάνες για τη γεωργία δεν είναι οι αναμενόμενες. Ιδιαίτερα τώρα που στα προενταξιακά στάδια υπάρχει απόλυτος ανάγκη να συμπορευτούμε με τους μηχανισμούς, να εναρμονιστούμε με την Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της γεωργικής και γενικά της αγροτικής πολιτικής είναι σ' όλους φανερή και ευνόητη. Ειδικότερα, το ψηλό κόστος παραγωγής των κυπριακών γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, που καθιστά τα κοινοτικά προϊόντα ανταγωνιστικότερα των δικών μας, επιβάλλει γρήγορες, γενναίες, συντονισμένες και καλά υποστηριγμένες ενέργειες/αποφάσεις και υλοποίησή τους, για να επιβιώσει ο αγροτικός τομέας και συνάμα ο αγροτικός πληθυσμός.

Πρέπει να διασαφηνίσει η κυβέρνηση τι θέλει για τον τομέα της γεωργίας. Είναι πράγματι σκοπός της η προώθηση της ανάπτυξης του τομέα, ή η πολιτική είναι αυτή της απλής συντήρησής του σε ανεκτά επίπεδα με τις επιδοτήσεις και τη βοήθεια που παραχωρεί; Αν είναι η προώθηση της ανάπτυξης του τομέα, ώστε να γίνει ανταγωνιστικός των άλλων ευρωπαϊκών χωρών, τότε δεν υπάρχει άλλη λύση από τη διοχέτευση νέων κεφαλαίων στον τομέα, με στόχο τον εκσυγχρονισμό, την αναδιάρθρωσή του κατά τρόπο που οι αγρότες μας να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν με επενδύσεις, αναδιρθρώσεις και βελτιώσεις κάθε μορφής στις συνθήκες ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η φορολογική στήριξη επίσης των γεωργών μας είναι άκρως απαραίτητη. Θα αναφερθούμε εδώ στην επιδότηση του πετρελαίου για γεωργική χρήση, που θεωρούμε απαραίτητο να αρχίσει από τώρα και όχι όταν θα αποφασιστεί εξίσωση της τιμής πώλησης του πετρελαίου και της βενζίνης.

Στη συνέχεια θα αναφερθώ πολύ σύντομα σ' ορισμένους τομείς της αγροτικής πολιτικής και ανάπτυξης και τη σπουδαιότητα που προσωπικά δίνω σ' αυτούς.

Καλλιεργήσιμη γη

Η αγροτική γη, η γη που έχει στη διάθεσή του ο γεωργοκτηνοτροφικός τομέας, συνεχώς και από δεκαετίες τώρα μειώνεται σε μεγάλο βαθμό. Η ανάπτυξη των πόλεων και χωριών οικιστικά, η ραγδαία ανάπτυξη του τουρισμού, της βιομηχανίας, των δρόμων και όλων των άλλων μη γεωργικών τομέων, έχει καταλάβει τεράστιες εκτάσεις πολύ καλής γεωργικής γης. Αυτό σε κάποιο βαθμό είναι αναπόφευκτο. Αλλά η ασυλλόγιστη μεταφορά γης από γεωργικές ζώνες σε τουριστικές, οικιστικές και βιομηχανικές και η μη πλήρης χρήση της γης αυτής σε αυτούς τους τομείς, αφήνει αρκετή γη μη καλλιεργούμενη. Οι έξι πόλεις μας, τα κυριότερα αγροτικά κέντρα, οι παραλιακές ζώνες, οι περισσότεροι συνοικισμοί προσφύγων, οι βιομηχανικές περιοχές και ζώνες είναι στο κέντρο πολύ καλής γεωργικής γης που χάθηκε ήδη οριστικά για τη γεωργία και τη γεωργική παραγωγή.

Ο συνεχής, σχεδόν ανεξέλεγκτος, διαχωρισμός οικοπέδων, ανεξάρτητα από τις ανάγκες του πληθυσμού, κατέφαγε αρκετές εκτάσεις. Χιλιάδες τα οικόπεδα που μένουν κενά. Η διάσπαρτη οικιστική ανάπτυξη αφήνει ως αποτέλεσμα αδρανείς εκτάσεις που αλλιώς θα χρησιμοποιούνταν έστω και για σπορά ή για καλλιέργεια λαχανικών ή ανάπτυξη οποιασδήποτε δενδροκαλλιέργειας. Σε αυτό το θέμα χρειάζεται κάποιο μέτρο. Οι ζώνες για οικιστική ανάπτυξη μπορούν, κατά τους υπολογισμούς ειδικών, να ικανοποιήσουν τριπλάσιο πληθυσμό από τον υφιστάμενο.

Θεωρούμε ότι η αγορά οικοπέδων από ορισμένους πέραν των αναγκών τους ή έστω και των αναγκών των παιδιών τους και η αδρανοποίηση της γης είναι ένα θέμα που πρέπει να απασχολήσει την κυβέρνηση και τη Βουλή. Σκέφθηκε η κυβέρνηση τη φορολογία επί των οικοπέδων ως μέτρο αποτρεπτικό; Σκέφθηκε η κυβέρνηση να

ακολουθήσει μεθόδους άλλων ευρωπαϊκών χωρών, όπου για να δοθεί άδεια διαχωρισμού οικοπέδων, πρέπει να είναι έτοιμες και οι άδειες οικοδομής και σε τακτή προθεσμία ελέγχεται αν κτίστηκαν οι οικοδομές; Με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται η σπατάλη γης και η σπατάλη οικονομικών πόρων, δαπανών δηλαδή, σε δρόμους, αποχετευτικά, παροχή ρεύματος, νερού και λοιπά.

Αγροτική ανάπτυξη

Για να κρατηθεί ο κόσμος στα χωριά του, στις ρίζες του, να μειωθεί η αστυφιλία και έτσι, μεταξύ άλλων, να περιοριστεί και η άνοδος των τιμών των οικοπέδων, η ραγδαία ανάπτυξη των πόλεων που επιφέρει αλυσιδωτές επιπτώσεις σ' άλλους τομείς, πρέπει να υποστηριχθεί πιο γενναία η ανάπτυξη της υπαίθρου, των χωριών, του αγροτικού πληθυσμού. Σε ορισμένα χωριά έχουν μείνει μόνο γέροι. Αλλού, ενώ υπάρχει κάποιος πληθυσμός, αρκετοί κτίζουν εκεί εξοχικά για τα Σαββατοκύριακα και τις διακοπές τους. Για να συγκρατηθεί ο πληθυσμός όμως, ιδιαίτερα οι νέοι, και να εργάζονται εκεί στα χωριά μας, χρειάζονται κίνητρα και μέτρα.

Η απαλλαγή από φορολογία σε όσους κτίζουν, ζουν και δραστηριοποιούνται στα χωριά, ιδίως τα ημιορεινά και ορεινά, είναι ένα μέτρο. Σε ορισμένες κατηγορίες...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο χρόνος σας τελειώνει.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Δώσε μου ακόμα πέντε λεπτά.

Σε ορισμένες κατηγορίες δραστηριοτήτων να δίνονται και χορηγίες.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΚΟΠΙΤΗΣ:

Πόθεν εννά αφαιρεθούν τα πέντε λεπτά;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Από τον Ματσάκη. Έδωσεν μου τα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν σε ακούσει όμως, Σοφοκλή, ο Ματσάκης;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Η αναζωογόνηση των χωριών μας μπορεί να γίνει με την ανάπτυξη του οδικού δικτύου από τις πόλεις προς τα ημιορεινά και τα ορεινά κυρίως χωριά με την προώθηση και παροχή κινήτρων για άλλες μορφές απασχόλησης εκτός του γεωργοκτηνοτροφικού, όπως είναι ο αγροτουρισμός, οι μικρές βιομηχανίες, η μεταποίηση γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, οι λαϊκές τέχνες. Είναι απαραίτητη η βελτίωση της ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και η ανταμοιβή των κόπων τους. Η προστασία της υγείας και η βελτίωση της ζωής των κατοίκων της υπαίθρου δε γίνονται με ευχολόγια και υποσχέσεις. Γίνονται με έργα και κίνητρα, με την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, τη διαφοροποίηση της κτηνοτροφικής παραγωγής, την οργάνωση της εμπορίας των προϊόντων, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, την ενθάρρυνση των νέων για παραμονή και απασχόληση στην ύπαιθρο, την προώθηση αρδευτικών έργων και έργων αναδασμού, την αύξηση των προοπτικών αμειπτικής εργοδότησης, με τη γενική αγροτική και κοινωνική ανάπτυξη.

Υδατική πολιτική και αναδασμός

Η συνέχιση της ανάπτυξης στον τομέα των υδάτων, τόσο για άρδευση όσο και ύδρευση, μας βρίσκει σύμφωνους. Μια ξηροθερμική χώρα όπως η δική μας δεν έχει άλλη διέξοδο παρά να εξοικονομεί νερό, να το διαχειρίζεται σωστά και να εμπλουτίζει την υδατική της πολιτική με νέες μεθόδους. Οι νέες μέθοδοι εμπλουτισμού, αύξησης δηλαδή των διαθέσιμων υδατικών πόρων, είναι η ασφαλή για σκοπούς ύδρευσης και η χρήση του εξαγνισμένου νερού των λυμάτων για αρδευτικούς σκοπούς. Στο θέμα

της χρήσης των εξαγνισμένων νερών των λυμάτων από το εργοστάσιο λυμάτων της Λάρνακας παρατηρείται σοβαρή καθυστέρηση στην οργάνωση της διανομής τους σε γεωργοκτηνοτρόφους της ευρύτερης περιοχής. Αποτέλεσμα: Το νερό να διοχετεύεται ασυλλόγιστα στη θάλασσα και κάποιες ποσότητες στη λίμνη της Ορόκλινης. Γρήγορες αποφάσεις, σχεδιασμός, διάθεση κονδυλίων και ενημέρωση των γεωργοκτηνοτρόφων. Δεν είναι λογικό να πληρώνουμε, να καθαρίζεται το νερό των λυμάτων και να το διοχετεύουμε στη θάλασσα, ενώ η ανάγκη άρδευσης φυτειών για την κτηνοτροφία και άλλων καλλιεργειών είναι τεράστια στη γύρω περιοχή.

Όσον αφορά τη χρήση του νερού από τους φράχτες, αυτό το οποίο θα επισημάνω είναι ότι ο αγροτικός κόσμος απαιτεί την αναλογία του και τη μειωμένη τιμή πώλησης νερού. Η ύπαιθρος απαιτεί το νερό των φραχτών για γεωργικούς κυρίως σκοπούς και όχι για τον τουρισμό, όπου διοχετεύονται τεράστιες ποσότητες. Μαζί με την άρδευση των γεωργικών περιοχών συνδυάζεται συνήθως και η εφαρμογή αναδάσμου, που προωθείται με ρυθμό όχι πλήρως ικανοποιητικό λόγω έλλειψης προσωπικού στο αρμόδιο τμήμα. Ως βασικό έργο υποδομής εμείς στο ΔΗΚΟ το αντιμετωπίζουμε πολύ θετικά. Είναι το σχέδιο που βοηθά τόσο τους υφιστάμενους γεωργοκτηνοτρόφους, πλήρως ή μερικώς απασχολούμενους στη γεωργία, αλλά και νέους ανθρώπους που θέλουν να απασχοληθούν στην ύπαιθρο σ' οποιονδήποτε τομέα όπου χρειάζεται κάποια έκταση γης.

Παράλληλα το ΔΗΚΟ υποστηρίζει τον εμπλουτισμό του σχεδίου του αναδάσμου με παρεμφερή σχέδια που θα βοηθήσουν στην ορθολογιστική χρήση της γης και στην κατασκευή βασικής υποδομής. Τέτοια σχέδια είναι ο αστικός αναδάσμος, για τον οποίο άρχισαν ήδη να γίνονται σκέψεις και μελέτες, με αρκετή ομολογουμένως καθυστέρηση σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρώπης. Ο αστικός αναδάσμος θα βοηθήσει στη βελτίωση της ιδιοκτησιακής κατάστασης, στην κατασκευή της βασικής υποδομής -

δρόμοι, εξασφάλιση χώρων πρασίνου, χώροι κοινής ωφελείας- σε περιοχές που ορίζονται για οικιστική, τουριστική και βιομηχανική ανάπτυξη. Ο αστικός αναδασμός επιλύει τα ιδιοκτησιακά προβλήματα και διευκολύνει την ορθολογιστική ανάπτυξη για την οποία προορίζονται οι εκτάσεις εκείνες.

Άλλα θεσμικά μέτρα για τη γεωργική και αγροτική ανάπτυξη που θα βοηθήσουν στην ταχύτερη εναρμόνιση της κυπριακής γεωργίας με την ευρωπαϊκή πρέπει επείγοντως να ληφθούν, αφού μελετηθούν οι κυπριακές συνθήκες και θεσμοθετηθούν με κατάλληλο νομικό πλαίσιο και αφού αρχίσει κατάλληλη ενημέρωση των γεωργοκτηνοτρόφων και των υπόλοιπων ιδιοκτητών αγροτικής γης, είτε σε περιοχές αναδασμού είτε στην υπόλοιπη ύπαιθρο. Τέτοια μέτρα είναι οι ομαδικές συνεταιριστικές καλλιέργειες, η νομοθεσία για τη μακροπρόθεσμη ενοικίαση της γεωργικής γης, μέτρα για την ενθάρρυνση της χρήσης της εγκαταλειμμένης ή αναξιοποίητης γης, ιδίως σε περιοχές γόνιμες και αρδευόμενες, κίνητρα και για την παραχώρηση ή πώληση της γης των συγγενών, αδελφών και άλλων στους γεωργούς συγγενείς τους είναι μέτρα που υπάρχουν στην Ευρώπη αυτά.

Παράλληλα, τονίζουμε την ανάγκη συστηματικής οικονομικής αξιολόγησης του σχεδίου του αναδασμού όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη ωφελιμότητα του σχεδίου, την αξιοποίηση των υπό αναδασμό εκτάσεων και τη δημιουργία οικονομικά βιώσιμων μεγεθών μονάδων.

Συμβούλια εμπορίας αγροτικών προϊόντων και η μετεξέλιξή τους

Τα συμβούλια εμπορίας ή οι οργανισμοί εμπορίας σημαντικών γεωργικών μας προϊόντων, όπως οι πατάτες, το γάλα, τα ελαιοκομικά, τα αμπελουργικά και τα σιτηρά, δεν μπορούν να συνεχίσουν με την παρούσα τους μορφή, ενόψει της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το παρόν καθεστώς τους δεν είναι αποδεκτό από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μια και, βάσει με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο

παραγωγός πρέπει να πωλεί απευθείας στους βιομηχάνους ή στην κατανάλωση, κατά το δυνατό.

Η κυβέρνηση είναι φανερό ότι καθυστερεί σε αυτό τον τομέα. Απαιτείται επείγοντως νέα νοοτροπία και νέα προσέγγιση, νέες αναγκαίες ανακατατάξεις, για να μετεξελιχθούν τα συμβούλια σε άλλης μορφής οργάνωση. Θα πρέπει να δημιουργηθούν νέες οντότητες, όπως οργανισμοί δημόσιου δικαίου, σύνδεσμοι παραγωγών, ιδιωτικές ομάδες παραγωγής και εξαγωγής. Οι ανακατατάξεις ή μετεξέλιξη κάτω από ένα νέο νομικό πλαίσιο απαιτεί μια ανασύνταξη όλων των φορέων των υπουργείων, των παραγωγών, των διοικητικών συμβουλίων, του προσωπικού των συμβουλίων και λοιπά. Δεν επιτρέπεται άλλη καθυστέρηση. Το 2004 πλησιάζει.

Επίσης, απαιτείται γρήγορα και η δημιουργία του Οργανισμού Πληρωμών, που, όπως είναι λογικό, θα υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας και θα αποτελεί την ομπρέλα κάτω από την οποία θα στεγάζονται οι νέες οντότητες που θα προκύψουν από τη μετεξέλιξη. Ο Οργανισμός Πληρωμών θα πρέπει ασφαλώς να παρεμβαίνει, όταν υπάρχουν προβλήματα στη διάθεση των προϊόντων, όπως υπάρχει για παράδειγμα τώρα με τη διάθεση του λαδιού· που, όπως γνωρίζουμε, στο ΣΕΚΕΠ υπάρχουν τεράστιες αδιάθετες ποσότητες ή στα αμπελουργικά προϊόντα που για χρόνια έχουν πρόβλημα διάθεσης.

Κύριε Πρόεδρε, έχω να μιλήσω ακόμα για τη βιολογική καλλιέργεια, την αναδάσωση και τα σφαγεία, αλλά, επειδή υπάρχει πρόβλημα χρόνου, θα καταθέσω το υπόλοιπο της ομιλίας μου.

[Ακολουθεί το υπόλοιπο μέρος της γραπτής ομιλίας του κ. Φυττή όπως έχει κατατεθεί:

Βιολογική καλλιέργεια

Ψηφίστηκε από την παρούσα Βουλή στις 20 Δεκεμβρίου 2001 ο νόμος περί

Βιολογικής Παραγωγής, που αφορά την παραγωγή, σήμανση, έλεγχο και εμπορία βιολογικών προϊόντων. Από την αρχή λέμε ότι θεωρούμε τον τομέα της βιολογικής καλλιέργειας σημαντικό και πολύ εξελιξιμο. Είναι ένας νέος τομέας, όπως και ο τομέας της ανάπτυξης στρουθοκαμήλων και η ιχθυοπαραγωγή, που θα φέρουν αρκετό εισόδημα στην Κύπρο. Η παραγωγή βιολογικών προϊόντων δεν καλύπτει τη ζήτηση, τόσο εδώ όσο και στην Ευρώπη. Κίνητρα, εκπαίδευση και διαφώτιση των ενδιαφερομένων παραγωγών, πρόσληψη του αναγκαίου τεχνικού προσωπικού, αύξηση των επιδοτήσεων, γρήγορες κινήσεις από πλευράς Υπουργείου Γεωργίας και Υπουργείου Εμπορίου για τη σύσταση του Συμβουλίου Βιολογικών Προϊόντων, ομάδων βιοκαλλιεργειών, οργανώσεων παραγωγών, Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης, Κυπριακής Εταιρείας Πιστοποίησης.

Το ποσό των £100.000 που προβλέπεται για ενίσχυση των βιοκαλλιεργειών από τον προϋπολογισμό του 2002 είναι λίγο. Ο τομέας αυτός, πιστεύουμε, θα αναπτυχθεί, γιατί βοηθούν και οι φυσικές συνθήκες της Κύπρου και εμείς ως Βουλή θα παρακολουθούμε και θα βοηθούμε την προσπάθεια.

Αναδάσωση

Η συνέχιση της αναδάσωσης θα πρέπει να συνεχιστεί με μεγαλύτερους ρυθμούς από τους υφιστάμενους. Τα τελευταία χρόνια ο ρυθμός και οι εκτάσεις που αναδασώνονται ετησίως έχουν σχετικά μειωθεί. Επίσης η δενδροφύτευση και ο εξωραϊσμός κατά μήκος των μεγάλων αυτοκινητόδρομων πρέπει να συνεχιστεί και να συμπληρωθεί. Σε ορισμένους δρόμους η εργασία που έχει γίνει είναι εξαιρετική. Δεν μπορούμε όμως να πούμε το ίδιο και για το δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού με τα πολλά κενά και τη γενική κακή εντύπωση που παρουσιάζει η δενδροφύτευση ένθεν και ένθεν του δρόμου.

Η μετατροπή αρκετής χαλίτικης γης σε δασική, εν ανάγκη και με μακροπρόθεσμη

εκμίσθωση από το Υπουργείο Εσωτερικών στο Υπουργείο Γεωργίας, πρέπει να συνεχιστεί. Αντιλαμβανόμαστε τα προβλήματα, αλλά μπροστά στην αναγκαιότητα να πρασινίσουμε, τόσο κυβερνητικές, κρατικές όσο και ιδιωτικές ακαλλιέργητες εκτάσεις, για αρκετά ευνόητους λόγους δε θα πρέπει να λυγίζουμε, υποχωρώντας σ' αυτά τα προβλήματα. Η Κύπρος χρειάζεται τα δάση, το πράσινο, την ομορφιά της φύσης για περιβαλλοντικούς, οικονομικούς, τουριστικούς, κοινωνικούς και άλλους λόγους. Δεν πρέπει να φεισθούμε κόπων, θυσιών και εξόδων για το σκοπό αυτό. Η αναδάσωση των καμένων εκτάσεων από τις πυρκαγιές πρέπει να γίνει σύντομα και όχι να λέμε ότι η φύση θα τα αναπληρώσει από μόνη της. Ελάχιστα θα πετύχει η φύση από μόνη της, μετά από πολλά χρόνια, κάτω από τις ξηροθερμικές συνθήκες του τόπου μας. Μόνο η φύτευση και η περιποίηση των φυτευομένων δέντρων θα φέρει ουσιαστικά πίσω τα καμένα δάση, είτε είναι χαμηλά Μακί είτε πευκοδάση είτε δάση λατζιάς είτε όποιας άλλης κατηγορίας είναι.

Εκσυγχρονισμός των σφαγείων

Ήδη η καθυστέρηση που σημειώθηκε στον τομέα του εκσυγχρονισμού των πτηνοσφαγείων και των σφαγείων μεγάλων ζώων -βοοειδών, χοίρων και αιγοπροβάτων- είναι σημαντικός. Η ευθυγράμμιση με τους κανόνες σφαγής, ταξινόμησης και εμπορίας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας βρίσκει σε πολύ προκαταρκτικό στάδιο. Η ολιγωρία από πλευράς αρμοδίων αλλά και των ίδιων των πτηνοτρόφων θα έχει σε δύο χρόνια, που θα γίνει με το καλό η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σοβαρές επιπτώσεις. Σημειώνουμε ότι από τον ιδιωτικό τομέα έχει ήδη ανεγερθεί το σφαγείο των στρουθοκαμήλων.

Είναι γνωστό ότι τα πτηνοσφαγεία, που πρέπει να είναι σύγχρονα, θα πρέπει να διαχωριστούν σε τρεις κατηγορίες: Σε σφαγεία εξαγωγής, με εργοδότηση μόνιμων κτηνιάτρων, σε σφαγεία παγκύπριας εμβέλειας, ως προς την εργασία της σφαγής και

διάθεσης προϊόντων, και σε τοπικά, για αριθμό μέχρι είκοσι χιλιάδες κοτόπουλα. Ο εκσυγχρονισμός καθυστέρησε ήδη σημαντικά. Ίσως με ανοχή, τόσο του Υπουργείου Γεωργίας όσο και του Υπουργείου Εμπορίου, αλλά και άδεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορέσει η Κύπρος να ευθυγραμμιστεί με την Ευρώπη στα προσεχή δύο με τρία χρόνια το πολύ.

Όσον αφορά τα σφαγεία για μεγάλα ζώα, είναι απαραίτητο μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2004 να είναι εκσυγχρονισμένα, να ταξινομούν τα ζώα που θα σφάζονται μέχρι και σε πέντε κατηγορίες, ανάλογα με την ποιότητα του κρέατος. Με βάση αυτή την ταξινόμηση θα πληρώνονται οι κτηνοτρόφοι. Η αλλαγή της νομοθεσίας, ώστε να επιτρέπει δημιουργία σφαγείων και από ιδιώτες και όχι μόνο από δήμους και κοινότητες, θα βοηθήσει ώστε να προχωρήσει ο εκσυγχρονισμός των σφαγείων. Απλώς διερωτόμαστε πότε θα προχωρήσουμε ως κράτος -κυβέρνηση και Βουλή- στις εναρμονιστικές νομοθεσίες, στην παροχή κινήτρων, στον εκσυγχρονισμό και στον τομέα των σφαγείων, για να είμαστε έτοιμοι στις αρχές του 2004 να αντιμετωπίσουμε την ελεύθερη εισαγωγή των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και κρεάτων από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης.

Επίλογος

Αντιλαμβανόμαστε το φόρτο εργασίας, το δρόμο που έχουμε να διανύσουμε ως Κύπρος, ως κυβέρνηση και Βουλή, ως υπηρεσίες και ιδιώτες. Εμείς θα είμαστε έτοιμοι, στο πλευρό του Κύπριου αγρότη, του Κύπριου κτηνοτρόφου, για να βοηθήσουμε ως Βουλή, ως ΔΗΚΟ, ως άτομα σε ό,τι χρειαστεί, για να αντιμετωπίσουμε τη μεγάλη πρόκληση της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και κάτι ακόμη. Για να γίνει η βελτίωση, η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός του αγροτικού τομέα, πρέπει να στελεχωθεί πλήρως το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Δεν μπορεί με το υπάρχον προσωπικό, το γηράσκον

επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, να αντεπεξέλθει το υπουργείο. Πότε επιτελούς θα προσληφθούν νέοι επιστήμονες -ικανοποιητικός αριθμός- και νέο τεχνικό προσωπικό, με το οποίο να στελεχωθούν τα διάφορα τμήματα και υπηρεσίες; Νομίζουμε ότι οι εναρμονιστικές νομοθεσίες θα εφαρμοστούν μόνες τους; Ασφαλώς όχι. Οι νέοι επιστήμονες, οι νέες σύγχρονες μέθοδοι, η ενθάρρυνση με οικονομικά κίνητρα και η ενημέρωση των παραγωγών είναι απαραίτητες προϋποθέσεις, για να προχωρήσει ο τομέας χωρίς τριγμούς και προβλήματα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον εκσυγχρονισμό, την πρόοδο και την ευημερία του λαού μας.]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά.

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα, παρακαλώ, και ακολουθεί ο κ. Γιώργος Χατζηγεωργίου.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πάντοτε η όλη συζήτηση η οποία διεξάγεται για τους προϋπολογισμούς γίνεται με κριτικό πνεύμα, αφού είναι αυτοί οι οποίοι εκφράζουν την όλη πολιτική φιλοσοφία στη διακυβέρνηση του τόπου, αλλά ταυτόχρονα καθορίζουν το μοντέλο της ανάπτυξης και προδιαγράφουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την πορεία της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Το ήθος μιας εξουσίας, οι πολιτικές επιλογές, οι συμπεριφορές των κυβερνώντων και οι όποιες πρακτικές θα ακολουθηθούν από αυτούς διαγράφονται μέσα από τους εκάστοτε προϋπολογισμούς.

Η δική μας συνολική τοποθέτηση πάνω σ' αυτούς έχει ήδη κατατεθεί από τον

πρόεδρο του κινήματος, γι' αυτό και θα συγκεντρωθώ πάνω σε ορισμένα θέματα που αφορούν την ελεύθερη Αμμόχωστο, τους πρόσφυγες, τους εγκλωβισμένους, τους αγνοούμενους, το περιβάλλον και την παιδεία.

Ελεύθερη Αμμόχωστος

Η ανορθωτική ανάπτυξη της ακριτικής ελεύθερης Αμμοχώστου την έχει καταστήσει έναν από τους πιο σημαντικούς οικονομικούς πνεύμονες, μια περιοχή που στηρίζεται πάνω στην τουριστική βιομηχανία και τη γεωργική παραγωγή προσφέροντας πολλά στον τόπο, αλλά ταυτόχρονα αντιμετωπίζοντας τα δικά της ιδιαίτερα προβλήματα.

Η εργατικότητα και η προοδευτικότητα των κατοίκων της την ανεβάζουν καθημερινά, ωστόσο η συμβολή του κράτους είναι μηδαμινή. Τα έργα υποδομής είναι σχεδόν ανύπαρκτα.

Το νοσοκομείο Παραλιμνίου αποτελεί μία μονάδα ανεπαρκώς στελεχωμένη και ελλιπέστατα εξοπλισμένη. Παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που καταβάλλει το ιατρικό, παραϊατρικό και το άλλο προσωπικό, δεν είναι δυνατό να καλύψει τις τεράστιες ανάγκες και να προσφέρει τις απαραίτητες υπηρεσίες στους κατοίκους της περιοχής, αλλά και στις χιλιάδες των ξένων επισκεπτών που την κατακλύζουν. Γι' αυτό το λόγο οι μεν εύποροι, που έχουν την οικονομική δυνατότητα, καταφεύγουν στον ιδιωτικό τομέα, οι δε άποροι, μη έχοντας τη δύναμη, παγιδεύονται στο καλούμενο νοσοκομείο, μονίμως ταλαιπωρούμενοι και υποφέροντας. Αυτό μπορεί να τους στοιχίσει ακόμη και την ίδια τους τη ζωή λόγω των πολλαπλών ελλείψεων. Γι' αυτό το λόγο και επιβάλλεται η όσο το δυνατό πιο ταχεία αποπεράτωση των κατασκευαστικών έργων του νέου νοσοκομείου, έτσι ώστε και οι κάτοικοι της περιοχής να νιώσουν από το κράτος τη στοιχειώδη αντίληψη της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ο αγροτικός τομέας της ελεύθερης Αμμοχώστου, που κάποτε ήταν η ραχοκοκαλιά της οικονομίας της όλης περιοχής, άρχισε εδώ και μερικά χρόνια να παίρνει την

κατιούσα. Η ψηλή τιμή του νερού του νότιου αγωγού, η αύξηση της τιμής των καυσίμων, που ανεβάζουν καθημερινά το κόστος της αγροτικής παραγωγής, και άλλοι παράγοντες, όπως τα αγροτικά χρέη, που χρόνο με το χρόνο αυξάνονται, λόγω της αδυναμίας των αγροτών να τα ξοφλήσουν, αφού τα τελευταία χρόνια οι καιρικές συνθήκες δεν τους έδωσαν τη δυνατότητα να έχουν τα ανάλογα εισοδήματα, είναι μερικές από τις αιτίες του ότι όλο και περισσότεροι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν το γεωργικό επάγγελμα, για να εργαστούν στον τουρισμό. Τι θα γίνει όμως, αν εγκαταλειφθεί η γεωργία; Τι θα γίνει, αν παρουσιαστεί κρίση στον τουρισμό;

Παρ' όλα ταύτα η γεωργία αποτελεί το σταθερό τομέα της οικονομίας μας. Οι αγροτικές περιοχές πρέπει να στηριχθούν, ούτως ώστε να συνεχίσουν τις παραγωγικές τους ασχολίες, γιατί έτσι συντηρείται η συνοχή του κοινωνικού μας ιστού, οι παραδοσιακές μας αξίες και ο πολιτισμός του λαού μας. Εκτιμούμε τις αποζημιώσεις που παρέχονται στους παραγωγούς, όμως αυτές ανακουφίζουν προσωρινά χωρίς να λύουν τα προβλήματα. Η κυβερνητική πολιτική πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να υπάρξει αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός της αγροτικής μας παραγωγής για οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους, πολύ περισσότερο μάλιστα ενόψει της ευρωπαϊκής μας ολοκλήρωσης.

Μια άλλη πτυχή στην οποία πρέπει να δοθεί κυβερνητική στήριξη και να επιτευχθεί εγρήγορση είναι στην κατασκευή διαφόρων έργων στις κοινότητες Σωτήρα, Λιοπέτρι, Βρυσούλλες, Αχερίτου, Φρέναρος, Αυγόρου, Δερύνεια, Δάσος Άχνας (π.χ. αθλητικά κέντρα, νέα σύγχρονα σχολεία, χώροι όπου η νεολαία θα μπορεί να αξιοποιήσει τον ελεύθερό της χρόνο, διάφορα καταλύματα για τις ψαρόβαρκες, βελτίωση του οδικού δικτύου σε κάθε κοινότητα κ.ά.). Δεν προχωρώ σε περισσότερες λεπτομέρειες, γιατί δεν είναι του παρόντος. Ιδιαίτερα όμως πρέπει να προσεχθούν οι κοινότητες που δεν ευνοήθηκαν ή, αν θέλετε, δεν καταστράφηκαν από την τουριστική ανάπτυξη.

Η μάστιγα των ναρκωτικών, δυστυχώς, βρήκε έδαφος στη νεολαία της ελεύθερης Αμμοχώστου και μέρα με τη μέρα οι χρήστες αυξάνονται και οι έμποροι αυξάνουν τα εισοδήματά τους παίζοντας με τις ζωές αυτών που θα αναλάβουν σε λίγα χρόνια τα ηνία της κοινωνίας που ζούμε. Το κοινωνικό πρόβλημα είναι μεγάλο και η αντιμετώπισή του από το κράτος δεν μπορεί να εξαντλείται στην αναποτελεσματική, άλλωστε, καταστολή. Απαιτείται συστηματική, επιστημονική, κοινωνική, ψυχολογική αρωγή και παρέμβαση της πολιτείας με συγκεκριμένο προγραμματισμό και εξειδικευμένο προσωπικό. Δεν αρκεί μόνο η ιδιωτική πρωτοβουλία.

Πρόσφυγες

Ένα τεράστιο κεφάλαιο που άνοιξε μετά την τουρκική εισβολή, το 1974, η προσφυγοποίηση 200 000 Κυπρίων, μας βρίσκει δυστυχώς ακόμη να μιλάμε για προσφυγικά προβλήματα, για προβλήματα τα οποία διαιωνίζουν την πίκρα και τον πόνο αυτών των ανθρώπων.

Στον τομέα αυτό έγινε και γίνεται σημαντικό έργο και το αναγνωρίζουμε. Η λειτουργία του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, παρά τα πολλά γραφειοκρατικά προβλήματα και τα μειωμένα κονδύλια που συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό και τα οποία δεν είναι σε θέση να ικανοποιήσουν άμεσα όλες τις ανάγκες, είναι μια θετική εξέλιξη. Πρέπει επίσης να γίνει αναφορά και στην ανάγκη για αύξηση των βοηθημάτων που παραχωρούνται για τα διάφορα στεγαστικά σχέδια, τα οποία είναι εντελώς ανεπαρκή με τα σημερινά δεδομένα.

Η συνεχιζόμενη κυβερνητική πολιτική της μη ανέγερσης νέων προσφυγικών οικισμών πλήττει άμεσα τα πιο φτωχά προσφυγικά στρώματα και ιδιαίτερα τα νέα ζευγάρια τα οποία δεν έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν τη δική τους κατοικία, ακόμη και αν τους δοθεί το σχετικό, χαμηλό άλλωστε, βοήθημα. Επίσης ένα άλλο πρόβλημα το οποίο επιβαρύνει το όλο θέμα είναι και η παράνομη ή παράλογη

κατακράτηση μεγάλου αριθμού σπιτιών στους κυβερνητικούς οικισμούς από μη δικαιούχους. Η ανάκτηση και η παράδοση αυτών των κατοικιών σε νόμιμους δικαιούχους θα καλύψει πραγματικά τις ανάγκες πολλών άλλων προσφύγων.

Η απόφαση για αναδόμηση των πρώτων κυβερνητικών οικισμών, στις Κόκκινες και στο Τσιακκιλερό, χαιρετίστηκε απ' όλους. Όμως ο πολύ αργός ρυθμός και τα ποσά τα οποία διατίθενται κάθε χρόνο δε βοηθούν στη σύντομη αποπεράτωση του όλου έργου. Υπάρχει ανάγκη διάθεσης μεγαλύτερων ποσών για επιτάχυνση, γιατί είναι ντροπή για την κοινωνία μας, του εικοστού πρώτου αιώνα, της οποίας προδιαγράφεται σύντομα η ένταξη στο ευρωπαϊκό σύνολο, να έχει ακόμη ανθρώπους που ζουν σε θλιβερά υποστατικά, υγρά και ετοιμόρροπα, στεγασμένα με αμίαντο, απολύτως ανθυγιεινά, ακατάλληλα ακόμη και για ζώα στις σημερινές συνθήκες.

Οι διαμαρτυρίες και τα παράπονα για τις αδικίες στην κατανομή και εκμετάλλευση των τουρκοκυπριακών περιουσιών από μη δικαιούχους είναι δικαιολογημένες. Δυστυχώς, οι αυθαιρεσίες και η ευνοιοκρατία συνεχίζονται. Επίσης οι αγοραπωλησίες τουρκοκυπριακής γης στις ελεύθερες περιοχές είναι εκμετάλλευση από κάποιους οι οποίοι σε πολύ πιο μειωμένες τιμές, παρά την αξία τους, τις αγοράζουν και σε χρόνο ρεκόρ κερδίζουν τεράστια κεφάλαια. Νωπή είναι η όλη υπόθεση κομπίνα που συγκλόνησε και συνεχίζει ακόμη στον Πύργο Τηλλυρίας.

Ένα άλλο τεράστιο πρόβλημα το οποίο έχουν να αντιμετωπίσουν οι πρόσφυγες των συνοικισμών είναι και το ίδιο το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν. Στους πλείστους προσφυγικούς συνοικισμούς οι χώροι πρασίνου είναι μονίμως χώροι ακαθαρσίας και σκουπιδότοποι, αντί να διαμορφωθούν κατάλληλα και να μετατραπούν σε πάρκα και παιδικές χαρές που θα βελτιώσουν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής των προσφύγων. Σε πολλούς οικισμούς που βρίσκονται στα όρια των δήμων παρατηρείται και το εξής: Οι μεν δήμοι νίπτουν τας χείρας τους λέγοντας ότι οι προσφυγικοί οικισμοί

είναι ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών, το δε υπουργείο απεκδύεται τις ευθύνες του λέγοντας ότι βρίσκονται μέσα σε δημοτικά όρια. Και οι συνοικισμοί έτσι κι αλλιώς αντιμετωπίζονται σαν γκέτο, σαν χώροι πολιτών δεύτερης κατηγορίας.

Τέλος, ελπίζουμε να μην επανέλθει προεκλογικά, λόγω προεδρικών εκλογών, και δημαγωγικά η επικίνδυνη πολιτικά, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, υποσχασιολογία για τιτλοποίηση προσφυγικών κατοικιών. Υπάρχουν και άλλοι τρόποι ουσιαστικής οικονομικής στήριξης των προσφύγων.

Εγκλωβισμένοι-Αγνοούμενοι

Οι εγκλωβισμένοι, οι “ελεύθεροι πολιορκημένοι” της Καρπασίας, αυτοί οι οποίοι κρατούν άσβεστο το ελληνικό στοιχείο στην κατεχόμενη αυτή χερσόνησο, παραμένουν για το κράτος και την κοινωνία μας μια περιθωριακή περίπτωση. Τα πάμπολλα προβλήματά τους, οι πιέσεις και η εγκληματικότητα εις βάρος τους από τον Τούρκο κατακτητή, οι καταπιεστικές συνθήκες διαβίωσης, τα οικονομικά προβλήματα, ο χωρισμός από τα παιδιά τους, αλλά και το επίπεδο της μέριμνας και της κοινωνικής αλληλεγγύης που υστερεί δεν τους πτοούν. Όμως το ερώτημα είναι «μέχρι πότε θα αντέξουν;». Αυτή η κοινωνία του εκσυγχρονισμού, της ευμάρειας και του νεοπλουτισμού οφείλει να ενδιαφερθεί περισσότερο για τα προβλήματα των εγκλωβισμένων Ελλήνων της Καρπασίας όσο και των Μαρωνιτών, καθώς και για τα παιδιά τους στις ελεύθερες περιοχές.

Όμως, πέρα από την ανθρωπιστική πλευρά, η υπόθεση των εγκλωβισμένων συνιστά ένα μέγα πολιτικό έγκλημα εθνικού ξεκαθαρίσματος. Από τις 20 000 σχεδόν της Καρπασίας έμειναν ελάχιστες εκατοντάδες υπερήλικες. Ένα κομμάτι του ελληνισμού, που πολύ εύστοχα χαρακτηρίστηκε “με ημερομηνία λήξης”. Η τρομοκρατία, το έγκλημα, η καταπίεση, ο πρωτοφανής φασισμός του κατοχικού καθεστώτος και η στέρηση των αυτονόητων δικαιωμάτων οδηγούν σ’ ένα καθημερινό συντελούμενο

εθνικό ξεκαθάρισμα. Είναι καιρός πλέον το θέμα των εγκλωβισμένων να αποτελέσει αιχμή του κυπριακού προβλήματος και της διεκδίκησης των δικαιωμάτων του κυπριακού ελληνισμού. Αυτό το έγκλημα καθημερινά συντελείται χωρίς η εγκληματούσα Τουρκία να πληρώνει τουλάχιστο πολιτικό κόστος και να αξιοποιείται η εκούσια θυσία αυτών που έμειναν να φυλάνε Θερμοπύλες.

Επίσης γι' αυτό το θέμα θέλω να υπογραμμίσω ότι η κυβέρνηση πρέπει πλέον να αρχίσει να συμπεριφέρεται υπεύθυνα σε ό,τι αφορά την επιβίωση αλλά και την εκπαίδευση των εγκλωβισμένων μας. Ας μην επαναληφθούν ανεύθυνοι χειρισμοί, όπως για το θέμα των δασκάλων στο Ριζοκάρπασο.

Το δράμα των αγνοουμένων και των συγγενών τους διαιωνίζεται χωρίς κανένα θετικό στοιχείο από πλευράς της Τουρκίας αλλά και χωρίς κανένα κόστος γι' αυτήν. Πρέπει το πρόβλημα αυτό να αποτελεί αιχμή του κυπριακού προβλήματος. Θετικό το στοιχείο ότι αποτέλεσε θέμα των συνομιλιών του Προέδρου Κληρίδη και του Ντενκτάς, αυτό όμως που μας ενδιαφέρει είναι το τελικό αποτέλεσμα.

Πρέπει η Τουρκία να εξαναγκαστεί να τηρήσει τη συμφωνία του 1997. Πρέπει ο Ντενκτάς να επιτρέψει την εκταφή λειψάνων και στις κατεχόμενες περιοχές και, αν είναι όλοι σκοτωμένοι, όπως ισχυρίζεται, τότε πρέπει να λογοδοτήσει και να δικαστεί ως εγκληματίας πολέμου. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να στερεί την ύπαρξη της αλήθειας από τους συγγενείς, οι οποίοι εδώ και είκοσι επτά χρόνια αγωνιούν και υποφέρουν για την τύχη των αγαπημένων τους προσώπων. Η δική μας πλευρά πρέπει να δώσει το μήνυμα στους πάντες ότι αυτό το ανθρωπιστικό θέμα θα αποτελέσει ένα βήμα καλής θέλησης από την πλευρά της Τουρκίας και εδώ πρέπει να βασίσουν το θετικό για την εξέλιξη του διαλόγου, που άρχισε πριν τέσσερις μέρες.

Το περιβάλλον

Δυστυχώς, καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες βιασμού και καταστροφής του

περιβάλλοντος, ιδιαίτερα από την τουριστική ανάπτυξη, τσιμεντοποιώντας κάθε σπιθαμή φυσικής ομορφιάς που έχουμε. Το γρήγορο και εύκολο κέρδος ήταν και παραμένει η κινητήρια δύναμη ενός μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης τόσο μονοδιάστατης και ανορθόδοξης που λειτούργησε και λειτουργεί σαν περιβαλλοντικός Απίλας. Η περιβαλλοντική κυβερνητική πολιτική σχεδόν ανύπαρκτη. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα μέρα με τη μέρα αυξάνονται, δημιουργώντας μάλιστα μεταξύ των πολιτών το αίσθημα της ανασφάλειας για την περαιτέρω επιβίωση μέσα σε σωστές περιβαλλοντικές και υγιείς συνθήκες. Κάποια από αυτά μεγάλα και ορατά. Δε θα τα απαριθμήσω. Ενδεικτικά μόνο αναφορές θα κάνω.

Το θέμα του Ακάμα παραμένει δυστυχώς άλυτο και αδιευκρίνιστο. Το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του, υπό τον τίτλο “Διαχειριστικό σχέδιο για τη χερσόνησο του Ακάμα”, της 1ης Μαρτίου και της 30ής Αυγούστου 2000, το μόνο που αποφάσισε ήταν να μετατρέψει από δασική γη, με μηδενικό συντελεστή ανάπτυξης, σε τουριστική την ιδιοκτησία γνωστού μεγαλοεπιχειρηματία. Τα υπόλοιπα παραπέμπονται από επιτροπή σε επιτροπή και από διάλογο σε διάλογο και τα υπόλοιπα, βεβαίως, είναι η προστασία και η διαχείριση του περιβάλλοντος, η ανάπτυξη και η στήριξη των κοινοτήτων, ώστε να επιβιώσουν οι άνθρωποι στη γη τους. Να δοθεί οικονομική και τεχνική στήριξη στους κατοίκους της περιοχής για μια ήπια ανάπτυξη που θα τους ανήκει, που θα σέβεται τους ανθρώπους και το περιβάλλον, που θα τους κρατήσει στη γη τους, νοικοκύρηδες και αφεντάδες, στον τόπο τους. Οι θέσεις της Βουλής είναι γνωστές. Διατυπώνονται με σαφήνεια στην ομόφωνη έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, που εγκρίθηκε ομόφωνα από την ολομέλεια του σώματος ήδη από τον Ιούλιο του 1998.

Είναι πολύ γνωστές σε όλους οι αναφορές για τον Ακάμα που γίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενταξιακή πρόοδο της Κύπρου. Είναι το μόνο θέμα όπου

τονίζεται ότι η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, ενώ παράλληλα υπογραμμίζεται ότι από τις αποφάσεις της κυπριακής κυβέρνησης στο θέμα της διαχείρισης του Ακάμα θα κριθεί η βούληση της Κύπρου να συμμορφωθεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο στον τομέα του περιβάλλοντος.

Απαράδεκτες οι τελευταίες δηλώσεις του Υπουργού Εξωτερικών όσον αφορά την εγκατάσταση των κεραιών από τους Άγγλους στην περιοχή του Ακρωτηρίου μέσα στην αλυκή, η οποία αποτελεί μέρος του βιότοπου της περιοχής, που κατοχυρώνεται από τη Σύμβαση του Ραμσάρ ως προστατευόμενη.

Θα αναμέναμε ότι η κυβέρνηση, με βάση τις διαπιστώσεις όλων των αρμοδίων κυβερνητικών υπηρεσιών, σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, θα ήταν αντίθετη με την τοποθέτηση κεραιών. Θεωρούμε πραγματική οπισθοδρόμηση, αλλά και έλλειψη κρατικής αξιοπρέπειας απέναντι στους Άγγλους, τη θέση αυτή της κυβέρνησης και εμπόδιο στις προσπάθειες που η ίδια η Βουλή καταβάλλει για ενημέρωση κοινοβουλευτικών και άλλων σωμάτων στο διεθνή χώρο με στόχο την αποτροπή της ανεπίτρεπτης ενέργειας αυτής από τους Βρετανούς.

Όσον αφορά το θέμα των σκυβαλότοπων, δε χρειάζεται κανείς να φιλοσοφήσει. Όταν μόνο στην επαρχία της Λάρνακας υπάρχουν και λειτουργούν τριάντα ανεξέλεγκτοι σκυβαλότοποι, τότε σ' ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο πόσες εκατοντάδες άραγε υπάρχουν; Κανείς, ακόμη, για να καταλάβει σε ποια άθλια κατάσταση βρίσκονται οι επίσημοι και ελεγχόμενοι σκυβαλότοποι, αρκεί να επισκεφθεί τον Κοτσιάτη ή να ταξιδέψει από τη Λεμεσό προς την Πάφο και να περάσει από το σκυβαλότοπο της Αγίας Μαρινούδας. Τα προβλήματα έχουν όνομα και ταλαιπωρούν τους ανθρώπους.

Ένα άλλο τεράστιο περιβαλλοντικό πρόβλημα είναι αυτό που δημιουργείται με τις ανεξέλεγκτες λατομήσεις. Το 40% των λατομείων λειτουργούν με ληγμένες άδειες, ενώ

πολλά έχουν επεκταθεί εκτός των ορίων τους, παραβιάζοντας τις σχετικές άδειες. Είναι επίσης εκπληκτικό ότι παρέχονται άδειες λατόμησης σε θεσμοθετημένες περιοχές προστασίας της φύσης (Ανδρολίκου), ακόμη και σε αρχαιολογικούς χώρους (Άγιος Σωζόμενος).

Η εγκατάσταση σταθμών και υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς επίσης και καλωδίων υψηλής τάσης γίνεται σε κατοικημένες περιοχές χωρίς να εφαρμόζεται η επικρατούσα στην Ευρώπη αρχή της συνετής πρόληψης όσον αφορά το ενδεχόμενο να προκαλούνται μορφές καρκίνου από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία.

Ενώ είναι πλέον παραδεκτή διεθνώς η αρχή ότι η διαχείριση του περιβάλλοντος αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της πολιτικής της ανάπτυξης, εκείνο που συναντούμε στα καθ' ημάς είναι μια αποσπασματική προσέγγιση της περιβαλλοντικής διάστασης της ανάπτυξης. Εξακολουθεί ακόμη να κυριαρχεί η αντίληψη ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι ένα ενοχλητικό εμπόδιο στην οικονομική δραστηριότητα και τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Η αειφόρος ανάπτυξη που αναφέρεται στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης 1999-2003 παραμένει γράμμα κενό.

Τι γίνεται με την περιβαλλοντική νομοθεσία; Δεν έχουμε! Η κατάθεση στη Βουλή του νόμου πλαισίου για το περιβάλλον, που αναμενόταν, σύμφωνα με τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις, από το 1996, ακόμη αναμένεται. Κατά τα άλλα, ομιλούμε περί εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Αλλά, κι αν υποθέσουμε ότι αποκτούμε περιβαλλοντική νομοθεσία, υποδομή για την εφαρμογή της δεν υπάρχει. Και όμως, επίσης, υποτίθεται ότι έχουμε αναλάβει δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2003 να είμαστε εναρμονισμένοι όχι μόνο όσον αφορά τη νομοθεσία αλλά και όσον αφορά την πράξη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Παρ' όλα ταύτα είναι ντροπή, αγαπητοί συνάδελφοι, να ασχολούμαστε με την προστασία και το σεβασμό του περιβάλλοντος της πατρίδας μας, επειδή μας αναγκάζει

η Ευρώπη και όχι από αγάπη και σεβασμό προς τον τόπο μας και τις γενιές που έρχονται.

Στο κεφάλαιο που ονομάζεται περιβάλλον η μοναδική ίσως ελπιδοφόρα διαπίστωση που θα μπορούσε να γίνει είναι η εντεινόμενη ευαισθητοποίηση της κυπριακής κοινωνίας, η κινητοποίηση και η συμμετοχή των πολιτών που διεκδικούν πια την προστασία του περιβάλλοντος και τη συνακόλουθη ποιότητα ζωής σαν ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα του σύγχρονου ανθρώπου.

Παιδεία

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στην ημικατεχόμενη πατρίδα που ζούμε σήμερα, όπου οι θεσμοί και οι αξίες έχουν πραγματικά χάσει τη σημασία τους, όλοι μας πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας στον τομέα της παιδείας, γιατί πραγματικά η επένδυση εδώ θα επιφέρει μακροπρόθεσμα το μεγαλύτερο κέρδος για ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο. Εδώ ο ρόλος του κράτους είναι τεράστιος. Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της παιδείας μας πρέπει να είναι ο πρωταρχικός στόχος της κυβέρνησης χωρίς να υπολογίζει το οικονομικό κόστος. Αυτή είναι το μέλλον μας αλλά και η επιβίωση της πατρίδας μας.

Πάρα πολλά είναι τα προβλήματα σ' αυτό τον τομέα. Χωρίς να είμαστε μηδενιστές και αναγνωρίζοντας τις όλες προσπάθειες από πλευράς του κράτους, εμείς λέμε ότι δεν έχουν γίνει αρκετά και δεν έχουν υλοποιηθεί κάποιες εξαγγελίες οι οποίες, τη στιγμή που γίνονταν, είχαν σκοπό να εξυπηρετήσουν κάποιους άλλους στόχους. Θα μπορούσε κανείς να μιλά ώρες γι' αυτό το θέμα, αλλά εγώ θα ήθελα να επικεντρωθώ στα πιο βασικά κάθε επιπέδου εκπαίδευσης.

Ξεκινώντας από τις κτιριακές εγκαταστάσεις, θα έλεγα ότι δεν είναι λίγα τα σχολεία που χρειάζονται αναβάθμιση και εξωραϊσμό, γι' αυτό στόχος του κράτους πρέπει να είναι η άμεση επιδιόρθωσή τους, με τρόπο που να μη δημιουργείται, όπως συνήθως,

και ένα εργοτάξιο σε κάθε σχολείο, κάτι που θέτει σε κίνδυνο και την ίδια τη σωματική ακεραιότητα των μαθητών.

Η επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης είναι αναγκαία, όπως αναγκαία είναι και η άμεση εμπλοκή του Υπουργείου Παιδείας. Όλα σχεδόν αφήνονται στους ώμους των συνδέσμων γονέων, που, με ελάχιστη κρατική αρωγή, προσπαθούν να αναβαθμίσουν τις συνθήκες μέσα στις οποίες τα παιδιά τους θα πάρουν τα προενταξιακά εφόδια για την περαιτέρω εκπαίδευσή τους.

Η ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία φοίτησης είναι μια ορθή απόφαση. Όμως υπάρχουν οι σωστές προδιαγραφές, ούτως ώστε τα παιδιά αυτά να μπορούν σωστά να λειτουργούν; Μετά λύπης μας, σε επίσκεψη της επιτροπής Παιδείας, παρατηρήσαμε ότι σε αρκετά σχολεία δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες προσβάσεις για τη διακίνησή τους. Επίσης δεν είναι δυνατό τα παιδιά αυτά να απασχολούνται σε αίθουσες των 2Χ3 και 3Χ3 μέτρων.

Δεν είδαμε ακόμη να υλοποιείται η εξαγγελία της ένταξης των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα σχολεία από τη δημοτική εκπαίδευση, όπως είχε γίνει. Δε χρειάζεται να αναλύσω τη χρησιμότητα αυτού του αντικειμένου στη σχολική ζωή. Ο ένας υπολογιστής στο κάθε τμήμα έγινε ένας για κάθε σχολείο.

Χρειάζεται η άμεση ανοικοδόμηση νέων σχολείων, κυρίως γυμνασίων και λυκείων, ούτως ώστε να μη συναντούμε τα σχολεία μαμούθ, τα οποία είναι δυσλειτουργικά, αλλά ταυτόχρονα επιδρούν αρνητικά και στο μαθησιακό επίπεδο των μαθητών.

Ο θεσμός του ενιαίου λυκείου, ένα πείραμα που άρχισε και ακόμη συνεχίζεται χωρίς να υπάρχει η σωστή κατάρτιση και ενημέρωση των καθηγητών, τα απαιτούμενα βιβλία αλλά και η σωστή καθοδήγηση των μαθητών. Πάνω σε ποια μελέτη το αρμόδιο υπουργείο θεωρεί επιτυχημένο το θεσμό και βάσει ποιας μελέτης γίνονται τα σωστά βήματα για βελτίωση του όλου συστήματος;

Άμεση και αναγκαία είναι η κατάθεση στη Βουλή από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας νέων κανονισμών λειτουργίας των σχολείων μέσης εκπαίδευσης. Ο εκσυγχρονισμός τους και η διασαφήνισή τους θα βοηθήσουν στην αποφυγή προβλημάτων τέτοιων όπως εκείνων που έχουν δημιουργηθεί τις τελευταίες μέρες.

Η κρατική φοιτητική μέριμνα δεν πρέπει να βασίζεται μόνο σε εξαγγελίες. Τα έργα πρέπει να είναι άμεσα και αποτελεσματικά. Το στεγαστικό πρόβλημα είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο φοιτητικός κόσμος. Στην Κύπρο και κύρια στη Λευκωσία σπουδάζουν σήμερα πέραν των 10 000 φοιτητών. Η ραγδαία αύξηση του αριθμού των φοιτητών επιδείνωσε το ήδη υπάρχον στεγαστικό πρόβλημά τους. Είναι αρκετό να αναφερθεί ότι τα τελευταία χρόνια τα ενοίκια έχουν πολλαπλασιαστεί. Ξεκινούν από τις £120 και φτάνουν τις £200 ανά άτομο και σε μερικές περιπτώσεις είναι ακόμα περισσότερα. Για το δε εξωτερικό φθάνουν μέχρι και τις £250. Το όλο πρόβλημα αναμένεται να πάρει σοβαρότερες προεκτάσεις, αφού οι φοιτητές των σχολών θα συνεχίσουν να αυξάνονται. Οριστική επίλυση του προβλήματος θα επέλθει μόνο με την επίσπευση λειτουργίας των φοιτητικών εστιών.

Θεωρούμε ως βήμα προς την ορθή κατεύθυνση την επέκταση της χορηγίας, όμως επιτακτική ανάγκη είναι και η περαιτέρω επέκτασή της, ούτως ώστε να καλύπτει τους φοιτητές όλων των αξιολογημένων, αναγνωρισμένων κλάδων σπουδών των ιδιωτικών σχολών της Κύπρου, τους φοιτητές δημόσιων σχολών που παρακολουθούν μονοετή προγράμματα, όπως το ΑΞΙΚ, τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου, αλλά και τους Κύπριους φοιτητές που ευρίσκονται σε προκαταρκτικό έτος στο εξωτερικό με αναδρομικότητα, αφού εγγραφούν σε κανονικούς κλάδους σπουδών. Το κριτήριο των £3.000 για τους εργαζόμενους φοιτητές είναι άδικο. Αν κριτήριο για την κρατική χορηγία είναι το εισόδημα ή η οικονομική κατάσταση κάποιου, τότε γιατί την επωφελούνται και παιδιά ευκατάστατων οικογενειών;

Η επέκταση και η αναβάθμιση του Πανεπιστημίου Κύπρου πρέπει να επισπευσθεί με αποπεράτωση της πανεπιστημιούπολης το συντομότερο δυνατό, η οποία θα δώσει την ευκαιρία να δημιουργηθούν νέα τμήματα, σχολές και προγράμματα.

Χαιρετίζουμε την εξαγγελία για ίδρυση του πανεπιστημίου εφαρμοσμένων επιστημών με τη συμπερίληψη των τεσσάρων δημοσίων σχολών, που είναι το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, η Νοσηλευτική Σχολή, το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου και το Δασικό Κολέγιο. Οι τέσσερις αυτές δημόσιες σχολές επιτελούν ένα πολύ σημαντικό έργο για την ανάπτυξη της κυπριακής κοινωνίας και οικονομίας. Καθοριστικό σημείο, όμως, αποτελεί το χρονικό σημείο εφαρμογής της εξαγγελίας, καθώς και η πολιτική βούληση για υλοποίησή της, αφού τα περιθώρια για τις σχολές αυτές στενεύουν συνεχώς. Η κυβερνητική κωλυσιεργία αποδείχτηκε μέχρι σήμερα καθοριστικός παράγοντας στη μη προώθηση του αιτήματος. Ενώ εξαγγέλθηκε πολλές φορές η δημιουργία του, κανένας ιδρυτικός νόμος δεν έχει μέχρι σήμερα κατατεθεί.

Μέσα σε λίγα λεπτά δεν είναι δυνατό να αναφερθεί σε όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η δημοτική, μέση και η τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η συζήτηση του προϋπολογισμού δεν είναι για μας μια τυπική τεχνοκρατική διαδικασία μέσα από την οποία απλώς παρέχεται η οικονομική δυνατότητα στο κράτος να συνεχίσει να λειτουργεί. Εμείς θεωρούμε ότι είναι μια κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία δημοκρατικού διαλόγου όπου συζητείται το συνολικό έργο της κυβέρνησης, όπου οι πολιτικές δυνάμεις κρίνουν, εισηγούνται και ψηφίζουν ανάλογα με την ιδεολογική και πολιτική τους τοποθέτηση.

Σ' αυτή τη συζήτηση δεν κρίνεται μόνο η κυβέρνηση για τη διακυβέρνηση της χώρας και τη διαχείριση των μεγάλων και κρίσιμων εθνικών θεμάτων, αλλά κρίνονται και τα κόμματα για τις απόψεις τους, για την πολιτική τους, για τις προτάσεις τους, για

την ευθύτητα, το ύφος, το ήθος του πολιτικού τους λόγου.

Με αυτή την αντίληψη και χωρίς να μηδενίζουμε και να ισοπεδώνουμε το έργο της κυβέρνησης, θεωρούμε ότι οι διαφωνίες μας είναι τέτοιες και τόσες, που επιβάλλουν την τήρηση αποχής από την ψήφιση του προϋπολογισμού, πλην βεβαίως των κονδυλίων που αφορούν την άμυνα, τους πρόσφυγες, τα κονδύλια που αφορούν την εναρμόνιση, για τους γνωστούς λόγους ευαισθησίας και αρχής.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γ. Βαρνάβα τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ά. Χρυσόστομου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, γίνεται μια προσπάθεια καταγραφής του έργου της χρονιάς που μας πέρασε, αλλά και διερεύνηση των προθέσεων της κυβέρνησης για τη χρονιά που μας έρχεται.

Μας δίνεται ταυτόχρονα η ευκαιρία, ιδιαίτερα στον τομέα των αναπτυξιακών έργων, να διαπιστώσουμε αν υπάρχει συνέπεια λόγων και έργων και αν στο τέλος της ημέρας οι κυβερνητικές υποσχέσεις και οι προϋπολογισμοί μετουσιώνονται σε έργα. Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα σε σχέση με τα αναπτυξιακά έργα, που συνεχίστηκε και τη χρονιά που μας πέρασε, είναι το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης των προϋπολογισμών.

Τα τελευταία χρόνια έχουμε επαναλαμβανόμενες εξαγγελίες και υποσχέσεις από τους καθ' ύλην αρμοδίους υπουργούς για νέα έργα και συνεχείς διαβεβαιώσεις για

αύξηση του ρυθμού εκτέλεσης των έργων που είναι υπό κατασκευή. Στην πράξη όμως κάθε άλλο παρά εφαρμόζονται οι δεσμεύσεις και οι υποσχέσεις που δίνονται, με αποτέλεσμα όλα σχεδόν τα μεγάλα έργα ανάπτυξης να υποφέρουν από καθυστερήσεις, επιμηκύνσεις των χρονοδιαγραμμάτων και αναβολές στην έναρξή τους.

Αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης των προϋπολογισμών που αφορούν έργα ανάπτυξης θα πρέπει επιτέλους να σταματήσει, γιατί ουσιαστικά χαλινάγωγει την ανάπτυξη, αποστερώντας τον τόπο από βασικά έργα υποδομής και παράλληλα επιβαρύνει τα δημόσια ταμεία με δεκάδες πρόσθετα εκατομμύρια ως αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους εκτέλεσης των έργων.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των αναπτυξιακών έργων είναι τα σοβαρά λάθη, οι παραλείψεις και οι αδυναμίες που παρατηρούνται σε όλα τα στάδια και τις φάσεις εκτέλεσής τους. Λάθη και παραλείψεις στις μελέτες, στις απαλλοτριώσεις, στο στάδιο των προσφορών, στη διαχείριση των έργων, που έχουν ως αποτέλεσμα τη διασπάθιση δεκάδων εκατομμυρίων λιρών. Τα σκάνδαλα και η διασπάθιση δημοσίου χρήματος, μέσα από την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων, έχουν καταστήσει πλέον καθημερινό φαινόμενο, γεγονός που αποτυπώνεται και μέσα στις ετήσιες εκθέσεις της Γενικής Ελεγκτού.

Το νέο νοσοκομείο Λευκωσίας άρχισε να κατασκευάζεται το Μάη του 1997 και σύμφωνα με το συμβόλαιο που υπέγραψε ο επιτυχών προσφοροδότης το όλο έργο θα έπρεπε να συμπληρωθεί μέσα στον ερχόμενο μήνα, έναντι ποσού £37,5 εκατομμυρίων. Ήδη παρατηρείται καθυστέρηση πέραν των δύο χρόνων, καθυστέρηση που θα ακριβοπληρώσουμε στον εργολάβο, αφού οφείλεται κατά κύριο λόγο στα λανθασμένα και ανεπαρκή σχέδια και στην αναγκαιότητα που προέκυψε για διορθωτικές αλλαγές.

Ανεπαρκής προγραμματισμός σημειώνεται στην έκθεση της Γενικής Ελεγκτού και για την προμήθεια του ιατρικού εξοπλισμού του νέου νοσοκομείου Λευκωσίας, με

αποτέλεσμα τον υπερδιπλασιασμό της δαπάνης από £12 εκατομ. σε £25 εκατομμύρια. Στο τέλος της ημέρας -και αυτό δεν είναι η εξαίρεση αλλά ο κανόνας- και αυτό το σημαντικότερο έργο για τον τόπο θα γράψει τη δική του ιστορία προχειρότητας, ανευθυνότητας, ανεπάρκειας, κατασπατάλησης δημοσίου χρήματος.

Ο αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας - Πρωταρά είναι ένα άλλο σημαντικό αναπτυξιακό έργο, όπου η προχειρότητα, τα λάθη και οι παραλείψεις στο σχεδιασμό του έργου και οι συνεχείς αλλαγές και τροποποιήσεις στα σχέδια προκάλεσαν και προκαλούν καθυστερήσεις και διασπάθιση εκατομμυρίων λιρών είτε υπό μορφή αποζημιώσεων προς τους εργολάβους είτε για να γίνουν πρόσθετα έργα, τα οποία, αν είχαν προγραμματιστεί και σχεδιαστεί στα αρχικά στάδια της μελέτης του έργου, θα στοίχιζαν πολύ λιγότερα.

Ο δρόμος Λεμεσού - Πάφου έχει γράψει ήδη τη δική του ιστορία λαθών, παραλείψεων και καθυστερήσεων. Τώρα γράφεται ο επίλογος, που θα είναι αρκετά πικρός για το φορολογούμενο πολίτη, αφού οι οικονομικές απαιτήσεις των εργολάβων γι' αυτά τα "λάθη" και τις παραλείψεις ανέρχονται σε αρκετά εκατομμύρια λίρες.

Να θυμίσω απλά ότι ένα από τα συμβόλαια του δρόμου Λεμεσού - Πάφου ήταν ένα από τα ύποπτα συμβόλαια των προσυμφωνημένων προσφορών, που κόστισε στο δημόσιο επιπλέον δαπάνη £7 εκατομμυρίων.

Να θυμίσουμε ακόμη ότι για τα λάθη στις θεμελιώσεις των γεφυρών στην Έζουσα και στην Πέτρα του Ρωμιού ήδη πληρώσαμε £2,5 εκατομ. πρόσθετα, ενώ εκκρεμούν άλλα τόσα για οικονομικές αποζημιώσεις των εργολάβων.

Θα μπορούσε κάποιος να παραθέσει δεκάδες παραδείγματα έργων, που σημαδεύτηκαν από διασπάθιση δημοσίου χρήματος, αφού το φαινόμενο αυτό δεν αποτελεί την εξαίρεση για τα αναπτυξιακά έργα, αλλά τον κανόνα. Δικαιολογημένα ο λαός μας και ο μέσος πολίτης αισθάνονται ότι το κράτος λειτουργεί σαν ενδιάμεσος

σταθμός είσπραξης εκατομμυρίων λιρών “μέσα από φορολογίες”, που τις πιο πολλές φορές είναι και άδικες και την ίδια στιγμή αυτά τα χρήματα διαμοιράζονται στους διάφορους επιτήδειους, που κατάφεραν να παρεισφρήσουν στη διαδικασία εκτέλεσης των αναπτυξιακών έργων.

Κάθε φορά που καταγγέλλουμε αυτά τα απαράδεκτα φαινόμενα και ζητούμε τη διερεύνηση των καταγγελιών και την απονομή ευθυνών, παίρνουμε υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις από τους εκάστοτε υπουργούς για πάταξη των σκανδάλων και για νοικοκύρεμα στη διαχείριση των έργων. Αυτό όμως που συμβαίνει στην πράξη είναι το κουκούλωμα και η συγκάλυψη των σκανδάλων, γι’ αυτό, κάθε φορά που εξαγγέλλεται έρευνα για τη διερεύνηση καταγγελιών για σκάνδαλα και ατασθαλίες, ο μέσος πολίτης ξέρει ότι η εξαγγελία γίνεται εξ ανάγκης, για να κοπάσουν οι διαμαρτυρίες και ο θόρυβος, αλλά ξέρει επίσης ότι το αποτέλεσμα της έρευνας είναι προδιαγραμμένο. Αθώωση των υπευθύνων και επίρριψη ευθυνών στις διαδικασίες και στα τμήματα, λες και τα κυβερνητικά τμήματα είναι απρόσωπα και οι διαδικασίες δρομολογούνται και εφαρμόζονται από μόνες τους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας τέτοιας διοικητικής έρευνας, που ζητήσαμε ως επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, είναι η έρευνα για τη διασπάθιση £1 εκατομ. από λάθη και παραλείψεις για τα έργα στους αρχαιολογικούς χώρους της Κάτω Πάφου. Από την έρευνα διαπιστώνονται σοβαρά λάθη και παραλείψεις στη μελέτη, μη ικανοποιητική διαχείριση του συμβολαίου, αντιφατικές απόψεις και οδηγίες, ασυνέπεια, προχειρότητα και θα ανέμενε κανείς να στοιχειοθετηθούν πειθαρχικές ευθύνες για συγκεκριμένους υπαλλήλους. Αντί τούτου, το καταληκτικό και συνάμα καταπληκτικό πόρισμα της έρευνας είναι το πιο κάτω:

«Από τα πιο πάνω φαίνεται καθαρά ότι, ενώ τα Τμήματα Αρχαιοτήτων και Δημοσίων Έργων έχουν ευθύνη για τις καθυστερήσεις και το μεγάλο αριθμό αλλαγών

που αναστάτωσαν το συμβόλαιο, δεν μπορούν να τεκμηριωθούν προσωπικές ευθύνες σε συγκεκριμένους λειτουργούς».

Και γιατί δηλαδή να μη συνεχίσουν οι συγκεκριμένοι λειτουργοί την ίδια συμπεριφορά, όταν ξέρουν ότι, όχι μόνο δε θα τιμωρηθούν από τη συμμετοχή τους και τη συνενοχή τους στα σκάνδαλα, αλλά θα ανταμειφθούν και με προαγωγές;

Η σαθρή αυτή κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο! Αυτό που χρειάζεται να γίνει είναι η κοινή προσπάθεια όλων προς την κατεύθυνση εξυγίανσης του τομέα εκτέλεσης δημοσίων έργων.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων προσφέρει χείριστη υπηρεσία προς την κατεύθυνση αυτή, με το να μεταθέτει τις ευθύνες από τους δικούς του ώμους και τους ώμους του υπουργείου του στη διαδικασία δήθεν εκτέλεσης των έργων και να παρουσιάζει τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης σαν το μαγικό ραβδί που θα εξαλείψει τα φαινόμενα διαφθοράς από τα αναπτυξιακά έργα.

Η μέθοδος αυτοχρηματοδότησης, όπως και η παραδοσιακή μέθοδος ζήτησης προσφορών είναι μέθοδοι εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων που έχουν και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους και μπορούν να χρησιμοποιούνται από το κράτος ανάλογα στον τομέα των αναπτυξιακών έργων. Η θεοποίηση της μεθόδου της αυτοχρηματοδότησης σε βάρος της μεθόδου ζήτησης προσφορών γίνεται εκ του πονηρού από τον Υπουργό Συγκοινωνιών, γιατί νομίζει ότι με αυτό τον τρόπο μπορεί να απαλλαγεί από τις ευθύνες που τον βαραίνουν για τα σκάνδαλα και τη διασπάθιση δημοσίου χρήματος και γιατί με αυτό τον τρόπο υπηρετεί το στρατηγικό του στόχο για αποξένωση του κράτους από τον τομέα εκτέλεσης έργων του δημοσίου. Αυτό μπορεί να εξυπηρετεί κάποιους κύκλους που στηρίζουν την κυβέρνηση, αλλά σίγουρα δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Για να πετύχει αυτός ο στρατηγικός στόχος, θα πρέπει παράλληλα να

κατασυκοφαντηθεί η δημόσια υπηρεσία, θα πρέπει να περιθωριοποιηθούν τα δημόσια έργα, θα πρέπει να αγανακτήσει η κοινή γνώμη, για να αναζητήσει σανίδα σωτηρίας στους ιδιώτες. Η συνταγή είναι δοκιμασμένη. Αποφίλωση των κυβερνητικών τμημάτων από επιστημονικό προσωπικό και εξοπλισμό, παράγοντες που σε συνδυασμό με τα φαινόμενα αναξιοκρατίας, κομματικοποίησης και διαφθοράς οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια το δημόσιο τομέα σε ανυποληψία και προετοιμάζουν την εκχώρηση όλο και πιο πολλών υπηρεσιών στον ιδιωτικό τομέα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα; Αυτά που αναφέρονται στις εκθέσεις της Γενικής Ελεγκτού.

Οι εργολάβοι, για παράδειγμα, σχεδιάζουν τις διατομές των δρόμων και υπολογίζουν τις ποσότητες των χωματουργικών εργασιών, που υποβάλλονται για πληρωμή με τη χρήση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, στις πιο πολλές περιπτώσεις, προβαίνει σε έλεγχο των διατομών με εμβαδόμετρα ξεπερασμένης τεχνολογίας, με αποτέλεσμα να μη γίνεται ο σωστός έλεγχος και να υπάρχει το περιθώριο διόγκωσης από πλευράς των εργολάβων των ποσοτήτων που πληρώνονται.

Ένα άλλο φαινόμενο -που και αυτό σημειώνεται στις εκθέσεις της Γενικής Ελεγκτού για χρόνια- είναι το φαινόμενο της πρόσληψης ωρομισθίων εργατών, που χρεώνονται στα κοντύλια των αναπτυξιακών έργων και, χωρίς να έχουν τα στοιχειώδη προσόντα, τους ανατίθενται παράνομα δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντα που τους ανατίθενται, με όλες τις δυσάρεστες συνέπειες σε ό,τι αφορά την παραγωγικότητα και την ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών.

Οι ευθύνες της κυβέρνησης και κύρια του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για την αναποτελεσματικότητα του Τμήματος Δημοσίων Έργων είναι μεγάλες, γιατί ως πολιτικά προϊστάμενος του τμήματος, αντί να μελετήσει και να μεθοδεύσει επίλυση των

προβλημάτων που αντιμετωπίζει το τμήμα, συνήργησε στη συνεχή αποδυνάμωση του τμήματος, καθιστώντας το όλο και πιο δύσκαμπτο και αναποτελεσματικό.

Εμείς εκτιμούμε ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων μπορεί, αλληλοσυμπληρώνοντας τον ιδιωτικό τομέα, να προσφέρει πολλά στην εκτέλεση των αναπτυξιακών έργων, διασφαλίζοντας το δημόσιο συμφέρον. Για να γίνει όμως αυτό, χρειάζεται ενίσχυση του τμήματος με επιστημονικό προσωπικό και σύγχρονο εξοπλισμό, αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού, αποκέντρωση, επιμόρφωση του προσωπικού και υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων εργασίας, αποφασιστική αντιμετώπιση της αναξιοκρατίας, μα πάνω απ' όλα ευαισθητοποίηση της εκτελεστικής εξουσίας και ιδιαίτερα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, για να βάλει τάξη στα του οίκου του.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένας άλλος βασικός τομέας ευθύνης του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι ο τομέας των δημόσιων μεταφορών. Πριν από δυο χρόνια ο κ. Υπουργός μπήκε σ' ένα λεωφορείο, κάλεσε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, διαπίστωσε όπως είπε το μεγάλο πρόβλημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης και μας διαβεβαίωσε ότι θα αντιμετώπιζε το οξύτατο αυτό πρόβλημα που ονομάζεται κυκλοφοριακή συμφόρηση και δημόσιες μεταφορές. Έκτοτε ένα είναι το σίγουρο, ο ίδιος δεν ξαναμπήκε σε λεωφορείο. Αυτό που εμείς ζούμε στην πράξη είναι ο καθημερινός πειραματισμός από πλευράς κυβέρνησης, η κατάσταση χρόνο με το χρόνο να επιδεινώνεται και η κυβέρνηση να παραμένει απλώς θεατής, δείχνοντας ανήμπορη να αντιδράσει.

Θα πρέπει επιτέλους να γίνει κατανοητό ότι χρειάζεται να εφαρμοστεί μια μακροπρόθεσμη πολιτική, που να έχει ως στόχο την αναβάθμιση του οδικού δικτύου στα αστικά κέντρα και την προσαρμογή του, έτσι που να υποβοηθά και να στηρίζει τις δημόσιες μεταφορές.

Και μια σύντομη αναφορά για την επαρχία μου, την Πάφο. Τα έργα υποδομής -και

αυτό είναι κοινή διαπίστωση όλων- που εκτελέστηκαν τα τελευταία χρόνια στην Πάφο ήταν σίγουρα πολύ λιγότερα από τις πραγματικές ανάγκες της πόλης και της επαρχίας της Πάφου και σίγουρα δε συμβάδισαν ούτε και μπόρεσαν να στηρίξουν τη γενικότερη ανάπτυξη της επαρχίας. Όλα σχεδόν τα έργα που αφορούν τους δήμους και την ύπαιθρο της Πάφου υποφέρουν από καθυστερήσεις, αναβολές στην έναρξή τους και επιμηκύνσεις των χρονοδιαγραμμάτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι από £16 εκατομ. που προβλέπονταν τα έξι τελευταία χρόνια για βελτίωση του αγροτικού οδικού δικτύου δαπανήθηκαν μόνο £9 εκατομ. και για τα υδατικά έργα από £33 εκατομ. μόνο £18 εκατομμύρια.

Τα τελευταία χρόνια της διακυβέρνησης του τόπου από το Δημοκρατικό Συναγερμό και τον κ. Κληρίδη, τα πολεοδομικά έργα των δήμων της Πάφου προχωρούν με ρυθμούς χελώνας, με αποτέλεσμα βασικά έργα υποδομής, όπως η λεωφόρος Αναργύρων, ο δυτικός παρακαμπτήριος, η δεύτερη φάση του βόρειου παρακαμπτηρίου στην Πάφο, η λεωφόρος Μακαρίου στη Γεροσκήπου, ο παρακαμπτήριος Πέγειας, τα πολεοδομικά έργα του Δήμου Πόλεως Χρυσοχούς να καθυστερούν αδικαιολόγητα.

Στο ράφι μπήκαν και κάποιες άλλες εξαγγελίες και υποσχέσεις της κυβέρνησης που αφορούν τον τομέα ευθύνης του Υπουργού Εσωτερικών και άπτονται της ποιότητας ζωής των κατοίκων της επαρχίας μας, όπως είναι η δημιουργία σύγχρονων σκυβαλότοπων - λυματοτόπων στην Πάφο και στην Πόλη Χρυσοχούς και η μετακίνηση της σκυροθραυστικής μονάδας στη Χλώρακα.

Τα θέματα αυτά έχουν συζητηθεί κατ' επανάληψη στην επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής. Δόθηκαν υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις, τέθηκαν χρονοδιαγράμματα τόσο από τους προκατόχους του κ. Χριστοδούλου όσο και από τον ίδιο. Όμως κανένα χρονοδιάγραμμα δεν τηρήθηκε, με αποτέλεσμα να καταδικαστούν να συνυπάρχουν η μεν Χλώρακα με τις σκόνες και το θόρυβο της σκυροθραυστικής μονάδας, η δε Αγία

Μαρινούδα, ο δήμος Γεροσκήπου και η ευρύτερη περιοχή με τα λύματα και τα σκύβαλα ενός υπερκορεσμένου σκυβαλότοπου. Ο Ακάμας, το αμπελουργικό, η ενίσχυση και η αναβάθμιση του νοσοκομείου της Πάφου και της Πόλης Χρυσοχούς, η έλλειψη αιθουσών και κτιρίων στον τομέα της εκπαίδευσης είναι προβλήματα που αναμένουν για χρόνια λύσεις.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που δικαιολογημένα επικρατεί αίσθημα απογοήτευσης και πικρίας στην Πάφο από τις αλλεπάλληλες αναβολές και καθυστερήσεις που παρατηρούνται στα πιο πολλά από τα έργα της επαρχίας μας. Γεγονός που μας υποχρεώνει να συνεχίσουμε να παρακολουθούμε την πορεία όλων των έργων και εκεί όπου διαπιστώνουμε υπαναχωρήσεις και ασυνέπεια να ασκούμε έντονη, αλλά πάντοτε δημιουργική, κριτική για το καλό της Πάφου και του τόπου γενικότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Ταραμουντάς και ακολουθεί ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι εθνικές, κοινωνικές και πολιτιστικές πραγματικότητες της δικής μας κοινωνίας καθορίζουν τις εκπαιδευτικές προτεραιότητες και προοπτικές. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις πραγματικότητες, στηρίζει την παιδεία ως αναγκαία υποδομή για τη διαφύλαξη των αξιών αυτών οι οποίες είναι και οι μόνες διαχρονικά σταθερές παράμετροι διατήρησης και ενίσχυσης της κρατικής και εθνικής μας ταυτότητας. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει σε μια παιδεία γνωσιολογική, δημοκρατική, ηθοπλαστική και πρώτιστα εθνικοκεντρική.

Η χώρα μας στα χρόνια που ακολουθούν θα κληθεί να επιτύχει στο μεγαλύτερο

δυνατό βαθμό την εναρμόνισή της με τις απαιτήσεις των υπολοίπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελούν τη βάση για την εξασφάλιση του μέλλοντός μας στην Ευρώπη. Στις σημερινές πραγματικότητες της έξαρσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης και συστημάτων επικοινωνίας, της εύκολης διάδοσης ιδεών και αντιλήψεων και της ψηφιακής επιμόρφωσης, η Κύπρος θα πρέπει να ανταποκριθεί τάχιστα. Με τη σημερινή ευκαιρία θα αναφερθώ στα στοιχεία που αφορούν τους τομείς αρμοδιότητας και δραστηριότητας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Στο θεσμό του ολοήμερου σχολείου η αντιστοιχία μεταξύ των νέων κοινωνικών συνθηκών και της εκπαίδευσης καθιστούν προφανέστατα την ανάγκη μιας ριζικής αναμόρφωσης του εκπαιδευτικού συστήματος που να περιλαμβάνει νέες συνθήκες σχολικής ζωής και διαδικασίες μάθησης, νέα γνωστικά αντικείμενα, αναβαθμισμένες υποδομές και αναπροσαρμοσμένο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Η αναμόρφωση αυτή στη δημοτική εκπαίδευση έχει συντελεστεί στα πλαίσια του ολοήμερου σχολείου που φέτος εφαρμόστηκε σε ογδόντα σχολεία. Το Υπουργείο Παιδείας ανταποκρίθηκε στο σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν παγκύπρια για τη λειτουργία τέτοιων σχολείων. Η σταδιακή και καλά μελετημένη εισαγωγή του θεσμού του ολοήμερου σχολείου θα συμβάλει ουσιαστικά στο στόχο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ποιοτική αναβάθμιση της παιδείας μας. Η χρησιμότητα του θεσμού του ολοήμερου σχολείου είναι σήμερα πλατιά αποδεχτή, γιατί μεταξύ άλλων:

1. Βοηθά στην ολόπλευρη καλλιέργεια και ανάπτυξη του παιδιού.
2. Δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να τύχουν καθοδήγησης από δασκάλους και άλλο εξειδικευμένο προσωπικό για περισσότερο χρόνο με όλα τα ευμενή επακόλουθα.
3. Βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνικοποίηση, δημιουργικότητα και ερευνητική διάθεσή τους.

4. Σίγουρα βοηθά τις εργαζόμενες μητέρες αναφορικά με την επίβλεψη των παιδιών τους.

Το κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα άρχισε τη σχολική χρονιά 2000-2001 με μια από τις σημαντικότερες εξελίξεις της τελευταίας εικοσαετίας στη μέση εκπαίδευση. Η εξέλιξη αυτή αφορά τη σημαντική δομική αλλαγή που επήλθε στο σύστημα με την εφαρμογή του ενιαίου λυκείου, που από φέτος επεκτάθηκε σε παγκύπρια βάση με την επέκταση των καινοτομιών αυτών και στη γυμνασιακή βαθμίδα. Το ενιαίο λύκειο αντικατέστησε το Λύκειο Επιλογής Μαθημάτων (ΛΕΜ), που εφαρμόστηκε για περισσότερο από μια εικοσαετία.

Η κυπριακή εκπαίδευση, ειδικά η μέση εκπαίδευση, δε θα μπορούσε να παραμείνει αδρανής στις προκλήσεις του διεθνούς χώρου, στη γενικότερη πολιτική και στους προσανατολισμούς της κυβέρνησης, στις κοινωνικές προσδοκίες του κυπριακού λαού, στον προβληματισμό που δημιουργήθηκε από την έκθεση της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1997 και στις νέες παιδαγωγικές θεωρίες. Όλα αυτά οδήγησαν στον προσδιορισμό των ιδιοτήτων του εφήβου της προσεχούς τουλάχιστον δεκαετίας. Αυτός ο έφηβος πρέπει να κατακτήσει ή να πραγματώσει ένα συνδυασμό γενικής παιδείας, με λογικά πλαίσια εμβάθυνσης σε κάποιους τομείς της γνώσης, έμφαση στους μηχανισμούς μάθησης, έρευνας και γνώσης ξένων γλωσσών και ικανότητες για αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Το πλαίσιο αυτό θέτει ακριβώς και τις βάσεις της διαμόρφωσης του ενιαίου λυκείου που περιστρέφεται γύρω από το μαθητή και το σχολείο.

Το Υπουργείο Παιδείας, μετά την αξιολόγηση του ενιαίου λυκείου, έχει διαμορφώσει την πρότασή του για ανασχεδιασμό, αναδόμηση και εκσυγχρονισμό του περιεχομένου και της δομής της Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ). Η πρόταση του υπουργείου περιλαμβάνει τις ακόλουθες καινοτομίες:

1. Αναθεώρηση των ειδικών στόχων της δημόσιας ΜΤΕΕ.

2. Αναθεώρηση, εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη νέων προγραμμάτων ΜΤΕΕ.
3. Εισαγωγή προγραμμάτων διά βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης.
4. Αναδόμηση και εκσυγχρονισμό του συστήματος μαθητείας.
5. Εισαγωγή νέων μαθημάτων και μεθόδων διδασκαλίας στα προγράμματα ΜΤΕΕ.
6. Εισαγωγή μαθημάτων ειδικού ενδιαφέροντος.
7. Εισαγωγή νέων κλάδων και ειδικοτήτων στη ΜΤΕΕ.

Οι κυριότεροι λόγοι που συνηγορούν υπέρ της αποδοχής της πρότασης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για ανασχεδιασμό, αναδόμηση και εκσυγχρονισμό της δημόσιας ΜΤΕΕ είναι οι ακόλουθοι:

1. Η μεγάλη έλλειψη καταρτισμένου εργατικού δυναμικού με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα.
2. Το αυξημένο ενδιαφέρον των μαθητών να φοιτήσουν σε τεχνικές σχολές (από το 1990 μέχρι το 1999 ο μαθητικός πληθυσμός των τεχνικών σχολών έχει αυξηθεί κατά 50%).
3. Το σημαντικό ποσοστό των αποφοίτων των τεχνικών σχολών που εργοδοτούνται στους κλάδους/ειδικότητες που έχουν ακολουθήσει σε τεχνικές σχολές και παραμένουν σ' αυτούς. Πρόσφατες μελέτες της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης Κύπρου ανεβάζουν αυτό το ποσοστό στο 70% και περισσότερο.
4. Η ανάγκη εισαγωγής στο εκπαιδευτικό σύστημα του θεσμού της συνεχούς εκπαίδευσης και δημιουργίας ενός συστήματος διά βίου εκπαίδευσης, ισότιμης με εκείνη που παρέχεται στο σύστημα τυπικής εκπαίδευσης.

Στον τομέα της προδημοτικής εκπαίδευσης λειτουργούν σήμερα κάτω από την αρμοδιότητα του υπουργείου τριακόσια ενενήντα εννιά τμήματα δημόσιων νηπιαγωγείων και εκατόν έξι κοινοτικών με 12 000 περίπου μαθητές. Ο αριθμός των δημοσίων νηπιαγωγείων ανέρχεται στα διακόσια τριάντα ένα και των κοινοτικών στα

εβδομήντα οκτώ. Το Υπουργείο Παιδείας προωθεί την ανάπτυξη της προδημοτικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, ούτως ώστε να καλύπτει πλήρως τις ηλικίες των τριών έως πέντε χρονών και οκτώ μηνών. Με βάση πρόνοια του προϋπολογισμού, λειτουργούν ήδη από το 2000 εξήντα οκτώ τμήματα δημόσιων νηπιαγωγείων τα οποία και στελεχώθηκαν από νηπιαγωγούς διορισμένους από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Το φετινό πρόγραμμα ανέγερσης νέων νηπιαγωγείων, επέκτασης και βελτίωσης υφιστάμενων κτιρίων καλύπτει πενήντα εννιά δημόσια νηπιαγωγεία και διάθεση γι' αυτό το σκοπό ποσού περίπου £3.000.000. Παρ' όλ' αυτά παρατηρούμε ότι ο θεσμός της προδημοτικής εκπαίδευσης χρειάζεται περαιτέρω ενίσχυση και βελτίωση, για να μπορέσει να καλύψει το σύνολο των παιδιών της προσχολικής ηλικίας. Τα καταβαλλόμενα σήμερα δικαιώματα που κατά μέσο όρο ανέρχονται στις £25 με £35 το μήνα στερούν στα παιδιά των φτωχών οικογενειών το δικαίωμα φοίτησης στα δημόσια και κοινοτικά νηπιαγωγεία. Η παρατηρούμενη σήμερα αποχή φοίτησης στα νηπιαγωγεία φτάνει το ποσοστό του 25% και οφείλεται κυρίως σε οικονομικούς λόγους. Επιβάλλεται λοιπόν η σταδιακή εισαγωγή της δωρεάν παιδείας και στην προδημοτική εκπαίδευση, καθώς και η μέριμνα για τη δωρεάν μεταφορά των παιδιών από και προς τα περιφερειακά κυρίως νηπιαγωγεία.

Σημαντικό στοιχείο στους φετινούς προϋπολογισμούς αποτελεί η ενίσχυση του Πανεπιστημίου Κύπρου που προχωρεί με γοργούς ρυθμούς στην υλοποίηση των σχεδίων του τόσο για την επιτάχυνση των διαδικασιών ανέγερσης της πανεπιστημιούπολης όσο και για τη δημιουργία νέων σχολών και τμημάτων. Από το 1999 άρχισε η κατασκευή των έργων υποδομής της πανεπιστημιούπολης δαπάνης £5,7 εκατομ. και σήμερα συνεχίζεται και συμπληρώνεται η κατασκευή των κτιρίων λειτουργικής υποστήριξης και των κτιρίων επιστημών και τεχνολογίας συνολικής

δαπάνης £9 εκατομμυρίων. Το 2001 άρχισε η κατασκευή της πρώτης φάσης της φοιτητικής εστίας δαπάνης £3,5 εκατομμυρίων. Η φάση αυτή θα είναι ικανή να στεγάσει μέχρι το 2005 γύρω στους 3 000 φοιτητές σε σχέση με την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης, η οποία αφορά 5 200 φοιτητές μέχρι το 2010, οπότε προβλέπεται η συνολική ολοκλήρωση του έργου. Όσον αφορά τους ξεχωριστούς προϋπολογισμούς του ίδιου του πανεπιστημίου, έχουν δοθεί όλα τα κονδύλια που έχουν ζητηθεί για καλύτερη ενίσχυση και λειτουργία.

Να αναφέρουμε ακόμη ότι έχει συμπληρωθεί η προεργασία της προπαρασκευαστικής επιτροπής και το ταχύτερο δυνατό θα λειτουργήσει το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών στο οποίο με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου θα ενταχθούν οι δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο, η Νοσηλευτική Σχολή, το Δασικό Κολέγιο και το Μεσογειακό Ινστιτούτο Διεύθυνσης.

Με τη λειτουργία του νέου πανεπιστημίου και την επέκταση του υφιστάμενου με νέους κλάδους, ελπίζουμε να εξασφαλιστεί το δικαίωμα σε περισσότερους αποφοίτους των λυκείων για σπουδές, καθώς όλοι γνωρίζουμε ότι η Κύπρος παρουσιάζει το ιδιαίτερο φαινόμενο της προσφοράς ολιγότερων θέσεων φοίτησης στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτήρια της Κύπρου και της Ελλάδος από ό,τι οι αιτούμενες θέσεις.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι στον προϋπολογισμό του 2002 για πρώτη φορά γίνεται πρόνοια για ολοκλήρωση της έννοιας της δωρεάν παιδείας μέσα από τη συμπερίληψη ειδικού κονδυλίου για την αγορά ξενόγλωσσων βιβλίων αξίας £2,8 εκατομ. που δεν προέρχονται από τις εκδόσεις του δικού μας υπουργείου ούτε παραχωρούνται δωρεάν από την Ελλάδα.

Άλλο στοιχείο που πρέπει να σημειωθεί είναι οι αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για την αγωγή και εκπαίδευση παιδιών

με ειδικές ανάγκες σε όλες τις βαθμίδες του συστήματος. Στο φετινό προϋπολογισμό έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για ποσό £70.000 που αφορά επιχορήγηση των γονιών για μεταφορά των παιδιών τους που δε φοιτούν σε σχολεία της περιοχής, καθώς και ποσό £140.000 για έκτακτες και συμπληρωματικές κτιριακές εργασίες και βελτιώσεις δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων στα οποία φοιτούν παιδιά με ειδικές ανάγκες, όπως ράμπες, ειδικές αίθουσες κ.λπ.

Επίσης, υπάρχουν πρόνοιες που αφορούν κονδύλια για αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών, για προσλήψεις βοηθητικού προσωπικού και για επιμόρφωση του ειδικού προσωπικού. Να υπενθυμίσω ότι η νομοθεσία που αφορά την εκπαίδευση αυτών των παιδιών έχει τεθεί σε εφαρμογή πρόσφατα. Η ύπαρξη λειτουργικών προβλημάτων και εκπαιδευτικών ελλείψεων θεωρείται ακόμη δικαιολογημένη. Θα ήθελα όμως να τονίσω την οργανωμένη προσπάθεια τόσο του Υπουργείου Παιδείας όσο και των οργανωμένων γονιών για μείωση και εξάλειψη αυτών των προβλημάτων, ούτως ώστε στο σύντομο μέλλον ο θεσμός της επιμόρφωσης των παιδιών με ειδικές ανάγκες να αποτελεί την κορυφαία κοινωνική προσφορά στο χώρο της εκπαίδευσης.

Η επέκταση του θεσμού των χορηγιών και των υποτροφιών έχει ως συνέπεια την περαιτέρω αύξηση του προϋπολογισμού. Όπως όλοι γνωρίζετε σήμερα δίδεται ειδική χορηγία στις οικογένειες που έχουν παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή σε αξιολογημένους/πιστοποιημένους κλάδους σπουδών των κολεγίων τριετούς τουλάχιστον φοίτησης. Το ποσό των £6 εκατομ. το οποίο διετεθή το 1996 ως κρατική χορηγία σε φοιτητές έχει ανέλθει σήμερα στα £25 εκατομμύρια. Γνωρίζουμε την ύπαρξη ομάδων φοιτητών οι οποίοι δε δικαιούνται του ευεργετήματος της ειδικής χορηγίας και οι οποίοι ασκούν πιέσεις για την επέκταση της σχετικής νομοθεσίας, ούτως ώστε να καλύπτει και τους φοιτητές των μονοετών και διετών κλάδων σπουδών των κολεγίων, καθώς και τους

εργαζόμενους φοιτητές. Το Υπουργείο Παιδείας έχει δώσει την υπόσχεση ότι το συντομότερο δυνατό θα επιληφθεί του θέματος για ριζική επίλυση.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Για το λόγο αυτό, το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισμών του υπουργείου αφορά αυτό τον τομέα. Το υπουργείο βρίσκεται σε συνεχή εγρήγορση για να προωθήσει μέτρα, ώστε να αναβαθμίσει το ποιοτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών μας. Για το σκοπό αυτό θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με τον τρόπο επιλογής και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, όπως επίσης και οι ενέργειες που θα συμβάλουν στην ανύψωση του επιπέδου αποδοτικότητάς τους.

Σκοπός του Υπουργείου Παιδείας είναι μέσα σε τρία χρόνια από σήμερα όλοι οι απόφοιτοι του γυμνασιακού κύκλου να αποκτήσουν αναγνωρισμένο δίπλωμα οδηγού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η αναλογία σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές σήμερα στην τεχνική εκπαίδευση είναι ένας υπολογιστής για κάθε δέκα παιδιά, στο λυκειακό κύκλο ένας για κάθε δεκατέσσερα παιδιά και στο γυμνασιακό απλά εκκρεμεί η παραλαβή πέντε χιλιάδων υπολογιστών για εγκατάσταση στα σχολεία.

Στον τομέα αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι πρόνοιες αποσκοπούν στην υλοποίηση των σχεδίων του Υπουργείου Παιδείας για προώθηση του ηλεκτρονικού αλφαριθμητισμού στο γυμνασιακό κύκλο, στην εγκατάσταση ενός εργαστηρίου ηλεκτρονικών υπολογιστών σε κάθε τάξη των δημοτικών σχολείων και ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή σε καθεμιά από τις τρεις τελευταίες τάξεις του δημοτικού καθώς και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών σε όλο το φάσμα του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Το διεθνές διαδίκτυο τέθηκε στη διάθεση όλων των σχολείων, με στόχο τόσο την ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται στη σύγχρονη κοινωνία όσο και την πρόσβαση στο χώρο των πληροφοριών. Μέσα σε

αυτά τα πλαίσια σημειώνεται ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίου για την επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών στους τομείς των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Στον πολιτιστικό τομέα το υπουργείο επικεντρώνει τις προσπάθειές του στη δημιουργία συνθηκών για μεγιστοποίηση των πνευματικών και δημιουργικών ικανοτήτων του ατόμου, των οργανωμένων ομάδων και του συνόλου και ταυτόχρονα για παροχή δυνατοτήτων στο σύνολο του λαού. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού προβλέπεται, ανάμεσα σε άλλα, η οικονομική ενίσχυση και επιχορήγηση των πολιτιστικών φορέων, η ενίσχυση της πολιτιστικής ανάπτυξης της υπαίθρου και η προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Ιδιαίτερα επισημαίνονται οι αυξημένες πρόνοιες για ενίσχυση των λογοτεχνικών και μουσικών εκδηλώσεων και η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών. Επίσης, διευκρινίζεται ότι ο ρόλος των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του υπουργείου επεκτείνεται και στην παροχή συμβουλών και καθοδήγησης σε θέματα της αρμοδιότητάς τους. Στον τομέα του πολιτισμού είναι σημαντικό να τονιστούν οι αυξημένες πρόνοιες για τα διάφορα σχέδια πολιτιστικής ανάπτυξης που αποσκοπούν τόσο στην υποστήριξη και βελτίωση διαφόρων χώρων, που ήδη εξυπηρετούν πολιτιστικές δραστηριότητες, όσο και την προώθηση νέων έργων πολιτιστικής υποδομής.

Ο Υπουργός Οικονομικών, αναφερόμενος πρόσφατα στο θέμα της έρευνας, ανέφερε ότι είμαστε ίσως η τελευταία χώρα στον τομέα αυτό που διαθέτουμε μόνο το 0,7% του προϋπολογισμού μας προς την κατεύθυνση αυτή, συγκριτικά και με αυτή ακόμη την Τουρκία που διαθέτει για την έρευνα το 2% του προϋπολογισμού της. Το Υπουργείο Παιδείας διαθέτει το δικό του κονδύλι για έρευνα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Παρ' όλον ότι η δουλειά του Πανεπιστημίου Κύπρου στην έρευνα δεν προβάλλεται ικανοποιητικά προς τα έξω, στον τομέα αυτό έχει να

επιδείξει θεαματικά αποτελέσματα συγκριτικά πάντα με το μέγεθος του ίδιου του πανεπιστημίου και τον αριθμό των φοιτητών του, καθώς επίσης και την παντελή έλλειψη βοηθητικών μέσων. Όλοι συμφωνούμε ότι το ποσό για τις έρευνες πρέπει να αυξηθεί, αναμένοντας την υπόσχεση του Υπουργού Παιδείας για υποβολή συμπληρωματικού προϋπολογισμού, τον οποίο και επεξεργάζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι ο ρόλος ενός συνεχώς αναβαθμισμένου αθλητισμού είναι σημαντικός για την Κύπρο, όχι μόνο για λόγους πολιτισμού, αγωγής της νεολαίας και παράδοσης, αλλά πρώτιστα και για λόγους εθνικής προβολής. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, θεωρούμε απαραίτητη την υιοθέτηση και εφαρμογή ενός σαφούς στρατηγικού σχεδίου για τον κυπριακό αθλητισμό.

Η βάση του αθλητικού οικοδομήματος είναι το δημοτικό σχολείο. Εκεί θα γίνουν τα πρώτα αθλητικά βήματα και εκεί θα εντοπιστούν τα πρώτα αθλητικά ταλέντα. Με αυτή την έννοια διαπιστώνουμε την ανάγκη συστηματοποίησης του προγράμματος σχολικού αθλητισμού με τη συμπερίληψη προσοντούχων καθηγητών φυσικής αγωγής πέραν των υφιστάμενων ειδικών δασκάλων γυμναστικής οι οποίοι ούτε κατ' ελάχιστο δεν καλύπτουν τις υφιστάμενες ανάγκες. Ζητούμε από το Υπουργείο Παιδείας την επιμόρφωση περισσότερων δασκάλων στο μάθημα της φυσικής αγωγής με την εισαγωγή ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης και, σε περίπτωση που συνεχίζει να παρουσιάζεται έλλειψη τέτοιων δασκάλων, τότε άμεσα να προχωρήσει στην πρόσληψη προσοντούχων καθηγητών φυσικής αγωγής.

Ο σωματειακός αθλητισμός είναι η βάση του αγωνιστικού μας αθλητισμού, γι' αυτό και οι σχεδιασμοί του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού αναβαθμίζονται συνεχώς και στηρίζουν ολοένα και περισσότερο τα σωματεία. Πέρυσι η κυβέρνηση καθιέρωσε πρόσθετη χορηγία στα ποδοσφαιρικά σωματεία πέραν του ποσού των £20 εκατομ. του ετήσιου συνολικού προϋπολογισμού. Αυτή η χορηγία πιστεύουμε ότι πρέπει να

αυξάνεται σταδιακά.

Το Υπουργείο Παιδείας επικροτεί επίσης την πολιτική στήριξης των αθλητικών ομοσπονδιών. Επιβάλλεται η θεσμοθέτηση κάτω από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού ενός επιστημονικού οργάνου που θα αγγίξει όλους τους επιμέρους τομείς αγωνιστικού αθλητισμού, όπως του προπονητικού τομέα, του ελέγχου των αθλουμένων, τη βελτίωση της έρευνας και τεκμηρίωσης της αθλητικής υποδομής.

Ο στρατιωτικός αθλητισμός αποτελεί μια από τις κυριότερες συνιστώσες της γενικής προσπάθειας για αγωνιστική αναβάθμιση των αθλητών. Είναι βέβαιο ότι η 26μηνη στρατιωτική θητεία αποτελεί κρίσιμη ηλικιακή περίοδο που ο αθλητής θα ωριμάσει και θα αξιοποιήσει τις δυνατότητές του. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια η Εθνική Φρουρά έχει συστήσει ειδική μονάδα στην οποία υπηρετούν επίλεκτοι αθλητές του στίβου, οι οποίοι και τυγχάνουν καθημερινών διευκολύνσεων. Επίσης να αναφέρω ότι γίνονται ενέργειες για τη δημιουργία ειδικού χώρου στέγασης των επίλεκτων στρατεύσιμων αθλητών.

Τα αγροτικά αθλητικά σωματεία αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν την κύρια αιτία συγκράτησης των νεολαίων στα χωριά μας, καταπολεμώντας έτσι την αστυφιλία. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός θέσαμε έντονα την ανάγκη επιχορήγησης των αθλητικών αγροτικών μας σωματείων, ώστε να καλύπτεται μέρος των λειτουργικών τους εξόδων. Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού από φέτος καλύπτει αυτή την ανάγκη με τη διάθεση ποσού £150.000 σε διακόσια πενήντα αγροτικά σωματεία. Δε θα παραλείψω όμως να αναφέρω ότι αυτή η προσπάθεια χρειάζεται περαιτέρω, θεαματική μάλιστα, ενίσχυση.

Ο αθλητισμός ενασχόλησης, ο αθλητισμός για όλους δηλαδή, λειτουργεί και αγκαλιάζει όλο τον κόσμο. Είναι ο αθλητικός χώρος της ψυχαγωγίας, της ψυχικής και σωματικής υγείας. Σαν τέτοιος πρέπει να ενισχυθεί και να επεκταθεί σε άτομα μέσης

και τρίτης ηλικίας με ταυτόχρονη δημιουργία και βελτίωση αθλητικών χώρων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριο χαρακτηριστικό του φετινού προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας είναι η αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών στα £46,9 εκατομ. σε σύγκριση με £43,3 εκατομ. πέρυσι, δηλαδή αύξηση 8,4%, και σε ό,τι αφορά το κονδύλι για τον πολιτισμό στα £7 εκατομμύρια. Δεν αναφερόμαστε στον τακτικό προϋπολογισμό, ο οποίος ως γνωστό καλύπτει ουσιαστικά τις μισθοδοσίες των εκπαιδευτικών. Από το σύνολο των κρατικών δαπανών θα διατεθεί φέτος για την παιδεία το 15,6%. Ο κύριος αριθμός όμως του προϋπολογισμού των δαπανών για την παιδεία είναι το ποσοστό επί του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, το οποίο ανέρχεται φέτος στο 5,6%, όταν η υπόλοιπη Ευρώπη είναι στο 5,1% και οι άλλες χώρες του ΟΟΣΑ κάτω του 5%.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Μαυροκορδάτος και να ετοιμάζεται ο κ. Τάσου.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών για το 2002 πραγματοποιείται σε μια περίοδο, η οποία σημαδεύεται ακόμα από τα τρομοκρατικά κτυπήματα ενάντια στις ΗΠΑ και τις αμερικάνικες επιχειρήσεις και βομβαρδισμούς ενάντια στο Αφγανιστάν.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα που καθορίζει τις εξελίξεις της περιόδου είναι η καταβαλλόμενη προσπάθεια εναρμόνισης της εθνικής μας οικονομίας με το κοινοτικό κεκτημένο σαν αποτέλεσμα της ενταξιακής πορείας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς επίσης και η περαιτέρω προώθηση των ελευθεροποιήσεων στο εμπόριο.

Είναι λοιπόν οι προαναφερθείσες εξελίξεις και γεγονότα που επηρέασαν την

πορεία της κυπριακής οικονομίας, αλλά περισσότερο προκαθορίζουν και οριοθετούν τις μελλοντικές της προοπτικές και δυνατότητες. Θα περιοριστώ μόνο να υπερτονίσω τη στρεβλωτική διάρθρωση της εθνικής οικονομίας, που χρόνο με το χρόνο χειροτερεύει.

Η εξάρτηση του ΑΕΠ από τον τριτογενή τομέα της οικονομίας, τις υπηρεσίες και τον τουρισμό, όλο και μεγαλώνει. Αν λοιπόν το 1985 ο τριτογενής τομέας της οικονομίας διαμόρφωνε το 62,4% του ΑΕΠ, ο δευτερογενής το 29,3% και ο πρωτογενής το 8,3%, τότε παρατηρούμε ότι το 2001 το μερίδιο του τριτογενούς τομέα αυξήθηκε στο 76,6%, ενώ ο δευτερογενής και πρωτογενής γυρόφερναν γύρω στο 20% και 3,5% αντίστοιχα.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο πρωτογενής τομέας, βασικά η γεωργοκτηνοτροφία, παρά την τεράστια σημασία που έχει, αποτελεί το φτωχό συγγενή στην όλη διάρθρωση της εθνικής οικονομίας. Το μερίδιό του στη διαμόρφωση του ΑΕΠ μειώθηκε και θα συνεχίσει να μειώνεται, καθώς και ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται σ' αυτόν μειώνεται με μια συνεχή πτωτική τάση. Η αγροτική οικονομία τα τελευταία δέκα χρόνια αφέθηκε να αντιμετωπίσει μόνη της τις προκλήσεις και τα καλέσματα των καιρών. Οι ελευθεροποιήσεις, η μείωση των δασμών εισαγωγής, η εναρμόνιση, ο αυξανόμενος ανταγωνισμός των εισαγόμενων προϊόντων, το ψηλό κόστος παραγωγής, η μη ανταγωνιστικότητα και μια σειρά άλλα γενικά αλλά και εξειδικευμένα προβλήματα ταλανίζουν τον τομέα.

Ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής διαδικασίας, η αναδόμηση των θεσμών και η αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών ήταν από τους βασικούς πυλώνες προώθησης αγροτικής πολιτικής, τους οποίους η κυβέρνηση θα έπρεπε να εκμεταλλευτεί. Σε περιόδους έντονων διεργασιών και αλλαγών, η διακυβέρνηση Κληρίδη με μερικά ημίμετρα και σπασμωδικές κινήσεις προσπαθούσε ανεπιτυχώς να ασκήσει προληπτική αγροτική πολιτική, να προετοιμάσει δήθεν τον ευρύτερο γεωργικό

τομέα να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των καιρών.

Αν ανατρέξει κάποιος στις συζητήσεις για τους ετήσιους προϋπολογισμούς, θα διαπιστώσει ότι κάθε χρόνο εμμέναμε στην αναγκαιότητα διοχέτευσης σημαντικών κεφαλαιουχικών επενδύσεων στην αγροτική οικονομία, δημιουργίας όλων εκείνων των προϋποθέσεων για μια ανοδική πορεία της γεωργίας και κτηνοτροφίας και διασφάλισης του αγροτικού εισοδήματος.

Κύριε Πρόεδρε, ο προϋπολογισμός του 2002, ιδιαίτερα τα προϋπολογιζόμενα κονδύλια για αναπτυξιακά έργα στην αγροτική οικονομία δεν παρουσιάζουν τίποτε το νεότερο. Βασικά είναι μια επανάληψη για πολλοστή φορά του κακού εαυτού της κυβέρνησης. Δυστυχώς, δεν υπάρχει διορατικότητα, δεν υπάρχει πολιτική πρόληψης στις κυβερνητικές προτάσεις.

Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι τα προτεινόμενα για αναπτυξιακούς σκοπούς κονδύλια ενισχύουν τη στρεβλωτική διάρθρωση της οικονομίας. Το ποσοστό των προϋπολογιζόμενων για το γεωργικό τομέα αναπτυξιακών κονδυλίων σε σχέση με το σύνολο μειώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο και είναι μόλις 12,85% σε σύγκριση με 27,1% το 1992. Μέσα σε μια δεκαετία (1992-2002) το γενικό σύνολο των ποσών για αναπτυξιακούς σκοπούς αυξήθηκε πάνω από δύομισι φορές, τη στιγμή που τα ποσά για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας έχουν παραμείνει καθηλωμένα. Αν τα ποσά αυτά αποπληθωριστούν, αποδεικνύεται ότι για το 2002 σε σταθερές τιμές προϋπολογίζονται για την αγροτική οικονομία ποσά ολιγότερα από αυτά του 1992.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι ότι, εξετάζοντας τα ποσά που πραγματικά χρησιμοποιήθηκαν για ανάπτυξη στον ευρύτερο γεωργικό τομέα, η κατάσταση είναι ακόμα χειρότερη. Σε σύγκριση με το 1992 έχουμε μια αύξηση σε τρέχουσες τιμές 18,7%, τη στιγμή που ο πληθωρισμός αυτά τα χρόνια ήταν της τάξης του 29%. Επομένως, και σ' αυτή την παράμετρο υπάρχει σημαντική υποχώρηση σε σταθερές

τιμές σε σχέση με το 1992.

Συνοψίζοντας, διαφαίνεται ότι σε μια κρίσιμη καμπή για την αγροτική οικονομία, η οποία θα έπρεπε να προετοιμαστεί για να αντιμετωπίσει τις ελευθεροποιήσεις, τη μείωση των δασμών και των επιδοτήσεων, αλλά κύρια την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, ο αγροτικός κόσμος δυστύχησε να κυβερνάται ο τόπος από μια κυβέρνηση η οποία καθήλωσε τα αναπτυξιακά κονδύλια στο επίπεδο της προηγούμενης δεκαετίας.

Η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη, αντί να προετοιμάσει την αγροτική οικονομία και να επιμορφώσει τον αγρότη, για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των καιρών, αρκέσθηκε στα πρώτα χρόνια της διακυβέρνησής της να συντηρεί σε κάποιο βαθμό τα προγράμματα που ετοίμασαν προηγούμενες κυβερνήσεις σ' άλλες εποχές, κάτω από διαφορετικές συνθήκες, ενώ στη συνέχεια παρέμεινε ουσιαστικά απλός θεατής, απαθής και ανήμπορη να αντιμετωπίσει τις εξελίξεις.

Τα αυτοαποκαλούμενα σχέδια αναδιάρθρωσης καλλιεργειών και το σχέδιο για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (σχέδιο ομπρέλα) λειτούργησαν σαν μπουμέρανγκ για την αγροτική οικονομία. Τα πολυδιαφημισθέντα αυτά σχέδια ήταν απλώς σχέδια εκρίζωσης. Τεράστιες εκτάσεις εσπεριδοειδών, φυλλοβόλων οπωροφόρων δένδρων και αμπελώνων έχουν εκριζωθεί.

Δηλαδή, σε μια περίοδο κρίσιμη για την αγροτική οικονομία, όπου ουσιαστικά ανοίχθηκαν οι πύλες για τις εισαγωγές και προωθείται η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, η κυβέρνηση Κληρίδη κρατούσε και εξακολουθεί να κρατεί καθηλωμένους τους προϋπολογισμούς για αναπτυξιακά έργα, δεν παρέχει ουσιαστική στήριξη στους παραγωγούς, για να προχωρήσουν σε εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας και, αντί για αναδιρθρώσεις καλλιεργειών, προωθεί εκριζώσεις σε βασικούς τομείς της φυτικής παραγωγής.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχαμε την κακή τύχη οι ενταξιακές “διαπραγματεύσεις” να γίνονται από την παρούσα κυβέρνηση, η οποία δυστυχώς, δημιουργώντας χίμαιρες και στηριζόμενη σε ευσεβοποθισμούς, προχώρησε αρχικά στον αυτοαφοπλισμό της αγροτικής οικονομίας και στη συνέχεια στην ουσιαστική παράδοσή της. Ούτε το απομακρυσμένο της Κύπρου από τον κύριο κορμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε ο νησιώτικος χαρακτήρας της ούτε το ημίξηρο κλίμα με τις συχνές πολυετείς ανομβρίες που εθεωρούντο ιδιαιτερότητες, τις οποίες θα μπορούσαμε να προτάξουμε και να εκμεταλλευτούμε κατά τις “διαπραγματεύσεις”, δε βοήθησαν την όλη κατάσταση.

Χωρίς την ύπαρξη πραγματικού διαλόγου με τους άμεσα ενδιαφερόμενους -το οργανωμένο αγροτικό κίνημα- η κυβέρνηση προχώρησε σε δεσμεύσεις για τη γεωργοκτηνοτροφία, που θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις. Αφού λοιπόν έγιναν αποδεκτές σχεδόν αμαχητί όλες οι βασικές πρόνοιες, υποβλήθηκαν μια σειρά αιτήματα για αποκλίσεις από το κοινοτικό κεκτημένο σε συγκεκριμένα θέματα.

Η ψυχρολουσία από την πρώτη αντίδραση των Βρυξελλών στα αιτήματα της Κύπρου είναι δεδομένη. Στα πλείστα αιτήματα η απάντηση είναι στερεότυπη: «Δε συνάδουν με το κεκτημένο», «Η Κύπρος οφείλει να εξετάσει τη θέση της». Αυτό προμηνύει νέες εκπτώσεις και νέες παραχωρήσεις, με το αιτιολογικό ότι είναι η Κύπρος που επιθυμεί την ένταξη, γι’ αυτό και οφείλει να προσαρμοστεί ανεξαρτήτως τιμήματος για τον αγροτικό κόσμο.

Ο προγραμματισμός της εκτελεστικής εξουσίας είναι καλά γνωστός στο σώμα, γιατί και την ίδια τη νομοθετική εξουσία πολλές φορές προσπάθησε να φέρει προ τετελεσμένων. Είναι σύνηθες και καθημερινό φαινόμενο η κατάθεση εναρμονιστικών νομοσχεδίων δεκάδων σελίδων για θέματα με πολύπλευρες επιπτώσεις και η αξίωση για ψήφισή τους εδώ και τώρα με τη δικαιολογία ότι υπάρχει δέσμευση στο συγκεκριμένο τομέα και θα έπρεπε ήδη να εναρμονιστούμε πριν από μερικούς μήνες.

Αυτή η απαράδεκτη τακτική δεν μπορεί να συνεχίσει και μάλιστα να υπογραμμίζεται ότι η μη ψήφιση πιθανό να επιφέρει επιπλοκές στην προσπάθεια συμπερίληψης της Κύπρου στην επικείμενη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πορεία εναρμόνισης και πολύπλοκη και δύσκολη είναι. Γι' αυτό και απαιτείται πλήρης διαφάνεια στις διαδικασίες, ολοκληρωμένη ενημέρωση και συλλογικότητα στη λήψη αποφάσεων. Μόνο έτσι συμβάλλουμε θετικά στην καταβαλλόμενη προσπάθεια που γίνεται για εκμηδενισμό όσο είναι δυνατό των αρνητικών επιπτώσεων. Η τακτική της σαλαμοποίησης της προσπάθειας εναρμόνισης περικλείει και κινδύνους και γίνεται εκ του πονηρού.

Είναι με λύπη που διαπιστώνουμε ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται από την κυβέρνηση στην ενταξιακή πορεία είναι η κατά τύπον εναρμόνιση· δηλαδή να ετοιμαστεί η εναρμονιστική νομοθεσία, να γίνει αποδεκτό τυπικά το κοινοτικό κεκτημένο και οι όποιες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμάς όμως μας ενδιαφέρει πρώτιστα η εναρμόνιση της ίδιας της παραγωγικής διαδικασίας, η στήριξη, η πραγματική ουσιαστική στήριξη των γεωργοκτηνοτρόφων, για να μπορέσουν να προχωρήσουν απρόσκοπτα σ' εκείνες τις αλλαγές, ώστε να συνάδουν οι μονάδες και οι εκμεταλλεύσεις τους με τις κοινοτικές προδιαγραφές. Οφείλουμε όμως να τονίσουμε ότι το οικονομικό κόστος της εναρμόνισης δεν μπορεί και δεν πρέπει να το επωμίζεται, όπως γίνεται μέχρι τώρα, ο αγροτικός κόσμος.

Η ψήφιση απλώς των εναρμονιστικών νομοσχεδίων είναι το ένα, το τυπικό μέρος της υπόθεσης. Το κυριότερο όμως είναι, όταν θα τεθούν σε εφαρμογή, να μην αποκληρωθούν ή να τεθούν εκτός παραγωγικής διαδικασίας παραγωγοί, συρρικνώνοντας έτσι με γρηγορότερους ρυθμούς την αγροτική οικονομία, πράγμα που θα δημιουργήσει πολλαπλές αρνητικές κοινωνικές ανακατατάξεις και ανατροπές. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει τους γενικούς κανόνες και η εναρμόνιση δεν είναι απλώς η

αντιγραφή κάποιου μοντέλου, που δυστυχώς στην Κύπρο σε αρκετές περιπτώσεις γίνεται μια κακέκτυπη αντιγραφή.

Το ζητούμενο σήμερα για την κυπριακή αγροτική οικονομία είναι να γίνει ανταγωνιστική τόσο στη διεθνή όσο και στην ντόπια αγορά. Με τη συνεχή μείωση των δασμών, αυτή πρέπει να γίνεται όλο και ανταγωνιστικότερη, αν επιθυμούμε να συνεχίσει να διαδραματίζει το ρόλο της μέσα στο πλαίσιο της εθνικής οικονομίας.

Με την ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική και ιδιαίτερα με τους προϋπολογισμούς που συζητούμε σήμερα, τίποτε δεν πρόκειται να αλλάξει. Οι κυβερνώντες έχουν αποδείξει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι ούτε μπορούν, αλλά ούτε έχουν την πολιτική βούληση να προχωρήσουν στη λήψη ριζοσπαστικών μέτρων. Οι όποιες βοήθειες ύψους μερικών εκατομμυρίων λιρών για αναπλήρωση μέρους του απολεσθέντος αγροτικού εισοδήματος ένεκα θεομηνιών ή προβλημάτων διάθεσης και εμπορίας, όσο καλοδεχούμενες και αν είναι, δεν προετοιμάζουν την αγροτική οικονομία, δε στηρίζουν τον αγρότη, ώστε να προχωρήσει αποφασιστικά στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση. Μια πραγματικά ριζοσπαστική φιλαγροτική κυβερνητική πολιτική δεν εξαντλείται σ' αυτό, δηλαδή στις βοήθειες μόνο.

Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις πρότεινε και στο παρελθόν, προτείνει και τώρα συγκεκριμένα μέτρα για τη δημιουργία όλων εκείνων των προϋποθέσεων που θα οδηγήσουν στη χάραξη ριζοσπαστικής αγροτικής πολιτικής, στοχοπροσηλωμένης στο διαρκή εκσυγχρονισμό, στην αναδιάρθρωση και αναδόμηση της αγροτικής οικονομίας, για μια αειφόρο ανάπτυξη που θα μπορέσει να δώσει τις σωστές απαντήσεις στα κελεύσματα των καιρών.

Αρχικά, θα πρέπει να δοθεί το μήνυμα προς τον αγροτικό κόσμο ότι λαμβάνονται διαρθρωτικά μέτρα, όπως είναι τα ακόλουθα:

1. Η αναθεώρηση των κονδυλίων σχετικά με τα αναπτυξιακά έργα, προσδίδοντάς

τους σαφή αναπτυξιακό χαρακτήρα.

2. Η οριοθέτηση νέων οδηγιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για αναθεώρηση των υφισταμένων σχεδίων και επεξεργασίας νέων για παροχή ουσιαστικών κινήτρων για αυξημένες κεφαλαιουχικές επενδύσεις.
3. Η θεσμοθέτηση με νομοθετικά μέτρα πραγματικών ταμείων στήριξης, που θα διασφαλίζουν ένα σταθερό αγροτικό εισόδημα.
4. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών αγροτικών προϊόντων πρέπει να καθλωθεί και να μειωθεί το κόστος παραγωγής. Πρώτο μέτρο πρέπει να είναι η ρύθμιση της τιμής του πετρελαίου για γεωργική χρήση. Η σημερινή τιμή του, αντί να αυξηθεί με την εισαγωγή φόρου κατανάλωσης, πρέπει να επιδοτηθεί, όπως είναι το πάγιο αίτημα του αγροτικού κινήματος. Άμεσο και εναρμονισμένο μέτρο είναι η επιστροφή στους παραγωγούς, αναδρομικά από το 2001, των 2,2 σεντ/λίτρο που είναι ο φόρος κατανάλωσης που επεβλήθη το 1999. Την ίδια στιγμή πρέπει να γίνει μηδενικός ο συντελεστής του ΦΠΑ για τα γεωργοκτηνοτροφικά χρειώδη και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
5. Η ενίσχυση της κτηνιατρικής περίθαλψης και η ενίσχυση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με έμπυχο υλικό και κτηνιατρικά φάρμακα με την παράλληλη ενδυνάμωση του αγορανομικού ελέγχου στις τιμές των φυτοφαρμάκων, ζωοφαρμάκων και λιπασμάτων.

Η απλοποίηση των δομών εμπορίας μειώνει αισθητά το κόστος παραγωγής, ενώ το κόστος εφαρμογής των διαφόρων προτύπων πρέπει να απορροφηθεί από το κράτος.

Στη συνέχεια έχουμε υποχρέωση:

1. Να βελτιωθεί η πιστωτική ρευστότητα του αγροτικού κόσμου ο οποίος μόνο στις συνεργατικές πιστωτικές εταιρείες έχει συσσωρευμένα χρέη πέραν των

£150.000.000 μέχρι το έτος 2000.

2. Να ρυθμιστούν τα γεωργικά χρέη, μη αποκλειόμενης και της διαγραφής τους, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα στον αγρότη να προχωρήσει απρόσκοπτα στη διενέργεια κεφαλαιουχικών επενδύσεων, σε πραγματικές αναδιαρθρώσεις των βασικών καλλιεργειών, στην παροχή ουσιαστικών κινήτρων και στη λήψη μιας σειράς πρακτικών μέτρων για τη δημιουργία σύγχρονων και ευέλικτων βιώσιμων εκμεταλλεύσεων.
3. Να ενισχυθεί η έρευνα για εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης και διαχείρισης της παραγωγικής διαδικασίας.
4. Να τερματιστεί η αποψίλωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας με επαρκή στελέχωση σε επιστημονικό κυρίως προσωπικό, το οποίο να έχει άμεση επαφή με την παραγωγική διαδικασία.
5. Να τύχει επεξεργασίας η σχολική γεωργική εκπαίδευση και να επαναλειτουργήσει γεωργική σχολή μέσης εκπαίδευσης με προοπτική δημιουργίας τριτοβάθμιας ή και πανεπιστημιακής σχολής αγροτικής οικονομίας.
6. Να αναβαθμιστούν και επεκταθούν υφιστάμενα και να προωθηθούν νέα βελτιωμένα σχέδια για τους νέους και τις αγρότισσες.

Θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε την απαρίθμηση των αναγκαίων μέτρων που πρέπει να ληφθούν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να τονωθεί η αγροτική οικονομία όπως είναι:

1. Η συνεχής βελτίωση και επέκταση της γεωργικής ασφάλισης.
2. Η εφαρμογή του νόμου για τη δημιουργία ανεξάρτητης Αρχής Υδάτων.
3. Η μόνιμη παρακολούθηση των προτιμήσεων της διεθνούς αγοράς και ο ανάλογος έγκαιρος προσανατολισμός της αγροτικής παραγωγής.
4. Η δημιουργία εθνικών σχεδίων στήριξης συγκεκριμένων κλάδων, όπως είναι η

αιγοπροβατοτροφία κ.ά.

Η προώθηση της αναδιάρθρωσης και αναδόμησης της αγροτικής οικονομίας με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, την ενίσχυση και αύξηση των συνεταιρισμών, τη δημιουργική προσέγγιση προς τα υφιστάμενα συμβούλια εμπορίας, τη μεγιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας δεν μπορεί να γίνει από την παρούσα κυβέρνηση, η οποία όχι μόνο δεν έχει, αλλά ούτε και μπορεί να έχει, διορατική αγροτική πολιτική.

Η χάραξη μιας ορθολογιστικής ολοκληρωμένης αναπτυξιακής κυβερνητικής αγροτικής πολιτικής σε στενή συνεργασία με το οργανωμένο αγροτικό κίνημα μπορεί να γίνει πράξη μόνο με την ανάληψη της εξουσίας από τις προοδευτικές δυνάμεις της αντιπολίτευσης που θα προωθήσουν την αλλαγή στη διακυβέρνηση του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσου και ακολουθεί ο κ. Γιάγκου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το γεγονός ότι η αγροτική παραγωγή απετέλεσε σε κάποιους δύσκολους καιρούς τη ραχοκοκκαλιά της οικονομίας του τόπου μας, αλλά και ότι σήμερα εξακολουθεί να αποτελεί για το 8% του ενεργού πληθυσμού το κύριο επάγγελμα δεν επιδέχεται σίγουρα καμιά αμφισβήτηση. Είναι ακόμη σε όλους γνωστό πως η αγροτιά χαρακτηρίστηκε από τα πανάρχαια χρόνια ως το υγιέστερο κύτταρο της κοινωνίας μας, αφού συνέβαλε στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής του ελληνικού κόσμου και ανταποκρίθηκε επάξια στο ρόλο της τροφού της αστικής κοινωνίας σε έμψυχο και άψυχο υλικό.

Ποιος όμως ταυτόχρονα δε γνωρίζει πως η αγροτική ζωή στον τόπο μας είναι ο πλέον σκληρός και χωρίς ανέσεις τρόπος διαβίωσης, αφού οι αγρότες μας εργάζονται

νυχθημερόν κάτω από συνθήκες δυσμενείς και αντίξοες, χωρίς να είναι βέβαιοι αν οι κόπτοι τους θα αμειφθούν; Ποιος δεν ξέρει πως αυτός είναι ο βασικός και ο ουσιώδης λόγος που αναγκάζει τον Κύπριο αγρότη και ιδιαίτερα το νέο της υπαίθρου να εγκαταλείψει το χωριό του και την πρωτογενή παραγωγική εργασία, παίρνοντας το δρόμο της αστυφιλίας και του εξαστισμού με βασικό όραμα μια ανοιχτή πόρτα βιοπορισμού στην πόλη;

Είναι προς πίστιν όλων μας, πιστεύω, και όλοι αντιληφθήκαμε και όλοι αναγνωρίζουμε την αγάπη και το ενδιαφέρον που επιδείχθηκε προς τον κόσμο της κυπριακής υπαίθρου κατά τη διάρκεια των εννέα χρόνων της διακυβέρνησης του Γλαύκου Κληρίδη, με δεδομένο βέβαια το γεγονός ότι υπάρχουν πάντοτε καλύτερες προοπτικές βελτίωσης όλων των τομέων που άπτονται της αγροτικής ζωής.

Θα ήταν άδικο επίσης, αν δεν τονίζαμε πως η αγροτική πολιτική που εγκαινίασε και εφαρμόζει η κυβέρνηση είναι φιλαγροτική πολιτική, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν προβλήματα. Στα πλαίσια της φιλαγροτικής αυτής πολιτικής, κύριε Μαυροκορδάτε, έχει δαπανηθεί το ποσό των £500.000.000 και οι αγρότες δεν έχουν μείνει μόνοι τους. Επιπρόσθετα, δεν είναι κυπριακό φαινόμενο η μείωση του αγροτικού πληθυσμού, γιατί και στις χώρες της Ευρώπης, παρ' όλο που καταβάλλεται το 50% του κεφαλαίου της κοινής πολιτικής, εντούτοις αυτή τη στιγμή ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι γύρω στο 4% με 5%. Αυτή η κυβέρνηση στήριξε όλους τους κλάδους της κυπριακής γεωργίας. Κι εμείς που ζούμε στα Κοκκινοχώρια γνωρίζουμε πολύ καλά πόσα εκατομμύρια έχουν δαπανηθεί για τους πατατοπαραγωγούς. Επιπρόσθετα, στηρίχθηκε το επάγγελμα του αγελαδοτρόφου, του ποιμνιοτρόφου και όλων των τάξεων των εσπεριδοκαλλιεργητών και των άλλων.

Οι κύριοι στόχοι αυτής της κυβέρνησης, όσον αφορά τα αγροτικά προγράμματα, είναι η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και η υιοθέτηση μέτρων και μηχανισμών

στα επίπεδα των ευρωπαϊκών κρατών στους τομείς της κατασκευής εγγειοβελτιωτικών έργων, της βελτίωσης της παραγωγικότητας, του εκσυγχρονισμού των γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων, της τεχνολογικής αναβάθμισης, της αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων της κυπριακής γεωργίας και κτηνοτροφίας, της αναδιάρθρωσης του συστήματος επιδοτήσεων, της δανειοδοτικής πολιτικής.

Σπουδαιότερο επίτευγμα της τελευταίας εννιαετίας της κυβέρνησης, για το οποίο έχουμε κάθε δικαίωμα να είμαστε περήφανοι, αποτελεί η λύση του υδρευτικού προβλήματος. Ο στόχος να απεξαρτηθεί η παροχή ποσίμου νερού από τη βροχόπτωση εντάσσεται στις προτεραιότητες της κυβέρνησης και η μέθοδος της αφαλάτωσης για την υλοποίηση του στόχου αυτού είχε μελετηθεί και μπει σε εφαρμογή από πολύ ενωρίς. Από το τέλος του περασμένου έτους μέσα από τις μονάδες αφαλάτωσης της Δεκέλειας και του αεροδρομίου της Λάρνακας υδροδοτούνται χωρίς περικοπές οι πόλεις και οι επαρχίες της Λευκωσίας και της Λάρνακας, καθώς και η ελεύθερη Αμμόχωστος. Για τις πόλεις και τις επαρχίες της Λεμεσού και της Πάφου υπάρχουν υπό εξέλιξη ανάλογα σχέδια, τα οποία αναμένουμε να ολοκληρωθούν στα προσεχή δύο χρόνια.

Στο σημείο αυτό επιβάλλεται να αναφερθούμε και στη συνέχιση της πολιτικής για την ανέγερση φραγμάτων και τη δημιουργία νέων διυλιστηρίων νερού. Ήδη έχουν αποπερατωθεί οι εργασίες στο φράγμα της Κανναβιού, έως το τέλος του τρέχοντος έτους αναμένεται η αποπεράτωση των εργασιών στο φράγμα της Ταμασσού, ενώ γίνεται τελική μελέτη για τη δημιουργία φράγματος στη Μαλούντα-Ακάκι. Τον ερχόμενο Ιούνιο αναμένουμε να τεθεί σε λειτουργία το μεγάλο διυλιστήριο του Ασπρόκρεμμου που θα καλύπτει τις ανάγκες της πόλης και της επαρχίας Πάφου.

Ολοκληρώνοντας το θέμα για το υδατικό, είναι αναγκαίο να κάνουμε αναφορά και στο ζήτημα του Φορέα Υδάτων και να επισημάνουμε πως η ίδρυση του νέου αυτού

οργανισμού γίνεται πλέον πραγματικότητα. Η πρόταση για ίδρυση του Φορέα Υδάτων έχει κατατεθεί στη Βουλή -με καθυστέρηση σαράντα χρόνων, αναφέρω παρενθετικά- και μέσα από αυτόν ευελπιστούμε πως πολύ σύντομα θα έχουμε τη δυνατότητα να διαχειριζόμαστε όσο το δυνατό καλύτερα τα υδατικά μας θέματα.

Ένας άλλος τομέας για τον οποίο το κράτος δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία είναι το πρόβλημα της προστασίας και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος στον τόπο μας. Κύριος στόχος μας είναι ο Κύπριος πολίτης να κινείται μέσα σε ένα περιβάλλον ποιότητας που θα του υπόσχεται συγχρόνως ένα καλύτερο αύριο για τα παιδιά του. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια το κράτος ευνοεί και στηρίζει τη δημιουργία και την ύπαρξη χώρων πρασίνου και τη δενδροφύτευση. Ενθαρρύνει επιπλέον τις πρωτοβουλίες για την καθαριότητα και την αναδάσωση και προσπαθεί γενικά να ευαισθητοποιήσει το κοινό σε θέματα για το περιβάλλον. Να τονίσουμε εδώ πως στα θέματα αναδάσωσης δόθηκε ιδιαίτερη σημασία και έχουμε να καυχόμαστε πως οι δενδροφυτεύσεις παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 300% τα τελευταία χρόνια. Βασικές επιδιώξεις όμως θα πρέπει να είναι η αναδάσωση των δασών και η αναδάσωση όλων των αποψιλωμένων περιοχών, η δημιουργία εθνικών δασικών πάρκων και η οικονομική αξιοποίηση της ξυλείας. Η χρήση επίσης εξαγνισμένων λυμάτων για ανάπτυξη δασικών εκτάσεων και η προστασία των δασών από πυρκαγιές με την αύξηση των υπηρεσιών πυρόσβεσης, την κατασκευή αντιπυρικών λωρίδων, οδών προσπέλασης και σχεδίων πυρασφάλειας είναι απαραίτητη. Χαιρετίζουμε την ενοικίαση ελικοπτέρων πυρόσβεσης μέχρι την απόκτηση από το κράτος των δικών μας, που υπολογίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του χρόνου.

Ο πολύ καλός και ορθός προγραμματισμός από μέρους του κράτους και τα μέτρα που λήφθηκαν την προηγούμενη χρονιά, προκειμένου να μην επηρεαστεί η Κύπρος από τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια, πιο γνωστή ως ασθένεια των τρελών αγελάδων,

και τον αφθώδη πυρετό, τις δυο επικίνδυνες ζωνόσους που ταλαιπώρησαν αρκετές χώρες της Ευρώπης, αποδείχτηκαν όντως δραστικά και ο Κύπριος καταναλωτής σήμερα καταναλώνει άφοβα ντόπιο υγιεινό κρέας.

Εδώ μπορούμε να αναφέρουμε πως η κτηνοτροφία στην Κύπρο του σήμερα δεν παρουσιάζει σοβαρότατα προβλήματα, παρ' όλο που με τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς μας και την υπογραφή της Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου γνωστής ως GATT, η κτηνοτροφία μας έχει υποστεί κάποιες πιέσεις και σοβαρές ταλαντεύσεις. Κύριος στόχος της κυβέρνησης είναι η αναδιάρθρωση και η τεχνολογική αναβάθμιση του τομέα της κτηνοτροφίας και η προσαρμογή του στις νέες συνθήκες της επικείμενης ένταξής μας στην Ευρώπη και της παγκοσμιοποίησης του εμπορίου γενικότερα. Για να κρατηθεί όμως και να στηριχθεί η κτηνοτροφία μας, χρειάζεται να ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα για αύξηση της παραγωγικότητας και βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων. Χρειάζεται να δοθούν επιπρόσθετα οικονομικά κίνητρα για τη δημιουργία συγχρόνων κτηνοτροφικών μονάδων και υποστατικών. Να γίνουν κτηνοτροφικές ζώνες και περιοχές μέσα από τις οποίες να κατασκευασθούν από το κράτος όλα τα έργα υποδομής (ρεύμα, νερό, δρόμοι κ.λπ.). Να ληφθούν νομοθετικά μέτρα προστασίας των κτηνοτροφικών περιοχών και ζωνών από τη μάστιγα της αστικοποίησης της γης. Να βοηθηθούν οι κτηνοτρόφοι για μείωση του κόστους παραγωγής. Να βελτιωθούν ακόμα περισσότερο και να αναβαθμιστούν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για παροχή περισσότερο ικανοποιητικού και ψηλότερου επιπέδου υπηρεσιών.

Η αύξηση της τιμής του αγελαδινού γάλακτος είναι επιβεβλημένη, γιατί από το 1997 δεν έχει δοθεί ακόμη καμία αύξηση, ενώ το κόστος έχει ανέβει κατακόρυφα. Ο εκσυγχρονισμός του σφαγείου της Κοφίνου ήταν μία ανάγκη που γίνεται πλέον πραγματικότητα. Έτσι θα μπορέσει να προσφέρει πραγματική βοήθεια προς τους

κτηνοτρόφους. Τα τριάντα πέντε κοινοτικά σφαγεία θα προχωρήσουν προς την ιδιωτικοποίηση. Όσον αφορά τα πτηνοσφαγεία, ξεκίνησε ήδη ο εκσυγχρονισμός τους και λειτουργούν με σύγχρονες μεθόδους. Στους μικρούς πτηνοτρόφους πρέπει απαραίτητα να δοθεί ακόμη πίστωση χρόνου, μέχρι να μπορέσουν να φέρουν τα πτηνοσφαγεία τους στα επίπεδα των ευρωπαϊκών προδιαγραφών.

Διερωτάται κανένας σήμερα πού βρίσκεται η γεωργική παραγωγή. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι αντιμετωπίζει σοβαρά και καυτά προβλήματα. Αυτό οφείλεται τόσο στη φύση του τομέα και την άμεση εξάρτησή του από τους φυσικούς κινδύνους και τους αστάθμητους παράγοντες όσο και από τη συσσώρευση προβλημάτων καθ' όλη τη μακρόχρονη ιστορική και κοινωνική πορεία του τόπου, αλλά και στις παραλείψεις του παρελθόντος.

Δυστυχώς, οι συνθήκες που δημιουργήθηκαν από τις ανομβρίες των τελευταίων χρόνων, το ψηλό κόστος παραγωγής και η μη διάθεση των προϊόντων παραγωγής σε αμειπτικές τιμές σε σχέση με την ευρωπαϊκή προοπτική, με τις φιλελευθεροποιήσεις και την παγκοσμιοποίηση του εμπορίου λόγω GATT βρήκαν τον Κύπριο αγρότη στο χείλος της χρεοκοπίας και της εγκατάλειψης της γης του, αναζητώντας επαγγέλματα άλλα για επιβίωση. Γενικά ο κόσμος της υπαίθρου διέρχεται περίοδο συρρίκνωσης παρ' όλη τη γενναιόδωρη συνεισφορά του κράτους, για να κρατήσει ζωντανό το γεωργικό τομέα. Εντούτοις, η πατατοκαλλιέργεια, η σιτηροκαλλιέργεια, οι θερμοκηπιούχοι, τα πρώιμα λαχανικά, οι φθαρτοπαραγωγοί, οι αμπελουργοί και οι λιγοστοί εσπεριδοκαλλιεργητές περνούν τη δική τους κρίση.

Αναφορικά με τον τομέα της βιοκαλλιέργειας, πρέπει να παραδεχτούμε πως είμαστε αρκετά πίσω σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρ' όλο που είναι ένας τομέας με προοπτική και μέλλον. Η ψήφιση του νόμου για τη βιοκαλλιέργεια ανοίγει πλέον ψηλούς ορίζοντες. Σίγουρα τα ποσά που διατίθενται για το σκοπό αυτό είναι

πολύ λίγα και πρέπει απαραίτητα να αυξηθούν, εάν πράγματι θέλουμε να ασχοληθούμε σοβαρά με το κεφάλαιο αυτό. Ένας άλλος τομέας της αγροτικής παραγωγής που σίγουρα δημιουργεί καλές προοπτικές είναι τα αρωματικά φυτά και η ανθοκομία.

Η ελαιοκαλλιέργεια τα τελευταία χρόνια δεν αντιμετώπισε σοβαρά προβλήματα. Φέτος ειδικά παρουσιάζονται προβλήματα λόγω της μη έγκαιρης παραλαβής από το ΣΕΚΕΠ του λαδιού ως επίσης και των πληρωμών.

Πρέπει απαραίτητα το ΣΕΚΕΠ να προχωρήσει προς τη σωστή κατεύθυνση και να εξυπηρετήσει ως το αρμόδιο συμβούλιο τους παραγωγούς. Ένα θετικό μέτρο που βοηθά τους αγρότες είναι ο αναδασμός. Η κυβέρνηση τον ενθαρρύνει, αλλά και τον υποστηρίζει οικονομικά, αυξάνοντας τη συνεισφορά της μέχρι την καταβολή 100% των εξόδων. Είναι και αυτό μέσα στα ευρύτερα πλαίσια αυτής της κυβέρνησης για βοήθεια του αγροτικού κόσμου, γιατί στο παρελθόν μόνο το 50% των εξόδων έπαιρναν σε περίπτωση αναδασμού.

Η αλιεία και η ιχθυοκαλλιέργεια αποτελούν σήμερα ένα σημαντικό τομέα που στηρίχθηκε από το κράτος. Αποτέλεσμα αυτής της στήριξης είναι να έχουν συχνά στο τραπέζι οι Κύπριοι καταναλωτές φρέσκο ψάρι σε προσιτές και λογικές τιμές. Επιπλέον γίνονται εξαγωγές φρέσκων ψαριών και γόνων. Στόχος μας όμως σίγουρα θα πρέπει να είναι η αύξηση της παραγωγής του φρέσκου ψαριού τόσο από την αλιεία όσο και από την ιχθυοκαλλιέργεια. Για να μπορέσει όμως ο τομέας αυτός να πετύχει, χρειάζεται σωστή διαχείριση τόσο των υπαρχόντων όσο και των νέων αλιευτικών καταφυγίων, προστασία των ψαράδων από τα δελφίνια, ορθολογιστική αξιοποίηση και συνέχιση της στήριξης του τομέα.

Πιστεύουμε πέραν πάσης αμφιβολίας πως η δημιουργία του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης, γνωστού ως ΟΓΑ, ήταν ένα επίτευγμα του αγροτικού κόσμου. Η προστασία της αγροτικής παραγωγής από τις αντίξοες καιρικές συνθήκες αποτελεί

στοιχείο σταθεροποίησης του αγροτικού εισοδήματος και ενθάρρυνσης των αγροτών. Ο ΟΓΑ έχει γίνει πραγματικός φύλακας και προστάτης του παραγωγού, κυρίως μετά που η κυβέρνηση αύξησε τη συνεισφορά της στο 100% των εισπραττομένων ασφαλιστρών για κάθε χρόνο και αυτό είναι επίτευγμα αυτής της κυβέρνησης. Βραχυπρόθεσμος στόχος της ασφαλιστικής κάλυψης του αγρότη θα πρέπει να είναι η απλοποίηση των διαδικασιών της εκτίμησης και της αποζημίωσης. Το καλυπτόμενο επίσης ποσοστό ζημιάς πρέπει να αυξηθεί προς όφελος του παραγωγού. Επιπρόσθετα, πρέπει να καλυφθεί και η ζωική παραγωγή. Είναι η ώρα που πρέπει να αρχίσει ένας διάλογος με τους φθαρτοπαραγωγούς και τους θερμοκηπιούχους για ένταξη και αυτών στον ΟΓΑ.

Οι φετινές θεομηνίες έδειξαν στην πράξη πως πρέπει να προχωρήσουμε σ' αυτή την προσπάθεια. Χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να αποζημιώσει τους πληγέντες από τις φετινές θεομηνίες.

Πρέπει να χαιρετίσουμε την προσπάθεια που καταβάλλει όλη η ομάδα του Υπουργείου Γεωργίας, για να προχωρήσει τάχιστα η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Από τα τρία κεφάλαια τα οποία εμπίπτουν στο υπουργείο έχουν κλείσει τα δυο, περιβάλλον και αλιεία, που καλύπτουν ποσοστό 40%. Το μεγαλύτερο κεφάλαιο που λέγεται γεωργία και αντιπροσωπεύει το 60% δεν έχει ακόμη κλείσει, αλλά προγραμματίζεται πριν το τέλος του χρόνου να ολοκληρωθεί και αυτό το κεφάλαιο.

Η αναδιοργάνωση και η ενίσχυση των υπηρεσιών που θα εφαρμόζουν την κοινή αγροτική πολιτική (Οργανισμός Πληρωμών) έχει αρχίσει και προχωρά με εντεινόμενους ρυθμούς.

Θα πρέπει να πω ότι η πολιτεία χρειάζεται να σταθεί αρωγός και να συνειδητοποιήσει τις τεράστιες ανάγκες που δημιουργούνται σε νέο προσωπικό και νέα θεσμικά όργανα, αφού το κεφάλαιο γεωργία καλύπτει το 50% του συνολικού

ευρωπαϊκού κεκτημένου και η κοινή αγροτική πολιτική αποτελεί την πλέον ανεπτυγμένη, πολυδιάστατη και λεπτομερή πανευρωπαϊκή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, παρ' όλο που η κυβερνητική πολιτική είναι φιλαγροτική, πρέπει να στηριχθεί ακόμη περισσότερο ο Κύπριος αγρότης, μέχρι την πλήρη ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να έχει τις ίδιες ευκαιρίες και την ίδια προοπτική όπως και οι Ευρωπαίοι αγρότες.

Αυτή η προοπτική πρέπει να στηριχθεί:

1. Στην εξασφάλιση σταθερού εισοδήματος και δίκαιου βιοτικού επιπέδου στο γεωργικό πληθυσμό.
2. Στη δημιουργία εναλλακτικών δυνατοτήτων απασχόλησης και εισοδήματος για τους αγρότες και τις οικογένειές τους.
3. Στη βελτίωση της ποιότητας και των συνθηκών ζωής στην ύπαιθρο με έργα υποδομής.
4. Στην αύξηση των κινήτρων για νέους αγρότες.
5. Στη με πιο γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξη της γεωργίας μέσα στα πλαίσια των ευρωπαϊκών δεδομένων και προτύπων, έτσι ώστε να καταστεί η γεωργοκτηνοτροφική απασχόληση οικονομικά βιώσιμη.
6. Στην κρατική παρέμβαση για μείωση του κόστους παραγωγής, για να διατηρήσουμε και να αυξήσουμε την ποσότητα και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας και τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων μας προϊόντων.
7. Στη ρύθμιση των αγροτικών χρεών.
8. Στην αύξηση των κινήτρων για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού.
9. Στην παροχή μειωμένης τιμής πετρελαίου για γεωργική χρήση.
10. Στην επιστροφή του ΦΠΑ και επιπρόσθετες φοροαπαλλαγές.
11. Στην ίδρυση του μητρώου αγροτών.

12. Στη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και εμπορίας με την ενίσχυση και τη δημιουργία νέων περιφερειακών συνδέσμων και του δευτεροβάθμιου οργάνου που θα συντονίζει την εμπορία.

Τέλος, να γίνει αναπροσαρμογή των καλλιεργειών με βάση τις κλιματολογικές συνθήκες και τη ζήτηση που υπάρχει στην επιτόπια και διεθνή αγορά, ώστε να αποφεύγεται η παραγωγή μη εμπορευσίμων προϊόντων.

Με αυτούς τους στόχους και με αυτά τα μέτρα πρέπει να κινηθούμε όλοι, κυβέρνηση, Βουλή και αγρότες, για να συγκρατήσουμε την ύπαιθρο και τον αγροτικό πληθυσμό στα χωριά του. Η πατρίδα μας έχει ανάγκη από μια ζωντανή ύπαιθρο. Η ανάπτυξη και η στήριξη του αγροτικού τομέα έχει εθνική αξία.

Τελειώνοντας, θεωρώ επιβεβλημένη ανάγκη να αναφέρω από αυτό εδώ το βήμα και κάποια από τα σοβαρά προβλήματα τα οποία απασχολούν τη σημερινή Λάρνακα, όπως η μετακίνηση των διυλιστηρίων και των εγκαταστάσεων πετρελαιοδεξαμενών και υγραερίου, η επαναδραστηριοποίηση του λιμανιού, κατά τρόπο που να προσφέρει τα αναμενόμενα στην τοπική και εθνική οικονομία, η επέκταση της μαρίνας, η ανάγκη για τόνωση της τουριστικής ανάπτυξης και τουριστικής προβολής της Λάρνακος, η ανάγκη για ολοκλήρωση του βασικού οδικού δικτύου, η δημιουργία κατάλληλης και επαρκούς υποδομής για βιομηχανίες και βιοτεχνίες, η αναζωογόνηση και αύξηση της προσελκυστικότητας του αστικού εμπορικού κέντρου και τέλος η προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος της πόλης ως και η ανέγερση της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου της Λάρνακος και η εγκατάσταση του αξονικού τομογράφου.

Με τα έργα υποδομής που προγραμματίζονται για την πόλη και την επαρχία Λάρνακας και με τη στήριξη και την αρωγή της κυβέρνησης, είμαστε βέβαιοι πως θα ανατείλουν ομορφότερες μέρες για την πόλη του Ζήνωνα.

Εμείς οι Λαρνακείς οραματιζόμαστε και πιστεύουμε πως έχουμε το δικαίωμα να ζούμε σε μια πόλη σύγχρονη, ισάξια των ευρωπαϊκών πόλεων του 21^{ου} αιώνα, που θα παρέχει στους πολίτες την άνεση, την ασφάλεια και μια ποιοτική ζωή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιάγκου και ακολουθεί ο κ. Τορναρίτης.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ενθυμείσθε ότι παντιέρα αυτής της κυβέρνησης και του κόμματος που τη στηρίζει, του Δημοκρατικού Συναγερμού, ήτο η αξιοκρατία, η χρηστή διοίκηση, η καταπολέμηση του ρουσφετιού. Γενικά επαγγέλλονταν ένα κράτος δικαίου. Τώρα σε ποια θέματα από όλα αυτά πέτυχαν; Μήπως στη στήριξη των θεσμών, όπου τα πάντα γίνονται θυσία χάριν του κομματικού συμφέροντος; Μήπως στην πάταξη του εγκλήματος, όπου επί των ημερών τους φούντωσε το οργανωμένο έγκλημα και ο ανυποψίαστος πολίτης που βαδίζει στο δρόμο κινδυνεύει να πέσει θύμα κάποιου βλήματος από τις ανεξέλεγκτες βομβιστικές επιθέσεις;

Η φιλοδοξία για την κτήση αξιωμάτων και θώκων που μπορούν να φέρουν χρήμα και οι διακρίσεις έχουν ως αποτέλεσμα να θεριεύει η κολακεία, η ψευτιά, η ευτελής δημαγωγία, η οποία γίνεται ακράτητη σε υποσχέσεις από τους κυβερνώντες. Οι νόμοι παραμερίζονται, με πρόσφατο παράδειγμα την πολιτική διαφήμιση στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές. Οι έννοιες της ελευθερίας και της δημοκρατίας βεβηλώνονται, οι θεσμοί ατονούν, η αναρχία παίρνει και απλώνεται γρήγορα με σύνδρομο τη φιληδονία και τον εκφυλισμό. Τα ανθρώπινα δικαιώματα καταπατούνται κατά τον πιο ύπουλο τρόπο.

Καταγγέλλω σήμερα ότι οι τροχονόμοι της αστυνομίας σταματούν για έλεγχο

αλκοτέστ πρόσωπα, τα υποβάλλουν σε αλκοτέστ, χωρίς να καταστρέφουν τα επιστόμια της συσκευής και εν συνεχεία παίρνουν υλικό από το επιστόμιο, κάνουν DNA και δημιουργούν αρχείο. Πρωτόγνωρη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αποκαλύπτω ότι τούτο καταγγέλθηκε σ' εμένα από τροχονόμους της αστυνομίας, οι οποίοι υποκύπτουν στις εντολές του Γραφείου Συλλογής Πληροφοριών.

Ακολουθείται μια πολιτική μονόπλευρης λιτότητας, την οποία πληρώνουν οι πλατιές λαϊκές μάζες. Σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε ένα φαινόμενο σύνθλιψης ουσιαστικά της μεσαίας τάξης και μέγιστης κερδοφορίας από μια χούφτα κεφαλαιοκράτες που ελέγχουν την οικονομία του τόπου. Το φαινόμενο αυτό είναι καθ' όλα απαράδεκτο και σίγουρα δεν μπορεί να δίνονται δικαιολογίες που αφορούν την πορεία εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο είτε το χρηματιστήριο.

Η κυβέρνηση δικαιολογεί τα πάντα στη βάση των δύο πιο πάνω λόγων. Είναι ένοχη, γιατί γίνεται βασιλικότερη του βασιλέως στα θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και δε φροντίζει για τις οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από την εναρμόνιση. Είναι επίσης ένοχη για τη ληστρική λειτουργία του χρηματιστηρίου, από την οποία διαλύθηκαν σπίτια σε διάστημα μερικών ημερών.

Επίσης σπαταλούνται πόροι, υπάρχει κακοδιαχείριση και σκάνδαλα εμφανίζονται σε καθημερινή βάση, διαφθείροντας τη συνείδηση του λαού. Τα πλείστα σκάνδαλα κουκουλώνονται από τα ανώτατα δώματα της εξουσίας. Και δεν είναι μυστήριο ότι υπάρχει συγκάλυψη. Η απάντηση είναι πολύ απλή. Αυτή είναι η φιλοσοφία πάνω στην οποία εργάζεται η κυβέρνηση. Είναι μέσα στο συντηρητικό της χαρακτήρα, ο οποίος διανθίζεται από τα κουμπάρατα και την κομματικοποίηση.

Ο κρατικός μηχανισμός και ευαίσθητα σώματα για την ασφάλεια του κράτους έχουν στην κυριολεξία συμπαραλιστεί από τις αλλοπρόσαλλες, ανορθόδοξες και επιλεκτικές εφαρμογές του νόμου, των θεσμών και των διαδικασιών.

Επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη βρεθήκαμε μπροστά σε πρωτόγνωρα φαινόμενα. Προσλαμβάνονται άτομα στη δημόσια υπηρεσία τα οποία ξεπέρασαν το όριο της ηλικίας. Προσλήφθηκαν στο αστυνομικό σώμα άτομα που δεν υπηρέτησαν τη στρατιωτική τους θητεία. Για πολλοστή φορά καταγγέλλω ότι επί διακυβέρνησης του κ. Κληρίδη υποβαθμίστηκε το δίπλωμα του πανεπιστημίου και αναβαθμίστηκε το απολυτήριο του δημοτικού σχολείου.

Οι θεσμοί της ευνομούμενης κοινωνίας κλονίζονται συθέμελα με αυτή την κυβέρνηση στην εξουσία. Πρέπει κάποιος να διαθέτει κομματική ταυτότητα του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να έχει δικαίωμα να προκόψει στην Κύπρο! Ούτε οι ικανότητες ούτε οι γνώσεις ούτε τα διπλώματα μετρούν πλέον· μετρά μόνο η κολακεία και η ταυτότητα του κυβερνώντος κόμματος. Άτομα προσλήφθηκαν στη δημόσια υπηρεσία, αφού πέρασαν εξετάσεις για τις οποίες τους δόθηκαν τα θέματα από προηγούμενως.

Και ρωτώ αυτή την κυβέρνηση: Τι είδους εναρμόνιση επιδιώκει με την πολιτισμένη και ευνομούμενη Ευρώπη, όταν την ίδια στιγμή έσπειρε τους καρπούς της κακοδιαχείρισης, των σκανδάλων, της αναξιοκρατίας και της άκρατης κομματικοποίησης, όταν μένει στην ιστορία σαν η κυβέρνηση των σκανδάλων, των πολλών “θα” και των ανεκπλήρωτων υποσχέσεων προς τα φτωχά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα, όπως επίσης και της ανορθόδοξης εφαρμογής του νόμου και της δικαιοσύνης; Και, αντί να δούμε έστω και μια κίνηση προς εξυγίανση σαθρών καταστάσεων, προς υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων που θα στηρίξουν το λαό, έχουμε και χαρακτηρισμούς εναντίον εκείνου του κόσμου που αγωνίζεται για την επιβίωσή του, για να πάρει ένα κομμάτι ψωμί στο σπίτι του. Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Υπουργός Συγκοινωνιών, χαρακτήρισε τους απεργούς στο αεροδρόμιο Λάρνακας τρομοκράτες.

Στο παθητικό της κυβέρνησης καταγράφονται η βαριά εγκληματικότητα, η εξάπλωση των ναρκωτικών, η αύξηση της πορνείας, η ανεξέλεγκτη κυβεία, η όξυνση του λαθρεμπορίου, η απόκρυψη του σοβαρού εγκλήματος, οι αγοραπωλησίες τουρκοκυπριακών και ελληνοκυπριακών περιουσιών, η εμπορία βρεφών, η χαλάρωση των οικογενειακών δεσμών, των ηθών, η κρίση των αξιών και άλλα. Τα εγκλήματα του λευκού κολάρου εμπεριέχουν πολιτικές δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από σήψη και διαφθορά. Ο λόγος για τον οποίο τα σκάνδαλα συγκαλύπτονται είναι ότι αυτά εκκολάπτονται, εκτρέφονται, υλοποιούνται και στο τέλος κουκουλώνονται από τα ανώτατα δωμάτια της εξουσίας.

Το οργανωμένο έγκλημα απειλεί τον τόπο. Η αστυνομία ξηλώνεται συστηματικά και μεθοδικά. Αυτή η τακτική την κατέστησε αναποτελεσματική, χωρίς ηθική, χωρίς οράματα, χωρίς προγράμματα. Είναι έρμαιο στα προστάγματα μικροκομματικών συμφερόντων. Ανώτατο στέλεχος της αστυνομίας ανέσυρε πιστόλι εναντίον δύο Άγγλων της Ειρηνευτικής Δύναμης, με αποτέλεσμα η αγγλική Υπάτη Αρμοσσία στην Κύπρο να κάμει ρηματική διαμαρτυρία στην κυβέρνησή μας. Καταγγέλλω, με όλη τη δύναμη της ψυχής μου, ότι ανώτερος αξιωματικός αποπειράθηκε να αποσπάσει πυρομαχικά, συγκεκριμένα διακόσιες σφαίρες, από την αποθήκη της αστυνομίας, χωρίς τις νενομισμένες διαδικασίες. Είναι εις πίστιν του αποθηκάριου που αρνήθηκε να υποκύψει και δε χορήγησε τα πυρομαχικά. Όμως ο εν λόγω αξιωματικός εκστόμισε βαριές απειλές ενάντια στον αποθηκάριο, λέγοντάς του: «Να είσαι βέβαιος ότι επέρχεται μετάθεση». Το ερώτημα που γεννιέται είναι το για πού προορίζονταν τα πυρομαχικά, εφόσον μπορούσε μέσω των ορθών διαδικασιών να πάρει όσα ήθελε.

Ο γιος του Αρχηγού Αστυνομίας συλλαμβάνεται για διάπραξη σοβαρών τροχαίων παραβάσεων. Αντί να διωχθεί ποινικά, διώκεται ο αστυνομικός της τροχαίας και μετατίθεται δυσμενώς. Και ύστερα σου λεν γιατί αυξάνεται το έγκλημα!

Φαίνεται ότι Κύπριοι αξιωματικοί της αστυνομίας, παλικαράδες όντες, δε λογαριάζουν κανέναν. Τραβούν πιστόλια ενάντια σε Οηέδες και δε λογοδοτούν πούποτε, άσχετα με το αν εξευτελίζουν το αστυνομικό σώμα και ολόκληρη την Κύπρο.

Λοχίας της αστυνομίας ο οποίος χαιρέτισε το Δημήτρη Χριστόφια, νυν Πρόεδρο της Βουλής, κατά την επίσκεψή του στο αεροδρόμιο μέσα στα πλαίσια της προεκλογικής εκστρατείας, μετατέθηκε και στην κυριολεξία υποβιβάστηκε. Οι τοποτηρητές του Συναγερμού στην αστυνομία από τότε διαμήνυσαν στον εν λόγω λοχία να αναμένει μετάθεση. Πράγματι, το είπαν και το έκαναν!

Αξιωματικός της αστυνομίας που είναι καθαρόαιμος συναγερμικός ανέλαβε τρία πόστα. Διορίσθηκε υπεύθυνος του Γραφείου Συλλογής Πληροφοριών, υπεύθυνος του Ουλαμού Πρόληψης Εγκλημάτων, εκτοπίζοντας τον ήδη υπεύθυνο αξιωματικό του ίδιου γραφείου, ο οποίος διορίστηκε τώρα βοηθός του εν λόγω κυρίου και υπεύθυνος ειδικών καθηκόντων. Τούτο και αν είναι σκάνδαλο! Για πρώτη φορά συμβαίνει στα αστυνομικά χρονικά ένας αξιωματικός να κατέχει τρία πόστα. Να σημειωθεί ότι ο εν λόγω κύριος είναι ένας εκ των εξήντα δύο. Επί διακυβέρνησης Κληρίδη προήχθη σε λοχία με κανένα απολύτως προσόν. Επί διακυβέρνησης Κληρίδη, κατ' εξαίρεση, προήχθη σε υπαστυνόμο και κατά παράβαση κάθε γραπτού και άγραφου νόμου προήχθη σε αναπληρωτή ανώτερο υπαστυνόμο.

Ικανά στελέχη εξαναγκάζονται σε παραίτηση ή παραμερίζονται. Η σαθρή κατάσταση που επικρατεί μέσα στο αστυνομικό σώμα και η διαφθορά μερίδας μελών του ενθαρρύνονται, διότι αυτό που μετρά είναι η κομματική ταυτότητα. Ο καθ' ύλην αρμόδιος υπουργός παραδέχτηκε ότι υπάρχουν αστυνομικοί επίορκοι οι οποίοι χρηματίζονται και, προχωρώντας ακόμη ένα βήμα παραπάνω, είπε: «Ο καθένας έχει την τιμή του»!

Για να σκιαγραφήσω τη σαθρή κατάσταση που επικρατεί στο αστυνομικό σώμα,

θα αναφέρω τούτο: Θα ενθουμείσθε ότι πολλοί διεθνείς οργανισμοί επισήμαναν ότι η ασφάλεια του αεροδρομίου Λάρνακας είναι διαλυμένη. Εμείς το επισημάναμε προ πολλού και μας διέψευδαν. Τώρα, πολύ πρόσφατα, επιβάτες εισέρχονταν στον αερολιμένα χωρίς εισιτήρια ή άλλα έγγραφα, επιβιβάζονταν στα αεροσκάφη και ταξίδευαν στην Ελλάδα κατ' επανάληψη. Θαυμάστε την ασφάλεια, χειροκροτάτε την ηγεσία της αστυνομίας! Υπάρχει ευθιξία σ' αυτούς τους κυρίους; Η τελευταία σύλληψη έγινε στις 27 Δεκεμβρίου 2001 στην πτήση CY426 Λάρνακα-Αθήνα.

Ανώτερος αξιωματικός της αστυνομίας αφυπηρέτησε πρόωρα, γιατί δεν ανεχόταν προϊστάμενους του να εκδίδουν όχι μόνο προφορικές αλλά και γραπτές οδηγίες και να επιτρέπουν την είσοδο παράνομα καλλιτέχνιδων και μερικών φιλεναδίτσων ορισμένων ημετέρων. Εισηγούμαι το διορισμό ποινικού ανακριτή, για να φανεί η αλήθεια.

Πρέπει να ενθουμείσθε ότι με πρόσκληση της κυβέρνησής μας ήλθαν στην Κύπρο εμπειρογνώμονες, ανώτεροι Άγγλοι αξιωματικοί, για μελέτη της κατάστασης γύρω από τα αστυνομικά πράγματα και γύρω από την εγκληματικότητα. Η έκθεσή τους καταπέλτης. Με έχουν δικαιώσει πανηγυρικά, οι στατιστικές της αστυνομίας γύρω από την εγκληματικότητα είναι ψευδείς και παραπλανητικές.

Όμως, εις πείσμα των πάντων, η ηγεσία της αστυνομίας μάς παρουσιάζει το ποσοστό ανίχνευσης του εγκλήματος πολύ ψηλό και πιστεύει ότι είναι το υψηλότερο ανά το παγκόσμιο. Πραγματικά παγκόσμιο ρεκόρ. Απλούστατα τα δύο τρίτα του σοβαρού εγκλήματος, που είναι ανεξιχνίαστα, δεν ερευνώνται και δεν καταγράφονται στα μητρώα της αστυνομίας. Εισηγούμαι και εδώ το διορισμό ανεξάρτητης επιτροπής, με σκοπό να μελετήσει τα στατιστικά της αστυνομίας.

Επί των ημερών της σημερινής κυβέρνησης τα ναρκωτικά εξαπλώθηκαν παντού, στα σχολεία, στα στρατόπεδα. Πρέπει να ενθουμείσθε, όταν προειδοποιούσαμε για τον κίνδυνο των ναρκωτικών, η κυβέρνηση Κληρίδη και εσείς, ο ΔΗΣΥ, μας διαψεύδατε και

ισχυριζόσαστε ότι υπερβάλλαμε. Ο συναγερμικός τότε Αρχηγός της Αστυνομίας δήλωνε ότι η Κύπρος δεν αντιμετώπιζε πρόβλημα ναρκωτικών. Κάποιοι όμως αξιωματικοί της αστυνομίας προειδοποιούσαν και καλούσαν σε συναγερμό. Όμως δεν εισακούστηκαν και τέθηκαν εκτός υπηρεσίας. Εάν δεχθούμε ως σωστές τις διαβεβαιώσεις του τότε Αρχηγού Αστυνομίας κ. Χατζηλοΐζου, τότε αβίαστα εξάγεται το συμπέρασμα ότι τα ναρκωτικά εξαπλώθηκαν επί των ημερών αυτής της κυβέρνησης.

Τι θα πει κάποιος για τα τροχαία δυστυχήματα; Δεν μπορεί η αστυνομία να κουκουλώσει τα θανατηφόρα, γιατί το αίμα των νεκρών της ασφάλτου φωνάζει. Η τροχονομική πολιτική της κυβέρνησης απέτυχε παταγωδώς, πράγμα το οποίο παραδέχθηκε ο αρμόδιος υπουργός.

Το μέγα ερώτημα που γεννιέται είναι αν υπάρχουν προοπτικές να βγει το αστυνομικό σώμα από την κρίση, την ασφυκτική πίεση των σημερινών εξελίξεων, όπως είναι το οργανωμένο έγκλημα, τα ναρκωτικά, τα θανατηφόρα δυστυχήματα. Η απάντησή μας είναι πως, ναι, υπάρχουν. Παντού, όπου η δημοκρατία έχει εμπεδωθεί, συντελέσθηκε και η αποπολιτικοποίηση της αστυνομίας, ώστε να υπηρετεί τον πολίτη μακριά από κάθε μικροκομματική πολιτική σκοπιμότητα και επιρροή. Ερωτώ: Γιατί να μη συντελεσθεί και στον τόπο μας;

Το πρόβλημα έχει εντοπισθεί, πλην, όμως, δεν έχει θεραπευθεί. Εδώ εστιάζονται και οι ευθύνες του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησής του. Γνωρίζουν την πηγή του κακού, αλλά δεν παίρνουν μέτρα θεραπείας. Η κατάσταση αφήνεται να εξελίσσεται και το κακό μεγαλώνει. Το ένα σκάνδαλο διαδέχεται το άλλο και το αστυνομικό σώμα εξευτελίζεται.

Κλείω την παρέμβασή μου με μια γενική, θλιβερή διαπίστωση. Ανύπαρκτη είναι η αντεγκληματική πολιτική της κυβέρνησης, τη στιγμή μάλιστα που η πλειονότητα των εθνών καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες να χαλιναγωγήσει το έγκλημα. Στην πατρίδα

μας η κυβέρνηση δίδει χάρη και αποφυλακίζει σεσημασμένους εγκληματίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τορναρίτης και μετά η κ. Χαραλάμπους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η ώρα είναι σχεδόν παρά είκοσι και, νομίζω, ο κ. Τορναρίτης θα μιλήσει γύρω στα είκοσι λεπτά. Θα παρακαλούσα, αν δεν έχουν ένσταση και οι συνάδελφοι, η κ. Σωτηρούλα να είναι η πρώτη το απόγευμα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Καμία ένσταση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...για να μη φάμε και το μισό μεσημέρι.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Καμία ένσταση.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα ήθελα να αναφερθώ εν εκτάσει στη σκανδαλογία του κ. Γιάγκου, διότι πιστεύω ότι αποτελεί είδος αναρχίας το κατά συρροή ψεύδος. Για πρώτη φορά στην Κυπριακή Δημοκρατία, είναι πολύ καλά γνωστό, επώνυμοι οδηγούνται στα δικαστήρια. Για πρώτη φορά εγκλήματα διώκονται και αποκαλύπτονται με τον πιο γρήγορο τρόπο, θα έλεγα. Το τελευταίο έγκλημα στην Εθνική Φρουρά είναι προς απόδειξη. Οι

κομματικές ταυτότητες, κύριε Γιάγκου, αναφέρονται σε άλλες εποχές. Η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη, σε συνεργασία με το Δημοκρατικό Κόμμα και την πρώην ΕΔΕΚ, εφήρμοσαν άλλα κριτήρια, τα οποία είχα την εντύπωση ότι γνωρίζατε. Όσον αφορά τα διπλώματα δημοτικού, εσείς πρέπει να γνωρίζετε καλύτερα. Όσον αφορά τους κεφαλαιοκράτες και το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, το μόνο κόμμα που γνωρίζω ως κεφαλαιοκράτη, ιδιοκτήτη ξενοδοχείων, ιδιοκτήτη περιουσιών και, έχω την εντύπωση, περιουσιών οι οποίες ανταλλάσσονται με διάφορες μεθόδους, για τις οποίες πράγματι πρέπει να ενημερώσετε τον κυπριακό λαό, είναι ένα κόμμα για την ιστορία του οποίου μπορείτε να μιλήσετε εσείς καλύτερα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας. Αποτελεί πρόκληση, διότι οι προηγμένες κοινωνίες εύκολα υποκύπτουν στον πειρασμό να αποσυνδέσουν την οικονομική ανάπτυξη από την προστασία και ανάπτυξη του περιβάλλοντος. Γνωρίζουμε, άλλωστε, τις αντιδικίες που έχουν ξεσπάσει σε παγκόσμιο επίπεδο γύρω από τη Συμφωνία του Κιότο. Μια συμφωνία που όχι απλώς θα έπρεπε να εφαρμοστεί απαρέγκλιτα αλλά και η οποία είναι άτολμη στην προσέγγισή της.

Εμείς στην Κύπρο είμαστε μια κοινωνία με ανοιχτούς ορίζοντες και πρέπει να προβληματιστούμε από τις σοβαρές συζητήσεις που διεξάγονται σε παγκόσμιο επίπεδο για την προστασία του περιβάλλοντος. Θα πρέπει ταυτόχρονα να προσαρμοστούμε στο υφιστάμενο περιβαλλοντικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς η ένταξή μας στην Ευρώπη αποτελεί στρατηγικό και εθνικό μας στόχο.

Είναι γνωστό ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση με το πρόγραμμά της για την αειφόρο ανάπτυξη και το περιβάλλον επικεντρώνεται στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας, του τουρισμού και των μεταφορών, που θεωρούνται άλλωστε οι

κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Όλοι αυτοί οι τομείς είναι λογικό να απασχολήσουν και εμάς. Γνωρίζουμε πως η μεγάλη πρόκληση της εποχής μας είναι διττή, αφενός, στο αμιγώς κοινωνικό πεδίο, η εξισορρόπηση ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευαισθησία και αφετέρου, στο πεδίο της ποιότητας ζωής, η ισορροπία ανάμεσα στην οικονομική πρόοδο και την προστασία του περιβάλλοντος.

Θα τολμούσα εδώ να πω πως η μια όψη της οικονομικής ανάπτυξης είναι βεβαίως η άνοδος του βιοτικού επιπέδου όλων μας. Η άλλη πλευρά, όμως, είναι εκείνη της αναβάθμισης της ποιότητας της ζωής μας, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την προστασία του περιβάλλοντος. Τα υλικά αγαθά από μόνα τους δε συνιστούν οικονομική πρόοδο. Πραγματικά προηγμένες κοινωνίες είναι εκείνες που εξασφαλίζουν, δίπλα στα υλικά αγαθά, ένα αναβαθμισμένο περιβάλλον, δηλαδή μια ολοκληρωμένη αντίληψη για την καθημερινή ζωή των συμπολιτών μας. Προστασία του περιβάλλοντος δεν είναι μόνο μέτρα και πρωτοβουλίες· είναι ταυτόχρονα φιλοσοφία ζωής. Είναι δείγμα ενόρασης μιας κοινωνίας που χτίζει το μέλλον της και εκείνο των παιδιών της όχι με βραχυχρόνια αλλά με μακροχρόνια κριτήρια.

Ασφαλώς, υπάρχουν ακραίες εκδοχές δήθεν προστασίας του περιβάλλοντος, που μονομερώς θυσιάζουν την οικονομική πρόοδο στο όνομα δογματικών και γραφειοκρατικών αντιλήψεων. Είναι όμως δεδομένο πως η προστασία του περιβάλλοντος απαιτεί οικονομικούς πόρους και πως για τους πόρους αυτούς απαιτείται να διασφαλιστεί η οικονομική ανάπτυξη. Την ίδια ώρα είναι προφανές πως η οικονομική ανάπτυξη δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Όπως τόνισα και πιο πριν, υπηρετεί και την υλική καταναλωτική πλευρά των κοινωνιών μας αλλά και την πλευρά εκείνη που αναβαθμίζει το περιβάλλον και τη ζωή μας.

Η περιβαλλοντική κατάσταση στην Κύπρο μπορεί να μη βρίσκεται στο επιθυμητό

σημείο, αλλά σίγουρα παρουσιάζει ενθαρρυντική βελτίωση. Η Κύπρος πήρε την πολιτική απόφαση να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οδηγήθηκε στο δρόμο της αειφόρου ανάπτυξης, με αποτέλεσμα τη δέσμευσή της να διασφαλίσει μια ισορροπία μεταξύ των ανθρώπινων προσδοκιών και των μακροπρόθεσμων περιβαλλοντικών αναγκών.

Με τον όρο “αειφόρος ανάπτυξη” εννοούμε μια οικονομία με ανθρώπινο πρόσωπο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση τη θεωρεί ως ένα μακρόπνοο όραμα για μια καλύτερη, ευημερούσα και δικαιότερη κοινωνία στην οποία θα παρέχεται καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους μας.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός στην πράξη, απαιτείται όπως η οικονομική πρόοδος υποστηρίζει την κοινωνική πρόοδο και σέβεται το περιβάλλον. Ταυτόχρονα, η κοινωνική πολιτική πρέπει να αποτελεί το υπόβαθρο της οικονομικής ανάπτυξης και η περιβαλλοντική πολιτική να είναι οικονομικά αποδοτική. Γι’ αυτό απαιτείται συστηματικός προσανατολισμός των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων προς νέες τεχνολογίες, φιλικές στο περιβάλλον.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η ομιλία μου, όπως έχω ήδη αναφέρει, στοχεύει προς μια συνολική αποτίμηση της κατάστασης που αφορά το περιβάλλον στην Κύπρο και συγχρόνως μια καταγραφή των επιμέρους στοιχείων του. Όλοι αναγνωρίζουμε ότι οι περιβαλλοντικές συνθήκες δε διαμορφώνονται τυχαία ούτε είναι αποτέλεσμα άγνωστων συγκυριών· προέρχονται από συγκεκριμένα αίτια και συγκεκριμένη πολιτική που ακολουθείται.

Στο Δημοκρατικό Συναγερμό πιστεύουμε ότι μία περιβαλλοντική πολιτική πρέπει να έχει άμεση σχέση με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, την οποία θέλουμε αρωγό και συνεργάτη. Τόσο οι δήμοι όσο και οι κοινότητες και κατ’ επέκταση οι πολίτες συμμετέχουν και επηρεάζουν άμεσα την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

Η προσεκτική αξιολόγηση των επιπτώσεων μιας προτεινόμενης πολιτικής πρέπει να περιλαμβάνει εκτιμήσεις των οικονομικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών και πολιτιστικών επιδράσεων. Πρέπει να περιλαμβάνει, όπου εφαρμόζεται, τις επιπτώσεις στην ισότητα των φύλων και στις ίσες ευκαιρίες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι ομάδες που άμεσα θα επηρεαστούν, ώστε ο σχεδιασμός πολιτικής να εισηγείται μέτρα που θα τις βοηθήσουν να προσαρμοστούν.

Για να αξιολογηθούν οι διάφορες προτάσεις, χρειάζεται καλύτερη πληροφόρηση. Βεβαίως, η έλλειψη γνώσης δεν αποτελεί δικαιολογία για την έλλειψη μέτρων ή για την υιοθέτηση άσκοπων μέτρων. Ως σχεδιαστές πολιτικής, είμαστε υπεύθυνοι για την εφαρμογή της αλλά και για την αποτελεσματική διαχείριση των όποιων κινδύνων παρουσιαστούν. Είμαστε υπεύθυνοι για την ενημέρωση της κοινής γνώμης που στα χρόνια που έρχονται θα καταστεί καθοδηγητική δύναμη για τις μεταρρυθμίσεις και για τις αλλαγές στη συμπεριφορά των επιχειρήσεων και των καταναλωτών.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στον τομέα αυτό να προωθήσουμε την καινοτομία. Το αποτέλεσμα θα είναι η ανάπτυξη νέας τεχνολογίας που θα χρησιμοποιεί λιγότερους φυσικούς πόρους και θα ελαττώνει τη ρύπανση, μειώνοντας τους κινδύνους για το περιβάλλον.

Θέτοντας σαφείς, μακροπρόθεσμους στόχους, θα δημιουργηθούν οι απαραίτητες συνθήκες, για να έχουν οι επιχειρήσεις εμπιστοσύνη στις επενδύσεις, με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων, υψηλής ποιότητας, θέσεων εργασίας.

Η περιβαλλοντική μας πολιτική προβλέπει σχεδιασμό της ανάπτυξης, έτσι ώστε να προστατεύεται και να προβάλλεται η φύση και αυτό γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τους βιολογικούς και οικολογικούς παράγοντες, σε συνδυασμό πάντοτε με τις πολιτισμικές, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και τοπικές πραγματικότητες. Με βάση την πορεία εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, στοχεύουμε στη βελτίωση της ποιότητας

ζωής των συμπολιτών μας.

Επιπρόσθετα, η βασική συνιστώσα της αποτελεσματικής συμμετοχής και συνεργασίας απαιτεί ότι ο καθένας αντιλαμβάνεται τη σημασία εμπλοκής σε μια τέτοια διαδικασία και αυτό βεβαίως προϋποθέτει επιμόρφωση και εκμάθηση στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Και έχουμε μια σειρά εισηγήσεων για να υλοποιήσουμε την ενθάρρυνση της συμμετοχής.

Επιθυμούμε την εμπλοκή επενδυτών και τη δημιουργία και δραστηριοποίηση όλων των σχετικών οργανώσεων που εκφράζουν την αφύπνιση και την κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος, για να τεθούν φραγμοί στις πολυποίκιλες πιέσεις που παίρνουν πολλές φορές τη μορφή πραγματικής καταστροφής. Αυτό απαιτεί αποτελεσματική συνεννόηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ δημόσιου, ιδιωτικού τομέα και κοινωνικών οργανώσεων.

Στα πλαίσια της πολιτικής μας επιδιώκουμε την αποτελεσματική λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων που θα εφαρμόζονται σε επίπεδο δήμων ή κοινοτήτων, καθώς η αυτονομία τους αυξάνεται και οι απαιτήσεις των ανθρώπων σε περιβαλλοντικά θέματα μεγαλώνουν. Γι' αυτά υποστηρίζουμε:

1. Τη διαφύλαξη της δημοτικής, κοινοτικής και άλλης κρατικής ή δασικής γης που βρίσκεται μέσα ή κοντά σε κατοικημένες περιοχές, για να δημιουργηθούν δημοτικά, αστικά ή κοινοτικά πάρκα.
2. Την προστασία των στοιχείων που συνθέτουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά κάθε συγκεκριμένου χώρου ή περιοχής.
3. Την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, για να συγκρατηθεί ο πληθυσμός στη γη των πατέρων του.
4. Την προώθηση αναπτυξιακών έργων που θα στηρίζονται σε περιβαλλοντικά κριτήρια.

Υποστηρίζουμε επίσης την εισαγωγή προτάσεων που συμβάλλουν στη λύση του κυκλοφοριακού προβλήματος, το οποίο ταλαιπωρεί το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού.

Η Κύπρος έχει ανταποκριθεί με επιτυχία στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής πολιτικής σε συνάρτηση με την ευρωπαϊκή της πορεία. Βασικός άξονας της επιτυχίας είναι ο αγώνας της κυβέρνησης, των πολιτικών κομμάτων και γενικά όλων των εμπλεκόμενων φορέων για δράση και υποστήριξη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι στην Κύπρο το περιβάλλον και η προστασία του πέρασαν στο προσκήνιο των πολιτικών προτεραιοτήτων σχετικά πρόσφατα. Για αρκετά χρόνια μετά το 1974 οι προτεραιότητες αφορούσαν την αντιμετώπιση των άμεσων προβλημάτων επιβίωσης από την τουρκική εισβολή.

Ένα ευρύ φάσμα περιβαλλοντικής νομοθεσίας έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πολύ συχνά μέσω κανονισμών και οδηγιών που καθορίζουν τα επίπεδα περιβαλλοντικής ποιότητας σε διάφορες πηγές δραστηριότητας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναγνωρίσει ότι ακρογωνιαίο λίθο αποτελεί η ενεργειακή στρατηγική που στηρίζεται στις φιλοπεριβαλλοντικές μορφές ενέργειας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τελειώνει ο χρόνος σου, κύριε Τορναρίτη

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μας είπαν για είκοσι με είκοσι πέντε λεπτά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όι, λαλώ σου για προειδοποίηση.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

A, ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αν θέλεις, μιλάς ως αύριο!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ως γενική θέση, η Κύπρος έχει αποδεχτεί το περιβαλλοντικό κεκτημένο και έχει δεσμευθεί να το υιοθετήσει μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003 ή στις μεταγενέστερες ημερομηνίες, ανάλογα με τις δεσμεύσεις μας. Το κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά στις 27 Ιουλίου 2001 για το κεκτημένο που ίσχυε μέχρι το 1999. Το κλείσιμό του αποτελεί αναγνώριση της επίμονης και επίπονης προσπάθειας που γίνεται στον τομέα αυτό από μικρό αριθμό ανθρώπων σε διάφορα υπουργεία και υπηρεσίες.

N' αφήσουμε λίγα πράγματα πίσω, να δούμε πώς προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα περιορίσεις το χρόνο συναδέλφων σου, κύριε Τορναρίτη.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία, εντάξει, αφήνω πίσω.

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι υπήρξαν βελτιώσεις στην πολιτική για την εφαρμογή των πιο πάνω δεσμεύσεων που ανέλαβε η Κύπρος, ωστόσο υπάρχουν ακόμα περιθώρια βελτίωσης. Ενδεικτικά αναφέρω:

1. Την αναγκαιότητα λήψης μέτρων που αφορούν την ενοποίηση υπηρεσιών ή κλάδων που ασχολούνται με το θέμα.
2. Την άμεση αντιμετώπιση των ελλείψεων σε προσωπικό.
3. Τον αποτελεσματικότερο χειρισμό, όπου υπάρχουν συγκρούσεις αρμοδιοτήτων.
4. Την απλοποίηση των πολλαπλών γραφειοκρατικών διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου, για να μπορούμε να προχωρούμε στην εφαρμογή των εν λόγω διαδικασιών.

Ωραία...

Στην περίπτωση της Κύπρου τα αποτελέσματα αριθμητικά για το περιβάλλον,

πέραν των δαπανών, που όλοι γνωρίζουμε, που για τα επόμενα χρόνια είναι £500 εκατομ., είναι τα ακόλουθα:

1. Το ετήσιο όφελος από την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου για την προστασία της ατμόσφαιρας υπολογίζεται μεταξύ £17 και £80 εκατομμυρίων.
2. Το ετήσιο όφελος από την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου για την προστασία των νερών υπολογίζεται μεταξύ £14 και £57 εκατομμυρίων.
3. Για τη διαχείριση των αποβλήτων γύρω στα £43 εκατομμύρια.

Συνολικά, σε μια περίοδο είκοσι ετών τα οφέλη σε σημερινές τιμές υπολογίστηκε ότι θα είναι μεταξύ £360 εκατομ. και £1,75 δις.

Υπάρχουν και οφέλη που δεν είναι μετρήσιμα όπως:

1. Η βελτίωση του επιπέδου της δημόσιας υγείας από τη μείωση ασθενειών.
2. Οι λιγότερες ζημιές στα δάση, τα κτίρια και τη γεωργία από την ελάττωση της όξινης βροχής.
3. Ο καλύτερος συντονισμός και αποτελεσματική αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών.
4. Η περαιτέρω ενίσχυση του ποιοτικού τουρισμού.

Και σ' αυτό το σημείο να μου επιτρέψετε να αναφέρω ότι μέγιστο φαίνεται των οικονομικών δραστηριοτήτων μας εξαρτάται από την ποιότητα των θαλασσών και των ακτών μας.

Υποστηρίζουμε προτάσεις και σχέδια που στοχεύουν:

1. Στην προστασία της άγριας ζωής.
2. Στα θαλάσσια οικοσυστήματα.
3. Στη χάραξη ολοκληρωμένης πολιτικής για την περιβαλλοντική προστασία των θαλασσών και των ακτών.
4. Στην καταγραφή και προστασία των ενδημικών και σπάνιων και απειλούμενων

ειδών κτλ.

Άλλα οφέλη είναι:

1. Η ελάττωση κινδύνων από ασθένειες που σχετίζονται με την ποιότητα του νερού.
2. Η χαμηλότερη κατανάλωση πρώτων υλών.
3. Η αυξημένη οικονομική αποδοτικότητα και ψηλότερη παραγωγικότητα, ως αποτέλεσμα της υιοθέτησης σύγχρονης τεχνολογίας.
4. Η καλύτερη προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων για τις μέλλουσες γενεές.

Και σ' αυτό το σημείο να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω ότι θεωρούμε την περιοχή του υγροβιότοπου του Ακρωτηρίου, της αλυκής του Ακρωτηρίου, και ιδιαίτερα το χώρο στον οποίο προγραμματίζεται η εγκατάσταση της νέας κεραίας των Βρετανών, εξέχουσας περιβαλλοντικής σημασίας για την Κύπρο και για όλη την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Για το λόγο αυτό καλούμε την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να τερματίσει κάθε ενέργεια προς την κατεύθυνση της εγκατάστασης της κεραίας. Οφείλουμε ένα ασφαλέστερο περιβάλλον για τα παιδιά μας.

Κύριοι συνάδελφοι,

Κατέγραφα ήδη τις μεγάλες προκλήσεις και τα μέτρα που απαιτούνται για μια σύγχρονη περιβαλλοντική εποχή που παντρεύει την οικονομική πρόοδο με την ποιότητα της ζωής μας, δηλαδή την ποιότητα του περιβάλλοντος χώρου.

Το ζητούμενο είναι να σχεδιάσουμε μακροχρόνια. Να πάρουμε τα σωστά μέτρα. Να τα εφαρμόσουμε με αποφασιστικότητα. Να εμπνευστούμε από μια νοοτροπία που δεν απομονώνει το οικονομικό από το κοινωνικό και το ποιοτικό στοιχείο. Στην εποχή μας οι πιο δυναμικές κοινωνίες, οι πιο προοδευτικές κοινωνίες είναι εκείνες που έχουν ως πρωταγωνιστή ένα δυναμικό και ανταγωνιστικό ιδιωτικό τομέα. Είναι, με δύο λόγια, οι κοινωνίες που ενθαρρύνουν την ιδιωτική πρωτοβουλία. Ταυτόχρονα, όμως, είναι και οι κοινωνίες που δημιουργούν το πλαίσιο εκείνο, ώστε η ιδιωτική πρωτοβουλία να

υπηρετεί όχι μόνο την άνοδο του βιοτικού επιπέδου των πολιτών μας αλλά και την περιβαλλοντική ποιότητα της ζωής μας.

Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση του αιώνα μας. Είναι μία παγκόσμια πρόκληση. Είναι μια ευρωπαϊκή πρόκληση. Είναι μια πρόκληση για την Κύπρο μας, καθώς ανοίγουμε μια νέα σελίδα για την ευρωπαϊκή μας πορεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό θα διακόψουμε τη συνεδρίαση της Βουλής. Θα συνεχίσουμε το απόγευμα στις 3.00 ακριβώς.

(Ωρα διακοπής: 1.03 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.15 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλό απόγευμα. Συνεχίζουμε τη συνεδρίασή μας. Αφού δεν είναι εδώ η κ. Χαραλάμπους, να ξεκινήσουμε με τον κ. Ζαχαρίου.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση και η ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελούν κορυφαία στιγμή για το κοινοβούλιο. Κατά τη συζήτηση, δίνεται η ευκαιρία σε όλες τις πλευρές της Βουλής να τοποθετηθούν συνολικά και σφαιρικά απέναντι στην κυβερνητική πολιτική. Έχοντας δε κάποιος κατά νουν ότι βρισκόμαστε ένα μόλις χρόνο πριν από τις προεδρικές εκλογές, αντιλαμβάνεται γιατί, παρά το γεγονός ότι όλοι λένε ότι είναι πρόωρη η προεδρολογία, μια προσεκτική αξιολόγηση των τοποθετήσεων των πλείστων συναδέλφων της αντιπολίτευσης δεικνύει την έντονη προεκλογική χροιά των τοποθετήσεων και των επιχειρημάτων τους. Σε μια εποχή που ο τρόπος και οι ρυθμοί

της ζωής αλλάζουν με μεγάλη ταχύτητα, γεγονός που έχει ως επακόλουθο τη διαρκώς αυξανόμενη ανάγκη για μεταρρύθμιση, είναι φυσικό η κρατική μηχανή και η όποια πολιτική να μην φτάνουν ποτέ το επιθυμητό.

Ανάγκες και προβλήματα υπήρχαν ανέκαθεν. Υπάρχουν και σήμερα και θα υπάρχουν διαρκώς· όσο ο χρόνος προχωρά, όσο η κοινωνία εξελίσσεται, οι ανάγκες σίγουρα αυξάνονται. Η ύπαρξη προβλημάτων και η ανάγκη για αντιμετώπισή τους είναι ένα θέμα, αλλά η μηδενιστική αντιμετώπιση του κυβερνητικού έργου και η διαγραφή της προσφοράς της κυβέρνησης αυτής, για αντιπολιτευτικούς και μόνο σκοπούς, ενόψει εκλογών, είναι μεν μια πρακτική στην οποία μας έχει συνηθίσει η αντιπολίτευση, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι ο μηδενισμός της προσφοράς του πολιτικού αντιπάλου είναι μέθοδος ξεπερασμένη, που μας παραπέμπει σε άλλες παρωχημένες εποχές. Είναι μέθοδος που προσβάλλει την κρίση και τη μνήμη του πολίτη, ο οποίος όσα και όποια προβλήματα και αν διαπιστώνει, βλέπει, κρίνει και θυμάται τι του έχει ήδη προσφέρει αυτή η κυβέρνηση. Υπήρξαν συνάδελφοι της αντιπολίτευσης που με επίκεντρο την κοινωνική πολιτική μίλησαν ωσάν η κυβέρνηση να πάσχει από κοινωνική αναληγσία. Δε θα αναφερθώ σε κανέναν ονομαστικά, γιατί πρόθεσή μου δεν είναι η προσωπική αντιπαράθεση, αλλά η παράθεση επιχειρημάτων.

Μιλώντας για την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης, επέλεξα να ασχοληθώ με το έργο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Έχοντας κατά νουν ότι η συνολική κυβερνητική πολιτική, όπως διαγράφεται μέσα από τους προϋπολογισμούς που συζητούμε, εστιάζεται στην ανταγωνιστική οικονομία και στην κοινωνική συνοχή, εύκολα διαπιστώνει κάποιος ότι η κεντρική φιλοσοφία των προϋπολογισμών είναι η όσο το δυνατό μεγαλύτερη σμίκρυνση του κράτους επιχειρηματία με ταυτόχρονη μεγέθυνση του κράτους πρόνοιας.

Για να επιτευχθεί ένας τέτοιος στόχος, που στο τέλος της ημέρας θα σημάνει τον

εξευρωπαϊσμό του κράτους μας, πρέπει μεταξύ άλλων να πετύχουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό την κοινωνική συνοχή και την εργατική ειρήνη. Χρειαζόμαστε σωστή οικονομική υποδομή και σύγχρονο στρατηγικό προγραμματισμό. Η σταθερή και υγιής οικονομική ανάπτυξη είναι προϋπόθεση για τη διασφάλιση ενός μίνιμουμ αποδεκτού επιπέδου διαβίωσης για τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις, με στόχο τη βελτίωση της κατανομής του εθνικού εισοδήματος. Για να πετύχουμε την κοινωνική συνοχή, πρέπει να διασφαλιστούν υγιείς εργατικές σχέσεις, διασφάλιση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, αλλά και διαρκής βελτίωση των όρων απασχόλησης και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Σημαντικό ρόλο προς τη σωστή κατεύθυνση διαδραματίζουν η ενταξιακή μας πορεία και η εναρμόνιση του θεσμικού μας πλαισίου με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Σημαντικός είναι ο ρόλος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την κατεύθυνση αυτή. Και πρέπει ο κάθε καλόπιστος κριτής να αναγνωρίσει ότι έχουν γίνει πολλά βήματα, με στόχο την κοινωνική δικαιοσύνη και τη συνεχή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου τόσο του ατόμου όσο και του κοινωνικού συνόλου.

Έχω πει ότι κάποιοι μηδενίζουν το κυβερνητικό έργο. Σε απάντηση θα θυμίσω απλά και επί τροχάδην κάποια πράγματα που ορισμένοι θέλουν να παρασιωπούν. Στον τομέα των εργασιακών σχέσεων η αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου συνέβαλε, στη διάρκεια του περασμένου χρόνου, στην επίλυση εκατόν ενενήντα εργατικών διαφορών. Στον τομέα της βελτίωσης των όρων εργασίας να αναφέρω τη νομοθεσία για την προστασία των εργοδοτούμενων στις περιπτώσεις μεταβίβασης της επιχείρησης, για την προστασία των εργοδοτούμενων από ομαδικές απολύσεις, για την προστασία των εργοδοτούμενων σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας του εργοδότη, για την προστασία των νέων κατά την απασχόληση και τους κανονισμούς που συμπληρώνουν το νόμο για ίση αμοιβή ενώ ακόμα αναμένεται μέσα στο 2002 η προώθηση της

νομοθεσίας για εργασιακά συμβούλια σε επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας, για τη ρύθμιση της μερικής απασχόλησης, για την οργάνωση του χρόνου εργασίας, για την προστασία του ιπτάμενου προσωπικού των αερομεταφορών, για τη ρύθμιση των όρων εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών.

Σημαντική υπήρξε η βελτίωση στον τομέα της εξάλειψης των διακρίσεων λόγω φύλου, που υπήρχαν στη νομοθεσία των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ μέσα στο 2002 αναμένεται περαιτέρω βελτίωση, μέσα από νέες νομοθεσίες, για ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στην απασχόληση, την κατάρτιση, την ανέλιξη και τις συνθήκες εργασίας, για ίση αμοιβή ανδρών και γυναικών για ανόμοιες εργασίες ίσης αξίας, για την ασφάλεια και υγεία των εγκύων και γαλουχουσών μητέρων, για τη γονική άδεια και την άδεια για οικογενειακούς λόγους.

Να υπενθυμίσω ακόμη ότι, παρά τις αντίθετες διακηρύξεις των συναδέλφων της αντιπολίτευσης, όχι μόνο έχουμε ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας στην Ευρώπη, αλλά και μέσα από σωστό προγραμματισμό, στο χρόνο που πέρασε, η ανεργία από 3,5% μειώθηκε στο 3%. Ο σωστός προγραμματισμός στον τομέα της απασχόλησης, πέρα από τη διασφάλιση ικανοποιητικής προσφοράς εργασίας, απαιτεί την αναπροσαρμογή και την κατεύθυνση του εργατικού δυναμικού στις κατάλληλες εκείνες ειδικότητες που σε αριθμούς στηρίζουν την απρόσκοπτη οικονομική ανάπτυξη. Αυτό το στόχο εξυπηρετούν τα προγράμματα που υλοποιούνται στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003.

Σημαντικό ρόλο προς την ίδια κατεύθυνση αποτελεί το έγγραφο αξιολόγησης που ετοιμάστηκε από κοινού από την κυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Ένωση και αποσκοπεί στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής της Απασχόλησης. Πρέπει όμως να πούμε ότι, ναι, έγιναν πολλά και έχουν προγραμματιστεί να γίνουν ακόμη περισσότερα, όμως οι ανάγκες αυξάνονται μέσα από την εξέλιξη της κοινωνίας και γι' αυτό

προσδοκούμε σε παραπέρα σχεδιασμούς και προγράμματα και νομοθεσίες, τόσο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων όσο και για τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης.

Μέσα από τους προϋπολογισμούς είναι εμφανείς ότι η κυβέρνηση στοχεύει στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρίες, μέσα από την παροχή των μέσων και των ευκαιριών για την επαγγελματική τους αποκατάσταση και την ανεξάρτητη διαβίωσή τους. Η παροχή επιδόματος για βαριάς μορφής αναπηρία αυξάνεται στις £150 εν σχέσει με τις £125 τον περασμένο χρόνο, αύξηση δηλαδή της τάξεως του 20%. Ενώ υπάρχει σχέδιο παροχής έκτακτων βοηθημάτων σε ανάπηρους και οργανώσεις αναπήρων, παροχής οικονομικής βοήθειας για τροχοκαθίσματα, όπως και τέσσερα σχέδια επαγγελματικής αποκατάστασης των αναπήρων.

Ένας άλλος τομέας, στον οποίο στοχεύουν οι προϋπολογισμοί είναι αυτός της κοινωνικής δικαιοσύνης, κάτι που μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την κοινωνική ασφάλεια και την κοινωνική ευημερία. Στην περίοδο 1994 μέχρι 2001 το ύψος των συντάξεων αυξήθηκε κατά 58,5% στο βασικό του μέρος και 30,1% στο συμπληρωματικό, κάτι που πρέπει να θεωρείται σημαντικό, αφού κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο η αύξηση του πληθωρισμού ήταν 20,7%.

Με το θεσμό της κοινωνικής σύνταξης ποσό της τάξης των £26,4 εκατομμυρίων καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο του κράτους σε δεκαέξι χιλιάδες δικαιούχα πρόσωπα που πριν δε δικαιούνταν σύνταξη. Επίσης £7,4 εκατομμύρια προστίθενται στο προηγούμενο κονδύλι των £17,6 εκατομμυρίων που καταβάλλονταν ως επίδομα τέκνου, αφού με τη νέα κυβερνητική πρόταση το επίδομα τέκνου θα καταβάλλεται και σε οικογένειες που έχουν τρία παιδιά, ενώ το επίδομα μάνας θα επεκταθεί και στις μητέρες που παίρνουν επίδομα για τρίτο παιδί. Πρέπει όμως να ομολογήσω ότι στην πράξη η νομοθεσία για το επίδομα μάνας δημιούργησε, σε κάποιο βαθμό, ανισότητες ανάμεσα

στις πολύτεκνες μητέρες, όταν φτάσουν στη συντάξιμη ηλικία. Γι' αυτό και ο ομιλών, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενέγραψε θέμα στην επιτροπή Εργασίας με στόχο την άρση της αδικίας. Και θα παρακολουθούμε το θέμα μέχρι να επιλυθεί. Γι' αυτό και ως επιτροπή Εργασίας έχουμε θέσει χρονοδιαγράμματα στο αρμόδιο υπουργείο, ώστε να προωθήσει την αναγκαία τροποποίηση. Ακόμα, σήμερα, είκοσι δύο χιλιάδες περίπου άτομα είναι δικαιούχοι δημόσιου βοηθήματος, για το οποίο η συνολική δαπάνη ανέρχεται στα £41 εκατομμύρια που παρέχεται ως κατώτατο εισόδημα για κάλυψη βασικών αλλά και ειδικών αναγκών σε άπορους συμπολίτες μας.

Μέσα από τους προϋπολογισμούς προβλέπονται ακόμα σχέδιο κοινωνικής αρωγής για βελτίωση των συνθηκών στέγασης, παροχές έκτακτων βοηθημάτων για άτομα που έχουν άμεσες ανάγκες, η κοινωνική κάρτα για άτομα άνω των εξήντα τριών ετών, σχέδιο ενίσχυσης οικογενειών για τη φροντίδα ηλικιωμένων ή ανάπηρων μελών τους, σχέδιο επιχορήγησης της αυτοεργοδότησης ηλικιωμένων, πρόγραμμα για την οικογένεια και το παιδί, όπως και μια σειρά από κονδύλια και προγράμματα που υλοποιούνται μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της οικονομίας μας, ικανοποιώντας έτσι τη φιλοσοφία της κυβερνητικής πολιτικής για μεγιστοποίηση του κράτους πρόνοιας.

Όσο και αν διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν σοβαρά περιθώρια βελτίωσης, πρέπει, κρίνοντας το όλο κυβερνητικό έργο αντικειμενικά, να δεχθούμε ότι, ναι, στον τομέα του κράτους πρόνοιας, στην προσπάθεια για κοινωνική ευημερία και δικαιοσύνη έχουν ήδη γίνει πολλά και ότι η πολιτική φιλοσοφία της κυβέρνησης μας οδηγεί στο σωστό δρόμο για καλύτερες μέρες.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας ένας βουλευτής για τους προϋπολογισμούς του κράτους, δε θα ήταν εύκολο να αγνοήσει τοπικά προβλήματα και αναφορές σε έργα της βουλευτικής του

περιφέρειας. Ως βουλευτή Λάρνακας να μου επιτρέψετε να ενώσω και εγώ τη φωνή μου με αυτή των συμπολιτών μου και να μεταφέρω και εγώ για μια ακόμη φορά την αγανάκτησή μας και τα παράπονά μας. Είναι διάχυτη η εντύπωση και κοινή η διαπίστωση ότι από της ιδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι σήμερα η Λάρνακα παραμένει ο φτωχός συγγενής του κυπριακού κράτους. Όλες ανεξάρτητα οι κυβερνήσεις -και κυρίως το Γραφείο Προγραμματισμού- δίνουν στην πόλη και στην επαρχία Λάρνακας τα ψίχουλα που απομένουν από τα αναπτυξιακά έργα των άλλων περιφερειών. Τα τελευταία χρόνια και κάτω από την πίεση της πόλης και της επαρχίας έχει εξαγγελθεί μια σειρά από μέτρα. Άλλα από αυτά έχουν τροχοδρομηθεί και άλλα έχουν προγραμματιστεί. Όμως η Λάρνακα εξακολουθεί ακόμη να παραμένει ουραγός στον τομέα της ανάπτυξης, γιατί η συσσωρευμένη αδικία έχει δημιουργήσει τέτοιο χάσμα στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης, που μόνο με ριζική ανακατανομή των νέων αναπτυξιακών έργων θα μπορέσει αυτό το χάσμα να σμικρυνθεί.

Απαιτούμε από την κυβέρνηση την υλοποίηση όλων των υποσχέσεων που έχει εξαγγείλει, πιστή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων για το σχεδιασμό, την έναρξη και την αποπεράτωση των έργων που υποσχέθηκε στους Λαρνακείς. Ζητούμε από την κυβέρνηση να κατανοήσει το μέγεθος της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από τη λειτουργία των διυλιστηρίων και του αεροδρομίου και απαιτούμε την παροχή αντισταθμιστικών μέτρων για την περιβαλλοντική βελτίωση της πόλης μας. Τέτοια αντισταθμιστικά μέτρα, χωρίς επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, είναι η ανά λίτρο καταβολή στο δήμο της Λάρνακας ενός δεκάτου του σεντ από τη φορολογία επί των πετρελαιοειδών, ποσό που θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης. Ζητούμε επίσης να αποδίδεται στο δήμο της Λάρνακας ένα ελάχιστο ποσό, πέντε σεντ ανά επιβάτη από το φόρο αεροδρομίου, για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής

επιβάρυνσης από την λειτουργία του αεροδρομίου.

Τα κονδύλια που ζητούμε είναι μηδαμινά για τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ θα είναι μια ένεση ζωής για την περιβαλλοντική βελτίωση της πόλης μας. Οι εισηγήσεις μου αυτές δεν είναι για να λύσουν το πρόβλημα, αλλά για να καταδείξουν ότι με λίγη σκέψη μπορούν εύκολα να εξοικονομηθούν κονδύλια για μια επαρχία που θεωρείται και είναι αδικημένη. Δεν είναι της ώρας να αναφερθώ ένα προς ένα στα πολλά προβλήματα της πόλης και της επαρχίας Λάρνακας. Ήθελα απλά να υποδείξω ότι όταν υπάρχει θέληση, υπάρχουν οι τρόποι για να εξευρεθούν τα αναγκαία κονδύλια, αλλά και για να τονίσω ότι υπάρχουν τρόποι και πρέπει να βρεθούν οι κατάλληλοι τρόποι να βοηθηθεί η επαρχία Λάρνακας, η οποία σήμερα παραμένει, όσον αφορά την ανάπτυξη, η τελευταία επαρχία της Κύπρου.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήθελα να πω και τούτο. Κάθε πλευρά στη Βουλή έχει τους δικούς της στόχους και επιδιώξεις. Καθένας θέλει να προωθήσει την πολιτική του και την ιδεολογία του. Έχουμε διαφορές τις οποίες έχουμε δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να τις αναγάγουμε σε πολιτικό επίπεδο. Αυτό γίνεται και με την συζήτηση των προϋπολογισμών. Έχουμε όμως και πολλά που μας ενώνουν. Είναι η ευρωπαϊκή μας πορεία, είναι ο κοινός μας στόχος για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του εθνικού μας προβλήματος. Αυτή την ώρα που βρισκόμαστε στο μέσο ενός νέου κύκλου συνομιλιών έχουμε καθήκον να τονίσουμε την ύπαρξη της αναγκαίας ενότητας και να αναδείξουμε μέσα από την πολιτική συζήτηση την ομόψυχη αποφασιστικότητά μας και την ομόψυχη στήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας στις προσπάθειες που κάνει για λύση του εθνικού μας θέματος. Τούτες τις ώρες να μη μείνουμε στην κριτική και τις διαφωνίες, αλλά με θάρρος και αποφασιστικότητα να δείξουμε στον απλό πολίτη και να δώσουμε στους ξένους να καταλάβουν ότι ο Πρόεδρος Κληρίδης στις συνομιλίες μάς εκφράζει όλους και τον στηρίζουμε όλοι.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών στη Βουλή αποτελεί σταθμό ανασκόπησης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής του κράτους, των εξελίξεων στο κυπριακό πρόβλημα, αλλά και εξέτασης και συζήτησης των μεγάλων θεμάτων που βρίσκονται κάθε φορά μπροστά στην κυπριακή κοινωνία. Μέσα από την κατανομή και την ανάλυση των διαφόρων κονδυλίων του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά και από το βαθμό υλοποίησης του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης, φαίνεται ο κοινωνικός προσανατολισμός της κυβέρνησης. Η κατανομή των κονδυλίων και οι προτεραιότητες τις οποίες θέτει η εκάστοτε κυβέρνηση εκφράζονται άμεσα, στη ζωή του κυπριακού λαού.

Πόλη και επαρχία Λεμεσού

Η επαρχία της Λεμεσού εξακολουθεί δυστυχώς να αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα, τα οποία έχουν άμεση αρνητική επίδραση στην καθημερινή ζωή του κόσμου. Πολλά από αυτά τα προβλήματα θα μπορούσαν άνετα και εύκολα να είχαν λυθεί, αν υπήρχε η αναγκαία προς τούτο ευαισθησία, αν υπήρχε στους κυβερνώντες η άποψη ότι αξίζει τα προβλήματα που απασχολούν τις μεγάλες ομάδες του πληθυσμού να τίθενται ψηλά στις προτεραιότητες, να τυγχάνουν προτεραιότητας και να μη τσιγκουνευόμαστε, όταν πρόκειται για το φαγητό, την ένδυση, τις βασικές ανάγκες του ανθρώπου, την υγεία, την παιδεία και τις συνθήκες εργασίας και ζωής.

Δυστυχώς, η κοινωνική ευαισθησία αυτής της κυβέρνησης είναι περιορισμένη. Μέσα από την παράθεση μερικών μόνο προβλημάτων που αντιμετωπίζουν η πόλη και

η ύπαιθρος της Λεμεσού, αλλά και γενικότερα, θα προσπαθήσω να τεκμηριώσω την άποψη αυτή.

Νοσοκομεία Λεμεσού, Κυπερούντας και αγροτικά ιατρικά κέντρα

Το νοσοκομείο της Λεμεσού εξακολουθεί να είναι υποβαθμισμένο, εξακολουθούν να ελλείπουν βασικότερες ιατρικές ειδικότητες, ενώ ο αριθμός των κλινών δεν είναι αρκετός για να καλύψει τις ανάγκες του πληθυσμού. Ένας ολόκληρος όροφος του νοσοκομείου της πόλης εξακολουθεί να κρατείται κλειστός, ενώ η μονάδα εντατικής παρακολούθησης δεν καλύπτει τις υφιστάμενες ανάγκες. Ένας δεύτερος χώρος που είναι προορισμένος για δεύτερη μονάδα εντατικής παρακολούθησης κρατείται ερμητικά κλειστός για πολλά χρόνια. Οι υποσχέσεις για δημιουργία νευροχειρουργικής μονάδας, αναβάθμιση του καρδιολογικού τμήματος, οι υποσχέσεις για παροχή υπηρεσιών στους καρκινοπαθείς εξακολουθούν να παραμένουν μόνο υποσχέσεις. Πολύ πιο ζοφερή είναι η εικόνα που παρουσιάζει το νοσοκομείο Κυπερούντας, ενώ τα αγροτικά ιατρικά κέντρα παρέχουν απαράδεκτα ανεπαρκείς υπηρεσίες στον αγροτικό πληθυσμό.

Σχολεία

Σοβαρότατα προβλήματα αντιμετωπίζει η πόλη της Λεμεσού όσον αφορά την επάρκεια σχολικών κτιρίων. Χωρίς να εμβαθύνω στο θέμα αυτό, καθότι εκτεταμένα θα ασχοληθεί άλλος συνάδελφος από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, θα αναφέρω επιγραμματικά τα εξής:

1. Οι μαθητές του Λυκείου Κάτω Πολεμιδιών κάνουν μαθήματα σε ακατάλληλες λυόμενες αίθουσες.
2. Αρκετά σχολεία φιλοξενούν διπλάσιο αριθμό μαθητών από αυτόν για τον οποίο κατασκευάστηκαν, με όλες τις αρνητικές συνέπειες.
3. Πλείστα σχολικά κτίρια χρειάζονται είτε ριζική ανακαίνιση είτε συνολική αντικατάστασή τους από νέα κτίρια.

Η ύπαιθρος της Λεμεσού

Η ύπαιθρος της Λεμεσού, με το μεγαλύτερο μέρος της να είναι ορεινό και ημιορεινό, αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα. Οι κύριες παραγωγικές τάξεις της υπαίθρου, φρουτοπαραγωγοί, μανταρινοπαραγωγοί και αμπελουργοί, αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης. Το αγροτικό τους εισόδημα μειώνεται σταθερά, σε μια εποχή που οι τιμές όλων των άλλων αγαθών και υπηρεσιών ανεβαίνουν κάθετα. Η πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε σοβαρότατα προβλήματα και στον αγροτικό κόσμο της Λεμεσού. Από πλευράς της κυβέρνησης δεν υπήρξαν ούτε επενδύσεις στη γεωργία ούτε επαρκής καθοδήγηση για να ξεπεραστούν τα προβλήματα. Στα αιτήματά μας για ουσιαστική παρέμβαση, για υπεύθυνη καθοδήγηση και ουσιαστική στήριξη, ώστε να διασφαλιστεί το αγροτικό εισόδημα, η κυβέρνηση αντιπαράσσει τη βοήθεια που προσφέρει κατά καιρούς στους αγρότες, για να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες είτε της ανομβρίας είτε των αντίξων καιρικών συνθηκών. Αυτή η λύση των προβλημάτων δεν είναι ουσιαστική. Δε στοχεύει στην λύση των προβλημάτων και στη δημιουργία γεωργικής παραγωγής και αγροτικού κόσμου με προοπτική. Στοχεύει στην προσωρινή απάμβλυνση των συνεπειών από τα προβλήματα και στον κατευνασμό των αντιδράσεων. Είναι αυτό που λένε στα χωριά, “παρηγορά στον άρρωστο ώσπου να βγει η ψυσιή του”.

Βασικοί οδικοί άξονες της επαρχίας

Καθοριστική σημασία για την καλύτερευση των συνθηκών ζωής των κατοίκων της υπαίθρου έχει το οδικό δίκτυο. Δυστυχώς οι κύριοι δρόμοι της επαρχίας Λεμεσού, ο δρόμος Λεμεσού-Σαϊττά-Πλατρών, Λεμεσού-Αϊ-Γιάννη Αγρού και Ερήμης-Ομόδους, δεν ανταποκρίνονται πλέον στην αποστολή τους. Η ριζική αναβάθμιση αυτών των δρόμων αποτελεί προϋπόθεση για την παραπέρα παραμονή του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο. Ιδιαίτερα οι δρόμοι Λεμεσού-Σαϊττά Πλατρών και Λεμεσού-Αϊ-Γιάννη Αγρού

χρειάζονται νέα χάραξη και επανακατασκευή. Δεν είναι αρκετό να επισκεπτόμαστε αυτούς τους δρόμους μόνο μετά από μεγάλα ατυχήματα και να κάνουμε μεγάλες δηλώσεις. Χρειάζονται ταυτόχρονα και μεγάλα έργα, για να τους ανακατασκευάσουμε. Ο δρόμος Λεμεσού-Σαϊττά, για να μπορεί πλέον να ανταποκριθεί στις σημερινές κυκλοφοριακές ανάγκες, πρέπει να ξανακατασκευαστεί, με νέα χάραξη και με τη μορφή αυτοκινητόδρομου. Είναι καιρός η κυβέρνηση να αποφασίσει ότι τα “πατσιαρίσματα” δε λύνουν το πρόβλημα, απλώς πετάμε τα λεφτά των φορολογουμένων. Είναι καιρός να αποφασίσει ότι σύγχρονους δρόμους δικαιούνται και απαιτούν να έχουν και οι κάτοικοι της ορεινής Λεμεσού. Εδώ μάλιστα η αναγκαιότητά τους είναι μεγαλύτερη. Μπορεί να μην εξυπηρετούν αυτοί οι δρόμοι άμεσα τους τουρίστες και τους ξενοδόχους, θα συμβάλουν όμως αποφασιστικά στο να παραμείνει ο κόσμος στα χωριά του, κάτι που είναι, κατά τη γνώμη μας, απόλυτα αναγκαίο.

Μιλώντας για την ύπαιθρο της Λεμεσού νιώθω έντονα την ανάγκη να κάμω μια ειδική αναφορά σε χωριά χωρίς πολλούς ψηφοφόρους, στα χωριά της νότιας Μαραθάσας, Καμινάρια, Τρεις Ελιές, Λεμίθου, Άγιος Δημήτριος και Παλαιόμυλος. Είναι χωριά που η Κυπριακή Δημοκρατία τα ξέχασε από το 1960. Εγκαταλελειμμένα από το κράτος, με οδικό δίκτυο από την εποχή της αποικιοκρατίας. Οι νέοι έφυγαν για τις πόλεις εδώ και καιρό και τα χωριά αυτά έχουν μετατραπεί σε γηροκομεία. Αλίμονο αν κάποιος ηλικιωμένος αρρωστήσει νύχτα. Ούτε γιατρός υπάρχει ούτε οδηγός αρκετά νέος, ώστε να οδηγήσει τη νύχτα και να τον μεταφέρει στο νοσοκομείο. Γι’ αυτά τα χωριά χρειάζεται ιδιαίτερη στοργή, άμεση παρέμβαση και ανθρωπιστική στήριξη. Οι απλές εξαγγελίες για σχέδιο ανάπτυξης των κοινοτήτων της νότιας Μαραθάσας, εξαγγελίες που τις ακούμε τα τελευταία δέκα χρόνια, και η διοργάνωση μιας πολιτιστικής εκδήλωσης το καλοκαίρι δεν υποκαθιστούν την ανάγκη ζεστασιάς, ζεστής τροφής και αξιοπρεπούς διαβίωσης των ηλικιωμένων αυτών των κοινοτήτων τις κρύες νύκτες του

χειμώνα.

Το πρόβλημα της φτώχειας

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θέτει ξανά με έμφαση το πρόβλημα της φτώχειας, η οποία έχει μετατραπεί σε μαζική και προσλαμβάνει διαστάσεις κοινωνικής μάστιγας. Εβδομήντα χιλιάδες άνθρωποι, σύμφωνα με τα στοιχεία του κράτους, ζουν σε συνθήκες φτώχειας, με εισοδήματα πείνας και αντεπεξέρχονται με μεγάλη δυσκολία και πολλές στερήσεις στη ζωή. Τη σημαία των φτωχών στην Κύπρο κρατούν δυστυχώς στα τίμια, αποκαμωμένα από το χρόνο και τη δουλειά, χέρια τους οι συνταξιούχοι. Αυτοί που δούλεψαν σκληρά, με αυταπάρανηση, μια ολόκληρη ζωή, γέννησαν, μεγάλωσαν και σπούδασαν παιδιά, αυτοί που με τους αγώνες τους έκαναν το μεγάλο οικονομικό θαύμα και έφεραν την επάρκεια και την αφθονία υλικών αγαθών στον λαό μας και στις νεότερες γενιές.

Διαζευγμένες γυναίκες και ανήλικα παιδιά, παιδιά που στερούνται τα πιο απλά πράγματα πολλές φορές, διάφορες κατηγορίες αναπήρων ακολουθούν τους ηλικιωμένους στη πορεία προς το Γολγοθά στους δρόμους της φτώχειας. Το Γραφείο Ευημερίας, ουσιαστικά υποστελεχωμένο, υπολειτουργεί, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει έγκαιρα και αποτελεσματικά τις περιπτώσεις ανθρώπων που αποτείνονται για βοήθεια. Δεν είναι σπάνιο πράγμα, όταν κάποιος που αποτείνεται για βοήθεια, για έξι μήνες η αίτησή του να μην εξετάζεται. Διάφοροι παράγοντες, όπως η δραματική αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, η δραματική αύξηση των διαζυγίων και των εγκαταλελειμμένων παιδιών, η αύξηση της βίας στην οικογένεια, η σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, ο μεγάλος αριθμός υιοθεσιών, η αύξηση του αριθμού των αναγκαίων εκθέσεων προς τα δικαστήρια σε διάφορες υποθέσεις κ.λπ., έχουν πολλαπλασιάσει τον όγκο δουλειάς του Γραφείου Ευημερίας. Τονίζουμε ξανά ότι είναι απαραίτητο να επανεξεταστεί ριζικά η όλη δομή και η επάνδρωση του Γραφείου

Ευημερίας η δε λειτουργία του πρέπει να τεθεί σε ποιοτικά νέα βάση, ώστε να επανακτήσει αποτελεσματικότητα στη λειτουργία του.

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα της φτώχειας, ένα καθόλα υπαρκτό και συνεχώς αυξανόμενο κοινωνικό πρόβλημα, χρήζει σύντομης σφαιρικής και προπαντός ανθρωποκεντρικής προσέγγισης. Η λήψη μιας σειράς μέτρων, το κόστος των οποίων θα είναι δυσανάλογα μικρό σε σχέση με την ανακούφιση που θα φέρουν σε δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους, είναι επιβεβλημένη. Ένας προϋπολογισμός που ακουμπά τα £2 δισεκατομμύρια μπορεί χωρίς δυσκολία να διαθέσει μερικά επιπλέον εκατομμύρια λίρες, για να γίνει η κοινωνική πρόνοια στον τόπο μας πιο ουσιαστική και πιο αποτελεσματική. Επαναφέρουμε την εισήγηση του ΑΚΕΛ για δημιουργία ταμείου συμπληρωματικών συντάξεων αναγκαίο μέτρο που πρέπει άμεσα να ληφθεί. Το κράτος, η οργανωμένη κοινωνία πρέπει να στηρίξουν οικονομικά τις μονογονεϊκές οικογένειες, γυναίκες και παιδιά που λόγω οικογενειακών και άλλων συνθηκών ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, καθώς και άλλες κατηγορίες ανθρώπων που χρήζουν στήριξης, ώστε να μην τίθενται στο περιθώριο της κοινωνίας. Επισημαίνουμε με ιδιαίτερη ένταση ότι ολόκληρη η κυπριακή κοινωνία, τα κόμματα και η Βουλή ομόφωνα τάσσονται υπέρ της ενίσχυσης τόσο των πολύτεκνων οικογενειών όσο και των τρίτεκνων οικογενειών. Επισημαίνουμε με λύπη την κυβερνητική κωλυσιεργία, ιδιαίτερα στο να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των τρίτεκνων οικογενειών. Καλούμε την κυβέρνηση να αντιμετωπίσει άμεσα και θετικά, ως θέματα προτεραιότητας, τα δίκαια αιτήματα αυτών των οικογενειών.

Κύριε Πρόεδρε, μετά τα γεγονότα της 11ης του Σεπτέμβρη στη Νέα Υόρκη, όλος ο προοδευμένος κόσμος επισήμανε ότι η καταπίεση και η περιθωριοποίηση ολόκληρων λαών υποθάλλει και το θρησκευτικό φανατισμό και την τρομοκρατία. Τα τελευταία χρόνια έχει “κτιστεί” στην Κύπρο το δικό μας περιθώριο, στη σκοτεινή πλευρά του

οποίου στοιβάζονται όλο και περισσότεροι άνθρωποι, νέοι, γέροι, παιδιά. Στο δικό μας παγωμένο περιθώριο μεγαλώνουν παιδιά που στην ψυχή τους αντί να φωλιάζει η αγάπη και η χαρά, φωλιάζει το μίσος για μια άδικη κοινωνία που τους στέρησε τη θαλπωρή της οικογένειας, το ζεστό φαγητό πολλές φορές ή το δικαίωμα να νιώθουν ίσοι με τα άλλα παιδιά. Αυτά τα παιδιά αποτελούν πρόσφορο έδαφος για τους εμπόρους των ναρκωτικών, που δυστυχώς κυκλοφορούν παντού στις μέρες μας, αλλά και για τις φατρίες του υποκόσμου. Είναι και αυτός ένας από τους σημαντικούς λόγους για τη συμμετοχή νεαρών ατόμων σε σοβαρά εγκλήματα, η οποία μεγαλώνει ραγδαία και σταθερά.

Ερωτούμε λοιπόν την κυβέρνηση που παινεύεται για τους αριθμούς που ευημερούν: Τι θα γίνει με το πρόβλημα της φτώχειας; Τι θα γίνει με τα παιδιά, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους που πυκνώνουν συνεχώς στις γραμμές του περιθωρίου; Ποια μέτρα και ποια προγράμματα έχουμε θέσει σε λειτουργία, για να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση; Δυστυχώς, μέσα από τους προϋπολογισμούς η απάντηση βγαίνει από μόνη της. Σχεδόν τίποτα! Το Υπουργείο Εργασίας και οι υπηρεσίες του Γραφείου Ευημερίας, μιας υπηρεσίας που ασχολείται κατεξοχήν με το πρόβλημα, ζήτησαν την πρόσληψη εκατόν είκοσι νέων λειτουργών για στελέχωση της υπηρεσίας. Άκρως απαραίτητοι οι εκατόν είκοσι λειτουργοί μάς είπαν, όχι για να λυθεί το πρόβλημα, αλλά για να γίνει η κατάσταση υποφερτή. Τελικά, κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργικό Συμβούλιο, ευαίσθητο στα θέματα αυτά, απέκοψε από τις εκατόν είκοσι θέσεις, τις άκρως απαραίτητες, τις ογδόντα τρεις και ενέκρινε μόνο τριάντα επτά. Τα σχόλια για την κυβερνητική ευαισθησία σε αυτό το άκρως ανθρωπιστικό ζήτημα ας τα κάνει ο καθένας από μόνος του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Θα μπορούσα να μιλώ για ώρες για τα πολλά προβλήματα στον τομέα της υγείας, του περιβάλλοντος, της άμυνας, αλλά αποφάσισα να επικεντρωθώ σε ένα και μοναδικό θέμα, γιατί το θεωρώ ότι είναι εξαιρετικής σημασίας και ύψιστης προτεραιότητας. Είναι το θέμα των ασθενοφόρων. Δε θα μιλήσω για τίποτε άλλο.

Επειδή έχω κατηγορηθεί από τον έντιμο Υπουργό της Υγείας ότι, όταν μιλάω για τα ασθενοφόρα, χρησιμοποιώ δικά μου πρωτόκολλα, σήμερα θα χρησιμοποιήσω μόνο εκθέσεις και πρωτόκολλα του Υπουργείου Υγείας. Να, τα έχω φέρει εδώ. Είναι όλα του Υπουργείου Υγείας.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Θα σε πάρουν για υπεξαίρεση φακέλων.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τα έλαβα νόμιμα. Τα ζήτησα από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, ο οποίος -και τον συγχαίρω γι' αυτό- μου τα παραχώρησε.

Το πρόβλημα της αναδιοργάνωσης των ασθενοφόρων αναγνωρίστηκε εδώ και μερικά χρόνια. Μια πρώτη έκθεση για το πρόβλημα είναι αυτή ενός διεθνούς φήμης εμπειρογνώμονα που διορίστηκε από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας -κάποιου ο οποίος είναι Κύπριος στην καταγωγή και εργάζεται στο Λίνκολν της Αγγλίας, του κ. Νίκου Πύργου- και είναι αυτή.

(Δείχνει την έκδοση στους βουλευτές.)

Στην έκθεση αυτή, το 1994, η οποία δόθηκε στον τότε Υπουργό Υγείας, τον κ. Μανώλη Χριστοφίδη -είναι στα αγγλικά, αλλά θα σας διαβάσω μόνο ένα-δύο αποσπάσματα- αναφέρεται: «Η υπηρεσία ασθενοφόρων είναι ανεπαρκής. Η υπηρεσία ασθενοφόρων δε θα 'πρεπε να εξαρτάται από νοσηλευτές». Μιλάμε για το 1994.

Παρακάτω μιλά για την ανάγκη εισαγωγής και εκπαίδευσης των paramedics, των παραϊατρών, για να στελεχώνουν τα ασθενοφόρα μας. Δόθηκε στο Μανώλη Χριστοφίδη. Έκτοτε κανένας δεν την έχει ξαναδεί μέχρι σήμερα.

Δεύτερη μελέτη έγινε το 1996. Είναι αυτή.

(Δείχνει την έκδοση στους βουλευτές.)

«Έκθεση αναδιοργάνωσης της υπηρεσίας ασθενοφόρων». Δε θα μπω στις λεπτομέρειες, είναι πολύ μεγάλη η μελέτη. Θα διαβάσω μόνο μια παράγραφο.

«Αναδιοργάνωση της υπηρεσίας

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις και συνθήκες, το προσωπικό των ασθενοφόρων, με τη σημερινή σύνθεση και μορφή του, είναι εντελώς αδύνατο να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις και στην προσπάθεια που καταβάλλεται για την ελάττωση των θανάτων από ατυχήματα ή ξαφνικές ασθένειες λόγω ανεπάρκειας στην ικανότητα παροχής επείγουσας φροντίδας. Η αναδιοργάνωση της υπηρεσίας στοχεύει στην έγκαιρη άφιξη του ασθενοφόρου κ.λπ., κ.λπ.». Δόθηκε στον κ. Μανώλη Χριστοφίδη και αυτή κι εξαφανίστηκε.

Το 1997 υπήρξε μια αναθεωρημένη έκθεση, η οποία δόθηκε στον κ. Χρίστο Σολωμή. Δε θα σας απασχολήσω με αυτή.

Και θα έρθω στην πλέον πρόσφατη, που είναι του Απριλίου του 2001, η οποία έγινε από τον Ανώτερο Νοσηλευτή, τον κ. Ανδρέα Κουππή, ο οποίος έχει πέραν των δέκα ετών απόσπαση στο Υπουργείο Υγείας με ειδικά καθήκοντα όσον αφορά τα ασθενοφόρα και ο οποίος έδωσε αυτή την έκθεση τον Απρίλιο του 2001 και την καταθέτω στη γραμματεία. Θα είναι το κύριο στέλεχος της σημερινής μου ομιλίας.

Μέσα σ' αυτή την έκθεση αναφέρονται τα εξής: «Η αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας ασθενοφόρων προϋποθέτει προσωπικό με δεξιότητες και άρτια εκπαίδευση, κατάλληλα και πλήρως εξοπλισμένα οχήματα, σύγχρονο σύστημα επικοινωνιών,

κλήσεων και κινητοποιήσεις ασθενοφόρων και οργάνωση σταθμών».

Αναφέρεται σε εκθέσεις αξιολόγησης χωρών που έκαναν αναδιοργάνωση και παρατηρεί ότι σε μια μελέτη που έγινε στο Μαϊάμι της Αμερικής για την περίοδο 1968-1973 παρατηρήθηκε, με την αναδιοργάνωση, μείωση των θανάτων από ατυχήματα και μείωση των θανάτων από καρδιακές παθήσεις, 15% - 20%. Σε παρόμοια μελέτη που έγινε στην Αγγλία από το πανεπιστήμιο του Γιορκ, το συμπέρασμα ήταν ότι για κάθε αναβαθμισμένο ασθενοφόρο σώζονται πέντε άτομα το χρόνο. Στη Σουηδία το 1987 έγινε μια μελέτη η οποία κατέδειξε ότι για κάθε ασθενοφόρο με εξειδικευμένο προσωπικό σώζονται περίπου τρία άτομα ανά εκατό χιλιάδες κατοίκους το χρόνο. Μια άλλη μελέτη στη Στοκχόλμη, δημοσιεύτηκε το 1990, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι με την αναδιοργάνωση των ασθενοφόρων υπάρχει διάσωση καρδιακών περιστατικών κατά 17%. Δηλαδή για κάθε εκατό καρδιακά διασώζονται τα δεκαεπτά.

«Η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση του κανόνα για τα όσα αναφέρονται σ' αυτές τις εκθέσεις και μπορεί να θέσει παρόμοιους στόχους και να επιτύχει τα ίδια και ίσως καλύτερα αποτελέσματα.». Και διαβάζω από την έκθεση του κ. Κουππή: «Αναλύοντας τα διεθνή δεδομένα, εξάγεται το συμπέρασμα ότι 15-20 άτομα από τροχαία ατυχήματα και 25-30 από καρδιακές παθήσεις θα σώζονται στην Κύπρο κάτω από διαφορετικές συνθήκες αντιμετώπισης».

Όσον αφορά τη σημερινή κατάσταση -αυτά είναι προ μερικών ημερών, προ μερικών μηνών- αναφέρεται:

«Η προσφορά των ασθενοφόρων των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, παρά τις βελτιώσεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια, σήμερα μπορεί να χαρακτηριστεί από πτωχή ως ανεπαρκής:

1. Τα ασθενοφόρα στελεχώνονται από προσωπικό χωρίς την κατάλληλη εκπαίδευση.

2. Οι σταθμοί αναμονής και οι ομάδες πληρωμάτων των ασθενοφόρων είναι περιορισμένοι.
3. Ο χρόνος διεκπεραίωσης μιας κλήσης σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνά κατά πολύ τα καθορισθέντα διεθνή χρονικά όρια.
4. Ο γενικός συντονισμός είναι σχεδόν ανύπαρκτος».

Αυτά τα διαβάζω από την έκθεση του Υπουργείου Υγείας.

«Οι αδυναμίες αυτές είναι ένας σημαντικός παράγοντας του μεγάλου αριθμού τροχαίων θανατηφόρων δυστυχημάτων, που κατατάσσουν την Κύπρο στην τρίτη θέση σε θανάτους από ατυχήματα στην Ευρώπη». Να υπενθυμίσω ότι έχουμε τρεις φορές περισσότερους θανάτους από τροχαία παρά, για παράδειγμα, η Αγγλία.

«Αναδιοργάνωση της υπηρεσίας

Η αναδιοργάνωση στοχεύει στην έγκαιρη άφιξη του ασθενοφόρου, την έγκαιρη μεταφορά του ασθενή στο νοσοκομείο και την παροχή της ενδεδειγμένης περίθαλψης, με στόχο την αποφυγή δυσάρεστων ανεπιθύμητων καταστάσεων». Όπως είναι ο θάνατος του ασθενούς.

Όσον αφορά το προσωπικό των ασθενοφόρων, η σημερινή κατάσταση έχει ως εξής:

«Τα ασθενοφόρα στελεχώνονται με έναν οδηγό και ένα νοσηλεύτη, ο οποίος κατά κύριο λόγο προέρχεται από το Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών των νοσοκομείων». Ας κάνουμε αναφορά σ' αυτούς τους δύο.

Όσον αφορά τον οδηγό του ασθενοφόρου: «Ο θεσμός του οδηγού ασθενοφόρου, όπως λειτουργεί στην Κύπρο, δεν παρατηρείται σε καμιά χώρα της Ευρώπης και πολύ περιορισμένα σε άλλες χώρες» λέει η έκθεση του υπουργείου. «Η πρόσληψή του γίνεται μέσω του Γραφείου Εξευρέσεως Εργασίας και το μόνο προσόν που απαιτείται για να αντεπεξέλθει στα καθήκοντά του, που είναι η διάσωση ανθρώπινων ζωών, είναι

η άδεια οδηγού κατηγορίας Α΄.

Σήμερα υπηρετούν 69 οδηγοί ασθενοφόρου ως ακολούθως:

1. Δεκατρείς, δηλαδή ποσοστό περίπου 19%, είναι απόφοιτοι δημοτικού.
2. Τρεις, δηλαδή ποσοστό 4%, είναι απόφοιτοι οκτατάξιου δημοτικού σχολείου.
3. Έξι, δηλαδή ποσοστό περίπου 9%, φοίτησαν μέχρι την τρίτη τάξη του γυμνασίου.
4. Τέσσερις, δηλαδή ποσοστό περίπου 6%, φοίτησαν μέχρι την πέμπτη τάξη.
5. Σαράντα τρεις, που είναι οι υπόλοιποι, έχουν απολυτήριο γυμνασίου, τεχνικής σχολής ή σύστημα μαθητείας».

Αυτοί είναι οι οδηγοί των ασθενοφόρων μας.

A. ΚΑΡΑΣ:

Τους τελευταίους τους πιάσαμε εμείς. Του δημοτικού τους πιάσατε εσείς.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

«Το σχέδιο υπηρεσίας δεν προβλέπει κανένα σχετικό προσόν κατά την πρόσληψή τους από την υπηρεσία. Επειδή η πρόσληψη γίνεται μεμονωμένα, εισέρχονται στην υπηρεσία και αναλαμβάνουν αμέσως καθήκοντα -οδήγηση ασθενοφόρου, βοήθεια στην περίθαλψη πολυτραυματιών ή άλλων σοβαρά ασθενών- χωρίς να έχουν γνώση του αντικειμένου». Αυτή η έκθεση γράφτηκε τον Απρίλιο του 2001.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πότε προσλήφθηκαν;

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μιλάμε πριν οκτώ χρόνια... μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, μη διακόπτετε, διότι ο χρόνος θα τελειώσει.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

«Από το 1990 και μετά οργανώθηκαν προγράμματα...» κ.λπ., δε θα μπω στις

λεπτομέρειες. Το συμπέρασμα είναι ότι δεν απέδωσαν αυτά τα προγράμματα.

Πάω στους νοσηλευτές, για να κερδίζουμε χρόνο.

«Οι νοσηλευτές που στελεχώνουν τα ασθενοφόρα προέρχονται από τα Τμήματα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (κατά κύριο λόγο). Επίσης νοσηλευτές από τους θαλάμους και τα αγροτικά υγειονομικά κέντρα συνοδεύουν ασθενείς από και προς το νοσοκομείο τους.

Η επαφή τους με τα ασθενοφόρα δεν είναι πολύ συχνή και ορισμένοι δεν κατέχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και εμπειρίες. Στη μεγάλη τους πλειοψηφία δεν έχουν εξειδικευμένη εκπαίδευση στην προνοσοκομειακή αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών.

Εκτός από την παροχή βασικών πρώτων βοηθειών, σήμερα απαιτείται από το προσωπικό των ασθενοφόρων να είναι σε θέση να προβαίνουν σε άμεσες εξειδικευμένες πράξεις στη σκηνή που σώζουν ζωές, όπως απινίδωση, διασωλήνωση, τοποθέτηση ορρών, χορήγηση φαρμάκων και άλλα». Αυτά δεν μπορούν να τα κάμουν οι νοσηλευτές σήμερα.

«Η ταυτόχρονη επίσης αποστολή ασθενοφόρων σε δύο ή τρεις κλήσεις αφήνει τα τμήματα ακάλυπτα, με όλες τις απρόβλεπτες συνέπειες.

Όλες οι χώρες της Ευρώπης έχουν καταργήσει, τώρα και αρκετά χρόνια, το θεσμό του οδηγού ασθενοφόρου και του νοσηλευτή στα ασθενοφόρα». Όλες ανεξαιρέτως οι χώρες της Ευρώπης. Εμείς θα είμαστε η εξαίρεση, όταν θα μπορούμε. «Η τάση αυτή ευρίσκεται σε υλοποίηση και στις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου. Υιοθετείται παντού ο θεσμός του paramedic». Του παραϊατρού, ο οποίος ακολουθεί πολύ εξειδικευμένο και συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης. Η εισήγηση να υπάρχουν οι paramedics μπήκε, όπως θυμάστε, από το 1994 στην έκθεση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας.

Όσον αφορά την εκπαίδευση, δε θα σας κουράσω, γιατί ο χρόνος πιέζει. Θα πάω

στους σταθμούς των ασθενοφόρων και τη στελέχωση.

«Σήμερα λειτουργούν 9 σταθμοί ασθενοφόρων με περίπου 16 ομάδες σε εικοσιτετράωρη βάση.

Τα ασθενοφόρα που σταθμεύουν στα νοσοκομεία ασχολούνται με κάθε είδους δρομολόγια και πάντοτε σε βάρος των επειγόντων περιστατικών. Η μεταφορά αιμάτων, τροφίμων, υλικών, ασθενών για ειδικές εξετάσεις, μετακίνησης από και προς τα γηροκομεία, κ.ά. είναι πολύ συχνό φαινόμενο.

Οι θέσεις που βρίσκονται οι σταθμοί, η απόσταση του ενός από τον άλλον και η ανεπάρκεια των ομάδων είναι ανασταλτικοί παράγοντες και καθιστούν αδύνατη την ανταπόκριση μέσα στα απαιτούμενα χρονικά περιθώρια. Η ανεπάρκεια αυτή οδηγεί τους πολίτες να χρησιμοποιούν ιδιωτικά οχήματα για μεταφορά σοβαρά ασθενών, με όλα τα αρνητικά επακόλουθα.

Συνήθως τα θύματα των τροχαίων ατυχημάτων πεθαίνουν από καταπληξία λόγω αιμορραγίας ή άλλης αιτίας. Η θεωρία “πεθαίνουν ακαριαία”» -το ακούετε πολύ συχνά στα δελτία ειδήσεων, «ο θάνατος ήταν ακαριαίος»- «είναι σχετική και συνδέεται με το χρόνο άφιξης του ασθενοφόρου ή άλλης ομάδας επείγουσας διάσωσης. Ο χρόνος αυτός μπορεί να κυμαίνεται από λίγα λεπτά μέχρι και μία ώρα. Έρευνες απέδειξαν ότι πέραν του 50% των θανάτων από ατυχήματα συγκαταλέγονται σ’ αυτή την κατηγορία.

Οι σταθμοί ασθενοφόρων σχετίζονται άμεσα με το χρόνο ανταπόκρισης του ασθενοφόρου.

Είναι πολύ οξύμωρο σχήμα τα ασθενοφόρα να έχουν το προνόμιο να χρησιμοποιούν φάρους, σειρήνες, να αναπτύσσουν μεγάλη ταχύτητα και να παραβιάζουν ορισμένους κανόνες κυκλοφορίας, με στόχο να φτάσουν ένα λεπτό πιο γρήγορα, για να σώσουν μια ζωή και να μη δημιουργούνται σταθμοί σε στρατηγικά σημεία, έτσι ώστε ο χρόνος να μειωθεί κατά 15-20 λεπτά ή και περισσότερο».

Θα κάμω μόνο μια αναφορά στις επαρχίες, στη Λεμεσό, για τους σταθμούς. Η πόλη της Λεμεσού έχει πληθυσμό περίπου 150 000 και στη Λεμεσό λειτουργούν μόνο δύο σταθμοί ασθενοφόρων. Ο ένας είναι στο γενικό νοσοκομείο και ο δεύτερος είναι στη Λινόπετρα.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και στο Πισσούρι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μιλώ για την πόλη της Λεμεσού. Αυτό σημαίνει τι; Ο ένας σταθμός είναι έξω από τη Λεμεσό, βόρεια στα Πολεμίδια και ο δεύτερος είναι έξω από τη Λεμεσό, στην τουριστική περιοχή, στην ανατολική μεριά. Αν έχεις την ατυχία να πάθεις κάτι μέσα στην πόλη, δεν υπάρχει σταθμός ασθενοφόρων μέσα στην πόλη. Και το αναγνωρίζει η έκθεση αυτή και λέει ότι: «Πέραν των πιο πάνω σταθμών, απαιτείται η δημιουργία ενός σταθμού με ένα ασθενοφόρο στο κέντρο της πόλης, εξαιτίας των μεγάλων αποστάσεων από το νοσοκομείο και τη Λινόπετρα».

Για την εισαγωγή του θεσμού του Paramedic γίνεται αναφορά ως εξής: Όλες οι χώρες της Ευρώπης έχουν καταργήσει, όπως έχουμε πει, το θεσμό του οδηγού ασθενοφόρου και την τάση να χρησιμοποιείται νοσηλεύτης στο ασθενοφόρο.

«Το σημερινό σύστημα στελέχωσης του ασθενοφόρου, νοσηλεύτης και οδηγός, αποτελεί καρκίνωμα» όπως αναφέρει η έκθεση «για την υπηρεσία των ασθενοφόρων. Κάθε πρόσληψη οδηγού ασθενοφόρου με τα σημερινά δεδομένα ισοδυναμεί με απώλεια 3-5 ανθρώπινων ζωών το χρόνο» λέει η έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι λεπτά.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ.

«Εκτός από την παροχή βασικών πρώτων βοηθειών, σήμερα απαιτείται από το προσωπικό των ασθενοφόρων να είναι σε θέση να προβαίνουν σε άμεσες εξειδικευμένες πράξεις...» όπως έχει αναφέρει. Και καταλήγει ότι «επιβάλλεται να τοποθετηθεί πάνω σε νέα βάση η στελέχωση των ασθενοφόρων». Και με μεγάλα γράμματα, «Η εισαγωγή του θεσμού των πληρωμάτων ασθενοφόρων “Paramedic”, όπως λειτουργεί στις πλείστες χώρες, κρίνεται επιβεβλημένη».

Αργότερα μιλά για την αναγκαιότητα δημιουργίας Κέντρου Ελέγχου Κλήσεων. Να πω και λίγο για τον εξοπλισμό των οχημάτων και για τα οχήματα.

«Το Υπουργείο Υγείας διαθέτει σήμερα 50 ασθενοφόρα. Τα 15 είναι παλαιού τύπου και ακατάλληλα για επείγοντα περιστατικά. Κυρίως τα ασθενοφόρα αυτά ευρίσκονται στα αγροτικά υγειονομικά κέντρα». Γιατί δηλαδή να βρίσκονται στην ύπαιθρο; Μήπως εκεί οι ασθενείς είναι δεύτερης κατηγορίας πολίτες αυτού του τόπου; Έτσι λέει η έκθεση.

«Σύμφωνα με τη μελέτη βιωσιμότητας (Μάρτιος 2000) μέχρι το 2002 απαιτούνται ακόμα 30 νέα ασθενοφόρα για αναπλήρωση των υφισταμένων και κάλυψη όλων των αναγκών». Τριάντα νέα!

Όσον αφορά το κόστος της αναδιοργάνωσης της υπηρεσίας ασθενοφόρων, το συμπέρασμα είναι ότι χρειάζονται περίπου εκατόν ογδόντα άτομα για μια μοντέρνα υπηρεσία ασθενοφόρων, που σημαίνει ότι θα υπάρξουν ανάγκες για περίπου ογδόντα νέα άτομα.

«Έχει υπολογιστεί» λέει η έκθεση «ότι κάθε νεκρός από τροχαίο ατύχημα, κατά μέσο όρο, κοστίζει στην οικονομία του κράτους πάνω από £300.000. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το επίδομα για συντήρηση της οικογένειάς του, τη διαφυγούσα εργασία και γενικά όλα τα λοιπά έξοδα.

Το συνολικό πρόσθετο ετήσιο κόστος λειτουργίας της υπηρεσίας με τα σημερινά

δεδομένα πιθανό να πλησιάσει τα £2.000.000. Αν θα διασώζονται από θάνατο 10 άτομα το χρόνο, τότε το κράτος θα έχει οικονομικό όφελος £3.000.000».

Με τους αριθμούς που σας ανέφερα προηγουμένως, που θα σώζονται, υπολογίζεται, σαράντα με πενήντα άτομα το χρόνο, σημαίνει ότι το κράτος θα έχει οικονομικό όφελος £15.000.000 το χρόνο, ενώ θα κοστίζει μόνο £2.000.000 το χρόνο η πλήρης αναδιοργάνωση της υπηρεσίας ασθενοφόρων.

Δε θα σας διαβάσω τα συμπεράσματα, θα τελειώσω, γιατί και ο χρόνος μου τελειώνει, λέγοντας τα εξής:

A. ΚΑΡΑΣ:

Διάβασ' τα να τα ακούσουμε. Έν' καλά που τα λαλείς!

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κατά παράκληση του προέδρου της επιτροπής Υγείας, θα διαβάσω τα συμπεράσματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και με την έγκριση του Προέδρου της Βουλής βέβαια.

- «1. Η υπηρεσία ασθενοφόρων επιβάλλεται να αναβαθμιστεί με κύριο άξονα την εκπαίδευση του προσωπικού και τη μείωση του χρόνου μετάβασης του ασθενοφόρου σε επείγοντα περιστατικά.
2. Η μελέτη του 1996 αποτελεί τη βάση για τη σταδιακή ανάπτυξη και αναβάθμιση της υπηρεσίας.
3. Η ορθολογιστική ανάπτυξη της υπηρεσίας πιστεύεται ότι θα συμβάλει στη μείωση των θανάτων από ατυχήματα κατά 15-20 άτομα το χρόνο και αριθμού ασθενών με καρδιολογικά οξεία προβλήματα, όπως έγινε και σε άλλες χώρες με παρόμοια

προβλήματα που ακολούθησαν την ίδια διαδικασία.

4. Το οικονομικό και κοινωνικό όφελος που θα προκύψει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα είναι πολύ μεγαλύτερο από την επιπλέον δαπάνη αναδιοργάνωσης της υπηρεσίας.
5. Ο έγκαιρος σχεδιασμός, υλοποίηση και προβολή σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων πιστεύεται ότι θα προσελκύσει σπουδαστές και από χώρες της γύρω περιοχής».

Οι προτεινόμενες άμεσες ενέργειες είναι:

- «1. Η λήψη απόφασης για ανεξαρτητοποίηση της υπηρεσίας.
2. Η άμεση κατάργηση του θεσμού πρόσληψης νέων οδηγών ασθενοφόρου και η υιοθέτηση του θεσμού του Paramedic, του Πρώτου Βοηθού Ασθενοφόρων.
3. Η απόφαση δημιουργίας Σχολής Paramedics.
4. Η υιοθέτηση της εισήγησης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συντομεύετε, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

«...για δημιουργία Κέντρου Ελέγχου Κλήσεων». Και κάποιες άλλες εισηγήσεις.

Και κλείνοντας, επειδή, όπως έχετε ακούσει, έχει ξεκαθαρίσει πλέον ότι κάθε χρόνο χάνονται σαράντα με πενήντα άνθρωποι, πεθαίνουν, εξαιτίας της μη σωστής λειτουργίας της υπηρεσίας ασθενοφόρων, αυτό σημαίνει ότι από το 1994, που ήταν η πρώτη έκθεση, μέχρι σήμερα, οκτώ χρόνια, χάθηκαν περίπου τετρακόσια άτομα. Άδικα! Χάθηκαν τετρακόσια άνθρωποι που θα μπορούσαν να ζήσουν. Δεν το λέω εγώ. Τα λένε τα στοιχεία του ίδιου του Υπουργείου Υγείας. Οπότε, οπότε...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Τις περισσότερες νεκροψίες εσείς τις κάνετε. Αυτή ήταν η αιτία του θανάτου; Τώρα, το αν χρειάζονται βελτίωση τα ασθενοφόρα είναι ένα. Αλλά το να λέμε ότι όλοι αυτοί πέθαναν εξαιτίας των ασθενοφόρων νομίζω ότι είναι άδικο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, ο χρόνος μετρά.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αγαπητέ συνάδελφε, αγαπητέ συνάδελφε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αφαιρείται από τον κ. Καρά ο χρόνος.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, κύριε συνάδελφε, σε πολλές περιπτώσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ματσάκη, παρακαλώ μην απαντάτε. Ο χρόνος τέλειωσε. Παίρνετε χρόνο από τους συναδέλφους σας.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ως επίλογο θα ήθελα να πω το εξής: Θεωρώ ότι ένοχος ή ένοχοι για την πρόκληση θανάτων από αμέλεια όλων αυτών των συνανθρώπων μας, είναι, κατά κύριο λόγο, οι τρεις Υπουργοί Υγείας από το 1994 μέχρι σήμερα. Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης, ο κ. Χρίστος Σολωμής και ο κ. Φρίξος Σαββίδης. Ένοχοι είναι επίσης η ηγεσία του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, η ΠΑΣΥΔΥ, άλλα οργανωμένα σύνολα που δεν έχουν πιέσει επαρκώς την κυβέρνηση να επιβάλει επιτέλους την αναδιοργάνωση της υπηρεσίας ασθενοφόρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Χαραλάμπους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω το μισό χρόνο του κ. Ματσάκη πρέπει να τον χρεώσουμε στον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας, διότι ο κ. Ματσάκης μιλούσε εκ μέρους της επιτροπής Υγείας, εν πολλοίς, και έλυε απορίες του προέδρου της επιτροπής Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αφαιρέσουμε από το χρόνο του κ. Καρά.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Μην αφαιρέσετε από τον δικό μου.

Η φετινή συζήτηση των προϋπολογισμών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην παρουσία του Υπουργού Εργασίας, ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, γιατί επιτέλους έγινε μπορετό, μετά από δική μας ερώτηση, να παραδεχθεί η κυβέρνηση ότι το ποσοστό της ανεργίας, που επίσημα καταγράφεται στα επαρχιακά γραφεία εργασίας, και που ήταν το 2000, 3,4% και για τους πρώτους εννιά μήνες του 2001, 3% -το τελικό ποσοστό είναι 3,4%- αυτό το ποσοστό, αν καταγραφεί με τη μέθοδο που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, τη μέθοδο που είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε, εφόσον εναρμονιζόμαστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, δείχνει ότι οι άνεργοι στην Κύπρο το 2000 ήταν 4,8% του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού. Για τους πρώτους εννέα μήνες ήταν 3,9% που μέχρι το τέλος του 2001 σίγουρα θα είναι γύρω στο 4,1%. Θα ήθελα να σημειώσω ότι αυτή η μεθοδολογία καταγραφής της ανεργίας ακολουθείται εδώ και δύο χρόνια από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών. Και αυτά τα στοιχεία που σας έχω αναφέρει, τουλάχιστον για το 2000, ήταν έτοιμα από την αρμόδια υπηρεσία πριν από τις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές, αλλά για λόγους πολύ προφανείς δεν έχουν βγει στη δημοσιότητα.

Αντίθετα, εκείνο το οποίο ακούμε είναι ότι η κυβέρνηση κάτω από τη θεωρία της πλήρους απασχόλησης προσπαθεί να καλύψει το πρόβλημα. Ακούμε το επιχείρημα ότι

εφόσον η ανεργία στην Ευρώπη είναι 10%-11%, εμείς έχουμε ένα ποσοστό 3%· ποιο είναι το πρόβλημα; Και όποτε θελήσαμε να αναδείξουμε αυτό το πρόβλημα της ανεργίας στην Κύπρο, έχουμε κατηγορηθεί ως παράταξη ως μηδενιστικοί και εκπορευόμενοι από αντιπολιτευτικές τάσεις. Αυτή την εικόνα, αυτή την επιμονή, ότι δεν υπάρχει πρόβλημα στην Κύπρο στον τομέα της απασχόλησης, την είδαμε τόσο στην ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κατά την κατάθεση των προϋπολογισμών, αλλά και χθες, με την ομιλία του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Η επισήμανσή μας, που γίνεται για τα πραγματικά ποσοστά της ανεργίας στην Κύπρο με βάση την ευρωπαϊκή μέθοδο καταγραφής της, δε γίνεται για να αποδοθούν τα εύσημα στο κόμμα μας ή σε εκείνες τις συνδικαλιστικές παρατάξεις που εδώ και χρόνια σημείωναν αυτό το ζήτημα. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι για μας το θέμα της ανεργίας δεν είναι θέμα ποσοστών και ποιος στατιστικά έχει δίκαιο. Και εδώ ακριβώς είναι η διαφορά μας με την κυβέρνηση. Για μας οι άνεργοι δεν είναι αριθμοί που μετριούνται απλά και καταγράφονται ως οικονομικοί δείκτες. Το θέμα της ανεργίας είναι πάνω από όλα ένα κοινωνικοοικονομικό πρόβλημα, από την εξέλιξη του οποίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό -σε κάποιες ευρωπαϊκές χώρες, θα έλεγα, εξαρτάται σε απόλυτο βαθμό- η συνοχή μιας κοινωνίας.

Εργάζομαι σημαίνει είμαι ενεργό παραγωγικό μέλος της κοινωνίας και συμβάλλω στην κοινωνική και οικονομική πρόοδο της κοινωνίας. Η αποξένωση χιλιάδων ανθρώπων από την αγορά εργασίας οδηγά, όταν αυτό είναι μακροχρόνιο διάστημα, στην περιθωριοποίηση.

Το 1998 μια έρευνα του Τμήματος Εργασίας έδειχνε ότι σε διάστημα τριών χρόνων 2 800 γυναίκες που εργάζονταν στη μεταποίηση “χάθηκαν” από τους επίσημους καταλόγους ανεργίας και δε φαίνονται πουθενά στα στατιστικά στοιχεία. Γιατί, μη μπορώντας η οικονομία να τους προσφέρει εργασία στο αντικείμενό τους, τις έστειλε

στα αζήτητα, στο σπίτι τους. Αυτό είναι ανεργία. Όπως ανεργία είναι να απολύεται κάποιος, μετά από πολύχρονη εργασία, γιατί είναι υψηλόμισθος και πρέπει τα κόστα να γίνουν ανταγωνιστικά και να χαμηλώσουν, και να μην μπορεί να επανενταχθεί στην αγορά εργασίας, γιατί οι περιορισμένες του δεξιότητες έχουν πια ξεπεραστεί από την ίδια την ανάπτυξη της οικονομίας.

Για να μπορέσουμε λοιπόν να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, πρέπει πρώτα να αναγνωρίσουμε ότι υπάρχει πρόβλημα. Και ακριβώς η επισήμανσή μας για τα ποσοστά και τη διαφορά τους εδώ είναι που σκοπεύει. Να αναγνωρίσουμε επιτέλους ότι το θέμα “αγορά εργασίας και προοπτικές της μέσα στην σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη οικονομία” είναι ένα θέμα με το οποίο πρέπει σφαιρικά και ολοκληρωμένα να ασχοληθούμε.

Αυτά τα στοιχεία της έρευνας που σας έχω αναφέρει δείχνουν και κάποια άλλα σημαντικά δεδομένα. Δείχνουν, πρώτα και κύρια, ότι ένας στους τέσσερις άνεργους δεν είναι γραμμένος στους επίσημους καταλόγους. Η πλειοψηφία αυτών των ατόμων είναι νέοι και γυναίκες. Δείχνει επίσης η έρευνα τη συντριπτική πρωτιά των γυναικών. Εξήντα ένα τοις εκατόν από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο ερωτηματολόγιο από άνεργους είναι γυναίκες.

Ενδιαφέρον είναι και κάτι άλλο. Ο πιο δημοφιλής τρόπος για να βρει ένας σήμερα εργασία στην Κύπρο είναι οι εφημερίδες και οι αγγελίες. Το ποσοστό για τις εφημερίδες και τις αγγελίες είναι 58%, ενώ το ποσοστό γι’ αυτούς που είχαν επαφή με το Επαρχιακό Γραφείο Εξευρέσεως Εργασίας για να βρουν εργασία είναι 46%.

Πού θέλω να καταλήξω με αυτά τα στατιστικά δεδομένα που έχω παραθέσει. Το πρώτο είναι ότι το επίσημο σύστημα καταγραφής της ανεργίας και οι υπηρεσίες εξεύρεσης εργασίας, με τον τρόπο που τους έχουμε δομήσει από Ανεξαρτησίας, νοσούν. Νοσούν, και θέλω να είμαι ξεκάθαρη, όχι γιατί οι άνθρωποι, το στελεχιακό

δυναμικό που εργάζεται σ' αυτά τα τμήματα δεν κάνει καλά τη δουλειά του, αλλά γιατί είναι ένα σύστημα που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες διασύνδεσης της αγοράς εργασίας με τα ζητήματα κατάρτισης και επανακατάρτισης εργατικού δυναμικού.

Το δεύτερο που βγαίνει από τα στοιχεία είναι ότι σε ορισμένες κατηγορίες ανέργων, και ιδιαίτερα στις γυναίκες, αυτό το πρόβλημα έχει να κάνει με τα δομικά προβλήματα της κυπριακής οικονομίας, την κατάρρευση της μεταποιητικής βιομηχανίας και ιδίως της ένδυσης-υπόδησης, όπου αυτές οι γυναίκες ήταν η πλειοψηφία του εργατικού δυναμικού και οι οποίες σήμερα είναι στα αζήτητα.

Η κυβέρνηση κρίνεται, γιατί αυτές τις επισημάνσεις που γίνονται εδώ και χρόνια δεν μπόρεσε να τις μετουσιώσει σε κυβερνητική πολιτική στον τομέα της οικονομίας και της διασύνδεσής της με την αγορά εργασίας.

Η ανάπτυξη της οικονομίας εξαρτάται απόλυτα από τον τουρισμό, ενώ η Νέα Βιομηχανική Πολιτική, μια πολιτική που θα έδινε ώθηση στη βιομηχανία, όπως καταγράφεται και μέσα στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών... Δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή κανένα σχέδιο τα τελευταία δύο χρόνια από την ημέρα που έχει προταθεί αυτή η Νέα Βιομηχανική Πολιτική. Από την άλλη έχω ήδη υπογραμμίσει ότι τα συστήματα κατάρτισης και τοποθέτησης ανέργων είναι δύο δομές που λειτουργούν παράλληλα, χωρίς καμία σχέση και χωρίς καμία συνάρτηση.

Ποιες είναι οι δικές μας οι προτάσεις για καταπολέμηση της ανεργίας, διότι πέραν από τις επισημάνσεις, σημασία έχει να δίνουμε προτάσεις; Έχουμε υποβάλει, τόσο μέσα στην πρότασή μας για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας, αλλά και με εξειδικευμένες συζητήσεις που έχουμε κάμει γύρω από το θέμα, μια σειρά από προτάσεις. Θα σταχυολογήσω απλά μερικές:

Θα παρακάμψω το ζήτημα της επιτάχυνσης των ρυθμών ανάπτυξης και της

ανάγκης υλοποίησης σε μεγαλύτερο βαθμό των αναπτυξιακών έργων μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό, γιατί είναι πασιφανές ότι είναι δύο πολύ απλοί τρόποι καταπολέμησης του προβλήματος της ανεργίας. Θα σταθώ όμως στην ανάγκη εφαρμογής ολοκληρωμένης πολιτικής για την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού μέσα από την προώθηση του θεσμού της διά βίου κατάρτισης, την παροχή κινήτρου στους οργανισμούς που προωθούν την κατάρτιση και ιδιαίτερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Θα σταθώ στην ανάγκη να αυξηθεί η περίοδος παροχής ανεργιακού επιδόματος, όχι γιατί θέλουμε να έχουμε πληρωμένη ανεργία, αλλά γιατί τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι στην πλειοψηφία τους οι άνεργοι χρειάζονται περισσότερο καιρό σήμερα, για να βρουν εργασία από τους έξι μήνες που είναι το ανεργιακό επίδομα.

Θα υπογραμμίσω επίσης την ανάγκη ο επαγγελματικός προσανατολισμός και η επαγγελματική αγωγή των νέων να αναβαθμιστούν. Να βρουν τις σωστές τους διαστάσεις μέσα στο σχολικό πρόγραμμα και να έχουν την αναγκαία επαφή με τις πραγματικότητες της αγοράς εργασίας.

Και τέλος θα υπογραμμίσω την ανάγκη οι δομές καταγραφής και εξυπηρέτησης ανέργων να εκσυγχρονισθούν. Να γίνουν επιτέλους τα πρότυπα τα ευρωπαϊκά, όπου αυτές οι δομές είναι απόλυτα συναρτημένες με τα προγράμματα κατάρτισης, λειτουργούν ως συμβουλευτικές υπηρεσίες για τους άνεργους και μέσα από διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες ο άνεργος θα νιώθει ότι εκεί πάει, για να εξυπηρετηθεί και όχι, για να απαιτήσει μια θέση εργασίας.

Θα περάσω πολύ σύντομα σε κάποια άλλα ζητήματα τα οποία, όπως και η ανεργία, επηρεάζουν τη συνοχή της κοινωνίας μας. Αφορά την πολιτική του κράτους σε κάποιες ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού, τους ανάπηρους, τους συνταξιούχους, τις φτωχές οικογένειες, τις μονογονεϊκές.

Δε θα καταπιαστώ ούτε με το πρόβλημα σφαιρικά και ολοκληρωμένα ούτε με όλες τις ομάδες. Θα κάμω όμως μερικές επισημάνσεις.

Η πρώτη αφορά την ανάγκη να υπάρξει επιτέλους μια ολοκληρωμένη πολιτική όπου ο κάθε πολίτης θα ξέρει τι δικαιούται και από πού το δικαιούται. Η πολυδιάσπαση των υπηρεσιών και των ωφελημάτων, η δυνατότητα του κάθε υπουργείου και του κάθε υπουργού να ασκούν κοινωνική πολιτική μέσα από κονδύλια του προϋπολογισμού δεν μπορεί να είναι άσκηση σύγχρονης κοινωνικής πολιτικής. Αποτελεί εξευτελισμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αλλά και ένδειξη του επιπέδου της κοινωνίας μας και της διακυβέρνησης το να χρειάζεται να πουλούμε το δράμα των ανθρώπων από τις τηλεοράσεις, για να έρθει ο “από μηχανής υπουργός” να διορθώσει τη στέγη ενός γέροντα.

Η δεύτερη επισημάνση αφορά το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και τα δημόσια βοηθήματα. Έχει αναφερθεί από την ομάδα μας ο συνάδελφος ο Γιαννάκης Θωμά και δε θα επεκταθώ. Θα πω όμως ότι οι ίδιες οι επισημάνσεις των λειτουργιών και των επικεφαλής του τμήματος, που επανειλημμένα και πολύ έντονα μας έχουν υποδείξει τις τεράστιες ανάγκες του τμήματος -που έχουν παραδεχθεί οι ίδιοι ότι σήμερα μέσα από το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας και τα δημόσια βοηθήματα κάνουν πυρόσβεση και όχι έγκαιρη πρόληψη και στήριξη αυτών των ομάδων του πληθυσμού- έρχονται σε αντίθεση με αυτό που έχουμε ακούσει χθες από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού για το ισχυρό δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

Χρειάζεται, και είναι το τελευταίο το οποίο θα ήθελα να επισημάνω, να δούμε με ιδιαίτερη ευαισθησία το θέμα των συνταξιούχων μας. Κρινόμαστε και είναι αρνητική η κρίση, όταν αναγκάζουμε το 50% των συνταξιούχων να ζουν με την κοινωνική ή την κατώτατη σύνταξη των £133 και £140 αντίστοιχα.

Αυτή η Βουλή οφείλει να προχωρήσει επιτέλους αποφασιστικά στο θέμα που

αφορά την κάλυψη της διαφοράς στις συντάξεις που προκύπτουν από τα χαμηλά τεκμαρτά εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων.

Έχουμε ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις τις οποίες υποβάλαμε. Προτάσεις που δίνουν λύση στο πρόβλημα και τις οποίες ελπίζουμε ότι θα βρούμε στήριξη να τις υιοθετήσουμε και να προχωρήσουμε.

Το πιο άμεσο και επιβαλλόμενο βήμα, αυτό που κατ' ουσία θα αποδείξει ότι η κυβέρνηση εννοεί τα όσα λέγει για κοινωνικό κράτος, είναι η αύξηση όλων των συντάξεων μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό στα πλαίσια των συζητήσεων για φορολογική μεταρρύθμιση. Έχουμε δώσει συγκεκριμένη πρόταση στις εισηγήσεις μας. Η πρότασή μας προνοεί ουσιαστικές αυξήσεις σε όλες τις βασικές συντάξεις και πιστεύω ότι θα είναι σημείο κρίσης και αιχμής, γιατί δεν μπορούμε να στραγγαλίσουμε αυτούς τους ανθρώπους με την επιβάρυνσή τους από την αύξηση των έμμεσων φόρων.

Αναμένουμε λοιπόν συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές. Υιοθέτηση των προτάσεών μας, έτσι που η κοινωνική συνοχή και η αλληλεγγύη στα πλαίσια μιας ανταγωνιστικής οικονομίας -στόχοι τους οποίους η κυβέρνηση έχει επαγγελθεί μέσα από την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τους προϋπολογισμούς- να μη μείνουν γράμμα κενό, αλλά να βρουν τρόπους υλοποίησης.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας της κ. Σ. Χαραλάμπους ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Χριστόφιας προσήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Α. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Ευχαριστώ, συναδέλφισσα.

Το λόγο έχει ο κ. Ιωάνης Νικολάου και να προετοιμάζεται ο κ. Κυριάκος Τυρίμος.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το μεγάλο γεγονός των ημερών είναι βεβαίως οι συναντήσεις, πρόσωπο με πρόσωπο, του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Κληρίδη με τον κατοχικό ηγέτη κ. Ντενκτάς, τα όσα μεσολάβησαν, καθώς και τα όσα συζητήθηκαν με διεξοδικό και υπεύθυνο τρόπο ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων από τους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων κατά τη χθεσινή συνεδρία.

Δε θεωρώ αναγκαίο να προσθέσω την ώρα αυτή, μιλώντας ενώπιόν σας, τίποτα σχετικό. Νιώθω όμως την υποχρέωση, αναφερόμενος όχι σε συγκεκριμένο ομιλητή αλλά σε ένα κλίμα και σε μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα, να πω ένα πράγμα και μόνο: Έχουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την υποχρέωση να βρισκόμαστε σε κατάσταση περίσκεψης και ετοιμότητας, αλλά δεν έχουμε το δικαίωμα, ο τόπος αυτός δεν έχει το ιστορικό δικαίωμα να νιώθει αμηχανία και απογοήτευση. Τόσο τα βάρη του παρελθόντος όσο και οι επιτακτικές ανάγκες του μέλλοντος απαιτούν ένταση προσπαθειών, συστράτευση δυνάμεων, με άμεσο παραμερισμό των κομματικών εκείνων σκοπιμοτήτων που δεν υποτάσσονται στο εθνικό συμφέρον. Απαιτούν συναίνεση και υπευθυνότητα που θα διαπνέεται από ώριμη συμπεριφορά και χωρίς περιστροφές, αναφορές στα αυτονόητα.

Με γνωστές γενικότητες, που αρκετές φορές αποτελούν το περιεχόμενο της συζήτησης για τον εκσυγχρονισμό των θεσμών, της κοινωνίας και της πολιτείας, μας οδηγούν οι αναφορές των συναδέλφων της αντιπολίτευσης στην ανάγκη μιας προσγείωσης, που μπορεί να πετύχει με μια κρίσιμη διάκριση. Τη διάκριση ανάμεσα στο χαρτί, τα λόγια και στη ζωή, την πραγματικότητα. Πολύς λόγος γίνεται για εκσυγχρονισμό, για την ανάγκη νέων θεσμών, για νέες μορφές κοινωνικών αγώνων, για κοινωνικές παροχές που υποχρεώθηκε η κυβέρνηση να παραχωρήσει, για έργα που έγιναν και μέτρα που λήφθηκαν λόγω πιέσεων, για νέες αντιλήψεις για την κοινωνία κ.ο.κ. Ενδιαφέρουσες σκέψεις ακούστηκαν και, είμαι βέβαιος, θα ακουστούν και στη

συνέχεια της συζήτησης των προϋπολογισμών. Σκέψεις που πηγάζουν από μια θεσμική και πολιτική απελπισία που αισθάνονται κάποιοι, καθώς βιώνουν γύρω τους το πολιτειακό και κοινωνικό μας γίνεσθαι, γιατί η πολιτική αξιοπιστία και η πειστικότητα του πολιτικού τους λόγου συνεπάγεται προβλήματα επικοινωνίας με το εκλογικό σώμα.

Ο εκσυγχρονισμός δεν επέρχεται με τις εξαγγελίες αλλά με τις πράξεις και τα έργα. Οι μεγαλόστομες αναφορές δεν αρκούν. Το γεγονός ότι ο τόπος μας πρέπει να μπει με ταχύτερους ρυθμούς στην τροχιά του εκσυγχρονισμού δεν αμφισβητείται σήμερα από κανέναν. Γι' αυτό είναι καιρός να παραμεριστούν κατεστημένες και χρεοκοπημένες αντιλήψεις. Η συλλογικότητα αποτελεί δομικό στοιχείο στον εκσυγχρονιζόμενο πολιτικό βίο και επιβάλλει τον κοινωνικό διάλογο μέσα από ειλικρινείς διαδικασίες και επιχειρήματα, όπου τα πραγματικά στοιχεία δε διαστρεβλώνονται από μικροσυμφεροντολογικές, πολιτικές ή μη, σκοπιμότητες, όπου οι υφιστάμενοι περιορισμοί αξιολογούνται με παρρησία, χωρίς να γίνονται αντικείμενο μικροπολιτικής εκμετάλλευσης.

Τα βάρη του παρελθόντος και η ταχύτητα του μέλλοντος επιβάλλουν σπουδή και αποφασιστικότητα. Επιτάσσουν τομές στην οργάνωση και τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, την απόδοση δικαιοσύνης, την προετοιμασία για κατάκτηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Υποδεικνύουν καινοτομίες για τη διαμόρφωση θεσμών, μηχανισμών, διαδικασιών που θα εκσυγχρονίσουν την αστυνομία και την πυροσβεστική και θα εξανθρωπίσουν το σωφρονιστικό μας σύστημα.

Πρωταρχικός στόχος της κυβερνητικής πολιτικής στο πεδίο της δικαιοσύνης και των θεσμών γενικότερα είναι η ολοκλήρωση του κράτους δικαίου. Και ολοκλήρωση του κράτους δικαίου σημαίνει πριν από όλα τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του δικαστικού λειτουργού και της αξιοπρέπειας, αξιοπιστίας του δικηγορικού σώματος. Σημαίνει διασφάλιση της ομαλής καθημερινής λειτουργίας της δικαιοσύνης προς όφελος του

πολίτη. Αυτό σημαίνει λήψη όλων των αναγκαίων νομοθετικών, οργανωτικών και άλλων μέτρων, έτσι ώστε το έννομο αγαθό της δικαστικής προστασίας και ακρόασης να γίνεται καθημερινή πράξη.

Άμεση λοιπόν προτεραιότητα στο πεδίο της νομοθετικής πρωτοβουλίας έχει το νομοσχέδιο για το δίκαιο της απόδειξης, για το οποίο υπάρχει ένα απόθεμα υπεύθυνης και σημαντικής δουλειάς, που εκκρεμεί ενώπιόν μας. Η πλήρης αναθεώρηση των κανόνων της απόδειξης, ο εκσυγχρονισμός και η απλοποίησή τους θα πρέπει να εξεταστούν στα πλαίσια θεσμικής συναίνεσης που να παρέχει, βασικά, τα εχέγγυα σωστής απονομής της δικαιοσύνης και προστασίας των ατομικών ελευθεριών.

Ανάμεσα στα προβλήματα που αντιμετωπίζονται στο χώρο της δικαιοσύνης κυρίαρχη θέση καταλαμβάνει η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της δικαστικής διαδικασίας και την έκδοση αποφάσεων. Είναι γεγονός, κύριε Αγαπίου -αν και δεν είναι εδώ σήμερα, αυτή τη στιγμή- ότι στη χώρα μας οι δίκες καθυστερούν υπερβολικά. Το δίκαιο απονέμεται με βραδύτητα όχι μηνών αλλά ετών. Και ασφαλώς η “πλατυποδία” της δικαιοσύνης δεν είναι άμοιρη συνεπειών. Σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να είναι συνώνυμη με την παράταση της αδικίας. Υπάρχουν λοιπόν προβλήματα που απαιτούν πρακτικές λύσεις.

Γι’ αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυβέρνηση με ορθολογιστικό τρόπο, με σύνεση και αποφασιστικότητα και με σεβασμό στο διαχωρισμό των πολιτειακών εξουσιών προχωρεί:

Πρώτον, στην ανέγερση δικαστικού μεγάρου για το Ανώτατο Δικαστήριο και στις επεκτάσεις των εγκαταστάσεων των επαρχιακών δικαστηρίων, επιλύοντας χρόνια κτιριακά προβλήματα της δικαιοσύνης.

Δεύτερον, στη σωστή στελέχωση και οργάνωση του δικαστικού συστήματος. Η μηχανογράφηση όλων των σταδίων της δίκης, η εισαγωγή μηχανογραφικού

συστήματος άμεσης καταγραφής των πρακτικών της δίκης και η θέσπιση ειδικών ταχυτήτων διαδικασιών για την εκδίκαση τυπικών αδικημάτων και ο καθορισμός ανάλογων προθεσμιών για εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων θα βοηθήσουν στη μείωση του χρόνου εκδίκασής τους.

Τρίτον, εντείνεται η προσπάθεια ενοποίησης και κωδικοποίησης των νόμων που ρυθμίζουν τα ίδια θέματα. Η πολυνομία που δημιουργήθηκε όλα αυτά τα χρόνια οδήγησε στο απαράδεκτο φαινόμενο να υπάρχουν για το ίδιο θέμα διαφορετικές και ενδεχομένως αλληλοσυγκρουόμενες ρυθμίσεις. Με την ενοποίηση των νόμων αποφεύγεται η επανάληψη διατάξεων για το ίδιο θέμα σε διάφορους νόμους και ταυτόχρονα καταγράφονται οι παραλείψεις που καθιστούν νόμους ανενεργούς.

Η μελέτη για τη δημιουργία τράπεζας νομικών πληροφοριών έχει ολοκληρωθεί και η ρύθμιση της παροχής νομοθετικής αρωγής για όλα τα στάδια και δικαιοδοσίες, διαδικασίες, της δικαιοσύνης θα είναι σύντομα ενώπιόν μας.

Συνεπώς, κύριε Αγαπίου, η κυβέρνηση προχωρεί και δεν μπορείτε να μιλάτε για παράλειψη και αδυναμία του κράτους να παράσχει εκείνα τα μέσα που χρειάζεται η δικαιοσύνη, για να επιτελέσει αποτελεσματικά το έργο της. Οφείλετε να το αναγνωρίσετε, να πείτε την αλήθεια, εκτός αν θα επανέλθετε ισχυριζόμενοι ότι αυτά τα έργα έγιναν και αυτά τα μέτρα λήφθηκαν λόγω των δικών σας πιέσεων. Η τακτική αυτή της αντιπολίτευσης είναι καλά γνωστή όχι μόνο σε μας, αλλά και στον ίδιο το λαό που μας βλέπει και μας κρίνει.

Η ολοκλήρωση του κράτους δικαίου σημαίνει επίσης ότι είμαστε σε θέση, με μια δέσμη πολύ συγκεκριμένων και υπεύθυνων νομοθετικών πρωτοβουλιών, να δημιουργήσουμε ένα κλίμα θεσμικής ευταξίας και δημιουργίας. Να διαμορφώσουμε ένα ισχυρό και πλήρες θεσμικό πλαίσιο θωράκισης της διαφάνειας και της εξυγίανσης.

Βασικοί θεσμικοί νόμοι που ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταθέσει το

προσεχές δίμηνο θα αναφέρονται στην επιβολή κανόνων διαφάνειας στις οικονομικές λειτουργίες της πολιτικής ζωής, τον έλεγχο των οικονομικών πόρων όλων των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της αστυνομίας, την προστασία από την αθέμιτη χρήση προσωπικών δεδομένων, την οικονομική ενίσχυση των κομμάτων, τη δημοσιονομική διαχείριση και τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Πιστεύουμε ότι μια θεσμική πολιτική μπορεί να έχει προοπτική και μέλλον, όταν είναι υπεύθυνη και συναινετική, όταν, δηλαδή, συζητείται διεξοδικά και υπεύθυνα μέσα σε κλίμα πολιτικής συναίνεσης. Οι παρατηρούμενες ισοπεδωτικές αναφορές περί καθολικής διάβρωσης και διαφθοράς είναι παράγοντες κατάρρευσης και αμφισβήτησης των δημόσιων θεσμών. Η λειτουργία των δημόσιων θεσμών είναι ευαίσθητη και, πάντως, δύσκολη υπόθεση. Δεν αρκεί να λειτουργούν σωστά οι ίδιοι οι θεσμοί.

Δεν αρκεί το ότι κατά κανόνα οι δικαστές μας λειτουργούν σωστά. Βασική προϋπόθεση είναι να αποφεύγονται ενέργειες και ισχυρισμοί που κλονίζουν την πίστη της κοινωνίας στον ίδιο το θεσμό. Με άλλα λόγια, κρίση στη δικαιοσύνη υπάρχει, κατά κύριο λόγο, όχι από την ώρα που συμβαίνουν γεγονότα που την πλήττουν, αλλά από την ώρα που στη συνείδηση των πολιτών δημιουργείται η αίσθηση τέτοιων γεγονότων. Συνεπώς, οι αναφορές για κουκούλωμα ή συγκάλυψη υποθέσεων ή ατιμωρησία ενόχων διαφθοράς δεν πλήττουν την κυβέρνηση μόνο, κύριε Γιάγκου, αλλά και τους θεσμούς και ειδικότερα τη δικαιοσύνη.

Περαιτέρω, ο σεβασμός του κράτους δικαίου είναι μια βασική αξίωση που προβάλλεται όχι μόνο απέναντι στην εκτελεστική και δικαστική εξουσία, αλλά και στον ίδιο το νομοθέτη -δηλαδή σε εμάς- που δεν μπορεί να θέτει τον εαυτό του υπεράνω των νόμων. Αγανακτά η κοινή γνώμη, αν εμείς που ψηφίζουμε τους νόμους αδιαφορούμε για την εφαρμογή τους. Όταν εμείς ορίζουμε πώς πρέπει να συμπεριφέρονται οι άλλοι, υποχρεούμαστε να αποτελούμε πρότυπα συμπεριφοράς, να διαφυλάττουμε το κύρος

και την υπόσταση των θεσμών. Συνεπώς, ο σεβασμός του κράτους δικαίου απαιτεί αντίσταση στον εύκολο και δημαγωγικό λόγο, που ισοπεδώνει πρόσωπα και πράγματα.

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε να αποφεύγουμε τις ατεκμηρίωτες αναφορές ή καταγγελίες, που καταλύουν τους θεσμούς και μειώνουν το κύρος της αστυνομίας στη συνείδηση του πολίτη. Δεν έχετε το δικαίωμα, κύριε συνάδελφε, να μετατρέπεστε σε Πόντιο Πιλάτο και, δημαγωγώντας, να ισοπεδώνετε τη συμβολή της αστυνομίας στη διαφύλαξη της ασφάλειας και της ειρήνης και στην πρόληψη και εξιχνίαση του εγκλήματος. Διερωτηθήκατε ή σας ενδιαφέρει το κύρος της αστυνομίας στη συνείδηση του πολίτη; Αν πράγματι σας ενδιαφέρει η αστυνομία και όχι η εύκολη κριτική, τότε οφείλετε να τεκμηριώνετε τις κρίσεις σας, γιατί η ατεκμηρίωτη και αβάσιμη συζήτηση για την κρίση δημιουργεί από μόνη της κρίση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί σε παγκόσμια βάση, με το κοινό έγκλημα να μεταμορφώνεται σε οργανωμένο, το διεθνικό έγκλημα να προσλαμβάνει συνεχώς ευρύτερες διαστάσεις και την καλλιέργεια, εμπορία και χρήση ναρκωτικών να απειλούν και υποσκάπτουν τα θεμέλια της κοινωνίας, επιβάλλουν, όσο ποτέ προηγουμένως, την ύπαρξη μιας καλά οργανωμένης, εκπαιδευμένης και πλήρως εξοπλισμένης αστυνομίας. Επιβάλλεται να αλλάξει στάση απέναντι στον πολίτη, να ανταποκριθεί στο σύγχρονο κοινωνικό της ρόλο και να ανασυγκροτηθεί, ώστε να γίνει πιο αποτελεσματική κατά της εγκληματικότητας και να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις νέες αυτές προκλήσεις με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη.

Πολύτιμα είναι τα συμπεράσματα της μελέτης/έκθεσης που ετοιμάστηκε για τον εκσυγχρονισμό της αστυνομίας. Κρίθηκε αναγκαία η λήψη διοικητικών, πρακτικών και άλλων μέτρων που θα αποσκοπούν στη συμφιλίωσή της με τον πολίτη και την αναβάθμιση και βελτίωση της αποτελεσματικότητάς της τόσο από πλευράς τεχνικού

εξοπλισμού όσο και ανθρώπινου δυναμικού. Για να επιτευχθεί αυτή η συμφιλίωση, επιβάλλεται η διαφύλαξη του κύρους και η αναγνώριση του ρόλου και του έργου της και όχι η κατάλυσή της για μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Ο ανασχεδιασμός της οργάνωσης με αποκεντρωμένες εξουσίες, η αναβάθμιση της εκπαίδευσης στην ακαδημία και η σύνδεσή της με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και η εναλλαξιμότητα στο προσωπικό είναι από τις βασικές στοχεύσεις για την οργάνωση του σώματος. Η συμφιλίωση του αστυνομικού με τον πολίτη αποτελεί βασική προϋπόθεση αντιμετώπισης νέων προκλήσεων, γι' αυτό οι αστυνομικοί παρακολουθούν ειδικά σεμινάρια κοινωνικής συμπεριφοράς, στη βάση ενός πιλοτικού προγράμματος, και ψύχραιμης αντιμετώπισης των κοινωνικών αντιδράσεων. Η θεσμοθέτηση αποτελεσματικών μέτρων αυτοκάθαρσης, όπως η καθιέρωση του πόθεν έσχες σε όλους τους αστυνομικούς, σε συνδυασμό με άλλες διοικητικές παρεμβάσεις, οδηγούν στη διαφύλαξη του κύρους μιας υγιούς αστυνομίας.

Για την περαιτέρω αντιμετώπιση του κοινού και οργανωμένου εγκλήματος προωθείται η λήψη πρόσθετων μέτρων αντεγκληματικής πολιτικής, που θα εκσυγχρονίσουν τις εγκληματικές υπηρεσίες με σύγχρονο εξοπλισμό και μέσα προηγμένης τεχνολογίας. Το γεγονός ότι τα επίπεδα εγκληματικότητας στον τόπο μας συγκρίνονται πολύ ευνοϊκά με αυτά άλλων χωρών δε μας εφησυχάζει, γιατί οι νέες διεθνείς τάσεις εγκληματικότητας και ιδιαίτερα το τεχνολογικά εξοπλισμένο και πολύπλοκο έγκλημα μπήκαν, σε μικρή μεν έκταση, και στα δικά μας σύνορα και μας κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, για λήψη των πιο πάνω κατάλληλων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων.

Ανάμεσα στους σοβαρούς κινδύνους της εποχής που διανύουμε προέχουσα θέση καταλαμβάνουν τα ναρκωτικά. Αποτελούν τον πιο δόλιο, ύπουλο και αθόρυβο εχθρό που κινείται ανάμεσά μας. Οδηγούν ευθέως στην καταστροφή και το θάνατο.

Διαδίδονται με συνεχώς αυξανόμενη ταχύτητα και κτυπούν ολοένα και περισσότερο τους νέους. Η ραγδαία αύξηση των υποθέσεων και των ενεχόμενων προσώπων είναι αποκαλυπτική τα τελευταία χρόνια.

Το πρόβλημα στη χώρα μας, αν και δεν έχει προσλάβει τις εφιαλτικές διαστάσεις του προβλήματος των άλλων χωρών, εντούτοις κρίνεται ανησυχητικό, όχι γιατί ο τόπος κυβερνάται από τον Κληρίδη, όπως ισχυρίστηκε κάποιος συνάδελφος το πρωί, αλλά λόγω της γεωγραφικής μας θέσης -είμαστε σε δρόμους που οδηγούν από την παραγωγή στα κέντρα κατανάλωσης- της παρουσίας πολλών ξένων και του μεγάλου αριθμού τουριστών που κατακλύζουν τον τόπο μας και έχουν τη συνήθεια να κουβαλούν ναρκωτικά για δική τους χρήση ή ακόμα και για να “εξασφαλίσουν τα έξοδά τους”.

Με άξονες δράσης την πρόληψη, την απεξάρτηση, την κοινωνική επανένταξη και την καταστολή, που θα αναπτύσσονται ταυτόχρονα και παράλληλα, διαγράφονται οι ευθύνες όλων μας. Προέχει, βεβαίως, στο διαρκή αυτό αγώνα η ύπαρξη ολοκληρωμένου προγράμματος και η ενεργός σύμπραξη και συνδρομή της ίδιας της κοινωνίας, γιατί ο “εχθρός” βρίσκεται εντός των τειχών.

Η αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών απαιτεί διαρκή και ολομέτωπο αγώνα από όλους. Η αστυνομία επιβάλλεται να προχωρήσει και προχωρεί στην επέκταση των αξόνων δράσης της. Η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών ενισχύεται με επιστημονικό προσωπικό και σύγχρονο εξοπλισμό. Εντείνονται τα μέτρα διακριτικού ελέγχου χώρων, όπως είναι οι χώροι των σχολείων, των σφαιριστηρίων και των κέντρων διασκέδασης. Παράλληλα, θα ενταθούν οι προσπάθειες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, ώστε να βοηθήσει τις αρμόδιες αρχές στη δίωξη. Η πληροφόρηση για κινήσεις εμπόρων ναρκωτικών ισοδυναμεί με προσπάθεια σωτηρίας μιας ζωής και όχι με κατάδοση. Καμιά προσπάθεια δεν μπορεί να είναι ολοκληρωμένη και

αποτελεσματική, αν δε συμπεριλαμβάνει το αναγκαίο νομικό πλαίσιο, τους απαραίτητους μηχανισμούς, τα επιβαλλόμενα μέτρα για την ανελέητη δίωξη και εξουδετέρωση των εμπόρων του λευκού θανάτου, διότι, όσο βέβαιο είναι πως ο χρήστης ασθενεί, άλλο τόσο βέβαιο είναι ότι ο έμπορος εγκληματεί οργανωμένα, συστηματικά και κατ' επανάληψη και κατ' εξακολούθηση ως δολοφόνος.

Καθυστερεί η κυβέρνηση να καταθέσει το νομοσχέδιο με το οποίο διακρίνεται με σαφήνεια ο χρήστης από τον έμπορο ναρκωτικών. Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό πιστεύουμε ότι πρέπει να δημιουργήσουμε τεκμήριο με βάση το οποίο ο κάτοχος ή μεταφορέας ποσότητας ναρκωτικών ουσιών που υπερβαίνει τις ανάγκες της δικής του χρήσης να αντιμετωπίζεται ως έμπορος. Το ίδιο, βεβαίως, ισχύει και για εκείνους που μεσολαβούν ανάμεσα στον εισαγωγέα και τα βαποράκια. Και σε αυτές ακριβώς τις περιπτώσεις επιβάλλεται να εξαντλείται η αυστηρότητα του νόμου και των ποινών.

Ουσιαστικά μέτρα επιβάλλεται να ληφθούν και στο χώρο των φυλακών. Ο χρήστης δεν επιτρέπεται να συμβιώνει στις φυλακές ούτε με τους εμπόρους ναρκωτικών ούτε με τους παραβάτες του κοινού ποινικού δικαίου. Αλλά και οι έμποροι των ναρκωτικών θα πρέπει να εκτίουν την ποινή τους μακριά από τους άλλους φυλακισμένους. Τούτο γιατί τα προγράμματα απεξάρτησης και επανένταξης των τοξικομανών πρέπει να έχουν ως πρώτο στάδιο εφαρμογής τις φυλακές και τα άλλα σωφρονιστικά συστήματα.

Ιδιαίτερο κεφάλαιο στο πλαίσιο του σωφρονιστικού μας συστήματος καταλαμβάνει και η βελτίωση του επιπέδου των φυλακών, για να καταστήσουμε και το δικό μας σωφρονιστικό σύστημα μέτρο πολιτισμού. Η αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών, η βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του τμήματος, η σωστή στελέχωση και επιμόρφωση του προσωπικού και των καταδίκων και κυρίως η ανάπτυξη των κτιριακών εγκαταστάσεων των φυλακών είναι από τις βασικές προτεραιότητες της

κυβέρνησης. Αρκεί να αναφέρω ότι, με την ανακαίνιση και λειτουργία των δύο νέων πτερυγών, θα επιτραπεί για πρώτη φορά να εφαρμοστεί ολοκληρωμένο σχέδιο διαχωρισμού των καταδίκων κατά κατηγορία και ύψος ποινής. Και έτσι δε θα έχουμε τους ανηλίκους μαζί με τους βαρυποινίτες και τους ελαφροποινίτες στον ίδιο χώρο.

Θα κάνω τώρα ένα άλμα στο χώρο της δημόσιας διοίκησης, γιατί εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό πιστεύουμε ότι για την ολοκλήρωση του κράτους δικαίου επιβάλλεται να προχωρήσουμε και σε ριζοσπαστικές αλλαγές στη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία του δημόσιου τομέα.

Δεν μπορούμε να μιλούμε για αναξιοκρατικές προαγωγές, όταν το ίδιο το σύστημα αξιολόγησης και αξιοποίησης των δημόσιων υπαλλήλων δεν προάγει την αξιοκρατία και επιλογή και επιβράβευση των ικανοτέρων. Γι' αυτό μελετάται ένα σύστημα ολοκληρωμένο, που θα ξεκινά από το διορισμό στη δημόσια υπηρεσία και αφενός θα υπηρετεί την αποτελεσματικότητα, θα αναγνωρίζει την προσφορά και θα τιμά το ήθος και αφετέρου θα καταπολεμά την αδιαφορία, θα εξοστρακίζει τη διαφθορά και την αθλιότητα.

Προτεραιότητα, συνεπώς, θα πρέπει να δοθεί στη νομοθετική σεισάχθεια με την αφαίρεση περιττών ρυθμίσεων, την επανεξέταση των αναχρονιστικών και αναποτελεσματικών διατάξεων που ισχύουν, για να πετύχουμε την απλούστευση των διαδικασιών και την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

Περαιτέρω, είναι αναγκαία η δημιουργία κοστολογικών κέντρων ανά υπηρεσία και τμήμα, για να υπάρχει κοστολογικός έλεγχος των υπηρεσιών που προσφέρει το δημόσιο, αλλά και για να ελέγχεται η αποδοτικότητα της δημόσιας υπηρεσίας.

Τέλος, για να υπάρξει έλεγχος στην εφαρμογή του προγράμματος εκσυγχρονισμού, στην ταχύτητα και ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, θα πρέπει να αναπτυχθεί σώμα επιθεωρητών των δημόσιων υπαλλήλων, το οποίο θα έχει ως

αρμοδιότητα τη διενέργεια πάσης φύσεως και μορφής τακτικών και εκτάκτων ελέγχων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναγκαία και επιβεβλημένη στην εποχή που περνούμε είναι η συστράτευση των δυνάμεων του τόπου, αλλά και η δραστικότερη παρέμβαση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τα ψέματα δεν ωφελούν. Μπορούμε και πρέπει να συμφωνήσουμε στα μεγάλα και σπουδαία που αφορούν το παρόν και το μέλλον μας. Μπορούμε και πρέπει να χαράξουμε ενιαία και μακρόπνοη στρατηγική για την ολοκλήρωση του κράτους δικαίου. Μπορούμε και πρέπει να παλέψουμε συντονισμένα για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων που έχω ήδη αναφέρει. Αλληλοϋπονομεύσεις δεν επιτρέπονται. Ούτε όμως ανοχή απέναντι στην ενοχή, την ανεπάρκεια, την αθλιότητα και τα παρακμιακά φαινόμενα.

Μπορούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κατακτήσουμε την εποχή που μας έρχεται, φτάνει να αλλάξουμε στάση απέναντι στα πράγματα, να αλλάξουμε νοοτροπίες και συμπεριφορές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Πριν πάρει το λόγο ο κ. Τυρίμος, να κάνω μια έκκληση προς όλους σας. Αν τα κόμματά σας σας έχουν ορίσει χρόνο, σας παρακαλώ, τηρήστε τον, διότι θα εξαντλήσω τον κατάλογο απόψε. Είμαι υποχρεωμένος να το κάνω αυτό το πράγμα, αν δε θέλουμε να τελειώσουμε η ώρα δύο αύριο το πρωί. Για να τελειώσουμε τουλάχιστον πριν τα μεσάνυκτα αύριο.

Δίνω το λόγο στον κ. Τυρίμο. Ακολουθεί η κ. Θεοχάρους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να τηρήσουμε και το χρόνο και να παρακαλέσουμε το προεδρείο

να αφαιρεί το λόγο από οποιονδήποτε δεν τον τηρεί, διότι εμείς κάτω δεν έχουμε αυτή τη δυνατότητα, εκτός -από ό,τι μου είπε ο κ. Χρίστου- αν θα μας βάλετε κουμπί εμάς εδώ να αφαιρούμε το λόγο, να κλείνουμε το μικρόφωνο.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Άμα το ζητά κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, θα γίνεται αποδεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Ναι, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Συλλούρη. Θα σας δηλώσουν τα κόμματα πόση ώρα όρισαν για τα μέλη τους και, παρακαλώ, να τους αφαιρείτε την ώρα. Για το Δημοκρατικό Κόμμα ο μέσος όρος τώρα είναι είκοσι λεπτά· σας παρακαλώ να αφαιρείτε το λόγο από το βουλευτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για μας ο χρόνος είναι μάξιμουμ είκοσι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το ΑΚΕΛ;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ο μάξιμουμ χρόνος, κύριε Πρόεδρε, είναι δεκαπέντε λεπτά για τον κάθε βουλευτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Λοιπόν, κύριε Τυρίμο, παρακαλώ.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις διάφορες ομιλίες και προεκλογικές δεσμεύσεις ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

και οι υπουργοί της κυβέρνησης τόνιζαν εμφαντικά την ανάγκη δημιουργίας θεσμικού πλαισίου για ίσες ευκαιρίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση και τον τόπο διαμονής, καθώς και τη διασφάλιση του δικαιώματος του ασθενούς να τυγχάνει περίθαλψης από γιατρό και νοσηλευτήριο της επιλογής του. Αυτό ήταν το πνεύμα και το γράμμα του νόμου που κληθήκαμε και ψηφίσαμε στις 4 Απριλίου 2001, του νόμου πλαισίου για το Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Τι έγινε από τις 4 Απριλίου 2001 μέχρι σήμερα που να δείχνει στους προϋπολογισμούς την πρόθεση της κυβέρνησης για εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας; Το μόνο ποσό που φαίνεται είναι £400.000, οι οποίες θα διατεθούν για επιπρόσθετα μαθήματα των γενικών γιατρών από το Βασιλικό Κολέγιο του Ηνωμένου Βασιλείου. Υπενθυμίζω ότι τα τελευταία πέντε χρόνια γίνονται τέτοια μαθήματα τα οποία, όταν απεφοίτησαν οι γιατροί από το πανεπιστήμιο του Surrey, τότε το ιατρικό συμβούλιο τους είπε ότι δεν τα αναγνωρίζει. Φαίνεται ότι αυτή η ιστορία θα συνεχίσει.

Στην ουσία δεν έγινε καμιά ουσιαστική δουλειά που να δείχνει τις προθέσεις της κυβέρνησης για την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Δεν έγινε καμιά αλλαγή στην οργανωτική δομή του Υπουργείου Υγείας. Δεν έγινε καμιά αλλαγή στη διοίκηση των νοσοκομείων, παρ' όλο που υπήρχαν επτά θέσεις διοικητικών για τα νοσοκομεία στον προϋπολογισμό του 2001. Δεν προχωρήσαμε στην υλοποίηση της μελέτης του Ληντς, η οποία ολοκληρώθηκε το Φεβρουάριο του 1993 και μας δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές για την οργάνωση και διαχείριση του Υπουργείου Υγείας και των νοσοκομείων.

Δεν έχει διοριστεί μέχρι σήμερα ούτε πρόεδρος ούτε συμβούλιο -αυτές τις μέρες, λόγω προϋπολογισμών, φαίνεται ότι γίνονται κάποιες διαβουλεύσεις- και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι για τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του Γενικού Σχεδίου Υγείας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας των μελών της Βουλής.

Στους προϋπολογισμούς δε φαίνεται η δημιουργία πολυδύναμων ιατρικών κέντρων στην περιφέρεια και αυτά που έχουν κτιστεί με πρωτοβουλία των δήμων, όπως αυτό των Λατσιών, παραμένουν μέχρι σήμερα χωρίς εξοπλισμό. Φαίνεται ότι οι προβλέψεις του προέδρου του ΔΗΚΟ κ. Παπαδόπουλου ότι ο νόμος για το Γενικό Σχέδιο Υγείας ήταν προεκλογικό πυροτέχνημα επαληθεύονται. Αυτό φαίνεται να ήταν και η αιτία της σπουδής για ψήφιση του νόμου και όχι οι πραγματικές ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας.

Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

Ο λευκός ελέφαντας, όπως ονόμασαν το νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, υπολογίζεται να τελειώσει τον Ιούνιο του 2003 και στοίχισε τα διπλάσια απ' ό,τι προϋπολογιζόταν. Σήμερα υπολογίζεται ότι θα στοιχίσει γύρω στα £80.000.000 από τα £40.000.000 που είχαμε προϋπολογίσει και παρατηρείται καθυστέρηση ενενήντα εβδομάδων λόγω ανεπαρκούς προγραμματισμού και καθυστέρησης στην ετοιμασία προδιαγραφών για τους εξοπλισμούς, οι οποίοι από £12.000.000 θα στοιχίσουν £25.000.000.

Η δυναμικότητά του περιορίστηκε στις τετρακόσιες εβδομήντα κλίνες. Φοβούμαι ότι το φαινόμενο που παρατηρείται σήμερα θα συνεχιστεί. Άτομα να περιμένουν για ώρες στις Πρώτες Βοήθειες και ο ειδικευόμενος γιατρός, αντί να ασχολείται με τη θεραπεία του ασθενούς, να ψάχνει για κλίνη. Ούτε στο νέο νοσοκομείο δεν προβλέπεται η δημιουργία γηριατρικής κλινικής. Παρά τις υποσχέσεις στα τιμημένα γηρατειά, που τόσα προσέφεραν στον τόπο και στις επόμενες γενιές, δεν προβλέπεται τίποτε γι' αυτά. Η μακροχρόνια θεραπεία που χρειάζονται θα συνεχίσει να παρέχεται στα γηροκομεία, όπως γίνεται και σήμερα.

Προβλήματα υπάρχουν και στα άλλα νοσοκομεία. Πριν δύο χρόνια ο Υπουργός Υγείας υποσχέθηκε νευροχειρουργικό τμήμα στο νοσοκομείο Λεμεσού. Μάλιστα μας

είχε καλέσει στο κόψιμο της κορδέλας όχι τα περασμένα Χριστούγεννα, αλλά τα προπερασμένα. Κάπου πρέπει να συνηθίσουμε με την τοποθέτηση θεμελίων λίθων και τις κορδέλες. Όμως φαίνεται ότι η ιδέα για το νευροχειρουργικό τμήμα έχει εγκαταλειφθεί και αυτή. Στο νοσοκομείο Λεμεσού υπάρχουν χώροι ανεκμετάλλετοι λόγω κακού προγραμματισμού. Οι γιατροί λόγω έλλειψης κρεβατιών για καρδιοπαθείς δεν μπορούν να αρχίσουν έγκαιρα τη θεραπεία των ασθενών. Μονάδα που έχει κατασκευασθεί να λειτουργεί ως εντατική λειτουργεί ως αποθήκη για τρόλει. Ο Υπουργός Υγείας, αντί να επιλύσει τα προβλήματα σε συνεργασία με τους διευθυντές και το προσωπικό του νοσοκομείου, τους απειλεί με πειθαρχική δίωξη, γιατί μιλούν για τα κακώς έχοντα, γιατί λένε ότι στις Πρώτες Βοήθειες πεθαίνουν άνθρωποι οι οποίοι θα μπορούσαν να ζήσουν.

Καλούμε το Υπουργείο Υγείας να εγκαταστήσει σύγχρονο αξονικό τομογράφο στο νοσοκομείο Λεμεσού, στο νοσοκομείο Πάφου και στο νοσοκομείο Λάρνακας. Τον καλούμε επίσης να τοποθετήσει αγγειογράφο και γ-κάμερα στο νοσοκομείο Λεμεσού, κάτι που έπρεπε να το είχε πράξει μέχρι σήμερα. Ρώτησα χθες το Γενικό Λογιστή αν υπάρχουν προδιαγραφές ή προσφορές, όπως μας είχαν υποσχεθεί και στην επιτροπή Υγείας, και μου είπε ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν δοθεί τέτοιες προσφορές ούτε προδιαγραφές υπάρχουν. Καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει στη δημιουργία Τμήματος Ογκολογίας και Νευροχειρουργικής για εξυπηρέτηση των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου. Δεν μπορεί να συνεχίσει επ' άπειρον η ταλαιπωρία των κατοίκων και δεν μπορεί να χάνονται ζωές λόγω κακού προγραμματισμού και έλλειψης εξοπλισμού. Πότε θα εφαρμοστεί ο ποιοτικός έλεγχος στην υγεία; Όταν γίνεται σάλος από το θάνατο κάποιων, κάνουμε όλοι δηλώσεις, για να ξεχάσουμε την επόμενη μέρα.

Ως Βουλή πρέπει να προβληματιστούμε για την ποιοτική αναβάθμιση των τμημάτων των νοσοκομείων. Φιλοδοξία μας ήταν να καταστήσουμε την Κύπρο κέντρο

ιατρικών υπηρεσιών. Οι δικοί μας όμως ασθενείς καταφεύγουν στο εξωτερικό. Το κράτος πληρώνει γι' αυτούς κάθε χρόνο £9.000.000 - £10.000.000. Άλλα τόσα ξοδεύονται από τους ίδιους τους ασθενείς. Έχουμε ιδιαίτερα προβλήματα με το καρδιοχειρουργικό και το νευροχειρουργικό. Ποιος επιτέλους θα αποφασίσει να κάνει τις αναγκαίες τομές στον τομέα της υγείας;

Ψηφίσαμε όλοι τα τέλη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με την ελπίδα της αποσυμφόρησης των νοσοκομείων και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Εκτός του ότι στην πορεία φάνηκε ότι είναι κοινωνικά άδικο και δεν ανταποκρίνονται στην κυπριακή πραγματικότητα, δεν άλλαξε τίποτε στις παρεχόμενες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα οι ασθενείς να οδηγούνται στον ιδιωτικό τομέα και τα νοσοκομεία να μετατρέπονται σε γηροκομεία. Έχουμε πάρα πολλά παραδείγματα για υπερβολικές χρεώσεις, που πολλές φορές είναι υπερδιπλάσιες των τελών του ιδιωτικού τομέα. Μήπως με αυτό τον τρόπο μεθοδεύεται η ιδιωτικοποίηση του τομέα της υγείας ή αυτό, όπως έχει διαμορφωθεί, βολεύει την κυβέρνηση; Ίσως να είναι και ένας από τους λόγους της απροθυμίας για εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Γι' αυτό ζητούμε από τον Υπουργό Υγείας να πληροφορήσει τη Βουλή, πρώτον, πόσα λεφτά εισέπραξε το κράτος από την εφαρμογή του περί Ιατρικών Τελών Νόμου και, δεύτερον, πότε το υπουργείο προτίθεται να προχωρήσει στην αναθεώρηση αυτών των τελών. Ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχουμε καταθέσει τροποποιήσεις γι' αυτό.

Ένα άλλο θέμα για το οποίο καλείται το υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή είναι η μηχανογράφηση στο Υπουργείο Υγείας και στα νοσοκομεία, κάτι που αφορά και τα φάρμακα, στα οποία έχουμε αναφερθεί πάρα πολλές φορές. Όπως αναφέρει η Γενικός Ελεγκτής, η μηχανογράφηση άρχισε πριν δέκα χρόνια και έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί το 1998. Έχουν ξοδευτεί £2.000.000 και το σύστημα θεωρείται πεπαλαιωμένο. Πριν ακόμη αρχίσει να εργάζεται είναι πεπαλαιωμένο. Τι θα γίνει; Θα αρχίσει από την αρχή

νέα διαδικασία;

Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής

Στους φετινούς προϋπολογισμούς προβλέπεται ποσό ύψους £2.000.000.

Μετά τα σκάνδαλα που έχουν ξεσπάσει και την παραίτηση δύο μελών του συμβουλίου πρέπει να διοριστεί νέο συμβούλιο, το οποίο δε θα είναι τυπικό, αλλά θα κατέχει τα θέματα με τα οποία ασχολείται το ινστιτούτο. Πρέπει επίσης να γίνεται ενδελεχής έλεγχος από τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Υπάρχουν πολλοί Κύπριοι επιστήμονες στο εξωτερικό που ασχολούνται με την έρευνα και θα ήθελαν να προσφέρουν στον τόπο τους. Το ινστιτούτο έχει τις δυνατότητες, χρειάζονται όμως προγραμματισμός και σωστή καθοδήγηση. Χθες στις ομιλίες τους οι αρχηγοί και εκπρόσωποι των κομμάτων έχουν αναφερθεί στην ανάγκη της έρευνας στην Κύπρο. Υπάρχουν καθηγητές, όπως είναι ο καθηγητής Νικολαΐδης στη γυναικολογία, ο καθηγητής Παναγή στη νεφρολογία, ο καθηγητής Ζαβός στη γενετική και άλλοι πολλοί, οι οποίοι εργάζονται στο εξωτερικό και είναι έτοιμοι, όταν τους ζητηθεί από την πατρίδα τους, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου

Για το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου έχουν γίνει πολλές συζητήσεις. Τα λειτουργικά έξοδα για το 2001 ανέρχονται στα £4.800.000, εκ των οποίων το 60% είναι μισθοί. Στην τελευταία μου ομιλία είχα αναφερθεί στους μισθούς. Μπορώ να πω ότι οι μισθοί των διευθυντών τμημάτων είναι £40.000 με £45.000 και επιπλέον £10.000 το χρόνο για σύνταξη.

Η Τράπεζα Κύπρου, όπως μας έχει λεχθεί στη συνεδρίαση της επιτροπής Υγείας της Βουλής, αναλαμβάνει τις αποσβέσεις, την ανανέωση του εξοπλισμού και μέρος των μισθών. Πρέπει η Βουλή να ζητήσει να ενημερωθεί λεπτομερώς για την επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας και για τα οικονομικά του κέντρου. Πρέπει

επίσης η κυβέρνηση να αποφασίσει για τα εξής:

1. Η Τράπεζα Κύπρου θα διαχειρίζεται τον ευαίσθητο τομέα της ογκολογίας ή θα αναλάβει το κράτος;
2. Θα προχωρήσει στην αναβάθμιση του κέντρου δημιουργώντας υποστηρικτικές υπηρεσίες και ενσωματώνοντας τα Τμήματα Παιδοογκολογίας και Αιματολογίας του Μακάρειου Νοσοκομείου;
3. Θα προχωρήσει στη δημιουργία και δεύτερου κέντρου στη Λεμεσό, το οποίο θα είναι σε θέση να ανταγωνίζεται ισότιμα το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, όπως προνοεί και το ευρωπαϊκό κεκτημένο;

Πιστεύω ότι είναι λάθος πολιτικής να γίνεται μια δωρεά και να αναλαμβάνει το κράτος τα λειτουργικά έξοδα και η διαχείριση να μένει στο δωρητή. Κάτι παρόμοιο έχει συμβεί και με το Ίδρυμα Στέλιου Ιωάννου και πιστεύω ότι και εκεί θα υπάρξουν σύντομα προβλήματα. Καλοδεχούμενες φυσικά οι δωρεές και πρέπει να ενθαρρυνθούν και άλλοι να το κάνουν, όμως τη διαχείριση πρέπει να την έχει το κράτος. Εκτός και αν θέλουν οι δωρητές να πληρώνουν τα λειτουργικά έξοδα του κράτους και το κράτος να αγοράζει υπηρεσίες απ' αυτούς.

Η Κύπρος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσφέρεται για την παροχή υπηρεσιών στον τομέα της υγείας. Γύρω μας ζουν 138 000 000 Άραβες, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιούν την Κύπρο λόγω των προβλημάτων που έχουν με το Ισραήλ. Γι' αυτό λυπούμαι που δεν υλοποιήθηκε η προγραμματισμένη κατασκευή καρδιολογικού και καρδιοχειρουργικού κέντρου. Είναι ένας τομέας που πρέπει να απασχολήσει σοβαρά και κυβέρνηση και Βουλή. Το επιστημονικό δυναμικό υπάρχει.

Όπως ανέφερα και στην αρχή, ο τομέας της ογκολογίας είναι πολύ ευαίσθητος. Ο καρκίνος παρουσιάζει αυξητικές τάσεις σε όλο τον κόσμο και στην Κύπρο. Κατά καιρούς γίνονται κινητοποιήσεις σε διάφορες περιοχές του νησιού μας. Ενοχοποιούνται

οι αμιαντοσωλήνες του νερού, η ρύπανση του περιβάλλοντος από τα καυσαέρια, τα φυτοφάρμακα και πολλά άλλα. Ο καρκίνος είναι πολυπαραγοντικός. Πρέπει να χαραχθεί εθνική πολιτική για την πρόληψη του καρκίνου. Αυτό που γίνεται σήμερα είναι σπασμωδικές κινήσεις μετά από αντιδράσεις του κόσμου. Δε γίνεται να καλούμε εμπειρογνώμονες να μελετούν μια περιοχή ή ένα εργοστάσιο και να περιμένουμε λύσεις. Η βιοκαλλιέργεια οπωσδήποτε θα βοηθήσει. Υπενθυμίζω ότι στη συζήτηση των προϋπολογισμών για το 2000 ασχολήθηκα με αυτό το θέμα.

Ναρκωτικά

Έχει αναφερθεί σ' αυτά και ο συνάδελφος Ιωνάς Νικολάου· θα πω και εγώ μερικά λόγια. Πριν δέκα χρόνια τέθηκε για πρώτη φορά θέμα ναρκωτικών. Κάποιοι είχαν ενοχληθεί από αυτό και έλεγαν ότι ήταν υπερβολές. Στην πορεία διαπιστώθηκε ότι ήταν προ των πυλών, μπήκαν στα σχολεία, στα στρατόπεδα και στα σπίτια μας. Κυκλοφορούν ανάμεσά μας. Οι χρήστες είναι παιδιά ηλικίας δεκαπέντε με είκοσι πέντε χρόνων. Είναι τα παιδιά των φίλων μας, των συγγενών μας, τα δικά μας παιδιά. Άρχισαν με ελαφρά ναρκωτικά. Σήμερα όλο και περισσότεροι χρησιμοποιούν σκληρά ναρκωτικά, όπως είναι η ηρωίνη και η κοκαΐνη. Όλο και περισσότεροι απευθύνονται για βοήθεια. Δεν αναφέρομαι σε στατιστικές, διότι έχουν δοθεί στο παρελθόν.

Έτυχε να παρευρεθώ σε μια συνάντηση με χρήστες ναρκωτικών. Ήταν μια συγκλονιστική εμπειρία. Έκτοτε, διερωτώμαι τι πρέπει να κάνω ως άνθρωπος, ως βουλευτής, ως μέλος αυτής της κοινωνίας που νοιάζεται για το συνάνθρωπό του. Είμαι βέβαιος ότι σύντομα θα θρηνήσουμε για θανάτους, θα βγούμε όλοι να κάνουμε δηλώσεις και θα ξεχάσουμε σε λίγες μέρες.

Αυτά τα παιδιά ζητούν καθημερινά τη βοήθειά μας. Κλέβουν, για να εξασφαλίσουν τη δόση τους, ακόμα και τα κοσμήματα, τους αρραβώνες των ιδιών τους των γονιών. Προμηθεύονται τη δόση τους από τα περίπτερα. Τους τη φέρνουν στο σπίτι τους. Τους

τη φέρνουν ακόμη και στο νοσοκομείο όπου εισάγονται για αποτοξίνωση.

Με το να συλλάβεις ένα ναρκομανή και να τον φυλακίσεις, δε λύεται το πρόβλημα. Είναι άρρωστος και πρέπει έτσι να αντιμετωπιστεί. Θέλει θεραπεία. Αυτόν που πρέπει να συλλάβεις είναι τον έμπορο. Και δεν ακούσαμε να συλληφθεί μέχρι σήμερα κανένας. Η κυβέρνηση έχει τεράστιες ευθύνες για το θέμα των ναρκωτικών. Δεν έκανε τίποτε για να τους θεραπεύσει και να τους επανεντάξει στο κοινωνικό σύνολο.

Υπάρχει η Θεραπευτική Μονάδα Εξαρτημένων Ατόμων, η ΘΕΜΕΑ, η οποία ασχολείται με τη σωματική αποτοξίνωση και κινητοποίηση, θεραπεία η οποία διαρκεί τρεις με τέσσερις εβδομάδες και γίνεται σε έναν όροφο της ψυχιατρικής πτέρυγας. Αποτελείται από πέντε δίκλινα δωμάτια, πολύ χειρότερα ακόμα και από κελιά φυλακών, και φιλοξενεί μαζί αλκοολικούς και ναρκομανείς άτομα με διαφορετικά προβλήματα και διαφορετική ηλικία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε, τέλειωσε ο χρόνος σας.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Τελειώνω σε δύο λεπτά, ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι! Σε δύο λεπτά μην τελειώσετε.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Τι γίνεται με το τρίτο στάδιο, το στάδιο της ψυχολογικής απεξάρτησης, της αναδόμησης της ζωής, της ένταξης στο κοινωνικό σύνολο, το οποίο διαρκεί ένα, δύο ή και τρία χρόνια; Η Αγία Σκέπη, η οποία λειτουργεί σε εθελοντική βάση, φαίνεται να μην μπορεί να ανταποκριθεί και δε δέχεται γυναίκες.

Η είδηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ότι στο γειτονικό Ισραήλ γίνεται θεραπεία οδήγησε εκεί τριάντα πέντε άτομα, τα οποία έτυχαν θεραπείας μιας ημέρας,

με ύπνωση και φάρμακα, και πλήρωσαν το ποσό των £6.000 ο καθένας. Αν είναι δυνατό να θεραπεύεται σε μια ημέρα ο ναρκομανής! Προσωπικά, πιστεύω ότι κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν το πρόβλημα και την προσπάθεια των ναρκομανών να ζήσουν. Έχει υποχρέωση η κυβέρνηση να ερευνήσει αυτή την υπόθεση και, αν όντως μπορούν να βοηθηθούν, τότε να αναλάβει τα έξοδα. Αν όμως έχουν εξαπατηθεί, να στείλει τους υπευθύνους στη δικαιοσύνη.

Τελειώνω αφήνοντας και κάτι πίσω. Έχουν και οι ασθενείς κάποια δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή. Γι' αυτό το κράτος έχει υποχρέωση να συμπεριφερθεί ανάλογα. Αλλιώς η Βουλή πρέπει να προχωρήσει στη νομοθετική κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ασθενών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Θα προτιμούσαμε, ακούοντας την ομιλία σας, στην οποία πραγματεύεστε αυτό το πολύ σοβαρό θέμα, το τέλος της ομιλίας σας να ήταν στην αρχή της ομιλίας σας και να μη βιαζόσαστε να τη διαβάσετε, για να μην αφήσετε και πίσω.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Ήταν όλα τα θέματα σοβαρά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Ομολογώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι έρχομαι σε δύσκολη θέση, όταν διακόπτω τον ομιλητή. Κάνω αυτή την παλιοδουλειά, όταν είμαι υποχρεωμένος, στην Κεντρική Επιτροπή του ΑΚΕΛ, και δε νιώθω καλά. Με βάλανε να την κάνω και σήμερα. Να την κάνω και σήμερα!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δώσ' την του Θάσου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεοχάρους, παρακαλώ, έχει το λόγο. Ακολουθεί ο κ. Παπακώστας.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχοντας διέλθει τον ουδό του ηλικιακού απολύτου και των ανεργάτιστων ιδεοληψιών, σ' ένα κράτος που βιώνει μια τραυματική ενηλικίωση, αντιλαμβανόμεθα πόσο δύσκολη είναι η παροχή δωρεάν ιατρικής και φαρμακευτικής φροντίδας στο σύνολο του πληθυσμού και πόσο ασύμβατη είναι με τα σημερινά πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα. Πολλώ δε μάλλον, καθότι το κράτος διεξάγει αγώνα για βιολογική επιβίωση των πολιτών ή τουλάχιστον αγώνα για συνέχιση της διεγκυστίνδας της ιστορικής περιγεγραμμένης.

Από την άλλη, είναι γνωστό σε όλους όσους ασχολήθηκαν επαγγελματικά με τον τομέα της υγείας πως στον τομέα αυτό ό,τι και να κάνεις είναι λίγο, ό,τι και να κάνεις είναι λειψό. Γι' αυτό είναι ακράδαντη πεποίθησή μας ότι οι μηχανισμοί υγείας πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των αμυντικών μηχανισμών του έθνους και έτσι πρέπει να θεωρούνται.

Η πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού κοσμεύεται από τη λήψη πλείστων όσων προοδευτικών μέτρων, τα οποία αποσκοπούν εις την απάμβλυση του πόνου, εις την εξάλειψη της νοσηρότητας, εις την πρόληψη των ασθενειών και εις την προαγωγή της ψυχικής και σωματικής υγείας και της προσωπικής ευεξίας, κάτι το οποίο συνήθως ξεχνάμε.

Με άλλα λόγια, η δημόσια υγεία αποτελεί ύψιστο στόχο για την κοινωνική πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίοςς διαχρονικά, είτε ως αντιπολίτευση είτε ως κυβερνών κόμμα, ουδέποτε παρεσύρθη στη φενάκη της πολιτικής και κομματικής σκοπιμότητας, πολέμησε διαπλεκόμενα συμφέροντα και αντιπαλότητες και ανέδειξε την

εθνική διάσταση του τομέα της δημόσιας υγείας.

Μελετώντας τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας για το 2002, αντιλαμβανόμεθα ότι πρόκειται για μια προσεκτική προσέγγιση, η οποία θα βοηθήσει να αναβαθμισθεί η λειτουργικότητα των υφιστάμενων δομών της υγείας. Άμεσος στόχος είναι η αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας, το οποίο θα προσφέρει υψηλότερης στάθμης ιατρικές υπηρεσίες σε ολόκληρο τον πληθυσμό, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης, ούτως ώστε ο κάθε πολίτης να αντιμετωπίζει μέσα σε συνθήκες απόλυτης αξιοπρέπειας την απόλυτα ιδιωτική στιγμή της πρόσκαιρης αδυναμίας και παλινδρόμησης, η οποία πάντοτε υπονοείται στο σωματικό και ψυχικό πόνο. Θα διασφαλίζονται δηλαδή άπαντα τα δικαιώματα των ασθενών και αυτό για το Δημοκρατικό Συναγερμό είναι πρωταρχικής σημασίας.

Αναφορικά με το Γενικό Σχέδιο Υγείας αναμένεται ο διορισμός του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας και η έναρξη λειτουργίας με την προοπτική της ολοκλήρωσής του τα αμέσως προσεχή χρόνια. Προς την κατεύθυνση αυτή θα δαπανηθεί ποσό £400.000 για την επανακοστολόγηση του σχεδίου και όχι για την εκπαίδευση γιατρών γενικής ιατρικής, όπως είπε ο αγαπητός κ. Τυρίμος, καθώς επίσης και για τη βελτίωση της οργανωτικής δομής του Υπουργείου Υγείας.

Δεν αμφισβητούμε ότι αυτό το ποσό θα μπορούσε να ήταν πολύ μεγαλύτερο, για να προχωρήσει ακόμη πιο γρήγορα η εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, και γι' αυτό είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε, συν τω χρόνω, την έγκριση πρόσθετων κονδυλίων, όταν έλθει η στιγμή και εφόσον δαπανηθεί το συγκεκριμένο ποσό.

Επειδή δε η υγεία είναι θέμα υψίστης προτεραιότητας, δεν μπορεί να ενδιαφέρει την πολιτεία μόνο η οικονομικιστική της διάσταση. Δηλαδή, θα πρέπει να δαπανώνται σημαντικά ποσά για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και για την κάλυψη

όλου του πληθυσμού και κυρίως των ασθενέστερων τμημάτων του, ως είναι τα παιδιά, οι έγκυες, οι γέροντες, οι μειονεκτούντες φυσικά και νοητικά, οι εγκλωβισμένοι, οι Τουρκοκύπριοι που καταφεύγουν στις ελεύθερες περιοχές, καθώς επίσης και οι νόμιμοι και παράνομοι μετανάστες.

Οι προσπάθειές μας πρέπει να κατευθύνονται προς τη βελτίωση της δημόσιας υγείας, προς την πρόληψη των νόσων και των διαταραχών και προς την κατάδειξη των πηγών του κινδύνου. Αντικειμενικός στόχος εν προκειμένω είναι η καταπολέμηση της νοσηρότητας και της πρόωρης θνητότητας. Το επίπεδο των υπηρεσιών υγείας στη χώρα μας είναι αρκετά υψηλό -κατατάσσεται εικοστή τέταρτη σε μια πρόσφατη κατάταξη του 2000 έπειτα από σχετική αξιολόγηση- και ο πλέον ευαίσθητος δείκτης, αυτός της βρεφικής, της νεογνικής θνησιμότητας έχει μειωθεί στους 5,6 θανάτους ανά χίλιους τοκετούς, χίλιες γεννήσεις. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Εντούτοις, η προσπάθεια για τη διατήρηση υψηλού επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών πρέπει να είναι συνεχής και πρέπει να κινείται με βάση τους κάτωθι άξονες, οι οποίοι αποτελούν και τις κατευθυντήριες γραμμές του υπό διαμόρφωση Πανευρωπαϊκού Σχεδίου Υγείας, όπως έχουν συγκεκριμενοποιηθεί προσφάτως στις Βρυξέλλες, στη σύνοδο του Νοέμβρη:

1. Πρώτον, βελτίωση της πληροφόρησης και της γνώσης αναφορικά με την ανάπτυξη της δημόσιας υγείας.
2. Δεύτερον, βελτίωση της ικανότητας για τη γρήγορη και συντονισμένη αντιμετώπιση των κινδύνων εναντίον της υγείας.
3. Τρίτον, και σοβαρότερο, πιστεύω, συμπερίληψη παραγόντων υγείας σε όλες τις πολιτικές και δράσεις μέσω μέτρων τα οποία θα προάγουν την υγεία και θα προλαμβάνουν τις ασθένειες. Σ' αυτό εμπλέκονται όλες οι κατηγορίες επαγγελματικών και άλλων νόσων και όλα όσα αναλύθηκαν από τους

συναδέλφους που πραγματικά νοιάζονται για το θέμα της υγείας.

Τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων αυτών αφορούν στη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής και στην αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των μηχανισμών του Υπουργείου Υγείας, αλλά και στη συνεχή επιμόρφωση των λειτουργών της υγείας τόσο του ιδιωτικού όσο και του κρατικού τομέα.

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας παρουσιάζει μια αύξηση της τάξης των £17.300.000 ως προς τον προϋπολογισμό του προηγούμενου χρόνου και είναι σημαντικό το ποσό φυσικά του Τακτικού Προϋπολογισμού, που είναι και η μερίδα του λέοντος, ενώ οι αναπτυξιακές δαπάνες είναι σχετικά μικρότερες, £23.000.000.

Όσον αφορά τα έργα υποδομής, παρατηρείται ότι, παρά τις οποιεσδήποτε δυσχέρειες οι οποίες έχουν επισημανθεί και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων όσον αφορά την οργανοδομή και διοικητική δομή και διαχείριση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, αλλά και την καθυστέρηση της προκήρυξης των προσφορών για τον εξοπλισμό -για την οποία μας ενημέρωσε ο κ. Λαζάρου και μας είπε «η δική μου η πληροφόρηση είναι ότι προχωρεί η διαδικασία για τις προσφορές για τα άλλα νοσοκομεία»- η ανέγερση του νοσοκομείου προχωρεί και ήδη £10.000.000 θα δαπανηθούν για τη συνέχιση του έργου. Βέβαια, οι κλίνες δεν έχουν συρρικνωθεί, απλώς υπήρξε μία διαφοροποίηση με την ένταξη αρκετών κλινών ημερήσιας φροντίδας, κάτι που συμβαίνει σε όλα τα μοντέρνα νοσοκομεία του κόσμου, και ουσιαστικά έχουν αυξηθεί πάρα πολύ. Γι' αυτό ας μη μετράμε μόνο κρεβάτια, ας δούμε το θέμα μέσα στις έννοιες "χώρος", "χρόνος" και "έργο" που μπορεί να επιτελέσει ένας γιατρός και οι νοσηλευτές του.

Επίσης, £3.000.000 θα χρησιμοποιηθούν για το νέο νοσοκομείο Αμμοχώστου στο Παραλίμνι, ενώ βελτιώσεις θα γίνουν και στα υφιστάμενα νοσοκομεία. Είναι αρκετά τα λεφτά τα οποία προβλέπονται για βελτιώσεις στα υφιστάμενα νοσοκομεία. Όσον αφορά

την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, έχει εκδηλωθεί πρόθεση από το Υπουργείο Υγείας για τη δημιουργία πολυδυνάμων αστικών κέντρων υγείας, καθώς επίσης και τη δημιουργία νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων κέντρων υγείας στις αγροτικές περιοχές. Προβλέπεται η ανέγερση σύγχρονων κέντρων υγείας στη Λακατάμια, στο Δάλι, στη Λινόπετρα, στο Στρόβολο και στην Κοφίνου. Στον προϋπολογισμό του 2002 προβλέπεται η δαπάνη £5.000.000 για προμήθεια εξοπλισμού, περιλαμβανομένου βέβαια και του εξοπλισμού του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, και £1.600.000 για βελτιώσεις των υφιστάμενων νοσοκομείων και κέντρων υγείας. Ειδικά, αναφέρονται τα νοσοκομεία της Κυπερούνας, της Λεμεσού, της Λάρνακας και της Πάφου. Παράλληλα προχωρεί η προσπάθεια για μηχανογράφηση των υπηρεσιών των μεγάλων νοσοκομείων, γεγονός που θα διευκολύνει τη διαδικασία εξέτασης και νοσηλείας των ασθενών. Υπάρχουν κάποια προβλήματα σ' αυτό το θέμα, αλλά οπωσδήποτε η διαδικασία είναι εν εξελίξει.

Εξάλλου, η κυβέρνηση δεσμεύθηκε να προχωρήσει ταχύτατα στην υλοποίηση της λειτουργίας νευροχειρουργικής μονάδας, αιμοδυναμικού εργαστηρίου και ογκολογικού τμήματος στο νοσοκομείο Λεμεσού, αξιοποιώντας και δύο δωρεές που βρίσκονται στη διάθεση του κράτους, ενώ παράλληλα βρίσκονται στην τελική ευθεία οι διαπραγματεύσεις του Υπουργείου Υγείας με την Τράπεζα Κύπρου αναφορικά με τη λειτουργία του Ογκολογικού Κέντρου. Ήδη υπάρχει πρόνοια για κονδύλι ύψους £3.000.000 στον Τακτικό Προϋπολογισμό για την αγορά υπηρεσιών από το Ογκολογικό Κέντρο.

Όσοι ήσασταν στην πρόσφατη συνεδρίαση της επιτροπής Υγείας της Βουλής θα πρέπει να θυμάστε ότι δεν υπάρχει κανένας όρος από μεριάς της Τράπεζας Κύπρου για την ανάπτυξη άλλων ογκολογικών κέντρων, ακόμη και στη Λευκωσία. Συνεπώς, αυτός ο μύθος καταρρέει και είναι υπόθεση όλων μας να δούμε πού χρειάζονται τα ογκολογικά

κέντρα. Βέβαια, πάλι σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να πω ότι η ανεξέλεγκτη δημιουργία ογκολογικών κέντρων, η αγορά υψηλής τεχνολογίας μηχανημάτων, η αγορά πολλών μηχανημάτων για MRI και άλλες εξετάσεις δεν είναι προς το συμφέρον ενός κράτους του οποίου ο πληθυσμός μπορούμε να δεχτούμε ότι είναι 2 000 000, με την έννοια ότι υπάρχουν κάποια οικονομικά δεδομένα μέσα στα οποία πρέπει να κινείται το κράτος, αν θέλουμε να έχουμε μια σωστή λειτουργία σ' αυτή την ιστορία. Και η θέση ότι μπορεί να χάσουμε αρρώστους δεν είναι σωστή, γιατί πρέπει να μάθουν επιτέλους οι γιατροί να κάνουν τις εξετάσεις μόνο και όταν χρειάζεται και όχι όταν το απαιτεί ή εκβιάζει ο ασθενής.

Σύντομα πρόκειται να εγκατασταθούν νέοι αξονικοί τομογράφοι στα νοσοκομεία της Λεμεσού και της Πάφου με αντικατάσταση πιθανώς των υφισταμένων ή με ανακατασκευή τους. Αναμένονται ακόμη βελτιώσεις στο νεφρολογικό τμήμα του νοσοκομείου Λάρνακας με αύξηση των κλινών του, καθώς και των αρμοδιοτήτων του γιατρού.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω την ξεκάθαρη πρόθεση του Υπουργείου Υγείας να αξιοποιήσει τις υφιστάμενες δομές, όπως για παράδειγμα τον κλειστό πέμπτο όροφο του νοσοκομείου Λεμεσού, την άμεση ενεργοποίηση των ήδη υφισταμένων αλλά ανενεργών χειρουργείων και πρώτιστα τη λειτουργία μονάδας εντατικής νοσηλείας παιδών στο Μακάρειο Νοσοκομείο, στα πλαίσια γενικής αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών που προσφέρονται στο νοσοκομείο αυτό. Προς τούτο πρέπει να γίνει άμεση πρόσληψη εντατικολόγων και άλλων ειδικών ιατρών, νοσηλευτών και τεχνικού προσωπικού.

Όσον αφορά τον τομέα της πρόληψης και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο λαός της Κύπρου εισήλθε στο λεγόμενο φάσμα των γηρασκόντων και γεγηρακότεων λαών, ως αποτέλεσμα της αύξησης του μέσου όρου ζωής των Κυπρίων, αντιλαμβάνεται κανείς ότι

οι λεγόμενες νόσοι φθοράς, όπως είναι ο καρκίνος, ο διαβήτης, οι καρδιοπάθειες, οι εκφυλιστικές νόσοι του κεντρικού νευρικού συστήματος, των αρθρώσεων, των περιφερικών αγγείων, καθώς και τα δυστυχήματα συνιστούν ένα μείζον πρόβλημα για τους μηχανισμούς της υγείας. Και η κατανομή του καρκίνου δεν είναι διαφορετική από την κατανομή του καρκίνου σε άλλες χώρες. Συνεπώς, ας μην ψάχνουμε συνέχεια να δαιμονοποιούμε διάφορες καταστάσεις γιατί, ναι, υπάρχουν επιβαρυντικοί παράγοντες, αλλά δε σημαίνει ότι μόνο στη χώρα μας συμβαίνουν αυτά ή μόνο στη συγκεκριμένη περιοχή.

Προς το σκοπό της προαγωγής της δημόσιας υγείας προβλέπεται να δαπανηθούν σε προγράμματα πρόληψης και ενημέρωσης ποσά της τάξεως των £220.000, ενώ παράλληλα σε προγράμματα προληπτικής ιατρικής θα δαπανηθεί το ποσό των £400.000 για την εκπόνηση μελετών που ακριβώς αφορούν αυτές τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε θέματα υγείας. Υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που αυξάνουν τη νοσηρότητα, είναι το έιτζ, είναι το κάπνισμα, που δυστυχώς είναι μια μάστιγα, κυρίως για τη νεολαία. Και, όσο και αν σας φαίνεται παράξενο, χωρίς να συνηγορούμε υπέρ της λύσης του ΚΕΑΔΑ, η επιβίωση πολλών νεογνών που, υπό διαφορετικές συνθήκες, θα ήταν θνησιγενή δημιουργεί πάρα πολλά και σοβαρά προβλήματα, γιατί αυτά τα παιδιά αντιμετωπίζουν τρομακτικές δυσκολίες στη μετέπειτα ζωή τους και χρειάζεται ένα τρομακτικό κόστος για τη συντήρηση αυτών των παιδιών. Και είμαστε υποχρεωμένοι ως πολιτεία να καταβάλουμε αυτό το κόστος, για να μεγαλώνουν τα παιδιά αυτά, κατά το δυνατό, υποφερτά.

Στα πλαίσια της συνεχούς επιμόρφωσης των λειτουργών υγείας και λαμβάνοντας υπόψη ότι στον τομέα της ιατρικής το επίπεδο των γνώσεων και της τεχνογνωσίας ανανεούται κατά 90% κάθε πέντε χρόνια, κρίνουμε ως άκρως απαραίτητη τη συνεχή επιμόρφωση των ιατρών και τον έλεγχο της ικανότητας του καθενός ανά πενταετία.

Συνεπώς, πρέπει να εφαρμοστεί αμέσως αυτό το σύστημα του ελέγχου των γιατρών και βέβαια επικροτούμε τη δαπάνη £290.000 για την εκπαίδευση και μετεκπαίδευση ιατρών και ευελπιστούμε ότι το ποσό αυτό, συν τω χρόνω, θα αυξάνεται. Επιπλέον, παρατηρούμε ότι για πρώτη φορά υπάρχει και ένα μικρό κονδύλι της τάξης των £30.000 για την εκπαίδευση των ιδιωτών γιατρών.

Εν προκειμένω, θα ήθελα να εκφράσω το σκεπτικισμό μου για τα κονδύλια των £2.000.000 που αφορούν χορηγία στο Ταμείο Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας και των £820.000 κυρίως προς το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, και πάλι για έρευνες, όχι από σκοταδιστική διάθεση, αλλά γιατί, συγκρινόμενα με τα ποσά που χορηγούνται για άλλες ανάγκες, όπως για παράδειγμα για την εκπαίδευση των γιατρών, μοιάζουν υπέρογκα.

Αλλά να λάβουμε υπόψη ότι άλλοι τομείς της δημόσιας υγείας, όπως για παράδειγμα η εκπαίδευση των γιατρών, που σίγουρα, αν τους δοθούν εκείνα τα απαραίτητα εφόδια, θα απογειώσουν την ιατρική στον τόπο μας, υστερούν συντριπτικά. Και όλα αυτά μέχρι να λειτουργήσει μια μάχιμη, μια μοντέρνα και δυναμική ιατρική σχολή παράλληλα με μια ανωτάτη νοσηλευτική σχολή, που θα εξαλείψουν όλα εκείνα τα προβλήματα τα οποία μας ανέφερε ο συνάδελφος κ. Μασάκης προηγουμένως. Μέχρι τότε θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη η άμεση δημιουργία συμβουλίου ιατρικής εκπαίδευσης, που θα συντονίζει τη συνεχή ιατρική εκπαίδευση και θα εποπτεύει τα προγράμματα εκπαίδευσης και των ειδικών και των ειδικευομένων και ταυτόχρονα θα μετατρέψει την Κύπρο σε ένα περιφερειακό κέντρο ιατρικής αναφοράς.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ήδη η κυβέρνηση του Τατζικιστάν αποφάσισε να αποστέλλει στην Κύπρο όλους τους ασθενείς για μεταμόσχευση νεφρού και έχουν γίνει οι συνεννοήσεις και με τον υπουργό και με το μεταμοσχευτικό κέντρο, αντί να αποστέλλονται σε άλλη χώρα. Και αυτές οι αποστολές θα είναι πάρα πολύ πυκνές και

θα στηρίξουν ουσιαστικά το μεταμοσχευτικό κέντρο. Δε θα είναι μία, δύο το χρόνο, θα ξεπερνούν κατά πολύ τις δικές μας, γιατί ο λαός της περιοχής αυτής πάσχει από παθήσεις των νεφρών που δημιουργούν ανάγκες για μεταμόσχευση.

Η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα στην προσφορά υπηρεσιών υγείας είναι κύριο μέλημα της κυβέρνησης και η άμεση εφαρμογή της ψηφιοποίησης ήδη νομοθεσίας προς εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, όσον αφορά τις υπηρεσίες αυτές, είναι κοινή συνιστώσα των συμβαλλόμενων μερών. Αναμένεται ο αυστηρός έλεγχος της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, ούτως ώστε να τεκμηριωθεί και νομικά η επιστημονικά αποδεκτή λειτουργία των ιδιωτικών κλινικών. Ταυτόχρονα η κυβέρνηση προχωρεί στην αγορά ιατρικών υπηρεσιών -και πολύ καλά κάνει- από τον ιδιωτικό τομέα, όπως είναι το πρόγραμμα για την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας και σύντομα το πρόγραμμα για την έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου του μαστού. Στον τομέα της θεραπείας αγοράζει κυρίως χειρουργικές υπηρεσίες και στον τομέα της διάγνωσης εξετάσεις, όπως είναι οι αξονικές και μαγνητικές τομογραφίες και άλλες διαγνωστικές ραδιοϊσοτοπικές εξετάσεις κ.λπ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αποσυμφόρηση των νοσοκομείων και των λιστών αναμονής, καθώς και τη σμίκρυνση των κονδυλίων για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό. Η πρόνοια για την αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα φτάνει στα £3.400.000. Ως αποτέλεσμα της συνεργασίας της κυβέρνησης με τον ιδιωτικό τομέα, έχουν μειωθεί κατά 30% οι αποστολές ασθενών στο εξωτερικό και φαίνεται στον προϋπολογισμό σαφέστατα ότι φέτος προνοείται ποσό £8.000.000 από £8.500.000, που ήταν πέρσι. Ελπίζω να μην το ξεπεράσουμε.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο καταβάλλεται μείζων προσπάθεια για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών αφορά την ψυχική υγεία. Στα πλαίσια της πολιτικής αυτής προνοείται η βελτίωση της υποδομής του ψυχιατρείου και των ψυχιατρικών κλινικών και

νοσοκομείων. Υπάρχει κονδύλι και προς τούτο και για την αποφυγή του κοινωνικού στιγματισμού του πάσχοντος ενόψει της πλήρους αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών υγείας, με την ανάπτυξη των προγραμμάτων κοινωνικής ψυχιατρικής, με την κατάργηση των ψυχιατρικών ιδρυμάτων, με την κατ' οίκον νοσηλεία του πάσχοντος, όστις θα λαμβάνει τη θεραπεία από τον ψυχίατρο και τη φροντίδα από ψυχιατρικό νοσηλεύτη, εργασιοθεραπευτή, κοινωνικό λειτουργό στο χώρο της συνήθους διαμονής του και της εργασίας του. Όλα αυτά ενόψει της ένταξης και προσδοκούμε ότι για την ανάπτυξη αυτών των προγραμμάτων θα έχουμε σημαντική χρηματοδότηση από τις ευρωπαϊκές κοινότητες, όπως έχει γίνει σε όλες τις χώρες που είναι ήδη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχει αποφασιστεί η λειτουργία δύο γηριατρικών κλινικών, μια στο παλιό νοσοκομείο Λεμεσού και μια στο παλιό νοσοκομείο της Λάρνακας. Ωστόσο, ναι, κρίνεται απαραίτητη η αναδιάρθρωση των μηχανισμών των πρώτων βοηθειών και της υπηρεσίας ασθενοφόρων και της αερομεταφοράς των ασθενών και η άμεση λειτουργία τραυματιολογικών κλινικών. Δε νοείται να υπάρχουν γενικά νοσοκομεία τα οποία υποδέχονται ασθενείς χωρίς ένα πολυδύναμο τραυματιολογικό κέντρο. Και πάλι, χωρίς να καταφεύγω στη λύση του ΚΕΑΔΑ, θα ήθελα να θυμίσω στον κ. Ματσάκη ότι δεν είναι τόσο απλοί οι υπολογισμοί ότι £300.000 θα χρεώσει το κράτος ο κάθε ασθενής που θα πεθάνει και ότι θα κάνουμε απόσβεση για τα £2.000.000 μέσα σε τόσο χρόνο. Γιατί πραγματικά και η επιβίωση ενός ασθενούς θα χρεώσει το κράτος, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι απευχόμαστε την επιβίωση του οποιουδήποτε, πολύ περισσότερο από τις £300.000, ίσως £600.000 και £700.000. Άρα δε μιλάμε γι' αυτή τη χυδαϊστή μπακαλίστικη πολιτική.

Σημαντική προσπάθεια καταβάλλεται επίσης για την προαγωγή της στοματικής υγείας. Έχει αναφερθεί ο υπουργός στην κατάθεσή του σ' αυτά τα θέματα και είναι ένας

πολύ καλός δείκτης η μείωση της παιδικής τερηδόνας, που θέλουμε να φτάσει στο 80% στα παιδιά των πεδινών περιοχών και στο 60% των ορεινών.

Τώρα, όσον αφορά τον τομέα της αντιμετώπισης των ναρκωτικών, λειτουργεί το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο μετά τη στελέχωση της εκτελεστικής του γραμματείας, που δραστηριοποιείται κυρίως στον καταρτισμό εθνικής στρατηγικής για τα ναρκωτικά.

Θέλω να τονίσω, γιατί σ' αυτό τον τομέα έχουν λεχθεί πάρα πολλά, ότι την εθνική στρατηγική για τα ναρκωτικά δεν μπορεί να την καθορίζουν ούτε ναρκομανείς ούτε ασθενείς ούτε οι συγγενείς τους ούτε οι οποιοδήποτε ιδιώτες ούτε η τηλεόραση. Θα αφήσω πίσω αυτά που έχω γράψει και απλώς θα πω ότι κατά 99% εκείνο που έχει σημασία είναι η πρόληψη. Ελάχιστοι είναι αυτοί οι οποίοι αποθεραπεύονται μετά την εμπλοκή στη διαδικασία της χρήσης δρογών -και λυπάμαι πάρα πολύ που το λέω- αλλά είναι αδύνατο να στηρίξουμε την πολιτική μας σε θέματα αποθεραπείας. Χρειάζονται όλοι την αγάπη μας, όλοι τη στοργή μας, όλοι τη βοήθειά μας, αλλά πρέπει να ξέρετε ότι όλα αυτά που λέγονται για το Ισραήλ και τις είκοσι τέσσερις ώρες είναι ανοησίες, για τον απλούστατο λόγο ότι εκείνο που έχει σημασία είναι η ψυχιατρική τους στήριξη πριν και μετά την αποτοξίνωση. Δεν είναι η διαδικασία της άμεσης οξείας αποτοξίνωσης.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι υπάρχει θέμα εναρμόνισης της νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ήδη τα λέμε στην επιτροπή Υγείας, αλλά πρέπει οπωσδήποτε να εισαχθεί νομοθεσία για τη λειτουργία εργαστηρίων δημόσιας υγείας, δικτύου παρακολούθησης και ελέγχου των μεταδοτικών νόσων και ανάπτυξης της διοικητικής δομής για την επιστροφή των νοσηλίων.

Τέλος, να αναφέρω κάτι για το οποίο αισθάνομαι ότι έχω χρέος απέναντι σ' αυτούς με τους οποίους δούλεα για δέκα χρόνια, απέναντι στους γιατρούς του δημόσιου τομέα. Θα ήθελα να τονίσω με ιδιαίτερη έμφαση την ανάγκη δημιουργίας αισθήματος ατομικής δικαίωσης και αξιοπρέπειας του καθενός από τους λειτουργούς της υγείας των

κρατικών νοσηλευτηρίων, των στυλοβατών δηλαδή της δημόσιας υγείας. Θεωρούμε απαραίτητη την κατάργηση των ανισοτήτων, την κατάργηση των γιατρών πολλών ταχυτήτων, την άμεση μισθολογική ικανοποίηση των αιτημάτων των ιατρών, την κατάργηση των εξευτελιστικών συστημάτων υπερωριακής απασχόλησης, την αποδέσμευση της μισθολογικής από τη βαθμολογική εξέλιξή τους και την παροχή κινήτρων για την αύξηση της παραγωγικότητας, την αναθεώρηση της αμοιβής των ειδικευομένων και των όρων εργασίας τους, αλλά κυρίως την εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και διαμονής, όταν κάνουν εφημερία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Το λόγο έχει ο κ. Παπακώστας και μετά ο κ. Περδίκης.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σημερινή κυπριακή πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από σήψη και διαφθορά. Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι ουδέποτε στο παρελθόν είχαμε τόσα σκάνδαλα, κομπίνες, κυκλώματα, απάτες και ατασθαλίες όσο τα τελευταία χρόνια. Και αυτό δεν είναι τυχαίο. Τα άνθη του κακού, για να ευδοκιμήσουν, χρειάζονται το ανάλογο κλίμα. Η Κύπρος του σήμερα έχει καταστεί ένα ιδιόμορφο θερμοκήπιο μέσα στη θαλπωρή του οποίου παράγονται και αναπαράγονται η κακοδιοίκηση, η αναξιοκρατία, η ημετεροκρατία, το έγκλημα. Φαινόμενα «ων ουκ έστιν αριθμός, ουκ έστι τέλος».

Τα συστατικά της σαπίλας τα ζούμε καθημερινά: Οργανωμένο έγκλημα, βομβιστικές επιθέσεις, εμπρησμοί, ροζ βίζες, μεγάλο φαγοπότι στο ΧΑΚ, παράνομη εμπορία γης, ναρκωτικά, εικονικά τροχαία δυστυχήματα, παράνομη υιοθεσία βρεφών, οργανωμένες υποκλοπές ηλεκτρικής ενέργειας, κλοπές όπλων και πυρομαχικών από φυλάκια της Εθνικής Φρουράς -που θυμίζουν τη σκοτεινή εποχή της ΕΟΚΑ Β΄-

καθημερινές ληστείες τραπεζών και τόσα άλλα.

Είναι πλέον συστατικά του τρόπου ζωής το κυνήγι του εύκολου και γρήγορου κέρδους, το ατομικό βόλεμα χωρίς φραγμούς και αναστολές, η καθιέρωση ως προτύπου των ανθρώπων που βολεύονται με τα γνωστά μέσα και πλουτίζουν και αναρριχώνται, πατώντας επί πτωμάτων.

Αυτά τα ραγδαία αναπτυσσόμενα φαινόμενα έχουν, βεβαίως, τη βαθύτερη αντικειμενική τους αιτία που δεν είναι άλλη από το σύστημα που θεοποιεί το κέρδος, εμπορικοποιεί τα πάντα, υποβαθμίζει και εξευτελίζει ηθικές αξίες και ιδανικά. Σε μια χώρα όπως η Κύπρος, όπου το αντιλαϊκό, νεοφιλελεύθερο μοντέλο είναι πρωτόγνωρο και που μέσα σε μια μόνο γενιά γνώρισε οικονομική ανάπτυξη για την οποία αλλού χρειάστηκαν εκατονταετίες, δημιουργήθηκε ένα ευνοϊκό κλίμα για τα φαινόμενα που έχω προαναφέρει.

Για την παρακμή της κυπριακής κοινωνίας, που χωρίς υπερβολή και τηρουμένων των αναλογιών θυμίζει ρωμαϊκή αυτοκρατορία πριν την τελική κατάρρευση, πέρα από τα κοινωνικά αίτια, βαριές ευθύνες φέρει η σημερινή διακυβέρνηση. Οι σημερινοί κυβερνώντες με τις σκοπιμότητες που θέλουν να εξυπηρετούν, με την όλη πολιτική τους, δημιούργησαν πρόσφορο έδαφος για την παραγωγή και αναπαραγωγή της σήψης, της διαφθοράς, των σκανδάλων, των ατασθαλιών, των εγκλημάτων που βλαστούν σαν μανιτάρια.

Η δικαιολογία τους ότι τα κακώς έχοντα υπήρχαν πάντοτε δεν είναι πειστική ούτε και ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Και δεν είναι πειστική, ακριβώς επειδή η έκταση και το βάθος των σημερινών αρνητικών κοινωνικών φαινομένων είναι πρωτόγνωρη για τα κυπριακά δεδομένα, αλλά και το επιχείρημα ότι αυτή η κυβέρνηση αποκαλύπτει και πατάσσει τα σκάνδαλα είναι επίσης διάτρητο. Και αυτό γιατί πλείστα από αυτά δε θα έβλεπαν ποτέ το φως της δημοσιότητας χωρίς την αποκάλυψή τους

από τους βουλευτές ή ακόμα και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σήψη και η διαφθορά δεν άφησαν άθικτη την αστυνομία. Θα έλεγα μάλιστα ότι το μεγαλύτερο θύμα αυτής της διακυβέρνησης είναι το αστυνομικό σώμα. Το ξήλωμα της αστυνομίας, μέσω μαζικών μεταθέσεων και αναξιοκρατικών προαγωγών για σκοπούς κομματικού ελέγχου και βολέματος ημετέρων, επέφερε καίριο πλήγμα στο κύρος του σώματος καθώς και στην ικανότητά του να φέρνει σε πέρας την αποστολή του σε μια εποχή μάλιστα που το οργανωμένο έγκλημα διανύει “στάδιον δόξης λαμπρόν”.

Η αλήθεια είναι ότι σήμερα υπάρχει στην αστυνομία κακοδιοίκηση, ανεπάρκεια, ημετεροκρατία και αναξιοκρατία. Γι’ αυτή την κατάσταση σοβαρή ευθύνη φέρουν οι κυβερνώντες που έθεσαν το στενό κομματικό και παραταξιακό συμφέρον πάνω απ’ όλα και έπληξαν καίρια με αυτό τον τρόπο την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας. Είναι ηλίου φαινότερον ότι οι κυβερνώντες κατατρύχονται από σύνδρομα που χαρακτηρίζονται από έλλειψη οράματος και πολιτικής βούλησης. Γι’ αυτούς ο κομματικός έλεγχος και το βόλεμα ημετέρων έχουν περισσότερη σημασία από την ύπαρξη και λειτουργία ενός ικανού και αξιόμαχου αστυνομικού σώματος που να είναι αντάξιο της αποστολής του και που να απολαύει της εμπιστοσύνης των πολιτών. Τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι στην αστυνομία ζουν και βασιλεύουν η κακοδιαχείριση και η αναξιοκρατία είναι πολλά. Μέσα στα πλαίσια του περιορισμένου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου, αναφέρω ενδεικτικά ορισμένα μόνο παραδείγματα:

Αρχής γενομένης από το 1994, δίδονταν συστηματικά και επιλεκτικά χαριστικές προαγωγές σε μέλη της αστυνομίας που βρίσκονταν σε προαφυπηρετική άδεια. Αυτή η παράλογη και παράνομη πρακτική αποσκοπούσε προφανώς σε βόλεμα ημετέρων και έφερε έντονη τη σφραγίδα της ημετεροκρατίας.

Το επίμαχο θέμα των ειδικών αστυνομικών είναι επίσης ένα από τα παραδείγματα, το οποίο απασχόλησε κατ' επανάληψη αυτή τη Βουλή, ειδικότερα ως προς τις διάτρητες διαδικασίες πρόσληψης και τοποθέτησής τους για άσκηση διαφόρων καθηκόντων, χωρίς μάλιστα η Βουλή να ενημερώνεται επαρκώς για την αναγκαιότητα αυτών των προσλήψεων. Αρκεί να σημειωθεί ότι οι ειδικοί αστυνομικοί φθάνουν σήμερα στον αστυνομικό αριθμό των πεντακόσιων εξήντα εννέα, ενώ μέχρι το τέλος του 1992 δεν υπερέβαιναν τους εβδομήντα.

Ένα άλλο τρανταχτό παράδειγμα συνιστά το γεγονός ότι ο Αρχηγός Αστυνομίας ετσιθελικά και αυθαίρετα προβαίνει κατ' εξακολούθησιν σε μαζικούς αναπληρωματικούς διορισμούς, κατά το δοκούν, πολύ πέραν του αριθμού των οργανικών θέσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα να υπηρετούν σήμερα στην αστυνομία και στην Πυροσβεστική Υπηρεσία ως υπεράριθμοι, τετρακόσιοι πενήντα εννέα αναπληρωτές, σ' όλους τους βαθμούς της ιεραρχίας, στους οποίους μάλιστα δίδεται ευνοιοκρατικά προβάδισμα στις προαγωγές, σε βάρος των υπόλοιπων υποψηφίων. Αυτή η απαράδεκτη τακτική παραβιάζει κατάφωρα, μεταξύ άλλων, τον κανονισμό 14 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, που αναφέρει ρητά σε ποιες περιπτώσεις ο αρχηγός έχει δικαίωμα να προβαίνει σε αναπληρωματικούς διορισμούς, δηλαδή όταν υπάρχουν κενές θέσεις.

Πάντα ενδεικτικά, αναφέρω αυτό που συνέβη με τις τελευταίες προαγωγές του 2001. Αφού συμπληρώθηκαν όλες οι κενές θέσεις σε κάθε βαθμό, την ίδια στιγμή ο Αρχηγός Αστυνομίας διόρισε εκατόν τριάντα εννέα αναπληρωτές επιπλέον. Ογδόντα έξι αναπληρωτές λοχίες, δεκαεννέα αναπληρωτές υπαστυνόμους και τριάντα τέσσερις αναπληρωτές ανώτερους υπαστυνόμους. Αυτό το έκανε αφηφώντας προκλητικά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις της Βουλής. Η επιμονή της ηγεσίας της αστυνομίας ότι δεν παραβιάζεται ο κανονισμός 14 και ότι δε δίνεται προβάδισμα στους

αναπληρωτές κατά τις προαγωγές όχι μόνο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αλλά είναι απαράδεκτη και προκλητική. Και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αφού τους διαφεύδουν για την πρώτη περίπτωση ο κανονισμός 14 και για τη δεύτερη περίπτωση οι ίδιες οι εβδομαδιαίες διαταγές του Αρχηγού Αστυνομίας, μέσα από τις οποίες φαίνεται καθαρά και ξάστερα ότι κατά τις τελευταίες προαγωγές Αυγούστου-Οκτωβρίου 2001, επί συνόλου εκατόν δεκαοκτώ κανονικών προαγωγών, οι εκατόν μία ήταν με αναπληρωματικό διορισμό· έχω τα στοιχεία. Και ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι, τι άλλο από κακοδιαχείριση, αναξιοκρατία, κατάχρηση εξουσίας και διασπάθιση δημοσίου χρήματος συνιστούν οι πιο πάνω και άλλες πολλές πράξεις;

Οι συνέπειες της σημερινής νοσηρής κατάστασης στην αστυνομία είναι ορατές με γυμνό μάτι. Υπάρχει πτώση του ηθικού και της πειθαρχίας και έλλειψη αφοσίωσης των μελών της αστυνομίας στο καθήκον. Παρατηρείται πλημμελής εκτέλεση καθηκόντων. Υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης του πολίτη προς την αστυνομία. Αυτά δεν τα λέμε εμείς της αντιπολίτευσης· τα λένε οι δημοσκοπήσεις. Τα λέει η πρόσφατη έρευνα που διεξήγαγε η εταιρεία SRI σε σχέση με το έγκλημα, το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών και τη διαφθορά του αστυνομικού σώματος. Τα ευρήματα της έρευνας αυτής είναι συγκλονιστικά για όσους εθελοτυφλούν και δεν παραδέχονται τα κακώς έχοντα. Ποσοστό 78% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα εγκληματικότητας. Ιδιαίτερα αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι το ερώτημα διατυπώθηκε με τον πιο σαφή τρόπο που θα μπορούσε να είχε διατυπωθεί. Μόνο 14% απάντησαν ότι νιώθουν πλήρη ασφάλεια. Μόλις 17% κρίνει ως ικανοποιητική την εξιχνίαση των βομβιστικών επιθέσεων. Έξι στους δέκα θεωρούν ότι η μη εξιχνίαση εγκλημάτων οφείλεται στο γεγονός ότι στην αστυνομία υπάρχει διαφθορά ή/και ανικανότητα. Όσον αφορά το τετριμμένο επιχείρημα των κυβερνώντων ότι φταίει σε μεγάλο βαθμό το γεγονός ότι οι πολίτες δε συνεργάζονται, επειδή φοβούνται τους

εγκληματίες, μόλις 4% πιστεύουν ότι αυτός είναι ο λόγος της άρνησης συνεργασίας. Ο πραγματικός λόγος δεν είναι άλλος από την έλλειψη εμπιστοσύνης προς το αστυνομικό σώμα.

Κύριε Πρόεδρε, για βελτίωση της εικόνας και αναβάθμιση της αστυνομίας, έτσι που να καταστεί ικανή να ανταποκρίνεται στο δύσκολο έργο που της ανέθεσε η πολιτεία, αναφέρω τους πιο κάτω πέντε βασικούς άξονες:

Πρώτον, πρέπει να υπάρξει όραμα και πολιτική βούληση, ώστε το δημόσιο συμφέρον να τεθεί πάνω από το κομματικό και παραταξιακό συμφέρον των κυβερνώντων. Αν δεν υπάρξει η πολιτική βούληση προς αυτή την κατεύθυνση, όλα τα άλλα είναι ημίμετρα που δε θα αποδώσουν.

Δεύτερον, πρέπει να αξιολογηθεί και αξιοποιηθεί καταλλήλως η μελέτη των Άγγλων εμπειρογνομώνων του Νοεμβρίου του 2000, με την οποία προτείνονται μέτρα για αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμό της αστυνομίας. Αυτή η μελέτη δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει αξιοποιηθεί, γιατί φαίνεται ότι κάποιοι από άγνοια την περιφρονούν ή και την αντιστρατεύονται.

Τρίτον, πρέπει μέσα από τον περί Αστυνομίας Νόμο και τους περί Αστυνομίας Κανονισμούς, που μελετούνται σήμερα από τη Βουλή, να ληφθούν μέτρα για εμπέδωση της χρηστής διοίκησης και της αξιοκρατίας.

Τέταρτον, επιβάλλεται η αυτοτέλεια της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και ο διαχωρισμός της από την αστυνομία, καθώς και η απευθείας υπαγωγή της στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η αυτοτέλεια αυτή, που είναι σήμερα μια αναγκαιότητα, θα προσδώσει στην Πυροσβεστική Υπηρεσία μεγαλύτερο κύρος και ευελιξία και παράλληλα θα απαλλάξει την αστυνομία από ευθύνες που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Εξάλλου, οι αρμοδιότητες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και όχι του Υπουργείου

Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Πέμπτον, είναι αναγκαία η δημιουργία σχολής αξιωματικών αστυνομίας τετραετούς φοίτησης στο πλαίσιο της Αστυνομικής Ακαδημίας και υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Κύπρου. Από μια τέτοια σχολή θα αποφοιτούν αξιωματικοί με υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα, έτσι που να μπορούν να ανταποκρίνονται επαρκώς στις απαιτήσεις μιας σύγχρονης αστυνομίας σε μια σύγχρονη, ευνομούμενη πολιτεία που, όπως ευελπιστούμε, σύντομα θα καταστεί μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η αστυνομία δεν μπορεί να μείνει ουραγός των εξελίξεων. Πρέπει να προσαρμοστεί και αυτή στο ευρωπαϊκό κεκτημένο με την ευρεία του έννοια. Δεν μπορεί να ζει και να δρα σε εποχές κομματοκρατίας, ευνοιοκρατίας και κουμπαροκρατίας. Είναι θεσμός πολιτειακός και όχι κομματικός. Είναι ταγμένη να εξυπηρετεί το κράτος και τους πολίτες και όχι το κυβερνών κόμμα. Είναι καιρός οι κυβερνώντες να παραδεχτούν την ύπαρξη του προβλήματος. Όταν συνειδητοποιηθεί αυτή η απλή και αυταπόδεικτη αλήθεια, τότε και μόνο τότε η αστυνομία μπορεί να ευελπιστεί σε καλύτερες μέρες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Γιώργος Περδίκης και ακολουθεί ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συχνά οι κακοπροαίρετοι πολιτικοί αντίπαλοι των Οικολόγων ισχυρίζονται ότι στερούμαστε θέσεων επί των θεμάτων της οικονομίας. Παρά τις άοκνες προσπάθειες των καθ' ύλην εμπειρογνομόνων μας όλα αυτά τα χρόνια, υποψιάζομαι ότι η λαθεμένη

αυτή αντίληψη δεν έχει ανατραπεί. Αποτελεί λοιπόν για μένα σήμερα, εδώ, μια ξεχωριστή -θα έλεγα ιστορική- ευκαιρία και πρόκληση, ενώπιόν σας αλλά και ενώπιον του κυπριακού λαού, να προσκομίσω απόδειξη για το αντίθετο. Οφείλω να αποδείξω ότι σαν ώριμο πολιτικό κίνημα έχουμε ολοκληρωμένες θέσεις για την ανάπτυξη, την οικονομία, τους προϋπολογισμούς, στηριγμένες πάνω σε μελέτες και έρευνες και προπαντός πάνω στην οικολογική ιδεολογία, κοσμοθεωρία και βιωματική θεώρηση.

Πού στέκεται σήμερα η κυπριακή οικονομία

Λοιπόν, με βάση την έκθεση του Γραφείου Προγραμματισμού, η πορεία της κυπριακής οικονομίας για ολόκληρο το 2001 εκτιμάται ότι ήταν γενικά ικανοποιητική με ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ του 3,5% με 4%. Το ποσοστό ανεργίας, με βάση τις εκτιμήσεις τις ίδιας έκθεσης, αναμένεται να διατηρηθεί στο 3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ενώ ο ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού θα περιοριστεί στο 2%. Το έλλειμμα το ισοζυγίου πληρωμών θα παραμένει ως ποσοστό του ΑΕΠ σε ψηλά επίπεδα, λόγω διεύρυνσης των εισαγωγών. Το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να παρουσιάσει μικρή επιδείνωση λόγω επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις για την πορεία ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας.

Αυτά αναφέρονται στην έκθεση για τις οικονομικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2001 και γενική εκτίμηση για το 2002, που είναι έκδοση του Γραφείου Προγραμματισμού. Όλα φαίνεται να βαίνουν ομαλώς, αφού έχουμε υποθηκεύσει για τα καλά το οικονομικό μέλλον των μελλοντικών γενιών. Το σύνολο του δημόσιου και ενδοκυβερνητικού χρέους υπολογίζεται να ανέλθει στα £6,2 δις και ως ποσοστό επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος ανέρχεται στο 98,3%.

Όμως, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ίδιας της έκθεσης του Γραφείου Προγραμματισμού:

1. Το 40% του μεταποιητικού τομέα συναντά δυσκολίες στην επέκταση των εργασιών

του και μόνο το 66% της παραγωγικής δυναμικότητας των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα χρησιμοποιείται.

2. Παρά τη μείωση των επιτοκίων, οι επενδύσεις στον κατασκευαστικό τομέα αποτελούν το μεγαλύτερο τμήμα των αναπτυξιακών δαπανών.
3. Διευρύνονται οι εισαγωγές, ενώ οι τιμές των εγχώριων προϊόντων παραμένουν στα ίδια επίπεδα.

Ο τεράστιος αριθμός τελειοφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν έχει αλλάξει το σκηνικό της κυπριακής οικονομίας και οι τομείς της έρευνας και τεχνολογίας παραμένουν αδρανείς. Πολλοί νέοι επιστήμονες στοχεύουν σε μια θέση στο δημόσιο, που θα τους εξασφαλίσει ένα καλό μισθό, ένα ωράριο βολικό και ένα μάτσο όνειρα βυθισμένα στο τέλμα της ρουτίνας.

Φαίνεται ότι δεν έχουμε επενδύσει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας. Δεν έχουμε επενδύσει στο ανθρώπινο δυναμικό μας. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι παρατηρήθηκε αύξηση των εισαγωγών μηχανολογικού εξοπλισμού λόγω των κεφαλαίων που συγκέντρωσαν οι εταιρείες στο χρηματιστήριο. Αλλά, αν κοιτάξουμε τις εισηγμένες εταιρείες στο ΧΑΚ, αυτές δεν ανήκουν στον τομέα της μεταποίησης. Δεν ανήκουν στον παραγωγικό τομέα, όπου η βελτίωση του τεχνολογικού τους εξοπλισμού θα βελτίωνε την ανταγωνιστικότητά τους και κατ' επέκταση τις εξαγωγικές τους δυνατότητες.

Αξίζει να αναλυθεί η κατανομή των χρημάτων που εισέπραξαν οι εισηγμένες εταιρείες στο ΧΑΚ και κάποιοι να μας πουν πού έχουν διοχετευτεί αυτά τα χρήματα και ποιο ποσοστό έχει πραγματικά χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση και επέκταση των κυπριακών εταιρειών. Ποιο ποσοστό έχει, αντίθετα, αποταμιευθεί, προφανώς σε μακρινά τροπικά νησιά ή στην Ελβετία; Αυτό που δεν καταγράφεται στις κυβερνητικές αναφορές για την οικονομία είναι το μέγεθος της καταστροφής που έχουν υποστεί

χιλιάδες απλοί πολίτες της χώρας, οι οποίοι παρασύρθηκαν από το καλό παράδειγμα που έδωσαν οι ηγέτες της, συμπεριφερόμενοι σαν κοινοί παίχτες τυχερού παιγνίου.

Προϋπολογισμός του 2002

Έρχομαι τώρα στον Προϋπολογισμό του 2002. Για ακόμα μια χρονιά ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός και το έλλειμμα που παρουσιάζει ανέρχεται στα £660 εκατομμύρια. Το αντίστοιχο έλλειμμα για το 2001, με βάση τους αναθεωρημένους προϋπολογισμούς, ανέρχεται στα £704 εκατομ., το πραγματικό έλλειμμα του 2000 ανήλθε στα £482 εκατομμύρια. Δηλαδή 24% των προϋπολογισθέντων δαπανών θα επιβαρύνουν το δημοσιονομικό έλλειμμα και κατ' επέκταση το δημόσιο χρέος, εάν και εφόσον πραγματοποιηθούν στο σύνολό τους οι προϋπολογισθείσες δαπάνες. Συνήθως οι τακτικές δαπάνες πραγματοποιούνται όπως προϋπολογίζονται, ενώ οι δαπάνες αναπτύξεως δεν πραγματοποιούνται στο σύνολό τους. Για παράδειγμα, το 1999 ο Τακτικός Προϋπολογισμός πραγματοποιήθηκε κατά 94%, ενώ οι δαπάνες αναπτύξεως κατά 73%. Χειρότερα ήταν τα πράγματα κατά το 2000, όπου οι δαπάνες αναπτύξεως πραγματοποιήθηκαν μόνο κατά 70,6%.

Η μη εκτέλεση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού κατά 29% το 2000 και κατά 20% το 2001 δημιουργεί μεγάλο προβληματισμό. Φαίνεται ότι η κυβέρνηση είτε δεν προγραμματίζει ορθά το αναπτυξιακό της πρόγραμμα είτε, για να αντεπεξέλθει στις τεράστιες τακτικές δαπάνες, περιορίζει τις αναπτυξιακές. Όλοι γνωρίζουμε ότι, αν θέλουμε να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας, θα πρέπει οι αναπτυξιακές δαπάνες να αυξάνονται με γρηγορότερους ρυθμούς σε σχέση με το σύνολο της οικονομίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πραγματικές δαπάνες ανάπτυξης για το 1999 αποτελούσαν μόνο το 13,3% του συνόλου του προϋπολογισμού, για το 2000 το 10,4%, και για το 2001 το 9,8%. Ο αρχικός προϋπολογισμός προνοούσε ποσά της τάξης του

12% του συνόλου. Φαίνεται ότι ο κρατικός προϋπολογισμός δεν επενδύει για το αύριο. Οι προϋπολογιζόμενες αναπτυξιακές δαπάνες αποτελούν και για το 2002 μόνο το 12,73% των συνολικών προϋπολογιζόμενων δαπανών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι τόκοι για εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους υπολογίζονται στο 13,5% των δαπανών για το 2002. Με απλά λόγια, αυτή η κυβέρνηση πληρώνει για τους τόκους των χρεών της περισσότερο από όσα δαπανεί για τα πολλά και αναγκαία αναπτυξιακά προγράμματα. Εάν ήταν ιδιωτική επιχείρηση, θα είχε κλείσει προ πολλού ή θα κατέφευγε στο χρηματιστήριο, για να πληρώσουν οι φτωχοί και ανυποψίαστοι πολίτες τα σπασμένα. Μήπως αυτό ή κάτι παρόμοιο δεν επιχειρεί η κυβέρνηση με αυτό τον προϋπολογισμό;

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία πηγάζει το συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση συνεχίζει λανθασμένα να μη δίνει σημασία και βαρύτητα στην αναδιάρθρωση και βελτίωση της οικονομίας σε έργα υποδομής και ανάπτυξης. Ο μόνος τομέας έργων που συστηματικά ευνοείται είναι οι κατασκευές και ιδιαίτερα τα μεγάλα οδικά έργα.

Οι δαπάνες για μελέτες και έρευνα παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Με βάση την ανάλυση των δαπανών της μελέτης του Υπουργείου Οικονομικών, για μελέτες και έρευνες προϋπολογίζεται το ποσό των £18,9 εκατομ. ή ποσοστό της τάξης του 5%. Ανάλογης τάξης ποσά προνοούνται για την παιδεία, τη μηχανογράφηση, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών. Η χορηγία για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού μειώνεται κατά £580.000, η χορηγία για το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου αυξάνεται μόνο κατά £20.000. Ο πολιτισμός και ο αθλητισμός φαίνεται να είναι οι χαμένοι στο παζάρι του κρατικού προϋπολογισμού. Εάν η παιδεία, οι νέες τεχνολογίες και η έρευνα δε θεωρούνται ανάπτυξη για την κυβέρνηση, τότε τι να είναι άραγε ανάπτυξη επιτέλους; Μα οι καταναλωτικές δαπάνες, όπως για παράδειγμα τα £41,5 εκατομ. που προορίζονται για αγορές κυβερνητικών μηχανοκινήτων οχημάτων. Πρόνοιες σαν αυτή -που είναι πολλές-

αφήνουν μετέωρα πλήθος ερωτηματικά που αφορούν την ακεραιότητα των προθέσεων και την πιστότητα της καταγραφής των αναγκών.

Ένα μεγάλο κεφάλαιο που σχετίζεται άμεσα με τους προϋπολογισμούς και τα ελλείμματα που παρουσιάζουν είναι η μηχανογράφηση του δημόσιου τομέα. Οι συνολικές προϋπολογιζόμενες δαπάνες για αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού προγραμμάτων και υπηρεσιών ανέρχονται στα £62 εκατομ. περίπου κατά το 2001, ποσό που, αν συγκριθεί με ανάλογες επενδύσεις, π.χ. σε ιδιωτικούς τραπεζικούς οργανισμούς, είναι πολύ χαμηλό. Το ποσοστό των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2000, σε σχέση με τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για τη μηχανογράφηση, είναι απαράδεκτα μικρό. Θα πρέπει να γίνει λεπτομερής αναφορά για την εξέλιξη της διαδικασίας μηχανογράφησης του δημόσιου τομέα (χρονοδιάγραμμα, μέχρι στιγμής οφέλη, προβλήματα, συνολικό κόστος).

Πόσο η κυβέρνηση έχει προχωρήσει στην εφαρμογή και ολοκλήρωση της μηχανογράφησης; Ίσως σε αυτό το σημείο να εντοπίζονται οι λόγοι που πολλά τμήματα του δημόσιου τομέα συνεχίζουν να παρουσιάζουν μεγάλη αναποτελεσματικότητα. Απαιτούμε επιτάχυνση των διαδικασιών εφαρμογής των προγραμμάτων μηχανογράφησης και άμεση εκπαίδευση όλων των δημοσίων υπαλλήλων για χρήση των προγραμμάτων αυτών. Θεωρούμε ότι η μηχανογράφηση του κρατικού τομέα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της βελτίωσης της παραγωγικότητας των δημοσίων υπαλλήλων και της αύξησης των εσόδων του δημοσίου μέσω της έγκυρης και έγκαιρης είσπραξης φόρων. Η ανάγκη για πάταξη της φοροδιαφυγής από εταιρείες και αυτοεργοδοτούμενους, ώστε να βελτιωθούν τα δημόσια οικονομικά είναι ολοφάνερη. Τα καθαρά έσοδα της κυβέρνησης, όπως προϋπολογίζονται για το 2002, καλύπτουν τις δαπάνες για το κρατικό μισθολόγιο, τις δόσεις και τους τόκους για το δημόσιο χρέος και τις δαπάνες για συντήρηση και

λειτουργία. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες παραμένουν ακάλυπτες.

Οι δαπάνες για προσωπικό παραμένουν στο 43% των τρεχουσών δαπανών. Ως ποσοστό όλων των προϋπολογιζόμενων δαπανών το κρατικό μισθολόγιο ανέρχεται στο 28,8%, ποσοστό μικρότερο κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις αναθεωρημένες δαπάνες του 2001. Με βάση αυτό το στοιχείο διαφαίνεται ότι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας, είναι το τεράστιο κόστος του κρατικού μισθολογίου σε σχέση με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από το κράτος και γενικότερα τη χαμηλή αποδοτικότητα του δημόσιου τομέα, που λανθασμένα πολλές φορές αποδίδεται γενικά στα άτομα που στελεχώνουν το δημόσιο τομέα. Το αναμενόμενο έλλειμμα του 2002 οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους κυβερνώντες και στους διάφορους κομματικούς σχηματισμούς που έχουν μετατρέψει την κρατική μηχανή σε χώρο ικανοποίησης οπαδών για είσοδό τους στη δημόσια υπηρεσία. Η στελέχωση του κρατικού τομέα με άτομα χωρίς τις κατάλληλες γνώσεις, η έλλειψη αξιολόγησης και κινήτρων για την απόδοση του κάθε υπαλλήλου και, σε πολλές περιπτώσεις, οι απαράδεκτες συνθήκες εργασίας οδηγούν τη κυπριακή οικονομία εκτός των κριτηρίων του Μάαστριχτ. Ας αναλάβουν όλοι τις ευθύνες τους και ας αφήσουν τους τεχνοκράτες να λειτουργήσουν αξιοκρατικά με στόχο την αναδιοργάνωση της κρατικής μηχανής. Σημειώνουμε, επιπλέον, ότι, παρά το τεράστιο κόστος που καλούμαστε όλοι να πληρώσουμε, κάποιες υπηρεσίες του κράτους δεν είναι στελεχωμένες με ικανοποιητικό αριθμό υπαλλήλων, π.χ. η Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Εξάλλου, σημειώνουμε ότι η κυβέρνηση αδυνατεί να παίξει το ρόλο του κράτους πρόνοιας. Οι προβλεπόμενες δαπάνες για κοινωνική πρόνοια αυξάνονται μεν ως ποσοστό επί των τρεχουσών δαπανών, αλλά μειώνονται ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού. Το ποσοστό επί των τρεχουσών δαπανών αναμένεται να ανέλθει στο 18,5%, το 2001 ήταν 17,5%, και το 2000 -πραγματικά στοιχεία- στο 17,8%.

Το περιβάλλον

Ο τομέας του περιβάλλοντος αποτελεί το φτωχό συγγενή των αναπτυξιακών κατευθύνσεων του προϋπολογισμού, το δε μερίδιο στον τομέα των κονδυλίων παρουσιάζεται για άλλη μια φορά απελπιστικά πενιχρό και ισχνό. Μία από τις σοβαρότερες ελλείψεις που διαπιστώνονται στον τομέα του περιβάλλοντος είναι η πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων σε πολλά και διαφορετικά υπουργεία. Σαν συνέπεια αυτού -και όχι μόνο- παρουσιάζεται πρόβλημα στη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών. Στην περίπτωση των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού, οι πιστώσεις που αφορούν το περιβάλλον είναι διάσπαρτες σε πολλά άρθρα του, στους τομείς διαφορετικών υπουργείων.

Εντούτοις, είναι ξεκάθαρο ότι το κατεξοχήν διοικητικό όργανο που υποτίθεται ότι αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος είναι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας. Για την ανάπτυξη λοιπόν της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος παρέχονται φέτος πιστώσεις ύψους £52.000. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 1% του προϋπολογισμού αναπτύξεως του Υπουργείου Γεωργίας και στο απειροελάχιστο 0,00015 % του συνόλου των αναπτυξιακών δαπανών για το 2002. Και μόνη η αναφορά στα συγκριτικά αυτά στοιχεία είναι αρκετή, για να αποδείξει το απέραντο κενό της κυβερνητικής πρόνοιας για το περιβάλλον, όπως με ακρίβεια αντανakλάται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς.

Τα δε λειτουργικά έξοδα της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (μισθοί, ενοίκια κτλ.) δεν ξεπερνούν τις £220.000. Το πλέον ζωτικό όργανο για τη διεκπεραίωση και την πραγμάτωση μιας στοιχειώδους κρατικής πολιτικής για το περιβάλλον λιμοκτονεί. Είναι ο ζητιάνος του κρατικού προϋπολογισμού ακόμα και μέσα στο ίδιο το υπουργείο που τάχθηκε κατά τρόπο παρά φύσιν να λειτουργεί. Η υπηρεσία αυτή -ούτε σε τμήμα δε

στέργουν να την αναβαθμίσουν οι κυβερνώντες- εξακολουθεί να στελεχώνεται από ελάχιστο προσωπικό. Υπάρχει ένας διευθυντής και μόνο επτά λειτουργοί. Στο νέο προϋπολογισμό δεν παρουσιάζονται νέες θέσεις, παρά το γεγονός ότι σε όλες τις μέχρι σήμερα εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενταξιακή πορεία της Κύπρου αναφέρεται ρητώς και με σαφήνεια: «Απαιτείται η ενίσχυση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, δεδομένου του όγκου της εργασίας που επιβάλλεται να διεκπεραιώσει ενόψει της ένταξης». Σχετική μελέτη που πραγματοποιήθηκε από ειδικό της ΕΕ κατάληξε στο πόρισμα ότι απαιτούνται τουλάχιστον σαράντα δύο λειτουργοί για την αποτελεσματική λειτουργία της υπηρεσίας· αλλά φευ! Ο κρατικός προϋπολογισμός -τακτικός και αναπτύξεως- για το 2002 αποτυγχάνει πλήρως να ανταποκριθεί σε αυτή την προοπτική, σε αυτό το όραμα. Έναντι της κραυγαλέας αυτής υποβάθμισης του βασικού θεσμικού μηχανισμού προστασίας του περιβάλλοντος, όπως προκύπτει από την ανάλυση των οικονομικών παραμέτρων που προσφέρει η μελέτη του κρατικού προϋπολογισμού για το 2002 δεν μπορεί παρά να αναζητηθούν άλλες λύσεις, ρηξικέλευθες και τολμηρές. Προβάλλει λοιπόν αδήριτη η ανάγκη για μια δυνατή Αρχή Περιβάλλοντος, ανεξάρτητη και ευέλικτη, με δικό της προϋπολογισμό και δυναμικό οργανωτικό σχεδιασμό, έξω από το ασφυκτικό πλαίσιο που καθορίζει η κοντόφθαλμη κρατική αντίληψη για την οικονομία και το περιβάλλον.

Φυσικά πιστώσεις που έχουν σχέση με προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος συναντούμε και σε άλλους τομείς του κρατικού προϋπολογισμού αναπτύξεως. Είναι γεγονός ότι μεγάλο μέρος των πιστώσεων του Τμήματος Δασών ή του Τμήματος Αλιείας αφορά την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και των βιοτόπων της χώρας. Μετά από προσεκτική μελέτη όλων των πιστώσεων που προνοεί ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 2002, για το Υπουργείο Γεωργίας προκύπτει ότι διατίθεται για το περιβάλλον το ποσό των £8,4 εκατομ., σε σύγκριση με

£9,4 εκατομ. πέρσι, σε σύνολο £46,5 εκατομ. του συνολικού προϋπολογισμού ανάπτυξης του υπουργείου. Ξεχωρίζουν σαν πιο σημαντικές οι πιστώσεις που διατίθενται για την αξιοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων των πόλεων (αρ. 30.849), ύψους £3,3 εκατομ., για την επαναφορά του περιβάλλοντος σε λατομεία (αρ. 03.884) ύψους £680.000 κ.λπ. Άλλες σημαντικές πιστώσεις αφορούν την εγκατάσταση συστημάτων ελέγχου της ρύπανσης σε λατομεία, το πρόγραμμα προστασίας των αλυκών Λάρνακας, την αντιμετώπιση της διάβρωσης, την καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών, την αναδάσωση, τα δασικά πάρκα, την εξοικονόμηση νερού κ.λπ).

Αρνητική εντύπωση προκαλεί η διαπίστωση ότι, για άλλη μια χρονιά, εξευτελιστικά χαμηλά ποσά διατίθενται για πολύ σοβαρές περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Ενδεικτικά αναφέρεται η διάθεση μόνο £20.320 για το σχέδιο διάσωσης και συντήρησης σπανίων φυλών αγροτικών ζώων, £20.000 για τη διάσωση και προστασία μνημείων της φύσης, £8.000 για το σχέδιο ελέγχου ασθενειών των ψαριών, £6.800 για θαλάσσιες βιολογικές έρευνες, £95.000 για την έρευνα, πρόληψη και καταπολέμηση της θαλάσσιας ρύπανσης, £60.000 για την ανάπτυξη της καλλιέργειας των αρωματικών φυτών, μηδέν για τις πειραματικές μονάδες επεξεργασίας χοιρολυμάτων και μηδέν για τις έρευνες και πειράματα απώθησης των δελφινιών.

Το αξιοπερίεργο είναι ότι κατά απόλυτη αλλά και κατά συγκριτική θεώρηση το ύψος των αναπτυξιακών πιστώσεων για το περιβάλλον που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό αναπτύξεως για το 2002 του Υπουργείου Γεωργίας είναι χαμηλότερο εκείνου του 2001!

Συνολικά ποσά - Σύγκριση για το περιβάλλον

Από τα £350 εκατομ. των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού 2002 ,εντοπίζονται συνολικές πιστώσεις ύψους £17,7 εκατομ. που αφορούν την διαχείριση, προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος. Από αυτά, όπως έχουμε ήδη σημειώσει,

το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά τους τομείς του Υπουργείου Γεωργίας και Τουρισμού (£8,4 εκατομ.). Πιστώσεις εντοπίζονται και στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων Βιομηχανίας (£350.000), Παιδείας (£10.000), Γραφείο Προγραμματισμού (£101.000) και Εσωτερικών (£2.288.000). Εντοπίζονται επίσης άλλα £5,9 περίπου εκατομ. που αφορούν πολεοδομικά έργα τα οποία αναβαθμίζουν το αστικό περιβάλλον (αστικά πάρκα, διατήρηση αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, ποδηλατοδρόμοι κ.ά.). Το συνολικό ποσό αποτελεί το 5% του συνόλου των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού 2002. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια καταγράφεται μια σταθερή μικρή αύξηση του ποσοστού που αναλογεί στις πιστώσεις του τομέα περιβάλλοντος (2,1% το 1998, 3,4% το 1999, 4,6% το 2000, 6,8% το 2001 κ.ο.κ.). Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι για πρώτη χρονιά μετά από τόσα χρόνια σημειώνεται -κατά την απόλυτη ή τη συγκριτική θεώρηση- μείωση του ποσοστού των περιβαλλοντικών δαπανών επί του προϋπολογισμού ανάπτυξης.

Όπως διαπιστώνεται από το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης 1999-2003, που καταρτίστηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού, ο τομέας του περιβάλλοντος αντιμετωπίζει σοβαρά και δυσεπίλυτα προβλήματα. Επίσημως δηλώνεται ότι η κύρια επιδίωξη του στρατηγικού σχεδίου είναι η αιφόρος ανάπτυξη, η οποία θα επιτευχθεί μέσα από την υλοποίηση του σχεδίου δράσης. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει μια σειρά από μέτρα και πολιτικές που αφορούν τον τομέα της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο αλλά και με άλλες αναπτυξιακές στρατηγικές. Σύμφωνα λοιπόν με το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για την πενταετία 1999-2003, προνοούνται συνολικές δαπάνες τις τάξης των £146,2 εκατομ. για τον τομέα του περιβάλλοντος. Με τις πιστώσεις που προνοεί ο προϋπολογισμός 2002, μαζί με τις ανάλογες των υπολοίπων χρόνων, συμπληρώνεται μόνο ένα περιορισμένο ποσοστό του 60% του συνολικού στόχου. Για να καλυφθούν οι στόχοι του πενταετούς

προγράμματος για το περιβάλλον, απαιτείται η χορηγία πιστώσεων της τάξης των £70 εκατομ. περίπου, μέσα σε ένα χρόνο, δηλαδή την αμέσως επόμενη χρονιά το 2003. Λέγεται επίσης ότι μέχρι το 2012 θα πρέπει να διατεθούν περί τα £500 εκατομ. για την εναρμόνιση στον τομέα του περιβάλλοντος. Με τους ρυθμούς που παρουσιάζουν οι προϋπολογισμοί ούτε το μισό αυτού του ποσού δεν πρόκειται να παραχωρηθεί μέχρι το 2012.

Κατά συνέπεια, οι χορηγούμενες από τον προϋπολογισμό 2002 πιστώσεις που αφορούν την προστασία, διαχείριση και ανάπτυξη του περιβάλλοντος κρίνονται ελλιπείς, ανεπαρκείς και καθόλου ικανοποιητικές. Δε συμβαδίζουν και δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην ανάγκη της κυπριακής πολιτείας για επιτάχυνση της ενσωμάτωσης του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου, αλλά και για τη διασφάλιση της φυσικής κληρονομιάς και των βασικών προϋποθέσεων για την ποιότητα ζωής των πολιτών της.

Τι είναι για μας η ανάπτυξη

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει τη σύμβαση του Ρίο το 1992 καθώς και την συνακόλουθη ATZENTA 21, το σχέδιο δράσης δηλαδή που δέσμευσε τα συμβαλλόμενα κράτη σε δράσεις μέσω των οποίων θα επιτευχθούν δύο στόχοι:

1. Η μείωση της κατασπατάλησης των μη ανανεώσιμων μορφών ενέργειας του πλανήτη εις βάρος των επερχόμενων γενεών και
2. Η μείωση του ανοίγματος της ψαλίδας μεταξύ των φτωχών και των πλουσίων του πλανήτη, φροντίζοντας για τη δικαιότερη αξιοποίηση των πόρων της γης απ' όλους.

Μέσα στα πλαίσια της ATZENTA 21, οφείλει κάθε κράτος να προτείνει μεσοπρόθεσμες και μακρόπνοες πολιτικές και δράσεις που θα αποκαθιστούν ζημιογόνες πρακτικές ή θα διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος. Φυσικά, αυτές οι δράσεις και πολιτικές έχουν ένα κόστος και αντανακλώνται στον

προϋπολογισμό κάθε κράτους που θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί αναλόγως. Στην Κύπρο, αν και τα τελευταία χρόνια η έννοια της βιωσιμότητας, της βιώσιμης ανάπτυξης, έχει εισαχθεί στο γλωσσάριο των Υπουργείων Γεωργίας και Εσωτερικών, παρατηρούμε ότι τα εξαγγελόμενα έργα ανάπτυξης και οι πρόνοιες του προϋπολογισμού αφορούν έργα που καταστρατηγούν το πνεύμα της ATZENTA 21 για βιώσιμη ανάπτυξη. Ακόμα διαιωνίζουν ένα μοντέλο ανάπτυξης παρωχημένο που αφορά την έννοια της μεγέθυνσης και του άγριου πλουτισμού.

Από τη συνοπτική εικόνα των αναπτυξιακών δαπανών 2002 αντιλαμβανόμαστε ότι ο προϋπολογισμός έχει, υποτίθεται, συνταχθεί, ώστε να συνάδει με το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης 1999-2003, δίνοντας έμφαση σε παράγοντες που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής, όπως το περιβάλλον, η πολιτιστική ανάπτυξη ή αναβάθμιση του επιπέδου υγείας κ.λπ. και ότι λήφθηκαν υπόψη οι μεσοπρόθεσμοι μακροοικονομικοί στόχοι, ενόψει των διαρθρωτικών αλλαγών που απαιτούνται.

Αντιπαραβάλλοντας όμως τη διακήρυξη των επιδιώξεων και των στόχων και την προτεινόμενη πολιτική και μέτρα με τα ποσά που προτείνονται στον προϋπολογισμό, διαπιστώνουμε πλήρη απόκλιση. Καμιά σοβαρή πρόνοια δε γίνεται για χρηματοδότηση σχεδίων που να προωθούν διαρθρωτικές αλλαγές ή έργα προστασίας, αποκατάστασης ή εκπαίδευσης. Ο προϋπολογισμός επικεντρώνεται σε τεχνικά έργα, κυρίως οδοποιία, κτιριακά και κάποιο εξοπλισμό, χωρίς να μνημονεύονται τα έργα θεσμικής υποδομής και αναδιάρθρωσης.

Σχεδόν δέκα χρόνια μετά την υπογραφή της συνθήκης του Ρίο, ο προϋπολογισμός που προτείνεται φέτος μοιάζει να αγνοεί κεφαλαιώδεις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως η φέρουσα ικανότητα, η βιοποικιλότητα, η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, η προστασία της κοινής φυσικής κληρονομιάς κ.λπ.

Κυπριακό και βιωσιμότητα

Μιλώντας για βιωσιμότητα των φυσικών και ανθρωπογενών συστημάτων, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε στο Κυπριακό. Το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών αποφεύγει τα συνθήματα και τους αφορισμούς. Προσπαθεί ακόμα να αποφύγει την όποια επιχειρηματολογία στη βάση της κρατούσας ορολογίας. Διαπιστώνει κενά και αδυναμίες και προσπαθεί να αναζητήσει εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης του θέματος, ώστε τουλάχιστον να είναι τελικά πλήρως διασφαλισμένα τα ανθρώπινα και τα πολιτικά δικαιώματα όλων των Κυπρίων. Το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών αισθάνεται ταυτόχρονα υποχρεωμένο να υπογραμμίσει τις διαφαινόμενες αντιφάσεις ανάμεσα στο κοινοτικό κεκτημένο και το πλαίσιο των διαδικασιών που τώρα ακολουθούνται για επίλυση του Κυπριακού.

Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί από την κυβέρνηση και όλες τις πολιτικές δυνάμεις που τη στηρίζουν, συναινούν ή απλώς σιωπούν: Η τροχοδρομούμενη λύση με το διαχωρισμό σε δυο ζώνες, που θα διοικούνται από τις δυο κοινότητες αντίστοιχα, εμπεριέχει στοιχεία ρατσιστικού διαχωρισμού των Κυπρίων των οποίων και παραβιάζει βασικά ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα; Ας μη φτάσουμε αργότερα μπροστά σε ένα πιεστικό δημοψήφισμα ή την απειλή ότι τυχόν άρνηση θα θέτει σε κίνδυνο την ένταξή μας στην ΕΕ και τότε να αναζητούμε το λάθος. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ είναι σαφής, το ίδιο, και ακόμα περισσότερο, η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Είμαστε υποχρεωμένοι να εντοπίσουμε αυτή τη σημαντική αντίφαση και τις συνεπαγόμενες δυσκολίες και να ζητήσουμε από τον Πρόεδρο Κληρίδη και το Εθνικό Συμβούλιο να κινηθούν αυστηρά μέσα στο πλαίσιο που καθορίζουν το ευρωπαϊκό κεκτημένο, οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Η ευθύνη για μια τέτοια αποσαφήνιση είναι σαφής. Αν συνεχίσουμε με τον εφησυχασμό ότι η λύση θα είναι, γενικά και αόριστα, σύμφωνη με το ευρωπαϊκό

κεκτημένο ή ακόμα ότι ούτως ή άλλως ο Ντενκτάς και η Άγκυρα δε θέλουν λύση άλλη από τη συνομοσπονδία, τι θα γίνει, όταν κάποια ώρα θα πρέπει να τοποθετηθούμε σε σχέση με μια κάποια κακή ή περισσότερο κακή συγκεκριμένη λύση; Θα είναι αλήθεια ειλικρινής ο αιφνιδιασμός που πιθανόν να εμπεριέχει και στοιχεία εκβιασμού; Και μέχρι τότε πώς προσπαθούμε να βελτιώσουμε τις συνθήκες;

Θέλω να θυμίσω ότι οι οικολόγοι πιστεύουν σε μια ενιαία πολυπολιτισμική κοινωνία ελεύθερων και ενεργών πολιτών με πλήρη σεβασμό και με τη διασφάλιση όλων των ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων. Η προσέγγιση αυτή προκύπτει από την οικολογική θεώρηση για την ανάγκη διασφάλισης του ενιαίου ανθρωπογενούς οικοσυστήματος. Αυτό δε θα εξασφαλιστεί με τρόπο μαγικό, αλλά με συστηματική, επίμονη κι επίπονη προσπάθεια σ' όλα τα επίπεδα. Το σίγουρο είναι ότι μια λύση που δε θα στηρίζεται στο δίκαιο και το σεβασμό όλων των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων δε θα είναι βιώσιμη και θα οδηγήσει σε νέες συμφορές, που θα πηγάζουν από τις αντινομίες που η ίδια θα δημιουργήσει.

Τα μεγάλα κενά και οι ελλείψεις

Με βάση τη μελέτη της κατανομής των κονδυλίων που προνοεί ο προϋπολογισμός για το 2002, εγείρονται μια σειρά ερωτήματα που δε χρειάζεται να είναι κάποιος οικολόγος, για να συμφωνήσει ότι είναι πέρα για πέρα λογικά. Με βάση λοιπόν κυρίως την κοινή απλή λογική και λιγότερο την οικολογική μου συνείδηση ερωτώ:

1. Πώς θα χρηματοδοτηθούν τα απαραίτητα προγράμματα, ώστε κάθε πολίτης να πεισθεί για την αναγκαιότητα της εξοικονόμησης, της ανάκτησης, επανάχρησης και ανακύκλωσης των αχρήστων υλικών;
2. Πώς θα ενσωματώσουν οι υπηρεσίες σχεδιασμού στα αναπτυξιακά σχέδια επέκτασης των δημοτικών ορίων, κριτήρια βιωσιμότητας, επιδιώκοντας ελάττωση της ραγδαίας σφράγισης των γεωργικών γαιών από τον πολεοδομικό ιστό;

3. Πώς θα καμφθεί η διάθεση χωροθέτησης οχληρών χρήσεων σε άμεση γειτνίαση με οικιστικές ή τουριστικές ζώνες ή στην όχθη ποταμών που προσφέρονται ως “φθηνή” γη;
4. Πώς θα διαφυλαχθεί η προστασία του τοπίου, ακόμη και οι παραδοσιακές δομές, όταν ακόμα επικρατεί άγνοια αυτών των αξιών και ακόμη η μόνη αξία είναι η διαπλάτυνση των λεωφόρων, η εξασφάλιση της ταχύτητας του ΙΧ και η ασφαλτόστρωση;
5. Πώς θα εξασφαλίσουμε τη φήμη χώρας που σέβεται τον εαυτό της, τους νόμους της και τη φύση, όταν χωροθετούμε αεροδρόμια και γήπεδα της αντισφαίρισης στις αλυκές και κεραίες υψηλής τάσης σε άμεση γειτνίαση με οικισμούς και επιτρέπουμε το κυνήγι των αποδημητικών πουλιών ενεχόμενοι σε μια βαρβαρότητα;
6. Πώς μπορούμε να ελπίζουμε στην αλληλεγγύη των λαών, όταν καταστρατηγούμε κάθε αίσθημα δικαίου και διεθνούς υπευθυνότητας;
7. Πώς θα διασφαλίσουμε ένα υγιές μέλλον υπό τον ήλιο για τις επερχόμενες γενιές, όταν μολύνουμε το υπέδαφός μας με την κατάχρηση χημικών παρασκευασμάτων και λιπασμάτων στη γεωργία;
8. Πώς ελπίζουμε να θεωρούμαστε ένας ποιοτικός τουριστικός προορισμός, όταν υποβαθμίζουμε την αισθητική αξία του περιβάλλοντος και την αξία των παρεχομένων υπηρεσιών;
9. Αφότου εκλείψει ο τελευταίος ελαιώνας και το τελευταίο χαρουπόδασος υπό την πίεση της οικοπεδοποίησης και της κερδοσκοπίας, ποια τοπικά φυσικά προϊόντα θα απολαμβάνει ο Κύπριος;
10. Μέχρι πότε η ανάγκη ικανοποίησης των αναγκών του μαζικού τουρισμού θα εξωθεί στην αποστράγγιση των φυσικών αποθεμάτων και σε αποφάσεις

σχεδιασμού δεύτερης επιλογής για τη δημόσια υγεία όπως η αφαλάτωση;

11. Μέχρι πότε θα είμαστε καταδικασμένοι να δεχόμαστε τις διεθνείς ταπεινωτικές πρωτιές στο κάπνισμα, στον καρκίνο, στα οδικά δυστυχήματα και την κατά κεφαλήν παραγωγή σκουπιδιών, όλα ενδείξεις και δείκτες μιας ανεπαρκούς περιβαλλοντικής παιδείας;
12. Για πόσο καιρό ακόμα θα ακούμε περί της ιχνηλασιμότητας των καταλοίπων των φυτοφαρμάκων, χωρίς να βλέπουμε να στήνονται οι απαραίτητοι μηχανισμοί ελέγχου;
13. Ποια είναι τα όρια της υπομονής των κατοίκων της χερσονήσου του Ακάμα που αναμένουν, όπως και το παγκόσμιο οικολογικό κίνημα, εκείνες τις αποφάσεις της κυβέρνησης που δε θα ικανοποιούν τις ορέξεις του άλφα ή δείνα μεγαλοεπιχειρηματία, αλλά τις ανάγκες για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την από αυτήν πηγάζουσα ανάπτυξη της παραμελημένης αυτής περιοχής;
14. Θα αντέξουν για πολύ ακόμα οι πόλεις μας την ανύπαρκτη συγκοινωνιακή κυβερνητική πολιτική, που προάγει την αλόγιστη χρήση του ιδιωτικού αυτοκινήτου, ενώ θέτει συστηματικά στο περιθώριο κάθε άλλο μέσο συγκοινωνίας;
15. Πώς να μην απορεί κανείς με τις επιδόσεις της κυβέρνησης στο υδατικό, όπου πληρώνουμε πλέον £20 εκατομ. το χρόνο για την αγορά νερού της αφαλάτωσης, εν πολλοίς ακατάλληλο και ίσως και επικίνδυνο, όταν την ίδια ώρα εκατομμυρίων λιρών αξίας νερό σπαταλάται, χαρίζεται κατά σκανδαλώδη τρόπο ή απλά δε χρεώνεται;
16. Πόσο ακόμα θα παρατηρούμε πως πουθενά δεν εκδηλώνεται πολιτική βούληση απόδοσης ευθύνης και δικαίου για τις πετρελαιοκηλίδες, τις τρελές αγελάδες, τα σφαγεία, τη κατάχρηση εξουσίας, το χρηματιστήριο, τα σκάνδαλα;

Ο κατάλογος είναι ατέλειωτος. Η αδυναμία μιας σε βάθος κατανόησης της

σημασίας της προστασίας και της αποκατάστασης του περιβάλλοντος και της διασφάλισης θεσμών για τη διεκδίκησή του, συνέπεια ελλιπούς παιδείας, διαπαιδαγώγησης και ευαισθητοποίησης, θα καταδικάσει τη χώρα μας σ' ένα ρόλο "φτωχού συγγενή" της Ευρώπης.

Μια μικρή και απομονωμένη -από τον ήλιο λουσμένη, όπως λέει και ο ποιητής- χώρα σαν τη δική μας μπορεί να διεκδικήσει να είναι ο κήπος της βιοκαλλιέργειας, ζώνη απαλλαγμένη γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, ο τόπος της πλατιάς εφαρμογής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, χώρα πρότυπο που θα προάγει το σεβασμό σαν μέρος της ταυτότητάς της, των αρχών της βιωσιμότητας και των διεθνών συμβάσεων που τη διασφαλίζουν. Δεν έχουμε τις τεράστιες εκτάσεις άλλων χωρών, ώστε να τελούμε υπό την ψευδαίσθηση ότι διαθέτουμε την πολυτέλεια έστω και ένα εκατοστό να το διακινδυνεύσουμε για πειραματισμούς με επικίνδυνες ουσίες ή επιβλαβείς διαδικασίες. Δε μας αξίζει να γίνουμε ο σκουπιδοτενεκές των πειραμάτων των τεχνολογικά προηγμένων χωρών.

Μόνο πιστεύοντας στην ποιοτική αναζήτηση, αντί της ποσοτικής συσσώρευσης, θα μπορέσουμε να απαγκιστρωθούμε από το μοντέλο της μεγέθυνσης που προάγει την οικονομία της μεγάλης κλίμακας και οδήγησε τον πλανήτη σε τόσες καταστροφές και αστοχίες. Απαιτείται παιδεία, για να αναγνωρίσουμε την αξία του αυτοπεριορισμού και να αποστασιοποιηθούμε από τη σαγήνη της υπερβολής.

Η ανάγκη για μείωση των τακτικών δαπανών με καλύτερη διαχείριση του δημόσιου χρήματος κατά τη διάρκεια της φετινής χρονιάς είναι καθοριστική για την πορεία μας προς την Ευρώπη. Η ανάγκη για αύξηση των επενδύσεων σε έρευνα και τεχνολογία, σε έργα υποδομής που βελτιώνουν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής μας είναι ζωτική για την επιβίωσή μας.

Συνοψίζοντας, θεωρούμε ότι ο προϋπολογισμός για το 2002 που παρουσιάζει η

κυβέρνηση δεν ανταποκρίνεται στις δικές μας προσδοκίες. Δεν έχει όραμα για ένα καλύτερο μέλλον για την κοινωνία μας και τα παιδιά μας. Οι δαπάνες για τον πολιτισμό, για την προστασία του περιβάλλοντος, για την παιδεία είναι απογοητευτικά μικρές. Είναι ένα ισχνό, αναιμικό, στείρο και ξέπνοο οικονομικό κατασκεύασμα, που αναπαράγει το παρελθόν και υποσκάπτει το μέλλον μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη, παρακαλώ.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός που συζητούμε σήμερα κάνει ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της εναρμόνισής μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Είναι ίσως ο τελευταίος προϋπολογισμός που κατατίθεται στη Βουλή πριν την ουσιαστική ένταξή μας στην Ενωμένη Ευρώπη ή τουλάχιστο πριν την ολοκλήρωση των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό νομοθετικών εναρμονιστικών αναγκών. Σαν τέτοιος οφείλει να είναι και η βασική προωθητική δύναμη της κυπριακής οικονομίας σ' αυτή τη νέα εποχή.

Μερικά χρόνια πριν πάρουμε το δρόμο για την Ευρώπη η συζήτηση επί του προϋπολογισμού ήταν ένα κορυφαίο πολιτικό γεγονός. Σήμερα το πολιτικό ενδιαφέρον, αλλά και το ενδιαφέρον του κοινού, είναι πράγματι μειωμένο. Και ίσως είναι εύλογο αυτό, γιατί πράγματι ο προϋπολογισμός έχει και δίνει ελάχιστα περιθώρια κυβερνητικών πολιτικών. Στην πραγματικότητα ο προϋπολογισμός ετοιμάζεται και εκτελείται χωρίς να υπάρχει εθνική νομισματική πολιτική, χωρίς να υπάρχει εθνική εισοδηματική πολιτική και ουσιαστικά χωρίς εθνική δημοσιονομική πολιτική. Είναι στην πραγματικότητα το ετήσιο τμήμα ενός μεσοπρόθεσμου προγράμματος που καταρτίζεται μέσα στα πλαίσια της ενταξιακής μας πορείας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πιστεύω και εκτιμώ ότι ο προϋπολογισμός κάνει μια αγχώδη και φιλότιμη

προσπάθεια να διατηρήσει το υπάρχον κοινωνικό κράτος. Είναι η άποψή μου ότι ο προϋπολογισμός αυτός είναι στη βάση του ένας καλός προϋπολογισμός και θεωρώ την προσαρμογή που έγινε, όπου έγινε, με τα νέα δεδομένα της παγκόσμιας οικονομίας, δηλαδή την ελαφριά μείωση του ρυθμού ανάπτυξης, καθώς και την αναπροσαρμογή των φιλοδοξιών για τη μείωση του δημοσίου χρέους, επιτυχή.

Δεν έχει νόημα να εκθέσω περισσότερο τους λόγους για τους οποίους θεωρώ ότι ο προϋπολογισμός είναι καλός. Ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, είναι ρεαλιστικός και δεν έχει μεγάλη σημασία αν είναι λίγο ή περισσότερο αισιόδοξος. Εκείνο που επέλεξα σήμερα να κάνω είναι μια συνοπτική ανασκόπηση ή κριτική, αν θέλετε, μερικών βασικών θεμάτων της οικονομίας που εγγίζουν καίρια τις ανάγκες των κοινωνικών παροχών και τα οποία δε μας ικανοποιούν όπως τα πραγματεύεται ο προϋπολογισμός που σήμερα συζητούμε. Είναι θέματα όπως η φορολογική μεταρρύθμιση, τα αντισταθμιστικά μέτρα, η τρίτη ηλικία και οι χαμηλά αμειβόμενες τάξεις του λαού μας, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκτοπισμένοι μας, η νεολαία, το δημογραφικό πρόβλημα, η αγροτική πολιτική της κυβέρνησης. Βασικά θέματα για τα οποία το ΑΔΗΚ έχει ιδιαίτερη ευαισθησία και δικές του θέσεις και προτάσεις.

Στη συνέχεια ασχολούμαι με την ενταξιακή μας πορεία και τις προοπτικές που ανοίγονται μπροστά μας και τα όχι λίγα προβλήματα που θα αντιμετωπίσουμε και θα κλείσω την ομιλία μου με αναφορά στο εθνικό θέμα και τις θέσεις του ΑΔΗΚ για τη μέχρι τώρα πορεία του Κυπριακού. Είκοσι πέντε λεπτά είναι πολύ λίγα, κύριε Πρόεδρε, για να μπορέσει κανείς να διεξέλθει αναλυτικά τον προϋπολογισμό. Θα περιοριστώ σε μια συνοπτική αναφορά των πιο πάνω θεμάτων και παρακαλώ ολόκληρη τη σημερινή ομιλία μου να μου επιτραπεί να την καταθέσω στη γραμματεία της Βουλής με την παράκληση όπως συμπεριληφθεί στα πρακτικά ως έχει.

(Ο κ. Ντ. Μιχαηλίδης διαβάζει στη συνέχεια εκτενή αποσπάσματα από την ομιλία

του, η οποία ακολουθεί.)

Το ΑΔΗΚ δέχεται τη μεταβατική ιδιότητα αυτού του προϋπολογισμού λόγω κυρίως των πολλών εναρμονιστικών προσαρμογών που πρέπει να γίνουν στο αμέσως επόμενο διάστημα. Όμως, δραπτόμενοι της ευκαιρίας αυτής, δεν μπορούμε να μην εκφράσουμε τη διακαή μας επιθυμία οι προϋπολογισμοί να είχαν περισσότερο όραμα και λιγότερη διαχείριση του υπάρχοντος κατεστημένου καθεστώτος. Παρ' όλο που οι αριθμοί περί την οικονομία μας ευημερούν -και πράγματι οι διεθνείς οργανισμοί που παρακολουθούν και βαθμολογούν την οικονομία μας, όπως οι Moody's, οι S&P και άλλοι διατηρούν τη θετική τους βαθμολογία- δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι αλληπάλληλες κρίσεις και κτυπήματα από πολυετείς αγώνες και αναταράξεις, με αποκορύφωμα την εισβολή και κατοχή του 1974 και την πιο πρόσφατη καταστροφή στο ΧΑΚ, έχουν δημιουργήσει αλληπάλληλες αναταράξεις και τραγικές στρεβλώσεις.

Χρηματιστήριο

Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια και να ξεχνάμε ότι μια μεγάλη μάζα του λαού μας, κυρίως από τα χαμηλά και μεσαία στρώματα, έχει πρόσφατα χάσει όλες της τις αποταμιεύσεις στο ΧΑΚ, που, από ναός του χρήματος και από πηγή σταθερής και υγιούς χρηματοδότησης της οικονομίας που έπρεπε να είναι, μετετράπη σε ναό της λοβιτούρας και του τζόγου. Σε ένα δε περιβάλλον στρέβλωσης του θεσμού από τους ίδιους τους “ειδήμονες” και τους “ιθύνοντες” ο πολύς κόσμος, ακολουθώντας τους ταγούς αυτούς και υπό τις απατηλές παραινήσεις τους, οδηγήθηκαν ως ερίφια επί σφαγην να καταθέσουν τις οικονομίες τους και όχι μόνο.

Η καρδιά μας κλαίει, πράγματι, με τη σκέψη ότι τόσοσ πολύς κόσμος, τόσοι αναξιοπαθούντες συμπατριώτες μας έχουν παγιδευτεί και καταληστευτεί από λίγους “ειδήμονες” και “ιθύνοντες”. Έχουμε, δυστυχώς, παρακολουθήσει άναυδοι μερικούς από αυτούς που, δυστυχώς, ψυχρά και κυνικά αδιαφόρησαν, οδηγώντας τους

απροστάτευτους συμπατριώτες μας σε ένα παιγνίδι που δεν ήξεραν, να συνεχίζουν την ψυχρή και εκνευριστικά αδιάφορη στάση τους. Το χειρότερο δε από όλα είναι ότι δικαιολογούν τη στάση και τις αρπακτικές πράξεις τους με το γνωστό επιχείρημα “ας πρόσεχαν”, χωρίς να δείχνουν ίχνος λύπης ή μεταμέλειας προς αυτούς που καταλήστευσαν και αδίκησαν και που δε φαίνεται να έχουν τον τρόπο τώρα να επανακτήσουν τις χαμένες οικονομίες τους.

Οι συνέπειες από τη χρηματιστηριακή κρίση είναι πλέον τεράστιες. Υπάρχει τεράστια οικονομική καταστροφή ενός ολόκληρου κόσμου. Έχει γίνει, μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα, η μεγαλύτερη αναδιανομή πλούτου που έγινε ποτέ, σε βάρος τόσο πολλών, για χάρη τόσο λίγων.

Το ΑΔΗΚ διαπίστωσε ότι οι κύριοι λόγοι της οικονομικής καταστροφής στην Κύπρο λόγω χρηματιστηρίου έχουν προκύψει από τα ακόλουθα:

1. Την ολιγωρία που επέδειξε η κυβέρνηση να εφαρμόσει έγκαιρα το νόμο.
2. Την αδυναμία της τότε Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να τιμωρήσει έστω και έναν ένοχο από αυτούς που συνέβαλαν στη ληστεία του κυπριακού λαού.
3. Την ανεπάρκεια της απελθούσης Βουλής να θεσπίσει νομοθεσία που να προέβλεπε ή να κατέστelle έγκαιρα την καταστροφή.

Το ΑΔΗΚ αναμένει την άμεση διεκπεραίωση της έρευνας της ad hoc επιτροπής και απαιτεί την άμεση εφαρμογή, χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις, του πόθεν έσχες για όλους τους καθ' οιονδήποτε τρόπο εμπλεκόμενους στη μεγάλη ληστεία εις βάρος του κυπριακού λαού και της κυπριακής οικονομίας.

Πρακτικά το ΑΔΗΚ εισηγείται:

1. Την ιδιωτικοποίηση του ΧΑΚ.
2. Την προσφυγή με τη βοήθεια της κυβέρνησης στα δικαστήρια όσων έχασαν.
3. Την ψήφιση της νομοθεσίας για τα αμοιβαία κεφάλαια.

4. Τη θέσπιση αυστηρών κριτηρίων για την εισαγωγή και για την παραμονή εταιρειών στο ΧΑΚ.
5. Τη μείωση των επιτοκίων.
6. Την εφαρμογή μειωμένης φορολογίας για μεσομακροπρόθεσμες επενδύσεις.
7. Την εφαρμογή περισσότερης διαφάνειας στις δημόσιες εταιρείες, τα αποτελέσματα των οποίων να ανακοινώνονται κάθε τρίμηνο αντί εξάμηνο.
8. Τον περιορισμό του αριθμού των εισηγμένων εταιρειών, μέχρις ότου καλυτερεύσει η κατάσταση.

Πιστεύουμε ότι το ΧΑΚ μπορεί και πρέπει να βρει το δρόμο του. Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει ούτε με την απραξία της κυβέρνησης ούτε με την απόπειρα ενοχοποίησης των θυμάτων ούτε με την επιβολή σιωπής απέναντι σε όσα έχουν διαπραχθεί. Υπάρχει τεράστιο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό ζήτημα. Και απαιτούνται αποφάσεις και λήψη μέτρων.

Το ΑΔΗΚ ζήτησε με επιστολή του, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2001, προς τον Πρόεδρο της Βουλής τη δημιουργία ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής με αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση όλων των θεμάτων που αφορούν το χρηματιστήριο. Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι η δημιουργία μιας τέτοιας επιτροπής θα συμβάλει τα μέγιστα στην επίλυση του μεγάλου εθνικού προβλήματος του χρηματιστηρίου και θα εμπεδώσει μέσα στο λαό την αντίληψη που όλοι υιοθετούμε, ότι επιτέλους η Βουλή των Αντιπροσώπων σοβαρολογεί, όταν λέει ότι θα επιληφθεί του θέματος του χρηματιστηρίου και δεν προτίθεται να το παραπέμψει στις ελληνικές καλένδες.

Θα θέλαμε πράγματι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δούμε κάτι στον προϋπολογισμό που να δείχνει ότι τουλάχιστον η πολιτεία αναγνωρίζει αυτή τη μεγάλη αδικία, αυτή την τραγωδία, ότι έχει επιτέλους ευαισθητοποιηθεί, λαμβάνοντας τα

αναγκαία πρακτικά μέτρα για την αποφυγή του μεγάλου κακού. Η σιγή σ' αυτό το επίμαχο θέμα ευλόγως καταδικάζει την κυβέρνηση στη συνείδηση του λαού μας. Επιπλέον, εκτός από τα άμεσα μέτρα εξυγίανσης του ΧΑΚ, πρέπει πάραυτα να αποφασιστούν μέτρα ανακούφισης των οικονομικά σφαγιασθέντων συμπατριωτών μας. Παράλληλα, κυβέρνηση και Βουλή οφείλουν να περάσουν δρακόντεια μέτρα, ώστε πολιτειακοί αξιωματούχοι και ανώτεροι κρατικοί λειτουργοί, επιδοτούμενα κόμματα και λοιπά να μην έχουν θέση στο πάτωμα. Ο Υπουργός Οικονομικών, με δήλωσή του στα ΜΜΕ, ζητά αυτό που εμείς διακηρύσσουμε από το 1999, ότι «όσοι κατέχουν δημόσιο αξίωμα δεν έχουν θέση στο πάτωμα». Εμείς όμως είπαμε και λέμε κάτι παραπάνω: «Όποιοι αξιωματούχοι παίρνουν χρήματα από το δημόσιο υπό μορφήν επιδοτήσεων να αποκλείονται από το πάτωμα».

Έρευνα - Τεχνολογία

Μιλώντας όμως για το όραμα που θέλουμε να βλέπουμε στους προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η γεωργία εξαφανίζεται και η περιφέρεια φθίνει συνεχώς, αφού πάρα πολλά από τα χωριά μας ερημώνονται, ενώ οι πόλεις μας έχουν πήξει στο κυκλοφοριακό, στο καυσαέριο και πλησιάζουμε στην περιβαλλοντική καταστροφή. Η μικρή μας βιομηχανία -ιδίως οι μικρομεσαίοι- χάνεται και αυτή, αφού δεν μπόρεσε να αυτοματοποιηθεί έγκαιρα και πάσχει από έλλειψη κονδυλίων για έρευνα και τεχνολογία, έλλειψη έγκαιρης βοήθειας για αναβάθμιση κεφαλαιουχικών αγαθών. Δε βλέπουμε στον προϋπολογισμό την προσήκουσα έμφαση στην επιδότηση της έρευνας και τεχνολογίας ούτε μέτρα ενθάρρυνσης κεφαλαιουχικών επενδύσεων ή μέτρα προώθησης της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας σε τομείς όπως είναι η γεωργία, αλιεία - ιχθυοκαλλιέργειες, μικρομεσαίες βιομηχανικές μονάδες για τους νέους και τις νέες μας, επιστήμονες και μη.

Είναι πράγματι τραγικό το πόσο λίγα ποσά διατίθενται για την έρευνα και πόσο

απαρχαιωμένο είναι το σύστημα απόδοσης αυτής της επιδότησης, αφού μόνο το απειροελάχιστο του πενιχρού ποσού που διατίθεται στην έρευνα καταλήγει στη βιομηχανία και απολύτως τίποτα στη γεωργία. Η συντριπτική μερίδα του λέοντος πάει στις σχολές και στα ιδρύματα εκείνα των οποίων οι διορισμένοι εκπρόσωποι συμμετέχουν στο συμβούλιο που διαθέτει τα εν λόγω ποσά. Η γεωργία μέχρι πέρυσι ήταν απαγορευμένος κλάδος για σκοπούς έρευνας. Παρ' όλες τις πολυετείς αιτήσεις από εταιρείες, ιδίως στον τομέα της ιχθυοκαλλιέργειας, όπου υπάρχει ιδιωτική πρωτοβουλία, παρά την κρατική παρελκυστική πολιτική, οι εταιρείες αυτές προχωρούν, με έναν εντυπωσιακό πράγματι τρόπο, στην ετήσια αύξηση των εξαγωγών τους. Και ας μην ξεχνάμε ότι αυτές, όπως και οι υπόλοιπες κυπριακές εταιρείες, καλούνται να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις τα μεγαθήρια της Ευρώπης, που από πολλά χρόνια τώρα απολαμβάνουν πολλαπλής κυβερνητικής στήριξης και πακτωλού επιδοτήσεων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και από τις οποίες εμείς περιέργως ακόμη αυτοκαταργούμεθα και αυτοαποκλειόμαστε.

Φορολογικές προτάσεις

Οι φορολογικές προτάσεις της κυβέρνησης προσπαθούν να ικανοποιήσουν ταυτόχρονα διάφορα κριτήρια, την απλούστευση του συστήματος, την πιο έγκαιρη προετοιμασία της οικονομίας για την είσοδό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις κοινωνικές ανάγκες. Το ΑΔΗΚ δεν πάσχει ούτε από ξεπερασμένους δογματισμούς ούτε από δογματικά σύνδρομα άλλων εποχών. Βλέπουμε τι είναι καλό για την οικονομία και τον πολίτη και δε διαφωνούμε ούτε με την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος ούτε με την οποιαδήποτε προσπάθεια εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο. Εφόσον, δε, με την απλούστευση, η φορολογική μεταρρύθμιση ικανοποιεί κριτήρια, όπως αυτό της συνέχισης του καθεστώτος των παράκτιων εταιρειών -με την εξομοίωση εταιρικού φόρου των κυπριακών εταιρειών με αυτή των παράκτιων στο 10%- εμείς δε θα

μπορούσαμε να συμφωνήσουμε περισσότερο. Γιατί έτσι διατηρείται ο υπεράκτιος τομέας αλώβητος και ακμαίος, ο οποίος, ως γνωστόν, πέρα από το ζωτικό συνάλλαγμα που εισφέρει στην κυπριακή οικονομία, εργοδοτεί επιπλέον πάρα πολλούς Κύπριους νέους επιστήμονες. Μόνο που εδώ θα θέλαμε την κυβέρνηση να σκεφτεί σοβαρά την επίκληση του προϋπάρχοντος καθεστώτος (grandfather clause), προκειμένου να κερδίσει δεκαετή παράταση των όποιων ωφελημάτων παρέχονται σήμερα στους υπαλλήλους των υπεράκτιων εταιρειών της Κύπρου, όπως είναι, για παράδειγμα, η απαλλαγή από τις κοινωνικές ασφάλειες και άλλα. Ας μην ξεχνάμε ότι οι υπεράκτιες έγιναν ο μαγνήτης που επαναπατρίζει πάρα πολλούς επιστήμονες και συμπατριώτες μας, και όχι μόνο, και θα ήταν λάθος τεράστιο να τους απωθήσουμε, εξαποστέλλοντάς τους στο εξωτερικό από μία καθαρή αβλεψία. Η σαφής άποψή μας είναι ότι, εφόσον υπάρχει ακόμα η ευκαιρία να επικαλεσθούμε το προϋπάρχον καθεστώς (grandfather clause) και να κερδίσουμε ακόμη δέκα χρόνια, πρέπει να το επικαλεσθούμε χωρίς καθυστέρηση.

Η μείωση στο 10% του φόρου των κυπριακών εταιρειών θα πρέπει να συμβάλει και στην εισδοχή ξένων επενδύσεων στην οικονομία από ξένες εταιρείες με περιφερειακό εμπορικό χαρακτήρα, έτσι που να τονώσουν τις εξαγωγές και την απασχόληση τόσο εργατικού όσο και πανεπιστημιακού και άλλου εξειδικευμένου προσωπικού.

Το ΑΔΗΚ δεν κάνει κριτική χάριν της κριτικής. Τουναντίον, θέλει να διατυπώσει προτάσεις που να βελτιώνουν όσο το δυνατό την προτεινομένη μεταρρύθμιση. Με αυτό το πνεύμα θα θέλαμε καταρχάς να υποδείξουμε ότι η απότομη στροφή από το σύστημα των αμέσων προς τους έμμεσους φόρους μπορεί να δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την είσπραξη των φόρων, αλλά, όπου εφαρμόζεται αυτό το σύστημα, είναι αποδεδειγμένο ότι κτυπά δυσανάλογα τις μεσαίες και χαμηλά εισοδηματικές τάξεις. Γι'

αυτό και τα αντισταθμιστικά μέτρα που θα θεσπισθούν θα πρέπει να διορθώνουν αυτή την ασυμμετρία.

Πιστεύουμε ότι, περνώντας το κατώφλι του εικοστού πρώτου αιώνα, μέσα στις γνωστές συνθήκες και απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης και μέσα από τη διαδικασία εναρμόνισής μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, πρέπει να διαμορφώσουμε συγκεκριμένη προοδευτική κοινωνικοοικονομική πολιτική, εν πολλοίς και προληπτική, ειδικά αναφορικά με:

1. Τη φορολογική μεταρρύθμιση.
2. Τη δίκαιη κατανομή επαρκών αντισταθμιστικών μέτρων.
3. Την εξοικονόμηση κρατικών οικονομικών πόρων.
4. Την προώθηση και στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
5. Την ενθάρρυνση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης, τόσο στον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης και της περιφερειακής ανάπτυξης.
6. Την εξασφάλιση της ακεραιότητας του κράτους και της έννομης τάξης.

Αντισταθμιστικά μέτρα

Αν και δεν είδαμε ακόμη την κατανομή του προτεινόμενου αντισταθμιστικού ποσού των £88 εκατομ., σημειώνουμε ότι το ποσό αυτό δε φαίνεται ικανοποιητικό, για να ανατρέψει τα δεδομένα υπέρ των χαμηλών και μεσαίων στρωμάτων της κοινωνίας. Για να μπορέσει η προτεινόμενη μεταρρύθμιση να καλύψει τα χαμηλά και μεσαία στρώματα, πρέπει αφενός να αναπληρώσει τα πλεονεκτήματα που αφαιρεί και αφετέρου να διορθώσει τα μειονεκτήματα που επιβάλλονται από τους έμμεσους φόρους.

Τρίτη ηλικία

Δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε από τα χαμηλότερα στρώματα καταρχάς τα άτομα τρίτης ηλικίας, τους συνταξιούχους μας. Εφόσον κάνουμε το άλμα της

φορολογικής μεταρρύθμισης, καλό θα είναι και δίκαιο να ανεβάσουμε το μίνιμουμ των συντάξεων της φτώχειας και της πείνας. Αυτή η τάξη έχει δικαιώματα στην κοινωνία και βασίζεται πάνω σε όλες τις άλλες τάξεις, για να ζήσει αξιοπρεπώς και επωφελώς μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Το καθεστώς των έμμεσων φόρων που επιβάλλεται με τη φορολογική μεταρρύθμιση συμπιέζει τις συντάξεις πιο κάτω από τα όρια και επιβαρύνει τις χαμηλές τάξεις με περισσότερους φόρους. Για τους συνταξιούχους το ΑΔΗΚ προτείνει κατώτατη σύνταξη £300. Κάτι τέτοιο όχι μόνο θα επιτρέψει στους συνταξιούχους να ζήσουν μια επωφελή και ευυπόληπτη ζωή, χωρίς να αποτελούν βάρος στα παιδιά τους, αλλά θα ανεβάσει και την αγοραστική τους δυνατότητα, δημιουργώντας καλύτερες συνθήκες στην αγορά.

Για την τρίτη ηλικία το ΑΔΗΚ προτείνει περαιτέρω τη διαμόρφωση συγκεκριμένης πολιτικής και προγραμμάτων πάνω σε δύο κύριους άξονες, προϋπόθεση για την υλοποίηση των οποίων είναι η ουσιαστική αύξηση των συντάξεων. Αναφέρομαι στον άξονα του ενεργητικού γήρατος, όπου δίδονται ευκαιρίες στα ικανά ηλικιωμένα άτομα να έχουν εποικοδομητικό και παραγωγικό ρόλο στην κοινωνία, και στον άξονα του παθητικού γήρατος, με την παροχή γηριατρικής φροντίδας, ανάλογα με τις ανάγκες ασθενέστερων ηλικιωμένων ατόμων, μέσα στο περιβάλλον της οικογένειας, της κοινωνίας ή των ιδρυμάτων, σε συνθήκες άνεσης και αξιοπρέπειας.

Για την υλοποίηση μιας τέτοιας πολιτικής κράτος και κοινωνία πρέπει να επιστρατεύσουν πρακτικά μέτρα και προς τους δυο άξονες. Αφενός το κράτος πρέπει να διαμορφώσει τη φιλοσοφία του και να προωθήσει ανάλογα προγράμματα, να διαθέσει τα απαιτούμενα κονδύλια για την πραγματοποίησή τους, με ανάλογο εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών του σ' αυτό τον τομέα, αφετέρου κράτος και κοινωνικό σύνολο, από κοινού, μέσα από έντονη διαφώτιση/ευαισθητοποίηση, πρέπει να αλλάξουν την αναχρονιστική, πατερναλιστική νοοτροπία της περιθωριοποίησης όλων

των ηλικιωμένων ως ανίκανων ατόμων. Θεωρούμε επιτακτική ανάγκη την οικοδόμηση γεφυρών επικοινωνίας και κατανόησης μεταξύ των διαφόρων γενεών, για να κλείσει το μεγάλο χάσμα που παρατηρείται μεταξύ της νεολαίας, ενηλίκων και υπερηλίκων σήμερα.

Η εισήγηση είναι όπως προγραμματισμός και ανάλογα κονδύλια διατεθούν με βάση την πραγματοποίηση των εξής τεσσάρων βασικών αρχών: Της αρχής της αξιοπρέπειας, της αρχής της ανεξαρτησίας, της αρχής της ενεργούς συμμετοχής, της αρχής της προσωπικής ολοκλήρωσης.

Η αρχή της αξιοπρέπειας: Οι ηλικιωμένοι έχουν τη δυνατότητα διαβίωσης σε συνθήκες άνεσης και ασφάλειας. Πρέπει να είναι εξασφαλισμένοι από τον κίνδυνο εκμετάλλευσης και από τον κίνδυνο σωματικής ή πνευματικής βίας και να τυγχάνουν δίκαιης συμπεριφοράς χωρίς διάκριση και ασχέτως οικονομικής κατάστασης.

Η αρχή της ανεξαρτησίας: Όλοι οι ηλικιωμένοι πρέπει να έχουν επαρκή σύνταξη που να τους προσφέρει τη δυνατότητα ανεξάρτητης αξιοπρεπούς διαβίωσης, ώστε όλοι όσοι καρπούνται “συντάξεις πενίας” από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να πάψουν να βασίζονται απόλυτα στη μεγαλοψυχία της οικογένειας για την επιβίωσή τους. Να έχουν πρόσβαση σε επαρκή υγιεινή διατροφή, νερό, στέγαση, ένδυση και δωρεάν ιατρική περίθαλψη. Να έχουν δικές τους επιλογές για ανεξάρτητη επιβίωση, πάντοτε με οικογενειακή και κοινωνική στήριξη αλλά γενικά και με κρατικές επιχορηγήσεις, επιπρόσθετα με ειδική αρωγή για τους αναξιοπαθούντες. Να έχουν ίσες ευκαιρίες απασχόλησης ή κρατικής καθοδήγησης για υπαλλακτικούς ή επιπρόσθετους τρόπους εξασφάλισης εισοδήματος. Να έχουν προσβάσεις στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση. Να έχουν τη δυνατότητα να ζουν σε ασφαλές άνετο περιβάλλον, όσο το δυνατό περισσότερα χρόνια.

Η αρχή της ενεργού συμμετοχής: Οι ηλικιωμένοι να έχουν τη δυνατότητα

ενσωμάτωσής τους στο κοινωνικό σύνολο, με πλήρη συμμετοχή στη διαμόρφωση και προώθηση προγραμμάτων τα οποία έχουν άμεση σχέση με την ευημερία τους και τη μετάδοση των γνώσεων και εμπειριών τους στις νεότερες γενιές. Πρέπει να έχουν τη δυνατότητα αναζήτησης και προώθησης ευκαιριών για εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου, καθώς και προσφοράς εθελοντικής κοινωνικής υπηρεσίας μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους.

Η αρχή της προσωπικής ολοκλήρωσης: Οι ηλικιωμένοι να έχουν τη δυνατότητα επιδίωξης ευκαιριών για ανάπτυξη όλων των δυνατοτήτων τους και πρόσβασης σε εκπαιδευτικές, πολιτιστικές, πνευματικές δραστηριότητες και διευκολύνσεις αναψυχής.

Επιπρόσθετα συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα για την τρίτη ηλικία:

1. Να δοθεί έκπτωση γήρατος £2.000, με ανώτατο ποσό φορολογικού οφέλους £400 για άτομα άνω των εξήντα πέντε ετών.
2. Να διατηρηθεί η απαλλαγή τόκων για καταθέσεις σε τράπεζες και συνεργατικά ιδρύματα μέχρι £600 και να παραμείνουν οι ρυθμίσεις που ισχύουν για τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης.
3. Για τους τόκους να γίνεται παρακράτηση φόρου στην πηγή και όχι έκτακτης αμυντικής εισφοράς, με νομοθετική πρόνοια για δικαίωμα επιλογής του πολίτη για διεκδίκηση επιστροφής του φόρου, όπως γίνεται τώρα με τα μερίσματα δημόσιων εταιρειών.
4. Να διατηρηθεί η εξαίρεση για μερίσματα δημόσιων εταιρειών που τώρα είναι £1.200 για κάθε φυσικό πρόσωπο.
5. Το ποσό φόρου που θα παρακρατείται από το μέρισμα φυσικών προσώπων να τυγχάνει της ίδιας μεταχείρισης που ισχύει στην υφιστάμενη νομοθεσία. Δηλαδή, δικαίωμα επιλογής του πολίτη να τύχει φορολογίας με βάση τους κανονικούς συντελεστές φορολογίας.

Οι χαμηλά αμειβόμενοι

Εκτός από τους συνταξιούχους, και το θέμα των χαμηλόμισθων συμπατριωτών μας επηρεάζεται αρνητικά από την αύξηση των έμμεσων φόρων. Υπολογίζεται ότι ένας που κερδίζει £700 το μήνα κατ' ουσία δε βλέπει κανένα όφελος από τις καινούριες φορολογικές προτάσεις, ενώ έχει να αντιμετωπίσει πολύ ψηλότερους έμμεσους φόρους.

Για να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες, εισηγούμαστε όπως για κάθε εργαζόμενο με εισόδημα μέχρι £20.000 διατεθεί το ποσό των £500 το χρόνο κατά εξαρτώμενο (dependent), το οποίο να περιλαμβάνει τέκνα, συζύγους, άνδρες και γυναίκες, και γονείς.

Καλύτερη φοροείσπραξη

Ελέχθη από τους προτείνοντες τη μεταρρύθμιση ότι το προτεινόμενο φορολογικό σχέδιο θα συντελέσει στην πιο ομαλή και ικανή (efficient) είσπραξη των φόρων. Εμείς έχουμε τις αμφιβολίες μας. Είναι γνωστό ότι στις σημερινές κοινωνίες η φοροδιαφυγή δεν παρατηρείται ούτε στους μισθωτούς ούτε τόσο πολύ στις εταιρείες. Η μεγαλύτερη φοροδιαφυγή, τουναντίον, παρατηρείται στους ελεύθερους επαγγελματίες. Σε άλλες χώρες, για να αποφύγουν μέτρα παγίδευσης και αστυνόμευσης/φυλάκισης παραβατών αυτών των τάξεων, θέσπισαν το τεκμαρτό εισόδημα. Επειδή εμείς είμαστε εναντίον της σκληρής αστυνόμευσης των πολιτών και της πολλαπλής παγίδευσης της όποιας επαγγελματικής τάξης, εισηγούμαστε τη θέσπιση του θεσμού της φορολογίας με βάση το τεκμαρτό εισόδημα, δηλαδή με βάση τον αριθμό αυτοκινήτων, ενοικίων, διπλών κατοικιών, κατοχής γιοι και άλλων δειγμάτων εισοδηματικής ικανότητας. Έτσι το κράτος θα αρχίσει επιτέλους να παίρνει ρεαλιστικές φορολογίες από τα εν λόγω επαγγέλματα που συνήθως φοροδιαφεύγουν ή φοροαπαλλάσσονται. Και εδώ είναι γνωστό ότι μιλάμε για πολλά εκατομμύρια λίρες.

Υπάρχουν όμως και παραδείγματα αυτοαναιρούμενης πολιτικής μέσα στις

προτάσεις της φορολογικής μεταρρύθμισης. Δεν είναι δυνατό να διατυμπανίζουμε την πιο καλή φοροείσπραξη, επιβάλλοντας 10% φόρο άμυνας στις τραπεζικές καταθέσεις. Αυτό σίγουρα αντιβαίνει στην κοινωνική και οικονομική πολιτική της ενθάρρυνσης των αποταμιεύσεων. Ναι, είμαστε υπέρ μιας δυνατής άμυνας και της ανάλογης διάθεσης πόρων, αλλά όχι στη φορολόγηση των τόκων για την άμυνα, καταπατώντας τις καταθέσεις και αποθαρρύνοντας την αποταμίευση.

Η άποψή μας είναι ότι η φορολογική μεταρρύθμιση έχει ορισμένους σαφείς προσανατολισμούς, όπως τη συμμόρφωση προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο, την τόνωση της επενδυτικής δραστηριότητας, την προσέλκυση εξωτερικών επενδύσεων με τη μείωση των εταιρικών φόρων και τη διατήρηση του ζωτικού υπεράκτιου τομέα των υπηρεσιών, με την αύξηση των φόρων μέχρι το 10%.

Η έμφαση στους έμμεσους φόρους και ταυτόχρονα η μείωση των άμεσων φόρων επίσης βοηθά στη φοροεισπρακτική προσπάθεια της κυβέρνησης. Όμως φρονούμε πως τα χαμηλότερα στρώματα δικαιούνται περισσότερης προσοχής και πιο γενναίων αντισταθμιστικών παροχών. Επίσης στην προσπάθειά της η κυβέρνηση να βελτιώσει τις φοροεισπρακτικές επιδόσεις της δεν πρέπει να εξουδετερώσει άλλα κοινωνικά χρήσιμα κριτήρια, όπως τις αποταμιεύσεις, και πρέπει να εξεύρει κατάλληλους μηχανισμούς, όπως τα τεκμήρια, για να αποκλείονται μεγάλες τάξεις επαγγελματικές να διαφεύγουν της υποχρέωσής τους να πληρώνουν φόρους.

Πιστεύουμε ότι η φορολογική μεταρρύθμιση, όπως έχει υποβληθεί, από μόνη της, δε θα σπάσει το φαύλο κύκλο του δημοσιονομικού ελλείμματος, του χρόνιου ελλείμματος στο ισοζύγιο εμπορικών συναλλαγών, του ξένου και εγχώριου δανειστικού χρέους. Γι' αυτό εμείς λέμε ότι οι σημερινοί προϋπολογισμοί στην ουσία εξυπηρετούν μόνο τη λογιστική διαχείριση, αν θέλετε, ενός συντηρητικού συστήματος και αγνοούν πλήρως τους στόχους της ανάπτυξης, της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού του

κράτους, καθώς και της αναβάθμισης της κοινωνίας. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τι πόρους θα εκτελέσουμε το όποιο όραμα αναβάθμισης της οικονομίας και της κοινωνίας, όταν αλληπάλληλες κυβερνήσεις συμπλέουν με μια αναχρονιστικά πλασμένη κυβερνητική μηχανή και μία δημόσια υπηρεσία, η οποία, βάσει μιας πρόσφατης μελέτης της Βουλής, «πάσχει σε μεγάλο βαθμό από συντηρητισμό και ακαμψία, γραφειοκρατία, αναξιοκρατία, συγκεντρωτισμό και αυταρχισμό, έλλειψη αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας, έλλειψη αποτελεσματικής διοικητικής οργάνωσης, εξειδίκευσης και ποιότητας στην παραγωγή»;

Πολύ φοβάμαι πως, αν αυτή η αναφορά γινόταν για ένα οποιοδήποτε τμήμα μιας ιδιωτικής εταιρείας, αυτό θα έκλεινε αυθημερόν, χωρίς καμιά συζήτηση. Ενώ εμείς εδώ όχι μόνο ανεχόμαστε την ύπαρξη, ανεχόμαστε παράλληλα και τη συνεχή συντήρηση και απαράδεκτη πάχυνση αυτού του σώματος πάνω στην οικονομία και την κοινωνία, που συντηρεί μια επικίνδυνη μάζιγα, που απορροφά όλους σχεδόν τους πόρους, εμποδίζοντας κάθε σκέψη για ενίσχυση και αναβάθμιση άλλων τομέων της κοινωνίας και της οικονομίας. Αποφεύγονται έτσι ή αναβάλλονται οι μεγάλες αποφάσεις μέχρι τον επόμενο προϋπολογισμό και το όραμα παραμένει ανεκπλήρωτο, κινδυνεύοντας να καταλήξει σε εφιάλτη.

Γιατί πώς είναι δυνατόν να έχουμε φτάσει στο σημείο οι τρέχουσες δαπάνες συντήρησης του κράτους να προβλέπονται το 2002, με νέα αύξηση, 7,4% και της λειτουργίας του κράτους με επιπλέον 5,8%, πέρα από μια περσινή αύξηση του 5,8% και ενός ολόκληρου 25,1% το 2001; Πού πήγε η περίφημη λιτότητα που εξαγγέλλει κάθε τόσο η κυβέρνηση; Ή μήπως αυτή η λιτότητα δεν αγγίζει το Γαργαντούα της κυβερνητικής μηχανής; Φτάσαμε στο σημείο το δημόσιο χρέος να προβλέπεται στο 98,3% του ΑΕΠ το 2002 (από το 96,4% που ήταν το 2000 και το 96,7% το 2001). Ενδεικτικά, δε, αναφέρω ότι το δημόσιο χρέος προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων

έχει ήδη φτάσει τα £2 δις και αυξάνεται κατά £200 εκατομ. κατ' έτος.

Είναι λοιπόν σαφές ότι, αν δε ληφθούν δρακόντεια μέτρα νοικοκυρέματος και σμίκρυνσης του αδηφάγου κράτους, όχι μόνο δε θα μείνουν πόροι για άλλους τομείς της οικονομίας, αλλά και το δημοσιονομικό έλλειμμα θα κινδυνεύει να ξεφύγει από τον έλεγχο. Με την ίδια λογική της μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, είμαστε σαφώς υπέρ της συνέχισης των αναπτυξιακών έργων, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του ΒΟΤ, όπως αποφασίστηκε πρόσφατα για τις μαρίνες και τα αεροδρόμια. Να αποφεύγουμε τον περαιτέρω δανεισμό και να προχωρήσουμε σε μετοχοποίηση κρατικών και ημικρατικών οργανισμών, όπου αυτό είναι εφικτό, για να πάψει επιτέλους το κράτος να κάνει τον επιχειρηματία.

Δημογραφικό πρόβλημα

Το μέγεθος του δημογραφικού προβλήματος, η επιδείνωσή του τις τελευταίες δεκαετίες, οι συνέπειές του στην οικονομική και κοινωνική διάρθρωση, οι συνέπειές του στην ασφάλεια του κράτους, οι συνέπειες ακόμη στην επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού είναι γνωστές εδώ και πολλά χρόνια. Η σταδιακή επικράτηση αξιακών προτύπων στην κοινωνία μας που υποτιμούν, χλευάζουν και τελικά διαλύουν την οικογένεια μας έφτασε στο κατόντημα οι γεννήσεις τα τελευταία χρόνια, σε ορισμένες περιοχές, να είναι λιγότερες από τους θανάτους.

Ο σημαντικότερος παραγωγικός συντελεστής, το ανθρώπινο δυναμικό, παραγνωρίζεται και ο υπουλότερος εχθρός μας, ο δημογραφικός μαρασμός, αγνοείται. Για το λόγο αυτό η κυβέρνηση καταλαμβάνεται συνεχώς υπερήμερη στις υποχρεώσεις της απέναντι στο τιμιότερο και αγνότερο κομμάτι της κοινωνίας μας, τον πολύτεκνο κόσμο. Για τον ίδιο λόγο, άλλωστε, εφησυχάζει απέναντι στην απειλή του δημογραφικού αποδεκατισμού με την πληθυσμιακή έκρηξη που παρατηρείται στα κατεχόμενα, παράλληλα με την εισροή από την Τουρκία πέραν των 100 000 εποίκων,

που τα επίσημα στοιχεία χαρακτηρίζουν ως ιδιαίτερα επικίνδυνο αριθμό. Μια πληθυσμιακή έκρηξη που θα αποβεί σίγουρα περισσότερο επικίνδυνη από οποιαδήποτε πολεμική σύγκρουση. Όλοι γνωρίζουμε ότι στην Κύπρο σήμερα βρίσκονται παράνομα πάνω από 110 000 έποικοι και ο αριθμός αυτός καθημερινά αυξάνεται ή τουλάχιστο κάθε εννέα μήνες πολλαπλασιάζεται. Γιατί όμως η δημογραφική γήρανση που παρατηρείται στον τόπο μας έχει αντικαταστήσει τη δημογραφική ανανέωση;

Πάρα πολλοί παράγοντες έχουν να κάνουν με αυτό το γεγονός:

1. Η γεωγραφική και η επαγγελματική εγκατάλειψη της γεωργικής εργασίας.
2. Η ασύμμετρη αστικοποίηση.
3. Η εντός κατοικίας επαγγελματική δραστηριότητα της μητέρας.
4. Η ανεπάρκεια στεγαστικής οικογενειακής πολιτικής.
5. Η πλημμελής και άνιση προστασία της οικογένειας με παιδιά.
6. Η δυσμενής προκατάληψη κατά της οικογένειας με παιδιά.
7. Η υποβάθμιση του θεσμού του γάμου και η αύξηση συγχρόνως των διαζυγίων.
8. Η άνοδος του επιπέδου ζωής και επομένως και των αναγκών που προκύπτουν.
9. Τα αποτελεσματικότερα μέτρα περιορισμού των παιδιών, μέσω αντισύλληψης, των εκτρώσεων και της στείρωσης.

Θέση του ΑΔΗΚ είναι η διαμόρφωση μακροχρόνιου προγραμματισμού με επαρκή κίνητρα υπό τύπον επιχορηγήσεων, φοροαπαλλαγών, μακροχρόνιων χαμηλότοκων δανείων και άλλων μέτρων που να ενθαρρύνουν τη δημιουργία πολυτέκνων οικογενειών και που να εξασφαλίζουν τις ανάγκες και τις ανέσεις τους.

Συγκεκριμένα εισηγούμαστε:

1. Φορολογίες
 - α. Το κατώτερο φορολογητέο εισόδημα για τρίτεκνες οικογένειες να είναι

£14.000, για τετράτεκνες £16.000 και για πεντάτεκνες, και άνω, £20.000.

- β. Μείωση εισαγωγικού φόρου αυτοκινήτου κατά 50% για τρίτεκνες οικογένειες και αφορολόγητο αυτοκίνητο για τετράτεκνες και άνω. Τα αυτοκίνητα να είναι συγκεκριμένου κυβισμού, αριθμού θέσεων και κατασκευής.
- γ. Μείωση φόρου άδειας κυκλοφορίας για τρίτεκνες οικογένειες κατά 50% της κανονικής, κατά 80% για τετράτεκνες οικογένειες και κατά 90% για πεντάτεκνες και άνω.
- δ. Τα τέλη για ρεύμα, νερό και τηλέφωνο να μειωθούν κατά 50% για τρίτεκνες οικογένειες και άνω.

2. Χορηγίες - Επιδόματα - Δάνεια

- α. Πιστεύουμε ότι το επίδομα τέκνων δεν προσφέρει την απαιτούμενη αρωγή, που να ανακουφίζει οικονομικά την οικογένεια για μια αξιοπρεπή επιβίωση. Εισηγούμαστε αύξηση του επιδόματος σε αντίστροφη αναλογία με το εισόδημα της οικογένειας. Η αύξηση να είναι πιο ουσιαστική για τις χαμηλότερα αμειβόμενες τάξεις.
- β. Η φοίτηση στα κυπριακά πανεπιστήμια να είναι δωρεάν για ένα τέκνο της τρίτεκνης οικογένειας και πέραν.
- γ. Να παραχωρούνται άτοκα ή χαμηλότοκα φοιτητικά δάνεια.
- δ. Παροχή επιχορηγημένων οικοπέδων με μακροπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια για κατασκευή κατοικίας για τετράτεκνες οικογένειες, και άνω, με ακαθάριστο εισόδημα και των δυο συζύγων που δεν υπερβαίνει τις 20.000, αντί τις 12.000 ως έχει σήμερα.
- ε. Κίνητρα για επαγγελματική αποκατάσταση των πολυτέκνων οικογενειών, με τη δημιουργία οικογενειακών επιχειρήσεων στην ύπαιθρο.

3. Γονείς

- α. Καθολική αναγνώριση της πολυτεκνικής ταυτότητας με τη θεσμική καθιέρωσή της.
 - β. Το επίδομα γέννας να αυξάνεται κατά ένα δεύτερο για το τρίτο παιδί και να διπλασιάζεται για το τέταρτο και πέραν.
 - γ. Γονική άδεια ενός μηνός για το σύζυγο και έξι μηνών για τη σύζυγο. Για τη σύζυγο επίσης τετράωρη εργασία ημερησίως για άλλους έξι μήνες.
 - δ. Οι μητέρες να προσέρχονται μια ώρα αργότερα στην εργασία ή να σχολνάνε μια ώρα ενωρίτερα, μέχρις ότου το παιδί αρχίσει το δημοτικό σχολείο.
 - ε. Εξαρτώμενα παιδιά να είναι και τα παιδιά που είναι φοιτητές ή που παρακολουθούν μαθήματα σε αναγνωρισμένα ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης.
4. Ταμείο προικοδότησης νέας γενιάς

Να ιδρυθεί από το κράτος ειδικό ταμείο στο οποίο το κράτος να καταθέτει στο όνομα κάθε παιδιού μια λίρα την ημέρα, από τη γέννησή του μέχρι την ενηλικίωσή του. Το ποσό που θα συγκεντρωθεί θα ανήκει αποκλειστικά στον δικαιούχο που θα μπορεί να τα χρησιμοποιήσει όπως θεωρεί εκείνος καλύτερα, για παράδειγμα, για σπουδές ή για ξεκίνημα κάποιας επιχείρησης ή άλλως πως. Η οικογένεια του δικαιούχου θα έχει πρόσβαση σε αυτό το ταμείο, μόνο σε περίπτωση που προκύψουν λόγοι υγείας για το δικαιούχο άτομο και δεν υπάρχει άλλος τρόπος να λυθεί το πρόβλημα αυτό.

Με το ταμείο αυτό αίρεται από την κάθε οικογένεια ένα μεγάλο μέρος του βάρους των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη γέννηση κάθε παιδιού. Έτσι πιστεύεται ότι θα βοηθήσει σημαντικά στην αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της υπογεννητικότητας που μαστίζει την κοινωνία μας.

Νεολαία - Αθλητισμός

Όπως κάθε πολιτισμένη χώρα το ίδιο και η Κύπρος φέρει απόλυτη ευθύνη για τη δημιουργία και εφαρμογή στρατηγικής, προγραμμάτων και δράσης προς όφελος των νέων, ανδρών και γυναικών, καθώς και για την προάσπιση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και άλλων δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά συμφέροντά τους.

Ο παγκόσμιος πληθυσμός των νέων μεταξύ δεκαπέντε και είκοσι τεσσάρων ετών αποτελεί το 18% του ολικού πληθυσμού και ανέρχεται περίπου σε 1,03 δις. Σε οποιαδήποτε χώρα κι αν ζουν, αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα που δημιουργούν συνεχή αγωνία για την εξασφάλιση του μέλλοντός τους μέσα σε περιορισμένες ευκαιρίες κατάλληλης εργοδότησης.

Σημειώνουμε με ανησυχία ότι δεν υπάρχει προγραμματισμένη σφαιρική πολιτική που να ασχολείται και να επιλύει τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει η νεολαία μας σήμερα. Ταυτόχρονα το χάσμα μεταξύ των διαφόρων γενεών μεγαλώνει, χωρίς να δίδεται ιδιαίτερη σημασία στη δημιουργία γεφυρών επικοινωνίας μεταξύ τους. Το ΑΔΗΚ ασπάζεται όλες τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών για τη νεολαία, τη διακήρυξη της Λισαβόνας του Αυγούστου του 1998 και των άλλων διεθνών οργανισμών που σχετίζονται με τη νεολαία, καθώς και το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης της Νεολαίας για το έτος 2000 και πέραν αυτού.

Πιστεύουμε, για να ανατείλουν καλύτερες μέρες και να ευεργετηθεί η νεολαία μας ουσιαστικά, η πολιτεία πρέπει να προωθήσει μακροχρόνια πολιτική, βάσει οράματος και ενδελεχούς μελέτης, η Βουλή να ψηφίσει τις κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις και να καταχωρίσει τα αναγκαία κονδύλια για τη σταδιακή πραγμάτωση της πολιτικής αυτής, κάτω από τα εξής κεφάλαια:

1. Εθνική πολιτική για τη νεολαία με την αναδιοργάνωση και ενίσχυση του φορέα νεολαίας και άλλων κεντρικών και αποκεντρωμένων οργανώσεων.
2. Απασχόληση για όλους και εδραίωση της αξιοκρατίας χωρίς προκαταλήψεις. Παράλληλα, μέτρα για την καταπολέμηση της φτώχειας, μιας από τις βασικές αιτίες της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας.
3. Υγεία. Έντονη διαφώτιση και ενημέρωση και άλλα μέτρα πρόληψης αναφορικά με τους κινδύνους του έιτζ, των ηπατίτιδων, των ναρκωτικών και άλλων κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι νέοι μας σήμερα. Ζητούμε μέριμνα για ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον και των ειδικών αναγκών νέων ατόμων με νοητικές και σωματικές ανικανότητες, με προγράμματα για επανένταξη και αυτοσυντήρησή τους.
4. Το θέμα περιβάλλον αποτελεί μια από τις κυριότερες αιτίες έντονης ανησυχίας των νέων ως των κύριων κληρονόμων της υφελίου.
5. Τα θέματα ψυχαγωγία, ελεύθερος χρόνος, ενσωμάτωση στο κοινωνικό σύνολο αποτελούν στοιχειώδη κεφάλαια για την τροχοδρόμηση της νεολαίας σε σωστά κανάλια.
6. Νέοι επιστήμονες, εργοδοτούμενοι και άνεργοι, αποτελούν ένα τεράστιο απόθεμα σύγχρονης σκέψης και πείρας. Καιρός είναι να παραμεριστεί η απάθεια της πολιτείας και να προωθηθούν μέτρα για την πλήρη αξιοποίησή τους.
7. Το κεφάλαιο παραβατικότητα/εγκληματικότητα χρειάζεται ιδιαίτερο προβληματισμό και μελέτη, με συγκεκριμένα μέτρα πρόληψης και ευαισθητοποίησης των νέων και αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών ασφάλειας.

Ο αθλητισμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πολιτισμού μας. Προτείνουμε τα πιο κάτω μέτρα για την αναβάθμισή του, σε όλα τα επίπεδα, μέσα και έξω από τα σχολεία:

1. Την αναβάθμιση της φυσικής αγωγής στο σχολείο, ώστε αυτό να καταστεί φυτώριο για νέους αθλητές παγκόσμιας ακτινοβολίας.
2. Τη βελτίωση των υφιστάμενων αθλητικών χώρων και την ανάπτυξη νέων στα σχολεία και έξω από αυτά, τόσο στα αστικά κέντρα όσο και στην ύπαιθρο.
3. Τη δημιουργία συνοικιακών αθλοπαιδιών για την άθληση των παιδιών και της νεολαίας.
4. Την ενδυνάμωση του θεσμού “Αθλητισμός για Όλους”.
5. Την ενίσχυση του κρατικού φορέα αθλητισμού και την ορθότερη διαχείριση κονδυλίων για τον αθλητισμό.
6. Την αύξηση της οικονομικής βοήθειας στα σωματεία και στους αθλητικούς συλλόγους.
7. Τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της βίας στα γήπεδα και για την τήρηση της αθλητικής νομοθεσίας.
8. Τη στήριξη και την επαγγελματική αποκατάσταση των αθλητών και αθλητριών μας με συγκεκριμένες εισηγήσεις. Τους θεωρούμε άξιους πρέσβεις της Κύπρου στον ευρύτερο διεθνή χώρο. Είναι απαραίτητο να αγωνίζονται από την παιδική τους ηλικία για να προβάλλουν τον τόπο τους στο εξωτερικό και, όταν σταματήσει αυτή η προσφορά, να βρίσκονται χωρίς μόνιμη δουλειά και κρατική και κοινωνική αναγνώριση.

Οι εκτοπισμένοι

Ο προσφυγικός κόσμος έχει την αμέριστη συμπάρασά μας για μια άνετη προσωρινή διαβίωση, μέχρι την ημέρα της επιστροφής. Προτείνουμε τα ακόλουθα μέτρα:

1. Να συνεχιστεί η παροχή στους δικαιούχους τίτλων ιδιοκτησίας κατοικιών και οικοπέδων.

2. Να διαχωριστούν νέα οικόπεδα για τα νέα ζευγάρια προσφύγων που πληρούν τις προϋποθέσεις, ιδιαίτερα για τις χαμηλές εισοδηματικά τάξεις.
3. Να επανέλθει η φορολογική πίστωση που αφαιρέθηκε από τους πρόσφυγες, με ποσό £500.
4. Να αυξηθούν τα παρεχόμενα δάνεια από το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών μέχρι του ποσού των £100.000, εφόσον το υποθηκευμένο κτήμα καλύπτει τους όρους του δανείου, και να αυξηθεί η κρατική οικονομική ενίσχυση του φορέα.

Το ΑΔΗΚ εισηγείται την άρση του υφιστάμενου περιορισμού, ώστε να δικαιούνται όλα τα παιδιά οικιστικό βοήθημα, είτε αυτά προέρχονται μόνο από πατέρα πρόσφυγα είτε μόνο από μητέρα πρόσφυγα.

Σχετικά με το βοήθημα το οποίο δίδεται στους πρόσφυγες για αγορά οικίας ή διαμερίσματος, το ΑΔΗΚ εισηγείται όπως τα ποσά αυτά διπλασιαστούν, λαμβάνοντας υπόψη το σημερινό κόστος αγοράς κατοικίας. Το ΑΔΗΚ προτείνει την ανέγερση νέων οικισμών, για να μπορούν να στεγαστούν όλα αυτά τα παιδιά των προσφύγων και άλλοι δικαιούχοι πρόσφυγες, που έχουν χαμηλά εισοδήματα.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Μαζί με την τουριστική βιομηχανία θεωρούμε ότι ο παραγωγικός ιστός της κυπριακής οικονομίας είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα απασχολούν ένα μεγάλο ποσοστό ανθρωπίνου δυναμικού, με αποτέλεσμα να συντελούν σε μεγάλο βαθμό στην εξασφάλιση εργασίας και στη μείωση της ανεργίας.

Οι εισηγήσεις μέσα από τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου Οικονομικών στον τομέα αυτό μας βρίσκουν σύμφωνους.

Σε γενικές γραμμές, επίσης, το ΑΔΗΚ προτείνει τα ακόλουθα:

1. Απλούστευση του νομικού πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των μικρομεσαίων.
2. Κίνητρα για συγχωνεύσεις και ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ μικρομεσαίων.

3. Ανάπτυξη εξαγωγικού προσανατολισμού.
4. Εξασφάλιση διαχρονικής πρόσβασης σε σύγχρονα και ευέλικτα χαμηλότοκα χρηματοπιστωτικά μέσα.
5. Κίνητρα για έρευνα και εκσυγχρονισμό.
6. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι τα προγράμματα για διά βίου μόρφωση, επιμόρφωση και επαγγελματική κατάρτιση.

Η διατήρηση και ενίσχυση του τομέα των υπεράκτιων μας ικανοποιεί, καθώς είναι γνωστό ότι, πέρα από το ζωτικό για τον τόπο μας ξένο συνάλλαγμα που εισφέρουν στην κυπριακή οικονομία, εργοδοτούν επιπλέον μεγάλο αριθμό συμπατριωτών μας. Επιπρόσθετα, η μείωση στο 10% του πρόσθετου φόρου θα πρέπει να συμβάλει στην εισδοχή ξένων επενδύσεων στην οικονομία μας από ξένες εταιρείες με περιφερειακό εμπορικό χαρακτήρα, έτσι που να τονώσει τις εξαγωγές και την απασχόληση τόσο εργατικού όσο και πανεπιστημιακού και άλλου εξειδικευμένου προσωπικού.

Αναφορικά με την τουριστική βιομηχανία, αναμφίβολα ο τομέας αυτός αποτελεί για την κυπριακή οικονομία την προσοδοφόρα πηγή συναλλάγματος, προσφέροντας περίπου το 20% του ΑΕΠ, που αντιπροσωπεύει περίπου ένα ποσό του ύψους των £900.000.000 ετησίως, απασχολώντας ταυτόχρονα περίπου 20% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Δυστυχώς, με τα σημερινά δεδομένα και ειδικά μετά τα συμβάντα της 11ης Σεπτεμβρίου, η τουριστική βιομηχανία παρουσιάζει ανησυχητικά χαμηλή παραγωγικότητα, θύμα της ανταγωνιστικότητας των γειτονικών τουριστικών προορισμών, ειδικά της Τουρκίας. Παράλληλα, εξίσου ανησυχητικό είναι το ότι ο εθνικός μας μεταφορέας αντιμετωπίζει προβλήματα βιωσιμότητας. Έχοντας αυτά υπόψη, και εφόσον μια εύρωστη τουριστική βιομηχανία αποτελεί για μας προτεραιότητα ύψιστης σημασίας, εισηγούμαστε πενταετές πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης, με

ανάλογη νομοθετική ρύθμιση και ανάλογα κονδύλια στους προϋπολογισμούς, που να μεριμνούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Κυβέρνηση και Βουλή να επιδείξουν την ανάλογη ευαισθησία για ορθολογιστική προσέγγιση των προσθέτων φορολογιών και τελών, συμπεριλαμβανομένου του 3% του ΦΠΑ.
2. Τη μείωση των αποχετευτικών τελών, εξισώνοντάς τα, πάνω σε παγκύπρια βάση, με αυτά των μονάδων στις βιομηχανικές περιοχές.
3. Την ελευθεροποίηση των συναλλαγματικών περιορισμών και τη χορήγηση δικαιώματος από την Κεντρική Τράπεζα σε ξενοδοχειακές μονάδες και επενδυτές για μεγάλα έργα τουριστικής υποδομής.
4. Τη συνεχή ποιοτική αναβάθμιση των προγραμμάτων επιμόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης.
5. Τη βελτίωση, τον εκσυγχρονισμό και τη λειτουργικότητα των αεροδρομίων και των λιμανιών, καθώς και τη φιλελευθεροποίηση των πτήσεων από άλλες χώρες.
6. Τη βελτίωση του κύριου συγκοινωνιακού δικτύου με κίνητρα για υπερσύγχρονα μέσα συγκοινωνίας.
7. Την κατασκευή μαρίνων και γηπέδων γκολφ.
8. Τη δημιουργία κέντρων εξάσκησης, χώρων ψυχαγωγίας και αιθουσών πολλαπλής χρήσης.
9. Την ανάπτυξη και σωστή οργάνωση πολιτιστικών κέντρων, καθώς και τη δημιουργία συνεδριακών κέντρων.
10. Τη δημιουργία και λειτουργία καζίνων.
11. Την αναβάθμιση της σωστής και ολοκληρωμένης ενημέρωσης/διαφήμισης.
12. Την υποδομή για σωστό και επιτυχή αγροτουρισμό με επιχορηγήσεις, κίνητρα και καθοδήγηση για τη δημιουργία οικογενειακών ή συνεταιρικών/συνεργατικών

μικροεπιχειρήσεων.

13. Την ενθάρρυνση για εγχώριο τουρισμό με ειδικά κίνητρα για ετήσιες άδειες εκτός από τους καλοκαιρινούς μήνες.

Αγροτική πολιτική

Η γεωργία της Κύπρου, για να επιβιώσει μέσα από τις ανταγωνιστικές τάσεις που αντιμετωπίζει σήμερα, χρειάζεται άμεσα προληπτική πολιτική για εκσυγχρονιστικές μεταρρυθμίσεις. Παλιές, παρωχημένες μέθοδοι και προϊόντα που δεν είναι ανταγωνιστικά σε κόστος, ποικιλία ή ποιότητα πρέπει να εγκαταλειφθούν.

Το Αγωνιστικό Δημοκρατικό Κίνημα στηρίζει την αγροτική πολιτική που έχει ως βασική επιδίωξη την είσοδο του αγροτικού τομέα σε αναπτυξιακή τροχιά, εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, γεγονός που θα συμβάλει γενικά στα αναπτυξιακά προγράμματα του νησιού, αλλά και συνάμα θα συνδράμει στην οικονομική και κοινωνική πρόοδό του.

Έχοντας περάσει το κατώφλι της νέας χιλιετίας, το ΑΔΗΚ πιστεύει ότι με τα σημερινά δεδομένα που αφορούν την εμπορία και διακίνηση αγαθών οι μεταρρυθμίσεις πρέπει απαραίτητα να συνάδουν με τις απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης του εμπορίου. Ταυτόχρονα, μέσα στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), αναμένεται η περαιτέρω απελευθέρωση της αγοράς των αγροτικών προϊόντων.

Αποτελεί για μας θλιβερή εικόνα η εγκατάλειψη που παρουσιάζει μεγάλος αριθμός χωριών της Κύπρου, ειδικά στις ορεινές περιοχές, γεγονός που εξαναγκάζει τα σχολεία της υπαίθρου να κλείνουν το ένα μετά το άλλο, αφού οι λίγοι κάτοικοι που παραμένουν είναι μόνο υπερήλικοι. Με βάση τα πιο πάνω, το ΑΔΗΚ προτείνει όπως η γεωργική πολιτική χαρακτηρίζεται από τις ακόλουθες βασικές αρχές, που αφορούν τα πιο κάτω:

1. Τη συγκράτηση/επανεγκατάσταση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο.

2. Την υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων και μέσων για τη γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία και δασονομία.
3. Την παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων σε είδος, ποιότητα και τιμή, με τη δημιουργία μικρών βιοτεχνικών μονάδων σε επιλεγμένες αγροτικές περιοχές.
4. Την αύξηση του εισοδήματος των αγροτών και την προώθηση προγραμμάτων για επιπρόσθετη ή εναλλακτική απασχόληση των κατοίκων της υπαίθρου.
5. Την προστασία του αγρότη από κάθε είδους εκμετάλλευση.
6. Τη δημιουργία έργων υποδομής και ανάπτυξης στην ύπαιθρο.
7. Την περαιτέρω ανάπτυξη του αγροτουρισμού.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, το ΑΔΗΚ υποστηρίζει τα ακόλουθα:

1. Ολοκληρωμένο σχεδιασμό Εθνικής Αγροτικής Πολιτικής (ΕΑΠ), εναρμονισμένο με την Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η ΕΑΠ να υπόκειται στις ευρύτερες ρυθμίσεις και κατευθύνσεις του ΠΟΕ και να λειτουργεί βάσει σωστού προγραμματισμού μέσα στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης της αγοράς και της οικονομίας.
3. Ένα ενιαίο σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης που να εξειδικεύεται κατά κλάδο ή τομέα της παραγωγής και να προσαρμόζεται σε τοπικές προτεραιότητες.
4. Τη δημιουργία ξεκάθαρης πολιτικής για την παραγωγή σε σχέση με την ποιότητα, τη βιολογική γεωργία, τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα, το πολλαπλασιαστικό υλικό, τα λιπάσματα, τα φυτοφάρμακα και την προστασία του περιβάλλοντος.
5. Εξειδίκευση σε πολιτικές αναδιαρθρώσεις, όπως ο αναδασμός κρατικής γης, οι ποσοστώσεις, η κατάρτιση μητρώων, το ελαιοκομικό, αμπελοοινικό κ.λπ.

Για την υλοποίηση των πιο πάνω το ΑΔΗΚ εισηγείται τα πιο κάτω:

1. Άμεσο προγραμματισμό, με τη συνεργασία των διαφόρων κρατικών και τοπικών φορέων, με τις ακόλουθες δράσεις που προϋποθέτουν άμεση νομοθετική ρύθμιση

αυτού του νευραλγικού κεφαλαίου για εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και καταχώριση των αναγκαίων κονδυλίων για το σκοπό αυτό στους ετήσιους τακτικούς προϋπολογισμούς του κράτους.

2. Τη σύσταση:

- α. Συμβουλίου Αγροτικής Πολιτικής, υποστηριζόμενου από επιστημονική μονάδα, που θα αποτελέσει βήμα κοινωνικού διαλόγου για τα αγροτικά θέματα με ευρεία συμμετοχή παραγωγικών τάξεων, φορέων, οργανισμών κ.λπ.
- β. Διεπαγγελματικών οργανώσεων για τη διαφώτιση, καθοδήγηση και συντονισμό για την προστασία και καλύτερη προώθηση των προϊόντων.
- γ. Ομάδων παραγωγών, με επαρκή νομική προσωπικότητα και διαχειριστική αυτοτέλεια.

3. Τη δημιουργία:

- α. Συστήματος ποιοτικής πιστοποίησης αγροδιατροφικών προϊόντων με διεθνές κύρος.
- β. Αγροτικής τράπεζας με τμήματα που να καλύπτουν τις ανάγκες όλων των κλάδων, με ανάλογη επιστημονική στήριξη.
- γ. Κέντρων για συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση αγροτών.
- δ. Γεωπονικής σχολής στο προτεινόμενο πανεπιστήμιο Λεμεσού.
- ε. Μητρώου αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων και κατοχύρωσης του επαγγέλματος του γεωργού.

4. Ειδικά για τη στήριξη των αγροτών εισηγούμαστε τα ακόλουθα επιμέρους μέτρα:

- α. Την ενίσχυσή τους με πόρους όπως οικονομική ενίσχυση, αποζημιώσεις, συνταξιοδοτήσεις.
- β. Την ενίσχυσή τους με μέσα όπως σπόρους, λιπάσματα, μηχανήματα,

φυτοφάρμακα.

- γ. Την αναβάθμιση του επιπέδου γνώσεών τους με συνεχή κατάρτιση, επιμόρφωση και καθοδήγηση.
 - δ. Τη συνεχή αποκεντρωμένη πληροφόρηση από Ίντερνετ, υπουργείο, διοίκηση, συνεργατισμό.
 - ε. Με διάφορες υπηρεσίες, όπως οργανώσεις παραγωγών, οργανώσεις εμπορίας προϊόντων, οργανώσεις διαχείρισης υδάτινων πόρων.
 - στ. Με μέτρα για αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.
5. Για την προώθηση δε ποιοτικής γεωργίας το ΑΔΗΚ εισηγείται:
- α. Την εισαγωγή νέων σύγχρονων καλλιεργητικών πρακτικών που να σέβονται το περιβάλλον.
 - β. Επιδοτήσεις για επέκταση της βιολογικής ή οικολογικής γεωργίας.
 - γ. Την καθιέρωση προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας γεωγραφικής προέλευσης.
 - δ. Υπεύθυνο έλεγχο ποιότητας προϊόντων.
 - ε. Καλλιέργεια ποικιλιών που έχουν ζήτηση στη διεθνή αγορά.
 - στ. Κατάλληλη μεταποίηση και μέγεθος συσκευασίας του τελικού προϊόντος.
 - ζ. Εγγυημένοι χρόνοι παράδοσης και τήρηση εμπορικών όρων των συμβολαίων.
 - η. Προϊόντα με αυξημένη μεν προστιθέμενη αξία, αλλά με ανταγωνιστική τιμή.
6. Για τη συγκρότηση και προσέλκυση νέων στην ύπαιθρο το ΑΔΗΚ προτείνει την παροχή δωρεάν οικοπέδων υπό όρους, με επιδοτήσεις και μακροπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια για κατοικία και επαγγελματική δραστηριότητα.
- Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
- Σταθερή και αμετάκλητη θέση του ΑΔΗΚ είναι πως καμιά κοινωνία και κανένας

λαός που μάχεται για την επιβίωσή του δεν μπορούν να αντέξουν και να κρατήσουν δυνατούς και αποτελεσματικούς ρυθμούς συνεχούς εγρήγορσης και αντίστασης στα τετελεσμένα και στις απειλές, χωρίς βαθιά και γερά θεμέλια στην κοινωνία και την οικονομία τους. Υπόβαθρο σταθερό οικονομικής ευρωστίας και κοινωνικής ευαισθησίας θα πρέπει να στηρίζει τις κοινωνικοοικονομικές αναζητήσεις και ενέργειες του κράτους. Μια καλή, γερή οικονομία και μια ορθά δομημένη και συνεκτική κοινωνία, που διατηρεί και προστατεύει θεσμούς και αξίες και που παράλληλα χαράσσει σωστά και υγιή βήματα, μια τέτοια συνδυασμένη και αρμονική συνύπαρξη οικονομίας/κοινωνίας υπόσχεται πολλά. Ρήγματα στη μια ή την άλλη περίπτωση είναι για τη μικρή, ημικατεχόμενη και αγωνιούσα πατρίδα μας ό,τι χειρότερο. Ιδιαίτερα τα όποια τυχόν ρήγματα στην παραδοσιακά συγκροτημένη και αλληλέγγυη συμπεριφορά του λαού μας θα σημαδέψουν με μελανά χρώματα το μέλλον το τόπου μας.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Το 2002 αναμένεται να αποτελέσει την αρχή μιας νέας συναρπαστικής περιόδου για τη χώρα μας. Η ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής μας πορείας θα επισφραγίσει το μεγάλο ποιοτικό άλμα της Κύπρου προς το μέλλον. Θα δικαιώσει την προσπάθεια που καταβάλλει η κυπριακή κοινωνία να διασφαλίσει ένα καλύτερο μέλλον, να σπάσει τον κύκλο της υπανάπτυξης και της στέρησης που μας κληροδότησαν πολλά χρόνια αποικιοκρατίας, χρόνια συνεχών και δύσκολων αγώνων, αλλά και είκοσι οκτώ χρόνια κατοχής μεγάλου τμήματος της μεγαλονήσου μας.

Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Κύπρου θα ολοκληρωθεί δικαιωματικά με την ένταξή της στο φυσικό της χώρο. Είναι άποψή μας ότι αποτελεί πρωτογενές δικαίωμα της Κύπρου η ένταξή της στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η Κύπρος, ως ζωτικό και αναπόσπαστο μέρος του ελληνικού πολιτισμικού χώρου, αποτελεί ένα σπουδαίο κομμάτι της κοιτίδας του ευρωπαϊκού πνεύματος και του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Αν

μερικοί αναφέρονται στα περί χάριτος που μας κάνουν τάχα οι συν-Ευρωπαίοι, είτε δε γνωρίζουν τα ατράνταχτα πολιτισμικά, αρχαιολογικά, ιστορικά και γεωστρατηγικά δεδομένα που μας δένουν με την Ευρώπη είτε απλώς πλανώνται.

Ναι, λοιπόν, στην Ευρώπη! Όχι όμως στον ευρωπαϊθικισμό! Και ούτε αρμόζει σ' εμάς ο όρος "ευρωπαϊστές". Είμαστε πάνω απ' όλα Ευρωπαίοι! Πριν και πάνω από τους άλλους ομωνύμους μας ή τουλάχιστον εξίσου με αυτούς. Επιθυμούμε και εργαζόμαστε για μια ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε υγιείς βάσεις. Γι' αυτή που ο στρατηγός Ντε Γκολ ονόμασε "Ευρώπη των Πατρίδων" και όχι "γραφειοκρατία των απάτριδων".

Αλλά, ακόμα και χάριν της ένταξής μας στην "Ευρώπη των Πατρίδων", αρνούμαστε μια ομογενοποίηση από υλικά κατεδάφισης της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην περίπτωση που αυτό επιχειρηθεί. Είναι το μήνυμα που σήμερα στέλλουμε σε πολλούς αποδέκτες. Απαράδεκτη και θανατηφόρα θα είναι για τον κυπριακό ελληνισμό η διάλυση του κυπριακού κράτους και η δημιουργία ενός νέου κράτους που θα δημιουργηθεί από τις δύο κοινότητες με καθεστώς ισοτιμίας, με αντάλλαγμα την ένταξή μας στην Ευρώπη πριν τη λύση.

Η κοινωνική κρίση που μαστίζει και την Κύπρο, η ανασφάλεια του κυπριακού λαού απέναντι στην Ευρώπη, η παγκοσμιοποιημένη οικονομία, η εγκληματικότητα που συγκλονίζει τον τόπο μας δε θα αντιμετωπισθούν από κάποια "κοινωνική Ευρώπη" που δεν υπάρχει και που σίγουρα δεν πρόκειται να υπάρξει. Όλα αυτά αντιμετωπίζονται μέσα από ένα ισχυρό κυπριακό κράτος που εγγυάται την ισότητα και την κοινωνική αλληλεγγύη και που είναι υπερήφανο για την ιστορία του. Το κράτος μας, η Κυπριακή Δημοκρατία, είναι μια αδιαπραγμάτευτη πραγματικότητα, είναι η μήτρα των κοινωνικών δεσμών και της ισχυρότερης κοινωνικής αλληλεγγύης. Με τις όσες δυσκολίες και προβλήματα, διαφόρων ταχυτήτων, που υπήρξαν και που ακόμα υπάρχουν από τα

πρώτα βήματα της ίδρυσής της.

Το ΑΔΗΚ δεν τα διακηρύσσει όλα αυτά σήμερα ενόψει των συνομιλιών ή των προσπαθειών που καταβάλλονται και εξελίσσονται καθημερινά για λύση του Κυπριακού. Τα είπαμε στην ιδρυτική μας διακήρυξη προ τριών ακριβώς χρόνων. Έκτοτε τα επαναλαμβάνουμε σε κάθε ευκαιρία που παρουσιάζεται. Τα επαναλαμβάνουμε και σήμερα με την ευκαιρία των όσων γράφονται, υποβάλλονται και συζητούνται και στην Κύπρο και στο εξωτερικό, στην προσπάθεια να εξευρεθεί λύση πριν την ένταξη. Σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει να αποτελέσει συναλλαγή η ένταξή μας στην Ευρώπη, με αντάλλαγμα την εκχώρηση απαράγραπτων εθνικών μας δικαιωμάτων. Οι οποιεσδήποτε κρατικές εκπτώσεις που θα θέτουν σε κίνδυνο την ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι και αντεθνικές και απαράδεκτες.

Από την άλλη ο Κύπριος πολίτης, ατενίζοντας το εγγύς μέλλον, ανησυχεί, γιατί αισθάνεται ότι μπαίνουμε σε μία νέα περίοδο μεγάλων αλλαγών, οι οποίες ως γνωστόν πάντα συνοδεύονται από μια μεγάλη ανασφάλεια. Γιατί η σημαντική αυτή περίοδος που διανύουμε μέχρι την ένταξή μας στην Ευρώπη, με όλες εκείνες τις νομοθετικές και άλλες ρυθμίσεις και αλλαγές προς τις οποίες είμαστε υποχρεωμένοι να ανταποκριθούμε, δημιουργούν μια ανασφάλεια για τις συνέπειες της ένταξής μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, για την οποία ένταξη όλοι εργαζόμαστε και όλοι φιλοδοξούμε ότι σύντομα θα γίνει πραγματικότητα.

Όμως, πέρα από την ένταξή μας στην Ευρώπη και πέρα από την απλή αλλαγή ενός νομίσματος, που αναπόφευκτα θα γίνει, αυτό που συγκινεί, ανησυχεί και δημιουργεί αβεβαιότητα στον κάθε Κύπριο πολίτη είναι το πώς θα βαδίσουμε στο νέο περιβάλλον, τι προοπτικές θα μπορέσουμε να διαμορφώσουμε, ώστε να υπάρξει ευημερία, να υπάρξει δικαιοσύνη, να υπάρξει αλληλεγγύη, συνοχή, με μια λέξη να δημιουργηθεί νέος πλούτος και αίσθημα ασφάλειας στην κυπριακή κοινωνία.

Και αυτή η ανησυχία του κάθε πολίτη είναι δικαιολογημένη, γιατί η Κύπρος αυτή τη στιγμή πληρώνει μεγάλο τίμημα στη γεωργία, στη βιομηχανία και σε άλλους τομείς λόγω αυτής της εναρμόνισης, χωρίς όμως τα αντισταθμιστικά οφέλη που συνήθως ακολουθούν τα μέτρα εναρμόνισης μίας χώρας, προκειμένου αυτή να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ΑΔΗΚ προειδοποιεί ότι πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή οι σωστοί μηχανισμοί και να δημιουργηθούν τόσο από τη Βουλή όσο και από την κυβέρνηση οικονομικά και άλλα κλιμάκια αντιμετώπισης των γρήγορων αλλαγών, αλλά και οι δομές και οι μηχανισμοί εκείνοι μέσω των οποίων να διοχετεύονται και να διευκολύνεται η απορρόφηση των κονδυλίων. Έτσι, τουλάχιστο, για το σοβαρότατο θέμα των επιδοτήσεων, των αντισταθμιστικών μέτρων και των αποζημιώσεων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα υπό ένταξη και τα νεοεισερχόμενα μέλη της να μην υπάρξει και να μη συνεχίσει η παραμικρή ολιγωρία, για να μη θρηνήσουμε στην απώλεια ζωτικών πόρων για την οικονομία μας.

Εάν κοιτάξουμε τι γίνεται στην Ελλάδα, θα δούμε ότι προϋπήρχε ένας τεράστιος μηχανισμός που στάθηκε αρωγός στη βιομηχανία και κυρίως στους μικρομεσαίους, στη γεωργία, στις ιχθυοκαλλιέργειες, στις κατασκευές, στην έρευνα και τεχνολογία, στη μηχανογράφηση, στην παιδεία, στα περιβαλλοντικά προγράμματα που συνέβαλαν με μεγάλη επιτυχία στη συμπαράσταση του πολίτη και στην απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων. Ήταν οι κρατικές επενδυτικές τράπεζες, η αγροτική τράπεζα, εμπορικές τράπεζες και άλλοι φορείς βιομηχανικής ανάπτυξης, πολλές άλλες υπηρεσίες, κρατικές και μη, που δρομολόγησαν και εξετέλεσαν την τεράστια απορρόφηση πόρων.

Και όλα αυτά σε ένα κλίμα δικαιοσύνης και προπαντός σε κλίμα ξεκαθαρίσματος των υφιστάμενων ανισοτήτων που υπάρχουν αντικειμενικά και στην Κύπρο, τόσο σε

γεωγραφικό επίπεδο όσο όμως και ανάμεσα σε κοινωνικές ομάδες.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν αυτά διαμορφώνονται ως κλίμα στις σκέψεις όλων των πολιτών, πρέπει η πολιτεία να σκεφθεί πλέον, πρώτον, με ποιο τρόπο θα πορευθούμε σ' αυτό το νέο περιβάλλον και, δεύτερον, με ποιο τρόπο θα προωθήσουμε τους στόχους της ευημερίας, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της συνοχής και της ανάπτυξης για όλους. Επιδιώκουμε μια οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη για τη χώρα μας, μέσα από την Ευρώπη, που θα εξασφαλίζει τη συμμετοχή ολόκληρου του λαού, που δε θα μείνουν κάποιοι απ' έξω ή θα μείνουν κάπως πίσω, όπου όλοι μαζί θα συμπορευθούμε.

Θα πρέπει όλοι να ενημερωθούμε, να προετοιμαστούμε και να αποκτήσουμε τα εφόδια, για να αξιοποιήσουμε τις νέες δυνατότητες που προσφέρει τόσο η αναμενόμενη συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση όσο και στις διεθνείς εξελίξεις και γεωοικονομικές ανακατατάξεις. Αυτό σημαίνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι πρέπει να διευρύνουμε αποφασιστικά και άμεσα τις δραστηριότητές μας σε αυτό τον ευρύτερο γεωοικονομικό χώρο, στον οποίο ανήκουμε.

Η συμμετοχή μας στις οικονομικές δομές της Ευρώπης θα εξασφαλίσει την ανάγκη της χώρας μας, για οικονομικά συμφέροντα, σε ενεργειακούς πόρους και της στήριξης της αναπτυξιακής μας πορείας στις επόμενες δεκαετίες και θα διαμορφώσει παράλληλα το επιπρόσθετο οικονομικό περιβάλλον όπου έχει ανάγκη να επεκταθεί η κυπριακή οικονομία και η παραγωγική της δραστηριότητα. Καταλήγουμε λοιπόν στο ότι η δική μας στρατηγική οικονομικής ανάπτυξης περνά μέσα από την ενεργοποίηση και την πλήρη αξιοποίηση όλων αυτών των δυνατοτήτων.

Παράλληλα, είναι λογικό νομίζω να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν μπορούμε να λύσουμε τα θέματα μόνοι μας εδώ, όπως είναι για παράδειγμα το θέμα της ασφάλειας σε αυτή τη γωνιά της Ευρώπης. Πρόσφατα αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Ένωση να

προχωρήσει την ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας. Γιατί; Διότι ξέρει ότι μόνο αν όλες οι χώρες εργαστούν συλλογικά, στο βαθμό που θα καταφέρουν να διαμορφώσουν, έστω και στοιχειωδώς, ένα πρώτο τμήμα δύναμης άμεσης δράσης, στρατιωτικής, θα μπορέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να αποκτήσει μέσα από τη συνεργασία, σε αυτή την ευρύτερη περιοχή, τρόπους παρέμβασης στα θέματα της ασφάλειας και της σταθερότητας.

Ορισμένοι ίσως πιστεύουν ότι με αυτό το βήμα και με την ένταξή μας η Ευρώπη θα εγγυηθεί πιθανώς και τα σύνορα της χώρας μας. Να μου επιτραπεί να πω ότι βιάζονται. Απέχει ακόμα η εποχή που η δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού θα εγγυηθεί και τα σύνορα της χώρας μας. Σήμερα ανοίγει απλώς το δρόμο. Η δημιουργία στρατιωτικής δύναμης στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επιβεβαίωσαν πρόσφατα και οι Υπουργοί Αμύνης στις Βρυξέλλες, είναι το πρώτο σημαντικό βήμα. Δεν έχει τόση σημασία το ότι συγκροτείται αυτή η δύναμη. Σημασία έχει το ότι πιστεύουν στην ενοποιημένη Ευρώπη, η οποία, πέραν της κοινωνικής και της οικονομικής ενοποίησης που ζητάμε, έχει ανάγκη ενοποίησης και στο θέμα της ασφάλειας.

Οι ευνοϊκές εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς το βαθμό προετοιμασίας της Κύπρου δε θα πρέπει να μας αποκοιμίζουν, αλλά αντίθετα θα πρέπει να μας πεισμώνουν να προχωρούμε ακόμα με γρηγορότερους ρυθμούς. Παρ' όλο που δεν έχει ουσιαστική σημασία ο αριθμός των κεφαλαίων που κλείνει μια χώρα στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, επειδή στο παρελθόν κομπάζαμε, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η χώρα μας έχασε αυτή την πρωτιά. Σύντομα, ίσως φανεί ότι είμαστε η πέμπτη χώρα, με έκτη την Πολωνία, από τις έξι χώρες που άρχισαν τις διαπραγματεύσεις το 1998.

Στους τελευταίους μήνες του 2002 απαιτείται μια άνευ προηγουμένου εγρήγορση.

Η ενταξιακή πορεία θα πρέπει να τεθεί όχι μόνο στα λόγια, αλλά και στην πράξη, ως η απόλυτη προτεραιότητα όλων των υπουργείων και υπηρεσιών. Η απρόσκοπτη εναρμόνιση του νομοθετικού έργου θα πρέπει να συνοδεύεται από τη δημιουργία λειτουργικών και αποτελεσματικών δομών και μηχανισμών που να διασφαλίζουν την εφαρμογή των ευρωπαϊκών πολιτικών. Αλίμονο, αν πλησιάσει ο χρόνος της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δώσουμε την ευκαιρία σε καιροφυλακτούντες να αρχίσουν να υποδεικνύουν ότι η Κύπρος παρουσιάζει αδυναμίες στις διοικητικές της δομές και ότι από τεχνική άποψη δεν είναι έτοιμη να ενταχθεί. Αυτό θα αφόπλιζε και την Ελλάδα, που είναι το μόνο στήριγμα στην ενταξιακή μας πορεία, και θα αποτελούσε εγκληματική αμέλεια τόσο από πλευράς κυβέρνησης όσο και από πλευράς Βουλής. Ο καθένας θα πρέπει να αναλάβει από τώρα τις ευθύνες που του αναλογούν.

Εθνικό θέμα

Το εθνικό μας θέμα περνά στιγμές κρίσιμες. Πολύ κρίσιμες. Χωρίς υπερβολή, χωρίς να είναι σχήμα λόγου, για την Κύπρο σήμερα γράφεται το οριστικό μας αύριο. Χωρίς γυρισμό, ανάκληση ή αλλαγή. Ό,τι κάνουμε σήμερα θα το βρούμε μπροστά μας στο άμεσο μέλλον αλλά και στο διηνεκές. Αν σπείρουμε καλά, θα δρέψουμε ελευθερία, δημοκρατία, ειρήνη, ασφάλεια, ευημερία, πολιτισμική ανάπτυξη, προκοπή. Αν σπείρουμε άσχημα, θα θερίσουμε θύελλες. Θύελλες κοσμογονικές που θα τραυματίσουν ανεπανόρθωτα τόσο την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού, του πολιτισμού του και των προοπτικών του όσο και όλες τις μέχρι σήμερα μεγάλες, δημοκρατικές, οικονομικές και κοινωνικές μας κατακτήσεις.

Πολλά λέγονται και πολλά θρυλούνται. Πολλοί περιγράφουν τις τελευταίες προσπάθειες και την έναρξη των συνομιλιών ως φάση σημαντικής προόδου του Κυπριακού. Βέβαια, η τουρκική αδιαλλαξία ήταν και είναι δεδομένη. Σίγουρα το δίδυμο Ντενκτάς - Ετζεβίτ είναι και σήμερα ό,τι χειρότερο. Αλλά πώς και γιατί καλλιεργήθηκε το

κλίμα -ιδιαίτερα μετά τη μετασεισμική, επαναπροσεγγιστική ευφορία- ότι δηλαδή κάτι μεγάλο και σημαντικό και ελπιδοφόρο επίκειται κανείς δεν μπορεί με πειστικότητα να εξηγήσει. Πώς τα σοβαρά διπλωματικά μηνύματα, οι οκτώ ισχυροί του πλανήτη, το ανά το παγκόσμιο ΥΠΕΞ, οι μεγάλοι της Ευρώπης και οι τρέχοντες κοσμοκράτορες είναι δυνατό να πέσουν τόσο πολύ έξω στις πεποιθήσεις ή τις προβλέψεις τους; Πώς ξαφνικά άρκεσε ένα υπερφίαλο λογύδριο του Τζεμ και ένα ξερό “όχι” του Ετζεβίτ, για να βρεθούμε στην πιο αμήχανη, αλλά και, ίσως, σωρευτικά επικίνδυνη θέση που βρεθήκαμε ποτέ;

Τι συμβαίνει λοιπόν; Είμαστε αθώα θύματα μιας διεθνούς συνωμοσίας, καθώς κάποιοι αρέσκονται μετ’ επιτάσεως να λένε; Είμαστε αφελείς; Είμαστε επιφανειακοί, βιαστικοί και ίσως απρόσεκτοι εξαιτίας της, δικαιολογημένης βέβαια, κούρασης και του άγχους από την πολύχρονη αποτελμάτωση του εθνικού μας θέματος; Είμαστε άραγε αθεράπευτα ευκολόπιστοι και πάντα προδομένοι; Τι ακριβώς συμβαίνει; Ποιον και τι να πιστέψουμε; Και η Ευρώπη τι λέει; Η Ευρώπη τι διαμηνύει και τι παραγγέλλει; Χαίρεται και χαιρετίζει την έναρξη του διαλόγου μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων, απαιτώντας όμως συνάμα από την Τουρκία να κρατήσει κάτω τα χέρια της από την Κύπρο, ή συγχυσμένη και αυτή και επηρεασμένη από τα ποικίλα και συχνά αντιφατικά μηνύματα που εκπέμπονται πανταχόθεν επιλέγει, εκούσια ή ακούσια, να επαμφοτερίζει, να διατηρεί στάση μετέωρη και να κρατά ίσες αποστάσεις, προσπαθώντας περίπου να τετραγωνίσει τον κύκλο; Εντοπίζονται καθόλου άλλες πηγές που συμβάλλουν σ’ αυτή την κακοδαιμονία, την παρατεταμένη και αποκαρδιωτική ασάφεια και σύγχυση στην καρδιά της Ευρώπης, πέρα από τη γνωστή, αδιάλλακτη και κατ’ ευφημισμόν υπερήφανη τουρκική στάση και τις πασίγνωστες πλέον τουρκικές τρικλοποδιές; Κι αν ναι, πού εντοπίζονται οι πηγές αυτές και ποιο το συγκεκριμένο δικό μας πλάνο δράσης για προσπέλασή τους;

Η καλοδεχόμενη στρατηγική και στρατιωτική ενότητα πανελλαδικού χώρου και Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως αυτή στα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος, διατυπώνεται και λειτουργεί, αποτελεί πραγματικότητα πανεθνικής σημασίας και σπουδαιότητας. Με βάση την από κοινού διακηρυγμένη αυτή θέση, θεωρούμε πως δεν πρέπει ποτέ και δεν μπορεί ποτέ να χωρέσει η παραμικρή αμφιβολία για τα αναλλοίωτα, ενιαία, αδιάσπαστα και εθνοπρεπή μηνύματα που εκπέμπονται από το εθνικό κέντρο και από τη Λευκωσία.

Δεν μπορεί παρά η διακηρυγμένη πανεθνική πολιτική να αποτελεί εργασία καθημερινής, ενθουσιώδους διπλωματικής μάχης, κυριολεκτικά εκ του συστάδην, χωρίς να επιτρέπεται ούτε για μια στιγμή να εμφιλοχωρήσει προβληματισμός, δισταγμός, διγλωσσία ή κόπωση. Είμαστε πραγματικά περήφανοι και αισθανόμαστε πολύ δυνατοί, γιατί η ημικατεχόμενη και ταλαίπωρη ιδιαίτερη πατρίδα μας είναι πάντα για την Ελλάδα το κόκκινο παρεμποδιστικό χαρτί στις απόπειρες της Τουρκίας να αλώσει χωρίς ανταλλάγματα και την πολιτισμένη Ευρώπη. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ενωμένη Ευρώπη, οι φίλοι, αλλά και οι άλλοι, οι εύθραυστοι ή περισσότερο ευάλωτοι πολιτικοί χώροι και βήματα, αποτελούν πεδία όπου μαζί και καθημερινά, με μια φωνή και αντίληψη, Ελλάδα και Κύπρος, δίνουν τη μάχη της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης, αλλά και ταυτόχρονα τη μεγάλη μάχη των Πανελλήνων για τη δικαίωση της Κύπρου.

Παρακολουθούμε με άπειρη προσοχή τα διαδραματιζόμενα. Αν σε σημεία της αμέσως προηγούμενης αναφοράς μου υπήρξα σε κάποιο βαθμό έντονος και επικριτικός, δεν ήταν και δεν είναι ούτε πρόθεσή μου ούτε αυτοσκοπός να εξαντλήσω τις θέσεις του ΑΔΗΚ μέσα από αυτού του είδους και μόνο την προσέγγιση.

Το ότι η λύση του Κυπριακού, με όσες υποχωρήσεις έχει κάνει κατά καιρούς η δική μας πλευρά, θα είναι επώδυνη και παράλληλα επικίνδυνη για τον κυπριακό ελληνισμό, εάν

και όταν τελικά προκύψει, κανένας δεν αμφιβάλλει. Αυτό αποδεικνύεται και από τα στοιχεία που έχουν τεθεί και για τα οποία ήδη βολιδοσκοπείται η πλευρά μας από τον ενδιαφερόμενο για λύση διεθνή παράγοντα.

Όλοι γνωρίζουμε ότι, εάν σήμερα μιλούμε για μείζονα συμβιβασμό, αυτός ο συμβιβασμός θα εμπεριέχει σίγουρα στοιχεία εξαιρετικά επικίνδυνα για την πλευρά μας. Μόνο εθελότυφλοι δεν το βλέπουν και δεν το αντιλαμβάνονται. Υπάρχει όμως και κάτι άλλο. Όσο οδυνηρές και αν είναι οι προαγόμενες λύσεις ή παραλλαγές λύσεων, ουδέποτε μπορούν αυτές να αποτελέσουν δικές μας επιλογές, εάν αυτές δεν είναι από εμάς αποδεκτές και αν παράλληλα εκφεύγουν των ορίων ασφαλείας του κυπριακού κράτους.

Η μη αναίρεση της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο αποκλεισμός διάσπασης της κρατικής κυριαρχίας αποτελούν τα όρια ασφάλειας της δικής μας πλευράς, από τα οποία ουδέποτε πρέπει να παρεκκλίνουμε. Η αποδοχή είτε του ενός είτε του άλλου όχι μόνο αποτελεί επώδυνη λύση, αλλά σίγουρα αποτελεί πολιτική και εθνική αυτοκτονία. Ακούονται τελευταία και θεωρίες περί δήθεν ασαφών ορίων μεταξύ ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας και ότι πρόκειται περί απλής διαφοράς στην ονοματολογία των λέξεων.

Ακούονται ακόμη φωνές και εισηγήσεις για διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη δημιουργία νέου κράτους από τις δύο κοινότητες με ισότιμη συμμετοχή στη δομή, στις εξουσίες και στη λειτουργία του.

Η δική μας η θέση, η δική μας προειδοποίηση, αν θέλετε, είναι ότι, εάν παρασυρθούμε ή εάν συρθούμε προς αυτή την κατεύθυνση, τούτο θα αποτελεί αναπότρεπτη ενέργεια καταστροφική για την Κύπρο. Σφάλμα θανάσιμο και μη αναστρέψιμο η αποδοχή, αν μπορούσε ποτέ αυτό να συμβεί, συνομοσπονδιακής λύσης. Σφάλμα θανάσιμο και μη αναστρέψιμο η διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας

και η δημιουργία νέου κράτους από τις δύο κοινότητες.

Ακόμη και αυτό που αποκαλούν χαλαρή ομοσπονδία έχει σαφέστατα και διακριτά όρια σε σχέση με τις συνομοσπονδιακές προδιαγραφές. Το σκεπτικό αυτό μας φέρνει στο ζήτημα του κινδύνου της λεγόμενης ευρωδιχοτόμησης, που μπορεί να οδηγήσει σε δύο συναφή ερωτήματα, πρώτον, κατά πόσο η ένταξη θα χρησιμοποιηθεί ως δέλεαρ για την αποδοχή μιας ομοσπονδοσυνομοσπονδιακής λύσης του κυπριακού προβλήματος -απορριπτέας και απαράδεκτης- και, δεύτερον, στην περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Ένωση προχωρήσει με την ένταξη πριν από τη λύση, κατά πόσο θα προκύψει ο κίνδυνος της διχοτόμησης.

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, στην απομακρυσμένη έστω περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Ένωση αρνηθεί την ένταξη της Κύπρου λόγω μη επίλυσης του Κυπριακού και συνοδεύσει μάλιστα την άρνησή της με πιέσεις για επιβολή μιας απαράδεκτης λύσης, η θέση της δικής μας πλευράς θα πρέπει να είναι απερίφραστη και σαφής. Δεν πρόκειται να ενδώσουμε σε μια θανατηφόρα λύση του Κυπριακού.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, δηλαδή κατά πόσο θα προωθηθεί η διχοτόμηση της Κύπρου σε περίπτωση ένταξης χωρίς λύση, υπογραμμίζεται εμφαντικά ότι, εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεχθεί στους κόλπους της την Κυπριακή Δημοκρατία χωρίς να έχει επιλυθεί το κυπριακό πρόβλημα, όχι μόνο δεν τίθεται θέμα “ευρωδιχοτόμησης”, αλλά αντίθετα θα δρομολογηθούν εξελίξεις από τις οποίες η Κύπρος θα ωφεληθεί. Μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση οι συνθήκες για τη διαμόρφωση της τελικής σωστής λύσης του εθνικού θέματος είναι απείρως περισσότερες και ευνοϊκότερες για ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Έχουμε θέσεις στο εθνικό. Το ΑΔΗΚ έχει θέσεις στο Κυπριακό που είναι και σημαντικές και λεπτομερείς και που καταγράφονται τόσο στα προσυεδριακά όσο και στα επίσημα συνεδριακά μας έγγραφα. Ήθελα απλώς υπενθυμίζοντας ή, αν θέλετε,

σταχυολογώντας κάποια πράγματα, να επισημάνω την υπέρτατη αγωνία όλων για την κρισιμότητα των καιρών και την κάποια σύγχυση που, εκ πρώτης όψεως, φαίνεται να επικρατεί μέσα και έξω από την Κύπρο και την Ελλάδα.

Το ΑΔΗΚ υποστηρίζει με όλες του τις δυνάμεις την επανέναρξη των συνομιλιών και τον Πρόεδρο Κληρίδη στο δύσκολο έργο που έχει μπροστά του. Αμετάθετη θέση του ΑΔΗΚ είναι: Ναι στη λύση ή, αν θέλετε, ναι στην προσπάθεια για λύση που συζητείται σήμερα με βάση τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, το ευρωπαϊκό κεκτημένο, την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους τους κατοίκους, σε ολόκληρη την Κύπρο, την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων. Λύση βιώσιμη και λειτουργική ναι.

Όχι, και ποτέ, με την υπογραφή μας να εγκαταστήσουμε τον κατακτητή αφέντη στο βορρά και κυρίαρχο στο νότο. Όχι, και ποτέ, υπογραφή μας στο διαχωρισμό της κυριαρχίας της διεθνούς ταυτότητας, της διεθνούς προσωπικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όχι, και ποτέ, αποδοχή λύσης των δύο κρατών ή στη δημιουργία νέου κράτους. Θέλω σήμερα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να διακηρύξω την ανάγκη να ξαναβάλουμε πάνω στο τραπέζι ταχύτατα όλα, όλα, εμείς εδώ στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Να τα βάλουμε όλα κάτω και να τα συζητήσουμε. Μεγάλα και μικρά κόμματα. Παλιά και καινούρια κόμματα. Έμπειρα κόμματα και νεότευκτα. Ελληνικά και κυπριακά κόμματα. Όλοι μαζί να ανασκοπήσουμε, να προβληματιστούμε, να συναποφασίσουμε.

Ο αγώνας είναι κοινός. Κανένας δεν μπορεί να μένει απ' έξω και κανένας δεν πρέπει να αποκλείει κανέναν από τη συμμετοχή του σε αυτό τον αγώνα. Αυτό δεν το επιτρέπουν οι σημερινές κρίσιμες ώρες. Το Αγωνιστικό Δημοκρατικό Κίνημα είναι εδώ. Εργάζεται, προβληματίζεται, προσφέρει και προσφέρεται για κοινή δουλειά και αγώνα. Δηλώνουμε παρόντες όπου και όποτε κληθούμε για να συμμετάσχουμε και να

συνεργαστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ανδρούλα Βασιλείου και ακολουθεί ο κ. Χρίστος Κληρίδης.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συνηθίζουμε να υποδεχόμεθα το νέο χρόνο με την ευχή αυτός να είναι ο τελευταίος χρόνος της συνεχιζόμενης κατοχής. Να είναι ο χρόνος της επανένωσης της πατρίδας μας. Φέτος θέλω να ελπίζω ότι όχι μόνο θα επαναληφθεί αυτή η ευχή, αλλά θα γίνει και πραγματικότητα. Το 2002 είναι σίγουρα ο τελευταίος χρόνος πριν από την κατάληξη της συμφωνίας ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να είναι ταυτόχρονα και ο χρόνος της συμφωνίας λύσης του Κυπριακού. Είμαι βέβαιη ότι τουλάχιστον όσον αφορά εμάς θα κάνουμε καθετί το δυνατό για να γίνει αυτή η ευχή πραγματικότητα. Γιατί αυτό απαιτεί το συμφέρον της Κύπρου, το συμφέρον όλου του λαού μας, συμπεριλαμβανομένων των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας.

Στις 16 Ιανουαρίου επανάρχισαν οι συνομιλίες και δικαιολογημένα τίθεται το ερώτημα: Τι συνέβηκε; Πώς είχαμε αυτή τη μεταλλαγή στη στάση του κ. Ντενκτάς, ο οποίος τη μια μέρα απειλούσε θεούς και δαίμονες, αρνούμενος να προσέλθει σε συνομιλίες, αν δε δεχόμασταν πρώτα την αναγνώριση δύο ξεχωριστών κρατών, και την επομένη πρότεινε ο ίδιος απευθείας συνομιλίες;

Η δική μας εκτίμηση είναι ότι τα ίδια τα γεγονότα επέβαλαν την αλλαγή αυτή στη στάση του κ. Ντενκτάς. Το είπε και ο κ. Φερχόιγκεν την περασμένη βδομάδα: «Η πολιτική» είπε «της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθήσει την ενταξιακή πορεία της Κύπρου με την απόφαση του Ελσίνκι αποδείχθηκε καθοριστική στην αλλαγή της τουρκικής στάσης». Η πολιτική της Άγκυρας να θέσει εμπόδια και να σταματήσει την

ενταξιακή πορεία της Κύπρου απέτυχε. Ούτε οι διάφορες -δήθεν- επιστημονικές μελέτες, αλλά ούτε οι απειλές για πόλεμο, καταρχάς, και προσάρτηση, σε συνέχεια, έδωσαν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Τόσο η Ευρώπη όσο και η Κύπρος πολύ σωστά αντιμετώπισαν όλες αυτές τις προσπάθειες εκφοβισμού με ψυχραιμία, τονίζοντας και επαναλαμβάνοντας ότι η προοπτική ένταξης είναι η καλύτερη προοπτική για ολόκληρη την Κύπρο, είναι η καλύτερη προοπτική και για την ίδια την Τουρκία και ιδιαίτερα για τους Τουρκοκυπρίους οι οποίοι είναι, δυστυχώς, και αυτοί θύματα της συνεχιζόμενης κατάστασης. Είναι εμφανές ότι υπήρξε πολύ ουσιαστική πίεση τόσο από τους Τουρκοκυπρίους όσο και από την ίδια την κοινή γνώμη της Τουρκίας, αλλά και τον επιχειρηματικό τους κόσμο. Αντιλαμβάνονται ότι το μέλλον δεν έγκειται σε μια πορεία σύγκρουσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και απομόνωσης της Τουρκίας, αλλά στην προσπάθεια ειρηνικής επανένωσης του νησιού και αρμονικής συνεργασίας με την Ευρώπη.

Οι εξελίξεις αυτές απέδειξαν πόσο σωστή ήταν η απόφαση του Ελσίνκι, πόσο δίκαιο είχε ο Έλληνας Πρωθυπουργός κ. Σημίτης, όταν τόνιζε ότι η συμφωνία του Ελσίνκι θα αποδεικνυόταν ο καταλύτης για την προώθηση λύσης του Κυπριακού και πόσο άδικο είχαν οι διάφορες Κασσάνδρες, τόσο στην Ελλάδα όσο και εδώ, που μιλούσαν για νέες εθνικές υποχωρήσεις και άλλα παρόμοια. Οι συνομιλίες λοιπόν επανάρχισαν, όχι γιατί η επιθυμία του κ. Ντενκτάς και της Άγκυρας ήταν να λύσουν το Κυπριακό, αλλά, γιατί, μέσα στις συνθήκες που δημιουργήθηκαν από τη διεθνή απομόνωση, που όλο και μεγάλωνε, και στην έντονη αντίδραση στο εσωτερικό δεν είχαν άλλη επιλογή.

Το ερώτημα που δικαιολογημένα τίθεται είναι: Τι επιδιώκει ο κ. Ντενκτάς από αυτές τις συνομιλίες; Εμείς δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση να αποκλείσουμε την πιθανότητα να είναι ακόμη μία προσπάθεια αποτροπής της ένταξής μας στην

Ευρωπαϊκή Ένωση και διατήρησης του στάτους κβο. Μια τακτική όμως που εμείς, με τη σώφρονα και συνετή πολιτική μας, μπορούμε να αποτρέψουμε. Αναμφισβήτητα, η τουρκική πλευρά θα επιδιώξει -με τη δικαιολογία των συνομιλιών- καθυστέρηση ή και οριστική ακόμα αναβολή της ενταξιακής μας πορείας. Αυτή η θέση, ευτυχώς, απορρίπτεται όχι μόνο από τη δική μας πλευρά, αλλά και από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ενταξιακή διαδικασία συνεχίζεται και θα συνεχισθεί με ακόμα πιο εντατικό ρυθμό και παράλληλα με τη διαδικασία λύσης του Κυπριακού.

Ασχέτως λοιπόν από το ποιες θα μπορούσαν να ήταν οι ελπίδες ή οι επιδιώξεις του κ. Ντενκτάς, το γεγονός παραμένει ότι σωστά ο Πρόεδρος Κληρίδης δέχθηκε την επανέναρξη του διαλόγου.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κυπριακή οικονομία, παρ' όλη την αναστάτωση που προκάλεσε στο παγκόσμιο και στην Κύπρο η τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου, θα κλείσει με ευοίωνους δείκτες και αυτό το χρόνο. Το εθνικό προϊόν αναμένεται να παρουσιάσει αύξηση που θα πλησιάζει το 4% και που, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών μετά τις έντεκα του Σεπτέμβρη, θεωρείται ικανοποιητικός. Ο δε πληθωρισμός θα παραμείνει στα χαμηλά επίπεδα του 2% περίπου. Οι προοπτικές για το 2002 διαγράφονται και πάλι θετικές. Στις γιορτές που πέρασαν δεν παρατηρήθηκε κάμψη στην αγορά, ενώ οι ευεργετικές βροχές έχουν αναμφισβήτητα δημιουργήσει ένα κλίμα ευφορίας, γενικά, και καλύτερων προοπτικών για τη γεωργία μας, ειδικά.

Το ποσοστό ανεργίας παραμένει χαμηλό και με το νέο τρόπο υπολογισμού, παρ' όλο που οι απαιτήσεις της στατιστικής υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης μας έχουν δώσει το μήνυμα ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε με δημιουργικό τρόπο τις δυνατότητες δημιουργίας επωφελούς απασχόλησης για όσους και, κυρίως, για όσες θέλουν να είναι μερικώς απασχολούμενες. Ο μόνος δείκτης που θα έλεγα ότι συνεχίζει να παραμένει

αρνητικός είναι αυτός του δημόσιου χρέους που διατηρείται στα ίδια επίπεδα γενικά, πράγμα που σημαίνει ότι αυξάνεται περίπου με τον ίδιο ρυθμό όπως και το εθνικό εισόδημα.

Όπως τόνισα και στην ομιλία μου πέρσι, μόνο με μια θαρραλέα πολιτική φιλελευθεροποιήσεων μπορούμε να πετύχουμε άμεση μείωση του δημόσιου χρέους. Γι' αυτό θέλω να χαιρετήσω και την απόφαση της Βουλής να αναθέσει με το σύστημα του BOT στον ιδιωτικό τομέα μια σειρά από έργα τα οποία υπό άλλες συνθήκες θα απορροφούσαν εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες σε επενδύσεις και θα οδηγούσαν σε ακόμα μεγαλύτερη αύξηση του δημόσιου χρέους. Αναλογιστείτε πόσο πιο δίκαιη και αποτελεσματική κοινωνική πολιτική θα μπορούσαμε να ακολουθούμε, αν έστω και μέρος από τα τριακόσια πενήντα τόσα εκατομμύρια που ξοδεύουμε το χρόνο για να εξυπηρετούμε το δημόσιο χρέος μπορούσαμε να το διαθέτουμε για κοινωνική πρόνοια!

Σε σχέση με αυτό το θέμα θα ήθελα να αναφέρω ότι ενώ συμφωνούμε πλήρως με την πρόταση της επιτροπής για εφαρμογή επεκτατικής πολιτικής και επιτάχυνση των αναπτυξιακών προγραμμάτων της κυβέρνησης, θεωρούμε ότι θα ήταν τραγικό λάθος, αν επιδιώκαμε το ποσό αυτό να αντληθεί από τον προϋπολογισμό. Είναι η ιδεώδης ευκαιρία να προχωρήσουμε ολοταχώς με την υλοποίηση σειράς έργων μέσω του συστήματος BOT, πράγμα που θα συμβάλει στην επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης, αλλά, ταυτόχρονα, δε θα οδηγήσει σε αύξηση του δημόσιου χρέους.

Το τεράστιο αυτό θέμα των δημόσιων οικονομικών συνδέεται φυσικά με τη σχεδιαζόμενη φορολογική μεταρρύθμιση και τις εισηγήσεις της κυβέρνησης που βρίσκονται μπροστά μας. Δεν θα ήθελα σήμερα να συζητήσω τη φορολογική μεταρρύθμιση αυτή καθαυτή. Θα ήθελα εντούτοις να τονίσω ότι η φορολογική μεταρρύθμιση θα δώσει σημαντική ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα στο νησί. Θα συμβάλει ουσιαστικά στην εξάλειψη της φοροδιαφυγής, στην εξυγίανση των

δημόσιων οικονομικών και στη μείωση του δημόσιου χρέους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κάθε χρόνο η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού αναφέρεται σε έκταση στο όλο θέμα της δημόσιας υπηρεσίας, στην ανάγκη του περιορισμού του αριθμού των προσλήψεων, της αύξησης της παραγωγικότητας και της γενικής αναδιάρθρωσης της δημόσιας υπηρεσίας και του συστήματος αξιολόγησης. Πολύ φοβάμαι ότι όλες αυτές οι εισηγήσεις θα παραμείνουν γράμμα κενό, αν δεν έχει το θάρρος η πολιτεία να προχωρήσει τάχιστα σε δύο πολύ ουσιαστικά και απαραίτητα μέτρα. Πρώτον, στην καθιέρωση ειδικών κλιμάκων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία και, δεύτερον, στην αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των δημόσιων υπαλλήλων.

Το θέμα αποκτά ιδιαίτερη σημασία και σοβαρότητα τώρα με την προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντιμετωπίζουμε σοβαρό πρόβλημα έλλειψης πεπειραμένων δημόσιων λειτουργών, για να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες ανάγκες της Ευρώπης και όμως επιμένουμε, για δήθεν συνδικαλιστικούς και άλλους λόγους, σε βάρος του συνόλου του δημοσίου, να καθυστερούμε την αλλαγή του ορίου αφυπηρέτησης. Έτσι, άτομα για τα οποία το δημόσιο έχει ξοδέψει εκατοντάδες χιλιάδες λίρες, για να αποκτήσουν τις ειδικές γνώσεις που έχουν, αποχωρούν σχετικά νέοι από την υπηρεσία, δημιουργώντας τεράστιο κενό. Θα ήθελα να εισηγηθώ όπως η νομοθετική εξουσία, σε συνεργασία με την κυβέρνηση και την ΠΑΣΥΔΥ, εξετάσουν εσπευσμένα το όλο θέμα, για να μπορέσουμε έτσι να δώσουμε μια λύση που να εξυπηρετεί το συμφέρον όλου του λαού και φυσικά να μην έχει κομματικό χαρακτήρα.

Το δεύτερο σημείο σχετίζεται με το θέμα της αλλαγής του συστήματος αξιολόγησης και αύξησης της παραγωγικότητας. Πολλές μελέτες έχουν γίνει μέχρι σήμερα, το αποτέλεσμα όμως παραμένει το ίδιο. Ο μόνος τρόπος να υπάρξει

πραγματικό κίνητρο για αύξηση της παραγωγικότητας είναι να αλλάξουν όλα τα σχέδια υπηρεσίας και όλες οι θέσεις από την κλίμακα A13 και πάνω να ανοίξουν και να μην είναι μόνο θέσεις προαγωγής, αλλά και πρώτου διορισμού, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε ικανά άτομα που εργάζονταν προηγουμένως στον ιδιωτικό τομέα να τις διεκδικήσουν. Σήμερα, η τακτική είναι ακριβώς η αντίθετη. Η τάση είναι να κλείνουν οι θέσεις, ώστε οι υπάλληλοι να νοιώθουν ασφαλείς και είτε παράγουν έργο είτε όχι, ανεξαρτήτως των ικανοτήτων τους, η ανέλιξή τους στις ανώτατες βαθμίδες της υπηρεσίας να είναι εξασφαλισμένη. Το πρόβλημα αυτό παίρνει ιδιαίτερα σοβαρές και μεγάλες διαστάσεις στο Υπουργείο Εξωτερικών όπου παρουσιάζεται σοβαρή έλλειψη ικανών και πεπειραμένων ατόμων που θα στελεχώσουν τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό των πρεσβειών μας σε ξένες χώρες, τις οποίες αναγκαζόμαστε να ανοίξουμε στα πλαίσια της προοπτικής ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θεωρούμε ότι αυτό είναι ένα θέμα υψίστης σημασίας και θα πρέπει κυβέρνηση και Βουλή να ασχοληθούν με αυτό επείγοντως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλοι μας τονίζουμε το πόσο υδροκέφαλη έγινε η δημόσια υπηρεσία και την ανάγκη συγκράτησης των αριθμών. Εντούτοις υπάρχουν υπηρεσίες που έχουν τρομερή έλλειψη προσωπικού με αποτέλεσμα να χωλαίνουν πραγματικά και θα δώσω ένα παράδειγμα: Συζητήσαμε πρόσφατα στην επιτροπή Εργασίας το θέμα της μη ικανοποιητικής εφαρμογής του νόμου για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των ατόμων από τη βία. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, στην οποία έλαβαν μέρος όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες του κράτους και μη κυβερνητικοί οργανισμοί, τα στοιχεία που δόθηκαν ήταν συνταρακτικά. Οι δέκα οικογενειακοί σύμβουλοι που διορίστηκαν μόλις τον περασμένο Μάιο αντιμετωπίζουν ήδη τριακόσιες τριάντα τρεις οικογένειες στις οποίες χρησιμοποιήθηκε βία, κυρίως εναντίον γυναικών

και παιδιών. Δυστυχώς, όμως, μας τόνισαν ότι αδυνατούν να κάνουν οποιαδήποτε πρόληψη, γιατί, ενώ το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας, με εμπειριστατωμένη έκθεσή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο τον περασμένο Αύγουστο τόνιζε την ανάγκη πρόσληψης εκατόν είκοσι πέντε πρόσθετων Λειτουργών Ευημερίας, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στην τρέχουσα εργασία του, εντούτοις εγκρίθηκαν μόνο τριάντα οκτώ έκτακτοι λειτουργοί επί δεκαπενθήμερης βάσης. Έτσι, ενώ κάθε Λειτουργός Ευημερίας δε θα πρέπει να ασχολείται με πέραν των δεκαπέντε περιπτώσεων, για να είναι η παρέμβασή του αποτελεσματική, σήμερα έκαστος ασχολείται με πενήντα - εξήντα περιπτώσεις.

Στο παιδοψυχιατρικό τμήμα του Μακάρειου Νοσοκομείου παρουσιάζονται κάθε χρόνο τετρακόσια καινούργια περιστατικά παιδιών με ψυχικές διαταραχές, συμπεριλαμβανομένων και των θυμάτων βίας. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, για να μπορέσουν οι υπηρεσίες του κράτους να αντιμετωπίσουν αυτά όλα τα περιστατικά, νέα και παλιά, χρειάζονται παγκυπρίως δώδεκα παιδοψυχιάτρους και τριάντα κλινικούς ψυχολόγους. Εμείς διαθέτουμε τρεις παιδοψυχιάτρους και τρεις κλινικούς ψυχολόγους, εκ των οποίων μόνο η μία είναι μόνιμη. Αυτή δε η υποτυπώδης υπηρεσία προσφέρεται μόνο στο Μακάρειο Νοσοκομείο και σε καμιά άλλη πόλη ή επαρχία. Πέραν αυτού, δε διαθέτουμε στην Κύπρο ενδονοσοκομειακή μονάδα για παιδιά και εφήβους και τα παιδιά τοποθετούνται απ' εδώ και απ' εκεί και πολλές φορές αναγκάζονται να τα τοποθετήσουν σε θαλάμους της ψυχιατρικής πτέρυγας ενηλίκων!

Με αυτές τις συνθήκες δεν είναι δύσκολο να καταλάβουμε, γιατί το παιδοψυχιατρικό τμήμα παρακολουθεί σήμερα τα παιδιά ατόμων που παρακολουθούσαν, όταν επίσης ήταν παιδιά. Γιατί, όπως γνωρίζουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, η βία και η επιθετικότητα αναπαράγονται, αν δεν αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά.

Γι' αυτό πιστεύω ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει τη δέουσα προσοχή σ' αυτές τις ανάγκες και να τις αντιμετωπίσει αποτελεσματικά, γιατί, όπως όλοι γνωρίζουμε, το κυριότερο μέτρο πρόληψης της βίας και της εγκληματικότητας είναι η στήριξη που θα προσφέρουμε στις προβληματικές οικογένειες, αλλιώς η κοινωνία μας θα παρουσιάζει όσο πάει όλο και περισσότερα ρήγματα.

Αναφορικά με τα θέματα παιδείας, θα αρχίσω με την προδημοτική εκπαίδευση. Το έχω πει πολλές φορές, γιατί το πιστεύω ακράδαντα. Ό,τι κτίσουμε τα πρώτα χρόνια του παιδιού θα αποτελέσει το θεμέλιο για την περαιτέρω ανάπτυξή του. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι η προδημοτική εκπαίδευση θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και να επεκταθεί, ούτως ώστε να συμπεριλάβει όλα τα παιδιά ηλικίας τριών χρόνων και άνω. Ταυτόχρονα, πιστεύουμε ότι για τους εργαζόμενους γονείς με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα χαμηλότερο απ' αυτό που θα καθοριστεί τα δίδακτρα για την προδημοτική εκπαίδευση θα πρέπει να επιχορηγούνται από το κράτος, ως ένα κίνητρο ενάντια στην υπογεννητικότητα.

Στη δημοτική εκπαίδευση ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου θα πρέπει σιγά σιγά, αλλά σταθερά και καλά οργανωμένα, να επεκταθεί σε όλα τα σχολεία. Τονίζω τη φράση "καλά οργανωμένα", γιατί πιστεύω ότι οι γονείς πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται θετικά, γιατί διαπιστώνουν τις οργανωτικές αδυναμίες. Δεν μπορείς να λες ότι προσφέρεις στους μαθητές ευκαιρίες για άθληση, αν δεν έχεις προσοντούχους δασκάλους ή αν δεν έχεις την υποδομή για άθληση. Δεν μπορείς να λες ότι προσφέρεις στους μαθητές ευκαιρίες για την εκπαίδευσή τους στην πληροφορική, αν δε διαθέτεις αρκετούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές και δασκάλους ειδικά εκπαιδευμένους.

Αν το ολοήμερο σχολείο οργανωθεί σωστά, θα έχει αξιόλογο όφελος για τους μαθητές, αλλά θα απαλλάξει και τους εργαζόμενους γονείς από ένα μεγάλο άγχος.

Θα σταθώ τώρα σε δύο επιμέρους θέματα, που αποτελούν σήμερα τους πιο

σημαντικούς άξονες της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την πληροφορική και τις επικοινωνίες στην εκπαίδευση και την εκμάθηση ξένων γλωσσών.

Αναφορικά με την όλη προσπάθεια για την πληροφορική και τις επικοινωνίες στην εκπαίδευση, δυστυχώς, μέχρι σήμερα κάναμε πολύ αργά βήματα και τα παιδιά μας υστερούν σε αυτό τον τομέα. Η εξέλιξη στην τεχνολογία είναι τόσο γοργή, που θα πρέπει να πηγαίνουμε τροχάδην για να την προλάβουμε εμείς εδώ στην Κύπρο.

Όσον αφορά τις ξένες γλώσσες, εξαρτάται ποιος είναι ο στόχος μας. Να δείχνουμε ότι προσφέρουμε στο μαθητή την ευκαιρία να διδαχτεί δύο ξένες γλώσσες ή να βεβαιωθούμε ότι αποφοιτώντας από το λύκειο θα είναι σε θέση να διαβάσει, να γράψει και να μιλήσει με σχετική ευχέρεια δύο ξένες γλώσσες; Αναμφίβολα, πιστεύω ότι ο δεύτερος θα πρέπει να είναι ο στόχος μας και δυστυχώς αμφιβάλλω αν θα μπορέσει να επιτευχθεί. Όσον αφορά την αγγλική, μπορούμε να πούμε ότι η γνώση των αποφοίτων μας είναι ικανοποιητική. Για τη δεύτερη όμως γλώσσα έχουμε πολλούς ενδοιασμούς. Θα πρέπει να γίνεται σωστή καθοδήγηση, ούτως ώστε τα παιδιά να επιλέγουν με βάση όχι το ποια γλώσσα είναι πιο εύκολη και τους εξασφαλίζει καλύτερο βαθμό, αλλά το ποια γλώσσα θα τους είναι πιο χρήσιμη στη ζωή και θα τους βοηθήσει στην καριέρα τους. Πέραν τούτου, θα πρέπει να εισαγάγουμε νέες σύγχρονες μεθόδους και μέσα διδασκαλίας.

Αναφορικά με την τριτοβάθμια εκπαίδευση, θα πρέπει, χωρίς περαιτέρω χρονοτριβή, να προχωρήσουμε στην ίδρυση του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, χωρίς αυτό να σημαίνει προχειρότητα στις ενέργειες ή ικανοποίηση σε χαμηλά επίπεδα. Να σημειώσω ότι ο γνωστός καθηγητής του Χάρβαρντ, Τζέφρι Σακς, σε ομιλία του στην Κύπρο τον περασμένο Ιούνιο αναφορικά με τις προοπτικές της Κύπρου στον 21ο αιώνα, τόνισε ότι υπάρχει άμεση ανάγκη να ιδρυθούν στην Κύπρο περισσότερα πανεπιστήμια, κάτι που θα λειτουργήσει ως

έναυσμα για υγιή άμιλλα μεταξύ τους με αποτέλεσμα την άνοδο του επιπέδου τους.

Η Κύπρος θα μπορούσε να καταστεί εκπαιδευτικό κέντρο όχι μόνο για την περιοχή μας, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή. Αυτό όμως προϋποθέτει διδασκαλία στα αγγλικά είτε το θέλουμε είτε όχι. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι τα λεγόμενα “πανεπιστήμια” στα κατεχόμενα είναι ίσως η μεγαλύτερη πηγή εισοδήματος για το ψευδοκράτος αυτή τη στιγμή και αυτό και μόνο δείχνει τα τεράστια περιθώρια ανάπτυξης που υπάρχουν στον τομέα αυτό.

Θα ήθελα τώρα να αναφερθώ στο θέμα του πολιτισμού. Εκδηλώθηκε ήδη διαφωνία μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού σχετικά με τις εκτιμήσεις των δύο αναφορικά με την πολιτική του υπουργείου για τον πολιτισμό. Αν ένας δει από καθαρά αριθμητική άποψη το τι ξοδεύεται ή πρόκειται να δαπανηθεί για τον πολιτισμό, θα μπορούσε ίσως να πει ότι γίνονται πολλά και σωστά το υπουργείο τονίζει τους αριθμούς. Είναι όμως αυτό το ζητούμενο; Μια ανάγνωση και μόνο του καταλόγου των φορέων που παίρνουν επιχορηγήσεις για πολιτιστικές εκδηλώσεις θα δώσει στον καθένα που έχει κάποιες γνώσεις σε αυτό τον τομέα μια καθαρή άποψη του τι γίνεται.

Με αυτό τον τρόπο θα καταλήξουμε σε μερικά χρόνια να ξοδεύουμε όχι ενάμισι εκατομμύριο σε χορηγίες για δήθεν πολιτιστικές εκδηλώσεις, αλλά πολύ περισσότερα, γιατί από τη στιγμή που δίνεις χορηγία σε μια επαρχιακή επιτροπή ενός κόμματος ή σε ένα κοινοτικό σύνδεσμο ή σε ένα εθνικόφρον σωματείο ή σε ένα κυνηγετικό σύνδεσμο για πολιτιστικές δήθεν εκδηλώσεις, θα ακολουθήσουν πολλοί άλλοι στους οποίους δε θα έχει δικαίωμα να αρνηθεί το υπουργείο. Θα πρέπει συνεπώς να τεθούν αυστηρά κριτήρια και να γίνεται σωστή επιλογή, με βάση αυτά, από ειδική επιτροπή.

Το φεστιβάλ “Τα Κύπρια” έφτασε να έχει ένα προϋπολογισμό επτακοσίων χιλιάδων λιρών που δεν είναι μεγάλος, αλλά το θέμα που τίθεται είναι κατά πόσο το

φεστιβάλ αυτό είναι αυτό που στοχεύαμε να έχουμε. Του λείπει, κατά την άποψή μας, ο χαρακτήρας, η θεματικότητα και η σταθερά υψηλή ποιότητα των προγραμμάτων, που θα επενεργούσαν ως πόλος έλξης για τους ξένους προς την Κύπρο και προς την πρωτεύουσα. Για να γίνει όμως αυτό εφικτό, θα πρέπει μια ομάδα ανθρώπων να ασχολείται μόνιμα με την οργάνωση του φεστιβάλ και όχι να βασίζεται η οργάνωσή του στη μερική απασχόληση ενός ή δύο πολιτιστικών λειτουργών, επιπρόσθετα με όλα τα άλλα καθήκοντά τους.

Γενικά θα έλεγα ότι μελετώντας τον προϋπολογισμό για τον πολιτισμό τού λείπει η φαντασία, ο ρεαλισμός, η καθαρή πολιτική. Πώς μπορούμε να ισχυριζόμαστε ότι προωθούμε τον πολιτισμό, όταν δεν έχουμε μια κατάλληλη αίθουσα μουσικής, όταν δεν έχουμε μια κατάλληλη αίθουσα για όπερα ή μπαλέτο και αναγκαζόμαστε να αφαιρέσουμε καθίσματα από το Δημοτικό Θέατρο, για να τοποθετήσουμε την ορχήστρα; Ο κύριος υπουργός μάς διαβεβαίωσε την περασμένη βδομάδα ότι καταρτίστηκε πρόγραμμα για μια σειρά έργων υποδομής για τον πολιτισμό. Ελπίζουμε αυτά τα έργα να μη μείνουν στο χαρτί, αλλά να υλοποιηθούν όσο το δυνατό πιο σύντομα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα τώρα να πω μερικά πράγματα αναφορικά με τον τομέα του περιβάλλοντος που έχουν φυσικά και άμεση σχέση με την εναρμονιστική μας πορεία.

Όλοι γνωρίζουμε ότι ένα από τα πιο δύσκολα Κεφάλαια είναι αυτό του περιβάλλοντος και στον τομέα αυτό ζητήσαμε και πίστωση χρόνου για την πλήρη μας εναρμόνιση. Υπολογίζεται ότι για τον τομέα του περιβάλλοντος θα ξοδευτούν πεντακόσια περίπου εκατομμύρια λίρες μέχρι το 2012. Για φέτος προϋπολογίζεται ποσό σαράντα εκατομμυρίων λιρών. Είναι όμως λεφτά που καλά θα ξοδευτούν, γιατί θα καταστήσουν την Κύπρο μια πιο σύγχρονη χώρα και τη ζωή στην Κύπρο ποιοτικά αναβαθμισμένη.

Για να είμαι όμως ειλικρινής ανησυχώ για το ρυθμό με τον οποίο προχωρούμε στον τομέα του περιβάλλοντος και τα περιθώρια στενεύουν. Για παράδειγμα, το θέμα του εκσυγχρονισμού των σφαγείων μας. Έχουμε μόνο μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους να συμμορφωθούμε. Στον τομέα της ανακύκλωσης, μια και το πιλοτικό πρόγραμμα που λειτούργησε σε πέντε δήμους θεωρήθηκε επιτυχές, θα πρέπει, πιστεύω, να προχωρήσουμε ολοταχώς σε μια σταδιακή εφαρμογή του σε ολόκληρη την Κύπρο. Λυπούμαστε πραγματικά, όταν βλέπουμε μια τόσο μεγάλη σπατάλη και σ' αυτή ακόμα τη Βουλή στο θέμα του χαρτιού. Χαίρομαι όμως που ακριβώς σήμερα η ΑΤΗΚ, ανταποκρινόμενη σε παράκληση της επιτροπής Περιβάλλοντος, μας παρέδωσε ειδικούς κάδους για απόρριψη χαρτιού προς ανακύκλωση. Θα πρέπει επίσης η Βουλή να χρησιμοποιεί ανακυκλωμένο χαρτί για τις πλείστες ανάγκες μας παρ' όλο που σήμερα ακούσαμε ότι το ανακυκλωμένο χαρτί είναι πολύ πιο ακριβό από το συνηθισμένο.

Ένα θέμα που απασχολεί και ανησυχεί όχι μόνο τους Κυπρίους αλλά και τους Ευρωπαίους είναι το θέμα το Ακάμα. Και ειλικρινά, όλοι οι συνάδελφοι μέλη της Μικτής Επιτροπής Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης θα βρεθούμε σε πολύ δύσκολη θέση έναντι των ευρωβουλευτών γι' αυτό το θέμα του Ακάμα. Στη τελευταία μας συνάντηση τους διαβεβαιώσαμε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο θα πάρει τις τελικές του αποφάσεις πριν από το τέλος του 2001, γιατί αυτή ήταν και η διαβεβαίωση που πήραμε από τον Υπουργό Γεωργίας και Περιβάλλοντος. Αυτό όμως δεν έγινε. Λυπούμαστε, αλλά αυτό το θέμα, που εκκρεμεί για πέντε και πλέον χρόνια, πρέπει επιτέλους να έχουμε το πολιτικό θάρρος να το αντιμετωπίσουμε και να πάρουμε τις τελικές μας αποφάσεις, γιατί πολύ φοβούμαι ότι θα αποτελέσει τη δαμόκλειο σπάθη της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νιώθω τέλος την ανάγκη να πω ορισμένα πράγματα αναφορικά με το έργο του

Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και τη θέση της γυναίκας σήμερα στην κυπριακή κοινωνία.

Ο εθνικός μηχανισμός επιτελεί ένα πολύ καλό έργο και βοηθά πολύ τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με θέματα ισότητας. Η ενθάρρυνση και ώθηση που έδωσε στις γυναίκες για υποβολή υποψηφιοτήτων στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές και το ειδικό έντυπο που κυκλοφόρησε ήταν μια πράξη σωστή και χρήσιμη. Επίσης βοήθησε στη διεξαγωγή ποιοτικής έρευνας για το πώς η κυπριακή κοινωνία αντιμετωπίζει τη συμμετοχή των γυναικών στη δημόσια και πολιτική ζωή του τόπου, που κατέδειξε πόσα πολλά πρέπει ακόμα να γίνουν, εξαιτίας της νοοτροπίας της κοινωνίας μας, και επίσης έχει υποσχεθεί να βοηθήσει στη συνέχιση αυτής της προσπάθειας με μια ποσοτική έρευνα.

Θέλω όμως να πω, απευθυνόμενη προς όλη την κυπριακή κοινωνία, ότι δυστυχώς -όπως πολύ εύγλωττα μας είπε η επίτροπος Άννα Διαμαντοπούλου κατά την πρόσφατη επίσκεψή της στην Κύπρο- η Κύπρος κατέχει γενικά την πρωτιά αναφορικά με την πορεία της εναρμόνισής της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αλλά κατέχει την τελευταία θέση αναφορικά με τη συμμετοχή γυναικών στη πολιτική και δημόσια ζωή του τόπου.

Θέλω να κάνω έκκληση προς όλους: θα πρέπει να παύσουμε να θεωρούμε την προσπάθεια ανέλιξης των γυναικών ως καθαρά γυναικείο θέμα.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας της κ. Α. Βασιλείου τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Ά. Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Συμπληρώθηκε ο χρόνος σας, κυρία Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Σε μισό λεπτό.

Αφορά όλη την κοινωνία και τα οφέλη θα είναι κοινά για όλους. Και ερωτώ: Τις τελευταίες μερικές βδομάδες έγιναν τόσες συζητήσεις για τις εξελίξεις σχετικά με το εθνικό μας πρόβλημα. Πόσες φορές κλήθηκαν γυναίκες να εκφράσουν απόψεις ή να συμμετάσχουν σε συζητήσεις γύρω από τις εξελίξεις αυτές, τις πολύ σημαντικές για τον τόπο μας; Μήπως οι γυναίκες δεν έχουν λόγο; Δεν έχουν άποψη; Δεν ενδιαφέρονται για το μέλλον της πατρίδας τους; Πιστεύω πως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης παραβιάζουν κατάφωρα τα δικαιώματα του 51% του κυπριακού πληθυσμού με τον αποκλεισμό των γυναικών από πολιτικές συζητήσεις. Στο κάτω κάτω, αν δε δώσουμε βήμα στις γυναίκες που ασχολούνται ήδη με τη δημόσια και πολιτική ζωή, με ποιο τρόπο πιστεύουμε ότι θα δημιουργήσουμε τα σωστά πρότυπα προς ενθάρρυνση και άλλων γυναικών και αλλαγή της νοοτροπίας της κοινωνίας μας; Τι κάνει επ' αυτού η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης;

Θα ήθελα να τελειώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ευχή όπως αυτός ο χρόνος αποδειχτεί το σωτήριο έτος της Κύπρου και κυρίως για τους συγγενείς των αγνοουμένων μας, τους πρόσφυγες και τους εγκλωβισμένους μας και όπως μπορέσουμε επιτέλους να προσβλέπουμε στο μέλλον με μεγαλύτερη αισιοδοξία και ασφάλεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η απόφαση των Νέων Οριζόντων είναι να καταψηφίσουν τον προϋπολογισμό του 2002, για τους λόγους που θα προσπαθήσω να εξηγήσω πιο κάτω. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ερμηνευθεί η θέση αυτή σαν αντιπολιτευτική τακτική ή αντίθεση σε όλες τις

δαπάνες που προβλέπονται, ιδιαίτερα αυτές που αφορούν τους πρόσφυγες, την άμυνα, την ενταξιακή μας πορεία και άλλες που σχετίζονται με την προώθηση του εθνικού μας θέματος. Επίσης, δε θα πρέπει να ερμηνευθεί η απόφαση αυτή ότι προδικάζει τη στάση μας έναντι της προτεινόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης ή/και τη στάση μας σε μετέπειτα προϋπολογισμούς είτε αυτοί είναι συμπληρωματικοί είτε αφορούν τις επόμενες χρονιές, με την προϋπόθεση πάντοτε ότι η κυβέρνηση θα βελτιώσει τις προτάσεις της όσον αφορά συγκεκριμένα θέματα και δεδομένου ότι θα προσπαθήσει να μεταχειρίζεται τον προϋπολογισμό του κράτους ως όργανο χάραξης συγκεκριμένης αναπτυξιακής πολιτικής και εισαγωγής διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία του τόπου, έτσι που να συνάδει με σύγχρονες αντιλήψεις και ιδιαίτερα την προσαρμογή μας στα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δεδομένα.

Βεβαίως, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το γεγονός ότι οι φετινοί προϋπολογισμοί επιχειρούν να μειώσουν σημαντικά το έλλειμμα και ας ελπίσουμε ότι η εικόνα δε θα ανατραπεί με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

Παράλληλα όμως θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι η επιδείνωση του συνολικού χρέους που θα υπερβεί σε απόλυτους αριθμούς τα £6 δις δημιουργεί έντονη ανησυχία σε όλους μας και προβληματισμό, γιατί υποθηκεύει το μέλλον της κυπριακής οικονομίας.

Το Κυπριακό και η ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

Το 2002 είναι γενικά παραδεκτό πως είναι το κρισιμότερο από το 1974. Μέσα στο 2002 θα διασαφηνιστεί κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία, σαν ενιαίο κράτος, θα προχωρήσει στην υπογραφή της συνθήκης προσχώρησης στην ΕΕ. Είναι γεγονός ότι οι αποφάσεις των οργάνων της ΕΕ και ιδιαίτερα ευρωπαϊκών συμβουλίων ομιλούν για τη δυνατότητα ένταξης πριν τη λύση. Υπάρχει όμως και η γνωστή πλέον πρόνοια των

πορισμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Ελσίνκι, το Δεκέμβριο του 1999, ότι όλοι οι παράγοντες θα ληφθούν υπόψη στο στάδιο λήψης απόφασης για την ένταξη της Κύπρου με άλυτο το Κυπριακό. Μας έχουν διαβεβαιώσει ότι, δεδομένης της πρόνοιας αυτής, θα ληφθεί σοβαρά υπόψη κατά πόσο η δική μας πλευρά εξάντλησε κάθε δυνατότητα για εξεύρεση λύσης πριν την ένταξη. Μας έχουν επίσης διαβεβαιώσει ότι η αναγκαιότητα διατήρησης σε καλό επίπεδο των σχέσεων Ευρώπης-Τουρκίας και η διατήρηση της ειρήνης και σταθερότητας στην περιοχή είναι ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που θα ληφθεί υπόψη.

Η Τουρκία τροχοδρόμησε τα τελευταία χρόνια διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού στη βάση των δύο κρατών, η οποία φαίνεται δυστυχώς μέρα με τη μέρα να κερδίζει έδαφος. Προωθήθηκε παράλληλα η ιδέα της διαπίστωσης των πραγματικοτήτων, δηλαδή του περίφημου “acknowledgment” του Λόρδου Χάνι, σύμφωνα με την οποία οι Κύπριοι και η διεθνής κοινότητα δεν μπορούν παρά να αναγνωρίσουν τις πραγματικότητες και κατ’ επέκταση την ισοτιμία των οντοτήτων. Και, ενώ συζητούσαμε και συζητούμε σήμερα τους προϋπολογισμούς, μας έρχεται και το καπέλο του Αμερικανού πρέσβη στη Λευκωσία άμεσης διαπίστωσης των πραγματικοτήτων διά των επισήμων εγκαινίων γραφείου της πρεσβείας στα κατεχόμενα και προσκλήσεων να παραστούν σ’ αυτό ο κ. Ντενκτάς, “οι υπουργοί του” και άλλοι “αξιωματούχοι” της Άγκυρας, συμπεριλαμβανομένου και του “πρεσβευτή” της Άγκυρας “διαπιστευμένου” στην κατεχόμενη Κύπρο.

Παράλληλα, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στέλλει μηνύματα αναγκαιότητας διευκόλυνσης εξαγωγών από την τουρκοκυπριακή οντότητα στη Βόρεια Κύπρο προς κάθε κατεύθυνση, διαβρώνοντας περαιτέρω την αρχική απόφαση του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την παράνομη εξαγωγή από τα κατεχόμενα γεωργικών προϊόντων. Δεν είναι τυχαία όλα αυτά και δεν μπορούμε να

αγνοήσουμε τα προηγηθέντα δείπνα μεταξύ Κληρίδη-Ντενκτάς, την παρουσία ένστολων αξιωματούχων του καθεστώτος στο νέο διάλογο, τα οχήματα και τις σημαίες και τη διεθνή προβολή σε πρωτοσέλιδα, στους “Φαϊνάνσιαλ Τάιμς” και άλλα έγκυρα διεθνή έντυπα, της ισοτιμίας ουσιαστικά των δύο οντοτήτων στην Κύπρο. Παρ’ όλον ότι η πολιτική της Τουρκίας για δύο κράτη και δύο λαούς δεν είναι πρόσφατη, είναι τα τελευταία χρόνια που την έθεσε διεθνώς επίσημα, ξεκινώντας από το Τράουτμπεκ και την Κλιόν, για να προωθήσει τη θέση της τελικά αυτή μέσα στο πλαίσιο των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών.

Εξασφάλισε το δικαίωμα, μέσα από την απόφαση των G8 και του Συμβουλίου Ασφαλείας, να θέσει την πρόταση των δύο κρατών στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Πέτυχε την προώθηση της ιδέας του νέου συνεταιρισμού και της ισοτιμίας των δύο καθεστώτων μέσα από τη δήλωση του γενικού γραμματέα της 12^{ης} Σεπτεμβρίου του 2000 και πρόσφατα μέσα από τη μη τυχαία απάλειψη από τη δήλωση Ντε Σότο των αποφάσεων του ΟΗΕ σαν του πλαισίου λύσης του Κυπριακού.

Έχει καταστεί πλέον προφανές ότι θα επιχειρηθεί ακριβώς η ενδιάμεση λύση, δηλαδή η ενδιάμεση λύση μεταξύ της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας και της συνομοσπονδίας και να είστε βέβαιοι ότι συνταγματικά εκτρώματα και υβρίδια είναι δυνατό και να υπάρξουν και να επιβληθούν και ας μην έχουμε αυταπάτες, αλλά ας αναλογιστούμε κατά πόσο η πολιτική μας των τελευταίων είκοσι επτά χρόνων μετά την τουρκική εισβολή ευθύνεται ή έχει μέρος της ευθύνης για τη σημερινή κατάντια. Ξεκινήσαμε μετά την εισβολή με την αποδοχή της δικοινοτικής ομοσπονδίας, λέγοντας ότι θα έχουμε μία ισχυρή κεντρική κυβέρνηση και ότι με το ελληνικό δαίμονιο που διαθέτουμε σε λίγα χρόνια θα μπορούσαμε να διατηρήσουμε τον έλεγχο από κάθε άποψη ολόκληρης της ομοσπονδου επικράτειας. Μας υποσχέθηκε η ηγεσία μας τότε και οι Αμερικανοί σύντομη επιστροφή των προσφύγων και μέσα από την υποχώρηση

οδηγηθήκαμε στην ανακήρυξη του ψευδοκράτους και στη διάβρωση χρόνο με χρόνο βασικών θέσεων και αρχών με από καιρού εις καιρόν προτάσεις γενικού γραμματέα και διαμεσολαβητών, που μας έφερναν βήμα με βήμα πιο κοντά στην κατ' επίφασιν διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με τραγικά συνομόσπονδα στοιχεία και στην ενδιάμεση λύση του “ενάμισι κράτους”, όπως λέχθηκε πολύ εύστοχα χθες από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο.

Ας αναλογιστούμε λοιπόν κατά πόσο η συνεχιζόμενη αυτή πολιτική μάς οδηγεί στον επιδιωκόμενο στόχο και αν τελικά με τη θεωρία των οδυνηρών παραχωρήσεων θα κληθούμε μέσα στο 2002 και για περαιτέρω παραχωρήσεις, γιατί έτσι δυστυχώς μάθαμε τους καλοθελητές και διαμεσολαβητές και αναμένουν από μας περαιτέρω.

Θα υποβληθούν πλέον προτάσεις, με τις ευλογίες των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου, για εσωτερικές κυριαρχίες, για ανταλλαγή ορισμένων περιουσιών, για αποζημιώσεις ορισμένων άλλων, για εκ περιτροπής προεδρία σε πρωθυπουργικό σύστημα και για πολλά άλλα τα οποία θα παρουσιασθούν σαν συμβιβαστικές προτάσεις. Βεβαίως είναι εύκολο να απορρίπτει κανείς τις προτάσεις του κ. Ντενκτάς και της Άγκυρας, αλλά όχι τόσο εύκολο να απορρίπτει κανείς προτάσεις του γενικού γραμματέα ή του κ. Ντε Σότο. Υπάρχει ο σαφής κίνδυνος ότι η δική μας πλευρά θα αναλάβει μέρος του κόστους του ναυαγίου ή θα πρέπει να αποδεχθεί απαράδεκτους όρους έναντι της πίεσης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση μιας νέας πλέον Κύπρου που μόνο κατ' επίφασιν θα είναι διζωνική δικοινοτική. Λύση δύο κρατών ουσιαστικά, συνταγματικό έκτρωμα και υβρίδιο, με παρεκκλίσεις και εξαιρέσεις από το ευρωπαϊκό κεκτημένο αλλά και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Τέτοια “λύση”, ακόμη και μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δε θα είναι ούτε δίκαιη ούτε και βιώσιμη, αλλά η απαρχή νέων δεινών και μιας μεγάλης νέας περιπέτειας για μας και τα παιδιά μας.

Κάτω από το φως αυτών των νέων πραγματικοτήτων ήταν λανθασμένη, κατά την άποψή μας, η απόφαση να αποδεχθεί ο Πρόεδρος Κληρίδης και η πολιτική ηγεσία εκ των υστέρων την πρόσκληση, όχι του γενικού γραμματέα, αλλά του κατοχικού ηγέτη για νέο απευθείας διάλογο, χωρίς να έχει αλλάξει τίποτε στην τουρκική θέση, παρά μόνο σκλήρυνση και κάτω από τη διαρκή απειλή της Τουρκίας ότι, σε περίπτωση ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αντίδρασή της θα είναι χωρίς όρια. Η Τουρκία απειλεί για προσάρτηση και για πολεμική αναμέτρηση και επέκταση, χωρίς δυστυχώς οι ΗΠΑ να αντιδρούν προς την κατεύθυνση αποτροπής. Θα ανέμενε κανείς ότι μετά την επίσκεψη Σημίτη-Παπανδρέου στην Ουάσιγκτον και του Πρωθυπουργού της εισβολής Ετζεβίτ τουλάχιστον θα αντιμετωπιζέτο αποτελεσματικά το θέμα αυτό των απειλών από τις ΗΠΑ, κάτι το οποίο δυστυχώς φαίνεται ότι δεν έγινε. Οι απειλές συνεχίζουν και θα ενταθούν, με στόχο να торπιλίσει η Άγκυρα την ενταξιακή μας πορεία και να οδηγήσει είτε τη δική μας πλευρά στη συγκατάθεση αναβολής της υπογραφής της συνθήκης προσχώρησης ή στο να προβληματίσει την ΕΕ ή κάποιες ευρωπαϊκές χώρες κατά πόσο θα ήταν σοφό κάτω από τις περιστάσεις να ενταχθεί η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είχαμε φτάσει σε ένα κρίσιμο σημείο, κύριε Πρόεδρε, το Σεπτέμβριο του 2001, όπου η Άγκυρα για μια ακόμη φορά λόγω της αδιαλλαξίας της μας έδωσε την ευκαιρία να εμμένουμε πλέον σταθερά με πολύ λιγότερους κινδύνους στην ενταξιακή μας πορεία. Δυστυχώς, ο Πρόεδρος Κληρίδης και όσοι στήριξαν εκ των υστέρων την απόφασή του για αποδοχή της πρόσκλησης Ντενκτάς δεν παρέπεμψε, όπως μπορούσε, τον κ. Ντενκτάς στο γενικό γραμματέα του ΟΗΕ για το διάλογο τον οποίο είχε αρνηθεί μόλις προ ολίγων μηνών.

Ας ελπίσουμε ότι θα πετύχουμε την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το θέμα βεβαίως τελειώνει εδώ. Μετά την υπογραφή της συνθήκης

προσχώρησης το 2003 θα ακολουθήσει η διαδικασία επικύρωσής της από τα δεκαεννέα εθνικά κοινοβούλια ή/και περισσότερα. Η επόμενη χρονιά θα είναι εξίσου σημαντική και πολλά θα εξαρτηθούν από την επιμονή και υπομονή μας, αλλά και από την αποφασιστικότητα και της ελληνικής κυβέρνησης να καταστήσει σαφές με πειστικό τρόπο ότι χωρίς την Κύπρο δεν μπορεί να συγκατατεθεί στη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς ανατολάς.

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην τέταρτη διακρατική προσφυγή πρέπει επιτέλους να αποτελέσει ένα από τα πλέον ισχυρά όπλα στην επιχειρηματολογία μας, στο πλαίσιο του διαλόγου αυτού, ο οποίος ελπίζουμε ότι δε θα επιτρέψουμε να καρκινοβατήσει, έχοντας υπόψη τους έκδηλους στόχους της Τουρκίας. Παράλληλα, πρέπει να γίνονται οι κατάλληλες προετοιμασίες σ' όλα τα επίπεδα σε Κύπρο και Ελλάδα για αντιμετώπιση της τουρκικής απειλής, η οποία δεν έχει εκλείψει και η υλοποίησή της στόχο έχει, εάν αποτύχει ο πρώτος στόχος της Άγκυρας και αναβάλει την ένταξή μας, να προωθήσει πλέον την αναγνώριση διεθνώς της "Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου", μέσα από τη διαδικασία του "acknowledgement" σε πρώτο στάδιο και στη συνέχεια της ντε γιούρε αναγνώρισης από ορισμένες χώρες. Μέσα στο παραλήρημα της ένταξής μας θα δημιουργηθούν -προβλέπουμε και προειδοποιούμε- τέτοιες δυνάμεις στην Κύπρο και Ελλάδα που δε θα αποκλείουν το κλείσιμο όπως-όπως του Κυπριακού, ενόψει μάλιστα και της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα σε κάθε περίπτωση, δυστυχώς, καταλήγουμε στο να είμαστε πλέον ακόμη πιο κοντά, είκοσι επτά χρόνια μετά την εισβολή, στη νομιμοποίηση της διχοτόμησης.

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι μόνο με επιμονή, υπομονή, αγωνιστικότητα διαφάνεια, ενίσχυση ενός ενιαίου αρραγούς μετώπου Ελλάδας και Κύπρου και επανατοποθέτηση του Κυπριακού στην ορθή του διάσταση και προώθηση της

εμπέδωσης του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα μπορέσουμε να αποτρέψουμε τα διχοτομικά σχέδια σε βάρος της Κύπρου.

Θα πρέπει να παραμείνουμε ανυποχώρητοι στα θέματα σεβασμού της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην τέταρτη διακρατική προσφυγή και στην προσφυγή της Τιτίνας Λοϊζίδου, όπως επίσης θα πρέπει να μείνουμε ανυποχώρητοι στην ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην άσκηση του δικαιώματος αρνησικυρίας στη διεύρυνση προς Ανατολάς. Παράλληλα, θα πρέπει Κύπρος και Ελλάδα να στείλουν μήνυμα ότι δεν είναι δυνατό να υπάρξουν οποιεσδήποτε αποκλίσεις από το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τα ανθρώπινα δικαιώματα και ότι είναι η Τουρκία που θα πρέπει επιτέλους να συμμορφωθεί με το διεθνές δίκαιο.

Σε καμία περίπτωση, έχουμε την άποψη, δε θα πρέπει να αφήσουμε το διάλογο αυτό να καρκινοβατήσει, να σαλαμοποιηθεί και σε καμία περίπτωση δε θα πρέπει να διευκολύνουμε την κατάθεση προτάσεων ενδιάμεσων λύσεων από τον ίδιο τον εκπρόσωπο του γενικού γραμματέα.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή ένωση θα είναι πολύ καλύτερη για επίλυση του κυπριακού προβλήματος στη βάση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου.

Μέγεθος δαπανών δημόσιας υπηρεσίας

Εκτός από τη διαφωνία μας, κύριε Πρόεδρε, για τους χειρισμούς στο Κυπριακό, διαφωνούμε και με άλλες πτυχές του προϋπολογισμού και της φιλοσοφίας του. Δε θα ήταν ορθό να κουράσω με αριθμούς και στατιστικές. Ο απλός πολίτης αντιλαμβάνεται, νομίζω, πιο εύκολα και πρακτικά το πρόβλημα. Πληρώνει ο Κύπριος πολίτης, δυστυχώς, ο Κύπριος φορολογούμενος τα 3/4 περίπου του ποσού που καταβάλλει προς το κράτος με διάφορους φόρους για τους μισθούς και έξοδα της δημόσιας υπηρεσίας. Για χρόνια όλοι επισημαίνουν αυτό το πρόβλημα και όμως κανείς, μα

κανείς, καμιά πολιτική δύναμη ή κυβέρνηση δε φαίνεται να είναι διατεθειμένη να λάβει μέτρα, για να μειώσει τις δαπάνες αυτές. Οι προσλήψεις συνεχίζονται και δικαιολογούνται τώρα με το πρόσχημα της ανάγκης για συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Το μισθολόγιο συνεχίζει να αυξάνεται και αναμένονται νέα αιτήματα για αυξήσεις, νέες προσλήψεις, και το χειρότερο είναι ότι, παρ' όλο το πολυδάπανο της υπηρεσίας, η ποιότητα των υπηρεσιών προς όφελος του πολίτη είναι τουλάχιστον μέτρια έως κακή και σε πολλές περιπτώσεις γίνεται χειρότερη χρόνο με χρόνο.

Από πού να ξεκινήσει κανείς; Από τις ιατρικές μας υπηρεσίες, τα εξωτερικά ιατρεία, τα νοσοκομεία, το κτηματολόγιο, τις κοινωνικές ασφαλίσσεις, την απονομή της δικαιοσύνης στην ευρύτερη έννοιά της, τις δημόσιες μεταφορές, την παιδεία μας με την παραπαιδεία και τα ιδιαίτερα να έχουν καταντήσει μάλιστα και ο εφιάλης της κάθε οικογένειας; Ο κατάλογος είναι μακρύς. Το χειρότερο δε απ' όλα είναι η αύξηση στην εγκληματικότητα, αλλά και τα φαινόμενα της διαφθοράς και της διαπλοκής και η συνεχιζόμενη αναξιοκρατία, μέσα από ένα σύστημα όπου το μέσο στους διορισμούς και προαγωγές ανθεί και όπου η ποινικοποίηση του ρουσφετιού έχει αποδειχθεί μια “φάρσα”, νόμος ανεφάρμοστος.

Παρ' όλες τις υποσχέσεις ότι τα προβλήματα αυτά θα αντιμετωπίζοντο δραστικά, όχι μόνο δεν έχουν ληφθεί επαρκή και ικανοποιητικά μέτρα, αλλά αντίθετα βλέπουμε στους φετινούς προϋπολογισμούς να αυξάνονται για μια ακόμη φορά οι δαπάνες για συντήρηση του μινώταυρου αυτού. Οι επισημάνσεις της υπηρεσίας Γενικού Ελεγκτή για σπατάλη και κακή διαχείριση του δημόσιου χρήματος, οι επισημάνσεις της Επιτρόπου Διοικήσεως για κακοδιαχείριση, για γραφειοκρατία, για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δε φαίνεται να εισακούονται, αλλά να πέφτουν στο κενό και χρόνο με χρόνο να κατανατούν γραφικές και κλισέ.

Πιστεύουμε ότι έχει επέλθει ο χρόνος η κυβέρνηση πλέον να παρουσιάσει

προϋπολογισμό, ο οποίος να αντιμετωπίσει θεμελιακά τα πιο πάνω προβλήματα και να χαράξει τομές που να συντείνουν στην ουσιαστική μείωση αυτών των δαπανών και ουσιαστικά βελτίωση της ποιότητας παροχής των δημόσιων υπηρεσιών προς όφελος του Κύπριου πολίτη.

Αναπτυξιακά έργα

Οι Νέοι Ορίζοντες διαφωνούν επίσης, κύριε Πρόεδρε, με τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό της κυβέρνησης και τις προτεραιότητες τις οποίες η κυβέρνηση εισηγείται. Με βάση τον προτεινόμενο προϋπολογισμό, οι αναπτυξιακές δαπάνες προβλέπονται σε £348 εκατομ. σε σύγκριση με £235 εκατομ. το 2001. Από τις αναπτυξιακές δαπάνες που προτείνονται για το 2002 θα διατεθεί ποσό ύψους £53 εκατομ. για την προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή του προγράμματος για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου, £23 εκατομ. για την υδατική ανάπτυξη, £23 εκατομ. για πολεοδομικά σχέδια, £26 εκατομ. για την παιδεία, £6 εκατομ. για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, £6,7 εκατομ. για τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες καθώς και άλλες, £24 εκατομ. για την αγροτική ανάπτυξη, £24 εκατομ. για το στεγαστικό πρόγραμμα των κυβερνητικών υπηρεσιών, £23 εκατομ. για την ανάπτυξη της δημόσιας υγείας και £16 εκατομ. για προώθηση του τομέα της βιομηχανίας και των εξαγωγών.

Είναι ξεκάθαρο ότι στον τομέα της απονομής της δικαιοσύνης, του πολιτισμού, της παιδείας, του εμπορίου και της βιομηχανίας και των εξαγωγών ο προϋπολογισμός είναι ανύπαρκτος ή/και πενιχρός. Αντίθετα, η έμφαση δίδεται σε άλλους τομείς. Στην προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή ανάπτυξης του οδικού δικτύου και σε διάφορα άλλα έργα. Καλά τα έργα, όλοι τα θέλουμε, αλλά υπάρχουν και προτεραιότητες, ιδιαίτερα σε μια εποχή όπου στόχος μας είναι ο εκσυγχρονισμός, η μεταρρύθμιση και ο εξευρωπαϊσμός της Κύπρου.

Πώς θα μπορέσουμε να ανταγωνιστούμε ή ακόμη να επιβιώσουμε μέσα στην

Ευρωπαϊκή Ένωση σαν πλήρες μέλος, αν η σημασία που αποδίδεται στον τομέα της βιομηχανίας και εξαγωγών είναι σχεδόν ανύπαρκτη και η επένδυση στο κεφάλαιο του πολιτισμού και της παιδείας αλλά και της δικαιοσύνης δευτερευούσης σημασίας;

Μέρα με τη μέρα βλέπουμε τη βιομηχανία μας να εκμηδενίζεται και να αποδεκατίζεται, τους μικρομεσαίους να λαθροβιούν και το επίπεδο των σχολείων μας να παρουσιάζει μια συνεχή πτώση. Έχουμε βάλει όλα τα αυγά μέσα στο καλάθι του τουρισμού, κάτι το οποίο διεθνούς κύρους οικονομολόγοι και οργανισμοί μάς λεν ότι είναι λάθος και πολύ επικίνδυνο, ιδιαίτερα σε μια πατρίδα ημικατεχόμενη, η οποία αντιμετωπίζει την τουρκική απειλή. Η εμπειρία του Κόλπου και τα πρόσφατα γεγονότα της τρομοκρατικής επίθεσης της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 έπρεπε να μας είχαν προβληματίσει.

Κάποιοι θετικοί οικονομικοί δείκτες δεν πρέπει να μας παραπλανούν. Υπάρχει πάντοτε και η άλλη άποψη. Εμείς οι μη οικονομολόγοι βλέπουμε με δυσπιστία τους αριθμούς που μας παρουσιάζουν οι κυβερνήσεις, όπως και ο απλός πολίτης που ξέρει τις δυσκολίες της επιβίωσης. Ξέρει την ακρίβεια της ζωής. Ξέρει τη φτώχεια, την αρρώστια και τρέμει για το πόσο θα του κοστίσει η θεραπεία της ή για την ποιότητα αυτής, αν θα επιλέξει τα κρατικά ιδρύματα. Φοβάται ο συνταξιούχος τη συνταξιοδότηση, ο άνεργος νέος επιστήμονας το μέλλον του και η γυναίκα η οποία θέλει να εργαστεί, αλλά δε βρίσκει δουλειά, η μάνα που δεν έχει πού ν' αφήσει τα μικρά παιδιά της, ο πολύτεκνος με τα χρέη του. Όλοι γνωρίζουν άλλους αριθμούς: τους αριθμούς της πραγματικότητας και ας μας λεν ότι η ανεργία είναι ανύπαρκτη και ο πληθωρισμός χαμηλός. Όλα εξαρτώνται τελικά από τον τρόπο καταμέτρησης των ανέργων. Ποίοι εγγράφονται και ποίοι θεωρούνται σαν άνεργοι και ποίοι υποαπασχολούνται; Τι λαμβάνουμε υπόψη για τον πληθωρισμό, τι βάζουμε και τι βγάζουμε από το καλάθι; Όλα λοιπόν είναι σχετικά και επιβαρημένα με υψηλά ποσοστά

άμεσων και έμμεσων φόρων και επιπρόσθετα με δημοτικούς και κοινοτικούς φόρους.

Πολύ φοβούμαστε, κύριε Πρόεδρε, ότι οι προτεραιότητές μας δεν είναι μακροπρόθεσμες και διαρθρωτικές με στόχο τη βελτίωση της οικονομίας μας και την επανατοποθέτησή της σε στέρεες βάσεις.

Η προώθηση της παιδείας σημαίνει βελτίωση της οικονομίας και της ποιότητας ζωής. Σημαίνει κατάργηση της παραπαιδείας ή μείωσή της, μείωση της εγκληματικότητας, πάταξη της αναξιοκρατίας, βελτίωση της ποιότητας ζωής, εξοικονόμηση, παραγωγικότητα. Το ίδιο και επένδυση στον πολιτισμό που θα βοηθήσει και το εθνικό μας θέμα, την αναβάθμιση της κουλτούρας μας, την εξαγωγή της και κατά συνέπεια την αύξηση των άδηλων πόρων στην οικονομία.

Στήριξη της δικαιοσύνης και απονομής της συνεπάγεται και αυτή τεράστιες εξοικονομήσεις και βελτίωση της εμπιστοσύνης στις εμπορικές συναλλαγές και μείωση της εγκληματικότητας.

Δυστυχώς, με τον προτεινόμενο προϋπολογισμό οι αναπτυξιακές δαπάνες για τη βιομηχανία και εξαγωγές είναι ανύπαρκτες, ιδιαίτερα σε ένα χρόνο όπου προσδοκούμε όλοι την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Καταδικάζονται πλέον στην αφάνεια και στο κλείσιμο, όπως εξάλλου είναι και η εμπειρία των τελευταίων χρόνων.

Δυσμενής διάκριση σε βάρος των νέων κομμάτων της Βουλής του 2001

Επιχειρείται, κύριε Πρόεδρε, και είναι με λύπη μου που το λέω, με τη μείωση της χορηγίας προς τα νέα πολιτικά κόμματα με τους προτεινόμενους προϋπολογισμούς, η διάβρωση της απλής αναλογικής του εκλογικού συστήματός μας. Όπως γνωρίζετε, προηγούμενες Βουλές θέσπισαν την απλή αναλογική σαν εκλογικό σύστημα. Αυτό το σύστημα επέτρεψε στους Ενωμένους Δημοκράτες να μπουν στην προηγούμενη Βουλή, αλλά και στις εκλογές του 2001 στους ΝΕΟ, ΑΔΗΚ και Οικολόγους Περιβαλλοντιστές να εκλέξουν το κάθε κόμμα από έναν εκπρόσωπό του στη Βουλή. Το συνολικό ποσοστό

των κομμάτων αυτών προσεγγίζει το 10% του εκλογικού σώματος, δηλαδή περίπου σαράντα με σαράντα πέντε χιλιάδες ψηφοφόρους, ένα σημαντικό ποσοστό.

Η απλή αναλογική είναι πλέον κτήμα του κυπριακού λαού και της κουλτούρας μας. Δεν μπορεί να υπάρξουν πισωγυρίσματα που προωθούν πολιτικές σκοπιμότητες και κομματικά μαγειρεία. Προεκλογικά ακούσαμε ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί το σύστημα της απλής αναλογικής με απώτερο στόχο βέβαια «να μη χάσουν» κάποια κόμματα ψηφοφόρους, τους οποίους θέλουν να μείνουν εγκλωβισμένοι στο δικό τους χώρο. Το εγχείρημα δεν πέτυχε προεκλογικά, αλλά επιχειρείται και τώρα μέσα από τους προτεινόμενους προϋπολογισμούς.

Στόχος τώρα με τους προτεινόμενους προϋπολογισμούς είναι να μειωθεί στο ελάχιστο η οικονομική βοήθεια που θα εγκριθεί για τα τέσσερα νέα κόμματα της Βουλής και να αυξηθεί παράλληλα το ποσό το οποίο θα διαμοιραστούν μεταξύ τους τα τέσσερα άλλα κόμματα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλή αναλογική.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα υποχρεωθούμε, κύριε Πρόεδρε, να προσφύγουμε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αν εγκριθούν οι προϋπολογισμοί, που θα έχουν ως αποτέλεσμα τα νέα κόμματα να πάρουν μικρότερη βοήθεια σε αναλογία από ό,τι στους προηγούμενους προϋπολογισμούς -και αυτό είναι, κύριε Συλλούρη, το μέτρο σύγκρισης- και παράλληλα τα παλαιά κόμματα να πάρουν μεγαλύτερη χορηγία. Δεν είναι αυτή η δημοκρατική αρχή της ισότητας. Έχουμε διαφωνία σε αυτό το θέμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς θα επιμένουμε στην αναλογική μέχρι τέλους.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ελπίζουμε ότι, έστω και την υστάτη, θα επικρατήσουν σοφότερες σκέψεις και ότι τελικά δε θα υπάρξει οποιαδήποτε δυσμενής διάκριση.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Θα ήταν παράλειψη, κύριε Πρόεδρε, προτού τελειώσω, να μην κάνω μια σύντομη αναφορά στα περί χρηματιστηρίου, όπως λειτούργησε τα τελευταία τρία χρόνια. Η ευθύνη είναι και της κυβέρνησης, αλλά όχι μόνο. Η κυβέρνηση φέρει ευθύνη, γιατί επέτρεψε μέσω των θεσμών της τη “φούσκα” και την έκρηξή της, με αποτέλεσμα τις καταστροφικές συνέπειες για χιλιάδες επενδυτές. Ενεθάρρυνε, δυστυχώς, μέσω αξιωματούχων το κλίμα ευφορίας και τη μη αποτελεσματική διεξαγωγή έρευνας. Ευθύνη όμως φέρει και η Βουλή για την ανεπάρκεια των νομοθετημάτων και τις φορολογικές απαλλαγές που ενέκρινε. Ευθύνη φέρουν και τα κόμματα και το τραπεζοοικονομικό σύστημα, τα χρηματιστηριακά γραφεία και οι ίδιοι οι επενδυτές. Το ταμείο στήριξης, που πρότεινε και η κυβέρνηση, δυστυχώς, δε θα μπορούσε να δημιουργήσει το απαραίτητο κλίμα εμπιστοσύνης το οποίο κλονίστηκε σαν αποτέλεσμα λανθασμένων χειρισμών.

Η στήριξη του ΧΑΚ χρειάζεται σωρεία μέτρων, αλλά κυρίως τη δημιουργία και την αναστήλωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στο θεσμό. Χρειάζεται δέσμη μέτρων, επιτάχυνση των ερευνών, στήριξη των διωκτικών αρχών, τροποποίηση της νομοθεσίας και βελτίωσή της, αλλά μέσα από τους προϋπολογισμούς στήριξη της βιομηχανίας, των εξαγωγικών και παραγωγικών βιομηχανιών και δυνατότητα των επιχειρήσεων να είναι επικερδείς, έτσι που να μπορούν να προσελκύσουν το επενδυτικό κοινό.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς, ο χρόνος που μας έχει δοθεί δε μου επιτρέπει να επεκταθώ σε όλες τις πτυχές του προϋπολογισμού. Η απόφαση των Νέων Οριζόντων είναι να καταψηφίσουν, όπως ανέφερα, τους προτεινόμενους προϋπολογισμούς, γιατί σαν σύνολο δε μας βρίσκουν σύμφωνους για ορισμένους από

τους λόγους που προσπάθησα να επεξηγήσω. Ελπίζουμε και ευελπιστούμε, πραγματικά και γνήσια, ότι θα υπάρξει βελτίωση η οποία θα μας επιτρέψει να αναθεωρήσουμε την πολιτική μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας και ακολουθεί ο κ. Χριστοφόρου.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πρώτο θέμα που ήθελα να ασχοληθώ κατά βάση ως εκτοπισθείς βουλευτής είναι το θέμα των αγνοουμένων, των εγκλωβισμένων και των προσφύγων.

Το θέμα των αγνοουμένων ας ευχηθούμε ότι δε θα αποτελέσει για ακόμα μια φορά γέφυρα για τους Τούρκους, ώστε να μακιγιάρουν στην ουσία το προσωπίο τους και να διευκολυνθούν στο να βελτιώσουν το ευρωπαϊκό τους πρόσωπο. Θέλω να πιστεύω ότι τούτη τη φορά η Τουρκία τουλάχιστο σε αυτό το ανθρώπινο δράμα θα επιδείξει ανθρωπισμό και θα σεβαστεί αυτές τις οικογένειες αυτών των ανθρώπων που για είκοσι επτά τόσα χρόνια ταλαιπωρούνται. Και είναι πεδίο δόξης λαμπρό για την Τουρκία! Επιτέλους να κατανοήσει ότι αυτό το θέμα είναι καθαρά ανθρώπινο και είναι η ώρα πλέον να βοηθήσει να λυθεί, κατά ένα μέρος τουλάχιστο, το δράμα αυτών των ανθρώπων και να διακριβωθεί η τύχη των αγνοουμένων μας, στο μέτρο που μπορεί να γίνει αυτό.

Η άλλη τραγική πτυχή, η ζώσα τραγική πτυχή από το έγκλημα της προδοσίας και του πραξικοπήματος το '74, είναι οι εγκλωβισμένοι στην Κερύνεια και κατά κύριο λόγο το μεγάλο μέρος που βρίσκεται στην Καρπασία. Αυτοί οι άνθρωποι για είκοσι επτά τόσα χρόνια επιμένουν να κρατιούνται ριζωμένοι στη γη τους. Στον περσινό προϋπολογισμό έγινε μια έντονη προσπάθεια η κυβέρνηση να κατανοήσει τις δύσκολες

συνθήκες που διαβιούν αυτοί οι άνθρωποι και τα πενιχρά επιδόματα τα οποία τους δίνονται. Δυστυχώς, δεν άλλαξε τίποτε απολύτως. Απεναντίας, μέσα από τον προϋπολογισμό που κατατίθεται φέτος αποκόπτονται και £10.620. Και είμαι υποχρεωμένος να επαναλάβω τα νούμερα· τα επιδόματα που δίνονται είναι του ύψους των £125 κατά άτομο. Από αυτά τα επιδόματα, όταν κάποιος πάρει σύνταξη, του αποκόπτεται μέρος για να παίρνει πάλι £125. Δηλαδή από αυτά τα άτομα τα οποία είναι δικαιούχοι του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων η πολιτεία στην ουσία στερεί αυτό το δικαίωμα και το υπολογίζει στο επίδομα που προσθέτει, για να φθάσει στο ποσό των £125. Και, δυστυχώς, δεν ξέρω με ποιο τρόπο σκέφτονται αυτοί οι άνθρωποι που χειρίζονται αυτά τα ζητήματα... Για είκοσι έξι τόσα χρόνια έδιναν επίδομα στον ιερέα, στο μοναδικό ιερέα που διαθέτει η Αγία Τριάδα και το Ριζοκάρπασο, £120. Του το απέκοψαν και του δίνουν £60! Το ίδιο· απέκοψαν εδώ και ένα χρόνο το επίδομα στη σύζυγό του, από £60 το έκαμαν £30. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες και τις επανειλημμένες παραστάσεις, ουδείς ήθελε να ασχοληθεί ή να άρει αυτή την αδικία έναντι αυτού του μοναδικού ιερέα που έχει το Ριζοκάρπασο και η Αγία Τριάδα.

Αυτούς τους ανθρώπους εκεί πέρα, στην ουσία, το μόνο που τους έμεινε είναι να ασχολούνται με τις ελάχιστες γεωργικές εργασίες που τους επιτρέπει το καθεστώς, μέσα σε πραγματικές συνθήκες σκλαβιάς. Τουλάχιστο στο Ριζοκάρπασο, που είναι η γενέτειρά μου, η έκταση που καλύπτει αυτή η κοινότητα είναι μια μεγάλη έκταση και τα μοναδικά μέσα μεταφοράς που έχουν είναι τα τρακτέρ. Διαθέτουν περίπου πενήντα τρακτέρ. Έχουμε υποβάλει επανειλημμένα παρακλήσεις να τους καταβάλλουν τα καύσιμα και να τους στέλλουν ένα βαρέλι πετρέλαιο ετησίως. Παρακαλέσαμε να γίνουν τουλάχιστο δύο τα βαρέλια, για να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να διακινούνται, διότι των καυσίμων στα κατεχόμενα είναι τσουχτερές οι τιμές. Ούτε αυτό κατέστη δυνατό να γίνει. Και αυτό έχει μεγάλη σημασία γι' αυτούς τους ανθρώπους, διότι είναι τα μοναδικά

μεταφορικά μέσα που διαθέτουν και κατά κύριο λόγο το 80% αυτών των ανθρώπων είναι πρόσωπα τρίτης ηλικίας, στα οποία πρέπει κάποιος να μεταφέρει τρόφιμα ή να τα μεταφέρει στο κέντρο, για να πάρουν ένα ταξί για να πάνε στο γιατρό.

Έχουμε τώρα με την πολυομβρία... Δεν ξέρω ποιος είχε τη φαινή ιδέα. Ενώ έστελλαν νερό στους εγκλωβισμένους εμφιαλωμένο, τους απέκοψαν το νερό, που έστελλαν από τα Χριστούγεννα. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες, αυτό δεν κατέστη δυνατό να επαναληφθεί, διότι έβρεξε, φαίνεται. Αν είναι ποτέ δυνατό! Είχαμε υποβάλει κατ' επανάληψη με πολλούς τρόπους διάφορα αιτήματα όσον αφορά το διαιτολόγιο αυτών των ανθρώπων. Να τους στέλλουν τρόφιμα φρέσκα. Στέλλουν τους... Σήμερα, για παράδειγμα, που είχα επικοινωνία μαζί τους, τους έστειλαν πατάτες. Οι μισές ήταν φρέσκες και οι άλλες ήταν ριζωμένες. Διερωτώμαι αν σ' αυτούς τους κυρίους που είναι στις κρατικές αποθήκες θα άρεσε να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης!

Επιπλέον, στο θέμα του διαιτολογίου, εάν σ' ένα ζευγάρι ο ένας είναι διαβητικός και ο άλλος δεν είναι, υποχρεωτικά πρέπει να κάμνουν και οι δύο δίαιτα. Αυτοί οι κύριοι που καταρτίζουν το διαιτολόγιο υποχρεώνουν και τους υπόλοιπους στο ίδιο διαιτολόγιο. Είχαμε καταβάλει τεράστια προσπάθεια την προηγούμενη φορά προς το Γραφείο του Επιτρόπου Ανθρωπιστικών Θεμάτων και προς το Υπουργείο Εξωτερικών να κάμουν κάποιες παραστάσεις, και μέσω του κ. Παπανδρέου, του Υπουργού Εξωτερικών, που κάμνει τόσες πολλές συναντήσεις με τον Ισμαήλ Τζεμ, πάνω σε καθαρά ανθρωπιστική βάση να επιτραπεί να παραμείνει γιατρός μόνιμα στο χωριό. Να στείλουν ένα ασθενοφόρο και να γίνει μόνιμη η παρουσία εκεί των Ηνωμένων Εθνών. Δυστυχώς, δεν έγινε τίποτε απολύτως.

Οι ίδιοι οι γεωργοί μας που είναι εκεί -είναι περίπου είκοσι γεωργοί- έχουν ξεχαστεί από τα γεωργικά προγράμματα του Υπουργείου Γεωργίας. Ήταν εδώ ο υπουργός,

αλλά έφυγε δυστυχώς. Αν τύχει και κόψει κανένας Καρπασίτης δημόσιος υπάλληλος, τότε θα δει και τις δυσκολίες αυτών των ανθρώπων. Π.χ., όταν ήταν ο κ. Πιτζιόλης διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, στους κτηνοτρόφους έστελλαν κτηνοτροφικά φάρμακα. Όταν έφυγε ο κ. Πιτζιόλης, αυτά τερματίστηκαν. Αυτή είναι η αντιμετώπιση που τυγχάνουν αυτοί οι άνθρωποι και στην ουσία έχουν καταδικαστεί σε πλήρη οικονομικό αποκλεισμό.

Χαίρομαι, κύριε Πρόεδρε, που είπες, «για παράδειγμα, ο κ. Αναστασιάδης προχθές εδεξιώθη μέρος των εγκλωβισμένων και είπε ότι είναι η γραφειοκρατία που φταίει». Τώρα είναι νέο φρούτο τούτο, ότι είναι πρόβλημα η γραφειοκρατία! Ο κ. Αναστασιάδης νομίζω ότι πρέπει να αντιλαμβάνεται καλά ότι δεν είναι η γραφειοκρατία που φταίει, αλλά κάποιοι άλλοι οι οποίοι δεν έχουν την ελάχιστη ευαισθησία να σκεφτούν ότι αυτοί οι άνθρωποι έχουν πραγματική ανάγκη ή έχουν δικαίωμα να τυγχάνουν τουλάχιστον ανθρώπινης μεταχείρισης. Θέλω να πιστεύω ότι κάποιοι -έστω και τώρα- θα σκεφτούν ότι δεν είναι αργά να διορθώσουν κάποια πράγματα.

Επιπλέον, τα επιδόματα προς τους φοιτητές, τα επιδόματα που δίδονται στους πρόσφυγες φοιτητές, είναι της τάξεως των £1.500 για όσους φοιτούν στα κυπριακά πανεπιστήμια, £3.000 για όσους φοιτούν στην Ελλάδα και £4.500 για όσους φοιτούν σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Μα εδώ όλοι οι φοιτητές μας, είτε πλούσιοι είτε φτωχοί, και αυτοί που έχουν την οικονομική άνεση, παίρνουν £1.000. Είναι ποτέ δυνατό ένα παιδί το οποίο φοιτά στην Κύπρο να μπορέσει να ζήσει με τις £1.500; Είναι βοήθεια ή είναι επαιτεία αυτό; Και πολύ περισσότερο όταν φοιτά στην Ελλάδα ή όταν φοιτά σε ξένη χώρα! Τα ίδια προβλήματα και σοβαρότερα αντιμετωπίζουν και τα παιδιά που φοιτούν στα γυμνάσια και στα δημοτικά. Στα γυμνάσια... Ειρήσθω εν παρόδω, προς ενημέρωση και του σώματος, τα παιδιά που φοιτούν στο Ριζοκάρπασο είναι είκοσι επτά τον αριθμό και, αν κατάφερναν να μεταθέσουν τους δασκάλους, θα έμεναν είκοσι πέντε.

Θέλω να πιστεύω -και υποβάλλω ένθερμη παράκληση- ότι αυτοί που χειρίζονται αυτά θα ζητήματα θα τα ξαναδούν. Και αξίζει τον κόπο να τα ξαναδούν.

Πολύ σύντομα, δυο λόγια, για τους πρόσφυγές μας. Οι πρόσφυγες είναι ένα κομμάτι του λαού το οποίο στην ουσία επλήρωσε το τίμημα και εξακολουθεί να το πληρώνει και σήμερα. Είναι πολλοί που ακούν τη λέξη “πρόσφυγας” και τους κακοφαίνεται λίγο· περίπου νομίζουν ότι τα προβλήματά τους σήμερα έχουν λυθεί. Είναι καλά να πάμε στους συνοικισμούς, οι οποίοι στην ουσία έχουν μετατραπεί σε γκέτο. Εκεί υπάρχουν τα σοβαρά προβλήματα της παραβατικότητας, εκεί υπάρχουν ανθρώπινες τραγωδίες και, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, η αντίδραση των κυβερνώντων είναι από μηδαμινή μέχρι ελάχιστη. Και θέλω να πω ένα παράδειγμα. Τα περισσότερα άτομα εκεί στους συνοικισμούς είναι τρίτης ηλικίας. Μια ηλικιωμένη κυρία εβδομήντα χρονών έμενε στον τρίτο όροφο και δεν μπορούσε να κατεβεί τη σκάλα και δεν μπορούσε να πάρει νερό και ψωμί. Υποχρεώθηκα να τηλεφωνήσω στον Υπουργό Εσωτερικών και πράγματι ο υπουργός αντέδρασε αμέσως και κατέβασε αυτή τη γυναίκα κάτω. Αλλά έχει πάρα πολλούς άλλους οι οποίοι δεν μπορούν να επικοινωνήσουν με κάποιον για να λύσουν το πρόβλημά τους.

Στην επιτροπή Προσφύγων...

A. ΚΑΡΑΣ:

Στο χρηματιστήριο;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα πάμε και στο χρηματιστήριο. Υπομονή, κύριε Καρά, ενδιαφέρει σας, φαντάζομαι!

Στην επιτροπή Προσφύγων είχε εγγραφεί το θέμα των στεγαστικών προβλημάτων. Το Υπουργείο Εσωτερικών, γι' αυτό το πρόβλημα των πολυκατοικιών, προθυμοποιήθηκε να τοποθετήσει ανελκυστήρες. Αναμένουμε ακόμα την αντιμετώπιση

αυτού του προβλήματος, διότι κατά κύριο λόγο εκεί κατοικούν πρόσωπα τρίτης ηλικίας. Φυσικά, προσπάθησαν κάποιοι, όπως είναι ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών, να μας πούνε ότι μας βοηθούν και εκεί είναι μετ' εμποδίων... Είναι "Φορέας Ισότιμης Κατανομής των Ταλαιπωριών" στην ουσία, διότι γίνονται πάμπολλες προσπάθειες για να μπουν κάποια χρήματα, για να βοηθηθούν κάποιοι... Και εκεί κάποιοι επιτήδαιοι κατάφεραν να πάρουν δάνεια που είχαν την ολιγότερη ανάγκη, αν θέλετε. Νομίζω ότι οι πρόσφυγες δικαιούνται καλύτερης τύχης. Είναι αυτοί που πλήρωσαν το τίμημα, είναι αυτοί που είχαν τις στεγαστικές ανάγκες και είναι αυτοί που πληρώνουν την υπερτιμημένη αξία της γης σήμερα, γιατί είναι αυτοί που θέλουν να κτίσουν. Και είναι οι πρόσφυγες στην ουσία που είναι καταχρεωμένοι στα διάφορα πιστωτικά ιδρύματα του τόπου.

Στο σύντομο χρόνο που έχω θέλω να πω και κάτι άλλο όσον αφορά τα του οίκου μας ως κοινοβουλίου, προτού μπούμε στην εσωτερική διακυβέρνηση, αγαπητέ κύριε Καρα. Εδώ, αυτό το κοινοβούλιο με τους ογδόντα - ενενήντα υπαλλήλους του, οι οποίοι βρίσκονται σε συναγερμό από το πρωί μέχρι το βράδυ, ώστε να εξυπηρετήσουν το έργο των κοινοβουλευτικών ομάδων, ζήτησε από την προηγούμενη φορά από το Υπουργείο Οικονομικών να βοηθήσει στο να τύχει αυτό το σώμα καλύτερης βοήθειας από το Υπουργείο Οικονομικών. Εστάλη προς τούτο επιστολή από τον ίδιο το γενικό διευθυντή της Βουλής, στις 14 του Μάη του 2001, που αναφέρει επιγραμματικά: «Οι συζητήσεις που έγιναν στις κλειστές συσκέψεις της απελθούσας Βουλής ανέδειξαν επίσης την ανάγκη εγκαθίδρυσης ειδικής υπηρεσίας για νομοπαρασκευαστικά θέματα, την εγκαθίδρυση υποτυπώδους, έστω, υπηρεσίας για θέματα επικοινωνιών, καθώς επίσης την ανάγκη λειτουργίας πάνω σε μόνιμη πια βάση της υπηρεσίας για τις ευρωπαϊκές υποθέσεις...». Δυστυχώς, το Υπουργείο Οικονομικών αντέδρασε με τον εξής τρόπο... Έστειλε επιστολή και ο Πρόεδρος του σώματος, ο κ. Δημήτρης Χριστόφιας, και λέει

επιγραμματικά: «Όπως γνωρίζετε, η Βουλή με τις προτάσεις της για τον προϋπολογισμό της για το 2002 έκαμε μία σειρά από εισηγήσεις για την ενίσχυση των υπηρεσιών της Βουλής ή για δημιουργία νέων υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες του σώματος. Δυστυχώς, δεν έχει περιληφθεί οποιαδήποτε πρόταση στον κρατικό προϋπολογισμό του έτους 2002». Και υπόσχονται στον Πρόεδρο λέγοντας περίπου «μην ανησυχείς και θα σε κανονίσουμε με συμπληρωματικό κρατικό προϋπολογισμό». Παραπέμπεται δηλαδή στις ελληνικές καλένδες. Εξάλλου, έν' τέχνη τους τούτη!

Νομίζω ότι αυτό το σώμα, επιτέλους, πρέπει πράγματι να ανεξαρτητοποιηθεί και να μη λειτουργεί με τους πόρους των £4.300.000, διότι το έργο που παράγεται εδώ διαχέεται στην εκτελεστική εξουσία και στη δικαστική εξουσία. Προηγουμένως, όταν το ξαναήγαιρα, μου είπαν: «Μα, ξέρετε, άμα εγείρετε τέτοια θέματα ανεξαρτησίας, θα θέλει και ο κ. Πικής του δικαστηρίου!» Ε, να πάρει και ο κ. Πικής! Αν πρέπει εκεί η υπηρεσία να έχει περισσότερους πόρους -και νομίζω πρέπει να είναι στη δικαστική εξουσία περισσότεροι- να έχει.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ώρα, όμως, να πάμε και στην εσωτερική διακυβέρνηση, που ενδιαφέρει και τον κ. Καρά. Στην προηγούμενη Βουλή κάποιοι συνάδελφοι ασχολήθηκαν... Λέει να μην ασκούμε μηδενιστική πολιτική ή να μην έχουμε αντιπολιτευτικό μένος. Θα διαβάσω από μία μικρή συνέντευξη που έδωσε ο Χρήστος Πουργουρίδης. Λέει: «Στην Κύπρο παρατηρείται τελευταία μια γενική έξαρση της σήψης και της διαφθοράς που σχετίζεται άμεσα με τη λεηλασία του κυπριακού λαού από τους αετονύχηδες του ΧΑΚ». Αυτό το λέει ο κ. Πουργουρίδης. Ο συνάδελφος Γεωργίου, σε πρόσφατη συνέντευξή του, αναφέρεται στα ίδια ζητήματα και αναφέρει επιγραμματικά: «Ως αποτέλεσμα της κρατικής αυτής αδυναμίας, η οποία εκφραζόταν είτε με πράξεις είτε με παραλείψεις,

δημιουργήθηκε»... Μάλλον να ανατρέξω στο συγκεκριμένο που θέλει να εντοπίσει: «Η ναυαρχίδα, όμως, των σκανδάλων, από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι η ληστρική κλοπή και η ασυδοσία που έγινε στο ΧΑΚ. Οι πλείστοι επιβάτες της ναυαρχίδας αυτής, που πάντοτε ασκούσαν εξουσία για να φτιάξουν ή να ξαναφτιάξουν το κράτος, αυτοί εκμεταλλεύτηκαν τα αξιώματα και τις θέσεις τους ως κρατικά ή ως θεσμικά όργανα». Αυτά τα λεν οι συνάδελφοι της συμπολίτευσης. Και επιπλέον εδώ ο συνάδελφος σε μια άλλη εφημερίδα καλεί κάποιον να παραιτηθεί από τη θέση του. Όταν οι συνάδελφοι της συμπολίτευσης Χριστοφόρου, Γεωργίου, Πουργουρίδης αναφέρονταν σε αυτά, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδινε τους χαρακτηρισμούς... Αλλά να μη στραφούμε, να μην πάμε πίσω· να πάμε στα πρόσφατα.

Τα σκάνδαλα των ερυθροποιητινών. Εδώ παραίτησε ο κ. Κκολός, όταν ασφαλώς ενεγράφη το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής. Πρόσφατα παραίτησε κάποιος άλλος στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, λόγω της έκθεσης της Γενικού Ελεγκτού, που διαπίστωσε κάποιες απαράδεκτες ενέργειες. Ένα άλλο σοβαρό σκάνδαλο αφορά το κτηματολόγιό μας. Νιώθαμε όλοι περήφανοι ότι εκεί ένα συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της ιδιοκτησίας ήταν πράγματι ασφαλισμένο. Τι κατάφεραν; Κάποιοι να εγγράφουν κτήματα επ' ονόματί τους! Θα μου πείτε «δε συμβαίνουν αυτά;». Ε, αυτό που συνέβη είναι απίστευτο και απαράδεκτο, διότι οι κύριοι που κάθονται στις καρέκλες πήραν προειδοποίηση από το 1995 για τους συγκεκριμένους ανθρώπους, από τον τότε πρόεδρο των κτηματομεσιτών, τον κ. Λεμονάρη. Φθάσαμε στο σημείο να κτίζονται τα σχολεία, όπως προσφιλώς έλεγε ο κ. Πουργουρίδης, μέσα στο “σειμαρρη”, μέσα στη λίμνη. Ολόκληρο σχολείο ήταν κτισμένο στη Λάρνακα μέσα σε μια λίμνη και στην ουσία το μισό σχολείο, η αίθουσα αθλοπαιδιών, είχε ένα μέτρο νερό.

Πρόσφατα, ήσασταν μάρτυρες όλοι του τι έγινε με την ηλεκτρική ενέργεια.

Πλείστες όσες φορές πήραν πλείστες όσες προειδοποιήσεις κάποιιοι ότι εδώ γίνεται υποκλοπή ηλεκτρικής ενέργειας. Θα μου πείτε «καλά, κύριε, μα θα σταματήσουν οι κλοπές;». Ε, σίγουρα δε θα σταματήσουν, αλλά δεν μπορεί αυτή η πολιτεία σε ένα θέμα που αφορά ένα τόσο σημαντικό αγαθό, που ο κόσμος πληρώνει, ενώ υπάρχουν καταγγελίες, να μην κάμνει τίποτε. Στο τέλος υποχρεώθηκε η ίδια η Αρχή Ηλεκτρισμού να φέρει σε φως αυτή την υπόθεση και να τη δώσει στην ουσία στην αστυνομία μέσα στο πιάτο. Όμως εχάθη πολύτιμος ανακριτικός χρόνος και οι κύριοι χειρίστηκαν το θέμα όπως το έχουν χειριστεί, χωρίς να φέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Ευελπιστώ ότι, έστω και τώρα, θα προχωρήσουμε προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ο δρόμος που μας αφορά, αγαπητέ κύριε Καρά, Πρωταρά-Δεκέλειας-Πρωταρά... Εκεί μας έκαναν έναν υπεραστικό δρόμο...

A. ΚΑΡΑΣ:

Το ΞΕΚΤΕ δε θα το σχολιάσεις;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα το σχολιάσουμε και εκείνο, διότι λέτε ότι δεν αποκαλύπτονται τα σκάνδαλα! Έτο, ξέρεις το και τούτο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Διότι το κύριο επιχείρημα εδώ αυτής της κυβέρνησης λέει: «ξέρετε, δεν αποκαλύπτονταν τα σκάνδαλα τότε, ενώ τώρα αποκαλύπτονται». Διότι δεν είχαμε εφημερίδες τότε, φαίνεται, ή ραδιόφωνα. Τώρα το σκέφτηκαν και τώρα αποκαλύπτονται τα σκάνδαλα. Αυτό σίγουρα δεν είναι δικαιολογία.

Γι' αυτό το δρόμο, προτού ακόμα τελειώσει, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων πήρε πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, και πέρασε, ώστε να γίνει υπεραστικός.

Δηλαδή δεν πρόλαβαν να τελειώσουν το δρόμο και είπαν ότι πρέπει να αλλάξουμε το δρόμο. Αυτό σημαίνει πολλά εκατομμύρια και σημαίνει πολλή ταλαιπωρία και σημαίνει δυσκολίες στη συγκοινωνία. Αντιλαμβάνεστε τον προγραμματισμό. Και η Γενικός Ελεγκτής αναφέρει ότι είναι ένα παράδειγμα απαράδεκτο που παρατηρείται στον προγραμματισμό και στην εκτέλεση τέτοιου είδους έργων.

Η ναυαρχίδα των σκανδάλων, όπως έχουν αναφέρει οι συνάδελφοι, είναι το χρηματιστήριο. Αλλά εγώ λέω ότι δεν είναι η ναυαρχίδα των σκανδάλων, αλλά στην ουσία είναι η πιο μαύρη σελίδα της νεότερης μας ιστορίας μετά το προδοτικό πραξικόπημα του 1974 και την τουρκική εισβολή. Διότι σ' αυτό τον τόπο τόσοι πολλοί άνθρωποι κάθονταν και πληρώνονταν από αυτή την πολιτεία, ώστε να προστατεύουν τον πολίτη, και με την ανοχή τους καταληστεύθηκε ο ανυποψίαστος πολίτης. Αυτό είναι μια θλιβερή, πράγματι, ιστορία και σίγουρα καθένα κομμάτι από αυτό το σκάνδαλο από μόνο του αποτελεί ένα υποσκάνδαλο. Έβαλαν την ηλεκτρονική διαπραγμάτευση χωρίς να έχουν αποϋλοποίηση, ξεκίνησαν τις αγοραπωλησίες της ηλεκτρονικής διαπραγμάτευσης χωρίς να μπαίνουν ταυτότητες, η προσυνεδρία των δύο χιλιάδων πράξεων, η εισαγωγή εταιρειών κατά, καθαρά, παράνομο τρόπο, η εισαγωγή εταιρειών με παραπονημένα, στην ουσία, οικονομικά δεδομένα, η παράνομη συμπεριφορά των μεγαλομετόχων, η οποία είναι διαπιστωμένη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, συμπληρώθηκε ο χρόνος σας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Σε ένα δευτερόλεπτο, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

Η παράνομη συμπεριφορά των ιδίων των εταιρειών, η βεβαίωση από τους ελεγκτές των ενημερωτικών δελτίων ότι τα παραπονημένα στοιχεία έπαιρναν συγκαλύψη με την εγκυρότητα των ελεγκτών. Η ανεξέλεγκτη αυτή συμπεριφορά των χρηματιστών,

την οποία δεν μπορούσε κάποιος να ελέγξει. Δηλώσεις παραπλανητικές από τραπεζικούς, δηλώσεις παραπλανητικές, κατά συρροή, από μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Τελειώνοντας, θέλω να αναφέρω τούτο. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων είπε επί λέξει το εξής: «Ο Αβέρωφ Νεοφύτου υποστήριξε ότι πολλές υποθέσεις που καταλογίζονται στις κυβερνητικές υπηρεσίες δεν είναι σκάνδαλα αλλά κρούσματα κατάχρησης εξουσίας». Αντιλαμβάνεστε με ποιο τρόπο σκέφτονται αυτοί οι άνθρωποι!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω ότι η εξέταση και η ανάλυση σε βάθος της οικονομίας και των οικονομικών μεγεθών στη συζήτηση των προϋπολογισμών δεν μπορεί να βασίζεται μόνο σε εικασίες, θεωρητικολογίες και αυθαίρετες συμπερασματολογικές εξηγήσεις, οι οποίες περιενδύονται μάλιστα με το στοιχείο του εντυπωσιασμού, παραγνωρίζοντας τα αδιαμφισβήτητα και αναντίλεκτα οικονομικά μεγέθη, οικονομικά δεδομένα και πραγματικότητες που αποδίδουν την πραγματική διάσταση της οικονομίας μας. Επειδή πιστεύω ακράδαντα ότι οι προϋπολογισμοί του κράτους αποτελούν το θεμέλιο λίθο της οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας, αποτελούν το μοχλό ανάπτυξης... Και δεν μπορώ να υιοθετήσω την ατυχή προσέγγιση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ ότι είναι ισολογισμός αυστηρά λογιστικός, υποβαθμίζοντάς τον και παραγνωρίζοντας ότι ο παρών προϋπολογισμός, όπως και οι προηγούμενοι των τελευταίων χρόνων, ήταν προϋπολογισμοί με κοινωνικό χαρακτήρα, αναπτυξιακή μορφή και εναρμονισιακή προοπτική. Άλλωστε, η άμεση και άρρηκτη σύνδεση του προϋπολογισμού με την οικονομία, που αυτό δε λαμβάνεται υπόψη από κάποιους συναδέλφους, καταδεικνύεται

ως πραγματική οικονομία, όχι μόνο από τα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούμε από εσωτερικές πηγές αλλά και μέσα από διεθνείς και ευρωπαϊκές έγκυρες επιστημονικές/οικονομικές αναλύσεις που καταδεικνύουν του λόγου το αληθές και χαρακτηρίζουν την πορεία της οικονομίας μας ως επιτυχή.

Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι η δικιά μας οικονομία σήμερα βρίσκεται να είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη οικονομία από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και μιλώ για τις δεκαπέντε, όχι γι' αυτές που είναι υποψήφιες- μέσα σε όλο αυτό το διεθνές περιβάλλον, της διεθνούς ύφεσης, της αβεβαιότητας, που υπάρχει για τις οικονομίες, όπου ακόμα και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, η μεγάλη αυτή οικονομία, προβλέπει ακόμα και αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η κυπριακή οικονομία βασιζόμενη στην ευρωστία της, βασιζόμενη στον προγραμματισμό και την οργάνωση, αλλά βασιζόμενη και σε προϋπολογισμούς, που, όπως είπα, έχουν τα στοιχεία της ανάπτυξης και της σταθερότητας, κατόρθωσε να έχει υπερδιπλάσιους ρυθμούς ανάπτυξης απ' ό,τι έχει ο μέσος όρος των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δυστυχώς, αυτοί που παρέλασαν από αυτό το βήμα μεμψιμοιρούντες και συστηματικά καταστροφολογούντες, βλέποντας τα πάντα μαύρα και κρίζοντας, ως συνήθως, εκείνα τα τείχη της άρνησης και της αντιδραστικότητας για ό,τι ορθό γίνεται σε αυτή τη χώρα και την οικονομία, για τις θετικές εκβάσεις όχι μόνο των μεγεθών αλλά και των πραγματικών στοιχείων της οικονομίας, πιστεύω ότι θα συνεχίσουν να παραμένουν ταμπουρωμένοι, προσπαθώντας να προστατεύσουν το χθες, αυτό που χάνουν χωρίς να προσβλέπουν στο μέλλον και χωρίς να αναγνωρίζουν τις πραγματικότητες. Λυπούμαι να αναφέρω ότι σε αυτή τη ρότα, μέσα σε αυτές τις ράγες, κινήθηκαν πολλά στελέχη του ΑΚΕΛ προεξάρχοντος του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ, του οποίου η αρχική τοποθέτηση, που ήταν και το εναρκτήριο λάκτισμα, η ομιλία μέσα από μια ισοπεδωτική προσέγγιση έδωσε το στίγμα, ιδιαίτερα μέσα από τη σύνοψη των εφτά

σημείων... Πραγματικά, καμιά φορά διερωτώμεθα αν σε αυτή εδώ τη Βουλή αναφερόμαστε σε αυτή την οικονομία, σε αυτή τη χώρα και σε αυτή την κυβέρνηση, όταν λέγεται για τον κρατικό προϋπολογισμό ότι δεν εμπεριέχει στοιχεία ανάπτυξης και κοινωνικότητας, ενώ είναι γνωστό ότι εμπεριέχει κατεξοχήν αναπτυξιακά και κοινωνικά στοιχεία. Και δεν είναι τυχαίο που ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, θέλοντας να προλάβει, με πολύ συμβολισμό είπε, υπερτονίζοντας, ότι «εμείς, κύριοι, δεν κάνουμε μηδενισμό». Βγάζει ο καθένας τα συμπεράσματά του για το ποιοι κάνουν σήμερα μηδενισμό γι' αυτά τα στοιχεία.

Ενώ εμπεριέχει, λοιπόν, όλα αυτά τα στοιχεία και έχουμε 18,5% αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών από το '92 και εντεύθεν, μέσα σε μια δεκαετία που κυβερνά αυτή η κυβέρνηση, για την οποία λέγεται ότι δεν πρόσφερε έργο στο λαό και δεν έφτιαξε προϋπολογισμούς κοινωνικούς και αναπτυξιακούς, κατορθώσαμε, από £100 εκατομ. που πήραμε, τα έργα ανάπτυξης να τα φθάσουμε στα £200 εκατομ., δίνοντας αύξηση της τάξης του 200% και 300%. Εάν αυτή η αύξηση, η μεγαλεπήβολη, δε θεωρείται ότι προσδίδει το στοιχείο της ανάπτυξης και της κοινωνικότητας σε αυτό τον προϋπολογισμό, τότε ποιοι προϋπολογισμοί το έδιδαν; Αυτοί που ψήφιζαν αδιαμαρτύρητα πριν μερικά χρόνια, χαρακτηρίζοντας τους προϋπολογισμούς φιλολαϊκούς και κοινωνικούς; Διερωτώμαι πραγματικά αν αξίζει τον κόπο να αναφερθώ στην ίδια την έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, στο σημείο όπου αναφέρονται οι κοινωνικές δαπάνες. Εκεί εμφανίζεται χαρακτηριστικά... Και αυτά είναι αναντίλεκτα, αδιαμφισβήτητα στοιχεία, που καμιά, όσο στείρα αντιπολίτευση και αν είναι, δεν μπορεί να τα διαγράψει και δεν μπορεί να τα δώσει αλλοιωμένα. Στην ίδια την έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, λοιπόν, αναφέρεται ότι το '88 είχαμε £134 εκατομ. δαπάνες για την κοινωνία, δαπάνες κοινωνικές, το '92 £209 εκατομ., για να φθάσουμε το 2002 στα £750 εκατομμύρια.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τριπλασιάσαμε το κοινωνικό κράτος. Παραλάβαμε κοινωνικό κράτος σε μέγεθος που αναλογεί στο ένα τρίτο από αυτό που έχουμε σήμερα. Πραγματικά, δεν ασκήσαμε φιλολαϊκή πολιτική μόνο από τις εξέδρες, δεν ασκήσαμε φιλολαϊκή και κοινωνική πολιτική μέσα από μακρές συνθηματολογίες, ασκήσαμε πραγματική φιλολαϊκή και κοινωνική πολιτική που προσμετράται και μέσα από τον τριπλασιασμό του κοινωνικού κράτους αλλά και μέσα από συγκεκριμένες κοινωνικές δαπάνες που έγιναν για συγκεκριμένες τάξεις του λαού. Αυτοί που νοιάζονταν για τον εργάτη, για τον αγρότη, για το χαμηλοσυνταξιούχο, αυτοί όλοι οι οποίοι έλεγαν ότι πρέπει να στηρίξουν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα φορολογούσαν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα που έπαιρναν πάνω από τις £2.000. Σήμερα η παρούσα κυβέρνηση ανέβασε το αφορολόγητο στο τριπλάσιο. Το έκανε £6.000 για να ζητούμε σήμερα να γίνει £9.000, 500% αύξηση στο αφορολόγητο. Αυτοί που διαμαρτύρονται ότι τάχατες δεν είναι επιτυχημένη η φορολογική πολιτική, γιατί καταργεί τις εκπτώσεις, αυτοί φορολογούσαν και τον τελευταίο εργάτη που έπαιρνε £2.000· αυτή ήταν η πολιτική που ασκούσαν τότε. Κι έχουν το δικαίωμα να επικρίνουν σήμερα!

Πέραν τούτου, όμως, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε -δεν υπάρχει ευχέρεια χρόνου να αναφερθώ σε όλες τις κοινωνικές παροχές- ότι για πρώτη φορά δόθηκε η κοινωνική σύνταξη. Σε αυτό τον τόπο το μικρό πραγματικά υπήρχαν άνθρωποι που δεν είχαν πού την κεφαλήν κλίνει, γιατί έτυχε να μην έχουν καταθέσει ένσημα στις κοινωνικές ασφαλίσεις, για να πάρουν σύνταξη. Και αυτοί οι άνθρωποι ήταν όλοι αυτοί που συναντούσαμε με απλωμένο το χέρι, γιατί δεν είχαν καμιά κρατική μέριμνα, καμιά κρατική βοήθεια, καμιά κρατική φροντίδα. Σε όλους αυτούς οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν μπόρεσαν στη ζωή τους να έχουν τη δυνατότητα να πάρουν σύνταξη δώσαμε την κοινωνική σύνταξη. Ένα μέτρο για το οποίο όχι μόνο σεμνυνόμεθα, αλλά

που και αυτές ακόμα οι χώρες που χαρακτηρίζονται άκρως σοσιαλιστικές και ασκούν σοσιαλιστική πολιτική και κοινωνική πολιτική, πιστεύω, δεν έλαβαν· ούτε στην Ευρώπη δεν έλαβαν αντίστοιχο μέτρο. Υπήρξε μια πλήρης σεισάχθεια για τον προσφυγικό κόσμο. Όλα εκείνα τα χρέη με τα οποία ήταν επιφορτισμένος ο προσφυγικός κόσμος διαγράφηκαν από την παρούσα κυβέρνηση. Και όχι μόνο διαγράφηκαν αυτά τα χρέη, αλλά τα μέτρα όλα εκείνα τα οποία δεν πήραν κάποιιοι μετά το '74, για να στηριχτεί ο προσφυγικός κόσμος, μέσα από τη στήριξή του για τη φερεγγυότητα, αλλά και για να καλύψει τις απώλειες από τα χαμένα εισοδήματά του, ήρθε η παρούσα κυβέρνηση να τα πάρει, δημιουργώντας το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Με όλες τις ελλείψεις, με όλες τις παραλείψεις. Και είμαστε οι πρώτοι που διεκδικούμε ακόμα περισσότερα. Και δε νομιμοποιούνται κάποιιοι που, ενώ είχαν κάποτε τη δυνατότητα να δώσουν στους πρόσφυγες, έδιδαν μηδέν για το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών -ενώ εμείς σήμερα που αναλάβαμε δίδουμε 100 εκατομ. και ζητούμε περισσότερα- να ασκούν και κριτική, υποστηρίζοντας ότι αυτή η κυβέρνηση δεν έδωσε στον προσφυγικό κόσμο!

Καταργήσαμε επαχθείς φορολογίες. Την εισφορά στο ΠΙΚ, το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Το κοινωνικό κράτος, η επέκταση του κοινωνικού κράτους από την παρούσα κυβέρνηση, ο πολλαπλασιασμός του κοινωνικού κράτους δεν επήλθε μέσα από απλές μαθηματικές λογιστικές πράξεις. Επήλθε μέσα από μια σκληρή προσπάθεια νοικοκυρέματος, μέσα από μια σκληρή προσπάθεια δημοσιονομικής κοινωνικής πολιτικής με κοινωνικό χαρακτήρα στους προϋπολογισμούς και, ίσως, κατορθώσαμε το μεγαλύτερο επίτευγμα. Σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ασκήσεις κοινωνική πολιτική πρέπει είτε να διευρύνεις τα δημοσιονομικά ελλείμματα ή, για να μπορέσεις να είσαι στα κριτήρια του Μάαστριχτ, πρέπει να ασκήσεις αντικοινωνική πολιτική. Εμείς κατορθώσαμε το ακατόρθωτο, να βρισκόμαστε εντός των πλαισίων των κριτηρίων του Μάαστριχτ, των σκληρών κριτηρίων του Μάαστριχτ, χωρίς

να έχουμε αφαιρέσει από τον εργαζόμενο ούτε ένα σεντ, χωρίς να έχουμε ασκήσει σφικτή οικονομική κοινωνική πολιτική. Τουναντίον, ασκήσαμε επεκτατική πολιτική.

Διαμαρτύρεται ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, γιατί είναι μη επιθυμητό το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2,5% και 3%. Αγνοεί ότι την προηγούμενη δεκαετία ο μέσος όρος του ελλείμματος ήταν 6%, ενώ τα τελευταία χρόνια είναι μόνο 3,5%. Όλοι γνωρίζουν ότι αυτή η κυβέρνηση επιφορτίστηκε με την κατάργηση των τελωνειακών δασμών, που ήταν £130 και £140 εκατομ. ετησίως, δηλαδή 3% πάνω στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν. Επιφορτίστηκε αυτή η κυβέρνηση με το κόστος εναρμόνισης. Έκανε κοινωνική πολιτική αυτή η κυβέρνηση μέσα απ' αυτά τα ταμεία και, συγχρόνως, κατόρθωσε να κρατήσει σε χαμηλά επίπεδα, εντός κριτηρίων του Μάαστριχτ, το δημοσιονομικό έλλειμμα.

Μας μιλούν και αναφέρονται στις κρατικές δαπάνες...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Επιτρέπω το διάλογο, εάν δε ληφθεί υπόψη στο χρόνο τον οποίο έχω και ομιλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι παρέμβαση, παρακαλώ, παρακαλώ!

Παρακαλώ, συνέχισε, κύριε συνάδελφε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ανησυχούν, λέει, για το ότι το κράτος είναι παμφάγο, ότι είναι μεγάλο το κράτος και ότι το κράτος είναι αυτό που ουσιαστικά απορροφεί τους πόρους της οικονομίας. Μα εμείς είμαστε αυτοί που είπαμε ότι δε θέλομε κράτος επιχειρηματία, δε θέλομε κράτος

αρτοποιό, δε θέλομε κράτος με παραεπιχειρηματικές δραστηριότητες, που ουσιαστικά, πραγματικά, αφαιμάσσουν την οικονομία. Και αυτοί οι οποίοι κατηγορούν μιλώντας για μεγάλο κράτος είναι αυτοί που για χρόνια μάς έλεγαν ότι το μεγάλο κράτος είναι η λύση για την οικονομία. Εμείς προκαλέσαμε πολλές φορές και είπαμε ότι το μεγάλο κράτος αποβαίνει αναδραστικός παράγοντας για την ανάπτυξη της οικονομίας και αφαιρεί τη δυνατότητα από τους προϋπολογισμούς να ασκούν ολική πολιτική. Επιπλέον, επιδιώξαμε μέσα από συγκεκριμένες πολιτικές να μικρύνει το κράτος, να υπάρξει λιγότερο κράτος, να υπάρξουν λιγότερες δαπάνες για το κράτος, για να μπορούμε να ασκούμε και να κάνουμε κοινωνική πολιτική, να σταματήσουμε να αφαιμάσσουμε το φορολογούμενο πολίτη, για να έχουμε μεγάλο κράτος.

Αυτή είναι η φιλοσοφία και αυτή είναι η πολιτική. Εάν είναι εν είδει αυτοκριτικής που το λένε κάποιοι, ότι το κράτος πραγματικά αφαιμάσσει την οικονομία, τότε το δεχόμαστε, αλλά δεν μπορούν να μας επικρίνουν εμάς που αγωνιστήκαμε για λιγότερο κράτος, για νοικοκυρεμένο κράτος, για σύγχρονο κράτος, για κράτος που να ανταποκρίνεται στις συνθήκες της εποχής μας, μιας εποχής που πλέον λειτουργεί κάτω από ένα σημαντικό και βασικό μοντέλο οικονομίας, το μοντέλο της οικονομίας του κοινωνικού φιλελευθερισμού. Αριστερές, δεξιές, σοσιαλιστικές κυβερνήσεις στην Ευρώπη αυτό το μοντέλο εφαρμόζουν. Είναι το μοντέλο που για χρόνια εμείς επιμένουμε και θέλουμε και εφαρμόζουμε, για να μπορέσουμε κι εμείς να ευρισκόμαστε εναρμονισμένοι προς αυτά τα αποδεδειγμένα επιτυχημένα μοντέλα.

Όμως, μέσα από τις διάφορες ομιλίες των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, δεν είδα καμία πρόταση, είτε για το πώς ελαττώνουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα είτε για το ποιο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης επιδιώκουμε είτε τέλος πάντων για το ποια είναι τα μέτρα και οι προτάσεις που πρέπει να πάρουμε για καλύτερη οικονομία και καλύτερες μέρες για τον τόπο μας. Είναι κριτική και μόνο κριτική! Ζητούν μεγαλύτερες δαπάνες,

ταυτόχρονα ζητούν μεγαλύτερο κράτος, ταυτόχρονα ζητούν μικρότερο δημοσιονομικό έλλειμμα. Γνωρίζετε ότι αυτά στην οικονομία όχι μόνο δε γίνονται και είναι ανεδαφικά και ανέφικτα, αλλά συγχρόνως είναι και αντιφατική η ίδια η πολιτική την οποία επικαλείσθε!

Ακόμα και για τη φορολογική μεταρρύθμιση ασκήθηκε επίκριση, για το ότι ο φορολογούμενος Κύπριος πολίτης δεν απολαμβάνει σήμερα της φορολογικής μεταρρύθμισης. Και γνωρίζετε όλοι πολύ καλά ότι δεν απολαμβάνουμε της φορολογικής μεταρρύθμισης και των ευεργετικών αποτελεσμάτων που θα είχε, γιατί, όταν κατατέθηκε αυτή, από το Μάρτιο, Απρίλιο, κάποιοι δεν ήθελαν να την προωθήσουν προς ψήφιση, δεν ήθελαν να εφαρμοστεί, γιατί τάχατες τότε ήταν προεκλογική περίοδος. Και σήμερα μεμψιμοιρούν και εναντιώνονται στους πάντες, γιατί ο λαός δεν απολαμβάνει της φορολογικής μεταρρυθμίσεως. Εμάς μας ικανοποιεί το ότι προτρέχουν και θέλουν να εφαρμοστεί η φορολογική μεταρρύθμιση, γιατί αποδεικνύει ότι, μέσα απ' αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, πράγματι θα ενισχυθούν οι πλατιές λαϊκές μάζες.

Και, επειδή αναφερόμαστε σ' αυτή, θα πω ότι σίγουρα καμιά φορολογική μεταρρύθμιση δεν είναι τέλεια. Και μέσα απ' αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση θα διεκδικήσουμε και θα επιδιώξουμε κι εμείς στήριξη των ευπαθών οικονομικά ομάδων πληθυσμού, στήριξη των πολυτέκνων μας, στήριξη των αγροτών, ιδιαίτερα μέσα από τις αυξήσεις που επιβάλλονται, μέσα από την εναρμόνιση, για τη χρήση πετρελαίου, στήριξη του προσφυγικού κόσμου. Σημειωτέον, πρέπει να αναφέρω, πέρα από τα όσα μέτρα ελήφθησαν -και όλοι αντιλαμβάνονται ότι πραγματικά ενισχύθηκε η φερεγγυότητα των προσφύγων- είναι αδιανόητο και απαράδεκτο να μη συνεχίσει να ενισχύεται ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών με ακόμα περισσότερα κονδύλια, για να μπορέσουν οι πρόσφυγες πραγματικά να αισθανθούν ότι υπάρχει ισότιμη κατανομή

βαρών. Είναι αδιανόητο το ότι ακόμα και μέχρι σήμερα οι τρεισήμισι χιλιάδες επιδιορθώσεις των προσφυγικών οικιών δεν έγιναν επτά. Είναι αδιανόητο το ότι ακόμα και μέχρι σήμερα τα επιδόματα των εγκλωβισμένων δε διπλασιάστηκαν και το ότι η στεγαστική βοήθεια που δίνεται στα παιδιά των εγκλωβισμένων δε διπλασιάστηκε. Είναι ακόμα μέσα στις επιδιώξεις μας -και μέσα από τη φορολογική μεταρρύθμιση θα το επιδιώξουμε- η μεγαλύτερη ενίσχυση των μικρομεσαίων στρωμάτων του λαού, η μεγαλύτερη ενίσχυση όλων εκείνων των ομάδων του πληθυσμού που πραγματικά έχουν την ανάγκη μας. Και πρέπει να υπάρξει μια σωστή ανακατανομή του εισοδήματος.

Πέραν τούτου, όμως, πρέπει να αναφέρω ότι ο προϋπολογισμός που κατατίθεται ενώπιόν μας όχι μόνο ενισχύει τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, όχι μόνο ενισχύει τις κοινωνικές δαπάνες, όχι μόνο ενισχύει ιδιαίτερα ευαίσθητους κοινωνικούς τομείς... Και εδώ πάλι είναι ισοπεδωτική η προσέγγιση και αντίληψη που έρχεται από τον ίδιο τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ, όταν αναφέρει ότι οι δαπάνες για τους κοινωνικούς τομείς της οικονομίας, όπως είναι η υγεία και η παιδεία, παραμένουν στάσιμες, ενώ γνωρίζει ότι τα τελευταία χρόνια από £108 εκατομ., που ήταν, οι δαπάνες για την παιδεία μας έγιναν £300 εκατομ. και από £61,5 εκατομ., που ήταν για την υγεία, τριπλασιάστηκαν οι δαπάνες και έφτασαν στα £153 εκατομμύρια. Ακόμη γνωρίζουν όλοι ότι το ποσοστό στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν που δίνεται για την παιδεία είναι σε ζηλευτό επίπεδο, στο 5,6%, που είναι πιο ψηλό ακόμα και από το ποσοστό των ίδιων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Πρέπει να αναφέρω με ιδιαίτερη έμφαση ότι έχουμε κι εμείς ανοικτό μέτωπο εναντίον της διαφθοράς. Δεν πρόκειται ποτέ, μα ποτέ, να επιτρέψουμε την ύπαρξη όλων αυτών οι οποίοι πραγματικά λεηλατούν το χρήμα του απλού και ανυποψίαστου πολίτη, είτε μέσω του χρηματιστηρίου είτε μέσω οποιωνδήποτε άλλων πηγών, που

καταχρώνται είτε τις θέσεις τους είτε τα ταμεία τα οποία διαχειρίζονται. Θα είμαστε ιδιαίτερα σκληροί και τιμωροί απέναντι σε όλους αυτούς που πραγματικά έβαλαν χέρι στα χρήματα του φορολογούμενου πολίτη, σ' όλους αυτούς που πραγματικά εξαπάτησαν τις χιλιάδες των επενδυτών στο χρηματιστήριο. Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν πρόκειται να χαριστούμε σε κανέναν, όσο ψηλά κι αν βρίσκεται, σε όποια πολιτική, οικονομική, κοινωνική θέση κι αν ευρίσκεται, εάν πραγματικά αποδειχθεί ότι ενεπλάκη στα θέματα του χρηματιστηρίου και ότι εξαπάτησε το επενδυτικό κοινό. Δεν έχουν θέση στο Δημοκρατικό Συναγερμό οι όποιοι καταχραστής ή διαφθορείς της κοινωνικοοικονομικής ζωής του τόπου μας. Έτσι λειτουργήσαμε για όσα χρόνια ήμαστε αντιπολίτευση και έτσι συνεχίζουμε να λειτουργούμε και σήμερα που είμαστε συμπολίτευση.

Πέραν τούτου, πρέπει να αναφέρω ότι ζητούμε και θα συνεχίσουμε να ζητούμε καλύτερο κράτος, καλύτερο κράτος από όλες τις απόψεις. Και μέσα στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού και μέσα στα πλαίσια της δημιουργίας πραγματικά ενός σύγχρονου αποδοτικού κοινωνικού κράτους, ενός κράτους που θα ανταποκρίνεται πραγματικά στις ανάγκες της κοινωνίας, ενός κράτους που θα στέκεται συμπαραστάτης και αλληλέγγυος προς εκείνους που έχουν πραγματική ανάγκη, ενός κράτους που αφενός μεν θα σέβεται και το τελευταίο σεντ του φορολογούμενου και αφετέρου θα διαθέτει αυτά τα κονδύλια εκεί και όπου πρέπει να τα διαθέσει.

Ολοκληρώνοντας, θα κλείσω με μια ευχή που πάντα κάνω αναφερόμενος στα προσφυγικά θέματα, στα προσφυγικά προβλήματα. Προερχόμενος από τα κατεχόμενα αλλά όντας συνάμα βουλευτής όχι μόνο ημικατεχόμενης πατρίδας αλλά και ημικατεχόμενης επαρχίας, όπως είναι η επαρχία Αμμοχώστου, θέλω να πω ότι η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου σηκώνει και αυτή το μεγάλο βάρος της εισβολής και της κατοχής. Και το ότι, έστω και αργοπορημένα, άρχισαν να πραγματοποιούνται κάποια

έργα, που έπρεπε να γίνουν προ δεκαετιών, όπως είναι το νοσοκομείο και ο μεγάλος υπεραστικός δρόμος, όπως είναι η τουριστική ανάπτυξη, όπως είναι τα έργα τουριστικής υποδομής... Πρέπει να πούμε μετά παρηρησίας ότι αυτή τη στιγμή το κράτος πρέπει να επικεντρώσει κι εκεί την προσπάθειά του. Για όσα χρόνια χάθηκαν και δεν έγιναν αναμενόμενες επενδύσεις στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, αυτός ο κόσμος τις δικαιούται. Τις δικαιούται, γιατί συνεισφέρει σημαντικό ποσοστό στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν, χωρίς να λαμβάνει ούτε υποδεκαπλάσια κονδύλια απ' αυτά τα οποία...

Κλείνοντας θα πω ότι είναι ευχή όλων μας να είναι η τελευταία φορά που μιλούμε για πρόσφυγες και για προσφυγικό πρόβλημα, να είναι η τελευταία φορά που χρειάζονται οι πρόσφυγες να ενισχυθούν, γιατί ευελπιστούμε την επόμενη φορά να βρίσκονται εκεί, εκεί που δε θα έχουν την ανάγκη να εκλιπαρούν κανένα κράτος. Σήμερα ως περήφανοι άνθρωποι έχουν ως μόνη και βασική προτεραιότητά τους την επιστροφή στις εστίες τους.

Ως πρόεδρος όμως επιτροπής, κλείνοντας, θα πω ότι έχω ύψιστη υποχρέωση να ευχαριστήσω τόσο το γραμματέα της επιτροπής Ανδρέα Παυλάκη όσο και ολόκληρο το προσωπικό της Βουλής, από το γενικό διευθυντή μέχρι και ολόκληρη την πυραμίδα, που με ύψιστο αίσθημα ευθύνης και με πολλή αφοσίωση στηρίζουν και βοηθούν το δικό μας έργο, για να βρισκόμαστε σήμερα εδώ, όχι μόνο για να παράγει η Βουλή έργο, αλλά για να αισθανόμαστε και 'μεις, ως βουλευτές, ότι έχουμε σταθερούς συμπαραστάτες σ' αυτό το έργο που επιτελούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Μαύρου και ακολουθεί ο κ. Καράς.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η νεοφιλελεύθερη επίθεση της δεκαετίας του '80, ιδιαίτερα της δεκαετίας του '90, δεν άλλαξε μόνο τη ζωή των ανθρώπων στις χώρες όπου επεκράτησε. Άλλαξε ταυτόχρονα τους όρους του διεθνούς ανταγωνισμού, επιβάλλοντας έναν αγώνα ταχύτητας προς τα πίσω, επιβάλλοντας την κοινωνική οπισθοδρόμηση. Οι χώρες που είχαν επιβάλει τις πιο αντιδραστικές ρυθμίσεις των εργασιακών σχέσεων, τη μείωση των κοινωνικών παροχών, τα πιο άδικο φορολογικά συστήματα, οι χώρες, εν ολίγοις, με την πιο συντηρητική οικονομική και κοινωνική διαχείριση επέβαλαν τη δική τους πολιτική ως σημείο αναφοράς.

Η κοινωνικοοικονομική πολιτική που ακολουθείται και στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια επιχειρεί να αντιγράψει αυτά τα πρότυπα, τα πρότυπα του νεοφιλελεύθερου μοντέλου, επιχειρεί να επιβάλει τη λιτότητα, τη συμπίεση εργατικών δικαιωμάτων που οδηγούν -όπως αποδεικνύει και η ευρωπαϊκή εμπειρία- σημαντικές ομάδες του πληθυσμού στην κοινωνική και πολιτική περιθωριοποίηση. Έχουμε να κάνουμε μ' ένα σύστημα υγείας και παιδείας σε αποτελμάτωση, πληθαίνουν τα αδιέξοδα της νεολαίας, χιλιάδες συμπατριώτες μας -ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, μονογονιοί- σπρώχνονται σε μια εξευτελιστική εξάρτηση και στο περιθώριο. Την τελευταία δεκαετία έχουμε μετρήσει το μεγαλύτερο ποσοστό ανθρώπων που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας που γνώρισε αυτός ο τόπος. Τα προβλήματα επιδεινώνουν οι αναχρονιστικές κρατικές διοικητικές δομές, η έλλειψη οράματος και προγραμματισμού, η διαφθορά.

Παρά την προσπάθεια του συνάδελφου Λευτέρη Χριστοφόρου να πείσει για τον τριπλασιασμό του κοινωνικού κράτους, μια σειρά από παραδείγματα αποδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο. Η προσπάθειά του ίσως στόχευε περισσότερο στο να πείσει τον εαυτό του, παρά όλους εμάς που ζούμε καθημερινά τα προβλήματα της κυπριακής κοινωνίας. Στο βωμό του "λιγότερου κράτους" υποβαθμίζονται διαρκώς οι αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης. Κεντρικός στόχος αυτής της ευρύτερης

πίεσης είναι η δραστική συρρίκνωση της κρατικής συμβολής στα συστήματα κοινωνικής προστασίας και στήριξης.

Δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πώς εννοούν οι κυβερνώντες την “ισότητα ευκαιριών, την κοινωνική προστασία στους ασθενέστερους και τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού κράτους πρόνοιας”, πώς οραματίζονται στην πράξη “μια κοινωνία ανθρώπινη και ανταγωνιστική”, όπως διακήρυξε, μόλις χθες, ο κ. Αναστασιάδης.

Για μας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις η υπεράσπιση των κοινωνικών δικαιωμάτων έναντι εκείνης της πολιτικής που συρρικνώνει το κοινωνικό κράτος και περιορίζει τις κοινωνικές δαπάνες, ως δήθεν μη παραγωγικές, είναι πεδίο όπου διαμορφώνονται οι κατακτήσεις του ανθρωπισμού. Για μας ο όρος “σύγχρονο κοινωνικό κράτος” έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο. Προϋποθέτει εμβάθυνση της δημοκρατίας, προϋποθέτει εντατικοποίηση του αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη, ενδυνάμωση της κοινωνικής αλληλεγγύης και συλλογικότητας, σεβασμό της διαφορετικότητας, ουσιαστική παρέμβαση του κράτους στους τομείς της εργασίας, υγείας, παιδείας, με στόχο τη στήριξη κοινωνικά ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού και την παροχή ίσων ευκαιριών σε άτομα που διαβιούν κάτω από άνισες υλικές και κοινωνικές συνθήκες. Προϋποθέτει, με λίγα λόγια, τη λήψη μέτρων από το κράτος που να στοχεύουν στην κοινωνική αλληλεγγύη και στην ισομερή κοινωνική ανάπτυξη όλων των στρωμάτων του πληθυσμού.

Δε θα σταθώ στους τομείς της παιδείας και της υγείας, με τους οποίους ασχολήθηκαν και θα ασχοληθούν συγκεκριμένα άλλοι συνάδελφοι. Θα σταθώ σε μερικά μόνο χαρακτηριστικά παραδείγματα όπου το κράτος δε διαδραματίζει τον κοινωνικό του ρόλο.

Παράδειγμα πρώτο

Παρά το περιθώριο δύο χρόνων που δόθηκε στο Υπουργείο Παιδείας, ώστε να

προετοιμαστεί και να εφαρμοσθεί ομαλά η νομοθεσία για την αγωγή παιδιών με ειδικές ικανότητες, η ένταξη έγινε τελικά πρόχειρα, απασχολώντας μη προσοντούχους εκπαιδευτικούς, τη στιγμή που υπάρχει αδιόριστο ειδικευμένο δυναμικό, με σοβαρές ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή και χωρίς να είναι δυνατή η προσφορά εξατομικευμένων προγραμμάτων βασισμένων στις δυνατότητες του κάθε παιδιού, όπως είναι ο στόχος της ειδικής εκπαίδευσης.

Ένα παράδειγμα και μόνο, χαρακτηριστικό: Το γεγονός, συνάδελφοι αγαπητοί, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχουν σχολεία όπου παιδιά με κινητικά προβλήματα καταφέρνουν να παρακολουθούν τα σχολικά εργαστήρια χάρη στη συμπαράσταση και μόνο των συμμαθητών τους, που τους ανεβοκατεβάζουν στον πρώτο όροφο, είναι ενδεικτικό.

Παράδειγμα δεύτερο

Από το 1994, που εγκρίθηκε ο περί Βίας στην Οικογένεια Νόμος, μόλις το 2001 διορίστηκαν οικογενειακοί σύμβουλοι που είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή του. Στο μεταξύ, οι αναφορές για βία στην οικογένεια αυξήθηκαν από 26, το 1990, σε 284, το 2000. Οι δέκα λειτουργοί καλούνται να χειριστούν 333 περιπτώσεις, τη στιγμή που δεν έχουν απαλλαγεί πλήρως από το φόρτο της άλλης εργασίας τους. Και αυτό τη στιγμή που η λειψή στελέχωση του παιδοψυχιατρικού τμήματος δυσχεραίνει την παροχή θεραπευτικών προγραμμάτων για τα θύματα, τη στιγμή που απουσιάζουν εντελώς προγράμματα θεραπευτικής αγωγής των θυτών, όπως προνοεί η νομοθεσία, που λειτουργεί μόνο ένα καταφύγιο -και αυτό στη Λευκωσία- χάρη στις προσπάθειες εθελοντικής οργάνωσης και όχι του κράτους. Και ας προσπαθεί ο συνάδελφος Λευτέρης Χριστοφόρου να μας πείσει ότι ό,τι έγινε την τελευταία δεκαετία σ' αυτό τον τόπο στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας πιστώνεται στην κυβέρνηση! Είναι χάρη στις προσπάθειες, στους αγώνες, στις πιέσεις και τις διεκδικήσεις του συνδικαλιστικού

κινήματος και μιας σειράς άλλων εθελοντικών οργανώσεων που έχουμε ό,τι έχουμε σήμερα για να στηρίζει τις οικογένειες και ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού.

Παράδειγμα τρίτο

Τα τελευταία χρόνια καταγράφονται περισσότερες από 430 περιπτώσεις παραβατικότητας ετησίως που αφορούν εφήβους κάτω των δεκαέξι χρόνων, ενώ αυξάνεται ο αριθμός των παιδιών που εγκαταλείπουν το σχολείο πριν τα δεκαπέντε τους χρόνια. Πού είναι τα προγράμματα εντατικής παρακολούθησης και στήριξης αυτών των περιπτώσεων;

Στα σχολεία δεκαεννέα μόλις εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι καλούνται να προσφέρουν στήριξη σε 150 000 μαθητές. Έχουν ευθύνη δηλαδή για περισσότερους από 8 000 μαθητές ο καθένας. Όταν η αντιπολίτευση ζητά την ενίσχυση των υπηρεσιών αυτών, το Υπουργείο Παιδείας καταφεύγει σε αλχημείες βαφτίζοντας ακόμα και τους συμβούλους των σχολείων “ψυχολόγους”!

Το 1996 η πολιτεία υιοθέτησε, με τη νομοθεσία περί αδικοπραγούντων, το θεσμό της κοινοτικής υπηρεσίας, θεσμό που δίνει τη δυνατότητα πιο προσεκτικού, πιο ευαίσθητου χειρισμού ιδιαίτερα των περιπτώσεων νεαρών παραβατών. Όχι μόνο ο θεσμός της κοινοτικής υπηρεσίας δεν εφαρμόζεται λόγω έλλειψης προσωπικού -και αυτά λόγω της πολιτικής λιτότητας που ακολουθεί αυτή η κυβέρνηση- αλλά ακόμα και μέτρα καθοριστικής σημασίας, όπως είναι, για παράδειγμα, το δικαστήριο ανηλίκων, όπως είναι η δημιουργία ανεξάρτητης φυλακής ανηλίκων, δεν έχουν ακόμα τεθεί σε εφαρμογή.

Παράδειγμα τέταρτο

Οι υπηρεσίες στήριξης δυσλειτουργικών οικογενειών χλωαίνουν, τη στιγμή που αυξάνεται, για παράδειγμα, ο αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών. Μόνο τα τελευταία χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι, τα διαζύγια έχουν αυξηθεί κατά 260% περίπου.

Λιγότεροι από 200 λειτουργοί στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας καλούνται να καλύψουν σειρά αναγκών, τη στιγμή που οι κυβερνώντες περικόπτουν τις θέσεις που εδώ και χρόνια ζητά το τμήμα αυτό, τη στιγμή που η πλήρης στελέχωση του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δε θα κόστιζε περισσότερο από το 0,03% του κρατικού προϋπολογισμού. Η δε αναφορά στις αυξήσεις, που αρέσκονται οι κυβερνώντες, των δημόσιων βοηθημάτων δεν μπορεί να θεωρείται καθησυχαστική. Και μόνο το γεγονός ότι περισσότεροι από 22 000 συμπατριώτες μας είναι εξαρτημένοι από αυτά τα βοηθήματα, θα 'πρεπε να μας ανησυχεί, αγαπητοί συνάδελφοι. Και δε χρειάζεται να μιλήσω για το ύψος των βοηθημάτων και τις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται για την παραχώρησή τους. Βεβαίως, τα παραδείγματα είναι πολύ περισσότερα. Και όποιος ζει εδώ, καθημερινά, ζει μαζί με τον κόσμο, ζει τα προβλήματά του, δε δύναται να διανοηθεί καν απ' αυτό το βήμα να ζωγραφίζει εικόνες λίγο πολύ ενός μικρού παράδεισου.

Για μια πραγματικά εναλλακτική πολιτική για την κοινωνική προστασία θα πρέπει να προχωρήσουμε, ως πολιτεία, στη σύνταξη μιας χάρτας κοινωνικών εγγυήσεων που θα διασφαλίζει κοινωνική προστασία σε όλους, που θα καταγράφει τις υποχρεώσεις του κράτους απέναντι στους πολίτες, θα εγγυάται σε όλους τα θεμελιώδη δικαιώματα της εργασίας, της κατοικίας, της υγείας, της μόρφωσης, της επιμόρφωσης και του πολιτισμού.

Είναι καιρός να αρχίσουμε να συζητούμε τη θέσπιση του εγγυημένου από το κράτος κοινωνικού εισοδήματος, θεσμός που εφαρμόζεται σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια κοινωνική εγγύηση σε χρήμα και σε είδος για την αξιοπρεπή διαβίωση κάθε πολίτη, για την πραγματική πρόσβασή του στις συλλογικές υπηρεσίες του κράτους και για τη δημιουργική ένταξή του στην κοινωνία και την παραγωγή.

Η αποτελεσματική λειτουργία ενός δίκαιου, βιώσιμου και ολοκληρωμένου

συστήματος κοινωνικής προστασίας προϋποθέτει τη ριζική μεταρρύθμιση του σημερινού συστήματος, κάτι για το οποίο ακούμε εδώ και αρκετά χρόνια από τους κυβερνώντες χωρίς να έχουμε δει συγκεκριμένες προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση, τη μετατόπιση σταδιακά του κέντρου βάρους του συστήματος από την παροχή βοηθημάτων στην παροχή δωρεάν ολοκληρωμένων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, από την αναπλήρωση εισοδήματος στην αποτελεσματική προστασία από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, την εισαγωγή ακόμα περισσότερο ενός συστήματος κοινωνικής προστασίας που θα μεριμνά πρωτίστως για την κοινωνικοποίηση και ενεργοποίηση αυτού του αδρανούς δυναμικού.

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι θεσμός που μπορεί να αποτελέσει το θεμέλιο ενός συστήματος κοινωνικής προστασίας, κάτι που προϋποθέτει βεβαίως μια ριζική μεταρρύθμιση της δομής και του περιεχομένου της κοινωνικής νομοθεσίας και πολιτικής αλλά και της αντίληψης των κυβερνώντων για το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, κάτι που δε φαίνεται πολύ εύκολο, αν λάβουμε υπόψη ότι συχνά βλέπουμε τμήματα, υπουργεία, υπηρεσίες ζηλόφθονα να διαφυλάσσουν, να κρατούν για τον εαυτό τους, αρμοδιότητες και υπηρεσίες που θα 'πρεπε να 'χουν ήδη παραχωρηθεί στην τοπική αυτοδιοίκηση. Η δημιουργία, για παράδειγμα, αστικών κέντρων υγείας, κέντρων φροντίδας για πάσχοντες με χρόνιες ασθένειες και άτομα με ειδικές ανάγκες, χώρων φροντίδας και απασχόλησης για τη γυναίκα, για το παιδί, την τρίτη ηλικία θα αποτελούσε ουσιαστική συμβολή προς την κατεύθυνση που έχουμε αναφέρει. Μια τέτοια εξέλιξη θα συμβαδίζει με τις διακηρύξεις για ουσιαστική αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων, με στόχο μια ισχυρή και αυτοδύναμη αυτοδιοίκηση. Για να είναι αποτελεσματική η κοινωνική πολιτική, θα πρέπει να ασκείται στο πλησιέστερο προς τον πολίτη δυνατό επίπεδο. Αυτή είναι, άλλωστε, και η αρχή της επικουρικότητας που η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να εφαρμόσει με μεγάλη επιμονή εδώ και αρκετά

χρόνια.

Οι κοινωνικοί αποκλεισμοί, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, καταπολεμούνται με συγκεκριμένες πολιτικές πράξεις και όχι διακηρύξεις. Και για το αν η φορολογική μεταρρύθμιση θα μπορούσε να αποτελέσει μια συγκεκριμένη πολιτική πράξη προς αυτή την κατεύθυνση ας μας απαντήσει ο συνάδελφος κ. Λευτέρης Χριστοφόρου, που αναφέρθηκε «στις σκοπιμότητες της αντιπολίτευσης που απέτρεψαν τη φορολογική μεταρρύθμιση». Ποια φορολογική μεταρρύθμιση; Πόσα φορολογικά νομοσχέδια εκκρεμούν σήμερα μπροστά στη Βουλή των Αντιπροσώπων; Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει μπροστά της απλά μία δήλωση και όχι φορολογικά νομοσχέδια. Οι κοινωνικοί αποκλεισμοί, αγαπητοί συνάδελφοι, καταπολεμούνται με συνέπεια και σοβαρότητα. Σίγουρα δεν αντιμετωπίζονται με λαϊκίστικες καταγγελίες στα μέσα μαζικής επικοινωνίας ούτε με ευσπλαχνικές δωρεές, που στόχο έχουν απλώς την τηλεθέαση. Αντίθετα προκαλούν. Γιατί, όπως έλεγε και ο Βολτέρος, «ο ψεύτικος οίκτος είναι χειρότερος από την περιφρόνηση».

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών του 2000 γίνεται κάτω από τη σκιά του διαλόγου για επίλυση του Κυπριακού, που ήδη άρχισε μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη και του Ραούφ Ντενκτάς. Και είναι πολλοί που ευσεβοποθούν ότι μπήκαμε τελικά στην ευθεία και θα εξευρεθεί μια λύση στο κυπριακό πρόβλημα και είναι πολλοί που αισιοδοξούν, προφανώς βλέποντας τα χαμόγελα στις εικόνες της τηλεόρασης. Αλλά, εάν ενδοσκοπήσουμε, νομίζω, σε βάθος και

αναλύσουμε τα γεγονότα, νομίζω ότι θα βρούμε ότι αυτά είναι απογοητευτικά.

Θα θυμάστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στις 11 Σεπτεμβρίου, το 2001, έγινε μια απρόκλητη τρομοκρατική επίθεση εναντίον των Ηνωμένων Πολιτειών και εμείς αμέσως ως κυπριακή πολιτεία βρεθήκαμε, ελευθεροφρονούντες και όχι φοβούμενοι, στο στρατόπεδο για την πάταξη της τρομοκρατίας, γιατί έτσι μας επέβαλλε η παιδεία μας, ο πολιτισμός μας, η κουλτούρα μας. Και, ενώ αναμέναμε να είναι η ίδια ή ανάλογη η συμπεριφορά αυτών που υπέστησαν την επίθεση και που εμείς προστρέξαμε να βοηθήσουμε, παρακολουθήσαμε τον πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών, που προφανώς αισθάνεται και ως Ρωμαίος ανθύπατος, να δίνει δεξίωση στα κατεχόμενα -να έχει προσκαλέσει- και να παρευρίσκονται στη δεξίωση οι δολοφόνοι του Τάσου Ισαάκ, του Σολωμού Σολωμού, αυτοί που προκάλεσαν το θάνατο σε 5 000 συμπατριώτες μας το 1974. Προσκάλεσε αυτούς που αρνούνται να δώσουν επιτέλους στοιχεία για τη διακρίβωση των αγνοουμένων μας, αυτούς που κρατούν στην εξαθλίωση τους εγκλωβισμένους μας, αυτούς που για είκοσι επτά χρόνια μάς κρατούν πρόσφυγες, κάτω από το πρόσχημα, όπως ο ίδιος ο κύριος πρέσβης δήλωσε, ότι εγκαινιάζε γραφεία της πρεσβείας στη βόρεια Κύπρο. Και τίθεται το ερώτημα: «Γιατί, κύριε πρέσβη, δεν κάνεις γραφεία και στη δυτική Κύπρο, όπου βρίσκεται η Πάφος, η οποία σε χιλιόμετρα απέχει περισσότερο, και γιατί όχι και στην ανατολική Κύπρο, όπου βρίσκεται η Αμμόχωστος, η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, που είναι και μακρύτερα; Μήπως κάνατε γραφεία, έγιναν γραφεία της αμερικανικής πρεσβείας εκεί, γιατί εμποδίζουμε εμείς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας να προσέλθουν στην πρεσβεία;». Είναι αυτό μήνυμα, το οποίο αποστέλλεται ή παίρνουμε ή εισπράττουμε από τον εδώ Αμερικανό πρέσβη, που να μας δημιουργεί μια, έτσι, ευεξία ότι θα προκύψει κάτι καλό από αυτές τις συνομιλίες;

Ένας άλλος παράγοντας είναι ότι τις τελευταίες μέρες, αυτές τις μέρες ακριβώς με

την έναρξη του διαλόγου, αφέθη να ανεβεί στην ατμόσφαιρα το γεγονός ότι συνεκροτήθησαν, λείει, κάποιες ομάδες στο παρελθόν και ασχολήθηκαν με την επίλυση του Κυπριακού και ανεπτύχθησαν κάποιες ιδέες, κατ' εμένα μεσοβέζικες, για να βοηθήσουν στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Και δεν μπορώ να αντιληφθώ πώς πολιτικοί αποδέχονται -και δε γνωρίζω αν υπάρχουν και από την παράταξή μου, πάντως, όταν μου επροτάθη, το απέρριψα και το λέω δημόσια- κάποιες άλλες ξένες δυνάμεις να επενδύουν στην πολιτική τους καριέρα.

Και το θέμα που τίθεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι: Αυτοί που λαμβάνουν μέρος στο τέλος σε ποιους θα πειθαρχούν; Σε αυτούς που τους έδωσαν μαθήματα και τους υπόσχονται προοπτική σαν υπερδύναμις ή στους αθώους που τους ψηφίζουν ως εκπροσώπους τους; Είναι ένα ερώτημα.

Και δε νομίζω να χρειαζόμαστε μαθήματα και απευθύνομαι στον Αμερικανό πρέσβη που, κατά την άποψή μου ενεργεί εδώ ως ανθύπατος. Αποδεχόμαστε πλήρως το ομόσπονδο σύστημα που εφαρμόζουν οι Ηνωμένες Πολιτείες -και δε χρειάζεται να μας πάρουν εκεί, για να μας το εξηγήσουν- και το αποδεχόμαστε γιατί εκεί, παρότι είναι από διάφορες εθνότητες, από διάφορες φυλές, από διάφορα θρησκευόμενα, αναγνωρίζουν την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και εκεί υπάρχει, παρά τη διαφορετικότητα των εθνοτήτων, η ελευθέρα διακίνηση, η ελευθέρα εγκατάσταση, το δικαίωμα περιουσίας. Αν εδώ ο Αμερικανός πρέσβης προσπαθεί με όλα όσα γίνονται να μας καθηλώσει να αποδεχτούμε τη συνομοσπονδία και δύο κράτη, αν εδώ προσπαθεί να μας πει ότι οι πρόσφυγες δε θα επιστρέψουν στα σπίτια τους, ας το εφαρμόσουν πρώτα στη δική του πατρίδα, ας το εισηγηθεί στο δικό του πρόεδρο. Έχουν πενήντα δύο πολιτείες. Ας κάμουν γεωγραφικό διαχωρισμό και στη μια να βάλουν τους προερχόμενους από την Ιρλανδία, στην άλλη τους προερχόμενους από την Ιταλία, στην άλλη τους προερχόμενους από την Ελλάδα και ούτω καθεξής. Γιατί

εμάς να μας προτείνουν κάτι άλλο; Σε τι διαφέρουμε εμείς; Αφού αποδεχόμαστε το ίδιο το πολίτευμα το οποίο εφαρμόζουν οι ίδιοι!

Το άλλο σκληρό δεδομένο είναι ότι ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας εξακολουθεί να είναι ο ίδιος άνθρωπος που διέταξε και πραγματοποίησε την τούρκικη εισβολή και κατοχή που ισχύει μέχρι σήμερα. Ηγέτης στα κατεχόμενα και με τη δύναμη των τουρκικών λογχών εξακολουθεί να είναι ο κ. Ραούφ Ντενκτάς. Εξακολουθεί να εφαρμόζεται η εξαίρεση του κανόνα. Ο κανόνας είναι ότι όλα τα κράτη έχουν στρατό. Η εξαίρεση είναι ότι μόνο ο τουρκικός στρατός έχει κράτος και εξακολουθεί ακόμα ο τουρκικός στρατός να έχει κράτος. Είναι αυτός ο στρατός που πραγματοποίησε την εισβολή που συντηρεί την κατοχή για είκοσι επτά χρόνια, είναι αυτός ο στρατός που κάθε μέρα παραβιάζει τον εναέριο χώρο της Ελλάδας· είναι αυτός ο στρατός που έχει σαν μακροπρόθεσμο στόχο την πλήρη και οριστική κατάληψη της Κύπρου.

Το άλλο δεδομένο είναι ότι οι κατοχικές δυνάμεις στην Κύπρο τα δύο τελευταία χρόνια έχουν φτάσει σε πρωτοφανή επίπεδα ισχύος από την περίοδο της εισβολής. Οι τουρκικές ενισχύσεις αφορούν τόσο το ανθρώπινο δυναμικό όσο και εξοπλισμούς, κυρίως επιθετικού χαρακτήρα, όπως άρματα μάχης, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, πυροβόλα, αντιαρματικά και άλλα μέσα, διευρύνοντας έτσι τη διαφορά με τις αντίστοιχες δυνάμεις της Εθνικής Φρουράς και τονίζοντας την επιθετική τους διάταξη.

Σε ανθρώπινο δυναμικό η ισχύς των κατοχικών δυνάμεων αυξήθηκε κατά έξι χιλιάδες περίπου άνδρες, αριθμός που αναλογεί με το 60% του συνολικού δυναμικού της Εθνικής Φρουράς, φθάνοντας για πρώτη φορά μετά τα γεγονότα του '74 στις τριάντα έξι χιλιάδες. Οι τουρκοκυπριακές δυνάμεις αυξήθηκαν κατά πεντακόσιους άνδρες, φθάνοντας επίσης για πρώτη φορά τις πέντε χιλιάδες.

Σε πρωτοφανή επίπεδα ενισχύθηκαν οι κατοχικές δυνάμεις και στα πιο κάτω μέσα:

1. Άρματα μάχης M-48A5, αμερικανικής κατασκευής έχουν αυξηθεί από τριακόσια σε

τριακόσια ογδόντα έξι ή κατά 28% αύξηση και αποτελούν το μεγαλύτερο αριθμό αρμάτων που έχουν συγκεντρώσει ποτέ οι κατοχικές δυνάμεις στο νησί από την εισβολή.

2. Τα τεθωρακισμένα οχήματα μεταφοράς προσωπικού έχουν αυξηθεί τα δύο τελευταία χρόνια από διακόσια εξήντα πέντε σε τετρακόσια εβδομήντα έξι, ήτοι σχεδόν αύξηση 80%, ανατρέποντας προς όφελος των κατοχικών στρατευμάτων το συσχετισμό δυνάμεων στα μέσα αυτά, στα οποία κατά τα τελευταία χρόνια υπερτερούσε η Εθνική Φρουρά.
3. Αισθητή είναι η ενίσχυση των κατοχικών δυνάμεων με αντιαρματικά κατευθυνόμενα βλήματα τύπου MILAN και TOW.
4. Άλλες ενισχύσεις αφορούν ηλεκτρονικά και ψυχολογικά μέσα πολέμου, πλωτά σκάφη, αντιαεροπορικά και ραντάρ.

Με τα μέτρα αυτά ο τουρκικός στρατός επιδιώκει την αποκατάσταση και ενίσχυση της υφιστάμενης ανισορροπίας στρατιωτικών δυνάμεων με αφορμή τις προσπάθειες της Εθνικής Φρουράς τα τελευταία χρόνια για βελτίωση της θέσης της με τη δημιουργία αεροπορικής βάσης στην Πάφο και τη συνεχιζόμενη αεροπορική και ναυτική εμπλοκή της Ελλάδας στο θέατρο επιχειρήσεων στην Κύπρο. Επιδιώκει την υπογράμμιση της εμμονής της για συνέχιση και μονιμοποίηση της στρατιωτικής της παρουσίας και ελέγχου στο νησί, ανεξαρτήτως εξελίξεων στο Κυπριακό, στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και στην πορεία ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την προβολή αυξημένης απειλής εναντίον του ελεύθερου τμήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ενίσχυση της δυνατότητας δημιουργίας και στήριξης νέων τετελεσμένων, όπως στην περίπτωση των Στροβιλίων, τη δημιουργία δυνατοτήτων για επίδειξη δυνάμεως και διεξαγωγής ψυχολογικού πολέμου, ενίσχυση της αδιάλλακτης στάσης της τουρκοκυπριακής ηγεσίας στις διαπραγματεύσεις, άσκηση πιέσεων ενόψει συνομιλιών και άλλων διεργασιών για

επίλυση του Κυπριακού, άσκηση άμεσων και έμμεσων στρατιωτικών εκβιασμών σε βάρος της ελληνοκυπριακής και ελληνικής πλευράς.

Και παρότι αυτές οι ενισχύσεις υπάρχουν, συνηθίζει ο πρέσβης των Ηνωμένων Πολιτειών στην Κύπρο, όποτε η Εθνική Φρουρά έχει προγραμματισμένη άσκηση, να επιδιώκει διά φιλικών παραινέσεων, διά συστάσεων και συμβουλών -έτσι ονομάζονται τώρα στη διπλωματία, ποτέ πιέσεις, ποτέ υποδείξεις, ποτέ εκβιασμοί- να ματαιώνουμε τη διεξαγωγή ασκήσεων, να μην πραγματοποιούμε τις ασκήσεις της Εθνικής Φρουράς. Όποτε πληροφορηθούν ότι εμείς θα προχωρήσουμε στην αγορά ενός οπλικού συστήματος, θα μας γίνουν και πάλι παραινέσεις, θα μας δοθούν συστάσεις, θα μας δοθούν συμβουλές να μην προχωρήσουμε στην εξασφάλιση του οπλικού συστήματος, διατηρώντας οι ίδιοι το προνόμιο, όχι μόνο να υπερασπίζονται τη δική τους πατρίδα, αλλά να πολεμούν σε οποιοδήποτε κράτος κάτω από το πρόσχημα ότι πολεμούν την τρομοκρατία, ενώ σε μας αρνούνται να δεχτούν να υπερασπιστούμε τα ίδια τα σπίτια μας!

Και δε νομίζω και δε φαντάζομαι ανάλογες παραινέσεις ή συστάσεις να έγιναν και τις τελευταίες ημέρες ενόψει της ενάρξεως των συνομιλιών. Αν έγιναν και τις πληροφορηθώ, να είστε βέβαιοι ότι θα το αποκαλύψω. Αν έγιναν, εύχομαι να μην έγιναν αποδεχτές. Πρέπει να διατηρήσουμε επιτέλους το δικαίωμα, έχουμε υποχρέωση απέναντι της ιστορίας και απέναντι των παιδιών μας να διατηρήσουμε τουλάχιστον το δικαίωμα της προάσπισης της πατρώας γης.

Έχοντας αυτά υπόψη, δεν πρέπει να ζούμε με την ψευδαίσθηση ότι οι κατοχικές δυνάμεις δε θα προελάσουν, αλλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας εισηγούμαι ότι πρέπει να ζούμε με τη σταθερή απόφαση και βεβαιότητα ότι πρέπει να είμαστε έτοιμοι να τους υποδεχτούμε όπως τους αξίζει, αν αποπειραθούν ένα νέο απονενομημένο διάβημα. Και για να είμαστε έτοιμοι να τους υποδεχτούμε όπως τους αξίζει, πρέπει να

κτίζουμε διαρκώς την Εθνική Φρουρά· και είναι ευχάριστο και νομίζω είναι καθολική αποδοχή από το λαό ότι τους προϋπολογισμούς για την άμυνα τους ψηφίζουμε όλοι στο σύνολό μας και στηρίζουμε αυτή την προσπάθεια. Και είναι ακόμα πιο ευχάριστο ότι τα τελευταία χρόνια δε γίνονται καταγγελίες -και δεν έγιναν και ελπίζω να μη γίνουν ποτέ στο μέλλον καταγγελίες- για διασπάθιση του δημοσίου χρήματος ή για αναξιοκρατία στη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς. Η Εθνική Φρουρά είναι απόκτημα του λαού, δεν πρέπει να ανήκει σε καμιά παράταξη, αλλά πρέπει να ανήκει μόνο και αποκλειστικά στον κυπριακό λαό και στην ιερή του υπόθεση. Και έτσι πρέπει να κτίζουμε την άμυνά μας, πρέπει να φροντίζουμε να την αναβαθμίζουμε, πρέπει να την καταστήσουμε αποτελεσματική, έτσι ώστε να είναι το αντίπαλο δέος, έτσι ώστε οι στρατηγοί της Τουρκίας να υπολογίζουν το ενδεχόμενο κόστος από μια πιθανή προέλασή τους.

Έχοντας αυτά υπόψη καταλήγουμε ότι πρέπει να συνεχίσουμε τους εξοπλισμούς διαθέτοντας πιο μεγάλα ποσοστά για το έτος 2002. Η πράξη κατέδειξε ότι ο λαός κατανοεί την αναγκαιότητα της ύπαρξης όσο το δυνατόν καλύτερης άμυνας και η ευθύνη της κυβέρνησης και της Βουλής είναι να καθιερώσουν τέτοιες διαδικασίες και πρακτικές, έτσι ώστε η διαχείριση των χρημάτων του φορολογούμενου πολίτη να γίνεται με σεβασμό και διαφάνεια.

Και δεν πρέπει ποτέ να ακούμε παραινέσεις ή συμβουλές, ότι πρέπει να αναστέλλουμε την εκπαίδευση του δικού μας προσωπικού ή πρέπει να ακυρώσουμε παραγγελίες εξοπλιστικών προγραμμάτων. Αν αποδεχτούμε αυτές τις παραινέσεις, αυτές τις λογικές και αυτές τις πρακτικές, είναι σαν να βάζουμε θηλιά στο λαιμό μας εμείς οι ίδιοι. Και αν εμείς το κάμουμε διότι μας υποδεικνύουν, να είστε βέβαιοι ότι θα μας κυνηγούν οι ερινύες από το παρελθόν, όσοι έχουν δώσει τη ζωή τους σ' αυτό τον τόπο, αλλά και θα μας φτύνουν τα παιδιά μας.

Για να είμαστε πιο πειστικοί στον τομέα της άμυνας, νομίζω εμείς, τα πολιτικά κόμματα, πρέπει να σχηματίσουμε την άποψη και να πάρουμε επιτέλους την απόφαση ότι τα εξοπλιστικά προγράμματα πρέπει να πάψουν να είναι θέμα ενασχόλησης του εκάστοτε Αρχηγού. Ο κάθε Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς έχει εδώ θητεία δύο χρόνια. Κι εδώ πρέπει να μείνουμε σταθεροί. Ένας Αρχηγός ότι έχει να δώσει, θα το δώσει στα δύο χρόνια. Τον τρίτο, αν τον εξασφαλίσει, έχουμε εκτροχιασμό, έχουμε εξυπηρετήσεις. Επομένως πρέπει να παραμείνουμε σταθεροί στα δύο χρόνια. Ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς πρέπει εν τοις εφεξής να είναι υπεύθυνος μόνο για τη διοίκηση και την πειθαρχία της δύναμης. Οι εξοπλισμοί δεν πρέπει να είναι στην κρίση του εκάστοτε Αρχηγού. Και εκ πείρας σας λέω ότι κάποιος στρατηγός μας έλεγε ότι είναι εκ των ων ουκ άνευ η εξασφάλιση και άλλων βαρέων αρμάτων μάχης. Άλλος μας είπε «και τι να κάνουν τα άρματα; Αυτά τα αντιμετωπίζεις με αντιαρματικά. Πρέπει να πάρουμε πυροβολικό.» Άλλος στρατηγός είχε την άποψη ότι πρέπει να αποκτήσουμε στρατηγικά όπλα.

Ένα πρόγραμμα για να είναι πειστικό πρέπει να έχει βάθος, πρέπει να έχει συνέχεια, πρέπει να έχει διάρκεια. Και εξάλλου η εξασφάλιση οπλικών συστημάτων πρέπει να είναι απόφαση της πολιτικής ηγεσίας. Αφού όλοι συμφωνούμε και ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς, πρέπει να είναι μια απόφαση της πολιτικής ηγεσίας, ασφαλώς με τη συνδρομή του Υπουργού Άμυνας και του Υπουργού των Εξωτερικών και έχει σχέση. Παραδείγματος χάριν στην Ελλάδα οι εξοπλισμοί αποφασίζονται από το ΚΥΣΕΑ, από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής και Άμυνας και οι στρατιωτικοί αναλαμβάνουν την υλοποίηση των αποφάσεων της πολιτικής ηγεσίας και όχι να αποφασίζουν οι στρατιωτικοί, για να υλοποιούν οι πολιτικές δυνάμεις που χειρίζονται τα χρήματα του λαού.

Πρέπει επίσης να λειτουργεί ο προϋπολογισμός για την άμυνα με πλήρη

διαφάνεια, με διαδικασίες αντικειμενικές, με διαδικασίες που να είναι προσιτές στον καθένα που θέλει να τις ελέγξει. Μέχρι πρόσφατα και μέχρι πέρσι δεν εδέχοντο οι προερχόμενοι από το στρατό να τους ελέγχει η Ελεγκτική Υπηρεσία, διότι μας έλεγαν είναι στρατιωτικά μυστικά. Είναι προς τιμή της επιτροπής Άμυνας της Βουλής ότι επέβαλε σε κάθε συνεδρία της επιτροπής Άμυνας να είναι παρούσα η Ελεγκτική Υπηρεσία και η Ελεγκτική Υπηρεσία να δικαιούται να εξετάσει οποιοδήποτε κεφάλαιο από τον τομέα του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και ο Γενικός Λογιστής.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Και ο Γενικός Λογιστής. Ευχαριστώ για τη διόρθωση.

Αν δώσουμε αυτές τις διαφανείς διαδικασίες στο λαό, ο οποίος αλόγιστα συνεισφέρει για την άμυνα, νομίζω ότι θα γίνουμε πιο πειστικοί, πιο αποτελεσματικοί, πιο παραγωγικοί.

Με βάση την πιο πάνω ανάλυση γίνεται αντιληπτό ότι οι αμυντικές δαπάνες της Κύπρου σε σύγκριση με την επιτιθέμενη Τουρκία είναι ελάχιστες, γι' αυτό και το μέγεθος της άμυνας που παράγουν δεν μπορεί να αποτελέσει ισχυρή αποτρεπτική δύναμη.

Είχε και εξακολουθεί να έχει η Κύπρος ανάγκη μιας σταθερής πειστικής και αποτελεσματικής συμμαχίας, και η Ελλάδα είναι ο μόνος σύμμαχος και συμπαραστάτης του αγώνα για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας.

Με την εξασφάλιση της συμμαχίας το σκηνικό διαφοροποιείται, τα δεδομένα αλλάζουν ριζικά και το κόστος που έχει να πληρώσει η Τουρκία από μια νέα επίθεση στην Κύπρο πολλαπλασιάζεται.

Επομένως η σχέση αυτή ενεργεί αποτρεπτικά στον τουρκικό επεκτατισμό και εδώ πρέπει να τονισθούν με ιδιαίτερη έμφαση οι δηλώσεις του τότε Πρωθυπουργού

αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου και του Προέδρου Γλαύκου Κληρίδη, όταν το Νοέμβριο του 1993 διεκήρυξαν ότι ο χώρος Ελλάδας-Κύπρου είναι ενιαίος. Οι διακηρύξεις αυτές έγιναν κατ' επανάληψη για να επιμαρτυρούν την ύπαρξη της διάθεσης της Ελλάδας και της Κύπρου να συμπαραταχθούν σε όλα τα μέτωπα για τη συγκράτηση του τουρκικού επεκτατισμού.

Η Ελλάδα ευρίσκεται σε θέση να διαδραματίσει ένα καθοριστικό ρόλο προς την κατεύθυνση της αναχαίτισης της Τουρκίας γιατί:

1. Η Ελλάδα είναι υπολογίσιμη δύναμη στο χώρο των Βαλκανίων, σαν χώρα σταθερότητας, φιλίας και συνεργασίας με τους λαούς της περιοχής.
2. Είναι αξιόλογος εταίρος του ΝΑΤΟ.
3. Είναι μέλος της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
5. Έχει το ψηλότερο κατά κεφαλή εισόδημα στα Βαλκάνια.
6. Έχει τη στρατιωτική δυνατότητα να επεκτείνει την πολεμική της μηχανή πέραν των συνόρων της και να πλήξει ζωτικά συμφέροντα και στρατιωτικές εγκαταστάσεις μέσα στην Τουρκία.
7. Είναι εγγυήτρια δύναμη της Δημοκρατίας της Κύπρου.
8. Έχει εθνική και ηθική υποχρέωση έναντι της Κύπρου.

Ταυτόχρονα η Κυπριακή Δημοκρατία έχει καθήκον και δικαίωμα να μεριμνά και να ενισχύει τη δική της άμυνα, γιατί σε τελευταία ανάλυση, εάν εμείς οι ίδιοι δε θέλουμε να σωθούμε προβάλλοντας την αναγκαία αντίσταση, υποβαλλόμενοι στις θυσίες που είναι απαραίτητες, κανένας από μηχανής θεός δεν πρόκειται να σπεύσει για να μας σώσει.

Δε θα διαβάσω την ομιλία μου, θα την καταθέσω όμως.

Να μου επιτρέψετε να κάμω ακόμα μια εισήγηση στην πολιτική μας ηγεσία: Οι πρόεδροι των πολιτικών μας κομμάτων έχουν συμβούλους για πολλά θέματα του

δημοσίου βίου. Και καλώς τους έχουν και χρειάζονται. Μακάρι να είχαμε την πολυτέλεια κι εμείς οι βουλευτές να έχουμε έστω έναν επιστημονικό συνεργάτη. Μας είπαν θα μας δώσουν, τον περιμένουμε. Αλλά αυτό που λείπει από τους προέδρους μας είναι ότι δεν έχει ορίσει κανένας, τουλάχιστον εξ όσων ξέρω, στρατιωτικό σύμβουλο ειδικό πάνω σε στρατιωτικά ζητήματα. Σ' αυτό τον τομέα εμείς οι Κύπριοι αρεσκομέθα όλοι να είμαστε στρατηγοί και να συμπεριφερόμαστε ωσάν να είμαστε στρατηγοί, ωσάν να είμαστε παντογνώστες και δε θέλουμε την εμπειρία των τεχνοκρατών. Νομίζω είναι μια λανθασμένη προσέγγιση. Έχουμε μπει σε άλλα επίπεδα, σε άλλους ορίζοντες και χρειάζεται νομίζω, γι' αυτό εισηγούμαι προς όλους τους πολιτικούς αρχηγούς να ζητήσουν τις υπηρεσίες και στρατιωτικών συμβούλων. Διότι το πρόβλημά μας στην Κύπρο, με όλο το σεβασμό προς τους προέδρους των πολιτικών κομμάτων, είναι θέμα το οποίο στηρίζεται πάνω σε δύο πυλώνες. Είναι ο πυλώνας της εξωτερικής πολιτικής όπως διεξάγεται από τη διπλωματία, αλλά είναι και ο πυλώνας ο στρατιωτικός, διότι διά της αύξησης της ισχύος των ενόπλων μας δυνάμεων ενισχύουμε τη διαπραγματευτική μας ικανότητα, ενισχύουμε, αν θέλετε, και την ιδέα της αποτροπής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ανεξάρτητα από τις διαφορετικές απόψεις που το κάθε πολιτικό κόμμα της Κύπρου είχε αναφορικά με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όλοι συμφωνούμε σε ένα πράγμα, ότι η ενταξιακή μας πορεία δε στοχεύει στην αποκόμιση οικονομικών ωφελημάτων αλλά στην επιδίωξη πολιτικών πλεονεκτημάτων που θα υποβοηθούσαν στην επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του πολιτικού μας προβλήματος ενταγμένης στη λογική των αποφάσεων και ψηφισμάτων του ΟΗΕ αλλά και των αρχών και αξιών στις οποίες στηρίζεται η ΕΕ, δηλαδή του λεγόμενου κοινοτικού κεκτημένου. Αυτή η στρατηγική επιλογή της Κύπρου που δεν αμφισβητείται από κανέναν πολιτικό φορέα αναφέρεται στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ενώσεως που

ασκείται στα πλαίσια της ΚΕΠΠΑ.

Επίσης επιδίωξή μας μέσα από την ένταξη είναι η ενίσχυση της ασφάλειάς μας, η οποία και πάλιν εξαρτάται από την ΚΕΠΠΑ. Θα ήταν σοβαρότατο πολιτικό σφάλμα εάν, από δική μας αδράνεια ή καλύτερα από έλλειψη πολιτικής και στρατηγικής αντίληψης ή προκατάληψης, μέναμε έξω από τη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού γίνεσθαι στο σημαντικό τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, κάτι που θα μας έφερνε αντίθετους με τις αρχικές βασικές μας επιδιώξεις.

Η απόφαση της Κυπριακής Δημοκρατίας για συνεισφορά στο αμυντικό δυναμικό της ΕΕ, έστω και συμβολική λόγω των μεγεθών, αποτελούσε μονόδρομο για την κυβέρνηση, γιατί σε αντίθετη περίπτωση αφενός θα δίναμε τα ανάλογα μηνύματα στην Ευρώπη σε μια εποχή κρίσιμη για την ενταξιακή μας πορεία και το κυριότερο θα αφήναμε την Τουρκία να αλωνίζει στον όποιο βαθμό μπορούσε στον πιο σημαντικό τομέα της ΕΕ. Σας είναι ήδη γνωστές οι προσπάθειες που καταβάλλει εδώ και μήνες προκειμένου να τύχει προνομιακής μεταχείρισης και δικαίωμα συμμετοχής στα όργανα λήψεως αποφάσεων με μόνο επιχείρημα το μέγεθός της.

Είναι φανερό ότι η κυβέρνηση έχει κάμει ξεκάθαρη την ευρωπαϊκή της πορεία, όπως είναι ξεκάθαρο ότι η κοινωνία στη συντριπτική της πλειοψηφία στηρίζει αυτή την απόφαση. Απόφαση η οποία δίνει την προοπτική της ασφάλειας, εφόσον θα ανήκουμε πλέον σε μια ισχυρή συμμαχία, συμμαχία η οποία εξ ορισμού προασπίζει τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα της ελεύθερης διακίνησης, ελεύθερης εγκατάστασης, περιουσίας, δικαιώματα για τα οποία τόσες θυσίες έγιναν στον τόπο μας.

Σας ευχαριστώ για την υπομονή που είχατε να με ακούσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κυρίες.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μία είναι παρούσα. Α, με συγχωρείς, Μαρία! Έβλεπα τη Σωτηρούλα μόνο απέναντι.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έβκαλε την ημέραν ούλλην δαμαί.

M. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Είμαι πίσω του.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πίσω μου σ' έχω σατανά!

M. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Όχι έτσι, διαφωνώ!

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε δέχομαι αυτές τις ρατσιστικές θέσεις από άντρες.

Ενόσω υπάρχει η κατοχή και η προσφυγιά, η δική μου παρέμβαση κατά τους ετήσιους προϋπολογισμούς είναι δοσμένη στα θέματα των προσφύγων, των αγνοουμένων, των εγκλωβισμένων, των παθόντων και των οικογενειών τους.

Αυτές τις μέρες ευρισκόμαστε σε μια διαδικασία συνομιλιών που γίνεται μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων με σκοπό τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Ευχόμαστε και ελπίζουμε αυτός ο διάλογος να κρατηθεί στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών και σύντομα να δώσει το ποθητό αποτέλεσμα της επανένωσης της πατρίδας μας, της επιστροφής των προσφύγων, της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων. Είμαστε πεπεισμένοι ότι η δική μας πλευρά πρέπει να επιδιώξει λύση του προβλήματός

μας, αφού σταθεί αταλάντευτη σε θέσεις αρχών που θα κατοχυρώνουν την ενότητα του κυπριακού κράτους, τη μία κυριαρχία, τη μία διεθνή προσωπικότητα, τη μία ιθαγένεια και με κατοχυρωμένα τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των πολιτών της. Όλες οι ενέργειες και οι χειρισμοί μας πρέπει να στηρίζονται στη συλλογικότητα, τη σωστή μελέτη μέσα από το Εθνικό Συμβούλιο και την αποφυγή λαθών του παρελθόντος.

Έρχομαι τώρα να εξετάσω τα θέματα της προσωρινότητας και καθημερινότητας που αφορούν τους πρόσφυγες και τους παθόντες. Μελετώντας τον Προϋπολογισμό του 2002 που αφορά τους πρόσφυγες, διαπιστώνουμε ότι αυτός στηρίζεται στην ίδια φιλοσοφία που ίσχυσε και τα προηγούμενα χρόνια με ύπαρξη κάποιων κονδυλίων ελαφρώς αυξημένων που αφορούν την αναδόμηση των δύο συνοικισμών στην Ανθούπολη και το Μακάριο Γ΄ στη Λεμεσό. Ο προϋπολογισμός συνεχίζει ταυτόχρονα να μη δίνει επαρκή σημασία σε θέματα όπως το περιβάλλον, ο πολιτισμός, η κουλτούρα, η νεολαία, ο αθλητισμός στους χώρους μαζικής διαμονής των προσφύγων.

Προκειμένου όμως να αποφύγω πλατειασμούς και επαναλήψεις, θα προσπαθήσω σε συντομία να θέσω τη δική μας πολιτική σε αυτά τα ζητήματα:

1. Δεδομένου ότι οι συνοικισμοί έχουν γεράσει και δεν προσφέρουν πλέον κατάλληλες συνθήκες στέγασης, θα πρέπει αυτοί να αναδομηθούν στην ολότητά τους, αλλά με εκ των προτέρων σχεδιασμό και προγραμματισμό, έτσι που σύντομα να δώσουν ουσιαστικό αποτέλεσμα στους κατοίκους και κατάλληλη στέγαση.
2. Τα προβλήματα καθυστερήσεων και έλλειψης προγραμματισμού, όπως παρουσιάζονται στους δύο συνοικισμούς που ανέφερα, που αναδομούνται, πρέπει να επιλυθούν άμεσα.
3. Να δοθεί προτεραιότητα στα θέματα επιδιορθώσεων ταρατσών και πορτοπαραθύρων που είναι πρώτης και άμεσης ανάγκης.

4. Να γίνει αλλαγή των κριτηρίων στέγασης κατά τρόπο που να αίρονται οι ανισότητες μεταξύ των προσφύγων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι εμείς εισηγούμεθα την κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για όσους έχουν πολύ ψηλά εισοδήματα.
5. Ταυτόχρονα διαπιστώνουμε την καθυστέρηση αλλαγής των παρεχομένων ποσών στέγασης, έτσι αυτά δεν αποτελούν πλέον ουσιαστική βοήθεια για τους δικαιούχους, δεν καλύπτουν ούτε τις αυξήσεις, τον πληθωρισμό δηλαδή, γι' αυτό προτείνεται άμεσα να αυξηθούν τα παρεχόμενα ποσά κατά 25% -και αυτή ήταν πρότασή μας προ τεσσάρων ετών η οποία δεν υιοθετήθηκε και άρα τώρα αναπροσαρμοζόμενη πρέπει να είναι πολύ ψηλότερο το ποσό- για να προσεγγίζουν τις πραγματικές ανάγκες που υπάρχουν για τη στέγαση σήμερα.
6. Να γίνουν σωστές ρυθμίσεις των κρατικών αρχών με τις τοπικές αρχές διοίκησης για να εκλείψουν προβλήματα που δημιουργούνται από την έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας των δύο Αρχών.
7. Να εφαρμοσθεί πολιτική όπου γέροντες και ασθενείς να λάβουν κατοικίες σε ισόγεια και εκεί που δεν είναι δυνατόν να δοθούν τέτοιες κατοικίες, πρέπει άμεσα να τοποθετηθούν ανελκυστήρες και να δοθεί και κατάλληλος φωτισμός στις πολυκατοικίες, οι περισσότερες των οποίων ειρήσθω εν παρόδω δεν έχουν φωτισμό στα σκαλιά.
8. Να γίνουν βασικά έργα υποδομής στους συνοικισμούς όπως πάρκα, βιβλιοθήκες, κέντρα νεότητας, χώροι άθλησης και κέντρα υγιούς ψυχαγωγίας και πολιτισμού.
9. Να ληφθούν αποφάσεις και τα εκατοντάδες κλειστά σπίτια και διαμερίσματα, για τα οποία αρνείται ο Γενικός Εισαγγελέας να λάβει μέτρα, να παραληφθούν από το κράτος και να δοθούν σε οικογένειες που τα έχουν άμεση ανάγκη και κρατούν εγκρίσεις στα χέρια.

10. Ενώ η κυβέρνηση από το '94 αποφάσισε να μην ανεγείρει νέες κατοικίες, παρά τη δική μας έντονη αντίδραση, θα έπρεπε να διανοίξει ικανό αριθμό οικοπέδων που να δοθούν στους αιτητές. Διαπιστώνουμε όμως ότι σ' αυτό το θέμα κινούνται με ρυθμό χελώνας που έχει σαν αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των δικαιούχων και ιδιαίτερα των νέων ζευγαριών. Βλέπετε τα παραδείγματα Πολεμιδιών και Κοκκινότριμιθιάς στα οποία καθημερινά υφίστανται σοβαρότατα προβλήματα.
11. Να δημιουργηθούν κατάλληλα συνεργεία για έγκαιρες επιδιορθώσεις των είκοσι χιλιάδων τουρκοκυπριακών κατοικιών. Να εγκριθούν νέοι κανονισμοί για τη διανομή και αναδιανομή των τουρκοκυπριακών κλήρων και καταστημάτων σε πρόσφυγες. Να παταχθεί η παράνομη κατοχή τουρκοκυπριακών κλήρων από μη δικαιούχους. Κι εδώ ο Γενικός Ελεγκτής κάμνει αρκετές παρατηρήσεις στην έκθεσή του και πρέπει να ληφθούν υπόψη. Να επανεξετασθούν τα θέματα των λεγόμενων «θέσμιων» ενοικιαστών, έτσι που να εξαλειφθούν οι προκλήσεις που υπάρχουν σήμερα. Να λειτουργήσει και να καθοδηγηθεί σωστά η διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών από την Κεντρική Συμβουλευτική Επιτροπή, την οποία αυτή η κυβέρνηση έχει υποβαθμίσει και έχει διαλύσει, για να μην υπάρχει έλεγχος από πλευράς των κομμάτων και των οργανωμένων συνόλων.
12. Να δοθεί μέριμνα για την εκπαίδευση στη βάση της αγωνιστικότητας, κρατώντας άσβεστη τη φλόγα για αγώνα επιστροφής.
13. Η πολιτική των τιτλοποιήσεων, παρά τις δικές μας υποδείξεις, δημιούργησε πρόσφυγες πολλών ταχυτήτων και είναι ακόμα ένα από τα σημεία λαϊκισμού των κυβερνώντων και έφερε συγκρούσεις μεταξύ των ίδιων των προσφύγων. Υπάρχει όμως ανάγκη μιας άλλης πολιτικής, αυτής που θα στηρίξει οικονομικά σωστά τον πρόσφυγα και θα αποδώσει την πραγματική του φερεγγυότητα τόσο στην προσφυγιά όσο και ύστερα και σε πλαίσια ισότητας δικαιωμάτων για όλους.

14. Η κυβέρνηση να στηρίξει τα προσφυγικά σωματεία, τους προσφυγοποιημένους δήμους και κοινότητες, για να συνεχίσουν και να αναπτύξουν ακόμα περαιτέρω την πολιτική αγώνα και σύνδεσης των μελών τους και των πολιτών τους.

Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών

Το 1989 η Βουλή νομοθετούσε, πιστεύοντας ότι θα δώσει αξία στις κατεχόμενες περιουσίες μας, δίνοντας πίσω τουλάχιστον μερική οικονομική φερεγγυότητα στους πρόσφυγες και δημιουργώντας τη βάση και το πλαίσιο για ίση κατανομή των βαρών. Δώδεκα χρόνια μετά, πιστεύω, ομόφωνα κάνουμε τη διαπίστωση ότι ίση κατανομή βαρών και φερεγγυότητα δεν υπάρχει. Υπάρχει μια μικρή επιχορήγηση τόκων σε περιορισμένα δάνεια. Ο φετινός προϋπολογισμός προβλέπει αύξηση δυόμισι εκατομμυρίων, ενώ οι αναγκαίες πληρωμές που πρέπει να γίνουν για τα ήδη εγκριμένα και δοσμένα δάνεια είναι της τάξης των τριάμισι εκατομμυρίων μόνο για τα σπουδαστικά. Για τις ανάγκες των χίλιων πεντακόσιων αιτήσεων που εκκρεμούν για χρόνια χρειάζονται κάποιες δεκάδες εκατομμύρια.

Είναι γι' αυτό το λόγο που έχουμε καλέσει στην επιτροπή τον ίδιο τον υπουργό, αλλά είναι γι' αυτό το λόγο που ο υπουργός αντιδρά και αρνείται να παραχωρήσει τις αναγκαίες πιστώσεις, για να προχωρήσουν οι αιτήσεις και να μην κοροϊδεύουμε τον κόσμο ότι κάμνουμε ίση κατανομή των βαρών. Είναι γι' αυτό τον ίδιο λόγο που, ενώ η Βουλή ανέπτυξε πρωτοβουλία, ο υπουργός και η κυβέρνηση έχουν πετάξει στον κάλαθο των αχρήστων τη μελέτη του πανεπιστημίου για την οποία έχουμε πληρώσει να γίνει για τα χαμένα εισοδήματα, επειδή δε θέλουν να αγγίξουν αυτό το θέμα που είναι πολύ σοβαρό και πολύ θεμελιώδες για την απόδοση της φερεγγυότητας.

Αγνοούμενοι

Η υπομονή των οικογενειών των αγνοουμένων μας υπάρχει, αλλά πολλοί γονείς έχουν φύγει από τη ζωή χωρίς να μάθουν τι έγινε ο δικός τους άνθρωπος.

Παρακολουθούμε με σοβαρότητα και προσοχή τις εξελίξεις γύρω από το θέμα με τις συναντήσεις Κληρίδη-Ντενκτάς. Δυστυχώς, παρά την έλευση του Ντενκτάς στις συνομιλίες, δεν έχουμε διαπιστώσει καμιά αλλαγή στην πολιτική του σε ό,τι αφορά το θέμα “αγνοούμενοι”, που εξακολουθεί να λέει ότι όλοι είναι νεκροί.

Εμείς λέμε ότι το ανθρωπιστικό θέμα των αγνοουμένων προσφέρεται για να φανεί η καλή θέληση για λύση των προβλημάτων της Κύπρου. Επιμένουμε στην πλήρη διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου των αγνοουμένων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Επαναλαμβάνουμε ότι κανένας δεν έχει το δικαίωμα να παίζει με τα αισθήματα των συγγενών των αγνοουμένων, δίνοντας ψεύτικες ελπίδες. Αν θέλει ο Ντενκτάς και η Άγκυρα, το θέμα των αγνοουμένων λύεται πολύ εύκολα και σύντομα. Τα Ηνωμένα Έθνη παράλληλα θα πρέπει να προχωρήσουν στον ορισμό του τρίτου μέλους, αν και αυτοί πράγματι επιθυμούν την προώθηση του θέματος προς τη λύση του.

Εγκλωβισμένοι

Έχουμε συνηθίσει όλοι μας να λέμε ότι οι εγκλωβισμένοι είναι οι ζωντανοί ήρωες και αγωνιστές που κρατούν άσβεστη τη φλόγα του αγώνα για επιστροφή στις κατεχόμενες περιοχές μας. Έτσι πρέπει να είναι τα πράγματα. Έχουμε όμως σημαντικά προβλήματα που αφορούν πρώτα και κύρια την πολιτική Ντενκτάς για το εθνικό ξεκαθάρισμα και την παρεμπόδιση των εγκλωβισμένων να απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως είναι τα δικαιώματα στη διακίνηση, την περιουσία, την εκπαίδευση, τη θρησκεία, την υγεία, την ασφάλεια και την εργασία.

Πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση και το Υπουργείο Εξωτερικών, από την άλλη πλευρά τώρα, πρέπει να ενεργήσουν με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να υποχρεωθεί το κατοχικό καθεστώς να δώσει ίσα δικαιώματα και στους εγκλωβισμένους Καρπασίτες και Μαρωνίτες.

Από την πλευρά της κυβέρνησής μας όμως παρατηρούμε να υπάρχει μια πολιτική η οποία αγνοεί το θέμα του εγκλωβισμού και αυτό τα λέει όλα. Υπάρχουν προβλήματα στέγης -και οι πρόσφατες βροχές έχουν δείξει την οργή των εγκλωβισμένων- διακίνησης και μεταφορικών, τροφίμων που τους αποστέλλονται, επικοινωνιακά προβλήματα, προβλήματα υποδοχής των εγκλωβισμένων στις ελεύθερες περιοχές και παροχής κατάλληλης φροντίδας, ζεστασιάς και εκπαίδευσης στα παιδιά των εγκλωβισμένων που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές. Δεν έχει ακόμα λυθεί το θέμα των προϊόντων που παράγουν οι εγκλωβισμένοι και της εμπορίας τους, παρά τη δήλωση του Γενικού Εισαγγελέα ότι είναι ελεύθερο το εμπόριο. Για τους εγκλωβισμένους δεν είναι ελεύθερο.

Θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ στο θέμα της αναστήλωσης του μοναστηριού του Αποστόλου Ανδρέα και να πω ότι δεν προχωρά και μαζί με αυτό δεν προχωρά και το ευρύτερο θέμα των πολιτιστικών, θρησκευτικών και αρχαιολογικών χώρων που πρέπει να προωθηθούν και πρέπει να υπάρξει από την κυβέρνηση πολιτική προστασίας και συντήρησή τους.

Παθόντες

Στο επίκεντρο της προσοχής μας έχουμε πάντοτε τους παθόντες και τις οικογένειές τους. Διαπιστώνουμε καθημερινά ότι συναντούν πολλά προβλήματα στη ζωή τους. Οι οικογένειες των πεσόντων, των αγνοουμένων, των αναπήρων και των εγκλωβισμένων και των αντιστασιακών έχουν σοβαρά παράπονα για το θέμα της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Παρά τις πολλές προσπάθειες της Βουλής και της αρμόδιας επιτροπής της, η κυβέρνηση δεν έχει εφαρμόσει την υφιστάμενη νομοθεσία και καλούμε από αυτό το βήμα της ολομέλειας την κυβέρνηση να λύσει οριστικά πλέον αυτό το θέμα. Περαιτέρω, πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει μια αναβαθμισμένη πολιτική οικονομικής στήριξης των παθόντων και όχι η κυβέρνηση να εμφανίζει όλη τη μικροψυχία της στους παθόντες και να αποκόπτει επιδόματα από τις

μάνες των αγνοουμένων ή από τους εγκλωβισμένους, εάν έχουν περάσει κάποιο όριο ηλικίας. Ειδική μέριμνα πρέπει να γίνει για τους ανάπηρους για τα θέματα αλλαγής των χαμένων μελών του σώματός τους και για τα αναπηρικά αυτοκίνητα, καθώς και άλλα προβλήματα που τους απασχολούν. Τέλος, θέλω να πω ότι από τους αιχμαλώτους πολέμου του '74 ακούονται σοβαρά παράπονα και πρέπει να εξεταστούν με μεγάλη σοβαρότητα.

Κλείνοντας επί αυτού του θέματος, θα ήθελα να πω ότι οι ηθικές αμοιβές για τους πεσόντες και τους αντιστασιακούς, όπως και τα μνημεία πεσόντων και αντιστασιακών που προβλέπει η νομοθεσία αυτού του κράτους, παραβιάζονται από την κυβέρνηση αυτού του κράτους.

Επειδή μου έχει κάμει εντύπωση κάτι το οποίο είχα ακούσει από το συνάδελφο κ. Χριστοφόρου, το έχω σημειώσει και θα ήθελα να πω δυο λόγια. Έχει πει ο κ. Χριστοφόρου ότι αυτή η κυβέρνηση έχει κατορθώσει το ακατόρθωτο. Και εγώ θα συμφωνήσω μαζί του. Αυτή η κυβέρνηση έχει πετύχει το ακατόρθωτο. Ναι, πράγματι. Από ένα κακουργιοδικείο δημιούργησε τρία και χρειάζεται πέντε. Οι βομβιστικές ενέργειες και επιθέσεις έχουν αυξηθεί κατά χίλια και πλέον τα εκατόν, οι φόνοι κατά πεντακόσια και πλέον τα εκατό, το οργανωμένο έγκλημα υπάρχει σήμερα, ενώ προηγουμένως ήταν ερασιτεχνικό το έγκλημα το οποίο υπήρχε, με ομολογία του ίδιου του υπουργού. Το νοσοκομείο Λευκωσίας ξεκίνησε να είναι έτοιμο να κτιστεί το '92 και τώρα, παρά το ότι έχουμε πληρώσει και τριάμισι εκατομμύρια για να επισπευσθεί η διαδικασία ανέγερσής του, δεν προβλέπεται να τελειώσει ούτε τα επόμενα δύο χρόνια. Ο δρόμος Λεμεσού Πάφου έχει γίνει σαν το γεφύρι της Άρτας. Εξάλλου υπάρχει και η μεγάλη γέφυρα η οποία ακόμα κατασκευάζεται κ.λπ. Τα ίδια ισχύουν για το νοσοκομείο Παραλιμνίου, για το δρόμο προς Παραλίμνι και Αγία Νάπα και άλλα τινά. Μας κατηγορήσε ο κ. Χριστοφόρου ότι είμαστε η πηγή της άρνησης και έχουμε στήσει τα

τείχη της άρνησης. Φαίνεται είχε ακούσει επί του Κυπριακού τουλάχιστον και είχε υπόψη του τον κ. Καρά και όχι εμάς.

Και εμείς σ' αυτά τα ζητήματα είμαστε αυτοί που έχουμε απλώσει το χέρι προς την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εάν κινηθεί στη σωστή γραμμή, στις σωστές αρχές, θα μας βρει συμπαραστάτες στο έργο για σωστή λύση του κυπριακού προβλήματος. Άρα, δεν είμαστε εμείς που έχουμε δημιουργήσει άρνηση και δεν είμαστε εμείς που έχουμε ενταφιάσει με τα δεκατέσσερα σημεία τις ιδέες Γκάλι, για να συζητούμε σήμερα χειρότερες και πιο οπισθοχωρημένες θέσεις σε ό,τι αφορά το Κυπριακό. Αυτοί είμαστε εμείς και αυτοί είσαστε εσείς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ λήγει η σημερινή συνεδρία. Η επόμενη συνεδρία στην οποία θα συνεχίσει η συζήτηση του Προϋπολογισμού του 2002 καθορίζεται για αύριο Παρασκευή, 25 Ιανουαρίου 2002, στις 9.00 το πρωί.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης.

(Ωρα λήξης: 9.08 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκη	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας

Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002» (Α. Αγαπίου, Σ. Σαμψών, Σ. Φυττής, Γ. Βαρνάβα, Γ. Χατζηγεωργίου, Χρ. Ταραμουντάς, Χρ. Μαυροκορδάτος, Γ. Τάσου, Κ. Γιάγκου, Ν. Τορναρίτης, Ζ. Ζαχαρίου,

Γ. Θωμά, Μ. Ματσάκης, Σ. Χαραλάμπους, Ι. Νικολάου, Κ. Τυρίμος, Ε. Θεοχάρους, Κ. Παπακώστας, Γ. Περδίκη, Ντ. Μιχαηλίδης, Α. Βασιλείου, Χρ. Κληρίδης, Ζ. Κουλίας, Λ. Χριστοφόρου, Ε. Μαύρου, Α. Καράς, Α. Γεωργίου).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 25^{ης} Ιανουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 9.20 π.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλή σας μέρα. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Συνεχίζουμε τη συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, των προϋπολογισμών με πρώτο ομιλητή τον κ. Τάκη Χατζηγεωργίου. Ακολουθεί η κ. Μαρία Κυριακού.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σας καταρχάς. Η δική μου ομιλία έχει να κάμει με τη διαπραγμάτευση του θέματος της παιδείας. Επιτρέψτε μου, πριν μπω σε αυτό το θέμα, να κάμω μία μικρή αναφορά στην ομιλία που κατέθεσε ψες από αυτό το βήμα ο συνάδελφος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Λευτέρης Χριστοφόρου, ο οποίος νομίζω ότι έβαλε πάνω τον αυτόματο πιλότο και κατέθεσε με ταχύτητα αμαξοστοιχίας μια ομιλία η οποία δεν μπορούσε και να συλληφθεί εύκολα εξαιτίας της ταχύτητας με την οποία εκφωνείτο. Είπε τα όσα μπορούσε να πει για τις προσφορές αυτής της κυβέρνησης προς τους Κύπριους πολίτες και δη τις τάξεις εκείνες οι οποίες περισσότερο από όλες τις άλλες υποφέρουν από οικονομική ανέχεια, όμως, αναφερόμενος στο χρηματιστήριο και επιδεικνύοντας τη μέγιστη δυνατή θέληση να αχθούν μέχρι τις αίθουσες των δικαστηρίων οι ένοχοι αυτής της μεγάλης ληστείας,

παρέλειψε να πει ή να κάμει έστω γλίσχρα αναφορά στο ότι το ίδιο το κόμμα του με συγκεκριμένη εταιρεία έκαμε αυτά τα οποία με τόσο πάθος έψεξε ψες. Ειλικρινά, στενοχωριέμαι που είναι πρωί και λείπουν πάρα πολλοί από την αίθουσα και λείπει και ο ίδιος, γιατί θα ήθελα και με μια δεύτερη αναφορά να καλύψω, όσο γινόταν καλύτερα, τα σημεία εκείνα από την ομιλία του που ήθελα να θίξω.

Και έρχομαι στο θέμα της παιδείας. Θέλω καταρχάς να πω ότι δε θα αναφερθώ σε εκείνα που πρέπει να θεωρούνται απολύτως δεδομένα, ότι πρέπει να έχουμε καλύτερα κτίρια, ότι πρέπει να καταφέρουμε σιγά σιγά να φτάσουμε στη διά βίου εκπαίδευση, ότι η μάθηση πρέπει να γίνει παιγνίδι και πρόκληση για τους μαθητές. Αυτά, επειδή πραγματικά τα θεωρώ απολύτως δεδομένα για όλους μας -ανεξάρτητα από το γεγονός ότι και σε αυτά τα απολύτως δεδομένα χωλαίνει βαριά ο τομέας της παιδείας- και επειδή θέλω να περάσω σε πιο ουσιώδη, κατά την κρίση μου, θέματα, τα αφήνω ως επικεφαλίδες χρήσιμες και κρίσιμες.

Η γνωστή ιστορία της μετακίνησης της μαθήτριας από ένα σχολείο σε άλλο μου δίνει μια καταπληκτική αφορμή να κάνω μια συγκεκριμένη αναφορά στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, που, αγαπητοί συνάδελφοι, αριθμεί δεκαεπτά πλάσματα για εκατόν εξήντα χιλιάδες μαθητές. Αντιλαμβάνεστε ότι τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να υπάρχουν και άλλες -και ίσως υπάρχουν και άλλες- και μπορεί να είναι δεκάδες και εκατοντάδες. Ποια υπηρεσία δεκαεπτά ατόμων μπορεί να φέρει σε πέρας ένα τέτοιο δύσκολο έργο, σε μια εποχή όπου η νεολαία μπαίνει σε κινδύνους τους οποίους εισάγει κοντά της ο ίδιος ο τρόπος ζωής της κοινωνίας;

Στην Ευρώπη θέλω να σας πω ότι υπάρχει ένας εκπαιδευτικός ψυχολόγος ανά χίλια άτομα. Και εδώ αντιλαμβάνεστε ότι, αν πάμε σε αυτό τον αριθμό, έναν ανά χίλια, χρειαζόμαστε εκατόν εξήντα. Χωρίς να είμαι τελείως σίγουρος ότι αυτός ο αριθμός θα καλύψει απόλυτα τις δυσκολίες και τα προβλήματα, εντούτοις ο αριθμός των δεκαεπτά

ατόμων αποδεικνύει από μόνος του πόσο δύσκολο έργο έχουν να επιτελέσουν αυτοί οι άνθρωποι και σε ποιο κυκεώνα δυσκολιών πρέπει να αντεπεξέλθουν. Η συγκεκριμένη περίπτωση επιτρέψτε μου να πω ότι κατέδειξε ακόμα ένα γεγονός που παραβιάζει και την παιδεία και τη δημοκρατία ίσως σε αυτό τον τόπο. Ο ίδιος ο υπουργός στάθηκε μπροστά στις κάμερες και αξιωματούχοι του υπουργείου του πήγαν σε τηλεοπτικές εκπομπές όχι για να εξηγήσουν τις αιτίες που προκαλούν τέτοια φαινόμενα, αλλά για να περιγράψει, παρακαλώ, ο Υπουργός Παιδείας το γεγονός, τι έγινε μέσα στην τάξη. Αυτό το πράγμα μπορεί να δίνει τροφή στα μέσα ενημέρωσης και να γίνεται αυτή η τραγική ιστορία βόρα για τους τηλεθεατές, διότι τέτοιες ιστορίες μετατρέπουν τον πολίτη σε τηλεθεατή. Νομίζω ότι ο Υπουργός Παιδείας όφειλε πρωτίστως, πέρα από οποιοδήποτε άλλο αξιωματούχο αυτής τη πολιτείας -επαναλαμβάνω ο Υπουργός Παιδείας- να κρατήσει ένα ήθος σε αυτή την υπόθεση τέτοιο, που να αποδεικνύει ότι αγγίζουμε τα προβλήματα, την ουσία και δε γινόμαστε όργανο ή μέσο αύξησης της θεαματικότητας οποιουδήποτε μέσου ενημέρωσης. Λοιπόν, ο Υπουργός Παιδείας έχει ως ρόλο να εργαστεί, για να στελεχωθεί καλύτερα η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, γιατί, επαναλαμβάνω, βρισκόμαστε σε μια εποχή κατά την οποία οι δυσκολίες και οι κίνδυνοι που έχουν να αντιμετωπίσουν οι νέοι είναι τόσοι πολλοί, που δεν μπορεί μια ομάδα δεκαεπτά ατόμων να αντεπεξέλθει στο έργο της.

Εισηγούμαι ακόμα, προς την ίδια κατεύθυνση, να θεσμοθετηθεί στα δημόσια σχολεία, γυμνάσια και λύκεια, καταρχάς, ένας δημόσιος διάλογος με τη συμμετοχή μαθητών, καθηγητών, με την εμπλοκή της κοινωνίας. Δημόσιος διάλογος μέσα στα σχολεία, αγαπητοί συνάδελφοι, για τα ναρκωτικά, το κάπνισμα, για το ολοήμερο, για το ξόδεμα στα απογευματινά φροντιστήρια, για το χουλιγκανισμό, για το περιβάλλον. Έτσι μόνο θα βγει ο μαθητής από την τάξη, θα αισθανθεί ότι είναι μέτοχος μιας κοινωνίας και ότι η κοινωνία αυτή τον αντιμετωπίζει ως ισότιμο πολίτη και τον βοηθά να εκφράσει την

άποψή του, έτσι ώστε και ο ίδιος να αισθάνεται ότι φέρει ευθύνη για το τι τρέχει στο χώρο της νεολαίας όπου ανήκει, αλλά και στο τι τρέχει στην κοινωνία. Αυτή την υπόθεση του θεσμοθετημένου διαλόγου την κουβεντιάσαμε άπειρες φορές με τον Υπουργό Παιδείας -νομίζω ότι θα προαγάγει και τη δημοκρατικότητα των νέων- αλλά, παρά τις συχνές εκκλήσεις, νομίζω ότι -να μην πω κωφεύει- μέχρι στιγμής είναι φανερό ότι δεν έχει γίνει τίποτε.

Η παιδεία, αγαπητοί συνάδελφοι, αποτελεί ένα χώρο που, κατά την άποψή μου, χρειάζεται την έγνοια και την προσοχή όλων μας και βεβαίως της Βουλής. Η παιδεία στον τόπο μας χρειάζεται επείγοντως επανίδρυση. Διατείνομαι ακόμα ότι, μόνο αν καταφέρουμε να αναγάγουμε την παιδεία σε πρώτο εθνικό θέμα, θα μπορέσουμε να κοιτάξουμε με απαιτήσεις και αξιοσύνη το μέλλον. Ένα μέλλον που προδιαγράφεται μέσα στο σύγχρονο, απαιτητικό κόσμο δύσκολο και δύσβατο. Σε έναν τέτοιο κόσμο οι νέοι θα πρέπει να αποκτήσουν εφόδια απαραίτητα, που θα τους καταστήσουν ικανούς να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες. Η πληροφορική, οι ξένες γλώσσες, η ευρυμάθεια, η κριτική σκέψη πάνω από όλα, η διερευνητική ικανότητα θα πρέπει να είναι στοιχεία που ο κάθε νέος θα πρέπει να κατέχει, αποφοιτώντας από τα δημόσια σχολεία μας.

Επιπρόσθετα όμως η παιδεία μας δε θα πρέπει να αφήνει έξω από τους στόχους της, όπως δυστυχώς μετ' επιτάσεως συμβαίνει σήμερα, τον ανθρωπιστικό τομέα. Ένας ολοκληρωμένος άνθρωπος θα πρέπει να αναπτύσσει και να καλλιεργεί τις δημιουργικές του ικανότητες και, ως εκ τούτου, η παιδεία θα πρέπει να διευρύνει τους ορίζοντες των ανθρώπων και όχι απλώς να καταρτίζει. Ας κρατηθεί αυτό και ως σύνθημα. Παιδεία δεν πρέπει να σημαίνει κατάκτηση. Δηλώνω ακόμα ότι οι τέχνες, η μουσική, το θέατρο και η ποίηση, δε θα πρέπει να μένουν μακριά από το ρόλο της παιδείας, αλλιώςτικά παράγουμε εργατικό δυναμικό για την οικονομία και όχι ανθρώπους ικανούς να ευδαιμονούν ως σύνολο στον πλανήτη.

Έχω στα χέρια μου αποτελέσματα διεθνών εξετάσεων ανάμεσα σε μαθητές ηλικίας δεκαπέντε χρόνων. Η Κύπρος απουσιάζει. Τα αποκόμματα είναι από αγγλική εφημερίδα. Γιατί απουσιάζει η Κύπρος; Να σας πω. Κάθε χρόνο η επιτροπή Παιδείας της Βουλής ενέγραφε ως θέμα προς συζήτηση το γιατί πάτωσαν οι Κύπριοι μαθητές στις διεθνείς εξετάσεις για τα μαθηματικά, τη λογοτεχνία, την επιστήμη. Και κάθε χρόνο ο εκάστοτε υπουργός αναμασούσε κάτι επί του θέματος και πηγαίναμε στον επόμενο χρόνο. Τώρα πώς αποφάσισαν να λυθεί το θέμα; Με το να μη συμμετέχει η Κύπρος. Αν αυτό είναι τρόπος να γλιτώνεις στο τέλος τέλος από τη συζήτηση για το πού πάει η παιδεία στον τόπο μας σε σύγκριση με άλλες χώρες, κυρίως με χώρες ευρωπαϊκές - στην Ευρώπη θέλουμε να ενταχθούμε- νομίζω πως είναι κάτι το καταδικαστέο. Γι' αυτό θεωρώ ότι και φέτος δεν πρέπει να τη γλιτώσει το αρμόδιο υπουργείο και πρέπει να εγγράψουμε θέμα για το γιατί δε συμμετέχει η Κύπρος. Για να δείτε ότι και οι εξετάσεις μάλλον θα πρέπει να είναι αξιόλογες και αληθείς, θα σας πω ότι στην επιστήμη έρχεται πρώτη η Ιαπωνία, ακολουθούν η Φινλανδία, η Κορέα, το Ηνωμένο Βασίλειο, ο Καναδάς, η Νέα Ζηλανδία, η Αυστραλία, η Αυστρία, η Ιρλανδία, η Σουηδία, η Γαλλία, η Νορβηγία κ.λπ. Αυτό το λέω γιατί κάποτε ο υπουργός έλεγε για τις εξετάσεις τούτες -και βασισμένος σε αυτό που έλεγε ίσως δε μας έστειλε φέτος ή και πέρσι, μπορεί να μας γέλασε η ιστορία και πέρσι- ότι υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν είναι εξετάσεις που πρέπει να λαμβάνονται και πολύ σοβαρά υπόψη. Επαναλαμβάνω όμως ότι σας διάβασα μόνο τα αποτελέσματα στην επιστήμη· υπάρχουν αποτελέσματα στα μαθηματικά και στη λογοτεχνία, που επίσης δείχνουν ποιες χώρες είναι οι πρώτες.

Η παιδεία, όπως όλοι παραδεχόμαστε, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα πολιτικά ζητήματα μιας χώρας. Ο λόγος είναι προφανής. Αφορά τους νέους, το μέλλον της χώρας. Αφορά επομένως την πολιτική και πολιτισμική δυναμική μιας χώρας, δυναμική που της επιτρέπει να προβλέψει το πώς θα τοποθετήσει τον εαυτό της στο

μέλλον. Αν όμως η παιδεία αποτελεί για όλες τις χώρες μείζον πολιτικό ζήτημα, διότι από την παιδεία κατεξοχήν εξαρτάται το μέλλον ολόκληρης της χώρας, και επειδή, εκτός από μείζον πολιτικό ζήτημα, είναι και εθνικό ζήτημα, είναι προφανές ότι η παιδεία δεν πρέπει να καταλήγει να είναι ένα πρόβλημα τεχνοκρατικής αντιπαράθεσης. Φοβούμαι ότι πολλές φορές έτσι παρακολουθώ να αναδεικνύεται το θέμα της παιδείας, ως πρόβλημα τεχνοκρατικής αντιπαράθεσης. Το είπα και στην εισαγωγή, είναι μέγιστο θέμα τα κτίρια και τα κομπιούτερ και πώς θα στηθεί ο μηχανισμός με βάση τον οποίο θα λειτουργήσει η παιδεία, αλλά δεν πρέπει να μένουμε εκεί. Είναι, κατεξοχήν, πρόβλημα, αγαπητοί συνάδελφοι, ιδεολογικής αντιπαράθεσης. Η συζήτηση για την παιδεία δεν εξαντλείται στο επίπεδο των αριθμών ή των προγραμμάτων, στον αριθμό των καινούριων σχολείων, στον αριθμό των κομπιούτερ, όπως έχω πει, αλλά ανάγεται σε αυτό το ευρύτερο και υψηλότερο πεδίο. Όλοι οι πολιτικοί χώροι μιλούν για μια σύγχρονη παιδεία, ανταγωνιστική, ικανή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της εποχής, ώστε να παρέχει τα εφόδια στους νέους για να αντιμετωπίσουν το όλο και πιο απαιτητικό μέλλον.

Όλα αυτά ακούγονται ωραία και ποιος μπορεί να διαφωνήσει, από οποιαδήποτε παράταξη και αν προέρχεται; Τι σημαίνουν όμως επί της ουσίας; Καταρχάς σημαίνουν ότι προσφέρουμε στους νέους μια παιδεία τεχνοκρατική, δηλαδή τους προσφέρουμε μια παιδεία τεχνογνωσίας, για να αντιμετωπίσουν το μέλλον. Ποιο μέλλον όμως; Μια παιδεία μόνο τεχνοκρατική ποτέ δεν μπορεί να αποτελέσει πεδίο στο οποίο να διαγράφεται η δυναμική διαμόρφωση του μέλλοντος. Μια παιδεία τεχνοκρατική προετοιμάζει τους νέους για τις απαιτήσεις ενός μέλλοντος δανεικού, ενός μέλλοντος που κάποιοι αλλού το ετοιμάζουν. Η τεχνογνωσία είναι το ένα σκέλος της παιδείας. Το ουσιαστικότερο σκέλος της είναι αυτό της παραγωγικής σκέψης, του στοχασμού και της κριτικής αντιμετώπισης του παρελθόντος και του παρόντος.

Για να μπορεί όμως η παιδεία μας να γίνει πεδίο παραγωγής σκέψης και στοχασμού, για να μπορεί να διαμορφώνει προοπτική για το μέλλον, πρέπει καταρχάς να αναστοχάζεται πάνω σε θέματα που αφορούν το παρελθόν και το παρόν ενός τόπου, πρέπει να δημιουργεί κίνητρα σύγκρισης της ιστορίας και του πολιτισμού του συγκεκριμένου χώρου, που είναι η Κύπρος στην παρούσα περίπτωση, με την ιστορία και τον πολιτισμό του παγκόσμιου χώρου, μια παιδεία ως εκ τούτου εθνικιστική. Όσο εκσυγχρονισμένη και αν είναι ως προς τα εποπτικά της εργαλεία, παραμένει μια παιδεία αναχρονιστική, η οποία αναγκαστικά υπονομεύει το μέλλον του τόπου, δημιουργεί ένα κενό χρόνου, πράγμα που οδηγεί στην ευκολότερη και παθητική υποδούλωση των πολιτών σε ένα δανεικό και ξένο προς τον τόπο μέλλον.

Σε μια χώρα όπως η Κύπρος, με δεδομένο το εθνικό της πρόβλημα, το ζήτημα δεν είναι να καταργηθεί η εθνική παιδεία, δηλαδή να αποεθνικοποιηθεί, αλλά να ενταχθεί αυτή η εθνική παιδεία σε μια ευρύτερη χρονική και χωρική προοπτική. Για παράδειγμα, το να διδάσκεται στα σχολεία ο Διονύσιος Σολωμός ή η επανάσταση του '21 δεν αμφισβητείται από κανέναν ότι είναι αναγκαίο. Το πώς διδάσκονται όμως αυτά τα θέματα είναι το θέμα. Αν διδάσκονται με προοπτική την απόδειξη του μεγαλείου του ελληνισμού και της μοναδικότητάς του, διά του αποκλεισμού του τελικά, ως εξαιρετικής περίπτωσης, από τον υπόλοιπο κόσμο, τότε όχι μόνο αδικείται ο Σολωμός και η επανάσταση του '21, αλλά διαμορφώνεται μια παιδεία αποκλεισμού, που απομονώνει τους πολίτες του τόπου από τον περιβάλλοντα χώρο και τους στερεί μάλιστα την προοπτική του μέλλοντος. Όταν όμως τα παραπάνω διδάσκονται με προοπτική τη σύγκριση με την εποχή και το χρόνο που δημιουργήθηκαν, τότε η παιδεία διαμορφώνει πολίτες που μπορούν μέσα από τον πολιτισμό τους να αναπτύσσουν διαλεκτική σχέση με τον περιβάλλοντα παγκόσμιο χώρο. Τότε μόνο υπάρχει ουσιαστικά παιδεία, όταν

παράγει αξίες που προσαρμόζονται στις ανάγκες ενός τόπου και που διαμορφώνονται διαλεκτικά και όχι με αποκλεισμό ως προς τον παγκόσμιο χώρο.

Και σε αυτό το σημείο έγκειται η μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην αριστερά και στους άλλους πολιτικούς χώρους. Στο γεγονός ότι η εθνική παιδεία και οι εθνικές αξίες δεν αναπαράγουν αποκλεισμό και εθνικισμό, αλλά παράγουν διαλεκτική ενσωμάτωση στις παγκόσμιες αξίες. Με αυτή την έννοια εθνικό δεν είναι ό,τι αποκλείει, αλλά ό,τι διευρύνει, ό,τι ενσωματώνει. Άλλωστε μεγάλοι πολιτισμοί όπως ο αρχαίος ελληνικός ήταν αυτοί που ήταν πάντα ανοικτοί στον έξω κόσμο, αυτοί που είχαν τη δύναμη να αφομοιώνουν διαλεκτικά. Σε αυτό το πλαίσιο η αριστερά δεν υποτάσσει στο όνομα του παρελθόντος τον τόπο σε ένα δανεικό μέλλον, αλλά αναστοχάζεται το παρελθόν σε σχέση με το μέλλον που οραματίζεται για τον τόπο. Και αυτό που έχει σημασία είναι με το ποιες παγκόσμιες αξίες ο κάθε πολιτικός χώρος ανοίγει διάλογο.

Όμως πώς να πάνε ακόμα μπροστά τα πράγματα, όταν σε αυτό τον τόπο, αγαπητοί φίλοι, για την έρευνα -ένανς άλλος τομέας διερεύνησης, διαπραγμάτευσης του θέματος “παιδεία”- δίδει αυτό το κράτος 0,2% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος; Όταν χώρες με ανεπτυγμένη έρευνα, με ανεπτυγμένη παιδεία δίδουν 2% ενός πολύ μεγαλύτερου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Εκείνο που θα μας διασώσει είναι η δυνατότητα να παράγουμε τη δική μας σκέψη. Δυστυχώς σήμερα, και θέλω να το τονίσω αυτό, οι μόνες χώρες που παράγουν σκέψη -και είναι τραγικό και παράδοξο- μέσα από το σύστημα της παιδείας τους είναι οι οικονομικά ηγέτιδες χώρες του κόσμου. Τι συμβαίνει με αυτό; Αυτοί που κατέχουν τα κλειδιά του οικονομικού συστήματος στον πλανήτη παράγουν και την καινούρια σκέψη, με αποτέλεσμα να ποδηγετείται και να υποθηκεύεται το μέλλον.

Μιλήσαμε στην αρχή για το Κυπριακό και για το πώς σχετίζεται η παιδεία μας με το εθνικό μας θέμα. Πώς προετοιμάζει η παιδεία μας τους αυριανούς πολίτες για τη

λύση; Ποιες αναφορές γίνονται στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, στο ρόλο της στην κουλτούρα του τόπου; Τι ενυπάρχει στην παιδεία μας που να βοηθά τη συμβίωση σε μια ενδεχόμενη λύση;

Κλείνοντας, θα υπογραμμίσω, επιτρέψτε μου, ακόμη τρία, τέσσερα βασικά προβλήματα της παιδείας μας. Κάθε τάξη σε ένα ευρωπαϊκό σχολείο και στα ιδιωτικά σχολεία της Κύπρου έχει μέσα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε. Υπογραμμίστε, κλείνοντας όμως, διότι έχετε ξεπεράσει κατά πολύ το χρόνο σας.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή ήδη έχω πει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ήθελα να δημιουργήσω αμηχανία· λυπούμαι.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε δημιουργήσατε αμηχανία, για όνομα του Θεού, είμαι πάρα πολύ “εμμήχανος”.

Μην ανησυχείτε καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και πολυμήχανος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ. Κλείνοντας λοιπόν, υπογραμμίζω ότι, όταν μια τάξη σε ένα ιδιωτικό σχολείο στην Κύπρο και σε ένα καλό ευρωπαϊκό σχολείο έχει είκοσι μαθητές και οι δικές μας τάξεις έχουν τριάντα ως σαράντα μαθητές, αυτό είναι ένα κλειδί που οδηγεί στην υποβάθμιση της παιδείας μας και πρέπει άμεσα το Υπουργείο Παιδείας να το δει.

Δεύτερον, τα δημοτικά σχολεία της Κύπρου έχουν μέσα δύο σχολεία τελείως αντικειμαιδευτικό και παρακμιακό αυτό. Και έγινε για να διευρυνθεί ο αριθμός των διευθυντικών θέσεων. Σε αυτό το πράγμα πρέπει η Βουλή να σταθεί πάρα πολύ κριτική και να επιμένει στην επανάκαμψη των πραγμάτων στη σωστή κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, τρώτε χρόνο από τους συναδέλφους σας.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα κλείσω πραγματικά σε ένα λεπτό, χωρίς καμία αναφορά στο ότι μου έχει συμβεί και εμένα από πάρα πολλούς, προηγουμένως, συναδέλφους.

Κλείνω επαναφέροντας το θέμα της κριτικής σκέψης. Νομίζω ότι, μόνο εάν καταφέρουμε να δημιουργήσουμε νέους που να είναι απέναντι σε οποιαδήποτε προβλήματα αντιμετωπίζουν κριτικοί, θα μπορέσουμε να έχουμε αύριο μια πολιτεία ευνομούμενη, διότι είναι αυτοί που θα κληθούν αύριο να κυβερνήσουν αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω δύο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα όχι μόνο δε θα το θεωρήσει ότι δημιουργείται αμηχανία, στους δικούς μας τους βουλευτές αναφέρομαι, αλλά θεωρούμε ότι μετά τη χθεσινή μας απόφαση είναι υποχρέωση του προεδρείου να διακόπτονται οι δικοί μας βουλευτές ακριβώς εκεί που τελειώνει η ώρα τους. Δηλαδή, νομίζω ότι έτσι λειτουργούμε και καλύτερα, οπότε έχετε κάθε δικαίωμα να διακόψετε στα δεκαεννέα, στα είκοσι λεπτά οποιοδήποτε βουλευτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Το να διακόπτω από την έδρα τι σημαίνει, κύριε συνάδελφε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σβήνετε τα μικρόφωνα, κατά τη γνώμη μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορώ εγώ να σβήνω μικρόφωνα από εδώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ίσως θα πρέπει να το δούμε και τεχνικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ζητήσουμε να έρθει και ένας αστυνομικός να τους πιάνει και να τους σηκώνει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θέλετε να κάνω εγώ από εδώ;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διαφορετικά, θα βάλω το αίτημα του κ. Χρίστου να μας βάλετε εδώ από κοινού κουμπί, να πατούμε το κουμπί, να τους σβήνουμε από εδώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο έτσι! Όταν θα μιλήσει αργότερα ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης, θα του πω ότι έχει οκτώ λεπτά, διότι έφαε επτά λεπτά από την ομιλία του ο κ. Χατζηγεωργίου, που, όπως λέει, αυτό του το έκαμαν άλλοι, και το κάμνει και αυτός τώρα. Εντάξει. Κάμνετε να κάμουμε, να δούμε τι θα γίνει εδώ μέσα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ούτε θα είναι παραπάνω η δική μου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Και ήρεμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τελείως! Άλλωστε ακολουθώ το κλίμα που επικρατεί. Εγώ δεν είπα ότι επειδή το έκαναν άλλοι... αλλά πιστεύω -αν μου επιτρέπετε, θέλω να το πω- ότι είναι κάκιση η κατανομή του χρόνου. Έπρεπε ο χρόνος που έχουμε τριών ημερών να διαιρείται διά πενήντα έξι. Αν διαιρείτο διά πενήντα έξι, τότε ο βουλευτής του ΑΚΕΛ θα είχε μισή ώρα και μισή ώρα και οποιοσδήποτε άλλος βουλευτής. Δεν επιτρέπεται κάποιος ενός μικρότερου κόμματος να έχει μία ώρα και άλλος δεκαπέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, να με συγχωρέσετε πολύ, αλλά, εάν η κοινοβουλευτική σας ομάδα έκαμε το δικό της καταμερισμό και σας πέφτει λιγότερος χρόνος, να ζητήσετε να κληθεί η κοινοβουλευτική σας ομάδα και να λύσετε το πρόβλημά σας. Οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, για παράδειγμα, έχουν είκοσι λεπτά. Οι βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος έχουν είκοσι λεπτά. Εσείς έχετε δεκαπέντε. Τι θέλετε από εμένα; Να κατανείμω εγώ το χρόνο;

Λοιπόν, παρακαλώ την κ. Κυριακού να έλθει στο βήμα.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Είμαι αυτορυθμιζόμενη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το δικό μου θέμα σήμερα το πρωί είναι το εμπόριο, εφόσον μπαίνουμε στην Ενωμένη Ευρώπη.

Η Ενωμένη Ευρώπη, της οποίας σύντομα θα γίνουμε μέλος, έχει αφήσει πίσω της δύο παγκόσμιους πολέμους που κατέστρεψαν συθέμελα τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές πόλεις με εκατομμύρια νεκρούς, τραυματίες και χιλιάδες αγνοούμενους. Πενήντα πέντε χρόνια μετά παραμερίστηκαν η έχθρα και η πίκρα και η Ευρώπη ενώθηκε και ξανακτίστηκε.

Η Ευρώπη αρχικά ενώθηκε ως Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. «Η ανάγκη του εμπορίου θα γεννήσει την ειρήνη», είπε ο Σένιερ. Εμπόριο με αυστηρούς νόμους και κανονισμούς, αυστηρό έλεγχο, σεβασμό της επικράτειας της κάθε χώρας μέλους και μακριά από ανήθικες πρακτικές.

Σήμερα η Ενωμένη Ευρώπη είναι ο θεματοφύλακας όχι μόνο της οικονομίας, αλλά και της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης. Από το 1951 μέχρι σήμερα οι Ευρωπαίοι έχουν κάνει τολμηρά άλματα και πάρα πολλές υποχωρήσεις.

Μετά από δέκα χρόνια διαβουλεύσεις και προετοιμασίες, δώδεκα ευρωπαϊκές χώρες έχουν εισαγάγει κοινό νόμισμα, το ευρώ. Την πρώτη του Γενάρη οι Ευρωπαίοι αποχαιρέτησαν δώδεκα εθνικά νομίσματα: οι Γερμανοί το μάρκο, οι Γάλλοι το φράγκο και οι Έλληνες εγκατέλειψαν τη δραχμή. Η δραχμή, το αρχαιότερο νόμισμα της Ευρώπης, έδωσε τη θέση της στο ευρώ.

Το ευρώ μπήκε πανηγυρικά στη ζωή των Ευρωπαίων στις αρχές του 2002 για χάρη του εμπορίου, της διευκόλυνσης των εμπορικών συναλλαγών, της μείωσης του κόστους των αγαθών και της ενθάρρυνσης της ανάπτυξης της ενιαίας αγοράς προς όφελος των καταναλωτών και του εμπορίου.

Εξίσου πολύχρονες συζητήσεις γίνονται και για τη μία ευρωπαϊκή γλώσσα. Στο

θέμα της γλώσσας δεν τα έχουν βάλει κάτω οι Ευρωπαίοι. Η μητρική γλώσσα είναι βαθιά ριζωμένη στη ζωή κάθε Ευρωπαίου. Γίνονται συνεχώς προτάσεις να γίνει δεκτή μια ενιαία γλώσσα και πάλι βέβαια για διευκόλυνση του εμπορίου και την απλοποίηση των συναλλαγών. Κάθε συμβόλαιο που υπογράφεται στην Ευρώπη από δύο ή τρεις Ευρωπαίους “συμπολίτες” στοιχίζει τέσσερις φορές πιο ακριβά απ’ ό,τι στην Αμερική, γιατί εκεί δε χρειάζονται μεταφράσεις. Έτσι, ανάλογη συναλλαγή είναι πολύ πιο ακριβή στην Ευρώπη.

Οι Ευρωπαίοι με την πετυχημένη ένωσή τους διατηρούν την εθνική τους ταυτότητα και υπερηφάνεια και ευτυχώς φαίνεται ότι το θέμα της ενιαίας γλώσσας, χάριν του εμπορίου, δε θα συνεχιστεί. Το εμπόριο θα βρει μόνο του τη γλώσσα του και θα συνεχίσουμε να μιλούμε Ιταλικά, Γαλλικά και Ελληνικά.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρώπη γινόμαστε μέλος μιας από τις τρεις μεγαλύτερες οικονομίες στον κόσμο μαζί με την Αμερική και την Ιαπωνία. Το ότι η Κύπρος γίνεται μέλος μιας από τις τρεις μεγαλύτερες βιομηχανικές δυνάμεις είναι τεράστια πρόκληση και είναι τεράστια η ευθύνη έναντι των νέων κοινωνικοοικονομικών μας εταίρων. Πρέπει να ακολουθήσουμε νέους κανονισμούς, νέα χρηματοοικονομικά σχήματα, νέες νομοθεσίες, αυστηρές εφαρμογές του νέου νομικού πλαισίου, πρέπει να αυξήσουμε την παραγωγικότητά μας και ταυτοχρόνως και την ποιότητα των εμπορευμάτων μας, να μειώσουμε το κόστος, για να γίνουν τα προϊόντα μας ανταγωνιστικά στη νέα μεγάλη αγορά της Ευρώπης, αλλά και στην παγκόσμια αγορά.

Ο Κύπριος επιχειρηματίας είναι σκληρά εργαζόμενος και εφευρετικός. Χρειάζεται όμως να εισαγάγουμε και νέες νοοτροπίες στον τόπο εργασίας και νέα προγράμματα και συστήματα, για να δοθούν κίνητρα στο προσωπικό για αύξηση της παραγωγής τους.

Τόσο οι κανόνες της Ευρώπης όσο και οι κανόνες της παγκόσμιας συμφωνίας του

εμπορίου, της GATT, οδηγούν σε μια παγκόσμια ηθική εμπορίου ίσης μεταχείρισης με αυστηρή εφαρμογή ενάντια στον αθέμιτο ανταγωνισμό η οποία προστατεύει ταυτόχρονα το δημιουργό.

Η Ευρώπη είναι πρότυπο ποιότητας. Τα ευρωπαϊκά προϊόντα χαίρουν παγκόσμιας αναγνώρισης. Η Ευρώπη έχει αντισταθεί στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και στη μαζική βιομηχανοποίηση των προϊόντων της. Τα παραδοσιακά ευρωπαϊκά προϊόντα έδωσαν τη μάχη τους και κέρδισαν, εφαρμόζοντας νέες μεθόδους κατασκευής με παραδοσιακές προδιαγραφές.

Μπαίνοντας στην Ευρώπη, πρέπει να μην παρασυρθούμε από τη μαζική παραγωγή της παγκοσμιοποίησης και πρέπει να στραφούμε στην ποιότητα. Τα κυπριακά παραδοσιακά προϊόντα μπορούν να ξαναζωντανέψουν στη μεγάλη αγορά της Ευρώπης, φτάνει να τα αγαπήσουμε πρώτα εμείς, να προσέξουμε την ποιότητά τους και να μην επιτρέψουμε τις παράνομες αντιγραφές τους.

Η νέα μεγάλη αγορά όπου μπαίνει τώρα η Κύπρος δεν αγαπά τα απρόσωπα βιομηχανικά προϊόντα που δεν έχουν κανένα ενδιαφέρον και κανένα χρώμα. Μπαίνοντας στην Ευρώπη, θα νιώσουμε αυτή την ανάγκη για αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων μας.

Μια μικρή οικονομία όπως η δική μας είναι δύσκολο να ανταγωνιστεί μεγάλες βιομηχανικές χώρες οι οποίες βασίζονται στη μαζική παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων. Η Κύπρος δεν μπορεί να έχει μεγάλες βιομηχανικές μονάδες και το να προσπαθήσουμε να ανταγωνιστούμε χώρες με βαριά βιομηχανία θα ήταν ουτοπία.

Η Ενωμένη Ευρώπη είναι η μεγάλη μας ευκαιρία να αναδείξουμε τα παραδοσιακά υψηλής ποιότητας προϊόντα μας, που η κατασκευή τους χρειάζεται επιδεξιότητα, δημιουργικότητα και πρωτοτυπία. Προϊόντα που δεν μπορούν να κατασκευαστούν στη γραμμή μιας μαζικής βιομηχανικής παραγωγής, αλλά που χρειάζονται μαζί με τη νέα

τεχνολογία και την παρέμβαση του δημιουργού.

Στην Ευρώπη το παλιό και το καινούριο συνυπάρχουν με αρμονία. Η υψηλή τεχνολογία έχει προσαρμοστεί στην παραδοσιακή κατασκευή των προϊόντων της ιστορικής κληρονομιάς της Ευρώπης και τα προϊόντα αυτά εξακολουθούν να διατηρούν την άριστη ποιότητά τους, αλλά με τις νέες μεθόδους κατασκευής τους έχουν γίνει πιο προσιτά στον καταναλωτή. Όπως η καλλιέργεια των φημισμένων λουλουδιών της Δανίας. Τα λουλούδια δεν μπορείς να τα βιομηχανοποιήσεις. Τα φημισμένα κρασιά της Γαλλίας, της Πορτογαλίας, της Ελλάδας. Η φημισμένη γερμανική μπύρα, το σκωτσέζικο ουίσκι, το ισπανικό χοιρομέρι, τα φημισμένα ιταλικά παπούτσια. Η Βουλγαρία, που μπήκε κι αυτή στο χορό των παραδοσιακών προϊόντων, θυμήθηκε ότι κάποτε κατασκεύαζαν αρώματα. Η Τσεχία με τα παραδοσιακά της κρύσταλλα. Η Ουγγαρία με τα ασημικά της με την παραδοσιακή τέχνη. Οι Φινλανδοί, οι Σουηδοί, οι Πολωνοί έβγαλαν έξω τα παραδοσιακά ξύλινα παιχνίδια τους. Γιατί όχι και η Κύπρος; Έχουμε τόσα πολλά παραδοσιακά προϊόντα που μπορούν να αγαπηθούν από τη νέα αγορά που ανοίγεται μπροστά μας: Το χαλούμι, η ζιβανία, ο σουτζιούκος, το χοιρομέρι, τα παραδοσιακά κεραμικά μας, τα “λευκαρίτικα”, το ροδόσταγμα, τα ασημικά και τα κοσμήματα, οι πίνακες, ο αργαλειός και τα παραδοσιακά έπιπλα. Για όλα αυτά ίσως πρέπει να εισαγάγουμε νέα τεχνολογία για την παραγωγή τους.

Μπαίνοντας στην Ευρώπη, πρέπει να γνωρίζουμε ότι η ευρωπαϊκή αγορά χρειάζεται πρωτοτυπία και ποιότητα συνδεδεμένες με την παράδοση και την ιστορία μας. Αυτό είναι η ομορφιά της Ευρώπης, η ποικιλία της!

Η Ενωμένη Ευρώπη αφήνει πίσω της αυτά που ίσως δεν έχουν μεγάλη σημασία και διατηρεί τις παραδόσεις της και τα προϊόντα της, δένοντας την άριστη ποιότητα με την υψηλή τεχνολογία, την παράδοση με την πρόοδο.

Παράλληλα με την παράδοση, η κυβέρνηση με τη Νέα Βιομηχανική Πολιτική της

επικεντρώνεται στην εισαγωγή νέας υψηλής τεχνολογίας στις βιομηχανίες μας με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας. Η χαμηλή μας παραγωγικότητα επηρεάζει σοβαρά την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας.

Στα πλαίσια αυτά, το κράτος επιχορηγεί μέχρι 30% τις νέες εγκαταστάσεις στο μηχανικό εξοπλισμό των εργοστασίων, για να ενθαρρυνθούν οι βιομηχανίες μας να εισαγάγουν νέα τεχνολογία.

Επίσης εισάγονται νέα προγράμματα σε συνδυασμό με τη φορολογική μεταρρύθμιση, για να ενθαρρυνθούν οι μικρές κυπριακές επιχειρήσεις να συνενωθούν, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικές, μειώνοντας το κόστος διοίκησής τους και το κόστος παραγωγής των προϊόντων τους.

Αναγκαία είναι επίσης, δημιουργώντας την κατάλληλη υποδομή, η ενθάρρυνση της έρευνας στην Κύπρο που και αυτό εντάσσεται σε ένα από τα νέα κεφάλαια της βιομηχανικής πολιτικής του κράτους, ιδιαίτερα στον τομέα της έρευνας σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας και την εκμετάλλευση της ηλιοφάνειας στον τόπο μας ως πηγής ενέργειας.

Η ενθάρρυνση της έρευνας και της δημιουργίας είναι ίσως ο σημαντικότερος τομέας της ανάπτυξης της οικονομίας με τη δημιουργία νέων πετυχημένων προϊόντων τα οποία μπορούν να προωθηθούν στην παγκόσμια αγορά.

Παρ' όλον ότι εγγράφονται χιλιάδες νέες εφευρέσεις κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο, λίγες είναι αυτές που πετυχαίνουν εμπορικά. Εντούτοις, οι χώρες ενθαρρύνουν και δίδουν κίνητρα για την έρευνα, γιατί οι νέες εφευρέσεις, όσο μικρές και να είναι, είναι η εξασφάλιση της προόδου και της ανόδου μιας οικονομίας, ιδιαίτερα σε μια χώρα όπως η Κύπρος που συνεχώς αναπτύσσεται.

Προς τούτο η Κύπρος έχει προσυπογράψει δύο συμβάσεις, μια ευρωπαϊκή και μια διεθνή, για την προστασία των εφευρέσεων. Έτσι τώρα ο βιομηχανικός μας κόσμος

έχει άμεση πρόσβαση στη νέα τεχνολογία μέσω του Γραφείου του Εφόρου Εταιρειών του Υπουργείου Εμπορίου και μέσω του διαδικτύου, για να μπορεί να πάρει τη νέα τεχνολογία και να την εφαρμόσει στη βιομηχανία.

Διανύουμε μια νέα περίοδο της διεθνούς οικονομίας, την οικονομία των πληροφοριών. Και για να προοδεύσουμε, θα πρέπει οι Κύπριοι εμποροβιομήχανοι να ενημερώνονται συνεχώς για τις νέες εξελίξεις. Πρέπει να επενδύουμε συνεχώς στον τομέα των γνώσεων και να γίνεται χρήση και αξιοποίηση των πληροφοριών και γνώσεων οι οποίες θα δώσουν νέα ώθηση στα προϊόντα μας και στις επιχειρήσεις μας.

Παράλληλα με την προσπάθεια βελτίωσης και ανάπτυξης των βιομηχανικών μας προϊόντων, παρατηρείται αύξηση στην ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών, πολλές φορές σε βάρος του τομέα των αγαθών.

Η Κύπρος ακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις και σ' αυτό τον τομέα και φαίνεται να παρουσιάζεται μετατόπιση του εργατικού δυναμικού από τον αγροτικό τομέα στον τομέα των υπηρεσιών.

Στην Κύπρο ο τραπεζικός τομέας, οι ασφάλειες, το εμπόριο, ο τουρισμός, το δικηγορικό και το λογιστικό επάγγελμα έχουν αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό που διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην κυπριακή οικονομία.

Παρά τα τραγικά γεγονότα της εντεκάτης Σεπτεμβρίου και παρά τη διεθνή ύφεση, το κυπριακό επιχειρηματικό περιβάλλον δε φαίνεται να έχει επηρεαστεί σοβαρά. Αντίθετα, συνεχίζει να παρατηρείται αύξηση στην εγγραφή νέων επιχειρήσεων και εταιρειών. Το 1999 ενεγράφησαν οκτώ χιλιάδες εξακόσιες νέες εταιρείες, ενώ το 2001 σχεδόν εννιάμισι χιλιάδες νέες εταιρείες. Παράλληλα, διαπιστώνεται σοβαρή μείωση των πτωχεύσεων. Το 1999 είχαμε συνολικά εξακόσιες είκοσι πέντε πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις εταιρειών, ενώ το 2001 είχαμε μόλις τετρακόσιες ενενήντα οκτώ, γεγονός που δείχνει ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις καταφέρνουν να αναδιοργανώνονται και να

αντιδρούν σωστά και έγκαιρα σε δύσκολες περιόδους, όπως η περίοδος που διανύει η ανθρωπότητα τα τελευταία δύο χρόνια με την κάμψη των διεθνών αγορών, τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας, τον έντονο διεθνή ανταγωνισμό και τη μάχη των πληροφοριών.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να συνοψίσω ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις, με την επικείμενη ένταξή μας στην Ενωμένη Ευρώπη, ευρίσκονται μπροστά σε μια ιστορική ευκαιρία για αναβάθμιση, αναδιοργάνωση και τελειοποίηση τόσο των προϊόντων μας όσο και των υπηρεσιών που προσφέρουμε.

Εναπόκειται σε μας να αρπάξουμε αυτή την ευκαιρία και να απομακρύνουμε τα εμπόδια. Μόνο έτσι θα ενθαρρυνθεί η οικονομική ανάπτυξη και η εθνική και ατομική ευημερία του λαού μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, Μαρία.

Ακολουθεί ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης. Είναι η μέρα της γραμματείας σήμερα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, κύριε συνάδελφε. Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Καταλαβαίνω ότι υπάρχουν δυσκολίες και δυσκολεύουν συναδέλφους να είναι την ώρα που είναι ομιλητές στη θέση τους, αλλά εγώ θα διαφωνήσω με μεταφορά αυτών των ομιλιών το απόγευμα. Θα πρέπει να συμπληρωθούν με συναδέλφους άλλων κομμάτων στην πρωινή συνεδρία. Δηλαδή, απουσιάζει ένας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείς του ίδιου κόμματος.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ασφαλέστατα!

...ένας από το ΑΚΕΛ θα συμπληρωθεί με άλλον από το ΑΚΕΛ. Δε θα συμπληρωθεί με συνάδελφο που να δημιουργηθεί ολόκληρη αναστάτωση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θα είμαι λίγο πιο αυστηρός με τον κ. Χρίστου, διότι πιστεύω ότι για να λειτουργούμε σωστά, πρέπει να έχουμε κανόνες. Εγώ δε θα διστάσω, αν αυτό συνεχιστεί πέραν από του να κάμουμε το χατίρι για μια σειρά, να ζητήσω διακοπή της συνεδρίας μέχρι που να έρθουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω... Λοιπόν.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Για να μη δημιουργηθεί οποιαδήποτε παρεξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είχα παρακαλέσει τον Πρόεδρο της Βουλής και το συνάδελφο το Θάσο... Εμείς δε γνωρίζαμε ότι η κ. Παπαδοπούλου είχε τηλεφωνήσει ότι είναι άρρωστη και να μείνει πιο ύστερα. Και εν πάση περιπτώσει, σας διαβεβαιώνουμε ότι δεν υπάρχει καμιά περίπτωση να μεταφερθεί απόγευμα ή οτιδήποτε άλλο. Και, παρακαλώ, ζητώ την κατανόησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Συνεχίστε, κύριε συνάδελφε.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ακόμα δεν άρχισα, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίστε, κύριε συνάδελφε.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για μια ακόμη σχολική χρονιά, παρά τις διακηρύξεις, τις υποσχέσεις και την ωραιοποιημένη εικόνα που παρουσιάζει, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ξεκίνησε με τους χειρότερους οίκονους.

Οι προϋπολογισμοί του 2002 παραμένουν καθηλωμένοι στο 10,7% του συνόλου του προϋπολογισμού ή στο 4,6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), ενώ το 2001 ήταν 10,6% του προϋπολογισμού ή 4,3% του ΑΕΠ.

Το Υπουργείο Παιδείας στην αναφορά του μιλά για 6% του ΑΕΠ ή 15% περίπου του συνόλου του προϋπολογισμού. Και αυτό συμβαίνει, γιατί εντάσσονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας οι χορηγίες, παραδείγματος χάριν, για τις οικογένειες των φοιτητών, που είναι στο Υπουργείο Οικονομικών -και είναι συσχετισμένο με το φορολογικό σύστημα- ή της Νοσηλευτικής Σχολής του Υπουργείου Υγείας στις οποίες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται οι αντιμισθίες των φοιτητών για εργασία στα νοσοκομεία, κονδύλια για τον πολιτισμό και άλλα κονδύλια.

Η συσσώρευση τόσων πολλών προβλημάτων και αδιεξόδων στην κυπριακή εκπαίδευση, η απουσία ουσιαστικού διαλόγου και η συνεχής κρίση αντιπαράθεσης του

Υπουργείου Παιδείας με όλους σχεδόν τους εμπλεκόμενους στην εκπαίδευση φορείς, οφείλεται στην πολιτική λιτότητας, στην απουσία σωστού προγραμματισμού, αλλά και στην ετσιθελική νοοτροπία και παραβίαση κάθε αρχής από την επίσημη πλευρά.

Παρά τις κυβερνητικές διακηρύξεις, δεν υλοποιήθηκαν οι υποσχέσεις για ανέγερση νέων σχολικών κτιρίων και η έλλειψη αιθουσών διδασκαλίας, τα μετακινούμενα τμήματα και τα “σχολεία μαμούθ” εξακολουθούν να ταλαιπωρούν τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Ταυτόχρονα, πολλά σχολεία, τόσο στη δημοτική όσο και στη μέση εκπαίδευση, άρχισαν τη λειτουργία τους παρουσιάζοντας εικόνα εργοταξίου.

Ο πολυδιαφημιζόμενος θεσμός του ενιαίου λυκείου, στη βεβιασμένη εφαρμογή του οποίου προχώρησε το Υπουργείο Παιδείας για μικροπολιτικούς λόγους, οδηγείται στην πλήρη αποτυχία. Καμιά ουσιαστική αξιολόγηση της πρώτης χρονιάς εφαρμογής του θεσμού δεν έγινε. Οι επιλογές των μαθητών επαναλήφθηκαν τρεις φορές, για να είναι τελειωτικές.

Τα αναλυτικά προγράμματα έγιναν πρόχειρα και είναι ημιτελή. Καμιά ουσιαστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών δεν έγινε. Τα εργαστήρια και οι ειδικές αίθουσες σε πολλά σχολεία είτε δεν ολοκληρώθηκαν είτε δεν έχουν εξοπλιστεί.

Στη μέση και τεχνική εκπαίδευση (γυμνασιακή και λυκειακή) οι δαπάνες για την ανέγερση σχολικών κτιρίων μένουν καθηλωμένες στα £5 εκατομμύρια. Ο προϋπολογισμός του 2001 για τις επεκτάσεις και επιδιορθώσεις σχολικών κτιρίων ήταν £1.350.000 και το 2002 μειώνεται στο £1.125.000. Για τον εξοπλισμό εργαστηρίων το 2001 ήταν £500.000 και το 2002 μειώνεται στις £415.000.

Από τις επιτόπιες ετήσιες επισκέψεις μας ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαπιστώσαμε ότι τα περισσότερα εργαστήρια είναι ακατάλληλα ή/και μη επαρκώς εξοπλισμένα.

Στο γυμνάσιο η εισαγωγή του μαθήματος της πληροφορικής πραγματοποιείται

χωρίς ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χωρίς επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Στην τεχνική/επαγγελματική εκπαίδευση η εισαγωγή του νέου προγράμματος αναδόμησης και ανασχεδιασμού συναντά τεράστια προβλήματα λόγω της δραματικής έλλειψης σχολικών κτιρίων.

Η προδημοτική εκπαίδευση πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτεται από δημόσια δωρεάν παροχή σε όλα τα παιδιά από τριών χρονών. Η προδημοτική εκπαίδευση πρέπει να θεσμοθετηθεί και ο τελευταίος χρόνος πριν από την είσοδο στο δημοτικό να ενταχθεί στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Τα κονδύλια για την επέκταση της δημόσιας προδημοτικής ήταν για το 2001 £1.079.000· για το 2002 μειώθηκε στις £865.000 μόνο.

Στη δημοτική εκπαίδευση το Υπουργείο Παιδείας είναι δέσμιο των διακηρύξεων του. Προχωρεί στην επέκταση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου, παρά τα τεράστια κενά και αδυναμίες που παρουσιάζονται στην εφαρμογή του λόγω έλλειψης κονδυλίων και κακού προγραμματισμού.

Ο θεσμός του ολοήμερου δημοτικού σχολείου αποτελεί μια σημαντική εκπαιδευτική καινοτομία και συντρέχουν σοβαροί εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί λόγοι για την εφαρμογή του. Χρειάζονται όμως ολοκληρωμένο πρόγραμμα και κατάλληλη υποδομή για να πετύχει ο θεσμός. Ιδιαίτερα, υπάρχει έλλειψη ηλεκτρονικών υπολογιστών και αρκετές φορές το κόστος το επωμίζονται οι γονείς. Επίσης, πρέπει σταδιακά να ενταχθούν στο ολοήμερο σχολείο και οι τρεις ειδικότητες, δηλαδή, η μουσική, η γυμναστική και η τέχνη.

Για ανέγερση νέων σχολικών κτιρίων δημοτικής εκπαίδευσης το κόστος το 2001 ήταν £2.470.000 και το 2002 μειώθηκε στα £2.385.000. Για τις επεκτάσεις και επιδιορθώσεις τα £2 εκατομμύρια του 2001 μειώνονται στο £1,5 εκατομμύριο το 2002.

Η εφαρμογή του νόμου για την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα σχολεία

καρκινοβατεί, αφού δεν έγινε σωστή προετοιμασία. Διορίζονται μη προσοντούχοι εκπαιδευτικοί τη στιγμή που υπάρχουν δεκάδες αδιόριστοι ειδικοί. Αποτέλεσμα είναι να συνεχίζεται η απαράδεκτη περιθωριοποίηση, που δείχνει και το μέτρο ευαισθησίας της πολιτείας μας απέναντι σ' αυτά τα παιδιά και τις οικογένειές τους.

Η εξαγγελία της κυβέρνησης το Γενάρη του 2000 ότι σε δύο χρόνια όλα τα σχολεία θα έχουν θέρμανση φαίνεται ότι ήταν εξαγγελία χωρίς αντίκρισμα. Να μην αναφέρω ότι στην πρώτη προσπάθεια, πριν από δύο χρόνια, το αποτέλεσμα ήταν να επωμισθούν τα περισσότερα έξοδα εγκατάστασης και μελετών οι σύνδεσμοι γονέων των σχολείων.

Η κυβέρνηση με τη συντηρητική της πολιτική οδηγεί στην αναξιοπιστία και στην περαιτέρω υποβάθμιση του δημόσιου σχολείου, γεγονός που ενισχύει την παραπαιδεία και την ιδιωτική εκπαίδευση.

Το Υπουργείο Παιδείας, παρά τις μεγαλόστομες εξαγγελίες, στην πράξη παραβιάζει χρονοδιαγράμματα, αθετεί υποσχέσεις και με την αποσπασματική προσέγγιση των προβλημάτων και τη διασπαστική τακτική απέναντι στις οργανώσεις και τους φορείς οξύνει τα προβλήματα και διευρύνει τα αδιέξοδα παρά δίνει ουσιαστικές λύσεις.

Παρά τις υποσχέσεις και τα χρονοδιαγράμματα, επαναλαμβάνεται το θλιβερό φαινόμενο να διενεργούνται κάθε χρόνο τοποθετήσεις και μετακινήσεις εκπαιδευτικών μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς.

Το ΑΚΕΛ, όπως και στο παρελθόν, θα στηρίξει με όλες του τις δυνάμεις τις προσπάθειες των εκπαιδευτικών και των μαθητών, αλλά και των οργανωμένων γονιών, για να ξεπεραστούν όσο το δυνατό πιο γρήγορα τα προβλήματα και να επιτελέσουν με επιτυχία το δύσκολο έργο που καλούνται να εκπληρώσουν κάτω από αντίξοες συνθήκες.

Ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θεωρούμε ότι η ανώτατη εκπαίδευση μπορεί να

προσφερθεί στην πόλη της Λάρνακας με τη φιλοξενία σχολής ή σχολών πανεπιστημίων της Κύπρου. Προς αυτή την κατεύθυνση θα στρέψουμε τις προσπάθειές μας με γνώμονα τόσο το όφελος της πόλης μας και του θεσμού του πανεπιστημίου όσο και του λαού της πόλης και της επαρχίας μας.

Θα ήθελα να αναφέρω μόνο για ένα λεπτό και τα προβλήματα της επαρχίας μου. Για δέκα χρόνια τώρα σχεδόν τα ίδια λέμε και τίποτε δε γίνεται. Αυτό είναι ομόφωνη απόφαση και των πέντε βουλευτών της Λάρνακας. Κανένα πρόβλημα δε συγκινεί την κυβέρνηση: το λιμάνι, το αεροδρόμιο, η ανάπτυξη του οδικού δικτύου της πόλης και της επαρχίας, η κατασκευή κυματοθραυστών, η μαρίνα, η λαϊκή γειτονιά, η αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων, το πάρκο της Αλυκής, τα διυλιστήρια, τα στεγαστικά προβλήματα των προσφύγων αλλά και των μη προσφύγων. Διότι και οι μη πρόσφυγες έχουν ανάγκη τη στέγαση, την αναζωογόνηση και την αναδάσωση της ορεινής Λάρνακας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Η κ. Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Η συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών συνιστά κορυφαία εκδήλωση της Δημοκρατίας. Είναι η ώρα που η κυβερνητική πολιτική κι οι εξαγγελίες περνούν μέσα από τη βάσανο της ευρύτερης κριτικής στάσης των κομμάτων και αποφασίζεται η επικύρωση ή απόρριψή τους.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην ημικατεχόμενη μας πατρίδα, οι αγωνίες δε λένε να κοπάσουν, είναι πολλές. Τα τραγικά αδιέξοδα που επισώρευσε η τουρκική εισβολή, η συνεχιζόμενη ημικατοχή, η

προσφυγιά που σηκώνει βαρύ σταυρό στον ώμο. Το εθνικό ξεκαθάρισμα των ηρωικών εγκλωβισμένων μας. Το δυσεπίλυτο κυπριακό πρόβλημα λόγω της τουρκικής αδιαλλαξίας. Ανοιχτή πληγή παραμένει η διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων. Την ίδια ώρα που ακροβατούμε σε μια εύθραυστη γραμμή μεταξύ ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας κι ένα λάθος μπορεί να μας φέρει στη συνομοσπονδιακή όχθη, την ίδια ώρα που αναζητούμε διέξοδο από το θανάσιμο εναγκαλισμό της Τουρκίας στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα στην ίδια μας την κοινωνία έχουν εισβάλει ύπουλοι εχθροί που ροκανίζουν επικίνδυνα τον κοινωνικό μας ιστό. Βαθιά σήψη, κρίση και αποσύνθεση.

Έγκλημα, ναρκωτικά, κερδοσκοπία με πωλήσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών, λαθρεμπόρια, εγκλήματα λευκού κολάρου, ακολασία. Βία μέσα κι έξω από την οικογένεια με θύματα κυρίως γυναίκες και παιδιά. Κλοπές, ένοπλες ληστείες, φόνοι. Μικροαπατεώνες μπαινοβγαίνουν στις φυλακές. Μεγαλοαπατεώνες με ισχυρές διασυνδέσεις ξεφεύγουν από το χέρι του νόμου. Αετονύχηδες που ξάφρισαν τα κομποδέματα της φτωχολογιάς στο χρηματιστήριο της ασυδοσίας παραμένουν στο απυρόβλητο, ασύλληπτοι κι ατιμώρητοι. Η αναζήτηση των αιτίων της σήψης δεν περιορίζεται μόνο στο σπάσιμο του κοινωνικού ιστού και στις ανακατατάξεις που επισώρευσε το τραγικό καλοκαίρι του 1974 ή στην ατιμωρησία των ενόχων. Είναι απότοκο της αλλαγής στη στάση ζωής μεγάλης μερίδας της κοινωνίας μας, που στο βωμό του εύκολου κέρδους και του ωφελιμισμού είναι έτοιμη να θυσιάσει αξίες που άλλοτε ήταν αδιαμφισβήτητες.

Σε μεγάλο βαθμό αυτή η κρίση έχει τις ρίζες της και στην παιδεία. Μια παιδεία που ίσως έπαψε να εμπνέει και να χαλυβδώνει αντιστάσεις ή να διαπλάθει χαρακτήρες. Στην παιδεία θα αφιερώσω το μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας μου, γιατί η σωστή παιδεία είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της εθνικής μας επιβίωσης, φορέας παράδοσης,

πνευματικής ελευθερίας και δημοκρατίας, ίδια η ελπίδα για ξεσκλάβωμα και το σφρίγος για διεκδίκηση κι αγώνα.

Συνάδελφοι,

Έχουμε εισέλθει σε μια νέα εποχή. Κύρια χαρακτηριστικά της η παγκοσμιοποίηση, η τεχνολογική έκρηξη, η κοινωνία της γνώσης, η ταχύτητα των εξελίξεων. Η ανάγκη επένδυσης στη γνώση προβάλλει επείγουσα. Το στοίχημα στη νέα εποχή θα το κερδίσουμε ως κοινωνία, αν μορφώσουμε χαρακτήρες ελεύθερους στη σκέψη, στην έκφραση, στην εξωτερίκευση συναισθημάτων, ιδεών και δεξιοτήτων. Αν η παιδεία μας καλλιεργεί τις ανθρωπιστικές αξίες, χωρίς να παραγνωρίζει τον τεχνολογικό παράγοντα και τις θετικές επιστήμες. Αν η παιδεία μας δημιουργεί ενεργούς πολίτες, εξοικειωμένους με τα επιτεύγματα της τεχνολογίας, τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και το διαδίκτυο, ανθρώπους περήφανους που μπορούν να προοδεύουν στηριζόμενοι στις δικές τους δυνάμεις κι όχι να αναγκάζονται να έρπουν και να λείχουν, για να εξασφαλίσουν μια θέση στο δημόσιο, επιστρατεύοντας τον “μπάρμπα απ’ την Κορώνη”. Χρειαζόμαστε αξιοκρατία και ισοπολιτεία σε όλους τους τομείς της ζωής.

Μια κριτική ματιά γύρω μας δείχνει πως το κυνήγι της γνωσιολογικής ύλης έχει περιθωριοποιήσει τη συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη του ατόμου. Η παιδεία μας αυτοεγκλωβίζεται.

Τα κρούσματα απειθαρχίας και νεανικής παραβατικότητας αυξάνονται.

Οι συνεχείς συγκρουσιακές αντιπαραθέσεις των συνδικαλιστικών εκπαιδευτικών οργανώσεων, των οργανωμένων γονιών, η αμφιταλαντευόμενη στάση του Υπουργείου Παιδείας, αντί να επουλώνουν πληγές, πυροδοτούν κρίσεις. Τα αρνητικά αποτελέσματα αυτής της σύγκρουσης είναι ήδη εμφανή.

Κι όμως αντί να δούμε συγκροτημένες κι ουσιαστικές προτάσεις να υποβάλλονται από όλους τους ενδιαφερόμενους, με στόχο την ουσιαστική αναβάθμιση της παιδείας, οι

διάφορες πλευρές διαπληκτίζονται αδιάκοπα για συνδικαλιστικά αιτήματα και διεκδικήσεις. Χρειάζεται ουσιαστικός διάλογος με τη συμμετοχή όλων, για να δοθούν λύσεις σε προβλήματα.

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός αυξάνεται, η παραπαιδεία οργιάζει, η νέα τεχνολογία δεν εφαρμόζεται επαρκώς, το σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών χρήζει εκσυγχρονισμού με βάση ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

Παρά την προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας για εισαγωγή καινοτομιών, την οποία δε μηδενίζουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα, εμείς κρίνουμε πως ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου δε λειτούργησε όπως θα έπρεπε.

Η εξαγγελία για ίδρυση τεχνολογικού πανεπιστημίου εφαρμοσμένων επιστημών, αν και βεβιασμένη, αφού η μελέτη δεν κατατέθηκε ακόμη, μας βρίσκει στην ουσία σύμφωνους. Το νέο πανεπιστήμιο δεν πρέπει να υστερεί από το υφιστάμενο και να είναι καλά σχεδιασμένο, στελεχωμένο και ισότιμο.

Θεωρούμε τα κονδύλια για την παιδεία ανεπαρκή για να καλύψουν την πληθώρα τρεχουσών εκπαιδευτικών αναγκών.

Επισημαίνουμε ελλείψεις στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Η αρχή για διδασκαλία σε τάξεις μικτές είναι ορθή. Χρειάζεται όμως σωστή υλικοτεχνική υποδομή, κατάρτιση του προσωπικού σε μεθοδολογικές προσεγγίσεις και υλικοτεχνική υποστήριξη. Αρκετά παιδιά με ειδικές ανάγκες αναγκάζονται να φοιτούν σε απaráδεκτα μικρές αίθουσες (δύο επί τρία) με ανεπαρκή υποδομή. Δεν μπορεί να αφήνεται στον εθελοντισμό και στο σύνδεσμο γονέων η φροντίδα για προκήρυξη και χρηματοδότηση των θέσεων για συνοδούς τους, ούτε η αγορά θερμάνσεων ή η κάλυψη άλλων αναγκών.

Υπάρχουν “σχολεία μαμούθ” των χιλίων διακοσίων, χιλίων τριακοσίων μαθητών και μεγάλος αριθμός μαθητών στις αίθουσες διδασκαλίας.

Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές εξακολουθούν να διδάσκονται θεωρητικά, γιατί δεν υπάρχει επαρκής αριθμός τους. Η εξαγγελία “κάθε μαθητής και κομπιούτερ”, που ήταν και πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος, δεν πραγματοποιήθηκε ακόμη.

Στον τομέα της επιστημονικής έρευνας είμαστε η τελευταία χώρα από όλες τις υποψήφιας χώρες για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με ποσοστό μικρότερο από 1%, ενώ το μικρότερο ποσοστό στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έρευνα είναι τουλάχιστο 2%.

Φτωχό είναι και το κονδύλι για τον πολιτισμό. Η κρατική επιχορήγηση δήμων, οργανώσεων, συλλόγων για πολιτιστικές εκδηλώσεις δεν υποκαθιστά την ανεπαρκέστατη πολιτιστική υποδομή που έχουμε ως κράτος. Η Κύπρος με περισσότερο από τρεις χιλιάδες χρόνια πολιτισμού, δε διαθέτει στον εικοστό πρώτο αιώνα ένα μέγαρο μουσικής, μια εθνική πινακοθήκη, ένα μουσείο, μια καλά στελεχωμένη από Κυπρίους κρατική ορχήστρα. Προτείνουμε τη σύσταση γενικής γραμματείας πολιτισμού με την αυτονόμηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας με κύριο μέλημα την ανάπτυξη της πολιτιστικής μας υποδομής ως υπόβαθρο για την πνευματική καλλιέργεια του κοινωνικού συνόλου.

Στηλιτεύουμε το γεγονός πως το Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρά τα δέκα χρόνια ζωής του, δεν αναδείχθηκε από το κράτος σε βασικό εργαλείο μετεξέλιξης της κυπριακής κοινωνίας. Η πολιτεία επένδυσε σ’ αυτό χωρίς ουσιαστικά να το αξιοποιήσει.

Στο σύγχρονο ανταγωνιστικό και ραγδαία μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο περιβάλλον είναι αναγκαίες η ισότητα δικαιωμάτων κι η ισότητα ευκαιριών. Συχνά όμως παρουσιάζεται το δημοκρατικό έλλειμμα να εξάγουμε πλειάδα επιστημόνων στο εξωτερικό όπου και διαπρέπουν, ενώ εδώ στην πατρίδα μας πολλές φορές τους παραγκωνίζουμε ή τους υποαμείβουμε ωθώντας τους σε μόνιμη μετανάστευση.

Δημοκρατικά ελλείμματα εξακολουθεί να συντηρεί η κοινωνία μας και στον τομέα της ισότητας των δύο φύλων. Δεν αρκούν οι νομοθεσίες μοντέλα. Χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας και καταπολέμηση πεπαλαιωμένων προκαταλήψεων και νοοτροπιών σε βάρος της γυναίκας. Ο σεβασμός προς το αντίθετο φύλο χτίζεται από νεαρής ηλικίας από το ίδιο το σχολείο, την οικογένεια και τον κοινωνικό περίγυρο.

Δημοκρατικό έλλειμμα συνιστά επίσης η μη αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό ατόμων με ξεχωριστές ή ειδικές ικανότητες, σε μια εποχή που έχει ανάγκη όλων των ταλέντων και προσώπων και δεν πρέπει να υπάρχουν αποκλεισμοί και περιθωριοποιήσεις.

Η παιδεία είναι ασφαλώς έννοια ευρύτερη της εκπαίδευσης. Η εθνική παιδεία χτίζεται, καλλιεργείται και επηρεάζεται κι από άλλους σημαντικούς παράγοντες, όπως είναι τα ερεθίσματα της καθημερινής ζωής, τα πρότυπα που δημιουργεί η κοινωνία, τα είδωλα που κατασκευάζονται και προβάλλονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Είναι γι' αυτό που ανεπιφύλακτα υποστηρίζουμε να προβάλλονται και να επιβραβεύονται τα πρότυπα που ενσαρκώνουν αξίες και ιδανικά και όχι να ηρωτοποιούνται εγκληματίες, βιαστές, βαποράκια και τυχοδιώκτες. Χρειάζονται οι νέοι μας αντισώματα, χρειάζονται οδοδείχτες που να τους οδηγούν μακριά από ξενόφερτα αμφισβητούμενα ιδάλματα οποιασδήποτε αμερικάνικης σαπουνόπερας και υποκουλτούρας, τους ντόπιους μιμητές και τους πολλούς πειρασμούς που την περιτριγυρίζουν. Άρτος και θεάματα προς τέρψη των πορτοφολιών των ολίγων και προς απόγνωση των πολλών που ίσως εξακολουθούν να προβληματίζονται και δεν έγιναν ακόμη λωτοφάγοι αξιών και παθητικοί θεατές του αυτοεξευτελισμού μας.

Είναι φανερό ότι χρειαζόμαστε ένα άλλο όραμα παιδείας. Ένα άλλο σύστημα ευέλικτο, διαρκούς εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης κι επανεκπαίδευσης. Μια παιδεία που δε θα στηρίζεται στη μέθοδο της αποστήθισης, αλλά στην έρευνα, στο διεισδυτικό

πνεύμα και στην κριτική σκέψη, με έμφαση στον άνθρωπο, στην ευτυχία και όχι μόνο στην επιτυχία, στην αρετή και όχι μόνο στην επιδεξιότητα, στην ανθρωπιά και όχι μόνο στη διαχειριστική ικανότητα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα διαμόρφωσε, μετά από ενδελεχή και εμπειριστατωμένη μελέτη, τη δική μας πολιτική πρόταση για την παιδεία, που κωδικοποιείται λακωνικά στη φράση «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΖΩΗ». Η πρότασή μας είναι εναρμονισμένη με τα διεθνή δρώμενα και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή έχει επαναβεβαιωθεί στη Σύνοδο Κορυφής των αρχηγών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Λισαβόνα, που στοχεύει να καταστήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση “πρώτη οικονομική δύναμη παγκόσμια μέχρι το 2010”, επενδύοντας στη διά βίου εκπαίδευση, στην οικονομία της γνώσης, στην αναβάθμιση της ποιότητας και των επιπέδων της αναγνωρισμένης εκπαίδευσης με ισότιμη συνεργασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και τη συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Για να καταστεί η Κύπρος διά βίου κοινωνία της γνώσης, της πληροφορίας, της μάθησης, του επαγγελματισμού και της προσφοράς με ευρωπαϊκό προσανατολισμό, πιστεύουμε πως από την προδημοτική και σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης πρέπει να παρέχονται καθορισμένα ποιοτικά επίπεδα εκπαίδευσης. Η έκθεση των μαθητών σε όλες τις πτυχές της εκπαίδευσης πριν την εξειδίκευση στο πανεπιστήμιο είναι αναγκαία.

Προτείνουμε επιγραμματικά:

- Τη σύσταση εθνικού συμβουλίου για την παιδεία πάνω σε υπερκομματική βάση.
- Αυτονόμηση και ενδυνάμωση της κρατικής βιβλιοθήκης, για να προσφέρει στα πλαίσια της διά βίου εκπαίδευσης.
- Αυτονόμηση και επέκταση του ρόλου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ώστε να συμπεριλαμβάνει την αξιολόγηση και παρακολούθηση των εθνικών επιπέδων εκπαίδευσης για τη δημοτική, γυμνασιακή και λυκειακή εκπαίδευση τόσο στο

δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

- Αποκατάσταση της ενιαίας αντίληψης και αντιμετώπισης μεταξύ των βαθμίδων της εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Αναδιαμόρφωση της διοικητικής δομής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εισαγωγή της μηχανογράφησης και μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών του και των σχολικών βιβλιοθηκών.
- Εισαγωγή εύκαμπτων συστημάτων διοίκησης.
- Αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών ψυχολόγων στα σχολεία.

Προτείνουμε για την προδημοτική εκπαίδευση την υιοθέτηση του θεσμού της σταδιακής επέκτασης της δωρεάν προδημοτικής εκπαίδευσης, από τριάντισι μέχρι πεντέμισι χρονών, για όλο το μαθητικό πληθυσμό.

Στη δημοτική εκπαίδευση προτείνουμε τη σταδιακή επέκταση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου σε όλα τα δημοτικά και στην εισαγωγή του μαθήματος του ηλεκτρονικού υπολογιστή από τη δεύτερη τάξη του δημοτικού. Το ολοήμερο σχολείο θα παρέχει τα αναγκαία αναλυτικά προγράμματα και στα απογευματινά μαθήματα θα διδάσκονται γυμναστική, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και κολύμβηση. Αυτό συνεπάγεται κατάλληλη στελέχωση από εκπαιδευμένο προσωπικό και σωστή υποδομή σε κτιριακές ανάγκες. Η ίδια εργαστηριακή υποδομή θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στη διά βίου εκπαίδευση για την επιμόρφωση ενηλίκων τα βράδια.

Στη γυμνασιακή και λυκειακή εκπαίδευση προτείνουμε την κατάργηση των “σχολείων μαμούθ”, τη μείωση των μαθητών ανά τάξη, τον εκσυγχρονισμό του διδακτικού προγράμματος και την εισαγωγή του ολοήμερου σχολείου στα γυμνάσια και στα λύκεια. Επίσης προτείνουμε εκσυγχρονισμό του τρόπου αξιολόγησης των μαθητών και βελτίωση και αναβάθμιση των αναλυτικών προγραμμάτων.

Υποστηρίζουμε την ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση και τη δημιουργία νέων πανεπιστημιακών σχολών (Νομικής Σχολής, Σχολής Καλών Τεχνών, Πολυτεχνικής Σχολής) στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Υποστηρίζουμε τη δημιουργία στο Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών (ΠΕΕΤ):

- Τεχνολογικής σχολής με την αναβάθμιση και του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ).
- Σχολής υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης της Νοσηλευτικής Σχολής.
- Σχολής Γεωπονικών Επιστημών, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης και αυτονόμησης του Δασικού Κολεγίου και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών.
- Σχολής τουρισμού με αναβάθμιση του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ) και του Μεσογειακού Ινστιτούτου Διεύθυνσης (ΜΙΜ).
- Σχολής εφαρμοσμένων τεχνών που να συμπεριλαμβάνει ειδικότητες που θα αφορούν το περιβάλλον και την επεξεργασία τροφίμων.
- Ενίσχυση των κυπριακών κολεγίων και αναβάθμισή τους σε ιδιωτικά πανεπιστήμια με αυστηρά καθορισμένα κριτήρια με βάση σωστό εθνικό σύστημα αξιολόγησης.

Προτείνουμε:

- Καλύτερο προγραμματισμό των αναγκών σε διδακτικό προσωπικό.
- Ενθάρρυνση των μεταπτυχιακών σπουδών στην Κύπρο και στο εξωτερικό.
- Ενίσχυση και διεύρυνση των ερευνητικών προγραμμάτων.
- Φορολογικά κίνητρα για συγκεκριμένες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δαπάνες.
- Εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου και εκτεταμένου συστήματος κρατικών υποτροφιών και σπουδαστικών δανείων.

Στοχεύουμε στο να καταστεί δυνατή η πρόσβαση του πολίτη κάθε ηλικίας σε προγράμματα εξατομικευμένης μάθησης εξ αποστάσεως, ώστε να μπορεί να βελτιώσει τις γνώσεις του και όταν ακόμα έχει αποφοιτήσει από διάφορα σχολεία. Γι' αυτό προτείνουμε τη δημιουργία ανοιχτού πανεπιστημίου, την εξατομικευμένη μόρφωση με τη χρήση πολυμέσων, εργαστηρίων, την αγορά υπηρεσιών από ειδικούς και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω προσβάσιμων ιστοσελίδων.

Το Δημοκρατικό Κόμμα πρότεινε στο προεκλογικό του πρόγραμμα για τις βουλευτικές εκλογές σταδιακή αύξηση των δαπανών για την παιδεία από 5,6% περίπου που είναι σήμερα σε 8% του ΑΕΠ μέχρι το 2005, γιατί οραματιζόμαστε να καταστήσουμε την Κύπρο την πρώτη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κατά κεφαλή δαπάνες για την παιδεία.

Το δικό μας ολοκληρωμένο όραμα παιδείας πιστεύουμε πως θα ανοίξει για όλους μια λεωφόρο αναζήτησης και κατάκτησης της γνώσης και θα φέρει μια “ειρηνική επανάσταση” στο χώρο της παιδείας, εξασφαλίζοντας ένα καλύτερο αύριο για μας και τα παιδιά μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αξιοποιήσω το υπόλοιπο του χρόνου μου, για να αναφερθώ ακροθιγώς σε κάποια επιμέρους θέματα ως βουλευτής Λευκωσίας.

Δυτική Λευκωσία

Διαπιστώνω έλλειψη πολιτικής βούλησης, για να γίνουν αναπτυξιακά έργα και έργα υποδομής σε όλη την επαρχία Λευκωσίας. Εμείς είμαστε ο φτωχός συγγενής. Ιδιαίτερα όμως αισθητή είναι η ανυπαρξία τέτοιων έργων στις περιοχές της δυτικής Λευκωσίας που γειτνιάζουν με το κατεχόμενο διαμέρισμα της Μόρφου. Στη Σολιά, στη Μαραθάσα, στην πεδινή περιοχή του ελεύθερου διαμερίσματος Μόρφου καθώς και στις περιοχές Ορεινής και Πιτσιλιάς. Υπάρχουν πάγια και ανικανοποίητα αιτήματα των

κατοίκων της περιοχής: Να αναπτυχθεί ένα καλύτερο οδικό δίκτυο, να γίνει μια βιομηχανική περιοχή, να κατασκευαστούν προσβάσεις πάνω στον υπεραστικό δρόμο, να γίνουν αποχετευτικό σύστημα και έργα υποδομής, πάρκα, χώροι πρασίνου, να αξιοποιηθούν οι ποταμοί, να δοθούν κίνητρα στα νέα ζευγάρια να παραμένουν στα χωριά που δυστυχώς κι αυτά αντιμετωπίζουν την αστυφιλία. Η έλλειψη αναπτυξιακών έργων συνοδεύεται, δυστυχώς, και από την έλλειψη έργων τουριστικής ανάπτυξης, παρά το γεγονός ότι η περιοχή παρουσιάζει ένα ασύγκριτο πλούτο αξιόλογων αρχαίων και βυζαντινών ιστορικών μνημείων και μάλιστα προστατευόμενων από την Ουνέσκο.

Δρόμος Κοκκινοτριμιθιάς - Αστρομερίτη

Ο δρόμος Κοκκινοτριμιθιάς - Αστρομερίτη είχε εξαγγελθεί πριν από το 1974. Είναι ένα έργο ζωτικής σημασίας για τους κατοίκους της περιοχής για προστασία της οδικής ασφάλειας και ομαλή κυκλοφορία. Δυστυχώς μοιάζει με το ατέλειωτο γεφύρι της Άρτας που «ολημερίς το κτίζανε, το βράδυ γκρεμιζόταν». Μόνο που σ' αυτή την περίπτωση δεν έχει αρχίσει το κτίσιμο. Παρά τις προσδοκίες των κατοίκων της περιοχής, δεκάδες υποσχέσεις αρμόδιων υπουργών παρέμειναν στις ελληνικές καλένδες. Ενώ υπάρχει δέσμευση του Υπουργού Συγκοινωνιών για υποβολή έκθεσης προόδου ανά εξάμηνο, καμία έκθεση δεν κατατέθηκε το 2001 για την πρόοδό του. Η κατασκευή του έργου πρέπει οπωσδήποτε να ολοκληρωθεί και οποιεσδήποτε δυσκολίες υπάρχουν, να υπερπηδηθούν.

Μπαλώματα δρόμων

Τα συνεχή μπαλώματα που γίνονται στους δύο βασικούς άξονες κυκλοφορίας Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη και στην περιοχή ορεινής Λευκωσίας δε λύνουν προβλήματα. Η διέλευση δρόμων μέσα από κατοικημένες περιοχές επιβαρύνει ουσιαστικά την ποιότητα ζωής των κατοίκων και δημιουργεί αυξημένους κίνδυνους για την ασφάλειά τους. Επιβάλλεται να γίνουν νέοι μοντέρνοι αυτοκινητόδρομοι και στις

δύο περιοχές.

Αναξιοποίητοι υδάτινοι πόροι

Τα νερά των ποταμών των περιοχών Σολιάς-Μαραθάσας και Περιστερώνας-Ακακίου παραμένουν αναξιοποίητα την ίδια ώρα που η γεωργία της περιοχής καταστρέφεται λόγω λειψυδρίας.

Η έλλειψη νερού που μαστίζει ολόκληρη την ύπαιθρο της επαρχίας Λευκωσίας, καθώς και οι δυσκολίες διάθεσης της παραγωγής και οι εξευτελιστικά χαμηλές τιμές των κυριότερων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων της περιοχής έχουν κυριολεκτικά συνθλίψει τα γεωργικά εισοδήματα που αποτελούν τον κυριότερο πόρο ζωής των κατοίκων.

Αστυφιλία

Η αστυφιλία μαστίζει τα χωριά της επαρχίας Λευκωσίας, ιδιαίτερα τις πιο απομακρυσμένες κοινότητες της Μαραθάσας, της Σολιάς και της Πιτσιλιάς. Τα μέτρα που λαμβάνονται για αντιμετώπιση της κατάστασης είναι σπασμωδικά. Χρειάζεται πραγματική βούληση για διάθεση των αναγκαίων οικονομικών πόρων που θα αναστρέψουν την κατάσταση. Νομίζω μια αναφορά στο κυβερνητικό σχέδιο χρηματοδότησης στέγης για την ενθάρρυνση παραμονής των κατοίκων στις απομακρυσμένες κοινότητες της υπαίθρου είναι πολύ αποκαλυπτική. Με βάση το σχέδιο αυτό, στα εννέα χρόνια διακυβέρνησης της παρούσας κυβέρνησης παραχωρήθηκαν σε ολόκληρη την Κύπρο τριάντα πέντε δάνεια σε ισάριθμες οικογένειες, δηλαδή κάτι λιγότερο από τέσσερα δάνεια το χρόνο. Διερωτώμαι πραγματικά αν υπάρχει το αναγκαίο κρατικό ενδιαφέρον και ποια επίδραση μπορούν να έχουν τέτοια σχέδια και τέτοιες πολιτικές στη συγκράτηση του πληθυσμού και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο.

Ακρικές περιοχές

Η Λευκωσία είναι ο φτωχός συγγενής στα κρατικά κονδύλια, το έχουμε ήδη πει. Ακριτικές περιοχές μέσα στην ίδια τη Λευκωσία -Βόρειος Πόλος, Παλλουριώτισσα, Καϊμακλί, Άγιος Δομέτιος- παρουσιάζονται σε μεγάλο βαθμό υποβαθμισμένες. Οι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι τις εγκαταλείπουν και έγιναν άντρο προσέλκυσης ξένων εργατών, Ποντίων, Φιλιππινέζων και άλλων εθνικοτήτων, με αποτέλεσμα στα γκέτο που δημιουργούνται να μην μπορεί ελεύθερα να κυκλοφορήσει ο Κύπριος πολίτης το βράδυ. Πρέπει να δοθούν κίνητρα στους Ελληνοκύπριους, για να μείνουν εκεί και να αξιοποιηθούν ευρωπαϊκά κονδύλια, για να συντηρηθούν τα διατηρητέα σπίτια της κάθε περιοχής σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Δε θα αναφερθώ στην ανεπάρκεια των μηχανισμών ελέγχου ασφάλειας και υγιεινής των τροφίμων, γιατί εκεί χρειάζεται να γίνει πάρα πολλή δουλειά και ως επιστήμονας ειδικός βλέπω ότι έχουμε πολλά ελλείμματα στην εφαρμογή της εξευρωπαϊσμένης νομοθεσίας στην πράξη.

Θα ολοκληρώσω, αγαπητοί συνάδελφοι, λέγοντας ότι η Κύπρος είναι μια φαινομενικά ευημερούσα χώρα. Κι όμως πίσω από τη λαμπερή βιτρίνα υπάρχει και φτώχεια, δυστυχία, καταπίεση. Υπάρχουν άτομα τρίτης ηλικίας που οι ευτελείς τους συντάξεις δεν τους εξασφαλίζουν ούτε και τα στοιχειώδη προς το ζην. Μονήρεις γέροντες και γριές, που σε άξενους συνοικισμούς ή φτωχόσπιτα έχουν δύσκολες συνθήκες ζωής λόγω της προσφυγιάς, της εγκατάλειψης, των γηρατειών. Υπάρχουν γηροκομεία -κι έχω δει πάρα πολλά- με υποτυπώδη και ανεπαρκή στελέχωση και υποδομή, όπου ρίχνονται οι ηλικιωμένοι και καρτερούν το θάνατο, χωρίς προγράμματα ψυχαγωγίας, χωρίς κρατική μέριμνα. Και αυτό δυστυχώς είναι το πρόβλημα. Γιατί αν έχουμε πράγματι κράτος δικαίου, θα πρέπει να επενδυθούν κονδύλια, θα πρέπει να ελέγχονται όλα τα γηροκομεία, θα πρέπει να γίνει γηριατρείο.

Υπάρχουν οικογένειες διαλυμένες από τα ναρκωτικά. Υπάρχει προσφυγιά,

γκετοποίηση ατόμων σε άξενους συνοικισμούς. Ο ίδιος ο Κεντρικός Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών δεν έχει ικανοποιήσει πλήρως τα δικά τους αιτήματα για προσωρινή άνεση. Επίσης υπάρχουν κλειδαμπαρωμένες κάποιες μελέτες του Πανεπιστημίου Κύπρου για την αξία των απολεσθέντων εισοδημάτων.

Υπάρχουν ανάπηροι που καρτερούν το ισχνό κρατικό βοήθημα για μήνες και καταταλαιπωρούνται, γιατί η μηχανογράφηση αργεί και δεν έχει δυστυχώς ληφθεί πρόνοια να αποφευχθούν οι ταλαιπωρίες, στέλλοντας τους το κρατικό τους βοήθημα με άλλο τρόπο.

Ως Βουλή νομοθετούμε και έχουμε εκσυγχρονίσει την κυπριακή νομοθεσία, ώστε να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο στους πλείστους τομείς. Παρά την έγκρισή τους όμως, τα πλείστα νομοθετήματα παραμένουν πρακτικά ανεφάρμοστα. Τελειώνω.

Εδώ είναι ακριβώς που το κράτος πρέπει να επικεντρώσει την προσοχή του, να εφαρμόσει αυστηρότερα τις νομοθεσίες, να προωθήσει στην πράξη την αξιοκρατία, την ισοπολιτεία, να εδραιώσει μηχανισμούς στήριξης και προστασίας του κάθε πολίτη.

Κατά την άποψη μου, σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις που ανέφερα το δίλημμα που τίθεται δεν είναι αν θα έχουμε περισσότερο ή λιγότερο κράτος, αλλά πώς θα έχουμε σωστό κράτος πρόνοιας που να εξυπηρετεί τις ανάγκες του πολίτη. Κι ένα τέτοιο κράτος θα πρέπει να αποδείξει έμπρακτα ότι σέβεται τον κάθε πολίτη, προασπίζει τα δικαιώματά του και εγκύπτει με στοργή, για να τα προστατεύει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο συνάδελφος Κώστας Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να αλλάξουν με τον κ. Γεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, παρακαλώ.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο, τέτοια περίπου χρονική περίοδο καλούμεθα ως εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού να εκτιμήσουμε τις προτάσεις της κυβέρνησης μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρόνο που ακολουθεί, αλλά και την πολιτική που η κυβέρνηση άσκησε τον προηγούμενο χρόνο ή ακόμη καλύτερα και για τα προηγούμενα χρόνια. Και δικαίως χαρακτηρίζεται η συζήτηση και έγκριση του προϋπολογισμού του κράτους ως κορυφαία πολιτική πράξη του κοινοβουλίου.

Στην αλματώδη πορεία μας των τελευταίων χρόνων για την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μια διαχρονική πορεία την οποία διανύσαμε με προσοχή και προγραμματισμό μέχρι σήμερα, θα πρέπει να την ολοκληρώσουμε συνειδητοποιώντας παράλληλα ότι το περιβάλλον μέσα στο οποίο σήμερα ζούμε χαρακτηρίζεται από ραγδαίες και δραματικές αλλαγές, ένα έντονα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας κάνει τα προβλήματα κοινά για όλους μας, σε όλες τις χώρες και για όλες τις κοινωνίες των πολιτών.

Η κυβέρνηση πήρε τα μηνύματα της εποχής, τις απαιτήσεις της κοινωνίας των πολιτών και με σωστό προγραμματισμό, σταδιακά και με πλήρη σεβασμό στα νομικά, επαγγελματικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων, προχωρεί, για να μειώσει τα μη παραγωγικά τμήματα του δημόσιου τομέα, να προετοιμάσει κατάλληλα την υποδομή του κράτους, να αναβαθμίσει τις προσφερόμενες υπηρεσίες και να φιλελευθεροποιήσει ημικρατικούς οργανισμούς, για να τους καταστήσει ευέλικτους και πιο αποτελεσματικούς. Και όλες αυτές οι προσπάθειες, για να αντιμετωπιστούν με επιτυχία οι προκλήσεις που διαφαίνονται από την ενταξιακή πορεία της πατρίδας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την τεχνολογική πρόοδο και την παγκοσμιοποίηση της

αγοράς στο βαθμό που απαιτείται και είναι εφικτό. Τα μέτρα αυτά αντανακλώνται με ανάλογες πρόνοιες στον φετινό κρατικό προϋπολογισμό.

Η δημόσια υπηρεσία κλήθηκε από πολύ νωρίς να αναλάβει ρόλο οργανωτή, προγραμματιστή, επόπτη, ελεγκτή, κατασκευαστή και παραγωγού. Κλήθηκε πολλές φορές να αναλάβει κι έναν άλλο ρόλο, που μέχρι σήμερα τον ασκεί αυτόν του επιχειρηματία. Όπως σχεδόν σε όλες τις χώρες έτσι και στην Κύπρο η δημόσια υπηρεσία ξεκίνησε ως η κύρια πηγή παροχής υπηρεσιών και κατασκευής έργων. Όμως σε όλες σχεδόν τις ανεπτυγμένες χώρες η δημόσια υπηρεσία μετεξελίχθηκε σε υπηρεσία οργάνωσης, προγραμματισμού και εποπτείας, για να εξασφαλίσει στον πολίτη ποιότητα, επάρκεια και χαμηλό κόστος υπηρεσιών και έργων, με δεδηλωμένη την κρατική εγγύηση ότι καμιά αλλαγή και κανένας εκσυγχρονισμός δε θα δικαιολογεί θυματοποίηση των κεκτημένων και δικαιωμάτων των εργαζόμενων υπαλλήλων.

Όμως μέσα από την ευρωπαϊκή μας πορεία και την αλλαγή του ρόλου του κράτους, χρειάζονται και πρέπει να γίνουν επαναπροσδιορισμοί και αναπροσαρμογές.

Στον τόπο μας, εκείνο που επισημαίνεται είναι η επιμονή μας να δώσουμε ρόλους και ευθύνες σε ορισμένους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας που έχουν ξεπεραστεί, ενώ θα ήταν προς το συμφέρον του πολίτη να δώσουμε αυτούς τους ρόλους σε άλλες υπηρεσίες πιο παραγωγικές. Να αναφέρω ένα απλό παράδειγμα: Η Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία είναι το τμήμα της κυβέρνησης που έχει την αρμοδιότητα να βγάζει τις προδιαγραφές για την αγορά οποιουδήποτε εξοπλισμού του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων ραντάρ, νοσοκομειακού εξοπλισμού, κ.λπ. Έχει είκοσι δύο άτομα επιστημονικό προσωπικό, ηλεκτρολόγους και μηχανολόγους μηχανικούς και υπάρχουν, παρακαλώ, άλλοι τετρακόσιοι τριάντα τρεις μηχανικοί αυτοκινήτων, υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, ισιωτές, μπουγιατζήδες αυτοκινήτων, σιδηρουργοί. Το κράτος τους έχει, γιατί παλιά το κράτος αγόραζε τα αυτοκίνητα και,

όταν αυτά χαλούσαν, έπρεπε να τα πάρουν στην Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία για να τα φτιάξουν. Όταν χαλούσε το καζανάκι στο γραφείο του υπουργού ή τρυπούσε το ντεπόζιτο του νερού στο υπουργείο του ή τρυπούσε η εξάτμιση του υπουργικού αυτοκινήτου, έπρεπε να επιστρατευθούν συνεργεία των τριών, των πέντε και των δέκα ατόμων για να το επιδιορθώσουν και να σπαταλήσουμε πάρα πολλές ανθρωποώρες εργασίας. Αυτός είναι ο ρόλος του κράτους;

Πιστεύω ότι έφτασε ο καιρός να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις και προκλήσεις της νέας χιλιετίας. Οι μεταβαλλόμενες συνθήκες, τεχνολογικές, οικονομικές και άλλες, υπαγορεύουν επαναπροσδιορισμό του ρόλου του κράτους. Στόχος μας θα πρέπει να είναι η μείωση του ρόλου του κράτους και ο περιορισμός του μόνο στους τομείς εκείνους που η εμπλοκή του είναι πραγματικά σημαντική αλλά και αναντικατάστατη.

Το κράτος πρέπει να κατευθύνει την οικονομική δραστηριότητα και όχι να είναι μέρος της παραγωγής της. Θα πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες όπου το κράτος θα γίνει πραγματικός υπηρέτης, να εξυπηρετεί τον πολίτη και να του προσφέρει τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες με όσο το δυνατό χαμηλότερο κόστος. Στόχος μας θα πρέπει να είναι η διαμόρφωση ενός κράτους που να σταματήσει να σπαταλά σε δραστηριότητες που δεν του αρμόζουν και να εξοικονομήσει πόρους, για να μπορέσει να καταστεί ένα κράτος πρόνοιας.

Και εδώ πρέπει να περιστρέφεται η προσοχή μας: Πού σταματά το κράτος και πού ξεκινά η ιδιωτική πρωτοβουλία αλλά και πού ενδείκνυται η συνεργασία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Πολλές φορές ο κρατισμός είναι αναποτελεσματικός και αντιπαραγωγικός και ο ιδιωτικός τομέας αδίστακτος, όταν πρόκειται για οικονομικά συμφέροντα. Δεν μπορούμε να θεωρούμε ούτε το δημόσιο, ούτε τον ιδιωτικό τομέα ανάθεμα, αλλά μια αναγκαιότητα. Μόνο αν θεσπίσουμε μηχανισμούς ελέγχου, θα καταστήσουμε και τους δύο τομείς πολύ χρήσιμους και επωφελείς προς την κοινωνία,

το φορολογούμενο και τον καταναλωτή. Σ' αυτή τη στόχευση και τον προγραμματισμό, πρόκληση εφαρμογής αυτής της πολιτικής, της σύγχρονης και ευέλικτης είναι οι υπηρεσίες και τα τμήματα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Οδικές μεταφορές - Οδική ασφάλεια

Στον τομέα των δημόσιων επιβατικών μεταφορών, η πολιτική του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων θα πρέπει να στοχεύσει στη διασφάλιση και συνέχιση της προσφοράς μεταφορικών υπηρεσιών στο κοινό, πολιτική που ταυτόχρονα εξυπηρετεί και τους σκοπούς της απάμβλυνσης της κυκλοφοριακής συμφόρησης και της μείωσης της ρύπανσης της ατμόσφαιρας που προκαλείται από την αυξημένη χρήση των ιδιωτικών αυτοκινήτων. Στα πλαίσια της πολιτικής αυτής θα πρέπει να προωθηθεί η διεύρυνση των υφιστάμενων περιφερειακών εταιρειών λεωφορείων, η ίδρυση νέων, καθώς και η βελτίωση του συστήματος επιδότησής τους.

Εναέριες μεταφορές - Αεροδρόμια

Η ελευθεροποίηση των πτήσεων εντάσσεται στον άξονα της πολιτικής του κράτους για μια ανταγωνιστική οικονομία. Παράλληλα στηρίζουμε τον εθνικό μας μεταφορέα, ώστε να μπορέσει να βρει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που θα μας επιτρέψουν να επιβιώσει στο επερχόμενο έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Σ' ό,τι αφορά τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, στόχευσή μας είναι η υλοποίηση των σχεδίων που εκπονήθηκαν από τη "Σοφρεάβια" και την "Αεροπόρ ντε Παρί". Θα πρέπει να επιδιωχθεί συνεργασία με τον επενδυτή που θα αναλάβει την υλοποίηση των έργων και τη διαχείριση των αεροδρομίων με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και πιο συγκεκριμένα αυτή του BOT (Build, Operate and Transfer). Στόχος είναι να αποκτήσουμε σύγχρονα κτίρια και εξειδικευμένη προσοδοφόρα διαχείριση.

Η διαδικασία προσφορών για τους αερολιμένες συνεχίζεται και βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας των εγγράφων προσφοράς και αναμένεται ότι πριν το τέλος του ερχόμενου μήνα θα ζητηθούν οι τελικές προσφορές από τους προεπιλεγέντες οίκους.

Θαλάσσιες μεταφορές - Εμπορική ναυτιλία

Ο εμπορικός μας στόλος κατέχει σήμερα την έκτη θέση παγκοσμίως. Γι' αυτό ο τομέας της εμπορικής ναυτιλίας είναι μέσα στις προτεραιότητες ανάπτυξης της κυπριακής κυβέρνησης. Όπως είναι γνωστό, η κυπριακή σημαία κυματίζει ανά το παγκόσμιο σε δύο χιλιάδες εξακόσια είκοσι δύο πλοία ολικής χωρητικότητας 27.473.638 τόνων.

Στόχος μας θα πρέπει να είναι η πλήρης εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Έχουμε επίσης υποχρέωση και δέσμευση για ποιότητα, όχι μόνο ως έκτος παγκόσμιος εμπορικός στόλος, αλλά και ως ενεργό και δραστήριο μέλος του Συμβουλίου του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.

Ταχυδρομικές Υπηρεσίες

Η γενική πολιτική της κυβέρνησης όσον αφορά το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών κινείται γύρω από τους βασικούς άξονες που διέπουν τη λειτουργία όλων των σύγχρονων ταχυδρομικών οργανισμών. Κύρια προτεραιότητα είναι η συνεχής βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών, η εισαγωγή νέων που βασίζονται στις δυνατότητες της τεχνολογίας/πληροφορικής και η υιοθέτηση πελατοκεντρικής πολιτικής. Παράλληλα δίνεται μεγάλη σημασία στην επιμόρφωση του προσωπικού, στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη σωστή διαχείριση των πόρων και στην αύξηση του κύκλου εργασίας πάνω σε σταθερή βάση.

Τηλεπικοινωνίες - Μετοχοποίηση της ΑΤΗΚ - Ελευθεροποίηση

Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών προχωρούμε με γοργούς ρυθμούς, με στόχευση την ελευθεροποίηση της αγοράς. Η νέα τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία, η συζήτηση της οποίας έχει αρχίσει στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, είναι πλήρως εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Τρόποι εκτέλεσης έργων δημοσίου - Κυβερνητική πολιτική - Επίσπευση κυβερνητικών έργων

Στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό που έχει κατατεθεί από τον Υπουργό Οικονομικών, προβλέπονται για το 2002 αναπτυξιακές δαπάνες που έχουν σχέση με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων της τάξης του 30.5% και σε αριθμούς γύρω στα £96 εκατομ., σε σύγκριση με £67 εκατομ. που ήταν την προηγούμενη χρονιά. Αν υπολογίσουμε και τους νέους τρόπους εκτέλεσης έργων του δημοσίου, το 2002 θα υπάρχουν πολύ περισσότερα αναπτυξιακά έργα. Σ' αυτό το θέμα η αντιπολίτευση εστιάζει τα πυρά της, για την καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση των αναπτυξιακών έργων, αλλά και στο χαμηλό ποσοστό υλοποίησής τους που παρατηρείται καθεχρονικά στην εκτέλεση των έργων αυτών. Εύλογα θα ήταν -και πειστικά- τα ερωτήματά τους, αν συνοδεύονταν και από καλόπιστα επιχειρήματα και προτάσεις εκσυγχρονισμού της παλιομοδίτικης μεθοδολογίας και διαδικασίας που μέχρι τώρα ακολουθούμε όλοι μας.

Άκουσα με προσοχή τα όσα είπε ο συνάδελφος Γιώργος Χατζηγεωργίου αλλά και άλλοι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης, αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα. Θα συμφωνούσα μαζί τους ότι κατά το 2001, τουλάχιστον μέχρι και τον παρελθόντα Οκτώβριο, το ποσοστό εκτέλεσης των αναπτυξιακών έργων ήταν, όπως και το 2000, γύρω στο 67% με 70%. Ποια είναι όμως η πρόταση του ΑΚΕΛ-Αριστερά για τη βελτίωση της εικόνας αυτής και λύσης του προβλήματος; Μήπως αυτό είναι ένα

καινούργιο φαινόμενο; Έχω ανατρέξει στα οικονομικά δρώμενα του παρελθόντος και παρατηρώ ότι αυτό είναι ένα ενδημικό φαινόμενο από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το ενδημικό πρόβλημα είναι και παραμένει στις διαδικασίες. Τις παλιομοδίτικες, όπως ανέφερα προηγουμένως, διαδικασίες. Έχει ευθύνη η κυβέρνηση που δεν έφερε ενώπιόν μας προτάσεις για αλλαγή και εκσυγχρονισμό αυτών των διαδικασιών; Θα έλεγα, ναι, για την καθυστέρηση. Όμως υπάρχει η βούληση και η θέληση να τεθούν ενώπιόν μας πολύ σύντομα αυτές οι προτάσεις.

Ορθή όμως είναι και η επισήμανση αυτού του θέματος και από τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Παπαδόπουλο, ο οποίος είπε στην ομιλία του: «Αφού κατά κοινή ομολογία το πρόβλημα του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που υφίσταται εδώ και πολλά χρόνια, διότι δεν είναι φαινόμενο της θητείας αυτής της κυβέρνησης, και επηρεάζει τόσο δυσμενώς τόσους άλλους τομείς και δείκτες της οικονομίας, νομίζω ότι και επείγει και δικαιολογείται η λήψη ριζικών θεσμικών μέτρων για αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού διοικητικού προβλήματος». Κατέθεσε δε και σχετική πρόταση στο σώμα.

Για να μπορεί το κράτος, επιτέλους, η εκτελεστική εξουσία να εφαρμόζει τρόπους όπως και η Βουλή -αυτό το σώμα- εφάρμοσε για τον οίκο της, αλλάζοντας τις διαδικασίες των προσφορών για το κτίριο της Βουλής με ειδική νομοθεσία για την ταχύτερη και την ποιοτική εκτέλεση του έργου που έγινε αυτό το μικρό θαύμα, το οποίο έτυχε της δημόσιας ευχαρίστησης και επαίνου από όλους και από τον Πρόεδρο της Βουλής.

Αν η πρόταση που θα έλθει ενώπιόν μας και εγκριθεί θα είναι πανομοιότυπη με την αλλαγή που έκανε αυτό το σώμα, η Βουλή για το σπίτι της, τότε μπορούμε με βεβαιότητα να πούμε ότι θα γίνεται αξιοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών και κονδυλίων 100%.

Όμως σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να πω πως διαφεύγουν από τη μνήμη των βουλευτών της αντιπολίτευσης και αναπτυξιακά έργα τα οποία όχι μόνο δεν καθυστέρησαν αλλά παραδόθηκαν έγκαιρα, χωρίς καμιά υπερημερία, όπως το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας που είναι η ανέγερση του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού της ΑΗΚ που στοίχισε τριακόσια και πλέον εκατομμύρια λίρες. Ένα έργο που συμπληρώθηκε σε τρία χρόνια, χωρίς καμιά απολύτως καθυστέρηση.

Όσον αφορά το δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας, Δεκέλειας-ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, η πραγματικότητα είναι ότι είναι ένας δρόμος αστικών προτύπων. Και ο λόγος είναι, αγαπητέ συνάδελφε Ζαχαρία Κουλία, ότι η λύση αυτή επιτεύχθηκε με κοινωνική συναίνεση και συνεννόηση με τις κοινότητες της περιοχής, στα πλαίσια του αμφίδρομου κοινωνικού διαλόγου.

Αν η κυβέρνηση και το αρμόδιο υπουργείο, χωρίς τον κοινωνικό διάλογο, προχωρούσε και κατασκεύαζε δρόμο υπεραστικών προδιαγραφών, σήμερα τόσο εσείς όσο και άλλοι, οι οποίοι αμφισβητείτε την καλόπιστη προοπτική της κυβέρνησης, θα ωρύνονταν όλοι οι συνάδελφοι για την αυταρχικότητα αυτής της κυβέρνησης, διότι δεν έλαβε υπόψη το κοινωνικό περιβάλλον, την τοπική κοινωνία. Έγιναν δεύτερες σκέψεις με πρωτοβουλία των ίδιων των κοινοτήτων και οργανωμένων συνόλων της περιοχής και σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών τον παρελθόντα Νοέμβριο αποφασίστηκε ομόφωνα, στην παρουσία όλων των βουλευτών όλων των κομμάτων η αναβάθμιση του δρόμου σε υπεραστικό και αυτοκινητόδρομο με περίφραξη και λωρίδα έκτακτης ανάγκης. Αυτή είναι η πραγματικότητα και καμιά σπατάλη εκατομμυρίων δεν έχει γίνει. Καμιά καθυστέρηση δεν παρατηρήθηκε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έγινε πολύς λόγος από συναδέλφους αντιπολίτευσης -τον κ. Χατζηγεωργίου, τον κ. Αριστοφάνη Γεωργίου- για τις καθυστερήσεις και τα αυξημένα κόστα στο δρόμο Λεμεσού-Πάφου. Δε θα διαφωνούσα ποσώς με τους συναδέλφους για τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς που γεννούν καθυστερήσεις και αγοράζουν κόστα, προσθέτουν κόστα στον πολίτη σε έργα ανάπτυξης. Είναι γι' αυτό το λόγο που πρέπει όλοι μαζί να πολεμήσουμε αυτές τις διαδικασίες, αυτά τα συστήματα και να εισαγάγουμε άλλες μεθόδους σχεδιασμού ανέγερσης, διαχείρισης και μεταβίβασης ή τα συστήματα αυτοχρηματοδότησης, όπως θα γίνει πολύ σύντομα με τους δρόμους Πάφου-Πόλης και Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη, οι οποίοι θα εξοφληθούν με κρατική καταβολή διοδίων, καθώς και για άλλα έργα κοινής ωφελείας τα οποία πολύ σύντομα η κυβέρνηση θα αποφασίσει. Το θέμα όμως είναι -και εδώ είναι η ουσία- ότι οι βουλευτές, ιδιαίτερα του ΑΚΕΛ-Αριστερά, διαπιστώνουν τις αδυναμίες αυτές των συστημάτων, ταυτόχρονα παρατηρούμε όλοι μας και μια τοποθέτηση, θα έλεγα καλύτερα μια δογματική αντίληψη, αντιμετώπιση, ότι δεν πρέπει να αλλάξουμε αυτά τα συστήματα και να παραμείνουν οι ίδιοι αναχρονιστικοί τρόποι και διαδικασίες εκτέλεσης έργων του δημοσίου.

Ως βουλευτής προερχόμενος από την επαρχία Αμμοχώστου θα ήθελα να πω αρκετά για την ανάπτυξη η οποία παρατηρείται στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Δε με παίρνει ο χρόνος, όμως συνοπτικά θα ανέφερα τα δεκάδες έργα, πολεοδομικά ή άλλα, το οδικό δίκτυο το οποίο αναπτύσσεται στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Έργα δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, τα οποία έχουν μετατρέψει το μοναδικό τμήμα της ελεύθερης Αμμοχώστου σε ένα απέραντο εργοτάξιο. Αυτά θα τα καταθέσω ενώπιον του σώματος γραπτώς.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έγινε αρκετός λόγος για τη διαφθορά και τη σήψη η οποία παρατηρείται στην κοινωνία μας. Και έγινε ιδιαίτερα λόγος ότι αυτή η διαφθορά και η σήψη είναι επί

ημερών αυτής της διακυβέρνησης. Με όλο το σέβας και τη συμφωνία που έχω ότι αυτή η σήψη και η διαφθορά υπάρχει, να μου επιτρέψετε να πω ότι αυτή η σήψη και διαφθορά είναι διαχρονική από τη γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και είναι διαχρονική και στη δεκαετία του '60 και '70, με όλα εκείνα τα πολιτικά, οικονομικά σκάνδαλα, το νεποτισμό, την αναξιοκρατία, τα οποία μέχρι σήμερα δεν είχαμε την τύχη να δούμε στο φως της δημοσιότητας. Οποιαδήποτε δε φωνή και αν ακουγόταν τότε για αποκάλυψη αυτών των σκανδάλων ή την ονομασία αυτών των ηθικών και φυσικών αυτουργιών τους, σιωπούσαν στο τέλος αυτές οι φωνές κάτω από το βάρος μιας κρατικής, θα έλεγα, τρομοκρατίας. Τη δεκαετία μετά, ιδιαίτερα του 1974 μετά την τούρκικη εισβολή και κατοχή, αυτοί που ανέλαβαν τότε να φτιάξουν το κράτος του '60 ήταν συνήθως τα άτομα τα οποία ανέλαβαν να το ξαναφτιάξουν μετά το '74. Η ίδια ενδημική παρουσία ορισμένων. Τα σκάνδαλα, ενδημικά. Δε θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα έκαστο από αυτά. Είναι και γνωστά αλλά και παροιμιώδης η εμφάνισή τους. Ιδιαίτερα, όμως, θα έλεγα ότι τα τελευταία χρόνια, αυτή η διαχρονική και ενδημική παρουσία υπάρχει και σήμερα. Όμως, ο σκοπός μας είναι να χρωματίσουμε αυτά τα σκάνδαλα; Να τα κατηγοριοποιήσουμε και να δούμε ποια είναι τα περισσότερα του άλφα ή βήτα κομματικού χρωματισμού ή ανάλογα με το πού ανήκουν πολιτικά ή κομματικά οι δημιουργοί τους; Αυτός είναι ο σκοπός μας εμάς, ως Βουλή; Ή του κάθε πολίτη ξεχωριστά;

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γεώργιου Γεωργίου, τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κύριε συνάδελφε, συμπληρώθηκε ο χρόνος σας.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εκείνο το οποίο καλούμεθα όλοι σ' αυτό τον ιδιαίτερα ευπαθή τομέα είναι να ανασυντάξουμε όλες τις δυνάμεις μας, για να αποκρούσουμε συλλογικά και υπεύθυνα αυτό το φαινόμενο, το οποίο ως έρπουσα μορφή κοινωνικού καρκινώματος κατατρώνει και αποστεώνει τον κοινωνικό ιστό της ανθρωπιάς, της εντιμότητας και της ηθικότητας αυτού του λαού.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δράπτομαι της ευκαιρίας, μιλώντας για πρώτη φορά από το επίσημο βήμα της Βουλής για τους κρατικούς προϋπολογισμούς, ως νέος βουλευτής προερχόμενος από την προσφυγιά και τον ξεσπιτωμό της προδοσίας του '74...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, είμαι υποχρεωμένος να σας διακόψω. Είναι οδηγίες του κοινοβουλευτικού σας εκπροσώπου.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απλώς να πω, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυτούμαι, άχαρος ο ρόλος μου, αλλά είμαι υποχρεωμένος να το κάνω.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εκείνο το οποίο θέλω, προερχόμενος από την επαρχία Αμμοχώστου ως πρόσφυγας, είναι να καλέσω το σώμα στην προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη και του κ. Ντενκτάς για την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος, να μεταφέρω τη φωνή των προσφύγων για συναίνεση και ενότητα, συλλογικότητα και υπευθυνότητα στους χειρισμούς και αποφάσεις για το εθνικό μας θέμα. Μια ενότητα που να στηρίζεται στον πατριωτικό ρεαλισμό και τη σύνεση, μακριά από ακρότητες και μηρυκασμό του παρελθόντος. Ενός παρελθόντος που στοίχισε

ακριβά στην πατρίδα μας. Γιατί αυτή την πατρίδα την ταλαιπωρήσαμε όλοι μας. Και δεξιοί και αριστεροί και κεντρώοι και σοσιαλιστές. Άλλοι με τις πράξεις και τις παραλείψεις μας, άλλοι με το χειροκρότημα και άλλοι με την ένοχη σιωπή μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τον κ. Γιάννο Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι είναι η τιμητική της παιδείας σήμερα. Η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2002 που είναι μπροστά μας κάνει αναφορά στα ζητήματα παιδείας και πολιτισμού με τα εξής χαρακτηριστικά:

«Η παιδεία πρέπει να αντιμετωπίζεται από κάθε κυβέρνηση ως εθνική προτεραιότητα και ως βασικό κοινωνικό αγαθό, το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται ισότιμα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και για όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ή άλλες ανάγκες. Η ενίσχυση και αναβάθμιση της παιδείας αποτελεί το βασικότερο μοχλό της μελλοντικής ανάπτυξης του κράτους και η επιτροπή αποδίδει μεγάλη σημασία στον παράγοντα αυτό.».

Πιο κάτω επισημαίνεται πως, ανάμεσα σε άλλα, στον υπολογισμό του ρυθμού αύξησης των αναπτυξιακών δαπανών για την παιδεία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες του μισθολογίου. Οι δαπάνες για την έρευνα στην Κύπρο είναι περίπου της τάξης του 0,2% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), που αντιπροσωπεύουν ποσοστό κατά μέσο όρο λιγότερο του ενός δεκάτου των αντίστοιχων πόρων των χωρών της Ευρώπης. Διαθέτουμε πολύ λιγότερα από όσα οι υπόλοιπες υπό ένταξη χώρες, ενώ -

και εδώ είναι το ουσιαστικό- παρουσιάζουμε τους καλύτερους οικονομικούς δείκτες. Επισημαίνεται επίσης η ανάγκη ενίσχυσης όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, καθώς και επέκταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στην ίδια έκθεση οι δαπάνες για τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες χαρακτηρίζονται “πενιχρές”, αφού υπολογίζονται μόλις στο 0,1% του ΑΕΠ, «δεικνύοντας», λέει η έκθεση, «έτσι την αδιαφορία της επίσημης κυβερνητικής πλευράς σε σχέση με την πολιτιστική ανάπτυξη». Μια αναπτυξιακή πολιτιστική πολιτική για την οποία και ο ίδιος ο υπουργός παραδέχτηκε ότι «έχουμε μείνει πολύ πίσω».

Όλα αυτά παρά τις προσπάθειες από πλευράς κυβέρνησης να παρουσιαστεί ο τομέας της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της έρευνας ότι συγκρίνεται ευνοϊκά με τους αντίστοιχους αυτών των περισσότερο προηγμένων χωρών. Μακάρι, αγαπητέ συνάδελφε Ταραμουντά, να δίνουμε για την έρευνα και να μη διαφημίζαμε τα κονδύλια αυτά. Εδώ αυτό που συμβαίνει είναι ακριβώς το αντίθετο. Να μη δίνουμε και να διαφημίζουμε. Τα περιβόητα εκκολαπτήρια. Εδώ και δύο χρόνια έγινε η μελέτη, βγήκαμε σε προσφορές, κατακυρώθηκαν οι προσφορές και ο πρώτος προσφοροδότης αποσύρθηκε, γιατί ο αρμόδιος υπουργός τού ζήτησε εντός τριών μηνών να γίνουν εγκαίνια, να είναι έτοιμος για εγκαίνια. Αυτά, κατά τη γνώμη μας, καταδεικνύουν και τη φιλοσοφία της κυβέρνησης στον τομέα διάθεσης των εσόδων του κράτους. Φανερώνουν την ετοιμότητα ή όχι να αντιμετωπίσουμε σε βάθος και ουσιαστικά την πρωτοφανή κρίση θεσμών και αξιών, την ηθική παρακμή και τη σήψη που μαστίζει τα τελευταία χρόνια την κυπριακή κοινωνία. Γιατί; Τι άλλο από αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων αποτελεί η ενίσχυση του σημαντικότερου ρόλου που διαδραματίζει η παιδεία και ο πολιτισμός στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας;

Εμείς, όπως και ο απλός πολίτης, δεν αναμένουμε πως αυτό μπορεί να γίνει με θεαματικές διακηρύξεις, πρόχειρες εξαγγελίες εντυπωσιασμού, μακριά από προγραμματισμό, μελέτη και διάλογο για τα όποια μέτρα στήριξης της παιδείας. Πολύ περισσότερο, δεν επιτυγχάνουμε το στόχο, όταν αυτός υπάρχει βέβαια, με προσπάθεια για ευημερία των αριθμών και όχι των πολιτών.

Κρίνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, πως και οι φετινοί προϋπολογισμοί και σ' αυτόν τον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα αποτελούν άλλη μια προσπάθεια ωραιοποίησης και μόνο της υπάρχουσας κατάστασης. Όλοι ανεξαιρέτα οι τομείς στο χώρο της εκπαίδευσης κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για τις δυνατότητες προσφοράς που τους παρέχονται και για την προοπτική τους. Το μέλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επίσης δεν προβάλλει ευοίωνο σε όποιον εγκύψει με περισσότερη προσοχή και στα κονδύλια του προϋπολογισμού και στα όσα συμβαίνουν καθημερινά γύρω μας σε σχέση με τις πολλές παραμέτρους αυτού του ζητήματος.

Τα κονδύλια για το πανεπιστήμιο παραμένουν στα ίδια επίπεδα με τα προηγούμενα χρόνια. Οι δαπάνες για την πανεπιστημιούπολη επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο. Οι υποσχέσεις για επίσπευση της διαδικασίας ανέγερσης της πανεπιστημιούπολης, ώστε να δεχθεί τους πρώτους φοιτητές το 2002, φαίνονται απομακρυσμένες. Τη στιγμή μάλιστα που η απουσία αυτών των αναγκαίων εγκαταστάσεων ταλανίζει αρκετούς φοιτητές, ακαδημαϊκούς και διοικητικό προσωπικό, περιορίζοντας και αυτή την ίδια την ποιοτική αναβάθμιση του πανεπιστημίου. Να θυμίσουμε, κύριοι της κυβέρνησης, πως ο προγραμματισμός για το πανεπιστήμιο προέβλεπε πως θα είχε δεχτεί οκτώ χιλιάδες φοιτητές μέχρι το 2000. Σήμερα, στο 2002, ούτε στους μισούς δεν έχουμε φτάσει.

Εμείς θεωρούμε την εκπαίδευση συνολικά -και πιο ειδικά την τριτοβάθμια εκπαίδευση- τον κύριο άξονα γύρω από τον οποίο χρειάζεται να περιστραφεί η όλη

προσπάθεια για αντιμετώπιση των προκλήσεων των καιρών με αποτελεσματικότητα. Η ελεύθερη πρόσβαση, η αποκέντρωση, η σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την κοινωνία και τις ανάγκες της αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Δεν είμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, μηδενιστές, ούτε η κριτική μας είναι στείρα, όπως προσπαθείτε να την παρουσιάσετε. Δεν υποστηρίζουμε πως δεν έχει γίνει έργο. Βεβαίως έχει γίνει. Είναι όμως αυτό αρκετό; Έχει γίνει με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες; Η ίδια η Γενική Ελεγκτής στην έκθεσή της για το 2000 επισημαίνει πως αριθμός συγκεκριμένων έργων που αφορούν τη βελτίωση της υποδομής στην εκπαίδευση δεν εκτελέστηκαν, αλλά εκτελέστηκαν άλλα έργα για τα οποία δεν υπήρχε σχετική πρόνοια στους προϋπολογισμούς. Πέντε εκατομμύρια, αγαπητοί συνάδελφοι, δόθηκαν για τα καλλιστεία· όσα και οι προϋπολογισμοί του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και του Τμήματος Αρχαιοτήτων!

Μπορεί κανείς να αποφύγει τον πειρασμό και να μη σχολιάσει αυτά που συμβαίνουν με την ίδρυση του Ανοιχτού Πανεπιστημίου και τη δημιουργία του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών; Όταν οι νέες εξαγγελίες για ίδρυση και άμεση λειτουργία του Ανοιχτού Πανεπιστημίου καταδεικνύουν άλλη μια προχειρότητα στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης; Εξαγγελίες που γίνονται χωρίς κανένα διάλογο, χωρίς τον απαραίτητο προγραμματισμό και χωρίς πρακτικά μέτρα υλοποίησης των εξαγγελιών! Μια μόνιμη πρακτική τα τελευταία χρόνια από πλευράς κυβέρνησης.

Έχει εξαγγελθεί το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο χωρίς να υπάρχει νομοθεσία· ούτε καν κατάθεση νομοσχεδίου στη Βουλή. Ταυτόχρονα έχουν ανακοινωθεί και λεπτομέρειες όπως η έδρα και η επιβολή διδάκτρων. Εμείς διαφωνούμε με την επιβολή διδάκτρων. Η ίδια η κυβέρνηση υιοθετούσε μέχρι τώρα την επιβολή διδάκτρων μόνο στο μεταπτυχιακό επίπεδο του πανεπιστημίου. Αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, φοβούμαστε

πως φανερώνει την πρόθεση της κυβέρνησης και γεννά την ανησυχία για κτύπημα της δημόσιας δωρεάν τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ας γίνει, επιτέλους κατανοητό από την κυβέρνηση πως ζητήματα τέτοια, όπως η ίδρυση πανεπιστημίων, δεν μπορούν να είναι αποτέλεσμα προχειρότητας και κινήσεων εντυπωσιασμού.

Από καιρό ως ΑΚΕΛ προτείναμε οι ανάγκες και ο σχεδιασμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να αποτελέσουν θέμα συζήτησης στο εκπαιδευτικό συμβούλιο. Αντί γι' αυτό, συζήτηση και διάλογο, το αρμόδιο υπουργείο συνεχίζει την πάγια τακτική ενός τρίπτυχου: προχειρότητα - πομπώδεις εξαγγελίες - απουσία πρακτικών μέτρων. Σε αντίθεση μάλιστα με όσα διαδραματίζονται στην Ευρώπη και αφορούν στη διαμόρφωση ενός κοινού χώρου για την ανώτατη εκπαίδευση με τη συμμετοχή στο σχεδιασμό όλων των ενδιαφερομένων. Το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, το ιδρύσαμε, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, μερικές φορές μέχρι σήμερα· σύμφωνα με τον αρμόδιο υπουργό από το 1999.

Βρισκόμαστε τώρα μπροστά στο φαινόμενο η κυβέρνηση μέσω του Γραφείου Προγραμματισμού να θεωρεί ψηλό το κόστος, ωσάν να πρόκειται για προκήρυξη προσφορών για αγορά ενός αυτοκινήτου. Με αυτό τον τρόπο αντικρίζονται τα ζητήματα της παιδείας, όταν στη φιλοσοφική μας προσέγγιση είμαστε συντηρητικοί και ακολουθούμε την οικονομίστικη οδό σε ό,τι αφορά τη διάθεση των κονδυλίων! Μείνατε στις εξαγγελίες, κύριοι, για άλλη μια φορά σε σχέση με το περιβόητο «Να μετατρέψουμε την Κύπρο σε διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο». Εδώ για τους πολίτες μας και δεν ανταποκρινόμαστε!

Το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών αποτελεί αναγκαιότητα. Δίνει διέξοδο στην αναβάθμιση της παροχής σπουδών σε εφαρμοσμένο επίπεδο. Η λειτουργία του, μαζί με το ήδη υφιστάμενο πανεπιστήμιο και το υπό ίδρυση Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, πέραν του ότι ικανοποιεί το αίτημα για περισσότερες θέσεις σπουδών σε

φοιτητές, πέρα από τον ευρωπαϊκό στόχο για πιο προσιτή πρόσβαση περισσότερων ατόμων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση... Η ύπαρξη σε ένα ευρύτερο κοινωνικό χώρο τέτοιων ιδρυμάτων προσδίδει μια άλλη ευρύτερη σημασία. Συμβάλλει στην αναβάθμιση της επιστημονικής, οικονομικής και πολιτιστικής, αλλά και της κοινωνικής ζωής του τόπου που λειτουργεί. Σ' αυτό το τελευταίο ιδιαίτερα εστιάζεται και η τάση για ίδρυση περιφερειακών ιδρυμάτων ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης.

Θεωρούμε πως ορθά και αντικειμενικά αντιμετώπισαν κάποιοι την ίδρυση και λειτουργία ακόμη ενός πανεπιστημίου στον τόπο μας. Η πρώτη ορθή ενέργεια είναι η αποφυγή δημιουργίας του στον ίδιο κοινωνικό χώρο με το προηγούμενο. Η αρχή της ισόρροπης ανάπτυξης όλων των περιοχών του τόπου -από τις θεμελιώδεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για αποκέντρωση και παροχή ίσων ευκαιριών σ' όλους τους πολίτες για πανεπιστημιακή μόρφωση- αποκλείει την ίδρυση και δεύτερου και τρίτου τέτοιου ιδρύματος στη Λευκωσία.

Είναι γι' αυτό που χρειάζεται να επεκταθεί το υπάρχον πανεπιστήμιο και να του δοθούν όλες οι οικονομικές και άλλες δυνατότητες για πλήρη και υψηλού επιπέδου προσφορά. Το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, να λειτουργήσει και να εγκατασταθεί, προσφέροντας δωρεάν μόρφωση, με διάλογο και ορθό προγραμματισμό, σε άλλη πόλη από τη Λευκωσία. Θα μπορούσε να εγκατασταθεί στη Λάρνακα. Το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών να ιδρυθεί και να λειτουργήσει στη Λεμεσό, με σχολές ή τμήματά του, και στην Πάφο, αλλά ίσως και σε σημαντικά κέντρα της υπαίθρου.

Γενικά, η επικρατούσα άποψη είναι η ίδρυση ενός πανεπιστημίου που "αγκαλιάζει" ευρύτερες περιοχές με σχολές ή τμήματα σχολών εκεί όπου οι κοινωνικές, οι οικονομικές και άλλες συνθήκες διευκολύνουν τη λειτουργία τους και συμβάλλουν στην

ανάπτυξη όχι απαραίτητα του επιστημονικού αντικειμένου τους, αλλά και των συγκεκριμένων περιοχών.

Συνάδελφοι, συναδέλφισσες,

Οι προσπάθειες όλων των ενδιαφερομένων -και ιδιαίτερα των νέων μας και των φοιτητών- για επέκταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και βελτίωση των προϋποθέσεων και όρων για απόκτηση υψηλής μόρφωσης δεν αποτελούν προσπάθεια παραβίασης καμιάς πόρτας... Φράση με την οποία χαρακτήρισε ο αρμόδιος υπουργός τις κινητοποιήσεις των φοιτητών μας. Αν υπάρχει ή όχι ολοκληρωμένη πολιτική για φοιτητική μέριμνα, το γνωρίζουμε όλοι και πολύ περισσότερο οι φοιτητές και οι οικογένειές τους. Θέλουμε να επαναλάβουμε, ανάμεσα σε άλλα, πως ολοκληρωμένη φοιτητική μέριμνα θεωρούμε ότι είναι αυτή που αντιμετωπίζει ισότιμα όλους τους φοιτητές. Είτε σπουδάζουν στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό σε μονοετείς, διετείς ή τετραετείς αναγνωρισμένους κλάδους. Τους φοιτητές σε προγράμματα γλώσσας ή στο προκαταρκτικό έτος ξένων αναγνωρισμένων πανεπιστημίων. Τους φοιτητές που, όχι με δική τους υπαιτιότητα, δε συμπληρώνουν τις σπουδές τους στον ελάχιστο χρόνο διάρκειας σπουδών. Όλους όσοι φοιτούν σε επαγγελματικές μεταλυκειακές σχολές που είναι αναγνωρισμένες από τα αρμόδια σώματα των χωρών τους. Όλους ανεξάρτητα τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Μόνο έτσι, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, υπηρετούμε με τον καλύτερο τρόπο το στόχο για διασφάλιση ίσης πρόσβασης όλων των πολιτών στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, ανεξάρτητα από το κοινωνικό τους υπόβαθρο. Αυτό αποτελεί μεγάλη ευθύνη της κυβέρνησης: την οποία ή αναλαμβάνει ή δηλώνει ξεκάθαρα αδυναμία να το πράξει. Ανάλυση ευθύνης όμως σημαίνει παραχώρηση στους φοιτητές επαρκούς χρηματοδότησης με τη μορφή της χορηγίας, αλλά και ικανοποιητική επιχορήγηση στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, για να ασκούν το

δημόσιό τους καθήκον. Αυτό, κατά τη γνώμη μας, δε συμβαίνει και είναι γι' αυτό που θεωρούμε πως αποτελεί ένα από τα ελλείμματα και του φετινού κρατικού προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τη συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού θα ασχοληθώ βασικά με την εσωτερική διακυβέρνηση και το έργο που έχει επιτελεστεί ιδιαίτερα από το Υπουργείο Εσωτερικών και τα τμήματα που υπάγονται σε αυτό, με τη δημόσια υπηρεσία και με κάποια επιμέρους έργα υποδομής και ανάπτυξης που αφορούν βασικά την επαρχία Λευκωσίας. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται σε έργο που εκτελέστηκε ή προγραμματίστηκε να εκτελεστεί και αφορά τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, τους απλούς πολίτες και τα καθημερινά τους προβλήματα.

Όλα τα τμήματα και οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών που προσφέρουν εξυπηρέτηση στους πολίτες ετοίμασαν για πρώτη φορά και άρχισαν να εφαρμόζουν Χάρτη Δικαιωμάτων του Πολίτη με κύριο αντικειμενικό σκοπό και στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Όλοι οι Χάρτες Δικαιωμάτων του Πολίτη έχουν μπει στο διαδίκτυο, ενώ θα κυκλοφορήσουν και στην αγγλική στις αρχές του 2002.

Κατά την περίοδο 1999-2001 τα τμήματα και οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών έχουν υιοθετήσει σημαντικές καινοτομίες για γρήγορη και ουσιαστική εξυπηρέτηση του κοινού. Συναφώς, έχουν επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι στόχοι: Απλούστευση των διαδικασιών, επιτάχυνση των εργασιών και μείωση του όγκου των εκκρεμώσεων υποθέσεων των πολιτών, ιδιαίτερα στα Τμήματα Πολεοδομίας

και Οικήσεως, Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στις επαρχιακές διοικήσεις, στην Υπηρεσία Μεταναστεύσεως και στην Υπηρεσία Εγγραφής. Για οικιστική ανάπτυξη μέχρι τετρακατοικία σε εγκεκριμένο οικόπεδο είναι πλέον δυνατή η υποβολή αίτησης για άδεια οικοδομής στους αρμόδιους δήμους ή στις επαρχιακές διοικήσεις. Η προηγούμενη ανάγκη για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας από την πολεοδομική αρχή έχει καταργηθεί. Από το 2001 οι έπαρχοι έχουν ορισθεί και ως ελέγχοντες λειτουργοί για αρκετά κονδύλια αναπτυξιακών δαπανών με σκοπό την επιτάχυνση και έγκαιρη εκτέλεση των αναπτυξιακών έργων.

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Άρχισε μέσα στο 2000 και συνεχίζεται ομαλά η υλοποίηση του σχεδίου της επαναχωρομέτρησης με αφετηρία την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου. Με την ολοκλήρωσή της η επαναχωρομέτρηση θα αποτελεί τροφοδότη του συστήματος πληροφοριών γης με υψηλής ακρίβειας και αξιοπιστίας χωρομετρικά δεδομένα. Η δαπάνη του όλου έργου αναμένεται να ανέλθει στα £27.000.000.

Μέσα στο 2000 λειτούργησε με επιτυχία το σύστημα πληροφοριών γης, με αφετηρία τις επαρχίες Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου. Εντός του 2001 άρχισε η λειτουργία του συστήματος στην επαρχία Λεμεσού, ενώ στην επαρχία Πάφου η εισαγωγή των δεδομένων υπολογίζεται ν' αρχίσει κατά το πρώτο τρίμηνο του 2002.

Με τη δημιουργία του νέου τμήματος αρχείου πληθυσμού και μεταναστεύσεως επετεύχθη αποκέντρωση των εξουσιών και απλοποίηση των διαδικασιών στα θέματα πιστοποιητικών γεννήσεως και θανάτου, δελτίων ταυτότητας, εκλογικών βιβλιαρίων, διαβατηρίων και προσφυγικών ταυτοτήτων. Η ταλαιπωρία που υφίσταντο οι πολίτες αυτού του τύπου για την έκδοση ενός διαβατηρίου ή πιστοποιητικού γεννήσεως ανήκει στο παρελθόν.

Το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων συνέχισε με επιτυχία τη λειτουργία του. Μέχρι το τέλος του 2001 εξετάστηκαν διακόσιες πενήντα μία αιτήσεις. Για έντεκα από αυτές προέκυψε η ανάγκη διεξαγωγής δημόσιας ακρόασης, αφού αφορούσαν αναπτύξεις ιδιαίτερα μεγάλης σημασίας.

Έργα για την αναζωογόνηση της υπαίθρου

Πρωθείται η υλοποίηση σημαντικών έργων σε όλες σχεδόν τις κοινότητές μας στα πλαίσια του ειδικού πενταετούς σχεδίου (2001-2005) για οδικά, υδρευτικά και αποχετευτικά έργα για την ύπαιθρο με συνολική δαπάνη £222.000.000. Πέραν του ειδικού πενταετούς σχεδίου για την ύπαιθρο, έχει διατεθεί πρόσθετη δαπάνη ύψους £23.067.000 για την αγροτική ανάπτυξη το 2001.

Η κυβέρνηση έχει πρόσφατα επεξεργαστεί προκαταρκτικό σχέδιο με γενναιόδωρα κίνητρα για την ενθάρρυνση επιστροφής και παραμονής νεαρών ζευγαριών και αποδήμων στην ύπαιθρο. Το σχέδιο, το οποίο καλύπτει κοινότητες με πληθυσμό κάτω των διακοσίων κατοίκων, θα τεθεί σε εφαρμογή αρχικά για δοκιμαστική περίοδο τριών ετών και θα ισχύει πέραν των υφιστάμενων σχεδίων.

Αναφέρω χαρακτηριστικά το ψηλό ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων κατά επαρχιακή διοίκηση για το 2001.

Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας	96,00%
Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου	92,00%
Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού	91,00%
Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας	89,00%
Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου	75,00%

Τοπική αυτοδιοίκηση

Τα τελευταία λίγα χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα προόδου προς την ορθή κατεύθυνση με τη νομοθετική, διαρθρωτική, οικονομική στήριξη και άλλη αναβάθμισή της. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός οραματίζεται όπως η Κύπρος αποκτήσει την τοπική αυτοδιοίκηση που δικαιούνται οι πολίτες

Η βασικότερη ετήσια χορηγία ανέρχεται στο 1% των καθαρών εσόδων του κράτους από άμεσες και έμμεσες φορολογίες και που το έτος 2001 ανήλθε στο ποσό των £11.000.000 περίπου, ενώ το 2002 αναμένεται να ξεπεράσει τα £12.000.000.

Πρόσθετα, το έτος 2001 κατεβλήθη ποσό £800.000 ως τοκοχρεολύσια έναντι δανείων που σύναψαν οι δήμοι για εκτέλεση έργων. Το κράτος συνεχίζει να καταβάλλει το 50% της δαπάνης για τη μηχανογράφηση των δήμων, το 25% της δαπάνης για την ανέγερση δημοτικών μεγάρων και να επιχορηγεί την ανέγερση αιθουσών για πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Καθόσον αφορά τις κοινότητες, από τις αρχές του 2001 η κυβέρνηση έχει μειώσει ουσιαστικά το ποσοστό συμμετοχής τους στις δαπάνες για την εκτέλεση έργων τοπικής ανάπτυξης ως ακολούθως: Οι κοινότητες που κατέβαλλαν 40%, 30%, 20% και 15%, θα καταβάλλουν τώρα 30%, 20%, 10% και 5%, αντίστοιχα, οι κοινότητες που κατέβαλλαν 10%, θα καταβάλλουν 5%, ενώ οι κοινότητες που κατέβαλλαν 5%, δε θα καταβάλλουν πλέον καμία συνεισφορά. Η κυβέρνηση προέβη επίσης σε διαγραφή του 10% των οφειλόμενων δανείων των κοινοτήτων μας στους δανειστικούς επιτρόπους, που ανέρχεται σε £1.500.000. Για διάφορες επίσης άλλες χορηγίες προς τις κοινότητες το κράτος διέθεσε το ποσό του £1.000.000 για το έτος 2001.

Έχει αναφερθεί από συναδέλφους ότι τα ποσά που διατέθηκαν επί διακυβερνήσεως Κληρίδη για αναπτυξιακά έργα ήταν τα ίδια περίπου με την προηγούμενη δεκαετία. Παρουσιάζω συγκριτικό πίνακα των δεκαετιών 1983-1992 και

1993-2002, στον οποίο φαίνεται αναλυτικά το έργο της κυβέρνησης και του Υπουργείου Εσωτερικών χωρίς άλλα σχόλια.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

	Δεκαετία 1993-2002 £ εκατομ.	Δεκαετία 1983-1992 £ εκατομ.	Ποσοστιαία αύξηση %
1. Σύνολο αναπτυξιακών δαπανών	228,1	61,5	271
2. Κυβερνητική συνεισφορά για πολεοδομικά έργα	64,7	15,6	315
3. Χορηγίες προς δήμους και κοινοτικά συμβούλια	58,9	10,7	450
4. Χορηγίες σε εκτοπισθείσες αρχές τοπικής διοικήσεως	11,1	5,4	106
5. Αγροτική ανάπτυξη	101,8	43,6	133
6. Στεγαστικό σχέδιο Πράσινης Γραμμής και αποστρατικοποιημένης ζώνης	21,8	3,5	523
7. Βοήθεια στους πρόσφυγες μέσω σχεδίων αυτοστεγάσεως	127,8	50,6	153
8. Κυβερνητικά σχέδια οικήσεως και συντήρηση και αναδόμηση προσφυγικών συνοικισμών	93,5	54,2	73
9. Διαγραφή δανείων που παραχωρήθηκαν σε πρόσφυγες για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητα οικόπεδα και αγορά διαμερισμάτων /οικιών	54,4	Ουδεμία	

10. Διαγραφή προπολεμικών χρεών των προσφύγων σε εμπορικές τράπεζες και συνεργατικά ιδρύματα. Καταργήθηκαν τα εισοδηματικά κριτήρια για τα σχέδια αυτοστέγασης σε ιδιόκτητα οικόπεδα και αγορά διαμερίσματος /οικίας	79	Δεν υπήρξε άλλη διαγραφή	
11. Ποσοστό συμμετοχής κοινοτήτων σε αναπτυξιακά έργα	0-30%	20-50%	
12. Χάρτης Δικαιωμάτων του Πολίτη	Εκδόθηκαν Χάρτες για 7 υπηρεσίες του Υπ. Εσωτ.	Δεν εκδόθηκε κανένας Χάρτης	
13. Έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε εκτοπισμένους : 5,097 τίτλοι ιδιοκτησίας για οικόπεδα και 405 τίτλοι για διαμερίσματα		Δεν εκδόθηκε κανένας τίτλος	

Θέλω να επισημάνω εδώ ότι ο πληθωρισμός σ' αυτή τη σύγκριση δε λήφθηκε υπόψη.

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Με στόχο την εφαρμογή μιας ενιαίας, ολοκληρωμένης στεγαστικής πολιτικής το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 19 Ιουνίου 2001 τη σύσταση Ενιαίου Φορέα Στεγαστικής Πολιτικής και εγκρίθηκε η εφαρμογή ενός νέου σχεδίου, μέσω του οποίου παραχωρούνται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης οικιστικές μονάδες σε

οικογένειες με εισόδημα κάτω των £10.000 και σε πολύτεκνες οικογένειες με εισόδημα κάτω των £12.000.

Η εφαρμογή των επιμέρους στεγαστικών σχεδίων συνεχίστηκε με μεγάλη επιτυχία. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση των εγκεκριμένων αιτήσεων και των δαπανών του στεγαστικού σχεδίου ενθάρρυνσης νεαρών ζευγαριών να παραμείνουν σε κοινότητες που γειτνιάζουν με τη γραμμή αντιπαράθεσης. Κατά το 2001 η σχετική δαπάνη ανήλθε στο ποσό των £2.100.000. Η δαπάνη για την εφαρμογή του στεγαστικού σχεδίου του προγράμματος αναζωογόνησης των περιοχών της Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας (δήμοι Λευκωσίας - Αγίου Δομετίου) το 2000 και το 2001 ανήλθε στα £4.000.000 περίπου.

Κατά το 2001 συνεχίστηκε η εφαρμογή του στεγαστικού σχεδίου διάθεσης κρατικής γης σε πτωχές οικογένειες σε κοινότητες. Η ζήτηση είναι μεγάλη με αποτέλεσμα να διατίθενται όλα τα οικόπεδα που διαχωρίζονται σε διάφορες κοινότητες παγκύπρια. Για το 2001 δαπανήθηκε ποσό ύψους πέραν των £800.000.

Προσφυγική πολιτική

Το πρόγραμμα αναδόμησης/ριζικής βελτίωσης κυβερνητικών κατοικιών τόσο σε κυβερνητικούς οικισμούς όσο και σε συνοικισμούς αυτοστέγασης για την περίοδο 2000-2004 θα απαιτήσει συνολική δαπάνη πέραν των £64.000.000.

Για τη στέγαση των προσφύγων μας (κυβερνητικά σχέδια οικήσεως και σχέδια αυτοστεγάσεως) προβλέπονται δαπάνες ύψους £5.500.000 για το 2002 σε σύγκριση με £3.700.000 για το 2001.

Κυβερνητικά σχέδια οίκησης

Μεταξύ άλλων προωθείται η ανέγερση εκατό διαμερισμάτων των τριών και τεσσάρων υπνοδωματίων σε υφιστάμενους οικισμούς.

Έχουν επιλεγεί οι χώροι και έχουν ετοιμαστεί τα αρχιτεκτονικά κατασκευαστικά σχέδια για την ανέγερση εκατό διαμερισμάτων, τριών και τεσσάρων υπνοδωματίων, σε υφιστάμενους κυβερνητικούς οικισμούς στη Λευκωσία και στη Λεμεσό. Η ζήτηση προσφορών έχει προγραμματιστεί περί το τέλος Φεβρουαρίου 2002.

Συνοικισμοί αυτοστέγασης

Το 2001 συνεχίστηκαν οι εργασίες συμπλήρωσης των διαχωρισμών τριακόσιων εβδομήντα ενός οικοπέδων σε δεκαεπτά συνοικισμούς αυτοστέγασης και έχουν ουσιαστικά αρχίσει οι εργασίες διαχωρισμού εξακόσιων ενενήντα τριών οικοπέδων σε είκοσι οκτώ συνοικισμούς αυτοστέγασης. Μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου είχε συμπληρωθεί ο διαχωρισμός ενενήντα έξι οικοπέδων σε πέντε συνοικισμούς αυτοστέγασης. Επίσης, έχει δαπανηθεί για έργα υποδομής και απαλλοτριώσεις σε συνοικισμούς αυτοστέγασης ολόκληρο το ποσό των £2.750.000, όπως ακριβώς προνοούσε ο προϋπολογισμός του 2001.

Επιπρόσθετα, για αναβάθμιση των έργων υποδομής σε παλιούς συνοικισμούς αυτοστέγασης έχει δαπανηθεί επίσης ολόκληρο το ποσό των £2.750.000 που προνοείται στον προϋπολογισμό του 2001. Κατά το 2001 δαπανήθηκαν επίσης £5.000.000 περίπου για τη διαχείριση/συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών.

Τιτλοποίηση σπιτιών

Η τιτλοποίηση των σπιτιών σ' όλους τους πρόσφυγες αποτελεί για το Δημοκρατικό Συναγερμό θέμα ύψιστης προτεραιότητας. Εύχομαι η προεδρολογία να μην αποτελέσει πάλι δικαιολογία απόρριψης από όσους αντιτίθενται στο θέμα αυτό.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Καταφύγια

Επιθεωρήθηκαν και αξιολογήθηκαν 7 000 υποστατικά σε ολόκληρη την Κύπρο από τα οποία 3 000 κρίθηκαν ως κατάλληλα ή κατάλληλα υπό προϋποθέσεις, τα δε

υπόλοιπα ακατάλληλα. Μέχρι σήμερα έχουν συμπληρωθεί οι μελέτες και των 3 000 υποστατικών που κρίθηκαν κατάλληλα ή κατάλληλα υπό προϋποθέσεις και έγιναν βελτιώσεις σε 1 300 καταφύγια. Το συνολικό κόστος βελτίωσης των καταφυγίων υπολογίζεται να ανέλθει σε £3.000.000.

Σχέδια Πολιτικής Άμυνας

Το Υπουργείο Εσωτερικών προώθησε, σε συνεργασία με άλλα υπουργεία και υπηρεσίες, τον καταρτισμό γενικού σχεδίου για την αντιμετώπιση μεγάλων πυρκαγιών.

Από τις μεγαλύτερες εστίες πρόκλησης πυρκαγιών είναι οι κοινοτικοί σκουβαλότοποι και η έλλειψη αντιπυρικών λωρίδων. Στον προϋπολογισμό του έτους 2002 περιελήφθη πρόνοια ύψους £200.000 για την επιδότηση των κοινοτήτων των οποίων οι σκουβαλότοποι θα καταργηθούν και θα μεταφέρουν τα σκύβαλά τους σε εγκεκριμένους και ασφαλέστερους σκουβαλότοπους. Πέραν τούτων, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την κατασκευή, εντός των πέντε χρόνων, 400 000 μέτρων αντιπυρικών λωρίδων στις πιο ευαίσθητες περιοχές συνολικής δαπάνης £2.500.000.

Πέραν των πιο πάνω η κυβέρνηση φέτος μίσθωσε τις υπηρεσίες δύο πυροσβεστικών ελικοπτέρων, η συμβολή των οποίων στην κατάσβεση των πυρκαγιών ήταν κατά γενική ομολογία αποφασιστικής σημασίας.

Πρόσφατα έχει συμπληρωθεί και το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Άμυνας με την επωνυμία “Πατρίς” με βάση το οποίο θα καταρτιστούν σχέδια από όλες τις υπηρεσίες, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε περίπτωση εχθροπραξιών, καθώς και συμφορών.

Μέσα στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης και ενίσχυσης της Πολιτικής Άμυνας και πριν το τέλος του Φεβρουαρίου θα ολοκληρωθεί η εγκατάσταση του νέου υπερσύγχρονου δικτύου ηλεκτρονικών σειρήνων, αξίας £1.500.000 περίπου, και θα γίνουν νέες αγορές εξοπλισμού, οχημάτων και υλικών ανακούφισης του πληθυσμού.

ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ως βουλευτής Λευκωσίας και λόγω χρόνου θα αναφερθώ σε δύο μόνο σοβαρά έργα υποδομής και ανάπτυξης.

Αυτοκινητόδρομος Κοκκινότριμιθιάς-Ευρύχου

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων σε πρόσφατη συνάντησή μας και μετά από σοβαρή συζήτηση και την παράθεση συγκεκριμένων στοιχείων, (μέρος του δρόμου αυτού άρχισε να εκτελείται πριν την τουρκική εισβολή, τα σοβαρά τροχαία ατυχήματα λόγω της ακαταλληλότητας του υφιστάμενου δρόμου, η καθημερινή ταλαιπωρία των πολιτών και ιδιαίτερα των κατοίκων της περιοχής), εξήγγειλε την ζήτηση προσφορών τον προσεχή Απρίλιο-Μάιο και έναρξη των εργασιών με στόχο την ολοκλήρωσή του περί το τέλος του 2004.

Θεωρούμε την εξαγγελία αυτή σημαντική για την επίλυση του χρόνιου αυτού σοβαρού προβλήματος και θα παρακολουθούμε την εξέλιξη από κοντά.

Υδατοφράκτες στην περιοχή της δυτικής Λευκωσίας

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος μελέτησε το ενδεχόμενο κατασκευής πέντε εμπλουτιστικών υδατοφρακτών ή παραποτάμιων υδατοδεξαμενών για αναζωογόνηση των περιοχών και στήριξη των γεωργών που αγωνίζονται για να διατηρήσουν κάποιες καλλιέργειες για τις οποίες απαιτούνται άμεσα αρδευτικές λύσεις.

Τα φράγματα αυτά είναι:

- Ακακίου-Μαλούντας.
- Κανναβιών-Αγ. Ειρήνης.
- Παλαιχωρίου-Μυλούρι.
- Παναγιάς.
- Καρκώτη.

Δυστυχώς, η προώθηση της εκτέλεσης των έργων αυτών έχει σκαλώσει, χωρίς να γνωρίζω ακριβώς τους λόγους, και γι' αυτό έχω εγγράψει το θέμα, για αυτεπάγγελτη εξέταση, στην επιτροπή Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ευελπιστώντας να δοθεί η καλύτερη δυνατή λύση.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σε σχέση με το συσχετισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος με το ζήτημα χαμηλής παραγωγικότητας στη δημόσια υπηρεσία, αλλά και την εν γένει λειτουργία της κρατικής μηχανής, θα ήθελα ιδιαίτερα να προβώ σε ορισμένες παρατηρήσεις και επισημάνσεις.

Για να έρθω αμέσως στο προκείμενο, θα πρέπει ευθύς εξαρχής να τονίσω ότι πλείστες από τις διαπιστώσεις που περιέχονται στην έκθεση της επιτροπής είναι εύστοχες και βάσιμες. Αδιαμφισβήτητα, η κρατική μηχανή έχει μεγάλα περιθώρια βελτίωσης και σίγουρα χρήζει περαιτέρω εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης. Όμως εκείνο που ήθελα να επισημάνω ιδιαίτερα είναι ο κίνδυνος να υποβαθμιστεί ή να μηδενιστεί το σημαντικό έργο που στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι δημόσιοι λειτουργοί επιτελούν και μάλιστα μέσα από μεγάλες δυσχέρειες και συνθήκες αντίξοες. Κάτι τέτοιο θα συνιστούσε, πιστεύω, άδικη κριτική.

Η δημόσια υπηρεσία της Κύπρου συγκρίνεται ευνοϊκά με τις δημόσιες υπηρεσίες ανεπτυγμένων κρατών και έχει αποδείξει τις ικανότητές της σε καιρούς χαλεπούς, όταν διάσωσε το κράτος από την κατάρρευση, στήριξε τη χειμαζόμενη πολιτεία και εξυπηρέτησε το διωκόμενο λαό στα χρόνια της εισβολής και του εκτοπισμού.

Στα σχέδια και διαγράμματα της ενταξιακής μας προετοιμασίας προείχε και εξακολουθεί να προέχει η αξιολόγηση των δυνατοτήτων της μηχανής που οδηγεί την Κύπρο προς την Ευρώπη. Και η μηχανή αυτή δεν είναι άλλη από το δυναμικό της δημόσιας υπηρεσίας. Αυτή ήταν και αυτή θα είναι η εμπροσθοφυλακή στον αγώνα μας

αυτό, γι' αυτό και επιβάλλεται να διασφαλίσουμε ότι θα είναι πλήρως εξοπλισμένη και διαρθρωμένη στις κατάλληλες δομές, για να φέρει σε αίσιο πέρας το έργο που επιφορτίζεται, αλλά και το έργο που της επιφυλάσσεται.

Άμεση, συνεπώς, προβάλλει η ανάγκη για ουσιαστική συμπάρσταση στην κρατική μηχανή στις νέες ευθύνες και υποχρεώσεις της. Κυβέρνηση, Βουλή και δημόσιοι υπάλληλοι θα πρέπει να προχωρήσουμε χωρίς άλλη καθυστέρηση στην υιοθέτηση των απαραίτητων θεσμικών αλλαγών στον τομέα της οργάνωσης και λειτουργίας της κρατικής μηχανής, που θα συμβάλουν στην αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό της. Βασικός μας στόχος θα πρέπει να είναι η προώθηση μέτρων που θα συμβάλουν στην εμπέδωση της χρηστής διοίκησης, τη διασφάλιση της αξιοκρατίας, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την εισαγωγή πιο αποτελεσματικών μεθόδων οργάνωσης και διεύθυνσης, την υιοθέτηση συστημάτων γρήγορης διεκπεραίωσης της εργασίας, την αποκέντρωση, τη διεύρυνση της μηχανογράφησης, τη συστηματοποίηση της επιμόρφωσης των δημοσίων λειτουργών. Για το σύστημα αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων γίνεται ξεχωριστή αναφορά στην έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών.

Όντως, στο ισχύον σύστημα αξιολόγησης έχουν επανειλημμένα διαπιστωθεί τα τελευταία χρόνια αδυναμίες και ελλείψεις, αφού σειρά από μειονεκτήματα, όπως είναι η έλλειψη κοινού μέτρου κρίσης, κοινό έντυπο για όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες και όλες τις επαγγελματικές κατηγορίες, απουσία μετρήσιμων κριτηρίων, έλλειψη επαρκούς καθοδήγησης και επιμόρφωσης, βαρύτητα στην προαξιμότητα και πλήρης παραγραφή του παράγοντα “ανάπτυξη του προσωπικού”, απουσία διαδικασίας προσφυγής και άλλα κατέστησαν εμφανή και επιβεβλημένη την ανάγκη για την εισαγωγή ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού συστήματος αξιολόγησης του προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία.

Έχει τονιστεί ιδιαίτερα η ανάγκη επίσπευσης των ενδεδειγμένων ενεργειών προς την κατεύθυνση αυτή. Θέλω να πιστεύω, τελειώνοντας, ότι αυτή τη φορά οι δεσμεύσεις από όλες τις πλευρές θα υλοποιηθούν, για να υπάρξει σύντομα ουσιαστική και ριζική αλλαγή στο σοβαρό αυτό θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Να κάνω μία διευκρίνιση, γιατί στη σύγκριση δεκαετιών στην ποσοστιαία αύξηση ο πληθωρισμός λήφθηκε υπόψη και αφαιρέθηκε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως είναι γνωστό, μια από τις πρώτες προτεραιότητες της κυβέρνησης του Γλαύκου Κληρίδη ήταν η ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου, σε συνεργασία με την Ελλάδα, απέναντι στην τουρκική επιθετικότητα.

Ο σκοπός αυτής της στρατηγικής ήταν διπτός. Από τη μια να δημιουργηθεί εκείνο το επίπεδο αποτροπής που να πείθει την Τουρκία ότι το κόστος μιας τυχόν προσπάθειας επέκτασης της κατοχής θα ήταν πολύ μεγαλύτερο από το τυχόν όφελος και από την άλλη να αποκτήσει ο πολίτης το αίσθημα ασφάλειας που να του επιτρέπει να ασχολείται απερίσπαστα με τα ειρηνικά του έργα και να δραστηριοποιείται σε οποιονδήποτε τομέα επιθυμούσε, μέσα σε κλίμα ασφαλούς διαβίωσης και βεβαιότητας για το μέλλον.

Επιστέγασμα των προσπαθειών των δύο κυβερνήσεων, Κύπρου και Ελλάδας, για κοινή άμυνα και ασφάλεια, ήταν η διακήρυξη του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου το Νοέμβριο του 1993. Από το 1993 μέχρι σήμερα, στα πλαίσια αυτής της

κοινής προσπάθειας, τόσο από πλευράς Ελλάδος όσο και από πλευράς Κύπρου, αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες σε όλους τους τομείς της αμυντικής δραστηριότητας, όπως στη σχεδίαση, στην εκπαίδευση, στην υποδομή, στους εξοπλισμούς κ.λπ., ώστε στην πράξη το δόγμα να εφαρμόζεται απρόσκοπτα και αποτελεσματικά.

Στα πλαίσια αυτών των προσπαθειών, θεσπίστηκαν για πρώτη φορά από τις δύο χώρες θεσμικά κείμενα, όπως το κοινό μνημόνιο χειρισμού κρίσεων, οι κανόνες εμπλοκής και άλλα, έτσι ώστε σε περίπτωση που απαιτηθεί, να υπάρχουν εκ των προτέρων συμφωνημένες διαδικασίες επιτυχούς διαχείρισης μιας κρίσης και σε περίπτωση που αυτή κλιμακωθεί και καταλήξει σε σύγκρουση, να υπάρξει άμεση και αποτελεσματική απάντηση σε οποιοδήποτε σημείο του ενιαίου αμυντικού χώρου.

Αλλά το δόγμα, ως καθημερινή πρακτική και όχι θεωρητικό ιδεολόγημα, είχε ανάγκη από υποστήριξη, τόσο από πλευράς υποδομών και υπηρεσιών όσο και από πλευράς κατάλληλων οπλικών συστημάτων και μέσων.

Στον τομέα της υποδομής κατασκευάστηκε η αεροπορική βάση “Ανδρέας Παπανδρέου” στην Πάφο -η οποία συνεχίζεται σήμερα με τα έργα Β΄ φάσεως- με σκοπό την εξυπηρέτηση των ελληνικών αεροσκαφών που θα επιχειρούν στο χώρο της Κύπρου, ενώ παράλληλα ξεκίνησε και η κατασκευή των εγκαταστάσεων της νέας ναυτικής βάσης στο Μαρί, η οποία θα εξυπηρετεί τις ανάγκες του κυπριακού ναυτικού. Ταυτόχρονα και προκειμένου να υπάρχει καλύτερη επιτήρηση του εθνικού εναέριου χώρου, αλλά και του FIR Λευκωσίας, και επίσης να διευκολύνεται η προσέγγιση των ελληνικών αεροσκαφών στην Κύπρο μετακινήθηκε το ραντάρ του Τροόδους σε νέα θέση, από την οποία υπάρχει ολόπλευρη κάλυψη και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του στο μέγιστο βαθμό.

Παράλληλα, ένα δεύτερο υπερσύγχρονο ραντάρ μεγάλης εμβέλειας, το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία παρήγγειλε από τη Γαλλία και το οποίο αναμένεται εντός των

προσεχών ημερών, θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τις δυνατότητες ελέγχου της αεροπορικής δραστηριότητας στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου, επ' ωφελεία της κοινής άμυνας και ασφάλειας Κύπρου-Ελλάδος, γιατί, όπως θα γνωρίζετε, η αεροπορική εικόνα του ενιαίου αμυντικού χώρου μεταφέρεται και στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Στο τομέα της άσκησης αποτελεσματικής διοίκησης και ελέγχου έχει επεκταθεί και στην Κύπρο το Σύστημα Διοικήσεως-Ελέγχου-Πληροφοριών, το γνωστό ΣΔΕΠ, το οποίο αποτελείται από ένα πλέγμα ηλεκτρονικών υπολογιστών και προγραμμάτων εγκατεστημένων στην Κύπρο και στην Ελλάδα μέσω των οποίων τα δύο επιτελεία ανταλλάσσουν μηνύματα και πληροφορίες, πραγματοποιούν τηλεδιασκέψεις και έχουν την εικόνα του θεάτρου επιχειρήσεων σε οποιαδήποτε περιοχή του ενιαίου αμυντικού χώρου.

Αναφορικά με την προμήθεια οπλικών συστημάτων και μέσων, μια από τις πρώτες ενέργειες της κυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη ήταν η θεσμοθέτηση αυστηρών και αδιάβλητων διαδικασιών, ώστε μέσω αυτών να υπάρχει διαφάνεια, διασφάλιση του δημόσιου χρήματος και ευρύτητα συμμετοχής προσφοροδοτών, ώστε να επιτυγχάνεται η αγορά των καλύτερων προϊόντων από αυτά που μπορούν να εξασφαλιστούν από τη διεθνή αγορά και, ει δυνατόν, με το μικρότερο κόστος.

Παρά τις δυσχέρειες που αντιμετωπίστηκαν λόγω του εμπάργκο στην πώληση στρατιωτικού υλικού στην Κύπρο που εφαρμόζουν πολλές δυτικές χώρες, τα εξοπλιστικά προγράμματα προχώρησαν με ταχύτερους ρυθμούς, με αποτέλεσμα να ανατραπεί σε μεγάλο βαθμό η εις βάρος μας αναλογία δυνάμεων και να ενισχυθεί σημαντικά η Εθνική Φρουρά με υπερσύγχρονα οπλικά συστήματα και μέσα.

Δεν είναι φρόνιμο να μπορούμε σε λεπτομέρειες και σε αριθμούς αναφορικά με τα μέσα που προμηθεύτηκε η Εθνική Φρουρά την τελευταία δεκαετία. Όμως δεν

μπορούμε να μην αναφερθούμε στη σημαντική ενίσχυση του αρματικού μας δυναμικού με σύγχρονα μέσα, όπως τα άρματα T-66, τα τεθωρακισμένα οχήματα μάχης BMP-0, τα τεθωρακισμένα οχήματα μεταφοράς προσωπικού ΛΕΩΝΙΔΑΣ, τα πρόσθετα αντιαρματικά κατευθυνόμενα βλήματα MILAN-3, τους αντιαεροπορικούς πυραύλους TOR-M1, τους πρόσθετους αντιαεροπορικούς πυραύλους ASPIDE, τα νέα αποκτήματα του πυροβολικού SUZANA, τους πολλαπλούς εκτοξευτές ρουκετών, τα οκτάιντζα πυροβόλα, το νέο ραντάρ μεγάλης εμβέλειας, τα οχήματα πάσης φύσεως και πυρομαχικά.

Την περίοδο αυτή βρίσκονται σε εξέλιξη πολλά άλλα προγράμματα προμήθειας οπλικών συστημάτων η ολοκλήρωση των οποίων θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τις επιχειρησιακές δυνατότητες της Εθνικής Φρουράς, καθιστώντας την μια πραγματικά υπολογίσιμη αποτρεπτική δύναμη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Καλά είναι τα οπλικά συστήματα, όμως οι ένοπλες δυνάμεις δεν είναι ασφαλώς μόνο τα όπλα και τα άλλα διαθέσιμα μέσα. Είναι πρώτα και κύρια το στρατιωτικό προσωπικό και το υψηλό ηθικό από το οποίο πρέπει να εμπνέεται. Αυτός είναι ο καταλύτης που αναδεικνύει τις ένοπλες δυνάμεις σε πρωταγωνιστή της κοινωνίας σε ό,τι ιερότερο και πολυτιμότερο έχει, την άμυνα και την ασφάλεια της πατρίδας.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη προχώρησε σε ριζικά και αποτελεσματικά μέτρα βελτίωσης όλων των παραμέτρων που συνθέτουν και επηρεάζουν τη ζωή του στρατιωτικού προσωπικού, ώστε απερίσπαστο από άλλα προβλήματα να εκτελεί την υψηλή αποστολή του.

Σε ό,τι αφορά τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, με σειρά νομοθετημάτων που ψηφίστηκαν τα τελευταία χρόνια διασφαλίστηκε η αντικειμενική και αξιοκρατική αξιολόγηση και ανέλιξη των στελεχών στην κλίμακα της στρατιωτικής ιεραρχίας.

Απόδειξη αυτού είναι το γεγονός ότι από το 1993 και μετά η επετηρίδα των αξιωματικών και υπαξιωματικών δε διαταράχθηκε καθόλου, κάτι που συνέβαινε πολύ συχνά στο παρελθόν.

Η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς εκτελούν την αποστολή τους, όπως οι πολλές ώρες απασχόλησης, η συμμετοχή σε ασκήσεις σε συνδυασμό με τις συνθήκες διαβίωσης στο ύπαιθρο κ.λπ., καθιέρωσε το επίδομα ειδικών συνθηκών, που καταβάλλεται από το 1998 σε όλα τα στελέχη.

Παράλληλα, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καθιερώθηκε και στην Εθνική Φρουρά από το 1999 η πενθήμερη εβδομάδα εργασίας, γεγονός που βελτίωσε το επίπεδο κοινωνικής ζωής των στελεχών και των οικογενειών τους.

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της μετεκπαίδευσης των στελεχών της Εθνικής Φρουράς η κυβέρνηση Κληρίδη αύξησε σημαντικά τα σχετικά κονδύλια, με αποτέλεσμα ένας μεγάλος αριθμός μόνιμων στελεχών, που ξεπερνά τους εξακόσιους, να μετεκπαιδεύονται κατ' έτος στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Την ίδια στιγμή, αρκετά στελέχη συμμετέχουν σε σεμινάρια και συμπόσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, του ΟΑΣΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.

Αναφορικά με τα στρατευμένα παιδιά μας, τους κληρωτούς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν στο στρατό την ίδια την κοινωνία με τις διαστρωματώσεις της, τα ιδανικά της και τις προσδοκίες της, πεποίθηση της κυβέρνησής μας είναι ότι αποτελούν το ζωντανότερο δεσμό μεταξύ λαού και στρατού και τον πολυτιμότερο αγωγό στην Εθνική Φρουρά του φρονήματος, της δυναμικής και της θέλησης του ελληνισμού της Κύπρου να ζήσει ελεύθερος στη γη των προγόνων του.

Πεποίθηση της κυβέρνησής μας είναι ότι αποτελεί κοινωνική και εθνική ανάγκη η θητεία να αποτελεί, από κάθε άποψη και με την πλήρη έννοια του όρου, κερδισμένο χρόνο και για τη χώρα και για τους νέους.

Προϋπόθεση όλων αυτών είναι η δημιουργία συνθηκών και προϋποθέσεων καλής διαβίωσης, καθώς και ισότητας, δικαιοσύνης και αξιοκρατίας στη μεταχείριση των κληρωτών από την ημέρα της κατάταξής τους μέχρι την ημέρα της απόλυσής τους από την Εθνική Φρουρά.

Αναφορικά με τις συνθήκες διαβίωσης των κληρωτών στα στρατόπεδα και τα φυλάκια, η κυβέρνηση δαπάνησε δεκάδες εκατομμύρια λίρες για τη δημιουργία σύγχρονων εγκαταστάσεων στρατωνισμού, που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για άνετη διαβίωση, αντάξια του πολιτισμικού και οικονομικού επιπέδου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η προσπάθεια αυτή, που έχει άμεση επίπτωση στο ηθικό των στρατιωτών μας, συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς, σε βαθμό που οι όποιες καθυστερήσεις υπάρχουν οφείλονται στο γεγονός ότι λόγω του μεγάλου αριθμού έργων δεν μπορούν οι κρατικοί φορείς να ανταποκριθούν στο ρυθμό που η κυβέρνηση επιθυμεί.

Η δέσμευση της κυβέρνησης Κληρίδη για αξιοκρατία, αντικειμενικότητα και διαφάνεια στη μεταχείριση όλων των πολιτών δεν μπορούσε να αφήσει έξω και το τμήμα εκείνο των ένστολων πολιτών που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία. Έτσι, αμέσως μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από το Γλαύκο Κληρίδη, καθιερώθηκε το μηχανογραφικό σύστημα επιλογής των νεοσυλλέκτων στα όπλα, σώματα και ειδικότητες. Με το ίδιο μηχανογραφικό σύστημα γίνεται και η πρώτη μετάθεση των στρατιωτών μας στις μονάδες, σύμφωνα με τη δήλωση επιθυμίας του καθενός και τις ανάγκες που υπάρχουν. Διαπιστώθηκε ότι με το σύστημα αυτό ένα ποσοστό που

αγγίζει το 70% περίπου ικανοποιείται στη φρουρά προτίμησης που δήλωσε, ενώ οι υπόλοιποι ικανοποιούνται συνήθως με τη δεύτερη μετάθεσή τους.

Με τα ίδια αξιοκρατικά κριτήρια γίνεται και η επιλογή των στρατιωτών μας σε εφέδρους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς, ύστερα από αντικειμενικές και αδιάβλητες εξετάσεις, τη διεξαγωγή των οποίων αναλαμβάνει το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Πρόσφατη μεγάλη έρευνα που διενήργησε το Υπουργείο Άμυνας ανάμεσα στους στρατεύσιμους οπλίτες της Εθνικής Φρουράς ανέδειξε το υψηλό φρόνημα από το οποίο διακατέχονται οι εθνοφρουροί μας ως αποτέλεσμα των μέτρων της πολιτείας που προανέφερα.

Με δεδομένο ότι η επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς στηρίζεται κατά ένα μεγάλο μέρος στην εφεδρεία και στην εθνοφυλακή, η κυβέρνηση Κληρίδη έδωσε μεγάλη σημασία στη σωστή εκπαίδευση και οργάνωση του εφεδρικού δυναμικού της Εθνικής Φρουράς.

Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Άμυνας αναθεώρησε τα προγράμματα εκπαιδύσεως κατά τρόπο ώστε, αφενός η απουσία των εφέδρων από τις εργασίες τους στο χρόνο εκπαιδύσεως να μη δημιουργεί οποιασδήποτε φύσεως κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα και αφετέρου η εκπαίδευσή τους στα νέα όπλα και στη σύγχρονη τακτική να είναι ουσιαστική και αποτελεσματική.

Στα πλαίσια αυτής της εκπαίδευσης μεγάλος αριθμός εφέδρων και εθνοφυλάκων ενισχύει τα φυλάκια της γραμμής αντιπαράταξης, έτσι ώστε να διευκολύνονται και οι κληρωτοί που επανδρώνουν μόνιμα τα φυλάκια αυτά. Το μέτρο αυτό επεκτείνεται σταδιακά και στα στρατόπεδα του εσωτερικού.

Τα νέα κοινωνικά πλαίσια που διαμορφώνονται στην πατρίδα μας σε σχέση με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, την εισαγωγή νέων οπλικών συστημάτων, νέων

δογμάτων και νέων τακτικών απαιτούν ένα θεσμικό πλαίσιο στο οποίο να εδράζεται η άμυνα στην ευρεία της έννοια, προσαρμοσμένο στις νέες απαιτήσεις και ικανό να αντέξει τους κραδασμούς που οι αλλαγές αυτές επιφέρουν.

Από το 1993 μέχρι σήμερα δεκάδες νομοθετήματα που αφορούν τη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς, του Υπουργείου Άμυνας και άλλων συναφών θεμάτων προωθήθηκαν για ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Δεν είναι του παρόντος να αναφερθώ στα νομοθετήματα αυτά, επιθυμώ όμως να απαριθμήσω μόνο τα πλέον σημαντικά, τα οποία πιστεύω αποτέλεσαν σταθμό στην πορεία της Εθνικής Φρουράς και της άμυνας γενικότερα.

Είναι η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, με την οποία ρυθμίστηκε η εκκρεμότητα που υπήρχε από το 1964, όταν συγκροτήθηκε η Εθνική Φρουρά, αναφορικά με την υπαγωγή της. Είναι ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών (ΠΣΕΑ) Νόμος, ο οποίος εκκρεμούσε επίσης για πολλά χρόνια. Σήμερα συζητείται στην επιτροπή Άμυνας η τροποποίηση των κανονισμών περί Ιεραρχίας και Προαγωγών, έτσι ώστε να επιλυθεί κατά τον πλέον ανώδuno τρόπο το πρόβλημα της συσσώρευσης αξιωματικών στις ανώτατες βαθμίδες της ιεραρχίας, που έχει σαν αποτέλεσμα τη στασιμότητα της ανέλιξης των υπόλοιπων αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Βρίσκονται ακόμα στη Βουλή πολύ σημαντικά νομοσχέδια, όπως ο περί εθελοντικής στράτευσης των γυναικών, ο νέος νόμος περί στρατολογίας, ο νόμος περί αντιρρησιών συνείδησης κ.λπ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα στις διεθνείς υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι και η οργάνωση και λειτουργία του Κέντρου Έρευνας και Διάσωσης, με αποστολή το συντονισμό του έργου για τον εντοπισμό και διάσωση σε ελάχιστο χρόνο ατόμων των

οποίων η ζωή βρίσκεται σε κίνδυνο μετά από χερσαία, ναυτικά και αεροπορικά ατυχήματα μέσα στο FIR Λευκωσίας.

Το Κέντρο Έρευνας και Διάσωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας λειτουργεί με ευθύνη του Υπουργείου Άμυνας σε πειραματική βάση εδώ και μερικά χρόνια, παράλληλα με το αντίστοιχο των Βρετανών στην Επισκοπή, συμβάλλοντας, κατά το χρόνο λειτουργίας του, στην αντιμετώπιση εκατοντάδων περιστατικών και διασώζοντας δεκάδες ανθρώπινες ζωές.

Μόλις πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο έλαβε την πολύ σημαντική για τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας απόφαση να αναλάβει επίσημα πλέον και εξ ολοκλήρου την ευθύνη έρευνας και διάσωσης εντός του FIR Λευκωσίας και καθόρισε ως ημερομηνία ανάληψης της ευθύνης την 1η Μαρτίου 2002.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η άμυνα στο σημερινό κόσμο έγινε πολύπλευρη. Οι πολυμερείς αμυντικές σχέσεις και οι διεθνείς οργανισμοί ασφάλειας είναι παράγοντες που εμπλέκονται άμεσα στην αμυντική ισχύ και στο πολιτικοστρατιωτικό δυναμικό μιας χώρας. Μέσα στα πλαίσια αυτά η ανάπτυξη της αμυντικής διπλωματίας κατέχει μια ξεχωριστή θέση και διαδραματίζει το δικό της ρόλο στο πλέγμα των διεθνών σχέσεων που όσο περνά ο χρόνος γίνονται όλο και πιο περίπλοκες.

Η Κύπρος, μια χώρα που αντιμετωπίζει ουσιαστικό πρόβλημα ασφάλειας, αλλά και ως ένα κράτος μέλος διεθνών οργανισμών και υποψήφιο για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ανέλαβε τα τελευταία χρόνια πρωτοβουλίες στον τομέα της αμυντικής διπλωματίας που έχουν ως στόχο:

- την ενίσχυση της ασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας
- την ανάδειξη της Κύπρου σε παράγοντα ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή μας

- την ενδυνάμωση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και,
- μέσα από όλα τα πιο πάνω, την υποβοήθηση των προσπαθειών για μια ειρηνική λύση του κυπριακού προβλήματος, στη βάση των αποφάσεων και ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Στέκομαι ιδιαίτερα στην ευμενή απήχηση που είχε για την Ευρώπη η συνεισφορά της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Δύναμη Ταχείας Αντίδρασης, αλλά και το γνωστό μένος που προκάλεσε η ενέργεια αυτή στην Άγκυρα, η οποία, σε συνεργασία με τους δυτικούς της συμμάχους, αναζητεί τρόπους αποκλεισμού της Κύπρου από αυτή τη συμμετοχή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας βρίσκονται πρωτίστως στην υπηρεσία της πατρίδας με αποστολή την εξασφάλιση της άμυνας της χώρας, την υπεράσπιση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας. Ταυτόχρονα όμως βρίσκονται στην πρώτη γραμμή μάχης για το κοινωνικό σύνολο και στην υπηρεσία των καθημερινών και έκτακτων αναγκών της κυπριακής κοινωνίας. Η προσφορά ουσιαστικού κοινωνικού έργου από την Εθνική Φρουρά είναι άοκνη και αδιάλειπτη.

Στο πολυδιάστατο κοινωνικό έργο της Εθνικής Φρουράς συγκαταλέγονται η συμβολή στο έργο της αναδάσωσης της Κύπρου, η μεταφορά με στρατιωτικά μέσα (οχήματα, ελικόπτερα) ασθενών ή εν κινδύνω ατόμων από απομακρυσμένες περιοχές, η επιτήρηση και κατάσβεση πυρκαγιών, η παροχή βοήθειας στον πληθυσμό σε περιπτώσεις σεισμών ή άλλων έκτακτων αναγκών, η αιμοδοσία και ακόμα η καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Το έργο αυτό της Εθνικής Φρουράς είναι πολλαπλώς σημαντικό. Πρώτον, γιατί πέρα από τον όγκο της συγκεκριμένης προσφοράς, καλλιεργεί στα στελέχη και στους στρατευμένους υψηλή κοινωνική συνείδηση. Δεύτερον, καλύπτει μια σημαντική πτυχή

της εθνικής ασφάλειας, με την ευρύτερη έννοια του όρου. Τρίτον, γιατί κάνει πράξη την ενότητα λαού και στρατού και αναδεικνύει την ανθρωπιστική και κοινωνική αλληλεγγύη που πρέπει να διακατέχει τα μέλη μιας κοινωνίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η επικρατούσα σήμερα αντίληψη για την άμυνα είναι ότι αποτελεί κοινωνικό αγαθό, το οποίο το κράτος έχει υποχρέωση να παρέχει στους πολίτες. Και όπως κάθε άλλο κοινωνικό αγαθό, έτσι και η άμυνα χρειάζεται πόρους, για να παραχθεί. Χωρίς πόρους, χωρίς χρήματα δηλαδή, δεν μπορεί να υπάρξει ούτε άμυνα ούτε ασφάλεια ούτε αποτροπή. Με τη διάθεση πόρων αγοράζουμε τα οπλικά συστήματα, εκπαιδεύουμε το προσωπικό και δημιουργούμε την υποδομή. Η διάθεση των πραγματικά αναγκαίων πόρων για την ενίσχυση της άμυνας δεν εξασθενεί την οικονομία, όπως κάποιοι μπορεί να υποστηρίζουν, γιατί οι πολίτες μόνον όταν νοιώθουν ασφαλείς μπορούν ανεμπόδιστα και απρόσκοπτα να επιδίδονται στα ειρηνικά τους έργα, συμβάλλοντας έτσι στην πρόοδο και ανάπτυξη της χώρας.

Αντίθετα, αν για οποιονδήποτε λόγο παραμελήσουμε την άμυνα και αφήσουμε το αίσθημα ανασφάλειας να περιπλανάται στο λαό μας, οι πρώτες επιπτώσεις θα φανούν στην οικονομία της χώρας. Πιστεύουμε στην ισχυρή οικονομία, για να έχουμε ισχυρή άμυνα. Αλλά και στο αντίστροφο. Ισχυρή άμυνα για ισχυρή οικονομία.

Να μου επιτρέψετε τώρα να κάνω μια απλή αναφορά στα θέματα που έχουν σχέση με την επαρχία της Πάφου. Είναι ένα έργο το οποίο ο λαός βλέπει καθημερινά· βλέπουμε την αναμόρφωση της Πάφου. Που τα τελευταία χρόνια υπήρξε πραγματικά ένα έργο αυτής της κυβέρνησης, η οποία έχει αντιληφθεί το μέγεθος της αδικίας το οποίο γινόταν τα προηγούμενα χρόνια, ώστε η Πάφος, δυστυχώς λόγω αυτής της αμέλειας, αυτής της αδικίας που έγινε, να εγκαταλειφθεί κυρίως στην ύπαιθρο. Πράγμα

το οποίο φαίνεται ξεκάθαρα, γιατί η αστυφιλία έχει καταρηνμάξει τις περιοχές της υπαίθρου.

Όσο κι αν κάποιιοι σήμερα προσπαθούν να επιρρίψουν ευθύνες στην παρούσα κυβέρνηση, ας αναλογιστούν τις δικές τους ευθύνες, όταν ήταν στην εξουσία, όταν, δυστυχώς, είχαν την ευχέρεια. Πράγμα το οποίο δεν είχαν οι ίδιοι, με τη δική τους συνεισφορά, έμπρακτα αποδείξει, ότι ενδιαφέρονταν για την επαρχία, και άφησαν να εξελιχθούν τα πράγματα όπως τα βλέπουμε, δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια και παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που γίνονται σήμερα από την παρούσα κυβέρνηση που έμπρακτα έχει αποδείξει το ενδιαφέρον της και βλέπουμε ένα οδικό δίκτυο το οποίο οδεύει όχι απλώς στην καλύτερευση, αλλά -μπορώ να πω- στην απόλυτη αναβάθμισή του, τόσο όσο αφορά το πρωτοβάθμιο όσο και το δευτεροβάθμιο οδικό δίκτυο, με αποτέλεσμα σήμερα να είναι επωφελές προς όλους ανεξαίρετα τους πολίτες. Τα έργα αυτά προχωρούν με γοργούς ρυθμούς και εντός δύο ετών θα ολοκληρωθούν και η Πάφος θα καταστεί ίσως -και τολμώ να το πω- η καλύτερη επαρχία από άποψη οδικού δικτύου. Το ίδιο συμβαίνει και με άλλα έργα, όπως είναι τα αναπτυξιακά έργα που έχουν σχέση με το Τμήμα Υδάτων και είναι πάρα πολλά -μέσα από τους σημερινούς προϋπολογισμούς προβλέπονται £10 εκατομ.- και ασφαλώς και πάρα πολλά άλλα θέματα τα οποία έχουν σχέση και ασφαλώς είναι και η μυστική τακτική η οποία ακολουθείται από κάποιους συναδέλφους. Δε μας αγγίζει, γιατί εκείνοι ξέρουν και γνωρίζουν πολύ καλύτερα από τον καθένα ποια είναι η πραγματική προσφορά η οποία γίνεται. Και όταν εκείνοι βρίσκονταν στην εξουσία και είχαν τον έλεγχο άσκησης εξουσίας, είναι γνωστά και τα αποτελέσματα και οι συμπεριφορές. Δεν θα τα απαριθμήσω, δεν είναι του παρόντος. Οι ίδιοι τα γνωρίζουν και αν είχαν ευθιξία, δε θα τα ανέφεραν.

Υπάρχει και μια αντίφαση την οποία, δυστυχώς, οφείλω να την πω. Ενώ από την μια μηδενίζουν το έργο της παρούσας κυβέρνησης, από την άλλη, την ίδια στιγμή, όταν βρίσκονται ενώπιον του λαού και ενώπιον συγκεκριμένων κοινοτήτων που επηρεάζονται από τα έργα, λένε, «Με τη δική μας σφραγίδα γίνονται αυτά τα έργα». Το υπερτονίζουν! Η σφραγίδα είναι δική τους, όταν τους συμφέρει. Όταν όμως βρίσκονται αλλού, είναι μηδενιστική η τακτική και η πολιτική η οποία ακολουθείται. Εν πάση περιπτώσει, αυτά είναι έργα τα οποία μπορεί να κρίνει ο καθένας.

Εψές υπήρξε μία πρόκληση. Και μάλιστα ουσιαστικότερη πρόκληση... που πιστεύω ότι έπρεπε τουλάχιστο να υπάρξει σιωπή. Διότι η σιωπή, τουλάχιστο, είναι ανεκτή. Αλλά το να προκαλεί κάποιος ο οποίος είναι ο ίδιος... Και δυστυχώς είναι με παράπονο που το λέω και την ίδια στιγμή με αίσθημα πικρίας. Δεν μπορεί ο κ. Παπακώστας, ο οποίος, δυστυχώς, για τον ίδιο και για εμάς που γνωρίζουμε, ήταν όργανο ετσιθελισμού υπό την ιδιότητά του ως υπαρχηγός και ως διοικητής της ΜΜΑΔ και ως αξιωματικός της αστυνομίας, ο οποίος με ενέργειες, με πράξεις, με συμπεριφορές, με βίαια συμπεριφορά -τολμώ να το πω- όταν ήταν διοικητής της ΜΜΑΔ... να έρχεται σήμερα, ενώπιον αυτού του θέματος, και από αυτό το βήμα της Βουλής να κατηγορεί άλλους, οι οποίοι τουλάχιστο, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό - έχουν προαγάγει την αναξιοκρατία και το ρουσφέτι και όλα εκείνα τα κοσμητικά που μπορώ να αναφέρω, αλλά δεν είναι του παρόντος- τουλάχιστο έχουν οδηγήσει τα πράγματα σε μια σημαντικότερη βελτίωση. Και το γνωρίζει ο κ. Παπακώστας, γιατί επωφελείται ο ίδιος και άτομα του στενού του οικογενειακού περιβάλλοντος από αυτά τα έργα της αναξιοκρατίας αυτής της κυβέρνησης!

Το 1983-'84, θα αναφερθώ πολύ σύντομα, ήταν διοικητής της ΜΜΑΔ. Είναι γνωστή η συμπεριφορά Μμαδιτών οι οποίοι ενεργούσαν προς όφελός του για

αποκατάσταση οικίας που του παραχωρήθηκε. Την ίδια στιγμή, και με οχήματα της αστυνομίας, κτιζόταν το νηπιαγωγείο “Ντόμινο”. Ξέρετε πού ανήκει.

Το 1990-’91, ιδρύθηκε ο σύνδεσμος αντιστασιακών. Καλά ιδρύθηκε. Μέλη της MMAΔ και της αστυνομίας εγγράφονταν από συγγενή του με μοναδικό στόχο και σκοπό την ευνοιοκρατία, το ρουσφέτι και την προαγωγή και διάφορα ωφελήματα και έπαιρναν τις ανάλογες συνδρομές. Αυτός ήταν ο στόχος.

Στη MMAΔ υπήρξε στρατοκρατία. Ο ετσιθελισμός, η βία και η αναφορά σε “πεμπποφαλαγγίτες” για όσους δεν ανήκαν στο χώρο του κ. Παπακώστα ήταν στην ημερήσια διάταξη. Και ανέφερε ο ίδιος, «Θα σας λαώσω τζαι εσάς τζαι το μάστρο σας», δηλαδή τον Κληρίδη. Αυτή ήταν η συμπεριφορά του κ. Παπακώστα. Παραδείγματα και αναφορές υπάρχουν πολλές.

Είκοσι Απριλίου 1992: Η γνωστή υπόθεση Πέγκερου και σημειώστε το, παρακαλώ. Τον ίδιο τον κ. Παπακώστα ως υπαρχηγό -και λυπούμαι που δεν είναι εδώ να τα ακούει- το 1992, τον επισκέφτηκε ο κ. Πέγκερος, μετά από τοποθέτηση βόμβας στο Καϊμακλί και, αφού εντοπίστηκε, ο κ. Πέγκερος τον πληροφόρησε για τα όσα είχαν συμβεί. Και αντί να δώσει οδηγίες να συλληφθεί ή να διαλευκανθεί αυτή η υπόθεση... Μη με διακόψετε, κύριε συνάδελφε, στο τέλος έχετε δικαίωμα να πείτε. Ο χρόνος μου είναι χρόνος μου, κύριε Πρόεδρε.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Αναφέρεται προσωπικά σε καταγγελίες οι οποίες ποτέ δεν είδαν το φως της δημοσιότητας, στην απουσία του συναδέλφου. Και εξ όσων τουλάχιστο γνωρίζω, για κάποια ζητήματα που έτυχε ως δικηγόρος του κ. Παπακώστα να χειριστώ, ιδιαίτερα στην περίπτωση του νηπιαγωγείου “Ντόμινο”, αυτό, από τότε που έγινε νηπιαγωγείο, ήταν ενοικιασμένο στη σύζυγο γνωστού δικηγόρου της Λευκωσίας. Συνεπώς, ας μην προσφεύγουμε σε τέτοια πράγματα, για να διαβάλουμε ένα πρόσωπο

το οποίο αυτή τη στιγμή δε βρίσκεται στην αίθουσα και να εκμεταλλευόμαστε τη μη παρουσία του. Ο κ. Παπακώστας πιστεύω ότι πολύ θα ήθελε να αντιμετωπίσει κατάμουτρα τον κ. Κωνσταντίνου και να συζητήσουν δημόσια αυτά τα πράγματα. Και αν πράγματι έχει δίκαιο, είναι από τους ανθρώπους που μπορούν να αναγνωρίσουν λάθη του παρελθόντος, αν έχει που εμείς γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχουν.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Συνάδελφε, ήταν δικαίωμά του να είναι παρών, για να μπορεί να αντικρούει τον οποιονδήποτε. Πρόβλημά του, αν δεν είναι παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μη δώσουμε συνέχεια και να χαλάσουμε το κλίμα στο οποίο συζητούμε. Ο κ. Παπακώστας δικαιούται επί προσωπικού, όταν θα είναι παρών, αφού δεν είναι τώρα, να πει οτιδήποτε. Γι' αυτό το λόγο, νομίζω να αφήσουμε τον ομιλητή να τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ όμως να σταματήσουν οι προσωπικοί χαρακτηρισμοί.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν έβρισα τον κ. Παπακώστα ούτε και αναφέρθηκα σε προσωπική...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε ακόμα μισό λεπτό, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι μισό λεπτό! Συγγνώμη, ο χρόνος που διέρρευσε δεν ήταν δικός μου.

Είναι γνωστό και το τι απεφάνθη το δικαστήριο, κύριε Γεωργίου, για τη γνωστή υπόθεση Πέγκερου, που έκανε αναφορά ότι, «Δεν μπορώ να αποκρύψω το εύρημα της

συνάντησης που εγένετο μεταξύ των δύο και τα όσα είχαν διαμειφθεί». Εν πάση περιπτώσει...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Υπάρχει καταδίκη και υπάρχει απόφαση εφετείου σ' αυτή την υπόθεση, κύριε Κωνσταντίνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Στενός συγγενής του τότε υπαρχηγού, ο τότε λοχίας 3417, στις 15 Οκτωβρίου 1983 υπέβαλε αίτημα για αναθεώρηση, καθυστερημένα, των εξετάσεων μορφωτικού. Ο πραγματικός βαθμός ήταν: μαθηματικά, δέκα, γεωγραφία, δεκαέξι, γενικές γνώσεις, δεκαεπτά, αγγλικά, δεκαπέντε. Γίνεται αναθεώρηση και μετατρέπεται σε, ακούστε παρακαλώ: μαθηματικά, τριάντα τέσσερα, γεωγραφία, εξήντα δύο, γενικές γνώσεις, εξήντα ένα, αγγλικά είκοσι! Μετά από σχετική αλληλογραφία, ο τότε αρχηγός έγραψε: «Αποδέχομαι, χαριστικώς, να θεωρηθεί επιτυχής».

Επειδή δεν έχω χρόνο, θα κάνω απλώς ακόμη μια αναφορά της επιβεβαίωσης της αναξιοκρατίας που υπήρχε τότε, η οποία δεν μπορεί, δυστυχώς για κάποιους, να απορριφθεί. Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο και η απόφαση είναι εδώ. Όποιος την αμφισβητεί, θα του τη δώσω. Πρώτος επιτυχών σε εξετάσεις, 18 Νοεμβρίου του 1991. Πέντε Φεβρουαρίου 1989 υπέβαλε αίτηση, τρεις Ιουνίου 1989 παρακάθισε σε εξετάσεις, τέσσερις Αυγούστου 1989 κλήθηκε σε προσωπική συνέντευξη. Πρώτος επιτυχόντας, το επαναλαμβάνω. Δεν κατέστη δυνατή η πρόσληψή του, γιατί ήταν "αμαρτωλός". Γιατί ανήκε και οι γονείς του ήταν συναγερμικοί. Προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο και, οφείλω να πω για την ιστορία, δικηγόρος του ήταν ο κ. Ιωνάς Νικολάου. Και εγένετο δεκτή η προσφυγή του. Η αστυνομία, η τότε ηγεσία, για καθυστέρηση και για δικούς της

λόγους, κατέθεσε έφεση, την οποία αναγκάστηκε μετά να αποσύρει. Αυτή είναι η αξιοκρατία, κύριοι. Πρώτος επιτυχών δεν προσελήφθη, γιατί ήταν συναγερμικός. Και έρχονται σήμερα κάποιοι εδώ και, δυστυχώς, αντί να σιωπούν, μιλούν από αυτό το βήμα της Βουλής και ενώ σήμερα γνωρίζουν πολύ καλά ότι όποιος επιτύχει, προσλαμβάνεται. Όποιος είναι ικανός, προάγεται.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Είχα πολλά να πω, αλλά δεν πειράζει.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Άριστο Χρυσοστόμου αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Ανδρέας Παπαπολυβίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ)

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι, σπεύδω να σας καθησυχάσω ότι η παρουσία μου εδώ θα είναι μόνο για όσο χρόνο θα μιλά ο αγαπητός συνάδελφος, κ. Άριστος Χρυσοστόμου.

Ο συνάδελφος Άριστος Χρυσοστόμου έχει το λόγο.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που μου αναλογεί, θα αναφερθώ μόνο στο ζωτικό τομέα της βιομηχανίας.

Ο βιομηχανικός τομέας καλύπτει περίπου το 11% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και για το 2002 υπολογίζεται ότι το σύνολο της βιομηχανικής παραγωγής θα είναι περίπου £650 εκατομμύρια. Η κυπριακή βιομηχανία περνά μια δύσκολη περίοδο που χαρακτηρίζεται από έναν οξύ ανταγωνισμό και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον λόγω της πορείας εναρμόνισής μας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η παγκοσμιοποίηση των αγορών, η κατάργηση των δασμολογικών και άλλων προστατευτικών μέτρων που απολάμβανε η βιομηχανία συνέπεσαν χρονικά με την

ανάγκη συμμόρφωσης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, δημιουργώντας αυξημένες υποχρεώσεις για τις βιομηχανίες μας. Οι υποχρεώσεις αυτές έχουν οικονομικό αλλά και διαρθρωτικό χαρακτήρα. Η υιοθέτηση μεγάλου αριθμού οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεπάγεται πολλαπλές υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις σ' ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, που δεν περιορίζονται στα στενά πλαίσια της οικονομικής σφαίρας των δραστηριοτήτων τους. Το περιβάλλον, η ασφάλεια και η υγεία στους χώρους εργασίας, η υιοθέτηση διεθνών προτύπων και διαδικασιών στην παραγωγική διαδικασία, η συμμόρφωση με πρόνοιες για την προστασία του ανταγωνισμού είναι ορισμένες από τις υποχρεώσεις στις οποίες καλούνται σήμερα να ανταποκριθούν οι κυπριακές βιομηχανίες.

Πέραν τούτων, ο τομέας συνεχίζει να αντιμετωπίζει ακόμα σοβαρό πρόβλημα μειωμένης ανταγωνιστικότητας, που επηρεάζει την ικανότητά του να λάβει επάξια μέρος στον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια όσο και στις διεθνείς αγορές.

Η χαμηλή παραγωγικότητα σε σύγκριση με τους Ευρωπαίους εταίρους μας, το ψηλό κόστος παραγωγής, που οφείλεται σε στρεβλώσεις της αγοράς λόγω της απουσίας συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, ως επίσης και η γεωγραφική απόσταση από τις βασικές μας αγορές επιδρούν αρνητικά στο επικερδές των επιχειρήσεων.

Το κόστος του χρήματος, παρά τις κάποιες μειώσεις που σημειώθηκαν το τελευταίο διάστημα στο ύψος των επιτοκίων, συνεχίζει να ευρίσκεται σε πολύ ψηλότερα επίπεδα από αυτά των κυριότερων ανταγωνιστών μας. Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρω ότι η μείωση των επιτοκίων καθόλου δεν ωφέλησε τις μικρομεσαίες βιομηχανίες, επειδή οι τράπεζες, κατά την κρίση τους, τις συγκαταλέγουν στις επιχειρήσεις υψηλού κινδύνου και τις χρεώνουν με αυξημένο επιτόκιο, καθιστώντας τη λειτουργία τους προβληματική.

Η ύπαρξη σοβαρών στρεβλώσεων στην αγορά υπηρεσιών που χρησιμοποιεί η βιομηχανία -παραδείγματος χάριν, το κόστος λιμανιών και αερομεταφορών- δυσκολεύει ακόμα περισσότερο τις επιχειρήσεις.

Οι ευθύνες της κυβέρνησης για την πλειάδα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι βιομηχανίες είναι ασήκωτες. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, μετά από πολύχρονη διαπλοκή, πομπωδώς τον Ιούνιο του 1999 εξήγγειλε τη Νέα Βιομηχανική Πολιτική και Κίνητρα και Σχέδια Στήριξης, που αποτελείτο από δώδεκα κεφάλαια. Όμως η απόσταση μεταξύ λόγων και έργων είναι μεγάλη, γι' αυτό για κάθε κεφάλαιο υπάρχει σημείωμα που αναφέρει ότι η έναρξη των εργασιών ή των σχεδίων θα ανακοινωθεί το συντομότερο δυνατό. Επισημαίνω ότι ύστερα από την έγκριση της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, που εξαγγέλθηκε τον Ιούνιο του 1999, μέχρι σήμερα, κανένα αντίστοιχο σχέδιο στήριξης δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή. «Ωδινεν όρος και έτεκεν μυν»!

Ενώ οι βιομηχανίες με ανυπομονησία ανέμεναν την υλοποίηση της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής, ο σχεδιασμός άλλαξε απότομα. Με την εισαγωγή του νόμου περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (30/4/2001), όλα τα σχέδια και τα προγράμματα θα τύχουν αξιολόγησης από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων και θα αναπροσαρμοστούν ή, το πιθανότερο, θα ακυρωθούν. Έτσι οι βαρύγδουπες διακηρύξεις παρέμειναν κούφια λόγια.

Είναι απαράδεχτο και αδικαιολόγητο το ίδιο το κράτος να ενεργεί ανασταλτικά στις προσπάθειες των βιομηχανιών για αύξηση της αποδοτικότητάς τους, παρεμβάλλοντας άσκοπες γραφειοκρατικές διαδικασίες, υιοθετώντας πρακτικές ξεπερασμένων εποχών στην επίλυση των καθημερινών προβλημάτων.

Η κρατική μηχανή, ενεργώντας βάσει απηρχαιωμένων νομοθεσιών και κανονισμών αλλά και νοοτροπίας, αδυνατεί να ανταποκριθεί με την ταχύτητα και την

ευελιξία που απαιτεί η αγορά, εξαναγκάζοντας τις επιχειρήσεις σε ρυθμούς πολύ πιο αργούς από αυτούς που κινούνται οι ανταγωνιστές τους με αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις.

Απλά παραδείγματα αυτών των προβλημάτων αποτελούν οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην εξέταση σωρείας αιτημάτων της βιομηχανίας, τόσο για την παροχή χρηματοδοτικών και φορολογικών κινήτρων όσο και σε θέματα που αφορούν την επίλυση προβλημάτων που έχουν σχέση με την εύρυθμη λειτουργία τους πάνω σε καθημερινή βάση.

Ξεκινώντας από τα χρηματοδοτικά κίνητρα, είναι λυπηρό το ότι είμαστε στο έτος 2002 και μόλις πρόσφατα έχει αρχίσει η εξέταση των αιτήσεων που υπέβαλαν οι βιομηχανίες για την παροχή χορηγιών στα πλαίσια του σχεδίου για τεχνολογική αναβάθμιση για τα έτη 1999-2000. Η ίδια περίπου κατάσταση επικρατεί και για το σχέδιο δημιουργίας εκκολαπτηρίων, για επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας, αφού από τον Ιούνιο του 1999 που εξαγγέλθηκε το σχέδιο μόλις μετά δυσκολίας φαίνεται να λειτουργεί μια τέτοια μονάδα.

Καθυστερήσεις σημειώνονται και στα σχέδια που λειτουργεί το Ίδρυμα Τεχνολογίας, αφού αρκετές επιχειρήσεις διαμαρτύρονται ότι καθυστερεί η διεκπεραίωση των αιτήσεών τους. Εντελώς ανενεργό παρέμεινε το κίνητρο παροχής εγγυήσεων για δανειοδότηση των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που περιλαμβάνονταν στη Νέα Βιομηχανική Πολιτική που εξαγγέλθηκε τον Ιούνιο του 1999 με σκοπό την ενίσχυση της ρευστότητάς των.

Η παντελής απουσία φορολογικών κινήτρων στη Νέα Βιομηχανική Πολιτική του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, παρά την σχετική εξαγγελία, πλήττει την αξιοπιστία των εξαγγελιών του υπουργείου.

Σε μια περίοδο όπου η ενθάρρυνση των συγχωνεύσεων και των κοινοπραξιών προωθείτο σ' ολόκληρο τον κόσμο ως η μόνη απάντηση στην παγκοσμιοποίηση και την ελευθεροποίηση των αγορών, η κυβέρνηση όχι μόνο δε στήριξε έμπρακτα αυτή την πολιτική, αλλά, αντίθετα, την αποθάρρυνε με την ύπαρξη διαφόρων αντικινήτρων. Ως αποτέλεσμα, οι κυπριακές βιομηχανίες απώλεσαν σημαντικό χρόνο αναδιοργάνωσης έναντι των ανταγωνιστών τους.

Σειρά αιτημάτων της βιομηχανίας προς τις αρμόδιες υπηρεσίες παραμένουν άλυτα λόγω της ανυπαρξίας ολοκληρωμένης πολιτικής με σαφείς στόχους και επιδιώξεις. Ως τέτοια αιτήματα αναφέρονται η ανάγκη μείωσης του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να σταματήσει η βιομηχανία να επιχορηγεί τους υπόλοιπους καταναλωτές, η διαφοροποίηση της τιμής των καυσίμων για τη βιομηχανία και ο τερματισμός της ανεξέλεγκτης εισαγωγής προϊόντων από χώρες που δεν εφαρμόζουν διεθνή πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας, τη στιγμή μάλιστα που ζητείται από τις κυπριακές βιομηχανίες να επενδύσουν τεράστια ποσά σε εξοπλισμό, ανθρώπινο δυναμικό και σε ανάπτυξη των αναγκαίων συστημάτων για την παραγωγή των προϊόντων τους σύμφωνα με αυτές τις προδιαγραφές.

Εξίσου σημαντική είναι και η απουσία νομοθετικών ρυθμίσεων που να προστατεύουν την κυπριακή βιομηχανία από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Η απουσία, παραδείγματος χάριν, νομοθεσίας για το anti dumping, σε συνδυασμό με την αδυναμία του κράτους να ελέγξει τέτοια φαινόμενα στην αγορά, θέτει τις κυπριακές βιομηχανίες σε μειονεκτική θέση, αφού είναι αδύνατο να ανταγωνιστούν τέτοια προϊόντα από πλευράς τιμών.

Ζούμε στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της κατάργησης των εμπορικών συνόρων. Οδεύουμε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ενιαία αγορά, όπου ο ανταγωνισμός είναι το κυρίαρχο στοιχείο.

Τα περιθώρια έχουν στενέψει επικίνδυνα, γι' αυτό επιβάλλεται όπως άμεσα ληφθούν μέτρα που θα καταστήσουν τις βιομηχανίες μας ανταγωνιστικές και βιώσιμες.

Επιβάλλεται όπως ενθαρρυνθούν οι βιομηχανίες να προχωρήσουν τάχιστα στον εκσυγχρονισμό, τόσο στο επίπεδο παραγωγής όσο και στο επίπεδο οργάνωσης και διεύθυνσης. Η παραγωγή προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας, που είναι κυρίως προϊόντα εντάσεως εργασίας και χαρακτηρίζονται από απλή μεταποίηση πρώτων υλών, δεν μπορεί να αποτελεί μακροπρόθεσμη επιλογή.

Η Κύπρος, λόγω του υψηλού βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου που διαθέτει, της απουσίας εγχώριων πρώτων υλών, του μεγέθους της αγοράς και των επιχειρήσεων, θα πρέπει να στραφεί σε προϊόντα τεχνολογικού περιεχομένου με έντονο το στοιχείο της γνώσης, της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας. Τρανό παράδειγμα οι φαρμακοβιομηχανίες που από μόνες τους, χωρίς απολύτως καμιά αρωγή από το κράτος -ούτε καν ενθάρρυνσης δεν έτυχαν- έχουν εντούτοις επιτύχει ζηλευτά επίπεδα απόδοσης. Συμβάλλουν ουσιαστικά στο εξαγωγικό εμπόριο, γύρω στα £40 εκατομ. το χρόνο. Με την προμήθεια φαρμάκων στο δημόσιο σε χαμηλότερες τιμές από εκείνες των εισαγομένων, συμβάλλουν στη μείωση των δαπανών του κράτους και προσφέρουν στο λαό φάρμακα σε χαμηλότερες τιμές. Οι φαρμακοβιομηχανίες, πέρα από το γενικότερο όφελος στην οικονομία του τόπου, συμβάλλουν στην απάμβλυση του σοβαρού προβλήματος της επαγγελματικής αποκατάστασης Κυπρίων επιστημόνων και η όλη δραστηριότητά τους αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση.

Πρέπει να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι γνώσεις και οι εμπειρίες του επιστημονικού δυναμικού, αλλά και οι δεξιότητες και ικανότητες του εργατικού δυναμικού για την παραγωγή πιο σύνθετων και τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων με μεγαλύτερο ποσοστό προστιθέμενης αξίας. Το πολυτιμότερο κεφάλαιο της μικρής μας

πατρίδας είναι ο άνθρωπος και αποτελεί τη βασικότερη πρώτη ύλη για τις κυπριακές επιχειρήσεις. Οι φαρμακοβιομηχανίες το έχουν αποδείξει.

Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η επένδυση στην εκπαίδευση και η συνεχής επιμόρφωση των στελεχών, γενικά του ανθρώπινου δυναμικού, σε όλους τους τομείς της επιχείρησης (παραγωγή, προβολή των παραγομένων προϊόντων (marketing) οικονομική διαχείριση, πωλήσεις και αλλού).

Επιβάλλεται να δοθεί έμφαση στην τεχνολογική αναβάθμιση με την απόκτηση σύγχρονων μηχανημάτων, ηλεκτρονικών υπολογιστών για το σχεδιασμό και τον έλεγχο της παραγωγής και να αυξηθεί η επένδυση σε διεθνή πρότυπα και συστήματα διασφάλισης της ποιότητας σε αναβαθμισμένα εργαστήρια και κέντρα δοκιμών που θα στοχεύουν στην παραγωγή ποιοτικά ανώτερων προϊόντων.

Οι τομείς των υπηρεσιών και του τουρισμού αποτελούν τον κυριότερο στυλοβάτη της οικονομίας, η υπερεξάρτηση όμως από αυτούς τους τομείς -ιδιαιτέρα τον ευάλωτο τομέα του τουρισμού- δεν επιτρέπει εφησυχασμό, γι' αυτό η κυβέρνηση οφείλει να στηρίξει και τους άλλους παραγωγικούς τομείς, όπως τη βιομηχανία.

Στην συνέχεια θα υποβάλω εισηγήσεις που το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει ότι θα συμβάλουν στην αναβάθμιση της βιομηχανίας:

- αύξηση των χρηματοδοτικών πόρων με άμεση εξαγγελία νέων σχεδίων για τη βιομηχανία
- χρονοδιάγραμμα για υλοποίηση των εξαγγελιών
- μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και αύξηση της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα για ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων

- δημιουργία κέντρου παροχής πληροφοριών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά το πρότυπο του Ελληνικού Οργανισμού Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Χειροτεχνίας (EOMEX) που υπάρχει και λειτουργεί στην Ελλάδα με επιτυχία
- έγκαιρη ενημέρωση των βιομηχανιών για τις βασικές πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου για σωστή προετοιμασία από μέρους τους
- ταυτόχρονα με την ψήφιση των εναρμονιστικών νομοθεσιών, η κυβέρνηση πρέπει να προχωρεί και στην ετοιμασία των μηχανισμών και της αναγκαίας υποδομής που θα απαιτηθούν για την εφαρμογή και υλοποίηση των δεσμεύσεων που δημιουργούνται
- δυναμική προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης (R&D) εντός των επιχειρήσεων με την εξαγγελία γενναιόδωρων κινήτρων προς αυτή την κατεύθυνση
- ανασχεδιασμός του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας, ώστε να αρχίσει να παράγει νέους επιστήμονες με τεχνολογικό αλλά και επιχειρηματικό προφίλ, που θα κληθούν σύντομα να στελεχώσουν ή ακόμα και να δημιουργήσουν τις εταιρείες που θα λειτουργούν στα πρότυπα της νέας οικονομίας
- το κράτος να ασκήσει επάξια το ρόλο του ως ρυθμιστής που θα επιβλέπει τη σωστή εφαρμογή του νόμου και θα διασφαλίζει συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού προς όφελος της οικονομίας και του καταναλωτή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου αντικαθιστά στην έδρα τον κ. Ανδρέα

Παπαπολυβίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κύριε Πουργουρίδη, αν είσαστε έτοιμος, το βήμα είναι δικό σας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πόση ώρα θα μιλάς;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, καλά. Αφαιρώ και λίγο από το χρόνο σου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, έχει συμφωνηθεί να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα επακριβώς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Από καιρό, κύριε Πρόεδρε, λίγο μετά που ξεκίνησε η έρευνα για την καταδολίευση του κυπριακού λαού μέσω του ΧΑΚ, κάποιοι συνάδελφοι, ευτυχώς ελάχιστοι, μετρούνται στα δάκτυλα του ενός χεριού, άρχισαν να θέτουν θέμα αρμοδιοτήτων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου και να αμφισβητούν τη σκοπιμότητα της έρευνας. Δημόσια, βεβαίως, δεν τόλμησε κάποιος να θέσει ποτέ τέτοιο θέμα, για να διεξαχθεί γύρω από αυτό ένας δημόσιος διάλογος που ίσως να είναι αναγκαίος. Με την ευκαιρία της εμφάνισης του κ. Αυξεντίου ενώπιον των δύο επιτροπών, ακούστηκαν τελευταία και κάποιες άλλες απόψεις στις οποίες θα αναφερθώ στη συνέχεια. Ιδιαίτερα σ' εκείνες που ακούστηκαν σήμερα το πρωί.

Οι αρμοδιότητες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου δεν προσδιορίζονται από το σύνταγμα ή τον Κανονισμό της Βουλής. Όμως οι αρμοδιότητες αυτές καθορίζονται από αυτό τούτο τον τίτλο της επιτροπής. Πρόκειται για την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών. Όποια ανθρώπινη δραστηριότητα επηρεάζει τις δημόσιες δαπάνες υπόκειται σε έλεγχο από την επιτροπή Ελέγχου. Αυτή είναι η θέση η σωστή, εκτός αν υπάρχουν αντίθετες απόψεις που θα πρέπει να τις συζητήσουμε και σε τέτοια περίπτωση να βγούμε και να τροποποιήσουμε τον κανονισμό και να προσδιορίσουμε ποιες είναι οι αρμοδιότητες, αν θέλουμε να τις περιορίσουμε. Ενώσω όμως ο

κανονισμός δεν καθορίζει ποιες είναι οι αρμοδιότητες, καθετί που επηρεάζει αρνητικά τα δημόσια οικονομικά αποτελεί αρμοδιότητα της επιτροπής Ελέγχου να το εξετάσει.

Αυτή δεν είναι άποψη δική μου, διότι συμπίπτει αυτή την περίοδο να είμαι πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου. Παρόμοιες επιτροπές υπάρχουν και σε πολλά άλλα κοινοβούλια. Είχα την ευκαιρία να μελετήσω τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας των αντίστοιχων κοινοβουλευτικών επιτροπών πολλών χωρών. Ενδιέτριψα όμως τελευταία σε τρεις από αυτές, της Μεγάλης Βρετανίας, της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας και της Νέας Ζηλανδίας. Και στις τρεις αυτές χώρες οι αντίστοιχες κοινοβουλευτικές επιτροπές έχουν καλύψει με τις δραστηριότητές τους τομείς που έμμεσα μόνο μπορεί να θεωρηθούν ότι έχουν σχέση με τα δημόσια οικονομικά.

Στη Μεγάλη Βρετανία, για παράδειγμα, η αντίστοιχη επιτροπή, The Public Accounts Committee, ασχολήθηκε με τον τρόπο λειτουργίας και οργάνωσης των αστυνομικών διευθύνσεων, με την παραγωγικότητα στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης και με πολλά άλλα παρόμοια θέματα. Στην Ιρλανδία, όταν συνεδριάζει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου, The Public Accounts Committee, οι υπόλοιπες επιτροπές δε συνεδριάζουν την ίδια ώρα, γιατί προκαλούν τόσο δημόσιο ενδιαφέρον οι συζητήσεις και οι συνεδρίες της Επιτροπής Ελέγχου της Ιρλανδίας, που συμμετέχουν σε αυτήν πάρα πολλοί βουλευτές που ανήκουν σε άλλες επιτροπές, για να παρακολουθήσουν τις εργασίες της.

Όταν ξέσπασε πρόπερσι η επιδημία με τις τρελές αγελάδες στη Μεγάλη Βρετανία, ο τρόπος που ενήργησε γύρω από το θέμα αυτό η κυβέρνηση της Ιρλανδίας αποτέλεσε αντικείμενο πολλών συνεδριάσεων -που συχνά ήταν θυελλώδεις- στην Επιτροπή Ελέγχου του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου. Θα μου πείτε: «Τι σχέση έχουν τώρα οι τρελές αγελάδες με την επιτροπή Ελέγχου!». Θα το δείτε από τη συνέχεια. Διαβάζω από τα πρακτικά σε μετάφραση. Μπορεί να μην είναι καλή η μετάφρασή μου.

«MacAn: Έχει το έντιμο μέλος της κυβερνήσεως εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής παραίτησης για την ανεπάρκεια που επέδειξαν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της χώρας στη λήψη προληπτικών μέτρων;

Υπουργός Γεωργίας και Αλιείας: Ναι, το έχω εξετάσει, αλλά πιστεύω ότι οι υπηρεσίες βρέθηκαν ξαφνικά μπροστά σε μια επιδημία που προχώρησε με καλπάζουσες ταχύτητες. Αυτό επιστημονικά ήταν απρόβλεπτο.

MacAn: Κατηγορώ την κυβέρνηση και τον υπουργό για παχυδερμία, αλλά φαίνεται ότι κατέφυγαν στην παχυδερμία, για να προστατευτούν οι ίδιοι από την ασθένεια. Η ασθένεια των τρελών αγελάδων, περιέργως, δεν προσβάλλει τα παχύδερμα ζώα όπως τους ιπποπόταμους.

Υπουργός: Τόσο ο Πρωθυπουργός όσο και ολόκληρη η κυβέρνηση υπήρξαμε εξαιρετικά ευαίσθητοι για το πολύ σοβαρό αυτό θέμα. Ας λείπουν οι χαρακτηρισμοί.

MacAn: Ναι, πράγματι! Την ώρα που τα κρούσματα καθημερινά διπλασιάζονταν, ο έντιμος υπουργός έκανε διακοπές στις Μαλδίβες νήσους! Έπρεπε να πάτε σπίτι σας και όχι στις Μαλδίβες νήσους».

Εμείς τι είπαμε στον κ. Αυξεντίου; Με ευγένεια! Και βγήκαν συνάδελφοι να λένε ότι στήσαμε λαϊκά δικαστήρια. Βγήκαν συνάδελφοι, χωρίς να έχουν διαβάσει τα πρακτικά, χωρίς να έχουν δει τι έχει γίνει στην επιτροπή, να λένε ότι προσωποποιούμε τα θέματα. Του είπαμε: «Εμείς, αν ήμασταν στη θέση σας και έκαναν τα παιδιά μας ό,τι έκαναν τα δικά σας παιδιά, θα υποβάλλαμε τις παραιτήσεις μας». Συγκρίνετε αυτά που είπαμε με αυτά που έχουν συμβεί στο Ιρλανδικό Κοινοβούλιο!

Κανένας δε διανοήθηκε βέβαια να πει στην Ιρλανδία ότι η Επιτροπή Ελέγχου της Ιρλανδίας δεν είχε αρμοδιότητα να εξετάσει το θέμα που ουσιαστικά αφορούσε άλλη επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας, διότι οι επιπτώσεις στην οικονομία της Ιρλανδίας από την ασθένεια των τρελών αγελάδων ήταν τεράστιες. Και γι' αυτό το

λόγο, έμμεσα μεν πλην ουσιαστικότητας, η οικονομία της χώρας επλήγη από το χειρισμό που έγινε αυτού του θέματος. Ούτε κανένας πολιτικός στην Ιρλανδία δήλωσε δημόσια ότι η Επιτροπή Ελέγχου της Ιρλανδίας μετατράπηκε σε λαϊκό δικαστήριο ή πως ο βουλευτής MacAn ήταν αγενής προς τον υπουργό.

Τα πρακτικά της συνάντησης με τον κ. Αυξεντίου, θα κυκλοφορήσουν σε λίγες μέρες. Έτσι γίνεται· κυκλοφορούν μερικές μέρες μετά την κάθε συνεδρία μας. Προκαλώ οποιοδήποτε μέλος της επιτροπής και της Βουλής που απουσίαζε να διεξέλθει αυτά τα πρακτικά και να υποδείξει έστω και ένα σημείο στο οποίο υπήρξαμε αγενείς ή απρεπείς ή προσωποποιήσαμε οποιοδήποτε θέμα.

Στη Νέα Ζηλανδία, για να πάμε λίγο πιο μακριά, πριν από μερικά χρόνια έγινε μια μεγάλη ληστεία στην εθνική πινακοθήκη της χώρας. Κλάπηκαν πίνακες μεγάλης αξίας. Το θέμα ήρθε ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου, Public Accounts Committee. Όχι ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών, όχι ενώπιον της Επιτροπής για την Αστυνομία. Εξετάστηκαν πολλά θέματα, όπως η ασφάλεια του κτιρίου, η φρούρηση του κτιρίου και λοιπά και λοιπά. Είναι όμως πολύ ενδιαφέρον να πληροφορηθούν όλοι οι συνάδελφοι και όσοι μιλούν και για λαϊκά δικαστήρια την κατάληξη του θέματος. Αφού κρίθηκε ομόφωνα ότι τα μέτρα ήταν ανεπαρκή για τη φρούρηση και γενικά για την προστασία των έργων τέχνης που ήταν μεγάλης αξίας και πως ο αρμόδιος υπουργός ουδέποτε είχε ασχοληθεί με το θέμα και δεν είχε συγκαλέσει καμιά συνεδρία, για να εξετάσει το ζήτημα, του υπέδειξαν ομόφωνα ότι είχε υποχρέωση να παραιτηθεί. Όμως ο ίδιος δήλωσε ότι έκανε το καθήκον του και πως δεν υπήρχε καμιά αναγκαιότητα να παραιτηθεί.

Στη διάρκεια της συνεδρίας κάποιος βουλευτής του είπε: «Τα ενδιαφέροντα του κ. υπουργού περιορίστηκαν στα γαλλικά κρασιά». Ήταν γνωστό προφανώς ότι ασχολείτο με την κρασοποσία ο υπουργός. Και ένας άλλος τού είπε: «Ένας πίνακας του

Constable είναι απλώς ένα πανί λερωμένο με μπογιές προφανώς για τον έντιμο κ. υπουργό και γι' αυτό δε θεώρησε σκόπιμο να συγκαλέσει συνεδρία, για να προστατεύονται τα πανιά τα λερωμένα με μπογιές». Εμείς τι είπαμε στον κ. Αυξεντίου και βγήκαν πολλοί να μας δικάσουν πριν μας ακούσουν;

Όμως η κατάληξη της υπόθεσης στη Νέα Ζηλανδία είναι που έχει σημασία. Αρνήθηκε ο υπουργός να παραιτηθεί, όμως ο Πρωθυπουργός τού υπέδειξε πως μετά το πόρισμα της επιτροπής δεν μπορούσε να τον κρατήσει στην κυβέρνηση. Έτσι λειτουργούν οι σύγχρονες Δημοκρατίες. Και έτσι πρέπει να λειτουργούμε και εμείς στην Κύπρο, αν θέλουμε να πορευτούμε προς την Ευρώπη και να ονομαζόμαστε σύγχρονη Δημοκρατία.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο θέμα. Λέχθηκε πως μετοχές πήραν και πολλοί βουλευτές με ιδιωτική τοποθέτηση και πως κανένας δεν ασχολήθηκε με αυτούς. Ούτε αυτό ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα, διότι από βδομάδες έχουμε δηλώσει, μετά που ζητήσαμε ομόφωνα οι δύο επιτροπές και μας στάληκαν οι κατάλογοι με τις ιδιωτικές τοποθετήσεις, ότι, όταν οι αρμόδιοι της Βουλής επεξεργαστούν τις χιλιάδες αυτές των σελίδων και καταγραφούν τα ονόματα κάτω, θα τα δώσουμε στη δημοσιότητα. Ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε αυτά, τα ονόματα και συναδέλφων βουλευτών, αρχηγών κομμάτων ή όχι. Δυστυχώς, αυτή η δουλειά δεν μπόρεσε να γίνει έγκαιρα, λόγω του όγκου. Είναι έξι κιβώτια μεγάλα με δακτυλογραφημένα κείμενα από το χρηματιστήριο που πήραμε. Δεν μπόρεσε... και είναι πρακτικά εξαιρετικά δύσκολο οι ασχολούμενοι με το θέμα αυτό υπάλληλοι να μπορέσουν να διεξέλθουν αυτές τις χιλιάδες των σελίδων, για να δουν ποια ονόματα είναι καταγραμμένα. Και έχουμε ζητήσει από τις εταιρείες με γραπτή μας επιστολή να μας δώσουν σε δισκέτες τα ονόματα όλων όσων πήραν ιδιωτική τοποθέτηση, για να μπορέσουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Βουλής, μέσα από τις διαδικασίες των ηλεκτρονικών υπολογιστών να

επεξεργαστούν αυτά τα στοιχεία το ταχύτερο δυνατό και να τα δώσουμε στη δημοσιότητα για σκοπούς διαφάνειας. Έχουμε πρόσθετα πει ότι θα ερευνήσουμε το θέμα σε βάθος και δεν ενδιαφέρει ποιοι θα βρεθούν τελικά να έχουν πάρει μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση. Όλων αυτών τα ονόματα θα δοθούν στη δημοσιότητα.

Λέχθηκε επίσης πως κάποια κόμματα πήραν μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση. Βεβαίως και αυτά θα δοθούν στη δημοσιότητα πέραν των όσων έχουμε δημόσια, κατ' επανάληψη, κάποιοι εξ ημών πει, ότι κακώς τις πήραν με ιδιωτική τοποθέτηση, δεν έπρεπε να τις πάρουν και έχουμε κατ' επανάληψη κακίσει αυτή τη συμπεριφορά. Παρ' όλο που στο θέμα αυτό ήταν η άποψή μου και παραμένει η άποψή μου ότι είναι διαφορετική η περίπτωση ενός που ασκεί εξουσία και παίρνει ο ίδιος αποφάσεις, από ένα βουλευτή που είναι μέλος ενός συλλογικού οργάνου και δεν μπορεί από μόνος του να πάρει οποιαδήποτε απόφαση και θα πρέπει να ληφθεί συλλογικά.

Πριν κλείσω το κεφάλαιο αυτό, έντιμε κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ παρά να σχολιάσω -και να μου επιτρέψετε να το κάμω και με μια δόση παραπόνου- τα όσα βαρύτατα εκστόμισε εναντίον των δύο επιτροπών ο κ. Αυξεντίου και κατ' επέκταση της Βουλής και παρέμειναν ασχολίαστα. Περίπου χαρακτήρισε τα μέλη των δύο επιτροπών πνευματικά ανάπηρους, τους κάλεσε να αυτοδιαλυθούν, διότι θα προσφέρουν μεγάλη υπηρεσία στον κυπριακό λαό, είπε χαρακτηρισμούς προκλητικότερους και ελάχιστοι ένωσαν την ανάγκη να υπεραμυνθούν αυτής της καθύβρισης των θεσμών. Παρά μόνο βρήκαν μερικοί την ευκαιρία να μιλούν για προσωποποίηση των θεμάτων. Πού υπήρξε η προσωποποίηση των θεμάτων;

Όταν σ' έναν κρατικό αξιωματούχο, το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, επιτρέπεται να συμπεριφέρεται προς τη Βουλή κατ' αυτό τον τρόπο... έχουν δημοσιευτεί στις εφημερίδες τα σχόλια του κ. Αυξεντίου. Διανοείστε σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης να έλεγε τέτοια πράγματα ένας Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας και να

περνούσαν σχεδόν απαρατήρητες αυτές οι δηλώσεις; Θυμάστε τι έγινε και ήταν προς τιμή του -θα το υπενθυμίσω στους παλαιότερους- ποιες ήταν οι δηλώσεις που έκανε ο κ. Τάκης Νέμιτσας για τον πρόεδρο της αξιωματικής αντιπολίτευσης, τον κ. Γλαύκο Κληρίδη; Ασήμαντα συγκριτικά με τα όσα είπε για τη Βουλή ο κ. Αυξέντης Αυξεντίου, ο Τάκης Νέμιτσας δεν είπε τίποτε απολύτως για το Γλαύκο Κληρίδη. Και όμως τότε ο Γλαύκος Κληρίδης ζήτησε την παραίτησή του και ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Βασιλείου, προφανώς είχε την ευθιξία να του υποδείξει ότι παραφέρθηκε και σε λίγο παραιτήθηκε.

Θα επιτρέψουμε αυτού του είδους τις συμπεριφορές; Μπορεί με τον Πουργουρίδη και με τον τρόπο που λειτουργεί να έχουμε διαφορές. Ασφαλώς, ο κάθε άνθρωπος λειτουργεί με τους δικούς του τρόπους. Μπορεί ο Πουργουρίδης στο θέμα αυτό του χρηματιστηρίου να το έχει παρακάνει. Μπορεί να καταλήφθηκε από έμμονες ιδέες, να του έγινε πάθος και να παραφέρεται. Μα δεν είναι τον Πουργουρίδη που καθύβρισε ο κ. Αυξεντίου με τον τρόπο που καθύβρισε· με σκαιές εκφράσεις, με προκλητικό τρόπο! Το θέμα σχεδόν πέρασε... Ο μόνος που το σχολίασε ήμουν εγώ και χαρακτηρίστηκε σαν κόντρα μεταξύ... Έχουμε και αυτό δυστυχώς το πρόβλημα στην Κύπρο: Όποτε πεις μια αντίθετη άποψη, θα βγει από τα μέσα ενημέρωσης ως κόντρα προσωπική. Λες και εγώ φιλοδοξώ να αντικαταστήσω τον κ. Αυξεντίου στη διοίκηση της Κεντρικής Τράπεζας και έχω προσωπική κόντρα, για να τον μειώσω, να μην του παρατείνουν τη θητεία του. Ή λες και έχω προσωπική κόντρα, γιατί τσακωνόμαστε στις εξαγωγές συναλλάγματος που ζητώ να κάμω εκτός Κύπρου και δε μου δίνει άδεια. Κατάντησε να υπεραμύνεσαι αυτών τα οποία πιστεύεις ότι είναι αρχές και αξίες, να υπεραμύνεσαι θέσεων και να παρουσιάζουν το θέμα κάποιιοι ότι είναι κόντρες!

Θέλω να κλείσω με το να πω τούτο και να κάμω μια θερμή έκκληση από τα βάθη της ψυχής μου. Η σήψη και η διαφθορά, αν δεν τις αντιμετωπίσουμε, θα φάνε την

κυπριακή κοινωνία. Μπορεί να είναι ήδη αργά εκεί που έφτασαν τα πράγματα. Γιατί έφτασε η σήψη σε τέτοιο σημείο, που υπόδικους κοινοτάρχες για αδικήματα που σχετίζονται με το αξίωμα του κοινοτάρχη αυτός ο λαός τούς επανεξέλεξε. Δεν μπορούσε να φτάσει σε χειρότερο σημείο η σήψη! Το πρόβλημα μόνο με έναν τρόπο μπορεί να αντιμετωπιστεί: Αν όλοι μονιασμένοι και ομόφωνα στηρίζουμε ο ένας τον άλλο στις προσπάθειες αυτές, δίνοντας το χέρι εκεί που πάει κάποιος εξ ημών να βρεθεί στον αγώνα τούτο, διότι κάθε αγώνας έχει τις δυσκολίες του και θέλει τη στήριξη ο ένας του άλλου, όταν γίνονται αγώνες. Ένας αγώνας δεν μπορεί να γίνεται από πέντε, δέκα, είκοσι, τριάντα μόνο και να επιτύχει, ιδίως όταν είναι αγώνας τόσο δύσκολος, όπως είναι ο αγώνας ενάντια στη σήψη και τη διαφθορά που τρώει τις σάρκες της κοινωνίας μας. Και νομίζω πως έχουμε καθήκον όλοι, αγαπημένοι και μονιασμένοι, στηρίζοντας ο ένας τις προσπάθειες του άλλου, να δώσουμε τη μάχη αυτή και να την κερδίσουμε, διότι, αν δεν την κερδίσουμε, θα είμαστε υπόλογοι στον κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Χρήστου Πουργουρίδη, ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Προτού δώσω το λόγο στον επόμενο ομιλητή, οφείλω να ενημερώσω και το σώμα και τον κυπριακό λαό -διότι δυστυχώς τα εν οίκω, κατ' εμένα δυστυχώς, τα έχουμε δώσει εν δήμω και με έντονο τρόπο- ότι ο Πρόεδρος της Βουλής έχει συγκαλέσει δύο φορές συσκέψεις και εκκρεμεί και τρίτη σύσκεψη που αφορά το θέμα της λειτουργίας των επιτροπών. Και λέω ότι εκκρεμεί και τρίτη σύσκεψη! Και θα ασχοληθούμε βεβαίως και με το θέμα των αρμοδιοτήτων των επιτροπών. Δε θέλω να ανοίξω τέτοια συζήτηση

αυτή την ώρα. Το πώς λειτουργεί το σύνταγμα της κάθε χώρας είναι υπόθεση της κάθε χώρας. Η Κυπριακή Δημοκρατία λειτουργεί με βάση το δικό της σύνταγμα και τους κανονισμούς λειτουργίας της η Βουλή. Αν χρειάζεται να αλλάξουν οι κανονισμοί λειτουργίας της Βουλής, είναι θέμα του ίδιου του σώματος και θα πρέπει να ασχοληθεί και, αν υπάρχει οποιαδήποτε πρόταση για κάτι τέτοιο, υπάρχουν οι διαδικασίες τις οποίες θα πρέπει να ακολουθήσουμε.

Οφείλω επίσης να πω ότι θα οδηγηθούμε να συζητούμε τώρα, την ώρα της συζήτησης των προϋπολογισμών, τα θέματα τούτα. Είμαι σίγουρος ότι θα ακολουθήσουν και άλλοι ομιλητές οι οποίοι θα θελήσουν να υπερασπιστούν το άλφα, το βήτα και λοιπά, τον εαυτό τους ίσως. Από την προεδρία της Βουλής θέλω να τονίσω ότι δε μας δόθηκε καιρός να ακούσουμε και να μελετήσουμε ούτε τις δηλώσεις του κ. Αυξεντίου ούτε τις δηλώσεις του κ. Πουργουρίδη και μετά να τοποθετηθούμε. Έγιναν διάφορες τοποθετήσεις και στο τέλος της ημέρας η προεδρία της Βουλής βρίσκεται ίσως και υπό κριτική, γιατί δεν έχει ασχοληθεί με το θέμα της συμπεριφοράς του κ. Αυξεντίου. Έχω και επιστολές του κ. Αυξεντίου στο χέρι μου και θα απαντήσω στον κ. Αυξεντίου, εν πάση περιπτώσει, και η προεδρία της Βουλής επίσης θα απαντήσει, για το θέμα «Ζητώ την παραίτηση επιτροπής Βουλής» -οποιοσδήποτε κι αν το θέτει- όπως και για το θέμα «Ζητώ την παραίτηση οποιουδήποτε αξιωματούχου μέσα από τις επιτροπές».

Λοιπόν, θα δώσω το λόγο στον επόμενο ομιλητή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα. Η ομιλία του κ. Πουργουρίδη έγινε. Δε νομίζω ότι

είχε οποιοδήποτε υπονοούμενο για τον Πρόεδρο της Βουλής, που για μας δεν είναι μόνο πρόσωπο, είναι και θεσμός...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είχε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, το μίλησα μαζί σου και γι' αυτό το λέω.

Έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στο ότι ο Πρόεδρος της Βουλής θα χειριστεί το θέμα με βάση τους θεσμούς, το σύνταγμα και για προστασία της εικόνας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ορίστε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν ξέρω ποιους υπονοούσε ο κ. Πουργουρίδης μιλώντας. Εγώ είμαι ένας από εκείνους που μίλησα σήμερα από τα μέσα ενημέρωσης. Και θα συνεχίσω να μιλώ, εφόσον θεωρώ ότι έχω κάτι να πω. Και μίλησα σήμερα από τα μέσα ενημέρωσης και καυτηρίασα τη στάση του κ. Αυξεντίου σε ό,τι αφορά τους χαρακτηρισμούς και τη συμπεριφορά του απέναντι στη Βουλή. Με το να λέει οποιοσδήποτε ότι κανένας δε σχολίασε αυτό το θέμα, νομίζω είναι λανθασμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Το ίδιο αφορά και τον ομιλούντα, κύριε Πρόεδρε. Πράγματι, μου ζητήθηκε το πρωί

να σχολιάσω από ραδιοφωνικούς σταθμούς τις δηλώσεις του κ. Αυξεντίου και ήταν ξεκάθαρη η τοποθέτηση ότι κανένας δεν έχει το δικαίωμα να ζητά από το κατεξοχήν όργανο της λαϊκής κυριαρχίας, που είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων, ή από επιτροπή της να αυτοδιαλυθεί ή να διαλυθεί. Κατά τα άλλα, εκφράσαμε απόψεις για το θέμα της λειτουργίας των κοινοβουλευτικών επιτροπών, δυνάμει των κανονισμών της Βουλής. Είναι ένα θέμα το οποίο αντιλαμβάνομαι βρίσκεται σε εξέλιξη, υπό την έννοια ότι θα συνεχιστεί η συζήτηση είτε σε επίπεδο εκπροσώπων των κομμάτων είτε σε επίπεδο προέδρων κοινοβουλευτικών επιτροπών και Προέδρου της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Άντρος Κυπριανού, είναι ο τελευταίος της σημερινής πρωινής συνεδρίας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, με συγχωρείτε. Υπάρχουν ομιλητές του απογεύματος που μπορούν να μιλήσουν το πρωί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρωί ποιο είναι, κύριε Παπαδόπουλε, πρέπει να καθορίσουμε το πρωί πια!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το απόγευμα να έρτει το πρωί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετακινήσαμε ομιλητές και φέραμε ακριβώς... για παράδειγμα ο κ. Κυπριανού είναι...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μιλώ για πρόσθετους, κύριε Πρόεδρε, γιατί το απόγευμα είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε ότι η ώρα μια είναι καλά να τελειώσουμε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή εγώ αναχωρώ από την Κύπρο, θέλω να μπορέσω να αγορεύσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να μιλήσετε τώρα;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τώρα ετέλειωσε! Συγγνώμη, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Βουλή είναι το σώμα στο οποίο εκφράζεται στο μέγιστο βαθμό η λαϊκή κυριαρχία και θα πρέπει εμείς ως βουλευτές να διαφυλάξουμε το κύρος και τη δυνατότητά της να διαδραματίζει σωστά το ρόλο της στην κυπριακή κοινωνία. Δηλαδή να ελέγξει την εκτελεστική εξουσία, να υπερασπιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα του κυπριακού λαού και, για να το πετύχει αυτό, χρειάζεται να διαφυλάξει ως κόρην οφθαλμού τους κανονισμούς, τη νομοθεσία πρώτα και κύρια και τους κανονισμούς στη βάση των οποίων λειτουργεί.

Θέλω να κάνω μια σύντομη αναφορά στο τι προνοεί ο Κανονισμός της Βουλής, όσον αφορά στη λειτουργία των διάφορων επιτροπών. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(13), ο πρόεδρος μιας επιτροπής καλεί τα πρόσωπα που προσέρχονται ενώπιόν της να εκφράσουν συνοπτικά και περιεκτικά τις απόψεις ή γνώμες τους και να καταθέσουν τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες για το εξεταζόμενο θέμα και ακολούθως δίνει το λόγο σε εκείνα τα μέλη της επιτροπής που επιθυμούν να υποβάλουν ερωτήσεις για διευκρίνιση και μόνο των όσων έχουν εκφραστεί ή διατυπωθεί. Στην παράγραφο (14)

λέει ότι τα μέλη της επιτροπής αποφεύγουν κατά το στάδιο αυτό να εκφράσουν ή να αφήσουν να γίνουν γνωστές με οποιοδήποτε τρόπο οι θέσεις ή τα συμπεράσματά τους ως προς το συζητούμενο θέμα. Και στην παράγραφο (16) λέει ότι κατά τις ακροάσεις σε μια επιτροπή ο πρόεδρος της επιτροπής έχει ευθύνη να μεριμνά για την προστασία των προσκαλούμενων προσώπων από ανοίκειες εκφράσεις ή εκτόξευση κατηγοριών ή προσωπικών επιθέσεων.

Τα λέω αυτά όχι για να προστατεύσω τον οποιοδήποτε, αλλά για να πω ότι θα πρέπει επιτέλους, αν θέλουμε πρώτα και κύρια εμείς οι ίδιοι να διαφυλάξουμε το κύρος του σώματος, να λειτουργήσουμε μέσα στα σωστά πλαίσια. Είναι κατακριτέα η ενέργεια του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας να πάρει μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση, όμως κατακριτέα είναι και η ενέργεια πολιτικών κομμάτων ή άλλων κρατικών αξιωματούχων να συμπεριφερθούν με τον ίδιο τρόπο. Εκείνο που έχει σημασία όμως είναι η Βουλή να διασφαλίσει ότι θα διερευνηθεί η ουσία του προβλήματος, που σίγουρα μια πτυχή του είναι και αυτοί οι οποίοι έχουν εκμεταλλευτεί τη θέση την οποία κατείχαν, αλλά νομίζω ότι η ουσία βρίσκεται στο ποιοι ευθύνονται για το γεγονός ότι αφέθηκαν απροστάτευτοι οι επενδυτές, με αποτέλεσμα να τύχουν καταλήστευσης από τους διάφορους επιτήδειους οι οποίοι ενεργούσαν μέσα στα πλαίσια της λειτουργίας ενός νέου θεσμού, του θεσμού του χρηματιστηρίου στην Κύπρο.

Θέλω να πω και το εξής και θα σταματήσω γι' αυτό το θέμα: Μας είπε ο κ. Αναστασιάδης στην εισαγωγική του ομιλία ότι δικαιολογούνταν τα κενά τα οποία υπήρχαν στη νομοθεσία, γιατί δεν υπήρχαν προηγούμενες εμπειρίες στην Κυπριακή Δημοκρατία. Ήταν υποχρέωση της κυβέρνησης να πάρει την απαραίτητη τεχνογνωσία από το εξωτερικό και να διασφαλίσει ότι με τις νομοθεσίες τις οποίες προωθούσε στη Βουλή θα προστάτευε τους επενδυτές.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ζούμε σε μια εποχή όπου οι λέξεις παγκοσμιοποίηση, εκσυγχρονισμός και κράτος πρόνοιας βρίσκονται καθημερινά στο λεξιλόγιο όχι μόνο των πολιτικών αλλά και των πολιτών. Ο καθένας από μας βέβαια δίνει τη δική του ερμηνεία σε αυτούς τους όρους. Η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, στα χρόνια που βρίσκεται στην εξουσία, έχει μετατρέψει αυτές τις λέξεις σε κύρια προπαγανδιστικά της συνθήματα. Την ίδια στιγμή, πιστή στις νεοφιλελεύθερες, συντηρητικές της αντιλήψεις και καθοδηγούμενη από τις κοινωνικοοικονομικές απόψεις που κυριαρχούν τα τελευταία χρόνια στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε κάποιες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεθοδεύει και εφαρμόζει κοινωνικοοικονομική πολιτική που στρέφεται ενάντια στα συμφέροντα της πλειοψηφίας του κυπριακού λαού, πολιτική που με βάση μελέτη που έχει γίνει διευρύνει, αντί να γεφυρώνει, το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών.

Η έκρηξη που συντελέστηκε τα τελευταία χρόνια στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας, η έκρηξη στα μέσα μαζικής επικοινωνίας και στα μέσα συγκοινωνίας έχουν μετατρέψει τον πλανήτη μας σε ένα χωριό. Το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δεν αντιστρατεύεται την παγκοσμιοποίηση ως αντικειμενική διεργασία μετατροπής της υφηλίου σε μια ενιαία παγκόσμια αγορά, σε ένα παγκόσμιο χωριό. Η διαφωνία μας έγκειται στον τρόπο με τον οποίο συντελείται σήμερα η παγκοσμιοποίηση, γιατί απλούστατα δε στρέφεται σε προοδευτική κατεύθυνση, δεν την ενδιαφέρει η κοινωνική δικαιοσύνη. Την ενδιαφέρει η προώθηση των συμφερόντων των πολυεθνικών μονοπωλίων, τα οποία με την τεράστια επιρροή που έχουν στις κυβερνήσεις των ισχυρών χωρών διαμορφώνουν, στην παρούσα ιστορική φάση, σε μεγάλο βαθμό το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο που υπάρχει στον πλανήτη μας.

Ποια είναι μερικά από τα σημερινά δεδομένα στον πλανήτη μας; Από τις εκατόν ισχυρότερες οικονομίες του κόσμου οι περισσότερες από τις μισές δεν είναι κράτη, αλλά πολυεθνικές εταιρείες. Το άθροισμα του κύκλου εργασιών των διακόσιων μεγαλύτερων

εταιρειών του κόσμου ξεπερνά το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν εκατόν ογδόντα δύο χωρών.

Το όραμα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δεν είναι ένας κόσμος που, ενώ διαθέτει τις δυνατότητες, τους πόρους, τη γνώση και την τεχνολογία να διασφαλίσει αξιοπρεπή ζωή σε όλους τους ανθρώπους, έχει δημιουργήσει τις κοινωνίες των 2/3 στις ανεπτυγμένες χώρες. Ένας κόσμος όπου στις χώρες του Τρίτου Κόσμου έχει καταδικάσει πάνω από ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους σε υποσιτισμό, έχει καταδικάσει πεντακόσια εκατομμύρια ανθρώπους να ζήσουν μόνο μέχρι τα σαράντα τους και εκατόν τριάντα εκατομμύρια παιδιά να μην έχουν καν πρόσβαση στη στοιχειώδη εκπαίδευση. Αντί λοιπόν η παγκοσμιοποίηση να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες του ανθρώπου, στρέφει το ρολόι της ιστορίας προς τα πίσω.

Αυτή είναι η κοινωνικοοικονομική φιλοσοφία και το οικονομικό μοντέλο που επιδιώκει να προωθήσει και να εφαρμόσει η κυβέρνηση του Συναγερμού. Στο αρχικό στάδιο επεδίωξαν να επιβάλουν την κοινωνικοοικονομική τους αντίληψη στην κυπριακή κοινωνία με το πρόσχημα ότι αυτό απαιτούσαν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις που είχαμε αρχίσει με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όταν αυτή τους η προσπάθεια κατέρρευσε ως χάρτινος πύργος, γιατί ήταν ανυπόστατη, διαφοροποίησαν την επιχειρηματολογία τους. Ο κ. Αναστασιάδης, μιλώντας από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων την περασμένη Τετάρτη, είπε: «Οι εκσυγχρονιστικές τομές που προωθούνται λόγω εναρμόνισης είναι απολύτως αναγκαίες και επιβεβλημένες ανεξάρτητα από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Είναι αναγκαίες, για να ενισχύσει η Κύπρος την οικονομική της ευρωστία με μια οικονομία ανταγωνιστική που να προάγει την κοινωνική συνοχή και να στηρίζει την κοινωνική αλληλεγγύη». Η συνάδελφος η Ελένη Μαύρου στη δική της ομιλία έχει αναφερθεί με πολύ συγκεκριμένα παραδείγματα για αυτή τη λεγόμενη κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης.

Εγώ θα ασχοληθώ μόνο με μια πτυχή του κράτους πρόνοιας, για να καταδείξω την ανεπάρκεια της πολιτικής του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η συγγνή κυπριακή πραγματικότητα λέει ότι 14% των νοικοκυριών στην Κύπρο, περίπου δηλαδή εξήντα τέσσερις χιλιάδες άτομα, έχουν εισόδημα κάτω από το 50% του μέσου όρου ή του ορίου φτώχειας, ενώ άλλες επτά χιλιάδες άτομα μόλις και μετά βίας το ξεπερνούν. Αυτά δεν τα λέει το ΑΚΕΛ· τα είπε ο Υπουργός Οικονομικών σε δηλώσεις του, που έγιναν στις 24 Μαΐου 2001, και είναι αποτέλεσμα μελέτης που έγινε επί τούτου. Με βάση την ίδια μελέτη, οι πλούσιοι έχουν δεκαοκτώ φορές μεγαλύτερο εισόδημα από τους φτωχούς. Από τους φτωχούς τριάντα μια χιλιάδες άτομα ζουν με εισόδημα εκατόν τριάντα επτά λιρών το μήνα, δεκατέσσερις χιλιάδες ζουν με εισόδημα εκατόν πενήντα πέντε λιρών το μήνα και οι υπόλοιποι με εκατόν εβδομήντα πέντε έως εκατόν ογδόντα λίρες μηνιαίως. Αντιλαμβάνεστε βέβαια ότι η καταπληκτική πλειοψηφία απ' αυτούς είναι συνταξιούχοι - σαράντα πέντε χιλιάδες- άνεργοι μακράς διάρκειας, διαζευγμένες γυναίκες με παιδί ή παιδιά, μονήρεις και ανάπηροι. Σημαντικό είναι και ένα άλλο στοιχείο που προέκυψε από τη μελέτη, ότι δηλαδή 65% των φτωχών είναι γυναίκες.

Όλα αυτά τα γνωρίζει πολύ καλά η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Της τα έχουμε επισημάνει κατ' επανάληψη, ενώ άλλες τόσες φορές υποβάλαμε προτάσεις για δίκαιη ανακατανομή του εθνικού πλούτου και αντιμετώπιση του προβλήματος. Η κυβέρνηση τις αγνόησε προκλητικά. Αντί να επιδιώξει τη χάραξη κρατικής πολιτικής για επίλυση του προβλήματος επένδυσε τις ελπίδες της στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Επένδυσε στα αισθήματα φιλανθρωπίας που χαρακτηρίζουν τον κυπριακό λαό.

Το ΑΚΕΛ, όπως έχω πει και πιο πάνω, έχει οργανώσει σεμινάρια γι' αυτά τα θέματα και έχει κατ' επανάληψη υποβάλει προτάσεις προς την κυβέρνηση. Προτάσεις για κοινωνικές παροχές θα υποβάλουμε κατά πολύ συγκεκριμένο τρόπο και όταν θα

συζητούμε τη φορολογική μεταρρύθμιση. Ως εκ τούτου θα αποφύγω να τις αναφέρω τώρα. Καταληκτικά για το θέμα της κοινωνικής πρόνοιας θα ήθελα να πω ότι η Κύπρος υστερεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις υπόλοιπες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως πολύ εύστοχα έχει επισημανθεί από τον κ. Ομήρου, ενώ χώρες όπως η Πορτογαλία, Ισπανία και η Ελλάδα που θεωρούνται από τις πιο φτωχές στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν δαπάνες για την κοινωνική προστασία άνω του 20%, οι αντίστοιχες δαπάνες στην Κύπρο ανέρχονται μόνο σε 12%.

Ένα άλλο θέμα με το οποίο θα καταπιαστώ είναι η ανάγκη για εκσυγχρονισμό της κυπριακής οικονομίας. Ορισμένοι υπουργοί της κυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού έχουν μετατρέψει τη λέξη “εκσυγχρονισμός” σε καραμέλα την οποία πιπιλλούν συνεχώς. Τη χρησιμοποιούν, για να προωθήσουν την πολιτική και τις μεθοδεύσεις τους για σταδιακό ξεπούλημα του εθνικού πλούτου σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Όλοι συμφωνούμε με την ανάγκη για εκσυγχρονισμό της κυπριακής οικονομίας. Η δική μας αντίληψη όμως για τον εκσυγχρονισμό είναι πολύ διαφορετική από την αντίληψη της κυβέρνησης και του Συναγερμού. Για μας σημασία έχει ο άνθρωπος και όχι οι αριθμοί. Εμείς θεωρούμε πως το κέρδος δεν μπορεί να είναι το μοναδικό μέτρο κρίσης των επιδόσεων στην κοινωνία. Εκσυγχρονισμός σημαίνει διαφύλαξη των θεσμών και ανάδειξη των αξιών και όχι καλλιέργεια του εύκολου και γρήγορου πλουτισμού. Σημαίνει αξιοκρατία στις προσλήψεις και τις προαγωγές στη δημόσια υπηρεσία και όχι κομματικοποίηση. Σημαίνει προγραμματισμό, συντονισμό και σωστή διαχείριση και όχι κακοδιαχείριση, έλλειψη οράματος και προγραμματισμού, αποδιοργάνωση και ετσιθελισμός. Σημαίνει περισσότερη κοινωνική ευαισθησία, σημαίνει γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Σημαίνει προστασία

των εργαζομένων και καλύτερη πιο σταθερή ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων με γνώμονα πάντοτε την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής του λαού.

Κύριε πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχει ένας τομέας στον οποίο πρέπει να αναγνωρίσουμε στην κυβέρνηση ικανότητα προσαρμοστικότητας και εκσυγχρονισμού. Είναι ο εκλεπτυσμένος πλέον και επιστημονικός τρόπος και φρασεολογία με την οποία επιτίθεται ενάντια στις κατακτήσεις των εργαζομένων. Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες μιας προσπάθειας κατασυκοφάντησης των αγώνων του συνδικαλιστικού κινήματος, αλλά και κομμάτων, μιας προσπάθειας να μας παρουσιάσουν ως τροχοπέδη στον εκσυγχρονισμό. Να υπενθυμίσω πρόσφατες δηλώσεις υπουργού με τις οποίες χαρακτήριζε εργαζόμενους ως αναρχικούς, γιατί ασκούσαν το νόμιμο δικαίωμα της απεργίας, γιατί με ειρηνικό τρόπο αγωνίζονταν να διαφυλάξουν τα προς το ζην την οικογένειάς τους. Όλα αυτά δεν είναι τυχαία. Εκμεταλλευόμενοι το αίσθημα δυσαρέσκειας που υπάρχει ανάμεσα στο λαό για την κατάσταση στην κυπριακή κοινωνία, εκμεταλλευόμενοι την αδυναμία μιας μερίδας του λαού να δει πίσω από την επιφάνεια τους πραγματικούς αίτιους για αυτή την κατάσταση, επιδιώκουν να μεταθέσουν τις δικές τους ευθύνες στους ώμους των εργαζομένων. Στόχος τους είναι η δυσφήμιση και τελικά η απαξίωση του ρόλου των συνδικαλιστικών οργανώσεων αλλά και των κομμάτων στη συνείδηση της κοινωνίας. Μ' αυτό τον τρόπο θεωρούν ότι οι εργαζόμενοι θα μετατραπούν σε εύκολη λεία και έτσι θα πετύχουν να προωθήσουν τα στρατηγικά τους σχέδια στην κοινωνία.

Η νεοφιλελεύθερη, αντιλαϊκή αντίληψη που η κυβέρνηση μας πλασάρει ως εκσυγχρονισμό είναι η αντίληψη που θέλει την εργασία να ξαναγίνεται ελεύθερο εμπόρευμα, που να πουλιέται και να αγοράζεται στην αγορά με βάση τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης, χωρίς την προστασία της συλλογικής σύμβασης, χωρίς τη συλλογική διαπραγμάτευση η οποία αποκαθιστά την κοινωνική ισορροπία.

Οι κυβερνώντες προσπαθούν να μας πείσουν ότι “ελευθερία” σημαίνει ελευθερία της εκμετάλλευσης, ότι ελεύθερη οικονομία σημαίνει ο πανίσχυρος, ο απρόσωπος πλέον εργοδότης, να «διαπραγματεύεται» -σε εισαγωγικά βέβαια η λέξη- με τον κάθε εργαζόμενο ξεχωριστά. Προσπαθούν μάλιστα να μας πείσουν ότι μια τέτοια διαδικασία θα καταλήγει σε δίκαιη συμφωνία. Στοχεύουν στην απορρύθμιση και εξάρθρωση του συστήματος που ρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις. Προωθούνται τα προσωπικά συμβόλαια και οι λεγόμενες “ευέλικτες” μορφές απασχόλησης, η υπόσκαψη των εργασιακών σχέσεων και των κανόνων συμπεριφοράς, οι υπεργολαβίες, ενώ οι ψυχολογικές πιέσεις για παραμερισμό των συντεχνιών βρίσκονται πλέον σε ημερήσια διάταξη. Κουτσούρεψαν την ΑΤΑ και επιδιώκουν την κατάργησή της. Εποφθαλμιούν το σταθερό ωράριο εργασίας, προωθούν τις αποκρατικοποιήσεις, μεθοδεύουν μείωση της κρατικής εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θέλουν να περιορίσουν το δικαίωμα της απεργίας και επιμένουν στη θέση τους για εφαρμογή σχετικής νομοθεσίας παρ’ όλο που οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι εργοδότες έχουν καταλήξει σε συμφωνία που την καθιστά αχρείαστη. Όλα αυτά, επαναλαμβάνω, στρέφουν το ρολόι της ιστορίας προς τα πίσω. Στην εποχή που ο εργαζόμενος ήταν έρμαιο στις διαθέσεις του εργοδότη. Αυτό οι κυβερνώντες το αποκαλούν εκσυγχρονισμό. Εμάς που αντιστεκόμαστε σ’ αυτές τους τις μεθοδεύσεις και επιδιώκουμε οι εργαζόμενοι να έχουν μια άνετη και αξιοπρεπή ζωή μάς κατηγορούν ότι παραμένουμε προσκολλημένοι στο παρελθόν.

Είμαι βέβαιος ότι κάποιοι συνάδελφοι θα σκέφτονται πως αυτά που λέω ανήκουν στο παρελθόν. Τους ανταπαντώ ότι η ιστορία δεν τελειώνει εδώ, δεν τελειώνει στο σήμερα. Ο προκλητικός τρόπος με τον οποίο κυβερνήσεις επιδιώκουν την επιβολή της νέας τάξης πραγμάτων και της νεοφιλελεύθερης αντιλαϊκής οικονομικής τους πολιτικής

προκαλεί αντιδράσεις. Με αφετηρία το Σιάτλ και αποκορύφωμα τη Γένοβα και σύντομα το Πόρτο Αλλέγκρε οι λαοί οργανώνονται και αντιδρούν.

Είμαστε απόλυτα πεπεισμένοι ότι το μέλλον της ανθρωπότητας δεν μπορεί να είναι η σημερινή κατάσταση, δεν μπορεί στον πλανήτη μας που διαθέτει τον πλούτο και την τεχνολογική και επιστημονική γνώση και εμπειρία να περισσεύουν η πείνα, η εξαθλίωση, η φτώχεια, η αρρώστια, η ανεργία, η αμορφωσιά, η εκμετάλλευση της παιδικής εργασίας και η απελπισία για το αύριο. Δεν μπορεί το μέλλον να είναι η οικολογική καταστροφή που συντελείται στο όνομα του κέρδους, η εμπορευματοποίηση και ο εξευτελισμός ιδανικών και αξιών και της ίδιας της υπόστασης του ανθρώπου.

Ένα άλλο θέμα με το οποίο θα καταπιαστώ, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η έκκληση που έχει απευθυνθεί από την πλευρά του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά και κάποιων άλλων συναδέλφων, για να υπάρξουν, όπως λένε, υπεύθυνες προσεγγίσεις και ετοιμότητα για πολιτικές επεμβάσεις: μια προσπάθεια ευρύτερης συναίνεσης. Μας είπαν μάλιστα ότι αυτό επιβάλλει η κρισιμότητα των στιγμών στις οποίες ζούμε. Το ερώτημα στο οποίο θα πρέπει να μας απαντήσουν είναι ποιος έχει πρώτα και κύρια την ευθύνη να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, για να υπάρξει αυτή η ευρύτερη συναίνεση. Είναι η ίδια η κυβέρνηση, η οποία όχι στα λόγια αλλά με βάση την πολιτική την οποία εφαρμόζει θα πρέπει να δημιουργήσει εκείνες τις προϋποθέσεις που θα επιτρέπουν τις διάφορες συγκλίσεις.

Πώς ελειτούργησε μέχρι σήμερα η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού; Θα αναφέρω ενδεικτικά και μόνο κάποιες περιπτώσεις: Είναι η περίπτωση των εξήντα δύο. Λειτουργήσε ενάντια στο δημόσιο αίσθημα, ενάντια στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, σε μια προσπάθεια να ικανοποιήσει τη δική της την παράταξη. Πώς ελειτούργησε στο θέμα των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών; Η πρώτη της πολιτική πράξη το 1993, όταν ανέλαβε την εξουσία, ήταν να πάψει τα μέλη

των διοικητικών συμβουλίων και να επιδιώξει το διορισμό δικών της ανθρώπων, έτσι που να μονοπωλεί τα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών και αυτή η τακτική συνεχίζεται και μέχρι σήμερα και στις σχολικές εφορίες. Το 1998, παραμονές των προεδρικών εκλογών, η κυβέρνηση κάλεσε τα κόμματα σε έναν κοινωνικό διάλογο, για να υπάρξει δήθεν μια κοινή συνισταμένη. Το ΑΚΕΛ προσήλθε σ' αυτό το διάλογο και υπέβαλε προτάσεις με δυο πολυσέλιδα έγγραφα. Πόσες απ' αυτές τις προτάσεις εισακούστηκαν; Καμιά! Αποδείχτηκε εκ των υστέρων ότι η κυβέρνηση επεδίωξε αυτό τον κοινωνικό διάλογο, απλώς και μόνο για να έχει ένα κάλυμμα για τις προεδρικές εκλογές.

Όταν είχαμε πρόσφατα την ψηφοφορία για την ανάδειξη του Προέδρου της Βουλής, ποια ήταν η στάση του Δημοκρατικού Συναγερμού; Με ποια λόγια τοποθετήθηκε έναντι στην υποψηφιότητα του γενικού γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ; Η πολιτική του στάση και συμπεριφορά υποδεικνύει ανθρώπους οι οποίοι είναι έτοιμοι για υπερβάσεις και ήθελαν να έχουν συνεργασία με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις;

Θα αναφέρω και κάτι πρόσφατο: Το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Με βάση τη νομοθεσία την οποία αυτή η Βουλή έχει εγκρίνει, το Υπουργικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο, προτού διορίσει οποιοδήποτε άτομο, να λάβει υπόψη... όχι να λάβει υπόψη, αυτό το άτομο πρέπει να τυγχάνει της έγκρισης της πλειοψηφίας της Βουλής. Όταν εμείς υποκινήσαμε τη συζήτηση του θέματος, βρεθήκαμε μπροστά στη δυσάρεστη εμπειρία να ακούσουμε: «Ξέρετε, έχουμε αποφασίσει ποιος θα είναι αυτός ο οποίος θα διοριστεί!»! Είναι λοιπόν με τέτοιου είδους πολιτική συμπεριφορά που επιδιώκεται η συνεννόηση, η συνεργασία και η οποιαδήποτε υπέρβαση;

Βέβαια, υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα: Εμείς δεν είμαστε υπέρ της άποψης που λέει ότι στην εποχή μας οι ιδεολογίες έχουν φτάσει στο τέρμα τους. Εμείς λέμε ότι

υπάρχουν διαφορές αντιλήψεων. Εξυπηρετούμε συμφέροντα διαφορετικών τάξεων στην κυπριακή κοινωνία. Δεν μπορούν να ισοπεδωθούν τα πάντα, θα πρέπει να λειτουργήσει η δημοκρατία. Και η δημοκρατία λέει εκεί και όπου υπάρχει η διαφωνία θα πρέπει η διαφωνία, η διαφορετική άποψη, να εκφράζεται. Σημασία έχει το πώς εκφράζεται αυτή η διαφορετική άποψη και εδώ είναι που θα πρέπει να επικεντρώσουμε όλοι μας όλη την προσοχή μας. Να επιχειρηματολογούμε, να σεβόμαστε την άποψη του αντιπάλου και να φροντίζουμε να διαμορφώνεται εκείνο το πολιτικό επίπεδο, εκείνη η πολιτική ζωή η οποία θα ανεβάζει και τα κόμματα μπροστά στα μάτια του κυπριακού λαού.

Και με όλο το σεβασμό στο συνάδελφο τον κ. Κωνσταντίνου θέλω να πω εδώ ότι η αναφορά του προηγουμένως στον κ. Παπακώστα ήταν, κατά την άποψή μου, μια ένδειξη λανθασμένης άσκησης πολιτικής. Για χάρη της δεοντολογίας και μόνο, στην απουσία του κ. Παπακώστα από την αίθουσα, δε θα έπρεπε ο κ. Κωνσταντίνου να προβεί σ' αυτές τις ανοίκειες -δε θέλω να τις χαρακτηρίσω διαφορετικά- επιθέσεις ενάντια στον κ. Παπακώστα. Έπρεπε να του δώσει το δικαίωμα να τις ακούσει και να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Επέλεξε να τις εκφράσει στην απουσία του κ. Παπακώστα. Νομίζω ότι με τέτοιου είδους συμπεριφορά δε βοηθούμε το επίπεδο της πολιτικής ζωής στον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, τελειώνει ο χρόνος σας.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέλω να κλείσω με το εξής: Στο Κυπριακό, επειδή καταβάλλεται μια προσπάθεια απ' όλους να περάσει το μήνυμα ότι χρειάζεται να συνεργαστούμε με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα αναφέρω απλώς και μόνο ότι το ΑΚΕΛ έχει κατ' επανάληψη εκφράσει την ετοιμότητά του να συνεργαστεί με τον Πρόεδρο της

Κυπριακής Δημοκρατίας σε μια προσπάθεια διάρρηξης του αδιεξόδου, προώθησης και επίλυσης του Κυπριακού. Το ερώτημα όμως είναι πάνω σε ποια βάση θα οικοδομηθεί αυτή η συνεργασία; Εμείς λέμε ότι υπάρχει βάση, υπάρχει το πλαίσιο και, αν και εφόσον ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας θα κινηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση, είμαστε έτοιμοι να στηρίξουμε αυτή του την προσπάθεια. Αυτό που έχει σημασία όμως είναι όχι φραστικές διακηρύξεις, αλλά στην πράξη να προβαίνουμε σε ενέργειες οι οποίες θα διευκολύνουν τη συνεννόηση και τη συνεργασία και δε θα την κατακρημνίζουν.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι προσωπικό πλέον και λυπούμαι γιατί ο κ. Παπακώστας επέλεξε ο ίδιος να απουσιάζει. Όταν μιλούσε, εμείς ήμασταν παρόντες και τον ακούσαμε. Τώρα, όσον αφορά τα περί ευθιξίας, νομίζω ότι κάποιοι άλλοι έπρεπε να είχαν ευθιξία, γιατί προσωπικά είχα να πω πάρα πολλά τα οποία είναι και σε μένα γνωστά αλλά και σε κάποιους τρίτους και αποτελούν δυστυχώς πραγματικότητες και, αν κάποιοι δε θέλουν αυτές τις πραγματικότητες να τις αντιλαμβάνονται, αυτό είναι θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...που αφορά την ίδια την υπόσταση και την ευθιξία και την ιδιοσυγκρασία τη δική τους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να με συγχωρέσετε, κύριε συνάδελφε. Τα νέα υπονοούμενα θα δημιουργήσουν νέα φάση, διότι ο καθένας, ο καθένας από εμάς, έχει πάρα πολλά να πει, άμα θέλει να πει για τον άλλον! Λοιπόν, δε θέλω να σας διακόψω...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Απλώς, τελειώνοντας, θα πω ότι οι ανακρίβειες, οι υπαιτιγμοί, οι αιχμές του κ. Παπακώστα έναντι της νόμιμης κυβέρνησης του κράτους ήταν σαφέστατες και όφειλε να πάρει μια απάντηση και παίρνει απάντηση με πραγματικότητες και όχι με παραπληροφόρηση. Ε, λυπούμαι, η ευθιξία πρέπει να ανήκει σε κάποιους άλλους και όχι προς την πλευρά μας!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ. Αντιλαμβάνομαι ότι θα δώσουμε το δικαίωμα το απόγευμα στον κ. Παπακώστα, άμα θελήσει, επί προσωπικού θέματος να κάμει μια σύντομη τοποθέτηση. Να σας ευχαριστήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ώρα 3.00 μ.μ. ακριβώς ξαναρχίζουμε τις εργασίες και θα παρακαλέσω τους βουλευτές να είναι παρόντες, διότι δεν είναι μόνο ο κ. Παπακώστας, κύριε συνάδελφε, που απουσιάζει, ξεκινήσαμε εδώ με αίθουσα η οποία ε... ως εδώ δε λέω τίποτα άλλο.

Λοιπόν, κηρύσσω τη λήξη της πρωινής συνεδρίας.

(Ωρα διακοπής: 1.05 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.20 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι, καλό απόγευμα. Συνεχίζουμε τη συνεδρίασή μας. Ήταν η σειρά του κ. Θεοδώρου.

Κύριε Θεοδώρου, παρακαλώ στο βήμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα, πριν αρχίσω την ομιλία μου τη γραπτή, να ασχοληθώ λίγο με το θέμα που έχει αναδυθεί τις τελευταίες μέρες και που αφορά την έρευνα που κάνει η επιτροπή Ελέγχου μαζί με την επιτροπή Οικονομικών για τα προβλήματα και για το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου.

Έχω ακούσει όλες τις δηλώσεις που έγιναν, ιδιαίτερα τις σημερινές. Ασφαλώς υπάρχει ένα θέμα διαδικαστικό, τυπικό και θα συμφωνήσω με όλους όσοι έχουν τοποθετήσει αυτό το θέμα με τον τρόπο που το έχουν τοποθετήσει. Οι επιτροπές πρέπει να λειτουργούν με τους τρόπους που καθορίζονται από τους κανονισμούς, πρέπει οι βουλευτές να ερωτούν και να παίρνουν απαντήσεις, δεν πρέπει να τοποθετούνται, δεν πρέπει να δικάζουν ή να καταδικάζουν. Αυτά είναι θέματα τα οποία θα προκύψουν μετά από την έκθεση των επιτροπών.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, πέρα από αυτό, θα πρέπει ταυτόχρονα να δηλώσω και πάρα πολύ ενοχλημένος, πάρα πολύ ενοχλημένος -και το τονίζω- από μια δήλωση του κ. Αυξεντίου -και δεν του καταλογίζω, αν θέλετε, μομφή γι' αυτό το ζήτημα- σε ό,τι αφορά την ίδια τη Βουλή και τους βουλευτές και κατά πόσο η Βουλή και οι βουλευτές ενέχονται, με απόκτηση μετοχών ιδιωτικής τοποθέτησης ή με άλλους τρόπους, σε αυτή την υπόθεση. Δε νομίζω είτε εγώ είτε όλοι εσείς να είναι η πρώτη φορά που ακούγονται είτε μομφές είτε ψίθυροι για τη Βουλή και για βουλευτές και δε νομίζω να είναι η πρώτη φορά που και οι απλοί άνθρωποι μας είπαν: «Τι φωνάζετε; Αφού κι εσείς τα πήρατε!»

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αυτό θεωρώ ότι είναι ύψιστο θέμα ουσίας. Αν σε αυτή την κοινωνία έχει αναστραφεί η κλίμακα των αξιών και έχει ιεραρχηθεί ως πρώτη αξία το εύκολο κέρδος και η ασιδосύνη, πιστεύω ότι εκείνοι οι οποίοι μπορούν

να παλινορθώσουν την κλίμακα των αξιών, να προσπαθήσουν με ελπίδες αποτελεσματικότητας να παλινορθώσουν την κλίμακα των αξιών, είναι οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού. Η αντίληψη ότι εμείς, οι βουλευτές, είμαστε πέραν και εκτός οποιουδήποτε ελέγχου, ότι δεν είναι ανάγκη να υποκείμεθα εις διαφάνειαν και ότι κανείς δεν μπορεί να πει οτιδήποτε για μας εμένα με ενοχλεί. Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή η Βουλή, αν θέλει -και πιστεύω ότι θέλει- να παλινορθώσει την κλίμακα των αξιών, πρέπει να ξεκινήσει από τον εαυτό της και να βάλει κάποιους κανονισμούς και κάποια τάξη.

Γιατί το λέω αυτό το πράγμα; Το λέω, διότι εδώ και σχεδόν τρία χρόνια εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής πρότασή μας η οποία προνοεί απαγόρευση της απόκτησης μετοχών με ιδιωτική τοποθέτηση και υποχρέωση των βουλευτών, άμα τη εκλογή τους, να δηλώνουν τα επαγγελματικά και τα άλλα οικονομικά τους συμφέροντα και ενδιαφέροντα και αυτό το πράγμα θα πρέπει να γίνεται με την είσοδο και με την έξοδο τους από τη Βουλή. Είναι το ελάχιστο που θα μπορούσαμε να κάμουμε μετά από εκείνη την παταγώδη κατάρρευση του “νομοθετήματος” για το πόθεν έσχες, έτσι ώστε να δώσουμε την εντύπωση προς τα έξω ότι ναι, και διαφάνεια υπάρχει σε αυτή τη Βουλή και έλεγχος μπορεί να γίνει στα οικονομικά των βουλευτών. Ενώσω, κύριοι συνάδελφοι και κυρίες συνάδελφοι, αυτό δε γίνεται, θα μπορούμε να είμαστε στο στόμα του όποιου κ. Αυξεντίου -και ο κ. Αυξεντίου είναι θεσμικό πρόσωπο, στο κάτω κάτω- αλλά και του οποιουδήποτε άλλου πολίτη αυτής της Δημοκρατίας ότι τα παίρνουμε, ότι είμαστε μέρος αυτής της διεφθαρμένης κατάστασης. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση και απαιτώ το σώμα και τα ονόματα όσων πήραν μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση να δώσει στη δημοσιότητα, αλλά και να προχωρήσει σε εγκαθίδρυση θεσμών λειτουργίας αυτού του Κοινοβουλίου σε ό,τι αφορά την οικονομική διαφάνεια

των βουλευτών. Νομίζω πως είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε, αν θέλουμε να διαφυλάξουμε την αξιοπιστία μας στα μάτια αυτού του λαού ο οποίος μας εκλέγει.

Μετά από αυτή την εκτός κειμένου παρέμβαση θα ασχοληθώ με τα θέματα του προϋπολογισμού, μπορώ να πω, αποσπασματικά. Δε θα μιλήσω μόνο για θέματα του προϋπολογισμού αλλά και για θέματα της ευρύτερης οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης και της κοινωνικής πολιτικής ασφαλώς.

Οι προϋπολογισμοί ενός κράτους αποτελούν την κορυφαία και κεφαλαιώδη νομοθεσία με την οποία υλοποιείται η οικονομική, αναπτυξιακή και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Οι προϋπολογισμοί, εφόσον αποτελούν την πρόταση της κυβέρνησης για υλοποίηση της οικονομικής, της αναπτυξιακής και της κοινωνικής της πολιτικής, προϋποθέτουν την ύπαρξη συγκεκριμένης φιλοσοφίας, συγκεκριμένων στόχων και τέτοια διάρθρωση, που να επιτρέπει τον έλεγχο του βαθμού υλοποίησής τους και της επιτυχίας στους στόχους που τίθενται.

Οι προϋπολογισμοί που έχουμε μπροστά μας ασφαλώς δε στερούνται ούτε φιλοσοφίας ούτε γενικών στόχων. Στερούνται, όμως, τόσο αυτοί όσο και όλοι σχεδόν οι προηγούμενοι προϋπολογισμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας την ανάλυση και την εξειδίκευση των στόχων αυτών σε κάθε επιμέρους κεφάλαιο με το οποίο ασχολούνται. Πρόκειται για μια μόνιμη διαρθρωτική αδυναμία των προϋπολογισμών, που δεν επιτρέπει, στο βαθμό που θα ανέμενε κανείς, τη δημιουργία καθαρής εικόνας ως προς τις επιδιώξεις του κάθε τμήματος της κρατικής μηχανής, με αποτέλεσμα πολλά από τα τμήματα αυτά να επαναλαμβάνουν τον εαυτό τους ανακυκλούμενα επί του αυτού επιπέδου. Δεν επιτρέπει επίσης σύγκριση με το παρελθόν ή, έστω, με το στόχο. Άρα δυσκολεύει αφάνταστα κάθε προσπάθεια βελτίωσης.

Περαιτέρω, οι προϋπολογισμοί μονίμως σχεδόν στερούνται σφαιρικότητας. Ενώ αναλύουν λεπτομερειακά τις δαπάνες, δεν κάνουν το ίδιο για τα έσοδα. Οι φορολογικοί

νόμοι κατατίθενται κεχωρισμένα και όχι ταυτόχρονα με τους προϋπολογισμούς δαπανών, με αποτέλεσμα η Βουλή να μην έχει συνολική αντίληψη των δημοσιονομικών πραγμάτων και να μην μπορεί ορθολογικά να κρίνει ή να προτείνει κοινωνική πολιτική. Ακόμα, η δομή των προϋπολογισμών στον τομέα των δαπανών είναι δαιδαλώδης και αδιαφανής, διότι κονδύλια που αναφέρονται στο ίδιο θέμα είναι διάσπαρτα σε πολλά κεφάλαια, έτσι που στο τέλος να δημιουργείται κλίμα συσκότισης.

Όλα αυτά, συν η ελλιπής στήριξη του κοινοβουλευτικού έργου από ειδικούς συμβούλους, οδηγούν τελικά σε μια παρωδία εξέτασης και συζήτησης των κρατικών προϋπολογισμών, όπου οι βουλευτές είναι, σε τελευταία ανάλυση, υποχρεωμένοι να βασίζονται αποκλειστικά σχεδόν στην πληροφόρηση που τους δίνεται από την κυβερνητική πλευρά -και αυτό αναφέρεται και στην έκθεση. Οι προϋπολογισμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν καταντήσει να αποτελούν μια λογιστική παρουσίαση δαπανών κατά ένα δυσνόητο τρόπο, που ουσιαστικά αποκλείει τη δημιουργική παρέμβαση του Κοινοβουλίου. Αυτή η απαράδεκτη κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί. Επιβάλλεται χωρίς άλλη καθυστέρηση να αναθεωρηθεί η μεθοδολογία και η δομή της σύνταξης των προϋπολογισμών, έτσι ώστε να δίνεται μέσα από αυτή ξεκάθαρη εικόνα τόσο για τη φιλοσοφία και τους γενικούς τους στόχους όσο και για τους εξειδικευμένους κατά τμήμα στόχους, όσον αφορά τόσο τα έσοδα όσο και τις δαπάνες κατά συγκεκριμένο κεφάλαιο, για να μπορεί επιτέλους το Κοινοβούλιο να έχει λόγο ουσιαστικό, για να ελέγχει προληπτικά αλλά και για να συγκρίνει χρόνο με το χρόνο το βαθμό υλοποίησης των στόχων. Και, βέβαια, εδώ και τώρα πρέπει να ενισχυθούν οι υπηρεσίες στήριξης του κοινοβουλευτικού έργου με τους κατάλληλους συμβούλους και με τα αναγκαία τεχνικά μέσα.

Δημοσιονομικό έλλειμμα

Ως ποσοστό επί του ΑΕΠ παρουσιάζεται μειωμένο στο 2,6% σε σχέση με 2,7% για το 2000 και προβλέπεται, σύμφωνα με τον υπουργό, περαιτέρω μείωσή του σε 2,4% για το 2002. Η μείωσή του ως ποσοστού επί του ΑΕΠ οφείλεται σε αύξηση των κρατικών εσόδων από φορολογίες και όχι σε μείωση των κρατικών δαπανών. Αυτή η αύξηση σε απόλυτους αριθμούς του δημοσιονομικού ελλείμματος οδηγεί σε αύξηση του δανεισμού και του δημόσιου χρέους, που μπορεί ως ποσοστό επί του ΑΕΠ να είναι σταθεροποιημένο, όμως σε απόλυτα μεγέθη αυξάνεται, εξ ου και η πρόταση της κυβέρνησης να αυξήσει τα όρια εξωτερικού δανεισμού σε £2 δις, πράγμα που η Βουλή απέρριψε.

Η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος δημιουργείται βασικά από την αύξηση των δαπανών του κυβερνητικού μισθολογίου κατά ένα ποσοστό της τάξης του 7% περίπου ετησίως. Η αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου δεν μπορεί να συνεχίσει να γίνεται με αύξηση των εσόδων του κράτους από φορολογίες. Επιβάλλεται οριστικά πλέον η μείωση των κρατικών καταναλωτικών δαπανών με βάση συγκεκριμένες πολιτικές.

Η παραγωγικότητα στη δημόσια υπηρεσία

Η ρίζα αυτού του προβλήματος βρίσκεται στη χαμηλή παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα. Σύμφωνα με υπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παραγωγικότητα της κυπριακής οικονομίας βρίσκεται σε ανησυχητικά χαμηλά επίπεδα. Στον ιδιωτικό τομέα είναι μόλις στο 55% του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ, εις δε το δημόσιο τομέα ακόμα πιο χαμηλά, στο 45% του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου. Συνεπώς, το πρόβλημα της παραγωγικότητας είναι το κύριο πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας, που, αν δεν αντιμετωπιστεί αποφασιστικά και αποτελεσματικά, θα μετατρέψει την ένταξή μας στην ΕΕ από όνειρο σε εφιάλη. Η προσπάθεια πρέπει να

είναι γενική. Ιδιαίτερα όμως το κράτος οφείλει να προχωρήσει με σοβαρότητα σε διαρθρωτικές αλλαγές στη δημόσια υπηρεσία με την εισαγωγή νέας τεχνολογίας και μεθόδων οργάνωσης και με την εισαγωγή και εφαρμογή αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου της παραγωγικότητας του δημόσιου τομέα.

Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών από χρόνια επιμένει στην εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης στη δημόσια υπηρεσία, βασισμένου στον κατά μονάδα υπολογισμό του κόστους των προσφερόμενων υπηρεσιών από το δημόσιο και στη μέτρηση της παραγωγικότητας πρώτα απ' όλα κατά τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας. Είναι με ικανοποίηση που πληροφορηθήκαμε από τον Υπουργό Οικονομικών ότι η κυβέρνηση έχει αποφασίσει για πρώτη φορά τη μετάκληση εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό, για να μελετήσουν το σοβαρό αυτό θέμα και να υποβάλουν εισηγήσεις στην κυβέρνηση.

Η σοβαρότητα του θέματος είναι τέτοια, που επιβάλλει αίσθημα υψηλής ευθύνης σε όσους εμπλέκονται σ' αυτό. Αναμένουμε την ειλικρινή και στενή συνεργασία των παραγόντων που έχουν άμεσο ρόλο να διαδραματίσουν, όπως είναι η κυβέρνηση και οι οργανώσεις των υπαλλήλων του δημοσίου. Η Βουλή, όπως ορθά τονίζεται στην έκθεση, θα πρέπει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις γύρω από το ζήτημα της αναδιάρθρωσης της δημόσιας υπηρεσίας και να ενημερώνεται τακτικά και περιοδικά για τις εξελίξεις που θα υπάρξουν.

Εσωτερικοί δανεισμοί και Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τα δημοσιονομικά ελλείμματα αντιμετωπίζονταν και εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται με εσωτερικό δανεισμό κυρίως από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το χρέος της κυβέρνησης στο ταμείο αυτό ξεπερνά αυτή τη στιγμή, αν δεν κάνω λάθος, τα £2 δις. Στο τέλος της ημέρας, δηλαδή, τα αποθεματικά του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων χρησιμοποιούνται για να αντιμετωπίσουν τις κρατικές

καταναλωτικές δαπάνες, η δε κυβέρνηση με το δανεισμό αυτό ουσιαστικά ακυρώνει σε μεγάλο μέρος τις εισφορές της στο ταμείο. Εάν δε τελικά γίνει δεκτή η πρόταση που ήδη έχει υποβληθεί, στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, για κατάργηση της κρατικής εισφοράς από πλευράς της κυβέρνησης και ανάληψής της από τους εργοδότες, τότε πλέον η κυβέρνηση θα παίρνει μόνο από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αυτή θα είναι μια εξέλιξη που θα εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους για τη βιωσιμότητα και το μέλλον του ταμείου. Πέραν όμως τούτων, η κυβερνητική πρακτική έναντι του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων το αποκλείει από ένα ρόλο πολύ πιο ουσιαστικό που θα μπορούσε να διαδραματίσει, εάν είχε τη δυνατότητα τα τεράστια αυτά ποσά που απορροφά για καταναλωτικούς σκοπούς η κυβέρνηση να τα επενδύει σε νευραλγικούς τομείς της οικονομίας με σίγουρη απόδοση, όπως είναι τα αεροδρόμια, τα λιμάνια, οι τηλεπικοινωνίες, η ενέργεια και ίσως και άλλοι τομείς της οικονομίας.

Με αυτό τον τρόπο και με ένα ορθολογικό πρόγραμμα επενδύσεων μέρους των αποθεματικών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά και άλλων ταμείων προνοίας θα οδηγούμαστε σε μια ολοένα αυξανόμενη κοινωνικοποίηση των βασικών τομέων της οικονομίας και βεβαίως στην αύξηση των απολαβών των συνταξιοδοτούμενων. Θεωρούμε ότι η τάση που παρατηρείται στους κυβερνητικούς κύκλους να αποδοθούν σταδιακά αυτοί οι νευραλγικοί τομείς της οικονομίας στον ιδιωτικό τομέα προδίδει μια μονόπλευρη θεώρηση που οδηγεί στην ιδιωτικοποίησή τους. Αντίθετα, η παρέμβαση των ασφαλιστικών ταμείων των εργαζομένων, βάσει ορθολογικού προγράμματος, οδηγεί σε κοινωνικοποίηση ή περισσότερη κοινωνικοποίησή τους.

Μια τέτοια στροφή, όσον αφορά το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα τεράστια συσσωρευμένα κεφάλαια των ασφαλιστικών ταμείων των εργαζομένων, προϋποθέτει πρώτα και κύρια όραμα από πλευράς του συνδικαλιστικού κινήματος και των πολιτικών δυνάμεων του τόπου που θέλουν την κοινωνικοποίηση. Το Κίνημα

Σοσιαλδημοκρατών θέτει στο τραπέζι του διαλόγου αυτή την πρόταση και προσβλέπει στην έναρξη ενός διαλόγου με τους ενδιαφερομένους για το μελλοντικό ρόλο που τα συνδικάτα μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν.

Κατάργηση των μονοπωλίων και ελευθεροποίηση

Η κατάργηση των μονοπωλίων και ολιγοπωλίων σε διάφορους βασικούς τομείς της οικονομίας δεν είναι απλά υποχρέωσή μας έναντι της ΕΕ· είναι και επιλογή μας. Το ΚΙΣΟΣ υποστηρίζει την εισαγωγή του ανταγωνισμού τόσο σε τομείς όπου σήμερα λειτουργούν κρατικά μονοπώλια όσο επίσης και εκεί όπου λειτουργούν ιδιωτικά ολιγοπώλια.

Αναφορικά με τα κρατικά μονοπώλια, που είναι ο ηλεκτρισμός, οι τηλεπικοινωνίες και οι αερομεταφορές, η εισαγωγή τους σε συνθήκες ανταγωνισμού πρέπει απαραίτητα να συνδυαστεί με την κατάλληλη προετοιμασία και αναδιάρθρωσή τους, έτσι ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν με επάρκεια στον ανταγωνισμό που θα ακολουθήσει και όχι μόνο να επιβιώσουν, αλλά και να μπορέσουν να διατηρήσουν κυρίαρχο ρόλο στην παροχή υπηρεσιών στον τομέα τους. Τούτο σημαίνει αφενός εισαγωγή του αναγκαίου θεσμικού πλαισίου για τον ανταγωνισμό και αφετέρου την αναδιάρθρωση και ανασύνταξη των ημικρατικών οργανισμών, ώστε να μπορέσουν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά στο ανταγωνιστικό πεδίο.

Το ΚΙΣΟΣ είναι της άποψης ότι οι οργανισμοί αυτοί θα πρέπει να μετατραπούν σε μετοχικές εταιρείες ιδιωτικού δικαίου με κύριο μέτοχο το κράτος και με ευρεία διασπορά των μετοχών τους στο ευρύ κοινό που αποτελεί την πελατεία τους. Επίσης ευνοεί τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο σ' ένα καθορισμένο επίσης ποσοστό θεσμικών επενδυτών, όπως το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα ταμεία προνοίας των εργαζομένων. Η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας των διοικητικών συμβουλίων

πρέπει να αναθεωρηθούν, ώστε αυτοί οι οργανισμοί να αποκτήσουν ανεξαρτησία και ευελιξία, ικανή διοίκηση και αντιπροσωπευτικότητα των μετόχων.

Σε ό,τι αφορά τώρα τα ιδιωτικά μονοπώλια ή ολιγοπώλια, δηλαδή τις τράπεζες, τα πετρελαιοειδή, τα τσιμέντα και άλλους τομείς, θα πρέπει να λεχθεί ότι μέχρι στιγμής η κυβέρνηση είτε δεν έχει ασχοληθεί με αυτά είτε σιωπηρά ανέχεται τη συνέχιση του ολιγοπωλιακού καθεστώτος τους.

Στον τομέα των τραπεζών η κατάσταση εξακολουθεί να παραμένει σχεδόν αμετάβλητη με μόνο μια ξένη τράπεζα να έχει δραστηριοποιηθεί τελευταία στην Κύπρο, ενώ η παρατηρηθείσα στροφή δανεισμού από το εξωτερικό κυρίως σε ευρώ με χαμηλό επιτόκιο συναντά την επιφύλαξη τουλάχιστον τόσο της κυβέρνησης όσο και της Κεντρικής Τράπεζας, η οποία δείχνει ότι μάλλον θέλει να συγκρατήσει το ύψος των επιτοκίων σε επίπεδα επιθυμητά από τις τράπεζες.

Στον τομέα των πετρελαιοειδών η κατάσταση παραμένει επίσης αμετάβλητη με ομηρία των Κυπρίων καταναλωτών στο απαράδεκτο καθεστώς του γνωστού ολιγοπωλίου και του ακόμα πιο απαράδεκτου συστήματος καθορισμού των τιμών που εξασφαλίζει στις εταιρείες κέρδη της τάξης του 12% πάνω σε μη ελεγχόμενες δαπάνες τους. Η ελευθεροποίηση της εμπορίας των πετρελαιοειδών εξακολουθεί να παραμένει μακρινός στόχος, που δεν πρόκειται να επιτευχθεί, αν δε ληφθούν πολύ τολμηρές αποφάσεις οι οποίες θα διαφοροποιήσουν άρδην το υφιστάμενο καθεστώς.

Αναπτυξιακά έργα με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα

Σήμερα έχουν συσσωρευτεί στον ιδιωτικό τομέα τεράστια κεφάλαια τα οποία αναζητούν επενδυτικές διεξόδους. Την ίδια στιγμή το κράτος παρουσιάζεται με ελλειμματικούς προϋπολογισμούς και υποχρεώνεται να προσφεύγει σε συνεχείς δανεισμούς, για να αντιμετωπίσει ακόμα και καταναλωτικές του δαπάνες. Το φαινόμενο

αυτό έχει δημιουργήσει στην πολιτική τρεις τάσεις που εκφράζονται από αντίστοιχες πολιτικές ομάδες:

Η πρώτη τάση είναι αυτή του καθαρού κρατισμού, που δεν μπορεί να διανοηθεί την εισβολή του ιδιωτικού τομέα σε παραδοσιακούς κρατικούς τομείς, που μάλιστα είναι κατά κανόνα κερδοφόροι κάτω από μονοπωλιακό καθεστώς, βεβαίως.

Η δεύτερη τάση είναι εκείνη που πρεσβεύει και προωθεί την πλήρη ιδιωτικοποίηση των πιο πάνω κρατικών τομέων και εκφράζεται από τους νεοφιλελεύθερους.

Η δική μας επιλογή είναι η ενδιάμεση, η συνεργασία δηλαδή του κράτους και του ιδιωτικού τομέα για την εκτέλεση και διαχείριση βασικών έργων υποδομής κάτω από όρους που να διασφαλίζουν πλήρως τα δικαιώματα του κράτους στην ιδιοκτησία, όπως και τις ευθύνες του ως προς την ασφάλεια, την υγεία, τον έλεγχο της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών και το κόστος τους. Με τον τρόπο αυτό και τα αδρανούντα ιδιωτικά κεφάλαια αξιοποιούνται παραγωγικά εκεί όπου το κράτος τα κατευθύνει, αλλά ταυτόχρονα και τα δικαιώματα και οι ευθύνες του κράτους διασφαλίζονται.

Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών αντιμετωπίζει θετικά τόσο την εκτέλεση δημοσίων έργων με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησής τους όσο και την κατασκευή και διαχείριση έργων, όπως τα αεροδρόμια και τα λιμάνια, με τη μέθοδο ΒΟΤ. Τονίζουμε για άλλη μια φορά ότι το κλειδί σε αυτές τις περιπτώσεις είναι τα συμβόλαια και οι όροι που περιέχονται σε αυτά. Είναι γι' αυτόν ακριβώς το λόγο που η πλευρά μας επέμεινε στην ανάγκη να κατατεθούν οι όροι και τα συμβόλαια για τα αεροδρόμια στη Βουλή πριν την υπογραφή τους, για να μπορέσουμε να ελέγξουμε αν οι όροι των συμβολαίων διασφαλίζουν πλήρως τα συμφέροντα του κράτους. Στο σημείο αυτό θεωρούμε σκόπιμο να επαναλάβουμε την άποψη και πρότασή μας όπως στο κεφάλαιο τέτοιων οργανισμών ή εταιρειών συμμετέχει τόσο το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και άλλα ταμεία προνοίας. Πρόκειται για επιχειρήσεις ουσιαστικά μονοπωλιακές με σίγουρο

κέρδος και δε βλέπουμε γιατί στα κέρδη αυτά δεν μπορεί να συμμετέχει και η ευρύτερη κοινωνία των εργαζομένων μέσα από τα ασφαλιστικά της ταμεία.

Το μονοδιάστατο της οικονομίας μας και η εξάρτηση από τον τουρισμό

Το μονοδιάστατο της κυπριακής οικονομίας όχι μόνο συνεχίζεται, αλλά και επιτείνεται. Το 76,6% του ΑΕΠ προέρχεται από τον τριτογενή τομέα με κυρίαρχο τον τουρισμό, ο οποίος συνεισφέρει το 22% στο ΑΕΠ. Ο πρωτογενής τομέας, δηλαδή γεωργία-λατομεία, έχει υποστεί περαιτέρω συρρίκνωση, η δε συνεισφορά του στο ΑΕΠ μόλις που φτάνει το 4%. Ο δευτερογενής τομέας, δηλαδή βιομηχανία-μεταποίηση, κατασκευές, ηλεκτρισμός, νερό, υγραέριο, ακουμπά στο 18,9% με τη μεταποίηση, τη βιομηχανία δηλαδή, να κυμαίνεται στο 11%. Θα πρέπει να λεχθεί ότι η αύξηση του τριτογενούς τομέα είναι φυσιολογική για μια αναπτυσσόμενη οικονομία. Όμως, θα πρέπει να υπάρξουν στόχοι τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ποσοστά επί του ΑΕΠ για τη γεωργία και για τη βιομηχανία-μεταποίηση. Όσο και αν γίνεται κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας στα πλαίσια μιας ευρωπαϊκής ή ακόμα μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, δε νοείται η εθνική οικονομία μιας χώρας, και μάλιστα χώρας υπό ημικατοχή και εξωτερική απειλή, να είναι μονοδιάστατη και εξαρτημένη σε τόσο μεγάλο βαθμό από εξωγενείς πολιτικούς παράγοντες. Ακόμα, ο χαρακτήρας της οικονομίας δημιουργεί σε μεγάλο βαθμό εθνική κουλτούρα και ιδιαίτερα η βιομηχανία, η οποία συνδέεται με την τεχνολογία και την έρευνα, τομείς πρωταρχικής σημασίας στις σύγχρονες οικονομίες και κοινωνίες.

Φαίνεται ότι αυτό το σημείο έχει σε κάποιο βαθμό γίνει αντιληπτό από την κυβέρνηση, η οποία διά του Υπουργού Βιομηχανίας έχει εξαγγείλει τη Νέα Βιομηχανική Πολιτική αποτελούμενη από δώδεκα σημεία, μεταξύ των οποίων και τα εκκολαπτήρια τεχνολογίας-βιομηχανίας. Όμως, η υλοποίηση της νέας πολιτικής πόρρω απέχει από του να έχει δώσει απτά αποτελέσματα. Από τους δώδεκα τομείς μόνο σε δύο έχουν

ληφθεί κάποια μέτρα. Οι λόγοι της μη υλοποίησης της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής είναι σίγουρα σε κάποιο βαθμό αντικειμενικοί, όμως βασικά στις περισσότερες περιπτώσεις αυτή οφείλεται σε υποκειμενικές αδυναμίες. Είναι χαρακτηριστική προς τούτο δήλωση λειτουργού του Υπουργείου Βιομηχανίας ενώπιον κοινοβουλευτικής υποεπιτροπής στις 17 Ιανουαρίου 2002 ότι η μη στελέχωση των αρμοδίων υπηρεσιών είχε ως αποτέλεσμα τη μη υλοποίηση της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής. Είναι αυτό που αναφέραμε στην αρχή της ομιλίας μας, ότι δηλαδή δεν υπάρχει λεπτομερής εξειδίκευση των στόχων της κυβερνητικής πολιτικής η οποία να απεικονίζεται στα σχετικά κεφάλαια του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα η δημόσια υπηρεσία να πελαγοδρομεί και να αποπροσανατολίζεται.

Σε ό,τι αφορά τα εκκολαπτήρια τεχνολογίας, είναι προφανές ότι καθυστερήσαμε πολύ. Αυτή η προσπάθεια έπρεπε να είχε ξεκινήσει τουλάχιστον οκτώ χρόνια προηγουμένως, αμέσως δηλαδή μετά τη διάλυση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Η προσπάθεια μείωσης της εξάρτησης από τον τουρισμό δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο στην ανάπτυξη του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα. Έμφαση πρέπει να δοθεί και σε ορισμένους κλάδους του τριτογενούς τομέα οι οποίοι έχουν μικρότερη ή καθόλου εξάρτηση από εξωγενείς παράγοντες και μάλιστα από τις περιφερειακές πολιτικές εξελίξεις. Για χρόνια τώρα επιμένουμε στην ανάπτυξη δύο τομέων των υπηρεσιών όπου η Κύπρος παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Πρόκειται για τον τομέα της ανώτατης παιδείας και εκείνον της τριτοβάθμιας ιατρικής. Η γεωγραφική μας θέση, η πολιτική μας σχέση με τις χώρες που μας περιβάλλουν αλλά και το υψηλό επίπεδο ακαδημαϊκών προσόντων σημαντικού μέρους του λαού μας επιτρέπουν να επιδιώξουμε και να επιτύχουμε να καταστήσουμε την Κύπρο περιφερειακό κέντρο πανεπιστημιακής παιδείας και τριτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης.

Η κυβέρνηση θεωρητικά αποδέχτηκε αυτή την πρόταση και τα τελευταία δυο τρία χρόνια την περιλαμβάνει στους διακηρυγμένους στόχους της οικονομικής της πολιτικής. Στην πράξη, όμως, δεν υπάρχει οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Η προσπάθεια ούτε προγραμματίστηκε ούτε μεθοδεύτηκε ούτε, βέβαια, και καταβλήθηκε. Παραμένουμε ακόμα στις διακηρύξεις και χάνουμε πολύτιμο χρόνο, ενώ την ίδια ώρα στο ψευδοκράτος έχει δημιουργηθεί πλήθος “πανεπιστημίων”, τα οποία έχουν προσελκύσει μεγάλο αριθμό φοιτητών από πολλές χώρες της περιοχής. Και αντιλαμβάνεστε, σε περίπτωση λύσης, τι θα σημαίνουν όλα αυτά τα “πανεπιστήμια”. Πιθανότατα θα γίνουν πανεπιστήμια χωρίς εισαγωγικά με όλες τις επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν.

Επείγει λοιπόν η κατάσταση και εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής, που να ανταποκρίνεται στα αντίστοιχα κεφάλαια του προϋπολογισμού, με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, προδιαγραφές και κονδύλια για την ανάπτυξη της πανεπιστημιακής παιδείας τόσο της κρατικής όσο και της ιδιωτικής. Σε ό,τι αφορά τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, πρέπει να ανταποκρίνονται, όπως και τα κρατικά, σε συγκεκριμένες ποιοτικές προδιαγραφές και να μην είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί. Ιδιαίτερα επείγον είναι το ζήτημα της δημιουργίας ιατρικής σχολής, που συνδέεται τόσο με την στελέχωση όσο και με την ύπαρξη πανεπιστημιακού νοσοκομείου. Το ζήτημα αυτό είναι άκρως επείγον και άπτεται ως προϋπόθεση και του στόχου να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό κέντρο τριτοβάθμιας ιατρικής. Τα οφέλη που έχει να αποκομίσει η Κύπρος από τους δύο αυτούς τομείς είναι ανυπολόγιστα τόσο για το επίπεδο της προσφερόμενης παιδείας και ιατρικής περίθαλψης στους πολίτες του κράτους όσο και για τα δυνητικά πολύ μεγάλα εισοδήματα που μπορεί να έχει ο τόπος.

Γενικό Σχέδιο Υγείας

Συνδεδεμένο με το στόχο της μετατροπής της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο τριτοβάθμιας ιατρικής είναι και το Γενικό Εθνικό Σχέδιο Υγείας (ΓΕΣΥ), το οποίο ψήφισε

η προηγούμενη Βουλή το 2001 πριν από τη διάλυσή της. Είναι λυπηρό γιατί μήνες μετά την ψήφιση του ΓΕΣΥ αυτό εξακολουθεί να είναι νεκρό γράμμα. Ούτε καν το διοικητικό συμβούλιο ή ο πρόεδρος, κυρίως, του ΓΕΣΥ δεν έχει διοριστεί, ως όφειλε, πολύ δε περισσότερο καμιά σοβαρή προσπάθεια για αναδιάρθρωση του κρατικού τομέα υγείας δεν έχει δρομολογηθεί.

Στο μεταξύ, η εφαρμογή των νέων κανονισμών για τα τέλη στα κρατικά νοσηλευτήρια έχει δημιουργήσει σοβαρή αναστάτωση και προβλήματα σε μεγάλα στρώματα του πληθυσμού, που θα αντιμετωπιστούν οριστικά μόνο με την εφαρμογή του Γενικού Εθνικού Σχεδίου Υγείας. Η καθυστέρηση στην εφαρμογή του ΓΕΣΥ δημιουργεί εκκρεμότητες που δεν επιτρέπουν ακόμα και την επιθυμητή ανάπτυξη και δημιουργία ιδιωτικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων. Η στασιμότητα γύρω από το ΓΕΣΥ έχει επιφέρει μια γενική στασιμότητα και αναταραχή στα θέματα υγείας και ο λόγος είναι προφανής: Έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για την εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, η δε παραπέρα πρόοδος του τομέα υγείας συνδέεται πλέον κατευθείαν με την εφαρμογή του σχεδίου. Φοβούμαστε ότι περαιτέρω καθυστερήσεις είναι δυνατό να επιφέρουν στρεβλώσεις και ανωμαλίες που θα πληρωθούν ακριβά από την πολιτεία μας.

Κεφαλαιαγορά

Δυο χρόνια έχουν περάσει από την κορύφωση του σκανδάλου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου με την εξαπάτηση, την καταδολίευση και την καταλήστευση των οικονομιών χιλιάδων νοικοκυριών. Όλοι σήμερα δηλώνουν επίσημα ότι έγινε εξαπάτηση και καταδολίευση του κοινού, ταυτόχρονα όμως αποσεΐουν τις ευθύνες από τους δικούς τους ώμους και τις φορτώνουν αλλού. Με τη διερεύνηση του σκανδάλου ασχολούνται ήδη τρία όργανα: η ερευνητική επιτροπή που διορίστηκε από

τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από απαίτηση της Βουλής, η Γενική Εισαγγελία, η οποία κινήθηκε αυτεπάγγελα, και η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής.

Η Γενική Εισαγγελία μάς πληροφόρησε σε συνεδρία της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής ότι έχουν ήδη στοιχειοθετηθεί πέραν των πεντακόσιων ποινικών υποθέσεων, ενώ η έρευνα της επιτροπής Ελέγχου καταδεικνύει, πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας, την ύπαρξη πολιτικών ευθυνών της εκτελεστικής εξουσίας (κυβέρνησης, Υπουργείου Οικονομικών, Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου, ακόμα και της Κεντρικής Τράπεζας). Παρ' όλα αυτά κανείς δεν έχει αναλάβει ακόμα τις δικές του ευθύνες ούτε και έχει εκδικαστεί οποιαδήποτε υπόθεση από τις εκκρεμούσες ενώπιον της Γενικής Εισαγγελίας.

Η έλλειψη μέτρων κατά των υπευθύνων του σκανδάλου από τη μια παγιώνει και νομιμοποιεί τη ληστεία που διαπράχθηκε, από την άλλη όμως καταδικάζει το χρηματιστήριο σε ανυπαρξία λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης του κοινού προς το θεσμό. Υπάρχουν κάποιοι που λένε ότι, ναι μεν υπήρξε σκάνδαλο και καταδολίευση του κοινού, όμως αυτό που έχει σημασία είναι το μέλλον και προτείνουν να επικεντρωθεί η προσοχή μας σε μέτρα παλινόρθωσης του θεσμού. Εάν οι υποστηρικτές αυτής της άποψης είναι καλόπιστοι, τότε είναι και αφελείς, διότι παλινόρθωση του θεσμού χωρίς κάθαρση και τιμωρία των ενόχων και χωρίς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του χρηματιστηριακού θεσμού δεν μπορεί να υπάρξει.

Και πώς να υπάρξει εμπιστοσύνη, όταν οι ένοχοι όχι μόνο παραμένουν ατιμώρητοι, αλλά συνεχίζουν, κατά τον πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τις συνωμοσίες και τις πλεκτάνες τους για χειραγώγηση των αξιών και εκ νέου καταδολίευση του κοινού; Πώς μπορεί να υπάρξει εμπιστοσύνη, όταν δισεκατομμύρια λίρες έχουν ήδη εξαχθεί στο εξωτερικό ή έχουν χρησιμοποιηθεί είτε για ηγεμονικούς μισθούς είτε για υπερπολυτελείς αγορές καταναλωτικών ειδών; Πώς μπορεί να υπάρξει

εμπιστοσύνη όχι μόνο προς το θεσμό του χρηματιστηρίου αλλά προς το ίδιο το πολιτικό μας σύστημα, όταν κόμματα, πολιτικά πρόσωπα, αξιωματούχοι του κράτους συμμετείχαν -εκ προθέσεως ή όχι, αυτό δεν έχει σημασία- στην παγίδευση και καταδολίευση του κοινού; Και πώς θα καταπολεμηθεί το έγκλημα σ' αυτό τον τόπο, όταν η κλίμακα των αξιών αναστρέφεται και στην κορυφή της τοποθετείται το εύκολο χρήμα και η ασιδοσύνη;

Προειδοποιούμε ότι η πληγή του χρηματιστηρίου θα εξελιχθεί σε καρκίνωμα που σύντομα θα κάνει μεταστάσεις σε όλο το σώμα της κοινωνίας, γι' αυτό και απαιτείται άμεσα η κάθαρση.

Φορολογική μεταρρύθμιση

Η κυβέρνηση έχει καταθέσει πρόσφατα στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής μια δήλωση πολιτικής που αφορά τις προθέσεις της για τη φορολογική μεταρρύθμιση. Θα ήταν ευχής έργο, αν η δήλωση αυτή είχε κατατεθεί υπό τη μορφή συγκεκριμένων νομοθετημάτων για τη φορολογία, έτσι ώστε να γίνει στη Βουλή σφαιρική συζήτηση τόσο του προϋπολογισμού δαπανών όσο και του προϋπολογισμού εσόδων, καθώς, βεβαίως, και της εν γένει φιλοσοφίας της κυβέρνησης πάνω σε όλα τα θέματα που αφορούν την οικονομική και την κοινωνική πολιτική της. Δυστυχώς αυτό δεν έγινε κατορθωτό και έτσι σήμερα θα περιοριστούμε σε γενικές διαπιστώσεις και σε γενικές προτάσεις.

Υπενθυμίζουμε ότι με έγγραφό μας, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2001, που καταθέσαμε στην επιτροπή Οικονομικών σχολιάσαμε σε πολλά σημεία τις κυβερνητικές προτάσεις και υποβάλαμε τις δικές μας αντιπροτάσεις. Σήμερα, λοιπόν, θα περιοριστούμε σε περιληπτική παράθεση των απόψεων και προτάσεών μας και φυσικά θα επιφυλαχθούμε να δώσουμε λεπτομερειακά τις θέσεις μας κατά τη συζήτηση της

φορολογικής μεταρρύθμισης, που ήδη έχει αρχίσει στα πλαίσια της Επιτροπής Οικονομικών.

Εκ προοιμίου δηλώνουμε ότι θεωρούμε επιβεβλημένη τη ριζική αναθεώρηση του φορολογικού μας συστήματος ενόψει της εναρμόνισής μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο για λόγους πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς. Εκ πρώτης όψεως θεωρούμε ότι οι προτάσεις της κυβέρνησης είναι ετεροβαρείς και ευνοούν προφανέστατα τα υψηλότερα εισοδηματικά στρώματα, τόσο σε ό,τι αφορά το φόρο εισοδήματος όσο και σε ό,τι αφορά τον εταιρικό φόρο και άλλους.

Ο αυξημένος συντελεστής του ΦΠΑ, καθώς και οι αυξημένοι φόροι κατανάλωσης, πλήττουν τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα, τα οποία ουδόλως ευνοούνται από την υποτιθέμενη ανακατανομή των εσόδων. Στην καλύτερη περίπτωση κάποια από αυτά παραμένουν ανεπηρέαστα, ενώ την ίδια στιγμή τα υψηλά εισοδηματικά στρώματα εξόφθαλμα ευνοούνται, πρόκειται δηλαδή για μια ανακατανομή-υπερνομή προς όφελος των ισχυρών.

Έχουμε ήδη προτείνει σειρά μέτρων, όπως διαφοροποίηση των κλιμάκων του φόρου εισοδήματος, επίδομα τέκνου και συζύγου, κατάργηση ή και μείωση των φόρων κατανάλωσης αυτοκινήτου, αυξήσεις σύνταξης και βοηθημάτων ευημερίας, αύξηση του κατωτάτου μισθού και του ορίου φτώχειας, απαλλαγή του πετρελαίου θέρμανσης και της γεωργίας από φόρους, εισαγωγή φόρων κεφαλαιουχικών κερδών για το χρηματιστήριο, εισαγωγή φόρων μεταβίβασης περιουσίας σε τέκνα και συζύγους, φορολογία 10% των τόκων στην πηγή, φορολογία παρεκκλίσεων πολεοδομίας, πάταξη φοροδιαφυγής με τη δημιουργία μηχανογραφημένου ενιαίου φορολογικού μητρώου του ΦΠΑ και του φόρου εισοδήματος και άλλα μέτρα, και θα ολοκληρώσουμε τις προτάσεις μας στη συζήτηση που συνεχίζεται στην Επιτροπή Οικονομικών. Στόχος μας είναι ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα που θα ενισχύει την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική συνοχή, θα

ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την υγιή ανάπτυξη της οικονομίας μας, θα μειώνει ή ακόμα και θα πατάξει, αν είναι δυνατό, τη φοροδιαφυγή και θα εισάγει τη διαφάνεια στα φορολογικά και βεβαίως, τέλος, θα εναρμονίζει τα φορολογικά μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Κοινωνική πολιτική

Θα κλείσω με μια αναφορά στην κοινωνική πολιτική. Στόχος μας είναι το κοινωνικό κράτος και βέβαια, για να φτάσει κανείς σ' αυτό το στόχο, είναι αναγκαία προϋπόθεση η οικονομική ανάπτυξη. Είναι μεν αναγκαίος όρος αλλά όχι και ικανός για να οδηγήσει στο κοινωνικό κράτος. Το ίδιο αναγκαίος όρος είναι ο σεβασμός των δικαιωμάτων του πολίτη και η διαρκής σμίκρυνση του χάσματος ανάμεσα στα χαμηλά και στα υψηλά εισοδηματικά στρώματα.

Ο πρώτος όρος, του σεβασμού των δικαιωμάτων του πολίτη, θα πρέπει να κωδικοποιηθεί σε κανόνες συμπεριφοράς του κράτους έναντι του πολίτη. Κάθε τμήμα του δημοσίου το οποίο προσφέρει συγκεκριμένες υπηρεσίες στον πολίτη θα πρέπει να χαρτογραφήσει αυτές τις υπηρεσίες: την ποιότητά τους, τις διαδικασίες από τις οποίες θα διέλθει ο πολίτης με προεξάρχουσα την απλοποίησή τους, τη λεπτομερειακή περιγραφή τους και την αποζημίωση που το τμήμα θα καταβάλλει στον πολίτη, σε περίπτωση που αδυνατεί να του προσφέρει τη συγκεκριμένη υπηρεσία μέσα στα χρονικά όρια και με τις ποιοτικές προδιαγραφές που καθορίζονται. Ήδη κάποιοι χάρτες που πολίτη που περιγράφουν τις υπηρεσίες έχουν γίνει. Σε καμιά υπηρεσία δεν προβλέπεται ποινή για την ίδια την υπηρεσία, όταν αυτή αδυνατεί να εκπληρώσει τις ανειλημμένες υποχρεώσεις της έναντι του πολίτη, δηλαδή, σε τελευταία ανάλυση, πέραν του πληροφοριακού χαρακτήρα αυτών των χαρτών, αυτοί, κατά τα άλλα, είναι κενό γράμμα.

Ο δεύτερος όρος, της σμίκρυνσης του χάσματος ανάμεσα στα ψηλά και τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, υλοποιείται μέσα από την αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος μέσω των φορολογιών και των παροχών. Αν μέσα από αυτή τη διαδικασία, σε τελευταία ανάλυση, αφαιρούνται ποσά από τα υψηλά εισοδήματα και διανέμονται με διάφορα μέτρα στα χαμηλά, τότε συντελείται ένα βήμα προς την κατάκτηση του κοινωνικού κράτους. Αν όμως με αυτή την αναδιανομή αυξάνεται τελικά η απόσταση ανάμεσα στον πλούτο και τη φτώχεια με το να γίνονται οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι, τότε οδηγούμαστε όχι σε κοινωνικό κράτος αλλά σε κοινωνικά άδικο κράτος με όλα τα συνεπακόλουθα για την κοινωνική συνοχή, και αυτή είναι η διαφορά ημών, των σοσιαλιστών, από τους συντηρητικούς και τους νεοφιλελεύθερους: Ναι μεν στην οικονομική ανάπτυξη, την ίδια στιγμή όμως και στη σμίκρυνση του χάσματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών.

Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά τη στάση μας έναντι των προϋπολογισμών, έχει εκτεθεί αναλυτικά και επεξηγηθεί από τον πρόεδρο του κινήματος, γι' αυτό και δεν υπάρχει λόγος να την επαναλάβω.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δώρου Θεοδώρου, ο Πρόεδρος της Βουλής προσήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μία παράκληση διαδικαστική να κάνω, ώσπου να έρθει στο βήμα ο κ. Χριστοδουλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επειδή, αντιλαμβάνομαι, υπάρχουν αρκετές τροποποιήσεις, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θα παρακαλούσε το προεδρείο να φροντίσει, ώστε το ταχύτερο δυνατό να μας δοθούν. Μπορεί να χρειαστεί να κάνουμε και ένα μικρό διάλειμμα πριν την ψήφιση, για να τις δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ετοιμάζονται, κύριε συνάδελφε. Έχω μιλήσει με τη διεύθυνση και εύχομαι και ελπίζω πολύ σύντομα να δοθούν. Και βεβαίως το διάλειμμα μάλλον θα χρειαστεί, για να δούμε τη διαδικασία και να ευκολύνουμε τον εαυτό μας.

Παρακαλώ το συνάδελφο κ. Χριστοδουλίδη να έρθει στο βήμα. Δώρος διαδέχεται Δώρο στο βήμα, εκ Στρασβούργου ερχόμενοι, ορμώμενοι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ύψιστο καθήκον της πολιτικής ηγεσίας του τόπου από την εποχή του πραξικοπήματος, της εισβολής και της κατοχής, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, είναι, κατά την κοινή εκτίμηση, η επιδίωξη για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού και συνάμα τα τελευταία χρόνια η σταθερή προσπάθεια για την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα, τρίτος στόχος, πάγιος και διαχρονικός, είναι η διαφύλαξη της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, μέχρις ότου επιτευχθεί η δίκαιη και μόνιμη λύση του Κυπριακού. Μέσα στα πλαίσια αυτά, όλες οι εκάστοτε εκλεγμένες εξουσίες στην Κύπρο αγωνίζονται. Στόχος αυτός ήταν και παραμένει και στόχος της κυπριακής Βουλής, όπως και των διαφόρων αντιπροσωπιών της κυπριακής Βουλής που συμμετέχουν στα διεθνή και ευρωπαϊκά κοινοβουλευτικά φόρα.

Επομένως, να μου επιτρέψετε, μέσα στα πλαίσια της συζήτησης και των προϋπολογισμών, να κάμω μια αναγκαία αναφορά στην τελευταία σύνοδο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης όπου ένα από τα κυρίαρχα θέματα της συζήτησης ήταν η κατάσταση στην Κύπρο και η έγκριση του σχετικού ψηφίσματος. Οι αντιπροσωπίες μας όχι μόνο κατά τη διάρκεια των ολίγων ημερών των συνόδων, αλλά πάντα αγωνίζονταν με τις επαφές τους, μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων της Βουλής, μέσα στα πλαίσια που έχουν χαραχτεί από το Εθνικό Συμβούλιο. Κατά την προετοιμασία της έκθεσης, της περίφημης έκθεσης Μπαρσόνι, που διαδέχεται το τελευταίο ψήφισμα της Συνέλευσης του 1997, το λεγόμενο 1113, στην ετοιμασία του οποίου και ο ίδιος ο εισηγητής Μπαρσόνι είχε συμμετοχή, αλλά κύριο ρόλο και έργο είχε επιτελέσει ο αείμνηστος λόρδος Φίνσμπεργκ, ακολουθούσαμε αυτή την έρευνα των διαπιστώσεων με την πρόταση του ψηφίσματος ειδικά τους τελευταίους μήνες. Τα μέλη της αντιπροσωπίας μας είχαν συνεχή συμμετοχή στην επεξεργασία των κειμένων και στην προσπάθεια βελτιωτικών τροποποιήσεων για τη δική μας πλευρά. Επιστέγασμα της όλης προσπάθειας ήταν η συμμετοχή της αντιπροσωπίας στη σύνοδο του Συμβουλίου της Ευρώπης, απ' όπου η αντιπροσωπία επέστρεψε ενωρίς σήμερα το πρωί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Καλώς ορίσατε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είχαμε να αντιμετωπίσουμε μία έκθεση που εμπεριείχε αρκετά αρνητικά στοιχεία στην πρότασή της για το σχετικό ψήφισμα. Είχαμε να αντιμετωπίσουμε ένα υπόμνημα μερικών σελίδων στο οποίο εγίνετο μία αντικειμενική, κατά την άποψη του εισηγητού, εκτίμηση της πολιτικής κατάστασης στην ελεύθερη, στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και στα κατεχόμενα. Με αυτές τις εκτιμήσεις και με αυτούς τους όρους εντολής, η

αποστολή μας προσπάθησε να πετύχει εκείνο που ήταν ανθρωπίνως δυνατό. Και η τελική μορφή αυτού του ψηφίσματος, που από τα χτες παίρνει τον αριθμό 1267 του 2002, επιβάλλεται να τύχει της εκτίμησης της αντιπροσωπίας, της Βουλής, των κυπριακών πολιτικών δυνάμεων, για να δούμε από πού ξεκινήσαμε, πού καταλήξαμε και για να έχουμε ως βασικό στόχο της πορείας μας στο μέλλον το πώς μπορούμε τα αρνητικά που εμφανίζονται στην ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή να τα διορθώσουμε, τα θετικά να τα διατηρήσουμε και ακόμα, ει δυνατόν, να τα βελτιώσουμε.

Έτσι, εκτιμούμε ότι το υπόμνημα του εισηγητού κ. Μπαρσόνι -δεν έχω κανένα ηθικό ή άλλο κίνητρο να στηρίξω το άτομο τούτο, που προέρχεται από την ουγγρική σοσιαλδημοκρατία- είναι από τα πλέον αντικειμενικά υπομνήματα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα ως πολιτική ανάλυση της κατάστασης στα κατεχόμενα και στην Κυπριακή Δημοκρατία. Για πρώτη φορά επαναλαμβάνει μέσα διαπιστώσεις, αναφέρει διαπιστώσεις, που πολλοί, και φίλοι μας, δεν τολμούν να πουν. Διαπιστώνει την εντεινόμενη κατακραυγή εναντίον του καθεστώτος του Ντενκτάς από τις μάζες, από τις πολιτικές δυνάμεις. Διαπιστώνει την αδιαλλαξία του Ντενκτάς για μία ειρηνική και δίκαιη λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Διαπιστώνει την αδιαλλαξία και τη λανθασμένη θέση του Ντενκτάς έναντι της ευρωπαϊκής πορείας ολόκληρης της Κύπρου. Τις καταθέτει τις διαπιστώσεις. Ταυτόχρονα υπάρχουν και διαπιστώσεις οι οποίες για μας θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί. Όμως είναι εκτιμήσεις που δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν. Είναι οι προσωπικές απόψεις του εντεταλμένου από το Συμβούλιο της Ευρώπης πολιτικού προσώπου να μελετήσει την κατάσταση στην Κύπρο. Παρ' όλα αυτά, ο εισηγητής έλαβε υπόψη του διορθωτικές προτάσεις της δικής μας αντιπροσωπίας και είναι από τις λίγες φορές που έχει διαφοροποιηθεί κείμενο υπομνήματος (memorandum) με βάση προτάσεις άλλων ενδιαφερομένων παραγόντων.

Και έρχομαι στο ψήφισμα. Είχαμε να αντιμετωπίσουμε ένα προσχέδιο ψηφίσματος αρχικό που πράγματι μας ενοχλούσε. Έγιναν για τούτο δύο συνεδριάσεις της Πολιτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου πήγε η αντιπροσωπία μας, με ταυτόχρονη παρουσία και συμμετοχή στη συζήτηση, βάσει της απόφασης του 1113 του '97, εκπροσώπων των πολιτικών δυνάμεων της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Δηλαδή, με τους Τουρκοκυπρίους καθόμασταν στο ίδιο τραπέζι, καταθέταμε τις απόψεις μας και τις θέσεις μας. Και κατά τις δύο τούτες συνεδριάσεις και ειδικά κατά την τελευταία συνεδρία της Πολιτικής Επιτροπής, λίγες ώρες πριν την κατάθεση της πρότασης στην ολομέλεια, είχαμε πετύχει από τις έξι τροπολογίες, για τις οποίες είχαμε τη ρητή εντολή να προσπαθήσουμε να διαφοροποιήσουμε τα σημεία, να γίνουν αποδεχτές οι πέντε, με τη συναίνεση του εισηγητή κ. Μπαρσόνι, κάτι που είναι βασικό, γιατί χωρίς τη συναίνεση του εισηγητή η πολιτική παράδοση λέει ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεχτή καμία εισήγηση τροπολογίας. Έγιναν οι πέντε οι πέντε που αποκαθιστούσαν πολιτικούς εθνικούς στόχους για την κυπριακή αντιπροσωπία. Δεν έγινε η μία αποδεχτή, για την οποία όμως ευρέθη άλλος τρόπος συμπερίληψης της ουσίας της μέσα στο ψήφισμα.

Η τουρκική αντιπροσωπία είχε καταθέσει εννέα τροπολογίες. Ουδμία από τις εννέα τροπολογίες της τουρκικής αντιπροσωπίας -οι Τουρκοκύπριοι δεν είχαν κανένα δικαίωμα κατάθεσης τροπολογιών- έγινε αποδεχτή. Έγινε μία τροπολογία αποδεχτή, που είχε κατατεθεί από εννέα Ευρωπαίους βουλευτές. Αυτή η περίφημη που ανατάραξε τα δρώμενα τα κυπριακά, η υπ' αριθμόν 7 τροπολογία, που καταργεί, κατά την εκτίμηση, τον αποκλεισμό των εμπορικών συναλλαγών προϊόντων από τα κατεχόμενα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήταν μία τροπολογία οι εμπνευστές της οποίας δεν πρέπει να βρίσκονται στην Ευρώπη. Αυτή είναι η κοινή εκτίμηση της αντιπροσωπίας μας. Οι εμπνευστές αυτής της τροπολογίας πρέπει να προέρχονται

από την Κύπρο. Σ' αυτή γίνεται αναφορά στο Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο, καθώς και στο Κυπριακό Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Γίνεται εισήγηση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση να εξεύρει τρόπους, σε συνεργασία με αυτούς τους δύο, ει δυνατόν, για να καταστεί δυνατή η εξαγωγή εμπορευμάτων από τα κατεχόμενα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν έχει ουδεμία πρακτική σημασία, καθότι είναι έκκληση προς έναν εντελώς ανεξάρτητο οργανισμό, προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν είχε θέση και βούληση το Συμβούλιο της Ευρώπης να υλοποιηθεί αυτή η πρότασή του, όφειλε και εδύνατο να την καταθέσει ως απόφαση προς τα σαράντα τρία μέλη της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Δεν το κάνει τούτο και αποτείνεται σε άλλο οργανισμό. Είναι δικαίωμα του άλλου οργανισμού να την κάνει αποδεκτή, αν δεν του παραβιάζει κάτι, και είναι δικαίωμα της κυπριακής πλευράς, ως της μόνης αρμοδίας, να την αποδεχτεί, αν προκύψει από πρόταση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Έτσι, για να ξεκαθαρίσουμε αυτό το περίφημο περί καταργήσεως του εμπόργκο.

Σε αυτή την έκθεση, σε αυτό το ψήφισμα, η Βουλή μας έχει εκτιμήσει ότι υπάρχουν δώδεκα θετικά σημεία στις εννέα παραγράφους τους, τα οποία επιβεβαιώνουν την αρχή λύσης του Κυπριακού, που επιβεβαιώνουν ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης απαιτεί τη λύση του Κυπριακού με βάση τα σχετικά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Είναι η παράγραφος 9Α του ψηφίσματος και η παράγραφος 9Η που ζητεί η λύση να είναι βάσει των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Είναι η 9Η η οποία προχωρεί και λέγει για τη διζωνικότητα και τη δικαιοδικότητα της λύσης. Δηλαδή, στο εθνικό μας θέμα υπάρχει επαναβεβαίωση των πάγιων αρχών, των προσπαθειών και της δικής μας της πλευράς. Για την πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται σχετική, σημαντική κατά την άποψή μας, εκτίμηση και αναφορά. Υιοθετεί με την παράγραφο 3 τη θέση, την

απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης της συνόδου στο Ελσίνκι το δωδέκατο του '99, ότι η λύση δεν είναι προϋπόθεση για την ένταξη, παρά τις προσπάθειες πολλών Κυπρίων, παρά τις προσπάθειες της Τουρκίας να μπει μέσα προσθήκη απαγορευτική για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατό, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι και κάποια μετάφραση από τα αγγλικά, να μου δοθεί δικαίωμα να ακούω κι εγώ τα λόγια μου προς τους συναδέλφους αποτείνομαι.

Αναφέρεται στο ψήφισμα, στην παράγραφο 4: «...μέχρι την πολιτική επίλυση του Κυπριακού, η τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν είναι σε θέση να συμμετέχει σε συνομιλίες για την ενταξιακή πορεία...». Αυτές είναι διαπιστώσεις· είναι ήδη το ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης. Στον τομέα όπου υπήρχαν και υπάρχουν αδυναμίες του ψηφίσματος αναφορικά με τη διαφύλαξη της κρατικής οντότητάς μας, που πράγματι επηρεάζεται από την τροποποίηση υπ' αριθμόν 7, τι λέγει το ψήφισμα; Στην παράγραφο 9C(iii), χωρίς οιαδήποτε σκέψη και απόφαση να γίνεται, αναφέρεται: «...χωρίς προκατάληψη για τη σταθερή θέση όλων των διεθνών οργανισμών για τη μοναδικότητα της αναγνωρισμένης Κυπριακής Δημοκρατίας». Μία Δημοκρατία, ένα κράτος αναγνωρίζεται στην Κύπρο μέσα σε αυτό το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...πρέπει σ' ένα λεπτό το πολύ να τελειώσετε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αναγνωρίζονται οι νόμιμες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αναγνωρίζεται η νομιμότητα και η μοναδικότητα της εκπροσώπησης στο Συμβούλιο της Ευρώπης της κυπριακής κυβέρνησης και της κυπριακής Βουλής.

Επομένως, η κυπριακή αντιπροσωπία ενέκρινε το ψήφισμα, απέρριψε όλα εκείνα τα αρνητικά σημεία και είναι έτοιμη και υπόλογη και προς την πολιτική ηγεσία και προς τον κυπριακό λαό για τυχόν παραλείψεις, αδυναμίες και λανθασμένους χειρισμούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του προϋπολογισμού έχει σχέση με αναγκαίες δαπάνες που αφορούν κάλυψη αυτονόητων υποχρεώσεων σήμερα προς τους πολίτες, που κι αυτές με τη σειρά τους αντιστοιχούν σε δικαιώματα των πολιτών, είτε συλλογικά είτε ατομικά. Η κατασκευή ενός δρόμου από την πολιτεία σήμερα με ειδική πρόνοια στον προϋπολογισμό μπορεί να είναι αυτονόητη υποχρέωσή της. Είναι όμως ταυτόχρονα και συλλογικό δικαίωμα όσων θα χρησιμοποιούν το δρόμο να απαιτήσουν τούτος να κατασκευαστεί.

Αν ο προϋπολογισμός λοιπόν είναι, πέρα από την αμιγώς “οικονομική” του διάσταση, μια αλληλουχία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ πολιτών και πολιτείας, νομίζω πως αυτή η συζήτηση είναι μια αξιόλογη ευκαιρία να ανταλλάξουμε

απόψεις και ιδέες για την ανάγκη ή μη θεσμοθέτησης νέων δικαιωμάτων. Ο προϋπολογισμός έχει έναν καθαρά πολιτικό χαρακτήρα από την άποψη των κοινωνικών απαιτήσεων και δικαιωμάτων, που ανταποκρίνεται κατά τρόπο που ένα πολιτικό διάβημα θεσμοθέτησης νέων κοινωνικών δικαιωμάτων τον αφορά. Όπως επίσης τον αφορούν πολιτικά και δημοσιονομικά οι σύντομες απλές κινήσεις, που θα εισηγηθώ πιο κάτω, για νέα δικαιώματα, στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της σύγχρονης ζωής στην πολιτική, μιας και υπάρχει και επίκαιρο θέμα που συζητείται δημόσια σήμερα.

Οφείλουμε λοιπόν να εισηγηθούμε θεσμικό εκσυγχρονισμό, που θα καθορίζει την πολιτική μας στάση απέναντι σε ιστορικές προκλήσεις που δυνατό να νοθεύουν την πολιτική και κοινωνική δημοκρατία, να απειλούν τη συλλογική ατομικότητα των πολιτών με πρωτόγνωρα ηθικά διλήμματα και να ισοπεδώνουν τον αυτονόητο πλουραλισμό μιας σύγχρονης κι ανθρώπινης δημοκρατίας.

Ενώσω συμφωνούμε πως ο εκσυγχρονισμός οφείλει πρώτιστα να είναι θεσμικός, οφείλουμε να αποτυπώσουμε τον εκσυγχρονισμό στα πιο κάτω θέματα, μέσω δέσμης κρίσιμων πολιτικών προτάσεων που εξυπηρετούν το γενικό σύγχρονο συμφέρον, που οφείλουμε ως Βουλή των Αντιπροσώπων να επιδιώξουμε να το κατοχυρώσουμε στην υπέρτατη εκδοχή του, δηλαδή στο σύνταγμα.

Είναι γνωστό το αξίωμα στη νομική συνταγματική επιστήμη σύμφωνα με το οποίο «ό,τι δεν αναγνωρίζει ρητά το σύνταγμα δεν κατοχυρώνεται ως συνταγματικό δικαίωμα». Συχνά το δίκαιο δείχνει είτε να μην μπορεί λόγω ελλείψεων να παρακολουθήσει τις τρομακτικές συνέπειες των εφαρμογών των νέων τεχνολογιών, των νέων αναγκών ή και των παρεκβάσεων της πολιτικής είτε επιχειρεί να τις αντιμετωπίζει αποσπασματικά σε απλούς νόμους ή ακόμα και σε κώδικες δεοντολογίας, μακριά από κρίσιμες σταθμίσεις δικαιωμάτων και εννόμων αξιών που μόνο το σύνταγμα μπορεί να

αποτυπώσει με αποτελεσματική την προστασία τους και που μέσα απ' αυτές επιβάλλεται να παρέχονται ασφαλείς και οριοθετημένες δίοδοι στο νομοθέτη, αλλά και σαφή όρια για τα δικαιώματα των πολιτών. Χρειαζόμαστε λοιπόν αυτές τις συνταγματικές τροποποιήσεις, ώστε το σύνταγμα να είναι πραγματικό χρήσιμο εργαλείο στην καθημερινή μας ζωή και να μη χρειάζεται διαρκώς σε όλα τα επίπεδα η προσφυγή σε επίσημους ή ανεπίσημους, νομικά ή πολιτικά, ερμηνευτές του, που χωρίς οριοθετημένα πλαίσια επιχειρούν υποκειμενικές ερμηνείες για την επίκαιρη αντιμετώπιση σύγχρονων νεοφανών προβλημάτων.

Είναι δυνατό να διαχωρίσουμε τη συζήτηση αυτή σε τρεις θεματικές ενότητες.

Στην πρώτη, που αφορά την ανάγκη συνταγματικής αναγωγής της προστασίας νέων δικαιωμάτων που έχουν σχέση με τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, μπορούμε να κατατάξουμε το δικαίωμα συμμετοχής στην κοινωνία της πληροφορίας, το δικαίωμα προστασίας από βιοϊατρικές επεμβάσεις, το δικαίωμα προστασίας της γενετικής ταυτότητας και το δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Το δικαίωμα συμμετοχής στην κοινωνία της πληροφορίας

Το πρώτο δικαίωμα, που είναι το δικαίωμα συμμετοχής στην κοινωνία της πληροφορίας, τείνει να είναι ένα ζήτημα δημοφιλές στη σημερινή πολιτική. Ωστόσο, πέρα από τη γοητεία των λέξεων, οφείλουμε να συνειδητοποιούμε τους κινδύνους μιας νέας μορφής κοινωνικού αποκλεισμού, αποκλεισμού όσων δεν έχουν την ελάχιστη τεχνογνωσία και τη στοιχειώδη υλική δυνατότητα να συμμετέχουν σ' αυτή τη διάσταση της δημόσιας σφαίρας που καλείται "κυβερνοχώρος". Είναι υποχρέωση της πολιτείας και αντίστοιχα νέο δικαίωμα το ενδιαφέρον όσων πολιτών θέλουν να συμβαδίσουν με τη νέα τεχνολογία της πληροφορικής να υποστηριχθεί υλικά και να κατοχυρωθεί θεσμικά από το κράτος. Η απρόσκοπτη συμμετοχή λοιπόν στις λειτουργίες του κυβερνοχώρου έναντι παντός επιβάλλεται να κατοχυρωθεί ως σημερινό συνταγματικό δικαίωμα, όπως

και να αποτελεί αντικείμενο αγώγιμης διεκδίκησης από τον κάθε πολίτη ξεχωριστά. Η αντίστοιχη πρόνοια στο σύνταγμα θα αφορά αντίστοιχη πρόνοια στον προϋπολογισμό για δημοσιονομική υλοποίηση της υποχρέωσης.

Το δικαίωμα προστασίας από βιοϊατρικές επεμβάσεις

Οποιοσδήποτε τυχόν επιμέρους ρυθμίσεις του θέματος σε απλούς νόμους και όχι στο σύνταγμα θα πραγματεύονται το θέμα μηχανιστικά, αποσπασματικά, με έλλειψη εγγυήσεων υπέρτατης συνταγματικής ισχύος για την αναγκαιότητα, αναλογικότητα και αποτελεσματικότητα της βιοϊατρικής έρευνας. Είναι βέβαια σαφές ότι οι συνταγματικές κατευθύνσεις για τη βιοτεχνολογία και τη βιοϊατρική θα επιβάλουν ήρεμη εξισορρόπηση μεταξύ του αιτήματος για ανάπτυξη της έρευνας προς όφελος μιας αναβαθμισμένης υγείας και του αντίρροπου αιτήματος για περιορισμό της, όπου η ανθρώπινη ύπαρξη μετατρέπεται σε απλό μέσο, σε απλό πειραματόζωο, με την απαξιωτική έννοια του όρου.

Το δικαίωμα προστασίας της γενετικής ταυτότητας

Μεταβολές στο γενετικό κώδικα με εφαρμογή γονιδιακών θεραπειών δε θα αποκλείονται, αλλά θα επιτρέπονται με βάση συνταγματικές εγγυήσεις της αναγκαιότητας, αναλογικότητας και αποτελεσματικότητας και υπό την κορυφαία απaráβατη προϋπόθεση της ελεύθερης βούλησης του ατόμου.

Το δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων

Πώς θα μπορούσε με έναν, ίσως και αυθαίρετο, λόγω της νεοφάνειας του ζητήματος, ορισμό να προσδιοριστεί τέτοιο δικαίωμα; Νομίζω πως πρέπει να είναι το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να μην καθίσταται πληροφοριακό αντικείμενο, αλλά να συνπροσδιορίζει ο ίδιος ποιες πληροφορίες που τον αφορούν θα καταστούν γνωστές στο περιβάλλον. Στη συζήτηση του σχετικού νόμου στη Βουλή των Αντιπροσώπων με ένα σύνολο κανόνων, με προϋποθέσεις, όρους, εξουσίες, απαγορεύσεις, ρυθμίσεις,

θεσμικούς ελέγχους και εγγυήσεις αντιμετώπισε το κορυφαίο αυτό ανθρώπινο δικαίωμα μηχανιστικά, τεχνικά, με παραπομπές στο κοινοτικό κεκτημένο μόνο. Η υιοθέτηση συνταγματικής διάταξης δεν είναι περιττή ρητορική. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αναγνωρίζει ως αυτοτελές δικαίωμα στο άρθρο 8. Στον ίδιο νόμο που ψηφίστηκε από την κυπριακή Βουλή τα όρια μεταξύ επιτρεπόμενης και απαγορευτικής κοινολόγησης προσωπικών δεδομένων παραμένουν εξαιρετικά ασαφή. Συνεπώς, μια νέα συνταγματική διάταξη θα διαδηλώνει και ταυτόχρονα θα κατοχυρώνει με πληρέστερο τρόπο μέσα από το πλαίσιο της έννομης αξίας που θα καθορίζει τα όρια, που οφείλουμε πολιτικά να τα καταστήσουμε σαφέστερα.

Στη δεύτερη θεματική ενότητα θα μπορούσαμε να εισηγηθούμε μια νέα δέσμη κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως θα τα πω αναλυτικά πιο κάτω, και σε μια άλλη υποθεματική ενότητα για τα ίδια κοινωνικά δικαιώματα θα μπορέσουμε να ξεχωρίσουμε την αρχή της αειφορίας και την κατοχύρωση ατομικού δικαιώματος στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Συνταγματική αρχή του κοινωνικού κράτους

Για τα νέα κοινωνικά δικαιώματα θα έλεγα ότι το πρώτο που πρέπει να κατοχυρωθεί είναι η συνταγματική αρχή του κοινωνικού κράτους. Η ψυχολογία της ανασφάλειας που διακατέχει το κοινωνικό σώμα, γύρω από την οφειλόμενη προς αυτό “κοινωνικότητα” του απρόσωπου κράτους, παραμένει ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα πολιτικής που δεν είναι δυνατό να το αποστραφούμε, ως νομοθετική εξουσία, με επίκληση οποιωνδήποτε δυσκολιών, ιδιαίτερα δημοσιονομικής διάστασης. Η υιοθέτηση συνταγματικά της αρχής του κοινωνικού κράτους θα έχει την ικανότητα να παράγει συνεχώς νέο κανονιστικό νόημα σε όλη τη νομοθεσία, αφού ως γενική αρχή θα διαθέτει πλεόνασμα πολιτικής καθοδήγησης προς όποια άλλη συνταγματική διάταξη ή νόμο την

εξειδικεύει με τις αυτονόητες αντίστοιχες εξειδικευμένες πρόνοιες σε κάθε προϋπολογισμό.

Δικαίωμα για ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα

Κανένα ιδιαίτερα δημοσιονομικό επιχείρημα για το αντίθετο δεν μπορεί να αναιρέσει την επιτακτική ανάγκη εισαγωγής αυτού του νέου κοινωνικού δικαιώματος. Ούτε επίκληση για τυχόν έλλειψη αναγκαίων πόρων που θα καθιστούσαν μια τέτοια συνταγματική πρόβλεψη τυχόν αναξιόπιστη για το λόγο αυτό. Η μοναδική χώρα από τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δε διαθέτει σχετική συνταγματική διάταξη είναι η Ελλάδα, που και αυτή άρχισε να το μελετά στην τελευταία συνταγματική αναθεώρησή της πολύ σοβαρά. Η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος θα δρομολογήσει, μέσω του συνδυασμού φορολογικών ελαφρύνσεων και υποστηρικτικών επιδομάτων, ένα σύστημα που θα εγγυάται συνταγματικά, με αποτύπωση στον ετήσιο προϋπολογισμό, ελάχιστο σταθερό εισόδημα για κάθε πολίτη.

Δικαίωμα ατόμων με ειδικές ανάγκες στην αυτονομία και στη συμμετοχή σ' όλες τις εκφάνσεις της ζωής

Εισηγούμαι τη συνταγματική κατοχύρωση του ειδικού αυτού κοινωνικού δικαιώματος, του δικαιώματος στην αυτονομία και τη συμμετοχή στην κοινωνική, οικονομική, εκπαιδευτική, πολιτική, επαγγελματική και πολιτιστική ζωή. Το κοινωνικό πρόσωπο ενός προϋπολογισμού αναδεικνύεται κατά βάση με το έμπρακτο ενδιαφέρον γι' αυτές τις ομάδες, τις οποίες θα υποχρεούται να καλύπτει με βάση υποχρεωτικά συνταγματική πρόνοια και όχι στη βάση της δυναμικής ισοσκέλισής του μόνο, όπως γίνεται σήμερα δηλαδή, αν έχουμε χρήματα, να ξοδέψουμε.

Δικαίωμα των γυναικών και αντίστοιχη υποχρέωση της πολιτείας για θετικά μέτρα περιορισμού της ανισότητας στη συμμετοχή τους στη διοίκηση και την πολιτική

Από το Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι το κατώτερο διορίσιμο αξίωμα και από τα ψηφοδέλτια των βουλευτικών εκλογών μέχρι το κατώτερο εκλέξιμο αξίωμα οφείλει η πολιτεία, με συνταγματικές ποσοστώσεις, να περιορίσει την ανισότητα συμμετοχής των γυναικών σε εκλέξιμες ή διοριστέες θέσεις στη διοίκηση και την πολιτική. Δεν παραθεωρώ τις απόψεις συναδέλφων οι οποίοι θεωρούν ότι μπορεί να ενεργούν αντίθετα προς το φύλο των ανδρών, αλλά νομίζω ότι έχουμε υποχρέωση να το πράξουμε.

Αρχή της αειφορίας

Οφείλουμε να κατοχυρώσουμε, με συνταγματική διάταξη που θα εισηγηθούμε, ευθέως και ρητά την αρχή της αειφορίας ως κυρίαρχη καθοδηγητική πολιτική αρχή. Η συνταγματική αυτή αρχή θα αποτελέσει την πρώτη και κορυφαία πολιτική αρχή της συνολικής οικολογικής τάξης και ισορροπίας στη χώρα, δίνοντας την ευκαιρία, με το δικό της πλεόνασμα, η συνολική νομοθεσία πια, περιβαλλοντική, πολεοδομική, οικιστική, βιομηχανική, βιοτεχνική, γεωργική κ.ά., να μην εξαντλείται στο ελάχιστο, αλλά υποχρεωτικά να διασφαλίζει ως πρώτη πολιτική προτεραιότητα τη συνεξέλιξη του ανθρώπου με τα οικοσυστήματα.

Ατομικό δικαίωμα στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος

Η δημιουργική ευρηματικότητα του ανθρώπινου γένους είναι κατανοητό ότι πρέπει να προστατεύεται, όπως και η παραγωγή σκέψης και η φαντασία. Τούτο όμως μπορεί να γίνεται στα πλαίσια πάντα ενός αειφόρου τόπου, εντός αειφόρου πολιτείας, υπέρ και μέσω της ελευθερίας. Το χρωστάμε στις επόμενες, αλλά και στην παρούσα γενιά.

Αρχή της αναλογικότητας

Αποτελεί ένα ουσιώδες στοιχείο της σύγχρονης ευρωπαϊκής συνταγματικής αντίληψης των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η εδραιωμένη αποδοχή της αρχής αυτής στη

νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου υποχρεώνει τα σημερινά κράτη μέλη να ανατρέξουν στην αρχή αυτή για όποια εθνική συνταγματική ή άλλη αναθεώρηση. Η αναλογικότητα στην πράξη αποτελεί ένα ασφαλές εργαλείο ελέγχου των νομοθετικών περιορισμών των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η αρχή της αναλογικότητας αφορά το πώς επιχειρείται ο νομοθετικός περιορισμός του θεμελιώδους δικαιώματος. Το εάν πρέπει να επιχειρηθεί ο περιορισμός, τούτο προσδιορίζεται από την αρχή του γενικού συμφέροντος που το αφορά. Με τη συνταγματική περιωπή της αναλογικότητας, τυχόν παραβίασή της από τη νομοθετική εξουσία θα ισοδυναμεί και με προσβολή του περιεχομένου του θεμελιώδους δικαιώματος, που χρήζει ισορροπημένης προστασίας όχι μόνο έναντι του κράτους και ιδιωτών αλλά και έναντι της νομοθετικής εξουσίας. Η αρχή της αναλογικότητας αποτελεί μια τεχνική συνταγματικού ελέγχου που ελέγχει τους νομοθετικούς περιορισμούς σε βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ο έλεγχος αυτός πρέπει να γίνεται με μετρήσιμα κριτήρια, όπως είναι η καταλληλότητα, η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα.

Μια τρίτη και τελευταία θεματική ενότητα δυνατό να αποτελέσει η δέσμη όχι κατ' ανάγκην πολλών αλλά ποιοτικά επαρκών ρυθμίσεων για εκσυγχρονισμό της πολιτικής υπέρ της διαφάνειας και του φρέσκου αέρα δημοκρατίας που αναμένουν οι πολίτες από μας.

Αρχή του πλουραλισμού στο επικοινωνιακό σύστημα - Το δικαίωμα απάντησης και η αντίστοιχη υποχρέωση επανόρθωσης

Η σύγχρονη αντίληψη της δημοκρατίας επιβάλλει πως ο καθένας που θίγεται από ανακριβές δημοσίευμα ή εκπομπή έχει αγωγή δικαίωμα απάντησης, όπως και αγωγή αξίωση για πλήρη και άμεση επανόρθωση. Υπό το πρίσμα της σύγχρονης αντίληψης για το πώς οφείλουν να λειτουργούν πολιτικά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

απέναντι στον κάθε ιδιώτη, πέρα από τους πολιτικούς, ανάγεται το μέσο μαζικής ενημέρωσης σε διαλογικό μέσο για την προαγωγή του πλουραλισμού στην πληροφόρηση. Μια έννομη αξία που μόνο με συνταγματική περιωπή μπορεί να εκπέμψει σε εμβέλεια που επιθυμούμε. Γι' αυτό, ανεξάρτητα από τις επιμέρους πρόνοιες των απλών νόμων, που βέβαια υπάρχουν στη χώρα μας, η διεύρυνση του πεδίου τους και σε ανακριβή δημοσιεύματα ή εκπομπές, αλλά και η αναγωγή της αρχής συνολικά σε συνταγματική πρόνοια εκπέμπουν πρώτιστα πολιτικές εικόνες δημοκρατικής πραγματικότητας για την πολιτική μας ζωή, απόλυτα αναγκαίες για παντελή εξοβελισμό αποκλεισμών, ακόμα και για οφειλόμενες απαντήσεις.

Αρχή της διαφάνειας στα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων, των αιρετών αξιωματούχων της πολιτείας και των μέσων μαζικής ενημέρωσης

Η συζήτηση για τη διαπλοκή και τη διαφθορά παραμένει σταθερά επίκαιρη στη χώρα μας, οι πολύμορφες και ποικιλώνυμες σχέσεις μεταξύ οικονομικών συμφερόντων και πολιτικών προσώπων. Τον κενό χώρο της πολιτικής σήμερα, με την ουσιαστική έννοια, τον καλύπτουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που εν δυνάμει μπορούν να αρθρώνουν δικό τους δημόσιο λόγο, ασκώντας έτσι πολιτική με την ευρεία έννοια. Τα σημερινά φαινόμενα παθογένειας της πολιτικής επικεντρώνονται από τους πολίτες σ' ένα κρίσιμο σημείο: στην έλλειψη διαφάνειας στα οικονομικά όσων είναι ή πρόκειται να μπουν στην πολιτική. Πολιτική πειστικότητα και αδιαφανείς έως γκρίζες ζώνες στην πολιτική γύρω από τα οικονομικά όσων τη μετέρχονται δεν πάνε μαζί. Το πόθεν έσχες στην κυπριακή Βουλή και η προσπάθεια όσων αγωνίστηκαν για “έντιμη επιβίωση” του νομοσχεδίου εξανεμίστηκαν με επίκληση αντισυνταγματικότητάς του, που τεκμηριώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο. Οφείλουμε να συζητήσουμε νηφάλια και δημόσια τα θέματα αυτά, για να βρούμε λύσεις.

Το πρώτο που οφείλουμε όμως να κάνουμε είναι η εισήγηση για συνταγματική κατοχύρωση της πιο πάνω αρχής. Ένα γεγονός που, πέρα από την αυτονόητη κορυφαία πολιτική σημασία, θα διευκολύνει και ρυθμιστικά την οποιαδήποτε νομοθεσία που θα εισαχθεί αμέσως μετά.

Θέλω στο στάδιο αυτό να πω δυο λόγια, γιατί νομίζω πως είναι επιβαλλόμενο. Θέλω να επισημάνω πως οι πρόσφατες διαφορετικές πολιτικές και θεσμικές ερμηνείες από τα ραδιόφωνα για τις αρμοδιότητες της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής καταδεικνύουν την απουσία ρυθμίσεων, που οφείλουμε να εισαγάγουμε γύρω από το θέμα αυτό. Μπορεί η επιτροπή Ελέγχου να εξαντλείται μόνο σε επισημάνσεις δημοσιονομικών και πολιτικών ελλείψεων της διοίκησης ή μπορεί καθ' υπέρβασιν, κατά την αντίθετη άποψη, όχι μόνο να συμπεριφέρεται σαν Ιαβέρης, αλλά και να ορίζει -με ποια κριτήρια, αλήθεια- ηθικούς και πολιτικά δεοντολογικούς κώδικες ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς;

Έχω την αίσθηση, και μαζί μου πολλοί πολίτες, πως για το δεύτερο, αν επιτρέπεται, χρειάζεται γραπτό κείμενο που δεν υπάρχει σήμερα. Μόνο ρητές πρόνοιες κανονιστικής ισχύος για την ακριβή αρμοδιότητα, την πολιτικοηθική εμβέλειά της στην επιτροπή Ελέγχου, αν συμφωνήσουμε σ' αυτό, θα λύσει οριστικά τον καβγά για την αρμοδιότητα, αλλά και θα προστατεύσει την επιτροπή Ελέγχου από υπερβάσεις και ενδεχόμενες γραφικότητες. Και αυτά, ανεξάρτητα από το γεγονός πως υπάρχει, σύμφωνα με το ένστικτο των πολιτών και το δικό μου, ζήτημα ανάρμοστης συμπεριφοράς για το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας τόσο πριν όσο και κατά τη συζήτηση στην επιτροπή Ελέγχου του θέματος που τον αφορά.

Αρχή απαγόρευσης επέμβασης του νομοθέτη σε εκκρεμείς δίκες

Ό,τι απαξιωτικό για την πολιτική σήμερα έχει σχέση με το πιο πάνω ζήτημα έχει τη ρίζα του στην παντελή έλλειψη δεσμευτικής νομοθεσίας γύρω από το ζήτημα. Με τις

δεοντολογικά απηρχαιωμένες και στερούμενες στοιχείων καταναγκασμού και αποτελεσματικών κυρώσεων διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής για δήλωση ιδίου συμφέροντος του βουλευτή κατά την άσκηση των καθηκόντων του έχω την αίσθηση πως, αν μείνουμε σ' αυτές, εμπαίζουμε και την πολιτική και τους πολίτες. Η συνταγματική αναγόρευση της αρχής θα αποτελέσει υπέρτατη θεσμική εγγύηση τόσο για την προστασία της κοινοβουλευτικής λειτουργίας όσο και για την αξιόπιστη λειτουργία του πολιτεύματος.

Κύριε Πρόεδρε, οι πιο πάνω ενότητες δυνατό να είναι ενδεικτικές. Μπορεί να διευρυνθούν, αν συμφωνήσουμε σ' αυτό όλοι. Οι πιο πάνω προς εισήγηση συνταγματικές παρεμβάσεις, όπως και άλλες παρόμοιες, μπορεί να επιχειρηθούν αζημίως σε σχέση με την πολιτειακή λειτουργική εκκρεμότητα για το κράτος μας από το 1963. Δεν την αγγίζουν και ούτε εξάλλου υπάρχει τέτοια πρόθεση. Οι πιο πάνω παρεμβάσεις είναι πριν και περισσότερο από οτιδήποτε άλλο πολιτική πρωτοβουλία που οφείλει να αναλάβει αυτή η Βουλή. Οι πιο πάνω σύγχρονες πολιτικές προκλήσεις και οι ρυθμίσεις τους θα εκφράζουν μια πολιτικά αναγκαία συνταγματική στάση της πολιτείας, της κοινωνίας και του κράτους απέναντι σε αξίες και αρχές που η αναγωγή τους στο σύνταγμα δε θα είναι περιττή, με το όποιο επιχείρημα ότι ρυθμίζονται ή θα ρυθμιστούν από την ευρωπαϊκή χάρτα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, γιατί οι πολιτικές επιλογές για έννομες αξίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένουν και θα παραμείνουν σταθερά εθνική υπόθεση πρώτα, ανεξάρτητα από τον ευρωπαϊκό αναπροσδιορισμό τους. Ο καθορισμός των ορίων μεταξύ της κυριαρχίας του δικαίου και της κυριαρχίας της πολιτικής είναι σταθερά κύρια εθνική ευθύνη των κρατών και των πολιτικών δυνάμεων έναντι των κοινωνιών τους.

Αντιλαμβάνεστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -είμαι βέβαιος- καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο πως τα πιο πάνω ζητήματα, ενόσω δεν επιχειρούμε καίρια να τα

αναδείξουμε πολιτικά και να τα ρυθμίσουμε με επάρκεια, παραμένουν ανοικτά μέτωπα για όλους όσους θέλουν να είναι εκσυγχρονιστικά και με αξιοπιστία στην πολιτική.

Έχουμε πολιτική υποχρέωση να τα συζητήσουμε μεταξύ μας και με την κοινωνία ολόκληρη νηφάλια και δημόσια. Να πάρουμε αποφάσεις και να τις υλοποιήσουμε με επάρκεια, ανεξάρτητα από το ύψος του δημοσιονομικού κόστους. Έχουμε ατομική και συλλογική υποχρέωση έναντι της κοινωνίας τη διεύρυνση και ενίσχυση της συνολικής πολιτικής νομιμοποίησής μας στη συνείδησή της εκσυγχρονιστικά, τολμηρά και σύγχρονα. Οφείλουμε να το αποδείξουμε τόσο στην κοινωνία όσο και στους εαυτούς μας πως μπορούμε να αφουγκραζόμαστε έγκαιρα την ανάγκη νέων κοινωνικών ρυθμίσεων, νέων κοινωνικών δικαιωμάτων και θεσμικών εγγυήσεων που προστατεύουν τα δικαιώματα των πολιτών από τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, αλλά και προστατεύουν την ίδια την πολιτική από παθογένειες και παρεκβάσεις.

Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Εμείς ευχαριστούμε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ, να έλθει στο βήμα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω την παρέμβασή μου με κάποια σχόλια πάνω στην ομιλία του συναδέλφου και αγαπητού φίλου Χρήστου Πουργουρίδη για το πολύκροτο ζήτημα των συνεδριάσεων· και δε θα έλεγα των επιτροπών Ελέγχου και Οικονομικών, αλλά γενικότερα. Θέλω από την αρχή, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις, να

ξεκαθαρίσω -και όσοι ήταν παρόντες στις συνεδριάσεις των επιτροπών Ελέγχου και Οικονομικών το είχαν διαπιστώσει- ότι θεωρώ πως εγείρονται ζητήματα ηθικής τάξης για τη συμπεριφορά, αν θέλετε, του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, του κ. Αυξέντη Αυξεντίου, απ' αφορμή των ιδιωτικών τοποθετήσεων είτε του ιδίου είτε μελών της οικογένειάς του. Θα έλεγα ότι εγείρονται -και το είχα πει και στη συνεδρία της επιτροπής- και θέματα, αν θέλετε, λανθασμένων εκτιμήσεων, ίσως και ευθυνών, όσον αφορά τη νομισματική πολιτική που είχε χαράξει ο κ. Αυξεντίου, την αντιφατική πολιτική, σχετικά με την παροχή επενδυτικών δανείων από τις εμπορικές τράπεζες στους επενδυτές το 1999 και το Μάρτιο του 2000 και μπορούν να του κατανεμηθούν ευθύνες. Θεωρώ ακόμη ότι ο κ. Αυξεντίου, όποιες και να ήταν οι επικρίσεις που δέχτηκε και το ύφος, αν θέλετε, που τις δέχτηκε αυτές τις επικρίσεις, θα έπρεπε και θα πρέπει να επιδεικνύει μεγαλύτερο σεβασμό προς το κοινοβούλιο και τους αντιπροσώπους του κυπριακού λαού.

Λέγοντας όμως αυτά, θέλω να πω ότι θα πρέπει κι εμείς, ως κοινοβούλιο και ως βουλευτές, να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί για τον τρόπο και για το ύφος με το οποίο μεταχειριζόμαστε στις συνεδρίες τους προσκεκλημένους μας, είτε αυτός είναι ο κ. Αυξεντίου είτε οποιοσδήποτε άλλος αξιωματούχος ή λειτουργός του κράτους.

Θέλω να σας πω ότι σ' αυτό το συμπέρασμα του αλληλοσεβασμού και για το πώς νιώθει ένας προσκεκλημένος, όταν καλείται σε μια κοινοβουλευτική επιτροπή, είχα προσωπικές εμπειρίες επί διακυβέρνησης Βασιλείου και θυμάμαι, μέχρι σήμερα ακόμη, την πρώτη μου επίσκεψη στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν είχαμε κάνει την πρώτη τότε έρευνα για τα ναρκωτικά και την επίθεση και το ύφος και τον τόνο της φωνής των επιθέσεων που είχα δεχθεί από όσους αμφισβητούσαν τα πορίσματα εκείνης της έρευνας για τα ναρκωτικά. Και σας διαβεβαιώ, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι ο προσκεκλημένος νιώθει ιδιαίτερα άβολα και ιδιαίτερα προσβεβλημένος, όταν βρίσκεται

σε τέτοιο κλίμα και σε τέτοια ατμόσφαιρα συνεδριάσεων, γιατί νιώθει ότι δεν έχει το δικαίωμα και δεν του παρέχεται ποτέ ο χρόνος ούτε η ίση δυνατότητα για να απαντήσει.

Το λέω αυτό, γιατί από το ύφος που εμείς χρησιμοποιούμε, από τον τόνο της φωνής μας, δεν κρίνεται μόνο ο προσκεκλημένος· κρινόμαστε πρώτιστα εμείς οι ίδιοι και το κοινοβούλιο. Εάν εμείς δεν επιδεικνύουμε σεβασμό, τον απαιτούμενο σεβασμό, στους προσκεκλημένους, μειώνεται ο σεβασμός, μειώνονται οι δυνατότητες να διεκδικήσουμε και να απαιτήσουμε το σεβασμό από τους φιλοξενούμενους αλλά και από τον κυπριακό λαό.

Συνεπώς, θεωρώ ότι μια έρευνα μπορεί να γίνει αποτελεσματικά και να φτάσει μέχρι το τέρμα χωρίς να υπάρχουν οι υπερβολές στον τρόπο με τον οποίο θα ασκήσουμε την έρευνα. Η ποιότητα της έρευνας δεν εξαρτάται από την ένταση της φωνής μας. Και αυτό, νομίζω, θα πρέπει να γίνει κατανοητό και αποδεχτό.

Τα παραδείγματα που έχει δώσει ο αγαπητός συνάδελφος να μου επιτρέψει να πω ότι είναι παραδείγματα προς αποφυγή, κατά τη δική μου εκτίμηση. Υπάρχουν και κοινοβούλια, όχι μόνο το ιρλανδικό, και άλλα κοινοβούλια, στα οποία γρονθοκοποούνται μεταξύ τους οι βουλευτές.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ωραία!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μήπως αυτό είναι το μέτρο, για να δείξουμε ότι εμείς δεν έχουμε φτάσει σ' αυτό το επίπεδο και, άρα μπορούμε, ξέρω 'γω, να βρίζομε ή να χαρακτηρίζομε -δε λέω ότι το κάνουμε- τους φιλοξενούμενούς μας; Πρέπει να παίρνουμε τα καλύτερα παραδείγματα, για να τα μιμούμαστε, και όχι εκείνα που δικαιολογούν τη δική μας, λιγότερο, αν θέλετε, έντονη συμπεριφορά.

Κλείνοντας το σχόλιό μου για την ομιλία του κ. Πουργουρίδη, θέλω να σημειώσω αυτό που είχε πει για την περίπτωση του κ. Νέμιτσα, και να συμφωνήσω με τη δική του εκτίμηση, όπως την είχε εκφράσει, ότι όντως και ο Πρόεδρος Βασιλείου τότε και ο υπουργός κ. Νέμιτσας είχαν επιδείξει την ευθιξία, την πολιτική ευθιξία, που οδήγησε στην παραίτηση του κ. Νέμιτσα. Ξέρω ότι δεν ευδοκιμεί στην Κύπρο το φρούτο της ευθιξίας. Όμως, αφού το έθιξε ο κ. Πουργουρίδης, ανέμενα, ο ίδιος να επιδείξει την ίδια ευθιξία σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις που αφορούν το κοινοβούλιο. Υπήρξαν και υπάρχουν υπουργοί αυτής της κυβέρνησης που αναφέρονται ονομαστικά σε συγκεκριμένους βουλευτές, όταν τους ασκούν κριτική, δημόσια, με σχόλια και χαρακτηρισμούς που δεν τιμούν τους βουλευτές ούτε το κοινοβούλιο. Και δυστυχώς δεν είχα ακούσει μέχρι τώρα τον κ. Πουργουρίδη να ζητήσει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να καλέσει σε τάξη τους αρμόδιους υπουργούς ή άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Του Κίκη Γιάγκου εγώ μόνο του υπεραμύνθηκα, όταν κλήθηκε κατ' επανάληψη... ενώ ούτε εσείς, το κόμμα του, δεν του υπεραμυνθήκατε!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, εμείς ξέρουμε να υπεραμυνόμαστε όχι μόνο των βουλευτών της κοινοβουλευτικής μας ομάδας· όλων των βουλευτών πάνω σε ζητήματα αρχής. Εάν πράττατε ό,τι πράξατε σε άλλες περιπτώσεις, θα έπρεπε να καλέσετε τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο να παραιτηθεί και τον Υπουργό Εξωτερικών που τον αποκάλεσε "Ηρακλή Πουαρό". Ένας από τους λίγους χαρακτηρισμούς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα σ' αυτούς τους χαρακτηρισμούς αναφέρομαι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, δεν τους καλέσατε να παραιτηθούν, κύριε Πουργουρίδη, ούτε καλέσατε τον Πρόεδρο να τους καλέσει σε τάξη! Κάνατε μία τυπική δήλωση! Και δεν είναι μόνο ο κ. Γιάγκου που είχε θιγεί. Και ο κ. Ματσάκης έχει χαρακτηριστεί με ανείπωτους χαρακτηρισμούς από άλλο υπουργό της κυβέρνησης και τίποτα δεν είπατε. Και δεν είμαι απ' αυτούς -και το ξέρετε- που δικαιολογώ τη συμπεριφορά ή τους χαρακτηρισμούς του κ. Ματσάκη. Άλλο το ένα, άλλο το άλλο! Ή θα έχουμε θέματα αρχής και θα τα ακολουθούμε, για να είμαστε πειστικοί, ή θα ταλανιζόμαστε εμείς και θα αμφιταλαντευόμαστε και θα χάνουμε εμείς τον αυτοσεβασμό και την αξιοπρέπεια ή το σεβασμό που πρέπει να τυγχάνουμε από τον κυπριακό λαό.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα σας απαντήσω στη δευτερολογία μου!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εν τζι έσεις!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα μου απαντήσει ο κοινοβουλευτικός σας εκπρόσωπος, που δικαιούται δευτερολογία, ή ο αρχηγός σας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όι, εννά σου απαντήσω στη δευτερολογία μου!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Λοιπόν, θέλω να κάνω και ένα πολύ μικρό σχόλιο, πριν περάσω στη γραπτή μου ομιλία, για την ομιλία του κ. Κωστάκη Κωνσταντίνου, ο οποίος έκανε αναφορές πάμπολλες για εξετάσεις, προαγωγές, για ρουσφέτι -θα τα πούμε και στη γραπτή μου ομιλία για το ρουσφέτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α! Έχετε και γραπτή ακόμα, κύριε Λιλλήκα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μου είπαν ότι έχω είκοσι πέντε λεπτά και φρόντισα να είναι μικρή η ομιλία μου.

Θα του υπενθυμίσω του κ. Κωνσταντίνου μόνο ότι ήταν η μοναδική περίπτωση επί διακυβέρνησης Κληρίδη που κάποιοι που είχαν συμμετοχή ή εμπλοκή στην κυβέρνηση πουλούσαν ακόμη και τα θέματα των εξετάσεων.

Όσον αφορά την προσωπική επίθεση, την ανοίκεια, την αντιδεοντολογική και, θα έλεγα, αισχρή -ας μου επιτραπεί ο όρος και λυπούμαι που το λέω- την πολιτικά αισχρή σε τόσο έντονο προσωπικό επίπεδο εναντίον του κ. Παπακώστα, θέλω να πω το εξής:

Όταν μας λείπουν, κύριε Κωνσταντίνου, τα πολιτικά επιχειρήματα, για να απαντήσουμε σε πολιτικό επίπεδο, τότε καλύτερα να σωπαίνουμε. Είναι μεγαλύτερη η προσφορά μας. Και να...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επί προσωπικού επιπέδου και επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η διαδικασία τι έχει, κύριε Κωνσταντίνου;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Η διαδικασία αφορά το ότι γίνεται προσωπική επίθεση από τον κ. Λιλλήκα αυτή τη στιγμή ενάντια σε συνάδελφό του βουλευτή με επίθετα τα οποία του αντιστρέφω αυτή τη στιγμή, διότι η όλη του συμπεριφορά για αισχρή συμπεριφορά από συνάδελφό του...

φαίνεται ότι ήταν εκτός Κοινοβουλίου, την ώρα που μιλούσα, και φαίνεται ότι του τα μετέφεραν του κ. Λιλλήκα, διότι ο κ. Κωνσταντίνου μίλησε με επιχειρήματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...και με παραδείγματα συγκεκριμένα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου! Εμιλήσετε, σας άκουσε ο κόσμος και η Βουλή. Μιλάτε, ν' ακούει ο κόσμος και η Βουλή· θα κρίνει. Τι είναι το πρόβλημα;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έχω μιλήσει αισχρά, κύριε Πρόεδρε, τη στιγμή που μίλησα με παραδείγματα συγκεκριμένα και απάντησα σε μία ανοίκεια επίθεση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δεν...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...που ο κ. Παπακώστας έχει κάνει προς συγκεκριμένη κατεύθυνση; Δηλαδή, κάποιοι δε δέχονται τα αντεπιχειρήματα με παραδείγματα συγκεκριμένα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, αγορεύετε και πάλι, σας παρακαλώ!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα ζητήσω το λόγο στη συνέχεια, για να απαντήσω στην “ανοίκεια” και “αισχρή επίθεση” και στον κ. Παπακώστα. Αλλά φαίνεται ότι το παράπτωμα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα παρακαλέσω να ανακληθούν οι λέξεις “αισχρή” κτλ. και από τον έναν και από τον άλλον. Αν είναι πολιτικά ή ηθικά ή άλλως πως, δεν παύουν να είναι αισχρά και δε νομίζω ότι έτσι λέξεις πρέπει να χρησιμοποιούνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόλις ο κύριος... Συγνώμη, κύριε Λιλλήκα. Μόλις ο κ. Λιλλήκας είπε ότι σε άλλα κοινοβούλια γίνονται διάφορα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, να αρκέψουμεν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δεν ξέρω αν έχουμε τέτοια τάση και ροπή αυτή τη στιγμή, για να αρχίσουμε και εμείς! Το δικό μας το Κοινοβούλιο...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε πολύ! Το δικό μας το Κοινοβούλιο λειτουργεί και διαδικαστικά και θεσμικά και δεοντολογικά καλά. Η πολιτική αντιπαράθεση είναι και νοητή είναι και απαραίτητη και αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό. Οι προσωπικές επιθέσεις με χαρακτηρισμούς δεν επιτρέπονται.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ε, μα φάσκουμε και αντιφάσκουμε!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μου επιτρέπετε, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, να σας παρακαλέσω πάρα πολύ να μην μουντάρετε με αυτό τον τρόπο!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Άλλοι μουντάρουν, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό προς το πρόσωπό σας και την ιδιότητά σας, αλλά ο ίδιος μίλησε τώρα για ανοίκειες επιθέσεις και φάσκει και αντιφάσκει την ίδια στιγμή, πριν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, σας καλώ σε τάξη επιτέλους! Δε γίνονται αυτά τα πράγματα! Έχω υπομονή ατέλειωτη, αλλά νομίζω ότι κάπου πρέπει να σταματήσει αυτή η ιστορία! Μιλώ για όλους τους βουλευτές· δε μίλησα ούτε για σας μόνο ούτε για τον κ. Λιλλήκα. Αυτή τη στιγμή μίλησα για εμάς όλους και πώς πρέπει αυτό το Κοινοβούλιο να λειτουργεί. Και μου κάμνετε τζι' εμένα επίθεση! Λυπούμαι!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν είναι προς εσάς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ τον κ. Λιλλήκα...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μάλιστα. Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...εάν το κρίνει σκόπιμο, να αποσύρει εκείνη τη λέξη η οποία έχει ενοχλήσει.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και θα το έκανα ούτως ή άλλως. Αν έχει ενοχλήσει η φράση “πολιτικά αισχρή”, την αποσύρω, αλλά θέλω να πω στον κ. Κωνσταντίνου ότι

ήμουν παρών στο Κοινοβούλιο και άκουσα όλη του την ομιλία. Εάν τώρα την αρνείται, τότε λυπούμαι, αλλά θα πρέπει να διαπιστώσω ότι φαίνεται πως δεν ακούει αυτά που λέει.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα αρχικά σκοπό να αναφερθώ στο ζήτημα του ταλαιπωρημένου περιβάλλοντός μας και της έλλειψης περιβαλλοντικής πολιτικής, όμως πρέπει να πω ότι με κάλυψε ο συνάδελφος κ. Περδίκης με την πολύ εμπειριστατωμένη ομιλία του. Νιώθω ακόμη ότι με απάλλαξε από το καθήκον αυτό και ο συνάδελφος κ. Τορναρίτης με τη δική του ομιλία. Υιοθετώ τις επισημάνσεις για τις μεγάλες ελλείψεις και για τα μεγάλα κενά που παρουσιάζει η Κύπρος.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εισηγείστε να τους εντάξουμε στις Νέες Δυνάμεις;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, μπορεί οι οικολόγοι σιγά σιγά να 'ρθουν σε συνεργασία μαζί μας!

Υιοθετώ και τις εισηγήσεις τους, και των δύο, για την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής. Έχουμε κατ' επανάληψη παρουσιάσει τις θέσεις μας και τις προτάσεις μας, που δε διαφέρουν κατά πολύ από αυτές των δύο συναδέλφων.

Μόνο δύο μικρές παρατηρήσεις έχω για την ομιλία του κ. Τορναρίτη. Η πρώτη αφορά την άποψή του, όπως την κατέθεσε στην ομιλία του, ότι «η Κύπρος έχει ανταποκριθεί με επιτυχία στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής πολιτικής σε συνάρτηση με την ευρωπαϊκή πορεία». Αν αυτό ευσταθεί, κύριε συνάδελφε, τότε προς τι οι έντεκα σελίδες παρατηρήσεων και εισηγήσεων που παραθέσατε; Αυτό που μέχρι τώρα έγινε, κύριε συνάδελφε, στην ευρωπαϊκή μας πορεία είναι απλά η καταγραφή των υποχρεώσεων που αναλάβαμε να εκπληρώσουμε. Τίποτε άλλο!

Η δεύτερή μου παρατήρηση αφορά τις εισηγήσεις και επισημάνσεις του, τις οποίες υιοθετώ. Αν τις απευθύνει στην κυβέρνηση αυτές τις εισηγήσεις, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι το πράττει με επτά χρόνια καθυστέρηση, και ως κυβερνών κόμμα με οκτώ χρόνια καθυστέρηση, δεν απαλλάσσεται των ευθυνών του για την έλλειψη περιβαλλοντικής πολιτικής. Αν απευθύνετο προς εμάς, τον διαβεβαιώνω ότι η κυβέρνηση του 2003 θα έχει περιβαλλοντική ευαισθησία.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όνειρα θερινής νυχτός!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αφιερώσω το υπόλοιπο της παρέμβασής μου σε δύο βασικά ζητήματα που απασχόλησαν και τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού -και όχι μόνο- στην ομιλία του. Αυτό του εκσυγχρονισμού και αυτό του ρόλου του κράτους.

Ο εκσυγχρονισμός είναι μια ταλαιπωρημένη έννοια στην οποία ο καθένας προσδίδει διαφορετικό περιεχόμενο, ανάλογα βέβαια με τις πολιτικές του αντιλήψεις. Ο κ. Αναστασιάδης δήλωσε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός στηρίζει την κυβέρνηση «στην πορεία» όπως είπε «εκσυγχρονισμού του κράτους και της οικονομίας». Μίλησε ακόμη «για την ανάγκη για πιο αποδοτική και σύγχρονη λειτουργία του ευρύτερου δημόσιου τομέα» και συνέδεσε τον εκσυγχρονισμό της κρατικής μηχανής με «την αυστηρή πάταξη των φαινομένων σήψης και διαφθοράς, που δυστυχώς ευδοκιμούν» όπως υποστηρίζει «εκεί όπου υπάρχει μεγάλος και πολυπρόσωπος δημόσιος τομέας». Όσο για το φαινόμενο της διαφθοράς και της σήψης, μ' ένα εκσυγχρονιστικό τρικ, μας διάβασε επιλεκτικά ένα απόσπασμα από την ομιλία του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ, που έγινε το 1995, για την εγκληματικότητα και αναφερόταν στους εξωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν την Κύπρο.

Θα μπορούσε, αν ήθελε, ο κ. Αναστασιάδης να διαβάσει και πιο πρόσφατες ομιλίες μας για τους εσωτερικούς παράγοντες που οδήγησαν στην κρίση αξιών και στη διαφθορά των θεσμών. Και αυτή η διαφθορά και η σήψη δεν οφείλονται στο μεγάλο αριθμό και στην κακή ποιότητα των δημόσιων υπαλλήλων, όπως υπονοεί στην ομιλία του ο κ. Αναστασιάδης, ούτε οφείλονται στην κλίση των Κυπρίων στα σκάνδαλα· οφείλονται στην πολιτική πρακτική της κυβέρνησης, στο κακό παράδειγμα που η κυβέρνηση με τη δική της συμπεριφορά προτείνει στους πολίτες. Και, όταν μιλούμε για σκάνδαλα, δεν αναφερόμαστε στις παρατυπίες και παρανομίες ενός απλού πολίτη. Πάντα και παντού θα υπάρχουν πολίτες που θα παρανομούν. Σκάνδαλο είναι να παρανομεί η ίδια η κυβέρνηση ή να καλύπτει παρανομίες. Το πόσο σύγχρονος είναι κάποιος δεν εξαρτάται από το τι διακηρύττει αλλά από το τι πράττει. Από τις πράξεις μας κρινόμαστε όλοι. Ας δούμε λοιπόν πώς εννοεί στην πράξη τον εκσυγχρονισμό η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Εκσυγχρονισμός για την κυβέρνηση είναι να απολύει από τη δουλειά του όποιον διαφωνεί δημόσια με την πολιτική της ή παραφέρεται στο λόγο του. Εκσυγχρονισμός είναι το Υπουργικό Συμβούλιο να κάνει δώρο £16 εκατομ. από το δημόσιο σε ένα φίλο ξενοδόχο. Εκσυγχρονισμός είναι το Υπουργικό Συμβούλιο να αλλάζει τις πολεοδομικές ζώνες και τους συντελεστές δόμησης προς όφελος των ίδιων των υπουργών του. Εκσυγχρονισμός είναι η κυβέρνηση να ενοικιάζει ή να αγοράζει ημιτελείς πολυκατοικίες από ανώτερα στελέχη ή χρηματοδότες του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να στεγάσει κρατικές υπηρεσίες, ενώ κρατικά κτίρια μένουν αναξιοποίητα. Εκσυγχρονισμός ακόμα είναι να διορίζονται σε διοικητικά συμβούλια ημικρατικών οργανισμών άνθρωποι που έχουν συγκρουόμενα συμφέροντα με αυτά του οργανισμού που διορίστηκαν να υπηρετήσουν. Εκσυγχρονισμός είναι η Γενικός Ελεγκτής να προειδοποιεί την κυβέρνηση για σκάνδαλα σε προσφορές και οι αρμόδιοι υπουργοί να την αγνοούν και

το δημόσιο να χάνει εκατομμύρια λίρες. Εκσυγχρονισμός ακόμη είναι να επαναδιορίζονται χαριστικά συνταξιούχοι με ψηλούς μισθούς σε θέσεις που έπρεπε να καταλάβουν νέοι επιστήμονες, με μόνο κριτήριο ότι στήριξαν την εκλογή ή επανεκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εκσυγχρονισμός είναι το κυβερνών κόμμα να διαθέτει και να περηφανεύεται ότι διαθέτει γραφείο εξυπηρέτησης πελατών, που χειρίστηκε, όπως μας ειπώθηκε, υποθέσεις 21 000 ανθρώπων σε δεκαπέντε μήνες με τη μέθοδο βέβαια του ρουσφετιού. Εκσυγχρονισμός είναι όλα τα κακώς έχοντα να επιρρίπτονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στους δημόσιους υπαλλήλους. Εκσυγχρονισμός είναι να εξυμνείς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και να θεωρείς μίasma το κράτος σου και να το υποσκάπτεις. Εκσυγχρονισμός, τέλος, είναι να διαθέτεις £5 εκατομ., για να ανταγωνιστείς τη Trinidad and Tobacco Republic σε διαγωνισμούς ομορφιάς, για να προσελκύσεις Αμερικανούς τουρίστες στην Κύπρο, όταν δεν υπάρχει αεροπορική σύνδεση Κύπρου-Αμερικής. Τελικά, εκσυγχρονισμός είναι να λείεις ό,τι θέλεις και να κάνεις ό,τι θέλεις, λογαριασμό να μη δίνεις και, άμα χρειάζεται, να ρίχνεις και ένα εκσυγχρονιστικό εμπαιγμό του λαού! Γιατί περί εκσυγχρονιστικού εμπαιγμού της νοημοσύνης μας είναι το ποίημα που μας απήγγειλε χθες ο συνάδελφος, ο φίλος Λευτέρης Χριστοφόρου.

Και δύο μικρά σχόλια για την ομιλία του κ. Χριστοφόρου, κάποια ερωτήματα που δε μου δόθηκε η ευκαιρία να τα υποβάλω χθες. Ακούγοντας την ομιλία του, πραγματικά όλοι θεωρήσαμε ότι η κυβέρνηση αυτή μας χάρισε και του πουλιού το γάλα. Και σκέφτηκα πόσο αχάριστος είναι ο κυπριακός λαός, πόσο αγνώμονας είναι αυτός ο λαός που δεν το αναγνωρίζει και συνεχίζει να έχει και παράλογα αιτήματα. Δε θα επαναλάβω εκείνο που είπα την προηγούμενη φορά για τον Μπρεχτ, ότι πρέπει αυτή η κυβέρνηση να αλλάξει λαό. Θα ήθελα να ρωτήσω χτες πόσα τελικά στοίχισαν όλα αυτά τα οποία μας είπε ότι πρόσφερε η κυβέρνηση πλουσιοπάροχα στον κυπριακό λαό. Μ' έναν

πρόχειρο υπολογισμό τα έβγαλα γύρω στα £15 δισεκατομμύρια. Δε μας είπε από πού βρήκε τα έσοδα τα απαιτούμενα των £15 δισεκατομμυρίων. Ξέρω ότι αύξησε, τριπλασίασε, τετραπλασίασε το δημόσιο χρέος, αλλά το έφτασε μόνο στα £6 δισεκατομμύρια. Από πού βρέθηκαν όλα τα άλλα λεφτά; Ποιοι είναι οι πόροι τέλος πάντων αυτού του κράτους και αυτής της κυβέρνησης; Έχει κι άλλους πόρους εκτός από τους φόρους;

Εμπαιγμό θεωρώ ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, και τον ισχυρισμό του κ. Αναστασιάδη ότι η κυβέρνηση πέτυχε «κοινωνική σύγκλιση και ψηλά επίπεδα κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας και μέριμνας» όπως είπε «που υπάρχουν στα πιο αναπτυγμένα κράτη της Ευρώπης». Για λόγους δε πειστικότητας ο κ. Αναστασιάδης παραθέτει δύο παραδείγματα: Δόθηκε, είπε, επίδομα τρίτου τέκνου. Ξεχνά βέβαια ο κ. Αναστασιάδης τις πιέσεις της Βουλής και ότι στην Ευρώπη δίνουν επίδομα από το πρώτο τέκνο, επίδομα πολλαπλάσιο του πενιχρού επιδόματος που δίνουμε στην Κύπρο για το τρίτο τέκνο.

Δόθηκε, είπε ακόμα, χορηγία στους φοιτητές των κολεγίων. Ξεχνά βέβαια ο κ. Αναστασιάδης ότι αυτή η κυβέρνηση κατήργησε στην ουσία τη δωρεάν παιδεία, αρχή που ισχύει σε όλη την Ευρώπη. Ξεχνά τις αφόρητες πιέσεις και διαδηλώσεις των φοιτητών, τις προτάσεις νόμου που ψηφίστηκαν σε νόμο απ' αυτό το σώμα και που δυστυχώς ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ξεχνά ακόμη ότι αρνείται η κυβέρνηση τη χορηγία για μονοετείς και διετείς κλάδους σπουδών. Ξεχνά ότι είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη χωρίς δημόσια προδημοτική εκπαίδευση. Ξεχνά ακόμη ότι καταργήθηκε από το 1998 η φορολογική έκπτωση για τους φοιτητές. Ξεχνά τη μη επιστημονική στήριξη, από το κράτος, των μαθητών με ειδικές ανάγκες. Ξεχνά. Ξεχνά πολλά ο κ. Αναστασιάδης που αποδεικνύουν την εκσυγχρονιστική αδιαφορία αυτής της κυβέρνησης για τόσα και τόσα κοινωνικά προβλήματα.

Επιτρέψτε μου τώρα μια σύντομη ανάλυση της εκσυγχρονιστικής θεωρίας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το κράτος και το ρόλο του. Ο κ. Αναστασιάδης μάς είπε ότι ο ΔΗΣΥ είναι υπέρ ενός μικρού, σύγχρονου και ευέλικτου κράτους επιτελείου, όπως το αποκάλεσε, «που θα εκπονεί γενικές πολιτικές κατευθύνσεις και θα παρακολουθεί την υλοποίησή τους, παρεμβαίνοντας, όπου και όταν υπάρχει ανάγκη». Μα, κύριε Αναστασιάδη, ανάγκη για κρατική παρέμβαση παρουσιάστηκε πάμπολλες φορές τα τελευταία εννιά χρόνια που κυβερνάτε αυτό τον τόπο. Ποια παρέμβαση έκανε το μικρό και ευέλικτο επιτελείο της κυβέρνησης, όταν κάποιοι γνωστοί χρυσοθήρες έκλεβαν τις οικονομίες των επενδυτών; Δεν εννοώ βέβαια τις παρεμβάσεις, για να μπουν στο ΧΑΚ η μια ή η άλλη φούσκα· εννοώ παρεμβάσεις για προστασία των επενδυτών. Ποια παρέμβαση έκανε για τερματισμό της ασυδοσίας που επικρατεί στις Κυπριακές Αερογραμμές, που με τρία αεροπλάνα λιγότερα απασχολούν τετρακόσιους υπαλλήλους περισσότερους. Δεν εννοώ βέβαια τις παρεμβάσεις για προσλήψεις βολέματος. Ποια παρέμβαση έκανε για το ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές ενοικιάζουν μαζικά αεροπλάνα, ενώ θα μπορούσαν να τα αγοράσουν μόνο με το ύψος των ενοικίων των πρώτων έξι χρόνων; Ποια παρέμβαση κάνει, όταν η Γενικός Ελεγκτής, κατ' επανάληψη, σημειώνει διασπάθιση του δημόσιου χρήματος; Ποια παρέμβαση έκανε, όταν αποδείχτηκε ότι ιδιωτικό κολέγιο παρανομούσε, αλλοιώνοντας βαθμούς, και εκμεταλλευόταν τους φοιτητές του; Και ασφαλώς δεν εννοώ την παρέμβαση κουκουλώματος που έγινε.

Επεκτείνοντας ο κ. Αναστασιάδης τη φιλοσοφία του Δημοκρατικού Συναγερμού για το σύγχρονο ρόλο του κράτους, μας είπε πως «το κράτος θα πρέπει να σταματήσει να παίζει το ρόλο του επιχειρηματία, να σταματήσει να ασχολείται με δραστηριότητες ξένες προς την αποστολή του, τις οποίες αποδεδειγμένα μπορεί να αναλάβει με μεγαλύτερη επιτυχία και με σαφώς μικρότερο κόστος η ιδιωτική πρωτοβουλία».

Από αυτή την προσέγγιση προκύπτουν κάποια βασικά ερωτήματα από την απάντηση των οποίων θα κριθεί και το σύγχρονο και το αναχρονιστικό της πολιτικής φιλοσοφίας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Τι σημαίνει μικρό κράτος; Μήπως η Κύπρος δε διαθέτει το μικρότερο κράτος απ' όλη την Ευρώπη όσον αφορά το ποσοστό συμμετοχής του στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν; Εκεί που το κυπριακό κράτος είναι υπερβολικά μεγάλο είναι στον αριθμό των δημόσιων υπαλλήλων. Μα, γι' αυτό ποιος ευθύνεται; Δεν ευθύνεται η κυβέρνηση αυτή, που μέσα σε εννιά χρόνια αύξησε κατά 30% τους δημόσιους υπαλλήλους; Δεν είναι αυτοί που θέλουν λιγότερο κράτος που έκαναν ένα υδροκέφαλο εργοδοτικό κράτος; Ποιος καθορίζει ποιες δραστηριότητες είναι ξένες προς την αποστολή του κράτους; Με ποια κριτήρια ή καλύτερα με ποιες σκοπιμότητες; Ο κ. Αναστασιάδης προτείνει δύο κριτήρια για τον περιορισμό των δραστηριοτήτων του κράτους. Κριτήρια που δεν έχουν, όμως, καμία σχέση με την κοινωνική αποστολή του. Το ένα κριτήριο είναι η επιτυχία. Πώς κρίνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός την επιτυχία; Με βάση το κόστος ή με βάση την ποιότητα; Προφανώς με βάση το κόστος, αφού το δεύτερο κριτήριο του κ. Αναστασιάδη έχει να κάνει με την άποψη ότι οι ιδιώτες μπορούν να κάνουν αυτές τις δραστηριότητες πιο φθηνά από το κράτος.

Είναι γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να παράγει προϊόντα και να προσφέρει φτηνές υπηρεσίες, ιδιαίτερα όταν λείπει ο έλεγχος από το κράτος για την ποιότητά τους. Και η κυβέρνηση του ΔΗΣΥ αποφεύγει τον έλεγχο της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις τόσο στον τομέα της υγείας όσο και στον τομέα της παιδείας. Το τίμημα βέβαια το πληρώνουν οι πολίτες. Με βάση τη λογική του κ. Αναστασιάδη, επειδή στις μέρες μας οι ιδιώτες μπορούν να προσφέρουν όλες τις υπηρεσίες, ιδιαίτερα αν το κράτος πάψει να τις προσφέρει, δεν υπάρχει λόγος να διατηρήσουμε το κράτος. Οι ιδιώτες σήμερα είναι σε θέση να

προσφέρουν υπηρεσίες και στον τομέα της υγείας και στον τομέα της παιδείας και της ασφάλειας και των συντάξεων και παντού.

Τελικά, το μοντέλο του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι αυτό των Ηνωμένων Πολιτειών, με την πλήρη ιδιωτικοποίηση. Μόνο στις ΗΠΑ εφαρμόστηκε η πολιτική του κ. Αναστασιάδη. Και όλοι γνωρίζουμε τι είδους κοινωνική συνοχή υπάρχει στις ΗΠΑ. Πόσοι και ποιοι είναι σε θέση να απολαμβάνουν των βασικών υπηρεσιών που προσφέρουν μόνο οι ιδιωτικές επιχειρήσεις; Η αρχή που εφαρμόζεται είναι απλή. Όποιος έχει λεφτά και ανάλογα με το πόσα λεφτά έχει μπορεί να σπουδάσει στο ανάλογο πανεπιστήμιο ή να τύχει ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην ανάλογη κλινική, να έχει σύνταξη ανάλογα με την ασφαλιστική εταιρεία που επέλεξε κτλ. Αν δεν έχει τα απαραίτητα χρήματα; Καλά να πάθει! Τι ευθύνη μπορεί να έχει το κράτος για όσους είναι απένταροι και αποτυχημένοι; Τέτοιο κράτος θέλει ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Εμείς λέμε: ευχαριστούμε, αλλά δε θα πάρουμε!

Ο ΔΗΣΥ και η κυβέρνηση φωνάζουν «όχι στο κράτος επιχειρηματία» και βέβαια μ' αυτή τη λογική, την άλογη λογική, εννοούν ότι θέλουν το κράτος να λειτουργεί ως επιχειρηματίας. Να σκέφτεται το κόστος και μόνο το κόστος. Και όσες υπηρεσίες κοστίζουν -υγεία, παιδεία, ασφάλεια, αστυνόμευση, κοινωνικές ασφάλισεις- πρέπει να κλείσουν ή να πάψουν να προσφέρονται δωρεάν. Μα, αυτή δεν είναι η λογική ενός επιχειρηματία; Ξέρετε κανέναν επιχειρηματία που δεν επιδιώκει το κέρδος; Ποιος, λοιπόν, θέλει το κράτος να είναι κράτος επιχειρηματίας; Δεν είναι η κυβέρνηση και ο ΔΗΣΥ με αυτή τη λογική; Και μ' αυτή τη λογική δεν αφαιρούν πλήρως τον κοινωνικό ρόλο και χαρακτήρα του κράτους; Εμείς διαφωνούμε με αυτή την αναχρονιστική προσέγγιση, όσο εκσυγχρονιστικά κι αν τη μεταμφιέσουν. Μέσα από αυτή την προσέγγιση η κρατική μεταρρύθμιση καθίσταται ποσοτική υπόθεση που αφήνει έξω το κριτήριο της ποιότητας, της ποιότητας που αποτελεί σήμερα έναν από τους

βασικότερους άξονες του προβληματισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το όλο ζήτημα ανάγεται από το Δημοκρατικό Συναγερμό σε ένα μαθηματικό υπολογισμό του όγκου των δραστηριοτήτων του κράτους και όχι στην ποιότητα των υπηρεσιών του.

Εκεί που τίθεται το ερώτημα της ποιότητας οι υποστηρικτές του λιγότερου κράτους απαντούν με μια δογματική και αφοριστική θέση που θέλει τον ιδιωτικό τομέα να κάνει πάντα καλύτερη δουλειά από το κράτος. Τους προκαλώ να διαβάσουν τις εκθέσεις που έγιναν για τη συμπεριφορά των ιδιωτικών εταιρειών που προσφέρουν πυροσβεστικές υπηρεσίες, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό και τηλεπικοινωνίες στη Νέα Υόρκη τις ώρες που ακολούθησαν το τρομοκρατικό κτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου. Μπορεί και να κάνουν δεύτερες σκέψεις.

Το κυπριακό κράτος χρειάζεται εκσυγχρονισμό, αλλά αυτός ο εκσυγχρονισμός πρέπει να έχει να κάνει με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών του. Ένα σύγχρονο δημοκρατικό κράτος δεν πρέπει να πάψει να προσφέρει υψηλή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, να διασφαλίζει την ελεύθερη και δωρεάν πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες της παιδείας, την ασφάλεια, το δικαίωμα πρόσβασης στις τηλεπικοινωνίες για όλους τους πολίτες του, ανεξαρτήτως των οικονομικών τους δυνατοτήτων και του τόπου διαμονής τους, γιατί τότε δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει κράτος.

Εκείνο που το κράτος πρέπει να κάνει είναι να αναβαθμίσει την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει στους πολίτες του, φροντίζοντας όπως με σωστή διαχείριση, αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και αποτελεσματικό έλεγχο μειωθεί το κόστος της προσφερόμενης υπηρεσίας. Εάν το κράτος έχει υψηλό κόστος λειτουργίας, δεν είναι γιατί αυτή είναι η μοίρα του κράτους· είναι γιατί η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα αντιμετωπίζουν το κράτος ως ένα χώρο βολέματος των ψηφοφόρων τους διά της μεθόδου του ρουσφετιού. Με την πρακτική της αναξιοκρατίας, το κράτος

δεν προσλαμβάνει πάντοτε τους καλύτερους ούτε προάγει τους καταλληλότερους και αυτό πληγώνει την παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, τελειώνει ο χρόνος σας. Πρέπει να πω ότι οι γραμματείς εδώ έλαβαν υπόψη και την αντιπαράθεση -δε θέλω να τη χαρακτηρίσω- την αντιπαράθεση μεταξύ των συναδέλφων και έκοψαν και κάποιο χρόνο για την αντιπαράθεση... Δεν έκοψαν· πρόσθεσαν...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έβαλαν καθυστερήσεις!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έβαλαν καθυστερήσεις!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είκοσι δευτερόλεπτα, αν μου επιτρέψετε, για το κλείσιμο μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο είκοσι δευτερόλεπτα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Για μας ο εκσυγχρονισμός επιμετράται με το βαθμό εξυπηρέτησης των δικαιωμάτων και αναγκών του ανθρώπου. Ανεξάρτητα από την οικονομική του κατάσταση, τις πολιτικές του πεποιθήσεις ή το χρώμα του. Ο εκσυγχρονισμός προϋποθέτει όραμα και προγραμματισμό, όραμα που θα ξεκινά από τον άνθρωπο και θα καταλήγει στον άνθρωπο. Τον άνθρωπο ως ελεύθερο ον, ως φορέα αναγκών, υποχρεώσεων αλλά και δικαιωμάτων και όχι ως χρηματική μονάδα. Και τέτοιο όραμα

δυστυχώς δε διαθέτει η κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Γι' αυτό ο εκσυγχρονισμός της Κύπρου περνά μέσα από την αλλαγή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Ναι, κύριε Παπακώστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε προσωπική επίθεση -έτσι θα τη χαρακτηρίσω- εναντίον μου από τον κ. Κωνσταντίνου το πρωί και απουσίαζα, θα παρακαλούσα να έχω την άδειά σας να απαντήσω επί προσωπικού επιπέδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Παπακώστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ένα; Ένα, κύριε Πρόεδρε; Μα τι να πούμε σε ένα λεπτό; Εάν είναι ένα το λεπτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σύντομα, σας παρακαλώ.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ευχαριστώ.

(Ο κ. Κ. Παπακώστας κατευθύνεται προς το βήμα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπακώστα, νομίζω από τη θέση σας, για να είστε σύντομος.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε, να είμαι σύντομος.

Δε διεκδικώ το αλάθητο, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, διότι κατά τη διάρκεια της πολύχρονης υπηρεσίας μου ήταν φυσικό να γίνουν και κάποια σφάλματα. Ήμουν αυστηρός στο καθήκον, κύριε Κωνσταντίνου, αλλά δίκαιος και τύγχανα, πιστεύω, της εκτίμησης των υφισταμένων μου και των προϊσταμένων μου. Η ιστορία μου είναι γνωστή. Ο κ. Κωνσταντίνου, αντί να ασχοληθεί, κύριε Πρόεδρε, με την ουσία της ομιλίας μου, έχει καταφύγει σε ύβρεις -διότι περί ύβρεων πρόκειται- γιατί απλά δεν μπορεί να διαψεύσει τα αδιάψευστα που έχω αναφέρει μέσα από την ομιλία μου.

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι το χρόνο και δε θέλω να δημιουργήσω πρόβλημα χρόνου. Η σφραγίδα της προσφοράς μου στο αστυνομικό σώμα, και όχι μόνο, είναι ανεξίτηλη και δεν μπορεί κανένας, κύριε Κωνσταντίνου, να την αμαυρώσει με ψευδολογίες.

(Ο κ. Κ. Κωνσταντίνου σηκώνει το χέρι του ζητώντας το λόγο.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Κωνσταντίνου. Δε νομίζω ότι ο κ. Παπακώστας είπε τίποτε που να χρήζει απάντησης. Σας παρακαλώ θερμά να κλείσει ως εδώ αυτή η υπόθεση! Μίλησε επί προσωπικού επιπέδου, είπε, γιατί ήταν άμεμπτος. Τι θα απαντήσετε σας παρακαλώ; Θα επαναλάβετε τα ίδια;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι! Με όλο το σεβασμό, εδώ έγινε αναφορά περί εκσφενδονισμού ύβρεων και περί του ότι αμαυρώνω υπολήψεις. Μίλησα το πρωί και μίλησα με παραδείγματα και δεν αφαιρώ και δεν απαλείφω ούτε νυ και παρακαλώ τον κ. Παπακώστα και είμαι έτοιμος από κοινού να προσφύγουμε εκεί που νομίζει ο ίδιος, για να διεξαχθεί έρευνα και να διαπιστωθεί αν έστω και ένα νυ από αυτά που έχω πει είναι λάθος, είναι κατηγορία ως προς συμπεριφορές όχι σημερινές, υπό την ιδιότητά του ως βουλευτού, αλλά ως υπαρχηγού και ως αξιωματικού προηγούμενα της αστυνομικής δύναμης οι

οποίες ακολουθούνταν από τον κ. Παπακώστα, ο οποίος, αντί τουλάχιστον να σιωπήσει, δυστυχώς με την όλη του προκλητική συμπεριφορά και αναφορά από του βήματος της Βουλής επανέφερε στο προσκήνιο όλα εκείνα που εμείς σεβαστήκαμε και για τα οποία σιωπήσαμε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ανακαλέστε τον στην τάξη, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, όπως εκάμετε και μ' εμένα!

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Τούτον έλειψεν τωρά! Αυτά είναι κακοήθειες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπακώστα, παρακαλώ!

Νομίζω τα όσα είπατε και προηγούμενα είναι καταγραμμένα στα πρακτικά, κύριε Κωνσταντίνου, και ουδείς έχει ζητήσει από εσάς να ανακαλέσετε. Νομίζω να τελειώσει αυτή η ιστορία ως εδώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω λέγοντας μόνο ότι λόγω χρόνου τέσσερα βασικότατα σημεία συμπεριφοράς απαράδεκτης που είναι κολάσιμη και επισύρει την ποινική δίωξη συγκεκριμένου ατόμου δεν τα ανέφερα και είμαι έτοιμος να τα καταθέσω και ο κ. Παπακώστας έχει εύλογα το δικαίωμα να προσφύγει και, αν εγώ είμαι άδικος, έχει το δικαίωμα η Βουλή και το Ανώτατο να μου αφαιρέσουν την ιδιότητά μου και να απολογηθώ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα παρακαλέσω πάρα πολύ, ψυχραιμα πρώτα απ' όλα, χωρίς θυμούς. Είμαστε όλοι στην κρίση του κυπριακού λαού. Τα πολιτικά πρόσωπα είναι στην κρίση του κυπριακού λαού και για τη ζωή και για τη δράση τους και για τις ομιλίες που κάμνουν και για το λόγο που χρησιμοποιούν. Κατά συνέπεια, ας αφήσουμε το θέμα ως εδώ και απ' εκεί και πέρα είμαι σίγουρος ότι η αντιπαράθεση μεταξύ σας μπορεί να συνεχιστεί όπου νομίζετε ότι θα έπρεπε να συνεχιστεί αυτή η αντιπαράθεση.

Κύριε Λυσσαρίδη, παρακαλώ πάρτε το βήμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο κ. Προδρόμου έχει σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου θα πάρει τη θέση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, διότι δε θα ομιλήσει ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, κάτι λέτε, κύριε Κατσουρίδη. Εάν υπάρχει πρόβλημα, παρακαλώ να το θέσετε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Πρόβλημα υπήρξε, επειδή είχα την εντύπωση ότι η σειρά μου είναι διαφορετική, αλλά εγώ πάντοτε, όπως ξέρετε, υπακούω στις εντολές του προεδρείου παρά το γεγονός ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, παρεκάλεσα, κύριε Λυσσαρίδη, δεν έδωσα εντολή. Παρεκάλεσα θερμά.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, κύριε Λυσσαρίδη. Η σειρά των ομιλητών των δύο μεγάλων κομμάτων, κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα αν παρεμβάλλονταν άλλοι ομιλητές άλλων κομμάτων, είχε μία αλληλουχία. Σε αυτή την περίπτωση δε θα υπάρξει αυτή η αλληλουχία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί, κύριε Χρίστου; Φεύγει ένας ομιλητής από το Δημοκρατικό Συναγερμό· δε μετατίθεται αλλού. Φεύγει ο κ. Δημητρίου. Εκτός και αν προτιμούσατε τον κ. Δημητρίου σε εκείνη τη στιγμή.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Μετά τον κ. Λιλλήκα θα υπάρξει αμέσως μετά άλλος ομιλητής του ΑΚΕΛ, χωρίς να υπάρξει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα υπάρξει του Δημοκρατικού Συναγερμού. Χάνει έναν ομιλητή ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Πώς θα γίνει, δηλαδή;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, με καλύψατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χάνει έναν ομιλητή ο Δημοκρατικός Συναγερμός! Έτσι, να είμαστε δίκαιοι.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Έναν που χάσαμε στις εκλογές και έναν σήμερα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γεγονός.

Να αφήσουμε τον κ. Λυσσαρίδη να μιλήσει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Με την άδειά σας, κύριε Λυσσαρίδη;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς, επειδή έγινε αναφορά στο θέμα της σειράς των ομιλητών, πρέπει και εγώ να εξηγήσω στον κύριο Πρόεδρο και στους κυρίους συναδέλφους και κυρίες συναδέλφισσες ότι ούτε εγώ δε θα μιλήσω. Έτσι, στη σειρά τη δική μου, θα μιλήσει ο κ. Πιπτοκοπίτης. Εν πάση περιπτώσει όμως εγώ δε θα μιλήσω, γιατί, αν μιλούσα, δυστυχώς δε θα ανήκαμε στους τόσο συνεπείς στο να τηρήσουμε τις ώρες όπως έχει συμφωνηθεί στο αρχικό στάδιο. Έτσι, για να είμαστε σωστοί και υπεύθυνοι, θα περιοριστούμε στους ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ αλτρουιστική η στάση του αναπληρωτή προέδρου και κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗΚΟ.

Κύριε Λυσσαρίδη, παρακαλώ· συγνώμη για την καθυστέρηση.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Παρακαλώ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή τη φορά θα ασχοληθώ κατ' αποκλειστικότητα με το εθνικό θέμα. Θα ήθελα όμως, πριν αναφερθώ σε αυτό, να εκφράσω την άποψή μου για ορισμένα θεσμικά προβλήματα και θέματα που ηγέρθησαν κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών.

Ο προϋπολογισμός αποτελεί την κατεξοχήν έκφραση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία, κατά την άποψή μου, δεν ευσταθεί. Και όχι μόνο· αποτελεί την έκφραση της ευρύτερης κυβερνητικής φιλοσοφίας επί όλων των θεμάτων που απασχολούν τη χώρα. Δεν υπάρχει άλλο συγκροτημένο νομοθέτημα που να εκφράζει σφαιρικά την κυβερνητική πολιτική. Το να λέμε ότι ψηφίσαμε νόμους για φορολογικά νομοσχέδια ή έστω ακόμα και νόμους για κοινωνικές παροχές, σπασμωδικά, αυτό δεν αντανακλά την κυβερνητική πολιτική. Ο τρόπος διασφάλισης εσόδων και η κατανομή δαπανών αποτελούν τον καθρέφτη φιλοσοφίας της οποιασδήποτε κυβέρνησης για τη διαμόρφωση των κοινωνικών δομών διά τις κοινωνικές υπηρεσίες, για τα θέματα αιχμής, ακόμα και για τους παραγωγικούς κλάδους, για την κατανομή εισοδημάτων. Και, επομένως, ποια είναι η κεντρική κοσμοθεωρία της κυβέρνησης για τον προσανατολισμό της παιδείας, για τη βαρύτητα που αποδίδεται σε κάθε κλάδο της οικονομίας, ακόμα για τις διεθνείς σχέσεις, για την άμυνα, γενικά για όλα τα θέματα;

Έτσι, η τοποθέτηση έναντι των προϋπολογισμών είναι τοποθέτηση έναντι της κυβερνητικής πολιτικής. Αυτό ισχύει για κάθε χώρα και η Κύπρος δεν μπορεί να αποτελεί εξαίρεση. Το γεγονός -και ελέχθη σε αυτό το σώμα- ότι ο Πρόεδρος εκλέγεται κατευθείαν από το λαό, όχι από άλλο σώμα, όπως ελέχθη, από το ίδιο σώμα που εκλέγεται και η Βουλή, δε διαφοροποιεί το σκηνικό. Είναι δυνατό να δεχθούμε ότι αυτό σημαίνει ότι οποιοσδήποτε Πρόεδρος έχει εν λευκώ εξουσιοδότηση χειρισμού θεμάτων για ολόκληρη την πενταετία; Τότε ποιος είναι ο ρόλος της Βουλής!

Ένα δεύτερο θέμα, στο οποίο πρέπει το σύνολο του σώματος με σαφήνεια να τοποθετηθεί, είναι πώς σταθμίζεται η ψηφοφορία. Ελέχθη ότι ο αριθμός των αρνητικών ψήφων και των αποχών, αν είναι μεγαλύτερος των θετικών, τότε το νομοσχέδιο απορρίπτεται. Αυτό ελέχθη. Λυπούμαι πολύ. Υπερψηφίση σημαίνει ο αριθμός των θετικών ψήφων να είναι υπέρτερος των αρνητικών. Διαφορετικά, οι αποχές δε θα έχουν καμιά διάκριση από τις αρνητικές ψήφους. Σε περιπτώσεις που πρόθεση του νομοθέτη είναι διαφορετική -και υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις- τότε γίνεται ειδική αναφορά στο σύνταγμα. Δηλαδή κάποτε γίνεται αναφορά, αντί σε παρόντες και ψηφίζοντες βουλευτές, στο ότι, για να ισχύσει ένα νομοθέτημα, για να θεωρείται ότι έχει εγκριθεί, θα πρέπει να διασφαλίσει το 50% συν του αριθμού των βουλευτών. Αν αυτό ήτο η πάγια θέση, θα έκανε τη λειτουργία της Βουλής σχεδόν αδύνατη, γιατί και πάλι οι απόντες βουλευτές θα θεωρούντο καταψηφισαντες. Γι' αυτό και πολύ σπάνια γίνεται αυτή η εξαίρεση συνταγματικά, δυνάμει συντάγματος. Ούτε είναι δυνατό οι αποχές να προστίθενται στις αρνητικές ψήφους και να διαφοροποιούν τα αποτελέσματα. Τα άρθρα του συντάγματος 78 και 81 είναι σαφή. Δεν μπορεί να χωρεί οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία. Τα δικαστήρια -γιατί ελέχθη ότι υπάρχει απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου- τα δικαστήρια, αν πράγματι έχουν εμπλακεί -και δεν πιστεύω ότι έχουν εμπλακεί- έχουν εμπλακεί όχι για τη Βουλή αλλά για άλλους οργανισμούς που είναι άσχετοι με τη Βουλή, δεν έχουν καμιά δικαιοδοσία στον τρόπο λειτουργίας της Βουλής, παρά μόνο όσον αφορά τυχόν παραβίαση του συντάγματος, που και το σύνταγμα είναι νομοθέτημα που έχει υιοθετηθεί από τη Βουλή. Δηλαδή, απλώς για να δείξουν την ανακολουθία της Βουλής, η οποία ψήφισε ένα σύνταγμα και δρα κατ' αντιπαράθεση του συντάγματος. Αντίθετα, η Βουλή ρυθμίζει τα του οίκου της, αλλά ακόμα ρυθμίζει και τον τρόπο απονομής δικαιοσύνης με τα νομοθετήματά της. Αυτά, γιατί πιστεύω ότι, αν αυτά

δεν είχαν απαντηθεί, θα δημιουργείτο χάος μέσα στη Βουλή, αν αυτή η Βουλή δεν αντιλαμβανόταν ποια είναι πραγματικά η θέση όσον αφορά την ψηφοφορία.

Και τώρα στο θέμα. Δε χρειάζεται να υπομνήσω και πάλι ότι η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς αφορά το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής, των εξελίξεων στο εθνικό θέμα, των χειρισμών και των προοπτικών. Να μου επιτραπεί να πω ότι είναι αδύνατο η Βουλή να απουσιάζει από το εθνικό γίγνεσθαι. Σε χώρες με το πολιτικό στίγμα της Κύπρου το εθνικό πρόβλημα θα έπρεπε να είναι το υπέρτατο και το μόνιμο μέλημα της Βουλής και κατ' επέκταση του συνόλου των πολιτών. Δεν αποτελεί άλλοθι η ύπαρξη του Εθνικού Συμβουλίου, στο οποίο πράγματι εκπροσωπούνται όλα τα εν τη Βουλή κόμματα. Η Βουλή ως σώμα έχει και πρέπει να έχει λόγο. Και αυτό το επιχείρημα δεν είναι η πρώτη φορά που κατατίθεται στη Βουλή. Και το κόμμα μου είναι μέλος του Εθνικού Συμβουλίου, αυτό όμως δε διαφοροποιεί το σκηνικό. Το επιχείρημα ότι η συζήτηση στη Βουλή προβάλλει τις προθέσεις μας δημόσια και αυτό αξιοποιείται από την τουρκική πλευρά δεν ευσταθεί. Στόχος μιας δημόσιας συζήτησης δεν είναι ούτε η επεξεργασία ούτε η ανάλυση τακτικών χειρισμών αλλά οι βασικές διάμετροι πάνω στις οποίες θα πρέπει να λυθεί το Κυπριακό και σε αυτό θα πρέπει να έχει κύριο ρόλο και κύριο λόγο η Βουλή και, επομένως, και το σύνολο των πολιτών των οποίων η τύχη θα κριθεί από τη βάση πάνω στην οποία διεξάγεται ο διάλογος.

Το επιχείρημα ότι ο λαός θα κριθεί τελικά να αποφανθεί αν αποδέχεται ή όχι το τελικό προϊόν του διαλόγου δεν ευσταθεί και πάλι. Σε τέτοια περίπτωση θα είναι αργά. Ο λαός θα βρίσκεται μπροστά σε ένα εκβιαστικό δίλημμα, γνωρίζοντας ότι η απόληξη μιας ήδη επιτευχθείσας συμφωνίας, όσο και αν τη θεωρεί απαράδεκτη, θα έχει συνέπειες. Το δημοψήφισμα θα είναι θετικό, όποιο και αν είναι το αποτέλεσμα του διαλόγου. Αυτό δεν αντανakλά πραγματικά ούτε τα αισθήματα ούτε την επιθυμία ούτε τη βούληση του λαού μας. Προκαλεί θυμηδία το επιχείρημα ότι ο διάλογος μετά από

τόσο μακρά διάρκεια μονόπλευρων υποχωρήσεων από τη δική μας πλευρά είναι ακόμα πάρε δώσε, πράγμα που ίσως θα ήταν λογικό στον πρώτο γύρο διακοινοτικών συνομιλιών. Αν εννοούμε επιμέρους θέματα που δεν άπτονται βασικών πτυχών, θα μπορούσε κανείς να το ανεχθεί. Όμως, ένα τέτοιο μήνυμα, που δυστυχώς επαναλαμβάνεται αχρείαστα τόσες φορές, απλώς ενθαρρύνει την Τουρκία και άλλους να απαιτούν συνεχώς και περισσότερα από τη δική μας πλευρά.

Το ότι προσερχόμαστε στο διάλογο με έντονη και σαφή βούληση και καλή θέληση να βρούμε λύση του Κυπριακού είναι αυταπόδεικτο. Είναι η δική μας πατρίδα που είναι μοιρασμένη, είναι οι δικές μας εστίες που βρίσκονται υπό κατοχή. Άλλωστε και η μακρά πορεία του διακοινοτικού διαλόγου έχει αποδείξει πέραν πάσης δυνατής αμφιβολίας την καλή θέληση της δικής μας πλευράς. Πιστεύω δε ότι αυτή η καλή θέληση υπάρχει και μεταξύ των Τουρκοκυπρίων, γιατί δε χρειάζεται να τονίσει κανείς ότι και οι Τουρκοκύπριοι είναι θύματα της τουρκικής επιδρομής. Εμπόδιο είναι οι πάγιοι επεκτατικοί στόχοι της Τουρκίας.

Να μου επιτραπεί να κάμω μια μικρή αναφορά στο παρελθόν. Θα υπενθυμίσω ότι ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου ήτο η απόρριψη κάθε ιδέας για συζήτηση στη βάση των τετελεσμένων της εισβολής και του εθνικού ξεκαθαρίσματος. Έκτοτε, ακολούθησε μια συνεχής κατολίσθηση με μονόπλευρες δικές μας υποχωρήσεις, που όχι μονάχα δεν είχαν ανταπόκριση από την τουρκική πλευρά, αλλά είχαν ως αποτέλεσμα τη συνεχή αναβάθμιση των τουρκικών απαιτήσεων. Έτσι, ο διάλογος δεν ήτο πάρε δώσε αλλά μια συνεχής κατολίσθηση των δικών μας θέσεων. Και, ενώ φθάσαμε τώρα στο έσχατο σημείο υποχώρησης, ενώ κάθε περαιτέρω δόση θα σημαίνει αλλοτρίωση από βασικά δικαιώματα, τα οποία άπτονται της επιβίωσης του λαού, δυστυχώς εξακολουθεί από δικής μας πλευράς να προβάλλεται η ανάγκη του πάρε δώσε, περαιτέρω υποχωρήσεων. Ποιων; Θέλω να μας καθορίσουν.

Λέγεται ότι οδυνηρή θα είναι η λύση. Και σίγουρα θα είναι οδυνηρή! Αλλά θα είναι οδυνηρή λόγω των παραχωρήσεων και των υποχωρήσεων των οδυνηρών στις οποίες ήδη έχουμε προβεί. Δε νομίζω πως είναι αναγκαίο να υπενθυμίσω για πολλοστή φορά ότι ο Μακάριος, ο οποίος προβάλλεται ως ο αρχιτέκτονας της ακολουθούμενης διαδικασίας, ήδη από το 1977 διεκήρυττε ότι είχαμε εξαντλήσει κάθε περαιτέρω όριο υποχώρησης. Δε θα επεκταθώ στην προϊστορία των σημερινών εξελίξεων, στις ιδέες Γκάλι, που μερικοί επικαλούνται, οι οποίες όμως καθορίζουν ως πηγή κυριαρχίας τις κοινότητες και εισηγούνται διαγραφή του άνω περιορισμού δικαιώματος επιστροφής.

Σημαντικό είναι το πού βρισκόμαστε σήμερα. Παρενθετικά θα αναφέρω ότι γίνεται αναφορά στις αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του '89, αλλά να μου επιτραπεί να πω πως δεν είμαι βέβαιος αν όλες οι πλευρές δίνουμε ταυτόσημη ερμηνεία. Ρωτώ απλώς και ελπίζω αυτή η απάντηση να δοθεί στο λαό. Υπάρχουν κάποιοι που αποδέχονται αυτές τις προτάσεις με την ερμηνεία των χωριστών πλειοψηφιών; Αν ναι, θα πρέπει ο λαός να το γνωρίζει. Και, αν ναι, πώς ασκείται το δικαίωμα εγκατάστασης; Αλλά κυρίως πού και πώς ασκούνται τα πολιτικά δικαιώματα; Με λάθη και παραλείψεις φθάσαμε στο τραγελαφικό σημείο στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων να κατατίθενται από την Τουρκία και τον Ντενκτάς προτάσεις για χωριστά κράτη και συνομοσπονδία και οι εκπρόσωποι του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ποντιοπιλατικά να μας προειδοποιούν: Δεν πρόκειται να γίνουν a priori δεκτές αυτές οι προτάσεις, αλλά θα αντανakλώνται στο τελικό προϊόν. Και, δυστυχώς, εξεφράσθη ευαρέσκεια από επίσημης πλευράς γι' αυτές τις δηλώσεις των εκπροσώπων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών! Μας δόθηκαν έγγραφα/βολιδοσκοπήσεις στη Νέα Υόρκη απαράδεκτα! Ο Πρόεδρος απέστειλε ένα από τα έγγραφα άνευ σχολίων ως προσβλητικό. Πήγαμε στη Γενεύη. Κατετέθησαν ακριβώς τα ίδια έγγραφα. Αυτή τη φορά έτυχαν σχολίων και επομένως πλέον αποτελούν τμήμα της ημερήσιας διάταξης. Ο Ντενκτάς φεύγει από τις

συνομιλίες και, ενώ ομόφωνα τονίζουμε ότι το ζητούμενο δεν είναι η επάνοδος του Ντενκτάς στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων αλλά η διαφοροποίηση της στάσης της Τουρκίας και του Ντενκτάς, δημιουργείται με την προσέλευση του κ. Ντενκτάς η εντύπωση ενός κοσμοϊστορικού γεγονότος, προβάλλεται ως ένα θετικό βήμα εκ μέρους του Ντενκτάς, γιατί τελικά καταδέχτηκε να συναντηθεί με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς καμιά διαφοροποίηση των θέσεών του. Όταν ο διάλογος αρχίζει, ο Ετζεβίτ τονίζει ότι το Κυπριακό έχει ήδη λυθεί στη βάση των δύο κρατών και ο Τζεμ προσθέτει ότι, αν οι Κύπριοι δεν προσαρμοστούν, μπορούμε να τους επιβάλουμε λύση. Ο Πρόεδρος γευματίζει στην προεδρική κατοικία του κατοχικού ηγέτη. Έτσι, ενώ ο Ντενκτάς βρισκόταν σε απομόνωση, όπως διαφάνηκε από το φιάσκο της επίσκεψής του στη Ρώμη, φοβούμαι ότι τώρα νομιμοποιούνται οποιεσδήποτε σχέσεις του κ. Ντενκτάς με ξένες χώρες.

Η τουρκοκυπριακή αντίδραση, της οποίας ήμασταν μάρτυρες καθημερινά, με εκδηλώσεις ενάντια στην Τουρκία και τον Ντενκτάς ευνουχίζεται. Το ερώτημα είναι: Θα μπορούσαμε να αρνηθούμε συναντήσεις; Ασφαλώς, όχι. Πάγια θέση μας ήτο ότι ο διάλογος αποτελεί τη μόνη μέθοδο προσπάθειας εξεύρεσης λύσης. Όμως, ήσαν οι χειρισμοί ορθοί; Φοβούμαι ότι η απάντηση είναι αρνητική. Αναλύσαμε το τι οδήγησε την τουρκική πλευρά σε αυτή την κίνηση; Λέγεται, και ασφαλώς είναι σωστό, ότι δεν πρέπει να υποτιμούμε την πίεση που ασκείται στην Τουρκία από το γεγονός ότι η Ευρώπη κατ' επανάληψη διαδηλώνει ότι δε θα υπάρξει διασύνδεση μεταξύ ένταξης και πρότερης λύσης του Κυπριακού και αυτό αποτελεί αυτόματα πίεση προς την Τουρκία. Όμως θα ήτο ευσεβοποθισμός να θεωρούμε ότι αυτό οδήγησε την Τουρκία ήδη σε αλλαγή στάσης και ότι είναι έτοιμη να προσέλθει στις συνομιλίες με την πολιτική βούληση να αποδεχθεί μία λύση η οποία να στηρίζεται στις διεθνείς αρχές, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και στις αποφάσεις των ευρωπαϊκών δικαστηρίων. Άλλωστε,

στην πρώτη συνάντηση, ο κ. Ντενκτάς προσέρχεται με έγγραφο, έστω και αν δεν έγινε αποδεκτό, με τις ίδιες ακριβώς τοποθετήσεις. Ο δε κ. Ντε Σότο απαλείφει από τη δήλωσή του κάθε αναφορά στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Εδώ να μου επιτραπεί να πω ότι άκουσα μια πολύ παράδοξη δήλωση. Ελέχθη επίσημα ότι δεν πρέπει να ανησυχούμε, γιατί ο διάλογος διεξάγεται υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Άρα αυτόματα στρέφεται προς υλοποίηση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Και ερωτώ: Στη Νέα Υόρκη και στη Γενεύη ο διάλογος δεν ήτο υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Τα έγγραφα/βολιδοσκοπήσεις τα οποία κατετέθησαν δε θεωρήθηκαν από όλες τις πλευρές ότι είναι έξω από τα πλαίσια των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Φοβούμαι ότι δεν είναι σωστή αυτή η στρατηγική. Η Τουρκία διαπιστώνει ότι ο γεωγραφικός έλεγχος ολόκληρης της Κύπρου με την ένταξη καθίσταται ανέφικτος. Έτσι στρέφεται προς τον πολιτικό έλεγχο μέσω μιας λύσης που θα παρέχει δυνατότητες στην Τουρκία να πραγματοποιήσει αυτό το στόχο. Όμως μια τέτοια εξέλιξη προϋποθέτει και τη δική μας προσυπογραφή. Έτσι, ας μην αναζητούμε συνεχώς ευθύνες από τους ξένους. Αν υπάρξει κακή λύση, ο λαός θα πρέπει να γνωρίζει ότι αυτό οφείλεται στους δικούς μας κακούς χειρισμούς.

Γίνεται μια αναφορά σε ευρωποστρεφείς δυνάμεις στην Τουρκία· και υπάρχουν. Αλλά πολύ φοβούμαι ότι, αν υπάρχει μια προοπτική αυτές οι ευρωποστρεφείς δυνάμεις να αποβούν αποτελεσματικές, αυτό ανάγεται σε μια χρονική περίοδο που δε συνδέεται με τις καταλυτικές εξελίξεις στο Κυπριακό. Άλλωστε, η Τουρκία αισθάνεται το ρόλο της αναβαθμισμένο, όσο η αμερικανική πολιτική πιστεύει ότι η τρομοκρατία θα αντιμετωπιστεί με βίαιες μεθόδους. Αν υπάρξει διαστροφή, αν υπάρξει στροφή προς την επίλυση των περιφερειακών προβλημάτων και της ανισόρροπης κατανομής πλούτου και τεχνολογίας, τότε ο ρόλος της Τουρκίας πράγματι θα διαφοροποιηθεί.

Στόχος σε μια ομιλία για τους προϋπολογισμούς δεν είναι ασφαλώς η πλήρης ανάλυση του Κυπριακού. Γι' αυτό θα εισηγηθώ, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, τη συζήτηση του Κυπριακού στη Βουλή προ ημερήσιας διάταξης. Ελπίζω ότι η Βουλή θα αποδεχθεί αυτή την άποψη, γιατί ελπίζω ότι πιστεύει ότι η ίδια έχει την ωριμότητα αυτή η συζήτηση να μην εκτραπεί σε συζήτηση χειρισμών, που πράγματι θα ήτο ασύμφορο για την κυπριακή υπόθεση.

Θα περιοριστώ άμεσα στις τωρινές εξελίξεις. Πρέπει να ομολογήσω ότι συμμερίζομαι τις λαϊκές ανησυχίες. Ποιο είναι το περιεχόμενο του διαλόγου; Θα αποδεχθούμε αρνητικές πρόνοιες, όπως πιεζόμεθα να δεχθούμε, με τη φρούδα ελπίδα ότι θα απαλειφθούν με την ένταξή μας στην Ευρώπη, ή, αντίθετα, θα αξιοποιήσουμε το ευρωπαϊκό κεκτημένο, για να πετύχουμε μια λύση βιώσιμη και λειτουργική; Οι ξένοι αντιλαμβάνονται δυστυχώς το ευάλωτό μας και προβαίνουν σε ενέργειες προειδοποιητικές. Εγώ δεν μπορώ να θεωρήσω ότι τα εγκαίνια του κτιρίου από την αμερικανική πρεσβεία στα κατεχόμενα είναι μια απλή, χωρίς μεγάλη πολιτική σημασία, πράξη. Αποτελεί μια εκβιαστική προειδοποίηση προς τη δική μας πλευρά ότι είναι δυνατό να διαφοροποιηθεί η στάση των ισχυρών παραγόντων για το θέμα μας. Ο λαός πρέπει να γνωρίζει τις βασικές αρχές λύσης.

Μήπως χρειάζεται να αναφέρω ότι το να αναφερόμαστε σε μία κυριαρχία δεν είναι αρκετό; Η κυριαρχία ανήκει στην πηγή προέλευσής της. Δηλαδή, αν η κυριαρχία πηγάζει από το σύνολο του λαού, είναι μία, αν η κυριαρχία πηγάζει από τις κοινότητες, έστω και αν λέμε ότι είναι μία και μόνη κυριαρχία, στην πραγματικότητα έχουμε δύο κυριαρχίες, γιατί μία και μόνη κυριαρχία υπάρχει και στις συνομοσπονδίες για όσο καιρό υφίστανται. Σε ποιο Πρόεδρο παρέχεται το κατάλοιπο εξουσίας; Αν υπάρχει ένας κατάλογος δικαιωμάτων και εξουσιών της κεντρικής κυβέρνησης και των κυβερνήσεων των επαρχιών και το κατάλοιπο εξουσίας περιέρχεται στις επαρχιακές διοικήσεις, τότε

σίγουρα αυτό σημαίνει χωριστές κυριαρχίες. Γι' αυτό εγώ δεν ικανοποιούμαι, όταν όλες οι πλευρές λέμε "μία και μόνη κυριαρχία". Να καθορίσουμε πώς εννοούμε τη μία και μόνη κυριαρχία. Είναι δυνατό να συζητήσουμε για χωριστές πλειοψηφίες; Πού θα ασκεί τα πολιτικά του δικαιώματα ο πολίτης; Μακράν του τόπου εγκατάστασής του; Μα η καθημερινή του ζωή θα επηρεάζεται από τη νομοθεσία της επαρχίας στην οποία θα κατοικά, στην οποία θα διαμένει. Άλλωστε, πώς θα προσαρμοστούμε στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, όταν σύντομα θα υπάρχει νόμος στην Ευρώπη που θα καθορίζει ότι μετά από πενταετή παραμονή σε μία ευρωπαϊκή χώρα ο πολίτης οποιασδήποτε χώρας του κόσμου θα αποκτά πολιτικά δικαιώματα και, επομένως, στην Κερύνεια και στην Πάφο οι μόνοι που δε θα μπορούν να αποκτήσουν πολιτικά δικαιώματα θα είναι οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι αντιστοίχως.

Ακόμα πιστεύω πως δεν είναι αρκετό να λέμε ότι δε θα συζητήσουμε δύο χωριστά κράτη και συνομοσπονδία. Δεν είναι αυτό μόνο το αίτημα. Δεν πρέπει να δεχθούμε να περιληφθούν στη ημερήσια διάταξη, γιατί η πικρή εμπειρία του Κυπριακού δείχνει ότι ό,τι έχει περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη αργότερα φαίνεται ως πρόταση και οι ξένοι αναζητούν μία λύση ίσης απόστασης μεταξύ των προτάσεων των δύο πλευρών.

Δε θα μιλήσω για το νέο συνεταιρισμό, για την εκ περιτροπής προεδρία και τα λοιπά. Θα πρέπει όμως να πω ότι πιστεύω ότι η Τουρκία και ο Ντενκτάς δε μιλούν στο όνομα των καλώς νοουμένων συμφερόντων των Τουρκοκυπρίων. Γιατί τα πραγματικά συμφέροντα των Τουρκοκυπρίων εναρμονίζονται με τερματισμό της κατοχής, με καθεστώς ισοτιμίας όλων των πολιτών, με ανάμειξη των εθνοτήτων και με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Προσερχόμεθα στο διάλογο, όπως είπα, με έντονη επιθυμία για λύση. Αν δεν είναι εφικτή η λύση, λόγω της τουρκικής αδιαλλαξίας, η ένταξη θα πραγματοποιείται, όπως όλοι ελπίζουμε, και η ένταξη θα χρησιμεύσει ως καταλύτης, γιατί η Τουρκία μετά την ένταξη θα κατέχει ευρωπαϊκά εδάφη.

Μπορεί να είναι γεγονός ότι η ένταξη της Τουρκίας δεν ανάγεται στο προβλεπτό μέλλον, επομένως η Ευρώπη δεν έχει τρόπο να εκβιάσει την Τουρκία, όμως η αναβάθμιση σχέσεων είναι μέσα στους άμεσους στόχους της Τουρκίας, γι' αυτό παρέχει δυνατότητες αξιοποίησης. Τονίζεται από πολλές πλευρές, από όλες ίσως, ορθώς ότι θα πρέπει να υπάρξει χρονοδιάγραμμα για το διάλογο. Γιατί δεν πρέπει να παραγνωρίζεται η πιθανότητα η Τουρκία να ευνοεί έναν παρατεταμένο άγονο διάλογο, για να τον αξιοποιήσει για αναβολή ή και ματαιώση ακόμα της ενταξιακής πορείας της Κύπρου, με το πρόσχημα ότι, αν τυχόν γίνει ένταξη, θα διακοπούν οι διαπραγματεύσεις. Παρά το γεγονός ότι τα περί βιαιών επεισοδίων ή ενσωμάτωσης των κατεχομένων είναι δυνατό να ανάγονται στη σφαίρα των απειλών, θα ήτο άσοφη η μη έγκαιρη αντίδραση και οι διεθνείς κινητοποιήσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως, και το τονίζω, είναι σφάλμα να εκφράζεται η άποψη ότι οι απειλές για ενσωμάτωση θα πρέπει να επηρεάσουν τη σταθερή μας απόφαση για ένταξη. Τέτοια θέση θα ενθαρρύνει την Τουρκία να προβάλει αυτούς τους κινδύνους, για να ματαιώσει ή να αναστείλει την ένταξη.

Η πιο ελπιδοφόρα διάσταση του Κυπριακού είναι η ευρωπαϊκή πορεία. Οι διαβεβαιώσεις για αποσύνδεση ένταξης και λύσης είναι ενθαρρυντικές, όμως δεν πρέπει να οδηγούν σε επανάπαυση. Θα πρέπει επίσης να διαπιστώσουμε -και ίσως αυτό είναι το μόνο που αφορά τον κύριο υπουργό από την ομιλία μου- ότι, παρά το ότι είμαστε πρώτοι στην εναρμόνιση, αυτό που εκκρεμεί είναι η πραγματική εναρμόνιση της κυπριακής οικονομίας από πλευράς ανταγωνιστικής στα ευρωπαϊκά δεδομένα, δηλαδή των παραγωγικών τάξεων. Ποια είναι η διάρθρωση της οικονομίας, η οποία είναι μονοδιάστατη σήμερα με τον τουρισμό, και πώς θα εμπλακούμε στη ζούγκλα του ανταγωνισμού, υπό την καλή έννοια, της Ευρώπης, αν δεν υπάρξει πολυδιάστατη

κυπριακή οικονομία και πλήρης αναδιάρθρωση αναφορικά με τους παραγωγικούς κλάδους;

Για να καταστήσουμε την ενταξιακή μας πορεία πιο βέβαιη, θα πρέπει να αναβαθμίσουμε τις σχέσεις μας με την περιοχή, γιατί η Ευρώπη, αν υπολογίζει την Κύπρο, την υπολογίζει ως γέφυρα προς τη Μέση Ανατολή και το ευτύχημα είναι ότι και οι χώρες της περιοχής σταθμίζουν το ότι η Κύπρος μπορεί να αποβεί πρεσβευτής της περιοχής στην Ευρώπη. Αυτό θα κάνει την Ευρώπη να προσέξει πολύ πιο σοβαρά την υπόθεση της Κύπρου.

Συμπερασματικά, κύριε Πρόεδρε, θα καταλήξω με μερικά αυταπάντητα, αν θέλετε, ερωτήματα. Είναι δυνατό να γίνει ανεκτή η παρέκκλιση από τις βασικές αρχές για μια διεθνή προσωπικότητα, εδαφική ακεραιότητα και κυριαρχία -αλλά επιμένω- όπως την έχω ήδη καθορίσει; Αποδέχεται οποιαδήποτε πλευρά διάλυση του κυπριακού κράτους, έστω και για ένα δευτερόλεπτο, όπως λέει ο κ. Ντενκτάς, για να δημιουργηθεί νέο συνεταιρικό κράτος; Υπάρχει πλευρά -και να το πει, εάν υπάρχει, δημόσια- που προσυπογράφει το κατάλοιπο εξουσίας να μην παραμένει στην κεντρική κυβέρνηση; Είναι δυνατό οποιαδήποτε πλευρά να δεχτεί την αναγνώριση των πραγματικοτήτων και επομένως το ότι η βία δημιουργεί δίκαιο;

Ασφαλώς, η λύση πρέπει να βρίσκεται στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου, του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Πρέπει να οδηγεί σε ανάμειξη και όχι σε διαχωρισμό των πληθυσμών. Πρέπει να είναι δημοκρατική, για να αντέχει στο χρόνο, και λειτουργική, για να είναι βιώσιμη. Ο διάλογος είναι η μέθοδος διαπραγμάτευσης. Θα ήτο προτιμότερο να διεξάγεται με την Τουρκία. Όμως θα ήτο εντελώς αντιπαραγωγικό σε αυτό το στάδιο να επιδιώξουμε οποιαδήποτε αλλαγή της διαδικασίας. Πρέπει να βρίσκεται στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Δεν πρέπει στην ημερήσια διάταξη, το τονίζω και ας είμαι φορτικός, να δεχθούμε στην ημερήσια διάταξη να

εμπλακεί θέμα χωριστών κρατών και συνομοσπονδίας. Επιμένω, ημερήσια διάταξη! Όχι, στο διάλογο. Θα πρέπει να εδραιώσουμε ως μη αντιστρέψιμη την ενταξιακή πορεία. Να αναληφθεί διεθνής δραστηριότητα τώρα και όχι μετά το τέλος του διαλόγου, αν ο διάλογος δεν αποδώσει. Και το βασικό: πρέπει να υπάρξει οργανωτικός συνδυασμός δραστηριοτήτων με την Ελλάδα. Φιλικές σχέσεις ναι. Φιλικές διαθέσεις μάλλον. Ομαλοποίηση όχι, χωρίς προσαρμογή της τουρκικής πολιτικής. Στο εσωτερικό μέτωπο να υπάρχει διαφάνεια προθέσεων και ενημέρωση του λαού. Είναι κοινοί οι στόχοι μας, μπορούμε να εδραιώσουμε ένα κοινό μέτωπο και να το επεκτείνουμε στον πανελλαδικό χώρο.

Και τελειώνω, λέγοντας ότι θα πρέπει να ενισχύσουμε τις σχέσεις μας με τους Τουρκοκύπριους σε έναν ειλικρινή διάλογο για κοινή πορεία και κοινή πρόοδο. Μας συνδέει όλους το σύνολο του ελληνισμού, αλλά και με τους Τουρκοκύπριους η ανάγκη για μια ελεύθερη πατρίδα, ελεύθερη διαβίωση και κοινό μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λυσσαρίδη.

Παρακαλώ τον κ. Ευαγόρου να ανέλθει στο βήμα.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Προτού περάσω στο γραπτό κείμενο της ομιλίας μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να χαιρετίσω την προθυμία επικοινωνίας που επέδειξε ο Υπουργός Οικονομικών με την επιτροπή Οικονομικών. Και απόδειξη τούτου είναι και η συνεχής παρουσία του στις συζητήσεις που γίνονται για τους προϋπολογισμούς.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο τέτοια περίοδο η Βουλή των Αντιπροσώπων καλείται να συζητήσει και να εκτιμήσει την κοινωνικοοικονομική πρόταση της κυβέρνησης προς τον κυπριακό λαό. Ο προϋπολογισμός, όχι στο σύνολο του αλλά σίγουρα σ' ένα μεγάλο του μέρος, εκφράζει τις κοινωνικοοικονομικές επιδιώξεις και στόχους της εκτελεστικής εξουσίας. Εκφράζει τη δική της φιλοσοφία για την ανάπτυξη μέσα από τις δαπάνες για αναπτυξιακά έργα, εκφράζει την παρέμβασή της στο κοινωνικό γίγνεσθαι μέσα από τις δαπάνες κοινωνικής πολιτικής και, τέλος, εκφράζει τη νοικοκυροσύνη της αλλά και την ικανότητά της να διαχειρίζεται τα του δημοσίου. Αναπόφευκτη σίγουρα η παράθεση αριθμών. Αυτοί όμως οι αριθμοί δεν πρέπει να είναι στεγνά και άψυχα λογιστικά νούμερα σ' ένα λογιστικό δεφτέρι. Αυτοί οι αριθμοί πρέπει να απεικονίζουν, να φωτογραφίζουν, να ζωντανεύουν και να πλάθουν με πολιτικές πράξεις το μέλλον και την προοπτική ανάπτυξης αυτής της κοινωνίας. Πρέπει να ζωγραφίζουν το αύριο.

Από την άλλη η αντιπολίτευση δεν έχει ρόλο εκτελεστικό αλλά ελεγκτικό, εποπτικό. Καθήκον της να παρεμβαίνει, να ελέγχει και να επικρίνει την εξουσία, δουλειά της να καυτηριάζει τα κακώς έχοντα, τις παρατυπίες, τις ατασθαλίες, τις υπερβάσεις και τα σκάνδαλα και πάνω απ' όλα να προτείνει. Μια γόνιμη και εποικοδομητική αντιπολίτευση δεν περιορίζεται μόνο στην κριτική, που είναι σίγουρα αναγκαία, αλλά υποβάλλει προτάσεις και καταθέτει πολιτική.

Το ΑΚΕΛ, αγαπητοί συνάδελφοι, πρωτοπορεί σ' αυτή του την αποστολή. Αν επιχειρήσουμε μια απλή αναδρομή στα τελευταία εννέα χρόνια θα διαπιστώσουμε την ουσιαστική συμβολή του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και της κοινοβουλευτικής του ομάδας στη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών πραγμάτων στον τόπο. Το ΑΚΕΛ έχει να επιδείξει πάμπολλες προτάσεις και θέσεις που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας μας. Προτάσεις για την οικονομία, τη

φορολογική μεταρρύθμιση, το χρηματιστήριο, την κοινωνική πολιτική και τις κοινωνικές παροχές, την παιδεία, την υγεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό. Εποικοδομητικές προτάσεις για την ευρωπαϊκή μας πορεία και τη διαχείριση της εναρμόνισης και φυσικά θέσεις και προτάσεις στο Εθνικό Συμβούλιο για το πολιτικό μας θέμα. Γι' αυτό η κατηγορία που εκτοξεύτηκε από ορισμένους συναδέλφους για στείρα αντιπολίτευση και μηδενιστική πολιτική είναι και άδικη και άτοπη. Ποια είναι, τέλος πάντων, η αποστολή της αντιπολίτευσης, κύριοι συνάδελφοι; Να θωπεύει και να κολακεύει την εκτελεστική εξουσία ή να την ελέγχει διαφυλάττοντας το δημόσιο συμφέρον από τις παραλείψεις, τις αυθαιρεσίες, τις παρατυπίες και τα καθημερινά σκάνδαλα;

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σαφής τοποθέτησή μας επί του προϋπολογισμού προϋποθέτει την απάντηση σε κάποια ερωτήματα. Είναι όντως ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας αναπτυξιακός; Ιεραρχεί, προωθεί και υλοποιεί, στο τέλος της ημέρας, στόχους αναπτυξιακούς; Είναι ο προϋπολογισμός αυτός κοινωνικά προσανατολισμένος; Κατανέμει δίκαια τα φορολογικά βάρη και αναδιανέμει ακόμα πιο δίκαια τα εισοδήματα, με βάση τις ανάγκες του λαού; Είναι ο προϋπολογισμός υπόδειγμα δημοσιονομικής πειθαρχίας και παράδειγμα νοικοκυρεμένης διαχείρισης του δημόσιου χρήματος; Είναι, τέλος, αυτός ο προϋπολογισμός εναρμονισιακός, όπως τον χαρακτήρισε ο συνάδελφος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού;

Θα αρχίσω, κύριε Πρόεδρε, με τη σημαντική πτυχή της ανάπτυξης. Είναι γεγονός ότι η αριθμητική αύξηση των κονδυλίων για την ανάπτυξη είναι ικανοποιητική, αφού προϋπολογίζονται συνολικά £348 εκατομμύρια. Πέρσι όμως προϋπολογίσθηκαν σχεδόν £300 εκατομμύρια. Στη συνέχεια αναθεωρήθηκε το ποσό κι έγινε £235 εκατομ. και από αυτά δαπανήθηκαν μόνο £160 εκατομμύρια.

67% υλοποίηση. Τι σημαίνει αυτό; Θεωρητική μόνο αύξηση η οποία επαναλαμβάνεται εδώ και χρόνια και μεταφράζεται σε στασιμότητα. Η επένδυση στην ανάπτυξη είναι επένδυση για το μέλλον. Η στασιμότητα οδηγεί την κοινωνία χρόνια πίσω. Η αδυναμία της κυβέρνησης να εκτελέσει τα αναπτυξιακά έργα, παρά το πολυάριθμο της δημόσιας μηχανής, φωτογραφίζει την ευθύνη των πολιτικών προϊσταμένων των υπουργείων να συντονίσουν και να οργανώσουν σωστά την εκτέλεση των έργων.

Η μη έγκαιρη υλοποίηση των αναπτυξιακών προϋπολογισμών μεταφράζεται σε απώλεια οικονομικού και κοινωνικού οφέλους για το λαό. Σημαίνει πρόσθετο κόστος για τον φορολογούμενο. Κλασικά δείγματα αυτής της αδυναμίας το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας -ακόμα ένα σκάνδαλο, που θα κληθούμε σίγουρα να διερευνήσουμε- ο δρόμος Δεκέλειας-Πρωταρά, το νοσοκομείο στην ελεύθερη Αμμόχωστο και η "Γέφυρα των Στεναγμών" παρά την Πέτρα του Ρωμιού.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Το γεφύρι της Άρτας!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Περίπου.

Όπως έχω πει, κύριε Πρόεδρε, μέσα στο 2001 προϋπολογίστηκαν αναπτυξιακά έργα £300 εκατομ. εκτελέστηκαν έργα £160 εκατομ. και από αυτά έργα £105 εκατομ. -δηλαδή πάνω από το 50%- ήταν επαναλαμβανόμενα. Για λόγους σύγκρισης ζήτησα να πληροφορηθώ για την αναπτυξιακή πολιτική και το σχεδιασμό της ανάπτυξης σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου έχω διαπιστώσει τα πιο κάτω συνταρακτικά:

1. Τα έργα ανάπτυξης υλοποιούνται σε πολύ μεγάλο βαθμό και, εν πάση περιπτώσει, πέραν του 85% του συνόλου.

2. Το ποσοστό των αναπτυξιακών έργων επί του συνόλου του προϋπολογισμού αρχίζει από 16% και φτάνει μέχρι και το 22% για ορισμένες χώρες. Εμείς προϋπολογίσαμε 12,7% για το 2001 και κάναμε το 7%.
3. Τέλος στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης έχει εισαχθεί ο θεσμός του πενταετούς και σε κάποιες περιπτώσεις του δεκαετούς στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού, όπου υπάρχουν και δρουν συμβούλια παρακολούθησης και ελέγχου εκτέλεσης έργων, όπου οι υπουργοί λογοδοτούν και αναλαμβάνουν πολιτικές ευθύνες για τις καθυστερήσεις.

Κλείνοντας το θέμα της ανάπτυξης, να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, ότι βρίσκω αρκετά ενδιαφέρουσες τις προτάσεις του προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος για τα αναπτυξιακά έργα. Προτείνω, παράλληλα, να μελετηθεί το ζήτημα του πολυετούς στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού και της εισαγωγής θεσμικού οργάνου ελέγχου εκτέλεσης έργων.

Έρχομαι τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στην ταλαιπωρημένη έννοια του κοινωνικού κράτους, όπου οι συνάδελφοι της συμπολίτευσης επιχείρησαν μέσα από πάμπολλα νούμερα και στατιστικά να μας πείσουν ότι ούτε λίγο ούτε πολύ ζούμε στον παράδεισο και δεν το ξέρουμε. Επιστράτευσαν οι συνάδελφοι στα επιχειρήματά τους διεθνείς οργανισμούς, όπως τους Moody's, για παράδειγμα. Οργανισμοί με "δεικτοκεντρικές" αντιλήψεις και αξιολογήσεις οι οποίοι μπορεί να αξιολογούν θετικά τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, αλλά δεν τους ενδιαφέρει αν αυτό μειώθηκε μέσα από την επιβολή μαζικών φορολογιών, συρρικνώνοντας τα εισοδήματα και πλήττοντας το βιοτικό επίπεδο του λαού. Οι οργανισμοί αυτοί χαιρετίζουν τους ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης, που καταδεικνύουν πόσο μεγαλώνει η "πίττα", αλλά δεν ασχολούνται σίγουρα με το ποιοι και πόσοι μοιράζονται αυτή την "πίττα". Ούτε φυσικά τους ενδιαφέρει αν εκείνοι που ζουν κάτω από το επίσημα καθορισμένο όριο της

φτώχιας αυξήθηκαν από 39 000 το 1993 στις 65 000 και πλέον το 2001. Ούτε φυσικά τους ενδιαφέρει αν οι άνεργοι διπλασιάστηκαν κατά την περίοδο της παρούσας διακυβέρνησης. Ούτε φυσικά την κυβέρνηση, η οποία επαναλαμβάνει με κάθε ευκαιρία ότι «στην Κύπρο επικρατούν συνθήκες πλήρους απασχόλησης», την ενδιαφέρει.

Για να μπορέσει κάποιος να λύσει ή έστω να αμβλύνει ένα πρόβλημα, θα πρέπει πρώτα να το αναγνωρίσει. Από τη στιγμή που η κυβέρνηση δεν αναγνωρίζει ότι υπάρχει πρόβλημα, πώς μπορούμε να αναμένουμε ότι θα πάρει μέτρα, για να το επιλύσει;

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, στην Κύπρο του 2002, στην Κύπρο της προκλητικής επίδειξης και της χλιδής, στην Κύπρο της βιτρίνας και των επώνυμων χρυσοκάνθαρων ζουν 60 000 και πλέον άνθρωποι με μηνιαίο μισθό ή εισόδημα ή βοήθημα κάτω από £200, 38 000 συνολικά συμπατριώτες μας έχουν ακόμα χαμηλότερα εισοδήματα και ζουν με £150 και κάτω το μήνα. Εδώ είναι που απαιτούνται κοινωνικές ριζοσπαστικές τομές. Και εδώ εντοπίζεται η απουσία κυβερνητικής κοινωνικής πολιτικής. Αρκούν μονάχα λίγα εκατομμύρια από έναν προϋπολογισμό τριών σχεδόν δισεκατομμυρίων, για να εκφράσουμε την αλληλεγγύη, τη συμπόνια και την έγνοια μας σε χιλιάδες συνανθρώπους μας. Απαιτείται ευαισθησία, η οποία δυστυχώς δε φαίνεται στην κυβερνητική πολιτική.

Η επίλυση του προβλήματος, πέρα από τον προσδιορισμό του μεγέθους του, απαιτεί συντονισμένη κοινωνική πολιτική. Καλούμε την κυβέρνηση από το επίσημο βήμα της Βουλής να προχωρήσει άμεσα στην ενσωμάτωση στον επόμενο κρατικό προϋπολογισμό κονδυλίου για την καταπολέμηση της φτώχιας. Αν το πράξει, τότε θα μπορεί να μιλά για κοινωνική πολιτική.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ακούγοντας τις τοποθετήσεις των συναδέλφων κατά το τελευταίο σαρανταοκτάωρο, επιχείρησα να αναλύσω κατά τρόπο επίμονο το προβαλλόμενο κονδύλι των 700 τόσων εκατομ. για την κοινωνική πολιτική και ανακάλυψα σημαντικά ευρήματα, τα οποία ενδιαφέρουν σίγουρα το σώμα:

1. Συγκρίνοντας τις δαπάνες κοινωνικής πολιτικής με εκείνες του 1993 διαπίστωσα ότι αυτές αυξήθηκαν κατά τον τιμάριθμο ή τον πληθωρισμό και τις πραγματικές αυξήσεις των εισοδημάτων του λαού (συν την εισαγωγή της κοινωνικής σύνταξης).
2. Οι δαπάνες κοινωνικής πολιτικής αυξήθηκαν με πολύ χαμηλότερους ρυθμούς από τις δαπάνες για το κρατικό μισθολόγιο, τους τόκους για το δημόσιο χρέος και τις δαπάνες για τη λειτουργία της κρατικής μηχανής.
3. Και, τέλος, διαπίστωσα με έκπληξη ότι σ' αυτές τις δαπάνες, εκτός από την κοινωνική σύνταξη, της οποίας την εισαγωγή σίγουρα χαιρετίζουμε, περιλαμβάνονται οι δαπάνες για αγορά νερού και τροφίμων, £19 εκατομ., η χορηγία στις τοπικές αρχές, £14 εκατομ., η συμβατική υποχρέωση της κυβέρνησης να εισφέρει στα ασφαλιστικά ταμεία, £87 εκατομ., τα έξοδα των εκλογών, £4 εκατομ. και οι μισθοί του εφημεριακού κλήρου, οι μισθοί των ιερέων, £2 εκατομμύρια. Αν οι πιο πάνω δαπάνες είναι όντως δαπάνες κοινωνικής πρόνοιας, τότε λυπούμαι να παρατηρήσω ότι η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα αντιληφθεί την έννοια του όρου κοινωνική παροχή.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός αποτελεί και τον καθρέφτη των διαχειριστικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων μιας κυβέρνησης. Είμαι υποχρεωμένος με λύπη μου να παρατηρήσω ότι το δημοσιονομικό κουμάντο και η νοικοκυροσύνη δεν είναι στοιχεία που αναδεικνύονται μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό. Αντίθετα, οι δαπάνες

προσωπικού αυξάνονται σε ύψη δυσθεώρητα, οι δαπάνες λειτουργίας της κρατικής μηχανής υπερπενταπλασιάζονται και το δημόσιο χρέος, όπως και οι τόκοι, καλπάζουν. Για κάθε λίρα που πληρώνει ο φορολογούμενος, τα 75 σεντ πηγαίνουν για αποπληρωμή των πιο πάνω υποχρεώσεων. Οι μαζικές προσλήψεις στο δημόσιο - έχουμε αύξηση κατά 33% στην κρατική μηχανή- και η σωρεία αναβαθμίσεων, ο αλόγιστος δανεισμός λόγω των ελλειμμάτων του παρελθόντος και του παρόντος μάς έχουν οδηγήσει σε όρια άκρως επικίνδυνα. Θυμάμαι κάποτε το Γλαύκο Κληρίδη, ο οποίος, αντιπολιτευόμενος τότε, έλεγε ότι το κάθε νεογέννητο που έρχεται στη ζωή χρωστάει £4.250.

Με την ίδια λογική και σκεπτικό σήμερα το κάθε νεογέννητο που έρχεται στη ζωή, αν αποφασίσει να έρθει στη ζωή, χρωστάει £9.950. Θυμάμαι, όταν το δημόσιο χρέος ήταν στο 67% του ΑΕΠ, η τότε αντιπολίτευση προειδοποιούσε ότι «προχωρούμε στον κρημνό». Ε, σήμερα που είναι 100%, πού βρισκόμαστε; Στη χαράδρα!

Είναι καιρός η κυβερνητική πολιτική να γνοιαστεί για το αύριο, για τις μελλοντικές γενιές. Έφτασε η στιγμή να γίνουν τομές στα δημοσιονομικά μας πράγματα. Επιβάλλεται:

1. η εισαγωγή αυστηρής λιτότητας και ακόμα αυστηρότερος έλεγχος στις δαπάνες λειτουργίας της κρατικής μηχανής,
2. μωρατόριουμ στις προσλήψεις και, όπου αυτές είναι αναγκαίες, να γίνονται με πάρα πολλή φειδώ,
3. εναλλαξιμότητα στη δημόσια υπηρεσία,
4. εκσυγχρονισμός και βελτίωση της παραγωγικότητας του κρατικού μηχανισμού,
5. μηχανογράφηση των κρατικών υπηρεσιών,
6. καταρτισμός σχεδίου αποπληρωμής του δημόσιου χρέους,

7. πάταξη των σκανδάλων, των παρατυπιών, των παρανομιών και των υπερβάσεων,
8. εισαγωγή ενός φιλολαϊκού, σύγχρονου και απλού φορολογικού συστήματος,
9. βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους, και
10. πάταξη της φοροδιαφυγής.

Κύριε Πρόεδρε, κατά το τελευταίο σαρανταοκτάωρο έχουν ακουστεί πολλά. Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφέρθηκε σε εναρμονισιακό προϋπολογισμό. Πού και πώς όμως εμφανίζεται αυτό μέσα στον προϋπολογισμό; Μήπως μέσα στην υποτονική πολιτική για το περιβάλλον, που, όπως έχει ήδη λεχθεί από συναδέλφους, απέχει έτη φωτός από την Ευρώπη; Ή μήπως στην ανθρωποκεντρική μας κοινωνική πολιτική, η οποία μόλις που αγγίζει το 62% του μέσου ευρωπαϊκού όρου; Ή μήπως από το ύψος των κρατικών επενδύσεων, που και πάλι είναι πολύ πίσω; Ή μήπως μέσα από την πολιτική μας για την προστασία των καταναλωτών και την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού; Υπάρχει άραγε υγιής ανταγωνισμός στον τομέα των τραπεζών, της βιομηχανίας τσιμέντων, αλουμινίου, μπίρας ή εμπορίας καυσίμων; Εδώ κι αν είναι η πρόκληση κι εδώ κι αν είναι σκανδαλώδης η κυβερνητική πολιτική! Πού είδαμε, λοιπόν, αυτό τον ανταγωνισμό;

Φαγωθήκαμε να καταργήσουμε τα κρατικά μονοπώλια των τηλεπικοινωνιών και του ηλεκτρισμού. Και λέω, ναι, να ελευθεροποιήσουμε τους τομείς, στηρίζοντας όμως πρώτα τους ημικρατικούς οργανισμούς. Τι γίνεται όμως με τα ιδιωτικά μονοπώλια, τα καρτέλ και τα ολιγοπώλια; Πότε θα τα καταργήσουμε; Ή μήπως εδώ κάποιοι ημέτεροι ενοχλούνται;

Αναφέρθηκε ο συνάδελφος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού στη φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων. Και είναι αλήθεια ότι οι φόβοι μας για άνοδο των επιτοκίων δεν επαληθεύτηκαν και δεν έχω κανένα απολύτως πρόβλημα να το

ομολογήσω. Από κει και πέρα όμως τι έγινε; Πού είναι ο περιλάλητος ανταγωνισμός ανάμεσα στις τράπεζες; Δυστυχώς, είναι ανύπαρκτος. Μπήκα, αγαπητοί συνάδελφοι, στον κόπο και ζήτησα τα δάνεια εξειδικευμένων κατηγοριών από τις εμπορικές τράπεζες, για να διαπιστώσω ότι τα στεγαστικά, τα σπουδαστικά, τα καταναλωτικά κ.ά. είναι πανομοιότυπα, με μια ίσως εξαίρεση, με απόκλιση ύψους 0,15%.

Μας λέγατε, θυμίζω, αγαπητοί συνάδελφοι της συμπολίτευσης, ότι με την απελευθέρωση του επιτοκίου οι Κύπριοι θα δανείζονται σε ευρώ. Και, όντως, πολλοί συμπατριώτες μας εξασφάλισαν δάνεια σε ευρώ με όρους ευνοϊκούς. Οι εμπορικές τράπεζες για πρώτη φορά άρχισαν να νιώθουν την πίεση του ανταγωνισμού, αντέδρασαν και άσκησαν πιέσεις. Αποτέλεσμα, η Κεντρική Τράπεζα άλλαξε το όριο διακύμανσης του νομίσματός μας έναντι του ευρώ, αυξάνοντας το βαθμό κινδύνου για τους δανειζόμενους. Τι έκαμε, δηλαδή, η Κεντρική Τράπεζα; Έκλεισε τη βρύση των δανείων!

Αυξήσαμε, ισχυρίζεται ο αγαπητός συνάδελφος κ. Λευτέρης Χριστόφορου, το κοινωνικό κράτος. Να μου επιτραπεί να κάμω μια παρένθεση σ' αυτό, για να αναφέρω ότι τα επιδόματα που αυτή η Βουλή -τον περασμένο Απρίλη, παρακαλώ· πριν ένα σχεδόν χρόνο- ενέκρινε για αυξήσεις δεν έχουν ακόμα φτάσει σε ανθρώπους που τα έχουν απόλυτη ανάγκη, λόγω της μηχανογράφησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αυτοί οι άνθρωποι τα περιμένουν και τα προσδοκούν. Ανέφερε, λοιπόν, ο αγαπητός συνάδελφος ότι «αυξήσαμε το κοινωνικό κράτος, χωρίς να αφαιρέσουμε ούτε ένα σεντ από τον εργαζόμενο, μέσα από μια μακρά προσπάθεια νοικοκυρέματος». Δεν ξέρω αν ο συνάδελφος ζει στην κυπριακή πραγματικότητα, αν αποτελεί νοικοκύρεμα ο διπλασιασμός του κρατικού μισθολογίου, ο υπερπενταπλασιασμός των

λειτουργικών δαπανών και ο διπλασιασμός του δημόσιου χρέους! Πώς δεν αφαιρέθηκε ούτε ένα σεντ από τον εργαζόμενο, όταν ο ΦΠΑ διπλασιάστηκε, όταν τα καύσιμα αυξήθηκαν εννέα φορές και όταν η ΑΤΑ ακρωτηριάστηκε; Είναι ένα ερώτημα που αιωρείται.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η οικονομική και η κοινωνική πολιτική που εφαρμόζεται σε μια κοινωνία καθορίζει την ανάπτυξη του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου των πολιτών της. Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους πάνω στους οποίους στηρίζεται η προσπάθεια μιας κοινωνίας να διατηρείται πάντα σύγχρονη και ικανή να ανανεώνεται.

Το ΑΚΕΛ προσβλέπει σ' ένα κοινωνικό κράτος προοπτικής και ευημερίας για τους εργαζόμενους και τους μη προνομιούχους. Αυτή η προσδοκία δεν μπορεί να γίνει πραγματικότητα με την εφαρμογή της νεοφιλελεύθερης, κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης και του ΔΗΣΥ. Το ΑΚΕΛ αγωνίζεται για μια κοινωνικοοικονομική πολιτική με ανθρωποκεντρικούς στόχους, μια πολιτική πολύπλευρης και πολυεπίπεδης ανάπτυξης. Δεν υποτιμούμε τις επιδράσεις που ασκούν στην ανάπτυξη της οικονομίας μας οι διεθνείς εξελίξεις και ιδιαίτερα τα όσα διαδραματίζονται στον ευρωπαϊκό χώρο. Όμως πρέπει ταυτόχρονα να υπερασπιζόμαστε τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές επιλογές του λαού μας, τις παραδόσεις και τις κατακτήσεις του και τις αναπτυξιακές ιδιομορφίες της Κύπρου, φροντίζοντας παράλληλα αυτές να μην αποτελούν τροχοπέδη στην εξυπηρέτηση του πολίτη, στην ανάπτυξη και στις ανταγωνιστικές δυνατότητες της χώρας μας έναντι των άλλων οικονομικών παραγόντων.

Προς αυτή την κατεύθυνση το ΑΚΕΛ υποστηρίζει τα πιο κάτω:

1. Διατήρηση και εκσυγχρονισμό του μικτού συστήματος κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Στο επίκεντρο της ανάπτυξης πρέπει να βρίσκεται ο άνθρωπος και οι ανάγκες του και όχι η απολυτοποίηση των νόμων της αγοράς και η ευημερία των αριθμών.
2. Προώθηση μιας πολύπλευρης κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης που να οδηγεί, μέσω της συνεχούς προσαρμογής στα τεχνολογικά δεδομένα και της αυξανόμενης παραγωγικότητας και εισαγωγής καινοτομιών, σε ικανοποιητικές απολαβές των εργαζομένων, να διασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, ασφάλεια στην εργασία σε ευχάριστο περιβάλλον, ικανοποιητικό ελεύθερο χρόνο και συνθήκες για δημιουργική ψυχαγωγία και εύκολη πρόσβαση στην ποιοτική, πνευματική και πολιτιστική, δραστηριότητα.
3. Υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα των οργανισμών δημόσιας ωφελείας.
4. Στήριξη και διαφύλαξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια το ΑΚΕΛ θα αγωνιστεί μαζί με άλλες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις για την υπεράσπιση του καθεστώτος της ελεύθερης συλλογικής διαπραγμάτευσης και της συνομολόγησης συλλογικών συμβάσεων. Απορρίπτει τη φιλοσοφία των "ευέλικτων εργασιακών σχέσεων" με την υπογραφή προσωπικών συμβολαίων, καθώς και με την άσκηση ψυχολογικής βίας πάνω στους εργαζόμενους.
5. Προώθηση επενδύσεων στην ανάπτυξη, με τρόπο που να επεκτείνουν και να αναβαθμίζουν την αναπτυξιακή υποδομή.
6. Ουσιαστική βελτίωση της παραγωγικότητας μέσα από την τεχνολογική αναβάθμιση, τη βελτίωση της διοίκησης και της διαχείρισης των κυπριακών επιχειρήσεων και τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση.

7. Απόδοση ξεχωριστής σημασίας στην ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων της οικονομίας και ιδιαίτερα της βιομηχανίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογίας και των εξειδικευμένων προϊόντων.
8. Προώθηση μιας δικαιότερης εισοδηματικής πολιτικής με αναβαθμισμένες συντάξεις και παροχές, καθώς και εισοδήματα που θ' αυξάνονται με ρυθμούς υψηλότερους από την παραγωγικότητα, οδηγώντας έτσι, σταδιακά, σε ανατροπή του υφιστάμενου συστήματος κατανομής εισοδημάτων που διευρύνει το χάσμα μεταξύ κερδών και μισθών.
9. Εισαγωγή ενός δικαιότερου φορολογικού συστήματος που θα εισπράττει με βάση το ύψος των εισοδημάτων και των κερδών, που θα αυξήσει τα έσοδα του κράτους και θα βοηθήσει στην υλοποίηση φιλολαϊκών προγραμμάτων.
10. Οικοδόμηση μιας κοινωνίας της απασχόλησης και όχι της ανεργίας.
11. Προστασία, με σχετικές νομοθεσίες και κανονισμούς, των μικρομεσαίων μονάδων στο εμπόριο και τη βιοτεχνική παραγωγή.
12. Προώθηση της αναδιάρθρωσης και αναδόμησης της αγροτικής οικονομίας με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, την αύξηση των συνεταιρισμών, τη μείωση του κόστους ανά παραγόμενη μονάδα και τη μεγιστοποίηση της ανταγωνιστικότητάς της.
13. Ουσιαστική στήριξη για αύξηση των εξαγωγών με ιδιαίτερη βοήθεια στην προσπάθεια για διείσδυση σε νέες αγορές, όπως είναι οι χώρες της ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.
14. Ανάπτυξη νέων προϊόντων και νέων υπηρεσιών που θα σχετίζονται τόσο με τις νέες αυτές αγορές όσο και με τις νέες τάσεις της διεθνούς οικονομίας, όπως π.χ. κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ανάπτυξη λογισμικού για τις νέες λειτουργίες της οικονομίας, ηλεκτρονικό εμπόριο κ.λπ.

15. Το ΑΚΕΛ, τέλος, προσβλέπει σε ένα κοινωνικό κράτος το οποίο, μέσω των κατάλληλων αναπτυξιακών σχεδίων και δομών, να μπορεί να διασφαλίζει στους πολίτες του τα ακόλουθα:

- Βασικές παροχές και εισοδήματα τα οποία να στηρίζουν ένα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο για όλους τους πολίτες. Προτεραιότητα θα δοθεί στην εξάλειψη του απαράδεκτου φαινομένου της διαβίωσης δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων κάτω από το κοινωνικά καθορισμένο όριο φτώχιας.
- Υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μέσα από ένα γενικό σχέδιο υγείας.
- Εισαγωγή και εφαρμογή σύγχρονων προγραμμάτων κοινωνικής στήριξης και ενσωμάτωσης.
- Κοινωνική ευαισθησία στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των γυναικών και των νέων.
- Παροχή υψηλού επιπέδου δωρεάν παιδείας σ' όλες ανεξαιρέτα τις βαθμίδες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Παρακαλώ, ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε σήμερα να εγκρίνουμε έναν από τους τέσσερις καλύτερους νόμους-προϋπολογισμούς του κράτους της τελευταίας εικοσαετίας. Πράγματι, από την άποψη

του δημοσιονομικού ισοζυγίου, δηλαδή του ελλείμματος, που θα πρέπει να είναι ένα από τα κυριότερα κριτήρια πέραν όλων των άλλων που πολύ σωστά και χρήσιμα συζητάμε, από την άποψη, λοιπόν, του δημοσιονομικού ελλείμματος, μετά το 1974 υπήρξαν μόνο πέντε ετήσιες ασκήσεις που κατέληξαν σε δημοσιονομικό έλλειμμα χαμηλότερο από 2,5%. Οι τέσσερις από τις πέντε εντοπίζονται στην τελευταία δεκαετία, πιστώνονται δηλαδή στις διάφορες κυβερνήσεις Κληρίδη, αυτές τις “καταστροφικές” κυβερνήσεις, τις οποίες περιέγραψαν με τόση γλαφυρότητα οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης -η πέμπτη και παλαιότερη ήταν εκείνη του 1978. Έναν τέτοιο προϋπολογισμό, ανεξάρτητα από τις όποιες χρόνιες αδυναμίες των δημόσιων οικονομικών της χώρας, διαρθρωτικές αδυναμίες, που, ναι, υπάρχουν, ανεξάρτητα από αυτές, χωρίς αμφιβολία θα τον εγκρίνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Στα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας, στη δεκαετία του εξήντα, το δημοσιονομικό τοπίο ήταν διαφορετικό. Από το 1960 μέχρι το 1970 μετράμε πέντε δημοσιονομικές ασκήσεις με έλλειμμα και άλλες πέντε με πλεόνασμα. Η ενδέκατη ήταν ακριβώς ισορροπημένη -άλλες εποχές, άλλα δεδομένα, άλλες πολιτικές. Σήμερα, όμως, έχει διεθνώς επανέλθει η αναγκαιότητα μιας πιο ισορροπημένης δημοσιονομικής πολιτικής, διότι έχει τόσο εμπειρικά όσο και επιστημονικά διαπιστωθεί ότι τα δημοσιονομικά ελλείμματα δεν είναι ο καλύτερος τρόπος για να χρηματοδοτείται η αναπτυξιακή προσπάθεια. Δεν εξασφαλίζουν, τουλάχιστον, μακροπρόθεσμα συντηρήσιμη ανάπτυξη. Σε αυτό το πλαίσιο αλλά ειδικότερα ενόψει και της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επανήλθε ο στόχος της ισοζυγισμένης δημοσιονομικής πολιτικής. Ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των καιρών και χωρίς να θεωρεί με κανένα τρόπο ότι πρόκειται για θέμα ιδεολογίας, η κυβέρνηση εισήγαγε τα τελευταία τρία χρόνια ένα τριετές πρόγραμμα δημοσιονομικής εξισορρόπησης μέσα από πνεύμα πραγματισμού, διότι ακριβώς θα πρέπει να προσαρμοστούμε στα δεδομένα της

εποχής, στις ανάγκες των καιρών και στο υπέρτατο ζητούμενο πολιτικής, που είναι η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ξεκινώντας, λοιπόν, η κυβέρνηση από τα υπερβολικά ελλείμματα των ετών 1997-1998 αλλά ειδικότερα ο Υπουργός Οικονομικών δικαιούται σήμερα να πιστωθεί με την επιτυχία του εξισορροπητικού προγράμματος, διότι ένα πρόγραμμα εξισορρόπησης στοχεύει, πρώτα και πάνω απ' όλα, στο να οδηγήσει πλησιέστερα στο ισοζύγιο. Αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι το απόλυτο ισοζύγιο στα δημοσιονομικά είναι ακόμη για την Κύπρο μακρινός στόχος, πλην όμως ο περιορισμός του ελλείμματος, διότι τα δύο τελευταία χρόνια αλλά και με το φετινό προϋπολογισμό μιλάμε για περιορισμό του ελλείμματος μέσα σε πλαίσια, σε ύψος που να ικανοποιεί καθαρά τη στόχευση της συνθήκης του Μάαστριχτ, είναι κάτω από 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, πράγμα που διαπιστώνει εξάλλου και ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση στις τελευταίες αξιολογικές εκθέσεις της για την Κύπρο.

Βεβαίως, αυτό δεν εμποδίζει τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ, το συνάδελφο κ. Ανδρέα Χρίστου, να έχει διαπιστώσει προχθές ότι απέτυχε το πρόγραμμα εξισορρόπησης της κυβέρνησης. Μα, αν ήταν πρόγραμμα δημοσιονομικής εξισορρόπησης και αν, όπως τα γεγονότα το μαρτυρούν, το δημοσιονομικό έλλειμμα έχει οδηγηθεί σε ύψος πιο κοντά στο 2,5% παρά στο 3%, τότε δεν είναι θέμα κρίσεως! Δεν είναι κάτι που θα το αποφασίσει ή ο Δημοκρατικός Συναγερμός ή το ΑΚΕΛ! Είναι γεγονός και είναι επιτυχία του συγκεκριμένου προγράμματος, ανεξαρτήτως του τι μπορούμε να πούμε πάντοτε για τις υπόλοιπες πτυχές της οικονομικής πολιτικής.

Ο φετινός προϋπολογισμός μπορεί δικαιολογημένα να θεωρηθεί ως ο προτελευταίος πριν την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το σκοπό αυτό νομίζω ότι θα πρέπει πολιτικά να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία στα κριτήρια σύγκλισης που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Και μόλις προ ολίγων λεπτών ακούστηκε η

αμφισβήτηση: «Μα, πώς είναι εναρμονιστικός αυτός ο προϋπολογισμός; Πού φαίνεται;» Μπορεί να φανεί με δύο τρόπους: στα επιμέρους κονδύλια και στις δαπάνες, είτε αυτές είναι αναπτυξιακές είτε είναι τακτικές, και υπάρχει αριθμός τέτοιων δαπανών -το γνωρίζουμε όλοι οι συνάδελφοι που συμμετέχουμε σε διάφορες επιτροπές, όπου και εγκρίνονται και νέες θέσεις και νέοι μηχανισμοί και υπηρεσίες που θα είναι απαραίτητοι για την ένταξη- αλλά πάνω από όλα θα κριθεί εάν είναι εναρμονιστικός από το εάν όντως φέρνει την Κύπρο σε οικονομική σύγκλιση με τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει λοιπόν αυτά τα “φοβερά” και “τρομερά” κριτήρια του Μάαστριχτ, που όχι πριν από πολλά χρόνια, πριν από δυο τρία χρόνια, εδώ, σε αυτή την αίθουσα, κάποιιοι τα έστελναν στο πυρ το εξώτερον, θέλουμε δε θέλουμε, τώρα, που όλοι είμαστε συνταγμένοι για την ένταξη, θα πρέπει να τα λάβουμε υπόψη, θα πρέπει να τα έχουμε ως στόχους πολιτικής και ακριβώς αυτό είναι ένα από τα κριτήρια του αν είναι ή δεν είναι εναρμονιστική η οικονομική πολιτική, και είναι. Μπορούμε, αν θέλετε, να συζητήσουμε ένα προς ένα τα κριτήρια, να δούμε πόσες χώρες υποψήφιας για ένταξη αλλά και πόσες από τις δεκαπέντε ήδη χώρες μέλη τα ικανοποιούν.

Και είναι θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, την οποία θα επαναλάβουμε με αυτή την ευκαιρία, ότι η Κύπρος θα πρέπει με την ένταξη να είναι έτοιμη να μπει και στην ευρωζώνη, να συμμετάσχει στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, για λόγους προφανείς κρατικού συμφέροντος της Κύπρου, γιατί τότε θα έχουν πέσει τα σύνορα, τότε θα είμαστε ως μικρή οικονομία ανοικτοί πλέον και ευάλωτοι στις μεγάλες κεφαλαιαγορές και σε τυχόν κερδοσκοπικές επιθέσεις, αν μη τι άλλο, επί του νομίσματός μας άρα θα έχουμε κάθε λόγο να θέλουμε να μπούμε σε αυτή τη λέσχη της ευρωζώνης. Επομένως, θα πρέπει αυστηρά πλέον όχι σε πολλά χρόνια να

ικανοποιούμε κατά γράμμα αυτά τα κριτήρια σύγκλισης, τα οποία μέχρι πρόσφατα ετύγχαναν ακόμα και χλευασμού.

Υπάρχει όμως, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και κάτι άλλο που ξεχωρίζει το φετινό προϋπολογισμό, κάτι που τον ξεχωρίζει από την πλευρά της Βουλής και όχι της κυβέρνησης που τον έχει καταθέσει, και αυτό είναι η διαδικασία εξέτασης και μελέτης που υιοθετήθηκε από την επιτροπή Οικονομικών της Βουλής. Γίνεται πλέον συστηματικότερη και σχετικά βαθύτερη ανάλυση, πράγμα που αντανάκλαται και στη σχετική έκθεση την οποία η επιτροπή υποβάλλει στην ολομέλεια. Αυτή η σημαντικού μεγέθους, η σημαντικής εκτάσεως έκθεση προβαίνει πλέον σε εξειδικευμένες αναλύσεις, αλλά παραθέτει και στοιχεία για τα οποία δε θα πρέπει να παραλείψουμε να συγχαρούμε και τους συνεργάτες μας, όσοι είμαστε στην επιτροπή Οικονομικών, δηλαδή, πέρα από τον πρόεδρο της επιτροπής, και το προσωπικό, τη γραμματέα, την κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου και τον κ. Νεοφύτου, αλλά και όλους τους άλλους συντελεστές των υπηρεσιών της Βουλής. Και υπογραμμίζω αυτή τη συνεισφορά στο να δοθεί αυτή η φετινή έκθεση, που είναι ποιοτικά αναβαθμισμένη, ακριβώς διότι θα ήθελα ευθύς αμέσως να πω ότι αυτή την ποιοτική αναβάθμιση, που είμαστε έτοιμοι να τη χαιρετίσουμε, δυστυχώς φαίνεται τελικά να τη μετριάζει η έκδηλη αντιπολιτευτική σπουδή που δυστυχώς έχει επιδειχθεί από ορισμένες πλευρές, από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα, θα έλεγα, χωρίς να παρεξηγηθώ, από το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ, στη σύνταξη της σχετικής κοινοβουλευτικής έκθεσης. Πιστεύω ότι έχοντας μια παράδοση όπου είναι κοινή η έκθεση της επιτροπής για τον προϋπολογισμό, ασχέτως ποιοι υπερψηφίζουν και ποιοι καταψηφίζουν και ποιοι τηρούν ίσως στάση αποχής, θα έπρεπε να παραμείνουμε στις συναινετικές διαδικασίες των προηγούμενων χρόνων.

Θα ήθελα εδώ με την ευκαιρία να πω, επειδή η έκθεση έχει κατατεθεί, ότι δεν εκφράζει το Δημοκρατικό Συναγερμό, κυρίως όσον αφορά κάποιες παρατηρήσεις οι

οποίες φτάνουν πέρα από τα όρια της υπερβολής, και δυστυχώς θα πρέπει να παρατηρήσω και να σημειώσω ότι κάποτε κινδυνεύουμε να εκθέσουμε και τη Βουλή. Και αυτό το λέω, διότι, ναι μεν υπήρξε η πρόνοια στην αρχή της έκθεσης να αναγράφεται ρητά ότι οι απόψεις που περιλαμβάνονται εκφράζουν την πλειοψηφία και άρα δε δεσμεύουν κατ' ανάγκην όλα τα μέλη της επιτροπής, αυτό όμως δεν απέτρεψε, για παράδειγμα -και δεν του καταλογίζω ευθύνη, αντιλαμβάνομαι γιατί συνέβη- αλλά δεν απέτρεψε τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, τον κ. Παπαδόπουλο, όταν μιλούσε, σε κάποια στιγμή να αναφερθεί ενισχυτικά προς το επιχείρημά του λέγοντας: «Μα, και η επιτροπή Οικονομικών ομόφωνα λέει αυτό!» Ε, μέσα σε τριάντα, πενήντα, εξήντα σελίδες ποιος ξέρει πλέον τι είναι ομόφωνο και τι δεν είναι!

Σίγουρα, όμως, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτραπεί να παρατηρήσω ότι δεν μπορεί να είναι ομόφωνη η συγκατάθεσή μας στη διαπίστωση που υπάρχει στη σελίδα εννέα της έκθεσης ότι «η επιτροπή εκφράζοντας την ανησυχία της τόσο για το ύψος του δημοσίου χρέους όσο και για το χαμηλό ποσοστό εξυπηρέτησης...». Το χαμηλό ποσοστό εξυπηρέτησης! Το ποσοστό εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους είναι οι ετήσιες πληρωμές για τοκοχρεωλύσια. Όταν το ποσοστό αυτό είναι χαμηλότερο, είναι καλύτερα· δεν είναι χειρότερα. Είναι χειρότερα, όταν είναι μεγαλύτερο, όχι όταν είναι χαμηλότερο, γιατί σημαίνει μεγαλύτερο χρέος. Επομένως, εδώ η επιτροπή άθελά της υποπίπτει και σε ένα ατόπημα. Δεν πιστεύω οι συνάδελφοι που ήθελαν σε κάθε γραμμή της έκθεσης να περάσει αντιπολιτευτική αμφισβήτηση να ήθελαν να φτάσουν να λένε τέτοια πράγματα. Και εδώ θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι αυτό και δυο τρία άλλα σημεία, που θέλω να τα υπογραμμίσω, για να είναι υπόψη όλων, δεν είναι προβλήματα σύνταξης· είναι προβλήματα πολιτικής προσέγγισης.

Ήταν τέτοια η σπουδή να περάσουν αντιπολιτευτικές εκφράσεις και να σκληρύνει τη γλώσσα της η επιτροπή απέναντι στην κυβέρνηση, ούτως ώστε στη σελίδα δώδεκα,

προς το τέλος, θα διαβάσουμε ότι συστήνεται από την επιτροπή να ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις επεκτατικής πολιτικής με τη συνεπαγόμενη επιβάρυνση επί των δημοσίων δαπανών για επενδυτικούς, έστω, σκοπούς, όπως λέγεται, ενώ ακριβώς στην προηγούμενη σελίδα, στη σελίδα έντεκα, γίνεται ολόκληρη ανάλυση για το πόσο προβληματική είναι η αύξηση του δημοσίου χρέους, το οποίο χρέος, βεβαίως, προκύπτει από τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Δεν μπορεί μια επιτροπή Οικονομικών της Βουλής να λέει την ίδια ώρα «αυξήστε τις δαπάνες, διότι έχουμε μια διεθνή συγκυρία και μπορεί να χρειάζεται επεκτατική πολιτική» πράγμα το οποίο είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε «άρα τι να κάνουμε, να μεγαλώσουμε το έλλειμμα, άρα τι θα γίνει, θα υπάρξει δανεισμός», ενώ την ίδια στιγμή η επιτροπής σε πάρα πολλά σημεία της έκθεσης να κρούει τον κώδωνα συναγερμού για το δανεισμό! Υπάρχει ανακολουθία, υπάρχει ασυνέπεια σε αυτά τα οποία λέμε και θα πρέπει να μην προσπαθούμε σε κάθε κεφάλαιο απλώς και μόνο να κάνουμε αντιπολιτευτική κριτική.

Όπως επίσης και στη σελίδα δεκαοκτώ έχει παρεισφρήσει ακόμα μία προφανέστατη αντίφαση, εκεί που λέγεται ότι οι δημόσιες δαπάνες δεν παρουσιάζουν καμία βελτίωση και ότι τρέχουσες δαπάνες προσωπικού, συντήρησης και λειτουργίας έχουν ρυθμό αύξησης στον παρόντα προϋπολογισμό πολύ χαμηλότερο από ό,τι στον προηγούμενο, τον περσινό. Ε, δεν μπορεί, την ώρα που παραθέτουμε τα ποσοστά, να λέμε κιόλας, επειδή πρέπει να το πούμε: «Οι δημόσιες δαπάνες δεν παρουσιάζουν καμία βελτίωση»! Είναι η βελτίωση την οποία μαρτυρά το ποσοστό στην πέμπτη γραμμή της σελίδας δεκαοκτώ.

Ζητώ συγνώμη αν έχω μπει σε λεπτομέρειες, όμως πιστεύω ότι εδώ υπάρχει ένα ζήτημα αρχών. Δε θα πρέπει να παρασυρόμαστε από αντιπολιτευτικό οίστρο, όσοι κάνουν αντιπολίτευση, δηλαδή, και να οδηγούμε τη Βουλή να λέει τέτοια πράγματα που δε χρειάζονται. Μπορεί ο καθένας να κάνει την κριτική του, όπως κρίνει καλύτερα.

Και, βεβαίως, θα πρέπει να μας απασχολήσουν μία σειρά από επισημάνσεις και η ιδιαίτερη επιμονή στην έκθεση της επιτροπής αλλά και στο σώμα στο μεγάλο ζήτημα του δανεισμού από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεν μπορεί να λέγεται από την επιτροπή Οικονομικών της Βουλής ότι αυτός ο δανεισμός... που είναι δανεισμός δεν είναι δωρεά του ταμείου προς την κυβέρνηση, έστω και αν είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει, που πρέπει να το αντιμετωπίσουμε χάριν των εργαζομένων, των ασφαλιζομένων στο ταμείο. Έχει περάσει η εποχή που ήταν αυτονόητο ότι η διάθεση των λεφτών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο κράτος ήταν η ασφαλέστερη επένδυση, γιατί το κράτος παράγει ανάπτυξη. Αυτές είναι παρωχημένες ιδέες και άρα πρέπει να αλλάξουν και τέτοιοι μηχανισμοί. Αλλά δεν μπορεί η επιτροπή να έρχεται και να λέει, να διαπιστώνει ότι ισοδυναμεί αυτός ο δανεισμός με επιστροφή προς την κυβέρνηση της καταβλητέας κυβερνητικής εισφοράς! Δεν είναι επιστροφή. Τα χρωστά το κράτος στο ταμείο. Άρα, λοιπόν, δεν μπορεί να λέμε αυτά τα πράγματα. Δεν ισοδυναμεί με επιστροφή αυτών των χρημάτων. Είναι απλός δανεισμός, που κάποτε πρέπει να ρυθμιστεί και κάποιο ίσως πρόγραμμα αποπληρωμής του.

Και, βέβαια, δε θα περάσει απαρατήρητο σε κάποιον που θα θελήσει να διαφωτιστεί από την έκθεση αυτή της Βουλής το γεγονός ότι, ενώ υπάρχουν σχόλια, προβλέψεις, ακόμα και μελλοντολογία σε κάποια ζητήματα για όλα σχεδόν τα μεγέθη, υπάρχει αναγνώριση της αδυναμίας να γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη για τον πληθωρισμό· ειδικά για τον πληθωρισμό, ο οποίος είναι στα καλύτερα επίπεδα που πέτυχε ποτέ η Κυπριακή Δημοκρατία και ο οποίος είναι αδιαμφισβήτητα πολύ κοντά σε αυτό που ζητάει η ευρωπαϊκή πολιτική. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να ήταν πιο ισοζυγισμένη η προσέγγιση της επιτροπής και, εκεί όπου κάνει κριτική σε κάποια μεγέθη, όπως είναι το δημόσιο χρέος, που είναι και δεν είναι στο κριτήριο σύγκλισης... να τονίσουμε για τον πληθωρισμό ότι δε μας ενοχλούν τα διεθνή γεγονότα να κάνουμε

πρόβλεψη· καμία πρόβλεψη δεν είναι ασφαλής, όμως γίνονται και διεθνώς και στην Κύπρο προβλέψεις για τον πληθωρισμό και ο πληθωρισμός έχει χαλιναγωγηθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πλέον συντηρητική πτέρυγα της αντιπολίτευσης, το ΑΚΕΛ, έχει φτάσει, φοβάμαι, σε έναν ανεξέλεγκτο βαθμό άρνησης, που το οδηγεί συχνά να επιχειρηματολογεί ακόμα και εναντίον εκείνων που το ίδιο διακηρύσσει. Έχουμε παρακολουθήσει αυτή την κυκλοθυμική συζήτηση περί του δημοσίου χρέους που γίνεται στη Βουλή κάθε χρόνο, ενώ την ίδια ώρα οι βουλευτές, κρίνοντας τις ανάγκες τόσο των υπηρεσιών τόσο της επιμέρους πολιτικής σε κάθε τομέα όσο και των επαρχιών, ζητάνε επιπρόσθετα κονδύλια. Έχω ξαναπεί -και θα ήταν ενδιαφέρον κάποιος να κάνει τον κόπο να το επιχειρήσει- να κάνουμε έναν υπολογισμό όλες αυτές οι εισηγήσεις που ακούστηκαν αυτό το τριήμερο με τι θα εκοστολογούντο. Σας βεβαιώνω ότι θα ήταν αρκετά δισεκατομμύρια. Όταν, λοιπόν, οι πολιτικές απαιτήσεις είναι για περισσότερες δαπάνες, δεν μπορούμε ταυτόχρονα να είμαστε τόσο ακαριαία απορριπτικοί και αυστηροί απέναντι στην πολιτική του δανεισμού. Όχι γιατί πρέπει να υπάρχει δανεισμός, αλλά γιατί ίσως να είμαστε οι τελευταίοι που θα έπρεπε να επιμένουμε και να κάνουμε αυτή την... έγινε πλέον παράδοση στο Κοινοβούλιο η αναφορά στο τι έλεγε ο Γλαύκος Κληρίδης όταν ήταν πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, μέλος της Βουλής, και έκανε εκείνο τον υπολογισμό πόσο είναι το κατά κεφαλήν χρέος. Ε, λοιπόν, οι συνάδελφοι νομίζουν ότι κάνοντας τον αντίστοιχο υπολογισμό σήμερα και δείχνοντας την απόσταση των μεγεθών έχουν κάτι αποδείξει! Όχι! Δεν έχουν αποδείξει τίποτα. Ασφαλής ένδειξη για το πού βρίσκονται τα στοιχεία του εξωτερικού χρέους της χώρας είναι το ποσοστό εξυπηρέτησης, αυτό το οποίο εκ παραδρομής, πιστεύω, αλλά οπωσδήποτε λανθασμένα η επιτροπή αποφαινεται στην έκθεσή της ότι είναι χαμηλό και την ανησυχεί. Ναι, το ποσοστό είναι χαμηλό. Το 1992 ήταν 12,1%, το 1993 ήταν

13,2%, σήμερα είναι 7%. Είναι 7% και αυτό απαντάει σε αυτή τη μόνιμη επωδó, ότι ο Κληρίδης που υπολόγιζε το κατά κεφαλήν χρέος τι μας έλεγε, σήμερα είναι χειρότερα τα πράγματα. Δεν είναι, σίγουρα, χειρότερα.

Ο κ. Χρίστου, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, εκ μέρους του ΑΚΕΛ μάς έχει βεβαιώσει ότι ο κρατικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να αποτελεί απλά ένα οικονομικό εργαλείο στο οποίο να εμφανίζονται τα κονδύλια των δαπανών και ο τρόπος κατανομής τους. Εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη φαίνεται να έχει ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, ο οποίος και επέμεινε ότι ο προϋπολογισμός δεν καθορίζει πολιτική, για να μας εξηγήσει ακόμα ότι στο δικό μας καθεστώς ο ετήσιος προϋπολογισμός δεν είναι ουσιαστικά τίποτε άλλο παρά εξουσιοδότηση των ετήσιων δαπανών που προτείνει η εκτελεστική εξουσία. Δε συμπλέει όμως με αυτή την άποψη ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ. Ο κ. Ομήρου ανέφερε χαρακτηριστικά ότι η ετήσια συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί θέμα μείζονος πολιτικής, πολιτειακής και οικονομικής σημασίας και ταυτόχρονα μια σημαντική στιγμή για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, η οποία έχει την ευκαιρία να διατυπώσει τη συνολική της θέση απέναντι στην κυβερνητική πολιτική. Ωσάν να προσπαθούσε ο κ. Ομήρου να βρεθεί στον αντίποδα του κ. Παπαδόπουλου, που λίγο πριν είχε επιλέξει να δηλώσει από του βήματος: «Η οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της οποιασδήποτε κυβέρνησης, ιδιαίτερα σε προεδρικό σύστημα, δεν εκφράζεται ούτε καθορίζεται με τον ετήσιο προϋπολογισμό».

Έστω. Ευτυχώς δεν είναι δική μου δουλειά να βρω τρόπο να δείξω ότι αυτά τα τρία κόμματα μπορεί και να έχουν κοινή προσέγγιση και πολιτική. Δε θα διεκδικήσουμε ρυθμιστικό ρόλο, για να συγκεράσουμε αυτές τις δύο διαφορετικές απόψεις' θα ζήσουμε με τις αντιφάσεις. Πάντως εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε ανάγκη να εξηγήσουμε αν ο προϋπολογισμός έχει ή δεν έχει ή πόσο έχει σχέση με την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, διότι δε θα κριθούμε κατ' αυτό τον τρόπο, για το τι θα ψηφίσουμε, αλλά θα

ψηφίσουμε κρίνοντας τον ίδιο τον προϋπολογισμό χωρίς άλλα πράγματα κατά νουν. Και πρέπει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα Κοινοβούλιο που σέβεται τον εαυτό και τη σοβαρότητά του να κρίνουμε τον προϋπολογισμό και τη δημοσιονομική πολιτική στη βάση των δεδομένων και των αδιάψευστων στοιχείων.

Έχουμε, λοιπόν, να εγκρίνουμε έναν προϋπολογισμό που προβλέπει δημοσιονομικό έλλειμμα ύψους £153,7 εκατομμυρίων, δηλαδή το ίδιο περίπου με εκείνο του 2001 και του 2000 αλλά σαφώς χαμηλότερο από εκείνο του 1999, όταν ήταν £201 εκατομμύρια, ή του 1998, όταν ήταν £258 εκατομμύρια. Αυτό όμως δε φάνηκε να συγκινεί συναδέλφους του ΑΚΕΛ, που ένιωσαν και πάλι την ανάγκη να συναγωνιστούν αλλήλους στο ευγενές αγώνισμα του φιλολάου μηδενισμού.

Κατά κόρον έχει ακουστεί το επιχείρημα ότι η κυβέρνηση αυτή στερείται οράματος και στρατηγικής για την ανάπτυξη, ότι στερείται αναπτυξιακής πολιτικής, ότι περικόπτει τα αναπτυξιακά κονδύλια και, βέβαια, ότι θα πρέπει να μετακαλέσουμε εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό, όχι αυτούς που έρχονται και τους απορρίπτουμε συλλήβδην, διότι έλεγε ο κ. Ευαγόρου πριν για κάποιους ότι “είναι δεικτοκεντρική η προσέγγισή τους” ωσάν να υπάρχουν οικονομολόγοι οι οποίοι μπορούν να μιλήσουν χωρίς αναφορά σε δείκτες. Εν πάση περιπτώσει, να φέρουμε άλλους, να μετακαλέσουμε άλλους εμπειρογνώμονες, να μας εξηγήσουν αυτό το πρωτοφανές φαινόμενο, που μπορεί, να τους αξιώσει και σε βραβείο Νόμπελ, πώς μπορεί, όταν υπάρχει ένα κράτος που δεν έχει αναπτυξιακή πολιτική, η κυπριακή οικονομία να παρουσιάζει το ρυθμό μεγέθυνσης που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια! Να δούμε τους αριθμούς, να δούμε και να τους συγκρίνουμε και με παλαιότερες εποχές, όπου παρά το γεγονός ότι σήμερα ξεκινάμε από ψηλότερη βάση, από ψηλότερο αναπτυξιακό επίπεδο και είναι αναμενόμενο να είναι πιο δύσκολο να πιάσουμε ρυθμούς του παρελθόντος, παρ’ όλα αυτά τα τελευταία χρόνια, από το 1998 περίπου μέχρι το 2001,

ο ρυθμός ανάπτυξης, ο ρυθμός μεγέθυνσης της οικονομίας κυμαίνεται από 4% μέχρι 5%, που είναι σαφώς μεγαλύτερος από αυτόν των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχεδόν διπλάσιος, και έτσι θα έπρεπε να ήταν· δεν αποτελεί αυτό απόδειξη κατορθώματος, πλην όμως αποτελεί δείγμα του ότι υπάρχει μία αναπτυξιακή ροπή στην κυπριακή οικονομία η οποία επιτρέπει -και εδώ είναι το ζητούμενο και εδώ θα είναι ο γνώμονας πολιτικής των επομένων χρόνων- να επιτύχουμε και ουσιαστική σύγκλιση με την Ευρώπη· όχι μόνο την ονομαστική σύγκλιση των δεικτών και των κριτηρίων της οικονομικής πολιτικής αλλά και την ουσιαστική σύγκλιση των εισοδημάτων, των κοινωνικών παροχών και όλων των άλλων τα οποία δικαίως ζητούν οι πολιτικές δυνάμεις.

Ωστόσο, μιλώντας για την αναπτυξιακή πολιτική δεν μπορώ να παραλείψω... και επειδή θα αναφερθώ και σε κάτι που είπε ο συνάδελφος του ΑΚΕΛ, ο Γιώργος ο Λιλλήκας, που τράβηξε την προσοχή μου -ήταν το κλείσιμο της ομιλίας του- ότι ο εκσυγχρονισμός θέλει αλλαγή- εννοούσε αλλαγή του κυβερνητικού σχήματος. Είναι αλήθεια αυτό, χωρίς κατ' ανάγκην να το στενέψουμε τόσο. Είναι αλήθεια ότι ο εκσυγχρονισμός θέλει αλλαγή, θέλει να αλλάξουμε μυαλά, θέλει να αλλάξουμε πολιτικές, θέλει να ζούμε με τον καιρό μας -αυτό σημαίνει να είσαι σύγχρονος- και με τις τάσεις του κόσμου σήμερα και να δεχθούμε, να καταδεχθούμε αυτά τα οποία η διεθνής εμπειρία έχει καταξιώσει, όπως είναι η συνέργεια, η συνεργασία του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

Όταν λοιπόν αυτή η Βουλή στο τέλος -μετά από πολύ προβληματισμό, είναι αλήθεια- ενέκρινε την ιδιωτική χρηματοδότηση των αεροδρομίων -£200 εκατομμύρια περίπου- αυτό το πράγμα δεν είναι τμήμα της αναπτυξιακής πολιτικής; Δεν είναι ένας τρόπος εξωπροϋπολογισμικής χρηματοδότησης που δεν αυξάνει το δημόσιο χρέος, για το οποίο όλοι ανησυχούμε, που δεν εγείρει θέμα χρηματοδότησης εσόδων του κράτους,

δηλαδή φορολογιών, αφού έλεγε ο κ. Ευαγόρου πριν ότι «πληθωρικά, άφθονα αυτή η κυβέρνηση επιβάλλει νέες φορολογίες»; Εγώ προκαλώ να συζητήσουμε και να δούμε τους δείκτες, πόσο αυξάνονται και οι άμεσοι και οι έμμεσοι φόροι χρόνο με το χρόνο, σήμερα και πριν, σε προηγούμενες κυβερνήσεις. Να τα δούμε αυτά και να δούμε επιτέλους αν αληθεύει αυτή η επωδός: Αυτή η κυβέρνηση που βάζει συνέχεια φόρους. Δεν είναι αλήθεια, δεν το επιβεβαιώνουν οι αριθμοί. Ωστόσο, θα ήθελα να πω ότι, εκεί όπου κριθήκαμε για μια αλλαγή νοοτροπίας, εκεί όπου θα έπρεπε να συγκατανεύσουμε σ' αυτές τις σύγχρονες μεθόδους χρηματοδότησης της ανάπτυξης, το ΑΚΕΛ είπε "όχι", το ΑΚΕΛ ήταν αντίθετο, γιατί μένει προσκολλημένο σε κάποιες άλλες ιδέες και προτεραιότητες. Δική τους υπόθεση, αλλά, όταν λέμε ότι ο εκσυγχρονισμός θέλει αλλαγή, θα πρέπει να το εννοούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα συγκρατείται κάτω από το 3% και με το φετινό προϋπολογισμό είναι σίγουρα μια απολύτως θετική εξέλιξη, που διασφαλίζει τις αναπτυξιακές συνθήκες, συμβάλλει στην αντιπληθωριστική προσπάθεια και κυρίως κρατά τη χώρα σταθερά στην πορεία ένταξης. Το ότι το χαμηλό δημοσιονομικό έλλειμμα των τελευταίων τριών χρόνων -2000 έως 2002, βάζω και αυτό τον προϋπολογισμό- συντρέχει με πληθωρισμό που έχει χαλιναγωγηθεί και τεθεί υπό έλεγχο κάτω από 2% πέρσι αποτελεί ένα επίτευγμα, κυρίως γιατί συνδυάζεται ακόμα με μεγέθυνση, όπως είδαμε, σαφώς ταχύτερη του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πόσο μάλλον όταν αυτές οι επιδόσεις, τις οποίες θα ζήλευαν οι δεκαπέντε, συνδυάζονται με συνθήκες πλήρους απασχόλησης, πράγμα που συμβαίνει μόνο σε τρεις τέσσερις άλλες χώρες ανά το παγκόσμιο. Και θα επιμείνω λίγο σε αυτό: Συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Δεν ξέρω τι έχουν κατά νουν οι συνάδελφοι που το αμφισβητούν, ωστόσο, αν δεν έχουν εμπιστοσύνη στους αριθμούς της κυβέρνησης...

άκουσα να γίνονται υπολογισμοί και με νέες μεθοδολογίες. Ας γίνουν με όλες. Σημασία έχει ότι θα πρέπει να κάνουμε και διεθνείς συγκρίσεις με την ίδια μεθοδολογία και, με όποια μεθοδολογία και αν υπολογίσουμε την ανεργία, είναι στην Κύπρο σαφώς πολύ πολύ μικρότερη από ό,τι είναι διεθνώς.

Αυτό, βεβαίως, δε σημαίνει και τίποτα, σημαίνει και πολλά ταυτόχρονα. Δε σημαίνει τίποτα, διότι, όταν ένας εκπρόσωπος του λαού, ένας βουλευτής, αντικρίσει βγαίνοντας έξω από το κτίριο αυτό έστω και έναν άνεργο, είναι ένα πρόβλημα. Άνθρωπος ο οποίος είναι έτοιμος να εργαστεί και δε βρίσκει εργασία είναι ένα πρόβλημα. Φυσικά, αν κάνουμε το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης εργασίας στην Κύπρο, όπως υπενθύμισε και ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού την Τετάρτη, θα έπρεπε να λάβουμε υπόψη και τους ξένους εργαζόμενους, όχι για τίποτε άλλο, αλλά για να καταλάβουμε ότι το ποσοστό ανεργίας είναι πραγματικά αρνητικό στην Κύπρο.

Εν πάση περιπτώσει, αν δεν έχουν εμπιστοσύνη ούτε καν στα επίσημα στοιχεία της κυβέρνησης, ας ανατρέξουν σε διεθνείς οργανισμούς, στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας, για παράδειγμα, ας ζητήσουν τους αριθμούς... προσωπικά από την προεκλογική περίοδο είχα προκαλέσει το ΑΚΕΛ, και ακόμη περιμένω απάντηση, να ονομάσουν τέσσερις πέντε χώρες διεθνώς, ανά το παγκόσμιο, με χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας. Γιατί το λέω; Γιατί αυτό σημαίνει πολύ απλά ότι η Κύπρος έχει μία από τις καλύτερες επιδόσεις στον κόσμο στην απασχόληση. Και ναι, τα ποσοστά ανεργίας που κυμαίνονται γύρω στο 3% -πότε πάνω, πότε κάτω και είναι και διαχρονικό περίπου αυτό το γεγονός στην Κύπρο- προσομοιάζουν με συνθήκες πλήρους απασχόλησης, χωρίς να σημαίνει αυτό, για όσους γνωρίζουν την αλφαβήτα της οικονομολογίας, ότι δεν έχουμε ανέργους. Είναι όμως δυνητικά συνθήκες πλήρους απασχόλησης· έτσι αποκαλείται, αυτό συμβαίνει και αυτός είναι ο στόχος πολιτικής όλων των σύγχρονων,

οικονομικά πολιτισμένων κρατών, που δεν τον επιτυγχάνουν όπως τον έχει επιτύχει η Κύπρος.

Το ότι το δημόσιο χρέος, παρ' όλα αυτά, αυξάνεται ως απόλυτο μέγεθος δεν προκαλεί καμία έκπληξη. Πώς μπορούσε να γίνει αλλιώς, όταν οι ετήσιοι προϋπολογισμοί ήταν πάντα ελλειμματικοί, λιγότερο ή περισσότερο, πλην όμως ελλειμματικοί; Πρέπει, ωστόσο, να σημειώνεται με έμφαση ότι ως ποσοστό του ΑΕΠ διατηρείται, έστω και δύσκολα, στα όρια που επιτρέπει η συνθήκη του Μάαστριχτ. Δεν είναι λίγο πράγμα μία χώρα όπως η Κύπρος να ικανοποιεί, ειδικά φέτος, όλα τα κριτήρια σύγκλισης που, με την όποια συσσωρευμένη σοφία τους, θέτουν οι δεκαπέντε της Ευρωπαϊκής Ένωσης! Αυτό σημαίνει ότι η χώρα μάς όχι μόνο είναι έτοιμη για ένταξη, αλλά θα μπορεί αμέσως μετά να συμμετάσχει και στη ζώνη του ευρώ, την ΟΝΕ, και έτσι πρέπει να παραμείνει μέχρι τέλους.

Για το ότι μπορεί κανείς να ασκήσει κριτική στη διάρθρωση και το όλο σύστημα των δημόσιων οικονομικών στην Κύπρο δε χωρά αμφιβολία. Άλλο όμως κριτική και άλλο σαρωτικός μηδενισμός. Εξάλλου, μια τέτοια κριτική κάθε άλλο παρά με στενά κομματικά κριτήρια πρέπει να γίνεται. Μήπως είναι αυτή η κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός που έχουν θέσει τις βάσεις του καρκινοτρόπου κρατικού μισθολογίου; Όχι, αν και ελέγχεται η κυβέρνηση, που δεν μπόρεσε ακόμα, κύριε υπουργέ, να κάμει μια μεγάλη μεταρρύθμιση σε αυτό τον τομέα. Μήπως είναι αυτή η κυβέρνηση που υιοθέτησε και εφάρμοσε παράλογα συστήματα, όπως εκείνο της κρατικής επιδότησης όχι μόνο των καυσίμων, αλλά και των εγγυημένων από το κράτος, όσο ίσως και ανεξέλεγκτων, κερδών των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών; Όχι βέβαια! Δεν είναι αυτή η κυβέρνηση, αν και δεν μπορεί άλλο να καθυστερεί τον εκσυγχρονισμό του.

Για το ότι υπάρχει έδαφος για διαρθρωτικές αλλαγές στα δημόσια οικονομικά δεν υπάρχει αμφιβολία. Θαρραλέες διαρθρωτικές αλλαγές. Αυτό όμως πρέπει να το καταλάβουν και πολιτικά να το εννοούν πρώτα εκείνες οι κομματικές δυνάμεις που με κάθε τρόπο εμπόδισαν και καθυστέρησαν την εκτός προϋπολογισμού χρηματοδότηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Και εδώ θα τονίσω ότι, εκτός από τα αεροδρόμια, η κυβέρνηση έχει ήδη εγκρίνει σειρά αναπτυξιακών έργων ύψους £300 εκατομμυρίων που δε φαίνονται πουθενά σε αυτό τον προϋπολογισμό. Και, αν έχουμε την καλή θέληση και την ευρύτητα πνεύματος επιτέλους, θα εγκριθούν και θα υλοποιηθούν και αυτά και είναι έργα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη.

Αν εισακούαμε το ΑΚΕΛ, που συντηρητικά επέμενε στο παλιό κρατικό μοντέλο και καταψήφισε την ιδιωτική χρηματοδότηση, τότε είναι που το δημοσιονομικό έλλειμμα θα εκτοξευόταν τα επόμενα χρόνια στα ύψη και το δημόσιο χρέος δε θα είχε καμιά σχέση με αυτό που σήμερα κρίνεται ήδη ψηλό. Το ότι χρειάζονται και άλλες αλλαγές και καινοτομίες είναι βέβαιο. Γι' αυτό δεν μπορεί παρά να σημειώσουμε με ικανοποίηση τη ρεαλιστικά φιλοπρόοδη στάση των σοσιαλδημοκρατών. Στην ομιλία του στη Βουλή ο κ. Ομήρου ξεκαθάρισε ότι το κόμμα του βλέπει θετικά το ενδεχόμενο αναδιάρθρωσης ημικρατικών οργανισμών μέσα από μετοχοποίηση. Και αυτό παρά τις απόψεις που μπορεί το κόμμα αυτό να έχει σε άλλα ζητήματα. Και αυτό παρά το γεγονός ότι κανείς δε θεωρεί πανάκεια αυτή τη διαδικασία, η οποία όμως κρίνεται αναγκαία.

Ας ελπίσουμε λοιπόν ότι, εκεί που εκφράζεται η κυβερνητική βούληση για εκσυγχρονιστικές αλλαγές, θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε υπερνικώντας τα συντηρητικά αντανάκλαστικά, ότι θα βρεθούν συγκλίσεις που θα επιτρέψουν λύσεις για το καλό της χώρας και όχι των κομμάτων ή των κυβερνήσεων. Το πραγματικό ερώτημα είναι ποιοι εμποδίζουν τις αλλαγές και τις καινοτομίες και από εκεί και πέρα καίριο ερώτημα είναι ποιοι παραβλέπουν αυτό το αλάθητο πολιτικό κριτήριο δοκιμάζοντας να

χτίσουν συμμαχίες γύρω από παρωχημένα δόγματα ή άλλες προσωποπαγείς επιλογές. Το ότι η στάση του Δημοκρατικού Κόμματος θα είναι αυτή της τήρησης αποχής, ενώ αντιπολιτεύεται, κάτι που ειδικά φέτος θα κάμει και το ΚΙΣΟΣ, κατά τρόπο που να μη δημιουργηθούν αδιέξοδα και δυσλειτουργίες στο κράτος εκτιμάται δεόντως. Αυτό όμως δεν αναιρεί ούτε το δικαίωμα του ΔΗΚΟ να ασκήσει κριτική, αλλά ούτε και το δικαίωμα του Δημοκρατικού Συναγερμού να σχολιάσει και, αν χρειάζεται και κρίνει, να εξάρει τη θετική τροπή των δημοσιονομικών μεγεθών. Ας μην υπερβάλλουμε λοιπόν και ας μην μπαίνουμε σε θολά νερά ψυχολογικών εκβιασμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μπορεί η έγκριση του προϋπολογισμού να μην είναι το παν, μπορεί ακόμη να μην εξαντλεί καν την κρίση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, σίγουρα όμως είναι σημαντικότερη υπόθεση από τις ευκαιριακές κομματικές συμπλεύσεις και συμμαχίες για τη δημιουργία εντυπώσεων ή ίσως και για την ψυχολογική εξασφάλιση ενόψει κάποιων ευρύτερων στόχων πολιτικής. Σημαντικές αποφάσεις πολιτικής συναρτώνται με τον ίδιο τον προϋπολογισμό, όπως η συνέργεια κράτους και ιδιωτών στην ανάπτυξη, όπως η ανταγωνιστική αναμόρφωση του ημικρατικού τομέα με τις μετοχοποιήσεις, όπως ακόμα και η σημαντική φορολογική μεταρρύθμιση, την οποία ελάχιστα έλαβαν υπόψη συνάδελφοι που σχολίασαν την κοινωνική πολιτική, την κατανομή του εισοδήματος, ωσάν η φορολογική μεταρρύθμιση να είναι κάτι που θα κάνει μόνη της η Βουλή. Όχι! Η Βουλή θα την εγκρίνει μαζί με τις προτάσεις της κυβέρνησης, ίσως με δικές της αλλαγές, ίσως με ριζικές αλλαγές, αλλά η πολιτική βούληση για φορολογική μεταρρύθμιση υπήρξε και από την κυβέρνηση και συνυπολογίζεται στην κρίση της Βουλής για την κοινωνική πολιτική, όπου, βεβαίως, δε χρειάζεται, φαντάζομαι, να υπενθυμίσω ότι μιλώντας για κατανομή εισοδημάτων το αφορολόγητο εισόδημα απ' τις £2.000 που ήταν

το 1992 είναι ήδη στις £6.000, που σήμερα κρίνεται και είναι χαμηλό και θα αυξηθεί με βεβαιότητα σύντομα.

Σε αυτές τις οριακές αποφάσεις πολιτικής είναι που θα ξεχωρίσουν οι προτάσεις και οι δυνάμεις που κοιτάνε μπροστά και εκείνοι που μένουν προσκολλημένοι στο χθες, στα παλιά μοντέλα και στις συνταγές του. Ας μη μας ξεγελά, λοιπόν, η πληθωρική και συχνά μηδενιστική αντιπολιτευτική ρητορική γύρω από τον προϋπολογισμό. Το ότι τα κόμματα κρίνονται στα δύσκολα, την ώρα που θα κληθούν να αφήσουν στην άκρη τη μικροκομματική στερεότυπη πολεμική, είναι κάτι περισσότερο από βέβαιο. Ο σημερινός απαιτητικός πολίτης μπορεί πια να καταγράψει ότι επιτεύχθηκε, έστω δύσκολα, σύγκλιση απόψεων στο κεφάλαιο της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με την ιδιωτική χρηματοδότηση. Θα σημειώσει ακόμα ότι υπάρχει ένα εκσυγχρονιστικό ρεύμα στο μέγα ζήτημα της μεταμόρφωσης του ημιδημόσιου τομέα με την πολιτική της απελευθέρωσης των αγορών και των μετοχοποιήσεων, που θα συμβάλει τελικά στην επίτευξη ψηλότερου βιοτικού επιπέδου και καλύτερων συνθηκών για τον καταναλωτή. Αυτά είναι που θα πρέπει να απαιτήσουμε από το κομματικό σύστημα αφήνοντας υποχρεωτικά στην άκρη τους συντηρητικούς και τις όποιες ιδεοληψίες τους και τότε θα μπορέσει και η Βουλή γόνιμα και εποικοδομητικά να ελέγξει και την κυβέρνηση ως προς το βαθμό στον οποίο υλοποιεί τις εξαγγελίες της για μια εκσυγχρονιστική πολιτική.

Επειδή εξαντλείται και ο χρόνος, θα μπορούσα να απαντήσω σε επιχειρήματα που έχουν ακουστεί, πολλά από τα οποία δε στηρίζονται, δεν υποστηρίζονται από τα γεγονότα που μπορεί κάποιος να παραθέσει. Δεν είναι όμως αυτοσκοπός αυτή η κομματική αντιπαράθεση, δε θα απαντήσω στον κ. Κατσουρίδη. Ξέρω, θα μου πείτε ότι δε μιλήσατε, αλλά θα μπορούσα ίσως να σας απαντήσω από τώρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν είναι προσωπικό το θέμα, αγαπητέ συνάδελφε, θέλω να πω όμως ότι πολλές φορές λίγο πολύ η κάθε πλευρά ξέρει τι θα πει και τι θα ισχυριστεί η άλλη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπει ο κ. Προδρόμου, κύριε Πρόεδρε, να τον ρωτήσω κάτι.

Εγώ δεν έχω καμία ένσταση να μου απαντήσει από τώρα, αλλά θα ήθελα να μου απαντήσει και εκ των υστέρων μόνο για ένα μέρος της ομιλίας μου που θα ακούσει, για το Κυπριακό.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αυτό, αγαπητέ συνάδελφε, θα το ρυθμίσουμε εκτός αυτής της συζητήσεως, διότι δε θα έχω τη δυνατότητα να σας απαντήσω.

Εξαντλώντας το χρόνο θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να επαναφέρω μία πρόταση εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία ακριβώς ανταποκρίνεται σε αυτές τις νέες εποχές που μπαίνουμε, σε ένα πνεύμα πραγματισμού που πρέπει να έχουμε σεβόμενοι μεν τις διαφορές των δε, αλλά προσπαθώντας να βρούμε λύσεις πέρα από δόγματα και ιδεοληψίες. Και αναγνωρίζοντας το μέγεθος των πολιτικών ζητημάτων που διακυβεύονται σήμερα με τη δημοσιονομική πολιτική, θα ήθελα να επαναφέρω εκ μέρους του αναπληρωτή προέδρου του κόμματός μας, του κ. Δημητρίου, πρόταση, ούτως ώστε να σχηματιστεί μία επιτροπή σοφών, όπως την αποκαλεί, για τη μελέτη των προβλημάτων και για την υποβολή πρακτικών εισηγήσεων και προτάσεων για τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα των δημοσίων οικονομικών. Αυτή την πρόταση ο κ. Δημητρίου την έχει υποβάλει ξανά, θα ήθελα με την ευκαιρία όμως να την καταθέσω και να παρακαλέσω να συμπεριληφθεί στα πρακτικά.

[Ακολουθεί η πρόταση του αναπληρωτή προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Παναγιώτη Δημητρίου αναφορικά με τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας:

Λευκωσία, 25 Ιανουαρίου 2002

Πρόεδρο
Βουλής των Αντιπροσώπων,
Λευκωσία.

Κύριε Πρόεδρε,

Το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος ήταν και παραμένουν κατά τη γνώμη μου οι δύο βασικές πληγές της εθνικής οικονομίας μας. Για να υπάρξει θεραπεία χρειάζεται συλλογική προσπάθεια, πλειοψηφική τουλάχιστο συναίνεση στη Βουλή και οπωσδήποτε πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης να συνεργαστεί με όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες και κατά κύριο λόγο με τη Βουλή για τη λήψη των απαιτούμενων δραστικών και εν πολλοίς επώδυνων μέτρων που δυνατό να χρειαστεί να ληφθούν.

Κατά τα τελευταία χρόνια κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, προτείνω κατ' επανάληψη τη σύσταση, με πρωτοβουλία της Βουλής, "Επιτροπής Σοφών" για μελέτη των προβλημάτων αυτών και υποβολή πρακτικών εισηγήσεων και προτάσεων για αντιμετώπισή τους. Την πρόταση αυτή υπέβαλα και γραπτώς στον τότε Πρόεδρο της Βουλής με επιστολή μου ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2000, την οποία και επισυνάπτω.

Αντί ομιλίας στη Βουλή και συμμετοχή μου στη συζήτηση του Προϋπολογισμού για το έτος 2002, επαναφέρω την πρότασή μου αυτή και παρακαλώ και πάλι να τη θέσετε σε σύσκεψη Αρχηγών και Εκπροσώπων των κομμάτων για λήψη σχετικής απόφασης.

Είμαι στη διάθεσή σας για λεπτομερή επεξήγηση και αιτιολόγηση της πρότασής μου.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Δημητρίου,
Βουλευτής Λευκωσίας.

- Κοιν.: 1. Υπουργό Οικονομικών
2. Αρχηγούς και Εκπροσώπους Κοινοβουλευτικών Κομμάτων
3. Πρόεδρο Επιτροπής Οικονομικών

7 Ιουλίου 2000

Πρόεδρο
Βουλής των Αντιπροσώπων,
Λευκωσία.

Κύριε Πρόεδρε,

Από τις συζητήσεις στη Βουλή και από άλλες δημόσιες συζητήσεις γύρω από τα οικονομικά μας πράγματα διαφαίνεται, ότι όλοι ανησυχούν για την κατάσταση των δημόσιων οικονομικών του τόπου μας και πιο συγκεκριμένα για την αυξητική τάση του δημοσιονομικού ελλείμματος, του δημόσιου χρέους και του πληθωρισμού.

Είναι κοινή θέση όλων, ότι τα δημόσια οικονομικά και η οικονομία μας γενικότερα αποτελούν μέρος της εθνικής μας υπόθεσης. Είναι δηλαδή εθνικής σημασίας ζήτημα, που σχετίζεται άρρηκτα με την ευόδωση του εθνικού μας αγώνα και της ενταξιακής μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση πορείας.

Δυστυχώς δεν είναι δυνατό με τις υπάρχουσες πολιτικές διαδικασίες, τις προεκλογικές κομματικές αντιπαραθέσεις και τις κοινοβουλευτικές ισορροπίες να αντιμετωπιστούν συνυπεύθυνα και συλλογικά τα τόσο πιεστικά προβλήματα των

δημόσιων οικονομικών. Γι' αυτό επαναφέρω την πρόταση που και πέρσι και φέτος κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών έχω υποβάλει προς το Σώμα:

Με πρωτοβουλία της Βουλής και σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών να συσταθεί πενταμελής Επιτροπή Ανεξάρτητων Οικονομολόγων (Επιτροπή Σοφών) με εντολή την υποβολή πρακτικών εισηγήσεων και προτάσεων για αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Διαζευκτικά η επιτροπή αυτή θα μπορούσε να αποτελείται από όλους τους πρώην Υπουργούς Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η υλοποίηση των εισηγήσεων της επιτροπής θα πρέπει να προωθηθεί, μετά ταύτα, από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών.

Εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, να θέσετε την πρότασή μου ενώπιον των αρχηγών και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων για συζήτηση της πρότασης και για λήψη σχετικής απόφασης.

Με εκτίμηση,
Παναγιώτης Δημητρίου,
Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος
Δημοκρατικού Συναγερμού

Κοιν.: Υπουργό Οικονομικών]

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να απαντήσω σε ένα ερώτημα που πιθανώς να εγείρεται από τη συνηγορία του Δημοκρατικού Συναγερμού για την έγκριση του προϋπολογισμού: Είναι όλα ρόδινα; Βεβαίως και όχι! Εμείς λέμε ότι εξακολουθεί να υπάρχει απόλυτη ανάγκη για διαρθρωτικές αλλαγές, ιδιαίτερα στο δημόσιο τομέα. Για το πρόβλημα της παραγωγικότητας, το πρόβλημα του υπέρογκου κρατικού μισθολογίου υπάρχουν αλλαγές που πρέπει να γίνουν. Είναι καιρός να εισαγάγουμε και

διαχείριση, που σε άλλες χώρες εθεωρείτο σύγχρονη ήδη από τη δεκαετία του εβδομήντα, την εξορθολογιστική διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, με επιμέρους επιλογή προτεραιοτήτων όσον αφορά τις δαπάνες κάθε υπουργείου και υπηρεσίας και όχι με καταμερισμό στα υπουργεία και με βάση το αν πήρε πολλά ή λίγα η παιδεία ή η υγεία, αλλά με αξιολόγηση της ίδιας της οικονομικής και της κοινωνικής ή άλλης πολιτικής προτεραιότητας των δαπανών, όπως και με τακτικό έλεγχο σε όλες τις βαθμίδες της απόδοσης των διαφόρων δαπανών.

Θα έλεγα λοιπόν ότι η γραμμή μας θα πρέπει να είναι να επιτεθούμε στα αίτια που δημιουργούν τα ελλείμματα παρά να φιλολογούμε για τα ελλείμματα και για το ύψος τους και θα ήθελα να πω ότι και εμείς ανησυχούμε για τη φετινή χρονιά, διότι μέσα στο διεθνές περιβάλλον, που είναι ασταθές και υπάρχουν ακόμα υποψίες ύφεσης, έχουμε δει να υπάρχουν αυξήσεις στον ημικρατικό τομέα. Δε θα θέλαμε να θεωρηθεί δεδομένο ότι θα επιβαρυνθεί και το μισθολόγιο του δημόσιου τομέα και είναι κάτι αυτό που θα ανατρέψει τις δημοσιονομικές προβλέψεις. Χρειάζεται λοιπόν προσοχή και ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και κάποια σκέψη λιτότητας σε αυτό το επίπεδο, που είχε παρεξηγηθεί τόσο ο Υπουργός Οικονομικών όσο και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όταν τη ζήτησαν, διότι κάποιοι είπαν ότι τη ζητούν από τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους.

Θα επιφυλαχτώ για τη φορολογική μεταρρύθμιση, διότι θα γίνει χωριστή συζήτηση, αν και σίγουρα θα αλλάξει αυτά τα δημοσιονομικά μεγέθη, και θα καταλήξω λέγοντας ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ουδέποτε θέλει να είναι άκαμπτος αντιφάσκοντας με τον εαυτό του, αλλά λαμβάνοντας υπόψη την τομή που έγινε στον κόσμο με τα γεγονότα του περασμένου Σεπτεμβρίου εμείς δεν αποκλείουμε να υπάρξει σε κάποια στιγμή ανάγκη για κάποιες ενέσεις επεκτατικής πολιτικής. Δεν είναι αυτοσκοπός η δημοσιονομική λιτότητα και η πειθαρχία. Σε γενικές γραμμές πρέπει να

διατηρούμε τους δείκτες για τον υπέρτατο στόχο της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά την ίδια ώρα εμείς θα ενθαρρύνουμε την κυβέρνηση να έρθει, ναι, με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, αν και αυτοί πάνε να δαιμονοποιηθούν, εάν φανεί ότι χρειάζονται αναπτυξιακές ενέσεις στην οικονομία.

Θα ήθελα να κλείσω λέγοντας ότι ουσιαστικότερος λόγος για να υπερψηφίσουμε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να κλείσετε, διότι μας είπατε έξι φορές ότι θα κλείσετε!

(Γελά)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έν' για τα καλά τούτην τη φοράν!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τελειώνοντας θα τελειώσετε, ελπίζω!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Νομίζω περιπαίζετε μας!

(Γελά)

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Θεοδώρου, απλώς για να τελειώσω κάπως όμορφα με τρεις γραμμές.

Θα έλεγα λοιπόν ότι ο ουσιαστικότερος ίσως λόγος για να υπερψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό είναι ότι προτείνει μία οικονομική διαχείριση των δημόσιων οικονομικών που μπορεί να προετοιμάσει με τον καλύτερο τρόπο το έδαφος και για τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και τις τομές που θα εκσυγχρονίσουν την κυπριακή οικονομία με προδιαγραφές του εικοστού πρώτου αιώνα και στο επίπεδο πλέον μιας αναπτυγμένης και όχι αναπτυσσόμενης οικονομίας, διότι εδώ ακριβώς πρέπει να αντιμετωπιστεί και η πρόκληση για ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πρόδρομου Προδρόμου, ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Και εγώ ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατανοώ ότι είμαστε κουρασμένοι, όμως θα παρακαλούσα πολύ, επειδή ίσως είμαστε και πιο μακριά εμείς και δεν μπορούμε να μιλούμε με κανέναν...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Θέλετε παρέα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα ήταν άσχημο. Ακούγονται πολύ οι ομιλίες και κουράζουν, κουράζουν και τον ομιλητή ψυχολογικά, και γενικότερα η εικόνα που παρουσιάζουμε δεν είναι εκείνη που θα θέλαμε όλοι να παρουσιάζουμε, γι' αυτό να παρακαλέσω έτσι να δείξετε και την κατανόησή σας. Σε καμιά, μιάμιση ώρα, δύο το πολύ, θα κάνουμε διάλειμμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Φταιν τα μεγάφωνα, κύριε Πρόεδρε. Άμα τα κάνουμε έτσι, δε δουλεύουν. Άμα τα κάνουμε αλλιώς, σφυρίζουν. Δεν κατάλαβα. Ποιος πλήρωσε, ποιος είναι υπεύθυνος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να βάλουμε και τούτο το θέμα τώρα στην ημερήσια διάταξη, κύριε Παπαδόπουλε;

Αν ο λόγος που μιλούμε μεταξύ μας είναι τα μεγάφωνα, εγώ λέω να τα ξηλώσουμε, να τελειώνουμε. Αλλά ο λόγος που μιλούμε είναι τα μεγάφωνα τα οποία εκπέμπουν από μέσα μας. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Λοιπόν, παρακαλώ, ο κ. Πιπτοκοπίτης έχει το λόγο. Και, αν θέλετε, μην κάμνετε ησυχία τώρα που θα μιλά ο Νίκος!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω τον πρόλογο της ομιλίας του κ. Πιπτοκοπίτη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να πείτε κάτι;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να κάνω τον πρόλογο της ομιλίας του κ. Πιπτοκοπίτη.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αν θα μεταπηδήσετε προς το ΔΗΚΟ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά αυτές τις δύο μέρες, ακούγοντας με προσοχή τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, κάπου προσωπικά τουλάχιστον έχω συγχυστεί. Είναι το κράτος θαύμα ή είναι το κράτος μπανανία; Πρέπει επιτέλους να επιλέξουμε ποιο από τα δύο είναι. Και, επειδή σέβομαι τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον εκτιμώ, υποστηρίζω εκείνη την πλευρά σύμφωνα με την οποία δεν είναι το κράτος θαύμα, αλλά είναι το κράτος μπανανία.

Ακούσαμε εδώ τόσους αριθμούς και ότι έχουν γίνει τόσες παροχές, αλλά δεν έχουμε ακούσει από κανέναν πώς και από πού έχουν εξευρεθεί αυτά τα χρήματα και αυτά τα κονδύλια. Δε μας είπε κανένας απολύτως για το 1991, όταν εφαρμόστηκε για πρώτη φορά ο ΦΠΑ, και δε μας είπε κανένας ότι το 1993 αυξήθηκε στο 8% και το 2000 αυξήθηκε στο 10%. Δε μας έχει πει κανένας. Οι ομιλίες όλων των συναδέλφων έχουν περιστραφεί και έχουν κάνει αναδρομή στα τελευταία δέκα χρόνια προτάσσοντας όλα αυτά τα σπουδαία και τα μεγάλα τα οποία έχουν γίνει. Και δε μας έχουν πει ακόμα πόσοι άλλοι φόροι, άμεσοι ή έμμεσοι, έχουν επιβαρύνει αυτό τον πολίτη, το φορολογούμενο πολίτη. Σήμερα, με τον τρόπο που τα παρουσιάζουμε, είναι σαν να λέμε στους φορολογούμενους πολίτες «εκάμαμέ σας και χάρη», γιατί τους δώσαμε κάποια ψίχουλα. Εγώ περίμενα από τους κυβερνώντες ή τους συγκυβερνώντες ή τους

υποστηρικτές των κυβερνήσεων να μας πουν μέσα από ποια προγράμματα, μέσα από ποιες περικοπές, μέσα από ποια λιτότητα, μέσα από ποιες επενδύσεις που ήταν παραγωγικές είναι που έχουν εξευρεθεί αυτά τα κονδύλια και έχουν δοθεί ή έχουν επενδυθεί με τον τρόπο που με πολλή έπαρση πολλοί συνάδελφοι το έχουν αναφέρει.

Ακούμε πάρα πολλές φορές ότι το κατά κεφαλήν εισόδημα του Κύπριου είναι \$16.000. Τώρα πόσοι είναι αυτοί που πιάνουν τα \$16.000 ή τα \$116.000 ή τα \$2.016.000 είναι ένα άλλο πράγμα, γιατί πώς εξηγείται το ότι εξήντα οκτώ χιλιάδων ανθρώπων το εισόδημά τους δεν είναι £200 και εκατόν πενήντα χιλιάδων ανθρώπων είναι κάτω από τις £150. Και αν ακόμα έτσι ήταν τα πράγματα, θα φέρω μόνο ένα απλό παράδειγμα. Έχουν αναθεωρηθεί οι συντάξεις βάσει της αύξησης των ασφαλιστέων αποδοχών· αύξηση £3 και αύξηση του ενοικίου του τηλεφώνου £4 το μήνα. Από την άλλη λέμε ότι αυξήθηκαν οι συντάξεις. Έχει κανένας κοστολογήσει ή ειλικρινά έχει κανένας ενδιατρίψει, σ' αυτή τη χώρα που με τόση περηφάνια λέμε ότι συναγωνίζεται ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, στο ποια είναι η κατάσταση που επικρατεί;

Υπάρχει, αν θέλετε, μια πολιτική που αφορά τους εργαζομένους. Άκουσα και προχθές τον κ. Αναστασιάδη, τον έντιμο αρχηγό του Δημοκρατικού Συναγερμού, άκουσα και σήμερα, προ ολίγου, τον κ. Προδρόμου και άλλους που ούτε λίγο ούτε πολύ ισχυρίζονται ότι «κύριοι, δεν έχουμε ανεργία. Βρέστε μας άλλες πέντε χώρες ανά το παγκόσμιο και συγκρίνετέ μας με αυτές» και ότι ακόμα «εισάγουμε τόσο ξένο εργατικό δυναμικό που, αν δεν ήταν με τούτοι, τι θα γινόταν η Κύπρος». Και δε μας λένε την ίδια στιγμή ότι αυτή η ανεξέλεγκτη εισαγωγή ξένου εργατικού δυναμικού οδηγεί στην εκμετάλλευση των ανθρώπων. Είναι για πρώτη φορά που έχουν εφαρμοστεί τα προσωπικά συμβόλαια εργασίας, είναι για πρώτη φορά που απολύονται μαζικά από τις εργασίες τους κάποιοι, γιατί θεωρούνται υψηλόμισθοι, εφόσον έχουν βγάλει το ζουμί τους οι εργοδότες, και, αν πράγματι συμβαίνει να είμαστε οι μόνοι που δεν έχουμε

ανεργία, εξηγήστε μου πώς το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού έχει συνεχώς παθητικό και είναι πατισμένο. Αν σε μια χώρα, δηλαδή, όπου υπάρχει υπεραπασχόληση έχει καταρρεύσει το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού, τότε ειλικρινά θέλω κάποιον να μου το εξηγήσει.

Έχω κατηγορηθεί πάρα πολλές φορές και έχω φορτωθεί με ένα σωρό κοσμητικά στοιχεία, ακούοντας ότι τάχατές μου είμαι και ρατσιστής. Δεν απολογούμαι σε κανέναν, γιατί αυτοί που κόπτονται για κάποιους ούτε ξέρουν τι συμβαίνει ούτε και τους ενδιαφέρει. Και αν σήμερα σε διάφορες πόλεις της Κύπρου, πρώτα στην Πάφο και μετά αλλού, κινδυνεύουμε και έχει αλλάξει ο δημογραφικός χαρακτήρας -η Πάφος, εννοώ η δημαρχούμενη περιοχή, έχει είκοσι δύο χιλιάδες αυτόχθονες και έχει δεκαεννιά χιλιάδες ξένους, μόνιμους, τους οποίους πακέταραν εκεί- και όταν ακούεις τον Υπουργό Εσωτερικών να ανησυχεί και να πανικοβάλλεται, γιατί έχει φτάσει στο 9% το ξένο εργατικό δυναμικό στον τόπο, ε, τότε δεν ξέρω πού θα μας οδηγήσει αυτή όλη η κατάσταση.

Εμείς λέμε, ναι, βλέπουμε αυτούς τους ανθρώπους, δεν έχουμε αλλεργία ούτε για τη θρησκεία τους ούτε για το χρώμα τους ούτε για την προέλευσή τους, και τους σεβόμαστε. Αλλά την ίδια στιγμή πρέπει να σεβαστούμε και τη δική μας κοινωνία. Και θέλουμε σ' αυτή τη χώρα ο καθένας ο οποίος μπαίνει ή βγαίνει να μπαίνει νόμιμα. Γιατί τι είναι εκείνη, αν θέλετε, η προσπάθεια να σταματήσουμε τους λαθρομετανάστες τους επτά, τους οκτώ στους δέκα, και την ίδια ημέρα εκατό με διάφορους τρόπους, με τον πιο επίσημο τρόπο, σαν τουρίστες τάχατές μου, μπαίνουν καθημερινώς στη χώρα μας;

Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, είχαμε και έχουμε πάντοτε απόψεις και θέσεις, όταν διαφωνούμε με κάτι. Ειδικά με το θέμα των Ποντίων. Υπάρχουν Πόντιοι, αλλά το 85% είναι πολίτες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Εμείς τι είπαμε; Να γίνει έρευνα και είναι ευθύνη της ελληνικής πρεσβείας και της Ελληνικής Δημοκρατίας, αν, μετά από

τόσα χρόνια, ελέγχοντάς τους, έχουν τα στοιχεία εκείνα τα οποία αποδεικνύουν ότι οι άνθρωποι έχουν ελληνική την καταγωγή, να τους δώσουν επιτέλους τα επίσημα κρατικά έγγραφα της Ελλάδας. Το να είναι όμως στην Κύπρο από το 1991, 1992, 1993 κ.λπ. και κανένας να μην αναλαμβάνει τις ευθύνες του και απλώς να παρατείνεται κάθε εξαμηνία, που η τελευταία ήταν την 31η Δεκεμβρίου 2001, ε, και εκείνοι οι άνθρωποι υποφέρουν και ο λαός emπαίζεται και φτάσαμε και στο έγκλημα πάσης μορφής - ληστείες, φόντοι, πορνείες, ναρκωτικά, εμπρησμοί- και κανενός δεν ιδρώνει το αυτί.

Τι είπαμε; Να γίνει καταγραφή. Ξέρετε πόσους κατέγραψαν; Τρεισήμισι χιλιάδες. Μιλώ πάντοτε για την Πάφο. Δέκα χιλιάδες τριακόσιοι είναι ο πραγματικός αριθμός. Καταγράψτε αυτούς τους ανθρώπους. Ποια είναι η ηλικία τους, ποια είναι η μόρφωσή τους, ποια είναι η οικογενειακή τους κατάσταση; Έχουν επάγγελμα; Έχουν εξειδίκευση κάπου; Προέρχονταν και κατοικούσαν σε αγροτική περιφέρεια, σε αστική περιφέρεια; Έχουν παιδιά για το σχολείο, όλων των βαθμών, νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο; Να γίνει μια έρευνα, είχαμε πει, από το Γραφείο Προγραμματισμού, το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εργασίας για το ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες της κυπριακής οικονομίας σε εργατικά χέρια ή σε άλλες ειδικότητες και να γίνει αυτή η διασπορά. Νόμιμα! Νόμιμα! Θέλω να προειδοποιήσω ότι είμαστε όλοι ευρωλιγούρηδες εδώ· δεν άκουσα κανέναν που είναι εναντίον της Ευρώπης. Υπάρχουν και κάποια πράγματα τα οποία φαίνεται να μας διαφεύγουν ή δεν τα ξέρουμε ή είμαστε αδιάβαστοι. Οποιοσδήποτε μένει σε χώρα της Ευρώπης για πέντε χρόνια, νόμιμα ή παράνομα, αποκτά ιθαγένεια. Και το 2004 που ελπίζουμε -εγώ δεν είμαι τόσο βέβαιος, εν πάση περιπτώσει- να μπούμε στην Ευρώπη όλοι αυτοί θα πάρουν και την ιθαγένεια. Και τότε δεν ξέρω πόσοι και ποιοι θα κλαίμε και γιατί θα κλαίμε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι για το δικαίωμα ψήφου...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Το δικαίωμα ψήφου, κύριε Αναστασιάδη, όπως το ξέρω, είναι για την τοπική αυτοδιοίκηση που το έχουν αυτοί, αλλά, εν πάση περιπτώσει, υπάρχει μια άλλη οδηγία σύμφωνα με την οποία αποκτούν μετά πέντε χρόνια την ιθαγένεια. Μακάρι να είστε εσείς ο σωστός, κύριε Αναστασιάδη, αλλά έστω και για την τοπική αυτοδιοίκηση, κύριε Αναστασιάδη, νομίζω είναι καιρός -τους επισκεφθήκατε και προχθές, δεν ξέρω τι τους είπατε, αν τους υποσχεθήκατε ή αν συγκεντρώσατε τα προβλήματά τους, τι τους είπατε, εν πάση περιπτώσει, δεν ξέρω- να γίνει κάτι. Γιατί οι πάντες που τους επισκέφονται και οι υπουργοί ο ένας πίσω από τον άλλο συναγωνίζονται και εν τέλει δεν έχει κάνει κανένας τίποτα.

Εγώ τουλάχιστον, υπό την άλλη μου ιδιότητα, και χορευτικό συγκρότημα τους είχα κάνει και ποδοσφαιρική ομάδα τους είχα κάνει και έμμισθο στα συνδικάτα είχαμε προσλάβει και προσπαθήσαμε να προστατεύσουμε τα συμφέροντά τους και να σταματήσει η εκμετάλλευση εις βάρος αυτών των ανθρώπων. Επειδή κάποιοι οι οποίοι κάθονται στα γραφεία και το παίζουν -είναι και της μόδας, ας πούμε, τα ανθρώπινα δικαιώματα, μακριά μαλλιά, σκουλαρίκια- θεωρούν ότι πρέπει να ασχολούμαστε, ξέρετε, και με τα ανθρώπινα δικαιώματα, γι' αυτό, όταν κάποιος σηκώσει τη φωνή του και αποδεδειγμένα και με στοιχεία προτάξει οτιδήποτε, τότε είναι ο ρατσιστής.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Συνάδελφε, μα ποιον θωρείς ποτζεί συνέχεια;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Γι' αυτή την κυβέρνηση που για εννιά ολόκληρα χρόνια κυβερνά αυτό τον τόπο - και ας μην ανησυχούν μερικοί συνάδελφοι που εμείς είμαστε το κόμμα, είπα, των

εισηγήσεων και, όταν απορρίπτουμε οτιδήποτε, εισηγούμαστε και κάτι- η εισήγησή μου να σας πω στο τέλος ποια είναι.

Όσον αφορά την εσωτερική διακυβέρνηση, δεν ξέρω ειλικρινά αν οι συνάδελφοι που, εκ καθήκοντος συμπολίτευση, θα υποστηρίξουν την κυβέρνηση είτε η κυβέρνηση νιώθουν ειλικρινά άνετα με αυτή την εσωτερική διακυβέρνηση που υπάρχει. Εγώ άκουσα πάρα πολλές φορές, σε εξάρσεις θυμού κάποιων οργάνων ή κάποιων αξιωματούχων του Δημοκρατικού Συναγερμού, να λέγονται δημόσια πολύ περισσότερα απ' αυτά τα οποία λέμε εμείς σήμερα και μας κατηγορείτε ότι είμαστε στείρα αντιπολίτευση. Το λέω αυτό, γιατί άκουσα και τον κ. Προδρόμου που ούτε λίγο ούτε πολύ κάκισε το Δημοκρατικό Κόμμα όσον αφορά τις θέσεις του στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Δεν ξέραμε, συνάδελφε, ότι μας θέλετε να γίνουμε και πισκαλιστές σας. Δηλαδή, αν νομίζετε ότι η υπευθυνότητα του Δημοκρατικού Κόμματος είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, συγγνώμη, τώρα τι κάμνετε, δεν πισκαλίζετε; Τι κάμνετε;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πισκαλίζω υπό την άλλη έννοια και μέσα από άλλες δοσμένες συνθήκες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αμφιβάλλει κανένας ή και αμφισβητεί ότι σε αυτή τη δεκαετία το έγκλημα έχει φτάσει στο αποκορύφωμα;

A. ΚΑΡΑΣ:

Στα πρώτα πέντε ή στα τελευταία τέσσερα χρόνια;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αν εννοείτε και στα πρώτα πέντε, συνάδελφε, δεν έχω πρόβλημα να σας απαντήσω, αλλά εγώ δε σας διέκοπτα την ώρα που μιλούσατε. Και εγώ σας πληροφορώ ότι κάθε πρωί που έρχομαι στη Λευκωσία -και μπορεί να είναι πέντε φορές την εβδομάδα- η πρώτη μου δουλειά στον πρώτο κυκλικό κόμβο της Λεμεσού είναι να ρωτήσω πόσες βόμβες είχε την προηγούμενη νύχτα. Και εμάθαν το οι άνθρωποι εκεί και, πριν τους ρωτήσω, μου απαντούν “τρεις”, αν θέλεις να μάθεις.

Επομένως, σίγουρα είναι μία κατάσταση που μας θλίβει όλους και δεν είναι ούτε κομματικό ούτε ιδεολογικό το θέμα. Αν, παρ’ ελπίδα, εξακολουθήσει να υπάρχει αυτή η κατάσταση και χάσει αυτός ο τόπος την ασφάλεια, επειδή δυστυχώς, αν θέλετε, την οικονομία μας την έχουμε οδηγήσει προς την τουριστική βιομηχανία και εξαρτόμαστε, αν θέλετε, κατά 70% ή και 75% από αυτό τον τομέα, αν χάσουμε την ασφάλειά μας σ’ αυτό τον τόπο, τότε σίγουρα θα έρθει και η καταστροφή.

Άκουσα το πρωί πολλά και δε θέλω να τα σχολιάσω. Έχουν γίνει τόσα τα τελευταία χρόνια και καταπιανόμαστε με μια προαγωγή, ως αν η Κύπρος είναι η Κίνα και δε γνωρίζουμε μέρα νύχτα τι γίνεται σ’ αυτό τον τόπο. Και ξέρει ο καθένας τι γίνεται σ’ αυτό τον τόπο. Άκουσα σε πολλές ομιλίες να αναφέρονται με τέτοιο τρόπο η αξιοκρατία ή και οτιδήποτε άλλο, που πήγα να αντιληφθώ ότι είναι η αντιπολίτευση που προάγει, που προσλαμβάνει και χρησιμοποιεί την αναξιοκρατία. Έτσι είχα αντιληφθεί πολλές φορές. Εδώ, κύριοι, πρέπει να παραδεχτούμε ότι το ρουσφέτι στις τάξεις του κυβερνώντος κόμματος και αυτής της κυβέρνησης έχει γίνει επιστήμη· είναι καθημερινό φαινόμενο.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εδιδάξετέ μας εσείς.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ε, κοιτάξτε, αν δεν είναι σωστά που πράτταμε, κύριε συνάδελφε -δεν έχω πρόβλημα να σας απαντώ- και αν ήμαστε παράδειγμα προς αποφυγή, δεν έπρεπε να το αντιγράψετε. Γιατί γι' αυτά τα οποία λέτε, αν τα πιστεύετε, δεν έπρεπε να μιλάτε έτσι.

Έχουμε φτάσει, συνάδελφοι, σε εκείνη τη μεγαλειώδη αποκατάσταση των 62 τότε, ενέργεια που η καταπληκτική πλειοψηφία του λαού κάκισε με κάθε τρόπο, και άκουσα να μιλούν για μια προαγωγή. Και ξεχάσατε, και εγώ το τονίζω δημόσια και τώρα, ότι διαφωνούσα, όταν ήρθαν οι επιπρόσθετοι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, για να καλυφθεί το κόστος για την αστυνομία, για προαγωγές τάχατες, που έγιναν πριν έναν και ενάμισι χρόνο, ανθρώπων που είχαν αφυτηρηθεί και οι καημένοι ήταν αδικημένοι. Πάρτε τα ονόματα και πέστε μας ένας ένας ποιος είναι, κατά πόσο ήταν αδικημένοι και κατά πόσο έπρεπε ειλικρινά να βρίσκονται αυτοί οι άνθρωποι στις τάξεις της αστυνομίας, για να προσφέρουν ασφάλεια σ' αυτό τον τόπο και να προστατεύσουν τη νομιμότητα. Είναι όμως μέσα στα τόσα παραγωγικά και ωραία τα οποία έχουν παραχθεί όλα αυτά τα χρόνια.

Τον τελευταίο καιρό έχει γίνει της μόδας το κράτος επιχειρηματίας! Το κράτος επιχειρηματίας! Πρέπει, σύμφωνα με κάποιους, να ξεπουλήσουμε το καθετί και γι' αυτό ανάλογα χρησιμοποιούμε ονόματα που είναι καλόχημα, από τη μια είναι το "φιλελευθεροποιήσεις", από την άλλη είναι το "μετοχοποιήσεις", το "ιδιωτικοποιήσεις" το αποφεύγουν, λένε "αναδομήσεις". Λένε "αναμόρφωση" και δεν ξέρω πόσες άλλες λέξεις ακόμα μπορεί να βρουν. Και, ενώ όλοι κόπτεστε, αγαπητοί συνάδελφοι -και όλοι μας- ότι πάμε προς την Ευρώπη και πάντοτε χρησιμοποιούμε για σκοπούς σύγκρισης την Ευρώπη, δε μας είπε κανένας ποιος είναι ο κύκλος οικονομικής δραστηριότητας ημικρατικών οργανισμών που υπάρχουν στις ευρωπαϊκές χώρες. Στην Κύπρο έχουμε μετά δυσκολίας, αν δε με απατά η μνήμη μου, 12,8 και σε άλλες χώρες μπορεί να φτάνει και 35 και 37 ή και 45.

Εμείς όμως ανακαλύψαμε την ταχινόπιπτα. Πρέπει το καθετί εδώ να το δώσουμε, να το ξεπουλήσουμε με τον άλφα ή το βήτα τρόπο. Και παίρνω το τελευταίο παράδειγμα με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών. Μας λένε: Οργανισμός ιδιωτικού δικαίου και μετοχοποίησης. Ξέρετε, για να μπορέσει να ανταγωνιστεί τους άλλους οργανισμούς που αύριο, λόγω της φιλελευθεροποίησης, θα έρθουν στην Κύπρο. Και δε μελετά κανένας τους όποιους άλλους τρόπους, ναι, με τους οποίους να αλλάξουμε το βασικό πλαίσιο που υπάρχει, να δώσουμε ευελιξία σ' αυτούς τους οργανισμούς, να μπορέσουν να ανταγωνιστούν άλλους αυτοί οι οργανισμοί, αλλά δε σημαίνει ότι το καθετί θα πρέπει να ιδιωτικοποιηθεί. Και ξέρετε γιατί; Είπαν και το ωραίο, ότι είναι για να προσελκύσουν και να εξασφαλίσουν τη συγκατάθεση του προσωπικού. Θα τους δοθούν το 6% των μετοχών και μάλιστα ένα διάστημα τους είπαν ότι μετοχές θα πάρουν ανάλογα και με τη θέση που κατέχουν. Δηλαδή, ο γενικός διευθυντής θα πάρει τόσες, επειδή είναι γενικός διευθυντής, οι άλλοι, αναπληρωτές γενικοί διευθυντές και οι διευθυντές των υπηρεσιών, θα πάρουν πάλι ανάλογα και ούτω καθεξής. Και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών εκτιμάται, κύριοι συνάδελφοι, £900.000.000 με £1 δις, που σημαίνει ότι το 6% είναι £60.000.000. Και σκεφτείτε πώς θα το δανειστούν οι δύομισι χιλιάδες υπάλληλοι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών που παίρνουν και τους λένε «με δέσμευση ότι δε θα μπουκ στο χρηματιστήριο». Και αυτοί οι άνθρωποι θα πάνε να δανειστούν £60.000.000, για να βαστούν χαρτάκια, και με αυτό τον τρόπο θα επέλθει το νέο καθεστώς, η διαφοροποίηση και η ευελιξία την οποία επιδιώκουν οι κρατούντες. Εμείς λέμε από τώρα «ξεχάστε το». Ευελιξία, ναι, αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, ναι, οποιοδήποτε άλλο πρακτικοί τρόποι με τους οποίους να μπορεί αυτός ο οργανισμός να αντεπεξεχθεί και να ανταγωνιστεί, ναι, αλλά για ιδιωτικοποιήσεις και μετοχοποιήσεις και οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου λέμε «ξεχάστε το».

Έχουμε, κύριοι συνάδελφοι, την τουριστική βιομηχανία, δυστυχώς σ' αυτό τον τόπο, κατά τη δική μας άποψη, λανθασμένα προγραμματίσει, έχουμε υποβαθμίσει όλους τους άλλους τομείς της οικονομίας, τόσο σε οικονομικούς, σε φυσικούς, αλλά και σε ανθρώπινους, αν θέλετε, πόρους, σ' αυτό το μονόδρομο, που, όπως είναι γνωστό, αυτή η βιομηχανία εξαρτάται εν πολλοίς από εξωτερικούς παράγοντες.

Φαίνεται όμως ότι δε διορθωνόμαστε. Όταν είχαμε τον πόλεμο στον Κόλπο το 1990, 1991, τότε, χιλιάδες μίλια μακριά από κοντά μας, για έξι μέρες, βραχυκυκλώθηκε ολόκληρη η οικονομία, αν θυμούμαστε, και προσπαθούσαμε πώς θα σωθούμε. Με τις τρομοκρατικές ενέργειες τον περασμένο Σεπτέμβρη εις βάρος των Ηνωμένων Πολιτειών πάλι αντιμετωπίζουμε τα ίδια φαινόμενα και τρέχουμε όλοι να δούμε ποιους τρόπους, και κράτος και Βουλή και οργανωμένα σύνολα, θα εξεύρουμε, για να μη χάσουμε το τουριστικό ρεύμα που υπήρχε προς την Κύπρο, για να μπορέσουμε να αντέξουμε. Και ξέρετε ότι έχει ήδη αυτή η Βουλή ψηφίσει νόμο που προνοεί ώστε όλες οι προσγειώσεις, απογειώσεις και το επιβατικό τέλος, τουλάχιστο μέχρι τον Απρίλη, να είναι δωρεάν, σε μια προσπάθεια να προσελκύσουμε τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο. Και ήδη κατατέθηκε άλλο νομοσχέδιο το οποίο θέλουν οπωσδήποτε και το Μάιο να προστεθεί. Είναι όμως σωστή αυτή η πολιτική, η οικονομική πολιτική, μόνο προς τον τουρισμό;

Έχω ακούσει αρκετούς συνάδελφους που έχουν ασχοληθεί στην ομιλία τους με τη γεωργία και αρκετούς μάλιστα που εκφράζουν και ευχαριστίες προς την κυβέρνηση για τα τόσα πολλά που έχει προσφέρει προς τη γεωργική τάξη -και χαίρομαι που είναι και ο έντιμος Υπουργός Γεωργίας εδώ και παρακολουθεί τη δική μου παρέμβαση- δε μας λέει κανένας όμως ποια ήταν η συνεισφορά του γεωργικού τομέα το 1993 και ποια είναι σήμερα. Δε μας είπε κανένας μέχρι σήμερα ποια είναι η οικονομική κατάσταση και ποιο είναι το βιοτικό επίπεδο αυτών των αγροτών και τα δυο σοβαρά πλήγματα, πρώτον, την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και, δεύτερον τους άνυδρους χρόνους που είχαμε,

που ήταν δυο καίρια πλήγματα ενάντια σ' αυτή την τάξη. Προσπαθούμε να βοηθήσουμε με κάποιες επιχορηγήσεις, με τις οποίες τις περισσότερες φορές δεν εξασφαλίζεται ούτε το κόστος, και, κατά τα άλλα, οι πάντες έχουμε σαν σύνθημα το να κρατήσουμε την ύπαιθρο στη ζωή. Φτάνουμε σε ένα σημείο, μάλιστα, να γυροφέρνουμε τις κοινότητες και να ζητούμε από την αγροτική μας τάξη να είναι και ευγνώμων, και ευγνώμων, κύριοι, γιατί, ξέρετε, «σας βοηθήσαμε στις πατάτες, σας βοηθήσαμε στα αμπέλια», και ας έμεινε ο κόσμος απλήρωτος μέχρι το Δεκέμβρη.

Μιλάτε για φυσικό περιβάλλον και από την άλλη ζητάτε να εκριζωθούν... και να τα εγκαταλείψει ο κόσμος. Ζητούμε από τη μια τουρισμό, ζητούμε να αναβαθμίσουμε το προϊόν και να ενισχύσουμε το πράσινο, αλλά από την άλλη κάνουμε ακριβώς το αντίθετο. Και, κύριε υπουργέ, δεν ξέρω για πόσο καιρό θα είστε εκεί, σίγουρα μέχρι το Φεβράρη του 2003, τουλάχιστον, αλλά, αν δε ληφθούν μέτρα, τότε ειλικρινά η μάστιγα των πυρκαγιών που αντιμετωπίζουμε κάθε χρόνο θα ξεκινά από την αγροτική περιφέρεια και θα φτάνει στις πλατείες των πόλεων. Μπορεί να λέτε ότι είμαι υπερβολικός. Μακάρι να κάνω λάθος και να είμαι υπερβολικός, αλλά με μαθηματική ακρίβεια εκεί θα οδηγηθούμε.

Έχουν καταστραφεί πάρα πολλοί γεωργοί μας και ο έντιμος υπουργός δεν υπέκυψε σε μια τάξη κοινοτήτων, από τις οποίες μάλιστα η μια είχε καταστραφεί, λέγοντας: «Να μην πάρουν ούτε σεντ. Θα σας κάνω πλατεία των συνταξιούχων των εξήντα πέντε και ογδόντα πέντε χρόνων στην Επισκοπή του Μωρού Νερού, £50.000, κύριοι, θα σας κάνω πλατεία». Έχασε ο άνθρωπος το αμπέλι του, την ελιά του, τη χαρουπιά του, την αμυγδαλιά του, έχασε εκείνα τα λάστιχα, το σύστημα που είχε και πότιζε εκείνα τα πέντε, δέκα, δεκαπέντε δένδρα. Θα σας κάνουμε πλατεία. Και στάθηκε ανένδοτος ο κ. υπουργός, όπως και για την Τάλα, όπως και για την Κρίτου Τέρρα, που από ευθύνη των σκυβαλότοπων... Που σήμερα, αν προσέξετε, στους

προϋπολογισμούς υπάρχουν και £200.000 για να δημιουργηθούν αντιπυρικές ζώνες. Γιατί είπε δεν υπήρχε προηγούμενο. Αλλά μετά από αυτούς, είχαμε δυστυχώς τις άλλες πάλι πυρκαγιές και στην Πάφο και αλλού· που είναι προς πίστη αυτής της κυβέρνησης, γιατί προσέτρεξε να δώσει έστω εκείνη την οικονομική βοήθεια την οποία έδωσε. Αλλά, ειλικρινά, δεν μπόρεσα ακόμα μέχρι σήμερα να κατανοήσω, γιατί αυτή η άρνησή σας γι' αυτό το θέμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα τους έκαμαν και “σούσες” εκτός από τις πλατείες;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έχει τουλάχιστον έξι χρόνια που ενώ οι πάντες προσπαθούσαμε με κάθε τρόπο· και εμείς τουλάχιστον, του Δημοκρατικού Κόμματος, και για τους σκοπούς της αφαλάτωσης και για οτιδήποτε άλλο ψηφίζαμε κονδύλια, για να λυθεί το πρόβλημα της ύδρευσης και της άρδευσης... Δυο ποταμοί, έστω με εκείνο το νερό και φέτος και πέρσι, αρκετό... Ειδικά τώρα, ρέει άφθονο προς τη θάλασσα... Στον ποταμό του Διαρίζου και στον ποταμό της Έζουσας. Και ειλικρινά τόσες φορές που τους είπα, τόσες φορές που διαμαρτυρήθηκα, ότι έπρεπε να μπουν τέσσερις ή πέντε υδραντλίες μεγάλης απόδοσης και να στέλλουν αυτό το νερό στο φράγμα του Ασπρόκρεμμου· αν άκουσε και απάντησε ο τοίχος... Αυτή η κυβέρνηση έτσι το αντιλήφθηκε. Ενώ μπορούσαμε και φέτος να εκτρέπεται ακόμα περισσότερο νερό προς το φράγμα του Κούρρη, για να ενισχυθούν η Λεμεσός και ο νότιος αγωγός, όσοι καλύπτονται, οι κύριοι δεν το συνειδητοποιούν, δεν το καταλαβαίνουν. Και οποιοσδήποτε από εσάς, για να αντιληφθείτε αυτά τα οποία λέω, αν είναι υπερβολικά... Το Σαββατοκυριακό -δεν ξέρω ποιοι θα πάτε προς την Πάφο- πάρτε τον παλιό δρόμο και περάστε πάνω από το Διάριζο και την Αχέλεια, για να δείτε πόσα κυβικά μέτρα νερού, χιλιάδες ή εκατομμύρια τόνοι οδηγούνται προς τη θάλασσα. Και τι είπαμε; Βάλτε πέντε αντλίες των οκτώ, των δέκα, των είκοσι ιντσών να

πέφτουν στο φράγμα του Ασπρόκρεμμου! Ωσάν να ήταν, να πούμε, το θέμα κομματικό, ήταν ιδεολογικό, ήταν... Ξέρετε, θα γίνει η Δευτέρα Παρουσία! Για να πίνουμε νερό, σιόρ, σ' αυτόν τον τόπο.

Φτάνω σε ένα άλλο σημείο που περηφανευόμαστε εμείς οι Ευρωπαίοι προτού μπούμε! Έχουμε και \$16.000 κατά κεφαλή, αλλά δεν έχουμε, κύριοι, αξονικούς τομογράφους στα νοσοκομεία μας. Και όλοι οι συνάδελφοι βουλευτές -και ξεκινώ και από την Πάφο και αλλού και όλα τα οργανωμένα σύνολα- για ένα αξονικό τομογράφο £250.000 στάθηκαν ανένδοτοι τέσσερα χρόνια και πρέπει να πιάσεις σειρά να πάεις στη Λεμεσό· αλλά ήταν χαλασμένος και πρέπει να πάεις στη Λευκωσία. Γιατί ξέρετε τα στατιστικά στην Αμερική είναι κάθε 600 000 κατοίκους ένας. Αυτή είναι η κυβέρνηση που έχουμε. Και με τις πολλές πιέσεις βρέθηκε κάποιος άνθρωπος που δεν είχε ο άνθρωπος παιδιά και είπε, «Κύριοι, να δωρίσω έναν», όπως και νομίζω πήγε στη Λεμεσό ο μακαρίτης ο Γαλαταριώτης, αν δε με απατά η μνήμη μου, και έχει δωρίσει έναν άλλον.

Αυτή είναι η υγεία, αυτή είναι η πολιτική. Να κάνεις ένα γενικό νοσοκομείο, μάλιστα σε απομακρυσμένες επαρχίες, και να μην έχεις την απλή υποδομή και την αναγκαία, για να σώσεις τι; Ανθρώπινες ζωές! Και ποιος είναι εκείνος που κοστολογεί τη ζωή ενός ανθρώπου; Και ποιος ξέρει πότε θα κτυπήσει η καμπάνα του άλφα ή του βήτα ή του γάμα; Πότε; Πότε θα επανδρωθούν σωστά αυτά τα νοσοκομεία; Είμαι παλιός βουλευτής εγώ· φυσικά οι περισσότεροι συνάδελφοι που είναι μαζί μου με βαρέθηκαν, γιατί τα ακούουν κάθε χρόνο. Εκείνοι όμως που δεν τα ακούουν και δεν τα κατανοούν είναι οι κυβερνώντες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έχουμε τη λύση και για σας, αλλά θα σας την πω στο τέλος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Οδικό δίκτυο

Αγαπητοί συνάδελφοι, ξεκίνησε η βελτίωση του οδικού δικτύου σε αυτοκινητόδρομους και μάλιστα κάθε χρόνο υπήρχαν και αυξημένα κονδύλια για το δρόμο Λεμεσού-Πάφου. Όλοι όμως, οι περισσότεροι, είναι παραπλανημένοι. Κανένας δεν είπε αυτού του κόσμου ότι αυτός ο περιβόητος δρόμος Λεμεσού-Πάφου, πενήντα πέντε χιλιόμετρα, είναι δεκατεσσάρων χρονών. Ξεκίνησε ο σχεδιασμός, ξεκίνησε το Δεκέμβρη του 1992 και θα πάμε αισίως, δεν ξέρω, μέχρι να βοηθήσει και ο Θεός, γιατί χρειάζεται και ο Θεός, μέχρι τον Ιούνιο του 2002, για να κατασκευαστεί. Και ενώ υπάρχει αυτή η εξέλιξη... Όπως και προς την κατεύθυνση της ελεύθερης Αμμοχώστου, που διαμαρτύρονται κάποιοι συνάδελφοι· ξεχνούν όμως ότι άλλαξαν τουλάχιστον πέντε φορές την όδευση. Πέντε. Ξεκίνησε τότε η κατασκευή της λεωφόρου Αμμοχώστου, δεν τη θέλαμε. Άλλαξε μετά, θίγονταν τα συμφέροντα κάποιων, δεν την ήθελαν. Άλλαξε για τρίτη φορά, γιατί δεν την ήθελαν, έγινε η τέταρτη αλλαγή, αλλά είχε και λατομεία τα οποία ήταν παράνομα και ήθελαν και κάποια εκατομμύρια λίρες και όλες αυτές οι καθυστερήσεις που έγιναν και τώρα ακόμα ξαναέρχεται η άλλη αλλαγή! Κατά τα άλλα οι προϋπολογισμοί πάνε καλά, η οικονομική περισυλλογή πάει καλά και μόνο από αυτά τα δύο έργα σας λέω το εξής: Δρόμος Λεμεσού-Πάφου: Σπαταλήθηκαν με τον άλφα ή το βήτα τρόπο... και στην επιτροπή Ελέγχου τουλάχιστον το ένα τμήμα, με κάποιες συμπεφωνημένες προσφορές υπάρχει μια τεράστια διαφορά σε εκατομμύρια. Οι καθυστερήσεις οι οποίες έγιναν και οι λανθασμένες μελέτες τόσο για τη γέφυρα της Πέτρας του Ρωμιού όσο και για τη γέφυρα στον ποταμό της Έζουσας της Αχέλειας...

Και όσον αφορά την καθυστέρηση στην απαλλοτρίωση του χώρου εκεί που είναι ο κυκλικός κόμβος, θα κτίζονταν δωρεάν τα κυβερνητικά γραφεία της Πάφου που θα έρθω σε λίγο.

Κατά τα άλλα λένε ότι εμείς είμαστε στείρα αντιπολίτευση. Είμαστε, κύριοι, στείρα αντιπολίτευση. Ευρίσκετο σε άλλη επιτροπή η κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Αστρομερίτη, που αρκετοί συνάδελφοι το πρωί τους άκουα να ασχολούνται. Με όλο το σεβασμό και με όλη την εκτίμηση που έχω προς όλους, κανένας δε λέει την αλήθεια. Βρισκόταν σε άλλη επιτροπή· ήρθε στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων πριν από τρία χρόνια από τους συναδέλφους Μάρκο Κυπριανού, Τάκη Χατζηδημητρίου, Ανδρέα Παρισινό και Κυριάκο Τυρίμο. Ξεκινήσαμε πολύ εντατικά, προχωρήσαμε· υπήρχε κάποιο σοβαρό πρόβλημα που δεν μπορεί να αναφερθεί απ' αυτό το βήμα εδώ. Εγίνοντο όλες οι προσπάθειες, προκηρύχθηκε προσφορά και έγινε η μελέτη και ξεκινά η κατασκευή και αναμένετο μια απάντηση. Και ενώ εγώ ήμουν δεσμευμένος, ενώ είχε υποχρέωση το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να ενημερώνει την επιτροπή κάθε έξι μήνες γι' αυτό το συγκεκριμένο θέμα, ήμουν ενήμερος ότι δε θα μας ενημέρωναν γι' αυτό το λόγο για να ξεκινήσει. Και με έκπληξή μου βλέπω μια μέρα να στέλλει ο έντιμος συνάδελφος, ο κ. Ανδρέας Παπαπολυβίου, μια επιστολή στο υπουργείο και να απαντούν την άλλη ημέρα ότι αυτός ο δρόμος θα κατασκευαστεί, μάλιστα, και η προσφορά θα προκηρυχθεί και έξι μήνες προηγουμένως και θα προκηρυχθεί τον προσεχή Απρίλη με Μάη! Ωσάν ο σχεδιασμός, η μελέτη και τα πάντα, όλη αυτή η εργασία όλου του χρόνου να έγινε μέσα σε εκείνη τη νύχτα. Και λίγος σεβασμός και προς εκείνους τους συνάδελφους που είχαν εγγράψει αυτό το θέμα και είχαν προωθήσει αυτό το θέμα, για να είμαστε έτσι και λίγο αντικειμενικοί.

Στη μικρή μας πατρίδα -και ειδικά επί των ημερών αυτής της διακυβέρνησης- όλα γίνονται. Υπάρχει κατατεθειμένο ενώπιον της επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων

νομοσχέδιο για διάλυση της Αρχής Αδειών. Διόρισαν συμβούλιο στην Αρχή Αδειών· αλλά δεν έχει προσωπικό η Αρχή Αδειών να εργαστεί ως θεσμικό όργανο και εκτελούν τους κλητήρες ή και καθήκοντα που τους αναθέτουν, αν είναι δυνατό, οι υπάλληλοι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.

Υπάρχουν του κόσμου τα προβλήματα όσον αφορά τις δημόσιες μεταφορές, υπάρχουν τα καθημερινά προβλήματα που απασχολούν την τάξη των επαγγελματιών οδηγών ταξί και ιδιοκτητών. Έχουμε αρκετές κοινότητες οι οποίες έχουν μείνει χωρίς μέσο μεταφοράς, λεωφορείο δηλαδή, γιατί αυτοί οι άνθρωποι έχουν αφυπηρητήσει από το επάγγελμα, γιατί έχουν ξεπεράσει το εβδομηκοστό έτος και έχασαν την επαγγελματική τους άδεια. Επειδή οι διαδρομές είναι “άγονες”, κανένας δεν αναλαμβάνει και έχουμε την τρίτη γενιά να μην μπορεί να πάει ούτε στο νοσοκομείο. Εντός των πόλεων ή στα υπεραστικά δρομολόγια η αταξία που υπάρχει είναι το κάτι άλλο! Κανένας όμως δε συγκινείται, σκεπάζουμε το πρόβλημα και προχωρεί πιο κάτω... Αλλά μου έχει διαφύγει κάτι όσον αφορά το οδικό δίκτυο Λεμεσού-Λευκωσίας, κύριοι. Ξέρετε ότι ο δρόμος εγκαταλείφθηκε. Θα θέλουμε άλλον, γιατί ενώ λέγαμε να επεκτείνουμε τον αυτοκινητόδρομο, ο μισός δρόμος Λεμεσού-Λευκωσίας -το βλέπουμε κάθε μέρα- είναι μόνο δύο λωρίδων. Και ενώ επί χρόνια, κύριοι, ψηφίζονται ολόκληρα κονδύλια, για να αποκατασταθεί και να συντηρηθεί, η κατάσταση κάθε χρόνο χειροτερεύει και μέχρι τώρα και κομπίνα στο οδόστρωμα έκαναν. Και όταν αυτά τα πράγματα τα λέμε, είμαστε η στείρα αντιπολίτευση! Τουλάχιστον ας λάβουν υπόψη τη Γενική Ελεγκτή, σιόρ, αν δε μας λαμβάνουν εμάς υπόψη. Τουλάχιστον!

Όλοι κατά καιρούς και πάνω σε μόνιμη βάση και ειδικά σήμερα αρκετοί συνάδελφοι ασχολήθηκαν με την παιδεία. Και είπαν πολλά και εποικοδομητικά και σωστά οι συνάδελφοι. Δεν άκουσα όμως εξειδικευμένα κανένα συνάδελφο να μας πει πώς θα λυθεί το πρόβλημα, αν θέλουμε να κρατήσουμε την ύπαιθρο στη ζωή. Πώς

εκείνος ο άνθρωπος που θα παραμείνει εκεί θα στείλει τα παιδιά του να πάνε φροντιστήριο και πού; Γιατί; Από τη μια δε θα έχουν αυτή τη δυνατότητα και από την άλλη, αντί να σταματήσουμε την αστυφιλία, καθημερινά με την παραπαιδεία τη βοηθούμε. Ποιος είναι εκείνος που έχει το παιδί του, που άρχισε και πάει γυμνάσιο, που θα μείνει; Ποιος είναι εκείνος που έχει τέτοια οικονομική δυνατότητα, ώστε η γυναίκα του να εγκαταλείψει το επάγγελμά της ή ακόμα, αν έχει ή αν δεν έχει την οικονομική δυνατότητα, θα αγοράσει ακόμα ένα αυτοκίνητο, για να μεταφέρει από την κοινότητα το απόγευμα τα παιδιά στο φροντιστήριο ή να τα πάρει πίσω; Ποιος;

Όταν, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε πάρα πολλά σχολεία των είκοσι και των σαράντα μαθητών... Και άκουσα μετά μεγάλης προσοχής ειδικά το συνάδελφο τον Τάκη Χατζηγεωργίου το πρωί που μιλούσε για τα θέματα παιδείας. Ξέρετε όμως ότι υπάρχουν αρκετά σχολεία -και ειδικά δημοτικά- που στους είκοσι πέντε ή στους τριάντα επτά μαθητές, οι δεκαεπτά είναι ξενόγλωσσοι; Και διερωτούμαι ειλικρινά ποια είναι η παιδεία ή η προσπάθεια που γίνεται γι' αυτά τα παιδιά, για να μάθουν την ελληνική γλώσσα και τι είναι εκείνο το οποίο προσφέρεται στα υπόλοιπα Κυπριόπουλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ανειλημμένα διαβήματα, προσπάθειες από πάρα πολλούς και είναι μόνιμα και στην ημερήσια διάταξη το "θα". Μια μόνιμη υπόσχεση. Λέω ότι αν μια χώρα δεν έχει σωστή παιδεία, πιστεύω ότι αυτή η χώρα δεν έχει και μέλλον. Και είναι έκκληση, ειλικρινά, με όλη την καλοπιστία, προς το Υπουργείο Παιδείας και προς τον ίδιο τον υπουργό, προς την κυβέρνηση σαν σύνολο, αν θέλετε, ότι θα πρέπει να αγγίξουν και να επιλύσουν αυτά τα προβλήματα.

Αεροδρόμια

Ειλικρινά τι μπορεί να πει ή τι δεν μπορεί να πει κανένας γι' αυτό το θέμα. Κάποιοι τότε -και δε θα με παρεξηγήσουν- “έφααν υπουργό” προ πάππου Φιλίππου, το 1992, αν δε με απατά η μνήμη μου, για τα αεροδρόμια. Έγιναν μελέτες από τη “Σοφρεάβια” και την “Αεροπόρ ντε Παρί”. Μάλιστα είπαν να δοθούν και οι δύο αερολιμένες, για να εξοικονομήσει το δημόσιο και χρήματα. Και αν δε με απατά η μνήμη μου, το κόστος αυτών των μελετών ήταν κάπου £2.800.000.

Για αρκετά χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, αυτή η κυβέρνηση που διατυμπάνιζε τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των αερολιμένων -και μάλιστα μέσω των προϋπολογισμών- κατέθετε και εγκρίναμε κονδύλια για αναβάθμιση. Κανένα κονδύλι δεν απορροφείτο, καμιά αναβάθμιση δεν εγίνετο και είναι εκεί που υπάρχει απλώς η υποψία: Μήπως όλη αυτή η καθυστέρηση ήταν, για να οδηγηθούμε στην αδήριτη ανάγκη; Και για να μη μείνει αυτή η χώρα χωρίς αερολιμένες πρέπει να πάμε προς την κατεύθυνση του BOT.

Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, που δεν είμαστε κόμμα δογματικό, μελετώντας το όλο θέμα, θα θυμάστε ότι ψηφίσαμε κι εμείς, ναι, το BOT. Αλλά με επτά σκληρούς όρους, που προειδοποιούμε από τώρα κάποιους μήπως ξεχάσουν έστω και έναν. Γιατί η απόφαση ήταν τότε ότι, για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε και να πάμε στο BOT, πρέπει να εφαρμοστούν αυτοί οι επτά όροι. Εν εναντία περιπτώσει, δεν έχουμε καμιά δυσκολία μέχρι και πρόταση νόμου να καταθέσει το Δημοκρατικό Κόμμα που να ακυρώσει αυτή τη διαδικασία. Εμείς καλόπιστα θα αναμένουμε. Εξάλλου είναι και δέσμευση της κυβέρνησης, δέσμευση του ίδιου του υπουργού, ότι όταν θα προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις, όταν θα κάνουν, έστω, την καταρχήν συμφωνία, τότε θα έρθουν και προς την κατεύθυνση της Βουλής όπου θα ενημερώσουν τις δύο επιτροπές Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι όλα θα πάνε καλά. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι αν εξευρεθεί στρατηγικός επενδυτής και αναλάβει και εκείνες τις δεσμεύσεις και τους όρους που έχει βάλει η Βουλή, θα έχουμε σύντομα αερολιμένες. Αλλά, αν, παρ' ελπίδα, τα αποτελέσματα αυτών των διαβουλεύσεων ή και το ενδιαφέρον, αν θέλετε, που θα επιδειχθεί από τον όποιον ή όποιους στρατηγικούς επενδυτές δεν είναι προς το συμφέρον του κράτους, τότε είναι ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο της τάξης των διακόσιων εκατομμυρίων και λιρών που θα χρειαστεί, για να “φτιάξουμε”, να αναβαθμίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε τους αερολιμένες μας.

Ένα άλλο νέο σύστημα που κυκλοφορεί, της μόδας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη, με συγχωρείτε πολύ. Παρ' όλο που είναι ο εθνικός ύμνος που ακούστηκε και δεν ξέρω γιατί βάλλουμε και τον εθνικό ύμνο και τον μειώνουμε τόσο μέσα στα κινητά, είναι δουλειά δική τού καθενός αυτή... Θα παρακαλέσω πάρα πολύ είτε κοινοβουλευτικοί είναι είτε εξωκοινοβουλευτικοί. Εδώ, σ' αυτή την αίθουσα, δεν επιτρέπεται να ακούονται κινητά. Και με την ευκαιρία παρακαλώ πρώτα απ' όλα τους συναδέλφους μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επειδή είδα σε κάποιες στιγμές και συναδέλφους να χώνονται να μιλήσουν την ώρα που κάθονται στο έδρανο. Νομίζω ότι δεν το έκανα εκείνη την ώρα, για να μη δακτυλοδείξω κανένα συνάδελφο, δεν είναι του χαρακτήρα μου αυτό το πράγμα. Αλλά θα παρακαλέσω πολύ, ειλικρινά δηλαδή, να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων. Είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων· δε γίνεται να ακούονται με αυτόν τον τρόπο τα κινητά και να “παίζουν” την ώρα της συνεδρίας. Σε άλλες αίθουσες Βουλών διώχνουν κόσμο, για να ξέρετε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αυτό δεν είναι από βουλευτή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητέ φίλε, ξέρω ότι δεν είναι από βουλευτή. Δε θέλω τώρα να συζητήσουμε και ποιος είναι. Αφού το κάνουμε και εμείς οι βουλευτές! Τι θέλετε τώρα δηλαδή; Να πάω στον έξω να του πω «Γιατί το έκανες, κύριε;» Γι' αυτό είναι θερμή παράκληση: Μακάρι, είθε, να μην ξανακούσουμε κινητά μέσα στην αίθουσα.

Ευχαριστώ πολύ. Συγνώμη, κύριε Πιπτοκοπίτη.

N. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, ευχαριστώ για το διάλειμμα.

Έλεγα ότι παρουσιάζεται τον τελευταίο καιρό πολύ το σύστημα της αυτοχρηματοδότησης έργων. Ήδη ο έντιμος Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων έχει εξαγγείλει ότι το πρώτο έργο τουλάχιστον από πλευράς οδικού δικτύου θα είναι, είναι η ανάληψη αυτού του έργου που αφορά τον αυτοκινητόδρομο Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς. Και αυτό είναι αμφίβολο πάντοτε υπό την εξής έννοια και την εξής προϋπόθεση: Αν σήμερα αυτός ο αυτοκινητόδρομος κοστολογείται ότι με τον παραδοσιακό τρόπο κατασκευής θα έχει ένα κόστος των £70.000.000 ή £75.000.000, διερωτόμαστε αν αύριο εκείνος ο εργολάβος που θα υποβάλει προσφορά, γιατί θα είναι μελέτη, σχεδιασμός, κατασκευή, συντήρηση, θα λέει, ξέρω 'γώ, είναι £150.000.000. Σίγουρα θέλω να πιστεύω ότι όποια κυβέρνηση και αν είναι, δε θα αποδεχτεί αυτό το πράγμα, γιατί δε θα είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Επομένως, τι κάνουμε; Γιατί πάρα πολλά έργα, τα οποία επιβάλλεται να γίνουν και είναι έργα υποδομής και καίρια για την ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας γενικότερα, δεν είναι μέσα στους προϋπολογισμούς, γιατί θα πάμε με αυτή τη μέθοδο. Και απλώς προβληματίζομαι για το τι είναι εκείνο το οποίο θα συμβεί.

Δεν ξέρω αν ο κ. Κλεάνθους έχει αποχωρήσει, μια και θα πάμε στη Λάρνακα, στο λιμάνι των θρήνων και των στεναγμών. Οι φίλοι Λαρνακείς, τουλάχιστον για έντεκα χρόνια που είμαι σ' αυτό το σώμα, τρεις, τέσσερις φορές το χρόνο κάνουν αγώνα.

Σύσσωμοι όλοι οι συνάδελφοι Λαρνακείς, όλων των κομμάτων, αγωνίζονταν και αγωνίζονται ακόμα γι' αυτό το λιμάνι. Στα έντεκα χρόνια ξέρω τουλάχιστον εγώ τριάντα υποσχέσεις που είχαν δοθεί. Δεν ξέρω, στους ίδιους μπορεί να είχαν δοθεί πολύ περισσότερες. Όμως δεν υπάρχει τίποτα μέχρι σήμερα εκτός από "θα", δε βλέπω καμιά προοπτική, δε βλέπω τίποτε, κανένα στοιχείο στα χέρια, που να επιβεβαιώνει ότι σύντομα αυτό το λιμάνι θα αξιοποιηθεί, για να μπορέσει να προσφέρει και στη γενικότερη οικονομία του τόπου. Αλλά πιστεύω θα είναι και ένας δυνατός πνεύμονας αναπνοής για την πόλη και επαρχία της Λάρνακας. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, συμπαρασταθήκαμε και τότε και σήμερα, πάντοτε, σ' αυτό το δίκαιο αίτημα και σ' αυτή την προσπάθεια των συναδέλφων Λαρνακέων.

Αυτή η κυβέρνηση έχει ειλικρινά ανακαλύψει πολλούς τρόπους, τόσους τρόπους για διάφορα θέματα, που κάποτε δυσκολεύεσαι να την παρακολουθήσεις. Μιλά και τονίζει και προσπαθεί επανειλημμένα και καθημερινά για φιλελευθεροποίηση και ανταγωνισμό. Με τα πετρελαιοειδή τι κάμνει; Όταν το πετρέλαιο, το αργό πάντοτε εννοώντας, έφτασε τα £25 ή και τα \$26 ή και τα \$28; Τότε έπρεπε να βρεθεί φόρμουλα που ανάλογα με την τιμή, να καθορίζεται και η λιανική πώληση. Και έχοντας πάντοτε υπόψη ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών τσεπώνουν το 12% που πέραν της εμπορίας, παράνομα, παράτυπα, χρησιμοποιούν και τους μεταφορείς Β που είναι μόνο για μεταφορά για ίδιους σκοπούς και όχι επί κομίστρων· κάμνουν και αυτή την επιχείρηση και την εντάσσουν στο γενικότερο πλαίσιο των πετρελαιοειδών.

Όταν, κύριοι, λόγω των γνωστών γεγονότων μειώθηκε η τιμή του αργού πετρελαίου και έχει φτάσει, αν δε με απατά η μνήμη μου, τώρα γύρω στα \$19, μπορεί και πιο κάτω -με διορθώνει ο συνάδελφος ο Χριστοδουλίδης- και ενώ αυτή η Βουλή ψήφισε νόμο, τον ανέπεμψε, παρακαλώ, έκανε αναφορά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας! Εδώ δε θέλουν ανταγωνισμό, εδώ δε θέλουν φιλελευθεροποιήσεις. Είναι εδώ ακριβώς

και γι' αυτούς τους λόγους που οι κυβερνώντες δε μας δίδουν το δικαίωμα να τους εμπιστευόμεθα ότι αυτά τα οποία λένε πράγματι τα εννοούν και πράγματι είναι για το δημόσιο συμφέρον αυτού του τόπου. Όλους φυσικά σ' αυτόν τον τόπο θα μας κρίνει ο λαός.

Και έρχομαι, τελειώνοντας, σε δύο θέματα. Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το σώμα από τον προηγούμενο Απρίλη του 2001 ψήφισε κάποιες αναβαθμίσεις για δημόσια βοηθήματα. Ξέρετε, γι' αυτούς τους ανθρώπους που δεν μπορούν να φάνε δηλαδή, που πεινούν· γιατί είναι δημόσιο βοήθημα! Είναι τέλος Ιανουαρίου, κύριοι συνάδελφοι, και δεν έχουν αποδοθεί αυτά τα βοηθήματα στους δικαιούχους! Και αν είναι δυνατό, σ' αυτή την τάξη των χιλιάδων ανθρώπων που υποφέρουν να τους απαντούν ότι καθυστερούν στη μηχανογράφηση, κύριοι! Και κατά τα άλλα αυτή η κυβέρνηση και αυτό το κράτος κάνουν κοινωνική πολιτική· ωσάν να λέγουν σ' αυτούς τους ανθρώπους: «Ε! Καλά, έχετε τόσα εισοδήματα, είναι ανάγκη και τούτα; Βάλτε τα μέσα στον κουκουμά». Ωσάν να είναι περισσεύματα δηλαδή. Αυτή είναι η νοοτροπία των κυβερνώντων.

Και τελειώνω, αγαπητοί συνάδελφοι, με το περιβόητο πρόβλημα, μακροχρόνιο, του Ακάμα. Έντεκα Αυγούστου 1989, απόφαση εν αγνοία των κοινοτήτων, μηδενισμός των συντελεστών, λευκές ζώνες, πάρκο ο Ακάμας. Όχι μόνο το κρατικό δάσος, το οποίο είναι 57 τετραγωνικά χιλιόμετρα κρατικό δάσος, αλλά και άλλα 82 τετραγωνικά χιλιόμετρα εκτός του κρατικού δάσους, που είναι οι μικροϊδιοκτήτες, 18 000 στον αριθμό, και καλύπτουν από την Πέγεια, Κάθικα, Αρόδες, Κάτω Αρόδες, Ίνεια, Δρούσια, Νέο Χωρίο. Αυτοί οι άνθρωποι από τότε ούτε μπόρεσαν να υποθηκεύσουν περιουσίες, έχει εξανεμιστεί η αξία της περιουσίας τους. Καμιά βοήθεια από το κράτος δε δόθηκε σ' αυτούς τους ανθρώπους ούτε για να παντρέψουν ούτε για να μορφώσουν παιδιά ούτε για να διαφοροποιηθεί το βιοτικό τους επίπεδο και έχουν μείνει εκεί αγωνιζόμενοι επί

τόσα χρόνια και αυτή η κυβέρνηση δεν έχει πάρει ακόμα μια απόφαση. Υπόσχεται από μήνα σε μήνα και από εβδομάδα σε εβδομάδα. Θέλω να πω όμως και τούτο, ότι κάποιοι υπουργοί είναι εις πίστη τους ότι στάθηκαν και είδαν και τα πραγματικά, αν θέλετε, αιτήματα και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτές οι κοινότητες.

Θέλουμε με αυτή την ευκαιρία σήμερα να στείλουμε το μήνυμα ότι δεν αντέχει πλέον άλλο αυτή η περιοχή. Δεν αντέχουν πλέον αυτές οι κοινότητες να είναι δεύτερης και τρίτης κατηγορίας πολίτες. Δεν αντέχουν άλλο αυτές οι κοινότητες και αυτή η περιοχή, τα τσαλίμια και τα γινάτια ή και τα συμφέροντα των όποιων και θα πρέπει επιτέλους να αποδοθεί δικαιοσύνη.

Όσα και να πούμε, κύριοι συνάδελφοι, όσα και να σχολιάσουμε, όσα και να κρίνουμε, εκείνο που διερωτάται κάποιος είναι: Τα λαμβάνουν υπόψη οι κυβερνώντες; Έχω την εντύπωση όχι. Αυτοί οι προϋπολογισμοί που κατατίθενται, που για μας, όπως έχουμε αναφέρει ως Δημοκρατικό Κόμμα, είναι ισολογισμός εσόδων και εξόδων, γιατί ούτε όραμα είδα ούτε καμιά νέα φιλοσοφία ή σκέψη είδα... Πιάστε τους προϋπολογισμούς των οκτώ τελευταίων χρόνων. Είναι τα ίδια με το "ν" και με το "σ", αλλά απλώς αλλάσσουν κάποια ποσά ή όλα εκείνα τα κονδύλια που δεν υλοποιήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο απλώς επαναφέρονται. Και από την άλλη κομπάζουν για προϋπολογισμούς, οι οποίοι μάλιστα μειώνουν το δημοσιονομικό έλλειμμα και είναι, όπως μας είπαν με πολλή έπαρση, πέντε προϋπολογισμοί, πέντε χρόνων αυτής της διακυβέρνησης, μεγάλη υπόθεση αυτής της κυβέρνησης. Που έχουν τόση αξιοπιστία και έχουν μάλιστα εξαλείψει σχεδόν το δημοσιονομικό έλλειμμα, έχουν χαλιναγωγήσει τον πληθωρισμό και έχουν κάνει θαύματα. Το θαύμα θα φανεί και θα ολοκληρωθεί πολύ σύντομα, γιατί εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος θα συνεργαστούμε πιστεύω και με τις άλλες δυνάμεις της αντιπολίτευσης όσον αφορά το φορολογικό νομοσχέδιο.

Εκεί είναι που καλούμαστε και είναι ευθύνη μας και επιβάλλεται και είναι επάναγκες να απαντήσουμε με μέτρα και θέσεις έναντι στα μεσαία και χαμηλά στρώματα αυτού του λαού. Και είμαστε υπόλογοι έναντι του λαού. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα κάνουμε το καθήκον μας, αλλά δεν υπάρχει περίπτωση να διαφοροποιηθεί οτιδήποτε μέσα σ' αυτό το χρόνο. Και επειδή είπα ότι εμείς απορρίπτουμε και τεκμηριωμένα υποβάλλουμε εισηγήσεις, ένας είναι ο τρόπος, μία είναι η εισηγήση και είναι ευθύνη μας, εμάς, των δυνάμεων της αντιπολίτευσης, να φέρουμε την αλλαγή σ' αυτό τον τόπο το Φεβράρη του 2003, για να κάνουμε και προϋπολογισμούς κοινωνικούς, για να εφαρμόσουμε και φιλοσοφία που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες αυτού του λαού. Και είναι ο μόνος τρόπος, διαφορετικά κάθε χρόνο θα συζητούμε και θα κρίνουμε πάνω σε μόνιμη βάση αυτά τα πράγματα, αλλά η κατάσταση δε θα αλλάξει.

A. ΚΑΡΑΣ:

Τώρα που έμαθε να τα λαλεί...

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σίγουρα εσείς να φύγετε και έχω πολλά χρόνια, γιατί τα δύσκολα είναι τα πρώτα εκατό και μετά συνηθίζεις! Αν είναι αυτό το πρόβλημά σας, κύριε συνάδελφε.

Και με όλο το σεβασμό προς όλους, αντικειμενικά, θετικά, παρ' όλη την κριτική αυτών των προϋπολογισμών, που τίποτε δε θα αλλάξει ψηφιστούν ή δεν ψηφιστούν. Ειλικρινά, τίποτε δε θα αλλάξει. Απλώς, κάνοντας και το Δημοκρατικό Κόμμα αποχή ή καταψηφίζοντας αυτούς τους προϋπολογισμούς, ναι μεν, στέλλεις μήνυμα που αν θέλουν να λάβουν το μήνυμα, ας το λάβουν και με την κριτική που κάμνουμε. Διαφορετικά θα δημιουργηθεί απλώς η ανωμαλία και θα έλθουν πίσω να ξανακαταθέσουν τους ίδιους προϋπολογισμούς. Και θα έχουν οι κυβερνώντες να μας κατηγορούν ότι ενώ βρίσκονται αυτή τη στιγμή κάτω από το σφυροκόπημα και την

κριτική τεκμηριωμένα για τα έργα και τις ημέρες τους γι' αυτά τα εννιά τελευταία χρόνια, θα έρθουν να μας πουν και δύο πράγματα και θα τους απαλλάξουμε από τις ευθύνες: «Την ώρα που άρχισαν αυτές οι ωραίες συνομιλίες που όλοι προσδοκούμε, εσείς δημιουργήσατε πρόβλημα. Και μάλιστα, όταν άρχισε το φεγγάρι και φαινόταν από το απέναντι βουνό και έγραφε “Ευρώπη”, βρήκατε τρόπο πάλι εσείς να “ττουμπάρετε” και αυτή την προοπτική». Αλλά εμείς λέμε από τα τώρα, έντιμα και ειλικρινά: «Προς την Ευρώπη ναι, όχι πάση θυσία δε». Και οι έχοντες ώτα, ας ακούσουν.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Νίκου Πιπτοκοπίτη, τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη, έχουμε αυτιά και ακούσαμε...

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εύχομαι να τα έχετε καθαρά όμως.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αλλά ξέρουμε και την ιστορία. Και είμαι βέβαιος ότι θα βρείτε τρόπο να χάσετε και τις επόμενες προεδρικές εκλογές.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όταν σας έχουμε εσάς μαζί μας, με έτσι διακρίσεις που κάμνετε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και φαντάζομαι, κύριε Πιπτοκοπίτη, παρ' όλο που είσαι κουρασμένος και θέλεις να πας να ξεκουραστείς, τι θα έλεγες, αν θα καταψήφιζες τους προϋπολογισμούς.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είχα καμιά δυσκολία και η θέση μου ήταν αυτή, αλλά προβληματιζόμαστε ως κόμμα.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Απλώς πειθάρχησα. Όχι για άλλο λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, νιώθω την υποχρέωση, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού, να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τις υπηρεσίες της Βουλής για την προετοιμασία που έχουν κάνει για τους προϋπολογισμούς, αλλά και για το τριήμερο που μας παρακολουθούν και καταγράφουν όσα λέμε.

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα κατάφερε να αποφύγει την πρόκληση για οποιαδήποτε ωραιοποίηση των πραγμάτων και με στοιχεία να παραθέσει τη στήριξη της κυβέρνησης μπροστά σε οποιαδήποτε τάση υπερβολής στην κριτική και έχει ταυτόχρονα καταγράψει με προσοχή όποιες άλλες εποικοδομητικές εισηγήσεις έχουν γίνει.

Καταθέσαμε τις δικές μας ανησυχίες και τις απόψεις μας για όλα τα θέματα που πρέπει να απασχολούν την κυπριακή κοινωνία και να προβληματίζουν τη Βουλή. Θεωρούμε ότι πρώτιστο καθήκον μας είναι να πείσουμε όλες τις πλευρές και την κυπριακή κοινωνία να αντιληφθούμε όλοι μαζί τις μεγάλες ευκαιρίες και προοπτικές που έχουμε μπροστά μας, αλλά και τους κινδύνους του παρόντος και του άμεσου μέλλοντος ώστε να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων, να ιεραρχήσουμε τις προτεραιότητές μας και να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά, για το καλό της Κύπρου και των παιδιών μας, τα νέα δεδομένα.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Κύπρος σήμερα βρίσκεται σε ένα ιστορικό σημείο στροφής. Σήμερα δεν πρέπει να συζητούμε τους προϋπολογισμούς μέσα σε μια διαδικασία ρουτίνας, αλλά στα πλαίσια σημαντικών εξελίξεων, μέσα από μια αντίληψη ότι υπάρχουν γύρω μας και για μας σημαντικές εξελίξεις. Ταυτόχρονα, η ζωή συνεχίζεται και δεν πρέπει να αγνοήσουμε ή να παραγνωρίσουμε τα καθημερινά προβλήματα και τα μικρά και μεγάλα θέματα που απασχολούν το λαό και τον τόπο μας. Γι' αυτό και καταθέσαμε και νέες εισηγήσεις, που θα πρέπει να επεξεργαστούμε και με τη συνεργασία της εκτελεστικής εξουσίας να υλοποιήσουμε. Και με τη δική σας συμμετοχή, αν θέλουμε όλοι να είμαστε θετικοί. Ο ρόλος μας ως νομοθετικό σώμα αλλά και ως πολιτικοί είναι τεράστιος, ιδιαίτερα σήμερα. Σήμερα που πρέπει να οδηγήσουμε τη μικρή μας χώρα σε νέα άγνωστα πελάγη, με τη διαμόρφωση πλέον του γενικότερου παγκόσμιου περιβάλλοντος. Σήμερα που διανοίγονται πρακτικά μπροστά μας οι προοπτικές της ενωμένης Ευρώπης. Σήμερα που το Κυπριακό βρίσκεται στο πιο κρίσιμο και στο πιο ευαίσθητο σημείο των τελευταίων είκοσι επτά χρόνων.

Το παγκόσμιο περιβάλλον αλλάζει με την παγκοσμιοποίηση. Μια παγκοσμιοποίηση που δεν πρέπει να έχει μόνο οπαδούς και εχθρούς, αλλά που πρέπει να έχει και διανόηση στην αρχιτεκτονική και τη λειτουργία της, τις αρχές και τους στόχους της. Μια παγκοσμιοποίηση που να διατηρεί ως κεντρικό πυρήνα τον άνθρωπο και να καταλήγει στον άνθρωπο. Μέσα σ' αυτή τη νέα διαμόρφωση πραγμάτων πρέπει να επιβιώσουμε ως λαός, να επιβιώσουμε ως πολιτισμός, ως οικονομία, ως κοινωνία και ως άνθρωποι. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι αυτό το παγκόσμιο γίνεσθαι μας επηρεάζει και σ' αυτό το νέο παγκόσμιο γίνεσθαι πρέπει να συμμετέχουμε. Σ' αυτό το νέο περιβάλλον δε θα χωρέσουμε, επειδή είμαστε μικροί ούτε θα χαθούμε, επειδή είμαστε μικροί. Σ' αυτό το νέο περιβάλλον θα χωρέσουμε και δε θα χαθούμε, αν δείξουμε γρήγορη προσαρμογή, αν αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα,

γεωπολιτικά, οικονομικά, πολιτισμικά και γεωστρατηγικά. Είναι ευτυχής συγκυρία γιατί την Κύπρο -αποτέλεσμα σωστών πολιτικών επιλογών του παρελθόντος, που το άνοιγμα του νέου κόσμου προς την παγκοσμιοποίηση συμπίπτει με το χρόνο ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση- θα την έχουμε στην Ευρώπη, όταν η παγκοσμιοποίηση θα είναι πλέον πράξη για ολόκληρο τον κόσμο. Η μικρή μας χώρα, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα ανήκει σε μια οικογένεια τετρακοσίων εκατομμυρίων που θα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο παγκόσμιο γίνεσθαι και στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Γι' αυτό και πρέπει να σταματήσουμε να σκεφτόμαστε μικρά. Να σταματήσουμε να σκεφτόμαστε κοντόφθαλμα. Να σταματήσουμε όλοι, κύριε Χρίστου -και αναφέρομαι στην παρατήρησή σας για λογιστικούς προϋπολογισμούς- να λειτουργούμε λογιστικά και να κρίνουμε και να κατακρίνουμε λογιστικά και να χάνουμε το δάσος για το θάμνο. Θα πρέπει να ξεπεράσουμε τις φοβίες και να αντιληφθούμε δύο πράγματα: Πρώτο, ότι ο ρόλος των λαών στο νέο περιβάλλον δε θα είναι ανάλογος του μεγέθους τους, αλλά ανάλογος της ποιότητας των ανθρώπων που το συνθέτουν. Και, δεύτερο, το δρόμο μας στο νέο παγκόσμιο γίνεσθαι θα τον καθορίσουμε μόνοι μας και μέσω της ενωμένης Ευρώπης.

Και εδώ, σήμερα, θα έπρεπε να συζητούμε τον καθορισμό του ρόλου της Κύπρου μέσα στην Ευρώπη. Θα έπρεπε να καταγράψουμε και με εισηγήσεις για κονδύλια στους προϋπολογισμούς να στηρίξουμε το ρόλο της Κύπρου στην Ανατολική Μεσόγειο ως ένα ζωτικό κομμάτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος μπορεί να αξιοποιήσει τις καλές της σχέσεις με τις αραβικές χώρες και τις πρώην ανατολικές χώρες προς όφελος της Ευρώπης. Η Κύπρος μπορεί να γίνει κέντρο παιδείας και διά βίου εκπαίδευσης για την ανατολική Μεσόγειο, αφού στηρίξουμε τα σχολεία και τα κολέγια και του ιδιωτικού τομέα αλλά και τα κρατικά. Η Κύπρος μπορεί να γίνει εμπορικό κέντρο και κέντρο

υπηρεσιών της Ευρώπης, για την ανατολική Μεσόγειο. Έχουμε τη δυνατότητα να γίνουμε παγκόσμιο κέντρο τηλεπικοινωνιών, με δυνατότητα εσόδων για την Κύπρο που να ξεπερνά τα έσοδα από τον τουρισμό. Η Κύπρος μπορεί να δημιουργήσει κέντρα υγείας που να εξυπηρετούν τους λαούς της ανατολικής Μεσογείου. Είμαστε ήδη ναυτιλιακό κέντρο, αλλά θα πρέπει να εμβαθύνουμε και να συμμετέχουμε στη βιομηχανία αυτή, όχι απλώς να τη φιλοξενούμε.

Αν πω ότι η Κύπρος μπορεί να γίνει για πολλά θέματα κέντρο τελειότητας, με τη μεμψίμοιρη νοοτροπία που σήμερα έχουμε, θα φανώ σίγουρα υπερβολικός. Όμως η Κύπρος, π.χ. πολλά χρόνια πριν, επί προεδρίας του κ. Σπύρου Κυπριανού, έλυσε το πρόβλημα της μεσογειακής αναιμίας. Πιστεύω ότι αυτό το κέντρο θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κέντρο τελειότητας για την αντιμετώπιση της αναιμίας των χωρών της ανατολικής Μεσογείου και της Αφρικής. Ο χρόνος δε μου επιτρέπει να επεκταθώ, γιατί οι τομείς που η Κύπρος μπορεί να αναδείξει είναι πολλοί και η συμμετοχή της, άρα, στο νέο παγκόσμιο γίνεσθαι μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι το μέγεθός της υποδηλεί. Εμείς θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι γι' αυτή την πανευρωπαϊκή και παγκόσμια συνάντηση.

Θα θέλαμε φυσικά, σ' αυτό το ραντεβού με την ιστορία, να είμαστε χέρι με χέρι με τους Τουρκοκυπρίους, ώστε να είμαστε έτοιμοι για μεγιστοποίηση της αξιοποίησης της νέας μας θέσης στην Ευρώπη και στον κόσμο. Αν μέχρι σήμερα η δική μας πλευρά αγωνιούσε και προσπαθούσε να λύσει το Κυπριακό, για να αρθούν οι αδικίες και να σταματήσουν οι κίνδυνοι από την τούρκικη απειλή της παρουσίας του τούρκικου στρατού κατοχής, τώρα έχουμε έναν επιπλέον σοβαρό λόγο να ενώσουμε την Κύπρο, ώστε να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη θέση μας στην Ευρώπη, να επιτελέσουμε το ρόλο μας στο μέγιστο δυνατό βαθμό ως προπύργιο της Ευρώπης στην ανατολική Μεσόγειο. Ο ρόλος μιας ενωμένης Κύπρου, μετά από μια λύση του

Κυπριακού, μπορεί να επεκταθεί και στην καταλυτική συμμετοχή μας στην αξιοποίηση των οικονομικών δυνατοτήτων των χωρών της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης και της ίδιας της Τουρκίας. Θα υπενθυμίσω όμως και αυτό που ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού τόνισε, ότι για τη μη λύση του Κυπριακού ευθύνονται απόλυτα ο Ντενκτάς και η Άγκυρα. Όλες οι δικές μας κυβερνήσεις έδειξαν μέχρι επικίνδυνου βαθμού την καλή τους θέληση και καμιά τοποθέτηση δεν πρέπει να δώσει άλλοθι στον Ντενκτάς και στην αδιαλλαξία του ούτε στην επεκτατική πολιτική του Ετζεβίτ και της Άγκυρας.

Σ' αυτή την κρίσιμη και λεπτή περίοδο για το Κυπριακό, που συμπίπτει με το σημείο στροφής στην ιστορία μας, σ' αυτές τις τελευταίες συνομιλίες, που κλείνουν ουσιαστικά -και μάλιστα, κατά την άποψή μου, ανεξάρτητα αποτελέσματος- τον κύκλο συνομιλιών των είκοσι επτά ετών από την εισβολή μέχρι την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όποτε και αν γίνουν ξανά συνομιλίες, θα είναι πλέον με διαφορετικά δεδομένα. Αφήνω πίσω την εκτίμησή μου ότι θα περάσουν πάρα πολλά χρόνια για να συνομιλήσουμε ξανά.

Πρέπει η δική μας πλευρά, με προσοχή, σύνεση και συναίνεση να αντιμετωπίσει μέρα με μέρα, βήμα με βήμα τις εξελίξεις. Αν, λοιπόν, αντιληφθούμε ότι το 2002 και το 2003 είναι τα χρόνια που θα επανατοποθετήσουν την Κύπρο στα νέα δεδομένα, τότε θα πρέπει να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι εριστικές προσεγγίσεις για τα μικρά, αντεγκλήσεις για τα ασήμαντα, συγκρουσιακές προσεγγίσεις δεν ωφελούν. Οι ανταλλαγές εισηγήσεων που θα στηρίζουν την ευρωστία και την ευελιξία μας είναι χρήσιμες και αναγκαίες.

Έγινε πάρα πολλή κριτική για την αδυναμία πρόνοιας στην Κύπρο και το μικρό μέγεθος του κοινωνικού κράτους. Εμείς θεωρούμε ότι το κοινωνικό κράτος συνεχώς πρέπει να μεγαλώνει. Θέλουμε, ναι, περισσότερο κράτος κοινωνικό, υπό την έννοια του κράτους που είναι κοντά στον άνθρωπο. Θέλουμε, υπ' αυτή την έννοια, μεγαλύτερο

κράτος. Σίγουρα υστερούμε από το επιθυμητό, γι' αυτό και έχουμε παραθέσει πολλές νέες προτάσεις.

Όμως η πραγματική διαπίστωση είναι ότι έχουμε περισσότερο κοινωνικό κράτος σήμερα από αυτό που παράλαβε η κυβέρνηση Κληρίδη. Και το μιλούν οι αριθμοί. Το σύνολο των κοινωνικών δαπανών ανέρχεται για το 2001 σε £715 εκατομμύρια με αύξηση 240% από το 1992, δηλαδή μέση αύξηση 26% το χρόνο. Με άλλα λόγια, ως ποσοστό, στο σύνολο των πραγματικών δημόσιων δαπανών οι κοινωνικές δαπάνες ανέρχονται στο 30% ή το 13% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Το 2002 οι κοινωνικές δαπάνες από £715 εκατομ. που ήταν το 2001 θα ανέλθουν στα £750 εκατομμύρια. Οι συντάξεις ειδικά έχουν αυξηθεί κατά 58,5% από το 1994 με αύξηση του πληθωρισμού μόνο 20,7%· για να μη μας πείτε ότι άλλαξε και το κόστος ζωής. Και εμείς δηλώνουμε ότι αυτό δε μας ικανοποιεί και θα στηρίξουμε μέσω του φορολογικού πακέτου περισσότερη στήριξη της τρίτης ηλικίας και αύξηση των συντάξεων.

Ο κ. Ευαγόρου είπε για τις αναπτυξιακές δαπάνες ότι ήταν £170 εκατομ. με ποσοστό υλοποίησης 67%. Οι αριθμοί οι σωστοί, οι επίσημοι είναι για το 2001 £225 εκατομ., με ποσοστό υλοποίησης 71%.

Μια σύγκριση με το 1992 δείχνει την ακόλουθη εικόνα: Το 1992 ήταν £105 εκατομ., το 2000 ήταν £217 εκατομ. και το 2001 ήταν £225 εκατομμύρια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα έχετε την υλοποίηση, αν μου επιτρέπετε τότε, του 1992;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ήταν πάλι γύρω στο 72-73%.

Έχει γίνει κριτική για την αύξηση του κρατικού μισθολογίου και την παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα. Εκεί είναι γεγονός ότι υπάρχει ένα θέμα και ένα πρόβλημα, το οποίο είναι πρόβλημα όλων μας. Η κυβέρνηση έχει εκπονήσει

συγκεκριμένη μελέτη για απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών σε κυβερνητικά τμήματα, για βελτίωση των συστημάτων και σχεδίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης και ούτω καθεξής. Δε θα διαβάσω ολόκληρο το σχέδιο. Εδώ όμως είναι που χρειάζεται η ευθύνη όλων να αναλάβουμε τις ευθύνες μας, για να φέρουμε τις ανάλογες τομές. Διότι, ενώ μιλούμε για χαμηλή παραγωγικότητα, ενώ μιλούμε για αύξηση του μισθολογίου, ταυτόχρονα εισηγούμαστε ότι πολλοί τομείς χρειάζονται νέο προσωπικό, ταυτόχρονα είμαστε πρόθυμοι να υποσχόμαστε αυξήσεις και να ψηφίζουμε αυξήσεις. Και έχουμε - και δε θα αναφέρω τον τομέα- μπροστά μας κάποιους υψηλόμισθους, που πιστεύω, αν ψηφίσουμε τις αυξήσεις τους -αλλά δε θα τοποθετηθώ τώρα, διότι ούτε η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα έχει τοποθέτηση- θα έρθουν και άλλοι να ζητούν αυξήσεις και νομίζω είναι ένα σημείο που θα κριθούμε όλοι, κατά πόσο εννοούμε τις περικοπές και τη λιτότητα και την οικονομία.

Όσον αφορά την κριτική που έγινε για τη φορολογική μεταρρύθμιση, ότι έπρεπε να είχε γίνει από πέρυσι, να θυμίσω ότι ήταν η δική σας απαίτηση -αν όχι κριτική- της αντιπολίτευσης -και κάπου έχω δει, αλλά νομίζω έχει φύγει τώρα, και το φίλο τον Κίκη Καζαμιά, το δήμαρχο Αμμοχώστου, στο ακροατήριο· ήταν η δική σας απαίτηση να μη γίνει συζήτηση για το φορολογικό πακέτο ενόψει των βουλευτικών εκλογών. Και η κυβέρνηση, ευαίσθητη ούσα, σεβάστηκε τη δική σας απόφαση. Και πιο ευαίσθητη, έχει παρουσιάσει ένα πακέτο, το οποίο είναι συζητήσιμο και για το φορολογικό του μέρος και τα £88 εκατομ. για την κοινωνική πρόνοια τα έχει αφήσει ανοικτά να τα συζητήσουμε μαζί. Ιδού ένα πεδίο λαμπρό, για να συνεργαστούμε με θετικό τρόπο με την κυβέρνηση -όπως και η ίδια το ζητά- και τον Υπουργό Οικονομικών, ώστε και την κοινωνική πρόνοια να δούμε περισσότερο και τη φορολογία, αν θέλουμε να κάνουμε κάποιες αλλαγές. Να είναι πιο δίκαια, έχοντας φυσικά, πάντα, υπόψη ότι το κέικ δε θα

μεγαλώσει από το ίδιο θα πρέπει να κατανέμουμε εκεί που νομίζουμε ότι είναι οι προτεραιότητές μας.

Όσον αφορά τη χρηστή διοίκηση, εμείς τονίζουμε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, ότι -και ως αντιπολίτευση και τώρα που είμαστε κυβέρνηση ίσως, με τη δημιουργία πολλών εσωκομματικών προβλημάτων- είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε το θέμα της χρηστής διοίκησης, έστω και αν αυτό θα μας βάλει στη δυσκολία να κάνουμε κριτική σε υπουργούς της κυβέρνησης. Και αυτό το έχουμε αποδείξει στην πράξη και όχι με λόγια. Και θα ανέμενα από την αντιπολίτευση τουλάχιστο αυτό να το αναγνωρίσει.

Όσον αφορά το ρουσφέτι -και επειδή έχει γίνει αναφορά και ιδιαίτερα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης- θέλω να διαβάσω αυτολεξεί τη δήλωση του Υπουργού Δικαιοσύνης στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής:

«Πιστεύω ότι όλα στην αστυνομία πρέπει να θεσμοθετηθούν, ούτως ώστε να μην υπάρχουν ρουσφέτια. Πιστεύω ότι δεν υπάρχουν. Αλλά να μην είμαστε ευάλωτοι και υπό κατηγορία ότι συνέχεια ο Αρχηγός της Αστυνομίας ή ο υπουργός ή οποιοσδήποτε άλλος επεμβαίνει και προωθεί δικούς του ή προάγει και προσλαμβάνει.».

Και για να μην πείτε ότι αυτά είναι μόνο λόγια, υπάρχουν και νομοθετήματα στη Βουλή κατατεθειμένα, αν δεν κάνω λάθος, εδώ και δύο-τρία χρόνια. Επομένως και πάλι θα πρέπει εδώ να αναλάβουμε την ευθύνη μας.

Παρόμοια δήλωση έκαμε ο υπουργός και για το θέμα της μαζικής αναπλήρωσης, -μπορεί να το βρείτε στα πρακτικά, να μη σας το διαβάζω- που έχει ζητήσει να μπουν κριτήρια. Και ψάξτε στη Βουλή να δείτε κατατεθειμένα τα νομοσχέδια.

Τέλος, επειδή τελειώνει και ο χρόνος μου -δεν κατάφερε ο κ. Πιττοκοπίτης να μας τελειώσει το χρόνο μας, αλλά το ρολόι μάς αφαιρεί το λόγο...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πάρε κι άλλη ώρα και δε χάθηκε ο κόσμος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

(Γελά)

Ευχαριστώ.

Ο εκσυγχρονισμός, στον οποίο έχει αναφερθεί με ειρωνεία ο κ. Λιλλήκας, σίγουρα δεν είναι να παίζουμε πινγκ-πονγκ μεταξύ μας, «ένα σου, ένα μου», «έκαμε ο ένας σκάνδαλο, έκαμε ο άλλος σκάνδαλο»: μπορεί να αναφερθούμε σε πολλά. Ο εκσυγχρονισμός είναι να βάλουμε όλοι τη ράχη μας από κάτω και την υπευθυνότητά μας και να θεσμοθετήσουμε εκεί που χρειάζεται και για την παραγωγικότητα και για την αποτελεσματικότητα και για τη χρηστή διοίκηση και για το κράτος δικαίου. Και θέλω να αναφέρω και παραδείγματα: Για τις πολεοδομικές ζώνες. Για να μην πάω να πω: «Και όταν κάποτε ο κ. Λιλλήκας συμμετείχε σε κάποια κυβέρνηση, έγιναν παρόμοια ανάλογα και περισσότερα.», διότι, πραγματικά, αυτή δεν είναι η προσέγγιση που μας εκφράζει εμάς στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Θα θυμίσω, όμως, ότι εποικοδομητικά -με πρόταση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, του κ. Χρίστου και εμένα προσωπικά- έχουμε ρυθμίσει το θέμα των χαλαρώσεων. Για το θέμα των προσφορών στους ημικρατικούς οργανισμούς: Είχαμε καταθέσει, κύριε Χρίστου -και το γνωρίζεις- πρόταση, ώστε να μην μπορούν όσοι είναι μέλη ημικρατικών οργανισμών να συναλλάσσονται με τους ημικρατικούς οργανισμούς. Εμείς, ως κοινοβουλευτική ομάδα, έχουμε και νέα απόφαση να το καταθέσουμε ξανά. Επομένως, αν θέλετε να μιλάτε για εκσυγχρονισμό, ελάτε κοντά, ελάτε μέσα, εμείς έχουμε όλη τη διάθεση, με προτάσεις, να θεσμοθετήσουμε εκεί που χρειάζεται.

Έχει αναφερθεί από τον κ. Πιπτοκοπίτη -που τον παρακολούθησα, κάθε λέξη- ότι το ποσοστό της συμβολής της γεωργίας στην οικονομία είναι πολύ χαμηλότερο απ' ό,τι το παραλάβαμε. Φυσικά, αν το συγκρίνει με το εβδομήντα ή με το ογδόντα, είναι πολύ χαμηλό. Αλλά, απ' ό,τι το παραλάβαμε, δεν είναι χαμηλό. Ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη

οι απόλυτοι αριθμοί. Η μείωση στο ποσοστό είναι λόγω της αύξησης της συμβολής των άλλων τομέων. Οπότε, αν κάνουμε αναλύσεις, θα πρέπει να τις κάνουμε σωστά.

Νομίζω να μείνω εδώ. Έχω ακόμα τέσσερα λεπτά. Επειδή ήμουν αυστηρός με το χρόνο, κύριε Πρόεδρε, με τους άλλους, θέλω να είμαι και με το δικό μου χρόνο αυστηρός.

Χρειάζεται, αγαπητοί κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, να κάνουμε πάρα πολλές αλλαγές και πάλι, αν μιλούμε για εκσυγχρονισμό, και πάλι, αν μιλούμε για πρακτική εναρμόνιση με την Ευρώπη. Και ας αφήσουμε τους δογματισμούς και τις άγονες αντιπαραθέσεις. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε την ελευθεροποίηση του χονδρικού εμπορίου, των πετρελαιοειδών, όλων των στρατηγικών υλικών, όπως το αλεύρι, τα φάρμακα κ.λπ., τα τσιμέντα. Με το πρόβλημα που έχουμε με τις υπεραγορές πρέπει να ρυθμίσουμε το λιανικό εμπόριο. Η Ευρώπη έχει παραδείγματα για να αντιγράψουμε. Πρέπει να δούμε τη λειτουργία των ημικρατικών οργανισμών, αλλά όχι δογματικά ή συνδικαλιστικά. Θα πρέπει να αγγίξουμε, με έναν τρόπο που μπορεί να είναι και αντιλαϊκός κάποτε, κάποια κακώς έχοντα σ' αυτόν τον τόπο. Διαφορετικά, κύριε Χρίστου -και επανέρχομαι στην αρχική σας δήλωση, επειδή συμφωνώ με την προσέγγιση να μην έχουμε λογιστική αντιμετώπιση των προϋπολογισμών- θα συνεχίσουμε να έχουμε και λογιστική αντιμετώπιση των προϋπολογισμών και λογιστικούς προϋπολογισμούς και λογιστικές συζητήσεις για τους προϋπολογισμούς.

Θα αφήσω τώρα το βήμα στον κ. Κατσουρίδη, που είμαι βέβαιος ότι θα είναι εποικοδομητικός στην προσέγγισή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι έχω ογδόντα πέντε λεπτά, αλλά δε θα τα χρησιμοποιήσω.

Η συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους αποτελεί παραδοσιακά την κορυφαία στιγμή των εργασιών του κοινοβουλίου και ακριβώς είναι κάτι τέτοιο και η συζήτηση και νομίζω θα έπρεπε να αποφεύγονται οι επιθέσεις του τύπου που έχουν γίνει σε κάποια στιγμή αυτής της συζήτησης. Είναι η άποψή μου ότι η αναφορά του κ. Κωνσταντίνου και άδικη είναι και εκτεθειμένο αφήνει ένα συνάδελφο. Θεωρώ ότι ο κ. Παπακώστας είναι καλά γνωστός σε όλους μας και όλος ο βίος του ήταν έντιμος και αφοσιωμένος στο κράτος, τη δημοκρατία και τη νομιμότητα και ο συνάδελφος θα έπρεπε, έχοντας αυτά κατά νουν οτιδήποτε αφορούσε γεγονότα ή οποιοσδήποτε πληροφορίες μπορεί να του δόθηκαν πριν δεκαεπτά χρόνια, θα έπρεπε πρώτα να κατατεθούν κάπου, για να διερευνηθούν, γιατί το βάρος της απόδειξης είναι σ' αυτούς που καταγγέλλουν, και μετά να ακουστούν από το βήμα της Βουλής σε μια συζήτηση που μεταδίδεται από την τηλεόραση. Είναι εύκολο ο καθένας μας να προσάψει από το βήμα τούτο κατηγορίες σε άλλους. Δε νομίζω ότι βοηθά σε οτιδήποτε ούτε προάγουμε την εικόνα της Βουλής ούτε δίνουμε καλό παράδειγμα.

Αναντίλεκτα, σε μια τέτοια στιγμή που συζητούνται οι φετινοί προϋπολογισμοί, δεν μπορεί παρά η σκέψη μας να γυροφέρνει στο πιο σημαντικό από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτός ο τόπος. Στην ψυχή των προβλημάτων μας, το Κυπριακό. Το Κυπριακό έχει σημαδέψει την ψυχή και τη συνείδηση σε γενεές γενεών Κυπρίων. Μπορεί ο καθένας μας να υποδείξει δεκάδες προβλήματα και λόγους για τους οποίους ζούμε σήμερα σε μια κοινωνική πραγματικότητα που δικαιολογημένα δημιουργεί σε όλους μας την αίσθηση της κατάρρευσης. Η πραγματικότητα είναι πως θεμελιός όλων αυτών των γεγονότων είναι, δυστυχώς, τα πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά, εθνικά και

ψυχικά τραύματα που έχει προκαλέσει στην αιματηρή διαδρομή του το κυπριακό πρόβλημα.

Δεν υπάρχει Κύπριος που να στρέφει το βλέμμα προς τα μέσα, την ψυχή του, την οικογένεια, τον περίγυρό του και να μη βρίσκει κάτι που να τον πληγώνει. Δεν υπάρχει κυπριακή οικογένεια, στην ευρύτερή της έννοια, που να μην έχει κάποιο δικό της πρόσωπο που να μην έδωσε είτε το αίμα του είτε την προσωπική του ελευθερία, να μην έχει διωχθεί, φυλακιστεί, εντοπισθεί ή εκτοπισθεί ή να ανήκει στην πιο τραγική ομάδα των Κυπρίων, τους αγνοούμενους ή τους εγκλωβισμένους. Με δυο λόγια, το Κυπριακό και όσα διαδραματίστηκαν δεκαετίες τώρα στην προσπάθεια αυτού του λαού να κάμει τη γη των πατέρων του δική του γη, λεύτερη και ανεξάρτητη, έχουν χαράξει τόσο την κύπρια γη όσο και το μέσα κόσμο του καθενός από μας. Δεν υπάρχει Κύπριος που να στρέψει το βλέμμα του προς τα έξω, να ατενίσει τον Πενταδάκτυλο και να μη νιώσει ένα αφόρητο βάρος να πλακώνει το στήθος και την περηφάνια του. Δεν υπάρχει Κύπριος που, όταν φέρνει στο μυαλό του τις σκηνές της Δερύνειας με τους “γκρίζους λύκους” να ξυλοκοπούν μέχρι θανάτου τον Τάσο Ισαάκ, να μη νιώθει ταυτόχρονα εξευτελισμό και οργή. Δεν υπάρχει Κύπριος που να μην αγανακτεί, όταν ακούει ότι η αμερικάνικη πρεσβεία δεξιώνεται τους ηθικούς αυτουργούς της δολοφονίας του Σολωμού.

Είναι λοιπόν το Κυπριακό, η προδοσία και η τραγωδία, η ρίζα της όλης συμπεριφοράς μας. Και, αν αναλογιστεί κανένας την πορεία του αγώνα μας όλο τον εικοστό αιώνα, θα συνειδητοποιήσει ότι όποιο και να ήταν το όραμα των Κυπρίων, από την ένωση έως την ανεξαρτησία, σήμερα δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει ότι η μεν ένωση έχει ενταφιαστεί για πάντα και αποτελεί μόνο εθνικά επικίνδυνο λαϊκισμό να υποβάλλεται κατά καιρούς από την ηγεσία του ΔΗΣΥ ότι το όραμα της ένωσης θα πραγματοποιηθεί τάχατες μέσω της ένταξής μας στην Ευρώπη, η δε ανεξαρτησία, η ολοκλήρωση και εξασφάλισή της αποτελεί το 2002 τον αγώνα και την αγωνία μας.

Καταντήσαμε, δυστυχώς, την ίδια ώρα που άλλοι προχωρούν σε διαδικασίες ενοποίησης και ολοκλήρωσης, την ώρα που αναμένεται η επίσημη ένταξή μας σ' αυτή τη διαδικασία, εμείς να προσπαθούμε εναγωνίως να εξασφαλίσουμε το αυτονόητο, ότι η Κύπρος ανήκει στους Κυπρίους, ότι είναι κοινή πατρίδα όλων των παιδιών της που πρέπει να απολαμβάνουν χωρίς όρους και περιορισμούς όλα τα ανθρώπινα, εθνικά, πολιτικά, δημοκρατικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα σε συνθήκες επικράτησης των διεθνώς αναγνωρισμένων βασικών ελευθεριών.

Προσπαθούμε σήμερα με κάθε τρόπο να πείσουμε εκείνους που κανονικά θα έπρεπε να προσπαθούν να πείσουν για τις δικές τους αρχές ότι οι αρχές του διεθνούς δικαίου, οι αρχές των διεθνών οργανισμών που ήδη εκπροσωπούν, οι αρχές του ευρωπαϊκού κεκτημένου θα έπρεπε να είχαν αυτόματη εφαρμογή και στην περίπτωση της Κύπρου. Γιατί φτάσαμε, κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το σημείο; Αν κάποιος προσπαθήσει να αναλύσει το Κυπριακό στη σύγχρονη του φάση, και εννοώ τη φάση που οριοθετείται από τον Οκτώβρη του 1931 μέχρι το 2001 -αλήθεια εβδομήντα ολόκληρα χρόνια- σίγουρα δε θα τον πάρει ο χρόνος!

Να μου επιτρέψετε όμως να εντοπίσω ορισμένα βασικά, κατά τη γνώμη μου, χαρακτηριστικά, αυτής της πορείας που μπορούν άνετα να εξαχθούν ως τα κύρια συμπεράσματα της κακοδαιμονίας μας:

Πρώτον, το γεγονός ότι χρειάστηκαν εβδομήντα ολόκληρα χρόνια, για να συνειδητοποιήσουμε όλοι, αν το έχουμε συνειδητοποιήσει όλοι, ότι η Κύπρος ανήκει και στους Ελληνοκύπριους και στους Τουρκοκύπριους και σε όσους την κατοικούν, έστω κι αν στο ιδρυτικό του συνέδριο το 1926 το κομμουνιστικό κόμμα Κύπρου υποδείκνυε αυτή την πραγματικότητα.

Δεύτερον, ότι εχθρός των Ελληνοκυπρίων δεν ήταν οι Τουρκοκύπριοι και εχθρός των Τουρκοκυπρίων δεν ήταν οι Ελληνοκύπριοι. Κοινός εχθρός όλων των Κυπρίων

ήταν και είναι όποιος επιβουλεύεται την ελευθερία και ανεξαρτησία αυτού του τόπου, όποιος κατέχει αυτή τη γη που δεν του ανήκει. Δυστυχώς, η πολιτική μυωπία ορισμένων κύκλων και στις δύο κοινότητες και ταυτόχρονα ο αντικυπριακός ρόλος γνωστών ξένων χωρών και, από μια στιγμή και μετά, ο τουρκικός επεκτατισμός από τη μια και η βλακεία και προδοσία των χουντικών της Αθήνας από την άλλη μάς οδήγησαν σε δεκαετίες διακοινοτικής σύγκρουσης, με αποτέλεσμα τελικά τη σημερινή τραγωδία.

Δυο φορές, δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτή την τραγική πορεία βρέθηκαν συνεπίκουροι, για τον έναν ή τον άλλο λόγο, ομάδες Κυπρίων, με αποκορύφωμα βέβαια τις τρομοκρατικές οργανώσεις της TMT από τη μια και της ΕΟΚΑ Β' από την άλλη, έστω κι αν το Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζομένου Λαού, όπως και άλλοι, προειδοποίησε πολλές φορές σε όλα τα χρόνια που προηγήθηκαν του 1974 γι' αυτούς τους κινδύνους.

Τα μαύρα γυαλιά του σοβινισμού ορισμένων συμπατριωτών μας, ένθεν και ένθεν της γραμμής Αττίλα, δεν τους επέτρεψαν να δουν το πραγματικό συμφέρον της Κύπρου.

Τρίτον, δεν μπόρεσαν στην πλειοψηφία τους οι κατά καιρούς διαχειριζόμενοι το Κυπριακό να αξιοποιήσουν ορθά δυο συγκρουόμενες πραγματικότητες που αφορούν το ρόλο των ξένων δυνάμεων στο Κυπριακό: Από τη μια το γεγονός ότι η φυσική αδυναμία μας ως λαού δε μας επέτρεπε να λύσουμε το Κυπριακό χωρίς την παρέμβαση των ξένων και από την άλλη τα συμφέροντα των ξένων δυνάμεων, και ειδικά των Αγγλοαμερικανών, δεν ταυτίζονταν με τα δικά μας. Αντίθετα, με το πέρασμα του χρόνου προσεγγίζουν όλο και περισσότερο τα συμφέροντα της Τουρκίας. Και είναι τραγικό να το διαπιστώνουμε, αλλά, αν δεν προσέξουμε, ακόμα λίγο αυτά τα συμφέροντα θα ταυτιστούν πλήρως με εκείνα της Τουρκίας.

Ο ιστορικός του μέλλοντος, ανεξαρτήτως ιδεολογίας, θα διαπιστώσει ότι το μόνο κράτος που υπήρξε συνεπής υποστηρικτής της κυπριακής ανεξαρτησίας, για τα δικά του έστω συμφέροντα, ήταν η Σοβιετική Ένωση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η Ελλάδα;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η Ελλάδα, κύριε συνάδελφε, είναι εκτός της σύγκρισης με τα άλλα κράτη.

Ακόμα πιο ανίκανοι να αντιληφθούν αυτή την πραγματικότητα αποδείχθηκαν οι συμπατριώτες μας με τα μαύρα γυαλιά, οι σοβινιστές, που, εν ονόματι εθνικών ιδεών, εθνικών κέντρων και συμβόλων, αιματοκύλησαν τη μικρή μας πατρίδα με αποκορύφωμα το 1974. Για να βρεθούν τελικά και οι ίδιοι να αισθάνονται σήμερα διπλά προδομένοι, με εξαίρεση βέβαια τους λίγους εκείνους από αυτούς που συνειδητά υπηρέτησαν τα διχοτομικά σχέδια των ξένων.

Τέταρτον, το αδιαμφισβήτητο γεγονός της φυσικής αδυναμίας του κυπριακού λαού από μόνος του δηλαδή να κατακτήσει και να διατηρήσει την ελευθερία του και να διασφαλίσει την ανεξαρτησία του οδήγησε κάποιους Κύπριους σε ακραίες συμπεριφορές λόγω αυταπάτης ότι θα μπορούσαν με βίαιο τρόπο να επιβάλουν αυτό που θεωρούσαν ορθό και σε ξεσπάσματα και χειρισμούς απελπισίας, με αποτέλεσμα να στρώσουν το χαλί σ' εκείνες τις δυνάμεις που από τη δεκαετία του 1950 απεργάζονταν τη διχοτόμηση της Κύπρου. Το ιστορικό δίδαγμα είναι ότι η ένοπλη βία, όποτε χρησιμοποιήθηκε στην Κύπρο, κατέληξε σε βάρος της Κύπρου και του λαού της.

Πέμπτον, η εγκατάλειψη των διεθνών οργανισμών και η καταφυγή στα λεγόμενα συμμαχικά πλαίσια υπήρξε πάντα καταστροφική.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θεώρησα σκόπιμη αυτή τη μικρή ιστορική αναφορά, με στόχο όσο είναι δυνατό να φωτιστεί, κατά τη γνώμη μου, η σημερινή πραγματικότητα. Και η σημερινή πραγματικότητα, χωρίς φτιασιδώματα και μακριά από τις οποιεσδήποτε σκοπιμότητες, είναι απλή αλλά πικρή. Η Κύπρος κινδυνεύει να διχοτομηθεί οριστικά, όχι μόνο ντε φάκτο, αλλά και ντε γιούρε. Και το υπέρτατο καθήκον όλων είναι να το αποτρέψουμε, επιλύοντας το πρόβλημά μας στη βάση αρχών.

Προσπάθησαν εδώ και τρεις μέρες οι κυβερνώντες και οι βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος -και προσπαθούν εννιά χρόνια τώρα- να μας πείσουν ότι κατάφεραν να δραστηριοποιήσουν το διεθνή παράγοντα όσο ποτέ προηγούμενα, να προκαλέσουν το ενδιαφέρον και την ανάμειξή του, να αξιοποιήσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ευρωπαϊκή πορεία. Η πραγματικότητα όμως αυτό που μαρτυρεί είναι ότι, αν άλλαξε κάτι -και, δυστυχώς, άλλαξε κάτι σ' αυτά τα εννιά χρόνια- είναι όντως η στάση του διεθνούς παράγοντα, αλλά αυτή η αλλαγή υπήρξε αρνητική και αποτέλεσμα, βέβαια, των διεθνών εξελίξεων.

Ο διεθνής παράγοντας, ο οποίος το 1992 απαιτούσε από τον Ντενκτάς και την Άγκυρα να προσαρμόσουν τις θέσεις τους στις βασικές αρχές των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για λύση του Κυπριακού, σήμερα όλο και περισσότερο γίνεται ανεκτικός και δεκτικός στις παράλογες θέσεις και απαιτήσεις του κατοχικού καθεστώτος. Και όχι μόνο αυτό, αλλά πιέζει το θύμα να αποδεχθεί ορισμένες από αυτές τις απαράδεκτες, άδικες και παράνομες, με βάση το διεθνές δίκαιο, θέσεις των κατακτητών. Σήμερα αυτά τα οποία το 1992 ή, αν θέλετε, μέχρι το 1992 θεωρούνταν από τους πάντες αυτονόητα, όπως π.χ. η μια κυριαρχία, η μια ιθαγένεια και η μια διεθνής προσωπικότητα, τίθενται υπό αμφισβήτηση στο τραπέζι των συνομιλιών με τουλάχιστο την ανοχή του διεθνούς παράγοντα. Και, όταν το ΑΚΕΛ σε αρκετές περιπτώσεις αυτά τα εννιά χρόνια, όπως και

άλλοτε, απαιτούσε τη διεκδίκηση μέσω προσφυγών στα Ηνωμένα Έθνη της επιβεβαίωσης των αυτονόητων, ορισμένοι το χλεύαζαν.

Είναι άραγε αυτή η τραγική κατάληξη αποτέλεσμα των χειρισμών της κυβέρνησης και μόνο; Η απάντηση είναι αρνητική. Κύριοι παράγοντες γι' αυτή την εξέλιξη είναι βέβαια η τούρκικη αδιαλλαξία και οι γνωστοί εκείνοι διεθνείς κύκλοι που τη συντηρούν και την εκτρέφουν. Ευθύνεται όμως απόλυτα ο Ντενκτάς και η Άγκυρα, όπως είπε ο αγαπητός συνάδελφος κ. Συλλούρης; Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε δεν υπάρχει ελπίδα, γιατί οικειοθελώς δε θα αλλάξει θέση η Άγκυρα και ο Ντενκτάς. Κατά συνέπεια, διερωτάται κάποιος: Είναι άμοιρη ευθυνών η σημερινή κυβέρνηση; Και πάλιν η απάντηση είναι αναντίλεκτα όχι. Είναι σοβαρές οι ευθύνες των κυβερνώντων. Είναι οι κυβερνώντες που όντας αντιπολίτευση συνέβαλαν στην τορπίλιση στα τέλη του 1992 της συνέχισης των συνομιλιών. Συνομιλιών που θα ήταν η κατάληξη μιας πολιτικής την οποία παρουσίαζαν για τεσσεράμισι και πλέον χρόνια ως δική τους πολιτική. Και μάλιστα με βάση το πλαίσιο εκείνο που, όπως πιο πάνω ανέφερα, καλούσε την Τουρκία να συμμορφωθεί με τις κύριες αρχές λύσης του Κυπριακού στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ. Δεν επέτρεψαν τότε στον Πρόεδρο Βασιλείου να συνεχίσει την προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού σ' αυτά ακριβώς τα πλαίσια, με στόχο να αντιμετωπιστούν βέβαια οι υπαρκτές αρνητικές πτυχές της δέσμης ιδεών Γκάλι κι ας μην καμώνονται ότι σήμερα υπήρξαν πολέμιοι αυτής της δέσμης ιδεών, γιατί υπάρχουν πολλές δηλώσεις και τοποθετήσεις τους της εποχής εκείνης περί του αντιθέτου. Απλά ο πόθος για την εξουσία τούς οδήγησε στη στάση που τους οδήγησε τότε.

Εν πάση περιπτώσει, ανέλαβαν οι κυβερνώντες το 1993 να ενταφιάσουν τη δέσμη ιδεών Γκάλι, την οποία το ΑΚΕΛ θεωρούσε ως βάση συνομιλιών, αλλά με αρκετά αρνητικά, τα οποία υπέδειξε γραπτώς -αν δε με απατά η μνήμη μου, είκοσι ένα- για να μας οδηγήσουν στο σημείο να συζητείται σήμερα επίσημα τι; Η παράλογη απαίτηση

του Ντενκτάς για συνομοσπονδία!

Τι να πρωτοθυμηθεί ένας από την πολύχρονη σχοινοβασία των κυβερνώντων αυτά τα εννιά χρόνια; Τη μια αποδέχονταν τα απαράδεκτα ΜΟΕ του 1993 και στη συνέχεια τα αφορίζαν, για να δηλώνουν μετά ότι τα ίδια αυτά ΜΟΕ θα μπορούσαν να ήταν και η βάση λύσης του Κυπριακού. Υιοθετούσαν μια υπερπατριωτική πολιτική κάτω από το σύνθημα «Την πατρίδα ουκ ελλάττω παραδώσω» και προσέρχονταν όμως στη συνέχεια, κατά καιρούς, σε άνευ όρων συνομιλίες, για τις οποίες κάποτε απαιτούσαν τρεις προϋποθέσεις, άλλοτε πέντε ή επτά προϋποθέσεις και άλλοτε καμιά. Και, όταν αυτή η αλλοπρόσαλλη τακτική απέτυχε, ξεσήκωσαν τον κυπριακό λαό με το δόγμα του ενιαίου αμυντικού χώρου. Αλήθεια, πού βρίσκεται σήμερα αυτό το δόγμα;

Για τους S300. Για να επισυμβούν τα γεγονότα στη Δερύνεια και τα Ίμια και να ανακρούσουν πρύμναν και να δημιουργήσουν βέβαια στη συνέχεια και πάλιν εθνική έξαρση και έξαψη, ενόψει των εκλογών του 1998, με προμετωπίδα τους πυραύλους. Είχαμε βέβαια στη συνέχεια το γνωστό φιάσκο των S300, αφού βέβαια, όπως δημοσιεύτηκε και δε διαψεύστηκε, με επιστολή διαβεβαίωναν εκ των προτέρων τους Άγγλους ότι δε θα έπαιρναν τους πυραύλους. Και, επειδή έγινε λόγος εδώ για την απόλυτη συνεργασία αυτής της κυβέρνησης με την ελληνική κυβέρνηση, είναι από τις τηλεοράσεις που προσπαθούσαν ηγετικά στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού να φορτώσουν στην ελληνική κυβέρνηση την ευθύνη για τη μη έλευση των πυραύλων!

Είναι οι ίδιοι αυτοί κυβερνώντες που σφυρούσαν ανέμελα και κατακεραύνωναν όποιον υπογράμμιζε τους κινδύνους, όταν οι ξένοι δειλά δειλά πλάσαραν τις διάφορες ιδέες περί δύο οντοτήτων -πρώτος, θα θυμάστε, ήταν ο Υπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας- περί δύο νομοθεσιών που λειτουργούν στις δύο οντότητες και γενικά καλλιεργούσαν την ιδέα των δύο χωριστών πραγματικότητων.

Είναι οι κυβερνώντες που αρνήθηκαν κατά καιρούς να προσφύγουν στα διεθνή βήματα και να καταγγείλουν όλα αυτά και άλλα πολλά απαράδεκτα, που συντελέστηκαν αυτά τα εννιά χρόνια. Είναι οι κυβερνώντες που όχι μόνο κώφευαν στην έκκληση της αντιπολίτευσης να αντιδράσουν στις αρνητικές πραγματικότητες που κτίζονταν βήμα, βήμα, αλλά και που χαιρέτισαν την εκτροπή, την απόφαση των οκτώ μεγάλων, των G8, στο Κυπριακό, όταν αυτή επεσυνέβη, δυστυχώς, στη συνέχεια με πρωταγωνιστή και τον ίδιο τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών. Η απάντησή τους τότε ήταν περίπου ότι ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών απέθανε, ζήτω η Ευρωπαϊκή Ένωση! Εναπόθεσαν όλες τις ελπίδες και προσδοκίες αυτού του λαού από το καλάθι των Αμερικανών στο καλάθι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και κανένας βέβαια δεν αντιτίθεται στην αξιοποίηση του ευρωπαϊκού παράγοντα και την ευρωπαϊκή πορεία, αλλά παράλληλα θα έπρεπε συλλογικά και προγραμματισμένα να αντιμετωπιστούν οι προδιαγραφόμενοι κίνδυνοι, οι ξένοι δηλαδή να αξιοποιήσουν το χαρτί της ευρωπαϊκής μας πορείας και ένταξης όχι μόνο ως μοχλό πίεσης πάνω στην Τουρκία, αλλά και πάνω μας. Για να έρθουν στη συνέχεια οι κυβερνώντες να αντιληφθούν ότι δεν μπορούσε, βέβαια, το Κυπριακό να προωθηθεί χωρίς τα Ηνωμένα Έθνη ούτε και ορθό είναι κάτι τέτοιο!

Σήμερα, εξαιτίας και των αδέξιων χειρισμών των κυβερνώντων, τόσο τα Ηνωμένα Έθνη όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Αγγλοαμερικανοί δεν αντιμετωπίζουν επαρκώς αποτελεσματικά την απαράδεκτη στάση της τουρκικής πλευράς. Και όχι μόνο αυτό! Ιδιαίτερα οι Αγγλοαμερικανοί ουσιαστικά πιέζουν και τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση να βάλουν νερό στο κρασί τους και στις αρχές τους, για να διευκολυνθεί η αγαπημένη σύμμαχος Τουρκία. Όταν ο συνάδελφος κ. Καράς, με το δίκαιό του, κατακεραυνώνει τους Αμερικανούς για τις πρόσφατες ενέργειές τους, θα έπρεπε να απαντήσει και το ερώτημα, ποιοι στην ελληνοκυπριακή πλευρά, άκριτα, υιοθετούν και προπαγανδίζουν τη λογική ορισμένων πολιτικών θέσεων που

προωθούνται από τους Αμερικανούς. Κι όταν ταυτόχρονα λέει ότι ο Αμερικανός πρέσβης ενεργεί ως ανθύπατος της σύγχρονης Ρώμης -και συμφωνώ ότι είναι σύγχρονη Ρώμη- καλά είναι να μας πει και ποιοι είναι οι υποτακτικοί του ανθύπατου. Όπως και να αντικρίσει κάποιος τα γεγονότα, από όποια σκοπιά και να τα κρίνει, η ευθύνη των κυβερνώντων για τη σημερινή κατάσταση είναι σοβαρή.

Δυστυχώς, οποιαδήποτε αντικειμενική πολιτική ανάλυση κι αν επιχειρηθεί, δεν μπορεί παρά να οδηγήσει στη διαπίστωση “κάθε πέρσι και καλύτερα”. Η αντικειμενική πραγματικότητα διαλύει τις θέσεις των κυβερνώντων που παρουσιάζουν την Τουρκία στριμωγμένη και τον Ντενκτάς στη γωνιά. Η Τουρκία και ο Ντενκτάς, δυστυχώς, έκαναν για άλλη μια φορά το δικό τους. Έφυγαν από τις συνομιλίες, όταν αυτοί ήθελαν, και επέστρεψαν, όταν αυτοί αποφάσισαν, χωρίς κανένα κόστος. Αντίθετα, πήραν και τα εύσημα με τις κινήσεις τακτικής που έκανε ο κατοχικός ηγέτης. Η Τουρκία και ο Ντενκτάς κατόρθωσαν να θέτουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, να τις συζητούν και να λαμβάνονται υπόψη, οι προκλητικές τους θέσεις για λύση συνομοσπονδίας και δύο κρατών. Το πιο ανησυχητικό όμως είναι ότι τα τελευταία χρόνια, επαναλαμβάνω, η διεθνής κοινότητα, σταδιακά αλλά σταθερά, προσεγγίζει τις τουρκικές θέσεις.

Δε θα αναφερθώ στις προσπάθειες περιθωριοποίησης των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, που άρχισαν να είναι πιο έντονες από το 1999, ούτε και στην εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ της 12^{ης} Σεπτεμβρίου για νέο συνεταιρισμό, την οποία παρεμπιπτόντως επικαλέστηκε μόλις πρόσφατα και ο εκπρόσωπος της Βρετανίας Sir David Hanney. Είναι αρκετό να λεχθεί ότι αυτή τη βδομάδα η αμερικάνικη πρεσβεία έδωσε δεξίωση στα κατεχόμενα.

Αυτή, δυστυχώς, είναι η πραγματικότητα, όπως την έχουμε μπροστά μας και, για να αντιμετωπιστεί, πρέπει πρώτα να γίνει ορθή διάγνωση. Να εντοπιστούν οι αιτίες και να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα· να ασκηθεί δηλαδή ορθή ενεργή πολιτική.

Αποδεικνύεται πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οδηγηθήκαμε εδώ, γιατί, ακόμα και σήμερα, την πολιτική της κυβέρνησης στο Κυπριακό τη χαρακτηρίζουν δυο βασικά στοιχεία: Απάθεια και αδράνεια. Και ενίοτε, βέβαια, ευφάνταστες ιδέες, όπως αυτή περί εσωτερικής κυριαρχίας. Απάθεια και αδράνεια, όταν δρουν οι άλλοι, είτε ξένοι είτε η Τουρκία είτε ο Ντενκτάς. Αναμένουν απλά τις εξελίξεις που τροchioδρομούν οι άλλοι. Αφήνουν τον Ντενκτάς να παρουσιάζεται ως ο πρωταγωνιστής των συνομιλιών, ως ο άνθρωπος που ανέλαβε την πρωτοβουλία για τις απευθείας συνομιλίες. Τον αφήνουν να παρουσιάζεται ως τελετάρχης και οικοδεσπότης που δίνει ακόμα οδηγίες και στον Άλβαρο ντε Σότο. Τα είδε ο κυπριακός λαός από τους δέκτες των τηλεοράσεων. Είδε τον Ντενκτάς να κορδώνει στις φωτογραφήσεις και δίπλα του ένστολος ο υπασπιστής του να προβάλλει το ψευδοκράτος και να παίζει με τους συμβολισμούς. Είδε ο κυπριακός λαός τον Ντενκτάς να φωνάζει τον Ντε Σότο ως υποτακτικό του, για να φωτογραφηθεί. Εικόνες ίσως πει κάποιος. Ναι, εικόνες που, όπως λέμε στη γλώσσα των μέσων μαζικής επικοινωνίας, όμως αξίζουν κάθε μια χίλιες λέξεις και χίλια μηνύματα. Άλλωστε, αυτούς του ένστολους Απίλεις δεξιώθηκε η αμερικάνικη πρεσβεία στο κτίριό της στα κατεχόμενα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν τα λέω αυτά, γιατί ανήκω στο χώρο της αντιπολίτευσης. Τα λέω ως Κύπριος πολίτης. Τα λέω όπως τα λέει ο κάθε Κύπριος που αγαπά την πατρίδα του. Αγανακτά με τη συνεχιζόμενη κατοχή, την υποκρισία των ξένων δυνάμεων, την αδικία! Τα λέω όμως κι ως πολιτικός που απαιτεί μια άλλη πολιτική, διεκδικητική, προληπτική, προγραμματισμένη, πολυδιάστατη, σταθερή στις αρχές και ευέλικτη στους χειρισμούς, μα πάνω απ' όλα αγωνιστική. Είναι καιρός οι κυβερνώντες να συζητήσουν στα σοβαρά στο Εθνικό Συμβούλιο όλους τους πιθανούς κινδύνους, τη σημερινή πραγματικότητα, και συλλογικά να παρθούν οι αναγκαίες αποφάσεις, τις οποίες βέβαια οφείλουν να σεβαστούν και να προωθήσουν. Είναι καιρός να

αγωνιστούν, για να τερματιστεί η εκτροπή στο Κυπριακό, αντί να το αναθέτουν, δυστυχώς, με τη μέθοδο του BOT στους ξένους.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού προσπάθησαν να περάσουν ορισμένα βασικά μηνύματα στον τομέα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και της εσωτερικής διακυβέρνησης. Πριν περάσω σ' αυτά που είχα υπόψη μου, και θα πω, θα ήθελα να κάμω ορισμένα σχόλια από τις τοποθετήσεις των συναδέλφων Συλλούρη και Προδρόμου.

Πολύ ορθά ο κ. Συλλούρης επεσήμανε τη δυνατότητα η Κύπρος να είναι παγκόσμιο κέντρο σε διάφορους τομείς. Ιδιαίτερα κέντρο τηλεπικοινωνιών με έσοδα, είπε, που να ξεπερνούν τα έσοδα του τουρισμού. Και αναρωτιέμαι: Άραγε αυτό είναι το κίνητρο της μεθοδικής ιδιωτικοποίησης της ΑΤΗΚ; Όλα αυτά είναι καλά ως σκέψεις. Το θέμα είναι, όταν υλοποιηθούν, να είναι προς όφελος των πολλών. Καταλόγισε ακόμα ευθύνη ο συνάδελφος για το κρατικό μισθολόγιο στη Βουλή. Τι εισηγείται δηλαδή; Να μετατραπούμε σε κυβερνώσα Βουλή; Όταν έρχεται το Υπουργείο Οικονομικών και προτείνει τις άλφα ή βήτα θέσεις, αιτιολογώντας τις, θα πρέπει η Βουλή να αρχίζει από μόνη της μια διαδικασία διερεύνησης αν δικαιολογημένα αιτούνται αυτές τις θέσεις;

Έγινε αναφορά και στο φορολογικό πακέτο που δεν έφερε τάχατες η κυβέρνηση, γιατί ήταν οι βουλευτικές εκλογές. Στα εννιά χρόνια διακυβέρνησης Κληρίδη έχουμε ζήσει μόνιμα το ίδιο φαινόμενο: Την τελευταία στιγμή να μας φέρνουν φορολογίες χωρίς αντιπαροχές· αυτή είναι η πραγματικότητα. Και, αν υπήρξε και μια εξαίρεση, είναι για να επιβεβαιώσει τον κανόνα!

Χρηστή διοίκηση και αξιοκρατία. Αναντίλεκτα, η συντριπτική πλειοψηφία των πρωτοβουλιών ανήκει στη Βουλή. Ο ίδιος ο συνάδελφος ανέφερε δύο περιπτώσεις. Υπάρχουν πολλές άλλες και υπάρχουν και πολλές άλλες εισηγήσεις, πέρα από όσες

ανέφερε, από διάφορες κοινοβουλευτικές ομάδες, οι οποίες ακόμα δεν έχουν συζητηθεί. Εν πάση όμως περιπτώσει, ανύπαρκτα τα κυβερνητικά νομοσχέδια πάνω στο θέμα. Έκλεισε, αναφερόμενος, σωστά, στα πολλά πρέπει που πρέπει να γίνουν ενόψει της ένταξης. Εκείνη την ώρα αυθόρμητα σημείωσα, “πέρασαν εννιά χρόνια”.

Ο κ. Προδρόμου για μια ακόμα φορά, στο ίδιο ύφος, το γνωστό, αναγόρευσε τον εαυτό του, όχι απλά σε κάτοχο της αλφαβήτα των οικονομικών, όπως μας είπε, αλλά σε καθηγητή των οικονομικών. Μια ομιλία γεμάτη και πάλιν χαρακτηρισμούς για τους συντηρητικούς, τους δογματικούς, περίπου τους αγράμματους, που δεν κατανοούν τις εξελίξεις, για να κλείσει, βέβαια, θέτοντας ότι το κύριο ερώτημα είναι αν εξυπηρετείται με τα όποια μέτρα παίρνουμε η χώρα. Συμφωνώ πλήρως. Τι εννοούμε όμως, όταν λέμε χώρα; Τα σπίτια, τους δρόμους ή τους ανθρώπους; Γιατί, αν εννοούμε τους ανθρώπους πρέπει να εννοούμε τη συντριπτική πλειοψηφία και γιατί όχι την ολότητα και όχι μόνο το 10% ή 15% του πληθυσμού.

Είπε ο κ. Προδρόμου ότι το ΑΚΕΛ, στο οποίο τρέφει ιδιαίτερη αδυναμία, είναι η πλέον συντηρητική παράταξη της αντιπολίτευσης. Είπε ότι είμαστε αντιφατικοί. Από τη μια, λέει, κακίζουμε το δημόσιο χρέος που έφτασε... -τον αριθμό δεν τον ανέφερε βέβαια, δεν είναι αριθμός, για να ακούγεται τα 6 δις- και από την άλλη έχουμε αιτήματα για κρατικές δαπάνες. Από πού να βρει το κράτος τα λεφτά; Μα, αν δεν κάνω λάθος, ο Γενικός Ελεγκτής υποδεικνύει σε μια από τις εκθέσεις του διασπάθιση δημόσιου χρήματος ύψους £100 εκατομμυρίων. Πόσα εκατομμύρια είναι η αύξηση της κρατικής μηχανής κατά 30%; Κατά τα άλλα μάς είπε ότι πρέπει να αποδεχθούμε και την ιδέα της λιτότητας. Επεσήμανε και αντίφαση μεταξύ ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΚΙΣΟΣ -είναι μεγάλη η αγωνία μήπως υπάρχει σύμπτωση απόψεων μεταξύ των τριών κομμάτων- γιατί κάποιιοι είπαν ότι οι προϋπολογισμοί, λέει, είναι ισολογισμοί, άλλοι είπαν ότι οι προϋπολογισμοί είναι άλλο και ο τρίτος κάτι άλλο. Υπάρχουν δύο σημεία στα οποία τα τρία κόμματα

συμφωνούν για τους προϋπολογισμούς. Το πρώτο είναι ότι η φιλοσοφία τους δεν είναι φιλοσοφία την οποία τα τρία κόμματα μπορούν να αποδεχθούν. Και το δεύτερο κοινό σημείο είναι ότι δε θα διορθωθεί αυτή η φιλοσοφία, εκτός αν υπάρξει αλλαγή στην προεδρία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η αλλαγή θα υπάρξει οπωσδήποτε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εάν υπονοείτε, αγαπητέ συνάδελφε, ότι δε θα είναι ο κ. Κληρίδης και θα είναι κάποιος άλλος του Συναγερμού, εγώ δεν είμαι βέβαιος ότι, αν κερδίσετε τις εκλογές, δε θα είναι ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, γι' αυτό θα είναι αλλαγή!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Πέστο ξανά τούτο, γιατί δεν το καταλάβαμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κατηγορήθηκε ο κ. Ευαγόρου περίπου ως αδύναμος να αντιληφθεί κάποια πράγματα, γιατί, αναφερόμενος σε ξένους εμπειρογνώμονες, είπε ότι αντιμετωπίζουν τα θέματα δεικτοκεντρικά. Και πού να βρούμε κάποιους άλλους, είπε ο κ. Προδρόμου. Έχει απόλυτο δίκαιο ο κ. Ευαγόρου. Απλούστατα και εσείς έτσι αντιμετωπίζετε την οικονομική ανάπτυξη Δεικτοκεντρικά! Αρκεί δηλαδή να καλύπτονται δείκτες. Το αποτέλεσμα όμως αυτής της κάλυψης ποιος το καρπούται είναι που ενδιαφέρει τον κ. Ευαγόρου και ολόκληρη την κοινοβουλευτική μας ομάδα.

Μας είπε ακόμα, και αφιέρωσε αρκετά λεπτά, για τους ρυθμούς ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας που είναι ψηλότεροι από τις χώρες της Ευρώπης. Θυμούμαι πάρα πολύ καλά τον κ. Προδρόμου να μας κάνει μάθημα, όταν στα πρώτα χρόνια της

διακυβέρνησης Κληρίδη ήταν πολύ χαμηλή η ανάπτυξη, ότι δεν είναι κριτήριο μιας οικονομίας ο ρυθμός ανάπτυξης. Ακόμα τον θυμούμαι να λέει ότι το χαμηλό ποσοστό ανάπτυξης μιας οικονομίας είναι δείκτης ωριμότητας του οικονομικού της επιπέδου και μας σύγκρινε τότε με τις ΗΠΑ, όπου και εκεί είναι συνήθως χαμηλός ο δείκτης, επειδή έχουν ωριμότητα όπως και εμείς, υπονοούσε. Εμείς πάντα υποστηρίζαμε ότι στην κυπριακή οικονομία υπάρχουν οι δυνατότητες και επιβάλλονται οι ψηλοί ρυθμοί για πολλούς και διάφορους λόγους.

Μας είπε ακόμα ότι ο εκσυγχρονισμός θέλει αλλαγή μυαλών. Συνέργεια κρατικού και ιδιωτικού τομέα. Συνέργεια, δηλαδή συνεργασία, φαντάζομαι ότι υπονοεί. Στην ομιλία του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού όμως δεν υπήρχε αναφορά σε συνέργεια και συνεργασία, παρά μια σταθερή γραμμή παντελούς περιορισμού του κράτους σε ένα ρόλο απλά εξυπηρέτησης, προσφοράς υπηρεσιών. Και μας έδωσε ως παράδειγμα τα αεροδρόμια ο κ. Προδρόμου. Εμείς τοποθετηθήκαμε αρνητικά για τα αεροδρόμια -θα σας αναφέρω βέβαια μετά περιπτώσεις που τοποθετηθήκαμε θετικά σ' αυτά τα θέματα που θεωρείτε ότι έχουμε αλλεργία- γιατί η δική μας η μελέτη κατέδειξε ότι θα έχει απώλειες αντί κέρδους η κυπριακή οικονομία απ' αυτή την πράξη. Εμείς βρήκαμε ότι μέσα σε είκοσι χρόνια θα χάσουμε £750 εκατομ. για μια επένδυση των £180 εκατομ. Κατά τη λογική μας, συμφέρει να επενδύσεις £180 εκατομ., για να πάρεις £750 εκατομμύρια. Αυτό δε σημαίνει ότι είμαστε δογματικοί, αναχρονιστές και ούτω καθεξής. Εμάς μας ενδιαφέρει η οικονομική ανάπτυξη να αποφέρει όφελος για τους κατοίκους αυτού του τόπου και όχι για τους οποιουσδήποτε άλλους, πέραν της Κύπρου.

Επιμένουν οι συνάδελφοι του Συναγερμού να χαρακτηρίζουν το 3%, το 3,5% ή το 4% ανεργίας συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Δέκα, έντεκα, δώδεκα, δεκαπέντε, είκοσι χιλιάδες άνεργοι είναι συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Εγώ θα φανώ κακός και

θα κάνω μια ευχή: Σ' αυτή τη θέση να βρεθούμε όλοι εμείς ή τα παιδιά μας. Να δω αν θα λέμε ότι είναι συνθήκες πλήρους απασχόλησης!

Μας καλούν ακόμα να λάβουμε υπόψη τους ξένους εργάτες στην Κύπρο, για να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι είναι μείον -αυτό ειλικρινά δυσκολεύομαι να το καταλάβω- μείον η απασχόληση. Τέλος πάντων! Δηλαδή φέραμε τους ξένους, τους εκμεταλλευόμαστε -ιδιαίτερα τους παράνομους- όπως τα ζώα και τους εκμεταλλευόμαστε δεύτερη φορά, διότι έμμεσα τους περνούμε και μέσα στους στατιστικούς δείκτες. Είναι αυτό που σας είπε ο κ. Ευαγόρου, ότι βλέπετε τους ανθρώπους ως αριθμούς.

Έγινε ακόμα αναφορά σε καρκινότροπο κρατική μηχανή. Και αυτό τον καρκίνο τον ενισχύσατε με 30% αύξηση. Δεν μπορεί, λέει, να ακολουθήσουμε σήμερα το παλιό μοντέλο ανάπτυξης που υποστηρίζει το ΑΚΕΛ. Ποιο είναι το μοντέλο ανάπτυξης που υποστηρίζει το ΑΚΕΛ; Αυτό που έχει σχηματίσει στο μυαλό του ο κ. Προδρόμου και που του είναι αδύνατο να το αφαιρέσει;

Στο 17^ο συνέδριο του ΑΚΕΛ, μια θέση που το κόμμα υποστήριζε πρακτικά, δηλαδή μιλώ για το 1990, την ενσωματώσαμε και γραπτώς στο έγγραφό μας για τη δική μας αντίληψη για το σοσιαλισμό, τη θέση περί μεικτής οικονομίας. Την ίδια υποστηρίζει και το Δημοκρατικό Κόμμα, την ίδια και το ΚΙΣΟΣ, την ίδια πολιτική ακολούθησε και ο κ. Βασιλείου ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Όλοι αυτοί είναι στο παλιό μοντέλο. Οι μόνοι που είναι στο σύγχρονο μοντέλο, όπου δε θα υπάρχει κανένας κοινωνικός τομέας, αν ήταν από το χέρι τους -που δεν είναι και δεν θα είναι- είναι οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Εδώ ακόμα και οι ΗΠΑ, η μητρόπολη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, έχουν μεγαλύτερο δημόσιο τομέα από την Κύπρο και βέβαια όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Εδώ οι συνάδελφοι έχουν πάθει αμόκ και αλλεργία με καθετί που είναι δημόσιο. Αυτές κι αν

είναι ιδεοληψίες της δεκαετίας του '20! Η πλήρης ιδιωτικοποίηση επεκράτησε στη δεκαετία του '20-'30, έφερε το '29 την παγκόσμια οικονομική κρίση και ήρθε ο Ρούσβελτ με τον Κέινς, για να δώσουν λίγο κρατικό τομέα στην οικονομία, να στηρίξουν τα πράγματα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η διαφορά, κύριε Αναστασιάδη, είναι ότι ουδέποτε εισηγηθήκαμε να υιοθετήσετε αυτή τη φιλοσοφία.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εσείς την πιστέψατε για χρόνια ολόκληρα, μέχρι το '90. Όταν κατέρρευσε το καθεστώς...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εσείς έχετε πιστέψει, και δε σας επικρίνω γι' αυτό, σε εκείνες τις δυνάμεις που οργάνωσαν την τραγωδία και εκτέλεσαν την τραγωδία της Κύπρου.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, ακούστε, έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, για λόγους τάξης...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σε εκείνα τα κράτη, κύριε Αναστασιάδη... Θα σας το εξηγήσω, για να καταλάβετε...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα πρέπει να μου επιτρέψετε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ένα λεπτό, να σας πω τι εννοώ και να μου απαντήσετε ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε να πω κάτι. Θα δευτερολογήσω εν τοιαύτη περιπτώσει, παρά την αρχική πρόθεση που είχα να μην το πράξω. Δεν είναι η πρώτη, είναι η δεύτερη ύβρις που απευθύνετε σε μια ολόκληρη παράταξη. Είπατε ότι η κυβέρνηση ανέθεσε τη λύση του Κυπριακού με το ΒΟΤ, δηλαδή ξεπούλησε την Κύπρο. Λυπούμαι αλλά ανάλογα φαινόμενα ούτε συνιστούν ούτε ενισχύουν αυτή την προσπάθεια που αυτή την ώρα καταβάλλουμε. Και τώρα ακόμα προσπαθείτε να μας πείτε πού ανήκουμε και πού δεν ανήκουμε. Θα σας πω στη συνέχεια πού πιστέψατε, πού ανήκετε και πού οδηγήθηκαν εκείνα τα δόγματα που υποστηρίζατε μέχρι το '90, μετά την κατάρρευση, πού οδήγησαν τους λαούς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού τα λέτε τώρα, κύριε Αναστασιάδη, μη δευτερολογείτε από τώρα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έπρεπε να παρεμβαίνετε, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρέμβω να κάνω τι, κύριε Αναστασιάδη;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μην υβρίζονται παρατάξεις, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, για τ' όνομα του Θεού τώρα! Δηλαδή θέλετε εκείνο που κατηγορείτε την παράταξη του κ. Κατσουρίδη να το κάμνω εγώ; Να φιμώσω τον κ. Κατσουρίδη; Από

πού κι ως πού θα φιμώσω ένα βουλευτή ο οποίος ανεβαίνει στο βήμα, κύριε Αναστασιάδη;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι θέμα φίμωσης, είναι θέμα τάξης και ευπρέπειας του λόγου. Εμείς δε θα αποκαλέσουμε... Πέρασαν οι εποχές, νομίζω, που χωρίζαμε τον κόσμο σε πατριώτες και προδότες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, λυπάμαι, έγιναν κάμποσα σήμερα, αφήστε τα. Εντάξει.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τα άκουσα και εξέφρασα τη λύπη μου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι έκανα το σχόλιο, ακούγοντας τον κ. Αναστασιάδη να μιλά για εκείνα τα δόγματα που εμείς πιστέψαμε και κατέρρευσαν. Και είπα απλά ότι είχατε πιστέψει στο αμερικάνικο δόγμα, σε εκείνα τα κράτη και είναι η Αμερική. Ήρθε ο Χόλμπρουκ και αναγνώρισε ότι οργάνωσαν την κατάσταση στην Κύπρο και απολογήθηκε στον κυπριακό λαό. Εσείς πιστέψατε σε εκείνο το πρότυπο, εμείς σε κάποιο άλλο. Δικαίωμά σας, δικαίωμά μας. Δεν είναι επιχείρημα. Εξάλλου, εγώ δε θεωρώ, κύριε Αναστασιάδη, με όλο το σεβασμό και την εκτίμηση, το ΒΟΤ, την ανάθεση και την εκτέλεση, ξεπούλημα. Και ούτε έχω πει ότι είναι ξεπούλημα. Αν εσείς το θεωρείτε, είναι άλλο ζήτημα!

Μας είπε ο κ. Προδρόμου την εισήγηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου για την επιτροπή των σοφών. Βέβαια δεν ξέρω γιατί θέλετε επιτροπή σοφών, για να χειριστεί την οικονομία με τους συντηρητικούς και άσχετους του ΑΚΕΛ, αλλά τη συμβουλευτική οικονομική επιτροπή την καταργήσατε. Τη συμβουλευτική επιτροπή για ζητήματα καταναλωτών στο Υπουργείο Εμπορίου την έχει απονεκρώσει ο Υπουργός Εμπορίου.

Έγινε αναφορά και στους δείκτες του Μάαστριχτ και στην αναγκαιότητα της σύγκλισης. Δεν έχουμε διαφωνία. Μακάρι να καταφέρουμε και καλύτερα αποτελέσματα από αυτά που λένε οι δείκτες. Η διαφορά μας δεν είναι ο στόχος, αλλά ποιος πληρώνει το κόστος της σύγκλισης. Παρ' όλο που δεν είμαι μέλος της επιτροπής Οικονομικών, η συντριπτική της πλειοψηφία έχει δεχτεί επίθεση από τον κ. Προδρόμου για «τα όσα περιέλαβε από σκοπιμότητα ή από άγνοια». Αυτό ήταν το πνεύμα της τοποθέτησης. Ε, θα πω, χωρίς να το αναλύσω, γιατί δεν ήμουν εκεί και οι ίδιοι μπορούν να υπερασπιστούν πολύ καλά τον εαυτό τους, αλλά διαβάζοντας τις παρουσίες, «απού λείπει, λείπει τζι η μοίρα του. Όσοι δεν ήταν παρόντες στη διαμόρφωση της έκθεσης δεν είδαν και τις απόψεις τους να συμπεριλαμβάνονται.

Έγινε αναφορά και στα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων από τον κ. Προδρόμου. Θα πω απλά τούτο: Αν υιοθετούσε η Βουλή την εισήγησή του να επενδυθούν αυτά τα ταμεία στο ΧΑΚ, τα ταμεία θα ήταν 80% μείον σήμερα.

Όσον αφορά την απάντηση που έσπευσε να δώσει ότι δεν αποτελεί κριτήριο, και αυτό είναι καινούριο, το κατά κεφαλήν χρέος, για να κριθεί η πορεία της οικονομίας, αυτό θα πρέπει να το απευθύνει στο σημερινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος μιλούσε ως πρόεδρος του ΔΗΣΥ και έλεγε τότε στον κ. Βασιλείου ότι μετέτρεψε την Κύπρο σε καμένη γη, επειδή είχε £4.000 ο καθένας μας σ' αυτόν τον τόπο. Τώρα έχει £10.000 και δεν αποτελεί κριτήριο, για να κρίνουμε την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης!

Κύριε Πρόεδρε, προσπάθησαν να μας παρουσιάσουν και ως κόμμα μηδενιστικό. Το έχουμε ακούσει τόσες πολλές φορές, που δύο πράγματα έπρεπε να είχαν συμβεί: Ή και εμείς οι ίδιοι να το πιστέψουμε τελικά ή, αυτό που πράγματι συνέβη, κανένας να μην το μετρά και να μην το λαμβάνει υπόψη· ούτε εμείς που ξέρουμε ότι δεν είμαστε μηδενιστές, αλλά ούτε και ο κυπριακός λαός τον οποίο προσπαθούν να πείσουν. Αν

ένα κόμμα έχει υποβάλει σ' αυτά τα εννιά χρόνια διακυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού δεκάδες προτάσεων και ολοκληρωμένων προγραμμάτων αντιμετώπισης των διαφόρων προβλημάτων που απασχολούν την κυπριακή κοινωνία, είναι το ΑΚΕΛ. Στην παιδεία, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την τοπική αυτοδιοίκηση, τη φορολογική πολιτική, την κοινωνική, την υγεία, την ανεργία, το πρόβλημα των ξένων εργατών, το περιβάλλον, την αξιοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την οικονομική ανασυγκρότηση και άλλα πολλά. Αποκορύφωμα η πρόταση του ΑΚΕΛ για τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας, όπως εγκρίθηκε στο συνέδριό του το Δεκέμβριο του 2000.

Μπορεί κάποιος να συμφωνεί, μπορεί να διαφωνεί με την πρότασή μας. Πού είναι η ολοκληρωμένη πρόταση του κυβερνώντος κόμματος, για να κριθεί από το λαό; Υπάρχουν μόνο ολοκληρωμένα συνθήματα περί εκσυγχρονισμού. Κατά συνέπεια, για μας οι κραυγές περί μηδενιστικής πολιτικής αποτελούν μάταιη προσπάθεια διαστρέβλωσης της πραγματικότητας. Ούτε επί διακυβέρνησης Βασιλείου ούτε επί διακυβέρνησης Κληρίδη το ΑΚΕΛ σταμάτησε να υποβάλλει προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Προτάσεις που διακρίνονται και για τη σταθερότητα στις αρχές, αλλά και για την ευελιξία και την προσαρμοστικότητα στις τακτικές και τις προσεγγίσεις. Υπήρξε, για παράδειγμα, για να θυμίσω, πρωταγωνιστής στη φορολογική μεταρρύθμιση επί Βασιλείου. Με τους αγώνες του, μαζί και με άλλες δυνάμεις, προσέδωσε τη μεγαλύτερη προοδευτικότητα και φιλολαϊκότητα σ' αυτή τη μεταρρύθμιση που ένα από τα χαρακτηριστικά της τότε ήταν ένας φόρος απ' αυτούς που συχνά μας κατηγορείτε ότι εμείς έχουμε αλλεργία. Ταυτόχρονα, όμως, αντιδρά το ΑΚΕΛ στις διάφορες κατά καιρούς προτάσεις φορολογικής πολιτικής της παρούσας κυβέρνησης, όταν διαπιστώνει ότι κύριος άξονάς της είναι σταθερά η φορολόγηση των πλατιών λαϊκών μαζών.

Δεν αρνήθηκε το ΑΚΕΛ από θέση αρχής καμιά μορφή πολιτικής ή αξιοποίηση οποιουδήποτε οικονομικού εργαλείου και μεθόδου, κρίνοντας από την ονοματολογία, είτε αυτά λέγονται μετοχοποιήσεις είτε ανάθεση/εκτέλεση έργου στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Εξήγησα γιατί είμαστε ενάντια στην ανάθεση που έγινε για τα αεροδρόμια, τους οικονομικούς λόγους, βέβαια, πέρα από τους πολιτικούς και τους λόγους ασφαλείας αυτού του τύπου. Αλλά να θυμίσω ότι υποστηρίξαμε κάτι τέτοιο για τις μαρίνες, όπως και για την εταιρεία στο “Φιλοξενία” που τελικά το κλείσατε. Δε θα υποστηρίξουμε όμως, για παράδειγμα, μετοχοποιήσεις που θα πάρουν οι εργαζόμενοι το 2% και το 3% και τη μερίδα του λέοντος το μεγάλο κεφάλαιο, για να λέμε ότι κάναμε μετοχοποιήσεις!

Κριτήριό μας ήταν και είναι κατά πόσο η μία ή η άλλη μέθοδος, εργαλείο ή τακτική στοχεύουν να εκσυγχρονίσουν την κυπριακή κοινωνία, όχι για να λέμε ότι είμαστε σύγχρονοι, αλλά για να εξυπηρετηθεί η μεγάλη πλειοψηφία του λαού. Αντίθετα, αν κάποιος δογματικά επέμεναν, επαναλαμβάνοντας συνεχώς συνθήματα περί εκσυγχρονισμού, να προτείνουν λύσεις που σταθερά εξυπηρετούν τελικά την ιδιωτικοποίηση και τους λίγους, είναι οι κυβερνώντες. Δογματικά απέρριψαν όλες τις προτάσεις που έγιναν και οι οποίες στόχευαν να μεταφέρουν πόρους από τους λίγους στους πολλούς.

Δε συζήτησαν τις κατά καιρούς προτάσεις των κομμάτων οι κυβερνώντες και αυτό ήταν διαπίστωση και του Δημοκρατικού Συναγερμού σ’ αυτή τη Βουλή. Ήρθαν εδώ και εξήγγειλαν απλώς μέτρα, όταν ακόμα ζήτησαν κοινωνικό διάλογο. Και τα παραδείγματα είναι ακόμα πιο πολλά και βρίσκονται και στα πρακτικά της Βουλής.

Για μας εκσυγχρονισμός είναι κάθε προοδευτική πρόταση που διαμορφώνει εκείνο το πλαίσιο που θα επιτρέπει την ικανοποίηση των υλικών και πνευματικών αναγκών του σύγχρονου Κύπριου πολίτη. Στόχος του ΑΚΕΛ, λαμβάνοντας υπόψη και την κυπριακή

και τη διεθνή πραγματικότητα, είναι να βοηθήσει όλους τους εργαζόμενους, τα μεσαία στρώματα, τους μικρούς και μεσαίους επιχειρηματίες να βελτιώσουν τη θέση τους στην κυπριακή κοινωνία και να ζουν μια καλύτερη ζωή. Αντίθετα, είναι οι πράξεις και η πρακτική των κυβερνώντων που, όπως αποδεικνύει το συγκεκριμένο αποτέλεσμα της εννεαετούς πολιτικής τους, έχει εξυπηρετήσει τους λίγους. Και όπως έλεγε και ο Θουκυδίδης: «Από το αποτέλεσμα είναι που κρίνονται οι πολιτικές.» Η πραγματικότητα είναι ότι ποτέ, μα ποτέ, η κυπριακή κοινωνία δεν είχε τόσα πολλά προβλήματα από απόψεως ποσότητας, αλλά ακόμα χειρότερα, ενώ ουδείς μπορεί να αρνηθεί ότι τα προβλήματα, η εγκληματικότητα, τα σκάνδαλα και τα όποια άλλα αρνητικά φαινόμενα υπήρχαν πάντα -και υπήρχαν- ταυτόχρονα, ουδείς μπορεί να αρνηθεί ότι η συχνότητα, η ποσότητα και η δομή τους οδήγησαν σε μια ποιοτική αλλαγή αυτών των φαινομένων. Είπε ο κ. Πουργουρίδης στην ομιλία του: «Όταν φτάσαμε στο σημείο να εκλέγονται υπόδικοι, φυλακισμένοι ως κοινοτάρχες, τι να πεις άλλο;». Η αλλαγή οφείλεται στην αλλαγή νοοτροπίας που άλλαξε σαν αποτέλεσμα του ευρύτερου κοινωνικού πλαισίου στο οποίο οδηγήθηκε η χώρα. Και, ενώ ο μικρός ή μικρότερος βαθμός ευθύνης μπορεί να καταλογιστεί σε διάφορους παράγοντες -και έχουν ευθύνη οι διάφοροι παράγοντες- ο μεγαλύτερος, αντικειμενικά, κατανέμεται στους κυβερνώντες. Κρίνοντας από τις πρώτες πολιτικές πράξεις της νέας εξουσίας, που ήταν η αποκατάσταση των εξήντα δύο και η παύση των νόμιμων διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών, οι οποίες συνιστούσαν επίθεση κατά της νομιμότητας, μέχρι τις προτάσεις του τελευταίου χρόνου για διάφορα μέτρα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, διαπιστώνουμε ότι αυτές εκπέμπουν μήνυμα ανοχής και κοινωνικής αδικίας.

Αν κάποιος επιχειρούσε να παραθέσει σωρεία των αρνητικών φαινομένων που έχουν επισυμβεί αυτά τα εννιά χρόνια, είτε πρόκειται για σκάνδαλα είτε πρόκειται για εγκλήματα είτε πρόκειται για κοινωνικά φαινόμενα, όπως η ανεργία και το ρίξιμο

δεκάδων χιλιάδων συμπατριωτών μας σε απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης, θα δει ότι ξεπερνούν όλα όσα παρόμοια έχουν επισυμβεί όλα τα χρόνια που προηγήθηκαν. Κατά συνέπεια, καταρρίπτονται τα συμπεράσματα ότι αυτά που συμβαίνουν σήμερα είναι τα ίδια που συνέβαιναν πάντα, καθώς επίσης και ότι η διακυβέρνηση έχει ενισχύσει την κοινωνική συνοχή. Όπως δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για κάθε αρνητικό φαινόμενο το γεγονός ότι παρόμοια φαινόμενα συμβαίνουν και σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Ακόμα, χωρίς κανένας να αρνείται τα θετικά στοιχεία αυτής της διακυβέρνησης, δεν μπορεί να δεχτεί την εικόνα που προσπάθησαν να παρουσιάσουν οι συνάδελφοι του ΔΗΣΥ, ότι αυτά τα θετικά αποτελούν περίπου προσφορά αγάπης της διακυβέρνησής τους προς τον κυπριακό λαό. Οι κατακτήσεις του κυπριακού λαού είναι και ήταν πάντα προϊόν πρώτα και κύρια των αγώνων του. Και, αν κρίνουμε από το γεγονός ότι ποτέ άλλοτε μετά το 1974 δε χρειάστηκε οι εργαζόμενοι να κατέλθουν σε τόσους πολλούς μαχητικούς αγώνες όπως σήμερα, το αβίαστο λογικό συμπέρασμα είναι ότι καμιά άλλη κυβέρνηση δεν υπήρξε λιγότερο φιλολαϊκή από τη σημερινή. Άλλωστε να μου επιτρέψετε να πω ότι είναι εκπληκτικό να ακούω τους συναδέλφους του ΔΗΣΥ να απαριθμούν τα πολλαπλάσια εκατομμύρια τα οποία ισχυρίζονται ότι έχουν δαπανηθεί ως κοινωνικές δαπάνες, χωρίς να αναφέρονται όμως στα πολλαπλάσια εκατομμύρια με τα οποία φορολόγησαν τον κυπριακό λαό και το άνευ προηγουμένου δημόσιο χρέος το οποίο φόρτωσαν στην παρούσα και τις μελλοντικές γενιές των Κυπρίων.

Ακριβώς αυτή η πολιτική τους, η οποία βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις προτάσεις και την πολιτική του ΑΚΕΛ και των άλλων κομμάτων της αντιπολίτευσης καθώς και των συνδικαλιστικών και άλλων μαζικών οργανώσεων, καταρρίπτει ακόμα ένα συμπέρασμα των συναδέλφων, ότι τάχα υπάρχει σύμπτωση αντιλήψεων για την κοινωνική πολιτική και τον εκσυγχρονισμό του κράτους μεταξύ τους και μεταξύ μας.

Βέβαια, σημείωσε ο κ. Αναστασιάδης ότι η μόνη διαφορά είναι πως τάχα το ΑΚΕΛ θέλει το κράτος επιχειρηματία, ενώ αυτοί δεν το θέλουν.

Η πράξη αποδεικνύει ότι οι μεγαλύτεροι κρατιστές έχουν αποδειχθεί οι ίδιοι, γιατί συρρικνώνουν το κράτος στους τομείς κοινωνικής προσφοράς, όπως είναι για παράδειγμα η παιδεία, ο πολιτισμός, η έρευνα, η κοινωνική ευημερία κ.ά, καθώς και στους τομείς όπου μπορεί το δημόσιο να δημιουργήσει εθνικό πλούτο και αυξάνουν ταυτόχρονα τις αντιπαραγωγικές κρατικές δαπάνες με τις ατέλειωτες προσλήψεις που διογκώνουν την κρατική μηχανή, την καρκινοτρόπο όπως είπε ο κ. Προδρόμου, που υποτίθεται θέλουν να συρρικνώσουν!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τελευταίο σημείο στο οποίο θα ήθελα να σταθώ είναι η αναφορά του κ. Αναστασιάδη, ότι τάχατες ουδέποτε σ' αυτά τα εννιά χρόνια υπήρξε μονοκομματική διακυβέρνηση. Χρησιμοποιεί δηλαδή ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού το γεγονός ότι κάποια κόμματα συμμετείχαν και συμμετέχουν στις κυβερνήσεις Κληρίδη, για να μας πει ότι δεν υπήρξε μονοκομματική κυβέρνηση. Ξεχνά όμως μερικά γεγονότα:

Πρώτον, ότι αυτός που πραγματικά ασκεί την εξουσία, καθορίζει τους στόχους, τις πολιτικές και τα προγράμματα είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Έμμεσα, έστω, δηλαδή και το κόμμα που ίδρυσε και από το οποίο προέρχεται.

Δεύτερον, ότι ο Γλαύκος Κληρίδης κυβερνά στη βάση των δικών του προεκλογικών προγραμμάτων, τα οποία και στις δύο περιπτώσεις, και το 1993 και το 1998, διαμορφώθηκαν σε συνεργασία Γλαύκου Κληρίδη και Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τρίτον, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των υπουργών όλα αυτά τα χρόνια ανήκει στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Οι δε υπουργοί αυτοί μετέχουν στο πολιτικό γραφείο του ΔΗΣΥ, όπου, με απαίτηση της ηγεσίας του ΔΗΣΥ, λογοδοτούν για τις πράξεις τους.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μα πού έγινε τούτο;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε δημόσια, κύριε Καρά. Και δέχτηκαν επίθεση, το έδειχνε η τηλεόραση, και κάποιοι που δεν την ανέχτηκαν αποχώρησαν από την αίθουσα.

Τέταρτον, απόλυτος είναι ο έλεγχος του Δημοκρατικού Συναγερμού στα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών. Μάλιστα δημόσια, όταν κάποιοι παράκουσαν, η ηγεσία του ΔΗΣΥ κατακεραύνωσε όσα μέλη διοικητικών συμβουλίων ημικρατικών οργανισμών δεν υπακούουν στις εντολές του κόμματος.

Πέμπτον, οσάκις και για όποιο θέμα έτυχε να διαφωνήσουν είτε υπουργοί προερχόμενοι από άλλα κόμματα είτε οι κοινοβουλευτικές ομάδες αυτών των κομμάτων, εδώ στη Βουλή, με προτάσεις υπουργών του ΔΗΣΥ ή νομοσχέδια της κυβέρνησης, δημόσια η ηγεσία του ΔΗΣΥ τούς ξεκαθάριζε ότι δεν είναι υπουργοί των κομμάτων τους, αλλά υπουργοί του Γλαύκου Κληρίδη και όφειλαν να εφαρμόζουν την πολιτική του, διαφορετικά να παραιτηθούν. Βέβαια, κανένα από τα κατά καιρούς συγκυβερνώντα κόμματα δεν άντεξε τον ασφυκτικό εναγκαλισμό του κυβερνώντος κόμματος. Ακόμα και οι Ενωμένοι Δημοκράτες που συνεχίζουν να συμμετέχουν στην κυβέρνηση, έχω προσέξει, καθεχρονικά στη συζήτηση των προϋπολογισμών υποστηρίζουν και προβάλλουν στην ομιλία τους βασικά, για να μην πω απόλυτα, τους τομείς εσωτερικής διακυβέρνησης που χειρίζονται οι δικοί τους υπουργοί.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το βασικό συμπέρασμα και από τη φετινή συζήτηση του προϋπολογισμού, αλλά και την εννεαετή διακυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι απλό. Αυτή η διακυβέρνηση τα λίγα που είχε να προσφέρει τα έχει προσφέρει. Είναι καιρός να τερματιστούν τα πάρα πολλά αρνητικά που έχει επισωρεύσει στον τόπο και αυτό συνεπάγεται αλλαγή στη διακυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι, κύριε Προδρόμου;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω σκοπό να μιλήσω, απλώς είναι προσωπικό το θέμα. Υπονόησε ο κ. Κατσουρίδης ότι δεν ήμασταν παρόντες στην επιτροπή Οικονομικών. Και παρόντες ήμασταν και δεκασέλιδο υπόμνημα έχουμε δώσει. Άλλο πώς έγινε η έκθεση είναι θέμα που θα το συζητήσουμε άλλη φορά και όχι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δε θα δώσω τώρα το λόγο για δευτερολογίες, κύριε Αναστασιάδη. Υπάρχει ομιλητής ακόμα, ο κ. Μάρκος Κυπριανού είναι ο τελευταίος ομιλητής στη λίστα.

Κύριε Λιλλήκα, τι είναι;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή ο κ. Προδρόμου έκανε μία “διόρθωση” στην ομιλία του κ. Κατσουρίδη, πρέπει να πω ότι στη συγκεκριμένη συνεδρία που ήταν ο καθορισμός και η μελέτη της έκθεσης δεν παρουσιάστηκε ο συνάδελφος. Είναι εκ των υστέρων που στάληκε το υπόμνημα, αφού υποτίθεται ότι κλείσαμε ως επιτροπή την έκθεση. Εγκρίθηκε η έκθεση και παρ’ όλ’ αυτά κάναμε ειδική συνεδρία ξανά, για να συζητήσουμε τις προτάσεις του κ. Προδρόμου. Συνεπώς, ήταν πολύ σωστή η διαπίστωση του κ. Κατσουρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να πάρουμε ως δεδομένο, αν θέλετε, με συγχωρείτε, κύριε Συλλούρη, ότι ο κ. Προδρόμου ήταν παρών σε όλες τις συνεδρίες. Αυτό το ζήτημα τώρα είναι που θα μας φέρει σε αντιπαράθεση; Δεν αρκούν όλα τα άλλα τα οποία έχουν εμφανιστεί;

Λοιπόν, νομίζω να σταματήσουμε εδώ αυτή τη συζήτηση. Έγινε η διευκρίνιση από τον κ. Προδρόμου.

Κύριε Κυπριανού, παρακαλώ, έχετε το λόγο. Έχει μία ώρα στη διάθεσή του ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προβληματίστηκα μήπως έπρεπε να ξαναδιαβάσω την έκθεση, μετά τις παρατηρήσεις του κ. Προδρόμου. Νομίζω μια δεύτερη ανάγνωση των πενήντα τουλάχιστο σελίδων της έκθεσης θα έπειθε και τους πιο δύσπιστους για τις θέσεις και απόψεις που περικλείονται και θα ήταν αρκετή τιμωρία για τον κ. Προδρόμου, αν το έκανα αυτό, αλλά εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως, αν λογαριάζει ο κ. Αναστασιάδης να μας τιμωρήσει για δυο ώρες, κάμετέ το τζαι σεις. Τουλάχιστο να νιώσουμε την τιμωρία.

Ορίστε;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έννεν του κόμματός μας, κύριε, για να τον φοούμαστε. Σας παρακαλώ! Κύριε ελέησον!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα σεβαστώ και το χρόνο που έχει περάσει -τρεις μέρες συζητούμε τους προϋπολογισμούς- και την κούραση των περισσότερων συναδέλφων και το γεγονός ότι σε λίγο θα έχουμε τη συζήτηση των τροπολογιών και την ψηφοφορία, που και εκείνη προβλέπεται να πάρει αρκετό χρόνο. Βεβαίως, αντιλαμβάνομαι ότι

προθερμαίνεται και το έδαφος για δευτερολογίες, οπότε και εκεί προβλέπω αρκετή δράση στην αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω ότι θα βρεθεί συγκατάβαση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, διότι τις θέσεις και τις προσωπικές μου και του κόμματος τις έχει εκφράσει ο πρόεδρος του κόμματός μου, όσον αφορά δε την επιτροπή Οικονομικών, εμάς η έκθεση μας εκφράζει.

Θα ήθελα απλώς να αναφερθώ σε μερικά βασικά σημεία που απασχόλησαν ιδιαίτερα την επιτροπή. Δεν έχω καμιά πρόθεση να ξανανοίξω τη συζήτηση, όμως πρέπει να τονίσω ορισμένα δεδομένα. Πρώτα απ' όλα στη συζήτηση των προϋπολογισμών κρίνεται η κυβέρνηση, όχι η αντιπολίτευση, κι είναι προϋπολογισμός που στέλλεται από την κυβέρνηση, γι' αυτό και η κριτική απευθύνεται προς την εκτελεστική κι όχι τη νομοθετική εξουσία. Η συζήτηση είναι εφ' όλης της ύλης και πιστεύω ότι, παρ' όλο που υπήρξαν ορισμένες αντιπαραθέσεις και μερικά ξεσπάσματα, ήταν εποικοδομητική και ήταν μια καλή ευκαιρία, ιδιαίτερα για τους νέους συναδέλφους, να απευθυνθούν στην ολομέλεια για ένα θέμα ιδιαίτερα ζωτικής σημασίας για τον τόπο, που είναι η έγκριση των προϋπολογισμών. Επίσης, θέλω να πιστεύω ότι υπάρχει ο κοινός στόχος, που είναι η ευημερία της πολιτείας, όμως, βεβαίως, υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις για το πώς θα επιτευχθεί αυτός ο στόχος. Και, όσον αφορά αυτό, έγινε μια προσπάθεια, για να αντικατοπτρίζονται αυτές οι προσεγγίσεις μέσα στην έκθεση του προϋπολογισμού.

Έχει τονιστεί και κατά την ανάγνωση της έκθεσης ότι πρόκειται για μια νέα μορφή έκθεσης, μια πολιτική έκθεση για τους προϋπολογισμούς, όπως αρμόζει σε ένα πολιτικό σώμα, όπως είναι η επιτροπή Οικονομικών, αλλά και η ολομέλεια της Βουλής. Οι

προηγούμενες εκθέσεις δίσταζαν να εκφράσουν πολιτικές απόψεις, ήταν περισσότερο τεχνοκρατικές, αφιέρωναν πολύ περισσότερες σελίδες στις θέσεις της κυβέρνησης και των υπουργών παρά στις θέσεις των κομμάτων και των κοινοβουλευτικών ομάδων.

Με συγχωρείτε, αλλά οφείλω να υπερασπιστώ την επιτροπή Οικονομικών. Αν αυτό εξυπηρετούσε τους κυβερνώντες, διότι δε γινόταν κριτική και αυτή γινόταν από τις ομιλίες στο βήμα, πιστεύω δεν πρέπει να τους κακοφαίνεται, αν ακριβώς αυτές οι θέσεις της πλειοψηφίας των κοινοβουλευτικών ομάδων εκφράστηκαν σωστά, ήπια -το τονίζω- μέσα από την έκθεση της επιτροπής. Και γι' αυτό το τονίσαμε και στην εισαγωγή -είναι γραμμένα στην έκθεση, αλλά κι εγώ το ανέφερα στην προφορική μου παρουσίαση- ότι είναι κατά πλειοψηφία οι θέσεις και δεν εκφράζουν όλες οι θέσεις όλες τις πλευρές.

Πιστεύω ότι ήταν άδικη η επίκριση ενάντια στην έκθεση και την επιτροπή Οικονομικών. Δε θα έλεγα ότι η έκθεση είναι αντιπολιτευτική ούτε ότι εκφράζει μέσα ανησυχίες που δεν εκφράζονται επανειλημμένα από όλους τους συναδέλφους, έστω και αν καμιά φορά υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Τόνισα όμως -και το επαναλαμβάνω- και δεχόμαστε ότι είναι κατά πλειοψηφία, αλλά δεν μπορεί από την άλλη πλευρά να αλλοιώνονται οι θέσεις της συντριπτικής πλειοψηφίας της Βουλής και της επιτροπής Οικονομικών, για να ικανοποιηθεί μια μικρότερη μονάδα μέσα στην επιτροπή. Πιστεύω ότι ήταν άδικη η επίκριση και για το λόγο ότι, παρ' όλο που στην πρώτη συνεδρία για έγκριση της έκθεσης παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού, επειδή ο συνάδελφος κ. Προδρόμου απουσίαζε, συγκαλέσαμε δεύτερη συνεδρία, για να έρθει και να ακούσουμε τις απόψεις του και να τις εξετάσουμε και να δούμε το γραπτό του υπόμνημα. Και ήμασταν με την εντύπωση ότι με τις τροποποιήσεις που όντως εισαγάγαμε στην έκθεση είχε ικανοποιηθεί. Αλλά να προσθέσω ακόμα κάτι: Η έκθεση κυκλοφόρησε στις 29 Δεκεμβρίου και η συζήτηση άρχισε στις 23 Ιανουαρίου. Μέσα σε ένα μήνα, αν είχε παρατηρήσεις αν όχι πάνω στις

πολιτικές θέσεις, τουλάχιστο πάνω σε λάθη ή παραλείψεις ή κάτι που μας ξέφυγε -μια έκθεση εκατόν είκοσι σελίδων είναι λογικό κάπου να έχει ίσως και κάποια παράλειψη, κάποια αβλεψία- υπήρχε η δυνατότητα έγκαιρα να γίνουν οι διορθώσεις. Όμως τονίζω ότι είναι μια έκθεση που εκφράζει πολιτικές θέσεις, πολιτικές απόψεις, όπως οφείλει να κάνει κάθε επιτροπή και όπως -υπενθυμίζω- γίνεται σε κάθε έκθεση που υποβάλλεται από επιτροπή σε αυτό το σώμα. Μέχρι πρόσφατα η εξαίρεση ήταν η επιτροπή Οικονομικών.

Αντί να γίνεται τέτοια επίθεση για τις θέσεις της αντιπολίτευσης και αντί να γίνεται επίκριση και χαρακτηρισμός ότι μας διακατέχει μια μανία, μια σπουδή, μια τάση αντιπολιτευτική, θα περίμενα από κάποιον από την αντιπολίτευση να εκφράσει την εκτίμηση προς την επιτροπή Οικονομικών, η οποία ελέγχεται πλήρως από την αντιπολίτευση, για την εποικοδομητική της στάση και κατά την εξέταση των προϋπολογισμών και κατά την έγκριση των προϋπολογισμών. Τρία κόμματα της αντιπολίτευσης ελέγχουν πλήρως και την επιτροπή και το κοινοβούλιο και δε θα εμποδίσει κανένας την υιοθέτηση των προϋπολογισμών. Δύο κόμματα, για τους λόγους που εξήγησαν, θα τηρήσουν αποχή και ένα κόμμα της αντιπολίτευσης θα υπερψηφίσει. Άρα, αντί να κρίνεται και να επικρίνεται η επιτροπή ότι δήθεν διακατέχεται από αντιπολιτευτικό μένος, θα περίμενα τουλάχιστο να αναγνωριστεί ότι περιοριζόμαστε στην κριτική, περιοριζόμαστε στην έκφραση των θέσεών μας και, λαμβάνοντας υπόψη τις κρίσιμες περιόδους τις οποίες περνά η Κύπρος σήμερα, παρ' όλο που λογικά, με βάση την κριτική μας, θα έπρεπε και τα τρία κόμματα να καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς, κάνουμε την υπέρβαση -είναι και μια επίκαιρη λέξη, να μου επιτρέψετε να τη χρησιμοποιήσω κι εγώ- κάνουμε την υπέρβαση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι συναινετική λέξη. Συναινούμε όλοι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε, κι ευχαριστώ και για τη λέξη. Συναινετικά κάνουμε την υπέρβαση και θα εγκρίνουμε τους προϋπολογισμούς.

Εγώ θα ήθελα άλλη μια φορά -και νομίζω ότι τους εκφράζω όλους- να εκφράσουμε την αναγνώρισή μας για τη νέα μορφή που έχει πάρει η έκθεση. Είναι πλήρως εμπειριστατωμένη και χαίρομαι που τουλάχιστον η πλειοψηφία αυτού του σώματος, αλλά και εκτός, ακόμα και άτομα που μπορεί να μη συμφωνούν με τις θέσεις που εκφράζουμε μέσα -δόξα τω Θεώ, έχουμε δημοκρατία σε αυτό τον τόπο και δικαιούμαστε όλοι να έχουμε δημοκρατικές και διαφορετικές απόψεις- έχουν εκφράσει την ικανοποίησή τους και την αναγνώρισή τους γι' αυτό που εκφράζεται για το όλο έργο της έκθεσης της επιτροπής Οικονομικών, η οποία συντάχθηκε από την αρμόδια υπηρεσία της Βουλής πολύ εμπειριστατωμένα, ώστε να έχει μεγάλη αποτελεσματικότητα.

Κύριε Πρόεδρε, μια και είμαι στο βήμα, να μου επιτρέψετε να υποβάλω την εισήγηση -την άκουσα από κάποιους τεχνοκράτες- όπως έχουν εκδοθεί σε βιβλιαράκια η ομιλία του υπουργού και ορισμένοι δείκτες και έχουν κατατεθεί, να γίνει κάτι παρόμοιο με τη συγκεκριμένη έκθεση, ούτως ώστε ένας μελετητής, αν θέλει, να μπορεί να εξασφαλίζει και τα τρία κείμενα σε μια έκδοση.

Είπα ότι θα είμαι σύντομος και θέλω να είμαι σύντομος. Όσον αφορά το θέμα της λειτουργίας της επιτροπής Οικονομικών και κατ' επέκταση του υπόλοιπου κοινοβουλίου, θα έλεγα ότι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες δουλεύει ειδικά η επιτροπή Οικονομικών είναι πρωτόγονες. Δεν μπορεί να αναμένεται από την πιο σημαντική ίσως επιτροπή, που ασχολείται με τα πιο δύσκολα ζητήματα του κοινοβουλίου, να λειτουργεί χωρίς τεχνοκρατική στήριξη, με μια υποτυπώδη στελέχωση, και να πρέπει να αντεπεξέλθει στον όγκο και το φόρτο εργασίας που έχει. Να ασχολείται με προϋπολογισμό, με φορολογική μεταρρύθμιση, με όλες τις νομοθεσίες του χρηματιστηρίου και ταυτόχρονα

να μπορεί να παρακολουθεί τις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να μπορεί να αντιμετωπίζει και αυτό τον όγκο εργασίας. Η επιτροπή Οικονομικών και κατ' επέκταση η Βουλή δεν είναι κοινοβούλιο του 21ου αιώνα και σίγουρα δεν είναι κοινοβούλιο χώρας που επιθυμεί και προσβλέπει να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε δύο χρόνια. Νομίζω ότι θα πρέπει να αναγνωρίσουμε αυτή τη δυσκολία και να γίνουμε πιο απαιτητικοί, να προβληματισθούμε για το πώς θα μπορέσουμε να βελτιώσουμε αυτή την κατάσταση, να μπούμε σε ένα διάλογο με την εκτελεστική εξουσία -και λυπάμαι που δεν είναι εδώ ο υπουργός- αλλά αυτό είναι θέμα σεβασμού της πολιτείας και όχι ιδιαίτερα του κοινοβουλίου.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να μελετήσουμε και τον τρόπο με τον οποίο θα ενισχυθεί ολόκληρο το κοινοβούλιο. Αυτός ο προϋπολογισμός σίγουρα δε μας βοηθά ως Βουλή, ως νομοθετική εξουσία, να περάσουμε και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του 21ου αιώνα. Ναι, φταίει και η εκτελεστική εξουσία, φταίει το ότι εξαρτόμαστε από αυτούς για τον προϋπολογισμό μας. Είναι ένα μεγάλο θέμα, το ήγειρα και πέρσι, και πρέπει να το συζητήσουμε. Από την άλλη πλευρά όμως τίθεται το θέμα αν εμείς απαιτήσαμε και εξασφάλισαμε αυτά που δικαιούμαστε. Αν δείξαμε την αποφασιστικότητα και το δυναμισμό που μπορούσαμε ως μια ισότιμη εξουσία σε αυτό τον τόπο. Φοβάμαι ότι εδώ, δυστυχώς, δεν έχουμε δείξει τόσο θάρρος όσο θα χρειαζόταν.

Όσον αφορά τώρα τη συζήτηση του προϋπολογισμού, πιστεύω ότι θα πρέπει να βάλουμε όλοι στόχο -η επιτροπή Οικονομικών έχει δεσμευθεί- ο προϋπολογισμός του 2003 να υιοθετηθεί μέσα στα συνταγματικά πλαίσια πριν το τέλος του χρόνου. Όλοι μας, και βουλευτές, αλλά και κοινοβουλευτικές ομάδες, δεν πρέπει με μεγάλη ευκολία να αλλάζουμε τους συνταγματικούς θεσμούς και τις πρόνοιες. Πρέπει να βάλουμε σε προτεραιότητα τις κοινοβουλευτικές μας υποχρεώσεις και καθήκοντα και σε δεύτερη

μοίρα τα κομματικά μας ή τα κοινωνικά μας ή τα προσωπικά μας ή οτιδήποτε άλλο. Πρέπει να προσαρμόζουμε τις άλλες μας υποχρεώσεις και δραστηριότητες στις νομοθετικές, στις κοινοβουλευτικές μας υποχρεώσεις. Γι' αυτό μας έχει εκλέξει ο λαός. Και επομένως, ειδικά στη συζήτηση του προϋπολογισμού, που είναι ίσως το πιο σημαντικό έργο του κοινοβουλίου, θα πρέπει να δίνουμε την προτεραιότητα και θα πρέπει να την τηρήσουμε μέσα στα συνταγματικά πλαίσια, όπως γίνεται σε άλλα κοινοβούλια, που ακόμα και παραμονή Χριστουγέννων συζητούν προϋπολογισμό, για να τον εγκρίνουν. Θα πρέπει να τηρήσουμε κι εμείς αυτή την τακτική και να προσαρμόσουμε τις άλλες υποχρεώσεις μας σε αυτή τη βασική μας υποχρέωση.

Όσον αφορά τη διαδικασία του προϋπολογισμού στην επιτροπή Οικονομικών, πιστεύω ότι έχουν γίνει μεγάλες βελτιώσεις τα τελευταία χρόνια, όμως πάντα προβληματιζόμαστε, πάντα υπάρχει περιθώριο βελτίωσης και ανταλλάσσουμε απόψεις μεταξύ μας οι συνάδελφοι. Για παράδειγμα είχαμε προσπαθήσει να εισαγάγουμε τη διαδικασία των γραπτών ερωτήσεων προς τους υπουργούς για ζητήματα του προϋπολογισμού, η οποία να προηγείται της εξέτασης στην επιτροπή, αλλά δυστυχώς δεν υιοθετήθηκε από τους συναδέλφους. Θα ψάξουμε να βρούμε κάποιο άλλο τρόπο· υπάρχουν πάντα περιθώρια βελτίωσης.

Όμως να μου επιτραπεί να πω ότι πρέπει να προβληματιστούμε όλοι μαζί πλέον για τη βελτίωση της συζήτησης στην ολομέλεια. Νομίζω ότι το να μιλά ένας βουλευτής σε μια άδεια αίθουσα για ένα τόσο σημαντικό θέμα δεν είναι κάτι που τιμά ούτε το κοινοβούλιο ούτε το θέμα το οποίο εξετάζουμε. Δεν το λέω προσωπικά, γιατί δε συνέβηκε μόνο σε μένα, συνέβηκε σε όλους τους συναδέλφους, πολύ περισσότερο στους συναδέλφους που είχαν την τύχη ή την ατυχία -όπως θέλει να το πει κανείς- να μιλήσουν στις πρωινές συνεδρίες, να είναι οι πρώτοι ομιλητές, που άνοιξαν τη συνεδρία η ώρα 9.00 το πρωί· ήταν τυχεροί, αν υπήρχαν μερικοί συνάδελφοι στα έδρανα να τους

ακούσουν. Νομίζω πρέπει κι εμείς να προβληματιστούμε γι' αυτό το θέμα, γενικά για το πώς μπορεί να γίνει πιο αποτελεσματική, πιο εποικοδομητική και πιο ενδιαφέρουσα η συζήτηση του προϋπολογισμού σε αυτό το κοινοβούλιο. Ίσως να πρέπει να τη χωρίσουμε κατά θέματα, ίσως να βρούμε άλλη μέθοδο.

Εκείνο όμως που θέλω να τονίσω είναι ότι είναι πολύ θετική -και πρέπει να είμαστε δίκαιοι, δεν πρέπει μόνο να επικρίνουμε, αλλά και να επαινούμε- η κάλυψη που παρέχει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, η συνεχής κάλυψη, όχι επιλεκτικά, μόνο για τα πρωτοκλασάτα στελέχη -να μου επιτραπεί ο όρος- αλλά για όλους τους βουλευτές. Τουλάχιστο δίνεται η δυνατότητα και η ευκαιρία στον κάθε πολίτη, αν το επιθυμεί, να παρακολουθήσει τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό. Μπορεί να έχει ακροαματικότητα, μπορεί να μην έχει -δεν έχει σημασία αυτό- σημασία έχει το ότι τηρείται το δημοκρατικό δικαίωμα του πολίτη να μπορεί να ενημερώνεται από την κρατική τηλεόραση για μια σημαντική συζήτηση στη Βουλή.

Όσον αφορά -και να τελειώσω- το θέμα της επιτροπής Οικονομικών, έχω ακόμα τρία μικρά σημεία να αναφέρω. Εμείς εξετάσαμε, μέχρις ότου λυθεί το πρόβλημα σχετικά με τον προϋπολογισμό της Βουλής και τη στελέχωση της Βουλής, τη δυνατότητα ή την πιθανότητα να προσλαμβάνει η επιτροπή Οικονομικών συμβούλους για συγκεκριμένα θέματα σε τεχνοκρατικό επίπεδο, για να μας συμβουλεύουν και να μας βοηθούν στην επεξεργασία συγκεκριμένων ζητημάτων, νομοθετημάτων, συνήθως νομοσχεδίων, που είναι περίπλοκα και ιδιαίτερα τεχνικά. Νομίζω είναι κάτι που πρέπει να προωθήσουμε, αλλά ο στόχος πάντα θα πρέπει να είναι να υπάρχει η δική μας υπηρεσία, η οποία σε μεγάλο βαθμό θα μας απεξαρτήσει από την εκτελεστική εξουσία. Αυτή τη στιγμή το κοινοβούλιο δεν έχει τη δυνατότητα ακόμα επεξεργασίας και μελέτης των δικών της των δεδομένων με δική της εξέταση και με δικές της μελέτες και αναγκάζεται να δέχεται τα δεδομένα όπως παρέχονται από την εκτελεστική εξουσία.

Βεβαίως, δεν ισχυρίζομαι ότι παραπτοούνται, αλλά είναι άλλο να υπάρχει η δυνατότητα τα δεδομένα που θα μας δίδονται από την εκτελεστική εξουσία να τυγχάνουν ανεξάρτητης επεξεργασίας από τους συμβούλους του κοινοβουλίου.

Θα κάνω μια σύντομη αναφορά για το κτίριο της Βουλής. Δεν μπορεί να συζητείται προϋπολογισμός και να μη γίνει αναφορά σε αυτό το θέμα. Πιστεύω ότι είναι το τρανότερο παράδειγμα προσβολής προς τη νομοθετική εξουσία. Έχουμε κι εμείς ευθύνη, αλλά πρώτιστα έχει η κυβέρνηση, διότι ουδέποτε έδειξε ιδιαίτερο ζήλο ή επιθυμία να προχωρήσει σε νέο κτίριο για τη Βουλή. Νομίζω ότι και γι' αυτό το θέμα δε δείξαμε την αναγκαία αποφασιστικότητα. Ίσως ήμασταν υπέρ το δέον ευαίσθητοι στην πιθανή κριτική από τον κόσμο, όμως εγώ τουλάχιστο πιστεύω ότι -και νομίζω υιοθετούν όλοι αυτή τη θέση- είναι προσβολή για το θεσμό του κοινοβουλίου να δουλεύουμε κάτω από αυτές τις συνθήκες. Βεβαίως, γίνονται προσωρινές διευθετήσεις, όμως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι υπάρχει πολύ διαφορετική αντιμετώπιση μεταξύ των κτιριακών αναγκών της εκτελεστικής εξουσίας, της δικαστικής εξουσίας και του κοινοβουλίου. Και νομίζω πρέπει να προβληματιστούμε για το αν υπάρχουν πράγματι προβλήματα στο να προχωρήσει το κτίριο ή αν απλώς είναι δικαιολογίες, για να μπορέσουν απλώς να καθυστερήσει το έργο και δήθεν να εξοικονομηθούν χρήματα. Να τονίσω ότι ήδη έχει διπλασιαστεί το κόστος από την ημέρα που σχεδιάστηκε. Επομένως, όχι μόνο είναι προσβολή προς το κοινοβούλιο, αλλά είναι έγκλημα και κατά της οικονομίας και κατά του Κύπριου φορολογουμένου, διότι το κόστος με κάθε καθυστέρηση αυξάνεται συνεχώς.

Για την κυπριακή οικονομία δε θα μπω σε λεπτομέρειες, απλώς θα πω επιγραμματικά, ασχέτως πώς την προσεγγίζει κανείς, ότι υπάρχουν ανησυχίες γι' αυτή· υπάρχουν προβλήματα. Η επιτροπή εκφράζει τις ανησυχίες της. Μπορεί μερικοί δείκτες να είναι σε κάποια αποδεκτά επίπεδα, μπορεί να υπάρχει μια σταθερότητα,

όμως αυτό που είναι δεδομένο είναι ότι η Κύπρος βαδίζει πάνω σε λεπτό πάγο όσον αφορά την οικονομία της. Το παραμικρό μπορεί να τη βυθίσει. Δεν έχουμε καταφέρει να δημιουργήσουμε τη βάση και τη διάρθρωση της οικονομίας που να μπορεί να απορροφά κινδύνους, εξωτερικά προβλήματα, κρίσεις διεθνώς, τη διεθνή ύφεση και ιδιαίτερα προβλήματα στον τουρισμό. Υπάρχει μεγάλη και λεπτομερής ανάπτυξη για την κατάσταση της οικονομίας μέσα στην έκθεση και δε θα την αναλύσω εγώ, όμως πρέπει, ασχέτως αν κάποιος είναι πιο επικριτικός, ενώ άλλοι ωραιοποιούν τα πράγματα, να δεχθούμε την πραγματικότητα. Και εδώ πρέπει να υπάρξει μια πλήρης συνεργασία, βεβαίως, της εκτελεστικής με τη νομοθετική εξουσία, για να βρεθούν τρόποι να λυθούν τα προβλήματα. Υπάρχει πρόβλημα. Δε σηκώνει εφησυχασμό η κατάσταση της οικονομίας σήμερα στην Κύπρο.

Ούτε το έλλειμμα είναι ικανοποιητικό και δε θα μείνει εκεί που προβλέπεται. Όπως είναι οι ενδείξεις, θα κτυπήσει το 3%, αν δεν το ξεπεράσει, και καλά κάνουμε να προσγειωνόμαστε και να παραδεχόμαστε τις πραγματικότητες, για να μπορέσουμε να τις αντιμετωπίσουμε. Αν δεν παραδεχθούμε τα προβλήματά μας, πώς θα βρούμε λύσεις; Το δημόσιο χρέος έχει εκτοξευθεί σε αστρονομικό ύψος. Η ανάπτυξη θα μειωθεί. Ο πληθωρισμός, ασχέτως αν κακοφάνηκε σε κάποιο συνάδελφο, είναι απρόβλεπτος· όχι γιατί φταίει η κυβέρνηση. Δε σημαίνει ότι για όλα φταίει η κυβέρνηση, αλλά, αν θα έρθει η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας και αν θα υπάρξει νέα κρίση στα πετρελαιοειδή, αυτό δείχνει την αδυναμία που έχει η κυπριακή οικονομική υποδομή. Και θα υπάρξει πρόβλημα και ιδιαίτερα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεν μπορώ να πιστέψω πραγματικά ότι υπάρχει συνάδελφος που είναι ικανοποιημένος με την κατάσταση σήμερα του δανεισμού από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίσει όλους -είναι και υποχρέωσή μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση- διότι σιγά σιγά θα πρέπει να αποπληρωθεί αυτό το χρέος.

Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην απεξάρτηση από τον τουρισμό -αυτό έχει αναπτυχθεί προηγουμένως και είναι μέσα στην έκθεση- και στην ανάπτυξη νέων τομέων της οικονομίας, κάτι που δεν είναι ανάγκη να είναι σε βάρος της ανάπτυξης του τουρισμού, διότι σίγουρα ο τουρισμός είναι μια βασική και σημαντική πηγή εισοδήματος, όμως δε σημαίνει ότι πρέπει να συνεχίσουμε να εξαρτόμαστε απόλυτα από αυτή. Να φύγουμε από τη θεωρία, να φύγουμε από τα λόγια, να πάμε στις πράξεις. Καμιά φορά μας πιάνει απελπισία, χάνει την υπομονή της η επιτροπή Οικονομικών, διότι για χρόνια ακούει τα ίδια και τα ίδια, για προγράμματα, προγράμματα, προγράμματα, και δε βλέπουμε υλοποίηση, ένα πρακτικό αποτέλεσμα. Κάπου πρέπει να γίνουν τομές. Είναι μικρή η οικονομία της Κύπρου και είναι εύκολο να τη διορθώσουμε και να τη στρέψουμε προς πιο παραγωγικούς τομείς. Χρειάζεται πολιτική απόφαση.

Τις δημόσιες δαπάνες θα πρέπει να τις μειώσουμε και αυτό εισηγείται η επιτροπή Οικονομικών· όχι τις αναπτυξιακές δαπάνες, όχι τις παραγωγικές δαπάνες. Θα πρέπει να υπάρξει μια ισορρόπηση. Θα πρέπει να μειωθούν τα λειτουργικά έξοδα. Θα υπάρξει αύξηση λόγω της ενταξιακής πορείας και λόγω της εναρμόνισης, γι' αυτό κάπου πρέπει να γίνουν και εξοικονομήσεις. Δε σημαίνει ότι, επειδή χρειάζονται περισσότερες δαπάνες λόγω της Ευρώπης, θα πρέπει να τις προσθέσουμε αυτές στις υφιστάμενες και, να μας, είμαστε όλοι ευτυχισμένοι. Θα πρέπει να βρούμε τρόπους να κάνουμε περισυλλογή, να εξοικονομήσουμε από άλλους τομείς, για να μπορέσουν να διοχετευθούν κάποιες δαπάνες προς την ενταξιακή πορεία. Αν τελικά ένα κράτος που δανείζεται χρήματα για να πληρώνει τους μισθούς συνεχίσει με αυτό τον τρόπο, πιστεύω ότι η κατάληξη δε θα είναι θετική. Και ειδικά για τον αριθμό της δημόσιας υπηρεσίας νομίζω όλες οι πλευρές έχουν εκφράσει τις επιφυλάξεις τους και τις ανησυχίες τους. Εδώ πρέπει να υπάρξει μεγάλη προσοχή κι έχουμε κι εμείς ευθύνη ως

Βουλή, παρ' όλο που η βασική ευθύνη είναι της κυβέρνησης, για το πόσο εύκολα εγκρίνουμε είτε νέες θέσεις είτε αποπαγοποιήσεις είτε έκτακτο προσωπικό.

Για τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς έχουμε εκφράσει τις ανησυχίες μας. Αλλοιώνουν την εικόνα που έχει το κοινοβούλιο για την κατάσταση των κρατικών δαπανών. Είναι μεγάλα ποσά σε σχέση με τον προϋπολογισμό και θα το μελετήσουμε το θέμα. Ουσιαστικά ζητούμε έγκαιρη ενημέρωση, εκ των προτέρων, για το τι θα έρθει με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Θα πρέπει να αφορά μόνο μη προβλεπόμενες δαπάνες και όχι απλώς κάποια μέθοδο, για να φαίνεται πιο χαμηλό το έλλειμμα στο βασικό προϋπολογισμό, και προβληματιζόμαστε στο να καθιερώσουμε ένα ποσοστό στο βασικό προϋπολογισμό που μέχρι σ' εκείνο θα μπορούν να έρχονται συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί. Πρέπει να γίνει ένας αυτοέλεγχος από την πλευρά της κυβέρνησης, αλλά πρέπει κι εμείς να αρχίσουμε να είμαστε πιο αυστηροί και να απορρίπτουμε και τους προϋπολογισμούς.

Τέλος, να αναφερθώ στη μορφή του προϋπολογισμού που περιμένουμε για τον επόμενο χρόνο. Έχει ενοποιηθεί ο προϋπολογισμός, όμως δεν είναι αυτό που ζητούσε η Βουλή, δεν είναι αυτό που ζητούσε η επιτροπή Οικονομικών. Εμείς περιμένουμε για τον επόμενο χρόνο -και απαιτούμε, να μου επιτραπεί η λέξη, να ληφθούν υπόψη οι θέσεις της Βουλής σε αυτό το θέμα- έναν προϋπολογισμό ο οποίος θα έχει διαφάνεια και απλοποίηση. Περιμένουμε ενοποίηση κονδυλίων που αφορούν τον ίδιο σκοπό, αποφυγή επικαλύψεων, σαφή διαχωρισμό κεφαλαιουχικών και καταναλωτικών δαπανών, σαφείς ενδείξεις για ευκολία διακρίβωσης της πολιτικής του κάθε υπουργείου, όπως εκφράζεται μέσα από τον προϋπολογισμό. Επίσης, οι αναπτυξιακές δαπάνες θα πρέπει να είναι με τη μορφή που εισηγείται η Βουλή. Δηλαδή, όταν ένα έργο είναι έτοιμο να υλοποιηθεί ή αν δεν είναι έτοιμο και χρειάζεται μόνο σχεδιασμός, να μπαίνει

το ανάλογο κονδύλι και όχι όλο το ποσό, ούτως ώστε να υπάρχει η πραγματική εικόνα ενώπιόν μας. Για κάποια από αυτά γίνονται εισηγήσεις και για τροπολογίες.

Είχα υποσχεθεί να είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι είμαι στα χρονικά μου πλαίσια. Θα ήθελα, τελειώνοντας, να ευχαριστήσω άλλη μια φορά ουσιαστικά τους λειτουργούς τόσο της εκτελεστικής εξουσίας, του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και των άλλων υπουργείων, όσο και της Βουλής για τη σημαντική βοήθειά τους προς την επιτροπή Οικονομικών, που έπρεπε μέσα από δυσκολίες και, όπως είπαμε, την υποτυπώδη στελέχωση που έχουμε να αντεπεξέλθουμε στην εξέταση του προϋπολογισμού.

Θα ήθελα όμως, κύριε Πρόεδρε -και να μου επιτρέψετε σε προσωπικό επίπεδο- να εκφράσω ιδιαίτερες ευχαριστίες προς τους συναδέλφους της επιτροπής Οικονομικών. Παραδέχομαι ότι τους κούρασα ιδιαίτερα, σε σχέση με άλλες επιτροπές. Υπήρξαν περίοδοι που είχαμε τέσσερις και πέντε συνεδρίες τη βδομάδα. Ήταν ένα δύσκολο έργο για μας και θα ήθελα να τους ευχαριστήσω, με αυτή την ευκαιρία, για την προθυμία, την εργατικότητα και την υπομονή τους και για το πνεύμα συνεργασίας. Κανονικά σε ένα σύγχρονο κοινοβούλιο -να μου επιτρέψετε να πω- τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών δε θα έπρεπε να έχουν άλλα καθήκοντα. Είμαστε λίγοι, είμαστε μικρή Βουλή και εκ των πραγμάτων πρέπει να καλύπτουμε και άλλες υποχρεώσεις.

Βεβαίως για μας τώρα, για την επιτροπή Οικονομικών, η μεγάλη πρόκληση είναι η φορολογική μεταρρύθμιση, που είναι ίσως το σημαντικότερο οικονομικό γεγονός για την Κύπρο τα τελευταία χρόνια και ίσως και τα επόμενα. Θα έχει τη μεγαλύτερη επίδραση στην εξέλιξη της οικονομίας· έτσι πιστεύουμε. Ιδιαίτερα, με τη λήξη της φορολογικής μεταρρύθμισης και την κατάληξη των εργασιών στην επιτροπή Οικονομικών, προσβλέπω, κύριε Πρόεδρε -και είμαι βέβαιος- στο ότι θα υπάρξει και μια νέα εποικοδομητική συζήτηση, ενδιαφέρουσα συζήτηση στην ολομέλεια γι' αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να πω, κύριε Κυπριανού, όσον αφορά το κτίριο της Βουλής -σαν να είδα και τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων εδώ παρόντα- ότι έχουμε ήδη αποφασίσει σε σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων και έχω στείλει σχετική επιστολή εκ μέρους του σώματος στον έντιμο κ. υπουργό για το χώρο. Σας λέω ότι στη θητεία αυτής της Βουλής θα δώσουμε τη μάχη και ελπίζω τούτη τη φορά και η εκτελεστική εξουσία να είναι σύμμαχος σε αυτή.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω τούτη τη φορά να είναι σύμμαχος σε αυτή τη μάχη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η όποια εξουσία...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μεν πάρεις θέση τζαι να παρεξηγηθείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή η εξουσία. Και εννοώ να ληφθούν οι αποφάσεις εντός των επόμενων εβδομάδων και μηνών σε σχέση με την οικοδόμηση του κτιρίου της Βουλής, γιατί πράγματι πρέπει να προχωρήσουμε πρακτικά και να λυθεί αυτό το ζήτημα το οποίο, μπαίνοντας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αντιλαμβάνεστε ότι δε μας τιμά καθόλου. Τα κοινοβούλια σε άλλες χώρες είναι στολίδι, είναι η ταυτότητα των χωρών.

Επειδή έχει ζητηθεί να γίνει δευτερολογία και επειδή είναι πιθανό οι δευτερολογίες να πάρουν πολύ χρόνο και επειδή είναι πιθανό να ασκήσω κι εγώ το δικαίωμά μου μετά τις δευτερολογίες να απευθυνθώ στο σώμα...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, αφήστε με να ασκήσω το καθήκον μου.

Λοιπόν, και επειδή είναι πιθανό, αν όλα αυτά γίνουν, να χρειαστεί να συνέλθει και αύριο το σώμα, για να εγκρίνουμε τους προϋπολογισμούς, θα προτείνω ένα εικοσάλεπτο διάλειμμα και θα παρακαλέσω να συναντηθούμε στο γραφείο μου, για να μιλήσουμε.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς θέλουμε το διάλειμμα έτσι κι αλλιώς, για να δούμε τις τροποποιήσεις, όπως σας έχω πει προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Κηρύσσω λοιπόν διάλειμμα για είκοσι λεπτά.

(Ωρα διακοπής: 9.45 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 10.12 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, καλή επιστροφή.

Κύριε Αναστασιάδη, παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλά από τη θέση μου, για να μη δημιουργηθεί η εικόνα ή η εντύπωση ότι θα ηθέλαμε είτε την όξυνση είτε την αντιπαράθεση. Όμως έχω την εντύπωση ότι είναι ορισμένα στοιχεία απ' όσα έχει αναφέρει ο κ. Κατσουρίδης που μπορεί να απαντηθούν απλά σε πάρα πολύ σύντομο χρόνο και χωρίς μάλιστα τη διάθεση, επαναλαμβάνω, της αντιπαράθεσης. Διορθωτικά.

Κάμνω πρώτη αναφορά όσον αφορά τη θεώρηση του κυπριακού προβλήματος. Θα 'θελα να πω ότι δεν ευθύνεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός γιατί το 1992 δεν εσυνέχισαν οι συνομιλίες. Ο κ. Ντενκτάς ήταν εκείνος που εγκατέλειψε το διάλογο, εξ ου και η έκδοση του ψηφίσματος 792 του Συμβουλίου Ασφαλείας, που τον κατεδίκασε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

789, κύριε συνάδελφε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

789.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

789 και αργότερα, νομίζω, 791, αν δε με απατά η μνήμη μου.

Τώρα, ελέχθη εκείνο το... ήταν ένα σημείο που με τις εξηγήσεις που εδόθησαν θέλω να πιστεύω ότι δεν υπονοούσε οτιδήποτε κακό, αλλά, αν είναι κάτι... για το ΒΟΤ, ότι τάχα, δηλαδή, εμείς αναθέσαμε εργολαβικά στους Αμερικάνους τη λύση του Κυπριακού. Αν εννοεί ότι εναποθέσαμε ελπίδες ύστερα από είκοσι επτά χρόνια αδιεξόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό ταυτίζεται και με τις θέσεις της ελληνικής κυβέρνησης και, αν ο κ. Κατσουρίδης εκφράζει προσωπικές απόψεις και βρίσκεται σε διαφωνία, δε θα ήθελα να τις αποδώσω στο ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν εννοούσε τίποτε κακό, κύριε Αναστασιάδη. Μόνο το καλό σας θέλει ο κ. Κατσουρίδης!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εμείς εν' με το καλό του τόπου που ασχολούμεθα και έχω την εντύπωση ότι πράττουμε ό,τι είναι δυνατό και μάλιστα εν συμπνοία όλες οι πολιτικές δυνάμεις, έτσι ώστε επιτέλους, μια και ξεκίνησε αυτός ο διάλογος, να πάει μπροστά, να προχωρήσει, να αποδώσει αυτά που προσδοκούμε όλοι. Δε θα ήθελα να κάνω αναφορά εις το τι η παρούσα κυβέρνηση έπραξε ή όχι και εις το πώς εκινητοποίησε το διεθνή παράγοντα ούτε και θα ήθελα να πω ότι δεν εκατόρθωσε τίποτα η παρούσα κυβέρνηση, επειδή έβαλε όλα τα αυγά της στο καλάθι των Αμερικάνων. Και όταν άλλοι εκυβερνούσαν, κύριε Πρόεδρε, στον τόπο τούτο και είχαμε, που όντως είχαμε, τη Σοβιετική Ένωση μαζί με την Ελλάδα συμπαραστάτες μας, γιατί δεν ελύθηκε το Κυπριακό; Είναι άλλοι οι παράγοντες, συνεπώς, που οδήγησαν στη μη λύση. Και η ομάδων των G8 στην οποία κάμνει αναφορά ο φίλιτος κ. Κατσουρίδης συμπεριλαμβάνει βεβαίως και τη σημερινή Ρωσία, που συνεχίζει προς πίστιν της την αυτή πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης.

Δε θα ήθελα να αναφερθώ στο φιλελευθερισμό που κατέρρευσε το '29. Βεβαίως διεδέχθη ένα άλλο σύστημα εις ορισμένες χώρες, για να καταρρεύσει το '89, και το '90 υπήρξε η αλλαγή και εις την πλευρά του ΑΚΕΛ υιοθετώντας έτσι τη μικτή οικονομία. Ούτε μπορεί να διαβάσω αποσπάσματα εδώ για το πόσο εκθειάζετο η πρόοδος της Ανατολικής Γερμανίας ένα χρόνο πριν. Αυτό δεν είναι το ζητούμενο και τελειώνω, γιατί είχα υποσχεθεί ότι θα είμαι σύντομος.

Θα πάρω ένα απόσπασμα από τον Θουκυδίδη, όπως το παρέθεσε ο κ. Κατσουρίδης. Είπε: «Από το αποτέλεσμα κρίνονται οι πολιτικές», Θουκυδίδης. Όντως. Το 1993 από το αποτέλεσμα εκρίθη και από τις πολιτικές εκρίθη το αποτέλεσμα για να εκλεγεί ο κ. Κληρίδης. Και διερωτώμαι ειλικρινά με όσα καλά έχω ακούσει για τον

κ. Βασιλείου γιατί το ΑΚΕΛ δεν εσυνέχισε να τον στηρίζει και γιατί δεν τον υιοθέτησε σαν υποψήφιο. Αλλά και το '98 από τις πολιτικές πράγματι έκρινε ο λαός και συνεπώς επανεξέλεξε τον Γλαύκο Κληρίδη. Τώρα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

.....

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν έχω ακούσει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

(Μιλά χωρίς μικρόφωνο.)

Το '93 σας υπο.... το ΑΚΕΛ εστήριξε Γεώργιο Βασιλείου. Έχασε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το '98 είναι που τον εγκατέλειψε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Πέρασαν χρόνια.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού ήρτεν μιτά σας. Ήρτεν μιτά σας.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και τελειώνω με το ότι τον εναγκαλισμό του ΔΗΣΥ δεν τον άντεξαν κάποιες πολιτικές δυνάμεις και λοιπά. Μα, μήπως άντεξαν τον εναγκαλισμό του ΑΚΕΛ; Εν τοιαύτη περιπτώσει πώς εβρέθητε στην αντιπολίτευση; Συνεπώς, και για να μην επεκταθώ και για να μην κάνω αναφορές εις τα πολλά και τα διάφορα, παραμένω μέχρι εδώ. Θεωρώ ότι δεν υπερέβην οτιδήποτε και δεν έπληξα οιονδήποτε. Ήτο μία ήπια απαντητική θέση προκειμένου να ανασκευαστούν ορισμένες εσφαλμένες εικόνες από εκείνες που εξέπεμψε ο κ. Κατσουρίδης.

Ευχαριστώ, να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη, για την υπέρβαση. Αυτό ήταν υπέρβαση, α!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αφού επιδιώκετε το χιούμορ, καλά κάμνετε, γιατί μετά την κόπωση είναι αυτή η υπέρβαση που έδωσε τα καλά αποτελέσματα στο ΔΗΣΥ, ενώ κάποιοι άλλοι, που δεν ακολούθησαν τη δική μου εισήγηση να υπερβούν και εκείνοι, όπως εμείς, επαρουσίασαν και κάποια κάμψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά.

(Γελά μαζί με τους υπόλοιπους βουλευτές.)

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση των προϋπολογισμών.

Θα πρέπει τώρα να προχωρήσουμε στο στάδιο της ψηφοφορίας. Το σώμα έχει ενώπιόν του τον προϋπολογισμό του 2002, όπως κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία και όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε με αριθμό τροπολογιών που κατέθεσε το Υπουργείο Οικονομικών και οι οποίες υιοθετήθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Σε σχέση με τις τροπολογίες αυτές, που κατέθεσε το υπουργείο και που υιοθετήθηκαν, και ιδιαίτερα για την τροπολογία αριθμός 9, ύστερα από διαβούλευση ανάμεσα σε όλα τα κόμματα αποφασίστηκε η βασική χορηγία που προνοείται σ' αυτή να αυξηθεί από £20.000 σε £30.000.

Στη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχει επίσης κυκλοφορήσει μια σειρά τροπολογιών από διάφορες πλευρές της Βουλής. Αν συμφωνείτε, κυρίες και κύριοι

συνάδελφοι, προτίθεμαι να θέσω πρώτα σε ψηφοφορία τις τροπολογίες αυτές και στη συνέχεια να τεθεί υπό την έγκριση του σώματος ο προϋπολογισμός, όπως τελικά θα διαμορφωθεί με βάση τις τροπολογίες αυτές, αν και εφόσον υιοθετηθούν ή με όποιες υιοθετηθούν στο βαθμό που θα υιοθετηθούν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα θέσω πρώτα τις τροπολογίες τις κυβερνητικές και μετά τις υπόλοιπες. Εννοώ ότι θα θέσω τροπολογίες κατά σειρά. Αντιλαμβάνομαι ότι αντίγραφο των τροπολογιών έχει ήδη διανεμηθεί σε όλους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επίσης αντίγραφο του προϋπολογισμού και των τροπολογιών της κυβέρνησης βρίσκεται στα χέρια των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων των κομμάτων. Να σημειωθεί ότι, αν γίνει οποιαδήποτε αλλαγή στα ποσά, με βάση τις οποιεσδήποτε τροπολογίες θα υιοθετηθούν, θα τύχουν της δέουσας επεξεργασίας αργότερα από τις υπηρεσίες της Βουλής. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Όπως έχω ήδη αναφέρει κατά την ομιλία μου ενώπιον του σώματος, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών θα ψηφίσει υπέρ των κονδυλίων για την άμυνα, τους πρόσφυγες,

τους παθόντες και τα εναρμονιστικά κονδύλια. Θα τηρήσουμε αποχή στο σύνολο της... στον προϋπολογισμό και στις τροπολογίες. Και στις τροπολογίες. Συνεπώς, για να διευκολύνουμε την όλη διαδικασία, παρακαλώ να θεωρηθεί ότι εμείς θα τηρούμε αποχή σε όλα πλην αυτών που έχω αναφέρει και η γραμματεία να μεριμνήσει, ούτως ώστε να σημειωθεί η θετική μας ψήφος για τα συγκεκριμένα κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι, με βάση την ομιλία του κ. Χρίστου, ότι ανάλογη θέση παίρνει και το ΑΚΕΛ; Ότι το ΑΚΕΛ θα ψηφίσει;... Ναι.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα ψηφίσουμε τα κονδύλια για τους εκτοπισμένους, εγκλωβισμένους και λοιπά, τα κονδύλια για την άμυνα, θα τηρήσουμε αποχή στον υπόλοιπο προϋπολογισμό και θα καταψηφίσουμε τα ποσά τα οποία αναφέρονται στις τροπολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Εκείνα θα τεθούν ξεχωριστά.

Άρα ισχύουν το ίδιο για τα δυο αυτά κόμματα και, για να μην επανερχόμεθα, η γραμματεία να το λάβει υπόψη...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε κι εμείς μια διαδικαστική εισήγηση που πιστεύω ότι θα βοηθήσει τη διαδικασία μας. Όσον αφορά τις τροποποιήσεις του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ, θα τηρήσουμε αποχή σε δύο και τις υπόλοιπες θα τις καταψηφίσουμε. Επομένως, αυτές τις δύο να σας τις υποδείξουμε, την ώρα που θα ξεκινήσει η διαδικασία, να τις βάλετε πρώτα μπροστά, να τηρήσουμε την αποχή μας και το άλλο να μπει στο σύνολο, για να μην μπαίνει μια μια τζιαι να καθυστερούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προσπαθήσουμε να κάνουμε αυτή την... έχει κι άλλα κόμματα όμως.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Προς διευκρίνισιν, εμείς θα τηρήσουμε αποχή και για τις τροπολογίες και θέλω να το ξεκαθαρίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Όπως συνήθως.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε στα πρακτικά πια ζητήματα.

Λοιπόν, να διαβάσουμε και τις εννιά τροπολογίες ή θα παν πακέτο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Πακέτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το σώμα να τοποθετηθεί για τις εννιά πρώτες τροπολογίες.

Πόσοι τάσσονται υπέρ; Είναι οι τροπολογίες της κυβέρνησης στον προϋπολογισμό, που είναι ομόφωνες, πρέπει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκτός της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός της ΕΔΕΚ, ναι. Εκτός του ΚΙΣΟΣ, συγνώμη! Μετράτε.

(Πολλοί βουλευτές μιλούν ταυτοχρόνως.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ ησυχία, για να μπορούν να μετρούν οι γραμματείς. Εχάσαν τη μέτραν δαμαί, επειδή ακούεται φασαρία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πενήντα δύο υπέρ.

Εναντίον, αντιλαμβάνομαι, δεν υπάρχουν. Υπάρχουν εναντίον;

Δεν υπάρχουν εναντίον.

Αποχές, παρακαλώ. Έχει περισσότερες αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι πέντε πού είναι;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τέσσερις.

(Γίνεται φασαρία στην αίθουσα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να ξαναψηφίσουμε για τις αποχές. Πόσοι τηρούν αποχή;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι πέντε, μάλιστα. Πενήντα δυο και πέντε, πενήντα επτά.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Για όνομα του Θεού!

(Οι βουλευτές διαμαρτύρονται όλοι μαζί.)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Πενήντα ένας. Πενήντα ένας υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι όλοι παρόντες. Απουσιάζει βουλευτής. Πρέπει να γίνει ξανά η καταμέτρηση. Απουσιάζει βουλευτής. Είναι πενήντα υπέρ, αντιλαμβάνομαι, και πέντε αποχές.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πενήντα με πέντε αποχές. Έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, είναι πενήντα υπέρ και πέντε αποχές. Λοιπόν, προχωρούμε, κύριε συνάδελφε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι σαράντα εννέα, σαράντα εννιά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σαράντα εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός από τον κ. Λυσσαρίδη, ποιος άλλος λείπει;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο Άντρος, ο Άντρος ο Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Α, μάλιστα! Σαράντα εννέα με πέντε. Εννά μας γράφουν τα μέσα αύριο, λέω σας το!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Περίπου σαράντα εννιά!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να παρακαλέσω, επειδή έχετε όλοι επίσης τις τροπολογίες ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ, να παρακαλέσω τον κ. Συλλούρη να μας πει τις δύο από τις τροπολογίες.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι οι τροπολογίες που μιλούν για τη μείωση του 5%, δηλαδή στη σελίδα 1, μετά από τους καταλόγους, «Υπερωρίες και Λειτουργικές Ανάγκες». Είναι το 1 και 2. Το 1 και 2. Εντάξει; Κατανοητό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι το άρθρο 191 και το άρθρο 210. Έτσι; Εντάξει.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρ' όλο που θεωρητικά μπορεί να ακούεται πιο εύκολο να ψηφίζονται μαζικά οι τροπολογίες, όμως θα περιπλέξει τα πράγματα, γιατί ορισμένες χρειάζονται διορθώσεις, υπάρχει τροπολογία πάνω σε τροπολογία και ούτω καθεξής. Η εισήγησή μου είναι, επειδή έχουμε κάνει διευθέτηση με το συνάδελφο, τον κ. Ευαγόρου, διότι, με εξαίρεση

μία, όλες οι τροπολογίες προέρχονται από τα δυο κόμματα, με μεγάλη συντομία να παρουσιάζουμε μία μία τροπολογία και να ψηφίζουμε. Μπορεί η ισορροπία των ψήφων να είναι η ίδια, αλλά θα υπάρξει πρόβλημα, εάν ψηφιστούνε σαν σύνολο. Οπότε αυτή είναι η εισήγηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, για να μη χάνουμε περισσότερο χρόνο, προχωρούμε. Η τροπολογία ένα. Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, αυτή η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, προβλέπει τι ψηφίζουμε κάθε χρόνο. Προβλέπει ότι οι θέσεις που παραμένουν κενές για πέντε συνεχή χρόνια και δεν έχει αρχίσει αρμοδίως η διαδικασία πλήρωσής τους δε θα πληρωθούν, δηλαδή δεσμεύονται για ένα χρόνο κατά τη διάρκεια του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το άρθρο 5 του νομοσχεδίου τροποποιείται με την προσθήκη σ' αυτό του ακόλουθου νέου εδαφίου (4):

«(4). Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, δεν επιτρέπεται η πλήρωση κενών θέσεων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο οι οποίες παραμένουν κενές για πέντε συνεχή χρόνια και άνω και για τις οποίες δεν έχει αρμοδίως αρχίσει η διαδικασία της πλήρωσής τους.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές; Όι, έσει τζι' άλλον δρόμο, έσει τζι' άλλον. Ε, είναι και ο κ. Περδίκης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η τροπολογία εγκρίνεται με τριάντα ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και τέσσερις αποχές.

Τροπολογία αριθμός δύο, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα. Αυτή η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, απορρέει από τη θέση της πλειοψηφίας, για να μην αρχίσουμε άλλη συζήτηση, στην επιτροπή Οικονομικών για την κατάθεση ορισμένων στοιχείων μαζί με τον προϋπολογισμό και εκθέσεων που αφορούν διάφορα οικονομικά στοιχεία. Απλώς να μου επιτρέψετε στην τρίτη παράγραφο, στο τρία λατινικό, να προσθέσω στην τελευταία γραμμή -και θα δώσω διόρθωση στη γραμματεία μετά- μετά τις λέξεις "για τις σχετικές αποκλίσεις" να προστεθεί «για το βαθμό υλοποίησης» και θα συνεχίσει μετά «και τα χρονοδιαγράμματα αποπεράτωσης των αντίστοιχων έργων». Άρα θα προστεθούν οι λέξεις «και για το βαθμό υλοποίησης» και είναι πάλι κοινή τροπολογία από το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό μετά το υφιστάμενο άρθρο 10 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου:

«11. Η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί Προϋπολογισμού Νόμου, με έναρξη ισχύος το προσεχές οικονομικό έτος, συνοδεύεται με την ταυτόχρονη κατάθεση των ακόλουθων εκθέσεων, πινάκων και στοιχείων:

- (i) Ειδικής έκθεσης στην οποία περιέχονται αναλυτικά στοιχεία για το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος και για την πρόβλεψή του για το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρεται ο υπό κατάθεση προϋπολογισμός:

Νοείται ότι η ως ανωτέρω κατάθεση στοιχείων για το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος και για τη διαμόρφωσή του μέχρι το τέλος του αντίστοιχου οικονομικού έτους επαναλαμβάνεται αμέσως μετά τη συμπλήρωση του πρώτου εξαμήνου του ίδιου έτους.

- (ii) Ειδικής έκθεσης στην οποία περιέχονται αναλυτικά στοιχεία για το ύψος του δημόσιου εξωτερικού (μακροχρόνιου/μεσοπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου), εσωτερικού και ενδοκυβερνητικού χρέους, για τις κατηγορίες των πηγών χρηματοδότησης τόσο του εξωτερικού όσο και του εσωτερικού χρέους, για το μέσο όρο χρόνο αποπληρωμής κατά κατηγορία υφιστάμενων δανείων και για το μέσο όρο κόστους κατά κατηγορία των δανείων αυτών.

- (iii) Ειδικών πινάκων στους οποίους εμφανίζονται κατά υπουργείο τα προγραμματιζόμενα σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, καθώς και τα υπό εκτέλεση, αναπτυξιακά έργα:

Νοείται ότι στους πίνακες αυτούς περιέχονται επιπρόσθετα αναλυτικά επεξηγηματικά στοιχεία για τα επαναλαμβανόμενα κονδύλια, για τις σχετικές αποκλίσεις και για τα χρονοδιαγράμματα αποπεράτωσης των αντίστοιχων έργων.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

Τριάντα υπέρ. Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι εναντίον. Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις αποχές. Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Απλώς γι' αυτή την τελευταία, δεν είμαστε εναντίον επί της ουσίας, αλλά κρίνουμε ότι είναι κάπως ανοίκειο μέσα στο νόμο του προϋπολογισμού να προβλέπουμε ότι στον επόμενο θέλουμε κάποια στοιχεία. Κάποια από αυτά τα στοιχεία ήδη κατατίθενται. Να επιμένουμε να κατατεθούν... Βέβαια τώρα ψηφίστηκε, αλλά η δική μας λογική ήταν να τα καταθέσει η κυβέρνηση· δε θα υπήρχε άνεση, αλλά σαν να τζιαι δεν ήταν σκόπιμο να μπει μέσα στον προϋπολογισμό κάτι τέτοιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ανοίκειο εννοείτε ότι είναι λάθος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι έτσι. Ακριβώς αυτό, έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εντάξει. Κύριε Κυπριανού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Η επόμενη τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νούμερο τρία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το νούμερο τρία. Και αυτή επαναλαμβάνεται από πέρσι. Αφορά τροποποίηση, προσθήκη, μάλλον, νέας σημείωσης υπ' αριθμόν 31 και ουσιαστικά δεσμεύει αριθμό κονδυλίων τα οποία διαχειρίζονται διάφορα υπουργεία, για να αποδεσμεύονται μετά από έγκριση της επιτροπής Οικονομικών και, αν υπάρχει διαφωνία της επιτροπής Οικονομικών, τότε έρχεται στην ολομέλεια.

Μόνο μία διόρθωση, κύριε Πρόεδρε. Το Κεφάλαιο -είναι με μαυρισμένα γράμματα- 18.25.2, άρθρο 21.499, αποσύρεται από την τροπολογία αυτό το άρθρο, γιατί έχουνε γίνει διαφορετικές διευθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στη σελίδα 73 νέας σημείωσης υπ' αριθμόν 31 στον Πρώτο Πίνακα «Δελτία Δαπανών 2002 - Λεπτομέρειες δαπανών και ποσά που βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο» ως ακολούθως:

«31. Κανένα ποσό δε διατίθεται από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Άρθρο 24.909, Κεφάλαιο 14.02.3 - Άρθρο 30.629, Κεφάλαιο 15.04.2.17 - Άρθρο 470, Κεφάλαιο 16.01.2 - Άρθρο 349, Κεφάλαιο 16.03.2.04 - Άρθρο 610, Κεφάλαιο 16.07.3 - Άρθρο 44.881,

Κεφάλαιο 16.07.3 - Άρθρο 65.615, Κεφάλαιο 16.11.3 - Άρθρο 07.879, Κεφάλαιο 16.11.3 - Άρθρο 50.879, **Κεφάλαιο 18.25.2 - Άρθρο 21.499**, Κεφάλαιο 20.02.3.55 - Άρθρο 73.872, Κεφάλαιο 21.01.3 - Άρθρο 04.631, Κεφάλαιο 21.04.3 - Άρθρο 98.829, Κεφάλαιο 22.01.2 - Άρθρο 499, Κεφάλαιο 22.07.3.95 - Άρθρο 99.813, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και αφού προηγουμένως η τελευταία ενημερωθεί αρμοδίως. Σε περίπτωση που η επιτροπή δε συγκατατεθεί ή και διαφωνεί με το ύψος ή τους ειδικότερους σκοπούς διάθεσης του ποσού που προτείνεται ή για οποιοσδήποτε άλλους λόγους, το όλο θέμα υποβάλλεται με εισηγητική έκθεση της επιτροπής προς την ολομέλεια του σώματος, η οποία και αποφασίζει σχετικά.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι δύο. Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωράμε παρακάτω. Εγκρίνεται η τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα συνεχίσει ο κ. Ευαγόρου, κύριε Πρόεδρε, για τα επόμενα τρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, συνεχίζει ο κ. Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία νούμερο; Τέσσερα; Α, είναι ένα...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Είναι η τροπολογία νούμερο ένα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, επί των...,

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κάνουμε εισήγηση για μείωση κατά 5% των κονδυλίων που αφορούν επιδόματα σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέραν των συνήθων ωρών εργασίας τους στέλλοντας το μήνυμα στην εκτελεστική εξουσία για την ανάγκη περισυλλογής, όσον αφορά τις λειτουργικές δαπάνες του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για μείωση κατά πέντε τοις εκατόν (5%) των κονδυλίων που αφορούν επιδόματα σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους. (Άρθρο 191).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ. Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όι, όι εν έσειι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένας.

Αποχές; Δύο;

Δύο εναντίον. Δύο εναντίον· εψήφισε και η κ. Θεοχάρους

Αποχές; Μετράτε αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι τέσσερις αποχές.

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και είκοσι τέσσερις αποχές. Παρακάτω.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ναι, εισηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε, παράλληλα για τους ίδιους λόγους να μειωθούν κατά 5% τα κονδύλια που αφορούν έξοδα λειτουργίας γραφείου, πλην των κονδυλίων που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για μείωση κατά πέντε τοις εκατόν (5%) των κονδυλίων που αφορούν έξοδα λειτουργίας γραφείου, πλην των κονδυλίων που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις. (Άρθρο 210).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Είκοσι οκτώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Είκοσι οκτώ υπέρ.

Ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης: είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι εννέα υπέρ. Εναντίον πόσοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι τέσσερις αποχές.

Παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Στο τρία, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαστε την προσθήκη στο τέλος της σημείωσης του άρθρου 106 της φράσης «καμιά δαπάνη δε διενεργείται για την απασχόληση με οποιοδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου» -στο Κεφάλαιο 01.01.2 που αφορά την Προεδρία και το Προεδρικό Μέγαρο- για τους λόγους που έχουμε επανειλημμένα εξηγήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κεφαλαίου 01.01.2, σελίδα 83, κάτω από τον τίτλο «Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο», με την προσθήκη στο τέλος της σημείωσης του άρθρου 106 αυτού της ακόλουθης φράσης:

«Καμιά δαπάνη δε διενεργείται για την απασχόληση με οποιοδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαεννέα. Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκαεννέα εναντίον και επτά αποχές.

Κύριε Ευαγόρου...

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ο κ. Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν συνεχίσω σ' αυτή τη σελίδα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να ακούμε τον κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Υπάρχει ενθουσιασμός, κύριε Πρόεδρε, για τις τροπολογίες· είναι ευχάριστο αυτό.

Πριν προχωρήσω στην τροπολογία την επόμενη, είχε κυκλοφορήσει μια επιπρόσθετη τροπολογία και, παρ' όλο που χαρακτηρίζεται σαν υποτροπολογία, ουσιαστικά είναι επιπρόσθετη εκείνης που ψηφίσαμε αναφορικά με τη σημείωση 31 και αφορά ακόμα ένα επιπρόσθετο κονδύλι. Είναι αυτό που εγκρίναμε προηγουμένως σαν τροπολογία της κυβέρνησης για τον καταυλισμό για τους αθίγγανους. Αυτή τη... Βάζω μία σημείωση, για να δοθούν περισσότερες εξηγήσεις στην επιτροπή Οικονομικών, πριν αποδεσμευτεί το κονδύλι και, για να μην απομακρυνθούμε πολύ από εκείνο το άρθρο, αν μπορούμε, να τη βάλουμε αυτή σε ψηφοφορία. Κυκλοφόρησε μόνη της, κύριε Πρόεδρε, σε αργότερο στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στη σημείωση υπ' αριθμόν 31, η οποία προτείνεται να περιληφθεί στη σελίδα 73 του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, «Δελτία Δαπανών 2002 - Λεπτομέρειες Δαπανών και Ποσά που βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο», μετά από το Κεφάλαιο 16.01.2, άρθρο 349, νέου άρθρου ως ακολούθως:

«Κεφάλαιο 16.01.2, άρθρο 872.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, της μοναχικής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ. Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι ένας εναντίον. Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέντε αποχές.

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και πέντε αποχές.

Προχωρούμε παρακάτω.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τώρα πάω στην τροπολογία υπ' αριθμόν 4. Είναι το Κεφάλαιο 13.03, «Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων», άρθρο 100. Μπαίνει σημείωση, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με ειδικούς αστυφύλακες και με αναπληρωματικούς διορισμούς. Εκκρεμούν αυτή τη στιγμή ενώπιον της επιτροπής Νομικών σχετικές τροποποιήσεις της νομοθεσίας και ήδη έχει σχηματιστεί μία σχετική πλειοψηφία στην επιτροπή Νομικών, ασχέτως αν δεν υιοθετήθηκε ο νόμος ακόμα, η οποία δε συμφωνά με τις διαδικασίες και με τους αριθμούς και με τον τρόπο που γίνονται οι προσλήψεις των ειδικών αστυφυλάκων και οι αναπληρωματικοί διορισμοί -νομίζω ο κ. Παπακώστας εισηγήθηκε την τροπολογία στα δύο κόμματα και έχει εξηγήσει στην ομιλία του τις επιφυλάξεις μας. Εδώ μπαίνει σημείωση, ούτως ώστε από άλλα άρθρα να μην μπορέσουν να εξοικονομηθούν κονδύλια για την πρόσληψη επιπρόσθετων -τονίζω το "επιπρόσθετων"- ειδικών αστυφυλάκων ή για αναπληρωματικούς διορισμούς, μέχρις ότου αποφασίσει η Βουλή πώς θα προχωρήσει με τη νομοθεσία. Τονίζω ότι δε θα επηρεάσει τους υφιστάμενους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν διαδικασίες πρόσληψης, ότι προκηρύχθηκαν κάποιες θέσεις. Εννοείτε και αυτές;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ακατάχνωτα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχουμε δικαίωμα να ακυρώσουμε διαδικασίες; Απλώς υποβάλλω ένα ερώτημα και τα άλλα αφήστε τα, διότι φαίνεται ότι πιθανότατα να υπάρχει εγκεκριμένο κονδύλι για τζιέινο. Η διευκρίνιση είναι για να είναι σωστή η Βουλή, για να μην κάνει λάθη, κύριε συνάδελφοι, και δεν είναι εκ του πονηρού που έγινε. Ξέρετε καλά ότι τα αποτελέσματα είναι με βάση γραπτές εξετάσεις που ανακοινώθηκαν από εξεταστική επιτροπή από το Υπουργείο Παιδείας. Πιθανότατα αυτό το “ακατάχνωτα” να σας αφορά πολύ περισσότερο για τους ανθρώπους που θα επηρεαστούν από τη μη πρόσληψη και είναι κρίμα. Αν υπάρχουν κονδύλια και δεν αφορά τούτη την περίπτωση, έχουν ήδη προχωρήσει οι διαδικασίες και έχουν ανακοινωθεί αποτελέσματα και τα αποτελέσματα εξετάστε τα καλύτερα, κύριε Κουλία, πριν να μιλάτε, και νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, εντάξει!

Λοιπόν, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στο επεξηγηματικό σημείωμα, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένας συγκεκριμένος αριθμός προβλεπόμενος για ειδικούς αστυφύλακες. Η τροπολογία λέει ότι δε θα

προσληφθεί πέραν εκείνου του αριθμού, αξιοποιώντας εξοικονομήσεις από άλλες δαπάνες, επιπρόσθετος αριθμός ειδικών αστυφυλάκων. Επομένως, όσοι από αυτούς που έχουν δώσει εξετάσεις - και η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη- θα συμπληρώσουν εκείνο τον αριθμό θα προσληφθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα το “ακατάχνωτα” δεν ισχύει.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για την τροποποίηση του Κεφαλαίου 13.03, σελίδα 299, «Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων», άρθρο 100, με την προσθήκη σ’ αυτό της ακόλουθης σημείωσης:

«Άρθρο 100. Ανεξάρτητα από το τι προνοείται στον παρόντα Νόμο, καμιά εξοικονόμηση δαπάνης που προνοείται κάτω από το άρθρο αυτό δε χρησιμοποιείται για τους σκοπούς κάλυψης της δαπάνης πρόσληψης ειδικού αστυφύλακα πέραν του αριθμού που προβλέπεται στο επεξηγηματικό υπόμνημα για τις τακτικές δαπάνες του παρόντος προϋπολογισμού, για τους σκοπούς διενέργειας αναπληρωματικών διορισμών ή για προαγωγές μελών της αστυνομίας προ ή κατά τη διάρκεια της προαφυπηρετικής τους άδειας.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και πέντε αποχές.

Κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Στο Κεφάλαιο 18.01.02, κύριε Πρόεδρε, γίνεται εισήγηση να διαγραφεί το ποσό ύψους £7.217 που αντιστοιχεί στις απολαβές του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου μαζί με όλα τα συναφή δικαιώματα και επιδόματα. Υπενθυμίζω ότι η Βουλή πέρσι ψήφισε απάλειψη της θέσης αυτής, αλλά παρ' όλα αυτά η κυβέρνηση συνεχίζει να καταβάλλει το μισθό από άλλες πόρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα 636, Κεφάλαιο 18.01.02, άρθρο 106, «Πρόσθετες Βοηθητικές Υπηρεσίες», £7.217. Εισήγηση: Να διαγραφεί το ποσό ύψους £7.217 που αντιστοιχεί στις απολαβές του Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου μαζί με όλα τα συναφή δικαιώματα και επιδόματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και τέσσερις αποχές.

Παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Οι προτεινόμενες τροπολογίες από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κύριε Πρόεδρε, είναι οι εξής: Οι χορηγίες σε συνδέσμους εφέδρων, ύψους £10.000, γίνεται εισήγηση να καταψηφιστούν για τους λόγους που έχουμε επανειλημμένα εξηγήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα 167, Κεφάλαιο 11.01.2, άρθρο 499, «Χορηγίες σε Συνδέσμους Εφέδρων», £10.000. Εισήγηση: Να καταψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Τροπολογία νούμερο δύο, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Στο νούμερο δύο, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το άρθρο 420, «Σώμα Κυπρίων Προσκόπων», £20.000, η εισήγηση είναι να καταψηφιστεί, με βάση όσα έχουμε επανειλημμένα εξηγήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα 779, Κεφάλαιο 20.02.2, άρθρο 420, «Σώμα Κυπρίων Προσκόπων», £20.000. Εισήγηση: Να καταψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές; Τέσσερις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Απορρίπτεται η τροπολογία.

Τροπολογία αριθμός τρία.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Στον αριθμό τρία, κύριε Πρόεδρε, άρθρο 421, «Σώμα Κυπρίων Οδηγών», £20.000, με το ίδιο σκεπτικό εισηγούμαστε να καταψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα 779, Κεφάλαιο 20.02.2, άρθρο 421, «Σώμα Κυπρίων Οδηγών», £20.000.

Εισήγηση: Να καταψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές τέσσερις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αποχές τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακάτω, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Η τροπολογία αριθμός τέσσερα, κύριε Πρόεδρε, αφορά το άρθρο 499, «Χορηγία προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης». Εισηγούμαστε το προτεινόμενο ποσό να μειωθεί κατά £225.000, ώστε το κονδύλι να γίνει £150.000, για να καλύπτει μόνο την ανέγερση μνημείου για τον Κυριάκο Μάτση στη Λευκωσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα 832, Κεφάλαιο 20.03.2.01, άρθρο 499, «Χορηγία προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης», £375.000. Εισήγηση: Το προτεινόμενο ποσό να μειωθεί κατά £225.000, ώστε το κονδύλι να γίνει £150.000, για να καλύπτει μόνο την ανέγερση μνημείου για τον Κυριάκο Μάτση στη Λευκωσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πάνω στο ίδιο άρθρο, κύριε Πρόεδρε -είναι στην επόμενη σελίδα, που είναι οι τροπολογίες του Δημοκρατικού Κόμματος- πάνω στο ίδιο άρθρο, υπάρχει η τροπολογία που προβλέπει ότι αυτό το ποσό, οι £375.000, δε θα δοθεί, δε θα διατεθεί, χωρίς να έρθει προηγουμένως στην επιτροπή Οικονομικών, για να δοθεί έγκριση. Είναι η ίδια διαδικασία που έχουμε εγκρίνει στις άλλες δεσμεύσεις κονδυλίων προηγουμένως. Άρα, δεσμεύεται το ποσό αυτό και δε θα αποδεσμευθεί, εκτός αν δοθεί έγκριση της επιτροπής Οικονομικών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...και, σε περίπτωση διαφωνίας, έρχεται στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στο Κεφάλαιο 20.03, άρθρο 499, «+Χορηγία προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959», της ακόλουθης σημείωσης:

«Η χορηγία προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, ύψους £375.000, δε διατίθεται, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και αφού προηγουμένως η τελευταία ενημερωθεί αρμοδίως. Σε περίπτωση που η επιτροπή δε συγκατατεθεί ή και διαφωνεί με το ύψος ή με τους ειδικότερους σκοπούς διάθεσης του ποσού που προτείνεται ή για οποιουσδήποτε άλλους λόγους, το θέμα υποβάλλεται με εισηγητική έκθεση της επιτροπής προς την ολομέλεια του σώματος, η οποία αποφασίζει σχετικά».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας επί της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να μετράς το Δημοκρατικό Κόμμα μόνο...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έστρωσεν ο Δώρος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε παρακάτω, παρακαλώ;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Μάλιστα. Κύριε Πρόεδρε, η υπ' αριθμόν 5 τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις αφορά το άρθρο 499, «Διάφορες Συνεισφορές», ποσό ύψους £1.228.000. Αυτό το ποσό γίνεται εισήγηση να μειωθεί κατά £100.000, που αντιστοιχεί στη χορηγία προς το Μέλαθρο Αγωνιστών της ΕΟΚΑ, δηλαδή να εγκριθεί ποσό £1.128.000.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

(Μιλά χωρίς μικρόφωνο.)

...συναγωνιστές να ησυχάσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη,... Λοιπόν...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

... ν' αρκέψουμεν τωρά να τους θάψουμεν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα 952, Κεφάλαιο 22.01.2, άρθρο 499, «Διάφορες Συνεισφορές», £1.228.000.
Εισήγηση: Να μειωθεί το κονδύλι κατά £100.000 (που αντιστοιχεί στη χορηγία προς το Μέλαθρο Αγωνιστών ΕΟΚΑ). Να εγκριθεί μόνο ποσό £1.128.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε παρακάτω.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι η ίδια διαδικασία, κύριε Πρόεδρε. Στο ίδιο άρθρο υπάρχει τροπολογία που υποβάλλεται από το Δημοκρατικό Κόμμα, η οποία προβλέπει ότι δε θα δίνεται αυτή η χορηγία, εάν δεν κατατίθεται προηγουμένως έκθεση δράσης και λογαριασμοί στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ισχύει κανονικά για δαπάνες πάνω από £100.000, επειδή εδώ είναι ακριβώς £100.000. Μάλλον ήταν μια μέθοδος για να αποφευχθεί αυτή η διαδικασία και ορίζουμε ονομαστικά ότι θα πρέπει και γι' αυτό το ποσό, των £100.000, να δίνονται αυτά τα στοιχεία στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στο Κεφάλαιο 22.01.2, άρθρο 499, «Διάφορες Συνεισφορές», σελίδα 952, της ακόλουθης σημείωσης:

«Ανεξαρτήτως οποιωνδήποτε άλλων διατάξεων του παρόντος προϋπολογισμού, η χορηγία προς το Μέγαθρο Αγωνιστών ΕΟΚΑ, ύψους £100.000, τελεί υπό την αίρεση της κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων έκθεσης δράσης και εξελεγμένων λογαριασμών του προηγούμενου έτους».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η τελευταία τροπολογία, κύριε Πρόεδρε -είναι η μοναδική, μάλιστα, που έρχεται ομόφωνα από την επιτροπή Οικονομικών- αφορά το Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και η τροπολογία, η πρόταση, είναι να απαλειφθεί ο σταυρός ο οποίος έχει σημειωθεί σε αυτό το κονδύλι. Οφείλω να αναφέρω ότι ήταν εισήγηση της κ.

Σωτηρούλας Χαραλάμπους, συναδέλφου στην επιτροπή Οικονομικών, ουσιαστικά διότι όλα τα άλλα κονδύλια που δίνονται σε άλλες οργανώσεις, όπως στον Οργανισμό Νεολαίας ή σε παρόμοιες περιπτώσεις, δίνονται απευθείας από τα αρμόδια υπουργεία. Εδώ υπάρχει σταυρός και θεωρήθηκε ότι υπάρχει μία διάκριση σ' αυτό το σημείο. Έχει υποστηριχθεί από όλες τις δυνάμεις και προτείνεται από την επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε ομόφωνοι, δηλαδή.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την επιτροπή. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού: Σελίδα 292, Κεφάλαιο 13.01.2, άρθρο 273, «Έξοδα Λειτουργίας Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας», £180.000. Εισήγηση: Να διαγραφεί από το σχετικό άρθρο το σημείο του σταυρού (+) που προτάσσεται αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ του να αφαιρεθεί ο σταυρός από τις γυναίκες;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να πάει στους άντρες, δηλαδή!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Αποχές;

Ταχθήκατε και εναντίον, κυρία Βασιλείου;... Όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται η αφαίρεση του σταυρού.

Τελειώσαμε με τις τροπολογίες.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε... Ορίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με την άδειά σας, πολύ σύντομα και από τη θέση μου θέλω να πω ότι η στάση αποχής στις τροπολογίες -και δράττομαι της ευκαιρίας μετά τα σχόλια που ακούστηκαν για την τελευταία τροπολογία- δε νοείται ως στάση αντίθεσης, αλλά, επειδή η θέση μας εμάς είναι ότι θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, θεωρήσαμε με τη δική μας τη λογική ότι δεν πρέπει να συμμετάσχουμε στη διαμόρφωση ενός προϋπολογισμού τον οποίο είχαμε από την αρχή αποφασίσει να καταψηφίσουμε. Ιδιαίτερα θα 'θελα να πω ότι πολλές από τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ και η τελευταία της επιτροπής μάς εκφράζουν και θα θέλαμε να τις υποστηρίξουμε, αλλά δυστυχώς τα θέματα αρχής προηγούνται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο καθένας με τη λογική του! Την άλλη στράτα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, επειδή άκουσα τον κ. Περδίκη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...άκουσα τον κ. Περδίκη να λέει «εμείς θα καταψηφίσουμε», έν' για την κοινοβουλευτική του ομάδα ολόκληρη που μιλά;

(Ο Πρόεδρος και οι βουλευτές γελούν.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να προχωρήσουμε παρακαλώ στην ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του. Παρακαλώ το φίλο γραμματέα να προβεί στην τρίτη ανάγνωση του προϋπολογισμού.

(Ο γραμματέας αργοπορεί.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έμαθén τα καλλίτερα που λλόου μου! Εκατάλαβες, Νίκο; Έμαθέν τα καλλίτερα που λλόου μου τζι' εγώ ήρτα για να τον βοηθήσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, προχωράτε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο αλλά λέοντες. Μάλιστα. Δύο εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ο Προϋπολογισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2002 ψηφίζεται σε νόμο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να επαναλάβουμε ότι τα συγκεκριμένα κεφάλαια εμείς τα υπερψηφίζουμε ή δε χρειάζεται να το επαναλάβουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται. Νομίζω έκλεισε το θέμα αυτό.

Επαναλαμβάνω ότι ο Προϋπολογισμός της Δημοκρατίας για το 2002 ψηφίζεται σε νόμο και εδώ τελειώνει η μαραθώνια συνεδρία της Βουλής.

Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώντας από την επιτροπή Οικονομικών, τους υπαλλήλους, που με τόση καρτερικότητα εργάζονται για να προετοιμάσουν και τα κείμενα, αλλά και για να ανέχονται τις ιδιοτροπίες μας. Να εξάρω και την παρουσία τριών υπουργών τόσο αργά και του Υπουργού Οικονομικών ιδιαίτερα. Να τονίσω ότι παρά τα μικροπαρατράγουδα θεωρώ και κρίνω ότι φέτος η συζήτηση ήταν γενικά πιο ήπια από άλλες χρονιές.

Εύχομαι σε όλους και όλες καλό βράδυ και καλή αντάμωση στις επιτροπές και στην ολομέλεια.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 31 Ιανουαρίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη και συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
2. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
3. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2002.
5. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

6. Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2002.
7. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου
Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2002.
8. Ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών
Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμος του 2001.
9. Οι περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών
Σχεδίων και Υποδειγμάτων (Τέλη και Δικαιώματα)
Κανονισμοί του 2002.
10. Ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών
Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001.
11. Οι περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών
Προϊόντων Ημιαγωγών (Τέλη και Δικαιώματα)
Κανονισμοί του 2002.
12. Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
13. Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις
Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί
του 2001.
14. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Ζώων που Προορίζονται για
Κτηνοτροφικούς Σκοπούς) Κανονισμοί του 2002.
15. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Διατήρηση Άγριων Ζώων σε Ζωολογικούς Κήπους)
Κανονισμοί του 2002.

16. Οι περί Υλικών και Αντικειμένων (Επαφή με Τρόφιμα) Κανονισμοί του 2002.
17. Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 2002.
18. Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.
19. Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.
20. Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.
21. Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.
22. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
23. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
24. Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
25. Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
26. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).
(12.7.2001).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).
(4.10.2001).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Απαλλαγές για Εισαγόμενα Αγαθά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
4. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Φεβρουάριο του 2002.

Παρόντες βουλευτές

Αναστασιάδης Νίκος	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος

Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συνέχιση της συζήτησης για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002» (Τ. Χατζηγεωργίου, Δ. Συλλούρης, Πρόεδρος, Μ. Κυριακού, Θ. Μιχαηλίδης, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Γεωργίου, Γ. Λαμάρης, Α. Παπαπολυβίου, Κ. Κωνσταντίνου, Α. Γεωργίου, Ά. Χρυσοστόμου, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Χρίστου, Γ. Ομήρου, Ά. Κυπριανού, Δ. Θεοδώρου, Δ. Χριστοδουλίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας, Κ. Παπακώστας, Β. Λυσσαρίδης, Στ. Ευαγόρου, Πρ. Προδρόμου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ν.

Κατσουρίδης, Μ. Κυπριανού, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Περδίκης) και ψήφισή του σε νόμο.

2. Αναφορά από τον Πρόεδρο του σώματος στην οικοδόμηση νέου κτιρίου της Βουλής.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 31^{ης} Ιανουαρίου 2002

(Ώρα έναρξης: 4.50 μ.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής μαζί με τις απολογίες μου για την καθυστέρηση, η οποία οφείλεται σε λόγους αντικειμενικούς· δεν οφείλεται σε εμάς. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στην ημερήσια διάταξη, θέλω να σας αναφέρω ότι, όπως για τον καθένα που προσφέρει υπηρεσίες υπάρχει ένα τέλος, ερχόμαστε στον τερματισμό των υπηρεσιών ενός εκλεκτού φίλου εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι ο κ. Χαράλαμπος, πιο γνωστός ως Πάμπος, Χατζηγεωργίου, ο οποίος υπηρέτησε αυτό το Σώμα για τριάντα ολόκληρα χρόνια. Γνωστός σε όλους ο Πάμπος. Ήρθε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το 1972 και ανέβηκε όλα τα σκαλοπάτια της ιεραρχίας της Υπηρεσίας Ερευνών, Μελετών και

Εκδόσεων και σήμερα που μας αποχαιρετά και τον αποχαιρετούμε βρίσκεται στο βαθμό του Πρώτου Λειτουργού της υπηρεσίας. Ο φίλος ο Πάμπος δεν πρόσφερε μόνο στα της Βουλής, αλλά και στα κοινά αυτού του τόπου, αφού ασχολήθηκε έντονα με τα συνδικαλιστικά θέματα. Κατάφερε, με τη συνεργασία και των συναδέλφων του, να πετύχει σημαντική αναβάθμιση των κλιμάκων των λειτουργιών της Βουλής. Είναι επομένως έντονη η σφραγίδα του και σε αυτά τα ζητήματα και με αγάπη και με αισθήματα φιλίας τον αποχαιρετούμε σήμερα και του ευχόμαστε υγεία, προπάντων υγεία, ευτυχία και συνέχιση της προσφοράς του στο πολιτικό σύνολο και επιτυχία στις πολιτικές του δραστηριότητες. Ό,τι καλύτερο στο φίλο Πάμπο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και σύντομα πίσω, υπό άλλη ιδιότητα, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάθε επιτυχία στις πολιτικές του δραστηριότητες. Του το είπα προηγούμενα όταν αποχαιρετιστήκαμε στο γραφείο μου. Να μη φοβάται και κανένας συνάδελφος ότι, ξέρω εγώ, έν' εμάς που εννά φάει κ.λπ.!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β', την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή προέκυψε η ανάγκη για κατάθεση και κήρυξη ως επείγοντος θέματος της πρότασης νόμου της επιτροπής Οικονομικών που τιτλοφορείται «Ο περί Διενέργειας Δαπανών για το μήνα Φεβρουάριο του 2002 (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002». Αν δεν υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εν λόγω πρόταση νόμου κηρύσσεται ως επείγουσα και παρακαλείται η επιτροπή Οικονομικών να μελετήσει και να υποβάλει στο σώμα τη σχετική έκθεσή της.

Η κατάθεση των υπόλοιπων θεμάτων γίνεται σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Αθλητισμού Νόμος του 2002.

7.	Ο περί Επιστημονικού
Τεχνικού Επιμελητηρίου
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και
Έργων
8.	Ο περί Προστασίας και
Ευημερίας των Ζώων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
9.	Ο περί Μέτρων και Σταθμών
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
10.	Ο περί Εγγυήσεως της
Χρηματοδοτήσεως του Δήμου
Γεροσκήπου (Κυρωτικός)
Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Προϋπολογισμού της
Αρχής Κρατικών Εκθέσεων
Νόμος του 2002.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και
Τουρισμού	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Προϋπολογισμού της
Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου
Δυναμικού Νόμος του 2002.	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
13.	Ο περί Ελέγχου της
Διακίνησης Εμπορευμάτων
που Παραβιάζουν Δικαιώματα	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Νόμος του 2002.

14.	Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων Νόμος του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
17.	Ο περί Εκλογής (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
18.	Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

19. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
20. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21. Οι περί Έγκρισης Τύπου Γεωργικών ή Δασικών Ελκυστήρων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
22. Οι περί Έγκρισης Τύπου Δικόκλων, Τρικύκλων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
23. Οι περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων, των Ρυμουλκούμενων τους και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
24. Οι περί Μέτρων και Σταθμών	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

(Μονάδες Μέτρησης)

Υποθέσεων

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.

25.	Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη
Αεροδρομίου)

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και
Έργων |
| 26. | Οι περί Αεροδρομίων

(Επιβατικό Τέλος)

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και
Έργων |
| 27. | Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών
και Υπηρεσιών Δημόσιας
Υγείας - Θέση Πρώτου
Τεχνικού Εργαστηρίου
Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002. | Υγείας | Νομικών |
| 28. | Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής
Υγείας - Θέσεις Ανώτερου/ης
Επιθεωρητή/τριας
Εργοθεραπείας και
Επιθεωρητή/τριας
Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002. | Υγείας | Νομικών |

29.	Οι περί Λειτουργίας των
Δημόσιων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
30.	Οι περί Υπαξιωματικών του
Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία,
Προαγωγές και
Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Άμυνας	Άμυνας
31.	Οι περί Γυναικών
Υπαξιωματικών του Στρατού
της Δημοκρατίας (Διορισμοί,
Ιεραρχία, Προαγωγές και
Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Άμυνας	Άμυνας
32.	Οι περί Συντεχνιών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων
33.	Οι περί Προστασίας και
Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Ζώων κατά τη
Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

Κανονισμοί του 2002.

34.	Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση Διαιτολόγου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.	Υγείας	Νομικών
35.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
36.	Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
37.	Οι περί Μεθόδων Ανάλυσης ή Εξέτασης για τον Έλεγχο της Συμμόρφωσης Προσθέτων Τροφίμων με Καθοριζόμενα Κριτήρια Καθαρότητας Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
38.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
39.	Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

- Τύπων, Τελών και
Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί
του 2002.
40. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Εμπορίου και Βιομηχανίας
41. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αφρώδεις και Αεριούχοι Αφρώδεις Οίνοι) Κανονισμοί του 2002. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
42. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Οίνοι Λικέρ) Κανονισμοί του 2002. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
43. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. Άμυνας Άμυνας

44.	Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
45.	Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
46.	Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
47.	Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
48.	Έγγραφο (αρ. 10/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

εγκυκλίου του Υπουργείου
Οικονομικών με αρ. 741, 746
και 834, ημερομηνίας
4.10.1985, 6.12.1985 και
9.11.1987 αντίστοιχα.

49.	Έγγραφα (αρ. 11/2002, 12/2002 και 13/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
50.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
51.	Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Αντιπροσώπων δυνάμει των
διατάξεων του άρθρου 2 του
Νόμου 74 του 1988.

52.	Έκθεση του Υπουργού
Εσωτερικών για τροποποίηση
των ορίων της κοινότητας
Κάτω Δευτεράς και της ενορίας
Αγίου Νικολάου Λακατάμιας,
σύμφωνα με το άρθρο 114 (γ)
του περί Κοινοτήτων Νόμου,
αρ. 86(Ι) του 1999. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
|-----|--|------------|------------|

Προτάσεις νόμου

**Κατατέθηκαν
από**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1.	Ο περί Υπηρεσίας
Τηλεπικοινωνιών
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.	Ανδρούλα Βασιλείου,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας	Συγκοινωνιών και
Έργων
2.	Ο περί Εκλογών Νόμος του
2002.	Ανδρέα Παπαπολυβίου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συνεχίσουμε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μέσα στα θέματα υπάρχει το θέμα «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) Νόμος του 2002» και παρακαλώ να πάει και στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πού πήγε;

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι είναι λογική η παράκληση του κ. συναδέλφου. Να πάει και στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Θα συνεχίσουμε με τη νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θα παρακαλούσα και πάλι για τα θέματα τα οποία είναι ομόφωνα να μη διαβάζεται η έκθεση. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα, που είναι εξ αναβολής, είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Γι' αυτό το θέμα έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση και παρακαλώ τον κ. Πιττοκοπίτη, τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, να διαβάσει τις εκθέσεις.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Ζαχαρίας Κουλίας	Γεώργιος Γεωργίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Γεώργιος Τάσου
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Γιώργος Βαρνάβα
Κυριάκος Τυρίμος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου και στις 6 Νοεμβρίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΟΑΤ, ΠΕΑΤ και της ΠΟΒΕΚ.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου κατά τρόπο που οι νέες άδειες οδικής χρήσεως αστικών ταξί, που θα χορηγούνται μετά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, δε θα μπορούν να μεταβιβάζονται μαζί με τη μεταβίβαση του οχήματος, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, αλλά θα είναι προσωποπαγείς και η Αρχή Αδειών θα έχει εξουσία να τις μεταβιβάζει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε μέλη της οικογένειας των κατόχων τους. Με το ίδιο νομοσχέδιο προνοείται επίσης όπως οι νέες άδειες οδικής χρήσεως αστικού ταξί παραχωρούνται μόνο σε φυσικά πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφώνησαν με την πιο πάνω απόφαση της πλειοψηφίας της επιτροπής και εισηγήθηκαν όπως το προσωποπαγές της άδειας οδικής χρήσεως αστικών ταξί ισχύει μόνο για τα πρώτα οκτώ χρόνια από της κτήσεως της άδειας, ώστε μετά την παρέλευσή τους ο κάτοχός της να μπορεί να τη μεταβιβάσει ελεύθερα, όπως αυτό ισχύει μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Ο κ. Γιώργος Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να σημειώσουμε ότι αυτές οι αλλαγές που εισηγείται το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μέσα από την τροποποίηση της νομοθεσίας αλλά και των κανονισμών, σε ό,τι αφορά τη μεταβίβαση των αδειών ταξί αλλά και σε ό,τι αφορά το μονοχρωματισμό των ταξί, δεν έρχονται να λύσουν κάποια υπαρκτά προβλήματα στο χώρο των ταξί. Ούτε υπάρχει οποιαδήποτε οδηγία από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που να επιβάλλει αυτή την τροποποίηση και τις αλλαγές ούτε υπάρχει ομοιομορφία στο πώς αντιμετωπίζουν οι διάφορες χώρες το μονοχρωματισμό και τη μεταβίβαση των ταξί. Θα δώσω σαν παράδειγμα κάτι που αναφέρεται και στην έκθεση-έρευνα που έχει ετοιμαστεί κατόπιν εντολής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων από ιδιώτες εμπειρογνώμονες. Η πολυχρωμία εφαρμόζεται στη Δανία, στη Φιλανδία και στο Βέλγιο και η μεταβίβαση των αδειών ταξί επιτρέπεται σε μια σειρά από χώρες, όπως είναι η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Ολλανδία, ακόμη και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Υπάρχει φυσικά ένα επιχείρημα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε, ότι κατά το παρελθόν υπήρξαν περιπτώσεις όπου υπήρξε εκμετάλλευση από την

αγοραπωλησία αδειών ταξί. Αυτό νομίζω ότι είναι ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Όμως θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτό το δικαίωμα λειτούργησε προς την κατεύθυνση των επαγγελματιών ταξί, μετά από την άσκηση για ένα μακρόχρονο διάστημα ενός επαγγέλματος δύσκολου και ανθυγιεινού, σαν μια κάποια αποκατάσταση.

Είναι γι' αυτό το λόγο που πιστεύουμε ότι η δική μας τροποποίηση, έτσι όπως την έχουμε εισηγηθεί, έρχεται να λύσει και να αντιμετωπίσει και τα δύο θέματα, δηλαδή δε θα μπορεί κάποιος να παίρνει μία άδεια και την επομένη να πάει να τη μεταπουλεί, αλλά παράλληλα θα λειτουργεί και προς την κατεύθυνση ένας επαγγελματίας, αφού ασκήσει το επάγγελμα και θα αφυπηρητήσει, να έχει το δικαίωμα να πάρει ένα εφάπαξ ποσό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πρώτον, κύριε Πρόεδρε, να απολογηθώ προς το σώμα γιατί εκ παραδρομής δε διάβασα και τη συμπληρωματική έκθεση, που φυσικά λέει τα ίδια πράγματα, με τη διαφορά ότι είναι ομόφωνο ο νόμος που θα περάσει να έχει ισχύ από την 1^η Μαρτίου 2002, για να δυνηθούν οι ενδιαφερόμενοι να κάνουν τις σχετικές τους παραγγελίες.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε στα μέλη της Βουλής στις 15 Νοεμβρίου 2001, αλλά λόγω του ότι διεφάνη η ανάγκη για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων κρίθηκε σκόπιμο από το σώμα να αναβληθεί η συζήτησή του και να επανεξεταστεί από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις νέες συνεδρίες της που πραγματοποίησε στις 4 και 11 Δεκεμβρίου 2001 και στις 15 Ιανουαρίου του 2002 και αποφάσισε να εμμένει στις θέσεις της, όπως αυτές έχουν εκφραστεί στην αρχική της έκθεση.

Ειδικότερα η επιτροπή, με τη διαφωνία των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με ημερομηνία έναρξης της ισχύος του την 1η Μαρτίου 2002 και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να τιτλοφορείται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Μετά την ανάγνωση της συμπληρωματικής έκθεσης ο κ. Πιπτοκοπίτης αγόρευσε επί του θέματος.)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι λόγοι που εμείς συμφωνήσαμε με το προσωποπαγές της άδειας είναι πολλοί. Έχει παρατηρηθεί εδώ και πολλά χρόνια ότι οι διάφοροι που τους παραχωρούνται αυτές οι άδειες, που για μας είναι και εθνικός πλούτος, τις εμπορεύονται. Και όχι μόνο σήμερα, αλλά λέω από παλιά. Και διαπιστώθηκε το φαινόμενο αυτές οι άδειες να δίδονται σήμερα και να πουλιούνται στο μήνα ή στα δύο χρόνια ή στα τρία από £22.000

μέχρι £40.000 η καθεμιά. Είναι επίσης γνωστό ότι αυτή η τάξη των επαγγελματιών είναι μια από τις τάξεις οι οποίες προστατεύονται. Και λέω, «όταν, κύριε, θέλεις να εξασκήσεις αυτό το επάγγελμα και σου έχει δώσει η πολιτεία αυτό το δικαίωμα, προστατευόμενο, δύνασαι και αγοράζεις αυτό το αυτοκίνητο αφορολόγητο και έχεις και άλλα ωφελήματα». Ποια όμως είναι εκείνα τα κίνητρα ή εκείνα τα στηρίγματα που δίδονται σε άλλους πολίτες;

Οπότε, για να σταματήσει όλη αυτή η ιστορία, πρώτον, ήταν δίκαιο ότι έπρεπε να κατοχυρωθούν όλοι αυτοί οι άνθρωποι που έχουν άδειες και εξασκούν αυτό το επάγγελμα μέχρι σήμερα. Γιατί οι περισσότεροι μπορεί να τις αγόρασαν, γιατί έτσι ήταν το σύστημα, έτσι ήταν η νομοθεσία η οποία επικρατούσε, όμως δεν είναι σωστό και λογικό σήμερα, ψηφίζοντας ένα νόμο για εκείνες τις άδειες που ήταν υφιστάμενες να γίνουν και εκείνες προσωποπαγείς, γιατί είναι σαν να καταδικάζεις αυτούς τους ανθρώπους που έδωσαν αυτές τις χιλιάδες λίρες και τις αγόρασαν να χάσουν από τη μια ημέρα στην άλλη.

Πέραν αυτού, υπήρξαν έντονες διαμαρτυρίες από την τάξη που τους ενδιαφέρει αυτό το επάγγελμα. Υπήρξαν όμως και πολλά παραδείγματα -για πολλά χρόνια, το τονίζω, για να μην παρεξηγηθώ- ο άλφα ο οποίος είχε το μέσο ή ανάλογα με το ποια ήταν η κυβέρνηση έπαιρνε δύο ή τρεις ή τέσσερις άδειες, τις πουλούσε και έπαιρνε £100.000 και η ζωή συνεχίζεται.

Πέραν αυτού, αυτό το οποίο κάνουμε σήμερα εμείς είναι ότι δε θα μπορεί πλέον η Αρχή Αδειών να εκδίδει άδειες ταξί σε εταιρείες ή σε οτιδήποτε άλλο, αλλά πρέπει να εκδίδονται πάνω σε φυσικά πρόσωπα. Πέραν αυτού, μπήκαν κριτήρια. Για να δοθεί σε κάποιον άδεια, πρέπει να αποδείξει ότι εξασκεί αυτό το επάγγελμα επί χρόνια, πρέπει να παρουσιάσει αποδείξεις από τις κοινωνικές ασφαλίσεις ότι τουλάχιστον τα πέντε τελευταία χρόνια κατέβαλλε, για το επάγγελμα του ταξιτζή που έκανε, τις κοινωνικές του

ασφαλίσεις, ούτως ώστε σ' αυτόν που θα δοθεί αυτή η άδεια να είναι όντως προς αποκατάστασή του για το σκοπό αυτού του επαγγέλματος που ο ίδιος επέλεξε να κάμει.

Θέλω επίσης να πω μερικά άλλα πράγματα. Υπάρχει προστατευόμενη αυτή η τάξη και στα αεροδρόμια και στα λιμάνια και στις πόλεις και ούτω καθεξής. Αυτή η ιστορία πρέπει να σταματήσει κατά τη δική μας εκτίμηση. Και με όλο το σεβασμό προς τους φίλους συναδέλφους, μέλη της επιτροπής Συγκοινωνιών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις που έχουν καταθέσει αυτή την τροποποίηση, να δίδονται δηλαδή οι άδειες όπως και προηγούμενα, αλλά μέσα σε μια περίοδο οκτώ χρόνων να μην μπορούν να τις εκποιήσουν, να τις μεταβιβάσουν, είμαστε όλοι στην Κύπρο και έχουμε πολλά παραδείγματα. Με πεντακόσιους τρόπους από την πρώτη μέρα, από τον πρώτο μήνα, ναι, μπορεί να τη δώσει, να τα πιάσει κάποιος και απλώς να έχουν ένα συμβόλαιο μεταξύ τους γι' αυτή τη χρονική περίοδο.

Εμείς είχαμε αυτή την άποψη, διατηρούμε αυτή τη θέση. Επανειλημμένα, όπως θα δείτε από τις εκθέσεις, είχε αναβληθεί αυτό το θέμα και συζητήθηκε εξαντλητικά. Εμείς θα καταψηφίσουμε την τροποποίηση και θα υποστηρίξουμε τους κανονισμούς και το νομοσχέδιο όπως έχουν κατατεθεί, για να μπορούμε σε κάποια ορθόδοξα πλαίσια σε αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα, παρακαλώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ της θέσεώς μου, αν είναι δυνατό. Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κι εμείς έχουμε την άποψη ότι η άδεια εξάσκησης του επαγγέλματος του ταξιτζή είναι μια άδεια η οποία δίνεται σε κάποιο πρόσωπο το οποίο ενδιαφέρεται να εξασκήσει αυτό το επάγγελμα, ούτως ώστε να είναι ο βιοποριστικός πόρος με τον οποίο να ζήσει την οικογένειά του. Όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως και από το συνάδελφο, έχουν παρατηρηθεί κατά καιρούς κρούσματα, που κάποιοι οι οποίοι δεν είχαν πραγματικά σχέση με αυτό το επάγγελμα εκμεταλλεύτηκαν κάποιες καταστάσεις και κέρδισαν μεγάλα ποσά λεφτών σε πολύ λίγο χρονικό διάστημα. Πήραν δυο τρεις άδειες και μετέπειτα τις πούλησαν, χωρίς να έχουν πραγματικά σχέση με αυτό το επάγγελμα.

Όσον αφορά την τροποποίηση την οποία έχει καταθέσει η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, εμείς βλέπουμε ότι υπάρχει πρόβλημα. Υπάρχει πρόβλημα στο ότι πολύ εύκολα, έχει πάλι αναφερθεί κι αυτό, πολύ εύκολα, θα μπορεί αυτή η άδεια με οποιοδήποτε τρόπο να μεταβιβαστεί και έτσι αυτό το οποίο προσπαθούμε αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή να προστατεύσουμε να μη προστατευθεί. Μάλιστα ενισχυτικό, είχαμε όλες αυτές τις διαμαρτυρίες από τους ταξιτζήδες, ενισχυτικό της όλης υπόθεσης είναι το ότι η ισχύς του νόμου θα αρχίσει από την ημέρα που θα εγκριθεί ο νόμος αυτός. Άρα αυτό θα ισχύει γι' αυτούς οι οποίοι έχουν υποβάλει ήδη αιτήσεις, για να πάρουν άδεια ταξί και γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι η άδεια αυτή θα είναι προσωποπαγής· δε θα μπορούν να την πουλήσουν, δε θα μπορούν να τη μεταβιβάσουν. Άρα, αν πραγματικά ενδιαφέρονται να εξασκήσουν αυτό το επάγγελμα, θα κάνουν αίτηση. Δεν επηρεάζονται όσοι μέχρι σήμερα έχουν πραγματικά... Έχει άνθρωπο που μπορεί να αγόρασε και £60.000 και £70.000 μια άδεια ταξί, γιατί πραγματικά υπήρχε η εκμετάλλευση σ' αυτό τον τομέα.

Γι' αυτό κι εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα καταψηφίσουμε την τροπολογία η οποία υποβάλλεται από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Όσον αφορά το χρώμα...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Α, να το πούμε μετά εκείνο. Εντάξει.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου, παρακαλώ.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, έτσι που οι νέες άδειες οδικής χρήσεως αστικών ταξί που θα χορηγηθούν μετά την έναρξη ισχύος του υπό συζήτηση νόμου να μη μεταβιβάζονται, αλλά να είναι αυστηρά προσωποπαγείς και η Αρχή Αδειών να έχει τη διακριτική ευχέρεια, την εξουσία, θα έλεγα καλύτερα, να μεταβιβάζει αυτές τις άδειες μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως αυτές έχουν αναφερθεί στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, και ιδιαίτερα να χορηγεί νέες άδειες μόνο και αποκλειστικά σε φυσικά πρόσωπα.

Το δικαίωμα της πώλησης της άδειας οδικής χρήσεως κατοχυρώνεται με τον πρώτο νόμο περί Μεταφορών, το Νόμο 16 του 1964. Ουσιαστικό επιχείρημα, που έγινε παραδεκτό διαχρονικά, από την πρώτη στιγμή, ήταν πως θα αποτελούσε μια μορφή ταμείου προνοίας για τους επαγγελματίες οδηγούς ταξί η εξασφάλιση ενός εφάπαξ ποσού, αν και εφόσον αποφάσιζαν να βγουν από το επάγγελμα. Αυτό είναι κάτι που έχει επικρατήσει στους οδηγούς ταξί. Οι σωστοί επαγγελματίες όμως ταξιτζήδες, με την τίμια δουλειά τους, την επίμονη και επίμοχθη, έδωσαν αξία στο επάγγελμά τους

διαχρονικά. Ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια των πρώτων αδειών που έχουν χορηγηθεί από τις εκάστοτε αρχές αδειών.

Τι έγινε όμως στη συνέχεια; Ιδιαίτερα τα τελευταία δεκαπέντε τουλάχιστο χρόνια. Η τελευταία χορήγηση νέων αδειών έγινε το 1987, αν δεν απατώμαι. Η συνέχεια ήταν: Η αποτυχία της εκάστοτε Αρχής Αδειών να λειτουργήσει αντικειμενικά και με αξιοκρατικά κριτήρια στη χορήγηση νέων αδειών ταξί δημιούργησε και μεγέθυνε το πρόβλημα των άμεσων αγοραπωλησιών των αδειών ταξί. Γιατί; Γιατί ποτέ, ποτέ δεν εφαρμόστηκε ο νόμος στη χορήγηση νέων αδειών. Πάντα λειτουργούσαν οι σκοπιμότητες, οι προσωπικές γνωριμίες και το ρουσφέτι.

Η βασική ουσία του Νόμου 9 του 1982 στη χορήγηση νέων αδειών είναι η διαπίστωση μεταφορικών αναγκών. Αυτή ήταν η νομοθετική πρόνοια. Τι όμως συνέβαινε στην πραγματικότητα; Οι εκάστοτε αρχές αδειών διαπίστωναν τις μεταφορικές ανάγκες ανάλογα με το ποιος ήταν ο αιτητής. Έτσι παρουσιαζόταν το φαιδρό φαινόμενο στην ίδια συνεδρία της Αρχής Αδειών, στον έναν αιτητή να απαντούν: «Οι μεταφορικές ανάγκες εξυπηρετούνται πλήρως και άρα απορρίπτεσαι» και στον άλλο αιτητή της ίδιας επαρχίας χορηγούσαν άδεια, γιατί υπήρχαν αυξημένες μεταφορικές ανάγκες. Αυτά είναι πρακτικά στους φακέλους των αιτητών.

Είναι πολλά τα παραδείγματα, αγαπητοί συνάδελφοι, του παρελθόντος που χορηγήθηκαν άδειες ταξί σε μη δικαιούχα πρόσωπα: Σε δημόσιους υπαλλήλους ή στις συζύγους τους, σε ημετέρους ή άλλους κομματικά προσκείμενους, ανάλογα με το ποιο ασκούσαν κρατική εξουσία. Για πρώτη όμως φορά τώρα η Αρχή Αδειών δέχεται αιτήσεις από φυσικά μόνο πρόσωπα για τη χορήγηση νέων αδειών ταξί με λεπτομερή στοιχεία και κριτήρια, όπως το ποινικό μητρώο των αιτητών, τα προσόντα των αιτητών, το επάγγελμα του ιδιοκτήτη οδηγού ταξί, το γνωστικό αντικείμενο το οποίο θα διακριβωθεί με προφορικές ή γραπτές εξετάσεις, καθώς και την προσωπική και

οικογενειακή κατάσταση των αιτητών. Είναι στα πιο πάνω κριτήρια που βασίστηκε και η ουσία του προσωποπαγούς στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Για πρώτη φορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών, από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει διεξέλθει μελέτη, για να διαπιστωθεί η ανάγκη του επιβατικού κοινού στη χρήση αστικών ταξί σε κάθε επαρχία ξεχωριστά. Έτσι, η Αρχή Αδειών στην εξέταση των αιτήσεων θα ξέρει και τον αριθμό των αδειών που θα χορηγήσει σε κάθε επαρχία ανάλογα με τις ανάγκες της. Σ' αυτούς που θα χορηγηθούν νέες άδειες να τις χρησιμοποιούν ως σωστοί επαγγελματίες και όχι να τις πωλούν δεκάδες χιλιάδες λίρες την επομένη ή, ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση σε κάθε αστική περιοχή, σε πέντε ή σε δέκα χρόνια, ανάλογα και με τις εκάστοτε οικονομικές ανάγκες του κατόχου της άδειας.

Η άδεια να χορηγείται για τις προσωπικές και μόνο ανάγκες του αιτητή και της οικογένειάς του. Άλλωστε τα ατομικά στοιχεία και η λεπτομερής εξέταση των αιτητών είναι ακριβώς αυτά που θα δείξουν τις πραγματικές προσωπικές ανάγκες του αιτητή. Η άδεια είναι περιουσία του κράτους, είναι εθνικός πλούτος, όπως πολύ εύστοχα έχει αναφερθεί από το συνάδελφο τον κ. Πιπτοκοπίτη, και όχι μέσο οικονομικής εκμετάλλευσης της διαχρονικής της αξίας. Περαιτέρω διασφαλίζεται η ποιότητα αυτών που εισέρχονται στο επάγγελμα του οδηγού ταξί και κατοχυρώνεται όσο σε κανένα άλλο επάγγελμα ο οδηγός ταξί, καθότι εκμηδενίζεται η δυνατότητα να εισέλθουν στο επάγγελμα του οδηγού μη επαγγελματίες. Οι οδηγοί ταξί επιτελούν ένα σοβαρό κοινωνικό έργο. Ταλαιπωρούνται πάρα πολλές ώρες στο τιμόνι, για να βγάλουν ένα μεροκάματο και είναι αδιανόητο η κοινωνία μας να συνεχίζει να έχει κακή εικόνα για τους ταξιτζήδες. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο μαρτυρεί ακριβώς αυτή τη συμπαράσταση της πολιτείας στους οδηγούς ταξί, την ποιοτική τους αναβάθμιση και την επαγγελματική τους κατοχύρωση.

Για τους πιο πάνω λόγους, η ομάδα μας θα ψηφίσει την τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το γραμματέα...

Ορίστε, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, καλά έκαμε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και κατάθεσε αυτό το νομοσχέδιο, αλλά πρέπει να πούμε ότι ήταν πολύ έντονη η πίεση τα επτά τελευταία χρόνια από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, ώστε να θεσπιστούν αυτά τα κριτήρια και να ακολουθήσει αυτή την τακτική, τη σημερινή, η Αρχή Αδειών. Ναι, τους πιστώνουμε ότι έκαμαν αυτό το βήμα, αλλά όχι αυτεπάγγελτα ή από μόνοι τους ούτε να κατηγορούνται οι άλλοι και να φαίνονται ως οι σημερινοί άγγελοι. Έτσι, για χάρη της τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν!

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απλώς να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν έχω δει καμία πρόταση νόμου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων στο παρελθόν, αλλά ούτε και κανένα νομοσχέδιο πριν δέκα-δεκαπέντε χρόνια. Σέβομαι τη θέση σας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με λίγα λόγια ζήτη η κυβέρνηση, ζήτη και η αντιπολίτευση!

Λοιπόν, να προχωρήσουμε παρακάτω. Να παρακαλέσω τον κ. γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας
Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, ώστε στην προτεινόμενη στο εδάφιο (1) του άρθρου 6 του βασικού νόμου πρώτη επιφύλαξη να διαγραφεί η τελεία μετά τη λέξη «παραχωρηθεί» (4^η γραμμή) και να προστεθεί αμέσως μετά η ακόλουθη φράση:

«προτού παρέλθουν οκτώ χρόνια από την ημερομηνία παραχώρησης της άδειας.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

(Ακούονται σχόλια μεταξύ των βουλευτών.)

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ! Ψηφίζουμε. Γίνεται διάλογος!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 3;

(Ακούονται σχόλια μεταξύ των βουλευτών.)

Να ξαναρωτήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνολικά για το νόμο πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι και αυτό εξ αναβολής, είναι ομόφωνο και είναι «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Οκτωβρίου και στις 6 Νοεμβρίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΟΑΤ, ΠΕΑΤ και της ΠΟΒΕΚ.

Με τους κανονισμούς που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 των περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμων σκοπείται η τροποποίηση των βασικών ομώνυμων κανονισμών, ώστε να καθορίζεται το κίτρινο ως ομοιόμορφο χρώμα για τα αστικά ταξί και το βαθύ γαλανό για τα υπεραστικά, στα οποία θα παραχωρείται νέα άδεια από της έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου με άλλη έκθεση της επιτροπής νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, συμφώνησε για τον καθορισμό ομοιόμορφου χρώματος τόσο για τα αστικά όσο και για τα υπεραστικά ταξί, αποφάσισε όμως την τροποποίηση των κανονισμών κατά τρόπο που ο καθορισμός του χρώματος να γίνεται από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων με διάταγμα που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αφού προηγουμένως ακούσει τις απόψεις των εκπροσώπων των αντίστοιχων οργανώσεων των ιδιοκτητών ταξί.

Η επιτροπή, αφού ενσωμάτωσε την πιο πάνω τροποποίηση στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών, κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, παρ' όλο που τάχθηκαν ενάντια στον καθορισμό ομοιόμορφου

χρώματος για τα αστικά και για τα υπεραστικά ταξί, εντούτοις εισηγήθηκαν σαν συμβιβαστική λύση να επιτρέπεται παράλληλα η χρήση δύο χρωμάτων, του μαύρου και του άσπρου, κατά την κρίση των ιδιοκτητών των ταξί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν; Ορίστε.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα καταψηφίσω τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Τότε δεν ήταν ομόφωνο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ, έναν ψήφο εναντίον και καμία αποχή οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 3 θέμα που είναι και αυτό εξ αναβολής και είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο του Κεφαλαίου 24: «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις» στα πλαίσια της υλοποίησης της δέσμευσης της πλευράς μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για υιοθέτηση της κοινής δράσης του Συμβουλίου όσον αφορά στο αξιόποινο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση. Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο τροποποιείται ο ποινικός κώδικας με την προσθήκη νέου άρθρου, με στόχο:

1. την ποινικοποίηση της συμμετοχής σε δραστηριότητες εγκληματικής οργάνωσης·
2. τον καθορισμό της έννοιας του όρου «εγκληματική οργάνωση» ως μιας ομάδας, τριών ή περισσότερων προσώπων, που υφίσταται για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών και ενεργεί από κοινού με πρόθεση τη διάπραξη σοβαρών ποινικών αδικημάτων, τα οποία επισύρουν ποινή φυλάκισης τριών ή περισσότερων ετών και
3. την παροχή δικαιοδοσίας στα κυπριακά δικαστήρια να εκδικάζουν τέτοιας φύσης αδικήματα ανεξαρτήτως του κατά πόσο η εγκληματική οργάνωση βρίσκεται ή δραστηριοποιείται, εν όλω ή εν μέρει, εκτός Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και έχοντας υπόψη ότι η χρονική δέσμευση της πλευράς μας για επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου ήταν η 31η Δεκεμβρίου 2001, αποφάσισε να εισηγηθεί την παραπομπή του νομοσχεδίου στην ολομέλεια για συζήτηση, όπου θα τοποθετηθούν όλες οι πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την πρώτη μελέτη ή τη μελέτη που έκανε η επιτροπή Εξωτερικών, παρεπέμφθη το νομοσχέδιο αυτό στην επιτροπή Νομικών. Η επιτροπή Νομικών είχε επισημάνει ορισμένες ατέλειες και νομοτεχνικά μειονεκτήματα του νομοσχεδίου, επεξεργάστηκε αυτό το νομοσχέδιο σε δύο, τρεις συνεδριάσεις της, κατέληξε σε κάποιο αποτέλεσμα το οποίο είναι ενώπιόν σας και όπως έχει διαμορφωθεί το νομοσχέδιο εκείνο είναι αυτό που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας και η επιτροπή Νομικών είναι ομόφωνη για να ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ανεξάρτητα από την ομόφωνη θέση της επιτροπής, εμείς από αφορμή αυτό το θέμα θέλουμε να εγείρουμε ένα γενικότερο ζήτημα που αφορά τα εναρμονιστικά. Λέει εδώ στο τέλος της έκθεσης ότι: «Έχοντας υπόψη της η επιτροπή και τη χρονική δέσμευση της πλευράς μας για ψήφιση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2001». Εμείς θέλουμε να διαμαρτυρηθούμε για το γεγονός ότι δεσμεύεται η Βουλή με ημερομηνίες, χωρίς καμιά διαβούλευση με τη Βουλή, δεσμεύεται και για θέματα τα οποία δεν είναι δεσμευτικά με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο και προτρέχουμε να εγκρίνουμε μη δεσμευτικά νομοσχέδια τα οποία δεν έχει εγκρίνει η συντριπτική πλειοψηφία των δεκαπέντε κρατών μελών. Θεωρούμε ότι αυτή η τακτική πρέπει να σταματήσει και εισηγούμαστε συγκεκριμένα ότι για τα μη δεσμευτικά υπάρχει χρόνος για να εξετάζονται από την αρμόδια επιτροπή της Βουλής και όχι μόνο από την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία είναι βαρυφορτωμένη με τριακόσια αντιλαμβάνομαι μέχρι το τέλος του χρόνου νομοσχέδια, για να γίνεται η καλύτερη δυνατή εξέταση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήμουν έτοιμος να το πω, κύριε Θεοδώρου, ζήτησε κοινοβουλευτικός, αλλά μου έγνεψε ο κ. κοινοβουλευτικός...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ποιος έγνεψε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Για όνομα του Θεού, παρακαλώ να πάρετε το λόγο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αντίθετα, είπα ότι είναι εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς, εδώσετε την άδειά σας χωρίς κουβέντες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ και τον κ. Κλεάνθους και εσάς.

Δεν είμαι μέλος ούτε της επιτροπής Νομικών, ούτε της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αλλά πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο ορισμός της εγκληματικής οργάνωσης είναι πολύ ανοικτός ορισμός, πάρα πολύ. Εάν είναι αυτός, όπως μας έχει αναγνωσθεί, είναι πάρα πολύ ανοικτός ορισμός. Τουλάχιστον, δεν καθορίζεται, φέρ' ειπείν, ότι εγκληματική οργάνωση είναι αυτή με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές που γράφει, η οποία επιδιώκει, ξέρω εγώ, το παράνομο κέρδος ή έχει σκοπό, ας πούμε, το χρήμα κ.λπ., κ.λπ. Όπως είναι συντεταγμένη η σχετική παράγραφος, μπορεί και μία οργάνωση εθνικοαπελευθερωτική, η οποία για την κατοχική δύναμη θα θεωρείται ότι

είναι εγκληματική -διότι μπορεί μέσα στις επαναστατικές της ενέργειες να διαπράττει οτιδήποτε το οποίο είναι παράνομο για το συγκεκριμένο κατοχικό καθεστώς- να χαρακτηριστεί εγκληματική οργάνωση και να έχουμε και εμείς την υποχρέωση να διώκουμε τα μέλη μιας τέτοιας οργάνωσης. Εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Κατσουρίδη ότι θα έπρεπε να περάσει και από την αντίστοιχη κοινοβουλευτική επιτροπή, πέραν της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και να μην είμαστε πάρα πολύ βιαστικοί, να σπεύδουμε δηλαδή να δηλώσουμε «καλά παιδιά» στους έξωθεν ζητούντες να ψηφίσουμε τέτοιες νομοθεσίες. Αισθάνομαι πολύ άβολα να δώσω θετική ψήφο σε αυτό το πράγμα, πάρα πολύ άβολα και δε θα τη δώσω προσωπικά -εξάλλου δεν υπάρχει δέσμευση και από το κόμμα μας γι' αυτή την υπόθεση- αλλά νομίζω ότι το κοινοβούλιο μάλλον θα διαπράξει λάθος, εάν σπεύσει να ψηφίσει ένα τέτοιο νομοθέτημα με τόσο ανοικτό ορισμό του τι είναι παράνομη οργάνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι παρατηρήσεις των συναδέλφων δε νομίζω να μην αγγίζουν όλων τις ανησυχίες, ωστόσο η δεδομένη στιγμή, για το συγκεκριμένο τουλάχιστον νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, ίσως να ήταν η λιγότερο εκείνη που θα έπρεπε να επισύρει αυτά τα σχόλια και θα εξηγήσω. Για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο έχουμε ενώπιόν μας, πρέπει να πω ότι δώσαμε όσο σε καμιά άλλη περίπτωση την ευκαιρία να πάει στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και να γίνει μια πολύ μεγαλύτερη συζήτηση απ' ό,τι σε οποιαδήποτε άλλα εναρμονιστικά νομοσχέδια τα οποία έχουμε ενώπιόν μας στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι ότι ακριβώς, χωρίς εμείς να νιώσουμε υποχρεωμένοι ή πειθαναγκασμένοι, άσχετα από τη διατύπωση που έχει η συγκεκριμένη έκθεση, δεν

είπαμε ότι έπρεπε την 31η του Δεκέμβρη να ψηφιστεί και να αγνοήσουμε... και να μην αποβάλουμε και την τελευταία ανησυχία μας στέλλοντάς το στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, παρ' όλο ότι έγινε και πολύ ολοκληρωμένη συζήτηση στην Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Τρίτον, η διατύπωση του όρου, όταν μιλούμε βέβαια εκεί τόσο βιαστικά, σίγουρα δεν παρέχεται η ευκαιρία σε συναδέλφους, είναι γεγονός, να είναι πιο προσεκτικοί στο πώς διατυπώνονται ορισμοί σε ένα νόμο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μιλούμε ότι χαρακτηρίζεται εγκληματική οργάνωση, όπως το λέει και η έκθεση, η οποιαδήποτε οργάνωση στις περιπτώσεις που υπάρχει για έξι μήνες τούτη η οργάνωση· λες, και τι σημασία θα είχε! Θα έλεγα είναι και πιο ανεκτική αυτή η νομοθεσία, γιατί αν δημιουργήθηκε μια οργάνωση τη μια ημέρα και διαπράττει ποινικά αδικήματα την επομένη, γιατί να της δώσω και χρόνο έξι μηνών; Ίσως τούτο θα ήθελα να το δείτε αντίστροφα, πόσο παράλογο είναι! Εν τούτοις το αφήσαμε, γιατί έτσι ήταν η διατύπωση όπως μας ήρθε και γιατί δεν ήταν περιοριστική των δικαιωμάτων και λέει ότι αφορά ομάδα η οποία καταπιάνεται ή ενεργεί από κοινού με πρόθεση διάπραξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων, το τονίζω, ποινικών αδικημάτων που προβλέπει ο ποινικός κώδικας, δηλαδή είτε υπήρχε αυτός ο νόμος είτε δεν υπάρχει, είτε ομάδα γίνει είτε δε γίνει ομάδα, ε, έχει κανένα που λέγει ότι επρόκειτο να αναιρέσουμε διατάξεις του ποινικού μας κώδικα; Άρα, απλώς κάμνει έναν ιδιότυπο αδίκημα εδώ, στις περιπτώσεις που αυτοί που θα διαπράξουν συγκεκριμένα αδικήματα από κοινού έχουν την πρόθεση να διαπράξουν συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα, ενώ υπάρχει μια εξειδικευμένη πρόνοια για την ειδική τιμωρία. Άρα δε νομίζω ότι φέρνει τίποτε το νέο· ίσως, ο ορισμός που μας απασχόλησε ήταν σε άλλο νομοσχέδιο το οποίο έγινε νόμος και το ψηφίσαμε, ίσως χωρίς πολλά σχόλια, με κάποια ανοχή και από μέρους μας, όσον αφορά την ερμηνεία του όρου τι συνιστά «τρομοκρατική οργάνωση».

Εδώ, όμως, δε νομίζω ότι πρέπει να έχουμε οποιαδήποτε ανησυχία αγαπητοί συνάδελφοι, και να πω και τούτο στην παρατήρηση του κ. Κατσοουρίδη. Είναι πολύ σωστή διαπίστωση ότι πολλές φορές και εμείς, με αρκετό προβληματισμό βλέπουμε ότι είμαστε κάτω από πίεση να ψηφίσουμε, για να περάσουμε βιαστικά νομοσχέδια. Όμως οσάκις υπάρχει η οποιαδήποτε ευαισθησία οιοδήποτε, δεν αρνηθήκαμε να παραπεμφθεί στην αρμόδια κοινοβουλευτική ομάδα και επιτροπή και επιπρόσθετα να πω ότι εκείνο που μας ανησυχεί όσον αφορά τη διαπραγματευτική ομάδα δεν είναι μόνο εκείνα για τα οποία πολλές φορές δυστυχώς βρισκόμαστε δεσμευμένοι και με ημερομηνίες και με άλλα πολλά, ίσως αχρείαστα, αλλά η διαπίστωση ότι οι διαβεβαιώσεις των αρμοδίων λειτουργών ότι δήθεν πρόκειται για εναρμονιστική διάταξη, ανακαλύπτουμε κάποτε ότι δεν υπάρχει τέτοια εναρμονιστική οδηγία ή υποχρέωση.

Εγώ θα προσθέσω και κάτι άλλο πέραν αυτού που είπε ο κ. Κατσοουρίδης. Για κύρια θεμελιακά θέματα που αφορούν τον ανταγωνισμό, όπως είναι τα πετρελαιοειδή, ίσως να μη γνωρίζετε αγαπητοί συνάδελφοι ότι φροντίσαμε οι καρχαρίες να μείνουν καρχαρίες και το ολιγοπώλιο να γίνει μονοπώλιο και ζητούμε και παρεκκλίσεις, για να μην υπάρχει η δυνατότητα ανταγωνιστικά να έρθουν εδώ και να εισαχθούν νέα προϊόντα, ώστε να μπορέσουμε να δούμε το υπέρτατο αγαθό που θα μας φέρει ο ανταγωνισμός. Όλα αυτά για να καταδείξουν και την αντινομία στις πολιτικές που ακολουθεί δυστυχώς και η κυβέρνησή μας, αλλά και το πόσο επιλεκτικοί είμαστε, εκεί που είναι υψίστης σημασίας συμφέροντα για το λαό και τους καταναλωτές, εγκαταλείπουμε τις αρχές που αφορούν τον ανταγωνισμό.

Αυτά είναι μια πρώτη δόση. Βεβαίως, είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο που ίσως θα χρειαστεί να το συζητήσουμε σε ένα άλλο επίπεδο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανοίγεται ένα κεφάλαιο το οποίο είναι χιλιοσυζητημένο, πρώτα απ' όλα σε σχέση με το τι κάμνει η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και λυπούμαι, γιατί κάθε φορά όπου προκύπτει ζήτημα ψήφισης εναρμονιστικού νομοθετήματος, ξανά θίγεται, έστω και ακροθιγώς η πτυχή αυτή. Υπενθυμίζω ότι η διαδικασία στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ψηφίστηκε ομόφωνα. Υπήρχαν εκπρόσωποι και υπάρχουν εκπρόσωποι όλων των κομμάτων και η διαδικασία με δύο λόγια είναι η εξής. Έρχονται τα εναρμονιστικά νομοθετήματα· εάν κρίνει ο οποιοσδήποτε από τους προέδρους των καθ' ύλην αρμόδιων επιτροπών ότι θα πρέπει να προσαχθεί το θέμα ενώπιόν του, γίνεται αίτηση και βεβαίως ποτέ δεν αρνήθηκε η επιτροπή να το παραπέμψει. Κατά συνέπεια, είναι ξεκάθαρο ότι οποιαδήποτε παράπονα ή επικρίσεις, όσο καλόπιστα και εάν γίνονται ενώπιον της ολομέλειας, θα πρέπει όλοι να έχουν υπόψη αυτό το δεδομένο από οποιαδήποτε πτέρυγα της Βουλής και αν γίνονται. Ότι η συμφωνία, η διαδικασία, είναι συμφωνημένη. Αν θέλουμε να την ανατρέψουμε είναι άλλο ζήτημα. Στο χέρι το δικό μας είναι να κάτσουμε, να ξανασυζητήσουμε και να ανοίξουμε το κεφάλαιο αυτό για το οποίο υπενθυμίζω ότι υπήρξαν διαφορετικές απόψεις από βουλευτές, όχι από την πλευρά του ΑΚΕΛ βέβαια, από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού· μιλώ για τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο ο οποίος δεν ήταν τότε κοινοβουλευτικός και είχε διαφορετική άποψη, η οποία βέβαια δεν πέρασε. Δεν ξέρω αν θα περάσει τώρα, αν θα ετίθετο από οποιοδήποτε άλλο. Το θέμα είναι αυτό, είναι κλειστό όμως.

Το δεύτερο ζήτημα τώρα που αφορά την επιψήφιση αυτού του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και νομίζω πως είναι ξεκάθαρο, μετά από τη μακρά συζήτηση που έγινε στην επιτροπή. Το νομοσχέδιο αυτό δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να διευρύνει την έννοια της συνομωσίας -όπως είναι γνωστή στο δικό μας το δίκαιο- τόσο σε σχέση με τη

γεωγραφική διάσταση, όπου το κάνει πιο διευρυμένο, όσο και σε σχέση με πράξεις οι οποίες σύμφωνα με τη δική μας ποινική μέχρι σήμερα θεώρηση, μπορούσαν να θεωρούνται ότι δεν εμπίπτουν στην έννοια της συννομωσίας, γιατί ήταν προκαταρκτικές, ήταν preparatory, όπως ορίζει η αγγλική νομική ορολογία. Σήμερα θεωρούνται ότι εμπίπτουν μέσα στην έννοια αυτή, με αποτέλεσμα όσοι ακόμα και προκαταρκτικά μπορεί να σκέφτονται και να ενεργούν με κάποιου είδους πράξη θα μπορούν να κάμουν ποινικά αδικήματα σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, υπό την έννοια και κάτω από την ετικέτα αυτής της παράνομης οργάνωσης της οποίας τα χαρακτηριστικά περιγράφονται στο νόμο και δε θα μπορέσουν να ξεφύγουν από το χέρι του νόμου. Είναι μία υποχρέωση -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- την οποία έχουμε αναλάβει σαν κράτος, όχι βέβαια με σύμβαση. Είναι εναρμονιστικό το νομοθέτημα. Την έχουμε αναλάβει επανειλημμένα όμως και θα πρέπει να είμαστε πολιτικά αξιόπιστοι. Επανειλημμένα, σε πολιτικά φόρα όπου συζητήθηκαν τα θέματα αυτά και από μνήμης είμαι σε θέση να παραθέσω μόνο -έγιναν πάρα πολλά- να παραθέσω ένα μόνο, αυτό που έγινε στη Νάπολη το 2000 υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ, όπου εκπρόσωποι της Κυπριακής Δημοκρατίας από το Γραφείο της Γενικής Εισαγγελίας συμφώνησαν και έχει κυρωθεί η συμφωνία αυτή χωρίς να σημαίνει ότι ο νόμος είναι κυρωτικός. Αυτός που ψηφίζουμε είναι κάτι άλλο και για τα θέματα της οργάνωσης η οποία ενεργεί υπό τύπο οργανωμένης κατάστασης -και βεβαίως αφορά το οργανωμένο έγκλημα- έχει αυτά τα χαρακτηριστικά, που είναι παγιωμένα στην ευρωπαϊκή αντίληψη, ότι αυτά είναι. Εξαιρούνται εντελώς, παντελώς, για να καθησυχαστούν οι οποιοδήποτε φόβοι των συναδέλφων, κινήματα ή πράξεις οι οποίες έχουν αυτή τη διάσταση, που με φόβο έχει βάλει κάτω ο κ. Δώρος Θεοδώρου και σε ψήφιση παλαιότερου νομοθετήματος είχε τεθεί και από το ΑΚΕΛ, από τον Άντρο Κυπριανού από ό,τι θυμούμαι, όταν ήταν να ψηφίσουμε εκείνο το συγκεκριμένο νομοθέτημα που είχε φέρει η γενική εισαγγελία. Δεν

αφορά το ίδιο ζήτημα αυτή η ιστορία. Είναι εντελώς διαφορετική. Άρα νομίζω ότι οι διαβεβαιώσεις θα πρέπει να γίνουν αποδεκτές και να κλείσει το ζήτημα εδώ. Λέω όμως, αν το ΑΚΕΛ, διά μέσου του κ. Κατσουρίδη που έχει θέσει το θέμα, επιμένει για το ζήτημα αυτό της διαδικασίας, μπορεί να ξανατεθεί.

Κάτι ακόμα για τις προθεσμίες. Οι προθεσμίες, ναι, είναι δεδομένες σε σχέση με την εναρμόνισή μας, γιατί απλούστατα δε μας παρακαλούν να γίνουμε μέλη της Ενωμένης Ευρώπης. Σε θέματα όπου υποχρεούμαστε να εναρμονιστούμε υπάρχουν προθεσμίες και θα πρέπει κατά το δυνατό να συμμορφωνόμαστε. Σημειώνω βέβαια και κρατώ, γιατί είμαι εγώ που είχα εγγράψει το θέμα στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σε σχέση με το τι κάνει ο διαπραγματευτής και όχι το ΑΚΕΛ, συμφωνώ λοιπόν ότι σε καμιά περίπτωση ο διαπραγματευτής ή οποιοδήποτε μέλος της ομάδας δεν μπορεί να δεσμεύει το κυπριακό κοινοβούλιο σε σχέση με καθ' ύλην νομοθετήματα, τα οποία να διαβιβάζει στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης λέγοντας ότι αυτό το νομοθέτημα θα ψηφιστεί έτσι όπως εισηγούμαι εγώ, όχι για την προθεσμία. Και βέβαια στο παρελθόν έγιναν συζητήσεις και γι' αυτά τα ζητήματα, που είναι βέβαια έξω από την αρμοδιότητα του διαπραγματευτή. Σε αυτό συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να διευκρινίσω ότι το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν είναι το ίδιο με αυτό που κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία. Είναι διαμορφωμένο και επεξεργασμένο έτσι, που εκείνη η πρόνοια, αν αντιλαμβάνομαι σωστά, των έξι μηνών έπαυσε να υφίσταται. Δηλαδή στο νόμο τον οποίο καλούμεθα να ψηφίσουμε σήμερα δεν υπάρχει η αρχική εισήγηση ότι θα πρέπει, για να θεωρείται μια οργάνωση εγκληματική, να έχει λειτουργία έξι μηνών. Από τη στιγμή που υπάρχει ομάδα,

διαρθρωμένη ομάδα, τριών τουλάχιστον προσώπων, η οποία έχει συσταθεί με σκοπό την τέλεση ποινικών αδικημάτων που τιμωρούνται με μεγίστη ποινή τρία χρόνια φυλάκιση και πάνω, τότε είναι εγκληματική οργάνωση. Δεν υπάρχει η προθεσμία των έξι μηνών. Το πρώτο είναι αυτό, επειδή ο συνάδελφος αναφέρθηκε στους έξι μήνες, για να μην υπάρχει οποιαδήποτε παρεξήγηση.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι εν πάση περιπτώσει υπάρχουν στη διατύπωση του νομοσχεδίου πολύ βασικές ασάφειες. Και πολύ φοβούμαι ότι το νομοσχέδιο αυτό, για πρώτη φορά και από καθαρά άποψη ποινικού δικαίου, προχωρεί πολύ περισσότερο από ό,τι μέχρι στιγμής έχει δεχθεί η δική μας φιλοσοφία του ποινικού δικαίου και καθιστά ποινικό αδίκημα την παραμικρή, την πλέον προπαρασκευαστική πράξη η οποία μπορεί να θεωρηθεί ότι συνδέεται με οποιοδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, με αυτή την οργάνωση η οποία καθορίζεται ως εγκληματική. Και βεβαίως επίσης να διευκρινίσω ότι, όπως είναι το νομοσχέδιο, δεν καλύπτει μόνο εγκληματικές οργανώσεις στην Κύπρο, αλλά και οργανώσεις του εξωτερικού, όπερ σημαίνει ότι αυτό που ανέφερε ο συνάδελφος ο κ. Θεοδώρου για εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα ισχύει. Δεν υπάρχει, αγαπητέ Ρίκκο, εξαίρεση γι' αυτά τα κινήματα, διότι έγινε αναφορά ότι εξαιρούνται αυτά τα κινήματα. Κάτι τέτοιο δε λέει το νομοσχέδιο μέσα.

Επιπρόσθετα να υποδείξω ότι με βάση το προτεινόμενο άρθρο 63B(β) οποιοσδήποτε, έχοντας γνώση, λέει, των προθέσεων της οργάνωσης, συμμετέχει με οποιαδήποτε ενέργειά του -τονίζω το οποιαδήποτε ενέργειά του- η οποία θα έπρεπε λογικώς να γνωρίζει ότι συνδέεται με οποιοδήποτε έμμεσο τρόπο με τη διάπραξη οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος καθίσταται ένοχος και τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δέκα ετών. Άρα πάμε σε πολύ πολύ προπαρασκευαστικές και πρόωρες πράξεις, αν θέλετε. Επιπρόσθετα, με όλο το σέβας, η ποινή των δέκα ετών είναι δυσανάλογη. Και έχω καταθέσει στην επιτροπή, όπου έχω εκφράσει τη διαφωνία μου, και κάποιες άλλες

πρόνοιες στο αγγλικό δίκαιο, όπου η ποινή η μέγιστη είναι πέντε έτη. Δέκα χρόνια, νομίζω, είναι πάρα πολύ μεγάλη ποινή.

Για τους προβληματισμούς μου αυτούς εγώ δε θα ψηφίσω το νομοσχέδιο. Να επισημάνω επίσης ότι ζήτησα να μας υποδείξει η εκτελεστική εξουσία σε ποιες άλλες ευρωπαϊκές χώρες ψηφίστηκε ανάλογη νομοθεσία και ποιες είναι οι ανάλογες ρυθμίσεις στις δεκαπέντε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό ακόμα δε μας έχει διευκρινιστεί ούτε και ξέρουμε αν ανάλογη νομοθεσία και η συγκεκριμένη διατύπωση ψηφίστηκε στις υπόλοιπες δεκαπέντε χώρες.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε αναφορά από τον κ. Κληρίδη σε εμένα, θέλω να πω ότι εγώ δεν είπα -και το επανατονίζω- ότι υπάρχει πρόνοια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είπε ότι είπατε, κύριε...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απευθύνθηκε σε εμένα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε! δεν παίζει ρόλο.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο καθένας απευθύνεται στον άλλο και ο άλλος σηκώνεται και του απαντά... Έχετε το λόγο βέβαια, αλλά δεν μπορεί να εγείρεται ο βουλευτής και να λέει «επειδή απευθύνθηκε σε εμένα» και να αρχίζει να μιλά.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θέλετε να πω ότι είναι επί προσωπικού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με όλο το σεβασμό, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν είπα ότι είναι επί προσωπικού. Αν το έλεγα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη γίνει και τούτο μόδα, γιατί γίνονται πολλά της μόδας!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ κινούμαι και επιθυμώ να κινούμαι πάντα στα πλαίσια του κανονισμού. Από τη στιγμή που έγινε αναφορά, μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι επί προσωπικού με την καλή έννοια. Δύο κουβέντες μόνο. Εγώ δεν είπα ότι προβλέπεται ειδική εξαίρεση στο νόμο. Εγώ είπα ότι από το πνεύμα -και αυτό ήταν το εννοούμενο εκ μέρους μου- από το πνεύμα του νόμου δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι που τεκμηριώνουν τις ανησυχίες που έχουν προβληθεί. Κατά συνέπεια, είναι θέμα υποκειμενικής εκτίμησης. Ο κ. Κληρίδης και άλλοι μπορεί να έχουν τη γνώμη τους. Εγώ έχω τη δική μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου. Παρακαλώ, κυρία Βασιλείου, αν θα μιλήσετε τόση ώρα όση μίλησαν διάφοροι άλλοι συνάδελφοι, να έρθετε στο βήμα, να σας καμαρώνουμε από το βήμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, διάφοροι! Ένας συνάδελφος μίλησε από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένας-δύο. Μετρώ εγώ, Δώρο, από εδώ. Μετρώ!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εμένα είναι λίγα τα λόγια μου και θα μιλήσω από τη θέση μου. Ήθελα να κάνω ένα σχόλιο για το θέμα των χρονοδιαγραμμάτων και των προτάσεών μας πάνω στο εναρμονιστικό ζήτημα. Πρέπει να σημειώσουμε ότι οι ημερομηνίες για το πότε θα ψηφιστεί το άλφα ή το βήτα δίδονται πολύ προηγούμενα. Δηλαδή, προτού καν κλείσει ένα κεφάλαιο, πρέπει η Κυπριακή Δημοκρατία να δώσει την ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να ψηφιστούν οι διάφοροι νόμοι. Τώρα, αν μετά, λόγω φόρτου εργασίας, η Νομική Υπηρεσία, που πρέπει να ετοιμάσει τα νομοσχέδια και να τα καταθέσει στη Βουλή, λόγω φόρτου εργασίας καθυστερεί, δε νομίζω ότι γι' αυτό φταίει η ομάδα η οποία διαπραγματεύεται. Επίσης απάντηση στον κ. Ερωτοκρίτου: Πρέπει να υπενθυμίσω ότι στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων πάντοτε, προτού κλείσει ένα κεφάλαιο, μας στέλλονταν οι προτάσεις και με τα χρονοδιαγράμματα και είχαμε εμείς απόλυτη ελευθερία να απαντήσουμε ή να διορθώσουμε ή να κάνουμε οποιαδήποτε παρατήρηση είχαμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αυτό το συγκεκριμένο είσαστε εσείς που το είπατε. Άρα νομίζω ότι πρέπει τα πράγματα να τεθούν στην ορθή τους βάση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου. Ζητήσατε το λόγο, κύριε Δημητρίου;

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αν θέλει ο κ. Δημητρίου...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα μιλήσω μετά από εσάς.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ υποχρέωση να πω με τη σειρά μου ότι και κατά τη διάρκεια της συζήτησης τόσο στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων όσο και στην επιτροπή Νομικών είχαμε επισημάνει το γεγονός ότι, λόγω της δέσμευσης που αναλάβαμε στις Βρυξέλλες για υιοθέτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, ενώ δεν υπήρχε υποχρέωση, λόγω του ότι δεν αποτελούσε υποχρεωτικό κανονισμό με βάση το κερτημένο, η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας βρέθηκε μπροστά στη δέσμευση και μπροστά στο δίλημμα εάν θα έπρεπε ή όχι σε αυτή τη φάση της προενταξιακής διαδικασίας να ψηφίσει ή όχι το νόμο και ιδιαίτερα το νόμο αυτό ο οποίος αφορά το έγκλημα, τη στιγμή μάλιστα που διάφορες χώρες προσπαθούν να συνδέσουν την Κύπρο με διάφορες εγκληματικές ενέργειες.

Τονίσαμε στην επιτροπή ότι θα ήταν καλό οι εκπρόσωποί μας στις Βρυξέλλες να συντονίζονται με την κυπριακή Βουλή σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο αυτού του είδους των κανονισμών που δεν έχουν το στοιχείο του δεσμευτικού χαρακτήρα, για να μπορούν σε συνεργασία με τη Βουλή να συντονίζονται στο πώς θα περνούν αυτά τα νομοσχέδια, στον τρόπο με τον οποίο θα περνούν αυτά τα νομοσχέδια. Ως ένδειξη διαμαρτυρίας λοιπόν σε αυτή τη φάση για το γεγονός ότι δεν υπάρχει ο κατάλληλος συντονισμός, με αποτέλεσμα η κυπριακή Βουλή να βρίσκεται μπροστά σε αυτού του είδους τις υποχρεώσεις και να είναι ουσιαστικά όμηρος αυτών των καταστάσεων, η ομάδα η δική μας θα τηρήσει αποχή, απλώς για να στείλει το μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία και προς τους εκπροσώπους μας στις Βρυξέλλες ότι στο μέλλον θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, για να μη βρίσκονται τόσο εκτεθειμένες ούτε η Βουλή ούτε η χώρα μας, αλλά πολύ περισσότερο για να μη βρίσκεται υποχρεωμένο αυτό το σώμα να ψηφίζει ή να συζητά νομοσχέδια για τα οποία κάτω από άλλες συνθήκες ίσως να έπαιρνε διαφορετική θέση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου. Σας είδα, κύριε Ματσάκη, σας είδα!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυο λόγια πρώτα θα πω για το θέμα τάξεως που συνεχώς και κατά καιρούς εγείρεται ως προς τις δεσμεύσεις του διαπραγματευτή ή της διαπραγματευτικής ομάδας ή και των τεχνοκρατών. Πρέπει να αντιληφθούμε ένα πράγμα: Ότι αυτοί οι άνθρωποι βρίσκονται κάτω από πολλή πίεση στο χώρο που κινούνται, την οποία εμείς δε βιώνουμε, και όσον αφορά τα χρονικά περιθώρια και όσον αφορά την εναρμόνισή μας με τα εν Ευρώπη ισχύοντα. Και κατά καιρούς μπορεί να υπάρχει μια δυσφορία από πλευράς μας, αλλά πρέπει να κατανοήσουμε ένα πράγμα: Ότι στις εκατοντάδες νομοσχέδια τα οποία παρουσιάζονται είναι φυσικό, ιδιαίτερα όταν εμείς δεν έχουμε και πλήρη γνώση των στοιχείων της ατμόσφαιρας, του κλίματος που επικρατεί στις συσκέψεις αυτές που γίνονται στη Ρώμη μεταξύ τεχνοκρατών κατά κύριο λόγο δικών μας και άλλων, να μην μπορούμε να αντιληφθούμε τις διαστάσεις οι οποίες υπάρχουν, μέσα στις οποίες είναι που κινούνται αυτοί οι άνθρωποι ή και τις διαστάσεις των σκοπιμοτήτων ή της σκοπιμότητας για εναρμόνιση πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Μπορεί στην προκειμένη περίπτωση να έχουν δηλώσει οι τεχνοκράτες με παρρησία ότι το έκαναν, για να συμμορφωθούν με το κλίμα που επικρατεί της κοινής δράσης των ευρωπαϊκών χωρών για καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Επί του θέματος τώρα της ουσίας. Ο ποινικός μας κώδικας, αυστηρά ομιλούντες, δεν έχει ανάγκη συμπλήρωσης με αυτό το οποίο σήμερα καλούμεθα να ψηφίσουμε. Το άρθρο 58 του νόμου ομιλεί για σύνδεσμο παράνομο και για συμμετοχή σ' αυτόν, του οποίου περίπου ο ορισμός είναι αυτός ο οποίος δίνεται κατά ένα χαλαρό τρόπο στην έννοια και στον ορισμό "εγκληματική οργάνωση". Το άρθρο 372, που προνοεί για τις

συνωμοσίες, καλύπτει όλες τις πτυχές αυτού το οποίο καλούμεθα σήμερα να ψηφίσουμε. Παρά ταύτα, πίσω από τις γραμμές αυτού του νόμου υπάρχει ένα μήνυμα: Ότι συντασσόμαστε με όλη την Ευρώπη στην καταπολέμηση πράξεων και ενεργειών οι οποίες έχουν σχέση με εγκληματικές οργανώσεις.

Όσον αφορά τον ορισμό, ναι, δεν είναι ο ιδεώδης ορισμός. Επαναλαμβάνω όμως ότι εδώ δεν έχει έρθει το κράτος, έστω κι αν είχε τη δικαιοδοσία, σε καμιά περίπτωση με κλειστά τα μάτια να διώξει οποιονδήποτε, παραβλέποντας ότι υπάρχει πολιτική διάσταση στη δραστηριότητα κάποιου. Και δεν πρέπει να φοβούμαστε ότι με την ψήφιση αυτού του νόμου θα εξαναγκάσει κανένας την Κυπριακή Δημοκρατία να κάνει εκείνο το οποίο είχε με βάση το νόμο εξουσία να κάνει και δεν έκανε, και πολύ καλά δεν έκανε, εν σχέσει με οργανώσεις οι οποίες θεωρούνται ότι είναι απελευθερωτικά κινήματα.

Έγινε μια συζήτηση όταν συζητούσαμε και το νομοσχέδιο για τη χρηματοδότηση τέτοιων πράξεων και επεξηγήθηκε εκεί ότι δεν υπάρχει σε κανένα μέρος του κόσμου μέχρι της στιγμής ούτε και από κανέναν οργανισμό έχει διαμορφωθεί συγκεκριμένος ορισμός ως προς το τι είναι τρομοκρατική οργάνωση. Δεν υπάρχει. Υπάρχει γενική αναφορά ως προς το τι είναι τρομοκρατία και τι είναι τρομοκρατικές ενέργειες. Δεν υπάρχει ορισμός. Δεν είναι εύκολο νομικά να γίνει. Στο Συμβούλιο της Ευρώπης εδώ και λίγα χρόνια, πριν από τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου, συζητείται αυτό το θέμα, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και δεν έγινε κατορθωτό να υπάρξει συγκεκριμένος ορισμός ο οποίος να χαράσσει τη γραμμή διαχωρισμού μεταξύ τρομοκρατικής, εγκληματικής οργάνωσης και απελευθερωτικών κινήματων, γι' αυτό και παραμένει το θέμα σε εκκρεμότητα.

Το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας, επαναλαμβάνω, μπορεί πολλά ερωτηματικά να αφήνει παρόμοια με αυτά που έχει πει και ο κ. Χρίστος Κληρίδης.

Όμως τίποτε δε δημιουργεί επιπρόσθετο. Και αν υπάρχουν αυτά τα κενά, υπάρχουν και στο νόμο, επιπρόσθετα από εκείνα που προνοεί ο ποινικός κώδικας σήμερα. Γι' αυτό, αν υπάρχει κάποια σκοπιμότητα ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου, όπως το έχουμε διαμορφώσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο -είπα δεν είναι πλήρες αυτό το νομοσχέδιο και δεν μπορούσε να είναι, δεδομένου ότι όλες οι πρόνοιές του σχεδόν καλύπτονται και από άλλες πρόνοιες του ποινικού κώδικα- είναι τούτη: Έχουν οι λειτουργοί μας, οι τεχνοκράτες μας πει στις συσκέψεις που παρευρέθηκαν στην Ευρώπη ότι, ναι, και εμείς θα προχωρήσουμε να αγγίξουμε αυτή την πτυχή της εγκληματικής οργάνωσης. Παρ' όλο που, επαναλαμβάνω, υπάρχουν κατά καλύτερο τρόπο διατυπωμένες πρόνοιες στο νόμο μας. Και είναι στο άρθρο 58 -και επέκεινα- που αναφέρεται στις πράξεις και στον παράνομο σύνδεσμο, που περίπου είναι εγκληματική οργάνωση. Όμως αυτή η πρόθεση, όπως εκφράστηκε από τους λειτουργούς μας, από τους τεχνοκράτες μας και όπως έχει γίνει μια δέσμευση, καλή τη προθέσει, πρέπει να προωθηθεί και να ψηφιστεί, για να δώσουμε και εμείς ακριβώς το ίδιο μήνυμα, χωρίς, επαναλαμβάνω, να νιώθουμε ότι κάνουμε κάτι επικίνδυνο, δεδομένου ότι όλες αυτές οι επιφυλάξεις που έχουν εκφραστεί μπορούν να εκφραστούν και τώρα, αν αναλύσουμε τον ποινικό μας κώδικα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Πρώτον, θα ήθελα να πω ότι βεβαίως η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα αποφάσισε να υπερψηφίσει αυτό το νομοθέτημα. Η δική μου αντίληψη βεβαίως είναι ότι πράττουμε τούτο, θεωρώντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το πιστόλι στον κρόταφο και πρέπει να το περάσουμε οπωσδήποτε και γι' αυτό αποφασίσαμε να το υπερψηφίσουμε. Ίσως να μην είναι έτσι τα πράγματα.

Δεύτερον, θα ήθελα να πω ότι, όσον αφορά τουλάχιστον την έκθεση η οποία μας έχει διανεμηθεί και έχουμε διαβάσει, υπάρχει αναφορά όντως στον ορισμό της εγκληματικής οργάνωσης για οργάνωση, για ομάδα ατόμων, η οποία υφίσταται για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών, που σημαίνει ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Η έκθεση που μας έχει διανεμηθεί λέει τούτο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δυστυχώς, άλλαξε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ματσάκη, η διευκρίνιση που έκαμε ο κ. Κληρίδης είναι ορθή· στο νόμο δεν περιλαμβάνεται αυτή η πρόνοια.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Οπότε η έκθεση δεν είναι σωστή.

Το άλλο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, βεβαίως, είναι ότι σύμφωνα και με τον περί Χρηματοδότησης Τρομοκρατικών Οργανώσεων Νόμο, που έχουμε περάσει πρόσφατα, και με τούτη τη νομοθεσία, αν τελικώς την περάσουμε, και αν γίνει δεκτό το αίτημα του Πρωθυπουργού της Τουρκίας, του κ. Ετζεβίτ, να μπει στον κατάλογο των

τρομοκρατικών οργανώσεων και, για παράδειγμα, το απελευθερωτικό κίνημα των Κούρδων...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι ήδη μέσα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Έδωσε και έναν κατάλογο είκοσι επτά, νομίζω, άλλων οργανώσεων που έχουν σχέση με τα κουρδικά κινήματα. Αυτό σημαίνει, κύριε Πρόεδρε, ότι ο φόβος που εξέθεσε ο πρόεδρος του κόμματός μας, νομίζω, όταν γινόταν η συζήτηση, ότι, αν κάποιος από εμάς αγοράσει ένα περιοδικό των Κούρδων μέσα στο δρόμο μπαίνοντας στη Λευκωσία, θα σημαίνει ότι θα υπόκειται στις πρόνοιες αυτών των δύο νομοθεσιών, είναι πλέον πραγματικότητα και πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δε θα έπαιρνα, κύριε Πρόεδρε, το λόγο, αν η προσπάθεια, κατά τα άλλα συγκινητική προσπάθεια, του φίλτατού μου κ. Παναγιώτη Δημητρίου δεν ήταν ολίγον εκτός πραγματικότητας και κυριολεκτώ, όταν λέω εκτός πραγματικότητας. Και βεβαίως εισάγεται και επιπρόσθετη υποχρέωση και επιπρόσθετη ποινή και επιπρόσθετη ουσία σε αυτή την...

Πρώτα απ' όλα, έχουμε μπροστά μας ένα ιδιώνυμο, έτσι το λένε στην Ελλάδα, κύριε συνάδελφε. Και ποιος ο λόγος να έχουμε ιδιώνυμο για εγκληματική οργάνωση, λέω, και να μην έχουμε ιδιώνυμο για το οργανωμένο έγκλημα ή για το οικονομικό έγκλημα, παρακαλώ; Ποιος ο λόγος;

Δεύτερον, η ασάφεια και η ευθύνη έναντι της υπογραφής μιας συνθήκης περί ιδιώτη, γιατί στην πραγματικότητα περί αυτού πρόκειται, μας δημιουργεί υποχρέωση έναντι τρίτης χώρας στην οποία πιθανώς υπάρχει αυτή η εγκληματική οργάνωση -με ή χωρίς εισαγωγικά- και εξαρτάται από την τρίτη χώρα να τη χαρακτηρίσει εγκληματική οργάνωση, μας δημιουργεί υποχρέωση να εφαρμόσουμε μία τέτοια νομοθεσία. Λυπούμαι πάρα πολύ... και επιπλέον να καταδικάζουμε και μέχρι δέκα χρόνια φυλάκιση όποιον καθοιονδήποτε τρόπο συμμετέχει στις δραστηριότητες αυτής της οργάνωσης. Και ο οιοσδήποτε τρόπος είτε είναι έμμεσος είτε είναι άμεσος είτε είναι προπαγάνδα είτε είναι υποστήριξη είτε είναι συμμετοχή με όπλα· όλα είναι μέσα. Λυπούμαι, αλλά πρόκειται περί επικίνδυνης υπόθεσης. Κι εγώ το αποδίδω, ξέρετε πού, κύριε Πρόεδρε; Το αποδίδω σε αυτή την πηγαία διάθεσή μας να είμαστε τόσο καλοί, ώστε να προλαβαίνουμε τις επιθυμίες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλού άλλων, χωρίς να σκεφτόμαστε τις πιθανές συνέπειες που δημιουργούνται για μας και τις υποχρεώσεις που επωμιζόμαστε από όλη αυτή την προθυμία μας.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω ότι, λυπούμαι πάρα πολύ, εγώ θα το καταψηφίσω. Δεν μπορώ! Δηλαδή, όχι μόνο δεν επείστηκα από τα επιχειρήματα που άκουσα, αλλά οι ανησυχίες μου έχουν ενδυναμωθεί ακόμα περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σαν να απολογείστε, κύριε Θεοδώρου. Να το καταψηφίσετε! Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, έχω πάντα την καλή διάθεση, κύριε Πρόεδρε, να ακούσω και να πειστώ. Είμαι ανοιχτός, αλλά αυτά που άκουσα με έχουν οδηγήσει στο αντίθετο, με έχουν απομακρύνει ακόμα περισσότερο από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό με την άδειά σας από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -συγγνώμη για τα στερεοφωνικά, είναι κρουολόγημα- δε θα αναφερθώ στα περί ευρωεξαναγκασμού, εγώ τα είχα πει και στη περίπτωση του τρομονόμου και στην περίπτωση του νόμου για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Θα ήθελα όμως να κάμω μία αναφορά σε αυτά που δεν έχουν ακουστεί.

Πρώτον, όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινωνικού παράγοντα, οι δύο επιτροπές είδαν το νομοσχέδιο από πολλές πλευρές. Απόδειξη τούτου είναι το γεγονός ότι η επιτροπή Νομικών έκαμε σημαντικές αλλαγές. Όμως σε τέτοια θέματα περίπλοκα, θέματα δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έχω την πάγια άποψη ότι θα πρέπει να εμπλέκουμε όσο το δυνατό περισσότερο τον κοινωνικό παράγοντα. Δεν ακούστηκε η άποψη των οργανώσεων των πολιτών, των οργανώσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Και αυτό, παρακαλώ, κρατήστε το, γιατί θα έρθω στο τέλος της εισήγησής μου να κάμω μια συγκεκριμένη πρόταση. Παρ' όλη τη φιλότιμη προσπάθεια, και εκτιμώ ιδιαίτερα το ότι αφιέρωσε αρκετό χρόνο ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου να μας πείσει ότι ουσιαστικά επαναλαμβάνονται τα ήδη υπάρχοντα στον ποινικό μας κώδικα, έχω την πολύ έντονη εντύπωση ότι τουλάχιστον τρία στοιχεία είναι καινούρια σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Πρώτον, είναι σχεδόν τρομοκρατική η επιμονή στην πρόθεση. Δεν καταδικάζεται πλέον η πράξη, αλλά η πρόθεση.

Δεύτερον, υπάρχει η λεγόμενη διεθνής συνωμοσία. Δηλαδή η λειτουργία μιας εγκληματικής οργάνωσης σε οποιαδήποτε ξένη χώρα συνεπάγεται στοιχείο ενοχής για οποιοδήποτε Κύπριο υπήκοο.

Και, τρίτον, πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει το στοιχείο της συνενοχής. Δηλαδή, ακόμα και αν δεν έχει ένα πρόσωπο προσωπική εμπλοκή σε μία εγκληματική πράξη, χρεώνεται την όποια εγκληματική πρόθεση ή πράξη της οργάνωσης στην οποία συμμετέχει ή ήθελε να συμμετέχει ή θεωρητικά συμμετέχει. Όλα αυτά είναι πολύ επικίνδυνα.

Σεβόμενος τις ευαισθησίες μίας ομάδας από τους συναδέλφους μου, θα έλεγα ότι όλα αυτά θυμίζουν σταλινικό ποινικό κώδικα. Μονάχα στη σταλινική Ρωσία, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, η πρόθεση οδηγούσε στο αρχιπέλαγος Γκουλάκ. Μονάχα ο Στάλιν έλεγε ότι ένας είναι ένας, δύο είναι οργάνωση. Τώρα η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Ευρωπαίοι, οι περίφημοι υποστηρικτές της δημοκρατίας έρχονται να αντιγράψουν αυτούς που κατηγορούσαν και αυτό είναι ιστορικό οξύμωρο. Νομίζω ότι έχουμε μπροστά μας έναν ευρωπαϊκό σταλινισμό τελικά.

Η εισήγηση, για να τελειώνω, πολύ σύντομα. Πιστεύω ότι αξίζει αυτό το νομοσχέδιο να το ξαναδούμε με τη συμμετοχή του κοινωνικού παράγοντα και με την προσπάθεια να επέλθουν κι άλλες αλλαγές στην κατεύθυνση της διευκρίνισης των σημείων: πρόθεσης, διεθνούς συμμετοχής και συνενοχής, ανενεργού συνενοχής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο καημένος ο Στάλιν, θα τρίζουν τα κόκκαλά του! Δε μυρίζει αμερικάνικο ηγεμονισμό και μυρίζει σταλινισμό!

Παρακαλώ, κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το πρώτο που θα 'θελα να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτό. Γιατί χρειάστηκε να πάμε σαράντα χρόνια πίσω; Σήμερα στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι η πρόθεση τρομοκρατική ενέργεια, για να μην πω για τον Καραμανλή της πρώτης του θητείας, που η σκέψη ήταν ποινικό αδίκημα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Οι πρώτοι διδάξαντες όμως ποιοι είναι;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι πρώτοι διδάξαντες είναι οι φασίστες το 1922 στην Ιταλία, κύριε συνάδελφε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το '19.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

'19, ευχαριστώ. Ακόμα πιο πίσω.

Φαίνεται ότι ο κ. Ερωτοκρίτου, κύριε Πρόεδρε, δεν κατάλαβε τι είπα. Καμία κριτική δεν απηύθυνα στις επιτροπές. Η κριτική όλη αφορούσε την κυβέρνηση και το διαπραγματευτή. Και δε θεωρούμε δικαιολογία αυτά που είπε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, ότι συναντώνται οι τεχνοκράτες με τους τεχνοκράτες και δεν μπορούν να αποφύγουν. Μιλούμε για μη δεσμευτικά. Γιατί μας δεσμεύουν για μη δεσμευτικά και επί του περιεχομένου και επί των ημερομηνιών; Θεωρώ και επικίνδυνη τη λογική του κ. Παναγιώτη Δημητρίου ότι, εφόσον έτσι εξελίσσονται εκεί που συζητούνται τα θέματα, πρέπει να τα ψηφίζουμε. Τότε δεν υπάρχει νόημα να συζητούμε καν! Αφού οι τεχνοκράτες των Βρυξελλών και οι δικοί μας τεχνοκράτες τα βρίσκουν, ψηφίζουμε εμείς αθώρητα τα νομοσχέδια.

Εμείς δε συμφωνούμε επίσης με τον κ. Δημητρίου ότι δεν πρέπει να φοβόμαστε ότι θα εξαναγκαστεί η Κυπριακή Δημοκρατία να δράσει ενάντια σε απελευθερωτικές

οργανώσεις. Έχουμε παραδείγματα πολύ πλησίον μας. Δεν είναι άγνωστοί μας αυτοί που παρέδωσαν τον Οτσαλάν· μας είναι πολύ κοντινοί.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε συμφωνούμε ούλλοι ότι είναι απελευθερωτική οργάνωση η κουρδική.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι δικαίωμά σας να τη θεωρείτε τρομοκρατική, κύριε συνάδελφε, όπως και οι Αμερικανοί, αλλά εμείς έτσι τη θεωρούμε. Και, αν ο Συναγερμός τη θεωρεί τρομοκρατική, είναι καλά να γραφτεί.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε μιλώ για το Συναγερμό, μιλώ για τον εαυτό μου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία, εσείς τη θεωρείτε τρομοκρατική, εμείς τη θεωρούμε απελευθερωτική.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ποιοι είναι πιο κοντά μας;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, σε ό,τι αφορά γενικότερα τα περί τρομοκρατίας, τις απόψεις μας τις έχουμε εκφράσει κατά τη διάρκεια της συζήτησης του σχετικού νόμου. Μετά από τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, όπως εξελίχθηκε εδώ, και ιδιαίτερα το σημείο εκείνο σύμφωνα με το οποίο, έτσι όπως το έχουμε αντιληφθεί μέσα από τη συζήτηση, μπορεί να είσαι μέλος σε μία οργάνωση και κάποια μέλη της να προβούν σε τρομοκρατική ενέργεια και έμμεσα είσαι ένοχος και θα μπορείς να καταδικαστείς μέχρι τρία χρόνια φυλακή...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δέκα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...δέκα, εισηγούμαστε κι εμείς αναβολή και περαιτέρω συζήτηση του θέματος στις αρμόδιες επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εν επρόλαβα τον κ. Κατσουρίδη. Εδώ καταπνούμαστε και, νομίζω, δεν έχει κανένας την πρόθεση να υπάρχουν τόσα φοβερά που κρύβει τούτος ο νόμος και να θέλουν κάποιοι άλλοι να τον ψηφίσουν. Μακάρι να είχαμε τούτους τους φόβους και τις ανησυχίες σε πολλά που έχουμε περάσει ομόφωνα εδώ, χωρίς να σημαίνει ότι πρέπει να επαναλαμβάνουμε άλλα, αλλά για να βάζουμε τα πράγματα κάπου στη θέση τους. Νομίζω, παρά την επεξεργασία που έγινε, για να μην ανησυχεί κανένας, να αναβληθεί, να πάει στην επιτροπή Νομικών προφανώς και όλους τους συναδέλφους, ιδίως εκείνους που εξέφρασαν πολλές δικαιολογημένες ανησυχίες, τους αναμένουμε να είναι σε εκείνη την επιτροπή, για να τις εκφράσουν, ώστε να έρθουμε εδώ με πιο ολοκληρωμένες απόψεις, προτού αποφασίσουμε τι θα ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παίρνω το λόγο, για να μη μένουν εντυπώσεις και να αίρονται και οι παρεξηγήσεις εκεί που πρέπει. Αναμφίβολα, όπως είχα μιλήσει, δεν μπορούσε ένας να φτάσει στο συμπέρασμα ότι εγώ δικαιολογώ ή οποιοσδήποτε πράξεις είτε λειτουργού είτε του διαπραγματευτή ή οποιουδήποτε, όταν αυτές είναι τόσο κραυγαλέα αντίθετες με προβλεπόμενη θέση που μπορεί να πάρει το κοινοβούλιο. Λέω όμως ότι δεν μπορεί η πολιτική τού να έχει την προέγκριση της Βουλής ο διαπραγματευτής να

ισχύσει, διότι πρακτικώς είναι ανεφάρμοστη, λόγω της πίεσης την οποία έχουμε. Και μερικά περιθώρια, ώστε να έχουμε κάποιες διαφορετικές απόψεις, πρέπει να είμαστε έτοιμοι να τα δεχτούμε, έστω και αν κάνουμε την κριτική μας.

Και στην προκείμενη περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, εδώ και πάλι, επαναλαμβάνω, εκείνοι που συμμετέσχαν στη συζήτηση του θέματος “Κοινή δράση της Ευρώπης εναντίον της τρομοκρατίας” είχαν επισημάνει ό,τι μπορούσαν, είχαν σκεφτεί μάλλον, διότι οι επισημάνσεις από τον ποινικό κώδικα έπρεπε να γίνουν και να φανεί ότι ανταποκρινόμαστε και στον ισχύοντα νόμο. Δεν μπορούμε να τους κτίσουμε στον τοίχο, επειδή έκαμαν ένα βήμα καλής θέλησης. Είναι αυτό το πνεύμα με το οποίο έχω μιλήσει. Και δεν μπορεί να οδηγούμαστε στο συμπέρασμα, απλουστεύοντας τα πράγματα, και να λέμε ότι, όχι, εδώ πρέπει να δεχτούμε την τακτική της περιφρόνησης της Βουλής. Κανείς δεν έχει πει αυτό το πράγμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε συνάδελφε, να θεωρήσω ότι υπάρχει συναίνεση, απ’ ό,τι αντιλαμβάνομαι, να αναβληθεί το θέμα και αναβάλλεται και να μου επιτρέψετε να κάμω ένα μικρό σχόλιο.

Το σχόλιό μου είναι το εξής: Ασφαλώς, σε πάρα πολλές περιπτώσεις ο διαπραγματευτής και η διαπραγματευτική ομάδα, νοουμένου ότι η Κύπρος ομόφωνα, αυτό το σώμα εγκρίνει την πορεία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκεί που είναι υποχρεωμένος θα μας φέρνει και καταληκτικές ημερομηνίες· εκεί που είναι υποχρεωμένος, που η Ευρωπαϊκή Ένωση τον υποχρεώνει. Λοιπόν, τούτα έπρεπε να τα σκεφτούμε, πριν να πάρουμε την απόφαση του “ναι”. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου ο διαπραγματευτής θα πρέπει και να ελιχθεί, επιδεικνύοντας τον αναγκαίο σεβασμό -χωρίς να λέω ότι δεν τη σέβεται- στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Υπάρχουν περιπτώσεις, γι’ αυτό και εγείρονται κάποιες αντιρρήσεις.

Η παράκλησή μου είναι προς όλες τις πλευρές -δεν είναι θέμα αντιπαράθεσης μεταξύ μας αυτό το θέμα- η παράκλησή μου και προς το διαπραγματευτή και προς τη διαπραγματευτική ομάδα είναι αυτές τις αντιρρήσεις να τις λάβει δημιουργικά υπόψη. Δεν υπάρχει θέμα, κατά την άποψή μου, από κανέναν να στριμώξει κανέναν. Όσο γίνεται πιο γρήγορα θα περνούμε τα νομοσχέδια και αυτό είναι προς το συμφέρον της πορείας και της προετοιμασίας της έγκαιρης ολοκλήρωσης της διαπραγμάτευσης για την ένταξη. Από την άλλη, εκεί που υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται σε βάθος περισσότερη συζήτηση, ας μη στέργουμε κάποιες φορές έτσι, για να φανούμε ότι «είμαστε καλοί σιόρ, βουρούμε». Να μην το κάμνουμε. Νομίζω ότι με αυτό μπορούμε έτσι να προχωρήσουμε παραπέρα.

Ναι, κυρία Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αυτό που θέλω να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, είναι να αντιληφθούμε ότι η μόνη πιεσμένη είναι η Κύπρος, κανένας άλλος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Βασιλείου, μην παίρνουμε προσωπικά τα πράγματα, σας παρακαλώ πάρα πολύ!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι προσωπικά. Είναι μία καθαρή θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει ένα σώμα και είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι υποχρεωμένοι και η κυβέρνηση και ο διαπραγματευτής και οποιοσδήποτε λειτουργός να σέβονται τη Βουλή των Αντιπροσώπων! Αυτό θέλω να το τονίσω με έμφαση, πρέπει να σας πω. Αν δε γίνεται αυτό το πράγμα, σας λέω ότι θα πρωταγωνιστώ να μην

περνούν νομοσχέδια, έστω και αν θα πληρώσουμε τίμημα. Δε γίνεται να καταργήσουμε τους θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Βασιλείου, μην παίρνουμε προσωπικά τα πράγματα, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι προσωπικά· είναι μία καθαρή θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει ένα σώμα και είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι υποχρεωμένη και η κυβέρνηση και ο διαπραγματευτής και ο οποιοσδήποτε λειτουργός να σέβονται τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αυτό θέλω να το τονίσω, με έμφαση πρέπει να σας πω. Αν δε γίνεται αυτό το πράγμα, σας λέω ότι θα πρωταγωνιστώ να μην περνούν νομοσχέδια, έστω και αν θα πληρώσουμε τίμημα. Δε γίνεται να καταργήσουμε τους θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Λοιπόν, παρακαλώ να προχωρήσουμε παρακάτω. Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 21 Ιανουαρίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το 2002, που κατατέθηκε στη Βουλή με βάση το άρθρο 36 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, προβλέπει έξοδα ύψους £442.899 και έσοδα ύψους £456.500.

Τα έσοδα προέρχονται από τέλη που εισπράττει η Αρχή από εξέταση αιτήσεων για χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, από τέλη για παραχώρηση άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, από τέλη επί των εσόδων των σταθμών από τις διαφημίσεις και από διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις της ισχύουσας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών νομοθεσίας.

Οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, αποζημίωση του προέδρου και των μελών της Αρχής, αγορά εξοπλισμού και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Δώρος Θεοδώρου και Γιώργος Περδίκης αντίστοιχα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν μου επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι πολύ σύντομος, να πω δυο λόγια από τη θέση μου.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι τέτοιοι προϋπολογισμοί, και ιδιαίτερα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, περνούν από τις επιτροπές στις οποίες υπάγεται ο σχετικός οργανισμός και όχι από την Επιτροπή Οικονομικών, όπου πάγια πηγαίνουν οι προϋπολογισμοί όλων σχεδόν των ημικρατικών οργανισμών για έναν απλούστατο λόγο. Και ο απλός αυτός λόγος είναι ο έλεγχος από την αρμόδια επιτροπή της συμμόρφωσης του σχετικού οργανισμού προς τις πρόνοιες της νομοθεσίας την οποία ο οργανισμός αυτός τάχθηκε να υλοποιήσει. Κατά πόσο δηλαδή υλοποιεί το νόμο που της ανετέθη να υλοποιήσει, αν έχει ελλείψεις, αν έχει αδυναμίες, αν έχει κενά και ούτω καθεξής.

Πρέπει να πω ότι δυστυχώς, λόγω υποχρεώσεων στο εξωτερικό, δεν κατέστη δυνατό, παρ' όλο που έθεσα το θέμα αυτό στην επιτροπή Εσωτερικών, να παραστώ στη συζήτηση, όπου είχα πολλά να πω. Και δε θα απασχολήσω βεβαίως το σώμα αυτό με όλα όσα θα ανέφερα εκεί πέρα. Απλώς θα πω ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, μόνο αυτό θα πω, έχει δηλώσει αδυναμία εφαρμογής του νόμου σε πολλά σημεία, και αυτό όχι στην τελευταία συνεδρίαση αλλά σε πολλές άλλες συνεδρίες, και μάλιστα σε βασικότερα σημεία που αφορούν τη λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και φυσικά ιδιαίτερα της τηλεόρασης.

Αυτό και μόνο το σημείο νομίζω ότι μας δημιουργεί την υποχρέωση να στείλουμε ένα μήνυμα προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης ότι οφείλει, ανεξαρτήτως οικονομικού

κόστους, να εφαρμόσει τη νομοθεσία, διότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης αποτελεί την άμυνα αυτής της κοινωνίας, και το τονίζω, για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο δημόσιο συμφέρον στην περίπτωση της νομοθεσίας της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης δεν είναι μνήμα του Αγίου Νεοφύτου· συγκεκριμενοποιείται σε εκατό-διακόσιες περιπτώσεις πάρα πολύ καθοριστικά και συγκεκριμένα. Και στην περίπτωση των διαφημίσεων και στην περίπτωση των προγραμμάτων και στην περίπτωση των παιδιών και στην περίπτωση των πολιτικών κομμάτων και σε πάσα περίπτωση συγκεκριμενοποιείται. Και είναι καθήκον της Αρχής να εφαρμόζει αυτή τη νομοθεσία, αφού εξοπλιστεί με όλο εκείνο το δυναμικό, ανθρώπινο ή υλικό, που χρειάζεται. Τα περί έλλειψης χρημάτων είναι φληναφήματα και δεν πρέπει να ξαναπαρουσιαστούν σε οποιαδήποτε επόμενη παρουσία σ' αυτή την επιτροπή. Δεν μπορεί να έχουμε μία επιτροπή ραδιοτηλεόρασης εντελώς εικονική εκεί πέρα και να αφήνονται κάποια κανάλια, κάποια μέσα μαζικής ενημέρωσης κυριολεκτικά να αλωνίζουν και να κάμνουν ό,τι θέλουν και μάλιστα να καταπατούν νόμους προκλητικά. Να καταπατούν νόμους αυτού του σώματος προκλητικά και η Αρχή τίποτε να μην κάμνει.

Αυτά είχα να πω, κύριε Πρόεδρε. Αν θα περάσει, και αντιλαμβάνομαι από την έκθεση ότι θα περάσει, να σταλεί σαφές μήνυμα και αυστηρότατο προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης ότι οφείλει να εφαρμόζει και το τελευταίο νι της νομοθεσίας που την αφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, επειδή θα είμαι σύντομος, πολύ σύντομος. Θα μπορούσα να τελειώσω με το να πω μια-δυο λέξεις: συμφωνώ με τον κ. Θεοδώρου.

Απλώς να συμπληρώσω κάποια πράγματα που στη δική του συντομία παρέλειψε να τα αναφέρει. Παρέλειψε ο κ. Θεοδώρου να αναφέρει για παράδειγμα ότι, ενώ δεν εφαρμόζει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης τη νομοθεσία αυστηρά στα μεγάλα κανάλια, στους μεγάλους τηλεοπτικούς κυρίως και ραδιοφωνικούς σταθμούς, εξαντλεί όλη της την αυστηρότητα πάνω σε μικρούς, τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, όπως το “Ράδιο Πύργος” και το “Ράδιο Πάφος”, το οποίο κινδυνεύει να μην πάρει άδεια λειτουργίας, και σε πολλές άλλες περιπτώσεις. Εμείς έχουμε δοκιμάσει επανειλημμένα ως νεαρό, αν θέλετε, ή μικρό, κατά άλλους, πολιτικό κόμμα την αξιοπιστία, όχι την ικανότητά της με βάση τα μέσα που έχει, αλλά την αξιοπιστία της Αρχής, την πολιτική της βούληση να εφαρμόσει το ισχύον, αν θέλετε, νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου λειτουργεί και έχει φανεί κατ’ επανάληψη ότι δεν της λείπουν τα μέσα, δεν της λείπουν οι δυνατότητες· της λείπει η διάθεση, η πρόθεση και η πολιτική ευθύνη.

Έχω την άποψη, την ταπεινή άποψη, ότι, εγκρίνοντας αυτό το ποσό, θα είναι ίσως το πιο χαράμι ποσό που θα δοθεί απ’ αυτή τη Βουλή σε οποιοδήποτε οργανισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεοχάρους, από ένα μεγάλο κόμμα!

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι όλα αυτά που έχουν λεχθεί είναι πάρα πολύ άδικο για την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Να θυμίσω ότι για χρόνια περιμέναμε από τη Βουλή να εγκρίνει, όταν ήμουν στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, τους νόμους και τους κανονισμούς για τη λειτουργία της. Πέρσι είχα εκπροσωπήσει για τελευταία φορά την Αρχή στο Στρασβούργο, σε μια σύνοδο των ραδιοτηλεοπτικών αρχών όλης της Ευρώπης, και εκεί λέχθηκε ότι, όποια νομοθεσία και αν εγκριθεί, απλώς θα κάνει τη ζωή των καναλαρχών λίγο πιο δύσκολη.

Εδώ βλέπουμε ότι ολόκληρος ο κυπριακός λαός αρνείται να συνεργαστεί με την Αρχή, αρνείται να κάνει τις σχετικές καταγγελίες. Νομίζω ότι έχουν παρθεί πάρα πολλά μέτρα, έχουν επιβληθεί πάρα πολλές κυρώσεις. Αλλά πρέπει να ξέρετε ότι πάντα υπάρχει και το θέμα του οικονομικού κέρδους και άμα ο άλλος υπολογίζει ότι θα του επιβληθεί πρόστιμο £5.000, αλλά θα κερδίσει £15.000 ή £20.000, θα το πράξει, θα παρανομήσει. Συνεπώς, δεν είναι θέμα Αρχής· είναι θέμα να διαφοροποιήσουμε τους κανονισμούς και το νόμο, για να μπορεί η Αρχή να επιβάλει το νόμο και τη θέλησή της.

Πέρα απ' αυτό νομίζω ότι πρέπει να εγκριθεί οπωσδήποτε ο προϋπολογισμός της Αρχής, για να μπορέσει να στελεχώσει τις υπηρεσίες της και να είναι πιο αποτελεσματική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ήταν πρόθεσή μου να πάρω το λόγο, αλλά απλώς ήθελα να σχολιάσω ένα-δυο σημεία. Νομίζω ότι ούτε το ένα άκρο είναι ορθό ούτε το άλλο. Καταρχάς να πω ότι δεν περίμενε χρόνια η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης από τη Βουλή να της εγκρίνει κανονισμούς. Η Βουλή δημιούργησε την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης ως ανεξάρτητη Αρχή. Περίμενε και η Βουλή χρόνια από την κυβέρνηση να φέρει κανονισμούς. Και αν κάποιος υπερασπίστηκε το παιδί που γέννησε, είναι η Βουλή.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ο νόμος ο δικός μας, αν δεν είναι ο αυστηρότερος, είναι από τους αυστηρότερους στην Ευρώπη. Σίγουρα υπάρχουν πολλά κενά και σίγουρα υπάρχουν πράγματα που δεν κάνει η Αρχή. Αυτό είναι αδιαμφισβήτητο. Αλλά συμφωνώ ότι έχει και πρόβλημα στελέχωσης, για να

παρακολουθεί επί εικοσιτετραώρου βάσεως αυτά που τεκταίνονται από τα κανάλια. Και δε θα συμφωνήσω και με τη θέση του κ. Περδίκη ότι εξαντλείται η αυστηρότητα της Αρχής μόνο στους μικρούς τοπικούς σταθμούς, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι έχει πραγματικά κατορθώσει να πιέσει για την εφαρμογή της νομοθεσίας στην πράξη. Γι' αυτό νομίζω ότι οι συστάσεις, οι παραινέσεις προς την Αρχή και η πίεση προς την Αρχή για εφαρμογή του νόμου είναι έγνοια της Βουλής, αλλά δεν πρέπει να τη ρίξουμε και στο πυρ το εξώτερο αυτή την Αρχή, η οποία όντως έχει δύσκολο έργο. Και ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Αν η Βουλή, η προεδρία της Δημοκρατίας, οι υπουργοί, οι βουλευτές, τα κόμματα έχουμε πρόβλημα να αντιμετωπίσουμε, ως θα θέλαμε, μερικές φορές τους καναλάρχες, γιατί θα πρέπει η Αρχή να τα καταφέρει από τον πρώτο ή το δεύτερο χρόνο να τους αντιμετωπίσει; Η Βουλή πρέπει να βλέπει και την πρόθεση και να βοηθήσει την Αρχή και πιέζοντάς την, αλλά και ενισχύοντάς την στο έργο της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι, να πιάνουμε ποικιλία!

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι ένας πάρα πολύ χρήσιμος θεσμός και παρά τις αδυναμίες, στις οποίες θα αναφερθώ στη συνέχεια, πρέπει να εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό και πρέπει να δώσουμε στην Αρχή κάθε στήριξη, για να καταστεί αποτελεσματική, αφού σήμερα είναι αναποτελεσματική. Οι τηλεοράσεις και τα ραδιόφωνα μπορεί να προκαλέσουν στον κυπριακό λαό μεγαλύτερη ζημιά απ' ό,τι μπορεί να προκαλέσουν οι έμποροι ναρκωτικών και οι πάσης λογής έμποροι λευκής σαρκός ή οτιδήποτε άλλο ήθελε ένας φανταστεί. Διότι επηρεάζουν τις ψυχές των ανθρώπων. Επηρεάζουν πράγματα που οι άλλοι όλοι δεν μπορούν να

επηρεάσουν. Μπορεί να αποβεί καταστροφικός και καταλυτικός ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης, όταν λειτουργούν κάτω από κράτος ασυδοσίας. Και μερικοί καναλάρχες θέλουν να λειτουργούν στην Κύπρο κάτω από το κράτος της ασυδοσίας. Γι' αυτό και πρέπει να υπάρχει μια Αρχή Ραδιοτηλεόρασης που να μπορεί να επιβάλει κυρώσεις και να επιβάλει ποινές παραδειγματικές. Και αναμένω ότι σύντομα θα έχουμε και ποινές που να κλείουν σταθμούς, διότι η υποκουλτούρα που εκπέμπουν... Έχουν κατακτήσει να εισάγουν από τη Λατινική Αμερική την κάθε "Μαρία Μερσεντές" και την κάθε είδους υποκουλτούρα και να ταΐζουν με κουτόχορτο αυτό το λαό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

"Μερσέντες", κύριε Πουργουρίδη. Δεν παρακολουθείς τη σειρά. Εμείς που την παρακολουθούμε ξέρουμε καλά το όνομα!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ για τη διόρθωση, κύριε Πρόεδρε, αλλά το μήνυμα νομίζω λήφθηκε.

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσει η Αρχή, και πιστεύω ότι τα μέλη της κατανοούν τα μηνύματα, πως εκεί είναι ταγμένοι για να προστατεύσουν τα συμφέροντα του κυπριακού λαού από πολύ μεγάλους κινδύνους. Γι' αυτό εμείς πιστεύουμε ότι -και χαίρομαι που είναι και του άλλου μεγαλύτερου κόμματος, του μεγαλύτερου αυτή τη στιγμή κοινοβουλευτικού κόμματος, παρόμοιες οι θέσεις- πρέπει να δώσουμε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης κάθε δυνατή στήριξη, για να καταστεί αποτελεσματική. Όμως ταυτόχρονα πρέπει να δηλώσουμε ότι ο τρόπος που λειτουργεί σήμερα δε μας ικανοποιεί, έστω και αν αυτό οφείλεται στην έλλειψη πόρων ή σε παράγοντες που μπορεί να μην είναι οι ίδιοι σε θέση να τους ελέγξουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Συζητήσαμε λίγο πιο πριν ένα νομοσχέδιο που έχει σχέση με το έγκλημα. Και επειδή πολύ συχνά στην Κύπρο συζητούμε για το αν διάφορες εγκληματικές ενέργειες είναι κοινωνικό φαινόμενο και τις συνδέουμε με την παιδική ηλικία και με αφορμή το ότι συζητούμε τη χρηματοδότηση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, θα έκαμνα έκκληση όπως η Βουλή στείλει μήνυμα προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης να είναι λίγο πιο ευαίσθητη και λίγο αυστηρή προς όλα τα τηλεοπτικά κανάλια σε ό,τι αφορά τις παιδικές εκπομπές πάσης φύσεως, από τα κινούμενα σχέδια μέχρι οποιοδήποτε άλλο έργο το οποίο έχει στοιχείο τη βία και αναπαράγει τη βία, για να προστατεύσουμε με αυτό τον τρόπο τις ευαίσθητες παιδικές ηλικίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου και μετά ακολουθεί ο κ. Ματσάκης.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ σύντομα θα ήθελα να πω κάτι. Δεν είμαι μέλος της επιτροπής Εσωτερικών που εξέτασε τον προϋπολογισμό, φαντάζομαι όμως ότι ο προϋπολογισμός δεν είναι η καταλληλότερη ευκαιρία για να γίνει συζήτηση εφ' όλης της ύλης. Υπενθυμίζω ότι ο νόμος αυτός που διέπει τη ραδιοτηλεόραση στην Κύπρο είναι σχετικά πρόσφατος. Θα πρέπει σε κάποια στιγμή να γίνει ένας απολογισμός και να δούμε αν όντως ο νόμος αποδίδει, αν εφαρμόζεται και πόσο εφαρμόζεται. Γι' αυτό εγώ θα εισηγούμουν στην επιτροπή Εσωτερικών σε κάποια στιγμή να εξεταστεί αφ' εαυτού το θέμα και για την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, διότι έχουμε κι εμείς πληροφορίες και είναι αλήθεια ότι δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι δεν επιβάλλονται ποινές. Έχουν επιβληθεί στο πρόσφατο παρελθόν ποινές που για τα κυπριακά δεδομένα τουλάχιστο θα θεωρούνταν μεγάλες, πλην όμως υπάρχει πάντα ο προβληματισμός, που δεν είναι

κυπριακός, είναι διεθνής, αν αυτή είναι η σωστή μέθοδος και αν αποδίδει. Η κ. Θεοχάρους έκανε μία νύξη και αναφορά στο ότι δεν είναι πάντα με τις χρηματικές ποινές που μπορεί να προλάβουμε κάποια πράγματα.

Εγώ θα ήθελα να δω να συζητείται και να έρθει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και να μας εξηγήσει προβλήματα στην εφαρμογή των κανονισμών, ναι, διότι υπάρχουν κανονισμοί που δεν εφαρμόζονται και ουδέποτε εφαρμόστηκαν. Άκουσα και το συνάδελφο τον κ. Πουργουρίδη να λέει ότι μερικοί καναλάρχες θα ήθελαν να κάνουν ό,τι θέλουν και δεν έχουν καμία διάθεση να υπάγονται σε κανόνες. Υπενθυμίζω ότι το σύνολο των καναλαρχών στην Κύπρο είναι μερικοί καναλάρχες. Και θέλω να θεωρήσω ότι ο συνάδελφος είπε ότι όλοι οι καναλάρχες θα ήθελαν να κάμνουν πράγματα τελείως διάφορα από αυτά που προβλέπει ο νόμος. Βεβαίως το ξέραμε αυτό και γι' αυτό έγινε ο νόμος. Και είναι μέσα στους κανόνες του παιχνιδιού. Και υπογραμμίζω και αυτό που για ακόμα μια φορά υπενθύμισε ο συνάδελφος ο κ. Κατσουρίδης. Θυμούμαι παλιά, κύριε Πρόεδρε, τότε δεν ήσασταν Πρόεδρος της Βουλής, αλλά είχατε κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου ως προς την αδυναμία, την ομολογουμένη αδυναμία της πολιτικής τάξεως να ελέγξει αυτό το χώρο της δημοσιότητας και της μαζικής ενημέρωσης, που δυστυχώς είχε στηθεί και είχε στήσει τους κανόνες του παιχνιδιού προτού να υπάρχουν κανόνες δικαίου.

Άρα λοιπόν είναι η ώρα να κάνουμε έναν απολογισμό και, ναι, εκεί όπου μπορούμε, να επιφέρουμε τροποποιήσεις, διότι εγώ είχα συμμετάσχει στη διαδικασία όταν φτιάξαμε τον πρωτογενή νόμο και είχαμε πολλά ερωτηματικά και είχαμε αφήσει πράγματα να τα δούμε μετά. Και ίσως να είναι τώρα η ώρα να γίνει ένας απολογισμός, νομίζω όμως ότι δεν είναι η ευκαιρία ο προϋπολογισμός. Να μου επιτρέψει ο συνάδελφος να πω ότι δεν είναι χαράμι αυτά τα λεφτά. Χρειάζεται να λειτουργεί η Αρχή, πρέπει να είναι εκεί και είναι στη δική μας δικαιοδοσία, αν θέλουμε, να την

κάνουμε να δαγκώνει, όπως καθιερώθηκε να λέμε για άλλες Αρχές που επίσης δεν μπόρεσαν να επιβάλουν την πυγμή τους εκεί όπου θα έπρεπε.

Τελειώνω λέγοντας ότι, ναι, υπάρχει η εντύπωση και στην κοινή γνώμη, και πρέπει να έχει μία βάση, ότι υπάρχει ένας εκτραχηλισμός του τηλεοπτικού ειδικότερα προϊόντος και ότι πράγματα σήμερα φεύγουν κάπως από τον έλεγχο. Δε λέω ότι αυτό το πράγμα είναι θέσφατο. Είναι όμως η ευκαιρία να το συζητήσουμε και να το κρίνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Με την άδειά σας από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα είμαι πολύ σύντομος. Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να κατανοήσουμε ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης διάγει τη νηπιακή της ηλικία και επιπλέον πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι έχει να αντιμετωπίσει πολύ ισχυρά κέντρα εξουσίας, ίσως πιο ισχυρά και από εμάς κάποτε τους βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα πιο ισχυρά, κύριε Ματσάκη. Σίγουρα, εκατό τοις εκατό.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Σίγουρα πιο ισχυρά, οπότε πρέπει να είμαστε λίγο πιο επιεικείς στην κρίση μας. Ναι, έχει αδυναμίες, αλλά χρειάζεται τη στήριξή μας. Και αν θεωρούμε ότι είναι χαράμι, κατά το συνάδελφο τον κ. Περδίκη, τα λεφτά που θα τους δώσουμε και δεν τους τα δώσουμε, τότε δεν έχουμε καμία ελπίδα να αναβαθμίσουμε το ρόλο που παίζει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης στα δρώμενα του τόπου.

Επίσης πιστεύω ότι είναι άδικο να κάνουμε σύγκριση με αντίστοιχους οργανισμούς άλλων χωρών, για παράδειγμα της Αγγλίας, οι οποίες έχουν τους αντίστοιχους οργανισμούς για πολλές πολλές δεκαετίες. Εμάς η δική μας Αρχή Ραδιοτηλεόρασης

“προχθές” ξεκίνησε να λειτουργεί. Γι’ αυτό πρέπει να υποστηρίξουμε την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ναι, πρέπει να δούμε τις αδυναμίες της, να δούμε αν μπορούμε να τη βοηθήσουμε να ξεπεράσει κάποια προβλήματα που έχει, αλλά οπωσδήποτε πρέπει να υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν είμαι μέλος της επιτροπής Εσωτερικών, από την όλη συζήτηση όμως έχω κρίνει ότι το όλο θέμα, που έχει άμεση σχέση με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, είναι τεράστιο. Αν ο συνάδελφος κ. Πουργουρίδης έχει πει προηγουμένως ότι οι έμποροι ναρκωτικών είναι αυτοί που μπορεί σωματικά να επηρεάζουν, για παράδειγμα, την κυπριακή κοινωνία, εγώ λέω ότι αυτά τα οποία επιδεικνύονται και δείχνονται καθημερινά από τηλεοράσεως είναι χειρότερα από τα ναρκωτικά. Ας ρωτήσουμε και ας διερωτηθούμε οι συνάδελφοι που έχουμε παιδιά μικρής ηλικίας τι παρακολουθούν ανεξέλεγκτα, τι παρουσιάζονται στα κανάλια. Εγώ προσωπικά έχω γίνει δέκτης πολλών απόψεων αρνητικών όσον αφορά αυτό το σημείο. Τώρα, αν η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι σε νηπιακή ηλικία, υπάρχουν οι κανόνες βάσει των οποίων πρέπει να λειτουργεί. Αν όμως δεν μπορεί να αντεπεξέλθει, τότε πρέπει η επιτροπή Εσωτερικών να ξανασυζητήσει το θέμα αυτό της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης. Εμείς προσωπικά, ως Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, θα τηρήσουμε αποχή στην όλη υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης και η κ. Θεοχάρους.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δευτερολογώ, κύριε Πρόεδρε, και πρέπει να είμαι πολύ σύντομος. Πολύ γρήγορα λοιπόν, πάρα πολύ γρήγορα.

Αν είχαμε μπροστά μας ένα νήπιο που περιμένει να βγάλει δόντια για να δαγκάσει, όπως είπαν προηγούμενοι συνάδελφοι, να του δίνουμε όσο γάλα θέλει και όση τροφή.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

“Φαρίν Λακτέ”!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

“Φαρίν Λακτέ”! Όμως -και σας λέω έχουμε προσωπική αντίληψη και να μη σας τύχει, σας το εύχομαι- δεν πρόκειται για ένα νήπιο που περιμένει να δαγκώσει. Πρόκειται για έναν ξεδοντιάρη γέρο, που δεν πρόκειται να του φυτρώσουν ποτέ δόντια. «Το κλίμα είναι ζαβό, τρώει το τζαι η τσούρα», λέει η παροιμία. Να μη σας τύχει. Και εμάς μας έχει τύχει, αγαπητοί συνάδελφοι, να βρεθούμε στο ίδιο τραπέζι με τον καναλάρχη, τον όποιο καναλάρχη. Εκοντέψαν να μας βγάλουν από παραπνοημένους κατηγορουμένους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας βγάλουν τα δόντια σας!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να μας κάμουν κατηγορουμένους, ότι φταίμε που φέραμε τον “καημένο” τον καναλάρχη κατηγορούμενο. Αυτό δεν είναι ένα παράδειγμα: είναι πολλά. Δε φταίει μόνο η έλλειψη πόρων. Δε φταίει μόνο, ίσως, το ισχνό νομικό πλαίσιο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς τι να πούμε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Φταιν πολλά άλλα πράματα με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και πρέπει να το δούμε, να το καταλάβουμε, τζαι να βάλουμε το χέρι μας επί τον τύπον των ήλων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Θεοχάρους, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να του βάλουμε μια σιαγόνα του καρχαρία του κ. Περδίκη!

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Παρ' όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Περδίκης απολαμβάνει μιας πολύ γαλαντόμας συμπεριφοράς από μέρους των καναλαρχών! Δεν μπορεί να έχει παράπονο. Ήθελα να πω, τελειώνοντας, ότι εκείνο που πιθανόν να μη γνωρίζουμε εδώ πέρα -και ας μη θεωρηθεί ύβρις προς τον κυπριακό λαό- είναι ότι οι κατά τεκμήριο μεγαλύτερες σαχλαμάρες που προβάλλει η κυπριακή τηλεόραση απολαμβάνουν και της μεγαλύτερης δημοτικότητας, σύμφωνα με τις μετρήσεις που έρχονται στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης. Αυτό να το έχετε πάντοτε υπόψη σας, όταν κρίνετε την Αρχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Φυττή, θέλατε το λόγο;

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ νομίζω πρέπει να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης ήρθε στην

επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και για δυο-τρεις ώρες είχαμε εκεί μια χρήσιμη ανταλλαγή απόψεων. Και μας έφεραν και ένα τπόππιν καταγγελιών και εξετάσεων που έκαναν και τα πρόστιμα που επέβαλαν.

Ο κυπριακός λαός, το κάθε άτομο, δικαιούται να πάρει τηλέφωνο στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και να καταγγείλει ότι στην τάδε ταινία είχε έξι βρισιές και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, με βάση το νόμο, οφείλει να το εξετάσει. Όμοια, μπορεί να καταγγείλει ότι είχε άσεμνες σκηνές, ότι είχε σεξουαλικές σκηνές και ούτω καθεξής. Το καθετί μπορεί να το καταγγείλει ο κυπριακός λαός σ' αυτή την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και αυτή οφείλει να το μελετήσει και να επιβάλει πρόστιμο και στο "Λόγο" και στο "Μέγα" και στο "Σίγμα" και στο καθετί. Εκεί είδαμε πολλές ποινές, και μάλιστα αυστηρές ποινές. Αυτό είναι μια πρόοδος.

Όμως είναι πράγματι νεαρή η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης. Ας της δώσουμε την ευκαιρία να προχωρήσει και να μη λέμε ότι είναι άδικο τα λεφτά μας και είναι άδικο αυτό και να χάνουμε το χρόνο μας πάνω σε κριτική, η οποία είναι βέβαια καλόπιστη, αλλά πρέπει να δούμε και τις δυσκολίες. Κάθε αρχή είναι και δύσκολη. Εγώ έχω προσέξει ότι έχουν σταματήσει οι σεξουαλικές σκηνές στις ταινίες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Λόγω ίσως του ότι τιμωρούνται.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Συζητούν μεγαλοφώνως.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Έχουν σταματήσει. Δε βλέπω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ θερμά!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Μπορεί να μας φέρνουν σαπουνόπερες, οι οποίες υποβιβάζουν το επίπεδό μας, αλλά εκείνα τα οποία βλέπαμε πριν δυο-τρία χρόνια έχουν σταματήσει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εξαρτάται είναι ώρα βλέπεις τηλεόραση, κύριε Φυττή!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Προφανώς, λόγω της ηλικίας του, μόνο τα Μίκυ Μάους βλέπει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα να πω ότι δε συμφωνώ με το ότι το νομικό πλαίσιο είναι πολύ ισχνό. Δεν είναι. Με βάση τα ευρωπαϊκά δεδομένα, συγκρινόμενο, είναι από τα ισχυρότερα. Αλλά και εμείς οι ίδιοι που μετέχουμε σ' αυτό το σώμα να μην παραβιάζουμε το νόμο και να δίνουμε το κακό παράδειγμα. Και ο νόών νοείτω. Η

επιτροπή όμως θέλω να σας πληροφορήσω ότι έχει αποφασίσει, συζητώντας τους προϋπολογισμούς, να καλέσει την Αρχή για μια γενική και εφ' όλης της ύλης συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έσκει ώρα που σφίγγομαι να μεν μιλήσω για το θέμα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θέλω μόνο να πω ότι όσα προβλήματα υπάρχουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονικά έντζε πρέπει να σας δώσω το λόγο. Είστε καναλάρχης!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όσα προβλήματα υπάρχουν....

Η σιωπή που επακολούθησε του σχολίου σας ήταν γιατί σκέφτηκα αν θα έπρεπε να πω ποιος έν' ο καναλάρχης και ποιος όχι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν θα έπρεπε να ονομάσω...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως, όποιος και αν είναι, το ρόλο του καναλάρχη δυστυχώς δεν τον παίζει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΟΥ

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι, για να εξηγούμαστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εν του επιτρέπουμε κιόλας εύκολα, κύριε Πρόεδρε!

Όσα προβλήματα υπάρχουν, αγαπητοί συνάδελφοι, ξεκινούν από το γεγονός ότι αυτή η πολιτεία επέτρεψε πρώτα να δημιουργηθεί ο πατέρας και μετά το παιδί. Δημιουργήθηκαν πρώτα τα κανάλια και μετά αυτός που θα τα ελέγξει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έν' ανάποδα που θέλεις να πεις.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, έν' έτσι που τα λέω εγώ που έν' το σωστό. Λοιπόν, αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι η Βουλή τρέχει πίσω από τα γεγονότα και έχει δημιουργήσει την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, για να ελέγξει. Επειδή υπάρχει μια βασική αρχή στη δημοσιογραφία, δεν μπορεί να μην ισχύει κυρίως γι' αυτούς που ελέγχουν τη δημοσιογραφία, άρα για την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, που λέει ότι... Βεβαίως παραβιάζεται από όλους μας αυτή η αρχή, ως μέλος της οικογένειας της δημοσιογραφίας το λέω τούτο. Λέει λοιπόν η αρχή: «Απαγορεύεται ο δημοσιογράφος να παίρνει οποιοδήποτε, ελάχιστο έστω, δώρο, ούτε γεύμα, από τους εξουσιάζοντες». Ε! και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης θα

πρέπει να προσέχει η όποια επαφή αναπτύσσει με τους καναλάρχες να είναι σε πλαίσια επαγγελματικά και εκεί που έχει προβλήματα να αποτείνεται άμεσα στη Βουλή, για να δούμε πώς μπορεί η Βουλή να συντρέξει το έργο της. Αλλά επιπρόσθετα -και κλείνω με τούτο- εκεί που είναι σημαντική η παραβίαση -και υπήρξαν σημαντικότερες παραβιάσεις του κώδικα- η Αρχή οφείλει λίγο παραπάνω να δείξει την ενόχλησή της, τη δύναμή της. Και θα βρει εδώ υποστήριξη. Η κατακλείδα που οφείλω να πω είναι τούτο: Υπάρχουν καναλάρχες που διεκδίκηση ότι «στη Βουλή θα έχω τη δική μου κοινοβουλευτική ομάδα»! Ήρθε το θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών και ζήτησε η επιτροπή Εσωτερικών -αμέσως μετά τις βουλευτικές εκλογές- κατάλογο όλων των παρουσιάσεων από όλα τα μέσα ενημέρωσης, για να δούμε ποια κανάλια παρουσίασαν εξήντα φορές τον κύριο Κάπα και μια φορά κάλεσαν τον κύριο Θήτα...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και καμία φορά τον κ. Θήτα, όχι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Μιλούν όλοι μαζί.)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, τον κάλεσαν μια φορά και δεν πήγε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ε! ήταν να τους δώσω και πιστοποιητικό; Δεν κατάλαβα!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και έμεινε το θέμα εκεί. Ε! αυτή η υπόθεση θα μας ξανάρθει, αν η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δε δείξει έγκαιρα τη θέλησή της να αντιδράσει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πριν κάτσεις, πες μας και ποια είναι η ομάδα του "Αστρα".

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τι εννοείς ομάδα; Ποδοσφαιρική;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κοινοβουλευτική.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Στη Βουλή.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ε! φίλε, μα μακάρι να είχαμε εμείς...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ένα λεπτό. Επιτρέπει ο κύριος Πρόεδρος να απαντήσεις στην ερώτηση;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ε! εν ένεψε για το ανάποδο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Παρακαλώ. Παρακαλώ, είναι ενδιαφέρουσα η ερώτηση και περιμένουμε την απάντηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι ιδιοκτήτες καναλιών έκαναν την προσπάθεια προς όλες τις κατευθύνσεις. Εκεί που αποδεικνύεται η αντοχή και η ισχυρή πολιτική υπόσταση των πολιτικών ανδρών, είναι αν συμμετείχαν ή όχι. Εμείς

διατεινόμεθα ότι στη δική μας πλευρά δεν έγινε αυτό το πράγμα, αλλά στηρίζω απόλυτα την άποψη, μετά βεβαιότητας, ότι έγινε σε πολλούς άλλους χώρους.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είσαι “ο πιο δυνατός κρίκος”!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε μιλήσει για τον έλεγχο των δικών μας καναλιών, αλλά πρέπει να ξέρουμε ότι η τεχνολογία προτρέχει της νομοθεσίας της τοπικής και πολύ σύντομα και το τελευταίο νοικοκυριό θα έχει επιλογή να βλέπει πολλές εκατοντάδες καναλιών από όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων -έφυγε ο φίλος μου ο κ. Φυττής- συμπεριλαμβανομένων και σκηνών τις οποίες δε βλέπει πλέον από τα δικά μας κανάλια. Οπότε πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι “ο συναγωνισμός και ο ανταγωνισμός” για τις σαχλαμάρες, που όντως -συμφωνώ με την κ. Θεοχάρους- θα δείχνουν, θα είναι πολύ μεγαλύτερος και δε θα έχουμε κανένα τρόπο να τον ελέγξουμε με την τοπική νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δυο λόγια πριν ψηφίσουμε να μου επιτρέψετε και μένα. Θεωρώ δημιουργική τη συζήτηση η οποία έχει γίνει και ορθά προβλέπεται να γίνει ακόμα σε μεγαλύτερο βάθος συζήτηση. Είναι ένα θέμα το οποίο, κακά τα ψέματα, είτε συνειδησιακά είτε άλλως πως, μας απασχολεί όλους, το πόσο δηλαδή θα εκπληρώσουμε την αποστολή μας απέναντι στον κυρίαρχο λαό, σε σχέση με τα μέσα εκείνα τα οποία είναι στα σπίτια μας και που,

θέλουμε δε θέλουμε, διαπαιδαγωγούν, με τον τρόπο που διαπαιδαγωγούν, τα παιδιά μας. Ο πιο σημαντικός πόλος αντίστασης, κατά τη δική μου την εκτίμηση, λέγω λίγο απόλυτα, δεν είναι η ραδιοτηλεόραση, δεν είναι η επιτροπή, πώς τη λέμε, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης: είμαστε εμείς οι ίδιοι: τα πολιτικά κόμματα, οι βουλευτές, οι πολιτικοί παράγοντες. Αν εμείς γινόμαστε συμμετοχοί στο όποιο παιχνίδι...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Και όσο κακόγουστο κι αν είναι, ας μη μεμφόμαστε καμία Αρχή. Η Αρχή έχει καθήκον να παρεμβαίνει και έχει καθήκον να “νηστεύκει”, κατά τον Τάκη Χατζηγεωργίου. Αλλά πιστεύω ακράδαντα ότι, για να μπορούμε να ελέγχουμε, που αυτός είναι ο ρόλος μας, θα πρέπει να είμαστε οι πιο καθαροί εμείς: οι πολιτικοί, τα πολιτικά κόμματα, οι βουλευτές.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ να χειροκροτήσω. Να μου επιτρέψετε να χειροκροτήσω.

(Χειροκρότημα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραβιάζεις τον κανονισμό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν απαγορεύεται από τον κανονισμό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παραβιάζεις τον κανονισμό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ε! διότι αυτά χρειάζεται να τα λέμε και ως Βουλή και από εκείνο το επίσημο βήμα που κάθεστε αυτή τη στιγμή. Ναι, εμείς είμαστε η αντίσταση, αν θέλουμε να είμαστε. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, πάρα πολύ.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού 442.899,00 λιρών για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανέννας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 5 και 6 δεν είναι έτοιμα.

Το θέμα υπ' αριθμόν 7 είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Κώστας Παπακώστας

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Λευτέρης Χριστοφόρου

Γιώργος Βαρνάβα

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Ιανουαρίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό

αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών, της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, της ΠΕΠ και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η έγκριση του Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το 2002, που προβλέπει έξοδα ύψους £4.660.063 και έσοδα ύψους £4.696.750.

Ειδικότερα, οι δαπάνες του εν λόγω προϋπολογισμού αφορούν:

- αποδοχές προσωπικού
- έξοδα λειτουργίας γραφείου
- μίσθωση υπηρεσιών
- αντιμισθία προσωπικού για υπηρεσίες που παρέχονται στο Ταμείο Τ/Κ Περιουσιών
- διάφορα έργα (επιδιορθώσεις κτιρίων)
- ανέγερση επαγγελματικής στέγης σε Τ/Κ γη για εκτοπισθέντες - έργα υποδομής
- τέλη αποχετεύσεων
- σύνδεση με αποχετευτικά συστήματα Τ/Κ περιουσιών
- αγορές μηχανοκίνητων οχημάτων και άλλων μηχανημάτων
- επιδιόρθωση και βελτίωση Τ/Κ κατοικιών και εγκατάσταση θερμοσιφώνων
- συντήρηση και λειτουργία Τ/Κ διατρήσεων
- επιδιόρθωση και συντήρηση Τ/Κ καταστημάτων και άλλων υποστατικών επαγγελματικής στέγης
- επιδιόρθωση, συντήρηση και καθαριότητα Τ/Κ αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων
- καθαριότητα ανοικτών χώρων σε Τ/Κ συνοικίες εντός των πόλεων
- αυτοστέγαση σε Τ/Κ περιουσίες σε χωριά

- διάφορα άλλα έξοδα.

Από τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του ίδιου προϋπολογισμού, ποσό ύψους £3.500.000 αποτελεί κυβερνητική χορηγία και τα υπόλοιπα θα προέρχονται κυρίως από την είσπραξη ενοικίων, πώληση νερού και από διάφορες άλλες πηγές.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί λεπτομερώς για τη λειτουργία, το έργο και τους στόχους του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και να υποβάλει εισηγήσεις για σκοπούς βελτίωσης της όλης λειτουργίας του Ταμείου αλλά και της αύξησης των εσόδων του.

Η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, κατέληξε ομόφωνα στις ακόλουθες επισημάνσεις και βελτιωτικές εισηγήσεις αναφορικά με την καλύτερη διαχείριση και αύξηση των εσόδων του Ταμείου Τουρκοκυπριακών περιουσιών:

- Επιβάλλεται να δοθεί άμεση προτεραιότητα στις επιδιορθώσεις και στα έργα συντήρησης των Τουρκοκυπριακών κατοικιών, καθώς και στη στελέχωση κατά ικανοποιητικό τρόπο των συνεργείων, για να ανταποκρίνονται στις μεγάλες ανάγκες που υπάρχουν.
- Να εξεταστεί από τους αρμοδίους το θέμα αύξησης των εισπραττόμενων ενοικίων για τα Τουρκοκυπριακά καταστήματα ύστερα από διαπραγματεύσεις με την ΠΟΒΕΚ, η οποία, όπως διαπιστώθηκε, αντικρίζει θετικά το όλο θέμα και ήδη έχει προβεί και σε συγκεκριμένη πρόταση για αύξηση των εν λόγω ενοικίων.

Για το ίδιο θέμα επιβάλλεται επίσης να μελετηθούν παράλληλα και οι περιπτώσεις των λεγόμενων “θέσμιων” ενοικιαστών που δεν είναι πρόσφυγες και είχαν συνάψει ενοικιαστήριο έγγραφο απευθείας με τον Τ/Κ ιδιοκτήτη, ώστε να εξευρεθούν και στις περιπτώσεις αυτές τρόποι αύξησης των ενοικίων, τα οποία είναι απαραίτητα χαμηλά σε σχέση με τα αγοραία ενοίκια.

- Να καταβληθεί προσπάθεια τόσο από πλευράς του Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών όσο και από πλευράς άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα είναι το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για προώθηση σχεδίου αξιοποίησης των ακατοίκητων Τουρκοκυπριακών κατοικιών σε Τουρκοκυπριακά χωριά, οι οποίες με τις αναγκαίες επιδιορθώσεις να παραχωρούνται σε εργαζομένους για σκοπούς αναψυχής.
- Επιβάλλεται αυστηρότερη τήρηση της νομοθεσίας που αφορά τις εξώσεις από Τουρκοκυπριακή ακίνητη περιουσία, ώστε να αποφεύγονται τα φαινόμενα υπέρβασης εξουσίας σε ορισμένες περιπτώσεις ή εφαρμογής της σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις, με αποτέλεσμα να συνεχίζονται οι υφιστάμενες και καταγραμμένες παρανομίες.

Όσον αφορά τις δαπάνες που προβλέπονται κάτω από το Κεφάλαιο 03.50.22.0 και άρθρο 330 του υπό συζήτηση προϋπολογισμού που αφορά τη Μίσθωση Υπηρεσιών του Νομικού Συμβούλου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, η επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να δεσμεύσει με σχετική σημείωση το σχετικό κονδύλι, έτσι ώστε μετά την 31η Μαΐου 2002, ημερομηνία που λήγει το υφιστάμενο συμβόλαιο του Νομικού Συμβούλου, καμία δαπάνη να μη διενεργηθεί χωρίς την εκ των προτέρων ενημέρωση και έγκρισή της από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή, αφού τροποποίησε τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου για την έγκριση του Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που θα πω δυο λόγια είναι γιατί στην έκθεση γίνονται σοβαρές επισημάνσεις και θα έπρεπε να ακουστούν και εδώ στην ολομέλεια, γιατί αφορούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν θα μιλήσετε εν εκτάσει, σας παρακαλώ να 'ρθείτε στο βήμα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε θα μιλήσω πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο ένα δεκάλεπτο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ε, διότι έτσι γίνεται συνήθως τζαι... Ορίστε, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αφορούν είκοσι χιλιάδες οικογένειες που κατοικούν σε τουρκοκυπριακές κατοικίες και οι διαπιστώσεις είναι ότι η συντήρηση η οποία γίνεται, δεδομένου ότι και η πιο νέα κατοικία είναι τριάντα πέντε ετών, δεν είναι επαρκής και χρειάζεται ένα καλύτερο πλαίσιο.

Δεύτερο που χρειάζεται είναι η πλευρά η κυβερνητική να σεβαστεί τις συμβουλευτικές επιτροπές, την κεντρική που πρέπει να καθοδηγήσει, στην οποία συμμετέχουμε όλοι μας, αλλά και τις επαρχιακές, για να γίνεται σωστότερη κατανομή των κλήρων και των κατοικιών.

Το τρίτο είναι οι παρανομίες που εμφανίζονται στο χώρο τον τουρκοκυπριακό, που είναι παραδεχτές, αλλά δεν πατάσσονται. Και αυτό είναι απαράδεκτο! Και υπάρχει και η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος εδώ. Και είναι και το θέμα των λεγόμενων θέσμιων ενοικιαστών που είναι μία πρόκληση, για την οποία συναντούμε ακόμα και την άρνηση της γενικής εισαγγελίας, για να διορθωθεί ή να παταχθεί.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που αύριο η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή θα ευρίσκεται εις τη Λεμεσό, εις την τουρκοκυπριακή συνοικία, το πρωί, για να δει επιτόπου και στην παρουσία του υπουργού τα ζητήματα που απασχολούν τη συνοικία. Γιατί, πέραν αυτού, είναι και η εύκολη λύση οι τουρκοκυπριακές περιουσίες για γκετοποίηση και τοποθέτηση σφραγίδας σε οικογένειες καθ' όλα αξιοπρεπείς, αλλά που δεν έχουν το χρήμα.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι πρέπει να πάρει τα μηνύματα της έκθεσης και η εκτελεστική εξουσία, έτσι που να βελτιωθούν όλ' αυτά τα ζητήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλον ότι είναι ομόφωνη η απόφαση της κοινοβουλευτικής επιτροπής Προσφύγων, θα συμφωνήσω πλήρως με τον πρόεδρο ότι σε αυτή την έκθεση, οποιοσδήποτε την έχει διαβάσει θα το διαπιστώσει, γίνονται κάποιες επισημάνσεις, δίνονται κάποια σοβαρά μηνύματα στην εκτελεστική εξουσία, τα οποία πρέπει να πάρει. Η επιτροπή συζήτησε βασικά και σε μία και σε δύο συνεδρίες της, αν δεν απατώμαι, το όλο θέμα και έχουμε ακούσει πάμπολλες απόψεις, όσον αφορά συγκεκριμένα τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Ένα σημείο το οποίο εγώ θα ήθελα να υπογραμμίσω είναι η μη σωστή αξιοποίηση και διαχείριση τουρκοκυπριακών κατοικιών οι οποίες βρίσκονται σε τουρκοκυπριακά χωριά. Έχουν γίνει μάλιστα και μέσω της επιτροπής Προσφύγων καταγγελίες ότι κατέχονται κατοικίες από μη δικαιούχους. Και μάλιστα ένα σημείο το οποίο η έκθεση της επιτροπής επισημαίνει είναι εκεί που κατέχονται κατοικίες από μη δικαιούχους η εκτελεστική εξουσία να χρησιμοποιήσει το δικαίωμα της έξωσης και να δοθούν οι κατοικίες αυτές σε δικαιούχους.

Επίσης, το θέμα το οποίο πάλι επισημαίνεται στην έκθεση της επιτροπής είναι το θέμα εκμετάλλευσης σε κάποιο βαθμό που προέρχεται από αυτούς οι οποίοι κατέχουν κάποια από τα υποστατικά τα τουρκοκυπριακά. Είναι αδιανόητο, κύριε Πρόεδρε, να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά. Ναι, έχουν δοθεί σε κάποιους οι οποίοι θέλησαν να επαναδραστηριοποιηθούν όσον αφορά τις εργασίες τους. Πολύ σωστά, τότε που δόθηκαν, γι' αυτά τα υποστατικά με τις τότε συνθήκες ορίστηκαν κάποια ενοίκια, αλλά αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή είναι αδιανόητο να βρίσκονται, για παράδειγμα, δύο καταστήματα δίπλα δίπλα στην ίδια οδό, το ένα, επειδή είναι τουρκοκυπριακό, να έχει £5 ενοίκιο και το άλλο, επειδή είναι ελληνοκυπριακό, να έχει £500, ενώ έχουν τις ίδιες ευκαιρίες και όρους εργασίας, κύριε Πρόεδρε.

Βασικά, τελειώνοντας, θέλω να πω ότι η επιτροπή έχει δώσει ακόμα ένα μήνυμα, το οποίο πρέπει να το πάρουν κάποιοι. Αφορά το θέμα του νομικού συμβούλου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Γι' αυτό το θέμα η επιτροπή πολύ ορθά έχει δεσμεύσει το σχετικό κονδύλι για το οποίο από το Μάιο και μετά θα χρειάζεται η έγκριση της επιτροπής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διερωτόμουν, ο φίλος μου ο Λευτέρης ο Χριστοφόρου έν' αδιάθετος τζι εν θα μιλήσει; Τι συμβαίνει; Λοιπόν, κύριε Χριστοφόρου, έχετε το λόγο.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα την αίσθηση ότι ενοχλούσε η φωνή μου, όταν ήσασταν κάτω! Έλπιζα ότι, όταν ανεβήκατε πάνω, δε θα ενοχλούσε η ηχώ και ο απόηχος της φωνής μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, αφού λέω, είναι δυνατό να μη μιλήσει; Εγώ επερίμενα ν' ακούσω τη φωνή σας, κύριε συνάδελφε!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ο κ. Πρόεδρος, πολύ ορθά είπε, γνωρίζοντας με πόσο πάθος και με πόση έντονη δραστηριότητα ο Δημοκρατικός Συναγερμός ασχολείται με τα θέματα των προσφύγων και δη με τα θέματα καλής διαχείρισης και χρηστής διοίκησης...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπεν το ο Πρόεδρος τούτο το πράμα; Έν' ο Πρόεδρος που έν' αδιάθετος, αν το είπε!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

...και επειδή...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

...και επειδή γνωρίζει πολύ καλά ότι το θέμα των τουρκοκυπριακών περιουσιών είναι ίσως το διαχρονικότερο σκάνδαλο, το σκάνδαλο των σκανδάλων για τον προσφυγικό κόσμο, που βρίσκεται στο Έβερεστ, όσον αφορά τη σωρεία των

παραβιάσεων, των παρατυπιών και των παρανομιών, ήταν επόμενο η επιτροπή ομοφώνως σ' αυτή την περίπτωση να κακίζει τα κακώς κείμενα.

Πρέπει να επισημάνω όμως ότι όλα αυτά κατά συρροή έγιναν τα πρώτα χρόνια μετά την εισβολή, όπου διαμοιράσθησαν τα ιμάτια των τουρκοκυπριακών περιουσιών, και ουσιαστικά τα τελευταία χρόνια απλώς γίνεται διαχείριση όλων εκείνων τα οποία συσσωρεύθηκαν ως σκάνδαλα, συσσωρεύθηκαν ως παρατυπίες εκεί όπου οι γαιοκτήμονες πρόσφυγες έγιναν ακτήμονες, οι ακτήμονες γαιοκτήμονες, εκεί όπου εκμεταλλεύτηκαν τις περιουσίες αυτοί που βρίσκονταν στις ελεύθερες περιοχές και είχαμε το τρανό και προκλητικό παράδειγμα μη πρόσφυγες να διαχειρίζονται και να παίρνουν τη μερίδα του λέοντος από τουρκοκυπριακές περιουσίες.

Είχαμε μετέπειτα όλ' αυτά τα οποία επισυνέβησαν και με την εμπλοκή του νομικού συμβούλου και πολύ ορθά ενήργησε η επιτροπή και σταμάτησε ένα άλλο σκάνδαλο το οποίο δημιουργήθηκε μέσα στο χώρο της διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Το μήνυμα όμως που πρέπει να στείλουμε σήμερα ομοφώνως είναι ότι δεν πρόκειται να ανεχθούμε περαιτέρω να παραβιάζονται αρχές, να παραβιάζονται κανόνες και κάποιιοι να εκμεταλλεύονται τις τουρκοκυπριακές περιουσίες προς ίδιον όφελος, χωρίς να τις αξιοποιούν και να τις εκμεταλλεύονται προς όφελος του προσφυγικού κόσμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο κ. Κατσουρίδης, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρέμβαση. Δε θέλω να κάνω κανενός το δικηγόρο, αλλά σίγουρα η δική μας πλευρά δε συμφωνεί με τη διαπίστωση του κ. Χριστοφόρου, ότι τα

πρώτα χρόνια, αμέσως μετά την εισβολή, έγιναν όλα αυτά τα οποία έχει περιγράψει, διότι ήταν τα πρώτα χρόνια ανοικοδόμησης, που έγινε ένα μικρό θαύμα σ' αυτό τον τομέα υπό την προεδρία του εθνάρχη Μακαρίου και νομίζω ότι μια εσωτερική τάση να φορτώνουμε σε κάποιο συγκεκριμένο άνθρωπο τα πάντα πρέπει κάποια στιγμή να σταματήσει· να μη μας διακατέχει μέχρι το τέλος της ζωής μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φυττής, παρακαλώ.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κι εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Πιθανό τα πρώτα χρόνια κάποιοι μη πρόσφυγες να πήραν κάποιες τουρκοκυπριακές περιουσίες και να τις εκμεταλλεύονταν και οι λεγόμενοι θέσμιοι πιθανό να κατοχυρώθηκαν τα πρώτα χρόνια, αλλά είναι τα τελευταία χρόνια που πουλιούνται οι τουρκοκυπριακές περιουσίες και τις χάνουν οι πρόσφυγες. Είναι τα τελευταία χρόνια που ενοικιάζονται σπίτια τουρκοκυπριακά σε διάφορα χωριά σε μη πρόσφυγες και τα φτιάχνουν για τουριστικά. Και είναι τα τελευταία χρόνια που χάνονται περιουσίες και ενοικιάζονται σε δήμους, σε υπεραγορές, σε σωματεία, σε χονδρικές αγορές και ούτω καθεξής.

Αυτά πρέπει να τα γνωρίζουμε και τα γνωρίζει ο κυπριακός λαός. Και γι' αυτό η επιτροπή Προσφύγων έχει μπροστά της το νόμο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και προσπαθεί να τον διορθώσει, να τον τροποποιήσει, ώστε ό,τι έχει μείνει επιτέλους στη διαχείριση της υπηρεσίας να παραμείνει για εκμετάλλευση από τους πρόσφυγες, οι οποίοι έχουν ένα ποκούμπιν -να το πούμε έτσι- ένα στήριγμα σ' αυτή την περιουσία, μέχρι την επιστροφή στις δικές τους περιουσίες.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η κ. Παπαδοπούλου.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, δεν είχα κατά νουν να μιλήσω, γιατί συνήθως, όταν είναι ομόφωνα τα θέματα και υπάρχει επισήμανση των βελτιώσεων που πρέπει να γίνουν και επισημαίνονται από όλους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'χετε υπόψη σας, συγνώμη, κυρία Παπαδοπούλου...

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... ότι στα ομόφωνα...

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Γίνεται πιο πολλή συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...θα περιμένετε περισσότερη συζήτηση.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ακριβώς! Θα πρέπει να επικεντρώσω την προσοχή μου στην άμεση ανάγκη για επιδιορθώσεις, διότι τα χρόνια μετά την εισβολή και την κατοχή έχουν γίνει είκοσι οκτώ και σίγουρα τα προβλήματα μέσα στους συνοικισμούς είναι τεράστια. Επισημαίνονται όχι μόνο εκεί που υπάρχουν τουρκοκυπριακά σπίτια, που θέλουν άμεση βελτίωση και επιδιόρθωση, γιατί οι στέγες είναι ετοιμόρροπες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες είναι πολλά, είναι και η γκετοποίηση που παρουσιάζεται στους προσφυγικούς συνοικισμούς και στις τουρκοκυπριακές συνοικίες.

Το γεγονός ότι αύριο θα επισκεφτούμε αυτούς τους τόπους είναι μια ένδειξη ότι όλοι νοιαζόμαστε για τους πρόσφυγες και σίγουρα από τις συχνές επισκέψεις που κάνουμε σε προσφυγικούς συνοικισμούς και σε τουρκοκυπριακές συνοικίες

διαπιστώνουμε ότι το προσφυγικό είναι τεράστιο θέμα και οπωσδήποτε εδώ θα πρέπει να επιδειχθεί και η πρόνοια και το κράτος δικαίου, για να αντιμετωπιστούν τα καυτά προβλήματα που με τη διαιώνιση του προσφυγικού προβλήματος εξακολουθούν να υπάρχουν και είναι πολύ πιο έντονα σήμερα που υπάρχει και σήψη και διαφθορά και εκμετάλλευση των τουρκοκυπριακών κατοικιών. Τα πρώτα χρόνια μετά την εισβολή αυτά δεν ήταν τόσο έντονα, γιατί υπήρχαν πιο δυνατές αντιστάσεις και ήταν λίγοι οι άνθρωποι που εκμεταλλεύονταν το συνάνθρωπό τους. Σήμερα οι πρόσφυγες τυγχάνουν άγριας εκμετάλλευσης και εδώ ακριβώς είναι και η παρέμβαση που ζητούμε για τους θέσμιους ενοικιαστές. Πιστεύω ότι η αυριανή επίσκεψη θα είναι ένα απτό άγγιγμα στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες και χρειάζεται βούληση από όλους, για να τους βοηθήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Ταραμουντάς, παρακαλώ.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, εξετάζουμε το πρόβλημα του προϋπολογισμού βασικά, αυτό το οποίο θέλω εγώ να τονίσω είναι ότι το πρόβλημα το οποίο υπάρχει στην περίπτωση του ταμείου είναι τα έσοδα και όχι τα έξοδα. Σε καμιά περίπτωση τα έσοδα δεν ανταποκρίνονται στα έξοδα, ενώ έπρεπε έτσι να συμβαίνει. Υπάρχουν πεντέμισι χιλιάδες κατοικίες, υπάρχουν εννιακόσιοι ανοιχτοί χώροι, υπάρχουν τριακόσιες χιλιάδες σκάλες γεωργικής γης, υπάρχουν άλλα δύομισι χιλιάδες καταστήματα από τα οποία λογικά θα έπρεπε να περιμένουμε έσοδα, ούτως ώστε να μπορούν να καλύπτονται σε κάποιο βαθμό τα έξοδα. Όμως βλέπουμε ότι σε καμιά περίπτωση τα καταβαλλόμενα ενοίκια δεν ανταποκρίνονται εις το νόμο. Ο νόμος προνοεί καταβολή 80% του αγοραίου ενοικίου, ενώ σε καμιά περίπτωση τα καταβαλλόμενα ενοίκια δεν ξεπερνούν το 20% και το 30%. Εδώ πρέπει να επικεντρωθούμε.

Είναι ένα ευρύ όμως θέμα, κύριε Πρόεδρε, και θα πρέπει να επανεξετάσουμε τη θέση μας σαν Βουλή απέναντι σ' αυτό το θέμα. Χαρακτηριστικά ν' αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, ότι, για να διατεθεί μία σκάλα γης, να ενοικιαστεί ή να παραχωρηθεί από το κτηματολόγιο για σκοπούς οποιασδήποτε ανάπτυξης, χρειάζεται άδεια του Υπουργικού Συμβουλίου. Εδώ μπορεί ο διαχειριστής τουρκοκυπριακών περιουσιών να διαθέσει και έχει διαθέσει τριακόσιες χιλιάδες σκάλες από μόνος του και τις περισσότερες φορές δε συμβουλευεται κανέναν. Έχει διαθέσει δυόμισι χιλιάδες καταστήματα με ελάχιστα ή καθόλου ενοίκια. Έχει παραχωρήσει εννιακόσιους ανοιχτούς χώρους, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για κάθε χρήση. Δε θα αναφέρω τις πεντέμισι χιλιάδες κατοικίες, γιατί στην περίπτωση των κατοικιών ασφαλώς δεν επιβάλλεται ενοίκιο.

Όσον αφορά την παράνομη κατοχή, κύριε Βαρνάβα, υπάρχει σαφέστατη πρόνοια στο νόμο που θεωρεί ποινικό αδίκημα την παράνομη κατοχή. Εάν θέλουμε όλοι να είμαστε νομοταγείς, να εφαρμόσουμε το νόμο. Εμείς προκαλούμε, εάν θέλετε, να εφαρμόσουμε το νόμο, για να δούμε πού υπάρχουν, πού δημιουργήθηκαν οι ευθύνες, κύριε Κατσουρίδη, ποιοι τα παραχώρησαν.

Όσον αφορά τη θέση του κ. Φυττή, το Υπουργείο Εσωτερικών από το '93 μέχρι σήμερα και η γενική εισαγγελία έχουν δώσει μόνο δέκα άδειες για πώληση τουρκοκυπριακής περιουσίας επί συνόλου πενήντα τεσσάρων, κύριε Φυττή. Οι υπόλοιπες σαράντα τέσσερις άδειες εδόθησαν σε άλλες κυβερνήσεις. Θα πρέπει απλά να επανεξετάσετε τα στοιχεία τα οποία έχετε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τα πωλητήρια, κύριε Ταραμουντά;

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, δεν αντιλήφθηκα την ερώτηση του κ. Κουλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προκαλέσατε, αν θέλει να σας απαντήσει, να σας απαντήσει.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τα πωλητήρια δε φαίνονται, κύριε Ταραμουντά. Αν έχεις υπόψη σου, είναι καλά να μας βοηθήσεις.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Τα πωλητήρια τα οποία υπάρχουν και θεωρούνται οι κάτοχοί τους ως θέσμιοι ενοικιαστές, κύριε Πρόεδρε, έχουν καταρτιστεί προ του 1974. Δεν φέρει κανένας ευθύνη γι' αυτό το σημείο. Είναι συμβάσεις μεταξύ ιδιωτών Τουρκοκυπρίων με ιδιώτες Ελληνοκύπριους. Κανένας δεν νομίζω να μπορεί να εφαρμόσει αυτή... Ποια πολιτική θέλει ο κ. Κουλίας να εφαρμόσουμε;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δεν με καταλάβατε καλά. Είναι τα πωλητήρια έγγραφα, συμβόλαια που αγοράζουν οι επιτήδειοι σήμερα και χτίζουν μέσα. Είναι αυτά τα οποία δεν φαίνονται και δεν αποτάθηκε κανένας στην αρμόδια αρχή, για να πάρει άδεια μεταβίβασης. Αναπτύσσουν αυτές τις περιουσίες δυνάμει πωλητηρίων εγγράφων.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Ξέρω πως από αυτά που δεν φαίνονται τα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, παρακαλώ, νομίζω αυτός ο διάλογος πρέπει να τερματιστεί.

Παρακαλώ, κύριε Ταραμουντά. Ορίστε.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν καταγγελίες και φήμες περί υπάρξεως συμφωνητικών εγγράφων μεταξύ Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων για την πώληση των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Κανένας, πιστεύω, δεν είναι σε θέση

να γνωρίζει την έκταση αυτού του φαινομένου. Εκ μέρους του διευθυντή του κτηματολογίου έχει αναφερθεί ότι τέσσερις συμβάσεις έχουν κατατεθεί στο κτηματολόγιο. Άρα, τουλάχιστον ως επίσημο στοιχείο, γνωρίζουμε την ύπαρξη τεσσάρων μόνο συμβολαίων. Ο κ. Κουλίας δεν ξέρω ποιες άλλες περιπτώσεις έχει υπόψη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω το εξής. Τα πρώτα χρόνια της προσφυγιάς λειτούργησε με κάποιες επιτροπές και με κάποιες ομάδες η προσπάθεια στήριξης του προσφυγικού κόσμου. Αδυναμίες υπήρξαν, λάθη έχουν γίνει. Ομόφωνα αυτή η Βουλή το 1989 ψήφισε μία νομοθεσία και αυτή η νομοθεσία μπήκε σε εφαρμογή. Κατά την εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας διαπιστώνουμε απροθυμία και έλλειψη πολιτικής βούλησης να παταχθούν αυτά τα οποία όλοι εδώ, ομόφωνα, λέμε και ονομάζουμε ότι είναι παρανομίες. Δεν είναι στο χέρι του κοινοβουλίου να τα πατάξει. Είναι στο χέρι της εκτελεστικής εξουσίας και τα έχει καταγραμμένα μετά από απαίτηση που έχουμε υποβάλει ως Βουλή. Συνεπώς, το θέμα του ποιος δεν προχωρά πρέπει να το αναζητήσουμε στο χώρο του κυβερνητικού σχήματος και της Γενικής Εισαγγελίας.

Σε ό,τι αφορά δε τα θέματα των ενοικίων, πρέπει να πω στον κ. Ταραμουντά ότι, πριν ακόμη γίνει βουλευτής, έγινε επί χρόνια συζήτηση σ' αυτό το κοινοβούλιο και ήτο η πολιτική θέση όλων μας τότε ότι ούτε οι καταστηματαρχες οι πρόσφυγες έπρεπε να υπερχρεωθούν με αυξημένα ενοίκια, ούτε οι κάτοικοι πρόσφυγες στις τουρκοκυπριακές κατοικίες έπρεπε να πληρώνουν οιονδήποτε ενοίκιο αλλά και οι κάτοχοι γεωργικών κλήρων δεν έπρεπε, πέραν ενός τύποις εικονικού ενοικίου για σκοπούς του νόμου, να επιβαρυνθούν με αυξημένα ή τρέχοντα ή αγοραία ενοίκια. Αυτή η θέση ήρθε από την

κυβέρνηση, την οποία όμως απέρριψε αυτή η Βουλή. Τώρα αν τίθεται από το συναγερμό θέμα να ξανασυζητήσουμε αυτό το θέμα, εμείς είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε, αλλά θα στηρίξουμε τα συμφέροντα του προσφυγικού κόσμου.

Σε ό,τι αφορά τις πωλήσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών, κύριε Πρόεδρε, μόνο μια κουβέντα. Ο ίδιος ο υπουργός έχει παραδεχτεί ότι τους τελευταίους τέσσερις μήνες έχουν αυξηθεί αυτές οι πωλήσεις κατά 200% μίνιμουμ απ' ό,τι όλα τα άλλα χρόνια μαζεμένα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Απλώς θα ήθελα να πω ότι στην παρέμβασή του ο συνάδελφος κ. Ταραμουντάς άφησε να αιωρείται ότι εάν εφαρμοστεί ο νόμος δεν θα είναι προς το συμφέρον κάποιων. Καλώ τον κ. Ταραμουντά και του λέω να εφαρμόσουμε τον νόμο. Οι μόνοι που δεν έχουμε να χάσουμε είμαστε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σαν δεξιός κρυπτοκομμουνιστής, όπως χαρακτηρίζομαι από κάποιους, με ενοχλεί αφάνταστα η πρακτική που κάποιιοι εξ ημών ακολουθούμε, όταν γίνεται μια διαπίστωση, η μια παράταξη να θεωρεί υποχρέωση να φορτώσει όλα τα κακώς έχοντα στην άλλη παράταξη και η άλλη παράταξη απαντώντας να φορτώσει όλα τα κακώς έχοντα στην άλλη παράταξη. Μ' αυτό τον τρόπο δεν αντιμετωπίζονται τα σκάνδαλα και οι παρατυπίες, τα οποία έχουν, δόξα τω Θεώ, πολλά να επιδείξουν οι τουρκοκυπριακές περιουσίες από τότε που άρχισε να γίνεται η διαχείρισή τους.

Σημασία έχει τι κάνουμε σήμερα. Όλοι μαζί να δούμε με ποιο τρόπο αυτά τα φαινόμενα του παρελθόντος, ανεξάρτητα αν έγιναν επί διακυβερνήσεως Γλαύκου Κληρίδη, Σπύρου Κυπριανού, Γιώργου Βασιλείου ή και Αρχιεπισκόπου Μακαρίου που ήταν Πρόεδρος τα δύο χρόνια, τα χρόνια τα πρώτα μετά την εισβολή, πατάσσονται επιτέλους. Αν υπάρχουν άνθρωποι που δεν είναι δικαιούχοι και κατέχουν τις περιουσίες, να τις επιστρέψουν. Αν υπάρχουν άνθρωποι που πήραν παράνομα οποιαδήποτε ωφελήματα, να τους τα τερματίσουμε και νομίζω ότι προς την κατεύθυνση αυτή πρέπει ο Πρόεδρος και τα μέλη της κοινοβουλευτικής επιτροπής Προσφύγων να συνεργαστούν με το σημερινό Υπουργό Εσωτερικών -που πρέπει να πω ότι βαρύνεται με τις λιγότερες, αν όχι με... Ο βίος και η πολιτεία του στο θέμα τούτο παίρνει καλή βαθμολογία- για να δούμε πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα.

Εγώ ενημερώνομαι ανελλιπώς για τα θέματα αυτά, πρέπει να πω, είτε από την υπηρεσία, είτε από τον Κίκη το Γιάγκου που κάθε λίγο μου παρουσιάζει κάποια στοιχεία που αποτελούν σκάνδαλα και παρατυπίες και τα ερευνούμε παρακάτω. Όντως υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών από πολλά χρόνια πίσω και συνεχίζουν μέχρι σήμερα. Αυτά πρέπει να τερματιστούν το ταχύτερο δυνατό και μόνο αν όλοι συνεργαστούμε χωρίς να θεωρούμε την παράταξή μας ανεύθυνη και χωρίς να προσπαθούμε να τα επιρρίψουμε η μια παράταξη στην άλλη, θα φέρουμε τα θετικά αποτελέσματα που θέλουμε να φέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Αγαπητέ Χρήστο, επειδή έκανες τη διευκρίνιση του κρυπτοκομμουνιστή, γλιτώνεις τον Κίκη. Τούτο το δίδυμο, το αλισβερίσι του να ενημερώνει ο ένας τον άλλο κτλ. και η σχέση που υπάρχει, εάν δεν έλεγες τώρα ότι έγινες κρυπτοκομμουνιστής... και να σου πω το μυστικό. Είναι ότι πηγες κοντά στο Χριστό. Χριστιανισμός και κομμουνισμός είναι κοντά - κοντά.

Λοιπόν, παρακαλώ ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν να πω ότι η παρέμβασή σας έσωσε τον Κίκη Γιάγκου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι είχα πρόθεση να πω άλλα, αλλά μετά την ομιλία του κ. Πουργουρίδη δεν θα τα πω απαντώντας στον κ. Ταραμουντά. Θα πω μόνο ότι κανένα πρόβλημα εμείς δεν έχουμε να εξεταστούν τα πράγματα από την ώρα που άρχισε να λειτουργεί αυτή η υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν. Κύριε Κληρίδη, συγνώμη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εδώ ακούσαμε προηγουμένως ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης ουσιαστικά θέλει άλλη αρχή να την επιβλέπει. Τώρα για τα τουρκοκυπριακά και πάλι νομίζω, αν μπορώ να συνοψίσω τη συζήτηση, είναι ότι θέλει άλλη αρχή να επιβλέπει την Αρχή των Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Με βάση αυτά τα λεχθέντα, νομίζω ότι μηνύματα δεν στέλλονται απλώς με συζητήσεις. Χρειάζεται μια πιο δυναμική βάση. Ενεργώντας με βάση την αρχή ότι εκείνος που πληρώνει το λαουτάρη διαλέγει και το τραγούδι και ότι η Βουλή είναι που εγκρίνει ή απορρίπτει προϋπολογισμούς, το μήνυμα πρέπει να είναι σαφέστερο, νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ να περάσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τ/Κ Περιουσιών ποσού £4.660.063 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31.12.2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας, Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

Υπάρχει. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 8 και 9 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμος του 2001» και «Οι περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της

διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών είναι η νομοθετική ρύθμιση στην Κύπρο της προστασίας των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, σύμφωνα με τις έννοιες και τους μηχανισμούς που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο προνοεί για την προστασία των δικαιωμάτων επί σχεδίων και υποδειγμάτων βιομηχανικών αντικειμένων ή χειροτεχνημάτων τα οποία καταχωρούνται στο Μητρώο Σχεδίων και Υποδειγμάτων που θα τηρείται στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη. Τα εν λόγω δικαιώματα γεννώνται με την υποβολή της αίτησης καταχώρησης, η οποία καταχωρείται στο βιβλίο αιτήσεων που τηρείται στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται τα τέλη που θα καταβάλλονται στα πλαίσια της σχετικής διαδικασίας για την προστασία των βιομηχανικών σχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία για το όλο θέμα, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων

Νόμος του 2002» και την έγκριση των σχετικών κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αντικείμενο προστασίας. Άρθρο 4.

Έκταση προστασίας. Άρθρο 5.

Εξαιρέσεις από την προστασία. Άρθρο 6.

Δημιουργός σχεδίου ή υποδείγματος. Άρθρο 7.

Δημιουργία σχεδίου ή υποδείγματος από περισσότερα του ενός πρόσωπα.

Άρθρο 8.

Σχέδιο ή υπόδειγμα στο πλαίσιο σχέσεως εργασίας ή άλλης σχέσεως. Άρθρο 9.

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα δικαιούμενα σε καταχώρηση σχεδίου ή υποδείγματος.

Άρθρο 10.

Μεταβίβαση δικαιωμάτων δυνάμει συμφωνίας ή κληρονομικής διαδοχής. Άρθρο

11.

Άδειες εκμεταλλεύσεως, συμβατικές, μη συμβατικές, άδεια στο Δημόσιο. Άρθρο

12.

Μητρώο - Αρχεία - Βιβλίο Αιτήσεων. Άρθρο 13.

Κατάθεση αιτήσεως. Άρθρο 14.

Προτεραιότητα. Άρθρο 15.

Αναβολή δημοσιεύσεως απόρρητων στοιχείων. Άρθρο 16.

Πιστοποιητικό καταχωρήσεως. Άρθρο 17.

Δικαιώματα από προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα. Άρθρο 18.

Περιορισμός δικαιωμάτων από προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα. Άρθρο 19.

Ανάλωση δικαιωμάτων. Άρθρο 20.

Διάρκεια της προστασίας. Άρθρο 21.

Αναγνωριστική αγωγή. Άρθρο 22.

Απόρριψη της αιτήσεως καταχωρήσεως ή ακυρότητα δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος. Άρθρο 23.

Προσβολή καταχωρημένου σχεδίου ή υποδείγματος. Άρθρο 24.

Ποινικές κυρώσεις. Άρθρο 25.

Τέλη. Άρθρο 26.

Σχέση με άλλες μορφές προστασίας. Άρθρο 27.

Σχέση με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Άρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 28;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 28 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε στους κανονισμούς και ρωτώ αν υπάρχει ένσταση να εγκριθούν.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Εγκρίνονται και οι κανονισμοί.

Για τα θέματα με τους αριθμούς 10 και 11 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001» και «Οι περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών Προϊόντων Ημιαγωγών (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών Προϊόντων Ημιαγωγών (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί στοχεύουν στην προστασία των τοπογραφικών προϊόντων ημιαγωγών, κοινώς γνωστών ως microchips, σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο, εισάγοντας έννοιες και μηχανισμούς που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την προστασία των προϊόντων αυτών.

Ειδικότερα, το παρόν νομοσχέδιο προνοεί για την προστασία των δικαιωμάτων τοπογραφικών προϊόντων ημιαγωγών που καταχωρούνται στο Μητρώο Τοπογραφιών, το οποίο θα τηρείται στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη. Τα εν λόγω δικαιώματα γεννώνται με την υποβολή της αίτησης καταχώρησης, η οποία καταχωρείται στο βιβλίο αιτήσεων που τηρείται στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται τα τέλη που θα καταβάλλονται για σκοπούς καταχώρησης τοπογραφίας προϊόντων ημιαγωγών, δημοσιεύσεις κ.λπ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του πιο πάνω νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001» και την έγκριση των σχετικών κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντικείμενο προστασίας. Άρθρο 3.

Δημιουργός τοπογραφίας - Καταθέτης αιτήσεως καταχώρησης. Άρθρο 4.

Δημιουργία τοπογραφίας από περισσότερα του ενός πρόσωπα. Άρθρο 5.

Τοπογραφία στο πλαίσιο σχέσεων εργασίας ή άλλης σχέσεως. Άρθρο 6.

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα δικαιούμενα σε καταχώρηση τοπογραφίας. Άρθρο 7.

Μεταβίβαση δικαιωμάτων δυνάμει συμφωνίας ή κληρονομικής διαδοχής. Άρθρο

8.

Αποκλειστικές άδειες εκμεταλλεύσεως. Άρθρο 9.

Άδειες εκμεταλλεύσεως: συμβατικές, μη συμβατικές, άδειες στο Δημόσιο. Άρθρο

10.

Μητρώο - Αρχεία - Βιβλίο Αιτήσεων. Άρθρο 11.

Κατάθεση αιτήσεως. Άρθρο 12.

Απόρρητο τοπογραφίας. Άρθρο 13.

Πιστοποιητικό καταχώρησης. Άρθρο 14.

Περιεχόμενο δικαιώματος. Άρθρο 15.

Περιορισμοί. Άρθρο 16.

Διάρκεια προστασίας. Άρθρο 17.

Αναγνωριστική αγωγή. Άρθρο 18.

Απόρριψη της αιτήσεως καταχώρησης ή ακυρότητα δικαιώματος εκ της τοπογραφίας. Άρθρο 19.

Προσβολή δικαιωμάτων εκ της τοπογραφίας. Άρθρο 20.

Ποινικές κυρώσεις. Άρθρο 21.

Τέλη. Άρθρο 22.

Σχέση με λοιπή συγγενική εσωτερική νομοθεσία. Άρθρο 23.

Διακριτική ένδειξη. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 24;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 24 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφικών Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Ναι, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω πως δεν είναι του 2001 ο νόμος αλλά του 2002 νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβάζω ό,τι βλέπω.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφού ψηφίζεται το 2002, πρέπει να είναι νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διορθωθεί και στον προηγούμενο νόμο. Είναι του 2002 και έχουμε διαβάσει 2001, γιατί έτσι γράφει εδώ. Εντάξει, να διορθωθεί και το ένα και το άλλο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Εγκρίνονται και οι κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της

εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5Α του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών βασικού νόμου, σκοπείται η προσθήκη της ουσίας «Νορεφεδρίνη» στην κατηγορία 1 του Παραρτήματος Ι και η διόρθωση του κωδικού αριθμού ΣΟ της ουσίας «Εφεδρίνη». Η προσθήκη της πιο πάνω ουσίας γίνεται για να εναρμονιστεί η νομοθεσία μας με τις ευρωπαϊκές οδηγίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει ένσταση, γιατί γίνεται προπαγάνδα συναδέλφου εδώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι όλων των πρόδρομων, δεν είναι του Πρόδρομου. Πρόδρομων, λέει.

Λοιπόν, δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 είναι «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλούμε όπως αναβληθούν για μια εβδομάδα οι συγκεκριμένοι κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί αναβάλλονται για την ερχόμενη εβδομάδα.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων που προορίζονται για Κτηνοτροφικούς Σκοπούς) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Διατήρηση Άγριων Ζώων σε Ζωολογικούς Κήπους) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται: «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων που Προορίζονται για Κτηνοτροφικούς Σκοπούς) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Διατήρηση Άγριων Ζώων σε Ζωολογικούς Κήπους) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγις Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2002. Στη

συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Και με τους δύο προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η ενσωμάτωση στην εσωτερική νομοθεσία σειράς οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε η νομοθεσία μας να εναρμονιστεί σε θέματα που αφορούν την ευημερία των ζώων με το λεπτομερή καθορισμό ειδικών θεμάτων για τη σωστή φροντίδα, στέγαση και μεταχείριση των ζώων από τον άνθρωπο.

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της βασικής νομοθεσίας περί Ευημερίας των Ζώων καθορίζονται οι απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται για την εκτροφή ζώων που προορίζονται για κτηνοτροφικούς σκοπούς, οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών ή διαχειριστών ζώων, ο τρόπος σταυλισμού και γενικότερα οι συνθήκες εγκατάστασης και εξοπλισμού.

Με τους δεύτερους προτεινόμενους κανονισμούς, που επίσης εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της βασικής νομοθεσίας για την ευημερία των ζώων, καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας των ζωολογικών κήπων και ειδικότερα οι προδιαγραφές και οι κτιριακές εγκαταστάσεις των χώρων αυτών, οι υποχρεώσεις της αρμόδιας αρχής για παρακολούθηση των συνθηκών λειτουργίας του ζωολογικού κήπου, οι απαιτήσεις για

ειδικές γνώσεις του προσωπικού και οι προϋποθέσεις για την έκδοση άδειας και λειτουργίας ζωολογικών κήπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού αντάλλαξε απόψεις με τους αρμοδίους για τις δυνατότητες εφαρμογής των πιο πάνω κανονισμών στη χώρα μας, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και των δύο πιο πάνω κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μια μικρή τοποθέτηση, αν μου επιτρέπτετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να με ακούσετε, κύριε Χριστοδουλίδη. Εσείς μπορεί να περιφρονάτε τα ζώα υπάρχουν κάποιοι που τα εκτιμούν όμως, ιδιαίτερα όταν έχουν ζωολογικούς κήπους όπως στη δική μου εκλογική περιφέρεια.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δόθηκε δυστυχώς μια διάσταση δημόσια, γι' αυτό παίρνω το λόγο. Κατά την άποψή μου ίσως να μην έπρεπε να δοθεί, γιατί δεν ήταν ακριβώς μέσα στα πλαίσια της συζήτησης που αφορούσε τα συγκεκριμένα νομοθετήματα, όταν ήταν στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Είναι αυτή η διάσταση, γιατί αυτό μετρούσε και στους δημοσιογράφους, σε σχέση με τις οικονομικές παροχές που πρέπει να δίδονται -ιδιαίτερα στην πόλη της Λεμεσού, η

οποία διατηρεί τον κατ' εξοχήν μεγαλύτερο ζωολογικό κήπο- για σκοπούς εκσυγχρονισμού και συμμόρφωσης με το κοινοτικό κεκτημένο.

Δεν παραθεωρώ, κύριε Πρόεδρε, ούτε έχω πρόθεση να κάμνω διολίσθηση της συζήτησης σε τομείς ή τμήματα που δεν αφορούν το νομοθέτημα. Όμως, επειδή αυτά τα ζητήματα ακούστηκαν από τις εφημερίδες και από τα κανάλια την επόμενη ημέρα, θέλω να πω το εξής -και ήδη υπάρχει και η τοποθέτηση του δημάρχου της Λεμεσού για το θέμα αυτό και νομίζω σε αυτό θα συμφωνήσουν όλοι οι συνάδελφοι- πως είναι καθήκον της πολιτείας, στα πλαίσια της εναρμόνισης, να ενισχύει αυτούς οι οποίοι διατηρούν είτε ιδιωτικούς είτε δημόσιους κήπους, όπως είναι η περίπτωση της Λεμεσού, κάτι που έχει βέβαια σχέση και με τον εξανθρωπισμό των συνθηκών των ζώων τα οποία κατοικούν μέσα στους κήπους αυτούς. Βέβαια έχει σχέση και με την ανάδειξη μιας πολιτιστικής ταυτότητας που όλοι επιδιώκουμε.

Θέλω να πω μόνο τούτο και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι εδώ ίσως ένα από τα στοιχεία που η εναρμόνιση δεν μπορεί να προχωρήσει, αν δεν υπάρξουν χρήματα. Σε άλλους τομείς μπορεί να προχωρεί ίσως χωρίς να είναι άκρως απαραίτητη η προϋπαρξη των χρημάτων. Ο ζωολογικός κήπος της Λεμεσού φθίνει και τείνει να εξαφανιστεί και τα ζώα τα οποία βρίσκονται εντός αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρό πρόβλημα σύμφωνα με τις γνωματεύσεις ειδικών που είναι κτηνίατροι, γιατί η πολιτεία έχει πρόβλημα να εξεύρει το περίπου μισό εκατομμύριο λίρες για σκοπούς μεταφοράς του ζωολογικού κήπου από εκεί που βρίσκεται, για να πάει κάπου αλλού.

Ήθελα να το τονίσω, γιατί δόθηκε η ευκαιρία μιας δημόσιας συζήτησης του θέματος -αν και δεν ήταν απόλυτα σχετικό- από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν έχουμε καμιά ένσταση να υποστηρίξουμε την ψήφιση των συγκεκριμένων κανονισμών, όμως θα ήθελα να εγείρω το μείζον θέμα της εφαρμογής των νόμων στην Κύπρο σε σχέση με τα ζώα. Νόμους έχουμε πολλούς και θα περάσουμε και άλλους πάρα πολλούς, είμαι σίγουρος γι' αυτό, γιατί με τη θέλησή μας ακολουθούμε το ευρωπαϊκό κεκτημένο, το οποίο είναι πλούσιο σε αυτό τον τομέα. Αυτό όμως που αποδεικνύεται στην πράξη είναι ότι δεν εφαρμόζουμε την υφιστάμενη ήδη νομοθεσία που αφορά την ευημερία των ζώων.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα προκύπτει από αυτούς τούτους τους κανονισμούς. Σε πολλές περιπτώσεις αναφέρεται η εφαρμογή του κώδικα πρακτικής που προνοείται από έναν προηγούμενο νόμο που αυτή η Βουλή ενέκρινε το 1994. Αυτός ο κώδικας πρακτικής από το 1994 μέχρι το 2000 δεν έχει συσταθεί, δεν υπάρχει κώδικας πρακτικής, σύμφωνα με το νόμο 46, παράγραφος 46 του '94 και ερχόμαστε με ακόμα ένα νόμο να αναφερθούμε σε έναν κώδικα πρακτικής που είναι ανύπαρκτος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτών που αναφέρθηκαν τώρα δα πριν λίγο, ο ζωολογικός κήπος της Λεμεσού, ο οποίος είναι ένα μίasma για την Κύπρο, μια προσβολή. Και δεν το λέω εγώ αυτό, ούτε είμαι ειδικός επί των ζώων, το έχουν πει Ευρωπαίοι εμπειρογνώμονες, οι οποίοι έχουν κατ' επανάληψη επισκεφθεί αυτό το ίδρυμα και πραγματικά το έχουν θέσει εκτός κάθε προδιαγραφής.

Πρέπει να σας πληροφορήσω ότι εκτός από το ζωολογικό κήπο της Λεμεσού, αυτή τη στιγμή η Κύπρος έχει γεμίσει από ιδιωτικούς ζωολογικούς κήπους οι οποίοι δε διέπονται από κανένα νομικό πλαίσιο, το οποίο να είναι τουλάχιστο στην πράξη εφαρμοσμένο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Διέπονται, αλλά δεν εφαρμόζεται.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, δεν εφαρμόζεται ουσιαστικά αυτό το πλαίσιο. Γι' αυτό πιστεύω ότι πέραν από την ψήφιση αυτών των κανονισμών, θα πρέπει αυτή η Βουλή με την ψήφιση αυτών των κανονισμών να στείλει προς την εκτελεστική εξουσία ένα πολύ δυνατό μήνυμα. Ότι απαιτούμε την εφαρμογή των νόμων και των κανονισμών που ψηφίζουμε ως Βουλή σε σχέση με την ευημερία των ζώων, είτε αυτά είναι παραγωγικά ζώα είτε πρόκειται για άγρια ζώα τα οποία βρίσκονται σε αιχμαλωσία είτε ζώα τα οποία λέγονται οικόσιτα ή κατοικίδια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λαμάρης. Θα μιλήσουν όλοι οι Λεμεσιανοί τώρα. Τώρα να δείτε είνταν πον' να γινεί. Εκάμετε την αρχή, κύριε Ερωτοκρίτου.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ και επαυξάνω με τα όσα έχουν αναφερθεί, ιδιαίτερα για το ζωολογικό κήπο της Λεμεσού, όμως οι υπερβολές πιστεύω πως δε βοηθούν ούτε το έργο ιδιαίτερα του δήμου Λεμεσού αλλά ούτε και τη δημιουργία στην κοινή γνώμη της καλύτερης και της πιο πραγματικής εικόνας που συμβαίνει. Ο δήμος Λεμεσού χρησιμοποιεί κονδύλια από τον προϋπολογισμό του κατά δεκάδες χιλιάδες λίρες και είναι γνωστό. Υπήρξε χρονιά που δαπανήθηκαν £150.000 για το ζωολογικό κήπο χωρίς βέβαια να μπορούν να γίνουν εκείνες οι βελτιώσεις, ώστε πραγματικά να ανταποκρινόμαστε στις συνθήκες που πρέπει να υπάρχουν για τους ζωολογικούς κήπους.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η μεταφορά του ζωολογικού κήπου, η οποία εκκρεμεί εδώ και χρόνια. Και για να μεταφερθεί πρέπει η κυβέρνηση να βοηθήσει την

τοπική αρχή στην εξεύρεση και παραχώρηση γης, ώστε πραγματικά ο μεγαλύτερος και μοναδικός στο είδος του ζωολογικός κήπος που υπάρχει στον τόπο μας να βρει τη θέση που του αρμόζει, για να μπορέσει να προσελκύει ντόπιους και ξένους επισκέπτες. Γι' αυτό νομίζω ότι η καλύτερη βοήθεια που μπορούμε να δώσουμε είναι η πίεση προς τη σωστή κατεύθυνση, προς την κυβέρνηση, για να βρεθεί και ο χώρος αλλά και τα κονδύλια, ώστε να μεταφερθεί με το σωστό τρόπο ο ζωολογικός κήπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Δεν έχω ούτε εγώ εκλογή παρά να συμφωνήσω με τους συνάδελφους βουλευτές από τη Λεμεσό όσον αφορά το ζωολογικό κήπο. Να πω βεβαίως ότι είχαμε το παράδειγμα του ελέφαντα της Λεμεσού ο οποίος πέθανε σε εφηβική για ελέφαντες ηλικία, πάσχοντας μάλιστα από σοβαρή αρθρίτιδα και υπέφερε για πολλά χρόνια μέχρις ότου πεθάνει. Ολόκληρος ο ζωολογικός κήπος της Λεμεσού πεθαίνει σιγά σιγά. Δεν αναπληρώνονται τα ζώα τα οποία πεθαίνουν, οι συνθήκες διαβίωσής τους είναι οδυνηρές και πρέπει να πω ότι εκτός από τις άμεσες συνθήκες διαβίωσης, δηλαδή το κλουβί και το φαγητό, έχουμε παρέμβει -και η τοπική αυτοδιοίκηση φέρει μεγάλη ευθύνη γι' αυτό- στο γεγονός ότι έχουμε δημιουργήσει ένα θέατρο μέσα στον κήπο. Κάνουμε μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις μέσα στον κήπο και επιπλέον κάνουμε τη γιορτή του κρασιού μέσα στον κήπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό δεν έχετε άγρια ζώα· εξημερώσετέ τα όλα με τη μουσική.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί βεβαίως να μας φαίνεται έτσι λίγο υπερβολικό, αλλά όσον αφορά την ευημερία των ζώων, με ευρωπαϊκά κριτήρια είναι εντελώς απαράδεκτο. Είναι κάτι που πρέπει να δούμε. Δηλαδή θέλουμε τα ζώα τα τετράποδα να έχουμε μέσα στον κήπο ή τα δίποδα; Μόνο έτσι θα αποφασίσουμε αν θα φύγει ο ζωολογικός κήπος και θα πάρουμε τα ζώα κάπου έξω, όπου θα μπορούν να ζήσουν σύμφωνα με ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Έξω εννοώ εκτός του κέντρου της Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση, όταν υπάρχει το στοιχείο της υπερβολής, δεν μπορούμε να καταλήξουμε και σε σωστά συμπεράσματα. Φυσικά μπορεί να υπάρχουν προβλήματα με το ζωολογικό κήπο στη Λεμεσό και να χρειάζεται αναβάθμιση, αλλά δεν πιστεύω να βρίσκεται στην κακή κατάσταση που προσπαθούμε να τον παρουσιάσουμε σήμερα εδώ. Αναμένω, κύριοι συνάδελφοι, την ίδια ευαισθησία που δείχνουμε αυτή τη στιγμή για τα ζώα, ότι θα τη δείξουμε και για εκείνα τα πέντε παιδάκια τα οποία έγιναν τις τελευταίες μέρες η πρώτη είδηση στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο στη χώρα μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ δε θα μιλήσω ως Λεμεσιανός βουλευτής, διότι με τα όσα θωρούν τα μμάθκια μου να συμβαίνουν στην Κύπρο τους τελευταίους καιρούς, σκέφτομαι να πάω στη ζούγκλα με τον Ταρζάν.

Θα πω κάτι για να διορθώσω τον κ. Ματσάκη. Τα ζώα δεν πεθαίνουν, φοφούν· οι άνθρωποι πεθαίνουν. Αυτή είναι η ορολογία η σωστή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βέβαια περιοριστήκαμε σε αναφορά για τα ζώα της Λεμεσού -δε θα αναφερθώ για τα ζώα που υπάρχουν και στους κήπους και στις άλλες πόλεις- και έχουμε περιοριστεί μόνο στα ζώα στο δημόσιο κήπο.

Επειδή έκαμες αναφορά, κύριε Ερωτοκρίτου, για τα αντιζωοφιλικά μου αισθήματα, οφείλω εσένα να σε πληροφορήσω ότι και στην αυλή του σπιτιού μου έχω απροστάτευτα περιμαζεμένα ζώα που τα συντηρώ με πολύ μεγάλο κόστος. Δε μου αρέσουν οι προσωπικές επιθέσεις, αλλά εσύ μου έκαμες.

Μακάρι θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, τούτη την ευαισθησία που επιδεικνύουμε προσπαθώντας να εναρμονιστούμε με την Ευρώπη -και πολύ σωστά προσπαθούμε να εναρμονιστούμε στο θέμα της φροντίδας των ζώων- να επιδεικνύαμε και στη φροντίδα του κοινωνικού συνόλου. Πολύ ορθά ο κ. Αγαπίου έκαμε εκείνη την παρατήρηση ότι και τα ζώα είναι καλά να τα φροντίζουμε, αλλά σε αυτή την κοινωνία των ανθρώπων εγώ θα έλεγα με περισσότερους εναρμονιστικούς ρυθμούς να προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε και την κοινωνία των ανθρώπων που χρειάζονται πολλή βοήθεια από εμάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης τζαι κανεί μας νομίζω.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος, ο κ. Αγαπίου, στην προσπάθειά του να επιχειρήσει ότι αυτά που είπα εγώ ίσως να ήταν υπερβολή, έκαμε μια τεράστια υπερβολή ο ίδιος και αναφέρθηκε στα πέντε παιδάκια με το χθεσινό περιστατικό. Το ένα δεν έχει καμιά σχέση με το άλλο. Και ο συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης είπε ότι πρέπει να επιδείξουμε την ίδια αγάπη. Μα είναι γνωστό και αποδεδειγμένο και επιστημονικά ότι αυτοί που αγαπούν τα ζώα αγαπούν και τους συνανθρώπους και αυτοί που σκοτώνουν και κακοποιούν τα ζώα είναι αυτοί οι οποίοι έχουν την τάση να εγκληματούν και εναντίον των συνανθρώπων τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Έχει σε πολλές χώρες πολύ ζωόφιλους οι οποίοι κακοποιούν τζαι μωρά ακόμα.

Δεν έχει μια γραμμή εδώ, κύριοι συνάδελφοι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ξένα μωρά, όχι τα δικά τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμιά φορά και τα δικά τους.

Θα δώσω το λόγο στο κ. Περδίκη, για να αποφύγω να πάρω ακόμα μια επιστολή.

Παρακαλώ, Γιώργο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα, έν' καλοπροαίρετες!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Για να γλιτώσουμε χαρτί.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επί του φιλοσοφικού θέματος που έχει εγερθεί, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι κάπου το έχουμε παρεξηγήσει. Δε μιλάμε για προσωπικές συμπεριφορές, μιλάμε για συμπεριφορά της πολιτείας, είναι η πολιτεία που κρίνεται. Αν μια πολιτεία, μια κοινωνία, καταφέρει να έχει χώρο φροντίδας για την ευημερία των ζώων εν αναπόφευκτο ότι αυτή η πολιτεία θα έχει τις ευαισθησίες να προσφέρει όχι την ανάλογη αλλά την πολλαπλή και την πολλαπλάσια φροντίδα και στους ανθρώπους, για μένα εν πάρα πολλά απλό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η απορία μου εμένα είναι ότι ενώ η Βουλή εξανάγκασε το ΡΙΚ να φυλάξει τους είκοσι πέντε γάτους εκεί, δώδεκα βουλευτές της Λεμεσού δεν εμπόρεσαν να εξαναγκάσουν ή να εύρουν τρόπο να φύουν τον κήπο, το ζωολογικό κήπο απ' εκεί που είναι στενά και ανθυγιεινά κ.λπ. και ούτε στη Βουλή το έβαλαν να συζητηθεί, απλώς το συζητούμε στην ολομέλεια.

(Ακούγονται ομιλίες βουλευτών.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, να μου επιτρέψετε να κάμω ένα μικρό σχόλιο τζαι να προσπαθήσουμε να το κλείσουμε. Λοιπόν, παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι χωρίς να το θέλουμε εμεταθέσαμε το θέμα προστασία των ζώων στο ζωολογικό κήπο της Λεμεσού, ωσάν το πρόβλημα της κυπριακής κοινωνίας είναι η κακοποίηση των ζώων στο ζωολογικό κήπο Λεμεσού. Το πρόβλημα στο ζωολογικό κήπο Λεμεσού δεν είναι θέμα κακοποίησης, είναι θέμα εξασφάλισης των αναγκαίων πόρων από τη δημοτική αρχή, από την πόλη της Λεμεσού, ανεξάρτητα ποια είναι η δημοτική αρχή, από την πόλη της Λεμεσού, για να μετακινήσει τον κήπο απ' εκεί που ευρίσκεται και να

δημιουργήσει καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και συντήρησης των ζώων. Και θα είναι βεβαίως ευχής έργο, διότι αυτό θα είναι ένα καλό παράδειγμα κοινωνικής προστασίας των ζώων, δηλαδή από την ίδια την κοινωνία, από την ίδια... από ένα κύτταρο της πολιτείας, για να το έχουν ως καλό παράδειγμα και οι πολίτες, τα άτομα σε ό,τι αφορά την ανάγκη προστασίας των ζώων. Με αυτά να μου επιτρέψετε, εκτός τζαι αν νιώθουν άλλοι συνάδελφοι τόσο έντονα, να μου επιτρέψετε να κλείσουμε το θέμα. Λοιπόν, προχωρούμε στην ψήφιση.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 14.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα που είναι «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Διατήρηση Άγριων Ζώων σε Ζωολογικούς Κήπους) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς αριθμό 16 μέχρι 21 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Υλικών και Αντικειμένων (Επαφή με Τρόφιμα) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Τροφίμων Βαθιάς Κατάψυξης Κανονισμοί του 2002», «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002» και «Οι της περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2002» και εδώ η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους
κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγης Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2002.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της βασικής νομοθεσίας περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση), σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αποσκοπεί στην προστασία της δημόσιας υγείας και τη διασφάλιση των ευρύτερων συμφερόντων του καταναλωτή μέσω του ελέγχου των τροφίμων.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, χωρίς όμως πριν από την έκδοσή τους να ληφθεί η γνώμη του Συμβουλίου Τροφίμων, όπως προνοεί το άρθρο 4(2) της βασικής περί Τροφίμων

(Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, γιατί δεν είχε εγκριθεί ο διορισμός των μελών του Συμβουλίου.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι κανονισμοί αυτοί, βάσει αρχών του διοικητικού δικαίου, είναι ακυρώσιμοι, δηλαδή είναι μεν έγκυροι και η διοίκηση οφείλει να τους εφαρμόζει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους, αλλά το δικαστήριο δύναται να τους ακυρώσει λόγω της μη τήρησης της πιο πάνω διάταξης της βασικής νομοθεσίας.

Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ακυρώσεως των εν λόγω κανονισμών, η εκτελεστική εξουσία έκρινε σκόπιμο να τους επανεκδώσει, αφού ληφθεί πρώτα η γνώμη του Συμβουλίου Τροφίμων.

Υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και των έξι πιο πάνω κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία. Σημειώνεται ότι με τους κανονισμούς αυτούς καταργούνται οι προηγούμενοι ομότιπλοι κανονισμοί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Υλικών και Αντικειμένων (Επαφή με Τρόφιμα) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.
5. Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.
6. Οι περί της Σήμανσης Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 16;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 17 θέμα.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για το υπ' αριθμόν 20 θέμα, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπ' αριθμόν 21 θέμα, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 είναι...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ορίστε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Για το 22, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανοίξετε, παρακαλώ, το μικρόφωνο του κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή έχει έρθει σήμερα μια επιστολή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που εισηγείται κάποιες τροποποιήσεις στους κανονισμούς και χρειάζεται κάποια περαιτέρω μελέτη, παρακαλώ να αναβληθεί για μια εβδομάδα, για να μπορέσει η επιτροπή Οικονομικών να δει τις εισηγήσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Θα προλάβετε μια εβδομάδα;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καλά, να αναβληθεί και να συνεννοηθούμε με τη γραμματεία πότε θα οριστεί την επόμενη φορά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» είναι ομόφωνη η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Ιωνάς Νικολάου

Άγις Αγαπίου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Μάρκος Κυπριανού

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χρίστος Κληρίδης

Κώστας Παπακώστας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, σκοπείται η τροποποίηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Γενικών Κανονισμών, ώστε το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας να μην εμφανίζεται ως Τμήμα του Υπουργείου Οικονομικών.

Η τροπολογία αυτή κατέστη αναγκαία ύστερα από σχετική τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία τον περσινό χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Υπάρχει η έκθεση που είναι ομόφωνη. Έχουμε παρακληθεί ως επιτροπή που το εξετάσαμε από τον κ. Περδίκη, επειδή έχει εντοπίσει κατά την άποψή του κάποια κενά, να επανέλθει στην επιτροπή, για να εκφράσει τις απόψεις του και να υποδείξει αυτά τα κενά και παρακαλώ όπως αναβληθεί για δεκαπέντε μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται και αυτό το θέμα για δεκαπέντε μέρες.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2002. Είναι ομόφωνη η απόφαση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2002

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το σχέδιο της πιο πάνω απόφασης σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2002. Με την απόφαση αυτή της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που

προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2001 και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 2001.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων δημόσιου δικαίου για το 2002.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή των έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης. Με συγχωρείτε, κάτι θέλει ο πρόεδρος της επιτροπής αντιλαμβάνομαι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα απλώς να κάνω, να συνεχίσω σχόλιο που είχε γίνει στην έγκριση του πρώτου δωδεκατημορίου για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Είχαμε θέσει την προθεσμία του Ιανουαρίου, μέχρι τη λήξη του Ιανουαρίου, για να κατατεθούν οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών και ουσιαστικά σήμερα κατατέθηκαν σχεδόν όλοι, νομίζω ένας έχει μείνει. Παρ' όλα αυτά θέλω να τονίσω και στην ολομέλεια ότι έπρεπε να είχαν τηρηθεί τα συνταγματικά και νομικά πλαίσια και έπρεπε οι προϋπολογισμοί να είχαν κατατεθεί μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου. Βεβαίως για φέτος, ενόψει των συνθηκών, η επιτροπή Οικονομικών δέχεται αυτή την καθυστέρηση, θα δώσει προτεραιότητα στην εξέταση αυτών των προϋπολογισμών, όμως έχω και τη θέση

της επιτροπής που θέλει να στείλω το μήνυμα ότι για την επόμενη χρονιά, αν δεν έρθουν έγκαιρα, δεν πρόκειται να εξεταστούνε και θα έχουνε τις επιπτώσεις τις ανάλογες οι οργανισμοί αλλά και τα αντίστοιχα υπουργεία στα οποία οφείλεται καμιά φορά και η καθυστέρηση. Ταυτόχρονα θέλω να πω ότι η επιτροπή αποφάσισε να εγγράψει το θέμα στην ημερήσια διάταξή της, να εξετάσει πού οφείλεται η καθυστέρηση στους οργανισμούς τους ίδιους ή στα υπουργεία, για να μπορέσει να βρεθεί η λύση σ' αυτό το πρόβλημα το οποίο έχουμε κάθε χρόνο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να ακουστεί πιο ισχυρή η φωνή της επιτροπής, προσθέτω και τη δική μου ελπίζοντας ότι το μήνυμα θα πάει, διότι η Βουλή πλέον εννοεί αυτά που λέει.

Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Δεν ξέρω αν αντιλαμβάνομαι σωστά το θέμα, αλλά νομίζω ότι όπως ανέφερε και ο αγαπητός συνάδελφος έχω την ταπεινή γνώμη και το λέω με πολύ σεμνότητα ότι σαν να υπάρχει μια μικρή παραβίαση του συντάγματος. Όσον αφορά το γεγονός ότι εμείς με την πρόταση νόμου τη δική μας προνοούμε δαπάνες για το...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έν' το παρακάτω θέμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για τους ημικρατικούς;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έν' το επόμενο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα γράψουμε λάθος, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μεταφέρετε τα στο επόμενο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια
δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του
2002**

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2001.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2001 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση

μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί η απόφαση;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, 31η Ιανουαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, η απόφαση είναι ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διορθωθεί, παρακαλώ, να διορθωθεί παρακαλώ η ημερομηνία της απόφασης.

Πάμε παρακάτω.

Ερχόμαστε τώρα στα θέματα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης.

Για τα πρώτα τρία θέματα υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Απαλλαγές για Εισαγόμενα Αγαθά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση διάφορα άρθρα του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας σε διάφορα επιμέρους σημεία τους. Η τροποποίηση αυτή κρίθηκε αναγκαία για την καλύτερη πρακτική εφαρμογή των εν λόγω κανονισμών.

Όπως είναι γνωστό, κανονισμοί σχετικά με το φόρο προστιθέμενης αξίας κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή στις 12 Ιουλίου 2001, αλλά δεν έχουν μέχρι στιγμής τεθεί σε εφαρμογή. Η εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για την επιβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας προβλέπεται να ισχύσει από την 1η Φεβρουαρίου 2002.

Η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγήθηκε τότε στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση εν λόγω κανονισμών, είχε δεσμευτεί όμως να επανέλθει στο θέμα για πιο ουσιαστική μελέτη των κανονισμών, επειδή στο στάδιο εκείνο δεν παρείχετο ο αναγκαίος χρόνος, αφού η Δημοκρατία έπρεπε να συμμορφωθεί προς ανειλημμένη υποχρέωσή της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για έγκρισή τους πριν τον Ιούλιο του 2001. Παράλληλα, η κυβέρνηση είχε δεσμευτεί να επανέλθει στη Βουλή με

νέες τροποποιήσεις, εφόσον η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έκρινε ότι αυτές θα ήταν αναγκαίες στο στάδιο επανεξέτασης των κανονισμών.

Οι εν λόγω κανονισμοί επανεξετάστηκαν από την επιτροπή σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Σεπτεμβρίου 2001 και στις οποίες παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Επανεξετάζοντας τους κανονισμούς, η επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί στην κυβέρνηση τα ακόλουθα:

1. Την αύξηση του ανώτατου ποσού για το οποίο μπορεί να γίνει διόρθωση λαθών από £500 σε £1.000 και την κατάργηση της προβλεπόμενης τριετούς περιόδου εντός της οποίας είναι δυνατόν να γίνει διόρθωση λαθών.
2. Την εισαγωγή κατάλληλης ρύθμισης, έτσι που, σε περίπτωση επιστροφής φόρου προστιθέμενης αξίας σε εμπορευόμενους που είναι εγκατεστημένοι στο εξωτερικό και διενεργούν επιχειρηματικές συναλλαγές στη Δημοκρατία, να καθοριστεί μια χρονική περίοδος επιστροφής των θεωρημένων στοιχείων και του οφειλόμενου φόρου, εκτός αν στο μεταξύ ειδοποιηθεί ο εμπορευόμενος ότι η υπόθεσή του είναι υπό μελέτη.

Το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε να προωθήσει τις προτεινόμενες σύμφωνα με τα πιο πάνω τροποποιήσεις, με εξαίρεση την εισήγηση για κατάργηση της χρονικής περιόδου των τριών ετών για διόρθωση λαθών, επειδή η υιοθέτηση της εισήγησης για διαγραφή του χρονικού περιθωρίου θα δημιουργήσει προβλήματα στην Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και δυνατόν να αποτελέσει κίνητρο για φοροδιαφυγή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Απαλλαγές για Εισαγόμενα Αγαθά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 1;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 2;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 3;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα που έχουμε κηρύξει ως επείγον. Το θέμα είναι η πρόταση νόμου της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού με τίτλο «Ο περί Διενέργειας Δαπανών για το μήνα Φεβρουάριο του 2002 (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος

του 2002» η οποία κηρύχθηκε ως επείγουσα. Η εν λόγω πρόταση νόμου ουσιαστικά αντικαθιστά το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διάταξης. Η έκθεση της επιτροπής έχει κυκλοφορήσει και είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Διενέργειας Δαπανών για το Μήνα Φεβρουάριο του 2002 (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία η ίδια κατέθεσε στη σημερινή συνεδρία της Βουλής και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για το μήνα Φεβρουάριο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2001, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 2001, σχετικά με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται σε πίνακα που έχει ετοιμαστεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σύμφωνα επίσης με την προτεινόμενη νομοθεσία, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί

οποιαδήποτε νέα θέση, μέχρι να δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο προϋπολογισμός του 2002.

Όπως είναι γνωστό, ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2002 εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 25 Ιανουαρίου 2002, ωστόσο η έκδοσή του πριν από την 1η προσεχούς Φεβρουαρίου του 2002 δεν είναι δυνατή για λόγους καθαρά τεχνικούς, που οφείλονται στις διεργασίες που απαιτούνται για τη νομοτεχνική διατύπωσή του, με βάση τις τροπολογίες που επέφερε σ' αυτόν η Βουλή.

Επειδή δε καθίσταται αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 2001, μέχρι την ημερομηνία που ο φετινός προϋπολογισμός θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας επιβάλλεται η νομοθετική ρύθμιση του θέματος και σ' αυτό αποβλέπει η πρόταση νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ;

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι θα ακολουθήσει συζήτηση. Όμως ενημερωτικά για τους υπόλοιπους συναδέλφους, τουλάχιστον, έχει εγκριθεί ο προϋπολογισμός την περασμένη εβδομάδα, όπως είναι γνωστό. Όμως λόγω και της καθυστέρησης στην έγκρισή του αλλά και των τροπολογιών που επέφερε η Βουλή, χρειάζεται χρόνος επεξεργασίας, τροποποίησης του κειμένου του προϋπολογισμού, για να μπορέσει να δημοσιευτεί και να μπει σε εφαρμογή. Οι τεχνοκράτες του Υπουργείου Οικονομικών πληροφόρησαν τη Βουλή ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό πριν την 1η του μηνός, οπότε θα

υπήρχε μέχρι τη δημοσίευσή του ένα κενό στη δυνατότητα διενέργειας δαπανών από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας. Και γι' αυτό κρίθηκε αναγκαία η έγκριση αυτής της... ενός δωδεκαμηνορίου, όπως επικράτησε να λέγεται, για ακόμα ένα μήνα. Ουσιαστικά θα ισχύσει μέχρι τη δημοσίευση του προϋπολογισμού. Τώρα, αρχικά, εξ ου και είναι πάνω στην ημερήσια διάταξη, είχε αποφασιστεί, είχε επιλεγεί η μέθοδος της Απόφασης, όπως γίνεται συνήθως. Εξετάζοντας όμως οι δικοί μας τεχνοκράτες τώρα, μαζί σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα είδαν ότι το σύνταγμα προβλέπει την απόφαση σε περίπτωση μη έγκρισης του προϋπολογισμού και είναι ασαφής αυτή η τοποθέτηση. Και γι' αυτό η υπηρεσία της Βουλής σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος προσωπικά έχει δει αυτό το κείμενο, έχουν καταλήξει ότι η πιο ορθή μέθοδος είναι η πρόταση νόμου, νόμος βασικά, ο οποίος θα δίνει τη δυνατότητα στη Βουλή, με συγχωρείτε, στην κυβέρνηση να διενεργήσει δαπάνες. Δεν τίθεται θέμα, αφού προκαταβολικά το έχουμε δει αυτό το θέμα αντισυνταγματικότητας, ότι δηλαδή πρόκειται για δαπάνες που λαμβάνονται με απόφαση της Βουλής ή πρωτοβουλία της Βουλής και όχι της κυβέρνησης. Ακριβώς αυτός ο νόμος δίνει τη δυνατότητα, το δικαίωμα στην κυβέρνηση, αν θέλει, να διενεργήσει δαπάνες. Δεν επιβάλλει ούτε προβλέπει για δαπάνες ο ίδιος ο νόμος και γι' αυτό και ο Γενικός Εισαγγελέας λέει ότι δεν υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα επεκτείνω νομικά βεβαίως το νομοθέτημα, βεβαίως εδώ τα κριτήρια είναι καθαρώς πολιτικά και θέλω να πω ότι συμφωνώ με τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών ότι πρέπει να υπερψηφιστεί παρά την ενδεχόμενη, και την έχω, διαφορετική νομική άποψη, αλλά δε θα τη συζητήσουμε εδώ.

Ο λόγος που πήρα το λόγο είναι για ένα δεύτερο ζήτημα που νομίζω ότι θα πρέπει να αφορά ορθογραφικό λάθος στο κείμενο. Σύμφωνα με το άρθρο 168, παράγραφος 3 στο σύνταγμα, το ποσό το οποίο μπορεί, κάτω από αυτές τις περιστάσεις είτε με ξεχωριστό νόμο είτε με δωδεκατημόριο -που δεν είναι η περίπτωση- γιατί ακολουθούμε τη λογική του ξεχωριστού νόμου, για να μπορέσουμε να ξεφύγουμε εντελώς από την αντισυνταγματικότητα, αφορά ποσό αντίστοιχο που δεν μπορεί να ξεπεράσει τον προϋπολογισμό του αμέσως προηγούμενου οικονομικού έτους. Λέει το σύνταγμα, το αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος είναι το 2001, δεν είναι το 2002, κατά συνέπεια, ναι, αλλά στο νόμο, στο νόμο αναφέρεται «Νοείται...» στην παράγραφο δυο ότι το ποσό αυτό που θα δαπανηθεί κάτω από οποιοδήποτε άρθρο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό που προνοείται στον προϋπολογισμό του 2002 σε σχέση με το άρθρο αυτό. Βεβαίως, πιο πάνω αναφέρεται για το 2001, νομίζω ότι είναι μια ρήτρα που τώρα την έχω δει για να είμαι ειλικρινής ότι γίνεται αναφορά πιο πάνω, ήμουν με την αντίληψη ότι μόνο για το 2002, εάν νομίζετε...εγώ νομίζω ότι μπορεί να καλύπτει και είναι εντάξει, κύριε Πρόεδρε, με δεδομένο ότι εξηγείται ότι είναι και για το 2001 που δεν υπερβαίνει τον προϋπολογισμό. Νομίζω είμαστε εντάξει, τώρα που το έχω ξαναδεί. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ήταν απλώς για να διευκρινίσω, το είπε και ο συνάδελφος μόνος του, αλλά για σκοπούς πρακτικών να μπει. Το πρώτο κεφάλαιο, το πρώτο άρθρο όπως το είπε ο συνάδελφος είναι να μην υπερβεί τις δαπάνες του 2001, όμως σε περίπτωση που ο περσινός προϋπολογισμός προέβλεπε μεγαλύτερες δαπάνες απ' αυτές που έχουμε εγκρίνει εμείς φέτος να μην υπερβούνε τις δαπάνες που έχουμε εγκρίνει φέτος, γι' αυτό μπήκαν δυο ασφαλιστικές δικλίδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, πολύ σωστά, πολύ σωστά.

Κύριε Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια φορά που μίλησα είπα να τα πω όλα, έχω την εντύπωση ότι αν όσα είπε ο κ. Κυπριανού προηγουμένως ισχύουν και ότι ο προϋπολογισμός του κράτους θα δημοσιευτεί αύριο στην επίσημη...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν προλαβαίνουν.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αν δεν μπορεί να δημοσιευτεί, ε, είχα την εντύπωση, εντάξει ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αγαπίου, να μιλάτε, διότι τζαι ο πατέρας σας έτσι έκαμνε, εσηκώννετουν τζαι εμίλαν συνέχεια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών. Πίνακας. Άρθρο 2.

Απαγόρευση διενέργειας ορισμένων δαπανών. Άρθρο 3.

Διάρκεια της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διενέργειας Δαπανών για το μήνα Φεβρουάριο του 2002 (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας. Το Κεφάλαιο Β΄ κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων ήδη το έχουμε καλύψει από την αρχή.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Στο Κεφάλαιο Β΄ εκ παραδρομής δεν έχω προσέξει τον αριθμό 5. Θα παρακαλούσα -έχω συνεννοηθεί και με τον κ. Κυπριανού όπως είθισται- ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ να παραπέμπεται και στις δυο επιτροπές, Οικονομικών και Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, νομίζω δεν υπάρχει καμιά αντίρρηση από κανένα. Λοιπόν, το Κεφάλαιο Γ΄, ερωτήσεις απαντήσεις έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.055 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 22 Ιανουαρίου 2002.

«Κατά την επίσκεψη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στις Κεντρικές Φυλακές διαπιστώσαμε ότι άτομα με ψυχικά προβλήματα εκτίουν την ποινή τους στα κελιά των φυλακών. Αναμφίβολα ο χώρος είναι ακατάλληλος τόσο για την κράτησή τους όσο και για σκοπούς νοσηλείας.

Ο περί Ψυχιατρικής Νοσηλείας Νόμος του 1997 προνοεί για τη νοσηλεία ψυχικά ασθενών προσώπων και ειδικότερα για την προαιρετική νοσηλεία, που παρέχεται σε κέντρα συνήθη ή ασφαλούς κράτησης, και για την υποχρεωτική νοσηλεία, που παρέχεται μόνο σε ψυχιατρικά κέντρα ασφαλούς κράτησης.

Η κράτηση των ψυχικά ασθενών ατόμων στις Κεντρικές Φυλακές όχι μόνο αντίκειται στον υφιστάμενο νόμο, αλλά, λόγω του περιβάλλοντος των φυλακών, δε συμβάλλει στη θεραπεία τους, γ' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα επιλύσει το πρόβλημα, συμμορφούμενο με τις διατάξεις του νόμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.056 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 23 Ιανουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι στις κατοικίες της κοινότητας Πάνω Αμιάντου έχει αποκοπεί η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κατόπιν οδηγιών του Τμήματος Δασών. Πρόκειται για κατοικίες που περιλαμβάνονται στην περιουσία των Μεταλλείων Αμιάντου και περιήλθαν στη διαχείριση του Εφόρου Εταιρειών. Οι κάτοικοι της κοινότητας Πάνω Αμιάντου ηλεκτροδοτούν περίπου σαράντα κατοικίες με τη βοήθεια ιδιωτικών ντιζελοκίνητων γεννητριών.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα σχέδια της κυβέρνησης σε σχέση με την κανονική ηλεκτροδότηση της κοινότητας Πάνω Αμιάντου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.057 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιανουαρίου 2002.

«Άπορος ασθενής που χειρουργήθηκε πρόσφατα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας εξαιτίας δυσκοπιάθειας συνεχίζει να παρουσιάζει προβλήματα, γι' αυτό και ο γιατρός που έκανε την επέμβαση ζήτησε να γίνει στον ασθενή ηλεκτρομυογράφημα. Παραπέμφθηκε για το σκοπό αυτό στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής και εκεί του είπαν ότι θα του τηλεφωνήσουν μετά από επτά μήνες (!) για τη σχετική εξέταση.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα ακόλουθα:

1. Αληθεύει ότι υπάρχει σχετικό μηχάνημα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, όμως ο γιατρός που το χειριζόταν μετατέθηκε στη Λεμεσό και ο γιατρός που ήρθε στη Λευκωσία δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις, για να το χειριστεί;
2. Ο ασθενής πρέπει να υφίσταται για επτά τουλάχιστο μήνες τους φοβερούς πόνους αδιαμαρτύρητα;
3. Τι προτίθεται να πράξει το ίδιο για λύση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.058 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πρόδρομο Προδρόμου στις 25 Ιανουαρίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αιτηθεί συμμετοχή της στο πρόγραμμα “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη” (Partneship for Peace) του NATO.

Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν έχει ακόμη συμβεί, παρακαλούμε να μας διευκρινιστεί αν και τότε η κυβέρνηση πρόκειται να επιδείξει ενδιαφέρον και να υποβάλει αίτηση. Εάν δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση, παρακαλούμε να μας εξηγηθούν οι λόγοι της μη υποβολής αίτησης συμμετοχής καθότι πρόκειται για μια κίνηση ύψιστης διεθνούς πολιτικής και στρατηγικής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.059 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πρόδρομο Προδρόμου στις 25 Ιανουαρίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αιτηθεί συμμετοχή της στη διεθνή συνθήκη “Ανοιχτοί Ουρανοί”.

Σε περίπτωση που αληθεύουν δημοσιογραφικές πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες η χώρα μας δεν έχει επιδείξει τέτοιο ενδιαφέρον, ζητούμε να μας εξηγηθούν οι λόγοι αυτής της ολιγωρίας και να διευκρινιστεί κατά πόσο υπάρχει ακόμη περιθώριο για συμμετοχή της Κύπρου στη συνθήκη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.060 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 28 Ιανουαρίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Με ποια κριτήρια αποφασίζεται ποιος ή ποιοι βουλευτές θα συμμετέχουν σε διάφορα τηλεοπτικά προγράμματα/συζητήσεις;
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται, ώστε να μη γίνεται δυσμενής διάκριση σε βάρος γυναικών βουλευτών;
3. Ποιοι μηχανισμοί ελέγχου υπάρχουν στο αρμόδιο υπουργείο που βοηθούν, έτσι ώστε να υπάρχει ακριβοδίκαιη εκπροσώπηση όλων των κομμάτων;

Παρακαλείται επίσης το αρμόδιο υπουργείο όπως δώσει στοιχεία για όλες τις τηλεοπτικές εκπομπές από τον Ιούνιο έως το Δεκέμβριο του 2001 στις οποίες κλήθηκαν γυναίκες βουλευτές, για να συμμετάσχουν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.061 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 28 Ιανουαρίου 2002.

«Σύμφωνα με πληροφορίες που έχω συλλέξει από συζήτηση σε πρότερη σύσκεψη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα «Κατασκευή του δρόμου Κοκκινότριμιθιάς - Αστρομερίτη», υπάρχει δέσμευση του αρμόδιου υπουργείου για υποβολή έκθεσης προόδου ανά εξάμηνο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως καταθέσει αντίγραφα των δύο εκθέσεων που εύλογα θα έπρεπε να είχαν ετοιμαστεί για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2001.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.062 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 28 Ιανουαρίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Αληθεύουν καταγγελίες δικαιούχων ατόμων που λαμβάνουν βοηθήματα αναπηρίας σύμφωνα με τις οποίες, λόγω της διαδικασίας μηχανογράφησης στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τα βοηθήματα δεν έχουν καταβληθεί από το Μάιο του 2001;
2. Πότε αναμένεται η καταβολή των χορηγημάτων και γιατί δε λήφθηκε πρόνοια για διεκπεραίωση της διαδικασίας αποστολής τους με το παλιό σύστημα, παράλληλα με τη διαδικασία μηχανογράφησης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.063 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 28 Ιανουαρίου 2002.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς ο Εθνικός Μηχανισμός για τη Γυναίκα μπορεί να παρέμβει αποτελεσματικά, ώστε να διασφαλίσει την ισότητα ευκαιριών στη συμμετοχή και των δύο φύλων σε τηλεοπτικά προγράμματα/συζητήσεις με ουσιαστικό χαρακτήρα (Κυπριακό, εξελίξεις, κοινωνικοοικονομικά θέματα κ.λπ.).

Τι προβλέπουν σχετικά πρωτόκολλα και συμβάσεις για το θέμα και ιδιαίτερα η σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία προσπαθούμε να εναρμονιστούμε;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.011, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με το θέμα της ανακύκλωσης σχολικών βιβλίων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ανακύκλωση χαρτιού στην Κύπρο γενικά σκοντάφτει στην έλλειψη εργοστασίου χαρτοπολοτού και μετατροπής της πρώτης ύλης σε χαρτί ή χαρτόνι. Με αυτό το κύριο δεδομένο πρόβλημα, η εξαγωγή του χαρτιού σε βιομηχανία άλλης χώρας σκοντάφτει στα ανυπέρβλητα προβλήματα της χαμηλής τιμής που υπάρχει στη διεθνή αγορά και στο υψηλό ναύλο μεταφοράς με πλοίο.

Πέραν αυτών των προβλημάτων, η ανακύκλωση του βιβλίου εμπεριέχει μια σειρά επιπρόσθετων τεχνικών προβλημάτων λόγω της ποιότητας του χαρτιού, αλλά και λόγω του εξωφύλλου.

Εξαιτίας των υφιστάμενων προβλημάτων δεν εξυπακούεται και εγκατάλειψη του θέματος της ανακύκλωσης του χαρτιού. Στα πλαίσια των προσπαθειών που γίνονται, για να δοθεί ολοκληρωμένη λύση στο θέμα της ανακύκλωσης στην Κύπρο, μελετάται και η δυνατότητα συλλογής των σχολικών βιβλίων που, ενδεχομένως, να είναι ακατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.012, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με το ενδεχόμενο εγκατάστασης πυρηνικού σταθμού στα κατεχόμενα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι γνωστό ότι κατά τα τελευταία δέκα χρόνια η Τουρκία φέρνει στην επικαιρότητα την πρόθεσή της για εγκατάσταση πυρηνικού σταθμού στο Ακκιουγιού, στα παράλια της νότιας Τουρκίας, σε σημείο που βρίσκεται βόρεια της Κερύνειας. Φαίνεται όμως ότι, προς το παρόν, το εγχείρημα αυτό εγκαταλείφθηκε, παρά το γεγονός ότι προκηρύχθηκαν και διεθνείς προσφορές. Οι έρευνες από τους αντίθετους στο πυρηνικό πρόγραμμα της Τουρκίας και η αρθρογραφία που αναπτύχθηκε, για να εξετάσει τις πραγματικές προθέσεις της Τουρκίας, έφεραν στην επιφάνεια τη χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρισμού ως έρεισμα για την προώθηση της επεκτατικής πολιτικής της, ιδιαίτερα για γεωστρατηγική επιρροή στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Πιθανόν η αναφορά του Τούρκου Υπουργού Γεωργίας για το ενδεχόμενο εγκατάστασης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα κατεχόμενα να εντάσσεται μέσα στο πιο πάνω πλαίσιο.

Δεν έχει υποπέσει στην αντίληψή μας οποιοδήποτε σχετικό δημοσίευμα ή αναφορά στο διεθνή τύπο για τις συγκεκριμένες προθέσεις της Τουρκίας.

Εν πάση όμως περιπτώσει, έχει ζητηθεί από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να παρακολουθούν το θέμα και να ενημερώσουν την κυβέρνηση για τις οποιεσδήποτε πληροφορίες που πιθανό να συλλεχθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιανουαρίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.01.016, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με την αποκοπή δρόμου (Αλή Τετέ-Κυρίλλου) και τη μετατροπή του σε αυλή κατοικίας στην ενορία Άη Γιάννη στη Λάρνακα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η αρμόδια τοπική αρχή, ο δήμος Λάρνακας, έχει μετατρέψει τον πιο πάνω δρόμο σε πεζόδρομο, όπου τοποθέτησε πασσάλους.
2. Σε κάποιο στάδιο είχε παρατηρηθεί ότι ο ιδιοκτήτης παρακείμενης κατοικίας είχε επέμβει στον εν λόγω πεζόδρομο, τοποθετώντας τραπέζια και καρέκλες και σταθμεύοντας εκεί το όχημά του.
3. Με την παρέμβαση των υπηρεσιών του δήμου Λάρνακας, τα διάφορα αντικείμενα έχουν μετακινηθεί από τον πεζόδρομο και έχει υποδειχθεί στο εν λόγω πρόσωπο να σταθμεύει το όχημά του σε άλλο χώρο.
4. Η κατάσταση παρακολουθείται από τις υπηρεσίες του δήμου Λάρνακας και θα παρέμβουν, αν υπάρξει πρόβλημα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Τέταρτο είναι θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Είχα όλη την πρόθεση σήμερα να αρχίσουμε συζήτηση και των θεμάτων που έχουν εγγραφεί και θέλω να δω τη δική σας τη διάθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εάν νομίζετε ότι μπορούμε να κάμουμε αρχή, τουλάχιστον για ένα θέμα, εγώ θα το εννοούσα. Κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και τα δυο θέματα που βρίσκονται εγγεγραμμένα στην ημερησία διάταξη για συζήτηση αφορούν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου. Έχω την άποψη ότι θα ήταν προτιμότερο να αρχίζαμε τη συζήτησή τους σε μια συνεδρία που δε θα ήταν τόσο προχωρημένη η ώρα. Είμαι βέβαιος ότι αν διαβάσω την έκθεση για το πρώτο θέμα πολλοί συνάδελφοι θα αρχίσουν να αποχωρούν και η άποψη η δική μου είναι ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να το συζητήσουμε και να τοποθετηθούν όλες οι πλευρές κυρίως

πάνω στη βάση του ότι οι εκθέσεις της επιτροπής Ελέγχου πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια από όλους να είναι πάντα ομόφωνες, γιατί μόνο έτσι θα έχουν αποτελεσματικότητα προς την εκτελεστική εξουσία, γι' αυτό έχω την άποψη ότι θα ήταν καλύτερα να το αναβάλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή ψυχολογώντας από τις διαθέσεις σας συνολικά σας βλέπω λίγο ποκαματισμένους, λοιπόν...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εγώ πρώτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ορίσουμε ως επόμενη συνεδρία την ερχόμενη Πέμπτη, 7 του μήνα, 7 Φεβρουαρίου ώρα 4.00 το απόγευμα, με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας σταλεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων Νόμος του 2002.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2002.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002.
4. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002.
5. Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
6. Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2002.

7. Ο περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Νόμος του 2001.
8. Οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Κανονισμοί του 2002.
9. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
10. Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
11. Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
12. Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2001.
13. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
14. Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

15. Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
16. Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της
Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου
Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται
«Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού
Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας
Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή
Σεπτεμβρίου 2000».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).
(12.7.2001).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου
Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η
διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες
και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου
“Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που
προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των
βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).
(4.10.2001). (Αρ. Φακ.: 23.04.209.2001)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Ματσάκης Μάριος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυροκορδάτος Χρήστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κατσουρίδης Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κληρίδης Χρήστος	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα

Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρυσοστόμου Άριστος
Λυσσαρίδης Βάσος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου του σώματος κ. Δ. Χριστόφια στην αφυπηρέτηση του Πρώτου Λειτουργού Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων της Βουλής κ. Χαράλαμπου Χατζηγεωργίου και αποχαιρετισμός του.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Χατζηγεωργίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Γ. Βαρνάβα, Γ. Γεωργίου) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», η σύντομη τοποθέτηση του κ. Χρ. Κληρίδη και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Ν. Κλεάνθους, Ρ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Κληρίδης, Α. Βασιλείου, Α. Αγαπίου, Μ. Ματσάκης, Γ. Περδίκης, Πρόεδρος) και αναβολή του θέματος.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησε (Δ.

Θεοδώρου, Γ. Περδίκης, Ε. Θεοχάρους, Ν. Κατσουρίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Αγαπίου, Πρ. Προδρόμου, Μ. Ματσάκης, Γ. Βαρνάβα, Σ. Φυττής, Τ. Χατζηγεωργίου, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Γ. Βαρνάβα, Λ. Χριστοφόρου, Ν. Κατσουρίδης, Σ. Φυττής, Α. Παπαδοπούλου, Χρ. Ταραμουντάς, Ζ. Κουλίας, Χρ. Πουργουρίδης, Χρ. Κληρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί της Νομικής Προστασίας των Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφιών Προϊόντων Ημιαγωγών Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί της Νομικής Προστασίας των Τοπογραφιών Προϊόντων Ημιαγωγών (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων που Προορίζονται για Κτηνοτροφικούς Σκοπούς) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Διατήρηση Άγριων Ζώων σε Ζωολογικούς Κήπους) Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Περδίκης, Γ. Λαμάρης, Μ.

- Ματσάκης, Α. Αγαπίου, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Χριστοδουλίδης, Σ. Φυττής, Πρόεδρος) και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Υλικών και Αντικειμένων (Επαφή με Τρόφιμα) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 2002», γ. «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2002», δ. «Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002», ε. «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002» και στ. «Οι περί της Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002 » και έγκρισή τους.
 14. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2002, οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Μ. Κυπριανού και Γ. Περδίκη, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 15. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Απαλλαγές για Εισαγόμενα Αγαθά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και γ. «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Διενέργειας Δαπανών για το Μήνα Φεβρουάριο του 2002 (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις των κ. Μ. Κυπριανού και Ρ. Ερωτοκρίτου και ψήφισή της σε νόμο.
 17. Ερωτήσεις βουλευτών: Η αντίθετη με το νόμο κράτηση ψυχικά ασθενών στις Κεντρικές Φυλακές - Πρόβλημα στην ηλεκτροδότηση της κοινότητας Πάνω

Αμιάντου - Σοβαρό πρόβλημα σε ασθενή λόγω καθυστέρησης εξέτασής του στο νοσοκομείο Λευκωσίας - Κύπρος και πρόγραμμα “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη” - Κύπρος και Συνθήκη Ανοιχτών Ουρανών - Η συμμετοχή βουλευτών σε τηλεοπτικά προγράμματα - Η μη υποβολή έκθεσης προόδου για το 2001 σχετικά με την κατασκευή του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη - Καθυστέρηση στην καταβολή βοηθημάτων αναπηρίας σε δικαιούχους - Ανάγκη ίσης συμμετοχής των δύο φύλων σε τηλεοπτικά προγράμματα.

18. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα ανακύκλωσης του χαρτιού των σχολικών βιβλίων - Ενδεχόμενη εγκατάσταση σταθμού πυρηνικής ενέργειας στην κατεχόμενη Κύπρο - Η αγορά αντικειμένων για σκοπούς του διαγωνισμού “Μις Υφήλιος”.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 7^{ης} Φεβρουαρίου 2002

(Ώρα έναρξης: 4.40 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Υπάρχει απαρτία, κύριε συνάδελφε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δύο ζητήματα πριν μπούμε στην ημερήσια διάταξη. Το πρώτο αφορά τη συνεχιζόμενη αιματοχυσία εδώ δίπλα μας, στην Παλαιστίνη και το Ισραήλ, αιματοχυσία η οποία διαιωνίζει και τη βία, αλλά και την κατοχή. Η σύσκεψη των ηγετών των ομάδων και των κομμάτων η πρωινή έκρινε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν μπορεί να μείνει απαθής μπροστά σε αυτά τα γεγονότα που εκτυλίσσονται δίπλα στο σπίτι μας.

Γι' αυτό έχει πάρει την ομόφωνη απόφαση να προτείνει στην ολομέλεια σχέδιο ψηφίσματος για την κατάσταση στο παλαιστινιακό, στην Παλαιστίνη, στην περιοχή, το

οποίο και θέτω ενώπιον του σώματος για έγκριση. Θα παρακαλέσω τον κ. γραμματέα να διαβάσει το ψήφισμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη την περαιτέρω επιδείνωση της κρίσιμης κατάστασης στα παλαιστινιακά εδάφη, με τρόπο που να εγκυμονεί κινδύνους για την ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή,

Ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. Εκφράζει την ανησυχία της για την επιδείνωση της κατάστασης στα παλαιστινιακά εδάφη και τις επιπτώσεις που αυτή έχει στον παλαιστινιακό και ισραηλινό λαό.
2. Καταδικάζει τη βία που ασκείται από τον ισραηλινό στρατό ενάντια στον άμαχο παλαιστινιακό πληθυσμό, που συχνά έχει ως θύματα παιδιά, καθώς επίσης και την τακτική ένοπλων επιθέσεων, ακόμα και με τη χρήση πυραύλων, ενάντια σε κατοικημένες περιοχές και σε συγκεκριμένα πρόσωπα.
3. Καταδικάζει τις επιθέσεις αυτοκτονίας και τις δολοφονίες άμαχων ισραηλινών από πλευράς της Χαμάς και άλλων ομάδων, ως ενέργειες που συμβάλλουν στη συντήρηση της βίας και της έντασης.
4. Καταδικάζει την τιμωρητική και εκδικητική κατεδάφιση παλαιστινιακών σπιτιών, που οδηγεί στην εκ νέου προσφυγοποίηση οικογενειών, καθώς επίσης και στην καταστροφή παλαιστινιακών περιουσιών.
5. Καταδικάζει ανεπιφύλακτα το απαράδεκτο μέτρο από την ισραηλινή κυβέρνηση της απομόνωσης του Προέδρου της Παλαιστινιακής Αρχής Γιασέρ Αραφάτ, που είναι ο μόνος νόμιμος εκπρόσωπος του παλαιστινιακού λαού.
6. Υποστηρίζει την αποστολή διεθνούς δύναμης παρατηρητών στα παλαιστινιακά εδάφη για αποφυγή περαιτέρω αιματοχυσίας.

7. Καλεί τις δύο πλευρές να υποστηρίξουν την ειρηνευτική διαδικασία και να εργαστούν με συνέπεια για την επίτευξη μιας δίκαιης λύσης στο Παλαιστινιακό, στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των μεταξύ τους συμφωνιών, θεωρώντας πως αυτή θα συμβάλει στην ευημερία και πρόοδο και των δύο λαών, Παλαιστινίων και Ισραηλινών, αλλά και στην ειρήνη και σταθερότητα σε ολόκληρη την περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Ανατολικής Μεσογείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ψήφισμα εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή έχουν σταλεί για κατάθεση οι κανονισμοί για τα πετρελαιοειδή που πρέπει να κηρυχθούν ως επείγοντες και να συζητηθούν σήμερα, να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Το θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και έχει κατατεθεί από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Αν δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί κηρύσσονται ως επείγοντες και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, η οποία παρακαλείται να συνέλθει για να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση. Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, μέλη της επιτροπής, μπορείτε να αποχωρήσετε.

Ακολουθεί η υπόλοιπη κατάθεση την οποία έχετε στα χέρια σας, όπως έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και	Εσωτερικών	Εσωτερικών

- Οικοδομών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2002.
2. Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών
--	---------------------------------	------------
 3. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2002.

	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
--	---------------------------------	--------------------------------
 4. Ο περί της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών Εκρηκτικών Υλών για Σκοπούς Ανίχνευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών
--	------------------------	------------
 5. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
--	-------------------------	----------
 6. Έγγραφα (αρ. 25, 27, 29, 30 και 31 του 2001)

	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
--	-------------	--------------------------------

αποσταλέντα από το
Υπουργείο Οικονομικών
στις 7 Φεβρουαρίου 2002,
σύμφωνα με το εδάφιο 2 του
άρθρου 4 του περί
Προϋπολογισμού Νόμου
του 2001 [1(II)/2001].

7.	Έγγραφο (αρ. 14/2002)
σύμφωνα με τους περί
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια
και Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
8.	Έγγραφο που αφορά την
πρόσληψη έκτακτων
υπαλλήλων από τον
Κυπριακό Οργανισμό
Αθλητισμού, δυνάμει του
άρθρου 3(1)(α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων στην Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
9.	Έγγραφα (αρ. 7/2002,
8/2002, 9/2002) σύμφωνα	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

με τους περί Πρόσληψης
Εκτάκτων Υπαλλήλων στη
Δημόσια και Εκπαιδευτική
Υπηρεσία Νόμους του 1995
έως 2001.

10. Έγγραφα (Θ. 1/2002 και Θ. 3/2002) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11. Έγγραφο (αρ. 15/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

4.10.1985, 6.12.1985 και

9.11.1987 αντίστοιχα.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.	Νίκο Πιπτοκοπίτη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Ρίκκο Ερωτοκρίτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, της νομοθετικής δηλαδή εργασίας. Θα παρακαλούσα και πάλι για τα θέματα που είναι ομόφωνα, αν δεν υπάρχει ένσταση να προχωρούμε. Βεβαίως, τον τελευταίο καιρό η περισσότερη συζήτηση γίνεται στα ομόφωνα!

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μια διαδικαστική εισήγηση. Μια και φεύγει από την ολομέλεια η επιτροπή Οικονομικών, να αφήσουμε τους προϋπολογισμούς προς το τέλος, αν γίνεται και να περάσουμε τα άλλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει άλλα, κύριε συνάδελφε;

(Γελά.)

Είναι σχεδόν όλα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχει το υπ' αριθμόν 5 θέμα, το υπ' αριθμόν 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό να τα βρούμε. Λοιπόν μιλούμε για το υπ' αριθμόν 5, αλλάζουμε δηλαδή τους αριθμούς τώρα. Εδώ λείπει το υπ' αριθμόν 6, αντιλαμβανόμαστε δεν είναι έτοιμο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η έκθεση είναι κοινή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Του υπ' αριθμόν 5 και του υπ' αριθμόν 6;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, εδώ υπάρχει μια τροπολογία από τον κ. Περδίκη για ένα σημείο της νομοθεσίας. Τα υπόλοιπα είναι ομόφωνα και νομίζω ότι μπορεί να τεθεί η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να βρούμε με ποια θέματα θα προχωρήσουμε παρακάτω, εφόσον περιμένουμε την επιτροπή. Τα υπ' αριθμόν 7, 8 είναι μαζί, το 12, το 14 με το 15 μαζί.

Ξεκινούμε από τα θέματα με αριθμούς 5 και 6 που έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001 και «Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2002».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσορίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια, έπειτα από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθούν για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Εσωτερικών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 17 Δεκεμβρίου 2001 και 4 Φεβρουαρίου 2002. Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά προτεινόμενων νομοθετημάτων από την επιτροπή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, καθώς και εκπρόσωπος του γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με το νόμο που προτείνεται, όπως τέθηκε στη Βουλή, σκοπεύεται η τροποποίηση του περί Προσφύγων Νόμου, έτσι ώστε να καθοριστεί ως Αναθεωρητική Αρχή νομικός

λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας αντί του Υπουργού Εσωτερικών, όπως προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία. Σκοπείται επίσης ο καθορισμός των κριτηρίων για την αναγνώριση προσώπου ως πρόσφυγα, καθώς και ο καθορισμός του ορισμού της “ασφαλούς τρίτης χώρας”.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 του περί Προσφύγων Νόμου, καθορίζονται τα διάφορα έντυπα που θα χρησιμοποιούνται με βάση τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο τροποποιήσεις. Ειδικότερα, προβλέπονται οι τύποι εγγράφων που αφορούν τα ακόλουθα:

- Αίτηση για αναγνώριση προσώπου ως πρόσφυγα
- Δελτίο ταυτότητας πρόσφυγα
- Ταξιδιωτικό έγγραφο πρόσφυγα

Σύμφωνα με τους κυβερνητικούς αρμοδίους που παρευρέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο τροποποίηση για καθορισμό ως Αναθεωρητικής Αρχής νομικού λειτουργού της Νομικής Υπηρεσίας, αντί του Υπουργού Εσωτερικών που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία, κρίθηκε αναγκαία έπειτα από απόψεις που εκφράστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την ανάγκη ανεξαρτησίας του υφιστάμενου θεσμού της ιεραρχικής προσφυγής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, έπειτα από εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, να τροποποιήσει την πρόνοια του νομοσχεδίου που αναφέρεται στην Αναθεωρητική Αρχή, με την προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, όταν ασκείται ιεραρχική προσφυγή εναντίον απόφασης της Αρχής Προσφύγων, η οποία λήφθηκε με σύνθεση αποτελούμενη από ένα τουλάχιστον Γενικό Διευθυντή όπως καθορίζεται στην

ισχύουσα νομοθεσία, την Αναθεωρητική Αρχή να αποτελούν τουλάχιστον δύο νομικοί λειτουργοί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, καθώς και των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργος Περδίκης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 5 θέμα, όπως έχει ήδη λεχθεί, υπάρχει τροπολογία από τον κ. Περδίκη.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα σας κρατήσω επί μακρόν, παρόλο που είχα προετοιμαστεί να κάνω ομιλία, αντιλαμβάνομαι ότι η διάθεσή μας είναι να προχωρήσουμε στην ουσία των θεμάτων. Έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο, το οποίο όπως θα έχετε δει εκσυγχρονίζει τη νομοθεσία σχετικά με τη χορήγηση πολιτικού ασύλου. Αυτό το περί Προσφύγων, ουσιαστικά έτσι για να εισαγάγω λίγο το θέμα, είναι στην ουσία περί χορήγησης πολιτικού ασύλου σε πολιτικούς πρόσφυγες. Στα πλαίσια αυτής της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο δημιουργείται Αρχή Προσφύγων και Αναθεωρητική Αρχή στην περίπτωση που κάποιος θα ήθελε να προσφύγει κατά της “πρωτόδικης” απόφασης, της πρώτης απόφασης από την Αρχή Προσφύγων. Αυτή

όμως η Αναθεωρητική Αρχή, όπως θα δείτε στο νομοσχέδιο και κατόπιν αρκετών αλλαγών και προβληματισμού στην επιτροπή Εσωτερικών, συστήνεται να είναι ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας. Εμείς θεωρούμε ότι δεν αρκεί, δεν είναι σωστό, δεν είναι πρόπον, ένα και μοναδικό άτομο όσο αξιόλογο και να είναι, όσο καταρτισμένο και να είναι, όσο ευαίσθητο και να είναι, να αποφασίζει για ένα τόσο σημαντικό θέμα. Μπορεί κάποιος να πει, μα είναι όντως σημαντικό αυτό το θέμα; Αναλογιστείτε αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι ότι σε αυτή τη χώρα έχουμε καταργήσει τη θανατική ποινή, σε αυτή τη χώρα ουσιαστικά κανείς, ούτε αυτός ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ούτε ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν έχει δικαίωμα να επιβάλλει θανατική ποινή. Όμως αυτό το άτομο, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, λειτουργώντας σαν Αναθεωρητική Αρχή για αιτήσεις πολιτικού ασύλου, μπορεί ουσιαστικά και άθελά του να οδηγεί ανθρώπους, άτομα στην κρεμάλα ή στο εκτελεστικό απόσπασμα. Υπάρχουν άτομα τα οποία αιτούνται πολιτικού ασύλου και αυτό που τους περιμένει στις χώρες τους δεν είναι τίποτε άλλο από μια σκληρή θανατική καταδίκη. Είναι πιστεύω άδικο και για τον ίδιο το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα να του αφήνουμε ένα τόσο μεγάλο βάρος απόφασης.

Γι' αυτό στη δική μας την τροποποίηση εισηγούμαστε ένα όργανο πολυπρόσωπο, αποτελούμενο από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον Επίτροπο Διοικήσεως και τον Επίτροπο Προστασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Αυτή η πρόταση συνάδει και με τα πεπραγμένα και αυτά τα οποία συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη. Έκανα μία μικρή έρευνα και αυτή η έρευνα απέδειξε ότι όλες σχεδόν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν ένα άτομο σαν αναθεωρητική αρχή, αλλά έχουν επιτροπή, έχουν συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει για ενστάσεις σε σχέση με την Αρχή Προσφύγων.

Επίσης θα πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι αυτή ήταν και η θέση του Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος είπε ότι αν είχαμε το χρόνο θα εφαρμόζαμε τη λογική της αρχής,

της αναθεωρητικής αρχής, της πολυπρόσωπης αρχής. Ουσιαστικά αυτό που κάνουμε αυτή τη στιγμή είναι αυτό που θα έλεγε κανείς στην κυπριακή διάλεκτο μία πρόχειρη λύση ή μιλλοσφοντζίσματα. Θα ήθελα λοιπόν να υπογραμμίσω και να επικεντρώσω την προσοχή σας σε αυτό το σημείο και να σας καλέσω πραγματικά να προβληματιστείτε λίγο παραπάνω σ' αυτό το θέμα. Νομίζω ότι η πρότασή μας είναι ισοζυγισμένη, είναι λιτή, είναι πρακτική, δεν είναι πολλά τα τρία άτομα, είναι εύκολο να βρεθούν και να πάρουν έγκαιρα και σύντομα αποφάσεις γιατί έχει θιγεί και αυτό το θέμα, δηλαδή το θέμα του να είναι έγκαιρες και να λαμβάνονται σε σύντομο χρονικό διάστημα οι αποφάσεις, το οποίο όμως μας φέρνει σε ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, στο γεγονός ότι η Κυπριακή Δημοκρατία αυτή τη στιγμή, παραβιάζοντας τις συνθήκες τις οποίες έχει υπογράψει και κατά παράβαση των πολλών υπουργικών διαβεβαιώσεων που έχουν δοθεί μέχρι σήμερα, ακόμα δεν έχει ένα χώρο φιλοξενίας πολιτικών προσφύγων, όπως έχουν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Στην έλλειψη λοιπόν ενός χώρου φιλοξενίας πολιτικών προσφύγων, δημιουργούμε μια αναθεωρητική αρχή στο όνομα της ταχύτητας και της ευελιξίας, φορτώνουμε το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα ή τους βοηθούς του ή οποιοδήποτε λειτουργό πάνω από μια ορισμένη κλίμακα με μία ευθύνη τεράστια, θα έλεγα και δεν προχωρούμε σε μια ουσιαστικά σωστή, λιτή, πρακτική και εφαρμόσιμη λύση, αυτή που όπως είπα και πριν εφαρμόζεται και σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Καλώ λοιπόν τα κόμματα, τους συναδέλφους να δουν με προσοχή αυτή την τροποποίηση και ελπίζω να έχει υποστήριξη, ώστε να κάνουμε από την αρχή κάτι σωστό, πρακτικό και λειτουργικό, μακριά από οποιεσδήποτε κακοτοπιές που μπορεί να συνεπάγεται οποιαδήποτε προχειρότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ. Ο κ. Κατσουρίδης παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν να πω ότι υπάρχει μια παραδρομή στα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος. Εδώ γίνεται αναφορά σε αρχή, η οποία θα αποτελείται από τρεις λειτουργούς της Νομικής Υπηρεσίας και όχι από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα μόνο του. Να πω ότι η Κύπρος είχε ως θέση ότι αναθεωρητική αρχή θα ήταν ο Υπουργός Εσωτερικών και για να διευρύνουμε και για να ανεξαρτητοποιήσουμε την κατάσταση έχουμε καταφύγει σε αυτή τη λύση με τους λειτουργούς της Νομικής Υπηρεσίας. Είναι γεγονός ότι ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε στη διάρκεια της συνεδρίας ότι με την πάροδο του χρόνου, αν αποδειχθεί αυτή η λύση ανεπαρκής, τότε να αναζητήσουμε κάποια άλλη λύση. Υπάρχει όμως και θέμα πρακτικότητας. Απελαύνεται ένας άνθρωπος και πρέπει κάποιοι να συνέλθουν την ίδια στιγμή, πρέπει να συνέλθουν αυθημερόν. Η πρόταση του συνάδελφου, του κ. Περδίκη, ποσώς δε λύει το πρόβλημα. Προτείνει το Γενικό Εισαγγελέα, τον Επίτροπο Διοικήσεως, τον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και δε θα είναι τόσο εύκολο αυτοί οι τρεις να συνέρχονται για να εξετάζουν αύριο τις διάφορες περιπτώσεις.

Και το άλλο, το οποίο κατά τη γνώμη μας την πρότασή του την καθιστά ανεφάρμοστη, είναι το γεγονός ότι εδώ προτείνονται τρεις ανεξάρτητοι αξιωματούχοι οι οποίοι σε διάφορες περιπτώσεις, ο ένας πιθανό να ελέγχει τον άλλο για διάφορες πράξεις και ενέργειές του. Ο Επίτροπος Διοικήσεως για παράδειγμα δέχεται παράπονα εφ' όλης της ύλης. Όταν θα συμμετέχει στη λήψη της απόφασης, πώς θα μπορεί να αξιοποιηθεί; Το ίδιο και με τους υπόλοιπους.

Γι' αυτό η επιτροπή, μετά από πολλή προβληματισμό, έχει καταλήξει με την ομοφωνία όλων των άλλων πλευρών σε αυτή την πρόταση. Θεωρούμε ότι με αυτή πρέπει να προχωρήσουμε και αν προϊόντος του χρόνου εξευρεθεί καλύτερη, τότε

κανένας δεν είναι εναντίον, ούτε οι εισηγητές, δηλαδή η εκτελεστική εξουσία να την εφαρμόσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με προσοχή τα επιχειρήματα που έχει πει ο κ. Περδίκης και πράγματι σε κάποιο στάδιο διερωτήθηκα αν είχε υπόψη του την υποπαράγραφο (II) της παραγράφου (β). Διότι είναι εκεί που πρέπει να εστιάζεται το ενδιαφέρον του κ. Περδίκη και όχι στη σύνθεση που αναφέρεται σε τρία μέλη. Αν είναι αυτό το θέμα, ίσως να μπορούσε να βελτιωθεί η κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη και τα όσα έχει πει ο κ. Κατσουρίδης, με το να πούμε «σε επείγουσες περιπτώσεις, κάθε μέλος της Αναθεωρητικής Αρχής μπορεί να ασκεί». Δηλαδή, όταν έχουν το χρόνο, να βρεθούν και οι τρεις. Όταν είναι επείγουσες περιπτώσεις, μπορεί ένας να αποφασίζει. Κάπως βελτιώνει την κατάσταση αυτό. Και το προτείνω αυτό ως τροπολογία της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σωστή, νομίζω, η παρατήρηση του κ. Κατσουρίδη, ότι ο Επίτροπος Διοικήσεως έχει εντολή και δικαιοδοσία να ελέγχει, όπου υπάρχει καταγγελία βεβαίως, τις πράξεις της διοίκησης, συμπεριλαμβανομένης βεβαίως και της πράξης της Αναθεωρητικής Αρχής. Διότι το αναθεωρητικό όργανο θα ενεργεί ως μέρος της διοίκησης. Άρα, με το να συμμετέχει η Επίτροπος Διοικήσεως στη διαδικασία λήψης της απόφασης, δε θα μπορεί να ασκήσει τον έλεγχο σε περίπτωση που γίνει καταγγελία από τον ίδιο τον παθόντα. Νομίζω υπάρχει πρόβλημα, δηλαδή θα υπάρχει μια σύγκρουση αρμοδιοτήτων.

Όμως δε θα έβλεπα με οποιαδήποτε καχυποψία -μάλλον θα ήταν ευπρόσδεκτη- οποιαδήποτε εισήγηση στην τριμελή επιτροπή, αντί να συμμετέχουν μόνο τρεις νομικοί της Νομικής Υπηρεσίας, δηλαδή του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, να συμμετέχει και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Νομίζω με αυτό τον τρόπο θα δίνουμε την εικόνα και προς τα έξω ότι υπάρχει η πλέον και η καλύτερη αντικειμενική κρίση για τη λήψη κάποιων αποφάσεων. Στο κάτω κάτω της γραφής ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου είναι και εκ της θέσεώς του ένα πρόσωπο νομικό και κύρους, που θα μπορεί να συμμετέχει σε αυτή τη διαδικασία μαζί με τους δύο συναδέλφους του του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπολυβίου, παρακαλώ.

(Ακούγονται ομιλίες βουλευτών από τα έδρανα.)

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ! Να ακούμε τους ομιλητές.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συνήθως οι ομόφωνες εκθέσεις παίρνουν περισσότερη συζήτηση από εκείνες όπου υπάρχει διαφωνία, απλά εγώ θα πω ότι το θέμα αυτό έχει συζητηθεί τέσσερις φορές στην επιτροπή Εσωτερικών, έχουν κληθεί όλοι στην επιτροπή εκεί, από το Γενικό Εισαγγελέα, και έχουμε καταλήξει σε αυτά, όπως ακριβώς τα έχει πει ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Κατσουρίδης, και γι' αυτό το λόγο εγώ εισηγούμαι το θέμα αυτό να θεωρηθεί ότι συζητήθηκε και να τεθεί η τροπολογία του κ. Περδίκη, ο οποίος δεν ήταν στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής και γι' αυτό το λόγο...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πού δεν ήμουν;

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Έτσι είναι, συνάδελφε. Η πρότασή σου και η εισήγηση που έκαμες διαφέρει από την απόφαση που λήφθηκε, από την ομόφωνη απόφαση της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι εξαιρετικά σοβαρό από δύο απόψεις. Η μια είναι ότι οφείλουμε να προστατεύσουμε τον άνθρωπο από οποιαδήποτε καταδίωξη, ιδιαίτερα όταν υπάρχει αίτημα για ασυλία. Και είναι γεγονός, είναι η μια πτυχή, ότι αυτή τη διαδικασία ήδη άρχισαν να την εκμεταλλεύονται πολλοί επιτήδειοι -και στην Κύπρο έχουμε τέτοιους- οι οποίοι, κάτω από τον τίτλο αυτής της ευαισθησίας, προσπαθούν να προωθήσουν στην Κύπρο πολλούς οι οποίοι ενδεχομένως δε δικαιούνται να έρθουν στην Κύπρο, αλλά μέσα από τις διαδικασίες μπορούν να επιτύχουν παραμονή όσο γίνεται περισσότερο. Από την άλλη όμως δεν πρέπει να θυματοποιήσουμε κανέναν, έστω και αν διέλαθαν την προσοχή του νόμου και μπήκαν αρκετοί ή πάρα πολλοί στην Κύπρο.

Εδώ, όπως λειτουργεί ο νόμος, με την τριμελή επιτροπή, νομίζω ότι διασφαλίζει το περί δικαίου αίσθημα. Σε περίπτωση που θα απορριφθεί η αίτηση, κάπου έχει να πάει, σε δεύτερο βήμα. Με όλο το σεβασμό στην πρόταση του συναδέλφου μου Παναγιώτη Δημητρίου, το σε εξαιρετικές περιπτώσεις να κρίνει ένας... Το θέμα είναι ποιος θα καθορίζει την εξαιρετική περίπτωση. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει, επομένως, να εκχωρήσουμε από τώρα το δικαίωμα της αυθαιρεσίας στον έναν, ενδεχομένως, να αποφασίζει ότι εδώ υπάρχει το στοιχείο του κατεπείγοντος ή η εξαιρετική περίπτωση.

Αν, επομένως, θέλουμε να προσεγγίσουμε το θέμα με ευαισθησία, θα πρέπει οι μηχανισμοί μας να είναι πειστικοί. Και, για να είναι πειστικοί, πρέπει και αυτή η επιτροπή, αντί να είναι ένας, να είναι πολυπρόσωπη. Άρα θα πρέπει να βρούμε το

μηχανισμό της λειτουργίας του κατεπείγοντος, αλλά να είναι πειστικός ο μηχανισμός, ότι απέδωσε δικαιοσύνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό συζητήθηκε στην επιτροπή Εσωτερικών. Πιστεύω ότι το ότι καταλήξαμε σε τριμελή επιτροπή από νομικούς, αφού είχαμε ακούσει το Γενικό Εισαγγελέα, είναι ικανοποιητικό. Αλλά, έχοντας υπόψη το επιχείρημα του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, θα μπορούσαμε να πούμε «ή τουλάχιστο δύο εκ των τριών να συνέρχονται επειγόντως», διότι αυτές οι περιπτώσεις είναι επείγουσες πολλές φορές, «να αποφασίζουν», διότι καμιά φορά θίγονται και ανθρώπινα δικαιώματα, έστω και αν είναι μετανάστες, λαθρομετανάστες, ζητούν πολιτικό άσυλο και λοιπά.

Όσον αφορά την εισήγηση του κ. Περδίκη, όπως ανέφερα και είπαν και άλλοι συνάδελφοι, νομίζω, θα ταλαιπωρείται αυτός που ζητά πολιτικό άσυλο ή ο πρόσφυγας, αλλά θα ταλαιπωρούνται και οι τρεις αξιωματούχοι του κράτους τους οποίους εισηγείται ο συνάδελφος. Νομίζω να καταλήξουμε, όπως εισηγείται η έκθεση, σε τρεις, αλλά, αν είναι αδύνατο να συνέλθουν οι τρεις, τουλάχιστο οι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλες οι τροποποιητικές εισηγήσεις που έγιναν σίγουρα έχουν την καλοπιστία και τη λογική τους. Όμως, όπως εξελίσσεται, τροποποίηση πάνω στην τροποποίηση, στο τέλος, επειδή θα βαρεθούμε και τη συζήτηση, θα ψηφίσουμε κάτι το οποίο δε θα είναι τόσο μελετημένο. Είναι καλύτερα να το ψηφίσουμε όπως ομόφωνα μας το έφερε η επιτροπή και κανένας δε μας σταματά στο μέλλον, αν δε λειτουργήσει

σωστά, να κάνουμε τροποποιήσεις με την άνεση του χρόνου και με την πείρα της πρακτικής της λειτουργίας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, θα σας αφήσω τελευταίο. Μπορεί να χρειαστεί να σχολιάσετε και άλλους.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα γίνεται συνέχεια ένα λάθος. Μιλούν όλοι για ομόφωνη απόφαση της...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας δίνω προνόμιο, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα είναι λάθος, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι ομόφωνη η εισήγηση. Ήμουν παρών στην επιτροπή και δεν ψήφισα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Οι κανονισμοί, κύριε Πρόεδρε, και το νομοσχέδιο είναι ένα μέτρο προοδευτικό. Και θα έλεγα ότι η Κύπρος είναι άξια συγχαρητηρίων, γιατί πρωτοπορεί σε αυτό τον τομέα, παρ' όλο που στην ουσία δεν έχουμε ουσιαστικό πρόβλημα στην Κύπρο. Εξ όσων γνωρίζω, περίπου ο μέσος όρος ατόμων που αποτείνονται στην Κύπρο για τη χορήγηση αυτού του καθεστώτος -και κακώς ονομάζεται πολιτικός πρόσφυγας- δεν ξεπερνά τα πενήντα άτομα ετησίως. Έχει χορηγήσει την τελευταία πενταετία η Κύπρος, νομίζω, γύρω στις ογδόντα... ογδόντα τέτοια καθεστώτα. Υπερτονίζεται από κάποιες πλευρές, από ξενοφοβία, ο κίνδυνος της

καθόδου των μυρίων στην Κύπρο που θα ήθελαν να μείνουν στην Κύπρο, για να αλώσουν εκ των έσω την πατρίδα μας.

Η τροπολογία του κ. Περδίκη, τολμώ να πω, παρά την ωραιότητα που μας παρουσίασε στην αρχή της, στο τέλος θα αποδειχθεί τροχοπέδη στο ζητούμενο, στην απόδοση της δικαιοσύνης γι' αυτόν που επιζητά το καθεστώς και για κάποιιο λόγο η πρωτόδικος αρχή τού το απορρίπτει. Πού να βουράς να μαζέψεις αυτούς τους ανώτατους για να συνεδριάσουν -αν τους βρεις στην Κύπρο, τολμώ να πω- ή έστω τους δύο, όπως λέχθηκε, για να αποφασίσουν για το μέλλον αυτού που είναι ήδη στο αεροδρόμιο -έτοιμο και το εισιτήριό του- για να τον στείλουν από εκεί που ήρθε, στην τρίτη χώρα ή σε κάποια άλλη χώρα!

Όπως είναι το νομοσχέδιο, παρέχει τη δυνατότητα, όπως το εκτιμώ, ώστε και ένας λειτουργός -και μιλούμε για λειτουργό της Α13 της Νομικής Υπηρεσίας και υποτίθεται ότι η Νομική μας Υπηρεσία και αξιόπιστη είναι και έντιμη και γνώστης του αντικειμένου θα είναι- να αντιδρά στις αρνητικές περιπτώσεις που πάνε μπροστά του.

Επομένως, νομίζω να παραμείνει το νομοσχέδιο ως έχει. Είναι πραγματικό και επαναλαμβάνω ότι είναι ακόμα ένα βήμα προοδευτικό σε αυτό το μείζον και πολύ σοβαρό θέμα που αντιμετωπίζει η Ευρώπη τελευταίως, με την Κύπρο να πρωτοπορεί σε αντίθεση με τους εναρμονισθέντες ήδη Ευρωπαίους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν τόλμησαν να κάνουν αυτό που κάνει η Κύπρος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση...

(Ακούγονται ομιλίες βουλευτών από τα έδρανα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

...και της νομοθεσίας, όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή Εσωτερικών. Είναι ισορροπημένη η προσέγγιση που γίνεται. Πραγματικά είναι νομοθεσία και κανονισμοί που προάγουν τη διεθνή αξιοπιστία της Κύπρου είμαστε πράγματι κράτος δικαίου. Φοβούμαι ότι, αν υιοθετήσουμε την πρόταση του κ. Περδίκη, θα δημιουργήσουμε ένα μηχανισμό ο οποίος δύσκολα θα μπορεί να λειτουργήσει. Επιπλέον, είναι σαφές, έχει αναφερθεί και από προηγούμενους συναδέλφους, ότι δεν μπορεί ο Επίτροπος ή η Επίτροπος Διοικήσεως ή ακόμα και ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα να συμμετέχουν σε μια τέτοια αναθεωρητική αρχή, γιατί δε θα μπορούν στη συνέχεια να ασκήσουν -τουλάχιστον η Επίτροπος Διοικήσεως- τον ελεγκτικό της ρόλο ως προς τη νομιμότητα των πράξεων στη διαμόρφωση των οποίων θα έχει συμμετάσχει η ίδια.

Συνεπώς, νομίζω, πρέπει να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε τη νομοθεσία και τους κανονισμούς όπως έχουν διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου ελπίζω να είναι ο τελευταίος.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω την πτυχή περί της χρησιμότητας του νομοσχεδίου. Αυτό είναι δεδομένο. Αν ζήτησα το λόγο, τον ζήτησα για να πω το εξής: Ήταν η άποψή μου στην επιτροπή Εσωτερικών, παρά το ότι η πρόταση αυτή, το νομοθέτημα αυτό θα πρέπει να ψηφιστεί, επειδή είναι ισορροπημένο, συγκρινόμενο με την τροποποιητική πρόταση του κ. Περδίκη, και, νομίζω, εξυπηρετεί, σε πρώτη φάση, τους επιδιωκόμενους στόχους εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας για

εκσυγχρονισμό αλλά και εκπομπή μιας εικόνας σύγχρονης και αξιόπιστης σε σχέση με τους πρόσφυγες αυτούς, από την άλλη πλευρά -και είναι καταγραμμένο ως προσωπική μου άποψη, με την οποία συμφώνησε και ο Γενικός Εισαγγελέας- ότι το ζήτημα δεν τελειώνει εδώ. Και ανέλαβε υποχρέωση η Νομική Υπηρεσία σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο να διευρύνει την ομάδα ή τη μονομελή σήμερα αντιπροσώπευση που θα ασκείται από το λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας και με άλλα άτομα, όπως γίνεται σε όλες τις πολιτισμένες χώρες της Ευρώπης.

Δεν μπορεί σε αυτό το πάνελ, σε αυτή την ομάδα, που θα εξετάσει έναν που φτάνει στη χώρα μας, που πρόκειται να τύχει αυτής της εξέτασης, στην έκταση και το στόχο που επιδιώκει το νομοσχέδιο, να μη συμμετέχουν κοινωνιολόγοι, να μη συμμετέχουν ψυχολόγοι, να μη συμμετέχουν άνθρωποι οι οποίοι μπορεί να προσφέρουν, με τα δικά τους φώτα και τη δική τους εξειδίκευση, εικόνες και πτυχές της προσωπικής ζωής και των βιωμάτων του προσώπου το οποίο αιτείται αυτού του προνομίου, για να μείνει στη χώρα κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις.

Πιστεύω ότι αυτή η πρακτική, η οποία υιοθετείται και στην Αγγλία εδώ και πάρα πολλά χρόνια και η οποία πρόσφατα έχει τροποποιήσει τον περί Μετανάστευσης Νόμο της σε συμμόρφωση με το κοινοτικό κεκτημένο, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, είναι η καλύτερη υπό τις περιστάσεις. Αναμένουμε από τη γενική εισαγγελία, από τη Νομική Υπηρεσία, σε κάποιο στάδιο να έρθει με τροποποιητικό νομοσχέδιο, σύμφωνα με την υπόσχεσή της, που θα συμπληρώσει τα κενά αυτά. Προς το παρόν, το νομοσχέδιο είναι ισορροπημένο και ό,τι μπορούσε να γίνει, για άλλους λόγους που δε θα αναφέρω, έγινε και εισηγούμαι και εγώ την ψήφιση του νομοσχεδίου υπό την παρούσα του μορφή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι αποφάσεις της αναθεωρητικής επιτροπής είναι διοικητική πράξη και υπόκεινται, όπως όλες οι διοικητικές πράξεις, σε έλεγχο του δικαστηρίου. Ο Επίτροπος Διοικήσεως δεν είναι μέλος της δημόσιας υπηρεσίας και οι αποφάσεις του δεν υπόκεινται σε δικαστηριακό έλεγχο και ούτε, όταν μετέχει σε ένα όργανο, μπορεί η απόφαση την οποία ψηφίζει η καταψηφίζει να ληφθεί υπόψη από το δικαστήριο. Επομένως, η τροποποίηση το μόνο που θα καταφέρει είναι να μην υπόκειται αυτή η τροποποίηση σε δικαστικό έλεγχο.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απολογούμαι που ξαναζητώ το λόγο, αλλά, ακούγοντας τη συζήτηση, απλώς ήθελα να πω και κάτι για προβληματισμό. Να μην ξεχνούμε ότι, αν θα προσφύγει κάποιος στο δικαστήριο ενάντια στην απόφαση της Αρχής -ο παραπονούμενος που δεν του δόθηκε το πολιτικό άσυλο, ας το βάλω έτσι, ή η προσφυγική ιδιότητα- θα υπερασπιστεί την υπόθεση στο δικαστήριο η γενική εισαγγελία. Εδώ, εκείνοι οι οποίοι θα αποφασίσουν για το καθεστώς, δηλαδή η γενική εισαγγελία ή οι εκπρόσωποί της θα κληθούν να υπερασπίσουν και την απόφαση. Εγώ νομίζω ότι υπάρχει ένα πρόβλημα ουσιαστικά στην εικόνα της αμεροληψίας της απόφασης της επιτροπής. Γι' αυτό είναι

που εισηγήθηκα τουλάχιστο να συμμετέχει σε αυτή την τριμελή επιτροπή και ένας, αν θέλετε, ιδιώτης και εισηγήθηκα να είναι ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Τουλάχιστο να υπάρχει κάποια πιο εξισορροπημένη πρόταση και εισήγηση, γιατί είναι δύσκολο η γενική εισαγγελία, η οποία αποφάσισε να απορρίψει, να υποστηρίξει και στο δικαστήριο αυτό το πράγμα. Νομίζω ότι δε δημιουργείται μια καλή εντύπωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη διάρκεια της συνεδρίας ή των συνεδριάσεων, το θέμα προέκυψε... εξ ου και η αντίθεση της εισαγγελίας στο να είναι έστω και ένας από τους τρεις ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας ή ο Γενικός Εισαγγελέας. Θα είναι ως άτομα. Στην εισαγγελία, όπως μας είπαν -εγώ δεν είμαι νομικός- έτσι μας είπαν εκεί, τις αποφάσεις, όταν παρουσιάζονται, τις υπερασπίζεται εκ μέρους της ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας. Μπορεί να έχει μια βάση αυτό που λέει ο κ. Κληρίδης, αλλά το να θεωρήσουμε ότι οι τρεις λειτουργοί έκαναν λάθος και στη συνέχεια με τον ίδιο φακό να το βλέπει και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας και ο Γενικός Εισαγγελέας, δηλαδή να είναι μια συνωμοσία όλων αυτών, για να μην παραχωρηθεί το άσυλο, νομίζω ότι είναι μια εξαιρετική περίπτωση.

Πέραν τούτου, όμως, θα συμφωνήσω με τον κ. Συλλούρη, από τη στιγμή που η ίδια η εισαγγελία έχει αναφέρει ότι στο εξάμηνο, εφόσον διαπιστωθεί οτιδήποτε -και στο χέρι μας είναι- μπορούμε να επανέλθουμε για να κάνουμε αλλαγή, να μην προχωρήσουμε τώρα βιαστικά να πούμε ότι θα μετέχει ο άλφα ή ο βήτα. Γιατί, αν μετά αποδειχθεί, για παράδειγμα, ότι η παρουσία του προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δεν είναι θετική, θα είναι πολύ πιο δύσκολο για τη Βουλή να

αφαιρέσει τον εκπρόσωπο ενός οργανωμένου συνόλου που δεν είναι θεσμικό ή διοικητικό όργανο παρά ένα λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Θέλω να ρωτήσω, πέραν της τροπολογίας του κ. Περδίκη, πόσες τροπολογίες επί της τροπολογίας υπάρχουν. Κύριε Δημητρίου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αποσύρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρετε. Κύριε Κληρίδη;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα την αποσύρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με βάση τη διαδικασία, πρέπει να διαβάσουμε την τροπολογία του κ. Περδίκη τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εδιαβάσαν την όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρείται αναγνωσθείσα και κατατίθεται. Την έχουμε όλοι.

**Τροπολογία του βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ.
Γιώργου Περδίκη για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προσφύγων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση της παραγράφου (β), όπως αυτή περιλαμβάνεται στην παράγραφο (β) του άρθρου 4 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ως ακολούθως:

«(β)(i) Η Αναθεωρητική Αρχή, που αναφέρεται στην παράγραφο (α), συνίσταται από τα ακόλουθα μέλη:

(αα) Το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας·

(ββ) τον Επίτροπο Διοικήσεως· και

(γγ) τον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

(ii) Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας προεδρεύει της Αναθεωρητικής Αρχής.

(iii) Για να συνεδριάσει νόμιμα η Αναθεωρητική Αρχή, απαιτείται η παρουσία του Προέδρου και ενός μέλους. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία και, σε περίπτωση ισοψηφίας, ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Περδίκη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μια ψήφο υπέρ και σαράντα τέσσερις εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Προσωρινές διατάξεις. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 και 8 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή

Τροφίμων Νόμος του 2001» και «Οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Κανονισμοί του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Γεώργιος Τάσου
Γιαννάκης Θωμά	Σωτήρης Σαμψών
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Άριστος Χρυσοστόμου
Κώστας Κωνσταντίνου	Σοφοκλής Φυττής

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ύστερα όμως από συνεννόηση μεταξύ του προέδρου της και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αυτά αποφασίστηκε να εξεταστούν από την τελευταία ως την καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 31η Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Έφορος Εταιρειών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Γεωργίας), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική. Αν και κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν

στη συνεδρίαση εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της αγροτικής οργάνωσης Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός του νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας μας προς το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 1992 σε ό,τι αφορά την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο-

- Προβλέπεται η σύσταση, λειτουργία και οι αρμοδιότητες επιτροπής η οποία θα έχει εξουσία να εξετάζει αιτήσεις για εγγραφή ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης γεωργικού προϊόντος ή τροφίμου.
- Καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής σε ειδικό μητρώο, που θα τηρείται στο Γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων.
- Προδιαγράφεται η διαδικασία υποβολής ένστασης από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα που έχει έννομο συμφέρον εναντίον της απόφασης της επιτροπής καθώς και η διαδικασία εξέτασης τέτοιων ενστάσεων.
- Καθορίζεται η έκταση της προστασίας των εγγεγραμμένων στο μητρώο ονομασιών προέλευσης και γεωγραφικών ενδείξεων, η παράβαση της οποίας συνιστά ποινικό αδίκημα.
- Εγκαθιδρύεται μηχανισμός ελέγχου σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου και γίνεται πρόνοια για επιβολή διοικητικών προστίμων πέραν της ποινικής ευθύνης που υπέχουν οι παραβαίνοντες αυτές.
- Προβλέπεται η έκδοση κανονισμών για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζεται η διαδικασία ακρόασης των επηρεαζομένων ενώπιον της επιτροπής σε περιπτώσεις επιβολής διοικητικού προστίμου, ο τύπος της αίτησης για εγγραφή στο μητρώο ονομασίας προέλευσης και γεωγραφικής ένδειξης καθώς και τα καταβαλλόμενα τέλη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους ενώπιον της επιτροπής, οι γενικότερες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία από την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας θα είναι θετικές, αφού αναμένεται να αυξηθούν οι πωλήσεις και οι εξαγωγές των συγκεκριμένων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με θετικά αποτελέσματα τόσο για τους παραγωγούς όσο και για το εξαγωγικό εμπόριο. Ταυτόχρονα τονίστηκε η ανάγκη εκπόνησης εκστρατείας ενημέρωσης του αγροτικού κόσμου για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική τάχθηκαν υπέρ των διατάξεων του νομοσχεδίου και των κανονισμών, τονίζοντας παράλληλα ότι το ύψος των τελών δεν πρέπει να είναι επιβαρυντικό για τον αγροτικό κόσμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υπό το φως της εξέτασης όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

- Ερμηνεία. Άρθρο 2.
- Πεδίο εφαρμογής. Παράρτημα I, Παράρτημα II, Παράρτημα III. Άρθρο 3.
- Καθίδρυση επιτροπής. Άρθρο 4.
- Συγκρότηση της επιτροπής. Άρθρο 5.
- Εξουσίες προέδρου. Άρθρο 6.
- Σύγκληση συνεδριάσεων. Άρθρο 7.
- Απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 8.
- Παροχή γραμματειακής και υλικοτεχνικής στήριξης. Άρθρο 9.
- Δικαίωμα εγγραφής. Άρθρο 10.
- Αποκλεισμός εγγραφής κοινών και άλλων ονομασιών. Άρθρο 11.
- Αποκλεισμός εγγραφής λόγω σχέσης με γνωστό εμπορικό σήμα. Άρθρο 12.
- Υποβολή αίτησης εγγραφής. Άρθρο 13.
- Προκαταρκτική εξέταση από το γραφείο. Άρθρο 14.
- Διαδικασία εξέτασης της αίτησης. Άρθρο 15.
- Δικαίωμα υποβολής ένστασης. Άρθρο 16.
- Τήρηση του μητρώου και περιεχόμενο αυτού. Άρθρο 17.
- Προστασία εγγεγραμμένων ονομασιών προέλευσης και γεωγραφικών ενδείξεων.
Άρθρο 18.
- Απαγόρευση αίτησης εγγραφής εμπορικού σήματος. Άρθρο 19.
- Εξουσίες αρμόδιων λειτουργών για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο
20.
- Παρακώλυση εξουσιοδοτημένου λειτουργού. Άρθρο 21.
- Επιβολή διοικητικών προστίμων. Άρθρο 22.
- Κανονισμοί. Άρθρο 23.
- Ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 24 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 24 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9, 10 και 11, που είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001», «Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και «Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» αντίστοιχα, δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με μη δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα στοιχεία κρατικής ενίσχυσης από την πώληση γηπέδων-οικοπέδων και κτιρίων από τις δημόσιες αρχές.

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί εμπίπτουν στο κεφάλαιο Ανταγωνισμός και μαζί με τους άλλους σχετικούς κανονισμούς που έχουν ήδη εγκριθεί από τη Βουλή στοχεύουν στην αποτελεσματική άσκηση από τον Έφορο Δημόσιων Ενισχύσεων των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που του παρέχει η βασική νομοθεσία περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων.

Ειδικότερα, στόχος των κανονισμών είναι ο καθορισμός της διαδικασίας που διασφαλίζει ότι η πώληση γης ή κτιρίου από δημόσια αρχή δεν περιέχει στοιχεία δημόσιας ενίσχυσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία οι προτεινόμενοι κανονισμοί εφαρμόζονται μόνο στις πωλήσεις γης ή/και κτιρίων που ανήκουν στο δημόσιο και δε θίγουν τις ειδικές διατάξεις ή πρακτικές του δημοσίου που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης στον τομέα της ιδιωτικής στέγασης. Επίσης, οι προτεινόμενοι κανονισμοί δεν εφαρμόζονται στην απόκτηση από το δημόσιο γης ή/και κτιρίων ή στην ενοικίαση ή χρηματοδοτική μίσθωση των ακινήτων αυτών από τις δημόσιες αρχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία για το όλο θέμα, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», αναβάλλεται για μια ακόμα βδομάδα, για να επανεξεταστεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, του ΠΑΣΥΞΕ, του Συνδέσμου Τουριστικών Πρακτόρων και των Κυπριακών Αερογραμμών.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 52 και 68 των περί αεροπλοΐας σχετικών διαταγμάτων, ώστε να καταργηθούν τα τέλη προσγείωσης

αναφορικά με επιβατηγά αεροσκάφη που εκτελούν δρομολογημένες ή ναυλωμένες πτήσεις μέχρι 31η Μαΐου 2002.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων ομότιπλων κανονισμών, ώστε να καταργηθεί το επιβατικό τέλος κατά το μήνα Μάιο του 2002.

Όπως είναι γνωστό, όταν το Δεκέμβριο του 2001 εγκρίθηκαν από τη Βουλή τροποποιήσεις των ομότιπλων βασικών κανονισμών, δεν συμπεριλήφθηκε ο μήνας Μάιος όσον αφορά την κατάργηση των εν λόγω τελών αλλά μόνο ο Απρίλης.

Οι εκπρόσωποι των υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν ότι στη δέσμη μέτρων που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο για στήριξη του τουρισμού είχε συμπεριληφθεί και ο Μάιος όσον αφορά την κατάργηση των πιο πάνω τελών, ως ένα κίνητρο αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών στον τουρισμό μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στην Αμερική. Η κατάργηση των τελών αυτών και για το μήνα Μάιο θα συμβάλει επίσης και στην αντιμετώπιση του έντονου ανταγωνισμού που υπάρχει μεταξύ άλλων χωρών που αποτελούν και αυτές τουριστικούς προορισμούς και σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία οι κρατήσεις για την καλοκαιρινή περίοδο εξακολουθούν να είναι αρκετά χαμηλές. Όπως επισήμανε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η μη επιβολή επιβατικών τελών και τελών προσγείωσης και κατά το μήνα Μάιο αποτελεί ένα προσωρινό μέτρο στήριξης του τουρισμού ειδικά για το έτος 2002, εξαιτίας της μειωμένης τουριστικής κίνησης, γι' αυτό και δε θα πρέπει, όπως τόνισε ο ίδιος, να δημιουργηθεί η εσφαλμένη εντύπωση ότι οι μήνες Απρίλιος και Μάιος κατατάσσονται στους χειμερινούς μήνες για σκοπούς τουρισμού.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, αφού επισήμαναν την ανάγκη για άμεση στήριξη του τουρισμού, συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις και το σκοπό και των δύο υπό αναφορά τροποποιητικών κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της και αφού επισήμανε το γεγονός ότι οι δύο υπό αναφορά κανονισμοί αφορούν ένα προσωρινό μέτρο στήριξης του τουρισμού για το 2002, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Θα έρθουμε τώρα στο θέμα για το οποίο έχει εκτάκτως αποχωρήσει η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για να το συζητήσει. Το θέμα αυτό είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν είναι έτοιμη η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει έκθεση; Εντάξει, θα επιστρέψουμε πίσω τότε και θα πάμε στο υπ' αριθμόν 1 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Σταύρος Ευαγόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο νεοδιορισθείς Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Προϋπολογισμός του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων προβλέπει δαπάνες ύψους £783.805 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα έσοδα του γραφείου αυτού, όπως έχουν προϋπολογισθεί, προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Επειδή δεν προβλέπεται κατά το έτος 2002 να εισπραχθούν οποιαδήποτε τέλη και δικαιώματα, όλα τα ποσά που θα καταβάλει η κυβέρνηση στο ταμείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων για πληρωμή μισθών, απολαβών, ωφελημάτων και συντάξεων των μελών του προσωπικού του ή οποιασδήποτε αμοιβής πληρωτέας δυνάμει συμβάσεως παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται από τον επίτροπο ή αμοιβής πληρωτέας στα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, θα επιστραφούν στην κυβέρνηση από τον επίτροπο.

Όπως είναι γνωστό, ο εν λόγω προϋπολογισμός κατατίθεται για πρώτη φορά στη Βουλή για έγκριση ύστερα από την ψήφιση τον Απρίλιο του 2001 του περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα έσοδα του γραφείου του επιτρόπου θα προέρχονται στο μέλλον από την επιβολή τελών χορήγησης αδειών, από την επιβολή διάφορων καταβλητέων τελών μεταξύ των οποίων θα είναι τα τέλη χορήγησης αδειών για τη δημιουργία τηλεπικοινωνιακών δικτύων και την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για την εγγραφή παροχέων δημόσιων τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών, για την εγγραφή παροχέων ταχυδρομικών υπηρεσιών, για την εξέταση και χορήγηση έγκρισης τερματικού εξοπλισμού και από την επιβολή διοικητικών προστίμων σε παροχείς τηλεπικοινωνιακών δικτύων, καθώς επίσης τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Με τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό δημιουργούνται επιπροσθέτως της θέσεως του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων οι ακόλουθες θέσεις:

- μία θέση βοηθού επιτρόπου (κλ. Α16),
- μία θέση διευθυντή (κλ. Α15),
- δύο θέσεις ανώτερων λειτουργών (κλ. Α13),
- δεκαεπτά θέσεις λειτουργών (κλ. Α8-Α10-Α11),
- μία θέση γραμματειακού λειτουργού (κλ. Α8-Α9),
- μία θέση λογιστικού λειτουργού (κλ. Α4-Α7),
- εννέα θέσεις γραφέων (κλ. Α2-Α5-Α7).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν κατά τη διάρκεια της εξέτασης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, έχει ήδη διευθετηθεί η ενοικίαση χώρου στον οποίο θα

στεγαστούν τα γραφεία της υπηρεσίας και αναμένεται ότι σύντομα θα αρχίσει η λειτουργία του εν λόγω γραφείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, εάν μου επιτρέπεται. Σύντομα θα ήθελα να εξάρω το γεγονός ότι είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που εγκρίνουμε, διότι βεβαίως τώρα συστάθηκε το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι επείγουν οπωσδήποτε η στελέχωση και συγκρότηση του γραφείου. Έχουμε δει να σχηματίζονται, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, τριάντα μία νέες θέσεις και μάλιστα έγινε και συζήτηση. Εγώ απλώς θέλω να επισημάνω ότι αυτή η περίπτωση -ο αριθμός αυτός βεβαίως, απ' ό,τι μας εξηγήθηκε, είναι ένα μικρό κλάσμα του τι εκπροσωπεί σε άλλες χώρες η αντίστοιχη υπηρεσία- είναι δείγμα των αλλαγών και των αναγκών των αυξημένων που θα έχουμε στους επόμενους μήνες σε διάφορες τέτοιες νεωτερικές υπηρεσίες. Και δείχνει ακριβώς πόσο γρήγορα πρέπει να προσαρμοστεί η Κύπρος και πόσο ο δημόσιος τομέας θα έχει νέες ανάγκες που δικαιολογούν ίσως την αναδιάρθρωση που επιδιώκουμε κατά τα λοιπά.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι θα έχει τεράστια σημασία σίγουρα αυτός ο θεσμός του επιτρόπου, διότι είναι η ασφαλιστική δικλίδα απέναντι στην απελευθέρωση των αγορών, την οποία σε καμιά περίπτωση, όση ωφέλεια και αν περιμένουμε για τους καταναλωτές και γενικότερα για την ανάπτυξη των υπηρεσιών, δεν εννοούμε ότι θα μπορούσαν να λειτουργήσουν άναρχα. Επομένως, εναποθέτει το σώμα, ψηφίζοντας και εγκρίνοντας τον πρώτο προϋπολογισμό, μεγάλες προσδοκίες σε αυτό το νέο θεσμό και αναμένουμε ότι η σωστή συγκρότησή του θα ρυθμίσει ακριβώς τις αγορές αυτές που σύντομα θα απελευθερωθούν, θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκείνες μέσα από τις οποίες περιμένουμε να λειτουργήσουν και οι ημικρατικοί οργανισμοί, όπως είναι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών. Σε αυτό το νέο περιβάλλον θα είναι για το κράτος η ασφαλιστική δικλίδα ο θεσμός του επιτρόπου, ούτως ώστε να διασφαλιστεί μαζί με το συμφέρον των καταναλωτών και το δημόσιο συμφέρον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, προσδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στον προϋπολογισμό αυτό, παρ' όλο που κατατέθηκε στη Βουλή την περασμένη Πέμπτη, τη Δευτέρα τον έθεσε ενώπιόν της, τον ενέκρινε και βρίσκεται ενώπιόν μας σήμερα, αποδίδοντας έτσι τη σημασία που πρέπει στο θεσμό που δημιουργείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όντως σήμερα εγκρίνουμε ομόφωνα τον πρώτο προϋπολογισμό του ρυθμιστή. Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι υπάρχει μία κοινή προσέγγιση σε ό,τι αφορά την ταχύτητα, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια με την οποία πρέπει να ενεργεί και σημειώνουμε ταυτόχρονα ότι δεν έχει συμπληρωθεί ούτε καν ο διορισμός των υπολοίπων αξιωματούχων -μιλώ για το βοηθό ρυθμιστή, μιλώ για την τριμελή επιτροπή- και δεν υπάρχουν όλα τα νομικά εργαλεία στη διάθεση του επιτρόπου, του ρυθμιστή, για να προχωρήσει. Μέσα ακριβώς σε αυτά τα πλαίσια εμείς ευχόμαστε να υπάρξει επιτάχυνση των διαδικασιών και λέμε ότι, με όση προθυμία θα στηρίζουμε το έργο του ρυθμιστή, με την ίδια επιμέλεια θα παρακολουθούμε τη δράση του ως κοινοβουλευτική ομάδα, ως Βουλή των Αντιπροσώπων, γιατί θα διαχειριστεί έναν εθνικό πλούτο, θα διαχειριστεί ένα κεφάλαιο το οποίο ανήκει γενικότερα στην κυπριακή κοινωνία, στον κυπριακό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του επιτρόπου ποσού £783.805 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2002». Είναι και αυτή η έκθεση ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Αριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 2002, όπως έχει κατατεθεί στη Βουλή, προβλέπει έσοδα ύψους £9.056.760, που προέρχονται κυρίως από αποπληρωμές δανείων και τόκους υφιστάμενων δανείων και έξοδα ύψους £10.961.960. Ως εκ τούτου παρουσιάζει έλλειμμα ύψους £1.905.200.

Όπως είναι γνωστό, το Ταμείο Δημόσιων Δανείων αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών και έχει ως κύριο σκοπό την παροχή δανείων κυρίως για την εκτέλεση έργων δημόσιας ωφελείας και για την πραγματοποίηση διάφορων άλλων στόχων με βάση εγκεκριμένα κυβερνητικά σχέδια δανειοδότησης, όπως είναι για παράδειγμα το σχέδιο δανειοδότησης φοιτητών για σπουδές στο εξωτερικό, το σχέδιο συντήρησης και ανάπτυξης διατηρητέων οικοδομών και το σχέδιο αναδασμού.

Κατά τη μελέτη του υπό αναφορά προϋπολογισμού, οι κυβερνητικοί αρμόδιοι απαντώντας σε σχετικά ερωτήματα των μελών της επιτροπής δήλωσαν ότι για το σχέδιο αυτοεργοδοτούμενων αποφοίτων πανεπιστημίων και ανώτατων σχολών υπάρχει ανταπόκριση, αλλά η απορρόφηση του σχετικού κονδυλίου δεν είναι η αναμενόμενη.

Επισημαίνοντας η επιτροπή ότι για την εφαρμογή του υπό αναφορά σχεδίου οι διαδικασίες για την εξέταση των αιτήσεων είναι χρονοβόρες και ότι το επιτόκιο δανεισμού για παραχώρηση τέτοιων δανείων σε απόφοιτους πανεπιστημίων και ανώτατων σχολών είναι υψηλό, ζήτησε παράλληλα να ενημερωθεί γραπτώς για τις κατηγορίες ατόμων στις οποίες παραχωρήθηκαν τέτοιου είδους δάνεια για τα έτη 2000 και 2001. Η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να καταθέσει τα στοιχεία αυτά σε εύθετο χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £10.961.960 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002» και «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002» αντίστοιχα, δεν είναι έτοιμα. Τα υπόλοιπα τα έχουμε διεξέλθει.

Έρχομαι τώρα στο πρώτο θέμα που έχουμε καταθέσει. Είναι έτοιμη η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα, που είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ομόφωνη;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι ομόφωνη· είναι για τα πετρελαιοειδή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη. Αυτό έχω πληροφορηθεί.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πετρελαιοειδών
(Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Πρόδρομος Προδρόμου

Τάσος Παπαδόπουλος Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Λιλλήκας Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου Γιαννάκης Ομήρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιώργος Βαρνάβα, εκπροσωπώντας

Γιάννος Λαμάρης

τον κ. Δώρο Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη Βουλή στη σημερινή συνεδρία της, 7 Φεβρουαρίου 2002, και κηρύχθηκαν επείγοντες.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 3 του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός για το επόμενο εξάμηνο των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών, έτσι ώστε οι λιανικές τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου (σύνηθες) να μειωθούν κατά 1 σεντ/λίτρο και του πετρελαίου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο κατά 2 σεντ/λίτρο, ώστε οι εταιρείες πετρελαιοειδών να μην πραγματοποιούν ούτε πλεόνασμα ούτε έλλειμμα.

Ο καθορισμός των τιμών αυτών γίνεται στα πλαίσια της άσκησης του δικαιώματος αλλά και του καθήκοντος του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να προβαίνει κάθε εξάμηνο στην αναθεώρηση των τιμών αυτών, με βάση τα εκάστοτε δεδομένα, σε σχέση με τις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου και τους υπόλοιπους παράγοντες που διαμορφώνουν και επηρεάζουν τις τιμές αυτές. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η αναθεώρηση των τιμών των πετρελαιοειδών γίνεται με κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της κατάθεσής τους, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι η 7η Φεβρουαρίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, οι τρέχουσες τιμές των πετρελαιοειδών αναπροσαρμόστηκαν για τελευταία φορά την 1η Αυγούστου 2001, με βάση την τότε ισχύουσα νομοθεσία για τα πετρελαιοειδή, καθώς και με βάση τον πίνακα Γ' των περί Πετρελαιοειδών

(Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικών) (Αρ. 2) Κανονισμών του 2000.

Όπως είναι επίσης γνωστό, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή την 31η Ιανουαρίου 2002 κανονισμούς με τους οποίους οι τιμές πώλησης παρέμειναν στα ίδια επίπεδα. Τους κανονισμούς αυτούς εξέτασε η επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2002 στην παρουσία του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέλυσε στην επιτροπή το όλο θέμα, δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι το υπουργείο του επεξεργάζεται νέο σύστημα για ελευθεροποίηση της τιμής των καυσίμων, το οποίο και αναμένεται να τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου περί το τέλος του πρώτου τριμήνου ή στις αρχές του δεύτερου τριμήνου του 2002.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση του αρμόδιου υπουργείου, η τιμή του αργού πετρελαίου ανέρχεται κατά μέσο όρο, για το μήνα Ιανουάριο, στα 19,5 δολάρια το βαρέλι και η συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας στα $K \text{ £} = \text{US\$ } 1,54$ περίπου, δηλαδή η τιμή του αργού πετρελαίου τύπου Brent σήμερα είναι $K\text{£}12,66$ το βαρέλι.

Με βάση επίσης την ίδια έκθεση, λόγω της διαφοροποίησης της τιμής του αργού πετρελαίου και της συναλλαγματικής ισοτιμίας, προκύπτει μηνιαίο πλεόνασμα της τάξεως των $\text{£}800.000$ περίπου με βάση τα τρέχοντα δεδομένα. Συνεπώς, οι λιανικές τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου (σύνηθες) θα πρέπει να μειωθούν κατά 1 σεντ/λίτρο και του πετρελαίου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο κατά 2 σεντ/λίτρο, ώστε οι εταιρείες πετρελαιοειδών να μην πραγματοποιούν πλεόνασμα ή έλλειμμα και σ' αυτό αποβλέπουν οι κανονισμοί, οι οποίοι ουσιαστικά αντικαθιστούν τους ομότιλους κανονισμούς που είχαν κατατεθεί στη Βουλή την 31η Ιανουαρίου 2002.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, έτσι ώστε να μειωθούν οι σημερινές λιανικές τιμές πώλησης των πετρελαιοειδών, όπως πιο πάνω αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Φθάσαμε εδώ στο τέλος της νομοθετικής εργασίας. Ήδη έχει γίνει η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων· έχει εξαντληθεί το Κεφάλαιο Β΄.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το δεύτερο θέμα στον κατάλογο της κατάθεσης νομοσχεδίων και εγγράφων, που είναι «Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002», πιστεύω ότι θα μπορούσε να παραπεμφθεί επίσης στην επιτροπή Νομικών, διότι είναι νομικό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και στις δύο επιτροπές.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και στην επιτροπή Νομικών.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αυτό θα έλεγα και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ευχαρίστως. Παραπέμπεται και στην επιτροπή Νομικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.064 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 2 Φεβρουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι ανιχνευτές μετάλλων που χρησιμοποιούνται σε αεροδρόμια, εμπορικά καταστήματα και υπεραγορές (πληροφορίες μιλούν για εγκατάσταση τέτοιων ανιχνευτών και σε όλες τις τράπεζες) για σκοπούς ασφαλείας πιθανό να επηρεάζουν τη λειτουργία του βηματοδότη που φέρουν αρκετοί καρδιοπαθείς.

Φαίνεται μάλιστα να μη λαμβάνεται ουσιαστική πρόνοια για την πληροφόρηση των ατόμων αυτών ή την παροχή εναλλακτικής πρόσβασης σε χώρους των οποίων η είσοδος ελέγχεται από συσκευές ανίχνευσης μετάλλων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας κ.λπ.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνει (διοικητικά, νομοθετικά κ.ά.) για την επίλυση αυτού του προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.034, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τη βόσκηση στα κρατικά δάση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Καταρχήν σημειώνεται ότι η βόσκηση μέσα στα κρατικά δάση δεν είναι ανεξέλεγκτη, αλλά ρυθμίζεται με τους περί Δασών νόμους. Για τη βόσκηση ζώων ή την ανέγερση και κατοχή μάνδρας απαιτείται άδεια εκδιδόμενη από το διευθυντή του Τμήματος Δασών.

Παρ' όλ' αυτά θα συμφωνήσουμε με τον κ. Περδίκη ότι σ' ορισμένες περιοχές υπάρχει πρόβλημα υπερβόσκησης. Το πρόβλημα της υπερβόσκησης είναι όμως εντονότερο και σοβαρότερο στην ιδιωτική γη παρά στα κρατικά δάση και βασικά οφείλεται στη σημαντική αύξηση του αριθμού των ζώων και κυρίως των αιγών. Σημειώνεται επίσης ότι οι δύο κυριότεροι λόγοι γι' αυτή την κατάσταση είναι:

- α. η μη επιβολή του περί Αιγών Νόμου και
- β. η παραχώρηση των διαφόρων κινήτρων (επιδοτήσεις, χρηματικές ενισχύσεις στους μη αδειούχους κτηνοτρόφους.

Θα πρέπει επίσης να τονισθεί ότι οι κτηνοτρόφοι που παραβαίνουν το δασικό νόμο καταγγέλλονται και ότι σ' ορισμένες περιπτώσεις παραπέμπονται στο δικαστήριο.

Σε ό,τι αφορά τις συγκεκριμένες περιοχές που αναφέρονται στην ερώτηση σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. Περιοχή του Ακάμα

Το πρόβλημα με την υπερβόσκηση στο κρατικό δάσος του Ακάμα διαπιστώθηκε εδώ και αρκετό καιρό, αλλά παρ' όλες τις προσπάθειες δεν έχει ακόμη επιλυθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του 1999, ο αριθμός των ζώων που έβοσκαν στο δάσος του Ακάμα και της Πέγειας ανερχόταν σε 12 725, εκ των οποίων 11 229 ήταν αίγες και 1 496 πρόβατα. Από αυτά μόνο τα 1 044 ζώα (740 αίγες και 304 πρόβατα) έβοσκαν με άδεια, ενώ 11 681 (10 489 αίγες και 1 192 πρόβατα) έβοσκαν παράνομα. Περαιτέρω σημειώνεται ότι από τα ζώα που έβοσκαν παράνομα 9 040 (7 718 αίγες και 1 322 πρόβατα) τα κατείχαν είκοσι πέντε μη αδειούχοι βοσκοί.

Ένα από τα μέτρα που πάρθηκαν για επίλυση του προβλήματος ήταν η εισαγωγή του σχεδίου που τιτλοφορείται “Σχέδιο για προστασία του δάσους του Ακάμα από υπερβόσκηση”, το οποίο εγκρίθηκε με την υπουργική απόφαση με αρ. 52335, ημερομηνίας 31ης Αυγούστου του 2000. Μεταξύ άλλων, το σχέδιο παρέχει οικονομικά κίνητρα και επιδοτήσεις στους κτηνοτρόφους είτε να εγκαταλείψουν το επάγγελμα είτε να μετακινηθούν σε αδειούχα υποστατικά που θα ανεγείρουν έξω από το δάσος του Ακάμα. Δυστυχώς όμως το σχέδιο δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη για τους εξής λόγους:

- α. Μη ύπαρξη κατάλληλων κτηνοτροφικών περιοχών καθώς και έλλειψη ενδιαφέροντος από τις κοινότητες για δημιουργία τέτοιων περιοχών
- β. έλλειψη ενδιαφέροντος από τους ίδιους τους κτηνοτρόφους
- γ. κατά κεφαλήν επιδότηση της ελεύθερης αιγοβοσκής.

Ελπίζουμε ότι το θέμα τούτο θα αντιμετωπισθεί οριστικά με την ετοιμασία του διαχειριστικού σχεδίου για τη χερσόνησο του Ακάμα.

2. Περιοχή Πισσουρίου (δάσος του Ραντί)

Όπως στο δάσος Ακάμα έτσι και στο δάσος Ραντί και κυρίως στο τμήμα του δάσους που βρίσκεται βορειότερα του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου παρουσιάζεται έντονη υπερβόσκηση. Το πρόβλημα όμως είναι ακόμα εντονότερο στις ιδιωτικές περιουσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του 1998, υπήρχαν εννέα κτηνοτρόφοι που έβοσκαν 2 915 ζώα στο δάσος, εκ των οποίων 2 477 ήταν αίγες και 438 πρόβατα. Από αυτά μόνο τα 718 ζώα (όλα αίγες) έβοσκαν με άδεια, ενώ 2 197 (1 759 αίγες και 438 πρόβατα) έβοσκαν παράνομα.

Παρ' όλο που το Τμήμα Δασών προβαίνει συχνά σε καταγγελίες των κτηνοτρόφων που διατηρούν αίγες πέραν του αριθμού που αναφέρεται στην άδεια βόσκησης που

έχουν, εντούτοις το πρόβλημα ολοένα και μεγαλώνει και τούτο γιατί η ελεύθερη βόσκηση αιγών ενθαρρύνεται με την παραχώρηση σημαντικών επιδοτήσεων.

3. Περιοχή Παχύαμμου (περιοχή Τηλλυρίας)

Πρόβλημα υπερβόσκησης υπάρχει και στην περιοχή Τηλλυρίας, το πρόβλημα όμως στην προκειμένη περίπτωση περιορίζεται κυρίως στις ιδιωτικές περιουσίες. Μεγάλες εκτάσεις τουρκοκυπριακής και άλλης ιδιωτικής γης έχουν υποβαθμιστεί σοβαρά λόγω της ελεύθερης βόσκησης αιγών. Παρά δε τα αυστηρά μέτρα που παίρνει το Τμήμα Δασών, εντούτοις κατά καιρούς παρουσιάζονται και ζημιές στο δάσος, κυρίως σε αναδασώσεις που βρίσκονται κοντά στην οροθετική γραμμή του δάσους, λόγω του ότι τα ζώα που βόσκουν ελεύθερα ξεφεύγουν του ελέγχου των κτηνοτρόφων και εισέρχονται στο δάσος».

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.040, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με τα θέματα που τίθενται στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.040, σας διαβιβάζω τις απαντήσεις που έχουμε λάβει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, τα οποία είναι τα αρμόδια όργανα για τη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών, ως 1 και 2, αντίστοιχα:

- “1. α. Η ανακοίνωση της συμφωνίας εξαγοράς της “Cyccom”, ημερομηνίας 23 Μαΐου 2000, αναφέρει ότι η τιμή πώλησης των £16,5 εκατομ. έχει πληρωθεί σε μετρητά.
- β. Δε μας κοινοποιήθηκε η πιο πάνω συμφωνία, ώστε να γνωρίζουμε εάν ο κ. Νίκος Νικολαΐδης αποχώρησε από την “Pricewaterhouse Coopers” την 31η Μαρτίου 2001 και διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 23 Ιουλίου 2001.

- γ. Από ό,τι γνωρίζουμε κανένα πρώην μέλος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δεν ήταν μέτοχος στη “Cycsom”. Σημειώνουμε ότι η θητεία του πρώην μέλους της επιτροπής κ. Θεόδωρου Φιλίππου έληξε στις 24 Απριλίου 2000.
- δ. Δεν έχουμε στοιχεία ενώπιόν μας που να δείχνουν ότι μέρος ή όλο το ποσό πώλησης χρησιμοποιήθηκε για αγορά μετοχών της “L.K. GlobalSoft.com Ltd”.
- ε. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν έχει παραλάβει αίτηση εισαγωγής της “Cycsom” και ως εκ τούτου δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε εάν ο κ. Ζαμπέλας και οι συνέταιροί του προγραμματίζουν δημοσιοποίηση και σε ποια τιμή της συγκεκριμένης εταιρείας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες τυχόν χρειαστείτε.”

- “2. α. Με βάση ανακοίνωση που έχει γίνει από την “L.K. GlobalSoft.com Ltd” στο χρηματιστήριο (ΧΑΚ), ημερομηνίας 23 Μαΐου 2000, που αναφέρει ότι η τιμή των £16,5 εκατομ. για την αγορά ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου της μη εισηγμένης εταιρείας “Cycsom Ltd”, το αντίτιμο της εξαγοράς έχει καταβληθεί σε μετρητά.
- Κανένα από τα μέλη του Συμβουλίου του ΧΑΚ, εξ όσων γνωρίζουμε, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, δεν είχε υπογράψει οποιαδήποτε συμβόλαια για την εν λόγω πώληση.
- β. Αναφορικά με το σημείο 2, δεν είναι δυνατό να έχει το χρηματιστήριο καμία πληροφορία, δεδομένου ότι η “Cycsom Ltd” δεν είναι εισηγμένη στο ΧΑΚ.
- γ. - Αναφορικά με το σημείο 3, έχει γίνει ανακοίνωση στο ΧΑΚ για την αγορά της εταιρείας στις 23 Μαΐου 2000 και 20 Ιουλίου 2000 (επισυνάπτονται).
- Όσον αφορά τη δημοσιοποίηση της “Cycsom Ltd”, η εταιρεία δεν έχει

προβεί σε οποιαδήποτε αίτηση στο ΧΑΚ, συνεπώς οι πληροφορίες αυτές δεν είναι σε γνώση μας.

- Εσωκλείεται απόσπασμα από τις σημειώσεις των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του έτους 2000, στο οποίο παρουσιάζεται η εταιρεία "Cycom" ως μια από τις εξαρτημένες εταιρείες του συγκροτήματος, η "L.K. GlobalSoft.com Ltd".

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις χρειαστείτε.»»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.044, ημερομηνίας 24 Δεκεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι πληροφορίες σας περί ετοιμασίας σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση, το οποίο αποκλείει ουσιαστικά διπλωματούχους τεχνικών κλάδων της μηχανικής επιστήμης από τη διεκδίκηση της θέσης αυτής, δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Το σχετικό σχέδιο υπηρεσίας δεν "ευνοεί" ούτε "φωτογραφίζει" άτομα που εργάζονται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Όπως, δε, διαπιστώθηκε και κατά την πρόσφατη συζήτησή του ενώπιον της αρμόδιας υπεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, καλύπτει όλους τους λειτουργούς του υπουργείου, των τμημάτων και διευθύνσεών του.»»

**Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Εξωτερικών κ.
Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.058, ημερομηνίας 25
Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πρόδρομου
Προδρόμου.**

«Η πρωτοβουλία του NATO για την ίδρυση του “Συνεταιρισμού για την Ειρήνη” (Partnership for Peace) υιοθετήθηκε από τη σύνοδο κορυφής του οργανισμού στις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 1994. Η πρόσκληση για συμμετοχή απευθυνόταν προς όλες τις χώρες του NATO και προς τις χώρες του ΟΑΣΕ, οι οποίες θα ήταν ικανές και πρόθυμες να συνεισφέρουν σ’ αυτή τη συνεργασία.

Σ’ αυτό το “Συνεταιρισμό για την Ειρήνη” συμμετέχουν πάνω από είκοσι έξι κράτη που δεν ανήκουν στο NATO. Πέρα από την Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, Ιρλανδία και Ελβετία, τα υπόλοιπα κράτη ανήκουν στην κεντρική, ανατολική και νοτιανατολική Ευρώπη, είναι κράτη, δηλαδή, που έχουν δημιουργηθεί από τη διάλυση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, π.χ. βαλτικές χώρες, χώρες του Καυκάσου και η Ρωσία.

Η δικαιολογία το 1992 αναφορικά με το γιατί η Κύπρος δεν εκλήθη να συμμετάσχει στο πρόγραμμα “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη” εδόθη από τον τότε γενικό γραμματέα του NATO: Προτεραιότητα θα εδίδετο, στην αρχική περίοδο, σε χώρες οι οποίες ανήκαν είτε στο Σύμφωνο της Βαρσοβίας είτε στην πρώην Σοβιετική Ένωση. Η πόρτα παρέμενε ανοικτή, για να εξεταστεί το δικό μας θέμα μελλοντικά. Τα υπόλοιπα μικρά κράτη του ΟΑΣΕ είτε δε διαθέτουν στρατιωτικές δυνάμεις είτε, όπως στην περίπτωση της Μάλτας, έγινε εξ επί τούτου επιλογή για διατήρηση του καθεστώτος ουδετερότητας.

Τα Υπουργεία Εξωτερικών και Άμυνας, σε κοινές συσκέψεις τους, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να αρχίσει σταδιακά επεξεργασία πιθανοτήτων επίδειξης ενδιαφέροντος της Κύπρου, για να ενταχθεί στο πρόγραμμα “Συνεταιρισμός για την Ειρήνη”.

Ασφαλώς, όπως γνωρίζετε, η Τουρκία, ως μέλος του ΝΑΤΟ, διαθέτει δικαίωμα αρνησικυρίας και αναμένεται ότι θα αντιδράσει και θα παρεμποδίσει οποιαδήποτε προσπάθειά μας, λαμβανομένης υπόψη της στάσης που τηρεί για τη συμμετοχή μας σε όλους ανεξαιρέτα τους διεθνείς οργανισμούς. Παρ' όλα ταύτα, είναι αυτονόητο ότι η επίδειξη ενδιαφέροντος θα στείλει τα σωστά μηνύματα προς το διεθνή παράγοντα, τώρα ιδίως που πλησιάζει ο χρόνος για να καταστούμε πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, εάν η Τουρκία μας αποκλείσει, θα το θεωρήσουμε ότι παραμένει η ίδια εκτεθειμένη και υπεύθυνη.

Σε σύσκεψη υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας και με συμμετοχή των Υπουργών Εξωτερικών και Άμυνας αποφασίστηκε όπως το θέμα αυτό επανεξεταστεί τον Ιούλιο του 2002, αφού πρώτα αξιολογήσουμε την πρόοδο και τα αποτελέσματα των απευθείας διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό.

Ο λόγος που το θέμα ανεβλήθη για λήψη οριστικής απόφασης εξαιτίας των εξελίξεων του Κυπριακού έχει ως εξής:

Η συνεργασία στα πλαίσια του “Συνεταιρισμού για την Ειρήνη” καλύπτει ένα μεγάλο φάσμα δυνατοτήτων στο στρατιωτικό, καθώς και στον ευρύτερο αμυντικό τομέα, όπως είναι, για παράδειγμα, τα θέματα αεράμυνας, η διαχείριση και ο έλεγχος εναέριου χώρου, ο αμυντικός σχεδιασμός, ο σχεδιασμός, η οργάνωση και διαχείριση εθνικής αμυντικής έρευνας και τεχνολογίας, η διοικητική μέριμνα, η διαχείριση κρίσεων κ.ο.κ.

Αντιλαμβάνεσθε ότι η φύση των προγραμμάτων αυτών μαρτυρεί τον καθαρά στρατιωτικό χαρακτήρα της συνεργασίας μέσα στα πλαίσια του “Συνεταιρισμού για την Ειρήνη”, πράγμα το οποίο, κατά τη διάρκεια των συνομιλιών για το Κυπριακό, θα επαρουσιάζετο ως αντίφαση προς τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας για αποστρατικοποίηση στην περίπτωση εξεύρεσης λύσης του Κυπριακού. Τούτο είναι διαφορετικό από την προσφορά της Κύπρου στη συμμετοχή ειρηνευτικών επιχειρήσεων

ή επιχειρήσεων πρόληψης ή διαχείρισης κρίσεων, σύμφωνα με τα προγράμματα Petersburg της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θέλει να έχει στρατό ταχείας αναδίπλωσης για τους ως άνω σκοπούς, μέσα στα πλαίσια της κοινής πολιτικής άμυνας και ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Εξωτερικών κ.

Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.059, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου.

«Η Συνθήκη Ανοικτών Ουρανών υπογράφηκε το Μάρτιο του 2002 από είκοσι πέντε κράτη μέλη του ΟΑΣΕ τα οποία, κατά την περίοδο της διαπραγμάτευσης της συνθήκης, ανήκαν στους δύο τότε στρατιωτικούς συνασπισμούς, το NATO και το Σύμφωνο της Βαρσοβίας. Αναφέρεται ότι η Κύπρος τότε κατέβαλε προσπάθειες να ενταχθεί στη συνθήκη μαζί με τις υπόλοιπες χώρες που συμπεριλαμβάνονταν στην ομάδα των ουδέτερων κρατών, δηλαδή την Αυστρία, την Ελβετία, τη Σουηδία, τη Φινλανδία, την Ιρλανδία, τη Μάλτα, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Εσθονία.

Κατά τη διαπραγμάτευση της συνθήκης, η Αυστρία, η Σουηδία, η Φινλανδία και η Ελβετία επιδίωξαν επιμέρους συμφωνία για χωριστή ικανοποίηση του αιτήματος ένταξής τους, αλλά τελικά λόγω ενστάσεων της Τουρκίας για την Κύπρο και της Ελλάδας για ξεχωριστή αντιμετώπιση των υπολοίπων οι δέκα προαναφερόμενες χώρες, περιλαμβανομένης και της Κύπρου, απέκτησαν το καθεστώς του παρατηρητή και έμειναν εκτός συνθήκης.

Σκοπός της συνθήκης είναι η δημιουργία ενός καθεστώτος ανοικτών ουρανών για εναέριες παρατηρήσεις, οι οποίες θα διευκολύνουν την επαλήθευση της εφαρμογής των υφιστάμενων συμφωνιών ελέγχου εξοπλισμών, αλλά και την πρόληψη και το χειρισμό κρίσεων στα πλαίσια του ΟΑΣΕ.

Πρόκειται για μια τεχνικού χαρακτήρα συνθήκη, η οποία επιτρέπει σε κάθε κράτος μέρος να πραγματοποιεί, ως μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης, πτήσεις παρατήρησης και λήψης αεροφωτογραφιών πάνω από τα εδάφη άλλων κρατών μερών και υποχρεώνει κάθε κράτος μέρος να δέχεται τέτοιες πτήσεις παρατήρησης πάνω από τα εδάφη. Ο αριθμός των πτήσεων που δέχεται ή πραγματοποιεί κάθε κράτος μέρος (ποσοστώσεις), καθώς και μεταξύ ποίων κρατών πραγματοποιούνται πτήσεις, καθορίζεται και αναθεωρείται ετησίως μέσα στα πλαίσια της συνθήκης.

Η συνθήκη έχει τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2002 μετά την πρόσφατη επικύρωσή της από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία. Από την ημέρα που η συνθήκη τίθεται σε ισχύ και μέσα σε διάστημα έξι μηνών οι χώρες με καθεστώς παρατηρητή έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση, για να καταστούν πλήρη μέλη.

Η Κύπρος, σε συνεννόηση με την Αθήνα, εκκαλείτο να προβληματιστεί μεταξύ δύο επιλογών. Η πρώτη ήταν να υποβάλει αμέσως αίτηση την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την 1η Ιανουαρίου 2002 ή να αναμείνει να πράξει τούτο αργότερα, εντός του εξαμήνου.

Ήταν γνωστό ότι η Φινλανδία και η Σουηδία, κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χώρες φίλα προσκείμενες προς την Κύπρο και την υποψηφιότητά της για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα υπέβαλλαν από την πρώτη στιγμή αίτηση, για να καταστούν μέλη της Συνθήκης Ανοικτών Ουρανών.

Είναι γνωστό επίσης και αναμενόμενο ότι η Τουρκία θα υποβάλει βέτο στην αίτηση αυτή της Κύπρου. Κύπρος και Ελλάδα, σε μια τέτοια περίπτωση, είχαν δύο επιλογές: Να συνεχιστεί η παλιά πρακτική της Ελλάδας και να υποβληθεί βέτο για τη Φινλανδία και τη Σουηδία, εφόσον δε γίνεται δεκτή και η Κύπρος ή να μην υποβληθεί βέτο από την Ελλάδα γι' αυτές τις δύο φίλες χώρες. Επροτιμήθη, αντί αυτής της επιλογής, η οποία, κατά την άποψή μας, δεν ήταν συμφέρουσα για τα εθνικά συμφέροντα της Κύπρου, ως υποψήφιου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καθυστερήσει η Κύπρος την

υποβολή υποψηφιότητας, για να μπορέσει να περάσει η υποψηφιότητα της Σουηδίας και της Φινλανδίας χωρίς αντίδραση της Ελλάδας, και η Κύπρος να δει το θέμα της υποψηφιότητάς της αργότερα, εντός του εξαμήνου, μαζί με κάποιες άλλες από τις υποψήφιες χώρες που θα επιθυμούσαν ένταξη στη Συνθήκη Ανοικτών Ουρανών.

Αντιλαμβάνεσθε ότι το τελικό αποτέλεσμα θα είναι η αντίδραση της Τουρκίας, η οποία θα βγει εκτεθειμένη, επειδή προβάλλει αρνησικυρία για την ένταξη της Κύπρου σε συνθήκες του ΟΑΣΕ που στόχο έχουν την εμπέδωση της ασφάλειας και συνεργασίας στην Ευρώπη, χωρίς, ταυτόχρονα, να υπάρχει και ζημιά με το να κακοφανίζουμε φίλες χώρες εξαιτίας αυτής της αρνητικής τουρκικής στάσης.

Νομίζω ότι έχουν επακριβώς διευκρινισθεί οι λόγοι που αφορούν την ερώτηση του έντιμου βουλευτή και από την απάντηση δεν εκπηγάξει καμία ολιγωρία, αλλά απεναντίας προσεκτική στάθμιση των υπέρ και των εναντίον εκάστης περίπτωσης.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Λοιπόν, να μπούμε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Κύριε Πουργουρίδη, είστε έτοιμος;

Το πρώτο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής. Παρακαλώ, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται

**«Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για
το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή
Σεπτεμβρίου 2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Γιώργος Χατζηγεωργίου
Γεώργιος Γεωργίου	Νίκος Κλεάνθους
Πρόδρομος Προδρόμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιαννάκης Ομήρου
Κίκης Γιάγκου	Γιώργος Περδίκης

Η υπό αναφορά έκθεση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας κατατέθηκε στη Βουλή στις 18 Ιουλίου 2001 και παραπέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Η επιτροπή μελέτησε την εν λόγω έκθεση σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουλίου, στις 3, 24 και 31 Οκτωβρίου και στις 23 Νοεμβρίου του 2001. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και ο γενικός διευθυντής του ίδιου συμβουλίου.

Η έκθεση της Γενικού Ελεγκτή αποτελείται από είκοσι κεφάλαια και σε αυτά περιλαμβάνονται τα πορίσματά της για τις οικονομικές καταστάσεις και τις όλες δραστηριότητες του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το υπό επισκόπηση έτος.

Στην έκθεση της Γενικού Ελεγκτή διατυπώνονται, μεταξύ άλλων, οι εξής παρατηρήσεις:

1. Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός για το έτος εγκρίθηκε από το συμβούλιο, με σχετική καθυστέρηση, στις 29 Φεβρουαρίου 2000, η δε εκτέλεσή του δεν παρακολουθείται από το συμβούλιο, γεγονός το οποίο εξουδετερώνει τους σκοπούς για τους οποίους ετοιμάζεται. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε, επίσης, ότι κατά την περίοδο 1999-2000 σημειώθηκαν υπερβάσεις από διάφορα κονδύλια, για τα οποία δεν έχει ζητηθεί καλυπτική έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο.

2. Επισφαλή χρέη

Η εταιρεία H. & J. M. Bennett (Import/Export) Ltd, που είναι ένας από τους κυριότερους αγοραστές του συμβουλίου στο Ηνωμένο Βασίλειο, χρωστεί στο συμβούλιο ποσό £411.321, το οποίο δεν προβλέπεται να εισπραχθεί, επειδή η εταιρεία Woolf Agricultural Products (International) Ltd, μητρική εταιρεία του ομίλου εταιρειών Bennett, μέσω της οποίας γίνονταν πληρωμές στο συμβούλιο, κήρυξε πτώχευση. Όπως δε προκύπτει από τη μέχρι τώρα πορεία της διαδικασίας εκκαθάρισης, εκτιμάται ότι κατά πάσα πιθανότητα δε θα υπάρξει ουσιαστικό υπόλοιπο για διανομή προς τους πιστωτές στο εξωτερικό.

3. Καθυστέρηση στην τιμολόγηση των πωλήσεων της ανοιξιάτικης εσοδείας στο Ηνωμένο Βασίλειο

Διαπιστώθηκε ότι σε πληθώρα περιπτώσεων η τιμολόγηση των πωλήσεων κατά τους μήνες Αύγουστο-Ιούλιο του 2000 έγινε με σχετική καθυστέρηση, που σε ορισμένες περιπτώσεις φτάνει μέχρι και τρεις μήνες. Η τακτική που ακολουθείται είναι όπως η τιμολόγηση γίνεται την επομένη της παράδοσης ή εντός της επόμενης εβδομάδας και η εξόφληση εντός 4-6 εβδομάδων από την τιμολόγηση. Η πιο πάνω καθυστέρηση επηρέασε δυσμενώς την ταμειακή ροή και τη ρευστότητα του συμβουλίου κατά τη διάρκεια της εαρινής εσοδείας και δημιούργησε ψηλά χρεωστικά υπόλοιπα κατά τους 2-3 μήνες, η είσπραξη των οποίων ήταν προβληματική.

4. Καθορισμός τιμών με έγκριση του προέδρου του συμβουλίου

Κατά τη διάρκεια της εσοδείας του 2000 σε πολλές περιπτώσεις δεν είχαν καθοριστεί οι τιμές πώλησης διάφορων ποικιλιών πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο και η τιμολόγηση έγινε με τιμές που καθορίστηκαν μόνο με απόφαση του προέδρου του συμβουλίου. Επίσης, πολλές ποσότητες είχαν τιμολογηθεί σε τιμές χαμηλότερες από αυτές που καθορίζονται από το συμβούλιο και πάλι ύστερα από έγκριση του προέδρου.

5. Ναύλωση πλοίων για μεταφορά πατατών στα βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας

Για την πραγματοποίηση της πιο πάνω μεταφοράς το συμβούλιο ζήτησε από τέσσερις προσφοροδότες, στους οποίους είχαν κατακυρωθεί οι προσφορές για τη μεταφορά των πατατών της ανοιξιάτικης εσοδείας, την άμεση εξεύρεση πλοίων για τη μεταφορά χιλίων τόνων πατατών από το καθένα σε δύο έως τρία βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας, τα οποία δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική προσφορά για τη ναύλωση πλοίων. Ανταποκρίθηκε μόνο ένας προσφοροδότης, εταιρεία της οποίας οι μέτοχοι είναι πολύ στενά συγγενικά πρόσωπα του προέδρου του συμβουλίου. Ο προσφοροδότης ζήτησε να μεταφέρει 1.550 τόνους σε λιμάνια της Αγγλίας ή της Γερμανίας με χρέωση των εξόδων του δεύτερου και τρίτου λιμανιού σε βάρος του συμβουλίου. Η προσφορά κατακυρώθηκε στον εν λόγω προσφοροδότη. Επισημαίνεται ότι οι τιμές που δόθηκαν για τα λιμάνια της Αγγλίας και Γερμανίας ήταν ψηλότερες από τις τιμές της υφιστάμενης προσφοράς, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας είχε κατακυρωθεί στον πιο πάνω προσφοροδότη, ο οποίος μέχρι τότε δεν είχε μεταφέρει όλη την ποσότητα που κατακυρώθηκε. Η διαφορά που προέκυψε για το λιμάνι της Αγγλίας, στο οποίο μεταφέρθηκαν 617,34 τόνοι, ήταν £4.013 και για το λιμάνι της Γερμανίας, στο οποίο μεταφέρθηκαν 1.038,35 τόνοι, ήταν £4.413. Επιπρόσθετα, το συμβούλιο επιβαρύνθηκε και με έξοδα του δεύτερου και τρίτου λιμανιού για κάθε πλοίο.

Επισημαίνεται ότι τα βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας δεν περιλήφθηκαν στην προσφορά του 2000, παρ' όλο που παρόμοια ανάγκη προέκυψε και το 1999, και ζητήθηκε ξεχωριστή προσφορά κατά την οποία ανταποκρίθηκε πάλι μόνο ο ίδιος προσφοροδότης στον οποίο και κατακυρώθηκε.

6. Ναύλωση πλοίου για την τελευταία φόρτωση πατατών της εαρινής εσοδείας 2000

Τον Ιούνιο του 2000 παρουσιάστηκαν δυσκολίες στην εξεύρεση πλοίου για την τελευταία φόρτωση της εσοδείας, επειδή ο προσφοροδότης ο οποίος είχε την ευθύνη, σύμφωνα με τον προγραμματισμό των φορτώσεων, να διαθέσει πλοίο δεν μπορούσε να ανταποκριθεί. Το συμβούλιο κάλεσε τον τελευταίο προσφοροδότη, καθώς και το δεύτερο κύριο προσφοροδότη όπως μέχρι την επομένη εξεύρουν πλοίο χωρίς να καθοριστεί ο προορισμός και ο τύπος του πλοίου. Ανταποκρίθηκε μόνο ο δεύτερος προσφοροδότης, ο οποίος πρόσφερε πλοίο τύπου RO-RO, καθορίζοντας ως προορισμό του τα νότια λιμάνια της Αγγλίας ή το λιμάνι Barry της Ουαλίας, με ναύλο £46 το παλέττο, που έγινε αποδεκτό από το συμβούλιο. Στο μεταξύ, το συμβούλιο ζήτησε τηλεφωνικώς και από τους υπόλοιπους προσφοροδότες να προσφέρουν πλοίο, όμως δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν. Σημειώνεται ότι στην αρχική προσφορά ο ναύλος για τα πλοία τύπου RO-RO για τα νότια λιμάνια της Αγγλίας, που πρόσφεραν άλλοι προσφοροδότες, ήταν £40,50 τον τόνο, ενώ για το λιμάνι Barry δε δόθηκαν τιμές από κανένα προσφοροδότη. Η διαφορά στην τιμή, όπως εξήγησε ο πρόεδρος, οφείλεται στο γεγονός ότι έγινε ειδική ναύλωση του συγκεκριμένου πλοίου, ενώ τα πλοία RO-RO, που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της εσοδείας, είναι της γραμμής. Τελικά, μεταφέρθηκαν 1.849 τόνοι στο λιμάνι του Barry και πληρώθηκε ναύλο £85.054. Το συμβούλιο δεν είχε υποβάλει οποιεσδήποτε απαιτήσεις στον αρχικό προσφοροδότη

για κάλυψη της διαφοράς του κόστους του ναύλου που υποχρεώθηκε να πληρώσει στο δεύτερο προσφοροδότη.

7. Απαιτήσεις για τα πλοία Strofades II και Delos Carrier

Εναντίον των πιο πάνω πλοίων υποβλήθηκαν απαιτήσεις, λόγω ποιοτικών προβλημάτων των φορτίων, για τα ποσά των £29.693 για το Strofades II και £68.366 για το Delos Carrier. Το ένα από τα δύο πλοία, το Delos Carrier, ναυλώθηκε από εταιρεία της οποίας οι μέτοχοι είναι πολύ στενά συγγενικά πρόσωπα του προέδρου του συμβουλίου.

8. Ναύλωση πλοίων για τη μεταφορά χειμερινής εσοδείας

Με βάση τους όρους των προσφορών για τη ναύλωση πλοίων για τη μεταφορά πατατών της εαρινής εσοδείας, οι επιτυχόντες προσφοροδότες αναλαμβάνουν και τη μεταφορά πατατών της χειμερινής περιόδου του επόμενου έτους με τις ίδιες τιμές, όρους και προδιαγραφές που ισχύουν και για τη δεύτερη περίοδο της εαρινής εσοδείας. Παρατηρήθηκε δε ότι για τη χειμερινή εσοδεία δεν υπογράφονται συμβόλαια για τους προσφοροδότες και δε ζητείται η υποβολή εγγυητικών, ενώ ολόκληρο το ναύλο εξοφλείται αμέσως μετά την υποβολή των τιμολογίων. Ο αναπληρωτής πρόεδρος του συμβουλίου πληροφόρησε τη Γενικό Ελεγκτή ότι στο μέλλον το συμβούλιο θα επιδιώκει τη σύναψη ξεχωριστών συμβολαίων για τις πατάτες εαρινής εσοδείας.

9. Μελέτη από εμπειρογνώμονες για τις κυπριακές πατάτες στο Ηνωμένο Βασίλειο

Ύστερα από εισήγηση υπευθύνου γραφείου στο Λονδίνο, έγινε μελέτη σχετικά με την προτίμηση των καταναλωτών στις κυπριακές πατάτες, έναντι αμοιβής 9.000 αγγλικών λιρών, ενώ υπήρχε προσφορά για την ίδια μελέτη, έναντι του ποσού των 8.000 αγγλικών λιρών. Τα αποτελέσματα της μελέτης δε φαίνεται κατά πόσο έχουν απασχολήσει το συμβούλιο, όπως δε φαίνεται ούτε αν έχουν αξιολογηθεί οι εισηγήσεις

των μελετητών. Το ίδιο συνέβη και για μελέτη που έγινε το 1999 που, ενώ κόστισε £19.641, οι εισηγήσεις της δε λήφθηκαν υπόψη, ούτως ώστε να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές στην εμπορία των πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

10. Οφειλή συμβουλίου στην εταιρεία VANBON Called Stores (United Kingdom) Ltd

Στις οικονομικές καταστάσεις του συμβουλίου παρουσιάζεται οφειλή £71.879 στην πιο πάνω εταιρεία για αποθηκευτικά του 1994. Το συμβούλιο, όμως, δεν κατέβαλε το ποσό αυτό προς την πιο πάνω εταιρεία, αφού είχε ανταπαίτηση εναντίον της ύψους 204.000 αγγλικών λιρών για ζημιές σε πατάτες που βρίσκονταν υπό την ευθύνη της. Το συμβούλιο δεν έχει μέχρι σήμερα αποφασίσει κατά πόσο θα προχωρήσει με νομικές διαδικασίες για είσπραξη των απαιτήσεων του από την εταιρεία. Σε αλληλογραφία, όμως, μεταξύ του εκκαθαριστή και του δικηγόρου του συμβουλίου διαφαίνεται ότι η υπόθεση πιθανό να κλείσει χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε ποσού προς το συμβούλιο.

Σχολιάζοντας περαιτέρω την έκθεσή της και απαντώντας σε ερωτήσεις βουλευτών, η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας έκανε, μεταξύ άλλων, τις πιο κάτω παρατηρήσεις:

1. Οι ενέργειες του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών είχαν ως αποτέλεσμα, με την πτώχευση ενός σημαντικού αγοραστή κυπριακών πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο, να μείνει ανείσπρακτο το σεβαστό ποσό των £411.000.
2. Με την καθυστέρηση της τιμολόγησης επηρεάζεται η ρευστότητα του οργανισμού και ουσιαστικά παρέχεται περαιτέρω πίστωση σε αυτόν που αγοράζει.
3. Με την εσπευσμένη ζήτηση από τέσσερις προσφοροδότες να μεταφέρουν φορτίο πατατών την επόμενη μέρα, έγινε δυσμενής διάκριση σε βάρος προσφοροδοτών που δεν είχαν την ευκαιρία να πληροφορηθούν αυτή την ανάγκη, η δε ανταπόκριση μόνο από προσφοροδότη που είχε συγγενική σχέση με τον πρόεδρο

του συμβουλίου εγείρει ορισμένα ερωτηματικά. Δεδομένου δε ότι η ανάγκη για τη μεταφορά του εν λόγω φορτίου, που αφορά τη Νορβηγία, είχε προκύψει από το 1999, έπρεπε να είχε ληφθεί πρόνοια, ούτως ώστε η ανάγκη αυτή να περιλαμβανόταν στη συλλογική προσφορά. Να σημειωθεί δε ότι, εξαιτίας αυτής της κατάστασης, πληρώθηκαν ποσά μεγαλύτερα από το ποσό που είχε κατακυρωθεί σε εκείνον που είχε την υποχρέωση να μεταφέρει το φορτίο, γι' αυτό πρέπει να στραφούμε εναντίον του υπόχρεου για τη μεταφορά και να ζητηθεί η διαφορά που πληρώθηκε εξαιτίας της μη ανταπόκρισής του.

4. Υπήρξαν περιπτώσεις που, εκ των υστέρων, δόθηκαν σημαντικές μειώσεις τιμών για τη μεταφορά φορτίων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και ένα πλοίο που είχε ναυλωτή εταιρεία που σχετίζεται με τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, της τάξης των £68.000.

Καταθέτοντας στην επιτροπή, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού περιέγραψε σε γενικές γραμμές τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για το διορισμό του προέδρου του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών κ. Α. Σαββίδη.

Ειδικότερα, ο υπουργός πληροφόρησε την επιτροπή ότι ο προηγούμενος πρόεδρος του συμβουλίου κ. Α. Ανδρέου είχε υποβάλει την παραίτησή του και η θέση του προέδρου παρέμεινε κενή για διάστημα μερικών μηνών, γεγονός το οποίο παρεμπόδιζε την όλη λειτουργία του συμβουλίου, με αποτέλεσμα να υφίστανται ζημιές οι Κύπριοι πατατοπαραγωγοί. Κατά το διάστημα αυτό οι αγροτικές οργανώσεις Παναγροτικός, ΕΚΑ, Αγροτική και ΠΕΚ, σε επιστολές τους, τον Οκτώβριο του 1999, προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υπέδειξαν τον κ. Σαββίδη ως το πρόσωπο εκείνο το οποίο θα έπρεπε να αναλάβει την προεδρία του οργανισμού. Την εισήγηση αυτή των οργανώσεων ο υπουργός μετέφερε στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο τον καθοδήγησε να διαβουλευθεί ξανά με τις αγροτικές οργανώσεις και να

επισημάνει τους ενδοιασμούς του για το διορισμό αυτό. Μετά από διαβουλεύσεις που ο ίδιος είχε και πάλι με τις αγροτικές οργανώσεις, καθώς και με επιτροπή πατατοπαραγωγών, υπήρξε εμμονή στο να διοριστεί ο κ. Α. Σαββίδης, επιλογή που θεωρείτο ως η μόνη διέξοδος στην επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τους πατατοπαραγωγούς τα τελευταία χρόνια. Υπό αυτές τις συνθήκες και παρά τις επιφυλάξεις του για το γεγονός ότι ο κ. Σαββίδης είχε δικές του εταιρείες που ασχολούνταν με την εμπορία πατατών και πατατόσπορου, κατόπιν της καθοδήγησης και του Υπουργικού Συμβουλίου και της εκφρασθείσας θέσης των αγροτικών οργανώσεων, ο υπουργός διόρισε στη θέση του προέδρου του συμβουλίου τον κ. Σαββίδη, υπό τον όρο ότι θα αποξενωθεί από τις σχετικές με την εμπορία πατατών εταιρείες του, μεταβιβάζοντάς τις στα παιδιά του, καθώς και υπό τον όρο ότι δε θα παρευρισκόταν σε συνεδρίες του συμβουλίου, όταν θα αποφασίζονταν θέματα που δυνατό να εμπλέκονταν άμεσα ή έμμεσα με συμφέροντα του ιδίου ή των μελών της οικογένειάς του.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών κ. Α. Σαββίδης, σε σχετικά έγγραφα που κατέθεσε στη Βουλή και σε απαντήσεις που έδωσε σε ερωτήσεις μελών της επιτροπής, ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Αποδέχτηκε την πρόταση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για διορισμό του ως προέδρου του συμβουλίου για το καλό των πατατοπαραγωγών της Κύπρου, έπειτα και από παράκληση των αγροτικών οργανώσεων, γιατί πίστευε πως η μακροχρόνια πείρα του ως γενικού διευθυντή του συμβουλίου τού επέτρεπε να εξυπηρετήσει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του τόπου. Ανέφερε, επίσης, ότι ανέλαβε τα καθήκοντά του συμμορφούμενος τόσο προς τις προφορικές υποδείξεις όσο και προς τους γραπτούς όρους που τέθηκαν από τον υπουργό διά του έγγραφου διορισμού του, διαβεβαιώνοντας τον τελευταίο πως:

- θα παύσει να είναι σύμβουλος σε οποιαδήποτε εταιρεία της οποίας η δραστηριότητα, έστω και έμμεσα, σχετίζεται με την εμπορία πατατών άλλων χωρών,
- θα ενεργεί με αντικειμενικότητα, ακεραιότητα και με εμπορικά κριτήρια, που θα εξασφαλίζουν τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του συμβουλίου,
- θα παραιτηθεί από όλα τα προσωπικά του συμφέροντα στις εταιρείες του που ασχολούνται με τον τομέα του πατατόσπορου και των πλοίων μεταφοράς πατατών/πατατόσπορου και θα τα μεταβιβάσει στα παιδιά του, που θα συνεχίσουν να ασχολούνται, μεταξύ άλλων, με προμήθεια ποικιλιών πατατόσπορου και προμήθεια πλοίων για μεταφορά πατατών.

Σχετικά με τις παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, όπως αυτές εκτίθενται στην έκθεση, ο κ. Σαββίδης κατέθεσε γραπτά σημειώματα με τις παρατηρήσεις και τα σχόλιά του. Απάντησε, επίσης, και σε σχετικές ερωτήσεις των μελών της επιτροπής, όπως αυτές εμφανίζονται στα πρακτικά της επιτροπής. Όλα τα σχετικά έγγραφα, καθώς και τα πρακτικά των συνεδριάσεων της επιτροπής βρίσκονται καταχωρισμένα στο σχετικό φάκελο του θέματος στο αρχείο της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, με την επιφύλαξη των βουλευτών μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κατέληξε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

1. Στην έκθεση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το έτος 2000 περιέχονται παρατηρήσεις για παραλείψεις και παραβάσεις διαδικασιών, οι οποίες, πέραν του ότι ζήμιωσαν οικονομικά το συμβούλιο, εμπεριέχουν και στοιχεία δυσμενούς διάκρισης σε βάρος ορισμένων προσφοροδοτών και προς όφελος κάποιων που τυγχάνει μάλιστα να έχουν στενή συγγένεια, είτε εξ αίματος είτε εξ αγχιστείας, με

- τον πρόεδρο του συμβουλίου, γεγονός που δε συνάδει με τη χρηστή διοίκηση.
2. Τόσο ο πρόεδρος όσο και τα υπόλοιπα μέλη του συμβουλίου δεν έπεισαν την επιτροπή ότι έλαβαν όλα τα αναμενόμενα μέτρα για την αποφυγή των παραλείψεων ή και των υπερβάσεων, όπως αυτές καταγράφονται μέσα από τις σελίδες της έκθεσης της Γενικού Ελεγκτή.
 3. Μέσα από την ίδια έκθεση, αλλά και μέσα από άλλα στοιχεία τα οποία προέκυψαν κατά τη διαδικασία της συζήτησης του θέματος, κατέστη φανερό ότι ο πρόεδρος του συμβουλίου κ. Α. Σαββίδης, με διάφορους τρόπους μεροληπούσε υπέρ των εταιρειών των οποίων ιδιοκτήτες ήταν συγγενικά του πρόσωπα.
 4. Ο διορισμός του κ. Ανδρέα Σαββίδη στη θέση του προέδρου του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών ήταν εξ αρχής ατυχής, αφού ήταν γνωστό εκ των προτέρων ότι είχε δικές του επιχειρήσεις οι οποίες ασχολούνταν με όλο το φάσμα που αφορά τη μεταφορά και την εμπορία των πατατών, καθώς και την εισαγωγή πατατόσπορου.
 5. Είναι η άποψη της επιτροπής ότι κανένας του οποίου το αντικείμενο δραστηριότητας έχει σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με προσωπικά του συμφέροντα δεν πρέπει να διορίζεται πρόεδρος ή μέλος ημικρατικού οργανισμού και ότι όσοι είναι ήδη διορισμένοι σε ημικρατικούς οργανισμούς δεν πρέπει να υποβάλλουν προσφορές για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών στους οργανισμούς που είναι μέλη.
 6. Το γεγονός ότι ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ορθά έκανε διαβουλεύσεις και έλαβε τις απόψεις των αγροτικών οργανώσεων και άλλων ενδιαφερομένων για το διορισμό του κ. Σαββίδη δεν τον απαλλάσσει από την πολιτική ευθύνη της λήψης της τελικής απόφασης, αφού έπρεπε πρώτιστα να λάβει υπόψη τη διαπλοκή συμφερόντων που προϋπήρχαν και που καθιστούσαν

την πράξη διορισμού ανεπίτρεπτη.

Υπό το φως των πιο πάνω συμπερασμάτων της, η επιτροπή καλεί το συμβούλιο του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών να πάρει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, ώστε να τηρούνται όλες οι νόμιμες διαδικασίες, κατά τρόπο που να μην παρουσιαστούν ξανά οποιεσδήποτε παραλείψεις ή παραβάσεις και ούτως ώστε όλες οι ενέργειές του να αποσκοπούν αποκλειστικά και μόνο στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του συμβουλίου και στην ίση μεταχείριση όλων των συμβαλλομένων με αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, με την επιφύλαξη των βουλευτών μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις των οποίων οι θέσεις εκτίθενται στο τέλος της παρούσας έκθεσης, ζητά από την κυβέρνηση να τερματίσει το διορισμό του κ. Α. Σαββίδη στη θέση του προέδρου του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, κυρίως γιατί πιστεύει ότι αυτός συνεχίζει να έχει σχέση με εταιρείες των οποίων το αντικείμενο δραστηριότητας είναι το ίδιο με αυτό του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, του οποίου προεδρεύει. Συγκεκριμένα, δεν έχει αποξενωθεί ουσιαστικά από τις εταιρείες τις οποίες διηύθυνε πριν από το διορισμό του, αλλά απλώς τις έχει μεταβιβάσει στα παιδιά του και σε άλλους στενούς συγγενείς του, έτσι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του έχει ενεργήσει μεροληπτικά υπέρ των εταιρειών αυτών. Να σημειωθεί, ιδιαίτερα, ότι τις σχέσεις του με κάποιες από τις πιο πάνω εταιρείες προσπάθησε αρχικά να τις αποκρύψει από την επιτροπή και μόνο τότε παραδέχτηκε το γεγονός, όταν υποχρεώθηκε να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της.

Τέλος, η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία όπως στο μέλλον μη διορίζει προέδρους ή μέλη συμβουλίων ημικρατικών οργανισμών ανθρώπους που οι ίδιοι ή συγγενικά τους πρόσωπα έχουν οποιαδήποτε σχέση ή συμφέροντα σε δραστηριότητες

με το ίδιο επιχειρηματικό αντικείμενο του οργανισμού στον οποίο πρόκειται να διοριστούν.

Η Κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις απέστειλε τις πιο κάτω γραπτές θέσεις προς την επιτροπή για το υπό αναφορά θέμα:

1. Για αρκετές από τις παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή έχουν δοθεί γραπτές και προφορικές εξηγήσεις από το συμβούλιο στις οποίες η επιτροπή δεν έδωσε την αναγκαία σημασία με αποτέλεσμα την εξαγωγή απόλυτων ή και ενδεχομένως μη ορθών συμπερασμάτων. Το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών είναι μεν πρόσωπο δημόσιου δικαίου που διέπεται από ορισμένους κανόνες, όμως ταυτόχρονα είναι και εμπορικός οργανισμός που καλείται να δράσει και να επιτύχει αποτελέσματα στο χώρο του αδυσώπητου διεθνούς ανταγωνισμού. Είναι κατανοητό ότι η υποχρέωση άμεσης αντίδρασης σε διάφορες περιπτώσεις ανάγκασε το συμβούλιο να μη μείνει προσκολλημένο με αυστηρότητα στους κανονισμούς, αλλά τούτο έγινε για να εξυπηρετηθεί το καλώς νοούμενο συμφέρον της εμπορίας των πατατών και των παραγωγών. Άλλωστε, και παρά τις όποιες παρατηρήσεις, τα τελευταία δύο χρόνια τα οικονομικά αποτελέσματα του οργανισμού είναι πολύ ικανοποιητικά.
2. Ήταν γνωστό στους πάντες ότι ο κ. Α. Σαββίδης, πριν διορισθεί στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, ασχολείτο ως ιδιώτης με παρεμφερείς δραστηριότητες. Ενώπιον όμως των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετώπιζε το συμβούλιο υπήρξε καθολική απαίτηση από όλους σχεδόν τους παραγωγούς, από όλες τις Αγροτικές Οργανώσεις και την ολότητα των βουλευτών Αμμοχώστου για πλήρωση της θέσης του Προέδρου του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών. Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μετά που η θέση παρέμεινε κενή για τρεις μήνες, με επιπτώσεις στις εργασίες του συμβουλίου, τελικά, προχώρησε

στο διορισμό του κ. Α. Σαββίδη, αφού προηγουμένως έκαμε διαβουλεύσεις με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

3. Υιοθετείται η θέση ότι για λόγους τάξης και αρχής δεν πρέπει να διορίζεται ως πρόεδρος ή μέλος συμβουλίου ημικρατικού οργανισμού ή εταιρείας ελεγχόμενης από το κράτος πρόσωπο το οποίο έχει άμεσα ή έμμεσα συμφέροντα σχετιζόμενα με τη δραστηριότητα του δοσμένου οργανισμού. Σε σχέση με αυτό το θέμα υιοθετούνται, επαυξημένα μάλιστα -με τη συμπερίληψη και των κρατικών εταιρειών- τα συμπεράσματα της παραγράφου 5 της έκθεσης της επιτροπής. Η περίπτωση του κ. Σαββίδη όμως δεν είναι η μοναδική. Υπάρχουν αρκετές άλλες περιπτώσεις με πλέον χαρακτηριστική αυτή των κυπριακών διυλιστηρίων, όπου προεδρεύει του συμβουλίου πρόσωπο που είναι διευθυντής και συνιδιοκτήτης ιδιωτικής εταιρείας εισαγωγής και εμπορίας πετρελαιοειδών.
4. Ενώπιον του Σώματος εκκρεμεί από καιρό πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις που προνοεί για το ασυμβίβαστο παρόμοιων διορισμών. Είναι αδιανόητο να υπάρχουν εκτιμήσεις για διαπλοκή συμφερόντων και η εν λόγω πρόταση νόμου να μην προωθείται για ψήφιση.
5. Απαιτείται όπως το συμβούλιο καταβάλει ιδιαίτερες προσπάθειες για αποφυγή αδυναμιών και παραλείψεων. Ενόψει της περιόδου προετοιμασίας για τη νέα καλλιεργητική περίοδο, πρέπει να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για ορθή και ομαλή λειτουργία του συμβουλίου, μέσα στα πλαίσια που καθορίζουν οι νόμοι και οι κανονισμοί. Στο διάστημα που μεσολαβεί και μέχρι τη διάθεση της νέας εσοδείας, να γίνει από όλους τους αρμοδίους ενδελεχής μελέτη των συμπερασμάτων της έκθεσης της Γενικού Ελεγκτή και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου και να ληφθούν στη συνέχεια οι ενδεικνυόμενες αποφάσεις. Αυτή είναι η έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εάν έχω το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...μπορώ να πω μερικά πράγματα, τα οποία θεωρώ ότι είναι πολύ ουσιαστικά.

Το πρώτο είναι να εκφράσω τη λύπη μου, γιατί οι βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις σ' αυτή την υπόθεση δεν ομοφώνησαν με τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής, ενώ από πολύ καιρό και σε αλληπάλληλες συνεδρίες έχουμε τονίσει τη σημασία που έχει να παίρνονται οι αποφάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου ομόφωνα για πολλούς και ευνόητους λόγους, ο κυριότερος των οποίων είναι τα μηνύματα που στέλλονται προς την κυβέρνηση, τους ελεγχόμενους και τον Κυπριακό λαό, όταν οι αποφάσεις της επιτροπής Ελέγχου είναι ομόφωνες.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου δεν πρέπει να αποφασίζει τα διάφορα θέματα που είναι ενώπιόν της με κομματικά κριτήρια. Ούτε πρέπει να υπεισέρχονται στις αποφάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου κομματικοί υπολογισμοί οποιασδήποτε φύσεως. Στην περίπτωση αυτή η διαφοροποίηση που έχει γίνει από τους φίλους βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά, δεν ήταν σε θέματα τέτοιας ουσίας που να δικαιολογούσαν αυτή τη διαφοροποίηση, κατά την άποψή μου.

Ιδιαίτερα όμως με κάμνει να νιώθω άσχημα, παρά το ότι οι σχέσεις μας είναι αρμονικότερες και θα συνεχίσουν να είναι αρμονικότερες, γιατί τα μέλη του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις αυτής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι από τα πιο

αξιόλογα στελέχη με πλούσια δραστηριότητα. Μ' έχει ενοχλήσει ιδιαίτερα το γεγονός ότι έχουν διαφοροποιηθεί από την έκθεση της Γενικού Ελεγκτή με το δικαιολογητικό ότι δόθηκαν εξηγήσεις από τον πρόεδρο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που η Γενικός Ελεγκτής παραγνώρισε. Δεν υπάρχει καμιά αποδεκτή εξήγηση εκ μέρους των κυρίων αυτών. Το κεντρικό μήνυμα που ήθελε η Γενικός Ελεγκτής να πει αναφορικά με τις εξηγήσεις που δόθηκαν, ήταν ότι περίπου ο κ. Ανδρέας Σαββίδης αποφάσιζε μόνος του και κατηύθυνε τα πράγματα για να ευνοεί συγγενικά του πρόσωπα, πράγμα το οποίο, κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες, είναι ανεπίτρεπτο, έστω κι αν παρουσιαζόταν ότι αποχωρούσε δήθεν από τις συνεδρίες ή όταν λαμβάνονταν αποφάσεις που αφορούσαν τα παιδιά του, ο ίδιος δήλωνε ότι έχει συμφέρον σ' αυτές τις αποφάσεις και δεν ήθελε να έχει καμιά συμμετοχή. Παρά ταύτα οι μόνοι που κατόρθωναν να υποβάλλουν προσφορές ήταν πάντα τα παιδιά του.

Άλλωστε εδώ δεν έχει σημασία, αν πράγματι ευνοούσε τα παιδιά του. Είναι εδώ που πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι τα μηνύματα που στέλλονται στην πολιτική -είναι αυτό που λέω και πολλές φορές και στους συναδέλφους μου τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και προσπαθώ να τους το τονίσω- είναι ότι δεν έχει ποτέ μεγάλη σημασία το ποια είναι η πραγματικότητα. Σημασία έχει τι εικόνα εκπέμπεις. Αν η εικόνα που εκπέμπεις είναι εικόνα ότι θωπεύεις τη φαυλότητα, αν δεν τη θωπεύεις στην πραγματικότητα, δεν έχει καμιά σημασία. Διότι ο κόσμος είναι την εικόνα που εκπέμπεται που βλέπει. Δε γνωρίζει την πραγματικότητα. Την πραγματικότητα μπορεί να τη γνωρίζουν μέσα στο κονκλάβιο οι δεκαεννιά βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού στην αίθουσα που συνέρχονται.

Είμαι της άποψης ότι τις εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτή, που λαμβάνονται με πολλή περίσκεψη και πολλή υπευθυνότητα και πολύ προβληματισμό... Και η Ελεγκτική Υπηρεσία ποτέ δεν υιοθετεί θέσεις προτού ακούσει την ελεγχόμενη πλευρά, προτού

σημειώσει με μεγάλη προσοχή τις εξηγήσεις που παρέχονται από την ελεγχόμενη πλευρά. Κι αν αυτές οι εξηγήσεις είναι ικανοποιητικές δεν είναι λίγες οι φορές που η Ελεγκτική Υπηρεσία διαφοροποίησε αρχική της θέση ή ακόμα και προσχέδια εκθέσεων της, για να καταλήξει σε άλλα συμπεράσματα, γιατί θεωρήθηκαν πειστικά τα επιχειρήματα που πρόβαλε η ελεγχόμενη πλευρά.

Άλλωστε, έμμεσα, με το να υπάρξει αυτή η διαφοροποίηση αποδυναμώνεται ο ρόλος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Όταν το μεγαλύτερο κοινοβουλευτικό κόμμα του τόπου σ' ένα τέτοιο θέμα λέει ότι η Γενικός Ελεγκτής δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τις εξηγήσεις, που αν τις λάμβανε θα ήταν διαφορετική η κατάληξή της, το μήνυμα που στέλλεται είναι ότι αυτή η πάρα πολύ σοβαρή υπηρεσία στην πραγματικότητα ενήργησε, σ' αυτή τη συγκεκριμένη τουλάχιστο περίπτωση, κατά τρόπο που δεν είναι απόλυτα σωστός. Διότι αλίμονο, αν η Ελεγκτική Υπηρεσία δε λαμβάνει υπόψη, στο βαθμό που πρέπει να λάβει, τις εξηγήσεις που προσφέρονται από οποιαδήποτε ελεγχόμενη πλευρά.

Γι' αυτό και επειδή είμαι βέβαιος, και δεν έχω καμιά αμφιβολία γι' αυτό, ότι οι παράμετροι αυτοί δεν εκτιμήθηκαν σωστά, όταν λήφθηκε αυτή η απόφαση από τους βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ να διαφοροποιηθούν σ' αυτό το σημείο, κάνω θερμή έκκληση, και γιατί είμαι βέβαιος ότι και η δική τους αγωνία για να δώσουμε κύρος και υπόσταση στην Ελεγκτική Υπηρεσία και γενικά να σταλούν τα μηνύματα του ότι είναι παντελώς ανεπίτρεπτο ένας να κάμνει προσφορές και να πιάνουν τα παιδιά του προσφορές από έναν κρατικό ή ημικρατικό οργανισμό του οποίου προεδρεύει ο ίδιος... Γιατί το μήνυμα είναι ότι, όποια επιχειρήματα και να προβληθούν, ο μέσος πολίτης λέει «Γιάννης κερνά και Γιάννης πίνει», και δίκαια σκέφτεται έτσι ο κόσμος. Και άρα ανεπίτρεπτα έχουν διοριστεί μέχρι τώρα όσοι διορίστηκαν και καλά κάμνει η κυβέρνηση το ταχύτερο δυνατό να τους αντικαταστήσει.

Δεν είναι σωστό, για παράδειγμα, να είναι πρόεδρος ενός οργανισμού που ελέγχεται από το κράτος ένας που κάμνει συνέχεια προσφορές και δίδει τρόφιμα στον οργανισμό αυτό, όταν εμπορεύεται ο ίδιος ίδια ή άλλα παρόμοια υλικά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ποιος οργανισμός;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σαν παράδειγμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν θέλετε να αναφερθώ στο συγκεκριμένο οργανισμό, θα γίνει σύντομα, γιατί εξετάζουμε για το συγκεκριμένο οργανισμό κάποια θέματα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πελάτες πολλούς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

Επειδή είμαι βέβαιος ότι η αγωνία των βουλευτών του ΑΚΕΛ είναι η ίδια με όλους τους βουλευτές των υπολοίπων κομμάτων -άλλωστε αυτοί πρέπει να έχουν και μεγαλύτερες αγωνίες γιατί ως κόμμα της Αριστεράς... τουλάχιστον στις άλλες χώρες οι πρωταγωνιστές εναντίον αυτών των φαινομένων είναι τα κόμματα της Αριστεράς- είμαι βέβαιος ότι και στην Κύπρο θα ακουστεί η έκκλησή μου, γι' αυτό την κάμνω από το επίσημο βήμα της Βουλής. Δεν είπα τίποτε και δε θέλω να περάσει κανένα μήνυμα υπονοούμενο εναντίον των συναδέλφων μου που ανήκουν στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ στην επιτροπή Ελέγχου. Απλώς θέλω να κάμω μια σαφή έκκληση, τουλάχιστο το θέμα που αφορά τις παρατηρήσεις για την Ελεγκτική Υπηρεσία να πάμε ομόφωνα και αυτή η διαφοροποίηση να εγκαταλειφθεί. Δεν εξυπηρετείται κανένας σκοπός. Αντίθετα, νομίζω ότι θα στείλουμε λανθασμένα μηνύματα, αν παραμείνει αυτή

η διαφοροποίηση. Άλλωστε τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής δεν πεισθήκαμε ότι οι εξηγήσεις που δόθηκαν ήταν επαρκείς, για να θεωρήσουμε ότι κακώς η Ελεγκτική Υπηρεσία δεν τις έλαβε υπόψη. Αντίθετα, τα υπόλοιπα μέλη όλων των κομμάτων πιστεύουμε ότι πολύ καλά ενήργησε η Ελεγκτική Υπηρεσία. Και ελπίζω ότι στο μέλλον σε παρόμοια θέματα όλα τα κόμματα θα τοποθετούμαστε ομόφωνα, γιατί έτσι στέλλονται ισχυρά μηνύματα προς τον Κυπριακό λαό και ιδιαίτερα σε όσους εμπλέκονται σ' αυτές όλες τις καταστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε είναι ένα θέμα στη συνέχεια της αλυσίδας της πολιτικής ζωής αυτού του τόπου. Και οι πράξεις που έχουν διενεργηθεί από πλευράς του συμβουλίου, με την προεδρία του κ. Σαββίδη, είναι πράξεις τις οποίες πρέπει σίγουρα να θέσουμε κάτω από το δικό μας έλεγχο και να εκφράσουμε τις θέσεις και τις απόψεις μας ανάλογα με το τι είναι και τα δικά μας συμπεράσματα. Θα ήθελα προτού προχωρήσω όμως, να πω ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχουν δείξει έμπρακτα το πόσο ζωντανά και αγωνιστικά τάσσονται ενάντια σε κάθε φαινόμενο σήψης και διαφθοράς σ' αυτή την κοινωνία. Εξάλλου πρέπει να πούμε ότι σ' αυτό τον τομέα το κόμμα μας έχει επεξεργαστεί συγκεκριμένες προτάσεις μέσα από το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού, με βάση τις οποίες φιλοδοξούμε να βοηθήσουμε στην πάταξη αυτών των φαινομένων. Και τόσο ο κ. Πουργουρίδης όσο και οι υπόλοιποι συνάδελφοι εδώ στη Βουλή γνωρίζουν πολύ καλά πως έχουμε πολιτευθεί στη συγκεκριμένη επιτροπή Ελέγχου και πόσο έχουμε πρωτοστατήσει και πόσο έχουμε δώσει τη δική μας δύναμη σ' αυτή την πορεία της πάταξης της αποκάλυψης και της πάταξης αυτών των

φαινομένων. Τόσο κατά τη διαδικασία ψήφισης δομικών νομοθετημάτων που καθιέρωναν τις αρχές επί των οποίων θα συνέχιζε να λειτουργεί αυτό το κράτος και να υπάρχουν λιγότερες πόρτες ή παράθυρα για να μπορεί κάποιος να μπει και να προχωρήσει σε θέματα διασπάθισης, όσο και σε θέματα συγκεκριμένων καταγγελιών που είτε υποβάλλαμε εμείς ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είτε υπέβαλλαν άλλοι συνάδελφοι άλλων κομμάτων είτε αυτεπάγγελτα έρχονταν μπροστά μας με βάση τις εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτή. Και είναι εδώ που οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι η εκτελεστική εξουσία από αυτές όλες τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή και μετέπειτα της Γενικού Ελεγκτή δεν έχει προχωρήσει να ενεργεί για βελτίωση και εξάλειψη αυτών των φαινομένων, τα οποία χρόνια παρατηρούνται στο χώρο της λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας.

Άρα, σ' αυτό το θέμα είμαστε κάθετοι και, ναι, είμαστε απόλυτοι ενάντια στη σήψη και τη διαφθορά και ενάντια στα σκάνδαλα. Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που είχαμε καταθέσει προ τριών ετών περίπου την πρότασή μας για το ασυμβίβαστο των προσώπων που ασκούν επιχειρησιακές δραστηριότητες παρόμοιας φύσεως, ίδιας φύσεως ή συγγενικής φύσεως με αυτές του οργανισμού ή της εταιρείας της δημόσιας στην οποία επιδιώκουν να διοριστούν ή τους διορίζει ο Πρόεδρος και το υπουργικό συμβούλιο. Και ακριβώς θέλαμε και θέλουμε ακόμη -και είναι ένας λόγος που θα πρέπει να ασχοληθούμε στην επιτροπή Ελέγχου το συντομότερο δυνατό, για να προχωρήσουμε αυτή τη νομοθεσία- να μη δώσουμε τη δυνατότητα η γυναίκα του Καίσαρα να μη φαίνεται τίμια, έστω κι αν είναι. Άρα, πρέπει να ψηφιστεί η νομοθεσία για να μη δίνεται η ευκαιρία ούτε σ' εκείνους που διορίζουν ούτε σ' εκείνους που διορίζονται να σκεφτούν κάποτε να μπουν σ' αυτό τον πειρασμό.

Έχει εκφραστεί η λύπη, γιατί δεν ήταν ομόφωνη η έκθεση στο συγκεκριμένο θέμα της εμπορίας πατατών. Δε θεωρούμε ότι είναι θέσφατο να είναι όλες οι αποφάσεις

ομόφωνες της επιτροπής Ελέγχου. Η διαφοροποίηση η οποία γίνεται από τη δική μας πλευρά είναι ακριβώς στο σημείο ότι, κάθε αδίκημα ή παράβαση, η κάθε ενέργεια και πράξη -όπως ξέρει ως ποινικολόγος ο κ. Πουργουρίδης- πρέπει να κρίνεται με τα δικά της περιστατικά. Και κρίνοντας αυτή τη λειτουργία του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών με τα δικά της περιστατικά, ναι, η δική μας ομάδα ηθέλησε να διαφοροποιήσει τη θέση της από τη θέση που είχε πάρει σε άλλες περιπτώσεις, ακριβώς γιατί υπήρχαν διαφορετικά γεγονότα, τα οποία μας καθοδηγούσαν προς τη διαφοροποίηση αυτής τη θέσης.

Επαναλαμβάνω ότι τα κριτήρια με τα οποία αποφασίσαμε την τοποθέτησή μας είναι κριτήρια αρχών και όχι κριτήρια κομματικού ή άλλου συμφέροντος ή προσδοκιών πολιτικών προς οποιαδήποτε κατεύθυνση. Έχουμε στηριχθεί στα κριτήρια που έχω αναφέρει, γι' αυτό και στις γραπτές μας θέσεις επαναλαμβάνουμε τις απόψεις αρχών τις οποίες έχουμε. Ελέχθη ότι έχουμε κάμει ουσιαστική διαφοροποίηση σε ό,τι αφορά τις παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτού. Οι παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτού είναι σεβαστές. Και για μας, αν θέλετε, είναι και παρατηρήσεις οι οποίες μας καθοδηγούν στο τι ενέργειες και πράξεις θα πρέπει να κάμνουμε, για να προστατεύσουμε και το δημόσιο χρήμα, αλλά και για να οδηγήσουμε την πορεία του κυπριακού κράτους σε σωστή διοικητική ή άλλη λειτουργία και σε σωστή άσκηση εξουσίας.

Θα πω ότι δεν είναι μόνο εδώ που έχουμε διαφωνήσει. Έχουμε διαφωνήσει και στην περίπτωση της ανέγερσης του σχολείου στη Λάρνακα, όπου εκεί εμείς πιστεύαμε, από τα γεγονότα που κατατέθηκαν στην επιτροπή, ότι ευθύνετο η τότε Υπουργός Παιδείας. Σαφέστατα είχε καθοδηγήσει σε αυτή τη λανθασμένη απόφαση το Γυμνάσιο Βεργίνας. Η υπόλοιπη επιτροπή ή κάποιοι από την επιτροπή δεν ήθελαν να φθάσουν μέχρι αυτό το σημείο, να τοποθετηθούν ευθαρσώς για την υπουργό.

Άρα είναι σεβαστές και είναι στα πλαίσια της δημοκρατίας αποδεχτές οι διαφορετικές τοποθετήσεις, νοούμενου και είναι μία αρχή την οποία θα πρέπει να ακολουθεί η επιτροπή Ελέγχου, στηρίζομαστε όλοι στην πολιτική πάταξης των σκανδάλων και της διαφθοράς και της σωστής και αξιοκρατικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Θεωρούμε ότι με τη στάση μας την οποία παίρνουμε δεν έχουμε διαφοροποιηθεί από τις διαπιστώσεις της Γενικού Ελεγκτού. Απλά έχουμε δώσει καλή πίστη περί έλλειψης κακοβουλίας σε κάποιες ενέργειες του συμβουλίου, του οποίου συμβουλίου τα αποτελέσματα απέβησαν καρποφόρα και επωφελή για τους πατατοπαραγωγούς μας. Σίγουρα είχε γίνει παραδοχή στην επιτροπή για μία περίπτωση ενός φορτίου προς τη Νορβηγία, εάν δε με γελά η μνήμη μου, όπου μία εταιρεία των παιδιών του κ. Σαββίδη είχε αναλάβει το φορτίο. Εδόθηκαν κάποιες εξηγήσεις. Εμείς λέμε, ναι, υπήρξε κάποια παρατυπία την οποία κριτικάρουμε. Και σε αυτή την περίπτωση εκείνο που λέμε είναι ότι όλοι όσοι διορίζονται σε οποιαδήποτε σώματα δημόσιας εταιρίας ή οργανισμούς θα πρέπει να συμπεριφέρονται τηρώντας και τον τύπο και την ουσία και το γράμμα του νόμου στην προσπάθεια εξυπηρέτησης του κοινού στόχου και σκοπού που μπαίνουν σε κάθε νομοθεσία. Και δεν επιτρέπεται σε κανένα να παραβιάζει τη νομοθεσία, έστω και για εξυπηρέτηση του καλώς νοούμενου συμφέροντος. Ποτέ εμείς δεν έχουμε θωπεύσει τη φαυλότητα και ποτέ δεν υπήρξαμε οι άνθρωποι αυτών των θωπευμάτων να τα πω έτσι, αν υπάρχει τέτοια λέξη και έκφραση. Τουναντίον, τα εβδομήντα πέντε χρόνια του ΑΚΕΛ που έχουν τιμηθεί την Κυριακή δείχνουν ακριβώς το αντίθετο: ότι υπήρξαμε, υπάρχουμε και θα υπάρχουμε σαν άνθρωποι οι οποίοι δε συμβιβάζονται με το κακό, δε συμβιβάζονται με την άρνηση, αλλά το μόνο με το οποίο συμβιβάζονται είναι ο αγώνας και η πάλη για το καλύτερο. Άρα τέτοιοι θα συνεχίσουμε να είμαστε και στο μέλλον. Συμφωνούμε απόλυτα ότι τα κόμματα της αριστεράς, τα κόμματα της προόδου είναι πρωτοπόροι στην εμπέδωση σε

κάθε κοινωνία, αλλά και διεθνώς των αρχών που έχω αναπτύξει προηγουμένως. Και το ΑΚΕΛ ήταν και είναι και θα συνεχίσει να είναι πρωταγωνιστικό σε αυτή την πορεία και σε αυτές τις αρχές.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, εμείς δηλώνουμε ασυμβίβαστοι με τα όποια σκάνδαλα και με την όποια διαφθορά.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου τον Πρόεδρο του σώματος αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος κ. Πουργουρίδης ανέλυσε τα γεγονότα που είναι ενώπιόν μας. Έχει διαβαστεί η έκθεση και, αντιλαμβάνομαι, έχουμε όλοι την πλήρη εικόνα του γεγονότος που ακούει στο όνομα Ανδρέας Σαββίδης και Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών. Ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου, ο κ. Πουργουρίδης, είπε ότι αυτά τα ζητήματα δεν πρέπει να τα βλέπουμε μέσα από κομματικά κριτήρια. Να μου επιτρέψει μια μικρή διαφωνία ο κ. Πουργουρίδης επί τούτου. Εγώ θα τα δω καθαρά με κομματικά κριτήρια και τα κομματικά κριτήρια για όλους μας πρέπει να είναι κράτος νόμου, κράτος δικαίου, ισονομία και ισοπολιτεία και δεν πρέπει να θέτουμε τα κόμματα υπό κατηγορία. Πιστεύω ότι τέτοια πρέπει να είναι τα βασικά κομματικά κριτήρια, διότι τα κόμματα αποτελούν τα βασικά κύτταρα αυτής της δημοκρατίας. Αν λειτουργούμε καλά ως κόμματα, αυτό θα το διαχέουμε και στη διακυβέρνηση του τόπου. Είναι γεγονός ότι κάποιος, παρακολουθώντας τις εργασίες της επιτροπής Ελέγχου, πλείστες όσες φορές μένει άναυδος με τον τρόπο που κάποιοι

αντιμετωπίζουν σημαντικά θέματα χρηστής διοίκησης. Εδώ πού εφτάσαμε; Ολόκληρος υπουργός, ο κ. Ρολάνδης, είπε «ξέρετε, εμαζευτήκαν οι αγροτικές οργανώσεις, εκάμαν πόλεμο και μου είπαν να διορίσω τον κ. Σαββίδη». Αν είναι δυνατό δηλαδή! Και τι έκαμε ο κ. Σαββίδης; Άρπαξε ο κ. Ρολάνδης την πρόταση και πήγε στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο έτεινε ευήκοον ους προς τον κ. Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και έβαλε και όρους. Ο κ. Σαββίδης, επειδή έχει διαπλοκή συμφερόντων, ξεκάθαρη -τους το είπε κióλας ο άνθρωπος, έχει εταιρείες, εμπορεύεται πατατόσπορο, εμπορεύεται πατάτες και διακινεί με πλοία δικά του πατάτες- εβάλαν του όρο την περιουσία να την πάρει στα παιδιά του και όταν θα συνεδριάζει, λέει, να βγαίνει έξω. Μα είχε καμιά συνεδρία που το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών έκαμνε τίποτε άλλο; Εμπορεύετο παπούτσια ή εσώρουχα; Αν είναι δυνατό δηλαδή! Και αυτούς τους όρους ποιος τους έβαλε, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε; Η κυβέρνηση του τόπου, το Υπουργικό Συμβούλιο. Ένα ολόκληρο Υπουργικό Συμβούλιο εξέπεμψε τέτοιο μήνυμα. Αυτό από μόνο του αποτελεί ένα οργιώδες σκάνδαλο. Και είναι μήνυμα που εκπέμπει περίπου «κλέψετε τζαι έν' εντάξει η δουλειά».

Αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ένα γεγονός το οποίο δεν πρέπει να διαλάθει την προσοχή μας, διότι ακεραίαν την ευθύνη την φέρει πρώτα ένα ολόκληρο Υπουργικό Συμβούλιο, μετά σίγουρα καθολική ευθύνη έχει ο κ. Υπουργός ως ο καθ' ύλην αρμόδιος υπουργός που έπρεπε να προασπίσει τα συμφέροντα του ιδίου του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών και να κάμει τις καλύτερες επιλογές. Τι έκαμε; Επί τρίμηνο δεν μπορούσε να διορίσει και με πρόσχημα ότι εμαζευτήκαν οι αγροτικές οργανώσεις επείστηκε, ωσάν να ελείψαν οι άνθρωποι ή ωσάν σε αυτό τον τόπο να ελείψαν οι άξιοι και οι σωστοί άνθρωποι.

Και εγείρεται ακόμα ένα σημαντικό ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Είναι το ζήτημα των υψηλόμισθων αυτής της πολιτείας που τους ενέταξε

αυτή η πολιτεία επί σειρά ετών και τους εργοδότησε. Όταν φεύγουν, την επομένη ημέρα τι κάμνουν; Αντιστρατεύονται ακριβώς τον τόπο με το να βρεθούν στο αντίπαλο στρατόπεδο. Ο κ. Σαββίδης τι έκαμε; Ήταν διευθυντής επί σειρά ετών αυτού του συμβουλίου ελλείπει νομοθεσίας, αλλά η ηθική και η αξία είναι εκεί άρχισε να αντιστρατεύεται στην ουσία το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών ασχολούμενος ακριβώς με... ήταν ο ανταγωνιστής. Και αυτό δυστυχώς δε συνέβη μόνο με τον κ. Σαββίδη. Συμβαίνει με πλείστους όσους αξιωματούχους αυτής της πολιτείας. Και νομίζω είναι καιρός να προβληματιστούμε να βάλουμε μια νομοθεσία. Δεν μπορεί ο κ. Κουλίας που είναι του τελωνείου την άλλη μέρα να είναι αντίπερα και να συμβουλεύει πώς θα ξεφύγουμε από το τελωνείο ή από το Φόρο Εισοδήματος ή οτιδήποτε άλλο σκεφτεί ή αν είναι δικαστής, να βρεθεί στην αντίπερα πλευρά. Πρέπει να υπάρξει ένα χρονικό διάστημα ασφαλείας.

Όμως, υπεισερχόμενος στα πραγματικά γεγονότα αυτής της υπόθεσης, φαίνεται ξεκάθαρα ότι η Γενικός Ελεγκτής επιτέλεσε ένα αξιόλογο έργο. Και σε μια σειρά συνεδριών -τις ανέφερε ο κ. Πουργουρίδης- πέντε συνεδρίες, αν δεν κάμνω λάθος, ακούστηκαν όλες οι πλευρές. Όχι σε λαϊκό δικαστήριο, αλλά σε μία επιτροπή Ελέγχου η οποία λειτούργησε άψογα και δημοκρατικά είπαν όλοι τις θέσεις τους. Και τα συμπεράσματα είναι αυτά που καταγράφονται σε αυτή την έκθεση. Και σίγουρα αυτή η έκθεση πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη. Πρώτη και καλύτερη αυτή η κυβέρνηση, για όσον καιρό της έμεινε τουλάχιστον, πρέπει να σκέφτεται σωστά και ο τρόπος που ενήργησε είναι καθαρά σκανδαλώδης και ουδόλως προάγει τη χρηστή διοίκηση.

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι η κυβέρνηση φέρει ακεραία την ευθύνη, αλλά κατά κύριο λόγο ο ίδιος ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος δεν έχει ίχνος δικαιολογίας και αιτιολογίας για τον τρόπο που ενήργησε.

Ευχαριστώ πολύ.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Μα εν ήρταν τζι ηύραν σε εσένα οι πατατοπαραγωγοί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι, κύριε... Και όσους ρώτησα, είπαν εν ενδιαφέρονται.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Στο Αυγόρου ήσουν κι εσύ παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ! Παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ε, μα να μας λαλεί και τις αλήθειες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι. Αν θέλετε να μιλήσετε, έχετε το δικαίωμα να πάρετε το βήμα.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε, παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε ένα λεπτό, επειδή αναφέρθηκε... Αν μου επιτρέπετε, ένα λεπτό, κύριε συνάδελφε. Επειδή ελέχθη κατά κόρον ότι εκάμαν συλλαλητήριο περίπου οι πατατοπαραγωγοί, εγώ εμπήκα στον κόπο μετά, όταν εδιαπιστώθη αυτό το πρόβλημα, και ρώτησα. Ξέρετε τι διαπίστωση, κύριε Πρόεδρε; Δύο κουμπάροι του Σαββίδη ενδιαφέρονταν. Και δεν άκουσα κανέναν άλλο να πει «βάλτε το Σαββίδη». Τώρα, σε συνάξεις τέτοιου είδους εγώ δεν έλαβα μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου έχει το λόγο.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα ήθελα να επαναλάβω τα πορίσματα τα οποία η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής έχει αναφέρει στην έκθεση, όπως την ανέγνωσε ο πρόεδρός της, ούτε και θα αναφέρω τους λόγους και το σκεπτικό της διαφοροποίησης των συναδέλφων βουλευτών του ΑΚΕΛ αναφορικά με τα πορίσματα αυτά. Εκείνο όμως το οποίο θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι, αν υπάρχει σήμερα σήψη και διαφθορά, αν υπάρχει κρίση θεσμών και αξιών, αυτό είναι συλλογική ευθύνη όλων των θεσμικών οργάνων της Κυπριακής Δημοκρατίας από τη γένεσή της μέχρι και σήμερα. Η διαχρονική αυτή σήψη και διαφθορά δεν πρέπει να καταλογίζεται ανάλογα με τα πόσα χρόνια είναι κυβέρνηση η άλφα ή η βήτα παράταξη, αλλά πρέπει να βλέπουμε σήμερα κατάματα αυτή την πορεία στην οποία οδηγούμε την κοινωνία χωρίς να λαμβάνουμε συλλογικά και υπεύθυνα και με σοβαρότητα εκείνες τις ασφαλιστικές δικλίδες για να ανακόψουμε αυτή την έρπουσα μορφή κοινωνικού καρκινώματος, που κατατρώνει και αποστεώνει αυτό που λέμε κοινωνικό ιστό.

Θώπευση της φαυλότητας υπήρχε διαχρονικά. Εγώ θα πρόσθετα όχι θώπευση, αλλά και ανοχή της φαυλότητας με πράξεις και παραλείψεις ορισμένων, με χειροκρότημα ορισμένων ή με την ένοχη σιωπή ορισμένων. Άρα λοιπόν δε θα βάλουμε τώρα στη ζυγαριά αυτές τις πράξεις και τις παραλείψεις, τα χειροκροτήματα και το πόσο αρκούσε η ένοχη σιωπή όλων μας.

Αναφορικά με το θέμα εγώ θα πρόσθετα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι και ο αρμόδιος Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υπέχει την ευθύνη, την πολιτική ευθύνη, καθότι έπρεπε να ακούσει και να διαβουλευθεί με τις αγροτικές

οργανώσεις, πλην όμως δεν είχε την υποχρέωση να ρυμουλκηθεί στην κυριολεξία, όπως στην πράξη έγινε, φέρνοντας την πρόταση ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για διορισμό του κ. Σαββίδη και γνωρίζοντας εκ των προτέρων τα άμεσα ή έμμεσα προσωπικά συμφέροντα αναφορικά με την εμπορία πατατών, ενασχόληση την οποία είχε ο κ. Σαββίδης πριν από την πρόταση για το διορισμό του. Επειδή όμως θα πρέπει να λέγεται όλη η αλήθεια, θα πρέπει να πούμε ότι όλες οι αγροτικές οργανώσεις της τότε εποχής, ομόφωνα, με υπομνήματα και επιστολές προς τον αρμόδιο υπουργό, εστίαζαν ένα μόνο όνομα για διορισμό, τον κ. Ανδρέα Σαββίδη. Όλες οι αγροτικές οργανώσεις! Και μη μου πει κανείς συνάδελφος ότι οι αγροτικές οργανώσεις δεν είχαν το πράσινο φως από τα κόμματά τους. Η αγροτική οργάνωση αναμφίβολα έχει επαφές με τα κόμματα από τα οποία, αν θέλετε, προέρχεται ή, αν θέλετε, με τα κόμματα από τα οποία στηρίζεται.

Και θα ήθελα να προσθέσω εδώ ότι ήμουν μάρτυς ως κομματικό στέλεχος πριν χρόνια όλων των αγροτικών οργανώσεων σε πολυπληθέστατα συλλαλητήρια στην Αυγόρου και στο Λιοπέτρι. Ομόφωνα τότε οι αγροτικές οργανώσεις ζητούσαν την αποπομπή του Ανδρέα του Σαββίδη. Μετέπειτα οι ίδιες οι αγροτικές οργανώσεις ήρθαν και ζητούσαν το διορισμό του κ. Σαββίδη. Ήμουν μάρτυς πολλών τέτοιων αγροτικών συνελεύσεων, συλλαλητηρίων θα έλεγα, και μάλιστα με έντονο τρόπο. Άρα λοιπόν στο διορισμό του κ. Σαββίδη υπέχει ευθύνη, ναι, ευθαρσώς το λέγω, και ο αρμόδιος υπουργός, την πολιτική ευθύνη, διότι ρυμουλκήθηκε από πιέσεις ανεπίτρεπτες, και άρα κατ' επέκταση η κυβέρνηση, το Υπουργικό Συμβούλιο, πλην όμως συνυπεύθυνοι είναι οι αγροτικές οργανώσεις, είναι τα κόμματα, τα οποία στο κάτω κάτω μετά το διορισμό δεν αντέδρασαν ούτε βγήκε καμιά ανακοίνωση από οποιοδήποτε κόμμα που να λέει ότι δεν έπρεπε να διορισθεί ο κ. Σαββίδης γι' αυτούς και αυτούς τους λόγους.

Εκκρεμεί εδώ και τρία χρόνια πρόταση από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις αναφορικά με το ασυμβίβαστο του διορισμού προσώπου ως προέδρου ή μέλους διοικητικών συμβουλίων ημικρατικών οργανισμών που να έχει άμεσα ή έμμεσα συμφέροντα με το αντικείμενο του διορισμού του προέδρου ή των μελών αυτού του συγκεκριμένου ημικρατικού οργανισμού. Εκείνο το οποίο είναι η έκκληση, η προσωπική μου έκκληση σε αυτό το σώμα είναι η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ αυτή την πρόταση να τη φέρει ενώπιον της επιτροπής Νομικών, για να αρχίσει η επεξεργασία της, ούτως ώστε να κερδίσουμε χρόνο. Κερδίζοντας χρόνο, θέτουμε μια ασφαλιστική δικλίδα σε αυτό το οποίο όλοι λέμε «καταπολέμηση της σήψης και της διαφθοράς».

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω ότι αυτή η συμπεριφορά των οργάνων της πολιτείας -και συμπεριλαμβάνω και τα κόμματα- ότι δηλαδή ανέχονταν ή χειροκροτούσαν ή σιωπούσαν ανάλογα με το ποιος ή ποιοι διορίζονταν ως μέλη ή πρόεδροι ημικρατικών οργανισμών είναι διαχρονική. Και μέχρι σήμερα είμαστε συνεπείς σε αυτή τη συνέχεια, διότι ακριβώς τη θέσαμε τροχοπέδη σε αυτό το οποίο σήμερα λέμε προτάσεις νόμου ή νομοσχέδια τα οποία θα σταματήσουν αυτό το κακό. Και θα θυμόμαστε προέδρους ημικρατικών οργανισμών που μέχρι σήμερα είναι φυγόδικοι στο εξωτερικό, γιατί είχαν εμπλακεί σε συμφέροντα οικονομικά ως πρόεδροι ημικρατικών οργανισμών, ακριβώς διότι δεν υπήρχαν ασφαλιστικές δικλίδες για να αποτρέψουν αυτά τα φαινόμενα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου και μετά ο κ. Συλλούρης.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μερικές σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, στο θέμα. Δεν είμαι μέλος της επιτροπής Ελέγχου, έτσι δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι έχω σφαιρική εικόνα του θέματος που

συζητούμε. Το πρώτο που θέλω να επισημάνω είναι ότι το θέμα που είναι ενώπιόν μας δεν είναι η διαφοροποίηση των βουλευτών του ΑΚΕΛ ή οποιωνδήποτε άλλων συναδέλφων από μια έκθεση μιας επιτροπής. Οι διαφοροποιήσεις θα υπάρχουν, θα εμφανίζονται, θα είναι κάποτε πιο έντονες, κάποτε πιο ήπιες, αλλά δε νομίζω ότι το κριτήριο για την αποτελεσματικότητα μιας συζήτησης ή μιας έκθεσης καθορίζεται από το αν είναι όλοι ομόφωνοι ή αν υπάρχει μια μικρότερη ή μεγαλύτερη πλειοψηφία. Η συζήτηση από μόνη της ενός θέματος, η δημοσιοποίηση ενός θέματος είναι που, κατά τη γνώμη μου, το καθιστά κέντρο προσοχής της κοινωνίας και υποκείμενο εξαγωγής συμπερασμάτων. Άρα, ενώ το θέμα θα έπρεπε να είναι «Η αξιολόγηση της απόφασης που λήφθηκε για το διορισμό του συγκεκριμένου προσώπου στη θέση του προέδρου του Συμβουλίου Πατατών ή οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε και σε ποιο βαθμό η όλη δράση του συμβουλίου ήταν μέσα στα πλαίσια των κανονισμών ή ήταν εκτός των πλαισίων και σε ποιο βαθμό», ασχοληθήκαμε ή δόθηκε το μήνυμα ότι θα ασχοληθούμε με τις απόψεις που εξέφρασαν οι βουλευτές του ΑΚΕΛ.

Το είπε ο κ. Πουργουρίδης, αλλά θέλω να το τονίσω: Όχι μόνο δεν υπάρχουν κομματικές προσεγγίσεις στο θέμα, αλλά δεν έχουμε καμιά σχέση με τα πρόσωπα τα οποία επί του προκειμένου θίγονται. Ούτε με τον κ. Σαββίδη ούτε με τον κ. Ρολάνδη ούτε με όλες τις αγροτικές οργανώσεις, οι οποίες απαίτησαν -και σωστά το είπε ο κ. Γεωργίου- απαίτησαν το διορισμό του κ. Σαββίδη, ούτε με οποιεσδήποτε άλλες παρεμβάσεις ή παρεμβολές οδήγησαν σε αυτό το διορισμό ή σε αυτή την παραίτηση στο τέλος της ημέρας. Άρα ελπίζω να μην υπάρξει επί τούτου επανάληψη των απόψεων ή υπόδειξη τι πρέπει να κάνουν ή τι κάνουν τα κόμματα της αριστεράς.

Η ουσία, κύριοι συνάδελφοι, ήταν ότι το Συμβούλιο Πατατών είχε πρόβλημα. Πρόβλημα μεγάλο, σοβαρό, το οποίο επεσώρευε είτε ζημιές στους παραγωγούς είτε πολύ χαμηλότερα εισοδήματα από αυτά που επροσδοκείτο. Και υπήρξε η πίεση των

αγροτικών οργανώσεων. Υπήρξε η πίεση πολλών παραγόντων της περιοχής της ελεύθερης Αμμοχώστου, ενδεχομένως και ευρύτερα, όλων των βουλευτών, μάλιστα, όλων των βουλευτών -και οφείλουμε να το σημειώσουμε εδώ- για να δοθεί μια λύση σε αυτό το θέμα. Και η λύση που προκρίθηκε από όλους ήταν ο κ. Σαββίδης. Ο κ. Σαββίδης, ο οποίος χρημάτισε διευθυντής σε περίοδο καλών ημερών για το Συμβούλιο Πατατών και ενδεχομένως εκτιμούσαν ότι μπορούσε να παίξει αυτό το ρόλο ως πρόεδρος του οργανισμού. Και με αυτή την έννοια, ναι, το συμβούλιο είχε καλά αποτελέσματα. Είχε αποτελέσματα πολύ καλύτερα από τα περασμένα χρόνια. Το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε είναι: Με δεδομένη την επαγγελματική σχέση, την έμμεση ή την άμεση, του κ. Σαββίδη και των επιχειρήσεών του με το Συμβούλιο Πατατών, θα έπρεπε να διοριστεί, έστω κι αν αυτή η ανάκαμψη του συμβουλίου ήταν ορατή υπό τη διοίκησή του; Αυτό πρέπει να απαντηθεί. Και πιστεύω εγώ ότι έπρεπε να αποφευχθεί αυτός ο διορισμός, διότι, όπως και να το κάνουμε, ό,τι και να δηλώσουμε, ότι «αποξενώνομαι από την εταιρεία των παιδιών μου, είμαι πιο μακριά, είμαι πιο κοντά», αυτά τα πράγματα στην πράξη δε λειτουργούν. Επομένως, υπήρξε μια λανθασμένη απόφαση σε επίπεδο υπουργού ή Υπουργικού Συμβουλίου, κάτω όμως από την πίεση των συγκεκριμένων παραγόντων.

Το δεύτερο στοιχείο είναι οι εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτή. Εμείς εκφράζουμε μεγάλο σεβασμό και εκτίμηση προς τις εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Ταυτόχρονα όμως, διατηρούμε κάθε δικαίωμα να έχουμε τη δική μας εκτίμηση είτε για επιμέρους απόψεις είτε για μεγαλύτερο μέρος αυτών των απόψεων είτε και συνολικά για μια προσέγγιση την οποία κάνει η συγκεκριμένη υπηρεσία. Το ίδιο δικαίωμα διατηρούμε για τον εαυτό μας και για τις αποφάσεις των δικαστηρίων -με όλο το σεβασμό προς τη δικαστική εξουσία- για τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα επί νομικών θεμάτων -με όλο το σεβασμό και την εκτίμηση προς τον εκάστοτε Γενικό

Εισαγγελέα- και ως προς οποιοδήποτε όργανο το οποίο έχει εκ του συντάγματος την εξουσία να γνωμοδοτεί πάνω σε αυτά τα θέματα. Για μας δεν υπάρχει η απόλυτη και η άνευ αμφισβήτησης αλήθεια, που κατέχει κάποιος και ουδείς μπορεί να την αμφισβητήσει. Δεν υπάρχει ευαγγέλιο υπό αυτή την έννοια σε καμιά από τις πιο πάνω τοποθετήσεις. Υπάρχουν θέματα τα οποία μπορεί να κρίνει ένας από διαφορετική γωνία και να καταλήξει σε μια διαφορετική προσέγγιση. Και στο συγκεκριμένο θέμα η εκτίμηση των συναδέλφων που το χειρίστηκαν ως μέλη της επιτροπής είναι ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία αντιμετώπισε έναν εμπορικό οργανισμό, ο οποίος ανά πάσα στιγμή πρέπει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της αγοράς, ως ένα τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας. Εδώ είναι η διαφορετική εκτίμηση. Δεν είναι υποτίμηση των ευρημάτων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ή υποβάθμιση της αντικειμενικότητάς τους ή αμφισβήτηση του ρόλου τους. Η διαφορά βρίσκεται σε αυτό ειδικά το σημείο. Και όσοι εργάστηκαν στον εμπορικό τομέα ξέρουν ότι, για να επιβιώσεις, για να μπορέσεις να είσαι στην αγορά, να διατηρηθείς στην αγορά, δεν μπορείς να ακολουθείς τους γνωστούς παραδοσιακούς κανόνες που μπορεί να ακολουθεί ένας οργανισμός, ημικρατικός ή δημόσιος, ο οποίος δεν έχει σχέση με το εμπόριο.

Λέχθηκε επίσης ότι τα προβλήματα σήψης και διαφθοράς υπήρχαν πάντοτε, ότι ούτε λίγο ούτε πολύ όλη η κοινωνία, όλοι μας επί ίσης βάσεως έχουμε ευθύνη γι' αυτή την κατάσταση. Κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί ότι προβλήματα υπήρχαν. Αλλά κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί ότι τα τελευταία χρόνια είμαστε μάρτυρες ενός ογκούμενου κύματος, αυξανόμενου όγκου διαφθοράς και μιας αντίληψης μέσα στην κοινωνία ότι αυτή η διαφθορά μπορεί στον έναν ή στον άλλο βαθμό να γίνει αποδεκτή. Ασφαλώς το να αποποιείται οιοσδήποτε εξ ημών των ευθυνών του θα ήταν μια προσπάθεια άχαρη. Αλλά ρωτώ: Οι θεσμοί, η στήριξή τους, η διαφύλαξή τους ποιου κατά κύριο λόγο είναι καθήκον; Η δική μας άποψη; Της εκτελεστικής εξουσίας και της

νομοθετικής. Αλλά πρώτα της εκτελεστικής. Και υπάρχουν, συνάδελφοι, ορισμένα πολύ κτυπητά, έντονα παραδείγματα, τα οποία νομίζουμε ότι αποτελούν συχνά τον τροφοδότη τέτοιων συμπεριφορών. Αναφέρεται μέσα στην έκθεση η περίπτωση που πρόεδρος των Κυπριακών Διυλιστηρίων είναι ταυτόχρονα ιδιοκτήτης και διευθυντικό στέλεχος ιδιωτικής εταιρείας εισαγωγής πετρελαιοειδών. Από αυτό το βήμα το λέμε για τέσσερα χρόνια. Τίποτε δεν έχει γίνει, τίποτε δε γίνεται. Χρειάζεται νομοθεσία για να γίνει αυτό το πράγμα; Χρειάζεται πολιτική απόφαση. Γιατί δεν παίρνεται αυτή η πολιτική απόφαση; Ή είναι αυτό το γεγονός πηγή μηνυμάτων προς πάσα κατεύθυνση, ότι ο καθένας τη θέση που κατέλαβε, στην οποία διορίστηκε, στην οποία βρίσκεται μπορεί να την αξιοποιήσει και ταυτόχρονα να κοιτάζει και το δικό του όφελος; Κατά την άποψή μας, είναι. Εμφανίστηκε τελευταία -τελευταία, γιατί ξαναεμφανίστηκε στο παρελθόν- το γεγονός της μετατροπής, της αλλαγής πολεοδομικών ζωνών. Περίπτωση Τριμιθούσας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα μόνο;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Προσέξτε: Περίπτωση Τριμιθούσας. Γι' αυτό το πράγμα προειδοποιούσαμε από αυτό το βήμα τα τελευταία έξι χρόνια, από το 1996. Και λέγαμε ότι δεν μπορεί η κυβέρνηση να αναμένει χρηστή διοίκηση στο θέμα που ονομάζεται Πολεοδομικό Συμβούλιο Κύπρου, κήρυξη πολεοδομικών ζωνών, ρυμοτομίες και ούτω καθεξής, όταν επικεφαλής του συμβουλίου βρίσκεται πρόσωπο -δε συζητώ για θέματα εντιμότητας, ήθους, κ.λπ., κ.λπ.- βρίσκεται πρόσωπο το οποίο εκ του επαγγέλματός του ασχολείται με την εμπορία και τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας. Και ιδού! Και δεν είναι μόνο τούτο. Υπάρχουν και άλλα.

Είναι δυνατόν, κύριοι συνάδελφοι, η Αρχή Λιμένων Κύπρου -όχι το παρόν συμβούλιο, απελθόν συμβούλιο- να έχει ως μέτρο συμπεριφοράς της τη χρηστή διοίκηση, όταν μέσα στο διοικητικό συμβούλιο που διορίστηκε από την παρούσα κυβέρνηση υπάρχουν πρόσωπα των οποίων τα συμφέροντα, τα προσωπικά, τα επαγγελματικά συμφέροντα, έρχονται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της Αρχής Λιμένων; Είναι δυνατόν να αυξηθούν τα τέλη, για παράδειγμα -και ο υπουργός προχτές, μετά από παρέλευση πέντε ετών, ξαφνικά ανακάλυψε ότι το να έχεις αυτοκίνητα στο χώρο στάθμευσης, στο χώρο αποθήκευσης του τελωνείου στοιχίζει μερικά γρόσια την ημέρα!- είναι δυνατόν να αυξηθούν αυτά τα τέλη προς το συμφέρον της Αρχής Λιμένων Κύπρου, όταν συμμετέχουν -συμμετείχαν πιο σωστά- στο συμβούλιο πρόσωπα που έχουν κάθε λόγο αυτά τα τέλη να μην αυξηθούν; Όταν συμμετείχαν πρόσωπα τα οποία αξιοποιούσαν τη θέση τους στην Αρχή Λιμένων για να κλείουν προσωπικές πράξεις και να διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους με το προκάλυμμα αυτής της ιδιότητας;

Άρα, ανεξάρτητα από οποιοσδήποτε άλλες ευθύνες, η κύρια ευθύνη βρίσκεται στην καθημερινή συμπεριφορά της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία μπορεί να μοιράζει αξιώματα, μπορεί να μοιράζει θέσεις, μπορεί να δημιουργεί τον ιστό για τέτοιες συμπεριφορές ή μπορεί να τον ανακόπτει, αν θέλει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα καμιά πρόθεση να μιλήσω σήμερα, αλλά έχω παρατηρήσει ότι οι δικοί μας οι βουλευτές με τις τοποθετήσεις τους έχουν αρθεί πάνω από τη διακομματική

σύγκρουση, σε μία προσπάθεια να δώσουν το μήνυμα ότι η αντιμετώπιση της διαπλοκής είναι διακομματική υπόθεση. Δεν είναι θέμα διακομματικής σύγκρουσης. Γι' αυτό το λόγο μπορούμε σήμερα συζητώντας το θέμα να κάνουμε τρία πράγματα: Είτε να επικεντρωθούμε στις λεπτομέρειες της απόφασης της επιτροπής μόνο γι' αυτό το θέμα είτε να πλατειάσουμε, για να μην καταλάβουμε ούτε εμείς μεταξύ μας τι συζητούμε ούτε ο κόσμος που θα μας παρακολουθήσει, όσος λίγος και αν είναι και όσο λίγος και αν είναι ο κόσμος που πραγματικά έχει ευαισθησίες για τα θέματα χρηστής διοίκησης, είτε με αφορμή αυτό το θέμα να προχωρήσουμε, σε ό,τι αφορά εμάς ως Βουλή, και να δώσουμε κάποιες διεξόδους.

Δε θέλω ούτε να συμφωνήσω ούτε να διαφωνήσω με τον κ. Χρίστου ως προς το ποιος έχει το μεγαλύτερο βάρος της ευθύνης για την ύπαρξη διαπλοκής, για τη συνέχιση της διαπλοκής, για τη μεγέθυνση της διαπλοκής. Θα μπορούσα να έπαιρνα τη στάση της συμπολίτευσης και να έλεγα π.χ. για το παράδειγμα που έδωσε ο κ. Χρίστου -δε θα συνεχίσω με δεύτερο παράδειγμα, διότι ακριβώς θα μπω στην προσέγγιση του πλατειασμού, που δε θέλω να κάνω- ότι το θέμα της εμπορίας των πετρελαιοειδών και του διυλιστηρίου κτλ. είναι ένα θέμα που ξεκίνησε από πολλές δεκαετίες πριν και να απαντήσω γιατί δεν έκανε τίποτε η προηγούμενη, η προ-προηγούμενη κυβέρνηση και ούτω καθεξής.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα ήταν άλλος πρόεδρος!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μα το μεγάλο σκάνδαλο, κύριε Χρίστου, εκεί δεν είναι ποιος είναι ο πρόεδρος. Το μεγάλο σκάνδαλο είναι η συμφωνία αυτή καθεαυτήν της εμπορίας των πετρελαιοειδών, αν θέλουμε να αγγίξουμε επί τον τύπον των ήλων. Το μεγάλο σκάνδαλο είναι αυτό. Έτσι εταιρείες μπορεί να κάνει οποιοσδήποτε από εμάς και να είναι συμφέρουσες. Να

μην τις αναλύσω. Σας τα ανέλυσε εδώ στη Βουλή πολλές φορές ο κ. Καζαμίας, πρώην συνάδελφος εδώ, που γνώριζε πολύ καλά το θέμα.

Αν το θέμα μας τώρα είναι το θέμα της διαπλοκής, εγώ θα ήμουν ευχαριστημένος μόνο και μόνο -και αυτό προτείνω- αν μέσα από αυτή τη συζήτηση μπορούμε ομόφωνα, και οι πενήντα έξι βουλευτές, να υπογράψουμε και να καταθέσουμε πρόταση η οποία να απαγορεύει... η πρόταση περίπου δηλαδή, αν θέλετε να διαμορφώσουμε το λεκτικό, που είχαμε καταθέσει ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος, ο κ. Αντρέας Χρίστου και εγώ ξανά στη Βουλή, για να μην είναι στην κρίση καμίας κυβέρνησης, κανενός υπουργού ούτε και στον πατριωτισμό κανενός μέλους του διοικητικού συμβουλίου. Αν καταλήξουμε σ' αυτό το συμπέρασμα σήμερα, νομίζω ότι είναι την καλύτερη υπηρεσία που κάνουμε, στα πλαίσια των δικών μας ευθυνών και δυνατοτήτων.

Και να σας δώσω και ένα παράδειγμα το οποίο θυμήθηκα, χωρίς να αναφέρω το όνομα, όταν μιλούσε και ο κ. Πουργουρίδης και ο κ. Κουλίας, που έλεγαν ότι -και έτσι είναι η πρακτική- η ευθύνη του μέλους του διοικητικού συμβουλίου, όταν έχει θέμα που το αφορά, είναι να δηλώνει ότι το αφορά και να βγαίνει από την αίθουσα. Μου είπε ένας πολύ καλός φίλος, μέλος κάποιου διοικητικού συμβουλίου, ότι μία φορά είχε κάνει αίτηση ο αδελφότεκνός του, ο ανιψιός του, για έναν ημικρατικό οργανισμό που ήταν μέλος. Λέει: «Επειδή πριν λίγες ημέρες επαρακάλεσά τους για κάποιον άλλον τζαι επιάσαν τον στον οργανισμό, αντρέπουμε στην επόμενη συνεδρία να τους πω “πιάστε τζαι τον αρφότεχνό μου”. Και εσκέφτουμουν πώς να το κάμω. Οπότε τους είπα: “Ρε παιδιά, ξέρετε, έν' αρφότεχνός μου τούτος που έν' νάρτει τωρά τζαι ο νόμος επιβάλλει να βγω από την αίθουσα.” Ήταν ο καλύτερος τρόπος να τους πω “πιάστε τον”! Ήταν ο καλύτερος τρόπος, ο πιο εύσχημος τρόπος να τους πω “προσλάβετε τον αρφότεχνό μου”. Και ούτω και έκαμαν!», μου λέει. Άρα, τούτη η θεωρία, το να βγαίνω από την αίθουσα, είναι νομίζω κοροϊδία, αν μη τι άλλο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιάγκου, μετά ο κ. Περδίκης και μετά ο κ. Βαρνάβα.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα θέμα το οποίο σε μερικές συνεδρίες απασχόλησε την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, προβλήθηκε και δόθηκε δημοσιότητα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, απασχόλησε ευρύτερα την κοινή γνώμη, ιδιαίτερα τους ενδιαφερόμενους πατατοπαραγωγούς.

Δεν έχω πρόθεση να ασχοληθώ με τις λεπτομέρειες ή να αναφερθώ εν εκτάσει στα ζητήματα που άπτονται του υπό συζήτηση θέματος.

Οι εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτή και οι συμπεριλαμβανόμενες σ' αυτές παρατηρήσεις της αποτελούν, πρέπει να αποτελούν, εργαλείο και βοήθημα για τις διάφορες κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες, στην προσπάθειά τους για καλύτερευση των εργασιών τους. Πρέπει να αποτελούν επίσης πηγή προβληματισμού στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, στην προσπάθειά τους να συμβάλουν στη διόρθωση παρατυπιών και κακώς εχόντων ή και στην προσπάθειά τους για εντοπισμό κενών στην κείμενη νομοθεσία. Πρωταρχικοί στόχοι: Πλήρης διαφάνεια στις υπό εξέταση περιπτώσεις και η όσο το δυνατόν αντικειμενική προσέγγιση στα γεγονότα. Μόνο έτσι μπορούμε να εξαγάγουμε τα ορθά συμπεράσματα και να συμβάλουμε θετικά με τις παρατηρήσεις και προσεγγίσεις μας. Η προσωποποίηση θεμάτων ή, ακόμα χειρότερα, μικροπολιτικές προσεγγίσεις και αντεγκλήσεις αποτελούν κακό, κάκιστο σύμβουλο και ουσιαστικά συμβάλλουν στη διαιώνιση καταστάσεων.

Στόχος της νομοθετικής εξουσίας δεν είναι ούτε ο εξευτελισμός ούτε ο κατατρεγμός οποιουδήποτε. Στόχος της νομοθετικής εξουσίας είναι ο αντικειμενικός έλεγχος, η σε

βάθος εξέταση και η δημιουργία όλων εκείνων των προϋποθέσεων που να προωθούν τη χρηστή διοίκηση. Δεν πρέπει, ταυτόχρονα, να διαφεύγει της προσοχής μας ότι το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου, ο οποίος οφείλει να δραστηριοποιείται μέσα σε συγκεκριμένους κανόνες και πλαίσια. Αλλά την ίδια στιγμή ως εμπορικός οργανισμός έχει υποχρέωση, εξυπηρετώντας τους Κυπρίους πατατοπαραγωγούς, να έχει ικανοποιητικά αποτελέσματα, αντεπεξερχόμενος μέσα από τις συμπληγάδες πέτρες ενός αδυσώπητου διεθνούς ανταγωνισμού. Ενώ ανταγωνισμού που από το 1996, με την εφαρμογή των Συμφωνιών της “GATT”, την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και την ελευθεροποίηση των εισαγωγών και στα αγροτικά προϊόντα, γίνεται όλο και σκληρότερος, εξοστρακίζοντας τα δικά μας προϊόντα ακόμα και από παραδοσιακές αγορές, βασικά ένεκα μειωμένης ανταγωνιστικότητάς τους. Μέσα σε τέτοιες συνθήκες, ο απόλυτος περιορισμός στο γράμμα των κανονισμών δε θα επέτρεπε στο συμβούλιο να εκπληρώσει την αποστολή του, τα αποτελέσματα της οποίας -τουλάχιστον τα δύο τελευταία χρόνια- θεωρούνται ικανοποιητικά. Να τονίσουμε επίσης ότι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Των Κυπριακών Αερογραμμών έν’ πιο ικανοποιητικά τα αποτελέσματα!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κατύση τους!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να κάμνουμε προσφορές, να πιάνουμε “κομπιούτερς” τζαι να κάμνουμε προσφορές να αγοράζουμε σαλμούς; Για όνομα του Θεού!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για ποιον λέεις τώρα;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έν' καθαρόν το μήνυμα. Λέω έν' πιο καλά τα αποτελέσματα των Κυπριακών Αερογραμμών τα τελευταία δκυο χρόνια!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Να τονίσουμε επίσης ότι ο παραιτηθείς πρόσφατα πρόεδρος του συμβουλίου ασχολείτο πριν το διορισμό του ως ιδιώτης σε παρεμφερείς δραστηριότητες. Και αυτό ήταν σε όλους γνωστό, όπως γεγονός επίσης είναι ότι με το διορισμό του αποποιήθηκε οποιαδήποτε ιδιότητα σ' αυτές τις δραστηριότητές του υπέρ των παιδιών του. Δε θα υπενθυμίσω την κατάσταση που επικρατούσε την περίοδο που έγινε ο συγκεκριμένος διορισμός, γιατί όλοι μας είμαστε γνώστες. Απλώς να αναφέρω ότι το Συμβούλιο Πατατών παρέμενε σε μια κρίσιμη περίοδο της εμπορίας ακέφαλο -ουσιαστικά για τρεις μήνες- με σοβαρές αρνητικές συνέπειες στις εργασίες του. Εδώ πρέπει να υπενθυμίσω επίσης ότι αυτοί που ενέγραψαν θέμα για να εκδιωχθεί ο κ. Σαββίδης είναι αυτοί οι ίδιοι που επανήλθαν και εισηγούνταν να διοριστεί ο κ. Σαββίδης!

Συμφωνούμε πλήρως ότι για λόγους τάξης και αρχής δεν πρέπει να διορίζεται ως πρόεδρος ή ακόμα και ως μέλος του συμβουλίου ημικρατικού οργανισμού ή εταιρείας ελεγχόμενης από το κράτος πρόσωπο το οποίο έχει άμεσα ή έμμεσα συμφέροντα σχετιζόμενα με τη δραστηριότητα του δοσμένου οργανισμού ή εταιρείας. Σε σχέση με αυτό το θέμα υιοθετούμε και επαυξάνουμε -περιλαμβάνουμε και τις κρατικές εταιρείες- τα συμπεράσματα της παραγράφου 5 της έκθεσης της επιτροπής. Η περίπτωση του κ. Σαββίδη όμως δεν είναι η μοναδική. Υπάρχουν αρκετές άλλες περιπτώσεις, με πλέον χαρακτηριστική αυτή των Κυπριακών Διυλιστηρίων, των Κυπριακών Αερογραμμών και πολλών άλλων. Είναι ακριβώς εδώ που το νομοθετικό σώμα έχει υποχρέωση να διαδραματίσει το ρόλο του.

Κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιον του σώματος από καιρό υπάρχει η κατατεθειμένη από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις πρόταση νόμου περί του ασυμβίβαστου παρόμοιων διορισμών. Είναι αδιανόητο να υπάρχουν διαπιστώσεις για διαπλοκή τέτοιων συμφερόντων και η πρόταση νόμου να μην προωθείται προς ψήφιση και να παραπέμπεται ουσιαστικά στις ελληνικές καλένδες. Η ψήφιση της πρότασής μας διασφαλίζει τουλάχιστον την ισονομία και ίση μεταχείριση και παρεμποδίζει τις όποιες μικροπολιτικές ή και μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Τα γεγονότα τρέχουν. Σήμερα στο Συμβούλιο Πατατών διορίστηκε νέος πρόεδρος, ο κ. Στέλιος Παπαχριστοδούλου. Υπογραμμίζουμε και πάλι την προσφιλή μέθοδο των κυβερνώντων να διορίζουν συνταξιούχους. Το αξιοπερίεργο είναι το γεγονός ότι, ενώ στον προηγούμενο διορισμό προέδρου του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών ήταν έμμονη η απαίτηση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για εμπλοκή των αγροτικών οργανώσεων, στο νέο διορισμό προέδρου του συμβουλίου, εξ όσων πληροφορούμαι, δεν εζητήθη η γνώμη των άμεσα ενδιαφερομένων. Παρ' όλα αυτά διαβεβαιούμε ότι θα σταθούμε δίπλα από το νέο πρόεδρο, για να φέρει εις πέρας το δύσκολο έργο που έχει αναλάβει, για το καλό του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών και πάνω απ' όλα των πατατοπαραγωγών.

Όσον αφορά τα σκάνδαλα, και στην Κύπρο πρωτοστατούμε να ξεσκεπάζονται τα σκάνδαλα και να μην κουκουλώνονται. Αγωνιζόμαστε για ισονομία, ισοπολιτεία και χρηστή διοίκηση. Η διαφορά της σημερινής εποχής από τις προηγούμενες εποχές είναι ότι σήμερα και το έγκλημα και τα σκάνδαλα βρίσκονται σε έξαρση. Υπάρχει χαλάρωση θεσμών και αξιών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Θα συνεχίσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τελειώσουμε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εναπομείναντες αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες του ΑΚΕΛ...

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Είμαι και εγώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Α, συγνώμη.

Έχουν ακουστεί αρκετά και θα μπορούσε κανείς, έτσι, ως μέλος της επιτροπής, απλά να διατυπώσει τη συμφωνία με την έκθεση. Εγώ θα ήθελα να καταθέσω μια προσωπική μαρτυρία.

Το θέμα αυτό ήταν το πρώτο θέμα που βρήκα μπροστά μου ως νέο μέλος της κοινοβουλευτικής επιτροπής Ελέγχου. Δηλώνω από την αρχή ότι ούτε δικηγόρος είμαι ούτε πατατάρης ούτε δικαστής. Και τελειώνει αυτή η ιστορία σήμερα εδώ ενώπιόν σας και παραμένω μη πατατάρης, μη δικηγόρος, μη δικαστής· εννοώντας ότι δεν είμαι εδώ, για να εκφράσω τις απόψεις των άμεσα ενδιαφερομένων ούτε για να υπερασπιστώ κανέναν, αλλά ούτε και να δικάσω κανέναν.

Έχοντας λοιπόν δει από κοντά και διεξοδικά -όσο μπορούσα- την υπόθεση αυτή, πρέπει να πω ότι αυτό που με τρομάζει τελικά δεν είναι τα κενά στη νομοθεσία, δεν είναι το γεγονός ότι άτομα τα οποία έχουν συμφέροντα προσωπικά ή των κοντινών συγγενικών τους προσώπων λαμβάνουν μέρος με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στη λήψη αποφάσεων που αφορούν ημικρατικούς οργανισμούς. Αυτό που με τρομάζει, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι, είναι το φαινόμενο, το έσχατο φαινόμενο, του να βρίσκονται

μεγάλες ομάδες του πληθυσμού οι οποίες να στηρίζουν την άποψη ότι δε μας ενοχλεί η ανηθικότητα του πράγματος, δε μας ενοχλεί η παρανομία, δε μας απασχολεί, γιατί εμάς δε μας πλήττει οικονομικά. Όποιος θέλει ας είναι ο πρόεδρος του Συμβουλίου Πατατών, όποιον θέλει ας κλέψει, αφού δεν κλέβει από τη δική μου την τσέπη, και απαιτούμε και θέλουμε να παραμείνει στη θέση του.

Δεν μπορούμε να κρύψουμε απ' αυτή τη συζήτηση, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τα κόμματα, ιδιαίτερα αυτά τα οποία συνδέονται με αγροτικές οργανώσεις, είχαν μέχρι προ ολίγων ημερών, μέχρι δηλαδή την παραίτηση του κ. Σαββίδη, δεχτεί σοβαρές πιέσεις και από τις αγροτικές οργανώσεις, αλλά και από ομάδες των παραγωγών, οι οποίοι λειτουργούσαν μέσα στο πνεύμα ότι δικαιολογείται η παρανομία, δικαιολογείται η ανηθικότητα στη βάση του συμφέροντος.

Προσέξτε! Στο χωριό μου -και δεν είναι τυχαία που το αναφέρω, ειρήσθω εν παρόδω, διότι κατάγομαι από τον Πύργο Τηλλυρίας- ισχύει το ρητό, όπως και στην υπόλοιπη Κύπρο, «το ψάρι βρωμά από την κεφαλή». Φτάσαμε πλέον, αγαπητοί συνάδελφοι, στο σημείο η βρώμα να φτάσει στην ουρά! Σηκώνεται η ουρά και χτυπά την κεφαλή.

Έχουμε μπροστά μας μία κατάσταση πολύ σοβαρή. Συνηθίσαμε -και μπορεί στον κόσμο όλο να έχουν συνηθίσει-, όταν μιλούμε για διαφθορά, να αναφερόμαστε σε αξιωματούχους. Να αναφερόμαστε στην εκτελεστική εξουσία που αναφέρθηκε πριν και ο σεβαστός συνάδελφος κ. Χρίστου, να αναφερόμαστε σε προέδρους, σε υπουργούς, σε βουλευτές σαν εμάς. Στην Κύπρο πλέον, έχω την εντύπωση, ότι η διαφθορά ή οι όποιες αξίες, αν έχει αξίες η διαφθορά, έχουν πλέον “εμποτίσει” και την κοινή γνώμη και τους απλούς πολίτες. Γιατί στοιχείο έσχατης διαφθοράς είναι το να ξεσηκώνονται οι συγχωριανοί μου και να λένε: «Δε μας ενδιαφέρει εμάς αν έχει κλέψει ο κοινοτάρχης.

Εμάς μας έχει τακτοποιήσει και τον θέλουμε να είναι κοινοτάρχης». Όπως και οι αγαπητοί και συμπαθείς πατατοπαραγωγοί λένε: «Δε μας ενδιαφέρει αν κλέβει...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και οι αγροτικές οργανώσεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και οι αγροτικές οργανώσεις. «...αν κλέβει ή συμπεριφέρεται ανήθικα ο πρόεδρος του Συμβουλίου Πατατών. Εμείς τον θέλουμε, γιατί κερδίζουμε απ' αυτή την ανήθικη πράξη».

Υπογραμμίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, όσοι έχουμε μείνει, αυτή την πραγματικότητα. Ξεπερνά τις οποιοσδήποτε κομματικές αντιπαραθέσεις. Μιλούμε για κοινωνικό φαινόμενο. Ξεπερνά το σχήμα “αριστερά-δεξιά”, το οποίο υπάρχει και λειτουργεί. Και αντιλαμβάνομαι και το καταθέτω ως προσωπική μου άποψη ότι υπάρχει μια σχετική ηθική στάση από την πλευρά της αριστεράς και υποστήριξη αρχών σ' αυτά τα θέματα. Αυτή τη στιγμή μιλάμε για μια μαζική πλέον επέλαση της ανηθικότητας και τη δημιουργία πλέον ενός στάτους ανηθικότητας. Και γιατί το λέω αυτό; Το λέω αυτό, γιατί θα σας καλέσω πραγματικά σε μία συστράτευση υπερκομματική ή διακομματική, αν θέλετε. Πρέπει, οφείλουμε, όχι γιατί είμαστε η κεφαλή του ψαριού, ένα κομμάτι της κεφαλής, αλλά αν έχουμε αντιληφθεί αυτή την καθολικότητα της επικράτησης της διαφθοράς ως φιλοσοφίας, οφείλουμε, έχουμε ευθύνη να λειτουργήσουμε συστρατευτικά και ενωτικά, για να βγάλουμε αυτό το σαράκι από την κυπριακή κοινωνία.

Εν προκειμένω, πιστεύω ότι η εργασία της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής πρέπει να ενισχυθεί. Δε σας κρύβω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η μέχρι σήμερα εκτίμηση που έχω αποκομίσει από τη λειτουργία μας είναι ότι υπάρχει μία διάθεση να περιοριστεί η οξύτητα της λειτουργίας της επιτροπής. Υπάρχει μία διάθεση να περιοριστεί η

ικανότητά της στο να δεισδύει στα προβλήματα -μπορεί ορισμένες φορές και λίγο υπερβολικά- και να αναδεικνύει αυτή τη διαφθορά και να την εκθέτει.

Και, αγαπητέ κύριε πρόεδρε της επιτροπής, πιστεύω ότι είναι λάθος η εκτίμησή σας ότι η θέση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ μειώνει τη σοβαρότητα και την εγκυρότητα του έργου της Γενικού Ελεγκτή. Είναι τη δική μας τη σοβαρότητα που μειώνει, γιατί στη θέση των φίλων από την ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δεν υπάρχει το στοιχείο της μείωσης της σοβαρότητας των παρατηρήσεων της Γενικού Ελεγκτή, αλλά υπάρχει σαφέστατη μομφή κατά της επιτροπής. Λέει επί λέξει ότι η επιτροπή μας, κύριε Πρόεδρε, δεν έδωσε την αναγκαία σημασία, με αποτέλεσμα την εξαγωγή απόλυτων ή και ενδεχομένως μη ορθών συμπερασμάτων. Για μας αυτό είναι μομφή κατά της λειτουργίας της επιτροπής. Είναι κατηγορία στην οποία οφείλουμε να απαντήσουμε.

Δε θα ψάξω να βρω τα κίνητρα αυτής της στάσης από τους συναδέλφους ούτε πιστεύω ότι είναι της ώρας. Απλώς τους καλώ, πιστοί στην ιστορία τους -την οποία σέβομαι και εκτιμώ και πιστεύω-, να στηρίξουν τη δουλειά της επιτροπής μας, να στηρίξουν την προσπάθεια που και οι ίδιοι για χρόνια καταβάλλουν, για να καθαρίσει ο στάβλος του Αυγεία που λέγεται διαφθορά και να συμβάλουν και αυτοί -που ξέρω και πιστεύω ότι το πιστεύουν και οι ίδιοι- στο να έχουμε μία κοινωνική απελευθέρωση. Εγώ δεν πιστεύω, για παράδειγμα, ότι η επιτροπή μας στην προσπάθειά της να διεξέλθει του σκανδάλου που λέγεται Συμβούλιο Πατατών και πρόεδρος του συμβουλίου εξήγαγε απόλυτα συμπεράσματα. Αντίθετα, από τη δική μου την πλευρά, από τη δική μου την έρευνα, μπορώ να πω ότι πολλά από τα στοιχεία που έφερα υπόψιν της επιτροπής, τα επιβαρυντικά για την περίπτωση του κ. Σαββίδη, δε λήφθηκαν υπόψη.

Ακούμε εδώ για την επιτυχημένη του πορεία. Ποιος είναι αυτός που πιστοποιεί ότι αυτή η επιτυχημένη πορεία δεν είναι αποτέλεσμα συγκυριών, τυχαίων συγκυριών; Πληροφορίες που έφερα υπόψιν της επιτροπής εγώ είναι ότι είναι αυτή η περίπτωση.

Κατά κόρον ακούστηκε στην επιτροπή από τον κ. Σαββίδη, και δυστυχώς ακούγεται και σήμερα, ότι ήταν επιτυχημένη η προεδρία του. Ε, σας λέω ότι όλες οι πληροφορίες που έχουμε και από τις γύρω χώρες είναι ότι η αγορά των πατατών τα τελευταία χρόνια είναι εξαιρετικά επιτυχημένη λόγω κλιματολογικών συνθηκών!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Παγετός στην Ευρώπη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτά είναι γνωστά και ειπώθηκαν και στην επιτροπή. Ας μην επανερχόμαστε λοιπόν σ' αυτό. Όπως κανείς δε λέει ότι επί της προεδρίας του κ. Σαββίδη είχαμε φαινόμενα για τα οποία ακόμα και η Βουλή σήμερα συζητά, όπως οι αποζημιώσεις, οι τεράστιες αποζημιώσεις για τη δαχτυλιώδη σήψη. Είναι επί της δικής του προεδρίας που φορτώθηκε η Κύπρος αυτή τη φοβερή ασθένεια των πατατών, η οποία μπορεί να προκαλέσει σοβαρότερα προβλήματα στη συνέχεια. Και θα μιλήσουμε και για άλλα πράγματα της προεδρίας Σαββίδη για τα οποία δε γίνεται αναφορά μέσα στην έκθεση.

Ήδη έχουμε πληροφορίες, αντιλαμβάνομαι ότι τις έχετε όλοι, για τον τρόπο που χειρίστηκε το Συμβούλιο Πατατών το Ταμείο Προνοίας των εργαζομένων. Το "έπαιξε" στο χρηματιστήριο. Έχουμε πληροφορίες για το πώς χειρίστηκε την περίπτωση ενός υπαλλήλου στο Συμβούλιο Πατατών· αν θεωρείται ηθική πράξη κάποιου προέδρου την ημέρα που παραιτείται να υπογράψει και την απόλυση υπαλλήλου του Συμβουλίου Πατατών. Αν αυτό δεν είναι εκδικητική πράξη, γιατί ο άνθρωπος τόλμησε να δώσει στη δημοσιότητα -και να συμβάλει στο έργο της επιτροπής- στοιχεία που αφορούν τη δράση του κ. Σαββίδη και πολλά άλλα πράγματα που αφορούν τη δραστηριότητά του και την πολιτική την οποία επέβαλε στο Συμβούλιο Πατατών με πολλές ποικιλίες και λανθασμένες ποικιλίες για την πατατοπαραγωγή. Κακά τα οποία ναρκοθετούν την πατατοπαραγωγή μας για πολλά χρόνια. Θα πληρώσουμε την προεδρία Σαββίδη σε

κάποια χρόνια δηλαδή και τότε θα δικαιωθούν αυτοί οι οποίοι είχαν αυτή την αυστηρή ή εν μέρει αυστηρή στάση σ' αυτή τη φάση.

Αντιλαμβάνομαι ότι η ώρα έχει προχωρήσει και δεν μπορούν να ειπωθούν και πάρα πολλά. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι προς Θεού, ας μη θεωρήσουμε αυτή την περίπτωση μεμονωμένη. Και ας μην πει κανείς ότι έχει κλείσει με την παραίτηση Σαββίδη. Ας δούμε τις σοβαρές προεκτάσεις πίσω απ' αυτή την υπόθεση. Χαίρομαι που αναφέρθηκε και σήμερα εδώ, σ' αυτή τη συζήτηση, η περίπτωση των νομοθετικών αλλαγών που αναφέρθηκαν και από τον κ. Χρίστου και από τον κ. Συλλούρη και νομίζω ότι είναι ευθύνη όλων μας πλέον. Το ΑΚΕΛ έκαμε το καθήκον του. Κατέθεσε μία πρόταση. Καθήκον του είναι, και εμάς όλων πλέον, αυτή την πρόταση να τη βγάλουμε από το αραχνιασμένο χρονοντούλαπο της Βουλής, να τη βάλουμε ενώπιόν μας και να την εμπλουτίσουμε, με βάση τις ιδέες που αναφέρθηκαν σήμερα και από τον κ. Ζαχαρία Κουλία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέμα πληροφορίας. Η πρόταση αυτή έχω πληροφορηθεί, υπηρεσιακά τώρα, ήταν ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου προ διαίτας. Ανέλαβε η Νομική Υπηρεσία, μετά που την είδαμε στην πρώτη συνεδρία, να εξετάσει κάποιες πτυχές του θέματος που μπορεί να θεωρούντο ότι δημιουργούσαν συνταγματικά κωλύματα. Έκτοτε δεν ήρθε πίσω καμιά πληροφόρηση από τη Νομική Υπηρεσία, παρά τις αλληπάλληλες συναντήσεις των υπηρεσιακών της Βουλής με τον αρμόδιο νομικό λειτουργό. Έδωσα οδηγίες και η πρόταση νόμου θα είναι στην ημερήσια διάταξη της επιτροπής Ελέγχου στην επόμενη συνεδρία. Και η δέσμευσή μας είναι ότι θα είναι ενώπιον της ολομέλειας για έγκριση μέσα στις προσεχείς τρεις με τέσσερις εβδομάδες.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δηλαδή να συναγάγουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι χάθηκε κάπου στα βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Πουργουρίδη για την πληροφόρηση.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς προσπαθούσα να στείλω ένα μήνυμα θετικό, ένα μήνυμα συστράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων προς την κατεύθυνση της εξυγίανσης αυτού του πολύ σοβαρού τομέα. Πριν λίγους μήνες είχα την ευκαιρία να ασχοληθώ με μία περίπτωση που αφορούσε το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Ήταν η ίδια περίπτωση περίπου, όπου ο πρόεδρος του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας φαίνεται ότι μέσω των συγγενικών του προσώπων είχε εμπλακεί σε μία περίπτωση διαχωρισμού οικοπέδων και με άλλα πρόσωπα σε μια εταιρεία. Από εκείνη την περίπτωση μου γεννήθηκε και μένα αυτή η ιδέα, ότι πρέπει να υπάρξει ένα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που να αφορά τη φερεγγυότητα των ατόμων που αναλαμβάνουν όχι μόνο ως πρόεδροι, αλλά και ως μέλη σε ημικρατικούς οργανισμούς και σε οποιοδήποτε άλλο διοικητικό όργανο σε σχέση με την οποιαδήποτε άλλη επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Είναι λοιπόν καιρός -και ωρίμασε νομίζω ο χρόνος- συνεργαζόμενες όλες οι πολιτικές δυνάμεις, να δημιουργήσουμε αυτό το πολιτικό πλαίσιο και να βαδίσουμε στο δρόμο που χάραξε πριν λίγα χρόνια και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις που πιστεύω ότι είναι η μόνη μας ασφαλής διέξοδος και πορεία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Δεν είμαι μέλος της επιτροπής Ελέγχου και ούτε είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά, ακούγοντας όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν σήμερα, πραγματικά δεν ξέρω τι να πω! Έχουμε ακούσει εδώ ότι οργανώσεις πίεζαν για το διορισμό του κ. Σαββίδη, ότι τα κόμματα τα οποία στέκονται πίσω από τις αγροτικές οργανώσεις ήταν αυτά τα οποία έδωσαν το πράσινο φως, έχουμε ακούσει για την καλή σταδιοδρομία και για την παραγωγικότητα του συμβουλίου που συστάθηκε και υπήρξε κατά τη διάρκεια της θητείας του κ. Σαββίδη.

Μπορεί οι αγροτικές οργανώσεις να παρασύρθηκαν από τη θητεία του κ. Σαββίδη ως διευθυντικού στελέχους στο Συμβούλιο Πατατών. Μπορεί επίσης οι αγρότες να υπολόγιζαν τις ικανότητες τις οποίες είχε ο κ. Σαββίδης, αλλά και το κέρδος το οποίο θα επέφερε σ' αυτούς τους ίδιους ο διορισμός του, όμως δεν πιστεύω ότι τα κόμματα ήταν αυτά τα οποία στέκονταν πίσω από τις αποφάσεις των αγροτικών οργανώσεων. Όσον αφορά εμάς, τουλάχιστον η αγροτική οργάνωση στην οποία είναι γραμμένα τα πλείστα μέλη τα δικά μας, πατατοπαραγωγοί και αγρότες, δε δέχτηκε απολύτως καμία παρότρυνση από το δικό μας κόμμα να λάβει την οποιαδήποτε απόφαση για το οποιοδήποτε θέμα.

Εμείς, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε πλήρως με το πόρισμα της έκθεσης της οποίας έχει ήδη διαβαστεί το περιεχόμενο. Είναι πραγματικά πασιφανές ότι υπάρχει το σκάνδαλο κακοδιαχείρισης από πλευράς του προέδρου του συμβουλίου και μάλιστα αυτό έχει γίνει εις βάρος του συμβουλίου και εις βάρος των πατατοπαραγωγών. Αυτοί οι οποίοι έχουν πληρώσει την υπόθεση είναι οι πατατοπαραγωγοί. Αν σήμερα ο κ. Σαββίδης έχει δώσει την παραίτησή του, δεν πιστεύω ότι το όλο ζήτημα έχει κλείσει. Ο πρόεδρος της επιτροπής είναι παρών... δε νομίζω να σε ικανοποιεί, κύριε πρόεδρε, η παραίτηση και θα δώσετε μια συνέχεια στο όλο θέμα. Έχει εδώ επίσης λεχθεί ότι το

Υπουργικό Συμβούλιο έλαβε την απόφαση, αλλά και ο ίδιος ο υπουργός, κάτω από τις πιέσεις των αγροτικών οργανώσεων ή των οποιωνδήποτε άλλων φορέων. Και σήμερα υπάρχουν στιγμές που το κράτος δέχεται πιέσεις, αλλά το βλέπουμε να μην υποχωρεί και να πράττει αυτό το οποίο κατά τη δική του άποψη θεωρεί ότι είναι ορθό.

Πιστεύω ότι τη μεγαλύτερη ευθύνη σ' αυτό το σημείο τη φέρει το κράτος, τη φέρει ο αρμόδιος υπουργός ο οποίος θεώρησε ότι, διορίζοντας τον κ. Σαββίδη και ταυτόχρονα βάζοντας τους όρους τους οποίους έχει μέσα η έκθεση -ό,τι το Υπουργικό Συμβούλιο έθεσε για το διορισμό του κ. Σαββίδη- αυτό σήμαινε ότι θα έμπαινε μια τελεία στις δραστηριότητες του κ. Σαββίδη, σάμπως και πλέον θα αποχωριζόταν την οικογένειά του ή δε θα είχε καμία σχέση με την πώληση, εισαγωγή ή εξαγωγή -κυρίως εξαγωγή- πατατών. Ναι, την πλήρη ευθύνη τη φέρει η κυβέρνηση, παρά τις οποιεσδήποτε πιέσεις!

Επίσης, αγαπητοί φίλοι, το θέμα τίθεται ως εξής: Μπορεί ο κ. Σαββίδης να ήταν ένα άτομο το οποίο είχε άμεση σχέση με την εξαγωγή πατατών, να είχε εταιρείες, να είχε μεταβιβάσει τις εταιρείες στα παιδιά του, όμως, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, σ' αυτούς τους διορισμούς βασικότατο ρόλο παίζει και ο χαρακτήρας του κάθε ατόμου. Αν ο κ. Σαββίδης κατά το διορισμό του φρόντιζε να είναι σωστός όσον αφορά τις προσφορές οι οποίες γίνονταν, αν φρόντιζε να μην ενεργεί πλεονεκτικά προς κάποιους που ήταν συγγενικά του πρόσωπα, πιστεύω ότι σήμερα δε θα συζητούσαμε αυτό το θέμα δηλαδή να λέμε ότι υπάρχει πρόβλημα. Άρα παίζει ρόλο και το πώς κάποιος προσπαθεί, αλλά ταυτόχρονα και πώς ενεργεί μέσα από τα αξιώματα τα οποία έχει. Τώρα θα πει κάποιος: «Συγγνώμη, άμα έχεις το χέρι σου βουτηγμένο μες στο μέλι, πώς είναι δυνατόν να μην το γλείψεις!».

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα τούτοι εφάν και τις κυψέλες!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Επειδή ο συνάδελφος, ο κ. Συλλούρης, με ρώτησε κατά πόσο θα είμαι σύντομος, του είπα πως θα είμαι σύντομος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θέλω να σε φιμώσω.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όπως είπα, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αγαπητοί φίλοι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μετά και από τις κυψέλες που είπε ο κ. Πουργουρίδης, αντιλαμβάνεσαι ότι μας έπεισες.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Άρα, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το οποίο αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή προέχει είναι να εγκύψουμε πάνω στο όλο θέμα της αγροτικής τάξης και ας μη θεωρηθεί από κάποιους ότι είναι δημαγωγία αυτό το πράγμα. Η αγροτική τάξη -και επειδή προέρχομαι από μία επαρχία αγροτική- και από αυτό το σκάνδαλο και από άλλα έχει υποστεί τεράστιες ζημιές. Ο αγροτικός κόσμος υπόκειται σήμερα σε πάρα πολλά προβλήματα και, εάν εμείς σαν νομοθετική εξουσία δε βοηθήσουμε σ' αυτά, τότε πιστεύω ακράδαντα ότι σε λίγα χρόνια δε θα μιλούμε για γεωργική τάξη στον τόπο μας. Γι' αυτό το λόγο, αυτό το οποίο εγώ λέω είναι ότι αυτό το οποίο προέχει τώρα είναι μια πλήρης αναζωογόνηση του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών πάνω σε μια ορθολογιστική βάση, έτσι που να προστατεύονται και να προάγονται τα συμφέροντα των πατατοπαραγωγών και τίποτε περισσότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να υπενθυμίσω κάτι. Αν κοιτάξουμε στα αρχεία της Βουλής, θα δούμε ότι η επιτροπή Ελέγχου είχε ασχοληθεί με τη διαχείριση του Συμβουλίου Πατατοπαραγωγών υπό τη διεύθυνση του κ. Σαββίδη και υπήρξε αρκετή κριτική και οδηγήθηκε σε παραίτηση ο κ. Σαββίδης από τη θέση του διευθυντή του συμβουλίου τότε. Απλώς για υπενθύμιση.

Ο κ. Τάσου, παρακαλώ.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Εδώ παρουσιάζεται ένα φαινόμενο να μετατίθενται οι ευθύνες σε άλλους, επειδή διόρισαν. Σίγουρα νομοτυπικά είχε την ευθύνη ο υπουργός, αλλά υπό την ιδιότητά μου σαν επαρχιακού γραμματέα του Παναγροτικού παρευρέθηκα σε πολλές συσκέψεις και παρασυσκέψεις στις οποίες ήταν καθολική η υποστήριξη απ' όλες τις κομματικές ομάδες και είχαν οι πατατοπαραγωγοί επαφές και με το ΑΚΕΛ και με το ΔΗΣΥ και με την ΕΔΕΚ και με τους πάντες, για να τοποθετηθεί ο Σαββίδης. Στο θέμα αρχών, δε νομίζω να υπάρχει βουλευτής που να μη σέβεται τις αρχές και τους θεσμούς και να μην πιστεύει ότι πρέπει να θεσπιστεί νομοθεσία που να απαγορεύει σε άτομα που έχουν προσωπικά συμφέροντα να είναι μέλη συμβουλίου· αυτή είναι η ουσία. Αλλά να μην κρεμμάζουμε έναν υπουργό, όταν όλοι καθολικά ζητούσαν αυτό το πράγμα, ήθελαν το Σαββίδη, γιατί πίστευαν όλοι ότι ο Σαββίδης θα έλυε το πρόβλημα της πατατοκαλλιέργειας. Γι' αυτό και οι άλλοι συνάδελφοι δεν έχουν μιλήσει, κατά τη γνώμη μου, σωστά, διότι και από το ΔΗΚΟ και από την ΕΔΕΚ και από το ΑΚΕΛ και από το ΔΗΣΥ όλα τα στελέχη της επαρχίας των Κοκκινοχωριών συμφώνησαν στο διορισμό του κ. Σαββίδη -διότι είμαι Ξυλοφαΐτης και το γνωρίζω από πρώτο χέρι- ήταν καθολική απαίτηση όλων των πατατοπαραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μιλήσει ο κ. Λιλλήκας και μετά να γίνουν οι παρεμβάσεις.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μισό δευτερόλεπτο, αν μου επιτρέπετε, σ' αυτά που είπε ο συνάδελφος κ. Τάσου. Το Δημοκρατικό Κόμμα Αμμοχώστου κατά κύριο λόγο έχει τους πατατοπαραγωγούς. Σας διαβεβαιώνω ότι σαν Δημοκρατικό Κόμμα ουδέποτε πήραμε τέτοια απόφαση και ούτε στηρίξαμε αυτό τον κύριο. Αν κάποιος έλεγαν ότι τον στήριζε και το ΔΗΚΟ, αυτό το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Το ΔΗΚΟ έχει σώματα και κανένα σώμα που είναι καθ' ύλην αρμόδιο δεν πήρε τέτοια απόφαση!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όσον αφορά το θέμα στο οποίο έχει αναφερθεί ο συνάδελφος κ. Τάσου, και εγώ θα τονίσω ότι η τότε επαρχιακή επιτροπή της ΕΔΕΚ και σήμερα ΚΙΣΟΣ δεν είχε πάρει καμία απόφαση. Απ' ό,τι έχετε πει είχατε επισκεφθεί σαν αγροτικές οργανώσεις...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Και τα κόμματα τα ίδια.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ο πρώην βουλευτής μας που εκπροσωπούσε την επαρχία Αμμοχώστου δεν είχε γνώση όσον αφορά αυτό το θέμα. Και επίσης σας ρωτώ, κύριε συνάδελφε, εσάς σαν επαρχιακό γραμματέα του Παναγροτικού, παρακολουθώντας τη στάση και την όλη όδευση του κ. Σαββίδη σ' αυτό το χρονικό διάστημα της θητείας του, ποιο ήταν το καθήκον το δικό σας, τι έπρεπε να πράξετε κατά τη διάρκεια των καθηκόντων του; Διαμαρτυρηθήκατε καμιά φορά γνωρίζοντας τα τεκταινόμενα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βαρνάβα, παρακαλώ να μην...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Σε θέματα αρχής δε διαφώνησε κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ πολύ να μην αρχίσετε διαλογική συζήτηση.

Ο κ. Λιλλήκας έχει το λόγο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να πω ότι πραγματικά ήταν ένα θέμα το οποίο δε με απασχόλησε ως εξειδικευμένο θέμα και δεν είχα καμία πρόθεση να πάρω το λόγο. Αποφάσισα να πάρω το λόγο, επειδή έχει γενικευθεί, και σωστά έγινε, η συζήτηση σε κάποια ευρύτερα ζητήματα, αλλά και γιατί πρέπει να δώσω κάποιες απαντήσεις.

Πρώτα θα ήθελα να αναφερθώ στην ομιλία του συνάδελφου Γιώργου Περγίδη και στην παρότρυνσή του προς εμάς να στηρίζουμε την επιτροπή Ελέγχου. Θέλω να του πω ότι τη στηρίζουμε από την ημέρα που έχει δημιουργηθεί η επιτροπή Ελέγχου και έχουμε δώσει πολλά δείγματα γραφής για αγώνες σ' αυτή την αίθουσα και στις διάφορες επιτροπές, όχι μόνο στην επιτροπή Ελέγχου, κατά των σκανδάλων, ανεξάρτητα από το ποιοι εμπλέκονται στα σκάνδαλα. Και δεν έχουμε διαχωρίσει μέχρι σήμερα ημάς -με ύψιλον ή ήτα- για τη συμμετοχή τους στα σκάνδαλα. Αν διαφωνούμε με το ύφος ή με τον τρόπο που μπορεί να διεξάγεται μια έρευνα, διαφωνούμε στο δρόμο, δε διαφωνούμε στο στόχο. Και αυτό νομίζω ότι πρέπει να είναι αποδεχτό και παραδεχτό από όλους.

Ο κ. Τάσου, κατανοώ, υπεραμύνθηκε του κ. υπουργού και κατανοώ και την πίεση που πιθανό να δέχτηκε ο κ. υπουργός από τις αγροτικές οργανώσεις. Εμείς ως ΑΚΕΛ δεν είχαμε ζητήσει ποτέ από τον υπουργό ή από την κυβέρνηση το διορισμό οποιουδήποτε. Αυτό πρέπει να επιβεβαιωθεί. Να υπενθυμίσω πως ούτε η ΕΚΑ είχε βγάλει ανακοίνωση υποστήριξης. Απ' εκεί και πέρα, έξω από αυτή την αίθουσα είχαν

μαζευτεί πάρα πολλές φορές πολλές οργανώσεις... να υπενθυμίσω, η ΕΚΑ δεν είχε βγάλει... ούτε η ΕΚΑ ανακοίνωση υποστήριξης.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Απ' εκεί και πέρα, έξω απ' αυτή, έξω απ' αυτή την αίθουσα είχαν μαζευτεί πάρα πολλές φορές πολλές οργανώσεις, αναπήρων, παραπληγικών, φοιτητικές οργανώσεις, με αιτήματα. Όλες οι φοιτητικές οργανώσεις έκαναν ουκ ολίγες διαδηλώσεις. Η κυβέρνηση δεν υποχώρησε όμως στα αιτήματα των φοιτητών, ούτε για να ικανοποιήσει πολύ δίκαια αιτήματά τους. Συνεπώς, η κυβέρνηση και ο εκάστοτε υπουργός που παίρνει μια απόφαση δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από το ότι «μας το ζητούσαν ή μας πίεζαν». Θα ήταν καλό να υποχωρούσαν στα λαϊκά αιτήματα ή στα κοινωνικά αιτήματα, παρά να υποχωρούν στα αιτήματα των διορισμών.

Τώρα, όσον αφορά το ζήτημα, όπως έχει γενικευθεί, και απ' αυτή τη σκοπιά είναι που με ενδιαφέρει. Είναι γεγονός ότι τα πάμπολλα, τα κατά συρροή πλέον και σε καθημερινή βάση σκάνδαλα και ατασθαλίες έχουν προκαλέσει στην κοινωνία μας... αντί να της έχουν προκαλέσει αλλεργία, της έχουν προκαλέσει ένα είδος ανοσίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μόνο;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Περίπου δηλαδή κανένας δεν αντιδρά. Παρόμοια σκάνδαλα σε άλλες κοινωνίες όχι με τόση ένταση και συχνότητα προκαλούν διαδηλώσεις, προκαλούν εξέγερση του κόσμου, προκαλούν έντονη κοινωνική αναταραχή, εξ ου και γεννιέται και η πολιτική ευαισθησία που οδηγεί σε παραιτήσεις. Δυστυχώς, αυτή η ανάπτυξη ενός είδους ανοσίας οδηγεί στην αποδοχή και εξαντλείται η κριτική, είτε στο κοινοβούλιο είτε σε

επίπεδο κοινωνικό, μόνο στο μурμυρητό ή στον ψίθυρο. Αυτό πρέπει να μας ανησυχήσει και θα πρέπει να δούμε πώς και εμείς ευαισθητοποιούμε την κοινωνία και τη βοηθούμε να επανέλθει εκεί που ήταν η κυπριακή κοινωνία, να παθαίνει δηλαδή αλλεργία κάθε φορά που υπάρχει ένα σκάνδαλο και να αντιδρά.

Η χρηστή διοίκηση δυστυχώς δεν είναι ένα θέμα το οποίο μπορούμε να το κατοχυρώσουμε ή να το λύσουμε είτε με διακηρύξεις είτε απλά επενδύοντας στην καλή θέληση των εκάστοτε κυβερνώντων, της εκάστοτε εξουσίας, σε όλα τα επίπεδα εξουσίας. Εάν θέλουμε πραγματικά να γίνουμε ένα κράτος έννομο, με χρηστή διοίκηση, θα πρέπει -και εδώ είναι και ένας ρόλος του κοινοβουλίου- να δημιουργήσουμε σωστούς και καινούριους μηχανισμούς, σύγχρονους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου. Όχι να περιμένουμε, όπως γίνεται σήμερα, την υλοποίηση των πράξεων και την έκθεση της Γενικού Ελεγκτή, για να διαπιστώσουμε εάν υπήρξε σκάνδαλο ή όχι ή να περιμένουμε τη διαρροή κάποιου εγγράφου ή κάποιας πληροφορίας από κάποιο λειτουργό, για να ασχοληθούμε μετά από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πρέπει προληπτικά να λειτουργούν οι θεσμοί. Και τέτοιοι θεσμοί εσωτερικού ελέγχου δεν υπάρχουν σήμερα στα υπουργεία, δεν υπάρχουν στους ημικρατικούς οργανισμούς. Άρα ένα ζήτημα που πρέπει να μας απασχολήσει ως κοινοβούλιο είναι πώς δημιουργούμε προληπτικούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου.

Το δεύτερο ζήτημα που πρέπει να μας προβληματίσει είναι η ατιμωρησία. Ποιος πληρώνει το κόστος, όταν υπάρχει διασπάθιση δημόσιου χρήματος εκατομμυρίων λιρών; Ποιος το πληρώνει; Το πληρώνουν οι πολίτες! Το πληρώνει το δημόσιο! Είδαμε κανένα να πληρώνει, γιατί έπεσαν οι προσφορές του ή απέρριψε την απόφαση για κατοχύρωση προσφορών το Ανώτατο Δικαστήριο ή το επαρχιακό δικαστήριο; Κανένα! Και αναφερόμενος στα δικαστήρια -έχουμε και νομικούς εδώ- πριν μερικές μέρες ένας δικηγόρος μου ανέφερε ότι υπήρξε πρόσφατα μία απόφαση του Ανωτάτου

Δικαστηρίου που, κατά την άποψή μου, θα συμβάλει στο να αναπτυχθούν περαιτέρω οι ατασθαλίες μέσα στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών ή στην εκτελεστική εξουσία, μία απόφαση που θα οδηγήσει στην αυθαιρεσία. Εάν κατανόησα καλά μια απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου -και θεωρώ ότι ως κοινοβούλιο μπορούμε να κρίνουμε όλες τις άλλες εξουσίες, ως αντιπρόσωποι του λαού- περιορίζει τις δυνατότητες σε όποιον κέρδισε τη δίκη και ακύρωσε μια κατακύρωση προσφοράς, του περιορίζει τις δυνατότητες να ζητήσει αποζημιώσεις. Αυτό τι σημαίνει; Αυτό σημαίνει ότι η κατάσταση που είχαμε μέχρι τώρα, όπου ένα διοικητικό συμβούλιο, όταν έπαιρνε μία απόφαση για μια προσφορά, σκεφτόταν πάντα ότι μπορεί το Ανώτατο να την ακυρώσει και να κληθεί να πληρώσει αποζημιώσεις, δε θα υπάρχει πια, δε θα υπάρχει πλέον αυτή η “απειλή”. Ήδη, ούτως ή άλλως...

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έτσι λέει ο νόμος.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, δε λέει έτσι ο νόμος· έτσι λέει μια πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου. Σε προηγούμενες αποφάσεις κάποιοι κέρδισαν και πήραν αποζημιώσεις. Και μαθαίνω ακόμη κάτι -γιατί δεν είμαι νομικός- ότι, ούτως ή άλλως, όταν υπάρξει μια καταδικαστική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τις προσφορές, δεν ακυρώνεται το κακώς παραχωρηθέν συμβόλαιο. Το συμβόλαιο εκτελείται κανονικά, έστω κι αν το Ανώτατο έκρινε ότι ήταν λανθασμένη αυτή η απόφαση! Και σας ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι: Υπάρχει λόγος, εάν ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή ένας πρόεδρος διοικητικού συμβουλίου μπορεί να λαδωθεί ή να πάρει χρήματα, γνωρίζοντας αυτά τα δεδομένα, να μην το πράξει; Γιατί να μην το πράξει; Επειδή θα 'ναι καλός χριστιανός; Γιατί; Αφού μπορεί κι αυτός να ζήσει καλά, να αποδοθεί εν τύποις δικαιοσύνη, ο λαός να πληρώσει τα σπασμένα και ο ίδιος να 'ναι κύριος! Άρα εδώ -και καλώ τους νομικούς της Βουλής

να εγκύψουν στο θέμα, γιατί δεν είμαι νομικός- πρέπει να δούμε με ποιο τρόπο και η απονομή της δικαιοσύνης ή οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου για προσφορές και οι αποφάσεις της εκτελεστικής εξουσίας σε όλα της τα επίπεδα -δημόσιας ή ημικρατικής- θα είναι τέτοιες που θα συμβάλουν στο να μπει μια τάξη.

Θέλω να κλείσω, λέγοντας ότι ως κοινοβούλιο θα πρέπει -το είχαμε αναφέρει και παλαιότερα- εμείς το έχουμε και στο προεκλογικό μας πρόγραμμα των βουλευτικών του Μαΐου του 2001- να διαμορφώσουμε επιτέλους ένα νόμο πλαίσιο που να προβλέπει αστικές, πιθανόν και ποινικές, δεν ξέρω, αλλά τουλάχιστον αστικές ευθύνες για όλους τους υπουργούς, όλους όσοι είναι πολιτικά διορισμένοι, εκτελούν εκτελεστική εξουσία, παίρνουν αποφάσεις και δεσμεύουν το δημόσιο, είτε είναι υπουργοί είτε είναι μέλη των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών. Λέω ακόμα και για τους γενικούς διευθυντές των υπουργείων, όσους μπορούν να επηρεάσουν αποφάσεις. Δεν μπορεί να διασπαθίζονται με τις αποφάσεις τους εκατομμύρια λίρες και να μην έχουν καμία ευθύνη, απολύτως καμία ευθύνη. Και υπάρχουν τρόποι να κατοχυρώσουμε αυτό το πλαίσιο και πρέπει να αναζητήσουμε τους συνταγματικούς τρόπους, ώστε τουλάχιστο να τίθεται σε εφαρμογή, αφού προηγηθεί απόφαση δικαστηρίου που να καταδεικνύει ότι ήταν λανθασμένη, ελλιπής η μελέτη ή η έρευνα και ότι υπάρχουν ευθύνες για τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος. Είναι ο μόνος τρόπος, γιατί δεν πιστεύω στην καλή θέληση. Και η δημοκρατία δεν εδράζεται πάνω στην καλή βούληση του εκάστου από μας- εδράζεται πάνω στους νόμους, που είναι υποχρεωτικοί για όλους και δεν κάνουν διακρίσεις. Λοιπόν, εάν αυτή την αρχή την πιστεύουμε, θα πρέπει να δεχτούμε ότι ο μόνος τρόπος να δημιουργήσουμε σε όλους όσοι ασκούν εξουσία ή παίρνουν αποφάσεις και το αίσθημα της ευθύνης, αλλά και το αίσθημα της υπευθυνότητας, είναι να τους καταστήσουμε υπεύθυνους των πράξεών τους. Ενόσω, με βάση το νόμο, δεν έχουν ευθύνη για τις πράξεις τους, θα συνεχίσουμε να συζητούμε σ' αυτό το κοινοβούλιο,

το ίδιο και οι μελλοντικές γενιές σ' αυτό το κοινοβούλιο, τα ίδια ζητήματα και η ευθύνη θα βαραίνει εξίσου και εμάς που μπορούμε να διαμορφώσουμε μηχανισμούς, θεσμούς και πλαίσια και δεν το πράττουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να κλείσω το θέμα, αλλά είναι ο κ. Φυττής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, δυο λόγια από τη θέση μου. Θα γνωρίζετε όλοι ότι τα τελευταία χρόνια υπήρχε μεγάλη ανομβρία, τα εισοδήματα από τη γεωργία ήταν ελάχιστα και πρώτοι επλήγησαν οι πατατοπαραγωγοί που χρησιμοποιούν νερό για να παραγάγουν. Γνωρίζετε όλοι ότι στα Κοκκινοχώρια, όπου γίνεται παραγωγή κυρίως πατατών, λεν το γνωστό «ποτίζουμε με πετρέλαιο». Εγώ εδούλεψα στην περιοχή με τον αναδασμό και γνωρίζω ότι από τρεις-τέσσερις διατρήσεις με μικρή παροχή σμίγουν το νερό μέσα σε μεγάλη δοξαμένη και απ' εκεί με πιεστήρα το κατευθύνουν στα χωράφια, σε μακρινές πολλές φορές αποστάσεις, και ποτίζουν. Πραγματικά τα έξοδά τους είναι τεράστια. Στην απελπισία τους λοιπόν οι άνθρωποι τα τελευταία χρόνια, επειδή δεν επουλιούνταν οι πατάτες ή δεν εβγάζαν εισόδημα, σου λένε, «επιτέλους, ας βάλουν έναν έμπειρο, το Σαββίδη, πρόεδρο του συμβουλίου, πέρκι δούμεν καλύτερες μέρες». Κακώς βεβαίως επέσαν ομαδικά, όπως είπαν οι συνάδελφοι -εγώ δεν το γνωρίζω αυτό- και κακώς η κυβέρνηση ενέδωσε σ' αυτή την πίεση, αν είναι αλήθεια. Εγώ πιστεύω ότι είναι αλήθεια. Αλλά πρέπει να μην κατηγορούμε τους γεωργούς, τους

παραγωγούς. Και ο πατέρας μου είναι παραγωγός και γνωρίζω ότι τα εισοδήματά του από τις πατάτες -όχι όμως στα Κοκκινοχώρια· στην Περιστερώνα- ήταν πολύ λίγα, σε σημείο που ερχόταν η κυβέρνηση και επιχορηγούσε, επιδοτούσε με εκατομμύρια αυτούς τους ανθρώπους...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ακόμα κάμνει το.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Και ακόμα κάμνει το. Λοιπόν, εγώ θέλω να υπερασπιστώ λίγο αυτούς τους παραγωγούς. Και να μην τους κατηγορούμε έτσι συλλήβδην ότι επέσαν. Ήταν στην απελπισία τους. Σου λέει, «κύριε, αφού εννά βάλουμεν έναν άνθρωπο ο οποίος θα προστατεύσει τα εισοδήματά μας και θα προσπαθήσει». Πού να ξέρουν ότι τα παιθικά του είχαν πλοία, για να κάμνουν εξαγωγές πατατών ή ότι θα έφταναν στο σημείο να παίρνουν τις προσφορές; Το λοιπόν... Έτσι στο τέλος λεν, «εφκάλαμεν τζι εμείς, έφαεν τζαι τζείνος». Αλλά αυτό, ορθώς, είναι σήψις. Και πρέπει οι θεσμοί να προστατεύονται και να γίνει η κατάλληλη νομοθεσία. Όπως είπε και ο κ. Χρήστος Πουργουρίδης και ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας, πρέπει αυτή η Βουλή να νομοθετήσει. Γενικοί διευθυντές ημικρατικών οργανισμών ή ανώτατοι υπάλληλοι τμημάτων, όταν φεύγουν από την υπηρεσία, γνωρίζοντας τη δουλειά, δημιουργούν δικές τους εταιρείες και κάμνουν εμπόρια και εισαγωγές ηλεκτρονικών και άλλων προϊόντων ή προσφέρουν υπηρεσίες. Αυτό πρέπει κάπου να θεσμοθετηθεί, ώστε να σταματήσει, διότι εκμεταλλεύονται όχι μόνο την πείρα και τις γνωριμίες, αλλά πολλές φορές και τις ίδιες τις υπηρεσίες στις οποίες εργαζόντουσαν προηγουμένως.

Αυτά ήθελα να πω σε συντομία, κύριε Πρόεδρε. Ελπίζω να μην παρεξηγηθώ, διότι δεν υπερασπίζομαι αυτόν τον κ. Σαββίδη και τις πράξεις του, αλλά απλώς ήθελα να πω δυο λόγια για τους παραγωγούς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για την απελπισία των παραγωγών.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

...για την απελπισία τους, η οποία εν πολλοίς συνεχίζεται σε πολλά προϊόντα.

Αλλά και κάτι άλλο να συμπληρώσω πάνω σ' αυτό που είπε ο συνάδελφος Γιώργος Βαρνάβα, ότι το συμβούλιο θα ενδυναμωθεί, πρέπει να εξυγιανθεί, με τη νέα πορεία μας στην Ευρώπη τα συμβούλια θα διαλυθούν, θα πάρουν νέα μορφή. Τα συμβούλια πατατών, σιτηρών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε θέμα προς συζήτηση στην επιτροπή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Μάλιστα, το ανέφερα και στην ομιλία μου στον προϋπολογισμό ότι είναι νέα μορφή που θα πάρουν. Ο κάθε παραγωγός ή ομάδα παραγωγών πρέπει να εξάγουν κατευθείαν εις το βιομήχανο ή στον καταναλωτή. Έτσι δεν μπορούν αυτά τα πράγματα να συνεχιστούν. Πρέπει να αλλάξουν μορφή και σ' αυτό πρέπει να κατευθυνθεί γρήγορα η κυβέρνηση αλλά και η Βουλή με κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης, για να κλείσει το θέμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο κ. Σαββίδης κακώς διορίστηκε στη θέση που διορίστηκε. Πρέπει να πω και να πληροφορήσω το σώμα ότι παρόμοιες προσπάθειες διορισμού του στη θέση του προέδρου έγιναν, όταν προήδρευε του Δημοκρατικού Συναγερμού ο τότε πρόεδρος Γιαννάκης Μάτσης. Με αντιδράσεις δικές μου και ένα-δυο άλλων βουλευτών τορπιλίσαμε τότε το διορισμό. Δυστυχώς, δεν

κατορθώσαμε, παρά τις εντονότερες αντιδράσεις την επόμενη φορά, να τορπιλίσομε το διορισμό του τούτη τη φορά, την τελευταία.

Ο υπουργός όφειλε να έχει υπόψη του τα πορίσματα της επιτροπής Ελέγχου, στα οποία αναφέρθηκε ο προεδρεύων του σώματος. Και τα πορίσματα εκείνα της επιτροπής Ελέγχου για τον κ. Σαββίδη καθιστούσαν το διορισμό του πράξη παντελώς ανεπίτρεπτη, κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες. Δεν εξετάζω τα κίνητρα των παραγωγών, που σίγουρα τα κίνητρα των παραγωγών είναι κίνητρα αγωνίας. Και οι πατατοπαραγωγοί λόγω συγκυριών τα τελευταία χρόνια είχαν υποστεί αλλεπάλληλες ζημιές. Ζημιές όμως υπέστησαν και πολλές άλλες φορές, όταν πάλι ήταν στην εξουσία ο κ. Σαββίδης, διότι, όταν ήταν γενικός διευθυντής, ουσιαστικά εκείνος διοικούσε και εκείνος έκαμνε ό,τι ήθελε. Και επί χρόνια, όταν ήταν γενικός διευθυντής, υπέστησαν αλλεπάλληλες καταστροφές οι παραγωγοί. Άρα τούτο, που παρουσιάζετον ως ο μεσσίας που θα τους σώσει, ήταν και μια αντίληψη που εγώ αδυνατώ να την κατανοήσω, αν αναλογιστώ τα αποτελέσματα επί πολλών ετών, όταν ήταν γενικός διευθυντής. Παρά ταύτα, η αγωνία των παραγωγών τούς οδήγησε στο να απαιτούν όντως το διορισμό του.

Είμαι υπουργός και κυβέρνηση, σημαίνει ότι κυβερνώ. Κυβερνώ, σημαίνει αποφασίζω· δεν είμαι διαχειριστής για να κάμνω ό,τι μου υποδείξουν. Όταν κυβερνάς, εσύ παίρνεις τις αποφάσεις. Και αν ο όχλος θέλει κάτι το παράλογο, ο κυβερνήτης πρέπει να στήσει το ανάστημά του, να το υψώσει και να πει στον όχλο “όχι”. Δεν έγινε αυτό στην περίπτωση αυτή. Και εφθάσαμε εδώ που εφθάσαμε.

Θα μπορούσα να πω πολλά εις απάντηση όσων έχουν λεχθεί από κάποιους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Δε θα πω. Μια και κλείω το θέμα, δε θα ήταν σωστό να αντιδικήσω με κανέναν. Όμως, όταν το μεγαλύτερο κόμμα του τόπου -και με αυτό θέλω να στείλω το μήνυμα στους βουλευτές...

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Ο κ. Πουργουρίδης κάμνει κλείσιμο. Εάν θα δευτερολογήσει, θα πάρουμε το λόγο, για να απαντήσουμε. Γι' αυτό η παράκλησή μου είναι να κάνει το κλείσιμο της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, έχετε δίκαιο, κύριε συνάδελφε. Κύριε Πουργουρίδη, να μην αρχίσει άλλη αντιπαράθεση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Όμως, πιστεύω ότι η επιτροπή Ελέγχου, για να καταστεί αποτελεσματική στο βαθμό που όλοι τη θέλομε, πρέπει να εμπεδώσει ένα κλίμα -και χαίρομαι γιατί εδανείστηκε μια φράση που χρησιμοποιώ για χρόνια ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ στην τελευταία του ομιλία στα εβδομηνταπεντάχρονα του ΑΚΕΛ- ένα κλίμα που ισοδυναμεί με εισαγωγή της ηθικής στην πολιτική. Είναι κάτι που φωνάζω για χρόνια, πως ο πρώτος ρόλος της επιτροπής Ελέγχου είναι να εμπεδώσει την ηθική στην πολιτική. Και για να εμπεδώσει την ηθική στην πολιτική η επιτροπή Ελέγχου, πρέπει, νομίζω, πάντα ομόφωνα να μην ανέχεται φαινόμενα όπως αυτό του Ανδρέα Σαββίδη ή παρόμοια φαινόμενα σε οποιοδήποτε ημικρατικό οργανισμό. Και μόνο τότε θα εμπεδωθεί, όταν σταθερά και αταλάντευτα στα πλαίσια αρχών διακηρύσσομε συνεχώς την ανάγκη η ηθική να καθορίζει τον τρόπο που λειτουργούν οι πολιτικοί, είτε αυτοί είναι Υπουργικό Συμβούλιο είτε αυτοί είναι μεμονωμένοι υπουργοί είτε αυτοί είναι βουλευτές είτε αυτοί είναι κοινοβουλευτικές επιτροπές. Και πιστεύω ότι, αν όλοι έχομε σαν γνώμονα των αποφάσεών μας αυτή την αρχή, που εύχομαι να γίνει αρχή και βίωμα για όλα τα κόμματα και να την υπηρετήσομε με έργα και όχι μόνο με λόγια, αν λοιπόν αυτή την αρχή την υπηρετήσομε όλα τα κόμματα και όλοι οι πολιτικοί, ναι, σύντομα, θα

μπορέσουμε να εμπεδώσουμε την ηθική εις την πολιτική και φαινόμενα όπως αυτό το οποίο συζητούμε δε θα ξαναπαρουσιαστούν, όπως ούτε και το φαινόμενο επανεκλογής υποδίκων σε αξιώματα κοινοτάρχη, όπως είπε ο κ. Περδίκης. Είμαι βέβαιος ότι στο σάλπισμα τούτο θα δώσουμε όλοι το παρόν μας με επιτυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο σημείο αυτό, συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού τελειώσει η συνεδρία, έχω μια εισήγηση: Τα πρακτικά αυτής της συνεδρίασης να σταλούν στο Υπουργικό Συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπότε θα δοθούν οδηγίες να εκτελεστεί αυτό.

Λοιπόν, η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 14 Φεβρουαρίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2002.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2002.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2002.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών

Υποτροφιών Νόμος του 2002.

7. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπτου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
8. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
9. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002.
10. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002.
11. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
12. Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
13. Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
14. Ο περί Αποβαθρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
15. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος

του 2002.

16. Ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
17. Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
18. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
19. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002.
20. Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
21. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
22. Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
23. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
24. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών

- Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
25. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου/ης Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπείας και Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
26. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση Διαιτολόγου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
27. Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
28. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α' και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
29. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α' και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
30. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
31. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας

Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2002.

32. Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη). (4.10.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκη	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκη Γιώργος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδης Χρήστος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Μάρκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου του σώματος κ. Δημήτρη Χριστόφια στην κρίσιμη κατάσταση στα παλαιστινιακά εδάφη και ομόφωνη έγκριση σχετικού ψηφίσματος.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προσφύγων Κανονισμοί του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Περδίκης, Ν. Κατσουρίδης, Π. Δημητρίου, Χρ. Κληρίδης, Α. Παπαπολυβίου, Α. Καράς, Σ. Φυττής, Δ. Συλλούρης, Δ. Χριστοδουλίδης, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Τ. Παπαδόπουλος), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς α. «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και β. «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Πρ. Προδρόμου, Α. Χρυσοστόμου, Α. Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και

έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

10. Ερώτηση βουλευτή: Πληροφορίες για πρόβλημα στους καρδιοπαθείς από τους ανιχνευτές μετάλλων.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα ανεξέλεγκτης βόσκησης αιγών σε δασικές ή αγροτικές περιοχές - Ερωτήματα σχετικά με την πώληση των μετοχών της "Cycom" - Θέμα σχεδίου υπηρεσίας Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων - Κύπρος και πρόγραμμα "Συνεταιρισμός για την Ειρήνη" - Κύπρος και Συνθήκη Ανοικτών Ουρανών.
12. Έκθεση για το θέμα «Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για το έτος που έληξε την 30ή Σεπτεμβρίου 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Χρ. Πουργουρίδης, Α. Γεωργίου, Ζ. Κουλίας, Γ. Τάσου, Γ. Γεωργίου, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Κ. Γιάγκου, Γ. Περδίκης, Γ. Βαρνάβα, προεδρεύων (Α. Χρυσοστόμου), Γ. Λιλλήκας, Σ. Φυττής] και λήξη του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 14ης Φεβρουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό σας απόγευμα. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ, κύριε γραμματέα, διαπιστώστε αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Δε θα επαναλάβω τα της ομοφωνίας και της μη ανάγνωσης των εκθέσεων. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002».

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα το δούμε τελικά αυτό το θέμα; Επειδή η έκθεση ήρθε λίγο καθυστερημένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν έν' λλίον καθυστερημένα, κύριε συνάδελφε, νομίζω να το δούμε!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι κατ' ευφημισμόν, το "λλίον", κύριε Πρόεδρε: ήρτε σήμερα!

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Σήμερα ήρτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πούμε ότι έν' κατ' ευφημισμόν που το είπατε τζαι να προχωρήσουμε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως νομίζετε.

Ναι, κύριε συνάδελφε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ εκείνο που θα ήθελα να τονίσω -και είναι γνωστό σε όλο το σώμα- είναι το μεγάλο πρόβλημα που παρουσιάστηκε φέτος ειδικά με την κατάθεση των προϋπολογισμών ημικρατικών οργανισμών. Έχουν όλοι κατατεθεί εκπρόθεσμα και όλοι ταυτόχρονα τέλος Ιανουαρίου. Πρέπει να περάσουνε όλοι μέσα στο Φεβρουάριο, η επιτροπή Οικονομικών δουλεύει πυρετωδώς, για να ετοιμάζει προϋπολογισμούς και να τους στέλλει όποτε είναι έτοιμοι.

Αν πιστεύει, δεν ξέρω, ο συνάδελφος ότι για διαδικαστικό λόγο πρέπει να μείνει ο ΚΟΑ ακόμα μια εβδομάδα χωρίς εγκριμένο προϋπολογισμό και χωρίς να μπορέσει να δώσει οποιαδήποτε κονδύλια, είτε αναπτυξιακά είτε προς άλλες κατευθύνσεις, δικαίωμά

του βεβαίως να το εγείρει, αλλά, νομίζω ειδικά υπό αυτές τις συνθήκες, εδώ δεν τίθεται θέμα αρχής. Είναι ένα σημαντικό θέμα και θα έπρεπε τουλάχιστον εδώ να δεχθούμε να εγκριθούν αυτά τα κονδύλια, για να μπορέσουν αυτοί οι κοινωφελείς οργανισμοί να προχωρήσουν με το έργο τους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κάνε μια υπέρβαση τουλάχιστον οικολογικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, την επόμενη εβδομάδα. Εγώ δεν κρίνω σκόπιμο να κάτσουμε να συζητούμε τέτοιο θέμα εδώ πέρα. Ή ο συνάδελφος δείχνει την κατανόηση που του ζητούν να δείξει ή προχωρούμε παρακάτω.

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2002». Έχει έγκαιρα κυκλοφορήσει η έκθεση αυτή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2002 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £1.627.277 και έσοδα ύψους £590.000. Οι δαπάνες της επιτροπής, όπως αυτές έχουν προϋπολογιστεί, αφορούν μεταξύ άλλων μισθούς προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, αγορές υπηρεσιών, εκπαίδευση προσωπικού στην Κύπρο και στο εξωτερικό, αγορά ειδών εξοπλισμού και άλλα. Τα έσοδα της επιτροπής προέρχονται από ποσοστιαία επιβάρυνση στα έσοδα του χρηματιστηρίου ύψους 10%, με βάση απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός έχει καταρτιστεί με βάση τον ημερήσιο όγκο συναλλαγών στο χρηματιστήριο για το 2002 ο οποίος υπολογίστηκε στα £8.000.000. Εφόσον όμως συνεχιστούν οι χαμηλοί όγκοι συναλλαγών με τους οποίους άρχισε το 2002, η επιτροπή δυνατό να χρειαστεί κρατική χορηγία.

Περαιτέρω και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πρόνοιες για αποδοχές προσωπικού καλύπτουν τις ακόλουθες ανάγκες:

- πέντε μόνιμες θέσεις ανώτερου λειτουργού οι οποίες αυτή τη στιγμή είναι κενές
- είκοσι επτά μόνιμες θέσεις λειτουργού από τις οποίες οκτώ είναι κενές
- επτά μόνιμες θέσεις γραφέα από τις οποίες δύο είναι κενές
- μία μόνιμη θέση βοηθού γραφέα η οποία αυτή τη στιγμή είναι κενή.

Οι υφιστάμενες κενές θέσεις αναμένεται να πληρωθούν στις αρχές του 2002, ενώ οποιεσδήποτε νέες θέσεις υπάρχει πρόθεση να καλυφθούν στα μέσα του 2002, ανάλογα με τις ανάγκες της επιτροπής σε προσωπικό, γι' αυτό και η σχετική πρόνοια καλύπτει μόνο έξι μήνες. Συναφώς αναφέρεται ότι η πρόσληψη των πρόσθετων υπαλλήλων κρίνεται απαραίτητη λόγω της τεράστιας αύξησης του όγκου εργασίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του νέου ρόλου και των νέων αρμοδιοτήτων και ευθυνών που έχουν προσδοθεί σε αυτή, με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του για την κατά νόμο ψήφιση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2002.

Ταυτόχρονα, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την αποδέσμευση διαφόρων άρθρων του υπό συζήτηση προϋπολογισμού τα οποία παρουσιάζονται με σταυρό (+), ώστε με την αποδέσμευσή τους να καθίσταται πλέον δυνατή η διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης χωρίς προηγουμένως να δίνονται λεπτομέρειες στο Υπουργείο Οικονομικών και χωρίς να είναι απαραίτητη η εκ των προτέρων εξασφάλιση εξουσιοδότησης από τον Υπουργό Οικονομικών για τη διενέργεια των αντίστοιχων δαπανών. Τα άρθρα αυτά αφορούν αγορά για εγκατάσταση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, αγορά εξοπλισμού γραφείου, αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού, προγραμμάτων και υπηρεσιών, αγορά επίπλων και σκευών και διάφορα έργα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής για το θέμα υπ' αριθμόν 2;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού £1.627.277 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 μαζί με τον Πρώτο, το Δεύτερο Πίνακα και το Συμπλήρωμα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 μαζί με τον Πρώτο, το Δεύτερο Πίνακα και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2002». Και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη και, επομένως, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού
Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £2.174.080 και έσοδα ύψους £5.665.631, τα οποία προέρχονται κυρίως από τόκους.

Η επιτροπή κατά την εξέταση του εν λόγω προϋπολογισμού είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους του οργανισμού για τα διάφορα σχέδια και για τη στεγαστική πολιτική που εφαρμόζεται για τα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα του λαού, με την έγκριση ετησίως δανείων ύψους £90 εκατομ. για δύομισι χιλιάδες νοικοκυριά. Ενημερώθηκε επίσης για άλλα θέματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων τα ισχύοντα κριτήρια δανειοδότησης και τα αντίστοιχα επιτόκια, καθώς επίσης το βαθμό ικανοποίησης των υποβαλλόμενων αιτήσεων. Να σημειωθεί ότι καμία αίτηση δεν

εκκρεμεί, αφού όλες εξετάζονται και διεκπεραιώνονται σε σύντομο χρονικό διάστημα, συμβάλλοντας έτσι στην εκπλήρωση του κοινωνικού ρόλου του οργανισμού.

Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης ζήτησαν όπως στα πλαίσια της μελετούμενης φορολογικής μεταρρύθμισης εξεταστεί από την επιτροπή το ζήτημα που αφορά την ανάγκη διατήρησης της φοροαπαλλαγής μέρους των τακτικών αποταμιεύσεων του κοινού που απολαμβάνουν αυτή τη στιγμή τα μέλη του οργανισμού. Σύμφωνα με αυτήν, με καταθέσεις στον οργανισμό για έξι χρόνια, το 40% αυτών αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημα. Ζήτησαν επίσης να εξεταστεί και το ζήτημα της προτεινόμενης στη φορολογική μεταρρύθμιση αύξησης της εισφοράς για την άμυνα από τόκους στο 10%.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις επιφυλάξεις αυτές, αποφάσισε να τις θέσει ενώπιον της κυβέρνησης στη διάρκεια της μελέτης της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επί μέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης ποσού £2.174.080 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 μαζί με το Συμπλήρωμα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 μαζί με το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιάννος Λαμάρης

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

Ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 2002 προβλέπει έξοδα ύψους £11.957.215 τα οποία θα διατεθούν για διοικητικές δαπάνες, για τη δημιουργία μιας νέας θέσης γραφέα, για αποπληρωμές δανείων, για αγορά γης και για την προώθηση οικιστικών σχεδίων για χαμηλά αμειβόμενους. Προβλέπει επίσης έσοδα ύψους £12.760.000, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από εισπράξεις από την πώληση κατοικιών, διαμερισμάτων και οικοπέδων και από τόκους που προκύπτουν από διευκολύνσεις που παρέχονται από τον οργανισμό σε πελάτες του. Ποσό £6.000.000 θα προέλθει επίσης από την κυβερνητική χορηγία για χρηματοδότηση στεγαστικών σχεδίων για χαμηλά αμειβόμενους.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα έργα που εκτελούνται και προγραμματίζονται, καθώς και για την οικονομική κατάσταση του οργανισμού.

Όπως είναι ευρύτερα γνωστό, ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης συστάθηκε με σκοπό να δραστηριοποιείται στον τομέα παροχής κατοικίας. Προς επίτευξη του στόχου αυτού ανεγείρει κατοικίες και διαμερίσματα και διαχωρίζει οικόπεδα, τα οποία διαθέτει σε λογικά χαμηλές τιμές σε οικογένειες που επιλέγονται σύμφωνα με τα

καθορισθέντα κριτήρια, ώστε να διευκολύνονται διάφορα νοικοκυριά να επιλύσουν το στεγαστικό τους πρόβλημα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο οργανισμός δεν περιορίζει τις δραστηριότητές του στις πόλεις, αλλά έχει επεκταθεί και στην ύπαιθρο και σε περιοχές που γειτνιάζουν με τη γραμμή κατοχής. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η παραμονή του πληθυσμού στην ύπαιθρο και η αναζωογόνηση των ακριτικών περιοχών. Μέσα στα πλαίσια αυτά περιλαμβάνονται σχέδια για κατοικίες στις περιοχές Αγίου Δομετίου, Καϊμακλίου, Σωτήρας, Φρενάρου, Αχερίτου, Ανάγκιας, Αργάκας, Στροβόλου και Ύψωνα. Σημειώνεται επίσης η πρόνοια για κυβερνητική χορηγία ύψους £6.000.000, για τη χρηματοδότηση στεγαστικών σχεδίων για χαμηλά αμειβόμενους, που ως γνωστό αποτελεί δέσμευση της κυβέρνησης και χορηγείται στον οργανισμό ως αντισταθμιστικό μέτρο της τελευταίας αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

Το σχέδιο στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα έχει εγκριθεί πρόσφατα και η εφαρμογή του έχει ήδη αρχίσει, διαλαμβάνει μάλιστα γενναιόδωρες επιδοτήσεις τιμών ανάλογα με το εισόδημα και άλλες ειδικές ανάγκες της οικογένειας, καθώς και εξασφαλισμένο μακροχρόνιο δάνειο με επιτόκιο 3% έως 4%. Δικαίωμα συμμετοχής στο σχέδιο έχουν νοικοκυριά των οποίων το εισόδημα και των δύο συζύγων δεν ξεπερνά τις £10.000.

Όσον αφορά το ύψος απορρόφησης για ανέγερση κατοικιών μέσω της εν λόγω κρατικής χορηγίας ειδικά για το 2002, οι αρμόδιοι του οργανισμού δήλωσαν ότι είναι δυνατό να φθάσει μέχρι τα £8.000.000, αν και ο οργανισμός έχει τις κατάλληλες δομές για να απορροφά τα £6.000.000 ετησίως. Συνολικά το στεγαστικό πρόγραμμα του οργανισμού για το έτος 2002 διαλαμβάνει την προώθηση έργων για εξακόσιες σαράντα οκτώ μονάδες, από τις οποίες διακόσιες ενενήντα τέσσερις βρίσκονται υπό εκτέλεση, ενώ οι υπόλοιπες τριακόσιες πενήντα τέσσερις μονάδες αποτελούν νέα έργα ανάπτυξης.

Περαιτέρω κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του οργανισμού τα ακόλουθα:

- Ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο οργανισμός είναι η εξεύρεση της κατάλληλης γης, λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών που υπάρχουν στη διεκπεραίωση της όλης διαδικασίας αγοράς γης, εν συγκρίσει με τον ιδιωτικό τομέα όπου η διαδικασία αυτή είναι πολύ σύντομη. Εξετάζεται συναφώς το ενδεχόμενο στις προσφορές για ανέγερση κατοικιών να συμπεριλαμβάνεται και η γη.
- Για τη διασφάλιση της εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τους πολίτες όσον αφορά τα σχέδια του οργανισμού, προωθείται η συνεχής ενημέρωση του κοινού και μέσα στα πλαίσια αυτά ο οργανισμός έχει αρχίσει διαφημιστική εκστρατεία μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, εφημερίδων και άλλων εκπομπών.
- Όσον αφορά την επιλογή των ενδιαφερόμενων αιτητών, αυτή γίνεται με ειδικά προκαθορισμένα κριτήρια, τα οποία τηρούνται πιστά και για τα οποία υπάρχει πλήρης διαφάνεια, έτσι που να μην υπάρχουν αδικίες.
- Η ποιότητα των εκτελούμενων έργων είναι υψηλή, λόγω της συνεχούς επίβλεψης των υπό εκτέλεση έργων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 2002.

Ταυτόχρονα και με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή εκφράζει και πάλι την ευαρέσκειά της για το μεγάλο κοινωνικό έργο που ο οργανισμός αυτός επιτελεί με συνέπεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού £11.957.215 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31.12.2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων του αυτού Κεφαλαίου. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 μαζί με τον Πρώτο και το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 μαζί με τον Πρώτο και το Δεύτερο Πίνακα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το θέμα υπ' αριθμόν 6 είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2002». Είναι και αυτή η έκθεση ομόφωνη και, επομένως, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος
Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Δώρος Θεοδώρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το 2002 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £1.970.000 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα έσοδα του ιδρύματος προέρχονται από κρατική χορηγία η οποία για το έτος 2002 προϋπολογίζεται σε £1.969.970.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του ιδρύματος για τα διάφορα προσφερόμενα σχέδια υποτροφιών τα οποία καλύπτουν υποτροφίες χωρίς οικονομικά κριτήρια, υποτροφίες με οικονομικά κριτήρια, ειδικές υποτροφίες και υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και σε δικαιούχους παθόντες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 παραχωρήθηκαν υποτροφίες ύψους £749.000. Η

προϋπολογιζόμενη δαπάνη για παραχώρηση υποτροφιών για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος ανέρχεται σε £1.780.000 από την οποία ποσό ύψους £50.000 θα χορηγηθεί για υποτροφίες με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, διότι θα είμαι σύντομος.

Παίρνω το λόγο για να θίξω ένα θέμα ίσης μεταχείρισης, ή άνισης στην προκειμένη περίπτωση, το οποίο παρατηρείται στα πλαίσια αυτού του ιδρύματος, του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Και αυτή η άνιση μεταχείριση γίνεται τελικά εις βάρος των αρρένων υποψηφίων. Πώς; Όπως είναι γνωστό, οι άρρενες υποψήφιοι έχουν να εκτελέσουν και τη στρατιωτική τους θητεία μετά την αποφοίτηση. Η υποτροφία ή η αίτηση για υποτροφία γίνεται αποδεκτή για τη χρονιά που θα φοιτήσει ο υποψήφιος. Κάθε χρόνο η επιτροπή του ιδρύματος καθορίζει επίπεδα και λέει ότι «όσοι πάρουν από $19^{5/11}$ ή από $19^{7/11}$ ή από $19^{8/11}$ και άνω δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση». Μπορεί να ανεβάσει κάθε χρόνο τα επίπεδα πάντως πολλές φορές τα έχει ανεβάσει. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα είναι ότι ένας άρρενας υποψήφιος που αποφοίτησε το 1999 με βαθμό $19^{7/11}$ το 2001 μπορεί να μην είναι eligible, μπορεί να μην είναι επιλέξιμος, διότι το όριο που έβαλε η επιτροπή για το 2001 είναι $19^{8/11}$ ή $19^{9/11}$. Ταυτόχρονα, μια απόφοιτος του 1999

με βαθμό 19 ⁷/₁₁ είναι eligible και παίρνει υποτροφία. Αυτό το πράγμα είναι απαράδεκτο - το έχω θίξει κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών στην επιτροπή Οικονομικών- το θεωρώ απαράδεκτο και δεν είναι δυνατό να γίνεται καταστρατήγηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των πολιτών, αυτής της συνταγματικής αρχής, στο βωμό οποιασδήποτε σκοπιμότητας, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι η απλούστευση, όπως μας είπε ο κ. Σταυρινάκης, η απλούστευση των διαδικασιών και η απλούστευση των μεθόδων επιλογής. Θεωρώ ότι είναι απαράδεκτο, θεωρώ ότι είναι σοβαρή παραβίαση της αρχής της ισότητας και ότι πρέπει αυτή η Βουλή να στείλει διά του Προέδρου της, πιστεύω, ένα μήνυμα προς την επιτροπή υποτροφιών, προς το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, ότι η αρχή της ισότητας σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παραβιάζεται.

Κύριε Πρόεδρε, το αναφέρω, διότι υπήρξαν θύματα αυτής της παραβίασης, παραπονούμενοι, εκκρεμούν και υποθέσεις εις την Επίτροπο Διοικήσεως, υπάρχουν θύματα αυτής της άνισης μεταχείρισης και θεωρώ ότι είναι εντελώς απαράδεκτο να το γνωρίζουμε και να το δεχόμαστε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, αν επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε.

(Ακούγονται ομιλίες βουλευτών.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Σε επίπεδο αρχών οπωσδήποτε έχει δίκαιο ο συνάδελφος ο κ. Θεοδώρου, είναι πολύ σοβαρό το ζήτημα. Όμως, από την εξέταση που έγινε και στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Παιδείας την επόμενη μέρα, φάνηκε ότι αυτό το πρόβλημα δεν έχει κανένα πρακτικό αντίκρισμα. Απ' ό,τι μας εξήγησε ο πρόεδρος του ιδρύματος, είχε τεθεί ένα όριο επιδόσεως, για να δίνονται οι υποτροφίες, και διαπίστωσαν την πρώτη χρονιά ότι ήταν τόσο μεγάλος ο αριθμός των αιτήσεων... Το διαπίστωσαν και οι ίδιοι και αυτό είναι ένα άλλο θέμα. Για παράδειγμα, μας είπε: «Ξέρετε πόσους πολλούς έχουμε που τελειώνουν τα λύκειά μας με γενικό 20 στρογγυλό;». Αυτό είναι άλλο ζήτημα όμως. Διαπίστωσαν ότι έπρεπε να ανεβάσουν το όριο, πράγμα το οποίο έκαναν. Και βεβαίως έτσι φαίνεται να αδικούνται οι υποψήφιοι έναντι των γυναικών, οι οποίες βεβαίως δεν έχουν να κάνουν θητεία. Στην πράξη όμως κανείς δεν αδικήθηκε, διότι ναι μεν δεν ήταν εκλέξιμοι, δεν μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση, αλλά, και να υπέβαλλαν αίτηση, δε θα έπαιρναν υποτροφία. Θα πρέπει να δούμε και τι βαθμολογίες είχαν εκείνοι που πήραν τις υποτροφίες. Και, δυστυχώς, αυτοί που δεν μπόρεσαν να είναι υποψήφιοι τις επόμενες χρονιές, λόγω αυξήσεως του βαθμού που ζητούσαν, δεν υπήρχε περίπτωση να πάρουν υποτροφία, έστω και αν ήταν υποψήφιοι τη χρονιά εκείνη. Άρα, λοιπόν, φαίνεται ότι πρακτικά δεν υπήρξε καμιά αδικία. Βεβαίως, θα έπρεπε τα πράγματα να τεθούν σε μια ίση βάση. Δεν υπάρχει αμφιβολία. Η διαβεβαίωση του προέδρου του ιδρύματος είναι ότι από τούδε και στο εξής, εφόσον έχουν βρεθεί οι ισορροπίες, δε θα μεταβάλλεται αυτό το επίπεδο που ζητούν.

Τώρα θα ήθελα να πω και δυο λόγια επί της ουσίας. Θα ήθελα να επισημάνω ότι υπάρχουν περιθώρια για το ίδρυμα να δίνονται περισσότερες υποτροφίες. Έχει ξεκινήσει να δουλεύει τα τελευταία χρόνια το ίδρυμα υποτροφιών στη νέα του βάση. Εμείς σημειώνουμε με ικανοποίηση ότι περίπου με τα ίδια διοικητικά έξοδα φέτος, δηλαδή το 2002, όπως και προηγουμένως, θα δοθούν υπερδιπλάσιες υποτροφίες, θα διατεθεί

υπερδιπλάσιο κονδύλι. Δόθηκαν πέρσι κάπου 376, ικανοποιήθηκαν 376 αιτήσεις, 425 υποτροφίες, τα 51 ήταν δάνεια. Ωστόσο, πιστεύουμε ότι ο οργανισμός έχει τις δυνατότητες να διαθέσει μεγαλύτερα κονδύλια και είναι κάτι που θα πρέπει να το συνεξετάσουμε μαζί με την ευρύτερη πολιτική της φοιτητικής μέριμνας, η οποία βεβαίως επίσης είναι υπό εξέταση, για να καλύψει και άλλες κατηγορίες φοιτητών.

Επιμένουμε ότι οι υποτροφίες, εφόσον το σύστημα καλύπτει τόσο τους άπορους όσο και, με κάποια κριτήρια που έχουν υιοθετηθεί, αυτούς που έχουν καλές επιδόσεις, είναι ένα δίκαιο σύστημα και θα γίνει περισσότερο, αφού μάλιστα βελτιωθούν, όσο γίνεται, και τα κριτήρια, τόσο τα κριτήρια της επιδόσεως, που δεν μπορεί να είναι μόνο το απολυτήριο του λυκείου, όσο βεβαίως και τα κριτήρια των εισοδημάτων. Γνωρίζουμε ποια είναι τα προβλήματα στην εφαρμογή των οποιωνδήποτε εισοδηματικών κριτηρίων, εξαιτίας της ανισότητας που υπάρχει από το σύστημα δηλώσεων, που ίσως να επιτρέπει σε κάποιους να δηλώνουν λιγότερα από όσα δηλώνουν οι μισθωτοί. Εν πάση περιπτώσει, θα επιθυμούσαμε όπως φέτος υπερδιπλασιαστεί το ποσό που διατίθεται για υποτροφίες, στη συνέχεια να δούμε πιο ψηλούς ρυθμούς, αφού φαίνεται μάλιστα ότι το ίδρυμα είναι σε θέση να επιτελέσει την αποστολή του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πήρα το λόγο, είναι για να αναφέρω δυο πτυχές που νομίζω αξίζει τον κόπο, με πολύ μεγάλη συντομία, να τεθούν ενώπιον του σώματος. Η πρώτη πτυχή είναι αυτή η οποία αφορά την εκκρεμούσα, εδώ και πάρα πολύ καιρό, ενοποίηση διαφόρων χρημάτων και ταμείων τα οποία υπάρχουν και τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ενιαία, ενδεχομένως και για τις υποτροφίες που αφορούν τα υπό

συζήτηση θέματα, αλλά και για άλλα παρεμφερή ζητήματα. Αναφέρομαι βέβαια στα καταπιστεύματα τα οποία είναι κατατεθειμένα από πάρα πολλά χρόνια και εν πολλοίς παραμένουν και αναξιοποίητα μέχρι σήμερα, από ό,τι γνωρίζω, και έχουν σχέση με την παροχή υποτροφιών σε μαθητές της μέσης παιδείας. Κάποια από αυτά θα υπενθυμίσω ότι περιέχουν και αφορούν συμποσούμενα μαζί με τους τόκους, στα πλαίσια δεκάδων χρόνων που βρίσκονται κατατεθειμένα στις τράπεζες, ένα αρκετά σεβαστό ποσό χρημάτων. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, χωρίς να διαφωνώ με τα όσα έχουν λεχθεί προηγουμένως, νομίζω ότι η υποτροφία για να έχει λογική στη σημερινή κοινωνία και κάποια σκοπιμότητα να επιτελέσει, διαβαθμισμένα βέβαια, μεταξύ αυτών οι οποίοι πρωτεύουν και δεν είναι άποροι και μεταξύ αυτών που πρωτεύουν και είναι και άποροι αναμφίβολα θα πρέπει να υποστηριχθούν οι δεύτεροι. Δεν μπορεί στο δικό μου το μυαλό να θεωρηθεί διαφορετικά η διαβάθμιση αυτή και για το σκοπό αυτό θα ήθελα -πάλι για προβληματισμό- να πω πως, ενώ το ίδρυμα καταβάλλει υποτροφίες βάσει της κειμένης νομοθεσίας, η οποία βασικά έχει μείνει χωρίς οποιεσδήποτε ουσιαστικές αλλαγές από τη μεταπήδηση από την επιτροπή στο ίδρυμα, θα πρέπει όλοι να επιδιώξουμε αυτές οι υποτροφίες να διευρυνθούν σε σχέση με τους οικονομικά αδύνατους. Δεν είναι νοητό ο γιος ενός εκατομμυριούχου, ο οποίος έχει κάθε δυνατότητα και τις δυνάμεις να πάει να σπουδάσει στο εξωτερικό με τα χρήματα του πατέρα του, να θεωρείται σε κάποιο βαθμό -γιατί τα κριτήρια είναι αδιευκρίνιστα- το ίδιο με έναν επίσης πρωτεύσαντα, που είχε εξίσου καλό ήθος κατά τη διάρκεια των σπουδών του, με το παιδί ενός φτωχού, ενός γεωργού, ενός εργάτη ή ενός ανθρώπου ο οποίος δεν είχε την οικονομική δυνατότητα να το στείλει να σπουδάσει.

Ξέρω -και το ξέρουμε όλοι- ότι τα κριτήρια, όταν δεν είναι οικονομικά, είναι η επίδοση. Τότε, ναι, σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να μη μετρά αυτό το κοινωνικό

κριτήριο, όπως, σε αντίθεση με την ενότητα των υποτροφιών όπου μετρούν τα οικονομικά κριτήρια, μπορεί να μετρά αντίστροφα υπέρ των οικονομικά αδυνάτων.

Θέλω να πω -και τελειώνω- κύριε Πρόεδρε, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των υποτροφιών, για να έχει κοινωνική χρησιμότητα, για να καλλιεργεί την κοινωνική συνοχή στον τομέα αυτό, για να είναι κοινωνικά ωφέλιμη, θα πρέπει να εξυπηρετεί τους οικονομικά αδύνατους. Αυτή είναι η σκοπιμότητα και θεώρησα καθήκον μου να πω όσα είπα, έστω και από τη θέση μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Καταρχάς θα ήθελα να ξεκαθαρίσουμε το τι σημαίνει υποτροφία και πώς εννοείται σε διάφορες χώρες η υποτροφία. Η υποτροφία λογικά στις ευρωπαϊκές χώρες, που έχουν δωρεάν εκπαίδευση από την προδημοτική μέχρι το μεταπτυχιακό, είναι για να καλύψει τα έξοδα διατροφής και όχι τα έξοδα των σπουδών, δηλαδή τα δίδακτρα. Σε μας είναι κάπως παραποιημένη η έννοια της υποτροφίας, γιατί δεν έχουμε τη δωρεάν παιδεία και κατά συνέπεια εκείνα τα λεφτά που δίδονται καλύπτουν ένα μέρος των εξόδων φοίτησης - των λεφτών που πληρώνονται για τη φοίτηση- όχι των εξόδων διατροφής. Αυτό είναι το ένα.

Να υπενθυμίσω ακόμη ότι αυτά που δίνουμε είναι λίγα σε σχέση με το τι έχουμε πάρει, εν πάση περιπτώσει, από τους γονείς πριν από την προηγούμενη φορολογική μεταρρύθμιση, οπότε εδικαιούνται τις φορολογικές εκπτώσεις. Είναι ένα θέμα βέβαια, όπως είπε και ο συνάδελφος Πρόδρομος Προδρόμου, που θα δούμε στα πλαίσια της

φορολογικής μεταρρύθμισης. Εμείς έχουμε εντάξει στις προτάσεις που θα καταθέσουμε, κύριε Πρόεδρε, στη φορολογική μεταρρύθμιση το θέμα αυτό.

Μπαίνει όμως και ένα σημαντικό ζήτημα που άπτεται των κριτηρίων. Αναφερόμαστε στους άριστους και δεν ξέρω τι είναι εκείνο που καθορίζει ποιος είναι άριστος. Είναι μόνο ο βαθμός; Και ποιος είναι αυτός ο βαθμός; Δηλαδή, είναι άριστος αυτός που παίρνει 19,5; Αυτός που παίρνει 19 ή 18,9 δεν είναι άριστος; Είναι πολύ αυθαίρετος ο καθορισμός μιας βαθμολογίας, για να ορίσουμε τον άριστο. Και αυτό αφήνει βέβαια μια κοινωνική πτυχή πολύ σοβαρή έξω. Μήπως όλοι οι μαθητές της Κύπρου έχουν ίσες ευκαιρίες και ίσες δυνατότητες να ανταγωνιστούν μεταξύ τους και να διεκδικήσουν αυτό το μαγικό αριθμό που τους επιτρέπει να αριστεύσουν και να διεκδικήσουν υποτροφία; Σαφώς, όχι! Γνωρίζουμε όλοι τη διαφορά στην ποιότητα εκπαίδευσης και τις ευκαιρίες ανάμεσα -να μην πω στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα και στα ανώτερα, που είναι το πιο κλασικό- στην ύπαιθρο και την πόλη. Με ποια κριτήρια θα διεκδικήσουν υποτροφία αυτά τα παιδιά που έρχονται από χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, από εργατικές οικογένειες και κατοικούν και σε χωριό; Χωρίς τη δυνατότητα να κάμνουν ιδιαίτερα και σαφώς με πολύ λιγότερες δυνατότητες να ανταγωνιστούν τους άλλους; Θα πρέπει λοιπόν να διευρυνθούν τα κριτήρια...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ως τζαι δαμαί πρέπει να βάλουμε κριτήρια, τζαι στις προεδρικές να δούμε, εννά μεν έβρουμεν τρόπο να...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να διευρυνθούν -και να επιμένουμε σε αυτό το θέμα ως κοινοβούλιο- τα κοινωνικά κριτήρια. Θα πρέπει να δίνονται υποτροφίες σε μεγαλύτερο αριθμό για χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, ανεξαρτήτως του βαθμού. Θα πρέπει να κατέβει η βάση. Δεν μπορούμε να πιστέψουμε ή να γίνει αποδεκτό σήμερα ότι

έναν μαθητή του 16 -εγώ λέω- ή του 17 από μια φτωχή οικογένεια, αν έχει την οικονομική άνεση και μπορέσει να φοιτήσει στον κλάδο σπουδών που τον ενδιαφέρει, δε θα αριστεύσει. Δε θα αναφέρω παραδείγματα ιστορικά ανθρώπων οι οποίοι διώχθηκαν από το σχολείο, γιατί θεωρήθηκαν ανεπίδεκτοι μαθήσεως, και έγιναν διάνοιες στο πανεπιστήμιο ή στον τομέα με τον οποίο ασχολήθηκαν, π.χ. στη λογοτεχνία. Έχουμε και Κυπρίους ανάμεσα σε αυτούς, το Νίκο Νικολαΐδη. Συνεπώς, θα πρέπει να δώσουμε έμφαση σε αυτό.

Και ένα τελευταίο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε. Ελπίζω να έχει διευθετηθεί, διότι έλειπα από τη συγκεκριμένη συνεδρία και δεν ξέρω αν έχει συζητηθεί. Παλαιότερα έγινε μεγάλη συζήτηση για το πότε δέχεται αιτήσεις το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Δέχονταν αίτηση μόνο για το πρώτο έτος. Όποιος φοιτούσε στο δεύτερο ή στο τρίτο έτος ή στο μεταπτυχιακό κύκλο και έκανε αίτηση τότε για υποτροφία, αυτή δε γινόταν αποδεκτή. Αυτό νομίζω θα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε το ταχύτερο δυνατό, αν ισχύει, και να το τροποποιήσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου και μετά η κ. Βασιλείου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οφείλω καταρχάς να πω ότι ζήτησα το λόγο μη έχοντας δει ότι τον ζήτησε και ο συνάδελφος κ. Λιλλήκας, ο οποίος ομολογώ ότι με κάλυψε πλήρως, κυρίως στο θέμα που αφορά στο ποιος θεωρείται άριστος. Νομίζω λοιπόν ότι η θεωρία που επικρατεί είναι ότι πρέπει να αυξάνεται ο βαθμός που έχει πάρει κάποιος στο απολυτήριο, για να λύει αυτό το πράγμα το τελικό πρόβλημα των υπευθύνων που διανέμουν τις υποτροφίες. Είναι ο μόνος λόγος που ψηλώνουν τα ποσοστά. Φτάνοντας στο 20 το ίδρυμα έχει λύσει το

πρόβλημα· διαλέγει μόνο αυτούς που έχουν πάρει 20. Αυτό είναι μια πολύ λανθασμένη μέθοδος για τον πολύ απλό λόγο ότι άριστος δεν πρέπει να θεωρείται μόνο εκείνος που έχει πάρει αυτό τον πολύ σημαντικό βαθμό. Επιπρόσθετα, επιτρέψτε μου να εκφράσω και την αιρετική άποψη ότι οι άριστοι δεν είναι οι καλύτεροι. Δεν ξέρω αν μπορεί να θεωρηθεί και ως γενικός κανόνας το ότι ποτέ οι άριστοι δεν ήταν οι καλύτεροι.

Το δεύτερο που έχω να πω είναι ότι συζητούμε επί κενού. Το ουσιώδες είναι να δοθούν λεφτά σημαντικά, έτσι ώστε να έχει ενώπιόν του αυτός ο οργανισμός έναν πολύ μεγάλο αριθμό υποτροφιών να διανείμει. Οι υποτροφίες που διανέμονται σήμερα είναι μετρημένες -με σημαντικά ποσά εννοώ, δηλαδή πάνω από £5.000- είναι υποτροφίες που δεν ξέρω αν ξεπερνούν τις δέκα ή είκοσι.

Το τελευταίο είναι ότι η περίπτωση φοιτητών που θέλουν να σπουδάσουν και κατάγονται από οικονομικά ασθενέστερες τάξεις ασφαλώς είναι κάτι που πρέπει να λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπόψη, όταν γίνεται συζήτηση για το πού θα διανεμηθούν οι υποτροφίες. Είναι λανθασμένο να δίδεται σε κάποιον υποτροφία μόνο και μόνο γιατί πήρε έναν πολύ υψηλό βαθμό, αλλά έχει τη δυνατότητα να σπουδάσει, για να μην πω ότι έχει τη δυνατότητα να σπουδάσει δεκαπέντε τέτοια παιδιά ο ίδιος πατέρας. Άρα κριτήριο πρώτιστο και σημαντικό πρέπει να είναι και η οικονομική δυνατότητα των υποψηφίων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πριν σας δώσω το λόγο, κυρία Βασιλείου, να κάμω ένα μικρό σχόλιο, αν μου επιτρέπετε. Σήμερα είναι η γιορτή του Βαλεντίνου και της Βαλεντίνης της δικής μας, της οποίας ευχόμαστε να ζήσει. Εφάετε όμως τη γιορτή του Βαλεντίνου και της Βαλεντίνης με τον άριστο. Στο τέλος ήταν να πω ότι έγινε η γιορτή του άριστου σήμερα και ο κ. Χατζηγεωργίου είπε ότι δεν είναι και ο καλύτερος. Έγινε το πράγμα δηλαδή...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επικροτώντας πλήρως αυτά τα οποία ο συνάδελφος κ. Λιλλήκας έχει πει για το θέμα του ποιος είναι άριστος και ποιος όχι, θέλω να υπενθυμίσω ότι πέρσι, επειδή ακριβώς και η κυβέρνηση είχε δει αυτό το τρωτό, δηλαδή ότι ορισμένοι μαθητές μας που προέρχονται από πολύ φτωχές οικογένειες και είναι καλοί μαθητές -μπορεί να μην είναι του 19 ή του 20, αλλά να είναι του 18, και συμφωνώ ότι ίσως καμιά φορά να είναι και πιο έξυπνοι από εκείνους που είναι του 20- κόβουν έξω από τις υποτροφίες, δόθηκε ένα πολύ μηδαμινό ποσό, θα έλεγα, £50.000, το οποίο να χειρίζεται ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών, για να δίδονται σε εξαιρετικές περιπτώσεις υποτροφίες στους άπορους καλούς μαθητές.

Έχω την άποψη ότι αυτό το ποσό των £50.000 είναι τρομερά χαμηλό σε σύγκριση με το τι δίδεται γενικά για υποτροφίες και νομίζω ότι θα πρέπει να αυξηθεί και να είναι υπό την κρίση του ιδρύματος υποτροφιών και όχι του Υπουργού Οικονομικών, διότι στο τέλος το τι θα γίνει είναι ότι ο καθένας ο οποίος έχει κάποια ανάγκη θα αρχίσει να τηλεφωνά του Υπουργού Οικονομικών, για να πάρει αυτή την εξαίρεση. Άρα νομίζω θα πρέπει να προσπαθήσουμε, πρώτον, να αυξήσουμε το ποσό και, δεύτερον, να διευρυνθούν τα κριτήρια, ούτως ώστε το ίδρυμα υποτροφιών να δίδει υποτροφίες και σε αυτούς τους μαθητές τους άπορους, οι οποίοι δεν έχουν και τις ευκαιρίες για να πάρουν το 19 και το 20, βαθμό που προνοούν οι κανονισμοί, διότι δεν έχουν την ευχέρεια, όπως την έχουν οι πλούσιοι μαθητές, να κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα και άλλα.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η επιτροπή Παιδείας της Βουλής πρέπει να ασχοληθεί με αυτό το θέμα, για να δούμε πώς μπορούμε να διορθώσουμε την κατάσταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας αφήσω τελευταίο, κύριε Προδρόμου;

Η κ. Παπαδοπούλου, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Απλώς να πω ότι κι εμείς συμφωνούμε με τη διεύρυνση του ποσού που δίνεται για υποτροφίες, γιατί δεν είναι μεγάλος ο αριθμός των υποτροφιών που δίνονται. Όσον αφορά τη βαθμολογία, φέτος δημοσιεύθηκε ότι θα παίρνουν υποτροφία όσοι έχουν 20 από 20 ή 19,8. Πραγματικά, νομίζω ότι είναι λάθος αυτή η προσέγγιση, διότι οι μαθητές θα γίνουν βαθμοθήρες και θα επιβραβεύονται μόνο εκείνοι που κυνηγούν βαθμολογίες. Οπωσδήποτε η διεύρυνση των κριτηρίων επιβάλλεται και ίσως να πρέπει να υπάρχει ένα μεγαλύτερο εύρος όσον αφορά το ποιοι θεωρούνται αριστεύσαντες. Σε παλαιότερα χρόνια θεωρούνταν όσοι έπαιρναν πάνω από 18 και 6/11 ή 6/12. Το γεγονός ότι σήμερα περιορίζεται στο 20 ή στο 19,8 στενεύει πολύ τα περιθώρια. Και, επειδή η λογική πίσω από αυτό είναι για να διευκολύνεται το ίδρυμα για το ποιος παίρνει υποτροφία και ποιος όχι, πιστεύω ότι είναι άδικο για εξίσου καλούς μαθητές που ο βαθμός τους είναι πέραν του 18,6 ή 19.

Όσον αφορά την επισήμανση που έχει κάμει ο κ. Δώρος Θεοδώρου για την αδικία που γίνεται σε βάρος των αρρένων, σίγουρα αυτό το έχουμε στηλιτεύσει, διότι είναι παράλογο να μην υπάρχει ισότητα στη μεταχείριση. Πράγματι αδικούνται εδώ οι άρρενες στρατιώτες και διαφωνώ κάπως με την τοποθέτηση του κ. Σταυρινάκη που ήταν απόλυτος στο ότι δεν υπάρχει πρακτική εφαρμογή. Είτε είχε είτε όχι πρακτική εφαρμογή

το συγκεκριμένο θέμα, σίγουρα είναι λάθος να υπάρχει αδικία σε βάρος των αρρένων σε αυτή την περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν υπήρχε η οικονομική ευχέρεια να δίνουμε υποτροφίες σε όλους τους φοιτητές, θα το κάναμε και θα δώναμε και σε εκείνους που παίρνουν 19,10 -δεν ξέρω πόσο είναι σήμερα- και σε εκείνους που παίρνουν 12. Δεν έχουμε αυτή την οικονομική ευχέρεια, γι' αυτό πρέπει να κάνουμε διαλογή. Κάνοντας αυτή τη διαλογή, η οποία πολλές φορές είναι δύσκολη, πρέπει να έχουμε κάποια ακαδημαϊκά κριτήρια. Το ένα κριτήριο είναι να είναι κάποιος άριστος. Σαφώς και συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Λιλλήκα ότι μπορεί κάποιος να είναι του 16 και να γίνει ένας σπουδαίος λογοτέχνης ή ένας σπουδαίος επιστήμονας, όμως...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ή βουλευτής.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ή βουλευτής. Δεν ξέρω όλοι εμείς εδώ πέρα, αν πάρουμε το μέσο όρο του πόσο έχουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε ούλλοι του 16, κύριε Ματσάκη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αλλά νομίζω ότι είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι ο μέσος όρος εκείνων οι οποίοι έχουν πολύ υψηλή βαθμολογία πηγαίνουν και πολύ καλά στο πανεπιστήμιο, ενώ

εκείνοι οι οποίοι έχουν χαμηλή βαθμολογία κατά μέσο όρο “αποτυγχάνουν” στο πανεπιστήμιο. Είναι γι’ αυτό νομίζω που μπήκε αυτός ο όρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτι θέλετε επί της διαδικασίας, κύριε Ευαγόρου;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, απλώς θα έθετα ως θέμα οι συνάδελφοι που παίρνουν το λόγο γι’ αυτό το ζήτημα να λένε και το γενικό τους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι ο τελευταίος είναι ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διορθώσω κάτι, επειδή πράγματι ήταν μία σοβαρή ατέλεια τα προηγούμενα χρόνια το ότι μπορούσαν να πάρουν υποτροφία μόνο οι πρωτοετείς- με βάση τι;- με βάση το απολυτήριο, διότι δεν υπήρχε άλλη ακαδημαϊκή επίδοση. Επειδή έγινε η παρατήρηση αυτή σε προηγούμενα χρόνια, φέτος δεν ισχύει αυτό που είπε ο κ. Λιλλήκας -και είπε, αν ισχύει, να το αλλάξουμε. Έχει ήδη διορθωθεί, δηλαδή μπορούν φοιτητές να πάρουν και σε μετέπειτα χρόνια, εάν δεν έχουν για οποιοδήποτε λόγο αποταθεί στην αρχή και εφόσον πληρούν τα κριτήρια.

Όμως, επειδή ακούστηκαν πολλά πράγματα σε αυτή τη συζήτηση, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι υπάρχουν θεσπισμένοι κανονισμοί, εγκεκριμένοι κανονισμοί, οι οποίοι θέτουν πέντε κριτήρια και το πρώτο κριτήριο είναι ξεκάθαρο: Η ακαδημαϊκή επίδοση και τα αποτελέσματα γραπτών εξετάσεων, σχετικών γραπτών εξετάσεων, αν υπάρχουν. Γιατί δεν υπάρχουν εξετάσεις; Διότι είναι τέτοια η φύση των πραγμάτων, που οι φοιτητές μας διασκορπίζονται σε όλο τον κόσμο. Επομένως, δεν μπορεί το ίδρυμα να οργανώσει

εξετάσεις και να υπάρχει ισότιμη μεταχείριση για όλους. Θα μπορούσε ίσως να εξετάσει τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου και κάποιους άλλους που έχουν την ευχέρεια να παρακαθήσουν σε εξετάσεις. Τότε θα αποκλείονταν οι υπόλοιποι.

Επομένως, λοιπόν, το ίδρυμα είναι υποχρεωμένο να θεσπίσει ένα συμβατικό κριτήριο. Μπορεί να το καταδικάζουμε όλοι. Εγώ δεν το άκουσα, αλλά θα μπορούσαν συνάδελφοι να υπενθυμίσουν ότι υπάρχουν πάρα πολλές επιστημονικές μελέτες οι οποίες δεν αποδεικνύουν επιστημονικά ίσως, αλλά στατιστικά αποδεικνύουν ότι καλύτερη απόδοση έχουν μάλλον αυτοί οι οποίοι προέρχονται από πιο εύπορες κοινωνικές τάξεις. Είναι ταυτότητα αυτό το πράγμα αποδεδειγμένη. Άρα, λοιπόν, όπου μπαίνουν ακαδημαϊκά κριτήρια -και μπαίνουν σε όλο τον κόσμο, σε όλες τις χώρες και μπαίνουν ακόμα και σε διαδικασίες άλλες στην κοινωνία, εκτός από τις υποτροφίες, σε διαδικασίες προσλήψεως, για παράδειγμα- ναι, εκεί υπάρχει ένας τρόπος με τον οποίο κάποιοι αδικούνται για δεύτερη φορά. Δεν είναι όμως δεύτερη φορά. Όσοι είναι αδικημένοι ανήκοντας σε κοινωνικά στρώματα τα οποία είναι σχετικά στερημένα είναι διά παντός αδικημένοι, εκτός από τις προσπάθειες που μπορεί να κάμει ένα κράτος να τους υποστηρίξει. Και με το σχέδιο των υποτροφιών, κύριε Πρόεδρε, γίνεται προσπάθεια, διότι υπάρχει σαφής διαχωρισμός: Μια κατηγορία υποτροφιών, το δεύτερο πρόγραμμα, το πρόγραμμα Β', έχει μόνο οικονομικά κριτήρια. Δηλαδή, υπάρχουν υποτροφίες οι οποίες έχουν ακαδημαϊκά κριτήρια τα οποία ντε φάκτο περιορίζονται στο βαθμό του απολυτηρίου, που όντως δεν είναι το καλύτερο κριτήριο, αλλά υπάρχουν και υποτροφίες που έχουν μόνο οικονομικά κριτήρια.

Το σημαντικό θα ήταν, λοιπόν, να επιμείνουμε πράγματι ότι, όπως φέτος υπερδιπλασιάστηκε το ποσό... λέμε όλοι ότι θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερο. Ο κ. Ματσάκης είπε -είμαι βέβαιος ότι του διέφυγε- είπε, αν μπορούσαμε, να δίνουμε υποτροφίες σε όλους τους φοιτητές -χορηγία δίνεται σε όλους τους φοιτητές. Βεβαίως,

και είχε δίκαιο: Αν μπορούσε να δίνεται υποτροφία σε όλους, μακάρι! Διαφορετικά, πρέπει να διανεμηθεί ένα ποσό. Εάν αυξηθεί αυτό το ποσό, όπως φέτος υπερδιπλασιάστηκε, αν σιγά σιγά γίνει πιο μεγάλο, θα υπάρχει μεγαλύτερος αριθμός υποτροφιών.

Αλλά εδώ θα πρέπει να μην αφεθεί να δημιουργηθεί παρεξήγηση. Δεν υπήρξε αδικία σε βάρος κάποιων αρρένων υποψηφίων -γι' αυτό μιλούν τα γεγονότα- διότι με τη βαθμολογία την οποία είχαν, δυστυχώς, και αν αφήνονταν να είναι υποψήφιοι, δε θα έπαιρναν υποτροφία, γιατί το ίδρυμα αυτό, όπως λειτουργεί, έχει τα χέρια του δεμένα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Υπήρχε περίπτωση που πήρε θήλυ υποτροφία με τον ίδιο βαθμό που δεν επήρε ο άρρην. Και είναι στην Επίτροπο Διοικήσεως.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Θεοδώρου, έχει τα χέρια του δεμένα το ίδρυμα. Από μία άποψη ίσως να είναι καλύτερα, αλλά οι υποτροφίες που δίνουν, με τη νομοθεσία που έχουμε, είναι αποκλειστικά ιεραρχικά, με βάση τη βαθμολογία. Τώρα, δεν ξέρω. Αν έχετε υπόψη σας μια περίπτωση και αν ήταν ίση η βαθμολογία... ε, είναι οριακή περίπτωση!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Η ίδια.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, εγώ θα επαναλάβω ότι ναι, υπάρχει περιθώριο να βελτιωθεί το σύστημα. Μακάρι να μπορούν να δοθούν περισσότερες υποτροφίες, αλλά να μην αφήνεται να δημιουργείται η παρεξήγηση ότι, αν πέσει το όριο, όπως είπαν κάποιοι συνάδελφοι, τι θα γίνει δηλαδή; Θα αυξηθούν οι υποψήφιοι; Δόθηκαν φέτος τριακόσιες είκοσι έξι υποτροφίες. Αν οι υποψήφιοι ήταν πέντε χιλιάδες, τι θα γινόταν; Δε

θα έπρεπε να επιλέξει το ίδρυμα; Πώς θα επέλεγε; Θα υπήρχε άλλο κριτήριο εκτός από το βαθμό; Αφού ούτε συνεντεύξεις δεν μπορεί να τους κάμει!

Άρα, λοιπόν, ναι, να μελετήσουμε και να συζητήσουμε τη βελτίωση. Ο πρόεδρος του ιδρύματος στην επιτροπή Παιδείας δήλωσε πρόθυμος να συζητήσει και μαζί μας απόψεις και θα το κάμουμε στα πλαίσια της επιτροπής Παιδείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Νομίζω ότι κάπου πρέπει να τελειώσουμε. Ο κ. Λιλλήκας και τελειώνουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξαντλήθηκε από ώρα, αν με ρωτάτε εμένα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Είναι βασικά ένα μικρό σχόλιο σε αυτά που έχει πει ο συνάδελφος, ο Πρόδρομος ο Προδρόμου.

Καταρχάς, χορηγίες δεν παίρνουν όλοι οι φοιτητές -αυτό είναι το πρώτο και το έχουμε συζητήσει κατά κόρον. Επίσης, δεν είναι αλήθεια ότι αριστεύουν κατά κύριο λόγο οι εύποροι. Αυτό ισχύει για την Κύπρο, για τη μέση εκπαίδευση -τη δημοτική και τη μέση- και ισχύει δυστυχώς στην Κύπρο αυτό, γιατί υπάρχει η γνωστή βαθιά κρίση του δικού μας εκπαιδευτικού συστήματος, όπου κυριαρχούν τα φροντιστήρια και τα ιδιαίτερα, και κατά συνέπεια με την ανισότητα αριστεύουν, βέβαια, αυτοί που έχουν λεφτά και μπορούν να στέλνουν τα παιδιά τους στα ιδιαίτερα.

Στο πανεπιστήμιο, αντίθετα, και σε χώρες όπου δεν υπάρχει το σύστημα, το κακό σύστημα των φροντιστηρίων, και έχουν όλοι ίσες ευκαιρίες... και παραπέμπω στη Γαλλία,

όπου, νομίζω, αρίστευσαν -και υπάρχει και ολόκληρη μελέτη από κάποιον κοινωνιολόγο που γνωρίζει καλά ο φίλος, ο Πρόδρομος ο Προδρόμου- αρίστευαν από μία επαρχία συγκεκριμένη που ήταν αντίθετα πολύ φτωχή και δίνεται και η κοινωνιολογική εξήγηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω να θεωρήσουμε ότι έχει υπερεξαντληθεί η συζήτηση, για να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου ποσού £1.970.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας - Μέρος Α. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Δεύτερος Πίνακας - Μέρος Β. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Γεροσκήπου για την αποπληρωμή δανείου ύψους £675.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με την Τράπεζα Κύπρου, με σκοπό την εκτέλεση του πολεοδομικού έργου “Βελτίωση της Παραλιακής Λεωφόρου Ποσειδώνος στην Κάτω Πάφο, Τμήμα PANIA-KOT”.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 8 και 9 θέματα, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002» αντίστοιχα, δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002». Θα διαβαστεί έκθεση, κύριοι συνάδελφοι;

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς θα παρακαλούσαμε για μια δεκαπενθήμερη αναβολή, δύο βδομάδες. Έχω μιλήσει με τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών. Η Αρχή δεν έχει πρόβλημα μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2002, οπότε στις 28 Φεβρουαρίου μπορεί να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την αναβολή;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ελένη Θεοχάρους

Δώρος Θεοδώρου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντρος Κυπριανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάρκος Κυπριανού

Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων, καθώς και τα παραρτήματα που αναφέρονται σ' αυτή.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η προσχώρηση της Κύπρου στην πιο πάνω σύμβαση αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 14 Μαρτίου 2001.

Στόχος της πιο πάνω σύμβασης, που είναι γνωστή ως Σύμβαση του Ναϊρόμπι, είναι η αμοιβαία διοικητική βοήθεια μεταξύ των χωρών για την πρόληψη, διερεύνηση και καταστολή των τελωνειακών αδικημάτων.

Η σύμβαση αυτή αποτελείται από το κυρίως μέρος και από έντεκα παραρτήματα. Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος, κατά τη στιγμή της προσχώρησης μπορεί να προσδιορίσει ποια από τα έντεκα παραρτήματα θα αποδεχθεί, νοουμένου ότι αποδέχεται τουλάχιστον ένα. Η Δημοκρατία έχει αποδεχτεί οκτώ από τα παραρτήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού πήρε πρόσθετες διευκρινίσεις από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου και την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων Κυρωτικός Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Ελένη Θεοχάρους

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άντρος Κυπριανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομική κύρωση του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας, του οποίου η επικύρωση εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 52.962 και ημερομηνία 4 Ιανουαρίου 2001.

Σκοπός του πιο πάνω πρωτοκόλλου είναι η ενδυνάμωση των μηχανισμών διασφάλισης των δικαιωμάτων των γυναικών, παρέχοντας τη δυνατότητα σε άτομα ή ομάδες ατόμων ή τρίτους εκ μέρους ατόμων ή ομάδας ατόμων να υποβάλλουν παράπονα για παραβίαση προνοιών της βασικής σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών στη σχετική ομώνυμη επιτροπή εμπειρογνομόνων.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού συζήτησε διεξοδικά τις πρόνοιες του προτεινόμενου πρωτοκόλλου, καθώς και τις δυνατότητες της χώρας μας να υιοθετήσει το εν λόγω πρωτόκολλο στα πλαίσια του κυπριακού συστήματος δικαίου,

ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου. Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να συστήσει προς την εκτελεστική εξουσία την ταχεία προώθηση όλων εκείνων των νομικών ή άλλων μέτρων για την πλήρη εναρμόνιση της κυπριακής έννομης τάξης με τις πρόνοιες της βασικής Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Σωτηρούλα.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σίγουρα είναι πολύ θετικό βήμα το ότι προχωρούμε στην κύρωση του πρωτοκόλλου, αλλά θα ήθελα να αναφερθώ στο ότι ο τρόπος με τον οποίο ενεργούμε είναι πολύ χαρακτηριστικός του πώς αντιμετωπίζονται τα ζητήματα ισότητας από την κυπριακή κυβέρνηση. Αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης: «Προχωρούμε στην κύρωση του προαιρετικού πρωτοκόλλου και αυτό συνδέεται με την πορεία εναρμόνισης και τα χρονοδιαγράμματα που έχουμε θέσει και με την εικόνα που θέλει να έχει η Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα διεθνώς».

Πολύ σωστό αυτό, αλλά πρέπει να πάμε λίγο πίσω από αυτό. Πώς διασφαλίζεται η εφαρμογή αυτών των δικαιωμάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία; Τι δομές έχουμε δημιουργήσει, έτσι που αυτό που κατοχυρώνει το πρωτόκολλο, το ατομικό δικαίωμα της κάθε γυναίκας να προσφεύγει μέχρι και στην ειδική επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών, όταν νιώθει ότι υπόκειται σε διάκριση, να υπάρχει μέσα από δομές και στη δική μας την Κυπριακή Δημοκρατία;

Και για να είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι στην Κύπρο από το 1992 αυτή η κυβέρνηση έχει υποσχεθεί τη δημιουργία επιτροπής ισότητας, που θα έχει την ευθύνη και το ρόλο του ελέγχου και της προώθησης της ισότητας, που θα δίνει τη δυνατότητα σε κάθε γυναίκα, όταν νιώθει ότι αδικείται, να προσφεύγει σε αυτή την επιτροπή, και ακόμα αυτή η επιτροπή μένει στα σκαριά.

Και ακόμα κάτι ενδεικτικό: Μία βασική, μία θεμελιακή νομοθεσία, που αφορά την ισότητα της μεταχείρισης ανδρών και γυναικών και που απορρέει από το ευρωπαϊκό κεκτημένο στο οποίο θέλουμε να είμαστε πρωταθλητές, η νομοθεσία για την ισότητα της μεταχείρισης στο ζήτημα των προσλήψεων, προαγωγών και επαγγελματικής ανέλιξης, ακόμα δεν έχει έρθει στο κυπριακό κοινοβούλιο. Από τις πληροφορίες μου καθυστερεί και παραπαίει, γιατί μπαίνουν και ζητήματα συνταγματικά, νομικά και άλλα, σε σχέση με αυτή τη νομοθεσία, και πρέπει να πούμε ότι έχουμε επικριθεί και από την Επίτροπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα κοινωνικά θέματα, την κ. Διαμαντοπούλου, ότι στο ζήτημα της ισότητας μένουμε πάρα πολύ πίσω.

Γι' αυτό, καταλήγοντας, πολύ καλά κυρώνουμε το πρωτόκολλο, αλλά αυτά τα θέματα πρέπει να βρουν πρακτική εφαρμογή στην Κύπρο μέσα από τις δομές που πρέπει να δημιουργήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Είναι σχεδόν η ίδια η θέση μας, την οποία ήθελα να διατυπώσω από την αρχή, αλλά έχω καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό από τη συνάδελφο Σωτηρούλα Χαραλάμπους.

Θέλω κι εγώ να πω ότι από κύρωση νόμων για εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας σίγουρα καλά πάμε σχετικά και συγκριτικά με άλλες υποψήφιες

χώρες προς ένταξη. Το ζητούμενο είναι η πρακτική εφαρμογή των συγκεκριμένων πρωτοκόλλων και συμβάσεων. Είμαστε δεσμευμένοι και από την κατακύρωση της διακήρυξης του Πεκίνου και από τις άλλες συμβάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και, μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να επιταχύνουμε τις διαδικασίες εφαρμογής όλων αυτών των πρωτοκόλλων και των συμβάσεων και υπάρχει δέσμευση από πλευράς της κυβέρνησης. Έχουμε μακρύ δρόμο να διανύσουμε σαν κυπριακή κοινωνία, όσον αφορά τα θέματα ισότητας, και πιστεύω ότι πρέπει οι ρυθμοί μας να εντατικοποιηθούν. Εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά δημοκρατικά ελλείμματα και ανισότητες και από πλευράς αντιλήψεων και παραδοσιακών στεγανών και σίγουρα δεν είναι ρόδινος ο δρόμος. Πιστεύω ότι η παρουσία έξι γυναικών εδώ, στη Βουλή, δείχνει πόσο πίσω είμαστε ως κοινωνία και στον τομέα της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψεως αποφάσεων και σίγουρα θα πρέπει εδώ όλοι να συνεργαστούμε, ώστε αυτά που ψηφίζουμε σε νόμους να βρουν απήχηση και στο ευρύ κοινό και να εφαρμοστούν έμπρακτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του πρωτοκόλλου. Πίνακας. Πρώτο Μέρος, Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πριν προχωρήσω, να πω ότι θα είμαι προσωπικά πολύ ευτυχής και νομίζω ότι και η κοινωνία μας θα είναι πολύ εντάξει, όταν τέτοια νομοσχέδια και θέματα που αφορούν την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των γυναικών δε θα τα υπερασπίζονται οι γυναίκες, αλλά πρώτα οι άνδρες και να ακολουθούν οι γυναίκες.

Λοιπόν... Ναι, κύριε Συλλούρη. Δεν ήθελα να ανοίξω συζήτηση πάντως! (γελώντας)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, αλλά και η πλειοψηφία των βουλευτών στην επιτροπή Εξωτερικών που το εξέτασε και η πλειοψηφία εδώ που το ψήφισε είναι άνδρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Είναι οι σιωπηρές πλειοψηφίες που...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκάμετέ τους τη χάρη, δηλαδή! Εκάμετέ τους τη χάρη μεγαλόψυχα! (γελώντας)

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Είναι η πρώτη φορά που οι σιωπηρές πλειοψηφίες είναι άνδρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Ελένη Θεοχάρους

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άντρος Κυπριανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου αυτού είναι η κύρωση της Σύμβασης για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές, που υπογράφηκε στο Μοντρεάλ στις 28 Μαΐου 1999.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, η εν λόγω σύμβαση θεσπίζει ένα εκσυγχρονισμένο και ομοιόμορφο νομικό πλαίσιο, το οποίο διέπει την ευθύνη των αερομεταφορέων αναφορικά με την πρόκληση ζημιών σε επιβάτες, αποσκευές και εμπορεύματα κατά τη διάρκεια διεθνών ταξιδιών, με σκοπό τη βελτίωση του ισχύοντος

καθεστώτος, το οποίο βασίζεται στη Σύμβαση της Βαρσοβίας του 1929, όπως έχει τροποποιηθεί.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση Σύμβασης. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

Κανονισμοί. Άρθρο 4.

Επιφύλαξη. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και η σύμβαση κυρώνεται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Αποβαθρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποβαθρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Κίκη Γιάγκου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γιάννος Λαμάρης

Σοφοκλής Φυττής

Λευτέρης Χριστοφόρου

Δώρος Θεοδώρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αποβαθρών Νόμου, έτσι που αρμόδιο όργανο για την έκδοση κανονισμών που να βασίζονται στις διατάξεις του να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, αντί ο Υπουργός Εσωτερικών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην επιτροπή πως η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία έπειτα από σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποβαθρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 15, 16 και 17 δεν είναι έτοιμα.

Τα θέματα με αριθμούς, 18, 19 και 20 έχουν κοινή έκθεση. Αυτά είναι τα θέματα «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002» και «Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», 2. «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002» και 3. «Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Τορναρίτης

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 31η Ιανουαρίου και στις 7 Φεβρουαρίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διευθυντής του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων (ΠΟΠ) και του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ειδικών Χορηγιών, ώστε να παραχωρηθεί ειδική χορηγία ύψους £60 το χρόνο σε οικογένειες που έχουν τρία εξαρτώμενα παιδιά και λαμβάνουν επίδομα τέκνου με βάση τον περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμο.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας που να προβλέπει την παροχή επιδόματος τέκνου σε οικογένειες που έχουν ή θα αποκτήσουν τρία εξαρτώμενα παιδιά, για τα οποία δεν παρέχεται επίδομα τέκνου, με

βάση την υφιστάμενη νομοθεσία για παροχή επιδόματος τέκνου, που αφορά οικογένειες που έχουν τέσσερα τουλάχιστον εξαρτώμενα τέκνα. Ειδικότερα, σύμφωνα με την προτεινόμενη νομοθεσία, το επίδομα θα παρέχεται μόνο για ένα παιδί και η παροχή του θα τερματίζεται, όταν το τελευταίο παιδί της οικογένειας παύσει να είναι εξαρτώμενο. Το ύψος του εν λόγω επιδόματος ισούται με το ύψος του επιδόματος τέκνου για ένα παιδί, που παρέχεται με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου. Περαιτέρω, με το ίδιο νομοθέτημα, ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεως για χορήγηση του επιδόματος, ο τρόπος και ο χρόνος παροχής του, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, καθώς και τα σχετικά αδικήματα και οι ποινές.

Σκοπός του τρίτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Παροχής Επιδόματος Μάνας, ώστε να καταβάλλεται επίδομα μάνας και στις μάνες στις οποίες η παροχή επιδόματος τέκνου για τρίτο παιδί τερματίζεται. Περαιτέρω, στο ίδιο νομοσχέδιο προτείνεται η εισαγωγή πρόνοιας για αντιπροσώπευση θανόντων και ανίκανων προσώπων, που εκ παραδρομής δεν περιλήφθηκε στη βασική νομοθεσία.

Εισάγοντας το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο στην επιτροπή, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι με αυτό υλοποιείται αίτημα της ΠΟΠΟ το οποίο εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 8 Ιουνίου 2001. Η ετήσια δαπάνη για την παροχή αυτής της ειδικής χορηγίας των £60, όπως η ίδια ανέφερε, ανέρχεται στο ποσό του £1.100.000.

Εισάγοντας τα άλλα δύο νομοσχέδια στην επιτροπή, ο διευθυντής του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι η παροχή των επιδομάτων που αναφέρονται σ' αυτά εγκρίθηκε με την ίδια, όπως πιο πάνω, απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από αίτημα της ΠΟΠΟ. Η δαπάνη για την παροχή επιδόματος τέκνου για τρίτο παιδί σε οικογένειες με τρία παιδιά υπολογίστηκε, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, σε

£7.400.000, περίπου, για ολόκληρο το 2001 και η δαπάνη για το επίδομα μάνας υπολογίστηκε σε £300.000, περίπου, επίσης για ολόκληρο το 2001.

Τα τρία νομοθετήματα προτείνεται να τεθούν σε εφαρμογή από τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, εκτός από το άρθρο του νομοσχεδίου περί Παροχής Επιδόματος Μάνας που αναφέρεται στην αντιπροσώπευση θανόντων και ανίκανων προσώπων, το οποίο θα ισχύσει αναδρομικά από την 1η Οκτωβρίου 1999.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των νομοθετημάτων αυτών έγκαιρα, θα πρέπει η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να στελεχωθεί με επιπρόσθετο προσωπικό, κάτι που έχει ήδη ζητηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΠΟ χαιρέτισαν την κατάθεση των υπό αναφορά νομοσχεδίων στη Βουλή, τα οποία, όπως δήλωσαν, αποτελούν υλοποίηση αιτημάτων τους που υποβλήθηκαν στην εκτελεστική εξουσία. Παράλληλα, όμως, άσκησαν κριτική για την καθυστέρηση που η κυβέρνηση επέδειξε στην κατάθεση των νομοσχεδίων αυτών στη Βουλή, καθώς και για την άρνησή της να δεχτεί να ισχύσει αναδρομικότητα στην εφαρμογή τους από τις 8 Ιουνίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τις σχετικές χορηγίες και επιδόματα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ισχυρίστηκαν ότι ο αρμόδιος υπουργός, κατά τις συζητήσεις που προηγήθηκαν μεταξύ τους, υποσχέθηκε ότι θα ικανοποιήσει το αίτημά τους για αναδρομικότητα, πράγμα το οποίο όμως δεν υλοποιήθηκε με τα υπό αναφορά νομοσχέδια. Περαιτέρω, οι ίδιοι ισχυρίστηκαν ότι πρόκειται για νομοθετήματα των οποίων η ψήφιση θα συμβάλει στην απάμβλυνση του δημογραφικού προβλήματος.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΠ χαιρέτισαν την κατάθεση των υπό αναφορά νομοσχεδίων στη Βουλή, αλλά δήλωσαν ότι τα προτεινόμενα κίνητρα είναι ανεπαρκή, για να συμβάλουν ουσιαστικά στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας χαιρέτισαν επίσης την κατάθεση των υπό αναφορά νομοσχεδίων και δήλωσαν πως το επίδομα μάνας θα πρέπει να επεκταθεί σε όλες ανεξαιρέτα τις μάνες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω παρατηρήσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή, το οποίο υιοθετήθηκε και από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος, σημειώνουν τα ακόλουθα: «Επισημαίνουν με ιδιαίτερα έντονο τρόπο την καθυστέρηση που σημειώθηκε από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας στην κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε τη σχετική απόφαση και την εξάγγειλε δημόσια στις 8/06/2001 (Αρ. Απ. 53766) εντούτοις τα σχετικά νομοσχέδια κατατέθηκαν το μεν πρώτο στις 29/10/2001 τα δε 2ον και 3ον στις 14/12/2001. Περαιτέρω οι ίδιοι βουλευτές επικρίνουν την άρνηση του αρμόδιου υπουργείου όπως διαβιβάστηκε στην επιτροπή, για αναδρομική παροχή αυτών των ωφελημάτων από το 2001 και αυτό παρά το γεγονός ότι στην εισηγητική έκθεση η αναφορά για το κόστος παροχών αφορά το 2001 και επιπρόσθετα ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του ενώπιον της Βουλής, κατά την κατάθεση των προϋπολογισμών, αναφερόμενος στις κοινωνικές παροχές της κυβέρνησης ανέφερε ως έτος εισαγωγής αυτών των μέτρων το 2001. Τέλος επισημαίνεται η ανάγκη τα υπουργεία που θα επιφορτιστούν τη διεκπεραίωση αυτών των ωφελημάτων τάχιστα να προχωρήσουν στις απαιτούμενες ενέργειες έτσι που να αρχίσει η άμεση καταβολή τους και να μην επαναληφθούν

φαινόμενα όπως στην περίπτωση του επιδόματος μάνας όπου ενώ ο νόμος ψηφίστηκε τον Οκτώβρη του 1999 τα επιδόματα άρχισαν να καταβάλλονται το Μάιο του 2001 δημιουργώντας εύλογες υποψίες για τη σκοπιμότητα αυτής της ενέργειας.».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Νίκος Πιπτοκοπίτης, συμφωνώντας με τα πιο πάνω, πρόσθεσε ότι παρόμοια καθυστέρηση παρατηρήθηκε και με το επίδομα παθόντων, που ψηφίστηκε τον Απρίλιο του 2001. Με την επισήμανση αυτή συμφώνησαν και οι βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, χαιρετίζοντας την κατάθεση των υπό αναφορά νομοσχεδίων, δήλωσαν ότι αυτά αποτελούν έκφραση κοινωνικής πολιτικής και προσφοράς ιδιαίτερα προς τις πενταμελείς οικογένειες και τις μάνες, στις οποίες θα συνεχίσει να παρέχεται το επίδομα και μετά τον τερματισμό της παροχής επιδόματος τέκνου για το τρίτο παιδί. Αναφορικά με την έναρξη ισχύος των υπό αναφορά νομοθετημάτων, οι ίδιοι βουλευτές τόνισαν ότι αυτά θα έπρεπε να ισχύσουν αναδρομικά από τις 8 Ιουνίου 2001, ημερομηνία έγκρισης των σχετικών παροχών από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ωστόσο, δεδομένου του συνταγματικού κωλύματος που ενδεχομένως να προκύψει, αν η έναρξη της ισχύος τους καθοριστεί αναδρομικά από την ίδια τη Βουλή, εισηγούνται το θέμα της αναδρομικότητας να μελετηθεί από την εκτελεστική εξουσία, η οποία θα πρέπει να επανέλθει με εισηγήσεις της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Βαρνάβα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας. Επειδή έχει εγκαταλειφθεί το βήμα, νομίζω πρέπει να επανέλθουμε. Γίνονται ομιλίες των δέκα και δεκαπέντε λεπτών από τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα δεν είδα καμία ομιλία των δέκα και δεκαπέντε λεπτών, αλλά...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έκανε ο κ. Προδρόμου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είδα καμία ομιλία των δέκα και δεκαπέντε λεπτών -ήταν των πέντε λεπτών η ομιλία- αλλά δεν έχω καμία απολύτως αντίρρηση οι ομιλητές να έρχονται στο βήμα. Κύριε Βαρνάβα, παρακαλώ, πάρτε το βήμα!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ της θέσεώς μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, για να δούμε και το αντίθετο, δηλαδή, στο τέλος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται σχόλια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είναι νεαρός, δε θα κουραστεί, να γυμναστεί! Λοιπόν, παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, αν θα είστε σύντομος, παρακαλώ από το βήμα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να πω ότι εκ παραδρομής μέσα στην έκθεση της επιτροπής δεν έχει συμπεριληφθεί και η δική μας η άποψη. Παρ' όλο το ότι έτυχε εκείνη την ημέρα να μην είμαστε στην επιτροπή, όμως, σε συζήτηση, σε συνομιλία που είχα με τον πρόεδρο της επιτροπής τού δήλωσα και τη δική μας ομόφωνη θέση όσον αφορά την έκθεση της επιτροπής.

Θα ήθελα, αφού έχω το λόγο, να υπογραμμίσω τη θετικότητα μας όσον αφορά και το γραπτό υπόμνημα το οποίο έχει υποβληθεί από την κοινοβουλευτική επιτροπή του ΑΚΕΛ -και το υιοθετούμε και αυτό- όσον αφορά την αναδρομικότητα της ισχύος του νόμου αυτού, από τη στιγμή την οποία και στην ομιλία του ο Υπουργός Οικονομικών στη Βουλή, όσον αφορά τους προϋπολογισμούς, είχε υπογραμμίσει ότι μέσα στο κόστος των παροχών του 2001 συμπεριλαμβάνονταν και αυτές οι κοινωνικές παροχές από πλευράς της κυβέρνησης.

Αυτά ήθελα να πω. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ χαιρετίζει το γεγονός ότι οι σχετικοί νόμοι έχουν προωθηθεί και έχουν υιοθετηθεί τελικά από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και έχουν ρυθμιστεί αιτήματα τα οποία εκκρεμούσαν για εδώ και αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα. Εάν ανέβηκα στο βήμα, ανέβηκα για να επισημάνω δύο ζητήματα τα οποία θεωρούμε πολύ σοβαρά και τα

οποία βέβαια έχουμε συμπεριλάβει στο υπόμνημα ή καλύτερα στο έγγραφο με το οποίο δώσαμε τη θέση μας στην επιτροπή.

Το πρώτο αφορά την ασυνέπεια την οποία επιδεικνύει η κυβέρνηση έναντι σε διακηρύξεις τις οποίες με πολύ επίσημο τρόπο έχει κάνει. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 8 του Ιούνη του 2001 να παραχωρήσει τα τρία σχετικά επιδόματα και τη χορηγία. Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατά τη διάρκεια δημοσιογραφικής διάσκεψης, την Κυριακή, 29 του Απρίλη του 2001, έλεγε, προτού καν αποφασίσει το Υπουργικό Συμβούλιο, ότι η δαπάνη για το επίδομα τέκνου, που εισήχθη πρόσφατα για οικογένειες με τρία παιδιά, είναι της τάξης των £7 εκατομμυρίων! Προτού καν παρθεί η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου!

Ο Υπουργός Οικονομικών, μιλώντας από το βήμα της Βουλής και καταθέτοντας τους προϋπολογισμούς, στη σελίδα δεκαεπτά της ομιλίας του έλεγε ότι στο χρόνο που διανύουμε, στο 2001 δηλαδή, η κυβέρνηση εισήγαγε το θεσμό επιδόματος τέκνου για το μικρότερο παιδί πενταμελών οικογενειών. Τη σχετική πρόταση νόμου το Υπουργικό Συμβούλιο -ή καλύτερα η κυβέρνηση- την κατέθεσε στην επιτροπή Εργασίας της Βουλής στις 14 του Δεκέμβρη του 2001. Και αντιλαμβάνεστε ότι ήταν αδύνατο η επιτροπή Εργασίας να μπορέσει να εξετάσει το θέμα και να το εγκρίνει μέσα στο 2001 η ολομέλεια της Βουλής. Έτσι, υποχρεωτικά το θέμα συζητήθηκε -και φαίνεται ότι θα υιοθετηθεί σήμερα- το 2002. Και όταν είπαμε στην κυβέρνηση ότι, «Έχετε δώσει υποσχέσεις τις οποίες θα πρέπει να τηρήσετε, εντάσσοντας την αναδρομικότητα στην ισχύ του νόμου», η κυβέρνηση είπε ότι, «Τέτοιες υποσχέσεις δεν έχω δώσει», παρ' όλο που, επαναλαμβάνω, υπάρχουν γραπτές δηλώσεις, επίσημες δηλώσεις και του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Υπουργού Οικονομικών. Αυτό είναι το ένα θέμα το οποίο θέλαμε να επισημάνουμε.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο θέλουμε να σταθούμε είναι το πότε θα καταβληθεί αυτό το επίδομα. Υπάρχει δυστυχώς μία αρνητική προϊστορία με την καταβολή αυτού του

είδους των επιδομάτων. Είχαμε το επίδομα μάνας, το οποίο ψηφίστηκε τον Οκτώβρη του 1999 και δόθηκε το Μάιο του 2001. Δόθηκε αναδρομικά, βέβαια, αλλά δόθηκε μόλις μερικές βδομάδες πριν από τις βουλευτικές εκλογές του 2001. Υπάρχουν σήμερα -μέχρι σήμερα, καλύτερα- κάποια επιδόματα τα οποία έχουν εγκριθεί από τη Βουλή και μέχρι σήμερα δεν έχουν ξεκινήσει να παραχωρούνται από την κυβέρνηση. Για τους παθόντες εγκρίθηκε αύξηση του επιδόματος από τον Απρίλη του 2001 και μέχρι σήμερα δεν έχει παραχωρηθεί αυτή η αύξηση. Για τη διπλή σύνταξη αποφάσισε η ολομέλεια της Βουλής μέσα στο 2001. Ούτε και αυτό δεν έχει παραχωρηθεί μέχρι σήμερα. Ε, ελπίζουμε και απαιτούμε από την κυβέρνηση όλα αυτά τα επιδόματα να αρχίσει να τα παραχωρεί το συντομότερο δυνατό, διαφορετικά δημιουργούνται εύλογες υποψίες για τη σκοπιμότητα που υπάρχει σε αυτή την καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, μετά ο κ. Ζαχαρίου και ο κ. Παπαπολυβίου και ο κ. Περδίκης και η κ. Παπαδοπούλου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' για να σε καμαρώνει ο κ. Κατσουρίδης που τζειαμαί, αλώπως.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επειδή είναι σύνομός μου, κύριε Πρόεδρε, έχει κάθε λόγο να με καμαρώνει! Ευχαριστώ πολύ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται σχόλια.)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν ζήτησα να πάρω το λόγο, είναι, για να στείλουμε και εμείς από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, πρώτον, την πίστωσή μας προς την κυβέρνηση, γιατί πέρασε και υιοθέτησε αυτό το αίτημα που προβάλλετο και διεκδικείτο από εκείνους οι οποίοι σήμερα αποτελούν την πενταμελή οικογένεια. Γι' αυτό το πράγμα δεν ήταν μόνο εκείνοι, αλλά και συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλοι φορείς που επί χρόνια διεκδικούσαν αυτό το αίτημα το οποίο έχει υιοθετηθεί. Ειλικρινά όμως, αν αυτά που ονομάζονται επιδόματα -και ειδικότερα πηγαίνουν προς τα χαμηλά στρώματα του λαού- απλώς υιοθετούνται, εγκρίνονται από το κοινοβούλιο, αλλά πηγαίνουν και χρόνια να εφαρμοστούν, τότε ειλικρινά είναι εδώ που στέλνουμε το έντονο μήνυμα της κριτικής.

Ανεφέρθη από τον πρόεδρο της επιτροπής προηγουμένως, τον έντιμο συνάδελφο τον κ. Κυπριανού, ότι έχει περάσει από το κοινοβούλιο η διπλή σύνταξη για τις χήρες. Ξέρετε ότι μερικές έχουν πεθάνει και δε θα πάρουν αυτή τη σύνταξη; Και ξέρετε ότι αυτό το δικαίωμα το διεκδικούν οι κληρονόμοι και θα τρέχουν στα δικαστήρια; Αν αυτά τα απλά, μικρά πράγματα δεν μπορούν να διεκπεραιωθούν έγκαιρα, τότε ειλικρινά διερωτώμαι ποια εναρμόνιση κάμνουμε και ποια πορεία προς την Ευρώπη έχουμε! Εάν, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το κοινοβούλιο έχει εγκρίνει τα επιδόματα παθόντων - παθόντων παρακαλώ, όχι δηλαδή εύπορων τάξεων- από τον Απρίλη του 2001 και έχει σχεδόν ήδη ένα χρόνο και δεν έχουν αποσταλεί αυτά τα επιδόματα... Ξέρετε ποια είναι η απάντηση; Έλλειψις προσωπικού. Δηλαδή αυτά τα στρώματα του λαού που τόση ανάγκη έχουν θα δικαιολογούμαστε ειλικρινά έναντί τους ως κράτος αλλά γενικά και ως κοινωνία ότι αυτά που υιοθετούνται ή αυτά που εγκρίνονται, για να αμβλυνθούν έστω κατ' ελάχιστον τα μόνιμα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι απαντήσεις που θα τους δίδουμε είναι: «Ναι, περίμενε, γιατί δεν έχουμε προσωπικό και όταν έχουμε προσωπικό, θα διεκπεραιωθεί αυτή η εργασία και θα σου αποσταλεί το επίδομα»; Και υπάρχουν και κάποιοι

προκλητικοί και θέλω ν' ακούσουν αυτό το μήνυμα. Όταν τους στέλνουν οι ενδιαφερόμενοι στο υπουργείο, για να ρωτήσουν πού βρίσκεται αυτό το θέμα, ειρωνικά τους λεν: «Έχεις τα μες τον κουκουμά, εννά τα χάσεις τίποτε;» Με συγχωρείτε, δεν είναι τρόπος αντίκρουσης αυτών των ανθρώπων, όταν αποτείνονται, στην αγωνία τους, για να πάρουν εκείνο το επίδομα που δικαιωματικά τους ανήκει! Το ίδιο το κράτος το παραχώρησε, το κοινοβούλιο το ενέκρινε... Ότι, «Ξέρεις, έν αναδρομικά, τα έχεις μέσα στον κουκουμά»!

Ειλικρινά, εμείς είχαμε υιοθετήσει στην έκθεση, που φυσικά ήταν ομόφωνη από όλες τις πλευρές, και αυτή την ιδιαιτερότητα η οποία είχε κατατεθεί από μέρος της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Και είχαμε προσθέσει εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα την κριτική μας όσον αφορά τα επιδόματα των παθόντων και ειλικρινά θέλουμε να πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση θα πάρει αυτά τα μηνύματα του κοινοβουλίου και θα δράσει τάχιστα προς την κατεύθυνση υλοποίησης αυτών των εγκριθέντων νομοσχεδίων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Ο κ. Ζαχαρίου, παρακαλώ.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Θα θέλαμε σαν κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού να χαιρετίσουμε την κατάθεση των τριών εν λόγω νομοσχεδίων. Είναι μια κοινωνική παροχή προς το λαό μας, ύψους £9 εκατομ. περίπου, για το έτος 2002. Χαιρετίζουμε την κατάθεση. Αποτελεί αυτή η κατάθεση από μέρος της κυβέρνησης ακόμη μια προσφορά προς τον πολίτη και ειδικότερα προς τις πενταμελείς οικογένειες. Τα επιδόματα είναι τρία: είναι ένα ειδικό επίδομα προς τις οικογένειες, το οποίο θα παίρνουν όλες οι οικογένειες οι οποίες έχουν τρία εξαρτώμενα, είναι ειδικό επίδομα για ένα τέκνο εκ των τριών

εξαρτωμένων των πενταμελών οικογενειών και είναι επίδομα για τη μάνα το οποίο θα αρχίσει να δίδεται εφόσον τερματιστεί το επίδομα τέκνου.

Είναι γεγονός ότι παρατηρούνται καθυστερήσεις, όσον αφορά το Υπουργείο Εργασίας, στην καταβολή ειδικών επιδομάτων. Όμως, είναι ακόμη ένα πράγμα γεγονός, ότι τούτη η κυβέρνηση έχει φέρει σε τούτο το κοινοβούλιο σωρεία νομοθετημάτων για κοινωνικές παροχές. Οι ανάγκες της κοινωνίας το έχουν απαιτήσει. Η λογική της κυβέρνησης το έκανε γεγονός με την κατάθεση των νομοσχεδίων. Εκείνο το οποίο χρειάζεται αυτή τη στιγμή είναι να ολοκληρωθεί η μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών όσον αφορά τις ανάγκες του Υπουργείου Εργασίας, ώστε να μπορέσουν τάχιστα να δίνονται αυτά τα επιδόματα. Οι πληροφορίες που έχουμε είναι ότι εντός ενός ή δύο μηνών ολοκληρώνεται η πλήρης μελέτη των αναγκών του Υπουργείου Εργασίας, ώστε να μπορέσει να προσληφθεί το αναγκαίο προσωπικό, για να δίνονται τάχιστα αυτά τα επιδόματα.

Θα ήθελα όμως να σχολιάσω και λίγο την τοποθέτηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ στην έκθεση· λέει κάτι το οποίο εγώ προσωπικά δεν έχω καταλάβει. Λέει για το νόμο του επιδόματος μάνας, που ψηφίστηκε τον Οκτώβρη του '99... Άρχισαν να καταβάλλονται το Μάιο του 2000, δημιουργώντας εύλογες υποψίες για τη σκοπιμότητα αυτής της ενέργειας.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Του 2001.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Δύο χιλιάδες ένα. Εμένα εύλογες υποψίες μου δημιουργεί το γεγονός ότι η νομοθεσία δεν είναι του '99, κύριε Κυπριανού, αλλά είναι του 2000 και ας ήταν η αναδρομικότητα από τον Οκτώβριο του '99. Απλώς προσπαθήσατε να μεγαλώσετε την περίοδο που άργησε το κράτος, όντως, να δώσει το επίδομα. Δε θέλω να πω ότι αυτή

είναι μια μηδενιστική τάση εκ μέρους σας· δε θέλω καν να το συζητήσω. Όμως θέλω να τονίσω, κλείνοντας, ότι ανάγκες και προβλήματα υπήρχαν ανέκαθεν, υπάρχουν και σήμερα και θα υπάρχουν διαρκώς. Όσο ο χρόνος προχωρά και η κοινωνία εξελίσσεται, σίγουρα οι ανάγκες θα απαιτούν περισσότερο προσωπικό, θα απαιτείται περισσότερη προσέγγιση προς τους άπορους συμπολίτες μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαπολυβίου, παρακαλώ.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Είντα που εννά κάμουμε με τούτο το βάσανο δαμαί, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη;

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Τούτο το βάσανο με τις θέσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μικράνουμε τις καρέκλες.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 1988 που έχουν εγκριθεί αυτά τα επιδόματα τέκνου και με τις τροποποιήσεις οι οποίες είχαν γίνει εν τω μεταξύ τα τελευταία χρόνια, το επίδομα το οποίο παίρνει κάθε τέκνο πολύτεκνης οικογένειας είναι £31,35 το μήνα. Και το οποίο επίδομα αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την αύξηση του δείκτη τιμών και επίσης παραχωρείται και δέκατο τρίτο επίδομα. Από αυτό το σχέδιο η δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των £18.200.000.

Όσον αφορά την παραχώρηση επιδόματος τέκνου για το τρίτο παιδί, -που σήμερα αναμένω ότι θα εγκριθεί από τη Βουλή- το τρίτο παιδί της κάθε οικογένειας θα παίρνει ακριβώς το ίδιο ποσό που παίρνει κάθε παιδί πολύτεκνης οικογένειας, δηλαδή £31,35 το μήνα. Και με βάση τα στοιχεία τα οποία υπάρχουν το σύνολο των παιδιών αυτών είναι περίπου 18 500 παιδιά και η δαπάνη θα ανέλθει περίπου στα £8.000.000. Επιπρόσθετα, παραχωρείται εκείνη η ειδική χορηγία των £60 για κάθε παιδί, το οποίο ποσό πάλι αναμένεται να ανέλθει το 2002 σε £3.900.000.

Πέραν τούτου, η τροποποίηση της νομοθεσίας αφορά και το επίδομα της μάνας για τα τρία παιδιά. Όταν θα πάψει το παιδί να είναι εξαρτώμενο της μάνας, μεταβιβάζεται ακριβώς το ποσό αυτό στη μάνα. Και το προβλεπόμενο ποσό για το σκοπό αυτό αναμένεται να ανέλθει σε £4.500.000 για το 2002· δηλαδή, όλα τα επιδόματα γι' αυτά τα τρία σχέδια θα ανέρχονται στο ποσό των £34.700.000. Αυτά τα λέω, για να γνωρίζουμε την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού που δικαιολογημένα πρέπει να δίδεται σε αυτές τις οικογένειες.

Όσον αφορά το θέμα της επίκρισης που γίνεται στην κυβέρνηση για την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στο να κατατεθούν τα νομοσχέδια αυτά, αναφέρω χαρακτηριστικά ότι η πρώτη έγκριση έγινε στις 8 Ιουνίου του 2001 από το Υπουργικό Συμβούλιο και άρχισε η νομοπαρασκευαστική εργασία από το Υπουργείο Εργασίας και κατατέθηκε στη Βουλή το Δεκέμβριο του 2001. Αντιλαμβάνεστε ότι υπήρχε και η διακοπή του καλοκαιριού. Αλλά η προσωπική μου άποψη: από τον Ιούνιο που κατατέθηκε μέχρι σήμερα δεν είναι καθόλου μεγάλο χρονικό διάστημα και η δική μου η επιθυμία είναι να υπάρχει τέτοια ταχεία διαδικασία στις αποφάσεις που λαμβάνονται και στα νομοσχέδια που κατατίθενται για όλες τις περιπτώσεις. Επομένως, δε νομίζω ότι υπήρξε οποιαδήποτε καθυστέρηση.

Όσον αφορά εκείνο το θέμα, το έχει καλύψει ο συνάδελφος. Πράγματι ο νόμος για το επίδομα της μάνας, αγαπητέ συνάδελφε Κυπριανού, ήταν την 21η Ιουλίου του 2000 που είχε εγκριθεί και όχι τον Οκτώβρη του 1999. Φυσικά δεν το λέω αυτό για δικαιολογία, διότι πράγματι και απ' εκεί υπήρξε μια καθυστέρηση, αλλά κάθε άλλο παρά σκοπιμότητα υπήρχε. Απλά γνωρίζουμε ότι σε όλες ανεξαιρέτα τις περιπτώσεις, ναι, υπάρχει μια καθυστέρηση και αυτό το μήνυμα πρέπει και συμφωνούμε να δοθεί στο Υπουργείο Εργασίας, για να απολαμβάνουν όλοι οι ωφελούμενοι γρήγορα και ασφαλώς στις περιπτώσεις εκείνες που είτε παύουν να έχουν εξαρτώμενα πρόσωπα είτε αποθνήσκουν, που σημαίνει ότι τα χάνουν.

Όσον αφορά την αναδρομικότητα, ναι, πιστεύουμε κι εγώ και η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι έπρεπε και πρέπει να έχει αναδρομική ισχύ αυτός ο νόμος, για να ωφεληθούν εκείνοι οι οποίοι καλύπτονταν από την ημέρα που το Υπουργικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει.

Επομένως, με αυτά που έχω πει θέλω να πω με ικανοποίηση ότι η κυβέρνηση και το κράτος γενικά άρχισε σταδιακά να γίνεται κράτος πρόνοιας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου τον Πρόεδρο του σώματος αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Σίγουρα κι εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα ήθελα να πω ότι χαιρετίζουμε την κατάθεση των συγκεκριμένων νομοσχεδίων, τα οποία αποτελούν πράγματι βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί στόχος μας θα πρέπει να είναι να καταστεί το κράτος μας

κράτος πρόνοιας και κράτος κοινωνικών παροχών και δικαίου. Επισημαίνουμε με τη σειρά μας την καθυστέρηση στην κατάθεση των νομοσχεδίων από την κυβέρνηση και την άρνηση να δεχτεί την αναδρομικότητα στην εφαρμογή του, που είναι ένα πάγιο αίτημα και της ΠΟΠΟ και της ΠΟΠ και άλλων οργανώσεων. Η επισήμανση του εκπροσώπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ότι, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των νομοθετημάτων έγκαιρα, χρειάζεται στελέχωση, είναι δυστυχώς πάγια αναφορά κάθε φορά και σε όλες τις περιπτώσεις που συζητούμε κοινωνικά προβλήματα που αφορούν θέματα κοινωνικής πρόνοιας για τους δυσπραγούντες συνανθρώπους μας. Κι εδώ ακριβώς θα ήθελα να αναφέρω ότι δεν είναι μόνο τα βοηθήματα για τους παθόντες που καθυστερούν να δοθούν, είναι και κάποιες άλλες αυξήσεις πρόσθετες που έχουν δοθεί για τις περιπτώσεις των αναπήρων από τον περσινό Ιανουάριο του 2001. Και δυστυχώς, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν 15 000 άνθρωποι οι οποίοι αναμένουν, βρίσκουν ένα φτηνό αίτημα -φτηνό το ονομάζω-, ότι αυτή τη στιγμή γίνεται μηχανογράφηση στο σχετικό Τμήμα Ευημερίας και ως εκ τούτου οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν πάρει τις αυξήσεις τους. Ουαί και αλίμονο, αν σε μια δεδομένη στιγμή που εφαρμόζεται μια νέα μέθοδος όπως η μηχανογράφηση, δεν έχουν χρησιμοποιηθεί οι κλασσικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνταν μέχρι σήμερα, ούτως ώστε να τροχοδρομηθούν εκείνες οι αναγκαίες πράξεις και διαδικασίες, για να δίνονται έγκαιρα τα ωφελήματα στους δικαιούχους. Και αυτό θα ήθελα να το στηλιτεύσω. Κατά τη δική μου άποψη, όταν μιλούμε για εναρμόνιση και για έγκαιρη εφαρμογή των νομοθετημάτων, δεν πρέπει να παραμένουμε μόνο στο θέμα της στελέχωσης. Και αν ακόμη βάλουμε ένα σωρό δημόσιους υπαλλήλους, για να στελεχώσουν τις υπηρεσίες, δεν είναι αρκετή μόνο η στελέχωση είτε σε επιστημονικό είτε σε άλλο προσωπικό, για να καλύψει τις παρούσες ανάγκες. Αν θέλουμε να συγχρονιστούμε με την Ευρώπη, πιστεύω ότι χρειάζεται να εναρμονιστούμε και όσον αφορά τους διοικητικούς μας μηχανισμούς, την τεχνική

υποδομή την οποία διαθέτουμε. Και εδώ ακριβώς είναι που πρέπει να γίνει μια τεράστια αλλαγή όσον αφορά τον ίδιο το δημόσιο τομέα, τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί, την αποτελεσματικότητά του.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι οπωσδήποτε ο εκσυγχρονισμός στις μεθόδους, στη μηχανογράφηση, στην τεχνική υποδομή, δεν είναι κατ' ανάγκη ο μόνος τρόπος υπάρχουν και πολλοί άλλοι. Ας επωφεληθούμε από τις εμπειρίες της Ευρώπης, ας αλλάξουμε επιτέλους τις νοοτροπίες μας, ας μην αξιολογούμε όλους τους δημόσιους υπάλληλους ως άριστους, διότι αυτό το συγκεκριμένο τμήμα, από την οκτάμηνη παρουσία μου στη Βουλή... έχω διαπιστώσει ότι κάθε φορά που συζητούμε για προβλήματα παθόντων, είτε είναι πολύτεκνοι είτε είναι ανάπηροι είτε είναι οποιαδήποτε άλλη κατηγορία, πάγιο αίτημα του τμήματος είναι η στελέχωση. Αν υπάρχει πολιτική βούληση για να καλυφθεί αυτό το συγκεκριμένο θέμα, θα έπρεπε το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών και το κράτος να καταθέσουν ακριβώς τη δική τους πρόταση κι εμείς να την ψηφίσουμε, να στελεχωθεί. Αλλά η στελέχωση μόνο δεν είναι αρκετή. Χρειάζεται πολλή άλλη διοικητική υποδομή και διαφορετικές προσεγγίσεις, για να εναρμονιστούμε. Η τάση στην Ευρώπη δεν είναι να αυξάνεται διαρκώς το προσωπικό. Είναι να μειώνεται και να αξιοποιείται καλύτερα, ούτως ώστε να είναι πιο αποτελεσματικές οι λειτουργίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έτυχε, χωρίς να είμαι εγώ ο ίδιος προσωπικά τρίτεκνος, να παρακολουθήσω από κοντά την προσπάθεια της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας να έρθει στη Βουλή και να περάσει σήμερα - πρώτα ο Θεός- αυτή η πολύ χρήσιμη νομοθεσία. Καταρχάς πρέπει να σημειώσω -και

απευθύνομαι προς όλους τους φίλους συνάδελφους, οι οποίοι έπλεξαν το εγκώμιο αυτής την κυβέρνησης και αναφέρθηκαν σε κράτος πρόνοιας-...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έδειξες ποδά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...ότι αυτή η εξέλιξη δεν αποτελεί επιλογή της κυβέρνησης. Η αρχική στάση της κυβέρνησης ήταν αρνητική, κάθετα αρνητική! Χρειάστηκαν αγώνες. Μπορεί αυτοί οι αγώνες να ήταν μικροί σε διάρκεια, χάρη στη δεκτικότητα των κομμάτων, -όλων των κομμάτων πρέπει να πω- αλλά χρειάστηκαν αγώνες και πίεση, για να δεχθούν την ιδέα της στήριξης της πενταμελούς οικογένειας οι κυβερνώντες της Κύπρου. Αυτή η κυβέρνηση, αγαπητοί συνάδελφοι... Πρέπει να θυμίσω ότι το πρώτο δείγμα από την πλευρά της κυβέρνησης ήταν η προσέγγιση που έλεγε ότι επιδοτούμε το τρίτο τέκνο μόνο. Το τρίτο, το οποίο άπαξ και έπαυσε να υπάρχει τρίτο... δηλαδή γινόταν η οικογένεια... Ναι, ακριβώς, άπαξ και έπαυσε να υπάρχει τρίτο και τα εξαρτώμενα ήταν δύο, τότε αμέσως εχάνετο αυτό το επίδομα. Αυτή η διατύπωση, αγαπητοί συνάδελφοι, υπήρξε και προέκυψε περίπου δεκατέσσερις μήνες πριν. Μας πήρε οκτώ μήνες περίπου, ώσπου να στέρξει αυτή η κυβέρνηση να δεχθεί τη φυσιολογική προσέγγιση την οποία βλέπουμε σήμερα σε αυτό το νομοσχέδιο. Και παρ' όλα αυτά, παρ' όλους τους αγώνες και παρ' όλη την ομόθυμη -πρέπει να πούμε- στάση των κομμάτων, -αντιπολίτευση και συμπολίτευση συμφωνούν, συμφωνούσαν στο να είναι για τα τρία τέκνα μέχρι την πλήρη απεξάρτηση και των τριών τέκνων από την οικογένεια- πήρε οκτώ μήνες να αλλάξει στάση η κυβέρνηση. Και σήμερα, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, για την αναδρομικότητα πάλι συμφωνούν όλα τα κόμματα, όλοι συμφωνούν. Και εντούτοις αυτή η κυβέρνηση πάλι δε στέργει να συμφωνήσει με το λαϊκό αίσθημα και με τα πολιτικά κόμματα και να δώσει αυτή

την ποθούμενη αναδρομικότητα. Δηλαδή για ποιο κράτος πρόνοιας μιλούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, και για ποια κυβερνητική πολιτική;

Και εγώ θα πάω παρακάτω. Αν νομίζουμε ότι με το να επιδοτούμε το τρίτο τέκνο κάμνουμε πολιτική στήριξης της οικογένειας, είμαστε πάρα πολλά γελασμένοι. Εκτός από τους τυχερούς που έχουν την ικανότητα λόγω γονιδίων ή άλλων μεθόδων να πετυχαίνουν με την πρώτη τρία παιδιά και να γίνονται αυτόματα πενταμελείς οικογένειες, οι κοινοί θνητοί και το συνηθισμένο είναι, μέχρι κάποια οικογένεια να αποκτήσει και τρίτο παιδί, να περάσει λογικά από το πρώτο, από το δεύτερο και μετά να φτάσει στο τρίτο. Σ' εκείνη την κρίσιμη φάση που μία οικογένεια αποφασίζει να αποκτήσει και να αναγιώσει παιδί δεν υπάρχει η παραμικρή στήριξη από την πολιτεία, ούτε στο πρώτο ούτε στο δεύτερο. Στατιστικώς αποδεικνύεται ότι τα νέα ζευγάρια που χρειάζονται και την περισσότερη στήριξη είναι ακριβώς αυτά τα ζευγάρια που έχουν ένα και δύο παιδιά. Το τρίτο παιδί έρχεται όταν -μπορεί να πει κανείς σε κάποιο βαθμό- υπάρχει και μια μεγαλύτερη δυνατότητα οικονομική στις περισσότερες των περιπτώσεων, όχι όλες. Αυτό που κυρίως απαιτείται είναι μια ολοκληρωμένη πολιτική στήριξης του θεσμού της οικογένειας που θα ξεκινά από το πρώτο παιδί και θα κλιμακώνεται παιδί με παιδί και ανάλογα και με τα δεδομένα της οικογένειας και να αποτελεί ένα στοιχείο μιας ευρύτερης πολιτικής. Αλλά πού το όραμα και πού η διάθεση για κράτος πρόνοιας, για να υπάρχει τέτοια προσέγγιση; Θα χρειαστούν και άλλοι αγώνες, για να είμαι και θετικός και φιλικός προς όλους, από όλα τα κόμματα ίσως, για να μπει αυτή η λογική και σ' αυτή την κυβέρνηση και σ' αυτό τον τόπο. Παρ' όλα αυτά πρέπει να πω ότι αυτό το μέτρο είναι θετικό.

Πρέπει να σας πω ότι με ενδιαφέρον διάβαζα στην "Ελευθεροτυπία" των Αθηνών μία είδηση τις προάλλες όπου αναφέρεται ότι υπήρξε μια σημαντική αύξηση στην τεκνοποίηση στη Θράκη όπου εφαρμόστηκε ένα πρόγραμμα από την Εκκλησία της Ελλάδας για στήριξη των οικογενειών με τρίτο παιδί. Τα τελευταία χρόνια φαίνεται ότι με

την εφαρμογή αυτού του προγράμματος υπήρξε μια αύξηση του πληθυσμού και των γεννήσεων της τάξης του 10% με 15%. Φυσικά θα πρέπει να πω και το νούμερο, ότι παρ' όλο που ο φορέας είναι ιδιωτικός -ας πούμε ιδιωτικός, η Εκκλησία- η τάξη του μεγέθους της επιδότησης είναι τετραπλάσια από την επιδότηση που εμείς σήμερα εγκρίνουμε. Είναι της τάξης των £100 και £120. Φανταστείτε λοιπόν, η Εκκλησία της Ελλάδας, με τα όποια οικονομικά -δεν τα ξέρω, ίσως να είναι και καλύτερα από τα της κυπριακής εκκλησίας, ίσως και χειρότερα, αλλά σίγουρα όχι το κράτος- επιδοτεί με ψηλότερο ποσό την τεκνοποίηση από μια χώρα όπως η Κύπρος όπου συντρέχουν οι ίδιοι λόγοι υποστήριξης της τεκνοποίησης.

Πιστεύω λοιπόν ότι σήμερα κάνουμε ένα μικρό βήμα για το οποίο δεν πρέπει να είμαστε περήφανοι. Κάνουμε ένα μικρό βήμα στην πορεία πολλών χιλιομέτρων για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα στήριξης της οικογένειας στο οποίο θα πρέπει και ως κόμματα και φορείς της πολιτείας, αλλά και ως συνολική πολιτεία να φανούμε γενναιόδωροι. Και προς Θεού! Να μην αντιγράψουμε τις συμπεριφορές αυτής της κυβέρνησης που τα μετράει αυτά τα θέματα μόνο οικονομικά. Η στήριξη της οικογένειας δεν είναι ζήτημα που μετριέται μονάχα με οικονομική μεζούρα. Είναι ένα σοβαρό κοινωνικό και πολιτικό ζήτημα. Και αφού δεν το καταλαβαίνουν οι τεχνοκράτες και οι υπουργοί αυτής της κυβέρνησης, οφείλουμε εμείς, πολιτικοί της συμπολίτευσης και της αντιπολίτευσης, να της το υποδείξουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Χαραλάμπους.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω καλυφθεί σε κάποια σημεία από τον κ. Περδίκη και νομίζω ότι πρέπει να αποδώσουμε τα εύσημα στην οργάνωση της πενταμελούς οικογένειας που πολύ σταθερά και στοχοπροσηλωμένα διεκδίκησε αυτό το αίτημα. Ένα αίτημα το οποίο και οι ίδιοι θεωρούν ως ενδιάμεση συμφωνία, μέχρι να αναγνωριστεί η πενταμελής οικογένεια, η οικογένεια με τρία παιδιά, ως πολύτεκνη οικογένεια. Και πρέπει να πούμε ότι είναι ένα αίτημα το οποίο έχει πολλή βάση με βάση τα δημογραφικά δεδομένα της Κύπρου.

Πήρα το λόγο, διότι νομίζω ότι πρέπει να απαντηθούν κάποια ζητήματα. Κανένας δεν έχει πει ότι αυτό που γίνεται σήμερα δεν είναι ένα θετικό βήμα, αλλά, από την άλλη, και κανένας δεν έχει το δικαίωμα μέσα από δηλώσεις και παρεμβάσεις να δίνει διαφορετικές εντυπώσεις από αυτό που είναι στην πραγματικότητα. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, να έρχεται ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του για τους προϋπολογισμούς και να λέει ότι το 2001 εφαρμόστηκε αυτό το επίδομα με αυτό το κόστος και, όταν τίθεται θέμα αναδρομικότητας, να αρνείται η κυβέρνηση την αναδρομικότητα. Δεν μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε δημοσιογραφική διάσκεψη, μια βδομάδα πριν από τις βουλευτικές εκλογές, πριν καν ληφθεί η πολιτική απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο και δημοσιευθεί, να λέει ότι εφαρμόσαμε με αυτό το κόστος - αυτό λέει η δήλωση του Προέδρου σε απάντηση- αυτό το ωφέλημα και να αρνούμαστε σήμερα την αναδρομικότητα!

Θα ήθελα να πω και κάτι που έχει σχέση με την επισήμανση για το επίδομα μάνας. Πέρα από το διαδικαστικό, δηλαδή αν ψηφίστηκε το 2000, η ουσία είναι μία. Ο νόμος προνοούσε γι' αυτό το επίδομα αναδρομικότητα από τον Οκτώβρη του 1999. Και δεν ξέρω γιατί χρειάστηκε πάνω από ένας χρόνος να λύσουμε τα οποιαδήποτε συνδικαλιστικά και μηχανογραφικά προβλήματα, τα οποία όμως αιφνιδίως λύθηκαν και δύο βδομάδες πριν από τις βουλευτικές εκλογές του Μαΐου μπορέσαμε να βάλουμε σε εφαρμογή το μηχανογραφικό πρόγραμμα και να στείλουμε σε όλες τις δικαιούχες τα ωφελήματά τους.

Γιατί δεν μπορούμε σήμερα με τον ίδιο τρόπο να λύσουμε τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη μηχανογράφηση του Τμήματος Ευημερίας ή να αφήσουμε κατά μέρος τη μηχανογράφηση και να στείλουμε επιτέλους στους δικαιούχους, επειδή έχουν αυξηθεί τα επιδόματα του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας, αυτό που δικαιούνται και να μην τους απαντούμε με έναν, αν θέλετε, απρόσωπο και άκαρδο τρόπο: «Ξέρετε, είναι η μηχανογράφηση και τώρα δουλεύουμε πάνω στη μηχανογράφηση και δεν μπορούμε να σας στείλουμε τα επιδόματά σας». Αυτό ούτε κοινωνική πρόνοια λέγεται ούτε κοινωνική ευαισθησία!

Και θα ήθελα, για να είμαι σύντομη και να κλείσω, να πω ότι για μας αυτό το οποίο γίνεται είναι ένα πρώτο βήμα. Η δική μας θέση, την οποία έχουμε καταθέσει και στηρίζεται και σε αυτό που λέγεται ευρωπαϊκά δεδομένα στον τομέα στήριξης της οικογένειας, είναι ότι επίδομα τέκνου πρέπει να δικαιούνται οι οικογένειες από το πρώτο παιδί, μέσα σ' ένα πλέγμα σύγχρονης οικογενειακής πολιτικής. Και να πούμε ότι μόλις σήμερα, στην ενημέρωση που είχαμε από Γερμανούς συνάδελφους στην επιτροπή Οικονομικών, μας έχουν πει ότι στη Γερμανία το επίδομα είναι 150 ευρώ από το πρώτο παιδί. Αυτό λέγεται πολιτική στήριξης της οικογένειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Από εδώ γίνεται, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είσαι σύντομος, ναι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω ότι σε οποιοδήποτε θέμα έχουμε να συζητήσουμε που αφορά παροχές μπορεί η κριτική να είναι γιατί δε δόθηκαν νωρίτερα και γιατί δε δόθηκαν περισσότερα.

Φυσικά όλοι πρέπει να έχουμε κατά νουν ότι αυτά τα οποία έχουμε διαθέσιμα δεν πολλαπλασιάζουν με το να τα δίδουμε, αλλά με το να τα απομυζούμε από τους φορολογούμενους.

Έχω παρατηρήσει ότι οι περισσότεροι έχουν προσεγγίσει το θέμα περισσότερο σαν κοινωνικό παρά σαν δημογραφικό. Και η δική μας προσέγγιση είναι περισσότερο δημογραφική, δεδομένων και των προβλημάτων που έχουμε στην Κύπρο, εθνικό και άλλα. Ούτε και είναι και ζητιανιά που κάνουν οι πολύτεκνοι και οι πενταμελείς οικογένειες. Τυγχάνει να είμαι και πολύτεκνος και δεδομένου ότι είμαι βουλευτής και οι βουλευτές, όπως ξέρετε, δίνουν την εικόνα ότι οικονομικά δεν έχουν κανένα πρόβλημα, μπορεί να είμαι εξ εκείνων που δεν έπρεπε να δικαιούμαι. Όμως, αν προσεγγίσουμε το όλο θέμα για την επίλυση του δημογραφικού μας προβλήματος, σας λέω ότι υπάρχουν πάρα πολλές προσεγγίσεις που δεν αφορούν την κυβέρνηση και αφορούν τη Βουλή και εκεί έχουμε υστερήσει πάρα πολύ. Όσον αφορά τον τρόπο της κοινωνικής ζωής των νέων, αναφέρομαι σε δυσκολίες, παραδείγματος χάριν, ωράρια δυσκολιών κ.λπ., που είναι από το χέρι μας, διότι δεν υπάρχουν εκεί θέματα προϋπολογισμών και αντισυνταγματικά και άλλα, καθώς και πολλά άλλα.

Αν μιλούμε για ολοκληρωμένη άρα στήριξη της πολύτεκνης ή της πενταμελούς οικογένειας, για να γίνει και πολύτεκνη, τότε οι δικές μας ευθύνες δεν είναι λιγότερες από αυτές της κυβέρνησης. Υπήρχε κυβερνητική πρόθεση, ναι μεν υπήρχε πίεση, αλλά αυτό που έχει σημασία είναι ένα, όσον αφορά το συγκεκριμένο το ζητούμενο, ότι για πρώτη φορά, έστω κι αν ήταν μόνο με μία λίρα, υιοθετείται ο θεσμός της πενταμελούς οικογένειας. Και αυτό νομίζω ότι πρέπει να το πιστώσουμε στην κυβέρνηση. Οι διαφορές, αν έπρεπε να δοθεί στο πρώτο ή στο τρίτο παιδί -κι εμείς κάναμε τις ενέργειές μας και, όπως φαντάζομαι, το γνωρίζετε- ή αν έπρεπε να δοθούν μόνο £30, £31 ή £60 ή

£100, νομίζω είναι δευτερευούσης σημασίας. Το μείζον είναι ότι για πρώτη φορά υπάρχει ο θεσμός της στήριξης της πενταμελούς οικογένειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα σκοπό να επανέλθω. Με την πρωτολογία μου απλώς ήθελα να τονίσω ότι εκ παραδρομής η δική μας η άποψη δε συμπεριλήφθηκε στην έκθεση αυτή. Όμως, παρ' όλον ότι αρκετοί συνάδελφοι που έχουν μιλήσει ήδη με έχουν καλύψει, θα ήθελα να τονίσω το εξής: Πολύ σωστά ο συνάδελφος ο κ. Συλλούρης έχει πει προηγουμένως ότι από πλευράς της κυβέρνησης το θέμα αυτό δεν τέθηκε από οικονομικής άποψης, αλλά από δημογραφικής άποψης. Κι εγώ θα έλεγα ότι δε νομίζω αυτό το επίδομα, το οποίο πολύ σωστά δόθηκε και δεν πιστεύω ότι υπάρχει συνάδελφος που να μη λέει ότι ορθά η κυβέρνηση έχει αποδεχθεί, μετά από μεγάλους αγώνες, αυτή την πρόταση, ούτως ώστε οι πενταμελείς οικογένειες να παίρνουν αυτό το μικρό επίδομα των £30 μηνιαίως ή και £60 χρονιαίως σαν χορηγία, όμως δεν πιστεύω ότι είναι ένας παράγοντας ώθησης, ούτως ώστε να επιλύσουμε το δημογραφικό πρόβλημα το οποίο υπάρχει στην Κύπρο.

Γι' αυτό θα συμφωνούσα πληρέστατα με το συνάδελφο το Γιώργο τον Περδίκη, παρ' όλον ότι υπήρξαν και κάποια σχόλια, όταν αναφέρθηκε στο θέμα των οικογενειών με ένα παιδί, με δύο παιδιά, φτάνοντας στις οικογένειες με τρία παιδιά. Πραγματικά είναι αυτές οι οικογένειες με ένα και με δύο παιδιά που αντιμετωπίζουν τα οικονομικά προβλήματα και ανασταλτικός τους παράγοντας είναι τα οικονομικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν στο να έρθει το τρίτο το παιδί.

Εμείς ως Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, όσον αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση η οποία συζητείται, έχουμε υποβάλει τις δικές μας απόψεις και έχουμε υποστηρίξει τη θέση ότι πρέπει το επίδομα αυτό να αρχίζει από την απόκτηση μάλιστα του πρώτου παιδιού και κλιμακωτά να πηγαίνει στο δεύτερο. Και μάλιστα έχουμε επισημάνει εμείς ότι ο βασικός άξονας, εκεί που βρίσκεται το κέντρο του σημείου, ούτως ώστε ο αριθμός των πολύτεκνων οικογενειών να αυξάνεται, είναι το τρίτο παιδί και εκεί μάλιστα η επιχορήγηση για το τρίτο παιδί πρέπει να είναι τέτοια, πρέπει να είναι ελκυστική, ούτως ώστε να υπάρχει κίνητρο να γίνεται το τρίτο παιδί.

Έχουμε φυσιολογικά προσκρούσει πάνω στο θέμα το οποίο πάντοτε συναντούμε σε οποιοσδήποτε χορηγίες ή οποιαδήποτε επιδόματα εγκρίνονται, και είναι το θέμα του προσωπικού, το οποίο πάντοτε οι εκάστοτε αρμόδιοι, οι οποίοι παρευρίσκονται στις επιτροπές, βρίσκουν σαν δικαιολογία, ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα στο τμήμα τους το προσωπικό να φέρει εις πέρας αυτό το έργο. Αυτό το ακούμε πάντοτε. Και θα σημειώσουμε, έχει ήδη ειπωθεί, μάλιστα ότι το επίδομα μάνας είχε εγκριθεί από τον Οκτώβριο του 1999 και άρχισε να καταβάλλεται το Μάιο του 2001. Αυτό πιστεύω, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ένα πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε πάντοτε στις επιτροπές. Όμως δε σημαίνει ότι αυτό το πρόβλημα δεν πρέπει να επιλυθεί. Υπάρχει κανένας συνάδελφος ο οποίος είναι σίγουρος ότι αυτά τα οποία εγκρίνουμε σήμερα, το επίδομα στις πενταμελείς οικογένειες ή το επίδομα μάνας, θα καταβληθούν άμεσα στο εγγύς μέλλον; Εγώ σας λέω ότι δε θα επιτευχθεί αυτό το πράγμα. Υπάρχουν τρόποι με τους οποίους μπορεί να επιλυθεί. Εμείς έχουμε μάλιστα εκφράσει και την άποψη, όσον αφορά την αύξηση της παραγωγικότητας των δημόσιων λειτουργιών, να γίνει μια αξιολόγηση, να δούμε κατά πόσο οι λειτουργοί των τμημάτων μπορούν να φέρουν εις πέρας το έργο τους και εκεί όπου υπάρχει πλεόνασμα υπαλλήλων να ενισχύσουν κάποιες υπηρεσίες οι οποίες μειονεκτούν.

Τελειώνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι ευχής έργο είναι στο τέλος της ημέρας αυτά τα επιδόματα πραγματικά να γίνουν επιδόματα, ούτως ώστε να μην είναι ανασταλτικός παράγοντας για κάποιον, αλλά να είναι παράγοντας θετικός, ούτως ώστε το δημογραφικό πρόβλημα, το οποίο έχει περιγράψει προηγουμένως ο συνάδελφος ο κ. Συλλούρης, να εκλείψει. Όμως βλέπω αυτό το πράγμα να διαιωνίζεται. Είμαι νέος βουλευτής, έχω εννιά μήνες στο σώμα, φαντάζομαι οι πιο παλιοί από μένα να έχουν περισσότερες εμπειρίες και να έχουν προσκρούσει σ' αυτά τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζονται πάμπολλες φορές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αποφύγω να τοποθετηθώ πάνω σε ζητήματα τα οποία έχουν ήδη λεχθεί και θα ήταν λάθος από την αρχή, αν δεν αναγνωρίζαμε ότι η παροχή επιδόματος στις πενταμελείς οικογένειες είναι ένα θετικό βήμα προς τα εμπρός. Όμως, εγώ θέλω να ρωτήσω: Είναι φιλευσπλαχνία της κυβέρνησης η παραχώρηση του επιδόματος ή μήπως είναι υλοποίηση κυβερνητικής πολιτικής; Ούτε το ένα είναι ούτε το άλλο. Είναι το αποτέλεσμα των αγώνων της Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας, η οποία, αν δεν ιδρύετο, εγώ αμφιβάλλω πολύ αν σήμερα θα ήμασταν εδώ και θα χαιρετίζαμε την κατάθεση του νομοσχεδίου και την ψήφισή του. Επίσης, θα πρέπει να πούμε ότι καθοριστικό ρόλο έπαιξε η ομόφωνη θέση όλων των πολιτικών κομμάτων, τα οποία ουσιαστικά πίεσαν την κυβέρνηση να φέρει το νομοσχέδιο, ώστε σήμερα να είμαστε σε θέση να το ψηφίσουμε. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, χάριν της ιστορίας θα πρέπει να πούμε το εξής: Η ικανοποίηση αυτού του αιτήματος της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας δεν εξαντλεί τα αιτήματα αυτής της οργάνωσης και των οικογενειών που έχουν τρία παιδιά. Πρέπει να πούμε ότι το κύριο αίτημα των οικογενειών με τρία παιδιά είναι να τους αναγνωριστεί η ιδιότητα της πολύτεκνης οικογένειας και να πάρουν κατ' αναλογία όλα όσα απολαμβάνουν οι πολύτεκνες κυπριακές οικογένειες, κάτι το οποίο θα επανέλθει και το οποίο θα πρέπει να προωθήσουμε σύντομα.

Πρέπει να πούμε ότι σε πλείστες επισκέψεις είτε του ίδιου του Υπουργού Εργασίας είτε ανωτάτου λειτουργού του Υπουργείου Εργασίας, στις παρατηρήσεις των βουλευτών της επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων γιατί δεν εφαρμόζεται η μια ή η άλλη νομοθεσία, υπάρχει η μόνιμη επωδός: «Δεν υπάρχει προσωπικό, δεν υπάρχει το αναγκαίο προσωπικό, το υπουργείο υπολειτουργεί». Πρέπει να πούμε ότι τα τελευταία εννιά χρόνια ο αριθμός των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα από τριάντα δύο χιλιάδες πεντακόσιους έχει ανέλθει στις σαράντα τέσσερις χιλιάδες -δώδεκα χιλιάδες αύξηση. Μάλιστα, αυτή η αύξηση έχει σημειωθεί σε μια περίοδο κατά τα περισσότερα χρόνια της οποίας η κυβέρνηση έλεγε ότι θα έχουμε μορατόριουμ στις προσλήψεις. Με αυτές τις δώδεκα χιλιάδες επιπλέον υπαλλήλους, γιατί δεν έχουν λυθεί τα προβλήματα της πρόνοιας και τα προβλήματα της σωστής στελέχωσης του Υπουργείου Εργασίας;

Η μη σωστή στελέχωση του Υπουργείου Εργασίας σημαίνει χειρότερη, χαλαρότερη εφαρμογή ή καθόλου έλεγχο στην εφαρμογή βασικών νομοθεσιών και η μη εφαρμογή αυτών των νομοθεσιών σημαίνει θυματοποίηση των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Δεν υπάρχει άλλος λόγος γι' αυτό από το γεγονός ότι παρά το ότι έχουμε ψηφίσει την αναγκαστική ασφάλιση των εργοδοτών σήμερα, ενώ γίνονται εργατικά ατυχήματα και άνθρωποι μένουν παράλυτοι, οι εργοδότες δεν έχουν ασφάλειες. Ποιος τους ελέγχει; Κανένας δεν τους ελέγχει. Όταν κάποιος μείνει ανάπηρος, τι κάνουν οι εργοδότες;

Αλλάζουν εταιρεία: Αφήνουν την εταιρεία στην οποία ήταν εργοδοτούμενος ο υπάλληλος να χρεοκοπήσει, κάνουν άλλη εταιρεία, εργάζονται και τα θύματα μένουν στο περιθώριο της κοινωνίας. Με τον ίδιο τρόπο δεν ελέγχονται για το πόσα εισφέρουν για τους εργοδοτούμενους τους οι εργοδότες, αν οι εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι πράγματι ανάλογες αυτών που παίρνουν οι εργαζόμενοι, γιατί δεν υπάρχουν υπάλληλοι. Πολλές φορές που είχαν έρθει καταγγελίες στα χέρια μας απλώς η απάντηση του υπουργείου ήταν: «Δεν έχουμε το προσωπικό, να ελέγξουμε αυτά τα πράγματα».

Πρέπει να πούμε ότι η Υπηρεσία Επιθεωρητών Εργοστασίων, μία καθ' όλα αναγκαία και χρήσιμη υπηρεσία, υπολειτουργεί, δεν προκάμνει τον όγκο της δουλειάς, τα θανατηφόρα και άλλα ατυχήματα στους χώρους εργασίας συνεχώς αυξάνονται, άνθρωποι μένουν ανάπηροι και το υπουργείο αδυνατεί να στελεχώσει σωστά αυτή την υπηρεσία, για να κάνει σωστά τη δουλειά της. Θα μπορούσα να αναφέρω πολλές άλλες νομοθεσίες οι οποίες δεν εφαρμόζονται ή η εφαρμογή των οποίων δεν ελέγχεται, γιατί το υπουργείο στερείται του αναγκαίου προσωπικού. Αυτό είναι κάτι που πρέπει και να μας προβληματίσει, αλλά και να προχωρήσουμε με συγκεκριμένο τρόπο στην επίλυση αυτού του ζητήματος.

Ένα τελευταίο σημείο μόνο: Επειδή από διάφορους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει ακουστεί εδώ ότι άρχισε να υλοποιείται το κράτος κοινωνικής πρόνοιας, αυτά που είπα δείχνουν ξεκάθαρα ότι δεν υπάρχει αυτή η κοινωνική πρόνοια σαν σκόπιμη κυβερνητική πολιτική, αλλά είναι κάτω από το βάρος των πιέσεων που κάποια κοινωνικά μέτρα εφαρμόζονται και προωθούνται. Όμως, ο κατεξοχήν τομέας στον οποίο φαίνεται η κοινωνική “ευαισθησία” του κράτους είναι οι υπηρεσίες του Γραφείου Κοινωνικής Ευημερίας, όπου άνθρωποι περιμένουν έξι και οκτώ μήνες για να πάρουν επίδομα, όταν τα παιδιά τους πεινούν, όταν δεν έχουν να ντυθούν. Γιατί; Γιατί δεν υπάρχουν λειτουργοί να εξετάσουν τις αιτήσεις τους σε συντομότερο χρόνο. Και όταν

το Υπουργείο Εργασίας και οι αρμόδιες υπηρεσίες αποτείνονται στην επίσημη κυβέρνηση και της λένε «θέλουμε εκατόν είκοσι πέντε θέσεις, για να καλύψουμε τις επείγουσες, τις πιεστικές ανάγκες», η κυβέρνηση, αντί να δώσει εκατόν είκοσι πέντε θέσεις, δίνει τριάντα πέντε, όπως έγινε τελευταία, τριάντα έξι θέσεις και μάλιστα όχι μόνιμες αλλά έκτακτες, επί δεκαπενθήμερης βάσης, που οι άνθρωποι με τις συνθήκες εργασίας, με το φόρτο και την αβεβαιότητα του μέλλοντος τις εγκαταλείπουν, με αποτέλεσμα από τους τριάντα έξι ήδη μερικοί να έχουν φύγει. Αυτή είναι η κοινωνική ευαισθησία; Αυτό είναι κράτος πρόνοιας; Έτσι είναι το κράτος πρόνοιας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Ματσάκης, ο κ. Ζαχαρίου, ο κ. Τορναρίτης, ο κ. Προδρόμου και ο κ. Περδίκης για να δευτερολογήσει. Έχω την άποψη ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα. Να το θέσετε σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, είμαι ο πρόεδρος της επιτροπής, έχω παρακολουθήσει τη συζήτηση και η άποψή μου είναι ότι δικαιούμαι να δευτερολογήσω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να κλείσει ο κ. Κυπριανού.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν μπορεί να δευτερολογήσει, αν... Αν ετέλειωσε, ετέλειωσε.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Αν ετέλειωσε, ετέλειωσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνο το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εν το εκατάλαβες, Τάσσο; Αφού έσει ομιλίες!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ετέλειωσε, ετέλειωσε. Αν δεν ετέλειωσε, είναι ανοικτό για όλους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Ο πρόεδρος της επιτροπής δικαιούται να κλείσει το θέμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, άμα τελειώσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Άμα τελειώσει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η απόφαση είναι δική σας. Παρακαλώ! Παρακαλώ! Ποιοι... Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα διαδικασίας που τίθεται είναι κατά πόσο... Αν θα αποφασίσουμε να κλείσει η συζήτηση εδώ με την πρότασή σας, κλείνει η συζήτηση. Δεν μπορεί να κλείσει, μετά που θα το αποφασίσουμε να μιλήσει ο πρόεδρος. Αν θα δώσουμε το λόγο να συνεχίσουν, νομίζω να τον δώσουμε σε όλους και να παρακαλέσουμε να είναι σύντομοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η απόφαση είναι δική σας. Θέτω το θέμα ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Πόσοι υποστηρίζουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι διαφωνούν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα έκλεισε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει και αποχές σε έτσι θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση, κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 18 στην ημερήσια διάταξη ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 19 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έννοια οικογένειας. Άρθρο 3.

Δικαίωμα σε επίδομα. Άρθρο 4.

Ύψος επιδόματος. Άρθρο 5.

Έναρξη και τερματισμός πληρωμής. Άρθρο 6.

Αιτήσεις και προθεσμία υποβολής τους. Άρθρο 7.

Τρόπος και χρόνος πληρωμής. Άρθρο 8.

Εξέταση αιτήσεων και επίλυση ζητημάτων. Άρθρο 9.

Υποχρεώσεις δικαιούχων επιδόματος. Άρθρο 10.

Επιστροφή επιδόματος που λήφθηκε παράνομα. Άρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 12.

Οικονομικά ζητήματα. Άρθρο 13.

Αφορολόγητο επιδόματος. Άρθρο 14.

Αμοιβαίες συμφωνίες. Άρθρο 15.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 16.

Ποινική δίωξη. Άρθρο 17.

Διεκδίκηση με πολιτική αγωγή. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 20 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση της επιτροπής διαβάστηκε σε προηγούμενη συνεδρία και τα κόμματα έχουν αποφασίσει να τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το νομοσχέδιο συζητήθηκε εκτενώς -είναι γεγονός- τουλάχιστον στην επιτροπή Νομικών και έχουν υπάρξει -και πάλι είναι γεγονός- αρκετές βελτιώσεις σε σύγκριση με το νομοσχέδιο όπως είχε κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Το νομοσχέδιο αυτό αποσκοπεί στο να καταστήσει εγκληματική την οποιαδήποτε συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως ερμηνεύεται και καθορίζεται στο νομοσχέδιο, και επιπρόσθετα την οποιαδήποτε συμμετοχή σε ενέργειες και πράξεις της εγκληματικής αυτής οργάνωσης, έστω και αν η οργάνωση αυτή λειτουργεί ή συστάθηκε στο εξωτερικό. Η εισήγηση είναι ότι θα πρέπει να υιοθετήσουμε μέρος της κοινής δράσης της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θεσπίστηκε με απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 21ης Δεκεμβρίου του 1998.

Ζήτησα και είχα την ευκαιρία να μελετήσω τη συγκεκριμένη αυτή κοινή δράση και απόφαση, η οποία συνίσταται από οκτώ άρθρα. Το πιο κρίσιμο άρθρο είναι το άρθρο 2 της απόφασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται έγκλημα η οποιαδήποτε συμμετοχή στις πράξεις της εγκληματικής οργάνωσης ή διαζευκτικά -και το τονίζω αυτό- η οποιαδήποτε συνωμοσία δύο ή περισσότερων προσώπων.

Η υποχρέωση που έχει η Κύπρος, εφόσον είπαμε ότι θα θεσπίσουμε εθνική νομοθεσία, είναι να επιλέξει μεταξύ των δύο αυτών εναλλακτικών προτάσεων, δηλαδή μεταξύ της συμμετοχής στις παράνομες δραστηριότητες της εγκληματικής οργάνωσης με τον άλφα ή βήτα τρόπο -δεν έχει σημασία- και διαζευκτικά της συμπεριφοράς, όπως λέει το άρθρο 2(1)(β) της κοινής δράσης, η οποία συνίσταται στη συμφωνία μεταξύ ενός ή περισσότερων προσώπων σε δραστηριότητα η οποία είναι παράνομη και επισύρει ποινή φυλάκισης πέραν των τεσσάρων ετών. Με την πρόταση αυτή, με το νομοσχέδιο αυτό, η κυπριακή κυβέρνηση επέλεξε την πρώτη εναλλακτική εισήγηση, δηλαδή τη συμμετοχή στις παράνομες δραστηριότητες εγκληματικής οργάνωσης, ενώ είχε το δικαίωμα να επιλέξει μόνο, με βάση το άρθρο 2(1)(β), όπως είπα, συμπεριφορά η οποία συνίσταται ουσιαστικά σε συνωμοσία και η συνωμοσία, πιστεύω, με το υφιστάμενο ποινικό δίκαιό μας καλύπτεται.

Κατά συνέπεια, έχω την άποψη ότι δε χρειάζεται αυτή η νομοθεσία με τον τρόπο με τον οποίο έγινε και ότι καλύπτεται η υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της συνωμοσίας, όπως εξάλλου καθορίζεται και από το άρθρο 2(1)(β) της κοινής δράσης. Ζήτησα, να σημειώσω τελειώνοντας, διευκρινίσεις από την εκπρόσωπο της Γενικής Εισαγγελίας, όταν εσυζητείτο αυτό το θέμα, κατά πόσο υπάρχει η

δυνατότητα να κάνουμε επιλογή της συνωμοσίας και δεν πήρα, για να είμαι ειλικρινής, ξεκάθαρη απάντηση επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι ήθελε να επαναλάβω τα επιχειρήματα που έχουν ακουστεί εκτεταμένα κατά τη συζήτηση του θέματος στην προηγούμενη συνεδρία ή στην πιο προηγούμενη συνεδρία.

Εδώ η επιτροπή Νομικών, η οποία ξαναμελέτησε το νομοσχέδιο, έχει επιφέρει κάποιες αλλαγές, οι οποίες ομοφώνως από τα μέλη της επιτροπής έγιναν δεκτές. Τη σκοπιμότητα για την οποία πρέπει να το ψηφίσουμε την έχουμε τονίσει, στέκει το επιχείρημα ότι όπως είναι ο ποινικός μας κώδικας σήμερα μπορεί να μη χρειάζεται να περιλάβει επιπρόσθετη πρόνοια για την κοινή δράση, διότι μέσα από τις πρόνοιες του υφισταμένου νόμου υπάρχει το περιθώριο για τέτοια κίνητρα. Όμως νομίζω ότι εδώ που φτάσαμε και μετά από τις μελέτες που έχουμε κάνει κακό δεν κάμνει κανένα αυτή η νομοθεσία, αντίθετα κάμνει το καλό του ότι εμείς δείχνουμε και με αυτή την επιπρόσθετη ενέργεια ότι συμπράττουμε μαζί με όλες τις ευρωπαϊκές χώρες για πάταξη των εγκληματικών ενεργειών.

Γι' αυτό, εισηγούμαι να σταματήσουμε την περαιτέρω συζήτηση, αφού καταλήξαμε ως επιτροπή Νομικών να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, για να τελειώνει επιτέλους τούτο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας η κοινοβουλευτική ομάδα είχε εκφράσει διάφορες επιφυλάξεις κατά την προηγούμενη συνεδρία. Πιστεύω ότι το σχέδιο το οποίο έρχεται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας είναι πιο βελτιωμένο απ' ό,τι ήταν την προηγούμενη φορά. Και εκείνο της προηγούμενης φοράς ήταν πιο βελτιωμένο απ' εκείνο το οποίο είχε καταθέσει η εκτελεστική εξουσία προς τη Βουλή. Τα θέματα της κριτικής για τη δέσμευσή μας σε κάτι το οποίο δεν ήταν υποχρεωτικό παραμένουν στο τραπέζι, αλλά και τα θέματα της συμμετοχής επειδή μπαίνουν σ' αυτή τη νομοθεσία και επειδή έχουμε ακόμα τις έγνοιες σε ό,τι αφορά την αρμοδιότητα και τη δραστηριοποίηση αυτών των εγκληματικών οργανώσεων, παρά το ότι η θέση μας σαφώς είναι υπέρ της πάταξης του οργανωμένου εγκλήματος, εντούτοις, χωρίς να θέλουμε περαιτέρω συζήτηση, θα τηρήσουμε στάση ανοχής και αποχής κατά την ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι πολύ σύντομος.

Έτυχε να παρακολουθήσω ως φιλοξενούμενος τις τελευταίες δύο συνεδρίες της επιτροπής Νομικών, οι οποίες εξέτασαν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Οφείλω να πω ότι πράγματι οι βελτιώσεις είναι σημαντικές. Σε ένα μεγάλο βαθμό αυτά τα οποία αποτελούσαν τα στοιχεία της δικής μου της ένστασης στην προηγούμενη συνεδρίαση της ολομέλειας που αφορούσε το σχετικό νομοσχέδιο έχουν ξεπεραστεί. Παρ' όλ' αυτά νομίζω ότι υπάρχουν ακόμα στοιχεία τα οποία δεν έχουν διευκρινιστεί και έχει προσθέσει ακόμα ένα ο κ. Κληρίδης και στη συνεδρίαση σήμερα. Επειδή μου δίδεται έτσι έντονη η εντύπωση ότι εναρμονιζόμαστε όχι με αυτό που πράττουν ουσιαστικά ή διακηρύττουν οι ευρωπαϊκές χώρες ή οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά με την αντίληψη που έχουμε εμείς για το τι κάνουν -οι προσωπικές μου πληροφορίες λένε ότι δεν έχουν

εναρμονιστεί με αυτή τη δήλωση όλες οι ευρωπαϊκές χώρες- θα τηρήσω και εγώ στάση αποχής, σε ένδειξη ακριβώς επιφυλακτικότητας απέναντι σ' αυτή τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να επαναλάβουμε, με αφορμή το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε σήμερα, το μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία και τους εκπροσώπους μας στις Βρυξέλλες, οι οποίοι έχουν αναλάβει όλη την ευθύνη και όλο το βάρος για την εναρμόνιση, ότι ελπίζουμε να είναι η τελευταία φορά σήμερα που αυτή η χώρα και αυτό το κοινοβούλιο υποχρεώνονται να προχωρήσουν στη συζήτηση και στην ψήφιση ενός νομοσχεδίου, το οποίο δεν αποτελούσε ίσως υποχρέωση να βρίσκεται ενώπιόν μας. Θα πρέπει ίσως να αναμένουμε, ώστε να βλέπουμε και τη στάση των δεκαπέντε χωρών μελών της Ενωμένης Ευρώπης για ορισμένα νομοσχέδια, τα οποία εμείς βιαζόμαστε να ψηφίσουμε.

Για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας ακόμη δεν έχουμε πάρει απάντηση για το πόσες χώρες από τις δεκαπέντε υφιστάμενες το έχουν υιοθετήσει. Και το ότι και οι ίδιες οι ευρωπαϊκές χώρες αυτό το νομοσχέδιο δεν το έκριναν πολύ σοβαρό, για να το ψηφίσουν, φαίνεται και από το γεγονός ότι δεν έκριναν ότι ήταν δεσμευτικό, για να το εντάξουν στα πλαίσια των δεσμευτικών κανονισμών. Γι' αυτό, το μήνυμα αυτό πρέπει να πάει. Απομένουν τετρακόσια περίπου νομοσχέδια, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να έρθουν ενώπιον του κυπριακού κοινοβουλίου. Ελπίζω η κυπριακή Βουλή να μη βρεθεί ξανά σε τέτοιους είδους διλήμματα ενώπιον της Ευρώπης για τις δεσμεύσεις που παίρνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ταραμουντάς.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ απλά να επαναλάβω ότι οι υφιστάμενες πρόνοιες του ποινικού κώδικα εισάγουν πολύ μεγαλύτερες ποινές από τις ποινές τις οποίες εισάγει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Υπάρχει η πρόνοια του άρθρου 20 περί συνέργειας, η οποία ούτως ή άλλως καλύπτει ήδη όλες τις υφιστάμενες συμμετοχές σε έγκλημα και τα λοιπά. Ο συμμετέχων βάσει του δικού μας δικαίου, του άρθρου 20, θεωρείται πλέον ως αυτουργός. Άρα δεν προσθέτει οτιδήποτε επιβαρυντικό η διάταξη περί συμμετοχής. Επειδή ο ποινικός κώδικας έχει εισαχθεί επί αγγλοκρατίας, υπάρχουν βαρύτερες πρόνοιες όσον αφορά τη συμμετοχή σε παράνομο σύνδεσμο λόγω των επικρατουσών καταστάσεων το 1955. Άρα ούτε η συμμετοχή σήμερα τιμωρείται με βαρύτερη ποινή απ' ό,τι προβλέπει η υφιστάμενη πρόνοια στο νόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 63 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δεκατέσσερις αποχές τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δεκαέξι αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα δεν είναι έτοιμο. Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 23 μέχρι 28 έχουν κοινή έκθεση.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα υπ' αριθμόν 23, 24, 25, 26 και 27, επειδή είναι θέματα που αφορούν τον τομέα της δημόσιας υγείας και επειδή έχουν περάσει από την επιτροπή Νομικών μόνο, η οποία τα έκρινε από αυτή την άποψη, και επειδή στην επιτροπή Υγείας μετέχουν διακεκριμένοι επιστήμονες γιατροί, εισηγούμαι όπως αυτά τα θέματα παραπεμφθούν στην επιτροπή Υγείας για εξέταση και από την επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι ο κ. Καράς θέλει να αλλάξει μία διαδικασία, η οποία υπήρχε μέχρι τώρα. Αυτά τα πράγματα, τα σχέδια, έρχονται στην επιτροπή Νομικών. Η επιτροπή Νομικών κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και όλοι ήταν σύμφωνοι, και επηρεαζόμενοι και μη επηρεαζόμενοι, και διερωτώμαι τι είναι αυτό που θα συζητήσει η επιτροπή Υγείας. Να δημιουργήσει εκ του μη όντος πρόβλημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η δική μου η άποψη είναι ότι το ζήτημα αυτό θα 'πρεπε να εγερθεί, όταν το θέμα ευρίσκετο ενώπιόν μας. Οπωσδήποτε, η απόφαση είναι της ολομέλειας. Γίνεται εισήγηση αυτά τα θέματα, το 23 μέχρι το 27, να παραπεμφθούν...

Ναι, ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ερμηνεύω το αίτημα του κ. Καρά ως ενδιαφέρον της επιτροπής να συμβάλει με τον καλύτερο τρόπο στη διαμόρφωση του καλύτερου δυνατού σχεδίου υπηρεσίας. Όμως υπάρχει ο εξής κίνδυνος: Μια διαδικασία, για την οποία υπάρχουν και ριζοσπαστικές απόψεις, δηλαδή να μην απασχολεί καθόλου την επιτροπή Νομικών και κατέθεσε ο κ. Παπαδόπουλος μια ριζοσπαστική πρόταση -με την οποία εγώ διαφωνώ, για να λέω και την άποψή μου, όχι για τίποτε άλλο αλλά γιατί νομίζω ότι η Βουλή πρέπει να έχει λόγο- να υποτροπιάσει, με την έννοια ότι κάθε σχέδιο υπηρεσίας που η επιτροπή Γεωργίας, η επιτροπή Εργασίας, η επιτροπή Εμπορίου θα έχει τυχόν άποψη θα ξαναπηγαίνει σε μια επιτροπή η οποία δεν εξοικειώθηκε με τη συζήτηση τέτοιων θεμάτων. Η επιτροπή Νομικών απέκτησε μία ειδίκευση, συζητώντας τα σχέδια κατ' επανάληψη, και ένα ενιαίο μέτρο κρίσης αυτών των σχεδίων. Έτσι η δική μου εισήγηση ήταν, αν υπάρχουν πράγματι απόψεις από την επιτροπή Υγείας, να γίνει συνεδρία με την επιτροπή Νομικών στην οποία να κατατεθούν, χωρίς να καλεστούν από την αρχή οι ενδιαφερόμενοι ή τα εμπλεκόμενα μέρη· δηλαδή να γίνει επισήμανση κάποιων θεμάτων στην επιτροπή Νομικών, η οποία να το χειριστεί συνολικά. Διαφορετικά, κύριε Πρόεδρε, θα καταλήξουμε σε σχέδια υπηρεσίας που μεταξύ τους, ενώ αφορούν τις ίδιες θέσεις, αλλά προέρχονται από διαφορετικά υπουργεία, να είναι διαφορετικά σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης και μετά ο κ. Δημητρίου.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τουλάχιστον το υπ' αριθμόν 23, που είναι η θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων, περιήλθαν εις γνώσιν μας κάποιες ιδιαιτερότητες που καθιστούν αναγκαία νομίζω την πιο ενδελεχή εξέταση του όλου θέματος. Αφορούν τη λειτουργία ενός εργαστηρίου πολύ εξειδικευμένου για το οποίο χρειάζεται μία αναβάθμιση, μία ποιοτική αναβάθμιση, η οποία έχουμε την εντύπωση ότι μπορεί να μην επιτευχθεί με μόνο τον κανονισμό που αφορά το υπ' αριθμόν 23 θέμα και ιδιαίτερα αυτή την περίπτωση θέλουμε να την εξετάσουμε σε βάθος. Για τα άλλα δεν μπορώ να εκφράσω άποψη, διότι δεν τα γνωρίζω τόσο λεπτομερώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως πρόεδρος της επιτροπής Νομικών είμαι ο πρώτος που θα έλεγα να απαλλαγεί η επιτροπή, ακόμα και η Βουλή, απ' αυτό το φόρτο. Έγινε συζήτηση για το φόρτο της μελέτης των σχεδίων υπηρεσίας. Έγινε συζήτηση γύρω απ' αυτό το θέμα και υπάρχει μια κατάληξη ότι πρέπει η Βουλή να εξακολουθήσει να έχει έναν εποπτικό ρόλο. Δεν είμαστε εμείς στη Βουλή οι αρμόδιοι να ξαναγράφουμε σχέδια υπηρεσίας, τα οποία περνούν από τόσες διαδικασίες και για τα οποία συνεργάζονται ΠΑΣΥΔΥ, ΜΕΠ ΜΕΠΕΥ. Εμείς απλώς εποπτεύουμε, ώστε να μην παρεισφρήσει κάτι το οποίο θεωρούμε ότι είναι άδικο.

Η ιδέα ότι, όταν ένα θέμα αναφέρεται στα ιατρικά, πρέπει να πάει και στην επιτροπή Υγείας αλλάζει την τακτική που εφαρμόζουμε σήμερα. Δεν έχω καμία ένσταση, αλλά σας λέω ότι προσωπικά θα εισηγηθώ και στα μέλη της επιτροπής να μην ξαναδούμε τέτοια σχέδια, όταν κάθε φορά που φτάνουμε στο στάδιο της ψήφισης από τη Βουλή κάποιος λέει «ξέρετε, τούτο βλέπω ότι αφορά και την επιτροπή Εργασίας, να πάει και στην

επιτροπή Εργασίας, να πάει και απ' εδώ, να πάει και απ' εκεί». Είχαμε ακούσει όλους τους ενδιαφερομένους, όπως κάνουμε πάντοτε, και είδαμε ότι δε χρειάστηκε να κάνουμε δραστικές επεμβάσεις. Τώρα δεν ξέρω από πού βλάστησε το ενδιαφέρον των διάφορων ενδιαφερομένων -δεν εννοώ τους βουλευτές, εννοώ τους γιατρούς- για να λένε «ξέρετε, κάπου θυμηθήκαμε κάτι». Κάθε φορά που θυμάται κάποιος εκ των ενδιαφερομένων/επηρεαζόμενων κάτι, αλλά δεν το φέρνει στην αρμόδια επιτροπή, νομίζω ότι δεν πρέπει να τρέχουμε ξωπίσω του και να σπαταλούμε χρόνο και φαιά ουσία για θέματα τα οποία ουσιαστικά είναι συνδικαλιστικής σημασίας και όχι νομοθετικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Θεοχάρους και μετά ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάτι διαδικαστικό. Με όλο το σεβασμό σε όλους τους συναδέλφους, έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Ακούσαμε έξι απόψεις. Αν θα κάνουμε ολόκληρη συζήτηση για τη διαδικασία, έχω την εντύπωση ότι δε θα καταλήξουμε πουθενά. Χάνουμε το χρόνο μας άσκοπα. Ακούστηκαν απόψεις υπέρ, ακούστηκαν απόψεις εναντίον. Κατά την άποψή μου, πρέπει να τοποθετηθεί η ολομέλεια για το πώς θα προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι η μέρα του Αγίου Βαλεντίνου εξελίσσεται σε νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Για να μην ξαναβρεθούμε στη δεινή θέση να εξετάζουμε αδρανοποίηση δημοσίων λειτουργιών που πληρώνονται για μήνες χωρίς να κάνουν τη δουλειά τους, για να μη ξαναβρεθούμε στο σημείο να αναρωτιόμαστε τι δουλειά και ποια αρμοδιότητα έχει ο καθένας, είμαι της γνώμης ότι πρέπει να εξεταστούν τα συγκεκριμένα ζητήματα από την επιτροπή Υγείας της Βουλής, όχι μόνο το πρώτο που αφορά τα τεχνητά άκρα βασικά, αλλά κυρίως τα θέματα ψυχικής υγείας, της διαιτολόγου, καθώς επίσης και το θέμα των ραδιοϊσοτόπων, που ενδεχομένως θα μας φέρει σε σύγκρουση με το τι συμβαίνει στο νοσοκομείο Λεμεσού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού και μετά θα τεθεί το θέμα σε ψηφοφορία.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω θέσει θέμα διαδικασίας. Έχω την εντύπωση ότι ακούσαμε πολλούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά που ηγέρθη το θέμα της διαδικασίας μίλησε ένας, να μιλήσει και ο τελευταίος και μετά μπαίνει η διαδικασία σε ψηφοφορία.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, όταν μπαίνει θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τοποθετείται η ολομέλεια στο θέμα διαδικασίας και μετά προχωρούμε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μου είχατε δώσει τη σειρά, πριν εγείρει θέμα διαδικασίας ο συνάδελφος, νομίζω είναι λογικό να μιλήσω. Θα είμαι πολύ σύντομος πάντα είμαι σύντομος εγώ. Είναι δύο βασικά σημεία που ήθελα ν' αναφέρω. Το πρώτο, που αφορά

τα σχέδια υπηρεσίας, το κάλυψε ο κ. Χρίστου. Τα σχέδια υπηρεσίας καλύπτουν πάρα πολλά σημεία και πρέπει να υπάρχει μια ομοιομορφία στον τρόπο αντιμετώπισης, γιατί καλύπτουν πολλά κοινά αιτήματα. Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι κυκλοφορούν ημερήσιες διατάξεις των επιτροπών και τα ίδια τα σχέδια υπηρεσίας σ' όλους τους βουλευτές, σ' όλους τους συναδέλφους.

Υπάρχουν δύο παραδείγματα από προηγούμενες θητείες. Το ένα αφορά την περίπτωση που συζητούσαμε εκείνο το σιδηρόδρομο, τη θέση του στοματογναθοπροσωποχειρουργού. Είχαν έρθει συνάδελφοι από την επιτροπή Υγείας -ο κ. Παρισινός, θυμάμαι τότε, και άλλοι συνάδελφοι- και συμμετείχαν στις συνεδρίες της επιτροπής Νομικών, όταν συζητούσαμε το θέμα αν θα έπρεπε να γίνει οδοντιατρική θέση ή ιατρική θέση. Όταν συζητούσαμε θέματα γεωπόνων, ο συνάδελφος κ. Μαυροκορδάτος -δε θυμάμαι αν είχαν έρθει κι άλλοι μαζί του- είχε έρθει επανειλημμένα στην επιτροπή Νομικών και έθεσε κάποια θέματα. Άρα πιστεύω ότι η σωστή διαδικασία είναι, εφόσον όλοι οι βουλευτές έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε όποια επιτροπή θέλουν, όταν συζητά η αρμόδια επιτροπή το θέμα, να παρευρίσκονται και να εκφράζουν εκεί τη θέση τους. Πιστεύω ότι στο στάδιο που είναι σήμερα το θέμα θα πρέπει να ακολουθήσει η ψηφοφορία και να υιοθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει εξαντληθεί το θέμα' το θέτω σε ψηφοφορία...

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εισηγούμαι να προχωρήσουμε να τα ψηφίσουμε όλα σήμερα εκτός από το θέμα υπ' αριθμόν 23, το οποίο να αναβάλουμε για μία εβδομάδα. Το θέμα που είχε εγερθεί προηγουμένως ήταν να πάνε για μελέτη και στην επιτροπή Υγείας. Εμείς τώρα απλώς ζητούμε αναβολή για ένα μόνο θέμα για μία εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αν συμφωνεί η ολομέλεια, το θέμα υπ' αριθμόν 23 αναβάλλεται για μία εβδομάδα και προχωρούμε στην ψήφιση των υπολοίπων.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να τα αναβάλουμε όλα μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν η αναβολή έχει στόχο να ξανασυζητηθεί το συγκεκριμένο θέμα στην επιτροπή Νομικών...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ζητούμε μια εβδομάδα αναβολή, για να το δούμε, αν θα το εξετάσει...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να έρθουμε με απόψεις στην ολομέλεια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναβολή, χωρίς να πάει σε επιτροπή.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, μιλά κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, κύριε Ματσάκη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εφόσον τίθεται έτσι το θέμα, κύριε Πρόεδρε, να αναβληθούν όλα για μία εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αναβάλλεται η συζήτηση των θεμάτων υπ' αριθμούς 23, 24, 25, 26 και 27.

Έχουμε ενώπιόν μας το υπ' αριθμόν 28 θέμα. Εισηγείστε και γι' αυτό αναβολή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε αναβάλλονται όλα για την ερχόμενη εβδομάδα.

Τα θέματα με αριθμούς 29 και 30 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 31 θέμα, που είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σοφοκλής Φυττής	Χρίστος Κληρίδης
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης

κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως νομοθεσίας, σκοπείται η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου που αναφέρεται στην υποχρέωση για εγκατάσταση συσκευών περιορισμού της ταχύτητας σε ορισμένες κατηγορίες οχημάτων.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η συμπλήρωση των προσφάτως εγκριθέντων κανονισμών που εισάγουν την υποχρέωση για έγκριση αυτών των συσκευών, εισάγοντας περαιτέρω διατάξεις που αφορούν την εξουσιοδότηση συνεργείων τοποθέτησης των εν λόγω συσκευών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι κανονισμοί αυτοί, εκτός από την πιο πάνω βασική πρόνοια, προέβλεπαν και τη μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης ισχύος των υφιστάμενων διατάξεων για την εγκατάσταση των συσκευών περιορισμού της ταχύτητας κατά έξι μήνες. Το μέρος αυτό των προτεινόμενων κανονισμών είχε ήδη εγκριθεί από το Δεκέμβριο του 2001, ενώ παραμένει για έγκριση ενώπιον της Βουλής το μέρος που αφορά την εξουσιοδότηση των συνεργείων τοποθέτησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σοφοκλής Φυττής	Χρίστος Κληρίδης
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Δεκεμβρίου 2001 και στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου που αφορά την παρασκευή

και την πώληση μέλιτος, καθώς και τροφίμων που περιέχουν μέλι. Η οδηγία αυτή εμπίπτει στο Κεφάλαιο «Ελεύθερη Διακίνηση Αγαθών» και οι διατάξεις της συνιστούν δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς τίθενται οι όροι που πρέπει να πληρεί το υπό πώληση μέλι σε σχέση με τη σύνθεσή του και ειδικότερα με την περιεκτικότητά του σε ουσίες, όπως ανάγοντα σάκχαρα, ανόργανα άλατα και νερό.

Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής για τους πιο πάνω κανονισμούς, ο πρόεδρος της επιτροπής, με την ευκαιρία της κατάθεσης ενώπιόν του επιστολής από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μελισσοκόμων, ζήτησε από τους εκπροσώπους τόσο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας όσο και του Υπουργείου Υγείας να μελετήσουν τις εισηγήσεις του συνδέσμου και αφού διαβουλευθούν με τους ενδιαφερομένους να ενημερώσουν την επιτροπή κατά πόσο τις υιοθετούν και σε ποιο βαθμό.

Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Υγείας με σχετικές επιστολές τους ενημέρωσαν την επιτροπή σε σχέση με τις επαφές που είχαν με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μελισσοκόμων, καθώς και για το ποιες από τις εισηγήσεις του συνδέσμου αυτού τελικά υιοθετούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Νομική Υπηρεσία έχει επισημάνει ότι οι μελισσοκόμοι οφείλουν ήδη να εφαρμόζουν τις περισσότερες από τις διατάξεις της οδηγίας, η οποία περιλαμβάνεται στον προτεινόμενο κανονισμό, μια και ήδη περιλαμβάνονται στο υποχρεωτικό κυπριακό πρότυπο για το μέλι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε εκ νέου τους ανωτέρω κανονισμούς, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αν ο κ. Χρίστου δεν είναι το ίδιο πράγμα που θέλει... επιτρέπετε να μιλήσω;

Επειδή έχω κάποια στοιχεία που δημιουργούν μια αμφιβολία γύρω από ένα συγκεκριμένο ζήτημα που αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και επειδή το νομοσχέδιο αυτό αφορά την επαγγελματική δραστηριότητα μιας αρκετά σημαντικής ομάδας συμπατριωτών μας, των μελισσοκόμων -είναι γύρω στα επτακόσια άτομα- που είναι και οικολογική δραστηριότητα, πολύ σημαντική από άποψη οικολογίας, θα ήθελα, αν δεν έχουν ένσταση οι φίλοι συνάδελφοι βουλευτές και βουλευτίνες, να αναβληθεί για μία εβδομάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε ένσταση να αναβληθεί. Απλώς ήθελα να πω ότι αυτό το θέμα απασχόλησε την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σε τρεις ή τέσσερις συνεδρίες και η επιτροπή έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη τις προτάσεις οι οποίες ήρθαν από το Σύνδεσμο Μελισσοκόμων. Με έναν τρόπο υποχρέωσε και τους αρμοδίους της κυβερνητικής πλευράς να τις μελετήσουν, διότι δυστυχώς για διάφορους λόγους δεν τις είχαν μελετήσει, όταν υποβλήθηκαν, και να υιοθετήσουν ένα μέρος απ' αυτές τις προτάσεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τις απέρριψαν όλες.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δεν τις απέρριψαν όλες, κύριε Περδίκη. Εγώ είχα συνάντηση μαζί τους. Τις ουσιαστικές τις υιοθέτησαν και εξέφρασαν, στη συνάντηση που είχα εγώ μαζί τους εκτός αν άλλους είδατε εσείς- την ικανοποίησή τους για όσα έγιναν. Τώρα εγείρεται ένα νέο θέμα. Δεν έχουμε ένσταση εμείς να παρασχεθεί χρόνος να το ξαναδούμε, αλλά θα πρέπει την επόμενη φορά να κλείσει, γιατί υπάρχει ίσως και ένα ειδικό πρόβλημα το οποίο δεν μπορούμε ίσως να προσεγγίσουμε με τον τρόπο που οι ίδιοι το προσεγγίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση να αναβληθεί, αλλά δε θα ξανάρθει στην επιτροπή. Να αναβληθεί για ποιο σκοπό; Ας εξηγηθούν μεταξύ τους. Το είδαμε στην επιτροπή, στην επόμενη συνεδρία έχουμε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων άλλα δεκατέσσερα θέματα και υπενθυμίζω ότι μέχρι τον Ιούνιο έχουμε τετρακόσια πενήντα οκτώ νομοθετήματα και κανονισμούς να ψηφίσουμε και να εγκρίνουμε. Δηλαδή, περίπου εκατό το μήνα. Δε νομίζω ότι μπορούμε να διαθέτουμε για κάθε θέμα δυο με τρεις εβδομάδες και να ελπίζουμε ότι θα τα καλύψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με πρόλαβε ο κ. Παπαδόπουλος. Θα έλεγα ότι -και υιοθετώ αυτό που λέχθηκε- όταν ζητείται αναβολή, πρέπει να λέγεται και ο συγκεκριμένος λόγος. Δεν έχω αντιληφθεί για ποιο λόγο ζητείται η αναβολή σε σχέση με το αν θα ξαναπάει το θέμα στην επιτροπή. Και βεβαίως λέχθηκε ότι δε θα ξαναπάει στην επιτροπή. Και συμφωνώ απόλυτα.

Εγώ είμαι μέλος της επιτροπής και θυμούμαι τον Ανδρέα Χρίστου και άλλους συναδέλφους οι οποίοι εξαντλητικά αντεξέτασαν, σε εισαγωγικά, με πολιτικούς όρους τους υπηρεσιακούς που ήταν εκεί. Μάθαμε και για την ποσότητα του νερού που είναι μέσα στο μέλι, μάθαμε και για την υγρασία, μάθαμε και πράγματα τα οποία είναι χρήσιμα και ωφέλιμα και που ενδεχομένως δεν ξέραμε. Έγιναν εισηγήσεις από τους μελισσοπαγωγούς και υπήρξε συναντίληψη. Για ποιο λόγο θέλει την αναβολή;

Εγώ συμφωνώ με τα όσα λέει ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος, να μην του χαλάσουμε το χατίρι του κ. Περδίκη, αφού αυτή είναι η αρχή και η πράξη σ' αυτή τη Βουλή, αλλά δε θα πάει το θέμα στην επιτροπή. Ας πάει να βρει εκείνους που θέλει να βρει, να συνεννοηθεί μαζί τους και να έρθει να τα πει την επόμενη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι...

Ναι, κύριε Περδίκη

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή δίνεται η εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι χωρίς μελέτη που ερχόμαστε εδώ και ζητάμε αυτή την αναβολή, θα ήθελα να αναφέρω ότι η παρουσία μας ως τώρα στο κοινοβούλιο δεν έδειξε ότι ζητούμε κάτι χωρίς να έχει βάση. Επικαλούμαι τη μαρτυρία του κ. Πιττοκοπίτη με τον οποίο είχαμε μια παρόμοια εμπειρία στην επιτροπή Συγκοινωνιών πρόσφατα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να αναφερθώ επί του προκειμένου. Μπορεί να είδε το θέμα διεξοδικά η επιτροπή. Δε συμφωνώ με την άποψη ότι υιοθετήθηκαν οι απόψεις των μελισσοκόμων. Δεν υιοθετήθηκαν οι απόψεις των μελισσοκόμων. Πείσθηκαν, όπως και η επιτροπή, από τις

εξηγήσεις που έδωσαν οι αρμόδιοι λειτουργοί της κρατικής υπηρεσίας. Όμως σήμερα εγώ είχα την ευκαιρία να δω την οδηγία και να τη διαβάσω λέξη προς λέξη. Η οδηγία, όσον αφορά το λεκτικό της σε ορισμένα σημεία, είναι διαφορετική από το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας. Και μπορεί το ίδιο το λεκτικό της οδηγίας να οδηγεί σε επίλυση κάποιων προβλημάτων. Δώστε μας κάποιο χρόνο να το μελετήσουμε!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αναβάλλεται. Δε θα πάει πίσω στην επιτροπή και θα είναι προς συζήτηση την προσεχή εβδομάδα.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο σχετικός κατάλογος έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί της Σύμβασης για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο, και Εγγραφή Γάμων (Κυρωτικός) Νόμος του	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών

- 2002.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001, Νόμος του 2002. Οικονομικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού
 5. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002. Οικονομικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού
 6. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2002. Οικονομικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού
 7. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
 8. Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Οικονομικών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ανταγωνισμού και
Λειτουργού Υπηρεσίας
Επιτροπής Προστασίας
Ανταγωνισμού (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί
του 2002.

9.	Οι περί Τμήματος
Πολιτικής Αεροπορίας -
Θέση Ανώτερου
Λειτουργού Αεροπορικών
Κινήσεων (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί
του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
10.	Έγγραφα (αρ. 32, 33, 34,
35 και 36 του 2001),
αποσταλέντα από το
Υπουργείο Οικονομικών
στις 14 Φεβρουαρίου
2002, σύμφωνα με το
εδάφιο 2 του άρθρου 4
του περί Προϋπολογισμού
Νόμου του 2001
[1(II)/2001].	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
11.	Έγγραφο (αρ. 16/2002)
σύμφωνα με τους περί
Πρόσληψης Εκτάκτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια
και Εκπαιδευτική
Υπηρεσία Νόμους του
1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου

**Κατατέθηκε
από**

**Παραπέμπεται
στην επιτροπή**

Ο περί Οδικής Ασφάλειας
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.

Νίκο Πιπτοκοπίτη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου, και
Μάριο Ματσάκη, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λεμεσού

Συγκοινωνιών και
Έργων

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει λάθος ο κατάλογος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει λάθος ο κατάλογος;

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι το σχέδιο υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού. Εκ παραδρομής παραπέμπεται στην επιτροπή Εργασίας, που καμία σχέση δεν έχει ούτε με το θέμα ούτε με τα σχέδια υπηρεσίας. Πρέπει να παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών, φαντάζομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην επιτροπή Νομικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτά.

Απάντηση ημερομηνίας 11 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.025, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου

Περδίκη.

«Αναφορικά με το σκυβαλότοπο στην περιοχή του διαμερίσματος Τηλλυρίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι κοινότητες Κάτω Πύργου, Μοσφιλίου και Πηγετιών εξυπηρετούνται από σκυβαλότοπο που δημιουργήθηκε αμέσως μετά την τουρκική εισβολή του 1974 σε περιοχή του πρώην τουρκοκυπριακού χωριού Άγιος Θεόδωρος. Η κοινότητα Παχυάμμου εξυπηρετείται από δικό της σκυβαλότοπο που δημιουργήθηκε στην εν λόγω κοινότητα.

Στον πιο πάνω σκυβαλότοπο ρίχνονται ετησίως χίλιοι τόνοι περίπου σκυβάλων, από τους οποίους οι πεντακόσιοι προέρχονται από την κοινότητα Κάτω Πύργου. Η ποσότητα που ρίχνεται αντιστοιχεί σε δυο αυτοκίνητα τη βδομάδα.

Επιπρόσθετα, στον ίδιο σκυβαλότοπο ρίχνονται ετησίως εννιακόσιοι τόνοι περίπου λυμάτων που προέρχονται αποκλειστικά από τα ξενοδοχεία “Τήλος”, “Πυργιάνα” και “Πύργος Μπέι” στον Κάτω Πύργο. Η ποσότητα αυτή αντιστοιχεί σε τριάντα αυτοκίνητα για κάθε ξενοδοχείο ετησίως.

Ο εν λόγω σκυβαλότοπος είναι μακριά από τις κατοικημένες περιοχές, μακριά από την κύρια οδική αρτηρία Μανσούρας-Κάτω Πύργου και δεν είναι ορατός από τον κύριο δρόμο. Στην περιοχή που γειτνιάζει με το σκυβαλότοπο, ο οποίος είναι περιφραγμένος, δεν υπάρχουν ιδιαίτερες δραστηριότητες και ούτε ιδιαίτερα αξιόλογη βλάστηση ή υπόγεια ύδατα.

Ύστερα από σχετικό αίτημα των κοινοτήτων, που υποβλήθηκε στον Υπουργό Εσωτερικών, εξετάστηκε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες κατά πόσο είναι δυνατή η δημιουργία νέου σκυβαλότοπου. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατή η εξεύρεση νέου χώρου στην περιοχή, επειδή από τη μια πλευρά βρίσκεται το δάσος και από την άλλη η θάλασσα. Υπό τις δεδομένες περιστάσεις, αποφασίστηκε η βελτίωση του υφιστάμενου σκυβαλότοπου. Η όλη εργασία, η οποία περιλαμβάνει και την επίχωση των σκυβάλων και την κατασκευή επενδυμένων υδατοδεξαμενών για τα λύματα, αναμένεται ότι θα γίνει

κατά τους πρώτους μήνες του 2002. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος διατύπωσε την άποψη ότι, υπό τις περιστάσεις, ο σκυβαλότοπος θα καταστεί ικανοποιητικός μετά την υλοποίηση των βελτιωτικών έργων.

Μέχρις ότου ολοκληρωθούν τα βελτιωτικά έργα, η όλη κατάσταση παρακολουθείται από τον έπαρχο Λευκωσίας, ο οποίος, σε συνεργασία με τα κοινοτικά συμβούλια, καταβάλλει κάθε προσπάθεια, ώστε ο σκυβαλότοπος να λειτουργεί όσο το δυνατό καλύτερα, με στόχο την ελαχιστοποίηση ενδεχόμενων προβλημάτων.

Με την εκτέλεση των βελτιωτικών έργων αναμένεται ότι θα εκλείψουν οριστικά η οχληρία και τα υγειονομικά προβλήματα που προκύπτουν από την καύση των σκυβάλων και τη ρίψη των λυμάτων ανάμεικτα με τα σκύβαλα.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.038, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με τους σκυβαλότοπους στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην ελεύθερη περιοχή της επαρχίας Αμμοχώστου λειτουργούν τρεις σκυβαλότοποι. Ο πρώτος σκυβαλότοπος βρίσκεται σε περιοχή της κοινότητας Φρενάρους και εξυπηρετεί τα έξι κοινοτικά συμβούλια Σωτήρας, Λιοπετρίου, Φρενάρους, Αυγόρου, Άχνας και Αχερίτου και το δήμο Δερύνειας, ο δεύτερος εξυπηρετεί το δήμο Αγίας Νάπας και ο τρίτος εξυπηρετεί το δήμο Παραλιμνίου και βρίσκονται στις οικείες δημοτικές περιοχές.

Ο πρώτος εκ των τριών σκυβαλότοπων βρίσκεται πλησίον του σημείου κορεσμού του και αντιμετωπίζονται ήδη προβλήματα στην ομαλή συνέχιση της λειτουργίας του. Ο χώρος απόρριψης σκυβάλων του δήμου Αγίας Νάπας πρέπει να εγκαταλειφθεί, λόγω

προβλημάτων που παρουσιάζει, ενώ ο χώρος απόρριψης σκυβάλων του δήμου Παραλιμνίου θα απαιτηθεί να εγκαταλειφθεί σύντομα.

Στην επαρχία Λάρνακας δεν υπάρχουν ανεξέλεγκτοι χώροι απόρριψης σκυβάλων. Συγκεκριμένα, στις κοινότητες Πάνω Λεύκαρα, Λάγεια, Ορά, Βάβλα, Μελίνη, Οδού, Αγιοί Βαβασιινιάς, Κάτω Λεύκαρα, Μαρί, Ψεματισμένος, Άγιος Θεόδωρος, Κάτω Δρυς, Τόχνη, Χοιροκοιτία, Κοφίνου, Σκαρίνου, Αβδελλερού, Κελλιά, Ορόκλινη και Ορμήδεια λειτουργούν καθ' όλα οργανωμένοι σκυβαλότοποι, στους οποίους γίνεται απλή ταφή των σκυβάλων σε τάφρους.

Οι κοινότητες Λειβαδιών, Κιτίου, Περβολιών, Δρομολαξιάς, Μενεού, Τερσεφάνου, Καλού Χωριού, Μαζωτού, Μεννόγειας, Αγκλεισιδων και Αλεθρικού εξυπηρετούνται από τον υφιστάμενο σκυβαλότοπο Λάρνακας στην περιοχή Τερσεφάνου και οι κοινότητες Κόρνου, Μοσφιλωτής, Πυργών, Δελίκηπου και Αγίας Άννας από το σκυβαλότοπο Κοτσιάτη.

Με στόχο την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούνται γενικά από τους σκυβαλότοπους, οι Ενώσεις Κοινοτήτων Λάρνακας και Αμμοχώστου ανέλαβαν την πρωτοβουλία για την εξεύρεση νέου κοινού χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες εντόπισαν χώρο στην επαρχία Λάρνακας που κρίνεται προκαταρκτικά κατάλληλος για το σκοπό αυτό. Οι προσπάθειες για περαιτέρω προώθηση του θέματος αναστάθηκαν για σημαντικό χρονικό διάστημα, λόγω της διαφοράς που προέκυψε μεταξύ της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της κυβέρνησης, όσον αφορά τον οργανισμό/φορέα που θα πρέπει να συσταθεί για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Ανεξάρτητα από το πιο πάνω πρόβλημα, το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί τη δημιουργία κοινού χώρου απόρριψης σκυβάλων που θα εξυπηρετεί τις δύο επαρχίες, σε συνεργασία με τις Ενώσεις Κοινοτήτων Λάρνακας και Αμμοχώστου.»

**Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών
Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.
23.06.008.01.034, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Με βάση την καταμέτρηση των αιγοπροβάτων στις αρχές του 2001, στα κρατικά δάση Ακάμα, Πέγειας, Ραντί-Ορειτών και Πάφου (Πύργου/Πηγετιών) βόσκουν σήμερα 17 478 αιγοπρόβατα (15 402 αίγες και 2 076 πρόβατα) με μεγαλύτερη βόσκηση στο δάσος του Ακάμα. Όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, από τα ζώα αυτά, που ανήκουν σε 47 κτηνοτρόφους, μόνο τα 1 844, 10,6% του συνόλου, καλύπτονται με άδεια βοσκής, που χορηγήθηκε από το Τμήμα Δασών, με βάση τον περί Αιγών Νόμο.

Δάσος	Αρ. κτηνοτρόφων	Ζώα που βόσκουν νόμιμα		Ζώα που βόσκουν παράνομα		Σύνολο	
		Αίγες	Πρόβατα	Αίγες	Πρόβατα	Αίγες	Πρόβατα
Ακάμα	19	864	343	4 688	444	5 552	787
Ακάμα/Πέγειας	7	-	-	2 593	178	2 593	178
Πέγειας	7	-	80	2 396	263	2 566	373
Ραντί-Ορειτών	8	557	-	1 724	738	2 281	738
Πάφου	6	-	-	2 580	-	2 580	-
Σύνολο	47	1 421	423	13 981	1 653	15 402	2 076

Οι κτηνοτρόφοι που κατέχουν άδεια βοσκής, η οποία καλύπτει μόνο μέρος των ζώων τους, ανέρχονται σε 25 και προέρχονται από διάφορες κοινότητες, όπως φαίνεται στον επισυναπτόμενο πίνακα 1 (μια άδεια βοσκής καλύπτει μέχρι 72 αίγες ή 80 πρόβατα). Οι κτηνοτρόφοι αυτοί κατέχουν πολύ περισσότερα ζώα, με αποτέλεσμα να βόσκει παράνομα στα κρατικά δάση το 78% των αιγών και το 73% των προβάτων που κατέχουν.

Οι κτηνοτρόφοι που δεν εξασφάλισαν οποιαδήποτε άδεια βόσκησης και επομένως είναι εξ ολοκλήρου παράνομη η βόσκηση των ζώων τους στα κρατικά δάση ανέρχονται σε 22 και κατέχουν 8 943 αίγες και 514 πρόβατα (πίνακας 2), που αντιπροσωπεύουν, αντίστοιχα, το 58% και 25% του συνολικού πληθυσμού των αιγών και των προβάτων. Οι κτηνοτρόφοι αυτοί προέρχονται από τα χωριά της Λαόνας και της Τηλλυρίας και τα ζώα τους βόσκουν στα δάση Ακάμα, Πέγειας και Πάφου.

Με εξαίρεση την εξ ολοκλήρου παράνομη βόσκηση στο δάσος Πάφου (Πύργου/Πηγετιών), στα δάση Ακάμα, Πέγειας και Ραντί-Ορειτών διεισδύει, μέχρι πριν μερικά χρόνια, ελεγχόμενος αριθμός ζώων τα οποία έβοσκαν νόμιμα και αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος της διατήρησης του οικοσυστήματος της περιοχής. Σταδιακά, όμως, στα τελευταία χρόνια ο αριθμός των ζώων στα δάση αυτά αυξήθηκε στο οκταπλάσιο των νόμιμων ζώων, με αποτέλεσμα η υπερβόσκηση/ανεξέλεγκτη βόσκηση να προκαλεί σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα ιδιαίτερα στα δάση Ακάμα και Πέγειας, όπου η αύξηση του πληθυσμού ήταν μεγαλύτερη.

Για την προστασία του δάσους του Ακάμα από την υπερβόσκηση το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υπέβαλε εντός του 2000 λεπτομερές και εμπειριστατωμένο σχέδιο προς το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο με την απόφασή του υπ' αρ. 52.335, την 31η Αυγούστου 2000, ενέκρινε καταρχήν την εφαρμογή του σχεδίου αυτού, αλλά τα οικονομικά κίνητρα και οι επιδοτήσεις που προνοεί το σχέδιο πρέπει να καθοριστούν στα πλαίσια διαβουλεύσεων της αρμόδιας υπουργικής επιτροπής που ορίστηκε με την απόφαση με αρ. 43.740, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1996. Μέχρι σήμερα το σχέδιο δεν έχει προχωρήσει, λόγω βασικά της απροθυμίας των επηρεαζόμενων κοινοτήτων και των κτηνοτρόφων να συνεργαστούν για τη δημιουργία έργων υποδομής μετεγκατάστασης των κτηνοτροφικών μονάδων που βρίσκονται στο

δάσος. Πιστεύεται ότι η αυστηρή εφαρμογή του περί Αιγών Νόμου θα περιορίσει σημαντικά τον αριθμό των ζώων που βόσκουν παράνομα.

Σημειώνεται ότι, παρά την παροχή της κεφαλικής επιδότησης, £6 ανά ζώο, στα πλαίσια των μέτρων στήριξης των αιγοπροβατοτρόφων, ο ρυθμός αύξησης του αριθμού των ζώων είναι αμελητέος. Συγκεκριμένα, ο συνολικός αριθμός ζώων ήταν 17 134 στις αρχές του 1998 έναντι 17 478 στις αρχές του 2001.»

Σημ.: Αντίγραφα των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκαν στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσονται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.049, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με την αναφορά στην τουρκική ανταρσία που γίνεται στο “Cyprus Diary 2002”, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το κείμενο αυτό που είχε ετοιμασθεί σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και υπάρχει στα ημερολόγια εδώ και πολλά χρόνια αναφέρει επί λέξει: “The divisive nature of the Constitution made the operation of democratic government difficult. Following the Turkish Cypriot veto of the budget and other difficulties which threatened the normal operation of the state, the then President of the Republic suggested in November 1963 certain amendments to facilitate the smooth functioning of the Government. The Turkish Government rejected them before the Turkish Cypriot Community had the chance even to examine these proposals. The Turkish Cypriot leadership fell in line with Turkey’s long-term policy of seeking the partition of the island. In December 1963 disturbances began between the two communities. The Turkish Cypriot ministers withdrew from the Cabinet and the Turkish Cypriot members of the House of Representatives and Turkish Cypriot

public servants failed to attend their jobs and refused to exercise their functions in their respective offices.”.

Πιστεύουμε ότι στο έντυπο αποδίδονται με συνοπτικό τρόπο τα γεγονότα του 1963, αφού σε συντομία αναφέρεται τι προηγήθηκε, π.χ. τουρκικό βέτο στον προϋπολογισμό, προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του κράτους, προτάσεις Μακαρίου για τροποποίηση του συντάγματος, απόρριψη των προτάσεων από την Τουρκία, διχοτομική πολιτική της Άγκυρας. Μετά από αυτά, υπάρχει η φράση “In December 1963 disturbances began between the two communities”, για την οποία διαμαρτύρεται ο κ. Χρυσοστόμου.

Σε μια συνοπτική αναφορά όπως η παρούσα δεν είναι εύκολο ή πρακτικό να δοθούν πολλές λεπτομέρειες για την τουρκική ανταρσία, οι οποίες περιέχονται σε άλλα έντυπα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, π.χ. στο “The Cyprus Problem”. Όμως, στην επόμενη έκδοση θα καταβληθεί προσπάθεια να επεξηγηθούν καλύτερα τα γεγονότα, όπως εισηγείται ο έντιμος βουλευτής.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος...

Ναι, ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα θέμα το οποίο έχει προκύψει τώρα και κατά την άποψή μου θα πρέπει να επιδείξουμε λίγο περισσότερη προσοχή ως κοινοβούλιο. Ανάμεσα στα έγγραφα που μας έχουν διανεμηθεί υπάρχει φωτοτυπημένο ένα κείμενο, το οποίο προφανώς έχει εκτυπωθεί από το ίντερνετ και έχει αποσταλεί από κάποιον. Όσοι μπαίνουν στο ίντερνετ βλέπουν ότι υπάρχουν πάρα πολλά κείμενα τα οποία ανταλλάσσουν μεταξύ τους διάφοροι και αφορούν είτε αλληλοκατηγορίες είτε διακίνηση πληροφοριών ή απόψεων κ.λπ. Όλες ανώνυμες ή με ψευδώνυμα.

Το συγκεκριμένο που μας έχει δοθεί δεν είναι τίποτε σοβαρό, αλλά νομίζω ότι, ως κοινοβούλιο, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, όταν κυκλοφορούμε στα έγγραφά μας πράγματα τα οποία είναι ανώνυμα. Και παρ' όλο που ο καθένας μπορεί να έχει πρόσβαση σ' αυτά, ωστόσο δε θεωρώ σωστό ανώνυμα στοιχεία τα οποία δίδονται σε κάποιον ή αποστέλλονται στη Βουλή να τα κυκλοφορούμε εμείς, να τα υιοθετούμε στην ουσία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ως επίσημα έγγραφα της Βουλής.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κατά την άποψή μου χρειάζεται προσοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνούμε απόλυτα.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 21^η Φεβρουαρίου 2002, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 2002.
4. Ο περί Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
5. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός)

- Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
 7. Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
 8. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
 9. Ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
 10. Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
 11. Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001.
 12. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που Πρέπει να Πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002.
 13. Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
 14. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μέτρησης)

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
15. Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2002.
 16. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
 17. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
 18. Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 19. Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
 20. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
 21. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
 22. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις

- Ανώτερου/ης Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπείας και
Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
23. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση
Διαιτολόγου Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.
24. Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2^{ης} Τάξης
(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
25. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
(Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) - Θέσεις
Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου
Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Εκπαιδευτικού
Ψυχολόγου Α΄ και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου
(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
26. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις
Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α΄ και Βοηθού
Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί
του 2002.
27. Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
28. Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
29. Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002.
30. Οι περί Μεθόδων Ανάλυσης ή Εξέτασης για τον

Έλεγχο της Συμμόρφωσης Προσθέτων Τροφίμων με Καθοριζόμενα Κριτήρια Καθαρότητας Κανονισμοί του 2002.

31. Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002.
32. Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης ή Εξέτασης των Εσπεριδοειδών για Υπολείμματα Συντηρητικών Κανονισμοί του 2002.
33. Οι περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας για Επίσημο Έλεγχο των Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων επί και εντός των Οπωροκηπευτικών Κανονισμοί του 2002.
34. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
35. Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
36. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το

θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).

(4.10.2001).

Εδώ κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης

Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαύρου Ελένη	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002» έπειτα από παρατήρηση του κ. Γιώργου Περδίκη ότι η έκθεση κυκλοφόρησε εκπρόθεσμα και το σχετικό σχόλιο του κ. Μάρκου Κυπριανού.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Θεοδώρου, Πρ. Προδρόμου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας, Τ. Χατζηγεωργίου, Α. Βασιλείου, Α. Παπαδοπούλου, Μ. Ματσάκης) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Γεροσκήπου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή για την Πρόληψη, Διερεύνηση και Καταστολή Τελωνειακών Αδικημάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Σ. Χαραλάμπους και Α. Παπαδοπούλου) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης του Μοντρεάλ για την Ενοποίηση Ορισμένων Κανόνων για τις Διεθνείς Αεροπορικές Μεταφορές (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποβαθρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για τα νομοσχέδια α. «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», β. «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002» και γ. «Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Βαρνάβα, Α. Κυπριανού, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ζ. Ζαχαρίου, Α. Παπαπολυβίου, Α. Παπαδοπούλου, Γ. Περδίκη, Σ. Χαραλάμπους, Δ. Συλλούρης, Γ. Θωμά, Πρ. Προδρόμου, Α. Καράς, Τ.

Παπαδόπουλος) και ψήφισή τους σε νόμους, εκ των οποίων το πρώτο με τίτλο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

12. Συζήτηση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» (Χρ. Κληρίδης, Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου, Γ. Περδίκης, Ά. Αγαπίου, Χρ. Ταραμουντάς) και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
13. Αναβολή έπειτα από διαδικαστική συζήτηση [(Α. Καράς, Α. Γεωργίου, Α. Χρίστου, Μ. Ματσάκης, Π. Δημητρίου, Ε. Θεοχάρους, Μ. Κυπριανού, Δ. Συλλούρης, προεδρεύων (Α. Χρυσοστόμου)] των κανονισμών: α. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», γ. «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου/ης Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπείας και Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», δ. «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση Διαιτολόγου Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», ε. «Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και στ. «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α΄ και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους (με αρ. 3).

15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκη, Α. Χρίστου, Τ. Παπαδόπουλος, Ρ. Ερωτοκρίτου) και αναβολή τους.
16. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
17. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα σχετικά με τη διάθεση λυμάτων και σκουπιδιών στην κοιλάδα του Μανσούρα - Πρόβλημα διαχείρισης σκυβάλων στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου - Πρόβλημα ανεξέλεγκτης βόσκησης αιγών σε δασικές ή αγροτικές περιοχές - Η αναφορά στα γεγονότα του 1963 στο ημερολόγιο του 2002 του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.
18. Σύντομο σχόλιο του κ. Γιώργου Λιλλήκα σχετικά με την κυκλοφορία στη Βουλή ανώνυμων εγγράφων.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 21^{ης} Φεβρουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα και πάλι για τα θέματα που είναι ομόφωνα οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Άριστος Χρυσοστόμου	Μαρία Κυριακού
Γιώργος Λιλλήκας	Δώρος Θεοδώρου
Σταύρος Ευαγόρου	
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) για το 2002 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 11 Φεβρουαρίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του ΚΟΑ.

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΑ για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £21.678.000 και έσοδα του ιδίου ύψους. Τα έσοδα του οργανισμού, όπως αυτά έχουν προϋπολογιστεί, προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία ύψους £20.000.000, από πρόσθετη κρατική χορηγία ύψους £927.330, από εισπράξεις από ιδιόκτητους και άλλους αθλητικούς χώρους και από την είσπραξη διάφορων δικαιωμάτων από τη διάθεση εισιτηρίων για αθλητικές εκδηλώσεις, προσφυγόσημο κ.ά. Αναφορικά με τις δαπάνες του οργανισμού, το μεγαλύτερο μέρος θα διατεθεί για τη δημιουργία και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων, για την αποπληρωμή δανείων και άλλων υποχρεώσεων και για την παροχή διάφορων χορηγιών.

Ειδικότερα, και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στις προβλεπόμενες δαπάνες περιλαμβάνεται ο εξοπλισμός του Μακάρειου σταδίου με πλήρη σειρά οργάνων για αγώνες στίβου, ηλεκτρονικούς πίνακες στίβου κ.λπ., ο εξοπλισμός του Λευκόθεου κλειστού γυμναστηρίου για διεθνείς αγώνες πετόσφαιρας, ο

εξοπλισμός με αγωνιστικό αθλητικό υλικό των ομοσπονδιακών εγκαταστάσεων που εδρεύουν στο κλειστό γυμναστήριο Ελευθερία, καθώς και του κλειστού γυμναστηρίου Ολύμπια. Διάφορα ποσά θα διατεθούν επίσης για αγορά αθλητικού υλικού των αναγκών των ομοσπονδιών, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται μηχανές σκόπευσης, σκάφη, πυγμαχικό υλικό, ηλεκτρονικοί πίνακες για μη ιδιόκτητους χώρους του ΚΟΑ, υλικό για γυμναστικούς συλλόγους και ομίλους κ.ά. Τέλος, ποσό £6.150.000 θα διατεθεί για επιχορηγήσεις σε σωματεία και ομοσπονδίες.

Η επιτροπή είχε επίσης την ευχέρεια να ενημερωθεί για τους σκοπούς του Κέντρου Αθλητικών Ερευνών Κύπρου (ΚΑΕΚ), το οποίο στοχεύει στην ενεργοποίηση της αθλητιατρικής επιστήμης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, έχει ήδη λειτουργήσει στο Λευκόθεο γυμναστήριο αθλητιατρικό κέντρο με τον υφιστάμενο εξοπλισμό του ΑΣΥΑ. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το ΚΑΕΚ ασχολείται με αθλητές υψηλού συναγωνισμού και λειτουργεί σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα σε τρεις βασικές κατευθύνσεις: Αξιολόγηση, αξιοποίηση και προεπιλογή ταλέντων, αποκατάσταση τραυματικών καταστάσεων πρωταθλητών, αξιοποίηση ικανοτήτων των πρωταθλητών με εργοσπειρομετρική έρευνα, ψυχολογική προετοιμασία και αθλητική διατροφή.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού οι βουλευτές μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς τη δικαιολογητική βάση για δέσμευση επιμέρους κονδυλίων του υπό συζήτηση προϋπολογισμού για τη διάθεση των οποίων υπάρχει δέσμευση, όπως σχετικά αναφέρεται στο επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό. Ειδικότερα, στο εν λόγω επεξηγηματικό σημείωμα αναφέρεται ότι, σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, δεσμεύονται δύο κονδύλια ύψους £90.300 και £10.000 για να παραχωρηθούν το ένα για τη δημιουργία γηπέδου στο χωριό Κελλιά της επαρχίας

Λάρνακας και το άλλο ως αποζημίωση σε αθλήτρια που, σύμφωνα με ισχυρισμούς της, πληρούσε σε δεδομένη χρονική περίοδο τα κριτήρια για καταβολή εξόδων προετοιμασίας και παραχώρησης υπηρεσιών προπονητή και τα έχει στερηθεί. Να σημειωθεί ότι η τελευταία περίπτωση εξετάζεται από την Επίτροπο Διοικήσεως ύστερα από παράπονο της εν λόγω αθλήτριας. Η σχετική απόφαση της Επιτρόπου Διοικήσεως αναμένεται, έτσι που να παραχωρηθεί τελικά, σύμφωνα με τα πιο πάνω, αποζημίωση.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΑ, οποιαδήποτε απόφαση για υλοποίηση σκοπών της φύσεως που έχει αναφερθεί κρίνεται ότι αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του ΚΟΑ και στην άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών δε θα έπρεπε να επεμβαίνουν άλλα όργανα. Ο ΚΟΑ έχει προκαθορισμένα και ορθολογικά κριτήρια επί των οποίων βασίζεται, για να λαμβάνει ανάλογες αποφάσεις, και το ίδιο συμβαίνει και στις δύο αυτές περιπτώσεις, για τις οποίες, όπως ανέφερε ο ίδιος αρμόδιος, κατά την άποψή του, δεν πληρούνται τα καθορισμένα κριτήρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο ψήφιση του προϋπολογισμού του ΚΟΑ για το 2002.

Ταυτόχρονα, η επιτροπή επικρίνει την τακτική της επιβολής δέσμευσης για παραχώρηση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό του οργανισμού για διάφορους σκοπούς, με βάση αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, κατά τον τρόπο που έχει αναφερθεί πιο πάνω. Η επιτροπή θεωρεί την πιο πάνω διαδικασία τουλάχιστον ανορθόδοξη, ενώ παράλληλα δεν έχει πεισθεί για την ορθότητα της δικαιολογητικής βάσης επί της οποίας στηρίχθηκε η συμπερίληψη των αντίστοιχων δεσμευμένων κονδυλίων στον υπό αναφορά προϋπολογισμό. Η επιτροπή έχει την άποψη ότι το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού αποτελεί το κατεξοχήν αρμόδιο όργανο να

σταθμίζει τα δεδομένα και να λαμβάνει τις ανάλογες αποφάσεις, όταν τέτοια θέματα άγονται ενώπιόν του. Ως εκ τούτου, η προδέσμευσή του με αυτό τον τρόπο εξουδετερώνει στην ουσία το ρόλο του διοικητικού συμβουλίου. Γι' αυτούς τους λόγους, η επιτροπή δηλώνει ότι είναι η τελευταία φορά που επιτρέπει χειρισμούς όπως οι πιο πάνω, οι οποίοι αποτελούν επέμβαση στη διοίκηση ημικρατικών οργανισμών, κατά παράβαση των ορθόδοξων διαδικασιών, και στο μέλλον θα προβαίνει στην απάλειψη τέτοιων δεσμεύσεων στον προϋπολογισμό ημικρατικών οργανισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Η κ. Χαραλάμπους.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο γιατί, όπως επισημαίνεται και στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών, κατά την εξέταση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ως επιτροπή έχουμε επισημάνει κάποια ζητήματα, τα οποία θα θέλαμε και ενώπιον της ολομέλειας να αναφερθούν.

Αναφερόμαστε σε μία τακτική η οποία παρουσιάστηκε κατά την εξέταση των προϋπολογισμών από πλευράς κυβέρνησης να δεσμεύεται για ορισμένα ζητήματα, όπως για παράδειγμα για θέματα που αφορούν αθλητές και πρωταθλητισμό ή για θέματα που αφορούν ανέγερση κοινοτικών γηπέδων, να δεσμεύεται και να προδεσμεύει με αυτό τον τρόπο το συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού. Εμείς αυτό το θέμα το έχουμε δει όχι μόνο από την άποψη του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, αλλά κι από την άποψη του πώς τα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών ασκούν το ρόλο τους και αν η οποιαδήποτε κυβέρνηση έχει το δικαίωμα να παίρνει αποφάσεις που να δεσμεύουν αυτά τα συμβούλια. Τα σημεία τούτα επισημαίνονται πολύ έντονα μέσα στην έκθεση και ήταν κοινή η θέση της επιτροπής ότι η προδέσμευση των κονδυλίων με αυτό τον τρόπο εξουδετερώνει το ρόλο του

διοικητικού συμβουλίου οποιουδήποτε ημικρατικού οργανισμού -συγκεκριμένα τώρα αναφερόμαστε στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού- και αυτό είναι κάτι που δε βοηθά στο σωστό τρόπο λειτουργίας των ημικρατικών οργανισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Να περάσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £21.678.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, καθώς και εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο πιο πάνω προϋπολογισμός προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους £5.493.125, καθώς και συνολικές δαπάνες £8.235.660. Ειδικότερα, προβλέπονται διαχειριστικά έξοδα ύψους £6.004.660, κατανεμημένα σε έξοδα αντιμισθίας των μελών του συμβουλίου, που ανέρχονται στις £15.200, αποδοχές προσωπικού ύψους £1.879.779 και άλλες τακτικές δαπάνες ύψους £4.109.681. Επίσης, περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους £1.931.000 για αναπτυξιακές δαπάνες και πρόνοια ύψους £300.000 για μη

προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό. Επιπρόσθετα, έχει συμπεριληφθεί στον υπό αναφορά προϋπολογισμό και μια νέα θέση Πρώτου Λειτουργού (Κλίμακα Α14).

Οι εκπρόσωποι του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου δήλωσαν στην επιτροπή ότι με την ετοιμασία του υπό αναφορά προϋπολογισμού προβλεπόταν όγκος συναλλαγών £8 εκατομμύρια μέχρι £10 εκατομμύρια ημερησίως. Με το σημερινό όγκο συναλλαγών, που είναι αρκετά πιο μειωμένος, περίπου στα £2 εκατομ. ημερησίως, δημιουργούνται αυξημένες οικονομικές υποχρεώσεις για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, λαμβανομένου επίσης υπόψη και του κόστους ανέγερσης του νέου κτιρίου στην ευρύτερη περιοχή του ΓΣΠ όπου όλα τα έξοδα για το γενικό σχέδιο και τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό βαρύνουν το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Επιπρόσθετα, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου έχει υποχρέωση καταβολής τού 10% των ακαθάριστων εισπράξεών του για κάλυψη των εξόδων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, καθώς και με την αναμενόμενη νέα δομή του προσωπικού του χρηματιστηρίου που θα προκύψει μετά από σχετική συμφωνία με το Υπουργείο Οικονομικών, τα δεδομένα του προϋπολογισμού ενδέχεται να αλλάξουν τόσο, ώστε να προκαλείται “αβεβαιότητα”, λόγω και της συνεχούς μείωσης του ύψους των αποθεματικών. Κρίνεται επίσης αναγκαία, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, η αναθεώρηση της δομής των δικαιωμάτων του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου με σκοπό να το καταστήσει πιο ικανό να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού £8.235.660 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Μέρος Α. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Τρίτος Πίνακας. Μέρος Β. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής
Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Γιώργος Λιλλήκας

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον Προϋπολογισμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2002 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £8.365.300 και έσοδα ύψους £8.160.000. Από τις δαπάνες ποσό ύψους £2.490.270 θα διατεθεί για τρέχουσες δαπάνες, ποσό ύψους £5.775.030 για αναπτυξιακές δαπάνες και ποσό ύψους £100.000 για μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό. Το υπολογιζόμενο έλλειμμα, ύψους £205.300, υπολογίζεται να

καλυφθεί από πλεονάσματα προηγούμενων ετών και από την 1^η Ιανουαρίου 2002 υπολογίζεται ότι θα μειωθεί στα £8.460.658. Όσον αφορά τα έσοδα της Αρχής, αυτά προέρχονται κυρίως από την είσπραξη του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, που προϋπολογίζεται σε £7.600.000, καθώς και από επενδύσεις και τόκους ύψους £530.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους αρμοδίους της Αρχής, οι κυριότεροι στρατηγικοί στόχοι της, όπως αυτοί περιέχονται στο στρατηγικό πρόγραμμά της για την περίοδο 1998-2002, επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- Στην εκτίμηση των μακροχρόνιων τάσεων στην αγορά εργασίας με προβλέψεις για την απασχόληση μέχρι το 2010·
- στη γρηγορότερη και ομαλότερη ένταξη νεοεισερχόμενων ατόμων στην αγορά εργασίας στη βάση ολοκληρωμένων σχεδίων και δραστηριοτήτων·
- στην παροχή δυνατότητας σε όλους τους εργαζομένους να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους με την παρακολούθηση προγραμμάτων κατάρτισης·
- στην ενίσχυση των δυνατοτήτων των ίδιων των επιχειρήσεων για πληρέστερη αξιοποίηση του ανθρώπινού τους δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικροεπιχειρήσεις·
- στον εκσυγχρονισμό του συστήματος κατάρτισης με την ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης και την προώθηση καινοτόμων πρακτικών, μεθόδων και τεχνολογιών τόσο σε επίπεδο επιχειρήσεων όσο και ιδρυμάτων·
- στην προώθηση της εισαγωγής προτύπων επαγγελματικών προσόντων στα πλαίσια της εγκαθίδρυσης συστήματος επαγγελματικών προσόντων στην Κύπρο·

- στη συνεχή βελτίωση της αποδοτικότητας των συστημάτων και των μηχανισμών επαγγελματικής κατάρτισης και γενικότερα της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης·
- στην εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, όσον αφορά την πολιτική και τις δράσεις για την ανάπτυξη και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που επίσης κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, από τα αποτελέσματα και τα βασικά χαρακτηριστικά των προγραμμάτων για το 2001 διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Δόθηκε έμφαση στην ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης με αυστηρότερα ποιοτικά κριτήρια στο στάδιο της έγκρισης προγραμμάτων, απροειδοποίητες επισκέψεις ελέγχου στο στάδιο της εφαρμογής, ενδελεχή έλεγχο στο στάδιο καταβολής χορηγήματος, ετοιμασία οδηγών πολιτικής και διαδικασιών για διάφορες κατηγορίες προγραμμάτων.

Εφαρμόζεται επίσης από την 1^η Ιανουαρίου 2001 νέο σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για μικροεπιχειρήσεις (πέντε έως δεκαεννιά άτομα), ενώ στα πλαίσια του σχεδίου ενίσχυσης υποδομής κατάρτισης καταβλήθηκε ποσό ύψους £68.000 για χορηγίες και £52.000 για δάνεια. Συνολικά στο σχέδιο είναι ενταγμένα δεκαεννιά ιδρύματα και είκοσι δύο επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους της Αρχής για τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, έχουν γίνει οι ακόλουθες έρευνες:

- Ισοζύγιο εργατικού δυναμικού για το 2002.
- Αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα.
- Το αδρανές γυναικείο δυναμικό της Κύπρου στο κατώφλι του 2000.

- Επιδράσεις της συνεχούς κατάρτισης στην αναβάθμιση των κυπριακών επιχειρήσεων στο κατώφλι του 2000.
- Η λειτουργία της κατάρτισης σε επιχειρήσεις στην Κύπρο στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα.
- Πανόραμα της προσφοράς των προγραμμάτων της ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού κατά το 2000.

Τέλος, η επιτροπή ενημερώθηκε για τις δραστηριότητες και τα σχέδια κατάρτισης της Αρχής για το 2002, καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξη των επιδιωκόμενων σκοπών της, ως ακολούθως:

Ποσό ύψους £4.085.000 θα διατεθεί για την κατάρτιση 35 500 ατόμων σε διάφορες μορφές αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην τεχνολογική αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, στην αναβάθμιση της διευθυντικής ικανότητας και στον εμπλουτισμό των δραστηριοτήτων της αρχικής κατάρτισης. Θα συνεχιστεί επίσης η εφαρμογή των δύο σχεδίων συμβουλευτικών υπηρεσιών, του σχεδίου ενίσχυσης υποδομής κατάρτισης, ενώ η Αρχή θα συμβάλει επίσης στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος μαθητείας μέσω της αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής.

Στόχοι της Αρχής για το 2002 είναι η περαιτέρω επικέντρωση στην ποιότητα και αναβάθμιση της παρεχόμενης κατάρτισης, στην προώθηση της διά βίου μάθησης, στην επιδίωξη μερικής χρηματοδότησης του συστήματος επαγγελματικών προσόντων, στα πλαίσια του προενταξιακού χρηματοδοτικού κανονισμού και στην αξιοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος “Λεονάρντο II” μέσω δύο προτάσεων. Οι προτάσεις αυτές αφορούν την τοποθέτηση νέων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, καθώς και της συμμετοχής της Αρχής ως εταίρου στο υποβληθέν για

έγκριση σχέδιο «Nissos Project “Successful Small Scale Manufacturing from Small Island Territories”, Institute for the Promotion of Small Enterprises, Malta».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2002. Ταυτόχρονα, εκφράζει την ευαρέσκειά της για το πολύ σημαντικό έργο που επιτελείται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που αποκτά ιδιαίτερη σημασία, ενόψει της προοπτικής ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της ανάγκης τεχνολογικής αναβάθμισης και εξειδίκευσης επιχειρήσεων και παραγωγικών μονάδων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου ποσού £8.365.300 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί σε νόμο το νομοσχέδιο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Νίκος Τορναρίτης

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φρεάτων Νόμου, ώστε να αυξηθούν ορισμένα τέλη που αφορούν την έκδοση άδειας ανόρυξης ή κατασκευής φρέατος.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, η προτεινόμενη αναθεώρηση των εν λόγω τελών κρίθηκε αναγκαία, ώστε να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα του πραγματικού κόστους των προσφερόμενων υπηρεσιών, δεδομένου ότι η τελευταία αύξησή τους επήλθε το 1984.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έκρινε ότι τα προτεινόμενα τέλη είναι ψηλά, γι' αυτό και αποφάσισε να τα μειώσει ως ακολούθως:

- τα τέλη χαρτοσήμου που απαιτούνται για την υποβολή αίτησης για άδεια ανόρυξης ή κατασκευής φρέατος από τρεις λίρες που προτείνονται σε μία λίρα
- τα τέλη έκδοσης της άδειας ανόρυξης ή κατασκευής φρέατος από δέκα λίρες που προτείνονται σε πέντε και
- τα τέλη έκδοσης αντιγράφου της πιο πάνω αναφερόμενης άδειας από δέκα λίρες που προτείνονται σε τρεις λίρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο του νομοσχεδίου με βάση τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί σε νόμο το νομοσχέδιο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5 και 6 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», πρόταση νόμου και «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον κ. Ομήρου, τον πρόεδρο της επιτροπής, να διαβάσει την έκθεση.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Σωτήρης Σαμψών

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Αντώνη Καρά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, και το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 4 Οκτωβρίου 2001 και 14 Φεβρουαρίου 2002. Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά προτεινόμενων νομοθετημάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του ΓΕΕΦ, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε, σε περίπτωση που μέλος του στρατού καθίσταται ανάπηρο κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, να αφυπηρετεί στον αμέσως επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχει.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να συμπληρωθούν ορισμένα κενά και να διευκρινιστούν ορισμένες ασάφειες που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή του.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Επεκτείνεται η δυνατότητα διορισμού στο στρατό με σύμβαση και υπαξιωματικών μη πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως ισχύει για τους αξιωματικούς.
2. Προστίθεται νέα πρόνοια στη βασική νομοθεσία, με την οποία παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να προσλαμβάνει ως μέλη του στρατού, με σύμβαση,

πρόσωπα των οποίων ο διορισμός σε μόνιμη θέση ακυρώθηκε ή ακυρώνεται ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, μέχρι την επανεξέταση της πλήρωσης της θέσης που κενώνεται.

3. Επαναδιατυπώνεται η σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας που ρυθμίζει τα επιδόματα αξιωματικών, υπαξιωματικών και οπλιτών, ώστε να καλύπτει όλο το στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στο στρατό, περιλαμβανομένων των εθελοντών, εθελοντριών και των ΕΠΥ. Επιπλέον, προστίθεται νέα πρόνοια σ' αυτή, με βάση την οποία δύναται να καταβάλλεται επίδομα ειδικών συνθηκών σε μέλη του στρατού όπως θα καθορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης των Υπουργών Άμυνας και Οικονομικών.
4. Επεκτείνεται η παροχή δυνατότητας δωρεάν διαμονής σε στρατόπεδο και στους αξιωματικούς, κατόπιν έγκρισης του Αρχηγού.
5. Επεκτείνεται η παροχή σύνταξης στους εξαρτωμένους όλων των μελών του στρατού που αποβιώνουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, αντί μόνο στους εξαρτωμένους των αξιωματικών, υπαξιωματικών και οπλιτών, που ισχύει σήμερα, και επιπλέον προστίθεται πρόνοια με βάση την οποία τα πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα θα προάγονται, με απόφαση του Υπουργού Άμυνας, στον επόμενο βαθμό αναδρομικά, από την ημέρα που προηγείται του θανάτου τους.
6. Επεκτείνεται η παροχή σύνταξης στα μέλη του στρατού που καθίστανται ανάπηρα κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, τα οποία εκ της αναπηρίας τους είναι ανίκανα για περαιτέρω υπηρεσία στο στρατό, αντί μόνο στους αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες, που ισχύει σήμερα. Επιπλέον, προστίθεται πρόνοια με βάση την οποία τα πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα θα προάγονται, με απόφαση του Υπουργού Άμυνας, στον επόμενο

βαθμό αναδρομικά, από την ημέρα που προηγείται της ημερομηνίας της αφυπηρέτησής τους.

7. Επαναθεσπίζεται η σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας που αφορά τη ρύθμιση των ωφελημάτων που δύναται να χορηγούνται στα μέλη του στρατού σε περίπτωση επιβολής σ' αυτούς της πειθαρχικής ποινής της αναγκαστικής αφυπηρέτησης ή απόλυσης, ώστε να εναρμονιστεί με τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης και τους δημόσιους υπαλλήλους.

Εισάγοντας την πρόταση νόμου στην επιτροπή, ο εισηγητής της κ. Αντώνης Καράς υποστήριξε πως θα πρέπει να επεκταθεί η σύνταξη ανικανότητας σε όλα τα μέλη του στρατού τα οποία καθίστανται σωματικά ανάπηρα και ανίκανα για περαιτέρω υπηρεσία από οποιαδήποτε αιτία, ενώ βρίσκονται σε ενεργό υπηρεσία. Περαιτέρω, υποστήριξε ο ίδιος, κρίνεται δίκαιο τα πρόσωπα αυτά να αφυπηρετούν στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν, κάτι στο οποίο αποβλέπει η προτεινόμενη πρότασή του.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών που παρευρέθηκαν στην επιτροπή, σχολιάζοντας την πρόταση νόμου, δήλωσαν πως διαφωνούν με την προτεινόμενη σ' αυτή ρύθμιση, γιατί, όπως υποστήριξαν, η νομοθεσία που διέπει τις συντάξεις είναι ενιαία για όλους τους δημόσιους υπαλλήλους και, σε περίπτωση που αυτή υιοθετηθεί, τότε ανάλογη ρύθμιση θα πρέπει να γίνει σε όλη τη δημόσια υπηρεσία με συνακόλουθη τεράστια κρατική οικονομική επιβάρυνση.

Στη βάση των όσων εκφράστηκαν από τους εκπροσώπους των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών ο κ. Αντώνης Καράς τροποποίησε το κείμενο της πρότασης νόμου, έτσι ώστε, σε περίπτωση που μέλος του στρατού το οποίο βρίσκεται σε ενεργό υπηρεσία καταστεί ανίκανο για περαιτέρω υπηρεσία συνεπεία εκτέλεσης αποστολής νομίμως ανατεθείσας σε αυτό, να αφυπηρετεί στον επόμενο βαθμό.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου οι κυβερνητικοί αρμόδιοι ανέλυσαν τις πρόνοιές του στην επιτροπή και, έπειτα από εισηγήσεις της τελευταίας, επέφεραν ορισμένες βελτιωτικές τροποποιήσεις στο κείμενό του.

Το μέλος της επιτροπής εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Καράς δήλωσε πως, λόγω του ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου που κατέθεσε καλύπτονται από σχετική πρόνοια του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που κατατέθηκε μεταγενέστερα από την κυβέρνηση, αποφάσισε να την αποσύρει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, να τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε οι σχετικές πρόνοιές του που προβλέπουν ότι πρόσωπο που καθίσταται ανάπηρο ή αποβιώνει, ενώ βρίσκεται στην υπηρεσία κατά τη διάρκεια εκτέλεσης διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, να μην εφαρμόζονται, σε περίπτωση που ο θάνατος ή η αναπηρία του επέλθει συνεπεία της συμμετοχής του σε παράνομες ενέργειες εναντίον της νόμιμης και συνταγματικής κυβέρνησης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, με βάση την πιο πάνω απόφασή της.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, χωρίς να διαφωνούν με το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου, δήλωσαν ότι τάσσονται ενάντια στην ενσωμάτωση σ' αυτό της υπό αναφορά πρόνοιας, όπως εισηγείται η πλειοψηφία της επιτροπής, γιατί αυτό αποτελεί πλεονασμό, δεδομένου ότι από παράνομες πράξεις δε γεννάται νόμιμο δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δύο λόγια μόνο. Πιθανότατα τυπικά να έχει βάση η άποψη ότι πραγματικά από παράνομες πράξεις δε γεννάται νόμιμο δικαίωμα. Είναι μια αρχή η οποία αναγνωρίζεται και από τους πλειοψηφήσαντες στην επιτροπή. Όμως για λόγους ουσίας η πλειοψηφία της επιτροπής, για λόγους ιστορικής μνήμης αλλά και διδακτικής καθοδήγησης για το μέλλον, επέμενε και επιμένει σε αυτή την αναφορά. Και βεβαίως υπάρχει η οδυνηρή μνήμη του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου του 1974 ή και πράξεων που προηγήθηκαν του κορυφαίου εγκλήματος της 15ης Ιουλίου που συνιστούσαν παράνομες ενέργειες εναντίον της νόμιμης και συνταγματικής κυβέρνησης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Είναι η άποψη του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, αφού εγώ μιλώ, αλλά αντιλαμβάνομαι και της υπόλοιπης πλειοψηφίας που έχει τοποθετηθεί κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, ότι με αυτή την αναφορά δίνεται ένα μήνυμα, μέσω αυτής της νομοθεσίας, ιστορικής διάστασης προς κάθε νοσταλγό του παρελθόντος, προς κάθε θιασώτη του ολοκληρωτισμού, της υπονόμευσης της δημοκρατίας.

Υπό αυτή την έννοια, θα ψηφίσουμε υπέρ της συμπερίληψης της συγκεκριμένης πρόνοιας στα δύο νομοθετήματα, όπως τελικά αυτά έχουν διαμορφωθεί από την επιτροπή Άμυνας και από την πλειοψηφία σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη αναφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εμείς ως ομάδα σε καμιά περίπτωση δεν έχουμε διαφωνήσει επί της ουσίας, παρά απλά και μόνο για καθαρά νομοτεχνικούς λόγους. Γιατί ξεκάθαρη θέση μας είναι ότι εκ παρανόμου πράξεως δεν απορρέει σε καμιά περίπτωση έννομο αποτέλεσμα ή νόμιμο δικαίωμα σε οποιοσδήποτε. Και την ίδια στιγμή να αναφέρω ότι αυτή η θέση ήταν και θέση του εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας. Και καθαρά για λόγους πλεονασμού εμείς είχαμε εκφράσει τη δική μας επιφύλαξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω ακριβώς να ξεκαθαρίσω αυτό το ζήτημα. Νομικά πιστεύουμε ότι έχουμε δίκαιο, ότι εκ παρανόμου πράξεως δε γεννάται νόμιμο δικαίωμα. Αυτή είναι η άποψή μας νομικά και πιστεύω ότι έχουμε δίκαιο. Δεν το αμφισβήτησε ούτε ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας. Πολιτικά όμως δεν ενιστάμεθα, αν η πλειοψηφία θέλει να συμπεριλάβει αυτή την παράγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπακώστας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αφού είναι ομόφωνο, αφήστε το.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Δε μας το είπατε πιο νωρίς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού είναι ομόφωνο, εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά αν θέλει να πει μισή κουβέντα ο άνθρωπος, να μην τον πιάσουμε από το στόμα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Τώρα μας πιάσατε εξαπίνης.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι απλή νομοτεχνική παρατήρηση.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Απλά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου και θα το υπερψηφίσει, όπως έχει τροποποιηθεί. Αυτό όμως που έχει σημασία είναι πως αυτή η πρόνοια πρέπει και το θεωρούμε αναγκαίο να συμπεριληφθεί στον υπό ψήφιση νόμο, ούτως ώστε σε περίπτωση που ο θάνατος ή η αναπηρία προέλθουν από τέτοιες αντισυνταγματικές πράξεις, δηλαδή ο θάνατος προέλθει από αναπηρία ή από παράνομες ενέργειες που καταλύουν τη Δημοκρατία και το σύνταγμα της Δημοκρατίας, τότε να μην εφαρμόζονται.

Η τροποποίηση αυτή, κατά την άποψή μας, όχι μόνο δεν αποτελεί πλεονασμό, όπως έχει λεχθεί, αλλά αποτελεί μια αναγκαιότητα, με σκοπό να αποθαρρύνουμε τις όποιες κατάπτυστες τέτοιες προδοτικές πράξεις στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Λοιπόν είναι σαφές από την έκθεση ότι το υπ' αριθμόν 5 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» (Πρόταση νόμου), αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε τώρα στο υπό αριθμόν 6 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Αναδρομική εφαρμογή των τροποποιημένων άρθρων 22 και 23. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 9 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 9 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σοφοκλής Φυττής	Χρίστος Κληρίδης
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού, η οποία εγκρίθηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο το 1966, καθώς και των τροποποιήσεών της που έγιναν στο Παρίσι τον Ιούλιο του 1984. Η υπογραφή της πιο πάνω σύμβασης από τη Δημοκρατία αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 51.954 και ημερομηνία 14 Ιανουαρίου 2000.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω αρμοδίους, η Διεθνής Σύμβαση για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού λειτουργεί σε συνεργασία με τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών. Έργο της εν λόγω σύμβασης είναι η μελέτη σε όλα τα ύδατα του Ατλαντικού Ωκεανού αλλά και των προσκείμενων θαλασσών των θυννοειδών και συγγενών τους ειδών αλλά και άλλων ειδών ιχθύων που γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης στους ιχθυότοπους θυννοειδών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση ιδιαίτερα με τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η υιοθέτηση της πιο πάνω σύμβασης στα συμφέροντα της Κύπρου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της

**Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά
Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σοφοκλής Φυττής	Χρίστος Κληρίδης
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα, η οποία εγκρίθηκε κατά την 27^η Σύνοδο του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το Νοέμβριο του 1993. Η προσχώρηση της Δημοκρατίας στην πιο πάνω συμφωνία αποφασίστηκε

με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 51.727 και ημερομηνία 17 Μαΐου 2000.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, η συμφωνία πηγάζει από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, η οποία υποχρεώνει όλα τα μέλη της διεθνούς κοινότητας να συνεργαστούν για τη διατήρηση και διαχείριση των βιολογικών πόρων της ανοικτής θάλασσας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της συζήτησης της πιο πάνω συμφωνίας, ζήτησε να κατατεθούν πρόσθετα στοιχεία τόσο σε σχέση με τη δυνατότητα της Κύπρου να εφαρμόσει τη συμφωνία αυτή όσο και σε σχέση με άλλα παρεμφερή θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή οδηγιών της κοινότητας, αλλά δεν απορρέουν άμεσα από την παρούσα συμφωνία. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η υποχρέωσή μας για διατήρηση συστήματος παρακολούθησης αλιευτικών σκαφών που προκύπτει από την εναρμόνιση της περί Αλιείας νομοθεσίας, ο τρόπος κατανομής του κόστους του συστήματος, καθώς και οι προδιαγραφές του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας στην οποία αναφέρεται. Παράλληλα η επιτροπή θα αναμένει από την εκτελεστική εξουσία να καταθέσει ενώπιόν της όλα τα πρόσθετα στοιχεία που ζητήθηκαν στα πλαίσια της πιο πάνω συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα).

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σοφοκλής Φυττής	Χρίστος Κληρίδης
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο, η οποία εγκρίθηκε από τον

Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών το Νοέμβριο του 1997. Η υπογραφή της πιο πάνω συμφωνίας από την Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51.684 και ημερομηνία 4 Μαΐου 2000.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, η Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο είναι διεθνής οργανισμός συνεργασίας των κρατών της Μεσογείου, ο οποίος λειτουργεί στα πλαίσια του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών με σκοπό τη διαχείριση των έμβιων πόρων της Μεσογείου Θάλασσης.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αναμένεται ότι θα υπάρξουν θετικά αποτελέσματα από την κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας αναφορικά με τη διατήρηση και τη διαχείριση των αλιευτικών πόρων της λεκάνης της Μεσογείου λόγω της διεθνούς επιστημονικής συνεργασίας που αναπτύσσει η Γενική Επιτροπή Αλιείας. Η ωφέλεια της Κύπρου από τη συμμετοχή είναι τέτοια που θα επέβαλλε την κύρωση της συμφωνίας ακόμη και χωρίς τη δέσμευση για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως όλων των πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω συμφωνίας, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 11 και 12 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001» και «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που Πρέπει να Πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 13 και 14 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Μέτρων και

Σταθμών (Μονάδες Μέτρησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μέτρησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Δημήτρης Συλλούρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του νόμου όσο και των κανονισμών που προτείνονται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο Κεφάλαιο «Ελεύθερη Διακίνηση Αγαθών».

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα μέτρα και τα σταθμά, για να καταστεί δυνατή η υιοθέτηση της σχετικής οδηγίας που αφορά τη χρήση συμπληρωματικών μονάδων μέτρου, βάρους ή αριθμησης. Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθίσταται επιτρεπτή η εμπορία προϊόντων με συμπληρωματικές ενδείξεις, δηλαδή ενδείξεις σε μονάδες μέτρου, βάρους ή αριθμησης άλλες από τις νόμιμες μονάδες μέτρου, βάρους ή αριθμησης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2009.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της νομοθεσίας περί Μέτρων και Σταθμών, σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κεκτημένου για τις μονάδες μέτρησης με την επαναδιατύπωση ή την προσθήκη ορισμένων ορισμών που αφορούν αριθμούς μονάδων μέτρησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Γιώργος Βαρνάβα

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Γεώργιος Γεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιανουαρίου και στις 13 Φεβρουαρίου 2002. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθυντής του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ) και εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΠΕΕ, του ΣΙΤΟΠ, της ΠΕΠ και του σωματίου “Αδούλωτη Κερύνεια”.

Ο προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το 2002 προβλέπει έξοδα ύψους £17.423.000 και έσοδα του ίδιου ύψους. Ο εν λόγω προϋπολογισμός προβλέπει δάνεια και εγγυήσεις μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας, συνολικού ύψους £22.600.000, τα οποία αναλύονται ως ακολούθως:

1. ποσό ύψους £12.100.000, που αφορά παραχώρηση δανείων από τον ΚΦΙΚΒ μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας για σπουδές, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επαγγελματική δραστηριοποίηση, νεοδημιουργούμενα ζευγάρια, σωματεία και οργανώσεις·
2. ποσό ύψους £10.500.000, που αφορά παροχή εγγυήσεων μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας για στεγαστικά και επαγγελματικά δάνεια που θα παραχωρηθούν από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ύψους £8.750.000 και £1.750.000, αντίστοιχα.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα προέρχονται από κρατική χορηγία, από άτοκα δάνεια από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για το σχέδιο φερεγγυότητας και από

αποπληρωμές δανείων και τόκων και εισπράξεις από ανάκτηση πληρωμών λόγω εγγυήσεων.

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται ειδικότερα ως ακολούθως:

	£
1. Διαχειριστικά έξοδα	1.155.839
2. Παραχώρηση δανείων:	12.100.000
• Σπουδές	(10.000.000)
• Νεοδημιουργούμενα ζευγάρια	(600.000)
• Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	(200.000)
• Επαγγελματική δραστηριοποίηση	(1.100.000)
• Σωματεία, οργανώσεις	(200.000)
3. Επιχορήγηση επιτοκίου δανείων	908.000
4. Πληρωμές λόγω εγγυήσεων	632.000
5. Μεταφορά εισπράξεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας από αποπληρωμές δανείων, τόκων και πληρωμές λόγω εγγυήσεων	2.600.000
6. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	27.161

	£17.423.000

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι ο εν λόγω προϋπολογισμός, που ετοιμάστηκε κατόπιν διαβουλεύσεων του υπουργείου με τον ΚΦΙΚΒ, ανταποκρίνεται στις υφιστάμενες δημοσιονομικές συνθήκες του κράτους και εκ των πραγμάτων είναι αδύνατο να ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες του φορέα. Γι' αυτό, όπως επισήμανε η ίδια, δίδεται πάντοτε προτεραιότητα για ικανοποίηση των άμεσων αναγκών του, όπως είναι για παράδειγμα τα σπουδαστικά δάνεια. Επιπρόσθετα,

ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, το Υπουργείο Οικονομικών δεν είχε ενημερωθεί σωστά και έγκαιρα για τις πραγματικές ανάγκες του φορέα, για το λόγο ότι δεν τηρήθηκαν σωστά οι λογαριασμοί, ώστε να γίνει σωστός υπολογισμός, γι' αυτό και το υπουργείο ανέμενε να του σταλούν τα εν λόγω στοιχεία και επεξηγήσεις, για να τα μελετήσει. Στη συνέχεια, σύμφωνα με την ίδια, το Υπουργείο Οικονομικών έλαβε το σχετικό υπόμνημα με όλα τα απαραίτητα στοιχεία από το φορέα, αλλά θα πρέπει να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος, για να εξεταστούν και να γίνουν διαβουλεύσεις με το φορέα, γι' αυτό και δεν μπορεί να υποσχεθεί προκαταβολικά ότι όλες οι ανάγκες του φορέα που αναλύονται στο υπόμνημα αυτό θα υλοποιηθούν.

Οι εκπρόσωποι του ΚΦΙΚΒ δήλωσαν ότι ο φορέας αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα και γι' αυτό συστάθηκε ειδική επιτροπή, για να εξεύρει τρόπους αντιμετώπισής τους. Οι συνολικές ανάγκες του φορέα για δάνεια με κεφάλαια και εγγυήσεις του μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας ανέρχονται στο ποσό των £93.443.000 για το έτος 2002. Σ' αυτό περιλαμβάνονται και οι υποχρεώσεις από εγκρίσεις που δόθηκαν κατά την περίοδο 1996-2001. Στις άμεσες ανάγκες του όμως που πρέπει να προωθηθούν περιλαμβάνονται £6 εκατομ. για τα σπουδαστικά δάνεια και £5 εκατομ. για τα στεγαστικά. Όπως επισήμαναν επίσης οι πιο πάνω εκπρόσωποι, εξαιτίας της μη ύπαρξης μηχανογράφησης, πρόβλημα το οποίο έχει ήδη ξεπεραστεί, και του ολιγάριθμου προσωπικού, δεν τηρήθηκαν σωστά οι λογαριασμοί, ειδικά όσον αφορά τα σπουδαστικά δάνεια. Γι' αυτό και ο πρόεδρος του φορέα, μετά και από αίτημα της επιτροπής, απέστειλε σε αυτή, με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2002, λεπτομερή στοιχεία που αφορούν τις ανάγκες του ΚΦΙΚΒ σε κεφάλαια για δανειοδοτήσεις και εγγυήσεις δανείων μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας, που ανέρχονται στο ποσό των £93.443.000, καθώς και τα κριτήρια εξέτασης των αιτήσεων.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, στόχοι του φορέα είναι, αφού ικανοποιηθούν τα αιτήματά του για μεταστέγαση, πρόσληψη νέου προσωπικού και κατάθεση αυξημένων κονδυλίων, για να γίνει ένας οργανισμός ευέλικτος, σύγχρονος και αποδοτικός ο οποίος να λειτουργεί με διαφάνεια και να εξυπηρετεί άμεσα και γρήγορα τον πολίτη.

Οι εκπρόσωποι της ΠΕΠ, του ΠΑΣΥΠΕΕ, του ΣΙΤΟΠ και του σωματίου “Αδούλωτη Κερύνεια” εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους για το συνεχή εμπαιγμό των προσφύγων και την έλλειψη πολιτικής βούλησης για αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο φορέας. Επισήμαναν επίσης ότι επιβάλλεται να δοθούν ριζικές λύσεις, ώστε ο φορέας να ενισχυθεί οικονομικά και να εισαχθούν σωστά κριτήρια δανειοδότησης για πρακτική εφαρμογή της ίσης κατανομής βαρών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού ενημερώθηκε λεπτομερώς για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο φορέας κατά τη διεκπεραίωση του έργου του, μελέτησε τον υπό αναφορά προϋπολογισμό και διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιές του, υποβάλλοντας αρκετές ερωτήσεις στους εκπροσώπους του για διευκρίνιση των θέσεών τους.

Η επιτροπή, με βάση την εξέταση του προϋπολογισμού στο σύνολό του και ενόψει και των λεπτομερών στοιχείων που της στάλθηκαν στο στάδιο της εξέτασής του μέσω της επιστολής του προέδρου του φορέα, όπου καταγράφονται αναλυτικά οι πραγματικές ανάγκες του, θεωρεί ότι ο εν λόγω προϋπολογισμός πρέπει να αυξηθεί σημαντικά.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή, με επιστολή της, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2002, προς τον Υπουργό Οικονομικών, διαβίβασε έντονα το αίτημά της όπως μέχρι την Πέμπτη, 21η Φεβρουαρίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία προωθείται για έγκριση από την ολομέλεια της Βουλής ο εν λόγω προϋπολογισμός, σταλθεί άλλος, περισσότερο αυξημένος προϋπολογισμός, ο οποίος να ανταποκρίνεται στις

πραγματικές ανάγκες του φορέα, αντί να προωθηθεί η κατάθεση συμπληρωματικού προϋπολογισμού, που δεν είναι και η καλύτερη λύση, δεδομένου ότι οι πραγματικές ανάγκες του φορέα είναι ήδη γνωστές.

Ταυτόχρονα, η επιτροπή εξέφρασε τη δυσφορία της για το γεγονός ότι η κυβέρνηση ενέκρινε και απέστειλε στη Βουλή μειωμένο προϋπολογισμό, ζητώντας ταυτόχρονα την επίσπευση των διαδικασιών για ταχύτερη εξέταση όλων των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί εδώ και καιρό στο φορέα.

Περαιτέρω, η επιτροπή επισημαίνει τα ακόλουθα:

- τη μεγάλη καθυστέρηση στη διαδικασία εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων αυτών, με αποτέλεσμα να προκαλείται μεγάλη ταλαιπωρία στους αιτητές
- το γεγονός ότι η συζήτηση των νέων κανονισμών για εξάλειψη τυχόν οικονομικών ανισοτήτων συνεχίζεται για δύο χρόνια, χωρίς να έχει αποπερατωθεί ακόμη
- το ότι η ίση κατανομή των βαρών δεν έχει προχωρήσει σύμφωνα και με τη μελέτη του πανεπιστημίου για το θέμα.

Επιπρόσθετα, όπως η επιτροπή επισήμανε και στην περσινή της έκθεση για τον προϋπολογισμό του 2001, με τη δημιουργία του φορέα δεν αποδόθηκε η απαραίτητη φερεγγυότητα και δε λύθηκαν τα προβλήματα του προσφυγικού κόσμου. Συνεπώς, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, απαιτείται αύξηση της χρηματοδότησής του, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους σκοπούς της ίδρυσής του.

Τέλος, η επιτροπή, παρά τις πιο πάνω θέσεις της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΦΙΚΒ για το 2002, ώστε να αποφευχθεί περαιτέρω ταλαιπωρία και καθυστέρηση στην ικανοποίηση των δικαιούχων αιτητών του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεδομένης της θέσης του φορέα ότι η απαίτησή τους από το Υπουργείο Οικονομικών ήταν για £36.000.000, δάνεια και εγγυήσεις, που θα έπρεπε να δώσει ο φορέας για τη φετινή χρονιά, ούτως ώστε να επισπεύσει το χρόνο που είναι απαραίτητος με τα σημερινά δεδομένα για να εγκριθεί μια αίτηση που εκκρεμεί ενώπιον του φορέα, η επιτροπή αποφάσισε και απέστειλε επιστολή την προηγούμενη βδομάδα στον Υπουργό Οικονομικών μέσω της οποίας τον καλούσε, αφού γνωρίζει τις ανάγκες που υπάρχουν γι' αυτό το χρόνο και αφού έχει περικόψει περί τα £14.000.000 από τα ζητούμενα, να έρθει ακόμα και σήμερα με αυξημένο προϋπολογισμό, για να μην καθίσταται ανάγκη να έρχεται με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Γιατί τα τελευταία δύο χρόνια οι συμπληρωματικοί που έφερε ήρθαν πολύ καθυστερημένα! Η Βουλή ενήργησε πολύ έγκαιρα και άμεσα, αλλά στο τέλος δε δαπανήθηκε ούτε σεντ από τους συμπληρωματικούς, γιατί σκόπιμα ήρθαν πολύ καθυστερημένα. Η απάντηση δυστυχώς που έχει σταθεί σήμερα στη Βουλή είναι ότι αδυνατεί το Υπουργείο Οικονομικών να εγκρίνει οιονδήποτε περαιτέρω ποσό.

Θεωρώ ότι είμαστε υποχρεωμένοι να προχωρήσουμε στην ψήφιση έστω και εκείνου που έχει εισηγηθεί η κυβέρνηση, αλλά θα πρέπει, πιστεύω, και από την ολομέλεια να σταλεί μήνυμα στον Υπουργό Οικονομικών να έρθει άμεσα και με συμπληρωματικά ποσά, ούτως ώστε να μην ταλαιπωρήσουμε τον κόσμο με χρόνια αναμονή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Ταραμουντάς.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είχα μια απορία, αν θα ζητούσε το λόγο ο κ. Ταραμουντάς; έλυσέ μου την.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στους φετινούς προϋπολογισμούς προβλέπονται δαπάνες £22.600.000 σε σχέση με £19.600.000 το 2001. Υπάρχει αύξηση £3.000.000. Από αυτό το ποσό τα £12.100.000 αντιπροσωπεύουν παραχώρηση δανείων και τα £10.500.000 αντιπροσωπεύουν εγγυήσεις οι οποίες δίδονται στα πλαίσια του φορέα. Συμφωνούμε με την υποβολή συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Από κοινού τα κόμματα είχαν ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Δεν ήταν εφικτό να εγκριθεί νέος προϋπολογισμός, να υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και να υποβληθεί ξανά στη Βουλή μέσα σ' αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα· εξ ου και έχουμε τη διαβεβαίωση του Υπουργείου Οικονομικών ότι αυτός θα υποβληθεί εν καιρώ τω δέοντι.

Ο φορέας, κύριε Πρόεδρε, δεν ιδρύθηκε για την... Ιδρύθηκε μόνο για την εξασφάλιση της φερεγγυότητας των προσφύγων, δηλαδή την αύξηση της δανειστικής τους ικανότητας. Και σ' αυτή θα επιμένουμε εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός· στην ενίσχυση κάθε χρόνο του φορέα με τέτοιο ποσό, ώστε να ανταποκρίνεται στο σκοπό της ίδρυσής του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Φυττής και ο κ. Βαρνάβας.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λίγα λόγια από τη θέση μου.

Ο προϋπολογισμός του φορέα συζητήθηκε δύο φορές στην επιτροπή Προσφύγων. Και τις δύο φορές τον στείλαμε πίσω στους αρμόδιους του υπουργείου και του φορέα για να τον αυξήσουν, διότι οι ανάγκες των προσφύγων για δάνεια και εγγυήσεις είναι αυξημένες. Τα δάνεια καθυστερούν για τρία, τέσσερα χρόνια και τα σπουδαστικά ένα με ενάμιση χρόνο να πάρουν την πρώτη δόση. Από τις 23 Ιανουαρίου, που ήταν η πρώτη φορά, ζητήσαμε από το Υπουργείο Οικονομικών και το φορέα να υποβάλουν πιο αυξημένο προϋπολογισμό. Δε νομίζω ότι από τις 23 του Γενάρη, που ήταν η πρώτη μας συνεδρία, δεν είχαν αρκετό χρόνο, για να αυξήσουν τον προϋπολογισμό. Ακόμα και αυτή η έκθεση που έχουμε μπροστά μας λέει ότι μέχρι σήμερα θα περιμέναμε γράμμα με αυξημένο προϋπολογισμό. Και εμείς ως ΔΗΚΟ -το ανέφερα και στην κοινοβουλευτική ομάδα μας την περασμένη Τρίτη που συνεδριάζαμε- δεν αποφασίσαμε, δε συστήσαμε εκεί ότι εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό, διότι είχαμε την ελπίδα ότι μέχρι σήμερα θα έστελλαν αυξημένο προϋπολογισμό.

Τώρα είναι πολύ παράδοξο αυτό που συμβαίνει με το φορέα, διότι γνωρίζουν ότι έκαναν λάθη, γνωρίζουν ότι στους προϋπολογισμούς κάθε χρόνου περιλαμβάνονταν και οι δόσεις των προηγούμενων χρόνων. Και φέτος αναγνώρισαν το λάθος τους, ότι πράγματι τα ποσά, ιδίως για τα σπουδαστικά, είναι μειωμένα και δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τα αιτήματα. Έγιναν πολλά λάθη σε αυτό τον τομέα. Και για να συμπληρώσω την παρέμβασή μου, ο φορέας δεν είναι μόνο για να δίνει δάνεια, είναι φορέας ισότιμης κατανομής των βαρών. Και εδώ πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το πανεπιστήμιο με εντολή του φορέα έκανε ολόκληρη μελέτη και είναι καιρός να τη δούμε ως Βουλή: την έχουμε ήδη μελετήσει λίγο στην επιτροπή Προσφύγων. Για να δούμε: Θα ληφθεί υπόψη ή δε θα ληφθεί; Θα γίνει η ισότιμη κατανομή των βαρών ή θα συνεχίσουμε με αυτό το ρυθμό που πάμε;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Βαρνάβα.

Κύριε Χριστοφόρου, σας είδα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Σήμερα η ολομέλεια της Βουλής βρίσκεται πάλι, όπως συνήθως, υπό εξαναγκασμό, μπορώ να πω, για ψήφιση κάποιου προϋπολογισμού. Αυτό το είχαμε και στις χορηγίες όσον αφορά τους φοιτητές και σε άλλες περιπτώσεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι, από ό,τι αντιλαμβανόμαστε όλοι, ο φορέας ισότιμης κατανομής βαρών, όταν ελαμβάνετο η απόφαση για ίδρυσή του, άλλος ήταν ο στόχος του. Και πολύ σωστά στην έκθεση της επιτροπής σημειώνεται ότι ο φορέας ίσης κατανομής των βαρών -και βασικά σε συσχετισμό και με την έκθεση του Πανεπιστημίου Κύπρου- δεν έχει φέρει εις πέρας το σκοπό της ίδρυσής του. Βλέπουμε σήμερα να υπάρχει για το 2002 η ανάγκη πρόβλεψης του προϋπολογισμού, σχεδόν £22.000.000, και εμείς σήμερα αναγκαζόμαστε να ψηφίσουμε μόνο £17.500.000.

Έχουμε πληροφορηθεί στην επιτροπή Προσφύγων ότι η συνολική δαπάνη η οποία έπρεπε να ικανοποιήσει τις ανάγκες του φορέα σε όλους τους τομείς στους οποίους ενεργεί και συμβάλλει είναι γύρω στα £93.000.000. Άρα αντιλαμβανόμαστε το πόσο καθυστερημένη είναι η εξέταση και των υποθέσεων, αλλά και πόσο μικρά είναι τα κονδύλια τα οποία διατίθενται. Αν πραγματικά ο σκοπός της κυβέρνησης, του κράτους, ίδρυσης αυτού του φορέα είναι αυτός τον οποίο η κυβέρνηση εξήγγειλε, πρέπει πραγματικά να αυξηθεί το ποσό όσον αφορά το φορέα ισότιμης κατανομής βαρών.

Επίσης θα ήθελα καταλήγοντας να πω ότι σημειώνουμε και υπογραμμίζουμε την καθυστέρηση εξέτασης των αιτήσεων από το συμβούλιο του φορέα. Υπογραμμίζουμε

πάλι την επίπονη προσπάθεια την οποία καταβάλλει το ολιγομελές αριθμητικά -μπορώ να πω- συμβούλιο. Ζητούμε επίσης να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, να αυξηθεί ο αριθμός των υπαλλήλων του φορέα, ούτως ώστε να μπορέσουν να φέρουν εις πέρας το έργο τους όσο πιο γρήγορα γίνεται.

Έχουμε ακούσει στην επιτροπή, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι έτυχαν περιπτώσεις που φοιτητές λόγω της καθυστέρησης στην έγκρισης αυτών των κονδυλίων ή έλλειψης κονδυλίων αναγκάστηκαν να σταματήσουν και τις σπουδές τους! Έχουμε ακούσει επίσης ότι κάποιο νεαρό ζευγάρι, όταν υποβάλει αίτηση για να πάρει δάνειο από το φορέα... Παλιά ακούγαμε ένα χρόνο, ακούγαμε δύο. Φθάσαμε στο σημείο προχθές να μας πουν στην επιτροπή για τέσσερα και πέντε χρόνια. Για μας είναι απαράδεκτο.

Εμείς θα ψηφίσουμε φυσικά τον προϋπολογισμό, αλλά πιστεύω ότι το μήνυμα το οποίο πρέπει να δοθεί σήμερα από τη Βουλή είναι ότι το κράτος πρέπει να αυξήσει τον προϋπολογισμό του φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χριστοφόρου, παρακαλώ, έχετε το λόγο.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Πρώτα, κύριε Πρόεδρε, να χαιρετίσω την παρουσία του προέδρου του φορέα ισότιμης κατανομής βαρών και να πω ότι, με την ανάληψη των καθηκόντων του, αλλάξαμε σελίδα πραγματικά και υπάρχει και πνεύμα αισιοδοξίας και υπάρχει και προγραμματισμός και οργάνωση και αποδοτικότητα, κάτι το οποίο ομολογεί ολόκληρη η Βουλή.

Η δεύτερη επισήμανσή μου, που είναι και η πιο βασική, είναι το ότι η κακοδαιμονία του φορέα ή οποιουδήποτε άλλου οργανισμού ιδρύθηκε για την ισότιμη κατανομή των βαρών υπάρχει, γιατί αυτή η πρωτοβουλία αναλήφθηκε είκοσι δυο χρόνια μετά την εισβολή. Δηλαδή από το 1974 μέχρι το 1996 δόθηκαν μηδέν εκατομμύρια στην

υπόθεση “ισότιμη κατανομή των βαρών”. Από το 1996 μέχρι σήμερα δόθηκαν εκατόν εκατομμύρια. Αυτά τα εκατόν εκατομμύρια δε διαγράφονται με τίποτα, παρά την καθολική απαίτησή μας ότι αυτά δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις σημερινές συνθήκες και δεν μπορούν να ανταποκριθούν, γιατί ο φορέας ισότιμης κατανομής βαρών, με την υφιστάμενή του μορφή, που είναι μια ιδιάζουσα μορφή, μεταξύ χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και ενός κρατικού οργανισμού, σε γραφειοκρατικό επίπεδο δεν μπορεί πλέον να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες με γεωμετρική πρόοδο ανάγκες του προσφυγικού κόσμου. Πρέπει να μετασχηματιστεί και να μεταμορφωθεί σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Εδώ η κάθε γειτονιά έχει το δικό της χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και ολόκληρος προσφυγικός κόσμος δεν έχει ένα συγκεκριμένο ίδρυμα που να στηρίζει αυτή την ισότιμη κατανομή βαρών. Όπως είπα έγινε ένα βήμα μπροστά, αλλά χρειάζονται πολλά.

Δεύτερο στοιχείο. Πιστεύω ότι η λύση, όσον αφορά τη χρηματοδότηση του ιδρύματος που θα αναλάβει να στηρίζει την ισότιμη κατανομή βαρών, θα δοθεί με πολύ πιο εύκολο τρόπο και με πολύ λιγότερα κονδύλια. Αυτό που απαιτούν οι πρόσφυγες από την κυβέρνηση είναι η επιδότηση του επιτοκίου. Άρα δε χρειάζεται να εκταμιεύει από τα δημόσια ταμεία κεφάλαια, για να δανειοδοτεί. Μέσω του χρηματοπιστωτικού οργανισμού θα μπορεί, με 3,5 εκατομ. επιδότηση του επιτοκίου κάθε χρόνο, να δανειοδοτεί τον προσφυγικό κόσμο με £100 εκατομμύρια. Άρα επιζητούμε και αναζητούμε εκατομμύρια, για να καλύψουμε τη μεγάλη μαύρη τρύπα που υπάρχει αυτή τη στιγμή στο φορέα ισότιμης κατανομής βαρών, ενώ υπάρχει η εύκολη λύση, της επιδότησης του επιτοκίου, που θα σημαίνει το ίδιο για τον προσφυγικό κόσμο, θα τον ικανοποιεί, φτάνει αυτά τα κεφάλαια να προέρχονται από ένα συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Και πρέπει να πω ότι, σε επαφή και μετά από βολιδοσκόπηση που κάναμε, μου λέχθηκε από τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως

Στέγης ότι υπάρχουν κεφάλαια, όχι μόνο σ' αυτό τον οργανισμό αλλά και σε άλλους οργανισμούς, που θα μπορούσαν να δίνονταν μόνο με την επιδότηση του επιτοκίου. Άρα απαλλάσσεται και ο δημόσιος τομέας από το πρόβλημα που διαρκώς φέρνουν ως πρόσκομμα ενώπιόν μας, ότι θα επιβαρύνουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα. Θα έχουμε λιγότερες δαπάνες και πολλαπλό αποτέλεσμα για τον προσφυγικό κόσμο. Πιστεύω, αν ακολουθηθούν αυτές οι δύο προτάσεις νόμου, που, σημειωτέον, εδώ και τρία - τέσσερα χρόνια τις καταθέτω χωρίς ανταπόκριση, ότι την επόμενη χρόνια δε θα συζητούμε για προβλήματα στη χρηματοδότηση του φορέα και στην ικανοποίηση του προσφυγικού κόσμου, αλλά θα συζητούμε για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό ενός ήδη σύγχρονου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που θα στοχεύει στην ισότιμη κατανομή βαρών, αλλά θα στοχεύει και στην πραγματική στήριξη του προσφυγικού κόσμου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να πω ότι χαιρετίζουμε το γεγονός ότι υπάρχει ένας νέος πρόεδρος στο φορέα ισότιμης κατανομής βαρών και καταβάλλεται φιλότιμη προσπάθεια. Δυστυχώς, όμως, όσο καλά και να είναι τα άλογα που τρέχουν στον ιππόδρομο, αν δεν έχουν τα μέσα για να μπορέσουν να υλοποιήσουν τις δικές τους αποφάσεις και να κάνουν πραγματικά πράξη τα οράματα που έχουν στο φορέα, θα μείνουν εκεί απλώς, στην έναρξη του αγώνα και δε θα μπορέσουν να τρέξουν. Και αυτό που θέλω να πω είναι ότι είναι πραγματικά ρανίδα στον ωκεανό τα λεφτά τα οποία έχει δώσει η κυβέρνηση, για να στηρίξει το έργο αυτού του φορέα. Θα ήθελα να έχω το χρόνο για να σας πω πολλά στοιχεία: θα αναφερθώ μόνο σε κάποια στοιχεία τα οποία έχω μπροστά μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα πείτε πολλά στοιχεία, ελάτε στο βήμα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Θα έρθω στο βήμα, γιατί πρέπει να σας τα πω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έκαμα λάθος, κυρία Παπαδοπούλου, με συγχωρείτε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Επειδή συνήθως νιώθω αρκετά πιεσμένη, όταν μιλώ, και θέλω να νιώθω ελεύθερη, για να εκφράζομαι, θα προτιμήσω να μιλήσω από το βήμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω ακούσει με πολλή προσοχή τις τοποθετήσεις και πραγματικά αυτό το οποίο πρέπει να στηλιτεύσουμε είναι η έλλειψη πολιτικής βούλησης από πλευράς της κυβέρνησης να στηρίξει πραγματικά το φορέα. Διότι, όσο φιλότιμες και να είναι οι προσπάθειες που καταβάλλονται, και το λέω ξανά, πρέπει να δοθούν κονδύλια. Δεν μπορεί να λέει ο διευθυντής του φορέα ότι χρειαζόμαστε για το 2002 £93.443.000 και αυτή τη στιγμή να χαιρόμαστε, γιατί θα μας δοθούν £22 εκατομμύρια.

Και έχω εδώ δεδομένα για την περίοδο 1996 - 2001. Από το σύνολο των 9 268 αιτήσεων που υποβλήθηκαν στο φορέα εκκρεμεί ακόμη το 33% των αιτήσεων, δηλαδή 3 148 αιτήσεις εκκρεμούν από την προηγούμενη πενταετία. Οι μεγαλύτερες καθυστερήσεις παρατηρούνται στα στεγαστικά δάνεια, όπου σε σύνολο 3 312 εκκρεμούσαν 1 700, δηλαδή 50%. Η χρονική καθυστέρηση για έγκριση ορισμένων

δανείων, κυρίως στεγαστικών και σπουδαστικών, φτάνει μέχρι και τα δύο χρόνια και αυτό έχει αναφερθεί. Υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση και σε άλλους όμως τομείς. Και εις τα επαγγελματικής δραστηριότητας δάνεια και σε άλλα. Και το μεγάλο ερώτημα που τίθεται είναι: Όλες αυτές οι εκκρεμείς αιτήσεις πότε θα ικανοποιηθούν; Και εν τω μεταξύ καταχωρίζονται και νέες αιτήσεις, που σημαίνει ότι, με αυτά τα ψίχουλα που δίνονται, δε θα μπορέσουμε να καλύψουμε τις παλιές ανάγκες, πόσο μάλλον τις τωρινές και τις μελλούμενες! Επομένως, το μεγάλο ερώτημα που τίθεται είναι αν πραγματικά θα μπουν τα σωστά κονδύλια, ούτως ώστε να αναμένεται μια πραγματική βελτίωση.

Έχω ακούσει το Λευτέρη Χριστοφόρου να λέει για μια αλλαγή όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας του φορέα. Αν υπάρχει πράγματι βούληση, για να αλλάξει η πολιτική όσον αφορά τη λειτουργία, υπάρχουν πολλές εισηγήσεις. Θα πρέπει η ίδια η κυβέρνηση να μελετήσει το θέμα σε βάθος και να φέρει πρόταση. Και είναι αυτή την πρόταση που αναμένουμε. Το να αναμένουμε απλά να δοθούν κονδύλια και να μην έρχονται είναι ευσεβοποθισμός. Γι' αυτό, για να μην κοροϊδεύουμε τους πρόσφυγες, ας πούμε επιτέλους ότι δε διαθέτουμε τη βούληση να τα δώσουμε και να σταματήσουμε να τους εμπαίζουμε! Κι εγώ δεν αναμένω εξελίξεις σ' αυτό τον τομέα. Προσωπικά, έχω παρακολουθήσει μια ημέρα στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης ουρές ατόμων που περίμεναν να πάρουν τα στεγαστικά δάνεια για τους φοιτητές και είναι κρίμα να παίρνουν ένα μέρος των οφειλομένων λεφτών και οι φοιτητές να νιώθουν την ανασφάλεια. Είναι δραματική η αντίδραση και από τους γονείς και από τους δικαιούχους. Νομίζω ότι δε χρειάζονται άλλα λόγια, η κατάσταση είναι τραγική, και εδώ χρειάζεται επιτέλους να γίνουν πράξη οι διάφορες ευχές και όχι να παραμένουν ευχολόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Γεωργίου, νόμισα πως ετελειώσαμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι δευτερολογία;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, είναι δευτερολογία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άρα τελειώσαμε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' γεγονός.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα θέματα φορέα έρχονται εδώ σε έντονη μορφή πάντοτε και είναι λογικό να έρχονται, γιατί αυτός ο φορέας, που ήταν ομόφωνο δημιούργημα της Βουλής το 1989, ήθελε και να δώσει κάποια μηνύματα, αλλά και να καλύψει και κάποιες ανάγκες. Και αυτές οι ανάγκες ήθελαν να αγγίξουν τα θέματα της φερεγγυότητας. Ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί ο φορέας είναι ένας διαφορετικός τρόπος και θα έλεγα ότι έμμεσα αγγίζει το θέμα της φερεγγυότητας, γιατί εκεί και όπου η κατεχόμενη περιουσία έπρεπε να είχε αξία στην ουσία δεν έχει ακόμα αξία και είναι εδώ το βασικό ζήτημα το οποίο πρέπει να τονίσουμε.

Όταν συζητούμε θέματα φορέα ακούμε, από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος πάντοτε ότι «από το 1994 έχουν δοθεί τόσα εκατομμύρια». Φυσικά, η σημερινή δήλωση του κ. Χριστοφόρου αναιρεί τα £100 εκατομ., γιατί η επιχορήγηση επιτοκίου, που για φέτος θα είναι η πιο ψηλή, είναι £908.000. Άρα πέρσι ήταν

£619.000, πρόπερσι ήταν λιγότερο και τα άλλα χρόνια ήταν ακόμα λιγότερο. Άρα η πραγματική εκροή ήταν της τάξης των 4 εκατομ. για όλα αυτά τα χρόνια. Συνεπώς, πρέπει τα πράγματα να τα λέμε με το όνομά τους. Αλλά, έστω και £100.000.000 να ήταν, μπαίνει και το ερώτημα: Τα προηγούμενα χρόνια τι γινόταν; Η απάντηση είναι απλή: Από το 1974 μέχρι το 1994, που ήταν η χρονιά που η κυβέρνηση Κληρίδη αποφάσισε να μην ανεγείρει κανένα άλλο νέο κυβερνητικό οικισμό, πληρώθηκαν περίπου 2,4 δις για στέγαση περίπου 85 000 προσφυγικών οικογενειών. Αυτή είναι η απάντηση.

Εκείνες ήταν οι προτεραιότητες τότε, αυτές είναι οι προτεραιότητες σήμερα και, άρα, αυτό το οποίο λέει ο Υπουργός Οικονομικών στην επιστολή του, που μου απέστειλε σήμερα ως προέδρου της επιτροπής, ότι γνωρίζουμε τις ανάγκες και οι ανάγκες, με τις σημερινές εκκρεμείς αιτήσεις, δεν ήταν 36 εκατομ., που ζήτησε ο φορέας, είναι 91 εκατομ., αλλά πάνω σε μια ορθολογιστική βάση, για να απαντηθούν σε ένα χρονικό πλαίσιο -και ήταν αποδεκτό απ' όλους μας να υπάρχει κάποιο χρονικό πλαίσιο λόγω και των δυνατοτήτων της οικονομίας- ζήτησαν 36 εκατομ. γι' αυτή τη χρονιά, περιέκοψαν 14, έβαλαν 2,5 εκατομ. στα σπουδαστικά, που είναι και η μοναδική αύξηση. Όμως, με βάση τα λάθη του λογισμικού συστήματος του φορέα, είναι 5,2 εκατομ. εκείνα τα οποία θα πάνε σε παλιές εγκρίσεις. Άρα για νέες εγκρίσεις μένουν 4,8, για να δοθούν σε ανθρώπους που κρατούν εγκρίσεις και δεν έχουν πάρει σεντ.

Σε ό,τι αφορά τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, επαναλαμβάνω ότι νομίζουν το Υπουργείο Οικονομικών και η κυβέρνηση ότι κοροϊδεύουν αυτή τη Βουλή! Δε δικαιολογείται, ενώ ξέρουν τις ανάγκες από την πρώτη πρώτου του χρόνου που ξεκινά, να φέρνουν το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, πέρσι, 2,5 εκατομ., φέτος 800.000, και να τον φέρνουν σε χρόνο που να μην μπορεί να γίνει εκροή έστω και ενός σεντ. Ε, αυτό το πράγμα είναι κοροϊδία και θα πρέπει να το πούμε με το όνομά του!

Έχουν προχωρήσει και σε άλλα πράγματα. Όταν ο κόσμος διαμαρτυρόταν προς τους αρμοδίους έλεγαν «πέστε της Βουλής να ψηφίσει τον προϋπολογισμό». Αυτή η επιτροπή δεν καθυστέρησε κανένα προϋπολογισμό πέραν της μιας και μοναδικής φοράς που δώσαμε είκοσι μέρες για να μπορέσει να πειστεί, να αυτοπειστεί, το Υπουργείο Οικονομικών να αποδεχθεί την πρόταση του συμβουλίου του φορέα.

Συνεπώς, αυτές οι καταστάσεις δεν πρέπει να αφεθούν να συνεχιστούν. Η ουσία δεν είναι αν θα ονομαστεί χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή αν θα έχει οποιοδήποτε άλλο όνομα αυτός ο οργανισμός που θα στηρίζει και θα αποδίδει κάποια φερεγγυότητα στους πρόσφυγες.

Συνεπώς, αυτές οι καταστάσεις δεν πρέπει να αφεθούν να συνεχιστούν. Η ουσία δεν είναι αν θα ονομαστεί χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή αν θα έχει οποιοδήποτε άλλο όνομα αυτός ο οργανισμός που θα στηρίζει και θα αποδίδει κάποια φερεγγυότητα στους πρόσφυγες. Η ουσία είναι να υπάρχει πολιτική βούληση να δοθούν τα αναγκαία για κάλυψη των μερικών αναγκών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να γίνει η δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £17.423.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 16 και 17 έχουν κοινή έκθεση. Αυτά τα θέματα είναι «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Βαρνάβα

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του ΕΤΕΚ.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το ΕΤΕΚ, ώστε οι υποψηφιότητες για οποιαδήποτε εκλογή να υποβάλλονται δεκαέξι τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της εκλογής αντί επτά, όπως προβλέπεται σήμερα, και επίσης να παρέχεται εξουσία στο Γενικό Συμβούλιο, σε περίπτωση μη υποβολής υποψηφιότητας για συγκεκριμένο κλάδο της μηχανικής επιστήμης, να προβαίνει σε διορισμό για την πλήρωση τέτοιας θέσης ενός από τα μέλη του επιμελητηρίου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 8 και 32 του νόμου για το ΕΤΕΚ, τροποποιούνται οι υφιστάμενοι κανονισμοί περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές), ώστε να θεσπιστούν συγκεκριμένες πρόνοιες που αφορούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Αύξηση του χρόνου που έχει η Διοικούσα Επιτροπή στη διάθεσή της για την ανακήρυξη των υποψηφίων.
- Διασφάλιση του ότι οι υποψήφιοι δε θα έχουν οποιαδήποτε οικονομική υποχρέωση προς το ΕΤΕΚ.
- Παραχώρηση δικαιώματος ψήφου σε όλα τα μέλη του επιμελητηρίου που έχουν νόμιμα απαλλαγεί από την υποχρέωση να έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος (π.χ. συνταξιούχοι, μηχανικοί ετεροαπασχολούμενοι).

- Διευκόλυνση του έργου της Εφορευτικής Επιτροπής κατά τη διάρκεια των εκλογών, ώστε οι υποψήφιοι να έχουν εκπροσώπους μόνο στο στάδιο της διαλογής των ψήφων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού ζήτησε και πήρε συμπληρωματικά στοιχεία από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του ΕΤΕΚ αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ζητούμε αναβολή, αν δεν υπάρχει πρόβλημα, για μια βδομάδα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει, αντιλαμβάνομαι. Αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα έχει κοινή έκθεση με τα θέματα με τους αριθμούς 26 και 27. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α' και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», 2. «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και 3. «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α' και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Νίκος Κλεάνθους
Ιωνάς Νικολάου	Χρίστος Κληρίδης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	
Αριστοφάνης Γεωργίου	
Κώστας Παπακώστας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Άγης Αγαπίου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Φεβρουαρίου του 2002. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού). Για το πρώτο θέμα κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, για το δεύτερο θέμα εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Σχολής Τυφλών και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών και για το τρίτο θέμα εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Στις συνεδρίες της επιτροπής δεν παρέστησαν, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, σκοπείται η δημιουργία σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Τελωνείων στο Τμήμα Τελωνείων, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των εξήντα δύο νέων θέσεων στο τμήμα αυτό, η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στη Σχολή Τυφλών και τέλος η αναθεώρηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α' και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Με τις πρόνοιες των πρώτων και των τρίτων κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι, ενώ για τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Σχολής Τυφλών και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών εισηγήθηκαν τη διαγραφή από τα απαιτούμενα προσόντα του πανεπιστημιακού τίτλου σε θέματα εκπαίδευσης τυφλών, για σκοπούς διεύρυνσης του κύκλου των υποψηφίων για τη θέση Διευθυντή, και τη συμπερίληψη του πτυχίου της νομικής στα πανεπιστημιακά διπλώματα των οποίων οι κάτοχοι μπορούν να διεκδικήσουν την εν λόγω θέση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, εισηγείται στη Βουλή:

1. ομόφωνα την έγκριση των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία
2. ομόφωνα την έγκριση των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί με τη συμπερίληψη στα απαιτούμενα προσόντα και του πτυχίου της νομικής και με τη μείωση από δεκαπέντε χρόνια σε δέκα χρόνια της προηγούμενης πείρας για την πλήρωση της θέσης του Διευθυντή της Σχολής Τυφλών κατά τα πρώτα δύο χρόνια από την έγκριση του παρόντος σχεδίου υπηρεσίας, για σκοπούς διεύρυνσης του κύκλου των υποψηφίων για τη θέση αυτή και
3. κατά πλειοψηφία την έγκριση των τρίτων υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα τοποθετηθεί για τους τρίτους υπό αναφορά κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχουμε επιφυλαχθεί να τοποθετηθούμε εμείς μόνο στο σχέδιο υπηρεσίας των βιβλιοθηκονόμων, παρά το ότι, κατά την άποψή μας, έπρεπε να γίνει έκθεση για το κάθε ένα σχέδιο ξεχωριστά, επειδή πρόκειται περί διαφορετικών πραγμάτων. Εν πάση περιπτώσει, και με αυτό τον τρόπο, εκείνο το οποίο εμείς θέλουμε να γνωρίζουμε είναι αν κατά τη διαδικασία προκήρυξης και πρόσληψης αυτών των βιβλιοθηκονόμων θα υπάρχει η διαδικασία των εξετάσεων που να διασφαλίζει την αξιοκρατία και το αξιόπιστο. Δεν έχει διευκρινιστεί και, επειδή υπάρχουν οι ίδιες σημειώσεις με τις θέσεις όπου υπάρχουν έκτακτοι -για τους οποίους ομόφωνα η Βουλή υιοθετεί τη θέση να οδηγηθούν προς τη μονιμοποίηση- γι' αυτό είναι που ανησυχούμε μήπως σε αυτή την περίπτωση θα είναι διαφοροποιημένα, διότι εδώ δεν υπάρχουν έκτακτοι. Αν μπορεί να μας το πει κάποιος από τώρα, μπορεί να άρει την όποια επιφύλαξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζουμε ότι τα θέματα των διορισμών ρυθμίζονται από τις διαδικασίες και τους νόμους που έχουμε ψηφίσει εμείς σε σχέση με τις εξετάσεις. Μέχρι την κλίμακα Α8 πάντοτε γίνονται εξετάσεις και στα σχέδια υπηρεσίας ουδέποτε μπαίνει πρόνοια που να αναφέρεται σε εξετάσεις ή μη. Συνεπώς, τεχνικά είναι καθωσπρέπει τα σχέδια αυτά.

Το θέμα που εγείρει ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, αν υπάρχει οποιαδήποτε υποψία τώρα ή στο μέλλον περίπτωση, τότε μπορεί να εγερθεί, αλλά στα σχέδια υπηρεσίας δεν

είναι σωστό να βάλουμε αυτό το πράγμα, το οποίο, επαναλαμβάνω, καλύπτεται από το νόμο και τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ακριβώς, εμείς δε λέμε να μπει οτιδήποτε στο σχέδιο υπηρεσίας. Απλά θέλουμε μια διευκρίνιση, επειδή οι σημειώσεις είναι οι ίδιες με εκείνες που δίνουν τη δυνατότητα γραπτής ή προφορικής εξέτασης σε άλλα σχέδια. Είναι αυτό που μας οδηγεί στην υποψία μήπως και εδώ θα κάμουν το ίδιο, διότι εδώ δεν υπάρχουν έκτακτοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να ρωτήσω, αν είναι δυνατό, να γίνει ψηφοφορία ξεχωριστά για τους τρεις κανονισμούς, γιατί θέλω να διαφοροποιηθώ στο τρίτο θέμα, για λόγους που θα ήθελα να έχω την ευκαιρία να εκφράσω κατά τη δικαιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεχωριστά θα γίνουν, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι κι αλλιώς είναι ξεχωριστά.

Λοιπόν, να ρωτήσω τώρα εάν υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 19 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 19 εγκρίνονται.

Ερωτώ τώρα για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 26 αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 26 εγκρίνονται.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με την προϋπόθεση που έχει θέσει το ΑΚΕΛ. Να παρακολουθεί το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις την εφαρμογή.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να επαγρυπνούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, να επαγρυπνεί.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Οι λαϊκές δυνάμεις πάντα επαγρυπνούν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα ερχόμαστε στο υπ' αριθμόν 27 θέμα. Είναι η υπόθεση Περδίκη εδώ, μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μπορώ να δικαιολογήσω τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, δικαιολογήστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου ή από το βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα κάμεις ομιλία... δε δικαιολογούμε την ψήφο με ομιλίες, άρα από τη θέση σας είναι προτιμότερο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Ο λόγος που απείχα είναι γιατί πιστεύω ότι με τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί αυτός ο κανονισμός για το σχέδιο υπηρεσίας δημιουργείται ένας φραγμός για τη διεκδίκηση της θέσης αυτής από τους ίδιους τους τυφλούς. Θα μου πείτε ότι μια λογική

απορία είναι, αφού υπήρχε αυτή η πολύ σοβαρή θέση, γιατί δε ζήτησα να τοποθετηθώ εξ αρχής, πριν από την ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου, ώστε να έχετε την ευκαιρία να τοποθετηθείτε. Γιατί, δυστυχώς, μου ζητήθηκε από τους ίδιους τους τυφλούς να μην προκαλέσω με την τοποθέτησή μου οποιαδήποτε προσκόμματα στην έγκριση των σχετικών σχεδίων υπηρεσίας. Λυπούμαι να το πω, αλλά νομίζω ότι επιβεβαιώνεται μια υποψία που είναι διάχυτη πολλές φορές σε τέτοιες περιπτώσεις που αφορούν σχέδια υπηρεσίας, ότι τελικά κόβονται και ράβονται στα μέτρα κάποιων πρόσκαιρων συγκυριών. Όπως είναι γραμμένο και έχει κατατεθεί και έχει εγκριθεί τελικά το συγκεκριμένο σχέδιο υπηρεσίας βολεύει την περίπτωση, βολεύει και προωθεί τη διεκδίκηση της θέσης από έναν άνθρωπο σε μια πρώτη φάση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, κάμνετε αγόρευση τοποθέτηση. Αυτό έπρεπε να γίνει από την αρχή. Δικαιολόγηση της ψήφου είναι κάτι άλλο! «Είναι γι' αυτό το λόγο που εγώ δεν έχω ψηφίσει» και τελειώνουμε εδώ. Όταν κάμετε μια τοποθέτηση των δεκαπέντε λεπτών, γιατί και ποιοι δικαιούνται και ποιοι δικαιώνονται και ποιοι αδικούνται, νομίζω ότι θα έπρεπε να γίνει από την αρχή αυτό το πράγμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τελείωνα, κύριε Πρόεδρε. Στο τέλος της πρότασης θα το είχα τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα υποχρεώσετε άλλους να σχολιάσουν, κύριε, και δε γίνεται αυτό!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Στο τέλος της πρότασης θα είχα τελειώσει, κύριε Πρόεδρε.

Τελειώνω την πρότασή μου, λέγοντας ότι γι' αυτό ακριβώς το λόγο έχω τηρήσει αποχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Παρεμβαίνω με αυτό τον τρόπο, κύριε συνάδελφε, να μην παρεξηγούμαι, διότι εσείς είσαστε πολύ ευαίσθητος, ακόμα και αν δεν περάσουν οι σαράντα οκτώ ώρες. Αν είναι σαράντα επτά ώρες, αναβάλλομε την ψήφιση νομοσχεδίων. Επειδή η ευαισθησία είναι καλά να υπάρχει, πρέπει να υπάρχει σε όλους τους τομείς αυτή η ευαισθησία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ήμουν σύντομος νομίζω, με όλο το σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Δεν είναι θέμα συντομίας απλώς, είναι και θέμα τοποθέτησης. Επιμένω.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 20 μέχρι 25 είναι εξ αναβολής και έχουν κοινή έκθεση. Έχω σημείωση εδώ ότι για τους εν λόγω κανονισμούς αναμένεται μια εισήγηση. Κύριε Παναγιώτη Δημητρίου, έχετε την άποψη για αναβολή μιας βδομάδας;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως αρχικά αυτή ήταν η τοποθέτηση για το λόγο ότι κατατέθηκε μια τροπολογία που αφορά θέματα γλώσσας που θα άνοιγε και μια μεγάλη συζήτηση, αν υποστηρίζετο από τον καταθέσαντα. Λείπει ο κ. Προδρόμου. Είναι θέμα αρχής που θέτει ο κ. Προδρόμου γενικότερο και μπορεί να συζητηθεί σε οποιοδήποτε άλλο θέμα. Νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα να προχωρήσουμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν υπάρχει κανένα κώλυμα διατύπωσης τεχνικό που μπορεί να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα λοιπόν... κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το υπ' αριθμόν 20 θέμα τουλάχιστον είχε αναβληθεί στην περασμένη συνεδρία και το είδαμε στην επιτροπή Υγείας σήμερα το πρωί, απλώς ήθελα να πω δυο λόγια από τη θέση μου· δε θα μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε.

Σκοπός του κανονισμού αυτού είναι η προαγωγή βασικά του υφιστάμενου τεχνικού λειτουργού σε αυτό το εργαστήριο, το εργαστήριο προσθετικών και ορθωτικών βοηθημάτων. Θα πρέπει να πούμε ότι, δυστυχώς, στη χώρα μας ο ακρωτηριασμός μελών του σώματος, των κάτω άκρων ως επί το πλείστον, είτε λόγω τραυματισμών είτε λόγω οργανικών παθολογικών ανωμαλιών, δεν είναι και τόσο σπάνιος. Όσον αφορά τα δομικά υλικά που χρησιμοποιούνται, για να κατασκευαστούν αυτά τα προσθετικά βοηθήματα, και τα οποία σε μεγάλο βαθμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ματσάκη, με συγχωρείτε! Πρώτα έπρεπε να διαβάσω τα θέματα και, άμα διαβάσω τα θέματα και ερωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές, νομίζω τότε πρέπει να πάρετε το λόγο.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Νόμισα ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είπα ποια είναι τα θέματα και πρέπει να μπουν και στα πρακτικά αυτά τα πράγματα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Απολογούμαι. Να συνεχίσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα είναι: «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων

(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου/ης Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπείας και Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση Διαιτολόγου Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α΄ και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται.

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Άγις Αγαπίου

Ιωνάς Νικολάου

Χρίστος Κληρίδης

Μαρία Κυριακού

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κώστας Παπακώστας

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), Υγείας και Παιδείας και Πολιτισμού. Οι

εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ δεν προσήλθαν στις εργασίες της επιτροπής, παρά το γεγονός ότι προσκλήθηκαν για το σκοπό αυτό.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η δημιουργία για πρώτη φορά σχεδίων υπηρεσίας για θέσεις που ενέκρινε η Βουλή με συμπληρωματικό προϋπολογισμό το 2001 ή η αναθεώρηση υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς καταρτίζονται για πρώτη φορά σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων, Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ενώ καταρτίζονται επίσης για πρώτη φορά σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Επιθεωρητή Εργοθεραπείας και Επιθεωρητή Εργοθεραπευτή και Διαιτολόγου Α΄ στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνεται επίσης η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Χημικού 2ης Τάξης στο Γενικό Χημείο του Κράτους και των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α΄ και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου/ης Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπείας και Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση Διαιτολόγου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
5. Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
6. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α' και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όπως μας έχει δηλωθεί σήμερα στην επιτροπή Υγείας, ο συγκεκριμένος λειτουργός, ο οποίος εργάζεται για πολλά χρόνια στο συγκεκριμένο εργαστήριο, έχει μετεκπαιδευθεί στο Ιράν πριν μερικές δεκάδες χρόνια και δεδομένης της αναβάθμισης και της βελτίωσης που έχει επέλθει διεθνώς σε αυτό τον πολύ ευαίσθητο και σημαντικό τομέα της ιατρικής θεωρούμε ότι αυτό που χρειάζεται σήμερα στην Κύπρο δεν είναι

απλώς η προαγωγή ενός υφιστάμενου τεχνικού, η οποία κατά βάση γίνεται υπό μορφή χαριστικής προσφοράς, όπως σχεδόν μας δηλώθηκε σήμερα στην επιτροπή, αλλά η αναβάθμιση της υπηρεσίας, για να προσφέρονται καλύτερα προσθετικά βοηθήματα σε αυτά τα άτομα που χρειάζονται να έχουν αυτές τις προσθέσεις. Γι' αυτό, θεωρούμε ότι, παρ' όλο που δε θα φέρουμε ένσταση στην έγκριση αυτών των κανονισμών, πρέπει να δώσουμε μεγάλη σημασία στο γεγονός ότι χρειάζεται αναβάθμιση αυτό το εργαστήριο με νέους ανθρώπους, με νέο εξοπλισμό, με βελτιωμένη υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Λυτούμαι, αλλά δεν μπορώ να αφήσω απαρατήρητη τη δήλωση ότι αυτή τη στιγμή εγκρίνουμε κανονισμούς χαριστικά. Εγώ δεν είμαι διατεθειμένος να ψηφίσω, αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα. Εγώ δε γνωρίζω το θέμα. Συμφωνώ απόλυτα με την αναβάθμιση των υπηρεσιών γενικά, αλλά το να λέγεται επίσημα και να καταγράφεται στα πρακτικά της Βουλής, χωρίς ένσταση, ότι η Βουλή εγκρίνει σχέδια υπηρεσίας χαριστικά, εγώ προσωπικά δεν μπορώ να το δεχτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Συμφωνώ με αυτά που είπε ο κ. Λυσσαρίδης, κύριε Πρόεδρε. Η Μικτή Επιτροπή Προσωπικού εθεώρησε ότι αυτή η θέση είναι πολύ σημαντική, γι' αυτό θεώρησε ότι έπρεπε να την αναβαθμίσει. Είναι καθηλωμένη από το 1990. Δεν τίθεται θέμα απόμων αλλά θέμα μιας αναβαθμισμένης θέσης που θα προκαλέσει και το αναβαθμισμένο

ενδιαφέρον. Απ' εκεί και πέρα, εφόσον είναι θέση προαγωγής, υπάρχει η Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας η οποία θα κρίνει κατά πόσο θα δώσει αυτή την προαγωγή ή κατά πόσο θα την απορρίψει. Επομένως, δε το δέχομαι ότι είναι θέμα ατόμου.

Όμως ο κ. Ματσάκης είπε και κάτι το οποίο θα ήθελα να σχολιάσω. Το άτομο, είπε, το οποίο εργάζεται εκεί πήγε για μετεκπαίδευση στο Ιράν. Αυτό δεν ευσταθεί, διότι άτομο το οποίο αυτή τη στιγμή εργάζεται εκεί έχει αποφοιτήσει από σχολή του Ισραήλ, διετή σχολή, το 1967, εργάστηκε επί σειρά ετών στον ιδιωτικό τομέα και πήγε για μετεκπαίδευση δύο φορές στη Γιουγκοσλαβία, μία φορά στην Αγγλία, μία φορά στην Αμερική και μία φορά στη Γερμανία. Όμως επαναλαμβάνω ότι δε θέτω θέμα ατόμων αλλά θέμα σπουδαιότητας της θέσης. Και γι' αυτή τη θέση έτυχε πολλές φορές να ακουστούν ευμενή σχόλια τόσο από δικούς μας γιατρούς όσο και από γιατρούς Αμερικανούς ιδιαίτερα, οι οποίοι έρχονται στο Παρασκευαΐδειο Μεταμοσχευτικό Κέντρο και χειρουργούν και εξετάζουν αρρώστους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά που σας δήλωσα για τη μετεκπαίδευση στο Ιράν εδηλώθησαν σήμερα το πρωί στην επιτροπή Υγείας ενώπιον όλων των συναδέλφων από το διευθυντή του Υπουργείου Υγείας. Εγώ δεν ήξερα. Εγώ αυτό που ξέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η θέση αυτή, η προαγωγή, φωτογραφίζει το συγκεκριμένο άτομο, διότι τα απαιτούμενα προσόντα, αν τα διαβάσετε, είναι η τριετής παρουσία σε αυτό το συγκεκριμένο εργαστήριο. Είναι ο μόνος που είναι στο συγκεκριμένο εργαστήριο, οπότε είναι και ο μόνος που μπορεί να προαχθεί.

Και, τρίτον, όσον αφορά την ποιότητα των προσθέσεων, εγώ δε μίλησα με Αμερικανούς γιατρούς ή Γιουγκοσλάβους γιατρούς. Εγώ δέχομαι τα παράπονα και τις καταγγελίες συγκεκριμένων ανθρώπων στους οποίους παράγονται προσθέσεις οι οποίες είναι για την Αφρική και όχι για την Ευρώπη. Προσθέσεις οι οποίες, συγκρινόμενες με τις προσθέσεις που γίνονται σήμερα στην Αθήνα, στην Αγγλία, στην Αμερική... Ούτε καν τίθεται θέμα σύγκρισης και είναι αδιανόητο να προσφέρουμε τέτοιας μορφής ποιότητα σε άτομα τα οποία ακριβώς χρειάζονται τη βοήθειά μας, να προσθέσουμε προσθέσεις οι οποίες προκαλούν περισσότερο προβλήματα, ουλές στα άκρα, παρά τους βοηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, ακούστηκαν και οι δύο απόψεις. Νομίζω ότι ο καθένας μπορεί να κρίνει και να ψηφίσει, για να μη συνεχίσουμε αυτό το πάρε δώσε.

Η θερμή μου παράκληση, όταν κάνουμε συγκρίσεις -δε λέω ότι το έκαμε ξεπίτηδες ο κ. Ματσάκης- είναι οι περιπτώσεις της Ευρώπης και της Αφρικής να αποφεύγονται, με την έννοια ότι τάχατες στην Αφρική είναι όλα μαύρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι μαύρα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι το χρώμα των ανθρώπων, αλλά νομίζω ότι είναι καλά να αποφεύγεται μια τέτοια σύγκριση, διότι...

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 20;

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δέκα αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 21;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 21 εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 22;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 22 εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 23;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 23 εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 24;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 24 εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 25;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 25 εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 26 και 27, που είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α' και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» αντίστοιχα, τα έχουμε ήδη διεξέλθει.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 28 θέμα, που είναι εξ αναβολής. Είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Είναι ομόφωνες και οι δύο εκθέσεις -παρ' όλο που υπάρχει τροπολογία του κ. Περδίκη- και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Ζαχαρίας Κουλίας	Γεώργιος Γεωργίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Γεώργιος Τάσου
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Γιώργος Βαρνάβα
Κυριάκος Τυρίμος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίασή αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών), των οργανισμών ελέγχου (Nordest και Κυπριακός Νηογνώμονας), και των εταιρειών πετρελαιοειδών (Petrolina Holdings, B.P., Intergaz και Synergaz).

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 του περί Πετρελαιοειδών Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων ομότιπων κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή μη καταστροφικών μεθόδων στον περιοδικό έλεγχο των δοχείων υγραερίου που κατέστη αναγκαία λόγω των νέων τεχνολογικών δεδομένων στον τομέα του ελέγχου δοχείων υγραερίου χωρητικότητας σε νερό πέραν των 130 λίτρων.

Ειδικότερα, στους εν λόγω κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η συχνότητα του περιοδικού ελέγχου, η οποία θα εξαρτάται από την εκάστοτε υπολογιζόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του δοχείου υγραερίου.
2. Η θεσμοθέτηση των κριτηρίων που πρέπει να πληρούν οι οργανισμοί ελέγχου που θα εξουσιοδοτηθούν από την αρμόδια κρατική αρχή (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών) για τη διενέργεια του ελέγχου των δοχείων υγραερίου. Στα πλαίσια της θεσμοθέτησης αυτής οι επιθεωρητές των οργανισμών ελέγχου θα πρέπει να διαθέτουν :
 - Κατάλληλη τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση.
 - Γνώση των προδιαγραφών των σχετικών με τους ελέγχους τους οποίους διενεργούν και επαρκή πρακτική αυτών των ελέγχων.
 - Την απαιτούμενη ανεξαρτησία από τυχόν εμπλοκή τους στη σχετική βιομηχανία ή αγορά, κατασκευή, συντήρηση, πώληση και προώθηση των προϊόντων που θα επιθεωρούν.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς βελτιώνονται και αναβαθμίζονται οι υφιστάμενοι κανονισμοί όσον αφορά τα θέματα ασφάλειας του κοινού, με βάση τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα στον τομέα της διενέργειας ελέγχου των δοχείων υγραερίου.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που προτείνονται με τους πιο πάνω κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όσα λέχθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Γεώργιος Τάσου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γεώργιος Γεωργίου

Γιώργος Περδίκης

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους πιο πάνω κανονισμούς κυκλοφόρησε στα μέλη της Βουλής στις 28 Ιανουαρίου 2002, αλλά, λόγω του ότι διεφάνη η ανάγκη για περαιτέρω εξέτασή τους, για σκοπούς βελτίωσης του κειμένου τους εξαιτίας ορισμένων κενών που εντοπίστηκαν, κρίθηκε σκόπιμο από το σώμα να αναβληθεί η συζήτησή τους, ώστε να επανεξεταστούν από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων επανεξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος

Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και των εταιρειών πετρελαιοειδών BP Cyprus Ltd και Petrolina Holdings. Εκπρόσωποι των οργανισμών ελέγχου (Κυπριακός Νηογνώμονας, Nortest, Semesco Co & Blue Circle Engineering), καθώς και των εταιρειών πετρελαιοειδών Exxon-Mobil Cyprus Inc., Intergas και Synergas, παρ' όλο που κλήθηκαν να παραστούν, δεν παρευρέθηκαν.

Κατά την επανεξέταση των εν λόγω κανονισμών, αναφορικά με τα κενά και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο κείμενό τους, ο βουλευτής κ. Γιώργος Πεردίκης υπέβαλε τις ακόλουθες τέσσερις βελτιωτικές εισηγήσεις, από τις οποίες η επιτροπή υιοθέτησε μόνο τις τρεις πρώτες:

1. Να γίνει ρύθμιση και για τα δοχεία υγραερίου χωρητικότητας σε νερό από 0,51 λίτρα μέχρι 150 λίτρα, γιατί με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζεται η χωρητικότητα μόνο για όσα είναι πέραν των 150 λίτρων και στην πρόνοια των υφιστάμενων κανονισμών που παραμένει ρυθμίζεται μόνο το ποσοστό χωρητικότητας από 1-130 λίτρα. Γι' αυτό και πρέπει η συγκεκριμένη τροποποίηση των κανονισμών αυτών να προβλέπει και για τα δοχεία υγραερίου χωρητικότητας σε νερό από 0,51 λίτρα μέχρι 150 λίτρα.
2. Οι οργανισμοί ελέγχου, στις περιπτώσεις όπου δεν εκδίδουν πιστοποιητικά καταλληλότητας μετά τη διενέργεια του ελέγχου, επειδή τα αποτελέσματα δεν ήταν ικανοποιητικά, να οφείλουν εντός δεκαπέντε ημερών να ενημερώνουν σχετικά την αρμόδια αρχή.
3. Η άσκηση περιοδικού ελέγχου από τους οργανισμούς ελέγχου να καλύπτει και το χώρο στον οποίο γίνονται οι εγκαταστάσεις των δοχείων υγραερίου.
4. Η άσκηση του περιοδικού ελέγχου των δοχείων υγραερίου να γίνεται από το στάδιο της έκδοσης της άδειας αποθήκευσής τους.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών συμφώνησαν με τις δύο πρώτες εισηγήσεις και διαφώνησαν με τις δύο τελευταίες. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον έλεγχο των εγκαταστάσεων, οι εκπρόσωποι του πιο πάνω τμήματος δήλωσαν ότι κάτι τέτοιο δεν περιλαμβάνεται στα καθήκοντα των οργανισμών ελέγχου και ότι αυτού του είδους τον έλεγχο τον διενεργεί το τμήμα τους. Το όλο θέμα, όπως ανέφεραν οι ίδιοι, θα ρυθμιστεί με νέα νομοθεσία. Όσον αφορά επίσης τη διενέργεια ελέγχου από το στάδιο της έκδοσης της άδειας αποθήκευσης των δοχείων υγραερίου, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι δε χρειάζεται κάτι τέτοιο, για το λόγο ότι οι έλεγχοι έγιναν ήδη από το στάδιο κατασκευής τους και ότι στις αποθήκες δεν παρουσιάζονται προβλήματα φθοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να υιοθετήσει τις τρεις πρώτες πιο πάνω εισηγήσεις, τις οποίες ενσωμάτωσε κατάλληλα στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί τελικά έχουν διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, να θυμίσω ότι το θέμα αυτό είχε έρθει στην ολομέλεια και είχα ζητήσει -όπως σωστά καταγράφεται και στην έκθεση τη συμπληρωματική- αναβολή, γιατί είχα εντοπίσει ορισμένα σημεία τα οποία έχρηζαν ιδιαίτερης μελέτης. Τα σημεία αναφέρονται στην έκθεση λεπτομερώς, γι' αυτό δε θα αναφερθώ σε αυτά.

Αυτό που θα 'θελα να πω είναι ότι το ζήτημα της διαχείρισης, εγκατάστασης, αποθήκευσης και χρήσης του υγραερίου είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα, το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί στη συνέχεια από την πολιτεία με τη δέουσα σοβαρότητα, γιατί πρόκειται για ένα υλικό το οποίο, εάν δεν το χειριστούμε σωστά, προκαλεί πάρα πολλά ατυχήματα. Έχουμε πρόσφατες δηλώσεις από την πλευρά της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας που καταγράφει μία έξαρση κρουσμάτων, ατυχημάτων από τη χρήση υγραερίου. Έχουμε τους τελευταίους δύο μήνες τουλάχιστο τέσσερα με πέντε επεισόδια σοβαρών τραυματισμών από τη χρήση συσκευών υγραερίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχω στη διάθεσή μου, φαίνεται ότι η χρήση του υγραερίου είναι ένας τομέας ενέργειας ο οποίος αναπτύσσεται γοργά. Για να σας εισαγάγω στο θέμα, θέλω να σημειώσω ότι μιλάμε, σε αυτό τουλάχιστο το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, για τις μεγάλες φιάλες ή τις μεγάλες δεξαμενές υγραερίου, οι οποίες, με βάση το σημερινό μας νομοσχέδιο, θα πρέπει να ελέγχονται από έναν ιδιωτικό οργανισμό ελέγχου.

Αυτό που ζητώ από το σώμα να δει με προσοχή είναι το ζήτημα που προκύπτει σχετικά με το πότε ξεκινούν αυτοί οι έλεγχοι. Σύμφωνα με την εισήγηση του υπουργείου, το οποίο δυστυχώς κατάφερε να πείσει και την επιτροπή κατά τη διάρκεια της συζήτησης, οι έλεγχοι αυτοί θα αρχίζουν αρκετά χρόνια μετά την εγκατάσταση αυτών των εγκαταστάσεων υγραερίου. Μιλάμε, για να μπορούμε πιο βαθιά στο θέμα, για μεγάλες φιάλες υγραερίου, οι οποίες είναι εγκατεστημένες τουλάχιστο σε πέντε χιλιάδες υποστατικά, εστιατόρια, ξενοδοχεία, αλλά, σε ορισμένες περιπτώσεις, και σε πολυκατοικίες, οι οποίες φιάλες είναι σταθερές και, κατά τη διάρκεια της χρήσης τους, υπάρχει μια συνεχής διαδικασία μετάγγισης. Έρχονται βυτιοφόρα και γεμίζουν τις φιάλες αυτές.

Αυτό που ζητώ με την τροποποίηση είναι, όταν εγκαθίστανται αυτές οι φιάλες, είτε είναι αυτές των πεντακόσιων λίτρων ή των δυόμισι χιλιάδων λίτρων ή οι μεγάλες, αυτές

στους αποθηκευτικούς χώρους στη Λάρνακα, που είναι νομίζω γνωστές σε όλους, να γίνεται από εκείνη τη στιγμή, όταν δίδεται η άδεια εγκατάστασης, που στο νόμο αναφέρεται ως άδεια αποθήκευσης, ο έλεγχος της ποιότητας της φιάλης. Να γίνεται ο έλεγχος του μετάλλου, ο έλεγχος των εξαρτημάτων, ο έλεγχος του περιβάλλοντος χώρου. Αυτή τη στιγμή δε γίνεται ο έλεγχος αυτός. Είτε εισάγονται αυτά τα εξαρτήματα και εγκαθίστανται με άδεια του επάρχου μετά από γνωμάτευση της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας είτε, αν υπάρχει πιστοποιητικό από κάποιο ξένο οργανισμό στο εξωτερικό, ισχύει αυτό το πιστοποιητικό και δε χρειάζεται έλεγχος από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία είτε, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς αυτής της εγκατάστασης από το ένα εστιατόριο στο άλλο, δε γίνεται καμιάς μορφής έλεγχος.

Ζητώ λοιπόν από το σώμα να εγκρίνει την τροποποίηση που υποβάλλω, ώστε σε κάθε εγκατάσταση μεγάλης φιάλης υγραερίου είτε ντεποζίτου υγραερίου να υπάρχει έλεγχος από τον ιδιωτικό οργανισμό ο οποίος θα έχει αναλάβει, ούτως ή άλλως, τον περιοδικό έλεγχο της ικανότητας της φιάλης ή της δεξαμενής να περιέχει με ασφάλεια και να λειτουργεί αυτό το πολύ εύφλεκτο και επικίνδυνο υλικό.

Δε θα επεκταθώ στο θέμα, πιστεύω όμως, όπως είπα και στο προοίμιο, ότι είναι πολύ μεγάλο και σοβαρό. Και δεν εμπιστεύομαι την εκτελεστική εξουσία που, έπειτα από δική μου ερώτηση μέσω της Βουλής, αλλά και τις τοποθετήσεις μας κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής, θεωρεί ότι όλα τα προβλήματα και τα κενά που υπάρχουν στη νομοθεσία και κυρίως στη λειτουργία του συστήματος εγκατάστασης, μεταφοράς, χρησιμοποίησης των φιαλών υγραερίου θα λυθούν με κανονισμούς και νομοθεσία, η οποία δυστυχώς καθυστερεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι σεβαστά αυτά όλα τα οποία έχουν αναφερθεί από τον έντιμο συνάδελφο. Είχαν ακουστεί και στην επιτροπή, όταν ζήτησε και αναβλήθηκε πριν δεκαπέντε μέρες το θέμα. Ακούστηκε όμως και η άλλη πλευρά, η Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία και οι άλλοι που έχουν την ευθύνη ή και κατέχουν το αντικείμενο. Η επιτροπή δεν πείστηκε για τους εξής απλούστατους λόγους:

Πρώτον, όσον αφορά την κατασκευή -μιλούμε για μεγάλους κυλίνδρους, ίσως και των πεντακοσίων λίτρων ή τετρακοσίων ή τριακόσιων πενήντα- έχουν πιστοποιητικό και υπάρχουν διάφορα πρότυπα με βάση τα οποία κατασκευάζονται αυτά τα πράγματα.

Δεύτερον, εάν εχρειάζετο η άδεια ή ο έλεγχος από τότε που κατασκευάζονται, αυτό το πράγμα θα ήταν εμπόδιο στην ελεύθερη διακίνηση αγαθών και προϊόντων.

Τρίτον, έχει λεχθεί εκεί, μέσα από την πείρα, από τον καιρό που εισάγονται αυτοί οι κύλινδροι, ότι, έστω και αν μείνουν ένα και δυο ή και τρία χρόνια για να αγοραστούν και να εγκατασταθούν, δεν έχει υπάρξει ποτέ οποιοσδήποτε εντοπισμός φθοράς κατά τη διάρκεια της αποθήκευσης.

Πέραν αυτού, με αυτούς τους κανονισμούς με τους οποίους δίνεται το δικαίωμα σε οργανισμούς αναγνωρισμένους και εξειδικευμένους να μπορούν να κάμουν αυτή την εργασία που δεν εγίνετο γίνεται σίγουρα ένα σοβαρό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Και μέσα από αυτές τις συνθήκες ομόφωνα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, εφόσον άκουσε τις παρατηρήσεις του συνάδελφου κ. Περδίκη -ήταν

τέσσερις, η εκτελεστική εξουσία είχε υιοθετήσει δυο- υιοθέτησε τρεις, αλλά δεν μπόρεσε να αποδεχθεί και την τέταρτη εισήγηση του συνάδελφου κ. Περδίκη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να προσθέσω κάτι σε ό,τι ανέφερε ο πρόεδρος της επιτροπής. Εμείς, παρ' όλο που συμφωνούμε με τις ανησυχίες που έχει εκφράσει ο κ. Περδίκης, θεωρούμε ότι τα δύο θέματα είναι εντελώς ξεχωριστά. Με τους κανονισμούς που εγκρίνουμε ελέγχουμε ουσιαστικά την ασφάλεια των δοχείων, των δεξαμενών όπου μεταφέρεται το υγραέριο. Εκείνο που ζητά ο κ. Περδίκης είναι να δώσουμε την εξουσία στους ιδιωτικούς οργανισμούς να ελέγχουν και την εγκατάσταση. Η εγκατάσταση των φιαλών ελέγχεται αυτή τη στιγμή από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία. Μας είπαν εκεί ότι ετοιμάζονται ειδική νομοθεσία, ειδικοί κανονισμοί που θα συμπεριλάβουν την εγκατάσταση. Νομίζω ότι θα βιαστούμε να μεταφέρουμε αυτή την εξουσία στους οργανισμούς που ελέγχουν την ποιότητα των φιαλών και δε θα περιμένουμε να έρθει ολοκληρωμένη νομοθεσία που θα διέπει την εγκατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ να διαβαστεί η τροπολογία του κ. Περδίκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (2) του Κανονισμού 100 I των εν λόγω κανονισμών με την προσθήκη αμέσως μετά τη λέξη “γίνεται” (τέταρτη γραμμή) της ακόλουθης φράσης:

“για σκοπούς έκδοσης ή ανανέωσης άδειας αποθήκευσης και”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας του κ. Περδίκη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, η τροπολογία απορρίπτεται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα είναι εξ αναβολής. Είναι «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση κατατέθηκε στο σώμα στη συνεδρία ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 2002.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει μια εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, από τον πρόεδρο της επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει πρόταση από τον κ. Παπαδόπουλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Περδίκης, σχετικά με την πρότασή του, έχει πει ότι δεν είναι αντίθετο με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό όμως πρέπει να το διερευνήσουμε και ο ίδιος συμφωνά. Επομένως, ζητά αναβολή, για να μάθουμε από την υπηρεσία του επικεφαλής των διαπραγματεύσεων για την ένταξη της Κύπρου κατά πόσο, όντως, έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δίνεται η αναβολή.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα είναι «Οι περί Μεθόδων Ανάλυσης ή Εξέτασης για τον Έλεγχο της Συμμόρφωσης Προσθέτων Τροφίμων με Καθοριζόμενα Κριτήρια Καθαρότητας Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μεθόδων Ανάλυσης ή Εξέτασης για τον Έλεγχο της Συμμόρφωσης Προσθέτων Τροφίμων με Καθοριζόμενα Κριτήρια Καθαρότητας Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Σταύρος Ευαγόρου	Πρόδρομος Προδρόμου
Ελένη Μαύρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Άγης Αγαπίου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής

αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που καθορίζουν τον έλεγχο της συμμόρφωσης προσθέτων τροφίμων με καθοριζόμενα κριτήρια καθαρότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους

**κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας
Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Σταύρος Ευαγόρου	Πρόδρομος Προδρόμου
Ελένη Μαύρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Άγης Αγαπίου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί, που κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών, παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που αφορούν τις μεθόδους δειγματοληψίας του διατηρημένου γάλακτος με σκοπό τη χημική ανάλυση και τον έλεγχό του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία γύρω από το όλο θέμα, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 32 και 33 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης ή Εξέτασης των Εσπεριδοειδών για Υπολείμματα Συντηρητικών Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας για Επίσημο Έλεγχο των Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων επί και εντός των Οπωροκηπευτικών Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης ή Εξέτασης των Εσπεριδοειδών για Υπολείμματα Συντηρητικών Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας για Επίσημο Έλεγχο των Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων επί και εντός των Οπωροκηπευτικών Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Σωτήρης Σαμψών

Γιαννάκης Θωμά

Σοφοκλής Φυττής

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Κώστας Κωνσταντίνου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Περδίκης

Οι πιο πάνω κανονισμοί παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ύστερα, όμως, από συνεννόηση μεταξύ του προέδρου της και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αυτοί αποφασίστηκε να εξεταστούν από την τελευταία ως την καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας (Υγειονομικές Υπηρεσίες, Κρατικό Χημείο), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και του Συνδέσμου Προστασίας του Καταναλωτή. Αν και κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση αυτή εκπρόσωποι της αγροτικής οργάνωσης Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 67/427/ΕΟΚ, που αφορά τη χρήση ορισμένων συντηρητικών για την επεξεργασία της επιφάνειας των εσπεριδοειδών, καθώς και τα μέτρα ελέγχου για την ανίχνευση και τον προσδιορισμό των συντηρητικών μέσα και πάνω στα εσπεριδοειδή. Η οδηγία αυτή εμπίπτει στο Κεφάλαιο "Γεωργία" και οι διατάξεις της συνιστούν δεσμευτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς, προβλέπεται ο τρόπος λήψης δειγμάτων και τα μέτρα ελέγχου για την ανίχνευση και τον προσδιορισμό των συντηρητικών μέσα και πάνω στα εσπεριδοειδή για σκοπούς εξαγωγής τους. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας ορίζεται ο διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

Σχολιάζοντας τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υγειονομικές Υπηρεσίες, Κρατικό Χημείο) δήλωσαν ότι αυτοί είναι εναρμονιστικοί και η Κυπριακή Δημοκρατία είναι δεσμευμένη να τους υιοθετήσει. Επιπρόσθετα, τόνισαν οι ίδιοι, παλιά γινόταν δειγματοληψία με μεθόδους που δεν απέχουν και πολύ από τις μεθόδους που προβλέπουν οι εν λόγω κανονισμοί. Εάν ένα προϊόν, βάσει του ελέγχου που θα γίνεται, κριθεί ακατάλληλο και αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, τότε αυτό θα δημοσιοποιείται. Επίσης δεν προβλέπεται ότι από την εφαρμογή των κανονισμών θα προκύψει οποιοδήποτε κόστος για τους παραγωγούς.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων υποστήριξαν την υιοθέτηση των προτεινόμενων κανονισμών, εφόσον δε θα προκύψει από την εφαρμογή τους κανένα οικονομικό βάρος για τους παραγωγούς.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικά με την Οδηγία 79/700/ΕΟΚ, η οποία εμπίπτει στο Κεφάλαιο “Γεωργία” και της οποίας οι διατάξεις συνιστούν δεσμευτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς, καθορίζονται οι προϋποθέσεις δειγματοληψίας και ο έλεγχος της περιεκτικότητας των οπωροκηπευτικών προϊόντων, που προορίζονται για εξαγωγή, σε υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας ορίζεται ο διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υγειονομικές Υπηρεσίες, Κρατικό Χημείο), οι δειγματοληψίες που γίνονταν μέχρι σήμερα ήταν βασισμένες στη διεθνή πρακτική, η οποία ταυτίζεται πλήρως με την ευρωπαϊκή οδηγία βάσει της οποίας συντάχθηκαν οι εν λόγω

κανονισμοί. Οι ίδιοι τόνισαν επίσης ότι η εφαρμογή των κανονισμών δε συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση για τους παραγωγούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υπό το φως της εξέτασης όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 32 κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 33 κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Ορίστε.

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητούμε αναβολή μια εβδομάδα για το θέμα, για να εξετάσουμε κάποια περισσότερα, επιπρόσθετα, στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος	Αντώνης Καράς
Κώστας Κωνσταντίνου	Σωτήρης Σαμψών
Δώρος Χριστοδουλίδης	Μάριος Ματσάκης
Κώστας Παπακώστας	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, του ΓΕΕΦ, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμών για την κάλυψη ορισμένων κενών και αδυναμιών που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή της πρόνοιάς τους που ρυθμίζει την παροχή φιλοδωρήματος σε εθελοντή πενταετούς υποχρέωσης, όταν παραιτείται ή όταν δεν παρατείνεται η υπηρεσία του.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιφέρονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Ερμηνεύονται οι όροι “μισθός” και “υπηρεσία”.

- Καθορίζεται ότι άδεια απουσίας χωρίς απολαβές, που παραχωρείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος, λογίζεται ως υπηρεσία τόσο για τον υπολογισμό της περιόδου που απαιτείται για τη θεμελίωση του δικαιώματος σε φιλοδώρημα όσο και για τον υπολογισμό του φιλοδωρήματος.
- Καθορίζεται ότι άδεια απουσίας χωρίς απολαβές, που δεν παραχωρείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος, λογίζεται ως υπηρεσία για τον υπολογισμό της περιόδου που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος σε φιλοδώρημα αλλά όχι για τον υπολογισμό του φιλοδωρήματος.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες έπειτα από υπόδειξη της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σχετικά με ορισμένα κενά που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή της πρόνοιας των κανονισμών που ρυθμίζει το φιλοδώρημα των ΕΠΥ που αποδεσμεύονται από την υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές:

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που

**τιτλοφορούνται «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της
Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος	Αντώνης Καράς
Κώστας Κωνσταντίνου	Σωτήρης Σαμψών
Δώρος Χριστοδουλίδης	Μάριος Ματσάκης
Κώστας Παπακώστας	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 28 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας Κανονισμών, ώστε να αυξηθεί το βασικό μηνιαίο χορήγημα των εθνοφρουρών που είναι μέλη πενταμελούς οικογένειας από £30, που ισχύει σήμερα, σε £45.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Πρέπει να αναφέρω ότι μας ικανοποιεί ιδιαίτερα η έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, γιατί εμείς ακόμη περισσότερο προσπαθούμε τις χορηγίες αυτές να τις αναβαθμίσουμε. Έχουμε θέσει μέσα στη συγκεκριμένη πρόταση για το φορολογικό πακέτο που είναι ενώπιον της Βουλής την ανάγκη να υπάρξουν αντίστοιχα με τη μορφή της αναβάθμισης των χορηγιών αντισταθμιστικά μέτρα, γι' αυτό χαιρετίζουμε ιδιαίτερα και τονίζουμε ότι εμείς ειδικά επιδιώκουμε ακόμα περαιτέρω αναβάθμιση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ε, εννοείται, κύριε Πρόεδρε, ότι η δική μας προσοχή στρέφεται στο να καλύψει όλους τους στρατιώτες ανεξάρτητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ φτάσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισίως στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο σχετικός κατάλογος έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.058.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.060.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή	Εσωτερικών	Νομικών

- (Σχέδια Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.064.2002)
5. Οι περί της Κατοχής, Χρήσης Οικονομικών Οικονομικών και
και Ανακοίνωσης Προϋπολογισμού
Προνομιακών Εμπιστευτικών
Πληροφοριών, περί της
Εποπτικής Αρμοδιότητας της
Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και
περί Άλλων Συναφών
Θεμάτων (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.065.2002)
6. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών Υγείας Νομικών
και Υπηρεσιών Δημόσιας
Υγείας - Θέση Ανώτερου
Υγειονομικού Επιθεωρητή 2^{ης}
Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.066.2002)
7. Οι περί Συσκευασιών και Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Αποβλήτων Συσκευασιών Υποθέσεων
(Παρεκκλίσεις από Επίπεδα
Συγκέντρωσης Βαρέων

Μετάλλων στις Συσκευασίες)

Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.067.2002)

8.	Έγγραφο (αρ. 10/2002, 19/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις Εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας 4.10.1985, 6.12.1985 και 9.11.1987 αντίστοιχα.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Έγγραφα (αρ. 17/2002, 18/2002, 20/2002 και 23/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Έγγραφο (αρ. 22/2002) σύμφωνα με τους περί	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόσληψης Εκτάκτων
Υπαλλήλων (Δημοσία και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως 1991.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)

11.	Έγγραφο (Θ. 2/2002) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.

(Αρ. Φακ. 15.21.001) | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 12. | Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο 3 του άρθρου 4 | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων | Οικονομικών |

του περί Προϋπολογισμού της
 Αρχής Ανάπτυξης
 Ανθρώπινου Δυναμικού
 Κύπρου Νόμου του 2001.
 (Αρ. Φακ. 10.01.017)

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.013.2002)	Γιάννο Λαμάρη και Τάκη Χατζηγεωργίου, βουλευτές ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Παιδείας
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.014.2002)	Χρίστο Κληρίδη, βουλευτή Νέων Οριζόντων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων Βιολογικών Ουσιών Ανθρώπινης Προελεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.015.2002)	Μάριο Ματσάκη και Ελένη Θεοχάρους, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.024, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένης Θεοχάρους.

«Αναφορικά με την καταστροφή περιβάλλοντος από τη λειτουργία λατομείου κοντά στην κοιλάδα του ποταμού Ξυλούρικου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι παραδεκτό ότι λατομεία για εξόρυξη πετρώματος για παραγωγή υλικών της οικοδομικής βιομηχανίας βρίσκονται σε ορεινές περιοχές και δημιουργούν σημαντικά προβλήματα καταστροφής της φυσικής βλάστησης και αλλαγής της μορφολογίας του τοπίου, που είναι σχεδόν αδύνατο να επαναφερθούν και αποκατασταθούν σε μορφή που να μοιάζει με την προηγούμενη.

Το υπό αναφορά λατομείο, στο δρόμο Αγίου Μάμα προς Καλό Χωριό, λειτούργησε για πρώτη φορά πριν από δέκα και πλέον χρόνια, όταν δεν υπήρχε η νομοθεσία για εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών. Βρίσκεται στη λατομική ζώνη του Αγίου Μάμα, η οποία δημιουργήθηκε την ίδια περίοδο.

Στα πλαίσια της παρακολούθησης και ελέγχου των εργασιών του λατομείου, η εταιρεία υποβάλλει περιοδικά διαχειριστικές μελέτες, πριν από την ανανέωση των πολεοδομικών της αδειών, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη από τις αδειοδοτούσες αρχές, δηλαδή την Πολεοδομική Αρχή και την Υπηρεσία Μεταλλείων. Σχετικοί όροι περιλαμβάνονται στις άδειες που εκδίδονται.

Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε το μέγεθος των επεμβάσεων να έχει τις λιγότερες αρνητικές επιπτώσεις. Εξάλειψη των αρνητικών επιπτώσεων, αναφορικά με την καταστροφή της βλάστησης και την αλλαγή της γεωμορφολογίας, δεν είναι

δυνατή, παρά μόνο αν το λατομείο και η σκυροθραυστική μονάδα σταματήσουν να λειτουργούν.

Αναφορικά με την προστασία του αρχαίου γεφυριού και τη διασφάλιση της ελεύθερης ροής του νερού του ρυακιού, υπάρχει σχετικός όρος στην πολεοδομική άδεια για αποφυγή οποιασδήποτε εργασίας σε απόσταση πενήντα μέτρων από το γεφύρι. Για το θέμα γίνονται σχετικές επιθεωρήσεις σε συνεννόηση με το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Οι επιθεωρήσεις αφορούν τις λατομικές εργασίες, τον τρόπο των εκρήξεων και τη γενικότερη ασφάλεια των διερχομένων και του γεφυριού καθώς και τη ροή του νερού στο ρυάκι. Με τον τρόπο που διεξάγονται οι εργασίες, δε δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια του αρχαίου γεφυριού».

**Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Εμπορίου,
Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ.
23.06.008.01.050, ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Αναφορικά με το θέμα της πιθανής νοθείας στο μέλι από την ουσία ισογλυκόζη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι γεγονός ότι το Γενικό Χημείο του Κράτους δε διαθέτει τον απαιτούμενο εξειδικευμένο εξοπλισμό, για να ελέγξει πιθανή νοθεία στο μέλι από την ουσία ισογλυκόζη, και δυστυχώς ούτε στην Ελλάδα υπάρχουν τέτοια εξειδικευμένα εργαστήρια.

Στο παρελθόν, παρά το αυξημένο οικονομικό κόστος παρόμοιων αναλύσεων στο εξωτερικό, το υπουργείο είχε στείλει στην Αγγλία επτά δείγματα μελιού τα οποία, ύστερα από εξειδικευμένες αναλύσεις, βρέθηκαν όλα απαλλαγμένα από την ουσία ισογλυκόζη (επισυνάπτονται σχετικά αποτελέσματα).

Αν υπάρχουν υποψίες για συγκεκριμένες περιπτώσεις μελιού στο οποίο πιθανό να υπάρχει πρόβλημα, παράκλησή μας είναι όπως διαβιβαστούν οι σχετικές πληροφορίες στο υπουργείο, το οποίο, παρά το υψηλό κόστος των αναλύσεων, θα προβεί και πάλι σε δειγματοληψία και θα αποστείλει δείγματα στο εξωτερικό για έλεγχο.

Επ' ευκαιρία, σημειώνεται ότι η ευθύνη για τον έλεγχο του μελιού μετά την αναμενόμενη έγκριση των νέων κανονισμών για το μέλι, που εκκρεμούν στη Βουλή, θα ανήκει στο Υπουργείο Υγείας. (Η επισυναπτόμενη επιστολή του Υπουργείου Υγείας, με αριθμό φακέλου Ι.Υ.160/1974/Σ, 25 Ιουλίου 2001, είναι σχετική.)

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία χρειαστεί.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ', θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Το μόνο θέμα που υπάρχει τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου "Βεργίνα" στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).

Η έκθεση διαβάστηκε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η
διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την
ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που
προκύπτουν»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Κίκης Γιάγκου
Γεώργιος Γεωργίου	Γιώργος Χατζηγεωργίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το υπό συζήτηση θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17, 24 και την 31η Οκτωβρίου και στις 23 Νοεμβρίου 2001. Στις συνεδριάσεις κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Γραφείου της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, οι δήμαρχοι Λάρνακας και Αραδίππου, εκπρόσωποι της Σχολικής Εφορείας Λάρνακας, οι διευθυντές του γυμνασίου και λυκείου Βεργίνας και εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Μέσης Παιδείας Λάρνακας και των Συνδέσμων Γονέων του γυμνασίου και λυκείου Βεργίνας.

Το θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελα από την επιτροπή, ύστερα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη. Εισάγοντας το θέμα στην επιτροπή, ο εκ των εισηγητών του βουλευτής κ. Κίκης Γιάγκου κατέθεσε μεταξύ άλλων και τα

ακόλουθα, τα οποία παρατήρησε ύστερα από επίσκεψη που πραγματοποίησε στο λύκειο Βεργίνας με το συνεισηγητή του κ. Θάσο Μιχαηλίδη:

- Διαπιστώθηκαν ζημιές εκατοντάδων χιλιάδων λιρών που αναφέρονται κατά το πλείστον σε κακοτεχνίες ή/και παραλείψεις, ακόμα και σε κακόβουλες ενέργειες.
- Στους περισσότερους εξωτερικούς χώρους του σχολείου υπάρχουν κακοτεχνίες και δίδεται η αίσθηση ότι κατά την ανέγερση του σχολείου επικράτησε η προχειρότητα.
- Δεν υπάρχουν ικανοποιητικές προσβάσεις προς το σχολείο εκτός από ένα δρόμο, με αποτέλεσμα να μαζεύονται εκεί όλοι οι διερχόμενοι, καθώς και αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες και λεωφορεία, με συνεπακόλουθο να δημιουργείται χάος.
- Δε λειτουργεί η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, η οποία, παρά το γεγονός ότι ανεγέρθηκε από το 1998, δεν έχει παραδοθεί ακόμα προς χρήση. Με τις πρώτες βροχές έχει πλημμυρίσει, το δε ύψος του νερού της βροχής έφθασε μέχρι και το ένα μέτρο, πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα και τη φθορά των πατωμάτων.
- Τα πλακόστρωτα των εξωτερικών χώρων έχουν πάθει καθίζηση.
- Το γήπεδο του σχολείου δεν έχει ακόμα παραδοθεί προς χρήση, ενώ ο χώρος παρουσιάζει εικόνα χωραφιού με μπάζα και οι κερκίδες έχουν πάθει επίσης καθίζηση.
- Δεν υπάρχουν εισοδοί και έξοδοι.
- Όλοι οι διάδρομοι του σχολείου έπαθαν καθίζηση και είναι επικίνδυνοι για τους μαθητές.
- Οι διευθυντές του γυμνασίου και του λυκείου Βεργίνας κατέθεσαν αντιστοίχως στην επιτροπή υπομνήματα, στα οποία καταγράφονται τα πιο κάτω προβλήματα:
- Δεν υπάρχει περίφραξη του σχολείου, με αποτέλεσμα αυτό να παρέχει εύκολη

πρόσβαση για βανδαλισμούς.

- Δεν υπάρχουν αποδυτήρια.
- Δεν υπάρχει αίθουσα πολλαπλής χρήσης.
- Δεν υπάρχει χώρος στάθμευσης για τα αυτοκίνητα των καθηγητών, οι οποίοι αναγκάζονται να τα σταθμεύουν στο δρόμο, πράγμα που προκαλεί κυκλοφοριακό πρόβλημα κατά τις ώρες αιχμής.
- Στα δύο σχολεία υπάρχει σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα, αφού υπάρχουν τέσσερα διακινούμενα τμήματα και δύο ομάδες παιδιών αλφαριθμητισμού μαζί με τα παιδιά στήριξης.
- Η αυλή του σχολείου χρειάζεται αναδόμηση, γιατί όταν βρέξει μετατρέπεται σε λίμνη.
- Η κεντρική θέρμανση του σχολείου δε λειτουργεί.
- Η βιβλιοθήκη χρειάζεται επίπλωση και κλιματισμό, για να αποτελέσει βιώσιμο χώρο και να λειτουργήσει σωστά ως μια κανονική βιβλιοθήκη.

Ο δήμαρχος Αραδίππου δήλωσε στην επιτροπή πως τόσο ο ίδιος όσο και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου δεν είχαν καμιά ανάμειξη στο κτίσιμο του υπό αναφορά σχολείου ούτε στην επιλογή του χώρου που έχει κτιστεί, αλλά αυτό αποφασίστηκε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε υπό την τότε Υπουργό Παιδείας κ. Κλαίρη Αγγελίδου και τη Συνομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, παρά τις δικές τους υποδείξεις για επιλογή άλλου χώρου και παρά την υπόδειξή τους ότι ο συγκεκριμένος χώρος διασχίζεται από ποταμό. Στο ίδιο μήκος κύματος μίλησε και ο δήμαρχος Λάρνακας, ο οποίος δήλωσε στην επιτροπή πως τόσο ο ίδιος όσο και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου Λάρνακας δεν είχαν καμιά ανάμειξη στην επιλογή του χώρου, αλλά αυτή έγινε από το Υπουργείο Παιδείας.

Σύμφωνα με τον ίδιο δήμαρχο, υπάρχει φυσική ροή χειμάρρου εκεί που κτίστηκε το σχολείο και γι' αυτό προγραμματίστηκε η κατασκευή οχετού, το έργο όμως δεν αποπερατώθηκε λόγω του μεγάλου κόστους που ανέρχεται σε £400.000. Κατασκευάστηκε μέρος του οχετού που κόστισε £125.000, ποσό το οποίο καταβλήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, και με κάποια συμπληρωματικά έργα που έγιναν, τα νερά δεν μπαίνουν τώρα στο σχολείο.

Σε λεπτομερές υπόμνημα του δημοτικού μηχανικού Λάρνακας, που κατέθεσε ο ίδιος δήμαρχος, αναφέρεται ότι το Δεκέμβρη του 2000, μετά από δυνατή βροχόπτωση, σημειώθηκαν προβλήματα στο λύκειο, γιατί ο ιδιοκτήτης του χωραφιού στο βόρειο τμήμα επιχωμάτωσε το χωράφι του, με αποτέλεσμα να κλείσει το φυσικό αυλάκι, τα νερά να εκτραπούν και να μην οδηγηθούν στον οχετό αλλά να εισέλθουν στην αυλή του σχολείου. Μετά το γεγονός αυτό, ο δήμος έκανε πρόσθετα έργα που περιόρισαν τα νερά και δεν εισέρχονται πλέον στην αυλή του σχολείου. Όταν ο τεχνικός του δήμου πληροφορήθηκε από τον τύπο ότι από την βροχόπτωση της 16ης Οκτωβρίου 2001 δημιουργήθηκαν προβλήματα στο σχολείο, μίλησε με το διευθυντή του σχολείου, ο οποίος τον διαβεβαίωσε ότι τα προβλήματα προέρχονταν από τα νερά που έπεσαν στην αυλή του σχολείου και δεν εισήλθαν μέσα στο σχολείο νερά της βροχής από τους παρακείμενους δρόμους και την περιοχή που περιβάλλει το σχολείο. Σημειώνεται όμως ότι η δυνατότητα του συστήματος αποχέτευσης που κατασκευάστηκε περιορίζεται μέχρι 10 κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο, επομένως βροχόπτωση που θα φέρει περισσότερο νερό στον οχετό θα προκαλεί προβλήματα στην περιοχή και ειδικά στο σχολείο που κατασκευάστηκε στη φυσική ροή του νερού.

Από τους εκπροσώπους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως κατατέθηκε στην επιτροπή απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σύμφωνα με την οποία εγκρίθηκε η δημιουργία του υπό αναφορά Δ' Λυκείου Λάρνακας εντός της αστικής περιοχής της

πόλης. Μετά την πιο πάνω απόφαση, το τμήμα προέβη στις απαραίτητες ενέργειες για εξεύρεση του κατάλληλου χώρου στις περιοχές του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας και της αλυκής.

Για το σκοπό αυτό επισημάνθηκαν τρεις χώροι ως κατάλληλοι για την ανέγερση του λυκείου, από τους οποίους ο πρώτος βρισκόταν μέσα στα όρια του δήμου Λάρνακας και γειτνίαζε με δρόμο πρωταρχικής σημασίας. Το γεγονός όμως ότι ο χώρος αυτός γειτνίαζε με δρόμο πρωταρχικής σημασίας και δεδομένου ότι θα απαιτείτο η ασφαλτόστρωσή του και η διάνοιξη ενός σημαντικού μεγέθους οδικού δικτύου για άμεση εξυπηρέτηση, αυτά αποτέλεσαν αρνητικά δεδομένα για το χώρο.

Ο δεύτερος χώρος βρισκόταν στα όρια του δήμου Αραδίππου και από άποψη οδικής ασφάλειας αποτελούσε τον πιο πλεονεκτικό χώρο από τους εναλλακτικούς χώρους που εξετάζονταν.

Ο τρίτος χώρος βρισκόταν και πάλι στα όρια του δήμου Αραδίππου και αποτελεί πρόνοια του τοπικού σχεδίου Λάρνακας. Μάλιστα εφαπτόταν χωματόδρομου, ο οποίος αναμενόταν να εξελιχθεί σε σημαντικό δευτερεύοντα δρόμο της περιοχής.

Σύμφωνα με πρακτικά συνεδρίας που κατατέθηκαν στην επιτροπή σε σύσκεψη υπό την τότε Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κλαίρη Αγγελίδου, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 1997, αποφασίστηκε η άμεση ανάγκη εξεύρεσης χώρου στη Λάρνακα για ανέγερση του Δ' Λυκείου χωρίς άλλη αναβολή. Μάλιστα, η Υπουργός Παιδείας εξέφρασε τη θέση ότι το λύκειο θα πρέπει να δημιουργηθεί μέσα στα όρια του δήμου Λάρνακας, αφού στην περιοχή του δήμου Αραδίππου προγραμματιζόταν η δημιουργία άλλου λυκείου τον επόμενο χρόνο.

Στο ίδιο πρακτικό της πιο πάνω σύσκεψης αναφέρεται ότι ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού επισήμανε ότι με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το νέο λύκειο θα έπρεπε να ανεγερθεί στα όρια του δήμου

Λάρνακας, ενώ οι Β΄ και Γ΄ χώροι που βρίσκονταν στα όρια του δήμου Αραδίππου αποκλείονταν.

Στο υπό αναφορά πρακτικό αναφέρεται επίσης ότι ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού εξήγησε στη σύσκεψη ότι κλιμάκιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού επισκέφθηκε τους τρεις χώρους που υπέδειξε η Πολεοδομία καθώς και έναν άλλο χώρο που βρίσκεται δίπλα στο γυμνάσιο της Βεργίνας και επισήμανε ότι η ανέγερση λυκείου δίπλα στο γυμνάσιο αυτό θα επέφερε εξοικονόμηση χρημάτων, αφού θα ανεγειρόταν μια μόνο αίθουσα πολλαπλής χρήσης και ένα γήπεδο για τα δύο σχολεία.

Μετά τα πιο πάνω, όπως αναφέρεται στο ίδιο πρακτικό, αποφασίστηκε όπως οι τεχνικές υπηρεσίες σε συνεργασία με την Πολεοδομία ετοιμάσουν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για όλο το χώρο, στο οποίο να εμφανίζεται ο σχεδιασμός των δρόμων, ενώ ταυτόχρονα θα προωθείτο η έγκρισή τους από την Εθνική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας. Αποφασίστηκε επίσης όπως ο χώρος αυτός προστεθεί στην έκθεση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και σταλεί στο Γραφείο Προγραμματισμού για τη σχετική αξιολόγηση.

Μετά την πιο πάνω απόφαση και σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το τμήμα αυτό είχε συμπληρώσει σχετική μελέτη που αφορούσε την ανέγερση του υπό συζήτηση λυκείου σε χώρο που εφαπτόταν στο δυτικό όριο του γηπέδου του γυμνασίου Βεργίνας, το οποίο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του τοπικού σχεδίου Λάρνακας, είχε καθοριστεί μερικώς ως χώρος για την ανέγερση δημοτικού σχολείου. Μετά από σχετική μελέτη που διενήργησε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, πρότεινε δύο εναλλακτικές λύσεις για τη διαμόρφωση του αναφερόμενου χώρου και του οδικού δικτύου της γύρω περιοχής.

Η πρώτη λύση προνοούσε για ένα χώρο ο οποίος δεν εφαπτόταν σε δρόμο πρωταρχικής σημασίας και προϋπέθετε την κατασκευή οδικού δικτύου το οποίο θα διέσχιζε σε δύο σημεία ένα μεγάλο υφιστάμενο ανοικτό οχετό ομβρίων υδάτων. Με τη δεύτερη λύση ο προτεινόμενος χώρος εφαπτόταν σε υπηρεσιακό δρόμο κατά μήκος δρόμου πρωταρχικής σημασίας. Με τη λύση αυτή αποφευγόταν η διασταύρωση του προαναφερθέντος οχετού ομβρίων υδάτων. Στην ίδια επίσης μελέτη εκφραζόταν η άποψη ότι από πλευράς κυκλοφοριακής ασφάλειας και λειτουργικότητας του δευτερεύοντος οδικού δικτύου γύρω από τους προτεινόμενους χώρους η πρώτη λύση υπερερούσε σημαντικά της δεύτερης λύσης.

Σε σχετική επιστολή που απέστειλε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 11 Απριλίου 1997 προς τον πρόεδρο της Τεχνικής Επιτροπής Οδικής Ασφάλειας Μαθητών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, τον πληροφορούσε ότι το υπουργείο προτιμούσε τη δεύτερη λύση και ζητούσε από την τεχνική επιτροπή την προώθηση της διαδικασίας για τη διαμόρφωση του οδικού δικτύου με βάση αυτή τη λύση. Επισήμανε επίσης ότι ήταν σημαντικό για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να μην υπάρχει δρόμος που να διαχωρίζει τους χώρους του υπάρχοντος γυμνασίου Βεργίνας και του νέου λυκείου.

Ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας στις 7 Ιανουαρίου 1998 απέστειλε στο δήμο Λάρνακας επιστολή, στην οποία ανέφερε επακριβώς τα πιο κάτω:

- «1. Είναι πολύ επείγον να κατασκευαστεί ο δρόμος, το πεζοδρόμιο και ο οχετός, ώστε να υπάρχει απρόσκοπτη πρόσβαση προς το σχολείο, το οποίο προβλέπεται να λειτουργήσει τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.
2. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες μας δεν έχουν τη δυνατότητα και τα δεδομένα να κατασκευάσουν ή να μελετήσουν το δρόμο, οχετό και πεζοδρόμιο.

3. Συμφωνήθηκε με εκπρόσωπό σας στην Επιτροπή Εγκρίσεως Σχολικών Κτιρίων να μελετήσουν και κατασκευάσουν επειγόντως αυτό το έργο οι Υπηρεσίες του Δήμου.
4. Συμφωνήθηκε ως πιο πάνω τη δαπάνη για το θέμα να αναλάβει το Υπουργείο Παιδείας για ποσό £100.000.

Παρακαλώ να προχωρήσει το ταχύτερο το πιο πάνω έργο. Θα σας εμβάσουμε ακριβές ποσό που θα μας ζητήσετε.».

Συμπληρωματικά με το υλικό που τέθηκε από τους αρμοδίους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ενώπιον της επιτροπής στη διάρκεια των συνεδριάσεων, τα μέλη αξιολόγησαν και σειρά εγγράφων που στάλθηκαν αργότερα από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού καθώς και έγγραφα που στάλθηκαν από τον προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε ομόφωνα στα πιο κάτω συμπεράσματα:

1. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την επιλογή του χώρου ήταν παντελώς ανεπαρκείς και ζημιογόνες για το δημόσιο και οδήγησαν σε σοβαρή διασπάθιση δημόσιου χρήματος.
2. Η απόφαση για την επιλογή του χώρου λήφθηκε με “μοναδική” προχειρότητα, χωρίς να ληφθεί υπόψη καθόλου ότι το σχολείο κτίστηκε μέσα σε ένα χείμαρρο και χωρίς να το αντιληφθεί κανένας.
3. Αποτέλεσμα των πιο πάνω είναι η με τη συγκέντρωση των όμβριων υδάτων πρόκληση τεράστιων ζημιών στο κτίριο του σχολείου εξαιτίας της αποκόλλησης των πατωμάτων και η συνακόλουθη δυσλειτουργία του κτιρίου, ενώ το γήπεδο του σχολείου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

4. Ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και οι λοιποί αρμόδιοι λειτουργοί, περιλαμβανομένων των αρχιτεκτόνων που εκπόνησαν τα σχέδια, ενήργησαν επιδεικνύοντας σοβαρή αμέλεια, αφού αποφάσισαν το κτίσιμο του σχολείου στον “πάτο” μιας μεγάλης κατωφέρειας, σημείο στο οποίο υπήρχε φυσική ροή νερών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία χειμάρρου, με όλα τα καταστρεπτικά συνεπακόλουθα.
5. Με την επιφύλαξη των πιο κάτω θέσεων που εξέφρασε το μέλος της επιτροπής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, η επιτροπή διαπιστώνει ότι ο πολιτικός προϊστάμενος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δεν πήρε τα αναγκαία, ως όφειλε, μέτρα, ώστε να κινηθούν οι σωστές διαδικασίες για την επιλογή του πιο κατάλληλου χώρου.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή στην πλειοψηφία της έχει την άποψη ότι υπάρχουν και πολιτικές ευθύνες για την τότε Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, γιατί από τα πρακτικά προκύπτει ότι έλαβε μέρος σε σύσκεψη σε ξενοδοχείο στη Λάρνακα, στο “Sandy Beach”, και αναμείχθηκε στην επιλογή του χώρου, χωρίς να είναι θέμα που απαιτούσε πολιτική απόφαση και χωρίς να έχει ενώπιόν της όλα τα απαιτούμενα στοιχεία.

Το μέλος της επιτροπής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, υιοθέτησε τη θέση ότι η προηγούμενη Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού ενήργησε καθ’ υπέρβαση εξουσίας, όταν αποφάσισε την επιλογή του χώρου για την ανέγερση του σχολείου, χωρίς να λάβει υπόψη τις εκθέσεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, με την επιφύλαξη των πιο κάτω θέσεων που εξέφρασε ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής

ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται όπως ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας παραπεμφθεί από τον αρμόδιο υπουργό, αφού ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες, ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, με εισήγηση να απολυθεί λόγω ανεπάρκειας και ακαταλληλότητας να κατέχει τη θέση του. Η ανεπάρκεια και ακαταλληλότητα προκύπτουν αφενός από την παράλειψή του να υποδείξει τα προβλήματα που υπήρχαν για την εκτέλεση του έργου ως αποτέλεσμα των εδαφολογικών συνθηκών που επικρατούσαν στο συγκεκριμένο χώρο και αφετέρου να προτείνει τις ενδεδειγμένες λύσεις με σκοπό την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών. Αναμενόταν ότι ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών θα υποδείκνυε επίσης εγγράφως το αυξημένο κόστος που ήταν αναγκαίο για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων, κόστος που δυνατό να καθιστούσε την επιλογή του συγκεκριμένου χώρου ως μη συμφέρουσα.

Το μέλος της επιτροπής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, δήλωσε ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους έχουν υποχρέωση με βάση τα συμπεράσματα της κοινοβουλευτικής επιτροπής να προχωρήσουν σε μελέτη κατά πόσο προκύπτουν πειθαρχικά ή άλλα παραπτώματα για τα οποία πρέπει να λογοδοτήσουν οι ενεχόμενοι.

Τέλος, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών καλεί την εκτελεστική εξουσία όπως θεσμοθετήσει σαφή και διάφανη διαδικασία για την εκτέλεση παρόμοιων έργων με διπλό στόχο, την αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων στο μέλλον και τη διαφύλαξη της ορθής χρήσης των πόρων του δημοσίου.

Μια και είμαι στο βήμα, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...αν μου επιτρέπεται, δυο σύντομα σχόλια θέλω να κάνω. Το ένα αφορά το διευθυντή των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος, κατά την άποψή μου -και κατά την άποψη των μελών της επιτροπής- επέδειξε μία ανεπάρκεια που δεν πρέπει με κανένα τρόπο να χαρακτηρίζει ανώτατους, ανώτερους κρατικούς λειτουργούς, κυρίως ανώτερους κρατικούς λειτουργούς, που με τις αποφάσεις τους επηρεάζουν σημαντικά ποσά που δαπανά το κράτος. Σε κανένα στάδιο ο άνθρωπος αυτός, κατά τη διάρκεια της έρευνας από την κοινοβουλευτική επιτροπή Ελέγχου, δε συνειδητοποίησε την έκταση των ζημιών που προκάλεσε στο δημόσιο με την ανεπάρκειά του. Αντίθετα, επέμενε για μέρες πολλές, βδομάδες πολλές, μετά τη συμπλήρωση της έρευνας, να φέρνει διάφορα έγγραφα στην επιτροπή τα οποία ήταν παντελώς άσχετα με το θέμα που εξετάζε η επιτροπή και διάφορα έγγραφα τα οποία προσπαθούσε να μας πείσει ότι δικαίωναν τις θέσεις του, ενώ στην πραγματικότητα τα έγγραφα αυτά δεν έλεγαν τίποτε απολύτως που να έχει σχέση με το υπό εξέταση θέμα.

Βεβαίως, ένας θα μπορεί να πει ότι δεν είναι μόνο ο συγκεκριμένος λειτουργός που χαρακτηρίζεται από ανεπάρκεια και ότι υπάρχουν και άλλοι κρατικοί λειτουργοί ανεπαρκείς στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Χωρίς να διαφωνώ με το ότι υπάρχουν και άλλοι πολλοί, εδῶ μιλούμε για μια συγκεκριμένη υπόθεση στην οποία τεκμηριωμένα αποδείχθηκε ότι με τη στάση του και με τον τρόπο που ενήργησε ο συγκεκριμένος λειτουργός προκάλεσε μεγάλη ζημιά στο δημόσιο. Τέτοιοι λειτουργοί, κατά την άποψή μας, δεν έχουν θέση στο δημόσιο. Και θα πρέπει η κυβέρνηση να αντιληφθεί ότι όχι μόνο για την περίπτωση αυτού του συγκεκριμένου υπαλλήλου αλλά και όλων των άλλων που με την ανεπάρκειά τους προκαλούν ζημιά στο δημόσιο -και σχετικά στοιχεία καταγράφονται κάθε χρόνο στην έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σε αρκετές παρόμοιες περιπτώσεις- θα πρέπει επιτέλους να τροχοδρομήσει διαδικασίες με

βάση τις οποίες αυτοί οι ανεπαρκείς υπάλληλοι να αποκοπούν από τον κορμό της δημόσιας υπηρεσίας· πάντα, βεβαίως, τηρουμένων των διαδικασιών που προβλέπουν το σύνταγμα και οι νόμοι. Κανένας δε θέλει να θυματοποιηθεί οποιοσδήποτε υπάλληλος και ούτε μπορεί βεβαίως να λεχθεί ότι το θέμα της επάρκειας είναι υποκειμενικό. Εδώ, η επάρκεια του συγκεκριμένου διευθυντή των Τεχνικών Υπηρεσιών μπορεί να κριθεί με καθαρά μετρήσιμα κριτήρια, με τις αποφάσεις που πήρε, κτίζοντας ένα σχολείο μέσα σε χείμαρρο χωρίς να στείλει ένα γραπτό σημείωμα σε κανέναν για το συγκεκριμένο θέμα.

Το άλλο σημείο που θέλω να θίξω είναι πως οι υπουργοί -και αναφέρομαι στην τότε Υπουργό Παιδείας- πρέπει να αντιληφθούν ότι δεν έχουν κανένα λόγο να παίζουν το ρόλο των δημοσίων υπαλλήλων ούτε να υποκαθιστούν τους διευθυντές των υπουργείων ούτε τους ανώτερους δημόσιους υπαλλήλους, διότι επιβάλλεται οι υπουργοί να περιορίζονται στον πολιτικό τους ρόλο, να παίρνουν πολιτικές αποφάσεις. Όταν αναμειγνύονται σε θέματα, όπως στην επιλογή χώρων, για τα οποία δεν έχουν τις γνώσεις -και στην προκείμενη περίπτωση δεν υπήρχαν με τα στοιχεία- είναι φυσικό επόμενο ότι θα καταλήξουν σε αποφάσεις που θα είναι ζημιογόνες στο δημόσιο συμφέρον.

Με αυτά τα δεδομένα ελπίζω πως, με αφορμή αυτή την έκθεση, το Υπουργικό Συμβούλιο, οι υπουργοί, εξετάζοντας τις εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, θα μελετήσουν με κάθε δυνατή σοβαρότητα την επάρκεια των διάφορων λειτουργών που κατέχουν θέσεις κλειδιά και, όπου υπάρχουν ανεπαρκείς υπάλληλοι -αρκετά έχει υποστεί αυτό το κράτος σε ζημιές και απώλειες από τέτοιες ενέργειες- είναι καιρός, πιστεύω, το πράγμα να διορθωθεί στο βαθμό και στην έκταση που οι νόμοι και το σύνταγμα επιτρέπουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας θα ήθελα, πολύ σύντομα, να πω κάποια πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν έχω κανένα λόγο να μη συγχαρώ την επιτροπή για το ότι εξέτασε αυτό το θέμα, κατέγραψε θέσεις/απόψεις. Αλλά την ίδια στιγμή, χωρίς κανένα δισταγμό, δεν μπορώ παρά να παρατηρήσω πως η αναφορά και μόνο ότι εισηγούμαστε στην κυβέρνηση ένα συγκεκριμένο πρόσωπο που είναι δημόσιος υπάλληλος, όποια θέση και αν κατέχει, και δεν είναι πολιτικό πρόσωπο, για να το καλούμε να αναλογιστεί θέμα πολιτικής ευθιξίας... Δεν είναι δυνατόν, έστω και άθελά μας, να μετατρέπομαστε σε δικαστήριο, χωρίς ακριβώς να τηρούνται οι νενομισμένες διαδικασίες, για τις οποίες ακριβώς αυτή η έκθεση, ειρήσθω εν παρόδω, κάμνει αναφορά. Και ενώ από τη μια γίνεται μια αναφορά... Και να το διαβάσω, αν μου επιτρέπετε, «...εισηγείται όπως ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας παραπεμφθεί από τον αρμόδιο υπουργό, αφού ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες...», λέει μάλιστα και πού, καθοδηγεί και σε ποιον τόπο, «...ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας...». Δεν ξέρω τι υπονοείται εδώ, αν είναι ερευνώντα λειτουργό που εννοεί, «...με εισήγηση να απολυθεί λόγω ανεπάρκειας και ακαταλληλότητας να κατέχει τη θέση του.».

Αφού εμείς οι ίδιοι σε μια έκθεση... Με όλο το σεβασμό και όλα τα καλόπιστα, πιστεύω, κίνητρα που είχε η επιτροπή καταγράφοντας αυτή τη θέση υποδείκνυε, ειδικά, να ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες, -μήπως ήταν για όλους τους άλλους, εκτός από εμάς που κατέχουμε το βουλευτικό αξίωμα;- να σεβαστούμε αυτές τις

νενομισμένες διαδικασίες. Διότι εμείς καταλήξαμε σε τελική απόφαση και συμπέρασμα. Θέλω να το επισημάνω τούτο, γιατί δεν ξέρω αν είναι από ατυχή διατύπωση της έκθεσης ή αν είναι συνειδητή επιλογή η καταγραφή αυτή, αλλά τη θεωρώ ιδιαίτερα άστοχη που είναι δυνατό σε τέτοιες παρόμοιες περιπτώσεις να μας εκθέτει όλους ανεπανόρθωτα. Και να είναι μεγαλύτερη η ζημιά από το καλό που είμαι βέβαιος ότι επιτελεί μία επιτροπή, η οποιαδήποτε, όταν θέλει να ψέξει με τον πιο έντονο τρόπο συμπεριφορές πολιτικές από διάφορα θέματα τα οποία έχει ενώπιόν της και κάμνει συγκεκριμένες διαπιστώσεις. Αλλά, επαναλαμβάνω, εδώ που είχαμε την προνοητικότητα να αναφερθούμε σε νενομισμένες διαδικασίες... Που υπονοούν, για να είναι νενομισμένες ότι δε θα είναι και προκατειλημμένες... Θα είναι τουλάχιστον να ακολουθηθούν και ο κάθε άνθρωπος να κριθεί στο τέλος, όταν θα τύχει μιας δίκαιης δίκης.

Γι' αυτό το λόγο δεν ξέρω αν είναι απλώς από μια ατυχή σύμπτωση στη σύνταξη και δεν είχαν διανοηθεί ότι μπορούσε να δοθεί ένα λανθασμένο μήνυμα ή αν είναι συνειδητή επιλογή. Που σίγουρα εγώ προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, καταθέτω έναν πολύ σοβαρό προβληματισμό που αφορά όλους μας, γιατί πρωτίστως αυτή η Βουλή πρέπει να στέλλει μηνύματα για την ευαισθησία μας στους θεσμούς. Και οι θεσμοί περιλαμβάνουν και το κράτος δικαίου και τη δίκαια δίκη. Αυτά ήθελα να πω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης ζήτησε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι είναι επί του θέματος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι, είναι επί του θέματος, ασφαλώς. Αδυνατώ να κατανοήσω τη συλλογιστική του συναδέλφου μου Κλεάνθους. Δυσκολεύομαι να την παρακολουθήσω. Εμείς έχουμε διαπιστώσει με αδιάσειστα στοιχεία ότι ένας ανώτερος υπάλληλος ήτο παντελώς ανεπαρκής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Αυτή είναι η διαπίστωση. Δεν υπάρχει κανένας πολίτης που, άμα του θέσεις αυτά τα στοιχεία που ετέθησαν ενώπιόν μας, δε θα καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα. Από εκεί και πέρα, αφού διαπιστώσαμε την ανεπάρκειά του, καλούμε τον αρμόδιο υπουργό να πάρει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, γιατί κατά την άποψή μας δεν μπορεί ένας δημόσιος υπάλληλος με την έκταση της ανεπάρκειας που επέδειξε ο συγκεκριμένος να παραμένει στη δημόσια υπηρεσία. Ποιες διαδικασίες θα ακολουθήσει ο υπουργός ασφαλώς δεν είναι δουλειά δική μας. Ούτε εμείς τον δικάσαμε ούτε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας που είναι από το σύνταγμα το αρμόδιο όργανο... μπορεί να διαφωνήσει με τα συμπεράσματα της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής. Δηλαδή η επιτροπή Ελέγχου δεν έπρεπε να πει ότι διαπίστωσε ότι είναι ανεπαρκής; Από τη στιγμή που λέει ότι διαπίστωσε ότι είναι ανεπαρκής, το συνεπακόλουθο της ευθύνης της είναι να υποδείξει στον υπουργό την ανεπάρκεια και να τον καλέσει να πάρει τα αναγκαία μέτρα. Και αυτό πράξαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε πολύ. Νομίζω...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Κλεάνθους. Νομίζω ότι έπρεπε να μείνετε ως εκεί όπως το διατυπώσατε τώρα, κύριε Πουργουρίδη. Το να ζητήσει όμως την απόλυσή του!... Ε! Νομίζω ότι μπαίνουμε σε παράφια άλλα τα οποία δεν είναι παράφια της Βουλής.

Είχατε απόλυτο δίκαιο να διαπιστώσετε αυτά που έχετε διαπιστώσει, όπως τα έχετε διατυπώσει με πολλή πολλή έτσι... Πώς να την πω τώρα;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Τεκμηρίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...τεκμηρίωση αυτή την ώρα. Τελεία ως εκεί. Το να πούμε ότι και να ζητήσει την απόλυσή του... Νομίζω ότι εδώ θα έπρεπε να αποφευχθεί. Δεν ήταν δουλειά της Βουλής. Να ακολουθηθούν ακριβώς οι νενομισμένες διαδικασίες. Η Βουλή λέει με αυστηρότητα και αντικειμενικότητα τη θέση της και την άποψή της περί της μεγάλης ανεπάρκειας του δεδομένου υπαλλήλου, όποιος και αν είναι αυτός, αλλά έπρεπε να μείνει ως... Και να καλέσει τον υπουργό να πάρει τα αναγκαία μέτρα τα οποία προβλέπονται από το νόμο. Τελεία. Λοιπόν, αυτή είναι και η δική μου η εκτίμηση. Το να απολυθεί νομίζω δεν ήταν δουλειά μας.

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

(Ο κ. Νίκος Κλεάνθους σηκώνει το χέρι του, ζητώντας το λόγο.)

Συγνώμη. Ναι, ορίστε. Συγνώμη.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς για να καθυστερήσω το συνάδελφο, γιατί πραγματικά ομολογώ ότι με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο όλη η συλλογιστική ακριβώς μέχρι του σημείου της εισήγησης να ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες. Υιοθετώ πλήρως όπως το τοποθετήσατε εύστοχα, κύριε Πρόεδρε. Και επιπρόσθετα μόνο να πω ότι ο κίνδυνος είναι ακριβώς το ότι μπορεί να προχωρούσαμε και σε εισήγηση για απόλυση όπως γίνεται εδώ. Να αφαιρέσουμε ένα μέρος που κατά τα άλλα είμαι βέβαιος ότι είναι απόλυτα αντικειμενική η έκθεση και οι διαπιστώσεις που έκαμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να γίνει μία διευκρίνιση για τη θέση την οποία εμείς τηρήσαμε. Εμείς είχαμε διαφοροποιηθεί σε δύο σημεία: στο βαθμό ευθύνης της υπουργού, γιατί πιστεύαμε ότι ήταν μεγαλύτερος από ό,τι πίστευαν τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής και στο θέμα του χειρισμού του διευθυντή των Τεχνικών Υπηρεσιών. Και ακριβώς εμείς, σεβόμενοι το άρθρο 54 του συντάγματος περί της Διάκρισης των Εξουσιών και έχοντας υπόψη και την ευρύτατη νομολογία πάνω σ' αυτό το θέμα, είπαμε εκείνο που είπατε κι εσείς προηγουμένως. Αυτό είναι που διατυπώσαμε στην έκθεση ως ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κίκης Γιάγκου. Να παρακαλέσω πρώτα... Έχετε ομιλία αντιλαμβάνομαι.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω πρώτα τον κ. Παπαδόπουλο, αν είναι δυνατό, να με αντικαταστήσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είστε ο δέκατος στη σειρά που έρχεται, κύριε Παπαδόπουλε. Μην ανησυχείτε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή ετοιμαζόμουν να φύγω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο του σώματος αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ)

Ο κ. Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι σε όλους λίγο ή πολύ γνωστό το θέμα με το λύκειο και το γυμνάσιο “Βεργίνα” και δε νομίζω, μετά από την έκθεση της κοινοβουλευτικής επιτροπής Ελέγχου, ότι υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία πως η υπουργός, οι αρμόδιες υπηρεσίες ενήργησαν με εγκληματική προχειρότητα, ανείπωτη αμέλεια και αχαρακτήριστη ανευθυνότητα. Έριξαν τα παιδιά στη μέση ενός ποταμού με όλους τους κινδύνους και επιπλέον προκάλεσαν με την απόφασή τους μεγάλη ζημιά στο δημόσιο ταμείο, αφού κρίνονται επείγουσες μια σειρά από διορθώσεις που έχουν να κάνουν με σοβαρές διαβρώσεις που προέρχονται από τη ροή νερού στα διάφορα υποστατικά του σχολείου, ενώ θα χρειαστούν επιπρόσθετα έξοδα για τη δημιουργία αντιπλημμυρικών έργων.

Διερωτώμαι πραγματικά για τον καταμερισμό των ευθυνών. Ποιες ευθύνες άραγε θα πρέπει να καταλογιστούν στους κατασκευαστές και ποιες άλλες ευθύνες θα πρέπει να καταλογιστούν στους αρμόδιους που δεν προνόησαν και δεν έλαβαν τα μέτρα τους προς αποφυγή ζημιών; Όταν γίνονται κατασκευαστικά έργα, γίνονται και στατικές μελέτες. Και όταν οι μελέτες είναι ανεπαρκείς ή και ελλιπείς, ποιος άραγε έχει την ευθύνη;

Θέτω υπόψη σας το ότι το διπλανό κτίριο του γυμνασίου “Βεργίνα” ουδόλως παρουσιάζει -έστω και κατ’ ελάχιστον- κάτι το παρόμοιο.

Επίσης διερωτώμαι τι ποσά θα εξοικονομούντο, αν διετίθεντο ελάχιστα για τη φύλαξη των δύο προαναφερθέντων κτιρίων που βρίσκονται σε περιοχή που προσφέρεται για κακόβουλες ενέργειες από μέρους άμυαλων και ανεύθυνων.

Δεν υπάρχει νομίζω κανένας που να αμφισβητεί ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας φέρουν τεράστια ευθύνη γι’ αυτή τη μεγάλη προχειρότητα και επίσης είμαι σίγουρος πως όλοι θα συμφωνήσουν ότι κάποιος πρέπει να πληρώσει γι’ αυτό. Και δεν πρόκειται για κάποιου είδους εκδίκηση ούτε για καταδίωξη, αλλά για λόγους τάξης και σειράς και για να μάθουν επιτέλους ορισμένοι ότι κάποτε θα καλούνται να λογοδοτήσουν.

Η Βουλή θα πρέπει να ζητήσει τον καταμερισμό ευθυνών και την επιβολή κυρώσεων.

Ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών έχει και παρελθόν. Για την ανέγερση του δημοτικού σχολείου Μονής - Μοναγρουλλίου ζητήθηκαν προσφορές. Η προσφορά κατακυρώθηκε στον εργολάβο Κ. Γιακουμή. Αντί να τροποποιηθούν αμέσως τα σχέδια, άφησαν οι Τεχνικές Υπηρεσίες και παρήλθε αρκετός χρόνος και ο εργολάβος, που έδωσε χαμηλή προσφορά, αρνήθηκε να αναλάβει το έργο. Τροποποιήθηκαν τα σχέδια και ζητήθηκαν νέες προσφορές που στοίχισαν πολλές χιλιάδες λίρες. Ο τότε Υπουργός Παιδείας, μόλις έλαβε γνώση, διέταξε αμέσως διοικητική έρευνα εναντίον του προϊσταμένου των Τεχνικών Υπηρεσιών Μιχαλάκη Πασχαλίδη· ο οποίος εν τω μεταξύ υποχρεώθηκε σε αναγκαστική άδεια πέντε μηνών και του απαγορεύτηκε να χρησιμοποιεί το γραφείο του. Τη διοικητική έρευνα ανέλαβε ο πρώτος διοικητικός λειτουργός του Υπουργείου Παιδείας Χρίστος Ιωάννου. Σε πολλές περιπτώσεις ο κ. Μ. Πασχαλίδης, λόγω της ανεπάρκειάς του και της αδιαφορίας του Υπουργείου Παιδείας,

είχε ζημιώσει το δημόσιο. Από κακοτεχνίες στο περιφερειακό σχολείο Καλού Χωριού Λεμεσού πληρώθηκαν ποσά για επιδιορθώσεις.

Οι εργολάβοι που αναλάμβαναν έργα καθυστερούσαν, γιατί δεν πιέζονταν να συμμορφωθούν. Για προώθηση των έργων κάλεσε ο τότε υπουργός όλους τους εργολάβους που είχαν αναλάβει ανέγερση σχολείων και τους υποχρέωσε να συμμορφωθούν με τα συμβόλαια. Δύο απ' αυτούς καταγγέλθηκαν στο Συμβούλιο Προσφορών. Για καλύτερη παρακολούθηση των Τεχνικών Υπηρεσιών ο υπουργός διέταξε τη μετακόμιση των Γενικών Υπηρεσιών στο ίδιο κτίριο που ήταν το γραφείο του υπουργού για καθημερινή ενημέρωσή του. Αυτή είναι η μια πτυχή του θέματος.

Η δεύτερη πτυχή του θέματος αφορά τις πολιτικές ευθύνες για τις οποίες κανείς δε μιλά. Αυτές οι ευθύνες βαρύνουν την τότε Υπουργό Παιδείας κ. Κλαίρη Αγγελίδου, η οποία ενήργησε μεροληπτικά και με μεγάλη επιπολαιότητα ως πολιτικός προϊστάμενος του υπουργείου, αφήνοντας να εκτελεσθεί ένα τόσο ασύμφορο έργο. Ενώπιόν της υπήρχαν και άλλες λύσεις τις οποίες αν εξέταζε με σοβαρότητα, σίγουρα δε θα έβαζε την υπογραφή της, για να γίνει αυτό το έργο στη μέση ενός χειμάρρου. Όχι μόνο δεν εξέτασε με σοβαρότητα άλλους χώρους που υποδείχτηκαν, αλλά έθεσε το θέμα ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου, προκειμένου να εγκριθεί τελικά ο χώρος. Τις ευθύνες αυτές ποτέ δεν τις ανέλαβε η κ. Αγγελίδου ούτε βέβαια και η κυβέρνηση. Και οι ευθύνες αυτές δεν περιορίζονται σε προχειρότητα στη μελέτη του όλου έργου, αλλά επεκτείνονται προς μια άλλη πολύ σοβαρότερη κατεύθυνση: της εξυπηρέτησης συγκεκριμένων συμφερόντων. Και επειδή, λόγω της εξυπηρέτησης αυτών των συμφερόντων, το έργο αποτέλεσε μεγάλη αποτυχία και συνεπώς, κατά την άποψή μου, είτε για τον έναν είτε για τον άλλο λόγο, αυτό αποτελεί κλασσική περίπτωση διασπάθισης δημόσιου χρήματος, θα έπρεπε αυτή η κυβέρνηση να προβεί, τουλάχιστον, σε μια απολογία.

Δεν είναι το μόνο ολίσθημα του Υπουργικού Συμβουλίου κατά την περίοδο της κ. Κλαίρης Αγγελίδου. Είναι και το παράδειγμα του δημοτικού σχολείου Αλεθρικού, όπου αποφασίστηκε η ανέγερση του σχολείου σε κεντρικό μέρος του χωριού δίπλα από την εκκλησία. Άρχισε και η οικοδομή. Για να εξυπηρετηθεί ημετέρος, επενέβηκαν πολιτικοί παράγοντες και πέτυχαν να μεταφερθεί το σχολείο αλλού. Όταν ανέλαβε η νέα κυβέρνηση, σταμάτησε η ανέγερση και μετεφέρθη το σχολείο σε απομακρυσμένο μέρος. Και ο Κύπριος φορολογούμενος, εκτός από το επιπλέον ποσό που χρειάστηκε για την ανέγερση, θα επιβαρύνεται για τη μεταφορά των μαθητών. Σήμερα η κοινότητα είναι ανάστατη, διότι το μοναδικό πέτρινο γεφύρι που υπάρχει είναι ετοιμόρροπο και ο δρόμος είναι πλέον παγίδα θανάτου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την ορθολογιστική ανάπτυξη της κοινωνίας, την καταπολέμηση της σήψης και της διαφθοράς και για να δοθούν σωστά μηνύματα θα πρέπει:

- να ψηφιστεί νομοθεσία για τις πολιτικές και αστικές ευθύνες των υπουργών και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών για τις αποφάσεις τους (Η νομοθεσία να περιλαμβάνει και τους λειτουργούς του δημόσιου και ημικρατικού τομέα όσον αφορά ανεπαρκή και μεροληπτική άσκηση των καθηκόντων τους ή κακοτεχνίες που επέτρεψαν να γίνουν ή κακοδιαχείριση πόρων.) και
- να περιοριστούν τα περιθώρια ανεξέλεγκτης διακριτικής εξουσίας όλων των βαθμίδων διοίκησης και να εφαρμόζεται ορθά και αποτελεσματικά ο κώδικας γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου από τα διοικητικά όργανα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιάγκου.

Άλλος ομιλητής; Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν είναι δυνατό. Θα είμαι σύντομος.

Έχω την εντύπωση ότι ο λόγος για τον οποίο υπήρξε αυτή η καταστροφική εξέλιξη αναφορικά με το λύκειο “Βεργίνα” ήταν διότι πλημμύρισε. Και ο λόγος που πλημμύρισε ήταν, πρώτον, γιατί είναι κτισμένο στην τοποθεσία που κτίστηκε η οποία πλημμύριζε και από την οποία περνούσε ένας χείμαρρος. Και αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο πλημμύρισε. Για να μην πλημμυρίσει, ή έπρεπε να μην κτιστεί εκεί ή έπρεπε να γίνουν τα αντιπλημμυρικά έργα. Τώρα, γι’ αυτά τα δύο πράγματα ποιοι είναι οι υπεύθυνοι; Ο διευθυντής των Τεχνικών Υπηρεσιών; Αυτός έκτισε το σχολείο· το χώρο δεν το επέλεξε ο διευθυντής των Τεχνικών Υπηρεσιών, τον επέλεξε η πολεοδομία. Και ποιος ήταν υπεύθυνος και ανέλαβε να φτιάξει τα αντιπλημμυρικά έργα και τον οχετό για να μην πλημμυρίσει ο χώρος; Η τοπική αρχή. Αντί να επιρρίψουμε, λοιπόν, την ευθύνη, πρώτον, στην πολεοδομία για την επιλογή του χώρου, στην τοπική αρχή, που όφειλε να κτίσει τον οχετό, για να μην πλημμυρίσει το σχολείο, και δεν το έπραξε, και, αν θέλετε, και στους πολιτικούς προϊστάμενους, βρίσκουμε μια εύκολη λύση: Τα φορτώνουμε όλα σ’ ένα δημόσιο υπάλληλο, μετατρέπόμεστε σε δικαστήριο, θυματοποιούμε αυτό τον υπάλληλο και τελείωσαν οι ευθύνες των υπολοίπων! Νομίζω είναι εξαιρετικά άδικο και μετατρέπουμε και αυτή τη συζήτηση, ακούγοντας και το συνάδελφο τον κ. Κίκη Γιάγκου, σε κυνήγι μαγισσών. Μπήκαμε στο παρελθόν αυτού του ανθρώπου, μας είπε για διοικητικές έρευνες... Δε μας είπε, όμως, ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της διοικητικής έρευνας. Μας ανέφερε άλλα πράγματα, τα οποία δεν μπορούμε να ελέγξουμε. Ούτε ο ίδιος ο υπάλληλος δεν μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του, γιατί δεν έχει δικαίωμα να μιλήσει ενώπιον της Βουλής. Και ακούονται όλα αυτά τα πράγματα εναντίον ενός

ανώτερου δημόσιου υπαλλήλου ο οποίος μπορεί να έπραξε το καθήκον του, όπως έπρεπε, να φτιάξει το σχολείο. Και το έφτιαξε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κ. Πουργουρίδης περιέγραψε αναλυτικά το τι διαπιστώσαμε στην επιτροπή Ελέγχου. Και ο συγκεκριμένος δημόσιος υπάλληλος, στον οποίο αναφέρθηκε ο κ. Ματσάκης, είχε όλη την ευχέρεια να διατυπώσει τις θέσεις του και τις απόψεις του. Δυστυχώς, οι διαπιστώσεις είναι θλιβερές και απaráδεκτες, διότι αυτή η πολιτεία δημιούργησε τις Τεχνικές Υπηρεσίες, για να ανεγείρουν σχολικά κτίρια και για να τα συντηρούν. Εγώ τουλάχιστο θυμούμαι στο χωριό μου ότι τα καλύτερα κτίρια ήταν η εκκλησία και το σχολείο. Εδώ τι έκαμαν αυτοί οι κύριοι; Κατάφεραν τα σχολεία να είναι οι πλέον εξευτελιστικοί χώροι!

Και συγχαίρω τους δύο συναδέλφους που ενέγραψαν αυτό το θέμα. Μετά που ενεγράφη το θέμα πήγα επιτόπου. Ξέρετε τι κάνουν οι μαθήτριες για να ξεντύνονται να παν γυμναστική; Βάζουν ένα συμμαθητή τους και τους κρατά ένα στρώμα να ξεντύνονται από πίσω. Διότι αυτοί οι κύριοι οι οποίοι ετάχθησαν από την πολιτεία να ανεγείρουν το σχολείο σοφίστηκαν εκατό τέχνες, για να εξυπηρετηθούν πραγματικά ιδιωτικά συμφέροντα. Και γιατί επελέγη τούτος ο χώρος; Και όλοι αυτοί οι κύριοι με τις ψηλές κλίμακες που έκαναν συνεδρίες και κόντρα συνεδρίες... Και, μάλιστα, εγώ λέω ότι η Υπουργός Παιδείας έχει τεράστια ευθύνη, διότι την παρέσυραν και την πήραν εκεί. Δεν κατάλαβε τι της έκαναν. Την πήραν σ' ένα ξενοδοχείο και, αφού της υπέδειξαν πολλά και διάφορα, στο τέλος τι έκαμαν; Πήγαν στο χειρότερο χώρο. Εδώ

υποσημειώνεται στην έκθεση ότι ήταν τρεις οι χώροι της επιλογής. Τελικά, αγαπητοί συνάδελφοι, γιατί επέλεξαν το χειρότερο χώρο; Το χειρότερο χώρο...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ποιος τον επέλεξε;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Ματσάκη, μπορείς να έχεις υπομονή να ακούσεις; Διότι έν' καλά να έρχεσαι στην επιτροπή Ελέγχου να ακούεις τζαι μετά να δικάζεις την υπόθεση! Να κάμεις λίγη υπομονή να ακούσεις τώρα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψύχραιμα. Ψύχραιμα' δε γίνεται έτσι!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να κάνουν λίγη ησυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία, συνεχίστε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ.

Άρα, λοιπόν, αφού όλοι είχαν γνώμη στις πολυπληθείς συνεδρίες, πολεοδομία, δήμος, Τμήμα Δημοσίων Έργων, δημάρχοι, παραδημάρχοι, τελικά τι κατάφεραν οι κύριοι; Να παν σ' ένα σημείο στη Λάρνακα, που είναι το χειρότερο σημείο, που δεν μπορεί να οικοπεδοποιηθεί, αφού απέκλεισαν τους κατάλληλους χώρους -που ο ένας ήταν κοντά στα διυλιστήρια και ο άλλος ήταν, λέει, σε σημείο που είχε πρόσβαση σε δρόμο πρωταρχικής σημασίας, εκεί στη Φανερωμένη, που θα ήταν ένας εξαιρετικός χώρος για σχολείο, αλλά έκανε σπουδαία οικοπέδα για εκείνους που τα είχαν- επέλεξαν το κάσιμο, τον ποταμό, τη λίμνη, διότι εκείνος που είχε το χωράφι σε καμία περίπτωση δε θα μπορούσε να το αξιοποιήσει. Αυτό ήταν το πρώτο και κυρίαρχο σημείο που

φάνηκε από την όλη ιστορία. Και τι έκαναν οι κύριοι; Εν κανεί που επέλεξαν το χειρότερο χώρο, δεν είχαν την ευαισθησία τουλάχιστο να παν να δημιουργήσουν τα ανάλογα έργα. Υπάρχει αίθουσα πολλαπλής χρήσεως και το κύριο επιχείρημα ήταν «ξέρετε, μεταξύ του γυμνασίου και του λυκείου θα κάνουμε την αίθουσα εδώ, για να εξυπηρετούνται και τα δύο σχολεία». Τελικά, μέχρι σήμερα, που πέρασαν τέσσερα χρόνια, είχε ένα μέτρο νερό μέσα. Και δεν είχαν την ευαισθησία οι κύριοι να πουν «μα, τι γίνεται, σιόρ, δαμαί;». Αυτός ο φορολογούμενος πολίτης, που πλήρωσε αυτά τα λεφτά... Είναι κατάσταση τούτη;

Και ο κ. Πασχαλίδης, ειρήσθω εν παρόδω, τι είναι; Είναι αρχιτέκτονας και πολιτικός μηχανικός. Αυτού του κυρίου, που τον έταξε η πολιτεία να κτίζει κτίρια, εν έκοβκε ο νους του, ότι δεν είναι ο ενδεδειγμένος χώρος αυτός; Έχει τεράστια ευθύνη! Γίνεται, επειδή του είπαν «βάλ' το εκεί το σχολείο», να το βάλει; Έν' όπου του πουν που το βάλει; Και γιατί να έχουμε διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών; Το διευθυντή τι τον θέλουμε; Για να τον πληρώνουμε δηλαδή; Αυτού του κυρίου τού είπαν «βάλ' το σχολείο εκεί», το έβαλε και επέλεξε και εργολάβους. Δεν ξέρουμε με ποιες διαδικασίες επελέγησαν, αλλά στο τέλος φάνηκε, όταν πλημμύρισε το σχολείο, ότι ούτε οι εργολάβοι που πήραν λεφτά για να κάνουν τη συγκεκριμένη δουλειά την έκαναν. Με τις πρώτες βροχές το κτίριο στην ουσία καταστράφηκε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ζαχαρία Κουλία, ο Πρόεδρος της Βουλής επέστρεψε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Επήες πάρατζει τζι ενόμισα ότι ετέλειωσες, κύριε συνάδελφε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καλωσόρισες. Άλλαξε ο Πρόεδρος και δεν το πήρα χαμπάρι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ώρα καλή!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι ποτέ δυνατό, με το να πλημμυρίσει ένα σχολείο, να παθαίνουν καθίζηση τα πλακάκια των διαδρόμων; Να παθαίνουν καθίζηση οι τάξεις του σχολείου; Γιατί έγιναν όλα αυτά; Διότι στην ουσία έγιναν σοβαρότατες κακοτεχνίες. Εκτός, όμως, από τις σοβαρές ευθύνες του κ. Πασχαλίδη, έχει σοβαρές ευθύνες και αυτή η ίδια η πολιτεία. Τι έκαμε τούτη η πολιτεία τόσα χρόνια; Τίποτε απολύτως! Επιβράβευσε την απαράδεκτη κατάσταση και στο τέλος περίμενε την επιτροπή Ελέγχου και φτάσαμε στο σημείο να εισηγούμαστε αυτά που εισηγούμαστε. Κι εγώ επικροτώ τούτα που εισηγείται ο Πουργουρίδης. Διότι τι κάναμε στα τόσα χρόνια; Τους μαθητές, αγαπητοί μου φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι, άμα πάτε εκεί που φοιτούν, θα τους λυπηθείτε πραγματικά. Γίνεται να κτίσεις ένα σχολείο, να βλέπεις το σχολείο και να μην μπορείς να πλησιάσεις; Γίνεται να μη γίνει οδικό δίκτυο; Γίνεται να είναι ξέφραμο; Γίνεται οι δάσκαλοι να ξαπολούν τα αυτοκίνητά τους μέσα στην κατοικημένη περιοχή και να δημιουργείται το αδιαχώρητο; Αυτή είναι ευνομούμενη πολιτεία; Αν αυτοί οι κύριοι που είχαν αυτή την φαινή ιδέα να κάτσουν εκεί το σχολείο... Στο τέλος της ημέρας πέρασαν και τόσα χρόνια και δεν έπεσε κανενός τρίχα από τα μαλλιά του! Ε, τουλάχιστον η επιτροπή Ελέγχου έφερε αυτά τα γεγονότα ενώπιον του σώματος.

Και νομίζω ότι πρέπει πλέον να είμαστε όλοι ευαίσθητοι ιδιαίτερα για τα θέματα της παιδείας. Δεν μπορεί να μην έγινε στην ουσία τίποτε ορθό! Τίποτε ορθό δεν έγινε σ' αυτό το σχολείο! Τίποτε απολύτως! Φυσικά μπορεί να μην τους ενδιαφέρει, διότι κατά κύριο λόγο εκεί, σ' αυτό το σχολείο, φοιτούν προσφυγόπουλα. Δεν ήταν κανένα σχολείο που φοιτούσαν οι ευκατάστατοι και οι πλούχοντες που θα επιδείκνυαν όλοι

πολύ και μεγάλο ενδιαφέρον. Ίσως είναι και αυτός ένας λόγος. Δε θέλω να κάμνω τέτοιους διαχωρισμούς, αλλά στην πράξη είναι αυτό που συμβαίνει.

Γίνεται να πλημμυρίζει ολόκληρο σχολείο; Να μην μπορούν να περπατήσουν; Και ο κ. Πασχαλίδης περίπου να μας λέει ότι άλλοι φταΐσιν; Φταιν κι άλλοι, αλλά σίγουρα και ο ίδιος έχει τεράστια ευθύνη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Αν είναι διευκρίνιση, παρακαλώ, ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος. Ο κ. Κουλίας πολύ ορθά είπε ότι «είναι δυνατόν όπου του δείχνουν να τοποθετεί το σχολείο;». Και, επίσης, είπε όλα αυτά τα εξόφθαλα, τα οποία αντιλαμβάνομαι ότι οποιοσδήποτε απλός πολίτης θα μπορούσε να τα επισημάνει. Θέλω να επισημάνω ότι αυτή η τοποθέτηση, αυτή η ανάλυση, όπως και των υπολοίπων, έρχεται σε αντίφαση με την απροθυμία της επιτροπής και την αδυναμία της να καταλογίσει τις ανάλογες πολιτικές ευθύνες. Γιατί δεν μπορώ να δεχθώ ότι αυτό το οποίο εξόφθαλα μπορούσε να διαπιστώσει ο απλός πολίτης, μετά από τόσες βδομάδες και μήνες συσκέψεων και παρασυσκέψεων, εμείς δεν το διαπιστώνουμε και ουσιαστικά δίνουμε έμμεσα άφεση αμαρτιών στην αρμόδια υπουργό λέγοντας ότι παρασύρθηκε. Ο πολιτικός προϊστάμενος οφείλει να έχει ένα μέτρο και μια ικανότητα διαπίστωσης των κακώς εχόντων και κρίσης και απόφασης τελικά, πέρα από αυτή του απλού και μέσου πολίτη.

Κατά συνέπεια, εγώ βλέπω μια ανακολουθία. Ενώ στην περίπτωση του διοικητικού λειτουργού φτάνει στο σημείο που φτάνει η πλειοψηφία της επιτροπής, να εισηγείται την απόλυσή του, στην περίπτωση της υπουργού υπάρχει μια επιείκεια, που,

κατά τη γνώμη μου, δεν αντιστοιχεί με τον όλο τρόπο που η επιτροπή εξέτασε το θέμα και τη λογική με την οποία κατέληξε.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Η υπουργός ήδη απελύθη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βέβαια, δεν απολύθηκε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, απελύθη, για να διευκολυνθούν άλλες εσωτερικές ανάγκες προαγωγών και αναβαθμίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ματσάκη.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα μια-δυο διευκρινίσεις από τον έντιμο συνάδελφο τον κ. Κουλία, γιατί ανέφερε κατ' επανάληψη ότι «αυτοί οι κύριοι που επέλεξαν το χώρο...».

Δε μας είπε, όμως, ποιοι είναι αυτοί οι κύριοι που επέλεξαν το χώρο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Καθοριστικό ρόλο είχε ο διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ποιοι είναι αυτοί οι κύριοι, κύριε Κουλία; Να μας τους πείτε.

Και, δεύτερον, ο κ. Κουλίας είπε ότι αυτό το σχολείο υπέστη ζημιές, διότι ήταν κάτω από ένα μέτρο νερού μέχρι σήμερα, μέχρι πρότινος, είπε. Συγγνώμη, εγώ δεν ξέρω κανένα πάτωμα είτε σχολείου είτε άλλου οικήματος που να είναι κάτω από ένα μέτρο νερού για τέσσερις, πέντε, έξι μήνες και να μην υποστεί ζημιές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, να μου επιτρέψετε να βάλω μια τάξη. Κύριε Καρά, ένα λεπτό. Όχι να θεωρήσεις ότι έχω προηγουμένα τώρα και...

(Γελά.)

Έχω τη γνώμη ότι πρέπει να γίνει κανονική συζήτηση. Ξεκινούμε και ζητά ο ένας από τον άλλο διευκρινίσεις, την ώρα που μίλησε και έκατσε στη θέση του. Όσοι θέλουν να μιλήσουν, παρακαλώ, να γραφτούν στον κατάλογο και να μιλήσουν. Και θα μιλήσουμε και στην άλλη συνεδρία, γιατί προτίθεται να ζητήσω την επιείκειά σας και να διακόψω τη συνεδρία σε τέσσερα-πέντε λεπτά, εφόσον καταλήξουμε και φύγουμε απ' εδώ κανονικά και ωραία.

Κύριε Καρά, παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ σέβομαι τον Πρόεδρο της Βουλής και είμαι απόλυτα βέβαιος ότι ο Πρόεδρος της Βουλής ουδέποτε θα καταδεχθεί να αδικήσει βουλευτή. Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αυτό που ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Ναι, υπάρχει από την άλλη πλευρά η θέληση ή η πολιτική στάση, η άποψη ότι πρέπει να επιρρίπτεται πολιτική ευθύνη στους υπουργούς. Ναι, πρέπει να αποδίδεται πολιτική ευθύνη στους υπουργούς, αλλά πρέπει να προσέξουμε ένα πράγμα. Δεν πρέπει να απαλλάσσουμε και τους διοικητικούς λειτουργούς από ευθύνες, διότι, αν περιοριζόμαστε πάντα στο ότι φταίει ο υπουργός και ζητούμε την παραίτησή του ή καταλογίζουμε ευθύνες, τότε οι διοικητικοί λειτουργοί που είναι εκεί ταγμένοι να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον θα λένε ότι μπορούν να κάνουν οτιδήποτε, οι βουλευτές, επειδή είναι συμπολίτευση/αντιπολίτευση, θα μαλώνουν περί της ευθύνης των υπουργών, και αυτοί περί άλλων θα τυρβάζουν, θα διασπαθίζουν το δημόσιο χρήμα χωρίς να τους καταλογίζεται η ευθύνη. Άρα, πιστεύω, με όλο το σεβασμό προς όλους τους

συναδέλφους, ότι, ναι, είναι αποδεκτός ο καταλογισμός της πολιτικής ευθύνης στον υπουργό, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να απαλλάσσονται από την ευθύνη και οι διοικητικοί λειτουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς θέλω να διευκρινίσω κάτι για τα πρακτικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρώτα απ' όλα πρέπει να πω ότι συμφωνώ πλήρως με τα όσα έχει πει ο κ. Κατσουρίδης. Η έκθεση είναι όντως επιεικής για τον Υπουργό Παιδείας, και τον προηγούμενο και το σημερινό. Έπρεπε να καταγράψει μέσα η έκθεση ότι αυτοί οι δύο υπουργοί βαρύνονται με τη βαρύτερη πολιτική ευθύνη, γιατί άφησαν έναν άνθρωπο αυτού του επιπέδου και αυτής της ανεπάρκειας να είναι υπάλληλος του υπουργείου. Δεν το γράψαμε στην έκθεση, όχι από πρόθεση να μην το πούμε. Όλοι γνωρίζετε πώς συντάσσονται οι εκθέσεις. Ίσως να διέλαθε της προσοχής μας. Δεν υπήρχε καμία πρόθεση να μην πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Και είναι και άλλοι υπουργοί που έχουν τις ίδιες ευθύνες, γιατί αφήνουν στα υπουργεία τους ανθρώπους που τους χαρακτηρίζει η ανεπάρκεια και η ανικανότητα και δεν τολμούν να πάρουν τα μέτρα εκείνα που πρέπει να πάρουν, για να απαλλαγεί αυτός ο τόπος από όλους αυτούς που παίρνουν το μισθό τους και δεν αξίζουν το μισθό τους!

Το δεύτερο σημείο που θέλω να διευκρινίσω ενώπιον της ολομέλειας -και χαίρομαι, γιατί θα το αφήσετε το θέμα στην ημερήσια διάταξη για την ερχόμενη Πέμπτη, διότι είναι σοβαρό και πρέπει να συζητηθεί σε έκταση- είναι ότι είχε μεγάλη ευθύνη για

την επιλογή του χώρου ο διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών. Είναι αλληπάλληλες οι επισκέψεις που έκαμε στη Λάρνακα, για να μελετήσει επιτόπου τους χώρους που η πολεοδομία προκαθόρισε. Η πολεοδομία δεν καθορίζει τα τάδε οικόπεδα η πολεοδομία καθορίζει περιοχές.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Χωροταξικά.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Περιοχές. Και απ' εκεί και πέρα παν οι Τεχνικές Υπηρεσίες και μελετούν και βρίσκουν τους χώρους. Και πήγε αλληπάλληλες φορές στη Λάρνακα ο διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών και στο συγκεκριμένο χώρο έκαμε δύο επισκέψεις και έκαμε έκθεση ότι είναι κατάλληλος. Και είναι βάσει της έκθεσής του που λήφθηκε η απόφαση να κτιστεί εκεί το σχολείο. Αφήνω, κύριε Πρόεδρε -για να φάω τα τέσσερα λεπτά κι έτσι να διακόψετε τη συνεδρία- κατά μέρος το κεφαλαιώδες ζήτημα ότι, ανεξάρτητα από την επιλογή του χώρου, οι κακοτεχνίες που υπήρχαν σ' αυτό το σχολείο -μου τις περιέγραψε με παραστατικότητα ο συνάδελφος Κίκης Γιάγκου- ήταν αποκλειστική ευθύνη του διευθυντή. Διότι ποιος έχει ευθύνη να ελέγχει τον εργολάβο για τις κακοτεχνίες; Είναι ο διευθυντής των Τεχνικών Υπηρεσιών. Από μόνες τους ήταν ένα κεφαλαιώδες ζήτημα για βαρύτερες ευθύνες δικές του. Και των υπουργών βεβαίως που δε φρόντιζαν οι υφιστάμενοί τους να λειτουργούν αποτελεσματικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, με την ευχή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αυτό, το οποίο είναι κεφαλαιώδες για την ορθή λειτουργία αυτής της πολιτείας, να μη γίνει αντιπαράθεση για το πού είναι οι βαρύτερες ευθύνες και τι θα γίνει με τον καθένα, ώστε να στηλιτεύσει αυτή η Βουλή των Αντιπροσώπων, ως είθισται, αυτά τα κακώς έχοντα και να δοθούν τα σωστά μηνύματα, και προς την εκτελεστική εξουσία και προς την

πολιτεία γενικότερα, να κηρύξω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας. Το θέμα παραμένει εγγεγραμμένο. Ομιλητές οι οποίοι, επαναλαμβάνω, θέλουν να μιλήσουν στην επόμενη συνεδρία να το δηλώσουν. Έχει ήδη δηλώσει ότι θα είναι ομιλητής ο ένας εκ των εισηγητών, ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης.

Να σας πληροφορήσω ότι η επόμενη τακτική συνεδρία του σώματος θα γίνει την ερχόμενη Πέμπτη, 28 Φεβρουαρίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.164.2001)
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.038.2002)
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.042.2002)
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.038.2002)
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.047.2002)
6. Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των

Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.209.2001)

7. Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.049.2002)

8. Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.138.2001)

9. Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.03.189.2001)

10. Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.030.2002)

11. Οι περί Έγκρισης Τύπου Γεωργικών ή Δασικών Ελκυστήρων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.033.2002)

12. Οι περί Έγκρισης Τύπου Δικόκλων, Τρικύκλων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.034.2002)

13. Οι περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων, των Ρυμουλκουμένων τους και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.035.2002)
14. Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.048.2002)
15. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αφρώδεις και Αεριούχοι Αφρώδεις Οίνοι) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.2002)
16. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Οίνοι Λικέρ) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.23.03.054.2002)
17. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.2002)
18. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.2002)
19. Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Αναξιοπαθούντες Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.143.2000)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου

Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η

διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή

παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη

Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών

κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη).

(4.10.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.209.2001)

(Συνέχιση της συζήτησης).

Να σας ενημερώσω, όμως, ότι το πρωί της ίδιας μέρας, στις 10.30 το πρωί θα γίνει ειδική συνεδρία με την ευκαιρία της εναρκτήριας συνόδου της Συντακτικής Συνέλευσης για το Μέλλον της Ευρώπης σε σχέση με την ανάγκη οι πολίτες να γίνουν κοινωνοί της υπόθεσης που λέγεται Ευρώπη, του τρόπου λειτουργίας της και ό,τι συνεπάγεται με την πορεία ένταξης χωρών ή τη συμμετοχή χωρών ως μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

Ναι, παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Με αυτό ως δεδομένο θα πρέπει οι επιτροπές που συνέρχονται Πέμπτη να μη συγκληθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπό κανονικές συνθήκες ναι. Έπρεπε να το αναφέρω ίσως. Πρέπει να δείτε μαζί με τις υπηρεσίες και τους συναδέλφους τους υπόλοιπους πώς λύεται το θέμα της μη σύγκλησης εκείνη την ημέρα των επιτροπών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ το εξήγησα στην κοινοβουλευτική μου ομάδα. Ο κ. Καράς ήταν έξω και έκανε δηλώσεις όμως.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, με αυτά κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης

Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις της κ. Σωτηρούλας Χαραλάμπους και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φρεάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.

5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Ομήρου, Κ. Κωνσταντίνου, Α. Καράς, Κ. Παπακώστας), απόσυρση της πρότασης νόμου και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τίτλο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Προώθηση της Τήρησης των Διεθνών Μέτρων Διατήρησης και Διαχείρισης από τα Αλιευτικά Σκάφη στην Ανοικτή Θάλασσα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμφωνίας περί Ιδρύσεως της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μέτρησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Γεωργίου, Χρ. Ταραμουντάς, Σ. Φυττής, Γ. Βαρνάβα, Λ. Χριστοφόρου, Α. Παπαδοπούλου) και ψήφισή του σε νόμο.

11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Τμήματος Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου Α΄ και Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και γ. «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και Παναγιώτη Δημητρίου, έγκριση των κανονισμών και δικαιολόγηση ψήφου από τον κ. Γιώργο Περδίκη.
13. Σύντομη παρέμβαση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθωτικών Βοηθημάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Πρώτου Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», γ. «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου/ης Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπείας και Επιθεωρητή/τριας Εργοθεραπευτή/τριας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», δ. «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέση Διαιτολόγου Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», ε. «Οι περί Γενικού Χημείου - Θέση Χημικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και στ. «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας) - Θέσεις Πρώτου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου,

Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου Α΄ και Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», η σχετική έκθεση, η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Ματσάκης, Β. Λυσσαρίδης, Κ. Τυρίμος, Πρόεδρος) και έγκρισή τους.

14. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκη, Ν. Πιπτοκοπίτης, Γ. Χατζηγεωργίου) και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μεθόδων Ανάλυσης ή Εξέτασης για τον Έλεγχο της Συμμόρφωσης Προσθέτων Τροφίμων με Καθοριζόμενα Κριτήρια Καθαρότητας Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης ή Εξέτασης των Εσπεριδοειδών για Υπολείμματα Συντηρητικών Κανονισμοί του 2002» και β. «Οι περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας για Επίσημο Έλεγχο των Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων επί και εντός των Οπωροκηπευτικών Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
19. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Νίκου Κλεάνθους και έγκρισή τους.
20. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

21. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Καταστροφή περιβάλλοντος από τη λειτουργία λατομείου κοντά στην κοιλάδα του ποταμού Ξυλούρικου - Πληροφορίες για νοθεία στο μέλι από επιβλαβή ουσία.
22. Έκθεση για το θέμα «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Κλεάνθους, Πρόεδρος, Α. Γεωργίου, Κ. Γιάγκου, Μ. Ματσάκης, Ζ. Κουλίας, Ν. Κατσουρίδης).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Ειδική Συνεδρίαση 28ης Φεβρουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 10.36 π.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίασης της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας, κύριοι υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι αξιωματούχοι της πολιτείας, έντιμοι πρέσβεις διαπιστευμένοι στην Κύπρο, κύριε Λεοπόλντ Μάουρερ, εκπρόσωπε διαπραγματευτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κύπρο για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, φίλες και φίλοι,

Σας καλωσορίζω σ' αυτή την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία στόχο έχει να συζητήσει ή να κηρύξει την έναρξη της επαφής της Βουλής των Αντιπροσώπων με τον πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σχέση με την Ευρωπαϊκή

Ένωση και τη σχέση με τον πολίτη· τη σχέση του πολίτη επίσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συγκαλείται σήμερα σε ειδική συνεδρία, για να δηλώσει παρούσα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και να σημαδέψει κατευθύνσεις σε ένα σημαντικό σταυροδρόμι μαζί με πεντακόσια εκατομμύρια άλλους πολίτες της Ευρώπης. Συνεδριάζουμε σήμερα στη Λευκωσία ταυτόχρονα με την πρώτη σύγκληση της Συντακτικής Συνέλευσης για το Μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες, όπου εκπροσωπούμαστε με τέσσερις αντιπροσώπους του κυπριακού λαού, ενώ στη δική μας αίθουσα φιλοξενούμε, πέραν των συνήθων προσκεκλημένων μας σε ανάλογες εκδηλώσεις, την ίδια την κοινωνία των πολιτών. Δεν είναι εξάλλου τυχαίο που η συνεδρία αυτή μεταδίδεται απ' ευθείας σε κάθε κυπριακό σπίτι.

Είναι η σημερινή μας συμβολική συνεδρία μια συνεδρία που επιχειρεί να πάρει μηνύματα από την Ενωμένη Ευρώπη, όπου δικαιωματικά καλούμαστε να συμμετάσχουμε, αλλά και να μεταδώσει μηνύματα στην Ευρώπη, που καλείται να διαδραματίσει το δικό της ρόλο στο μεταβαλλόμενο κόσμο και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που προβάλλουν. Τείνουμε σήμερα χείρα αλληλοσεβασμού και αλληλοενίσχυσης σ' έναν κοινό αγώνα για την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ασφάλεια, τη δημοκρατία, την ευημερία και την αξιοπρέπεια, μέσα από διαδικασίες που μαρτυρούν την κοινή κληρονομιά μας, τις κοινές μας αξίες και πεποιθήσεις, τον κοινό μας πολιτισμό.

Η συνεδρία αυτή αποτελεί την αφετηρία σειράς πολύμορφων εκδηλώσεων και μέτρων, που στόχο έχουν να φέρουν την Ευρωπαϊκή Ένωση κοντά στον πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά και τον Κύπριο πολίτη κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της γνώσης του τι είναι αυτή η οργάνωση κρατών και λαών, πώς λειτουργεί και

ποιες προοπτικές διανοίγει για τα κράτη και τους πολίτες μέλη της.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται σήμερα σ' ένα κομβικό σημείο της μετεξέλιξής της, από τις πηγές της, μισό αιώνα πριν, μέσα από τις στάχτες ενός καταστροφικού πολέμου, μέχρι την προσδοκία ολοκλήρωσης του οράματος που λέγεται ενοποίηση, εμβαθυνόμενη και διευρυνόμενη, μεταφραζόμενη σε πραγματική δύναμη, για να κερδίσει το στοίχημα της επιβίωσής της στη νέα τάξη πραγμάτων.

Στο κρίσιμο αυτό σημείο της μετεξέλιξής της, η Ευρώπη χρειάζεται την ενίσχυση των θεσμών της, για να λειτουργήσει αποτελεσματικά, αντιμετωπίζοντας πρώτιστα σ' αυτή τη διαδικασία το δημοκρατικό έλλειμμα που της καταλογίζεται. Η συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων των χωρών μελών και των υποψηφίων για ένταξη χωρών στην πρώτη αυτή συνέλευση μαρτυρεί την πολιτική βούληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση του ελλείματος αυτού, για αμεσότερη εμπλοκή των πολιτών στο διάλογο και για διαφάνεια. Μαρτυρεί επίσης την πολιτική βούληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διευρυνθεί, αγκαλιάζοντας όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, δίνοντας στους μέλλοντες εταίρους της το δικαίωμα να εκφράσουν τις προσδοκίες, τις ανησυχίες και τις πεποιθήσεις τους για το ποια Ευρώπη τελικά θέλουν, ποια Ευρώπη θέλουμε. Οι πόρτες ανοίγουν από τώρα διάπλατα στις υποψήφιες χώρες που πληρούν τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, από την οποία άρχισε ο κύκλος της προδιαγεγραμμένης πορείας, για να ολοκληρωθεί στο ίδιο σημείο, με πυξίδα τις κοινές αξίες του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου.

Τα κοινοβούλια των κρατών μελών και των υποψηφίων για ένταξη χωρών μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ως η έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, πρέπει να φανούν αντάξια του καλέσματος και να ασκήσουν την επιρροή τους στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να οδεύσει προς την ορθή κατεύθυνση. Θα πρέπει επίσης να αποτελέσουν το συνδετικό κρίκο μεταξύ της συνέλευσης και της

κοινωνίας των πολιτών.

Η Κυπριακή Βουλή δίνει σήμερα σάρκα και οστά στο ρόλο της αυτό τόσο στη Λευκωσία όσο και στις Βρυξέλλες. Δεν πρόκειται βέβαια παρά για την αφετηρία μιας μεγάλης σε σημασία διαδρομής. Η Βουλή έχει σήμερα την τύχη και επωμίζεται την ευθύνη της άμεσης συμμετοχής στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, φιλοδοξώντας, μέσα από μια ενεργότερη, αμφίδρομη ενημέρωση από και προς τον πολίτη για το μέλλον της Ευρώπης, και με συστηματική και κοπιώδη δουλειά στον τομέα της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και την εφαρμογή του, να μπορέσει να συμβάλει στην ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της με την Ευρωπαϊκή Ένωση έγκαιρα και να κληθεί η χώρα μας στη Διακυβερνητική Διάσκεψη του 2004. Θα εργαστούμε σκληρά, για να επιτύχουμε το στόχο μας με τη στήριξη του λαού, που θα ενημερώνουμε συστηματικά και του οποίου θα αφουγκραζόμαστε τις προσδοκίες, τις ανησυχίες και τις ελπίδες.

Όμως ποια Ευρώπη θέλουμε να σχηματίσουμε και γιατί; Το αν η Ευρώπη θα είναι σε θέση να εφαρμόσει τις κοινές αξίες που τη συνθέτουν προς όφελος των λαών της θα εξαρτηθεί από το συγκριτικό της μέγεθος, οικονομικά και πολιτικά, στον κόσμο. Θα πείσει για την αξιοπιστία της τόσο τους πολίτες της όσο και τους συμμάχους και ανταγωνιστές της στη διεθνή σκηνή, μόνο όταν επιτύχει την πολιτική της ενοποίηση και οι αποφάσεις της τυγχάνουν εφαρμογής, κύρους και σεβασμού σ' ένα δύσκολο περιβάλλον, αυτό της παγκοσμιοποίησης και του μονοπολισμού.

Η ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης περνά μέσα από τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που θα την καταστήσουν αποτελεσματικότερη και δημοκρατικότερη, κερδίζοντας έτσι την υποστήριξη των λαών της, που θα είναι σε θέση να την κατανοήσουν καλύτερα και να την προσεγγίσουν σαν κάτι ψηλαφητό και καθημερινό κι όχι σαν επικοινωνιακό υψιπέδα υψηλής κι ακατανόητης τεχνολογίας για λίγους.

Η ενίσχυση της Ενωμένης Ευρώπης περνά μέσα από την υιοθέτηση μιας ενιαίας

φωνής και ενιαίας δράσης στην παγκόσμια πολιτική σκηνή, με την υιοθέτηση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής άμυνας και ασφάλειας. Οι φωνές ήδη ακούγονται ηχηρές και δυναμώνουν, γιατί δεν είναι τούτοι καιροί για περιπέτειες. Η Ευρώπη που έζησε και πέθανε δυο φορές στον εικοστό αιώνα, μέσα από δυο εκατόμβες που τη σημάδεψαν για πάντα, ξέρει πού θα την οδηγήσει μια παγκόσμια υστερία με “άξονες του κακού” και παρόμοιους αφορισμούς. Η Ευρώπη έχει καθήκον να μετατραπεί σε υπερδύναμη ανθρωπισμού με οδηγό και γνώμονα τον πολιτισμό της. “Τα άνθη του κακού”, όπως θα ‘λεγε ο Μποντλέρ, φυτρώνουν στη φτώχεια και την ανισότητα, το ρατσισμό και την ξеноφοβία, στον κοινωνικό αποκλεισμό και την αδικία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να μετατρέψει την οικονομική της ευρωστία σε ανθρωποκεντρική πολιτική δύναμη, με κοινωνικό πρόσωπο στηριγμένο στη δικαιοσύνη, στο όνομα της ισορροπίας, της σταθερότητας και της ειρήνης.

Τρίτη οδός μέσα από την οποία περνά η ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το μεγάλο άνοιγμα προς όλες τις ευρωπαϊκές χώρες που δεν είναι μέλη της, στο όνομα ακριβώς της ισορροπίας, της σταθερότητας και της ειρήνης.

Η Κύπρος, παρά το μικρό της μέγεθος, έχει πολλά να προσφέρει σ’ αυτά τα ευρωπαϊκά σχέδια. Η ίδια, στο σταυροδρόμι ηπειρών και πολιτισμών, μπορεί να γίνει γέφυρα φιλίας και ανταλλαγών με την ευρύτερη Μέση Ανατολή, έχοντας παραδοσιακά πολύ καλές σχέσεις με τους γείτονές της, σε μια εξαιρετικά ασταθή περιοχή όπου η Ευρώπη δεν κατόρθωσε ακόμα να διαδραματίσει το ρόλο που της αρμόζει. Το νησί μας, με την αδιαμφισβήτητη ευρωπαϊκή του ταυτότητα, θα είναι μια από πολλές απόψεις συνεισφέρουσα χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προχωρούμε επίσης με επιτυχία στη διαδικασία της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και την εφαρμογή του και η Βουλή έχει το σημαντικό της μερίδιο σ’ αυτή την επιτυχημένη πορεία. Ένας σοβαρός παράγοντας είναι η πολιτική βούληση από το σύνολο σχεδόν των πολιτικών

δυνάμεων για στήριξη αυτής της κοπιώδους προσπάθειας, γιατί αναγνωρίζεται πως το μέλλον της Κύπρου και η επιβίωσή της βρίσκονται στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Τα συμπεράσματα του Ελσίνκι και η πρόσκληση για συμμετοχή στη συζήτηση και τη συνέλευση, που θα προετοιμάσουν τη μεγάλη Ευρώπη του αύριο, αποτελούν την επιβεβαίωση πως η Κύπρος ανήκει στην Ευρώπη, ό,τι και αν συμβεί, και πως η Κύπρος θα πρέπει να καταστεί μέλος της Ένωσης με ή χωρίς προηγούμενη λύση του πολιτικού της προβλήματος. Είναι μια επιβεβαίωση, αλλά είναι και μια δέσμευση. Το κυπριακό πρόβλημα είναι διεθνές πρόβλημα που βρίσκει τη θέση του στον ΟΗΕ, είναι και ευρωπαϊκό όμως πρόβλημα. Η ενταξιακή πορεία της Κύπρου, όπως διαφάνηκε, μπορεί και πρέπει να είναι καταλύτης στις προσπάθειες εξεύρεσης δίκαιης και βιώσιμης λύσης για το καλό ολόκληρου του λαού μας, για την επανένωση της χώρας μας υπό συνθήκες ασφάλειας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των πολιτών της. Η Ευρώπη έχει καθήκον να συνεχίσει, λόγους και έργους, να ασκεί τον καταλυτικό της ρόλο και την επιρροή της τόσο προς την τουρκοκυπριακή ηγεσία όσο και ιδιαίτερα προς την Άγκυρα, για να καμφθεί η αδιαλλαξία της και να συναινέσει στην επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης, που θα βασίζεται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου και βέβαια στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Έχουμε ήδη τείνει χείρα ειλικρινούς συνεργασίας προς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας στα πλαίσια της ευρωπαϊκής μας πορείας, από την οποία οι ίδιοι θα έχουν να επωφεληθούν πολύ περισσότερο. Η πρότασή μας για συμμετοχή τους στις διαπραγματεύσεις έμεινε δυστυχώς αναπάντητη, χωρίς βέβαια εμείς να έχουμε αυταπάτες ως προς τους λόγους και τις αιτίες, που χαρακτηρίζουν εξάλλου το καθεστώς της συνεχιζόμενης παράνομης κατοχής και τη φήμωση κάθε αντίθετης άποψης των συμπατριωτών μας Τουρκοκυπρίων. Ευελπιστούμε πως, όσο θα προχωρά η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η φωνή της Ευρώπης θα δυναμώνει κι όσο η Κύπρος θα

αποκτά μεγαλύτερο μερίδιο συμμετοχής σ' αυτή χωρίς όρους, θα μπορέσουν επιτέλους η τουρκοκυπριακή ηγεσία και η Άγκυρα να αντιληφθούν με ανοικτό πνεύμα τα ίδια τους τα συμφέροντα. Η ελευθερία, η δημοκρατία και η ειρήνη θέλουν παλληκαριά και θαρραλέες αποφάσεις.

Η Κύπρος αυτή τη στιγμή συμμετέχει στην οικοδόμηση του ευρωπαϊκού μέλλοντος. Θέλω να ελπίζω πως η Άγκυρα θα δει το φως, αφήνοντας τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας να βιώσουν δικαιωματικά αυτή τη στιγμή δημιουργίας και να επιβιώσουν στην κοινή ευρωπαϊκή μας πατρίδα, ανοίγοντας το δρόμο και στην ίδια την Τουρκία. Θέλω επίσης να πιστεύω πως η Ευρώπη θα σταθεί μέχρι τέλους στην υπεράσπιση των ιδιών της των αρχών και θα δικαιώσει έτσι το όραμά της να καταστεί ηγέτιδα δύναμη σ' έναν ανθρωπινότερο και ειρηνικότερο κόσμο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τους βουλευτές και το κοινό)

Θα παρακαλούσα τώρα τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, το συνάδελφο κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, να καταθέσει τη δική του ομιλία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμοι κύριοι υπουργοί και αξιωματούχοι του κράτους, αξιότιμα μέλη του διπλωματικού σώματος, αξιότιμοι εκπρόσωποι οργανώσεων και της ευρύτερης κοινωνίας των πολιτών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί προσκεκλημένοι,

«Δεν υπάρχει πιο ισχυρό πράγμα από μια ιδέα, όταν έλθει η ώρα της», είπε ο Βίκτορ Ουγκό.

Μια τέτοια ιδέα, είναι η ιδέα της ανοικοδόμησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της δημιουργίας μιας νέας Ευρώπης που θα είναι κοντά στους πολίτες της και που θα

λειτουργεί μέσα σε διαφάνεια, έχοντας ως πυξίδα της τις ανησυχίες, τους προβληματισμούς και τα οράματα των πολιτών της για ειρήνη, ισοτιμία και ευρύτερη ευημερία. Αυτό είναι ένα όραμα που έχει πια ωριμάσει. Αυτή είναι μια ιδέα που «έχει έλθει η ώρα της».

Η μορφή της στενής Ευρωπαϊκής Κοινότητας του 1957, που δημιουργήθηκε ως ένας καθαρά οικονομικός οργανισμός με κύριο στόχο τη συνεργασία σε καθορισμένους σκοπούς οικονομικής συνεργασίας, έχει σταδιακά μετεξελιχθεί σε έναν άλλο οργανισμό, ευρύτερο, ισχυρότερο, που, ιδιαίτερα τα τελευταία δώδεκα χρόνια, έχει ξεφύγει από τα στενά όρια του απλού οικονομικού οργανισμού.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύχθηκε, δυνάμωσε και έγινε ο καθοδηγητικός φάρος σε πληθώρα πτυχών των πολιτικών, πολιτιστικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συμπεριφορών, σε έκταση και βαθμό που επηρεάζει και κάποτε ρυθμίζει το επίπεδο ζωής και διαβίωσης κάθε χώρας μέλους και σχεδόν κάθε πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ακόμα και των υποψήφιων για ένταξη χωρών.

Όμως αυτή η κοσμογονία δε συνοδεύτηκε από την ενεργό εμπλοκή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και δεν πέτυχε να δώσει ταυτόχρονα στον απλό πολίτη το μήνυμα ότι αυτός έχει ρόλο και λόγο, με την άμεση εμπλοκή του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν τη ζωή, το επάγγελμα, τα δικαιώματα και την ευημερία του.

Αθέλητο αποτέλεσμα ήταν η αποστασιοποίηση του πολίτη από τα κέντρα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ήταν η δημιουργία απάθειας των πολιτών για τα ευρωπαϊκά δρώμενα, η μείωση της εμπιστοσύνης τους και στον τρόπο λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτά δεν είναι δικά μου συμπεράσματα. Αυτά αποδεικνύονται από το πολύ μικρό ποσοστό του εκλογικού σώματος της κάθε χώρας που μετέχει στις εκάστοτε εκλογές

των ευρωβουλευτών και καταγράφονται από τις τακτικές δημοσκοπήσεις των τελευταίων χρόνων που γίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι γνωστές ως “ευρωβαρόμετρα”.

Ενόψει αυτών των διαπιστώσεων, το Συμβούλιο της Νίκαιας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, για να επαναποκτηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών και γενικά των λαών των κρατών μελών στο μέλλον της Ευρώπης και στην ανάγκη της διεύρυνσης, πρέπει, με ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων και άμεση ενεργό εμπλοκή του πολίτη, να επαναπροσδιοριστεί το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να ενισχυθεί η δημοκρατικότητα στη λήψη αποφάσεων, να επικρατήσει σταθμισμένη πλειοψηφία σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αποφάσεων και να δημιουργηθούν τέτοιες δομές και διαδικασίες, ώστε να εμπλακούν οι πολίτες στη διαμόρφωση πολιτικής για το μέλλον της νέας και διευρυμένης Ευρώπης.

Αυτά τα συμπεράσματα αντανακλώνται στην απόφαση της Νίκαιας, που περιλαμβάνει τη γνωστή ως “Δήλωση 23” και που έχει συμπεριληφθεί στη Συνθήκη της Νίκαιας.

Το σημείο που ιδιαίτερα ενδιαφέρει την Κυπριακή Δημοκρατία είναι ότι σε αυτή τη διεργασία καλούνται να μετάσχουν και οι υποψήφιοι για ένταξη χώρες, όπως η Κυπριακή Δημοκρατία. Καλούνται να μετάσχουν ισότιμα στη διαμόρφωση και διατύπωση των αρχών που θα διέπουν το μέλλον της διευρυμένης Ευρώπης.

Με τη “Δήλωση 23”, η σουηδική και η βελγική προεδρία, σε συνεργασία με τη Επιτροπή και με τη σύμπραξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είχαν κληθεί να προωθήσουν τη διεξαγωγή πλατιάς συζήτησης για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία θα συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των εθνικών κοινοβουλίων και όλων όσων κρίνεται ότι απηχούν την κοινή γνώμη ή σημαντικό μέρος της, όπως είναι οι πολιτικοί, οικονομικοί και πανεπιστημιακοί

κύκλοι, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικοί οργανισμοί, οργανωμένα επαγγελματικά και άλλα σύνολα και ενδιαφερόμενοι πολίτες αυτοί που περιγραφικά αποκαλούνται “κοινωνία των πολιτών”.

Η σημερινή μας συνεδρία αποτελεί την αρχή της συζήτησης του μέλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εθνικό επίπεδο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής έχει συστήσει ειδική υπεπιτροπή, που αποτελείται από τους συναδέλφους Ελένη Μαύρου, Ρίκκο Ερωτοκρίτου, Χρίστο Κληρίδη και Ανδρούλα Βασιλείου και που έχει επεξεργαστεί και έχει καταρτίσει ένα πολύπλευρο και πολυεπίπεδο πρόγραμμα μιας σειράς εκδηλώσεων για ολόκληρο το έτος 2002, ώστε να καταστήσει πραγματικότητα την επικοινωνία με τον πολίτη και την ενημέρωση του πολίτη σε αυτά τα θέματα.

Άξονας των ενεργειών αυτών είναι η πραγματοποίηση θεματικών συνεδριάσεων της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στις οποίες θα προσκληθούν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, που περιλαμβάνει τα οργανωμένα σύνολα που έχω ήδη αναφέρει. Ευελπιστούμε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων και η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θα κατορθώσουν, μέσα από αυτή τη δραστηριότητά τους, να ενδυναμώσουν περαιτέρω το ενδιαφέρον των Κύπριων πολιτών σε μείζονα ευρωπαϊκά θέματα που επηρεάζουν άμεσα τη ζωή τους, ιδιαίτερα με την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης αναμφίβολα αποτελεί ένα πρώτο βήμα στην εμπλοκή και ενημέρωση του πολίτη στα ευρωπαϊκά δρώμενα. Για να είναι όμως ουσιαστικό το βήμα αυτό, οι απόψεις και θέσεις των πολιτών πρέπει να τίθενται και να προβάλλονται εκεί όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις.

Θεωρούμε ότι τα κοινοβούλια, ως τα πλέον αντιπροσωπευτικά, εκλεγμένα από το λαό, θεσμικά όργανα στα εθνικά συστήματα διακυβέρνησης, πρέπει να ενεργούν ως σύνδεσμος μεταξύ των πολιτών και της συζήτησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η συζήτηση θα θεσμοποιηθεί και θα διεξαχθεί με διαφάνεια στη Συντακτική Συνέλευση που, ευτυχώς συγκυρία, ακριβώς σήμερα, 28 Φεβρουαρίου 2002, συνέρχεται στην πρώτη της συνεδρία στις Βρυξέλλες και στην οποία μετέχει και η Κύπρος με εκλεκτή αντιπροσωπία του κοινοβουλίου.

Η Συντακτική Συνέλευση θα συνεχίσει εντατικά τις εργασίες της μέχρι το Νοέμβριο του 2002, ώστε να συντάξει το κείμενο που θα εκφράζει τα πορίσματα και εισηγήσεις της στο Συμβούλιο των Αρχηγών των Κρατών Μελών, που θα γίνει το Δεκέμβριο του 2002 στη Δανία.

Η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης και η Συντακτική Συνέλευση προσφέρουν τη δυνατότητα στα εθνικά κοινοβούλια να επιτελέσουν το ρόλο του κοινοβουλευτικού ελέγχου των κυβερνήσεών τους και να προωθήσουν την κοινοβουλευτικοποίηση στον τρόπο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με σύμμαχο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα εθνικά κοινοβούλια θα επιδιώξουν η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση να τεθεί στο επίκεντρο του εθνικού διαλόγου, στον οποίο λόγο θα έχει και η κοινωνία των πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε,

Τα νέα παγκόσμια δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά την ανάπτυξη της παγκοσμιοποίησης έχουν παράλληλα δημιουργήσει νέες υποχρεώσεις και νέες προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα από τη συζήτηση και τη Συντακτική Συνέλευση για το μέλλον της Ευρώπης, καλείται τώρα να τοποθετηθεί σε καίρια θέματα που αφορούν την ύπαρξη και το ίδιο το μέλλον της.

Τέτοια θέματα είναι:

- Η απλοποίηση των κοινοτικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων.
- Η λήψη μέτρων, ώστε ο τρόπος λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων να σέβεται την αρχή της αλληλεγγύης και να προωθεί την υπεροχή του κοινοτικού συμφέροντος έναντι των στενότερων οικονομικών και άλλων συμφερόντων της κάθε χώρας μέλους ιδιαίτερα.
- Η προώθηση του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων, που αποτελούν τον πρωταρχικό φορέα της θέλησης του λαού και της νομιμότητας των εθνών στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική.
- Η γεφύρωση του χάσματος που χωρίζει τους πολίτες από τους φορείς λήψης των ευρωπαϊκών αποφάσεων, πράγμα που αναπόφευκτα οδηγεί σε μια καλύτερη διασαφήνιση των ρόλων μεταξύ της Ένωσης, των κρατών και των οργανισμών τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

Φυσικά, τα πιο πάνω θέματα και προβληματισμοί θα αποτελέσουν αντικείμενο των θεματικών συνεδριάσεων της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής με τους πολίτες και με την ευρύτερη επικοινωνία της Βουλής με τον κυπριακό λαό.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Θα ήταν σίγουρα παράλειψή μου, αν δεν αναφερόμουν στην ενταξιακή πορεία της Κυπριακής Δημοκρατίας και στις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, που αφορά άμεσα και απασχολεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού στο Κυπριακό εμπλέκονται δύο χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο, και δύο υποψήφια για ένταξη χώρες, η Κυπριακή Δημοκρατία και η Τουρκία.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εργάζεται σκληρά, για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εναρμονίζοντας την εθνική της νομοθεσία με το κοινοτικό κεκτημένο και δημιουργώντας τους απαραίτητους θεσμούς για την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού.

Η προσήλωση της Κύπρου στην πορεία αυτή πηγάζει από την καθολική υποστήριξή της από όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου και από τη συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού. Θέλω να επισημάνω ότι το οικονομικό κόστος είναι τεράστιο και ότι στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατ' εξαίρεση ανάμεσα σε όλες τις υποψήφιας χώρες, αυτό βαρύνει εξ ολοκλήρου τον κυπριακό λαό.

Διακαής επιθυμία του Προέδρου της Δημοκρατίας, της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Βουλής, όλων των πολιτικών δυνάμεων και της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού, είναι να ενταχθεί μια ενωμένη Κύπρος και να εξευρεθεί μια βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Είναι γι' αυτό το λόγο που σχεδόν όλες οι πολιτικές δυνάμεις στηρίζουν και ενισχύουν τις προσπάθειες του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας στη συνέχιση του δικοινοτικού διαλόγου, αφού ο Τουρκοκύπριος ηγέτης πείσθηκε ή εξαναγκάστηκε να επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, που χωρίς δικαιολογία είχε εγκαταλείψει το Νοέμβρη του 2001 στη Γενεύη.

Θεωρούμε ότι είναι προς το συμφέρον ολόκληρου του κυπριακού λαού να επιδιώξουμε με καλή θέληση μια βιώσιμη λύση και να αξιοποιήσουμε κάθε ευκαιρία ή άνοιγμα που θα προσφερθεί, για να ανοίξει ο δρόμος για λύση του Κυπριακού που να βασίζεται στα ψηφίσματα του ΟΗΕ, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, χωρίς παρεκκλίσεις και εκπτώσεις σε θέματα αρχών, στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και στις Συμφωνίες Κορυφής. Μια Κυπριακή Δημοκρατία, με λίγα λόγια ένα κράτος που να είναι ενωμένο και να έχει μια κυβέρνηση, που να μπορεί αποτελεσματικά και ομαλά να εφαρμόζει το ευρωπαϊκό κεκτημένο στα πλαίσια της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, που να διασφαλίζει έμπρακτη εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών του πολίτη.

Σαφείς αποφάσεις διαδοχικών συμβουλίων και άλλων θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν καταστήσει σαφές ότι, ενώ η λύση του Κυπριακού πριν από την ένταξη είναι ο επιδιωκόμενος στόχος, η λύση του Κυπριακού δεν είναι προϋπόθεση για την ένταξη.

Η δική μου εκτίμηση και πεποίθηση είναι ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα περιλαμβάνεται στην πρώτη ομάδα των υποψήφιων χωρών που θα καλύπτει η διεύρυνση, έτσι ώστε η διεύρυνση να μπορέσει να επιτευχθεί μέσα στα χρονοδιαγράμματα που έχουν καθοριστεί.

Στις εκλογές για το Ευρωκοινοβούλιο του 2004, έχω την ελπίδα, την πεποίθηση, ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα μετέχει με έξι ευρωβουλευτές, όπως έχει αποφασιστεί στο Συμβούλιο της Νίκαιας.

Ξεκινούμε λοιπόν σήμερα επίσημα την εκστρατεία για εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης μιας διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να θεμελιωθεί στις αρχές και σε όσα ενώνουν την Ευρώπη, με αποκλεισμό κάθε μορφής και έννοιας διαχωρισμού και με διατήρηση της ταυτότητας, του πολιτισμού και της ιδιαιτερότητας της κάθε χώρας μέλους. Αυτά που μας ενώνουν είναι ο σεβασμός στις αρχές, στα ιδεώδη, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις βασικές ελευθερίες, στο διεθνές δίκαιο.

Μόνο τότε μπορούμε να αισιοδοξούμε για την επιτυχή κατάληξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και για την επανένωση της Ευρώπης, για πρώτη φορά από την πτώση της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Κι αυτή τη φορά χωρίς τη χρήση όπλων, αλλά με μόνο ανίκητο όπλο τη βάση κοινών ιδεωδών και συμφωνημένων κοινών κανόνων λειτουργίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τους βουλευτές και το κοινό)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Παπαδόπουλε.

Μετά την κατάθεση της ομιλίας του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου φθάνουμε στην ολοκλήρωση των εργασιών της ειδικής συνεδρίασης της Βουλής των Αντιπροσώπων. Να παρακαλέσω θερμά να παραμείνετε όλοι στις θέσεις σας, μέχρι να αποχωρήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και παρακαλώ τον κοσμήτορα να τον συνοδεύσει.

Κηρύσσω τη λήξη της ειδικής συνεδρίασης της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 11.07 π.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Νικολάου Ιωνάς
Αναστασιάδης Νίκος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσο
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος

Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μιχαηλίδης Θάσος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Ντίνος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ομιλίες από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια και τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Τάσσο Παπαδόπουλο με την ευκαιρία της εναρκτήριας συνόδου της Συντακτικής Συνέλευσης για το Μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 28^ης Φεβρουαρίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν δύο προτάσεις νόμου οι οποίες πρέπει να κηρυχθούν ως επείγουσες και να ψηφιστούν σήμερα. Οι προτάσεις νόμου είναι «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», που κατατέθηκε από την κ. Ανδρούλα Βασιλείου, και «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων. Αν δεν υπάρχει ένσταση, οι προτάσεις νόμου κηρύσσονται ως επείγουσες και παρακαλώ την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών να συνέλθει για να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Ακολουθεί η υπόλοιπη κατάθεση, σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει ήδη κυκλοφορήσει.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου του 2001 σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Νομικών
6. Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμος του 2002.	Εσωτερικών	Εσωτερικών

7.	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία των Εργοδοτούμενων με Σχέση Εργασίας Ορισμένου Χρόνου ή με Σχέση Πρόσκαιρης Εργασίας Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10.	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
12.	Οι περί Ταμείου Προνοίας του	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Εργατικού Προσωπικού του
Συμβουλίου Αποχετεύσεων
Λεμεσού-Αμαθούντας
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.

13. Έγγραφα (αρ. 24/2002, 25/2002, 26/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις Εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας 4.10.1985, 6.12.1985 και 9.11.1987 αντίστοιχα.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14. Έγγραφο (αρ. 27/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
15. Έγγραφα (Θ. 4/2002, Θ. 5/2002 και Θ. 6/2002) που	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.

16.	Έγγραφο που αφορά την παραχώρηση υπηρεσιών εκπαιδευτικών λειτουργιών δυνάμει του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
17.	Ετήσια έκθεση και λογαριασμοί (1999/2000) του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα τα οποία είναι ομόφωνα οι εκθέσεις να θεωρούνται ως αναγνωσθείσες. Αν δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε.

Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, η έκθεση βέβαια δεν είναι ομόφωνη· είναι άφωνη ουσιαστικά, διότι δεν εμπεριέχει θέσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων. Γι' αυτό θα παρακαλούσα και αυτή να θεωρηθεί αναγνωσθείσα στην ολότητά της και να μου επιτρέψετε να επικεντρωθώ στα βασικά σημεία για εξοικονόμηση χρόνου.

Ως γνωστόν, αφορά την αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας άρθρων του προϋπολογισμού, που είχε βεβαίως ως αποτέλεσμα να μην υπογραφεί και να μη δημοσιευθεί ο προϋπολογισμός και έτσι να μην έχει τεθεί σε εφαρμογή.

Οι λόγοι της αναπομπής, οι οποίοι εμπεριέχονται και στις πρώτες σελίδες της έκθεσης, έχουν αναφερθεί στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας και έχουν κυκλοφορήσει από τις υπηρεσίες της Βουλής έγκαιρα σε όλους τους συναδέλφους και επομένως είναι γνωστές. Ουσιαστικά, οι κυριότεροι λόγοι είναι ότι αιφνιδιαστικά επηρεάζονται οι όροι κάτω από τους οποίους υπηρετούσε ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου και μάλιστα με αναδρομική ισχύ και ότι επί τη αφυπηρητήσής του δε θα έχει τα συνταξιοδοτικά πλεονεκτήματα και δικαιώματα που ήδη θα έχει αποκτήσει· θα καταργηθούν, επειδή ακριβώς δε θα ισχύουν την ημέρα της αφυπηρέτησής του. Επίσης ότι η ενέργεια της Βουλής, αντικειμενικά κρινόμενη, επηρεάζει αναδρομικά τη συνταξιοδότηση δημοσίου υπαλλήλου, καθώς επίσης ότι δε συνάδει, σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, προς τις συνθήκες του πολιτεύματος, βάσει του προεδρικού συστήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1960 μέχρι σήμερα. Επίσης, επειδή δεν ακολουθήθηκε σε άλλες περιπτώσεις

παρόμοια λύση, λέει ότι συνιστά υπονόμευση της αρχής της ισότητας που κατοχυρώνει το άρθρο 28 του συντάγματος.

Στη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών προσήλθε ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Υπουργός Οικονομικών της Δημοκρατίας, οι οποίοι ουσιαστικά υιοθέτησαν τους πολιτικούς λόγους της αναπομπής, όπως αυτοί εμπεριέχονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, και ο Γενικός Εισαγγελέας μας παρέθεσε ορισμένα νομικά σημεία τα οποία βρίσκονται μέσα στην έκθεση, ότι ουσιαστικά ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, παρ' ότι έχει υπερβεί το εξηκοστό έτος της ηλικίας του, εξακολουθεί να θεωρείται δημόσιος υπάλληλος και όχι συνταξιούχος, με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι ο διορισμός του στη θέση του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου αποτελεί άσκηση εξουσίας από μέρος του Υπουργικού Συμβουλίου και το θέμα αυτό δεν καλύπτεται από το θέμα αρχής, όσον αφορά τη μη πρόσληψη συνταξιούχου προσώπου, ότι μετά την αναπομπή του προϋπολογισμού από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δεν παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης του υπό αναφορά προϋπολογισμού με τη δημοσίευση μέρους μόνο αυτού, ότι η αναπομπή αφορά ολόκληρο τον προϋπολογισμό ως νόμο και ότι μόνο το Ανώτατο Δικαστήριο στο στάδιο της εξέτασης αναφοράς του Προέδρου της Δημοκρατίας για οποιοδήποτε νόμο διατηρεί την εξουσία διαχωρισμού του αναπεμφθέντος νόμου σε μέρη, έτσι που να δημοσιεύεται μέρος μόνο του νόμου, γεγονός που, όταν το κρίνει απαραίτητο, το αποφασίζει με πολλή προσοχή. Ακόμη, σε περίπτωση μη αποδοχής της αναπομπής από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και αναφοράς του προϋπολογισμού στο Ανώτατο Δικαστήριο, θα δημιουργηθούν σοβαρές πολιτειακές περιπλοκές, ιδιαίτερα σε σχέση με τις αναπτυξιακές δαπάνες και ενδεχόμενες αξιώσεις συμβαλλομένων με την κυβέρνηση μερών. Επίσης, θα προκύψουν σοβαρά προβλήματα σε σχέση με την αμοιβή των δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίοι θα απαιτούν στο τέλος του δεδουλευμένου μηνός την

καταβολή του μισθού τους από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Η διαμόρφωση, τέλος, των σχετικών διατάξεων του υπό συζήτηση προϋπολογισμού με τον τρόπο που έχει αναφερθεί δεν παρέχει στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο καμία χρονική προθεσμία για εκτίμηση της κατάστασης και διεκδίκηση των οποιωνδήποτε νόμιμων δικαιωμάτων του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, εξετάζοντας το όλο θέμα και υπό το φως της ενημέρωσης που της έγινε, αποφάσισε στο στάδιο της εξέτασής του να επιφυλαχθεί ως προς την απόφασή της, σε σχέση με τον αναπεμφθέντα νόμο, και να τοποθετηθεί τελικά επί του ζητήματος αυτού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Ουσιαστικά, για να είμαστε μέσα στα συνταγματικά πλαίσια κυκλοφορίας της έκθεσης αλλά και επειδή το θέμα αυτό είναι μέρος του προϋπολογισμού, είναι άρθρο του προϋπολογισμού και αποφασίζεται από τις κοινοβουλευτικές ομάδες και την ολομέλεια, η επιτροπή Οικονομικών παρέπεμψε το θέμα στην ολομέλεια, όπου όλες οι ομάδες θα τοποθετηθούνε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Γιάννος Λαμάρης

Τάσσος Παπαδόπουλος

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε στις 25 Φεβρουαρίου 2002 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 25 Ιανουαρίου 2002 ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Οι προτασόμενοι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 2002, είναι οι ακόλουθοι:

1. Το αναπεμπόμενο άρθρο 138 του Κεφαλαίου 01.03.2 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002, όπως έχει ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, συνιστά κατάφωρη αδικία σε βάρος του σημερινού Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, από τον οποίο αφαιρέθηκε το ετήσιο επίδομα των £1.265 αλλά και ο προσδιορισμός του επιδόματος αυτού ως συνταξίμου.
2. Κατάφωρη αδικία εναντίον του ίδιου προσώπου συνιστά και το αναπεμπόμενο άρθρο 106 του Κεφαλαίου 18.01.2 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002, από το οποίο με απόφαση της Βουλής έχει αποκοπεί το ποσό που αντιστοιχεί στο μισθό που δικαιούται να λαμβάνει ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου ως δημόσιος υπάλληλος.
3. Το αποτέλεσμα των πιο πάνω ενεργειών της Βουλής είναι ότι εντελώς αιφνιδιαστικά επηρεάζονται οι όροι υπό τους οποίους υπηρετούσε ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, και μάλιστα αναδρομικά, διότι, επί τη αφυπηρητήσει του τελευταίου και με βάση τη σχετική νομοθεσία για τις συντάξεις, εξαφανίζονται και οποιαδήποτε συνταξιοδοτικά πλεονεκτήματα και/ή δικαιώματα έχει ήδη νόμιμα αποκτήσει ο εν λόγω υπάλληλος από το 1996 και εφεξής. Τούτο οφείλεται στο

γεγονός ότι, εφόσον ο εν λόγω υπάλληλος, κατά το χρόνο της αφυπηρέτησής του, δε θα λαμβάνει επίδομα και δη συντάξιμο, το εφάπαξ πληρωτέο σε αυτόν ποσό και η σχετική μηνιαία σύνταξη θα υπολογιστούν με βάση τις συνολικές συντάξιμες απολαβές του κατά την ημέρα της αφυπηρέτησής του, με αποτέλεσμα να εξουδετερώνεται πλήρως το γεγονός ότι για σειρά ετών λάμβανε συντάξιμο επίδομα.

4. Η ενέργεια της Βουλής για διαγραφή της σχετικής, σύμφωνα με τα πιο πάνω, σημείωσης, αντικειμενικά κρινόμενη, επηρεάζει αναδρομικά τη συνταξιοδότηση δημόσιου υπαλλήλου, όπως σχετικά την είχε αποφασίσει η Βουλή από το 1995, αφού ως ημερομηνία αφυπηρέτησης του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου και κατ' ενάσκησιν νομίμου εξουσίας είχε καθοριστεί η 28^η Φεβρουαρίου 2003.
5. Επιπλέον, η ενέργεια αυτή της Βουλής δεν ανταποκρίνεται προς τις συνθήκες του πολιτεύματος, όπως έχουν εδραιωθεί με βάση το προεδρικό σύστημα της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1960 μέχρι σήμερα, σε σχέση με την αμοιβαία εμπιστοσύνη και διάθεση καλόπιστης συνεργασίας, που πρέπει να συνυπάρχουν στα πλαίσια του εν λόγω πολιτεύματος μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας του κράτους.
6. Επιπρόσθετα, η συγκεκριμένη απόφαση της Βουλής συνιστά υπονόμηση της αρχής της ισότητας που κατοχυρώνει το άρθρο 28 του συντάγματος, σε σχέση με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών και το Διευθυντή του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας, για τον καθένα από τους οποίους ισχύει και εξακολουθεί να υφίσταται παρόμοια ρύθμιση με εκείνη που είχε προταθεί σε σχέση με το Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου στον Προϋπολογισμό του 2002.

Επανεξετάζοντας τον πιο πάνω νόμο, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, παρά το γεγονός ότι έχει υπερβεί το εξηκοστό έτος της ηλικίας του, εξακολουθεί ουσιαστικά να θεωρείται δημόσιος υπάλληλος και όχι συνταξιούχος, με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που λήφθηκε κατά το χρόνο της απόσπασής του εν λόγω υπαλλήλου στην αντίστοιχη θέση και σύμφωνα με τη σχετική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1995.
2. Ο διορισμός του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου στη θέση του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου αποτελεί άσκηση εξουσίας από μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο στο θέμα αυτό δεν καλύπτεται από το θέμα αρχής όσον αφορά τη μη πρόσληψη συνταξιούχου προσώπου.
3. Ύστερα από την αναπομπή του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002 από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δεν παρέχεται δυνατότητα έκδοσης του υπό αναφορά προϋπολογισμού με τη δημοσίευση μέρους μόνο αυτού.
4. Η αναπομπή αφορά ολόκληρο τον προϋπολογισμό ως νόμο και μόνο το Ανώτατο Δικαστήριο, στο στάδιο της εξέτασης αναφοράς οποιουδήποτε νόμου εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, διατηρεί την εξουσία διαχωρισμού του αναπεμφθέντος νόμου σε μέρη, έτσι που να δημοσιεύεται μέρος μόνο του νόμου, γεγονός που, όταν κρίνει ότι πρέπει να γίνει, το αποφασίζει με πολλή προσοχή.
5. Σε περίπτωση μη αποδοχής από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας και αναφοράς του στο Ανώτατο Δικαστήριο, θα δημιουργηθούν σοβαρές πολιτειακές περιπλοκές, ιδιαίτερα σε σχέση με τις

αναπτυξιακές δαπάνες και τις ενδεχόμενες αξιώσεις των συμβαλλόμενων με την κυβέρνηση μερών, όπως αυτές δυνατό να προκύπτουν μέσα από τις διατάξεις των σχετικών συμβολαίων.

6. Επιπρόσθετα, θα προκύψουν σοβαρά προβλήματα σε σχέση με την αμοιβή των δημόσιων υπαλλήλων, οι οποίοι δύνανται να αξιώσουν διά αγωγής στο τέλος του δεδουλευμένου μηνός την καταβολή του μισθού τους από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.
7. Η ενέργεια της Βουλής να διαγράψει τις σχετικές διατάξεις του υπό αναφορά προϋπολογισμού συνιστά μέσο εξαναγκασμού του ενδιαφερόμενου προσώπου σε παραίτηση, γεγονός που ισοδυναμεί με ανεπίτρεπτη συνταγματική παρέμβαση στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας εκ μέρους της Βουλής.
8. Η διαμόρφωση, τέλος, των σχετικών διατάξεων του υπό συζήτηση προϋπολογισμού κατά τον τρόπο που έχει αναφερθεί δεν παρέχει στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο καμιά χρονική προθεσμία για εκτίμηση της κατάστασης και διεκδίκηση των οποιωνδήποτε νόμιμων δικαιωμάτων του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επανεξετάζοντας το όλο θέμα και υπό το φως της ενημέρωσης που της έγινε, αποφάσισε στο στάδιο αυτό να επιφυλαχθεί ως προς την απόφασή της σε σχέση με τον αναπεμφθέντα νόμο και να τοποθετηθεί τελικά επί του ζητήματος αυτού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια και είμαι στο βήμα, να μου επιτρέψετε να αναφερθώ σε μερικά σημεία και, αν χρειαστεί, μπορούμε να επανέλθουμε μετά. Ουσιαστικά θα ήθελα να δώσω τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος πάνω σ' αυτό το ζήτημα.

Καταρχήν το Δημοκρατικό Κόμμα, να πω απ' την αρχή, επιμένει στον τρόπο που ψήφισε στην ολομέλεια, κατά την εξέταση του προϋπολογισμού, και επομένως απορρίπτει την αναπομπή με μία τροποποίηση -έχει κυκλοφορήσει τροπολογία και θα αναφερθώ σ' αυτήν αργότερα.

Όμως, αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι η εξέταση του προϋπολογισμού, η τροποποίηση, οι περικοπές του είναι ίσως το κατεξοχήν συνταγματικό δικαίωμα αυτής της Βουλής. Μπορεί σε πολλά άλλα σημεία να εγείρονται κάποιες αμφισβητήσεις, μπορεί σε πολλά σημεία να μην είναι ολοκληρωμένη η εξουσία μας, σε σχέση με άλλα προεδρικά συστήματα, εκεί όμως που έχουμε απόλυτη εξουσία είναι ακριβώς στην εξέταση και καταψήφιση, στις περικοπές του προϋπολογισμού, και ακριβώς αυτή η εξουσία ασκήθηκε.

Θέλω να τονίσω ότι αυτό το κονδύλι, το περίφημο κονδύλι που αφορά τις απολαβές του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, είχε περικοπεί και πέρσι - πιθανώς και ένα χρόνο πριν- και όμως δεν εγέρθηκε τότε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή από την εκτελεστική εξουσία ούτε θέμα αρχής ούτε θέμα κατάχρησης εξουσίας από τη Βουλή ούτε οποιοδήποτε συνταγματικό θέμα ισότητας ή οποιασδήποτε παραβίασης δικαιωμάτων. Βεβαίως, το θέμα ήταν απλό, γιατί εκεί βρέθηκε με άλλη μέθοδο η δυνατότητα να πληρώνονται και να καταβάλλονται αυτά τα χρήματα στον ενδιαφερόμενο. Αλλά το θέμα αρχής για την άσκηση εξουσίας της Βουλής εξαρτάται από το αν κάποιο συγκεκριμένο άτομο μπορεί να πληρωθεί ή όχι ή εξαρτάται ακριβώς από την πολιτική και πολιτειακή πράξη της ψήφισης από αυτό το σώμα κάποιου συγκεκριμένου κονδυλίου, της λήψης κάποιας απόφασης; Επομένως, αν υπήρχε

πράγματι θέμα αρχής εδώ πέρα, θα έπρεπε να είχε εγερθεί από την πρώτη φορά που αυτό το σώμα περιέκοψε αυτές τις απολαβές. Και κακώς μέσα στην επιστολή της αναπομπής γίνεται αναφορά ότι για χρόνια εγκρίνονται από την ολομέλεια. Δεν είναι για χρόνια. Μετά την παράταση που δόθηκε, ώστε μετά τα εξήντα σαν δημόσιος υπάλληλος να συνεχίσει να υπηρετεί, και μέσα στα πλαίσια της απόφασης της ολομέλειας να μην απασχολούνται συνταξιούχοι -και λέγοντας «συνταξιούχοι» δεν εννοούμε το νομικό όρο αλλά τους άνω των εξήντα- καταψηφιζόταν αυτό το κονδύλι όπως και άλλες περιπτώσεις. Απλούστατα για τους άλλους εγκαταλείφθηκε, δεν επέμενε το Προεδρικό και γι' αυτό δεν επαναλαμβάνονταν μέσα στους προϋπολογισμούς· εδώ υπήρχε επιμονή. Όμως, επαναλαμβάνω, γιατί θέλω να το τονίσω αυτό, ότι, αν υπήρχε θέμα αρχής, θα 'πρεπε να εγερθεί από την πρώτη φορά.

Εκείνο βεβαίως που πείραξε φέτος είναι ότι βρήκαμε... μας ξέφυγε πέρσι, γιατί με τον τρόπο που ψηφίζεται ο προϋπολογισμός είναι λογικό καμιά φορά να μη βρίσκουμε όλα τα άρθρα, αφού είναι και διεσπαρμένα μέσα στον προϋπολογισμό βεβαίως, μας ξέφυγε το κονδύλι που αφορούσε το συντάξιμο του επιδόματος. Και εγώ νομίζω ότι θα εγελιοποιείτο αυτό το σώμα, εάν ενσυνείδητα έλεγε ότι ένα ποσό δε θα πρέπει να καταβάλλεται, ότι ένας μισθός ή απολαβές δε θα πρέπει να δίνονται, παρ' όλα αυτά όμως δεχόμαστε να είναι συντάξιμα. Αφού από τη μια λέμε ότι δεν πρέπει να καταβάλλονται, ότι διαφωνούμε και τα καταψηφίζουμε, θα μπορούσαμε να έρθουμε ταυτόχρονα και να πούμε ότι πρέπει να είναι και συντάξιμα; Θα αυτοαναιρούμασταν, θα αυτοαμφισβητούμασταν και πιστεύω ότι ήτανε σωστή και συνεπής η θέση αρχής που τηρήσαμε ότι θα έπρεπε όλα τα σχετικά άρθρα με τις απολαβές αυτού του συγκεκριμένου προσώπου να απαλειφθούν για τους λόγους του ότι είναι συνταξιούχος - εξ ου και το θέμα εγέρθηκε μετά την παράταση που δόθηκε και όχι από την πρώτη μέρα που διορίστηκε- όπως θα έπρεπε να απαλειφθεί και το συντάξιμο του επιδόματος.

Τώρα, θα ήθελα να αναφερθώ πολύ επιγραμματικά και στο θέμα της άσκησης του δικαιώματος αναπομπής από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Είναι κάτι το οποίο πρέπει να ασκείται με φειδώ σε κρίσιμα και ζωτικά ζητήματα πολιτικής ή συνταγματικά. Μερικοί συνάδελφοι μπορεί ακόμα να πουν ότι μόνο σε συνταγματικά θέματα θα πρέπει να ασκείται. Αλλά δεν μπορεί να εγείρεται θέμα αρχής, επειδή επηρεάζονται τα δικαιώματα κάποιου συγκεκριμένου προσώπου! Αν όντως είναι παράνομα και αντισυνταγματικά που επηρεάζονται, μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο. Αλλά δεν μπορεί να παραλύει το κράτος ή να χρησιμοποιείται η απειλή παράλυσης του κράτους, για να εξυπηρετηθεί ένα άτομο, όποια θέση κι αν έχει! Και να υπενθυμίσω ότι αυτό το σώμα έστω και για πράξη πολιτικής έκοψε μισθό υπουργού και ο τότε Πρόεδρος ζήτησε και την παραίτηση του συγκεκριμένου υπουργού· δεν ανέπεμψε τον προϋπολογισμό στη Βουλή! Άλλος Πρόεδρος.

Η γλώσσα της επιστολής της αναπομπής για μένα είναι επιεικώς απαράδεκτη. Βεβαίως απευθύνεται στον Πρόεδρο της Βουλής· δεν απευθυνόταν στην επιτροπή Οικονομικών. Όμως, ενώ άρχισε, σωστά ίσως, με πολιτικά, ίσως και νομικά, επιχειρήματα, κατέληξε σε πολιτική αντιπαράθεση. Δεν είναι αυτή ορθή πράξη μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, έστω κι αν υπάρχει διαφωνία, να χρησιμοποιείται και να υιοθετείται τέτοια γλώσσα! Και πραγματικά μας εξέπληξε, διότι υπήρχαν και άλλες περιπτώσεις αναπομπής, αλλά ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε τέτοια γλώσσα από πλευράς του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και πιστεύω ότι είναι κάτι που θα πρέπει να απασχολήσει τον Πρόεδρο της Βουλής. Δεν μπορεί να περιέχεται η φράση μέσα στην αναπομπή: «Είτε αρέσει είτε δεν αρέσει στη Βουλή, πρέπει να το δεχτεί!»! Μα, αυτή είναι γλώσσα νομική μεταξύ των δύο ισότιμων εξουσιών; Θέλω να πιστεύω ότι είναι κατ' εξαίρεσιν που αυτή τη φορά χρησιμοποιείται τέτοια γλώσσα και κατηγορείται η Βουλή για πολιτική –και ποιος θα το κρίνει;- κατάχρησης εξουσίας.

Πιστεύω ότι, όταν η Βουλή ασκεί τα συνταγματικά της δικαιώματα, ασκεί τη δικιά της εξουσία και την ασκεί όπως θέλει. Δεν είναι θέμα κατάχρησης εξουσίας. Το ίδιο πράγμα θα μπορούσα εγώ να το αντιστρέψω και να πω ότι η αναπομπή αποτελεί κατάχρηση εξουσίας, για ένα τέτοιο ζήτημα να παραλύει ο προϋπολογισμός και να μην προχωρά η λειτουργία του κράτους!

Θέλω να τονίσω ακόμη ένα σημείο από την αναπομπή, το γεγονός της για ακόμη μία φορά έλλειψης αναγνώρισης και εκτίμησης από πλευράς της κυβέρνησης για την εποικοδομητική στάση που τήρησε η αντιπολίτευση κατά την ψήφιση των προϋπολογισμών, όπου είτε υπερψήφισε είτε επέτρεψε να υπερψηφιστεί, να εγκριθεί ο προϋπολογισμός, ενώ ουσιαστικά η αντιπολίτευση είναι η πλειοψηφία και μπορεί υπό κανονικές συνθήκες να έπρεπε όλοι μαζί να είχαμε καταψηφίσει τον προϋπολογισμό. Νομίζω ότι, όταν έρχεται η αντιπολίτευση και δείχνει τέτοια συναινετική στάση -είχα χρησιμοποιήσει τη λέξη «υπέρβαση», όταν μιλούσα στους προϋπολογισμούς- για να επιτρέψει σε μια κρίσιμη περίοδο συνομιλιών του κράτους και ενταξιακής πορείας να υπάρχει εγκριμένος προϋπολογισμός, για να μπορεί να προχωρεί η Δημοκρατία και να προχωρεί η λειτουργία του κράτους, δεν μπορεί να έρχεται ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και να είναι έτοιμος να δημιουργήσει πρόβλημα στα θεμέλια του κράτους για το μισθό ενός ατόμου! Πραγματικά πιστεύω ότι η συμπεριφορά της εκτελεστικής εξουσίας προς την αντιπολίτευση, την πλειοψηφία της νομοθετικής εξουσίας, θα έπρεπε να ήταν διαφορετική λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετώπισε αυτό το σώμα, ειδικά φέτος, την έγκριση του προϋπολογισμού.

Όπως είπα από την αρχή, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Δημοκρατικό Κόμμα θα επιμένει στην απάλειψη των σχετικών κονδυλίων. Οι λόγοι αρχής, όπως ίσχυαν πέρσι, ισχύουν και φέτος· δεν έχει αλλάξει τίποτα και επομένως θα απορρίψουμε την αναπομπή. Με μία διαφορά όμως: Έχουμε κυκλοφορήσει μία τροπολογία. Στο

μόνο σημείο που μπορούμε να συμφωνήσουμε είναι ότι δεν υπήρχε πρόθεση της Βουλής να έχει αναδρομικότητα η κατάργηση της σημείωσης για το μη συντάξιμο του επιδόματος. Και ουσιαστικά αυτό συνέβηκε, διότι μπαίνει σε εφαρμογή άλλος νόμος, ο περί Συντάξεων Νόμος και όχι ο περί Προϋπολογισμού Νόμος, και επομένως, αν την ημέρα της αφυπηρέτησης δεν ισχύει αυτή η σημείωση, τότε θα χάσει τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα αναδρομικά, ακόμα και για την περίοδο που αυτό το σώμα ενέκρινε τη μισθοδοσία και τις απολαβές του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου. Γι' αυτό προτείνουμε η απάλειψη της συγκεκριμένης σημείωσης να αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1^η Απριλίου. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να αποφασίσει πώς θέλει να προχωρήσει. Δε θα μπορεί πλέον το σώμα να κατηγορηθεί ούτε ότι κινήθηκε αιφνιδιαστικά ούτε ότι προκάλεσε αναδρομική κατάργηση αυτού του δικαιώματος. Πιστεύουμε ότι αυτό είναι μεγάλη υποχώρηση από πλευράς της Βουλής, αν εγκριθεί, βέβαια, διότι, ενώ πάνω στο θέμα αρχής επιμένει και στέκει και δεν αλλάζει θέση, παρ' όλα αυτά κάνει ειδικά αυτή την υπέρβαση, για να δοθεί η δυνατότητα στο συγκεκριμένο άτομο να κάνει τις επιλογές του και να πάρει την απόφασή του.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, όταν θα έρθει η ώρα της ψηφοφορίας, θα παρακαλούσα να έμπαινε πρώτα σε ψηφοφορία η τροπολογία μας, πριν αποφασιστεί η απόρριψη ή μη της αναπομπής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα αναφερθώ στο διαδικαστικό μέρος της αναπομπής -ενδεχομένως να το καλύψει άλλος συνάδελφος- θα πω όμως ότι και η δική μας ομάδα θα επιμένει στη

θέση της όπως διατυπώθηκε κατά την ψήφιση των προϋπολογισμών. Θα αναφερθώ πρώτα στο περιεχόμενο του κειμένου το οποίο ήρθε στα χέρια μας και να διαπιστώσω, όπως και ο κ. Κυπριανού έχει κάνει, ότι για πρώτη φορά επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας για παρόμοιο θέμα έχει αυτή την άκομψη διατύπωση, για να μείνω σ' αυτή τη λέξη, σε σχέση με τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τα δικαιώματά της και το ρόλο της. Επαναλαμβάνω, πρώτη φορά διαπιστώνουμε κάτι τέτοιο σε επιστολή του Προέδρου και ελπίζουμε και ευχόμαστε να είναι η γραφίδα του συντάκτη του κειμένου και όχι η πραγματική θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας με τη μακρά πείρα ενός κοινοβουλευτικού.

Το δεύτερο είναι ότι από πλευράς του Γενικού Εισαγγελέα προβλήθηκαν πολιτικοί λόγοι για την αναπομπή. Και διερωτώμαι: Μπορεί για αναπομπή αυτού του χαρακτήρα και επ' αυτού του θέματος να προβάλλονται πολιτικοί λόγοι; Είναι πολιτικό το θέμα το οποίο κρίνεται με τις αναπομπές; Και αυτό, νομίζω, για πρώτη φορά συμβαίνει σε κοινοβουλευτικό επίπεδο. Επί της ουσίας, λοιπόν, του θέματος. Η δική μας θέση -και έχω την εντύπωση ότι σε πλείστες όσες περιπτώσεις αυτή ήταν και η ομόφωνη θέση της Βουλής των Αντιπροσώπων- είναι ότι δε θα πρέπει να εργοδοτούνται ως δημόσιοι υπάλληλοι πρόσωπα τα οποία έχουν υπερβεί το εξηκοστό έτος της ηλικίας τους, είτε με παράταση υπηρεσιών, όπως έγινε σ' αυτή την περίπτωση, είτε με συμβόλαια είτε με άλλους τρόπους. Είναι η άποψή μας, νομίζω, η οποία διατυπώθηκε και σε κοινοβουλευτικές επιτροπές και σε συζητήσεις του προϋπολογισμού, ότι δεν υπάρχουν αναντικατάστατοι σ' αυτό τον τόπο, ότι υπάρχουν πολλοί οι οποίοι επάξια μπορούν να καλύψουν μια οιαδήποτε θέση. Δεν ισχυριζόμαστε ότι η παράταση των υπηρεσιών του κ. Σοφιανού είναι παράνομη· ουδείς ισχυρίστηκε κάτι τέτοιο. Εμείς λέμε ότι σε αυτές τις παρατάσεις υπάρχει περισσότερο η σκοπιμότητα εξυπηρέτησης συγκεκριμένων προσώπων παρά η κάλυψη αναγκών που, κατά τη γνώμη μας,

μπορούν να καλυφθούν από πλείστους όσους άλλους δημόσιους λειτουργούς. Και, όποτε τουλάχιστον η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα επεσήμανε τέτοιες περιπτώσεις, απέκοψε το κονδύλι ή και την πρόταση για τέτοιες υπηρεσίες.

Επομένως, δεν πρόκειται περί προσωπικής υπόθεσης που αφορά τον κ. Σοφιανό. Και υπενθυμίζω ότι είναι η τρίτη φορά, όχι η δεύτερη, η τρίτη φορά που καταψηφίζεται κονδύλι που αφορά και τον ίδιο. Πέρσι καταψηφίστηκε κονδύλι που αφορούσε τον κ. Αρτεμίου. Καταψηφίστηκε κονδύλι που αφορούσε τον κ. Χατζησάββα, στο Υπουργείο Εξωτερικών, ανεξάρτητα αν η κυβέρνηση βρήκε τρόπο, κατά την άποψή μου, ερχόμενη ακριβώς σε σύγκρουση με την άποψη της Βουλής, να συνεχίσει να τους εργοδοτεί και να τους πληρώνει από διαφορετικά κονδύλια. Αν θυμάστε, μειώσαμε το μισθό του κ. Μανώλη Χριστοφίδη, ο οποίος έπαιρνε μισθό υπουργού και η Βουλή, κατά πλειοψηφία, αποφάσισε ότι έπρεπε να παίρνει μισθό που να αντιστοιχεί σε θέση γενικού διευθυντή.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Που είναι περισσότερα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν έχει σημασία. Είναι θέμα τάξης και θεσμών.

Και σε άλλες περιπτώσεις παρόμοιες σε επίπεδο επιτροπής Οικονομικών. Άρα δεν είναι προσωπικό το θέμα ούτε είναι εκδικητικό. Δεν μπαίνω σ' αυτή τη λογική, διότι τη θεωρώ ατυχέστατη και έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί και έτσι αναμέναμε ότι θα αντιμετωπίζετο και από την κυβέρνηση και θα γινόταν ο κατάλληλος χειρισμός, για να γίνει σεβαστή η άποψη της Βουλής, μάλιστα σε ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο όπως είναι ο προϋπολογισμός.

Επιμένουμε, λοιπόν, στην άποψή μας, κύριε Πρόεδρε. Θεωρούμε ότι είναι απόλυτο δικαίωμα της Βουλής, που ενασκεί το δικό της ρόλο. Και δεν έχουμε δισταγμό να υιοθετήσουμε την τροπολογία που έκανε το Δημοκρατικό Κόμμα, ακριβώς για να

αναδείξουμε το θέμα στην ουσία του και όχι στις λεπτομέρειες και τις συναισθηματικές παρορμήσεις, οι οποίες διατυπώνονται μέσα σε μια επιστολή καθαρά νομικού χαρακτήρα, ως έπρεπε να ήταν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου και μετά ο κ. Κληρίδης.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η δική μου παρέμβαση έχει να κάνει περισσότερο με τη διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε σε ό,τι αφορά την αναπομπή του προϋπολογισμού ενώπιον της ολομέλειας του σώματος. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με την επιστολή του ημερομηνίας 21ης Φεβρουαρίου, ενημέρωνε το σώμα για την απόφασή του να αναπέμψει μέρος του προϋπολογισμού, με βάση το άρθρο 51.1 του συντάγματος. Συγκεκριμένα αφορούσε τα δύο άρθρα, άρθρο 138 και 106. Η ενέργεια αυτή του Προέδρου της Δημοκρατίας και των συμβούλων του, εκείνων που τον συμβούλευσαν να προχωρήσει σε μερική αναπομπή του προϋπολογισμού, πρέπει να πω ότι προκαλεί κάποια έκπληξη, γιατί υπάρχει περίπτωση να παρεξηγηθεί αυτή η ενέργεια, ότι αποτελεί προσπάθεια ίσως παραπλάνησης του σώματος να προχωρήσει σε μελέτη της αναπομπής του προϋπολογισμού, με βάση λανθασμένο άρθρο του συντάγματος, γιατί η αναπομπή του προϋπολογισμού γίνεται με βάση το άρθρο 51.2 του συντάγματος και όχι με βάση την παράγραφο 51.1, όπως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επεχείρησε να χρησιμοποιήσει για τη συγκεκριμένη αναπομπή.

Η παράγραφος 51.2 του συντάγματος λέει συγκεκριμένα: «Άμα τη ψηφίσει του προϋπολογισμού υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ίδια εκάτερος ή από κοινού, δύνανται ν' αναπέμψωσιν εις την Βουλήν

των Αντιπροσώπων τον προϋπολογισμόν, επί τω λόγω ότι κατά την κρίσιν ενός εκάστου ή αμφοτέρων γίνεται δυσμενής διάκρισις». Η παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου, 51.1, προβλέπει ότι: «Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, ιδία εκάτερος ή από κοινού, δικαιούνται ν' αναπέμψωσιν οιονδήποτε νόμον ή απόφασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων ή οιονδήποτε τμήμα αυτών εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων προς επανεξέτασιν».

Αποτελεί βασική αρχή του δημοσίου δικαίου ότι, εφόσον υπάρχει ειδική πρόνοια που να ρυθμίζει συγκεκριμένο θέμα, αυτή η ειδική πρόνοια είναι η πρόνοια εκείνη η οποία ρυθμίζει τα θέματα και υπερισχύει οποιασδήποτε άλλης πρόνοιας. Και εδώ στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχει ειδική πρόνοια η οποία αφορά τον τρόπο με τον οποίο αναπέμπεται ο προϋπολογισμός στο σώμα.

Και η προσπάθεια η οποία γίνεται έγινε συνειδητά, γιατί μόνο με την παράγραφο 51.1 θα μπορούσε να υπάρξει μερική αναπομπή του προϋπολογισμού και όχι με βάση την παράγραφο 2, όπως κανονικά έπρεπε να είναι. Αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήθελε να υπάρξει στην ολομέλεια μερική αναπομπή και, εφόσον μπορούσε να υπάρξει μερική αναπομπή του προϋπολογισμού, θα έπρεπε να ενεργήσει με βάση το άρθρο 138 του συντάγματος, να παραπέμψει το θέμα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και αποτελούσε αρμοδιότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, να ενεργήσει με βάση το άρθρο 138 και, αν έκρινε το Ανώτατο Δικαστήριο, θα παρέπεμπε το ίδιο το Ανώτατο Δικαστήριο μερικώς τον προϋπολογισμό ενώπιον της ολομέλειας. Συνεπώς, η προσπάθεια αυτή να χρησιμοποιηθεί το άρθρο 51.1 έγινε με ένα και μοναδικό σκοπό, να υπάρξει τρόπος μερικής αναπομπής του προϋπολογισμού ενώπιον της ολομέλειας.

Το γεγονός ότι αυτό δεν μπορούσε να γίνει φαίνεται και από την επιστολή την οποία πήραμε, ημερομηνίας 21ης Φεβρουαρίου 2002, επιστολή η οποία υπογράφεται από το γενικό διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, που συγκεκριμένα στην

τελευταία παράγραφο λέει το εξής: «Όπως είναι γνωστό με βάση την παράγραφο 3 του άρθρου 51 του συντάγματος, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει επί αναπεμφθέντος θέματος εντός τριάντα ημερών από της αναπομπής». Αν κάποιος διαβάσει, οι τριάντα ημέρες ισχύουν για τα θέματα του προϋπολογισμού, θέματα τα οποία καλύπτονται μόνο με το άρθρο 51.2.

Ως αποτέλεσμα των όσων πιο πάνω είπα, έχω την εντύπωση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να αναπέμψει τον προϋπολογισμό με βάση την παράγραφο 51.1 και, συνεπώς, αυτή η αναπομπή βρίσκεται έξω από τα πλαίσια των προνοιών του συντάγματος και είναι, συνεπώς, αντισυνταγματικός ο τρόπος με τον οποίο έγινε η αναπομπή, θέμα που επίσης θα πρέπει να μελετήσει η Βουλή των Αντιπροσώπων, προτού πάρει την τελική απόφαση αν θα αποδεχτεί ή όχι την αναπομπή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ δε θα μπω σε νομικές λεπτομέρειες και αναλύσεις, παρ' όλο που και εγώ έχω τις επιφυλάξεις μου κατά πόσο μπορούσε ο Πρόεδρος να αναπέμψει προϋπολογισμό δικό του, του κράτους, της κυβέρνησης, με το επιχείρημα ότι η Βουλή περιέκοψε ένα κονδύλι. Αφού είναι κυβερνητικός ο προϋπολογισμός και η Βουλή έχει δικαίωμα να περικόπτει κονδύλια! Αν, δηλαδή, κάθε φορά που η Βουλή θα περικόπτει ένα κονδύλι ο Πρόεδρος θα αναπέμψει όλο τον προϋπολογισμό του κράτους, τον δικό του, δεν ξέρω πού θα πάμε! Νομίζω ήταν βεβιασμένη η ενέργεια.

Το δεύτερο είναι ότι, αν πραγματικά δημιουργείται αδικία σε συγκεκριμένο πρόσωπο και παραβιάζονται τα ατομικά του δικαιώματα, είτε είναι συνταξιοδοτικά είτε είναι μισθολογικά, να προσφύγει ο παραπονούμενος στο δικαστήριο. Δεν μπορεί ο προϋπολογισμός, επαναλαμβάνω, του κράτους να τελεί υπό την αίρεση έγκρισης συγκεκριμένου κονδυλίου. Από πολιτικής άποψης, νομίζω, είναι εντελώς λανθασμένο. Και θα μπορούσε ο κ. Σοφιανός να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο -δε θα του κάνω εγώ το συνήγορο ή το δικηγόρο- και, αν εδικαιώνετο, θα μπορούσε να αποζημιωθεί, αν έσφαλλε η Βουλή ή υπερέβη τις εξουσίες της.

Επιπρόσθετα θα έλεγα ότι ίσως η ορθότερη διαδικασία, εφόσον ο Πρόεδρος ή η κυβέρνηση αισθανόταν πολύ έντονα για το θέμα αυτό, θα ήταν να δημοσιευτεί ο προϋπολογισμός, να περάσει με την περικοπή, και στη συνέχεια ας έφερνε συμπληρωματικό ή τροποποιητικό νόμο. Το γεγονός ότι δεν ακολουθήθηκε αυτή η διαδικασία, αλλά επελέγη -λυπούμαι που το λέω αυτό- ο εκβιασμός -δηλαδή είτε αναθεωρείται και επανεξετάζεται είτε δεν περνά ο προϋπολογισμός του κράτους, δεν τον δημοσιεύω εγώ και θα τον πάρω στο Ανώτατο Δικαστήριο- δεν ήταν και πάλι η ορθή και η ενδεδειγμένη. Έχοντας υπόψη αυτά αλλά και τα όσα άκουσα να αναφέρει ο Μάρκος Κυπριανού, με τον οποίο συμφωνώ, δε νομίζω ότι θα πρέπει αυτή η Βουλή να δεχτεί την αναπομπή. Νομίζω ότι η Βουλή θα πρέπει να επιμείνει. Θα ήταν λάθος να υποχωρήσει, αλλά πιστεύω ότι θα ήταν λάθος επίσης να δεχτεί την τροποποίηση, γιατί η τροποποίηση θα στείλει το στίγμα της συνδιαλλαγής. Και όλα όσα έχουμε πει, για ποιο λόγο πιστεύουμε ότι ήταν λανθασμένη η επιλογή του Προέδρου, θα πάνε χαμένα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα να συμπληρώσω στις απόψεις που έχουν ήδη αναφερθεί το δικό μου προβληματισμό. Παρ' όλο που, όπως θα θυμάστε όλοι, είχαμε καταψηφίσει τον προϋπολογισμό, δεν μπορεί κανείς όντας μέλος αυτής της Βουλής να μην αντιδράσει σε αυτή την ποταπή πρόκληση. Πρόκειται για μία ποταπή πρόκληση, η οποία διατυπώνεται κατά έναν τρόπο ο οποίος είναι ιδιαίτερος προσβλητικός και προκλητικός.

Αναφέρθηκε στη φρασεολογία ο συνάδελφος ο κ. Κυπριανού. Εγώ θα ήθελα να συγκεντρώσετε την προσοχή σας στο παράδειγμα το οποίο φέρει η επιστολή του Προέδρου και το οποίο, κατά την άποψή μου, δεν είναι τυχαίο. Διαβάζω από την έκτη σελίδα: «Φαντάζεστε», λέει, «τι μπορεί να γίνει, εάν στα πλαίσια του ετήσιου προϋπολογισμού το Υπουργικό Συμβούλιο προτείνει μειωμένο μισθό ή μειωμένα συνταξιοδοτικά ωφελήματα για το γενικό διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων, με αποτέλεσμα να δεθούν στο θέμα αυτό τα χέρια της Βουλής των Αντιπροσώπων;» κ.λπ., κ.λπ. Από όλο το κρατικό μισθολόγιο επέλεξε, όχι τυχαία προφανώς ο γράφων, να μας φέρει ως παράδειγμα το γενικό διευθυντή της Βουλής! Είναι τούτο επίπεδο επικοινωνίας με τη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία; Είναι τούτο τίποτε άλλο από μία προσβλητική και ποταπή συμπεριφορά προς τη Βουλή; Και διερωτάται κανείς: Πόσες αποφάσεις διοικητικές ή νομοθετικές και εμείς οι ίδιοι σαν βουλευτές παίρνουμε κάθε μήνα οι οποίες προσβάλλουν τα συμφέροντα δημοσίων λειτουργών; Δεκάδες! Και τα προσβάλλουν και σε επίπεδο μισθοδοσίας και σε επίπεδο συνταξιοδοσίας πολλές φορές, παρ' όλη την προσπάθειά μας να τους βολέψουμε όλους.

Παρ' όλα αυτά, σε καμιά από τις περιπτώσεις αυτές δεν είδαμε τέτοια ευαισθησία από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας· το αντίθετο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό που συμβαίνει αυτή τη στιγμή με τη συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ. Γιατί λοιπόν αυτή η κρίση, η οποία -να μου επιτρέψετε να πω- εάν

συγκέντρωνε την προσοχή φίλων από το εξωτερικό, θα διαπιστωνόταν μία πλήρης επιβεβαίωση του χαρακτηρισμού ότι ζούμε σε ένα κράτος μπανανία! Διότι δε νομίζω να υπάρχει άλλο κράτος στον κόσμο όπου παγώνει ο προϋπολογισμός, οι μισθοδοσίες, οι λειτουργίες ενός ολόκληρου κράτους για έναν άνθρωπο, για μείωση του επιδόματός του ή των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων. Πρωτοφανές! Και, αν το ψάξουμε στην ιστορία, μπορεί να μη βρεθεί σε κανένα άλλο κράτος τέτοιου είδους περιστατικό.

Θα έλεγα λοιπόν και θα συμφωνούσα με την άποψη ότι, εάν αυτό το άτομο είχε πρόβλημα, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα θεσμικά μέτρα που έχει αυτή η πολιτεία για τη διεκδίκηση των προσωπικών του δικαιωμάτων. Είναι σκανδαλώδες από άποψη πολιτική αυτό το οποίο αντιμετωπίζει σήμερα η Βουλή. Χωρίς καμία, μα καμία -και παρακαλώ πιστέψτε με- διάθεση εκδικητικότητας, θα έλεγα ότι ούτε καν η συμβιβαστική τροποποίηση και συγχαίρω τους βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος που προσπαθούν να συμβιβάσουν την κατάσταση, αλλά ούτε καν αυτή η συμβιβαστική πρόταση δεν πρέπει να περάσει, γιατί θα αποτελέσει μία παραχώρηση και μία κατά χάριν πρακτική απέναντι σε μία συμπεριφορά η οποία πρέπει να είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναμφίβολα είναι μέσα στις εξουσίες της Βουλής να κάμει οποιεσδήποτε περικοπές κονδυλίων. Επομένως, δεν μπορεί να τίθεται θέμα αντισυνταγματικής ενέργειας της Βουλής με το να αποφασίσει να περικόψει το συγκεκριμένο κονδύλι. Όμως αναπομπή δε γίνεται μόνο για λόγους συνταγματικούς.

Αναπομπή γίνεται και για λόγους πολιτικούς. Το σύστημα που έχουμε στην Κύπρο χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη τριών εξουσιών: Την εκτελεστική, τη νομοθετική και τη δικαστική. Μπορεί...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο τύπος δεν είναι συνταγματικά θεσμοθετημένη εξουσία.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Λέγεται πως είναι η τέταρτη. Μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για πολιτικούς λόγους να ζητήσει από τη Βουλή, με αναπομπή, να επανεξετάσει την όποια απόφαση πήρε για οποιοδήποτε θέμα με ψήφο είτε θετική είτε αρνητική. Σε αυτή την περίπτωση, έχω την άποψη ότι το θέμα πρέπει να το προσεγγίσουμε ως εξής: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αισθάνεται πολύ έντονα για το συγκεκριμένο θέμα. Νομίζω, μέσα στα πλαίσια της αρχής του σεβασμού της μιας εξουσίας προς την άλλη, μπορούμε να βρούμε μια ρύθμιση για το συγκεκριμένο θέμα που δεν αφορά μεγάλα κονδύλια. Παρ' όλο που βλέπω την αρχή που έθιξε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ο κ. Χρίστου, ότι ένας μπορεί σαν θέμα αρχής να είναι πάντα ενάντια στην παράταση υπηρεσιών δημόσιων υπαλλήλων, μια θέση που είναι σωστή πολιτικά, διότι δεν πρέπει ομολογουμένως να παρατείνονται οι υπηρεσίες δημοσίων υπαλλήλων για πολλούς και διάφορους λόγους, ο κυριότερος των οποίων είναι ότι είναι και μια μέθοδος ρουσφετιού αυτή, αν θέλετε, προς κάποιους που θέλει η εκτελεστική εξουσία να δείξει εύνοια. Όμως νομίζω ότι, από τη στιγμή που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει καλέσει τη Βουλή να επανεξετάσει τη θέση της για ένα θέμα που ο

ίδιος αισθάνεται τόσο έντονα, χωρίς να εξετάζω αν καλώς ή κακώς αισθάνεται τόσο έντονα, σαν Βουλή μπορούσαμε να δείξουμε την αναγκαία κατανόηση προς τον ανώτατο άρχοντα του τόπου.

Εμείς μέσα στα πλαίσια αυτής της κατανόησης προς τη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας, έστω και αν έχουμε επιμέρους επιφυλάξεις και εμείς για το περιεχόμενο του λεκτικού της επιστολής, δείχνοντας την αναγκαία κατανόηση προς τις θέσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, θα υπερψηφίσουμε την αναπομπή και νομίζω ότι δεν είναι θέμα που μπορούμε να το αναγάγουμε σε μείζον θέμα αρχών. Δεν είναι θέμα τέτοιας σοβαρότητας και έκτασης που μπορούμε να το οδηγήσουμε σε σημείο που να φανεί ότι στα πλαίσια κάποιων αρχών η νομοθετική συγκρούεται με την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου δύο λόγια μόνο θα πω.

Βεβαίως άκουσα ορισμένες υπερβολές. Είναι δυνατό ο Πρόεδρος να αναπέμπει για έναν άνθρωπο ολόκληρο νόμο ή να παγοποιεί προϋπολογισμό για ένα άτομο; Εγώ λέω το ίδιο και για τη Βουλή. Είναι δυνατό η Βουλή να συμπεριφέρεται με τροποποιήσεις, με ονομαστική αναφορά σε έναν υπάλληλο; Εάν ήταν θέμα αρχής και αφορούσε όλους τους συνταξιούχους, θα ψηφίζαμε μαζί σας, και δεν ήτο εξατομικευμένο για έναν άνθρωπο, για να δείχνομε ότι τάχα ολόκληρο νομοθετικό σώμα ασχολείται με την αποκοπή ωφελημάτων ενός που έχει υπερβεί το όριο ηλικίας. Γνωρίζω ότι υπάρχουν και άλλοι. Εάν επρόκειτο να πούμε ότι για όλους πλέον αυτό είναι θέμα αρχής, εντίμως σας λέω ότι θα συντασσόμεθα μαζί σας!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχει άλλον, κύριε Αναστασιάδη.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Υπάρχουν πολλοί των οποίων η θητεία έχει παραταθεί, εργοδοτούνται...

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Χωρίς πρόσθετο επίδομα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ποιο πρόσθετο επίδομα;

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι τούτο που συζητούμε δεν είναι το μισθό του, είναι το πρόσθετο επίδομα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το πρόσθετο επίδομα ενός υπαλλήλου είναι που ενόχλησε, που σε εννέα μήνες αφυπηρετεί και τελειώνουν όλα για έναν υπάλληλο; Εν πάση περιπτώσει, εκείνο που θα ήθελα να πω είναι ένα, ότι εάν δεν ήταν η ονομαστική αναφορά, αλλά ήταν γενικότερα θέμα αρχής... επαναλαμβάνω, ίσως και εμάς να μας ενοχλεί, όπως ορθά ελέχθη, το λεκτικό όπως το διετύπωσαν εκείνοι που το διετύπωσαν και ο Πρόεδρος το υπέγραψε.

Εκείνο το οποίο λέω, επειδή γίνεται ακριβώς ονομαστική αναφορά -και λυτούμαι που το λέω- είναι ότι δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό. Η Βουλή ποτέ, μα ποτέ, τουλάχιστον από το '81 που είμαι μέλος της, δεν προσωποποίησε νόμους. Και αυτός είναι ένας νόμος, που το μόνο που έλειπε... Άλλοτε ελέγαμε ότι ο νόμος έχει τη φωτογραφία κάποιου, κάποτε μπορούσε να γίνονται και αυτά, χωρίς να αναφέρεται το όνομα, σήμερα αναφέρεται και το όνομα! Έχω την εντύπωση ότι με όλες τις δικαιολογίες που μπορεί να επιστρατεύσουμε, θέματα αρχών κ.λπ., έχω την πεποίθηση ότι κάπου υπερβαίνουμε αυτό το οποίο ηθέλαμε σαν μήνυμα να δώσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Πουργουρίδη ότι πιθανό να μην εγείρεται θέμα συνταγματικότητας ως προς την ενέργεια του Προέδρου της Δημοκρατίας να προβεί σε αναπομπή. Όμως σε όλα πρέπει να υπάρχει μέτρο και το δικαίωμα της αναπομπής θα πρέπει να ασκείται με φειδώ και περίσκεψη. Να μην είναι τόσο υπερβάλλουσα η αντίδραση και η χρήση αυτής της συγκεκριμένης συνταγματικής πρόνοιας, ώστε να οδηγείται το κράτος σε παράλυση ουσιαστικά. Να υπάρχει ο κίνδυνος παράλυσης του κράτους και θεσμικών και πολιτειακών αδιεξόδων, γιατί εδώ θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε στο τέλος αυτής της διαδικασίας, την οποία ξεκίνησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Άρα, ανεξάρτητα από το τι θα υπάρξει ως αποτέλεσμα -εμείς θα κάνουμε αποχή, για να παραμείνουμε συνεπείς προς την αρχική μας τοποθέτηση που είχαμε ακολουθήσει στην ψήφιση των κρατικών προϋπολογισμών- θα πρέπει να πάει ένα μήνυμα, ότι δε γίνεται με του ψύλλου πήδημα να ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το δικαίωμα της αναπομπής και να δημιουργείται μείζον θεσμικό και πολιτειακό πρόβλημα. Νομίζω ότι αυτό είναι ένα μήνυμα που πρέπει να πάει από όλες τις πλευρές της Βουλής, διότι δεν πρόκειται περί κομματικής ή πολιτικής τοποθέτησης, αλλά, νομίζω, περί της ανάγκης προσήλωσης προς το σύνταγμα, όπως κάνουμε, όταν δίνουμε διαβεβαίωση ως βουλευτές. Είναι χρέος μας να στείλουμε αυτό το μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση που διετύπωσε ο κ. Χρίστου είναι μια θέση που εμείς προσπαθήσαμε να ακολουθήσουμε με συνέπεια. Όποτε γινόταν κατορθωτό να βρούμε μέσα από τις γραμμές των προϋπολογισμών θέσεις συνταξιούχων, έτσι όπως εδώ αναλύονται και αναφέρονται, καταψηφίζαμε το σχετικό κονδύλι. Θα ήταν χαρμόσυνο, εάν αυτή την αρχή, που σήμερα διαπιστώνεται από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τη διαπίστωνε και την υιοθετούσε ένα χρόνο πριν, όταν σε τρεις άλλες περιπτώσεις ενεργήσαμε κατά αυτό τον τρόπο η πλειοψηφία της Βουλής. Είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και, όπως ο κ. Αναστασιάδης -και εγώ συμφωνώ- υπαινίχθη, είναι κυρίως αυτοί που σύνταξαν την επιστολή που μετατρέπουν το θέμα σε προσωπικό, γιατί και εγώ είμαι της άποψης ότι αυτό αποκλείεται να είναι το ύφος του Προέδρου της Δημοκρατίας και ο σεβασμός του προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, την οποία υπηρέτησε πάρα πολλά χρόνια.

Ενδεικτικό όμως του γεγονότος ότι εδώ είναι πραγματικά προσωπική μάχη που γίνεται και αγωνίζονται και αγωνιούν κάποιοι να ικανοποιήσουν ένα πρόσωπο είναι το γεγονός ότι συνετάχθη η συγκεκριμένη επιστολή και ήρθε η επιστολή με αυτό το ύφος και θα έπρεπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -αν έχω κάτι να του απευθύνω- θα έπρεπε να ήταν πιο προσεκτικός σε ορισμένες συμβουλές. Καλό θα ήταν λοιπόν, υιοθετώντας τη θέση του κ. Αναστασιάδη, και οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού να ψηφίσουν μαζί μας, για να φανεί ότι η Βουλή δε δέχεται προσωπικούς διακανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε θα θέσω την τροπολογία για ψήφιση. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του αναπεμφθέντος νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002» εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Το άρθρο 138 του Κεφαλαίου 01.03.2 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

« Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση κατά υπουργείο	Προτεινόμενα κονδύλια
91	01.03.2	138	Επίδομα θέσεως Γενικού Διευθυντή	£318

138. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου, το επίδομα που καταβάλλεται στο δημόσιο υπάλληλο που έχει αποσπασθεί και ασκεί τώρα τα καθήκοντα Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου θεωρείται συντάξιμη απολαβή για τους σκοπούς του περί Συντάξεων Νόμου μέχρι την 31η Μαρτίου 2002.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία υιοθετείται με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και δύο αποχές.

Τίθεται το σύνολο της αναπομπής σε ψηφοφορία. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αναπομπή απορρίπτεται.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ψήφισα υπέρ της τροπολογίας και εναντίον της αναπομπής. Θέλω όμως να καταγραφεί για σκοπούς ίσως μελλοντικών διαδικασιών. Έχω αμφιβολίες αν σε αναπομπή μπορεί να γίνει τροποποίηση άλλου νόμου. Αναπομπή είναι: τη δέχομαι ή την απορρίπτω. Απλώς θέλω να καταγραφεί· δε θέλω να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε με το επόμενο θέμα. Το δεύτερο θέμα, που είναι εξ αναβολής, είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2002 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 21η Ιανουαρίου και στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £30.261.024 και έσοδα ύψους £23.105.000. Τα έσοδα της Αρχής, όπως αυτά

έχουν προϋπολογισθεί, προέρχονται κυρίως από γενικά λιμενικά δικαιώματα για τη λειτουργία των λιμανιών, όσον αφορά πλοία, εμπορεύματα που εισάγονται, εξάγονται ή είναι υπό διαμετακόμιση, από επιβάτες, πλοηγικά δικαιώματα και άλλα. Προέρχονται επίσης από άδειες και δικαιώματα (royalties), καθώς και από επενδύσεις. Ο προϋπολογισμός παρουσιάζει έλλειμμα £7.156.000, το οποίο θα καλυφθεί από τα αποθέματα της Αρχής που προέρχονται από εξωτερικό δανεισμό και τα οποία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2001 ήταν της τάξης των £17.770.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής, στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό δεν προβλέπονται οποιεσδήποτε νέες θέσεις ή αναβαθμίσεις θέσεων και για πρώτη φορά έχει αναληφθεί συνειδητή προσπάθεια μείωσης των ελλειμμάτων της Αρχής, τα οποία, ως γνωστό, τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονταν πολύ υψηλά. Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής, οι παράγοντες που θα συμβάλουν στην εξυγίανση των οικονομικών της Αρχής είναι η αξιοπιστία, η εικοσιτετράωρη εργασία, οι κατάλληλοι χώροι στοιβασίας και η προσέλκυση λιγότερων αλλά μεγαλύτερων ναυτιλιακών εταιρειών.

Αναφορικά με το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι τα κατασκευαστικά σχέδια για την ανάπτυξη του χερσαίου χώρου του λιμανιού της Λεμεσού βρίσκονται προς το τέλος, η σχετική διαδικασία των προσφορών θα αρχίσει σε δύο μήνες και σε διάστημα ενός έτους το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί. Γίνεται επίσης συντήρηση κάποιων χώρων στο λιμάνι της Λάρνακας και ανάπτυξη του χώρου του φάρου στο λιμάνι της Πάφου. Ειδικότερα, όσον αφορά το λιμάνι της Λάρνακας, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι έχει ετοιμαστεί κατάλογος προκαταρκτικών πληροφοριών και ερωτηματολόγιο, που θα δοθούν σε δεκαέξι οίκους οι οποίοι έχουν ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον, έτσι που πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους να αναμένεται ότι θα γίνει

η επιλογή του στρατηγικού επενδυτή ο οποίος, όπως είναι γνωστό, θα αναλάβει την ανάπλαση του λιμανιού της Λάρνακας, με στόχο τη μετατροπή του σε αποκλειστικά επιβατικό λιμάνι.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, βουλευτές μέλη της επιτροπής εξέφρασαν διαφωνία ως προς το συμπεριληφθέν σ' αυτόν κονδύλι, ύψους £800.000, για μεταφορά στο λιμάνι της Λεμεσού δύο γερανογεφυρών που αυτή τη στιγμή βρίσκονται στο λιμάνι της Λάρνακας.

Όπως είναι γνωστό, η Αρχή Λιμένων Κύπρου, ενόψει της σκοπούμενης μετατροπής του λιμανιού της Λάρνακας σε αποκλειστικά επιβατικό λιμάνι, έχει αποφασίσει να προχωρήσει στη μετακίνηση των εν λόγω γερανογεφυρών, οι οποίες αυτή τη στιγμή δε χρησιμοποιούνται, και για το σκοπό αυτό είχε και στο παρελθόν περιλάβει σχετικά κονδύλια στους προϋπολογισμούς της.

Όπως είναι επίσης γνωστό, τα εν λόγω κονδύλια είχαν καταψηφιστεί από την πλειοψηφία της Βουλής, η οποία έκρινε ότι, προτού κατακυρωθούν οι σχετικές προσφορές στον υποψήφιο στρατηγικό επενδυτή ο οποίος θα αναλάβει την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, έτσι που να καταστούν σαφείς οι όροι των σχετικών συμβολαίων και η πραγματική μελλοντική χρήση του λιμανιού της Λάρνακας, οι γερανογέφυρες δε θα πρέπει να μετακινηθούν.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, καταθέτοντας τις απόψεις του ενώπιον της επιτροπής, υποστήριξε ότι το υπό συζήτηση κονδύλι επαναφέρεται και πάλι στον προϋπολογισμό της Αρχής, επειδή η διαδικασία ανάθεσης του έργου σε στρατηγικό επενδυτή βρίσκεται σε εξέλιξη και οι εν λόγω γερανογέφυρες κρίνονται απαραίτητες για το λιμάνι της Λεμεσού. Ανέφερε επίσης ότι η αγορά νέων είναι εξαιρετικά δαπανηρή και ότι οι γερανογέφυρες στο λιμάνι της Λάρνακας βρίσκονται για πολύ καιρό σε αχρησία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους

πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2002, με τις ακόλουθες επιφυλάξεις βουλευτών μελών της:

1. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν ως προς το άρθρο 2-140,002, που αφορά το κονδύλι για τη μεταφορά των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού, ύψους £800.000, κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος και ενδεχομένως να καταθέσουν σχετική τροπολογία.
2. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα υπόλοιπα μέλη βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν επίσης να τοποθετηθούν για το ίδιο θέμα στην ολομέλεια του σώματος.

Τέλος, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των ίδιων πιο πάνω κοινοβουλευτικών ομάδων εισηγούνται τη δέσμευση του άρθρου 005-026 του υπό αναφορά προϋπολογισμού, που αφορά ειδική χορηγία ύψους £25.000, η οποία προορίζεται να δοθεί κατά χάριν, επιπρόσθετα με τα συνταξιοδοτικά του ωφελήματα, σε διοικητικό λειτουργό της Αρχής, ο οποίος για λόγους υγείας αναγκάζεται να αφυπηρητήσει πρόωρα.

Η εισήγηση αυτή γίνεται, γιατί, σύμφωνα με τους ίδιους βουλευτές, στην Αρχή Λιμένων Κύπρου δεν ισχύει σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης και η εν λόγω ειδική χορηγία, η οποία προορίζεται να δοθεί κατά χάριν, δεν έχει συμφωνηθεί με τη συνδικαλιστική πλευρά, με αποτέλεσμα να υφίσταται κίνδυνος ατασθαλιών και επανάληψης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον. Για το λόγο αυτό γίνεται εισήγηση για δέσμευση του σχετικού άρθρου, έτσι που η Αρχή να επανέλθει στη Βουλή με περισσότερες λεπτομέρειες και επεξηγήσεις, προτού προχωρήσει στην εν λόγω δαπάνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κλεάνθους.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για αποφυγή οποιασδήποτε παρεξήγησης, η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Η έκθεση για τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων δεν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το γράφει η ίδια η έκθεση μέσα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Αν δεν είναι ομόφωνη, να διαβαστεί η έκθεση.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το θέμα είναι ενδιάμεσο. Η εισήγηση της επιτροπής Οικονομικών για ψήφιση του προϋπολογισμού είναι ομόφωνη. Και ίσως γι' αυτό να υπάρχει το πρόβλημα. Όμως υπάρχει θέμα για δύο κονδύλια ειδικά. Για το ένα υπάρχει κοινή θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής για δέσμευσή του και για το άλλο επιφυλάχθηκαν οι κοινοβουλευτικές ομάδες να τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Επομένως, εγώ αυτό θα έλεγα. Πιστεύω ότι αρκεί, αν μου επιτρέπτετε, απλώς να αναφερθώ σε αυτό το σημείο, χωρίς να διαβάσω το σύνολο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα σημεία της διαφωνίας, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα.

(Προσέρχεται στο βήμα.)

Κύριε Πρόεδρε, όπως είπα και προηγουμένως -θα έπρεπε ίσως εξαρχής να μιλήσω από το βήμα και θα είμαι σύντομος- στο σύνολό της η έκθεση είναι ομόφωνη και καλώς θεωρήθηκε αναγνωσθείσα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω τους συναδέλφους... Ακούγονται περισσότερο οι ομιλίες παρά ο ομιλητής. Παρακαλώ, λίγη σιωπή!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...διότι, όπως γίνεται σε περιπτώσεις προϋπολογισμών, στην ουσία γίνεται εισήγηση για υιοθέτηση του προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων, ομόφωνα, από όλες τις πλευρές. Δύο σημεία, όμως, παρόμοια: Το ένα σημείο -μάλιστα έχει συγκεντρώσει την πλειοψηφία στην επιτροπή Οικονομικών και ήρθε τροποποιημένο στην ολομέλεια- αφορά, όπως αναφέρεται στην τελευταία σελίδα της έκθεσης, κονδύλι £25.000, που προορίζεται να δοθεί κατά χάριν, επιπρόσθετα με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα συγκεκριμένου ατόμου, σε διοικητικό λειτουργό της Αρχής που για λόγους υγείας αναγκάζεται να αφυπηρητήσει πρόωρα. Και η πλειοψηφία των βουλευτών ΑΚΕΛ και Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται να δεσμευτεί αυτό το κονδύλι, γιατί, σύμφωνα με τους βουλευτές, στην Αρχή Λιμένων δεν ισχύει σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης και η εν λόγω ειδική χορηγία, η οποία προορίζεται να δοθεί κατά χάριν, δεν έχει συμφωνηθεί με τη συνδικαλιστική πλευρά, με αποτέλεσμα να υφίσταται κίνδυνος ατασθαλιών και επανάληψης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον. Γι' αυτό γίνεται εισήγηση για

δέσμευση του σχετικού άρθρου, ούτως ώστε η Αρχή να επανέλθει στη Βουλή με περισσότερες λεπτομέρειες και επεξηγήσεις, προτού προχωρήσει στην εν λόγω δαπάνη. Αυτό είναι το ένα συγκεκριμένο άρθρο.

Το άλλο σημείο, για το οποίο βεβαίως εγείρεται θέμα, που αναφέρεται στις σελίδες 3 και 4 της έκθεσης, αφορά το κονδύλι που προνοεί για τη μεταφορά των δύο γερανογεφυρών από το λιμάνι Λάρνακας προς το λιμάνι Λεμεσού και είναι £800.000. Ακούστηκαν οι απόψεις του υπουργού επί του θέματος, επιφυλάξεις από πλευράς των συναδέλφων, όμως, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος στην επιτροπή Οικονομικών, καμιά πλευρά δεν ήταν έτοιμη να τοποθετηθεί επί του θέματος. Δεν είμαι βέβαιος αν είναι και σήμερα έτοιμες οι πλευρές να τοποθετηθούν. Οπότε, γι' αυτό ειδικά το ζήτημα αφέθηκαν να τοποθετηθούν οι κοινοβουλευτικές ομάδες στην ολομέλεια του σώματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους έχει το λόγο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τον προϋπολογισμό, βεβαίως, της Αρχής Λιμένων έχει ήδη διατυπωθεί στην έκθεση ότι έχουμε τοποθετηθεί θετικά, με εξαίρεση όμως -για όσους τουλάχιστο θα τοποθετηθούν και θα διαφοροποιηθούν- την τοποθέτησή μας αναφορικά με το γνωστό θέμα της μετακίνησης των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού. Προσωπικά θα καταθέσω -έχω τη σχετική άδεια από την κοινοβουλευτική μου ομάδα και έχει και την άδεια οποιoσδήποτε άλλος να τοποθετηθεί ελεύθερα πάνω στο θέμα- σχετική τροπολογία για καταψήφιση αυτού του κονδυλίου, όπως συνέβη και την προηγούμενη φορά, που καταψηφίστηκε το κονδύλι αυτό από την πλειοψηφία της

Βουλής.

Εδώ ασφαλώς δεν τίθεται θέμα για εκβιασμό ή μη ορθολογιστική αντίκριση από την πλευρά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, όσων τοποθετούμαστε αρνητικά και καταψηφίζουμε το κονδύλι για τη μετακίνηση. Αντίθετα, για λόγους συνέπειας, για λόγους άσκησης ουσιαστικής του δικού μας ελέγχου γι' αυτά που η κυβέρνηση εξαγγέλλει χωρίς να υλοποιεί, είναι στοιχειώδης υποχρέωσή μας να μη συνδράμουμε εκεί που δεν υπάρχει κανένας λόγος, αφού δεν υπάρχει θέμα ανάπτυξης του λιμανιού της Λάρνακας ακόμα. Ούτε διευκρινίστηκε οτιδήποτε. Αντίθετα, η όλη πορεία τόσων χρόνων αλλά και του τελευταίου καιρού κατέδειξε ότι μάλλον δεν υπάρχει οποιαδήποτε βούληση σε σχέση με την ανάπτυξη του λιμανιού.

Και θα ήθελα εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι έχει πολλή σημασία η διατύπωση που αναφέρεται στο σχετικό κονδύλι των £800.000 για τη μετακίνηση των γερανογεφυρών, που λέει ότι στα πλαίσια μάλιστα της εφαρμογής του λιμενικού αναπτυξιακού προγράμματος για το λιμάνι της Λάρνακας... Ενώ τίποτε ούτε στα χαρτιά δεν έχει γίνει ούτε έχει υλοποιηθεί οτιδήποτε, σπεύδουν να τις μετακινήσουν δήθεν για την αναπτυξιακή πολιτική για το λιμάνι της Λάρνακας! Ε, τουλάχιστο για το λόγο που το ζητούνε η μετακίνηση δεν έχει κανένα λόγο. Διότι δε λένε ότι είναι για να εξυπηρετήσει οποιοδήποτε άλλο λιμάνι ή εγγυώνται ότι θα στεγαστούν σε άλλο λιμάνι. Λυπούμαι, αλλά αυτή είναι η ξεκάθαρη γραπτή διατύπωση και απερίφραστη θέση και το κονδύλι που ψηφίζουμε είναι για την ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας, το οποίο ούτε αναπτύσσεται ούτε μεγαλώνει ούτε προοπτική έχει ούτε έχει διευκρινίσει τη θέση της η κυβέρνηση.

Αρκεί να πω ότι στην προηγούμενη έκθεση για το θέμα αυτό, επί του οποίου υπήρξε μεγάλη πλειοψηφία κατά το χρόνο της ψηφοφορίας στη Βουλή, διατυπώθηκε απερίφραστα ένα αιτιολογικό το οποίο θέλω να υπενθυμίσω σε όλους τους

συναδέλφους, για να το θυμούνται την ώρα της ψηφοφορίας. Έλεγε ότι τα κονδύλια καταψηφίστηκαν από την πλειοψηφία της Βουλής, η οποία έκρινε ότι, προτού κατακυρωθούν οι σχετικές προσφορές στον υποψήφιο στρατηγικό επενδυτή ο οποίος θα αναλάβει την αναβάθμιση του λιμανιού Λάρνακας, έτσι που να καταστούν σαφείς οι όροι των σχετικών συμβολαίων και η πραγματική μελλοντική χρήση του λιμανιού της Λάρνακας, οι γερανογέφυρες δε θα πρέπει να μετακινηθούν. Εδώ δεν ήταν ούτε μήνυμα εκβιασμού ούτε μήνυμα πειθαναγκασμού. Ήταν καθαρό ορθολογιστικό μήνυμα, μήνυμα υπευθυνότητας από τη Βουλή. Γιατί φανταστείτε, αγαπητοί συνάδελφοι, αν θα υπάρχει πιο χιουμοριστικό σλόγκαν αν φτάσουμε στο σημείο να πληρώσουμε για τη μετακίνηση των γερανογεφυρών και να ξαναψηφίσουμε ως Βουλή, για να τις ξαναμετακινήσουμε, για να τις πάρουμε εκεί που θα αποδειχθεί ότι χρειάζεται. Ειλικρινά, σας λέω! Ποιος θα μπορεί να βγει να αντιμετωπίσει τους πολίτες για τους οποίους όλοι λέμε ότι νοιαζόμαστε, τους Κύπριους φορολογούμενους;

Ειλικρινά, έχουν ακουστεί πάρα πολλά, ότι τάχα οι γερανογέφυρες στη Λάρνακα αποτελούν κάποιο τρόπο ομηρίας ενός περιουσιακού στοιχείου, λες και ήταν κλεμμένες ή κάποιοι τις φρουρούν και εκβιαστικά βρίσκονται σε έναν τόπο που δεν είναι λιμάνι! Αν η απόφαση της κυβέρνησης ήταν να λειτουργήσει ένα λιμάνι, θα έπρεπε πρώτα απ' όλα να το αναπτύξει. Να σεβαστεί τις μελέτες που πληρώνει κατ' επανάληψη εδώ και χρόνια. Να θυμηθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας που είπε ότι θα το μετατρέψει -πριν το 1986 η δήλωση, η κατηγορηματική- από λιμάνι των δακρύων σε λιμάνι της χαράς. Να θυμηθούν και να εφαρμόσουν την πολιτική τους που να έχει συνέπεια. Και στη συγκεκριμένη μάλιστα περίπτωση θα έπρεπε να διερωτηθούν αν στο λιμάνι της Λεμεσού αυτές οι γερανογέφυρες πράγματι σε κάτι θα εξυπηρετούν. Φαίνεται ότι πάρα πολλοί ειδήμονες εκεί λένε απερίφραστα ότι δεν τις θέλουν, δεν τους κάμνουν. Και στο τέλος θα έχουμε και εκεί γερανογέφυρες. Και υπάρχει ακόμα ένα σενάριο, να μην

επιστρέψουν στη Λάρνακα, αλλά και εκεί να αδρανούν χωρίς να υπάρχει θέμα βέβαια ομηρίας.

Να πω πόσο υποκριτικό είναι να ακούγεται αυτό το σύνθημα, που λυπούμαι να πω ότι είναι λαϊκίστικο, ότι δήθεν κατακρατούνται γερανοί υπό ομηρία και καταδιασπαθίζεται δημόσιο χρήμα. Να σας πω ότι έμειναν σιωπηλοί, όταν στην αρμόδια επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων -θα σας πω πότε χρονικά- το Μάρτη του 2001, ο υπουργός παρών, το νέο διοικητικό συμβούλιο με τον πρόεδρό του, τον κ. Χατζημανώλη, όλοι παρόντες, παραδέχθηκαν ότι υπήρξαν εκθέσεις, κατ' επανάληψη, για την ανάγκη άμεσης ψήφισης κονδυλίων για συντήρηση του εξοπλισμού στο λιμάνι της Λάρνακας, που είναι πολλών πολλών εκατομμυρίων. Δεν είναι μόνο αυτά στα οποία αναφέρεται ο κύριος υπουργός, έτσι, για να δημιουργήσει μέσα στην κοινή γνώμη εντυπώσεις για τους γεραμούς της Λάρνακας, που αφήνονται σε σημείο, το διαπιστώσαμε επιτόπου, που σχεδόν έχουν καταστραφεί, όπως έχει καταστραφεί μια πλωτή γέφυρα που εξυπηρετεί πρωτίστως τη μικρή, την ελάχιστη έστω δραστηριότητα που υπάρχει ακόμα στο λιμάνι της Λάρνακας, που ούτε αυτή μπορεί να αναπτυχθεί σωστά, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν οι εργαζόμενοι. Από όλα αυτά και από πολλά άλλα που για χρόνια εγκαταλείφθηκαν κινδυνεύουν, όπως εγκαταλείφθηκε και το λιμάνι της Λάρνακας.

Δε νομίζω ότι το θέμα των γερανογεφυρών πρέπει να το απομονώσουμε και να πούμε ότι όλα τα υπόλοιπα εμείς τα αγνοούμε και δεν έχουμε ευθύνη. Αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω ότι, από τη στιγμή τουλάχιστο που μας απασχόλησε και την προηγούμενη φορά αυτό το θέμα και εκθέσαμε μια επιχειρηματολογία που η λογική της όχι μόνο δεν αμφισβητείται σήμερα... Άρα δεν είναι μόνο θέμα συνέπειας, είναι και θέμα ακριβώς επανάληψης της σωστής ορθολογιστικής αντίκρισης του θέματος. Πιστεύω, λοιπόν, ότι σήμερα θα πρέπει αυτό το κονδύλι να καταψηφιστεί, τουλάχιστο για να

δώσουμε μια τελευταία ευκαιρία στην κυβέρνηση να αποφασίσει επιτέλους και, με ειλικρίνεια, να πει απερίφραστα τι θέλει να γίνει το άλλο λιμάνι.

Πρέπει να σας πω, χωρίς απαραίτητα να θέλω να κάμω παραλληλισμούς, ότι, αν ήταν κατ' ελάχιστον παρόμοια η αντίκριση και για τα θέματα των αεροδρομίων, είμαι βέβαιος ότι στο αεροδρόμιο της Πάφου θα είχαμε μόνο χαρταετούς να πετούν και κανένα αεροπλάνο! Ίσως δεν ξέρετε πάρα πολλοί πόσο τα συμφέροντα καθοδηγούν τις ευκολίες που θέλουν να δώσουν κίνητρα εκεί που θέλουν να τα δώσουν. Και σωστά τα έδωσαν, γιατί υπήρχε μια υποδομή εκεί που έπρεπε να λειτουργήσει. Ωστόσο, στο λιμάνι της Λάρνακας που υπήρχε και εξακολουθεί επίσης να είναι αναγκαίο δεν έχουν δώσει το παραμικρό κίνητρο. Το μόνο που κάνουν είναι να στέλλουν μηνύματα σύγχυσης, να στέλλουν μηνύματα ότι δεν προσφέρεται το λιμάνι για συγκεκριμένη δραστηριότητα που είχε προηγουμένως και να δημιουργούν και εντυπώσεις ότι μπορεί να υπάρχουν και συμφέροντα συγκρουόμενα μεταξύ πόλεων! Αν είναι δυνατόν!

Προσπαθούμε σήμερα ακριβώς να δώσουμε ένα ξεκάθαρο μήνυμα για να αποφευχθεί και η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, γιατί έχουμε και ευθύνη, αγαπητοί συνάδελφοι, όποιοι και αν ήταν οι προηγούμενοι που νομοθέτησαν και ψήφισαν κονδύλια· και είναι εκατοντάδων εκατομμυρίων. Δεν επιτρέπεται, ενώ ξέρουμε για την αναγκαιότητα ενός δεύτερου λιμανιού, να το αφήνουμε για τόσα χρόνια εγκαταλελειμμένο και να μην επιδιώκουμε να κάνουμε το παραμικρό, έστω και για να στείλουμε ένα πολιτικό μήνυμα. Τουλάχιστον ας μην παίζουμε με τις γερανογέφυρες, για να πηγαινοέρχονται, και στο τέλος να είμαστε εμείς εκείνοι που θα εμπαίζονται από τους απλούς πολίτες! Γι' αυτό στη συνέχεια θα κατατεθεί τροπολογία για καταψήφιση του συγκεκριμένου κονδυλίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και για τούτο θα μας κλείσεις;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για τις γερανογέφυρες... για τους γεραμούς μπορώ να σου πω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα μιλήσω για τις γερανογέφυρες, παρ' όλο που εκτιμώ τη σοβαρότητα του θέματος για το λιμάνι της Λάρνακας και για τους Λαρνακείς. Αντιλαμβάνομαι ότι... μάλλον η δική μας προσέγγιση στη θεώρηση των προϋπολογισμών είναι βεβαίως μια κριτική σχετικά με τα κονδύλια που προνοούνται, αλλά είναι πάντα και μια κριτική για τα κονδύλια τα οποία δεν προνοούνται. Έτσι στην περίπτωση της Αρχής Λιμένων -και επειδή είχαμε μια εμπειρία της μορφής της αυτοψίας τελευταία στο λιμάνι της Λάρνακας και μια συνάντηση με την Αρχή Λιμένων και το διευθυντή της- θα ήθελα να φέρω υπόψη σας ορισμένες σοβαρές ελλείψεις των λιμανιών μας οι οποίες αντανακλώνται και στον προϋπολογισμό. Όπου σε καμιά περίπτωση, όσον και αν τον εμελέτησα, δεν έχω δει σχετικά κονδύλια που να αφορούν, για παράδειγμα, την εγκατάσταση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης για την περίπτωση διαρροής τοξικών ουσιών και δη, όσον αφορά το λιμάνι της Λεμεσού, ραδιενεργών υλικών λαμβανομένου υπόψη ότι συχνά το λιμάνι της Λεμεσού φιλοξενεί πλοία του αμερικανικού στόλου τα οποία είναι και πυρηνοκίνητα.

Όσον αφορά την περίπτωση της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων των σκαφών, είναι πασιφανές και είναι γνωστό σε πολλούς ότι το λιμάνι της Λεμεσού όπως και το λιμάνι της Λάρνακας στερούνται μηχανισμών και υπηρεσιών σωστής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με ανυπολόγιστους κινδύνους για την υγεία των Κυπρίων, αφού λόγω των χαμηλών τελών που επιβάλλονται οι διάφοροι πλοιοκτήτες προτιμούν

να ξεφορτώνουν στο λιμάνι της Λεμεσού ή στο λιμάνι της Λάρνακας τα απόβλητά τους, τα στερεά απόβλητά τους, διότι είναι το πιο φτηνό λιμάνι όσον αφορά την πληρωμή τελών αποθήκευσης των στερεών αποβλήτων, σημεία τα οποία πουθενά στον προϋπολογισμό δε φαίνονται.

Επίσης πρέπει να σας πω ότι τουλάχιστον όσον αφορά το λιμάνι της Λεμεσού, που είχα ιδίαν αντίληψη, κατά τη διάρκεια των φορτοεκφορτώσεων των πετρελαιοειδών δεν τοποθετούνται φράγματα αντιρρυπαντικά με αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος και αυτός ο κίνδυνος είναι υπαρκτός και είχαμε και συγκεκριμένα περιστατικά διαρροών και δημιουργία πετρελαιοκηλίδων. Τέλος δεν υπάρχει σωστός ορθολογιστικός και με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα μηχανισμός για την παραλαβή των χρησιμοποιημένων μηχανελαίων από τα πλοία και την ανάλογή τους διαχείριση και επαναχρησιμοποίηση. Αυτό που εξακολουθεί να γίνεται είναι ότι εκατοντάδες τόνοι επικίνδυνων μηχανελαίων και τοξικών των πλοίων διοχετεύονται κάθε χρόνο στην κυπριακή γη μέσω του σκυβαλότοπου και του λυματότοπου στο Βατί της Λεμεσού. Όλες αυτές οι ελλείψεις -και άλλες δυστυχώς- που παρουσιάζουν τα λιμάνια μας δεν απαντώνται από τις πρόνοιες του προϋπολογισμού αυτού. Λυπούμαι που το λέω, ανάλογη θα είναι και η στάση μας και η στάση μου η προσωπική.

Ευχαριστώ πολύ, ήμουν πράγματι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς, ξεκαθαρίζω από την αρχή ότι τα θέματα των γερανογεφυρών, της αίθουσας ή των αιθουσών επιβατών ή οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες για αναπτυξιακά έργα στα λιμάνια μας δεν τα αντιμετωπίζουμε ως Λεμεσιανοί ή Λαρνακείς ούτε με αντιπαράθεση

του ενός λιμανιού με το άλλο. Από τότε, πριν τρία χρόνια, που συζητείτο το μέλλον των κυπριακών λιμανιών, υποβάλαμε την άποψη - δυστυχώς δεν εστερνίστηκαν αυτή την άποψη άλλες πλευρές- ότι και τα δύο λιμάνια πρέπει να αναπτυχθούν ως λιμάνια πολλαπλών χρήσεων, επιβατικά, εμπορικά ακόμα και ως λιμάνια που μπορούν να προσφέρουν διευκολύνσεις για σκοπούς θαλάσσιας ψυχαγωγίας και εξυπηρέτησης μικρότερων σκαφών. Αυτή η άποψη δεν έγινε δεκτή από την κυβέρνηση, η οποία προσπαθεί τεχνητά, κατά την άποψή μας, να μετατρέψει το λιμάνι της Λεμεσού σε εμπορικό -αποκλειστικά ή σχεδόν αποκλειστικά- και το λιμάνι της Λάρνακας σε αποκλειστικά επιβατικό. Αυτές οι αποφάσεις, κατά την άποψή μας, δεν μπορούν να υλοποιηθούν για λόγους ιστορικούς, αντικειμενικούς και οικονομικούς. Δεν μπορείς να υποχρεώσεις τον πλοιοκτήτη ο οποίος θα πρέπει να πληρώσει περισσότερα χρήματα για να πάρει το σκάφος του, το πλοίο του στη Λάρνακα να το πάρει στη Λάρνακα που ενδεχομένως εκεί είτε οι αρχαιότητες που γεινιάζουν με τη Λάρνακα είτε άλλοι παράγοντες -δεν τους αναλύω ούτε έχουν αυτή τη στιγμή σημασία- δεν προσφέρονται γι' αυτές τις σύντομες εκδρομές και τις σύντομες εξορμήσεις των τουριστών.

Κατά συνέπεια θεωρούμε ότι οποιαδήποτε... οποιοσδήποτε τεχνικές διευκολύνσεις διατηρηθούν μέχρι τέλους, μέχρι που να ξεκαθαρίσει επιτέλους το τοπίο- τουλάχιστο για μας ακόμα δεν είναι ξεκαθαρισμένο- της ορθολογικής αλλά και της ρεαλιστικής αξιοποίησης του λιμανιού της Λάρνακας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο... δε θα πρέπει να αρχίσουμε να ξηλώνουμε αυτά που υπάρχουν σήμερα στο λιμάνι της Λάρνακας. Και στο λιμάνι της Λάρνακας υπάρχουν από πλευράς μηχανικού εξοπλισμού ουσιαστικά μόνον οι δυο γερανογέφυρες για την εξυπηρέτηση των σκαφών όχι για εξυπηρετήσεις σε χερσαίο χώρο. Οι οποίες δεν είναι άχρηστες, όπως κακώς αναφέρεται στην έκθεση και όπως ενδεχομένως κάποιοι λανθασμένα να πληροφόρησαν την επιτροπή εξυπηρετούν όσα πλοία πλευρίσουν στο λιμάνι και είναι ουσιαστικά αυτές οι δυο

γερανογέφυρες που μπορούν να διατηρήσουν ακόμα το λιμάνι σε κάποια κατάσταση λειτουργίας. Μετακίνησή τους στη Λεμεσό θα σημαίνει κλείσιμο του λιμανιού της Λάρνακας χωρίς καμιά άλλη εναλλακτική πρόταση· όχι σε τρία χρόνια, σε πέντε χρόνια, τώρα, σήμερα, διότι μιλούμε για άμεση μετακίνηση. Άμεση μετακίνηση σημαίνει άμεσο κλείσιμο του λιμανιού.

Από την άλλη πλευρά αυτές οι γερανογέφυρες χρειάζονται στη Λεμεσό; Εδώ δίστανται οι απόψεις. Η δική μας η εκτίμηση είναι ότι αυτή τη στιγμή που συζητούμε τούτες οι γερανογέφυρες δε θα προσφέρουν απολύτως τίποτε στο λιμάνι της Λεμεσού. Τι εννοώ; Η κίνηση φορτίων δυστυχώς -όχι μόνο στην Κύπρο, στα λιμάνια της Κύπρου, κατά μείζονα λόγο στα λιμάνια της Κύπρου, αλλά και διεθνώς- έχει μειωθεί. Η Λεμεσός είχε δύο γερανογέφυρες στο ανατολικό κρηπίδωμα και εξυπηρετούσαν οι δύο το ανατολικό και οι δύο το δυτικό. Για κάποιους λόγους που δε γνωρίζουμε μετακινήθηκαν όλες στη μια πλευρά. Και όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, και παρά αυτή την απόφαση που λήφθηκε επί απελθόντος διοικητικού συμβουλίου, δεν έχουμε πλοία τα οποία στέκουν στη σειρά, για να ξεφορτώσουν εμπορεύματα και υπάρχει άμεση ανάγκη για ενίσχυση του λιμανιού της Λεμεσού με γερανογέφυρες! Και το λέω εγώ ως Λεμεσιανός· δεν έχω αναστολές να πω τα γεγονότα όπως έχουν, όπως τα εκτιμώ ότι είναι. Κατά συνέπεια δε θα εξυπηρετήσουν τίποτε στη Λεμεσό.

Πέραν τούτου είναι και παλιάς τεχνολογίας, πολύ παλιάς, είναι οι πρώτες γερανογέφυρες που ήρθαν στην Κύπρο χρονολογικά και -επαναλαμβάνω- με τη μετακίνησή τους ολοκληρώνεται μια λανθασμένη, κατά την άποψή μας, πολιτική έναντι στο λιμάνι της Λάρνακας. Αλλά εγώ λέω και στα δύο λιμάνια, γιατί εμείς τουλάχιστον αντιλαμβανόμαστε ότι η Κύπρος χρειάζεται τα δύο λιμάνια, μπορούν να συνυπάρχουν τα δύο λιμάνια, μπορούν να λειτουργούν -με την καλή έννοια- ανταγωνιστικά μέσα σε ένα νέο περιβάλλον όπου πολλές υπηρεσίες θα αποκρατικοποιηθούν ή θα

απελευθερωθούν -πιο σωστά- προς τον ελεύθερο ανταγωνισμό, άρα θα δημιουργηθεί... είναι δυνατό να δημιουργηθεί ένας καλώς νοούμενος ανταγωνισμός και θα μας δείξει η πορεία των πραγμάτων, αν αυτοί οι σχεδιασμοί οι απόλυτοι και οι περισσότερο σχεδιασμένοι στο μυαλό κάποιων ανθρώπων είναι δυνατό να υλοποιηθούν. Αν το λιμάνι της Λάρνακας εξελιχθεί σε επιβατικό και οι γερανογέφυρες δε χρειάζονται, καλώς να σηκωστούν, καλώς να παν στο καλό, να χρησιμοποιηθούν όπου δη, προφανώς να αχρηστευτούν, αγαπητοί συνάδελφοι. Διότι, επαναλαμβάνω, δεν μπορούν να προσφέρουν ιδιαίτερα πλεονεκτήματα, γιατί και το μέγεθός τους και το μήκος της πύγας τους είναι τέτοιο που μπορεί να εξυπηρετήσει μόνο μικρά σκάφη, όχι σκάφη της τελευταίας γενιάς τα οποία κυρίως προσεγγίζουν στο λιμάνι της Λεμεσού. Γι' αυτό το λόγο εμείς θα καταψηφίσουμε για τρίτη κατά συνέχεια χρονιά αυτή τη μετακίνηση των γερανογεφυρών, ελπίζοντας και έτοιμοι πάντα και να ψηφίσουμε νέα κονδύλια για εξοπλισμό των λιμανιών και να ψηφίσουμε, αν χρειάζεται, τη μετακίνησή τους, εάν αυτή η μετακίνηση τεκμηριώνεται και είναι αποτέλεσμα πραγματικά των αντικειμενικών συνθηκών και των πραγματικών γεγονότων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να είστε σύντομοι, α!

Z. ZACHARIOY:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αν δεν είχα ακούσει τους συναδέλφους, ελογάριαζα να πω πολλά. Όμως με τις ομιλίες των προηγούμενων συναδέλφων το πρόβλημα του λιμανιού της Λάρνακας έχει γίνει, πιστεύω, κατανοητό. Εμείς, ως Λάρνακα, δεν είχαμε ποτέ ζητήσει να γίνει το

λιμάνι της Λάρνακας επιβατικό· εμείς θέλαμε ανάπτυξη του λιμανιού και θέλαμε και ανάπτυξη σε μικτό ρόλο. Η ίδια η κυβέρνηση, με τη μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως, μας έχει πείσει ότι μπορεί να δώσει ένα συγκεκριμένο ρόλο στο δικό μας το λιμάνι. Με απόφαση στις 20 Μαΐου 1998 το Υπουργικό Συμβούλιο υιοθέτησε τη μελέτη της Τράπεζας Αναπτύξεως και καθόρισε την πορεία του λιμανιού της Λάρνακας, να γίνει επιβατικό. Εμείς είχαμε ζητήσει και ζητούμε και σήμερα, μέχρι να τελειώσει αυτή η διαδικασία η οποία είναι χρονοβόρα, το λιμάνι της Λάρνακας να διατηρήσει το σημερινό του χαρακτήρα, να διατηρήσει τη σημερινή του υποδομή, ώστε να υπάρχει δουλειά, για να μπορέσουμε σιγά σιγά να το μετατρέψουμε σ' αυτό που η ίδια η κυβέρνηση έχει αποφασίσει. Η πορεία της ολοκλήρωσης αυτής της απόφασης της κυβέρνησης είναι αργή, είναι μια πορεία γεμάτη καθυστερήσεις. Δύσκολα μπορούμε να πιστέψουμε με τις μέχρι σήμερα ενέργειες της κυβέρνησης ότι πραγματικά το λιμάνι μας θα γίνει το επιβατικό λιμάνι της Κύπρου.

Θέλουμε πριν δώσουμε την άδεια να φύγει η τεχνική υποδομή από το λιμάνι της Λάρνακας, να είμαστε σίγουροι ότι θα έχει ρόλο αυτό το λιμάνι. Θέλουμε να ξέρουμε ότι τα εβδομήντα με ογδόντα εκατομμύρια του φορολογούμενου πολίτη που έχουν επενδυθεί για να γίνει το λιμάνι της Λάρνακας δε θα πεταχτούν στη θάλασσα της Λάρνακας. Μελετώντας το γενικότερο συμφέρον του τόπου βλέπουμε τη λιμενική βιομηχανία ως ενιαία και πιστεύουμε ότι ρόλο έχει και το δικό μας λιμάνι και το λιμάνι της Λεμεσού. Η Κύπρος έχει ανάγκη και τα δύο λιμάνια. Είμαστε σε θέση ως Λάρνακα να συζητήσουμε και να ακούσουμε τις προτάσεις της κυβέρνησης, αλλά ταυτοχρόνως θέλουμε να μας πείσει. Και το επαναλαμβάνω, γιατί η κυβέρνηση δε μας έχει πείσει για την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετατροπής του λιμανιού σε επιβατικό. Αν η ίδια η κυβέρνηση με τα έργα της μας πείσει, δε θα έχουμε κανέναν ενδοιασμό να ψηφίσουμε να φύγουν οι γερανογέφυρες. Με βάση όμως τα σημερινά δεδομένα και με βάση τις

καθυστερήσεις που παρατηρούμε και με γνώση ότι, για να μετατραπεί το λιμάνι μας σε κάτι τέτοιο, απαιτούνται πέντε με έξι χρόνια, θέλουμε να διατηρηθεί η τεχνική υποδομή, ώστε το λιμάνι να λειτουργεί και οι εργαζόμενοι να έχουν δουλειά σ' αυτό και η δε πόλη να επωφελείται απ' αυτό. Γι' αυτό και θα καταψηφίσω τον προϋπολογισμό που αφορά το κονδύλι £800.000 για μετακίνηση των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Συζητούμε αυτή τη στιγμή ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο χρονίζει εδώ και αρκετές δεκαετίες. Σίγουρα τα δεδομένα τα οποία έχουμε μπροστά μας σήμερα δε μας έχουν πείσει ότι πρέπει να προχωρήσουμε στη μετακίνηση των γερανογεφυρών. Δεν είναι το πρόβλημά μας οι γερανογέφυρες. Το πρόβλημά μας είναι το λιμάνι της Λάρνακας ως σύνολο, επειδή μέχρι σήμερα δεν έχουμε πειστεί ότι πράγματι υπάρχει αυτή η πολιτική βούληση, η οποία στην πράξη θα δείξει ότι το λιμάνι της Λάρνακας θα γίνει έστω ένα λιμάνι επιβατικό. Γι' αυτό το λόγο δεν πρόκειται να ψηφίσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Ένας γερανός ο οποίος υπήρχε στη Λάρνακα κινητός, στο λιμάνι, είναι γνωστός ο τρόπος με τον οποίο είχε φύγει. Και αντιλαμβάνεστε τι θα γίνει και πώς θα πείσουμε τον κόσμο ότι η πράξη του να ψηφίσουμε για τη μετακίνηση θα είναι η σωστή και η ενδεδειγμένη.

Γι' αυτό το λόγο οι γερανογέφυρες για μας είναι το σύμβολο του προβλήματος το οποίο υπάρχει στο λιμάνι της Λάρνακας. Και με την παραμονή των γερανογεφυρών είμαστε βέβαιοι και δείχνουμε στην πράξη ότι εκεί υπάρχει ένα πρόβλημα, γι' αυτό και κάθε χρόνο στους προϋπολογισμούς ζητείται η μετακίνηση. Δεν είμαστε ενάντια στην

ανάπτυξη του λιμανιού της Λεμεσού ούτε και σε οποιοσδήποτε άλλες γερανογέφυρες χρειάζεται να αγοραστούν. Είμαστε έτοιμοι να βοηθήσουμε και το λιμάνι της Λεμεσού, αλλά πάνω απ' όλα πρέπει να κοιτάξουμε το μικρό λιμάνι της Λάρνακας, το οποίο έμεινε τα τελευταία χρόνια στο έλεος του Θεού. Και σε αυτή την περίπτωση βλέπουμε, αντί πλοία, ψαρόβαρκες να κινούνται μέσα στο λιμάνι. Μπορεί οι τελευταίες προσπάθειες που έχει καταβάλει η Αρχή Λιμένων να έχουν αποδώσει και να βλέπουμε κάποια σχετική βελτίωση των δεδομένων τους τελευταίους δύο μήνες, με κάποια αύξηση, αλλά αυτό δε μας ικανοποιεί, γιατί εμείς δεχτήκαμε την πρόταση της κυβέρνησης όσον αφορά το στρατηγικό επενδυτή και την υποστηρίξαμε και την υποστηρίζουμε, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουμε δει κάτι το συγκεκριμένο.

Γι' αυτό πρέπει όλοι να ψηφίσουμε, για το λιμάνι της Λάρνακας, όχι στη μετακίνηση των γερανογεφυρών, γιατί πιστεύω με αυτό τον τρόπο θα δείξουμε στην πράξη ότι είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε προς τη σωστή κατεύθυνση. Επιβάλλεται η κυβέρνηση αμέσως να προχωρήσει προς την κατεύθυνση του στρατηγικού επενδυτή με τα σωστά χρονοδιαγράμματα, γιατί πολλές φορές ακούσαμε την υπόσχεση, αλλά χρονοδιάγραμμα στην πράξη δεν υπήρξε. Υπάρχουν κάποιες καθυστερήσεις και γι' αυτό το λόγο δε θα ψηφίσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιαννάκης Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί θα είμαι σύντομος.

Εγώ θα θέσω την εξής ερώτηση: Όντας η χώρα μας χώρα υπό κατοχή, με τον τουρκικό Απίλα να φέρνει συνεχώς όπλα, κατά πόσο είναι λογικό να συγκεντρώσουμε όλη τη δύναμή μας, όσον αφορά εμπορικά λιμάνια, σε ένα και μόνο λιμάνι. Αν μη κακό

γίνει κάτι, δε θα πρέπει ενδεχομένως να υπάρχει και μια δεύτερη εξέδρα απ' όπου να ξεφορτώνεται, ας πούμε, πολεμικό υλικό; Θα πρέπει όλα να τα μεταφέρουμε στη Λεμεσό;

Η σπουδή με την οποία η κυβέρνηση θέλει να απομακρύνει αυτές τις γέφυρες, οι θέσεις του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για τα λεφτά των φορολογουμένων, ότι λιώνουν μέσα στο λιμάνι της Λάρνακας, προκαλώντας αναστάτωση στον κόσμο, και το γεγονός ότι από το 1998 μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει ουσιαστικά τίποτε για να υλοποιηθεί η απόφαση της κυβέρνησης να γίνει το λιμάνι της Λάρνακας επιβατικό μάλλον μυρίζουν ότι αυτό το λιμάνι η κυβέρνηση προτίθεται να το δώσει, όπως και τα αεροδρόμια ίσως, σε κάποιο στρατηγικό επενδυτή· καθαρό από γερανογέφυρες, καθαρό από οποιαδήποτε άλλη χρήση.

Κατά συνέπεια, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι αυτά είναι επιπρόσθετοι λόγοι για το γιατί δεν πρέπει να περάσει αυτό το κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω ζητήσει το λόγο, για να υπενθυμίσω ειδικά στους νεότερους συναδέλφους ότι αυτό το θέμα, με όλο το σεβασμό προς τον κ. Χρίστου, δεν είναι τα τρία τελευταία χρόνια που υπάρχει, αλλά πολλά χρόνια πίσω. Και, αν γίνεται αυτή η συζήτηση εδώ, είναι γιατί ο κόσμος της Λάρνακας, η επαρχία της Λάρνακας... Εγώ ούτε τη Λάρνακα υποστηρίζω ούτε τη Λεμεσό, αλλά υποστηρίζω την Κύπρο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Την Κύπρο. Μας έχουν μικρύνει τόσο πολύ, που δε θα είχαμε την πολυτέλεια να υποστηρίζουμε μια επαρχία, κατά τη δική μου αντίληψη. Αν, λέω, συζητούμε αυτή τη στιγμή -και υπάρχουν οι διαφορετικές απόψεις- είναι γιατί αυτή η επαρχία εμπαιζόταν και εξακολουθεί και εμπαιζεται μέχρι σήμερα. Αυτός για μένα είναι ο κύριος λόγος. Θέλετε να θυμίσω την περίπτωση που μερικοί μειδιούσαν, όταν η Αρχή Λιμένων έκανε τουριστικά καταλύματα και έκανε εστιατόρια και καταστήματα, για να πουλούν σουβενίρ στο λιμανάκι της Κάτω Πάφου, και της λέγαμε «δεν είναι αυτή η δουλειά και η ευθύνη σου, αλλά είναι η ανάπτυξη της λιμενικής βιομηχανίας»; Κάποιοι τότε δεν ήθελαν να μας ακούσουν και έφθασαν εκείνοι οι προϋπολογισμοί που, όπως κι αν τους πιάσετε, είναι συνέχεια παθητικοί.

Δεύτερον, θα πρέπει επίσης να θυμίσω εκείνα τα σπουδαία κίνητρα που είχαν προταθεί, στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, προς τους πλοιοκτήτες οι οποίοι έχουν τα κρουαζιερόπλοια, για να μετακινηθούν στη Λάρνακα. Δεν ξέρω πόσοι από τους παλαιότερους συνάδελφους θυμούνται, αλλά το κίνητρο ήταν περίπου £63 για το κάθε καράβι. Εάν δηλαδή, πράγματι, αυτό ήταν το κίνητρο για να σταματήσει ένας πλοιοκτήτης που έχει ένα ή δυο ή τρία ή τέσσερα, πέντε βαπόρια και έχει την υποδομή του εκεί, πώς ήταν δυνατό να πεισθεί με αυτό το κίνητρο να μετακινηθεί στη Λάρνακα;

Τρίτον, έχω παρακολουθήσει και έχουμε συζητήσει επανειλημμένα στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων τα τελευταία χρόνια τις διάφορες υποσχέσεις της κυβέρνησης. Εγώ αμφιβάλλω κατά πόσο θα βρεθεί στρατηγικός επενδυτής. Με αυτούς τους όρους δε φαντάζομαι, άσχετα με το ότι υπήρξε, όπως λένε, ενδιαφέρον από πέντε εταιρείες. Στην ουσία δεν υπάρχει τίποτε και υπάρχει και μια δέσμευση της κυβέρνησης προς τους Λαρνακείς, ότι «αν, κύριοι, δεν εξευρεθεί στρατηγικός επενδυτής, τότε θα αναλάβω εγώ ως κυβέρνηση, ως κράτος, να αξιοποιήσω αυτό το λιμάνι». Ε, τότε θα σας πουν όμως και το εξής: «Ναι, αλλά τώρα πρέπει να κάνουμε νέες μελέτες, να κάνουμε νέα σχέδια,

για να μπορέσουμε να τα εφαρμόσουμε». Τότε ο κάθε συνάδελφος -και μακάρι να κάνω λάθος- θα σκέφτεται ότι η επόμενη πενταετία θα μας βρει ακριβώς να κάνουμε σημειωτό κατά τον ίδιο τρόπο.

Θέλω όμως να προβληματίσω το σώμα λέγοντας και το εξής: Η πρόθεση της κυβέρνησης ποια είναι; Και το έχει πει ο υπουργός ξεκάθαρα: «Αν, κύριοι, δε μου εγκρίνετε τη μετακίνηση των δυο γερανογεφυρών στη Λεμεσό, εγώ θα σας φέρω συμπληρωματικό προϋπολογισμό για £8 εκατομ., για να παραγγείλω άλλες».

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Για να παραγγείλει άλλες. Οκτώ εκατομμύρια λίρες. Και τότε, να θυμάστε, θα βρεθεί αυτό το σώμα... και θα βγει η κυβέρνηση να δημοκοπεί και να λέει: «Κύριοι, εγώ είπα τους να μετακινήσουμε τις δυο γέφυρες στη Λεμεσό, που δε χρησιμοποιούνται στη Λάρνακα, και εκ πείσματος το κοινοβούλιο αρνήθηκε να κάνει αυτό το πράγμα και γι' αυτό, φορολογούμενε πολίτη, πλήρωσε £8 εκατομ. τώρα για το γινάτι κάποιων». Αυτό θα ισχυριστεί, λέω.

Πέραν αυτού, θα έχετε δει στον προϋπολογισμό ότι αναφέρεται ένα ποσό -αν δε με απατά η μνήμη μου- της τάξης των £250.000, για σκοπούς συντήρησης αυτών των γερανών. Ή εκεί στη Λάρνακα μείνουν ή στη Λεμεσό μετακινηθούν, η συντήρηση πρέπει να γίνει. Πέραν αυτού, αναφέρεται ακόμα ένα άλλο ποσό -πάλι αν δε με απατά η μνήμη μου στους αριθμούς- £750.000 με £800.000, για τη μετακίνηση αυτών των γερανογεφυρών. Περαιτέρω, στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων τουλάχιστον έχει λεχθεί ότι αρκετοί νέοι πλοιοκτήτες, ενδιαφερόμενοι, θέλουν να χρησιμοποιήσουν το λιμάνι Λεμεσού, αλλά, για το λόγο ότι δεν υπάρχει ο αναγκαίος τεχνικός εξοπλισμός,

τάχατες δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν. Γι' αυτό αποφεύγουν να έρθουν και να προσεγγίσουν την Κύπρο.

Έτσι, κύριοι, πήρα το λόγο, για να πω ότι πρέπει να στείλουμε ένα μήνυμα προς την κυβέρνηση, που οφείλει να πάρει μια τελεσίδικη απόφαση. Θέλει το λιμάνι της Λάρνακας να πεθάνει μια και διά παντός; Είναι προτιμότερο να τους το πει, γιατί αντιλαμβάνεστε το ψέμα ή η υπόσχεση έχουν κοντά πόδια. Είναι προτιμότερο αυτή η επαρχία, αυτοί οι ενδιαφερόμενοι να ξέρουν την πραγματικότητα. Εμείς τουλάχιστον είχαμε πει: «Κύριοι, υπάρχουν εκεί άνθρωποι που εργάζονται, αποζημιώστε τους, παρά να ψωμοζητούν και να υποαπασχολούνται». Υπάρχει εκείνος ο εξοπλισμός εκεί που ανήκει στο σύνδεσμο των αχθοφόρων. Ας εκτιμηθεί, ας αποζημιωθεί, να πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι. Με το να υπάρχει αυτή η καθυστέρηση, με το να υπάρχουν αυτές οι υποσχέσεις από τρίμηνο σε τρίμηνο, από εξάμηνο σε εξάμηνο, τότε ειλικρινά όλοι γινόμαστε μη σοβαροί. Άκουσα κάποιο συνάδελφο -και το σέβομαι απόλυτα- που είπε «οι δυο γερανογέφυρες είναι το σύμβολο του αγώνα μας». Έτσι άκουσα. Και το σέβομαι απόλυτα είναι η τοποθέτηση του συναδέλφου. Λέω όμως ότι, αν οι δυο γερανογέφυρες είναι σύμβολο, το αποτέλεσμα είναι πάντα που μετρά, την ώρα που μπαίνει το ίσον είναι τι αποδίδει. Αν θα παραμείνουμε απλώς και αν θα επιμένουμε σε κάποιες θέσεις που δε μας εξυπηρετούν, ειλικρινά δεν κερδίζουμε τον αγώνα.

Η Λάρνακα έχει όλη τη συμπάθεια του κόμματός μας ειλικρινά έχει όλη τη συμπάθεια. Από την άλλη, πρέπει να είμαστε και υπεύθυνοι την ώρα που τοποθετούμαστε ως κόμμα σ' αυτά τα θέματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα είμαι πολύ σύντομος.

Εδώ, από ό,τι αντιλαμβανόμαστε, υπάρχει μια διαμάχη η οποία κρατεί εδώ και κάποια χρόνια μεταξύ δύο πόλεων, μεταξύ Λεμεσού και Λάρνακας. Από ό,τι αντιλαμβανόμαστε, κανένας στην αίθουσα αυτή δεν αμφισβητεί ότι, από τη στιγμή που οι γερανογέφυρες αυτές δε λειτουργούν και είναι ανενεργές, από τη στιγμή που δαπανώνται £250.000 κάθε χρόνο για τη συντήρησή τους, πολύ σωστό θα ήταν να μετακινηθούν αυτές οι γερανογέφυρες στη Λεμεσό, ούτως ώστε να εξυπηρετείται ο σκοπός ύπαρξης αυτών των γερανογεφυρών.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, από την άλλη πλευρά -παρ' όλο που δεν είμαι βουλευτής της Λάρνακας, κατοικώ στη Λάρνακα και ζω τα καθημερινά προβλήματα- πραγματικά η Λάρνακα είναι μια πόλη η οποία είναι από τους φτωχούς συγγενείς αυτού του κράτους. Έχουν δοθεί πάμπολλες υποσχέσεις από τα ίδια τα χείλη του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος, επισκεπτόμενος το λιμάνι, εξήγγειλε ολόκληρο πρόγραμμα αναβάθμισης του λιμανιού της Λάρνακας, εφαρμόστηκε το σύστημα της πρόωρης αφυπηρέτησης για κάποιους ανθρώπους, οι οποίοι αφυπηρέτησαν, αλλά εδώ και δύο χρόνια παρατηρούμε ότι το λιμάνι είναι νεκρό· δε λειτουργεί. Φυσιολογικά, οι βουλευτές της Λάρνακας και ο πολίτης της Λάρνακας ανησυχούν: Τι θα γίνει το λιμάνι αυτό;

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι είναι δικαιολογημένα τα αιτήματα αυτών οι οποίοι ζητούν την παραμονή των γερανογεφυρών στη Λάρνακα -και αυτό πρέπει να το υπογραμμίσουμε- χωρίς να αποκλείουν την οποιαδήποτε μελλοντική συζήτηση, αν η κυβέρνηση αρχίσει να υλοποιεί αυτά τα οποία έχει υποσχεθεί. Οι άνθρωποι δεν την αρνούνται, όμως θέλουν χειροπιαστές πράξεις οι οποίες να αποδεικνύουν ότι αυτά τα οποία η κυβέρνηση έχει υποσχεθεί άρχισαν να λειτουργούν,

άρχισαν να ενεργοποιούνται. Αν από τα χείλη του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας εξαγγέλθηκαν κάποια πράγματα και βρισκόμαστε στο δεύτερο έτος ήδη της εξαγγελίας και δεν έχει γίνει απολύτως τίποτε, φανταστείτε - τώρα έχουν και τις γερανογέφυρες και υπάρχει ένας μοχλός πίεσης- τι θα γίνει, αν μετακινηθούν.

Εγώ προσωπικά θα ταχθώ εναντίον αυτού του κονδυλίου για τη μεταφορά των γερανογεφυρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια διόρθωση μόνο να κάνω. Δεν υπάρχει διαμάχη μεταξύ της Λάρνακας και της Λεμεσού. Έτσι αυτό...

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, με έχετε προλάβει. Απλώς θα έλεγα ότι καμιά αντιπαλότητα δεν υπάρχει μεταξύ Λάρνακας και Λεμεσού. Η μόνη αντιπαλότητα που υπάρχει είναι που η ΑΕΚ Λάρνακας νίκησε στο ποδόσφαιρο την ΑΕΛ. Αν χάσουμε το πρωτάθλημα, δε θα τους το συγχωρέσουμε ποτέ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αυτή είναι η αντιπαλότητα που υπάρχει.

Πήρα το λόγο, για να πω ότι, ως θέμα διαδικασίας, τώρα που φθάσαμε στο τέλος, αυτοί που εισηγούνται να μην εγκριθεί το κονδύλι για τη μεταφορά των γερανογεφυρών πρέπει να υποβάλουν την εισήγηση υπό μορφή τροπολογίας. Και επειδή δεν κυκλοφόρησε καμιά τροπολογία... Βέβαια, ο κανονισμός δεν απαγορεύει προφορικό...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμάς δε μας δόθηκε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μας πρόλαβες, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Α, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω πως το θέμα έχει εξαντληθεί.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο πληθυντικός που χρησιμοποίησε ο κ. Πουργουρίδης αναφερόμενος στην ΑΕΛ είναι μέσα στα πλαίσια της γενικότερης υπέρβασης του Συναγερμού!

(Οι βουλευτές γελούν και κάνουν διάφορα σχόλια.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, να κατατεθεί η τροπολογία.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία αφορά καταψήφιση του κονδυλίου των £800.000 που προνοούνται για τη μετακίνηση των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού με τη διατύπωση ότι έτσι εφαρμόζεται το λιμενικό αναπτυξιακό πρόγραμμα για το λιμάνι της Λάρνακας και συγκεκριμένα αφορά το Κεφάλαιο 3, άρθρο 140, υποδιαίρεση 002. Απλά ολοκληρώνοντας η αιτιολογία, για να μην είναι επαναλαμβανόμενη, είναι η ίδια με βάση την οποία η πλειοψηφία αυτής της Βουλής, η

μεγάλη πλειοψηφία, θεώρησε ότι ήταν αναγκαίο να καταψηφιστεί το κονδύλι και υπενθυμίζω ξανά ότι υπάρχουν οι ίδιοι λόγοι και ισχυρότεροι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μετρούμε μόνο τους καθήμενους -έτσι λέει ο κανονισμός.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τότε να κάτσω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και πέντε αποχές η τροπολογία εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα τίθεται ο προϋπολογισμός στο σύνολό του σε ψήφιση. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του προϋπολογισμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές ο προϋπολογισμός εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθυντής της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £2.430.358 και έσοδα ύψους £2.036.970.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της Αρχής για το 2002 και ειδικότερα οι κεφαλαιουχικές αφορούν επεκτάσεις, προσθήκες και βελτιώσεις κτιρίων, δρόμων και εγκαταστάσεων. Το σύνολο των προβλεπόμενων κεφαλαιουχικών δαπανών παρουσιάζει αύξηση κατά £399.000, η οποία οφείλεται κυρίως στο πρόγραμμα για αναβάθμιση της βόρειας εισόδου του εκθεσιακού χώρου. Για την υλοποίηση του έργου αυτού έχει προβλεφθεί ποσό ύψους £393.000, το οποίο θεωρείται μακροπρόθεσμη επένδυση που θα συμβάλει στην αύξηση των εσόδων της Αρχής.

Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων δήλωσαν ότι υπάρχει περιθώριο αύξησης των εσόδων με την κατάλληλη αξιοποίηση του χώρου, καθώς και με την προώθηση και αξιοποίηση των περιπτέρων και εγκαταστάσεων της Αρχής για εκθεσιακές και άλλες εκδηλώσεις που οργανώνονται από τρίτους. Για την επίτευξη ωστόσο του πιο πάνω στόχου δηλώνουν ότι απαιτείται η ενίσχυση του τομέα προβολής και διαφήμισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του, για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Φαίνεται ότι έχει κουράσει το προηγούμενο θέμα και έτσι δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £2.430.358 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για

**το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού
Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Γιώργος Λιλλήκας	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Μαρία Κυριακού
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ για το 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £4.247.342 και έσοδα του ίδιου ύψους. Σημειώνεται ότι στο σκέλος των δαπανών περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους £700.000 που προορίζεται για την ανέγερση θεάτρου και γραφείων στην περιοχή Λευκωσίας.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός του οργανισμού για το 2002 διέπεται από συνέπεια, φειδώ και σύνεση. Μέσα στα εν λόγω πλαίσια λιτότητας και περισυλλογής, ο ΘΟΚ καταβάλλει τεράστια προσπάθεια να ανταποκριθεί στα δεδομένα των σύγχρονων καιρών και στις προκλήσεις για ποιοτική αναβάθμιση του ρόλου του, για να μπορέσει έτσι να ανταποκριθεί στο σκοπό που τάχθηκε να υπηρετεί.

Η επιτροπή, αξιολογώντας το περιεχόμενο του προϋπολογισμού του οργανισμού σε συνάρτηση με την πορεία και τον προορισμό του, εξέφρασε την ομόφωνη θέση ότι ο εκάστοτε προϋπολογισμός του ΘΟΚ θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από όραμα και πολιτική, έτσι που ο οργανισμός να μπορέσει να εξελιχθεί και να προχωρήσει στο μέλλον. Παράλληλα απαιτείται ο κατάλληλος προγραμματισμός για τη βελτίωση ειδικότερα της θεατρικής περιφερειακής ανάπτυξης του τόπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 2002, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΘΟΚ για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού £4.247.342 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση έχει ετοιμαστεί από τις επιτροπές Εξωτερικών και Νομικών. Παρακαλώ τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών να διαβάσει την έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δε νομίζω ότι χρειάζεται. Εμείς είχαμε επιφυλαχθεί να πούμε τη θέση μας και είμαι έτοιμος να την πω, αν θέλετε.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εξωτερικών και Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Εξωτερικών

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Ελένη Θεοχάρους

Δώρος Χριστοδουλίδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Άντρος Κυπριανού

Μάρκος Κυπριανού

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Νομικών

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Αριστοφάνης Γεωργίου

Κώστας Παπακώστας

Άγις Αγαπίου

Νίκος Κλεάνθους

Χρίστος Κληρίδης

Το υπό αναφορά κυρωτικό νομοσχέδιο παραπέμφθηκε για εξέταση στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Νομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου του 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, η οποία έχει υπογραφεί από την Κυπριακή Δημοκρατία με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 48.500 και με ημερομηνία 14 Οκτωβρίου 1998.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συνθήκης, με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω συνθήκης, στο υπό αναφορά καταστατικό για την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου προβλέπονται, ανάμεσα σ' άλλα, και τα ακόλουθα:

1. Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο θα συμπληρώνει τις εθνικές ποινικές δικαιοδοσίες στον τομέα δράσης του, αφού της προσφυγής σ' αυτό θα προηγείται η προσφυγή στα εθνικά δικαστήρια. Το δικαστήριο αυτό θα συνδέεται με τα Ηνωμένα Έθνη μέσω συμφωνίας και θα εδρεύει στη Χάγη.
2. Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού θα επεκτείνεται σε θέματα γενοκτονίας, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα επίθεσης.
3. Η διασφάλιση των αρχών της μη αναδρομικότητας της ποινικής ευθύνης, της ατομικής ποινικής ευθύνης, της ειδικής ευθύνης στρατιωτικών διοικητών κ.ά.
4. Οι ποινές που μπορεί να επιβάλλει το δικαστήριο αυτό μπορεί να είναι φυλάκιση μέχρι τριάντα χρόνια ή ισόβια φυλάκιση και επιπρόσθετα πρόστιμο και κατάσχεση εσόδων κ.ά.
5. Ο καθορισμός του τρόπου συνεργασίας των κρατών μελών της συνθήκης στη διερεύνηση και δίωξη των αδικημάτων που μπορεί να εκδικάζει το δικαστήριο αυτό.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους των αρμόδιων υπουργείων και το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επιβάλλεται η άμεση κύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω συνθήκης, γιατί αυτό αποτελεί δέσμευσή μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς όμως η δέσμευση αυτή να αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας:

1. Τη συνθήκη αυτή την έχουν μέχρι στιγμής υπογράψει εκατό τριάντα εννέα χώρες

-περιλαμβανομένων των ΗΠΑ και της Ρωσίας- την έχουν κυρώσει πενήντα δύο χώρες και αυτή θα τεθεί σε ισχύ με την κύρωση από εξήντα κράτη μέλη, οπότε θα επικυρωθεί και από τα Ηνωμένα Έθνη.

2. Όλες οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και οι υποψήφιας χώρες έχουν κυρώσει τη σύμβαση, με εξαίρεση την Τουρκία.
3. Το υπό ίδρυση δικαστήριο θα εργάζεται επικουρικά προς τα εθνικά δικαστήρια και θα επικεντρώνεται σε εξέταση εγκλημάτων γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, εγκλημάτων πολέμου και εγκλημάτων επίθεσης.
4. Η δικαιοδοσία του υπό ίδρυση δικαστηρίου θα είναι επικουρική, δηλαδή παράλληλη και επιπρόσθετη προς τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Κύπρου, ενώ η ρύθμιση των διαδικασιών λειτουργίας του δικαστηρίου αυτού θα καθορισθεί με κανονισμούς. Επίσης, με την ίδρυση του διεθνούς αυτού δικαστηρίου δε θα απαιτείται η ίδρυση ad hoc ποινικών δικαστηρίων, όπως π.χ. στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας και της Ρουάντας πρόσφατα.
5. Το γεγονός ότι η συνθήκη αυτή θα επικυρωθεί και από τα Ηνωμένα Έθνη θα βοηθήσει την Κύπρο στις προσπάθειές της για επίλυση του κυπριακού προβλήματος.
6. Η Κυπριακή Δημοκρατία εισηγείται την κύρωση της συνθήκης αυτής με δύο επιφυλάξεις που αφορούν η πρώτη τη δυνατότητα οι αιτήσεις από το υπό ίδρυση δικαστήριο να μπορούν επίσης να διαβιβαστούν απευθείας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και η δεύτερη ότι οι αιτήσεις από το δικαστήριο για συνεργασία και τα έγγραφα που τις υποστηρίζουν θα υποβάλλονται επίσης και στην αγγλική γλώσσα, που θα είναι γλώσσα εργασίας του δικαστηρίου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στην πλειοψηφία της, αφού έλαβε υπόψη τα πολλαπλά οφέλη για την Κύπρο ως χώρα υποψήφια για ένταξη στην Ευρωπαϊκή

Ένωση και ως χώρα κράτος μέλος των Ηνωμένων Εθνών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συνθήκης.

Το μέλος της επιτροπής Νομικών κ. Αριστοφάνης Γεωργίου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα τοποθετηθεί για το θέμα κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2002, υπό το φως και της ενημέρωσης που της έγινε εγγράφως από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετεί τη θέση της τελευταίας, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω συνθήκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το νομοσχέδιο αυτό, το οποίο καλούμαστε σήμερα να επικυρώσουμε, από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θεωρείται ως ένα σημαντικό βήμα το οποίο μπορούμε να προσθέσουμε στους θεσμούς οι οποίοι λειτουργούν στη διεθνή κοινωνία, μέσα από τον οποίο θεσμό μπορούμε να αναζητήσουμε προστασία και για τη δική μας πατρίδα. Και επειδή ακριβώς αποτελεί μία διαδικασία σύστασης ενός Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου η οποία θα επικυρωθεί και από τα Ηνωμένα Έθνη, από τα οποία και εμείς ζητούμε προστασία, βλέπουμε ότι αυτό βοηθά τόσο τη δική μας περίπτωση αλλά και όλες εκείνες τις περιπτώσεις των μικρών κρατών τα οποία καθίστανται σε δεδομένες στιγμές θύματα των μεγαλύτερων.

Θα ήθελα όμως περαιτέρω να σημειώσω ότι ιδιαίτερο ενδιαφέρον πρέπει να έχουμε εμείς σαν κυπριακό Κοινοβούλιο για τα ζητήματα γενοκτονίας, των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, των εγκλημάτων πολέμου, των εγκλημάτων επίθεσης, καθώς και για τα θέματα συνεργασίας των κρατών που πρέπει να υπάρχουν σε αυτή τη συμπληρωματική της εσωτερικής μας νομοθεσίας νομοθεσία που κάμνουμε για το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, ώστε να αναζητήσουμε ουσιαστικά βοήθεια για την προώθηση των ζητημάτων που καθημερινά πρέπει να ενδιαφέρουν τον καθένα μας σε αυτή την κοινωνία των εθνών που ζούμε.

Θα ήθελα όμως να σημειώσω με ιδιαίτερη προσοχή και τόνο τη συμπεριφορά δύο χωρών. Η μία είναι η Τουρκία, η οποία, ναι μεν έχει ουσιαστικά ζητήσει να εξαιρεθεί από αυτή τη διαδικασία της σύστασης αυτού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου -και ο λόγος είναι απλούστατος, γιατί έχει προβεί σε εγκλήματα τόσο στην Κύπρο όσο...

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Δε ζήτησε να εξαιρεθεί· δεν υπέγραψε καθόλου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν υπέγραψε καθόλου, συμφωνούμε, κύριε Ιωνά. Ουσιαστικά απαλλάσσεται από αυτή τη διαδικασία, κατά τη δική της άποψη. Δεν έχει κυρώσει καν τη σύμβαση και τα θέματα είναι απλά: Είναι γιατί υπάρχει το Κυπριακό, όπου βαρύνεται με αρκετά αδικήματα, είναι γιατί υπάρχει το Κουρδικό, είναι γιατί υπάρχουν τα πολιτικά δικαιώματα των πολιτικών διωκομένων στην Τουρκία και είναι και η περίπτωση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής οι οποίες, ενώ είναι μέσα στις εκατό τριάντα εννέα χώρες που την έχουν υπογράψει, δεν την έχουν κυρώσει και έντονα αντιτίθενται στην κύρωση αυτής της συμβάσεως, και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα τελευταία περίπου δέκα χρόνια η Αμερική ασκεί μία πολιτική του παντοκράτορος στη διεθνή κοινωνία, συστήνει κατά το δοκούν και κατά βούληση ad hoc ποινικά δικαστήρια, για να δικάσουν είτε τον

Μιλόσεβιτς είτε την περίπτωση της Ρουάντας είτε άλλες περιπτώσεις οι οποίες ενδεχόμενα θα παρουσιαστούν στη διεθνή πολιτική σκηνή και εμείς ουσιαστικά με την ψήφιση και την υιοθέτηση από όλες τις χώρες αυτής της νομοθεσίας πιστεύουμε ότι θα επαναφέρουμε σε ένα βαθμό την ισορροπία που υπήρχε πριν από την περίοδο του '92-'93 μέσα από τα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών και θα σταματήσουμε τη μεροληπτική πολιτική η οποία εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπως η περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας. Ανάλογες περιπτώσεις θα μπορούσαν να υπάρξουν για την Τουρκία, θα μπορούσαν να υπάρξουν για άλλους, όμως η Αμερική δεν είχε αυτή την ευαισθησία.

Είναι γι' αυτούς όλους τους λόγους που πιστεύουμε ότι αυτή η νομοθεσία που θα ψηφίσουμε σήμερα είναι ένα βήμα προς τα μπρος και είναι ένα βήμα το οποίο σαν Κύπρος και σαν κυπριακό Κοινοβούλιο μπορούμε να αξιοποιήσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Παρακαλώ.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να σημειώσω ότι η συνομολόγηση αυτής της σύμβασης κατέστη δυνατή μετά από μια μακρόχρονη προσπάθεια και αφού προηγουμένως το πέρασμα του χρόνου και οι μαρτυρίες της ωμής βίας μάς κατέδειξαν ότι αυτή επεβάλλετο για σκοπούς εφαρμογής της νομιμότητας και για να σταματήσει μια διαδικασία κατά την οποία χρόνια παρέμειναν ατιμώρητα εγκλήματα που έπληξαν και ακόμα πλήττουν τη διεθνή κοινότητα. Πέρασαν πολλά χρόνια και μάλιστα μόλις την περασμένη δεκαετία κατάφερε η διεθνής κοινότητα να καταλήξει σε μια συμφωνία η οποία ουσιαστικά συνήφθη στις 17 του Ιούλη του 1998 στη Ρώμη, με την οποία απεφασίσθη να συγκροτηθεί ένα μόνιμο

Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Πολλά είναι τα εγκλήματα τα οποία έμειναν ατιμώρητα παρά τις υποσχέσεις οι οποίες εδίδοντο κατά καιρούς, όπως, για παράδειγμα, το 1915, όταν οι κυβερνήσεις της Γαλλίας, της Βρετανίας και της Ρωσίας υποσχέθηκαν να τιμωρήσουν όσα εγκλήματα είχαν γίνει από τους Τούρκους εναντίον των Αρμενίων και δυστυχώς παρά τη Συνθήκη των Σεβρών η Κοινωνία των Εθνών δεν κατόρθωσε να συγκροτήσει ένα ειδικό δικαστήριο. Ατιμώρητα έμειναν και τα εγκλήματα που έχουν γίνει σε βάρος του δικού μας λαού κατά την τουρκική εισβολή του 1974.

Η υιοθέτηση αυτού του μόνιμου δικαστηρίου αποτελεί ένα ιστορικό γεγονός, το οποίο μάλιστα θα μπορούσε να αντιταχθεί σε μια αρχή η οποία δυστυχώς επικράτησε τα τελευταία χρόνια, την αρχή της δύναμης των νικητών, με βάση την οποία τα Ηνωμένα Έθνη, μετά την παράκληση ή την επιβολή, καλύτερα, εκείνων των χωρών οι οποίες αναμείχθηκαν στον πόλεμο στην πρώην Γιουγκοσλαβία, συγκρότησαν ειδικό δικαστήριο για να δικάσουν τα εγκλήματα που έγιναν σε εκείνη την περιοχή. Η ίδια η δύναμη των νικητών είναι εκείνη η οποία επέβαλε το δικαστήριο για τα εγκλήματα που έγιναν από τον Χίτλερ, είναι εκείνη η δύναμη η οποία επέβαλε τη συγκρότηση ειδικού δικαστηρίου για τα εγκλήματα στο Τόκυο, είναι όμως και εκείνη η δύναμη η οποία ανθίσταται ακόμη και δεν αφήνει το ειδικό δικαστήριο το οποίο συγκροτήθηκε για την πρώην Γιουγκοσλαβία να ασχοληθεί με τα εγκλήματα τα οποία έγιναν από χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι άλλοι σύμμαχοι στην πρώην Γιουγκοσλαβία με τους βομβαρδισμούς αμάχων και μάλιστα με τη χρήση όπλων απεμπλουτισμένου ουρανίου.

Και η Κυπριακή Δημοκρατία απεφάσισε -και πολύ σωστά- μεταξύ των πρώτων χωρών να υπογράψει αυτή τη συνθήκη και πολύ σωστά μάλιστα κυρώνουμε σήμερα αυτή τη νομοθεσία, για να είμαστε μεταξύ εκείνων των εξήντα πρώτων χωρών που θα βάλουν τη δική τους σφραγίδα για να συγκροτηθεί αυτό το τόσο σημαντικό μόνιμο δικαστήριο. Και είναι σημαντικό, γιατί, όπως εξήγησα προηγουμένως, η συγκρότηση

και η σύγκλησή του δε θα εξαρτώνται από εκείνες τις δυνάμεις που εφαρμόζουν την αρχή της δύναμης των νικητών. Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού θα ασκείται με βάση την αρχή της συμπληρωματικότητας, δηλαδή θα συμπληρώνει το εθνικό δικαστήριο, και αυτή η αρχή καθίσταται πολύ πιο σημαντική, εάν αναλογιστούμε ότι θα μπορεί αυτό το δικαστήριο να επιληφθεί εγκλημάτων τα οποία το εθνικό δικαστήριο δε θα ήθελε ή θα προσπαθούσε να μην τιμωρήσει, και τούτο γιατί μπορεί αυτεπάγγελα το ίδιο να ασχοληθεί με αυτά τα εγκλήματα.

Μάλιστα η συγκρότηση αυτού του δικαστηρίου έχει ιδιαίτερη σημασία για μας ως Κύπρο, γιατί ακόμη και σήμερα στον τόπο μας παραβιάζονται κανόνες του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Παραβιάζονται κανόνες όπως η αναγκαστική μεταφορά πληθυσμού, με λίγα λόγια ο εποικισμός, ή ακόμα και η σκόπιμη διενέργεια επιθέσεων εναντίον ιστορικών και θρησκευτικών μας μνημείων. Και όλα αυτά προβλέπονται ως εγκλήματα μέσα σε αυτή τη συνθήκη, για τα οποία έχει αρμοδιότητα, δικαιοδοσία το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

Τα εγκλήματα αναλύονται και έχουν αναλυθεί από πολλούς μελετητές. Και μάλιστα, κάνοντας μια ειδική αναφορά στα εγκλήματα που αφορούν την ανθρωπότητα και στα οποία μάλιστα περιλαμβάνονται αυτές οι περιπτώσεις που πριν λίγο έχω αναφέρει, κατέληξαν οι καθηγητές πανεπιστημίων στο ότι αυτές οι περιπτώσεις μπορούν να εξεταστούν ανεξαρτήτως του αν υπάρχει εμπόλεμη κατάσταση ή και αν ακόμα αυτά τα εγκλήματα γίνονται σε περίοδο ειρήνης.

Και καταλήγω στο ότι πράγματι σήμερα κυρώνουμε μια σημαντικότερη συνθήκη, θέτουμε τη δική μας σφραγίδα για τη συγκρότηση ίσως του σημαντικότερου διεθνούς δικαστηρίου και αυτό καθίσταται πολύ πιο σημαντικό, αν αναλογιστούμε ότι η παραπομπή δε γίνεται εναντίον κρατών αλλά εναντίον ατόμων. Δηλαδή, η δικαιοδοσία του δικαστηρίου ασκείται εναντίον φυσικών προσώπων και όχι εναντίον κρατών, όπως

συμβαίνει με άλλα διεθνή δικαστήρια. Γι' αυτό χαιρετίζουμε την προσπάθεια που γίνεται από τη διεθνή κοινότητα για να συγκροτηθεί αυτό το μόνιμο δικαστήριο, γιατί πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο δε θα παραμείνουν ατιμώρητα εγκλήματα που προσβάλλουν την ανθρωπότητα και έτσι θα σταματήσει και εκείνη η δύναμη των νικητών να επιβάλλει τη δική της θέληση για το ποιες περιπτώσεις θα καταγγελθούν και ποιες άλλες θα τιμωρηθούν ή όχι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να χαιρετίσω εκ μέρους του Κινήματος των Σοσιαλδημοκρατών τη σημερινή κύρωση από την πλευρά της Βουλής των Αντιπροσώπων αυτής της ιστορικής πράγματι συνθήκης για τη δημιουργία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για τους εξής λόγους: Πρώτον, αυτή η συνθήκη θα αποτρέψει στο μέλλον τη σύσταση και λειτουργία έκτακτων ad hoc διεθνών δικαστηρίων τα οποία ουσιαστικά σημαίνουν, όπως και σε εθνικό επίπεδο, παρέκβαση από τη νομιμότητα και συνιστούν ουσιαστικά σύσταση δικαστηρίων σκοπιμότητας. Δεύτερον, θέλουμε να εκφράσουμε την ελπίδα και την προσδοκία ότι αυτό το διεθνές δικαστήριο δε θα τεθεί κάτω από την κηδεμονία οποιασδήποτε παρούσας ή μελλοντικής υπερδύναμης ή παγκόσμιας παντοκρατορίας. Τρίτον, ελπίζουμε ότι πραγματικά η σύσταση αυτού του δικαστηρίου, ιδιαίτερα στα αρχικά στάδια, θα είναι τέτοια, που θα δημιουργεί ένα αίσθημα αντικειμενικότητας, αμεροληψίας και δικαιοκρισίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση της συνθήκης. Άρθρο 3.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001». Υπάρχουν τροπολογίες από το ΑΚΕΛ αντιλαμβάνομαι. Θα θέλατε να διαβαστεί η έκθεση;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Οκτωβρίου 2001 και στις 14 Ιανουαρίου και 11 Φεβρουαρίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών. Επίσης παρέστη και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η πλήρης ρύθμιση της παροχής τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών στη Δημοκρατία σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και η δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου και της δομής για επίτευξη του στόχου αυτού.

Όπως είναι γνωστό, τον Απρίλιο του 2001 ψηφίστηκε ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και

Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2001. Ο νόμος αυτός προέβλεπε μόνο μερικώς για την πιο πάνω ρύθμιση, γι' αυτό και το προτεινόμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνει όλες τις πρόνοιες του προαναφερθέντος νόμου τον οποίο καταργεί και επιπλέον συμπληρώνει τις ελλείψεις του, περιλαμβάνοντας και άλλες πρόνοιες που αφορούν διευρυμένες και λεπτομερείς αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα που επεκτείνονται και ασκούνται σε σχέση με τη ρύθμιση όλων των θεμάτων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κοινοτικού κεκτημένου.

Ειδικότερα, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται λεπτομερώς πρόνοιες που αφορούν τη διασύνδεση τηλεπικοινωνιακών δικτύων, την εξασφάλιση παροχής καθολικής υπηρεσίας και ποιότητας υπηρεσιών και τη χορήγηση αδειών τόσο στις τηλεπικοινωνίες όσο και στα ταχυδρομεία, τον τερματικό εξοπλισμό, τις μισθωμένες γραμμές και θέματα δεσπόζουσας θέσης στις τηλεπικοινωνίες και τα ταχυδρομεία.

Στο πρώτο στάδιο της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου από την επιτροπή κλήθηκε ο αρμόδιος υπουργός, ο οποίος παρουσίασε τις νέες πρόνοιές του. Στη συνέχεια υποβλήθηκε στο αρμόδιο υπουργείο πολυσέλιδο έγγραφο που ετοιμάστηκε από τις υπηρεσίες της Βουλής, στο οποίο παρατίθενται όλες οι παρατηρήσεις της επιτροπής επί του νομοσχεδίου, καθώς και οι δεσμεύσεις που το αρμόδιο υπουργείο είχε αναλάβει να υλοποιήσει έναντι της επιτροπής προς το σκοπό βελτίωσης του νόμου για τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του οποίου ζητείται η κατάργηση και η αντικατάσταση με το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Το πιο πάνω έγγραφο μελετήθηκε από το αρμόδιο υπουργείο και στη συνέχεια συζητήθηκε σε νεότερη συνεδρίαση της επιτροπής, κατά την οποία ανταλλάχθηκαν απόψεις μεταξύ του υπουργείου και της επιτροπής, με ιδιαίτερη έμφαση στα σημεία όπου δεν υιοθετήθηκαν οι εισηγήσεις της επιτροπής από το υπουργείο. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω συζήτησης αποφασίστηκε να επανεχθεί αριθμός τροποποιήσεων στο υπό

αναφορά νομοσχέδιο, έτσι που αυτό να ανταποκρίνεται τελικά στις επιθυμίες της πλειοψηφίας της επιτροπής, με τη σύμφωνη γνώμη και του αρμόδιου υπουργείου.

Η επιτροπή προέβη στις πιο πάνω εισηγήσεις για τροποποιήσεις, στοχεύοντας κυρίως στην πλήρη ευθυγράμμιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου με το κοινοτικό κεκτημένο. Οι κυριότερες από τις εισηγήσεις της επιτροπής αφορούν τη ρύθμιση θεμάτων που άπτονται της χορήγησης αδειών, τη διασύνδεση, τη μίσθωση γραμμών, την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τον έλεγχο της ποιότητας των υπηρεσιών.

Ειδικότερα, η επιτροπή εισηγήθηκε μεταξύ άλλων:

1. Την προσθήκη διάταξης που να διέπει τη διαδικασία που πρέπει να τηρεί ο Επίτροπος, όταν σκοπεύει να περιορίσει τον αριθμό των ειδικών αδειών που θα χορηγεί ή όταν διαπιστώνει ότι μπορεί να αυξηθεί ο αριθμός των αδειών.
2. Τον καθορισμό συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος εντός του οποίου ο Επίτροπος οφείλει να αποφασίζει επί των αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών και να γνωστοποιεί στους αιτητές την απόφασή του.
3. Την τροποποίηση διάταξης που επιτρέπει σε οργανισμούς να αρνούνται τη διαπραγμάτευση διασύνδεσης επικαλούμενοι την τήρηση της ασφάλειας του δικτύου τους.
4. Την προσθήκη διάταξης, η οποία να ορίζει ότι η παροχή άλλων μισθωμένων γραμμών, πέρα από το ελάχιστο σύνολο των μισθωμένων γραμμών που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη, δεν αναιρεί την υποχρέωση παροχής του ελάχιστου αυτού συνόλου μισθωμένων γραμμών.
5. Την τροποποίηση διάταξης του νομοσχεδίου, έτσι ώστε να προβλέπεται ότι ο Επίτροπος οφείλει να εκδίδει τους κανονισμούς με τους οποίους θα καθορίζει τις προδιαγραφές ποιότητας υπηρεσιών, προτού τεθεί θέμα υποβολής αιτήσεων για αδειοδότηση της παροχής των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

6. Την προσθήκη της ερμηνείας των όρων “τοπικός βρόχος”, “τοπικός υποβρόχος”, “αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο”, “κοινή (μεριζόμενη) πρόσβαση στον τοπικό βρόχο”, “πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο” και “συνεγκατάσταση”, όροι για τους οποίους γίνεται στο νομοσχέδιο αναφορά χωρίς να δίνεται και η ερμηνεία τους.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έτυχε στη συνέχεια νομοτεχνικής επεξεργασίας με τη συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών του υπουργείου, της νομικής υπηρεσίας και της Βουλής, ώστε να ανταποκρίνεται στις πιο πάνω εισηγήσεις της επιτροπής, αλλά και να περιλαμβάνει βελτιώσεις που είτε κρίθηκαν σκόπιμες από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είτε υποδείχθηκαν στο υπουργείο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως των πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, με την πιο κάτω επιφύλαξη των μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Ειδικότερα, τα πιο πάνω μέλη δήλωσαν ότι παρ’ όλο που συμφωνούν με την όλη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, εντούτοις διατηρούν επιφυλάξεις για ορισμένα σημεία του, τις οποίες και θα αναπτύξουν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος, όπου και προτίθενται να υποβάλουν εισηγήσεις για τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν πάμε στις τροπολογίες, θέλουμε να καταθέσουμε κάποιες απόψεις για το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, θεωρώντας ότι συζητούμε και ψηφίζουμε ένα σημαντικό νομοθέτημα, ίσως ένα από τα σημαντικότερα που έχουν σχέση με τις τηλεπικοινωνίες.

Όπως είναι γνωστό, το νομοσχέδιο το σημερινό αντικαθιστά ένα παλαιότερο νομοσχέδιο που η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε, αν δεν κάνω λάθος, τον Απρίλη του 2001. Ήταν ένα νομοσχέδιο το οποίο έγινε με σπουδή, για να διευκολύνει την ανάγκη διορισμού ρυθμιστή. Τότε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων είχαμε επισημάνει μια σειρά από προβλήματα που κατά τη γνώμη μας υπήρχαν σε εκείνο το νομοσχέδιο, είχαμε συμβάλει με άλλους συναδέλφους σε βελτιώσεις και τροποποιήσεις, όμως για μια σειρά από αδυναμίες μάς λέχθηκε «μη βιάζεστε, θα έρθει ένα νέο νομοσχέδιο, το οποίο θα άρει ορισμένες από τις σημερινές αδυναμίες και θα βελτιώσει περαιτέρω το νομοσχέδιο». Όντως, το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας είναι σαφώς βελτιωμένο σε σχέση με το παλαιότερο. Έλαβε υπόψη αρκετές από τις απόψεις που διατυπώθηκαν τότε, όμως, κατά την άποψή μας, εξακολουθεί να διατηρεί ορισμένα σοβαρά, σε ό,τι αφορά εμάς, μειονεκτήματα τα οποία θέλουμε να επισημάνουμε.

Το πρώτο, κύριε Πρόεδρε, αφορά την εκκρεμότητα που παραμένει ως προς τη ρύθμιση των ραδιοσυχνοτήτων. Παραμένει αυτή η ρύθμιση στα χέρια του Υπουργού Συγκοινωνιών και θα παραμείνει, μέχρις ότου κατατεθεί είτε τροπολογία είτε νομοσχέδιο. Υπάρχει επίσημη πληροφόρηση στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ότι αυτό το νομοσχέδιο θα κατατεθεί μέσα στον επόμενο ή στους αμέσως επόμενους μήνες, γιατί, κατά την άποψή μας, τελικά ο ρυθμιστής των τηλεπικοινωνιών πρέπει να ρυθμίζει όλο το φάσμα των συχνοτήτων, και των τηλεπικοινωνιακών και των ραδιοσυχνοτήτων. Σε άλλες χώρες -δεν είναι μόνο η δική μας η περίπτωση- ρυθμίζει

και τις τηλεοπτικές ακόμα συχνότητες. Και η δική μας άποψη δεν είναι απλώς γιατί απαιτούμε συγκέντρωση τόσων πολλών εξουσιών στα χέρια ενός ανθρώπου, είναι γιατί οι ραδιοσυχνότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τηλεπικοινωνιακούς σκοπούς, για επικοινωνίες. Ακόμα και με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, αν δεν υπάρχει ενιαία ρύθμιση, μπορούν να υπάρξουν παρεμβάσεις και κακή λειτουργία των διαφόρων συστημάτων.

Το δεύτερο που παρατηρούμε είναι ότι το νομοσχέδιο, όπως είχαμε επισημάνει και τότε, παραμένει, κατά την άποψή μας, ετεροβαρές σε ό,τι αφορά την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, δηλαδή το σημερινό ημικρατικό οργανισμό, τον αυριανό ενδεχόμενο δημόσιο οργανισμό παροχής τηλεπικοινωνιών. Υπάρχει μια βελτίωση και πρέπει να το σημειώσουμε σε σχέση με το παλαιότερο νομοσχέδιο. Για παράδειγμα περιγράφεται για πρώτη φορά μηχανισμός αποζημίωσης στην ΑΤΗΚ για τις υπηρεσίες που θα παρέχει σε άλλους. Όμως θεωρούμε πως υπάρχει μια ετεροβαρής μεταχείριση, η οποία δε λαμβάνει καθόλου υπόψη τις κυπριακές πραγματικότητες.

Θέλω να αναφερθώ λίγο πιο εκτεταμένα σε αυτό το σημείο. Πρώτον, δε λαμβάνει υπόψη ότι στην Κύπρο δε θα ιδρυθούν κατά το μάλλον ή ήττον μικρές κυπριακές εταιρείες που θα ανταγωνιστούν την ΑΤΗΚ, αλλά θα έρθουν εδώ, με όλη την τεχνογνωσία, την πείρα, την εμπορική παράδοση και γνώση, μεγάλες εταιρείες, που θα συνεργαστούν, αν θέλετε, σε κάποιο βαθμό με κυπριακούς οργανισμούς που δεν έχουν καμιά πείρα και καμιά παράδοση στις τηλεπικοινωνίες. Δηλαδή, η ΑΤΗΚ θα έχει να ανταγωνιστεί κολοσσούς, μεγάλες εταιρείες που θα ενδιαφερθούν εδώ στην Κύπρο. Και ενώ, για παράδειγμα, ο ρυθμιστής υποχρεούται να ελέγχει την ΑΤΗΚ και να την υποχρεώνει να χρεώνει τις υπηρεσίες της με βάση το κόστος -αυτό το πράγμα στο νομοσχέδιο, και στο παλιό και στο νέο, παραμένει- δεν υποχρεώνει γι' αυτό το πράγμα

τις ξένες εταιρείες που θα έρθουν στην Κύπρο ή τις νέες κυπριακές που θα δημιουργηθούν. Πρώτη ετεροβαρής μεταχείριση.

Η ΑΤΗΚ είναι υπόχρεη να δημοσιεύει τις τιμές της για προϊόντα που θα παρέχει χοντρικά σε ανταγωνιστές (τέλη διασύνδεσης, τέλη συστέγασης, μισθωμένες υπηρεσίες κ.λπ.), ενώ οι ανταγωνιστές της δεν έχουν τέτοια υποχρέωση. Ο ρυθμιστής επιβάλλει στην ΑΤΗΚ μια πολύ συγκεκριμένη -και αρνητική κατά την άποψή μας- λογιστική μέθοδο κοστολόγησης των πόρων της, ενώ ο πελάτης ανταγωνιστής, ο πελάτης της ΑΤΗΚ που παίρνει υπηρεσίες από την ΑΤΗΚ και είναι ταυτόχρονα ανταγωνιστής, δεν έχει καμιά τέτοια υποχρέωση. Έτσι στο τέλος του κειμένου αυτού καταλήγουμε στο πιο ενοχλητικό για μας, το οποίο είχαμε και τότε επισημάνει το επισημαίνουμε και τώρα. Ο επίτροπος, ενώ δεσμεύεται να καθορίζει επίπεδα παροχής υπηρεσιών βασικά για την ΑΤΗΚ, δεν υποχρεούται και δε δεσμεύεται να τα εφαρμόζει για τους άλλους ανταγωνιστές! Έτσι έχουμε την εντύπωση ότι ο νομοθέτης, είτε εκ παραλείψεως είτε για άλλους λόγους, αφήνει πολύ εκτεθειμένη την ΑΤΗΚ στους επερχόμενους ανταγωνιστές.

Παρόμοιες προσεγγίσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρατηρήθηκαν και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες με μία μεγάλη διαφορά όμως η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών στις δυτικές χώρες έγινε σε ένα υπολογίσιμο χρονικό διάστημα οκτώ, δέκα, δώδεκα χρόνων. Στον τόπο μας καλούμαστε να κάμουμε αυτά τα πράγματα εντός ενός έτους ουσιαστικά. Και έχουμε την άποψη -και θα εξηγήσουμε και μια από τις τροπολογίες μας στην πορεία- ότι κανένας -ούτε η πολιτεία ούτε η ΑΤΗΚ, αν δεν είναι επαρκώς προστατευμένη και προστατευτική- δε θα μπορέσει να αντιμετωπίσει επαρκώς την πίεση που θα δεχτεί από τον ανταγωνισμό.

Ένα άλλο σημείο, κύριε Πρόεδρε, είναι η έναρξη των κρίσιμων άρθρων του νομοσχεδίου. Στο παλιό νομοσχέδιο, με πρόταση την οποία καταθέσαμε και έγινε αποδεχτή, περιλήφθηκε ομόφωνα πρόνοια ότι η έναρξη αυτών των σημαντικών

άρθρων δεν αποφασίζεται από τον υπουργό, αλλά καθορίζεται με κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση. Διότι τι είναι αυτοί οι κανονισμοί; Οι κανονισμοί είναι ο “βηματισμός” τον οποίο αποφασίζει ο υπουργός να δώσει στην απελευθέρωση της αγοράς. Εδώ είναι και το μεγάλο στοίχημα και το μεγάλο ζήτημα. Η αγορά να απελευθερωθεί, μάλιστα, είναι δέσμευση πολιτική και νομοθετική, αλλά να απελευθερωθεί κατά τρόπο που και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να μπορεί να προσαρμοστεί στα δεδομένα -και εγώ λέω ότι μπορεί- αλλά και οι νέοι παροχείς υπηρεσιών να μπορέσουν σίγουρα στο τέλος της ημέρας να έχουν όλα τα δεδομένα για την παροχή υπηρεσιών στον καταναλωτή με βάση το νόμο που ψηφίζουμε σήμερα.

Κατά συνέπεια και με τις δύο μας τροπολογίες, πρώτον, εμείς θεωρούμε το θέμα της απελευθέρωσης των άρθρων όχι νομικό θέμα αλλά πολιτικό. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμεθα το εδάφιο (2) του άρθρου 149 να διαγραφεί. Αυτό δηλαδή που καθορίζει ημερομηνία δέσμευσης για την απελευθέρωση όλων αυτών των άρθρων. Και δεύτερον, το εδάφιο (1) του ίδιου άρθρου, του 149, να τροποποιηθεί όπως είχαμε τροποποιήσει και το παρόμοιο άρθρο στο νομοσχέδιο το οποίο σήμερα ακυρώνουμε, ψηφίζοντας το νέο. Δηλαδή όχι με διάταγμα του υπουργού -θυμίζω τη λέξη για όσους ήταν τότε στην επιτροπή- αλλά με κανονισμούς του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση. Είναι σοβαρό θέμα, είναι πάρα πολύ σοβαρό θέμα για να υπάρχει μόνο η απόφαση ενός και μόνον ανθρώπου και δη του υπουργού, οποιουδήποτε υπουργού· δε μιλώ για συγκεκριμένα πρόσωπα ούτε προσωποποιώ το θέμα.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου δυο λόγια, αν μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα είστε σύντομος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ναι, θα είμαι σύντομος.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι εγώ δεν ξέρω, δεν έχω αντιληφθεί να υπάρχει αυτή η ασυμμετρία. Αντίθετα η νομοθεσία ρυθμίζει και τα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών στο μέλλον και τα των άλλων παροχών υπηρεσιών. Ο κ. Χρίστου μας άφησε να καταλάβουμε κάτι διαφορετικό. Δε νομίζω ότι είναι έτσι διαφορετικά... Διότι μιλάει για δημόσιους οργανισμούς, αλλά είναι οργανισμοί παροχής δημόσιων υπηρεσιών που μπορεί να είναι οι άλλοι ιδιώτες ανταγωνιστές. Άρα δεν υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Θα ήταν σχήμα οξύμωρο, αν ψηφίζαμε ένα τέτοιο νομοθετικό πλαίσιο. Ο ρυθμιστής θα είναι για όλους είναι για τις τηλεπικοινωνίες.

Το δεύτερο που θέλω να πω στην παρατήρηση ότι, ναι, στις ευρωπαϊκές χώρες είχαν ίσως μεγαλύτερο χρόνο προσαρμογής... Αλλά γι' αυτό φταίμε μόνο εμείς που αργήσαμε. Και όταν λέω εμείς εδώ, είναι σχήμα λόγου. Εμείς, η πολιτική μας παράταξη, δε νιώθουμε να φταίμε. Και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, επειδή ήδη έχει υπάρξει καθυστέρηση για κάτι που ξέρουμε ότι θα γίνει...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα ήταν παράξενο, αν νιώθατε έτσι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ορίστε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα ήταν παράξενο, αν νιώθατε έτσι. Δεν το ξανανιώσατε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μάλιστα.

Και επειδή ακριβώς μιλούμε για μια εξέλιξη που ξέρουμε ότι θα γίνει, δε νομίζουμε ότι υπάρχει λόγος περαιτέρω καθυστέρησης με το να μπούμε σε διαδικασία εγκρίσεως άλλων κανονισμών από τη Βουλή, για να ενεργοποιηθεί η νομοθεσία. Οι πολιτικές αποφάσεις έχουν ληφθεί. Εφόσον έχουμε όλες τις ασφαλιστικές δικλίδες ότι θα λειτουργήσει, καλύτερα να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατό να λειτουργεί το σύστημα, να είναι γνωστοί οι όροι και η ημερομηνία που θα ξεκινήσει σε όλους, να υπάρξει διαφάνεια. Και στο κάτω κάτω εδώ είμαστε ως πολιτικό σώμα, για να αντιμετωπίσουμε ή να θεραπεύσουμε όποιο πρόβλημα εμφανιστεί. Επομένως δεν μπορούμε να δούμε τη σκοπιμότητα αυτών των τροπολογιών που παρουσιάζει η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές;

Παρακαλώ, ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εγώ από τη θέση μου.

Εγώ απλώς θέλω να κάμω μία παρατήρηση και μία εισήγηση. Αν είναι βέβαιο ότι στα πλαίσια του νόμου... Δεν ανήκω στην επιτροπή καταρχάς και έτσι πρέπει να δηλώσω ότι δεν είμαι όσο θα έπρεπε ίσως ενημερωμένος. Αλλά, αν είναι βέβαιο αυτό που είπε ο κ. Χρίστου, ότι δηλαδή υπάρχει άνιση μεταχείριση από το ρυθμιστή μέσα στο νόμο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών και άλλων οργανισμών προσφοράς παρόμοιων υπηρεσιών, εισηγούμαι ότι ο νόμος αυτός δεν πρέπει να ψηφιστεί σήμερα. Θα πρέπει

να εξεταστεί ξανά, διότι είναι πάρα πολύ σοβαρή αυτή η παράλειψη, αν υπάρχει. Συνιστά μία εντελώς άνιση και άδικη μεταχείριση εις βάρος της Αρχής, η οποία τόσα χρόνια προσφέρει τις υπηρεσίες της. Και κατά συνέπεια εισηγούμαι να αναβληθεί το θέμα, εκτός και αν υπάρξει διαβεβαίωση ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Από το νόμο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακριβώς, αλλά είναι όντως ισότιμη η μεταχείριση ότι ο νόμος αναφέρεται σε όλους τους παροχείς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήταν αντιφατικό εξ ορισμού, αν στο νομοθέτημα που έχουμε ενώπιόν μας και που αφορά το ρυθμιστή, προκειμένου περί των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, μιλούσαμε για ετεροβαρή ρύθμιση. Ο ρυθμιστής, η συγκεκριμένη αυτή Αρχή, όπως έχει αποδειχτεί κατά τα χρόνια της λειτουργίας του ως θεσμός και σε ανάλογες περιπτώσεις στο εξωτερικό, στόχο και σκοπό έχει την εξασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων δημόσιων παροχέων τηλεπικοινωνιών. Χρησιμοποιώ την επακριβή ορολογία του νόμου, άρθρο 95 και επόμενα. Και είμαι αναγκασμένος να κάμω αυτή την αναφορά, ενόψει του ότι η τοποθέτηση του κ. Ανδρέα Χρίστου υπήρξε όχι ασύμμετρα, αλλά, κατά την άποψή μου, εντελώς ασύμπτωτα με το τι διαλαμβάνει το νομοθέτημα.

Να μου επιτραπεί μόνο -μισό λεπτό- να πω το εξής εν σχέσει με το άρθρο αυτό.

Το άρθρο 95, παράγραφος (1) του νόμου λέει: «Κατά ή προς άσκηση της αρμοδιότητάς

του δυνάμει του άρθρου 19(1)(ε), ο Επίτροπος καθορίζει με κανονισμούς προδιαγραφές ποιότητας υπηρεσιών και παραμέτρους, ορισμούς και μεθόδους μέτρησής τους για δημόσιους παροχείς τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών με σημαντική ισχύ στην αγορά...». Σημαντική ισχύ στην αγορά, βάσει του άρθρου 80 και επόμενα του ίδιου ογκώδους νομοθετήματος, είναι το μερίδιο της τηλεπικοινωνιακής αγοράς μέχρι 25%. Κατά συνέπεια αυτά που είπε ο κατά τα άλλα αγαπητός κ. Χρίστου δεν ευσταθούν ούτε για μεγαθήρια τα οποία θα έρθουν στην Κύπρο και θα συντρίψουν οικονομικά τη CYTA ούτε για εταιρείες οι οποίες κάτω από το βάρος της μεγάλης τεχνογνωσίας θα δεσπόζουν στην αγορά καθολικά χωρίς περιορισμούς. Το σημαντικό μερίδιο, η σημαντική ισχύς στην αγορά είναι μέχρι 25%. Και είναι εξαιρετικά δύσκολο και είναι απόλυτα εξακριβωμένο αυτό σε κάποια φάση, χωρίς οποιεσδήποτε άλλες διαδικασίες που έχουν σχέση με συγχωνεύσεις ή εξαγορές εταιρειών, κάποιος να έρθει στην Κύπρο και να αποκτήσει περισσότερο αυτού του μεριδίου που αποκαλείται “σημαντικής ισχύος μερίδιο”. Κατά συνέπεια οι φόβοι είναι παντελώς αστήριχτοι. Δεν ανταποκρίνονται ούτε στο περιεχόμενο του νομοθετήματος, αλλά ούτε βέβαια στην ίδια τη φιλοσοφία και το νόημα και το πνεύμα της νομοθεσίας αυτής.

Θέλω να πω κάτι ακόμα, κύριε Πρόεδρε, και να τελειώσω. Νομίζω πως σ’ αυτού του είδους τη συζήτηση η οποία έγινε και γίνεται γύρω από το νομοθέτημα αυτό... θα πρέπει να ομολογήσω ότι κατά την παράθεση της πορείας του νομοθετήματος ιστορικά από την πλευρά του κ. Χρίστου τα γεγονότα λέχθηκαν όπως ήσαν τότε. Ότι το νομοθέτημα ψηφίστηκε τον Απρίλιο του 2001, παραμονές των βουλευτικών εκλογών. Κατά τη διάρκεια τότε βέβαια της περιόδου εκείνης -χωρίς να θέλω να επεκτείνω ή να πολιτικοποιήσω καθ’ οιονδήποτε τρόπο το ζήτημα- υπήρξε κάποια διαφωνία η οποία διεσώθη και πέρασε μέσα από όλη την περίοδο των βουλευτικών εκλογών γύρω από τη φιλοσοφία αυτού του νομοθετήματος. Ήρθαμε σήμερα με αυτό το συμπληρωματικό

νομοθέτημα το οποίο η εκτελεστική εξουσία έφερε και το οποίο εκτεταμένα, σε πολλές συνεδρίες, είχαμε την ευκαιρία...

Θα πρέπει να πω ότι ο κ. Ανδρέας Χρίστου, ο οποίος απουσίαζε στο εξωτερικό, σε κάποια φάση της συζήτησης... με όλη τη συναδελφικότητα η οποία συνήθως διακρίνει τα μέλη της επιτροπής μας αναμέναμε και πέραν του καθορισμένου ορίου, για να μπορέσει η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ να φέρει τις θέσεις της. Για να είμαι ειλικρινής και οφείλω να το ομολογήσω, γιατί νιώθω την υποχρέωση να το πω, δεν έχουν τεθεί αυτού του είδους οι επιφυλάξεις στην επιτροπή ούτε είναι καταχωρισμένες στα πρακτικά της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων τέτοιου είδους τοποθετήσεις. Μια δημιουργική και παραγωγική συζήτηση έχει γίνει βέβαια απ' όλους τους συναδέλφους οι οποίοι συμμετείχαν. Και μπορώ να πω και το δηλώνω απερίφραστα ότι από μέρος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έγινε μια δημιουργική με πραγματικούς όρους προσπάθεια για τη βελτίωση του νομοθετήματος αυτού. Αλλά ποτέ δεν μπήκαν αυτά που άκουσα σήμερα με μεγάλη μου έκπληξη σε σχέση με τις πρόνοιες αυτές.

Κοντολογίς, κύριε Πρόεδρε, αν πραγματικά όλοι θέλουμε να έχουμε την πολιτική βούληση να προχωρήσει αυτό το νομοθέτημα, μετά από την εξαντλητική και σε βάθος συζήτηση που έχει γίνει, μετά από το σαφές γράμμα αυτού του νομοθετήματος και το πνεύμα που κατοχυρώνει τον ελεύθερο συναγωνισμό και τον ελεύθερο ανταγωνισμό και δεν προωθεί την εξόντωση των μικρών από τους μεγάλους... Νομίζω ότι η έγερση τέτοιου είδους θεμάτων, όπως έχουν ακουστεί, μας παίρνει πίσω σε εποχές που δεν είχαμε μπροστά μας τα νομοθετήματα αυτά. Και νομίζω ότι δε θα τιμούσε αυτή τη Βουλή και ιδιαίτερα την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων αν, με πρόταξη όλων αυτών και όσων έχουν ακουστεί, θα ξαναπάμε πίσω από την αρχή να ξαναμελετήσουμε αυτό

το νομοθέτημα με του οποίου την ιστορική ανάλυση έχω πει ότι συμφωνώ με τον κ. Ανδρέα Χρίστου, αλλά δε συμφωνώ με τις επισημάνσεις που έχουν γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να πω ότι από άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες δεν έγινε σε βάθος μελέτη και ανάλυση των προνοιών του περασμένου νομοσχεδίου και αυτού του νομοσχεδίου. Δε θέλω να το ισχυριστώ. Θέλω όμως να ισχυριστώ ότι είμαστε η κοινοβουλευτική ομάδα που στη συζήτηση και στην προηγούμενή της καταθέσαμε τις περισσότερες απόψεις. Κάποιος μπορεί να συμφωνεί ή να διαφωνεί με τις απόψεις μας, όμως καταθέσαμε απόψεις.

Στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου απουσίαζα στο εξωτερικό και η κ. Μαύρου, που ήταν παρούσα εκ μέρους της ομάδας μας, κατέθεσε κατά τρόπο γενικό τη δική μας εκτίμηση για το νομοσχέδιο που είχαμε ενώπιόν μας. Και επειδή, κύριε Ερωτοκρίτου, εμείς δε θέλαμε να καθυστερήσει η ψήφιση, δεχθήκαμε να έρθει στην ολομέλεια όπως κατά πλειοψηφία το υιοθέτησε η επιτροπή. Διατηρώντας όμως και διατηρούμε ακέραιο το δικαίωμά μας να καταθέσουμε εδώ τις τροπολογίες μας, εφόσον δεν έγινε και δεύτερη συζήτηση στην επιτροπή. Έγινε μία συζήτηση, εννοώ, πριν από δεκαπέντε μέρες. Κατά συνέπεια τα θέματα είναι εδώ. Η ολομέλεια είναι για να συζητά τις τροπολογίες και τις απόψεις. Άρα δεν μπορεί τούτο το θέμα να αποτελεί αντικείμενο αμφισβήτησης ή συζήτησης. Επαναλαμβάνω, και τότε και τώρα διάχυτη μέσα στο νομοσχέδιο -είναι η δική μας εκτίμηση, μπορεί να κάμνουμε λάθος- βρίσκεται η διαφορετική μεταχείριση της ΑΤΗΚ σε σχέση με τους νέους παροχές τηλεπικοινωνιών. Και επαναλαμβάνω, δεν είναι πρωτόγνωρο αυτό το πράγμα σε παρόμοια νομοσχέδια. Και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες υπήρξε, όταν ψηφιζόταν ο νόμος του ρυθμιστή,

παρόμοια μεταχείριση. Όμως εκεί υπήρχε μακρύ χρονικό διάστημα. Εδώ δεν υπάρχει και υπάρχει μια σειρά από σημεία, δεν τα ανέφερα όλα για λόγους χρόνου, υπάρχει μια σειρά από επισημάνσεις που αφορούν αυτή τη διαφορετική μεταχείριση. Είναι θέμα της ολομέλειας να αποφασίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ρωτήσω τον κ. Θεοδώρου: Επιμένει στην εισήγησή του;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως επιμένω, διότι μετά τη δήλωση του κ. Χρίστου το πράγμα γίνεται ακόμα πιο σοβαρό. Εάν... Να κάμω πιο συγκεκριμένη την ερώτηση: Υπάρχει διαφορετική μεταχείριση;...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ένα λεπτό. Σε ό,τι αφορά τα κόστα και το επίπεδο της ποιότητας της προσφερόμενης υπηρεσίας μεταξύ της ΑΗΚ και οποιωνδήποτε άλλων οργανισμών -με συγχωρείτε, της CΥΤΑ- και οποιωνδήποτε άλλων οργανισμών θα προσφέρουν τέτοιες υπηρεσίες; Εάν υπάρχουν διαφορετικά στάνταρντ και διαφορετικός τρόπος καθορισμού, βεβαίως και δεν πρέπει να το ψηφίσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης και μετά ο κ. Προδρόμου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα συμφωνήσουμε με τον κ. Θεοδώρου, επειδή απουσιάζει και ο πρόεδρος της επιτροπής και ο αντιπρόεδρος της που μελέτησαν αυτό το θέμα και, φαίνεται, υπάρχει πολλή λογική στις τοποθετήσεις του κ. Χρίστου και η λογική ξεκινά

από εκεί που λέει: «Κύριε, πού είναι το πρόβλημα το Υπουργικό Συμβούλιο να αποφασίζει;...»

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, γι' αυτό δεν υπάρχει ένσταση. Αυτό είναι... Τουλάχιστον εμείς δεν έχουμε πρόβλημα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Λέω...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Το πρόβλημά μας είναι αν υπάρχει διαφορετική μεταχείριση. Εκεί είναι το πρόβλημα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Το θέμα, όμως... Βρισκόμαστε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ;

Ναι;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν ξέρω. Δεν είμαι στην επιτροπή, δεν είμαι αρμόδιος, απουσιάζει ο πρόεδρος,...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...οφείλω να κρατήσω τις επιφυλάξεις μου.

(Μιλούν διάφοροι βουλευτές ταυτοχρόνως.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Λέω ότι, επειδή συζητείται αυτή τη στιγμή αυτό το νομοσχέδιο και υπάρχουν δυο τροποποιήσεις, τις οποίες δε βρίσκουμε παράλογες, αλλά και εμείς, λέω, συμφωνούμε και δε χάθηκε ο κόσμος να γίνει αναβολή του θέματος, ώστε να αναπτυχθούν καλύτερα οι απόψεις και οι θέσεις, ούτως ώστε να καταλήξουμε και να επανέλθει το θέμα ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω... Εγώ δεν έχω ιδιαίτερη ένσταση να αναβληθεί για μία εβδομάδα, όμως πρέπει να πούμε ότι το νομοσχέδιο τούτο, που είναι νομοσχέδιο της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, έτυχε πολύ λεπτομερούς μελέτης, που δε συνηθίζεται στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Άρα, αν πούμε ότι κάποια από τα νομοσχέδια τα μελετήσαμε σε βάθος, ένα απ' αυτά τα νομοσχέδια, τα ελάχιστα, είναι και τούτο.

Τώρα, δεν ξέρω με ποια διαδικασία, εν πάση περιπτώσει -πριν μπω στην ουσία- θα το αναβάλουμε. Θα το αναβάλουμε, για να πάει πίσω στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όι, όι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα το αναβάλουμε, για να ξανασυσκεφθούμε μεταξύ μας άτυπα, αφού το ΑΚΕΛ μας δώσει τις τροποποιήσεις; Θα πάει στην επιτροπή Συγκοινωνιών; Δεν ξέρω. Όσοι εισηγούνται...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

(Μιλά χωρίς μικρόφωνο.)

... την τροποποίηση... να το δει και νά 'ρθει ξανά πίσω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς δεν έχουμε ένσταση, αλλά, αφού έχω το λόγο, δώστε μου ακόμα ένα λεπτό να μιλήσω και επί της ουσίας.

Αυτοί οι φόβοι -και δε θέλω να προκαταβάλω αλλοίωση της τοποθέτησης οποιουδήποτε- δεν υπάρχουν, δεν πρέπει να υπάρχουν· υπάρχει ακριβώς το αντίθετο. Η δουλειά του ρυθμιστή είναι ακριβώς να επιβλέπει τους δίκαιους κανόνες ανταγωνισμού· δεν είναι να λειτουργήσει με τρόπο που να υποστηρίξει τον έναν ή τον άλλο που θα υπάρχει στο παζάρι. Εάν έπρεπε να δούμε κάτι -και δεν το λέω σαν υπονοούμενο για συμπεριφορές των κομμάτων της αντιπολίτευσης- αυτό ήταν η καθυστέρηση που προκαλέσαμε για την αναϊσορρόπηση. Η καθυστέρηση στην αναϊσορρόπηση στοίχισε στην ΑΤΗΚ, που θέλουμε να τη βοηθήσουμε, και αυτό πρέπει, τουλάχιστον εφόσον παίρνεται η θέση ότι πρέπει να στηρίξουμε τη CΥΤΑ, να το πούμε. Αλλά, για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία, διότι η δική μας θέση είναι διπλή, θέλουμε την ελευθεροποίηση, θα υποστηρίξουμε την ελευθεροποίηση, όχι επειδή το ζητά η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά εμείς θα την υποστηρίζαμε, έστω κι αν δεν το ζητούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση, όμως θέλουμε σ' αυτή την ελευθεροποίηση η ΑΤΗΚ να είναι δυνατή και να μπορεί να ανταγωνιστεί και να μην μπορέσει κανένας επιχειρηματίας του εξωτερικού ή του εσωτερικού να εκμεταλλευτεί την ΑΤΗΚ. Αυτό να είναι ξεκάθαρο και δεν έχουμε ένσταση να το αναβάλουμε μία εβδομάδα, αν θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι... Κύριε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγνώμη, κύριε Πιπτοκοπίτη. Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα το θέσω αμέσως μετά σε ψηφοφορία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, ναι, αλλά δεν μπορώ να ακούω τρίτη φορά τα ίδια επιχειρήματα, κύριε Πρόεδρε! Έχει εξαντληθεί το θέμα. Και να μην ακούω από πλευράς ΔΗΣΥ αν δέχονται την αναβολή ή όχι. Αν θέλουν να ψηφίσουμε, να ψηφίσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, θα μιλήσει ο κ. Πιπτοκοπίτης και μετά θα θέσω την πρόταση για αναβολή του θέματος προς ψηφοφορία.

Κύριε Πιπτοκοπίτη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω το εξής: Λέχθηκε ότι καθυστερήσαμε με την αναϊσορρόπηση. Πότε; Όταν κατατέθηκε αυτό το νομοσχέδιο, η επιτροπή άρχισε να το εξετάζει αμέσως. Μπήκε σε εφαρμογή αμέσως, ναι, και εγώ ρωτώ πού ήταν το πρόβλημα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, όταν της ζητήθη η έκθεση και η ανάλυση που έστειλε τον τελευταίο μήνα, να έκαμνε αυτό το πράγμα από το Νιόβρη. Επομένως, όχι να λέμε εκείνα που μας συμφέρει ή, επειδή ο Συναγερμός ήθελε από την πρώτη στιγμή

να περάσει αυτό το πράγμα, τώρα να βγαίνετε και από πάνω και να θέλετε και τα ρέστα!

Ε, συγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέτω σε ψηφοφορία την πρόταση για αναβολή της συζήτησης του θέματος...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μια διευκρίνιση, πριν το θέσετε σε ψηφοφορία, διότι, αφού συμφωνούμε όλοι, τι ψηφοφορία; Ε, νοείται ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πω, θα πω τι θα γίνει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...η αναβολή είναι για να δούμε τις δύο τροποποιήσεις και μόνο. Εν....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...για να... όχι... Αναβάλλεται η ψήφιση του...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Α, εννά μας φέρετε τζι' άλλα!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όι, μπορεί να σας πείσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, εντάξει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, αναβάλλεται η ψήφιση του νομοσχεδίου, για να διευκρινιστούν τα ερωτήματα που έχουν εγερθεί.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Ιωνάς Νικολάου	Σοφοκλής Φυττής
Θάσος Μιχαηλίδης	Γιώργος Βαρνάβα
Τάκης Χατζηγεωργίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιανουαρίου και 5 Φεβρουαρίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Εσωτερικών, του Συνδέσμου Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΣΙΑΕΚ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑΣΙΣΤΕ).

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 70 του περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, για να εναρμονιστούν με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με όσα κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η τροποποίηση αυτή κρίθηκε αναγκαία ύστερα από την επισήμανση ότι οι διατάξεις των υφιστάμενων κανονισμών για τις

εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορούν την εξασφάλιση χώρων στάθμευσης δε συνάδουν με τις αντίστοιχες πρόνοιες του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, για το λόγο ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί του 1990 εγκρίθηκαν πριν από τη θέσπιση της εν λόγω νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι οι διατάξεις αυτών των κανονισμών είναι πιο ευνοϊκές σε σχέση με τις αντίστοιχες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου το όλο θέμα μελετήθηκε από υπουργική επιτροπή και στη συνέχεια, τον Ιανουάριο του 2001, εκδόθηκε σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που καθορίζει την κυβερνητική πολιτική για την αντιμετώπιση του προβλήματος μέχρι την οριστική επίλυσή του με νομοθετική ρύθμιση.

Ειδικότερα, με την υπό αναφορά απόφαση καθορίστηκε προθεσμία περίπου δύο μηνών για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών από υφιστάμενες σχολές. Οι αιτήσεις αυτές, μέχρι τον Ιούνιο του 2002, θα εξετάζονται με βάση τις πιο ευνοϊκές πρόνοιες των κανονισμών του 1990. Ταυτόχρονα, με την ίδια απόφαση αποφασίστηκε η προώθηση των υπό συζήτηση τροποποιητικών κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων συνδέσμων ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΣΙΑΕΚ και ΠΑΣΙΣΤΕ εξέφρασαν τη διαφωνία τους αναφορικά με την πρόνοια σύμφωνα με την οποία για τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα απαιτείται η κατάθεση πιστοποιητικού τελικής έγκρισης και άδειας χρήσης τους ως σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όχι μόνο για σκοπούς ίδρυσης και λειτουργίας τους, αλλά και για την εγγραφή νέου κλάδου σπουδών, καθώς και για την αίτηση αξιολόγησης-πιστοποίησης ενός κλάδου σπουδών που θα προσφέρεται από εγγεγραμμένη ιδιωτική σχολή. Όπως υποστηρίχθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, η πιο πάνω επιπρόσθετη προϋπόθεση, λόγω της χρονοβόρας διαδικασίας εξασφάλισης πιστοποιητικού τελικής έγκρισης και άδειας χρήσης, θα έχει

ως αποτέλεσμα να καθυστερεί αδικαιολόγητα και χωρίς σοβαρό λόγο η έναρξη λειτουργίας ή η αξιολόγηση ενός νέου κλάδου από εγγεγραμμένη ήδη σχολή.

Αναφορικά με τις πιο πάνω απόψεις των ενδιαφερομένων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμαναν στην επιτροπή ότι σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία τα πιο πάνω πιστοποιητικά απαιτούνται για τη χρήση και λειτουργία οποιασδήποτε οικοδομής. Εξάλλου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού τόνισε ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος που να εμποδίζει την έκδοση των πιστοποιητικών αυτών, στη βάση πάντα της πρόθεσης για θετική αντιμετώπιση τυπικών μόνο δυσκολιών και ύστερα από συνεννόηση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, δυνατό να γίνονται τέτοιες διευθετήσεις, ώστε να αποφεύγεται αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην έκδοσή τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν από νομοτεχνική άποψη τελικά διαμορφωθεί, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής;

Δεν υπάρχει ομιλητής. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μα, εγκρίνετέ το; Σήκωσα το χέρι μου να μιλήσω!

(Γελά)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Γελά)

Ετέλειωσε! Ετέλειωσε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα θέματα από τον αριθμό 10 μέχρι τον αριθμό 13 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Οι περί Έγκρισης Τύπου Γεωργικών ή Δασικών Ελκυστήρων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Έγκρισης Τύπου Δικύκλων, Τρικύκλων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων, των Ρυμουλκούμενων τους και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο

παράρτημα

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο

επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 της βασικής νομοθεσίας για την έγκριση τύπου οχημάτων, είναι η πλήρης υιοθέτηση των τριών βασικών οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλων των τροποποιήσεων τους αναφορικά με την έγκριση τύπου οχημάτων με κινητήρα και των ρυμουλκούμενων τους, των δίκυκλων και τρίκυκλων οχημάτων με κινητήρα και των γεωργικών και δασικών ελκυστήρων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, με την υιοθέτηση των οδηγιών αυτών θα καθιερωθεί διαδικασία με βάση την οποία ένας κατασκευαστής θα λαμβάνει έγκριση τύπου του οχήματος ή του επιμέρους εξαρτήματος που κατασκευάζει, ώστε να μπορεί να θέτει το όχημα σε κυκλοφορία ελεύθερα, χωρίς κανένα περαιτέρω περιορισμό, τηρουμένων βεβαίως των διατάξεων για την ασφάλεια, την υγεία και το περιβάλλον που περιέχονται στους σχετικούς κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε πρόσθετα στοιχεία από τους πιο πάνω αρμοδίους σε σχέση με τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας στον καταναλωτή, αλλά και σε σχέση με τις δυνατότητες της Κύπρου να υλοποιήσει τις πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας, ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του προτεινόμενου νομοσχεδίου και την έγκριση των τριών κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
2. Οι περί Έγκρισης Τύπου Γεωργικών ή Δασικών Ελκυστήρων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Έγκρισης Τύπου Δικόκλων, Τρικύκλων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων, των Ρυμουλκουμένων τους και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δε βλέπω να υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 8. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 9. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 10. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 12. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 10.

Αντικατάσταση του παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 11 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 12 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους
κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα
Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της νομοθεσίας περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση), είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις σχετικές οδηγίες που ρυθμίζουν τη χρήση των ποικίλων ουσιών στα τρόφιμα, καθορίζουν τη μέγιστη ποσότητα επιτρεπόμενης ποικίλης ουσίας

και θεσπίζουν ειδικά κριτήρια καθαρότητας για τα πρόσθετα τροφίμων πλην των χρωστικών και γλυκαντικών ουσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 15 και 16 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αφρώδεις και Αεριούχοι Αφρώδεις Οίνοι) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Οίνοι Λικέρ) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αφρώδεις και Αεριούχοι Αφρώδεις Οίνοι) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Οίνοι Λικέρ) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Άγις Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός και των δύο προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Οίνων και Αμπελουργικών Προϊόντων, είναι η έγκαιρη προετοιμασία του αμπελοοινικού τομέα και η εναρμόνισή του με τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου που αφορούν τον ορισμό, το χαρακτήρα, την περιγραφή και την παρουσίαση τόσο των αφρωδών οίνων και των αεριούχων αφρωδών οίνων όσο και των οίνων λικέρ και των οίνων λικέρ ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένης περιοχής.

Ειδικότερα, με τους πρώτους κανονισμούς καθορίζονται οι μέθοδοι παρασκευής, οι χρησιμοποιούμενες οινολογικές πρακτικές, καθώς και οι ενδείξεις για την περιγραφή, παρουσίαση και προστασία των εν λόγω οίνων, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στη σήμανση και στην ένδειξη στην ετικέτα.

Με τους δεύτερους κανονισμούς καθορίζονται ειδικότερα οι προδιαγραφές και διασφαλίζεται η προστασία των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των οίνων λικέρ και των οίνων λικέρ ποιότητας, καθώς και οι απαιτούμενες ενδείξεις και σημάνσεις στην ετικέτα για σωστή πληροφόρηση και προστασία του καταναλωτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε πρόσθετα στοιχεία σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις στην κυπριακή βιομηχανία, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Όχι. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Άριστος Χρυσοστόμου
Μαρία Κυριακού	Γιώργος Βαρνάβα
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Χρίστος Μαυροκορδάτος	Σωτήρης Σαμψών
Σταύρος Ευαγόρου	Γεώργιος Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 19 Φεβρουαρίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της βασικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση και τον έλεγχο της βιομηχανίας αμπελουργικών προϊόντων, σκοπείται η ενσωμάτωση στους βασικούς κανονισμούς αριθμού νέων διατάξεων σε σχέση με τις υποχρεωτικές ενδείξεις που πρέπει να φέρουν οι συσκευασίες διάθεσης ζιβανίας, έτσι ώστε:

1. στην περίπτωση που ο εμφιαλωτής της ζιβανίας δεν είναι και ο παραγωγός να αναγράφεται μόνο το όνομα του εμφιαλωτή στις ετικέτες και
2. στην ετικέτα κάθε φιάλης να αναγράφεται επίσης ο κωδικός αριθμός της συγκεκριμένης εμφιάλωσης (παρτίδας).

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσαν ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι αναγκαίες και αποτελούν προϊόν συμφωνίας όλων των εμπλεκόμενων μερών που εκπροσωπούνται στη Συμβουλευτική Επιτροπή Αμπελουργικών Προϊόντων. Σημειώνεται επίσης ότι η πιο πάνω συμφωνία είναι καταχωρημένη και στα πρακτικά της οικείας συνεδρίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Αμπελουργικών Προϊόντων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν, ώστε να προβλέπεται ότι, στην περίπτωση που εμφανίζεται προϊόν για λογαριασμό άλλου προσώπου, να αναγράφεται στη φιάλη το όνομα του προσώπου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε ζητήσει την αναβολή της ψήφισης αυτών των κανονισμών, για να διερευνήσουμε κάποια προβλήματα που, κατά την άποψή μας, ήταν δυνατό να εγερθούν ή να εμφανιστούν. Ζητούμε την κατανόηση του σώματος και της επιτροπής Εργασίας και ζητούμε ακόμα δεκαπέντε μέρες περιθώριο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι εναρμονιστικό αυτό.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είναι εναρμονιστικό.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κανένα πρόβλημα, κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για αναβολή του θέματος για δεκαπέντε ημέρες;

Όχι. Αναβάλλεται η συζήτηση του θέματος για δεκαπέντε μέρες.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα, που είναι «Ο περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Αναξιοπαθούντες Νόμος του 2002», αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στις δυο προτάσεις νόμου που είχαμε κηρύξει ως επείγουσες στην αρχή της συνεδρίας. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την κοινή έκθεση που έχει ετοιμαστεί εκτάκτως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αν εν' ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε,...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη και έχει υιοθετηθεί η δεύτερη πρόταση νόμου, αυτή, δηλαδή, που έχει κατατεθεί εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Έχει απορριφθεί η πρώτη πρόταση που είχε κατατεθεί από την κ. Βασιλείου και απλώς λέμε το ζουμί.

Η τροποποίηση είναι όπως αναφέρεται και στην πρόταση νόμου, ότι για έξι λεπτά, αντί τέσσερα που προβλέπεται, θα είναι δύο σεντ, δηλαδή γίνεται διαφοροποίηση, όσον αφορά το διαδίκτυο, απ' ό,τι είναι σήμερα, δηλαδή 1,3 σεντ για τα τέσσερα λεπτά. Στην τρίτη φάση επρονοείτο ότι αυτό το τέλος του 1,3 θα πήγαινε στα δύο σεντ για τέσσερα λεπτά και η επιτροπή έκρινε υπό τας περιστάσεις, επειδή η νεολαία, οι φοιτητές και όλοι οι άλλοι χρησιμοποιούν αυτό το πράγμα, ότι ναι μεν πηγαίνει στα δύο σεντ, αλλά από την άλλη αυξάνεται ο χρόνος κατά 50% και γίνεται έξι λεπτά και επομένως η επιτροπή

ομόφωνα έχει ασπασθεί τη θέση που κατατέθηκε με την πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τις προτάσεις νόμου που τιτλοφορούνται «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν σήμερα στη Βουλή, η πρώτη από την κ. Ανδρούλα Βασιλείου και η δεύτερη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, και οι οποίες κηρύχθηκαν επείγουσες, αυθημερόν.

Σκοπός της πρώτης υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών, ώστε τα τέλη κλήσεως προς το διαδίκτυο να μην αυξηθούν από την 1η Μαρτίου 2002, αλλά να παραμείνουν επ' αόριστον στα σημερινά επίπεδα που ανέρχονται στο 1,3 σεντ για κάθε περίοδο 240 δευτερολέπτων ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο.

Σκοπός της δεύτερης υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της ίδιας πιο πάνω νομοθεσίας, ώστε τα υπό αναφορά τέλη τα οποία αυξάνονται από την 1η Μαρτίου 2002 στα δύο σεντ για κάθε περίοδο 240 δευτερολέπτων ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο να διαμορφωθούν έτσι, ώστε από την 1η Μαρτίου να

καθορίζονται στα δύο σεντ για κάθε περίοδο 360 δευτερολέπτων ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο.

Όπως είναι γνωστό, τα τέλη κλήσεως προς το διαδίκτυο όπως και ορισμένες άλλες κατηγορίες τελών της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου η Βουλή με σχετικό νόμο που ψήφισε στις 29 Νοεμβρίου 2001 αποφάσισε να παραμείνουν στα ίδια επίπεδα μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2002 αντί να αυξηθούν σύμφωνα με την τρίτη φάση αναΐσορρόπησης, η οποία θα επέρχετο από την 1η Δεκεμβρίου 2001.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει τις υπό εξέταση προτάσεις νόμου, απώτερος στόχος της προτεινόμενης ρύθμισής τους είναι να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της νεολαίας μας, αφού η πλειοψηφία των χρηστών του διαδικτύου είναι φοιτητές και νεαρά άτομα που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για σκοπούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά στοιχεία που της δόθηκαν από την ΑΤΗΚ, σχετικά με την τρίτη φάση αναΐσορρόπησης των τελών της, αποφάσισε να υιοθετήσει τις διατάξεις της δεύτερης πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, αλλά διαδικαστικά να πω, για να μην κάνουμε λάθος, ότι πρέπει να μπουν και οι δύο προτάσεις σε ψηφοφορία. Να μπει η δεύτερη φυσικά πρώτα, για να μην απορρίψει η επιτροπή χωρίς να την...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα. Αυτό προτίθεμαι να κάνω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς θα πω, Πρόεδρε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντζε έχουμε δαμαί τροπολογία, Δημήτρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχουμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπορεί να γίνει προφορικά, καλέ, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για να είμαστε σωστοί, θα πρέπει να μπουν και τα δύο κάτω.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά δεν ήταν μέσα στο αρχικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, πολύ ορθά έχει πει ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επί της ουσίας, ένα λεπτό. Ξέρω ότι βιαζόμαστε όλοι να φύγουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε βιαζόμαστε, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε βιάζεστε; Εγώ βιάζομαι πάντως και, απ' ό,τι ξέρω, και ο κ. Κυπριανού.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επειδή είστε από μακριά εσείς και βιάζεστε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και δυο τρεις φωνές που άκουσα από πίσω...

Αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι αυστηρά ομιλούντες -και είναι και η τελευταία φορά εν πάση περιπτώσει που δικαιούμαστε να το πράξουμε- δεν έπρεπε να αγγίξουμε

οτιδήποτε πάνω στην αναϊσορρόπηση. Είναι μια θέση που εκφράστηκε και από άλλους συναδέλφους -δε θέλω να τους κατονομάσω- και έχουν δίκαιο. Υπάρχει όμως η άποψη ότι για το διαδίκτυο, επειδή είναι ένα εργαλείο το οποίο τώρα μπαίνει στην κοινωνία μας κ.λπ., θα έπρεπε να έχουμε κάποια παρέμβαση. Κάνοντας αυτή την παρέμβαση, θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας όχι μόνο ότι είναι η τελευταία φορά που δικαιούμαστε να το πράξουμε, αλλά και ότι, σε περίπτωση που το κάναμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην ήταν συμφέρον και να επιδοτείται από την ΑΤΗΚ, σε λίγες μέρες, σε λίγες ώρες θα μπορούσε ο ρυθμιστής να το αλλάξει και να επαναφέρει, για να μην έχουμε και την ψευδαίσθηση... Διότι κάποιος μπορεί να σκεφτεί...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Το 2003.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν είναι το 2003. Δεν είναι, αλλά τέλος πάντων. Ας μην μπούμε σ' αυτό. Χθες ήδη ο κ. Μάουρερ μας πίεζε γι' αυτό θέμα -και μπορεί να ενημερωθείτε και από τον πρόεδρο του κόμματός σας, που είναι πρόεδρος της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Για την αναϊσορρόπηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...για την αναϊσορρόπηση. Για να θυμίζουμε και κάποια πράγματα, χωρίς να αφήνουμε υπονοούμενα πολλά, λίγα μόνο. Το μήνυμα όμως που θέλω να στείλω προς την ΑΤΗΚ σήμερα είναι για κάτι άλλο. Σήμερα υπάρχει η απαιτούμενη τεχνολογία, ώστε η χρέωση στις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις να γίνεται με το δευτερόλεπτο. Τώρα, όταν μιλάς μέχρι δύο λεπτά, χρεώνεσαι το ίδιο. Δηλαδή, αν μιλήσεις δέκα δευτερόλεπτα ή εκατό δέκα δευτερόλεπτα ή εκατό δεκαεννιά δευτερόλεπτα, θα πληρώσεις το ίδιο.

Προηγουμένως υπήρχε η αιτιολογία από πλευράς της ΑΤΗΚ ότι δεν υπήρχε η τεχνολογία. Τώρα πληροφορούμαι ότι υπάρχει η τεχνολογία και θα ήθελα να στείλω το εξής μήνυμα προς την ΑΤΗΚ, εφόσον έχει την τεχνολογία: Είναι πιο δίκαιο η χρέωση να γίνεται με το δευτερόλεπτο και όχι να πηγαίνει κλιμακωτά κάθε δύο δευτερόλεπτα και να υπάρχει αυτή η αδικία κατά κάποιο τρόπο.

Ευχαριστώ.

Συγνώμη;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Με το κλάσμα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι με το κλάσμα. Μόνο με το δευτερόλεπτο γίνεται, κύριε... Μετά από δέκα χρόνια θα γίνεται και με το κλάσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση της πρώτης πρότασης νόμου, που προνοεί τα εξής: «Τέλη κλήσεων προς το διαδίκτυο: 1,3 σεντ για κάθε περίοδο 240 δευτερολέπτων ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης για τέλη κλήσεων προς το διαδίκτυο. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η πρόταση της κ. Βασιλείου αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η πρόταση της κ. Βασιλείου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αυτή έπρεπε να μπει δεύτερη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εν πειράζει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τέλος πάντων. Βάλ' την πρώτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων της πρότασης νόμου της κ. Βασιλείου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή της κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, καμιά υπέρ και μία αποχή η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της δεύτερης πρότασης νόμου, που προνοεί: «Τέλη κλήσεων προς το διαδίκτυο: 2 σεντ για κάθε περίοδο 360 δευτερολέπτων ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης για τέλη κλήσεων προς το διαδίκτυο. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και καμιά αποχή τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.065 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κυριάκο Τυρίμο στις 22 Φεβρουαρίου 2002.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πόσοι συνταξιούχοι υπηρετούν στο δημόσιο τομέα μετά την αφυπηρέτησή τους και ποια είναι η αντιμισθία για την υπηρεσία τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.066 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 22 Φεβρουαρίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχει προκηρυχθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για ανέγερση του κτιρίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου στο χώρο του παλαιού σταδίου του ΓΣΠ. Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής θέματα:

1. Έχει εξεταστεί το ενδεχόμενο στο χώρο θεμελίωσης του κτιρίου να υπάρχουν αρχαιότητες, όπως διαφαίνεται από τις αρχαιολογικές έρευνες στο λόφο της παλιάς ΠΑΣΥΔΥ;

2. Όσον αφορά το ΓΣΠ, έχει ληφθεί πρόνοια για αξιοποίηση των μνημειακών στοιχείων του ιστορικού αυτού κτίσματος (ρολόι, νότια πύλη κ.λπ.);
3. Υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για αξιοποίηση μέρους των κερκίδων (του πετάλου) με στόχο τη διαχρονική διατήρηση της λειτουργίας του κτίσματος ως χώρου κοινωνικής συνεύρεσης και πολιτιστικών εκδηλώσεων, εθνικών εκδηλώσεων και ιστορικών συμβάντων;
4. Έχει εξεταστεί το ενδεχόμενο ο χώρος να αξιοποιηθεί κατά άλλο τρόπο, εναλλακτικό και σύγχρονο, ώστε να είναι χρήσιμος στο κοινό και στους πολίτες (υπόγειος χώρος στάθμευσης, πάρκο και χώροι πρασίνου στην επιφάνεια, πλατεία, κ.λπ.);»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.044, ημερομηνίας 24 Δεκεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων, σας αποστέλλεται η ακόλουθη σχετική επιστολή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού:

“Σύμφωνα με το καταστατικό της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, τα σχέδια υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας συζητούνται, προτού σταλθούν για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με τους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους των επηρεαζόμενων υπαλλήλων, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η ΠΑΣΥΔΥ, η οποία εκπροσωπεί όλους τους τεχνικούς κλάδους των δημόσιων υπαλλήλων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση του σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στους περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικούς) Κανονισμούς του 1991 (Κ.Δ.Π. 98/91) διαδικασία, το

προσχέδιο ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, που είναι η αρμόδια αρχή για τη θέση αυτή, και στάλθηκε στην Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, η οποία, αφού το επεξεργάστηκε, το παρέπεμψε στην ΠΑΣΥΔΥ, για να εκφράσει τις απόψεις της. Στο εν λόγω προσχέδιο περιλήφθηκαν πρόνοιες, ώστε να μπορούν να είναι υποψήφιοι για τη θέση, μεταξύ άλλων, και οι κάτοχοι προσόντων οποιουδήποτε κλάδου της μηχανικής επιστήμης, περιλαμβανομένων φυσικά και όσων υπηρετούν στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και στα τμήματά του. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός ότι αποκλείονται διπλωματούχοι τεχνικών κλάδων της μηχανικής επιστήμης από τη διεκδίκηση της θέσης αυτής δεν ευσταθεί.

Στη συνέχεια, στις 23 Ιανουαρίου 2002 έγινε η πρώτη συζήτηση του εν λόγω προσχεδίου κατά τη συνεδρία της Μόνιμης Υπεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας, στην οποία παρευρίσκοντο και εκπρόσωποι των κλάδων υπαλλήλων των τμημάτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων τα οποία στελεχώνονται βασικά από μηχανικούς. Κατά τη συζήτηση, οι εκπρόσωποι των κλάδων είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους για το προσχέδιο, οι οποίες σημειώθηκαν από την επίσημη πλευρά. Η συζήτηση του εν λόγω προσχεδίου θα συνεχιστεί, με στόχο την κατάληξη σε συμφωνία μεταξύ των δύο πλευρών, προτού αυτό προωθηθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.054, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Το ελάφι “Ντάμα Ντάμα” είναι ξενικό είδος για την Κύπρο και εισήχθη από τη Γερμανία και Ελβετία. Από τότε που τα ζώα ήρθαν στην Κύπρο άρχισαν να

αναπαράγονται και ο αριθμός τους έφθασε τα πενήντα, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα τόσο στη συντήρησή τους όσο και στη φύλαξή τους.

Λόγω της αύξησης του πληθυσμού των ελαφιών ο χώρος στον οποίο φυλάγονται έχει υποβαθμιστεί σημαντικά. Επιπλέον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος τα ζώα αυτά να ξεφύγουν από τον περιφραγμένο χώρο με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις για το περιβάλλον.

Έγινε προσπάθεια επανεξαγωγής τους στη Γερμανία, αλλά η απάντηση που είχαμε ήταν αρνητική και μας εισηγήθηκαν τη σφαγή τους, γιατί έχουν πάρα πολύ μεγάλο πληθυσμό ελαφιών. Στη συνέχεια έγινε προσπάθεια στείρωσής τους, αλλά απέτυχε, γιατί τα ζώα δέχονταν μεγάλη πίεση.

Ως εκ τούτου μερικά από τα ζώα αυτά θα διατηρηθούν στον περιφραγμένο χώρο στο Σταυρό της Ψώκας, ενώ ένας μικρός αριθμός θα παραχωρηθεί, υπό ορισμένους όρους, σε μεγάλα θεματικά πάρκα με σύγχρονες προδιαγραφές που συνάδουν με τους περί Ευημερίας Ζώων Κανονισμούς. Για τα υπόλοιπα ζώα μελετούνται διάφοροι τρόποι διάθεσής τους.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το μόνο θέμα που υπάρχει είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κίκη Γιάγκου και Θάσου Μιχαηλίδη. Πρόκειται για συνέχιση της συζήτησης.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης.

Πόσοι ενδιαφέρονται να μιλήσουν για το θέμα αυτό;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μιχαηλίδη, έχεις το λόγο.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν καταθέσω τις απόψεις μου για το θέμα που συζητούμε σήμερα, ως ένας από τους εισηγητές του θέματος μαζί με τον αγαπητό συνάδελφο κ. Κίκη Γιάγκου, θεωρώ καθήκον μου να κάνω αναφορά στα γεγονότα που μας ώθησαν να εγγράψουμε το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, για να εξεταστούν οι κακοτεχνίες ή και παραλείψεις κατά την ανέγερση του λυκείου Βεργίνας στη Λάρνακα.

Τον Οκτώβριο, και για να ακριβολογούμε στις 17 Οκτωβρίου του 2001, επισκεφτήκαμε το συγκεκριμένο σχολείο, στα πλαίσια των καθιερωμένων επισκέψεων που πραγματοποιούμε για την εξέταση διάφορων προβλημάτων που αναφύονται από τη λειτουργία τους. Το θέμα που αντικρίσαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ήταν τέτοιο, που δε συγκρίνεται με κανένα τρόπο με αυτά που ήμουν συνηθισμένος να αντικρίζω σε παρόμοιες επισκέψεις που πραγματοποίησα στα δέκα με έντεκα χρόνια που είμαι βουλευτής μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας της Βουλής. Και πιστέψτε με αυτές οι επισκέψεις δεν ήταν λίγες.

Τα πατώματα, οι κερκίδες, οι διάδρομοι του σχολείου είχαν πάθει καθίζηση. Η αίθουσα πολλαπλής χρήσης, αν και είχε ανεγερθεί το 1998, δεν είναι μέχρι σήμερα σε χρησιμοποιήσιμη κατάσταση. Κατά τη διάρκεια των βροχοπτώσεων του Οκτώβρη οι αίθουσες πλημμύρισαν και το ύψος του νερού έφθανε το μισό μέτρο. Δεν υπάρχουν εισοδοί και έξοδοι ή επαρκής περίφραξη, με αποτέλεσμα να δίνεται η δυνατότητα σε

εξωσχολικούς να εισέρχονται στο χώρο και να προκαλούν καταστροφές και άλλα πολλά, που μας υποχρέωσαν, αντί στην επιτροπή Παιδείας, να εγγράψουμε το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου.

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην επιτροπή, διαπιστώθηκε ότι το σχολείο κτίστηκε πάνω σε μια μεγάλη κατωφέρεια στα δημοτικά όρια Λάρνακας-Αραδίππου, όπου καταλήγουν νερά φυσικού χειμάρρου που υπάρχει στο συγκεκριμένο σημείο. Αξιοσημείωτο είναι -και αυτό οφείλω να το υπογραμμίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε- το γεγονός ότι οι δημόσιοι λειτουργοί που μετείχαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής Ελέγχου δεν ήταν καθόλου σε θέση να μας ενημερώσουν αναφορικά με τις μελέτες που έγιναν, πριν αποφασιστεί να κτιστεί το σχολείο στο συγκεκριμένο χώρο, αλλά και για το ποιος πήρε αυτή την απόφαση. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να γίνει έξαλλος ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μια ζωή έν' έτσι.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

...να διακόψει τη συνεδρία -και σωστά έκανε- ζητώντας από τους φιλοξενούμενους να μελετήσουν το θέμα, για να μπορούν σε μελλοντικές συνεδρίες να καταθέσουν συγκεκριμένα στοιχεία που να επιτρέψουν στην επιτροπή να καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα.

Μας είναι γνωστό ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σχεδίασαν εντατικά το σχολείο σε άλλο χώρο της περιοχής Αραδίππου ή και δίπλα από την επαρχιακή διοίκηση και, ενώ προχωρούσαν να ζητήσουν προσφορές, αναγκάστηκαν να σταματήσουν ύστερα από επέμβαση του Γραφείου Προγραμματισμού.

Η υπουργός τούς ζήτησε να σχεδιάσουν ξανά το κτίριο στο νέο χώρο που η πολεοδομία είχε κρατημένο για να γίνει δημοτικό σχολείο και κτίστηκε το γυμνάσιο. Γνωρίζουμε ότι η υπουργός εξάγγειλε σε ξενοδοχείο της Λάρνακας την ανέγερση του κτιρίου στο νέο χώρο για λύκειο -ήμουν και εγώ παρών στη σύσκεψη- ενώ οι υπηρεσίες ακόμα σχεδίαζαν στον προηγούμενο χώρο, χωρίς να λάβει υπόψη την υπηρεσία και τα προβλήματα που θα δημιουργούντο.

Η υπουργός σε δύο παρόμοιες περιπτώσεις παρενέβη τη στιγμή που ήταν όλα έτοιμα για να κατατεθεί ο θεμέλιος λίθος. Η μια περίπτωση είναι το Δημοτικό Σχολείο Αλεθρικού. Ενώ πήρε και την προκαταβολή ο εργολάβος -κάποιος Τριφυλλάρης, εν θέλω να σας πω τζιαι πού ψηφίζει- σταμάτησε τα έργα τζιαι μετακινήθηκε το σχολείο δύο χιλιόμετρα έξω από το Αλεθρικό, προς την Αναφωτία. Και τώρα το κράτος πληρώνει λεωφορείο, για να μεταφέρει τους μαθητές. Η δεύτερη περίπτωση είναι το γυμνάσιο του Ύψωνα. Ήταν όλα έτοιμα, κύριε Πουργουρίδη, όλα. Και τα σχέδια. Επρόκειτο να τοποθετηθεί ο θεμέλιος λίθος. Την τελευταία στιγμή -εν πρέπει να τα κρύβουμε- η υπουργός αποφάσισε να μετακινήσει το σχολείο, να πάει πιο πάνω. Θα είσιεν τίποτε οικόπεδα; Τούτα έν' ο Κίκης που τα ξέρει παραπάνω που μένα.

Δε νομίζω ότι είναι εύκολο ή σωστό μια βαρυφορτωμένη υπηρεσία να προσπαθεί να τελειώσει ένα έργο και να την αναγκάζουν να σταματήσει και να σχεδιάζει το έργο σε άλλο χώρο, πάντα με την πίεση του χρόνου. Όταν εκφράστηκε από τον προϊστάμενο της υπηρεσίας στην επιτροπή της Βουλής ως παράπονο ότι τους άλλαξαν τον αρχικό χώρο από άλλη υπηρεσία, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει το έργο, βρέθηκε κατηγορούμενος, γιατί ανέφερε το τι συνέβηκε και τη δυσκολία που αντιμετώπισαν.

Μετά λύπης μου αναφέρω ότι ούτε στις επόμενες συνεδριάσεις της επιτροπής δεν μπορέσαμε να καταλήξουμε σε σίγουρο συμπέρασμα -τουλάχιστο προσωπικά- αναφορικά με το ποιος πήρε την απόφαση να κτιστεί το σχολείο στο συγκεκριμένο

χώρο. Ήταν, για παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Γονέων Λάρνακας κ. Αντωνίου, ο οποίος σε επιστολή του προς την τότε υπουργό κ. Κλαίρη Αγγελίδου, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1994, αναφέρει «ως μέλος της Σχολικής Εφορίας Λάρνακας, που ήμουν την περίοδο εκείνη, είχα αναλάβει την εξεύρεση του συγκεκριμένου χώρου, ο οποίος και έγινε αποδεκτός, αφού προηγουμένως είχα εξασφαλίσει τα σχετικά τοπογραφικά σχέδια»; Δηλαδή, η ομοσπονδία γονέων ή η εφορία αποφασίζει για χωροθέτηση των σχολείων μας! Ή μήπως ήταν ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος σε συνεδρίαση που έγινε στο γραφείο της Υπουργού Παιδείας στις 17 Ιανουαρίου 1997, με θέμα «Επιλογή χώρου στη Λάρνακα για την ανέγερση του Δ΄ Λυκείου», εξήγησε ότι κλιμάκιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού μαζί με την κ. Καραμοντάνη -ήταν η υπεύθυνη της πολεοδομίας Λάρνακας- επισκέφθηκαν τους τρεις χώρους, άλφα, βήτα, γάμα, που υπέδειξε η πολεοδομία, και έναν τέταρτο χώρο, που βρίσκεται δίπλα στο γυμνάσιο Βεργίνας; Με την ανέγερση του λυκείου δίπλα στο γυμνάσιο, σημειώθηκε -και αυτά κάποιοι τα σοφίστηκαν- ότι θα υπάρξει εξοικονόμηση χρημάτων, αφού θα ανεγερθεί μια μόνο αίθουσα πολλαπλής χρήσης και ένα γήπεδο για τα δύο σχολεία. Ή μήπως, κύριε Πρόεδρε, ήταν κάποιος μεγαλοκτηματίας της περιοχής που, ασκώντας τις πολιτικές του πιέσεις, προώθησε την ιδέα του να κτιστεί το σχολείο στο συγκεκριμένο χώρο, για λόγους που όλοι αντιλαμβανόμαστε, κάτι που άλλωστε δε θα ήταν και η πρώτη φορά;

Για να μη βρεθούμε ξανά μπροστά σε τέτοια διλήμματα, συμφωνώντας με τη θέση της επιτροπής ότι το κράτος κατά την εκτέλεση δημόσιων έργων πρέπει να παίρνει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η ικανοποιητική λειτουργία τους και να αποφεύγεται οποιοδήποτε μετέπειτα οικονομικό κόστος για το δημόσιο, δεσμεύομαι ότι θα καταθέσω αυτές τις σκέψεις για ανέγερση σχολείων στην επιτροπή Παιδείας της

Βουλής, για να κατοχυρωθεί ότι, όταν αποφασίζει η πολεοδομία, πρέπει να σεβόμαστε και τις αποφάσεις αυτών που είναι πιο εξειδικευμένοι σε σχετικά θέματα από οποιονδήποτε άλλο από μας.

Στο σημείο αυτό θα ήταν άδικο για την ουσία του θέματος που εξετάζουμε να μην αναφέρω ότι το δημαρχείο ανέλαβε, ως αρμόδια αρχή, να κάνει τα αναγκαία έργα των δρόμων και της αποχέτευσης των νερών έξω από το σχολείο, όπως γίνεται σε όλες τις περιπτώσεις. Τα έργα έξω από το σχολικό χώρο δεν ολοκληρώθηκαν όπως ήταν προγραμματισμένα και δημιουργήθηκε πρόβλημα στην αυλή και στις εγκαταστάσεις του κτιρίου. Συγκεκριμένα αναφέρω ότι τα έργα χωρίστηκαν σε δύο τμήματα, με κόστος £150.000 περίπου το ένα, το άλφα έργο, και £164.000 το δεύτερο έργο. Ο σκοπός ήταν για διοχέτευση των νερών της βροχής προς κάποιο αυλάκι τσιμεντένιο, για να μεταφέρονται στην αλυκή τα νερά. Το υπουργείο συμφώνησε με την εκτέλεση μόνο για το πρώτο τμήμα, άφησε το δεύτερο και κατέβαλε στο δημαρχείο μόνο τα μισά ποσά, δηλαδή μόνο για το πρώτο τμήμα -δεν ήταν αναγκαίο να γίνει το έργο το δεύτερο- και συνέβηκαν όσα συνέβηκαν σήμερα.

Κλείνοντας, θα αναφερθώ και στη θέση της επιτροπής αναφορικά με την απαίτησή της για παραπομπή του προϊσταμένου των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με εισήγηση να απολυθεί. Αντιλαμβανόμενος πλήρως και τους λόγους και τους σκοπούς που τα μέλη της επιτροπής Ελέγχου το ζητούν αυτό, επικαλούμενος λόγους αρχής, έχω την άποψη ότι η ποινή που πρέπει να ζητείται να επιβάλλεται σε δημόσιο λειτουργό, όταν παραπέμπεται ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, πρέπει να καθορίζεται από το θεσμικό όργανο, στην παρούσα περίπτωση το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο αποφασίζει την παραπομπή, αφού πρώτα ακολουθήσει όλες τις διαδικασίες που προβλέπουν γι' αυτό οι σχετικοί νόμοι και κανονισμοί.

Παράλληλα, κύριε Πρόεδρε, για καθαρά λόγους προβληματισμού, θέτω το ερώτημα του κατά πόσο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, με τον ίδιο τρόπο που αναζητά ευθύνες από δημόσιους λειτουργούς, θα πρέπει για το ίδιο θέμα να εξετάσει, π.χ. μέσω του Γενικού Λογιστή και του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, πιθανή απώλεια δημόσιων χρημάτων από αμέλεια ή κακοτεχνίες ιδιωτών -πολιτικών μηχανικών, αρχιτεκτόνων ή εργολάβων- και τρόπους ανάκτησης των χρημάτων αυτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θωμά.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και αρκετά χρόνια ένας εργολάβος σε ολόκληρη την Κύπρο έχει κτίσει το 70%, αν όχι το 80%, όλων των δημοσίων σχολείων που έχουν κτιστεί, είτε είναι δημοτικά είτε είναι γυμνάσια είτε είναι λύκεια. Είναι αυτός ο ίδιος που έχει κτίσει και το γυμνάσιο της Βεργίνας, χωρίς ενδεχομένως να φταίει για την επιλογή του χώρου ο ίδιος. Όμως το αποτέλεσμα σε όλα τα σχολεία που έχει αναλάβει να κτίσει είναι το ίδιο. Τα σχολεία δεν τελειώνουν, τα σχολεία δεν παραλαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές λόγω κακοτεχνιών, η ανέγερσή τους αντί ένα ή δύο χρόνια διαρκεί τέσσερα, πέντε και έξι καμιά φορά, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σχολεία εργοτάξια, στα οποία να γίνονται οικοδομικές εργασίες και ταυτόχρονα τα παιδιά να φοιτούν, με όλες τις συνέπειες. Το περίεργο σ' αυτή την υπόθεση είναι ότι κανένας δε συγκινείται ούτε ποτέ η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ζητήσει από αυτό τον εργολάβο οποιεσδήποτε ευθύνες ή έχουν κινηθεί αγωγές ή έχει παρθεί οποιαδήποτε απόφαση, αφού έχει δοκιμαστεί δεκάδες φορές, να

σταματήσουμε να του δίνουμε σχολεία να κτίζει. Αντίθετα, επιβραβεύεται παίρνοντας κάθε φορά τις προσφορές. Και εδώ ακριβώς είναι και τα περίεργα.

Τελευταία, στη Λεμεσό υπήρχε μια δικαστική διαδικασία, στην οποία οι επιθεωρητές εργοστασίων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προσπαθούσαν να αποδείξουν στο δικαστήριο μια υπόθεση αμέλειας του εργολάβου και παράβασης των νομικών του καθηκόντων σε ένα πολύ ιδιαίτερα σοβαρό εργατικό ατύχημα. Ξέρετε ποιοι ήταν οι μάρτυρες υπεράσπισης αυτού του εργολάβου; Ήταν ανώτατα στελέχη των Τεχνικών Υπηρεσιών που πήραν την ευθύνη για το ατύχημα πάνω τους, με μαρτυρία μέσα στο δικαστήριο, για να απαλλάξουν τον εργολάβο από την ευθύνη καταβολής αποζημιώσεων μελλοντικά στον εργάτη ο οποίος είχε κτυπήσει.

Προκύπτουν λοιπόν τα ερωτήματα: Γιατί αυτή η ανοχή από την πλευρά του κράτους; Γιατί το κράτος δε ζητά αποζημιώσεις για τις καθυστερήσεις; Γιατί επιβραβεύεται αναλαμβάνοντας το κάθε νέο σχολείο ουσιαστικά το οποίο σχεδιάζεται και ανεγείρεται; Νομίζω ότι απαντήσεις σ' αυτά τα ερωτήματα μπορεί να δώσει ο καθένας όπως νομίζει. Όμως το γεγονός είναι ότι πρόκειται για σκάνδαλο πρώτου βαθμού. Είναι καιρός, πιστεύουμε, οι πολιτικοί προϊστάμενοι του Υπουργείου Παιδείας αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών και γενικά η κυβέρνηση να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να βάλουν τάξη σ' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω ότι θα μπορούσε κάποιος να τύγχανε μιας δεύτερης ευκαιρίας. Αλλά να αναλαμβάνει και να κτίζει το 70% ή το 80% των σχολείων, να υπάρχουν τα ίδια σκάνδαλα παντού και να συνεχίζει να παίρνει τις εργολαβίες... Εδώ κάτι δε μυρίζει καλά. Τίποτε άλλο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ο κ. Γιάγκου θέλει να κλείσει το θέμα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μια υπενθύμιση μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα που εγείρει σήμερα ο κ. Θωμά το είχαμε εγείρει στην επιτροπή Ελέγχου προ τριετίας και είχαμε ζητήσει συγκεκριμένη έρευνα από πλευράς του υπουργού, η οποία ουσιαστικά ποτέ δεν ήρθε και ποτέ δεν προχώρησαν να ερευνήσουν εκείνα τα οποία ομόφωνα η επιτροπή Ελέγχου τούς είχε ζητήσει να κάμουν. Άρα υπάρχει και εδώ αρκετό έργο που πρέπει να κάνουμε στην επιτροπή Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητήσαμε κατά την τελευταία περίοδο σε έκταση την απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στο γυμνάσιο και λύκειο “Βεργίνα” στη Λάρνακα. Ακούστηκαν αρκετές ενδιαφέρουσες απόψεις και έγινε, νομίζω, ένας εποικοδομητικός διάλογος που είχε ως στόχο να αποκαταστήσει τις τεράστιες παραλείψεις και κενά που είχαν οι αποφάσεις του αρμόδιου υπουργείου αναφορικά με το σημείο που ανέγειραν το σχολείο, στην κοίτη ποταμού, με όλες τις καταστρεπτικές συνέπειες.

Συνοψίζοντας αυτή τη συζήτηση και έχοντας υπόψη τις ομιλίες όλων των συναδέλφων, καθώς, βεβαίως, και τις τοποθετήσεις των αρμοδίων, θέλω να τονίσω ότι η πολιτική προϊσταμένη του Υπουργείου Παιδείας δεν απαλλάσσεται από τις ευθύνες της. Αντίθετα, το μεγαλύτερο βάρος της ευθύνης πέφτει στους ώμους της, καθώς το γυμνάσιο και λύκειο “Βεργίνα” μπορεί να είναι μια κραυγαλέα περίπτωση ανευθυνότητας αλλά υπάρχουν παρόμοιες ανεύθυνες αποφάσεις και για άλλα έργα.

Ευθύνες θα πρέπει να αναλάβει και ο υπεύθυνος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος απορώ γιατί ακόμα βρίσκεται στη θέση του, δεδομένου ότι ενέκρινε την ανέγερση ενός τόσο μεγάλου έργου στο μέσο ενός ποταμού! Ο κύριος

αυτός έχει γερές πλάτες και αισθάνεται ασφαλής, έστω κι αν ευθύνεται άμεσα για την κακοτεχνία αυτή που στοιχίζει σήμερα στο κράτος δεκάδες χιλιάδες λίρες.

Είναι απαράδεκτο, κύριοι συνάδελφοι, αυτή τη στιγμή οι μαθητές να ξεπαγιάζουν από το κρύο, τη στιγμή που οι εγκαταστάσεις για θέρμανση έχουν τοποθετηθεί εδώ και χρόνια, κατ' ακρίβεια πριν από επτά χρόνια. Επίσης απαράδεκτο είναι να συνεχίζεται η κωλυσιεργία για τις επιδιορθώσεις στο εν λόγω σχολείο. Δε γίνεται να προκηρύσσονται προσφορές και στη συνέχεια να ακυρώνονται, όπως γίνεται και σήμερα ακόμα. Αυτή η παρελκυστική διαδικασία θα πρέπει να σταματήσει άμεσα και άμεσα πρέπει να ξεκινήσουν οι απαραίτητες διορθώσεις, προκειμένου οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να εργάζονται σε ένα στοιχειωδώς κατάλληλο περιβάλλον.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον κύριο συνάδελφο που επιχείρησε να μας διαψεύσει για την αίθουσα πολλαπλής χρήσης και για την πλήρη ακαταλληλότητά της, θέλω να τον παραπέμψω στο σύνδεσμο γονέων του σχολείου, στελέχη του οποίου αναζητούν να ενοικιάσουν αίθουσα, για να πραγματοποιήσουν εκδήλωση των μαθητών.

Θα πρέπει να τονίσω και να υπογραμμίσω ότι το αρμόδιο υπουργείο οφείλει να διατάξει τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας και να αποδώσει ευθύνες στη βάση του καλώς νοούμενου συμφέροντος της εκπαίδευσης στον τόπο μας και όχι στη βάση πολιτικών ή κομματικών συμπαιθειών.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την ορθολογιστική ανάπτυξη της κοινωνίας, την καταπολέμηση της σήψης και της διαφθοράς και για να δοθούν σωστά μηνύματα θα πρέπει:

1. Να ψηφισθεί νομοθεσία για τις πολιτικές και αστικές ευθύνες των υπουργών και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών για τις αποφάσεις τους. Η νομοθεσία να περιλαμβάνει και τους λειτουργούς του δημοσίου και ημικρατικού τομέα όσον αφορά ανεπαρκή και μεροληπτική άσκηση

των καθηκόντων τους ή κακοτεχνίες που επέτρεψαν να γίνουν ή κακοδιαχείριση πόρων.

2. Να περιοριστούν τα περιθώρια ανεξέλεγκτης διακριτικής εξουσίας όλων των βαθμίδων διοίκησης και να εφαρμόζεται ορθά και αποτελεσματικά ο κώδικας γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου από τα διοικητικά όργανα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θάσος θέλει να προσθέσει κάτι· υπήρξε μια παράλειψη. Παρακαλώ να του επιτρέψουμε.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου δεν ξέρω... Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι δεν ήθελα να αφήσω καν να νοηθεί ότι η κ. Κλαίρη Αγγελίδου είχε οποιαδήποτε σχέση με οικόπεδα ή κάποια οικονομικά συμφέροντα, καθόλου δεν ευσταθεί -αν έχω παρεξηγηθεί- όμως, κάποια άλλα συμφέροντα, είτε πολιτικά είτε προσωπικά, προσωπικές αδυναμίες ή φιλίες δεν το αποκλείω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Πουργουρίδη, θέλετε να προσθέσετε κάτι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως εδώ είναι καθαρό ότι προσυπογράψω με τα είκοσί μου τα όσα είπε ο κ. Κίκης Γιάγκου από την πρώτη λέξη μέχρι την τελευταία. Θα ήθελα όμως να προσθέσω ότι, σχετικά με κάτι που είπε ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, για πολλά χρόνια ως επιτροπή Ελέγχου βγάζουμε εκθέσεις, κυκλοφορούμε εκθέσεις και τίποτε δε γίνεται. Μπορεί στο τέλος της ημέρας να επέρχεται ένα όφελος προς το κράτος, εξαιτίας του ότι δημιουργείται ένας φόβος, εξαιτίας του ότι πλέον αυτοί που τους

κατονομάζουμε στις εκθέσεις μας γίνονται πιο προσεκτικοί, αλλά έφθασε η ώρα που, αν θέλουμε να υπηρετήσουμε πρακτικά το δημόσιο συμφέρον, ανεξάρτητα από το ποια είναι η σωστή θέση, αν είναι να ζητήσουμε την αποπομπή ή να ζητήσουμε να γίνει πειθαρχική έρευνα ή αν είναι να ζητήσουμε... Δεν ξέρω ποια είναι η διαδικασία η σωστή, άλλωστε κανένας νόμος δεν το καθορίζει. Ανεξάρτητα, λοιπόν, από το ποια είναι η σωστή διαδικασία, επιβάλλεται όσοι με την ανεπάρκειά τους προκαλούν τεράστιες ζημιές στο κράτος να πληρώνουν ένα τίμημα επιτέλους! Και δεν μπορεί η περίπτωση του υπευθύνου των Τεχνικών Υπηρεσιών να περάσει απαρατήρητη! Ουαί και αλίμονο αν το πρόσωπο αυτό συνεχίζει να είναι εκεί και να κτίζει σχολεία με τον τρόπο που κτίστηκε το σχολείο “Βεργίνα”!

Γι’ αυτό εισηγούμαι τα πρακτικά και της προηγούμενης βδομάδας και τα σημερινά να σταλούν, με μια συνοδευτική επιστολή, από τον Πρόεδρο της Βουλής στον Υπουργό Παιδείας, με την παράκληση να πληροφορήσει το σώμα περί των μέτρων τα οποία αποφάσισε να πάρει ως ο καθ’ ύλην αρμόδιος υπουργός ενόψει των θέσεων που έχουν διατυπωθεί στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πέραν του υπουργού, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να σταλούν τα πρακτικά και στο Γενικό Εισαγγελέα και στον πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Καμιά διαφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο σημείο αυτό φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο γιατρός κάτι θέλει να πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Παρακαλώ, γιατρέ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ θα θέσω ένα θέμα για την επόμενη συνεδρία, γιατί θέλω τη συγκατάθεση της Βουλής: Προ ημερήσιας διάταξης να συζητηθεί το θέμα της λειτουργίας των επιτροπών, γιατί να μην ξεχνάμε ότι θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι ο λαός μάς παρακολουθεί και είναι σωστό να διορθώνουμε και τα του οίκου μας. Γι' αυτό εισηγούμαι προ ημερήσιας διάταξης, στην επόμενη συνεδρία, να συζητηθεί η εφαρμογή των κανονισμών στον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουν γίνει δύο συσκέψεις του Προέδρου της Βουλής με τους προέδρους όλων των κοινοβουλευτικών επιτροπών, στις οποίες έγινε συζήτηση γι' αυτά τα θέματα που θίγει ο κ. Λυσσαρίδης, και έχει οριστεί και τρίτη σύσκεψη, στις 6 του Μάρτη, στην οποία υπάρχει πρόταση να παρθούν και κάποιες αποφάσεις, και μετά θα συζητηθεί το θέμα στην ολομέλεια. Γι' αυτό ίσως η πρόταση του κ. Λυσσαρίδη να συμπίπτει με την πρόθεση της ομήγυρης των προέδρων. Απλώς χρονολογικά ίσως να παραταθεί, ούτως ώστε να κλείσει και το θέμα σε επίπεδο προέδρων των επιτροπών. Διότι, αν αυτά που θα αποφασισθούν τύχουν της υποστήριξης των προέδρων των επιτροπών και των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, που είναι σχεδόν όλοι πρόεδροι επιτροπών, αυτόματα το επιδιωκόμενο καθίσταται πιο εύκολο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς δεν πρόκειται να επιμείνω στην άμεση συζήτηση, όμως θέλω να επισημάνω κάτι: Εδώ υπάρχουν κανονισμοί, δε χρειάζονται αποφάσεις· κανονισμοί οι οποίοι δεν εφαρμόζονται. Και αυτό αφήνει εκτεθειμένη τη Βουλή. Το κύρος της Βουλής υπονομεύεται. Και δεν μπορούμε εμείς να είμαστε τόσο αυστηροί έναντι άλλων, αν δεν είμαστε αυστηροί έναντι του εαυτού μας. Άρα, παρά το γεγονός ότι δεν έχω κανένα λόγο να επιμείνω στο να συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη, εφόσον εκκρεμεί κάποια συνάντηση, επιμένω ότι είναι άσχετη. Δηλαδή θα μπορούσα και να επιμείνω, και νομικά έχω δίκαιο, αυτό που ζητώ είναι η εφαρμογή των υπαρχόντων κανονισμών. Δε ζητώ ούτε νέους κανονισμούς ούτε νέες αποφάσεις. Απλώς ζητώ συμμόρφωση προς τους κανονισμούς που εμείς οι ίδιοι ψηφίσαμε για τη λειτουργία των επιτροπών. Αυτό θα εξαναγκάσει και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να συμμορφωθούν προς τους κανονισμούς τους οποίους έχουμε εμείς υιοθετήσει. Εν πάση περιπτώσει, δεν επιμένω μετά την πληροφορία που μας έδωσε ο κ. Χρίστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ σωστά.

Λοιπόν, στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 7 Μαρτίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2002.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής

Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.

4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002.
5. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2002.
7. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
8. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λασιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
9. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
10. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
11. Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001.
12. Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001.
13. Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δικύκλων ή

- Τρικύκλων Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
15. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
 16. Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001.
 17. Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002.
 18. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002.
 19. Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
 20. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
 21. Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002.
 22. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
 23. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του

2002.

24. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
25. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
26. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.
27. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.40 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης

Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. α. Κατάθεση και κήρυξη ως επείγουσών των προτάσεων νόμου «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και παραπομπή τους στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. β. Κατάθεση λοιπών νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Εισαγωγή του κ. Μάρκου Κυπριανού και έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2002», αγορεύσεις (Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου, Α. Αγαπίου, Χρ. Κληρίδης, Γ. Περδίκης, Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Ομήρου, Ν. Κατσουρίδης) και απόρριψη της αναπομπής.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2002», παρατηρήσεις και αγορεύσεις [Α. Χρίστου, Μ. Κυπριανού, Ν. Κλεάνθους, Γ. Περδίκης, Ζ. Ζαχαρίου, Γ. Τάσου, Γ. Θωμά, Ν. Πιττοκοπίτης, Γ. Βαρνάβα, Προεδρεύων (Α. Χρυσοστόμου), Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Κατσουρίδης] και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συνθήκης της Ρώμης για τη Σύσταση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002», αγορεύσεις (Α. Γεωργίου, Ι. Νικολάου, Γ. Ομήρου) και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001», αγορεύσεις και συζήτηση (Α.

Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Συλλούρης) και αναβολή του θέματος.

8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Οι περί Έγκρισης Τύπου Γεωργικών ή Δασικών Ελκυστήρων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Έγκρισης Τύπου Δικόκλων, Τρικόκλων και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων, Συστημάτων και Κατασκευαστικών Στοιχείων Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων, των Ρυμουλκουμένων τους και των Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αφρώδεις και Αεριούχοι Αφρώδεις Οίνοι) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Οίνοι Λικέρ) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Έλεγχος Ζιβανίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
13. Σύντομη εισαγωγή του κ. Νίκου Πιπτοκοπίτη και έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

και «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», συζήτηση (Δ. Συλλούρης, Χρ. Πουργουρίδης), απόρριψη της πρώτης και ψήφιση της δεύτερης πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

14. Ερωτήσεις βουλευτών: Υπηρεσία συνταξιούχων στο δημόσιο τομέα - Θέματα που προκύπτουν από πιθανή ανέγερση του κτιρίου του ΧΑΚ στο χώρο του παλιού σταδίου του ΓΣΠ.
15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα σχεδίου υπηρεσίας Πρώτου Λειτουργού Συγκοινωνιών και Έργων - Προβληματισμός για το μέλλον των ελαφιών “Ντάμα Ντάμα”.
16. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η διασπάθιση δημόσιου χρήματος από τις κακοτεχνίες και/ή παραλείψεις κατά την ανέγερση του Λυκείου “Βεργίνα” στη Λάρνακα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν» (Θ. Μιχαηλίδης, Γ. Θωμά, Α. Γεωργίου, Κ. Γιάγκου, Χρ. Πουργουρίδης) και λήξη του θέματος.
17. Πρόταση του κ. Βάσου Λυσσαρίδη για συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής του τρόπου λειτουργίας των κοινοβουλευτικών επιτροπών και σύντομη αναφορά του κ. Ανδρέα Χρίστου επί του θέματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 7^{ης} Μαρτίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.17 μ.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η Επιτροπή Επιλογής υιοθέτησε τις ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών, τις οποίες εισηγήθηκε η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όσον αφορά στα δικά της τα μέλη. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως: ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης αντικαθιστά τον κ. Άντρο Κυπριανού. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και

Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών: ο κ. Άντρος Κυπριανού αντικαθιστά τον κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου. Αυτές είναι οι αλλαγές οι οποίες προτείνονται.

Προχωρούμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Δεδομένου ότι για όλα τα θέματα οι εκθέσεις είναι ομόφωνες, θα παρακαλούσα να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση προχωρούμε. Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο. Το δεύτερο, το υπ' αριθμόν 2, θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής
Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 11 Φεβρουαρίου μέχρι τις 4 Μαρτίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΗΚ, όπως αυτός έχει κατατεθεί στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους £246.525.950 και έσοδα ύψους £212.811.000, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά κατηγορία καταναλωτών.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τους βασικούς στόχους και τα διάφορα αναπτυξιακά προγράμματα της Αρχής.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της ΑΗΚ, ένας από τους κυριότερους στόχους της Αρχής είναι η συνέχιση της ανάπτυξης του συστήματος παραγωγής, μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας, έτσι που να αντιμετωπιστεί επαρκώς η αυξημένη ζήτηση. Προγραμματίζεται επίσης η εγκατάσταση αιολικού πάρκου στην περιοχή του Κούρρη και ανεμογεννήτριας στο σταθμό Βασιλικού για παραγωγή ηλεκτρισμού από αναλώσιμες πηγές ενέργειας.

Μέσα στα πλαίσια της ανάλυσης των θεμάτων που σχετίζονται με τα έσοδά της, τις δαπάνες χρήσης και τις κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής, κατατέθηκαν στην επιτροπή τα ακόλουθα:

Ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός δεν προνοεί καμία αύξηση στις διατιμήσεις του ηλεκτρικού ρεύματος οι οποίες ισχύουν από το 1983.

- Εξετάζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η εφαρμογή νέας τιμολογιακής πολιτικής χρέωσης της ηλεκτρικής ενέργειας, ανάγκη η οποία προκύπτει μέσα από την εναρμονισιακή διαδικασία και βασίζεται στην αρχή του οριακού κόστους, καταργώντας την αλληλεπίδραση μεταξύ ορισμένων κατηγοριών καταναλωτών προς όφελος άλλων κατηγοριών. Στη βάση αυτή προγραμματίζεται η κατάθεση στη Βουλή σταδιακής αναίσορρόπησης των τιμών.

- Ο αριθμός των εργαζομένων στην Αρχή παραμένει ο ίδιος με τον αριθμό των εργαζομένων το 2001 και ανέρχεται στις 2 134 άτομα. Με τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό προνοείται η αύξηση κατά είκοσι δύο άτομα του αριθμού των εργατών που εργοδοτούνται εκτάκτως και για μικρό χρονικό διάστημα.
- Στις δαπάνες λειτουργίας της Αρχής περιλαμβάνεται το κόστος των καυσίμων, το οποίο υπολογίζεται στα £101.000.000. Το κόστος αυτό είναι δύσκολο να προϋπολογιστεί επακριβώς, επειδή επηρεάζεται από ξένους παράγοντες που αφορούν την τιμή του πετρελαίου στη διεθνή αγορά, αλλά και από την ισοτιμία της κυπριακής λίρας έναντι του αμερικανικού δολαρίου.
- Στις δαπάνες χρήσης περιλαμβάνεται κονδύλι που προορίζεται για την ενημέρωση του κοινού σε σχέση με την ευρωπαϊκή προοπτική στον τομέα της ενέργειας και συγκεκριμένα με το άνοιγμα της αγοράς, καθώς επίσης και με θέματα εξοικονόμησης ηλιακής ενέργειας, αλλά και για την ενημέρωση του κοινού σε σχέση με την προγραμματιζόμενη αναίσορροπηση των δεσμεύσεων.
- Στις ίδιες δαπάνες χρήσεως περιλαμβάνεται κονδύλι για επιμόρφωση του προσωπικού υπό το φως του γεγονότος ότι η Αρχή βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο μετακίνησης και μετεξέλιξης από ένα μονοπωλιακό καθεστώς σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπου η αλλαγή στη νοοτροπία του προσωπικού κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική και πιστεύεται ότι επιτυγχάνεται μέσα από την εκπαίδευση και την επιμόρφωση, με στόχο την απόκτηση εμπορικής εστιασμένης νοοτροπίας.
- Στον υπό αναφορά προϋπολογισμό περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους £2.000.000 για την εφαρμογή της αγροτικής πολιτικής.
- Αναφορικά με τις κεφαλαιουχικές δαπάνες, αυτές αφορούν επενδύσεις που υπολογίζεται να ανέλθουν στα £75.000.000, η κυριότερη από τις οποίες αφορά

την παραγωγή, μεταφορά και διανομή της ενέργειας. Η επέκταση του συστήματος παραγωγής συνεχίζεται με την κατασκευή της τρίτης και τέταρτης μονάδας της δεύτερης φάσης του σταθμού Βασιλικού.

- Με στόχο τον τερματισμό της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος και της ρύπανσης, αλλά και την ευθυγράμμιση με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καθορίζουν ότι μέχρι το 2010 το 12% της ολικής κατανάλωσης της ενέργειας πρέπει να προέρχεται από αναλώσιμες πηγές ενέργειας, προχωρεί η εγκατάσταση του πρώτου αιολικού πάρκου στην περιοχή του Κούρρη, κόστους £5.000.000, καθώς και η εγκατάσταση ανεμογεννήτριας στο σταθμό Βασιλικού, κόστους £1.300.000.

Τέλος, η επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με την ανάθεση από την Αρχή σε εμπειρογνώμονες διεθνούς κύρους της εκπόνησης μελέτης, βάσει προδιαγραφών που συμφωνήθηκαν με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Γραφείο Προγραμματισμού και τη Νομική Υπηρεσία, για την ετοιμασία νομοθεσίας και κανονισμών που θα διέπουν τον ηλεκτρικό τομέα στην Κύπρο, μέσα στα πλαίσια της ευρωπαϊκής προοπτικής της ΑΗΚ.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού οι βουλευτές μέλη της επιτροπής ζήτησαν επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με διάφορα προτεινόμενα κονδύλια που αφορούν, μεταξύ άλλων, την αμοιβή τρίτων για δικηγορικά και λογιστικά έξοδα, για τον τρόπο διορισμού συμβούλων για τη διεξαγωγή μελετών και την παροχή συμβουλής υπηρεσιών για εξειδικευμένα θέματα, για το σχέδιο επιχορήγησης από την ΑΗΚ για εφαρμογή της αγροτικής πολιτικής και τέλος για ειδικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία των ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού και αφού μελέτησε όλα τα επιπρόσθετα στοιχεία που ζητήθηκαν και κατατέθηκαν, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑΗΚ για το 2002.

Ταυτόχρονα η επιτροπή, με την ευκαιρία αυτή, θεωρεί επιβεβλημένο να αναφερθεί στην υποβληθείσα από την ΑΗΚ προς την κυβέρνηση πρόταση για δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης του νερού από την ίδια και να δηλώσει ότι τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της λειτουργίας τέτοιας μονάδας, η οποία χωρίς αμφιβολία αναμένεται να προσφέρει αφαλατωμένο νερό χαμηλότερου κόστους από το προσφερόμενο από τις ιδιωτικές μονάδες αφαλάτωσης. Συναφώς αναφέρεται ότι η επιτροπή, παρά το γεγονός ότι είναι ενήμερη ότι η κυβέρνηση έχει προβεί σε αξιολόγηση της πρότασης αυτής και έχει αποφασίσει ότι προς το παρόν δεν ενδείκνυται η λειτουργία τέτοιας μονάδας, καθότι δεν υφίσταται πλέον πειστική ανάγκη για περισσότερες ποσότητες νερού, λόγω της αυξημένης βροχόπτωσης της τελευταίας χρονιάς, θεωρεί ότι η κυβέρνηση πρέπει να επανεξετάσει το όλο ζήτημα και να επανέλθει ενημερώνοντας σχετικά τη Βουλή, σε εύθετο χρόνο, για τις οριστικές αποφάσεις της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, έχουμε ενώπιόν μας προς έγκριση τον περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμο και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει συνολική συναίνεση στην έγκριση του προϋπολογισμού.

Με την άδειά σας, θα ήθελα να εγείρω μια περιβαλλοντική ένσταση την οποία θα στοιχειοθετήσω στη συνέχεια. Γι' αυτό παρακαλώ την ελάχιστη δυνατή προσοχή σας.

Κανείς βεβαίως δε θα ήθελε να σταθεί εμπόδιο στην ανάπτυξη ενός τομέα ο οποίος θεωρείται, και σωστά, καθοριστικός για τη διατήρηση και την πρόοδο του βιοτικού επιπέδου του κυπριακού λαού. Κανείς, σε καμία περίπτωση, δε θα ήθελε να στερήσει από το κάθε σπίτι αυτό το κοινωφελές αγαθό που λέγεται ηλεκτρισμός. Αλλά, από την άλλη πλευρά, πιστεύω ότι δε δικαιούμαστε, τουλάχιστον εμείς ως περιβαλλοντιστές, να συναινέσουμε στην έγκριση ενός προϋπολογισμού μιας Αρχής η οποία κατά τρόπο συνεχή και επανειλημμένο παρουσιάζεται να αγνοεί βασικές αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος, η βασικότερη των οποίων είναι η αρχή της συνετούς αποφυγής. Είναι πάρα πολλά τα προβλήματα, αγαπητοί συνάδελφοι, που καθημερινά ως περιβαλλοντικό και οικολογικό κίνημα αντιμετωπίζουμε, τα οποία πηγάζουν από την άτεχνη στάση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου απέναντι στην περιβαλλοντική ευαισθησία η οποία ανεπτύχθη τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας.

Βεβαίως, δεν μπορώ απ' αυτό το βήμα να μην εκφράσω τη θετική μας τοποθέτηση σε περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες της ΑΗΚ οι οποίες καταγράφονται κατά τρόπον, θα έλεγα, ευνοϊκά ετεροβαρή και στην έκθεση αλλά και στα έγγραφα που έχετε μπροστά σας. Δηλαδή προβάλλεται -και καλώς προβάλλεται- το θετικό έργο που θα έχουμε με την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών, ακόμα, αν θέλετε, και με την πολύ σωστή πρόταση, και περιβαλλοντικώς σωστή πρόταση, για δημιουργία εργοστασίου αφαλάτωσης σε σχέση με τον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό του Βασιλικού.

Αυτά που δε γράφονται όμως στην έκθεση, και δεν γράφονται προφανώς ούτε στον προϋπολογισμό που έχουμε μπροστά μας, είναι τα πολλά προβλήματα τα

οποία προκύπτουν όσον αφορά το περιβάλλον από τις δραστηριότητες της ΑΗΚ. Ένα τέτοιο πρόβλημα, το οποίο νομίζω ότι και εσείς, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, έχετε την ευκαιρία να το αντιληφθείτε από τα συχνά γράμματα που φτάνουν στα γραμματοκιβώτιά σας, είναι η διέλευση των πυλώνων ή η εγκατάσταση μετασχηματιστών της ΑΗΚ. Τέτοιου είδους εγκαταστάσεις, ακόμα και μέσα στην ίδια τη Λευκωσία, στο κέντρο της Λευκωσίας, γίνονται δυστυχώς χωρίς την αναγκαία προαπαιτούμενη περιβαλλοντική μελέτη ή μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων. Υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη συζήτηση, συζήτηση η οποία έγινε και στις κοινοβουλευτικές επιτροπές της Βουλής των Αντιπροσώπων, που αφορά τις επιπτώσεις στην υγεία από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία που δημιουργούνται από τέτοιες εγκαταστάσεις. Αλλά φαίνεται ότι η ΑΗΚ σ' αυτό τον τομέα μπορεί κανείς να πει ότι αντιγράφει την ευαγγελική ρήση «αγρόν ηγόρασε». Τον μπελά όμως τον αγοράζουμε εμείς ως βουλευτές και ως περιβαλλοντολογικό κίνημα.

Τι να πει κανείς επίσης για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο ηλεκτροπαραγωγικός σταθμός της Μονής! Έψαξα στον προϋπολογισμό και δε βρήκα πουθενά ένα κονδύλι το οποίο να αναφέρεται στον εκσυγχρονισμό αυτού του σταθμού και δη της κατάστασης και της εγκατάστασης-εκφόρτωσης πετρελαίου, η οποία είναι το αίτιο και ο φταίχτης για μια σειρά από περιβαλλοντολογικά προβλήματα, όπως η παρουσία πετρελαιοκηλίδων στη θάλασσα της Λεμεσού. Ουδέν έγινε από την πλευρά της ΑΗΚ γι' αυτό το πρόβλημα και καμία προσπάθεια δεν υπήρξε για να αντιμετωπιστεί αυτό το σοβαρό περιβαλλοντολογικό πρόβλημα. Ούτε και στους προϋπολογισμούς που έχουμε μπροστά μας.

Έχουμε επίσης τα προβλήματα από τη ρύπανση του ίδιου του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού του Βασιλικού. Και είναι γνωστό ότι το πρόβλημα ή, αν θέλετε, καλύτερα, για να το βάλω πιο ευγενικά και πιο διπλωματικά, η διάσταση

απόψεων μεταξύ της ΑΗΚ, και κατ' επέκταση της κυπριακής κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Ένωση σ' αυτό το σημείο, έχει προκαλέσει ρήγματα στην ενταξιακή μας πορεία και αφήνει ένα ερωτηματικό της τάξης των £60 εκατομ., το οποίο κατά πάσα πιθανότητα θα αναγκαστούμε να πληρώσουμε, προκειμένου να εναρμονιστούν τα φουγάρα του σταθμού, το λέω έτσι απλά, του νέου μας σταθμού στο Βασιλικό, με τις οδηγίες και τις προδιαγραφές της ΕΕ.

Όλα αυτά και άλλα πολλά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι έχουμε μπροστά μας έναν προϋπολογισμό που μπορεί να είναι μεν αναπτυξιακός, μπορεί μεν να έχει στόχο να ανταποκριθεί στις ανάγκες για ηλεκτρισμό του κυπριακού λαού, αλλά δεν ανταποκρίνεται σε ορισμένες εξίσου σημαντικές πτυχές αυτής της κοινωνίας, σε απαιτήσεις, θα έλεγα, όπως είναι η ασφάλεια, η υγεία και το καθαρό και ασφαλές περιβάλλον. Γι' αυτούς τους λίγους αλλά σημαντικούς λόγους, εγώ, ως εκπρόσωπος του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, λυπούμαι, αλλά αδυνατώ να συνεισφέρω εις την ομοθυμία την οποία εκφράζει η έκθεση και δηλώνω με παρρησία ότι δε θα ψηφίσω τον προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με παρρησία, σας ευχαριστούμε, κύριε Περδίκη!

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν πρόθεσή μας να μιλήσουμε, αλλά θέλουμε να κάνουμε κάποια σχόλια πάνω σε όσα έχουν λεχθεί. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οργανισμοί οι οποίοι υποχρεούνται να ανεγείρουν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες, υποσταθμούς εντός και εκτός των πόλεων, με χιλιόμετρα αγωγών υψηλής και χαμηλής τάσης, στον ένα ή στον άλλο βαθμό επιβαρύνουν το περιβάλλον, οποιαδήποτε κατασκευή

επιβαρύνει το περιβάλλον, αντικειμενικά. Και είναι πάγια υποχρέωση, ιδιαίτερα των οργανισμών δημοσίας ωφελείας, να διαφυλάττουν το δομημένο και το φυσικό περιβάλλον, την υγεία των κατοίκων της Κύπρου στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Ενδεχομένως κάπου να υπήρξαν αδυναμίες, κάπου να υπήρξαν παραλείψεις, κάπου να υπήρξε μια υπερβολική ευαισθησία από μέρους οργανωμένων ομάδων κατοίκων. Όμως πιστεύω ότι θα ήταν λάθος να εκτιμήσουμε συνολικά ότι η ανταπόκριση της Αρχής Ηλεκτρισμού και άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου ήταν ωσάν να φωνάζαμε σε ώτα μη ακουόντων. Πιστεύω ότι ανταπόκριση υπήρξε, πιθανό να έπρεπε να υπάρξει περισσότερη, πιθανό να υπήρχαν θέματα τα οποία να μπορούσαν να προβλεφτούν, αλλά ας μην ξεχνούμε μέσα σε ποιες συνθήκες, μετά το 1974, η ΑΗΚ και άλλοι παρόμοιοι ημικρατικοί οργανισμοί αναγκάστηκαν να αναπτυχθούν, να παραγάγουν έργο, να δώσουν ενέργεια και να προλάβουν -και είναι προς πίστιν των- την αναγκαστική εγκατάσταση διακόσιων χιλιάδων ανθρώπων σε περιοχές νέες, τη βιομηχανοποίηση περιοχών που ήταν αγροτικές, τη ραγδαία ανάπτυξη του τουρισμού και πολλών άλλων τομέων της οικονομίας.

Θα ήταν, όμως, πιστεύω, πολύ περιοριστικό και άδικο και για την κυπριακή πολιτεία και για την ΑΗΚ να περιορίσουμε τις εκτιμήσεις μας μόνο σ' αυτό το ειδικό, ευαίσθητο, σημαντικό αλλά ειδικό, θέμα και να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι η ΑΗΚ προσφέρει μια υπηρεσία προς τον κυπριακό λαό σε πολύ λογικές τιμές, για να μην πω χαμηλές τιμές, σε σχέση με το πώς προσφέρεται αυτή η υπηρεσία σε γειτονικές χώρες ή και σε άλλες χώρες της Ευρώπης, υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, υπηρεσίες ζωτικής σημασίας για όλο το λαό, για όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, υπηρεσίες οι οποίες εν πάση περιπτώσει υπό άλλες συνθήκες μπορούσε να μην είναι δυνατό να παρασχεθούν, επαναλαμβάνω, μετά τα γεγονότα του πραξικοπήματος και της εισβολής.

Αν λάβουμε δε υπόψη μας, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, ότι η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε άλλες χώρες, σε συνθήκες ιδιωτικοποίησης ή πολυτεμαχισμού της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, πέρασε και περνά διά πυρός και σιδήρου, αν λάβουμε υπόψη μας ότι τον περσινό χειμώνα η περίφημη και πλούσια πολιτεία της Καλιφόρνια αντιμετώπισε παρατεταμένες συσκοτίσεις, μπλακ άουτ, εξαιτίας της κατάρρευσης του δικτύου παροχής και παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, αν λάβουμε υπόψη μια σειρά από άλλα στοιχεία που δεν είναι της ώρας, γιατί δεν προτίθεμαι να αναλύσω το θέμα “ηλεκτρισμός-παροχή” κ.λπ., νομίζω ότι μπορούμε να αξιολογήσουμε με ψυχραιμία, με αντικειμενικότητα, με κριτική διάθεση αλλά και με το θετικό μας λόγο τις υπηρεσίες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, ενός οργανισμού που εμείς τουλάχιστο θα διαφυλάξουμε ως δημόσιο οργανισμό, ως ένα απόκτημα της Κυπριακής Δημοκρατίας τα τελευταία σαράντα χρόνια, που οφείλει ακριβώς να συνεχίσει την παροχή των υπηρεσιών αυτών, επιδεικνύοντας, υπογραμμίζω, τη μεγαλύτερη δυνατή ευαισθησία προς τις απόψεις όλων των οργανωμένων συνόλων και στα θέματα περιβάλλοντος και στα θέματα υγείας και στα θέματα κόστους και στα θέματα επάρκειας και πλήρους κάλυψης της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Ο κ. Χρυσοστόμου, κατόπιν ο κ. Νικολάου και ο κ. Θεοδώρου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, πολύ σύντομα από τη θέση μου.

Υιοθετώ όσα έχει πει ο κ. Χρίστου και θέλω να προσθέσω ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει επιδείξει ευαισθησία στο θέμα του περιβάλλοντος. Αν προσέξουμε δε, θα δούμε ότι στους προϋπολογισμούς διατίθεται ένα ποσό £5.000.000 για

εγκατάσταση αιολικού πάρκου στην περιοχή του Κούρρη και ένα ποσό £1.300.000 για εγκατάσταση ανεμογεννήτριας στο σταθμό Βασιλικού. Άρα η Αρχή Ηλεκτρισμού και σ' αυτό τον τομέα, αν αφήσουμε τις άλλες δυσκολίες που υπάρχουν, όπως τις έχει εκθέσει ο κ. Χρίστου, επέδειξε ενδιαφέρον σε ό,τι αφορά και το περιβαλλοντικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Νικολάου, παρακαλώ.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα έλεγα ότι ο προϋπολογισμός της Αρχής Ηλεκτρισμού είναι ένας προϋπολογισμός ο οποίος χαρακτηρίζεται από τις σημαντικές αλλαγές οι οποίες αναμένονται να γίνουν στην Αρχή Ηλεκτρισμού. Πολλές απ' αυτές επισημαίνονται και στην ίδια την έκθεση της επιτροπής και δε θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα σ' αυτές. Απλώς να επισημάνω την τακτική την οποία επιδιώκουν η διεύθυνση και το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού. Πρόκειται για αλλαγές που ουσιαστικά θα εκσυγχρονίσουν τον οργανισμό, θα δημιουργήσουν έναν οργανισμό ανταγωνιστικό αλλά πάνω απ' όλα ανθρώπινο, ο οποίος θα συνεχίσει να προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες που προσφέρει και σήμερα με χαμηλότερο κόστος και με καλύτερες συνθήκες παραγωγής.

Η αναφορά η οποία έγινε από το συνάδελφο τον κ. Περδίκη ήταν αναμενόμενη. Δεν αναμέναμε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να είναι διαφορετική η στάση την οποία επιδεικνύει σ' αυτούς τους προϋπολογισμούς. Δυστυχώς, όμως, οι περιβαλλοντικές ευαισθησίες του κ. Περδίκη περιορίζονται σε ορισμένους τομείς, ενώ θα έπρεπε να καλύπτουν όλα τα φάσματα του περιβάλλοντος και οι επισημάνσεις του να αναφέρονταν σε όλους τους τομείς λειτουργίας του κράτους.

Ειδικότερα, ο κ. Περδίκης αναφέρθηκε στα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργούνται από τις εγκαταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού. Ναι, δημιουργούνται προβλήματα, διότι εκ της φύσεώς του ο οργανισμός -τέτοιος είναι ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί- λειτουργεί και σε βάρος του περιβάλλοντος, αλλά γίνεται μια προσπάθεια από τον οργανισμό να μπορέσει να επιδεικνύει και επιδεικνύει συνεχώς τον ανάλογο σεβασμό και ευαισθησία στο περιβάλλον.

Ο σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον για την Αρχή Ηλεκτρισμού αποτελεί μια καθημερινή πράξη και όχι ένα θεωρητικό σχήμα. Και τούτο προκύπτει μέσα από την πολιτική την οποία έχει εφαρμόσει, την πολιτική την οποία για χρόνια τώρα ακολουθεί, αρχίζοντας από το πιο σημαντικό απ' όλα, που είναι το μαζούτ, το οποίο χρησιμοποιεί για τις καύσεις, το οποίο είναι μάλιστα το καλύτερης ποιότητας το οποίο υπάρχει στην αγορά, έστω και αν αυτό το πληρώνει πολύ ακριβά. Και με τη χρήση σύγχρονων καυστήρων. Ναι, κύριε Περδίκη, με τη χρήση σύγχρονων καυστήρων με τις υψηλές καμινάδες, για τις οποίες θέλατε να κάνετε ειδική αναφορά. Ναι, αυτή η καμινάδα την οποία βλέπετε στο Βασιλικό είναι μια περιβαλλοντική καμινάδα. Αν υπάρχει μια διαφορά με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ένα σημείο, αυτό δεν είναι θέμα που επηρεάζει το περιβάλλον, αλλά αφορά το κατά πόσο συμμορφώνονται με μια απλή οδηγία την οποία έχει εκδώσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Και είναι θέμα απλώς ερμηνείας της οδηγίας αυτής.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού στην ευαισθησία της δε διεξάγει κανένα έργο προτού να πραγματοποιηθεί περιβαλλοντική μελέτη. Για τα σημαντικότερα έργα, πιστεύω, είναι από τους λίγους οργανισμούς οι οποίοι επιδεικνύουν ευαισθησία κυρίως σ' αυτού του είδους τις μελέτες. Μάλιστα έχει και κινητές μονάδες μετρήσεων των διαφόρων ρύπων και πάντοτε επιδιώκει να είναι εντός των ορίων που προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκεί όπου δημιουργεί τις δικές της εγκαταστάσεις επιδιώκει

πάντοτε να συνάδουν με το περιβάλλον. Θέλετε να αναφερθούμε, για παράδειγμα, στο τι έχει γίνει στο Βασιλικό; Έχουν δενδροφυτευτεί 15 000 δένδρα για σκοπούς περιβάλλοντος. Είναι μια συνειδητή προσπάθεια από πλευράς της Αρχής Ηλεκτρισμού, για να αντιμετωπιστούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Και, μάλιστα, ακολουθεί η Αρχή Ηλεκτρισμού με πλήρη συνέπεια τη συνετή αποφυγή, βεβαίως όπως αυτή καθορίζεται μέσα από διεθνείς συμβάσεις, καθώς επίσης και από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχουν, και το γνωρίζω, σε πολλές περιπτώσεις ζητήσει τη βοήθεια των περιβαλλοντικών οργανώσεων. Και ακόμα για μία φορά το λέω και το πιστεύω, ότι και οι ίδιες οι περιβαλλοντικές οργανώσεις θα πρέπει να προσεγγίσουν την Αρχή Ηλεκτρισμού σ' ένα πλαίσιο συνεννόησης, καλής συνεργασίας προς αποφυγή των οποιωνδήποτε επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος. Και αυτό το αναφέρω, γιατί, ναι, εκ της λειτουργίας του ο οργανισμός αυτός ως μια επιχειρηματική δραστηριότητα επηρεάζει το περιβάλλον και, επομένως, θα πρέπει να συνεργαστούν όλοι όσοι εμπλέκονται προς αποφυγή των επιβαρύνσεων αυτών.

Και τελειώνω λέγοντας ότι το σημαντικό έργο το οποίο γίνεται από την Αρχή Ηλεκτρισμού είναι εκείνο το οποίο επιβάλλει την ψήφιση. Κι εμείς, η κοινοβουλευτική μας ομάδα, θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς, γιατί η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει επιδείξει ότι, ναι, σέβεται το περιβάλλον και θα επιδεικνύει τον ανάλογο σεβασμό πάντοτε στο περιβάλλον, είτε αυτό αφορά την πολιτική ενθάρρυνσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είτε ακόμα με τη δημιουργία του αιολικού πάρκου στον Κούρρη είτε ακόμα και με τις προσπάθειες οι οποίες γίνονται για την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής με τα φωτοβολταϊκά -για παράδειγμα, μια προσπάθεια γίνεται στο νέο κτίριο της Αρχής Ηλεκτρισμού- είτε ακόμα και με τις μελέτες οι οποίες γίνονται με σκοπό την παραγωγή ενέργειας από τη βιομάζα. Όλα

αυτά είναι πολιτική, συνιστούν μία πολιτική σταθερή όσον αφορά το σεβασμό στο περιβάλλον. Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, εισηγούμαι όπως ο προϋπολογισμός της Αρχής Ηλεκτρισμού υπερψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε σκόπευα να πάρω το λόγο, όμως τα όσα έχουν λεχθεί εναντίον της Αρχής νομίζω ότι δημιουργούν σε κάποιους από εμάς μία ηθική υποχρέωση, τουλάχιστο να αντικρούσουμε κάποιες κατηγορίες οι οποίες λέχθηκαν σε βάρος της Αρχής, χωρίς να θέλουμε να κάνουμε το δικηγόρο.

Καταρχάς, θα συμφωνήσω με όσους είπαν ότι ειδικά στην Κύπρο η ανάπτυξη στον τομέα της ενέργειας, του ηλεκτρισμού, δεδομένου ότι η μοναδική πηγή ενέργειας που υπάρχει είναι το πετρέλαιο, το ακάθαρτο πετρέλαιο, για την ώρα τουλάχιστο, δε θα μπορούσε να μην επιβαρύνει το περιβάλλον. Και το επιβάρυνε το περιβάλλον, παλαιότερα σε μεγαλύτερο βαθμό, με την πάροδο του χρόνου σε μικρότερο βαθμό.

Υπάρχει, βέβαια, το πρόβλημα της ασφάλειας και της υγείας, για το οποίο έχει κατηγορηθεί η Αρχή. Νομίζω ότι είναι άδικη η κατηγορία. Το πρόβλημα αυτό δεν προκύπτει από αυθαίρετες αποφάσεις της Αρχής να εγκαταστήσει πυλώνες ή υποσταθμούς ή εναέριους αγωγούς πάνω από κατοικημένες περιοχές. Πήγαν οι κατοικίες και βρήκαν και τους υποσταθμούς και τα εναέρια σύρματα και τους πυλώνες! Είναι θέμα της πολεοδομίας. Είναι θέμα της πολιτικής του κράτους, της εκτελεστικής εξουσίας, να δίνει άδειες να κτίζουν σπίτια κάτω από εναέριους αγωγούς των 220 000, πόσα είναι, 110 000 βολτ. Και αυτό το πράγμα δημιούργησε

πρόβλημα. Όπως πρόβλημα δημιουργήθηκε, π.χ., με τους πυλώνες στα Πολεμίδα, οι οποίοι πυλώνες είχαν σχεδιαστεί και είχαν εγκατασταθεί πριν αποφασίσει η κυβέρνηση ότι εκεί θα κάνει προσφυγικό οικισμό. Άρα χρειάζεται περισσότερη προσοχή από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας πρώτα απ' όλα γι' αυτό το ζήτημα, χρειάζεται πολιτική για το πώς προχωρούμε σ' αυτό τον τομέα, διότι καταντήσαμε, όποιος έχει γη, να είναι και δικαιούχος να την οικοπεδοποιήσει. Αυτό το πράγμα νομίζω ότι δεν είναι ορθολογικό και δεν μπορεί να σταθεί μέσα σε μία κοινωνία. Διότι το να μετακινηθούν οι πυλώνες της Αρχής Ηλεκτρισμού, που δε λέω να μη μετακινηθούν στη συγκεκριμένη περίπτωση, και οι εναέριοι αγωγοί προϋποθέτει τεράστιες δαπάνες και εμείς πληρώνουμε αυτές τις δαπάνες. Άρα οφείλουμε να είμαστε πιο προγραμματισμένοι ως κράτος, ως κοινωνία, και πιο ορθολογιστικοί.

Για το θέμα των εναλλακτικών πηγών ενέργειας, για το οποίο επίσης κατηγορήθηκε η Αρχή, εγώ θα πω ότι και η Αρχή έχει μία ευθύνη, αλλά περισσότερο έχει πάλι η εκτελεστική εξουσία. Ας μην ξεχνούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι περάσαμε μία χρυσή δεκαετία σε ό,τι αφορά τις τιμές των πετρελαιοειδών, με τιμές κάτω των \$10, αν δε με απατά η μνήμη μου, κατά βαρέλι, και ότι, θα υπενθυμίσω, έβγαλε η γλώσσα μας μαλλιά εμάς, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, της ΕΔΕΚ προηγουμένως, να λέμε ότι θα έπρεπε να δημιουργηθεί ειδικό ταμείο με μέρος αυτού του περισσεύματος, που δημιουργείτο λόγω της πολύ χαμηλής τιμής του ακαθάρτου πετρελαίου, το οποίο να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη μορφών ενέργειας υπαλλακτικών με τους ανεμοστρόβιλους, με τις ανεμογεννήτριες, με τα φωτοβολταϊκά ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Αν από τα ποσά τα οποία εξοικονομούνταν τότε, διετίθετο ένα ελάχιστο ποσοστό της τάξεως του 3%, 4%, το κράτος και φυσικά και η Αρχή Ηλεκτρισμού θα είχαν στη διάθεσή τους ένα τεράστιο κονδύλι με το οποίο θα

μπορούσαν να είχαν προχωρήσει σε τόσο πολύ μεγάλο βαθμό, που σήμερα, πιστεύω, θα είχαμε ικανοποιήσει τον όρο του 12% παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από υπαλλακτικές πηγές ενέργειας, δεδομένου ότι ήδη έχουμε και ένα 4% το οποίο προέρχεται από τους ηλιακούς θερμοσίφωνες. Επομένως, λοιπόν, εδώ φέρει και η Αρχή μία ευθύνη, αλλά πρώτιστα ευθύνη φέρει η κυβέρνηση και το αρμόδιο υπουργείο.

Θα ήθελα να αναφέρω στα υπέρ της Αρχής Ηλεκτρισμού και τον αποτελεσματικό και γρήγορο τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισε τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην ηλεκτροδότηση πολλών περιοχών κατά την τελευταία θεομηνία. Νομίζω ότι υπήρξε τόσο αποτελεσματική και γρήγορη αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων, που πρέπει να αποδοθεί έπαινος στην Αρχή Ηλεκτρισμού. Θα ήθελα επίσης να προσθέσω ότι πρέπει να επισπευσθούν οι ρυθμοί, στο βαθμό που αυτό θα αποτελέσει πολιτική της κυβέρνησης, για αντικατάσταση του μαζούτ από φυσικό αέριο. Το φυσικό αέριο είναι μία πολύ πιο φιλική μορφή ενέργειας απ' ό,τι είναι το μαζούτ. Και εδώ θα πρέπει να πούμε ότι δε μας βρίσκει σύμφωνους η απόφαση της Αρχής να αναβάλει την εφαρμογή αυτού του μέτρου για τη μεθεπόμενη φάση της ανάπτυξης του σταθμού του Βασιλικού. Νομίζουμε ότι θα ήταν δυνατό, θα ήταν εφικτό να αναπτυχθεί στην επόμενη και όχι στη μεθεπόμενη φάση αυτή η μορφή ενέργειας.

Τέλος, θέλοντας να ολοκληρώσω αυτή την παρουσίαση, επιθυμώ να κάνω μία αναφορά στην πρόταση της Αρχής Ηλεκτρισμού για παραγωγή νερού με αφαλάτωση. Δεν έχουμε πειστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τις εξηγήσεις που δόθηκαν από διάφορους αρμοδίους, οι οποίες εξηγούσαν στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να απορριφθεί η πρόταση της Αρχής. Η γνώμη μας είναι ότι, και με απλά μαθηματικά και με απλή συλλογιστική, η Αρχή Ηλεκτρισμού, πρώτα

απ' όλα ως παραγωγός ενεργείας, ήταν πολύ πιο ενδεδειγμένο να αναλάβει αυτή τη δημιουργία ενός τέτοιου σταθμού αφαλάτωσης δίπλα από το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας, πράγμα το οποίο θα συνεπάγετο πολύ χαμηλότερο κόστος λόγω εξοικονόμησης κατανάλωσης ενέργειας. Και επίσης δε μας έπεισε το επιχείρημα ότι θα χρειαζόταν κατασκευή αγωγού από το Βασιλικό προς τη Λεμεσό. Μα κατασκευή αγωγού χρειάζεται και από τον κόλπο της Επισκοπής μέχρι τη Λεμεσό, όπως επίσης χρειάζεται και εγκατάσταση για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος από τη Λεμεσό προς τον κόλπο της Επισκοπής. Με απλά λόγια και με απλή λογική, δεν μπορεί τα έξοδα για την Επισκοπή να είναι περισσότερα από τα έξοδα και από το κόστος που θα συνεπάγεται η παραγωγή αφαλατωμένου νερού στο σταθμό του Βασιλικού.

Έχουμε την εντύπωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι άλλοι παράγοντες έχουν συντρέξει για τη λήψη αυτής της απόφασης και πολύ φοβούμαστε ότι οι παράγοντες αυτοί δεν είναι άσχετοι με συμφέροντα τα οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν είναι συμφέροντα δημόσια, είναι συμφέροντα ιδιωτικά.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι με όσα είπα είναι περιττό να τονίσω ότι, έχοντας την απαίτηση να βελτιώνεται συνεχώς η Αρχή Ηλεκτρισμού, ιδιαίτερα στον τομέα τον περιβαλλοντικό, ασφαλώς θα υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μασσάκης, παρακαλώ.

Κύριοι συνάδελφοι, πόσοι θα μιλήσετε; Θέλω να ξέρω κατά πόσο το θέμα που είναι εγγεγραμμένο... Ένα λεπτό, ένα λεπτό, να κάμω την παρατήρησή μου και ας με καταγνώσουν όλοι. Θέλω να ξέρω αν το θέμα που είναι γραμμένο είναι η περιβαλλοντική πολιτική της ΑΗΚ, τούτο το ένα το θέμα, και, δεύτερον, αν είναι ο προϋπολογισμός πράγματι της ΑΗΚ! Διότι δε μιλούμε για τον προϋπολογισμό της

ΑΗΚ, δε μιλούμε για τα καλώς ή κακώς έχοντα σ' ό,τι αφορά στην εκπλήρωση των προνοιών προϋπολογισμών της ΑΗΚ, αλλά για την περιβαλλοντική πολιτική γενικά, αν θέλετε, και όχι ειδικότερα.

Λοιπόν, ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ. Ένα λεπτό, κύριε Ματσάκη, να καταγράψω εδώ πέρα τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες, για να ξέρω και εγώ τι μου γίνεται, επειδή χειρίζομαι τα πράγματα από την έδρα. Λοιπόν, ο κ. Λιλήκας, ο κ. Κληρίδης, η κ. Μαύρου, ο κ. Μιχαηλίδης, ο κ. Παπαπολυβίου, ο κ. Μαυροκορδάτος... Κύριοι, παρακαλώ, μη συζητάτε μεταξύ σας ένθεν και ένθεν των εδράνων! Και ο κ. Ευαγόρου και θέλει να δευτερολογήσει και ο κ. Περδίκης, οπότε θα ακολουθήσουν και δευτερολογίες της άλλης πλευράς, μάλιστα.

Με όλο το σεβασμό, σε κάποιο στάδιο, που θα κρίνω ότι εξηντλήθη η εξάντληση του θέματος, θα ζητήσω από τη Βουλή να πάρει θέση. Λοιπόν, ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά μετά τις αναφορές που έγιναν από συναδέλφους θα ήθελα να κάνω μια πολύ γρήγορη παρέμβαση.

Καταρχάς θα ήθελα να πω ότι η ΑΗΚ έχει να επιτελέσει βεβαίως ένα πολύ δύσκολο έργο, το οποίο προσομοιάζει προς την πλεύση πολλές φορές μεταξύ της Σκύλας και της Χάρυβδης. Από τη μια πρέπει να παράξει τον ηλεκτρισμό που είναι αναγκαίο αγαθό, από την άλλη πρέπει να σέβεται το περιβάλλον και την υγεία των πολιτών. Απαραίτητο στοιχείο είναι βεβαίως ότι πρέπει να υπάρξει περισσότερη γνώση και περισσότερη ευαισθησία και από πλευράς της ΑΗΚ και από πλευράς άλλων φορέων της πολιτείας, αλλά και από τους ίδιους τους πολίτες. Για παράδειγμα πολλές φορές υπάρχει όντως μια περισσή φοβία όσον αφορά τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα, από την άλλη πλευρά υπάρχει κάποιες φορές και μία

άρνηση εκ μέρους των αρμοδίων της ΑΗΚ, ότι τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα όντως προκαλούν προβλήματα στον τομέα της υγείας, και θα ήθελα τώρα να κάνω μία πολύ μικρή αναφορά σε δύο σημεία που ελέχθησαν από δύο συναδέλφους.

Πρώτον, όσον αφορά το συνάδελφο κ. Περδίκη αναφορικά με τη διαρροή πετρελαίου στη Μονή της Λεμεσού, ναι, όντως ήταν ένα ατυχέστατο γεγονός, όμως πρέπει να πω ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού διέγνωσε το πρόβλημα της σύνδεσης αμέσως, έγκαιρα και περιόρισε σε πολύ μεγάλο βαθμό τη διαρροή. Αν δεν κάνω λάθος ήταν μόνο ένας με δύο τόνοι πετρελαίου -αυτές είναι οι πληροφορίες- μου που διέρρευσε στη θάλασσα και προέβησαν σε αντικατάσταση και διόρθωση του συνδετικού μηχανισμού τους, ώστε να μην ξανασυμβεί εκείνο το ατυχέστατο συμβάν. Παρεμπιπτόντως, τέτοιες συνδέσεις υπάρχουν και σε άλλα τρία, τέσσερα σημεία της Κύπρου, όπως στη Δεκέλεια, στο Βασιλικό και στις Βρετανικές Βάσεις στο Ακρωτήριο.

Το δεύτερο που θα ήθελα να αναφέρω είναι αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Θεοδώρου, ότι πήγαν οι κατοικίες και βρήκαν τις εγκαταστάσεις της ΑΗΚ. Αυτό μπορεί να συμβαίνει σε κάποιες περιπτώσεις, αλλά σε πολλές άλλες περιπτώσεις είναι οι πυλώνες και οι υποσταθμοί που πήγαν και βρήκαν τις κατοικίες και στην περίπτωση των Πολεμιδιών έχουμε παραδείγματα και για τις δύο καταστάσεις. Επίσης, βεβαίως, είναι γνωστό ότι η ΑΗΚ πολλές φορές κάνει χρήση του πράσινου χώρου μέσα σε κατοικημένες περιοχές. Χρησιμοποιείται πράσινη γη, πράσινος χώρος που δεν έπρεπε να χρησιμοποιείται για εγκατάσταση υποσταθμών.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αν θα προσπαθήσετε, να έρθετε στο βήμα. Αν θα είσαστε σύντομος, να μιλήσετε από τη θέση σας. Παρακαλώ!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ούτε εγώ είχα πρόθεση να τοποθετηθώ πάνω στον προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού, αλλά συζητώντας τον προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού, όπως συνήθως γίνεται, επεκτεινόμαστε στην πολιτική των οργανισμών ευρύτερα.

Είναι γεγονός ότι υπάρχει και αναπτύσσεται -και είναι θετικό βέβαια- μία ολοένα και μεγαλύτερη περιβαλλοντική ευαισθησία και θα έλεγα και περιβαλλοντική συνείδηση μέσα στην κυπριακή κοινωνία και είναι λογικό και θα πρέπει σαν κοινοβούλιο να μας απασχολεί η προστασία του περιβάλλοντος και η πολιτική που εφαρμόζουν οι διάφοροι οργανισμοί ή η ίδια η πολιτεία στα αναπτυξιακά της προγράμματα σε σχέση πάντοτε με την προστασία του περιβάλλοντος. Και ως επιτροπή Περιβάλλοντος έχουμε αναλάβει την πρωτοβουλία και έχουμε συναντηθεί σχεδόν με όλα τα υπουργεία και τους ημικρατικούς οργανισμούς, για να εξωθήσουμε αυτές τις υπηρεσίες να ετοιμάσουν ένα περιβαλλοντικό πρόγραμμα. Από εκεί και πέρα όμως θα πρέπει να πούμε και να παραδεχθούμε ότι δεν μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη χωρίς περιβαλλοντικό κόστος και δεν πρέπει δηλαδή να θέτουμε σε αντιπαράθεση την ανάπτυξη έναντι του περιβάλλοντος σαν να επρόκειτο να επιλέξουμε μεταξύ των δύο.

Στόχος θα πρέπει να είναι να εξεύρουμε εκείνες τις μορφές ανάπτυξης που θα περιορίζουν την περιβαλλοντική επιβάρυνση. Και εδώ θέλω να πω ότι μπορεί κάποιος να επιρρίψει ευθύνες ή μέρος ευθυνών ή να εκφράσει τη μη απόλυτή του ικανοποίηση προς την Αρχή Ηλεκτρισμού για κάποια προγράμματά της. Από την

άλλη όμως πρέπει να παραδεχθούμε ότι -για να μην επαναλάβω τα όσα είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι, όσον αφορά τις δύσκολες συνθήκες στις οποίες αντεπεξήλθε, έπρεπε να αντεπεξέλθει η Αρχή Ηλεκτρισμού- επιδεικνύει και μια ιδιαίτερη ευαισθησία κάθε φορά, τουλάχιστον στην επιτροπή Περιβάλλοντος, που θέτουμε ένα πρόβλημα ή μία διαμαρτυρία για την εγκατάσταση υποσταθμών. Όπου δεν είχε εγκατασταθεί ο υποσταθμός έχουμε δει την Αρχή να ανταποκρίνεται και να αναζητά λύσεις, όμως όπως έχει πει και ο κ. Ματσάκης -και είναι σωστή μεν η προσέγγιση να μην εγκαθιστά η Αρχή Ηλεκτρισμού τον υποσταθμό σε χώρο πρασίνου- όταν όμως γύρω από το χώρο πρασίνου είναι ένα σχολείο ή είναι κατοικίες, κανένας δε θέλει να τον εγκαταστήσει στα σύνορά του. Ή δε θα εγκατασταθεί ή θα κάνουμε το συμβιβασμό και ο λιγότερο οδυνηρός δυστυχώς συμβιβασμός -και εδώ πρέπει να δείξουμε κατανόηση όλοι μας, πάντα πρέπει να σκεφτόμαστε σε σχέση με τον άνθρωπο- αν θα αποφύγουν το σπίτι και το σχολείο ή το χώρο εργασίας- είναι να τον εγκαταστήσουν στο χώρο πρασίνου, κάπου πρέπει να εγκατασταθεί!

Εδώ λοιπόν πρέπει εμείς να είμαστε λίγο πιο ευέλικτοι και, αν θέλετε, λιγότερο αυστηροί προς την Αρχή Ηλεκτρισμού. Σίγουρα, θα μπορούσαμε και αναμέναμε να γίνει μεγαλύτερη προσπάθεια από την Αρχή, όσον αφορά τις νέες της εγκαταστάσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Όμως είναι γνωστό ότι υπάρχουν ακόμη σοβαρά προβλήματα, όσον αφορά την εισαγωγή στην Κύπρο φυσικού αερίου. Είναι γνωστές οι επισκέψεις που κάνει και ο αρμόδιος υπουργός και φαίνεται ότι θα πάρει κάποια χρόνια ακόμη, για να επιλυθεί αυτό το ζήτημα και να διαθέτουμε στην Κύπρο φυσικό αέριο.

Είναι θετικό το ότι προγραμματίσει η Αρχή οι επόμενες φάσεις της ανάπτυξης της να είναι στην τεχνολογία που θα αξιοποιήσει το φυσικό αέριο. Από την άλλη

χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια από την Αρχή -και είναι θετικό ότι περιλαμβάνονται κάποια προγράμματα στον προϋπολογισμό της- για την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εδώ όμως, επειδή το είχαμε συζητήσει παλαιότερα εκτός προϋπολογισμού, πρέπει να σκεφτούμε τις ευθύνες που έχει η κυβέρνηση. Υπάρχουν ήδη Κύπριοι ή κυπριακές εταιρείες ή και ιδιώτες οι οποίοι προγραμματίζουν ή έχουν αρχίσει την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ανέμεναν ή απαιτούσαν από την Αρχή Ηλεκτρισμού να εξαγοράζει αυτή την ενέργεια σε κάποια τιμή. Η Αρχή έχει ξεκαθαρίσει ότι δεν μπορεί σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπως είναι αυτό που φιλελευθεροποιείται τώρα στην Κύπρο, να αγοράζει από κάποιο πιθανό ανταγωνιστή της αύριο σε καλύτερη τιμή από αυτήν που θα πουλά η ίδια. Η ευθύνη όπως και σε άλλα κράτη είναι στο Υπουργείο Εμπορίου. Η κυβέρνηση είναι που θα αγοράζει, έστω μέσω της Αρχής, αλλά με κρατικά κεφάλαια από το Πάγιο Ταμείο αυτή την παραγωγή ενέργειας από ιδιώτες. Έχει δεσμευτεί η κυβέρνηση εδώ και πολλούς μήνες να φέρει στη Βουλή πρόταση με κίνητρα για την αγορά παραγωγής ενέργειας από ιδιώτες. Ακόμα αναμένουμε αυτή την πολιτική από πλευράς του Υπουργείου Εμπορίου.

Συνεπώς, δεν πρέπει να φορτώνουμε όλες τις ευθύνες στην Αρχή Ηλεκτρισμού. Αντίθετα, θα έλεγα ότι η έλλειψη πολιτικής από πλευράς του Υπουργείου Εμπορίου στο συγκεκριμένο τομέα, πολύ φοβούμαι, θα στερήσει την Κύπρο από την επίτευξη του στόχου παραγωγής 12% της συνολικής ενέργειάς μας από ανανεώσιμες πηγές και η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει πολύ ψηλό πρόστιμο ανά εκατοστιαία μονάδα που θα υπολείπεται το κάθε κράτος το 2010 και, πολύ φοβούμαι, τα λεφτά που σήμερα δε θα επενδυθούν από έλλειψη πολιτικής θα τα πληρώσουμε μετά, το 2010, σε πρόστιμο, χωρίς να έχουμε τα οφέλη. Συνεπώς, θα πρέπει εδώ ως

κοινοβούλιο να απαιτήσουμε από την κυβέρνηση το ταχύτερο δυνατό να διαμορφώσει πολιτική κινήτρων και να την προτείνει στο κοινοβούλιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Κληρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εάν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, θα είμαι πολύ σύντομος εγώ. Απλώς ο λόγος που ζήτησα το βήμα είναι διότι ήθελα και εγώ με επίταση να εκφράσω την ευαρέσκειά μου για το γεγονός ότι ομόφωνα η αρμόδια επιτροπή ζητά από την κυβέρνηση να επανεξετάσει το θέμα της ασφαλίωσης, έτσι που αυτό να είναι προς το συμφέρον του Κύπριου καταναλωτή και ελπίζω ότι η κυβέρνηση τώρα θα πάρει το ομόφωνο αυτό μήνυμα της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Η κ. Μαύρου, παρακαλώ.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Με έχει καλύψει ο κ. Λιλλήκας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Μιχαηλίδης, παρακαλώ.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που έχω καλυφθεί σε όσα είχα υπόψη μου να πω, ήδη καλύφθηκα από την πρώτη παρέμβαση που έκανε ο κ. Χρίστου πλήρως και από τους άλλους ομιλητές, εντούτοις ήθελα απλώς να προσθέσω ότι το ΑΔΗΚ θα υπερψηφίσει τους προϋπολογισμούς για την Αρχή Ηλεκτρισμού, διότι θεωρεί ότι το έργο το οποίο επιτελείται από την Αρχή και η προσφορά στον τόπο και στην

ανάπτυξη γενικά του τόπου μας είναι πάρα πολύ μεγάλη. Είναι ίσως ένας από τους ολίγους οργανισμούς που με την προσφορά τους έχουν ήδη καταξιωθεί στη συνείδηση ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο κ. Παπαπολυβίου, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, θα ήθελα εγώ να χαιρετίσω την εδώ παρουσία του προέδρου και του γενικού διευθυντή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και θα ήθελα απλώς να υπενθυμίσω στους αγαπητούς συναδέλφους ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου δεν είναι κερδοσκοπικός οργανισμός, αλλά είναι κοινωφελής οργανισμός και αυτό το έχει αποδείξει πολλές φορές. Όταν μελετήσουμε τους προϋπολογισμούς της θα διαπιστώσουμε ότι μέσα έχει συνεχείς αναβαθμίσεις και ακόμα περιλαμβάνει ποσό £2.000.000 για την αγροτική πολιτική και διάφορα άλλα έργα, ας μην τα απαριθμήσω. Εκείνο το οποίο ελέχθη όμως είναι ότι προβαίνει πολλές φορές στην ανέγερση υποσταθμών σε χώρους πρασίνου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εκεί σε κάθε διαχωρισμό μεγάλο που γίνεται, λαμβάνεται πρόνοια και παραμένει ένας ειδικός χώρος για την ανέγερση υποσταθμού, γιατί η ηλεκτρική δε διαθέτει μαγικούς τρόπους να μεταφέρει ρεύμα και να ενισχύει όλες αυτές τις περιοχές οι οποίες αναπτύσσονται. Δε χρησιμοποιείται χώρος πρασίνου, γιατί ο χώρος πρασίνου είναι δημόσιος χώρος, όπως είναι ο δρόμος, και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί και νομίζω ότι είναι παραπλάνηση να λέμε ότι χρησιμοποιούνται χώροι πρασίνου για την ανέγερση σταθμών της ηλεκτρικής. Πιστεύω ότι η μέχρι σήμερα πορεία της Αρχής Ηλεκτρισμού δε δικαιολογεί την κριτική η οποία έχει γίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν εμετάνωσες, κύριε Μαυροκορδάτε, ε;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Θα είμαι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Θα ήθελα να εκφράσω και εγώ την ικανοποίησή μου για το έργο που επιτελεί η Αρχή Ηλεκτρισμού και θα ήθελα να τονίσω δύο σημεία. Το ένα είναι η αγροτική πολιτική που έχει εφαρμόσει η ΑΗΚ σε συνεργασία με τη Βουλή, η οποία έχει δώσει την ευκαιρία στους Κύπριους γεωργοκτηνοτρόφους να ηλεκτροδοτήσουν και να εκσυγχρονίσουν τα υποστατικά τους σε μια περίοδο που οδεύουμε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και θα έπρεπε να έχουμε σύγχρονα υποστατικά. Έργο το οποίο θα έπρεπε να κάμει η κυβέρνηση το έχει αναλάβει η Αρχή Ηλεκτρισμού και είναι εις πίστιν της που με κονδύλια της Αρχής σήμερα όλοι οι Κύπριοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι και πρόσφυγες απολαύουν αυτού του ευεργετήματος.

Ένα άλλο σημείο που ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι η πρωτοβουλία που ανέλαβε η Αρχή Ηλεκτρισμού για την κατασκευή μονάδας αφαλάτωσης στο Βασιλικό. Μετά από πρόταση, πριν από ενάμιση περίπου χρόνο, που έγινε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και όταν αντιμετωπίζαμε σοβαρά προβλήματα έλλειψης

νερού, η Αρχή Ηλεκτρισμού μέσα σε τέσσερις μήνες κατάφερε να δώσει ολοκληρωμένη μελέτη στην κυβέρνηση για παραχώρηση για παραγωγή 40.000 κυβικών μέτρων νερού ημερησίως μέσα σε σαράντα τέσσερις εβδομάδες και μάλιστα στην τιμή των 29 σεντ, η πιο φθηνή προσφορά που υπήρξε ποτέ, τη στιγμή που την ίδια περίοδο η μονάδα αφαλάτωσης της Λάρνακας μας έδινε νερό με 42 σεντ το κυβικό μέτρο. Εκείνο που προκύπτει από αυτή την ενέργεια και πρέπει να το σχολιάσουμε είναι ότι, ενώ με ταχύτητα η Αρχή Ηλεκτρισμού είχε δώσει ολοκληρωμένη μελέτη μετά από προσφορές τις οποίες προκήρυξε και ενώ το περιβαλλοντικό κόστος θα ήταν μηδαμινό, ασήμαντο, σε μια περιοχή όπου ήδη υπάρχουν και άλλες βαριές βιομηχανίες, η κυβέρνηση, για λόγους τους οποίους δε γνωρίζει κανένας μέχρι σήμερα και ούτε έχουν δοθεί δικαιολογίες επαρκείς, απέρριψε αυτή την πρόταση της ΑΗΚ και επιζητούσε να κατασκευάσει άλλη μονάδα αφαλάτωσης με πιο ψηλό κόστος και σε περιοχές όπου αντιδρούσαν κοινότητες και ομάδες του λαού.

Γι' αυτό, θα πρέπει να καλέσουμε την κυβέρνηση να επανεξετάσει την πρόταση της ΑΗΚ, η οποία είναι η πιο συμφέρουσα, και θα πρέπει να δώσει και εξηγήσεις, γιατί έχει απορρίψει αυτή την πρόταση. Μήπως επειδή δε θα έδινε η ίδια τις προσφορές ή δε θα έδιναν κάποιοι άνθρωποι προσφορές για την κατασκευή μονάδας αφαλάτωσης;

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού δώσω το λόγο στον επόμενο συνάδελφο, είμαι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσω στο σώμα την παρουσία εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων, τούτη την ώρα, του προέδρου της Ομάδας Φιλίας Γαλλίας-Κύπρου στη Γαλλική Γερουσία κ. Andre Rouviere και των γερουσιαστών κ. Marc Massion, Gisele Printz, Jean-Patrick

Courtois και Francois Trucy.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τους καλωσορίζω εκ μέρους όλων στην Κύπρο. Είναι φιλοξενούμενοι της Βουλής των Αντιπροσώπων και τους εύχομαι ευχάριστη παραμονή στο νησί μας, δημιουργική και καρποφόρα, η οποία -είμαι σίγουρος- θα αποβεί συντελεστής ακόμα περισσότερου βαθέματος της φιλίας και της συνεργασίας μεταξύ της Γαλλικής Γερουσίας και γενικότερα της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης και της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου, της Γαλλίας και της Κύπρου, των λαών της Δημοκρατίας της Γαλλίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τους ευχαριστώ θερμά.

Προχωρούμε τώρα στη συζήτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ο κ. Ευαγόρου έχει το λόγο.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα θα ήθελα να σταθώ στο θέμα των κεφαλαιουχικών δαπανών της Αρχής Ηλεκτρισμού χαιρετίζοντας το γεγονός ότι μέσα στον προϋπολογισμό έχουν ενταχθεί αρκετά κονδύλια για μελλοντική ανάπτυξη της Αρχής Ηλεκτρισμού. Την ίδια στιγμή θα ήθελα να πω ότι, πέραν της κατασκευής της τρίτης και της τέταρτης μονάδας της δεύτερης φάσης του σταθμού, θα ήθελα -και το έχουμε εκφράσει και στην επιτροπή, όταν εσυζητείτο το θέμα- να καταρτίζονταν πιο έγκαιρα και πιστεύω ότι έχουμε καθυστερήσει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό να αξιοποιήσουμε εκείνους τους πόρους και εκείνες τις πηγές ενέργειας όπως είναι η ηλιακή ενέργεια και ιδιαίτερα τα φωτοβολταϊκά. Δεν επαναπαυόμαστε και δε μας ικανοποιεί η δήλωση εκείνη που έχει γίνει, ότι εφαρμόστηκε τώρα και μετά από τόσα

χρόνια η εισαγωγή της πρώτης μονάδας για ηλεκτροδότηση των κτιρίων της Αρχής Ηλεκτρισμού.

Πιστεύουμε ότι -δόξα τω Θεώ- ηλιοφάνεια έχουμε για πάρα πολλές μέρες. Χώρες ευρωπαϊκές που δεν έχουν τόση ηλιοφάνεια έχουν ήδη προχωρήσει και προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια σε μεγαλύτερο βαθμό από εμάς, και αυτό δεν περιποιεί τιμή στη δική μας την περίπτωση. Αντίθετα πιστεύω ότι προχωρήσαμε ανάποδα προχωρώντας στην αξιοποίηση πρώτιστα της αιολικής ενέργειας με την εγκατάσταση του πρώτου αιολικού πάρκου στην περιοχή του Κούρρη, παρ' όλο που σίγουρα δεν το απορρίπτουμε. Παράλληλα όμως θα πρέπει να επικεντρωθούμε σε εκείνες τις γνωστές ενέργειες που διαθέτουμε πάρα πολλές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο τελευταίος ομιλητής είναι δευτερολογών. Είναι ο κ. Περδίκης και τον παρακαλώ να είναι όσο γίνεται πιο σύντομος, μη απαντώντας σε όλους τους προλαλήσαντες.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αποδέχομαι την προεδρική έκκληση περί της συντομίας και όντως δεν προτίθεμαι να απαντήσω σε όλους τους προλαλήσαντες. Εξάλλου θα ήθελα να πω ευθύς εξαρχής ότι εμένα με ικανοποιεί το γεγονός ότι από τον προκληθέντα διάλογο και από τη συζήτηση αναδείχθηκε κριτική -καλόπιστη κριτική προς την ΑΗΚ- η οποία δεν αντανάκλαται στο κείμενο της έκθεσης. Αυτό είναι ένα θετικό στοιχείο καταρχάς.

Όσον αφορά τα θέματα, επειδή προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε, αναπτυσσομένης της συζήτησης, κάνατε μια κριτική τοποθέτηση γύρω από το πώς

μιλούμε για το θέμα του προϋπολογισμού, θέλω να πω ότι οι δικές μου οι σημειώσεις και αυτή τη στιγμή οι σημειώσεις θα αναφέρονται στον προϋπολογισμό. Είναι εκ του προϋπολογισμού, για παράδειγμα, που προκύπτει ότι δεν υπάρχει κονδύλι μέσα στον προϋπολογισμό της ΑΗΚ για τη διενέργεια περιβαλλοντικών μελετών. Εμείς ως οικολόγοι είχαμε κριτικάρει την έλλειψη τέτοιων κονδυλίων στον καταφανώς, περιβαλλοντικώς, ανεπαρκή κρατικό προϋπολογισμό. Την έλλειψη, παρ' όλο που υπήρχαν την ανεπάρκεια θα έλεγα. Στην περίπτωση της ΑΗΚ υπάρχει πλήρης έλλειψη και αυτό αντανακλά μια πραγματικότητα. Και εδώ επιβάλλεται και μια διόρθωση. Μπορεί η ΑΗΚ να έκανε κάποιες περιβαλλοντικές μελέτες, αλλά τις έκανε κατόπιν πιέσεων -και προκύπτει τούτο και από τον προϋπολογισμό- εφόσον δεν είναι προετοιμασμένη να κάνει περιβαλλοντικές μελέτες.

Όσον αφορά το θέμα των επιπτώσεων στην υγεία από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, η μέχρι σήμερα στάση της ΑΗΚ είναι άτεγκτη. Θεωρεί ότι δεν υπάρχουν επιπτώσεις. Και σας ερωτώ: Διατί ποιούμεν τον αγώνα για τις ανάλογες επιπτώσεων κεραίες των Βρετανών της Αλυκής του Ακρωτηρίου, όταν μέσα από τον προϋπολογισμό, εμμέσως, αποδεχόμαστε τη θέση της ΑΗΚ ότι δεν υπάρχουν προβλήματα στην υγεία από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία;

Συνεχίζω πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την αναφορά «μα υπάρχουν κάποια κονδύλια για την προστασία του περιβάλλοντος, συμποσούμενα στο ποσό των £2 εκατομμυρίων». Μα £2 εκατομ., αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, στα £260 περίπου εκατομ. που είναι ο προϋπολογισμός είναι πιο λίγο ποσοστό και από το, όπως είπα και πριν, ανεπαρκέστατο ποσοστό που συμπεριλαμβάνουν οι προϋπολογισμοί του κράτους! Περιβαλλοντικώς είναι λιγότερο επαρκής η ΑΗΚ και από το ίδιο το κράτος και την κυβέρνηση, η οποία βεβαίως φέρει βαρύτερες ευθύνες και για την έλλειψη πολιτικής για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

και για τη διέλευση των γραμμών υψηλής τάσης μέσα από κατοικημένες περιοχές. Πιστεύω ότι πρέπει να δώσουμε τα του Καίσαρος τω Καίσαρι, δηλαδή τις ευθύνες της κυβέρνησης να τις καταλογίσουμε, αλλά και τις ευθύνες της ΑΗΚ επίσης.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, για το θέμα της αφαλάτωσης πρέπει να θυμίσω ότι εμείς τουλάχιστον, ως Κίνημα Οικολόγων, είχαμε από την αρχή πει, από την πρώτη μονάδα αφαλάτωσης, ότι κακώς γίνονται όπως γίνονται και δεν επιδιώχθηκε η συνεργασία και η ένταξη της παραγωγής ενέργειας με την παραγωγή αφαλατωμένου νερού. Έπρεπε από την πρώτη μονάδα να προστρέξουμε στην ΑΗΚ και να αποφύγουμε την οδό την οποία πήραμε. Και ακόμα και σήμερα εμείς λέμε το εξής: Να κλείσει η μονάδα στη Δεκέλεια, γιατί είναι ανεπαρκέστατη, είναι πεπαλαιωμένη, είναι ενεργοβόρα, και να προχωρήσουμε με την πρόταση της ΑΗΚ, κάτι το οποίο δυστυχώς δεν εξετάστηκε στα πλαίσια της έρευνας, της περίφημης αλλά διαβλητής, κατά την άποψή μου και την άποψη πολλών συναδέλφων, που έκαμε η διοίκηση, το Υπουργείο Γεωργίας και ο Γενικός Ελεγκτής.

Αυτά τα λίγα, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νικολάου.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα απλώς να προβώ σε κάποιες διορθώσεις σε όσα έχουν λεχθεί προηγουμένως. Για την κατάληξη γύρω από το θέμα της αφαλάτωσης θα ήθελα να σημειώσω ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα είχε εγγράψει το θέμα της δημιουργίας μονάδας αφαλάτωσης από πλευράς της Αρχής Ηλεκτρισμού στην επιτροπή Γεωργίας.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Και η κοινοβουλευτική σας ομάδα.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Και η κοινοβουλευτική μας ομάδα, γι' αυτό θα παρακαλούσα, προτού καλέσουμε την κυβέρνηση να επανεξετάσει τη θέση της, να αφήσουμε το θέμα να συζητηθεί στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου, για να γίνουν οι σωστές διαπιστώσεις.

Όμως για το θέμα το οποίο αναφέρθηκε γύρω από το αν υπάρχει πολιτική, αν υπάρχουν αποφάσεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θα ήθελα να πω ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει πάρει ήδη απόφαση, έχει καθορίσει διατίμηση αγοράς του ρεύματος που παράγεται από τις πηγές αυτές και μάλιστα επιδοτείται η τιμή κατά το 65% του κόστους παραγωγής. Θα έλεγα όμως ότι εκείνο το οποίο χρειάζεται να γίνει είναι να μελετηθούν από πλευράς του υπουργείου κάποια πρόσθετα μέτρα, κάποια πρόσθετα κίνητρα παραγωγής. Για το θέμα δε του φυσικού αερίου δεν μπορούσε και ήταν αδύνατο να εφαρμοστεί στη δεύτερη φάση, γιατί ήδη ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της δεύτερης φάσης βρίσκονται σε κάποιο προχωρημένο στάδιο. Η δε απόφαση να μεταφερθεί φυσικό αέριο στην Κύπρο βρίσκεται σε πολύ πολύ προκαταρκτικές συζητήσεις, που είναι άγνωστη ακόμα η κατάληξή τους.

Αν υπάρχουν ειδικά κονδύλια στον προϋπολογισμό για περιβαλλοντικές μελέτες, αυτό δεν είναι αναγκαίο, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, διότι οι περιβαλλοντικές μελέτες είναι κονδύλι, είναι δαπάνη που γίνεται για το συγκεκριμένο έργο. Γι' αυτό το λόγο, όπως και για άλλα έργα για τα οποία η Αρχή Ηλεκτρισμού έκαμε περιβαλλοντικές μελέτες, δεν προέβλεψε στους προϋπολογισμούς της συγκεκριμένη δαπάνη, επιπρόσθετη ειδική δαπάνη για θέματα περιβαλλοντικών μελετών.

Για τα θέματα υγείας δε θα ήθελα να κάμω οποιαδήποτε αναφορά. Αναφέροντας μόνο θέματα υγείας σε σχέση με τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, θα έλεγα ότι η τακτική και η πολιτική που ακολουθείται από πλευράς Αρχής Ηλεκτρισμού είναι εκείνη που υιοθετείται από τη Διεθνή Οργάνωση Υγείας και από όλα τα εθνικά συμβούλια προστασίας του ανθρώπου ή ακόμα και από ειδικές μελέτες που έχουν γίνει γύρω από τα θέματα καρκίνου, όπως ο παιδικός καρκίνος, και από άλλα τα οποία υιοθετήθηκαν από το εθνικό συμβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου. Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δε γίνεται τίποτε διαφορετικό από εκείνο το οποίο γίνεται διεθνώς από πλευράς της Αρχής Ηλεκτρισμού. Η ευαισθησία πρέπει να υπάρχει πάντοτε, η πολιτική της συνειδητής αποφυγής σίγουρα πρέπει να αποτελέσει πυξίδα στην ανάπτυξη της Αρχής Ηλεκτρισμού και πιστεύω ότι μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας αυτή η πολιτική υπηρετείται.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αντιλαμβάνομαι, είστε ο τελευταίος.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...ζήτησα το λόγο για να δώσω την απάντηση όσον αφορά τις περιβαλλοντικές μελέτες -με κάλυψε σε μεγάλο βαθμό ο κ. Ιωνάς- διότι όντως στα κονδύλια και στα κεφάλαια που προβλέπονται για αναπτυξιακά έργα είναι αυτονόητο και ο νόμος απαιτεί την παραγωγή περιβαλλοντικής μελέτης πριν την υλοποίηση ενός έργου. Άρα τα συγκεκριμένα εκείνα κονδύλια θα είναι πηγή και για το κόστος που θα

καλύψει την περιβαλλοντική μελέτη, την όποια περιβαλλοντική μελέτη.

Είμαι υποχρεωμένος όμως να δώσω μια απάντηση στον κ. Ιωνά όσον αφορά τη μονάδα αφαλάτωσης. Ναι μεν να περιμένουμε, πριν εκφράσουμε άποψη, όπως είπε, ή κριτική προς την κυβέρνηση, αλλά ήθελα να πω ότι πριν από τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές συζητήθηκε κατά κόρον το ζήτημα στο κοινοβούλιο και ακόμα και στην αίθουσα της ολομέλειας. Κατά συνέπεια, υπάρχει μια ολοκληρωμένη εικόνα για το ζήτημα, γι' αυτό και εκφράζουμε -και πολλοί άλλοι συνάδελφοι έχουν ήδη- αντίληψη. Και βεβαίως θα το ξανασυζητήσουμε...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Είναι το συμπέρασμα που ανέφερα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μα το συμπέρασμα το έχουμε εξαγάγει πριν από τις βουλευτικές εκλογές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...κατά συνέπεια δεν είναι βεβιασμένο το συμπέρασμά μας και ελπίζω να καταλήξετε στο ίδιο συμπέρασμα με μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προτού προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, θα πω δυο λόγια σε σχέση με την αφαλάτωση, επειδή είμαι ο ίδιος μάρτυρας της εξέλιξης του θέματος. Το θέμα τέθηκε σε γνώση βουλευτών από τη διεύθυνση και την προεδρία της ΑΗΚ κατά τη διάρκεια επίσκεψής μας στο σταθμό του Βασιλικού στην ΑΗΚ. Είναι από τότε που ηγέρθη το θέμα και έγινε εισήγηση προς την κυβέρνηση να προχωρήσει σε αυτή την, κατά το ήμισυ σε κόστος και έξοδα, μονάδα αφαλάτωσης. Δεν έγινε

αποδεκτή αυτή η απαίτηση, αυτή η εισήγηση, και ακόμα συζητούμε και θα συζητήσουμε στις επιτροπές της Βουλής για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο κατά πόσο είναι καλά ή όχι. Εν πάση περιπτώσει, η πολιτική πρόβλεψης και πρόληψης θα πρέπει να γίνει συστατικό στοιχείο της δράσης όλων μας σ' αυτή την πολιτεία, κατά τη δική μου την εκτίμηση, ούτως ώστε και λιγότερα προβλήματα οικολογικά και περιβαλλοντικά να δημιουργούνται, αλλά και λιγότερα έξοδα να γίνονται, διότι είναι από το βαλάντιο του κυπριακού λαού που γίνονται.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £246.525.950 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 6 μαζί με τους πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής

Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε, υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχουν εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία αποχή.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002». Υπάρχει εισήγηση για αναβολή δύο εβδομάδων από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ναι, κύριε Κυπριανού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως υπάρχει εισήγηση, όμως θα τροποποιούσα κάπως, θα έλεγα να ληφθεί απόφαση για αναβολή δύο εβδομάδων, αλλά να επιτραπεί να μπει το θέμα στην ημερήσια διάταξη της ερχόμενης Πέμπτης. Αφορά προϋπολογισμό: είναι ένα δυο κονδύλια αυτά που συζητούμε. Εάν είμαστε έτοιμοι, αν είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η ολομέλεια έτοιμοι την Πέμπτη την ερχόμενη, να ψηφιστεί, αν δεν είναι, μπορεί να πάει και μια εβδομάδα. Αλλά να μην προδεσμευτούμε από σήμερα ότι αποκλείεται, εάν οι πλευρές είναι έτοιμες την Πέμπτη, να το έχουμε στην ημερήσια διάταξη. Και εμείς εδώ είμαστε και αποφασίζουμε πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, η μπάλα κοντά σας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς είχαμε ζητήσει καθυστέρηση τριών εβδομάδων, θα προσπαθήσουμε, ει δυνατόν, να ολοκληρώσουμε τη μελέτη μας στη μία εβδομάδα, αλλά θεωρώ ότι, αν δεν το ζητήσουμε εμείς, θα πάει στις δεκαπέντε μέρες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία λοιπόν! Μένει στην ημερήσια διάταξη της άλλης εβδομάδας και, αν και εφόσον ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι έτοιμος και η Βουλή γενικότερα δηλαδή είναι έτοιμη, συζητούμε και αποφασίζουμε την ερχόμενη εβδομάδα, διαφορετικά μετακινείται αυτόματα για μια εβδομάδα ακόμα.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και
Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 7 Ιανουαρίου μέχρι 11 Φεβρουαρίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 2002, γνωστού ως δασμολογίου, το οποίο, με ειδική διάταξη που έχει περιληφθεί σ' αυτό, ισχύει ήδη από την 1η Ιανουαρίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24(3) του συντάγματος, νομοσχέδιο που αφορά την επιβολή δασμών τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία κατάθεσής του στη Βουλή, εκτός αν προβλέπεται σ' αυτό μεταγενέστερη ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής με βάση το πρωτόκολλο που καθορίζει τους όρους και τη διαδικασία για

την εφαρμογή του Δεύτερου Σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου - Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), το οποίο κυρώθηκε με το Νόμο 321 του 1987, παρίσταται ανάγκη για υιοθέτηση από τη Δημοκρατία των συντελεστών του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου (ΚΕΔ), που θα ισχύσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την 1η Ιανουαρίου 2002 για συγκεκριμένα προϊόντα και οι οποίοι έχουν διαμορφωθεί με βάση τις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες ή συμβάσεις στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προσχωρήσει.

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεσμεύτηκε επίσης έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου κατά τη διάρκεια των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της Τελικής Πράξης του Γύρου της Ουρουγουάης για να προχωρήσει σε ετήσια μείωση, κατά 2,4%, του ανώτατου ορίου των προστατευτικών δασμών για τα εισαγόμενα γεωργικά προϊόντα μέσα στην περίοδο 1995 - 2004.

Ως αποτέλεσμα όλων των πιο πάνω δεσμεύσεων της Δημοκρατίας, με βάση το υπό αναφορά δασμολόγιο για το 2002, έχουν ήδη γίνει οι αναγκαίες τροποποιήσεις στους δασμολογικούς συντελεστές για τα αντίστοιχα εισαγόμενα προϊόντα για το 2002 και έχουν επέλθει μειώσεις τόσο στους συντελεστές δασμού που επιβάλλονταν στα προϊόντα αυτά, όπως προέρχονταν από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και στους συντελεστές δασμού που επιβάλλονταν στα ίδια προϊόντα, όταν αυτά προέρχονταν από τρίτες χώρες.

Περαιτέρω, έχουν περιληφθεί στο σχετικό νομοσχέδιο ορισμένες πρόσθετες τροποποιήσεις που απορρέουν κυρίως από τις δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για σταδιακή εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Οι κυριότερες τροποποιήσεις αφορούν τα ακόλουθα:

- Παράρτημα I: Αναπροσαρμογή των δασμών για τα αλιευτικά προϊόντα (με την αντικατάσταση των υφιστάμενων “ειδικών συντελεστών” εισαγωγικών δασμών με “κατ’ αξία” συντελεστές για τα αλιευτικά προϊόντα, με τρόπο που να συνάδουν με το δασμολόγιο της ΕΕ, με τη μείωση των προτιμησιακών δασμών κατά 33,3% κατ’ έτος μέσα στα επόμενα τρία χρόνια και την υιοθέτηση των συντελεστών του ΚΕΔ για τα αλιευτικά προϊόντα, που σήμερα επιβαρύνονται με μηδενικό συντελεστή δασμού).
- Παράρτημα II: Μειώσεις των γενικών συντελεστών δασμού για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV του πρωτοκόλλου του 1987 για τη Συμφωνία Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΕ.
- Παράρτημα III: Μειώσεις των δασμών για προϊόντα των Παραρτημάτων I και V του πρωτοκόλλου του 1987 για τη Συμφωνία Τελωνειακής Ένωσης Κύπρου-ΕΕ.
- Παράρτημα IV: Δημιουργία ειδικής ποσόστωσης για την εισαγωγή 300 τόνων κατεψυγμένων βοδινών φιλέτων με μειωμένο συντελεστή εισαγωγικού δασμού.
- Παράρτημα V: Μείωση του συντελεστή δασμού με τον οποίο επιβαρύνονται τα μεταχειρισμένα εμπορεύματα και υλικά που διατίθενται από τις Βρετανικές Βάσεις.

Επίσης, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο έχουν ενσωματωθεί οι αλλαγές του Εναρμονισμένου Συστήματος Περιγραφής και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων που στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων έχει αποφασισθεί να υιοθετηθούν από την 1η Ιανουαρίου 2002.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά θέματος, η επιτροπή προχώρησε σε εξέταση εισηγήσεων και επιφυλάξεων διάφορων ενδιαφερόμενων εισαγωγέων ειδών τροφίμων αλλά και βιομηχάνων, οι οποίες εστιάζονται ειδικότερα είτε στους συντελεστές των εισαγωγικών δασμών σε σχέση με τα εισαγόμενα αλιευτικά προϊόντα, τα οποία μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001 επιβαρύνονταν με μηδενικό δασμό, είτε στη συνεχιζόμενη προστατευτική δασμολογική μεταχείριση ειδών όπως είναι τα μπισκότα, τα παγωτά, άλλα είδη αλευροποΐας και οι σοκολάτες.

Υπό το φως όλων των σχετικών επιφυλάξεων και εισηγήσεων, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να επιφέρει αριθμό διαφοροποιήσεων στο ισχύον από την 1η Ιανουαρίου 2002 δασμολόγιο σε σχέση με τη δασμολογική μεταχείριση των πιο πάνω αναφερόμενων προϊόντων.

Οι προτεινόμενες από την επιτροπή διαφοροποιήσεις συνίστανται σε ανάλογη με το είδος και τη χώρα προέλευσης μείωση των συντελεστών των εισαγωγικών δασμών σε σχέση με εισαγόμενα αλιευτικά προϊόντα και σε σταδιακή, επίσης ανάλογα με το είδος και τη χώρα προέλευσης, αναπροσαρμογή του προστατευτικού δασμολογικού καθεστώτος που ισχύει για τα μπισκότα και άλλα συναφή είδη στο 70%, αρχίζοντας με μείωση κατά 15% για το 2002 και ακολούθως για ακόμη 15% το 2003.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ενσωματώνοντας τις πιο πάνω προτεινόμενες τροποποιήσεις στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, καθώς και αριθμό άλλων συνακόλουθων τεχνικών και νομοτεχνικών ρυθμίσεων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

Παράλληλα, η επιτροπή εισηγείται ως έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων, σε σχέση με τα συγκεκριμένα προϊόντα, την ημερομηνία δημοσίευσης

του προτεινόμενου νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, έτσι που να αποφευχθούν οποιαδήποτε διοικητικά προβλήματα σε σχέση με ανείσπρακτους ή επιστρεπτέους δασμούς, σε περίπτωση που οι εν λόγω ρυθμίσεις ισχύσουν αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 2.

Τελωνειακοί Δασμοί. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 3.

Δασμοί Προτιμήσεως. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

Γενικός Δασμός. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Τελωνειακές διευθετήσεις που αφορούν τις ένοπλες δυνάμεις κτλ. Άρθρο 6.

Επιβολή τελωνειακών δασμών. Άρθρο 7.

Φόροι κατανάλωσης. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 8.

Διευθετήσεις περί τους φόρους κατανάλωσης που αφορούν τις ένοπλες δυνάμεις κτλ. Άρθρο 9.

Μείωση δασμού επί εμπορευμάτων επανεισαγομένων μετά προηγούμενη επεξεργασία. Άρθρο 10.

Απαλλαγή από όρους. Τέταρτος Πίνακας. Άρθρο 11.

Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Πέμπτος Πίνακας. Άρθρο 12.

Εξουσία τροποποίησης των διατάξεων που αφορούν την επιστροφή δασμών.

Άρθρο 13.

Εξουσία επιστροφής τελωνειακού δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Άρθρο 14.

Διάθεση μεταχειρισμένων εμπορευμάτων. Άρθρο 15.

Απαγορευτικές διατάξεις και περιορισμοί. Άρθρο 16.

Κατάργηση των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης Νόμων του 2000 έως 2001. Άρθρο 17.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 18 μαζί με τους πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του

Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Δώρος Θεοδώρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Νεολαίας.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Νεολαίας για το έτος 2002 προβλέπει δαπάνες ύψους £2.202.296 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους για τα διάφορα προγράμματα του Οργανισμού Νεολαίας και ειδικότερα για το πρόγραμμα “Νεολαία για την Ευρώπη” της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο θα αποφέρει στον οργανισμό έσοδα ύψους £348.755 για το 2002, καθώς και για την προώθηση διάφορων προγραμμάτων για τους νέους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή σήμερα λειτουργούν συνολικά ενενήντα πέντε κέντρα νεότητας, ενώ η κάρτα νέων έχει παραχωρηθεί σε 17 000 νέους. Με βάση τα ίδια στοιχεία, για τη διοχέτευση της εν λόγω κάρτας σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό απαιτείται η περαιτέρω διαφήμιση και προβολή της. Τονίστηκε επίσης η ανάγκη βελτίωσης των παρεχομένων μέσω της κάρτας

ωφελημάτων. Σύμφωνα με τους αρμοδίους του οργανισμού επιδιώκεται επίσης η παράλληλη αξιοποίηση των πολυκέντρων νεολαίας σε συνάρτηση με το θεσμό των κέντρων νεότητας, με απώτερο σκοπό την εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων συναφών φορέων στην ενίσχυση των εν λόγω κέντρων, λαμβανομένου υπόψη του παράγοντα ότι τα πολύκεντρα νεολαίας λειτουργούν σήμερα με αρκετή επιτυχία στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές κ. Γιώργος Λιλλήκας και Σταύρος Ευαγόρου εξέφρασαν την άποψη ότι ο Οργανισμός Νεολαίας πρέπει να προχωρήσει άμεσα στην υιοθέτηση “συμβουλευτικής” για θέματα της αρμοδιότητάς του πολιτικής προς την κυβέρνηση και να εξεύρει τρόπους διεξαγωγής εποικοδομητικού διαλόγου με αυτήν, με στόχο την αποφυγή καθυστερήσεων στην κατασκευή έργων υποδομής και στην επίλυση γενικότερα των προβλημάτων που αφορούν τους νέους. Παράλληλα τόνισαν την ανάγκη η ίδια η κυβέρνηση να προχωρήσει επίσης στη διαμόρφωση ανάλογης πολιτικής για θέματα που αφορούν τη νεολαία και κάλεσαν τον Οργανισμό Νεολαίας να βρίσκεται σε εγρήγορση για την έκφραση θέσεων και απόψεων προς την κυβέρνηση και την άμεση και ουσιαστική εμπλοκή του στην επίλυση των μεγάλων προβλημάτων της νεολαίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας για το 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ευαγόρου.

Συγνώμη, κύριε Ευαγόρου, υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, από τη θέση μου πολύ σύντομα. Ένα από τα ζητήματα τα οποία είχαν συζητηθεί και είχαν τεθεί από τη δική μας την ομάδα στην επιτροπή Οικονομικών είναι και το θέμα της διαπίστωσης ότι δεν υπάρχουν κανονισμοί, δεν έχουν ακόμα γίνει κανονισμοί μετά από τόσα χρόνια, οι οποίοι να επιτρέπουν στον ίδιο τον οργανισμό να βγαίνει σε προσφορές ή να προχωρεί και να πραγματοποιεί έργα, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται πάρα πολλές καθυστερήσεις στην υλοποίηση πολλών αναπτυξιακών έργων, πολλών έργων που αφορούν τη νεολαία. Και η δεύτερη επισήμανση, την οποία θεωρούμε ακόμα πιο ουσιαστική, είναι το γεγονός ότι είχαν εκφραστεί αρκετές απόψεις όσον αφορά στον πραγματικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει ο Οργανισμός Νεολαίας, ως ο καθ' ύλην αρμόδιος, συμβουλευτικός για θέματα νεολαίας προς την κυβέρνηση, οργανισμός. Οι απόψεις, για πολλά ζητήματα που αναφέρθηκαν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού από τους ιθύνοντες του οργανισμού, είναι ότι δεν ερωτάται ο οργανισμός για πάρα πολλά ζητήματα και από αρκετά υπουργεία για ζητήματα ακριβώς που αφορούν τη νεολαία και τα προβλήματά της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού €2.202.296 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 μαζί με τον πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 μαζί με τον πίνακα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της
Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός)
Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους 3.500.000 ευρώ που το συμβούλιο αυτό συνήψε με την Banque National de Paris Intercontinentale Cyprus και το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τη συμπλήρωση της ανακατασκευής μέρους του τμήματος του παραλιακού δρόμου Λιμόνια-Ξενοδοχείο Ηλίας και πάροδος Μουτταγιάκας-Ξενοδοχείο Αμαθούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λατσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της

Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λατσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Δήμο Λατσιών για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £4 εκατομ. σε νόμισμα ευρώ που ο δήμος συνήψε με την Depfa Investment Bank Ltd και το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση του πολεοδομικού έργου “Βελτίωση του τμήματος του παλαιού δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού που διέρχεται μέσα από τα Δημοτικά Όρια Στροβόλου και Λατσιών”.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ’ αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λατσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της
Χρηματοδότησεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Αριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Λευκωσίας για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.500.000 σε νόμισμα ευρώ, το οποίο ο δήμος συνήψε με την HSBC Republic Bank (Cyprus) Ltd, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση της λεωφόρου Βύρωνος

και άλλων οδών/λεωφόρων στην περιοχή των νέων κυβερνητικών κτιρίων Λευκωσίας Α΄ Φάσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα είμαι σύντομος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...σχεδόν τηλεγραφικός.

Κύριοι συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να μην ανοίξει ένας κύκλος συζήτησης!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κοιτάξτε, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα μεταφέρω μια πληροφορία. Επειδή αναφέρθηκε πριν από τον αγαπητό συνάδελφο πρόεδρο της επιτροπής Περιβάλλοντος ότι τα έργα σήμερα -και, ειρήσθω εν παρόδω, τα της ΑΗΚ τα έργα δεν περιλαμβάνονται στο νόμο στον οποίο αναφέρθηκε- τα μεγάλα, τα σημερινά, τα αναπτυξιακά, τα σύγχρονα, τα εκσυγχρονιστικά, τα ευρωπαϊκά προαπαιτούν περιβαλλοντική μελέτη, πρέπει να σας πληροφορήσω ότι αυτό το έργο του οποίου σήμερα ψηφίζουμε ένα μέρος της χρηματοδότησής του με απόφαση του Υπουργικού

Συμβουλίου μόλις πέρσι, μετά την ψήφιση του νόμου περί Υποχρεωτικής Περιβαλλοντικής Μελέτης, εξαιρέθηκε από αυτό το νόμο. Δηλαδή, πάμε να κατασκευάσουμε ένα δρόμο μέσα στο κέντρο της Λευκωσίας -και πασίγνωστο σε όλους σας, η Λόρδου Βύρωνος- με δεδηλωμένο υψηλό περιβαλλοντικό και αρχιτεκτονικό κόστος, ας πούμε -να το βάλω έτσι- ή αξία και προδιαγραφών χωρίς περιβαλλοντική μελέτη. Και μάλιστα αυτό εντάσσεται σε ένα γενικότερο σχεδιασμό ο οποίος δεν έχει ολοκληρωθεί σε σχέση με την κυκλοφοριακή μελέτη της Λευκωσίας. Ε, νομίζω ότι επιβάλλεται σε έναν περιβαλλοντιστή και σε ένα συνεπή οικολόγο να μην ψηφίσει αυτό το σχετικό κονδύλι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η προειδοποίηση ήταν για τους υπολοίπους, δεν ήταν για σένα, κύριε Περδίκη.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι υπάρχει στη διαδικασία, κύριε Αγαπίου;

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλη την εκτίμηση προς το προεδρείο, αλλά εκφράζονται διάφορες λέξεις ή τονίζονται διάφορες λέξεις που νομίζω δεν τιμούν τους υπολοίπους. Δηλαδή, το ότι ο συνάδελφος λέει «ως συνεπής περιβαλλοντιστής»...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, να τελειώσει η διαδικασία -είμαστε στο μέσο της ψήφισης του νομοσχεδίου- και ευχαρίστως να σας δώσω το λόγο να κάνετε την παρατήρησή σας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορώ τώρα, κύριε συνάδελφε, να διακόψω τη διαδικασία. Έγινε και η τρίτη ανάγνωση και πρέπει να ψηφίσει η Βουλή.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι ομόφωνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συγγνώμη. Πάνω τα χέρια, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ να μετρήσετε τα χέρια που βλέπετε υψωμένα, μόνο τα χέρια που βλέπετε υψωμένα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γέλια)

Ευχαριστώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκανόνισέ τους ο Θάσος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επειδή εν επήρα γραμμή που δαμαί τζαι εσυγχύσαν με...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή.

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί αυτού του θέματος, κύριε Πρόεδρε. Ο κ. Περδίκης μιλώντας έχει αναφέρει ότι υπήρξε κάποια εξαίρεση ή κάποια αλλαγή της υποχρέωσης για διεξαγωγή περιβαλλοντικής μελέτης. Εμείς δεν είμαστε ενήμεροι γι' αυτό το θέμα, δε θέλουμε να δυσκολέψουμε το δήμο από του να προχωρήσει, αλλά θα διερευνήσουμε αυτή την πτυχή και, αν προκύπτει σοβαρό θέμα, εμείς θα επανέλθουμε είτε με άλλο τρόπο είτε με συζήτηση αυτού του θέματος ξανά στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, κάτι θέλατε επί διαδικασίας.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ζητούσα αναβολή, ακριβώς για το λόγο που είπε ο κ. Χρίστου τώρα, αλλά τώρα ετέλειωσε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν ζητούσατε, θα το υποστηρίζαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να εκφράσω μια ευχή, όταν εκφράζουν διάφορες λέξεις όπως “συνεπής” και τα λοιπά, να είναι ιδιαίτερα πιο προσεχτικοί κάποιοι συνάδελφοι, διότι το ότι οι υπόλοιποι συνάδελφοι αντιτίθενται εις την άποψη και τη θέση του συναδέλφου δε σημαίνει ότι δεν έχουν τη συνέπεια που ο ίδιος έχει είτε ως προς το περιβάλλον είτε ως προς άλλα παρόμοια θέματα. Επίσης θα έκανα έκκληση προς τον κ. συνάδελφο, όταν έχει υπόψη του τόσο πολύ σοβαρά θέματα τα οποία πιθανόν, όταν είναι εν γνώσει της ολομέλειας, να επηρεάζουν την ψήφιση ενός νομοσχεδίου ή μιας πρότασης νόμου -θα είναι καλό- να ενημερώνει τα μέλη πολύ

πριν τη συνεδρίαση της ολομέλειας, για να έχει την ευχέρεια και τη δυνατότητα η ολομέλεια να μελετά και να παίρνει τις αποφάσεις της αναλόγως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, να σας πω κάτι όμως: Εάν εγώ δηλώνω καθημερινά ότι είμαι ο καλύτερος άνθρωπος στον κόσμο, αυτό υπόκειται στην κρίση των υπολοίπων και έχω κάθε δικαίωμα δημοκρατικό να το δηλώνω. Και ο κ. Περδίκης μπορεί να δηλώνει ότι είναι ο σούπερ περιβαλλοντιστής της υφηλίου. Είναι δικαίωμά του, δεν μπορούμε να του...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούγεται.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αγαπητέ κύριε συνάδελφε. Απαντώ στο συνάδελφο. Σας υπερασπίζομαι αυτή τη στιγμή, κύριε Περδίκη, με το δικό μου τον τρόπο. Λοιπόν, ο καθένας μπορεί, όταν ομιλεί, όταν δεν απευθύνεται στους άλλους και όταν δε χρησιμοποιεί επίθετα κατά άλλων συναδέλφων, να λέει για τον εαυτό του ό,τι νομίζει ότι πρέπει να πει και κρίνεται από τους υπόλοιπους.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, αν ο κ. Περδίκης ένιωθε ότι ήταν ο μεγαλύτερος περιβαλλοντιστής, δε θα χρειαζόταν να καταβάλλει αυτή την προσπάθεια που καταβάλλει για να το αποδείξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άτε, Γιώργο, να δούμε, απόδειξέ το.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Προς εξευμενισμό του συνάδελφου κ. Αγαπίου, θα δηλώσω με παρρησία, όπως και πριν, ότι δε δηλώνω συνεπής κομμουνιστής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι πολύ έξυπνο και σας ευχαριστούμε πολύ. Αν μπορούσα να χειροκροτήσω, θα χειροκροτούσα, αλλά δεν επιτρέπεται από τους κανονισμούς.

Πολύ έξυπνο!

Να προχωρήσουμε παρακάτω. Λοιπόν, υπάρχουν εκείνοι που δηλώνουν, κύριε συνάδελφε, και είναι και περήφανοι γι' αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της
Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Σταύρος Ευαγόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 2002.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Αγίας Νάπας για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.670.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ και το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου του αλιευτικού καταφυγίου της Αγίας Νάπας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρήθηκε αναγνωσθείσα κατά την προηγούμενη συνεδρίαση. Υπάρχουν όμως τροπολογίες από πλευράς του ΑΚΕΛ.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Το λόγο έχει ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως αποτέλεσμα απόψεων που εκφράστηκαν στην ολομέλεια κατά την προηγούμενη συνεδρία, ως αποτέλεσμα της ανταλλαγής απόψεων που είχαμε με συναδέλφους της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μετά ή κατά τη

συνεδρία της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και ως αποτέλεσμα της επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το ρυθμιστή έχει διαμορφωθεί ένα κείμενο τροπολογιών γύρω από το οποίο υπάρχει, κατά τη δική μου εκτίμηση, μια ευρεία συναίνεση από τα μέλη της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, γι' αυτό θεωρώ ότι, ναι μεν κατατίθενται από εμάς τυπικά, εκφράζουν όμως τις απόψεις όλων όσων είχαν ασχοληθεί με το θέμα τις τελευταίες τρεις μέρες.

Έχει όμως, κύριε Πρόεδρε, παρεισφρήσει από λάθος μια υποπαράγραφος η οποία πρέπει να διαγραφεί, γιατί αφορούσε το ρυθμιστή και δεν πρέπει να αφορά τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Είναι η υποπαράγραφος (δ)(iii), δηλαδή η πρώτη υποπαράγραφος της δεύτερης σελίδας. Αυτό πρέπει να διαγραφεί, διότι αφορά το ρυθμιστή ο οποίος εργάζεται επί πλήρους βάσεως και δεν μπορεί να έχει οποιαδήποτε άλλη ασχολία.

Με αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς τουλάχιστον υπερψηφίζουμε το νομοσχέδιο που τροποποιεί το μέχρι σήμερα υφιστάμενο νόμο περί Ρυθμιστή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απόλυτα με αυτά που έχει πει ο κ. Χρίστου. Απλώς για να το τονίσω και να μη γίνει καμιά παρεξήγηση, από τις τροποποιήσεις που εισηγείται το ΑΚΕΛ και που θα τεθούν τώρα σε ψηφοφορία πρέπει να απαλειφθεί παντελώς το (δ)(iii). Με όλες τις άλλες συμφωνούμε. Μπορούμε να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Κλεάνθους. Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Πράγματι, μετά από συνεννόηση και διαβούλευση, ώστε να διευκρινιστούν τα θέματα τα οποία αφορούν οι τροπολογίες, η κοινοβουλευτική μας ομάδα έχει καταλήξει στην απόφαση να υποστηρίξει όλες τις τροπολογίες, όπως έχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Παρακαλώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι τώρα γίνεται μία εκ των ενόντων -πολύ ορθά- διαδικασία από εσάς, για να διαγνωστεί η διάθεση των μερών και σύμφωνα με τον κανονισμό, όταν θα κατατεθεί η τροπολογία, θα δοθεί ο λόγος επί της αρχής της τροπολογίας. Εγώ πληροφορώ το προεδρείο ότι αναφορικά με μία εκ των τροπολογιών που εισηγείται το ΑΚΕΛ θα αναπτύξω τη διαφορετική μου άποψη. Δηλαδή σας πληροφορώ ότι δεν είναι ομόφωνο στο μέρος που αγγίζει τη λειτουργία, όπως θα εξηγήσω στη συνέχεια, αναφορικά με το άρθρο 149.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να διαβαστούν οι τροπολογίες μια, μια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001»

Να γίνουν οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο πιο πάνω νομοσχέδιο:

1. Οι παράγραφοι (γ), (δ) και (θ) του εδαφίου (1) του άρθρου 27 να αντικατασταθούν αντίστοιχα από τις ακόλουθες νέες παραγράφους:

«(γ) Στον πρόεδρο και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής καταβάλλονται από το Γραφείο έξοδα παραστάσεως, αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση της επιτροπής, οδοιπορικά και οποιαδήποτε άλλα

ωφελήματα αποφασίζει εκάστοτε το Υπουργικό Συμβούλιο για τους προέδρους και τα μέλη των ημικρατικών οργανισμών.

(δ) Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να παύει τον πρόεδρο και οποιοδήποτε μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής προ της λήξεως της περιόδου για την οποία έχει διοριστεί, μόνο για οποιοδήποτε από τους πιο κάτω ειδικούς λόγους:

- (i) Λόγω πνευματικής ή σωματικής ανικανότητας ή αναπηρίας ή άλλης οποιασδήποτε ανεξαιρέτως ασθένειας, καθιστώσης αυτόν ανίκανο να εκπληρώσει επαρκώς τα καθήκοντά του για το υπόλοιπο της θητείας του· ή
- (ii) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς ή συστηματικής απουσίας ή αμέλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

(θ) Η Συμβουλευτική Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα στην παρουσία του Επιτρόπου ή του Βοηθού Επιτρόπου και μελετά ζητήματα που αφορούν τον παρόντα Νόμο τα οποία της παραπέμπει ο Επίτροπος για γνωμοδότηση. Για τα εν λόγω ζητήματα η Συμβουλευτική Επιτροπή οφείλει να συμβουλευσει τον Επίτροπο σε χρονικό διάστημα το οποίο καθορίζει ο Επίτροπος και το οποίο, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι λιγότερο από ένα μήνα.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να δούμε μία μία τις τροπολογίες, διότι στο άρθρο 149 ο κύριος συνάδελφος έχει...

Γι' αυτή την τροπολογία υπάρχει διαφορετική άποψη;

Δεν υπάρχει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του άρθρου 27;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε στην επόμενη τροπολογία, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Στο άρθρο 149, εδάφιο (1) η φράση «αρχίζει από ημερομηνία την οποία ο Υπουργός ορίζει προς τούτο» μέχρι και το τέλος της πρότασης αντικαθίσταται από τη φράση «αρχίζει από ημερομηνία που καθορίζεται σε κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, παρακαλώ. Επί του άρθρου 149 η δική σας τοποθέτηση.

Ναι, κύριε Δημητρίου. Αντιλαμβάνομαι, είναι επί της διαδικασίας;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι επί της ουσίας, ζήτησε άλλος συνάδελφος το λόγο προηγούμενα. Να μη φάμε το ψωμί του κ. Ερωτοκρίτου!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ψωμιά τρώνε από αυτούς που κατασκευάζουν, που είναι φουρνάρηδες, κύριε Πρόεδρε. Καταλαβαίνω, βέβαια, την παρατήρησή σας, αλλά ευχαριστώ που μου δώσατε το λόγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να είμαι σύντομος αναφορικά με την επιχειρούμενη τροποποίηση του άρθρου 149. Ομολογουμένως, οι επιχειρούμενες τροποποιήσεις εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά μέχρι τη συγκεκριμένη τροποποίηση είναι συμφωνημένες, μετά από μια δημιουργική προσπάθεια που έγινε, και δε θα είχε λόγο κανένας να διαφωνήσει. Σε σχέση όμως με την υπό συζήτηση τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε, η επιφύλαξη επικεντρώνεται στο εξής: Σύμφωνα με την ενεργοποίηση άρθρων, εδαφίων και παραγράφων ολόκληρου του νόμου που έχουμε ψηφίσει -και το τονίζω, ολόκληρου του νόμου- ανάμεσα στα οποία άρθρα περιλαμβάνονται εξαιρετικής σημασίας διατάξεις σε σχέση με την ακολουθητέα πολιτική και τους ρυθμούς της και η εξουσία, βέβαια, σύμφωνα με την υπό συζήτηση νομοθεσία, ανήκει και αρμόζει στο ρυθμιστή. Σ' αυτά τα άρθρα και τα εδάφια του νόμου λοιπόν θα πρέπει, σύμφωνα με την τροποποίηση, η έναρξη της ενεργοποίησης των διατάξεών τους, η ισχύς των να αρχίζει από την ημερομηνία που καθορίζεται σε κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, σ' αντίθεση με τη διάταξη η οποία διαλαμβάνεται και η ισχύς της οποίας αρχίζει από ημερομηνία την οποία ο υπουργός ορίζει προς τούτο.

Θα πρέπει για σκοπούς δικαιοσύνης να πούμε ότι η πρόταση για τροποποίηση, όπως έρχεται από την πλευρά της πτέρυγας της Βουλής που την εισηγείται, μπορεί

να φαίνεται εκ πρώτης όψεως απόλυτα εύλογη. Γιατί; Γιατί απλούστατα η πρόνοια αυτή της τροποποίησης δεν αποτελεί τίποτε άλλο παρά επανάληψη της πρόνοιας του προηγούμενου νομοθετήματος αναφορικά με το ρυθμιστή, η οποία καταργείται με την εισαγωγή αυτού του νομοθετήματος. Κατά συνέπεια, εύλογα θα μπορούσε κάποιος να πει: «Μα, αφού ίσχυε παλαιότερα στο πρώτο νομοθέτημα, γιατί να μην ισχύει και στο δεύτερο;» Αυτό είναι μια εύλογη παρατήρηση, η οποία όμως δεν έχει τη θέση της σε σχέση με τους στόχους που επιδιώκονται με το υπό συζήτηση νομοθέτημα, για να υιοθετήσουμε τη λογική αυτή. Γιατί; Γιατί απλούστατα το υπό συζήτηση νομοθέτημα συνολικά αποτελεί ένα εξειδικευμένο, και σε βάθος και σε έκταση, νομοθέτημα που αφορά τον εκσυγχρονισμό, στα πλαίσια της παροχής δυνατοτήτων κάτω από ίσους όρους συναγωνισμού και ανταγωνισμού στην ελεύθερη αγορά πια των τηλεπικοινωνιών με τη ρυθμιστική αρχή η οποία θα εποπτεύει και θα παρακολουθεί.

Αν λοιπόν ανάμεσα στα άρθρα τα οποία αφορούν την ενεργοποίηση βασικών διατάξεων του νόμου, αλλά και της πολιτικής που αντικατοπτρίζουν και που έχουν σχέση, μεταξύ άλλων, και με τη δυνατότητα κατά έντονο ή ολιγότερο έντονο βαθμό παραχώρησης, παραδείγματος χάριν, αδειών ή διεύρυνσης του πλαισίου της ελευθεροποίησης ανάλογα με τις επιβαλλόμενες κάθε φορά οικονομικές συνθήκες, αν λοιπόν αυτή η εξουσία δοθεί στη Βουλή, με κανονισμούς δηλαδή που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, ενώ νομοτυπικά ή δημοκρατικά ή πολιτικά κανένας δε θα είχε ένσταση -και είναι αδιανόητο εγώ ως μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων να έχω ένσταση γι' αυτό- παρά ταύτα, με μια προσέγγιση καθαρά βάσει της αρχής της αποτελεσματικότητας του νόμου που ψηφίζουμε, θα πρέπει να πούμε ότι μπορούμε να φέρουμε ένσταση. Και εγώ τη

φέρνω, με την έννοια, βέβαια, να το συζητήσουμε εδώ και όχι να οχυρωθούμε πίσω ο καθένας από τη δική του άποψη.

Οι κανονισμοί που έρχονται στη Βουλή, οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, ενεργοποιούνται βάσει καθορισμένης προθεσμίας, αν δε γίνει οποιαδήποτε συζήτηση. Αν θυμούμαι καλώς, γιατί δεν το έχω βεβαιώσει με αναφορά στη σχετική νομοθεσία, νομίζω, πρέπει να είναι γύρω στις εξήντα μέρες ή εξήντα μέρες. Αν δε συζητηθούν, τότε τίθενται σε ισχύ. Αν λοιπόν για εξήντα μέρες από την ημέρα που κατατίθενται οι κανονισμοί παραμείνουν σε εκκρεμότητα σε αυτή τη Βουλή για οποιοδήποτε λόγο, νομοτυπικό, φόρτου εργασίας, ύστερης πολιτικής τοποθέτησης -εγώ να το βάλω και αυτό και δε μιλάμε, βέβαια, για τη σύνθεση αυτής της Βουλής, μιλάμε για συνθέσεις μεταγενέστερων Βουλών και μεταγενέστερων νομοθετικών σωμάτων που θα χρειαστεί να αποφασίσουν- αν θα περνούν αναξιποίητες οι εξήντα μέρες, για να ενεργοποιείται μετά από εξήντα μέρες κεφαλαιώδες ζήτημα πολιτικής ή πολιτικών, γιατί απλούστατα θεωρούμε ότι με την παρέλευση των εξήντα ημερών επιτυγχάνουμε να επιφέρουμε ένα αποτέλεσμα το οποίο δεν επιφέρουμε με αρνητική ενέργεια, αλλά αφήνουμε τις εξήντα μέρες να περάσουν και επιφέρουμε το οποιοδήποτε, ενδεχομένως, επιθυμούμε αρνητικό αποτέλεσμα -μάλιστα παραμένοντας και στο απυρόβλητο, γιατί δεν μπορεί να ασκηθεί οποιαδήποτε κριτική, γιατί δεν έκανε τίποτε άλλο αυτή η Βουλή, παρά να ασκήσει νομοτυπικά μία από τις δύο εναλλακτικές υποχρεώσεις της, δηλαδή να ψηφίσει τους κανονισμούς, να ασχοληθεί μαζί τους ή να μην τους ψηφίσει και να αφήσει να περάσουν οι εξήντα μέρες, οπότε θα εγκριθούν αυτόματα, οπότε και πάλι βρίσκεται στο απυρόβλητο της κριτικής.

Αντιλαμβάνεστε ότι εξήντα μέρες μέσα στον έντονο αγώνα, πραγματικά έντονο αγώνα, του συναγωνισμού, της επιχειρηματικής άμιλλας και του ανταγωνισμού που

θα επικρατεί οι εξήντα αυτές μέρες θα είναι θανατηφόρες. Σας μιλώ ειλικρινά ότι θα είναι θανατηφόρες! Γιατί, απλούστατα, αν περιμένει μια επιχειρηματική επένδυση στα πλαίσια της εξάρτησής της από πολιτική που θα πρέπει να αποφασίσει αυτή η Βουλή, ενώ θα μπορούσε να το αποφασίσει ο υπουργός ευέλικτα, κατά τρόπο αποτελεσματικό και ταχύ, να περάσει μέσα από το κανάλι των εξήντα ημερών, αντιλαμβάνεστε ότι δίδονται ευκαιρίες σε πλειοψηφίες περιστασιακές -και το τονίζω, δεν αναφέρομαι σε αυτές τις πλειοψηφίες που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στη Βουλή- αν το επιθυμούν, με πολιτικά κριτήρια και ύστερη πολιτική πρόθεση να μπλοκάρουν αυτό τον εκσυγχρονισμό και τις συνθήκες του ελεύθερου ανταγωνισμού κατά τρόπο μοιραία θανατηφόρο για τον υποτιθέμενο εκσυγχρονισμό που εκπροσωπεί ή αποπνέει γενικότερα το νομοθέτημα. Είμαι υπόχρεος να το τονίσω και είμαι απόλυτα πεπεισμένος, γιατί το έχω μελετήσει σε βάθος, ότι έτσι είναι, όπως το λέω: δεν κινδυνολογώ!

Έχω την πολιτική εντιμότητα να επαινέσω όσους δημιουργικά σ' αυτό το νομοθέτημα -και το έκαμα και την περασμένη φορά και το κάμνω και τώρα- έχουν ενεργήσει με τρόπο κοπιώδη και με μία προσπάθεια η οποία φανέρωνε το ενδιαφέρον τους. Και το ΑΚΕΛ το έχει πράξει και το επαινώ. Δεν έχω κανένα πρόβλημα να το επαινέσω δημόσια ότι έκαμε πάρα πολύ σοβαρή εργασία γύρω από τις τροποποιήσεις που έφερε αλλά και στην επιτροπή. Σ' αυτό το ζήτημα όμως αρχίζουμε να έχουμε διαφορά: δε θα έλεγα κοσμοθεωρητική, θα έλεγα ίσως πολιτική, με την κυριολεκτική έννοια του όρου. Γιατί ακριβώς αυτές οι εξήντα μέρες θα είναι καθοριστικές, για να ανατρέψουν άρδην τη φιλοσοφία του ίδιου του νομοθετήματος αυτού το οποίο ψηφίζουμε. Γι' αυτό και υπό τις περιστάσεις θα καλούσα και τους υπόλοιπους συναδέλφους να ξανασκεφτούν αυτή την τροποποίηση και να εύρουμε ένα τρόπο συναινετικό: πιθανώς έστω και αυτή τη στιγμή να μην αποτελέσει πρόνοια

η οποία να ρυθμίζεται στο νομοθέτημα αυτό, γιατί απλούστατα, όπως έχω πει, θα αναιρείται η ίδια η φιλοσοφία και το πνεύμα του νομοθετήματος, αν μπει τέτοιου είδους πρόνοια σε σχέση, επαναλαμβάνω, με τη σημαντική πτυχή της πολιτικής. Για άλλα θέματα τα οποία αφορά η πρόνοια αυτή και που θα ρυθμίζονται με κανονισμούς ενδεχομένως να μην εμφολωθεί και να μην υπάρχει κανένας κίνδυνος, γιατί απλούστατα δε θα έχει σχέση με τη φύση και το πνεύμα του ανταγωνισμού. Επειδή όμως η πολιτική θα έχει σχέση με τη φύση και το πνεύμα του ανταγωνισμού, θα είναι “θανατηφόρος” για την ομαλή ανάδειξη, αλλά και την ομαλή λειτουργία της μέσα στο ίδιο το νομοθέτημα και βάσει των προνοιών του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Καταρχάς να αναφέρω, κύριοι συνάδελφοι, κυρίες συνάδελφοι, ότι το θέμα της έναρξης ισχύος του νόμου που έχουμε μπροστά μας όχι μόνο αφορά αυτή τη Βουλή, αλλά αφορά αυτό το χρόνο. Αυτό το χρόνο! Μιλούμε για το έτος 2002. Και έχω την πεποίθηση ότι και η πολιτική δέσμευση όλων των μελών του σώματος και των κομμάτων που το συναποτελούν, για να δρομολογήσουν όλες τις εξελίξεις που συνδέονται με την απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών, είναι εδώ, έχει κατατεθεί, έχει δοκιμαστεί και δε νομίζω ότι χρειάζεται σε οποιονδήποτε να το αποδείξει.

Δεύτερον, στο νομοσχέδιο που ισχύει μέχρι αυτή τη στιγμή. Προς πίστιν του ο Υπουργός Συγκοινωνιών είχε αποδεχτεί όλα τα σημεία που αφορούσαν τη δική του εξουσία να μεταβιβάσθούν με κανονισμούς στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στη Βουλή. Και αυτό, γιατί έχω την εντύπωση ότι και ο ίδιος αντιλαμβάνεται την πολιτική ευθύνη οποιασδήποτε τέτοιας απόφασης και των φυσιολογικών δεδομένων δεσμευτικών λόγων που έχει η Βουλή των Αντιπροσώπων, η οποία ανά πάσα στιγμή μπορεί να τροποποιήσει τον κείμενο νόμο και να ανατρέψει και να αλλοιώσει και υφιστάμενες εξουσίες, οιοσδήποτε και αν είναι, που έχουν σχέση με τις ευθύνες του υπουργού. Άρα ήταν μία κατάληξη, αυτή που αποτυπώνεται στο νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, ομόφωνη της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τη σύμφωνο γνώμη και του υπουργού, με τη σύμφωνο γνώμη και των τεχνοκρατών.

Τρίτον, τα βασικά άρθρα εφαρμόζονται με την ψήφιση του νόμου. Υπάρχει μια σειρά άρθρων που έχει σχέση όχι με τον ανταγωνισμό. Αντίστροφα έχει σχέση, κατά την άποψή μας, με τη δυνατότητα στην εξέλιξη αυτής της υπόθεσης να προστατεύεται επαρκώς και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, όπως θα ονομαστεί και όπως θα μετασχηματιστεί, αλλά και η ίδια η πολιτεία. Είχα πει και την περασμένη φορά ότι σε χρόνο μηδέν εμείς θα υιοθετήσουμε αυτά που η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ευρωπαϊκές χώρες υιοθέτησαν σε μία περίοδο δέκα έως δώδεκα ετών. Θα περάσουμε στον τομέα τούτο από μία “θεραπεία”, από μία δοκιμασία σοκ. Κατά συνέπεια η συμβολή του νομοθετικού σώματος στη σωστή αντιμετώπιση όλων των εξελίξεων έχω την εντύπωση ότι είναι και χρήσιμη, είναι και επιβεβλημένη και δοκιμασμένη σε ό,τι αφορά τη συνέπεια και τη σοβαρότητά της.

Και τέλος, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω ότι αυτές οι τροπολογίες που είναι ενώπιόν σας έχουν συζητηθεί και με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων,

χθες, με το ρυθμιστή, με τους τεχνοκράτες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και έχουν γίνει αποδεκτές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα ξεκινήσω απ' εκεί που τέλειωσε ο κ. Χρίστου, για να πω ότι είχαμε μία πολύ καλή συνεργασία και μεταξύ μας, αλλά και με τον ίδιο τον υπουργό, τον τεχνοκράτη υπεύθυνο για τις τηλεπικοινωνίες στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και το ρυθμιστή τον ίδιο προσωπικά. Ζήτησα, αν θυμάστε, την προηγούμενη φορά μία εβδομάδα αναβολή περισσότερο, για να δούμε αν μπορούσε να βρεθεί κάποια συναίνεση, αν πράγματι οι ανησυχίες του ΑΚΕΛ είχαν βάση. Και βρέθηκε η συναίνεση στις τρεις εισηγήσεις που έχει το ΑΚΕΛ από τις οκτώ συνολικά -για να δίνουμε όλη την εικόνα- οι οποίες διατυπώθηκαν σε αυτό το χαρτί που έχουμε μπροστά μας. Οι άλλες πέντε αποσύρθηκαν ή διασκεδάστηκαν οι ανησυχίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ. Και το σημαντικότερο, κατά την άποψή μου, απ' όλα είναι ότι συναινετικά και με μία βαθύτερη, θα έλεγα, εξέταση αυτού του θέματος -ιδιαίτερα συγκριτικά με πολλά άλλα νομοσχέδια που εξετάζουμε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων- αντιμετωπίζουμε έναν πολύ σημαντικό τομέα της κυπριακής οικονομίας. Γι' αυτό το λόγο και υπενθυμίζοντας δύο πράγματα, χωρίς να κάνω νομικές προσεγγίσεις, ακριβώς το αντίθετο, λέω ότι οποιαδήποτε προβλήματα νομικά ή σύγκρουση νομική υπάρχει τα καθορίζει ο νόμος και ο ρυθμιστής θα κάμει αυτό το οποίο μπορεί και πρέπει να κάμει. Αν ψηφίζουμε δηλαδή κάτι το οποίο δεν προνοείται με βάση τη σωστή λειτουργία του ρυθμιστή, είναι σαν να μην ψηφίζουμε ουσιαστικά και θα το αλλάξουμε.

Το δεύτερο και σημαντικότερο για όλες αυτές τις πιθανές ανησυχίες που έχουν εκφραστεί είναι το εξής, το έχει πει και ο κ. Χρίστου: μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003 όλα αυτά πρέπει να γίνουν. Άρα οι οποιοδήποτε κανονισμοί, θα ψηφιστούν τώρα... εκτός εάν...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού αφαιρείται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν αφαιρείται καθόλου. Είναι δέσμευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το εδάφιο (2), κύριε Συλλούρη, αφαιρείται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να το εξηγήσω. Κύριε Δημητρίου, ένα λεπτό να σας το εξηγήσω. Να σας εξηγήσω γιατί δεν αφαιρείται. Το τι προνοείτο ήταν να γίνει η ελευθεροποίηση μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003 και τώρα το αφήνουμε ελεύθερο, αν μπορεί να το κάμει και πριν, δεν το μεταφέρουμε μετά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δηλαδή το "μέχρι" δεν ήταν το ίδιο νομικά;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι με διαφορετικό τρόπο. Ωραία, θέλετε τη συζήτηση που κάμναμε μία εβδομάδα να τη μεταφέρουμε σ' αυτή την αίθουσα; Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να κάτσουμε να την εξηγήσουμε εξ υπαρχής. Και σας λέω ότι σ' αυτό το σημείο η αλλαγή που έχει γίνει, όχι μόνο δεν καθυστερεί τα πράγματα, αλλά αντίθετα δίνει την ευχέρεια να επιταχυνθούν.

Επομένως εγώ δε θέλω να πω περισσότερα. Θα συμφωνήσουμε με τις τροπολογίες και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμώ το γεγονός ότι κατεβλήθη προσπάθεια, για να υπάρξει μία συναίνεση εν σχέσει με ένα επίμαχο άρθρο. Όμως αν υπάρχουν κάποιες απόψεις οι οποίες μπορεί να ληφθούν υπόψη από εκείνους οι οποίοι συζήτησαν τούτες τις μέρες τούτο το θέμα, έχω τη γνώμη ότι πρέπει να έχουν αυτιά ανοιχτά να τις ακούσουν. Και έχω κάποιες επιφυλάξεις, λέγοντας προκαταρκτικά ότι, επειδή υπήρξε αυτή η απόφαση και της κοινοβουλευτικής ομάδας και της συναίνεσης, θα ψηφίσω τελικά την τροπολογία δύο. Παρ' όλο που αισθάνομαι πως κάπου ξεφεύγουμε από τη λειτουργία των εξουσιών. Εδώ είναι το Υπουργικό Συμβούλιο που θα έπρεπε να αποφασίσει. Ή θα έπρεπε η Βουλή από τώρα να αποφασίσει ή μέσα στο νόμο να πει ότι η εφαρμογή οποιουδήποτε άρθρου θα γίνει από τη Βουλή όποτε η ίδια θελήσει. Μιλώ με ορθόδοξη νομική γλώσσα. Παρά ταύτα δε θα συνεχίσω συζητώντας αυτό το θέμα... και να πω μόνο ένα παράδειγμα. Αν, παραδείγματος χάριν, περί το μήνα Αύγουστο συντρέξει κάποια ανάγκη, για να τεθεί ένα συγκεκριμένο άρθρο σε εφαρμογή, -λόγω του ότι οι εξελίξεις στο τηλεπικοινωνιακό πεδίο είναι ραγδαίες- θα συνέλθει αυτή η Βουλή, για να αποφασίσει με κανονισμό αν θα θέσει ένα συγκεκριμένο άρθρο σε εφαρμογή; Και γιατί όχι το Υπουργικό Συμβούλιο; Αυτό για προβληματισμό.

Όμως εκείνο για το οποίο αισθάνομαι πολύ έντονα είναι εν σχέσει με το εδάφιο (2) το οποίο δε συζητήθηκε. Φυσικά, θά 'ρθει, αλλά προκαταλαμβάνω τη συζήτηση, γιατί είναι σχετικό. Εδώ η δέσμευση η οποία έχουμε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσμοθετείται, νομοθετείται και λέμε ότι θα εφαρμόσουμε όλα τα άρθρα μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003. Επομένως αν ψηφίσουμε όπως είναι η τροποποίηση το άρθρο

149, εδάφιο (1), τότε έχω τη γνώμη ότι θα πρέπει τουλάχιστον το εδάφιο (2) να μην το απαλείψουμε, αλλά να το τροποποιήσουμε κατά τρόπο που, ναι, να υιοθετεί και την τροπολογία του εδαφίου (1), αλλά να μην απαλείφει και την υποχρέωση την οποία έχουμε εν σχέσει με τη συμμόρφωσή μας με τα ισχύοντα στην Ευρώπη. Και θα εισηγούμουν για το (2), αντί να υπάρξει πλήρης απάλειψη, να εναρμονιστεί με το (1), όπως θα τροποποιηθεί, διότι αντιλήφθηκα ότι υπάρχει συμφωνία. Και να εγίνετο: «Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), το Υπουργικό Συμβούλιο οφείλει μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003 να καταθέσει κανονισμούς,» -εφόσον θα επιμένουμε στους κανονισμούς- «για να τεθούν σε ισχύ όλα τα άρθρα, εδάφια και παράγραφοι των οποίων η ισχύς θα αρχίσει με κανονισμούς σύμφωνα ως προνοείται στο εδάφιο (1)». Αυτό είναι σημαντικό, κατά τη γνώμη μου, πιο σημαντικό από το κατά πόσο οι κανονισμοί θα εγκρίνονται από τη Βουλή ή το Υπουργικό Συμβούλιο. Και θα παρακαλούσα, παρά το ότι υπάρχει μια κατάληξη εν σχέσει με τη ρύθμιση αυτή, να το μελετήσετε, όσοι είχαν συμμετάσχει σ' αυτές τις διαβουλεύσεις, διότι δίνουμε χρονολογική ένδειξη ως προς τη δέσμευση την οποία έχουμε και δε μας εμποδίζει κανένας να εφαρμόσουμε... Διότι το "μέχρι" σημαίνει και το Σεπτέμβρη και τον Οκτώβρη και το Νοέμβρη.

Γι' αυτό καταλήγω με την εισήγηση, ναι, εφόσον υπάρχει μια συναίνεση για την τροπολογία όσον αφορά το εδάφιο (1). Αλλά όσον αφορά το εδάφιο (2) να υπάρξει η τροποποίηση εκείνη που χρειάζεται, ώστε να ενσωματωθεί η νέα τροπολογία του εδαφίου (1) και να μην παραλειφθεί αυτό το οποίο πήγαμε στην Ευρώπη και είπαμε «μάλιστα, κύριε», δεσμευτήκαμε ότι θα το εφαρμόσουμε. Και δεσμευτήκαμε νομοθετικά, όχι απλώς με δηλώσεις. Και δεν ενοχλεί κανέναν. Απλώς το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο θα καταθέσει τους κανονισμούς, το δεσμεύουμε να φέρει κανονισμούς, ώστε να εφαρμοστεί πλήρως ο νόμος μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρώτη μου παρατήρηση είναι ότι βρισκόμαστε, έτσι, σε μια ιδιόμορφη θέση. Η εκτελεστική εξουσία να δέχεται να διατηρήσει και να έχει η Βουλή των Αντιπροσώπων ρόλο, εξουσίες σ' ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο και εμείς να τις αποποιούμεθα. Αυτή είναι η πρώτη μου παρατήρηση. Διότι, επαναλαμβάνω, ο υπουργός έχει αποδεχθεί και τις δύο αυτές τροπολογίες.

Το δεύτερο, η δέσμευσή μας για απελευθέρωση, για εφαρμογή όλων των άρθρων και εδαφίων του παρόντος νόμου είναι πολιτική δέσμευση. Είναι πολιτική δέσμευση και, κατά την ταπεινή μας άποψη, το να δεθούμε χειροπόδαρα νομοθετικά... αποδεικνύεται από την ίδια την πορεία της εναρμόνισης ότι αναγκαζόμαστε πάντοτε να ζητούμε παρατάσεις, πάντοτε να ζητούμε κάποιες χαλαρώσεις χρονικές για λόγους οι οποίοι δεν είναι πάντοτε απόλυτα εξαρτώμενοι από εμάς. Και ήταν, επαναλαμβάνω, η άποψή μας ότι αυτή η διατύπωση εδώ δένει χειροπόδαρα την ίδια την πολιτεία. Έχουμε δεσμευτεί πολιτικά, αυτή η πολιτική δέσμευση είναι υπεράνω οποιασδήποτε πρόνοιας του νόμου. Και διερωτώμαι: Θα είμαστε παράνομοι, εάν με βάση τούτο το νόμο δεν απελευθερώσουμε, δεν εφαρμόσουμε ένα από τα άρθρα; Θα 'μαστε παράνομοι. Και γιατί να είμαστε παράνομοι, εάν για οποιουσδήποτε λόγους έξω από τη δική μας θέληση, έξω, αν θέλετε, και από την ίδια τη διαδικασία της εναρμόνισης, για πολιτικούς λόγους, ανεξαρτήτως από εμάς, δεν εφαρμοστούν όλα τα άρθρα; Αυτή ήταν η αντίληψή μας.

Εν πάση όμως περιπτώσει, για να μη φανούμε απόλυτοι, δεν έχουμε βασική ένσταση στη διατύπωση που κάμνει ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.....

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μπράβο!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...διότι η διαδικασία που θα ακολουθηθεί θα είναι μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου, άρα ελπίζω ότι θα συνυπολογισθούν όλοι τούτοι οι λόγοι τους οποίους εμείς σημειώνουμε και επικαλούμαστε -πολιτικοί λόγοι. Επομένως εάν η διατύπωση είναι όπως την έχει πει ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, νομίζω ότι μπορεί να γίνει αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Ερωτοκρίτου. Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ελοάρκαζα να βάλω το “μπράβο” του κ. Συλλούρη σε ψηφοφορία, να τελειώνουμε, εσείς θέλετε πάλε να μιλήσετε. Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Άεις το, πέρκι το ανατρέψουμε ούλλο το νομοσχέδιο, να ησυχάσουμε!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Βέβαια, η συζήτηση είναι κάπως μεθύτερη, ωστόσο υπάρχει και ένα ζήτημα αρχής. Εδώ έχει δοθεί η εντύπωση ότι η Βουλή... πρέπει να διασφαλιστούν ο ρόλος της Βουλής και η ανάγκη να ελέγχει κάποια πράγματα. Εάν υιοθετήσουμε την τροπολογία που προτείνεται, ουσιαστικά η Βουλή θα μπορεί, όταν θα έρθουν εδώ κανονισμοί για την έναρξη του νόμου, να πει: «Όχι, να μην ξεκινήσει η ισχύς του νόμου». Ο κ. Χρίστου είπε πολύ σωστά ότι θα γίνουν πολλές αλλαγές μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα. Και δυστυχώς έτσι έχουν έρθει τα πράγματα, διότι δεν έγιναν πριν

ή διότι πρέπει να τις κάνουμε τάχιστα. Διαλέγει ο καθένας και παίρνει ό,τι θεωρεί ότι είναι η πραγματικότητα. Όμως ακόμα και αν υπάρξουν κάποιες δυσκολίες ή κάποια πράγματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν, δεν είναι δουλειά της Βουλής. Η Βουλή βλέπει σήμερα ένα νόμο και πρέπει να πειστεί ότι ο νόμος αυτός είναι επαρκής και θα ρυθμίζει αυτό το πεδίο δραστηριότητας και αυτή την αγορά. Δεν είναι δική της δουλειά, εάν παρουσιαστούν προβλήματα, να έρθει να τα διορθώσει· είναι δουλειά της να ελέγξει την κυβέρνηση. Είναι ευθύνη της κυβέρνησης, όπως είναι το νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί, να το εφαρμόσει, μάλιστα πριν την 1η Ιανουαρίου 2003· που συμφωνούμε επίσης ότι υπάρχει μία πολιτική δέσμευση, θα έλεγα, συμβατικά ίσως και ψηλότερη από νόμους. Δεν είναι ψηλότερη από νόμους αλλά με μεγαλύτερη σημασία.

Αλλά ακόμα και η πρόταση η συμβιβαστική που κάμνει ο κ. Δημητρίου, που θα μπορούσαμε να την υιοθετήσουμε για να τελειώνουμε, να μην έχουμε άδικες συζητήσεις, τυπικά δεν είναι ικανοποιητική, διότι λέει μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003. Και αν έρθει το Υπουργικό Συμβούλιο, ξέρω 'γώ, στις 20 του Δεκέμβρη να φέρει κανονισμούς, τι θα γίνει; Πώς διασφαλίζεται το ότι μπήκε κάτω και είναι γνωστό σε όλους... και θέλω και αυτό να το υπογραμμίσω. Αλλάζουμε τους όρους του παιγνιδιού, αλλάζουμε μία αγορά. Θα πρέπει ο νόμος να διασφαλίζει το δημόσιο συμφέρον, αλλά θα πρέπει και αυτοί οι οποίοι θα ενδιαφερθούν να δραστηριοποιηθούν· μιλούμε για την απελευθέρωση μιας αγοράς, να μην το ξεχνούμε. Αυτοί που θα δραστηριοποιηθούν δεν πρέπει να ξέρουν πότε θα γίνει αυτή η ιστορία; Να το αφήσουμε έτσι να πλανάται ότι μπορεί να γίνει τότε, μπορεί πριν;

Ο νόμος ήταν ξεκάθαρος, ότι υπήρχε υποχρέωση μέχρι τότε, το αργότερο, να γίνει. Και εγώ νομίζω ότι θα μπορούσε να γίνει. Είναι ευθύνη του υπουργού -έτσι

διαβάζω εγώ εκείνο το άρθρο... το εδάφιο (2) του άρθρου 149- είναι ευθύνη του υπουργού να φροντίσει, ώστε να μπορέσουν να ισχύσουν, να εφαρμοστούν όλα τα άρθρα και είναι ευθύνη της κυβέρνησης να το κάνει. Η Βουλή θα την ελέγξει, αν δεν το κάνει σωστά. Και τότε θα μπορούμε να παρέμβουμε. Δεν είναι ανάγκη να έχουμε μπροστά μας νόμο για ψήφιση.

Άρα λοιπόν εγώ πιστεύω ότι... Συμφωνώντας όλοι με την έγνοια και τη φροντίδα του ΑΚΕΛ ότι πρέπει η Βουλή να έχει λόγο, βεβαίως, αλλά να δούμε τι λόγο. Έχουμε λόγο με αυτό το νόμο που εμείς θα τον εγκρίνουμε. Νομίζω ότι για την εφαρμογή με έναν κανονισμό που απλώς θα φέρει την ημερομηνία... δεν είναι αυτός ο ρόλος τον οποίο πρέπει να διεκδικήσουμε και θα έπρεπε μάλλον να παραιτηθούμε από αυτό το κομμάτι της τροπολογίας ή τουλάχιστον, αν ψηφίζουμε αυτό που προτείνει ο κ. Δημητρίου, να το ξανασκεφτούμε κάπως, γιατί τυπικά δεν είναι ικανοποιητικό νομίζω. Αφήνει πάλι ένα περιθώριο που μπορεί να μη βολεύει τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν οι πλευρές θέλουν να σκεφτούν κάπως, πρέπει να αναβάλουμε, διότι εδώ, εν ολομειία, το να σκεφτούμε κάπως είναι απρόσιτο, είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να γίνει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα το αναβάλουμε. Κάναμε αρκετή δουλειά, για να είμαστε έτοιμοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ, και ελπίζω να είναι ο τελευταίος.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ο κ. Συλλούρης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, είπε ότι έκανε... και έγινε αρκετή δουλειά και δε χρειάζεται αναβολή.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μπαίνουν σοβαρά ζητήματα. Θα πω δυο λόγια πρώτ' απ' όλα για το τι λέχθηκε προηγουμένως και θα εισηγηθώ και διαδικαστικά. Είναι σαφές ότι η επιφύλαξη η δική μου συνδεόταν και με την τελευταία τροποποίηση, με την απάλειψη δηλαδή του άρθρου 2. Έβαζε σαν απώτατο όριο την 31η Δεκεμβρίου του 2003, γιατί απλούστατα -και θα συμφωνήσω σ' αυτό με τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου· ίσως εμείς οι δικηγόροι σε κάποια θέματα σκεφτόμαστε με τον ίδιο τρόπο, γιατί μπορεί να είμαστε εξοικειωμένοι με τα ζητήματα αυτά και μετά θα πω και δύο λόγια για την πολιτική- από τη στιγμή που φεύγει η πρόνοια για υποχρεωτική εισαγωγή του νομοθετήματος μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003, το νόημα δεν είναι μόνο ότι μπορεί να γίνει νωρίτερα με πολιτικούς όρους, όπως λέχθηκε από προηγούμενους ομιλητές· το νόημα είναι και η άλλη όψη του νομίσματος, ότι μπορεί να γίνει και αργότερα, πέραν του 2003. Και εγώ δε λέω ότι θα γίνει εσκεμμένα· λέω ότι είναι, γιατί θα υπάρχει ίσως ανάγκη παράτασης των προθεσμιών, όπως γίνεται σε τόσα άλλα ζητήματα.

Το θέμα είναι όμως -και πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε- πού τελειώνει αυτή η ιστορία. Εάν θα το αφήσουμε εκεί, στο όπως πάει η ιστορία, και θα αποφασίσουμε μετά το 2003 -με όποια διαδικασία και αν συμφωνήσουμε εδώ- πού τελειώνει αυτό το ζήτημα, να το πούμε από τώρα στο νομοθέτημα. Νομίζω ότι θα πρέπει να ξεκαθαρίσει το ζήτημα με το εξής: Από τη στιγμή που παραμένει η πρόνοια του άρθρου 2 και δεν απαλείφεται, ότι δηλαδή η εισαγωγή των προνοιών και ιδιαίτερα των ουσιαστών προνοιών αυτού του νομοθετήματος γίνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003, όχι με την έννοια του αν παραβούμε, θα είμαστε παράνομοι...

Και σχολιάζω αυτό που είπε ο κ. Ανδρέας Χρίστου. Εδώ δεν είναι ούτε κείμενο που επιβάλλει κυρώσεις σε κάποιον ούτε οποιοσδήποτε άλλες τιμωρίες· είναι η πολιτική δέσμευση η οποία παύει να είναι προφορική και αποτυπώνεται γραπτά. Και ναι, αν μιλάμε για πολιτική δέσμευση με πολιτικούς όρους, όταν την έχεις σε γραπτό κείμενο, με αυξημένη πολιτική δεσμευτική ισχύ, είσαι υπόχρεος να την τηρήσεις. Αυτό είναι το νόημα. Αν το αφήσουμε όμως να αιωρείται και να μην υπάρχει οποιοδήποτε όριο περιοριστικό γύρω από το θέμα αυτό, βεβαίως θα μπορεί να επεκταθεί και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2003.

Σε μια τέτοια περίπτωση λοιπόν, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, εάν θα συμφωνούσαμε στο να μην απαλειφθεί το άρθρο 2, θεωρώ ότι υπό τας περιστάσεις, συναντιόμαστε κάπου στη μέση με τον κ. Ανδρέα Χρίστου, ο οποίος επιχειρεί εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά τις τροποποιήσεις αυτές. Και θα συμφωνούσα κι εγώ ότι σε πολύ μεγάλο βαθμό διασκεδάζονται οι επιφυλάξεις που είχα πει για την επ' άπειρον δυνατότητα να μην εφαρμόζονται οι συνθήκες του ελεύθερου ανταγωνισμού της αγοράς και με την προειδοποίηση αυτών που θα μπαίνουν μέσα, επί ίσοις όροις, ότι πότε θα ξέρουν και πώς θα μπουν, αλλά και με τη διαμόρφωση των ιδίων των συνθηκών πια της αγοράς. Νομίζω ότι οι επιφυλάξεις αυτές διασκεδάζονται σε πολύ μεγάλο βαθμό και νομίζω ότι πρέπει να ακολουθήσουμε αυτή την πορεία και θα παρακαλέσω το συνάδελφο και φίλο Ανδρέα Χρίστου να συμφωνήσει να παραμείνει η πρόνοια για την εφαρμογή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003, να μην απαλειφθεί -μιλώ για την τέταρτη τροποποίηση, κύριε Χρίστου- και να προχωρήσουμε έτσι όπως έχουμε συμφωνήσει και κλείνει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να ξεκαθαρίσουμε τι είμαστε έτοιμοι εμείς να δεχτούμε. Είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε την τροπολογία του 2 του 149, εδάφιο (1), όπως την έχουμε καταθέσει, και είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε την τροπολογία του εδαφίου (2) του 149, όπως την τροποποίησε επί τη βάσει της αρχικής μας πρότασης ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα είμαστε ομόφωνοι, δηλαδή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διαδικαστικά, Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει διαδικασία 'κόμα, κύριε Συλλούρη;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι. Επειδή εσμίξαμε τζαι λλίον τη συζήτηση -δε βλάφτει, έγινε- το 2 πρέπει να τεθεί τώρα σε ψηφοφορία και να παρθεί απόφαση και μετά θα πάμε στο 3. Αν θέλετε να γίνει και συζήτηση ξανά στο 3, να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την υπ' αριθμόν 2 τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στο άρθρο 149, εδάφιο (1) η φράση «αρχίζει από ημερομηνία την οποία ο Υπουργός ορίζει προς τούτο» μέχρι και το τέλος της πρότασης, αντικαθίσταται με τη φράση, «αρχίζει από ημερομηνία που καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θέτω σε ψηφοφορία το 2, ακριβώς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Είμαστε ομόφωνοι, ομόφωνο.

Λοιπόν, πάμε στο 3.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καλά, έγινε τούτη όλη η συζήτηση, για να είμαστε ομόφωνοι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι. Ναι, έγιναν τροποποιήσεις και αλλαγές. Ναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Άλλη φορά να αποσύρεται η ομάδα του ΔΗΣΥ, να συμφωνούν μεταξύ τους τζαι να 'ρκουνται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά και αυτό είναι κάτι, αλλά νομίζω ότι έν' εκ των υστέρων. Ναι, εντάξει, εντάξει.

Α. ΚΑΡΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ήθελα να το πω από την έδρα, κύριε Καρά. Τι να πω; Εντάξει, εντάξει.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Σωστό, σωστό, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριε Συλλούρη...

(Διάφοροι βουλευτές μιλούν ταυτοχρόνως.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...δεχτώ την παρέμβαση του κ. Κατσουρίδη, απλώς έτσι, σαν αστείο, ας πούμε χιούμορ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Όι, έν' σωστό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, είναι μεταξύ σοβαρού και αστείου. Εντάξει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Λοιπόν, πάμε στο 3, κύριοι συνάδελφοι. Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να διαβάσει την τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, διαβάστε ξανά την τροπολογία, να μπει στα πρακτικά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η τροπολογία της τροπολογίας είναι:

«Για τους σκοπούς του εδαφίου 1 το Υπουργικό Συμβούλιο οφείλει, μέχρι την 1η Ιανουαρίου του έτους 2003, να καταθέσει στη Βουλή κανονισμούς, για να τεθούν σε ισχύ όλα τα άρθρα, εδάφια και παράγραφοι, των οποίων η ισχύς θα αρχίσει με κανονισμούς, ως προνοείται στο εδάφιο 1».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει ένσταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτή η τροπολογία εγκρίνεται.

Συνεπώς και οι τρεις τροπολογίες, όπως έχουν διαμορφωθεί, εγκρίνονται.

Προχωρούμε παρακάτω τώρα, στην ψήφιση του νόμου. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διορισμός Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και Βοηθού Επιτρόπου. Άρθρο 3.

Παύση του Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου. Άρθρο 4.

Άσκηση καθηκόντων σε περίπτωση μόνιμης ή προσωρινής ανικανότητας του Επιτρόπου ή Βοηθού Επιτρόπου. Άρθρο 5.

Απολαβές κ.λπ. Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου και Φιλοδώρημα επί τη αποχωρήσει. Άρθρο 6.

Υποχρεώσεις Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου όταν παύσουν να κατέχουν το αξίωμά τους. Άρθρο 7.

Ίδρυση Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 8.

Εξουσίες του Γραφείου του Επιτρόπου σε σχέση με απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας. Άρθρο 9.

Ταμείο του Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 10.

Προσωπικό του Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 11.

Ανεξαρτησία του Γραφείου. Άρθρο 12.

Καταβολή από την Κυβέρνηση στο Γραφείο των μισθών κ.λπ. του προσωπικού του Γραφείου. Άρθρο 13.

Εκπροσώπηση του Γραφείου. Άρθρο 14.

Πληρωμές από το Ταμείο του Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 15.

Εξασφάλιση υπηρεσιών από τον Επίτροπο. Άρθρο 16.

Υποχρέωση προαγωγής ορισμένων σκοπών από τον Επίτροπο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Άρθρο 17.

Τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου. Άρθρο 18.

Παροχή αρμοδιοτήτων. Άρθρο 19.

Εξασφάλιση Πληροφοριών. Άρθρο 20.

Άλλες εξουσίες. Άρθρο 21.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 22.

Παράβαση διατάγματος. Άρθρο 23.

Διεξαγωγή έρευνας. Άρθρο 24.

Παράπονα σε σχέση με παροχές. Άρθρο 25.

Διαβουλεύσεις. Άρθρο 26.

Καθίδρυση Συμβουλευτικής Επιτροπής και διορισμός Συμβουλευτικών Σωμάτων. Άρθρο 27.

Δημοσίευση πληροφοριών και εγγράφων από τον Επίτροπο. Άρθρο 28.

Υποχρέωση εξασφάλισης άδειας. Άρθρο 29.

Είδη αδειών, πρόσκληση για υποβολή αίτησης, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών. Άρθρο 30.

Αποφάσεις για τη χορήγηση αδειών. Άρθρο 31.

Γενικές Εξουσιοδοτήσεις. Άρθρο 32.

Εγγραφή. Άρθρο 33.

Λόγος άρνησης χορήγησης αδειών. Άρθρο 34.

Επιτήρηση και διασφάλιση συμμόρφωσης με τους όρους των αδειών, τροποποίηση αδειών. Άρθρο 35.

Τέλη αδειών. Άρθρο 36.

Ανάκληση. Άρθρο 37.

Εκχώρηση αδειών. Άρθρο 38.

Μητρώο. Άρθρο 39.

Δικαίωμα και υποχρέωση διασύνδεσης με άλλους Οργανισμούς. Άρθρο 40.

Προαγωγή και διασφάλιση διασύνδεσης. Άρθρο 41.

Συμφωνίες Διασύνδεσης. Άρθρο 42.

Παραπομπή στον Επίτροπο και αυτόβουλή παρέμβασή του. Άρθρο 43.

Υποχρεώσεις οργανισμών με σημαντική ισχύ στην αγορά. Άρθρο 44.

Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης. Άρθρο 45.

Λογιστικός Διαχωρισμός και Οικονομικές Εκθέσεις. Άρθρο 46.

Επίλυση διαφοράς μεταξύ διασυνδεόμενων Οργανισμών. Άρθρο 47.

Διασύνδεση υπό όρους καθοριζόμενους από Επίτροπο. Άρθρο 48.

Έρευνα από Επίτροπο για τα τέλη διασύνδεσης. Άρθρο 49.

Δημοσίευση όρων και προϋποθέσεων. Άρθρο 50.

Βασικές Απαιτήσεις. Άρθρο 51.

Συνεγκατάσταση και από κοινού χρήση διευκολύνσεων. Άρθρο 52.

Δημοσίευση πληροφοριών. Άρθρο 53.

Καθορισμός Οργανισμών με σημαντική ισχύ στην αγορά. Άρθρο 54.

Τεχνικά πρότυπα. Άρθρο 55.

Ειδική Πρόσβαση στο δίκτυο. Άρθρο 56.

Εφαρμογή συμφωνιών για παροχή ειδικής πρόσβασης. Άρθρο 57.

- Παροχή πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο. Άρθρο 58.
- Ψηφιακός Συνδρομητικός Βρόχος (DSL) Υψηλής Ταχύτητας. Άρθρο 59.
- Δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς. Άρθρο 60.
- Διάθεση Πληροφοριών. Άρθρο 61.
- Παροχή Μισθωμένων Γραμμών. Άρθρο 62.
- Περιορισμός Πρόσβασης. Άρθρο 63.
- Υποχρεώσεις Οργανισμών. Άρθρο 64.
- Χρεώσεις για μισθωμένες γραμμές. Άρθρο 65.
- Κοινοποίηση στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Άρθρο 66.
- Καθολική Τηλεπικοινωνιακή Υπηρεσία. Άρθρο 67.
- Καθορισμός Παροχέα Καθολικής Τηλεπικοινωνιακής Υπηρεσίας. Άρθρο 68.
- Χρηματοδότηση Καθολικής Τηλεπικοινωνιακής Υπηρεσίας. Άρθρο 69.
- Αρχές κατά τη λήψη αποφάσεων από τον Επίτροπο και κατά τη διεκπεραίωση των υποχρεώσεων του παροχέα καθολικής υπηρεσίας. Άρθρο 70.
- Επιβολή χρεώσεων σε Οργανισμούς με σκοπό τη χρηματοδότηση καθολικής τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας. Άρθρο 71.
- Εξουσίες και καθήκοντα του Επιτρόπου σε σχέση με την Αριθμοδότηση. Άρθρο 72.
- Προεπιλογή. Άρθρο 73.
- Τιμολόγηση Υπηρεσιών. Άρθρο 74.
- Συμβάσεις. Άρθρο 75.
- Μη εξόφληση λογαριασμών. Άρθρο 76.
- Αναλυτική Χρέωση κ.λπ. Άρθρο 77.
- Διευκολύνσεις από Οργανισμούς με σημαντική ισχύ. Άρθρο 78.
- Πρόσθετες διευκολύνσεις. Άρθρο 79.

Παράπονα. Άρθρο 80.

Βασικές απαιτήσεις για περιορισμό στην πρόσβαση. Άρθρο 81.

Τερματικός εξοπλισμός. Άρθρο 82.

Εξουσίες Επιτρόπου. Άρθρο 83.

Συμμόρφωση. Άρθρο 84.

Υποχρέωση συμμόρφωσης τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού με βασικές απαιτήσεις. Άρθρο 85.

Βασικές απαιτήσεις. Άρθρο 86.

Καθορισμός προδιαγραφών για ορισμένες κατηγορίες και τύπους τερματικού εξοπλισμού. Άρθρο 87.

Δικαίωμα σύνδεσης. Άρνηση σύνδεσης ή αποσύνδεση. Άρθρο 88.

Διαδικασίες για την αξιολόγηση της πιστότητας. Άρθρο 89.

Σήμανση. Άρθρο 90.

Δημοσίευση των πληροφοριών και πρόσβαση σε αυτές. Άρθρο 91.

Καθορισμός αμοιβής κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 92.

Επιτήρηση αγοράς από Επίτροπο. Άρθρο 93.

Κοινοποίηση. Άρθρο 94.

Καθορισμός προδιαγραφών ποιότητας υπηρεσιών. Άρθρο 95.

Απόκτηση Ακίνητης Ιδιοκτησίας και παρεμφερή θέματα. Άρθρο 96.

Εξουσία επιθεώρησης. Άρθρο 97.

Ευθύνη των προμηθευτών δικτύων. Άρθρο 98.

Προφυλάξεις κατά την εκτέλεση εργασίας. Άρθρο 99.

Εξασφάλιση άδειας για πράξεις που παρεμβαίνουν σε τηλεπικοινωνιακό δίκτυο.
Άρθρο 100.

Εξαίρεση από κατάσχεση. Άρθρο 101.

Ποινική και αστική ευθύνη. Άρθρο 102.

Εξασφάλιση αδειών πριν την εκτέλεση εργασίας σε ακίνητη ιδιοκτησία. Άρθρο 103.

Ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών. Άρθρο 104.

Απόρρητο και προστασία των δεδομένων. Άρθρο 105.

Δεδομένα κίνησης και τιμολόγησης. Άρθρο 106.

Ένδειξη της ταυτότητας και περιορισμός αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής. Άρθρο 107.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 108.

Αυτόματη προώθηση κλήσεων. Άρθρο 109.

Τηλεφωνικοί κατάλογοι συνδρομητών. Άρθρο 110.

Μη ζητηθείσες κλήσεις. Άρθρο 111.

Καθολική Υπηρεσία Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. Άρθρο 112.

Παροχέας καθολικής υπηρεσίας ταχυδρομικών υπηρεσιών. Άρθρο 113.

Άδεια παροχέα Καθολικής Ταχυδρομικής Υπηρεσίας. Άρθρο 114.

Υπηρεσίες που ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα στον παροχέα καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Άρθρο 115.

Χρηματοδότηση της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Άρθρο 116.

Ταχυδρομικά τέλη. Άρθρο 117.

Σύναψη συμφωνιών για καταληκτικά τέλη. Άρθρο 118.

Λογιστικές διευθετήσεις. Άρθρο 119.

Υποχρέωση εξασφάλισης άδειας. Άρθρο 120.

Χορήγηση ειδικών αδειών. Άρθρο 121.

Αρχές που διέπουν την παροχή άδειας. Άρθρο 122.

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων. Άρθρο 123.

- Πρόσκληση για υποβολή αίτησης. Άρθρο 124.
- Περιεχόμενο άδειας. Άρθρο 125.
- Αίτηση Εγγραφής. Άρθρο 126.
- Τέλη Άδειας. Άρθρο 127.
- Εμπιστευτικότητα. Άρθρο 128.
- Ποιότητα υπηρεσιών. Άρθρο 129.
- Τεχνικά Πρότυπα. Άρθρο 130.
- Πρόσβαση σε ακίνητη ιδιοκτησία. Άρθρο 131.
- Απαγορεύσεις σε πρόσωπα. Άρθρο 132.
- Συμβουλευτική Επιτροπή Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. Άρθρο 133.
- Ευθύνη παροχών ταχυδρομικού δικτύου/ταχυδρομικών υπηρεσιών. Άρθρο 134.
- Έκδοση γραμματοσήμων. Άρθρο 135.
- Πλαστό γραμματόσημο, απλήρωτες επιστολές, εφημερίδες και δέματα. Άρθρο 136.
- Εξέταση ταχυδρομικών δεμάτων και δήλωση του περιεχομένου. Άρθρο 137.
- Κατάσχεση. Άρθρο 138.
- Τελωνειακοί δασμοί. Άρθρο 139.
- Κατακράτηση ταχυδρομικών αντικειμένων. Άρθρο 140.
- Τελωνειακή δήλωση περιγραφής ταχυδρομικού δέματος. Άρθρο 141.
- Παροχή δικτύου ή υπηρεσιών χωρίς άδεια και άλλα αδικήματα. Άρθρο 142.
- Παροχή δικτύου ή υπηρεσιών χωρίς άδεια και άλλα αδικήματα. Άρθρο 143.
- Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 144.
- Έκδοση Διαταγμάτων από τον Υπουργό και τον Επίτροπο. Άρθρο 145.
- Προϋπολογισμός. Άρθρο 146.

Τήρηση βιβλίων. Άρθρο 147.

Έκθεση. Άρθρο 148.

Έναρξη ισχύος. Πρώτο Παράρτημα. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 149.

Κατάργηση αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και του Κυπριακού Ταχυδρομείου. Άρθρο 150.

Εργοδότηση του προσωπικού σε περίπτωση που παύει να υφίσταται το Γραφείο του Επιτρόπου. Άρθρο 151.

Περιουσιακά στοιχεία του Γραφείου σε περίπτωση που παύει να υφίσταται Επίτροπος. Άρθρο 152.

Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον πράξεων του Επιτρόπου. Άρθρο 153.

Ευθύνη Επιτρόπου, Βοηθού Επιτρόπου και προσωπικού του Γραφείου. Άρθρο 154.

Ευθύνη νομικών προσώπων. Άρθρο 155.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 155, μαζί με τα Παραρτήματα, εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 155, μαζί με τα Παραρτήματα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο μαζί με τις τροπολογίες όπως έχουν εγκριθεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το σύνολο, ναι, ψηφίσαμε και το σύνολο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Πρόταση νόμου. Είναι ομόφωνο.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ζητούμε μια βδομάδα αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μια βδομάδα αναβολή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, διότι όλοι πιστεύουμε ότι το λεκτικό, όπως μπήκε, χρειάζεται λίγη παραπάνω εξέταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αναβολή;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ε, αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το 13, για την Ηλεκτρική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δίκυκλων ή Τρίκυκλων Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δίκυκλων ή Τρίκυκλων Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Γεώργιος Γεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Τάσου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Αντώνη Καρά, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου 2001 και στις 12 και 28 Φεβρουαρίου 2002.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία - Τμήμα Τροχαίας), του ΚΟΤ, του ΠΑΣΥΞΕ, του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μοτοσικλετών Ενοικίασης Ελεύθερης Αμμοχώστου (ΣΙΜΕΕΑ), της Ένωσης Εκμισθωτών Μοτοσικλετών (ΕΝΕΜΟΤΟ), της ΠΟΒΕΚ, του ΣΤΕΚ και των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΣΕΑΚ και ΠΕΕΑ.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δίκυκλων ή Τρίκυκλων Οχημάτων, ώστε για την καλύτερη εξυπηρέτηση του τουρισμού να επιτρέπεται στα εν λόγω αδειούχα γραφεία ενοικίασης να λειτουργούν στους κατάλληλους χώρους εντός ξενοδοχειακών και τουριστικών χώρων και συγκροτημάτων, χωρίς να απαιτείται να έχουν χωριστή πρόσβαση από δημόσιο δρόμο.

Στο στάδιο της εξέτασης της πιο πάνω πρότασης νόμου το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, οι αυτοκινητιστικές οργανώσεις ΣΕΑΚ και ΠΕΕΑ, η ΠΟΒΕΚ και η Ένωση Εκμισθωτών Μοτοσικλετών (ΕΝΕΜΟΤΟ) διαφώνησαν με τις πρόνοιές της, υποστηρίζοντας ότι λόγω της γενικότητας της προτεινόμενης ρύθμισης ενδέχεται να δημιουργηθούν προβλήματα αθέμιτου ανταγωνισμού, σύγκρουσης συμφερόντων και αταξίας μεταξύ των επαγγελματιών που λειτουργούν του ίδιου είδους επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα ενδέχεται να διευρυνθεί σε μεγάλο βαθμό ο αριθμός των υποψήφιων δικαιούχων για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας τέτοιων επιχειρήσεων.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Αντώνης Καράς επισήμανε ότι η προτεινόμενη με αυτή ρύθμιση αφορά μια συγκεκριμένη ομάδα αδειούχων επαγγελματιών, γύρω στις σαράντα οικογένειες, που διατηρούν τέτοιου είδους γραφεία ενοικίασης αποκλειστικά μόνο εντός ξενοδοχειακών χώρων και συγκροτημάτων στην Πάφο, Λεμεσό και κυρίως στην ελεύθερη Αμμόχωστο από το 1998 και οι οποίοι κινδυνεύουν να βρεθούν στο δρόμο, αν δε διευθετηθεί σύντομα το όλο θέμα.

Η επιτροπή, υπό το φως των διαφωνιών/επιφυλάξεων που εκφράστηκαν, εισηγήθηκε ως συμβιβαστική λύση τη διαμόρφωση της πρότασης νόμου κατά τρόπο

που να μην επηρεάζονται αρνητικά τα συμφέροντα όσων διατηρούν τέτοιου είδους επιχειρήσεις, αλλά και παράλληλα να διαφυλαχθούν και τα δικαιώματα της συγκεκριμένης κατηγορίας εργαζομένων που, αν δεν καλυφθούν νομοθετικά, κινδυνεύουν να χάσουν τις δουλειές τους.

Ειδικότερα, η επιτροπή διαμόρφωσε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, έτσι ώστε οι πρόνοιές της να ισχύουν, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες δυο προϋποθέσεις:

1. ότι τα συγκεκριμένα αδειούχα γραφεία που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών χώρων και συγκροτημάτων είχαν εξασφαλίσει την άδειά τους μεταξύ των ετών 1998 και 1999 και
2. ότι οι ιδιοκτήτες των εν λόγω γραφείων δε διατηρούν οπουδήποτε αλλού άλλα γραφεία.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Αντώνης Καράς καθώς και όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το διαμορφωμένο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο της προτεινόμενης πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δίκυκλων ή Τρίκυκλων Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του ίδιου Υπουργείου, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία - Τμήμα Τροχαίας), καθώς επίσης εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΣΕΑΚ, ΠΕΕΑ, ΠΕΑΤ, της Παγκύπριας Εταιρείας Υπεραστικών Ταξί και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, ώστε να ποινικοποιηθεί η παράβαση του καθήκοντος ή της υποχρέωσης που έχουν οι ιδιοκτήτες και οι οδηγοί ορισμένων κατηγοριών βαρέων οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων καθώς και των λεωφορείων, αναφορικά με την εγκατάσταση, χρήση ή λειτουργία συσκευών περιορισμού της ταχύτητας στα οχήματα αυτά.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπεται ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα έτος ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις £750 ή επιβολή και των δύο αυτών ποινών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. για τον ιδιοκτήτη τέτοιου οχήματος, όταν μετά από τη διενέργεια τεχνικού ελέγχου στο όχημά του διαπιστωθεί ότι έχει αποσυνδεθεί, αφαιρεθεί, παραποιηθεί ή αλλοιωθεί η συσκευή περιορισμού ταχύτητας, ώστε να επιτρέψει την υπέρβαση του επιτρεπόμενου ορίου ταχύτητας, ή

2. για τον οδηγό τέτοιου οχήματος, όταν υπερβαίνει το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας εν γνώσει του ότι η υπέρβαση αυτή γίνεται κατορθωτή μετά από παράνομη επέμβαση στη συσκευή περιορισμού της ταχύτητας.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 16, 17 και 18, τα οποία είναι «Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001», «Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002» αντίστοιχα, δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι

του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 31 του περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, καθορίζονται οι κλειστές περιόδους, κατά τη διάρκεια των οποίων οι διοικητικοί σύμβουλοι, καθώς και το προσωπικό εκδότη το οποίο είναι σε θέση να κατέχει προνομιακές εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με αυτόν, δεν μπορούν να συναλλάσσονται σε τίτλους του.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον ισχύοντα μέχρι σήμερα κανονισμό, η εν λόγω κλειστή περίοδος καθορίζεται στους δύο μήνες που προηγούνται της ανακοίνωσης των προκαταρκτικών ετήσιων αποτελεσμάτων και στην αντίστοιχη περίοδο που προηγείται της ανακοίνωσης των εξαμηνιαίων αποτελεσμάτων. Συναφώς έχει διαπιστωθεί ότι η εν λόγω χρονική περίοδος δε διασφαλίζει ικανοποιητικά ότι άτομο που είναι σε θέση να γνωρίζει τα οικονομικά αποτελέσματα μιας εταιρείας δε θα εκμεταλλευτεί τη γνώση αυτή για τον προσπορισμό προσωπικού οφέλους.

Με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς, κλειστή περίοδος θεωρείται η περίοδος του ενός μηνός η οποία προηγείται της λήξης του οικονομικού έτους και η οποία θα επεκτείνεται μέχρι την ημερομηνία της ανακοίνωσης των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων, καθώς και η περίοδος του ενός μηνός η οποία προηγείται της λήξης της εξαμηνίας και η οποία επεκτείνεται μέχρι την ημερομηνία της ανακοίνωσης των εξαμηνιαίων αποτελεσμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Κανονισμών σε διάφορα επιμέρους σημεία τους. Η τροποποίηση αυτή κρίθηκε αναγκαία για την αποφυγή συγχύσεων, για πιο αποτελεσματική λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς και για την εναρμόνιση των εν λόγω κανονισμών με διάφορες πρόσφατες τροποποιήσεις στη γενικότερη χρηματιστηριακή νομοθεσία.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προνοούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η επέκταση του καθορισμού της συμμετοχής χρηματιστηριακού γραφείου σε εισηγμένη εταιρεία, με την κάλυψη όλων των ειδών τίτλων της εταιρείας που μπορεί να κατέχει δι' ίδιον λογαριασμό το εν λόγω γραφείο, έτσι που να μην περιορίζεται στην κατοχή μετοχών μόνο.
2. Η αύξηση του ανώτατου ορίου διακύμανσης της τιμής μιας αξίας κατά την ίδια χρηματιστηριακή συνάντηση από 10% σε 15% και η παροχή ευχέρειας στο συμβούλιο του ΧΑΚ να αλλάζει τη βάση του υπολογισμού του ποσοστού αυτού.
3. Η διευκρίνιση ότι μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς του 61(ι)(η), το οποίο αφορά τη διασφάλιση της προσφοράς για νεοεκδιδόμενους τίτλους προς τους υφιστάμενους μετόχους, και η εισαγωγή διάταξης που να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των μετόχων από τους εισηγμένους εκδότες.
4. Η απαγόρευση αποδοχής μερικώς αποπληρωμένων μετοχών για εισαγωγή στο ΧΑΚ και η κατάργηση των διατάξεων που αφορούν πράξεις συμψηφισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι και αυτό εξ αναβολής και είναι «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σοφοκλής Φυττής Χρίστος Κληρίδης

Ανδρέας Χρίστου Ανδρούλα Βασιλείου

Άγης Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Δεκεμβρίου 2001 και στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη

της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου που αφορά την παρασκευή και την πώληση μέλιτος, καθώς και τροφίμων που περιέχουν μέλι. Η οδηγία αυτή εμπίπτει στο Κεφάλαιο «Ελεύθερη Διακίνηση Αγαθών» και οι διατάξεις της συνιστούν δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς τίθενται οι όροι που πρέπει να πληροί το υπό πώληση μέλι σε σχέση με τη σύνθεσή του και ειδικότερα με την περιεκτικότητά του σε ουσίες, όπως ανάγοντα σάκχαρα, ανόργανα άλατα και νερό.

Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής για τους πιο πάνω κανονισμούς, ο πρόεδρος της επιτροπής, με την ευκαιρία της κατάθεσης ενώπιόν του επιστολής από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μελισσοκόμων, ζήτησε από τους εκπροσώπους τόσο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας όσο και του Υπουργείου Υγείας να μελετήσουν τις εισηγήσεις του συνδέσμου και αφού διαβουλευθούν με τους ενδιαφερομένους να ενημερώσουν την επιτροπή κατά πόσο τις υιοθετούν και σε ποιο βαθμό.

Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Υγείας με σχετικές επιστολές τους ενημέρωσαν την επιτροπή σε σχέση με τις επαφές που είχαν με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μελισσοκόμων, καθώς και για το ποιες από

τις εισηγήσεις του συνδέσμου αυτού τελικά υιοθετούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Νομική Υπηρεσία έχει επισημάνει ότι οι μελισσοκόμοι οφείλουν ήδη να εφαρμόζουν τις περισσότερες από τις διατάξεις της οδηγίας, η οποία περιλαμβάνεται στον προτεινόμενο κανονισμό, μια και ήδη περιλαμβάνονται στο υποχρεωτικό κυπριακό πρότυπο για το μέλι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε εκ νέου τους ανωτέρω κανονισμούς, υπό το φως των πιο πάνω στοιχείων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει τροπολογία από τον κ. Περδίκη και παρακαλώ το γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Τροπολογία που προτείνεται από το βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων
Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργο Περδίκη για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002»**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των πιο πάνω κανονισμών ως ακολούθως:

1. Προτείνεται η τροποποίηση του κανονισμού 4 με τη διαγραφή της παραγράφου (2) αυτού και την αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου (3) σε παράγραφο (2).
2. Προτείνεται η τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος με τη διαγραφή της υποπαραγράφου (iii) της υποπαραγράφου (α) της παραγράφου 2 αυτού και την αντικατάστασή της με την ακόλουθη νέα υποπαράγραφο:

(iii) Σε περίπτωση που το υπό πώληση μέλι παρασκευάστηκε προς πώληση σύμφωνα με τον κανονισμό 4(3), την ονομασία “μέλι

βιομηχανίας” ή “μέλι ζαχαροπλαστικής”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς θέλουμε να δηλώσουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι έχουμε εξετάσει την τροπολογία του κ. Περδίκη και έχουμε πληροφορηθεί και από τους λειτουργούς της Βουλής ότι δεν αντίκειται στις πρόνοιες των οδηγιών, δε συγκρούεται σε οποιοδήποτε σημείο με τις οδηγίες ή με άλλα σημεία του νομοσχεδίου, γι’ αυτό και δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να την υιοθετήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί η τροπολογία;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν όπως έχουν τροποποιηθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 22 μέχρι τον αριθμό 27 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας

Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002» αντίστοιχα, αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων είναι όπως αυτή έχει ήδη διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.067.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων και Φροντιστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.068.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
3. Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.069.2002)	Άμυνας	Άμυνας
4. Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.070.2002)
5. Οι περί Συμβουλίου Εσωτερικών Εσωτερικών
Αποχετεύσεων Λεμεσού -
Αμαθούντας (Ταμείο
Ευημερίας Εργατών)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.074.2002)
6. Οι περί Μεταποιημένων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Τροφών με Βάση τα Υποθέσεων
Δημητριακά και Παιδικών
Τροφών για Βρέφη και
Νήπια Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.075.2002)
7. Οι περί Μέτρων και Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Σταθμών (Αυτόματες Υποθέσεων
Ζυγιστικές Μηχανές
Διαλογής Ελέγχου και
Κατάταξης) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.076.2002)
8. Οι περί του Ελέγχου της Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Παραγωγής και Εμπορίας Υποθέσεων
Γενετικού Υλικού των Ζώων

- (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.011.2002)
9. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.012.2002)
10. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.013.2002)
11. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
		Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
		Υποθέσεων
	Υγείας	Υγείας

- Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.025.2002)
12. Οι περί Αξιωματικών του Άμυνας
Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία,
Προαγωγές και
Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.163.2001) Άμυνας Άμυνας
13. Οι περί Αξιωματικών του Άμυνας
Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία,
Προαγωγές και
Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.014.2002) Άμυνας Άμυνας
14. Έγγραφα (αρ. 21/2002, Οικονομικών Οικονομικών και
28/2002, 29/2002 και Προϋπολογισμού
30/2002) σύμφωνα με τους
περί Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων (Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)

- Νόμους του 1995 έως
2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
15. Έγγραφα που αφορούν την Συγκοινωνιών και Έργων Οικονομικών και
παράταση υπηρεσιών Προϋπολογισμού
έκτακτων υπαλλήλων από
την Αρχή Λιμένων Κύπρου
δυνάμει του άρθρου 3(1)(α)
του περί Προσλήψεως
Εκτάκτων Υπαλλήλων στην
Υπηρεσία Νομικών
Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου Νόμου.
(Αρ. Φακ. 10.10.005)
16. Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών Εσωτερικών
Εσωτερικών για
τροποποίηση των ορίων
του δήμου Κάτω
Πολεμιδιών σύμφωνα με το
άρθρο 114(γ) του περί
Κοινοτήτων Νόμου αρ. 86(I)
του 1999.
(Αρ. Φακ. 19.22.001)

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.018.2002)	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών	Νομικών
2. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.019.2002)	Παναγιώτη Δημητρίου και Ιωνά Νικολάου, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Νομικών
3. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.020.2002)	Άντρο Κυπριανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.021.2002)	Χρίστο Μαυροκορδάτο και Θάσο Μιχαηλίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.067 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 4 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι δεν υπάρχουν στην Κύπρο ειδικά διαμορφωμένοι χώροι στους οποίους να έχει παραχωρηθεί άδεια αποβολής υλικών αμιάντου, τα οποία συγκαταλέγονται στα επικίνδυνα καρκινογόνα απόβλητα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. ποιο πρόγραμμα υπάρχει για την απομάκρυνση των υλικών αμιάντου (π.χ. αμιαντόφυλλα)
2. εάν υπάρχουν εξουσιοδοτημένα από το κράτος τεχνικά συνεργεία για τις εργασίες ξηλώματος των στεγών αμιάντου, καθώς και για τις υπόλοιπες εργασίες με υλικά αμιάντου
3. εάν υπάρχει σχέδιο για τη δημιουργία στην Κύπρο ειδικού χώρου αποβολής των υλικών αμιάντου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.068 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 4 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι δύο πολυεθνικές εταιρείες πετρελαιοειδών “Εxxon Mobil” και “BP”, που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, ζήτησαν από την κυπριακή εταιρεία που είναι ο αποκλειστικός προμηθευτής και μεταφορέας πετρελαίου του διυλιστηρίου Λάρνακας να χρησιμοποιεί πλοία διπλού τοιχώματος για τη μεταφορά πετρελαιοειδών, εκφράζοντας ανησυχίες για ατυχήματα που μπορεί να φέρουν περιβαλλοντική καταστροφή στον κόλπο της Λάρνακας.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, η εταιρεία αρνήθηκε με το αιτιολογικό ότι η αντικατάσταση των πλοίων της με νέα διπλού τοιχώματος δεν είναι για την ώρα υποχρεωτική.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την τελική συμφωνία μεταξύ των εταιρειών, τις ενέργειες της κυβέρνησης, καθώς και τις πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.069 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε πρόσφατες δηλώσεις του ο Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης της ελληνικής κυβέρνησης κ. Χρήστος Πρωτόπαπας δεσμεύτηκε ότι “εντός ολίγων εβδομάδων όλα τα τηλεοπτικά κανάλια της χώρας θα συμπεριλαμβάνουν στα δελτία ειδήσεων τους υποχρεωτικά και το πεντάλεπτο νοηματικής γλώσσας”, όπως ορίζει το άρθρο 3 του Ν. 2328/95. Παρόμοια διάταξη υπάρχει και στον περί Αναπήρων Νόμο (Νόμος που Προνοεί για τα Άτομα με Αναπηρίες), Ν. 127 (Ι)/2000, άρθρο 8(3), που ισχύει στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση προς εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας αναφορικά με την υποχρεωτική συμπερίληψη στα δελτία ειδήσεων όλων των τηλεοπτικών σταθμών πεντάλεπτου δελτίου στη νοηματική γλώσσα (γλώσσα των κωφών).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.070 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην περιοχή του χωριού Πολιτικό κοντά στη Λευκωσία είναι εγκατεστημένες παράνομα δύο μονάδες επεξεργασίας λατομικών υλικών, μια σκυροθραυστική μονάδα και μια μονάδα κατασκευής ασφάλτου (πρέμιξ). Επίσης, έχω πληροφορηθεί ότι το παλιό λατομείο στην περιοχή Φιλανίου έχει αγοραστεί από άλλη εταιρεία, η οποία προτίθεται να το λειτουργήσει ζητώντας

επέκταση των ορίων. Μάλιστα, σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, η ανανέωση της μέχρι πρόσφατα ανενεργού πολεοδομικής άδειας έχει ήδη εγκριθεί.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν το λατομείο και τις λατομικές βιομηχανικές μονάδες της περιοχής του χωριού Πολιτικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.071 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι εφέτος λειτούργησε με επιτυχία το φράγμα Ταμασσού. Ο υδατοφράκτης είναι πλήρης και ήδη υπερχειλίζει. Η παρουσία του νερού έχει προσελκύσει πολλά υδρόβια πουλιά που καταφεύγουν στο μοναδικό περιβάλλον που προσφέρει η νότια πλευρά του φράγματος. Το γεγονός αυτό έχουν όμως αντιληφθεί και κυνηγοί, οι οποίοι καταδιώκουν τα πτηνά και τα ζώα που προσελκύει το νερό.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να διευκρινίσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να αποφασιστεί η συμπερίληψη ολόκληρης της πέριξ περιοχής του νέου υδατοφράκτη Ταμασσού σε περιοχή απαγορευμένη για το κυνήγι.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.053, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τις πληροφορίες για παράνομη λειτουργία πτηνοτροφικών υποστατικών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε δύο τουλάχιστον περιοχές πλησίον και εκατέρωθεν του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Μάμμαρη υπάρχουν πτηνοτροφικά υποστατικά που ανήκουν

στην εταιρεία “Ρένος Χατζηιωάννου”. Τα εν λόγω υποστατικά είναι κάποιας ηλικίας και αρμόδια αρχή για την παραχώρηση/έκδοση άδειας οικοδομής είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Για τη λειτουργία οποιωνδήποτε υποστατικών δεν απαιτείται ειδική άδεια λειτουργίας. Σε ειδικές όμως περιπτώσεις καθορίζονται ελάχιστες συνθήκες διαχείρισης, π.χ. για συνθήκες υγιεινής ή για την ευημερία των ζώων.

Σημειώστε ότι, επειδή η νομοθεσία θεωρείται σχετικά νέα, σε όλη την Κύπρο λειτουργούν αρκετά κτηνοτροφικά και πτηνοτροφικά υποστατικά, καθώς και χοιροστάσια που δεν έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής και άδεια απόρριψης αποβλήτων.

2. Για το πτηνοσφαγείο της εταιρείας “Πίπης Φαρμ Λτδ”, που βρίσκεται σε γεωργική ζώνη, κατάλληλη για τέτοιου είδους αναπτύξεις, σας πληροφορώ ότι έχουν υποβληθεί στην αρμόδια αρχή νωρίς το 2001 σχετική αίτηση και αρχιτεκτονικά σχέδια για εξασφάλιση τόσο πολεοδομικής άδειας όσο και άδειας απόρριψης αποβλήτων και έχει χορηγηθεί άδεια απόρριψης αποβλήτων με βάση τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμο 69/1991, που προνοεί για την επεξεργασία των αποβλήτων. Στη συνέχεια, η εταιρεία “Πίπης Φαρμ Λτδ” υπέβαλε νέα σχέδια για αλλαγές και δημιουργία νέου σφαγείου και αναμένεται η εφαρμογή και της άδειας απόρριψης αποβλήτων της.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Στο σημείο αυτό σας πληροφορώ ότι ο κ. Αντρέας Χρίστου ζητά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις την εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του ακόλουθου θέματος: «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη

σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Μαρτίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.042.2002)
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.046.2002)
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.032.2002)
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.170.2001)
5. Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.077.2001)
6. Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της

Ενέργειας, των Μεταφορών και των

Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.209.2001)

7. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02. 018. 2002)
8. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.020.2002)
9. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.2002)
10. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
(Αρ. Φακ. Ν. 312/99)
11. Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.129.2001)
12. Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.135.2001)
13. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.136.2001)

14. Ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.040.2002)
15. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.2002)
16. Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.068.2002)
17. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.070.2002)
18. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.071.2002)
19. Ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.2002)
20. Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.2002)
21. Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών

(Παρεκκλίσεις από Επίπεδα Συγκέντρωσης Βαρέων Μετάλλων στις Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.067.2002)

22. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.044.2002)

23. Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.042.2002)

24. Οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.043.2002)

25. Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.056.2002)

26. Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.057.2002)

27. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης

Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.041.2002)

28. Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.026.2002)

29. Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.027.2002)

30. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.089.2000)

31. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.134.2001)

32. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.03.145.2001)

33. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.016.2000)

34. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.114.2001)
35. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.116.2000)
36. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 57/99)
37. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 119/98)
38. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 11/98)
39. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 12/98)
40. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 13/98)
41. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών

Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ 61/99)

42. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.104.2000)

43. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.082.2000)

44. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ 108/98)

45. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ 118/99)

46. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ 86/96)

47. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ 19/97)

48. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ 69/99)

49. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
(Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.2001)
50. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.2001)
51. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και
Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)
52. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός
Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς
Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.078.2001)
53. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 113/99)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού

εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ.
Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του
ομάδας). (7.3.2002).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 6.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Ματσάκης Μάριος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γιάγκου Κίκης	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Περδίκης Γιώργος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής

Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρυσοστόμου Άριστος
Λυσσαρίδης Βάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανακοίνωση των αλλαγών που επέφερε η Επιτροπή Επιλογής στη σύνθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Περδίκης, Α. Χρίστου, Α. Χρυσοστόμου, Ι. Νικολάου, Δ. Θεοδώρου, Μ. Ματσάκης, Γ. Λιλλήκας, Χρ. Κληρίδης, Ντ. Μιχαηλίδης, Α. Παπαπολυβίου, Χρ. Μαυροκορδάτος, Στ. Ευαγόρου, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο του σώματος της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας του προέδρου της Ομάδας Φιλίας Γαλλίας - Κύπρου στη Γαλλική Γερουσία κ. Andre Rouviere και των γερουσιαστών κ. Marc Massion, Gisele Printz, Jean - Patrick Courtois και Francois Trucy.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2002», η αγόρευση του κ. Σταύρου Ευαγόρου και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λατσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λευκωσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002», η αγόρευση του κ. Γιώργου Περδίκη, η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Αγαπίου, Α. Χρίστου, Ν. Κατσουρίδης, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Οι αγορεύσεις και η συζήτηση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2001» (Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Ν. Κλεάνθους, Ρ. Ερωτοκρίτου, Π. Δημητρίου, Πρ. Προδρόμου) και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δίκυκλων ή Τρίκυκλων Οχημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.

12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 2).
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέλιτος Κανονισμοί του 2002», σύντομο σχόλιο του κ. Ανδρέα Χρίστου και έγκρισή τους.
16. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
17. Ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με τα υλικά αμιάντου - Ανησυχία των εταιρειών “Εxxon Mobil” και “BP” για τον τρόπο μεταφοράς πετρελαίου από κυπριακή εταιρεία - Ανάγκη εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα - Παράνομες λατομικές μονάδες στην περιοχή του χωριού Πολιτικό - Ανάγκη κήρυξης ολόκληρης της περιοχής του υδατοφράκτη Ταμασσού ως απαγορευμένης για κυνήγι.
18. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Πληροφορίες για παράνομη λειτουργία πτηνοτροφικών υποστατικών.
19. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου και παραπομπή στην ολομέλεια του σώματος του θέματος «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄
25η Συνεδρίαση

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι **αύριο Πέμπτη, 14 Μαρτίου 2002**, αντί της τακτικής συνεδρίας της Βουλής με την ημερήσια διάταξη που έχει ήδη κοινοποιηθεί, θα πραγματοποιηθεί ειδική συνεδρία στις **3.00 το απόγευμα**, με μοναδικό θέμα την απόδοση τιμής στον εκλιπόντα πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τέως Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων Σπύρο Κυπριανού.

Λευκωσία, 13 Μαρτίου 2002

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Ειδική Συνεδρίαση 14ης Μαρτίου 2002

(Ώρα έναρξης: 3.09 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες,

Όπως γνωρίζετε, το μοναδικό θέμα της σημερινής ειδικής συνεδρίας είναι η απόδοση της προσήκουσας τιμής στον εκλιπόντα πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τέως Πρόεδρο της Βουλής Σπύρο Κυπριανού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι υπουργοί,

Αισθήματα βαθιάς θλίψης και οδύνης προκάλεσε σε όλους ο πρόωρος θάνατος του Σπύρου Κυπριανού. Τα ίδια αισθήματα μας διακατέχουν και τώρα, που χρέος

οφειλόμενης τιμής προς τον εκλιπόντα μάς έχει οδηγήσει στην αίθουσα της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για την πραγματοποίηση αυτής της ειδικής συνεδρία. Ο πόνος για τη μεγάλη απώλεια απαλύνεται από το πανδήμως ομολογούμενο γεγονός ότι ο Σπύρος Κυπριανού έφυγε από τη ζωή, αφού έπραξε στο ακέραιο το καθήκον του απέναντι στην πατρίδα και το λαό μας.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας με αυτή την ειδική συνεδρία τιμά και απευθύνει τον ύστατο χαιρετισμό στον πολιτικό άνδρα, που διετέλεσε Υπουργός Εξωτερικών, δύο φορές Πρόεδρος του νομοθετικού σώματος και ισάριθμες φορές Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ταυτόχρονα τιμούμε τον άνθρωπο Σπύρο Κυπριανού, το φίλο και συνεργάτη όλων μας, που ανεξάρτητα από πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές ποτέ δεν ξεχνούσε ότι πάνω απ' όλα αξία έχει η ανθρωπιά. Και ο Σπύρος Κυπριανού είχε μεγάλο απόθεμα ανθρωπιάς.

Ο Σπύρος Κυπριανού με την έντονη παρουσία του στα πολιτικά δρώμενα του τόπου, με τους ασταμάτητους αγώνες του για την ελευθερία και τη δικαίωση της Κύπρου, με το μαχητικό και ασυμβίβαστό του πνεύμα σφράγισε μια ολόκληρη εποχή πενήντα χρόνων. Μια εποχή δύσκολη, γεμάτη αγώνες, περιπέτειες και αντιξοότητες, αλλά και εποχή δημιουργίας και προόδου. Τόσο στο μέτωπο της πάλης για τη σωτηρία της Κύπρου όσο και στο μέτωπο της πάλης για την προκοπή ο Σπύρος Κυπριανού έδωσε εξετάσεις και αρίστευσε. Η Κύπρος τού οφείλει πολλά. Δίκαια ο λαός μας τον αγκάλιασε με την αγάπη, το σεβασμό, την εκτίμηση και την εμπιστοσύνη του.

Ο Σπύρος Κυπριανού γεννήθηκε στη Λεμεσό το 1932. Σπούδασε νομικά, οικονομικές και εμπορικές επιστήμες στο Λονδίνο. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του ίδρυσε την Εθνική Φοιτητική Ένωση Κυπρίων Αγγλίας, της οποίας υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος. Ο Εθνάρχης Μακάριος εξετίμησε τα προσόντα, τον πατριωτισμό και το μαχητικό πνεύμα του Σπύρου Κυπριανού, για τούτο και του ανέθεσε το Γραφείο της

Εθναρχίας στο Λονδίνο. Από τη θέση αυτή πήρε ενεργά μέρος στον αντιαποικιακό αγώνα, συμβάλλοντας ιδιαίτερα στη διεθνή προβολή του Κυπριακού. Με την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας διορίστηκε από τον Πρόεδρο Μακάριο Υπουργός Δικαιοσύνης και λίγες μέρες αργότερα Υπουργός Εξωτερικών.

Ο Σπύρος Κυπριανού ήταν ένας από τους ανθρώπους που στα πρώτα βήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας είχε σημαντική συμβολή στην οικοδόμηση του κυπριακού κράτους. Ως Υπουργός Εξωτερικών, εφαρμόζοντας με συνέπεια την πολιτική του Προέδρου Μακαρίου, εργάστηκε μεθοδικά και επίμονα, για να βρει η Κύπρος τη θέση της στη μεγάλη οικογένεια της διεθνούς κοινότητας και, παρά το μικρό της μέγεθος, να αναγνωριστεί ως ένας εκ των πρωταγωνιστών του Κινήματος των Αδεσμεύτων. Σε καιρούς δύσκολους έδωσε μαζί με το Μακάριο σκληρές μάχες για την απόκρουση των ξένων συνωμοσιών, που στόχευαν στην κατάλυση της κυπριακής ανεξαρτησίας. Εργάστηκε, ώστε η Κύπρος να έχει εκείνη την πλατιά διεθνή στήριξη και αλληλεγγύη που ήταν τόσο αναγκαίες για τη θωράκιση της ανεξαρτησίας της και της εδαφικής της ακεραιότητας. Είχε το θάρρος να συγκρουστεί με τη χούντα των Αθηνών αδιαφορώντας για το τίμημα που θα είχε η στάση του. Και το τίμημα ήταν μεγάλο για το Σπύρο. Υποχρεώθηκε να παραιτηθεί από Υπουργός Εξωτερικών το Μάιο του 1972.

Ύστερα από την παραίτησή του ιδιώτευσε, αλλά δεν αποστρατεύτηκε. Στάθηκε με συνέπεια δίπλα στο Μακάριο και τον στήριξε στα πέτρινα χρόνια που οι ξένες επιβουλές αποκορυφώθηκαν και η ντόπια αντίδραση προχώρησε στην εκ των έσω υπόσκαψη της Κύπρου.

Μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή ο Σπύρος Κυπριανού έθεσε στην υπηρεσία της αγωνιζόμενης Κύπρου την εμπειρία του και το κύρος που διέθετε διεθνώς. Κλήθηκε από το Μακάριο και ανέλαβε διάφορες αποστολές στην κρίσιμη εκείνη εποχή που η Κύπρος έδινε μάχη ζωής και θανάτου και συνέβαλε, ώστε η

Κυπριακή Δημοκρατία, έστω και τραυματισμένη, να παραμείνει το διεθνώς αναγνωρισμένο κράτος.

Το Μάιο του 1976 ο Σπύρος Κυπριανού ίδρυσε το Δημοκρατικό Κόμμα, του οποίου ηγήθηκε για πάνω από είκοσι χρόνια, εμπλουτίζοντας την πολιτική και κομματική ζωή του τόπου και τον πλουραλισμό στο εσωτερικό μας μέτωπο. Στις εκλογές του 1976 ο Σπύρος Κυπριανού εξελέγη για πρώτη φορά Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Μετά το θάνατο του Προέδρου Μακαρίου ανέλαβε, δυνάμει του συντάγματος, Προεδρεύων της Δημοκρατίας και στις 3 Σεπτεμβρίου 1977 εξελέγη ομόφωνα Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να συμπληρώσει το υπόλοιπο της θητείας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Στις προεδρικές εκλογές του 1978 και του 1983 επανεξελέγη στο ίδιο αξίωμα. Ο Σπύρος Κυπριανού βρέθηκε στην ηγεσία του κυπριακού κράτους στην εποχή της τιτάνιας προσπάθειας για ανασυγκρότηση του τόπου. Η Κύπρος όχι μόνο επιβίωσε από το φοβερό κτύπημα της τουρκικής εισβολής και κατοχής, αλλά πολύ γρήγορα πορεύθηκε και πάλι στο δρόμο της οικονομικής ανάπτυξης και της προόδου. Η συμβολή του Σπύρου Κυπριανού υπήρξε καθοριστική και η κυπριακή πολιτεία, ο κυπριακός λαός στο σύνολό του αναγνωρίζουν με ευγνωμοσύνη αυτή τη συμβολή.

Παράλληλα, την ίδια εποχή, με το Σπύρο Κυπριανού στο πηδάλιο του κυπριακού κράτους, η Κύπρος συνέχισε να δίνει τη μεγάλη μάχη για την απαλλαγή από την τουρκική κατοχή και την επανένωση του κράτους και του λαού μας. Συνέχισε να δίνει τη μεγάλη μάχη, για να αποκατασταθούν και να κατοχυρωθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα αυτού του λαού.

Για δεύτερη φορά ο Σπύρος Κυπριανού εξελέγη Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων μετά τις βουλευτικές εκλογές του 1996. Αισθάνομαι την ανάγκη να

κάμω ιδιαίτερη μνεία στην προσφορά του Σπύρου Κυπριανού ως Προέδρου του νομοθετικού σώματος. Με το ήθος, την ευθύτητα και την ευθυκρισία του τίμησε πραγματικά το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής. Λειτουργήσε δημοκρατικά και με σεβασμό προς όλες τις παρατάξεις. Εξαντλούσε κάθε περιθώριο συναίνεσης και μάλιστα του στοίχιζε πολύ, όταν αυτή η συναίνεση για διάφορους λόγους δε γινόταν δυνατή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο μεγάλος έρωτας του Σπύρου Κυπριανού ήταν η Κύπρος και ο κόσμος της, ήταν ο ελληνισμός. Το μεγάλο του πάθος ήταν η ελευθερία του τόπου μας. Και ο μεγάλος του καημός το γεγονός ότι έφυγε από τη ζωή χωρίς να δει να πραγματοποιείται το όραμά του για μια ελεύθερη, δημοκρατική και ευτυχισμένη Κύπρο. Η μεγαλύτερη αρετή του Σπύρου Κυπριανού που από κανέναν και ποτέ δεν αμφισβητήθηκε ήταν ο πατριωτισμός του. Αυτός ο ακέραιος και ασυμβίβαστος πατριωτισμός καθοδηγούσε την κάθε του σκέψη, την κάθε του απόφαση, την κάθε του ενέργεια. Η πολιτεία του Σπύρου Κυπριανού, όπως άλλωστε και η πολιτεία του κάθε ανθρώπου που ασχολείται με τα κοινά, υπόκειται στην κρίση του λαού και στην κρίση της ιστορίας. Ο λαός επανειλημμένα τον τίμησε αναθέτοντάς του με την ψήφο του ύπατα αξιώματα. Η ιστορία είμαι βέβαιος ότι με την αυστηρή της κρίση θα είναι ταυτόχρονα δίκαιη και θα του αποδώσει τα εύσημα.

Ο Σπύρος Κυπριανού, σε στιγμές προσωπικής δοκιμασίας, αντιμετώπιζε πάντα τις αντιξοότητες με θάρρος, με ψυχικό σθένος, με αισιοδοξία και με αξιοπρέπεια. Με το ίδιο ψυχικό σθένος, το ίδιο θάρρος και την ίδια αξιοπρέπεια έφυγε από τη ζωή, αφήνοντας και με αυτή του τη στάση ένα ζηλευτό παράδειγμα προς μίμηση.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας εκφράζει τα θερμά και ειλικρινή συλλυπητήριά της στην κ. Μιμή Κυπριανού, που στάθηκε πάντα πιστή και

αφοσιωμένη σύντροφος στον αείμνηστο Σπύρο, στα παιδιά του Μάρκο και Αχιλλέα και σε ολόκληρη την οικογένειά του. Παρηγοριά για τη μεγάλη τους απώλεια ας είναι το έργο και η ανάμνηση μιας τόσο γεμάτης ζωής που άφησε ο Σπύρος Κυπριανού.

Να μου επιτρέψετε να τελειώσω με τα λόγια της Βουλής των Αντιπροσώπων στο βιβλίο συλλυπητηρίων για το χαμό του Σπύρου Κυπριανού:

Στο καλό να πας, ανυποχώρητε αγωνιστή

Θα τη φυλάμε εμείς την πατρίδα μας, που τόσο αγάπησες

Στο καλό να πας, συμπατριώτη, συναγωνιστή και φίλε

Κι όταν τα μύρα απ' τους λεμονανθούς του Καραβά

Ξαναναστήσουν τα πνεμόνια μας

Κι όταν ο κόσμος της Κύπρου λεύτερος περιδιαβάξει κάθε της γωνιά

Κι όταν, όπως ονειρευόσουνα, ο ήλιος της δικαιοσύνης

Μεσουρανήσει πάνω απ' το νησί

Το νιώθουμε

Θα χαίρεσαι και εσύ μαζί μας. Θα είσαι μαζί μας.

Στο καλό να πας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη μνήμη του Σπύρου Κυπριανού σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα γίνει κανονικά την ερχόμενη Πέμπτη, 21η Μαρτίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας σταλεί.

Κηρύσσω τη λήξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 3.21 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσο
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θωμά Γιαννάκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Καράς Αντώνης	Πουργουρίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κλεάνθους Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κληρίδης Χρήστος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυριακού Μαρία	Τορναρίτης Νίκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Τυρίμος Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	Φυττής Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χρίστου Ανδρέας
Μαύρου Ελένη	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μιχαηλίδης Θάσος	Χρυσοστόμου Άριστος

Μιχαηλίδης Ντίνος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Απόδοση τιμής στον εκλιπόντα πρώην Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και τέως Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων Σπύρο Κυπριανού από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια εκ μέρους του σώματος και τήρηση μονόλεπτης σιγής.

Μετά τη σύγκληση ειδικής συνεδρίας της Βουλής, με μοναδικό θέμα την απόδοση τιμής στον εκλιπόντα πρώην Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και τέως Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων Σπύρο Κυπριανού, κυκλοφόρησε η ακόλουθη αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη για την τακτική συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής την 21η Μαρτίου 2002:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.042.2002)
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.046.2002)
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.032.2002)
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.170.2001)
5. Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.077.2001)
6. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
(Πρόταση νόμου).

(Αρ. Φακ. 23.02.076.2001)

7. Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.209.2001)

8. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).

(Αρ. Φακ. 23.02.018.2002)

9. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.048.2002)

10. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.052.2002)

11. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

(Αρ. Φακ. Ν. 312/99)

12. Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που Πρέπει να Πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.031.2002)

13. Ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.040.2002)

14. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.2002)
15. Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.068.2002)
16. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.070.2002)
17. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.071.2002)
18. Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.044.2002)
19. Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.042.2002)
20. Οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.043.2002)

21. Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων
Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.056.2002)

22. Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί
του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.057.2002)

23. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.041.2002)

24. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του
1994.

(Αρ. Φακ. Ν. 185/94)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη
κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού

εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα

Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).

(7.3.2002).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 21ης Μαρτίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Έν' κακοφανισμένος ο κ. Γιώρκος με τον κ. Πουργουρίδη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θα παρακαλούσα και πάλι για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για

**το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	
Γιάννος Λαμάρης	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) για το 2002 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Φεβρουαρίου και 11 Μαρτίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου κ. Χρύσης Πρέντζας και ο αντιπρόεδρος αυτού, καθώς και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ για το 2002 προβλέπει έξοδα ύψους £36.940.000 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα έσοδα του οργανισμού, όπως έχουν προϋπολογισθεί, προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία ύψους £18.360.000, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του, ύψους £21.623.000, πρόκειται να διατεθεί για την προβολή και δημοσιότητα του τουριστικού προϊόντος. Στον ίδιο προϋπολογισμό δεν προτείνονται νέες θέσεις, δεδομένου ότι το θέμα των αναγκών στελέχωσης του οργανισμού εξετάζεται από την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και αφού ολοκληρωθεί αναμένεται η υποβολή συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, στο κονδύλι προβολής και δημοσιότητας περιλαμβάνονται, μεταξύ

άλλων, πιστώσεις ύψους £3.000.000 για τη χρηματοδότηση του σχεδίου προώθησης χειμερινού τουρισμού, £4.000.000 για τη χρηματοδότηση έκτακτων μέτρων διαφήμισης και προβολής για αντιμετώπιση της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου, καθώς επίσης και ποσό ύψους £3.073.000 για τα έξοδα λειτουργίας των γραφείων του οργανισμού στο εξωτερικό.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ δήλωσαν ότι ο προϋπολογισμός του 2002 είναι προσαρμοσμένος στη βάση του εκπονηθέντος στρατηγικού σχεδίου 2000-2010, το οποίο κατατέθηκε ενώπιον της επιτροπής, και ότι κύριος στόχος του οργανισμού είναι η υλοποίηση των βασικών στόχων του υπό αναφορά σχεδίου, με σκοπό την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων υπό τις συνθήκες και το διεθνές κλίμα που επικρατεί.

Περαιτέρω, οι παριστάμενοι αρμόδιοι δήλωσαν ότι όσον αφορά την προβολή του τουριστικού προϊόντος γίνεται συνεχής προσπάθεια συνεργασίας με την τοπική αυτοδιοίκηση και τις τοπικές αρχές για προώθηση του κάθε τοπικού τουριστικού προϊόντος ξεχωριστά. Παράλληλα, βάσει του νέου σχεδίου δράσης επιτυγχάνεται η κατάλληλη υποδομή για ανάπτυξη του αγροτουρισμού, με αναβάθμιση της ποιοτικής προσφοράς, με παραδοσιακά έργα στη βάση της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Ειδικότερο θέμα συζήτησης ενώπιον της επιτροπής αποτέλεσε η δέσμευση διάφορων κονδυλίων που περιλαμβάνονται σ' αυτόν και κυρίως του ζητήματος της δέσμευσης των κονδυλίων που αφορούν την προβολή και δημοσιότητα του τουριστικού προϊόντος. Σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες οποιαδήποτε δαπάνη από τα κονδύλια αυτά μπορεί να διενεργηθεί μόνο ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Συναφώς τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις για τη σκοπιμότητα της

εν λόγω δέσμευσης και κατά πόσο ενδεχομένως αυτή εμπεριέχει στοιχεία που υποδηλούν έλλειψη εμπιστοσύνης προς το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΤ.

Καταθέτοντας ο Υπουργός Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού ενώπιον της επιτροπής, δήλωσε ότι η δέσμευση των υπό αναφορά κονδυλίων σε καμιά περίπτωση δεν υποδηλεί έλλειψη εμπιστοσύνης προς το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού, αλλά αντίθετα αποτελεί νόμιμη υποχρέωση του αρμόδιου υπουργού, ο οποίος σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία για τη σύσταση του ΚΟΤ έχει εκτεταμένες εξουσίες και συνεπώς και εκτεταμένες ευθύνες όσον αφορά την εποπτεία του οργανισμού. Επιπλέον, σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, καμιά καθυστέρηση δεν παρατηρείται στην αποδέσμευση των εν λόγω κονδυλίων και δεν παραβλάπεται η ταχύτητα εξέλιξης των πραγμάτων. Τέλος, ο υπουργός δήλωσε ότι θεωρεί υποχρέωσή του να παρακολουθεί από κοντά τα νευραλγικά θέματα της προβολής και διαφήμισης του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΤ κ. Χρύσης Πρέντζας, ο οποίος ανέλαβε καθήκοντα μετά την πρόσφατη παραίτηση του τέως προέδρου του οργανισμού κ. Άδωνη Παπαδόπουλου, καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής σε σχέση με το υπό αναφορά ζήτημα της δέσμευσης κονδυλίων, δήλωσε ότι, ενόσω δεν παρατηρείται οποιαδήποτε καθυστέρηση στην αποδέσμευση των σχετικών κονδυλίων, δε διαφωνεί με την όλη διαδικασία. Διευκρίνισε όμως ότι το θέμα αυτό δεν έχει ακόμη τεθεί ενώπιον του διοικητικού συμβουλίου για συζήτηση, αφότου έχει αναλάβει τα καθήκοντά του και συνεπώς με τη δήλωση αυτή εκφράζει προσωπικές απόψεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για

την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το 2002, όπως αυτός έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Ταυτόχρονα, με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι τα κονδύλια που δαπανώνται από τον ΚΟΤ για την προσέλκυση τουριστών από τις αγορές των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής είναι κατά την κρίση της δυσανάλογα σε σχέση με τα οφέλη που η Κύπρος σε τελευταία ανάλυση αποκομίζει. Παράλληλα, η επιτροπή εκφράζει επιφυλάξεις ως προς το όφελος που προκύπτει σε σχέση με την αγορά της Ιαπωνίας και, γνωρίζοντας τη διάσταση απόψεων που υφίσταται μεταξύ κυβέρνησης και οργανισμού όσον αφορά τη συνέχιση της λειτουργίας του γραφείου τουρισμού στη χώρα αυτή, καλεί τους αρμοδίους να επανεξετάσουν το όλο θέμα με πνεύμα συναντίληψης.

Τέλος, όσον αφορά το ζήτημα της δέσμευσης ή μη σχετικών κονδυλίων στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, η επιτροπή, προχωρώντας σε ομόφωνη απόφασή της για μη αποδέσμευση των εν λόγω κονδυλίων, δηλώνει ότι λόγω της σοβαρότητας των σκοπών διάθεσης των εν λόγω κονδυλίων κρίνεται σκόπιμο η κυβέρνηση στα πλαίσια του εποπτικού της ρόλου να ενημερώνεται λεπτομερώς σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν την προβολή και δημοσιότητα του τουριστικού προϊόντος, έτσι που να αποφεύγονται βεβιασμένες ενέργειες οι οποίες είναι δυνατό να παραβλάψουν τον πολύ ζωτικό αυτό τομέα της κυπριακής οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού

£36.940.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

Διάθεση ειδικών εισπραττομένων/εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002», υπάρχει εισήγηση να αναβληθεί για μια βδομάδα. Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για την επόμενη Πέμπτη.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Να προχωρήσουμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού

Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001». Είναι ομόφωνη η έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι ομόφωνη η έκθεση και μάλιστα έχει καιρό που εγκρίθηκε αυτός ο σημαντικός προϋπολογισμός, όμως σήμερα έχουμε πάρει μία επιστολή από την Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών, τη συλλογική σύμβαση της οποίας επικυρώνει ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, και ζητούνε κάποιες τυπικές, θα έλεγα, τροποποιήσεις, αλλά, επειδή η επιστολή ήρθε σήμερα, δεν υπήρχε δυνατότητα να τις εξετάσουμε και γι' αυτό θα παρακαλούσα να μείνει για την ερχόμενη Πέμπτη, ούτως ώστε να μπορέσουμε να συνεννοηθούμε μαζί τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, μεταφέρεται και αυτό για την ερχόμενη Πέμπτη.

Για το υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», υπάρχει εισήγηση για αναβολή, για να επανεξεταστεί υπό το φως κάποιων επιφυλάξεων που υπάρχουν. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να το αφήσουμε και αυτό για την ερχόμενη βδομάδα. Ευχαριστώ.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν υπάρχει ένσταση, να μετατεθεί η συζήτηση και η ψήφιση

της προτάσεως νόμου για την ερχόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το μεταφέρουμε και αυτό. Πολλές μεταφορές. Πάμε παρακάτω.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Πουργουρίδης κάπου είναι, σε μια τηλεόραση, δεν ξέρω τι θα πει εκεί στην τηλεόραση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επήγε να υποστηρίξει την υποψηφιότητα Χριστόφια! Γιατί επήγε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ίσως. Γι' αυτό, έχεις και ένα κίνητρο περισσότερο να συμφωνήσεις μαζί μας να το αφήσουμε στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το αφήσουμε στο τέλος. Το υπ' αριθμόν 7, κύριε Μιχαηλίδη, μεταφέρεται στο τέλος και παρακαλώ να με υπενθυμίσετε.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)

Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Κίκης Γιάγκου	Σοφοκλής Φυττής
Γιάννος Λαμάρης	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου
Λευτέρης Χριστοφόρου	Ντίνος Μιχαηλίδης
Νίκος Τορναρίτης	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Φεβρουαρίου και στις 19 Μαρτίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, ώστε η δωρεάν προσφορά τεχνικών υπηρεσιών από τις κατά νόμον αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας προς ορισμένους δήμους, οι οποίοι έχουν εγκαθιδρυθεί από το 1986, να επεκταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η περίοδος της δωρεάν προσφοράς τεχνικών υπηρεσιών προς ορισμένους δήμους έχει επανειλημμένα επεκταθεί, ύστερα από αίτημα της Ένωσης Δήμων Κύπρου, με τροποποιήσεις της ισχύουσας σχετικής διάταξης της νομοθεσίας. Η Ένωση Δήμων Κύπρου εισηγήθηκε και πάλιν όπως η εν λόγω περίοδος επεκταθεί για ακόμη μία φορά για τους μικρούς δήμους που εξακολουθούν να χρειάζονται τις τεχνικές υπηρεσίες του κράτους, μέχρι την πλήρη αυτονόμηση όλων των δήμων σε ό,τι αφορά το θέμα αυτό. Θέση του Υπουργείου Εσωτερικών είναι ότι οι τεχνικές υπηρεσίες των δήμων πρέπει να αυτονομηθούν, δεδομένου του σημαντικού χρονικού διαστήματος που

παρήλθε από την κήρυξη των δήμων. Ταυτόχρονα όμως το Υπουργείο Εσωτερικών θεωρεί ορθό να μη διακοπεί η παροχή των υπηρεσιών αυτών, πριν γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις από μέρους των ιδίων των δήμων.

Υπό το φως των πιο πάνω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Υπουργείο Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη ότι:

- οι δήμοι εισπράττουν προς όφελός τους τα τέλη έκδοσης αδειών οικοδομής, διαίρεσης γης κ.λπ.,
- τα εισπραττόμενα από την κυβέρνηση τέλη για εξέταση αιτήσεων για πολεοδομικές άδειες παραχωρούνται στους οικείους δήμους,
- η οικονομική κατάσταση των δήμων έχει βελτιωθεί με μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί από την κυβέρνηση,

αποφάσισε να καταθέσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με την προϋπόθεση ότι η παράταση αυτή θα είναι η τελευταία, εκτός αν συγκεκριμένος δήμος τεκμηριώσει τη σχετική αδυναμία του.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου ανέφερε πως η προτεινόμενη τροποποίηση σκοπό έχει να βοηθήσει ορισμένους δήμους οι οποίοι αδυνατούν να διατηρήσουν τις αναγκαίες τεχνικές υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Γιάγκου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Περδίκης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Νίκος Τορναρίτης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Σοφοκλής Φυττής

Μάριος Ματσάκης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε να επεκταθεί το όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των δημοτικών ιατρών οι οποίοι δε θα έχουν συμπληρώσει την ηλικία των εξήντα ετών κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους. Παράλληλα, σκοπείται η διασφάλιση του δικαιώματος των υπηρετούντων δημοτικών ιατρών για πρόωρη αφυπηρέτηση στο τεσσαρακοστό πέμπτο ή στο πεντηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, με παγοποίηση ή άμεση καταβολή της σύνταξής τους αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η προτεινόμενη ρύθμιση, που ισχύει και για τους κυβερνητικούς ιατρούς έπειτα από πρόσφατη τροποποίηση που ψήφισε η Βουλή στον περί Συντάξεων Νόμο, στοχεύει στην ίση μεταχείριση των δημοτικών ιατρών με τους κυβερνητικούς ιατρούς.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 54 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Παρακαλώ, κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα τηρήσω αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ.

Τριάντα έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Είμαστε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 14 Νοεμβρίου 2000 και 26 Φεβρουαρίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Οικονομικών, του ΕΤΕΚ, της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ, της ΠΟΕΔ, του Συνδέσμου εξ Επαγγέλματος Εκτιμητών Ακινήτων, του Συνδέσμου Επαγγελματιών Επιμετρητών

Ποσοτήτων και της ΠΟΒΕΚ. Εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του νόμου περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, ώστε:

- οι μηχανικοί που υπηρετούν στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία της Δημοκρατίας να υποχρεώνονται στην καταβολή των τελών για την έκδοση της ετήσιας άδειας άσκησης επαγγέλματος σε κλάδους της μηχανικής επιστήμης χωρίς, όμως, να επιβαρύνεται γι' αυτά η Κυπριακή Δημοκρατία·
- το ΕΤΕΚ να έχει δικαίωμα να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών του· και
- να παρέχεται το δικαίωμα και στη διοικούσα επιτροπή του ΕΤΕΚ να καταρτίζει επιτροπές.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου διατυπώθηκαν πολλές διαφωνίες και επιφυλάξεις για τις επιμέρους προτεινόμενες τροποποιήσεις από τα εμπλεκόμενα μέρη και συγκεκριμένα από τους εκπροσώπους της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ, της ΠΟΕΔ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου εξ Επαγγέλματος Εκτιμητών Ακινήτων και του Συνδέσμου Επαγγελματιών Επιμετρητών Ποσοτήτων.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ και της ΠΟΕΔ διαφώνησαν αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση για κατάργηση της εξαίρεσης των μελών τους από την υποχρέωση για πληρωμή των τελών της ετήσιας άδειας άσκησης επαγγέλματος σε κλάδο της μηχανικής επιστήμης. Όπως οι ίδιοι επισήμαναν, η προτεινόμενη ρύθμιση θα περιπλέξει τη λειτουργία, τα καθήκοντα και τις ευθύνες των μηχανικών της δημόσιας και εκπαιδευτικής υπηρεσίας, οι οποίοι διορίζονται με βάση τα οικεία σχέδια υπηρεσίας και υπάγονται στις διατάξεις της νομοθεσίας περί Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας,

αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, όπως ανέφεραν οι πιο πάνω εκπρόσωποι, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των εν λόγω προσώπων δε συνάδουν καθόλου με τα καθήκοντα και τις ευθύνες των μηχανικών του ιδιωτικού τομέα, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του ΕΤΕΚ, και συνεπώς υπάρχει το ενδεχόμενο σύγκρουσης μεταξύ των υπό αναφορά νομοθεσιών.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ και των συνδέσμων των εξ Επαγγέλματος Εκτιμητών Ακινήτων και των Επαγγελματιών Επιμετρητών Ποσοτήτων εξέφρασαν την αντίθεσή τους αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση, σύμφωνα με την οποία το ΕΤΕΚ θα δύναται να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μελών του, για το λόγο ότι πιθανό να δημιουργηθούν έτσι δύο κατηγορίες επαγγελματιών, υποβιβάζοντας ή μειώνοντας τα δικαιώματα των εξ επαγγέλματος τεχνικών/μηχανικών που είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς καταλόγους του ΕΤΕΚ και όχι στο μητρώο μελών του. Επιπλέον, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν την προώθηση της ψήφισης σχετικής πρότασης νόμου που κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Ζαχαρία Κουλία και η οποία έτυχε παράλληλης εξέτασης με το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίαση της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2001. Σύμφωνα με την εν λόγω πρόταση νόμου, όλοι οι εξ επαγγέλματος τεχνικοί/ μηχανικοί θα μπορούν να καταστούν ισότιμα μέλη του ΕΤΕΚ και να έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι, με την προτεινόμενη κατάργηση της εξαίρεσης των μηχανικών που υπηρετούν στη δημόσια ή την εκπαιδευτική υπηρεσία από την υποχρέωση για καταβολή των τελών για εξασφάλιση άδειας άσκησης επαγγέλματος, το ΕΤΕΚ δεν προσβλέπει στην αύξηση των εσόδων του αλλά στην κοινή αντιμετώπιση όλων των τάξεων των τεχνικών/μηχανικών, είτε είναι του δημοσίου είτε είναι του ιδιωτικού τομέα, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις

υποχρεώσεις τους. Επιπρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι ο διαχωρισμός που υπάρχει στην υφιστάμενη νομοθεσία μεταξύ των μελών του ΕΤΕΚ και των εξ επαγγέλματος τεχνικών/μηχανικών που είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς καταλόγους είναι εύλογος και μέχρι σήμερα ουδέποτε αναφέρθηκαν οποιοσδήποτε περιπτώσεις για τις οποίες υπήρξε οποιοδήποτε πρόβλημα. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε τη νομοτεχνική και λεκτική βελτίωση του νομοσχεδίου, όπως προτείνεται σε σχετική επιστολή του ΕΤΕΚ προς την επιτροπή ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 2000.

Η επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω διαφωνιών, ζήτησε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και από το Υπουργείο Οικονομικών να της αποστείλουν στοιχεία αναφορικά με τους διάφορους προβληματισμούς και επιφυλάξεις που έχουν εγερθεί, ώστε να μπορέσει να συνεχίσει την εξέταση του εν λόγω νομοσχεδίου.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ανταποκρινόμενο στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, με επιστολή του, ημερομηνίας 21ης Αυγούστου 2001, κοινοποίησε στην επιτροπή γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας σύμφωνα με την οποία οποιοδήποτε κανονισμοί εκδοθούν από το ΕΤΕΚ δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την αναίρεση ή τον περιορισμό του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος των εξ επαγγέλματος τεχνικών και μηχανικών, όπως αυτό έχει νομοθετικά ρυθμιστεί.

Το Υπουργείο Οικονομικών, ανταποκρινόμενο και αυτό στο πιο πάνω αίτημα της επιτροπής, με επιστολή του, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2001, απέστειλε στην επιτροπή στοιχεία αναφορικά με το τι ισχύει ως προς την καταβολή των τελών για εξασφάλιση επαγγελματικής άδειας στις διάφορες τάξεις επαγγελματιών και συγκεκριμένα των γιατρών, των γεωπόνων και των δικηγόρων.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Να διατηρήσει την υφιστάμενη στη νομοθεσία εξαίρεση όσων υπηρετούν στη

δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία από την υποχρέωση για καταβολή τελών για την ετήσια άδεια άσκησης επαγγέλματος σε κλάδους της μηχανικής επιστήμης.

2. Να υιοθετήσει την πρόνοια του νομοσχεδίου βάσει της οποίας παρέχεται η δυνατότητα στο ΕΤΕΚ να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των προσώπων που εγγράφονται στο μητρώο μελών του. Η επιτροπή κρίνει ότι, από τη στιγμή που η πρόνοια αυτή αφορά μόνο τα μέλη του ΕΤΕΚ, δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα των εξ επαγγέλματος τεχνικών/μηχανικών, οι απόψεις των οποίων, εξάλλου, θα εκφραστούν στα πλαίσια της εξέτασης από την επιτροπή των σχετικών κανονισμών που θα κατατεθούν στη Βουλή για έγκριση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού διαμόρφωσε, σύμφωνα με τα πιο πάνω, το κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου και αφού επέφερε σ' αυτό όλες τις αναγκαίες νομοτεχνικές αλλαγές και βελτιώσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, και πολύ σύντομα.

Έχω μελετήσει το νομοσχέδιο και τη σχετική έκθεση. Πρέπει να πω ότι, και σαν μηχανικός ο ίδιος, διατηρώ τις αμφιβολίες μου, αν ήταν σωστή και σοφή η απόφαση της επιτροπής να επαναφέρει την εξαίρεση, όσοι μηχανικοί υπηρετούν στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία να εξαιρούνται από την καταβολή των ετησίων τελών για την άδειά τους. Έχω την άποψη ότι το ΕΤΕΚ, το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο

Κύπρου, προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες και στους ιδιώτες ελεύθερους επαγγελματίες μηχανικούς και στους κυβερνητικούς υπαλλήλους που έχουν την ίδια ειδικευση και επιστημονική κατάρτιση και έχει κυρίως κοινωνικό και πολιτικό ρόλο να διαδραματίσει. Ως μηχανικός ο ίδιος προσωπικά δεν έχω καμία άμεση -σας καταθέτω την προσωπική μου τη μαρτυρία- καμία άμεση ωφέλεια από το ΕΤΕΚ, αλλά πληρώνω κανονικά τα τέλη μου, με τη λογική ότι μέσα από την ενδυνάμωση του θεσμού του ΕΤΕΚ ενδυναμώνεται ένας κοινωνικός και πολιτικός θεσμός.

Έτσι θα απέχω από την ψηφοφορία σε ένδειξη ακριβώς της διαμαρτυρίας μου, γιατί θα έπρεπε κανονικά να περιλαμβάνει και τους εκπαιδευτικούς και τους δημόσιους υπαλλήλους αυτή η διάταξη που αφορά τα τέλη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ομολογώ ότι έχω και εγώ την ίδια απορία. Επειδή δεν ανήκω στην επιτροπή, η οποία πήρε τις αποφάσεις αυτές, μήπως θα μπορούσε ο πρόεδρος της επιτροπής να μας εξηγήσει το σκεπτικό με βάση το οποίο κατέληξε η επιτροπή στην απαλλαγή των μηχανικών που υπηρετούν στο δημόσιο από τα τέλη εγγραφής κ.λπ., κ.λπ.;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Πιττοκοπίτη, ορίστε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι απαλλαγή, αλλά συνεχίζει να είναι το ίδιο καθεστώς το οποίο επικρατούσε. Όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι που είναι εγγεγραμμένοι βάσει του νόμου στο ΕΤΕΚ καταβάλλουν την ετήσιά τους συνδρομή,

αλλά ο ισχυρισμός και η θέση των δημοσίων υπαλλήλων είναι ότι για επαγγελματική άδεια, το τέλος της οποίας κατέβαλλε το δημόσιο γι' αυτούς, δεν είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν αυτό το τέλος για την επαγγελματική άδεια, γιατί εργάζονται και προσφέρουν υπηρεσίες βάσει του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης που κατέχουν ή και άλλων κανονισμών που διέπουν τη δημόσια υπηρεσία. Επομένως, δεν είναι εξαίρεση, αλλά παραμένει το ίδιο στάτους το οποίο είχαν μέχρι σήμερα οι δημόσιοι υπάλληλοι. Ακόμα, ο ισχυρισμός των δημοσίων υπαλλήλων είναι ότι στη διαπραγμάτευση που κάνουν με τον εργοδότη τους, δηλαδή την κυβέρνηση, όσον αφορά αυξήσεις και άλλα παρεμφερή ωφελήματα, ήταν ένα εξ αυτών των παρεμφερών ωφελημάτων αυτό το ποσό -που ειρήσθω εν παρόδω μιλούμε για ένα ποσό της τάξης των είκοσι λιρών και μόνο- και γι' αυτό είναι που η επιτροπή ομόφωνα είχε υιοθετήσει την άποψη να περάσουν άλλες τροποποιήσεις στον κανονισμό που είχαν κατατεθεί εκτός από αυτήν και να παραμείνει η διάταξη ως είχε προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς, υπάρχουν δύο εισφορές από τους μηχανικούς: Η μια εισφορά αφορά την ετήσιά τους συνδρομή για την ιδιότητά τους ως μελών του επιμελητηρίου, η οποία καταβάλλεται και θα συνεχίσει να καταβάλλεται ανελλιπώς. Το δεύτερο τέλος είναι για την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και πλείστοι όσοι μηχανικοί είτε είναι καθηγητές είτε είναι διοικητικά στελέχη στη δημόσια υπηρεσία είτε αλλού είτε είναι βουλευτές είτε είναι δήμαρχοι δεν ασκούν επάγγελμα και ουσιαστικά η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος μπορεί να περιπλέξει και να δημιουργήσει άλλα προβλήματα, εάν ένας δημόσιος υπάλληλος την κατέχει. Κατά συνέπεια, ακολουθείται μια πάγια τακτική -εγώ αυτή την τακτική την ξέρω από το 1960- ότι όσοι δεν ασκούν το επάγγελμα

στην ελεύθερη αγορά δεν έχουν άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος. Αυτή είναι η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος μηχανικός; Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν έχω να προσθέσω τίποτε σε αυτά που έχει πει ο κ. Χρίστου και ο πρόεδρος της επιτροπής. Ουσιαστικά για τους δημοσίους υπαλλήλους συνεχίζεται το ισχύον καθεστώς και η επεξήγηση που έδωσε ο κ. Χρίστου, νομίζω, καλύπτει το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι τάσσονται υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που Πρέπει να Πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Σταύρος Ευαγόρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Ελένη Μαύρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Άγης Αγαπίου

Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω

νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις κοινοτικές οδηγίες νέας προσέγγισης, οι οποίες στοχεύουν στην εναρμόνιση σε όλα τα κράτη μέλη των τεχνικών προδιαγραφών που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα στα οποία αυτές αναφέρονται, ώστε να μη δημιουργούνται τεχνικά εμπόδια και φραγμοί στο ελεύθερο εμπόριο και να μην επηρεάζεται η βασική κοινοτική αρχή της ελεύθερης διακίνησης των αγαθών.

Οι οδηγίες νέας προσέγγισης που υιοθετούνται με τον προτεινόμενο νόμο καλύπτουν είκοσι τέσσερις κατηγορίες προϊόντων και τις αντίστοιχες βασικές απαιτήσεις που αυτά πρέπει να πληρούν σε σχέση με την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και την προστασία της περιουσίας των προσώπων, ώστε να καθίσταται δυνατή η ελεύθερη διακίνησή τους στην κοινή αγορά.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο περιλαμβάνει ειδικότερα τις οριζόντιες από τις οδηγίες νέας προσέγγισης και παρέχει τις κατάλληλες εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κανονισμών για κάθε συγκεκριμένο προϊόν, οι οποίοι θα εκδοθούν στη συνέχεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους

σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί ότι το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε, αναφερόταν σε Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης και Διαπίστευσης, που θα είναι το αρμόδιο να ετοιμάζει εκθέσεις αξιολόγησης όργανο για την έγκριση των κυπριακών κοινοποιημένων οργανισμών που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου. Το νομοσχέδιο όμως που προβλέπει τη σύσταση του εν λόγω οργανισμού δεν έχει ακόμα ψηφιστεί σε νόμο, αλλά εκκρεμεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία μελετά διάφορες πτυχές του και ιδιαίτερα τις αρμοδιότητες που ο οργανισμός αυτός ενδείκνυται να συγκεντρώνει. Επειδή λοιπόν δεν είναι ακόμη γνωστό πώς θα διαμορφωθούν τελικά οι αρμοδιότητες που θα ασκεί ο εν λόγω οργανισμός, κρίθηκε σκόπιμο αντί να αναφέρεται ως ανωτέρω να αναφέρεται ως Εθνικός Φορέας Διαπίστευσης, όπως θα καθορίζεται με νόμο, ο οποίος θα ασκεί την αρμοδιότητα που απαιτείται για τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως των πιο πάνω, βάσει των οποίων επαναδιατυπώθηκε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα. Άρθρο 2.

Πεδίο Εφαρμογής. Παράρτημα. Άρθρο 3.

Σκοπός του Νόμου. Άρθρο 4.

Διάθεση προϊόντων στην αγορά και θέση σε λειτουργία. Άρθρο 5.

Συμμόρφωση προϊόντος. Άρθρο 6.

Εναρμονισμένα Πρότυπα. Άρθρο 7.

Ταυτόχρονη εφαρμογή Κανονισμών επί προϊόντος. Άρθρο 8.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις εμπλεκόμενων φορέων. Άρθρο 9.

Ευθύνη εργοδοτών. Άρθρο 10.

Νομική ευθύνη για ελαττωματικά προϊόντα. Άρθρο 11.

Διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης. Άρθρο 12.

Εφαρμογή εναρμονισμένων προτύπων για τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας.

Άρθρο 13.

Τεχνική τεκμηρίωση. Άρθρο 14.

Δήλωση ΕΚ συμμόρφωσης. Άρθρο 15.

Εγκεκριμένοι/κυπριακοί κοινοποιημένοι οργανισμοί. Άρθρο 16.

Ελάχιστες προϋποθέσεις που οφείλουν να πληρούν οι προς έγκριση οργανισμοί.

Άρθρο 17.

Έγκριση οργανισμών. Άρθρο 18.

Αίτηση για έγκριση οργανισμού. Άρθρο 19.

Έκθεση του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης. Άρθρο 20.

Κοινοποίηση εγκεκριμένων οργανισμών. Άρθρο 21.

Επιτήρηση κυπριακών κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 22.

Ανάκληση έγκρισης και κοινοποίησης κοινοποιημένου οργανισμού. Άρθρο 23.

Ιεραρχική Προσφυγή κατά της απόφασης ανάκλησης της έγκρισης και της κοινοποίησης. Άρθρο 24.

Γενικές υποχρεώσεις κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 25.

Υπεργολαβική ανάθεση καθηκόντων από κοινοποιημένους οργανισμούς. Άρθρο 26.

Υποχρεωτική επίθεση της σήμανσης συμμόρφωσης. Άρθρο 27.

Επίθεση σήμανσης συμμόρφωσης. Άρθρο 28.

Επίθεση άλλων σημάνσεων. Άρθρο 29.

Εφαρμογή περισσότερων Κανονισμών. Άρθρο 30.

Επιτήρηση της αγοράς. Άρθρο 31.

Εξουσία λήψης πληροφοριών. Άρθρο 32.

Εμπιστευτικότητα των πληροφοριών. Άρθρο 33.

Γενικές εξουσίες αρμόδιας αρχής. Άρθρο 34.

Δοκιμαστικές αγορές. Άρθρο 35.

Εξουσία έρευνας και κατάσχεσης. Άρθρο 36.

Ειδοποίηση κατάσχεσης. Άρθρο 37.

Ένταλμα εισόδου και έρευνας υποστατικών. Άρθρο 38.

Αίτηση για διάταγμα επιστροφής προϊόντων. Άρθρο 39.

Ειδοποίηση συμμόρφωσης. Άρθρο 40.

Διαδικασία επίκλησης της ρήτρας διασφάλισης. Άρθρο 41.

Ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης. Άρθρο 42.

Δήμευση προϊόντων κατόπιν διατάγματος δικαστηρίου. Άρθρο 43.

Ενημέρωση Επιτροπής. Άρθρο 44.

Αναστολή της διαδικασίας επίκλησης της ρήτρας διασφάλισης. Άρθρο 45.

Υποχρέωση αιτιολόγησης μέτρων και πληροφόρησης των ενδιαφερομένων προσώπων για τα δικαιώματά τους. Άρθρο 46.

Ιεραρχική προσφυγή ενώπιον ειδοποίησης αναστολής ή απόσυρσης. Άρθρο 47.

Εξουσία τελωνειακών λειτουργιών για κατακράτηση εισαγόμενων από τρίτες χώρες

προϊόντων. Άρθρο 48.

Εξουσία Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων για αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 49.

Εξουσίες αρμόδιας αρχής σε σχέση με εισαγόμενα από τρίτες χώρες προϊόντα. Άρθρο 50.

Συνεργασία μεταξύ κρατικών αρχών. Άρθρο 51.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 52.

Άλλες παραβάσεις του Νόμου και επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 53.

Τρόπος επιβολής προστίμων. Άρθρο 54.

Ανάκτηση δαπανών εκτέλεσης. Άρθρο 55.

Αποζημιώσεις για λήψη εσφαλμένων μέτρων επιτήρησης της αγοράς. Άρθρο 56.

Αστική ευθύνη. Άρθρο 57.

Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις Υπουργείου. Άρθρο 58.

Έκδοση Κανονισμών. Παράρτημα. Άρθρο 59.

Έκδοση Διαταγμάτων από Υπουργικό Συμβούλιο. Άρθρο 60.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 61.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 61 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 61 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που Πρέπει να Πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι εμπíπτουν στον τομέα του εταιρικού δικαίου.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης εμπορίας των εμπορευμάτων που παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και παρέχεται δικαίωμα στον κάτοχο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας να ζητήσει την παρέμβαση της τελωνειακής αρχής κατά τον τελωνισμό εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι πρόκειται για εμπορεύματα παραποίησης ή απομίμησης ή για πειρατικά εμπορεύματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες σε σχέση με το όλο θέμα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Απαγόρευση τελωνισμού. Άρθρο 3.

Αίτηση από κάτοχο δικαιώματος. Άρθρο 4.

Όροι υποβολής αίτησης. Άρθρο 5.

Χρονικό διάστημα. Άρθρο 6.

Απόφαση Τμήματος Τελωνείων. Άρθρο 7.

Εγκυρότητα δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Άρθρο 8.

Αποδοχή αίτησης. Πίνακας. Άρθρο 9.

Παροχή εγγύησης. Άρθρο 10.

Αναστολή τελωνισμού. Άρθρο 11.

Κατάθεση εγγύησης για παραλαβή εμπορευμάτων. Άρθρο 12.

Εξέταση εμπορευμάτων. Άρθρο 13.

Απαλλαγή ευθύνης Τμήματος Τελωνείων. Άρθρο 14.

Αυτεπάγγελτη αναστολή. Άρθρο 15.

Διάθεση εμπορευμάτων που παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 16.

Αναθεώρηση τελών. Πίνακας. Άρθρο 17.

Διατάγματα. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και

«Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των πιο πάνω κανονισμών είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την οδηγία πλαίσιο που

καθορίζει τις βασικές αρχές και τα γενικά μέτρα για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η ενσωμάτωση στην εσωτερική νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία ορισμένων επιπρόσθετων βασικών διατάξεων και γενικών μέτρων, όπως είναι:

1. Η προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία·
2. η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας και στα αλιευτικά σκάφη· και
3. η διευκρίνιση της υφιστάμενης στη βασική νομοθεσία ευθύνης των προϊσταμένων τμημάτων ή άλλων δημόσιων υπαλλήλων για τη συμμόρφωσή τους προς το νόμο, έτσι που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σχετικής οδηγίας.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της βασικής προαναφερθείσας νομοθεσίας, σκοπείται η εισαγωγή στην εσωτερική μας νομοθεσία ορισμένων αναλυτικών και θεμελιακών διατάξεων, καθώς και μέτρων προώθησης της βελτίωσης της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του και έγκρισή τους αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 2Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Άγις Αγαπίου Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών

και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της βασικής νομοθεσίας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, σκοπείται η εισαγωγή διαδικασιών πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων, καθώς και ο καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας των εργαζομένων κυρίως στην οικοδομική βιομηχανία, καθώς και σε άλλους τομείς όπως η οδοποιία, οι κατεδαφίσεις κ.λπ., όπου δεν υφίστανται στατικές καταστάσεις, αλλά η φύση και η ένταση των εργασιών μεταβάλλονται με μεγάλη συχνότητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, με τους προτεινόμενους κανονισμούς διευρύνονται οι υποχρεώσεις των εργοδοτών και των εργοδοτούμενων, κυρίως όμως εισάγονται νέες υποχρεώσεις για τους ιδιοκτήτες των έργων καθώς και τους μελετητές, δημιουργώντας έτσι μια αλυσίδα ευθύνης όλων των συντελεστών ενός έργου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία οι πιο πάνω κανονισμοί συζητήθηκαν στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, το οποίο και τους ενέκρινε με ορισμένες επιφυλάξεις από πλευράς της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Η κ. Σωτηρούλα Χαραλάμπους.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως και στην έκθεση αναφέρεται, κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος υπήρξαν ορισμένες επιφυλάξεις από πλευράς εργοδοτών, όπως και από πλευράς των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Θα ήθελα να πω ότι όλα αυτά τα νομοσχέδια που αφορούν τον τομέα της ασφάλειας και υγείας πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι αναβαθμίζουν τον τομέα της προστασίας των εργαζομένων όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία και είναι γεγονός ότι είναι πολύ υποβοηθητικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Θέλουμε όμως να επισημάνουμε δύο σημεία: Το πρώτο αφορά το ότι, ενώ ψηφίζονται αυτά τα νομοσχέδια, ελλείπουν οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί ελέγχου της εφαρμογής αυτών των νομοσχεδίων. Δεν είναι τυχαίο που και η Γενικός Ελεγκτής στην έκθεσή της επισημαίνει ότι, ενώ έχει ψηφιστεί ο νόμος πλαίσιο από το 1996, ενώ έχει αυξηθεί κατά πολύ ο αριθμός των μονάδων που πρέπει να επιθεωρούνται, εντούτοις δεν επιθεωρούνται επαρκώς. Και μόλις την περασμένη βδομάδα είχαμε και θανατηφόρο εργατικό ατύχημα και αυτό υποδεικνύει την ανάγκη η πολιτεία να έρθει να ενισχύσει τους μηχανισμούς ελέγχου στον τομέα ασφάλειας και υγείας.

Και το δεύτερο που αφορά αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, που αφορά την ασφάλεια και την υγεία στα κινητά και προσωρινά εργοτάξια, είναι η δέσμευση που έχει αναλάβει η κυβέρνηση -και η οποία εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ θα επιμένουμε να τηρηθεί- ότι πριν από το ερχόμενο καλοκαίρι θα φέρει ρύθμιση, με κανονισμούς, που θα διαλαμβάνει το πότε διακόπτεται μια εργασία, κάτω από ποιες συνθήκες, στις ψηλές θερμοκρασίες. Διότι πραγματικά δεν τιμά κανέναν μας, να έχουμε τα φαινόμενα που ζήσαμε τα προηγούμενα καλοκαίρια, με τις ψηλές θερμοκρασίες, και

να τα αντιμετωπίζουμε με έναν ποντιοπιλατισμό, επιτρέψτε μου να πω, να μη βγαίνει το αρμόδιο υπουργείο, καλυπτόμενο πίσω από το ότι δεν υπάρχουν επακριβείς κανονισμοί, να δώσει οδηγίες για διακοπή των εργασιών! Και εμείς θα επιμένουμε αυτό το θέμα να ρυθμιστεί τάχιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και τα πέντε νομοσχέδια που έχετε πει εναρμονιστικά νομοσχέδια και θέλω να πω δυο σημεία σε απάντηση των σχολίων. Προτού εγκρίνει η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων οποιοδήποτε νομοσχέδιο, η κυβέρνηση απαντά σε ένα ερωτηματολόγιο. Μια από τις ερωτήσεις είναι: Υπάρχουν οι μηχανισμοί και υπάρχει το προσωπικό για την εφαρμογή του ή χρειάζεται αύξηση είτε του προσωπικού είτε άλλων; Αυτό είναι από τα νομοθετήματα για τα οποία η κυβέρνηση δήλωσε, απαντώντας στο ερωτηματολόγιο, ότι μπορεί να εφαρμόσει. Όχι ότι εγώ το δέχομαι -δε διαφωνώ με τη συνάδελφο, υπάρχει μεγάλη έλλειψη- αλλά θέλω να το τονίσω, ότι η επιτροπή αναγκαστικά πρέπει να βασίζεται πάνω στη διαβεβαίωση που δίνει η κυβέρνηση.

Όσον αφορά τις ψηλές θερμοκρασίες, όντως, επειδή είναι με βάση ευρωπαϊκή οδηγία, αντιλαμβάνεστε ότι οι πιο πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν άλλου είδους προβλήματα θερμοκρασίας. Είναι η κάτω θερμοκρασία που τους απασχολεί και όχι η πάνω, όπως εμάς. Η διαβεβαίωση που δόθηκε είναι ότι ετοιμάζονται από εμπειρογνώμονες ειδικοί κανονισμοί. Και έδωσαν υπόσχεση -και αυτό θέλω να το τονίσω, για να είναι καταγραμμένο στα πρακτικά- ότι, προτού αρχίσει η θερινή περίοδος στην Κύπρο, θα φέρουν στη Βουλή αυτούς τους κανονισμούς για έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα τοποθετηθώ, εκ μέρους του κόμματος φυσικά, πάνω σε μια άλλη πτυχή και επιπρόσθετα σ' αυτά που έχει αναφέρει η έντιμος συνάδελφος η κ. Χαραλάμπους. Συζητώντας γι' αυτά τα εξειδικευμένα θέματα επί χρόνια στην επιτροπή Εργασίας -άσχετα από το ότι αυτό είναι εναρμονιστικό νομοσχέδιο- διαπιστώνεται το εξής: Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι η κάθε επαρχία διαθέτει ένα και μοναδικό επιθεωρητή; Αυτός ο άνθρωπος σημαίνει ότι έχει άδεια ανάπαυσης ένα μήνα και αυτός ο άνθρωπος, ο μη γένοιτο, έχει και σαράντα δυο μέρες ασθενείας. Είναι χιλιάδες τα εργοτάξια ή και, εν πάση περιπτώσει, εκείνοι οι τόποι εργασίας οι οποίοι χρήζουν όχι απλώς κάθε πέντε ή επτά χρόνια μια φορά επίσκεψη με τις διαφοροποιήσεις που γίνονται, με τη νέα τεχνική, με τις πιο μεγάλες οικοδομές, πιο ψηλές, διαφοροποιημένες και τα τοιαύτα, αν θέλετε, υπάρχουν εργοτάξια τα οποία έπρεπε να επιθεωρούνται κάθε μήνα, όχι κάθε πέντε ή κάθε επτά χρόνια. Οπότε είναι εδώ που, όποια νομοθεσία κι αν ψηφιστεί ή για σκοπούς εναρμόνισης ή ως εθνική νομοθεσία για εφαρμογή στην Κύπρο, μπορώ να πω ειλικρινά ότι ψηφίζουμε νομοθεσίες, συγγνώμη για τη φράση μου, για τα συρτάρια! Δεν έχουν πρακτική εφαρμογή. Ή θα αποφασίσει αυτή η κυβέρνηση να φέρει το συντομότερο θέσεις γι' αυτούς τους σκοπούς που αφορούν άμεσα την προστασία, ασφάλεια και υγεία, του λαού ή, με όλο το σεβασμό, ειλικρινά υποτιμούμε και τους εαυτούς μας και τη νοημοσύνη μας, όταν ψηφίζουμε αυτά τα πράγματα και πιστεύουμε ότι έχουμε κάνει το καθήκον μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της βασικής

νομοθεσίας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, σκοπεύεται η πρόληψη της δημιουργίας επικίνδυνων καταστάσεων και η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων. Ο στόχος αυτός επιδιώκεται μέσω του σχεδιασμού και της κατασκευής κατάλληλων κτιριακών εγκαταστάσεων στις οποίες θα υπάρχουν ικανοποιητικά μέσα πυρασφάλειας και διαφυγής, κατάλληλοι και ικανοποιητικοί χώροι διευκολύνσεων για τους εργαζομένους και κατάλληλο περιβάλλον εργασίας με ικανοποιητικό αερισμό και φωτισμό για διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμόδιους, η υφιστάμενη νομοθεσία ρυθμίζει μέσω διαφόρων νόμων και κανονισμών την καταλληλότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων και των χώρων εργασίας. Ωστόσο η νομοθεσία δεν καλύπτει θέματα σχετικά με προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας των κτιριακών εγκαταστάσεων και χώρων εργασίας οι οποίες να εφαρμόζονται γενικά σε κάθε χώρο στον οποίο βρίσκονται πρόσωπα στην εργασία, περιλαμβανομένων και των χώρων εργασίας στον τομέα των υπηρεσιών, στην έκταση και το βαθμό που απαιτείται από το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συντεχνιών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Αντρος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Νίκος Τορναρίτης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και στις 14 Φεβρουαρίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΠΟΑΣ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ. Εκπρόσωποι της ΔΕΟΚ και της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής. Η ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν απέστειλε εκπροσώπους της στη συνεδρία της επιτροπής, κοινοποίησε όμως γραπτώς τις θέσεις της.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 58 του περί Συντεχνιών Νόμου, είναι η αντικατάσταση του κανονισμού 24 που αφορά την επένδυση και κατάθεση κεφαλαίων, ώστε να διευρυνθούν οι τομείς επενδύσεων των συντεχνιακών κεφαλαίων και να μην απαιτείται πλέον γι' αυτές η εξουσιοδότηση του Εφόρου Συντεχνιών.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τους υπό αναφορά κανονισμούς παρέχεται στις συντεχνίες το δικαίωμα

να επενδύουν κεφάλαια σε κρατικά χρεόγραφα, σε μετοχές ή σε χρεόγραφα δημόσιων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, σε μετοχές εταιρειών μετοχικών φαρμακείων, σε καταθέσεις σε τράπεζα στην οποία έχει χορηγηθεί άδεια να διεξάγει τραπεζικές εργασίες στη Δημοκρατία ή σε οποιαδήποτε συνεργατική εταιρεία ή συνεργατικό ταμειυτήριο εγγεγραμμένο στη Δημοκρατία. Περαιτέρω, με τους ίδιους κανονισμούς καθορίζεται το ύψος των επενδύσεων των κεφαλαίων των συντεχνιών σε μετοχές δημόσιων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπό το φως των πιο πάνω ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς έχω και διατηρώ τις επιφυλάξεις μου όσον αφορά το δικαίωμα των συντεχνιών να επενδύουν, έστω και περιορισμένα, κεφάλαια στο χρηματιστήριο και γι' αυτό το λόγο θα τηρήσω αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Για τους ίδιους λόγους εγώ θα ψηφίσω κατά, κύριε Πρόεδρε, γιατί έχουμε ζήσει τα τελευταία χρόνια πολύ ατυχείς και ανεπιτυχείς επενδύσεις από τα ταμεία προνοίας, οι οποίες τελικά κατέληξαν στο να κλαίει κάποιος κόσμος μέσα στις συντεχνίες και στους εργαζόμενους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο το θέμα των επενδύσεων από πλευράς των συντεχνιών -σε ό,τι αφορά βεβαίως τα ταμεία προνοίας- και πιστεύω ότι είναι καιρός πρώτα απ' όλα οι συντεχνίες αλλά και η πολιτική αυτού του τόπου να αντιληφθούμε ότι πρέπει να δοθεί μια νέα κατεύθυνση γι' αυτό το ζήτημα. Υπάρχουν τεράστια συσσωρευμένα κεφάλαια στα διάφορα ταμεία προνοίας. Αν, δε, λάβει κανείς υπόψη του ότι και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ουσιαστικά είναι μια πρόνοια και αυτό και υπολογιστούν και αυτά τα κεφάλαια, τότε μιλούμε για τεράστια κεφάλαια. Και πρέπει πλέον πρώτα οι συντεχνίες και μετά εμείς να προβληματιστούμε αναφορικά με επένδυση μέρους αυτών των κεφαλαίων σε τομείς, όπου είναι σίγουρα κερδοφόρα, για πολύ μεγάλα έργα ή για πολύ μεγάλες επιχειρήσεις.

Αναφέρθηκα στην ομιλία μου κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών στο ότι τέτοιες επενδύσεις πρέπει και να επιτραπούν και να δοθεί ενθάρρυνση προς αυτή την κατεύθυνση να γίνουν. Πρώτα απ' όλα για το αεροδρόμιο. Γιατί να μην επενδύσουν οι συντεχνίες και να επενδύσει μόνο ο ιδιώτης ο οποίος θα έρθει εδώ πέρα; Για τα λιμάνια, τα οποία επίσης θα μπουν στην ίδια βάση, γιατί να μην επενδύσουν οι συντεχνίες και να επενδύσουν μόνο οι ιδιώτες; Για τις μαρίνες, γιατί μόνο οι... Για την

ΑΤΗΚ, γιατί να μην μπουν οι συντεχνίες, τα ταμεία προνοίας; Για την Αρχή Ηλεκτρισμού... Εκεί όπου υπάρχει σίγουρο κέρδος, για το οποίο το ιδιωτικό κεφάλαιο χρόνια τώρα προσπαθεί με κάθε τρόπο να μπει, γιατί είναι σίγουρο το κέρδος... Νομίζω ότι, παρά να μιλούμε για χρηματιστήρια και για καταστάσεις οι οποίες είναι ασαφείς και ενέχουν πράγματι κινδύνους, θα πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας προς τέτοιες κατευθύνσεις.

Και, κύριε Πρόεδρε, να πω και κάτι άλλο: Μέσω αυτών των επενδύσεων, που μπορεί να γίνονται σε πολύ νευραλγικούς και πολύ σημαντικούς τομείς, κοινωνικοποιείται και η οικονομία: κοινωνικοποιείται. Είναι διαδικασία κοινωνικοποίησης της οικονομίας, που δεν την εφεύραμε εμείς. Οι Σουηδοί έχουν φτάσει στο σημείο τα συνδικάτα να έχουν σχεδόν το 50% μέσα σε διάφορες επιχειρήσεις. Είναι κοινωνικοποίηση της οικονομίας, είναι υγιέστατο φαινόμενο και έχει αποδώσει καρπούς. Νομίζω αυτά πρέπει να μας προβληματίσουν και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να στραφούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτά που έχει αναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Θεοδώρου, που συμφωνούμε, εμείς είχαμε επί χρόνια, παλαιότερα, μια άλλη άποψη, γιατί πρόκειται ειλικρινά περί τεραστίων ποσών. Μιλούμε για δισεκατομμύρια λίρες. Δε μιλούμε για εκατοντάδες εκατομμύρια. Και εμάς η θέση μας, αν θέλετε, και η προτροπή μας ήταν ότι έπρεπε τα συνδικάτα να ιδρύσουν και να έχουν τη δική τους εργατική τράπεζα και μέσω αυτής της τράπεζας να εξυπηρετούνταν όλοι οι εργαζόμενοι, και για ανέγερση κατοικίας και για αγορά αυτοκινήτου και για οικοσκευή και για ένα σωρό άλλα

πράγματα, οι εργαζόμενοι, που έμειναν στο έλεος του Θεού, αν θέλετε, και τους εκμεταλλεύονταν οι εμπορικές τράπεζες. Και πέραν αυτού, αν γινόταν αυτή η εισήγησή μας αποδεκτή, σίγουρα μέσα από καταρτισμένο προσωπικό και μέσα από ένα τεράστιο οικονομικό οργανισμό που θα ανήκε στους εργαζομένους θα έκαμνε και όλες εκείνες τις σωστές κινήσεις σε επενδύσεις, ναι, σε τομείς κερδοφόρους.

Μπορεί σήμερα αυτό το πράγμα να φαίνεται αποκρουστικό, γιατί την πάθαμε με το ΧΑΚ, αλλά δε σημαίνει ότι με αυτή τη νομοθεσία και αυτό το δικαίωμα που παίρνουν τα συνδικάτα σήμερα θα οδηγηθούν και θα παν να επενδύσουν προς μετοχές ή προς το ΧΑΚ. Υπάρχουν τόσοι άλλοι τομείς που, όπως και σε άλλες χώρες, ναι, τα ταμεία των εργαζομένων επενδύονται κερδοφόρα και αφήνουν πολύ μεγάλα εισοδήματα. Και στην κατάληξη, αν θέλετε -επειδή είναι και πιο αδικημένοι από τους ανθρώπους που εργάζονται στο δημόσιο που έχουν τη σύνταξη συν το εφάπαξ, ενώ το ταμείο προνοίας είναι εκείνο το ποσό που θα πάρει μόνο, όταν αφυπηρητήσει- θα τα πάρει ο εργαζόμενος αυξημένα, λόγω των εσόδων που μπορεί να έχουν τα ίδια τα χρήματά του σωστά επενδυμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ο σκοπός της τροποποίησης των κανονισμών είναι η αντικατάσταση του άρθρου 24, που αφορά την επένδυση και την κατάθεση κεφαλαίων των συντεχνιών. Είναι σαφές, και φαντάζομαι ότι θα είναι σαφές και στις εργασίες της επιτροπής, ότι η

τροποποίηση αυτή διευρύνει τις δυνατότητες και τους τομείς στους οποίους μπορεί να επενδύονται τα συνδικαλιστικά κεφάλαια, κατά τρόπο που να μην απαιτείται η εξουσιοδότηση του Εφόρου Συντεχνιών. Ακούγοντας όμως εδώ τους συναδέλφους, μπαίνει κανενός η ιδέα ότι θα πρέπει να δίνει εξουσιοδότηση η Βουλή. Πιστεύω ότι κάπου θα πρέπει να μη συγχύζουμε τους ρόλους. Αν θέλουν κάποιοι συνάδελφοι να ασκήσουν το επάγγελμα του συμβούλου επενδύσεων, είναι ανοικτό.

Πολιτικές, κύριε Θεοδώρου, δεν το είπα για σας, το ανέφερα αμέσως μετά, πολιτικές κατευθύνσεις βεβαίως μπορεί να δίνουν και πρέπει να δίνουν τα πολιτικά κόμματα. Απόψεις όπως αυτές που ακούστηκαν, ότι θα ήταν ευχής έργο αυτές οι επενδύσεις των συντεχνιών να παίξουν ένα ρόλο στην οικονομία είναι μία άποψη, αλλά το να παρεμβαίνουμε εμείς και να λέμε ότι πρέπει να επενδύουν εδώ ή εκεί νομίζω ότι δε χρειάζεται.

Υποθέτω ότι τα κεφάλαια αυτά, τα οποία είναι δημόσιο χρήμα, ανήκουν στα μέλη των συντεχνιών, θα επενδυθούν, εφόσον οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι αρμόδιοι, τέλος πάντων, αυτών των ταμείων προσλάβουν κάποιους συμβούλους. Επομένως, αυτό το οποίο πρέπει να διασφαλίσει η πολιτεία είναι να γίνονται σωστές επενδύσεις. Και σωστές επενδύσεις για τους εργαζόμενους σημαίνει να συνδυάζουν στον επιθυμητό βαθμό την απόδοση και την ασφάλεια. Υπάρχουν κανόνες, υπάρχουν επαγγελματίες που μπορούν να κάνουν αυτή τη δουλειά: δεν είναι δική μας δουλειά να πούμε αν θα πρέπει εδώ ή εκεί.

Και, επειδή άκουσα και κάποιους συναδέλφους να λένε ότι υπάρχουν κίνδυνοι, να πω ότι όλες οι επενδύσεις έχουν κινδύνους. Αλλά εδώ, για ακόμα μια φορά θέλω να τονίσω την υποκρισία που υπάρχει στην Κύπρο! Για δεκαετίες τα κεφάλαια, κάποια άλλα δημόσια κεφάλαια, όπως είναι αυτά τα αποθέματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορούσε να τα καταχράται το κράτος, να υπάρχουν χαμηλές αποδόσεις

και να υπάρχει η υπόθεση ότι δήθεν, εφόσον παν στο κράτος, καλώς τοποθετούνται και είναι για το καλό του τόπου. Μπορεί αυτό να αλήθευε σε άλλες εποχές. Οι εποχές αλλάζουν και πρέπει να προσαρμοστούμε. Νομίζω ότι είναι μια πολύ σημαντική αλλαγή αυτή που γίνεται στους σχετικούς κανονισμούς και πράγματι η τάση θα πρέπει να είναι η χειραφέτηση αυτών των κεφαλαίων, αυτών των ταμείων, ούτως ώστε αυτοί που έχουν την ευθύνη να μπορούν να τα διαχειριστούν προς όφελος των δικαιούχων πρώτα και μετά βεβαίως, εφόσον τα επενδύσουν σωστά, να μην υπάρχει αμφιβολία, κύριοι συνάδελφοι, θα είναι και προς όφελος της οικονομίας.

Επομένως, και βεβαίως, εφόσον είναι μεγάλα κεφάλαια, θα πρέπει να παίξουν και το ρόλο του στρατηγικού επενδυτή... Αλλά ας μην προτρέξουμε. Εμείς θα έπρεπε να διασφαλίσουμε μαζί με τις συντεχνίες -που είναι οι καθ' ύλην αρμόδιοι, δεν είμαστε εμείς- να διασφαλίσουμε ότι όντως θα γίνονται ορθολογικές μελέτες και θα λαμβάνονται ορθολογικές αποφάσεις προς όφελος των ιδίων των εργαζομένων. Αυτό είναι το δημόσιο συμφέρον το πρώτο και είμαι βέβαιος ότι, αν γίνεται έτσι, θα είναι και προς το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον και προς το συμφέρον της οικονομίας. Η κινδυνολογία ή, με όλο το σεβασμό, η άποψη κάποιων συναδέλφων ότι δεν το ψηφίζουν, γιατί έγιναν κακές επενδύσεις, νομίζω ότι δεν μπορεί να ευσταθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου. Ζητά πρωτολογία ο κ. Άντρος Κυπριανού.

Να παρακαλέσω, προτού πάρει το βήμα ο κ. Κυπριανού, όσοι έχετε ακόμα ανοικτά κινητά να τα κλείσετε. Και σας προειδοποιώ ότι κάθε Πέμπτη, με το «καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι», θα λέω «κλείστε και τα κινητά σας!». Δεν είναι όμορφο πράγμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τουλάχιστο να ξέρουν να τα χειρίζονται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τουλάχιστο να ξέρουν να τα χειρίζονται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπιαά σε τζαι σένα πολλές φορές που εν έξερες να το χειριστείς!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Κυπριανού.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, αντιλήφθηκα, από τη συζήτηση η οποία διεξάγεται, ότι υπάρχει μια σύγχυση για το τι ακριβώς προνοεί το νομοσχέδιο, το οποίο θα ψηφίσει η Βουλή σήμερα, να μου επιτρέψετε να πω έτσι με δυο λόγια τι ακριβώς πάμε να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι κανονισμοί, εννοείτε.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Οι κανονισμοί, συγνώμη, ναι.

Υπάρχουν δύο ουσιαστικές τροποποιήσεις οι οποίες επιφέρονται. Πρώτα και κύρια προτείνεται μια απεξάρτηση των συνδικαλιστικών οργανώσεων από τον έφορο. Μέχρι σήμερα, για να μπορέσουν να ασκήσουν τα δικαιώματα τα οποία προνοούνταν από τους κανονισμούς, είχαν την υποχρέωση να παίρνουν προηγουμένως έγκριση από τον έφορο και σήμερα αυτό το πράγμα καταργείται. Ως εκ τούτου, δίνουμε, δηλαδή στις

συνδικαλιστικές οργανώσεις, το δικαίωμα να έχουν περισσότερη αυτονομία, για να μπορούν να λειτουργούν πολύ πιο ευέλικτα και, θα έλεγα, μέσα στα δικαιώματα τα οποία θα έπρεπε να είχαν εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Δε χρειάζονται οι συνδικαλιστικές οργανώσεις την έγκριση από οποιοδήποτε έφορο για να αξιοποιούν με τον τρόπο που εκείνες θεωρούν πιο ορθό τα λεφτά τα οποία διαθέτουν.

Το δεύτερο -και εδώ ακριβώς είναι η σύγχυση η οποία υπάρχει- είναι ότι παρέχεται το δικαίωμα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις από τα αποθεματικά κεφάλαια τα οποία διαθέτουν -ούτε από τα ταμεία προνοίας ούτε από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά από τα αποθεματικά κεφάλαια τα οποία διαθέτουν, τα οποία πρέπει να πούμε ότι συμποσούνται σε μικρά ποσά- να επενδύουν σε ένα ευρύτερο φάσμα επενδύσεων απ' ό,τι δικαιούνταν μέχρι σήμερα. Μέχρι σήμερα είχαν την ευχέρεια να επενδύουν το 100% αυτών των λεφτών, μετά βέβαια από την έγκριση του Εφόρου Συντεχνιών. Σήμερα αυτό το δικαίωμα περιορίζεται. Τους δίνεται μεν ανεξαρτησία, αλλά το ποσό το οποίο δικαιούνται να επενδύουν ανέρχεται μόνο στο 15%. Και ταυτόχρονα όσον αφορά το χρηματιστήριο, που αντιλαμβάνομαι ότι είναι εκείνο το σημείο που συγκεντρώνει τις ανησυχίες των ατόμων που έχουν εκφραστεί με κάποιες επιφυλάξεις για την υπερψήφιση των κανονισμών, προνοείται ότι θα δικαιούνται να επενδύουν ποσό το οποίο θα ανέρχεται μόνο στο 2% του κεφαλαίου το οποίο θα έχουν οι εταιρείες αυτές και θα επενδύουν μόνο σε εταιρείες οι οποίες είναι ενταγμένες στο χρηματιστήριο, εκεί δηλαδή όπου υπάρχει ένας μεγαλύτερος έλεγχος για το ποια είναι η οικονομική κατάσταση των εταιρειών αυτών.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζεις!

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θεωρητικά, κύριε Παπαδόπουλε, έτσι θα έπρεπε να λειτουργούν τα πράγματα:

θεωρητικά.

Ως εκ τούτου, θα έλεγα ότι η ουσία αυτών των τροποποιήσεων στους κανονισμούς είναι ότι πρώτα και κύρια δίνεται μεγαλύτερη ευχέρεια στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, οργανώσεις οι οποίες χειρίζονται σειρά από σοβαρά ζητήματα που αφορούν τα μέλη τους, το εργατικό κίνημα ευρύτερα του τόπου, να χειρίζονται και αυτό το ζήτημα που αφορά τις επενδύσεις των αποθεματικών κεφαλαίων.

Και το δεύτερο που ήθελα να πω είναι ακριβώς ότι οι ανησυχίες οι οποίες υπάρχουν μπορούν να καθησυχαστούν από το γεγονός ότι αυτές οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι υπόλογες στα μέλη τους και σίγουρα θα πρέπει να λογοδοτούν για τις οποιεσδήποτε επενδύσεις τις οποίες θα κάνουν. Θα συμφωνήσω με τον κ. Προδρόμου, ότι φυσιολογικά κάποιος θα ανέμενε -πρώτα να πω ότι είναι δυνητικό αυτό το δικαίωμα- δε θα τους υποχρεώσουμε να κάνουν επενδύσεις- ότι με τη μέγιστη σοβαρότητα θα χειρίζονταν αυτά τα λεφτά τα οποία ανήκουν στους εργαζόμενους. Έτσι θέλω να επαναλάβω ότι δεν έχουν σχέση με τα ταμεία προνοίας, δεν έχουν σχέση με το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δε μιλούμε για μεγάλα ποσά, αλλά μιλούμε απλά και μόνο για τα αποθεματικά κεφάλαια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού. Κύριε Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν χρήσιμη βεβαίως η επεξήγηση που έκανε ο συνάδελφος κ. Κυπριανού. Πρέπει να πούμε ότι βεβαίως και έχουμε υπόψη μας ότι είναι για τα κεφάλαια των συντεχνιών και όχι για τα ταμεία προνοίας. Η παρέμβαση που έκανα αφορά τα τεράστια κεφάλαια των ταμείων προνοίας, τα οποία επίσης διαχειρίζονται οι συντεχνίες. Υπάρχουν συμβούλια; Στην πραγματικότητα, συνάδελφε κύριε Χρίστου, είναι οι συντεχνίες που τα διαχειρίζονται. Στην πραγματικότητα. Τυπικά μπορεί να

υπάρχει συμβούλιο ή οτιδήποτε άλλο, επιτροπή.

Αυτά τα κεφάλαια πρέπει και εμείς οι πολιτικοί και οι ίδιες οι συντεχνίες να τα κατευθύνουμε, να φροντίσουμε να τα κατευθύνουμε, ένα μέρος βεβαίως, προς επιχειρήσεις, προς επενδύσεις που είναι απαραίτητες για τον τόπο, που είναι σίγουρα κερδοφόρες, και όχι να λέμε να βάλουμε είτε το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε τα ταμεία προνοίας στο ΧΑΚ. Δε λέει τίποτα αυτή η κουβέντα. Υπάρχουν σαφείς τομείς οι οποίοι είναι και κατειλημμένοι. Αν δεν αποφασίσει το κράτος, παραδείγματος χάριν, ότι θα επιτρέψει στα ταμεία προνοίας ή στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να επενδύσουν εξαρχής, ως ένας εκ των στρατηγικών επενδυτών, ή στα αεροδρόμια ή στα λιμάνια ή στις μαρίνες ή οπουδήποτε αλλού, φυσικά δεν πρόκειται να τους βάλει ο ιδιώτης.

Αυτά τα πράγματα πρέπει τώρα νομίζω -και δεν εννοώ αυτή τη στιγμή ή σήμερα, ήρθε η ώρα, με άλλα λόγια- η πολιτική στην Κύπρο να τα αντιμετωπίσει. Είναι θέματα που αφορούν στο σήμερα και στο εξής, όχι στο εχθές. Και είναι χάραξη πολιτικής για το ρόλο που θα παίξει το συνδικαλιστικό κίνημα. Για το ρόλο που θα παίξει στην οικονομία και το συνδικαλιστικό κίνημα και ο εργαζόμενος γενικά. Είναι χάραξη πολιτικής για την κοινωνικοποίηση της οικονομίας, που μπορούμε να την κάνουμε. Είναι τεράστια τα κεφάλαια που έχουν συσσωρευτεί στα ταμεία προνοίας και στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και πρέπει, ήρθε η ώρα, το κράτος, και η Βουλή και η κυβέρνηση, να δουν και ν' αντιμετωπίσουν αυτά τα πράγματα. Και, φυσικά, εκείνοι οι οποίοι έχουν περισσότερο ιδεολογικό και πολιτικό ενδιαφέρον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, να ρωτήσω αν εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται: 1. «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της

**Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος	Αντώνης Καράς
Κώστας Κωνσταντίνου	Σωτήρης Σαμψών
Νίκος Κατσουρίδης	Μάριος Ματσάκης
Κώστας Παπακώστας	Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 21η Φεβρουαρίου και στις 7 Μαρτίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, του ΓΕΕΦ, καθώς και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός και των δύο υπό συζήτηση κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμών και των περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστεί ότι οι αξιολογούντες και οι γνωματεύοντες στις εκθέσεις ικανότητας των υπαξιωματικών και των γυναικών υπαξιωματικών που υπηρετούν σε μη στρατιωτικές υπηρεσίες είναι στρατιωτικοί, ανεξαρτήτως της διοικητικής τους υπαγωγής, ενώ οι τυχόν μη στρατιωτικοί προϊστάμενοί τους θα συντάσσουν σημείωμα απόδοσης το οποίο θα λαμβάνεται συμβουλευτικά υπόψη από τους αξιολογούντες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, κατά τη σύνταξη των ισχυόντων κανονισμών ο νομοθέτης είχε λάβει ως δεδομένο ότι τα στελέχη του Στρατού της Δημοκρατίας ήταν δυνατό να

υπηρετούν μόνο σε μονάδες ή υπηρεσίες του Στρατού ή της Εθνικής Φρουράς. Για το λόγο αυτό προέβλεψε ότι η αξιολόγησή τους ήταν δυνατό να γίνει από τον ιεραρχικά προϊστάμενό τους διοικητή ή διευθυντή ανάλογα με το αν θα υπηρετούσαν σε ανεξάρτητο τμήμα, σώμα ή ανεξάρτητη υπηρεσία του Στρατού ή της Εθνικής Φρουράς. Με την πάροδο του χρόνου όμως, η νομοθεσία προέβλεψε τη δυνατότητα τοποθέτησης μελών του Στρατού της Δημοκρατίας, αποσπασμένων ή όχι στην Εθνική Φρουρά, όχι μόνο σε μονάδες ή υπηρεσίες της Δύναμης, αλλά και στο Υπουργείο Άμυνας, καθώς και σε άλλες κρατικές υπηρεσίες.

Υπό το φως των πιο πάνω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κρίθηκε σκόπιμο από το Υπουργείο Άμυνας να τροποποιηθούν οι ισχύοντες σχετικοί κανονισμοί με βάση τις πιο πάνω αναφερόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει τα κείμενα των υπό αναφορά κανονισμών, έτσι ώστε το σημείωμα απόδοσης που θα συντάσσουν οι μη στρατιωτικοί προϊστάμενοι των υπαξιωματικών και των γυναικών υπαξιωματικών που υπηρετούν σε μη στρατιωτικές υπηρεσίες να λαμβάνεται υπόψη από τους αξιολογούντες χωρίς να έχει μόνο συμβουλευτικό χαρακτήρα, όπως προτείνεται στα κείμενα των υπό αναφορά κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 19 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι από την επιτροπή Άμυνας τα προηγούμενα, δε δικαιούμαστε να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον οι στρατηγοί δε θέλουν να μιλήσουν, εμείς στεκόμαστε προσοχή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 20 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Σοφοκλής Φυττής

Ιωνάς Νικολάου

Γιώργος Βαρνάβα

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελλήνων Δασκάλων (ΠΟΕΔ).

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως Κανονισμών, ώστε να προστεθεί στον κατάλογο των σχολικών αργιών και η 30ή Ιανουαρίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, οι εκπαιδευτικές οργανώσεις υπέβαλαν αίτημα για παραχώρηση πάνω σε μόνιμη βάση μιας αργίας έναντι της κατάργησης της μεταφοράς τεσσάρων αργιών την επόμενη Δευτέρα, όταν αυτές συνέπιπταν να είναι Κυριακή. Το αίτημα αυτό συμφωνήθηκε στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΜΕΠΕΥ) και αποφασίστηκε ως αργία να καθοριστεί η 30ή Ιανουαρίου, ημέρα της γιορτής των Γραμμάτων.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ δήλωσαν πως, παρ' όλο που το αρχικό αίτημά τους στη ΜΕΠΕΥ ήταν να τους παραχωρηθεί ως αργία η Παρασκευή που προηγείται της Καθαράς Δευτέρας, δε διαφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 21 κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Και εδώ η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Σοφοκλής Φυττής
Ιωνάς Νικολάου	Γιώργος Βαρνάβα
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της ΟΕΛΜΕΚ.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με τα άρθρα 3(2) και 4 του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και της Ιδρύσεως του Υπουργείου Παιδείας Νόμου.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών, ώστε να παραχωρηθεί ως αργία η 30ή Ιανουαρίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, οι εκπαιδευτικές οργανώσεις υπέβαλαν αίτημα για παραχώρηση πάνω σε μόνιμη βάση μιας αργίας έναντι της κατάργησης της μεταφοράς τεσσάρων αργιών την επόμενη Δευτέρα, όταν αυτές συμπίπτει να είναι Κυριακή. Η ικανοποίηση του αιτήματος αυτού συμφωνήθηκε στα πλαίσια της ΜΕΠΕΥ και αποφασίστηκε ως αργία να καθοριστεί η 30ή Ιανουαρίου, ημέρα της γιορτής των Γραμμάτων.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΛΜΕΚ δήλωσαν στην επιτροπή πως, παρ' όλο που το αρχικό αίτημα της οργάνωσής τους, κατά τη συζήτηση του θέματος στη ΜΕΠΕΥ, ήταν να παραχωρηθεί ως αργία η Παρασκευή που προηγείται της Καθαράς Δευτέρας, εντούτοις δε διαφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Οι εκπρόσωποι της ΟΛΤΕΚ δεν παρευρέθηκαν στην εν λόγω συνεδρία, αλλά διεμήνυσαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με τη σκοπούμενη ρύθμιση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 22 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Είναι και αυτή η έκθεση ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Θάσος Μιχαηλίδης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Γιάννος Λαμάρης
Ιωνάς Νικολάου	Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του νόμου περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του νόμου περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Συνέλευσης και περί του Υπουργείου Παιδείας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, ώστε για το σχολικό έτος 2001-2002 να καταστεί δυνατή η μετεγγραφή τελειόφοιτων μαθητών από ελλαδικά λύκεια μέχρι τις 30 Μαΐου 2002.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη παράταση της περιόδου αυτής κρίθηκε και φέτος αναγκαία, ώστε να διευκολυνθούν οι Κύπριοι τελειόφοιτοι μαθητές που φοιτούν σε λύκεια της Ελλάδας, δεδομένου ότι, όπως συνέβη και πέρσι, η περίοδος των απολυτήριων εξετάσεων στα λύκεια της Ελλάδας συμπίπτει με την περίοδο διεξαγωγής στην Κύπρο των προεισαγωγικών εξετάσεων για την εισαγωγή Κυπρίων φοιτητών στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της

Ελλάδας. Ως εκ τούτου, κρίθηκε σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στους επηρεαζόμενους μαθητές να μετεγγραφούν και να αποφοιτήσουν από λύκεια της Κύπρου, αφού δώσουν τις απολυτήριες εξετάσεις των λυκείων αυτών και στη συνέχεια να δώσουν τις προεισαγωγικές εξετάσεις που θα διεξαχθούν στην Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή υπενθυμίζει την επισήμανσή της ότι η σκοπούμενη ρύθμιση πρέπει να καταστεί μόνιμη, αν τούτο κριθεί αρμοδίως εφικτό. Έτσι θα αποφευχθεί αφενός η επαναλαμβανόμενη ετήσια τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας και αφετέρου η ταλαιπωρία των επηρεαζομένων, οι οποίοι κάθε φορά ανησυχούν για το ποια θα είναι η τελική ρύθμιση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 23 κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Να 'ρθουμε πίσω στο υπ' αριθμόν 7 θέμα.

Είναι εδώ ο κ. Πουργουρίδης;

Είναι εδώ.

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001».

Ο κ. Πουργουρίδης έχει το λόγο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα εναρμονιστικό νομοσχέδιο και απλώς τίθεται θέμα να υπάρξει τοποθέτηση από το ΑΚΕΛ και το ΚΙΣΟΣ. Νομίζω ότι δεν είναι ανάγκη να διαβάσω την έκθεση. Οι ενδείξεις που έχω είναι ότι πάμε ομόφωνα όλα τα κόμματα, άρα να θεωρηθεί η έκθεση αναγνωσθείσα, εκτός εάν υπάρχει κάποια αντίθετη άποψη είτε από το ένα κόμμα είτε από το άλλο ή αν ο Πρόεδρος της Βουλής δώσει οδηγία να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αν όντως οι ενδείξεις γίνουν απόδειξη, νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος να διαβαστεί η έκθεση.

Κύριε Χρίστου, δώστε την απόδειξη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, όντως έχει συζητηθεί το θέμα στην κοινοβουλευτική μας ομάδα και θα το στηρίξουμε όπως έχει κατατεθεί στην ολομέλεια, με βάση την έκθεση της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το ΚΙΣΟΣ, παρακαλώ.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Και η δική μας θέση, κύριε Πρόεδρε, είναι θετική για την ψήφιση της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Επομένως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των
Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Γεωργίου Γιώργος Περδίκης

Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Φεβρουαρίου και στις 6 και 20 Μαρτίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εξωτερικών, η Γενική Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο και πιο συγκεκριμένα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρ. 93/38/ΕΟΚ, της 14ης Ιουνίου 1993, για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, όπως η οδηγία αυτή τροποποιήθηκε με τη νεότερη οδηγία αρ. 98/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τη 16η Φεβρουαρίου 1998.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζονται οι διαδικασίες προκήρυξης και κατακύρωσης προσφορών για την προμήθεια αγαθών, την παροχή υπηρεσιών ή την ανάθεση εκτέλεσης έργων από τους φορείς που ασκούν δραστηριότητα στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών καθορισμένης αξίας, για σκοπούς διασφάλισης του υγιούς ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο παραπέμφθηκε αρχικά από την ολομέλεια της Βουλής στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η οποία το εξέτασε σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2002. Η επιτροπή αυτή έκρινε σκόπιμο να παραπέμψει το νομοσχέδιο αυτό και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, για να εξετάσει κατά πόσο οι πρόνοιές του συνάδουν με το νόμο για τις προσφορές του δημοσίου (Νόμος αρ. 102(Ι) του 1997), που τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 1998.

Όπως είναι γνωστό, για τις προσφορές στο δημόσιο τομέα στους τομείς της προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών ή της ανάθεσης εκτέλεσης δημόσιων έργων τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του πιο πάνω νόμου, καθώς και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες κανονισμοί. Ειδικότερα, στον εν λόγω νόμο προβλέπεται ότι η ισχύς του θα επεκταθεί και στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου βάσει σχετικών κανονισμών που θα εκδοθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα, ωστόσο στους οργανισμούς αυτούς ισχύουν εσωτερικοί κανονισμοί προσφορών που βασίζονται στην ισχύουσα γι' αυτούς νομοθεσία.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή προβληματίστηκε κατά πόσο θα ήταν πιο σκόπιμο να επεκταθεί η ισχύς του υφιστάμενου νόμου για τις δημόσιες προσφορές και στους ημικρατικούς οργανισμούς, με διπλό στόχο τόσο την ύπαρξη αυστηρών διαδικασιών που να εξασφαλίζουν υγιή ανταγωνισμό προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος όσο και τη διασφάλιση σ' αυτούς συνθηκών ικανοποιητικού ανταγωνισμού σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς.

Η Γενική Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι οι ημικρατικοί οργανισμοί λειτουργούν σήμερα με βάση εσωτερικούς κανονισμούς προσφορών, που είναι αρκετά αυστηροί και ικανοποιητικοί και ελέγχονται κάθε χρόνο στην εφαρμογή τους από την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Το προτεινόμενο

νομοσχέδιο στόχο έχει την καθιέρωση ομοιόμορφων διαδικασιών προσφοροδότησης στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών για ψηλές προσφορές, για ποσά που καθορίζει η ευρωπαϊκή οδηγία, με στόχο να διασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας και πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο είναι βασικά αντιγραφή της σχετικής ευρωπαϊκής οδηγίας για το συντονισμό των διαδικασιών στους συγκεκριμένους τομείς. Ειδικότερα, καθορίζει το γενικό πλαίσιο αρχών που διέπουν τις προσφορές στους συγκεκριμένους τομείς και, για να τεθεί το πλαίσιο αυτό σε πλήρη λειτουργία, θα απαιτηθεί η σύνταξη κανονισμών, με τους οποίους θα ρυθμιστούν πολλά επιμέρους ζητήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τη δέσμευση της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εναρμονιστεί στον τομέα αυτό μέχρι το τέλος τους 2001, διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι οι θέσεις των κομμάτων τους θα εκτεθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι για ολοκληρωτική ρύθμιση του κεφαλαίου που αφορά τις προσφορές, ανεξαρτήτως ποσών, σε όλα τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης θα προωθηθούν σύντομα και νέες ρυθμίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτο Παράρτημα. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 5.

Κατώτατα όρια αξίας συμβάσεων. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος I. Άρθρο 6.

Σύναψη συμβάσεων. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος I. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος II. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 7.

Συμφωνίες - πλαίσια. Άρθρο 8.

Διαδικασία σύναψης συμβάσεων χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού. Άρθρο 9.

Όροι και προδιαγραφές στα έγγραφα του διαγωνισμού. Άρθρο 10.

Προκήρυξη διαγωνισμού. Τρίτο Παράρτημα. Πέμπτο Παράρτημα. Τέταρτο Παράρτημα. Έκτο Παράρτημα. Άρθρο 11.

Περιοδική ενημερωτική ανακοίνωση. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος I. Άρθρο 12.

Διαγωνισμοί μελετών. Έκτο Παράρτημα. Άρθρο 13.

Προθεσμία για την υποβολή των προσφορών. Πέμπτο Παράρτημα, Μέρος II, Μέρος III. Άρθρο 14.

Υπεργολαβίες. Άρθρο 15.

Σύστημα προεπιλογής. Τέταρτο Παράρτημα. Άρθρο 16.

Κριτήρια επιλογής σε κλειστή διαδικασία ή διαδικασία με διαπραγμάτευση. Άρθρο

17.

Κοινοπραξίες. Άρθρο 18.

Κριτήρια κατακύρωσης προσφορών. Άρθρο 19.

Διατήρηση στοιχείων. Άρθρο 20.

Εμπιστευτικός χαρακτήρας πληροφοριών. Άρθρο 21.

Αποκλεισμός προμηθευτών, εργοληπτών ή παρεχόντων υπηρεσίες. Άρθρο 22.

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης, τον αποκλεισμό ή την αποτυχία υποψηφίου ή προσφοροδότη. Άρθρο 23.

Εξουσία ακύρωσης του διαγωνισμού. Άρθρο 24.

Προστασία εγχώριων αγαθών, έργων, υπηρεσιών. Άρθρο 25.

Εσωτερικές ρυθμίσεις. Άρθρο 26.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 27.

Εξουσία τροποποίησης Παραρτημάτων. Άρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 28 μαζί με τα Παραρτήματα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 28 μαζί με τα Παραρτήματα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και είμαστε, κύριε συνάδελφε, στο υπ' αριθμόν ποίον;

Είμαστε στο υπ' αριθμόν 23 θέμα ή το εγκρίναμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τελειώσαμε. Το εγκρίναμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα αποσύρεται.

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει διανεμηθεί ο κατάλογος έχει δοθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.071.2002)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
2. Ο περί Προϋπολογισμού του 1996 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.072.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Προϋπολογισμού του 1999 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.073.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.074.2002)

5.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.075.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.077.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
8.	Ο περί της Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.078.2002)	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών
9.	Ο περί της Τροποποίησης του Άρθρου 23 της Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών

Δορυφόρων INTELSAT

(Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.079.2002)

10.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας
(Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος
του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.080.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 11. | Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας
(Κανόνες και Πρότυπα
Ασφάλειας Επιβατηγών
Πλοίων) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.081.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 12. | Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας
(Εναρμονισμένο Καθεστώς
Ασφάλειας για τα Αλιευτικά
Σκάφη Μήκους 24 Μέτρων και
Άνω) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.082.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 13. | Ο περί Παραγωγής και
Εμπορίας Φυτικού
Πολλαπλασιαστικού Υλικού
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.083.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 14. | Ο περί Αστυνομίας | Δικαιοσύνης και Δημοσίας | Νομικών |

	(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.084.2002)	Τάξεως	
15.	Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.085.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
16.	Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.086.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας, Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.087.2002)	Οικονομικών	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
18.	Ο περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.088.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
19.	Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου για την Εμπορία του Πατατόσπορου Κανονισμοί του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- (Αρ. Φακ. 23.03.077.2002)
20. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Κοινοποίηση των Ασθενειών των Ζώων) Κανονισμοί του Υποθέσεων
2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.078.2002)
21. Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Υποθέσεων
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.079.2002)
22. Οι περί Συμβουλίου Εσωτερικών Εσωτερικών
Αποχετεύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του
2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.080.2002)
23. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και
Εργοληπτών Οικοδομικών και Έργων
Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία)
Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.081.2002)

<p>24. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Οικονομική Διαχείριση) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.082.2002)</p>	<p>Συγκοινωνιών και Έργων</p>	<p>Συγκοινωνιών και Έργων</p>
<p>25. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.083.2002)</p>	<p>Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως</p>	<p>Νομικών</p>
<p>26. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.084.2002)</p>	<p>Εξωτερικών</p>	<p>Ευρωπαϊκών Υποθέσεων</p>
<p>27. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.085.2002)</p>	<p>Οικονομικών</p>	<p>Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>
<p>28. Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών</p>	<p>Συγκοινωνιών και Έργων</p>	<p>Συγκοινωνιών και Έργων</p>

και Ταχυδρομείων, Λειτουργού
Τηλεπικοινωνιών και
Ταχυδρομείων, Γραμματειακού
Λειτουργού, Λογιστικού
Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.086.2002)

29.	Οι περί της Ασκήσεως
Ασφαλιστικών Εργασιών και
Άλλων Συναφών Θεμάτων
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.135.2001) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 30. | Οι περί Ασφαλιστικών
Εταιρειών (Κατάργηση)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.136.2001) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 31. | Οι περί Συγκροτήσεως,
Λειτουργίας και Διαχειρίσεως
των Κέντρων Ψυχαγωγίας
Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) της Εθνικής
Φρουράς (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.026.2002) | Άμυνας | Άμυνας |
| 32. | Οι περί Κτηνιατρικών | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών |

	Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.027.2002)		Υποθέσεων
33.	Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.134.2001)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
34.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.089.2000)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
35.	Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.145.2001)	Εσωτερικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
36.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

	(Αρ. Φακ. 23.03.114.2001)		
37.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.016.2000)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
38.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 11/98)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
39.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.116.2000)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
40.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 12/98)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
41.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 13/98)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
42.	Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 57/99)

43.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την
Πηγή των Οικονομικών Πόρων
Δημόσιων Υπαλλήλων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 119/98)	Οικονομικών	Νομικών
44.	Οι περί Δημόσιας
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την
Πηγή των Οικονομικών Πόρων
Εκπαιδευτικών Λειτουργών)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
45.	Οι περί Πολεοδομίας και
Χωροταξίας (Δικαιώματα)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 86/96)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
46.	Οι περί Αποχετεύσεων
Λεμεσού - Αμαθούντας
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 19/97)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
47.	Οι περί Αλλοδαπών και	Εσωτερικών	Εσωτερικών

Μεταναστεύσεως

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 69/99)

48.	Οι περί Ραδιοφωνικών και
Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση
Μεταχείριση Κομμάτων και
Υποψηφίων) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.046.2001) | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 49. | Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας
(Εγγραφή, Ρύθμιση και
Διαχείριση Κοινόκτητων
Οικοδομών) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001) | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 50. | Οι περί Οδών και Οικοδομών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 108/98) | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 51. | Οι περί Συντάξεων και
Φιλοδωρημάτων του
Συμβουλίου Αποχετεύσεων
Λεμεσού - Αμαθούντας
Κανονισμοί του 2002. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 118/99)

52.	Οι περί Οδών και Οικοδομών
(Χαλαρώσεις)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.104.2000)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
53.	Οι περί Αποβαθρών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.2001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
54.	Οι περί Κινηματογραφικών
Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.082.2000)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
55.	Οι περί Εκπαιδευτικών
Λειτουργών (Καθορισμός
Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας
για Σκοπούς Διορισμού,
Προαγωγής και
Προσαυξήσεων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.078.2001)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
56.	Οι περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων (Εισφορές)	Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Εργασίας και
Κοινωνικών

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 113/99)		Ασφαλίσεων
57.	Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την Κατάσταση του Νομίσματος, των Κεφαλαίων και των Αξιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου κατά την 31 ^η Δεκεμβρίου 2001. (Αρ. Φακ. 10.01.001)	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
58.	Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων της Κυπριακής Δημοκρατίας. (Αρ. Φακ. 13.03.001)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
59.	Έγγραφα (Αρ. 31/2002, 32/2002, 33/2002, 34/2002, 36/2002, 37/2002, 38/2002, 39/2002, 40/2002, 41/2002 και 42/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

(Αρ. Φακ. 15.17.002)

60. Έγγραφο (Θ. 7/2002) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.

Οικονομικών

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

(Αρ. Φακ. 15.21.001)

61. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.

Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

(Αρ. Φακ. 10.10.006)

62. Έκθεση όσον αφορά την

Παιδείας και Πολιτισμού

Οικονομικών και

παραχώρηση εγκρίσεων που
δόθηκαν από τον Υπουργό
Παιδείας και Πολιτισμού προς
τον Κυπριακό Οργανισμό
Αθλητισμού, σύμφωνα με το
εδάφιο (3) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού του
Κυπριακού Οργανισμού
Αθλητισμού Νόμου του 2001.
(Αρ. Φακ. 10.01.017)

Προϋπολογισμού

Πρόταση νόμου

Κατατέθηκε

Παραπέμπεται

από

στην επιτροπή

Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.022.2002)

Χρίστο Κληρίδη,
βουλευτή Νέων
Οριζόντων

Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για το υπ' αριθμόν 28 θέμα της κατάθεσης, που είναι σχέδια υπηρεσίας, επειδή συνήθως όλα τα σχέδια υπηρεσίας πηγαίνουν στην επιτροπή Νομικών, διερωτώμαι γιατί πηγαίνει στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, δώστε μας μια εξήγηση.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όλα τα σχέδια υπηρεσίας, κύριε Πρόεδρε, που αφορούν ημικρατικούς

οργανισμούς πάντοτε πήγαιναν στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είναι περί Τηλεπικοινωνιών.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αν θέλετε τώρα να αποτελέσει εξαίρεση...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και στην Αρχή Λιμένων το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη...

«Εκάμαμεν πίσω» λέει ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς εξήγηση ήθελα. Επήρα την ικανοποίηθκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

Η δική σας η απαίτηση ποια είναι, κύριε;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί με τους αριθμούς 13, 18, 19, 20, 21, 26 και 32, που αφορούν θέματα γεωργίας και κτηνοτροφίας και τα οποία στο παρελθόν απετέλεσαν θέματα σοβαρών προβληματισμών και συζητήσεων, παρακαλώ να σταλούν στην επιτροπή Γεωργίας, για να τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι εναρμονιστικά, αντιλαμβάνομαι.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Είναι εναρμονιστικά, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα και στην επιτροπή Γεωργίας, όχι στην επιτροπή Γεωργίας.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα πάνε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και θα ακολουθηθεί η συμφωνημένη διαδικασία. Όταν πρόεδρος μιας άλλης επιτροπής τα ζητήσει, τα παραπέμπουμε κοντά του. Σε δεκαπέντε μέρες είναι υπόχρεος να μας πει αν η επιτροπή τα εγκρίνει ή όχι και έρχονται πίσω στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για να τα εγκρίνει. Επομένως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα ζητά ο κ. Μαυροκορδάτος, πάνε κοντά του και σε δεκαπέντε μέρες έρχονται πίσω κοντά σας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξαναπείτε τους αριθμούς, κύριε Μαυροκορδάτο.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Οι αριθμοί 13, 18, 19, 20, 21, 26 και 32.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Έχουν καταγραφεί στα πρακτικά. Νομίζω είναι κατανοητό.

Να προχωρήσουμε...

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι εναρμονιστικά, θα πάνε με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, αν θέλουμε να...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το είπαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, είπαμε δεκαπέντε μέρες.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει. Επειδή κάναμε μία συνεδρία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κοιτάζοντας μαζί με τον κ. Πιττοκοπίτη το νομοσχέδιο με αριθμό 28, ενώ έχει δίκαιο για την άποψή του, ότι όσα αφορούσαν ημικρατικούς οργανισμούς κατέληγαν στις αρμόδιες επιτροπές, παρατηρούμε ότι αφορά τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Και εισηγούμαι, για λόγους ομοιογένειας και επειδή τα σχέδια υπηρεσίας στο νομοσχέδιο είναι παρόμοια με σχέδια που υπάρχουν στις υπηρεσίες του κράτους, να παραπεμφθεί στην επιτροπή Νομικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, είναι ανεξάρτητη υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε αντίρρηση;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην επιτροπή Νομικών.

Ορίστε, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρετε την άποψή μου για τα σχέδια υπηρεσίας γενικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν τα θέλεις εδώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κατ' εξαίρεση εδώ θα σας πω γιατί τα θέλω. Τα σχέδια υπηρεσίας καθορίζονται από το νόμο. Είναι ο νόμος περί Ρυθμιστή. Έχουμε βάλει μέσα στο νόμο ειδικά προσόντα, αρμοδιότητες σε πολύ μεγάλη έκταση, όχι απλώς μια παράγραφο. Και για τους λειτουργούς. Επομένως, πρέπει να πάει στην επιτροπή. Δε γυρεύουμε πελατεία ούτε δουλειά. Δόξα τω Θεώ, έχουμε πολλά στην επιτροπή. Αλλά, επειδή είναι του Ρυθμιστή, λέω στα μέλη που θα το εξετάσουν να κοιτάξουν το νόμο, να προσαρμόζονται με το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα πάει στην Επιτροπή Νομικών με την παράκληση να έχουν υπόψη, όταν θα το εξετάζουν, και το νόμο περί Ρυθμιστή Τηλεπικοινωνιών.

Εντάξει.

Υπάρχει άλλη παρατήρηση;

Λοιπόν, να προχωρήσουμε παρακάτω.

Κεφάλαιο Τρίτο. Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.072 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιο Τάσου στις 8 Μαρτίου 2002.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο έχει αφαιρεθεί η λέξη “διεθνής” από την επωνυμία “Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας” και γιατί μέχρι σήμερα, παρ’ όλα τα διαβήματα, δεν έχει επαναφερθεί η λέξη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.073 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιο Τάσου στις 8 Μαρτίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το τι προγραμματίζει να πράξει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, για να συνδεθεί οδικά η περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα με την τουριστική περιοχή Κιτίου διά μέσου της περιοχής του αεροδρομίου Λάρνακας, εν όψει της ανάθεσης της διαχείρισης του αεροδρομίου σε στρατηγικό επενδυτή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.074 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 8 Μαρτίου 2002.

«Πολλά ερωτηματικά έχει προκαλέσει η διαμόρφωση του κυκλικού κόμβου στη βιομηχανική περιοχή Στροβόλου όσον αφορά την αισθητική αλλά κυρίως την ασφάλεια των οδηγών.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνει, ώστε η τοπιοτέχνηση των κυκλικών κόμβων σε αυτοκινητόδρομους και αστικές λεωφόρους να γίνεται από ειδικούς επιστήμονες, σύμφωνα με προδιαγραφές και προπαντός κατά τρόπο ασφαλή για τους εποχούμενους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.075 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σταύρο Ευαγόρου στις 11 Μαρτίου 2002.

«Αναφορικά με το κλείσιμο του ξενοδοχείου “Φιλοξενία”, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Σε ποιο ποσό ανερχόταν το αποθεματικό της εταιρείας και πώς αυτό το κεφάλαιο έχει χρησιμοποιηθεί.
2. Ποια ήταν η τύχη των εργαζομένων στο “Φιλοξενία” και κατά πόσο, κατά το κλείσιμο της εταιρείας, έτυχαν οποιασδήποτε χρηματικής αποζημίωσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.076 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σταύρο Ευαγόρου στις 11 Μαρτίου 2002.

«Αναφορικά με την αύξηση στα επιδόματα και βοηθήματα του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

Τον Απρίλιο του 2001 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων αύξηση στα επιδόματα και τα βοηθήματα που λαμβάνουν χιλιάδες δικαιούχοι συμπατριώτες μας από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (Υπηρεσία Δημοσίων Βοηθημάτων και Ηλικιωμένων).

Έχει περάσει σχεδόν ένας χρόνος χωρίς να έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους οι εν λόγω αυξήσεις εξαιτίας της μηχανογράφησης της υπηρεσίας. Παρακαλώ να κοινοποιηθεί η ημερομηνία έναρξης της καταβολής των επιδομάτων και κατά πόσο εξετάζονται τρόποι παράκαμψης του κωλύματος της μηχανογράφησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.077 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 15 Μαρτίου 2002.

«Σύμφωνα με τους περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμους του 1990 έως (Αρ. 2) του 1996, η ΕΔΥ αποφασίζει για την αφυπηρέτηση υπαλλήλου με συντάξιμα χρόνια από τη δημόσια υπηρεσία μεταξύ άλλων λόγων και για πτώχευση του υπαλλήλου, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 68.

Ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, με επιστολή του με αριθμό 34/2001, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2001, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 13 Ιουλίου 2001, σύμφωνα με τον περί Πτωχεύσεως Νόμο, Κεφ. 5, κήρυσσε πτωχεύσαντα πολίτη από την Πάφο.

Παρά τις απαγορευτικές διατάξεις του νόμου για πρόσληψή του στη δημόσια υπηρεσία, το εν λόγω πρόσωπο προσελήφθη στη δημόσια υπηρεσία και απεσπάσθη

στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών στην Πάφο.

Η συμπεριφορά του είναι απαράδεκτη και καταπιεστική λόγω των πολιτικών διασυνδέσεών του.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν προτίθεται να συνετίσει τον εν λόγω υπάλληλο και να διερευνήσει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες προσελήφθη στη δημόσια υπηρεσία και τέλος, σε περίπτωση που ο υπάλληλος προέβη σε ψευδείς δηλώσεις, εάν προτίθεται να ασκήσει ποινική δίωξη εις βάρος του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.078 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 19 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα το Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε να κυρώσει το πρωτόκολλο του Κιότο για τον περιορισμό των εκπομπών των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η απόφαση αναμένεται να επικυρωθεί από τους δεκαπέντε ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συνεδριάζουν στη Βαρκελώνη (15-16 Μαρτίου 2002), ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε σχεδόν ομόφωνα τη σύμφωνη γνώμη του για την κύρωση του πρωτοκόλλου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. πότε αναμένεται να κυρωθεί σε νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας το πρωτόκολλο του Κιότο·
2. πότε αναμένεται να συσταθούν τα αρμόδια όργανα και να καταρτιστεί το πρόγραμμα εφαρμογής του πρωτοκόλλου·
3. σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ανάλογη διαδικασία για κύρωση του πρωτοκόλλου του Μοντρεάλ για τον περιορισμό των αερίων που προκαλούν την τρύπα του

όζοντος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.079 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 20 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το κοινοτικό συμβούλιο Πεδουλά πιέζεται από δύο μεγάλες εταιρείες εμπορίας αναψυκτικών, χυμών και εμφιαλωμένου νερού να παραχωρήσει δύο σημαντικές γεωτρήσεις που υπάρχουν στην περιοχή, προκειμένου να τύχουν εκμετάλλευσης ξεχωριστά από τις δύο αυτές εταιρείες.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη θέση της κυβέρνησης σε σχέση με τις επιπτώσεις τέτοιας εξέλιξης στη βιωσιμότητα των καλλιεργειών της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.061, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.

Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Σχετικά με τη δέσμευση για υποβολή έκθεσης προόδου ανά εξάμηνο για τον αυτοκινητόδρομο Κοκκινотριμιθιάς-Αστρομερίτη, παραθέτω την πρόοδο της μελέτης μέχρι σήμερα που έχει ως ακολούθως:

1. Η έκθεση προμελέτης (Inspection Report) για ολόκληρο το έργο υποβλήθηκε από τους μελετητές στις 17 Ιανουαρίου 2001 και εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης στις 29 Ιανουαρίου 2001.
2. Η ενδιάμεση έκθεση (Interim Report) για το κατασκευαστικό συμβόλαιο PS/C/231-φάση Α' (Κοκκινотριμιθιά-Δένεια) υποβλήθηκε στις 13 Μαρτίου 2001 και επιστράφηκε στους μελετητές με σχόλια/παρατηρήσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης στις 30 Μαρτίου 2001 τα οποία έλαβαν υπόψη και ενσωμάτωσαν στην έκθεσή τους. Αυτή εγκρίθηκε στις 20 Απριλίου 2001.

3. Η προκαταρκτική έκθεση (Draft Report) για το ίδιο κατασκευαστικό συμβόλαιο της φάσης Α' (τμήμα Κοκκινοτριμιθιάς-Δένειας μήκους 8,3 χμ.) υποβλήθηκε στις 11 Ιουνίου 2001 και επιστράφηκε στους μελετητές με σχόλια/παρατηρήσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης την 21^η Ιουνίου 2001. Οι μελετητές αναθεώρησαν/συμπλήρωσαν την έκθεσή τους, η οποία τελικά εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης στις 9 Οκτωβρίου 2001. Στη συνέχεια, αφού τελειοποίησαν τα κατασκευαστικά σχέδια, τα απέστειλαν στις υπηρεσίες ΑΗΚ, ΑΤΗΚ και ΤΑΥ για την ετοιμασία των δικών τους μελετών μετακίνησης υφιστάμενων δικτύων/εγκατάστασης νέων δικτύων, οι οποίες αναμένεται ότι θα είναι έτοιμες μέσα στα χρονικά πλαίσια που έχουν τεθεί, ώστε να προκηρυχθούν προσφορές εντός του Μαΐου 2002. Στις 14 Φεβρουαρίου 2002 στάλθηκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τα σχετικά κτηματολογικά σχέδια της φάσης Α' του έργου για προώθηση της διαδικασίας απαλλοτρίωσης. Οι εργασίες προγραμματίζεται να αρχίσουν στο τέλος του 2002 και θα διαρκέσουν δεκατέσσερις μήνες.
4. Η ενδιάμεση έκθεση (Interim Report) για το κατασκευαστικό συμβόλαιο PS/C/232 φάση Β' (Δένεια-Ακάκι) υποβλήθηκε στις 27 Αυγούστου 2001. Η Επιτροπή Παρακολούθησης απάντησε σε σχόλιά της στις 23 Νοεμβρίου 2001. Οι μελετητές συμπλήρωσαν την έκθεσή τους στις 14 Δεκεμβρίου 2001 και αυτή εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης στις 13 Φεβρουαρίου 2002.

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.051, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη.

«Σχετικά με τη στρατιωτική δραστηριότητα των βρετανικών στρατευμάτων στον

Ακάμα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για την όποια δραστηριότητα των βρετανικών στρατευμάτων στον Ακάμα, αλλά και σε άλλες περιοχές στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας παραχωρείται έγκριση από τις αρχές της Δημοκρατίας, μετά από σχετική αίτηση των βρετανικών βάσεων, η οποία υποβάλλεται στο Υπουργείο Εξωτερικών μέσω της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστίας.

Έχοντας υπόψη την πιο πάνω συμπεφωνημένη διαδικασία και πρακτική, πιστεύω ότι αρμόδιο υπουργείο για να απαντήσει στη σχετική ερώτηση είναι το Υπουργείο Εξωτερικών.

Παρ' όλα αυτά, επειδή η αναφερόμενη περιοχή του Ακάμα είναι δασική γη και βρίσκεται υπό τη δική μας διαχείριση και εποπτεία, επισημαίνω ότι καμία δραστηριότητα των βρετανικών στρατευμάτων δεν περιήλθε στην αντίληψή μας εκτός από τις συνήθεις εργασίες ανίχνευσης και καταστροφής μη εκραγόντων βλημάτων στο πεδίο ασκήσεων που εγκαταλείφθηκε πρόσφατα.

Η πιο πάνω ενέργεια μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους, διότι, όπως ήδη γνωρίζετε, στην περιοχή προγραμματίζουμε διάφορα έργα για την αναβάθμιση και αποκατάσταση του οικοσυστήματος της περιοχής.

Η αποκατάσταση θα αρχίσει, μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες καθαρισμού της δεδομένης περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.063, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2002, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Αναφορικά με το πώς ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας μπορεί να παρέμβει αποτελεσματικά, ώστε να διασφαλίσει την ισότητα ευκαιριών στη συμμετοχή και των δύο φύλων σε τηλεοπτικά προγράμματα/συζητήσεις με ουσιαστικό

χαρακτήρα και τι προβλέπουν σχετικά πρωτόκολλα και συμβάσεις και ιδιαίτερα η σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την οποία προσπαθούμε να εναρμονιστούμε, σας πληροφορώ τα εξής:

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικού) Νόμου του 1985 (Ν. 78/85), ο όρος “διάκριση σε βάρος της γυναίκας” σημαίνει οποιαδήποτε διάκριση, εξαίρεση ή περιορισμό γίνεται με βάση το φύλο και που έχει ως αποτέλεσμα ή σκοπό τη μείωση ή εκμηδένιση της αναγνώρισης, απόλαυσης ή άσκησης από μέρους των γυναικών, ανεξάρτητα από τη γαμική τους κατάσταση, με βάση την ισότητα ανδρών και γυναικών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό ή σ’ οποιοδήποτε άλλο τομέα.

Τα κράτη μέλη οφείλουν να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών στην πολιτική και δημόσια ζωή της χώρας και ιδιαίτερα να διασφαλίσουν στις γυναίκες πάνω σε ίσους όρους με τους άνδρες το δικαίωμα:

1. να ψηφίζουν σ’ όλες τις εκλογές και τα δημοψηφίσματα και να είναι εκλόγιμες σ’ όλα τα αιρετά σώματα·
2. να συμμετέχουν στη διαμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής και την υλοποίησή της και να κατέχουν δημόσια αξιώματα και να εκτελούν όλα τα δημόσια λειτουργήματα σ’ όλα τα επίπεδα της διακυβέρνησης·
3. να συμμετέχουν σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς και συνδέσμους που ενδιαφέρονται για τη δημόσια και πολιτική ζωή της χώρας.

Η υιοθέτηση από μέρους των κρατών μελών προσωρινών ειδικών μέτρων με σκοπό την επιτάχυνση ντε φάκτο της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν πρέπει να θεωρείται ως πράξη διάκρισης, όπως αυτή ορίζεται στην εν λόγω σύμβαση, αλλά με

κανένα τρόπο δεν πρέπει να συνεπάγονται τη διατήρηση άνισων ή ξεχωριστών κριτηρίων. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να σταματούν, όταν οι αντικειμενικοί σκοποί της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης επιτευχθούν.

Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και δεν υπεισέρχεται στις εκτελεστικές εξουσίες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των άλλων υπουργείων. Για τα θέματα ραδιοτηλεόρασης αρμόδια είναι το Υπουργείο Εσωτερικών και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης.

Στα πλαίσια όμως της ενίσχυσης της προσπάθειας για αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική και δημόσια ζωή, εμπλέκοντας όσο το δυνατό περισσότερο τα πολιτικά κόμματα, τις οργανώσεις και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έτσι ώστε η Κύπρος να επιτύχει το στόχο του 30% της συμμετοχής των γυναικών στα πολιτικά αξιώματα, μέχρι το έτος 2005, που έθεσαν τα Ηνωμένα Έθνη και άλλοι διεθνείς οργανισμοί, ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας συνεργάζεται με έναν παγκύπριο ραδιοφωνικό σταθμό για την προβολή γυναικείων προσωπικοτήτων και ενισχύει με ετήσιες εφάπαξ χορηγίες δραστηριότητες μη κυβερνητικών οργανώσεων, που περιλαμβάνουν εκδηλώσεις με θέμα τη γυναίκα και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και άλλες εκδηλώσεις, που καλύπτονται τηλεοπτικά, στις οποίες οι γυναίκες αναπτύσσουν τις απόψεις τους.

Για την προώθηση της ισότητας και την ενθάρρυνση της ευρύτερης συμμετοχής γυναικών σε ομιλίες και συζητήσεις που μεταδίδουν τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, σχετική είναι η σύσταση αριθμός R(84)17 για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που υιοθετήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 1984 από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ο νόμος 78/85, η πιο πάνω σύσταση, καθώς και άλλα διεθνή νομικά έγγραφα,

συμβάσεις, πρωτόκολλα, συστάσεις και διακηρύξεις που αφορούν την ισότητα και γενικότερα τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών περιλαμβάνονται στην έκδοση “Ανθρώπινα Δικαιώματα των Γυναικών”, που διανέμεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εντελώς δωρεάν, για ευρεία πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και όλων των φορέων που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη της ουσιαστικής και πραγματικής ισότητας, περιλαμβανομένων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.052, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την ανάγκη δημιουργίας κέντρου περίθαλψης τραυματισμένων ζώων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Από την 1^η Φεβρουαρίου 1994 οι κτηνιατρικές κλινικές των επαρχιακών κτηνιατρικών σταθμών, με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δε δέχονται ζώα συντροφιάς για κτηνιατρική φροντίδα. Εντούτοις, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης οι κτηνιατρικοί λειτουργοί που επανδρώνουν αυτές τις κλινικές, αναλαμβάνουν την παροχή πρώτων βοηθειών σε τέτοια περιστατικά και στη συνέχεια η παρακολούθησή τους γίνεται από ιδιώτες κτηνιάτρους.
2. Επισυνάπτεται, για εύκολη αναφορά, η εγκύκλιος για κατάργηση της παροχής κλινικής αρωγής σε μη παραγωγικά ζώα.
3. Επισημαίνεται ότι για τα σαββατοκύριακα και τις εορτές εφημερεύει ιδιώτης κτηνίατρος για κάθε επαρχία και τούτο ανακοινώνεται στον ημερήσιο τύπο.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και

φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Έχουμε το θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». Το θέμα έχει εγγραφεί με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας.

Καλώ τον εισηγητή να πάρει το λόγο.

Συγνώμη, κύριε Χρίστου, αν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να κάνουμε τον κατάλογο, για να ξέρουμε τι μας γίνεται περαιτέρω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μιλάτε για σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γενικότερα. Αν δεν υπάρχουν για σήμερα, θα ρωτήσω μετά και θα μου πείτε. Εν τω μεταξύ καταγράφουμε. Εντάξει, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για πολλούς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θεωρούνται ως η τέταρτη εξουσία. Μια τέταρτη εξουσία με πολιτική αποστολή να αξιολογεί και να κρίνει τη λειτουργία των τριών άλλων παραδοσιακών εξουσιών, της νομοθετικής, της εκτελεστικής και της δικαστικής. Για τον Ισπανό ακαδημαϊκό και διευθυντή της “Le Monde Diplomatique”, Ιγνάσιο Ραμονέ, η σειρά έχει αλλάξει. «Σήμερα», λέγει, «η πρώτη εξουσία ασκείται από την οικονομία, ακολουθεί η εξουσία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και μετά οι υπόλοιπες.»

Η έκρηξη που συντελέστηκε και εξακολουθεί να συντελείται τα τελευταία χρόνια

στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ιδίως των ηλεκτρονικών, κάνει ολοένα και πιο επιτακτική την ανάγκη μιας εξ υπαρχής συζήτησης για το ρόλο που έχουν να διαδραματίσουν μέσα στις σύγχρονες κοινωνίες. Η αλματώδης ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων συνοδεύτηκε από προσδοκίες για πολλαπλασιασμό των δυνατοτήτων πρόσβασης στην πληροφόρηση και κατ' επέκταση στη γνώση και η μέχρι στιγμής εμπειρία μάς παρέχει ακριβώς τη δυνατότητα μιας καταρχάς αξιολόγησης της “νέας” κατάστασης.

Κατά τη δική μας αντίληψη, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποτελούν κομμάτι του πολιτισμού, υπό την ευρεία έννοια του όρου, η οποία εμπερικλείει τις γνώσεις, τις πεποιθήσεις, την τέχνη, το δίκαιο, τα έθιμα και κάθε άλλη ικανότητα και επίτευγμα μιας κοινωνίας. Στις μέρες μας η τεχνολογική ανάπτυξη έχει καταστήσει τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τη γλώσσα των σύγχρονων κοινωνιών και καθοριστικό κρίκο του σύγχρονου πολιτισμού. Αποτελούν τον πιο ισχυρό ίσως θεσμό ανάμεσα σε άλλους - παιδεία, εκκλησία, οικογένεια- στα χέρια αυτών που ασκούν την πραγματική εξουσία.

Θεωρώντας τον πολιτισμό φαινόμενο ιστορικό και συνάμα κοινωνικό, θεωρούμε ότι και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι φαινόμενο με κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα. Η κατοχή της πλειοψηφίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης από οικονομικά ολιγοπώλια και η σύνδεσή τους με οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα -μιλώ γενικά- τα μετατρέπουν σιγά σιγά σε μέσο μιας διαρκώς εντεινόμενης πίεσης κατά των αξιών, των θεσμών, της κριτικής σκέψης, της πολιτικής, της ίδιας της αξίας της ανθρώπινης ζωής. Όπως πολύ χαρακτηριστικά αναφέρει ο διαπρεπής Ιταλός σημειολόγος και συγγραφέας Ουμπέρτο Έκο, «η κατάκτηση της εξουσίας δεν εξαρτάται πλέον από τον έλεγχο των τεθωρακισμένων και της αστυνομίας, αλλά από τον έλεγχο των media, των μέσων μαζικής ενημέρωσης». Για να προσθέσει πως «μόνο στα απολίτιστα έθνη χρειάζεται πια κανείς να κατεβάζει τα τάνκς στους δρόμους για να κατακτήσει την εξουσία».

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες στην πλειοψηφία τους τα διεθνή μέσα ενημέρωσης στρατεύονται και υπηρετούν την κυρίαρχη πολιτική και πολιτιστική άποψη, ενώ ταυτόχρονα επενεργούν επηρεάζοντας τη σύγχρονη πραγματικότητα:

1. συχνά μεταφέρουν ένα μήνυμα άρνησης της ανθρώπινης ζωής και του πολιτισμού
2. δικαιολογούν και τεκμηριώνουν τις αντιλήψεις των σημερινών “αρχόντων” του κόσμου με στόχο τη διαίωνιση της κρατούσας κοινωνικής αντίληψης, την παγίωση της εντύπωσης του οικονομικού μονοδρόμου και τον εξωραϊσμό της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και της νέας τάξης πραγμάτων
3. υπηρετούν με μανία το χρήμα, τον “υπέρτατο θεό” της σημερινής κοινωνίας
4. υπονομεύουν συστηματικά την αγωνιστική διάθεση του ανθρώπου, καλλιεργούν τον ατομικισμό, την εσωστρέφεια, τον εγωισμό, την απάθεια και την υποταγή
5. εκπέμπουν σταθερά εικόνες βαρβαρότητας, εγκληματικότητας και απάνθρωπης συμπεριφοράς
6. ισοπεδώνουν χαρακτήρες, αντιλήψεις, πρότυπα και αξίες, επιχειρώντας να οικοδομήσουν ένα τυποποιημένο είδος ανθρώπου. Ενός ανθρώπου ρομπότ, που σκέφτεται ολοένα λιγότερο και δρα χωρίς να σκέφτεται
7. ακόμα προβάλλουν με επιμονή τα αρνητικά στοιχεία της κοινωνίας και αποτρέπουν, κατά κανόνα, τον άνθρωπο από οτιδήποτε το θετικό.

Με δυο λόγια συμβάλλουν, κατά τη γνώμη μας, καθοριστικά στην καταστροφή του πολιτισμού, η οποία, κατά τα άλλα, σήμερα συντελείται σε πάμπολλους τομείς.

Στην τηλεόραση προσφέρεται με πολύ μεγάλη ένταση η μυθιστοριοποιημένη πλασματική “πραγματικότητα” μέσα από ταινίες περιπέτειας που έχουν μια ιδιαίτερα σημαντική θέση στον προγραμματισμό όλων σχεδόν των τηλεοπτικών σταθμών, διαμορφώνοντας καθοριστικά τη συνολική πολιτιστική πρόταση. Πρόκειται για την αμερικανόπνευστη χολιγουντιανή πρόταση. Μια πρόταση η οποία αναδιαμορφώνει τη

σχέση του ανθρώπου με την πραγματικότητα, παρακινώντας το κοινό, την κοινή γνώμη, να αντιμετωπίζει τον κόσμο μόνο ως θέαμα και η οποία οδηγεί αναπόφευκτα στην αποξένωση από την πραγματικότητα.

Ακόμα και τα δελτία ειδήσεων συχνά υποτάσσονται σε αυτή τη φιλοσοφία αξιολογώντας τα πιο πάνω ως την κύρια θεματολογία τους και υποβαθμίζοντας ή ακόμα και παραγνωρίζοντας παντελώς σημαντικά πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά γεγονότα. Συζητήσεις, εκπομπές και αναλύσεις για μείζονα πολιτικά και κοινωνικά θέματα περιθωριοποιούνται σε ζώνες χαμηλής τηλεθέασης, ή στις εσωτερικές σελίδες των εντύπων μέσω μαζικής ενημέρωσης, ενώ την ίδια στιγμή, μέσα στα πλαίσια ενός πολυφωνικού μονολόγου, αναδεικνύονται δυστυχώς “κυρίαρχοι” οι σαπουνόπερες, τα σήριαλ, οι σκηνές βίας και ανθρώπινου πόνου, οι “γαργαλιστικές” λεπτομέρειες από τη ζωή των επωνύμων και ούτω καθεξής.

Κανένας δεν αμφισβητεί ότι με την παρέμβαση των μέσων μαζικής ενημέρωσης έρχονται στην επιφάνεια και αναδεικνύονται πολύ σοβαρά θέματα και προβλήματα, σκάνδαλα και ατασθαλίες που υπό άλλες συνθήκες ίσως θα παρέμεναν στο σκοτάδι. Ακόμα με την παρέμβαση των μέσων μαζικής ενημέρωσης ευαισθητοποιείται η κοινή γνώμη, αποτρέπεται το κουκούλωμα· σε αρκετές δε περιπτώσεις τροχοδρομούνται και λύσεις. Όμως και αυτή η αξιόπαινη λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στις πλείστες περιπτώσεις θυματοποιείται στο βωμό της τηλεθέασης, στο βωμό πολιτικών, οικονομικών και άλλων σκοπιμοτήτων. Η ανθρώπινη δυστυχία και ο πόνος καταντούν θέαμα προς πώληση στην αρένα του ανταγωνισμού. Ακόμα χειρότερα σε κάποιες εκπομπές προβάλλεται μονόπλευρα ένα θέμα ανάλογα με τις επιλογές του καναλιού ή του συγκεκριμένου παρουσιαστή, που μετατρέπεται ενίοτε σε κατήγορο και δικαστή.

Μέσα σε όλα αυτά εισέβαλε στη ζωή μας και το φαινόμενο του “μπιγκμπραδερισμού” -αν μου επιτρέπεται η λέξη- που εξευτελίζει κυριολεκτικά την

ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την κοινωνική συμβίωση, προάγει τον κανιβαλισμό και την υποκρισία στις διαπροσωπικές σχέσεις, σπρώχνει τα μεγάλα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά υπαρκτά προβλήματα ακόμα πιο βαθιά στο περιθώριο και εθίζει σε μια ζωή υπό παρακολούθηση.

Τα ψεύτικα πρότυπα και οράματα καθίστανται φυσιολογικά φαινόμενα. Διαμορφώνεται ένας νέος τρόπος ζωής στον οποίο αξίες όπως η αλληλεγγύη, η κοινωνική δικαιοσύνη, η ισότητα, η ειρήνη, η αγάπη, ο έρωτας “δε βρίσκονται στη μόδα”, δεν κατέχουν καμιά απολύτως θέση.

Όπως σημειώνει ο Ιγνάσιο Ραμονέ, «η αλήθεια που μετρά είναι η αλήθεια των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Εάν σε σχέση με ένα συμβάν ο τύπος, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση πουν ότι κάτι είναι αληθινό, τότε θα επιβληθεί ως αληθινό. Ακόμα και αν είναι ψέμα! Γιατί αληθινό είναι πλέον ό,τι το σύνολο των μέσων μαζικής ενημέρωσης αναγνωρίζει ως τέτοιο».

Και ενώ τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορούν και πρέπει να διαμορφώνουν προϋποθέσεις ενίσχυσης του δημοκρατικού ελέγχου της κοινωνίας πάνω στην εξουσία, εντούτοις στην πλειοψηφία τους δυστυχώς υπηρετούν και αναπαράγουν μια φιλοσοφία που καλλιεργεί την αποστασιοποίηση του ανθρώπου από την ίδια τη ζωή και οδηγεί στην παραίτησή του από τη δυνατότητα να διαμορφώνει τη δική του ζωή, να έχει λόγο στα κοινωνικά, πολιτιστικά και πολιτικά δρώμενα, να διεκδικεί και να επιδιώκει τη συμμετοχή του στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Τα παραδείγματα χειραγώγησης της κοινής γνώμης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι πάμπολλα. Το 1982 μια δημοσιογράφος της “Washington Post” βραβεύτηκε για το εξαιρετικό ρεπορτάζ της για το μικρό Τζίμυ, ένα οκτάχρονο ηρωινομανή, ο οποίος όμως δεν υπήρξε ποτέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπήρξε ποτέ ηρωινομανής δηλαδή.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το πρόσωπο. Δεν υπήρξε ποτέ, ούτε καν ως υπαρκτή προσωπικότητα.

Στον πόλεμο του Περσικού ο Μάικ Ντήβερ, πρώην σύμβουλος επικοινωνίας του προέδρου Ρήγκαν -αυτά είναι γνωστά, αλλά τα αναφέρουμε προς επίρρωση των λεχθέντων- επιστράτευσε την κόρη του πρέσβη του Κουβέιτ στην Ουάσιγκτον για να υποδυθεί μια δήθεν Κουβείτιανή νοσοκόμα που διηγούνταν με λυγμούς και εξαντλητικές λεπτομέρειες τη βάρβαρη εισβολή Ιρακινών στρατιωτών στο μαιευτήριο της πόλης του Κουβέιτ και την αρπαγή των λεχώνων, αφού πρώτα τους απέσπασαν τα νεογέννητα που κείτονταν νεκρά στο πάτωμα. Όπως χαρακτηριστικά συνήθιζε να λέγει στους δημοσιογράφους του ο μεγιστάνας του αμερικανικού τύπου Ουίλιαμ Ράντολφ Χερστ: «Μην αφήσετε ποτέ την αλήθεια να σας στερήσει μια ωραία ιστορία».

Διαχρονικό παράδειγμα είναι και η εικόνα που παράγεται εκατέρωθεν σε σχέση με τους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Προβάλλεται η ελληνική υπεροχή και ηθική έναντι της “αιώνιας” τουρκικής βαρβαρότητας με ταυτόχρονη συντήρηση της άγνοιας για την τουρκική και τουρκοκυπριακή πραγματικότητα, ιστορική και σύγχρονη.

Τα ίδια βέβαια, απολύτως ανάλογα και χειρότερα, αναπαράγονται στην άλλη πλευρά, για να έχουμε την εκατέρωθεν καλλιέργεια ή ανοχή του εθνικισμού, της μισαλλοδοξίας και του φανατισμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η τηλεόραση δίνει γύρω στις είκοσι οκτώ εναλλασσόμενες εικόνες ανά δευτερόλεπτο με παράλληλη εναλλαγή εκπομπής φωτός, ώστε ο τηλεθεατής να τελεί σχεδόν σε κατάσταση ημιύπνωσης. Αυτή η αλληλοδιαδοχή εικόνων δεν είναι άμεσα αντιληπτή από τη συνειδησιακή λειτουργία και περνά στο υποσυνείδητο. Πρόκειται δηλαδή για ένα είδος “πλύσης εγκεφάλου”, πράγμα που εξηγεί σε μεγάλο βαθμό τη

φοβερή ισχύ της τηλεόρασης, με ιδιαίτερα παραδείγματα την επίδραση που ασκεί στην ανάπτυξη φαινομένων όπως η βία στην κοινωνία.

Το κοινό και κυρίως οι νέοι είναι ευαίσθητοι, για διάφορους λόγους, στις θεαματικές-αξιοπερίεργες πράξεις που παρουσιάζονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Για τον ίδιο λόγο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και ειδικότερα τα τηλεοπτικά, είναι ιδιαίτερα επιρρεπή στην προβολή τέτοιων περιστατικών. Μια έρευνα του συνδέσμου “Ψυχική Υγεία για Όλους” κατέδειξε ότι μεταδίδονται πάνω από δέκα χιλιάδες σκηνές βίας το χρόνο από τα κυπριακά τηλεοπτικά κανάλια. Το Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας των ΗΠΑ, συνοψίζοντας τα αποτελέσματα πέραν των δύο χιλιάδων πεντακόσιων σχετικών ερευνών, κατέληξε, ανάμεσα σε άλλα, στα εξής πολύ ενδεικτικά συμπεράσματα:

1. όσο πιο συστηματικά και συχνά παρακολουθούν σκηνές βίας οι θεατές, τόσο πιο πολύ επηρεάζονται. Αυτό συμβαίνει κατεξοχήν σε πρόσωπα με περισσότερο ευεπηρεάστη προσωπικότητα και κατά πρώτο λόγο στα παιδιά, τα οποία έχουν αδιαμόρφωτη προσωπικότητα
2. η επίδραση της βίας στην τηλεόραση στα παιδιά μπορεί να είναι βαριάς μορφής και παρατεταμένης διάρκειας
3. η συστηματική προβολή της βίας ως μέσο επίλυσης όλων των ανθρώπινων διαφορών δημιουργεί την εντύπωση, ιδίως στα παιδιά που δε διακρίνουν μεταξύ μύθου και πραγματικότητας, ότι οι σχέσεις των μελών των κοινωνιών είναι αποκλειστικά σχέσεις βίας και προσωπικής επικράτησης μέσω της αλληλοεξόντωσης.

Η ανάπτυξη λοιπόν των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη σύγχρονη εποχή δίνει δύο, κατά τη γνώμη μας, παράλληλες δυνατότητες:

1. τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να εξελιχθούν στο “Μεγάλο Αδελφό” που θα

καθυποτάξει τον άνθρωπο και τον πλανήτη, οδηγώντας στην καταστροφή του πολιτισμού και στην πλήρη χειραγώγηση της ανθρώπινης κοινωνίας:

2. τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να μετατραπούν σε ζωτικό μοχλό πολιτισμικής ανάτασης και ανάπτυξης με τη διαμόρφωση ενός σωστού θεσμικού πλαισίου λειτουργίας και με τη συστηματική προσπάθεια όλων των δημοκρατικών δυνάμεων της κοινωνίας.

Το αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί από την ισχύ της αντίστασης της κοινωνίας και των οργανωμένων συνόλων και τη δυνατότητά τους να δημιουργήσουν προϋποθέσεις αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας προς το συμφέρον του ανθρώπου.

Το ΑΚΕΛ στην πρότασή του για τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας έδωσε κάποιες προτάσεις για το πώς θα μπορούσαν να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις ανάπτυξης του θετικού ρόλου των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Μερικές από αυτές είναι:

1. περαιτέρω ανάπτυξη του υφιστάμενου νομικού και θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης
2. υιοθέτηση ενός κώδικα δεοντολογικής συμπεριφοράς των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ενίσχυση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης ως θεματοφύλακα για την εφαρμογή του
3. καλλιέργεια του ποιοτικού κριτηρίου του απλού αναγνώστη, ακροατή και τηλεθεατή. Προς αυτή τη κατεύθυνση σημαντικό ρόλο έχει να διαδραματίσει το εκπαιδευτικό σύστημα στο βαθμό που οφείλει να “παράγει” ανθρώπους με κριτικό πνεύμα και να δίδει την απαραίτητη πληροφόρηση προς την κατεύθυνση της απομυθοποίησης της “αλήθειας” των μέσων μαζικής ενημέρωσης
4. ενίσχυση της πολυτεμαχισμένης ιδιοκτησίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης, γεγονός που θα δημιουργήσει προϋποθέσεις για την πραγματική ανεξαρτησία και

πολυφωνία. Ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα που ενισχύει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας ρύθμισης: Ο γνωστός μεγιστάνας των μέσων μαζικής ενημέρωσης της Αυστραλίας Ρούπερτ Μέρντοχ έχει σήμερα στην κατοχή του περίπου εκατό εφημερίδες και αρκετούς τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς. Πρόκειται για μια αυτοκρατορία, αγαπητοί συνάδελφοι, η οποία, μεταξύ άλλων, ενέπνευσε και το σενάριο της τελευταίας ταινίας του Τζέιμς Μποντ με τίτλο «Το αύριο ποτέ δεν πεθαίνει» όπου ένας μεγιστάνας των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι έτοιμος να κηρύξει τον πόλεμο στην Κίνα προκειμένου να τον μεταδώσει σε αποκλειστικότητα από τα κανάλια του.

5. οικονομική και θεσμική στήριξη της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, ώστε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών, να διασφαλιστεί η δημοκρατική και αξιοκρατική διαχείρισή της.
6. εμπλοκή των ιδίων των λειτουργών των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δηλαδή των δημοσιογράφων μέσω της Ένωσης Συντακτών, στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός σωστού πλαισίου λειτουργίας των μέσων.

Μια άλλη διάσταση του θέματος που συζητούμε σήμερα είναι η σχέση των μέσων μαζικής ενημέρωσης με τους πολιτικούς και την πολιτική. Μια σχέση αμφίδρομη μεν, που καθίσταται όμως συνεχώς και πλέον ετεροβαρής σε βάρος της πολιτικής.

Οφείλουμε καταρχάς να ασκήσουμε κριτική, αλλά και να κάνουμε τη δική μας αυτοκριτική, γιατί επιτράπηκε σε διάστημα μιας πενταετίας, με πρωτοφανή σπουδή και προχειρότητα, να στηθεί το σκηνικό της ιδιωτικής ραδιοφωνίας και τηλεόρασης.

Φαινόμενο θετικό αυτό καθεαυτό -η εμφάνιση δηλαδή των ιδιωτικών μέσων ενημέρωσης, αλλά χωρίς κανονισμούς και προϋποθέσεις, χωρίς μηχανισμούς ελέγχου, χωρίς προδεσμεύσεις για τη δεοντολογία, χωρίς σαφείς υποχρεώσεις προς τους φορείς της ενημέρωσης -και κυρίως τους ιδιοκτήτες- για το περιεχόμενο και την ποιότητα των

εκπομπών και των προγραμμάτων τους.

Και βρεθήκαμε μπροστά στο δεδομένο να γιγαντώνεται ένας μηχανισμός ενημέρωσης, πληροφόρησης και ψυχαγωγίας, χωρίς η κοινωνία να είναι σε θέση να τον ελέγξει μέσω των θεσμών της, να ελέγξει δηλαδή αυτό που υποτίθεται γίνεται γι' αυτή.

Αντίθετα φτάσαμε στο σημείο κάποιοι, στο όνομα της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, να είναι σε θέση να ελέγξουν και να επηρεάσουν κοινωνικούς και πολιτειακούς θεσμούς.

Ως αποτέλεσμα:

- α. διαμορφώθηκε ένα νέο πλαίσιο στη σχέση μεταξύ των πολιτικών και δημόσιων προσώπων από τη μια και των μέσων μαζικής ενημέρωσης από την άλλη·
- β. οι πολιτικές εκπομπές και τα πολιτικά ρεπορτάζ επηρεάζονται βαθμιαία από την πίεση του εμπορικού ανταγωνισμού·
- γ. οι έννοιες της δεοντολογίας και της επαγγελματικής συνέπειας άρχισαν να προσαρμόζονται κατά το δοκούν·
- δ. εύκολα και χάριν ακροαματικότητας παραβιάζονται στοιχειώδεις κανόνες λειτουργίας μιας πολιτισμένης πολιτείας·
- ε. ακόμα και κόμματα και οργανωμένα σύνολα, κατεξοχήν θεματοφύλακες της νομιμότητας, ανέχονται ή σύρονται στην παραβίαση των νόμων·
- στ. η κατάσταση, πέραν της πολιτικής, επηρεάζει και την ποιότητα ζωής του κάθε πολίτη.

Και για να ξεκαθαρίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλο πράγμα η απαραίτητη και αναπόφευκτη δύναμη της τέταρτης εξουσίας, η αποκάλυψη αξιοκατάκριτων συμπεριφορών και απαράδεκτων καταστάσεων και άλλο η εξυπηρέτηση στόχων που δεν έχουν καμιά σχέση με την ενημέρωση της κοινής γνώμης

και τη δεοντολογία του λειτουργήματος και που κατατείνουν σε απαξίωση συλλήβδην της πολιτικής και του πολιτικού κόσμου. Και οφείλουμε να θυμόμαστε ποιοι ήταν, τότε, με ποια μέσα και με ποια θλιβερά αποτελέσματα που επεδίωξαν και στο παρελθόν κάτι παρόμοιο.

Αναμφίβολα με την έκρηξη στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ιδιαίτερα τα ηλεκτρονικά, έχει γίνει πιο “διάφανη” η πολιτική μας ζωή, έχει καταστεί πιο ζωντανό και πιο άμεσο το πολιτικό γίνεσθαι. Αυτό το γεγονός πρέπει να το αναγνωρίσουμε και - γιατί όχι- να το χαιρετίσουμε. Όμως και εδώ τα αρνητικά φαινόμενα είναι ουκ ολίγα και τείνουν να ακυρώσουν το θετικό που τα μέσα μαζικής ενημέρωσης προσφέρουν στην πολιτική ζωή. Χάριν εντυπωσιασμού, προβάλλεται η ατάκα και όχι η ουσία. Με το δικαιολογητικό ότι ο χρόνος είναι χρήμα προβάλλεται η επιφάνεια και θάβεται η ανάλυση. Ως πολιτικοί πρέπει να δούμε και τη δική μας στάση, όταν, χάριν της προβολής, πολλές φορές παίζουμε το παιχνίδι των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Δεν αντιστεκόμαστε στις πιέσεις και σπεύδουμε να σχολιάσουμε ένα γεγονός, πριν καλά καλά το δούμε ή το ακούσουμε, πριν ανταλλάξουμε κάποιες απόψεις με τους συνεργάτες μας.

Με τις απανωτές δηλώσεις και αντιδηλώσεις -από τις οποίες προβάλλονται μόνο οι χτυπητές κουβέντες- αποδίδεται συνήθως μια εικόνα πολιτικής ζωής που μοιάζει περισσότερο με μόνιμη σύγκρουση και που στο τέλος της ημέρας δημιουργεί αποστάσεις από τη δημόσια ζωή και τα δημόσια πρόσωπα. Γίνεται λόγος για μαύρες λίστες και δεν αντιδρούμε. Αποδεδειγμένοι συγκεκριμένοι συνάδελφοι -για να μείνω μόνο στους βουλευτές- είναι μόνιμα ή περιοδικά κομμένοι από το ένα ή το άλλο κανάλι και αυτό δε μας ενοχλεί. Δεχόμαστε προσκλήσεις για συζητήσεις οι οποίες διατυπώνονται κάποτε με έναν απαράδεκτα πιεστικό τρόπο: «Αν δεν έρθεις εσύ, δε θα ακουστεί η φωνή του κόμματός σου». Κατά συνέπεια δεν χρειάζεται μόνο η κοινωνία να

αναπτύξει τις αντιστάσεις της αλλά και ο πολιτικός κόσμος.

Πρόσφατα στην Ελλάδα, με αφορμή την απόπειρα διασυρμού του ονόματος του Προέδρου Στεφανόπουλου, ξεκίνησε μια δημόσια συζήτηση για το ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και τις ευθύνες της πολιτείας.

Μεταφέρω σκέψεις και απόψεις από αυτή τη συζήτηση για προβληματισμό και αξιοποίησή τους, στο βαθμό που αυτές ανταποκρίνονται στα δικά μας δεδομένα:

1. να απαγορευθούν αμέσως οι μετρήσεις ακροαματικότητας για τα δελτία ειδήσεων και τις εκπομπές με πολιτικό και κοινωνικό περιεχόμενο. Η πραγματικότητα και η ενημέρωση δεν είναι είδη εμπορεύσιμα·
2. να μην υπάρχει άμεση ή έμμεση διαφήμιση αμέσως πριν και αμέσως μετά το δελτίο ειδήσεων· που θα νοείται ως ένα ενιαίο σύνολο και θα περιλαμβάνει και το οικονομικό και μετεωρολογικό δελτίο·
3. να αποφευχθεί η έντεχνη δημιουργία αισθημάτων με μουσικές υποκρούσεις, διαφορετικούς φωτισμούς, ηχητικά ή οπτικά τρικ και εφέ·
4. να αποτρέπεται εντελώς η εμφάνιση ανηλίκων (ούτε δηλαδή από μακριά ή με καλυμμένο πρόσωπο) και θυμάτων εγκληματικών πράξεων, εφόσον δεν το επιθυμούν·
5. να απαγορευθεί η είσοδος τηλεοπτικών συνεργείων σε κτίρια ή στον περίβολο δικαστηρίων, φυλακών και νοσοκομείων·
6. να αποσαφηνιστούν η έννοια του επαγγελματικού απορρήτου, η χρήση μαγνητοφώνων και οπτικών μέσων χωρίς τη συγκατάθεση του συνομιλούντος, η υποκατάσταση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης των δικαστικών ή αστυνομικών αρχών.

Πρόθεσή μου ήταν, ανοίγοντας τη συζήτηση, να θίξω ορισμένα θέματα, χωρίς να είναι στις δυνατότητες ή τις προθέσεις μου να εξαντλήσω ένα οποιοδήποτε από αυτά.

Με καταλαμβάνει όμως δέος, όταν αναλογίζομαι την απέραντη και εν πολλοίς ανεξέλεγκτη ισχύ των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την ευθύνη ημών των πολιτικών, των οργανωμένων συνόλων, των κομμάτων, της κυβέρνησης, της Βουλής, συνολικά της πολιτείας και της κοινωνίας απέναντι στα παιδιά, στη νέα γενιά, στους θεσμούς, στις αξίες, στην ισοπολιτεία και στη δημοκρατία.

Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, όπως χαρακτηριστικά είπε ο Θεόδωρος Πάγκαλος, «Μες στα θολά και βουρκώδη νερά μιας πολιτικής ή δημοσιογραφικής ζούγκλας φύονται κάθε είδους σαπρόφυτα και κυκλοφορούν με ανοιχτή τη μασέλα τα φασιστοειδή ερπετά της κάθε είδους εκτροπής».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Παρακαλώ, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να πω δυο λόγια από τη θέση μου, γιατί θα μιλήσουν άλλοι συνάδελφοι σε έκταση.

Εγώ θα περιοριστώ να πω ότι συγχαίρω τον κ. Χρίστου για το πνεύμα της ομιλίας του, το οποίο ασπάζομαι πλήρως. Η διαπλοκή που υπάρχει μεταξύ των ιδιοκτητών των καναλιών και του πολιτικού κόσμου είναι μια κατάσταση αρρωστημένη και πρέπει να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, γιατί διαφορετικά ο πολιτικός κόσμος είναι που θα πληρώσει το τίμημα στο τέλος της ημέρας με το να χάσει πλήρως την αξιοπιστία του ή να γίνει υποχείριο των καναλαρχών. Και δε θέλω να πω τίποτε άλλο, παρά να προσθέσω το εξής από ένα σκίτσο που είδα πριν μερικούς μήνες στην “Ελευθεροτυπία” των Αθηνών. Είχε μια λίμνη από λύματα στην οποία κολυμπούσαν πολλοί βάτραχοι.

Ένας από τους βατράχους έβγαλε την κεφαλή του πάνω από τα λύματα και είπε στους άλλους: «Ρε παιδιά, δε με ενοχλεί που κολυμπώ μέσα στα σκατά. Εκείνο που με ενοχλεί είναι γιατί τα συνηθίσαμε».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Στο σημείο αυτό φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Το θέμα παραμένει στην ημερήσια διάταξη στο Κεφάλαιο Τέταρτο, για να συνεχιστεί η συζήτηση.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 28 Μαρτίου 2002, η ώρα 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.046.2002)
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.032.2002)
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.170.2001)
- 4.. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.086.2002)
5. Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).

- (Αρ. Φακ. 23.02.077.2001)
6. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.076.2001)
7. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2001.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.2001)
8. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.071.2002)
9. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.021.2002)
10. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.018.2002)
11. Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης
(Χορήγηση Δανείων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.085.2002)
12. Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών
Νόμος του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.01.060.2002)
13. Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών
(Παρεκκλίσεις από Επίπεδα Συγκέντρωσης Βαρέων
Μετάλλων στις Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.067.2002)
14. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία των
Εργοδοτούμενων με Σχέση Εργασίας Ορισμένου
Χρόνου ή με Σχέση Πρόσκαιρης Εργασίας
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.069.2002)
15. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.018.2002)
16. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.084.2002)
17. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.083.2002)
18. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
(Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.061.2002)
19. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη

Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.045.2002)

20. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός Τύπων, Τελών και Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.051.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας).
(7.3.2002).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

(Συνέχιση της συζήτησης).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ

Ομήρου Γιαννάκης

Γεωργίου Αριστοφάνης

Παπαδόπουλος Τάσσο

Γεωργίου Γεώργιος

Παπαδοπούλου Αντιγόνη

Γιάγκου Κίκη

Παπαπολυβίου Ανδρέας

Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κληρίδης Χρίστος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Τυρίμος Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Λαμάρης Γιάννος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μιχαηλίδης Θάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μιχαηλίδης Ντίνος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Νικολάου Ιωνάς	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Αναβολή του θέματος «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7)

- του 2001», έπειτα από εισήγηση του κ. Μάρκου Κυπριανού.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Περδίκης, Δ. Θεοδώρου, Ν. Πιττοκοπίτης, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Βασικών Απαιτήσεων που Πρέπει να Πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χαραλάμπους, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Πιττοκοπίτης) και έγκρισή τους.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντεχνιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Χρ. Κληρίδης, Γ. Περδίκη, Δ. Θεοδώρου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Πρ. Προδρόμου, Ά. Κυπριανού) και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και β. «Οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών στους Τομείς του Ύδατος της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Τηλεπικοινωνιών Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Συλλούρης, Ν. Πιπτοκοπίτης, Α. Χρίστου, Τ. Παπαδόπουλος) για την παραπομπή του θέματος «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και

Ταχυδρομείων - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Γραμματειακού Λειτουργού, Λογιστικού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».

18. Ερωτήσεις βουλευτών: Αλλαγή στην επωνυμία “Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας” - Ανάγκη οδικής σύνδεσης των τουριστικών περιοχών Μακένζυ και Κιτίου μέσω αεροδρομίου Λάρνακας - Τοπιοτέχνηση κυκλικών κόμβων - Θέματα που προκύπτουν από το κλείσιμο του ξενοδοχείου “Φιλοξενία” - Καθυστέρηση καταβολής στους δικαιούχους των αυξήσεων στα δημόσια βοηθήματα - Πρόσληψη στη δημόσια υπηρεσία πολίτη που κήρυξε πτώχευση - Ανάγκη κύρωσης των πρωτοκόλλων του Κιότο και του Μοντρεάλ - Επιπτώσεις στις καλλιέργειες της περιοχής Πεδουλά από πιθανή παραχώρηση γεωτρήσεων.
19. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ερώτημα για τη στρατιωτική δραστηριότητα των βρετανικών βάσεων στον Ακάμα - Ανάγκη για δημιουργία κέντρου περίθαλψης τραυματισμένων ζώων - Η μη υποβολή έκθεσης προόδου για το 2001 σχετικά με την κατασκευή του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη - Ανάγκη ίσης συμμετοχής των δύο φύλων σε τηλεοπτικά προγράμματα.
20. Αγόρευση του κ. Ανδρέα Χρίστου για το θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής» και η σύντομη παρατήρηση του κ. Χρήστου Πουργουρίδη.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 28^{ης} Μαρτίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ανάγκη ένα νομοσχέδιο που κατατίθεται από το Υπουργείο Οικονομικών σήμερα, και ειδικότερα το νομοσχέδιο με τον τίτλο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Αν δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό κηρύσσεται ως επείγον και παρακαλώ την επιτροπή Οικονομικών να το μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση. Παρακαλώ την επιτροπή Οικονομικών να προχωρήσει.

Τα υπόλοιπα νομοθετήματα κατατίθενται σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που

έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.089.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.090.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.092.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.093.2002)
5. Οι περί Σχολικών Εφορειών Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
(Διαχείριση Χρημάτων στα Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.087.2002)
6. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.2002)
7. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Συγκοινωνιών και Έργων Συγκοινωνιών και Έργων
(Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός Τύπων, Τελών και Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.2002)
8. Έκθεση δραστηριοτήτων του Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας Οικονομικών και
Ιδρύματος Προώθησης Προϋπολογισμού
Έρευνας για το 2001.
(Αρ. Φακ. 10.01.024)

9. Έγγραφα (Αρ. 43/2002, Οικονομικών Οικονομικών και 44/2002 και 45/2002) Προϋπολογισμού σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 2001. (Αρ. Φακ. 15.17.002)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Ισχύει η τακτική που ακολουθούμε οι ομόφωνες οι εκθέσεις να μην αναγιγνώσκονται. Προχωρούμε στο πρώτο θέμα που είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, γι' αυτό παρακαλώ τον πρόεδρο της...

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ζητηθεί από μέλη της επιτροπής Οικονομικών, αν μπορεί, να δοθεί άλλη μια εβδομάδα παράταση και γι' αυτό θα εισηγούμουν να αναβληθεί για ακόμα μια εβδομάδα, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλεται για μία εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Ο κ. Περδίκης έχει δηλώσει ότι θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού

**και Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού
του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Οικονομικών και Προϋπολογισμού:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αριστος Χρυσοστόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιάννος Λαμάρης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μαρία Κυριακού

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Εσωτερικών:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Κίκης Γιάγκου

Γιάννος Λαμάρης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Νίκος Τορναρίτης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Σοφοκλής Φυττής

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Ντίνος Μιχαηλίδης

Γιώργος Περδίκης

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών μελέτησαν τον πιο πάνω προϋπολογισμό, η πρώτη σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Φεβρουαρίου και 20 Μαρτίου 2002 και η δεύτερη σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 19 Μαρτίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, ο πρόεδρος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του ιδρύματος.

Στον προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2002 προβλέπονται δαπάνες ύψους

€18.617.830 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται κυρίως από την κυβερνητική χορηγία και τις εμπορικές διαφημίσεις.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, οι επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου και τον αναπληρωτή γενικό διευθυντή του ιδρύματος για τη γενικότερη πολιτική του ΡΙΚ όσον αφορά τα προγράμματα που μεταδίδονται και για την εφαρμογή του νέου οργανογράμματος, με βάση το οποίο αυτή τη στιγμή υπηρετούν διακόσια έντεκα άτομα με πρόβλεψη για αύξησή τους στα διακόσια δεκαοκτώ, ώστε να αντιστοιχούν στον εγκεκριμένο αριθμό οργανικών θέσεων. Κατατέθηκαν επίσης στοιχεία όσον αφορά την παροχή συντάξεων, φιλοδωρημάτων και άλλων ωφελημάτων. Συναφώς αναφέρθηκε ότι η παροχή των ωφελημάτων αυτών βασίζεται στις εισηγήσεις αναλογιστών σχεδίων σύνταξης και ότι αναμένεται νέα αναλογιστική μελέτη αναφορικά με τις συντάξεις, ενώ προβλέπεται αλλαγή των δεδομένων και πιθανότατα αύξηση των κονδυλίων για τα παρεχόμενα συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω προϋπολογισμού, βουλευτές μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέφρασαν την άποψη ότι κάθε χρόνο παρουσιάζεται αυξητική τάση των κονδυλίων που δαπανώνται, χωρίς να γίνεται παράλληλα καμιά μνεία στους ετήσιους προϋπολογισμούς του ιδρύματος για μείωση ή και εξοικονόμηση σχετικών κονδυλίων. Παράλληλα, επισήμαναν ότι είναι πλέον καιρός να αρχίσει μια ουσιαστική προσπάθεια για εφαρμογή και άσκηση του κατάλληλου μηχανισμού ελέγχου και συγκράτησης του ρυθμού αύξησης των δαπανών του ΡΙΚ, ειδικότερα όσον αφορά τις αποδοχές προσωπικού και την απασχόληση συνεργατών.

Περαιτέρω, οι βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επισήμαναν ότι, ενώ παρατηρείται αυξητική τάση στο κονδύλι για τα “έξοδα

προγραμμάτων” του ιδρύματος, τα κονδύλια για την παραγωγή τοπικών προγραμμάτων μειώνονται. Το γεγονός αυτό, υποστήριξαν οι εν λόγω βουλευτές, δε συνάδει με το ρόλο και τον προορισμό του ΡΙΚ ως του μόνου κρατικού ραδιοτηλεοπτικού σταθμού που εκ των πραγμάτων έχει τη μεγαλύτερη ευθύνη για την προβολή και προώθηση τοπικών παραγωγών.

Ο βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Σοφοκλής Φυττής επισήμανε ότι το ΡΙΚ πρέπει να θέσει ως άμεσο στόχο το “νοικοκύρεμα” των οικονομικών του δεδομένων, με σκοπό την αύξηση της αποδοτικότητας και παραγωγικότητας των υπαλλήλων του. Περαιτέρω, τόνισε ότι το ίδρυμα πρέπει με εντατικούς ρυθμούς να συνεχίσει την προβολή του κυπριακού θέματος και ειδικότερα την προώθηση της διατήρησης της μνήμης των κατεχόμενων από τους Τούρκους εδαφών.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν τους και αφού διεξήλθαν τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 2002.

Ο βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργος Περδίκης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί για τον υπό αναφορά προϋπολογισμό κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Με την ευκαιρία αυτή ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κρίνουν σκόπιμο να αναφερθούν σε ένα σχετικό θέμα, το οποίο στο μεταξύ περιήλθε εις γνώσιν τους. Το θέμα αυτό αφορά δέκα περίπου μεταφραστές που μέχρι σήμερα απασχολούνταν κατ’ αποκλειστικότητα στο ΡΙΚ. Σύμφωνα με πληροφορίες της επιτροπής, το ΡΙΚ έχει προχωρήσει σε συμφωνία

με την εταιρεία “Λουμιέρ”, στην οποία θα εκχωρήσει την αρμοδιότητα διενέργειας του μεταφραστικού έργου του ιδρύματος. Ενόψει της υλοποίησης της εν λόγω συμφωνίας, οι πιο πάνω μεταφραστές θα βρεθούν ουσιαστικά στο δρόμο και μάλιστα χωρίς οποιαδήποτε συνταξιοδοτικά ή άλλα ωφελήματα, αφού το καθεστώς εργοδότησής τους στηριζόταν σε εντελώς έκτακτη βάση.

Η επιτροπή ομόφωνα εκφράζει την ανησυχία της αλλά και τις σοβαρές επιφυλάξεις της για την έκβαση του όλου θέματος, το οποίο θα έχει ως αποτέλεσμα την άδικη μεταχείριση αριθμού συνεργατών του ιδρύματος. Γι’ αυτό, καλεί τους αρμοδίους να εγκύψουν στο ζήτημα αυτό και να εξεύρουν διευθέτηση τέτοια που να διασφαλίζει και τα συμφέροντα του ιδρύματος, αλλά και τα δίκαια των εν λόγω υπαλλήλων.

Για περαιτέρω διερεύνηση και συζήτηση του όλου θέματος, η επιτροπή προτίθεται να προχωρήσει αυτεπάγγελτα σε εγγραφή και εξέταση του ειδικού αυτού θέματος και να καλέσει ενώπιόν της όλους τους αρμοδίους, με σκοπό να την ενημερώσουν για τις σχετικές αποφάσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης έχει το λόγο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θέλω και εγώ να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Περδίκης και μετά ο κ. Θεοδώρου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν θέλει ο κ. Θεοδώρου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, έχεις το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λοιπόν, θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό, αν επιτρέπεται, να μιλήσω από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ δηλώνω από την αρχή, για να μη σας ταλαιπωρώ, ότι δεν πρόκειται να ψηφίσω τον προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, γιατί, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής Εσωτερικών στην οποία συμμετέχω, τα ερωτήματα τα οποία έθεσα είτε δεν απαντήθηκαν είτε απαντήθηκαν πλημμελώς. Και για να μη σπαταλώ το χρόνο σας, θα αναφερθώ μόνο σε δυο τρεις περιπτώσεις.

Η μία αφορά το γεγονός ότι γίνεται μία μείωση του σχετικού κονδυλίου για τα ντοκιμαντέρ -που είναι ίσως το μόνο στοιχείο επιμόρφωσης που έχει η κυπριακή τηλεόραση και, όταν λέω "κυπριακή τηλεόραση", δεν εννοώ μονάχα την κρατική, αλλά εννοώ όλες- της τάξης του 200%, για την οποία δεν πήραμε καμία εξήγηση από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όταν ρωτήθηκε προς τούτο. Όταν ρώτησα για την παρουσία προγραμμάτων επιμόρφωσης σε περιβαλλοντικά θέματα, δεν πήρα καμία απάντηση και, όταν ρώτησα για τα θέματα που αφορούν το γνωστό τέταρτο κανάλι το ραδιοφωνικό του ΡΙΚ, της αγάπης το λεγόμενο, επίσης η απάντηση που πήρα ήταν περίπου: «Από την πόλη έρχομαι και στην κορφή κανέλλα».

Γι' αυτό και η δική μου η θέση προσωπικά και του Κινήματος των Οικολόγων είναι

να μην ψηφίσουμε τον περί ου ο λόγος και η συζήτηση προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου δυο λόγια θα ήθελα να πω.

Δε θα αναφερθώ στον προϋπολογισμό συνολικά, τον οποίο θα ψηφίσουμε· θα αναφερθώ σε ένα θέμα το οποίο έχει προκύψει και αφορά σχέσεις του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με ανθρώπους οι οποίοι εργάζονται για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και συγκεκριμένα για μία ομάδα περίπου δέκα μεταφραστών, οι οποίοι εξ αποκλειστικότητας ζουν από αυτή τη δουλειά. Δεν κάνουν άλλη δουλειά -μάλιστα κάποιοι έχουν αποποιηθεί και θέσεις στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία- είναι μια δουλειά που την αγαπούν, από την οποία φαίνεται ότι κερδίζουν κιόλας οι άνθρωποι ικανοποιητικό μεροκάματο, και τώρα εξαιτίας μιας συμφωνίας την οποία έχει υπογράψει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου με ιδιωτικό τηλεοπτικό κανάλι κλειστού κυκλώματος, συγκεκριμένα τη “Λουμιέρ”, αυτοί οι άνθρωποι κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς απολύτως καμία προστασία, καμία απολύτως εξασφάλιση. Μιλάμε ότι ούτε κοινωνικές ασφαλίσσεις ούτε οποιαδήποτε δικαιώματα σε σύνταξη ούτε οποιαδήποτε δικαιώματα σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη έχουν ούτε μισθό ως μισθό παίρνουν -είναι με το κομμάτι που εργαζόντουσαν- και θεωρούμε ότι εκ μέρους ενός ημικρατικού οργανισμού θα ήταν απάνθρωπη μια τέτοια συμπεριφορά.

Πρέπει να βρεθεί μία λύση που και τις οικονομικές ανάγκες του ιδρύματος να ικανοποιεί για περιορισμό των δαπανών του, αλλά και το πρόβλημα αυτών των ανθρώπων που επί τόσα χρόνια εξυπηρετούν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κατ' αποκλειστικότητα και αυτός να αντιμετωπιστεί.

Είναι μία έκκληση την οποία κάμνουμε και ελπίζω ότι ολόκληρη η Βουλή θα την αποδεχθεί, διότι, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, έχει γίνει δεκτή και είναι μέσα στο κείμενο της έκθεσης, και ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου θα λάβει πολύ σοβαρά υπόψη του αυτή τη θέση την οποία θα διατυπώσει η Βουλή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, όπως αναφέρεται και στην έκθεση, η επιτροπή θα ασχοληθεί με το θέμα, εφόσον δε δοθεί η σωστή λύση στο όλο ζήτημα.

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω καταρχήν ότι το θέμα που εγείρεται μπροστά μας, που είναι θέμα ΡΙΚ, εξ αφορμής, βέβαια, των προϋπολογισμών, είναι ένα θέμα που θα έπρεπε να απασχολήσει τη Βουλή σε μια ευρεία και πολύ μεγάλη συζήτηση, ίσως και ανεξάρτητα με τους ίδιους τους προϋπολογισμούς -αλλά εγείρεται, επαναλαμβάνω, εξ αφορμής των προϋπολογισμών- γιατί ο ρόλος του κρατικού καναλιού υπό τις συνθήκες ιδιαίτερα τις σημερινές της Κυπριακής Δημοκρατίας και πολιτείας είναι ρόλος Υπουργείου Παιδείας, είναι ρόλος που θα μπορούσε να αναχθεί σε παιδαγωγικό ρόλο κατ' αντίθεση με το τι βλέπουμε να συμβαίνει σε άλλους "πολιτιστικούς χώρους", που όφειλαν, εννοώ, να παράγουν πολιτισμό, και γι' αυτό το λόγο η ολομέλεια του κοινοβουλίου όφειλε με δεδομένη και την παρουσία εδώ, και τη χαιρετίζω, ανωτάτων εκπροσώπων του ιδρύματος να αναλώσει τον εαυτό του αυτό το σώμα σε μια συζήτηση που θα έδινε τα καλύτερα δυνατά συμπεράσματα.

Θα πρότεινα, κύριε Πρόεδρε, στο ΡΙΚ και την πολιτεία μας να αναζητήσουν από κοινού έναν καινούργιο ρόλο για το ΡΙΚ. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που δημιουργήθηκαν τα ιδιωτικά κανάλια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που παράγουν, σε κάποιο βαθμό, το

ίδιο προϊόν με το κρατικό κανάλι, η πολιτεία αυτή, προεξαρχόντων των εκπροσώπων του ΡΙΚ, θα έπρεπε να αναζητήσει νέο ρόλο. Αυτό το ρόλο δεν μπορούμε ούτε εμείς εύκολα εδώ να τον βρούμε, μπορεί όμως να εξευρεθεί, αν τεθεί ως στόχος σε μια συζήτηση με αυτή την έγνοια μεταξύ εκπροσώπων του ΡΙΚ και εκπροσώπων του κράτους που να έχει ως κατεύθυνση, ει δυνατόν, τη δημιουργία ενός καναλιού που να μην έχει σχέση με το εμπόρευμα, να μην έχει σχέση με τη διαφήμιση, αν βρεθεί τρόπος να δούμε ποιος ακριβώς είναι ο αριθμός των εργαζομένων που χρειαζόμαστε εκεί, έτσι ώστε να έχουμε ένα κανάλι πρότυπο και να έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση ο γονιός να υποδεικνύει στο παιδί του ότι υπάρχει εναλλακτική πρόταση στα μέσα ενημέρωσης στην Κύπρο, και υπάρχουν παραδείγματα στο εξωτερικό τα οποία θα αποφύγω να αναφέρω, γιατί μπορεί να εγερθεί καινούργια συζήτηση για το αν είναι καλό το τάδε παράδειγμα του τάδε καναλιού στο τάδε κράτος.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κράτος στην Ευρώπη που έχει μόνο ένα κρατικό κανάλι. Δε λέω ότι αυτό είναι καλό, αλλά λέω...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η Αυστρία. Αλλά λέω ότι δεν είναι πανάκεια αυτό το μεγάλο άνοιγμα που έχουμε κάμει κάτω από το βάρος και την πίεση, βεβαίως, της μονολιθικότητας που επικρατούσε στο ΡΙΚ τότε και μιας μονόφθαλμης σχεδόν παρακολούθησης των πραγμάτων. Αλλά πήγαμε στο άλλο άκρο: έχουμε ήδη έξι, επτά, οκτώ, δεν ξέρω πόσα, κανάλια τηλεόρασης, πόσα άλλα παρακολουθούμε από το εξωτερικό, και διερωτώμαι εάν πράγματι αυτός ο τόπος έχει αυτή την ανάγκη. Μήπως έχουμε ανάγκη άλλων ακόμα τηλεοράσεων; Εγώ λέω όχι. Έχουμε όμως την ανάγκη μιας άλλης τηλεόρασης και οφείλει πρώτ' απ' όλα η πολιτεία, το κράτος και το ΡΙΚ να αναζητήσουν αυτό το ρόλο

και να αποδοθεί αυτός ο ρόλος στο κρατικό ίδρυμα.

Σημαίνει πρωτίστως ένας νέος ρόλος ότι μπορεί το ΡΙΚ να ασχοληθεί με την έρευνα γύρω από θέματα που αφορούν τη δική μας κοινωνία και πατρίδα, την παραγωγή ταινιών και ντοκιμαντέρ που να αντανakλούν τη φυσιογνωμία και την ψυχή του τόπου και να μην αντανakλάται...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να μπορεί λοιπόν ο Κύπριος τηλεθεατής να αισθάνεται... όχι ο τηλεθεατής ο Κύπριος πολίτης, γιατί έχουμε γίνει τηλεθεατές... Και επειδή υπάρχει και στο Κεφάλαιο Δ' θέμα μέσω ενημέρωσης και δεοντολογίας, όπου θα αναπτύξω επίσης τις απόψεις εκ μέρους του κόμματός μας για τούτο το θέμα, θα μείνω, όσον αφορά αυτό το ευρύ θέμα, σε τούτο το σημείο.

Όμως για το ΡΙΚ θέλω ακόμα να πω μερικά πράγματα. Υπήρξε η απόφαση της Βουλής για μείωση του προσωπικού του ΡΙΚ. Και πράγματι, εάν πάρει κανείς τον αριθμό των υπαλλήλων πριν δέκα χρόνια και τον αριθμό των υπαλλήλων που υπάρχουν σήμερα, υπήρξε μία δραματική μείωση. Ε, μα, ο στόχος δεν ήταν να μειωθεί το προσωπικό, γιατί, έτσι, δε μας αρέσει να βλέπουμε πολλούς! Στόχος ήταν να μειωθεί το προσωπικό για να μειωθούν τα έξοδα του προσωπικού. Ε, εάν δει κανείς τα έξοδα που διατίθενται για το προσωπικό, μονίμους ή εκτάκτους, στο ΡΙΚ, έχει υπερακοντισθεί! Γιατί συμβαίνει αυτό;

Και λυπούμαι, γιατί τέθηκε στην επιτροπή Οικονομικών αυτό το θέμα, αλλά δεν πήραμε συγκεκριμένη απάντηση, το οποίο δημιουργεί και ένα δεύτερο πρόβλημα:

υπάρχουν προσλήψεις, συνάδελφοι, στο ΡΙΚ μονίμων, ουσιαστικά, υπαλλήλων, μονίμων, επαναλαμβάνω, ουσιαστικά υπαλλήλων, οι οποίοι προσλαμβάνονται με τη διαδικασία των εκτάκτων, δηλαδή πολλές φορές με ένα τηλεφώνημα. Εκεί δηλαδή που σταματήσαμε τη διαδικασία πρόσληψης μονίμων, για να μην επεκταθεί το μισθολόγιο, αφού δικαιούνται να προσλαμβάνουν έκτακτους και αφού χρειάζονται ίσως οι άνθρωποι μόνιμους υπαλλήλους, βάφτισαν τους μόνιμους “έκτακτους”, και μάλιστα με τη διαδικασία που σας λέω τώρα, χωρίς να υπάρχει κανένας δυνατός έλεγχος.

Έρχομαι στο “Radio Love”, που υπήρξε η απάντηση που δόθηκε από το ΡΙΚ, ότι ήταν μέσα στα δικαιώματά του. Μέσα στα δικαιώματά του είναι να κάμει και τέταρτο και πέμπτο κανάλι. Αυτή την ανάγκη είχε η κυπριακή πολιτεία, κύριοι συνάδελφοι; Έχει δέκα, είκοσι, πενήντα ραδιοφωνικά κανάλια που μεταδίδουν αυτού του είδους τη μουσική. Τι χρειαζόταν το κράτος αυτό το... Και υπήρξε και η κοροϊδία ότι “θα φέρουμε έσοδα” λέει, και, άμα δείτε για ποια έσοδα μιλούμε, μιλούμε για £30.000 με £40.000 το χρόνο κοντά στα £18.000.000, πόσα είναι, ο ετήσιος προϋπολογισμός. Υπήρχε ανάγκη για ένα κανάλι; Εγώ λέω: ναι, ραδιοφωνικό. Ας έκαμναν κανάλι με κλασική μουσική. Ξέρετε ότι εκατοντάδες Κύπριοι -εγώ δε θα πω χιλιάδες, θα είμαι πραγματιστής- εκατοντάδες Κύπριοι ακούουν καθημερινώς κλασική μουσική από τουρκικό ραδιόφωνο; Όσοι θέλουν να ακούσουν κλασική μουσική υπάρχει συγκεκριμένη συχνότητα τουρκοκυπριακού καναλιού που μόνο κλασική μουσική μεταδίδει και γυρίζουν πάνω σ’ εκείνο.

Για τους υποτιπλιστές επιτρέψτε μου να πω κάτι που ίσως ακουστεί λίγο αιρετικό, αλλά δεν είναι. Την ώρα που ζητούμε μείωση των εξόδων από το ΡΙΚ και βρίσκει τη διέξοδο αυτό το έργο να το δώσει προς τα έξω, εμείς βάζουμε θέμα ότι διώχνει υπαλλήλους, άρα μειώνει ίσως τα έξοδα. Όμως, γιατί είπα ότι δεν είναι αιρετικό αυτό που λέω; Γιατί ασφαλώς το ΡΙΚ όφειλε αυτό να δημιουργήσει οργανισμό υποτιπλισμών,

ώστε να έρχονται τα ιδιωτικά κανάλια κοντά του, για να τους κάνει υποτιπλισμούς, και όχι να φτάσει στο κατάντημα να δίδει αυτή την υπηρεσία και να πωλεί υπαλλήλους σε έναν άλλο ιδιωτικό οργανισμό!

Επειδή κάθε χρόνο γίνεται η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς και πάντοτε βρίσκουμε κάποια κρίση να καταθέσουμε για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα της Κύπρου από έγνοια και από μένα κυρίως, θα τολμούσα να πω, και από αγάπη, αλλά καταλήγουμε πάντοτε ότι πρέπει να υπερψηφιστούν οι προϋπολογισμοί, θα πρέπει και αυτή τη φορά να δοθεί το μήνυμα ότι η Βουλή κάποια στιγμή το θέμα των κρατικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών καναλιών θα το δει ίσως με διαφορετικό τρόπο και αυτό το μήνυμα πρέπει να πάει. Επειδή, επαναλαμβάνω, στο τέλος, στο Κεφάλαιο Δ', θα γίνει συζήτηση για τα μέσα ενημέρωσης, θα μείνω ως εδώ για το θέμα του ΡΙΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, όσοι από τους επόμενους βουλευτές έχουν υπόψη τους να μακρηγορήσουν να το κάνουν από το βήμα.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα εγώ απλώς θα υπενθυμίσω ότι στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχει θέμα για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και επομένως εκεί μπορούμε να πούμε τις εισηγήσεις μας γενικά και ειδικά για το ΡΙΚ.

Δε θα διαφωνήσω με τη βασική ιδέα του συναδέλφου ότι πρέπει να δώσουμε ένα νέο προορισμό στο ΡΙΚ, αλλά νομίζω ότι, έχοντας υπόψη την πείρα όλων αυτών των χρόνων, περίπου η ίδια συζήτηση επαναλαμβάνεται κάθε φορά που έχουμε τους προϋπολογισμούς και είμαι βέβαιος ότι, αν κοιτάξουμε στα πρακτικά, ανάλογα ελέχθησαν και από άλλους συναδέλφους πέρσι και πρόπερσι.

Άρα, αν θέλουμε να καταλήξουμε σε κάποιο αποτέλεσμα, εισηγούμαι στη συνέχεια, που θα έχουμε τη συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ', όλες οι πλευρές να έχουν υπόψη τους να τοποθετηθούν και στα θέματα που αφορούν το ΡΙΚ και όχι μόνο τα άλλα μέσα μαζικής επικοινωνίας και μετά να καταλήξουμε σε κάποια επιτροπή ίσως, για να κάμει συγκεκριμένες εισηγήσεις, εισηγήσεις που μπορεί να αφορούν και τη λειτουργία του ΡΙΚ και το εθνικό μας θέμα και τους Τουρκοκυπρίους... Εμείς έχουμε τις προτάσεις μας, αλλά νομίζω ότι δεν είναι η ώρα να τις παραθέσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Πολλές φορές έγιναν συζητήσεις για το κρατικό κανάλι από αυτό το βήμα. Μπορούμε να πούμε ότι τα τελευταία χρόνια μπορεί να υπήρξε βελτίωση, όμως σίγουρα δεν είχαμε την αναμενόμενη και δεν είχαμε τη βελτίωση στα μέτρα και στο μέτρο που απαιτούσε και η ίδια η Βουλή που εγκρίνει τους προϋπολογισμούς.

Σε όλες τις χώρες του κόσμου τα κρατικά κανάλια έχουν κάτι το ιδιαίτερο, κάτι το ξεχωριστό, που τα ξεχωρίζει και τα διαχωρίζει από το μέσο επίπεδο της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης. Πέρα από το ότι στο δικό μας κρατικό κανάλι δεν υπάρχει κάτι το ιδιαίτερο και το χαρακτηριστικό, είτε σε επίπεδο ευελιξίας είτε σε επίπεδο ποιότητας είτε σε επίπεδο διαφοροποίησης από την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση, συγχρόνως το κρατικό κανάλι συνταυτίζεται πλήρως, συμπλέει με την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση. Και δεν αντιλήφθηκα αν, σε ένα κράτος που θεωρεί ότι ο κρατικός τομέας υπάρχει εκεί και όπου χρειάζεται να συμπληρώνει την ιδιωτική πρωτοβουλία, το ΡΙΚ βρίσκεται σε αυτή τη φιλοσοφία. Δηλαδή, αν τα προγράμματα της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης, που προσφέρονται δωρεάν στον κυπριακό λαό, πρέπει να τα προσφέρει ταυτόχρονα, κατά

τον ίδιο τρόπο, και το κρατικό κανάλι, που ουσιαστικά καταβάλλει κόστος, που καλύπτεται από το φορολογούμενο πολίτη, για να τα δίνει στον τηλεθεατή, τότε δε βλέπω πραγματικά αν το ΡΙΚ, όπως είναι σήμερα διαμορφωμένο, εξυπηρετεί την κύρια αποστολή του, που είναι η διαφοροποίηση από την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση, που είναι η ποιότητα, που είναι η συμπλήρωση σε ό,τι κενό έχει η ιδιωτική ραδιοτηλεόραση και δεν μπορεί να το καλύψει εξαιτίας των δικών της ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων στα οποία στηρίζεται για να προσφέρει.

Και το βασικότερο: Οι τομές για νοικοκύρεμα, αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμό στο κρατικό κανάλι όχι μόνο δεν ήρθαν, αλλά υπήρξε και μια εντυπωσιακή κίνηση που έφερε μέσα και το στοιχείο της περιφρόνησης και προς την εκτελεστική εξουσία και τη Βουλή, που αφορούσε την περαιτέρω επέκτασή του. Το σοφό ρητό «ουκ εν τω πολλώ το ευ» το ανέτρεψε και αυτό το ραδιοφωνικό κανάλι. Το έκανε «εν τω πολλώ το ευ». Ενώ χώρες με δεκάδες εκατομμύρια πολίτες και τηλεθεατές έχουν μια κρατική ραδιοτηλεόραση, έναν κρατικό ραδιοσταθμό, στην Κύπρο οι τρεις κρατικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί έγιναν τέσσερις και μάλιστα σε έναν τομέα που ήδη είναι καλυμμένος και συμπληρωμένος. Και, ενώ θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει εκείνη τη συχνότητα, όπως η Βουλή παρακάλεσε -και ήταν θέση όλων των κομμάτων να τη χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά και αποδοτικά- για να καλύψει τομέα του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου που δεν καλύπτουν άλλοι σταθμοί ή άλλοι που εκπέμπουν, ήρθε και την έθεσε σε λειτουργία, παραβλέποντας και παρακάμπτοντας τη Βουλή, παραβλέποντας και παρακάμπτοντας ακόμη και τις εντολές των ιδίων των υπουργών.

Έτσι είχαμε μια πρωτοφανή κίνηση από την πλευρά του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου όχι εντυπωσιακή στο επίπεδο ποιότητας, εντυπωσιακή στο επίπεδο ποσότητας, και μάλιστα για να μας δώσει μία από τα ίδια, κάτι από αυτό για το οποίο υπάρχει κορεσμός στο ραδιοτηλεοπτικό πεδίο.

Πέραν τούτου, θεώρησα και θεωρώ αδιανόητο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφόρου, αν θα μιλήσετε αρκετή ώρα, παρακαλώ από το βήμα, διότι γίνεται κατάχρηση από τη θέση σας.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα ξεπεράσω το χρόνο των υπολοίπων συναδέλφων.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά δε σημαίνει ότι πρέπει να ακολουθήσουμε. Δεν πρέπει να ακολουθήσουμε.

Επειδή ξεκίνησε, τον άφησα. Να μη συνεχίσουμε το ίδιο.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ακόμα ένα σημείο, κύριε Πρόεδρε, και ολοκληρώνω. Θεωρώ ότι σε ένα κρατικό κανάλι, σε έναν ημικρατικό οργανισμό, πέρα από τα όσα συμβαίνουν, είναι αδιανόητο και απαράδεκτο, όσον αφορά τις εργασιακές σχέσεις, να υπάρχει ένα διαχωριστικό τείχος με το οποίο χωρίζονται οι πληβείοι και οι πατρίκιοι, οι προνομιούχοι και οι μη προνομιούχοι, οι μόνιμοι, οι γραφιάδες και οι άλλοι που απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα -και δικαιούνται να τα απολαμβάνουν- και αυτοί οι οποίοι παίρνουν ψίχουλα από το ημικρατικό κανάλι. Αυτοί για τους οποίους και μέσα στη Βουλή επιτακτικά ζήτησα να μου απαντηθεί τι παίρνουν τουλάχιστο σε επίπεδο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, γιατί λέχθηκε από το κρατικό κανάλι ότι έλυσε όλα τα προβλήματα των συνεργατών. Ρώτησα αν σε επίπεδο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που είναι ένα βασικό δικαίωμα των εργαζομένων, έχουν την ίδια μεταχείριση, για να θεωρήσω και εγώ ότι πράγματι έληξε αυτό το κεφάλαιο, με τους υπόλοιπους εργαζομένους. Οι

υπόλοιποι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να απολαμβάνουν τη δημόσια υγεία που απολαμβάνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι και έχουν και επικουρικό ταμείο υγείας, οι δε συνεργάτες -και εδώ είναι που καταρρίπτεται ο μύθος ότι τάχατες λύθηκαν τα προβλήματα- στέλλονται στα συντεχνιακά ταμεία και έχουν την αντιμετώπιση που έχει ένας απλός εργάτης, ένας οικοδόμος. Αυτή είναι η αντιμετώπιση και η επίλυση των προβλημάτων των συνεργατών στο ημικρατικό κανάλι.

Αν ασκούμε κριτική σε ορισμένα ζητήματα -και κλείνω με αυτό- είναι για να υπάρξει βελτίωση. Όπως είπα, τα τελευταία χρόνια υπήρξε σε ορισμένους τομείς βελτίωση. Όμως είμαστε εδώ, ιδιαίτερα όταν το κρατικό κανάλι απορροφά περίπου £20.000.000 από τον κρατικό προϋπολογισμό, για να επισημαίνουμε τα κακώς κείμενα και να ζητούμε να μην επαναληφθούν. Δυστυχώς, είναι επαναλαμβανόμενα. Δυστυχώς, είναι διαρκώς ενώπιόν μας. Δυστυχώς, δεν υπάρχουν πειστικές απαντήσεις σε αυτά τα ζητήματα και, αν μη τι άλλο, αναμένουμε αυτή η βελτίωση να είναι, πραγματικά, βελτίωση που επιτέλους θα δίνει στο ΡΙΚ ταυτότητα, για το οποίο και εμείς θα αισθανόμαστε περήφανοι και ότι αντιπροσωπεύει σωστά την Κύπρο εντός και εκτός Κύπρου, ότι προσφέρει προγράμματα ποιότητας, που το διαχωρίζει από το επίπεδο της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης, και ότι πράγματι αξίζει αυτό που λαμβάνει από τον κρατικό προϋπολογισμό. Και η Βουλή είναι διατεθειμένη να προσφέρει αφειδώς, αν πράγματι το ΡΙΚ βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση.

Σίγουρα, χαιρετίζω σήμερα την παρουσία του προέδρου του συμβουλίου του ΡΙΚ και του αναπληρωτή γενικού διευθυντή. Εδώ να τονίσω ότι το ότι είναι ακέφαλο το ΡΙΚ σε επίπεδο γενικού διευθυντή για μακρύ χρονικό διάστημα είναι απόδειξη της αναποτελεσματικότητας και της αναποφασιστικότητας να αντιμετωπιστούν τα καίρια προβλήματα που ταλανίζουν το κρατικό κανάλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Κύριε Αγαπίου, θα είστε σύντομος;

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ναι, ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με αφορμή τη συζήτηση του προϋπολογισμού για το κρατικό ραδιοτηλεοπτικό ίδρυμα, και χωρίς κάποιος να θέλει να μειώσει την προσφορά του ιδρύματος και το ρόλο που έχει να παίξει, το μήνυμα που εγώ θα ήθελα να στείλω, με αφορμή τη συζήτηση του προϋπολογισμού και των χρημάτων που θα πάρει, είναι ότι το κρατικό ραδιοτηλεοπτικό ίδρυμα θα πρέπει να είναι ίσως λίγο πιο προσεκτικό στα προγράμματα τα οποία στέλλει στους συμπατριώτες μας οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό. Και είναι συχνό το παράπονο το οποίο ακούγεται για την ποιότητα αυτών των προγραμμάτων που στέλλονται στο εξωτερικό. Πρέπει να είναι προσεγμένα και, αν όχι τίποτε άλλο, πρέπει να είναι τα ίδια, αν όχι καλύτερα, με τα προγράμματα τα οποία το ίδιο το ίδρυμα δείχνει στην Κύπρο. Έχει ακουστεί το παράπονο -δεν μπορώ να ελέγξω αν όντως είναι η πραγματικότητα ή όχι- ότι τα προγράμματα τα οποία στέλλονται στο εξωτερικό είναι προγράμματα πολύ χαμηλού επιπέδου, απλώς και μόνο για να γεμίζουν τις ώρες, και ότι ίσως το μόνο ουσιαστικό το οποίο στέλλεται είναι τα ενημερωτικά προγράμματα.

Θα ήταν καλό το ίδρυμα, αν ήθελε να στέλλει ενημερωτικά προγράμματα, να μείνει μόνο στα ενημερωτικά προγράμματα, γιατί, από ό,τι πάντοτε λέγω, οι πληροφορίες που έχω είναι ότι τα υπόλοιπα προγράμματα δεν είναι και του επιπέδου που θα έπρεπε το ίδρυμα να στέλλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να μπω σε λεπτομέρειες, γιατί έχει χιλιοσυζητηθεί στη Βουλή το θέμα του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Έχουν παρθεί αποφάσεις, έχουν ετοιμαστεί εισηγήσεις. Θεωρώ ότι το κυρίαρχο πρόβλημα είναι η αδυναμία ή η απροθυμία των διοικούντων να εισακούσουν άλλες απόψεις. Θέλω όμως ταυτόχρονα να πω ότι πάντα το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι σε ένα δίλημμα όχι όσον αφορά το ρόλο του, που έχει ξεκαθαρίσει και είναι ξεκαθαρισμένος και από νομοθεσίες και από τις εκάστοτε τοποθετήσεις όλων των πλευρών της Βουλής, αλλά όσον αφορά την ποιότητα και την εμπορικότητα. Δεν είναι εύκολη η επίλυση του προβλήματος και νομίζω ότι κανένας δεν μπορεί ούτε να δογματίζει ούτε να αφορίζει σε αυτό τον τομέα, αλλά πρέπει να πω ότι τα τελευταία χρόνια δεν έχει καταβάλει καμιά προσπάθεια το διοικητικό συμβούλιο να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα με τρόπο που να είναι υπέρ της ποιότητας. Περισσότερο αγωνιά για την εξασφάλιση οικονομικών πόρων. Από την άλλη η πολιτεία πρέπει να αποφασίσει αν θα του αναθέσει ένα ρόλο άσχετο με την επιδίωξη της εμπορικότητας και της διαφήμισης και την ετοιμότητά της να καταβάλλει ολόκληρο τον προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Κατά συνέπεια, οι διοικούντες στο ΡΙΚ, κατ' εμένα, θα έπρεπε, αφού ετοίμασαν ένα σωρό προγράμματα, να είχαν καταφέρει, που δεν κατάφεραν, να εξασφαλίσουν την καλύτερη δυνατή ποιότητα με τα λιγότερα δυνατά έξοδα. Εμείς δε συμφωνούμε ότι πρέπει να έχει μονόπλευρη κατεύθυνση το ίδρυμα. Από την άλλη όμως πρέπει να πω ότι δεν μπορώ να συμφωνήσω και με την άποψη που ακούστηκε, ότι αποτελεί συμπλήρωμα των ιδιωτικών καναλιών το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Και θέλω να

επισημάνω ότι τα τελευταία χρόνια, σχεδόν δέκα τώρα -και αυτό το λέω μετά που άκουσα τον αγαπητό μου συνάδελφο κ. Χριστοφόρου να διαμαρτύρεται για κάτι που ζήσαμε στην επιτροπή Εσωτερικών και που εγώ θα το προεκτείνω στην περίπτωση που ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο κ. Δράκος, που είναι παρών, και χαιρετίζω την παρουσία του, αμφισβήτησε ακόμα και τη δικαιοδοσία του αρμόδιου υπουργού να έχει άποψη ή να κάνει την οποιαδήποτε παρέμβαση προς το διοικητικό συμβούλιο του ραδιοφωνικού ιδρύματος, αυτό όμως δεν μπορεί να απευθύνεται γενικά και αόριστα- το διοικητικό συμβούλιο ελέγχεται από το κυβερνών κόμμα. Ο πρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος ξεκαθάρισε δημόσια το ρόλο και την αποστολή των δικών του στελεχών μέσα στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών. Και υπάρχει από το σύνταγμα αρμοδιότητα σε συγκεκριμένο υπουργό, τον Υπουργό Εσωτερικών.

Κατά συνέπεια, υπάρχει ένα πρόβλημα, επαναλαμβάνω, ορθής οργάνωσης της δουλειάς, ώστε να μειωθούν τα έξοδα όχι με τον τρόπο που επιχειρείται σήμερα, δηλαδή εις βάρος, ουσιαστικά, ομάδων εργαζομένων στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, οι οποίοι έρχονται να αντικατασταθούν από διαφόρων ειδών συνεργάτες που δεν έχουν καμιά συνδικαλιστική εξασφάλιση, και την ίδια ώρα με μια σωρεία προσλήψεων που δε στηρίζονται σε κανένα κριτήριο. Η επιτροπή Εσωτερικών συζήτησε πολλά θέματα που αφορούν το ΡΙΚ, ακόμα και τρόπο συμπεριφοράς. Και οφείλω να πω ότι ενώπιον της επιτροπής, μπροστά στη Βουλή, υπήρξαν αξιωματούχοι του ιδρύματος που τους καταγγέλλοντες υπαλλήλους τους απείλησαν εντός της Βουλής: όλοι οι συνάδελφοι είναι μάρτυρες.

Υπάρχει λοιπόν θέμα οργάνωσης, έτσι ώστε να μειωθούν τα έξοδα με στόχο να προσφέρουν ποιότητα και όχι να είναι το ίδρυμα ακόμα ένα κανάλι όπως είναι τα υπόλοιπα ιδιωτικά. Ταυτόχρονα όμως και ο καθένας πρέπει να παίρνει τις ευθύνες του.

Και νομίζω ότι οι ευθύνες ανήκουν, κατά κύριο λόγο, για να μην πω αποκλειστικά, σε αυτούς οι οποίοι διοικούν το ίδρυμα και σε αυτούς οι οποίοι επιλέγουν εκείνους που διοικούν το ίδρυμα. Δεν υπάρχει πιο χαρακτηριστική περίπτωση από αυτή που ανέφερε ο κ. Χριστοφόρου, της ανικανότητας να διοριστεί διευθυντής του ιδρύματος και των διάφορων μεθοδεύσεων που έγιναν, ώστε να γίνει συγκεκριμένη επιλογή ή να αποφευχθούν συγκεκριμένες επιλογές, που οδήγησαν το ίδρυμα να είναι ακέφαλο. Και ένας Θεός ξέρει πότε θα ικανοποιηθούν τα “κριτήρια”, έτσι ώστε να έχουμε διευθυντή στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Είναι καλά όμως η Βουλή να το συζητήσει πραγματικά σε έκταση και βάθος με άλλη ευκαιρία. Η επιτροπή Εσωτερικών χρωστεί μια έκθεση στη Βουλή, την οποία θα παρουσιάσει, και τότε θα υπάρξει και η ευκαιρία, για να συζητηθεί σε βάθος το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα και εγώ να πω δυο τρία λόγια για το θέμα που μιλούμε, γιατί πράγματι, από χρόνια τώρα, κάθε φορά που συζητούμε τον προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου ακούγονται πάρα πολλά, αλλά δε βλέπουμε να υπάρχει καμιά αλλαγή. Επεράσαμε από το συντηρητισμό και τη μονολιθική κατάσταση που επικρατούσε στη δεκαετία του ογδόντα και προηγουμένως σε μια τελείως διαφορετική κατάσταση. Κατ’ ακρίβεια το τι συμβαίνει σήμερα είναι ένας αγώνας δρόμου μεταξύ των διάφορων καναλιών για το ποιο θα έχει περισσότερη ακροαματικότητα. Αλλά πρέπει όλοι μας να καταλάβουμε ότι το κρατικό κανάλι πρέπει να διαφέρει από τους άλλους. Δεν πρέπει να μπει μέσα σ’ αυτό τον αγώνα δρόμου για ακροαματικότητα, αλλά αντίθετα πρέπει να διαφέρει όσον αφορά την ποιότητα των προγραμμάτων, τη σωστή και πλήρη ενημέρωση του κόσμου και να έχει και κάποια

εκπαιδευτικά προγράμματα. Πράγματι, αυτή τη στιγμή μιλώ ως μητέρα και διερωτώμαι εγώ τι πρόγραμμα θα μπορέσω να προσφέρω στα μικρά παιδιά από το οποίο να μη φοβούμαι ότι θα πάρουν ένα κακό παράδειγμα και δε βρίσκω. Και αυτό είναι το ερώτημα πάρα πολλών γονιών. Πού εκαταντήσαμε; Να αφήνουμε τα παιδιά μας εκεί και να μην ξέρουμε τι βλέπουν, να μην έχουμε ένα κανάλι το οποίο να εμπιστευτούμε για την ποιότητά του.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Θα έχουμε.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ελπίζουμε να έχουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα ήθελα επίσης να δώσω ακόμα μια νέα διάσταση στο όλο πρόβλημα. Και ήθελα να αναφερθώ στο θέμα των διακρίσεων. Δεν μπορούμε να έχουμε ισχυρή άποψη όσον αφορά τα ιδιωτικά κανάλια, παρ' όλο που η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι εκεί για να το προστατεύσει και αυτό. Αλλά από το κρατικό κανάλι αναμέναμε ότι θα τηρούσε αυτή την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Στην προηγούμενη Βουλή είχα ζητήσει στοιχεία από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όπως και από άλλους ιδιωτικούς σταθμούς, για το πόσες φορές καλούνται στα προγράμματά τους γυναίκες. Και πιστέψτε με ότι, αν σας φέρω τα στοιχεία, θα στενοχωρηθείτε και εσείς οι ίδιοι. Τα στοιχεία είναι: οκτώ φορές με εκατόν είκοσι φορές τέτοια διαφορά. Αντιλαμβάνομαι σ' αυτή τη σύνοδο της Βουλής τα ζήτησε η κ. Παπαδοπούλου. Δεν ξέρω αν έχει απάντηση ακόμη...

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Δεν πήρα.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...αλλά είμαι σίγουρη ότι τα στοιχεία δε θα είναι μακριά από εκείνα τα στοιχεία που μου έδωσαν, πρέπει να πω, με μεγάλη ευκολία. Και διερωτώμαι από πού να περιμένει δηλαδή μια γυναίκα να προβληθούν και το έργο της και η συμμετοχή της στα κοινά. Από ποιον; Όταν δεν έχουμε καμιά πρόσβαση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Και είναι κάτι το οποίο η διεύθυνση του ΡΙΚ πρέπει να το δει όχι επιφανειακά αλλά, πραγματικά, σοβαρά, διότι είναι ένα μεγάλο δημοκρατικό έλλειμμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ισχυρίζομαι ότι όλα λειτουργούν άψογα στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Αντίθετα θα συνιστούσα καλύτερη διαχείριση των οικονομικών του και αποτελεσματικότερη χρήση των μηχανισμών ελέγχου και συγκράτησης των ρυθμών αύξησης των δαπανών, ώστε να υπάρξει αφενός καλύτερη διοικητική λειτουργία μέσα στον ίδιο το σταθμό και αφετέρου βιωσιμότητα. Όμως θα ήθελα να πω την προσωπική μου άποψη -εγώ δεν ήμουν εδώ πέρσι και πρόπερσι, αλλά είμαι νέα βουλευτής- ότι εξακολουθώ να πιστεύω ότι το ΡΙΚ είναι ένα αντίβαρο στην παραπληροφόρηση και στην εμπορευματοποίηση της πληροφόρησης συγκριτικά με τα ιδιωτικά κανάλια τα οποία λειτουργούν.

Επειδή τυγχάνει να ταξιδεύω συχνά στο εξωτερικό, έχω μιλήσει πραγματικά με πολλούς αποδήμους, ιδιαίτερα στην Αγγλία, και θα έλεγα ότι το ΡΙΚ είναι συνδεδετικός κρίκος ανάμεσα στο τι συμβαίνει στην Κύπρο και στους αποδήμους μας, που πραγματικά λαχταρούν να δουν προγράμματα για την Κύπρο. Αυτό που εισηγούμαι

είναι τα προγράμματα που απευθύνονται σε Κυπρίους που διαμένουν στην Αγγλία να είναι διαφορετικά από εκείνα που στέλλονται στην Ελλάδα, για να ικανοποιούν αντίστοιχα τα γούστα και τα επίπεδα αυτών που τα βλέπουν. Στην Ελλάδα αναμένεται υψηλότερη ποιοτική στάθμη κυπριακών προγραμμάτων λόγω της ευρύτατα διαδεδομένης ελληνικής γλώσσας και της υψηλής ποιότητας των προγραμμάτων της ελληνικής τηλεόρασης.

Ένα δεύτερο σημείο που θέλω να αναφέρω είναι ότι, από τηλεοπτικές καλύψεις που έχω παρακολουθήσει και από ιστορικές αναδρομές, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου σαφώς υπερέχει σε αρχείο ιστορικών ντοκουμέντων, που αφορά τη σύγχρονη ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η δική μου η ευαισθησία επικεντρώνεται στο να διαφυλαχθεί αυτό το εξαιρετικό αρχείο ως κόρη οφθαλμού και να διασωθεί με σύγχρονες τεχνολογίες, γιατί αποτελεί εθνικό πλούτο.

Το τρίτο που θέλω να επισημάνω είναι ότι στις μέρες μας δυστυχώς όλο και λιγότερες φωνές ακούγονται για την κατεχόμενη γη μας. Αναμένω ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, που ως κρατικό ίδρυμα πρέπει να είναι η κατεξοχήν φωνή που να εκφράζει την αγωνία του κυπριακού ελληνισμού για εθνική επιβίωση, θα βελτιώσει και θα ενισχύσει τα υφιστάμενα προγράμματα που αναφέρονται στην κατεχόμενη γη. Στη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Εσωτερικών είχα κάμει μια θερμή παράκληση, που κατά κόρον μου διαμηνύουν παιδιά από προσφυγικές οικογένειες, να γίνονται δηλαδή κάποιες αναφορές στην κατεχόμενη γη στο πρόγραμμα “Δεν ξεχνώ”. Μπορεί να είναι κάτι ασήμαντο, αλλά μια συστηματική υπενθύμιση ότι υπάρχει κατοχή και υπάρχουν διακόσια πέντε κατεχόμενα χωριά μπορεί να γίνει κυρίως από το κρατικό κανάλι και όχι από την ιδιωτική τηλεόραση.

Δε θα ήθελα να αναφερθώ τώρα στο θέμα της γυναίκας, αλλά, μια και το έχει θίξει η αγαπητή συνάδελφος, σίγουρα ένα μεγάλο καυτό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι

γυναίκες είναι ότι είναι σιωπηλές πλειοψηφίες, αφού στην πραγματικότητα δεν παρέχεται κάλυψη στις απόψεις τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δυστυχώς δεν παρουσιάζονται γυναίκες σε σοβαρές συζητήσεις ή σε συζητήσεις που δεν αφορούν γυναικεία θέματα. Έχω κάμει την ίδια ερώτηση που είχε κάνει στο παρελθόν και η κ. Ανδρούλα Βασιλείου. Δεν έχω πάρει ακόμα απάντηση και αναμένω. Τις απόψεις μου για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επιφυλάσσομαι να εκφράσω εκτενέστερα στα πλαίσια του Τέταρτου Κεφαλαίου αργότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαμψών.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε, για σκοπούς πρακτικών πρώτα να πούμε ότι τα κατεχόμενα χωριά μας είναι τριακόσια δεκαέξι και όχι διακόσια πέντε. Ελπίζω να μην εννοείται μετά τη λύση ότι θα είναι διακόσια πέντε· είναι τριακόσια δεκαέξι εν πάση περιπτώσει.

Όμως επί του προκειμένου, κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να καταψηφίσω τους προϋπολογισμούς του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου όχι μόνο για τους λόγους που έχουν αναφέρει οι συνάδελφοι όλοι και ειδικότερα ο συνάδελφος κ. Χριστοφόρου, τα λεγόμενα του οποίου προσυπογράφω πλήρως, αλλά και για το λόγο ότι θεωρώ ότι σε πολλές περιπτώσεις ο τρόπος κάλυψης ή παρουσίασης γεγονότων, ειδήσεων ή, ξέρω εγώ, ρεπορτάζ από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι μονόπλευρος και μερικές φορές αγγίζει και τα όρια της προκατάληψης. Για το λόγο αυτό εγώ δε θα ψηφίσω τους προϋπολογισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η δικαιολόγηση των ψήφων γίνεται μετά, αλλά δεν πειράζει.

Ο κ. Τορναρίτης και ο κ. Δημητρίου και νομίζω ότι έχει εξαντληθεί... Και ο κ. Κληρίδης.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς πρέπει να πω ότι είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι ακούμε εδώ πέρα ότι για μια δεκαετία συζητούνται ακριβώς τα ίδια θέματα, γίνονται οι ίδιες παραστάσεις προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, αλλά τίποτε δε γίνεται και δε γίνεται από όλες τις πλευρές. Πρέπει όμως να είμαστε δίκαιοι και με το διοικητικό συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου όσον αφορά και τους προϋπολογισμούς αλλά κυρίως όσον αφορά την αναφορά του κ. Κατσουρίδη σχετικά με την όλη διοίκηση του ιδρύματος τα τελευταία δέκα χρόνια και το διορισμό του συγκεκριμένου διοικητικού συμβουλίου από την παρούσα κυβέρνηση. Την απάντηση, κύριε Κατσουρίδη, σας την έδωσε ο σύντροφός σας κ. Χατζηγεωργίου λέγοντας ότι «ευτυχώς διήλθε το ΡΙΚ από το σκοταδισμό εις το φως». Έχω την εντύπωση ότι αυτό το μήνυμα έχουμε λάβει όλοι οι συνάδελφοι εδώ το επιβεβαίωσε και η κ. Παπαδοπούλου.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι μία σημαντική καινοτομία...

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να πω κάτι...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε σας επιτρέπω, κύριε. Να μιλήσω και μετά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μία σημαντικότερη καινοτομία που μπορούσε να γίνει όσον αφορά το ΡΙΚ είναι να τεθεί κάτω από την ομπρέλα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, παραδείγματος χάριν.

Σημαντικότερο, ναι, είναι και το γεγονός της αποστολής της κρατικής τηλεόρασης. Υπάρχουν παραδείγματα, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Χατζηγεωργίου, τα οποία μπορούμε, αν δεν μπορούμε να εξεύρουμε κάτι δικό μας, να τα αντιγράψουμε. Και τέλος συμφωνώ απόλυτα με το γεγονός ότι κάποτε το ΡΙΚ, αφ' ης στιγμής υπάρχει όλη τούτη η τεράστια χορηγία, πρέπει να βασιστεί απόλυτα στο ποιοτικό πρόγραμμα, στο περιβαλλοντικό πρόγραμμα, αν θέλετε σε προγράμματα που να απευθύνονται στο σύνολο του στοιχείου, στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, και να απαλείψει εντελώς, ναι, τις διαφημίσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προσέρχομαι στο βήμα, για να τηρήσω τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο, όταν μιλά κάποιος σε έκταση, θα πρέπει να είναι στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου, γιατί οι άλλοι δυστυχώς δεν τον εφάρμοσαν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε σκοπεύω να κάνω μακρύτερο λόγο από τους προηγουμένους, αλλά, εν πάση περιπτώσει, γι' αυτό ακριβώς το λόγο που ανέφερα έρχομαι στο βήμα.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ο λόγος είναι το ότι, όταν ένας πάει στο βήμα, οι άλλοι πηγαίνουν για καφέ, γι' αυτό το αποφεύγουν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάποτε, και σ' αυτή την αίθουσα αλλά και σε άλλους χώρους, όταν εγίνετο αναφορά στο ΡΙΚ, ετίθετο και θέμα να κλείσει το ΡΙΚ. Φαίνεται ότι έχουμε ξεπεράσει πλέον αυτό το στάδιο και έχουμε ομόφωνα οι πάντες σ' αυτό τον τόπο καταλήξει στο ότι, ναι, χρειάζεται η κρατική τηλεόραση. Και το μόνο το οποίο γίνεται σήμερα ή και τα τελευταία χρόνια είναι μια κριτική στο έργο το οποίο επιτελεί το ίδρυμα αυτό και στην ποιότητα των εκπομπών του είτε του ραδιοφώνου είτε της τηλεόρασης. Είναι υγιές να γίνεται κριτική, γιατί η κριτική υποβοηθεί στη βελτίωση του καλού, για να γίνει καλύτερο, όσο μπορεί, και ακόμη για να μη φτάνει ποτέ στο σημείο να γίνεται αποδεκτό ότι φτάσαμε το τέλειο. Με αυτό τον τρόπο υπάρχει και πρόοδος και δημιουργικότητα. Όμως είναι ένα το να κάνουμε κριτική και να αναφερόμαστε στα κενά, στις αδυναμίες που υπάρχουν και θα υπάρχουν και είναι άλλο το να αποφεύγουμε τελείως να αναφερόμαστε και στις επιτυχίες, στα επιτεύγματα, στην πρόοδο η οποία έχει επιτευχθεί.

Ανεφέρθη έτσι παρεμπιπτόντως από διαφόρους ότι στο παρελθόν το ΡΙΚ ήταν μία μονότονη εκπομπή είτε ραδιοφωνική είτε τηλεοπτική, γιατί ήταν και το μοναδικό τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό κανάλι, ίδρυμα, σταθμός που υπήρχε. Τώρα, μέσα στον ανταγωνισμό, είναι αναγκασμένο το ΡΙΚ να βελτιώνεται. Τι εννοούμε όμως εμείς που υποτίθεται ότι έχουμε και την ευθύνη της ποδηγέτησης του λαού, όταν μιλούμε για βελτίωση; Μήπως θα εννοούσαμε βελτίωση το να ήσαν τέτοια τα προγράμματα, που να βλέπουμε ότι η θεαματικότητα ή η ακροαματικότητα του ΡΙΚ είναι η πιο υψηλή από όλους τους άλλους σταθμούς τους εμπορικούς; Αν αυτό είναι το μέτρο, σίγουρα το ΡΙΚ ουδέποτε θα επιτύχει. Επειδή όμως ο στόχος του ΡΙΚ δεν είναι εμπορικός, να μην αναμένουμε τέτοιες επιδόσεις. Και αυτό δεν το λέω για να υποτιμήσω τη συμβολή

οποιοδήποτε σταθμού, τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού, στη διακίνηση ιδεών, στην ελευθερία έκφρασης γνώμης και στην πληροφόρηση. Όμως πρέπει να πούμε ότι η ευθύνη του κρατικού ιδρύματος είναι πολύ πολύ μεγαλύτερη, εκατονταπλάσια, ασύγκριτη με την ευθύνη που έχει ο οποιοσδήποτε ο οποίος έχει το περιθώριο να κινείται σε αυτό το πεδίο το ραδιοτηλεοπτικό.

Έγινε αναφορά και στο κόστος. Δε γνωρίζω λεπτομέρειες, ώστε να πω ότι στην τάδε περίπτωση, στο τάδε τμήμα μπορεί να υπάρξει και μια καλύτερη εξοικονόμηση χρημάτων. Έχω όμως την αίσθηση και έχω και την πληροφόρηση από εκείνους οι οποίοι ασχολούνται με αυτό το θέμα ότι καταβάλλονται τα τελευταία χρόνια υπεράνθρωπες προσπάθειες να περιοριστεί το κόστος λειτουργίας αυτού του ιδρύματος. Όμως να λάβουμε υπόψη και τις δυσκολίες.

Όταν το ίδρυμα αυτό έχει να ασχοληθεί με συνδικαλιστικά θέματα, σπάνια έχουμε ακούσει κάποιους να στέκονται στο πλευρό της διοίκησης του ιδρύματος, για να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα. Πάντοτε η πλειοψηφία είναι υπέρ των δικαιωμάτων των εργαζομένων, ενώ σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση δεν παρουσιάζεται το ίδιο φαινόμενο. Απολύονται, προσλαμβάνονται, μετατίθενται, μετακινούνται· ουδεμία παρέμβαση ή ενδιαφέρον δημόσιο υπάρχει. Στην περίπτωση του ΡΙΚ υπάρχει αυτό το ενδιαφέρον. Και δε στέκω εδώ, για να κρίνω αν σωστά ή λανθασμένα ή αν είναι σωστές ή λανθασμένες οι θέσεις που παίρνουμε κατά καιρούς. Όμως υπάρχει αυτό το πρόβλημα και δεν είναι εύκολο να ξεπεραστεί από τη διοίκηση, ώστε να φτάσουμε στο σημείο που να λειτουργεί το ίδρυμα κατά έναν οικονομικό τρόπο όπως λειτουργεί οποιοδήποτε ίδρυμα.

Έγινε και αναφορά για την αδυναμία του ιδρύματος, του διοικητικού συμβουλίου, να διορίσει γενικό διευθυντή. Έγιναν πολλές απόπειρες -ψηλά τα επίπεδα και τα κριτήρια- δεν έγινε κατορθωτό, εξ όσων πληροφορούμαστε από τον τύπο, να υπάρξουν

οι κατάλληλες επιλογές. Και μη μου πείτε ότι, αν ο Συναγερμός ήθελε αυτό το κεφάλαιο να το ελέγξει, δεν είχε έναν άνθρωπο να διορίσει! Απλώς δε βρέθηκαν -έτσι είναι η απάντηση και είναι οκτώ χρόνια τώρα, κύριοι συνάδελφοι- δε βρέθηκαν από τους υποψηφίους, κατά την άποψη εκείνων οι οποίοι είναι εντεταλμένοι να προβούν στους διορισμούς, οι καταλληλότεροι ή οι κατάλληλοι, όπως το ίδιο το ίδρυμα, το διοικητικό συμβούλιο, είναι που είχε κατά νουν. Αυτή τουλάχιστον είναι μια απάντηση που ανατρέπει εκείνο το επιχείρημα ότι αυτό το κενό οφείλεται εις τις παρεμβάσεις τις κομματικές. Παρεμβάσεις κομματικές δεν υπάρχουν και σε καμία περίπτωση... Και είναι μικρός ο τόπος μας, υπάρχουν και οι σχέσεις πολλών από το διοικητικό συμβούλιο με άλλους από το κόμμα το οποίο κυβερνά τώρα, όπως ελέχθη, και μπορούμε να γνωρίζουμε. Και θα 'θελα να ρωτήσω σε ποία περίπτωση έχει πληροφορηθεί οποιοσδήποτε σ' αυτό το σώμα ή και οπουδήποτε ότι από το Δημοκρατικό Συναγερμό - διότι περί του κυβερνώντος κόμματος έγινε αναφορά- είχε γίνει παρέμβαση προς οιοδήποτε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή τη διεύθυνση του ΡΙΚ, για να ευνοηθεί ή να ελέγξει τον τρόπο διοχέτευσης ειδήσεων ή διατύπωσης κάποιας πολιτικής θέσης. Εξ όσων γνωρίζω, σε καμία περίπτωση! Και αυτό πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι είναι πρόοδος, είναι πρόοδος ποιοτική για τον τρόπο που λειτουργεί το ΡΙΚ.

Ξέφυγε από τον έλεγχο τον κομματικό και ελπίζουμε να μείνει συνεχώς έτσι το ΡΙΚ. Ξέφυγε επίσης και από τον έλεγχο της κυβερνήσεως. Και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου έκανε μία αναφορά στο θέμα αυτό, λέγοντας: «Εμείς είμαστε ένα σώμα ανεξάρτητο και δεν κυβερνώμεθα από οποιοδήποτε υπουργό». Άσχετα από τις προβλέψεις του νόμου και δεν είναι αυτό το καθεστώς που θέλει να επιβάλει ο νόμος. Ο νόμος δε λέει ότι ο Υπουργός Εσωτερικών ελέγχει, ποδηγετεί, καθοδηγεί, επεμβαίνει στη λειτουργία του ΡΙΚ κι είναι ακριβώς τούτο που πρέπει να πάρομε απ' αυτή τη δήλωση, το θετικό, ότι το διοικητικό συμβούλιο, η διεύθυνσις του ΡΙΚ δεν

υπόκειται σε εντολές εν σχέσει με τη λειτουργία της. Και δε μιλώ για θέματα διοργάνωσης ή οικονομικά ή άλλα· μιλώ για το περιεχόμενο των εκπομπών τις οποίες ακούμε από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα της Κύπρου. Και λέω ότι είναι και αυτό πρόοδος.

Υπάρχουν κενά, υπάρχουν αδυναμίες, υπάρχουν προβλήματα. Να ξέρετε ένα πράγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι σε όλες τις χώρες τα κρατικά τηλεοραδιοφωνικά μέσα και ιδρύματα είναι που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Οι συζητήσεις γύρω από τη λειτουργία των ιδρυμάτων αυτών, των καναλιών ή των σταθμών γίνονται συνεχώς. Όμως σε όλες τις χώρες διαπιστώνεται ότι είναι αναγκαία η ύπαρξη και η λειτουργία των κρατικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

Θέλω να αναφερθώ μόνο -και να καταλήξω- σε πορίσματα τα οποία, αν δεν κάνω λάθος, το 2001, πέρσι -αν δεν είναι το 2000- έχουν κυκλοφορήσει, της διεθνούς διάσκεψης, γύρω από τα θέματα της κρατικής ραδιοτηλεόρασης και να πω εν συντομία ότι στα πορίσματα εκείνα φαίνεται ότι δεν έχει καμία επιφύλαξη κανένας, ως προς το ότι πρέπει να κρατηθούν και να στηριχθούν τα κρατικά ραδιοτηλεοπτικά ιδρύματα και σταθμοί. Στα πορίσματα εκείνα φαίνεται καθαρά ότι ο ρόλος αυτών των κρατικών ιδρυμάτων είναι αναγκαίο να είναι διαφοροποιημένος από εκείνο που έχουν τα οποιαδήποτε άλλα κανάλια της ελεύθερης ραδιοτηλεόρασης και ότι έχουν παντού οικονομικά προβλήματα και έχουν και προβλήματα που αφορούν τη στελέχωση και τον πληθωρισμό που παρουσιάζεται στο προσωπικό. Άρα, να μη νομίζουμε ότι εις την Κύπρο τα προβλήματα που επισημαίνομε είναι απλώς δικά μας και μόνο και ότι σε άλλες χώρες δεν παρουσιάζονται. Παρά ταύτα, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Υπάρχουν κενά, υπάρχουν αδυναμίες και η διοίκηση και η διεύθυνση και ταυτόχρονα και μεις πρέπει να συνεργήσομε, ώστε να εκλείψουν και να βελτιώνεται συνεχώς η λειτουργία αυτού του ιδρύματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Μιχαηλίδης... Ο κ. Μιχαηλίδης, εντάξει.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαι εξ εκείνων που έχουν ασχοληθεί με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και με τη δημόσια ραδιοτηλεόραση από το 1982, όταν για πρώτη φορά ανέλαβα το Υπουργείο Εσωτερικών. Κατεβλήθησαν από τότε πάρα πολλές προσπάθειες. Δεν μπορώ να πω ότι δεν έγινε πρόοδος και δεν υπήρξε καλυτέρευση με τα μέτρα τα οποία ελήφθησαν και με τη διάθεση η οποία υπάρχει πάντοτε από πλευράς και της διεύθυνσης αλλά και του προσωπικού.

Θέλω όμως να πω και αυτό που ελέγχθη από όλους τους συναδέλφους εδώ, ότι τα ίδια λόγια που λέγονται στη Βουλή φέτος με την ευκαιρία των προϋπολογισμών θα τα ακούσουμε και του χρόνου και ενδεχομένως και τα επόμενα χρόνια, διότι δεν επετεύχθη το επιθυμητό, ιδιαίτερα μετά τη δημιουργία της ελεύθερης ραδιοτηλεόρασης ή της εμπορικής, αν θέλετε, όπου ο συναγωνισμός είναι έντονος. Μια και εξακολουθεί να είναι ο στόχος του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, η κάλυψη των αναγκών οι οποίες πρέπει να καλυφθούν, δοθέντος ότι δεν καλύπτονται από τους δημόσιους προϋπολογισμούς όλες οι ανάγκες του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, πρέπει να προτρέξει το ΡΙΚ να εύρει και δικούς του πόρους, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες τις οποίες πρέπει να καλύψει. Μιλούμε για £18 εκατομμύρια. Ε, είναι £18 εκατομμύρια! Και μιλούμε για £2 εκατομ. που καλύπτουν τις ανάγκες άλλων ραδιοτηλεοπτικών σταθμών. Σίγουρα! Αλλά δεν έχουν £11 εκατομ. ή £12 εκατομ. οι άλλοι σταθμοί να πληρώσουν συντάξεις ή φιλοδωρήματα αυτών που φεύγουν ή υποχρεωτικά να διατηρήσουν στο προσωπικό τους πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα με τις νέες τεχνολογίες δεν ανταποκρίνονται. Και ούτε λέει κανένας ότι πρέπει να τους

διώξουν φυσικά, αλλά ούτε λέει κανένας ότι πρέπει να σταματήσουν τις συντάξεις. Συνεπώς, τα £8 εκατομ., τα οποία υπολείπονται, πρέπει να καλυφθούν. Η πίτα όμως η διαφημιστική από την οποία και μόνο μπορούν να καλύψουν τις δαπάνες τους έχει διαμοιραστεί σε πέντε. Από £9 εκατομ., που ήταν τα έσοδα για τη διαφήμιση, το ΡΙΚ παίρνει μόνο £2 εκατομμύρια.

Εν πάση όμως περιπτώσει, δε θέλω να δικαιολογήσω το ΡΙΚ. Αυτά τα οποία πρέπει να γίνουν είναι πολλά και για να μην έρθουμε, κύριε Πρόεδρε, στην ανάγκη του χρόνου ν' ακούμε τα ίδια, τα ίδια ακριβώς να επαναλαμβάνονται... Διότι αυτό το οποίο ελέχθη από τον κ. Δημητρίου, ότι υπήρξε στιγμή που ακούοντο φωνές ότι πρέπει να κλείσει το ΡΙΚ, πρέπει να πω ότι οι φωνές αυτές ακούστηκαν μέσα στο Υπουργικό Συμβούλιο και ο μόνος υπουργός ο οποίος ετάχθηκε τότε υπέρ του να μην κλείσει το ΡΙΚ ήταν ο υποφαινόμενος και υποστηρίχθηκε τότε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και μόνο, διότι επισημάνθηκε τότε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιο Πρόεδρο;

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Συγνώμη;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιο Πρόεδρο;

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Τον κ. Κληρίδη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...διετέλεσε υπουργός αρκετές φορές.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν έχει σημασία τώρα ποιος! Σημασία έχει ότι υπήρξε εποχή...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει, έχει, έχει! Τώρα, να σας πω γιατί έχει.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

...που ακούονταν φωνές να κλείσει το ΡΙΚ, διότι δεν ανταποκρινόταν στην αποστολή του. Αυτή τη στιγμή δεν ακούονται αυτές οι φωνές, αλλά ακούονται φωνές για καλύτερευση.

Για να φτάσω στο προκείμενο και στην εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μου είναι να οριστεί από τη Βουλή μία ad hoc επιτροπή, η οποία θα συζητήσει εν εκτάσει το θέμα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης: Πώς πρέπει αυτή η ραδιοτηλεόραση να λειτουργεί, πώς θα ανταποκρίνεται εις την αποστολή της και πώς δε θα είναι ανταγωνιστική εις ό,τι αφορά τα έσοδα τα οποία πρέπει να έχει, δηλαδή δε θα έχει διαφήμιση. Μόνο έτσι θα μπορέσει το ΡΙΚ... και οι συνεργάτες οι οποίοι είναι σήμερα στο ΡΙΚ θα δικαιολογήσουν την παραμονή τους εκεί, αλλά και οι πολίτες οπωσδήποτε θα ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους.

Λοιπόν η εισήγησή μου -και τελειώνω- είναι να διαβιβαστεί στον Πρόεδρο της Βουλής όπως διορίσει με τη συνεργασία όλων των κομμάτων μία ad hoc επιτροπή στην οποία να μετέχουν όλα τα κόμματα, για να συζητήσομε εν εκτάσει και να καταλήξομε περίπου σε ένα περίγραμμα, το οποίο να θέσομε υπόψη της κυβέρνησης και του ΡΙΚ, για να το εφαρμόσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βέβαια, είναι λυπηρό αυτό που ανακοινώσατε, κύριε Μιχαηλίδη, ότι η πλειοψηφία του Υπουργικού Συμβουλίου ήθελε να κλείσει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν ξέρω αν είναι λυπηρό· είναι μια πραγματικότητα και τότε αυτό ήτο μία ανάγκη την οποία αισθάνθηκαν οι υπόλοιποι υπουργοί, λόγω της κατάστασης η οποία επικρατούσε στο ΡΙΚ τότε. Αυτή η κατάσταση έχει διορθωθεί, είπαμε. Όμως δεν έχει διορθωθεί επαρκώς και γι' αυτό επαναλαμβάνεται αυτό το φαινόμενο σήμερα ενώπιον της Βουλής, ενώπιον της ολομέλειας. Αυτό επαναλήφθηκε και πέρσι και αυτό θα επαναληφθεί και του χρόνου. Αλλά, για να μη φιλολογούμε και για να μην περνούμε την ώρα μας, λέγοντας πράγματα τα οποία ακούσαμε -θα ακούσομε και του χρόνου- εισηγούμαι να γίνει μια επιτροπή με συγκεκριμένη αρμοδιότητα, να ασχοληθεί με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, με τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, την αποστολή της· τίποτε άλλο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να... αλλά οφείλω να πω ότι, έχοντας ακούσει τους συναδέλφους, με εξαίρεση τον Παναγιώτη Δημητρίου, νομίζω όλοι άσκησαν οξεία κριτική εναντίον του ΡΙΚ και κάλυψαν όλο το φάσμα των θεμάτων, και την οικονομική πτυχή και την ποιότητα των προγραμμάτων και το γεγονός ότι δεν πληρούται η θέση του γενικού διευθυντή και ένα σωρό άλλα πράγματα. Νομίζω όμως ότι με αυτή την κριτική, εμένα τουλάχιστον με έχουν πείσει γιατί δεν πρέπει να ψηφίσω τους προϋπολογισμούς του ΡΙΚ. Δεν μπορεί δηλαδή να ασκείται όλη αυτή η κριτική επί ενάμιση ώρα -εκτός, όπως είπα, από τον κ. Δημητρίου, ο οποίος τόνισε κάποια, αν θέλετε, θετικά σημεία του όλου θέματος- και στο τέλος να καταλήγουμε ως Βουλή να επαναλαμβάνουμε αυτό που οι ίδιοι αισθανόμαστε ότι για χρόνια τώρα κάνουμε και είναι λάθος. Θα έπρεπε να σταλεί... όταν λέμε να σταλεί μήνυμα, δεν εννοούμε μήνυμα

απλώς για να μας ακούσει η διεύθυνση, οι ιθύνοντες ή το υπουργείο. Τα μηνύματα που στέλλει η Βουλή σχετίζονται με την αποκοπή ή μείωση του προϋπολογισμού και θα έπρεπε να υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο στον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, έτσι που η κρατική χορηγία των £14 εκατομ. τα επόμενα πέντε χρόνια να υπάρχει στόχος να μειωθεί κατά £2 εκατομ. ετησίως, έτσι που ο Κύπριος φορολογούμενος να μην επιφορτίζεται με £14 εκατομ. φέτος, £15 εκατομ. του χρόνου, £16 εκατομ. του άλλου χρόνου, £17 εκατομ. του άλλου χρόνου και πάει λέγοντας. Να είναι προς τα κάτω, προς τα κάτω ο προϋπολογισμός της κρατικής χορηγίας και είναι τουλάχιστον και άνισο και για τα ιδιωτικά κανάλια, τα οποία λειτουργούν σε ένα κλίμα ανταγωνισμού και τα βγάζουν πέρα με τη διαφήμιση, ενώ το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου παίρνει μία κρατική χορηγία από την τσέπη μας £14 εκατομμυρίων. Θέλουμε την κρατική ραδιοφωνία, κανένας δε διαφωνεί ότι είναι απαραίτητη, αλλά δεν είναι με αυτό τον τρόπο, νομίζω, που θα πρέπει να λειτουργήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι θέλουν να δευτερολογήσουν; Ο κ. Κατσουρίδης, ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου, ο κ. Περδίκη.

(Πολλοί βουλευτές μιλούν ταυτόχρονα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Από τη θέση μου. Κύριε Πρόεδρε, εδώ όλοι ομολογούν ότι το κρατικό ίδρυμα πρέπει να υπάρχει και πρέπει να λειτουργεί. Θέλουν το κρατικό ίδρυμα να είναι ποιοτικό, θέλουν να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στην αποστολή της πολιτείας, θέλουν να είναι ο σταθεροποιητικός παράγοντας. Αλλά ταυτόχρονα δέχεται το κρατικό

ίδρυμα μια δριμεία κριτική μέχρι επίθεση. Και το ερώτημα που τίθεται είναι: Υπήρξε νομοθεσία διαφορετική και απερρίφθη; Υπήρξε πρόταση υπό τη μορφή νομοθεσίας από οποιοδήποτε κόμμα για την καλυτέρευση του στάτους στο ΡΙΚ και απερρίφθη; Αυτά τα πράγματα δεν έγιναν. Το εκάστοτε διοικητικό συμβούλιο του κρατικού ιδρύματος εφαρμόζει την κείμενη νομοθεσία. Και οφείλει να εφαρμόζει τη νομοθεσία, τη νομοθεσία δηλαδή που εμείς ψηφίζουμε. Αν υπάρχει κακοδιαχείριση, αυτό πρέπει να λεχθεί. Αλλά δεν υπήρξε θέμα κακοδιαχείρισης. Και είναι φανερό και από το θέμα το οποίο ενέγραψε ο συνάδελφος Ανδρέας Χρίστου στο Κεφάλαιο Δ΄ ότι υπάρχει πρόβλημα στα τηλεοπτικά πράγματα του τόπου. Έτσι φαίνεται μέσα από τις αγορεύσεις. Και αυτά τα προβλήματα... Σ' ένα μεγάλο βαθμό το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ως το κρατικό ίδρυμα, καλείται να διαδραματίσει το δικό του ρόλο για την επιβολή κάποιας ευπρέπειας η οποία είναι αναγκαία για την κοινωνία.

Αν λοιπόν δεν υπάρξουν προτάσεις και η διάθεση όλων των πλευρών και η πρόθεση να το στηρίξουμε, θα πρέπει επομένως να εισάξουμε νομοθεσία η οποία ν' ανταποκρίνεται στις προσδοκίες μας και αυτή να προωθήσουμε. Δεν μπορεί το ΡΙΚ από τη μια να του αναθέτουμε αποστολή βάσει νομοθεσίας που εμείς ψηφίζουμε και είναι δαπανηρή από τη μια, αλλά να το καλούμε ταυτόχρονα να παίρνει και λιγότερα από τους κρατικούς προϋπολογισμούς, δηλαδή να το σπρώχνουμε προς την εμπορικοποίηση, δηλαδή κατ' αναλογία της λειτουργίας των άλλων τηλεοπτικών εμπορικών σταθμών, όπως σωστά έχουν χαρακτηριστεί. Επομένως, αν θέλουμε να έχουμε σταθεροποιητικό παράγοντα, που εγώ δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι είναι το ΡΙΚ, οφείλουμε όλοι μαζί να το στηρίξουμε. Και η μόνη στήριξη και η υποστήριξη που μπορούμε να δώσουμε είναι η νομοθεσία που εμείς θεσπίζουμε. Και το διοικητικό συμβούλιο εφαρμόζει αυτή τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ο κ. Ομήρου, παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να χαιρετίσω αρχικά το γεγονός ότι τόσο πολλοί συνάδελφοι σήμερα έχουν ζητήσει το λόγο, για να εκφράσουν απόψεις για τη λειτουργία του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Αυτό είναι, νομίζω, ένα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή είναι ομόφωνο.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Επειδή είναι ομόφωνο, λέει ο κ. Παπαδόπουλος, αλλά και γιατί πραγματικά αποκαλύπτεται και το ενδιαφέρον και η αγωνία της Βουλής των Αντιπροσώπων να συνεισφέρει θετικά στις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για μια ποιοτική αναβάθμιση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε ότι το πρόβλημα με το ΡΙΚ -νομίζω το ανέφερε και ο κ. Χατζηγεωργίου- είναι ότι αντί να κατανοήσει τον ποιοτικά διαφορετικό του ρόλο μέσα στο ραδιοτηλεοπτικό πεδίο, έχει υποκύψει στη λογική του θανατηφόρου ανταγωνισμού που έχει επιβληθεί στα μέσα μαζικής ενημέρωσης μετά την εισβολή και της ελεύθερης ή ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης μέσα στο σύστημα το πολιτικό και το πολιτειακό.

Όλοι καλωσορίσαμε την πολυφωνία και στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο, όμως είχαμε τονίσει από την αρχή την ανάγκη το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου να μην υποκύψει σ' αυτό το θανατηφόρο ανταγωνισμό, να μην μπει στη λογική της ανάδειξης ή του γκρεμίσματος των ειδώλων που καθημερινά παρακολουθούμε να δημιουργούνται μέσα από τα ιδιωτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και να τολμήσει... Εγώ θα τολμήσω να κάμω και σύγκριση βεβαίως, παρ' όλο που ο κ. Χατζηγεωργίου είπε ότι θα ήταν λάθος

να μπαίνουμε σε συγκρίσεις. Ελληνική ραδιοφωνία και τηλεόραση, EPT, NET παρακολουθούμε όλοι και λέμε: Ω, τι ποιοτική αναβάθμιση έχει γίνει τα τελευταία χρόνια στην ελληνική τηλεόραση! Δεν υπέκυψαν στη λογική του εμπορικού ανταγωνισμού. Δεν είμαι σίγουρος ότι υπάρχει μια δραματική αύξηση της τηλεθέασης της ελληνικής τηλεόρασης. Όμως οι πολίτες είναι ικανοποιημένοι. Και χρησιμοποιούν το τηλεκοντρόλ τους, όταν θέλουν έγκυρες ειδήσεις, όταν δε θέλουν τύμπανα, μουσική υπόκρουση για τις διάφορες ειδήσεις που προβάλλονται στα δελτία ειδήσεων που βλέπουμε στην ελληνική τηλεόραση. Να η πρόκληση. Ιδού στάδιον δόξης λαμπρόν για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου!

Τώρα, σε ό,τι αφορά την ψήφιση των προϋπολογισμών, εγώ νομίζω ότι σε αντίθεση με αυτό που είπε ο κ. Κληρίδης, με όλο το σεβασμό, το καθήκον μας είναι να στηρίξουμε τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, γιατί ακριβώς ο στόχος μας δε θα πρέπει να είναι μία αφοριστική, ισοπεδωτική και καταστροφική προσέγγιση, όπως ήταν αυτή που μας είπε ο κ. Μιχαηλίδης ότι συνέβη σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά αντίθετα, με την άσκηση κριτικής και με την έκφραση της αγωνίας μας, αλλά και με τη στήριξη του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου να ανοίξουμε επιτέλους το δρόμο για ένα κοινωνικό διάλογο. Και δεν είναι θέμα να γίνει υποεπιτροπή. Υπάρχει η επιτροπή Εσωτερικών όπου μπορεί να ξαναξεκινήσει μια συζήτηση, γιατί πολλές φορές και στο παρελθόν συζητήθηκε αυτό το θέμα, για να εισέλθουμε στην “άνοιξη” επιτέλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι δευτερολογίες τώρα. Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου, εντάξει.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ο κ. Κατσουρίδης θέλει πάντα να προηγούμαι του ίδιου... ή σε ορισμένες περιπτώσεις, σε ορισμένες περιπτώσεις.

(Γελά.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγεωργίου, θα μακρηγορήσεις στη δευτερολογία σου;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όχι, καθόλου. Άλλωστε δεν είναι δευτερολογία μάλλον, παρά διευκρίνιση προς χάριν του κ. Τορναρίτη, ο οποίος μόνος ίσως δεν κατανόησε τι ακριβώς είπα. Εγώ δεν είπα ότι διήλθε το ΡΙΚ από το σκοταδισμό στο φως. Είπα ότι σαν κοινωνία κινηθήκαμε από τη μονολιθικότητα του ΡΙΚ στον πλουραλισμό που επέφερε η έλευση και των άλλων ιδιωτικών καναλιών.

Όμως μιας και πήρα το λόγο, θέλω απλώς να σχολιάσω κάτι που έχει πει ο τέως υπουργός που ήταν αρμόδιος για τούτα τα θέματα, ο κ. Μιχαηλίδης. Δε νομίζω ότι είναι σωστό ο καθένας που κατέχει ένα πόστο να νομίζει ότι είναι κάποιος άλλος που πρέπει να λύσει ένα πρόβλημα. Το Υπουργείο Εσωτερικών, η κυβέρνηση μαζί με το διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ μπορούσαν οι ίδιοι όλα αυτά τα χρόνια να κάμουν μια συγκεκριμένη εργασία για το ΡΙΚ. Καλά, και η Βουλή ασφαλώς έχει ρόλο. Αλλά αλίμονο να είσαι Υπουργός Εσωτερικών και να περιμένεις να γίνεις βουλευτής, για να ζητήσεις από τη Βουλή να αναλάβει αυτό το ρόλο! Που ούτως ή άλλως έν' λιγότερες οι δυνάμεις της από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά. Διαδικαστικά εννά κάμω τον κακό με την ανοχή σας. Νομίζω ότι συζητήσαμε επί μακρόν το θέμα, ότι έχει εξαντληθεί. Αν αποδυθούμε σε δευτερολογίες, εννά έχω τζι εγώ, εννά έσει τζιαι ο άλλος τζιαι ο άλλος. Προτείνω να θεωρηθεί τερματισθείσα η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι θέμα της...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Απολογούμαι, διότι έπρεπε να κάμω την πρόταση, πριν να μιλήσει ο κ. Χατζηγεωργίου. Διότι δημιουργείται ως γεγονός ένα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι, εδικοιούτο ο κ. Χατζηγεωργίου, διότι απαντούσε επί θέματος προσωπικού.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Α, ναι. Έσεις δίκαιο, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω ένσταση να θεωρηθεί λήξαν το θέμα. Θα υπάρξει ευκαιρία και άλλη φορά να πούμε για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Εξάλλου από την ώρα που είδα τον κ. Αναστασιάδη, σκέφτομαι αν θα μιλήσω, για να μην προκληθεί γενικότερη σύρραξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τορναρίτης επί προσωπικού θέματος και μετά θέτω το θέμα σε ψηφοφορία.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Το μόνο που ήθελα να πω είναι ότι πρώτον ακούω πολύ καλά. Και το δεύτερον είναι ότι όλα τα καλά που κάνει αυτή η κυβέρνηση, κατά τους συντρόφους του ΑΚΕΛ, τα κάνει η κοινωνία και τα αρνητικά τα κάνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Αυτό είναι

εντυπωσιακό και οφείλουμε να το καταγράψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ. Θέτω την εισήγηση του κ. Θεοδώρου ότι το θέμα εξαντλήθηκε σε ψηφοφορία. Πόσοι υποστηρίζουν ότι το θέμα εξαντλήθηκε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η απόφαση ελήφθη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Κύριε Περδίκη...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, εφόσον έχει αποφασιστεί ότι το θέμα έληξε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν σου δώσει την άδεια, προχωράς.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καλά, ποιος είναι ο Πρόεδρος, ο κ. Άριστος ή εσείς;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχουμε και λίγη πείρα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δώστε του το περιθώριο να μου πει εκείνος αυτό που μου λέτε εσείς, κύριε

Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, εφόσον η πλειοψηφία θεωρεί ότι το θέμα εξηντλήθη, εξηντλήθη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να πω κάτι, μισό πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όπως θέλετε. Αλλά νομίζω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη, δε σας έδωσα το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα είναι άδικο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πλειοψηφία αποφάσισε ότι το θέμα εξηντλήθη. Παρακαλώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΡΙΚ ποσού £18.617.830 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6 και των τριών πινάκων;

Δεν υπάρχει.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρέπει να μετρηθούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αφού είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι ομόφωνο, υπάρχουν...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Αιτιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα είστε σύντομος, κύριε Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Πάντα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι πάντα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με το “πάντα” δε δεχόμαστε. Κατ’ εξαίρεση σύντομος.

(Γελά.)

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ενόμισα ότι σου έκλεψα και τώρα και πάντα.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή πολλές φορές, είτε όταν ήταν να καταψηφίζουμε ή να θέλουμε το θέμα της εκτάκτου εισφοράς να καταργηθεί είτε τώρα που δίνουμε αρνητική

ψήφο, από κάποιους εκλαμβάνεται και διοχετεύεται ότι τάχατες αντιπαραιθέμεθα στο ΡΙΚ ή ότι δεν είμαστε σύμμαχοι με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα, θέλω να τονίσω με έμφαση ότι αυτή η ψήφος μας είναι η έγνοια για την πορεία αυτού του κρατικού καναλιού. Και είναι ψήφος εποικοδομητική, για να εισακουστεί και η Βουλή και να αισθανθούν ότι δεν περνούν τα οποιαδήποτε ζητήματα παμψηφεί. Και εκ προοιμίου η ψήφος της Βουλής είναι δεδομένη, έστω και αν δεν υπάρχει βελτίωση, έστω και αν λαμβάνονται αποφάσεις κατ' αντίθεση με αυτά που θέλει και προτείνει η Βουλή. Είναι ψήφος ενίσχυσης του ΡΙΚ μέσα από τον προβληματισμό και μέσα από την κριτική, ψήφος η οποία πρέπει να καταγράφεται και να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.

Ευχαριστώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αιτιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να δικαιολογήσω την ψήφο μου, γιατί όντως υπήρξε κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης αλλαγή τοποθέτησης από την πλευρά μου. Είχα ξεκινήσει για αποχή, αλλά όλα αυτά τα οποία ειπώθηκαν στη συνέχεια με έχουν πείσει ότι η πιο σωστή και έντιμη θέση και πρακτική, θα έλεγα, είναι όχι μόνο να καταψηφίσω εγώ προσωπικά όπως και οι άλλοι ευπαίδευτοι συνάδελφοι...

(Πολλοί βουλευτές μιλούν ταυτοχρόνως.)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευπαίδευτοι είπα. Ευ, ευ. Ευπαίδευτοι είπα.

(Γελά.)

Οι ευπαίδευτοι συνάδελφοι έχουν επίσης καταψηφίσει, αλλά νομίζω ότι κάποια

στιγμή -και σήμερα ήταν η κατάλληλη στιγμή- έπρεπε το σύνολο της Βουλής να στείλει πίσω τον προϋπολογισμό, για να έλθει βελτιωμένος με βάση και τον προβληματισμό που αναπτύχθηκε εδώ πέρα. Ήθελα λοιπόν αυτή την αλλαγή τοποθέτησης να την εκφράσω στη δευτερολογία. Όπως επίσης και το πολύ εξής απλό: Ήμουν σύντομος στην πρωτομιλία μου, γιατί είχα την εντύπωση ότι ο μόνος που διαφωνούσε, όπως βγήκε και από την έκθεση της επιτροπής, ήμουν εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, όχι δευτερολογία όμως.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είχα όμως μικρή διάρκεια πρωτομιλίας ακριβώς επειδή ήθελα να... Και είχα την εντύπωση ότι ήμουν ο μόνος που διαφωνούσε. Το γεγονός ότι υπάρχουν όλοι αυτοί οι διαφωνούντες, οι οποίοι είχαν μάλιστα και χρόνο να πουν τις απόψεις τους, ενώ εγώ δεν είχα το χρόνο αυτό, επειδή αυτοβούλως πρόσφερα θυσία το χρόνο μου στη λειτουργία της Βουλής, με θλίβει ιδιαίτερα και καταθέτω αυτή τη θλίψη μου, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι εξ αναβολής. Είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Οκτωβρίου 2001 και 11 Μαρτίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £357.868 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την υλοποίηση ορισμένων σημείων της ενδιάμεσης συμφωνίας που επιτεύχθηκε μεταξύ Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑΣΥΚΙ) και των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας που παρέμειναν αρρύθμιστα, αλλά και της μεταγενέστερης τελικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε μεταξύ των ίδιων μερών και αφορά την αναβάθμιση των μισθολογικών κλιμάκων, τη δημιουργία πρόσθετων θέσεων στη διοίκηση του Υπουργείου Υγείας και στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, την επέκταση του ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των ιατρών και την τροποποίηση του συστήματος αναμονής κλήσεων και υπερωριακής απασχόλησης.

Όπως είναι γνωστό, μέρος της ενδιάμεσης συμφωνίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, έχει ήδη υλοποιηθεί με την ψήφιση συμπληρωματικού προϋπολογισμού το 2001, ενώ μέρος επίσης της τελικής συμφωνίας έχει υλοποιηθεί με την ψήφιση σχετικής νομοθεσίας με την οποία επεκτείνεται το όριο ηλικίας αφυπηρέτησης των ιατρών από το εξηκοστό στο εξηκοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η ρύθμιση όλων των σημείων των δύο

πιο πάνω αναφερόμενων συμφωνιών που παρέμειναν σε εκκρεμότητα και χρήζουν οριστικής διευθέτησης. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ύστερα από αίτημα της ενδιαφερόμενης συνδικαλιστικής οργάνωσης σύμφωνα με το οποίο η ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2002 ήταν ενδεχόμενο να δημιουργήσει πρόβλημα στην υλοποίηση της ενδιάμεσης συμφωνίας λόγω μετονομασίας ορισμένων από τις θέσεις του κρατικού προϋπολογισμού του 2002, αποφασίστηκε ο σχετικός συμπληρωματικός προϋπολογισμός να επανεξεταστεί στις αρχές του 2002 και εν πάση περιπτώσει μετά την ψήφιση και δημοσίευση του κρατικού προϋπολογισμού του 2002 στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2002 πληροφόρησε τη Βουλή ότι ύστερα από την έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2002 είναι δυνατή πλέον η υλοποίηση της δεύτερης φάσης της συμφωνίας αναφορικά με τα αιτήματα της ΠΑΣΥΚΙ, με την ψήφιση του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού σε νόμο. Επειδή όμως για την υλοποίηση της σχετικής απόφασης απαιτείται για το 2002 ποσό συνολικού ύψους £511.176, αντί ποσού ύψους £357.368 που προβλεπόταν για το 2001, για το λόγο αυτό γίνεται εισήγηση όπως ο υπό αναφορά προϋπολογισμός προσαρμοστεί στα μεγέθη του κρατικού προϋπολογισμού του 2002.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £511.176 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα και οι πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και οι πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας μέχρι την 30ή Ιουνίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, η ισχύς της νομοθεσίας για την υποχρεωτική καταβολή εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας λήγει την 31η Μαρτίου 2001.

Όπως είναι επίσης γνωστό, από την 1η Απριλίου 2000 οι φορολογικοί συντελεστές της εν λόγω εισφοράς έχουν μειωθεί, με βάση απόφαση της Βουλής, κατά μία ποσοστιαία μονάδα, με αποτέλεσμα οι σχετικοί συντελεστές να έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

1. Μισθωτοί: 2% πάνω στις πραγματικές αποδοχές τους.
2. Εργοδότες: 2% πάνω στις πραγματικές αποδοχές των μισθωτών που εργοδοτούν.
3. Αυτοτελώς εργαζόμενοι: 2% πάνω στο πραγματικό τους εισόδημα.
4. Πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη: 2% πάνω στο ποσό σύνταξης η οποία υπερβαίνει τις £3.000 ετησίως.
5. Πρόσωπα που κατέχουν ή ασκούν αξίωμα: 2% πάνω στο ποσό της χρηματικής αντιμισθίας ή αποζημίωσης που λαμβάνουν.

6. Πρόσωπα που λαμβάνουν μερίσματα: 3% πάνω στο συνολικό ποσό των μερισμάτων.
7. Πρόσωπα που λαμβάνουν τόκους ή πιστώνονται με τόκους: 3% πάνω στο συνολικό ποσό των τόκων.
8. Πρόσωπα που λαμβάνουν ενοίκια: 3% πάνω στα συνολικά ακάθαρτα ενοίκια, μειωμένα κατά ποσοστό 25%.
9. Εταιρείες που παρουσιάζουν κέρδη: 3% πάνω στο συνολικό τους κέρδος.
10. Οργανισμοί προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα: 3% πάνω στο εισόδημά τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, μέσα στα πλαίσια της εξαγγελθείσης από την κυβέρνηση φορολογικής μεταρρύθμισης, εξετάζεται και το ενδεχόμενο να καταργηθεί η υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και να αυξηθεί ταυτόχρονα ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ). Επειδή όμως συνεχίζονται ακόμη οι διαβουλεύσεις μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής αναφορικά τόσο με το περιεχόμενο όσο και με το χρόνο υιοθέτησης των μέτρων που περιλαμβάνονται στη φορολογική μεταρρύθμιση, κρίνεται σκόπιμη η παράταση της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας για τρεις ακόμη μήνες, δηλαδή μέχρι την 30ή Ιουνίου 2002.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη την πιο πάνω εξέλιξη, έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί στο παρόν στάδιο την παράταση της ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας μέχρι την 30ή Ιουνίου 2002, όπως προτείνεται από την κυβέρνηση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Αντιλαμβάνομαι ο κ. Περδίκης θέλει να εκφράσει...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχω ένσταση να συζητηθεί σήμερα το θέμα, κύριε Πρόεδρε, γιατί η έκθεση είναι εκπρόθεσμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δε συζητηθεί, η έκθεση δε θα ισχύει, επειδή την 31η του μηνός λήγει η εισφορά για την άμυνα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, αποσύρω την ένσταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τώρα να δούμε αν θα έχουμε το ίδιο χαΐριν που έχει ο Ντενκτάς!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και ένα άλλο θέμα, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θέλω να τονίσω ότι παραμένει πρόθεση όλων των πλευρών η κατάργηση της εισφοράς για την άμυνα ταυτόχρονα με την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας. Επομένως, θέλω να διευκρινιστεί, διότι μπορεί να μην είναι σαφές από την έκθεση, ότι δίνεται μεν η παράταση σήμερα μέχρι την 30ή Ιουνίου, αν όμως επιτευχθεί συμφωνία και υιοθετηθεί η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας πιο νωρίς, ταυτόχρονα θα καταργηθεί και η εισφορά για την άμυνα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Την αντίστοιχη περίοδο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ακριβώς την ίδια ημέρα με το φόρο προστιθέμενης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο. Συνεχίζεται η επανεξέτασή του από την αρμόδια επιτροπή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι εξ αναβολής. Είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001». Είναι

πρόταση νόμου.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε κυκλοφορήσει μια τροπολογία και θα παρακαλέσω, αν μπορούμε, να δώσουμε μια βδομάδα αναβολή, για να τη συζητήσουμε και με τα άλλα κόμματα. Επειδή υπάρχει και ένα άλλο στοιχείο το οποίο είναι περισσότερο συνταγματικό, εμείς θα θέλαμε να το μελετήσουμε. Ακόμα μια βδομάδα παράταση, αν μπορεί, να μας δώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει ένσταση, αντιλαμβάνομαι· το θέμα αναβάλλεται.

Για τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου, και «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Οκτωβρίου 2001 και Μαρτίου 2002 και το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες

της που πραγματοποιήθηκαν στις 12, 19 και 26 Μαρτίου 2002.

Στα πλαίσια της μελέτης των πιο πάνω σχεδίων νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Συνδέσμου Χρηματοδοτικών Οργανισμών, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών, της Παγκύπριας Συνεργατικής Ομοσπονδίας, του Εφόρου Συνεργατικής Ανάπτυξης και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του πρώτου σχεδίου νόμου είναι η διασαφήνιση ορισμένων διατάξεων της νομοθεσίας για την καταναλωτική πίστη και ο καθορισμός νέου τύπου υπολογισμού της μείωσης του συνολικού κόστους της πίστωσης σε περίπτωση προεξόφλησης του οφειλόμενου ποσού.

Συγκεκριμένα, με την υπό αναφορά πρόταση νόμου:

1. προτείνεται νέος τύπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της πίστωσης σε περίπτωση προεξόφλησης·
2. καθορίζεται ότι ο ιδιοκτήτης που δεν είναι προμηθευτής αγαθών δε φέρει ευθύνη σε περιπτώσεις ενοικιαγοράς·
3. προβλέπεται ότι το χρονικό όριο για συμμόρφωση σε περίπτωση παράτασης αρχίζει από την ημέρα παράδοσης ή αποστολής της σχετικής επίδοσης·
4. παρέχεται η δυνατότητα τιτλοποίησης αγαθών με μονομερή αίτηση του ιδιοκτήτη·
5. αυξάνεται από δέκα σε δεκαπέντε μέρες το χρονικό όριο για την παράδοση αντιγράφου της συμφωνίας στον καταναλωτή.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο:

1. καθορίζεται ως μέσο ειδοποίησης του καταναλωτή η συστημένη επιστολή·
2. προσδιορίζεται η διαφορά που οφείλει να καταβάλει ο μισθωτής για να αγοράσει τα αγαθά σε περίπτωση πρόωρης λύσης της συμφωνίας ενοικιαγοράς·
3. μετακυλιέται η ευθύνη στους πραγματικούς προμηθευτές των αγαθών με την

προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται τα δικαιώματα των καταναλωτών και

4. επεκτείνεται κατά πέντε μέρες η προθεσμία εντός της οποίας ο πιστωτής προμηθεύει στον καταναλωτή αντίγραφο της συμφωνίας.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών και του Συνδέσμου Χρηματοδοτικών Οργανισμών υπέβαλαν πληθώρα εισηγήσεων για τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, επισημαίνοντας, ανάμεσα σ' άλλα, τις ακόλουθες αναγκαίες τροπολογίες:

1. την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού της μείωσης του συνολικού κόστους της πίστωσης σε περίπτωση πρόωρης λύσης της συμφωνίας
2. την παροχή στο μισθωτή της ευχέρειας να αγοράζει τα αγαθά σε περίπτωση λύσης της συμφωνίας
3. την επέκταση σε δεκαπέντε μέρες της προθεσμίας παράδοσης αντιγράφου της συμφωνίας στον καταναλωτή
4. την παροχή στον ιδιοκτήτη του δικαιώματος ν' αποκτά τα αγαθά απλά και μόνο με τη δική του μονομερή ενέργεια στην περίπτωση αγαθών που απαιτείται τίτλος ιδιοκτησίας και το ένα τρίτο της τιμής δεν έχει καταβληθεί από τον καταναλωτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και με γνώμονα την προστασία του καταναλωτικού κοινού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των δύο σχεδίων νόμου. Με βάση τη θέση αυτή η επιτροπή έχει ενσωματώσει στο κείμενο του νομοσχεδίου τις διατάξεις της πρότασης νόμου που αφορούν τον τρόπο υπολογισμού του συνολικού κόστους της πίστωσης σε περίπτωση πρόωρης λύσης της συμφωνίας και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νέου κειμένου του σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», αφού προηγουμένως ενσωματωθούν σ' αυτό οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. ο νέος τρόπος υπολογισμού της μείωσης του συνολικού κόστους της πίστωσης να μην εφαρμόζεται στις περιπτώσεις εξόφλησης στεγαστικών δανείων
2. μείωση από 5% σε 4% του ποσοστού των διοικητικών εξόδων που καταβάλλονται στον πιστωτή σε περίπτωση πρόωρης λύσης της συμφωνίας
3. μείωση από 10% σε 5% του ποσοστού των διοικητικών εξόδων που καταβάλλονται στον πιστωτή σε περίπτωση λύσης της συμφωνίας που οφείλεται σε υπαιτιότητα του καταναλωτή και
4. η έναρξη της ισχύος του βασικού νόμου ν' αρχίσει την 1^η Ιουνίου αντί την 1^η Απριλίου 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Για τα θέματα αυτά έχει ετοιμαστεί ενιαίο κείμενο, το οποίο είναι και ομόφωνο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν είναι επείγον, διότι και αυτό είναι εκπρόθεσμο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και τούτο έχει πρόβλημα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει πρόβλημα.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Είναι επείγον, γιατί δεν υπάρχει δυνατότητα, αν δεν ψηφιστούν αυτές οι τροποποιήσεις και ουσιαστικά δοθεί η δυνατότητα να αρχίσει η εφαρμογή του από την 1η Ιουνίου... Διαφορετικά, την 1η Απριλίου θα μπει σε εφαρμογή ο νόμος, που ουσιαστικά πρέπει να τον αποσύρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ειλημμένη απόφαση να εφαρμοστεί την 1η Απριλίου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Να παρακαλέσω το φίλτατο συνάδελφο όπως άρει την ένστασή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Παράρτημα Va. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Παράρτημα Va. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του Παραρτήματος V του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Προσθήκη νέου Παραρτήματος στο βασικό νόμο. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών και των παραρτημάτων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και τα παραρτήματα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενιαίο κείμενο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ενιαίο κείμενο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», υπάρχει εισήγηση να αναβληθεί.

Υπάρχει ένσταση να αναβληθεί; Δεν υπάρχει. Το θέμα αυτό αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Ντίνος Μιχαηλίδης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Φεβρουαρίου και στις 19 Μαρτίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Συνδέσμου Αγρονόμων, Τοπογράφων, Μηχανικών Κύπρου και του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως

Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε να παραχωρηθεί στους εγγεγραμμένους στο ΕΤΕΚ αγρονόμους, τοπογράφους και μηχανικούς το δικαίωμα να ετοιμάζουν, να υπογράφουν και να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή μελέτες για την έκδοση άδειας για τη διάνοιξη ή τη διαίρεση γης για οικοδομικούς σκοπούς.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν πως το υπό αναφορά τροποποιητικό νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή έπειτα από σχετική εισήγηση που υπέβαλε το ΕΤΕΚ, η οποία και υιοθετήθηκε από το υπουργείο.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ δήλωσε πως το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προέκυψε από σχετικό αίτημα που υπέβαλε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ο Σύνδεσμος Αγρονόμων, Τοπογράφων, Μηχανικών στα πλαίσια της μελέτης νομοσχεδίου που έχει ψηφίσει η Βουλή και αφορά την υπογραφή σχεδίων, μελετών και εγγράφων τα οποία υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο. Σύμφωνα με τον ίδιο, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω αναφερόμενου θέματος, κάλεσε το ΕΤΕΚ να μελετήσει το ενδεχόμενο της παραχώρησης στους αγρονόμους, τοπογράφους και μηχανικούς του δικαιώματος να ετοιμάζουν, να υπογράφουν και να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή όλα τα αναφερόμενα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο έγγραφα. Το ΕΤΕΚ, αφού μελέτησε το πιο πάνω αίτημα, εισηγήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών την υπό αναφορά τροποποίηση.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αγρονόμων, Τοπογράφων, Μηχανικών Κύπρου τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου εισηγήθηκαν την τροποποίηση του προτεινόμενου νόμου, ώστε να συμπεριληφθεί σε αυτόν και ο κλάδος τους.

Σε σχέση με την πιο πάνω εισήγηση του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου, ο

εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ δήλωσε στην επιτροπή πως το θέμα αυτό δεν έχει μελετηθεί, αφού δεν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα, αλλά το ΕΤΕΚ είναι έτοιμο να το μελετήσει, εάν υποβληθεί, αν και, όπως δήλωσε ο ίδιος, θα απαιτηθεί χρόνος για να γίνει αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει για ψήφιση το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ενώ παράλληλα κάλεσε το ΕΤΕΚ να μελετήσει το σχετικό αίτημα του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των δύο άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 12 και 20 της νομοθεσίας για τον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης, σκοπείται η τροποποίηση των κανονισμών του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης που διέπουν τη χορήγηση δανείων, ώστε από τη μια να αυξηθεί η μέγιστη περίοδος αποπληρωμής

των στεγαστικών δανείων από είκοσι σε είκοσι πέντε χρόνια και από την άλλη να παρασχεθεί στον οργανισμό η δυνατότητα να καθορίζει τα εκάστοτε χρεωστικά επιτόκια που επιβάλλει κατά τρόπο που να συνάδουν με τα εκάστοτε επιτόκια της αγοράς.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη αύξηση της περιόδου αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων εντάσσεται στα πλαίσια του περιγράμματος πολιτικής για τόνωση της οικοδομικής βιομηχανίας και του κλάδου ακινήτων. Επίσης, η προτεινόμενη παροχή στον οργανισμό της δυνατότητας για καθορισμό των εκάστοτε χρεωστικών επιτοκίων κρίνεται αναγκαία ύστερα από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας για φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθούν, ώστε η μέγιστη περίοδος αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων, αντί να ορίζεται στα είκοσι πέντε χρόνια, όπως προτείνεται, να αποφασίζεται από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Από τη θέση μου, πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει κάτι στην όλη δράση του οργανισμού το οποίο πρέπει να προσεχθεί. Αυτός ο οργανισμός, ανάμεσα σε άλλα, έχει ετοιμάσει και εφαρμόσει προγράμματα στέγασης με επιτόκια που στην πραγματικότητα, είτε αναφέρεται η επιδότηση σε ποσοστό είτε αναφέρεται το επιτόκιο ως απόλυτος αριθμός, είναι επιδοτημένα. Τι συμβαίνει όμως; Με τη μείωση των επιτοκίων, από 8,5% και 9%, που ήταν, σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, οι περιπτώσεις όπου το επιτόκιο αναφέρεται ως απόλυτος

αριθμός -ας πούμε 6%- αρχίζουν να γίνονται περιπτώσεις που στην πραγματικότητα δεν έχουν επιδότηση ή έχουν ελάχιστη επιδότηση. Ενώ η πρόθεση του κράτους ήταν να επιδοτήσει το επιτόκιο κατά δύο μονάδες, σήμερα τα επιτόκια αυτά επιδοτούνται κατά μισή μονάδα.

Γι' αυτό η πρότασή μας είναι ο οργανισμός και φυσικά το αρμόδιο υπουργείο να φέρουν τροποποίηση στη Βουλή, έτσι ώστε η επιδότηση πλέον του επιτοκίου να αναφέρεται σε ποσοστό, σε μονάδες οι οποίες θα αφαιρούνται από το τρέχον επίσημο επιτόκιο αυτού του κράτους. Διότι, διαφορετικά, τα προγράμματα στα οποία αναφέρεται απόλυτος αριθμός επιτοκίου κινδυνεύουν -ήδη πιστεύω ότι έχουν περιέλθει σε αυτή την κατάσταση- να γίνουν επιτόκια που δεν είναι επιδοτημένα και άρα δεν επιτελούν το σκοπό τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Να συμπληρώσω ακόμα κάτι, κύριε Πρόεδρε.

Με λύπη υπενθυμίζουμε ότι η κυβέρνηση, ενώ είχε δεσμευθεί να προικοδοτήσει ετήσια με ένα ποσό περίπου £6 εκατομ. το ταμείο του οργανισμού, δεν το έπραξε μέχρι σήμερα. Και αυτό ήταν μέσα στο συνολικό πακέτο μιας συμφωνίας που επιτεύχθηκε τότε με τη συζήτηση της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας. Με πρωτοβουλία του Δημοκρατικού Κόμματος, τότε, είχαμε ακριβώς ζητήσει μια σειρά αντισταθμιστικών μέτρων, τα οποία αποδέχθηκε η κυβέρνηση. Υποσχέθηκε, δεσμεύθηκε... Δεν τήρησε όμως μια από τις βασικές υποσχέσεις της που αφορούσε αυτή την προικοδότηση πάνω σε ετήσια βάση, των £6 εκατομμυρίων. Ελπίζουμε ότι η κυβέρνηση, έστω και τώρα, θα σκεφθεί σοβαρά με ποιο τρόπο θα υλοποιήσει αυτή την υπόσχεσή της χωρίς άλλη καθυστέρηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 12 και 13 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος του 2002» και «Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Παρεκκλίσεις από Επίπεδα Συγκέντρωσης Βαρέων Μετάλλων στις Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Παρεκκλίσεις από Επίπεδα Συγκέντρωσης Βαρέων Μετάλλων στις Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Χρίστος Κληρίδης

Άγης Αγαπίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι κυβερνητικοί λειτουργοί.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των συσκευασιών και των αποβλήτων συσκευασιών, με στόχο την εναρμόνιση με τη σχετική κοινοτική οδηγία, η οποία στοχεύει στην αποτροπή ή μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας όσον αφορά τις ποσότητες και τη σύνθεσή τους.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, θεσπίζονται μέτρα για την περιβαλλοντική διατήρηση των συσκευασιών και των αποβλήτων συσκευασίας μέσω προγραμμάτων ανάκτησης, ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών. Παράλληλα, καθορίζονται οι απαιτήσεις για τη φύση και τα υλικά συσκευασίας, οι απαιτήσεις σήμανσης, καθώς και οι ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης. Τέλος, προβλέπεται η ευθύνη των οικονομικών παραγόντων, η δημιουργία συστήματος πληροφόρησης του κοινού και συστήματος πληροφορικής στη βάση δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών, καθώς και η σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαχείρισης Αποβλήτων.

Με τους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 10 της πιο πάνω βασικής νομοθεσίας, καθορίζονται οι επιτρεπτές παρεκκλίσεις από επίπεδα συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων στις συσκευασίες με την υιοθέτηση των αντίστοιχων

αποφάσεων της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους στόχους και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών. Ωστόσο, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επιφέρει στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ορισμένες τροποποιήσεις, η βασικότερη από τις οποίες αφορά την περίληψη εκπροσώπων του Συνδέσμου Καταναλωτών στη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων, που συστήνεται με βάση τον προτεινόμενο νόμο. Η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως έχει τροποποιηθεί από την ίδια και την έγκριση των κανονισμών όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα I. Μέρος Α΄. Παράρτημα II. Παράρτημα I. Μέρος Β΄.

Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Σκοπός. Άρθρο 4.

Προγράμματα διαχείρισης των συσκευασιών. Άρθρο 5.

Ποσοτικοί στόχοι. Άρθρο 6.

Απαγόρευση διάθεσης στην αγορά συσκευασιών που δεν πληρούν τις απαιτήσεις.

Παράρτημα III. Άρθρο 7.

Πρότυπα. Άρθρο 8.

Ευθύνη οικονομικών παραγόντων. Άρθρο 9.

Επίπεδα συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων. Άρθρο 10.

Σήμανση και σύστημα αναγνώρισης συσκευασιών. Παράρτημα IV. Άρθρο 11.

Σύμμεικτες συσκευασίες. Άρθρο 12.

Συστήματα επιστροφής και ανάκτησης. Άρθρο 13.

Συστήματα πληροφορικής. Παράρτημα V. Άρθρο 14.

Υποχρέωση οικονομικών παραγόντων να παρέχουν τα απαιτούμενα στοιχεία.

Άρθρο 15.

Εθνικό σύστημα πληροφόρησης του κοινού. Άρθρο 16.

Τέλος επιστροφής. Άρθρο 17.

Εθελοντική συμφωνία. Άρθρο 18.

Ακύρωση εθελοντικής συμφωνίας. Άρθρο 19.

Εκθέσεις. Παράρτημα V. Παράρτημα III. Άρθρο 20.

Ελευθερία διάθεσης στην αγορά. Άρθρο 21.

Μεταβατική περίοδος. Άρθρο 22.

Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασιών. Άρθρο 23.

Αρμοδιότητες Επιτροπής. Άρθρο 24.

Διορισμός Επιθεωρητών. Άρθρο 25.

Κυρώσεις. Άρθρο 26.

Κανονισμοί. Άρθρο 27.

Διατάγματα. Άρθρο 28.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 29.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση όλων των άρθρων και των παραρτημάτων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα και τα παραρτήματα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία των Εργοδοτούμενων με Σχέση Εργασίας Ορισμένου Χρόνου ή με Σχέση Πρόσκαιρης Εργασίας Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία των Εργοδοτούμενων με Σχέση Εργασίας Ορισμένου Χρόνου ή με Σχέση Πρόσκαιρης Εργασίας Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Άγης Αγαπίου Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος

Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της βασικής νομοθεσίας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, σκοπείται η βελτίωση της προστασίας των εργαζομένων που εργάζονται με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας και η διασφάλιση συνθηκών ασφάλειας και υγείας γι' αυτούς στο ίδιο επίπεδο με τους υπόλοιπους εργοδοτούμενους.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, οι πιο πάνω κανονισμοί συζητήθηκαν στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, το οποίο και τους ενέκρινε ομόφωνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα τρία θέματα με τους αριθμούς 15, 16 και 17 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Αντρος Κυπριανού, πρόεδρος	Νίκος Τορναρίτης
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Ζαχαρίας Ζαχαρίου
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ανδρέας Παπαπολυβίου	Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 21η Μαρτίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, της ΟΕΒ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ. Εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 20 και 37 του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση του ανώτατου ορίου των καταβλητέων απολαβών κάθε εργοδοτούμενου, με βάση το οποίο υπολογίζεται το τέλος που οι εργοδότες υποχρεούνται να καταβάλλουν στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου. Το ανώτατο αυτό όριο αναθεωρείται από £392 την εβδομάδα ή £1.699 το μήνα σε £412 την εβδομάδα ή £1.785 το μήνα.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου και την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, η αναθεώρηση των πιο πάνω τελών καθίσταται αναγκαία, ώστε αυτά να εναρμονιστούν με τα ανώτατα όρια ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για την καταβολή εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται ότι το τέλος εισπράττεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου με την ίδια μέθοδο με την οποία εισπράττονται οι εισφορές από το ταμείο αυτό.

Όλες οι πλευρές που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο νομοσχέδιο που κηρύχθηκε επείγον υπό τον τίτλο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Άριστος Χρυσοστόμου	Παναγιώτης Δημητρίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή, κηρύχθηκε επείγον και εξετάστηκε αυθημερόν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου, ώστε να παραταθεί η ισχύς της βασικής νομοθεσίας, η οποία λήγει την 31η Μαρτίου 2002, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την επιβολή ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2000, επιβάλλεται ειδικό τέλος επί των συναλλαγών που καταρτίζονται ή που ανακοινώνονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Το ειδικό τέλος καταβάλλεται από τον πωλητή και έχει καθοριστεί σε 1% στην περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου ή το πρόσωπο που ανακοινώνει τη συναλλαγή είναι νομικό πρόσωπο και σε 0,6% στην περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου ή το πρόσωπο που ανακοινώνει τη συναλλαγή είναι φυσικό πρόσωπο.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία δεν επιβάλλεται φόρος εισοδήματος ή φόρος κεφαλαιουχικών κερδών επί των κερδών που πραγματοποιούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα από τη διάθεση τίτλων εισηγμένων στο

χρηματιστήριο.

Όπως είναι επίσης γνωστό, η Βουλή στην τελευταία της πρόταση προς την ολομέλεια του σώματος για παράταση της ισχύος του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου, με βάση νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί από την κυβέρνηση, αποφάσισε να προχωρήσει σε παράταση της ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας μόνο μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2002, αντί μέχρι τέλους Ιουνίου 2002 όπως προτεινόταν αρχικά από την κυβέρνηση, ζητώντας ταυτόχρονα από αυτή να προχωρήσει σε άμεση μελέτη του θέματος της επιβολής φόρου κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών, σε αντικατάσταση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την επιβολή του ειδικού χρηματιστηριακού τέλους. Προχωρώντας στην εισήγησή της αυτή, η Βουλή είχε ως στόχο να παράσχει στην κυβέρνηση τον απαραίτητο χρόνο, για να μελετήσει το θέμα και να επανέλθει στη Βουλή με την κατάθεση σχετικού σύμφωνα με τα πιο πάνω νομοσχεδίου. Σημειώνεται ότι καθολική είναι η απαίτηση όλων των πλευρών της Βουλής τη νομοθεσία για το χρηματιστηριακό τέλος να υποκαταστήσει νομοθεσία κεφαλαιουχικών κερδών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο πρόεδρος της επιτροπής απέστειλε σχετική επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών στις 6 Μαρτίου 2002, στην οποία επισημαίνεται το γεγονός ότι, σύμφωνα με ειλημμένη δέσμευσή του ενώπιον της επιτροπής στις 10 Δεκεμβρίου 2001, θα έπρεπε η κυβέρνηση μέχρι την 31η Μαρτίου 2002 να είχε προχωρήσει σε επίλυση όλων των τεχνικών προβλημάτων που είχαν παλαιότερα επισημανθεί κατά την εξέταση του θέματος της επιβολής φόρου κεφαλαιουχικών κερδών για τα κέρδη που προκύπτουν από χρηματιστηριακές συναλλαγές, με στόχο την εφαρμογή σχετικής νομοθεσίας το συντομότερο. Στην ίδια επιστολή επισημαίνεται ότι η επιτροπή δεν ήταν διατεθειμένη να προχωρήσει σε ανανέωση της επιβολής του χρηματιστηριακού τέλους με τη λήξη της τελευταίας παράτασης.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η κυβέρνηση, σύμφωνα με την πιο πάνω απαίτηση προχώρησε σε εις βάθος μελέτη διάφορων υπαλλακτικών τρόπων φορολόγησης των κερδών από τη διάθεση τίτλων εισηγμένων στο χρηματιστήριο, καθώς επίσης και των διαδικασιών πρακτικής εφαρμογής κάθε επιλογής και έχει ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο. Το νομοσχέδιο αυτό με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου έχει κατατεθεί στη Βουλή στη σημερινή της συνεδρία.

Συναφώς αναφέρεται ότι στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας η κυβέρνηση έχει επίσης καταθέσει άλλο τροποποιητικό νομοσχέδιο αναφορικά με τη νομοθεσία για το χρηματιστηριακό τέλος, με το οποίο προτείνεται η μείωση του συντελεστή του ειδικού αυτού τέλους τόσο για φυσικά όσο και για νομικά πρόσωπα σε 0,3%. Στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο αυτό σημειώνεται ότι είναι επιθυμητό η ψήφιση σε νόμο του εν λόγω νομοσχεδίου να γίνει ταυτόχρονα με την ενδεχόμενη ψήφιση του νομοσχεδίου για τη φορολογία του εισοδήματος, σύμφωνα με τα πιο πάνω. Το τελευταίο αυτό νομοσχέδιο έχει σκοπό την τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου με την εισαγωγή διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες θα επιβάλλεται ειδική φορολογία επί των κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο χρηματιστήριο. Σημειώνεται επίσης στην εν λόγω εισηγητική έκθεση ότι λόγω της περιπλοκότητας του νομοσχεδίου αυτού παρίσταται ανάγκη να δοθεί χρόνος για την εις βάθος μελέτη του και για τούτο η κυβέρνηση εισηγείται όπως το υφιστάμενο καθεστώς επιβολής ειδικού τέλους επί των συναλλαγών παραταθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2002.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για

την παράταση της ισχύος της υπό συζήτηση νομοθεσίας μέχρι την 30ή Ιουνίου 2002. Με τον τρόπο αυτό θα παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος στην επιτροπή, ώστε να εξετάσει και να συζητήσει όλα όσα αφορούν τα πιο πάνω νομοσχέδια, τα οποία έχουν κατατεθεί στη Βουλή μόλις σήμερα και με τα οποία προτείνεται αφενός η επιβολή φορολογίας εισοδήματος επί των διενεργούμενων χρηματιστηριακών συναλλαγών και αφετέρου η μείωση του υφιστάμενου συντελεστή του ειδικού χρηματιστηριακού τέλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω εξουσιοδότηση και από τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής να σχολιάσω το γεγονός ότι για ακόμα μια φορά κατατίθεται νομοθεσία που λήγει, την τελευταία στιγμή, και αναγκάζεται η επιτροπή Οικονομικών αλλά και η Βουλή γενικότερα να ακολουθεί τη διαδικασία του κατεπείγοντος και να σπεύδει να ψηφίσει μια νομοθεσία που ξέρουμε εκ των προτέρων ποια είναι η ημερομηνία που λήγει.

Είχε δοθεί παράταση από την επιτροπή και από την ολομέλεια μέχρι την 31η Μαρτίου, διότι υπάρχει η θέση όλων των πλευρών ότι θα πρέπει να καταργηθεί το τέλος και να αντικατασταθεί με φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Δώσαμε προθεσμία για να γίνει αυτή η αντικατάσταση μέχρι τέλος Μαρτίου. Δεν περιμένω βεβαίως ότι ένα τόσο πολύπλοκο νομοσχέδιο θα το καταθέταμε στις 28 του Μάρτη, ελπίζοντας να ψηφιστεί στην τελευταία συνεδρία. Ήταν κάτι το αδύνατο. Γι' αυτό αναγκαζόμαστε άλλη μια φορά να δώσουμε μια παράταση σε αυτό το τέλος, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα και η ευκαιρία να μελετηθεί από την επιτροπή Οικονομικών το σχετικό νομοσχέδιο, που είναι και το βασικότερο. Όμως πρέπει να το σχολιάσουμε, ότι ο προγραμματισμός του Υπουργείου Οικονομικών φαίνεται ότι είναι πρόχειρος και δεν ακολουθεί τη σωστή

διαδικασία όπως θα έπρεπε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των δύο άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.080 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 22 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι στο χωριό Σια λειτουργεί χοιροτροφική μονάδα η οποία προκαλεί μεγάλη οχληρία και περιβαλλοντική ρύπανση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες

μου, πολλά από τα υποστατικά της μονάδας είναι παράνομα. Σε γειτονιά η οποία γειτονεύει άμεσα με τη μονάδα έχουν παραχωρηθεί άδειες οικοδομής σε φτωχά νεαρά ζευγάρια, ενώ η οικιστική περιοχή της κοινότητας βρίσκεται σε απόσταση λίγων μέτρων από τη μονάδα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που έχουν γίνει, ώστε να μετακινηθεί η συγκεκριμένη χοιροτροφική μονάδα το συντομότερο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.081 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 22 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει πρόβλημα ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων νερών από το εγκαταλειμμένο μεταλλείο της ΕΜΕ στην περιοχή του χωριού Σια. Προβλήματα ρύπανσης δημιουργούνται επίσης και από το λατομείο Ε. Παναγή στην ίδια περιοχή.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες των αρμοδίων προς αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που προκαλούνται τόσο από τη λειτουργία του λατομείου όσο και από και το εγκαταλειμμένο μεταλλείο στην περιοχή του χωριού Σια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.082 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 27 Μαρτίου 2002.

«Ο κανονισμός 61.Η(1)(η) του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου (Μέρος ΧΙΙΓ, που αφορά στη χρήση των οικοδομών από ανάπηρα πρόσωπα) αναφέρεται στις “εξαιρετικές περιπτώσεις όπου το ισόγειο τμήμα οικοδομής είναι υφιστάμενο και καλύπτεται με άδεια οικοδομής”. Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, σε αυτές τις περιπτώσεις η “αρμόδια αρχή απαιτεί μερική εφαρμογή του Κανονισμού αυτού, νοουμένου ότι η πλήρης εφαρμογή των προνοιών του Κανονισμού είναι ανέφικτη:

Νοείται περαιτέρω ότι για τους σκοπούς της πιο πάνω επιφύλαξης ‘αρμόδια αρχή’ σημαίνει την αρχή που αποτελείται από εκπροσώπους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, της αρμόδιας τοπικής αρχής και του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου”.

Πληροφορούμαι ότι ο πιο πάνω κανονισμός δεν έχει γίνει μέχρι τώρα σεβαστός. Από το 1999, που εγκρίθηκε η σχετική τροποποίηση του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου, δεν έχει συγκληθεί η “αρμόδια αρχή”, παρά το γεγονός ότι έχουν δοθεί άδειες οικοδομής για εκατοντάδες οικοδομές που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί, ώστε να γίνει σεβαστός ο κανονισμός 61.(Η)(1)(η) από την Ένωση Δήμων Κύπρου και τις κατά τόπους τοπικές αρχές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.083 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 27 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο παρά την Αλυκή της Λάρνακας αρχαιολογικός χώρος έχει ονομαστεί Hala Sultan Tekke - Χαλά Σουλτάν Τεκκέ, παρά την συνήθη πρακτική οι αρχαιολογικοί χώροι να λαμβάνουν ως ονομασία το όνομα του τοπωνυμίου της περιοχής τους. Στην περίπτωση του μυκηναϊκού οικισμού που ανασκάπτεται στην περιοχή της Αλυκής Λάρνακας το τοπωνύμιο φέρει την ονομασία “Βυζακιά”.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που καθιερώθηκε - κατά παράβαση της ισχύουσας πρακτικής - η ονομασία Χαλά Σουλτάν Τεκκέ για τον αρχαιολογικό χώρο της Αλυκής Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.045,

ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Η περιοχή της Ομορφίτας περιλαμβάνεται στο στεγαστικό σχέδιο του προγράμματος αναζωογόνησης περιοχών πράσινης γραμμής Λευκωσίας (δήμοι Λευκωσίας και Αγίου Δομετίου).

Το σχέδιο εφαρμόζεται από την επαρχιακή διοίκηση Λευκωσίας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης και στοχεύει στην ενθάρρυνση ζευγαριών ή οικογενειών που δεν κατέχουν ιδιόκτητη κατοικία να ανεγείρουν νέα κατοικία ή να αγοράσουν υφιστάμενη για ιδιοκατοίκηση ή να προβούν σε επιδιόρθωσή της ή προσθήκη μέχρι δύο υπνοδωματίων ανάλογα με την περίπτωση.

Για την ανέγερση νέας ή την αγορά υφιστάμενης κατοικίας παρέχεται χρηματοδότηση μέχρι £32.000 (δάνειο και χορηγία). Για την οικιστική αναβάθμιση της περιοχής εφαρμόζεται σχέδιο επιδότησης της δαπάνης βελτίωσης των οικιών με χορηγία ύψους 50% της δαπάνης, με ανώτατο όριο £3.000, ενώ για προσθήκη δύο υπνοδωματίων παρέχεται δάνειο μέχρι £10.000.

Η κατασκευή πεζοδρομίων για ασφάλεια όσων διακινούνται στην περιοχή και η βελτίωση/διαπλάτυνση των οδών Αγίου Ιλαρίωνος και Συνεργασίας για ασφαλή και άνετη πρόσβαση στην περιοχή αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της αρμόδιας τοπικής αρχής, δηλαδή του δήμου Λευκωσίας, στην οποία θα παραπεμφθεί το θέμα λόγω αρμοδιότητας.

Στις δημαρχούμενες περιοχές είναι ευθύνη των ιδίων των κοινοταρχών να εξεύρουν χώρο για την παροχή των υπηρεσιών τους στο κοινό. Ο κοινοτάρχης Ομορφίτας διατηρεί διαφημιστικό γραφείο στο Μέγαρο Μισή II στη Λευκωσία και εξυπηρετεί το κοινό από τη διεύθυνση της κατοικίας του στην οδό Μιχαλάκη Καραολή 4, τις απογευματινές ώρες και τα Σαββατοκυριακά.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.047, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με το σχέδιο μεταφοράς των χοιροστασίων από την Ορούντα και τη Μονή, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια της λειτουργίας του Ενοποιημένου Σχεδίου Ανάπτυξης της Κτηνοτροφίας (Σκέλος Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης), το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εφαρμόζει από το 1996 ειδικό σχέδιο για την, επί εθελοντικής βάσης, μετακίνηση οχληρών κτηνοτροφικών υποστατικών. Το σχέδιο αυτό προνοεί για καταβολή αποζημίωσης στο μετακινούμενο κτηνοτρόφο, με βάση την παρούσα αξία των υποστατικών.

Για την ενεργοποίηση των διαδικασιών (εθελοντικής) μετακίνησης ενός οχληρού υποστατικού απαιτούνται η υποβολή σχετικού αιτήματος από την επηρεαζόμενη κοινότητα, η οποία και συμμετέχει με κάποιο μικρό ποσοστό στην καταβολή των αποζημιώσεων, και η τελική συγκατάθεση του επηρεαζόμενου κτηνοτρόφου για αποδοχή του προτεινόμενου ποσού αποζημίωσης. Η επαναδραστηριοποίηση ή μη του μετακινούμενου κτηνοτρόφου σε άλλη περιοχή και η εξεύρεση κατάλληλου χώρου, καθώς και η εξασφάλιση των αναγκών για την επανεγκατάσταση αδειών είναι ευθύνη του ίδιου του, εθελοντικά, μετακινούμενου κτηνοτρόφου.

Σε περίπτωση επαναδραστηριοποίησης του μετακινούμενου κτηνοτρόφου, αυτός δικαιούται επιπρόσθετη επιδότηση του επιτοκίου για δάνεια που θα συνάψει για επανεγκατάσταση. Η επιδότηση αυτή ισοδυναμεί με £150 κατά £1.000 επιδοτήσιμης δαπάνης για υποστατικά και με £125 κατά £1.000 επιδοτήσιμης δαπάνης για εξοπλισμό. Επιδοτήσιμη δαπάνη είναι το 80% του κόστους. Στις περιπτώσεις

μετακινούμενων κτηνοτρόφων το μέγιστο ποσό επιδοτήσιμης δαπάνης είναι £200.000.

Μέσα στα πλαίσια του ίδιου σχεδίου ανάπτυξης της κτηνοτροφίας (υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας κτηνοτροφικών ή/και χοιροτροφικών ζωνών) το κράτος προβαίνει στη δημιουργία βασικής υποδομής (νερό, ρεύμα, δρόμος) μέχρι ενός κεντρικού σημείου, πέραν του οποίου αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι προς εγκατάσταση κτηνοτρόφοι. Δυστυχώς για τον κλάδο της χοιροτροφίας ουσιαστικά καμιά κοινότητα δε δέχεται να δημιουργηθεί στα όριά της χοιροτροφική ζώνη, απεναντίας σε μερικές περιπτώσεις καταργήθηκαν και υφιστάμενες χοιροτροφικές ζώνες και υπάρχει μεγάλη πίεση για κατάργηση και των ελάχιστων άλλων που υπάρχουν.

Προς την κατεύθυνση της επίλυσης του εξειδικευμένου σοβαρού περιβαλλοντικού προβλήματος που δημιουργείται από τα χοιροστάσια, η κυβέρνηση ενήργησε προς δύο κατευθύνσεις. Μέσω ειδικού σχεδίου που εφαρμόζει το Τμήμα Γεωργίας, παρέχοντας πολύ ισχυρά οικονομικά κίνητρα (66,67% επιδότηση του κόστους) για κατασκευή συστημάτων επεξεργασίας και χρήσης χοιρολυμάτων (από απλό μηχανικό διαχωρισμό υγρών και στερεών μέχρι βιολογικούς σταθμούς). Επίσης, μέσω της τροποποίησης κατά το 2000 της σχετικής πρόνοιας της δήλωσης πολιτικής έγινε εφικτή η έκδοση πολεοδομικής άδειας για εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης των χοιρολυμάτων (περιβαλλοντική αναβάθμιση ακόμη και των χοιροστασίων που δεν είναι εξ ολοκλήρου νόμιμα, δίχως αλλαγή του νομικού τους καθεστώτος).

Κάποιες προσπάθειες/μελέτη που έγιναν προ μερικών ετών για τη μετακίνηση οχληρών υποστατικών των υπό αναφορά κοινοτήτων σε χοιροτροφική περιοχή που θα δημιουργείτο στην τοποθεσία “Άγιοι Ηλιόφωτοι” δεν απέδωσαν, γιατί δεν κατέστη δυνατή η αλλαγή της υφιστάμενης στην περιοχή κτηνοτροφικής ζώνης σε χοιροτροφική. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν και οι ενστάσεις των γειτονικών κοινοτήτων. Μετά την εξέλιξη αυτή εγκαταλείφθηκε η ιδέα της ομαδικής μεταφοράς των χοιροστασίων ή/και

χοιρολυμάτων στην υπό αναφορά περιοχή.

Η προσέγγιση που θεωρείται σήμερα εφικτή από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τη μείωση τόσο των προβλημάτων οχληρίας όσο και των κινδύνων ρύπανσης του περιβάλλοντος που δημιουργούνται από τη μαζική εκτροφή χοίρων στην περιοχή είναι η εφαρμογή από τους ίδιους τους χοιροτρόφους όλων των κανονισμών/μέτρων ορθής διαχείρισης και ορθής γεωργικής πρακτικής, καθώς και η εφαρμογή από την αρμόδια αρχή της σχετικής νομοθεσίας. Ας σημειωθεί ότι σε μερικά από τα υπό αναφορά χοιροστάσια έχουν γίνει κατά τα τελευταία λίγα χρόνια σημαντικές προσθήκες, εν πολλοίς χωρίς άδεια και σίγουρα χωρίς να έχει ληφθεί πρόνοια για την ορθή διαχείριση και χρήση των επιπρόσθετων λυμάτων και την εξασφάλιση της αναγκαίας άδειας απόρριψής τους. Σημειώνεται επίσης ότι, με βάση σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία (Οδηγία Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης-I.P.P.C.), χοιροστάσια με περισσότερες από εβδομήντα χιλιάδες ή τρεις χιλιάδες χοίρους πάχυνσης άνω των 30 kg θα πρέπει από το 2007 να εγκαταστήσουν ολοκληρωμένους βιολογικούς σταθμούς για επεξεργασία των λυμάτων τους με δυνατότητα ταυτόχρονης παραγωγής ενέργειας.

Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θεωρεί ότι η ευθύνη για θετική ανταπόκριση και αξιοποίηση των προσφερόμενων κρατικών κινήτρων και διευκολύνσεων προς επίλυση του προβλήματος οχληρίας από τα χοιροστάσια βαρύνει αποκλειστικά τους ίδιους τους χοιροτρόφους. Εναπόκειται στους ίδιους να αναλάβουν τις ευθύνες τους, καθώς και στις τοπικές αρχές και την αρμόδια υπηρεσία να επιβάλουν τις σχετικές πρόνοιες της νομοθεσίας.

Παρ' όλα τούτα, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος θα ήταν πρόθυμο, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων και αρμοδιοτήτων του, να μελετήσει

τρόπους τεχνικής ή/και οικονομικής βοήθειας, στα πλαίσια των αναφερθέντων πιο πάνω υφιστάμενων σχεδίων, σε περίπτωση που υποβληθεί από τους ενδιαφερομένους (χοιροτρόφους, κοινότητες, επαρχιακή διοίκηση) συγκεκριμένο και ολοκληρωμένο σχέδιο ατομικής ή/και ομαδικής μετακίνησης των χοιροστασίων ή/και επεξεργασίας των χοιρολυμάτων της περιοχής. Σε τέτοια περίπτωση νοείται ότι, προτού το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εμπλακεί, θα πρέπει να εξευρεθούν και δεσμευτούν από τους ενδιαφερομένους (κοινότητες, επαρχιακή διοίκηση) επαρκής έκταση σε κατάλληλη περιοχή για μετακίνησή τους, καθώς επίσης και από κάθε χοιροτρόφο οι αναγκαίες εκτάσεις καλλιεργειών που απαιτούνται για την εξασφάλιση άδειας απόρριψης των υγρών κυρίως χοιρολυμάτων κάθε μονάδας, σύμφωνα με τον αριθμό των ζώων του.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.056, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την ηλεκτροδότηση κατοικιών της κοινότητας Πάνω Αμιάντου, σας αποστέλλεται η σχετική επιστολή του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και σημειώνεται ότι αναμένονται και τα σχόλια της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, τα οποία θα σας διαβιβασθούν το συντομότερο δυνατό.

“Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 44.990, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1996, η κυπριακή κυβέρνηση αγόρασε την ακίνητη περιουσία της εταιρείας “The Cyprus Asbestos Mines Ltd”.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, ημερομηνίας 19 Μαΐου 1997, τη διαχείριση των κατοικιών θα την έχει το Τμήμα Δασών, εφόσον είναι κτισμένες σε δασική γη.

Αντίγραφο της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα εσωκλείονται.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης δε διαχειρίζεται τις κατοικίες αυτές.”.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το μοναδικό θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας.

Ποιοι είναι έτοιμοι να ομιλήσουν; Ο κ. Παπαπολυβίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπολυβίου, έχετε το λόγο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια ερώτηση. Θα ήθελα να μιλήσω επί του θέματος, αλλά, αν είναι δυνατό, αν θα παραταθεί η συζήτηση, θα προτιμούσα την άλλη βδομάδα. Ρωτώ, λοιπόν, αν σκοπεύετε να παρατείνετε τη συζήτηση μέχρι την άλλη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπορεί το θέμα να παραμείνει προς συζήτηση, ανεξάρτητα από το πόσοι θα μιλήσουν σήμερα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εντάξει, ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Η εισήγησή μου είναι να παραμείνει ανοικτό, διότι από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα δήλωσαν πέντε ότι προτίθενται να μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω πει ότι το θέμα θα παραμείνει προς συζήτηση και την ερχόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαπολυβίου, έχετε το λόγο.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχει ένα αξίωμα που λέει: «Καθένας που μιλά δημόσια και βρίσκει ακροατήριο να τον ακούσει ασκεί εξουσία». Με τη σειρά της, η άσκηση της εξουσίας απαιτεί πρώτα και πάνω απ' όλα πολιτική και ηθική ευθύνη, ιδιαίτερα στο στίβο της πολιτικής και ασφαλώς στο ραδιοτηλεοπτικό τοπίο.

Η γερμανική ιστορία, όπως προσωποποιήθηκε από το Χίτλερ, δείχνει με ποιο τρόπο οι τεχνικές της ρητορικής σε πολιτικές ομιλίες έτυχαν ανεύθυνης κατάχρησης, με σκοπό να πλανέψουν και να χειραγωγήσουν το ακροατήριο. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι δημόσιες ομιλίες είναι τα μέσα που χρησιμοποιεί ο καθένας, ανάλογα με τις ευκαιρίες που έχει, για να καλέσει και να υποκινήσει τους συμπολίτες και τις συμπολίτισσές του να συμβάλουν στη διαμόρφωση της κοινωνίας. Κατά συνέπεια,

ρητορική και δημοκρατική εγρήγορση είναι δύο αλληλένδετοι παράγοντες, σφικτά δεμένοι με τους ηθικούς και πολιτικούς κανόνες.

Στις μέρες μας η ελεύθερη ραδιοτηλεόραση και ο τύπος στην Κύπρο είναι μια πραγματικότητα. Ο Νόμος 7(1) του 1998 αποτελεί επισφράγιση της φιλελεύθερης αρχής και κανόνα της δημοκρατίας για τη διασφάλιση της επικοινωνίας και πληροφόρησης των πολιτών. Αποτελεί έκφραση του πλουραλισμού και κατάργηση του μονοπωλίου, με οποιαδήποτε μορφή και αν παρουσιάζεται, είτε κρατικιστική είτε ιδιωτική.

Η δημοσιογραφία, το ραδιοτηλεοπτικό τοπίο, ο τύπος είναι μια διαρκής κίνηση αναζήτησης και της γνώσης και της αλήθειας, μια διαρκής σπουδή της ζωής. Αποτελεί τον ακρογωνιαίο παράγοντα της λειτουργίας της ελεύθερης δημοκρατίας και του βασικού συντελεστή της λαϊκής ευρύτερης εξουσίας, ως τέταρτη εξουσία, στη διαμόρφωση της πολιτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής και δράσης ενός λαού και ενός σύγχρονου κράτους πολιτείας. Όλα αυτά ισχύουν ασφαλώς και κανείς δεν μπορεί να τα αμφισβητήσει, όταν διασφαλίζεται η θετική λειτουργία της ως μέσου και προϋπόθεσης της δημοκρατίας.

Τη δημοσιογραφία δε τη φοβάται η ελεύθερη δημοκρατία, αλλά την υποστηρίζει. Τη δημοσιογραφία τη φοβούνται και τη φιμώνουν τα ανελεύθερα φασιστικά και ολοκληρωτικά καθεστώτα. Η ακατάσχετη όμως προθυμία μας να ανταποκριθούμε στη χρησιμοποίηση της ελεύθερης ραδιοτηλεόρασης δίνει το κριτικό δικαίωμα στο σκεπτόμενο Κύπριο πολίτη να διαπιστώσει την ουσιαστική κενότητα, προχειρότητα και αυτοσχεδιασμό, αφού...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ανδρέα, να σε διακόψω. Παρακαλώ, συνάδελφοι, λίγο σεβασμό στον ομιλητή!

Α. ΠΑΠΑΠΟΥΛΥΒΙΟΥ:

Εν με ενοχλεί εμένα, εντάξει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μα εμάς ενοχλά μας!

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

...να διαπιστώσει την ουσιαστική κενότητα, προχειρότητα και αυτοσχεδιασμό, αφού τόσο αυτοί που αποφάσισαν, αλλά και ψήφισαν τις νομικές προδιαγραφές της ελευθερίας όσο και αυτοί που κλήθηκαν να τις εφαρμόσουν δεν είναι άμοιροι ευθυνών. Δεν εμβάθυναν στην επιστημονική γνώση και μελέτη του αντικειμένου ευρύτερα και ιδιαίτερα στις τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις επί του κοινωνικού συνόλου.

Και, ενώ η νομική ελευθερία κατοχυρώθηκε, το να ακούσουν οι πολίτες αυτού του τόπου ελεύθερο λόγο αποτελεί πρόβλημα βασικό. Άνθρωποι άσχετοι με τις ιδιαίτερες και ειδικές σπουδές της επικοινωνίας και της δημοσιογραφίας έχουν αναλάβει όλα τα σχετικά πόστα. Πολλοί νέοι και νέες, χωρίς τη βασική γνώση, αναλαμβάνουν ή τους ανατίθενται υποχρεώσεις να πληροφορήσουν ή να κρίνουν πολιτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά κ.λπ., χωρίς ούτε οι ίδιοι ούτε αυτοί που τους αναθέτουν να συναισθάνονται το βάρος της ευθύνης που δημιουργείται με αυτή την περίεργη κατάσταση.

Έτσι γενικά κατανοείται το αλαλούμ που επικρατεί, αφού το κράτος -κυβέρνηση, Βουλή- δυσπιστεί, ενώ οι χρήστες του δικαιώματος και της υποχρέωσης ασυδοτούν στο όνομα της ελευθερίας και υπευθυνότητας που επιβάλλει η ελευθερία. Έτσι σήμερα, ενώ μιλάμε αυτοκολακευόμενοι για ελεύθερη ραδιοφωνία, τηλεόραση, τύπο, που κανονικά θα πρέπει να είναι όπλο και όργανο του κάθε πολίτη στη δημοκρατία, στην Κύπρο κινδυνεύει να γίνει μέσο ιδεολογικών διαθέσεων, προσωπικών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ! Μιλούν πολύ δυνατά όλοι και δεν ακούγεται ο ομιλητής!

Ναι, κύριε Παπαπολυβίου.

A. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κινδυνεύει, επαναλαμβάνω, να γίνει μέσο ιδεολογικών διαθέσεων, προσωπικών, κερδοσκοπικών και καιροσκοπικών συμφερόντων, έξω από την επιστημονική δεοντολογία και ιδιαίτερα έξω από την πολιτική δεοντολογία. Το πώς τώρα θα φθάσουμε στη συνισταμένη, ώστε να έχουμε πραγματικά ελεύθερη ραδιοτηλεόραση είναι μιας άλλης Κυριακής ευαγγέλιο, κατανόησης ρόλων στη δημοκρατία κράτους, θεσμοθετημένων οργάνων και πολιτών.

Η λεγόμενη, λοιπόν, ελευθεροποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης άρχισε να ακολουθεί το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης. Οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί έχουν γίνει επενδυτικοί χώροι κεφαλαίων όπου ο επενδυτής επιδιώκει τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Ο προσδιορισμός “ελεύθερη” δεν είναι ο πιο κατάλληλος για να αποδώσει το νέο τοπίο των μέσων μαζικής ενημέρωσης· είναι ιδιαίτερα ιδεαλιστικός, θα έλεγα. Δυνατότητα για τη μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών μηνυμάτων δεν μπορούν να πάρουν όλοι αντικειμενικά.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες μιας ανακύκλωσης προσώπων και βομβαρδισμού ιδεών ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση. Η ελεύθερη ραδιοτηλεόραση θα γίνει πραγματικότητα, με βάση την ιδιωτική ή την κρατική συμπαράσταση, όταν και εφόσον υπάρξει η δυνατότητα να πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένο το φαινόμενο της επικοινωνίας -πομπός, μήνυμα, δέκτης- αλλά και στη συνέχεια ενεργοποίηση του δέκτη, που δεν είναι άλλος από το κοινωνικό σύνολο.

Η μορφή της εμπορευσιμότητας που θεσπίστηκε για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποκαλύπτεται στο μεγαλείο της στο συναγωνισμό στα τηλεπαιχνίδια “Μπαρ” και “Μπιγκ Μπράδερ”. Όποια τηλεοπτική πέτρα και να σηκώσουμε αυτές τις μέρες μόνο “Μπαρ” και “Μπιγκ Μπράδερ” θα αντικρίσουμε! Γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες εκφράσεων αλλά και γεγονότων που αγγίζουν τα όρια του εξευτελισμού και που θίγουν

την ανθρώπινη αξιοπρέπεια: “πάουερ”, “όλα θα είναι πέρφεκτ”, “το κάνετε;” κ.λπ.

Η προσπάθεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης της Ελλάδας και οι σχετικές συστάσεις που έγιναν έπεσαν στο κενό. Η ανάγκη προστασίας των ανήλικων παιδιών και της νεολαίας δεν ενδιαφέρει κανέναν. Και δίκαια και δικαιολογημένα με αγωνία ρωτά ο απλός πολίτης: Ποια λύση μπορεί να δοθεί σ’ αυτή τη νοσηρή κατάσταση;

Στην πανθομολογούμενη καθολική κρίση που διερχόμαστε, πολιτικά, ηθικά, πολιτιστικά, και στην καθολική αντίδραση του κοινωνικού συνόλου και στην εκπεφρασμένη θέληση και διάθεση του λαού να αποκατασταθεί η υγιής εξισορρόπηση, ως ελάχιστη σχέση ανάσχεσης της καλπάζουσας αυτής τάσης και στάσης της κυπριακής κοινωνίας, αποφασιστικά προκύπτει η ανάγκη επιτέλους να αρχίσει η εξυγίανση. Οι θεσμοθετημένες εξουσίες -τουλάχιστον η νομοθετική ως κορυφαίο πολιτικό και νομοθετικό όργανο της δημοκρατίας, αλλά και η εκτελεστική- επιβάλλεται να λάβουν όλα τα ενδεικνυόμενα νομοθετικά και άλλα μέτρα επιβολής της εξυγίανσης του πολιτικού επιπέδου, του κοινωνικού κύρους και του ηθικού αναστήματος.

Ως εκ τούτου, πιστεύω ότι η θεμελιώδης τοποθέτηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης πρέπει το λιγότερο να είναι η ακόλουθη:

- Να αντιμετωπίζουν με σοβαρότητα τα ενδιαφέροντα των τηλεθεατών/ακροατών τους.
- Να νιώθουν υποχρέωση να ερευνούν με πληρότητα τα θέματα.
- Να μη χρησιμοποιούν δεδομένα με ανέντιμο τρόπο ούτε να δίνουν μονόπλευρη πληροφόρηση.
- Τα τηλεοπτικά κανάλια και ιδιαίτερα το κρατικό ΡΙΚ να παρουσιάζουν ποιοτικά προγράμματα και να νιώσουν την ανάγκη να ενεργοποιηθούν περισσότερο για το εθνικό μας θέμα. Το ελάχιστο είναι να χρησιμοποιούν υποτίτλους στην τούρκικη

γλώσσα στα δελτία ειδήσεων για σωστή ενημέρωση των Τουρκοκυπρίων στις κατεχόμενες περιοχές.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το ελάχιστο!

A. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Το ελάχιστο.

Σε μια δημοκρατία δε θα μπορούσε να λειτουργήσει μονομερώς ούτε η θεσμοθετημένη εξουσία ούτε ο τύπος. Ο συνδυασμός των λειτουργιών αυτών καθορίζει και εξασφαλίζει το δημοκρατικό πολίτευμα. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση θα παρουσιαστεί το φαινόμενο της μονομερούς εξουσίας και η αλαζονεία της ή ο λαϊκισμός και η αυθαιρεσία των πολιτικών συνόλων.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός -και δεν είχαμε συνεννοηθεί με το συνάδελφο, πρώην υπουργό, κ. Μιχαηλίδη- εισηγούμαστε στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων το διορισμό μιας ad hoc επιτροπής για σοβαρή επιστημονική και πολιτική μελέτη του θέματος και την υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων για αποτελεσματική αντιμετώπιση του πολυδιάστατου αυτού προβλήματος, όπως π.χ.:

1. Την επαρκή στελέχωση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό και την ψήφιση αποτελεσματικών κυρώσεων σε εξόφθαλμες παραβιάσεις της πολιτικής και ηθικής δεοντολογίας.
2. Να μην προσλαμβάνονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης σε ειδικές θέσεις δημοσιογράφων άτομα για συναισθηματικούς, οικογενειοκρατικούς λόγους και κριτήρια χωρίς την απαιτούμενη επιστημονική γνώση.
3. Συστηματικός προγραμματισμός και υπεύθυνη πολιτική, που επιβάλλει το υγιές, γνήσιο πνεύμα της δημοκρατίας, όπου οι πολίτες δραστηριοποιούνται για το κράτος και το κράτος για τους πολίτες.

4. Να αποκαθίστανται κατά τον ίδιο τρόπο, στον ίδιο χρόνο ακροαματικότητας και στον ίδιο χώρο, αναληθείς και ανυπόστατες ειδήσεις που θίγουν την προσωπικότητα και αξιοπρέπεια του ατόμου.
5. Αντιμετώπιση του προβλήματος με ψυχραιμία και αποφασιστικότητα, που μπορεί να δώσει εφικτές λύσεις με πολιτικοκοινωνικές προεκτάσεις, χωρίς να αδικηθεί η ουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής έτοιμος;

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι βουλευτές,

Η συζήτηση για το ρόλο που διαδραματίζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία και ο δικός μας ρόλος ως βουλευτών και αποδεκτών των ανησυχιών και ευαισθησιών του λαού μας είναι ιδιαίτερα επίκαιρη και σημαντική. Θα έλεγα πως είναι από τις σημαντικότερες συζητήσεις που καλούμαστε, με την έναρξη των εργασιών της νέας Βουλής, να κάνουμε, με σοβαρότητα, ως κόμματα και ως άτομα.

Τα ίδια τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σε μεγάλο βαθμό διαμορφώνουν τη συμπεριφορά του πολίτη και τη κοινή γνώμη. Έχουν τη δύναμη να χαλκεύουν ή να εκμηδενίζουν αντιστάσεις. Να δημιουργούν ενεργούς ή παθητικούς πολίτες. Να αναδεικνύουν πρότυπα και στάσεις ζωής. Να προάγουν την πολιτισμική στάθμη, αν όντως εκτελούν το λειτούργημά τους σωστά ή να συμβάλλουν στη μείωση του πολιτισμικού πήχης της κοινωνίας. Να προωθούν αρχές, αξίες, οράματα και προσδοκίες. Να προασπίζονται ανθρώπινα δικαιώματα. Να προάγουν έργα ανθρώπων. Να συμβάλλουν σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής διαποτισμένης με ίσες

ευκαιρίες, ισότητα, σεβασμό των φύλων, ελευθεροτυπία, πλουραλισμό, πολυφωνία, πολιτισμική ανοχή, σεβασμό της διαφορετικότητας. Να βοηθούν στη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, όταν αντικειμενικά ενημερώνουν τον πολίτη για το πολιτικό γίγνεσθαι και τις δραστηριότητες της εκτελεστικής, νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας.

Και όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, ζώντας σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, με έντονα τα σημάδια της κόπωσης, της φθοράς, της σήψης, δεν μπορούμε να παραμένουμε παθητικοί αποδέκτες των όσων γίνονται για μας χωρίς εμάς. Δεν μπορεί να μιλούμε όλοι για σήψη και διαφθορά, για το σπάσιμο του κοινωνικού και οικογενειακού ιστού και να μην αναζητούμε τα αίτια ή να μην προβληματιζόμαστε για το είδος και την ποιότητα των ανθρώπων που γεννοβολούμε και αναθρέφουμε, όταν μάλιστα δεν τους μεγαλώνουμε απομονωμένους μέσα σε ένα γυάλινο κλουβί, αλλά σε μια κοινωνία με έντονες αλληλοεπιδράσεις. Δεν μπορούμε να ωραιοποιούμε καταστάσεις ή να εθελουφλούμε, για να είμαστε αρεστοί. Δεν μπορούμε να αναμένουμε από τον πολίτη να αντιδράσει, αν εμείς είμαστε έτοιμοι να συρθούμε στη “σαγήνη του κοινωνικού ξεπεσμού ως πρότασης ζωής”.

Δεν μπορούμε να μην αναλογιζόμαστε πόσο ευάλωτοι είναι οι νέοι και τα παιδιά από αλλαγές που μας κατακλύζουν και από αρνητικές καταϊγιστικές επιδράσεις των μέσων μαζικής επικοινωνίας που μας βομβαρδίζουν ανελέητα. Αντίθετα, πιστεύω πως όλοι συνειδητοποιούμε τη δύναμη των μέσων μαζικής επικοινωνίας και αντιλαμβανόμαστε πως στη σύγχρονη εποχή των ραγδαίων τεχνολογικών αλλαγών και της θαυμαστής ανάπτυξης της επικοινωνίας ο ίδιος ο πλανήτης έγινε μια γειτονιά. Τα ίδια τα πρότυπα ζωής μας επιβάλλονται μέσα από τις ξενόφερτες σαπουνόπερες. Και ο καθημερινός καταϊγισμός αλλότριων προτύπων, των οποίων την ποιότητα ή το ήθος δεν είμαστε εμείς που αποφασίζουμε ή επιλέγουμε, μας καθιστά παθητικούς αποδέκτες και άβουλους παρατηρητές. Όταν ο καταϊγισμός αυτός γίνεται με κακής ποιότητας

ερεθίσματα, σίγουρα μας ισοπεδώνει. Μας σμικρύνει ως ανθρώπους και μας αποξενώνει, στις πλείστες περιπτώσεις, από την πραγματικότητα. Μας αναισθητοποιεί.

Φτάσαμε στο σημείο να συμφιλιωνόμαστε με τον ίδιο το θάνατο, τους φόνους, τους βιασμούς, τις κλοπές, τον ανθρώπινο πόνο, γιατί παρελαύνουν καθημερινά μπροστά στα μάτια μας και δε μας κάνουν αίσθηση. Παρακολουθούμε τον πόλεμο στο Αφγανιστάν και δεν αντιδρούμε· λες και βλέπουμε ταινία. Βλέπουμε αιματοχυσία στην Παλαιστίνη και δεν ανατριχιάζουμε. Βλέπουμε βιαστές, θύματα τροχαίων, πτώματα, κακοποιά στοιχεία και έχουμε σε τέτοιο βαθμό αποκτήσει ανοσία, που δε μας κάνει αίσθηση η εικόνα.

Αυτοπαραιτούμαστε από την ίδια τη ζωή και αποστασιοποιούμαστε και από αυτά ακόμη τα θέματα που συνιστούν ακρογωνιαίο λίθο για τη φυσική και εθνική μας επιβίωση, όπως είναι το κυπριακό πρόβλημα που κατάντησε κι αυτό, δυστυχώς, ένα σίριαλ όπου ο κακός κι αδιάλλακτος παραμένει πεισματικά αδιόρθωτος και η δική μας πλευρά διαρκώς ξεπερνά εαυτόν στην ανοχή και στην επίθεση φιλίας. Όσο για το πολυσύνθετο της σχέσης πολιτικών και μέσων μαζικής ενημέρωσης, οικονομικών και πολιτικών διασυνδέσεων και διαπλεκόμενων συμφερόντων, σίγουρα είναι ένας φαύλος κύκλος, που μόνο ένας Θησέας θα μπορούσε να ξεδιαλύνει, αν μάλιστα διέθετε το μίτο, όχι της Αριάδνης, αλλά της αποφασιστικότητας. Αποφασιστικότητας, για να αγγίξει στον τύπον των ήλων, ανεξαρτήτως πολιτικού ή άλλου κόστους, για να πατάξει την υποκειμενικότητα, την αδιαφανή ύποπτη σχέση και να προωθήσει με αντικειμενικότητα τη σωστή κάλυψη και τις σωστές ειδήσεις, χωρίς να υπερτονίζει την ακροαματικότητα, χωρίς να δημιουργεί τη δική του πολιτική ημερήσια διάταξη παραπληροφωρώντας, χωρίς να προβάλλει την ατάκα και το λαϊκισμό.

Το μεγάλο ερώτημα είναι ποιος ακριβώς είναι που αποφασίζει τα πρότυπα ζωής που πλασάρουμε καθημερινά στα παιδιά μας μέσα από τις τηλεοπτικές μας οθόνες.

Πρότυπα πλασματικά, φτιαχτά, που εξιδανικεύουν τη δόξα, τη φήμη, τα λεφτά, την εξωτερική ομορφιά και καθίστανται ασυναγώνιστα συγκριτικά με τα λιγότερο φανταχτερά, λιγότερο ελκυστικά πρότυπα που το σχολείο, η οικογένεια και η ίδια η κοινωνία προωθούν.

Το εξίσου μεγάλο ερώτημα είναι ποιο μήνυμα εκπέμπουν καθημερινά και καθενυχτικά οι μικρές μας οθόνες, όταν ο ατομικισμός κονταροχτυπιέται με την κοινωνική αλληλεγγύη, όταν η ουσιαστική είδηση δεν πουλά και πρέπει να αντικατασταθεί με την αντιδεοντολογική υπερβολή και όταν η αλήθεια γκρεμοτσακίζεται στο βωμό της τηλεθέασης και στην αρένα του ανταγωνισμού των οικονομικών γιγάντων και των καναλιών. Ή ακόμα όταν η ατάκα ανοίγει δρόμους προβολής και γίνεται πρώτη είδηση, διαμορφώνοντας μια συνειδητή επιλογή εκμαυλισμού της πολιτικής και εκφυλισμού της σοβαρότητας του ατόμου.

Είναι γεγονός αναντίλεκτο πως η ελεύθερη ραδιοφωνία και τηλεόραση στη χώρα μας πρωτοεμφανίστηκε, για να κτυπήσει το κρατικό μονοπώλιο, να περιορίσει, καθώς λεγόταν ευρύτατα τότε, την προπαγάνδα της εκάστοτε κυβέρνησης, να προσφέρει πολυφωνία, πλουραλισμό και περισσότερες επιλογές. Και ως ένα βαθμό τα επιτεύγματά της δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητα.

Όμως, αξιολογώντας συνολικά την πορεία της, διαφαίνεται πως δυστυχώς άναρχα και ραγδαία αναπτύχθηκε ο χώρος των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών μέσων. Το νομοθετικό πλαίσιο δε στάθηκε ικανό να αναχαιτίσει κενά, να περιορίσει διαπλοκές, να ελέγξει την ποιότητα των προγραμμάτων, να αναχαιτίσει τον κοινωνικό εξευτελισμό. Οι μηχανισμοί ελέγχου δε στήθηκαν. Η ίδια η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δε διαθέτει την κατάλληλη στελέχωση και υποδομή, για να μπορεί να αντιμετωπίζει καίρια τις παραβάσεις του νόμου, να απλώνει αποτελεσματικά το μακρύ της χέρι και να επιβάλλει υποδειγματικές κυρώσεις σε όσους δε συμμορφώνονται με αυτόν.

Η ασυδοσία των καναλιών, αλλά και κάποιων ανθρώπων των μέσων μαζικής επικοινωνίας, συνεχώς κορυφώνεται. Απότοκο αυτής οι μαύρες λίστες, οι χρόνιοι αποκλεισμοί πολιτικών προσώπων και παρατάξεων από προγράμματα, ο καθημερινός κατακλυσμός μας από μεταγλωττισμένες σαπουνόπερες με παραπονημένη μάλιστα την ίδια μας τη γλώσσα. Λες και είμαστε λαός υπανάπτυκτος και αναλφάβητος που αδυνατεί να διαβάσει υποτίτλους και μιμείται τακτικές της γείτονος Τουρκίας που ανέκαθεν μεταγλώττιζε ταινίες, για να είναι κατανοητό το περιεχόμενο λόγω αναλφαβητισμού των μαζών. Ο τραυματισμός και η κακομεταχείριση της γλώσσας, εισάγουν νέα πρότυπα που, χάριν του δήθεν εκμοντερνισμού, εξευτελίζουν τη γλώσσα και υποβαθμίζουν την κουλτούρα και την αισθητική μας. Το όργιο της βίας, οι σεξουαλικές διαστροφές, τα υπονοούμενα, το φαινόμενο του αισθησιασμού προκαλούν, διεγείρουν, προβληματίζουν. Οι αρχές, οι αξίες, ο ρομαντισμός, η ευγένεια, η λεπτότητα δεν πουλάνε πια. Η γυναίκα δεν είναι παρά μόνο σκεύος ηδονής και όσο πιο ξεγύμνωτη τόσο πιο αρεστή στον παραγωγό. Και όταν η υποκουλτούρα πρυτανεύει και η εκμετάλλευση του γυναικείου σώματος πουλά, προς τι να διεκδικούμε ισότιμη παρουσία γυναικών σε συζητήσεις και σοβαρά προγράμματα, για ενσωμάτωση τάχα της αρχής της ισότητας των φύλων στα ίδια τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς επιτάσσει και η πολυσυζητημένη ευρωπαϊκή μας εναρμόνιση.

Ας είναι καλά ο “μεγάλος αδελφός” και το “μπαρ” που μας μορφώνουν εποικοδομητικά. Το μάτι μας στην κλειδαρότρυπα, αχόρταγο, ας εθίζεται στην ξένη υποκουλτούρα, στα ξενόφερτα πρότυπα, στα νέα ήθη και ύφη. Η κακή ποιότητα και τα χαμηλά τηλεοπτικά επίπεδα, ανεξέλεγκτα λεηλατούν την οποιαδήποτε καλλιέργεια θα έπρεπε να προωθεί η παιδεία, η οικογένεια, η κοινωνία. Ανταγωνίζεται επικίνδυνα το έργο των εκπαιδευτικών και των γονέων. Ρημάζει ανελέητα νεανικές ψυχές, περισσότερο ευάλωτες και επιδεκτικές σε τέτοια φαινόμενα, προτού προλάβουν καν να

αναπτύξουν την αναγκαία κριτική στάση απέναντι στα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα, χωρίς καν να τους δίνεται η δυνατότητα να αντιδρούν. Η ηρωοποίηση και ωραιοποίηση αμφισβητούμενων προτύπων ζωής, δράσης και συμπεριφοράς εμπλουτίζουν το αρνητικό σκηνικό που έρχεται να αντιπαλέψει και να καταστρέψει σωστά πρότυπα.

Τα ίδια τα παιδιά μας θεοποιούν τον κάθε “Πρόδρομο” και τον κάθε “νεοτσάκα” που θα έκαναν το παν, για να κερδίσουν στο παιγνίδι, εμπαίζοντας τη νοημοσύνη μας, για να αμειφθούν πλουσιοπάροχα από την ανοχή μας. Η μαζική και ψυχοφθόρος υποκουλτούρα έγινε το καθημερινό μας ψωμοτύρι. Και δικαιολογημένα διερωτάται ο ψυχολόγος Βασίλης Χριστοδούλου αν «μας αρέσουν τα κλουβιά με τις κάμερες, το τσίρκο με τα παιδιά να πιθηκίζουν ανθρώπινα και το ξεγύμνωμα, ψυχικό και σωματικό, για μια χούφτα ευρώ και μια δόση δημοσιότητας στον κόσμο του τίποτα», αν εμείς, «οι ίδιοι οι γονείς και γενικότερα οι παντός είδους καταναλωτές κάποτε κατανοήσουμε από τη μια τις ευθύνες της αδράνειας και από την άλλη ότι, όπου το κέρδος είναι κυρίαρχο στοιχείο, η αυτορρύθμιση ως μέτρο δεν είναι αρκετό».

Επιμένει ακόμη -και ασπάζομαι τις ανησυχίες του- πως «το να κρυβόμαστε ή να χαλαρώνουμε επικίνδυνα τα αντανακλαστικά μας, γιατί κάποιοι έμποροι σκουπιδιών θέλουν να περάσουν τις πολιτισμικές χωματερές ως πρόταση αισθητικής, είναι επικίνδυνο» και δεν μπορούμε «με πρόσχημα την ελευθεροτυπία να κατεβάζουμε τον πήχη του πολιτισμού χαμηλά, τόσο χαμηλά, τόσο επικίνδυνα χαμηλά που νέα παιδιά, ρακοσυλλέκτες στο τηλεοπτικό σκουπιδαριό να αισθάνονται σαν στο σπίτι τους».

Μας λείπει λοιπόν η πολιτική ανδρεία και αξιοπρέπεια, για να αντιδράσουμε; Έχουμε όντως εξαργυρώσει αυτή την ανδρεία και την αξιοπρέπεια στο παζάρι της “πίτας” της δημοσιότητας, όπως καταλογίζει στους πλείστους από εμάς; Ευθαρσώς απαντώ πως όχι. Και τόλμη έχουμε και παρρησία να αγγίξουμε στον τύπο των ήλων και να στηλιτεύσουμε τα κακώς έχοντα. Ναι, τώρα είναι η ώρα, για να συνεργαστεί η

ίδια η πολιτεία, η κοινωνία, οι καναλάρχες, οι δημοσιογράφοι, τα κόμματα και η Βουλή.

Πρώτον, για να διαμορφωθεί ένα σύγχρονο ρυθμιστικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των μέσων μαζικής επικοινωνίας, που να επιτρέπει και ενθαρρύνει τις επιχειρηματικές δράσεις σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, ενώ παράλληλα να διαφυλάσσει τα δημόσια μη κερδοσκοπικά μέσα μαζικής επικοινωνίας, την πολυφωνία και την ελεύθερη έκφραση και να διασφαλίζει ταυτόχρονα τα δικαιώματα των πολιτών ανδρών και γυναικών.

Δεύτερον, σίγουρα χρειάζεται να τεθούν ποιοτικά κριτήρια προγραμμάτων και στο ΡΙΚ και στην ιδιωτική ραδιοτηλεόραση.

Τρίτον, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης να αναλάβει το δύσκολο ρόλο της υπεύθυνα, ώστε να στηλιτεύει και να πατάσσει τα κακώς έχοντα και να καταστεί πραγματικός θεματοφύλακας για την εφαρμογή του νόμου και τέταρτον, επιβάλλεται αυστηρή εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας.

Η ίδια η παιδεία στον τόπο μας χρειάζεται να βελτιωθεί στη διδακτέα ύλη, να κάνει εποικοδομητική χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης στα σχολεία και κυρίως να απελευθερώσει το παιδί από το ζυγό της τηλεοπτικής εικόνας και να το ταυτίσει με την εικόνα της ίδιας της ζωής, δημιουργώντας του αντίστοιχα πλούσια ερεθίσματα. Χρειάζεται να αναπτυχθεί μέσα από το εκπαιδευτικό μας σύστημα η κριτική διάθεση, η υψηλή αισθητική και η ενσυνείδητη επιλογή, ώστε ο ακροατής/θεατής ή αναγνώστης να μην είναι παθητικός δέκτης κάθε σκουπιδιού που του σερβίρεται, αλλά ενεργός και κριτικός πολίτης.

Στην ημικατεχόμενη μας πατρίδα είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο να είναι ερμητικά κλειστό το μέτρο και η λογική έξω από την πόρτα των καναλιών. Οι εκκολαπτόμενοι ηδονοβλεψίες της κλειδαρότρυπας, οι απαθείς παρατηρητές της ζωής ή οι παθητικοί αποδέκτες των κακέκτυπων προτύπων, είναι ευνουχισμένοι, παροπλισμένοι και

αποπροσανατολισμένοι πολίτες, άνθρωποι χωρίς αντιστάσεις, έτοιμοι να συνθηκολογήσουν με ό,τι τους σερβιριστεί, επίφοβοι και για συνθηκολόγηση με τον Τούρκο διαρρήκτη και εισβολέα της γης μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Φαίνεται ότι δεν υπάρχει.

Ναι, ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μια μικρή παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, για ό,τι αξίζει.

Συμφωνώ απόλυτα με την εκτίμηση που είχε κάμει η κ. Παπαδοπούλου γι' αυτά τα μεταγλωττισμένα σίριαλ τα οποία μεταδίδονται. Πλην όμως η μεταγλώττιση δεν είναι κατ' ανάγκη δείγμα μειωμένης γνώσης είτε της εθνικής είτε άλλης γλώσσας και χρησιμοποιείται ευρύτατα σε χώρες όπως η Ιταλία, γιατί θεωρείται από τους ειδικούς του κινηματογράφου ότι το καλά μεταγλωττισμένο φιλμ επιτρέπει στο θεατή να έχει καλύτερη επικοινωνία με αυτό που προβάλλεται, παρά διαβάζοντας τα γράμματα.

A. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Επισημαίνω ότι το μεταγλωττισμένο φιλμ δυστυχώς πολλές φορές είναι κακά μεταγλωττισμένο και οι φωνές δεν απηχούν στα άτομα τα οποία βλέπουμε και αυτό αποπροσανατολίζει το θεατή και σίγουρα δημιουργεί προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής έτοιμος για απόψε; Όχι.

Το θέμα θα παραμείνει ανοικτό, για να συνεχιστεί η συζήτησή του την προσεχή βδομάδα.

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 4 Απριλίου 2002, στις 4.00 το

απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.046.2002)
2. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.076.2001)
3. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.021.2002)
4. Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.077.2001)
5. Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξησης στη Σύntαξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1995.
(Αρ. Φακ. Ν. 268/95)
6. Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.012.2002)
7. Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της

Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.014.2002)

8. Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.129.2001)

9. Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.135.2001)

10. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.136.2001)

11. Ο περί Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.090.2001)

12. Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.001.2002)

13. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.045.2002)

14. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.01.062.2002)
15. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.019.2002)
16. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.018.2002)
17. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.084.2002)
18. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.083.2002)
19. Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.141.2001)
20. Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.142.2001)
21. Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Γραμματειακού Λειτουργού,

Λογιστικού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.086.2002)

22. Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.062.2002)

23. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.063.2002)

24. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.064.2002)

25. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας)

Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.066.2002)

26. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.059.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη

Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που

- ακολούθησαν (Γ. Περδίκη, Δ. Θεοδώρου, Τ. Χατζηγεωργίου, Δ. Συλλούρης, Λ. Χριστοφόρου, Ά. Αγαπίου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Βασιλείου, Α. Παπαδοπούλου, Σ. Σαμψών, Ν. Τορναρίτης, Π. Δημητρίου, Ντ. Μιχαηλίδης, Α. Καράς, Χρ. Κληρίδης, Γ. Ομήρου) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002».
 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», η σύντομη παρατήρηση του κ. Μάρκου Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.
 5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμο.
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 2).
 7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Χορήγηση Δανείων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Δώρου Θεοδώρου και Νίκου Κλεάνθους και έγκρισή τους.
 8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος του 2002» και τους κανονισμούς «Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Παρεκκλίσεις στα Επίπεδα Συγκέντρωσης Βαρέων Μετάλλων στις Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία των Εργοδοτούμενων με Σχέση Εργασίας Ορισμένου Χρόνου ή με Σχέση

Πρόσκαιρης Εργασίας Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις του κ. Μάρκου Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.
12. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη μετακίνησης χοιροτροφικής μονάδας από το χωριό Σια - Περιβαλλοντικά προβλήματα από λατομείο και μεταλλείο στο χωριό Σια - Ανάγκη σεβασμού του κανονισμού σχετικά με τη χρήση οικοδομών από αναπήρους - Η καθιέρωση της ονομασίας “Χαλά Σουλτάν Τεκκέ” για τον αρχαιολογικό χώρο της Αλυκής Λάρνακας.
13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα των κατοίκων του ελεύθερου μέρους της Ομορφίτας - Ερώτημα σχετικά με το σχέδιο μεταφοράς των χοιροστασιών από την Ορούντα στη Μονή - Πρόβλημα στην ηλεκτροδότηση της κοινότητας Πάνω Αμιάντου.
14. Συνέχιση της συζήτησης (Α. Παπαπολυβίου, Α. Παπαδοπούλου, Α. Χρίστου) για το θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 4ης Απριλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό σας απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή η Βουλή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί ως ο εκπρόσωπος του κυπριακού λαού, ο εκφραστής των αισθημάτων του, των απόψεών του να μείνει απαθής μπροστά στο λουτρό αίματος και τη γενοκτονία, η οποία επιχειρείται ενάντια σε ένα γειτονικό φιλικό λαό, τον παλαιστινιακό λαό.

Τις τελευταίες βδομάδες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολόκληρη η ανθρωπότητα παρακολουθεί με ανησυχία, αποτροπιασμό, αλλά και με οργή την κλιμάκωση της επιθετικότητας του Ισραήλ ενάντια στον παλαιστινιακό λαό, την Παλαιστινιακή Αρχή και τον Πρόεδρό της Γιάσερ Αραφάτ. Αυτή η επιθετικότητα τις τελευταίες μέρες έχει φτάσει

στο αποκορύφωμά της με την πολιορκία και τον αποκλεισμό του Γιάσερ Αραφάτ στο αρχηγείο του και με την εισβολή του Ισραήλ στις αυτόνομες παλαιστινιακές περιοχές, όπου με πρωτοφανή βαρβαρότητα δολοφονεί, συλλαμβάνει και παραβιάζει κάθε ανθρώπινο δικαίωμα και κάθε αρχή διεθνούς δικαίου.

Ζούμε από κοντά τις δραματικές εξελίξεις που επισυμβαίνουν το τελευταίο διάστημα στην Παλαιστίνη. Απέναντι στις παιδικές σφενδόνες, η κυβέρνηση Σαρόν εξαπολύει τον όλεθρο της γιγάντιας στρατιωτικής υπεροπλίας του Ισραήλ, σκοτώνοντας αμάχους, γυναίκες, παιδιά, προσπαθώντας να συγκαλύψει τις ευθύνες του ως δύναμης κατοχής, δυνάστευσης και εκμετάλλευσης των Παλαιστινίων.

Το Ισραήλ όλο αυτό το διάστημα της εντεινόμενης βίας εκμεταλλεύτηκε την ανυπαρξία ουσιαστικών διεθνών αντιδράσεων και πιέσεων, στοχεύοντας να πλήξει την Παλαιστινιακή Αρχή και να πνίξει τις αυτόνομες παλαιστινιακές περιοχές. Τώρα με την πολιορκία του Προέδρου Αραφάτ επιδιώκει τη φυσική εξόντωση της παλαιστινιακής ηγεσίας και την υπόσκαψη της ικανότητάς της να κυβερνά την Παλαιστίνη. Το Ισραήλ στοχεύει να καταστρέψει κάθε υλική υποδομή και οικονομικό πόρο του παλαιστινιακού λαού, θεωρώντας ότι με αυτό τον τρόπο θα κάμψει το φρόνημά του και θα τον υποχρεώσει σε έναν εξευτελιστικό συμβιβασμό που θα αφίσταται κάθε προηγούμενης συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών και θα επιστρέψει στο Ισραήλ την επανακατοχή περιοχών των παλαιστινιακών εδαφών και τη διαιώνιση της παρουσίας των παράνομων ισραηλινών οικισμών στα παλαιστινιακά εδάφη.

Η τραγωδία του παλαιστινιακού λαού ξεσκεπάζει την κενότητα των μεγαλόστομων διακηρύξεων των ισχυρών της γης, για ένα δικαιότερο κόσμο στις διεθνείς σχέσεις μετά τον τερματισμό του ψυχρού πολέμου. Σε μια περίοδο που πολλά λέχθηκαν και που πολλά ακόμα λέγονται για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η καταπάτηση των δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού υπογραμμίζει ότι η όποια αντιτρομοκρατική

εκστρατεία δε θα έχει καμιά τύχη, αν δεν αντιμετωπιστεί και η κρατική τρομοκρατία. Η καταστολή όμως της κρατικής τρομοκρατίας δεν μπορεί να επιτευχθεί, όταν εφαρμόζεται η πολιτική δύο μέτρων και δύο σταθμών, όταν γίνονται ανεκτές οι σφαγές στην Παλαιστίνη, όταν το Ισραήλ καταπατά με τον πιο ξετσιπίωτο τρόπο το διεθνές δίκαιο και τον Καταστατικό Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών με την ανοχή της διεθνούς κοινότητας.

Η πολύχρονη ύπαρξη του παλαιστινιακού προβλήματος, η πολύτιμη πείρα που έχει συσσωρευτεί από τις διάφορες ιστορικές του φάσεις, αλλά και από τις πρόσφατες εξελίξεις, αποδεικνύουν ότι η λύση δεν μπορεί να επιτευχθεί με στρατιωτικά μέσα. Αντιθέτως, αυτή η επιλογή οδήγησε και οδηγεί στην απώλεια ζώων ανάμεσα στους αμάχους και στην καταστροφή και απομακρύνει τις πιθανότητες επίλυσης του προβλήματος. Απέδειξε επίσης ότι οποιαδήποτε προσπάθεια για επίτευξη λύσης δεν μπορεί ούτε και πρέπει να βασίζεται στην επιδίωξη εξόντωσης της Εθνικής Παλαιστινιακής Αρχής, του ίδιου του παλαιστινιακού λαού και του εκλεγμένου ηγέτη του.

Η διαδικασία ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή περνά κρίσιμες στιγμές και θα αναζωογονηθεί, μόνο αν στοχεύσει το ταχύτερο στη δημιουργία ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους. Για το ξεπέρασμα της κρίσιμης κατάστασης απαιτείται η άμεση εφαρμογή του ψηφίσματος 1402 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που ζητά τον τερματισμό της εισβολής του Ισραήλ και την άμεση αποχώρηση του ισραηλινού στρατού από τις περιοχές που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της Παλαιστινιακής Αρχής. Απαιτείται επίσης η άσκηση πίεσης στο Ισραήλ από τη διεθνή κοινότητα, με στόχο τον τερματισμό των στρατιωτικών επιχειρήσεων και την άμεση επιστροφή στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την εξεύρεση ειρηνικής πολιτικής λύσης. Λύσης που θα πρέπει να βασίζεται στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (242, 338,

425 και 194) και στη Συμφωνία του Όσλο, που προνοούν την αποχώρηση των ισραηλινών στρατευμάτων από όλα τα παλαιστινιακά και αραβικά εδάφη που τελούν υπό κατοχή από το 1967, την αναγνώριση των νόμιμων δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού και ειδικότερα του δικαιώματος για την επιστροφή στο πατρικό του έδαφος και τη δημιουργία ενός κυρίαρχου παλαιστινιακού κράτους.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες,

Στην Παλαιστίνη δοκιμάζεται σήμερα η ανθρώπινη υπόσταση και αξιοπρέπεια. Δοκιμάζονται οι αρχές και οι αξίες της παγκόσμιας δημοκρατικής ανθρωπότητας. Ο κυπριακός λαός, θύμα κι αυτός κρατικής βίας και τρομοκρατίας, του οποίου παραβιάζονται και καταπατούνται βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες από την Τουρκία, δεν μπορεί παρά να στέκεται στο πλευρό των Παλαιστινίων και έμπρακτα να εκδηλώνει την αλληλεγγύη του προς αυτούς. Ο κυπριακός λαός ενώνει τη φωνή του με τη φωνή της παγκόσμιας προοδευτικής κοινότητας, που απαιτεί αποκατάσταση των αναφαίρετων δικαιωμάτων των Παλαιστινίων. Η διεθνής αλληλεγγύη είναι σοβαρό όπλο στα χέρια των λαών που αγωνίζονται για την κατάσχυση των οικουμενικών αξιών της ειρήνης και της δημοκρατίας, για την εφαρμογή των αρχών του διεθνούς δικαίου. Καμιά υποχώρηση από αυτές τις αρχές δεν μπορεί να είναι μόνιμη, όσο ισχυροί κι αν είναι αυτοί που την επιχειρούν.

Ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα παρακαλούσα τώρα το γραμματέα της Βουλής με τη σύμφωνη γνώμη όλων των πλευρών της Βουλής να καταθέσει προς την ολομέλεια ψήφισμα το οποίο να εγκρίνει το σώμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με εντονότατη ανησυχία και θλίψη τη συνέχιση και παραπέρα επιδείνωση της κρίσιμης κατάστασης στα παλαιστινιακά εδάφη και

Υπενθυμίζοντας το προηγούμενο σχετικό ψήφισμά της, το οποίο ομόφωνα υιοθετήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 2002,

Ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. Καταδικάζει έντονα και ανεπιφύλακτα τις ενέργειες του Ισραήλ και τη γενοκτονία που διενεργεί η κυβέρνηση Σαρόν σε βάρος του παλαιστινιακού λαού, που διαιωνίζει το μίσος και σκοτώνει κάθε προοπτική ειρήνευσης στην περιοχή. Καταδικάζει επίσης τις ενέργειες του Ισραήλ σε βάρος των ιερών χώρων.
2. Καλεί την ισραηλινή κυβέρνηση να αποσύρει αμέσως τα στρατεύματά της από τα παλαιστινιακά εδάφη και να προβεί στον άμεσο τερματισμό της προκλητικής πολιορκίας του Προέδρου της Παλαιστινιακής Αρχής Γιασέρ Αραφάτ στη Ραμάλα, που στερείται πολιτικής λογικής και εμποδίζει κάθε προοπτική διαλόγου και άρσης του τραγικού αδιεξόδου.
3. Εκφράζει τη σταθερή υποστήριξή της προς το δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό και την αμέριστη αλληλεγγύη της προς τον Πρόεδρο Αραφάτ ως τον αδιαμφισβήτητο ηγέτη και εκπρόσωπο του λαού του, καταδικάζοντας την οποιαδήποτε ενέργεια φυσικής και πολιτικής εξόντωσής του.
4. Απευθύνει αγωνιώδη έκκληση για άμεση εφαρμογή του Ψηφίσματος 1402 (2002) του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καθώς και όλων των προηγούμενων σχετικών ψηφισμάτων του οργανισμού, ιδιαίτερα δε των Ψηφισμάτων 242 (1967) και 338 (1973).
5. Υποστηρίζει σθεναρά την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους ως τη μόνη δυνατή λύση που θα επιφέρει ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή.
6. Υποστηρίζει την άμεση επανέναρξη της ειρηνευτικής διαδικασίας με τη σαφή και

έμπρακτη στήριξή της από τη διεθνή κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται. Είμαστε ομόφωνοι.

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι όπως μια διακομματική κοινοβουλευτική επιτροπή επισκεφθεί τον Αραφάτ στο σκλαβωμένο του σπίτι και παρακαλώ να τεθεί αυτή η εισήγηση προς έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Είναι υπόψη η εισήγηση του κ. Λυσσαρίδη. Προτείνεται, έχει μελετηθεί το πρωί, την έθεσε σε σύσκεψη η οποία έχει γίνει, έχει τεθεί υπόψη και των φίλων βουλευτών των μονοεδρικών κομμάτων και τίθεται στη Βουλή για έγκριση.

Εγκρίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται. Άρα να γίνουν οι διευθετήσεις, αντιπροσωπία της Βουλής να μεταβεί στο Ισραήλ και να προσπαθήσει με όλες της τις δυνάμεις και τα μέσα να επισκεφθεί τον Γιάσερ Αραφάτ στο στρατηγείο του, εκεί που είναι πολιορκημένος και αποκλεισμένος, για να εκφράσει την αλληλεγγύη του.

Ευχαριστώ πολύ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Η επίσκεψη της αντιπροσωπίας της κυπριακής Βουλής δε θα έχει αποτέλεσμα, παρά μόνο ηθική βάση θα έχει, τίποτε άλλο. Δε θα μπορέσουν να προχωρήσουν, ώστε να μπουν στο καταφύγιο όπου βρίσκεται ο Γιάσερ Αραφάτ. Θα εισηγούμουν να εξευρεθεί τρόπος να επισκεφθούμε κάποια αρχή παλαιστινιακή εκεί που μπορούμε, για να δώσουμε τη συμπαράστασή μας, διαφορετικά, αν πάμε, θα πάμε ένα ταξίδι και θα επιστρέψουμε χωρίς κανένα πρακτικό αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι την ανησυχία του συναδέλφου. Δεν υπάρχει άλλη Παλαιστινιακή Αρχή. Διαφορετικά, χωρίς να το θέλουμε, μπορούμε αντί να ωφελήσουμε να βλάψουμε. Παλαιστινιακή Αρχή αυτή τη στιγμή είναι ο Πρόεδρος Αραφάτ. Η πράξη μας είναι συμβολική πράξη αλληλεγγύης και αν δεν καταφέρουμε να τον επισκεφθούμε, δε θα περάσει απαρατήρητο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν η αντιπροσωπία θα αναχωρήσει το Σάββατο το πρωί, για παράδειγμα, για το Ισραήλ, δεν μπορεί να γνωρίζει τις επόμενες δυο μέρες τι μπορεί να γίνει και εάν θα διανοιχθεί έστω και ένα μικρό παραθυράκι, μία χαραμάδα, αν θέλετε, μια αρσέρα, για να μπορέσουν να επισκεφθούν τον Γιάσερ Αραφάτ και να εκφράσουν την αλληλεγγύη τους οι συνάδελφοι. Γι' αυτό, όταν θα πάνε εκεί, θα

χειριστούν και επιτόπου το θέμα. Δεν μπορούμε να προκαθορίσουμε αυτή τη στιγμή όλα τα βήματα τα οποία θα γίνουν.

Ναι, ορίστε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι κάπου πρέπει να υπάρχει κάποια παρεξήγηση. Ο αγαπητός γιατρός θα νόμισε ενδεχομένως ότι θα εισηγούμουν να δούμε υποκατάστατο του Αράφατ το οποίο προτείνεται από την πλευρά του Σαρόν. Σίγουρα όχι! Μιλώ για επίσκεψη σε παλαιστινιακή αρχή, η οποία τον αντικαθιστά στον αγώνα τον οποίο διεξάγει ο Αράφατ μαζί με το λαό του εναντίον του Σαρόν ή ο Σαρόν εναντίον του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω αντιληφθεί, κύριε συνάδελφε, και το ξεκαθαρίζω, ότι -προσωπικά τουλάχιστον έτσι το είχα αντιληφθεί -εννοείτε να δούμε έναν υπουργό του Αραφάτ κ.λπ. ή άλλο μέλος της ηγεσίας της παλαιστινιακής. Νομίζω ότι θα πρέπει να καθορίσουμε το βασικό στόχο εδώ και ο βασικός στόχος, επαναλαμβάνω, θα πρέπει να είναι να επισκεφθούμε στη Ραμάλα στο αρχηγείο του τον Αραφάτ.

Ναι, κυρία συνάδελφε. Η κ. Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πληροφοριακά να σας πω ότι εχθές δεν επιτράπη η είσοδος στο Ισραήλ σε ένα μέλος της Ιταλικής Γερουσίας και ένα μέλος της Ιταλικής Βουλής και ξυλοφορτώθηκαν οι συνοδοί τους στο αεροδρόμιο του Τελ Αβίβ. Αυτά, για να προγραμματιστείτε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γνωστές οι ειδήσεις αυτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να προχωρήσουμε παρακάτω. Να συνεχίσουμε με τη νομοθετική εργασία, σας παρακαλώ. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002».

Ναι, κύριε συνάδελφε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Γνωρίζουμε βεβαίως ότι είναι εξ αναβολής, ωστόσο η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ζητούσε ακόμα μιας βδομάδας αναβολή, με τη διαβεβαίωση ότι είναι η τελευταία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θεού θέλοντος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πάντα είναι Θεού θέλοντος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε μας είχαν προηγουμένως ενημερώσει, όταν ζητούσαν αναβολές, ότι ήταν η τελευταία. Αυτό πρώτη φορά γίνεται, άρα νομίζω ότι πρέπει να τους πιστώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι αλήθεια.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τώρα αντιλαμβάνομαι ότι ζητείται αναβολή. Δε θα φέρουμε ένσταση, αλλά θέλω να τονίσω την ανησυχία της πλευράς μας, διότι μιλούμε για προϋπολογισμό. Ήδη έχει περάσει ο πρώτος μήνας χωρίς προϋπολογισμό της Αρχής και μπαίνουμε στο δεύτερο μήνα που πάλι δε θα έχουμε προϋπολογισμό, με όλα τα επακόλουθα στις πληρωμές και στις δαπάνες τους. Δεν μπορώ να μη σχολιάσω ότι τόσο καιρό που συζητούμε εδώ

θα μπορούσαμε να είχαμε εγκρίνει τον προϋπολογισμό όπως έχει τροποποιηθεί από την επιτροπή Οικονομικών και να είχαμε αποφασίσει εν τω μεταξύ και για τις αποδεσμεύσεις που είναι το επίμαχο σημείο. Αλλά νομίζω ότι πρέπει όλοι να δεσμευθούμε είτε με τον έναν είτε με τον άλλο τρόπο να βρεθεί μία λύση την ερχόμενη βδομάδα, γιατί συμβάλλουμε σε μία παρανομία αυτή τη στιγμή στις δαπάνες της Αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκτό. Να πω επίσης ότι άκουσα τον κ. Πουργουρίδη να λέει “Θεού θέλοντος”. Η διαφορά είναι ότι εξήχασε μας τζιαι ο Θεός δαμέσα δα!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε μας ξεχνά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται λοιπόν το θέμα για την άλλη εβδομάδα.

Το υπ’ αριθμόν 2 θέμα είναι και πάλι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Εδώ λέει ότι το ΑΚΕΛ είναι υπέρ, οι υπόλοιποι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια και υπάρχει και τροπολογία από το ΔΗΣΥ και υποτροπολογία από το Δημοκρατικό Κόμμα στην τροπολογία του ΔΗΣΥ.

Ναι, ναι, αναμένω τον κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την

**πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Μαρία Κυριακού	Σταύρος Ευαγόρου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	Μάριος Ματσάκης
Χρίστος Μαυροκορδάτος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου 2002. Στα πλαίσια εξέτασης της πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η προστασία των καταναλωτών από τα ακατάλληλα τρόφιμα που διατίθενται στην αγορά. Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται προβλέπεται:

1. Η δημοσιοποίηση της ονομασίας των τροφίμων, της παρτίδας παραγωγής τους και του ονόματος του παραγωγού ή του εισαγωγέα, όταν κατόπιν αναλύσεων διαπιστώνεται ότι αυτά είναι ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.
2. Ποινή φυλάκισης ή χρηματική ποινή, σε περίπτωση που ο αρμόδιος υπάλληλος αρνηθεί να δημοσιοποιήσει τα χαρακτηριστικά των ακατάλληλων τροφίμων.
3. Η απαγόρευση της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά, αν διαπιστωθεί η ακαταλληλότητά του σε τρεις συνεχείς εξετάσεις ή αναλύσεις.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή είχε ψηφίσει στο παρελθόν νόμο με παρόμοιες διατάξεις ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 30 Απριλίου 2001, χωρίς όμως να επανεξεταστεί από τη Βουλή, γιατί στο μεταξύ προκηρύχθηκαν οι βουλευτικές εκλογές.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας διαφώνησαν με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, γιατί, όπως υποστήριξαν, θα προκληθεί αναστάτωση στην αγορά αλλά και γιατί η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων θα επαφίεται στην κρίση ενός μόνον ατόμου. Οι ίδιοι δήλωσαν ότι οι καταναλωτές μπορούν να προστατεύονται αποτελεσματικότερα με βάση τον κώδικα πρακτικής που εφαρμόζεται με επιτυχία από το Υπουργείο Υγείας.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών συμφώνησαν με την πρόταση νόμου επισημαίνοντας ότι τα αποτελέσματα των αναλύσεων όσον αφορά ακατάλληλα προϊόντα δεν πρέπει να ανακοινώνονται, πριν ολοκληρωθούν οι εργαστηριακές εξετάσεις.

Οι εκπρόσωποι της Γενικής Εισαγγελίας δήλωσαν ότι η πρόταση νόμου βρίσκεται σε αντίθεση με το κοινοτικό κεκτημένο, καθώς και με διατάξεις του Συντάγματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υπό το φως των πιο πάνω αποφάσεις να αναδιατυπώσει τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, έτσι που να συνάδει με τις κοινοτικές οδηγίες και παράλληλα να τροποποιούνται οι διατάξεις της που αντίκεινται στο Σύνταγμα.

Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σε επιστολή του ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2002 επισημαίνει ότι με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν αίρεται η αντίθεση της πρότασης νόμου με το κοινοτικό κεκτημένο, ενώ παράλληλα η αντισυνταγματικότητα των προνοιών της δεν έχει πλήρως υπερκερασθεί. Στην ίδια επιστολή επισημαίνεται επίσης ότι η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, σε περίπτωση

που ψηφιστεί η πρόταση νόμου, για λόγους πολιτικής και συνταγματικότητας θα εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αναπέμψει το νόμο στη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Τα μέλη της, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, με γνώμονα την προστασία του κοινού από την κατανάλωση ακατάλληλων προϊόντων, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, αφού προηγουμένως γίνουν σε αυτήν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Ο ιδιοκτήτης ή ο πωλητής του προϊόντος να έχει το δικαίωμα να εξετάσει το προϊόν σε αναγνωρισμένο εργαστήριο δικής του επιλογής και, σε περίπτωση που τα ευρήματα του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι διαφορετικά από τα αρχικά ευρήματα του κυβερνητικού χημείου, το προϊόν να εξετάζεται για δεύτερη φορά από το κυβερνητικό χημείο.
2. Η ανακοίνωση για τα ακατάλληλα προϊόντα να εκδίδεται από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας αντί από εξουσιοδοτημένο λειτουργό και, σε περίπτωση άρνησής του, να υπόκειται σε ποινή φυλάκισης μέχρι έξι μήνες ή σε πρόστιμο μέχρι χίλιες λίρες αντί μέχρι δύο χρόνια ή μέχρι πέντε χιλιάδες λίρες, όπως αρχικά προέβλεπε η πρόταση νόμου.
3. Η απαγόρευση της κυκλοφορίας ακατάλληλου προϊόντος να επιβάλλεται ως διοικητική ποινή.

Ο πρόεδρος και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν το θέμα κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου ενώπιον της ολομέλειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ένα λεπτό, κύριε Συλλούρη, δεν αντέχω...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχω μια εισήγηση προς την ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε. Όλες οι εκθέσεις να διαβάζονται από τον κ. Χριστοφόρου, να τελειώνουμε γρήγορα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...δεν αντέχω στον πειρασμό, πρέπει να το πω. Επειδή κάμνουμε και θρησκευτικά σήμερα, ο κ. Χριστοφόρου είναι επηρεασμένος που κάτι παπάδες που ψάλλουν τα κοντάτζια έτσι μονότονα.

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Από τη θέση που είμαστε ιερουργούμε πραγματικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά, συμφωνώ πλήρως.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει τροποποίηση από το Δημοκρατικό Συναγερμό, η οποία έχει κυκλοφορήσει. Είναι μια τροποποίηση της τροποποίησης. Επειδή η τροποποίηση της τροποποίησης θα ψηφιστεί πρώτη, στην τροποποίηση της τροποποίησης παραλείφθηκαν από το τέλος της τροποποίησης οι εξής λέξεις. Εμένα να μου επιτρέψετε να τις διαβάσω και να θεωρηθούν ως μέρος της τροποποίησης της τροποποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να διορθωθεί, εννοείτε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Η τελευταία γραμμή λέει: «...το αποτέλεσμα της ανάλυσης ή της εξέτασης του δείγματος και.», να προστεθούν οι λέξεις «της ειδοποίησης για απόσυρση εκ της αγοράς του εν λόγω προϊόντος.». Και να εξηγήσω τι σημαίνει, για να είμαστε σαφείς. Το κύριο θέμα εδώ είναι ότι, όταν το κυβερνητικό χημείο διαπιστώσει ότι ένα τρόφιμο πάσχει, δίνει ειδοποίηση εντός σαράντα οκτώ ωρών να αποσυρθεί από την αγορά. Η τροποποίηση του Δημοκρατικού Συναγερμού προνοεί μια διαδικασία για διαπίστωση της ορθότητας της απόφασης του χημείου ή όχι. Η δική μας θέση συμφωνούμε με την τροποποίηση του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι ότι στο μεταξύ και ώσπου να συμπληρωθεί αυτή η διαδικασία του να ελεγχθεί από δεύτερο χημείο και αν διαφωνούν και από τρίτο το προϊόν δεν μπορεί να μένει στα ράφια. Επομένως, η ειδοποίηση, όταν δοθεί από το κυβερνητικό χημείο ότι πρέπει να αποσυρθεί το προϊόν, πρέπει να δημοσιεύεται. Αυτή είναι η παράλειψη που υπήρχε στην τροποποίηση της τροποποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Μάλιστα. Ευχαριστώ.

Κύριε Ταραμουντά, παρακαλώ.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Με την τροποποίησή μας εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε στοχεύουμε στην αλλοίωση της δομής του νομοσχεδίου. Σε αυτό το οποίο στοχεύουμε είναι να δίδεται ειδοποίηση απόσυρσης, ούτως ώστε ο κατασκευαστής, ο παραγωγός ή ο εισαγωγέας να έχουν το δικαίωμα εντός σαράντα οκτώ ωρών, εντός δύο ημερών, να αποσύρουν το προϊόν, στοχεύοντας ακριβώς στο να μη δημοσιοποιηθεί το όνομά τους ή το όνομα του

προϊόντος και να μην υποστούν δημόσια διαπόμπευση· αυτή είναι η εισήγηση. Με αυτό τον τρόπο θα δίδεται η ευκαιρία στον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα να αποσύρουν το προϊόν τους, χωρίς να καταφεύγουμε στη δημοσιοποίηση του ονόματός τους. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται τόσο ο μαυροπινακισμός του συγκεκριμένου εισαγωγέα ή του προϊόντος, αλλά συγχρόνως και οι ζημιές που μπορεί να υποστούν κάποιοι μικροπωλητές, περιπτεράδες κτλ., διότι είναι σίγουρο ότι θα υποστούν ζημιές και άλλοι πέρα από τον εισαγωγέα ή τον κατασκευαστή αυτού του προϊόντος. Ούτως ή άλλως διαρρέει αρκετός χρόνος, μέχρι να φθάσουμε στο χρονικό σημείο της δημοσιοποίησης ή κατά τη δική μας πρόταση της απόσυρσης. Προηγούνται τρεις εξετάσεις και διαρρέει αρκετός χρόνος. Δεν μου διαφεύγει της προσοχής το γεγονός ότι ο αντιπρόσωπος όπως χαρακτηρίζεται στην τροποποίηση του άρθρου 16 -κύριε Λιλλήκα, προσέξετέ το- δεν υπάρχει χρόνος στον οποίο υποχρεούται να ζητήσει την επανάληψη της εξέτασης. Άρα σαν αντιπρόσωπος μπορεί να εκμεταλλευθεί αρκετό χρόνο· μπορεί, δεν καθορίζεται χρόνος. Άρα αυτό το οποίο λέμε είναι ότι ήδη διαρρέει αρκετός χρόνος, οι δύο μέρες δε συνιστούν καμία εύνοια υπέρ των εισαγωγέων ή των καταναλωτών.

Είναι ορθό και δίκαιο, κύριε Πρόεδρε, να διασφαλίσουμε τη δημόσια υγεία για τους καταναλωτές από τυχόν κινδύνους που διατρέχουν από προϊόντα τα οποία δεν πληρούν τις υγειονομικές προϋποθέσεις, πιστεύω όμως ότι είναι εξίσου ορθό να διασφαλίσουμε και τους κατασκευαστές από τη δημόσια διαπόμπευση. Λειτουργικά η πρόταση ως έχει είναι ορθή, δικαιοκρατικά πιστεύουμε ότι είναι λάθος. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί, έστω και την τελευταία στιγμή, το δικαίωμα του κατασκευαστή να μη διαπομπευθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να κάνουμε έντονη τη διαφορετική μας προσέγγιση στο θέμα της διαδικασίας. Ενώ υπάρχουν όλα τα δικαιώματα στον κατασκευαστή να προστατεύσει τα τυχόν νόμιμα δικαιώματά του, σημασία έχει ότι μένει ο ίδιος ο κόσμος, ο καταναλωτής, εκτεθειμένος και είναι το λιγότερο που μπορούμε να προσφέρουμε με την άμεση δημοσίευση που ζητούμε με την τροπολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει να πω ότι αυτή η πρόταση νόμου, την οποία είχαμε καταθέσει πριν από τρία ή τέσσερα χρόνια, πρέπει να πω, είχε συζητηθεί σε πάμπολλες συνεδρίες στην επιτροπή Εμπορίου της προηγούμενης Βουλής. Είχε ψηφιστεί από την ολομέλεια, έγινε νόμος και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε περίοδο που ήταν οι βουλευτικές εκλογές, που είχε διαλυθεί η Βουλή, και δεν μπορούσαμε να εξετάσουμε την αναπομπή. Και είχαν τότε αναπτυχθεί εδώ όλα τα επιχειρήματα, πρέπει να πω.

Πρέπει να μη μας διαφεύγει αυτό που αποσκοπούν με αυτή την πρόταση νόμου. Τουλάχιστον εμείς που καταθέσαμε την πρόταση νόμου, ως κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κύριο στόχο έχουμε να διασφαλίσουμε την υγεία του καταναλωτή· αυτός είναι ο κύριος στόχος. Από εκεί και πέρα, υπάρχουν άλλοι νόμοι που διασφαλίζουν τα δικαιώματα όλων όσων εμπορεύονται, όπως και όλων των πολιτών, στην περίπτωση που υπάρξει λανθασμένη απόφαση του κράτους σε βάρος τους. Μπορούν να προσφύγουν στη δικαιοσύνη και να επιτύχουν αποζημιώσεις, αν έχει διασυρθεί ή διαπομπευθεί το όνομά τους από λάθος του κράτους. Συνεπώς, δεν

τίθεται θέμα εδώ παραβίασης οποιουδήποτε άλλου δικαιώματος. Όμως, με την τροπολογία που εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πρέπει να πω ότι μένουν εκτεθειμένοι οι καταναλωτές. Μένουν εκτεθειμένοι οι καταναλωτές, διότι, όταν γίνει ανάλυση από το κρατικό χημείο, που είναι το χημείο του κράτους, και βρεθεί ότι μια παρτίδα προϊόντων είναι μολυσμένη και επικίνδυνη για την υγεία του καταναλωτή, αν ισχύσει η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα αποσυρθούν όσα από αυτά τα εμπορεύματα είναι στα καταστήματα. Εκείνα που έχουν αγοράσει οι καταναλωτές και τα έχουν στο σπίτι τους -και θυμηθείτε, πριν από δύο χρόνια είχαμε περίπτωση με παιδικές τροφές- θα τα καταναλώσουν, γιατί δε θα γνωρίζουν ότι είναι μολυσμένα εκείνα τα τρόφιμα. Δε μας ενδιαφέρουν εκείνες οι χιλιάδες καταναλωτών που θα έχουν την ατυχία να αγοράσουν τα προϊόντα και να τα έχουν στο σπίτι τους;

Συνεπώς, νομίζω ότι, αν όντως όλοι στοχεύουμε στο ότι πρέπει να προστατεύσουμε τον καταναλωτή, εμείς δε θα φέρουμε ένσταση στο να υπάρχει η απόσυρση από την αγορά, από τα καταστήματα. Παρεμπιπτόντως, πρέπει να το αναφέρω εδώ, υπάρχει στο σχετικό νόμο υποχρέωση να αποσύρονται τα προϊόντα, όμως εμείς δεν έχουμε ένσταση να επαναληφθεί και δεύτερη φορά στο νόμο. Επιμένουμε όμως ότι πρέπει να ανακοινώνεται το όνομα και η μάρκα του προϊόντος που έχει κριθεί ότι είναι επικίνδυνη για την υγεία του καταναλωτή. Σημειώνω ακόμα ότι έχουμε επιφέρει κάποιες τροπολογίες επιπλέον στην πρόταση νόμου, για να ικανοποιήσουμε, αν θέλετε, και κάποιες ανησυχίες, ότι μπορεί να κάνει λάθος το κρατικό χημείο. Προβλέπεται τώρα, όπως έχει διαμορφωθεί η πρόταση νόμου, η δυνατότητα και το δικαίωμα εξέτασης σε χημείο της επιλογής του εμπόρου, του εμπορευομένου και, αν υπάρχει διαφορά, εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, τότε γίνεται δεύτερη ανάλυση από το κρατικό χημείο και ισχύει η δεύτερη ανάλυση του κρατικού χημείου. Απ' εκεί και πέρα δε νομίζω ότι πρέπει να θέσουμε πάνω από την υγεία του καταναλωτή τα πιθανά

συμφέροντα που θα θιγούν των εμπορευομένων. Μην ξεχνούμε ότι στο παρελθόν, μέχρι πρόσφατα δηλαδή, ανακοινωνόταν γενικά και αόριστα από το κράτος, ότι νερό, για παράδειγμα, βρέθηκε μολυσμένο και επικίνδυνο για την υγεία του καταναλωτή. Και ποιος ετιμωρείτο; Ο καταναλωτής που δε γνώριζε ποιο νερό είναι αυτό, για να το αποφύγει, και οι εμπορευόμενοι οι οποίοι εμπορεύονταν νερό που δεν ήταν ακατάλληλο, δεν ήταν μολυσμένο, γιατί ο καταναλωτής απόφευγε να αγοράσει οποιοδήποτε νερό. Συνεπώς, με αυτό τον τρόπο αποκαθιστούμε και τα δικαιώματα των σωστά εμπορευομένων σε αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, ε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, δεν ετελειώσατε!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κλείνω λέγοντας, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνοντας μάλλον, ότι εμείς δεχόμαστε να επαναληφθεί στο νόμο, έστω και αν είναι επανάληψη, η υποχρέωση για απόσυρση από τα καταστήματα αυτών των προϊόντων, επιμένουμε όμως να μείνει μέσα η ανακοίνωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν έγινε αντιληπτό το βασικό μας επιχείρημα, όπως το έχει εξηγήσει ο κ. Ταραμουντάς, ότι δεν περιλαμβάνεται χρόνος για τη δημοσιοποίηση. Και πρακτικά αν το δούμε, για να γίνουν οι τρεις έλεγχοι που το νομοσχέδιο εισηγείται,

θα χρειαστεί χρόνος. Εμείς καθορίζουμε αυτός ο χρόνος να είναι σαράντα οκτώ ώρες. Διαφορετικά, ναι μεν μπορεί οι τρεις έλεγχοι να τελειώσουν σε πολύ μικρότερο χρόνο από σαράντα οκτώ ώρες, αν είναι πρακτικά δυνατό, αλλά θα υπάρχουν και πολλές άλλες περιπτώσεις που θα χρειαστεί πολύ περισσότερος χρόνος. Άρα εμείς καθορίζουμε ο χρόνος εκείνος μέσα στον οποίο θα γίνει η δημοσιοποίηση του ονόματος να είναι σαράντα οκτώ ώρες. Νομίζω ότι, αν αυτό γίνει αντιληπτό, θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε. Αν όχι, μπορούμε να προχωρήσουμε στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει λάθος ο κ. Συλλούρης. Οι σαράντα οκτώ ώρες είναι για την υποχρέωση της απόσυρσης. Η απόσυρση δεν έχει σχέση με τη δημοσιοποίηση, διότι, όπως είπε και ο κ. Λιλλήκας, μπορεί ο κόσμος να έχει αγοράσει ήδη τα προϊόντα. Άλλωστε η απόσυρση δεν προειδοποιεί τον καταναλωτή ότι μπορεί να μην έχουν συμπληρωθεί οι αποσύρσεις και από το τελευταίο χωριό της Κύπρου. Εκείνο που έχει σημασία, αν ο σκοπός μας είναι η προστασία του καταναλωτή, είναι να υπάρχει άμεση δημοσίευση και να γίνουν οι διαδικασίες, όλες αυτές που μπορεί να πάρουν και πάνω από σαράντα οκτώ ώρες, μπορεί να πάρουν και ένα μήνα, να γίνει μια, να γίνει δεύτερη, να γίνει τρίτη και να πάει παρακάτω. Αν υπάρχει συσσώρευση περιπτώσεων στο χημείο, δε θα μπορεί να τις εξετάσει σε σαράντα οκτώ ώρες.

Δε διαφωνούμε ότι η απόσυρση θα γίνει στις σαράντα οκτώ ώρες. Άλλο είναι το θέμα της διαφωνίας και δεν το λέει ο Συναγερμός. Θα γίνεται ανακοίνωση ότι έχει διαταχθεί η απόσυρση ή όχι; Σε σαράντα οκτώ ώρες θα γίνει δημοσίευση της ειδοποίησης του κρατικού χημείου, ότι πρέπει να γίνει η απόσυρση, για να το ξέρει ο καταναλωτής και εκείνος που έχει αγοράσει και τα έχει σπίτι του και εκείνοι οι

καταστηματάρχες ή οι υπεραγορές που δεν τα έχουν αποσύρει για οποιουσδήποτε λόγους. Και δεν είμαστε στην Κύπρο συνηθισμένοι για την ακριβή εφαρμογή των νόμων.

Όσον αφορά τη διαπόμπευση, έχει τονίσει ο κ. Λιλλήκας ότι υπάρχει θεραπεία. Ίσως το κυβερνητικό χημείο θα είναι πιο προσεκτικό, γνωρίζοντας ότι μια λανθασμένη ανάλυσή του ή ανακοίνωση είναι δυνατόν να οδηγήσει το κράτος και τον ίδιο τον υπάλληλο σε κυρώσεις για αμέλεια. Άρα πιστεύω ότι η τροποποίηση του Συναγερμού δε λέει τίποτε περισσότερο, παρά ότι προσθέτει στον εισαγωγέα ή τον έμπορο ή τον κατασκευαστή μια ευχέρεια περαιτέρω εξέτασης, αλλά το προϊόν στο μεταξύ είναι στα σπίτια, είναι στη διάθεση του καταναλωτή. Και εμάς μας ενδιαφέρει, κατά κύριο λόγο, με αυτό το νομοθέτημα η προστασία του καταναλωτή, που δεν επιτυγχάνεται με τη διαδικασία της διπλής, τριπλής, τετραπλής ανάλυσης, αλλά με την κοινοποίηση της ειδοποίησης απόσυρσης.

Τελειώνω λέγοντας το εξής: Τι γίνεται σήμερα, κύριε Πρόεδρε; Διαβάζουμε μέσα στην εφημερίδα ότι η τάδε υπηρεσία έχει αναλύσει τέσσερα είδη, ας πούμε -παράδειγμα λέω- εμφιαλωμένου νερού και το βρήκε μολυσμένο. Τι με βοηθά εμένα τον καταναλωτή; Και τι βοηθά τον εισαγωγέα, τον πέμπτο, που το νερό του είναι καθαρό; Και ο καθένας λέει: «Μην αγοράζετε νερό, διότι κάποια από αυτά είναι μολυσμένα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Υπερθεματίζοντας στην άποψη ότι η ανακοίνωση πρέπει να είναι άμεση -που είναι και η θέση του κόμματός μας- θέλω να αναφέρω ότι υπάρχει και εκείνη η ομάδα των καταναλωτών οι οποίοι ίσως κατανάλωσαν ήδη το προϊόν, το οποίο δυνατόν να έχει πρόβλημα, αλλά υπάρχει μια καθυστέρηση μεταξύ της κατανάλωσης και της εμφάνισης

τυχόν οποιωνδήποτε παθολογικών, κλινικών συμπτωμάτων και στο ενδιάμεσο διάστημα θα πρέπει να επιζητήσουν ιατρική φροντίδα προς θεραπεία και πρόληψη...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για να μη γίνουν πελάτες σου!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Πιθανώς για να μη γίνουν πελάτες μου και πιθανώς θα πρέπει να επιζητήσουν ιατρική φροντίδα. Αυτοί δε θα μπορούν να έχουν αυτή τη δυνατότητα, αν δεν το γνωρίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να απολογηθώ στον κ. Περδίκη, γιατί ζήτησε προηγούμενα το λόγο. Ορίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να πω ότι, μελετώντας το αρχικό κείμενο της πρότασης νόμου του συνάδελφου κ. Λιλλήκα, παραδέχομαι ότι έχω μείνει προσκολλημένος σε εκείνη την προσέγγιση και είναι με λύπη που βλέπω ότι μέσα από τη διαδικασία της επιτροπής Εμπορίου της Βουλής έγινε μια σειρά από αλλαγές, για να πλησιάσουμε σε αυτό το οποίο εγώ αποκαλώ κουλτούρα -και υπάρχει αυτή η κουλτούρα στην Κύπρο- υπεράσπισης των δικαιωμάτων των εμπορευομένων και των εμπόρων. Βέβαια αυτή η προσπάθεια δικαιολογείται, γιατί αποφασίσαμε όλοι οι καλοπροαίρετα συμμετέχοντες σε αυτή τη διαδικασία να περάσει επιτέλους κάτι, για να σπάσει πραγματικά αυτή η κουλτούρα και η συνωμοσία σιωπής.

Δεν ξέρω πόσοι από εσάς, αγαπητοί συνάδελφοι, έχετε προσπαθήσει να

δημοσιοποιήσετε θέματα που αφορούν επιχειρήσεις και εμπορευόμενους και αφορούν τη διατροφή και την υγεία, για να δείτε ότι οι πληροφορίες δε φτάνουν στον πολίτη. Την περασμένη εβδομάδα, ως Κίνημα Οικολόγων, δημοσιοποιήσαμε έναν κατάλογο αναγνωρισμένης παγκόσμιας οργάνωσης, σχετικά με τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα σε πολλά από τα προϊόντα που καταναλώνονται στα σπίτια μας, και αυτός ο κατάλογος δεν έφτασε στις εφημερίδες. Δεν τον δημοσιεύει κανένας, γιατί υπάρχει αυτό που σας είπα πριν· η κουλτούρα της υπεράσπισης των δικαιωμάτων των εμπορευομένων και των εμπορικών συμφερόντων. Με αυτό που κάνουμε σήμερα, πιστεύω ότι διαρρηγνύουμε αυτό το δίκτυο των συμφερόντων και της υπεράσπισης αυτών των συμφερόντων.

Δεν πιστεύω ότι υπάρχει περαιτέρω υποχώρηση από την πρόταση νόμου όπως φτάνει μπροστά μας. Λυπούμαι να πω ότι, όπως κατατίθεται η τροπολογία των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ουσιαστικά δίνει ακόμα μια ευκαιρία στον όποιο εμπορευόμενο, δίκαια ή άδικα παρανομούντα, να καλύψει την παρανομία του. Δίκαια ή άδικα, με την έννοια ότι μπορεί να είναι εν αγνοία του που έχει κάνει αυτή την παρανομία, την παραβίαση των κανόνων υγιεινής.

Εγώ πιστεύω, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν υπάρχουν περιθώρια οποιασδήποτε χαλάρωσης, ούτε καν επί τη βάσει και στην κατεύθυνση που φωτίζει η υποτροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος. Γιατί; Γιατί μειώνει τη δυνατότητα πληροφόρησης του πολίτη, εφόσον η συγκεκριμένη υποτροπολογία συνιστά η διαφώτιση να προέρχεται μέσα από ένα μέσο το οποίο είναι περιορισμένης εμβέλειας που είναι η Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Πιστεύω λοιπόν ότι είναι σωστό και δίκαιο και είναι μια γενναία κίνηση από την πλευρά της Βουλής να υποστηρίξουμε όπως έχει την πρόταση νόμου του συναδέλφου κ. Λιλλήκα και πράγματι θα είμαστε πάνω στη σωστή κατεύθυνση και δογματικά θα

έλεγα τοποθετημένοι υπέρ της σωστής θέσης, που είναι πρώτα η υγεία και μετά το οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον.

Τελειώνοντας, θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει και συγκεκριμένη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι και νόμος της Κυπριακής Δημοκρατίας -έχει περάσει από την προηγούμενη Βουλή- που λέει σαφώς ότι ο πολίτης δικαιούται πλήρη πληροφόρηση για θέματα που αφορούν την υγεία του και το περιβάλλον. Και νομίζω ότι αυτή η πρόταση νόμου είναι μια πρακτική εφαρμογή αυτής της συμβατικής υποχρέωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσοι ζήτησαν το λόγο επιμένουν;

Η κυρία Παπαδοπούλου. Σας είδα, κύριε Ταραμουντά. Δεν τους έπεισες, Γιώργο.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τυγχάνει να είμαι καλός γνώστης του θέματος, γιατί η επιστημονική μου κατάρτιση είναι ακριβώς στον τομέα αυτό, θέλω να προσθέσω απλώς ότι η τροπολογία η δική μας έχει ως στόχο να εισάξει και την κουλτούρα ποιότητας και αναβάθμισης των μηχανισμών που υπάρχουν. Και εξηγούμαι: Πέρα από την προστασία του καταναλωτή -διότι, όταν θα αποσυρθεί ένα προϊόν, θα αποσυρθεί ό,τι υπάρχει στην αγορά- είναι σημαντικό ο καταναλωτής που το έχει ήδη στο σπίτι να γνωρίζει με τη δημοσίευση ότι είναι επικίνδυνο, μέχρι να γίνει η ανάλυση.

Το δεύτερο σημείο που επιτυγχάνεται με αυτή την τροποποίηση είναι ότι ευαισθητοποιούνται και οι διάφοροι παραγωγοί ή έμποροι, για να ενισχύσουν τους μηχανισμούς ποιοτικού ελέγχου και σίγουρα τα ιδιωτικά χημεία να έχουν αυξημένες υποχρεώσεις, ώστε να κάνουν καλά τη δουλειά τους και οι διάφοροι εμπορευόμενοι να ζητούν πιστοποιητικά καταλληλότητας από τους προμηθευτές τους. Είναι ένας τομέας

στον οποίο υστερούμε, πιστεύω. Στον τομέα της ποιοτικής ανάλυσης αλλά και των αναβαθμισμένων απαιτήσεων που ζητά η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να γίνει η αναγκαία υποδομή. Οπωσδήποτε, με αυτή την τροποποίηση αυξάνεται και η υποχρέωση που έχει το κρατικό χημείο να δίνει πάντα σωστά αποτελέσματα, γιατί οι αποφάσεις του θα είναι δεσμευτικές. Νοούμενου ότι παίρνονται τρία δείγματα και το ένα το κρατά ο καταναλωτής, στο άλλο γίνεται ανάλυση από το Γενικό Χημείο και το τρίτο είναι έτοιμο για να πάει σε ένα τρίτο χημείο -και δεν υπάρχουν δυστυχώς στον τόπο μας διαπιστευμένα άλλα εργαστήρια- είναι πολύ σημαντικό πράγματι οι υπηρεσίες του κρατικού χημείου να είναι τέτοιες, ώστε τα αποτελέσματα να είναι δεσμευτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Ταραμουντά και κατόπιν στον κ. Λιλλήκα και να μου επιτρέψετε να εισηγηθώ να θεωρηθεί ότι εξαντλήθηκε το θέμα.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επανέρχομαι στο κυρίως επιχείρημά μας ότι, μέχρι να γίνει η δημοσίευση, ήδη παρέρχεται χρόνος. Προηγούνται δύο ή τρεις εξετάσεις οι οποίες παίρνουν χρόνο. Αν οι εξετάσεις είναι δύο, είναι συγκεκριμένος ο χρόνος. Αν είναι τρεις, δηλαδή, αν διαφέρουν τα δείγματα και επαναληφθεί ο χημικός έλεγχος, ο χρόνος είναι απεριόριστος. Άρα το επιχείρημα του κ. Λιλλήκα εδώ δε μας πείθει. Παρέρχεται χρόνος, κύριε Λιλλήκα, και, αν το έχουν σπίτι τους και θα το καταναλώσουν τα μωρά τους, σίγουρα θα υποστούν ζημιά. Αυτό δεν το έχετε προβλέψει. Επίσης, η δημοσίευση την οποία θέλετε εσείς, την άμεση δημοσίευση, θα είναι στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας κάνει μια εβδομάδα σε κάποιες περιπτώσεις να κυκλοφορήσει, σε κάποιες άλλες λιγότερο χρόνο. Άρα ήδη θα παρέλθει χρόνος. Η πρόταση η δική μας θα περιορίσει και την περίπτωση της πληρωμής αποζημιώσεων την οποία αναγνωρίζετε. Ήδη εσείς με την πρότασή σας

αναγνωρίζετε την περίπτωση λάθους και την περίπτωση καταβολής αποζημιώσεων. Πολύ φοβούμαι, κύριε Πρόεδρε, ότι με την άμεση δημοσίευση θα θέλουμε και προϋπολογισμό για κάλυψη αποζημιώσεων.

Ερωτώ απλώς αν δημοσιεύεται το όνομα ενός κατασκευαστή, ενός εισαγωγέα και το όνομα ενός συγκεκριμένου προϊόντος και της παρτίδας όπως την ονόμασε ο κ. Λιλλήκας. Ποιος καταναλωτής θα εμπιστευτεί αυτό το προϊόν είτε ανήκει είτε δεν ανήκει στη συγκεκριμένη παρτίδα; Ποιος καταναλωτής μελλοντικά θα ξαναγοράσει αυτό το προϊόν; Άρα οι ζημιές είναι ακαθόριστες. Είναι πολύ υψηλές οι ζημιές τις οποίες μπορεί να υποστεί ένας εισαγωγέας ή κατασκευαστής ενός προϊόντος. Η πρόταση η δική μας, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

...με την ταυτόχρονη απαγόρευση πωλήσεως αυτού του προϊόντος ή διάθεσής του στην αγορά, μεταθέτει το βάρος στον ίδιο τον εισαγωγέα ή τον κατασκευαστή να αποσύρει το προϊόν του, οπότε και μελλοντικά δε θα δικαιούται και υψηλές αποζημιώσεις, διότι οι ζημιές πλέον θα προέρχονται από δική του παράλειψη. Παρέλειψε να αποσύρει το συγκεκριμένο προϊόν και έχει υποστεί ζημιές, άρα και εδώ ουδείς ζημιούται από δικό του πταίσμα, κύριε Πρόεδρε· είναι νομική αρχή.

Άρα, με την εισήγηση τη δική μας για την ειδοποίηση απόσυρσης των δύο ημερών πριν τη δημοσίευση, πιστεύω ότι προστατεύουμε τόσο το καταναλωτικό κοινό όσο και τους ίδιους τους κατασκευαστές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την τελευταία παρέμβαση του συναδέλφου, θα το πω διαφορετικά. Η πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, η τροπολογία, δεν προστατεύει τους καταναλωτές, προστατεύει τους εμπορευομένους και πρέπει να πούμε τα πράγματα με τ' όνομά τους, αφού αλλιώς δεν μπορούμε να τα πούμε. Προστατεύει τους παρανομούντες εμπορευομένους και τιμωρεί τους εμπορευομένους οι οποίοι λαμβάνουν όλα τα μέτρα, ούτως ώστε τα προϊόντα τους να μη μολύνονται. Αυτό είναι που διασφαλίζεται με την πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και θα το εξηγήσω πιο απλά. Λέει ο συνάδελφος ότι δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα. Διαβάστε την πρώτη σελίδα, κύριε συνάδελφε, πολύ προσεκτικά, στην τροποποίηση του άρθρου 16.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Τη διάβασα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να σας πω και τη γραμμή στην ένατη γραμμή: «Μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από την παραλαβή του δείγματος να κάνουν την ανάλυση».

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Διαβάστε και εσείς πιο κάτω, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Διαβάστε πιο κάτω, κύριε Λιλλήκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Ταραμουντά, αν θέλετε, εάν είναι αυτό που σας ανησυχεί, να το ενισχύσουμε και να προσθέσουμε ότι και η επόμενη εξέταση θα είναι εντός είκοσι

τεσσάρων ωρών, αν αυτό θα σας ικανοποιήσει.

Λοιπόν, εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, για να πάμε ομόφωνα, αφού αυτό είναι που ανησυχεί το Δημοκρατικό Συναγερμό, ότι θα πάρει πολύ χρόνο για να το μάθουν οι καταναλωτές, να προσθέσουμε και στην τελευταία γραμμή: «εντός είκοσι τεσσάρων ωρών θα πρέπει να ολοκληρωθούν όλες οι αναλύσεις». Και αναμένω από τους συναδέλφους ότι θα συμφωνήσουν να δημοσιεύονται, αφού αυτή είναι η έγνοια τους, ταυτόχρονα και τα ονόματα. Μόλις βγει και η δεύτερη ανάλυση από το κρατικό χημείο, να δημοσιεύονται τα ονόματα. Συμφωνείτε; Τότε περνά ομόφωνα.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι! Κυρία Παπαδοπούλου, σας παρακαλώ πολύ! Θα θέσω τις τροπολογίες και τις υποτροπολογίες σε ψηφοφορία. Εδώ θα αποφασίσει το σώμα, όχι μεταξύ μας, έτσι και άλλως πως. Τα επιχειρήματα έχουν αναλυθεί ένθεν και ένθεν.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να ξεκαθαρίσει, γιατί μπορεί να υπάρχει μια σύγχυση, εγώ κατανοώ αυτό που δέχονται οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, όλες οι αναλύσεις, και του ιδιώτη και του κρατικού χημείου, να ολοκληρώνονται εντός σαράντα οκτώ ωρών και, μόλις βγουν τα αποτελέσματα του κρατικού χημείου, να δημοσιεύονται από τη Δημοκρατία τα ονόματα των προϊόντων που είναι ακατάλληλα. Αμέσως. Συμφωνείτε; Δηλαδή, εκείνοι που τα έχουν αγοράσει, κύριοι συνάδελφοι, εντός σαράντα οκτώ ωρών θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνάδελφε, σας παρακαλώ πάρα πολύ! Κάνουμε τον κύκλο. Ανακυκλώνουμε την

όλη κουβέντα.

Να μου επιτρέψετε να ζητήσω από τη Βουλή, αν έχει εξαντληθεί το θέμα, αν θεωρεί η Βουλή ότι έχει εξαντληθεί το θέμα, να μου το πει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εξαντλήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Άρα προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Λοιπόν, θέτω πρώτα, με βάση το άρθρο 56 του κανονισμού, την υποτροπολογία σε ψηφοφορία. Η υποτροπολογία έχει γίνει από το Δημοκρατικό Κόμμα. Είναι η τροπολογία πάνω στην τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού και παρακαλώ το συνάδελφο γραμματέα να διαβάσει την υποτροπολογία όπως την έχει συμπληρώσει, διορθώσει ο κ. Παπαδόπουλος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Υποβάλλεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 16Α, που προτείνεται με την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, έτσι ώστε να προστεθεί σ' αυτό, αμέσως μετά τις λέξεις «Ελέγχου Ποιότητας Νόμων, τότε», (πέμπτη γραμμή), η φράση «ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας οφείλει αμέσως να εκδώσει ανακοίνωση για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σχετικά με το αποτέλεσμα της ανάλυσης ή της εξέτασης του δείγματος και.».

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

«Της ειδοποίησης για απόσυρση εκ της αγοράς του εν λόγω προϊόντος.».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και «της ειδοποίησης για απόσυρση εκ της αγοράς του εν λόγω προϊόντος.».

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να ανακοινώνεται αμέσως...

Να μας εξηγήσετε, κύριε Παπαδόπουλε, δεν το κατάλαβα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε σε διαδικασία ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, έχει προεδρεύει η Βουλή και παρακαλώ να απευθύνεστε στο προεδρείο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Ταραμουντάς πριν απαντούσε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή ήταν Δικωμίτης, δεν τον διέκοψα. Εν εκατάλαβα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καλά, δέχομαί το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ορίστε, κύριε Παπαδόπουλε. Δώστε την εξήγηση στον κ. Κατσουρίδη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η πρότασή μας, κύριε Πρόεδρε και συνάδελφοι, αποβλέπει, διατηρώντας τη διαδικασία που εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, στο να υπάρχει έκδοση ειδοποίησης προς δημοσίευση στην γκαζέτα, ώστε να μπορεί και ο τύπος να το δημοσιεύσει, έτσι ώστε, από την ώρα που η υπεύθυνη αρχή, το χημείο, αποφασίσει ότι δίνεται ειδοποίηση στον εισαγωγέα να το αποσύρει, αυτό το πράγμα να δημοσιεύεται. Αυτή είναι η μόνη αλλαγή που γίνεται. Το αν γίνεται άλλως πως και πότε θα γίνει είναι άλλο πράγμα. Εμάς η εισήγησή μας -η ουσία του θέματος- είναι ειδοποίηση της

κυβερνητικής αρχής για απόσυρση προϊόντος να δίνεται ταυτόχρονα και στη δημοσιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Για να μη γίνει κανένα λάθος, τα υπόλοιπα άρθρα, κύριε Παπαδόπουλε, συμφωνείτε να παραμείνουν όπως έχουν μέσα στην πρόταση νόμου;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βέβαια! Μάλιστα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα υπόλοιπα άρθρα παραμένουν.

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της υποτροπολογίας την οποία έχει καταθέσει το Δημοκρατικό Κόμμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υποτροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αν τους προσθέσουμε πάντως, θα βγουν πιο λίγοι, κύριε Πρόεδρε. Κάποιοι δεν ψήφισαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα θέτω την τροπολογία την οποία έχει θέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός όπως έχει διορθωθεί με την υποτροπολογία του ΔΗΚΟ.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι, κύριοι! Έτσι είναι!

Κύριοι συνάδελφοι, με συγχωρείτε! Να το εξηγήσουμε. Με συγχωρείτε! Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη. Με συγχωρείτε! Έχει θέσει μια τροπολογία ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Επί αυτής της τροπολογίας έχει υποβάλει τροπολογία το Δημοκρατικό Κόμμα, γιατί θέλει να διορθώσει αυτό που λέει ότι θέλει να διορθώσει, να συμπληρώσει. Λοιπόν, έχει εγκριθεί αυτή η υποτροπολογία. Και ερωτώ απ' εκεί και πέρα, όπως έχει διορθωθεί τώρα η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, ας το πούμε έτσι, έχει μετεξελιχθεί σ' αυτό το κείμενο με την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έχει μπολιαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει μπολιαστεί, μπράβο. Επιτέλους.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τω μεταξύ, είμαστε σε διαδικασία ψηφοφορίας· να το έχουμε υπόψη μας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι για τη διαδικασία που θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που αποφεύγω να μιλώ για διαδικασίες, αλλά, εντάξει, με το να βαφτίσουμε μια τροπολογία δεύτερη, υποτροπολογία της πρώτης, η διαδικασία που ακολουθείται είναι σίγουρα σωστή. Αλλά, αυστηρά ομιλούντες, είναι δύο διαφορετικές τροπολογίες στο αρχικό κείμενο. Διαφορετικά, όποτε είχαμε έτσι ιστορία... Άρα είναι μια η τροποποίηση του ΔΗΚΟ και τελικά συμπλήρωση στη δική μας και, επειδή τέθηκε τελευταία, σωστά ψηφίστηκε πρώτη και είναι άλλη η δική μας τροποποίηση, η οποία πρέπει να τεθεί ξεχωριστά σε ψηφοφορία, για να αποφασιστεί επ' αυτής, και να πάμε στο αρχικό κείμενο να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Για να καταλάβω τη διαδικασία. Αν δεν ψηφιστεί η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού όπως έχει τροποποιηθεί από εμάς, πάει πακέτο και η δική μας τροπολογία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι. Διότι, κύριε συνάδελφε, αν θέλατε να μην υπάρχει κίνδυνος να πάει πακέτο, αν εγκρίνεται, έπρεπε να κάνετε δική σας τροπολογία και όχι υποτροπολογία. Εννά σας φάει η πονηριά σας με λλία λόγια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ! Είμαι υποχρεωμένος με βάση τον κανονισμό -και δε θα βγω απ' αυτόν, δε θα παραβιάσω τον κανονισμό- να θέσω την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, όπως έχει διαμορφωθεί μετά την ψήφιση της υποτροπολογίας του ΔΗΚΟ, σε ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαεννέα.

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε. Αν τους προσθέσουμε, σίγουρα θα βγουν παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η τροπολογία όπως τροποποιήθηκε απορρίπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα δεν ισχύει ούτε η τροπολογία του ΔΗΚΟ ούτε η τροπολογία του

Δημοκρατικού Συναγερμού. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτω τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ψηφοφορία την πρόταση νόμου.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατέσσερις αποχές η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι και αυτό εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέει ότι το ΔΗΚΟ και ο κ. Περδίκης θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Είναι ομόφωνη να μη διαβαστεί;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τοποθετηθεί ομόφωνα· είναι τροπολογία του κ. Περδίκη που αφορά μόνο το χρόνο, τη διάρκεια, εννοώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ντίνος Μιχαηλίδης

Κίκης Γιάγκου

Γιώργος Περδίκης

Γιάννος Λαμάρης

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Νίκος Τορναρίτης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Σοφοκλής Φυττής

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Θάσος Μιχαηλίδης

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Χρίστο Μαυροκορδάτο και Θάσο Μιχαηλίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της ΠΟΒΕΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλάσσιων Αθλημάτων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, έτσι ώστε η ισχύς των αδειών για την παροχή υπηρεσιών ή διευκολύνσεων που εκδόθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1993 και έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2001 να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πιο πάνω πρότασης νόμου, η προτεινόμενη παράταση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να συνεχίσει να ισχύει το υφιστάμενο καθεστώς των διευκολύνσεων, μέχρι να εγκριθούν σχετικοί κανονισμοί για ρύθμιση του θέματος αυτού με παράλληλη αναθεώρηση και επίλυση διάφορων προβλημάτων που παρουσιάζει η νομοθεσία που διέπει την προστασία της παραλίας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου διαφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση,

υποστηρίζοντας ότι για σκοπούς αναβάθμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών στις παραλίες είναι αναγκαίο να λειτουργήσει η διαδικασία των προσφορών με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιέχονται στα έντυπα που ετοιμάστηκαν. Με τη διαδικασία των προσφορών, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα τεθούν όροι για την ομαλή και ενδεδειγμένη παρουσία και λειτουργία των επαγγελματιών στις παραλίες. Με την ψήφιση του προτεινόμενου νόμου, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, η διαδικασία των προσφορών θα πρέπει να διακοπεί. Αναφορικά με την ετοιμασία και έγκριση σχετικών κανονισμών που να ρυθμίζουν τα θέματα διευκολύνσεων στις παραλίες, ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου δήλωσε ότι αυτοί δεν είναι αναγκαίοι, γιατί περιέχονται στους όρους των προσφορών που ετοιμάστηκαν, οι οποίοι είναι πανομοιότυποι για όλους τους δήμους.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλάσσιων Αθλημάτων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και στηριζόμενη στις μέχρι σήμερα εμπειρίες, δηλώνει ότι απαιτείται να μελετηθεί εκ νέου το σύνολο των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει τις παραλίες, ώστε να υπερπηδηθούν οι αδυναμίες που παρουσιάζονται, με στόχο να αποτραπούν οποιαδήποτε ενδεχόμενα αυθαιρεσίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, και το μέλος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, κ. Γιώργος Περδίκης, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε συνάδελφε! Στο χωρκό μου λεν: Όταν βρέσει, βκαίννου
καράλοι...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν το επιάσαμεν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...τζαι κατσαρίζουν.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν το επιάσαμεν τι σημαίνει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν... Εκάμαμεν σαν τους καράλους σήμερα. Σήμερα μιλούμε σε όλη τη
διάρκεια της συνεδρίας. Παρακαλώ θερμά για λόγους τάξης και για λόγους σεβασμού
προς τους ομιλητές να κάμουμε λίγη περισσότερη ησυχία.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι όλοι και όλες γνωρίζουμε
ότι πρόκειται για την όγδοη αναβολή που δίνεται στην εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έν' περιπαίξιμον...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ο κ. Συλλούρης μίλησε για περιπαίξιμο. Εγώ το ονομάζω “αυτοεξευτελισμό της Βουλής”. Ακόμα δυο τρία τέτοια νομοθετήματα αν ψηφίσουμε και δεν τα εφαρμόζουμε, νομίζω ότι είναι προτιμότερο να αυτοκαταργηθούμε. Ξεκινώ βαριά, διότι αισθάνομαι και βαριά γι’ αυτό το ζήτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Δε θα μακρηγορήσω, αλλά θέλω να υπενθυμίσω ποια είναι η νομοθεσία η οποία ψηφίστηκε και την οποία δεν εφαρμόζουμε ζητώντας συνεχώς παράταση της ισχύος κάποιων μεταβατικών διατάξεων, οι οποίες μεταβατικές διατάξεις έγιναν περίπου μόνιμες διατάξεις καταργώντας τον υπόλοιπο νόμο. Ο νόμος αυτός για τους συναδέλφους οι οποίοι για πρώτη περίοδο είναι στη Βουλή ονομάζεται «Ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος».

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τότε, αφού ανέγνωσε αυτό το νόμο και τον μελέτησε, είχε ομιλήσει για νόμο περί προστασίας των συμφερόντων επί της παραλίας, διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε άλλο παρά την παραλία προστατεύει αυτός ο νόμος· προστατεύει τα κατεστημένα συμφέροντα, τα οποία και κατονομάζει σαφώς και απεριφράστως. Και επιπλέον αυτός ο νόμος, ο οποίος υποτίθεται ότι προστατεύει την παραλία, εισάγει τέτοια καινά δαιμόνια για την παραλία, όπως είναι οι προσφορές -οι προσφορές, προσέξτε!- για την εκμετάλλευση της παραλίας, που πού αλλού θα οδηγήσουν αυτές οι προσφορές παρά στην υπερεκμετάλλευση της παραλίας, στη μείωση της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών και στην καταστροφή της παραλίας;

Θέλετε να μιλήσουμε για τις καντίνες των σχολείων, όταν μιλούμε για προσφορές, και για τα μύρια τόσα προβλήματα που έχουν δημιουργήσει οι προσφορές και για την ποιότητα και για τα ανεπίτρεπτα προϊόντα τα οποία διατίθενται εκεί πέρα και για χίλια δυο άλλα πράγματα; Για τι θέλετε να μιλήσουμε επιτέλους; Οι προσφορές είναι υπόθεση που αφορά τον ιδιωτικό τομέα, την αγορά, το εμπόριο. Κάναμε την παραλία

αγοραίο προϊόν; Είναι αδιανόητο αυτό το οποίο κάνουμε! Η παραλία είναι κτήμα αυτού του λαού και δεν μπορεί να γίνει αγοραίο εμπόρευμα. Αφήστε που στο τέλος της ημέρας η διαδικασία των προσφορών πού θα οδηγούσε; Θα οδηγούσε στην εξαφάνιση όλων των μικρών και στη συσσώρευση όλων των οποιωνδήποτε ευκαιριών, προνομίων κ.λπ. επί της παραλίας στους μεγάλους, στους ξενοδόχους, σε επιχειρηματίες μεγάλους, οι οποίοι θα ήθελαν ίσως να συγκεντρώσουν όλα αυτά τα πλεονεκτήματα τα οποία μπορούν να έχουν από τις παραλίες.

Η πρότασή μας, κύριοι συνάδελφοι, και τότε και σε άλλες περιπτώσεις, που συζητήθηκε η παράταση αυτού του νόμου, και σήμερα είναι σαφής:

Πρώτον, δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε προσφορές στην παραλία, τελεία και παύλα.

Δεύτερον, δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι όποια υπηρεσία προσφέρεται επί της παραλίας είναι το ίδιο πράγμα. Από τη μια έχουμε τα κρεβατάκια για τις ομπρέλες, που δεν απαιτούν τίποτε, κανένα προσόν, καμιά εξειδίκευση, κανένα πιστοποιητικό, και από την άλλη έχουμε τα θαλάσσια αθλήματα, τα οποία, ναι, απαιτούν πολλά πράγματα: Απαιτούν χαρακτήρα, απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις, απαιτούν πείρα, απαιτούν υπευθυνότητα. Και είπαμε ότι πρέπει να διαχωρίσουμε αυτά τα δύο πράγματα: Τα θαλάσσια αθλήματα να θεωρηθούν ότι ανήκουν στην κατηγορία των υπηρεσιών που απαιτούν προσόντα και να εκδοθεί άδεια τύπου ταξί, αν θέλετε, γι' αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν τέτοια προσόντα -και, παρένθεση, έχουν επενδύσει και πάρα πολλά χρήματα, μιλούμε για δεκάδες και εκατοντάδες χιλιάδες λίρες- σε ό,τι αφορά δε τα κρεβατάκια, που δεν απαιτούν τίποτε, να δίνουμε μια παράταση ενός χρόνου, να βγάλουν ακόμα μερικά λεφτά αυτοί που έβγαλαν πολλά λεφτά από τα κρεβατάκια και τελεία και παύλα. Η "εκμετάλλευση" των παραλιών θα ανήκει μόνο στις τοπικές αρχές, οι οποίες, αν θέλουν να τις εκμεταλλευθούν οικονομικά υπό την έννοια

ότι θέλουν να βάλουν ομπρέλες, κρεβατάκια κ.λπ. με τους κανονισμούς που θα επέβαλλε, εν πάση περιπτώσει, η Κεντρική Επιτροπή Αδειών, να το κάμει. Αν δε θέλουν, να παραμείνουν οι παραλίες ελεύθερες και όποιος θέλει να πιάσει το κρεβατάκι του ή την πατανία του ή την ομπρέλα του και να πάει στην παραλία να πάει. Αλλά, βεβαίως, οι τοπικές αρχές θα είχαν πάντοτε αυτό το οποίο προβλέπει και ο νόμος, την ευθύνη για την καθαριότητα, τη συντήρηση και τη βελτίωση των παραλιών.

Αυτή είναι η πρότασή μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η πρόταση αυτή θα ισχύει, ενόσω έρχεται στη Βουλή τέτοια πρόταση αυτοεξευτελισμού της Βουλής για παράταση της μεταβατικής διάταξης. Φτάσαμε στο όγδοο έτος και, αν συνεχίσετε, μπορεί να πάμε και σε δέκατο πέμπτο έτος -αυτοί που θα έρθουν, θα το ζήσουν. Εμείς θα δεχτούμε παράταση αυτής της μεταβατικής διάταξης μόνο σε μια περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν η Βουλή αναλάβει δέσμευση και ευθύνη ότι αυτή τη νομοθεσία θα την επανεξετάσει πάνω στις βάσεις που έχουμε προτείνει και που θεωρούμε ότι είναι και η μόνη ορθή βάση. Το ότι η άλλη βάση δεν είναι ορθή αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι επί οκτώ χρόνια συνεχώς δεν έχει εφαρμοστεί και προβλέπω ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί, διότι είναι ανεφάρμοστη αυτή η νομοθεσία την οποία έχουμε ψηφίσει.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Εμένα με ξένισε το γεγονός πως η Βουλή των Αντιπροσώπων ασκώντας τη νομοθετική της εξουσία προχωρεί να δίδει παρατάσεις αδειών με νόμο. Δεν είναι θέμα της Βουλής, με όλο το σέβας, να παρατείνει άδειες που εκδίδει η εκτελεστική εξουσία.

Δεν είμαστε η διοίκηση εμείς, για να δίνουμε παρατάσεις. Έχω σοβαρές αμφιβολίες αν η τροποποίηση η οποία έγινε από την αρχή, το 1997, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, με βάση την οποία διά νόμου δόθηκαν οι πρώτες παρατάσεις, είναι συνταγματική. Κατά συνέπεια, επειδή πιστεύω ότι το θέμα της έκδοσης αδειών και του χρονικού πλαισίου των αδειών αυτών δεν είναι θέμα της νομοθετικής εξουσίας, αλλά είναι θέμα καθαρά της εκτελεστικής εξουσίας, δε θα συνηγορήσω υπέρ της ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Νομίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι κανείς δε νιώθει ευτυχής, όταν υποχρεωνόμαστε να παρατείνουμε τη μη εφαρμογή μιας νομοθεσίας για όγδοη τώρα χρονιά. Είναι φυσικό να δημιουργούνται ανησυχίες από την παράταση του υφιστάμενου καθεστώτος που η νομοθεσία του 1994 ήθελε να αλλάξει, νομοθεσία που στόχευε ουσιαστικά στην αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών στις παραλίες. Το κυριότερο, βέβαια, στοιχείο της νομοθεσίας που εγκρίθηκε το 1994 ήταν η ικανοποίηση μιας ανάγκης με ευρύτερη πολιτική σημασία, της ανάγκης να διευθετείται με διαφάνεια, με κριτήρια ποιότητας, η διαχείριση του δημόσιου πλούτου, και δυστυχώς αυτή την ανάγκη υποχρεωνόμαστε για μια ακόμα φορά να την παραπέμψουμε σε ευθετότερο χρόνο. Το γεγονός ότι όλο αυτό το διάστημα ούτε η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών ούτε οι ενδιαφερόμενοι αδειούχοι κινήθηκαν, ώστε να εγκριθούν εκείνοι οι κανονισμοί που είναι απαραίτητοι για τη σωστή και λειτουργική εφαρμογή της νομοθεσίας, είναι ουσιαστικά το κενό το οποίο είμαστε υποχρεωμένοι σήμερα, με όλες τις επιφυλάξεις των περισσοτέρων, είμαι βέβαιη, από εδώ, να αντιμετωπίσουμε.

Πιστεύω ότι εγκρίνοντας την παράταση της ισχύος των υφιστάμενων αδειών θα πρέπει να καλέσουμε την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, την επιτροπή Εσωτερικών, άμεσα να αναλάβει πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση, για να διευθετήσει μία εκκρεμότητα που όχι μόνο τον πλούτο των παραλιών μας αφήνει έρμαιο στις διαθέσεις πολλών και διαφόρων, μία εκκρεμότητα που όχι μόνο τις τοπικές αρχές αφήνει σήμερα στο περιθώριο, αλλά πολύ περισσότερο μία εκκρεμότητα που αφήνει αυτό το κοινοβούλιο εκτεθειμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ούτε εμείς καταθέσαμε την πρόταση για παράταση, δε νιώθουμε ευτυχείς, γιατί όντως έχει οκτώ χρόνια που ψηφίστηκε ο νόμος και θα έπρεπε να εφαρμοστεί, αλλά έχουμε διαπιστώσει με λύπη μας ότι και ο νόμος που ψηφίσαμε έχει κενά, αλλά και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών είχε υποχρέωση να ετοιμάσει κανονισμούς για να εφαρμοστεί σωστά ο νόμος αυτός που ψηφίσαμε. Δυστυχώς, η διαπίστωση και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών είναι ομόφωνη, ότι δεν έγινε η προετοιμασία, δεν ετοιμάστηκαν οι κανονισμοί και δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε στην εφαρμογή της νομοθεσίας. Είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς προτείνουμε την παράταση και εισηγούμαστε στο διάστημα αυτό να κατατεθούν κανονισμοί, να γίνει συζήτηση στην επιτροπή Εσωτερικών και τυχόν κενά που υπάρχουν -και υπάρχουν κενά- να διορθωθούν, για να μπορέσει να εφαρμοστεί σωστά ο νόμος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσοιρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό το οποίο συζητούμε σήμερα είναι η παράταση ενός άρθρου του νόμου. Εδώ έχω ακούσει απόψεις -όχι επειδή δε γνωρίζουν τα πράγματα- που θέτουν άλλα θέματα που αφορούν ευρύτερα τη νομοθεσία. Να θυμίσω ότι αυτός ο νόμος είχε ψηφιστεί, αν δε με απατά η μνήμη μου, ομόφωνα από αυτή τη Βουλή και θεωρήθηκε επιτυχία μετά από δύο ή τρία χρόνια δουλειάς και προνοεί πολλά άλλα πράγματα. Και αν θα μιλήσω με συναισθηματικό τρόπο, όπως άκουσα κάποιους συναδέλφους να μιλούν, πρέπει να πω ότι στο δικό μου μυαλό δεν μπορεί να γίνεται διαχωρισμός των θαλασσιών αθλημάτων από απόψεως εκμετάλλευσης από τα άλλα τα οποία θα εγκαθίστανται πάνω στην παραλία.

Πρέπει ακόμα να πω ότι εκείνο το οποίο συζητείται αυτή τη στιγμή και μας διαχωρίζει τι είναι: Η προστασία της παραλίας, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, ή ποιος εισπράττει τα έσοδα από την παραλία; Ο κύριος λόγος για το ότι ήρθαμε εδώ να δώσουμε την παράταση έχει αναφερθεί και από τη συναδέλφισσα, την κ. Ελένη Μαύρου, και από το συνάδελφο, τον κ. Χρίστο Μαυροκορδάτο, και είναι η έλλειψη κανονισμών. Ποσώς δεν ευθύνονται ούτε αυτοί που είναι στην παραλία ούτε η Βουλή για την έλλειψη κανονισμών· ευθύνεται η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών που κυριαρχείται από τους δήμους, οι οποίοι και δεν έφεραν πρόταση. Και δε θα προχωρήσω τώρα να πω, πριν δοθεί παράταση και πριν συμφωνήσω ως πρόεδρος της επιτροπής να συζητηθεί, τι μου είπαν σε επικοινωνίες αυτοί που ηγούνται της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών -οι εκλεγμένοι, όχι ο διευθυντής ο διορισμένος. Τίποτε δεν τους εμποδίζει να βάλουν τάξη με τους κανονισμούς.

Έχει πολλές άλλες πρόνοιες τις οποίες ξεχάσαμε και δεν υπήρχε εμπόδιο να εφαρμοστούν. Να σας πω μια πολύ σημαντική πρόνοια του Νόμου περί Προστασίας

της Παραλίας; Κατάργηση των προνομίων που δόθηκαν με τις μισθώσεις ενενήντα και εκατό χρόνων σε ιδιώτες. Δε συγκινήθηκε καμιά Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και καμιά εκτελεστική εξουσία για να το προωθήσει, έστω και αν η επιτροπή το επανέφερε δυο και τρεις φορές, και έχει και πολλές άλλες πρόνοιες αυτή η νομοθεσία.

Τα λέω αυτά, γιατί, όπως μίλησαν μερικοί συνάδελφοι, μηδένισαν ένα νόμο που η ίδια η Βουλή θεώρησε μεγάλη επιτυχία, επειδή υπάρχει διαφορά στο ποιος εισπράττει τα έσοδα από την εκμετάλλευση της παραλίας. Ούτε οι προσφορές ήταν έμπνευση της Βουλής· ήταν απαίτηση των δήμων, διότι είπαν: «Σε πολλές περιπτώσεις δε θα είμαστε σε θέση να εκμεταλλευθούμε τις παραλίες με τους μηχανισμούς που έχουμε».

Εν πάση περιπτώσει, επειδή στην επιτροπή τη θέση που είπε ο κ. Θεοδώρου, για να προχωρήσουμε ομόφωνα, την υιοθετήσαμε όλοι, ότι θα δώσουμε αυτή την παράταση για το συγκεκριμένο σημείο για πραγματικά τελευταία φορά... Και οι ενδιαφερόμενοι -και υπάρχουν εδώ εκπρόσωποί τους και μας ακούουν- πρέπει να το καταλάβουν και αυτοί, γιατί από τότε είχε τεθεί ένα χρονοδιάγραμμα που είχε να κάνει με την ημερομηνία, την τότε ημερομηνία, ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση· θα αρχίσει η επανεξέταση του νόμου έτσι ή αλλιώς. Και για μένα λέω προσωπικά ότι πάνω από όλα το κυριότερο είναι να μην... Αν υπάρχουν πρόνοιες που δίδουν ουσιαστικά δικαίωμα σε κάποιους να κάνουν την παραλία δική τους, όποιοι και να είναι κάποιιοι, αυτό να το συζητήσουμε, με πρώτο και καλύτερο το θέμα των μισθώσεων και οτιδήποτε άλλο θέλει οποιοσδήποτε άλλος συνάδελφος. Αλλά το να μηδενίζουμε το νόμο μέσα από δύο γραμμές, από μια παράταση κάποιου συγκεκριμένου προνομίου που δόθηκε μέσα σε συγκεκριμένες συνθήκες και συζητώντας με όλους τους εμπλεκόμενους, νομίζω ότι είναι πολύ άδικο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που από μέρος μας θα μιλήσει ο κ. Παπαπολυβίου, θα ήθελα να πω δύο λόγια για το παρελθόν. Και επειδή αντιλαμβάνομαι τη συναισθηματική φόρτιση του κ. Κατσουρίδη, διότι ήμουν μέλος της επιτροπής Εσωτερικών, όταν ο τότε πρόεδρος της επιτροπής και ο νυν, ο κ. Κατσουρίδης προσωπικά, είχαν αφιερώσει εκατοντάδες ώρες, για να έχουμε σ' αυτό το δύσκολο λόγω συμφερόντων νομοσχέδιο μία σωστή κατάληξη, ναι, νομίζω οποιαδήποτε κριτική στο νόμο είναι λανθασμένη. Αν θα πρέπει όμως να γίνουν εισηγήσεις, κύριε Κατσουρίδη, για τροποποίηση του νόμου, νομίζω πρέπει να αφορούν και τη σύνθεση πλέον της επιτροπής. Και ίσως η άποψη ότι έπρεπε να μπουν στη σύνθεση εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης που γνωρίζουν την παραλία να ήταν λανθασμένη και να πρέπει να μπουν ως εκπρόσωποι κάποιοι άλλοι, που δεν έχουν καμιά σχέση και άρα καμιά σχέση με συμφέροντα στις παραλίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πιάνει ο νόμος και την παραλία της Πάφου, κύριε Πιπτοκοπίτη;

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αν έχεις απορίες, κύριε συνάδελφε, να τις υποβάλεις και θα τις λύσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η απορία μου είναι αν πιάνει ο νόμος και την παραλία της Πάφου.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εγώ θέλω να συμφωνήσω με το συνάδελφο τον Κατσουρίδη για το σημαντικό νόμο που είχε επεξεργαστεί αυτή η Βουλή και πήγε για πολλά χρόνια για να καταλήξει και μάλιστα ομόφωνα. Και μπορώ να πω ομόφωνα ακόμα και από εκείνους που είχαν συμφέροντα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν μπορούμε να λέμε ό,τι θέλουμε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πέστε μας, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Προς Θεού! Διαφωνήσαμε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Να σας απολογηθούμε, συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και το είπαμε, είσαστε ο δεύτερος, δεν υπάρχει...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Να σας απολογηθούμε, συνάδελφε, αν εσείς της ΕΔΕΚ τότε εδιαφωνήσετε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...δεν μπορεί να επαναλαμβάνεται. Ε! Νομίζω ότι είναι διαστρέβλωση πλέον.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Συνάδελφε, αν εσείς είχατε διαφωνήσει, καλώς διαφωνήσατε και απολογούμαστε, γιατί λέμε ότι ήταν ομόφωνο. Εν πάση όμως περιπτώσει, από αυτή τη Βουλή πέρασε αυτή η νομοθεσία.

Αν δε με απατά η μνήμη μου, είναι η τέταρτη χρονιά ή η πέμπτη που αναστέλλεται η εφαρμογή αυτού του νόμου. Πέραν αυτού, αυτός ο νόμος ερχόταν και είχε σχέση και με άλλες νομοθεσίες και άλλους κανονισμούς που αφορούσαν τα θαλάσσια αθλήματα. Που τους υποχρέωσαν και για επιθεώρηση σκαφών και για να εκδώσουν άδειες αυτοί που θα χρησιμοποιούν αυτά τα πράγματα και ένα σωρό άλλα πράγματα. Μπήκαν ωράρια, εμπήκαν περιοχές όπου θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση, για να μπορέσουν να λειτουργούν αυτά τα πράγματα. Και γι' αυτούς τους λόγους, αν θέλετε,

είναι που αναστέλλεται ο νόμος, μέχρι που να αποπερατωθεί η άλλη νομοθεσία.

Πρέπει να πούμε και μια αλήθεια και εγώ θα συμφωνήσω με αυτό το οποίο είπε ο συνάδελφος ο Συλλούρης εκτός βήματος. Ναι, όπως απεδείχθη, κάποιοι έχουν συμφέροντα. Κάποιοι εκλεγμένοι έχουν συμφέροντα. Και προς Θεού, δε λέμε όλοι. Γιατί; Όταν εσυζητείτο αυτό το θέμα στην επιτροπή Συγκοινωνιών, οι ίδιοι εζητούσαν εφαρμογή του νόμου που δεν υπήρχε, γιατί έτσι τους εξυπηρετούσε. Επίσης στην αρχή, ως Δημοκρατικό Κόμμα, κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, είχαμε διαφωνήσει και είχαμε πει ότι πρέπει να εφαρμοστεί ο νόμος. Στην εξέλιξη, ξαναμελετώντας το θέμα και εντοπίζοντας την έλλειψη συγκεκριμένων κανονισμών που έπρεπε να υπάρχουν, και εμείς προειδοποιήσαμε και τους ενδιαφερόμενους ότι αν δε γίνει τίποτε μέσα σ' αυτό το μεσοδιάστημα, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002, θα παρέλθει ο χρόνος και θα έρθουμε να είμαστε ακριβώς στο ίδιο σημείο και θα τεθεί και πάλι το ερώτημα: Θα γίνει αναστολή για ένα χρόνο πάλι; Θα εφαρμοστεί ο νόμος, έστω με την έλλειψη αυτών των κανονισμών που έπρεπε να υπάρχουν;

Και εγώ θα ήθελα να παρακαλέσω και πιστεύω ότι θα το κάμει η επιτροπή Εσωτερικών, θα πείσει προς την κατεύθυνση της εκτελεστικής εξουσίας να καταθέσει κανονισμούς. Και ξέρουμε όλοι τη γραφειοκρατία και πόσο χρόνο θέλουν να κάνουν αυτούς τους κανονισμούς, που μπορεί να είναι απλά πράγματα, ούτως ώστε τουλάχιστον σ' αυτό το μεσοδιάστημα, μέχρι τότε, να έρθουν αυτοί οι κανονισμοί, να τους δει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και εν τέλει να οδηγηθούν ενώπιον της ολομέλειας του σώματος, για να εγκριθούν, ώστε να σταματήσει αυτή η ακαταστασία που υπάρχει. Και εδώ υπάρχουν ακόμα δύο αλήθειες που πρέπει να τις πούμε: Μπορεί να υπάρχουν επαγγελματίες οι οποίοι μπορεί να έβαλαν και το όποιο περιουσιακό στοιχείο, μη εξαιρουμένης και της κατοικίας τους, υποθήκη, για να κάνουν

αυτή τη δουλειά, αλλά υπάρχουν και κάποιοι μεγαλοξενοδόχοι που -όπως είχα πει παλιά- εκάμαν τη θάλασσα αυλή τους! Και αυτό το πράγμα τους εξυπηρετεί, αν θέλετε, αυτή η αναστολή. Γι' αυτούς τους λόγους, εμείς τουλάχιστον, όσο εξαρτάται από εμάς, θα πιέσουμε και θα βοηθήσουμε να γίνουν εκείνοι οι κανονισμοί που χρειάζονται, για να σταματήσει όλη αυτή η ακαταστασία και η εκμετάλλευση -από την κακή πλευρά- από εκείνους που κακώς εκμεταλλεύονται αυτό το προνόμιο, για να λήξει αυτή η ιστορία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά! Ο κ. Παπαπολυβίου, παρακαλώ.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Όσον αφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη; Εν τον είδα. Έσκει ώρα που ...

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Αν θέλει να μιλήσει κάποιος άλλος, δεν έχει πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε. Α, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κακώς επαρνεβή ο κ. Μιχαηλίδης. Όχι, όχι, εντάξει.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Όσον αφορά το θέμα της σχετικής νομοθεσίας, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι συμφωνούμε απόλυτα όπως έχει τοποθετήσει το θέμα ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών, ο κ. Κατσουρίδης. Εδώ μιλούμε για μια παράταση η οποία έχει δοθεί μέχρι τώρα, νομίζω, εννέα φορές. Δυστυχώς με αυτή την παράταση κανένας δεν έχει πάρει το σωστό μήνυμα, ούτε οι ενδιαφερόμενοι ούτε οι τοπικές αρχές ούτε η κεντρική επιτροπή για την προστασία των παραλιών. Και εδόθηκε και η προσδοκία σε αυτούς που χρησιμοποιούν τις παραλίες ότι θα είχαν και φέτος τις

άδειες και εδόθη και το δικαίωμα στην Ένωση Δήμων και στην Κεντρική Επιτροπή Παραλιών να ετοιμάσουν προσφορές γι' αυτό το θέμα χωρίς να υπάρχουν κανονισμοί.

Για μας αυτό το θέμα είναι εντελώς απαράδεκτο. Και το είχαμε τονίσει και το τονίζουμε. Επομένως, είχαμε συμφωνήσει και συμφωνούμε όπως δοθεί η παράταση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002 και να δοθεί ταυτόχρονα το μήνυμα και σ' αυτούς οι οποίοι σήμερα χρησιμοποιούν τις παραλίες ότι δεν πρόκειται να δοθεί άλλη παράταση. Αλλά και από την άλλη τόσο η Ένωση Δήμων, όσο και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και η εκτελεστική εξουσία θα πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους! Να καταθέσουν κανονισμούς, για να λειτουργήσει το όλο σύστημα πάνω σε σωστή βάση. Και ως επιτροπή Εσωτερικών έχουμε αναλάβει την υποχρέωση να δούμε τη νομοθεσία στο σύνολό της, για να επιφέρουμε εκείνες τις αναγκαίες τροποποιήσεις για την ορθολογική ρύθμιση του θέματος των παραλιών. Γι' αυτούς τους λόγους εμείς, ναι, θα ψηφίσουμε αυτή την παράταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη, έχετε ζητήσει το λόγο; Παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά αισθάνομαι ότι υπάρχει ένας μικρός αυτοεξευτελισμός αυτής της Βουλής. Η πιο αποτελεσματική μέθοδος να καταστρέψει κανείς ένα πρόβλημα είναι οι παρατάσεις είτε ο νόμος είναι καλός είτε κακός. Δεν το εξετάζω, εφόσον όλοι παραδεχόμεθα ότι αυτό το ειδικό σημείο νοσεί, έστω και αν ο νόμος, ας υποθέσουμε, είναι ιδανικός, που δεν πιστεύω ότι είναι. Αλλά και αν αυτό το εδεχόμεθα, το γεγονός ότι όλοι παραδεχόμεθα ότι η κατάσταση η οποία προκύπτει από την ύπαρξη της παρούσης νομοθεσίας είναι ανώμαλη και απαράδεκτη, δε νομίζω πως μπορούμε να συντείνουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Παρά πολλές φορές δικαιολογημένα αυτή η

Βουλή έκαμε κριτική της εκτελεστικής εξουσίας, διότι με ανάλογες μεθόδους συνεχών αναβολών μερικά θέματα δεν επήραν την ορθή πορεία προς λύση. Αυτό κάνουμε και εμείς σήμερα. Και δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι υπάρχουν οικονομικά συμφέροντα εδραιωμένα τα οποία φαίνεται ότι δυστυχώς υπεισέρχονται και σε εκείνους οι οποίοι χειρίζονται τα θέματα. Και αναμένουμε από αυτούς που έχουν συμφέροντα να καταθέσουν κανονισμούς, για να παραβιάσουν τα δικά τους συμφέροντα! Δε νομίζω ότι αυτό ευσταθεί. Αν ο νόμος έχει κενά, να τα συμπληρώσουμε, είναι στο χέρι μας να πούμε ποιοι θα καταθέσουν κανονισμούς. Είναι στο χέρι μας ακόμα να καταθέσουμε και εμείς οι ίδιοι κανονισμούς οι οποίοι να είναι στο χέρι της Βουλής. Η Βουλή δικαιούται αν... δικαιούται...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, πώς θα τους ονομάσουμε δεν έχει καμιά σημασία.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δικαιούμεθα να προχωρήσουμε στον τρόπο υλοποίησης αυτού του νόμου. Επομένως, μια συνεχής αναβολή τίποτε δεν κάνει παρά να δίνει τα μηνύματα στους σημερινούς εκμεταλλευτές αυτής της κατάστασης να μην ανησυχούν. Διότι δεν είναι η πρώτη φορά που προειδοποιήσαμε ότι αυτή είναι η τελευταία αναβολή... Και δεν ήτο η τελευταία και να μου επιτραπεί να πω πως δε θα είναι η τελευταία. Θα προσθέσουν. Οι παραλίες πράγματι είναι κτήμα του συνόλου του λαού. Αν θέλουμε να δώσουμε -και νομίζω ναι- το δικαίωμα στις τοπικές αυτοδιοικήσεις να τις αξιοποιούν δυνάμει νόμου, κανονισμών, αν θα τους κάνουν οι ίδιοι ή αν θα τους επιβάλουμε εμείς με νομοθεσία,

καλώς, κανείς δεν αντιδρά στον... αυτό να είναι στα χέρια των τοπικών αυτοδιοικήσεων, όχι όμως... Τώρα... Επί χρόνια... Θυμάμαι την πρώτη συζήτηση αυτής της Βουλής... Και λέγαμε θα δώσουμε μόνο ένα χρόνο, γιατί υπάρχουν κάποιοι κακόμοιροι οι οποίοι είχαν επενδύσει κάποια πράγματα να τους δώσουμε την ευκαιρία αυτούς να αποσβέσουν αυτά τα οποία κατέθεσαν. Και τώρα; Αυτοί έχουν κάνει εκατό φορές την κατάθεσή τους.

Όσον αφορά το διαχωρισμό, ο διαχωρισμός δεν είναι για τις προσφορές ή όχι. Αλλά όταν μιλούμε, όπως είπε ο Δώρος, όταν μιλούμε για κρεβατάκια, ασφαλώς δεν υπάρχει ειδικότητα και εκεί οι τοπικές αυτοδιοικήσεις ή θα το κάμουν οι ίδιες ή θα βρουν κάποιο τρόπο στον οποίο ο καθένας μετέχει. Αλλά δεν μπορώ να πω ότι καθένας μετέχει στο να είναι έστω προσφοροδότης σε θέματα στα οποία υπεισέρχονται πλέον ειδικότητες. Αυτή ήταν η έννοια.

Γι' αυτό νομίζω, αν θέλουμε να δώσουμε τα σωστά μηνύματα, ναι, να μη δεχτούμε περαιτέρω αναβολή και να αναγκαστούν εντός τάχιστου χρονικού διαστήματος να καταθέσουν κανονισμούς. Ή αυτή η Βουλή, αν δεν το πράξουν, όπως είπα, να ρυθμίσει το θέμα νομοθετικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δέχομαι πιέσεις. Τι να κάνω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη φοβάσαι, να είσαι μουσαμάς!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες,

Βέβαια όπως εξελίχθηκε η συζήτηση και επειδή επήρε και μια μορφή κριτικής για

τον ίδιο το νόμο και το σύνολο του νόμου, οφείλω, όχι ως βουλευτής αλλά ως μέλος του ευρύτερου περιβαλλοντικού κινήματος, να πω ότι παρ' όλη την κριτική που και τότε είχαμε εκφράσει ειδικά γι' αυτή την πρόνοια που συζητούμε σήμερα, εμείς θεωρούμε ότι αυτός ο νόμος αποτελεί κατάκτηση του περιβαλλοντικού κινήματος και των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Διόρθωσε μια ατμόσφαιρα στις παραλίες η οποία ήταν βαρβαρική θα έλεγα. Υπήρχε μια ασυδοσία που δεν περιγράφεται σήμερα! Και μόνο όσοι μπορούν να τη θυμηθούν, μπορούν να καταλάβουν ότι πράγματι με τη θέσπιση αυτού του νόμου το 1994 υπήρξε μια σχετική τακτοποίηση. Από την άλλη όμως, για να έρθω στην ουσία από τότε, ως περιβαλλοντικό κίνημα και σήμερα από το βήμα της Βουλής θέλουμε να καταγραφεί η έντονη αντίθεσή μας στη λογική των παρατάσεων. Πόσο μάλλον που στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτή η λογική των παρατάσεων δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα! Χαρακτηριστικά πρέπει να πω ότι τουλάχιστον στους οκτώ μήνες της θητείας μου ως μέλος της επιτροπής Εσωτερικών δεν είδα ούτε ένα διάβημα. Ούτε από την πλευρά της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών ούτε από την πλευρά των φίλων επιχειρηματιών, των εργαζόμενων επί της παραλίας στους έξι εφτά μήνες του καλοκαιριού, της σεζόν! Έφτασε η στιγμή και η ώρα η άγια να κλείσουμε το 2001, να μπουκ στο χώρο πλέον της παρανομίας άπαντες και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και οι εργαζόμενοι επί των παραλιών, για να θυμηθεί η επιτροπή ότι μετά την παράταση, πρέπει να ενημερώσει τους βουλευτές για τις θέσεις της.

Κατά τη δική μου την άποψη και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, αλλά και οι ενδιαφερόμενοι αδειούχοι εργαζόμενοι επί των παραλιών ευθύνονται για το αδιέξοδο, όπως ίσως και η εκτελεστική εξουσία. Όμως φαίνεται ότι για άλλη μια φορά αναλαμβάνει η Βουλή να διαρρήξει το αδιέξοδο και να βρει μία λύση η οποία, κατά τη δική μου την άποψη, θα είναι λανθασμένη. Αν δώσουμε παράταση σ' αυτή την

αδιαφορία, αν δώσουμε ακόμα ένα χρόνο παράταση, με τη λογική και την ελπίδα ότι μέσα σ' αυτό το χρόνο η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών ή οι εργαζόμενοι επί των παραλιών θα συναισθανθούν το βάρος της ευθύνης τους και θα προσέλθουν σε ένα διάλογο, για να το λύσουν, ε! σας το κάνω καρατί, όπως λεν στην καθομιλουμένη, ότι την ίδια περίοδο του χρόνου θα κάνουμε ακριβώς την ίδια συζήτηση, ακριβώς την ίδια συζήτηση! Και οι ενδείξεις αυτό ακριβώς πιστοποιούν και η εμπειρία των τελευταίων χρόνων. Γι' αυτό, ενώ επιβάλλεται μία παράταση, γιατί φανταστείτε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισες, αν όντως θεωρηθεί ότι αυτή τη στιγμή, αυτοστιγμεί και παραχρήμα τερματίζεται αυτή η παράταση που επιβάλλει ο νόμος από το 1994, σημαίνει ότι καταρρέει το όλο σύστημα στις παραλίες μας. Δεν υπάρχει κανείς να εξυπηρετήσει, αφού δεν υπάρχουν ούτε κανονισμοί. Και να συνυπολογίσουμε τις σαφείς ενδείξεις, ότι υπάρχουν και κάποια συγκεκριμένα συμφέροντα τα οποία θα εκμεταλλευτούν αυτό το κενό που θα δημιουργηθεί απ' αυτή τη στιγμή, αν απορρίψουμε δηλαδή την εισήγηση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, μέχρι τη στιγμή που θα υπάρξουν κανονισμοί.

Γι' αυτό το λόγο, όσο κι αν φαίνεται ολίγον εξτρεμιστικό και ανορθόδοξο, εγώ εισηγούμαι αυτή η παράταση να είναι για πολύ λίγο χρονικό διάστημα. Μπορώ να πω ότι σήμερα, μετά από τη συζήτηση, επιπλήττω τον εαυτό μου, γιατί αντί για την 30ή Σεπτεμβρίου ίσως θα έπρεπε να έβαζα την 1η Σεπτεμβρίου, για να νιώσουν την πίεση και οι εργαζόμενοι επί των παραλιών αλλά και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών μέσα στη μέση της σεζόν, ότι θα βρεθούν αιωρούμενοι, αν μέσα στο διάστημα των υπολοίπων τεσσάρων-πέντε μηνών δεν κλείσουν αυτή την εκκρεμότητα η οποία υπάρχει εδώ και εννιά χρόνια.

Γι' αυτό το λόγο, πιστεύω ότι η πρόταση η δική μου, ως τροποποίηση πάνω στην εισήγηση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, θα δώσει ένα μοχλό πίεσης προς τους κύριους

παράγοντες που συνιστούν το πρόβλημα και, επαναλαμβάνω, το πρόβλημα δεν είναι η Βουλή, είναι η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και οι εργαζόμενοι πάνω στις παραλίες οι οποίοι ευθύνονται με την αδιαφορία τους τόσα χρόνια να μην πιέζουν για την επίλυση του προβλήματος. Να τους πιέσουμε μέσα από μία ολίγου χρόνου παράταση, ώστε στο φόβο της εκκρεμότητας που θα προκύψει στο τέλος ή στο μέσο, αν θέλετε, της τουριστικής περιόδου να πιεστούν και να προσέλθουν σε έναν πραγματικά παραγωγικό διάλογο που θα δώσει ένα τέρμα σ' αυτή την ιστορία. Διαφορετικά, αν απορρίψουμε την εισήγηση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, θα δημιουργηθεί ένα χάος και θα δημιουργηθούν και οι δυνατότητες για εξυπηρέτηση συμφερόντων και έχουμε πολλές πληροφορίες περί τούτου. Αν πάλι εγκριθεί η πρόταση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ όπως είναι, τότε κινδυνεύουμε να μπούμε μέσα στον ατέρμονα κύκλο των ενιαύσιων παρατάσεων και των χαλαρώσεων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, διότι θα είμαι πολύ σύντομη.

Φαίνεται ότι στην ουσία όλοι μας συμφωνούμε. Αν όμως εννοούμε πραγματικά ότι θέλουμε να ασκήσουμε κάποια πίεση, για να κατατεθούν αυτοί οι κανονισμοί, εγώ υποβάλλω μία εναλλακτική πρόταση: Να δώσουμε παράταση τριών μηνών, πριν αρχίσει το καλοκαίρι, μέχρι το τέλος Ιουνίου. Υπάρχει χρόνος. Όταν υπάρχει πολιτική βούληση, υπάρχει και ο χρόνος. Νομίζω ότι οι κανονισμοί μπορούν κάλλιστα να κατατεθούν μέχρι και τον Ιούνιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Υποβάλλετε την πρότασή σας, κυρία Βασιλείου; Δηλαδή θα βάλω τροπολογία επί της τροπολογίας. Διότι υπάρχει διαδικασία! Εδώ έχουμε τροπολογία.

Ναι, κύριε Κατσουρίδη, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπορώ να πω κάτι για το θέμα του χρόνου, πρακτικά. Είναι πάρα πολύ δύσκολο να υπάρξουν κανονισμοί, από τη στιγμή που ούτε σε ένα μήνα οι παραλίες θα αρχίσουν να λειτουργούν σε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό. Οπότε δεν αποφεύγουμε τους κινδύνους. Η ουσία είναι να φροντίσουμε ως το τέλος του χρόνου να έχουν έρθει οι κανονισμοί.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, διότι δεν υπάρχουν περιθώρια. Ήδη ξεκίνησαν αρκετοί και χρησιμοποιούν τις παραλίες, γι' αυτό το λόγο πρέπει να μείνουμε τουλάχιστον για φέτος έτσι και του χρόνου οπωσδήποτε πρέπει να λυθεί μια και διά παντός το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Να μπουν όλες οι τροπολογίες σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Σωστά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να κτυπήσετε τα κουδούνια, διότι έχει βουλευτές που λείπουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω κουδούνια εγώ εδώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να ειδοποιηθούν οι βουλευτές.

(Κτυπούν τα κουδούνια.)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

... να γίνουν μπαρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή η εισήγηση είναι να κατασκευάσουμε και μπαρ, κύριε Χριστοδουλίδη; Γύρισε καταδά σε παρακαλώ! Μη γυρίζετε. Υπάρχουν ορισμένες λεπτομέρειες και κανονισμοί τους οποίους πρέπει να προσέξουμε. Δε διασχίζουμε την αίθουσα, πρώτον. Είδα συνάδελφο βουλευτή ο οποίος ήθελε να πάει να δει άλλους συναδέλφους, για να συνομιλήσει και διέσχισε την αίθουσα. Μπορούσε να κάνει το γύρο. Δε γυρίζουμε την πλάτη μας στο προεδρείο. Δεν είναι προσωπικό το θέμα, σας το λέω με όλη την ειλικρίνεια και όλη την αγάπη. Γι' αυτό, πρέπει να προσέξουμε αυτά τα πράγματα και να συνομιλούμε λιγότερο μεταξύ μας. Το τελευταίο είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστεί.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θέλετε να σας απαντήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δε χρειάζεται να μου απαντήσετε, διότι θα μου χαλάσετε αυτή την προσπάθεια.

Η τροπολογία της κ. Βασιλείου.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Πριν μπούμε στην ψηφοφορία, θα παρακαλέσω να διευκρινιστούν πλήρως οι προτάσεις που έχουν γίνει. Γιατί το ρωτώ; Διότι, αν κατάλαβα καλά, μία πρόταση την

οποία έκανε ο κ. Κατσουρίδης πιθανώς να μπορούσαμε να τη δεχτούμε εμείς. Δηλαδή, αν κατάλαβα, η πρόταση είναι να δώσουμε την παράταση και εν τω μεταξύ να εξετάσουμε ξανά τη νομοθεσία, δηλαδή μιλούμε για επανεξέταση της νομοθεσίας. Αν είναι έτσι, έτσι είναι περίπου και η πρόταση η δική μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται να γίνει τέτοια τροπολογία. Νομίζω ότι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχουμε δεσμευτεί ως επιτροπή έτσι ή αλλιώς στην ίδια τη συνεδρία μας ότι θα την επανεξετάσουμε. Λέω ακόμα ότι η επιτροπή δεσμεύεται να υποχρεώσει αυτούς οι οποίοι πρέπει να φέρουν πρόταση, διαφορετικά μπορεί να σκεφτεί και τη λύση που είπε ο κ. Λυσσαρίδης, να προτείνει κανονισμούς, για να υποχρεωθούν να έρθουν να τους συζητήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν θέτω τις τροπολογίες. Η τροπολογία της κ. Βασιλείου λέει να δοθεί παράταση μέχρι τον Ιούνιο. Μέχρι τέλη Ιουνίου.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας της κ. Βασιλείου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία ψήφο υπέρ, σαράντα εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Θέτω την τροπολογία του κ. Περδίκη σε ψηφοφορία.

**Τροπολογία εκ μέρους του βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων
Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργου Περδίκη για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται
«Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 2 της υπό αναφορά πρότασης νόμου με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Αντικατάσταση της ειδικής διάταξης του βασικού νόμου. 98(Ι) του 1997. 2. Ανεξάρτητα από τις λοιπές διατάξεις του βασικού νόμου και οποιουδήποτε νόμου τον τροποποιεί, άδειες για την παροχή υπηρεσιών ή διευκολύνσεων που εκδόθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1993 θα ισχύουν μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2002.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Περδίκη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία ψήφο υπέρ, τριάντα εννέα εναντίον και πέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της ειδικής διάταξης του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τριών άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίστηκε σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι και αυτό εξ αναβολής και είναι «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Πρόταση νόμου. Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση. Είναι και οι δύο εκθέσεις ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την

πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Βαρνάβα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Γιώργος Περδίκη

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατέθεσε στη Βουλή ο βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκη, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 15 Ιανουαρίου και 19 Φεβρουαρίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), της Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Κοινοτήτων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον ηλεκτρισμό, έτσι ώστε ν' απαιτείται η έγκριση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για οποιεσδήποτε εργασίες ή ενέργειες διενεργούνται στα πλαίσια επέκτασης του ηλεκτρικού δικτύου.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου κ. Γιώργο Περδίκη, με την προτεινόμενη τροποποίηση παρέχεται η δυνατότητα στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης να ασκούν έλεγχο αναφορικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από εργασίες της ΑΗΚ σχετικά με εγκαταστάσεις ηλεκτρικού δικτύου, όπως είναι έργα εκκαθάρισης της φυσικής βλάστησης, και να επιβάλλουν, αντί του οικείου επάρχου, στην Αρχή την κατασκευή έργων, στις περιπτώσεις που δεν επέρχεται συμφωνία μεταξύ των

ενδιαφερόμενων ιδιοκτητών ακίνητης περιουσίας και της Αρχής. Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση για μεταφορά του δικαιώματος αυτού στις τοπικές αρχές συνάδει με τη γενικότερη πολιτική αποκέντρωσης εξουσιών και παράλληλα εναρμονίζει την υφιστάμενη νομοθεσία με την ευρωπαϊκή πρακτική στη βάση της Αρχής της Επικουρικότητας.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου διαφώνησαν με τις διατάξεις της προτεινόμενης τροποποίησης, υποστηρίζοντας ότι είναι πολύ πιθανό οι τοπικές αρχές με τις αποφάσεις τους να καθυστερούν ή και να αναστέλλουν την εκτέλεση των έργων επέκτασης της ηλεκτροδότησης, τα οποία αποτελούν έργα δημόσιας ωφέλειας.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι μέχρι σήμερα με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα και ότι οι σχετικές αποφάσεις των επάρχων αποτελούν προϊόν διαβουλεύσεων με τις οικείες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Κοινοτήτων δήλωσαν ότι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης είναι έτοιμες να υλοποιήσουν τις πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί, έτσι ώστε:

1. η δυνατότητα που παρέχεται στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης να δίδουν έγκριση για οποιεσδήποτε εργασίες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου σε σχέση με την επέκταση ηλεκτροδότησης να ισχύει μόνο στις δημαρχούμενες περιοχές και
2. στις υπόλοιπες περιοχές η έγκριση να δίδεται από τον έπαρχο, αφού προηγουμένως διαβουλευθεί με τις οικείες τοπικές αρχές.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ηλεκτρισμού

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Σταύρος Ευαγόρου
Μαρία Κυριακού	Μάριος Ματσάκης
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	Άριστος Χρυσοστόμου
Χρίστος Μαυροκορδάτος	Γιώργος Βαρνάβα

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την πιο πάνω πρόταση νόμου κυκλοφόρησε στα μέλη της Βουλής στις 5 Μαρτίου 2002, η συζήτησή της όμως αναβλήθηκε ύστερα από απόφαση της ολομέλειας της Βουλής, με σκοπό να επανεξεταστεί από την αρμόδια επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας επανεξέτασε το όλο θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 2002. Ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης αυτής, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να διαμορφώσει την πρόταση νόμου, έτσι ώστε η έγκριση για οποιεσδήποτε εργασίες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου να δίδεται από τον οικείο έπαρχο, αφού προηγουμένως διαβουλευθεί με τα δημοτικά ή τα κοινοτικά συμβούλια, αναλόγως της περιπτώσεως.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Έχουμε μπροστά μας μία πρόταση νόμου την οποία είχα τη φαινή ιδέα να την καταθέσω εγώ προσωπικά και πρέπει να πω ότι είναι με πολλή λύπη και στενοχώρια που στέκομαι μπροστά σήμερα, για να καταγράψω μία αποτυχία. Ομολογώ ότι δεν μπόρεσα να πείσω ούτε τις ομάδες σας ούτε τους συνάδελφους βουλευτές της επιτροπής Εμπορίου για κάποια πράγματα τα οποία για μένα είναι τόσο καθαρά όπως ο ήλιος και το φεγγάρι και η διαφορά τους τόσο καθαρή. Να μου επιτρέψει ο αγαπητός κύριος Πρόεδρος να πάρω λίγο χρόνο παραπάνω, για να εξηγήσω την περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε κάθε δικαίωμα, κύριε...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε μπροστά μας ένα νόμο, τον περί Ηλεκτρισμού Νόμο, ο οποίος με βάση τις πρόνοιές του όπως εγκρίθηκε για πρώτη φορά, το 1941 παρακαλώ, με αυτές τις παρακαταθήκες ακόμα λειτουργεί σ' αυτό το σημείο αυτός ο νόμος. Δίνεται η εξουσία στον έπαρχο, σε κάθε επαρχιακή διοίκηση, να επιβάλλει την εγκατάσταση οποιουδήποτε έργου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου από ένα στύλο ή μια απλή έτσι αντιστήριξη μέχρι έναν ολόκληρο υποσταθμό, αν οι ιδιοκτήτες έχουν ένσταση. Και μάλιστα πρέπει να πούμε ότι γι' αυτό το δικαίωμα δεν υπάρχει η υποχρέωση να πληρώνεται αποζημίωση. Περί τούτου φυσικά έχουμε την ευκαιρία να ασχοληθούμε στη συνέχεια ίσως. Αυτή η διάταξη του νόμου μέσα από την ιστορία και τη ζωή έχει στα χρόνια που έχουν περάσει τροφοδοτήσει μία συμπεριφορά αυθαιρεσίας από την πλευρά της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, έχοντας την ασφάλεια του δικαιώματος της επιβολής από τον έπαρχο, παρ' όλες τις διακηρύξεις της, επανειλημμένα, το έχουμε σημειώσει και είμαι σίγουρος ότι έχετε και εσείς προσωπική εμπειρία από την επαφή

σας με τον κόσμο και τα προβλήματά του, επανειλημμένα δε λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τις αιτιάσεις και τις πολλές αδικαιολόγητες ενστάσεις των ιδιοκτητών αλλά ακόμα και τις αιτιάσεις και τις δικαιολογημένες ενστάσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο όλο σύστημα εγκατάστασης των μηχανισμών της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ο πέμπτος τροχός της άμαξας, παρ' όλο που νεότερες αλλαγές της νομοθεσίας, άλλου είδους νομοθεσίας, έχουν για κάποια έργα της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου προνοήσει να έχει λόγο και η τοπική αυτοδιοίκηση.

Η δική μου η πρόταση νόμου, την οποία σήμερα δεν αναγνωρίζω όπως παρουσιάζεται μπροστά σας, ως δική μου τουλάχιστον, προνοούσε το δικαίωμα της επιβολής, αφού έχει αποφασιστεί το έργο, αφού έχει πάρει τις άδειές του, το όποιο έργο, το δικαίωμα της επιβολής να μην το έχει ο έπαρχος, αλλά να το έχει ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης. Μου ειπώθηκε στην επιτροπή Εμπορίου, όταν εξετάστηκε το θέμα, ότι στις μικρές κοινότητες τα διαπλεκόμενα συμφέροντα μεταξύ των κοινοταρχών και των ψηφοφόρων τους θα καταστήσουν αυτή την πρόταση νόμου ένα εργαλείο για εφαρμογή μικροκομματικών ή μικροπροσωπικών καταστάσεων και λειτουργιών. Το αποδέχτηκα. Το αποδέχτηκα και δέχτηκα και τη συμβουλή συναδέλφων οι οποίοι έχουν περισσότερη πείρα από εμένα να παραμείνουμε στο θέμα που αφορά τους δήμους.

Οι δήμοι οι οποίοι, οι περισσότεροι απ' αυτούς, έχουν την εξουσία να δίνουν άδειες οικοδομής για τα έργα της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι δήμοι οι οποίοι, ορισμένοι απ' αυτούς, δίνουν και πολεοδομική άδεια, πριν αποφασιστεί η οικοδομική άδεια για έργα της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, αφού οι ίδιοι αυτοί οι δήμοι δίνουν την άδεια, να έχουν και την υποχρέωση, αν χρειαστεί, να την επιβάλουν. Αυτό πρέπει να πω ότι ισχύει στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης. Μάλλον να το θέσω αντίθετα: Αυτό που ισχύει στην Κύπρο, δεν ισχύει σε καμιά χώρα της Ευρώπης, να επιβάλλει ο νομάρχης ή ο διοικητικός λειτουργός την εγκατάσταση του οποιουδήποτε κοινής

ωφελείας συστήματος με το ζόρι και να μη λαμβάνονται υπόψη οι ενστάσεις της τοπικής κοινότητας και των ιδιοκτητών! Αυτό, σας βεβαιώνω, έκανα τη σχετική έρευνα, δεν ισχύει σε καμιά ευρωπαϊκή χώρα και έρχεται και σε αντίθεση και με την αρχή της επικουρικότητας που λέει ότι, πολύ απλά, οι αποφάσεις που αφορούν τον πολίτη θα πρέπει να λαμβάνονται στο πιο κοντινό σ' αυτόν επίπεδο.

Και γεννιέται το ερώτημα: Για ένα στύλο της ηλεκτρικής μπορεί και πρέπει να αποφασίζει ο έπαρχος; Καλά για την εγκατάστασή του θα αποφασίσουν οι τεχνικοί της ΑΗΚ, αλλά για την ένσταση του οποιουδήποτε επηρεαζομένου μπορεί ο έπαρχος να αποφασίζει; Έχει αυτή τη δυνατότητα; Έχει αυτή την ικανότητα; Έχει τα απαραίτητα στοιχεία; Νομίζω ότι αυτό από την πράξη δεν μπορεί να γίνει και οι αρμοδιότεροι φορείς για να παίρνουν τέτοιες αποφάσεις είναι ο φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Εξάλλου, εφαρμόζοντας μια τέτοια πρακτική και καινοτομία σε σχέση με την Κύπρο, επαναλαμβάνω μόνο για την Κύπρο, ουσιαστικά και τα κόμματα είμαστε συνεπείς απέναντι στις δεσμεύσεις που στα πλαίσια των, κατά καιρούς, δημοτικών εκλογών εκπέμπουμε για την τοπική αυτοδιοίκηση. Και όλοι λέμε και προβάλλουμε την άποψη ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι άξια, πρέπει να παίρνει εξουσίες, πρέπει να της δώσουμε την ευκαιρία να δείξει τις ικανότητές της. Να μια ευκαιρία που της την αποστερούμε: την ευκαιρία να έχει λόγο και να επιβάλλει τις αποφάσεις που έχουν σχέση με τα έργα της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Έκαμα μία πολύ μικρή έρευνα, αγαπητοί συνάδελφοι, για να φέρω μπροστά σας συγκεκριμένα παραδείγματα, σχετικά πρόσφατα. Βρήκα λοιπόν μία έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως που αναφέρεται ρητώς στην ανάγκη και στην υποχρέωση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου να συμβουλευέται και να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θέλω να αναφερθώ στην περίπτωση του παραπόνου της κ. Έλλης Ιωάννου στο Κίτι, η οποία κυρία τι έπαθε νομίζετε; Για να ηλεκτροδοτηθούν τα

οικόπεδα -είκοσι επτά οικόπεδα- κάποιου κ. Σιούφτα, ο υποσταθμός της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου δεν μπήκε στα οικόπεδα του κ. Σιούφτα, δε χωροθετήθηκε εκεί πέρα, αλλά χωροθετήθηκε δίπλα στο σπίτι της κ. Έλλης Ιωάννου.

Σύμφωνα με την απόφαση της Επιτρόπου Διοικήσεως -και να μου επιτρέψετε να διαβάσω λίγα αποσπάσματα, το συμπέρασμα της Επιτρόπου Διοικήσεως- «ο συγκεκριμένος επίγειος υποσταθμός σχεδιάστηκε, όπως η ίδια η Αρχή βεβαιώνει, για να ηλεκτροδοτηθούν τα είκοσι επτά διαχωρισθέντα οικόπεδα του κ. Σιούφτα». Δεύτερον, σημειώνει η Επίτροπος Διοικήσεως «το δυσανάλογο δυσμενή επηρεασμό που υφίσταται η παραπονούμενη, αφού ο υποσταθμός εφάπτεται της κατοικίας της, σε σχέση με το είδος και την έκταση του επηρεασμού που υφίστανται τα είκοσι επτά οικόπεδα, προς όφελος των οποίων θα ανεγερθεί ο υποσταθμός». Και, για να μη σας ταλαιπωρώ, πάω λίγο παρακάτω: «Όταν η παραπονούμενη ενημερώθηκε και διαμαρτυρήθηκε για την ανέγερση του υποσταθμού, της δόθηκε η απάντηση από την ΑΗΚ», ακούστε ποια είναι η προσέγγιση της ΑΗΚ, «ότι η θέση του υποσταθμού έχει επιλεγεί μετά από προσεκτική στάθμιση όλων των τεχνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και άλλων παραγόντων και δε δικαιολογείται οποιαδήποτε αλλαγή της θέσης αυτής». Η επίτροπος όμως έχει άλλη άποψη και λέει παρακάτω: «Θεωρώ ότι ο συγκεκριμένος χειρισμός δε συνάδει με τις αρχές της καλής πίστης και της ορθής συμπεριφοράς που όφειλε να επιδείξει η Αρχή στην παραπονούμενη. Η απάντηση που δόθηκε στην παραπονούμενη παραθέτει σε στερεότυπο τρόπο τη θέση της Αρχής, η οποία εν πάση περιπτώσει δεν τεκμηριώνεται από τα στοιχεία του σχετικού φακέλου της Αρχής, αφού η συγκεκριμένη θέση διατυπώθηκε επί τη βάση μιας προκαταρκτικής, τεχνοοικονομικής μελέτης που εκπονήθηκε τέσσερα χρόνια προηγουμένως».

Ποιότητα επαφής με τον πολίτη, αγαπητοί συνάδελφοι! Στη μελέτη αυτή δεν παρατίθενται με πληρότητα και επάρκεια οι τεχνοοικονομικοί λόγοι ανέγερσης του

υποσταθμού στο συγκεκριμένο χώρο και καμιά αναφορά δε γίνεται στους περιβαλλοντικούς παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό.

Χαρακτηριστικό της ανεπαρκούς αξιολόγησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την ανέγερση του υποσταθμού αποτελεί το ότι το κοινοτικό συμβούλιο Κιτίου, η τοπική αυτοδιοίκηση, είχε ζητήσει από το Σεπτέμβριο του 1999 την υποβολή νέων τροποποιημένων σχεδίων για ανέγερση υπόγειου ή ημιυπόγειου υποσταθμού που θα συνάδει με το περιβάλλον.

Τέλος, λέει η Επίτροπος Διοικήσεως τα εξής: «Υπό το φως των όσων αναφέρονται πιο πάνω, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η παραπονούμενη έτυχε δυσμενούς μεταχείρισης σε σχέση με την ανέγερση του υποσταθμού της Αρχής δίπλα στο σπίτι της και ότι ο επηρεασμός της είναι δυσανάλογος σε σχέση με τον επηρεασμό των είκοσι επτά οικοπέδων για την ηλεκτροδότηση των οποίων θα ανεγερθεί ο υποσταθμός. Η εισήγησή μου» -λέει η Επίτροπος Διοικήσεως, όσο φτάνουν οι αρμοδιότητές της- «είναι όπως η Αρχή επανεξετάσει το όλο θέμα και μελετήσει το ενδεχόμενο εγκατάστασης του υποσταθμού σε νέα θέση», πράγμα το οποίο σας πληροφορώ, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, η Αρχή Ηλεκτρισμού δεν έχει κάνει μέχρι σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά.

Αυτό είναι ένα δείγμα της συμπεριφοράς της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, η οποία στηρίζεται στο γεγονός ότι υπάρχει μέσα από το νόμο το στοιχείο του επάρχου που θα έρθει, πάντα ή σχεδόν πάντα, να εφαρμόσει τους σχεδιασμούς της ΑΗΚ, να επιβάλει τους σχεδιασμούς της ΑΗΚ. Μιλούμε για αναχρονιστικό στοιχείο που μας φέρνει πίσω στη δεκαετία του '40 και σε αποικιοκρατικά δεδομένα. Αλλά, για να μη νομίζετε ότι αυτό είναι το μοναδικό παράδειγμα, είχα πρόσφατα την εμπειρία από μια παρόμοια περίπτωση, μια απάντηση που έστειλε στο κοινοτικό συμβούλιο Πλατανίστειας η ΑΗΚ, μιλάμε για τις 29 Μαρτίου, τις προάλλες, που με την ίδια λογική απορρίπτει την αίτηση

για μετακίνηση μιας σειράς από πυλώνες και μιας γραμμής υψηλής τάσης. Και μάλιστα το οξύμωρο είναι ότι μέσα στην ίδια την απάντηση, στο σημείο δύο, λέει ότι «η όδευση της γραμμής αποφασίζεται μετά από διαβουλεύσεις με όλους τους αρμοδίους, πλην της τοπικής αυτοδιοίκησης, με τεχνοοικονομικά, περιβαλλοντικά και πολεοδομικά κριτήρια, με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος», το οποίο φαίνεται ξέρει μόνο η ΑΗΚ, «και την ελαχιστοποίηση του επηρεασμού ιδιωτικών περιουσιών». Παρακάτω όμως παραθέτει και ανατριχιαστικά στοιχεία. Ομολογεί ότι, σύμφωνα με τις δικές τους μετρήσεις, κάτω από μια τέτοια γραμμή της ηλεκτρικής μετρούνται ηλεκτρομαγνητικά πεδία της τάξης των 7,25 microtesla, τη στιγμή που σε αρκετές χώρες της Ευρώπης όπου μπήκε τέτοιο όριο, όπως στην Ιταλία, όπως στην Ελβετία, το μέγιστο όριο είναι το 1 microtesla, όχι τα 7,25 που έχει μετρήσει η ΑΗΚ κάτω από τις συγκεκριμένες γραμμές στην Πλατανίστεια. Και να σας πω και κάτι άλλο. Τούτο το νούμερο δε διαφέρει πολύ από τις μετρήσεις που έχουν κάνει στο Ακρωτήριο τα συνεργεία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Εάν μιλάμε για ηλεκτρομαγνητικά πεδία για το Ακρωτήριο, πρέπει να μιλάμε και για την Πλατανίστεια, όπως και για πολλές άλλες περιπτώσεις όπου σπίτια βρίσκονται κάτω από τις γραμμές της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Τέλος, ως τελευταίο τεκμήριο, θα φέρω υπόψη σας μια συνέντευξη του Διευθυντή Μεταφοράς και Διανομής της ΑΗΚ κ. Χαράλαμπου Κωνσταντινίδη στη "ΜΑΧΗ", στις 17 Μαρτίου, ο οποίος από την εισαγωγή κιόλας της συνέντευξής του, με μεγάλα γράμματα, λέει το εξής πολύ σημαντικό: «Έχουμε», λέει, «ως ΑΗΚ αποτύχει στο να αποδώσουμε την ευθύνη που αναλογεί στην κάθε υπηρεσία ή Αρχή που παρεμποδίζει ή καθυστερεί το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΑΗΚ».

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, εγώ πιστεύω ότι ο μόνος τρόπος για να μπορέσει η ΑΗΚ να ξεπεράσει τα προβλήματα που προκύπτουν από τις τοπικές

αυτοδιοικήσεις, από τους κατοίκους είναι να έρθει σε διάλογο και συνδιαλλαγή μαζί τους. Να συζητήσει αυτά τα θέματα, να ζητήσει την άδειά τους, να ζητήσει την άποψή τους. Μέχρι αυτού του σημείου αυτή η πρακτική από την ΑΗΚ δεν εφαρμόζεται και δε θα εφαρμοστεί, αν σήμερα εγκρίνουμε την πρόταση νόμου όπως έχει τροποποιηθεί. Και, όπως έχω πει και πριν εγώ, δε τη θεωρώ πλέον δική μου, όπως έχει αλλάξει.

Δε θέλω να αναφερθώ περισσότερο στο θέμα. Έκανα μία προσωπική, αν θέλετε, κατάθεση. Βλέποντας την εξέλιξη αυτής της πρότασης νόμου, λυπούμαι να το πω, θυμήθηκα το πολύ σημαντικό και γνωστό τραγούδι του Σαββόπουλου που μιλά για τον πολίτευτή. Είναι η περίπτωση πράγματι εκείνη που βλέπεις την αλήθεια σου να τη σέρνουν, να τη βάζουν μέσα στο χώμα και να μην την αναγνωρίζεις.

Ευχαριστώ πολύ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

(Λέει στίχους του τραγουδιού.)

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γ. Πεردίκη τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Χριστόφια αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Ο κ. Χρίστου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ώσπου να πάει ο κ. Χρίστου στο βήμα, να πω κάτι επί της διαδικασίας. Εγώ δε θέλω να σταματήσω κανέναν από του να μιλήσει και σίγουρα θα πρέπει να μιλήσουν από όλες τις πλευρές, αλλά, αν μπορούσαν οι συνάδελφοι να είναι λίγο πιο σύντομοι, θα μας βοηθούσαν και εμάς να παρακολουθούμε καλύτερα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε ακούσει και τώρα τις απόψεις του κ. Περδίκη και με άλλη ευκαιρία που είχε τη δυνατότητα να τις αναλύσει. Και δεν είναι ούτε η άποψή μας ούτε, αν θέλετε, και η εμπειρία μας τέτοια, που να διαγράφει, να αμφισβητεί ένα σημαντικό μέρος από τα όσα έχει πει. Στην υπόθεση αυτή δεν υπάρχουν απόλυτες αλήθειες, κατά την άποψή μας. Και ένας που θέλει να υιοθετήσει μια πρόταση λαμβάνει υπόψη το βάρος των επιπτώσεων και συνυπολογίζει τα υπέρ και τα κατά, άλλος που υιοθετεί κάποια άλλη κάνει και εκεί ανάλογη πράξη. Δεν υπάρχει δηλαδή απόλυτο δίκαιο ή απόλυτη αλήθεια ή πλήρης θεραπεία με τη μια ή με την άλλη θέση.

Να πω καταρχάς, επειδή αναφέρθηκε ότι ο νόμος αυτός είναι από το 1941, ότι δεν πιστεύω ότι η ηλικία ενός νόμου ή ο χρόνος που ψηφίστηκε αποδεικνύει την αξία του ή μηδενίζει τη σημασία του. Συναντούμε νομοθετήματα που ψηφίστηκαν το '40 και το '30 και το '20 απέναντι στα οποία ένας στέκεται με πολλή εκτίμηση και με θαυμασμό κάποτε και συναντούμε νομοθεσίες που ψηφίστηκαν πρόσφατα που και εμείς οι ίδιοι που τις ψηφίσαμε τις βλέπουμε με κριτικό και αυτοκριτικό πνεύμα πολύ συχνά. Κατά συνέπεια, η ηλικία ενός νόμου και ο χαρακτηρισμός που εύκολα κάποιοι πετάσσουν, "αποικιοκρατικός νόμος", δε λένε απολύτως τίποτε: είναι χαρακτηρισμός άνευ ουδεμίας σημασίας.

Γίνεται αναφορά στις τοπικές αρχές και συμφωνούμε ότι πρέπει να έχουν λόγο στα θέματα εγκαταστάσεων -και έχουν λόγο στα θέματα εγκαταστάσεων- καθοριστικό, όταν είναι πολεοδομικές αρχές, όταν είναι δήμοι που έχουν πολεοδομική δικαιοδοσία, και μικρότερο, όταν δεν έχουν πολεοδομική δικαιοδοσία. Το ερώτημα που μπαίνει όμως είναι το εξής: Οι τοπικές αρχές έχουν τον καθοριστικό και τελικό λόγο, όταν πρόκειται για αναπτύξεις ηλεκτρικού δικτύου, είτε μεταφοράς είτε διαφορετικό, το οποίο αφορά την ανάπτυξη ολόκληρης της Κύπρου ή μεγάλου μέρους της Κύπρου; Δηλαδή, οι εξουσίες των τοπικών αρχών όσον αφορά την ίδια τη μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος σε ποιο

βαθμό οριοθετούνται; Αποτελεί αποκλειστικά δικό τους δικαίωμα; Είναι, όπως το περιγράφουμε, θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης; Πιστεύω ότι δεν είναι μόνο έτσι. Και οι εμπειρίες από άλλες αναπτύξεις δείχνουν ότι λειτουργεί κάποτε αυτό το δικαίωμα σαν στερητικό προς άλλες περιοχές ή προς άλλες ομάδες μεγάλης πληθυσμού. Είχαμε, για παράδειγμα, περιστατικό στην επαρχία της Πάφου, όπου διαφωνίες, συγκρούσεις απέτρεψαν τη μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος για δύο χρόνια σε πολύ σημαντική, από πλευράς οικονομικής και αναπτυξιακής, περιοχή. Μα, δεν εμπιστευόμαστε, λέει ο κύριος συνάδελφος, τις τοπικές αρχές; Όχι, τις εμπιστευόμαστε! Και, επαναλαμβάνω, οι τοπικές αρχές στους μεγάλους δήμους, σε μια σειρά από δήμους, έχουν καθοριστικό λόγο για τις εγκαταστάσεις. Δεν μπορεί να τοποθετήσει πυλώνα υψηλής τάσεως είτε υποσταθμό, χωρίς να πάρει πολεοδομική άδεια από εκεί που η πολεοδομική αρχή τον δίνει.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εκεί που δεν είναι πολεοδομική αρχή θα απευθυνθεί στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, που και πάλι υποχρεούται να πάρει τη συναίνεση, τη γνώμη των τοπικών αρχών. Συμφωνώ όμως ότι υπάρχουν περιπτώσεις, ναι, που δε λειτουργεί, όπως πρέπει να λειτουργεί, αυτή η σχέση. Η δική μας η εμπειρία δεν είναι μόνο αυτή που αναφέραμε προηγουμένως στην επαρχία της Πάφου. Υπάρχουν κι άλλες εμπειρίες.

Λέει ότι σε ένα βαθμό -και είναι τούτο που ζυγίζουμε- είναι δυνατό τοπικά συμφέροντα, τοπικές αντιπαραθέσεις, τοπικιστικές, αν θέλετε, αλλά και άλλα οικονομικά, αναπτυξιακά συμφέροντα, που περιορίζονται γεωγραφικά, να λειτουργήσουν κατά τρόπο ανασταλτικό σε θέματα που αφορούν εντελώς άλλες περιοχές. Αυτή είναι η εμπειρία μας σήμερα. Και δεν είναι, κατά τη δική μου γνώμη, η

υπόθεση “τοπική αυτοδιοίκηση” κάτι για το οποίο χρειάζεται να δίνουμε τώρα ο ένας μαθήματα στον άλλο. Εμείς, για παράδειγμα, δε δεχόμαστε την κριτική η οποία και σε κείμενο που κυκλοφόρησε σήμερα αναφέρει ότι το μέτρο στήριξης της τοπικής αυτοδιοίκησης περνά μέσα από την έγκριση της μιας ή της άλλης εξουσιοδότησης προς την τοπική αυτοδιοίκηση. Αυτά είναι τα επιμέρους. Οι πραγματικές εξουσίες στην τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι με τούτο τον τρόπο που δίνονται. Και ιδιαίτερα εμείς δε δεχόμαστε αυτή την κριτική, γιατί είμαστε σ’ αυτούς που σε χρόνια που δεν υπήρχαν άλλες οργανώσεις και άλλα κόμματα, ε, είχαν την κύρια συμβολή στη διαμόρφωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, για την οποία μιλούμε σήμερα.

Κατά συνέπεια, δε δεχόμαστε αυτού του είδους τις απόλυτες προσεγγίσεις και ασφαλώς δε δεχόμαστε και τον εντελώς απαράδεκτο χαρακτηρισμό που χρησιμοποιείται εις το κείμενο που είδαμε στα έδρανά μας για κοινοβουλευτικό λόμπι της Αρχής Ηλεκτρισμού. Μα, τι σημαίνει αυτό το πράγμα, συνάδελφοι; Σημαίνει ότι κάποιοι από εμάς είναι λόμπι της Αρχής Ηλεκτρισμού, κάποιοι άλλοι είναι της ΑΤΗΚ, κάποιοι άλλοι είναι του χρηματιστηρίου και ούτω καθεξής; Δηλαδή ρίχνουμε εμείς οι ίδιοι στους συναδέλφους μας τη ρετσινιά ότι το κίνητρό τους δεν είναι το συμφέρον το ευρύτερο και το συνολικό, όπως οι ίδιοι το αντιλαμβάνονται, αλλά επηρεάζονται από απόψεις που εκφράζει ο ένας ή ο άλλος ημικρατικός οργανισμός ή ο ένας ή ο άλλος φορέας; Νομίζω ότι αυτό είναι κατώτερο του επιπέδου της συζήτησης που οφείλουμε να έχουμε εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ελέχθη ότι στην Ιταλία απαγορεύεται η εκπομπή ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων πάνω από ένα ορισμένο επίπεδο έντασης. Δεν ξέρω αν είναι “ένταση” η ορολογία. Πολύ σωστό, υπάρχουν οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί. Αλλά και εδώ ας μη γελιόμαστε. Ο συνάδελφος γνωρίζει ότι στο κέντρο της Ρώμης λειτουργεί ένας πανίσχυρος σταθμός, ραδιοσταθμός του Βατικανού που εκπέμπει σε βραχεία κύματα, για να τον παίρνουν σε

όλες τις άκρες του ορίζοντα. Ορισμένα κόμματα μικρά, περιλαμβανομένου και του κόμματος των Πρασίνων, έκαναν μάχες στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, γιατί οι εκπομπές είναι υψηλότερες και από τα καλώδια υψηλής τάσεως που ανέφερα, αλλά τίποτα δεν έχει γίνει. Τα λέω αυτά όχι για να αναφέρω παραδείγματα προς μίμηση - προς αποφυγή- αλλά για να μη νομίζουμε ότι τα πράγματα παντού εις την Ευρώπη, την οποία ορθώς παίρνουμε σαν παράδειγμα, λειτουργούν κατά τρόπο άμεμπτο και τέλειο.

Καταλήγω λέγοντας: Χωρίς να απορρίπτουμε τον προβληματισμό του συναδέλφου και χωρίς να υποτιμούμε τα επιχειρήματα, ιδιαίτερα εκεί που οι τοπικές αρχές λειτουργούν κάτω ίσως από την πίεση διαφόρων παραγόντων... Διότι ανέφερε την περίπτωση μιας κοινότητας· εγώ μπορώ να σας αναφέρω περιπτώσεις κοινότητας που ο υποσταθμός τοποθετήθηκε σε συγκεκριμένο χώρο, γιατί ήταν σε αντιπαράθεση ο κοινοτάρχης μαζί με τον άνθρωπο στον οποίο κατέληξε ο υποσταθμός. Υπάρχουν και αυτές οι πλευρές των προβλημάτων.

Λοιπόν, χωρίς να υποτιμούμε τίποτα απ' αυτά που έχουν λεχθεί, θεωρούμε πως τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν συνολικά για την ανάπτυξη που έχουμε μπροστά μας είναι περισσότερα αυτή τη στιγμή, εάν υιοθετηθεί η πρόταση του συναδέλφου. Θέλουμε στο παρόν στάδιο να λειτουργήσει όπως λειτουργούσε, με τις τροπολογίες που έχουν γίνει, η σχέση γι' αυτά τα θέματα και είμαστε έτοιμοι, και υπό τις νέες εμπειρίες και υπό το φως του γεγονότος ότι πολύ περισσότεροι δήμοι, ενδεχομένως όλοι, σύντομα θα είναι υποχρεωμένοι να καταστούν πολεοδομικές αρχές, να ξανασυζητήσουμε αυτό το θέμα και να επανέλθουμε, γιατί υπάρχει μια βάσιμη επιχειρηματολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικολάου.

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνει μια εξαρχής διάκριση στα όσα έχει αναφέρει ο κ. Περδίκη, ανάμεσα στις περιπτώσεις όπου παραχωρείται η έγκριση του επάρχου για τη διέλευση γραμμών ηλεκτρικού ρεύματος, είτε αυτές είναι υψηλής τάσεως είτε άλλες, και στην περίπτωση που παραχωρείται άδεια για την ανέγερση ενός υποσταθμού. Οι συγκεκριμένες πρόνοιες στις οποίες αναφερόμαστε, καθώς επίσης και η πρόταση του κ. Περδίκη αφορούν τα εδάφια (1), (2) και (3) του άρθρου 31 του Νόμου περί Αρχής Ηλεκτρισμού, τα οποία αφορούν μόνο τη διέλευση γραμμών ηλεκτρικού ρεύματος και δεν έχουν καμία σχέση με το θέμα της έγκρισης, της παραχώρησης, δηλαδή, αδειών ανέγερσης υποσταθμών.

Συνεπώς, τα όσα έχουν αναφερθεί από πλευράς του κ. Περδίκη γύρω από την ανέγερση υποσταθμών, είτε αυτά σχετίζονται με το παράπονο της κυρίας από το Κίτι, για την οποία μάλιστα, παρεμπιπτόντως, θα ήθελα να πληροφορήσω το σώμα ότι ο υποσταθμός υποβλήθηκε, όταν η ίδια διαχώρισε οικόπεδα και όχι όταν αυτά διαχωρίστηκαν από το γείτονά της... Και μάλιστα κρίθηκε αναγκαίο να ανεγερθεί αυτός ο υποσταθμός, διότι οι υποσταθμοί αυτοί δε λειτουργούν μόνο για να εξυπηρετήσουν ένα συγκεκριμένο διαχωρισμό οικοπέδων, αλλά για να εξυπηρετήσουν μια συγκεκριμένη περιοχή. Και, όπως πολύ σωστά ανέφερε και ο κ. Χρίστου, τέτοιους υποσταθμούς συναντούμε παντού, και στο κέντρο της Λευκωσίας συναντούμε και σε πολυκατοικίες συναντούμε και στο κέντρο της Αθήνας και στο κέντρο της Ρώμης και οπουδήποτε αλλού. Και ακόμα γραμμές υψηλής τάσεως, και μάλιστα πολύ υψηλότερες από εκείνες τις οποίες διαθέτουμε εμείς στην Κύπρο, συναντούμε και σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Νέα Υόρκη. Μάλιστα, στη Νέα Υόρκη αυτές οι γραμμές περνούν έξω και από το ξενοδοχείο Χίλτον και δεν προκαλούν κανένα

πρόβλημα.

Επανέρχομαι όμως επί του συγκεκριμένου θέματος. Για τους σταθμούς η διαδικασία που ακολουθείται είναι εντελώς διαφορετική και δεν έχει καμία σχέση με το θέμα το οποίο συζητούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως, σεβόμαστε και την τοπική αυτοδιοίκηση και τις αρμοδιότητες τις οποίες πρέπει να έχει. Αλλά όμως εδώ πρέπει να διακρίνουμε ένα γεγονός. Η παραχώρηση αυτής της αρμοδιότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι δυνατό να προκαλέσει σωρεία άλλων προβλημάτων τα οποία σχετίζονται όχι με την ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής, που είναι υπό τη δικαιοδοσία της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά της ευρύτερης περιοχής που επιδιώκει να εξυπηρετήσει η συγκεκριμένη ανάπτυξη.

Και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ανατέθηκε αυτή η ευθύνη στον έπαρχο, γιατί ο έπαρχος είναι ένας πολιτειακός αξιωματούχος που μπορεί να έχει μία σφαιρική γνώση και των προβλημάτων και των θεμάτων που απασχολούν μια περιοχή, που να λαμβάνει υπόψη και τα περιβαλλοντικά προβλήματα και άλλα τα οποία μπορεί να επηρεάσει η συγκεκριμένη ανάπτυξη. Έχει τη γνώση των αναγκών, έχει επίσης και γνώση αναφορικά με τις προγραμματιζόμενες αναπτύξεις κάποιας περιοχής. Είναι μακριά από τα στενά τοπικά συμφέροντα και δεν επηρεάζεται καθόλου από αυτά, όπως αποδεδειγμένα μέχρι σήμερα φαίνεται ότι επηρεάζονται οι τοπικοί μας άρχοντες. Μπορεί να κρίνει το δημόσιο συμφέρον και μπορεί να το εξυπηρετήσει. Αυτό απέδειξε η για χρόνια τώρα εφαρμοζόμενη αυτή νομοθεσία και αυτή η δυνατότητα που παραχωρείται στον έπαρχο. Μπορεί να παραχωρήσει τη συγκεκριμένη άδεια, την έγκριση, για την ανάπτυξη της γραμμής, υπό τους όρους τους οποίους εκείνος θα κρίνει ότι αυτοί είναι αναγκαίοι να επιβληθούν. Και μάλιστα θα καθορίσει αυτούς τους όρους, αφού προηγουμένως λάβει υπόψη και την περιβαλλοντική μελέτη και τυχόν

πολεοδομικές άδειες που δίδονται κυρίως για την εγκατάσταση γραμμών υψηλής τάσεως, καθώς επίσης και τις απόψεις οι οποίες ζητούνται από τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα. Και έχοντας υπόψη όλα αυτά μπορεί να ασκήσει τη διακριτική του εξουσία, να εγκρίνει υπό όρους ή χωρίς όρους τη συγκεκριμένη ανάπτυξη, τη διέλευση δηλαδή της γραμμής. Όταν μάλιστα και αυτή η δυνατότητα ασκείται, απαιτείται η έγκριση του επάρχου μόνο εις τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο επηρεαζόμενος ιδιοκτήτης γης δε συγκατατίθεται εις την τοποθέτηση της γραμμής.

Αντίθετα, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης επηρεάζονται -και αυτό πρέπει να το αναγνωρίζουμε- από τοπικά και ατομικά συμφέροντα. Ένα παράδειγμα έχει αναφερθεί από τον κ. Χρίστου· θα μπορούσα να αναφερθώ κι εγώ σε πολλά άλλα παραδείγματα παρόμοια. Και δεν είναι αυτό που πρέπει να μας απασχολήσει· πρέπει να δούμε πώς διασφαλίζουμε αυτή τη στιγμή το δημόσιο συμφέρον, πώς μπορούμε να αφήσουμε να εξυπηρετήσουμε ολόκληρη την Κύπρο και να συνεχίσουμε να παρέχουμε ρεύμα για την εξυπηρέτηση όλων των αναγκών. Διαφορετικά, να είμαστε βέβαιοι ότι η καθυστέρηση της ανάπτυξης αυτών των έργων θα προκαλέσει σημαντικότερους κινδύνους, με σημαντικότερο κάποιες περιοχές να μείνουν χωρίς ρεύμα, όσο και αν αυτό φαίνεται απομακρυσμένο. Δεν είναι τόσο απομακρυσμένο όσο πολλοί πιστεύουμε ότι είναι. Θα σας πω απλά ότι, εάν δεν εδίδετο έγκαιρα, έστω και την υστάτη στιγμή, στην Πάφο η έγκριση για τη διέλευση της γραμμής για τον υποσταθμό Χατζηπασχάλη, που είναι στη Γεροσκήπου, δε θα μπορούσε η Αρχή Ηλεκτρισμού να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της Κάτω Πάφου.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Των ξενοδοχείων, μάλιστα, όλων των ξενοδοχείων και ακόμα και άλλες ανάγκες

που αφορούν την ευρύτερη περιοχή της Πάφου. Αλλά αναφέρομαι ειδικότερα στις ανάγκες της Κάτω Πάφου, ειδικά μάλιστα κατά τη θερινή περίοδο.

Εάν όμως εγκριθεί αυτή η πρόταση, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί -έχει γίνει αποδεχτή από το συνάδελφο τον κ. Περδίκη- έστω και αν αυτή περιορίζεται στους δήμους, να είστε βέβαιοι ότι ο δήμος Λατσιών δε θα επιτρέψει και θα μπλοκάρει τη διέλευση οποιασδήποτε γραμμής για την εξυπηρέτηση της Λευκωσίας. Το ίδιο θα γίνει και με το δήμο Αραδίππου, το ίδιο θα γίνει και με το δήμο των Πολεμιδιών για την εξυπηρέτηση της περιοχής του Τροόδους. Και θα μπορούσα να αναφερθώ σε πάρα πολλές άλλες τέτοιες περιοχές με σημαντικότερο κίνδυνο. Για παράδειγμα, ο δήμος Ιδαλίου δε θα επέτρεπε να περάσει γραμμή υψηλής τάσεως για την εξυπηρέτηση της Λευκωσίας ή ακόμα και των άλλων περιοχών. Και μάλιστα ο σημαντικότερος ακόμα κίνδυνος θα είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού και η επαρχιακή διοίκηση να μεθοδεύσουν όπως όλες οι γραμμές αυτές υψηλής τάσεως περάσουν έξω από τις περιοχές που ανήκουν ή τουλάχιστον είναι στην αρμοδιότητα των δημαρχούμενων περιοχών.

Και μπροστά σε όλο αυτό τον κίνδυνο πιστεύω ότι η πρόταση, όπως έχει διαμορφωθεί, μπορεί να εξυπηρετήσει και αυτό στο οποίο έχει αναφερθεί ο κ. Περδίκης, που αφορά τις παρατηρήσεις που γίνονται από την Επίτροπο Διοικήσεως. Μπορεί να εξυπηρετήσει, γιατί με αυτή την πρόταση θα ζητούνται οι απόψεις των τοπικών αρχών, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι είναι αναγκαία η έγκριση από τις ίδιες τις τοπικές αρχές. Οι τοπικές αρχές θα καταθέτουν τις δικές τους απόψεις, θα λαμβάνονται υπόψη αυτές από τον έπαρχο και ο έπαρχος, προτού δώσει τη δική του έγκριση, θα μπορεί να επιβάλει τους όρους τους οποίους ο ίδιος θα κρίνει ότι είναι απαραίτητο να επιβληθούν.

Υπό αυτά, πιστεύω ότι θα πρέπει να ψηφιστεί η πρόταση όπως αυτή έχει διαμορφωθεί. Και είναι, πιστεύω, προς το συμφέρον και της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και γενικότερα της ανάπτυξης ολόκληρου του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτον, εμείς θέλουμε να δηλώσουμε ότι δεν ανήκουμε στο λόμπι που δυστυχώς ή κακώς έχει αναφερθεί από τους φίλους οικολόγους. Δεύτερον, ο έντιμος συνάδελφος κ. Νικολάου, που μιλούσε προ ολίγου και αναφέρετο στη Γεροσκήπου και στην Κάτω Πάφο, πιστεύω, θα έπρεπε να πει όλη την αλήθεια και για το ποιοι έβαλαν την πλάτη τους, για να μπορέσουν να κάνουν αυτό το πράγμα. Γιατί, αν θυμάστε, τουλάχιστον εμείς ως ΔΗΚΟ ήμασταν οι πρώτοι που τοποθετηθήκαμε και ανοίξαμε το δρόμο, για να μπορέσει να γίνει αυτό το πράγμα.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Συμφωνούμε.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, απλώς το λέγω χάριν ιστορίας. Εμείς σεβόμαστε απόλυτα τις θέσεις του συνάδελφου Περδίκη· ειλικρινά τις σεβόμαστε. Αλλά είναι έτσι τα πράγματα; Ξέρετε, συνάδελφε, καμιά κοινότητα στην Κύπρο που αποδέχεται από τα διοικητικά της όρια να μεταφερθεί της όποιας έντασης ηλεκτρικό ρεύμα, για να ενισχύσει άλλη ή άλλες κοινότητες; Πάντοτε αντιδρούσαν και αντιδρούν. Κι εγώ μπορώ να σας πω πολλά παραδείγματα, πάρα πολλά παραδείγματα. Αν τώρα μεταβιβαστεί αυτή η εξουσία στην τοπική αυτοδιοίκηση... Κακώς, κατά την άποψή μας, αναφέρετε ότι δεν έχουμε συνέπεια, την ώρα που διακηρύττουμε διάφορα πράγματα προ των δημοτικών ή κοινοτικών εκλογών. Εμείς τουλάχιστο του ΔΗΚΟ το διακηρύτταμε πάντοτε -και οτιδήποτε διακηρύτταμε προεκλογικά το εφαρμόζαμε στην πράξη μετεκλογικά- ότι

έπρεπε και πρέπει να κρατήσουμε την ύπαιθρο στη ζωή. Πώς κρατείς την ύπαιθρο στη ζωή; Γιατί δεν αποδέχεται ο άλλος να γίνει επέκταση και να μπουν τρεις πάσσαλοι; Ποιος πρέπει να αποφασίσει; Πρέπει να μείνει εκείνος ο άνθρωπος ή εκείνη η γεώτρηση ή εκείνο το υποστατικό άνευ ρεύματος;

Πέραν αυτού, πρέπει να γνωρίζουμε, συνάδελφε, και μερικά άλλα πράγματα. Για να γίνει οποιαδήποτε επέκταση, τουλάχιστο μέσα σε οικιστική περιοχή -εκεί, φαντάζομαι, είναι και η έγνοια σας- για να πραγματοποιηθεί αυτό το πράγμα, πρέπει να περάσει από εννιά τμήματα. Και αυτά τα τμήματα είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, είναι η επαρχιακή διοίκηση, είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, είναι το Τμήμα Αρχαιοτήτων, είναι η Πυροσβεστική Υπηρεσία, είναι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, είναι το Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων ή το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας, ανάλογα ποιο είναι που είναι, και, αν θέλετε, ακόμα ο δήμος ή οποιοσδήποτε άλλος. Κι όλα αυτά, για να προσαρμόσει τα σχέδιά του ο κάθε οργανισμός ανάλογα, για να μπορέσει να προχωρήσει. Και πάρα πολλές φορές συμβαίνει το εξής: Στη μια πλευρά του δρόμου του υπαρκτού ή εκείνου που θα χαραχτεί βρίσκεται πάντοτε η θέση της Αρχής Ηλεκτρισμού, στην άλλη πλευρά είναι η θέση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών. Κρατούν από μια πλευρά. Πέραν αυτού, υπάρχει το δίκτυο της υδατοπρομήθειας ή, αν θέλετε, αγωγών που μεταφέρουν νερό από τα φράγματα σε άλλες περιοχές, που σε αναγκάζουν πάρα πολλές φορές αυτά τα σχέδια να μετακινηθείς ή δεξιά ή αριστερά ή και άλλως πως, για να μπορέσεις να κάμεις αυτή την επέκταση. Εδώ είναι που θα μετρήσει το δημόσιο συμφέρον, που πρέπει, και πιστεύω ότι αυτό συμβαίνει, όλους να μας απασχολεί.

Τον τελευταίο καιρό -και αυτό θα το πω- υπήρχαν περιοχές που, όταν είχαν ηλεκτροδοτηθεί, ήταν μικροί οικισμοί ή δεν είχαν καθόλου ανάπτυξη. Για παράδειγμα, στην Αγία Νάπα, αν προ του 1974 τη γνώριζε κάποιος, ή στο Λατσί στην Πόλη

Χρυσοχούς ή στον Κόλπο των Κοραλλίων στην Πέγεια ή στην περιοχή της Γερμανίας στην Κάτω Πάφο, ξέρω εγώ, μπορεί να υπήρχαν πέντε υποστατικά. Με την ανάπτυξη που εκ των πραγμάτων έγινε -που, αν θέλετε, συμβάλλει και στη γενικότερη οικονομία του τόπου- έπρεπε να γίνουν και τα διάφορα άλλα έργα υποδομής, για να μπορέσουν να συμβάλουν στη γενικότερη οικονομία του τόπου. Αν τώρα με αυτές τις περιπτώσεις, και δε διαφωνώ εγώ με το συνάδελφο Περδίκη, μπορεί να υπάρχουν και αδικίες... Αλλά ο Χριστός είχε έναν και βγήκε σκάρτος. Αν τώρα μέσα σε τόσες δεκάδες χιλιάδες υπάρχει κάποια παρατυπία, παρανομία, εύνοια, που δεν το αποκλείω, δεν μπορεί αυτό το πράγμα να γίνει και κανόνας ή να γίνει και νόμος, ούτως ώστε να εμποδίζεται αυτή η ανάπτυξη ή το να εξυπηρετηθούν άνθρωποι σ' αυτό τον τόπο.

Είναι μέσα από αυτές τις σκέψεις που εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος, με τη σχετική διαμόρφωση, όπως έχει γίνει, στη σχετική πρόταση νόμου, θα την υπερψηφίσουμε, γιατί πιστεύουμε ειλικρινά ότι αυτό το πράγμα εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Πέραν αυτού, νομίζω πρέπει να το ξέρει ο κ. Περδίκης, ότι τουλάχιστο το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού είναι συναγεροκρατούμενο και γι' αυτό εμείς του ΔΗΚΟ δεν μπορεί να είμαστε το λόμπι τους! Και αυτό έπρεπε να το γνωρίζει. Και ακόμα θα πρέπει να γνωρίζει ο συνάδελφος Περδίκης και όλοι οι συνάδελφοι -γιατί όλοι πιστεύω ότι το γνωρίζουμε- ότι δεν είναι μια και δυο και πέντε και δέκα φορές που καλούνται οι βουλευτές της όποιας εκλογικής περιφέρειας Πάφου, σε όποια κοινότητα ή σε όποια περιοχή, και πηγαίνουν εκεί που κάτοικοι αντιδρούν για κάποια προσωπικά, ατομικά συμφέροντα και ζητούν, αν θέλετε, την υποστήριξη των βουλευτών, ώστε να μην περάσει από εδώ αυτή η γραμμή, να μη γίνει αυτό το έργο εδώ, να γίνει δίπλα. Και, όταν τον ρωτάς «το δίπλα ποιου είναι;», λέει «είναι του Ανδρέα του Χρίστου!» «Καλά, τι θα κάμουμε;». «Να πάμε πιο πάνω!». «Ποιου είναι;». «Του Δημήτρη του Συλλούρη»!

Αυτό το πράγμα μού θυμίζει ειλικρινά το καθημερινό πρόβλημα που έχουμε με τη χάραξη των αυτοκινητόδρομων που γίνεται και σου λέει: «Όχι μες το δικό μου, χαλά ο όχτος μου, πήγαινε πιο πάνω!». Και πιο πάνω είναι του άλφα συμπολίτη, του βήτα, του γάμα και του δέλτα. Δυστυχώς, δεν έχει ακόμα η επιστήμη εξεύρει λύσεις ούτε για το θέμα το οποίο συζητούμε, για την πρόταση νόμου για την ΑΗΚ, αλλά ούτε και για τους αυτοκινητόδρομους, ώστε να κρεμάζονται στα σύννεφα, για να λύσουμε μόνιμα και μια και έξω αυτό το πρόβλημα!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να μου επιτρέψετε να κάμω μια αναφορά. Επειδή έγινε μία μνεία και αναφορά στο συνάδελφο τον Ιωνά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πάρετε τη σειρά σας, κύριε Κωνσταντίνου. Θα σας δώσω το λόγο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι επί του θέματος. Απλώς ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Δε θα κάμω ομιλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επειδή έγινε αναφορά στον κ. Νικολάου και στο γενικό διευθυντή για τον υποσταθμό της Γεροσκήπου, ναι, θα ήθελα να το επιβεβαιώσω, αλλά και να το επεκτείνω, ότι τη δεδομένη στιγμή χρειάστηκε η παρέμβαση και η προσπάθεια του γενικού διευθυντή και του κ. Νικολάου, ως αντιπροέδρου τότε του διοικητικού συμβουλίου, με παράκληση προς την πλευρά τη δική μας, η οποία ήταν άμεση και

καίρια μπορώ να πω. Και ήταν ακριβώς η δική μας προσπάθεια κύρια το επιστέγασμα του αποτελέσματος το οποίο υπήρξε και σήμερα ηλεκτροδοτείται μια ολόκληρη περιοχή και δη η τουριστική περιοχή της Κάτω Πάφου. Αυτό ακριβώς για επιβεβαίωση των πραγματικοτήτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος. Συμφωνώ ότι πράγματι ο τρόπος με τον οποίο λειτούργησε το άρθρο 31, αν δε με απατά η μνήμη μου, της σχετικής νομοθεσίας, με το οποίο δίδεται η ευχέρεια στον έπαρχο να συγκατατίθεται εκ μέρους του ιδιοκτήτη για τα εναέρια καλώδια, έχει δημιουργήσει προβλήματα και υπάρχουν και πάρα πολλές προσφυγές -ξέρουν και οι συνάδελφοι δικηγόροι- στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και ένα από τα κυριότερα προβλήματα είναι το γεγονός ότι, επειδή πρόκειται για τεχνικά θέματα, η δικαιοσύνη δεν επεμβαίνει. Και οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι ότι δεν μπορούμε να επέμβουμε εμείς στην απόφαση του επάρχου να συγκατατεθεί. Με λίγα λόγια βασικά ό,τι πει η Αρχή Ηλεκτρισμού που υιοθετείται από τον έπαρχο περνά και μέσα από το δικαστήριο. Για μένα μπορεί να μην έχει τόση σημασία ποια θα είναι η αρμοδία αρχή η οποία θα πάρει την απόφαση.

Βεβαίως συμφωνώ ότι θα πρέπει να έχουν εμπλοκή οι δήμοι ή οι κοινότητες με τον άλφα ή βήτα τρόπο, αλλά μεγαλύτερη σημασία έχουν οι μηχανισμοί οι οποίοι υπάρχουν για την υποβολή ενστάσεων και εξέταση αυτών των ενστάσεων από σώματα τα οποία έχουν την απαραίτητη τεχνογνωσία, για να μπορούν αμερόληπτα να αποφασίσουν για την οποιαδήποτε απόφαση, είτε είναι της ΑΗΚ είτε είναι του επάρχου. Εδώ είναι που υπάρχει ένα πραγματικό κενό, πιστεύω, στη νομοθεσία και είναι εδώ που χρειάζεται να

γίνει πραγματική βελτίωση. Σίγουρα, έστω και όπως θα περάσει η νομοθεσία τροποποιημένη, είναι μία βελτίωση, διότι εμπλέκονται οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αν δίδαμε αυτή τη στιγμή στις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης την αποκλειστικότητα να αποφασίζουν για το θέμα, πολύ φοβούμαι ότι δε θα διέθεταν οι ίδιες την απαραίτητη τεχνογνωσία, για να έπαιρναν σήμερα αυτές τις αποφάσεις. Όπως είναι το πράγμα σήμερα, θα κατέληγαν κι αυτές στο να εισακούουν ουσιαστικά την Αρχή Ηλεκτρισμού. Άρα, ναι, αποτελεί μία βελτίωση αυτή η πρόταση νόμου, έστω όπως τροποποιήθηκε, αλλά θα πρέπει να υπάρξει περαιτέρω βελτίωση, για να βρεθούν οι μηχανισμοί ελέγχου των αποφάσεων, είτε αυτές είναι από την ΑΗΚ είτε είναι από την αρχή τοπικής διοίκησης είτε είναι από τον έπαρχο. Εδώ είναι η ουσία του θέματος, πιστεύω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εις ό,τι αφορά την πρωτολογία, νομίζω πως το θέμα εξηνητήθη. Το θέτω σε ψηφοφορία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συμφωνούμε ότι εξηνητήθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εις ό,τι αφορά την πρωτολογία...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Α, εννά πάεις τζιαι σε δευτερολογία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ό,τι αφορά την πρωτολογία, νομίζω πως το θέμα εξαντηλήθηκε. Το θέτω σε ψηφοφορία. Σε ό,τι αφορά την πρωτολογία, ο κ. Περγίκης έχει δικαίωμα, επειδή ...

Ναι, κύριε Περδίκη. Ελπίζω να είστε σύντομος, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όσο μπορώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, φοβάμαι ότι για τελευταία φορά θα προσπαθήσω να διαλευκάνω μια παρεξήγηση, να τη διασκεδάσω λίγο. Η πρόταση η δική μου δεν ήταν σε καμιά περίπτωση να αποφασίζει η τοπική αυτοδιοίκηση πού θα μπουν οι σύλτοι της ηλεκτρικής ή πού θα μπουν οι πυλώνες. Γι' αυτό αποφασίζει η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου με βάση τα τεχνικά κριτήρια. Εδώ μιλάμε για τη συγκεκριμένη εκείνη αρμοδιότητα που έχει ο έπαρχος, όταν ενίσταται ο ιδιοκτήτης να επιβάλλει την εγκατάσταση. Γι' αυτό το θέμα νομίζω ότι αρμοδιότερη είναι η τοπική αυτοδιοίκηση με βάση την αρχή της επικουρικότητας. Δε λέω ότι οι αποφάσεις που θα παίρνονται από την τοπική αυτοδιοίκηση θα είναι οι σωστότερες. Και δε λέω ότι θα έχουν καλύτερη ποιότητα από αυτή που έχουν οι του επάρχου. Αλλά εφαρμόζουμε μια αρχή η οποία υποτίθεται ότι αποτελεί μία από τις βασικές αρχές της διοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση αν περνούσαμε αυτό που είχα εισηγηθεί.

Θέλω επίσης να καταθέσω κάποιες πραγματικές ιστορίες και την πραγματική εικόνα γύρω από το πώς επηρεάζουν οι κοινότητες σήμερα με το ισχύον σύστημα. Διότι αυτή η φοβία ή ο μπαμπούλας, ό,τι μας δώσουν οι αρμοδιότητες στους δήμους, όχι στις κοινότητες -η εισήγησή μου τελικά ήταν στους δήμους- θα προκαλέσει χάος. Ξέρετε ότι με το παρόν σύστημα, με τον έπαρχο έχουν ανατραπεί δεκάδες σχέδια της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου; Ξέρετε ότι η κοινότητα Παλαιομετόχου με τις ενέργειες που είχε κάνει, δικαστικές κ.λπ., με αγωγές είχε καθυστερήσει για τρία χρόνια την ηλεκτροδότηση ενός σταθμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου; Κατασκευάστηκε ο σταθμός αξίας εκατομμυρίων λιρών, για να ηλεκτροδοτήσει βιομηχανική περιοχή κοντά στη Λευκωσία, στην Κοκκινοτριμιθιά. Άρχισαν να κτίζονται τα εργοστάσια.

Αναγκάστηκαν να βάλουν τουρπίνες, ηλεκτροτουρπίνες, γεννήτριες, για να ηλεκτροδοτούνται και επειδή αντιδρούσαν οι Άγιοι Τριμιθιάς για τις γραμμές. Η κοινότητα Άγιοι Τριμιθιάς αντιδρούσε και έκανε αγωγές και για τρία ολόκληρα χρόνια είχαμε ένα σταθμό άδειο ο οποίος δεν έκανε τίποτε!

Με αυτή τη λογική, αν συντηρήσουμε την αντιπαράθεση μεταξύ των κοινοτήτων και των δήμων με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, δε θα πάμε πολύ μακριά. Εγώ σας λέω -στη βάση και αυτών στα οποία σωστά αναφέρθηκε πριν ο κ. Κληρίδης- αμέσως μετά την ψήφιση αυτού του νόμου όπως θα τον ψηφίσουμε, θα έρθω με νέα πρόταση νόμου που να προνοεί το δικαίωμα της έφεσης από τον ιδιοκτήτη σε κατάλληλο όργανο, για να μπορεί τελοσπάντων να υπάρχει και μια δυνατότητα, ένας φραγμός προς την ΑΗΚ. Όπως και το θέμα για το οποίο επίσης συνεννοήθηκα με τον κ. Ιωνά, να δούμε και το θέμα των αποζημιώσεων. Αυτό το σύστημα πρέπει να εξυγιανθεί, πρέπει να εκσυγχρονιστεί.

Η αναφορά σε αποικιοκρατικό νόμο, κύριε Χρίστου, δεν είναι έτσι τυχάρπαστη ή γενική.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το λέω είναι αποικιοκρατικός αυτός ο νόμος. Γιατί; Αυτή του η συγκεκριμένη ρήτρα που δίνει υπερβολικές εξουσίες στον έπαρχο, στη διοίκηση είναι από την εποχή της αποικιοκρατίας. Σήμερα, όπως σωστά είπατε και εσείς με πρωτοπόρο το ΑΚΕΛ, δόθηκαν εξουσίες στις κοινότητες και στους δήμους. Πριν, ο συνάδελφος ο κ. Πιττοκοπίτης αναφέρθηκε στα προβλήματα που προκύπτουν με τα οδικά έργα, που είναι πολεοδομικά έργα και επεμβαίνουν οι δήμοι και υπάρχουν προβλήματα. Ε, θα επιστρέψουμε πίσω; Θα πούμε ότι επειδή υπάρχουν κάποια προβλήματα στην

εκτέλεση πολεοδομικών έργων, είτε αυτά είναι αυτοκινητόδρομοι είτε οτιδήποτε άλλο, θα αφαιρέσουμε την αρμοδιότητα από τους δήμους; Επειδή η τοπική αυτοδιοίκηση φαίνεται ότι δυσκολεύεται να διεκπεραιώσει αυτή την αρμοδιότητα όπως την αντιλαμβανόμαστε εμείς; Όχι, βέβαια.

Θα πω και κάτι άλλο πολύ σημαντικό. Γιατί από την προηγούμενη συνεδρίαση, όπου ξανά προέκυψε θέμα ΑΗΚ, έγινε μια παρεξήγηση. Ειπώθηκε, για παράδειγμα, ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου τοποθετεί γραμμές και είναι τα σπίτια που πάνε και κατασκευάζονται κάτω από τις γραμμές. Ξέρετε όμως ότι βάσει του νόμου η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έχει υποχρέωση, όταν χρησιμοποιήσει ο ιδιοκτήτης το τεμάχιο του για οικιστική ανάπτυξη, να μετακινήσει τις γραμμές της; Μετακινήθηκε ποτέ γραμμή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου -γραμμή υψηλής τάσης ιδιαίτερα- επειδή κτίστηκαν σπίτια από κάτω; Ξέρετε ότι στην περίπτωση της Γεροσκήπου, που αναφέρθηκε ο κ. Πιττοκοπίτης προηγούμενα και ο κ. Ιωνάς, ή του Δαλιού, που αναφέρθηκε ο κ. Ιωνάς προηγούμενα, υπάρχουν κατοικίες κάτω από τις γραμμές, κάτω από τα σύρματα;

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, κύριε Ιωνά. Θα έρθουμε πολύ σύντομα με φωτογραφικό ντοκουμέντο που θα τεκμηριώνει ότι σχεδόν παντού, σε όλη την Κύπρο, υπάρχει αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο για το οποίο ευθύνεται η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και όχι οι τοπικές διοικήσεις. Πήγαν τα σπίτια και βρήκαν τις γραμμές, αλλά έχει υποχρέωση διά νόμου η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου να μετακινήσει τις γραμμές της. Δεν το κάμνει. Παρ' όλες τις αιτήσεις, δεν το κάμνει. Γιατί; Γιατί το κυριότερο στοιχείο -και το λένε στις αναφορές τους συνέχεια- είναι το συμφέρον της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Είναι τα οικονομικά συμφέροντα της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Μπορεί να είναι οργανισμός κοινής

ωφελείας, αλλά τελικά το δημόσιο συμφέρον ποιο είναι, αγαπητοί συνάδελφοι; Τα είπαμε πιο πριν. Τα οικονομικά συμφέροντα οποιουδήποτε οργανισμού, ο οποίος μπορεί αύριο, μεθαύριο να μην είναι καν δημόσιος, μπορεί να είναι ιδιωτικός. Ή μπορεί μέρος της λειτουργίας της διανομής του ρεύματος να δοθεί στους ιδιώτες. Υπάρχει αυτή η πρόθεση. Υπάρχει και αυτή η υποχρέωση, αν θέλετε, από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι θα συνεχιστεί αυτή η νομοθεσία; Να καλύπτει τα πιθανά ιδιωτικά συμφέροντα το ίδιο το κράτος, ο έπαρχος;

Και σας λέω: Τι είναι το πιο σημαντικό; Λέμε είναι δημόσιο συμφέρον να ηλεκτροδοτηθεί το Τρόδος και επειδή περνά από την Περιστερώνα ή περνά από το δήμο Αγίου Δομετίου, είναι υπέρτερο δημόσιο συμφέρον η ηλεκτροδότηση του Τρόδους ή των τουριστικών εγκαταστάσεων της Πάφου, αναφέρθηκε προηγούμενα. Ποίου είναι υπέρτερο συμφέρον; Ποίου; Της υγείας των κατοίκων του Αγίου Δομετίου, για παράδειγμα; Της υγείας των κατοίκων των Πολεμιδιών; Και ποιος θα κρίνει αν είναι υπέρτερο συμφέρον η ηλεκτροδότηση των ξενοδοχείων της Πάφου; Ο έπαρχος; Ο διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου; Το λιγότερο, θα πω, είναι εκείνοι που εξέλεξαν οι κάτοικοι του δήμου Πολεμιδιών να έχουν και την ευθύνη των αποφάσεών τους, ακόμα και της υγείας τους, αφού οι ίδιοι τους έχουν εκλέξει γι' αυτό το πράγμα. Ο έπαρχος και ο διευθυντής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποιο συμφέρον θα δουν; Είδαμε ποιο θωρούν. Το συμφέρον της ΑΗΚ, το οικονομικό συμφέρον της ΑΗΚ.

Και να τελειώσω, επειδή με κάλεσε ο προηγούμενος πρόεδρος...

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δ. Χριστόφιας επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Νόμιζα ότι μιλούσες από εκείνη την ώρα ως τώρα, κύριε συνάδελφε, και λέω

«μάσσιαλλα του ανθρώπου».

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν έχω έτσι αντοχή, κύριε Πρόεδρε. Δεν είμαι ο Κάστρο. Μόνο ο Κάστρο τα καταφέρνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά τζιει πάεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όσον αφορά την περίπτωση του Ράδιο Βατικανό -έτσι για εγκυκλοπαιδικές γνώσεις και για να αντιστρέψω τη φιλοφρόνηση- μετά από ενέργειες και του Κόμματος των Πρασίνων, αλλά και του Κόμματος της Ενωμένης Αριστεράς της Ιταλίας, όντως ο σταθμός αυτός, που εξέπεμπε ραδιενέργεια και ηλεκτρομαγνητικά πεδία σε πιο μεγάλο βαθμό από αυτόν που καθορίζει η σχετική νομοθεσία της Ιταλίας, έχει κλείσει. Αλλά στην Κύπρο δεν έχουμε νομοθεσία. Και εφόσον δεν έχουμε νομοθεσία, μπορεί η ΑΗΚ να μας βομβαρδίζει συνέχεια με ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία σε όποιο όριο η ίδια θεωρεί ότι είναι το κατάλληλο. Και το κάμνει, αγαπητοί συνάδελφοι!

Τέλος, επαναλαμβάνω. Δεν ανέφερα τα παραδείγματα αυτά, επειδή πιστεύω ότι εμπίπτουν στη συγκεκριμένη πρόνοια του νόμου, κύριε συνάδελφε. Τα ανέφερα, για να καταδείξω ότι όπως είναι ο νόμος σήμερα, αν δεν κάνουμε δραστικές αλλαγές -και μια τέτοια δραστική αλλαγή ήταν αυτή που πρότεινα- η αυθαιρεσία και ο συγκεντρωτισμός που χαρακτηρίζει τη φιλοσοφία -ξέρω ότι διαφωνείτε, αλλά είναι η αντίληψη η δικιά μας- η αυθαιρεσία και ο συγκεντρωτισμός που διακρίνει τη φιλοσοφία της ΑΗΚ θα συνεχιστούν και τα προβλήματα αυτά θα συνεχιστούν επίσης. Επαναλαμβάνω αυτό που είπα στην ομιλία μου. Ο μόνος τρόπος, για να λύσει η ΑΗΚ και για να λύσουμε και εμείς τα προβλήματα με τις κοινότητες, τα οποία θα αυξάνονται μέρα με τη μέρα, είναι

να βρει τρόπο συνδιαλλαγής, να βρει τρόπο να επιρρίπτει την ευθύνη, να δώσει μέρος της ευθύνης στις ίδιες τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες είναι βασικά και οι πιο άμεσα υπόλογες απέναντι στους πολίτες τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'σαι καλά. Υπάρχει και άλλος ομιλητής;

Κύριε Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Απλώς να κάνω μια αναφορά. Ο συνάδελφος ο κ. Περδίκης έχει κάνει μια αναφορά με βάση και το δικό του σκεπτικό και φαίνεται ότι δεν αναλογίζεται ή δεν είναι σε θέση να σκεφτεί ποια θα είναι τα προβλήματα τα οποία θα δημιουργηθούν από το γεγονός και μόνο ότι θα δοθούν αυτή η εξουσία και η αρμοδιότητα στην τοπική αυτοδιοίκηση ή σε τοπικά όργανα, τα οποία θα αποτελούνται από μέλη συγκεκριμένα, ανθρώπους οι οποίοι θα είναι δεκτικοί παρεμβάσεων, γιατί το έννομο συμφέρον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μπαίνει στύλος.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δε θα μπαίνει στύλος, ακριβώς. Γιατί εκεί ο καθένας ο οποίος θα επηρεάζεται εύλογα, θα προσεγγίζει τα μέλη των τοπικών αρχών και εκεί ανθρώπινα πλέον ο καθένας θα προβληματίζεται και θα σκέφτεται κατά πόσο θα προωθείται αυτό το θέμα με λήψη οποιασδήποτε συγκεκριμένης απόφασης υπέρ του έννομου συμφέροντος και σε βάρος του συγκεκριμένου προβλήματος που θα δημιουργεί η εγκατάσταση στο συγκεκριμένο τεμάχιο του οποιουδήποτε πολίτη ο οποίος θα επηρεάζεται.

Αυτό και μόνο πιστεύω ότι θα είναι ανασταλτικός παράγοντας στην προώθηση τέτοιων περιπτώσεων, ενώ αντίθετα σήμερα ο έπαρχος, ο οποίος εξυπηρετεί το έννομο,

το δημόσιο συμφέρον πολύ εύκολα πλέον αποφασίζει με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και με βάση όλα εκείνα τα δικαιώματα που παρέχονται στον όποιο ενδιαφερόμενο και επηρεαζόμενο στο μέλλον να αποκαταστήσει τα όποιά του δικαιώματα. Ενώ σε αντίθετη περίπτωση, με την εισήγηση του κ. Περδίκη, θα δημιουργηθούν πολύ περισσότερα, μεγαλύτερα προβλήματα, από τα οποία δε θα μπορεί ούτε και η τοπική αυτοδιοίκηση να ξεφύγει, αλλά και θα δημιουργηθούν πολύ περισσότερα προβλήματα στους ίδιους τους επηρεαζόμενους και πολύ περισσότερο σε εκείνους που θα προσδοκούν σε παροχές μέσα από το έννομο δημόσιο συμφέρον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Αντιλαμβάνομαι θα κλείσει η συζήτηση. Υπάρχουν βουλευτές στην καφετερία;

Αμφιβάλλετε. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και μία αποχή.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6 και 7 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξεσης στη Σύntαξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1995», «Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε τώρα στα θέματα 8, 9 και 10 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001», «Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί

του 2002», και τα οποία έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001», «Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τον Οκτώβριο του 2001 μέχρι και το Μάρτιο του 2002. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλοι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική

Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νόμου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο στον τομέα της ασφάλισης, που εμπίπτει στο Κεφάλαιο 3 υπό τον τίτλο «Ελευθερία Παροχής Υπηρεσιών».

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο και στους προτεινόμενους κανονισμούς ενσωματώνονται όλες οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σχετίζονται με την ασφάλιση, ενώ παράλληλα εκσυγχρονίζονται οι διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε να ανταποκρίνονται στα δεδομένα της σημερινής ασφαλιστικής αγοράς. Επίσης περιλαμβάνονται διατάξεις που καλύπτουν κενά και αδυναμίες που παρουσιάστηκαν στην ισχύουσα νομοθεσία. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το προτεινόμενο νομοσχέδιο αντικαθιστά τον ισχύοντα περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμο. Εξάλλου οι πρώτοι από τους προτεινόμενους κανονισμούς αντικαθιστούν τους υφιστάμενους κανονισμούς, των οποίων η κατάργηση προτείνεται με τους δεύτερους από τους πιο πάνω προτεινόμενους κανονισμούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και η πολιτική της στον τομέα των ασφαλίσεων, όπως αυτή εκφράζεται κυρίως μέσα από τις γνωστές Οδηγίες Τρίτης Γενεάς, αποσκοπούν σε μια σημαντικότερη δομική αλλαγή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συνίσταται στη δημιουργία ενιαίας για όλες τις χώρες μέλη εσωτερικής αγοράς στον τομέα της παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς στην πρώτη συνεδρία της που έγινε στις 29

Οκτωβρίου 2001. Επειδή κατά τη συνεδρίαση αυτή διαπιστώθηκε ότι ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, ως η άμεσα επηρεαζόμενη από την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας οργάνωση, δεν είχε τοποθετηθεί επίσημα στο περιεχόμενο της εν λόγω νομοθεσίας, η επιτροπή εισηγήθηκε στην εκτελεστική εξουσία να διαβουλευθεί με τον εν λόγω σύνδεσμο και, αφού ακούσει και λάβει υπόψη τις απόψεις του, να επανέλθει για συζήτηση του νομοσχεδίου.

Η κυβέρνηση, αφού συναντήθηκε με το Σύνδεσμο Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, επανήλθε έχοντας διαμορφώσει ανάλογα τα κείμενα του νομοσχεδίου και των κανονισμών στα οποία ενσωμάτωσε όλες τις τροποποιήσεις που είχαν συμφωνηθεί μεταξύ του αρμόδιου υπουργείου και του εν λόγω συνδέσμου.

Η επιτροπή έχοντας ενώπιόν της τα νέα αναθεωρημένα κείμενα προχώρησε σε λεπτομερή εξέταση των διατάξεών τους, ως αποτέλεσμα της οποίας κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν περαιτέρω τροποποιήσεις στα προτεινόμενα νομοθετήματα, με βάση εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τα μέλη της και υιοθετήθηκαν ομόφωνα από αυτή.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι από την επιτροπή κρίθηκε αναγκαίο να ζητηθεί η άποψη του Εφόρου Δημόσιων Ενισχύσεων σε σχέση με συγκεκριμένη πρόνοια του νομοσχεδίου, με βάση την οποία παρέχεται φορολογική απαλλαγή στις θυγατρικές εταιρείες των ασφαλιστικών εταιρειών που θα πρέπει, με βάση το νόμο, να συσταθούν για να αναλάβουν τις μη ασφαλιστικές δραστηριότητες των τελευταίων. Σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Εφόρου Δημόσιων Ενισχύσεων, οι φορολογικές απαλλαγές, με βάση την τελική διατύπωση των σχετικών διατάξεων του νομοσχεδίου, δε συνιστούν δημόσια ενίσχυση. Ας σημειωθεί ότι έπειτα από επαναδιατύπωση του κειμένου από τους αρμοδίους, όταν οι θυγατρικές εταιρείες αποξενώνονται περιουσιακών στοιχείων τα οποία απαλλάχθηκαν φορολογίας, όπως αναφέρεται πιο πάνω, δε θα απολαμβάνουν περαιτέρω προνομιακή μεταχείριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού επέφερε όλες τις πιο πάνω τροποποιήσεις σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί από την ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτο Παράρτημα. Δεύτερο Παράρτημα. Τρίτο Παράρτημα. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Πρώτο Παράρτημα. Άρθρο 3.

Αρμόδια εποπτική αρχή. Έφορος Ασφαλίσεων. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες Εφόρου. Άρθρο 5.

Συνεργασία με αρμόδιες εποπτικές αρχές της αλλοδαπής και ανακοίνωση πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως. Άρθρο 6.

Επαγγελματικό απόρρητο. Άρθρο 7.

Ποινικό αδίκημα παραβίασης επαγγελματικού απόρρητου. Άρθρο 8.

Συμβουλευτική Επιτροπή Ασφαλίσεων. Άρθρο 9.

Χηρεία θέσεως. Παραίτηση, ανάκληση διορισμού. Άρθρο 10.

Έργο της Επιτροπής. Άρθρο 11.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 12.

Απαγόρευση ασκήσεως εργασιών άλλων από τις ασφαλιστικές και επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 13.

Σύσταση άλλων εταιρειών από ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Συμμετοχή σε άλλες εταιρείες. Άρθρο 14

Νομικό καθεστώς κυπριακών ασφαλιστικών εταιρειών. Άρθρο 15.

Επωνυμία κυπριακών ασφαλιστικών εταιρειών. Άρθρο 16.

Σύσταση και λειτουργία κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας. Άρθρο 17.

Αίτηση για χορήγηση άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών από κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Άρθρο 18.

Άδεια ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών σε κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Πρώτο Παράρτημα. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 19.

Ισχύς της άδειας. Άρθρο 20.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών σε κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Πρώτο Παράρτημα. Άρθρο 21.

Άδεια ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών σε αλληλοασφαλιστικό οργανισμό. Άρθρο 22.

Άδεια προς επέκταση των εργασιών κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας σε άλλο ή άλλους κλάδους. Άρθρο 23.

Χωριστή διαχείριση ασφαλιστικής εταιρείας, που ασκεί παράλληλα εργασίες στον Κλάδο Γενικής Φύσεως και στον Κλάδο Ζωής. Άρθρο 24.

Άδεια ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών στη Δημοκρατία από αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση. Πρώτο Παράρτημα. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 25.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών σε αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση. Άρθρο 26.

Άδεια προς επέκταση των εργασιών αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης. Άρθρο 27.

Χωριστή διαχείριση αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης που ασκεί στη

Δημοκρατία παράλληλα εργασίες στον Κλάδο Γενικής Φύσεως και στον Κλάδο Ζωής.
Άρθρο 28.

Άδεια ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών στην Ένωση Ασφαλιστών Λλόνδς Λονδίνου. Άρθρο 29.

Διατάξεις που θα ισχύουν αναφορικά με την άσκηση ασφαλιστικών εργασιών στη Δημοκρατία, από αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση, σε περίπτωση προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρθρο 30.

Έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου αυτού. Άρθρο 31.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών στη Δημοκρατία από ασφαλιστική επιχείρηση με έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης. Άρθρο 32.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ από κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης. Άρθρο 33.

Έννοια ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 34.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών στη Δημοκρατία από ασφαλιστική επιχείρηση με έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 35.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ από κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 36.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών στη Δημοκρατία από ασφαλιστική επιχείρηση με έδρα την Ελβετική Συνομοσπονδία υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης. Άρθρο 37.

Άσκηση ασφαλιστικών εργασιών στην Ελβετική Συνομοσπονδία από κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης. Άρθρο 38.

Απόρριψη αιτήσεως κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας ή αλλοδαπής ασφαλιστικής

επιχείρησης για χορήγηση άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών. Άρθρο 39.

Απόρριψη της αιτήσεως κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας ή αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης προς επέκταση των εργασιών. Άρθρο 40.

Ανάκληση άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας ή αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 41.

Παραστάσεις κατά της ανάκλησης της άδειας. Άρθρο 42.

Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Υπουργού. Άρθρο 43.

Δημοσίευση της ανάκλησης της άδειας στην Επίσημη Εφημερίδα. Άρθρο 44.

Ενημέρωση άλλων αρμόδιων εποπτικών αρχών για την ανάκληση άδειας κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας. Άρθρο 45.

Ενημέρωση άλλων αρμόδιων εποπτικών αρχών για την ανάκληση άδειας αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης. Άρθρο 46.

Απαγόρευση εκδόσεως νέων ασφαλιστηρίων μετά την ανάκληση της άδειας ή μετά την απόφαση του Εφόρου προς αναστολή εργασιών. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 47.

Τροποποίηση επωνυμίας. Άρθρο 48.

Μερική ανάκληση και περιορισμός της άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών μόνο σε έναν ή περισσότερους κλάδους. Άρθρο 49.

Έκθεση άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών. Άρθρο 50.

Επιστροφή άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών σε περίπτωση ανάκλησης ή τροποποίησής της. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 51.

Συνεχείς υποχρεώσεις ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 52.

Οι διευθύνοντες κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Άρθρο 53.

Διευθύνοντες υποκατάστημα ή αντιπροσωπία αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης. Άρθρο 54.

Οι διευθύνοντες υποκατάστημα κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας σε κράτος

μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 55.

Γενικός αντιπρόσωπος στη Δημοκρατία αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης.
Άρθρο 56.

Γενικός αντιπρόσωπος στη Δημοκρατία της Ένωσης Ασφαλιστών Λλούδς
Λονδίνου. Άρθρο 57.

Γενικός αντιπρόσωπος κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας σε κράτος μέλος της ΕΕ
ή του ΕΟΧ και γενικός αντιπρόσωπος ασφαλιστικής επιχείρησης με έδρα σε κράτος
μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ στη Δημοκρατία. Άρθρο 58.

Εσωτερικός αναλογιστής, καθήκοντα και ευθύνες. Άρθρο 59.

Υποχρέωση κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας προς σχηματισμό τεχνικών
αποθεμάτων. Άρθρο 60.

Σύνθεση τεχνικών αποθεμάτων Κλάδου Γενικής Φύσεως. Άρθρο 61.

Σύνθεση τεχνικών αποθεμάτων Κλάδου Ζωής. Άρθρο 62.

Τρόπος υπολογισμού τεχνικών αποθεμάτων. Τέταρτο Παράρτημα, Μέρος Α(Ι),
Μέρος Β(Ι). Άρθρο 63.

Κατάσταση τεχνικών αποθεμάτων. Άρθρο 64.

Απαγόρευση ελεύθερης διάθεσης στοιχείων του ενεργητικού. Άρθρο 65.

Υποχρέωση κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας προς σχηματισμό ενός επαρκούς
περιθωρίου φερεγγυότητας. Άρθρο 66.

Σύνθεση και τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας στον
Κλάδο Γενικής Φύσεως. Πέμπτο Παράρτημα, Μέρος Α, Μέρος Β. Άρθρο 67.

Σύνθεση και τρόπος υπολογισμού ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας στον
Κλάδο Ζωής. Έκτο Παράρτημα, Μέρος Α, Μέρος Β. Άρθρο 68.

Εγγυητικό κεφάλαιο. Άρθρο 69.

Καταστάσεις περιθωρίου φερεγγυότητας. Άρθρο 70.

Πρόγραμμα για οικονομική ανασυγκρότηση. Σχέδιο βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης. Άρθρο 71.

Υποχρέωση αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης προς σχηματισμό τεχνικών αποθεμάτων. Άρθρο 72.

Υποχρέωση αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης προς σχηματισμό ενός ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Καθορισμός εγγυητικού κεφαλαίου. Άρθρο 73.

Τεχνικά αποθέματα. Ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας και εγγυητικό κεφάλαιο της Ενώσεως Ασφαλιστών Λλούδς Λονδίνου. Πέμπτο Παράρτημα, Μέρος Β. Άρθρο 74.

Ασφαλιστική επιχείρηση που διεξάγει εργασίες αποκλειστικά εκτός της Δημοκρατίας. Άρθρο 75.

Εγκεκριμένες επενδύσεις κυπριακών ασφαλιστικών εταιρειών. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Τέταρτο Παράρτημα, Μέρος Γ, Μέρος Δ. Άρθρο 76.

Διάθεση εγκεκριμένων επενδύσεων σε περίπτωση αναγκαστικής διάλυσης και εκκαθάρισης της ασφαλιστικής εταιρείας. Άρθρο 77.

Διαχωρισμός εγκεκριμένων επενδύσεων σε κατηγορίες. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 78.

Οδηγίες Υπουργού για εγκεκριμένες επενδύσεις. Άρθρο 79.

Απαγόρευση ως προς την επένδυση περιουσιακών στοιχείων που καλύπτουν τεχνικά αποθέματα. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 80.

Ασφαλιστήρια Κλάδου Ζωής συνδεδεμένα με μονάδες επένδυσης. Άρθρο 81.

Απαγόρευση χορήγησης δανείων. Άρθρο 82.

Καταστάσεις σε σχέση με τις εγκεκριμένες επενδύσεις. Μητρώο Επενδύσεων. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 83.

Διαδικασίες ελέγχου εγκεκριμένων επενδύσεων. Επιβολή διοικητικού προστίμου.

Άρθρο 84.

Εγκεκριμένες επενδύσεις αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 85.

Εγκεκριμένες επενδύσεις της Ένωσης Ασφαλιστών Λλίουδς Λονδίνου. Άρθρο 86.

Ετήσιοι λογαριασμοί και ισολογισμός κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας. Άρθρο 87.

Ειδικές διατάξεις για ασφαλιστική εταιρεία που ασκεί εργασίες τόσο στον Κλάδο Γενικής Φύσεως όσο και στον Κλάδο Ζωής. Άρθρο 88.

Δεσμοί μεταξύ ασφαλιστικών και άλλων εταιρειών. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 89.

Περιοδική έρευνα ορισμένων ασφαλιστικών εταιρειών από εντεταλμένο αναλογιστή. Τέταρτο Παράρτημα. Άρθρο 90.

Βεβαίωση κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας του Κλάδου Ζωής. Άρθρο 91.

Κατάθεση λογαριασμών και άλλων στοιχείων στον Έφορο. Άρθρο 92.

Εξέταση λογαριασμών και καταστάσεων από τον Έφορο. Άρθρο 93.

Έλεγχος λογαριασμών. Άρθρο 94.

Τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις. Άρθρο 95.

Τερματισμός διορισμού εγκεκριμένου ελεγκτή. Άρθρο 96.

Διορισμός εντεταλμένου αναλογιστή. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 97.

Καθήκοντα εντεταλμένου αναλογιστή. Άρθρο 98.

Εφαρμογή επί αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 99.

Λογαριασμοί και οικονομικές καταστάσεις της Ένωσης Ασφαλιστών Λλίουδς Λονδίνου. Άρθρο 100.

Καταβολή τελών. Άρθρο 101.

Μεταβίβαση χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων Κλάδου Ζωής κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας σε άλλη κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Άρθρο 102.

Έγγραφα που συνυποβάλλονται με την αίτηση προς έκδοση δικαστικού

διατάγματος. Άρθρο 103.

Έκδοση δικαστικού διατάγματος. Άρθρο 104.

Θέματα που δύνανται να ρυθμιστούν με δικαστικό διάταγμα. Άρθρο 105.

Έγγραφα που κατατίθενται στον Έφορο σε σχέση με τη μεταβίβαση. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 106.

Μεταβίβαση χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων Κλάδου Γενικής Φύσεως κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας σε άλλη κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Άρθρο 107.

Διαδικασία προηγούμενη της εξέτασης της αιτήσεως. Άρθρο 108.

Προϋποθέσεις προς έγκριση της αιτήσεως. Άρθρο 109.

Γνωστοποίηση αποφάσεως του Εφόρου. Άρθρο 110.

Έννομες συνέπειες εγκρίσεως Εφόρου. Άρθρο 111.

Μεταβίβαση χαρτοφυλακίου κυπριακής ασφαλιστικής εταιρείας σε αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση. Άρθρο 112.

Μεταβίβαση χαρτοφυλακίου αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης σε κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία. Άρθρο 113.

Ισχύς διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού. Άρθρο 114.

Μεταβίβαση εργασιών που διεξάγονται στη Δημοκρατία από κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία σε ασφαλιστική επιχείρηση κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ εγκατεστημένη στη Δημοκρατία. Άρθρο 115.

Μεταβίβαση εργασιών που διεξάγονται εκτός της Δημοκρατίας από κυπριακή ασφαλιστική εταιρεία σε ασφαλιστική επιχείρηση κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 116.

Μεταβίβαση ασφαλιστηρίων που έχουν συναφθεί εντός της Δημοκρατίας υπό καθεστώς ελεύθερης εγκατάστασης σε ασφαλιστική επιχείρηση κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 117.

Μεταβίβαση ασφαλιστηρίων που έχουν συναφθεί εντός της Δημοκρατίας υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών σε ασφαλιστική επιχείρηση κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 118.

Μεταβίβαση ασφαλιστηρίων από αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση σε ασφαλιστική επιχείρηση κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 119.

Μεταβίβαση ασφαλιστηρίων από αλλοδαπή ασφαλιστική επιχείρηση σε άλλη τέτοια επιχείρηση. Άρθρο 120.

Αποψη ή συγκατάθεση του Εφόρου προς άλλες αρμόδιες εποπτικές αρχές κρατών μελών της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 121.

Έννομες συνέπειες δημοσίευσης της απόφασης που εγκρίνει τη μεταβίβαση. Άρθρο 122.

Έκταση εφαρμογής του μέρους αυτού. Άρθρο 123.

Κοινοποίηση όρων ασφαλιστηρίων του Κλάδου Γενικής Φύσεως. Άρθρο 124.

Κοινοποίηση όρων ασφαλιστηρίων Κλάδου Ζωής. Άρθρο 125.

Διατύπωση όρων ασφαλιστηρίων. Άρθρο 126.

Περιεχόμενο ασφαλιστηρίων. Άρθρο 127.

Ισχύς διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού. Άρθρο 128.

Δίκαιο που διέπει τις ασφαλιστικές συμβάσεις Κλάδου Γενικής Φύσεως. Άρθρο 129.

Δίκαιο που διέπει κλάδους υποχρεωτικής ασφάλισης. Άρθρο 130.

Δίκαιο που διέπει τις ασφαλιστικές συμβάσεις Κλάδου Ζωής. Άρθρο 131.

Αρμοδιότητα δικαστηρίων της Δημοκρατίας προς επίλυση διαφορών. Άρθρο 132.

Πληροφόρηση πριν τη σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης. Άρθρο 133.

Δικαίωμα υπαναχώρησης σε σχέση με ασφαλιστική σύμβαση του Κλάδου Ζωής. Άρθρο 134.

Ισχύς Κεφαλαίου. Άρθρο 135.

Φορολόγηση ασφαλιστηρίων. Άρθρο 136.

Καθήκοντα φορολογικού αντιπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ που ασκεί εργασίες υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Άρθρο 137.

Έννοια ασφαλιστικής διαφήμισης. Άρθρο 138.

Μορφή και περιεχόμενο ασφαλιστικών διαφημίσεων. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 139.

Εξουσίες του Εφόρου σχετικά με ασφαλιστικές διαφημίσεις. Άρθρο 140.

Ασφαλιστική διαφήμιση ασφαλιστικών επιχειρήσεων κρατών μελών της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 141.

Δικαιώματα που λαμβάνονται υπόψη στην ειδική συμμετοχή. Άρθρο 142.

Υποχρέωση προς ανακοίνωση ειδικής συμμετοχής. Άρθρο 143.

Εξουσία του Εφόρου προς λήψη πληροφοριών σχετικά με νομικά πρόσωπα με ειδική συμμετοχή. Άρθρο 144.

Έγκριση απόκτησης της ειδικής συμμετοχής ή ένσταση του Εφόρου. Άρθρο 145.

Ανακοίνωση ειδικής συμμετοχής σε περίπτωση θανάτου του κατόχου της. Άρθρο 146.

Ανακοίνωση αύξησης συμμετοχής. Άρθρο 147.

Μείωση ή τερματισμός ειδικής συμμετοχής. Άρθρο 148.

Ανακοινώσεις από τις κυπριακές ασφαλιστικές εταιρείες. Άρθρο 149.

Κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων περί ειδικής συμμετοχής. Άρθρο 150.

Απαγόρευση εκούσιας διάλυσης ασφαλιστικής επιχείρησης χωρίς προηγούμενη μεταβίβαση χαρτοφυλακίου. Άρθρο 151.

Διάλυση και εκκαθάριση κατ' αίτηση κατόχων ασφαλιστηρίων. Άρθρο 152.

Εξηρημένες επιχειρήσεις. Άρθρο 153.

Κοινοποίηση αιτήσεως προς διάλυση στον Έφορο. Άρθρο 154.

Αναγκαστική διάλυση και εκκαθάριση σε περίπτωση ανακλήσεως της άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών. Άρθρο 155.

Απαγόρευση εκούσιας διάλυσης. Άρθρο 156.

Διορισμός προσωρινού εκκαθαριστή. Άρθρο 157.

Διορισμός εκκαθαριστή. Άρθρο 158.

Μεταβίβαση χαρτοφυλακίου. Άρθρο 159.

Τερματισμός ασφαλιστικών συμβάσεων Κλάδου Γενικής Φύσεως. Άρθρο 160.

Συνέχιση εργασιών του Κλάδου Ζωής κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης. Άρθρο 161.

Συμβάσεις αντασφάλισης. Άρθρο 162.

Εγκεκριμένες επενδύσεις. Άρθρο 163.

Άσκηση εργασιών διαμεσολάβησης στον ασφαλιστικό τομέα. Άρθρο 164.

Ασφαλιστικός πράκτορας. Άρθρο 165.

Υποχρεώσεις ασφαλιστικού πράκτορα. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 166.

Μεσίτης ασφαλίσεων. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 167.

Υποχρεώσεις μεσίτη ασφαλίσεων. Άρθρο 168.

Ασφαλιστικός μεσάζων. Άρθρο 169.

Ασφαλιστικός σύμβουλος. Άρθρο 170.

Υπάλληλοι ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τραπεζικών οργανισμών ή συνεργατικών πιστωτικών οργανισμών. Άρθρο 171.

Σύμβαση διαμεσολάβησης. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 172.

Μητρώα εγγραφής φυσικών και νομικών προσώπων που ασκούν εργασίες

διαμεσολάβησης. Άρθρο 173.

Προϋποθέσεις εγγραφής φυσικών προσώπων. Άρθρο 174.

Γενικές προϋποθέσεις εγγραφής νομικών προσώπων. Άρθρο 175.

Ειδικές προϋποθέσεις εγγραφής εταιρείας ασφαλειομεσιτών. Άρθρο 176.

Ειδικές προϋποθέσεις εγγραφής αλλοδαπής επιχείρησης εργασιών διαμεσολάβησης. Άρθρο 177.

Αίτηση για εγγραφή σε μητρώο. Άρθρο 178.

Εγγραφή στο μητρώο και έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 179.

Χρονική ισχύς και ανανέωση πιστοποιητικού εγγραφής. Άρθρο 180.

Απόρριψη της αιτήσεως προς εγγραφή. Άρθρο 181.

Λόγοι διαγραφής από μητρώο. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 182.

Παραστάσεις κατά της διαγραφής και δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Υπουργού. Άρθρο 183.

Επιστροφή πιστοποιητικού εγγραφής. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 184.

Ανακοίνωση μεταβολής στα καθορισμένα στοιχεία. Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 185.

Υποβολή καταστάσεων από εταιρεία ασφαλειομεσιτών. Άρθρο 186.

Απόδοση ασφαλίστρων. Άρθρο 187.

Σύσταση υποκαταστήματος ή άσκηση εργασιών διαμεσολάβησης εκτός της Δημοκρατίας. Άρθρο 188.

Ποινικό αδίκημα για ανάθεση εργασιών σε πρόσωπα που δεν κατέχουν ανάλογο πιστοποιητικό εγγραφής. Άρθρο 189.

Ποινικό αδίκημα για τη συνέχιση εργασιών πρακτόρευσης μετά τον τερματισμό της σύμβασης πρακτόρευσης. Άρθρο 190.

Αντιποίηση έργου κατόχου πιστοποιητικού εγγραφής. Άρθρο 191.

Ψευδείς δηλώσεις κατόχου πιστοποιητικού εγγραφής. Άρθρο 192.

Χρηματοοικονομική εποπτεία των κυπριακών ασφαλιστικών εταιρειών και των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 193.

Επίσπευση κατάθεσης ορισμένων εγγράφων. Άρθρο 194.

Εποπτεία της ασκήσεως εργασιών διαμεσολάβησης. Άρθρο 195.

Εξουσία του Εφόρου προς συλλογή πληροφοριών. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 196.

Αποκάλυψη πληροφοριών από ελεγκτές ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 197.

Εξουσία του Εφόρου προς είσοδο και έρευνα. Άρθρο 198.

Διαδικασία εισόδου και έρευνας. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 199.

Ενέργειες του Εφόρου σε περίπτωση παραβάσεων. Άρθρο 200.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 201.

Κλήση σε απολογία και παραστάσεις. Άρθρο 202.

Είσπραξη διοικητικού προστίμου. Άρθρο 203.

Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο κατ' αποφάσεων του Εφόρου και του Υπουργού. Άρθρο 204.

Ισχύς του Κεφαλαίου αυτού. Άρθρο 205.

Ενημέρωση Υπηρεσίας από ασφαλιστική επιχείρηση κράτους μέλους της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 206.

Ανταλλαγή πληροφοριών. Άρθρο 207.

Απαγόρευση ελεύθερης διάθεσης στοιχείων ενεργητικού. Άρθρο 208.

Ενημέρωση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο 209.

Ενημέρωση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για υποχρεωτικές ασφαλίσεις. Άρθρο 210.

Ψευδείς δηλώσεις ή ανακοινώσεις προς καταδολίευση του κοινού. Άρθρο 211.

Ψευδείς δηλώσεις, απόκρυψη στοιχείων ή παρεμπόδιση ελέγχου. Άρθρο 212.

Ψευδείς λογαριασμοί. Άρθρο 213.

Παράβαση διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 214.

Ποινική και αστική ευθύνη για αδικήματα τελούμενα από νομικά πρόσωπα. Άρθρο 215.

Λειτουργία υφιστάμενων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 216.

Υποβολή αιτήσεως για χορήγηση άδειας δυνάμει του παρόντος Νόμου. Άρθρο 217.

Συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος Νόμου. Άρθρο 218.

Εξαίρεση από τις διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος Νόμου. Άρθρο 219.

Συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου που αφορούν στις προϋποθέσεις προς χορήγηση της άδειας ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών. Άρθρο 220.

Υφιστάμενες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που κατέχουν άδεια ασκήσεως ασφαλιστικών εργασιών και στον Κλάδο Γενικής Φύσεως και στον Κλάδο Ζωής. Άρθρο 221.

Υφιστάμενες αλλοδαπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Άρθρο 222.

Διευθύνοντες υφιστάμενη ασφαλιστική επιχείρηση. Άρθρο 223.

Λογαριασμοί και οικονομικές καταστάσεις υφιστάμενων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 224.

Καταπιστεύματα υφιστάμενων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Άρθρο 225.

Αποδέσμευση καταθέσεων. Άρθρο 226.

Διαμεσολάβηση. Άρθρο 227.

Γενική προθεσμία προς συμμόρφωση. Άρθρο 228.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 229.

Καταργήσεις. Άρθρο 230.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 231.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 232.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 232 και τα Παραρτήματα Πρώτο, Δεύτερο, Τρίτο, Τέταρτο, Πέμπτο και Έκτο και τα Μέρη Α και Β εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 232 και τα Παραρτήματα Πρώτο, Δεύτερο, Τρίτο, Τέταρτο, Πέμπτο και Έκτο και τα Μέρη Α και Β εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών, που είναι «Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των κανονισμών, που είναι «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 11 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γεώργιος Τάσου

Κυριάκος Τυρίμος

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Οκτωβρίου 2001 και 26 Μαρτίου 2002. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ο διευθυντής του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται ο νόμος περί Ταχυδρομείων, είναι να παρασχεθεί εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει διατάγματα σύμφωνα με τα οποία θα εξουσιοδοτείται ο διευθυντής του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών να προβαίνει σε ενέργειες σχετικές με υπηρεσία, εργασία ή επιχείρηση που δεν αφορούν τα ταχυδρομεία και οι οποίες δε συμπεριλαμβάνονται στις υπηρεσίες που ήδη προσφέρονται στο κοινό.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ο διευθυντής του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών ανέφεραν ότι η ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου θα συμβάλει στην ανάπτυξη των ταχυδρομικών υπηρεσιών και στη διεύρυνση του κύκλου εργασιών τους. Ειδικότερα, ανέφεραν οι ίδιοι εκπρόσωποι, οι υπηρεσίες, εργασίες ή επιχειρήσεις που θα μπορούν μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού να διεξάγονται από τις ταχυδρομικές υπηρεσίες θα αφορούν, μεταξύ άλλων, ταξιδιωτικές υπηρεσίες, εργασίες χαρτοπωλείου και βιβλιοπωλείου κ.λπ.

Στην πορεία εξέτασης του νομοσχεδίου ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, με επιστολή του προς τον πρόεδρο της επιτροπής, με ημερομηνία 7 Μαρτίου 2002, ανέφερε ότι η ανάγκη για τροποποίηση του υφιστάμενου νόμου προέκυψε κατά τη συζήτηση της νομοθεσίας περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της οποίας ζητήθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να προωθήσει τις απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε να παραχωρηθεί η δυνατότητα στο Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών να εκτελεί και άλλες υπηρεσίες ή εργασίες πέραν των παραδοσιακά προσφερομένων στο κοινό. Στην εν λόγω επιστολή του ο υπουργός εισηγείται στην επιτροπή να προβεί σε συνεννόηση με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ως προς την ανάγκη ψήφισης του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη της τις θέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για προώθηση του νομοσχεδίου και αφού έκρινε ότι στα πλαίσια της αντιμετώπισης του επερχόμενου ανταγωνισμού, λόγω της φιλελευθεροποίησης της αγοράς στο χώρο των ταχυδρομικών υπηρεσιών, ενδείκνυται η προώθηση της ψήφισής του, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί

Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 12 στην ημερήσια διάταξη, και είναι «Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Άμυνας, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Εξωτερικών, του ΓΕΕΦ, καθώς και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του στρατιωτικού ποινικού κώδικα και δικονομίας, ώστε να καταργηθεί πλήρως η θανατική ποινή που προβλέπεται για τα αδικήματα που διαπράττονται σε καιρό πολέμου ή επικείμενης απειλής πολέμου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η θανατική ποινή έχει καταργηθεί πλήρως για τα αδικήματα του ποινικού κώδικα, καθώς και για πλείστα αδικήματα του στρατιωτικού ποινικού κώδικα, εκτός από έξι αδικήματα που προβλέπονται σε ορισμένες διατάξεις του και επιβάλλεται μόνο, αν το αδίκημα διαπράχθηκε σε καιρό πολέμου. Η Κύπρος επικύρωσε ήδη το Έκτο Πρωτόκολλο στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το οποίο προνοεί την κατάργηση της θανατικής ποινής και που είναι το πρώτο νομικής φύσεως έγγραφο/συμφωνία στον τομέα του διεθνούς δικαίου που καθιστά την κατάργηση της θανατικής ποινής νομική υποχρέωση για τα συμβαλλόμενα μέρη. Ενόψει νέου πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, με σκοπό την πλήρη κατάργηση της θανατικής ποινής και για πράξεις που διαπράχθηκαν σε καιρό πολέμου ή επικείμενης απειλής πολέμου, η κατάργηση της θανατικής ποινής και για τα

εναπομείναντα αδικήματα κρίνεται αναγκαία, ιδιαίτερα λόγω του ότι η θανατική ποινή χαρακτηρίζεται πλέον αναχρονιστική, εκδικητική, χωρίς οποιαδήποτε εμφανή αποτελέσματα από πλευράς αποτρεπτικότητας και χωρίς να αποκλείεται η πιθανότητα εκτέλεσης αθώων ατόμων, ιδιαίτερα στην περίπτωση αδικημάτων που διαπράττονται σε καιρό πολέμου, όπου οι εκτελέσεις δυνατό να γίνονται γρήγορα και χωρίς ενδεχομένως τα εχέγγυα δίκαιης δίκης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση του άρθρου 7. Άρθρο 3.

Τροποποίηση ορισμένων άρθρων του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 70 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 136 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Γιαννάκης Ομήρου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγης Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος

Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε αρχικά για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Ωστόσο, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η οποία υιοθετήθηκε και από την ολομέλεια του σώματος, το εν λόγω νομοσχέδιο παραπέμφθηκε για εξέταση πρώτα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ύστερα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, που επιτυγχάνεται με την κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Η επιψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος.

Ειδικότερα, το πρωτόκολλο του οποίου σκοπείται η κύρωση επεκτείνει την προστασία σε θέματα διακρίσεων που περιέχει το άρθρο 14 της σύμβασης, όσον αφορά τα δικαιώματα που διασφαλίζονται σε αυτή, σε οποιοδήποτε δικαίωμα το οποίο παρέχεται διά νόμου και απαγορεύει τις διακρίσεις από οποιαδήποτε δημόσια αρχή εναντίον οποιοδήποτε προσώπου λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων απόψεων, εθνικής καταγωγής, σχέσεων με εθνική μειονότητα, περιουσίας, γέννησης ή άλλης κατάστασης πραγμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα πραγματοποίησε

συνεδρίαση στις 5 Μαρτίου 2002 και εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο. Στα πλαίσια της συνεδρίασης της επιτροπής αυτής κλήθηκαν και εξέφρασαν απόψεις εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Επίτροπος Διοικήσεως, ο Επίτροπος Νομοθεσίας και πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΝΟΠΑΔ).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω και μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο, αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια την ψήφισή του και να διαβιβάσει τη σχετική απόφασή της στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πρωτοκόλλου το οποίο αφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση του Πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II

εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Άγις Αγαπίου

Ιωνάς Νικολάου

Νίκος Κλεάνθους

Μαρία Κυριακού

Χρίστος Κληρίδης

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κώστας Παπακώστας

Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα δικαστήρια, ώστε να μειωθούν από επτά σε πέντε τα χρόνια άσκησης της δικηγορίας που απαιτούνται για το διορισμό δικηγόρου στη θέση δικαστή.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου συμφώνησαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού, όπως ανέφεραν, αυτό ήταν αίτημα του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος διαφωνεί με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και εισηγείται τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης, αφού η μεγαλύτερη πείρα στην άσκηση της δικηγορίας αποτελεί ένα από τα εχέγγυα για καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης στον τόπο και γι' αυτό εισηγήθηκε την παροχή άλλων κινήτρων στους δικηγόρους για να διεκδικήσουν τις θέσεις των δικαστών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, με την αύξηση της ελάχιστης περιόδου άσκησης της δικηγορίας από τα πέντε στα έξι χρόνια και την ταυτόχρονη διαγραφή της σημερινής ευχέρειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου να διορίζει κατά πλειοψηφία δικαστές με λιγότερη πείρα στην άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Ιωνάς Νικολάου

Άγις Αγαπίου

Μαρία Κυριακού

Νίκος Κλεάνθους

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Χρίστος Κληρίδης

Κώστας Παπακώστας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Παναγιώτη Δημητρίου και το μέλος

της κ. Ιωνά Νικολάου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τους δικηγόρους, ώστε ο χρονικός περιορισμός όσον αφορά την ελάχιστη περίοδο άσκησης δικηγορίας που απαιτείται για σκοπούς εμφάνισής τους ενώπιον των δικαστηρίων να καταργηθεί σε όλες τις περιπτώσεις, εκτός από τις περιπτώσεις εμφάνισης ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά την ακρόαση υπόθεσης στην άσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του και ενώπιον Κακουργιοδικείου κατά την ακρόαση οποιασδήποτε υπόθεσης, όπου περιορίζεται στα δύο χρόνια.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες τροπολογίες, που αποτελούν αίτημα τόσο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας όσο και του δικηγορικού κόσμου, στοχεύουν στην υποβοήθηση της απονομής της δικαιοσύνης στην Κύπρο.

Όλοι οι παριστάμενοι στην επιτροπή υιοθέτησαν τις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς της πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 11Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή των πινάκων αυτού και την προσθήκη νέου πίνακα. Πρώτος Πίνακας, Δεύτερος Πίνακας, Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τους πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τους πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 16, 17 και 18 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002, πρόταση νόμου, «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», νομοσχέδιο, και «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Νίκος Κλεάνθους
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, μαζί με το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του Νόμου περί Αστυνομίας, ώστε οι τακτικοί ειδικοί αστυνομικοί και οι ειδικοί αστυφύλακες που υπηρετούν στην αστυνομική δύναμη κατά την ημέρα έναρξης της ισχύος της να μπορούν να είναι υποψήφιοι για εγγραφή ή διορισμό στην αστυνομική δύναμη, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους, ρύθμιση που θεσμοθετήθηκε το 1999 με την προσθήκη ειδικής διάταξης στο βασικό νόμο.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η κατάργηση της πιο πάνω ειδικής διάταξης που προνοείται στο βασικό νόμο της αστυνομίας, αφού οι σχετικές ρυθμίσεις θα γίνουν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 10 του νόμου της αστυνομίας, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να παρέχεται το δικαίωμα να είναι υποψήφιοι για εγγραφή ή διορισμό στην αστυνομική δύναμη, νοουμένου ότι πληρούν όλα τα άλλα προβλεπόμενα προσόντα:

1. τακτικοί ειδικοί αστυνομικοί οι οποίοι ήδη υπηρετούν στη δύναμη, ανεξαρτήτως ηλικίας
2. ειδικοί αστυφύλακες οι οποίοι ήδη υπηρετούν στη δύναμη, ηλικίας μέχρι σαράντα πέντε χρόνων και
3. ειδικοί αστυφύλακες οι οποίοι θα διοριστούν στη δύναμη μετά την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών, ηλικίας μέχρι τριάντα πέντε χρόνων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα τα ακόλουθα:

1. να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου
2. να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, αφού τροποποιηθούν, ώστε:
 - α. να μειωθεί από τα σαράντα πέντε στα σαράντα χρόνια το ανώτατο όριο ηλικίας για τους υποψήφιους ειδικούς αστυφύλακες που ήδη υπηρετούν σήμερα στη δύναμη και
 - β. να διαγραφεί η τελευταία επιφύλαξη που παρέχει το δικαίωμα πρόσληψης στην αστυνομία ειδικών αστυφυλάκων, οι οποίοι θα διοριστούν μετά την έναρξη της ισχύος των κανονισμών αυτών, δεδομένου ότι πρόθεση της επιτροπής είναι να εισηγηθεί σύντομα στη Βουλή ολοκληρωμένες ρυθμίσεις για τους ειδικούς αστυφύλακες
3. να αποσύρει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις που περιέχονται σ' αυτήν καλύπτονται από τους υπό έγκριση κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Από την έκθεση αντιλαμβάνομαι ότι η πρόταση νόμου, δηλαδή το υπ' αριθμόν 16 θέμα, αποσύρεται, διότι καλύπτεται από τους κανονισμούς.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση ειδικής διάταξης. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 18 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20, που είναι «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων,

Γραμματειακού Λειτουργού, Λογιστικού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει επιφύλαξη από τον κ. Ιωνά Νικολάου και θα καλούσα τον πρόεδρο να διαβάσει την έκθεση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε χρειάζεται. Απλώς είναι...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι επιφύλαξη, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι διαφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν κρίνετε ότι δε χρειάζεται να διαβαστεί η έκθεση...

Ναι, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή από εδώ και κάτω πιάσαμε τον κατήφορο, υπάρχει ένα μικρό κώλυμα όσον αφορά τη συγκεκριμένη πρόνοια του συντάγματος που αφορά τις σαράντα οκτώ ώρες που πρέπει να κυκλοφορεί η έκθεση. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχουν νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου που να είναι επείγοντα, να τηρήσουμε τη συγκεκριμένη πρόνοια του συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, αυτή η Βουλή θα “σταλώσει” στο τέλος -θέλω να σας προειδοποιήσω όλους. Θα έρχονται συλλήβδην νομοσχέδια τα οποία αφορούν την εναρμόνιση και, αν δεν περάσουμε τα νομοσχέδια που είναι στη σειρά, θα “σταλώσουμε” πραγματικά. Γι’ αυτό κάνω παράκληση, αν είναι δυνατό, να αποσύρετε αυτή την επιφύλαξή σας, ώστε να προχωρήσουμε και να εγκρίνουμε τα νομοσχέδια που είναι μπροστά μας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, νομίζω ότι ήμουν σαφής: Αν δεν υπάρχει οτιδήποτε επείγον. Εσείς αναφερθήκατε σε περίπτωση επείγοντος, κάτι το οποίο αναγνωρίζω, και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ τα θεωρώ όλα επείγοντα τούτα, γι' αυτό το λέω, με όλο το σεβασμό προς εσάς.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν κατάλαβα καλά, αυτά που έχουμε μπροστά μας δεν είναι εναρμονιστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε μιλώ για τούτα. Μιλώ ότι θα έρχονται συλλήβδην εναρμονιστικά αύριο και αναβάλλουμε συνέχεια και θα τα βρούμε όλα μπροστά μας στο τέλος.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ θα τηρήσω αποχή εις ένδειξιν διαμαρτυρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, κάτι θέλετε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θέλω τίποτε, κύριε Πρόεδρε, εντάξει. Δε θέλω να καθυστερώ άλλο. Να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε.

(Η έκθεση που ακολουθεί θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Γραμματειακού

**Λειτουργού, Λογιστικού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί
του 2002»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Νίκος Κλεάνθους
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και Συγκοινωνιών και Έργων, ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και εκπρόσωποι του γραφείου του.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 8 και 144 της βασικής νομοθεσίας για τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων [Νόμος Αρ. 19(Ι) του 2002], προτείνονται σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις του Διευθυντή, του Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Γραμματειακού Λειτουργού, του Λογιστικού Λειτουργού και του Γραφέα στο Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας αφορούν νέες θέσεις, η πλήρωση των οποίων θα επιτρέψει τη στελέχωση και έναρξη λειτουργίας του εν λόγω γραφείου.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν

ενώπιόν της, εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από την ίδια.

Το μέλος της επιτροπής κ. Ιωνάς Νικολάου, χωρίς να διαφωνεί με τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας, εξέφρασε επιφύλαξη για την εξίσωση του επιπέδου γνώσης της μητρικής και της ξένης γλώσσας για τη θέση Διευθυντή στην υπό αναφορά υπηρεσία, επειδή για λόγους αρχής θεωρεί ότι για όλες τις διευθυντικές θέσεις με κλίμακα Α15 και Α16 η γνώση της μητρικής γλώσσας πρέπει να είναι άριστη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται, με μία αποχή.

Τα θέματα με τους αριθμούς 22, 23, 24 και 25 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής... Συγνώμη!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για το θέμα υπ' αριθμόν 24 ζητήθηκε αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ζητείται αναβολή, γιατί μελετάται ξανά το σχέδιο υπηρεσίας από το Τμήμα Προσωπικού. Μόνο για το θέμα υπ' αριθμόν 24, που αφορά το Κτηματολόγιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, ξεκινούμε με το θέμα υπ' αριθμόν 22, που είναι «Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», αναβάλλεται.

Και το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Κώστας Παπακώστας
Μαρία Κυριακού	Άγις Αγαπίου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και στις 28 Μαρτίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), Συγκοινωνιών και Έργων, Εσωτερικών και Υγείας, ο πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, καθώς και των Τμημάτων Πολιτικής Αεροπορίας, Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και Ιατρικών Υπηρεσιών και

Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, προτείνονται σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού και Λειτουργού της Υπηρεσίας Προστασίας του Ανταγωνισμού και αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, για τη θέση Κτηματολογικού Γραφέα στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και για τη θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2ης Τάξης στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από αυτήν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 22, που είναι «Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 22 εγκρίνονται με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή του κ. Περδίκη.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 23, που είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 23 εγκρίνονται με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μια αποχή του κ. Περδίκη.

Οι υπ' αριθμόν 24 κανονισμοί, που είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», αναβάλλονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 25, που είναι «Οι

περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 25 εγκρίνονται με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή του κ. Περδίκη.

Το τελευταίο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 26, που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Εδώ υπάρχει θέση υπέρ και θέση εναντίον. Κύριε Προδρόμου, παρακαλώ.

Ναι, ο κ. Ταραμουντάς.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ιωνάς Νικολάου

Σοφοκλής Φυττής

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Μαρτίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι

του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρύτανης, ο διευθυντής, καθώς και εκπρόσωποι του ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 22, 32 και 33 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, καθορίζεται ότι, σε περίπτωση κενής θέσης στη βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, για την προκήρυξη της θέσης στην ίδια βαθμίδα απαιτείται προηγούμενη συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Υπουργείο Οικονομικών, στα πλαίσια έγκρισης του προϋπολογισμού.

Υπενθυμίζεται ότι πριν ένα περίπου έτος εισήχθη νέο σύστημα εκλογής, αξιολόγησης και ανέλιξης ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στα πλαίσια του νέου συστήματος καθορίστηκε ότι, σε περίπτωση κενής θέσης στη βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, η προκήρυξη της θέσης μπορεί να γίνει είτε στην κατώτερη βαθμίδα, του λέκτορα και του επίκουρου καθηγητή, με απλή απόφαση του πανεπιστημίου είτε στην ίδια βαθμίδα, του καθηγητή και του αναπληρωτή καθηγητή, αλλά μετά από προηγούμενη ενημέρωση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Οικονομικών.

Συναφώς υπενθυμίζεται ότι σχετικά με την πρόνοια που αφορά την πλήρωση θέσης καθηγητή και αναπληρωτή καθηγητή οι εκπρόσωποι των αρμόδιων υπουργείων διαφώνησαν με την τότε απόφαση της απελθούσας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, σύμφωνα με την οποία η σχετική προϋπόθεση για προηγούμενη συνεννόηση με τα αρμόδια υπουργεία στα πλαίσια του προϋπολογισμού αντικαταστάθηκε από την προϋπόθεση της προηγούμενης ενημέρωσης των εν λόγω υπουργείων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το υπουργείο αυτό έκρινε σκόπιμο να επαναφέρει την αρχική του πρόταση, δηλαδή την προϋπόθεση για προηγούμενη συνεννόηση του πανεπιστημίου με τα αρμόδια υπουργεία στην περίπτωση πλήρωσης θέσης καθηγητή

και αναπληρωτή καθηγητή στην ίδια βαθμίδα, για τους ίδιους λόγους που υποστήριξε και στο παρελθόν. Συγκεκριμένα, υποστήριξε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση εξυπηρετεί σκοπούς έγκαιρου και ορθολογιστικού από οικονομικής άποψης προγραμματισμού, στα πλαίσια της ετοιμασίας του προϋπολογισμού του πανεπιστημίου.

Αναφορικά με την επίδικη πρόνοια, οι εκπρόσωποι του πανεπιστημίου επισήμαναν στην επιτροπή ότι αρχικά είχαν συγκατανεύσει με την κυβερνητική πρόταση, προκειμένου να μην καθυστερήσει η προώθηση της σκοπούμενης τότε τροποποίησης του συστήματος για την εκλογή, αξιολόγηση και ανέλιξη του ακαδημαϊκού προσωπικού, θεωρώντας ότι το ειδικό αυτό θέμα δεν ήταν μείζονος σημασίας. Ωστόσο, η σημερινή ρύθμιση, όπως αυτή διαμορφώθηκε τελικά ύστερα από εισήγηση της απελθούσας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, βρίσκει απόλυτα σύμφωνο το πανεπιστήμιο, αφού προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία και διευκολύνει τη λειτουργία του με την αποφυγή χρονοβόρων γραφειοκρατικών διαδικασιών. Επιπρόσθετα, όπως τονίστηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, μέχρι σήμερα οι θέσεις στις δύο ανώτερες βαθμίδες προκηρύσσονται μόνο, όταν σε κάποιο τμήμα του πανεπιστημίου υπάρχει απόλυτη ανάγκη στελεχών στις βαθμίδες αυτές. Εξάλλου, όπως δήλωσε ο πρύτανης του πανεπιστημίου, το Γραφείο Προγραμματισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή καθιερωμένη πρακτική στον τομέα αυτό, μελετά ήδη το ενδεχόμενο έγκρισης προϋπολογισμού για το πανεπιστήμιο υπό μορφή ενός κατ' αποκοπήν ποσού, το οποίο θα διατίθεται κατά την κρίση του πανεπιστημίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, συμφωνεί με την προτεινόμενη ρύθμιση, δεδομένης της μορφής με την οποία σήμερα συντάσσεται και εγκρίνεται ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου. Ειδικότερα, τα μέλη αυτά,

λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλήρωση θέσεων στις ανώτερες βαθμίδες συνεπάγεται αυξημένο κόστος, θεωρούν ότι στα πλαίσια του ισχύοντος συστήματος η εν λόγω ρύθμιση παρέχει τη δυνατότητα για έγκαιρο και πιο ορθολογιστικό προγραμματισμό στα θέματα αυτά. Γι' αυτό, εισηγούνται την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, διαφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση για τους ίδιους λόγους που και η επιτροπή Παιδείας της απελθούσας Βουλής είχε αποφασίσει τη ρύθμιση που ισχύει σήμερα. Συγκεκριμένα, τα μέλη αυτά έχουν την άποψη ότι η υφιστάμενη νομοθεσία εξυπηρετεί την καλύτερη λειτουργία του πανεπιστημίου, προσφέροντάς του μεγαλύτερη ευελιξία, περιορίζοντας χρονοβόρες διαδικασίες και γενικά συμβάλλοντας στην περαιτέρω αυτονομία του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρεται και στην έκθεση που διαβάστηκε, τα αρμόδια Υπουργεία Παιδείας και Οικονομικών έκριναν σκόπιμο να επαναφέρουν την πρότασή τους, την εισήγησή τους η οποία απορρίφθηκε από την προηγούμενη Βουλή, ώστε για την πλήρωση αυτών των θέσεων να χρειάζεται προηγούμενα συνεννόηση. Και έχει λεχθεί από τους αρμόδιους εκπρόσωπους του υπουργείου στην αρμόδια επιτροπή και αναφέρεται και στην έκθεση πως σκοπός είναι ο έγκαιρος και ορθολογιστικός από οικονομικής άποψης προγραμματισμός, στα πλαίσια του προϋπολογισμού.

Θεωρούμε πως δεν είναι αυτό το ζητούμενο για την καλή και σωστή λειτουργία του ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Κύπρου που λέγεται “πανεπιστήμιο”. Δεν εξυπηρετείται η έγκαιρη πλήρωση των θέσεων που κενώνονται στο πανεπιστήμιο, ώστε να υπάρχει εύρυθμη λειτουργία. Και όπως αναφέρθηκε -και δεν αμφισβητήθηκε- από τους αρμόδιους της εκτελεστικής εξουσίας στην επιτροπή, χρειάζονται δέκα μέχρι και δώδεκα μήνες για να λειτουργήσει η λεγόμενη “συνεννόηση”, ώστε να προκηρυχθούν και να πληρωθούν οι θέσεις οι συγκεκριμένες.

Το υφιστάμενο σχέδιο προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στο πανεπιστημιακό μας ίδρυμα, διευκολύνει τη λειτουργία του ιδρύματος, αποφεύγονται οι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Και ενόψει και της δήλωσης ότι το Γραφείο Προγραμματισμού προσανατολίζεται στη λύση του κατ’ αποκοπήν ποσού, το οποίο θα είναι στην κρίση του ίδιου του πανεπιστημιακού ιδρύματος για τη χρησιμοποίησή του, δε βλέπουμε το λόγο γιατί τώρα πρέπει να δεχθούμε κάτι που δε δέχθηκε η Βουλή και να περάσουμε στη συνεννόηση και όχι στην ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών, κάτι το οποίο, επαναλαμβάνουμε, διευκολύνει την εύρυθμη λειτουργία του πανεπιστημιακού μας ιδρύματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απόλυτα με τα όσα είπε ο συνάδελφος. Πρέπει να πω ότι μας εκπλήττει η επαναφορά αυτής της πρότασης, διότι έρχεται σε τέλεια αντίθεση με τις διακηρύξεις για αυτονομία του πανεπιστημίου. Όταν οι ίδιοι δεν μπορούν να έχουν την ευχέρεια να αποφασίσουν αν θα πληρώσουν την άλφα ή τη βήτα θέση, ε, αντιλαμβάνεστε ότι πλέον μπαίνουμε σε πιο δύσκολα θέματα στα οποία εκεί σίγουρα δε θα τους αφήνουν να έχουν αυτονομία! Άρα, πιστεύουμε ότι δε θα πρέπει να εγκρίνουμε

αυτούς τους κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με τους προλαλήσαντες, γιατί αυτό το οποίο βλέπουμε εδώ, στην έκθεση, όσον αφορά το δικαιολογητικό των εκπροσώπων της αντίθετης πλευράς, του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με το οποίο χρειάζεται η προηγούμενη συνεννόηση για σκοπούς έγκαιρου και ορθολογιστικού από οικονομικής άποψης προγραμματισμού, μπορώ να πω ότι πέφτει στο κενό και δεν ευσταθεί για το λόγο ότι εδώ συζητούμε για πλήρωση κενωθεισών θέσεων οι οποίες θέσεις ήδη υφίστανται, αλλά απλώς έχουν κενωθεί και θα πληρωθούν.

Τώρα, υπάρχει μια τεράστια διαφορά, μπορούμε να πούμε, μεταξύ της ενημέρωσης και της συνεννόησης: Η συνεννόηση σημαίνει ταυτόχρονα να λαμβάνεις υπόψη μετά από διαβούλευση και την άποψη των δύο υπουργείων, ενώ η ενημέρωση απλώς δίνει περισσότερη αυτονομία στο πανεπιστήμιο και ενημερώνονται έγκαιρα, αφού η έγνοια των δύο υπουργείων είναι πραγματικά αυτή την οποία έχουν υποδείξει στην επιτροπή, και με αυτή την έγκαιρη ενημέρωση μπορούν ταυτόχρονα να συμπληρώσουν τους οποιουδήποτε οικονομικούς προγραμματισμούς τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ταραμουντάς.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά να πω και εγώ μερικά λόγια, για να υποστηρίξουμε τη δική μας τη θέση.

Η αυτονομία ή το άσυλο του πανεπιστημίου δεν έχουν καμιά σχέση με τα όσα συζητούμε. Εξάλλου, προ μίας εβδομάδας είχαμε εγκρίνει τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου και δεν τέθηκε θέμα ούτε αυτονόμησης ούτε ακαδημαϊκού ασύλου. Απεναντίας, όλα τα κόμματα είχαμε εγκρίνει τη διαδικασία ψήφισης του προϋπολογισμού, στον οποίο προϋπολογισμό κατατάσσονται όλες οι επιμέρους δαπάνες. Κάποιες εκφράσεις οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί, κύριε Πρόεδρε, όπως “εύρυθμη”, “γρήγορη” κτλ., μας βρίσκουν σίγουρα σύμφωνους, αλλά αυτή η γρηγοράδα δεν εξαρτάται από κανέναν, πλην των πανεπιστημιακών. Δηλαδή, είτε συνεννόηση πούμε ότι θα κάνουν είτε προγραμματισμό πούμε ότι θα κάνουν, εξαρτάται από τους ίδιους και σας διαβεβαιώ ότι τον ίδιο χρόνο τους παίρνει είτε η συνεννόηση είτε το να πάρουν ένα τηλέφωνο να συνεννοηθούν.

Άρα, αυτό το οποίο εμείς εισηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε, και συμφωνούμε με τη θέση μας όπως διατυπώνεται, είναι να εγκριθεί αυτή η ανάγκη της στελέχωσης στις όποιες βαθμίδες, σύμφωνα με την επικρατούσα πρακτική μέχρι σήμερα, μέχρι προ ενός έτους, η οποία απλά απαιτεί την έγκριση αυτών των θέσεων μέσω των προϋπολογισμών και μέσω του Γραφείου Προγραμματισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Πόσοι υποστηρίζουν τους κανονισμούς όπως προτείνονται από τα κόμματα ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Φαίνεται ότι εκ παραδρομής αναφέρεται στην έκθεση ότι το Δημοκρατικό Κόμμα συμφωνεί και, επειδή ο συνάδελφος απουσιάζει αυτή τη στιγμή, εμείς θα

καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης των κανονισμών υπ' αριθμόν 26 μετά τη διευκρίνιση και του κ. Πιττοκοπίτη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψήφοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 26, που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», όπως έχουν τεθεί σε ψηφοφορία, απορρίπτονται και παραμένει η παλιά διευθέτηση.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φτάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο σχετικός κατάλογος έχει διανεμηθεί.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν Παραπέμπονται στις
από τα υπουργεία επιτροπές**

1.	Ο περί της Σύμβασης για τη Νομική Προστασία των Υπηρεσιών που Βασίζονται ή Συνίστανται στην Παροχή Πρόσβασης υπό Όρους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.094.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
2.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.095.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.096.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
4.	Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.097.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
5.	Ο περί της Ταξινόμησης της Ακατέργαστης Ξυλείας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.098.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

6.	Ο περί Ταξινόμησης των Σφάγιων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.099.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 7. | Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.100.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 8. | Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.101.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 9. | Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.102.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 10. | Ο περί Ωρών Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.103.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |

11.	Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.104.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 12. | Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από το Θόρυβο) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.088.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 13. | Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.089.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 14. | Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας – Θέσεις Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας και Λειτουργού Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.090.2002) | Συγκοινωνιών και Έργων | Νομικών |
| 15. | Οι περί Αρτυμάτων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.091.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |

16.	Οι περί Ταξινόμησης των Σφάγιων Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χονδρών Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.092.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 17. | Οι περί Ταξινόμησης των Σφάγιων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.093.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 18. | Οι περί Ταξινόμησης των Σφάγιων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Προβατοειδών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.094.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 19. | Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.095.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |

20.	Οι περί Εργοδοτούμενων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.096.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 21. | Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.097.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 22. | Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών για τροποποίηση των συνόρων Πραστειού (Κελλακίου) – Κελλακίου σύμφωνα με το άρθρο 114(γ) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 έως 2001.

(Αρ. Φακ. 06.014.001) | Εσωτερικών | Εσωτερικών |

23.	Έγγραφο (Αρ. 46/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1995 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
24.	Έκθεση πεπραγμένων, απολογισμός και ισολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου για το 2000.
(Αρ. Φακ. 10.01.011)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στις επιτροπές

1.	Ο περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.023.2002) | Ελένη Θεοχάρους,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λεμεσού,
Γεώργιο Τάσου,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Λάρνακας, και
Αντιγόνη
Παπαδοπούλου,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων |
|----|--|--|------------------------------------|

Λευκωσίας

2. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Ιωνά Νικολάου, Νομικών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος εκ μέρους της
του 2002. κοινοβουλευτικής
(Αρ. Φακ. 23.02.024.2002) ομάδας του
Δημοκρατικού
Συναγερμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο. Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.084 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σωτηρούλα Χαραλάμπους στις 29 Μαρτίου 2002.

«Με επιστολή που μας αποστείλατε στις 5 Οκτωβρίου 2001, μετά από σχετικό διάβημα και του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, μας πληροφορούσατε για τη ρύθμιση που έχει γίνει αναφορικά με την παραχώρηση διευκολύνσεων για θέματα μητρότητας στις καθηγήτριες που γέννησαν μέσα στο 2000, στη βάση και της σχετικής πρόνοιας της νομοθεσίας για προστασία της μητρότητας.

Σύμφωνα με πληροφορίες μου, παρά τη δέσμευση που αναλάβατε, μέχρι σήμερα η αρμόδια διεύθυνση του υπουργείου σας δεν έχει δώσει τις αναγκαίες οδηγίες για ρύθμιση του θέματος.

Παρακαλείται το υπουργείο να πληροφορήσει αμέσως τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά μ' αυτό το θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.085 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 29 Μαρτίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι είναι όχι σπάνιο φαινόμενο να παραδίδονται νεκροί στους οικείους τους για ταφή από τα νεκροτομεία των νοσοκομείων σε τυμπανίαία κατάσταση

ή κατάσταση πρόωρης σήψης. Ένα πρόσφατο περιστατικό στη Λεμεσό προκάλεσε τη δικαιολογημένη αντίδραση των συγγενών και απασχόλησε και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις αιτίες ύπαρξης αυτών των περιστατικών και για το ποια είναι τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να τερματιστεί η εμφάνιση τέτοιων περιστατικών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.086 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 2 Απριλίου 2002.

« Ο δημόσιος δρόμος που διασχίζει το δήμο Γερμασόγειας της επαρχίας Λεμεσού είναι πολύ στενός και, λόγω του μεγάλου αριθμού διερχόμενων αυτοκινήτων και ιδιαίτερα λεωφορείων, δημιουργείται άκρως απαράδεκτη κυκλοφοριακή συμφόρηση, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες κατά τους οποίους υπάρχει αυξημένος τουρισμός.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο προγραμματισμός και η εκτέλεση του παρακαμπτήριου δρόμου Γερμασόγειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.087 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα στις 2 Απριλίου 2002.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Σε ποια γυμνάσια και λύκεια φοιτούν παιδιά εγκλωβισμένων, πόσα είναι και σε ποια τάξη φοιτά το καθένα;
2. Ποια συγκεκριμένα μέτρα στήριξης λαμβάνονται από το υπουργείο για την ομαλή ένταξη των παιδιών αυτών στη σχολική κοινότητα;
3. Ποια η συνεργασία μεταξύ σχολείου και αρμόδιων λειτουργών του Τμήματος Ευημερίας για την κοινωνική στήριξη των παιδιών αυτών που ζουν μακριά από

τους γονείς τους και σε ποιο βαθμό επιφέρει αποτελέσματα αυτή η συνεργασία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.088 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 3 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι με την ευκαιρία των εορτασμών για τα πενήντα τέσσερα χρόνια από την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ θα πραγματοποιηθούν εκδηλώσεις με αφετηρία το λιμάνι της Λεμεσού.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις εκδηλώσεις αυτές και αν προτίθεται να λάβει κάποια μέτρα (π.χ. ακύρωσή τους) ενόψει των πρόσφατων γεγονότων στην Παλαιστίνη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.089 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 3 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι κάτοικοι του χωριού Κόρνος ανησυχούν για τη συχνή εμφάνιση περιστατικών καρκίνου. Πολλοί συνδέουν τα περιστατικά καρκίνου με τη λειτουργία στην περιοχή αρκετών λατομικών μονάδων και σκυροθραυστικών βιομηχανιών και άλλων εγκαταστάσεων βιομηχανικού τύπου που παράγουν σκόνη.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει οποιοδήποτε πρόγραμμα διενέργειας επιδημιολογικών μελετών στα χωριά που γειτνιάζουν με τη λατομική ζώνη Σταυροβουνίου-Κόρνου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.090 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 4 Απριλίου 2002.

«Ο κύριος δρόμος Λεμεσού-Αγρού λόγω πολλών στροφών προκαλεί σοβαρά προβλήματα και δυσχεραίνει τη διακίνηση των κατοίκων της Πιτσιλιάς.

Πάγιο αίτημα των χωριών της Πιτσιλιάς είναι η κατασκευή δρόμου Λεμεσού-Αγρού με νέα χάραξη.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων

κατά πόσο έχει επιληφθεί του αιτήματος καθώς και για τις προθέσεις του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.091 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 4 Απριλίου 2002.

«Το Γ΄ Λύκειο Λεμεσού, που λειτουργεί από το 1971 και στο οποίο φοιτούν οκτακόσιοι μαθητές, δε διαθέτει αίθουσα πολλαπλής χρήσης, με όλα τα συνεπακόλουθα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι χώρος για ανέγερση της αίθουσας υπάρχει, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε προγραμματίζεται η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.032, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου.

«Αναφορικά με θέματα του νοσοκομείου Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στις 14 Δεκεμβρίου 2001 προκηρύχθηκαν οι προσφορές για την προμήθεια δύο αξονικών τομογράφων (ημερομηνία λήξης της προσφοράς η 1^η Μαρτίου 2002). Η διαδικασία αξιολόγησης υπολογίζεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου. Αρχές Απριλίου θα γίνει η έγκριση από την τεχνική επιτροπή και τέλος Απριλίου η κατακύρωση της προσφοράς.

Με βάση τους όρους στα έγγραφα προσφορών, δίνεται στον προσφοροδότη χρονικό διάστημα έξι μηνών από την κατακύρωση για την εγκατάσταση. Έτσι αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του 2002 θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει ο αξονικός τομογράφος.

2. Για την ανέγερση της νέας πτέρυγας στο νοσοκομείο Λάρνακας έχει γίνει η μελέτη των αναγκών επέκτασης, οι οποίες τώρα βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.069,
ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ.**

Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με το τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η θέση του Υπουργείου Εσωτερικών είναι ότι όλοι οι τηλεοπτικοί σταθμοί παγκύπριας εμβέλειας θα πρέπει να προσαρμοστούν με την πρόνοια του περί Αναπήρων Νόμου, Ν. 127(I)/2000, άρθρο 8(3), που προβλέπει τη συμπερίληψη στα δελτία ειδήσεων του πενταλέπτου στη νοηματική γλώσσα.

Το ΡΙΚ μεταδίδει το σύντομο δελτίο ειδήσεων στις 18.00, διάρκειας 10' από το ΡΙΚΕΝΑ, με εμβόλιμο παράλληλο δελτίο ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα. Επίσης, το δελτίο ειδήσεων στις 19.00, διάρκειας 12' από το ΡΙΚΔΥΟ, προβάλλεται με ελληνικούς υποτίτλους και επιτρέπει έτσι την ενημέρωση των κωφών. Το ΡΙΚ έχει πληροφορήσει το Υπουργείο Εσωτερικών ότι προς το παρόν δεν προγραμματίζει τη μετάδοση ολιγόλεπτου δελτίου στη νοηματική γλώσσα σε πλήρη οθόνη λόγω τεχνικών δυσκολιών, αλλά το έχει περιλάβει στο μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό του.

Πληροφορηθήκαμε, επίσης, από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ότι οι ιδιωτικοί σταθμοί παγκύπριας εμβέλειας έχουν ενημερωθεί για την υποχρέωσή τους να περιλάβουν στα δελτία ειδήσεών τους και ολιγόλεπτο δελτίο στη νοηματική γλώσσα. Μετά από σχετικές επαφές η Αρχή πληροφορήθηκε ότι το ΣΙΓΜΑ TV έχει ήδη τροχοδρομήσει τη μετάδοση τέτοιου δελτίου σε εμβόλιμο παράθυρο στο δελτίο ειδήσεών του στις 17.00, ενώ οι τηλεοπτικοί σταθμοί MEGA CHANNEL και ANT1 έχουν δώσει διαβεβαιώσεις ότι θα το περιλάβουν στο βραχυπρόθεσμο προγραμματισμό τους. Επισυνάπτεται για πληρέστερη ενημέρωσή σας επιστολή της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης,

με Αρ. Φακ. 1.3.04 και ημερομηνία 22 Μαρτίου 2002.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παρακολουθεί την κατάσταση και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των τηλεοπτικών σταθμών με την πρόνοια του συγκεκριμένου νόμου θα λάβει επιπρόσθετα μέτρα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Θέλω να ρωτήσω το σώμα πώς αισθάνεται. Να συνεχίσουμε σήμερα τη συζήτηση ή να διακόψουμε τη συνεδρία;

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτό το κεφάλαιο έχει άμεση σχέση με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, νομίζω είναι καλύτερα να ρωτήσουμε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πώς αισθάνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Διότι, αν θα συζητούμε για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εν τη απουσία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και χωρίς τη δημοσιότητα που επιβάλλεται να δοθεί σ' αυτούς τους προβληματισμούς, νομίζω είναι εντελώς άσκοπο να το κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Βέβαια να έχουμε υπόψη μας ότι και η ώρα πέντε και η ώρα τέσσερις να συζητήσουμε το θέμα, αν θέλουν τα μέσα ενημέρωσης, θα δώσουν προβολή. Αν δε θέλουν, δε θα δώσουν προβολή, ανεξαρτήτως. Εν πάση περιπτώσει, και για εκείνους που θα ήθελαν να δώσουν προβολή, η ώρα είναι κάπως περασμένη. Γι' αυτό, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, με την άδειά σας θα κηρύξω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 11 Απριλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής

- Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.046.2002)
2. Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.141.2001)
3. Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του
2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.142.2001)
4. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας -
Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου,
Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού
Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου
Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και
Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.064.2002)
5. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών
Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός
Τύπων, Τελών και Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.051.2002)
6. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών
Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Οικονομική
Διαχείριση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.082.2002)

7. Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.027.2002)
8. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κοινοποίηση των Ασθενειών των Ζώων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.078.2002)
9. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.011.2002)
10. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.012.2002)
11. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.013.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης). (Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη Αρχαία Σαλαμίνα». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
 - β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της Ιεράς Μονής Αποστόλου Ανδρέα». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)
 - γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες
καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής
μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες
επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών
και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 7.35 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ

Μαύρου Ελένη

Βαρνάβα Γιώργος

Μιχαηλίδης Θάσος

Βασιλείου Ανδρούλα

Μιχαηλίδης Ντίνος

Γεωργίου Αριστοφάνης

Νικολάου Ιωνάς

Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρήστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. α. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια στην κρίση στη Μέση Ανατολή λόγω των επιθέσεων του Ισραήλ κατά του παλαιστινιακού λαού και του Προέδρου της Παλαιστινιακής Εθνικής Αρχής Γιάσερ Αραφάτ και έγκριση σχετικού ψηφίσματος.
- β. Έγκριση εισήγησης του κ. Βάσου Λυσσαρίδη για μετάβαση διακομματικής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας στο Ισραήλ και συνάντησή της με τον Πρόεδρο της Παλαιστινιακής Εθνικής Αρχής κ. Γιάσερ Αραφάτ και σύντομες παρατηρήσεις (Ντ. Μιχαηλίδης, Πρόεδρος, Ε. Θεοχάρους).
2. Αναβολή του θέματος «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002» έπειτα από αίτημα του κ. Πρόδρομου Προδρόμου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΣΥ και παρατηρήσεις (Δ. Θεοδώρου, Πρόεδρος, Μ. Κυπριανού).
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», παρατηρήσεις, αγορεύσεις και συζήτηση (Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Ταραμουντάς, Ν. Κλεάνθους, Γ. Λιλλήκας, Δ. Συλλούρης, Μ. Ματσάκης, Γ. Περδίκης, Α. Παπαδοπούλου, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», αγορεύσεις και συζήτηση (Δ. Θεοδώρου, Χρ. Κληρίδης, Ε. Μαύρου, Χρ. Μαυροκορδάτος, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Συλλούρης, Ν. Πιττοκοπίτης, Α. Παπαπολυβίου, Β. Λυσσαρίδης, Γ. Περδίκης, Α. Βασιλείου, Γ.

- Τάσου) και ψήφισή της σε νόμο.
5. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», αγορεύσεις (Γ. Περδίκης, Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Ι. Νικολάου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Κ. Κωνσταντίνου, Χρ. Κληρίδης) και ψήφισή της σε νόμο.
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001», «Οι περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
 11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
 12. Έκθεση για την πρόταση νόμου, για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται αντίστοιχα «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του

- 2002», «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Λειτουργού Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Γραμματειακού Λειτουργού, Λογιστικού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς (α) «Οι περί της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και Λειτουργού Υπηρεσίας Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», (β) «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», (γ) «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και (δ) «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκριση των υπ' αριθμόν (α), (β), και (δ) κανονισμών.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», σύντομες αγορεύσεις και σχόλιο (Γ. Λαμάρης, Α. Βασιλείου, Γ. Βαρνάβα, Χρ. Ταραμουντάς, Ν. Πιπτοκοπίτης) και απόρριψή τους.

16. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
17. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη παραχώρησης διευκολύνσεων σε καθηγήτριες για θέματα μητρότητας - Περιστατικά παράδοσης από τα νεκροτομεία νεκρών σε κατάσταση σήψης - Ανάγκη επίσπευσης του παρακαμπτήριου δρόμου Γερμασόγειας - Ερωτήματα σχετικά με παιδιά εγκλωβισμένων που φοιτούν σε γυμνάσια και λύκεια - Ανάγκη λήψης μέτρων στα πλαίσια εκδηλώσεων για τα πενήντατετράχρονα του Ισραήλ - Σύνδεση περιστατικών καρκίνου με τη λειτουργία λατομικών μονάδων στην περιοχή του χωριού Κόρνος - Αίτημα για κατασκευή δρόμου Λεμεσού-Αγρού - Έλλειψη αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο Τρίτο Λύκειο Λεμεσού.
18. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ερώτημα σχετικά με το νοσοκομείο Λάρνακας - Ανάγκη εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 11ης Απριλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.54 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα να πληροφορήσω το σώμα ότι, με συμφωνία όλων των κομμάτων, θα συζητηθεί σήμερα το θέμα «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους». Η συζήτηση θα γίνει σε επίπεδο εκπροσώπων όλων των κομμάτων.

Αρχίζουμε τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

A. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής
Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 11 Φεβρουαρίου μέχρι 4 Μαρτίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο γενικός διευθυντής και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους £311.387.683 και έσοδα ύψους £201.700.000.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους της ΑΤΗΚ για τα προγράμματα της Αρχής και για τις προγραμματιζόμενες επενδύσεις της. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, προγραμματίζονται από την ΑΤΗΚ οι ακόλουθες επενδύσεις, για τις οποίες έχουν συμπεριληφθεί αντίστοιχα κονδύλια στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό:

1. Επενδύσεις στο Διεθνή Τηλεπικοινωνιακό Οργανισμό Δορυφόρων

- (INTELSAT): £200.000.
2. Επενδύσεις στον Ευρωπαϊκό Τηλεπικοινωνιακό Οργανισμό Δορυφόρων (EUTELSAT): £100.000.
 3. Επενδύσεις σε διεθνές καλωδιακό σύστημα: £5.000.000.
 4. Επενδύσεις σε ισραηλινή εταιρεία: £3.000.000.
 5. Επενδύσεις στην TYCON: £10.000.000.
 6. Σημεία παρουσίας στο εξωτερικό - Ενεργοποίηση τηλεπικοινωνιακών αδειών στο εξωτερικό: £150.000.
 7. DIGIMED - Διάφορες επενδύσεις: £30.000.000.
 - Το ποσό θα χορηγηθεί από την ΑΤΗΚ στη θυγατρική της εταιρεία Digimed Communications Ltd για χρηματοδότηση δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό.
 8. Ανάπτυξη και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών στη Ρωσία: £12.000.000.
 - Το ποσό θα χορηγηθεί από την ΑΤΗΚ στη θυγατρική της εταιρεία Digimed Communications Ltd υπό μορφή αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου ή μακροχρόνιου δανείου και αφορά την ανάπτυξη και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών στη Ρωσία.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος παρευρέθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, ανέφερε ότι το κονδύλι ύψους £30.000.000 που αφορά επενδύσεις της θυγατρικής εταιρείας της Αρχής, δηλαδή της Digimed Communications Ltd, δεν έχει δεσμευθεί από την κυβέρνηση με σταυρό (+) και συνεπώς η Αρχή δύναται να προχωρήσει σε διενέργεια δαπάνης χωρίς προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, που δίδεται αφού υποβληθεί σχετική εισήγηση του Υπουργείου

Συγκοινωνιών και Έργων. Επειδή, σύμφωνα με τον υπουργό, παρουσιάζεται σημαντικότερη ευκαιρία συμμετοχής στο επενδυτικό κεφάλαιο εταιρείας στην Ελλάδα, η οποία εξασφάλισε άδειες για παροχή κινητής και σταθερής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, η ΑΤΗΚ, για λόγους ευελιξίας, επιθυμεί το συγκεκριμένο κονδύλι να παραμείνει εντελώς αδέσμευτο, έτσι που, εάν παρουσιαστεί η ευκαιρία, να προχωρήσει στην εν λόγω επένδυση το συντομότερο.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε επίσης ότι η ΑΤΗΚ, γνωρίζοντας την ευαισθησία που επιδεικνύει η Βουλή για τις προγραμματιζόμενες επενδύσεις της Αρχής, η οποία έχει ήδη εκφραστεί με προηγούμενες αποφάσεις της, δεσμεύεται να παρουσιάσει την οποιαδήποτε συμφωνία ήθελε επιτευχθεί ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Υπουργού Οικονομικών για εξασφάλιση της τελικής συγκατάθεσής τους και ύστερα να προχωρήσει στην υλοποίηση της εν λόγω συμφωνίας. Περαιτέρω, δήλωσε ότι σε τέτοια περίπτωση η κυβέρνηση αναλαμβάνει πολιτική δέσμευση έναντι της Βουλής ότι πριν από την τελική επικύρωση οποιασδήποτε συμφωνίας θα προβεί σε σχετική ενημέρωσή της.

Τέλος, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι, σε περίπτωση που, παρά τα πιο πάνω, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το 2002 από την επιτροπή επικρατήσει τελικά η άποψη ότι το κονδύλι για τις εν λόγω επενδύσεις είναι αναγκαίο να δεσμευτεί, έτσι που η διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης να γίνεται μόνο μετά από συγκατάθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων, η κυβέρνηση δυνατό να αναθεωρήσει την αρχική της θέση και να ακολουθήσει και η ίδια την προσέγγιση αυτή, τη δέσμευση δηλαδή του σχετικού κονδυλίου και από την κυβέρνηση, έτσι που για τη διενέργεια της σχετικής δαπάνης να είναι αναγκαία η προηγούμενη συγκατάθεση του Υπουργού Οικονομικών.

Η επιτροπή στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση προϋπολογισμού είχε περαιτέρω την ευκαιρία να ενημερωθεί, τόσο προφορικά όσο και με γραπτά στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν ενώπιόν της, για το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΑΤΗΚ, όσον αφορά την αξιοποίηση ταμειακών διαθέσιμων που αφορούν το μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό πρόγραμμα και την κατανομή του πλεονάσματος της Αρχής για το 2002, καθώς και για την τρίτη φάση αναίσορρόπησης των τελών της ΑΤΗΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού και αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία που ζητήθηκαν και κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το 2002.

Παράλληλα, η επιτροπή αποφάσισε, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να εισηγηθεί στη Βουλή τη δέσμευση του άρθρου 951, κάτω από το Κεφάλαιο 40 «Επενδύσεις», το οποίο αφορά το κονδύλι ύψους £30.000.000 που θα χορηγηθεί από την ΑΤΗΚ στη θυγατρική της εταιρεία Digimed Communications Ltd για χρηματοδότηση δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό. Η εισήγηση της πλειοψηφίας της επιτροπής συνίσταται σε δέσμευση του εν λόγω κονδυλίου με διπλό σταυρό (++) , έτσι που να απαιτείται τόσο η εξασφάλιση προηγούμενης έγκρισης της Βουλής για τη διενέργεια της σχετικής δαπάνης, όσο και η δέσμευση του κονδυλίου κατά τρόπο που η σχετική δαπάνη να γίνεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση που υποβάλλεται αρμοδίως από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Σημειώνεται σχετικά ότι για την τελευταία αυτή δέσμευση ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, στον οποίο διαμηνύθηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής η απόφαση της

πλειοψηφίας της επιτροπής για δέσμευση του συγκεκριμένου άρθρου, ώστε να εξασφαλίζεται η προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια της σχετικής δαπάνης, με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2002, ενημέρωσε την επιτροπή ότι υπό το φως της σχετικής αυτής απόφασης η κυβέρνηση επιθυμεί να προστεθεί και η κυβερνητική δέσμευση του υπό αναφορά άρθρου.

Αναφέρεται συναφώς ότι η πλειοψηφία της επιτροπής θεωρεί το όλο θέμα υψίστης σημασίας, αφού οι οποιοσδήποτε επενδύσεις της ΑΤΗΚ αφορούν πρώτιστα διαχείριση δημόσιου πλούτου που δεν αποκτήθηκε μέσα σε συνθήκες ανταγωνισμού, αλλά μονοπωλίου. Η πλειοψηφία της επιτροπής, προβαίνοντας στην εισήγηση για δέσμευση του εν λόγω κονδυλίου, δηλώνει ότι, όταν το θέμα αυτό αχθεί ενώπιόν της για εξασφάλιση της έγκρισης της Βουλής, θα προχωρήσει τάχιστα στην εξέτασή του, στη βάση της αρχής ότι η προηγούμενη ενημέρωσή της δεν αποσκοπεί σε υποκατάσταση της απόφασης για τη συγκεκριμένη επένδυση, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα της ίδιας της ΑΤΗΚ, αλλά σε γενικότερο έλεγχο των όρων και των προϋποθέσεων λήψης της απόφασης, καθώς και των διεργασιών που απαιτούνται για τέτοιες επενδύσεις, σε ό,τι αφορά την αποφυγή κινδύνων και τις προοπτικές της επένδυσης.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Δώρος Θεοδώρου δήλωσε ότι, ενώ από την πλευρά του δεν κρίνει ορθό να παρεμβάλλονται οποιαδήποτε εμπόδια στα επενδυτικά σχέδια της ΑΤΗΚ ή στη γενικότερη αναπτυξιακή της στρατηγική, παρά ταύτα, εξαιτίας του γεγονότος ότι το προτεινόμενο κονδύλι για τη συγκεκριμένη επένδυση είναι πολύ ψηλό, κρίνει σκόπιμο στο παρόν στάδιο να ταχθεί υπέρ της δέσμευσής του.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν ως προς τη δέσμευση

ή όχι του επιμέρους άρθρου του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν μπορώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, διότι θα είμαι σύντομος.

Είναι όντως μια περίπτωση που και εμείς δοκιμαζόμαστε, διότι, ναι, η θέση μας είναι ότι το καθεστώς λειτουργίας της Αρχής Τηλεπικοινωνιών πρέπει να απελευθερωθεί, να αποδεσμευτεί από τον κλοιό τον ασφυχτικό, μπορώ να πω, κάτω από τον οποίο βρίσκεται σήμερα με τον άλφα ή με το βήτα τρόπο· δεν είναι του παρόντος να το συζητήσουμε αυτό το πράγμα. Όμως, από την άλλη πλευρά, κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστο το ένα κονδύλι που ζητείται να διατεθεί για επενδύσεις είναι εξαιρετικά μεγάλο.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι μέχρι σήμερα εις δύο-τρεις περιπτώσεις που ελήφθησαν παρόμοιες αποφάσεις από τη Βουλή ομιλούσαμε για πολύ μικρότερα κονδύλια. Νομίζω το μεγαλύτερο κονδύλι, για το οποίο μιλήσαμε και δώσαμε εξουσιοδότηση, τα τρία εκατομμύρια λίρες, βεβαίως απέφερε πολλά κέρδη, αυτό το κονδύλι -θέλω να είμαι δίκαιος με την Αρχή Ηλεκτρισμού- το άλλο όμως κονδύλι, περίπου ένα εκατομμύριο λίρες, κάπου εννιακόσιες χιλιάδες λίρες, πηγή του βρόντου, εντελώς, με τους περίφημους δορυφόρους. Αυτό το ιστορικό, της μίας αποτυχίας και της μίας επιτυχίας, δε νομίζω να είναι πολύ ενθαρρυντικό, για να πάρουμε εμείς από τώρα απόφαση, περίπου εξουσιοδότηση, εν λευκώ στη διοίκηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, να διαθέσει κατά το δοκούν ένα τόσο μεγάλο κονδύλι. Μιλούμε για τριάντα εκατομμύρια.

Ειλικρινά, αν μιλούσαμε για ένα κονδύλι χαμηλότερο, αρκετά χαμηλότερο, θα άξιζε τον κόπο να κάνουμε ακόμα ένα βήμα προς την κατεύθυνση της απελευθέρωσης της λειτουργίας της Αρχής Τηλεπικοινωνιών. Υπό τις περιστάσεις όμως νομίζω ότι θα είναι πιο σώφρον να προχωρήσει σταδιακά, όχι με μικρά βήματα, δε λέω με μικρά βήματα, αλλά όχι και με άλματα, εν πάση περιπτώσει, αυτή η πορεία προς την ελευθεροποίηση ή την απελευθέρωση, αν θέλετε, της λειτουργίας της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, για να είμαστε και εμείς πιο ασφαλείς και πιο βέβαιοι ότι τα λεφτά αυτά θα διατεθούν κατά τον πρόπονα τρόπο.

Τονίσαμε στην επιτροπή -έχει τονιστεί απ' όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες και το επαναλαμβάνω και εδώ- ότι είμαστε έτοιμοι και πρόθυμοι, από τη στιγμή που θα μας ζητηθεί η απελευθέρωση του δεσμευμένου κονδυλίου, να το πράξουμε αυθημερόν. Δηλαδή, να μελετήσουμε τα στοιχεία τα οποία θα μας δοθούν, να προηγηθεί η αποδέσμευση από το Υπουργικό Συμβούλιο -ένας επιπρόσθετος λόγος ασφαλείας, αν θέλετε- και να δώσουμε και εμείς αυθημερόν την έγκριση για αποδέσμευση αυτού του κονδυλίου. Αυτά σε ό,τι αφορά το επίμαχο θέμα.

Υπάρχει ακόμα ένα σημείο που θέλω να θίξω, κύριε Πρόεδρε. Προτείνεται η διάθεση ενός κονδυλίου για επενδύσεις σε μια ισραηλίτικη εταιρεία και έχουμε θέμα παρακάτω. Εάν η ισραηλίτικη εταιρεία είναι ιδιωτική, κατά τη γνώμη μου, δε θα υπάρχει πρόβλημα να εγκρίνουμε εμείς τη διάθεση αυτού του κονδυλίου από πλευράς της Αρχής Ηλεκτρισμού για επενδύσεις σε αυτή την ισραηλίτικη εταιρεία.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αρχή Τηλεπικοινωνιών.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Είπες Αρχή Ηλεκτρισμού και το είπες και προηγουμένως.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είπα Ηλεκτρισμού; Με συγχωρείτε. Διαφέρουν κατά ένα ταυ μόνο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Θα μπλεχτεί και η Ηλεκτρική τώρα σε λίγο!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν όμως η εταιρεία αυτή είναι κρατική -δεν ξέρω, δε γνωρίζω- νομίζω, θα ήταν σφάλμα μας να πούμε ότι εγκρίνουμε εμείς, μετά απ' ό,τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στην Παλαιστίνη, διάθεση ενός κονδυλίου πέντε εκατομμυρίων λιρών σε μία κρατική εταιρεία του Ισραήλ. Νομίζω να μείνει πίσω αυτό το πράγμα, να μας δοθούν εξηγήσεις από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών για το ποία είναι αυτή η εταιρεία και, αν πρόκειται περί ιδιωτικής εταιρείας, διότι δε θέλουμε να τιμωρήσουμε και το λαό και την οικονομία του Ισραήλ, νομίζω να δοθεί έγκριση. Αν είναι κρατική, όμως, νομίζω ότι δε θα πρέπει να δοθεί αυτή η έγκριση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου και μετά ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Συγνώμη, κύριε Χρίστου, προηγείσαι.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλώ, μετά τον κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι πάγια και είναι αυτή της σταδιακής απεξάρτησης των οργανισμών, όπως είναι η ΑΤΗΚ, των ημικρατικών οργανισμών, από τις γραφειοκρατικές και τις

διοικητικές διαδικασίες. Όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση θα πρέπει και εμείς να πούμε με τη σειρά μας ότι έχουμε προβληματιστεί επί μακρόν. Είναι η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα που την περασμένη βδομάδα είχε ζητήσει περαιτέρω αναβολή, διότι πράγματι πρόκειται για μία πολύ σημαντική επένδυση σε μέγεθος, αλλά πρόκειται και για μία επένδυση συμμετοχής στο κεφάλαιο μιας άλλης εταιρείας, μιας εταιρείας σε ξένη χώρα -έστω και αν είναι η Ελλάδα- η οποία επένδυση εγείρει μία σειρά ερωτημάτων. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, η κοινοβουλευτική μας ομάδα, είχε εκ πρώτης όψεως προσανατολιστεί προς την άποψη ότι θα έπρεπε, εφόσον δεν ήταν δυνατό να δοθούν επαρκείς πληροφορίες και επεξηγήσεις, θα έπρεπε το κονδύλι αυτό να διατεθεί σταυρωμένο όπως λέμε, δηλαδή υπό την αίρεση της επόμενης έγκρισης της Βουλής για την εκταμίευσή του. Η πληροφόρηση την οποία είχαμε είναι ότι στο παρόν στάδιο δεν ήταν δυνατό να υπάρξουν μελέτες συγκεκριμένες, ούτως ώστε να μπορέσει η επιτροπή Οικονομικών να πεισθεί για τη βιωσιμότητα της επένδυσης και για τη σκοπιμότητα αυτής της επένδυσης. Επομένως, δεν υπήρξε άρνηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών να ενημερώσει. Παρ' όλα αυτά, γίνεται αντιληπτό ότι παραμένουν κάποιες επιφυλάξεις, όπως αυτές τις οποίες έχει προαναφέρει ο συνάδελφος ο κ. Θεοδώρου.

Θα ήθελα εδώ να διευκρινίσω ότι η θέση του κόμματός μας αυτή δεν είναι παράδοξη, ενώ είμαστε υπέρ της φιλελευθεροποίησης, την ίδια ώρα να προβληματιζόμαστε για τον έλεγχο αυτών των επενδύσεων, διότι, εφόσον η Αρχή Τηλεπικοινωνιών παραμένει δημόσιος οργανισμός, εφόσον ο προϋπολογισμός θα εγκριθεί από τη Βουλή, έχουμε και ευθύνη. Επομένως, δε θα ήταν η πιο φρόνιμη λύση να πούμε ότι, ναι, ας μείνει υπό καθεστώς ημικρατικού οργανισμού, αλλά ας χαλαρώσουμε τους ελέγχους. Δε θα χαλαρώσουν οι έλεγχοι ούτε θα γίνει πιο

ευέλικτος ένας οργανισμός όπως η ΑΤΗΚ, αν απλώς δίνουμε λευκή επιταγή στα όσα εμφανίζονται στον προϋπολογισμό.

Παρ' όλα αυτά στο διάστημα το οποίο μεσολάβησε και στον προβληματισμό να σταυρώσουμε το κονδύλι, όπως λέμε, έχει προκύψει η διαβεβαίωση -γραπτή διαβεβαίωση, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, στην επιτροπή Οικονομικών- του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων ότι, προτού γίνει αυτή η επένδυση, προτού γίνει αυτή η δαπάνη, θα ενημερωθεί η Βουλή. Για μας αυτή η δέσμευση της κυβέρνησης ισοδυναμεί με εκείνο που θέλαμε να κάνουμε βάζοντας σταυρό στο κονδύλι. Ίσως μάλιστα να είναι και ισχυρότερη αυτή η δέσμευση, εφόσον έχει και πολιτικό περιεχόμενο, όχι μόνο τεχνικό περιεχόμενο, ότι, δηλαδή, όταν πρόκειται να υπάρξουν πιο συγκεκριμένα στοιχεία και προχωρήσει αυτή η επένδυση στην υλοποίησή της, θα ενημερωθεί η Βουλή και μέσα από τις θεσπισμένες διαδικασίες θα μπορεί ενδεχομένως και τότε να εκφέρει κάποια άποψη, εφόσον μάλιστα θα έχουν έρθει στο φως και όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τα οποία πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι αυτή τη στιγμή δεν τα είχαμε στη διάθεσή μας, διότι έχουμε πεισθεί ότι δεν μπορούσε να είναι διαθέσιμα.

Με αυτές, λοιπόν, τις επιφυλάξεις θα ήθελα να διευκρινίσω ότι -επειδή στην έκθεση της επιτροπής αναφέρεται ότι η δική μας ομάδα θα τοποθετείτο στην ολομέλεια- με την προϋπόθεση, η οποία θα πρέπει να παραμείνει στα πρακτικά αυτής της συνεδρίας -και θεωρούμε ότι είναι ενός είδους συμφωνία με τον υπουργό- με την προϋπόθεση ότι θα έρθει ενημέρωση στη Βουλή προτού γίνει αυτή η δαπάνη, εμείς είμαστε διατεθειμένοι να εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό, να εγκρίνουμε τις επενδύσεις αυτές, χωρίς να υπάρχει ανάγκη να προστεθεί σταυρός σε αυτό το κονδύλι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η θέση της ομάδας μας σε ένα αρχικό στάδιο, όταν συζητείτο το θέμα στην αρμόδια επιτροπή, ήταν ακριβώς αυτή η οποία έχει διατυπωθεί και στην έκθεση. Πρέπει να πούμε ότι στη συνέχεια μεταγενέστερη πληροφόρηση και ενημέρωση την οποία πήραμε από διάφορες πλευρές, περιλαμβανομένης και της ηγεσίας της ΑΤΗΚ και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, μας οδήγησε σε ένα δεύτερο προβληματισμό γύρω από το θέμα. Ειδικότερα, και παρά το ότι αρχικά δημιουργήθηκε άλλη εντύπωση, το όλο θέμα από πλευράς Αρχής Τηλεπικοινωνιών βρίσκεται σε πολύ αρχικά στάδια μελέτης και ανάλυσης. Υπάρχει δηλαδή ενώπιον της Αρχής μια καταρχήν πρόταση, η οποία πρέπει να τύχει μιας επεξεργασίας από την ίδια την ΑΤΗΚ, για να καταλήξει σε οριστική απόφαση, κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει, υπάρχει αντικείμενο, υπάρχει ουσία, υπάρχει πραγματικό πεδίο δραστηριότητας για να προχωρήσει.

Πέραν τούτου, φαίνεται ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών και το Υπουργείο Συγκοινωνιών είναι έτοιμοι, και έχουν δηλώσει και γραπτώς αυτή τους την πρόθεση, να ενημερώνουν σε διάφορες φάσεις, και στο στάδιο της διεξαγωγής των μελετών και στο στάδιο της απόφασης για εκταμίευση οποιουδήποτε ποσού, και τα κόμματα αλλά και οποιοδήποτε άλλο σώμα κριθεί σκόπιμο να ενημερωθεί. Αυτό το πράγμα εμάς μας ικανοποιεί, σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου πάνω στην πορεία αυτής της επένδυσης, και δημιουργεί τις δυνατότητες να ασκηθεί ο ρόλος της Βουλής με ένα διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι ο παραδοσιακός ίσως, γιατί θα πρέπει να λάβουμε υπόψη -και εδώ είναι το κρίσιμο σημείο, κατά την άποψή μου- ότι αυτή η επένδυση έχει ένα καθαρά επιχειρηματικό χαρακτήρα. Άρα θα πρέπει να διατηρηθεί η

απαραίτητη εμπιστευτικότητα για το σχεδιασμό και για την όλη εξέλιξη αυτού του σχεδίου και ακόμα να λάβει υπόψη και το γεγονός ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, για πρώτη φορά σε τόσο μεγάλη έκταση, θα έχει τη δυνατότητα να δοκιμάσει τις πραγματικές της εμπειρίες, για τις οποίες εμείς δεν έχουμε αμφιβολία, για τις γνώσεις, για την τεχνογνωσία, για την τεχνολογική προετοιμασία της ΑΤΗΚ σε ένα συγκεκριμένο χώρο.

Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας και υπόψη ακόμα τη δική μας αντίληψη για το ρόλο της ΑΤΗΚ μέσα στο νέο περιβάλλον και μέσα στις συνθήκες που διαμορφώνονται ήδη στην αγορά -και η δική μας πρόταση είναι ακριβώς η απελευθέρωση της ΑΤΗΚ και όλων των ημικρατικών οργανισμών, παραμένοντας δημόσιοι οργανισμοί, η απελευθέρωσή τους από τον έλεγχο ή, αν θέλετε, από την εξάρτηση την οποία έχουν σήμερα από το κράτος, από τα υπουργεία και από τη Βουλή- θα θέλαμε να μελετήσουμε την πρόταση που βρίσκεται μπροστά μας, ακριβώς ακούγοντας και όλες τις απόψεις που θα ακουστούν εδώ στην ολομέλεια της Βουλής. Δε θα θέλαμε να στερήσουμε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών αυτή τη δυνατότητα, με τη διασφάλιση ταυτόχρονα του αναγκαίου ελέγχου, διότι μπορεί, πολύ σωστά είπε ο κ. Θεοδώρου, να υπήρχαν αστοχίες σε ορισμένες δραστηριότητες, όμως υπήρχαν και σημαντικές επιτυχίες από τις οποίες η ΑΤΗΚ στη διεθνή δραστηριότητά της έχει κερδίσει πολύ σημαντικά ποσά.

Γι' αυτό είναι η παράκλησή μας, κύριε Πρόεδρε, αφού ακουστούν όλες οι απόψεις που θα ήθελαν να εκφράσουν εδώ οι συνάδελφοι, να μας δοθεί ένα διάλειμμα των δέκα λεπτών, για να μπορέσει η ομάδα μας να τοποθετηθεί μετά από μια δική της σύντομη συνεδρία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης και μετά ο κ. Κληρίδης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε από την αρχή ότι πάγια ήταν και θα παραμείνει η θέση μας μόνιμα να δίνουμε όλη εκείνη τη στήριξη προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, για να μπορεί να διαδραματίζει σωστά το ρόλο της.

Δεύτερον, είναι από τους μόνους οργανισμούς που έχει πρώτα την τεχνογνωσία, έχει την τεχνολογία, έχει όλα εκείνα τα τμήματα που επεξεργάζονται το καθετί. Και επειδή είναι για πρώτη φορά που θα γίνει, αν περάσει, αυτή η επένδυση των £30 εκατομ., το λιγότερο, έπρεπε να έρθουν σωστά ενώπιον αυτού του σώματος να μας ενημερώσουν, γιατί δε ζητήσαμε τίποτε άλλο. Και αν ακόμα από την ημέρα που κατετίθετο ο προϋπολογισμός έκαναν αυτό το πράγμα, εγώ πιστεύω ότι σήμερα πιθανώς η Βουλή να μελετούσε την αποδέσμευση αυτού του κονδυλίου.

Δεν μπορούμε όμως για δυο σημαντικά πράγματα εμείς του ΔΗΚΟ να αλλάξουμε θέση και να μη σταυρώσουμε το κονδύλι. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι είναι χάρη στην αντίσταση και στη σταύρωση κονδυλίου παλαιότερα που, αν δεν το έκανε η Βουλή, θα χάνονταν εκατομμύρια λίρες. Δεύτερο σημαντικό στοιχείο: Υπάρχει μέσα στον ίδιο προϋπολογισμό της Αρχής μια επένδυση στη Ρωσία. Η ίδια η Αρχή Τηλεπικοινωνιών ζήτησε μελέτη από οίκο, η μελέτη δηλώνει ότι είναι καταστροφική αυτή η επένδυση και επανέρχεται το κονδύλι μέσα σ' αυτό τον προϋπολογισμό. Δεν μπορούμε γι' αυτούς τους λόγους, προτού έχουμε ενημέρωση, να αλλάξουμε τη θέση μας.

Μας δημιουργούνται όμως διάφορες απορίες και προβληματισμοί. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, δικαίωμά του, δέκα φορές επέμενε στη σταύρωση.

Άκουσα προ ολίγου ότι λόγω νέων πληροφοριών που λήφθηκαν και στοιχείων... Δεν ξέρω αν γίνεται επιλεκτική ενημέρωση από την Αρχή ή από την κυβέρνηση προς το Δημοκρατικό Συναγερμό και προς άλλο κόμμα, εμάς δε μας ενημέρωσαν και δε μας έδωσαν αυτά τα στοιχεία, που μπορεί να μας έπειθαν να αλλάζαμε κι εμείς θέση. Άκουσα όμως και το ωραίο ότι δέχονται τη διαβεβαίωση του κ. υπουργού. Φαίνεται με τούτο το υπουργείο δεν έχουν αντιπολιτευτική διάθεση· το εμπιστεύονται! Αυτό είναι το δεύτερο σημαντικό στοιχείο.

Εμείς θα παραμείνουμε στη θέση μας, δηλώνοντας ότι οποιαδήποτε ώρα και στιγμή προσέλθει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών και δώσει στοιχεία και πληροφορίες για τη βιωσιμότητα, το δικαιολογημένο, αν θέλετε, αυτής της επένδυσης σίγουρα θα τοποθετηθούμε θετικά. Δεν μπορεί, ειλικρινά, να τοποθετείται η πλειοψηφία της Βουλής στην επιτροπή Οικονομικών -όχι γιατί άλλαξαν τώρα θέση, γιατί είναι δικαίωμα του κάθε κόμματος αυτό, έστω κι αν έτσι τοποθετήθηκε στην επιτροπή, εκείνο που μετρά είναι η τοποθέτηση στην ολομέλεια- να υπήρχαν οι δηλώσεις και η επιστολή... Γιατί υπάρχουν δύο επιστολές του Υπουργού Συγκοινωνιών, όμως εσείς πιάνετε τη μια επιλεκτικά! Η άλλη επιστολή έλεγε: «Εμείς λέμε να μπουν δυο σταυροί». Ε, τι είναι εκείνο που άλλαξε, ώστε να μην υπάρχει κανένας σταυρός; Όλα αυτά τα πράγματα μας έκαναν να προβληματιστούμε ακόμα περισσότερο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω όχι διαλογική συζήτηση.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, μπορεί εσείς να εκκλησιάζεστε πιο τακτικά και να έχετε τη σχέση που έχετε, εγώ δεν έχω σχέση. Μια και το σχολιάσατε, έντζε μπορώ εγώ να μην απαντώ. Γι' αυτό, τι να κάνουμε, έπρεπε να σας απαντήσω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Οπότε, εμείς, κύριοι, το Δημοκρατικό Κόμμα θα εγκρίνει τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, αλλά θα τοποθετηθεί με σταύρωση του κονδυλίου των £30 εκατομ. Όμως, μέχρι ακόμα και αύριο, αν φέρουν οποιαδήποτε στοιχεία ή οποιαδήποτε μελέτη που να δικαιολογούν αυτό το πράγμα, εμείς θα άρουμε αυτή την επιφύλαξή μας και θα αποδεσμεύσουμε το κονδύλι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι σύντομος, παρακαλώ από τη θέση μου.

Τείνω να συμφωνήσω με την άποψη του ΚΙΣΟΣ και του ΔΗΚΟ πάνω στο θέμα αυτού του κονδυλίου για τέσσερις λόγους.

Πρώτον, από τη στιγμή που η ίδια η ΑΤΗΚ δεν είναι ακόμα σε θέση να μας πει πώς ακριβώς θα χρησιμοποιηθεί αυτό το κονδύλι, η γενικότητα αυτή συνηγορεί νομίζω υπέρ της άποψης κάποιου ελέγχου. Γιατί θα ήταν αδιανόητο να δίδουμε λευκό χαρτί με γενικές υποσχέσεις και αοριστολογίες, χωρίς να έχουμε τη σωστή άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου στα δημοσιονομικά της Αρχής. Η γενικότητα συνηγορεί υπέρ της σταύρωσης, νομίζω.

Δεύτερον, αυτό το κονδύλι θα πάει σε μια θυγατρική εταιρεία και βεβαίως, όταν φεύγει από την ΑΤΗΚ και πηγαίνει σε θυγατρική εταιρεία, καθίσταται ακόμα πιο δύσκολος, νομίζω, και απομακρυσμένος ο έλεγχος.

Ο τρίτος λόγος είναι ότι στην έκθεση της επιτροπής αναφέρεται ότι η κυβέρνηση η ίδια, δεδομένου ότι η πλειοψηφία τότε της Βουλής είχε ταχθεί υπέρ της σταύρωσης του κονδυλίου, εξέφρασε και αυτή την επιθυμία -και αναφέρομαι στη σελίδα 4 της έκθεσης- να προστεθεί και η κυβερνητική δέσμευση του υπό αναφορά άρθρου. Δεν έχω πεισθεί από τα επιχειρήματα που άκουσα μέχρι στιγμής, ότι οι απλές διαβεβαιώσεις, που και πάλιν είναι γενικές, κατά τη γνώμη μου, δικαιολογούν απόκλιση από την αρχική στάση της ίδιας της κυβέρνησης, η οποία είπε και αυτή: «Αν η Βουλή θα το σταυρώσει, θα το σταυρώσω κι εγώ».

Κατά συνέπεια, νομίζω ότι θα ήταν ορθό να σταυρωθεί. Δε νομίζω να αποτελεί αυτό πρόσκομμα ή δυσκολία στην ΑΤΗΚ, όταν έχει συγκεκριμένο σχέδιο, να μπορεί έγκαιρα να το υποβάλει. Γνωρίζουμε όλοι μας ότι αυτού του είδους οι επενδύσεις δε γίνονται μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες. Προηγείται κάποια διαπραγμάτευση, προηγείται κάποια διαβούλευση και σίγουρα θα μπορεί η ΑΤΗΚ έγκαιρα να γνωστοποιήσει την προτεινόμενη επένδυση, χωρίς να υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν διαδικαστικά, επειδή δεν είδα κανένα άλλο χέρι, αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής... Α, υπάρχει! Ενώσω υπάρχει, τότε να μου επιτρέψετε από τη θέση μου πάρα πολύ σύντομα. Θα έλεγα να προχωρήσουμε στην

εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου, να γίνει διακοπή και να επανέλθει η κοινοβουλευτική ομάδα.

Εγώ θέλω απλώς να προσθέσω στα όσα έχουν λεχθεί τα εξής: Κατά την εποχή της συζήτησης των αναγκαίων επενδύσεων από το αποθεματικό των £200 εκατομ. που είχε η ΣΥΤΑ, είχε γίνει μια συζήτηση γύρω από το θέμα αυτό, και θα πρέπει να συνδεθεί, γιατί νομίζω ότι μπορεί να διαφωτίσει καλύτερα το σημερινό σκηνικό. Λεγόταν τότε ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου όφειλε το συγκεκριμένο αυτό ποσό να το επενδύσει, στα πλαίσια βέβαια της πορείας ελευθεροποίησης των επενδύσεων, αλλά και των δραστηριοτήτων της, αλλά και γιατί αντιπαραγωγικά δε θα μπορούσε να κρατά ένα τέτοιο ποσό, χωρίς στοιχειωδώς να προβαίνει σε επενδύσεις.

Το ζήτημα αυτό επικέντρωσε αντικρουόμενα επιχειρήματα κατά την εποχή εκείνη και θα υπενθυμίσω απλώς για προβληματισμό, ενόψει του ότι το ΑΚΕΛ ζήτησε να διακοπεί η συνεδρία, για να πάρει μια τοποθέτηση, αφού διαβουλευθούν τα μέλη της κοινοβουλευτικής του ομάδας, ότι κατά την εποχή εκείνη η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ ήταν ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ως ημικρατικός οργανισμός δικαιούται να κατέχει αυτό το ποσό των £200 εκατομ., το αποθεματικό, σαν τμήμα του δημόσιου πλούτου, το οποίο δικαιωματικά μπορεί να διαχειρίζεται, και δεν είναι προτεραιότητα βέβαια η παράμετρος της επένδυσης. Αυτό σήμαινε πως από την άποψη την επενδυτική μπορεί την εποχή εκείνη να μην είχε οποιαδήποτε προτεραιότητα το ζήτημα αυτό... Χαίρομαι που ακούω τώρα και άκουσα από τον κ. Ανδρέα Χρίστου και είναι προς πίστη του ΑΚΕΛ και γι' αυτό το λόγο ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι στα πλαίσια αυτής της συζήτησης αντιμετωπίζεται διαφορετικά σήμερα από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ. Χωρίς να αναδεικνύεται η παράμετρος της ελευθεροποίησης των επενδύσεων, που είναι κάτι που εξακολουθεί ενδεχομένως

να μην ενδιαφέρει το ΑΚΕΛ, θεωρεί όμως πως η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου θα πρέπει και οφείλει στα πλαίσια της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων της ως ημικρατικός οργανισμός που κατέχει και διαχειρίζεται δημόσιο πλούτο και οφείλει να τον αυξάνει -αναπτύσσω απλώς το δικό του σκεπτικό- ότι θα μπορεί απρόσκοπτα να προχωρήσει στις επενδύσεις αυτές.

Εγώ ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η σημείωση η οποία προέκυψε σε σχέση με την επιστολή του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, αναφορικά με τη δέσμευση, όπως έχει αναπτυχθεί τόσο κατά το στάδιο της αρχικής διαπραγμάτευσης, αλλά και κατά το στάδιο της τελικής λήψης απόφασης σε σχέση με τη συναλλαγή αυτή, ότι το κοινοβούλιο και τα πολιτικά κόμματα θα τηρούνται ενήμερα, νομίζω ότι είναι αρκούτως επαρκής η διαβεβαίωση αυτή, για να οδηγήσει το κοινοβούλιο σήμερα να δεχθεί ότι ο οφειλόμενος κοινοβουλευτικός προληπτικός έλεγχος, αλλά και στην πορεία της συναλλαγής, εξασφαλίζεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου και μετά η κ. Βασιλείου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ το συνάδελφο για την ανάπτυξη του δικού μας σκεπτικού, αλλά θέλω να του πω ότι αγνοεί και τις παλαιότερες μας θέσεις για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, αλλά και τις πρόσφατες που έχουμε καταθέσει γραπτώς στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Από τη θέση μου, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα είμαι σύντομη.

Καταρχάς να διευκρινίσω ότι δεν είχαμε ούτε εμείς ιδιαίτερη πληροφόρηση από το υπουργείο, για να το ξεκαθαρίσουμε αυτό το πράγμα. Όταν τίθεται θέμα τόσο μεγάλων κονδυλίων, πιστεύω ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί σε τούτο: Θα ήταν μεγάλη ευθύνη για τη Βουλή, έχοντας υπόψη τη φύση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών όπως είναι σήμερα, να θέλει να εγκρίνει και να πάρει την υποχρέωση για μια τέτοια επένδυση. Εγώ θέλω να υπενθυμίσω ότι στο πρόσφατο παρελθόν μεγάλες εταιρείες του εξωτερικού, οι οποίες επένδυσαν σε τηλεφωνία τρίτης γενιάς και πίστευαν ότι θα ήταν πάρα πολύ αποδοτικές οι επενδύσεις τους, έχασαν τεράστια ποσά. Είμαστε εμείς σε θέση ως Βουλή να έχουμε αρκετά στοιχεία ενώπιόν μας, που να μπορούμε να εγκρίνουμε αυτό το ποσό; Εγώ πιστεύω ότι, ενόσω η ΑΤΗΚ παραμένει όπως είναι, ένας ημικρατικός οργανισμός, πρέπει αυτή την υποχρέωση να την έχει αποκλειστικά η κυβέρνηση και η Αρχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα είχε ζητήσει το λόγο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα είμαι πολύ σύντομος.

Δε διαφωνώ με τη θέση βασικά της δικής μας ομάδας, όσον αφορά το σταυρό δίπλα από το κονδύλι των £30 εκατομ., αλλά, υπό τις σημερινές περιστάσεις στη Μέση Ανατολή, υπό τις περιστάσεις και τη συμπεριφορά που έτυχε όλο το κυπριακό κοινοβούλιο από πλευράς της ισραηλινής κυβέρνησης, εγώ προσωπικά δεν προτίθεμαι να ψηφίσω οποιοδήποτε κονδύλι το οποίο συμπεριλαμβάνει επένδυση σε ισραηλινή κρατική ή ιδιωτική εταιρεία. Κανένας στο Ισραήλ δεν έχει καταδικάσει το τι συμβαίνει είτε κρατική υπηρεσία είναι είτε ιδιωτική εταιρεία και κυρίως οι ιδιωτικές εταιρείες με το δικό τους τρόπο ενισχύουν αυτή την κατεύθυνση.

Άρα, δική μου προσωπική εισήγηση είναι όπως από το κονδύλι αυτό αφαιρεθούν τα £3 εκατομ. τα οποία είναι για επένδυση σε ισραηλινή εταιρεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι την ώρα που παρακολουθούμε τις ραγδαίες εξελίξεις του ανταγωνισμού κ.λπ., και προσπαθούμε με κάθε τρόπο να δημιουργήσουμε ευέλικτους οργανισμούς -κι εγώ δε συζητώ το να μετοχοποιηθεί κ.λπ., αυτό είναι άλλη ιστορία, είναι απόφαση της πλειοψηφίας- όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να δημιουργήσουμε ευέλικτες δημόσιες εταιρείες. Δημόσιες εταιρείες που ελέγχονται από το κράτος. Αν θα περιμένουμε με τούτα όλα της Βουλής πότε θα τους εγκρίνουμε ένα κονδύλι, για να προχωρήσουν να κάμουν κάποια επένδυση που, κατά την κρίση τους, πιθανότατα, αν την κάμουν τώρα, θα είναι συμφέρουσα, αν την κάμουν μετά έξι μήνες, πιθανόν να απορριφθεί, είμαι της άποψης ότι με το σφάλμα που κάναμε το 1987, αξιώνοντας να εγκρίνονται οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών από τη Βουλή, αρχίσαμε να μπαίνουμε στα επιχειρηματικά, να συζητούμε... Κανένας δεν αφαιρεί το ρόλο ελέγχου που πρέπει να διαδραματίζει η

Βουλή. Όμως, αν θα αρχίσουμε τώρα να συζητούμε αν και κατά πόσο... Βεβαιότατα και η επιστολή υποχρεώνει να φέρουν, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, κάποια δεδομένα που να πείθουν!

Αν ο υπουργός που αναλαμβάνει την ευθύνη αύριο θα οδηγήσει την ΑΤΗΚ σε μια επένδυση η οποία θα είναι ζημιογόνος, βεβαίως θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του και οι ευθύνες δεν είναι άλλες από τις γνωστές, όπως επίσης και το διοικητικό συμβούλιο και ενδεχόμενα και η διεύθυνση, αν είχε λόγο και ρόλο να παίξει σ' αυτή την επένδυση, βεβαιότατα πρέπει να φέρουν την ευθύνη. Αλλά ο ρόλος της Βουλής είναι ελεγκτικός. Εμείς μπήκαμε και κάνουμε τους επιχειρηματίες τώρα και λέμε: Αν και εφόσον έχει μια επένδυση... Και δεν αδικώ το φίλο το Γιώργο το Βαρνάβα για τα αισθήματα που τρέφει, οπωσδήποτε, αλλά φανταστήκατε να μπαίνουμε και σ' αυτές τις λεπτομέρειες και σ' αυτές τις σκοπιμότητες; Στο τέλος θα παραλύσουν. Θα έρθουν να ελευθεροποιηθούν κάποιες, οπωσδήποτε, όπως είναι οι υπηρεσίες της ΑΤΗΚ, θα υπάρχουν μεγαθήρια τα οποία θα παίρνουν κάθε μέρα αποφάσεις και εμείς θα περιμένουμε πότε να έρθει στη Βουλή, να πάει στην επιτροπή, να ξανασυζητηθεί, να αποφασίσει η τάδε κοινοβουλευτική ομάδα, να ζητήσει άλλη άδεια για αναβολή, για να δούμε κατά πόσο θα είναι δυνατό να κάμουν ή όχι την επένδυση! Νομίζω ότι κάπου μπαίνουμε εκεί που... Και αν ζημιώσει αύριο η ΑΤΗΚ, δε θα φέρει την ευθύνη η Βουλή, αν αποφύγει μια επένδυση που εμείς κρίναμε ως ασύμφορο; Και, γενικά μιλώντας, λέω να μην πούμε απλώς αν θα πρέπει να μπει σταυρός, αν δεν μπει σταυρός, η επιστολή του υπουργού δεν είναι ικανοποιητική.

Επαναλαμβάνω, μπορεί να βάλουμε στάδια, αν θέλετε. Όταν θα γίνει το *due diligence*, όπως λέγεται, ο νενομισμένος έλεγχος, με αυτούς που θα συμβληθούν, να μας φέρουν, προ της εγκρίσεως, προ της απελευθερώσεως του ποσού, στην

αρμόδια επιτροπή που τα ελέγχει -την επιτροπή Οικονομικών αντιλαμβάνομαι, δεν ξέρω ποιοι είναι που παρακολουθούν αυτό το θέμα- ούτως ώστε να βεβαιωθεί η Βουλή ότι τουλάχιστον τα στοιχεία που δίδονται αποτελούν εχέγγυο για μια υγιή επένδυση. Αν φανεί από το νενομισμένο έλεγχο, το due diligence, όπως λέγεται στα αγγλικά, με συγχωρείτε, στα ελληνικά πρέπει να είναι ο νενομισμένος έλεγχος φερεγγυότητας, κάτι τέτοιο, ότι δεν είναι υγιής αυτή η εταιρεία, την ίδια ώρα να εκδοθεί και απόφαση και να γνωστοποιηθεί προς την κυβέρνηση ότι δεν ευνοούμε την απελευθέρωση. Διαφορετικά, αναλαμβάνουν ακεραία την ευθύνη της όποιας επένδυσης, του όποιου κινδύνου· όχι εν εσταυρώσαν!

Λέω ότι η σωστή ενημέρωση της Βουλής κατά στάδια, όπως θα εξελίσσεται η διαπραγμάτευση, ευκολύνει πολύ τον προληπτικό έλεγχο της Βουλής, χωρίς να απαιτείται ο σταυρός, ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να μην είναι διατεθειμένος ο άλλος που θα δεχθεί την επένδυση να διαθέσει χρήματα, να υποστεί μια σειρά εξόδων και στο τέλος να του πουν: «Με συγχωρείτε, αλλά δεν μπορούμε να σας δώσουμε το όποιο ποσό, γιατί δεν το απελευθέρωσε η Βουλή». Συνεπώς, πιθανότατα να μην εμπλακεί καθόλου στη διαπραγμάτευση. Δεν ισχυρίζομαι ότι είναι σωστή η διαπραγμάτευση ούτε και η ίδια η ΑΤΗΚ, αντιλαμβάνομαι, μπορεί να δώσει αυτή την ώρα εχέγγυα φερεγγυότητας γι' αυτούς που πάει να συμβληθεί, γι' αυτό λέει ότι πρέπει να προχωρήσει στο νενομισμένο έλεγχο φερεγγυότητας κ.λπ. Εγώ λέω, κατά στάδια θα πρέπει να ενημερώνεται η Βουλή και ανάλογα να αποφασίζει η αρμόδια επιτροπή της Βουλής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είχε ζητήσει το ΑΚΕΛ ένα διάλειμμα δέκα λεπτών. Αν δεν έχετε ένσταση, να προχωρήσουμε με την ημερήσια διάταξη και στο τέλος της ημερήσιας διάταξης να δώσουμε το δεκάλεπτο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είχε ζητήσει πριν από εσάς ο κ. Περδίκη.

Ορίστε, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, επειδή έγινε μια αναφορά προηγουμένως σχετικά με το πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει ευελιξία στην ΑΤΗΚ μέσα από την έγκριση αυτού του προϋπολογισμού και επειδή αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν δύο κονδύλια τα οποία συζητούνται σήμερα, το μεγάλο και σημαντικό, στο υπ' αριθμόν 951 άρθρο, που αφορά το ποσό των £30 εκατομ. για την "Digimet Communications", αλλά και αυτό που εμβόλιμα στη συζήτηση από την αρχή, χάρη στην παρέμβαση του συνάδελφου κ. Δώρου Θεοδώρου, έχει παρουσιαστεί ως θέμα, στο άρθρο 925, που αφορά την επένδυση σε ισραηλινή εταιρεία, θέλω να σημειώσω και να υποβάλω και ως πρόταση για τροποποίηση τη σταύρωση του κονδυλίου στο άρθρο 925. Γι' αυτό το κονδύλι, κύριοι συνάδελφοι, με τον τρόπο που διατυπώνεται τουλάχιστο, φαίνεται ότι δε θα υπάρξει πρόβλημα, διότι λέει χαρακτηριστικά ότι: «το έργο καθυστερεί λόγω της προσπάθειας για εξασφάλιση καταλλήλων συνεργατών για την πόντιση καλωδίου Κύπρου-Ισραήλ». Να βρουν τους συνεργάτες τους, να μείνει σταυρωμένο, να έρθουν στη Βουλή και, αν ικανοποιείται η Βουλή, και πολιτικά και οικονομικά, να το ξεσταυρώσουμε, αν μιλώ σωστά, κύριε Πρόεδρε, να το απελευθερώσουμε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να το αποκαθελώσουμε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η εισήγησή μου είναι λοιπόν, τουλάχιστον όσον αφορά το άρθρο 925, να προχωρήσουμε ομόφωνα, στέλλοντας και ένα πολιτικό μήνυμα, στη σταύρωση του κονδυλίου. Και ας το συμπεριλάβει και αυτό η ομάδα του ΑΚΕΛ μέσα στον προβληματισμό της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ξεχνούμε κάτι το πολύ βασικό. Ξεχνούμε το καθεστώς κάτω από το οποίο λειτουργεί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Και, σύμφωνα με αυτό το καθεστώς, εμείς, είτε τώρα δώσουμε έγκριση είτε μετά τη μελέτη που θα επακολουθήσει, έχουμε ευθύνη. Απλώς, αν τη δώσουμε από τώρα, δίνουμε άσπρη κάρτα, υπογραφή σε άσπρη κάρτα, αν τη δώσουμε μετά τη μελέτη, τουλάχιστο θα δούμε και περί τίνος πρόκειται. Και είναι, κύριε Πρόεδρε, μεγάλο το ποσό και άρα είναι μεγάλοι και οι πειρασμοί. Δε θέλω να υπαινιχθώ τίποτε εις βάρος οποιουδήποτε. Μιλώ γενικά. Πρόκειται για μεγάλους πειρασμούς. Δεν ξέρω αν σχηματίσαμε την εντύπωση ότι μέσα στην κοινωνία στην οποία ζούμε συμπεριφερόμεθα ως άγγελοι ή ως άγιοι. Εγώ λέω ότι είναι άλμα και μπορεί να σπάσουμε τα μούτρα μας. Γιατί να μην προχωρήσουμε, εφόσον στο κάτω κάτω και η πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τελευταία ανάλυση, καταλήγει εδώ που προτείναμε εμείς; Δεν έχει ουσιώδη διαφορά. Η ουσιώδης διαφορά, αν

υπάρχει, είναι ότι, αν θέλει η ΑΤΗΚ, θα δεχθεί τη δική μας τη γνώμη ή την απόφαση, όταν θα μας φέρει τις μελέτες της.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Στα £30 εκατομμύρια;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, κύριε! Αυτή είναι η άλλη όχθη του ποταμού και δεν πηδήξαμε στην άλλη όχθη του ποταμού. Εμείς προσπαθούμε να περπατήσουμε συνετά. Και επαναλαμβάνω, αν το ποσό δεν ήταν τόσο μεγάλο και άρα οι πειρασμοί τόσο πολύ μεγάλοι, θα ήταν πολύ πιο εύκολο για τη Βουλή, εφόσον έχει ακόμα την ευθύνη, να πάρει αποφάσεις από τώρα αποδέσμευσης. Είναι πολύ μεγάλο το ποσό, κύριοι συνάδελφοι, και νομίζω ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί.

Σε ό,τι αφορά την ισραηλινή εταιρεία, έχω διαβουλευτεί με το γενικό διευθυντή της Αρχής, ο οποίος είναι εδώ -και χαιρετίζω την παρουσία του- και φαίνεται ότι θέλει ξεκαθάρισμα η υπόθεση. Εκ πρώτης όψεως, φαίνεται να είναι ιδιωτική εταιρεία, αλλά δε γνωρίζει ο διευθυντής της Αρχής αν υπάρχουν κρατικά κεφάλαια στις μετοχές αυτές. Άρα νομίζω ότι είναι σωστή η ενέργεια να σταυρωθεί και, όταν μας δοθεί η σχετική πληροφόρηση, να αποφασίσουμε ανάλογα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε, αν θέλετε, εφόσον θα συνεχίσουμε τη συζήτηση...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε θέλω να επαναλάβω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα όσα έχουν πει οι προηγούμενοι εν σχέσει με τη σκοπιμότητα του χειρισμού του όλου θέματος με τον τρόπο που εισηγήθηκε και η κοινοβουλευτική μας ομάδα. Όμως θα πω τούτο: Εάν υπάρχει σταυρός, δυσκολεύει τη διαπραγματευτική θέση της ΑΤΗΚ. Αν δεν υπάρχει, αυξάνει τη διαπραγματευτική της αξιοπιστία και έχει σημασία. Ένα αυτό. Δεύτερον, όσον αφορά το κονδύλι για επένδυση σε ισραηλινή εταιρεία, οπωσδήποτε τα αισθήματα είναι κατανοητά, κοινά και σεβαστά. Όμως, διαβάζοντας από το επεξηγηματικό σημείωμα, βλέπω ότι αυτή η επένδυση γίνεται για την πόντιση του καλωδίου Ισραήλ-Κύπρου. Εν τοιαύτη περιπτώσει, αντιλαμβάνεστε ότι είναι πλέον μονόδρομος. Δεν μπορεί να έχουμε επιλογή για επένδυση μέσω οποιασδήποτε άλλης εταιρείας ή μέσω οποιασδήποτε άλλης οδού, εκτός αν θέλουμε αυτό το έργο να μη γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θα την αφήσω να τελειώσει, διότι μ' αυτό τον τρόπο θα κάνουμε δύο φορές συζήτηση και επομένως...

Ορίστε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα τοποθετηθώ, αφού θα συνέλθει η κοινοβουλευτική μας ομάδα στη συνέχεια, για να τοποθετηθεί, αλλά, ακούγοντας τη συζήτηση, για προβληματισμό και όλων των συναδέλφων για την ευθύνη που καλούμαστε να αναλάβουμε, είτε με τον έναν τρόπο είτε με τον άλλο τρόπο, διότι ευθύνη θα αναλάβουμε ως σώμα, με όποιο τρόπο κι αν αποφασίσουμε να χειριστεί η ΑΤΗΚ αυτό το κονδύλι, ένιωσα την ανάγκη να εγείρω κάποια ερωτηματικά.

Όταν ψηφίζουμε και αποδεσμεύουμε κεφάλαια για την ανοικοδόμηση του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ή δρόμων, προχωρά η κυβέρνηση με προσφορές. Με ποιο τρόπο εμείς ελέγχουμε ότι δε θα υπάρξει διασπάθιση δημόσιου χρήματος, ότι κάποιοι δε θα πάρουν μίζες; Που είναι με τη δική μας έγκριση. Ένα ερωτηματικό, για να δείξω ότι εκεί, κι αν κάποιοι θέλουν κι όπου θέλουν είτε να πάρουν μίζες είτε να κάνουν κακοδιαχείριση, δεν είναι ο τρόπος με τον οποίο η Βουλή θα αποδεσμεύσει το κονδύλι που θα διασφαλίσει τη μη διασπάθιση του δημοσίου χρήματος. Συνεπώς, να μην έχουμε την ψευδαίσθηση ότι, αν θα είναι με τη δική μας έγκριση, αυτού του είδους οι ανησυχίες θα εκλείψουν.

Όσον αφορά την επένδυση ως επένδυση, θα είναι μικρότερη η ευθύνη που θα πάρουμε ως κοινοβούλιο, εάν έρθει η ΑΤΗΚ και μας παρουσιάσει ένα επενδυτικό σχέδιο που θα έχει συμφωνήσει με μια ιδιωτική εταιρεία και θα το αξιολογήσουμε εμείς; Δεν ξέρω πόσοι από εμάς έχουμε τέτοιες γνώσεις, για να αξιολογήσουμε επιχειρηματικές επενδύσεις και το ρίσκο που διατρέχει το κάθε είδος, διαφορετικό είδος οικονομικής δραστηριότητας. Και αν το αποδεσμεύσουμε, εγώ λέω, και υπάρξει κρίση και χάσει λεφτά η ΑΤΗΚ, θα είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη η δική μας ευθύνη που εξετάσαμε την επένδυση και την εγκρίναμε; Ή θα πρέπει να έχουν την ευθύνη εκείνοι που θα αναλάβουν να συμφωνήσουν το έγγραφο υπό την επίβλεψη της κυβέρνησης και με τη δική μας ενημέρωση. Δεν ξέρω, αλλά εγώ τουλάχιστο δεν έχω αυτή την ικανότητα να αξιολογήσω μία επενδυτική συμφωνία και να είμαι βέβαιος ότι είναι σωστή ή λανθασμένη. Συνεπώς, πρέπει να μας προβληματίσει ποιο από τα δυο είναι που μας δίνει εμάς λιγότερες ευθύνες ή περισσότερες ευθύνες.

Όσον αφορά την πόντιση των καλωδίων, πρέπει να πω ότι ήταν προηγούμενο κονδύλι. Το είχαμε αποδεσμεύσει. Η Αρχή κάνει μια μεγάλη προσπάθεια να παίξει ένα ρόλο όχι μόνο στο να ποντίζει καλώδια, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, ή να

επενδύει σε διεθνή καλώδια, για να περνούν από την Κύπρο και να καταστεί η Κύπρος τηλεπικοινωνιακός κόμβος, που σε κάποιο μεγάλο βαθμό το έχει επιτύχει - πρέπει να πούμε- αλλά για να παίξει και η ίδια ρόλο και στην πόντιση και στη συντήρηση. Εάν λοιπόν σ' αυτή την προσπάθεια που έχει προχωρήσει -το έχουμε ήδη αποδεσμεύσει, απλώς δεν το αξιοποίησε, γιατί δε βρήκε τους κατάλληλους συνεργάτες- έρθουμε τώρα να το δεσμεύσουμε, νομίζω θα τη δυσκολέψουμε σε κάτι που είναι ήδη πολύ πετυχημένη η ΑΤΗΚ, στο να τη μετατρέψει σε κόμβο την Κύπρο λόγω της πόντισης καλωδίων που περνούν όλα, για την περιοχή μας, από την Κύπρο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν συμφωνείτε...

Ορίστε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος. Δε θα αναφερθώ στα επιτεύγματα της Αρχής ούτε στους στόχους της· έχουν ήδη λεχθεί πάρα πολλά. Η φήμη της Αρχής έχει ξεφύγει από τα σύνορα της Κύπρου και έχει πάει και στο εξωτερικό. Συνεπώς, η Αρχή έχει όλη την ευθύνη για όσα επιτεύγματα έχει κάνει και δε νομίζω ότι αναλαμβάνει η Βουλή ή ακόμα και η κυβέρνηση μέρος αυτής της ευθύνης υπό την έννοια ότι αποδεσμεύει μόνο συγκεκριμένα κονδύλια, για να κάνει το έργο το οποίο κάνει η ΑΤΗΚ μέχρι σήμερα, όπως συμβαίνει και με όλους τους άλλους οργανισμούς. Συνεπώς, αυτά τα οποία έχει πει ο κ. Λιλλήκας προηγουμένως τα υιοθετώ πλήρως, διότι ο προβληματισμός που πρέπει να απασχολήσει το σώμα είναι κατά πόσο με τη σταύρωση και με την εξέλιξη, αφού ενημερωθούμε, την απελευθέρωση του κονδυλίου, αναλαμβάνουμε πλήρως την ευθύνη διά την οποιαδήποτε επιτυχία ή και

την οποιαδήποτε αποτυχία του έργου το οποίο η Αρχή έχει αναλάβει στο εξωτερικό. Συνεπώς, θα πρέπει να μας απασχολήσει όλους το κατά πόσο θα μπορούμε και στα της Αρχής σε ό,τι αφορά τη διοίκηση, τον οικονομικό έλεγχο, την οικονομική εξέλιξη κάθε έργου για το οποίο εγκρίνεται η καταβολή οποιουδήποτε κονδυλίου από τη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, θα έχετε το χρόνο να σας απασχολήσει το θέμα και τώρα και στο διάλειμμα, γιατί θα επανέλθουμε.

Τα επόμενα θέματα υπ' αριθμούς 2 και 3 δεν είναι έτοιμα. Το υπ' αριθμόν 4 θέμα αναβάλλεται. Για τα θέματα υπ' αριθμούς 5 και 6 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός Τύπων, Τελών και Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Οικονομική Διαχείριση) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται: 1. «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός Τύπων, Τελών και Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Οικονομική Διαχείριση) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων και της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ).

Σκοπός των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις παραγράφους (γ) και (δ) του άρθρου 51 του περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμου, είναι η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό των διάφορων τύπων αιτήσεων που προβλέπονται από τον υφιστάμενο νόμο, της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης των αιτήσεων αυτών, καθώς επίσης και τον καθορισμό των τύπων του πιστοποιητικού εγγραφής εργολήπτη, της ετήσιας άδειας και της ειδικής άδειας που εκδίδονται από το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων και
2. τον καθορισμό των διάφορων τελών ή επιβαρύνσεων που προβλέπονται από τον ισχύοντα νόμο ή αφορούν ανταπόδοση παρεχόμενης υπηρεσίας από το πιο πάνω συμβούλιο.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση την παράγραφο (η) του άρθρου 51 του πιο πάνω νόμου, είναι η ρύθμιση της διαδικασίας κατάρτισης, υποβολής και έγκρισης του ετήσιου προϋπολογισμού του συμβουλίου, καθώς και της γενικότερης οικονομικής διαχείρισης αυτού.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, αναλύοντας τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς που αφορούν την επιβολή τελών και επιβαρύνσεων, ανέφεραν ότι τα υφιστάμενα τέλη τα οποία επιβλήθηκαν το 1983 και εισπράττονται από το συμβούλιο δεν έχουν μέχρι σήμερα αναθεωρηθεί. Επιπλέον, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν την προσθήκη διάταξης στους εν λόγω κανονισμούς, με την οποία να προβλέπεται η επιβολή τέλους ύψους £50 για εξέταση αίτησης για ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας.

Σε σχέση με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς, οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν ότι από την έναρξη λειτουργίας του συμβουλίου το 1983 δεν υπάρχουν ειδικοί κανονισμοί για την οικονομική διαχείριση και τα εκάστοτε συμβούλια ακολουθούσαν τις αντίστοιχες διαδικασίες που εφαρμόζονται στη δημόσια υπηρεσία. Συναφώς, επισήμαναν οι ίδιοι, ο Γενικός Ελεγκτής στις ετήσιες εκθέσεις του έχει επανειλημμένα προβεί σε παρατηρήσεις για τη μη ύπαρξη κανονισμών που να διέπουν θέματα οικονομικής διαχείρισης.

Η εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου δήλωσε ότι συμφωνεί με το σκοπό και των δύο υπό αναφορά κανονισμών, καθώς επίσης και με την προσθήκη της πιο πάνω διάταξης που εισηγήθηκαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών σε σχέση με τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της και αφού συμφώνησε με την προσθήκη στο κείμενο των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών της διάταξης που αναφέρθηκε πιο πάνω ενσωματώνοντάς τη σ' αυτούς, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις και των δύο υπό

αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 5 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 6 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002». Και πάλι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ελένη Μαύρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2002.

Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ωστόσο, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αποφασίστηκε οι εν λόγω κανονισμοί να παραπεμφθούν για εξέταση και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 124 της βασικής νομοθεσίας περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση), είναι ο λεπτομερής καθορισμός του περιεχομένου και του τρόπου παρουσίασης των πληροφοριακών στοιχείων και εγγράφων που συνοδεύουν την αίτηση για έκδοση άδειας κυκλοφορίας ενός κτηνιατρικού φαρμακευτικού προϊόντος. Με τις προτεινόμενες πρόνοιες των κανονισμών η εσωτερική μας νομοθεσία εναρμονίζεται στον τομέα αυτό με το κοινοτικό κεκτημένο.

Οι πιο πάνω κανονισμοί εξετάστηκαν σε πρώτο στάδιο από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και

Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Εισαγωγέων Κτηνιατρικών Φαρμάκων και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των πιο πάνω, αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκριση των κανονισμών, αφού προηγουμένως καθοριστεί ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους η 1^η Ιανουαρίου 2003, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος για προσαρμογή στις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών. Η επιτροπή, προτού προβεί στην πιο πάνω εισήγηση για τροποποίηση των κανονισμών σε σχέση με την ημερομηνία εφαρμογής τους, ζήτησε και πήρε την άποψη του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος συμφώνησε με την ημερομηνία που προτείνεται.

Στη συνέχεια οι κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια την έγκρισή τους, υιοθετώντας παράλληλα την προτεινόμενη από την επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων τροποποίηση για καθορισμό της 1^{ης} Ιανουαρίου 2003 ως ημερομηνίας έναρξης της ισχύος των πιο πάνω κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα είναι τα υπ' αριθμούς 8 μέχρι 11 και έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κοινοποίηση των Ασθενειών των Ζώων) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα.

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Ελένη Μαύρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν αρχικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ωστόσο, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι εν λόγω κανονισμοί κρίθηκε σκόπιμο να εξεταστούν πρώτα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ύστερα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που στοχεύουν στον καθορισμό του νομικού πλαισίου και των διαδικασιών που απαιτούνται για την ταχεία και ακριβή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εμφάνιση και παρουσία ορισμένων μολυσματικών ασθενειών των ζώων οι οποίες εγκυμονούν κινδύνους για το ζωικό κεφάλαιο της Κοινότητας.

Με τους δεύτερους κανονισμούς σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της αναπαραγωγής των βοοειδών και ειδικότερα όσον αφορά τους υγειονομικούς όρους που διέπουν το εμπόριο σπέρματος των βοοειδών.

Με τους τρίτους κανονισμούς σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο που αφορά τον έλεγχο της παραγωγής, διακίνησης, εμπορίας και χρήσης των εμβρύων βοοειδών.

Με τους τέταρτους κανονισμούς σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που

αφορούν τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στην εισαγωγή σπέρματος χοίρων.

Και οι τέσσερις πιο πάνω κανονισμοί εξετάστηκαν αρχικά από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Τμήμα Γεωργίας), του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Αιγοπροβατοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποιμνιοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Χοιροτρόφων, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου και του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηνιάτρων, οι οποίοι και συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις όλων των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη και την ομόφωνη θέση όλων των πιο πάνω υπηρεσιών, οργανώσεων και συνδέσμων όσον αφορά τους προτεινόμενους κανονισμούς, συμφώνησε με την προώθησή τους για έγκριση από την ολομέλεια της Βουλής διαβιβάζοντας τη θέση της αυτή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, καθώς και την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των τεσσάρων κανονισμών που προτείνονται, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κοινοποίηση των Ασθενειών των Ζώων) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 8 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 8 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 9 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 9 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 10 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 10 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 11 κανονισμοί εγκρίνονται.

Θα ήθελα να ρωτήσω αν θέλετε τώρα να ασχοληθούμε με το θέμα της Παλαιστίνης και να κάνουμε το διάλειμμα μετά.

(Οι βουλευτές μιλούν όλοι μαζί.)

Προτιμάτε. Τότε ένα διάλειμμα ενός τετάρτου και θα επανέλθουμε.

(Ωρα διακοπής: 5.45 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.15 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Συνεχίζεται η συζήτηση για το πρώτο θέμα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές που θέλουν να προσθέσουν οτιδήποτε στη συζήτηση;

Αν όχι, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού £311.387.683 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στον Πρώτο Πίνακα υπάρχει το γνωστό θέμα για το οποίο πρέπει να πάρετε απόφαση. Είμαστε υποχρεωμένοι να μπούμε στις τροπολογίες, οι οποίες πρέπει να

τεθούν σε ψηφοφορία. Είναι στο Κεφάλαιο 40, άρθρο 925: Επένδυση σε ισραηλινή εταιρεία £3.000.000. Υπάρχει εισήγηση, αντί ενός σταυρού, να υπάρξουν δύο σταυροί. Αυτή είναι η εισήγηση, αντιλαμβανόμενοι, εκ μέρους του κυρίου...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Για ποιο ποσό μιλάτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα £3.000.000.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν υπάρχει σταυρός. Να βάλουμε σταυρό εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει και είναι για να γίνει διπλός.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να σταυρωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ βλέπω εδώ ότι υπάρχει. Υπάρχει σταυρός.

(Ακούγονται σχόλια βουλευτών.)

Παρακαλώ.

Σε αυτό που έχω μπροστά μου, στο Κεφάλαιο 40, άρθρο 925, υπάρχει σταυρός. Η εισήγηση είναι ένας σταυρός ή δύο σταυροί;

Ο κ. Θεοδώρου έχει το λόγο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει ήδη σταυρός, έχει τεθεί από την εκτελεστική εξουσία. Εμείς ζητούμε να τεθεί σταυρός από πλευράς της Βουλής. Άρα είναι δεύτερος σταυρός, αν υπάρχει ήδη ένας σταυρός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συμφωνούμε με την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν στο Κεφάλαιο 40, άρθρο 925, να υπάρξει διπλός σταυρός; Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα είναι ομόφωνο. Η τροπολογία εγκρίνεται.

Στο Κεφάλαιο 40, άρθρο 951, η εισήγηση της επιτροπής είναι για δύο σταυρούς. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης της πλειοψηφίας της επιτροπής, όπως είναι το κείμενο μπροστά σας;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Για ποιο, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα £30.000.000. Πόσοι ψηφίζουν ότι πρέπει να είναι δύο σταυροί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον; Με ένα σταυρό.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΣΥ:

Γιατί ένα σταυρό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον των δύο σταυρών. Να υπάρξει ένας σταυρός.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΣΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μην υπάρξει καθόλου σταυρός;

(Ακούγονται σχόλια βουλευτών.)

Ωραία. Όπως είναι, είναι δύο σταυροί. Παρακαλώ. Εγώ έχω το κείμενο μπροστά μου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Τότε να το βάλουμε όπως είναι ο προϋπολογισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν βρισκόμαστε στη Βουλή, αυτό που ψηφίζει η Βουλή είναι το κείμενο που οι επιτροπές θέτουν ενώπιον του σώματος. Ενώπιον του σώματος υπάρχουν δύο σταυροί. Τι αντισταθμίσεις υπάρχουν;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε. Είναι τροπολογία που έγινε, για να μπουν

δύο σταυροί. Στον προϋπολογισμό που πρέπει να περάσουμε δεν υπάρχει κανένας σταυρός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητέ μου φίλε, ξέρετε ότι έχω κάποια πείρα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα ούτε σας την αμφισβητώ ούτε τίθεται αυτό προς συζήτηση, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό που συζητά η Βουλή...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ύστερα από εσάς είμαι εγώ όμως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Είναι αυτό που η πλειοψηφία της Βουλής εισηγείται. Η πλειοψηφία της Βουλής, μέσω της επιτροπής, εισηγείται δύο σταυρούς. Η κυβέρνηση δεν έχει σταυρό. Δεν είναι μπροστά σας το νομοσχέδιο που κατάθεσε η κυβέρνηση αλλά ως έχει τροποποιηθεί από την πλειοψηφία της επιτροπής. Αυτός είναι ο κανονισμός. Επομένως, αν υπάρχει οποιαδήποτε εισήγηση για τροποποίηση αυτού που έχω μπροστά μου, να την ακούσω. Τι εισηγήσεις υπάρχουν; Υπάρχει εισήγηση για αλλαγή της απόφασης της πλειοψηφίας;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την ακούσω. Διότι υπάρχουν δύο εισηγήσεις. Ορίστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν θα ακολουθήσουμε αυτή τη διαδικασία, η δική μας τροπολογία είναι να μην υπάρχει κανένας σταυρός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλη τροπολογία από την τροπολογία αυτή; Όχι. Άρα η τροπολογία την οποία εισηγείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι να απαλειφθούν οι οποιοδήποτε σταυροί για το Κεφάλαιο των £30.000.000.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Στο κείμενο που έχετε μπροστά σας, για τα £12.000.000 υπάρχει σταυρός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι όπως το έχει στην έκθεση. Δεν το έχω, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Υπάρχει σταυρός.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Υπάρχει ένας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο; Έχετε υπόψη σας σε ποιο Κεφάλαιο; Είναι για την ανάπτυξη και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών στη Ρωσία;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένας σταυρός.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Η Βουλή θέλει να έχει ένα σταυρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένας σταυρός, επαναλαμβάνω, διότι αντιλαμβάνομαι ότι δυστυχώς υπάρχει άγνοια του κανονισμού. Η Βουλή εξετάζει το νομοσχέδιο όπως κατατίθεται μετά τις εισηγήσεις της επιτροπής. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο που έχω μπροστά μου, υπάρχει ένας σταυρός σε αυτό το Κεφάλαιο.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι γι' αυτό το λόγο που έχω ρωτήσει, κύριε Πρόεδρε, γιατί η κοινοβουλευτική μας ομάδα εισηγείται να μπει και δεύτερος σταυρός εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν να μπει και δεύτερος σταυρός στο Κεφάλαιο 40, άρθρο 990: Ανάπτυξη και Λειτουργία Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων και Υπηρεσιών στη Ρωσία, £12.000.000;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται και θα τοποθετηθεί δεύτερος σταυρός στο Κεφάλαιο 40, άρθρο 990.

Υπάρχει άλλη τροπολογία; Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του άρθρου 3, όπως έχει διαμορφωθεί μετά την έγκριση των πιο πάνω τροπολογιών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρήστε με τα υπόλοιπα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

Ονομασία βαθμών και ειδικοτήτων. Πρώτος Πίνακας. Παράρτημα δύο. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 4 μέχρι 7, καθώς και των Πινάκων και του Συμπληρώματος;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 4 μέχρι 7, οι Πίνακες και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Κατατίθενται και παραπέμπονται στις επιτροπές ανάλογα με το έγγραφο το οποίο έχετε μπροστά σας.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. Φακ. 23.01.105.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- (Αρ. Φακ. 23.01.106.2002)
3. Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.107.2002)
4. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.108.2002)
5. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.109.2002)
6. Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.110.2002)
7. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Καταγραφή Ατόμων που Ταξιδεύουν με Επιβατηγά Πλοία)
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
		Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
		Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
		Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
		Υποθέσεων

- Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.111.2002)
8. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Υποχρεωτικές Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Εκτέλεση Τακτικών Γραμμών στα Οχηματαγωγά Ro-Ro και Ταχύπλοα Επιβατηγά Σκάφη) Νόμος του 2002. Υποθέσεων
- (Αρ. Φακ. 23.01.112.2002)
9. Ο περί της Συμφωνίας για την Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10^{ης} Δεκεμβρίου 1982, οι Οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυοαποθεμάτων και των Άκρωσ Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002. Υποθέσεων
- (Αρ. Φακ. 23.01.113.2002)
10. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Οικονομικών Οικονομικών και
Φόρων Καταναλώσεως Προϋπολογισμού
(Τροποποιητικός) Νόμος του

2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.114.2002)
11. Ο περί Συμπληρωματικού Οικονομικών Οικονομικών και Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2002. Προϋπολογισμού
(Αρ. Φακ. 23.01.115.2002)
12. Ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος Εξωτερικών Ευρωπαϊκών του 2002. Υποθέσεων
(Αρ. Φακ. 23.01.116.2002)
13. Οι περί Μαρμελάδων, Ζελέδων, Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Μαρμελάδων Εσπεριδοειδών και Υποθέσεων Κρέμας Κάστανου Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.098.2002)
14. Οι περί Μέτρων και Σταθμών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών (Αυτόματα Όργανα Συνεχούς Υποθέσεων Αθροιστικής Ζύγισης) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.099.2002)
15. Οι περί Χυμών Φρούτων και Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Ορισμένων Ομοειδών Προϊόντων Υποθέσεων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.100.2002)
16. Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Νερών Κανονισμοί του 2002. Υποθέσεων

- (Αρ. Φακ. 23.03.101.2002)
17. Οι περί Διαλυτών Εκχύλισης Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Κανονισμοί του 2002. Υποθέσεων
- (Αρ. Φακ. 23.03.102.2002)
18. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Υγειονομικός Έλεγχος Διακίνησης Υποθέσεων
Ιπποειδών και Εισαγωγής
Ιπποειδών Προέλευσης Τρίτων
Χωρών) Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.103.2002)
19. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Υγειονομικός Έλεγχος για Υποθέσεων
Εμπορικές Συναλλαγές
Αιγοπροβάτων) Κανονισμοί του
2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.104.2002)
20. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Υγειονομικός Έλεγχος για Υποθέσεων
Εμπορικές Συναλλαγές Προϊόντων
με βάση το Κρέας) Κανονισμοί του
2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.105.2002)
21. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Υγειονομικός Έλεγχος στον Υποθέσεων
Τομέα του Εμπορίου Νωπών

- Κρεάτων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.106.2002)
22. Οι περί της Προστασίας της Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) Κανονισμοί του Υποθέσεων
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.107.2002)
23. Οι περί Ερουσικού Οξέως στα Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Υποθέσεων
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.108.2002)
24. Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Υποθέσεων
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.109.2002)
25. Οι περί Τροφίμων που Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Υποθέσεων
Απώλεια Βάρους Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.110.2002)
26. Οι περί Ταμείου Θήρας - Θέση Εσωτερικών Νομικών
Θηροφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.111.2002)

27.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.112.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών με Κέλυφος Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.113.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
29.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αποξηραμένων Μήλων Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.114.2002)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
30.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.115.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
31.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.116.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
32.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αποδοχή Αλλοδαπών Αδειών	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Ιπτάμενου Τεχνικού Προσωπικού)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.117.2002)
33. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Αρχή Αδειών για Αεροπορικές Υποθέσεων
Μεταφορές) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.118.2002)
34. Έγγραφο (αρ. 47/2002) σύμφωνα Οικονομικών Οικονομικών και
με τους περί Πρόσληψης Προϋπολογισμού
Έκτακτων Υπαλλήλων στη
Δημόσια και Εκπαιδευτική
Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως
2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
35. Έγγραφα (Θ. 8/2002 και Θ. Οικονομικών Οικονομικών και
9/2002) που αφορούν την Προϋπολογισμού
εξαίρεση από την αναστολή
πλήρωσης θέσεων πρώτου
διορισμού στη δημόσια υπηρεσία,
σύμφωνα με τους περί Αναστολής
Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου
Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους
του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν	Παραπέμπονται
	από	στην επιτροπή
1. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.025.2002)	Εκ μέρους όλων των κομμάτων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Ταριχεύσεως των Νεκρών Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.026.2002)	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.092 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Απριλίου 2002.

Έχω πληροφορηθεί ότι έχει ανασταλεί τελεσίδικα η λειτουργία του λατομείου στον Αστρομερίτη. Εξακολουθεί όμως να λειτουργεί η σκυροθραυστική μονάδα και δεν έχουν αρχίσει οποιεσδήποτε εργασίες αποκατάστασης του τοπίου στα δύο μεγάλα σκάμματα που δημιουργήθηκαν από την πολύχρονη λειτουργία του λατομείου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να τερματιστεί η λειτουργία της σκυροθραυστικής μονάδας και να αποκατασταθεί η ζημιά από την πολύχρονη λειτουργία του λατομείου στον Αστρομερίτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.093 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το κτηματολόγιο Λεμεσού έχει μεταφερθεί πρόσφατα σε νέα γραφεία. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, αριθμός υπαλλήλων που εργάζονται σε συγκεκριμένα τμήματα του κτηματολογίου καλείται να εργαστεί σε χώρους όπου δεν υπάρχει αρκετός φυσικός εξαερισμός και φωτισμός και γενικά, σύμφωνα και με τις απόψεις του αρμόδιου τμήματος εργασίας, δεν τηρούνται οι κανονισμοί υγιεινής εργασίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να εξασφαλιστούν οι κατάλληλες συνθήκες εργασίας για όλους τους εργαζόμενους στο κτηματολόγιο Λεμεσού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.094 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι ασθενείς που χρησιμοποιούν τη δεξαμενή υδατοθεραπείας του νοσοκομείου Λάρνακας παραπονιούνται ότι το μέγεθός της δεν είναι ικανοποιητικό, με αποτέλεσμα να παρατηρείται ασφυκτικός συνωστισμός. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, γενικά παρατηρούνται διάφορα προβλήματα στη λειτουργία της δεξαμενής υδατοθεραπείας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη λειτουργικότητα της δεξαμενής υδατοπρομήθειας του νοσοκομείου και να υπάρξει η αναγκαία άνεση στο χώρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.095 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις σε εγκαταστάσεις της

Υδατοπρομήθειας όπου πραγματοποιούνται εργασίες χλωρίωσης του νερού ύδρευσης υπάρχουν αποθηκευμένες ποσότητες χλωρίου. Στο παρελθόν υπήρξαν περιπτώσεις διαρροής του αερίου αυτού και ετέθη σε κίνδυνο η δημόσια υγεία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να αποτραπεί οποιοδήποτε ατύχημα, καθώς και για το κατά πόσο υπάρχουν σχέδια μετατροπής της μορφής αποθήκευσης του χλωρίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.096 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 5 Απριλίου 2002.

«Έχω διαπιστώσει ότι τα περισσότερα χοιροστάσια που λειτουργούν στην Κύπρο δε διαθέτουν άδεια λειτουργίας, άδεια οικοδομής και άδεια για τις δεξαμενές απόρριψης των αποβλήτων τους. Στην ουσία, σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, δεν υπάρχει επαρκής επεξεργασία των χοιροτροφικών λυμάτων με ανυπολόγιστες επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων.

Παρακαλώ το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να τερματιστεί η απαράδεκτη αυτή κατάσταση παρανομίας, καταστροφής του περιβάλλοντος και επιπτώσεων στη δημόσια υγεία (ατμοσφαιρική ρύπανση, ρύπανση υπογείων και επιφανειακών νερών κ.λπ.).»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.097 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργο Βαρνάβα στις 5 Απριλίου 2002.

«Από πληροφορίες που έχω από εγκλωβισμένους και συγγενείς τους που διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές, τα Σαββατοκυριάκα διακόπτεται η δυνατότητα τηλεφωνικής σύνδεσης που έχουν τα κατεχόμενα με τις ελεύθερες περιοχές, το γνωστό 0139.

Η διακοπή αυτή εμποδίζει την επικοινωνία των εγκλωβισμένων με τα παιδιά τους και τον έξω κόσμο. Το πιο σοβαρό θέμα μάλιστα είναι ότι δεν μπορούν να επικοινωνήσουν σε περιπτώσεις έκτακτων καταστάσεων.

Παρακαλώ όπως το αρμόδιο υπουργείο ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που γίνονται από πλευράς του, για την αποκατάσταση της τηλεφωνικής σύνδεσης των κατεχομένων με τις ελεύθερες περιοχές και τα Σαββατοκυριακά, ούτως ώστε οι εγκλωβισμένοι μας να μπορούν ανά πάσαν στιγμήν να επικοινωνούν με τους συγγενείς τους και τον υπόλοιπο κόσμο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.098 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 5 Απριλίου 2002.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμόσει τις πρόνοιες του Νόμου 24(Ι) του 2001, άρθρο 12(γ), που προβλέπει για προαγωγές επ' ανδραγαθία των αστυνομικών μαχητών της αντίστασης και πότε προτίθεται να προχωρήσει στην αναγκαία αυτή ενέργεια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.099 που υποβλήθηκε από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου στις 5 Απριλίου 2002.

«Το αρχείο του ΡΙΚ περιλαμβάνει πολύτιμο κινηματογραφικό υλικό που, ουσιαστικά, αποτυπώνει όλη την πρόσφατη ιστορία της Κύπρου. Διάφορες πληροφορίες φέρουν αυτό το αρχείο να βρίσκεται σε όχι καλή κατάσταση, αναρμόδια πρόσωπα να έχουν πρόσβαση σε αυτό, αξιόλογα στοιχεία του να έχουν υπεξαιρεθεί από ιδιώτες και ταινίες να κινδυνεύουν να καταστραφούν με το χρόνο λόγω του ότι είναι στο αρνητικό. Κατά συνέπεια, δημιουργείται εύλογη ανησυχία για το γεγονός ότι

το σημαντικό αυτό αρχείο, που αποτελεί μεγάλης σπουδαιότητας περιουσία του λαού, κινδυνεύει να υποστεί ανεπανόρθωτες ζημιές.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση του αρχείου, για τις συνθήκες φύλαξης και επιτήρησής του και για τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλισή του ως πολύτιμου αρχειακού υλικού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.100 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργο Βαρνάβα στις 10 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Αμμοχώστου, μέσω των συνεργατικών εταιρειών, καλούνται οι αγρότες που έχουν δηλώσει τον αριθμό των ελαιοδέντρων τους να παραλάβουν την επιχορήγηση του πετρελαίου.

Στις πλείστες περιπτώσεις άτομα που έχουν δηλώσει ογδόντα ελαιόδεντρα αποζημιώνονται με £1.80. Άλλοι, οι οποίοι διαθέτουν διακόσια ελαιόδεντρα, αποζημιώνονται με £5.00.

Μήπως τα ποσά αυτά δεν είναι εξευτελιστικά και εμπαιγμός του αγροτικού κόσμου;

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ποιο τρόπο υπολογίζονται αυτά τα εξευτελιστικά ποσά.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.056, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την ηλεκτροδότηση κατοικιών της κοινότητας Πάνω Αμιάντου, σας αποστέλλεται η σχετική πιο κάτω επιστολή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου:

“Ως γνωστό, οι κατοικίες αυτές ηλεκτροδοτούντο με ιδιωτικό δίκτυο από τον πρωτεύοντα υποσταθμό 11KV του μεταλλείου Αμιάντου. Το πεπαλαιωμένο ιδιωτικό

δίκτυο και οι μη ελεγμένες ηλεκτρικές εγκαταστάσεις των κατοικιών αυτών δημιουργούσαν κατά καιρούς προβλήματα και διακοπές στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στις κατοικίες αυτές, γι' αυτό και η ΑΗΚ είχε επανειλημμένα υποδείξει στον τότε ιδιοκτήτη (Εταιρεία Μεταλλείων Αμιάντου) να υποβάλει αίτηση για ηλεκτροδότηση των κατοικιών αυτών με ανεξάρτητη τροφοδοσία από αυτήν του μεταλλείου. Ετοιμάστηκε μάλιστα τεχνική μελέτη και κοινοποιήθηκαν όροι παροχής, αλλά δεν έγιναν αποδεκτοί και η κατάσταση παρέμεινε ως είχε.

Μετά το κλείσιμο του μεταλλείου Αμιάντου και το διορισμό του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη ηγέρθη και το θέμα της διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος στο μεταλλείο, γιατί διαπιστώθηκε από την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία ότι οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του μεταλλείου ήταν ακατάλληλες και η περαιτέρω λειτουργία του εγκυμονούσε κινδύνους με απρόβλεπτες συνέπειες. Στις 5 Μαΐου 1995, με επιστολή του, ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης ζήτησε τη διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος στις εγκαταστάσεις του μεταλλείου Αμιάντου. Οι υπόψη κατοικίες είχαν εγκαταλειφθεί από τους ενοίκους τους (εργάτες του μεταλλείου) και έτσι δε δημιουργήθηκαν προβλήματα μετά τη διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος.

Λίγο αργότερα έγινε επανασύνδεση του ηλεκτρικού ρεύματος στο μεταλλείο Αμιάντου στο όνομα της εταιρείας Eriphanίου Scrap Metals, που ανέλαβε την αποξήλωση του μεταλλείου Αμιάντου. Η επανασύνδεση του ηλεκτρικού ρεύματος (για χρονικό διάστημα δύο ετών) έγινε κάτω από αυστηρούς όρους, ότι δηλαδή η παροχή θα ήταν μόνο για σκοπούς της αποξήλωσης του μεταλλείου και οι εγκαταστάσεις θα έπρεπε να τεθούν κάτω από την αρμοδιότητα και ευθύνη εξουσιοδοτημένου προσώπου. Υπερτονίστηκαν μάλιστα και οι κίνδυνοι από την

ακαταλληλότητα των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων τόσο του μεταλλείου όσο και των προκείμενων υποστατικών, περιλαμβανομένων των υπόψη κατοικιών.

Μόλις λήφθηκε η πληροφορία ότι στις υπόψη κατοικίες εγκαταστάθηκαν εκτοπισμένοι, τεχνικοί της ΑΗΚ επισκέφθηκαν το χώρο του μεταλλείου για επανεκτίμηση της όλης κατάστασης. Διαπιστώθηκε πέραν πάσης αμφιβολίας η ακαταλληλότητα των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, τόσο του μεταλλείου όσο και των παρακείμενων υποστατικών/κατοικιών, που θα μπορούσαν εύκολα να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Η ΑΗΚ πληροφόρησε το υπουργείο σας για τα αποτελέσματα του ελέγχου και εισηγήθηκε άμεση διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος. Στις 29 Νοεμβρίου 1996 ειδοποιήθηκε η εταιρεία Eriphanίου Scrap Metals να αποσυνδέσει το τροφοδοτικό δίκτυο των κατοικιών, προς αποφυγή σοβαρών ατυχημάτων, και ενημερώθηκαν κατάλληλα οι ένοικοι των κατοικιών, ως επίσης και ο πρόεδρος της χωρικής αρχής της κοινότητας Πάνω Αμιάντου για την όλη κατάσταση. Δόθηκε λογικό χρονικό διάστημα για συμμόρφωση προς τις εντολές της ΑΗΚ, γιατί η ΑΗΚ δε θα είχε άλλη επιλογή από το να διακόψει πλήρως την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ηλεκτρισμού Νόμου.

Η εταιρεία Eriphanίου Scrap Metals πληροφόρησε την ΑΗΚ ότι δεν έφερε ένσταση στη διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος, εφόσον οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις ήταν επικίνδυνες. Αντιθέτως, τα μέλη της χωρικής αρχής της κοινότητας Αμιάντου επαναστάτησαν και άρχισαν να κάνουν διαβήματα προς κάθε κατεύθυνση για αναστολή της απόφασης της ΑΗΚ για διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος. Η ΑΗΚ, ενόψει και των επερχόμενων εορτών των Χριστουγέννων, δεν προχώρησε στη διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος υπό τον όρο ότι η χωρική αρχή Πάνω Αμιάντου θα αναλάμβανε την ευθύνη τόσο για την επιδιόρθωση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων των κατοικιών, ώστε να συνάδουν με τους ισχύοντες κανονισμούς,

όσο και για την ασφάλεια των ενοίκων των κατοικιών. Καθορίστηκε η 8η Ιανουαρίου 1997 ως ημερομηνία συμμόρφωσης με τα συμφωνηθέντα.

Η χωριτική αρχή της κοινότητας Πάνω Αμιάντου πληροφόρησε την ΑΗΚ, στις 22 Ιανουαρίου 1997, ότι προχώρησε στην επιδιόρθωση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Από επιτόπιο έλεγχο διαπιστώθηκε ότι δεν έγιναν οι απαιτούμενες επιδιορθώσεις στις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, ώστε να συνάδουν με τους κανονισμούς, αλλά δεν έγινε διακοπή του ρεύματος, με την ελπίδα ότι θα μπορούσαν να ληφθούν κάποια διορθωτικά μέτρα ακόμα και την τελευταία στιγμή. Τελική λύση στο όλο πρόβλημα έδωσε εκ των πραγμάτων η διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος που σημειώθηκε λόγω βλάβης στο τροφοδοτικό καλώδιο της ΑΗΚ από κεραυνό. Μετά που διαπιστώθηκε από γενικό έλεγχο, τόσο των εγκαταστάσεων του μεταλλείου όσο και των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων των κατοικιών, ότι οι εγκαταστάσεις αυτές ήταν ανασφαλείς και επικίνδυνες, αποφασίστηκε να μη γίνει επιδιόρθωση στη βλάβη του τροφοδοτικού καλωδίου και επανασύνδεση της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος. Πληροφορήθηκαν τα εμπλεκόμενα μέρη για την απόφαση αυτή της ΑΗΚ ανάλογα. Τονίστηκε στη χωριτική αρχή της κοινότητας Αμιάντου ότι η μόνη ενδεδειγμένη λύση θα ήταν να γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες προς τους αρμόδιους φορείς, ώστε η ΑΗΚ να εξουσιοδοτηθεί να προχωρήσει με την κατασκευή δικού της δικτύου για την ηλεκτροδότηση των κατοικιών αυτών.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με επιστολή του, ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1997, προς τον πρόεδρο και τα μέλη της χωριτικής αρχής Πάνω Αμιάντου (με κοινοποίηση στην ΑΗΚ) τους πληροφόρησε ότι, μετά τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για τον καθορισμό του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των κατοικιών της περιοχής του μεταλλείου Αμιάντου, θα συνεχίσει να είναι αρμόδιο για τη διαχείριση της δασικής γης και κατά συνέπεια το Τμήμα Δασών

θα έχει και τη διαχείριση των κατοικιών αυτών, εφόσον είναι κτισμένες σε δασική γη (το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 15 Οκτωβρίου 1996 να αποδεχθεί την ακίνητη περιουσία της υπό εκκαθάριση εταιρείας “The Cyprus Asbestos Mines Ltd”, περιλαμβανομένων των κατοικιών της περιοχής του μεταλλείου). Όμως ο τρόπος αξιοποίησης και η τελική χρήση των κατοικιών του μεταλλείου Αμιάντου, παρ’ όλο που περιήλθαν πλέον στην κυριότητα του Τμήματος Δασών, θα αποφασίζετο από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά τη συμπλήρωση της ετοιμασίας από την αρμόδια τεχνική επιτροπή ενός ολοκληρωμένου ρυθμιστικού σχεδίου ανάπτυξης και αναδάσωσης της ευρύτερης περιοχής του μεταλλείου Αμιάντου. Ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατή στο στάδιο εκείνο η επίλυση οποιουδήποτε προβλήματος που αντιμετώπιζαν τα άτομα που χρησιμοποιούσαν τις υπόψη κατοικίες, συμπεριλαμβανομένου και εκείνου της ηλεκτροδότησης των κατοικιών. Η επιστολή του επάρχου προς το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1997, με κοινοποίηση προς το διευθυντή περιφέρειας Λευκωσίας-Κερύνειας-Μόρφου της ΑΗΚ, επιβεβαίωνε τα πιο πάνω.

Από τότε η ΑΗΚ δεν είχε περαιτέρω ανάμειξη στο όλο θέμα. Το ότι οι υπόψη κατοικίες ηλεκτροδοτούνται από ιδιωτικές ντιζελογεννήτριες το πληροφορηθήκαμε από την αναφορά του γεγονότος στην ερώτηση που υπέβαλε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ο βουλευτής κ. Γιώργος Περδίκης. Ανεξάρτητα από τις εξελίξεις που θα έχει το όλο θέμα, είμαστε διατεθειμένοι να προβούμε και πάλι σε λεπτομερή τεχνοοικονομική μελέτη για την ηλεκτροδότηση των υπόψη κατοικιών από το δίκτυο της ΑΗΚ και να κοινοποιήσουμε όρους παροχής με τη νενομισμένη διαδικασία, εφόσον βεβαίως υποβληθεί αίτηση από το αρμόδιο σώμα (π.χ. Τμήμα Δασών, σημερινό ιδιοκτήτη/διαχειριστή των κατοικιών).

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες/επεξηγήσεις.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.062, ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 2002, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Αναφορικά με την καθυστέρηση στην καταβολή βοηθημάτων αναπηρίας σε δικαιούχους, οι καταγγελίες δικαιούχων ατόμων, σύμφωνα με τις οποίες από το Μάιο του 2001 δεν έχουν καταβληθεί βοηθήματα αναπηρίας από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω της διαδικασίας μηχανογράφησης, δεν ευσταθούν, εφόσον για κανένα δικαιούχο δημόσιου βοηθήματος, συμπεριλαμβανομένων και των ληπτών βοηθημάτων αναπηρίας, δε δόθηκε οδηγία μη καταβολής του βοηθήματος.

Εκείνο που έγινε είναι ότι ειδικά για τις περιπτώσεις ανάπηρων παιδιών με επταψήφιο αριθμό ταυτότητας, τις οποίες δεν μπορεί να διαχειριστεί το υφιστάμενο Αρχείο Έκδοσης Επιταγών του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, δόθηκαν οδηγίες, ώστε τα βοηθήματα να καταβάλλονται είτε με έκτακτα χορηγήματα είτε με ειδική ρύθμιση για έκδοση επιταγής σε άλλο συγγενικό πρόσωπο (γονιό) μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία μηχανογράφησης, η οποία θα επιτρέψει την καταβολή των επιδομάτων σε όλους τους δικαιούχους, ανεξάρτητα από τον αριθμό ψηφίων της ταυτότητάς τους.

Αν υπάρχουν καταγγελίες για συγκεκριμένες περιπτώσεις και δοθούν στοιχεία, το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ευχαρίστως θα τις εξετάσει με σκοπό την επανόρθωση τυχόν παραλείψεων καταβολής οποιουδήποτε οφειλόμενου βοηθήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.048,

ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τη νοηματική γλώσσα που χρησιμοποιείται από τα κωφά άτομα στην Κύπρο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η εκπαίδευση των κωφών στην Κύπρο άρχισε το 1953 με την ίδρυση της Σχολής Κωφών. Η μέθοδος διδασκαλίας που χρησιμοποιούσαν οι εκπαιδευτικοί μέχρι πρόσφατα στη σχολή ήταν η προφορική (επικοινωνία με χειλεανάγνωση και προφορικό λόγο). Η προφορική μέθοδος ενισχυόταν συχνά με χειρονομίες και άλλα μέσα για διευκόλυνση της επικοινωνίας. Η νοηματική γλώσσα που χρησιμοποιούσαν οι κωφοί στην καθημερινή τους επικοινωνία δεν ήταν πλήρης και συστηματοποιημένη γλώσσα και συνεπώς δεν ήταν αποτελεσματική για διδασκαλία στην τάξη. Οι δάσκαλοι που εργάζονταν στη Σχολή Κωφών δε γνώριζαν τη δομημένη νοηματική γλώσσα και χρησιμοποιούσαν περιορισμένες χειρονομίες, εφόσον η εκπαιδευτική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ήταν αυτή της χρήσης της προφορικής μεθόδου.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Γονέων Κωφών διαφωνούσε έντονα με τη χρήση της νοηματικής γλώσσας και συνεπώς οι γονείς όχι μόνο δε γνώριζαν τη γλώσσα των κωφών, αλλά και δεν ήθελαν ούτε μπορούσαν να τη χρησιμοποιούν στην επικοινωνία τους με τα παιδιά τους. Πίστευαν ότι τα κωφά άτομα πρέπει να χρησιμοποιούν τον προφορικό λόγο, για να μπορούν να ζουν και να λειτουργούν στην κοινωνία των ακουόντων.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια η εξάπλωση της νοηματικής γλώσσας σ' όλο τον κόσμο ήταν ραγδαία. Σ' αυτό συνέβαλαν και οι έρευνες/μελέτες για τη νοηματική γλώσσα που έγιναν πρώτα στις ΗΠΑ και αργότερα σε χώρες της Ευρώπης. Η μια ύστερα από την άλλη οι διάφορες χώρες με νομικές και συνταγματικές ρυθμίσεις

αναγνωρίζουν τη νοηματική γλώσσα ως την επίσημη γλώσσα των κωφών. Πρόσφατα, η νοηματική γλώσσα αναγνωρίστηκε επίσημα από το ελληνικό κοινοβούλιο με το Νόμο 2817/2000.

Στην Κύπρο από το 1980, με ατομική πρωτοβουλία, με πολλή προσπάθεια και αγώνα, άρχισε να γίνεται κατανοητό από τους διάφορους φορείς το δικαίωμα των κωφών ατόμων να έχουν τη γλώσσα τους, καθώς και τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από αυτή τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην εν γένει επικοινωνία τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και οι γονείς, η κατεχοχήν αρνητική συντηρητική ομάδα, άρχισαν πρόσφατα να διαφοροποιούν τις απόψεις και τη στάση τους έναντι της νοηματικής γλώσσας. Ως αποτέλεσμα υπήρξε η ευρύτερη πια χρήση της νοηματικής γλώσσας σε ειδικά δελτία ειδήσεων, σεμινάρια, δικαστήρια, δημόσιες υπηρεσίες κτλ.

Όσον αφορά τη σημερινή κατάσταση, τη δεκαετία του '90 σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στην εκπαίδευση των κωφών στην Κύπρο. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εφάρμοσε την πολιτική της ένταξης των παιδιών με προβλήματα ακοής (κωφά και βαρήκοα) στα συνηθισμένα σχολεία. Η ένταξη θεσμοθετήθηκε το 1999 με την ψήφιση του Νόμου 113(I)/99. Ως αποτέλεσμα ήταν τα περισσότερα παιδιά να φοιτούν σε συνηθισμένα σχολεία από το νηπιαγωγείο μέχρι την ανώτερη εκπαίδευση. Ένας μικρός αριθμός κωφών παιδιών φοιτά στη Σχολή Κωφών και αρκετά από τα παιδιά αυτά έχουν πρόσθετα προβλήματα.

Οι δάσκαλοι που στηρίζουν τα παιδιά με προβλήματα ακοής στην ένταξη δε χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα στη διδασκαλία, αλλά κάποιες χειρονομίες για πιο αποτελεσματική επικοινωνία.

Στη Σχολή Κωφών είναι πιο ευρεία η χρήση της νοηματικής γλώσσας από τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς. Υπάρχει ωστόσο μεγάλη ανάγκη εκμάθησης και

χρήσης της νοηματικής γλώσσας από όλους που εμπλέκονται στην εκπαίδευση των κωφών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ενήλικοι κωφοί αποτελούν κοινότητα με ιδιαίτερη ίσως και μοναδική κουλτούρα με τη χρήση της δικής τους γλώσσας. Συνεπώς, χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα στους συλλόγους τους, στις καθημερινές τους συναναστροφές, στις δραστηριότητες και εκδηλώσεις τους.

Συμπερασματικά, οι ανάγκες των καιρών, οι διεθνείς εξελίξεις και τα δικαιώματα των κωφών ατόμων απαιτούν την αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας ως της επίσημης γλώσσας τους. Κι αυτό, παρά τη μη ολοκλήρωση της κυπριακής νοηματικής γλώσσας, η οποία έχει δεχτεί και δέχεται επιδράσεις από νοηματικές γλώσσες άλλων χωρών (της Αμερικής, της Ελλάδας), και την έλλειψη προσοντούχων δασκάλων. Είναι γεγονός ότι η νοηματική γλώσσα στην Κύπρο έχει εμπλουτιστεί και έχει αναβαθμιστεί τα τελευταία χρόνια σημαντικά με δυνατότητες εξέλιξής της σε πλήρη, αναπτυγμένη και συστηματοποιημένη γλώσσα.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου θα συνεχίσει προς το παρόν τις προσπάθειές του για επιμόρφωση/κατάρτιση των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία της νοηματικής γλώσσας, για συγγραφή σχετικών βοηθημάτων, για σύνταξη αναλυτικών προγραμμάτων και για άλλες υποστηρικτικές ενέργειες, με στόχο τη συστηματοποίηση, την αναβάθμιση και το “νοικοκύρεμά της”.

Για πρόσθετες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στην κ. Κ. Μακρή, Επιθεωρήτρια Ειδικής Εκπαίδευσης στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (τηλ. 22800914).»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.070, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τη λειτουργία λατομείου και σκυροθραυστικής μονάδας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η μονάδα κατασκευής ασφαλτικού (πρέμιξ) δεν εντάσσεται στις μονάδες που ελέγχει η Υπηρεσία Μεταλλείων ή γενικότερα οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Η εταιρεία “Premixco Asphalting Co. Ltd” ήταν κάτοχος προνομίου λατομείου το οποίο το 1999 μεταβιβάστηκε στην εταιρεία “KMG (Pharmakas) Quarries Ltd”, που ακολούθως μετονομάστηκε σε “Λατομεία Φαρμακάς Λτδ”.

Το εν λόγω λατομείο και η σκυροθραυστική μονάδα βρίσκονται σε αδράνεια πέραν των δύο ετών. Η πολεοδομική άδεια έχει ανανεωθεί για τα “Λατομεία Φαρμακάς Λτδ”, αλλά η εταιρεία αυτή προφανώς δεν προτίθεται να επαναλειτουργήσει το λατομείο, εάν δεν εξασφαλίσει σχετική πολεοδομική άδεια για επέκταση των ορίων του λατομείου, έτσι ώστε η νέα επένδυση για τις εγκαταστάσεις της να καταστεί οικονομικά συμφέρουσα.

Σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη σχετικά με την άδεια επέκτασης των ορίων του λατομείου και την έκδοση πολεοδομικής άδειας για τη σκυροθραυστική μονάδα, εκτιμούμε ότι θα πρέπει να τύχετε πληρέστερης ενημέρωσης από το Υπουργείο Εσωτερικών, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ΄ με το θέμα που τιτλοφορείται «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους».

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κατάσταση όπως εξελίσσεται στην Παλαιστίνη έχει ξεπεράσει το συνηθισμένο όρο “γενοκτονία”. Πρόκειται για μια στρατιωτική μηχανή η οποία κινείται εναντίον αόπλων και, όπως δήλωσε πρόσφατα ο Κόφι Αννάν, ο γενικός γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, όταν θα λήξει αυτή η επιχείρηση, θα μείνουμε άναυδοι μπροστά στο μέγεθος της τραγωδίας.

Εμείς εκφράζουμε ακόμα μια φορά, και από το βήμα της Βουλής, την αλληλεγγύη μας και το θαυμασμό μας για την καρτερία και την αντοχή, την αντίσταση του παλαιστινιακού λαού. Επισημαίνουμε τους κινδύνους ευρύτερης σύρραξης στην περιοχή. Επισημαίνουμε ότι η κυβέρνηση Σιαρόν επιχειρεί να αλλάξει εντελώς το πλαίσιο λύσης που δύο προηγούμενες κυβερνήσεις του Ισραήλ έχουν διαμορφώσει σε συνεργασία με την Παλαιστινιακή Αρχή και τον Πρόεδρο Αραφάτ. Επιχειρείται η δημιουργία νέων τετελεσμένων και μια νέα διαπραγμάτευση από θέση ισχύος. Είναι γνωστές οι απόψεις του κ. Σιαρόν και είναι αυτές τις απόψεις του που αυτή τη στιγμή επιχειρεί να επιβάλει στην Παλαιστίνη. Η πρόσφατη δήλωσή του ότι λυπάται που δε σκότωσε το Γιασέρ Αραφάτ πριν είκοσι χρόνια έχουμε την άποψη ότι δυστυχώς εκφράζει τη συνολική του φιλοσοφία πάνω στο θέμα.

Οι πράξεις απόγνωσης των Παλαιστίνιων, περιλαμβανομένων και των επιθέσεων αυτοκτονίας, είναι καρπός μακρόχρονης καταπίεσης και εξαθλίωσης, στην οποία τους έχουν οδηγήσει οι ενέργειες της κυβέρνησης του Ισραήλ τα τελευταία δύο χρόνια, οι οποίες πράξεις χρησιμοποιούνται ως πρόσχημα -όχι ως επιχείρημα- ως πρόσχημα, για να χτυπηθούν οι Παλαιστίνιοι. Και, αντί η ισχυρή πλευρά, η κυβέρνηση του Ισραήλ, να στηρίξει την Παλαιστινιακή Αρχή στην προσπάθεια αντιμετώπισης της όλης κατάστασης, επιρρίπτει ευθύνες στον Αραφάτ και συνεχώς, με την όλη στάση της, αποδυναμώνει ακριβώς όλες εκείνες τις δυνάμεις γύρω από

τον Αραφάτ που είχαν προχωρήσει με γενναίες αποφάσεις στη συνομιλότητα των συμφωνιών του Όσλο και στις μετέπειτα.

Έχουμε την άποψη όμως ότι η κυβέρνηση του Ισραήλ δεν είναι μόνο ενάντια στους Παλαιστίνιους που συμπεριφέρεται με αυτό τον απροκάλυπτα τιμωρητικό τρόπο. Νομίζουμε ότι η όλη συμπεριφορά αποτελεί και πρόκληση κατά της διεθνούς κοινότητας. Αγνοεί η σημερινή κυβέρνηση τέσσερα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που ζητούν τερματισμό της επίθεσης και απόσυρση από τα παλαιστινιακά εδάφη. Αγνοεί ακόμα και αυτές τις εκκλήσεις του Μπους, του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, ανεξάρτητα αν ήταν χλιαρές και σε πολλές περιπτώσεις ετεροχρονισμένες. Συμπεριφέρεται ενάντια σε αντιπροσωπίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών κατά τρόπο σκαιό και απαράδεκτο. Γνωστή είναι η συμπεριφορά και έναντι της αντιπροσωπίας της κυπριακής Βουλής, η οποία πρόσφατα επιχείρησε να κάμει τι; Να διαβιβάσει την ομόφωνη αλληλεγγύη της Βουλής των Αντιπροσώπων προς την Παλαιστινιακή Αρχή και τον Πρόεδρο Αραφάτ.

Γνωστή είναι η συμπεριφορά και έναντι δημοσιογράφων· οι καταγγελίες που έγιναν από διεθνείς οργανώσεις δημοσιογράφων. Αλλά, επαναλαμβάνω, γνωστή είναι και η συνολική της στάση απέναντι στο θέμα της ειρήνευσης στο Ισραήλ, της ασφάλειας και της ευημερίας του ίδιου του ισραηλινού λαού. Είναι γνωστή η πολύ δυναμική αντίδραση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο με ψήφισμά του πρόσφατα ζήτησε να εξεταστεί η αναστολή της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης Ισραήλ και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακόμα είναι γνωστή η πρόσφατη -αυτές τις μέρες που μιλούμε- τοποθέτηση της σοσιαλιστικής ομάδας στο ευρωκοινοβούλιο για αποβολή του κ. Πέρεζ υπό την ιδιότητά του ως μέλους της σοσιαλιστικής ομάδας.

Εμείς στηρίζουμε όλες τις δυνάμεις που, ξεκινώντας από την έγνοια για την ειρήνη και όχι από αντισημιτικές θέσεις -μακριά από μας τέτοιες σκέψεις- προσπαθούν να περάσουν από τη μια το μήνυμα της στήριξης των Παλαιστινίων και, ταυτόχρονα, από την άλλη της αλληλεγγύης, με εκείνες τις δυνάμεις, τις όχι ευκαταφρόνητες, που μέσα στο Ισραήλ προσπαθούν να αναπτύξουν το μήνυμα ότι αυτή η σύγκρουση θα τερματιστεί, αλλά το αίμα, η θλίψη και τα τείχη που έχουν σωθεί δυστυχώς θα μείνουν. Αυτές οι ειρηνικές δυνάμεις ακριβώς πιστεύουμε ότι και από τη δική μας πλευρά πρέπει να πάρουν το μήνυμα της υποστήριξης και της αλληλεγγύης.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, εμείς απαιτούμε τερματισμό της επιχείρησης αυτής της επονείδιστης, αποχώρηση από τα παλαιστινιακά εδάφη, άρση της πολιορκίας του Γιασέρ Αραφάτ, λήψη μέτρων για εφαρμογή των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, αποστολή ειρηνευτικής δύναμης στα παλαιστινιακά εδάφη, προστασία των Παλαιστινίων, αποφυγή περαιτέρω αιματοχυσίας, η οποία επηρεάζει αναπόφευκτα, δυστυχώς, και τους αμάχους. Ζητούμε από τη διεθνή κοινότητα, τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, την Ευρωπαϊκή Ένωση να ασκήσουν όλες τις πιέσεις που αυτή τη στιγμή απαιτούνται κατά των αποφάσεων της κυβέρνησης του Ισραήλ. Πιστεύουμε ότι η ειρήνη, η ευημερία και η ευτυχία όλων των κατοίκων αυτής της ταραγμένης περιοχής βρίσκονται στην εφαρμογή των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και στην αναγνώριση των νομίμων δικαιωμάτων των Παλαιστινίων, που προβλέπουν επιστροφή στα πατρικά τους σπίτια και δημιουργία παλαιστινιακού κράτους με πρωτεύουσα τα ανατολικά Ιεροσόλυμα.

Πέραν τούτου, έχουμε την άποψη ότι η επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής θα πρέπει μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα να εξετάσει και άλλες διαστάσεις που έχουν

σχέση με τις καθαυτό σχέσεις της Κύπρου με το Ισραήλ. Έχουμε σχέσεις για τις οποίες πιστεύουμε ότι, υπό το φως αυτών των εξελίξεων, πρέπει να ξαναδούμε τη θέση μας, να ξαναδούμε τον τρόπο που λειτουργούμε, να ξαναδούμε, αν θέλετε, με ποιο τρόπο μέσα και από αυτές τις σχέσεις ή το πάγωμα αυτών των σχέσεων μπορούμε να ασκήσουμε την πίεσή μας προς την κατεύθυνση του τερματισμού της αιματοχυσίας στην Παλαιστίνη. Η Κύπρος είναι πολύ κοντά και οφείλει και το μήνυμα της αλληλεγγύης να δώσει, αλλά και το μήνυμα ότι δεν μπορεί να ανέχεται αυτές τις συμπεριφορές, όταν η ίδια έχει καταστεί πρόσφατα και εξακολουθεί να είναι θύμα μιας τέτοιας αλαζονικής και μειωτικής συμπεριφοράς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος, όντας θύμα εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής, και βεβαίως θορυβείται και βεβαίως ενοχλείται και βεβαίως αγανακτεί παρακολουθώντας την αυθαιρεσία μιας κυβερνήσεως που, παραγνωρίζοντας ακόμα και τα συμφέροντα του ίδιου του ισραηλινού λαού, επιχειρεί μια αδιανόητα απαράδεκτη συμπεριφορά απέναντι στη διεθνή κοινωνία, η οποία δεν μπορεί παρά να είναι καταδικαστέα.

Όταν στις 11 του Σεπτέμβρη 2001 διεπράχθη το έγκλημα κατά αθώων πολιτών στη Νέα Υόρκη των Ηνωμένων Πολιτειών, σύσσωμος ο κόσμος είχε καταδικάσει την τρομοκρατική ενέργεια. Ταυτόχρονα εγεννάτο και η αμυδρά ελπίδα ότι θα εστιάζετο η προσοχή εκεί εις τις δημιουργούς, εις τις γενεσιουργούς, με συγχωρείτε, αιτίες της τρομοκρατίας. Και εγώ δεν είμαι εξ εκείνων που θα πω ότι οι πράξεις απελπισίας των Παλαιστινίων κατά πολιτών δεν είναι τρομοκρατικές. Είναι τρομοκρατικές. Αλλά

θα έπρεπε να προβληματίσει και τους ίδιους τους Ισραηλινούς, την ηγεσία των Ισραηλινών, και όσους μπορεί να ασκήσουν επιρροή το πώς οδηγούνται κάποιοι άνθρωποι εις την αυτοκτονία, εις την αυτοπυρπόληση, προκειμένου να δώσουν μηνύματα. Και πώς οδηγούνται εις το να στρέφονται ενάντια ακόμα και σε αθώους πολίτες. Δε νομίζω να υπάρχει κανένας που θα επέκρινε τους Παλαιστίνιους ή που θα εσχολίαζε, για να είμαι ορθότερος, εάν αυτές οι πράξεις εστρέφοντο κατά στρατιωτικών στόχων. Εάν όμως το θίγω, το θίγω για να πω ότι οι γενεσιουργές αιτίες είναι εκεί και είναι η αδικία που υπάρχει και συνεχίζει και, αν είναι κάτι που μας ανησυχεί, είναι η απαξίωση της διεθνούς κοινότητας.

Τα Ηνωμένα Έθνη, το Συμβούλιο Ασφαλείας, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ευρώπη, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ρωσία, σύσσωμος γενικότερα ο κόσμος, φίλοι προς το Ισραήλ έχουν κάνει κατά τρόπο -θα πρέπει να πω για πρώτη φορά ίσως- βεβαίως, δυστυχώς ακόμα, φραστικό τέτοιες παρεμβάσεις, προκειμένου να τερματιστεί αυτή η απαράδεκτη συμπεριφορά. Αγνοούν τους πάντες. Εκείνο που πρέπει να ξέρει η ισραηλινή κυβέρνηση -και μας λυπεί που σ' αυτή συμμετέχει και ένας πραγματικά νομπελίστας της ειρήνης, ο κ. Πέρεζ- είναι ότι, όταν θα κοπάσει... ή όταν θα υποχρεωθούν να αποχωρήσουν, δε θα είναι το τέλος της αιματοχυσίας, αν δεν τερματιστεί η αδικία, διότι δεν είναι η πρώτη φορά που το Ισραήλ εδοκίμασε με αναλόγους μεθόδους είτε στο Λίβανο είτε αλλού να επιβάλει διά πυρός και σιδήρου την αποφασιστικότητά του τάχα να τερματιστούν οι όποιες ενέργειες εναντίον του. Παρά ταύτα, εσυνέχισαν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν. Με το να σκοτώσουν πεντακόσιους Παλαιστίνιους, εάν δεν τερματιστεί η αδικία, δε θα τερματιστεί ούτε και η βία εναντίον του Ισραήλ. Και η βία φέρνει την αντιβία και ούτω καθεξής. Είναι ένας φαύλος κύκλος ο οποίος δημιουργείται ως αποτέλεσμα κοντόφθαλμης, κατά την άποψή μας, πολιτικής. Γι' αυτό και ειλικρινά δεν μπορεί παρά να καταδικάσουμε

εντονότατα την ενέργεια του Ισραήλ, ενώ ταυτόχρονα να εκφράσουμε και τη συμπαράστασή μας και την αλληλεγγύη μας προς τον παλαιστινιακό λαό.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι με τη βεβιασμένη ίσως από δικής μας πλευράς εξέταση του θέματος των σχέσεων με το Ισραήλ -θα πρέπει να το δούμε στην ευρύτητα και των δικών μας συμφερόντων, όχι στρεφόμενοι ή αρνούμενοι να συμπαρασταθούμε όπως πρέπει, με έντονο τρόπο, προς τους Παλαιστίνιους, αλλά μην πιστέψετε ότι, αν η Κύπρος παγώσει τις σχέσεις της με το Ισραήλ, όταν ολόκληρη η Ρωσία, όταν ολόκληρη η Ενωμένη Ευρώπη, όταν το ευρωκοινοβούλιο, όταν η Αμερική, όταν τα Ηνωμένα Έθνη παίρνουν μια στάση που υποδηλώνει απαρέσκεια, θα επηρεαστεί- ίσως επηρεαστούν, και το λέω με κάθε υπευθυνότητα, και δικά μας ευρύτερα συμφέροντα, λαμβάνοντας υπόψη την επιρροή, δυστυχώς, που ασκούν σε κέντρα αποφάσεων. Δε λέω να αιτιολογήσουμε με οποιοδήποτε τρόπο ούτε και εισηγούμαι κάτι ανάλογο, όμως μπορεί να είμεθα έντονοι σε παραστάσεις προς την ισραηλινή κυβέρνηση μέσω της ισραηλινής πρεσβείας. Μπορεί να προβούμε σε διαβήματα που να δείχνουν την απαρέσκεια και οπωσδήποτε τα αισθήματα που νιώθουμε σε ανάλογες ενέργειες, όπως και τα αισθήματα συμπάθειας προς τους Παλαιστίνιους. Όμως επαναλαμβάνω και θα παρακαλούσα εκείνο που πρέπει να επικρατήσει μεταξύ όλων μας να είναι πιο νηφάλιες σκέψεις και ενέργειες, που να συνάδουν και με τις ενέργειες άλλων κρατών, που, αν και δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα όπως εμείς, θα εδημιουργούσαν ίσως με κάποιες συμπεριφορές βεβιασμένες προβλήματα. Ας ακολουθήσουμε ή ας παρακολουθήσουμε, ας συνεχίσουμε να ενεργούμε κατά τρόπο έντονο και καταδικαστικό βεβαίως, διότι δεν είπα κάτι που να δικαιολογεί τα όσα το Ισραήλ πράττει. Εκείνο που λέω είναι ότι θα πρέπει να σκεφτούμε ότι αυτή η κυβέρνηση θα πληρώσει το τίμημα και από τον ισραηλινό λαό και κάποια ώρα θα υπάρξει μια άλλη

κυβέρνηση και κάποια ώρα ενδεχομένως θα πρέπει να αναθεωρήσουμε και πάλι ίσως τη στάση μας και ούτω καθεξής.

Εκείνο που θέλω να καταδικάσω με εξίσου έντονο τρόπο είναι την απαράδεκτη συμπεριφορά των ισραηλινών αρχών απέναντι στην κοινοβουλευτική αντιπροσωπία της Βουλής, αλλά τι μπορεί να πει κανένας πέρα από την αυθαιρεσία, την αναίδεια, το θράσος μιας κυβερνήσεως. Αν εμπόδισαν την κοινοβουλευτική αντιπροσωπία της μικράς Κύπρου, θα ήτο ίσως σταγόνα στον ωκεανό. Εδώ δεν επέτρεψαν εις ολόκληρη αντιπροσωπία εξ Ευρώπης, με επιτρόπους της Ευρώπης, να επισκεφθεί το Ισραήλ. Φανταστείτε μέχρι ποιου σημείου η ανοχή έχει οδηγήσει το θράσος ορισμένων κρατών. Δε δικαιολογώ... Κύριοι συνάδελφοι, καταδικάζω, λέω για το θράσος. Πρέπει να με παρακολουθείτε, γιατί είδα κάποια δυσανασχέτηση από τους...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Εκείνους δεν τους επέτρεψαν. Οι ίδιοι αρνήθηκαν να βγουν από το αεροδρόμιο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Της ελληνικής αντιπροσωπίας της επέτρεψαν να επισκεφθεί τον Αραφάτ; Και των άλλων βουλευτών των εθνικών κοινοβουλίων; Εγώ παρακολουθώ τα δελτία ειδήσεων και είδα ότι τους το απαγόρευσαν οι στρατιωτικές αρχές. Τους εξευτέλισαν ακόμη περισσότερο. Τους επέτρεψαν να διέλθουν, να μεταβούν μέχρι τη Ραμάλα και τους το απαγόρευσαν οι στρατιώτες, οι στρατιωτικές αρχές.

Εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχει και λόγος να συζητούμε μεταξύ μας, διότι δε δικαιολογώ την οποιαδήποτε... Εννοούσα την αναίδεια ή το θράσος τους, που εκ της ανοχής είτε απαγόρευσαν είτε όχι είτε δεν επέτρεψαν εις άλλα εθνικά κοινοβούλια.

Αυτό δείχνει πόσο επιτέλους πρέπει να ευαισθητοποιηθεί η διεθνής κοινότητα και τα μέτρα που επιτέλους πρέπει να πάρουν, ώστε να είναι αποτελεσματικά.

Εδώ ήθελα να καταλήξω και, αυτά λέγοντας, θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι την ερχόμενη Πέμπτη η επιτροπή Εξωτερικών θα δεχτεί αντιπροσωπία των αραβικών κρατών και νομίζω ότι κατ' εκείνη τη συζήτηση και την επαφή μπορεί να δούμε και τα θέματα γενικότερα της έκφρασης των απόψεων της ολομελείας, συμπάθειας προς τον παλαιστινιακό λαό και της καταδίκης του Ισραήλ, της κυβερνήσεως του Ισραήλ. Και μπορεί να διαβιβαστούν μάλιστα και προς την εδώ ισραηλινή πρεσβεία τα πορίσματα της παρούσας συζήτησης της ολομέλειας ή ακόμα της αποφάσεως της επιτροπής Εξωτερικών, η οποία, επαναλαμβάνω, θα συνέλθει στις 18 του μηνός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλουμε και εμείς να καταδικάσουμε με τον πιο έντονο τρόπο τη γενοκτονία που γίνεται εις βάρος του παλαιστινιακού λαού. Δεν πρέπει κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες να ξεχνούμε ότι και εμείς εδώ, σε αυτή τη μικρή χώρα, ετύχαμε γενοκτονίας και ετύχαμε κακής μεταχείρισης από τις κατοχικές δυνάμεις το 1974 και να μην ξεχνούμε μάλιστα ότι και εμείς αναμέναμε από φίλους λαούς ή από λαούς που αγωνίζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα έστω μια δήλωση, μια συμπαράσταση, που αυτό το πράγμα το λιγότερο θα ήταν ένα ποτήρι νερό μέσα στην κάψα εκείνης της καταστροφής.

Θέλουμε επίσης να καταδικάσουμε με τον πιο έντονο τρόπο την όλη συμπεριφορά που επέδειξαν οι ισραηλινές αρχές έναντι των δικών μας αντιπροσώπων, αυτού του κοινοβουλίου, που είναι οι αντιπρόσωποι του κυπριακού λαού. Ποιος μπορεί να μετρήσει και πώς μπορεί να εκφραστεί για την αλαζονεία των κυβερνώντων σήμερα στο Ισραήλ; Έφθασαν σε σημείο να μην αναγνωρίζουν κανέναν. Έφθασαν στο σημείο και πιστεύουν ότι σήμερα, επειδή είναι οι δυνατοί, διά των όπλων μπορούν και κάμνουν ό,τι θέλουν και δεν υπολογίζουν την όποια ανθρώπινη ύπαρξη. Κάποιοι μπορεί να πουν ότι γίνονται και τρομοκρατικές ενέργειες από πλευράς των Παλαιστίνιων με τις αυτοκτονίες ή και με άλλα μέτρα.

Κάποιοι μπορεί να πουν ότι γίνονται και τρομοκρατικές ενέργειες από μέρους των Παλαιστίνιων με τις αυτοκτονίες ή και με άλλα μέτρα. Μα, νομίζω αυτό το ίδιο το κοινοβούλιο σε σχετικό ψήφισμά του, ισοζυγισμένα, είχε ασχοληθεί και με αυτό το θέμα. Αλλά την ώρα που εκτιμούμε την κατάσταση και την ώρα που τοποθετούμαστε, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι αυτοί που φτάνουν σε αυτό το έσχατο και αποφασίζουν... Διερωτήθηκε κανένας αν πριν πέντε ώρες δολοφονήθηκε ο πατέρας του, δολοφονήθηκε ο αδελφός του εν ψυχρώ, φονεύθηκε ο γείτονάς του, ο συμμαθητής του, ο συναγωνιστής του και ποια είναι τα αισθήματα τα οποία μπορούν να δημιουργηθούν, αν θέλετε, στη στιγμή στον οποιονδήποτε άνθρωπο;

Εμείς, παρά το ότι παλαιότερα δεν ήταν και φιλική δύναμη προς τον αγώνα του κυπριακού λαού οι Ισραηλινοί -άσχετο αν διαψεύδεται από την κυβέρνηση- ποια διευκόλυνση έμεινε που δε δόθηκε στη Μοσσάντ; Μέσα μάλιστα από το σκεπτικό ότι, εφόσον συμφέροντά τους, η αεροπορική τους εταιρεία ή και οποιοσδήποτε άλλος κινδυνεύουν... Και φτάσαμε στο σημείο στους αερολιμένες ή και στα λιμάνια να μην υπάρχουν ένοπλοι Κύπριοι αστυνομικοί, αλλά πολλές φορές υπάρχουν πράκτορες του Ισραήλ! Όποιος δεν το παραδέχεται αυτό το πράγμα -και προσωπικά δεν το

καταγγέλλω σήμερα, πιστεύω δημοσίως το είχα καταγγείλει πριν τέσσερα χρόνια...Και εξακολουθεί αυτή η συμπεριφορά! Είναι μήπως με αυτό τον τρόπο που θα πρέπει ένα κράτος να τοποθετείται έναντι άλλου κράτους· και ειδικότερα η Κύπρος; Γιατί, αν σήμερα το Ισραήλ είναι περικυκλωμένο από τους Άραβες, αν θεωρεί ότι όλοι αυτοί είναι εχθροί του και το πιο κοντινό σημείο προς το Ισραήλ, μια πρόσβαση που είχε, ήταν η Κύπρος, τι ζητήσαμε; Πολλά πράγματα; Δηλαδή η κοινοβουλευτική μας αντιπροσωπία, οι οκτώ συνάδελφοι που πήγαν εκεί, για να εκφράσουν τη συμπάθεια και τη συμπαράσταση του κυπριακού λαού, θα μετέφερε στον Αραφάτ τις ατομικές βόμβες ή εκείνα τα βιολογικά όπλα;

Μου τονίζουν από κάτω ότι ήταν έξι και όχι οκτώ. Εν τη ρύμη του λόγου μπορεί να έγινε και κάποιο λάθος.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ήταν παραπάνω.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με τους συνοδούς σας. Δεν έχει σημασία. Για μας έχει σημασία ότι ήταν μια αντιπροσωπία ολόκληρου του κυπριακού λαού. Αυτό έχει σημασία.

Δεν πρέπει φυσικά μέσα από την αγανάκτησή μας και μέσα από την πίκρα μας να γίνονται αυτά τα δύο πράγματα οδηγοί και στη σκέψη μας και στις αποφάσεις μας. Έχουμε τεράστια δικά μας προβλήματα, είμαστε μια μικρή και αδύναμη χώρα και, προς Θεού, σε καμιά περίπτωση δε λέμε ότι πρέπει να κάνουμε εκπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα ή στον αγώνα που διεξάγουμε και που διεξάγει ο όποιος λαός.

Και πρέπει εδώ να κάνουμε και λίγη αυτοκριτική. Ενώ είμαστε από τις μικρότερες χώρες, πολλές φορές, από τον καιρό που ιδρύθηκε αυτή η Δημοκρατία, αλλά και προηγουμένως, με τον αγώνα του '55-'59, παραπονούμασταν, γιατί κάποιοι

δε μας ψήφισαν ή κάποιοι δε μας συμπαραστάθηκαν. Αλλά, με όλο το σεβασμό, ούτε προσπαθήσαμε να μάθουμε καμιά φορά σε ποια γωνιά του πλανήτη είναι εκείνος ο λαός και εκείνη η χώρα ή και αν αγωνίζονταν αυτοί οι άνθρωποι και αν είχαν ακόμα περισσότερα προβλήματα από εμάς. Γιατί πιστεύαμε ότι εμείς μόνο είμαστε οι εκλεκτοί σε αυτό τον πλανήτη και οι πάντες είναι υποχρεωμένοι να μας δίνουν στήριξη, βοήθεια, να μας δείχνουν κατανόηση και εμείς απλώς να διάγουμε τη ζωή μας μέσα στην ευμάρεια· που δυστυχώς έχουμε οδηγηθεί εκεί.

Πιστεύω ότι είναι μια καλή προοπτική και μια καλή θέση το όλο θέμα να πάει στην επιτροπή Εξωτερικών του κοινοβουλίου και να συζητηθεί εκεί εν εκτάσει. Και πιστεύω και η ίδια η κυβέρνηση θα λάβει τα μηνύματα -και πιστεύω ότι τα έχει λάβει- γιατί δεν πρέπει να υποτιμήσουμε και το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνησή μας είχαν κάμει διάβημα προς το Ισραήλ. Αλλά δεν μπορώ και να ξεχάσω τις δηλώσεις του πρέσβη του Ισραήλ, που, μόλις βγήκε από το Υπουργείο Εξωτερικών, είχε δηλώσει ότι ήταν μια επίσκεψη προκαθορισμένη, ρουτίνας, συζητώντας διάφορα θέματα που ήταν προγραμματισμένα. Αντιλαμβάνεστε μέχρι πού φτάνει η αλαζονεία. Διότι σε αυτή τη συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών της Βουλής θα υπάρξουν και θέσεις και απόψεις. Πιστεύω ότι, προτού γίνει συζήτηση σε βάθος και αναλυτικά και προτού ζητήσει αυτή η αρμόδια επιτροπή όλα εκείνα τα στοιχεία, το να τοποθετηθούμε για το αν θα λάβουμε το άλφα, το βήτα, το γάμα, το δέλτα ή το έψιλον μέτρο αυτή τη στιγμή μπορεί να εξυπηρετεί το σκοπό, αλλά μπορεί και να ζημιώνει το σκοπό. Οπότε εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, τόσο στην επιτροπή Εξωτερικών, αλλά και μετέπειτα -πιστεύω θα οδηγηθεί το θέμα και πάλι στην ολομέλεια- θα έχουμε την ευκαιρία να τοποθετηθούμε.

Τελειώνοντας, θέλουμε να εκφράσουμε για ακόμα μια φορά τη συμπάθειά μας προς το λαό της Παλαιστίνης για τα όσα δεινά και τη γενοκτονία που υφίσταται

σήμερα και θέλουμε να νιώθει ότι είμαστε ένας λαός φιλικός προς αυτόν. Είμαστε ένας λαός ο οποίος μακάρι να είχε τη δυνατότητα να προσφέρει την όποια περισσότερη βοήθεια. Και οι σχέσεις που υπήρχαν μόνιμα και πάντοτε, ειδικά με τον παλαιστινιακό λαό και τον αγώνα του, θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, γιατί πιστεύουμε ότι είναι ένας αγώνας αρχών, είναι ένας αγώνας δικαίου. Πρέπει και μπορούν και έχουν δικαίωμα αυτοί οι άνθρωποι να ζήσουν, να κάμουν το δικό τους κράτος και να ευημερήσουν μέσα σε συνθήκες ειρήνης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους του Κινήματος των Σοσιαλδημοκρατών, ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τις τελευταίες δύο βδομάδες παριστάμεθα μάρτυρες, ολόκληρη η ανθρωπότητα μαρτυρεί τη γενοκτονία που διαπράττεται σε βάρος του παλαιστινιακού λαού. Για να αντιληφθεί κανείς τους λόγους που το κράτος του Ισραήλ έχει αποφασίσει να προχωρήσει σε αυτή την κατεύθυνση, πρέπει να ανατρέξει και λίγο στο παρελθόν και να θυμηθεί τη δολοφονία του Ραμπίν, την πτώση του Μπάρακ και την άνοδο του Σιαρόν στην εξουσία. Πολύ φοβούμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι εδώ βρισκόμαστε μάρτυρες της αλλαγής στρατηγικής από πλευράς του Ισραήλ. Το σημερινό κράτος του Ισραήλ, με επικεφαλής τον Σιαρόν, δε θέλει τη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους. Στόχος του είναι η διάλυση της Παλαιστινιακής Αρχής, η καταστροφή της όποιας υποδομής έχουν δημιουργήσει και ο αποκλεισμός της οποιασδήποτε δυνατότητας στο προσεχές και στο μεσοπρόθεσμο μέλλον δημιουργίας ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους· διότι το κράτος δε θα δημιουργηθεί εκ του μηδενός. Στόχος επίσης είναι να σπάσουν το ηθικό και την

αντίσταση αυτού του υπέροχου λαού, του παλαιστινιακού λαού, που αγωνίζεται για την ελευθερία του και να επιβάλουν το νόμο του τρόμου.

Το έγκλημα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διαπράττεται μέσα σε ένα κλίμα συσκότισης, αν ήταν δυνατόν, απόλυτης συσκότισης. Εκπρόσωποι ξένων κρατών και οργανισμών αποκλείονται από του να έρθουν σε επαφή με την Παλαιστινιακή Αρχή. Ακόμα και στον Υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών ουσιαστικά απαγόρευσαν να επισκεφθεί τον Αραφάτ! Η αναβολή της επίσκεψης αυτό υποδηλεί. Έχουν αποκλείσει εντελώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης από τις περιοχές στις οποίες διεξάγονται οι “επιχειρήσεις” τους, η γενοκτονία. Έχουν σκοτώσει δημοσιογράφους σε ώρα καθήκοντος και δε μας πείθει τίποτε -διότι είδαμε και τις σκηνές- ότι ήταν τυχαία ή ατυχής η περίπτωση φόνου αυτών των ανθρώπων· ήταν σκόπιμη. Τι να πω για τους ακτιβιστές ειρηνιστές στους οποίους συμπεριφέρθηκαν με βαναυσότητα; Δεν τους επέτρεψαν καν να πλησιάσουν στην περιοχή. Όλα διεξάγονται μέσα σε ένα κλίμα συσκότισης.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και άλλα εγκλήματα είχαν διεξαχθεί μέσα σε κλίμα συσκότισης· και σε βάρος των Εβραίων μάλιστα. Αλλά ήρθε η ώρα που και τα Άουσβιτς και τα Νταχάου βγήκαν στο φως της ημέρας και εκεί φάνηκε ολόκληρο το μέγεθος της βαρβαρότητας και της απανθρωπιάς. Το ίδιο θα συμβεί και με τη γενοκτονία που σήμερα το κράτος του Ισραήλ διαπράττει ενάντια στο λαό της Παλαιστίνης. Και θα έχει να απολογηθεί ενώπιον της ιστορίας, γιατί θα στηθούν μνημεία και γι’ αυτούς τους ανθρώπους κάποτε. Και εγώ προβλέπω την ημέρα που κάποιος πρωθυπουργός του Ισραήλ θα καταθέσει στεφάνι και θα απολογηθεί στο μνημείο αυτών των θυμάτων που τόσο βάναισα κάποιοι προκάτοχοί του, όπως ο κ. Σιαρόν, δολοφονούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ολόκληρη η διεθνής κοινότητα, παρά τη συσκότιση, παρά την έλλειψη καθαρής πληροφόρησης και εικόνας, -έχει σημασία η εικόνα- έχει καταδικάσει αυτή τη βάρβαρη και βάνουση συμπεριφορά. Και τα Ηνωμένα Έθνη και η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Ρωσία και αύριο το Συμβούλιο της Ευρώπης, στο οποίο έχει εγγραφεί το Παλαιστινιακό ως επείγον θέμα προς συζήτηση· είναι βέβαιο ότι και εκεί θα υπάρξει καταδίκη. Όμως η καταδίκη αυτή -βεβαίως καλοδεχούμενη- μέχρι στιγμής περιορίζεται στα λόγια. Και το κράτος του Ισραήλ δε φαίνεται να καταλαβαίνει από λόγια. Είναι καιρός να μεταβούμε από τα λόγια στα έργα. Και νομίζω ότι εμείς, η μικρή Κύπρος, που στείλαμε αντιπροσωπία βουλευτών εκεί, για να εκδηλώσει τη συμπάραστασή της προς τον Αραφάτ και της συμπεριφέρθηκαν με το γνωστό απρεπέστατο τρόπο, μπορούμε να ξεκινήσουμε αυτή τη νέα στάση των έργων και όχι των λόγων στο βαθμό που μπορούμε.

Ναι, λαμβάνοντας υπόψη και άλλα συμφέροντα· ασφαλώς λαμβάνοντας υπόψη και άλλα συμφέροντά μας. Αλλά να μην κάψουμε το δίκαιο των ανθρώπων εν ονόματι κάποιων συμφερόντων· που στο κάτω κάτω μπορεί και -κατά τη γνώμη μου- δεν είναι και ζωτικά γι' αυτόν τον τόπο. Ζωτικότερα είναι τα συμφέροντα που έχουμε με τους Άραβες. Και αν μας θέλει η Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε μας θέλει, για να είμαστε γέφυρα με το Ισραήλ· μας θέλει, για να είμαστε γέφυρα με τον αραβικό κόσμο. Και πρέπει αυτή τη γέφυρα να τη διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού και να την κτίσουμε όσο πιο στερεά μπορούμε. Δε λέω ότι πρέπει να έχουμε εχθρικές σχέσεις με το Ισραήλ. Όχι, θέλουμε φιλικές σχέσεις και με το λαό του Ισραήλ και με το λαό της Τουρκίας και με όλους τους λαούς της περιοχής, αλλά να μην ανεχθούμε αυτή τη βαρβαρότητα, αυτή την κτηνωδία, αυτό το άδικο που διαπράττεται σε βάρος ενός λαού. Γιορτή δική τους παραμονή δική μας και παραμονή όλων των μικρών λαών!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους των Νέων Οριζόντων ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι δύσκολο μετά τα όσα έχουν λεχθεί να μπορέσει να προσθέσει κανείς οτιδήποτε άλλο παρά να καταδικάσει αυτή την πραγματική κτηνωδία την οποία η διεθνής κοινότητα επιμαρτυρεί με ό,τι συμβαίνει σήμερα στην Παλαιστίνη.

Νομίζω όμως ότι θα πρέπει να επισημάνει κανείς για μια ακόμη φορά την αδυναμία του διεθνούς Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών να επιβάλει το διεθνές δίκαιο, να περιφρουρήσει αυτό για το οποίο συστάθηκε, τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Είναι πραγματικά ντροπή ένα κράτος μέλος του να προβαίνει σ' αυτού του είδους τις εκτροπές και παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι ακόμα μεγαλύτερη η οδύνη, γιατί τα τελευταία χρόνια επιμαρτυρήσαμε την επιλεκτική εφαρμογή του διεθνούς δικαίου και σε άλλες περιπτώσεις, όπου δυστυχώς ο οργανισμός, ποδηγετούμενος από τη μεγάλη δύναμη, τις Ηνωμένες Πολιτείες, παρέσυρε και άλλες χώρες στις ούτω καλούμενες ανθρωπιστικές επεμβάσεις με την αιτιολογία ότι παρεβιάζοντο τα ανθρώπινα δικαιώματα. Για μας, τους Κύπριους, είναι πιο οδυνηρό, γιατί τα τελευταία χρόνια, από το 1974 και έπειτα, δυστυχώς αντιμετωπίσαμε την ίδια, πολλές φορές, επιλεκτική πολιτική από τον οργανισμό αυτό στον οποίο τόσα πολλά εναποθέσαμε και εναποθέτουμε ακόμα, γιατί πιστεύουμε ότι δυστυχώς δεν υπάρχει άλλη μέθοδος, άλλο σώμα το οποίο, αν λειτουργήσει σωστά, να μπορέσει να εμπεδώσει μια νέα κοινωνία κρατών.

Και η Ευρωπαϊκή Ένωση απεδείχθη για μια ακόμη φορά δυστυχώς αδύναμη να σταθεί αντάξια των περιστάσεων, αδύναμη να χαράξει μια δυναμική πολιτική ασφάλειας και άμυνας και περιορίστηκε στις διάφορες εκκλήσεις, στα διάφορα ψηφίσματα, τα οποία δυστυχώς, όπως και αυτά των Ηνωμένων Εθνών, όπως με μεγάλη αλαζονεία είχε πει κάποτε η κ. Γκόλντα Μέρ, πρώην Πρωθυπουργός του Ισραήλ, they don't shot bullets (δεν είναι σφαίρες).

Θα μπορούσε και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Ευρωπαϊκή Ένωση, αν εννοούσαν πραγματικά αυτά που λένε, να προχωρήσουν και να θεσπίσουν μέτρα κατά του Ισραήλ ανάλογα με αυτά τα οποία κάποτε στο ρατσιστικό καθεστώς της Νοτίου Αφρικής είχαν θεσπίσει, δηλαδή οικονομικό αποκλεισμό, αποκοπή της βοήθειας, είτε αυτή είναι οικονομική είτε είναι στρατιωτική, για να δείξουν έμπρακτα την καταδίκη των όσων συμβαίνουν στο Ισραήλ από τη διεθνή κοινότητα. Αυτό όμως ακόμη δεν έγινε και πολύ φοβούμαι ότι έχει αποθρασυνθεί τόσο πολύ το Ισραήλ, που θα επιχειρήσει ουσιαστικά την εξολόθρευση, όπως έχει λεχθεί πολύ σωστά, της Παλαιστινιακής Αρχής, για να αντιμετωπίσει πλέον πιο αποτελεσματικά το ενδεχόμενο της δημιουργίας παλαιστινιακού κράτους. Πολύ φοβούμαι επίσης ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες, που θεωρούν το Ισραήλ τον πρωταρχικό και κύριο σύμμαχό τους, μαζί με την Τουρκία, στην ευρύτερη περιοχή, δεν είναι αποφασισμένες δυστυχώς να ανακόψουν αυτή τη γενοκτονία, γιατί φοβούνται μήπως τους χαλάσει η μανέστρα για τη δεύτερη φάση που προσχεδιάζουν στο Ιράκ.

Αυτή είναι η στυγνή, ψυχρή πραγματικότητα της σημερινής διεθνούς τάξης στον εικοστό πρώτο αιώνα. Είναι ντροπή πραγματικά για όλη την ανθρωπότητα να θυσιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα στο βωμό των πολιτικών σκοπιμοτήτων. Όμως, δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι, όπως και ο αγώνας του κυπριακού λαού, και ο

αγώνας του παλαιστινιακού λαού, όσα χρόνια και να πάρουν, και χίλια χρόνια να πάρουν, τελικά θα δικαιωθούν, γιατί οι λαοί που αγωνίζονται δικαιώνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πραγματικά με αισθήματα μεγάλης αγανάκτησης που επιστρέψαμε από τη σύντομη αλλά άκρως δραματική επίσκεψή μας στο Ισραήλ, όπου μεταβήκαμε εκπροσωπώντας τη Βουλή μας. Λόγω των εξελίξεων και των επικρατουσών συνθηκών, σε σχέση με το Παλαιστινιακό, δεν είχαμε την ψευδαίσθηση ότι θα μας άφηναν να μπορούμε στη Ραμάλα και πολύ περισσότερο ότι θα μας επέτρεπαν να συναντήσουμε τον Πρόεδρο Αραφάτ. Αλλά τούτο από τη συμπεριφορά που οι αρχές του Ισραήλ επέδειξαν έναντί μας, ωσάν να ήμαστε τρομοκράτες ή εγκληματίες που χρειαζόμαστε συνεχή αστυνόμευση καθ' όλη τη διάρκεια της πεντάωρης παραμονής μας στο αεροδρόμιο Μπεν Γκουριόν, έχει μεγάλη διαφορά. Η απάντηση του πρέσβη του Ισραήλ, ότι δήθεν δε μας επέτρεπαν να εξέλθουμε του αεροδρομίου για δική μας ασφάλεια, είναι τουλάχιστον αφελής. Αν αυτός ήταν ο σκοπός, γιατί δε μας το είπαν καθαρά και γιατί δε μας είπαν ότι η δική μας ασφάλεια καθιστούσε απαραίτητη και τη συνεχή μας αστυνόμευση; Η πιο πάνω συμπεριφορά πλήττει την αξιοπρέπεια όχι εμάς των ιδίων ως εκπροσώπων της Βουλής αλλά ολόκληρου του σώματος, θεωρώ δε την απάντηση του Προέδρου της Ισραηλινής Βουλής αλαζονική και ιδίως στο σημείο που προσπαθεί να υποβιβάσει σε τέτοιο βαθμό το επεισόδιο, ώστε να θεωρεί ότι θα μπορούσαμε αυτή την ώρα ακόμη και να σκεφτούμε πρόσκλησή τους να μεταβούμε στο Ισραήλ σαν επίσημοι προσκεκλημένοι της Ισραηλινής Βουλής. Θεωρώ ακόμα πιο σοβαρή τη σφράγιση των διαβατηρίων μας με την κόκκινη

σφραγίδα “entry denied” ωσάν να είμαστε πρόσωπα ανεπιθύμητα. Και διερωτώμαι: Έγινε κι αυτό στα πλαίσια της δικής μας ασφάλειας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέματα σαν αυτό είναι πολύ σοβαρά και χρήζουν πολύ προσεκτικής εξέτασης τόσο από τη Βουλή όσο και από την κυβέρνηση. Δεν μπορούμε να πάρουμε αποφάσεις κάτω από την επήρεια της συναισθηματικής μας φόρτισης την οποία δικαιολογημένα, πιστεύω, έχουμε αυτή τη στιγμή ούτε κάτω από την επήρεια της αγανάκτησής μας. Θα πρέπει το όλο θέμα να εξεταστεί με σύνεση, με σοβαρότητα και ψυχραιμία και γι’ αυτό πιστεύω ότι είναι σωστή η απόφαση της Βουλής να συζητηθεί το όλο θέμα στην επιτροπή Εξωτερικών και μετά να επανέλθουμε στην ολομέλεια.

Όσον αφορά την ουσία του παλαιστινιακού προβλήματος, είναι με αποτροπιασμό που παρακολουθούμε τις εξελίξεις και τη συνέχιση της βαρβαρότητας των ισραηλινών στρατευμάτων εναντίον των παλαιστινιακών πόλεων και συνοικισμών. Μένουμε πραγματικά άναυδοι με τη στάση της κυβέρνησης του Ισραήλ, που αγνοεί τις εκκλήσεις της διεθνούς κοινωνίας για κατάπαυση των επιθέσεων και απόσυρση των στρατευμάτων του Ισραήλ από παλαιστινιακές πόλεις και περιοχές. Πιστεύουμε όμως ότι κάθε μορφή βίας είναι καταδικαστέα, παρ’ όλο που αντιλαμβανόμαστε πλήρως ότι οι επιθέσεις αυτοκτονίας είναι πράξεις απελπισίας. Η απάντηση στη βία δεν μπορεί να είναι η βία, γιατί δυστυχώς δημιουργείται τελικά ένας φαύλος κύκλος με θύματα χιλιάδες άοπλους και αθώους πολίτες. Ευχόμαστε και ελπίζουμε ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ, ο κ. Σαρόν, να ακούσει έστω και τούτη την ύστατη στιγμή τη φωνή της σύνεσης και να συμμορφωθεί με την έκκληση της διεθνούς κοινωνίας, για να μη θρηνήσουμε και άλλες ακόμη ψυχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους του ΑΔΗΚ ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην Παλαιστίνη δοκιμάζεται εδώ και αρκετό καιρό η ανθρώπινη υπόσταση, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δοκιμάζονται οι αρχές και οι αξίες της παγκόσμιας δημοκρατίας. Ο κυπριακός λαός, θύμα κι αυτός αυτής της μορφής βίας, της κρατικής βίας και τρομοκρατίας, του οποίου παραβιάζονται και καταπατούνται βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες εδώ και είκοσι οκτώ χρόνια από την Τουρκία, δεν μπορεί παρά να στέκεται στο πλευρό των Παλαιστινίων και να εκδηλώνει έμπρακτα την αλληλεγγύη του προς αυτούς. Ενώνουμε τη φωνή μας με τη φωνή της παγκόσμιας κοινότητας για την αποκατάσταση των αναφαίρετων δικαιωμάτων των Παλαιστινίων αδελφών μας. Η διεθνής αλληλεγγύη είναι σοβαρό όπλο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα χέρια όλων εκείνων που αγωνίζονται για την κατίσχυση αξιών οικουμενικών, για την κατίσχυση αρχών ειρήνης και δημοκρατίας. Καμιά υποχώρηση από αυτές τις αρχές δεν μπορεί να είναι μόνιμη, όσο ισχυροί κι αν είναι αυτοί που την επιχειρούν. Εκφράζουμε ολόψυχα τη συμπαράστασή μας στο λαό και στον Πρόεδρο της Παλαιστίνης, που δοκιμάζονται σκληρά και με πρωτοφανή βαρβαρότητα από την κυβέρνηση του Ισραήλ. Παράλληλα εκφράζουμε το θαυμασμό μας για το μεγαλείο του αγώνα τους και τον ηρωισμό με τον οποίο στέκονται απέναντι στον κατακτητή.

Θέλουμε με την ευκαιρία να τονίσουμε ότι καμιά ειρηνευτική διαδικασία και καμιά συνθηκολόγηση που δε σέβεται το δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν μπορεί να πετύχει οτιδήποτε. Αντιθέτως, χωρίς την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων και χωρίς την απελευθέρωση των εδαφών και του

λαού της Παλαιστίνης, που ευρίσκεται σε κατάσταση πολιορκίας και εξαθλίωσης, καμιά διευθέτηση δε θα μπορέσει ποτέ να σταθεί μακροπρόθεσμα σαν η τελική λύση.

Η ενέργεια του Ισραήλ να απαγορεύσει την είσοδο και τελικά στην ουσία να απελάσει με τον πλέον απαράδεκτο και προσβλητικό τρόπο τη διακομματική αντιπροσωπία της Κυπριακής Βουλής συνιστά το ολιγότερον προσβολή και πρόκληση προς ολόκληρο το λαό μας. Θεωρούμε ότι τέτοιες ενέργειες πλήττουν άμεσα το θεσμό του κοινοβουλευτισμού και θίγουν βασικές αρχές του ανθρωπιστικού δικαίου και της διεθνούς αλληλεγγύης. Παράλληλα αντιβαίνουν κατάφωρα στους διεθνείς κανόνες διπλωματικής συμπεριφοράς και δεοντολογίας. Ενέργειες όπως αυτή που συζητούμε σήμερα ουδόλως συνάδουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη δημιουργία σχέσεων καλής γειτονίας, αλλά τείνουν να προκαλέσουν ανεπιθύμητες διπλωματικές υποτροπές.

Το ΑΔΗΚ καταδικάζει ανεπιφύλακτα και με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο την ενέργεια της κυβέρνησης του Ισραήλ να απελάσει την αντιπροσωπία μας από το Ισραήλ και καλεί την κυβέρνηση να λάβει τα μέτρα εκείνα που θεωρεί αναγκαία και που θα ικανοποιήσουν τόσο την κυπριακή όσο και τη διεθνή κοινή γνώμη για την αναπάντεχη και προσβλητική συμπεριφορά της οποίας έτυχε στο σύνολό του ο κυπριακός λαός.

Τελειώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να δηλώσω ότι συμφωνούμε όπως το όλο θέμα παραπεμφθεί και συζητηθεί στην επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής για τα περαιτέρω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους των Οικολόγων-Περιβαλλοντιστών ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το Κίνημα Οικολόγων-Περιβαλλοντιστών καταδικάζει την επιθετική πολιτική της κυβέρνησης Σαρόν σε βάρος της Παλαιστινιακής Αρχής, σε βάρος του παλαιστινιακού λαού. Κατανοούμε τα συναισθήματα πανικού και φόβου που έσπειραν στο λαό του κράτους του Ισραήλ οι επιθέσεις αυτοκτονίας, πονούμε και συμπάσχουμε με το λαό της γειτονικής χώρας, σε καμιά όμως περίπτωση δεν μπορούμε να δικαιολογήσουμε την κρατική τρομοκρατία που ασκεί αιματηρά, βάνουσα και κυρίως διαχρονικά η κυβέρνηση του Ισραήλ. Οφείλουμε να αντιπαχθούμε ενεργητικά και μαχητικά στην εφαρμογή της αρχής “οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος”.

Μόνο μια δίκαιη λύση του παλαιστινιακού προβλήματος, που να εγγυάται την ανεξαρτησία του κράτους της Παλαιστίνης με πρωτεύουσα την Ανατολική Ιερουσαλήμ, μπορεί να εξασφαλίσει την ασφάλεια του ίδιου του κράτους του Ισραήλ. Άλλωστε, δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη. Αυτό είναι ένα μήνυμα που διαβάζεται στην Παλαιστίνη, διαβάζεται στην Κύπρο, διαβάζεται πάντα και παντού· διαβάζεται και γράφεται με αίμα και θυσίες. Και όσοι δεν ξέρουν να διαβάζουν “αυτά τα κόκκινα σημάδια στον τοίχο”, δεν ξέρουν πού τραβάνε και πού πηγαίνουν. Αλλά ποιος ακούει σήμερα τα λόγια του ποιητή;

“Κύπρον ου μ’ εθέσπισεν”. Ο καθείς και το χρέος του, λέει. Το δικό μας χρέος είναι να προσπαθήσουμε να ξεφύγουμε από το σύγνεφο της μεγαλοστομίας. “Τα κούφια τα λόγια, τα μεγάλα” να παραμερίσουν. Ζητούμε μέτρα. Ζητούμε αμοιβαιότητα στις σχέσεις Κύπρου-Ισραήλ. Η φιλία και οι καλές σχέσεις πρέπει να στηρίζονται στον αλληλοσεβασμό και στην εκτίμηση. Ζητούμε να σταθούμε επιτέλους με αξιοπρέπεια απέναντι σ’ αυτούς που θέλουν τη φιλία μας. Εγώ σας καλώ σε ενδελεχή εξέταση των πρακτικών ασυδοσίας που χαρακτηρίζουν τη δράση

των Ισραηλινών πρακτόρων στην Κύπρο. Εγώ σας καλώ σε λήψη διορθωτικών μέτρων. Εγώ σας καλώ όλους μαζί να αρνηθούμε την πρόσκληση για συμμετοχή στους εορτασμούς για την ανακήρυξη του κράτους του Ισραήλ στις 18 του Απρίλη. Δεν το οφείλουμε στους Παλαιστίνιους, δεν είναι χρέος στους αγώνες και στα παιδιά που σκοτώνονται· είναι χρέος στην ιστορία μας, είναι χρέος στα δικά μας παιδιά, είναι χρέος στο δικό μας μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ύστερα από ομόφωνη τοποθέτηση όλων των κομμάτων το θέμα παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών με την παράκληση εντός μίας εβδομάδας να επανέλθει στην ολομέλεια με έκθεση για οποιεσδήποτε εισηγήσεις θα κατατεθούν και θα εγκριθούν από την επιτροπή. Καλώ επίσης όλους τους βουλευτές, και εκείνους που δεν είναι μέλη της επιτροπής Εξωτερικών, αν και εφόσον έχουν οποιεσδήποτε εισηγήσεις, να τις καταθέσουν στην επιτροπή Εξωτερικών.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 18 Απριλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.035.2002)
2. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων
(Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη
Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.045.2002)

3. Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.070.2002)
4. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματες Ζυγιστικές
Μηχανές Διαλογής Ελέγχου και Κατάταξης)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.076.2002)
5. Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού
Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.083.2002)
6. Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Εμπορίας του
Πατατόσπορου Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.077.2002)
7. Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού
Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.079.2002)
8. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας -
Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου,
Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού
Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου
Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και
Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.064.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης).
(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη Αρχαία Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
 - β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της Ιεράς Μονής Αποστόλου Ανδρέα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)
 - γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο

καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της
επιτροπής). (15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξης: 7.20 μ.μ.)

(Στις 15 Απριλίου 2002 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.)

Συμπληρωματική ημερήσια διάταξη

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την **Πέμπτη, 18 Απριλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα**, προστίθενται τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος
(Αρ. 1) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2002)
2. Ο περί Προϋπολογισμού του 1996 (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.072.2002)
3. Ο περί Προϋπολογισμού του 1999 (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.073.2002)
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.074.2002)
5. Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.075.2002)

(Στις 18 Απριλίου 2002 κυκλοφόρησε δεύτερη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.)

Δεύτερη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την **Πέμπτη, 18 Απριλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα**, προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων).

(11.4.2002)

(Αρ. Φακ. 23.05.002.2002)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Περδίκης Γιώργος

Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ευαγόρου Σταύρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σαμψών Σωτήρης
Θεοδώρου Δώρος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Θωμά Γιαννάκης	Τάσου Γεώργιος
Καράς Αντώνης	Τορναρίτης Νίκος
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φυττής Σοφοκλής
Κληρίδης Χρήστος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κυπριανού Άντρος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λαμάρης Γιάννος	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρυσοστόμου Άριστος
Ματσάκης Μάριος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Δ. Θεοδώρου, Πρ. Προδρόμου, Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Χρ.

- Κληρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Βασιλείου, Γ. Βαρνάβα, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Περδίκη, Π. Δημητρίου, Γ. Λιλλήκας, Ντ. Μιχαηλίδης).
2. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομών και Τεχνικών Έργων (Καθορισμός Τύπων, Τελών και Επιβαρύνσεων) Κανονισμοί του 2002» και β. «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομών και Τεχνικών Έργων (Οικονομική Διαχείριση) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 3. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 4. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κοινοποίηση των Ασθενειών των Ζώων) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002», γ. «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Εμβρύων Κατοικίδιων Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002» και δ. «Οι περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Σπέρματος Χοίρων) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 5. Ψήφιση του νομοσχεδίου «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2002» σε νόμο.
 6. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
 7. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη αποκατάστασης ζημιών από τη λειτουργία λατομικών μονάδων στον Αστρομερίτη - Ακατάλληλες συνθήκες εργασίας σε τμήματα του κτηματολογίου Λεμεσού - Προβλήματα στη λειτουργία της

δεξαμενής υδατοθεραπείας στο νοσοκομείο Λάρνακας - Κίνδυνος για τη δημόσια υγεία από το αποθηκευμένο χλώριο σε εγκαταστάσεις της Υδατοπρομήθειας - Επιπτώσεις στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία από χοιροτροφικά λύματα - Προβλήματα από τη διακοπή τηλεφωνικής σύνδεσης κατεχομένων με τις ελεύθερες περιοχές τα Σαββατοκυριακά - Ανάγκη προαγωγών επ' ανδραγαθία αστυνομικών μαχητών της αντίστασης - Ανάγκη διαφύλαξης του πολύτιμου υλικού στο αρχείο του ΡΙΚ - Μη ικανοποιητικές αποζημιώσεις αγροτών.

8. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη για επίσημη αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας - Πρόβλημα στην ηλεκτροδότηση της κοινότητας Πάνω Αμιάντου - Καθυστέρηση στην καταβολή βοηθημάτων αναπηρίας σε δικαιούχους - Παράνομες λατομικές μονάδες στην περιοχή του χωριού Πολιτικό.
9. Αγορεύσεις για το θέμα «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους» (Α. Χρίστου, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Βαρνάβα, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Θεοδώρου, Χρ. Κληρίδης, Α. Βασιλείου, Ντ. Μιχαηλίδης, Γ. Περδίκης), που ενεγράφη προ ημερησίας διατάξεως από όλα τα κόμματα.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 18ης Απριλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προ ημερησίας διάταξης, εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής, θα ήθελα να αναφερθώ σε μια θλιβερή επέτειο, στην ανατροπή του δημοκρατικού πολιτεύματος στην Ελλάδα από μερικούς επίορκους αξιωματούχους.

Όταν τα τανκς δολοφονούσαν τη δημοκρατία στην Ελλάδα, οι συνέπειες ήταν προβλεπτές όχι μόνο για το μητροπολιτικό χώρο αλλά και για την Κύπρο. Ήτο έκδηλο ότι οι ηγέτες της ξενοκίνητης Χούντας -που κανένα δικαίωμα δεν έχουν στον τιμητικό τίτλο του Έλληνα- θα εχρησιμοποιούντο δορυφορικά για την υλοποίηση σχεδίων ξένων προς τα συμφέροντα του ελληνικού λαού και καταστροφικά για το Κυπριακό, σχέδια που ποτέ δε θα επέτρεπε ο ελληνικός λαός, αν δεν ήτο δεσμώτης.

Η δημοκρατία φυλακίζόταν μέσα στη χώρα που τη γέννησε. Η Κύπρος έχανε την προστασία του αδελφού ελληνικού λαού. Στη μητροπολιτική Ελλάδα και στο εξωτερικό άρχιζε η αντίσταση. Στην Κύπρο οι εκπρόσωποι της Χούντας αποκαλούσαν ανθέλληνες όσους ταυτιζόντουσαν με την αντίσταση του ελληνικού λαού.

Ταυτόχρονα άρχισε η διάβρωση του εσωτερικού μετώπου. Η ΕΟΚΑ Β' αποτελούσε το βραχίονα της υπονόμευσης του κυπριακού κράτους. Τα ξένα σχέδια άρχισαν να υλοποιούνται. Αυτό αποτελούσε το προστάδιο της εκδήλωσης του πραξικοπήματος. Απότοκο του χουντικού πραξικοπήματος το προδοτικό πραξικόπημα ενάντια στο Μακάριο, με επιστέγασμα την τουρκική εισβολή, το εθνικό ξεκαθάρισμα και την εγκαθίδρυση του συρματοπλέγματος της ντροπής, που και σήμερα διχοτομεί την πατρίδα μας και πληγώνει την αξιοπρέπειά μας.

Θύματα της τουρκικής επεκτατικής πολιτικής και οι Τουρκοκύπριοι, που με την κατοχή και τον εποικισμό οδηγήθηκαν εξαναγκαστικά σε μαζική μετανάστευση. Η δημοκρατία στην Ελλάδα αποκαταστάθηκε ύστερα από μια οδυνηρή, εξευτελιστική επταετία. Οι συνέπειες της ολέθριας πολιτικής της Χούντας σημαδεύουν ακόμα και σήμερα με τραγικό τρόπο την κυπριακή πραγματικότητα. Και εμείς καλούμαστε ενωμένοι να αντιμετωπίσουμε με ψύχραιμο αλλά και με αποτελεσματικό τρόπο τα σημερινά δεδομένα. Γιατί ασφαλώς δε θα θέλαμε η ιστορία να μας χαρακτηρίσει ως τη γενιά που κληρονόμησε μια ακέραιη πατρίδα και την κληροδότησε μισή στις επερχόμενες γενιές. Σ' αυτό τον αγώνα έχουμε σταθερό συμπαραστάτη τη δημοκρατική Ελλάδα, το σύνολο του ελληνικού λαού, το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας, της μητροπολιτικής Ελλάδας.

Τα διδάγματα απ' αυτή τη θλιβερή επέτειο για μας δεν είναι μόνο ότι οι πολιτικές δυνάμεις όλων των ιδεολογιών θα πρέπει να επαγρυπνούν για διαφύλαξη της δημοκρατίας αλλά και να εργάζονται από κοινού για απαλλαγή από τα δεινά που

επισώρευσε η δικτατορία. Απαλλαγή από την κατοχή, σ' ένα ενιαίο κράτος και χώρο και διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των πολιτών, ανεξάρτητα από θρησκεία ή εθνική προέλευση.

Θα ήθελα να αποτίσω φόρο τιμής σ' όλους τους αγωνιστές της αντίστασης στο μητροπολιτικό χώρο, ανάμεσα στους οποίους υπήρξαν αρκετοί Κύπριοι αλλά και στους Κύπριους αντιστασιακούς και σ' όλους που υπέστησαν φριχτά βασανιστήρια στα μπουντρούμια της Χούντας, σ' αυτούς που εξορίστηκαν στα ξερονήσια, στους αυτοεξόριστους αλλά κυρίως σ' αυτούς που δολοφονήθηκαν ή έχασαν τη ζωή τους για την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα. Και στα δικά μας θύματα της ΕΟΚΑ Β', του πραξικοπήματος και της εισβολής.

Σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της δικτατορίας της Χούντας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Κύριοι συνάδελφοι, έχετε πάρει μία συμπληρωματική ημερήσια διάταξη, στην οποία αναφέρεται ότι θα συζητηθεί σήμερα η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το Παλαιστινιακό. Επειδή η έκθεση μόλις κυκλοφόρησε και επειδή είναι φυσικό διάφορες πλευρές να θέλουν να κάνουν και τις δικές τους εποικοδομητικές εισηγήσεις για τον τρόπο που πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα, το όλο θέμα θα συζητηθεί στην ερχόμενη συνεδρία της Βουλής, την ερχόμενη Πέμπτη.

Όμως θα ήθελα εκ μέρους όλων των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων να καλέσω όλα τα μέλη του σώματος να απόσχουν από οποιαδήποτε συμμετοχή, είτε με την επίσημη είτε με προσωπική ιδιότητα, στη σημερινή εκδήλωση της ισραηλινής πρεσβείας με την ευκαιρία της ανακήρυξης του ισραηλινού κράτους. Ελπίζω ότι αυτή η έκκληση θα γίνει σεβαστή από όλους.

Κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, γιατί υπάρχουν οι κανονισμοί για τα πετρελαιοειδή, οι οποίοι έχουν κατατεθεί από το Υπουργείο Εμπορίου, και θα πρέπει να κηρυχθούν ως επείγον θέμα και να συζητηθούν από την αρμόδια επιτροπή. Παρακαλώ να κατατεθούν οι κανονισμοί. Είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει ένσταση να κηρυχθεί το θέμα επείγον και να συζητηθεί στη σημερινή συνεδρία της Βουλής;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, καλώ την αρμόδια επιτροπή να ασχοληθεί με το θέμα.

Τα υπόλοιπα θέματα είναι στον κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί σε εσάς και θα παραπεμφθούν στις αρμόδιες επιτροπές όπως αναφέρεται στο γραπτό κείμενο.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.117.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.118.2002)
3. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.119.2002)
4. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.120.2002)
5. Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.121.2002)
6. Ο περί Επικίνδυνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.122.2002)
7. Ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.123.2002)
8. Ο περί Κοινωνικών
	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

	Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.124.2002)		Υποθέσεων
9.	Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.125.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10.	Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.126.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.127.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
12.	Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.128.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Ο περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) (Τροποποιητικός)	Υγείας	Υγείας

- Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.129.2002)
14. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών Νομικών
Οικονομικών - Θέση Ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.119.2002)
15. Οι περί Ελάχιστων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υποθέσεων
Υγείας στην Εργασία
(Εξορυκτικές διά Γεωτρήσεων Βιομηχανίες) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.120.2002)
16. Οι περί Ελάχιστων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υποθέσεων
Υγείας στην Εργασία
(Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξορυκτικές Βιομηχανίες)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.121.2002)
17. Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Ταξινόμηση, Συσκευασία και Υποθέσεων
Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών

- και Παρασκευασμάτων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.122.2002)
18. Οι περί Εργοδοτούμενων εις Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) Υποθέσεων
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.123.2002)
19. Οι περί Προσωρινής Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Υποθέσεων
Δοκιμές) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.124.2002)
20. Οι περί Προσωρινής Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Εισαγωγής (Εφεδρικά Μέσα Υποθέσεων
Παραγωγής) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.125.2002)
21. Οι περί Προσωρινής Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Εισαγωγής (Συσκευασίες) Υποθέσεων
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.126.2002)
22. Οι περί Προσωρινής Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Εισαγωγής (Εμπορεύματα που Υποθέσεων
Εισάγονται Ευκαιριακά και σε
Ειδικές Περιπτώσεις)

- Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.127.2002)
23. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Χρήση στην Παραγωγή Προϊόντων για Εξαγωγή) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.128.2002)
24. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Σκάφη Αναψυχής) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.129.2002)
25. Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.130.2002)
26. Έγγραφα (αρ. 35/2002, 48/2002, 49/2002, 53/2002 και 54/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
27. Έγγραφα (αρ. 50/2002,
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Οικονομικών	Οικονομικών και

<p>52/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας 4.10.1985, 6.12.1985 και 9.11.1987 αντίστοιχα. (Αρ. Φακ. 15.17.002)</p>	<p>Προϋπολογισμού</p>	
<p>28. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. (Αρ. Φακ. 10.10.006)</p>	<p>Οικονομικών</p>	<p>Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>
<p>29. Έγγραφο (αρ. 55/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων</p>	<p>Οικονομικών</p>	<p>Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>

- Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1985 έως 1991.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
30. Έγγραφο (Θ. 12/2002) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)
31. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της
	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
	Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου
Δυναμικού Κύπρου Νόμου του
2001.

(Αρ. Φακ. 10.04.005)

32. Έκθεση όσον αφορά την
παραχώρηση εγκρίσεων που
δόθηκαν από τον Υπουργό
Παιδείας και Πολιτισμού προς
το Θεατρικό Οργανισμό
Κύπρου, σύμφωνα με το
εδάφιο (3) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού του
Θεατρικού Οργανισμού
Κύπρου Νόμου του 2001.

(Αρ. Φακ. 10.04.005) | Παιδείας και
Πολιτισμού | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
|--|----------------------------|-----------------------------------|

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στις επιτροπές

1. Ο περί Ραδιοφωνικών και
Τηλεοπτικών Σταθμών
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.027.2002)

Γιώργο Περδίκη,
βουλευτή Κινήματος
Οικολόγων
Περιβαλλοντιστών, και
Αντιγόνη Παπαδοπούλου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
του ΔΗΚΟ

Εσωτερικών

2.	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.028.2002) | Νίκο Κατσουρίδη
εκ μέρους της
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 3. | Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.029.2002) | Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Άμυνας | Άμυνας |
| 4. | Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.030.2002) | Πρόδρομο Προδρόμου
εκ μέρους της
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής Παιδείας | Παιδείας |
| 5. | Ο περί Λειτουργίας Νεκροτομείων Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.031.2002) | Μάριο Ματσάκη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού | Υγείας |

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα στη νομοθετική εργασία. Τα πρώτα δύο θέματα έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και εισηγούμαι οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η υιοθέτηση στην εσωτερική μας νομοθεσία των σχετικών οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα σε εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επιθεωρούν την αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας σε σχέση με την εφαρμογή των συγκεκριμένων οδηγιών για την ευημερία των ζώων.

Παράλληλα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η ίδρυση της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Ευημερίας των Ζώων, η οποία θα έχει ως καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- το χειρισμό θεμάτων γενικότερης πολιτικής σε θέματα προστασίας και ευημερίας των ζώων·
- την οργάνωση επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τα μέλη των οργανώσεων προστασίας των ζώων, τους ιδιοκτήτες και τους εμπλεκόμενους στην εκπαίδευση, φροντίδα, μεταφορά, σφαγή και εμπορία των ζώων·
- την προώθηση της έρευνας και συνεργασίας με διεθνείς οργανώσεις ή οργανισμούς σε θέματα προστασίας και ευημερίας των ζώων·
- την παγκύπρια εκπροσώπηση των επαρχιακών επιτροπών ευημερίας των ζώων.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 της βασικής πιο πάνω νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνισή μας με σειρά οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στοχεύουν στον καθορισμό των προδιαγραφών για συγκεκριμένη κατηγορία ζώων για τη σωστή φροντίδα των ζώων που προορίζονται για σφαγή ή θανάτωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όσο και την έγκριση των κανονισμών, αφού προηγουμένως επέφερε στο πρώτο ορισμένες τροποποιήσεις για βελτίωση του κειμένου του και πρόσθεσε συγκεκριμένη πρόνοια, ώστε η Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Ευημερίας των Ζώων που ιδρύεται να έχει την εξουσία να εκδίδει οδηγίες σε σχέση με τα θέματα της αρμοδιότητάς της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του τίτλου του Μέρους VI. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου άρθρου 26Α. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου άρθρου 31Α. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το
νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική
Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ελαττωματικών Προϊόντων για την περαιτέρω εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο. Ειδικότερα, σκοπείται η τροποποίηση δύο παραγράφων της βασικής νομοθεσίας οι οποίες ρυθμίζουν το θέμα της υπεράσπισης κατά αγωγών που ασκούνται για την καταβολή αποζημιώσεως λόγω ζημιάς που προκλήθηκε από ελαττωματικά

προϊόντα, έτσι που το λεκτικό τους να ανταποκρίνεται πλήρως στο λεκτικό των αντίστοιχων παραγράφων της σχετικής κοινοτικής οδηγίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματες Ζυγιστικές Μηχανές Διαλογής Ελέγχου και Κατάταξης) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματες Ζυγιστικές Μηχανές Διαλογής Ελέγχου και Κατάταξης) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της βασικής νομοθεσίας περί Μέτρων και Σταθμών, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία αναφέρεται στην κατασκευή και τον έλεγχο των αυτόματων ζυγιστικών μηχανών ελέγχου και κατάταξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ: Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 5, 6 και 7 θέματα έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Εμπορίας του Πατατόσπορου Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής

της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν αρχικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ωστόσο, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το εν λόγω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κρίθηκε σκόπιμο να εξεταστούν πρώτα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ύστερα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Σκοπός του νομοσχεδίου και των συναφών κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο στο κεφάλαιο της γεωργίας, ώστε να εξασφαλιστεί ότι το φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό είναι υγιές και καλής ποιότητας, με τελικό στόχο την προστασία του Κύπριου και Ευρωπαίου πολίτη. Με τους δεύτερους κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο ίδιο κεφάλαιο και η εξασφάλιση υγιούς πατατόσπορου για τις ανάγκες του Κύπριου και Ευρωπαίου παραγωγού πατατών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί εξετάστηκαν αρχικά από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Γεωργίας), του Γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής

αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων, του Συμβουλίου Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Φυτοφαρμάκων, Λιπασμάτων και Σπόρων (Premier Chemical Co. Ltd), του Συνδέσμου Καλλιεργητών Ανθέων και Φυτών και του Συνδέσμου Ανθοκαλλιεργητών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τη θέση όλων των πιο πάνω οργανώσεων και συνδέσμων για τα προτεινόμενα νομοθετήματα, συμφώνησε με την προώθησή τους για έγκριση από την ολομέλεια της Βουλής και διαβίβασε τη θέση της αυτή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, καθώς και την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών που προτείνονται, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πρώτου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
2. Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Εμπορίας του Πατατόσπορου Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Προσθήκη νέου άρθρου 11Α. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγωγής Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση όπως «Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Εμπορίας του Πατατόσπορου Κανονισμοί του 2002» εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως «Οι περί Παραγωγής Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι εξ αναβολής. Είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Για το θέμα αυτό υπάρχει συμπληρωματική έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης

Όπως είναι γνωστό, για τους υπό αναφορά κανονισμούς συντάχθηκε έκθεση προς την ολομέλεια της Βουλής στις 4 Απριλίου 2002, αλλά η συζήτησή τους αναβλήθηκε, για να δοθεί χρόνος στην επιτροπή να τους επανεξετάσει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανεξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 2002. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που δεν προσήλθαν ενώπιον της επιτροπής, διεμήνυσαν ότι υποστηρίζουν τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Κτηματολογικού Γραφέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της στη νέα της συνεδρία, υιοθέτησε ομόφωνα τους υπό αναφορά κανονισμούς, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα πέντε υπόλοιπα θέματα υπάρχει κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002», «Ο περί Προϋπολογισμού του 1996 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί Προϋπολογισμού του 1999 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Μαρτίου και 15 Απριλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η ίδρυση νέων θέσεων που απαιτούνται σε διάφορους βαθμούς αξιωματικών και υπαξιωματικών στο στρατό της Δημοκρατίας. Οι νέες θέσεις που προτείνεται να ιδρυθούν βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της δομής και οργάνωσης της Εθνικής Φρουράς και δεν υπερβαίνουν τον ανώτατο αριθμό που προβλέπεται στο οργανόγραμμα της δύναμης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, με την κατάθεση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού που αναφέρεται στο παράρτημα που επισυνάπτεται, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £2.331.043 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αναγκαίων πρόσθετων πιστώσεων που απαιτούνται για την ίδρυση των νέων θέσεων αξιωματικών και υπαξιωματικών και για την καταβολή αναδρομικής μισθοδοσίας στους επηρεαζόμενους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς στο στρατό της Δημοκρατίας.

Οι νέες θέσεις αξιωματικών και υπαξιωματικών των οποίων ζητείται η δημιουργία στο στρατό της Δημοκρατίας είναι συνολικά 141, από τις οποίες οι 96 αποτελούν θέσεις αξιωματικών και οι 45 θέσεις υπαξιωματικών. Ειδικότερα ζητούνται:

1. Δέκα νέες θέσεις αξιωματικών στο βαθμό του υπολοχαγού, πέντε από 30.8.1996 και πέντε από 15.12.2001.
2. Πενήντα νέες θέσεις αξιωματικών στο βαθμό του λοχαγού, είκοσι έξι από 27.12.1999, δεκαέξι από 22.12.2000 και οκτώ από 15.12.2001.
3. Δεκατρείς νέες θέσεις αξιωματικών στο βαθμό του ταγματάρχη, από 15.12.2001.
4. Δεκαεννέα νέες θέσεις αξιωματικών στο βαθμό του αντισυνταγματάρχη, από 15.12.2001.
5. Τέσσερις νέες θέσεις αξιωματικών στο βαθμό του συνταγματάρχη, από 15.12.2001 και
6. Σαράντα πέντε νέες θέσεις υπαξιωματικών από 15.12.2001, εκ των οποίων είκοσι δύο θέσεις στο βαθμό του αρχιλοχία και είκοσι τρεις θέσεις στο βαθμό του λοχία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τα υπό αναφορά νομοσχέδια, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως αυτά έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του 1996 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του 1999 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £2.331.043 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 4..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 1996 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 1999 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Έληξε η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.101 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 16 Απριλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκονται η προετοιμασία σχεδίων και οι απαιτούμενες απαλλοτριώσεις, ώστε να ευθυγραμμιστούν οι στροφές που υπάρχουν στο δρόμο Τσερίου - Αναλιόντα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.102 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 16 Απριλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια κυβερνητική πολιτική (κριτήρια, διαδικασία, προγραμματισμός) εφαρμόζεται στο θέμα της ασφαλτόστρωσης σημαντικών αγροτικών δρόμων και σε

ποιες κοινότητες της επαρχίας Λευκωσίας πραγματοποιούνται ή προγραμματίζονται τέτοιες ασφαλτοστρώσεις για το έτος 2002.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.103 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 16 Απριλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου για βελτίωση της λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ μέχρι τον Πεδιαίο ποταμό, καθώς και του σχεδίου για ριζική βελτίωση των οδών Α. Ζήττη και Γρ. Αυξεντίου στις κοινότητες Πάνω και Κάτω Δευτεράς αντίστοιχα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.104 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργο Βαρνάβα στις 16 Απριλίου 2002.

«Από προσωπική επαφή που είχα με κατοίκους της τουρκοκυπριακής συνοικίας Λεμεσού, έχω πληροφορηθεί ότι, παρ' όλο που επισκεφθήκαμε με τον αρμόδιο υπουργό την εν λόγω συνοικία, ως επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, τον Ιανουάριο του 2002, και είχαμε κοινή σύσκεψη με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στο θέμα των αθιγγάνων και των προβλημάτων που δημιουργούνται από την παρουσία τους στη συνοικία, δεν υλοποιήθηκαν οι αποφάσεις αυτής της σύσκεψης και το πρόβλημα αυτό συνεχώς οξύνεται. Οι κάτοικοι της περιοχής είναι έτοιμοι να λάβουν δυναμικά μέτρα, εάν δεν αρχίσει αμέσως να επιλύεται το όλο πρόβλημα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πού βρίσκεται το όλο θέμα και πώς προγραμματίζει να ενεργήσει, ούτως ώστε, το συντομότερο δυνατό, να επιλυθεί το πρόβλημα αυτό για το κοινό καλό και των αθιγγάνων αλλά κυρίως και των προσφύγων που κατοικούν στη συνοικία αυτή.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν συμφωνείτε, μπορούμε να μπούμε στο Κεφάλαιο Δ΄ μέχρις ότου η επιτροπή συμπληρώσει το έργο της. Το θέμα είναι «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας στις 7 Μαρτίου 2002. Συνέχιση της συζήτησης.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα σε ένα κλίμα στον περίγυρο που είναι ο μεσανατολικός χώρος, όπου αναπτύσσεται ένα δράμα ακρότητας και καταστροφής, ένα θέμα όπως είναι η αναφορά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορεί να δίδει την εντύπωση σε κάποιον ότι μπαίνουμε σε ένα θέμα που δεν είναι της καυτής επικαιρότητας. Και θέλω να παραδεχτώ ότι ίσως δεν είναι της καυτής επικαιρότητας, όμως θα προσπαθήσω, ει δυνατόν, να το συνδέσω όσο μπορεί να συνδεθεί και με το αίμα που κυλάει στη Μέση Ανατολή.

Πριν περάσω όμως στην ουσία επιτρέψτε μου ακόμα να πω, να καταθέσω, μία εισήγηση όσον αφορά το Κεφάλαιο Δ΄ και παρακαλώ, αν στο τέλος το σύνολο των βουλευτών την υιοθετεί, να δούμε πώς μπορούμε να την υλοποιήσουμε. Θέματα που συζητιούνται, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, στο Κεφάλαιο Δ΄ τυχαίνει ενίοτε να συζητιούνται και σε άλλα φόρουμ εκτός της Βουλής. Και ειλικρινά εκεί θα δείτε την έλευση τουλάχιστον εκατό, διακόσιων ανθρώπων, για να παρακολουθήσουν μία ομιλία. Ανάλογο θέμα λοιπόν συζητιέται εδώ με διαπρεπείς -μακριά από μένα ο όρος- συναδέλφους επί πολλών θεμάτων. Και ίσως θα ήταν δίκαιο προς όλους μας και προς την κοινωνία το Κεφάλαιο Δ΄ να ανακοινώνεται και να δούμε αν μπορούμε να

καλέσουμε οποιονδήποτε θέλει να παρακολουθήσει να αισθανθεί ότι έχει αυτό το δικαίωμα. Δε μας περιποιεί μεγάλη τιμή το ότι δεν έρχεται κανένας να μας παρακολουθήσει. Είναι ανοιχτές οι συνεδρίες, και οι νομοθετικές και οι άλλες, αλλά επαναλαμβάνω, το Κεφάλαιο Δ', όπου συζητιούνται κάποτε σοβαρά θέματα που αγγίζουν και αφορούν την κοινωνία... Θα πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να το αναφέρουμε αυτό το πράγμα στην κοινωνία και να μην αναμένουμε πάντοτε ότι εκ των δεδομένων και επειδή είναι η Βουλή και συνεδριάζει, πρέπει κατ' ανάγκη κάποιος να μας παρακολουθήσει. Αν αυτό που λέμε εδώ δεν πάει προς τα έξω, δεν έχει καμιά σημασία ο λόγος του. Πιστέψτε με, πάρα πολλές φορές είδα συναδέλφους να μιλούν απ' αυτό το βήμα, αλλά δεν έχουν πει τίποτε από τη στιγμή που αυτό δεν έχει αναμεταδοθεί! Ζούμε στην εποχή όπου υπάρχουν, εφόσον έχει λεχθεί αυτό που έχεις πει. Και ήδη μπήκα στο θέμα των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Συζητούμε λοιπόν θέμα μέσων μαζικής ενημέρωσης και γι' αυτό το λόγο αλίμονο αν αυτό που θα πούμε δε μεταλαμπαδευτεί με οποιονδήποτε τρόπο στην κοινωνία. Θέλω να υπογραμμίσω επίσης, εισάγοντας το θέμα, ότι δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να νομίζουμε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε. Μπορούμε να κάνουμε πολλά και σ' αυτό το θέμα. Είμαστε μικρή κοινωνία και μπορούμε να είμαστε και νεοφανής. Μπορεί να είμαστε με καινούριες προτάσεις σε ποικίλα θέματα. Δε θα έπρεπε -λυπούμαι που επαναλαμβάνω κάτι που λέχθηκε πάρα πολλές φορές, αλλά θα έπρεπε αυτή η Βουλή να το έβλεπε έγκαιρα- δε θα έπρεπε ο τόπος μας να έμπαινε από τη μονοφωνία και τη μονολιθικότητα στην πολύβουη οχλαγωγία. Ό,τι θέλετε πείτε, δε σας ακούει κανένας, γιατί μιλούν πολλοί ταυτόχρονα. Γι' αυτό θα πρέπει να υπάρξουν τρόποι ακόμα και τώρα να δούμε πώς είναι δυνατό λόγος βαρύς, λόγος με οποιεσδήποτε προτάσεις να μπορεί να μπαίνει σε μια διαδικασία λειτουργίας και κατάληξης σε οποιοδήποτε συμπέρασμα, αλλά πολύ περισσότερο κατάληξης σε αποφάσεις και υλοποίηση

αποφάσεων. Δε μας περιποιεί τιμή καμιά η εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης -επιτρέψτε μου άλλη μια μικρή παρένθεση, ξέρω όλα τα καλά τους- κάμνουν τον κόσμο μια μικρή κοινωνία, μαθαίνουμε τι τρέχει σε ένα μακρινό μέρος της γης μέσα σε ελάχιστα δευτερόλεπτα, βγαίνουν στην επιφάνεια σκάνδαλα που στο παρελθόν δεν έβγαιναν, θετικά.

Και πρέπει να τα χειροκροτήσουμε και να χειροκροτήσουμε συναδέλφους δημοσιογράφους -συγχωρέστε με, θα αναιρέσω το “συναδέλφους”, έχει κανένα χρόνο που έχω αφαιρέσει αυτή την ιδιότητα- αλλά σε καμιά περίπτωση ως, με οποιονδήποτε τρόπο, προσβολή. Για όνομα του Θεού. Δε μας περιποιεί τιμή, διότι μπορείτε να παρακολουθήσετε δελτία ειδήσεων, αγαπητοί συνάδελφοι, όπου τίποτε άλλο δεν κάμνουν παρά να εκπαιδεύουν τα παιδιά μας, για να το κάνω πιο σκληρό, να εκπαιδεύουν το παιδί σου, για να γίνει καλός τηλεθεατής μιας σαπουνόπερας. Είναι από την αρχή τους ως το τέλος μία σαπουνόπερα με αίμα, δάκρυ και σπέρμα. Δε λέω λέξεις που μου ήρθαν αυτή τη στιγμή, είναι λέξεις οι οποίες διδάσκονται στις σχολές της δημοσιογραφίας τις σημερινές. Όπως ξεκίνησαν από την Αμερική, ήρθαν στην Ευρώπη από τις παρυφές της Μεσογείου και παρεισέφρησαν στην Κύπρο διά μέσου των Αθηνών.

Πριν δύο χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι, ζούσε στην Κύπρο μία Ρωσίδα δεκαεννιά χρόνων. Ήρθε στην Κύπρο κάτω από κάποιες συνθήκες και φαίνεται ότι κάποιος μαστροπός, προαγωγός, κάθαρμα, που εκπροσωπεί όλους εμάς, την έκλεισε σε ένα δωμάτιο επί μερικά εικοσιτετράωρα, δεν ξέρω προσπαθώντας να κάνει τι υποθέτω αυτό που υποθέτετε. Προσπάθησε να δραπετεύσει. Στην προσπάθειά της να δραπετεύσει, έπεσε από το δεύτερο όροφο και σκοτώθηκε. Ήρθε η μάνα της και είπε: «Δίνω \$10.000 σε όποιον βρει κάτι που να αποδεικνύει την ενοχή κάποιου καθάρματος». Πέστε μου αν θυμάται κανένας αν έγινε οτιδήποτε. Ξέρουμε αν η

αστυνομία μας βρήκε οτιδήποτε; Υπήρξε έκτοτε δημοσιογραφική έρευνα που να βγάζει στην επιφάνεια, όχι αυτό μόνο το συγκεκριμένο προσωπικό θέμα, αλλά να βγάζει στην επιφάνεια όλες τις παραμέτρους αυτού του μεγάλου προβλήματος που λέγεται πορνεία στην Κύπρο και τη διαμεσολάβηση των Κυπρίων, για να διοχετεύονται αυτές οι γυναίκες σε χώρες της Ευρώπης; Αλλά όχι μόνο ευθύνες στα μέσα. Και εμείς εδώ, ως Βουλή, και εγώ προσωπικά, τι έχουμε κάνει, για να δούμε τι το κράτος έπραξε προς αυτή την κατεύθυνση, γι' αυτό το συγκεκριμένο πλάσμα, ένα μωρό δεκαεννιά χρόνων, που ήρθε στον τόπο μας, για να δει άσπρη μέρα, για να βρει ένα καλύτερο μέλλον;

Ειλικρινά σας λέω, δημοσιογράφος είναι αυτός που θυμώνει. Αν δε θυμώνεις, κύριε, με την αδικία που συμβαίνει σε οποιονδήποτε μακρινό από σένα, άγνωστό σου, να μου λείπει η δημοσιογραφική σου ιδιότητα. Να μην καταλήγουμε η δημοσιογραφία να είναι μόνο η ανακάλυψη του κουτσομπολιού και η εμβάθυνσή του και το μεγάλωμά του εν είδει πρασινάδας, περικοκλάδας.

Όταν είναι πανσέληνος, έχουν το θέμα έτοιμο. Βγήκαν οι άθεοι και οι παγανιστές στα κοιμητήρια και δεν άφησαν τίποτε όρθιο. Κάθε πανσέληνο, ιδιαίτερα άμα κοντεύει καλοκαίρι ή του Ιανουαρίου κυρίως η πανσέληνος, δε χάνουν ευκαιρία οι άθεοι, οι σατανιστές και οι παγανιστές να αναταράξουν τα κοιμητήρια της Κύπρου. Κάποιο παιδί μπορεί να ήπιε μίαν πινιά, κάτι έκανε, πήγε σε ένα κοιμητήριο, μπορεί να έπιασε και ένα λουλούδι από έναν τάφο. Και αυτό αποτέλεσε κάποτε πρώτο θέμα σε δελτίο ειδήσεων τηλεοπτικού καναλιού της Κύπρου. Και δεν έχει έναν άνθρωπο να τηλεφωνήσει να πει, «Μα, τι κάμνετε;» ή να ζητήσει ευθύνες και από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και από τα ίδια τα κανάλια; Δεν είμαστε πλέον ό,τι τρώμε, όπως λέχθηκε παλαιότερα, και ήταν μια σοφή κουβέντα το «είμαστε ό,τι τρώμε». Σήμερα είμαστε ό,τι τηλεκαταναλώνουμε. Αυτό που την ώρα της μέθης -είναι λίγο μέθη η ώρα που κάθεσαι κουρασμένος πάνω στην πολυθρόνα σου μπροστά στην τηλεόραση-

απορροφάς οτιδήποτε σκουπίδι μπορεί και θέλει να σου προσφέρει ένα τηλεοπτικό κανάλι...

Ο Ελύτης είχε πει κάποτε ότι οι αγελάδες δεν είναι βέβαιες ότι ζουν, αλλά πιθανό να νομίζουν ότι ονειρεύονται ότι ζουν. Πιστέψτε με, έρευνες έχουν καταδείξει ότι η παρακολούθηση τη νύχτα, μετά από κούραση, της τηλεοπτικής οθόνης για πάνω από μία ώρα σε μετατρέπει σ' αυτό το είδος που έχω νομίζω πάρα πολύ καλά περιγράψει και να μην το επαναλάβω. Ζούμε την εποχή της δόξας του μηδενός, την εποχή της δόξας του zero.

Ήταν είδηση μια νύχτα σε τηλεοπτικό κανάλι το τι θα κάνει ο Τσάκας αύριο. Ποιος είναι ο Τσάκας; Ήταν κάθε νύχτα στο έργο του “Μεγάλου Αδερφού”. Εγώ θα τους επιστρέψω μεγάλη χλεύη αυτών των παιδιών που πάνε εκεί μέσα και δικαιούμαι να το κάνω, διότι προέρχομαι και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Υπάρχουν παιδιά με σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα, με ένα υπερφουσκωμένο εγώ που ξεπερνά τα όρια του σπιτιού μέσα στο οποίο κατοικούν ασφαλώς, με άλλα προβλήματα, τα οποία ντρέπεται κανείς να περιγράψει. Μαζεύονται αυτοί οι άνθρωποι εκεί και εμείς όλοι είμαστε υποχρεωμένοι επί μία ώρα να καθόμαστε να αναλώνουμε την ώρα μας, για να παρακολουθήσουμε τι κάμνει το μηδέν, τι κάμνει το zero. «Κάμε ζάπινγκ» λέει.

Και έρχομαι σε ένα μεγάλο και κεφαλαιώδες θέμα. Πώς να κάμεις ζάπινγκ; Αφού την ίδια ώρα τι άλλο να παρακολουθήσεις; Ο ένας είναι “Μπιγκ Μπράδερ”, ο άλλος είναι “Μπαρ”, ο άλλος σαπουνόπερα. Και το ΡΙΚ πώς απαντά; Το κρατικό κανάλι; Εδώ έπρεπε να έχουμε συγκεκριμένη εισήγηση, συνάδελφοι. Μπορεί να μην μπορούμε πάρα πολύ γρήγορα και σταθερά και σθεναρά να καταφέρουμε να υιοθετηθεί μια άλλη γραμμή από τα ιδιωτικά μέσα ενημέρωσης. Για να μην πω ότι ίσως δεν έχουμε και καμία πιθανότητα, μετά που τα αφήσαμε να ξεφύγουν από τον έλεγχό μας. Έχουμε όμως μεγάλη δυνατότητα να δούμε τι μπορεί να κάνει το κρατικό μας κανάλι. Δε θέλω

να αναφερθώ στο παράδειγμα της ΕΡΤ, αν και θα μπορούσα να το κάνω, γιατί υπάρχουν πράγματι συνάδελφοι και κόσμος έξω που διατείνονται ότι έχουμε μια άλλη πρόταση από ένα κρατικό κανάλι.

Να σας πω, να σας θυμίσω ότι η Μεγάλη Βρετανία, εβδομήντα, ογδόντα εκατομμύρια άνθρωποι, έχει τέσσερα κανάλια; Δύο κρατικά και δύο ιδιωτικά. Να σας πω ότι η Αυστρία δεν υιοθέτησε ακόμα την ιδέα δημιουργίας ιδιωτικών τηλεοπτικών καναλιών; Εγώ δεν πιστεύω ότι αυτό είναι το σωστό βέβαια. Έπρεπε να υπάρξουν ιδιωτικά κανάλια. Έπρεπε όμως να υπάρξουν, μετά από την υιοθέτηση νομοθεσίας, για να λειτουργήσει πρώτα ο νόμος και μετά η εφαρμογή του, για να μπορείς να εξασκήσεις οποιονδήποτε έλεγχο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Συνάδελφε, επειδή έχω ακούσει κάτι, θα ήθελα, αν μπορείς, να το πεις πιο δυνατά. Είμαι έτοιμος με ένα διάλογο, αν θέλεις, να σας βοηθήσω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν θέλεις να κάμεις διαφήμιση του Άστρα, δε θα την κάμεις τώρα.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, αν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Καλά. Προς την κατεύθυνση του ΡΙΚ θέλω να κλείσω με μια ουσιαστική αναφορά. Μπορεί η Βουλή -και είναι εισήγησή μου- να κάτσει με εκπροσώπους της κυβέρνησης, εκπροσώπους του ΡΙΚ και να συζητήσουν αν υπάρχει πιθανότητα, αν είναι σωστό να

υιοθετηθεί ένας νέος τρόπος λειτουργίας του κρατικού καναλιού, που να βάζει το ΡΙΚ προς μία κατεύθυνση που να μην εναρμονίζεται με το τι παίζουν τα ιδιωτικά κανάλια. Γιατί ίσως και το ΡΙΚ να μην μπορεί να αντιδράσει, αν οι δυνατότητές του οι οικονομικές είναι αυτές. Αν χρειάζεται μια εκ βάθρων ανανέωση, επιτέλους, κάποιος πρέπει να αναλάβει αυτή την πρωτοβουλία. Μόλις έρθει μια καινούρια κυβέρνηση, λέει κάτι τους πρώτους πέντε έξι μήνες, «Κάτι πρέπει να κάνουμε». Και το λέει, διότι θεωρεί ότι το προηγούμενο ΡΙΚ ήταν εναντίον της, δηλαδή. Και μετά το ξεχνά, διότι το νυν ΡΙΚ πιθανό να κυλά πάνω στην κατεύθυνση που θέλουμε ή γιατί μπορεί να το ξεχνούμε κιόλας.

Μπορούμε λοιπόν να συζητήσουμε σε αρμόδια επιτροπή της Βουλής, στην παρουσία εκπροσώπων του ΡΙΚ, στην παρουσία εκπροσώπων του κράτους, στην παρουσία της Ένωσης Συντακτών, δεν ξέρω ποιων άλλων, αν υπάρχει οποιαδήποτε δυνατότητα και αν υιοθετείται η ιδέα να δούμε ένα κρατικό κανάλι πάνω σε άλλη φόρμα.

Θέλω να κάμω και μια μικρή αναφορά για τη σχέση των μέσων μαζικής ενημέρωσης με την πολιτική. Όπου ενίοτε ο πολιτικός, ο βουλευτής ή ο υπουργός ή οποιοσδήποτε άλλος καταφέρει με οποιαδήποτε μέθοδο να γίνει κράχτης των ραδιοηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης και να παρουσιάζεται με αυτό τον τρόπο τη νύχτα στις οθόνες, προκειμένου να παρακολουθήσουμε εμείς τον αναμνηρυσμό του θριάμβου του. Υπάρχουν συνάδελφοι, συνάδελφοι, οι οποίοι, πριν εγγράψουν ένα θέμα, πάνε και βρίσκουν ένα δημοσιογράφο και του λεν, «Γράψε κάτι γι' αυτό το θέμα», γράφει κάτι και μετά έρχεται στη Βουλή και λέει: «Είδετε τι γράφουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να το συζητήσουμε». Συζητιέται και αφού είναι εκείνος που το έγραψε, ξαναπάει πίσω στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ζούμε αυτή την ιλαροτραγωδία. Και την αντέχω, προσωπικά, έξι επτά χρόνια από συναδέλφους που δεν έχουν εν πολλοίς να προτείνουν και τίποτε ουσιώδες πέρα από την ικανή μετριότητά τους. Είναι όρος και

της εξουσίας αυτός. Τι είναι εξουσία; Είναι μία ικανή μετριότητα. Έχεις την ικανότητα να είσαι μέτριος και αυτό να καταφέρνεις να λειτουργεί υπέρ σου μέσα στην κοινωνία.

Μέσα μαζικής ενημέρωσης και πολιτική, επιμένω. Μπορούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να επηρεάσουν την αλλαγή της τοποθέτησης των πολιτών απέναντι σε κόμματα; Θα σας πω κάτι που πιθανό να σας βρει αντίθετους σε πρώτη φάση. Έρευνες στην Ευρώπη -τουλάχιστον στην Ευρώπη έχουν γίνει, όχι εδώ- έχουν καταδείξει ότι δέκα τηλεοπτικά κανάλια να λέγουν από το πρωί μέχρι το βράδυ υπέρ του τάδε υποψήφιου προέδρου, -και όχι βουλευτικών εκλογών, θα κάνω τη διαφοροποίηση εκεί σε λίγο- η διαφορά που μπορούν να καταφέρουν να επέλθει, χωρίς να υπάρχει από την άλλη πλευρά οποιοδήποτε τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό κανάλι που να υποστηρίζει τον αντίπαλο, μπορούν να διαφοροποιήσουν τα πράγματα μόνο κατά 0,5%. Πιο συγκεκριμένα, στα δικά μας πράγματα τούτες οι έρευνες λένε ότι από το πρωί μέχρι τη νύχτα να φωνάζουν δέκα κανάλια εναντίον του Νίκου Αναστασιάδη, μόνο κατά 0,5% θα επηρεάσουν τους ψηφοφόρους αυτού του κόμματος και το ανάποδο.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν επηρεάζεται ούτε κατά 0,5%.

T. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όμως σε συστήματα σαν το δικό μας και κοινωνίες σαν τη δική μας ξέρετε βεβαίως πόσο τεράστια σημασία έχει εκείνο το 0,5% έως 1%. Καθορίζει στο τέλος, βεβαίως, την προεδρία, αλλά να μη νομίζουμε ότι είναι αυτό που θα μετακινήσει τον πληθυσμό προς τη μια ή στην άλλη κατεύθυνση.

Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, κυρίως τα τηλεοπτικά, επηρεάζουν δραματικά, δραστικά τη σταυροδοσία σε περίπτωση βουλευτικών ή δημοτικών εκλογών. Τι ύβρις για την κοινωνία μας, όταν στη διάρκεια προεκλογικής περιόδου, ένας άνθρωπος από ένα συγκεκριμένο κόμμα κλήθηκε εξήντα φορές σε ένα

τηλεοπτικό κανάλι και “αντίπαλός του”, διότι ήταν του ιδίου κόμματος, δεν κλήθηκε ουδεμία.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εξήντα πέντε.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εξήντα πέντε έναντι ουδεμιάς. Αυτό το πράγμα δε μας θίγει όλους τους υπόλοιπους, και αυτούς που κλήθηκαν και αυτούς που δεν κλήθηκαν; Ως εκπροσώπους αυτού του κόσμου δεν πρέπει να μας θίγει και να δούμε αν μπορούμε με οποιονδήποτε τρόπο να παραγάγουμε μια εικόνα πολιτικής πιο δίκαιη απέναντι στο λαό μας; Γιατί ο λαός μας πολλές φορές αποδείχτηκε ανώτερος των καθοδηγητών του. Έτσι, λοιπόν, υπήρξαν και τηλεοπτικά κανάλια που διετείνοντο ότι «εγώ θα βγάλω πέντε βουλευτές!» Και ο άλλος διετείνετο ότι θα βγάλει παραπάνω. Άμα πω «δε μας προσβάλλει;», αφαιρείται κάτι από την υποχρέωσή σας, γι’ αυτό θα σας πω «δε σας προσβάλλει αυτό το πράγμα;».

Στις Ηνωμένες Πολιτείες υπάρχει κανάλι το οποίο κατασκευάζει αεροπλάνα. Αυτό, για να δούμε και πού μπορεί να φτάσει, μέχρι πού μπορεί να φτάσει αυτή η καταστροφική έλευση των μέσων ενημέρωσης ως πρώτης εξουσίας. Για να μη θυμίσω την Ιταλία... και δεν ξέρω, ένα σωρό άλλα παραδείγματα. Και, βεβαίως, σ’ ένα τέτοιο κανάλι συμφέρει και ο πόλεμος. Και να θυμίσω και χθεσινές δηλώσεις, για να επανέλθω στο Παλαιστινιακό, αντιπροσώπου που συμμετείχε, των Ηνωμένων Εθνών, σε συνέδριο στην Κύπρο που, αναφερόμενος στα τηλεοπτικά κανάλια αυτή τη στιγμή της Αμερικής, είπε ότι «στην Αμερική οι Αμερικάνοι δεν ξέρουν τι συμβαίνει στη Μέση Ανατολή». Τους δείχνουν αυτά που θέλουν. Δε δείχνουν την εικόνα της βαρβαρότητας του ισραηλινού κράτους κατά του παλαιστινιακού λαού, όπως την παρακολουθούμε

εμείς. Ε, πώς θα αντιδράσει, αν μπορούσε να αντιδράσει, ο αμερικάνικος λαός ή μερίδα του;

Θέλω να κλείσω με δύο αναφορές. Η πρώτη έχει να κάνει με μια περιγραφή μέσα από ένα πείραμα που έγινε ήδη πριν πολλά πολλά χρόνια και που, νομίζω, μοιάζει με το τι παρακολουθούμε να συμβαίνει στα μέσα ενημέρωσης και η δεύτερη αφορά κάποιες ιδέες και εισηγήσεις.

Θυμάστε ίσως το περίφημο πείραμα του Παβλόφ, ο οποίος είχε ένα σκύλο μέσα στο κλουβί -ο σκύλος είναι ο τηλεθεατής στην παρούσα περίπτωση- έπαιζε του ένα καμπανάκι, έτρεχαν τα σάλια του, άνοιγέ του το πορτάκι τζαι του έδινε ένα κομμάτι κρέας. Μια, δυο, πέντε, δέκα, είκοσι μέρες. Την εικοστή πρώτη μέρα έπαιξε του το καμπανάκι αλλά χωρίς κρέας. Έτρεξαν τα σάλια του πάλι, μόνο ακούγοντας το καμπανάκι. Έτσι συμβαίνει! Έτσι εκπαιδεύονται, δυστυχώς! Όχι μόνο στην Κύπρο, για να μη θεωρήσουμε ότι είναι και πρόβλημα της Κύπρου μόνο· είναι ευρύτερο. Αλλά, επαναλαμβάνω, ως Κύπρος και ως μικρός χώρος θα μπορούσαμε να κάνουμε πράγματα όχι μόνο πάνω σ' αυτό τον τομέα αλλά και σε πάρα πολλούς άλλους. Έτσι εκπαιδεύονται οι σημερινοί τηλεθεατές. Να μην μπορείς να ζήσεις, αν σου λείπει αυτό που σου προσφέρουν κάθε νύκτα!

Κλείνω, λοιπόν, με δύο εισηγήσεις, πέραν της εισήγησης που κατέθεσα, ότι θα πρέπει να αναζητηθεί ίσως ένας νέος ρόλος για το κρατικό τηλεοπτικό κανάλι. Και η Βουλή έχει ρόλο να διαδραματίσει. Εισηγούμαι, επίσης, να κουβεντιάσουμε αν είναι σωστό να υπαχθεί το ΡΙΚ στις εξουσίες της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης. Συμφωνώ με το τι έχει λεχθεί εδώ σε προηγούμενη συνεδρία για άλλο θέμα, ότι ο νόμος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης στην Κύπρο είναι αρκούντως σκληρός -δεν υπολείπόμεθα νόμου λοιπόν- αλλά σταδιακής... Αντιλαμβάνομαι ότι είναι κατ' ανάγκην, υποχρεωτικά, σταδιακή η εφαρμογή, σιγά σιγά, αυτού του νόμου σε όλο του το εύρος. Δεν μπορείς με

την έλευση του νόμου, αφού τους άφησες και λειτουργούσαν πέντε, δέκα χρόνια χωρίς νόμο, την επόμενη μέρα, επειδή έδειξαν το τάδε, να πας να τους κλείσεις ή να τους βάλεις λουκέτο. Αυτό που πρέπει να γίνει είναι να επιταχυνθεί η διαδικασία εφαρμογής πλήρως του νόμου προς όλες τις κατευθύνσεις, αλλά, επαναλαμβάνω, και να μελετηθεί κατά πόσο είναι δυνατή η υπαγωγή του ΡΙΚ στο νόμο της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης.

Δεύτερον, εισηγούμαι, όταν σε ένα κανάλι επιβάλλεται ποινή, να υποχρεούται να την ανακοινώνει στο δελτίο ειδήσεων. Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, μπορεί να έλθει να σε καταδικάσει, διότι έβαζες παιδικές διαφημίσεις σε ώρα που δεν επιτρεπόταν «και πάρε £5.000 πρόστιμο», αλλά αυτό το τηλεοπτικό κανάλι να έχει βγάλει εκείνο το μήνα £200.000 από αυτή την παρανομία. Ε, τι τον πειράζει; Θα συνεχίσει να παρανομεί. Όπως ακριβώς γινόταν και με τα μεγαλοκαταστήματα που απαγορευόταν να λειτουργούν Κυριακή: Έβγαζαν £10.000 και πήγαινε η αστυνομία και έλεγε «δώστε μου £50 πρόστιμο, διότι ήσασταν ανοικτοί την Κυριακή!». Να ανακοινώνουν, είναι ηθική ποινή, να ανακοινώνουν την ποινή μέσα στο δελτίο ειδήσεών τους.

Και, τρίτον, να δικαιούται η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης να οργανώνει εκπομπή που να μεταδίδεται σε συγκεκριμένη ώρα, σε συγκεκριμένο κανάλι, δηλαδή να έχει την εξουσία να πει στο τάδε τηλεοπτικό κανάλι ότι στις τάδε του μήνα, η ώρα εννέα, «έτην κασέτα, αυτό είναι που θα δείξεις», είτε αυτό αποτελεί συζήτηση επί θέματος που αφορά τον κυπριακό λαό είτε αφορά έρευνα επί συγκεκριμένου θέματος, με δημοσιογράφους που θα έχει επιλέξει και με παραγωγούς που θα έχει επιλέξει, ανεξάρτητους. Θα μπορεί ακόμη να είναι και ανεξάρτητοι από το κανάλι, το οποίο θα υποχρεούται να εκπέμψει τη συγκεκριμένη εκπομπή.

Και κλείνω υιοθετώντας την ιδέα που κατατέθηκε πρόσφατα σε συζήτηση στην Ελλάδα για απαγόρευση των μετρήσεων της τηλεθέασης των δελτίων ειδήσεων. Δεν είναι εμπόρευμα η είδηση, για να μετράς ότι το συγκεκριμένο κλάμα της τάδε μάνας,

που ήταν αρκετά δυνατό, πούλησε, είχε υψηλή τηλεθέαση, και άρα όπου έχει κλάμα να τρέχει η κάμερα ξοπίσω, για να αυξήσει την τηλεθέαση! Αυτό το πράγμα πρέπει να δούμε αν είναι υλοποιήσιμο.

Επειδή αισθάνομαι κάποτε ότι τα κακά του κόσμου είναι τρία, οι πόλεμοι, οι αρρώστιες και οι ομιλητές, ευχαριστώ πολύ, κλείνω εδώ!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Στην ίδια σειρά όπως τα είπατε ή μπορούμε να τα αναστρέψουμε;

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εξαρτάται από το ποιος είναι ο ομιλητής!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Πριν δώσω το λόγο στον επόμενο -εσείς έχετε δώσει γραπτώς, επομένως έπεσθε- θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι αυτή η Βουλή, γιατί ζητούμε από τη Βουλή να πάρει ορισμένες αποφάσεις, αυτή η Βουλή αποφάσισε να δώσει άδεια για τη δημιουργία δεύτερου τηλεοπτικού καναλιού στο ΡΙΚ με τη ρητή υποχρέωση ότι οι εργασίες της Βουλής θα μετεδίδοντο. Και να πληροφορήσω ότι είναι η Βουλή η οποία δεν ηθέλησε να υλοποιηθεί αυτή η απόφαση. Το λέω αυτό, ούτως ώστε στις συζητήσεις σας να το έχετε υπόψη σας.

Ο κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχει μια κοινή διαπίστωση η οποία, νομίζω, έχει το δικό της περιεχόμενο και τη δική της ουσιαστική αλήθεια στο θέμα που συζητούμε, ότι, όπου οι πολιτικοί παραλείπουν να παράγουν πολιτική ή την παράγουν ελλειμματικά, τότε τον κενό χώρο

τον καλύπτουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Παράγουν μια δική τους πολιτική και “ιδεολογία” ανάλογη. Γίνεται ένας υπερκερασμός των κομμάτων και αντικατάσταση της πολιτικής ως ενδιαφέροντος από ωτακουστές και λαθροβλεψίες, “μεγάλους αδελφούς” αλλά και -λυπούμαι να το πω- από ημιάλαλους, καθ’ όσον αφορά την καλή εκφορά και άρθρωση της ελληνικής, μπαρόβιους, αλλά και από φεστιβάλ -και θα συμφωνήσω σ’ αυτό με τους προηγούμενους συναδέλφους- βραζιλιάνικων σαπουνόπερων με χαμηλούς δείχτες ποιότητας. Ποια ήταν η πολιτική της πολιτείας σε σχέση ακριβώς με το θέμα που συζητούμε; Υπήρξε πολιτική; Και, αν υπήρξε, ήταν επαρκής; Ποιος είναι ο ρόλος της πολιτείας ολόκληρης και ειδικότερα της Βουλής, τον οποίο αναζητεί ο τίτλος του θέματος που συζητούμε;

Είμαι της άποψης πως η πολιτεία δεν παρήγαγε συγκεκριμένη πολιτική στο συγκεκριμένο ζήτημα. Και, εξίσου, ούτε η Βουλή φρόντισε, χωρίς βέβαια να υπάρχει οποιαδήποτε ευθύνη από την άποψη της υπαιτιότητας της αρχικής σε σχέση με το θέμα, να παραγάγει συγκεκριμένη προϋποθετικά πολιτική που να ρυθμίζει το ζήτημα. Όταν τα δημόσια καθήκοντα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης στο ερώτημα αν εκτελούνται με επάρκεια, αν εκτελούνται με πολιτική τόλμη, αν εκτελούνται μετά λόγου γνώσεως, αν εκτελούνται μακριά από επηρεασμούς η απάντηση δεν μπορεί να είναι ικανοποιητική -και, νομίζω, ο καθένας από εμάς, όταν τεθεί αυτό το ερώτημα, μπορεί να τοποθετηθεί με αυτή την επιφυλακτική τουλάχιστον, αν όχι αρνητική, τοποθέτηση- τότε μπορούμε να καταλάβουμε αν υπήρξε ή δεν υπήρξε αυτή η πολιτική.

Είναι κοινό μυστικό ότι ιδρύθηκαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί πρώτα και το θεσμικό πλαίσιο ήρθε μετά. Τα δημόσια καθήκοντα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, από την άποψη της αναγραφής τους στο συγκεκριμένο νόμο, είναι ικανοποιητικά πρώτα πρώτα; Προϋπόθεση, για να μπορεί κάποιος να θεωρήσει ότι αυτό το ύψιστο συμφέρον, που όλοι συζητούμε και θέλουμε να προστατέψουμε, έχει την επαρκή βοήθεια και

προστασία από το νόμο που αφορά τα καθήκοντα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης. Εγώ λέω πως όχι. Είχα μιλήσει και στους προϋπολογισμούς και είχα αναφέρει πως, κατά τη δική μου άποψη, θα πρέπει συμφέροντα ή ενδιαφέροντα όπως αυτά που συζητούμε, που αφορούν την κοινωνία στον ύψιστο βαθμό, θα πρέπει να προστατεύονται και συνταγματικά με την αναγωγή τους σε συνταγματικά προστατευόμενα αγαθά. Δεν παραγνωρίζω το γεγονός ότι το δικό μας σύνταγμα, μέσα στις ιδιότυπες ισορροπίες που υπάρχουν από το 1963, μπορεί να μην επιτρέπει την εύκολη τροποποίηση. Όμως, αν δεν πρέπει να αναχθεί σε συνταγματικά προστατευόμενο αγαθό ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου, η προστασία της παιδικής ηλικίας και των νέων, όπως ορίζει η σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού και η σχετική σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη διασυνοριακή τηλεόραση -και συγκεκριμένα της οδηγίας 9736- τότε τι είδους συνταγματικό αγαθό θα αναμένουμε ότι θα πρέπει να προστατευθεί σε ανάλογη περίπτωση από τις συνταγματικές διατάξεις; Θεωρώ ότι οι πρόνοιες στο σχετικό νόμο, για να ξεκινήσουμε από αυτό, δεν παρατίθενται με συνταγματική ή, καλύτερα, με νομοθετική επάρκεια. Θα πρέπει να αναχθούν σε συνταγματικά προστατευόμενα αγαθά με την ανάλογη συνταγματική πρόνοια, για να δοθεί και το ανάλογο μήνυμα. Από 'κεί και πέρα, κανονιστικές ρυθμίσεις σε σχετικούς νόμους, οι οποίοι θα έπονται του συντάγματος, θα μπορούν να γίνουν και θα μπορεί η συζήτηση κάθε φορά, όσο αυτή θα γίνεται στη Βουλή, να έχει ως γνώμονα και κατευθυντήρια αρχή ακριβώς αυτή τη συνταγματική προστασία.

Το κύριο, λοιπόν, δημόσιο καθήκον της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των αυξανόμενων παραβάσεων. Από τον καιρό που έχει γίνει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, με το ένστικτο και το κοινό μέτρο του κάθε πολίτη, που μπορεί να μη γνωρίζει τον ειδικότερο νόμο, αλλά κάθεται στην τηλεόραση απλώς και παρακολουθεί, μπορεί να μετρηθεί ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των

αυξανόμενων παραβάσεων είναι σχήμα κενό, είναι ισχυρισμός που δεν έχει πρακτικό αντίκρισμα, αλλά, και πολύ περισσότερο, για όσους θέλουν να ασχοληθούν με επάρκεια με το ζήτημα, αν η Βουλή θα ήθελε να ασχοληθεί με επάρκεια με το ζήτημα, χρησιμοποιώντας μόνο την κοινή λογική, χωρίς να χρησιμοποιηθούν οποιοδήποτε άλλοι δείχτες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, θα συμφωνήσει και η Βουλή με τον κοινό πολίτη, πως η αποτελεσματική αντιμετώπιση των αυξανόμενων παραβάσεων δεν είναι επαρκής. Δεν μπορώ να γνωρίζω γιατί. Θα μπορούσα να κάνω κάποιες υποθέσεις γύρω από το θέμα αυτό, όπως μπορούν να κάνουν και οι πολίτες, γιατί δεν είναι αποτελεσματική η αντιμετώπιση των αυξανόμενων παραβάσεων. Τι είδους διαπλοκή μπορεί ενδεχόμενα να υπάρχει μεταξύ αυτών των θεσμικών οργάνων, που είναι ανεξάρτητα, που, βάσει του ευρωπαϊκού κεκτημένου, έχουν ιδρυθεί για να μη συνδέονται, από την κρατική εξουσία, αλλά αυτόνομα και ανεξάρτητα να εξυπηρετούν και να προστατεύουν το ύψιστο, το γενικό, συμφέρον, το οποίο αφορά κάθε φορά τα καθήκοντά τους; Μήπως είναι γιατί η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δεν είναι διαφοροποιημένη στη νοοτροπία από τα υπόλοιπα κλασικά διοικητικά όργανα και, ενώ της έχει ανατεθεί με νόμο η εκτέλεση υπηρεσίας δημόσιου και ενεργού ενδιαφέροντος, αυτή το αντιμετωπίζει ως μια απλή κρατική λειτουργία; Δε νομίζω να είναι αυτό το ζήτημα. Η Αρχή ενεργεί ως ανάχωμα που θωρακίζει την υπόσταση, τον πολιτικό ρόλο και την ιστορική προοπτική του κράτους σε μια ευνομούμενη κοινωνία απέναντι στις εκλεκτικές απειλές με αιχμή του δόρατος τα μέσα μαζικής επικοινωνίας; Νομίζω πως το ερώτημα είναι υπαρκτό. Και το ερώτημα αυτό θα μπορούσε να απαντηθεί. Ποια είναι η σχέση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης με τους ιδιοκτήτες των μέσων μαζικής επικοινωνίας;

Όταν υπήρξαν κατά την προεκλογική περίοδο επώνυμες καταγγελίες από συναδέλφους ότι στα πλαίσια της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά την προεκλογική περίοδο έγινε παραβίαση -και θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δεν είμαι από αυτούς τους

συναδέλφους που υπέβαλαν τέτοια παράπονα, όχι γιατί δεν είχα, απλώς δεν υπέβαλα για δικούς μου λόγους, είναι άλλοι συνάδελφοι που υπέβαλαν, αλλά οφείλω να το σχολιάσω- σύμφωνα με τα πορίσματα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, ενώ τα παράπονα για την ύπαρξη της μαύρης λίστας ήταν αντικειμενικά, δεν υπήρξε καμιά παραβίαση. Δεν έχω δει -και νομίζω έχω παρακολουθήσει πολύ προσεκτικά τη συζήτηση η οποία έγινε τουλάχιστο μέσα από τον έντυπο τύπο σε σχέση με τα παράπονα αυτά- να έχει οποιοσδήποτε επισημάνει ότι τα παράπονα των βουλευτών των υποψηφίων τότε και κάποιων από αυτούς νυν βουλευτών είχαν οποιαδήποτε βασιμότητα. Ποιοι λένε ψέματα και ποιοι λένε την αλήθεια; Μήπως οι τότε υποψήφιοι βουλευτές και κάποιοι από αυτούς τωρινοί βουλευτές έλεγαν ψέματα, όταν μιλούσαν για αποκλεισμούς και μαύρες λίστες; Γιατί η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης αποφάσισε ότι τα συγκεκριμένα κανάλια δεν είχαν κάνει τους αποκλεισμούς αυτούς, ενώ στην πραγματικότητα είχαν γίνει; Και ποια είναι η ευθύνη αλλά και η ευαισθησία, θα έλεγα, σωμάτων όπως αυτό του κοινοβουλίου, όταν συζητά αυτού του είδους τα ζητήματα, να μην προδιαγράφει διαύλους επικοινωνίας, αλλά και συζήτησης, τουλάχιστο μελλοντικής, σε ένα θεσμικό επίπεδο που θα αφορά ακριβώς την ενδυνάμωση του δημόσιου ρόλου που θα πρέπει να έχει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης; Όχι μόνο σε ένα θεσμικό επίπεδο σε σχέση με τη νομοθεσία, αλλά ίσως και σε σχέση με τα πρόσωπα που στελεχώνουν την Αρχή. Να είναι πρόσωπα αντικειμενικά, να είναι πρόσωπα αμερόληπτα, να είναι πρόσωπα υψηλής δημόσιας ευθύνης, να είναι πρόσωπα που μπορούν να μην επηρεάζονται, αν υπάρχει αυτός ο επηρεασμός, που στο στάδιο αυτό μόνο μπορούμε να τον υποθέσουμε, γιατί δεν έχουμε οποιοσδήποτε αποδείξεις παρά μόνο ενδείξεις από τους ιδιοκτήτες των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

Ακούστηκαν αναφορές και από τον ίδιο τον Πρόεδρο του σώματος -και θα συμφωνήσω μαζί του- στο κρατικό ραδιοτηλεοπτικό ίδρυμα. Ποια είναι τα όρια έναντι

των πολιτικών του προϊστάμενων; Σε επιτροπές όπου έγιναν συζητήσεις με αναφορά στη δημιουργία του δεύτερου καναλιού, έντιμε κύριε Πρόεδρε, του ραδιοφωνικού, ακούστηκαν πράγματα πρωτάκουστα σε σχέση με τις αρμοδιότητες. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου του κρατικού ραδιοτηλεοπτικού δικτύου διαφωνούσαν με τον πολιτικό τους προϊστάμενο, τον Υπουργό των Εσωτερικών, σε σχέση με τη διαχείριση των συχνοτήτων, γιατί ο Υπουργός των Εσωτερικών είχε διαφωνήσει σε κάποιο στάδιο με την παραχώρηση συχνότητας στο κρατικό ραδιοφωνικό ίδρυμα και την επακόλουθη δημιουργία του τρίτου καναλιού. Για ποια ζητήματα αποφασίζουν οι μεν και για ποια ζητήματα αποφασίζουν οι δε; Ποια είναι τα όρια της ευθύνης του κρατικού ραδιοτηλεοπτικού δικτύου όσον αφορά το διοικητικό συμβούλιο όχι μόνο στο θέμα των συχνοτήτων, αλλά και στο θέμα της εφαρμογής πολιτικής όχι με την έννοια της υποχρεωτικής συμμόρφωσης σε οδηγίες που δίδονται από την κρατική εξουσία οι οποίες και αθέμιτες είναι, αλλά και ενδεχομένως συσκοτίζουν τον υγιή ρόλο που έχει να παίξει;

Μιλάμε όμως για τη φωτεινή πλευρά του θέματος. Μιλάμε για πολιτική η οποία στοχεύει στην καθιέρωση της ίσης μεταχείρισης μέσα στην πολυφωνία την οποία έχουμε σήμερα από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, στην υποχρέωση οι οποιοσδήποτε αποφάσεις του κρατικού ραδιοτηλεοπτικού δικτύου να παίρνονται μέσα σε ορθολογικά πλαίσια, να είναι απόλυτα δικαιολογημένες, να είναι πολιτικά τεκμηριωμένες και να μην εκπέμπουν εικόνες ετσιθελισμού ή αυταρχικότητας. Νομίζω πως σε αυτό το σημείο, σε αυτή την πτυχή το κρατικό ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο με το διοικητικό του συμβούλιο δεν έχουν να επιδείξουν επιδόσεις λαμπρές. Όμως και τα υπόλοιπα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα -όχι βέβαια σε σχέση με πολιτική που τους αφορά εσωτερικά, διότι είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις, αλλά σε σχέση με τα οικονομικά τους- ποια εικόνα πλήρους διαφάνειας εκπέμπουν;

Η απαίτηση για πλήρη διαφάνεια που συχνά πυκνά εκτοξεύεται -και δίκαια- προς τους πολιτικούς, τόσο σε εκτελεστικό όσο και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, δεν μπορεί να τους αφήνει τους ιδίους σταθερά στο απυρόβλητο. Ποια είναι η διαπλοκή της πολιτικής με τη μεθοδευμένη πληροφόρηση που εκπέμπουν συγκεκριμένα ή καθολικά τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά δίκτυα; Τι είδους διαπλοκή είναι που συνδέει τα συγκεκριμένα ραδιοτηλεοπτικά κανάλια, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά; Συγκεκριμένοι κρατικοί και κοινοβουλευτικοί αξιωματούχοι να παραμένουν σταθερά στο απυρόβλητο της κριτικής, να προτάσσονται ως οι επικοινωνιακά καλύτεροι, ως οι πολιτικά άμεμπτοι και μηδέποτε λανθασμένοι σε αντίθεση με άλλους οι οποίοι σταθερά, αν δε βρίσκονται σε μαύρες λίστες, βρίσκονται στο στόχαστρο μιας επίκρισης, η οποία δεν εκπέμπει τίποτε άλλο παρά μόνο κακία, μνησικακία, αλλά και, βέβαια, καθόλου πειστικότητα.

Για το δεύτερο καμιά διάταξη συνταγματική, κανονιστική δεν ορίζει ευθέως ως υποχρέωση τη διαφάνεια για τα οικονομικά των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Και, όταν αναφέρομαι στη διαφάνεια, δεν αναφέρομαι βέβαια στην κοινολόγηση ενός ισολογισμού μιας ή δύο σελίδων, που συχνά διαβιβάζεται και καταφθάνει και στα κουτιά των συναδέλφων εδώ στη Βουλή ή στα κουτιά των οποιωνδήποτε άλλων μέσων μαζικής επικοινωνίας για σκοπούς δημοσιότητας. Αναφέρομαι στη διαφάνεια που αφορά οικονομικές συναλλαγές που έχουν σχέση με την υπόσταση, την ύπαρξη και τη λειτουργία τους, σε συναλλαγές που έχουν σχέση με δημιουργία συσπειρώσεων και συσσωματώσεων επιχειρηματικών προς το σκοπό να πληγούν συναγωνιστές ή ανταγωνιστές, καλύτερα, στον ίδιο χώρο τον επιχειρηματικό. Συσσωματώσεις που έχουν στόχο και σκοπό να μονοπωλήσουν συγκεκριμένες μορφές πληροφόρησης στο χώρο. Αυτά είναι που πρέπει να δίδονται στη δημοσιότητα. Και είναι εδώ που πρέπει η Βουλή, μέσα στο θεσμικό πλαίσιο που πρέπει κάποτε, επιτέλους, να αποφασίσει να

ασχοληθεί με αυτό το ζήτημα, να φροντίσει υποχρεωτικά, με κανονιστικής ισχύος διατάξεις, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να έχουν αυτή την υποχρέωση.

Είχα εισηγηθεί στη συζήτηση για τους προϋπολογισμούς την υποχρέωση, που θα έπρεπε να αναχθεί σε συνταγματική διάταξη, από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να παρέχεται το δικαίωμα απάντησης στον καθένα, ακόμα και τους πολίτες, όταν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στο πρόσωπό τους. Όχι μόνο όταν γίνονται δημόσια πρόσωπα λόγω της ύπαρξης κάποιας υπόθεσης η οποία επικεντρώνει δημόσιο ενδιαφέρον και βέβαια, ανεξάρτητα από την πορεία, ούτε δικαίωμα υπάρχει να απαντήσουν, αλλά και χάνεται η οποιαδήποτε παρακολούθηση, έστω και αν κάποιος ισχυρίζεται ότι κάνουν διερευνητική δημοσιογραφία ή όφειλαν να κάνουν διερευνητική δημοσιογραφία. Μόνο αν υπάρξουν συνταγματικές πρόνοιες που να κατοχυρώνουν δικαιώματα αυτού του είδους και που θα δώσουν την ευκαιρία στη Βουλή με κανονιστικής ισχύος διατάξεις, δηλαδή με νόμους που θα μετουσιώσουν σε πράξη αυτές τις συνταγματικές πρόνοιες, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας θα υποχρεούνται να δίδουν αυτό το βήμα και τον αναβαθμό και στους πολίτες να απαντούν σε όποιους τους θίγουν δημόσια ή το όνομα ή η αξιοπρέπειά τους γίνεται αντικείμενο συζήτησης από τις πρώτες ειδήσεις των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

Η αρχή της συνταγματικής κατοχύρωσης αναφορικά με τα δικαιώματα αυτά των πολιτών αλλά και των πολιτικών, αλλά και εξίσου με τη διαφάνεια στα οικονομικά των μέσων μαζικής επικοινωνίας θέλει σαφές περιεχόμενο και στέρεη πολιτική και νομική θεμελίωση. Δε γίνεται ούτε είναι επιτρεπτό, κάθε φορά που συζητούμε θεωρητικά τα ζητήματα αυτά, να εξαντλούμαστε σε συζήτηση η οποία πολύ λίγο δημόσιο ενδιαφέρον παρουσιάζει. Και θα συμφωνήσω με τους συναδέλφους που είχαν θίξει την πτυχή αυτή προηγουμένως. Αλλά πολύ περισσότερο δε γίνεται, μετά το πέρας της συζήτησης αυτής, κανένα πόρισμα, πέραν ενός θεωρητικού και ακαδημαϊκού ενδεχομένως

περιεχομένου, κατάληξη να μην υπάρχει και να μην προχωρούμε προς θεσμική ρύθμιση με συγκεκριμένες παραμέτρους και συγκεκριμένες καθοδηγητικές αρχές σε σχέση με τα θέματα που τίγονται. Ποια είναι η ερμηνεία των φαινομένων αυτών; Πού οφείλονται και γιατί προκύπτουν τα φαινόμενα αυτά; Είναι πολύ εύκολο να ρίχνουμε το φταίξιμο μόνο στα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Εγώ θέλω να είμαι δίκαιος. Όπου θα πρέπει να ελεγχθούν να ελέγχονται τολμηρά και χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη. Και νομίζω ότι με τις τοποθετήσεις που έχω κάνει τα έχω ελέγξει. Εκεί που μπορεί να τους ενοχλεί, εκεί που μπορεί να τους ενδιαφέρει, εκεί που μπορεί να αφορά τη δική τους επιχειρηματική ύπαρξη και λειτουργία, αλλά και όπου ως φορείς δημόσιου ενδιαφέροντος, με την έννοια της δημιουργίας πολιτικής στις υποχρεώσεις που έχουν, να παρέχουν ίσες ευκαιρίες στους πολίτες.

Όμως τα πιο πάνω φαινόμενα οφείλονται μόνο στα μέσα μαζικής επικοινωνίας; Ποιοι ήταν οι πρώτοι που ανέτρεξαν και ανήγαγαν περίπου σε τέχνη το φαινόμενο των επαγγελματιών της δημοσιότητας; Νομίζω πως ήταν οι πολιτικοί. Και νομίζω πως η ευθύνη μάς αφορά. Έχω την αίσθηση πως πρώτοι είναι οι πολιτικοί που πόνταραν και εξακολουθούν να ποντάρουν, στη μεγάλη πλειοψηφία, σε μια κοινωνική παθολογία εντυπωσιασμού, αγόμενοι και φερόμενοι από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, για να εξασφαλίσουν έναν τηλεοπτικό χρόνο δευτερολέπτων στα μέσα μαζικής επικοινωνίας ή σε οποιαδήποτε άλλη επικαιρική εκπομπή συγκεκριμένου περιεχομένου, με αποτέλεσμα να απαξιώνονται στη συνείδηση των πολιτών και σε αυτό τον τομέα τελικά, καταληκτικά, οι ίδιοι, από την άποψη της πολιτικής πειστικότητας, να μπαίνουν και στο περιθώριο.

Αν λοιπόν αυτή τη συμπεριφορά στη δημόσια ζωή την εισήγαγαν πρώτα οι πολιτικοί, γιατί να έχουμε παράπονο που αμέσως μετά μας προέκυψαν οι “μεγάλοι αδελφοί” ή οι “μπαρόβιοι” ή το φεστιβάλ των βραζιλιάνικων ταινιών, ιδιαίτερα το

Σαββατοκυρίακο, που, όταν κάποιος τις παρακολουθεί, έχει την αίσθηση ότι ζει σε άλλη χώρα, σε χώρα της Λατινικής Αμερικής και όχι στην Κύπρο;

Με ποια πολιτική πειστικότητα πολιτικός μπορεί να επικρίνει δημόσια αυτά τα φαινόμενα, όταν εμείς οι ίδιοι καθημερινώς δίνουμε την εντύπωση ότι είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε τα πάντα για την εξασφάλιση των λίγων δευτερολέπτων του τηλεοπτικού χρόνου ή να κάνουμε ακόμα και συνειδησιακούς συμβιβασμούς, ώστε να μη χαθεί η εύνοια συγκεκριμένου καναλάρχη ή συγκεκριμένου εκδότη προς το συγκεκριμένο πολιτικό ή βουλευτή; Γιατί να αναμένουν οι πολίτες ότι αυτής της ποιότητας οι πολιτικοί είναι δυνατό να κάνουν τομές σε σχέση με το θεσμικό πλαίσιο μιας Αρχής Ραδιοτηλεόρασης ή με το στελεχιακό δυναμικό που την αφορά, όταν η ίδια είναι παράλυτη και μειονεκτική σαν Αρχή και όταν οι πολιτικοί εκπέμπουν περίπου την ίδια παθογένεια;

Νομίζω πως θέλουμε αντιστάσεις άμυνας και φίλτρα ελέγχου αυτής της παθογένειας. Όχι στο μονόδρομο της λογικής των εντυπώσεων μόνο. Εάν πρέπει κάποια πράγματα να διορθωθούν, θα πρέπει να τα διορθώσουμε πρώτα με τη δική μας συμπεριφορά, όσοι από εμάς είμαστε και θέλουμε να συνεχίσουμε να είμαστε η αξιοπιστία στην ενεργό πολιτική. Εάν φροντίσουμε πρώτα αυτές τις συμπεριφορές να τις διορθώσουμε, θα εκπέμψουμε και μια αξιόπιστη πολιτική βούληση, ότι θέλουμε, ναι, και επιθυμούμε να διορθώσουμε, μέσα σε ένα θεσμικό πλαίσιο, την όποια παθογένεια υπάρχει. Νομίζω πως μόνο με αυτό τον τρόπο θα μπορέσουμε να είμαστε πειστικοί, εάν διορθώσουμε πρώτα τους δικούς μας εαυτούς, ώστε να μπορέσουμε να πείσουμε ότι επιθυμούμε να διορθώσουμε και το θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουν περάσει σχεδόν δέκα μήνες αφότου είχα τολμήσει να καταγγείλω δημόσια, σε συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών και αμέσως μετά ενώπιον της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, συγκεκριμένο τηλεοπτικό κανάλι για την απαράδεκτη και επικίνδυνη συμπεριφορά του η οποία συνιστούσε και εξακολουθεί, κατά τη γνώμη μου, να συνιστά παραβίαση και περιφρόνηση της νομοθεσίας και κατά συνέπεια κίνδυνο για την κοινωνία και το δημοκρατικό μας πολίτευμα. Δεν κρύβω ότι είχα αρχίσει να απογοητεύομαι βλέποντας ότι σ' ένα τόσο ζωτικό θέμα ο πολιτικός κόσμος της Κύπρου επεδείκνυε απάθεια και σιωπηρή ανοχή. Είναι, συνεπώς, με χαρά και ικανοποίηση που είδα να εγγράφεται προς συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος από τον κ. Ανδρέα Χρίστου το υπό συζήτηση θέμα.

Τα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, και ιδιαίτερα η τηλεόραση, αποτελούν στις σύγχρονες κοινωνίες πανίσχυρα μέσα επηρεασμού και διαμόρφωσης της κοινής γνώμης και της προσωπικότητας των ανθρώπων, από τα πιο απλά ζητήματα της καθημερινής ζωής μέχρι τα πιο περίπλοκα, που έχουν σχέση με τους θεσμούς, τις αξίες και τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος στις σύγχρονες κοινωνίες της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Ο Τζορτζ Όργουελ είναι ο πρώτος που διέβλεψε και κατέγραψε τους κινδύνους από αυτή τη δύναμη, που στην ακραία της χρήση μπορεί να μετατρέψει μια κοινωνία ανθρώπων σε μια κοινωνία ρομπότ, όπου ο Μεγάλος Αδελφός θα σκέφτεται και θα μεριμνά για τους μη σκεπτόμενους πλέον πολίτες. Ίσως όταν ο Όργουελ κατέγραφε τους φόβους του, τις προβλέψεις του για τον εφιάλτη του μέλλοντος, πολλοί ή όλοι να θεωρούσαν ότι αναφερόταν σε ολοκληρωτικά καθεστώτα, όπου το μονοπώλιο της πληροφόρησης, της ψυχαγωγίας και της προπαγάνδας

βρίσκεται εξ ολοκλήρου στα χέρια του ολοκληρωτικού κράτους. Ίσως τότε ελάχιστοι ή και κανένας ακόμα να μη διανοήθηκε ότι ο κίνδυνος του Μεγάλου Αδελφού θα μπορούσε να υφίσταται το ίδιο ζωντανός και απειλητικός και στην περίπτωση ενός τηλεοπτικού πλουραλισμού και μάλιστα ιδιωτικών καναλιών.

Υπάρχει όμως, άραγε, διαφορά μεταξύ ενός μονοπωλιακού καναλιού και πολλών ιδιωτικών που κινούνται προς την ίδια βασική κατεύθυνση, πέραν, βέβαια, της ψευδαίσθησης της πολυφωνίας; Σήμερα το πρόβλημα του ρόλου των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ιδιαίτερα της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης, και των σχέσεών τους με την κοινωνία, τους θεσμούς και την πολιτική είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που απασχολούν τις σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες και ειδικότερα τις ευρωπαϊκές. Το φαινόμενο της απόκτησης όλο και μεγαλύτερης πολιτικής δύναμης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και της χειραγώγησης της πολιτικής και των πολιτικών είναι παγκόσμιο φαινόμενο· αποκορύφωμά του είναι η περίπτωση Μπερλουσκόνι στην Ιταλία. Η Ευρώπη στα πλαίσια τόσο του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιμετωπίζει τέτοια φαινόμενα με εχθρότητα και αποφασιστικότητα. Πρόσφατα ακόμα το Συμβούλιο της Ευρώπης επέδειξε μια τέτοια εχθρική και αποφασιστική στάση απέναντι στον Ιταλό Πρωθυπουργό. Το μήνυμα είναι σαφές: Δε θα επιτραπεί σε οποιουσδήποτε ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς να υποκαταστήσουν άμεσα ή έμμεσα τις εκλεγμένες αρχές μιας πολιτείας. Δε θα επιτραπεί να μετατραπούμε σε “οργουελιανές” κοινωνίες.

Συνήθως, όταν συζητούμε το ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, αναφερόμαστε σε θετικά και αρνητικά στοιχεία και δεν παραλείπουμε να τονίζουμε τα θετικά, που συνίστανται κυρίως στη διαφάνεια, στην αποκάλυψη ατασθαλιών και σκανδάλων και στον έλεγχο των άλλων τριών εξουσιών. Ποτέ όμως δεν πρέπει να βλέπουμε αυτό το ρόλο στατικά. Θα πρέπει να τον βλέπουμε στην αλλαγή του και

κυρίως στην κατάληξή του, που δεν μπορεί να είναι και θετικός και αρνητικός· θα είναι είτε θετικός είτε αρνητικός. Είναι γι' αυτό που πρέπει η κοινωνία να παρακολουθεί στενά και να ελέγχει τις δραστηριότητες και τις συμπεριφορές των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ιδιαίτερα της τηλεόρασης: τα άτομα, οι οργανωμένοι φορείς κοινωνικών ομάδων, η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία, οι πολιτικοί γενικώς και βεβαίως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, που στην πραγματικότητα δεν είναι άλλο από το θεσμοθετημένο αμυντικό οργανισμό της κοινωνίας απέναντι στις τυχόν αυθαιρεσίες, παρανομίες, εκτροπές και κατάχρηση εξουσίας από μέρους ιδιοκτητών ιδιωτικών καναλιών. Η επιτυχής εκτέλεση αυτής της αποστολής από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης εξαρτάται άμεσα και απόλυτα από την άτεγκτη, απαρέγκλιτη, ανελαστική, αυστηρή και χωρίς διακρίσεις εφαρμογή των νόμων με βαθιά πάντοτε τη συναίσθηση του ρόλου της ως αμυντικού οργανισμού της οργανωμένης κοινωνίας.

Όχι λιγότερο σημαντικός είναι και ο ρόλος των πολιτικών και της πολιτικής· είναι, θα έλεγα, ο σημαντικότερος. Γιατί, όταν οι πολιτικοί βρεθούν σε σχέση διαπλοκής με τα μίντια, τότε ο έλεγχος των τελευταίων κατά τεκμήριο θα πάσχει και τότε η διολίσθησή τους σε ανεπιθύμητες και απαράδεκτες καταστάσεις και συμπεριφορές θα είναι πολύ ευκολότερη, σχεδόν αναπόφευκτη. Και το χειρότερο είναι ότι αυτή η διολίσθηση από ένα σημείο και μετά δεν είναι αναστρέψιμη. Ο έλεγχος των μέσων μαζικής ενημέρωσης από τους πολιτικούς δεν πρέπει να παραμένει σε επίπεδο γενικολογίας, θεωρητικολογίας και διακηρύξεων· πρέπει να είναι πολύ συγκεκριμένος, να αναφέρεται σε συγκεκριμένα μέσα και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, διαφορετικά δε θα έχει οποιαδήποτε πρακτική σημασία. Ξέρω ότι αυτό δεν είναι εύκολο, διότι πολιτικοί και μίντια βρισκόμαστε σε σχέση αλληλεξάρτησης, που σε ατομικό επίπεδο εύκολα γίνεται μονόπλευρη εξάρτηση του πολιτικού από τα μίντια. Με την ίδια όμως λογική και η σχέση κόμματος και μέσων μπορεί να γίνει μονόπλευρη εξάρτηση και τα κόμματα να

μετατρέπονται σε θεραπεινίδες κάποιων καναλαρχών. Αλλά τι γίνεται σε τέτοια περίπτωση; Τι άλλο από υποθήκευση της λαϊκής κυριαρχίας στην κυριαρχία των μέσων μαζικής ενημέρωσης; Το ζητούμενο, λοιπόν, στα πλαίσια του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, είναι μια πολύ λεπτή σχέση ανάμεσα στην πολιτική και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, μια σχέση με σαφώς καθορισμένους ρόλους εκατέρωθεν, που μαζί θα εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Σ' αυτή τη διμερή σχέση η πολιτική πρέπει να ελέγχεται από τα μέσα και τα μέσα από την πολιτική.

Μιλήσαμε και για το δημόσιο συμφέρον. Η έννοια αυτή στις διάφορες νομοθεσίες μας είναι αόριστη, προσομοιάζουσα με το μνήμα του Αγίου Νεοφύτου. Δε συμβαίνει όμως το ίδιο και με το Νόμο περί των Ιδιωτικών Ραδιοτηλεοπτικών Σταθμών. Ίσως είναι ο μόνος νόμος στην κυπριακή νομοθεσία που καθορίζει με μεγάλη σαφήνεια την έννοια του δημοσίου συμφέροντος εις πάσαν περίπτωση και σε όλο το φάσμα της δραστηριότητας των ιδιωτικών καναλιών. Για τα προγράμματα, για τις ώρες εκπομπής, για την προστασία των ηθών, για τα παιδιά, για τους νέους, για τις διαφημίσεις, για τη γλώσσα, για τον πολιτισμό, για την πολιτική, για την προστασία των θεσμών και του δημοκρατικού πολιτεύματος, για το σεβασμό στους νόμους. Η σαφήνεια αυτού του Νόμου περί Ιδιωτικών Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών είναι μια αντικειμενική βάση για την επιδιωκόμενη σχέση ανάμεσα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και την κοινωνία, είναι μια βάση για αυτοέλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των λειτουργιών τους από τη μια και για έλεγχο των μέσων από τον πολίτη, τους οργανωμένους φορείς, την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και τους πολιτικούς από την άλλη.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, το κυπριακό ραδιοτηλεοπτικό πεδίο άρχισε να διαφοροποιείται άρδην από το 1992. Μέχρι τότε υπήρχε μόνο το ΡΙΚ. Μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα δημιουργήθηκαν πολλά ιδιωτικά ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά κανάλια, που έκτοτε και μέχρι το 2001, τον Ιανουάριο, λειτούργησαν χωρίς

την ύπαρξη θεσμικού πλαισίου. Η έλλειψη πλαισίου είχε σαν αποτέλεσμα την άναρχη λειτουργία των ιδιωτικών ηλεκτρονικών μέσων μαζικής ενημέρωσης και τη δημιουργία τετελεσμένων γεγονότων. Η κατάσταση αυτή, της έλλειψης πλαισίου, είχε ως συνεπακόλουθο τη δημιουργία νοοτροπιών και συμπεριφορών, καθώς και την απόκτηση δύναμης, που είναι πια δυσκολότερο να ελεγχθούν -δυσκολότερο αλλά όχι αδύνατο. Η κούρσα της τηλεθέασης οδήγησε σε υποβιβασμό του ποιοτικού, πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου πολλών εκπομπών και η αυξημένη δύναμη και επιρροή των μέσων έφερε τη διαπλοκή τόσο με τους μεγάλους οικονομικούς κύκλους όσο και με την πολιτική. Αν αυτό έχει συμβεί με όλους τους ιδιωτικούς σταθμούς, είναι ένα θέμα. Σε πόσο βαθμό έχει παρουσιαστεί, είναι άλλο θέμα. Για το πρώτο μπορεί να υπάρχουν δισταγμένες απόψεις. Για το δεύτερο, όμως, νομίζω ότι υπάρχει μια, κατά το μάλλον ή ήττον, κοινή αντίληψη ότι υπάρχει αλλού σε λιγότερο, αλλού σε μεγαλύτερο και αλλού σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Δε νομίζω να είμαι μακράν της πραγματικότητας, αν ισχυριστώ ότι το χορό της εκτροπής των ιδιωτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης τον σέρνει ο ANT1. Ο σταθμός αυτός είναι σήμερα το χαρακτηριστικό παράδειγμα σταθμού που εκτρέπεται, παρανομεί και αυθαιρετεί. Εναντίον του είχα υποβάλει στις 9 Ιουνίου 2001 ένσταση, δεν αφορά την αίτησή του για παραχώρηση μόνιμης άδειας λειτουργίας, η οποία απερρίφθη από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης. Την απόρριψη αυτή τη μετέδωσε ο ANT1, ο οποίος όμως δε μεταδίδει άλλες ποινές στις οποίες η Αρχή τον υποβάλλει. Για να είμαι ειλικρινής, δεν ανέμενα ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης θα έκανε δεκτή την ένστασή μου, παρ' όλον ότι αυτή ήταν αρκούντως τεκμηριωμένη.

Η ένσταση και η δημόσια ανακίνηση του θέματος έγιναν, για να χτυπήσει το καμπανάκι του κινδύνου για την κοινωνία και τους θεσμούς, και νομίζω ότι αυτός ο στόχος έχει επιτευχθεί. Όλοι έχουμε γίνει περισσότερο ευαίσθητοι πλέον σε θέματα

συμπεριφοράς των μέσων μαζικής ενημέρωσης έναντι της κοινωνίας. Δε σας κρύβω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ένιωσα μεγάλη ικανοποίηση, όταν προ ενάμιση περίπου μηνός με επισκέφθηκαν αντιπρόσωποι τριών συνδέσμων γονέων δημοτικών σχολείων της πρωτεύουσας, για να μου επιδώσουν επιστολή-καταγγελία για δύο ριάλιτι σόου που προβάλλονται από τα κυπριακά κανάλια, το Μπιγκ Μπράδερ, συγκεκριμένα, και το Μπαρ, τα οποία θεωρούν οι ίδιοι οι γονείς καταστροφικά για το χαρακτήρα των παιδιών τους. Πήρα την καταγγελία και τους παρέπεμψα ταυτόχρονα στο αρμόδιο όργανο της πολιτείας, την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, προς την οποία υπέβαλαν εγγράφως την καταγγελία.

Ήταν καιρός να γίνει αυτό. Θα έλεγα ότι καθυστέρησε μερικά χρόνια, γιατί ας μην ξεχνάμε ότι στο πρόσφατο παρελθόν ένα παιδάκι έξι επτά χρονών έχασε τη ζωή του, όταν προσπάθησε να μιμηθεί τον Μπάτμαν ή τον Σπάιντερμαν -δε θυμάμαι ακριβώς ποιον- πέφτοντας από τον τρίτο όροφο πολυκατοικίας, για να πετάξει όπως ο ήρωάς του.

Ακόμα πιο πρόσφατα, πολύ πρόσφατα, αισθάνθηκα την ίδια ικανοποίηση για την ευαισθητοποίηση των πολιτών, όταν γνωστός συγγραφέας και παραγωγός, ο κ. Πάρις Αριστείδης, μου κατάγγειλε ότι τηλεοπτικός σταθμός, ο ANT1 πάλι, εφαρμόζει μαύρες λίστες ακόμα και για τους ηθοποιούς που δεν είναι της αρεσκείας του και επεμβαίνει στο σενάριο και γενικά στην πνευματική δημιουργία επιβάλλοντας ή προσπαθώντας να επιβάλει τις δικές του απόψεις. Και ο κ. Αριστείδης, με σύστασή μου, απευθύνθηκε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και στην επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής με έγγραφη καταγγελία του, αντίγραφο της οποίας έχετε πάρει, αλλά νομίζω ότι μπορώ να την καταθέσω κιόλας.

Δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι η ευαισθητοποίηση των πολιτών γύρω από τα θέματα των μέσων μαζικής ενημέρωσης θα αυξάνεται μέρα με τη μέρα θέτοντας έτσι φραγμούς στις εκτροπές και στις ασυδοσίες κάποιων καναλαρχών.

Ένα άλλο παράδειγμα της αυθαιρεσίας και της παρανομίας του ANT1 είναι η επί οκτώ χρόνια λειτουργία του χωρίς πολεοδομική άδεια -εννιά χρόνια, κατ' ακρίβειαν, όχι οκτώ- καθώς και ο ταχύτατος και περίεργος και αδιαφανής τρόπος με τον οποίο την απέκτησε. Ως γνωστόν, για να δοθεί άδεια κατά παρέκκλιση -διότι δεν εδικαιούτο να πάρει άδεια ο συγκεκριμένος σταθμός- απαιτούνται χρονοβόρες διαδικασίες, μεταξύ των οποίων και δημόσια ακρόαση. Έγινε τέτοια δημόσια ακρόαση; Και πότε; Ποια είναι η ακριβής απόφαση της Πολεοδομίας; Αυτά είναι ερωτήματα για τα οποία θα πρέπει σύντομα να πάρουμε απαντήσεις από τα αρμόδια όργανα του κράτους. Επί οκτώ εννιά χρόνια ο σταθμός αυτός λειτουργούσε χωρίς πολεοδομική άδεια, παράνομα, δηλαδή, με βάση το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Η παράνομη λειτουργία του σταθμού αυτού, πέραν των άλλων, δημιουργεί σοβαρή οχληρία στους περιοίκους, οι οποίοι επηρεάζονται τόσο από την αυξημένη κίνηση και την παράνομη στάθμευση όσο και από τις κεραιές του σταθμού, οι οποίες, ως γνωστόν, εκπέμπουν βλαπτική ακτινοβολία και δημιουργούν ηλεκτρομαγνητικά πεδία τα οποία είναι ύποπτα για βλάβη στην υγεία του ανθρώπου. Είναι γι' αυτό, εξάλλου, που η νομοθεσία προνοεί ότι η εγκατάσταση τέτοιων κεραιών θα πρέπει να γίνεται σε μια ελάχιστη, καθορισμένη απόσταση από κατοικημένους χώρους. Η έλλειψη αποφασιστικότητας εκ μέρους όλων των αρμοδίων αρχών να απαιτήσουν συμμόρφωση του σταθμού με τη νομοθεσία ή να τον κλείσουν, εφόσον δε συμμορφώνεται, οδήγησε τους περιοίκους σε δικαστικούς αγώνες, από τους οποίους το μόνο που πέτυχαν ως συμβιβασμό ήταν την υπόσχεση του ANT1 ότι θα μετακομίσει σε άλλη κατάλληλη περιοχή μέσα σε τρία χρόνια- τα οποία έχουν περάσει, ειρήσθω εν παρόδω.

Διερωτώμαι τι είδους ισονομία υπάρχει σ' αυτό τον τόπο, όταν από τη μια δεκάδες μικροεπιχειρήσεις που δεν έχουν εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια και λειτουργούν παράνομα σύρονται στα δικαστήρια από τις αρχές και είτε πληρώνουν υπέρογκα πρόστιμα είτε διατάσσεται το κλείσιμό τους, ενώ από την άλλη επιδεικνύεται τόση ανοχή και τέτοια προνομιακή μεταχείριση στην περίπτωση του συγκεκριμένου σταθμού. Μια τόσο άνιση και διακριτική εφαρμογή του νόμου υποσκάπτει τα θεμέλια του κράτους δικαίου, διαβρώνει την αξιοπιστία της πολιτείας έναντι των πολιτών, αποθρασύνει τους ευνοούμενους παρανομούντες, οι οποίοι, φυσιολογικά πλέον, αισθάνονται ισχυροί και πάνω από το νόμο, και τους προδιαθέτει για περαιτέρω παρανομίες.

Επειδή ακριβώς οι ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί εκμεταλλεύονται το δημόσιο πλούτο, η πολιτεία με τη νομοθεσία που θέσπισε όρισε ότι αυτός ο δημόσιος πλούτος και η δύναμη που συνεπάγεται η κατοχή και η χρήση του δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται από τον επιχειρηματία κατά το δοκούν αλλά προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, καθόρισε δε ότι οι σταθμοί αυτοί θα πρέπει να μεταχειρίζονται ισότιμα κόμματα και πολιτικά πρόσωπα, καθώς επίσης οργανωμένους φορείς ή και πολίτες ακόμα που έχουν άποψη να εκφέρουν, χωρίς προνομιακές μεταχειρίσεις και αποκλεισμούς.

Ο όρος αυτός, της ισότιμης μεταχείρισης κομμάτων και πολιτικών και πολιτών, καθώς και της παροχής ισότιμης ευκαιρίας για την κυκλοφορία ιδεών και ιδεολογιών, είναι ζωτικός για την επιβίωση και τη λειτουργία του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Είναι τέτοια η δύναμη της τηλεόρασης, που ο πειρασμός για κάποιους ιδιοκτήτες να χρησιμοποιούν αυτή τη δύναμη για τα δικά τους οικονομικά και κυρίως πολιτικά συμφέροντα θα ήταν ακατανίκητος, αν δεν υπήρχαν οι φραγμοί της νομοθεσίας και ο πλέκευς της τιμωρίας, όταν η νομοθεσία παραβιάζεται.

Ο τηλεοπτικός σταθμός ANT1 είναι, κατά τη γνώμη μου και με βάση στοιχεία που έχω, ένας τέτοιος σταθμός, του οποίου η συμπεριφορά οδηγεί στην υποκατάσταση εκλεγμένων αρχών από πολιτικούς της εύνοιας του προϊσταμένου του καναλιού. Καταθέτω στη Βουλή κατάσταση των εμφανίσεων όλων σχεδόν των πολιτικών προσώπων απ' όλα τα κόμματα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2001, η οποία ομιλεί αφ' εαυτής -είναι στη διάθεση όλων. Μέσα από αυτή την κατάσταση, την οποία ελπίζω ότι και η Αρχή έχει από τη δική της παρακολούθηση των εκπομπών -δεν την έχει δυστυχώς, διότι δεν παρακολουθούσε τελικά- φαίνεται καθαρά τόσο η εύνοια προς συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα όσο και ο αποκλεισμός άλλων πολιτικών προσώπων. Οι διεξερχόμενοι τον κατάλογο αυτό θα διαπιστώσετε ότι ο συγκεκριμένος σταθμός και ο ιδιοκτήτης-διευθυντής του έχουν τους ευνοούμενους τους σχεδόν σε όλα τα κόμματα. Το ερώτημα είναι γιατί. Που αποσκοπούσε ο σταθμός, όταν έδειχνε αυτή τη σκανδαλώδη εύνοια σε αριθμό υποψηφίων απ' όλα τα κόμματα;

Η πρώτη εκδοχή είναι ότι πίστευε ότι αυτοί είναι οι καταλληλότεροι να εκλεγούν βουλευτές. Σεβαστή η εκτίμηση, αλλά δεν είναι αυτός που θα εξέλεγε τους βουλευτές: το εκλογικό σώμα ήταν αυτό που θα έπρεπε να εκλέξει τους βουλευτές και ο σταθμός είχε υποχρέωση, βάσει του νόμου, να δώσει στους υποψήφιους ίσες ευκαιρίες, για να τους γνωρίσει ο λαός και να αποφασίσει ποιος ήταν ο καταλληλότερος. Στην περίπτωση αυτή συμπεριφέρθηκε κατά τρόπο που έτεινε να υποκαταστήσει το εκλογικό σώμα.

Η δεύτερη εκδοχή είναι ότι η υπερπροβολή υποψηφίων έγινε ύστερα από ενέργειες πολιτικών αρχηγών. Περί αυτού ο κ. Παπαφιλίππου άφησε και κάποιες αιχμές στη συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών που προανέφερα. Εξ όσων γνωρίζω, κανένα κόμμα δεν πήρε αποφάσεις για το ποιους υποψηφίους του θα προωθήσει για εκλογή. Αν, λοιπόν, ο κ. Παπαφιλίππου θέλει να μας πει ότι παρασκηνιακά και ιδιωτικά κάποιοι αρχηγοί του ζήτησαν να προωθήσει κάποιους υποψήφιους, να μιλήσει καθαρά,

για να μπορέσουν και οι ίδιοι να απαντήσουν. Προσωπικά δεν αμφιβάλλω ότι κάτι τέτοιο δεν έγινε, διότι αυτό θα συνιστούσε διαπλοκή του χειρίστου είδους, που θα υποθήκευε και τα κόμματα και τη δημοκρατία και την πολιτική ζωή στο συγκεκριμένο καναλάρχη ή στους όποιους καναλάρχες.

Η υψηλή θεαματικότητα του συγκεκριμένου σταθμού -τώρα δεν είναι τόσο ψηλή- είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία της αίσθησης τόσους στους ιδιοκτήτες του σταθμού όσο, δυστυχώς, και στις αρχές της Δημοκρατίας και σε πολιτικά πρόσωπα ότι είχε μεγάλη πολιτική δύναμη, την οποία ο κ. Παπαφιλίππου και ο σταθμός του από ενός σημείου και μετά δε δίστασαν να επιδεικνύουν με μαύρες λίστες πολιτικών που ήταν κομμένοι από τον ANΤ1, συμπεριλαμβανομένων και υπουργών της κυβέρνησης Κληρίδη -και είναι γνωστό σε όλους- και με απροκάλυπτες επεμβάσεις στα κέντρα εξουσίας και λήψης αποφάσεων, του Προεδρικού μη εξαιρουμένου.

Πολύ χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της αναπομπής από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του Νόμου περί Ιδιωτικής Ραδιοτηλεόρασης τον οποίο ψήφισε ομόφωνα η Βουλή και τον οποίο υποστήριξε ομόφωνα ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας, ο πρόεδρος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, όλη η πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας. Όπως ο Γενικός Εισαγγελέας δήλωσε τότε: «Η αναπομπή έγινε ύστερα από επιστολή» εγώ λέω απαίτηση «του κ. Παπαφιλίππου προς τη Γενική Εισαγγελία και το Προεδρικό». Το τραγικό της υπόθεσης είναι ότι κατά την εξέταση της αναπομπής όλοι οι ανωτέρω εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας άφησαν εντελώς ακάλυπτο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εμμένοντας στην αρχική τους θέση.

Τίθεται συνεπώς το ερώτημα: Αν οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας και οι σύμβουλοι του Προέδρου δεν επείσθησαν για το βάσιμο της αναπομπής, με ποια κριτήρια το Προεδρικό αποφάσισε αυτή την αναπομπή σύροντας τον υπ' αριθμόν ένα

θεσμό αυτού του κράτους, τον Πρόεδρο, σε έναν άνευ προηγουμένου αυτοεξευτελισμό; Είναι, άραγε, παράλογο να συμπεράνει κανείς ότι οι αφόρητες πιέσεις του κ. Παπαφιλίππου, τις οποίες φαίνεται ότι πολλοί εφοβούνται, υπήρξαν οι κύριοι, αν όχι οι μόνοι, λόγοι που το Προεδρικό ενέδωσε και ικανοποίησε τις απαιτήσεις και τα συμφέροντα του καναλάρχη; Και, αν όντως έτσι έχουν τα πράγματα -που προσωπικά δεν αμφιβάλλω ότι έτσι έχουν- αποτελεί ή δεν αποτελεί η όλη συμπεριφορά του σταθμού και του ιδιοκτήτη του πραγματικό κίνδυνο για τους θεσμούς και για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος;

Η άδεια λειτουργίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενός τηλεοπτικού σταθμού, με βάση το άρθρο 23 του νόμου, είναι προσωποπαγής -απαιτείται μάλιστα και η υποβολή βιογραφικού σημειώματος από τον αιτητή. Στην περίπτωση του ANΤ1 ο φερόμενος ως κύριος μέτοχος είναι ο κ. Λουκής Παπαφιλίππου και ο κ. Παπαφιλίππου, όπως και κάθε άλλος που αιτείται άδεια λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού, πρέπει να κατέχει τα εχέγγυα ότι θα υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και όχι το ιδιωτικό και ότι θα σέβεται, θα περιφρουρεί και θα καλλιεργεί το δημοκρατικό μας πολίτευμα και την έννομη τάξη. Τα όσα έχω ήδη αναφέρει στα προηγούμενα σημεία καταδεικνύουν ότι με τον κ. Παπαφιλίππου κάτι τέτοιο δε συντρέχει· το αντίθετο: Περιφρονεί τους νόμους, ασυδοτεί, προσπαθεί να ποδηγετήσει την πολιτική ζωή και χρησιμοποιεί τη δύναμη που του παρέχει η χρήση ενός εθνικού πλούτου, για να επιβάλει τα συμφέροντά του εκβιάζοντας ακόμα και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και ως επιβεβαίωση αυτού του χαρακτήρα και αυτής της συμπεριφοράς έρχεται από το παρελθόν μία άλλη συμπεριφορά και πρακτική του κ. Παπαφιλίππου, ακόμα πιο θλιβερή, ακόμα πιο αποτρόπαια, ακόμα πιο καταδικαστέα. Αναφέρομαι στη συμμετοχή του κ. Παπαφιλίππου στην κατάλυση της συνταγματικής τάξης και στην κατάργηση του

δημοκρατικού πολιτεύματος λόγω και έργω και διανοία κατά το πραξικόπημα της χούντας των συνταγματαρχών και των εδώ συνεργατών της το 1974.

Διερωτώμαι: Το έχει, άραγε, αναφέρει αυτό στο βιογραφικό του σημείωμα ο κ. Παπαφιλίππου; Είναι γνωστό, πιστεύω, και σ' εσάς και, αν δεν το γνωρίζετε, καταθέτω συναφές έγγραφο του υπουργείου, του τότε Υπουργού Εξωτερικών του πραξικοπήματος Ντίμη Δημητρίου, με το οποίο γνωστοποιείται στα Ηνωμένα Έθνη ότι ο νέος πρέσβης της Δημοκρατίας στον ΟΗΕ θα είναι ο κ. Παπαφιλίππου, τον οποίο ζητούσε να υποδεχτούν δεόντως. Και αυτή μόνη η πράξη του κ. Παπαφιλίππου ήταν αρκετή, για να μην του χορηγηθεί άδεια λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού, πολύ περισσότερο τώρα, που ο μετέπειτα βίος και η πολιτεία του αποδεικνύουν περίτρανα ότι τα χρόνια που πέρασαν δεν έχουν μεταβάλει τη νοοτροπία και το χαρακτήρα του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας την παρέμβασή μου θα ήθελα να καταθέσω και κάποιες συγκεκριμένες εισηγήσεις για το ρόλο, τα καθήκοντα και τις ευθύνες της Βουλής για το μέγα θέμα του ρόλου των μέσων μαζικής ενημέρωσης, και ιδιαίτερα της τηλεόρασης, ώστε να είναι αυτός συμβατός με το δημόσιο συμφέρον, όπως αυτό καθορίζεται στο νόμο.

Πρώτ' απ' όλα εισηγούμαι όπως κάθε τρεις μήνες η επιτροπή Εσωτερικών εξετάζει τη δραστηριότητα και τις αποφάσεις της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, τα παράπονα που της υποβάλλονται και τις αποφάσεις που αυτή παίρνει για κάθε συγκεκριμένη καταγγελία. Προτείνω επίσης όπως χωρίς άλλη καθυστέρηση η Βουλή προχωρήσει στην έγκριση των κανονισμών αναφορικά με την ισότιμη μεταχείριση των κομμάτων και των πολιτικών που, ως γνωστόν, εκκρεμούν από ενός και πλέον έτους ενώπιόν της. Υπάρχει ο νόμος, το άρθρο 7Δ του νόμου, που μιλά ρητά για την ισότιμη μεταχείριση, αλλά δεν υπάρχουν κανονισμοί, και αυτό είναι ευθύνη της Βουλής. Επίσης, ορισμένες εισηγήσεις της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, όπως, π.χ., η εισήγηση για υποχρεωτική

μετάδοση από το σταθμό ποινής που του επιβάλλεται από την Αρχή, πρέπει να γίνουν αποδεχτές και να εφαρμοστούν αμέσως. Η Βουλή θα πρέπει επίσης να προχωρήσει αποφασιστικά στην εφαρμογή της νομοθεσίας αναφορικά με τις συλλογικές συμβάσεις μεταξύ των εργαζομένων, κυρίως των δημοσιογράφων, και των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών. Η νομοθεσία αυτή θα θωρακίσει την ανεξαρτησία του δημοσιογράφου και θα ελαχιστοποιήσει τα φαινόμενα χειραγώγησης κάποιων εξ αυτών από όποιους καναλάρχες παρεμβαίνουν στο έργο τους. Η Βουλή θα πρέπει επίσης να επιμείνει στην εφαρμογή κανόνων δημοσιογραφικής δεοντολογίας, θέμα για το οποίο η Ένωση Συντακτών θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της - κανόνων δημοσιογραφικής δεοντολογίας που να εφαρμοστούν.

Τέλος, θα πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι εμείς είμαστε οι αιρετοί εκπρόσωποι του λαού και ότι η εκλογή μας ακόμα δεν είναι υπόθεση των μέσων. Μια ματιά στον κατάλογο των εμφανίσεων πολιτικών προσώπων στον ANT1, κατά την προεκλογική περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2001, θα σας πείσει γι' αυτό που λέω. Δεν είναι παντοδύναμα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αν οι πολιτικοί θέλουν να κρατήσουν στα χέρια τους την εξουσία που ο λαός τους έχει δώσει, μπορούν. Ας το πράξουν!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Βεβαίως, το θέμα το οποίο είναι εγγεγραμμένο και συζητούμε είναι: «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». Νομίζω ότι, εάν εμείς, οι βουλευτές, καταγγέλλουμε συμπεριφορές και πρακτικές άλλων, θα πρέπει και εμείς και οφείλουμε να συμπεριφερόμαστε με ανωτερότητα, σε σχέση με αυτούς τους οποίους θέλουμε να κρίνουμε, και δεν μπορούμε, νομίζω, με όλο το σεβασμό, από του βήματος της Βουλής σε ομιλία να καταφερόμαστε ονομαστικά εναντίον προσώπων, να κάνουμε δικαστική εξέταση και να ευρίσκουμε ότι αυτός ο άνθρωπος ενέχεται στο τάδε αδίκημα ή εύρημα και να τον καταδικάζουμε, προπάντων όταν ο κρινόμενος ή ο αναφερόμενος δεν έχει τη δυνατότητα της υπεράσπισης. Μπορούν αυτά τα θέματα να λεχθούν σε άλλα επίπεδα, με άλλες ευκαιρίες, αλλά δεν μπορούμε, ενώ εμείς ζητούμε ανωτερότητα και δημοκρατική συμπεριφορά εκ πλευράς των μέσων μαζικής ενημέρωσης, εμείς οι ίδιοι να επιδεικνύουμε μια άλλη συμπεριφορά, η οποία, κατά την άποψή μου, υπερβαίνει τουλάχιστον τα όρια του επιτρεπτού ή τα όρια του κοινοβουλευτικώς κομψού.

Νομίζω ότι ο συνάδελφος Δώρος Θεοδώρου υπερέβη το μέτρο. Βεβαίως, έχει κάνει καταγγελίες εναντίον του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού και παλιά. Οι καταγγελίες αυτές έχουν κριθεί. Όμως, όταν υπέβαλλε αίτηση ο συγκεκριμένος άνθρωπος ή το συγκεκριμένο κανάλι, εάν αυτές ήταν οι ευαισθησίες του κ. Δώρου Θεοδώρου, όφειλε σ' εκείνο το στάδιο να κάνει την ένστασή του στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, η οποία είναι η αρμοδία αρχή που εκδίδει την άδεια. Δεν είναι η Βουλή που εκδίδει άδειες· η Βουλή ψηφίζει νόμους. Η Βουλή ψήφισε νόμο, θέσπισε κανονισμούς, συγκρότησε αρχή, η οποία είναι η αρμοδία να δίδει άδεια λειτουργίας. Τώρα, αν δεν το έκανε τότε, είναι δικό του θέμα. Αλλά δεν μπορεί τώρα να λέει «γιατί αυτός ο άνθρωπος, που έχει όλες αυτές τις ιδιότητες, να λειτουργεί ένα κανάλι»!

Νομίζω ότι είναι μια επίθεση, επίθεση εναντίον ανθρώπου ο οποίος δεν είναι εδώ, για να υπερασπιστεί τον εαυτό του καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Πληροφοριακά, κύριε Πρόεδρε, έχω κάνει καταγγελία ενώπιον της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, η οποία εκδικάστηκε και βγήκε και απόφαση που είναι αθωωτική για τον ANT1 και για τον κ. Παπαφιλίππου, χωρίς να αμφισβητηθεί κανένα από τα στοιχεία που έδωσα. Σε ό,τι αφορά την πολεοδομική άδεια, απάντησε ότι η πολεοδομική άδεια δεν είναι όρος για να δοθεί άδεια, αλλά είναι όρος για να τεθεί σε λειτουργία άδεια· και εδόθη η άδεια. Σε ό,τι αφορά την άνιση μεταχείριση, είπε ότι δεν ήταν σε θέση να ελέγξει, διότι δεν έλεγξε και, σε ό,τι αφορά το τελευταίο, δεν είπε κουβέντα. Επομένως, έγινε η καταγγελία.

Δεύτερον, δε νομίζω ότι είναι απροστάτευτος ο κ. Παπαφιλίππου· απροστάτευτοι μπορεί να αισθανόμαστε πολλοί από εμάς. Έχει τηλεοπτικό σταθμό και μπορεί, όποτε θέλει, να καλέσει όποιον τον έχει καταγγείλει, να σταθούν εκεί, απέναντι ο ένας από τον άλλον, και να πει τα δικά του ο καθένας, για να ακούσει ο κόσμος όχι μονολόγους αλλά διάλογους.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του πραξικοπήματος, δε νομίζω ότι έχω πει οποιαδήποτε ψευδολογία. Έχω καταθέσει το γεγονός, που είναι πολύ γνωστό, με αντίγραφο τηλεγραφήματος του τότε Υπουργού Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι διαδικαστικά που θα ήθελα κάτι να ζητήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εάν μπορούμε, να διακόψουμε, για να δούμε το θέμα των πετρελαιοειδών, και να συνεχίσουμε μετά με το Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν άκουσα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν μπορούμε, να διακόψουμε εδώ το Κεφάλαιο Δ΄, να δούμε το θέμα των πετρελαιοειδών και μετά να συνεχίσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν είναι έτοιμο;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η έκθεση δεν κυκλοφόρησε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ε, εντάξει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε βλέπω το... Μόλις ήρθε τώρα. Να κυκλοφορήσει πρώτα στα μέλη. Ώσπου να τη διαβάσετε... Ας κυκλοφορήσει η έκθεση, παρακαλώ, εις όλα τα μέλη, ούτως ώστε να μπορέσουμε να διακόψουμε σε κάποιο στάδιο και να συνεχίσουμε με τα πετρελαιοειδή.

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αντικείμενο της δικής μου αναφοράς θα είναι τα προγράμματα που οι τηλεοπτικοί σταθμοί μεταδίδουν σε ώρες που έχουν τη δυνατότητα να τα παρακολουθούν ανήλικοι και ιδιαίτερα παιδιά μικρών ηλικιών, σε μια προσπάθεια όπως με τις επισημάνσεις αυτές στείλουμε το μήνυμα τόσο προς τους τηλεοπτικούς σταθμούς όσο και προς τους αρμόδιους φορείς, και ιδιαίτερα την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, πως απαίτησή μας είναι η εφαρμογή του νόμου και των κανονισμών για τη βελτίωση των προγραμμάτων, καθώς και για την προστασία των παιδιών με την αποφυγή της προβολής ακατάλληλων ταινιών κατά τις ώρες που τα προγράμματα παρακολουθούνται από τα παιδιά, δηλαδή κατά τη χρονική περίοδο πριν από το κυρίως δελτίο ειδήσεων τις εργάσιμες μέρες, καθώς και κατά τις πρωινές εκπομπές τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες.

Με αυτά που θα αναφέρω δεν επιδιώκω με κανένα τρόπο να μειώσω ή να εκμηδενίσω το ρόλο και την προσφορά της τηλεόρασης προς την κοινωνία ούτε να υποβαθμίσω το γεγονός πως με τη δημιουργία των ιδιωτικών σταθμών δίπλα στην κρατική τηλεόραση έχει δημιουργηθεί πολυφωνία, πολυθέαμα και δυνατότητα πρόσβασης του κοινού για προβολή και δημοσιοποίηση των προβλημάτων του και των απόψεών του. Προσπάθεια λοιπόν είναι, προβάλλοντας τα κακώς έχοντα εκεί που υπάρχουν, να διορθώσουμε την κατάσταση και, αντί τα παιδιά και οι ανήλικοι να παρασύρονται και να παραδειγματίζονται ή να επηρεάζονται από ακατάλληλες ταινίες, να βρεθεί ο τρόπος, έτσι που η τηλεόραση να αποτελέσει μέσο πολιτισμένης αναψυχής,

απόκτησης γνώσεων, διάπλασης χαρακτήρων και πολιτιστικής προσφοράς στα παιδιά και τους νέους μας.

Η νομοθεσία και οι κανονισμοί που ψήφισε η Βουλή και που διέπουν, μεταξύ άλλων, τη λειτουργία των τηλεοπτικών σταθμών δίνουν μεγάλη σημασία στην προστασία των ανηλίκων, γεγονός που δείχνει το ενδιαφέρον της πολιτείας για το θέαμα που προβάλλεται κατά τις ώρες που μπορεί να παρακολουθηθεί από παιδιά και άλλα ανήλικα πρόσωπα. Ο νόμος και οι κανονισμοί σε ειδικό κεφάλαιο με τον τίτλο «Προστασία Ανηλίκων» προβλέπουν πως η προαγγελία και παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκεί στους ανήλικους, αν προβληθεί εντός οικογενειακής ζώνης, τις ώρες που ανέφερα πιο πάνω, δηλαδή. Κατά τη διάρκεια αυτού του χρόνου της οικογενειακής ζώνης, απαγορεύονται, μεταξύ άλλων, οι εκπομπές που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδιαίτερα απαγορεύεται η προβολή προγραμμάτων που περιέχουν σεξουαλικές σκηνές ή σκηνές βίας.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, που ιδρύθηκε με βάση το σχετικό νόμο, έχει αρμοδιότητα και καθήκον, μεταξύ άλλων, να επιβλέπει και να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, έτσι που οι εκπομπές των σταθμών τηλεόρασης κατά τη διάρκεια της οικογενειακής ζώνης να μην περιλαμβάνουν προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδιαίτερα προγράμματα που περιέχουν ερωτικές σκηνές, σκηνές βίας ή σκηνές που προκαλούν τη δημιουργία αισθημάτων μίσους λόγω διαφορών στη φυλή, το φύλο, τη θρησκεία ή την ιθαγένεια. Ακόμη και κινούμενα σχέδια που περιέχουν σκηνές βίας απαγορεύεται να προβάλλονται κατά τις εν λόγω ώρες, έστω και αν οι κατασκευαστές τους τις θεωρούν “παιδικές”.

Στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης έχει δοθεί από το νόμο η αρμοδιότητα για διερεύνηση της λήψης περαιτέρω μέτρων για τη διευκόλυνση του ελέγχου των προγραμμάτων που μπορούν να παρακολουθούν οι ανήλικοι εκ μέρους των γονιών και των κηδεμόνων, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας για επιβολή της υποχρέωσης οι νέες συσκευές τηλεόρασης να είναι εξοπλισμένες με τεχνικό μέσο που επιτρέπει στους γονείς και κηδεμόνες να εμποδίζουν την παρακολούθηση ορισμένων προγραμμάτων από τα παιδιά.

Είναι φανερό πως η πολιτεία με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς προσπάθησε όχι μόνο να απαγορεύσει την προβολή ακατάλληλων ταινιών για ανήλικους σε καθορισμένες ώρες, αλλά ταυτόχρονα προέβλεψε και τρόπους ελέγχου της προβολής τέτοιων προγραμμάτων.

Δυστυχώς, όμως, παρά τις πιο πάνω πρόνοιες γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες καταπάτησης αυτής της νομοθεσίας με την προβολή, κατά τη διάρκεια της ημέρας και κατά το χρόνο που βασικοί τηλεθεατές είναι τα παιδιά, ταινιών με στοιχεία βίας και ανηθικότητας, που ασφαλώς στέλνουν αντίθετα μηνύματα από εκείνα που η φιλοσοφία του νόμου επιδιώκει να στέλνονται. Μπορεί μια ακατάλληλη ταινία να μην προβάλλεται ολόκληρη πριν το κύριο δελτίο ειδήσεων, αλλά σκηνές από την ταινία που θα προβληθεί αργότερα προβάλλονται για διαφήμιση, την ώρα που τα παιδιά είναι ακόμη ξύπνια και παρακολουθούν ένα κανονικό πρόγραμμα. Σκηνές βίας και άλλα ακατάλληλα θεάματα προβάλλονται ακόμη και στα κινούμενα σχέδια κατά τις πρωινές ώρες και δυστυχώς δεν μπορώ να πω πως η εποπτεία και ο έλεγχος που πρέπει να διεξάγεται από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης είναι αυστηρός, όπως προβλέπεται από το νόμο. Ενώ, όπως ανέφερα στην αρχή, η τηλεόραση μπορεί και πρέπει να αποτελεί μέσο πνευματικής ανάπτυξης των παιδιών και των νέων με την προβολή προγραμμάτων που να στοχεύουν στη σωστή ψυχαγωγία, στη μόρφωση, στη διαφύλαξη της εθνικής

ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην καλλιέργεια της αγάπης προς το συνάνθρωπο, του πατριωτισμού, των ιδανικών της ελευθερίας, της ειρήνης και της δημοκρατίας, δυστυχώς με την ανεξέλεγκτη προβολή ακατάλληλων ταινιών σε ώρες που τις παρακολουθούν τα παιδιά και οι ανήλικοι δημιουργούμε ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα.

Ένα άλλο στοιχείο που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο είναι το γεγονός ότι αρκετές φορές σε εκδηλώσεις που περιέχουν πράξεις που κρίνεται ότι αποτελούν αντικοινωνική συμπεριφορά μετέχουν ανήλικοι που παραδέχονται ότι αυτά που έκαναν τα είδαν προηγουμένως σε τηλεοπτικές ταινίες που μπορεί να μεταδόθηκαν σε ακατάλληλες ώρες. Επίσης, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που παιδιά μικρής ηλικίας κινδύνεψαν από επικίνδυνες ενέργειές τους στην προσπάθειά τους να μιμηθούν ήρωες τηλεοπτικών σειρών, που αρκετές από αυτές μπορεί να ήταν και κινούμενα σχέδια.

Αξίζει, πιστεύω, να τονίσουμε ότι Αμερικανοί ερευνητές κατάφεραν για πρώτη φορά να αποδείξουν ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της τηλεοπτικής βίας στην οποία εκτίθενται οι ανήλικοι και της βίαιης συμπεριφοράς που δείχνουν μετέπειτα ως ενήλικες. Οι ανήλικοι που παρακολουθούν περισσότερο από μια ώρα ταινίες βίας στη μικρή οθόνη έχουν περισσότερες πιθανότητες να γίνουν επιθετικοί, όταν ενηλικιωθούν. Η βίαιη συμπεριφορά -συμμετοχή σε ληστείες και επιθέσεις και συχνή εμπλοκή σε καβγάδες- αυξάνεται κατακόρυφα, όταν το παιδί παρακολουθεί περισσότερες από τρεις ώρες τηλεόραση ημερησίως, τονίζουν οι ίδιοι παρατηρητές, που μελέτησαν περισσότερα από επτακόσια άτομα. Τα ευρήματα δείχνουν ότι, τουλάχιστον όσον αφορά τα πρώτα χρόνια της εφηβείας, οι γονείς δεν πρέπει να επιτρέπουν στα παιδιά τους να παρακολουθούν περισσότερο από μια ώρα τηλεόραση ημερησίως.

Είναι, νομίζω, καθήκον και των γονιών και των συνδέσμων γονέων και των ίδιων των τηλεοπτικών σταθμών, έστω και αν πολλές φορές αυτό είναι και αντιοικονομικό,

καθώς και των αρμόδιων φορέων και ιδιαίτερα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, η ανάληψη πραγματικής προσπάθειας για επιλογή και προβολή των κατάλληλων προγραμμάτων, έτσι που η τηλεόραση να εκπληρώσει σωστά την αποστολή της προς τη νέα γενιά. Νομίζω ότι η απάθεια και η έλλειψη ενδιαφέροντος από όλους τους ενδιαφερομένους είναι ο καλύτερος συνεργός της παρανομίας και της καταπάτησης των θεσμών και γι' αυτό, αν θέλουμε να διορθώσουμε την κατάσταση, έχουμε όλοι καθήκον να αναλάβουμε τις ευθύνες μας.

Τελειώνοντας θα ήθελα να εκφράσω τη βεβαιότητα ότι θα επιδειχθεί η ευαισθησία που απαιτείται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, και ιδιαίτερα τους τηλεοπτικούς σταθμούς, για τα θέματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω, προτού είναι πολύ αργά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση να διακόψουμε τη συζήτηση και να επανέλθουμε στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να καταθέσει την έκθεση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε, η έκθεση και κυκλοφόρησε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε, η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν η Βουλή το θεωρεί ότι δε χρειάζεται.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει κυκλοφορήσει, είναι δυο σελίδες μόνο.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Μάρκος Κυπριανού καταθέτει την έκθεση.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πετρελαιοειδών
(Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη Βουλή στη σημερινή συνεδρίασή της και κηρύχθηκαν επείγοντες. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής και άλλοι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 3 του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός για το επόμενο εξάμηνο των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών, έτσι ώστε οι λιανικές τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου (σύνηθες) να αυξηθούν κατά τέσσερα σεντ ανά λίτρο, με αποτέλεσμα οι εταιρείες πετρελαιοειδών να μην παρουσιάζουν ούτε πλεόνασμα ούτε έλλειμμα.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η αναθεώρηση των τιμών των πετρελαιοειδών γίνεται με κανονισμούς που κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της κατάθεσής τους, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι η 18η Απριλίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, η τελευταία αναπροσαρμογή των τρεχουσών τιμών των πετρελαιοειδών έγινε στις 7 Φεβρουαρίου 2002, με βάση την οποία η τιμή της βενζίνης και του πετρελαίου είχε τότε μειωθεί κατά ένα σεντ το λίτρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση του αρμόδιου υπουργείου, η τιμή του αργού πετρελαίου τύπου BRENT ανέρχεται σήμερα στα \$25 το βαρέλι περίπου και η συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας είναι Κ£1=US\$1,52 περίπου, δηλαδή η τιμή του αργού πετρελαίου τύπου BRENT σήμερα είναι Κ£16,45 το βαρέλι.

Συνεπώς, λόγω της διαφοροποίησης της τιμής του αργού πετρελαίου και της συναλλαγματικής ισοτιμίας, προκύπτει ότι κατά την εξαμηνία από την 1η Φεβρουαρίου 2002 μέχρι την 31η Ιουλίου 2002 οι εταιρείες πετρελαιοειδών θα παρουσιάσουν έλλειμμα της τάξης των £10 εκατομ., νοουμένου ότι η διεθνής τιμή του αργού πετρελαίου τύπου BRENT για την περίοδο Απριλίου-Ιουλίου θα κυμανθεί στις Κ£16,45 το βαρέλι και οι λιανικές τιμές των πετρελαιοειδών θα παραμείνουν όπως έχουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού ενημερώθηκε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, έκρινε ότι λόγω της αστάθειας που παρατηρείται σήμερα στη διεθνή τιμή του πετρελαίου οποιαδήποτε αύξηση πρέπει να καλύπτει την περίοδο μέχρι την 31η Μαΐου 2002 και, εφόσον οι συνθήκες το απαιτήσουν, είναι διατεθειμένη να επανεξετάσει το θέμα.

Υπό το φως τούτου και αφού έλαβε υπόψη τη δέσμευση της κυβέρνησης για την επιστροφή του ποσού της αύξησης της τιμής του πετρελαίου στους αγρότες, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να τροποποιήσει τους κανονισμούς, έτσι ώστε αντί της προτεινόμενης αύξησης από την κυβέρνηση κατά 4 σεντ το λίτρο στην τιμή της βενζίνης και του πετρελαίου η αύξηση να είναι του ύψους των 2,5 σεντ το λίτρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος και επιτρέψτε μου να μιλήσω από τη θέση μου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Για ποιο θέμα θα μιλήσεις;

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για τα καύσιμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα βάλει φωτιά στα καύσιμα!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πάγια θέση του Κινήματος των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών είναι οι τιμές των καυσίμων να αντανakλούν την πραγματική τους αξία όσον αφορά την οικονομική πτυχή, αλλά και την περιβαλλοντική πτυχή που συνιστά η κατανάλωση των καυσίμων. Πέρα λοιπόν από το οποιοδήποτε οικονομικό μέρος της συζήτησης, για το οποίο μπορούν να ειπωθούν πολλά, εγώ θα εισηγούμουν αυτή η εισήγηση των 2,5 σεντ το λίτρο που έχουμε μπροστά μας να εξαιρεί την αμόλυβδη βενζίνη και το πετρέλαιο χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο, για λόγους καθαρά περιβαλλοντικούς. Θα πρέπει κάποια στιγμή, μέσα από την τιμολογιακή πολιτική που αφορά τα καύσιμα, να εξασκούμε και περιβαλλοντική πολιτική. Αυτή η αύξηση των τιμών όλων των καυσίμων συλλήβδην, χωρίς να υπάρχει η οποιαδήποτε περιβαλλοντική διάκριση, φοβάμαι ότι στέλλει και πολιτικά αλλά και οικονομικά λανθασμένα μηνύματα τα οποία αντανakλούν μια ισόπεδη

και χωρίς διάκριση περιβαλλοντική πολιτική. Είναι συγκεκριμένη εισήγηση και δε θέλω να πολυλογώ, έτσι περιμένω την ανταπόκρισή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι περισσότεροι συνάδελφοι, αν όχι όλοι, συμφωνούν με την επισήμανση ότι θα πρέπει με την τιμολογιακή πολιτική των καυσίμων, σταδιακά, αν όχι αμέσως, να δοθούν προτεραιότητες και μηνύματα που αφορούν και την περιβαλλοντική πολιτική. Αυτό συμβαίνει εξάλλου σε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο. Αυτή είναι και η πολιτική του κυπριακού κράτους. Οι αναθεωρήσεις των τιμών των καυσίμων, και ειδικότερα οι αναθεωρήσεις που θα γίνουν εξαιτίας της φορολογίας, σιγά σιγά θα τείνουν να αναίσορροπήσουν το σύστημα· μοιραία θα αυξηθεί η τιμή του πετρελαίου, που στην Κύπρο ήταν πολύ χαμηλή και είναι ρυπογόνο, δυστυχώς, και βεβαίως σιγά σιγά θα πρέπει να φθάσουμε στο επίπεδο όπου η αμόλυβδη βενζίνη ουσιαστικά θα προτιμάται λόγω χαμηλότερης τιμής. Αυτή είναι η πολιτική.

Εδώ όμως, αυτό που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, είναι μια αναπροσαρμογή των τιμών των καυσίμων, εξαιτίας του συστήματος τιμολόγησης που έχουμε, για να καλυφθούν ελλείμματα του κράτους τα οποία προκύπτουν από καταβολή αποζημιώσεων στις εταιρείες. Δεν πιστεύω ότι είχαμε την ευκαιρία να κάμουμε αυτή τη διαφοροποίηση και αν τυχόν θέλαμε τώρα να διαφοροποιήσουμε την τιμή της αμόλυβδης, θα έπρεπε να ξεκινήσουμε από την αρχή. Ήδη από την περασμένη εβδομάδα έχει έρθει επιβάρυνση περίπου εφτακοσίων χιλιάδων λιρών, απ' ό,τι μας έχουν πει, για την καθυστέρηση. Αν τυχόν τώρα δεν το ψηφίσουμε, αμόλυβδη ξηαμόλυβδη, αν πάμε ακόμα μια βδομάδα, θα χρεωθεί το κράτος, δηλαδή οι

φορολογούμενοι, όλος ο κόσμος, είτε καταναλώνει φιλική στο περιβάλλον είτε ρυπογόνα βενζίνη -περισσότερο ρυπογόνα-... Τότε θα επιβαρυνθεί με άλλες εφτακόσιες χιλιάδες. Εμείς πρέπει... Η δική μου εισήγηση είναι να κρατήσουμε την εισήγηση -η οποία ούτως ή άλλως υπάρχει σαν πρόταση πολιτικής- και να προσπαθήσουμε να την εφαρμόσουμε.

Συζητούμε, συνάδελφε, τώρα τη φορολογική μεταρρύθμιση, γίνεται διαφοροποίηση των τιμών εκεί· μπορούμε να κάμουμε εκεί σημαντικές αλλαγές, πολύ πιο σημαντικές από τα 2,5 σεντ που είναι εδώ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. συνάδελφος επιμένει να βάλω την τροπολογία σε ψηφοφορία;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα απέχω από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται με μία αποχή.

Υπάρχουν ομιλητές για το προηγούμενο θέμα; Μια και άρχισε, να το κλείνουμε.

Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν να τερματίζαμε εδώ το προηγούμενο θέμα, διότι έχουμε και κάποιες κομματικές υποχρεώσεις και οι βουλευτές που είχαν προετοιμαστεί για να μιλήσουν πρέπει να φύγουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώς. Επομένως έκλεισαν τα θέματα στην ημερήσια διάταξη. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Απριλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.076.2002)
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της
Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.2002)
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος
(Αρ. 2) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.095.2002)
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος
(Αρ. 3) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.115.2002)
5. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.114.2002)
6. Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.105.2002)
7. Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.01.058.2002)
8. Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου του 2001 σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.065.2002)
9. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.236.2000)
10. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.011.2002)
11. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.025.2002)
12. Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.090.2002)
13. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.077.2002)
14. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων)

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.078.2001)
15. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)
16. Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.097.2002)
17. Ο περί της Ταξινόμησης της Ακατέργαστης Ξυλείας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.098.2002)
18. Ο περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.099.2002)
19. Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χονδρών Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.092.2002)
20. Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.093.2002)

21. Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Προβατοειδών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.094.2002)
22. Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.100.2002)
23. Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.097.2002)
24. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από το Θόρυβο) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.088.2002)
25. Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.089.2002)
26. Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.072.2002)
27. Οι περί Ταμείου Προνοίας του Εργατικού

- Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχτεύσεων
Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.073.2002)
28. Οι περί Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού -
Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Εργατών)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.074.2002)
29. Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με Βάση τα
Δημητριακά και Παιδικών Τροφών για Βρέφη και
Νήπια Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.075.2002)
30. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και
Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.163.2001)
31. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και
Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.014.2002)
32. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 108/98)

33. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τον Προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου 2002 για το μήνα Μάιο του 2002-2003.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους». (Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων). (11.4.2002). (Αρ. Φακ. 23.05.002.2002)
2. «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης). (Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)

- β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)

- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001).

(Οι βουλευτές σηκώνονται από τα έδρανα και ετοιμάζονται να αποχωρήσουν.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, γιατί έχω μια εισήγηση να κάνω. Είχα εισηγηθεί, όχι ως προεδρεύων, ότι θα έπρεπε προ ημερησίας διατάξεως να συζητηθεί το θέμα της λειτουργίας των επιτροπών. Και επειδή πιστεύω ότι ο τρόπος που λειτουργούν και προβάλλονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης προσβάλλει το σώμα και συγκρούεται με τους κανονισμούς, εισηγούμαι στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας, προ ημερησίας διατάξεως, να τεθεί αυτό το θέμα. Τότε μου είχε λεχθεί ότι η επιτροπή θα το εξέταζε εντός ελαχίστου χρονικού διαστήματος και θα είχαμε ενώπιόν μας εισήγηση. Δυστυχώς, δεν ετηρήθη αυτό το χρονοδιάγραμμα, γι' αυτό αυτή είναι η εισήγησή μου.

Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν αυτό το θέμα... Πιθανώς θα ήταν καλό να το συζητήσουμε στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων, για το λόγο ότι έχει ξεκινήσει μία διαδικασία συζήτησης μεταξύ του Προέδρου της Βουλής και των προέδρων των επιτροπών και να δούμε πού έχει καταλήξει. Αν έχει καταλήξει, νομίζω έγιναν δύο ή τρεις συσκέψεις, να έχουμε τα πορίσματα και εκείνα και μετά μπορεί να γίνει οποιαδήποτε συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή την απάντηση άκουσα και την προηγούμενη φορά που έκαμα την εισήγηση, γι' αυτό με βλέπετε να είμαι διστακτικός. Αλλά εν πάση περιπτώσει, εάν αυτή είναι η επιθυμία της Βουλής, εγώ οφείλω να τη σεβαστώ. Εάν η Βουλή πιστεύει ότι δεν πρέπει να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία, καλώς.

Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η θέση είναι να συζητηθεί στην ολομέλεια τελικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στην ολομέλεια!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι, αυτή είναι η θέση. Απλώς να επιστρέψει ο Πρόεδρος, να μας πει κατά πόσο υπάρχουν έτοιμα πορίσματα, στη βάση των οποίων να γίνει συζήτηση εδώ στην ολομέλεια.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα επιστρέψει ο Πρόεδρος; Νομίζαμε ότι άρεσεν του τζεικάτω που πήγε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, θα πάει στους αρχηγούς των κομμάτων.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.17 μ.μ.)

(Στις 25 Απριλίου 2002 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.)

Συμπληρωματική ημερήσια διάταξη

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την **Πέμπτη, 25 Απριλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα**, προστίθεται το ακόλουθο θέμα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Πρόταση νόμου εκ μέρους όλων των κομμάτων).

(Αρ. Φακ. 23.02.025.2002)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μιχαηλίδης Ντίνος
Αναστασιάδης Νίκος	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Βασιλείου Ανδρούλα	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοχάρους Ελένη	Σαμψών Σωτήρης

Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κατσουρίδης Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Βάσου Λυσσαρίδη στη θλιβερή επέτειο του χουντικού πραξικοπήματος στην Ελλάδα την 21η Απριλίου 1967 και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων της δικτατορίας.
2. Έκκληση του προεδρεύοντος εκ μέρους όλων των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων προς τα μέλη της Βουλής να απέσχουν από την εκδήλωση της ισραηλινής πρεσβείας για την επέτειο της ανακήρυξης του κράτους του Ισραήλ.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματες Ζυγιστικές Μηχανές Διαλογής Ελέγχου και Κατάταξης) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και τους κανονισμούς «Οι περί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Εμπορίας του Πατατόσπορου Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Παραγωγής, Εμπορίας και Ελέγχου Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
8. Συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
 - α. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2002»,
 - β. «Ο περί Προϋπολογισμού του 1996 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - γ. «Ο περί Προϋπολογισμού του 1999 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,

- δ. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2000 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
- ε. «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους (του πρώτου με αριθμό 2).
10. Ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα ευθυγράμμισης στροφών στο δρόμο Τσερίου-Αναλιόντα - Θέμα ασφαλτόστρωσης αγροτικών δρόμων - Θέμα βελτίωσης λεωφόρου στη Λευκωσία και οδών στη Δευτερά - Ανάγκη επίλυσης προβλημάτων από την παρουσία αθιγγάνων στην τουρκοκυπριακή συνοικία Λεμεσού.
11. Συνέχιση της συζήτησης (Τ. Χατζηγεωργίου, προεδρεύων, Ρ. Ερωτοκρίτου, Δ. Θεοδώρου, Α. Καράς, Ά. Αγαπίου) για το θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», οι παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Περδίκη και Πρόδρομου Προδρόμου και έγκρισή τους.
13. Εισήγηση του κ. Βάσου Λυσσαρίδη να συζητηθεί προ ημερησίας διατάξεως στην επόμενη συνεδρία του σώματος ο τρόπος λειτουργίας των κοινοβουλευτικών επιτροπών και οι παρατηρήσεις των κ. Δημήτρη Συλλούρη και Νίκου Κατσουρίδη.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 25ης Απριλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προ ημερησίας διατάξεως ήθελα να σε προειδοποιήσω ότι, απ' ό,τι "εσύγκοφα", έχουμε πολλά κέφια σήμερα...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Να καλωσορίσουμε τους Αμερικάνους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εν σου είπα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης...

(Γίνεται φασαρία στην αίθουσα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ!

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θεωρώ ότι είναι χρέος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας να γίνει αναφορά στη θλιβερή επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων από το καθεστώς των Νεοτούρκων στην Τουρκία. Έχουν περάσει από τότε ογδόντα επτά ολόκληρα χρόνια και η Τουρκία αρνείται μέχρι σήμερα να αναγνωρίσει και να καταδικάσει αυτό το αποτρόπαιο έγκλημα ενάντια στον αρμενικό λαό, που αποτελεί στίγμα και όνειδος για την παγκόσμια ιστορία.

Η κυπριακή Βουλή ενώνει τη φωνή της μαζί με τη φωνή του φίλου αρμενικού λαού αλλά και ολόκληρης της δημοκρατικής ανθρωπότητας, που απαιτεί αναγνώριση της γενοκτονίας. Αυτό δεν είναι μια εχθρική ενέργεια σε βάρος της Τουρκίας αλλά επιβεβλημένη επιταγή έναντι της ιστορικής μνήμης και γνώσης, έναντι των κεκτημένων αξιών του ανθρώπινου πολιτισμού, που τέτοιες εγκληματικές ενέργειες, όπως είναι οι γενοκτονίες, τον εκμηδενίζουν και τον καταργούν, καταργούν, δηλαδή, αυτές τις αξίες.

Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι η Τουρκία διαχρονικά βρίσκεται σε ρήξη με τα κεκτημένα του πολιτισμού λόγω της πάγιας επιθετικής και καταπιεστικής της πολιτικής. Στις αρχές του περασμένου αιώνα η Τουρκία εγκλημάτησε κατά των Αρμενίων. Σήμερα συνεχίζει να εγκληματεί σε βάρος του κυπριακού και του κουρδικού λαού προκλητικά παραγνωρίζοντας αποφάσεις και ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, χωρίς να έχει ουσιαστικό κόστος για τις απεχθείς πράξεις της.

Η Τουρκία ασκεί κρατική τρομοκρατία υπό τα απαθή δυστυχώς βλέμματα της διεθνούς κοινότητας και ειδικότερα των ισχυρών συμμάχων της, που, κατά τα άλλα, έχουν αναγορεύσει εαυτόν σε προστάτες της παγκόσμιας ευνομίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Τουρκία είναι προστατευόμενη και πολύτιμη σύμμαχος των ισχυρών του πλανήτη μας, γι' αυτό και δύναται να παρανομεί χωρίς ουσιαστικό κόστος. Το έχουμε πει πολλές φορές, θα το επαναλάβουμε και τώρα: Στην εμμονή της διεθνούς κοινότητας για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, του Κουρδικού, του Παλαιστινιακού, όλων των περιφερειακών προβλημάτων, κρίνεται η αξιοπιστία και η συνέπεια της διεθνούς κοινότητας στις διακηρύξεις και τα έργα της. Αποφάσεις και ψηφίσματα υπάρχουν πολλά και η παραγνώρισή τους αποτελεί πρόκληση για ολόκληρη την ανθρωπότητα, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει τη συνέχιση της αυθαιρεσίας από μέρους των θυτών.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων και ολόκληρου του κυπριακού λαού, εκφράζω για ακόμα μια φορά την καταδίκη μας για τη γενοκτονία των Αρμενίων και παράλληλα εκφράζω την αλληλεγγύη μας προς το φίλο αρμενικό λαό και ειδικά προς την αρμενική κοινότητα της Κύπρου. Οι Αρμένιοι της Κύπρου αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του κυπριακού λαού, συμβάλλουν τα μέγιστα στις επιτυχίες του, αλλά γεύονται και τους πικρούς καρπούς των τραγωδιών του. Οι Αρμένιοι της Κύπρου δίνουν μαζί με τον υπόλοιπο κυπριακό λαό τον αγώνα τον καλό για τη δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, που θα επανενώσει την κοινή μας πατρίδα, έτσι που Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Μαρωνίτες και Λατίνοι να ζουν σε συνθήκες ειρήνης και ασφάλειας σε μια ευημερούσα και ευνομούμενη πολιτεία.

Να μου επιτρέψετε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να καλέσω στο βήμα τον εκπρόσωπο της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων στη Βουλή, κ. Πετρός Καλαϊτζιάν.

Π. ΚΑΛΑΪΤΖΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θέλω να εκφράσω τη βαθιά ευγνωμοσύνη ολόκληρου του αρμενικού λαού, επειδή τιμάτε και φέτος μαζί μας την ιερή μνήμη των μαρτύρων και των θυμάτων της γενοκτονίας του 1915. Θέλω επίσης να ευχαριστήσω τον κυπριακό λαό και τους εκπροσώπους του για την πρωτοπόρο στάση που τήρησαν στο θέμα της αναγνώρισης της γενοκτονίας των Αρμενίων από τους Τούρκους, αφού η Βουλή των Αντιπροσώπων της μικρής Κύπρου είναι το πρώτο κοινοβούλιο σε ολόκληρη την Ευρώπη που με ομόφωνο ψήφισμά του όχι μόνο αναγνώρισε το έγκλημα της γενοκτονίας εναντίον του λαού μας, αλλά και καταδίκασε με κατηγορηματικό τρόπο την Τουρκία για τη διάπραξή του. Η ενέργεια αυτή της κυπριακής Βουλής άφησε στην αρμενική κοινότητα της Κύπρου αλλά, πιστεύω, και στους απανταχού Αρμενίους αισθήματα βαθιάς ευγνωμοσύνης, επειδή απέδειξε με τον πιο έμπρακτο τρόπο τα πραγματικά αισθήματα του ελληνισμού της Κύπρου απέναντι στο λαό μας.

Σαν σήμερα πριν από ογδόντα επτά χρόνια, στις 24 Απριλίου 1915, διαπράχθηκε ένα έγκλημα σε βάρος ενός ολόκληρου λαού, μια γενοκτονία για την οποία ο εγκληματίας δεν κλήθηκε ποτέ να δώσει λόγο και παραμένει μέχρι σήμερα ατιμώρητος. Το έγκλημα αυτό διαπράχθηκε σε βάρος του αρμενικού λαού και ο εγκληματίας ήταν τότε η νέα κυβέρνηση των Νεοτούρκων. Δυστυχώς, όμως, μέχρι σήμερα η Τουρκία δεν αντιμετώπισε τη δικαιοσύνη ούτε και ο πολύπαθος λαός μας βρήκε τη δικαίωσή του, έστω και αν πέρασαν ογδόντα επτά ολόκληρα χρόνια. Η γενοκτονία όμως των Αρμενίων από τους Τούρκους είναι ένα ιστορικό γεγονός, όπως άλλωστε και η παράνομη κατοχή των αρμενικών εδαφών, όσο και αν η επίσημη Τουρκία αρνείται πεισματικά να την αναγνωρίσει και να αποδεχθεί τις τεράστιες ευθύνες που απορρέουν από το έγκλημα αυτό. Για τους Αρμενίους όμως το θέμα της γενοκτονίας ήταν, είναι και θα παραμείνει το πρωτεύον στις σχέσεις τους με τον υπόλοιπο κόσμο. Για μας η

δικαίωση των θυμάτων της γενοκτονίας είναι θέμα εθνικού χρέους, καθήκοντος και τιμής. Μόλις τα τελευταία λίγα χρόνια διάφορα κοινοβούλια σε Ευρώπη και Αμερική άρχισαν να αναγνωρίζουν τη γενοκτονία των Αρμενίων. Η αντίστροφη μέτρηση για την Τουρκία έχει ήδη ξεκινήσει, αφού τα κράτη άρχισαν να αναγνωρίζουν τη γενοκτονία των Αρμενίων, έστω και αν δεν καταδικάζουν ευθέως το “γενοκτόνο”. Η περίπτωση της πρόσφατης αναγνώρισης της γενοκτονίας από τη Γαλλία μαζί με τη λυσσαλέα αντίδραση της Τουρκίας είναι, νομίζω, πολύ χαρακτηριστική του πανικού στον οποίο έχει περιέλθει η κυβέρνηση στην Άγκυρα.

Σήμερα, ογδόντα επτά χρόνια μετά τη γενοκτονία, όλοι οι Αρμένιοι ενωμένοι τιμούμε τη μνήμη των μαρτυρικών νεκρών μας και υψώνουμε τη φωνή της διαμαρτυρίας μας, γιατί μέχρι σήμερα σκοπιμότητες και γεωπολιτικά συμφέροντα εμποδίζουν την επίσημη αναγνώριση του εγκλήματος της γενοκτονίας. Χωρίς την επίσημη αυτή αναγνώριση δε θα μπορέσει να υπάρξει και επίσημη καταδίκη της Τουρκίας αλλά ούτε και δικαίωση των αθώων θυμάτων της. Η παραδοσιακή ελληνοαρμενική φιλία είναι λοιπόν δεδομένη αυτό που νομίζω ότι χρειάζεται είναι η περαιτέρω σύσφιγξή της σε πρακτικό πλέον επίπεδο, που μπορεί να επιτευχθεί με τις αμοιβαίες επισκέψεις βουλευτών και άλλων κυβερνητικών αποστολών σε Αρμενία και Κύπρο. Η Αρμενία σήμερα χρειάζεται όσο ποτέ άλλοτε τη φιλία και τη στήριξη της Κύπρου. Σήμερα επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε να βοηθηθεί η Αρμενία με κάθε μέσο, για να επιβιώσει ως κράτος και για να κρατηθεί ο λαός της στη γη των πατέρων του. Στο σημερινό κόσμο της παγκοσμιοποίησης, όπου οι μικροί και οι αδύνατοι κινδυνεύουν με αφομοίωση και εθνικό αφανισμό η μόνη διέξοδος είναι η στήριξη και η βοήθεια μεταξύ φίλων λαών. Σ’ αυτό το δύσκολο αγώνα φυσικής και εθνικής επιβίωσης όλοι μας έχουμε καθήκον να συνεισφέρουμε, όλοι ενωμένοι, Έλληνες και Αρμένιοι, ανεξαρτήτως πολιτικών

προσανατολισμών και επιδιώξεων. Μπορούμε και πρέπει να στηρίξουμε τη Δημοκρατία της Αρμενίας.

Τελειώνοντας θα ήταν βέβαια μεγάλη μου παράλειψη να μην αναφερθώ στην περαιτέρω σύσφιγξη της παραδοσιακής ελληνοαρμενικής φιλίας. Με την αμοιβαία επίσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών και Άμυνας μας σε Αρμενία και Κύπρο ως Αρμενοκύπριος ένιωσα ιδιαίτερη περηφάνια, όταν κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων και του Υπουργού Άμυνας η μικρή μας Κύπρος έγινε αντικείμενο θερμότατης υποδοχής και απόδοσης ξεχωριστών τιμών στο Ερεβάν της Αρμενίας. Αυτό όμως που αναμένουμε όλοι μας είναι να δούμε την πραγματοποίηση της επίσκεψης του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αρμενία. Και πάλι σας ευχαριστούμε που τιμάτε μαζί μας αυτή τη σημαντική επέτειο του αρμενικού λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πετρός Καλαϊτζιάν. Η Βουλή των Αντιπροσώπων να είστε σίγουρος ότι θα έχει και τη δική της συμβολή στην ανάπτυξη της κυπροαρμενικής φιλίας, στην ανάπτυξη της φιλίας και της συνεργασίας μεταξύ της Δημοκρατίας της Κύπρου και της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

Καλώ τώρα το σώμα σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ξεκινήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει νομοσχέδιο το οποίο κατατίθεται σήμερα και πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον. Το νομοσχέδιο αυτό, που κατατίθεται από το Υπουργείο Οικονομικών, είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγίου Αθανασίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Αν δεν υπάρχει ένσταση, να παρακαλέσω την επιτροπή Οικονομικών να το μελετήσει και να ετοιμάσει σχετική έκθεση.

Η υπόλοιπη κατάθεση γίνεται με βάση τον κατάλογο που έχετε στα χέρια σας.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.130.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.132.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.133.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2002.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Αρ. Φακ. 23.01.134.2002)
5. Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών Εσωτερικών Νομικών
 - Θέση Αρχιεπιστάτη (Σχέδια
 Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.132.2002)
6. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικών Εργασίας και Νομικών
 Ασφαλίσεων - Θέση Πρώτου Κοινωνικών
 Ασφαλιστικού Λειτουργού Ασφαλίσεων
 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί
 του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.133.2002)
7. Οι περί Αξιών και Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
 Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Υποθέσεων
 (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
 Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.134.2002)
8. Οι περί Προστασίας της Υγείας Υγείας Υγείας
 (Έλεγχος του Καπνίσματος)
 Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.025.2002)
9. Οι περί Αξιωματικών του Άμυνας Άμυνας
 Στρατού της Δημοκρατίας
 (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές
 και Αφυπηρητήσεις)

- (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.163.2001)
10. Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Υποθέσεων
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.072.2002)
11. Οι περί Μεταποιημένων Τροφών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
με βάση τα Δημητριακά και Υποθέσεων
Παιδικών Τροφών για Βρέφη και
Νήπια Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.075.2002)
12. Έγγραφο (αρ. 56/2002), Οικονομικών Οικονομικών και
σύμφωνα με τους περί Προϋπολογισμού
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους
του 1985 έως 1991.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
13. Έγγραφο (Θ. 11/2002) που Οικονομικών Οικονομικών και
αφορά την εξαίρεση από την Προϋπολογισμού
αναστολή πλήρωσης θέσεων
πρώτου διορισμού στη δημόσια
υπηρεσία, σύμφωνα με τους
περί Αναστολής Πλήρωσης

Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη
Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές
Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως
2001.

(Αρ. Φακ. 15.21.001)

14.	Έγγραφο που αφορά την παράταση υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.

(Αρ. Φακ. 10.10.005) | Παιδείας και Πολιτισμού | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 15. | Έγγραφο που αφορά την παράταση υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.

(Αρ. Φακ. 10.10.006) | Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

16.	Έγγραφο (αρ. 2 του 2002) αποσταλέν από το Υπουργείο Οικονομικών στις 25 Απριλίου 2002, σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002 [13(II)/2002].

(Αρ. Φακ. 13.014.003) | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 17. | Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1 ^η Ιανουαρίου 2001 έως 30 Ιουνίου 2001.

(Αρ. Φακ. 11.06.001) | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων |

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.032.2002) | Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού | Νομικών |
| 2. | Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. | Ιωνά Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας | Νομικών |

- (Αρ. Φακ. 23.02.033.2002) του Δημοκρατικού
Συναγερμού
3. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Δημήτρη Συλλούρη και **Εσωτερικών**
Οικοδομών (Προσωρινές Διατάξεις Μαρία Κυριακού
για τη Νομιμοποίηση σε εκ μέρους της
Καθορισμένες Περιπτώσεις κοινοβουλευτικής ομάδας
Υφιστάμενων Οικοδομών) Νόμος του Δημοκρατικού
του 2002. Συναγερμού
- (Αρ. Φακ. 23.02.034.2002)
4. Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Δημήτρη Συλλούρη και **Εσωτερικών**
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. Μαρία Κυριακού
(Αρ. Φακ. 23.02.035.2002) εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
του Δημοκρατικού
Συναγερμού

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Για τρία νομοσχέδια ή, μάλλον, δύο νομοσχέδια και έναν κανονισμό θα ήθελα να αναφέρω -αφορούνε το ένα την Κεντρική Τράπεζα και τα άλλα δύο το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και είναι θέματα τα οποία έχει μελετήσει και συνεχίζει να μελετά για χρόνια η επιτροπή Οικονομικών- ότι ναι μεν έχουν εναρμονιστικό χαρακτήρα, όμως είναι εξειδικευμένα και έχουνε πολλά τεχνικά σημεία, γι' αυτό και θα πρέπει να τα

εξετάσει στο τεχνικό τους μέρος και στην ουσία με τη συνηθισμένη διαδικασία η επιτροπή Οικονομικών με εμπλεκόμενους και ούτω καθεξής. Επειδή απουσιάζει ο πρόεδρος της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον οποίο είχα συνεννοηθεί για την Κεντρική Τράπεζα και δεν είχε ένσταση, η εισήγησή μου είναι να παραπεμφθούν και στην επιτροπή Οικονομικών και μετά με το συνάδελφο θα συνεννοηθούμε πώς, με ποια σειρά, θα γίνει η εξέταση από την κάθε επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπονται και στην επιτροπή Οικονομικών.

Να προχωρήσουμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Είναι αρκετά τα θέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και προτείνω, όπως συνήθως, να θεωρούνται αναγνωσθείσες οι εκθέσεις που είναι ομόφωνες. Προτείνω επίσης, αν θα υπάρχουν ομιλητές για τα θέματα με τις ομόφωνες εκθέσεις, να είναι σύντομοι, μάξιμουμ μέχρι τρία λεπτά, αν θα υπάρχουν, διότι συνήθως, δυστυχώς, τον περισσότερο χρόνο τον αξιοποιούμε σε ομιλίες για θέματα τα οποία είναι και ομόφωνα.

Συμφωνούμε. Ευχαριστώ.

Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Να παρακαλέσω τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Υπάρχει επιφύλαξη.

Ναι, κύριε Χρίστου, παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ίσως μπορούμε να διευκολύνουμε, κύριε Πρόεδρε. Η επιφύλαξή μας είχε σχέση με την ουσία, το λόγο της αναπομπής. Παρ' όλο που δεν υιοθετούμε πλήρως τα όσα αναφέρονται στην αναπομπή, εντούτοις, για να ψηφιστεί το βασικό νομοσχέδιο, εμείς θα αποδεχτούμε το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η επιτροπή Εμπορίου, σημειώνοντας

τη δέσμευση του Γενικού Εισαγγελέα ότι θα κατατεθεί εντός του Μαΐου ανάλογη τροποποίηση-προσθήκη που να εκφράζει την ουσία και το περιεχόμενο της δικής μας τροπολογίας και υπογραμμίζοντας ότι εμείς, ούτως ή άλλως, σ' εκείνη την τροπολογία θα επιμένουμε, γιατί πιστεύουμε ότι εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Άρα αποδεχόμαστε την αναπομπή και αναμένουμε την πρόταση που θα φέρει ο Γενικός Εισαγγελέας, για να τοποθετηθούμε και επ' αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα είμαστε ομόφωνοι δηλαδή, πλην εσάς, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θέλω να μιλήσω κιόλας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Πρέπει να διαβαστεί η έκθεση κανονικά. Δεν είναι έτσι; Συγνώμη, κύριε Περδίκη, για να κάνουμε τη διαδικασία κανονικά. Δεν είναι ομόφωνο.

Ορίστε, κύριε Συλλούρη. Να διαβαστεί η έκθεση τούτη της αναπομπής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφόρου; Κύριε Χριστοφόρου, συγνώμη. Με συγχωρείτε. Είμαι ετεροχρονισμένος. Είμαι στην προηγούμενη πενταετία.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ήρθατε από την Αμερική και είσαστε πιο προχωρημένος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλο που δεν είμαι της δεκαετίας του '60 να πούμε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Μα, γι' αυτό είπαμε ότι είσαστε πιο προχωρημένοι. Ευελπιστούμε ότι οι επιλογές σας θα είναι προχωρημένες.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τον
αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Μαρία Κυριακού	Άριστος Χρυσοστόμου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	
Χρίστος Μαυροκορδάτος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γιώργος Λιλλήκας	Γεώργιος Γεωργίου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συνεδρίασε στις 23 Απριλίου 2002 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, που ψήφισε η Βουλή στις 4 Απριλίου 2002, ύστερα από αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, με ημερομηνία 18 Απριλίου 2002, είναι η αντίθεση των διατάξεων του υπό συζήτηση νόμου με την Οδηγία 89/397/ΕΟΚ και ειδικότερα οι ακόλουθοι:

1. Η δημοσιοποίηση από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Υγείας των ονομάτων των τροφίμων που χαρακτηρίστηκαν κατάλληλα, με βάση τα ευρήματα των εργαστηριακών αναλύσεων του κρατικού χημείου, βρίσκεται σε αντίθεση με το άρθρο 7(1) της σχετικής οδηγίας, με βάση την οποία ο επηρεαζόμενος πολίτης

δύναται να προβεί σε αναλύσεις σε εργαστήριο δικής του επιλογής. Τηρουμένων των αναλογιών, τα ίδια ισχύουν και για την παρεχόμενη στον υπουργό εξουσία να απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά οποιουδήποτε προϊόντος το οποίο κρίθηκε ακατάλληλο σε τρεις συνεχείς αναλύσεις του κρατικού χημείου.

2. Η ασυμβατότητα των διατάξεων του νόμου δε θεραπεύεται ούτε και με τη δυνατότητα που έχει ο επηρεαζόμενος πολίτης να προβεί σε νέες αναλύσεις για επιβεβαίωση των ευρημάτων των κρατικών αναλύσεων.
3. Η εξουσία του Υπουργού Υγείας να απαγορεύει τη διάθεση προϊόντων είναι ασύμβατη με τη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και συγκεκριμένα με τα άρθρα 28 και 29, οι διατάξεις των οποίων κατοχυρώνουν την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Οι διατάξεις του υπό συζήτηση νόμου είναι υπέρ το δέον δυσμενείς για τους επηρεαζόμενους, γιατί κατανέμουν ευθύνες και προνοούν μέτρα εναντίον του παρασκευαστή ή του εισαγωγέα τροφίμων, αντί να κατανέμεται η ευθύνη και να λαμβάνονται τα αντίστοιχα μέτρα σε όλα τα στάδια μετακίνησης του τροφίμου η ακαταλληλότητα του οποίου μπορεί να είναι αποτέλεσμα πράξης ή παράλειψης τρίτου προσώπου.
5. Η διοικητική ποινή που επιβάλλεται στον εισαγωγέα ή παραγωγό σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ακαταλληλότητα του τροφίμου κρίνεται αυστηρή και παρουσιάζει τα ακόλουθα συνταγματικά προβλήματα:
 - α. Το δικαστήριο πιθανό να αποφανθεί ότι η επιβαλλόμενη ποινή είναι δυσανάλογη προς τη βαρύτητα του αδικήματος
 - β. ο περιορισμός του δικαιώματος του εμπορεύεσθαι πρέπει να επιβάλλεται διά νόμου σε σχέση με τη δημόσια υγεία, συνεπώς ο περιορισμός που

επιβάλλουν οι διατάξεις του υπό συζήτηση νόμου είναι ασύμβατος με τις διατάξεις 25.2 του συντάγματος, καθότι η δημόσια υγεία προστατεύεται από άλλες διατάξεις της νομοθεσίας για τον έλεγχο και την πώληση τροφίμων.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέπτυξε λεπτομερέστερα τους λόγους της αναπομπής και πρόσθεσε ότι δε θα ήταν πολιτικά ορθό από πλευράς της Κύπρου να ψηφιστεί νόμος ο οποίος αντίκειται σε διατάξεις της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ιδιαίτερα στην κρίσιμη χρονική περίοδο της διαπραγματευτικής διεργασίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα ο Γενικός Εισαγγελέας έθεσε τον εαυτό του στη διάθεση της επιτροπής για διευκρινίσεις, προκειμένου να ψηφιστούν, μέχρι το τέλος Μαΐου 2002, οι αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις με βάση τις οποίες αφενός να προστατεύεται ο καταναλωτής από ακατάλληλα προϊόντα και αφετέρου να συνάδουν πλήρως με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησαν το νόμο που έχει αναπεμφθεί, καθώς και τους λόγους της αναπομπής και αφού έλαβαν υπόψη τις συμπληρωματικές εξηγήσεις, καθώς και τις εισηγήσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αποδέχτηκαν τους λόγους της αναπομπής, γι' αυτό και δεν εμμένουν στην προηγούμενη απόφασή τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

(Ακολουθεί η αγόρευση του κ. Λευτέρη Χριστοφόρου επί του θέματος.)

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, να κάνω μια μικρή αναφορά, απλώς για να βοηθήσω και τα μέλη του κοινοβουλίου και ιδιαίτερα το συνάδελφο Γιώργο Περδίκη, που μπορεί να αναθεωρήσει την άποψή του, καθότι απουσίαζε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή τώρα θα κρατούν πρακτικά οι κοπέλες, κύριε συνάδελφε, η γνώμη μου είναι να μη μιλάτε σαν μπρεντ και, για να μην κινδυνεύω να παρεξηγηθώ κιόλας, σαν καλάσνικοφ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μέχρι τις προεδρικές εκλογές έτσι θα κινούμαστε πλέον.

Θα πω ότι η έγνοια όλων των μελών της επιτροπής Εμπορίου ήταν πράγματι να υπάρξει κατοχύρωση του καταναλωτή και δε δεχόμαστε ως επιτροπή Εμπορίου -και όλα τα μέλη της επιτροπής- ότι υπάρχουν αυτοί που προασπίζονται με σθένος τους καταναλωτές, αλλά υπάρχουν και οι άλλοι που τους προασπίζονται με μεγαλύτερο πάθος. Άρα η έγνοια, και ιδιαίτερα του συναδέλφου εισηγητή της πρότασης νόμου, του Γιώργου Λιλλήκα, ήταν να προστατευτεί ο καταναλωτής με κάθε τρόπο και σε καμία περίπτωση να μην επηρεαστούν και τα συμφέροντα οποιασδήποτε άλλης ομάδας. Αυτή ήταν η πρόθεση, αυτή ήταν η πρόταση. Καταβάλαμε, μπορώ να πω, υπερβάλλουσα προσπάθεια προς την κατεύθυνση του να αρθούν συνταγματικά κωλύματα που υπήρχαν ή ακόμα και το θέμα της εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τελικά αναπέμφθηκε, έστω κι αν ήταν παρόντες ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Υπουργός Υγείας.

Πειστήκαμε ότι, ναι, υπήρχαν επιφυλάξεις και μπροστά στο ότι μπορεί να ετίθετο σε αμφισβήτηση ή να δημιουργούνταν προβλήματα στην πορεία μας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να εδημιουργείτο κώλυμα τότε, ως υπεύθυνα άτομα, η επιτροπή θεώρησε καλό ότι πρέπει να δώσουμε ακόμα μια ευκαιρία, νοουμένου ότι θα ετηρείτο η δέσμευση από το Γενικό Εισαγγελέα και μέλη της επιτροπής, ιδιαίτερα τον εισηγητή της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, ότι θα κατετίθετο σε σύντομο χρονικό διάστημα, με χρονοδιάγραμμα μέχρι τις 30 Μαΐου, συγκεκριμένη πρόταση νόμου που δε θα αλλοίωνε

το πνεύμα της αρχικής πρότασης, απλώς θα ξεπερνούσε τα όποια συνταγματικά ή άλλα κωλύματα θα προέκυπταν από σύγκρουση με οποιαδήποτε ευρωπαϊκή οδηγία.

Σε διαφορετική περίπτωση η επιτροπή είναι αποφασισμένη να επαναφέρει την πρόταση. Ο λόγος που αποσύρεται αυτή η πρόταση και γίνεται αποδεκτή η αναπομπή είναι γιατί, σε περίπτωση που γινόταν αναφορά στο δικαστήριο, για ένα, ίσως και περισσότερα χρόνια δε θα είχαμε τη δυνατότητα να καταθέσουμε παρόμοια πρόταση. Άρα με την αποδοχή της αναπομπής ενισχύουμε την πραγματική και ουσιαστική θέλησή μας να στηρίξουμε τους καταναλωτές. Σε διαφορετική περίπτωση, όπως είπα, θα γίνει αναφορά και για δύο χρόνια οι καταναλωτές θα είναι πλήρως ακάλυπτοι, ενώ με αυτό τον τρόπο πιστεύω ότι θα τους κατοχυρώσουμε και θα δημιουργήσουμε πράγματι τις ασφαλιστικές δικλίδες στην καταναλωτική κοινωνία μας για απόλυτη προστασία του καταναλωτή από την αισχροκέρδεια και την κερδοσκοπία των διαφόρων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Πραγματικά, από τη στιγμή που ξεκίνησα να έρθω στο βήμα μέχρι την ώρα που ήρθα στο βήμα, ακούστηκαν πάρα πολλά, τα οποία αξίζουν ιδιαίτερης απάντησης, αλλά θα παραμείνω στην αρχική μου γραμμή τοποθέτησης και με την άδειά σας και την υπομονή σας στη συνέχεια θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια άλλα σημεία που έχουν προκύψει στο ενδιάμεσο.

Από τη δική μου την πλευρά σας καλώ να επανεξετάσουμε αυτή την υπόθεση και να στείλουμε ένα πολιτικό μήνυμα προς την κυβέρνηση. Ήμουν στη συνεδρίαση της

επιτροπής Εμπορίου και παρακολούθησα τα επιχειρήματα του Γενικού Εισαγγελέα και τα εξέτασα και τα διασταύρωσα και τα διπλοδιασταύρωσα και σας λέω ότι είναι έωλα. Είναι έωλα.

Πρώτον, αναφέρεται στην Οδηγία 89/397, άρθρο 7(1), και λέει συγκεκριμένα ο Γενικός Εισαγγελέας ότι αυτή η οδηγία προνοεί ότι οι υποκείμενοι σε κρατικό υγειονομικό έλεγχο αναφορικά με τρόφιμα έχουν το δικαίωμα να διενεργήσουν δικό τους έλεγχο και ανάλυση αναφορικά με τρόφιμο που αποτέλεσε αντικείμενο κρατικού ελέγχου, για να εξακριβώσουν την ορθότητα των αποτελεσμάτων των κρατικών αναλύσεων. Αυτό λέει η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δε λέει πουθενά, μα πουθενά -διαβάστε τη λέξη προς λέξη- ότι απαγορεύεται να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα των κρατικών αναλύσεων. Δε λέει πουθενά ότι δεσμεύονται οι κρατικές υπηρεσίες να μην ανακοινώνουν τα αποτελέσματά τους. Είναι εντελώς άσχετο αυτό που εισηγήθηκε ο συνάδελφος κ. Λιλλήκας και υποστήριξε η πλειοψηφία της Βουλής με αυτή την οδηγία. Δεν έχει καμία απολύτως σχέση. Αντίθετα υπάρχουν συγκεκριμένη οδηγία και διεθνής συμφωνία, μάλλον οδηγία η οποία αντανακλά διεθνή συμφωνία, τη συμφωνία του Άους της Δανίας, που λέει και ποινικοποιεί ακόμα την υποχρέωση των κρατικών υπηρεσιών να δίνουν πλέρια και ολοκληρωμένη πληροφόρηση στον πολίτη σε θέματα υγείας και περιβάλλοντος. Είμαστε υποχρεωμένοι να δίνουμε την πληροφόρηση στον πολίτη για θέματα υγείας και περιβάλλοντος, και μάλιστα με βάση ευρωπαϊκή οδηγία και διεθνή συνθήκη.

Το δεύτερο επιχείρημα του Γενικού Εισαγγελέα, που αφορά την ασυμβατότητα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, αναφέρεται στη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη λεγόμενη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Και είναι αλήθεια ότι ο Γενικός Εισαγγελέας προσκόμισε, προς πίστη σας και για να σας πείσει μάλλον, τα άρθρα 27, 28 και 29 της σχετικής συνθήκης. Παρέλειψε να σας ενημερώσει για το άρθρο 30 της

ίδιας συνθήκης, το οποίο λέει με απλά λόγια -να μη σας το διαβάσω- ότι οι απαγορεύσεις που ισχύουν στο άρθρο 28 και 29 δεν ισχύουν σε περιπτώσεις που το κράτος θεωρεί ότι πρέπει να προστατεύσει το περιβάλλον ή τη δημόσια υγεία. Αν θέλετε, για να με πιστέψετε, να σας το διαβάσω τελικά.

Άρθρο 30 της Συνθήκης του Άμστερνταμ: «Οι διατάξεις των άρθρων 28 και 29», στα οποία αναφέρεται ο Γενικός Εισαγγελέας, «δεν αντιτίθενται στις απαγορεύσεις ή τους περιορισμούς εισαγωγών-εξαγωγών ή διαμετακομίσεων που δικαιολογούνται από λόγους ηθικής, δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή προφυλάξεως των φυτών, προστασίας των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία ή προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας. Οι απαγορεύσεις ή περιορισμοί αυτοί δεν μπορούν να αποτελούν ούτε μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ούτε συγκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών».

Είναι σαφές ότι ο Γενικός Εισαγγελέας με επιχειρήματα τα οποία δε στέκουν λογικά έπεισε τελικά την επιτροπή Εμπορίου ότι υπήρχε πρόβλημα συμβατότητας και εναρμόνισης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Εγώ υποστηρίζω ότι, τεκμηριωμένα, ούτε πολιτικά δε στέκει αυτό το πράγμα, διότι το θέμα της εναρμόνισης δεν αφορά νομοθεσίες οι οποίες, κατά την αντίληψη του Γενικού Εισαγγελέα, πιθανό να έρχονται σε σύγκρουση με κάποιες συνθήκες ή με κάποιες οδηγίες. Δε νομίζω ότι υπάρχει οποιοδήποτε θέμα σ' αυτή τη συγκεκριμένη νομοθεσία, η οποία έχει υιοθετηθεί από τη Βουλή μας με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας, που να τη φέρνει σε σύγκρουση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αλλά και εδώ προκύπτει ένα μεγάλο, πολιτικής φύσης, "αλλά". Η όλη επιχειρηματολογία του Γενικού Εισαγγελέα, μέσα από το έγγραφο που έχετε μπροστά σας, αλλά και το διάλογο που αναπτύχθηκε στην επιτροπή Εμπορίου, θέτει ένα πολιτικό

δίλημμα. Τι προέχει στη συνείδηση του νομοθέτη και της πολιτείας; Η δημόσια υγεία ή η εξασφάλιση των συμφερόντων του οποιουδήποτε εμπορευομένου; Ο Γενικός Εισαγγελέας λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ήταν σαφής σ' αυτό το δίλημμα. Τοποθετήθηκε σαφώς λέγοντας ότι, πέραν της δημόσιας υγείας η οποία τάχα εξασφαλίζεται από άλλες νομοθεσίες, σ' αυτή την περίπτωση προέχει η εξασφάλιση των δικαιωμάτων και των εμπορικών συμφερόντων του οποιουδήποτε εμπορευομένου. Ακόμα και η αναφορά του Γενικού Εισαγγελέα στο σύνταγμα, αν τη διαβάσετε προσεκτικά, είναι και αυτή αμφιλεγόμενη.

Χαρακτηριστικά -και διαβάζω από το έγγραφο το οποίο κατέθεσε ο Γενικός Εισαγγελέας στην αναπομπή- αναφερόμενος στο άρθρο 12 του συντάγματος, λέει ότι «πιθανό το δικαστήριο να αποφανθεί διαφορετικά». Δηλαδή, ότι το άρθρο 12.3 του συντάγματος ισχύει για διοικητικές ποινές. Δεν είναι κατά τρόπο απόλυτο τοποθετημένος στο ότι όντως ο νόμος είναι αντισυνταγματικός. Εγώ νομίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, για να μην επαναλαμβάνω αυτά που είπα στην πρώτη περίπτωση κατά την οποία συζητούσαμε την πρόταση νόμου, ότι εδώ έχουμε μία κλασική περίπτωση σύγκρουσης δύο φιλοσοφιών.

Και είναι γι' αυτό που εγώ δεν πείθομαι, αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, ότι υπάρχει περιθώριο συνεννόησης με την εκτελεστική εξουσία. Η εκτελεστική εξουσία, σε αντίθεση με την πλειοψηφία της Βουλής, στέκει ακόμα, είναι ακόμα εγκλωβισμένη, στη φιλοσοφία της υποστήριξης των εμπορικών συμφερόντων. Εκφράστηκε σαφέστατα αυτό κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής Εμπορίου. Θα εκφραστεί -σας το λέω σίγουρα από τώρα- και στη μελλοντική, αν υπάρξει, υποσχόμενη τουλάχιστον από την εκτελεστική εξουσία, συζήτηση μιας παρόμοιας, συμβατής τάχα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, νομοθεσίας και θα έχουμε μία σύγκρουση φιλοσοφιών μέχρι το τέλος. Δεν

μπορώ να υποστηρίξω τη θέση της επιτροπής -λυπούμαι ειλικρινά- και επιμένω στο βασικό μου επιχείρημα ότι έπρεπε ο νόμος να ψηφιστεί όπως ήταν στην αρχή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Να ρωτήσω από πόσους συνάδελφους και συναδέλφισσες γίνεται δεκτή η αναπομπή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η αναπομπή γίνεται αποδεκτή.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001 Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001 Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Αριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Μαρτίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο Πρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού ύψους £15.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την προκήρυξη προσφορών για την αγορά υπηρεσιών συμβούλου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, λόγω της επικείμενης ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ετοιμαστεί μελέτες αναφορικά με τα διάφορα σενάρια μετεξέλιξης της Επιτροπής Σιτηρών, ώστε η λειτουργία της να συνάδει με τις αρχές του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Το διοικητικό συμβούλιο έχει αποφασίσει πως το σενάριο για τη δημιουργία μιας μητρικής και δύο θυγατρικών εταιρειών, εκ των οποίων η μια από τις δύο θα αναλάβει τη διαχείριση των αποθηκευτικών χώρων και η άλλη τις εμπορικές δραστηριότητες της επιτροπής, χρήζει περαιτέρω μελέτης.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή Σιτηρών προτίθεται να προβεί στην προκήρυξη προσφορών, για να συμβληθεί με σύμβουλο για την εξέταση επιχειρηματικού σχεδίου που να καθιστά τις νέες αυτές εταιρείες βιώσιμες στο νέο περιβάλλον, όπως αυτό αναμένεται να διαμορφωθεί με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο σύμβουλος στη συνέχεια θα υποβάλει μελέτες βιωσιμότητας και ανθρώπινου δυναμικού για τις εταιρείες αυτές. Το συνολικό κόστος της μελέτης αναμένεται να κυμανθεί μεταξύ £100.000 και £150.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο. Ταυτόχρονα η επιτροπή δηλώνει ότι όσον αφορά το συνολικό κόστος για τις μελέτες βιωσιμότητας και ανθρώπινου δυναμικού για τη σύσταση των πιο πάνω αναφερόμενων εταιρειών, η ομόφωνη απόφασή της είναι ότι αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των £100.000 και για το λόγο αυτό δεν προτίθεται να εγκρίνει μεγαλύτερο ποσό σε περίπτωση που τέτοια εισήγηση αχθεί ενώπιόν της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £15.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 30ή Απριλίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 και των πινάκων;
Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 4 και οι πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001 Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002». Και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Σωτηρούλα Χαραλάμπους
Άριστος Χρυσοστόμου	Γιάννος Λαμάρης
Τάσσος Παπαδόπουλος	Παναγιώτης Δημητρίου
Γιώργος Λιλλήκας	Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου ποσού χρημάτων ύψους

£8.219.283 και η διάθεσή του για τη δημιουργία, την κατάργηση, την αναβάθμιση, τη μεταφορά και την αντικατάσταση αριθμού θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της ανταλλαγής απόψεων που έγιναν για τον τρόπο και τη διαδικασία που θα ακολουθήσει για τη μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει για έγκριση από την ολομέλεια εκείνες μόνο από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν την εκπαίδευση και είναι είτε αποτέλεσμα συλλογικής σύμβασης είτε αφορούν την ειδική εκπαίδευση, αφήνοντας για μελέτη σε ευθετότερο χρόνο όλες τις υπόλοιπες ρυθμίσεις που προτείνονται με το νομοσχέδιο αυτό.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το προτεινόμενο νομοσχέδιο εντάσσοντας σε αυτό μόνο τις πιο πάνω ρυθμίσεις που συνεπάγονται δαπάνη ύψους £2.629.677 με την ομόφωνη εισήγησή της στη Βουλή για ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί και ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου. Έχετε τρία λεπτά, κύριε συνάδελφε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας αφορά συλλογική σύμβαση και είθισται οι συλλογικές συμβάσεις να εγκρίνονται από τη Βουλή. Λυπάμαι να πω ότι η πρακτική αυτή καθιστά τη Βουλή απλά επικυρωτή των συμφωνιών της εκτελεστικής εξουσίας και δε νομίζω πως αυτός πρέπει να είναι ο ρόλος της Βουλής. Όμως ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω ότι, για να μην προκληθεί πρόβλημα στην έγκαιρη στελέχωση των σχολείων, θα ψηφίσουμε τον αριθμό των θέσεων. Διαφωνούμε όμως με την κατανομή των θέσεων σύμφωνα με τις ειδικότητες,

γιατί η κατανομή κατά ειδικότητα είναι άδικη, αφού είναι δυνατό να προαχθούν στη θέση του Βοηθού Διευθυντή Α΄ άτομα με λιγότερες μονάδες και λιγότερα χρόνια υπηρεσίας, ακόμα και με λιγότερες ικανότητες, γιατί η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας θα είναι υποχρεωμένη να προαγάγει άτομα από τον κατάλογο ενός μόνο κλάδου, ενώ υπάρχουν άτομα σε άλλες ειδικότητες με περισσότερες μονάδες, ίσως και με περισσότερες ικανότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, μήπως υπάρχει παρεξήγηση;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι, είναι το θέμα αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στην Επιτροπή Σιτηρών υπάρχει τέτοιο θέμα;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι, δεν είναι η Επιτροπή Σιτηρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, ψηφίσαμε, συγνώμη, συγνώμη.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ναι, ναι. Δεν είναι η Επιτροπή Σιτηρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, ναι, έν' εντάξει.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Είμαι βέβαιος ότι η κατανομή των θέσεων με βάση τις ειδικότητες θα προκαλέσει αναστάτωση στην παιδεία και θα κινηθούν πολλές αγωγές στο δικαστήριο με όλα τα συνεπακόλουθα που προκαλεί η όποια αδικία. Στις 2 Απριλίου ζήτησα εγγραφή

σχετικού θέματος στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή και θα αναμένω τη συζήτηση του θέματος, για να εκθέσω σε έκταση τις απόψεις μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς κι εγώ να τονίσω ότι αυτό που εγκρίνουμε σήμερα με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό είναι μόνο αριθμός θέσεων. Δεν εγκρίνεται η κατανομή και επομένως η επιτροπή Οικονομικών, αλλά και η ολομέλεια κατ' επέκταση, δεν τοποθετείται ως προς την κατανομή. Είναι το θέμα που πιστεύω ότι θα πρέπει να επανεξετάσει η επιτροπή Παιδείας, να δει τις λεπτομέρειες αυτού του θέματος. Αλλά σήμερα είναι απλώς ο συνολικός αριθμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θέλετε να μιλήσετε, κύριε Προδρόμου; Ορίστε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι, απλώς θα ήθελα να παρατηρήσω ότι σχετικά με αυτή την πρακτική με τις συλλογικές συμβάσεις, είτε αυτή είτε άλλη, δεν είναι σωστό να διαπιστώσουμε ότι η Βουλή δεν έχει κανένα ρόλο. Μπορεί να τις απορρίψει, αν διαφωνεί. Δεν έχει -και σωστά, πιστεύω- το ρόλο του να μπει μέσα στη λογική των πραγμάτων και ως τρίτος να προσπαθήσει να λάβει μέρος σε μία διαπραγμάτευση. Υποτίθεται ότι είναι προϊόν διαπραγματεύσεων. Είτε μας αρέσει είτε όχι, έτσι λειτουργούν αυτά τα εργασιακά θέσμια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Λυσσαρίδη, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ αμφιβάλλω αν θα μπορεί η επιτροπή Παιδείας να παρέμβει. Αυτή τη στιγμή ψηφίζουμε ένα ποσό το οποίο δίδεται στην κυβέρνηση. Απ' εκεί και μπρος δεν έχουμε λόγο. Άρα ή απορρίπτουμε αυτό το νομοσχέδιο και ζητούμε από την κυβέρνηση να φέρει επεξηγηματικό μνημόνιο για το πώς θα καταργηθούν τα ποσά ή πλέον ουδέν λόγο έχουμε πλέον διά τα περαιτέρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω να ψηφιστεί και απ' εκεί και πέρα οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ διεκδικούν αυτό το οποίο θα ήθελαν να διεκδικήσουν. Είναι καθαρό το ζήτημα.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £2.629.677 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 και των πινάκων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 4 και οι πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για τους λόγους που ερμήνευσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή, κύριε Λυσσαρίδη;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Εντάξει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2002». Εδώ υπάρχει επιφύλαξη του ΑΚΕΛ να τοποθετηθεί στην ολομέλεια για την πρόνοια που αφορά τα ελικόπτερα. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 3) του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Γιάννος Λαμάρης

Τάσσος Παπαδόπουλος

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £14.478.167 και η διάθεσή του για την υλοποίηση διάφορων σκοπών ή/και προγραμμάτων, για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στο φετινό προϋπολογισμό είτε γιατί η πρόνοια που έγινε είναι ανεπαρκής.

Αναλυτική κατάσταση των προγραμμάτων για τα οποία προτείνεται η συμπληρωματική πίστωση αναφέρεται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, στη βάση των εξηγήσεων που της δόθηκαν για κάθε μια από τις προτεινόμενες πιστώσεις, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με τις υπόλοιπες πρόνοιες του νομοσχεδίου, δήλωσαν ότι σε ό,τι αφορά την προτεινόμενη δαπάνη ύψους £800.000 για την ενοικίαση δύο ελικοπτέρων πυρόσβεσης για την καλοκαιρινή περίοδο του 2002, η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α/Α	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΙΣΤΩΣΗ	ΣΚΟΠΟΙ
	£	
1.	800.000	Διάθεση πιστώσεων για κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για ενοικίαση δύο ελικοπτέρων πυρόσβεσης για την καλοκαιρινή περίοδο 2002 (1.6.2002 - 30.9.2002).
2.	300.000	Διάθεση πιστώσεων που απαιτούνται για την αγορά νέων διαβατηρίων που παραγγέλθηκαν το 2001 αλλά θα παραληφθούν μέσα στο 2002.
3.	978.167	Πρόσθετη πίστωση που μαζί με το διαθέσιμο υπόλοιπο του κονδυλίου ύψους £383.500 δηλαδή συνολικό ποσό £1.361.667 θα χρησιμοποιηθεί για να καλύψει την επιδότηση των πληρωτέων τόκων, μέχρι και δύο ποσοστιαίες μονάδες, προς τις οινοβιομηχανίες.
4.	10.000.000	Πρόσθετες πιστώσεις για την προώθηση διάφορων έργων η χρηματοδότηση των οποίων θα γινόταν με δανεισμό από τις Τοπικές Αρχές.

5. 2.400.000 Πρόσθετες πιστώσεις που απαιτούνται για τη συνέχιση και ολοκλήρωση των εργασιών ανακαίνισης υφιστάμενων και ανέγερσης νέων εγκαταστάσεων στις Κεντρικές Φυλακές.

ΣΥΝΟΛΟ 14.478.167

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ομάδα μας θα ψηφίσει το κονδύλι των £800.000, αλλά θέλει ταυτόχρονα να διατυπώσει την κριτική της για τη μεγάλη καθυστέρηση που έχει σημειωθεί στην αξιολόγηση των προσφορών για την αγορά καινούριων ελικοπτέρων. Δε θα αναφερθώ λεπτομερώς στη διαδικασία που ακολουθήθηκε και στα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας. Η ομάδα μας ενδεχομένως να το συζητήσει αυτό το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών. Διαπιστώνουμε όμως ότι, λόγω αυτής της καθυστέρησης, καλείται το δημόσιο να πληρώσει ακόμα £800.000 για ενοικίαση ελικοπτέρων για τη φετινή καλοκαιρινή περίοδο. Ζητούμε οι διαδικασίες, που πρέπει να ακολουθήσουν με σχολαστικότητα το νόμο, να ολοκληρωθούν το συντομότερο δυνατό, γιατί αυτά τα χρήματα δε θα πρέπει να δαπανώνται, ενώ θα μπορούσαμε να έχουμε σε αυτή την καλοκαιρινή περίοδο κάποιες άλλες συνθήκες πιο ευνοϊκές από πλευράς κόστους και δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η λογική που αναπτύχθηκε δε νομίζω να βρήκε κανέναν διαφωνούντα. Θα ήταν προτιμότερο να είχαμε ελικόπτερα ιδιόκτητα, παρά να

ενοικιάζουμε, ιδιαίτερα γι' αυτό το σκοπό που προβλέπει η δαπάνη. Όμως, επειδή γνωρίζω πως υπάρχει μια πλατιά συζήτηση γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα, όπως και για άλλα που η δημοσιονομική πτυχή αφορά τις προσφορές, τη διαδικασία δηλαδή η οποία ξεκινά για τις προσφορές για αγορά αυτών των δύο ελικοπτέρων... Και, όπως συνήθως γίνεται, κύριε Πρόεδρε, όσοι συνάδελφοι είναι μέλη της επιτροπής Ελέγχου και παρακολουθούν τις συνεδριάσεις μπορούν να το βεβαιώσουν. Ξεκινούν οι διαδικασίες αυτές κατά τρόπο που πάρα πολύ δύσκολα, είτε λόγω της νομοθεσίας σε κάποιο βαθμό είτε και λόγω πράξεων και παραλείψεων, έστω μη θεληματικών, των δημοσίων υπαλλήλων, τερματίζονται. Εκκρεμεί η διαδικασία και ξεκίνησε έγκαιρα, οφείλω να πω για το θέμα της αγοράς των ελικοπτέρων, πλην όμως έχει βραχυκυκλωθεί λόγω αυτής της πτυχής που έχω πει, που θεώρησα καθήκον μου ότι πρέπει να τη γνωρίζει το σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £14.478.167 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1, 2 και 3 και του πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1, 2 και 3 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Αριστος Χρυσοστόμου

Γιάννος Λαμάρης

Τάσσος Παπαδόπουλος

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Στην εν λόγω συνεδρίαση κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση δασμολογικής ατέλειας για απόκτηση μηχανοκίνητου οχήματος από πρόσωπα που υπηρετούν για συνεχές

διάστημα ενός τουλάχιστον χρόνου στο αξίωμα του κυβερνητικού εκπροσώπου, όπως παραχωρείται και σε άλλους κρατικούς αξιωματούχους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, στη βάση των εξηγήσεων που της δόθηκαν για το υπό αναφορά νομοσχέδιο, υιοθέτησε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του αποφασίζοντας όμως να το τροποποιήσει, έτσι ώστε το δικαίωμα που παρέχεται στους κρατικούς αξιωματούχους για απόκτηση αδασμολόγητου οχήματος να μπορεί να ασκηθεί εντός περιόδου πέντε χρόνων από την ημερομηνία κατά την οποία αυτοί αποχωρούν από το αξίωμά τους. Στην περίπτωση μάλιστα αξιωματούχου που έχει ήδη αποχωρήσει από το αξίωμά του, η περίοδος της πενταετίας να αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου. Οι τροπολογίες αυτές τέθηκαν υπόψη του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο και τις υιοθετεί.

Παράλληλα και με την ευκαιρία της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου που τροποποιεί τη νομοθεσία που διέπει το δασμολόγιο, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να διαγράψει από τις πρόνοιές της την πρόσφατη ρύθμιση που συμπεριλήφθηκε σ' αυτή τη νομοθεσία και αφορά το δικαίωμα των μελών του σώματος για αγορά αδασμολόγητου οχήματος, ρύθμιση που αποσκοπούσε στο να παράσχει το ίδιο δικαίωμα που είχαν οι βουλευτές που υπηρετούσαν κατά τη βουλευτική περίοδο 1991-1996 για ατελή αγορά αυτοκινήτου χωρίς περιορισμούς στην ιπποδύναμη και σε βουλευτές που συνεχίζουν έκτοτε να είναι μέλη του σώματος, νοουμένου ότι δεν έχουν ασκήσει το δικαίωμα αυτό.

Με βάση όλες τις πιο πάνω θέσεις της η επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Κύριε Περδίκη, ορίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου και πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι τρία λεπτά, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πολύ πιο σύντομα. Για λόγους ιδεολογικούς και επειδή η φιλοσοφία μου δε συνάδει με τη νοοτροπία του αφορολόγητου, δε θα ψηφίσω το σχετικό νομοσχέδιο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ούτε το ένα ούτε το άλλο;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...Πώς το λέμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να μη γίνεται διαλογική συζήτηση.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η τελευταία πλάνη χειρότερη από την πρώτη; Κάπως έτσι δεν είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προκαλείτε, κύριε Προδρόμου, και τρώμε χρόνο.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Κύριε Περδίκη...

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Να κάμουμε τη διαδικασία. Δεν μπορεί να γραφτεί στα πρακτικά «όλοι οι παρόντες εκτός του κ. Περδίκη». Άρα πρέπει να γίνει η διαδικασία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρέπει να μιλούμε με νούμερα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν εναντίον;

Κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εισήγηση, κύριε Πρόεδρε. Πολύ σωστά είπατε «δεν μπορεί να γραφτεί στα πρακτικά “όλοι οι παρόντες...”». Μήπως ο οιοσδήποτε μελετητής των πρακτικών θα γνωρίζει πώς τοποθετούνται οι βουλευτές κατά την ψηφοφορία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρειάζεται αριθμό, κύριε...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είναι θέμα αριθμών, ακριβώς. Η εισήγησή μου είναι, έστω και αν αυτό προϋποθέτει κάποια έξοδα, να κάμουμε τη Βουλή μας λίγο πιο μοντέρνα και να ψηφίζουμε όπως ψηφίζουν σε όλες τις Βουλές, ούτως ώστε να καταφαίνεται ποιοι βουλευτές ψηφίζουν υπέρ, ποιοι εναντίον, ποιοι απέχουν. Διαφορετικά σήμερα είναι μονόδρομος. Ο ιστορικός του μέλλοντος θα μπορεί να λέει ότι θέλει για το πώς τοποθετήθηκαν είτε οι πλευρές της Βουλής είτε άτομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσουμε την ψηφοφορία και να το σχολιάσουμε.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Να πω, κύριε Λυσσαρίδη, ότι ευχαριστώ πολύ. Θα καταγραφεί και τούτο στη δική μου την προεδρία ως εκσυγχρονιστικό μέτρο. Και ευχαριστώ για την εισήγηση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πρέπει να θυμηθούμε και τον εισηγητή όμως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τον καταγράψουμε στα πρακτικά οπωσδήποτε. Θα του κάμουμε μία πλακέτα!

Λοιπόν, να προχωρήσουμε παρακάτω. Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Πάει τζαι έρκεται τούτος ο πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας μήνες και χρόνια! Υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για επόμενη συνεδρία.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου του 2001 σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου του 2001 σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Άγισ Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Χρίστος Κληρίδης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο, μαζί με νομοσχέδιο που αναθεωρεί τη νομοθεσία για το γάμο στο σύνολό της, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Μαρτίου 2002 και στις 4, 11 και 18 Απριλίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η προσωρινή εφαρμογή του περί Γάμου Νόμου του 2001 για όσο χρόνο διαρκεί η έκρυθμη κατάσταση και σε σχέση με σύναψη, ακύρωση ή λύση γάμου, όταν το ένα ή και τα δύο μέρη ανήκουν στην τουρκική κοινότητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, λόγω της έκρυθμης κατάστασης και δεδομένης τόσο της απουσίας τουρκικών κοινοτικών δικαστηρίων όσο και της πρόσφατης ατομικής προσφυγής Τουρκοκυπρίου εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, κρίνεται αναγκαία η προώθηση των προτεινόμενων προσωρινών νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες εντάσσονται στα πλαίσια των σύγχρονων αντιλήψεων για την κατοχύρωση της αρχής της ισότητας όλων των πολιτών χωρίς διακρίσεις λόγω θρησκειώματος, της εκπλήρωσης των διεθνών υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων που κατοχυρώνει το σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η εξέταση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών τόσο του υπό αναφορά νομοσχεδίου όσο και του νομοσχεδίου που τροποποιεί το νόμο περί γάμου δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Δεδομένης όμως της ανάγκης για άμεση ψήφιση της προτεινόμενης σύμφωνα με τα πιο πάνω ρύθμισης, η επιτροπή αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει στη Βουλή για ψήφιση αναθεωρημένο νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που ρυθμίζει το γάμο μεταξύ μελών της τουρκικής κοινότητας, αφήνοντας για ευθετότερο χρόνο τη μελέτη του γενικότερου θέματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, υιοθετώντας το υπό αναφορά αναθεωρημένο από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας νέο σχέδιο νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο

τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου, Κεφ. 279, σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Προσωρινή εφαρμογή του περί Γάμου Νόμου, Κεφ. 279, και σε σχέση με πρόσωπα που ανήκουν στην τουρκική κοινότητα. Άρθρο 3.

Αναστολή διατάξεων του Κεφ. 339 και του Νόμου 8 του 1960. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 34 του Κεφ. 279. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου, Κεφ. 279, σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Άγης Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Χρίστος Κληρίδης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο του 2001 μέχρι και τον Απρίλιο του 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (συμπεριλαμβανομένης και της Αστυνομίας), Συγκοινωνιών και Έργων, Εσωτερικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, καθώς και εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων, ώστε:

1. να αντικατασταθεί ο όρος “Συμβούλιο Βελτιώσεως” με τον όρο “Κοινοτικό Συμβούλιο”.
2. να αυξηθεί το ανώτατο όριο του εξώδικου προστίμου από £50 σε £100.

3. να μπορούν και οι λειτουργοί του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού να εκδίδουν ειδοποιήσεις για εξώδικα πρόστιμα και
4. το εξώδικο πρόστιμο για παράβαση της νομοθεσίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα να μπορεί, για διευκόλυνση του κοινού, να πληρώνεται και σε αστυνομικό σταθμό και στα γραφεία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού, την επιτροπή προβληματίσαν ειδικότερα τα θέματα που σχετίζονται με τον τρόπο όπου θα καταλήγουν οι εισπράξεις από τα εξώδικα πρόστιμα, αν αυτά μπορούν να πληρώνονται και με τραπεζική επιταγή ή άλλως πως, καθώς και η ανάγκη αύξησής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να διαμορφώσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε:

1. το ανώτατο όριο του εξωδικού προστίμου να μην αναθεωρηθεί
2. το εξώδικο πρόστιμο να μπορεί να καταβάλλεται σε μετρητά ή με τραπεζική επιταγή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ορίζει η αρμόδια αρχή και αυτά που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού να καταβάλλονται στα γραφεία του οργανισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εξωδικού Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι θα παρακολουθεί την εφαρμογή στην πράξη της νομοθεσίας για τα εξώδικα πρόστιμα στο σύνολό της και θα επανέλθει, αν και εφόσον κριθεί σκόπιμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να κάμω μια παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' επανάληψη αυτή η Βουλή έχει απορρίψει την προσπάθεια της αστυνομίας να έχει δικαίωμα να επιβάλλει μεγαλύτερα πρόστιμα. Είναι η τρίτη φορά που καλείται η ολομέλεια να απορρίψει το ίδιο πράγμα. Γι' αυτό, θα παρακαλούσα να σημειωθεί στα πρακτικά και να σημειωθεί και από την αστυνομία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι: «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002».

Ορίστε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ζητήσουμε... έχουμε αίτημα αναβολής ειδικά γι' αυτά τα νομοσχέδια και ειδικότερα γιατί μας προβληματίζει και θέλουμε να διαμορφώσουμε μια τελική γνώμη στο θέμα της προθεσμίας που θα παρέχεται ως μεταβατική περίοδος για την έναρξη της ισχύος του νόμου, σε σχέση μόνο, βέβαια, με το θέμα της απαγόρευσης της διαφήμισης.

Επειδή το θέμα έχει και άλλες παραμέτρους, έστω και αν αρχικά πιστεύαμε ότι μπορούμε να το περιορίσουμε σε αυτό τον τομέα της διαφήμισης μόνο, θεωρούμε σωστό, για να αποφευχθούν και κάποια ενδεχομένως προβλήματα από συμβάσεις που δεσμεύουν και δημιουργούν υποχρεώσεις και δικαιώματα, να έχουμε αυτή την αναβολή, για να τοποθετηθούμε πιο καθοριστικά στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι, υπάρχει συναίνεση στην αναβολή; Υπάρχει συναίνεση.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι, επειδή αυτό το νόμο τον καρτερούν να ψηφιστεί πάρα πολλοί οι οποίοι δεν καπνίζουν, πρέπει να καθοριστούν και χρονικά πλαίσια, σε πόσο χρονικό διάστημα να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι η πρώτη φορά, κύριε Πρόεδρε, που θα κάμω χρήση αυτού του δικαιώματος, να φέρω ένσταση στην αναβολή. Πραγματικά, κάνω έκκληση προς τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος. Δεν ξέρω αν έχουν λάβει ένα επείγον μήνυμα που ήλθε από τη Λεμεσό, με φωτογραφίες μάλιστα, που δείχνει τέτοιου είδους διαφημίσεις στις οποίες αναφέρθηκε ο κ. συνάδελφος έξω από σχολεία. Διαφημίσεις για τσιγάρα έξω από σχολεία. Νομίζω ότι τουλάχιστον θα έρθω να συμφωνήσω με την έκκληση του συνάδελφου, του κ. Τυρίμου, προς τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος, εντάξει η αναβολή, καταλαβαίνω ότι υπάρχει ένας θεσμός μέσα στη Βουλή, αλλά τουλάχιστον να είναι περιορισμένου χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι υπάρχει συναίνεση και σε αυτό. Δεν μπορεί να αναβληθεί επ' αόριστον αυτό το θέμα. Να λάβουμε υπόψη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι τούτη η συνεδρία ουσιαστικά είναι η τελευταία συνεδρία πριν το Πάσχα. Σε δεκαπέντε μέρες, όταν θα συνέλθει η Βουλή, θα είναι, αν θέλετε, τελετουργική η συνεδρία, θα είναι ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εδώ στην Κύπρο, άρα υπάρχει αρκετός χρόνος, στην πρώτη συνεδρία, όταν θα νομοθετήσει η Βουλή, ώστε να είμαστε έτοιμοι, για να κάνουμε αυτή τη δουλειά. Άρα, στην πρώτη συνεδρία που νομοθετεί η Βουλή, έρχεται το νομοσχέδιο αυτό με τις πιθανές αλλαγές, με την απόφαση τέλος πάντων η οποία θα υπάρχει από μέρος της επιτροπής.

Το επόμενο είναι το υπ' αριθμόν 12 θέμα, «Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργου Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, ώστε να καθοριστεί ως έφορος για τους σκοπούς του νόμου αυτού ο Διευθυντής Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρόλο που το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν είναι εναρμονιστικής φύσης, οι προτεινόμενες σ' αυτό τροποποιήσεις είναι αναγκαίες, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της βασικής νομοθεσίας, η οποία θεσπίστηκε πρόσφατα στα πλαίσια της εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Γιώργος Βαρνάβα

Ιωνάς Νικολάου

Ανδρούλα Βασιλείου

Θάσος Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων:

Γιάννος Λαμάρης

Μπενίτο Μαντοβάνη

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2002 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2002 προβλέπει έξοδα ύψους £30.775.439 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα προέρχονται από κυβερνητική χορηγία, που ανέρχεται στο ποσό των £23.215.439, από

τέλη, δίδακτρα και άλλα δικαιώματα, που ανέρχονται στο ποσό των £6.000.000, από εισοδήματα που πηγάζουν από την εκμετάλλευση περιουσίας και ανέρχονται στο ποσό των £110.000, καθώς και από εισφορές, δωρεές και χορηγήματα, που ανέρχονται στο ποσό του £1.450.000.

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

1. Τρέχουσες δαπάνες:	£ 11.090.339
2. Λειτουργικές δαπάνες:	£ 1.409.600
3. Διαχειριστικά έξοδα:	£ 2.342.500
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες:	£ 14.363.000
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό:	£ <u>1.570.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ:	£ 30.775.439

=====

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του Συμβουλίου, τις πρυτανικές αρχές και τη διεύθυνση του πανεπιστημίου για το όλο έργο και την προσφορά του, καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξή του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, κατά τον καταρτισμό του προϋπολογισμού του πανεπιστημίου για το 2002 καταβλήθηκε προσπάθεια για περιορισμό των δαπανών στα πλαίσια της γενικής πολιτικής που ακολουθείται για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ωστόσο, επειδή λήφθηκαν υπόψη οι αυξημένες ανάγκες για έργα υποδομής και κυρίως για τα έργα της πανεπιστημιούπολης, καθώς και για άλλες εργασίες που είναι αναγκαίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του πανεπιστημίου, ο φετινός προϋπολογισμός σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2001 παρουσιάζει αύξηση κατά £2.885.784, η οποία αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 10,35%. Το ποσοστό

αυτό, κατά την άποψη των κυβερνητικών αρμοδίων, είναι υπό τις συνθήκες ικανοποιητικό. Επιπρόσθετα, επισημάνθηκε στην επιτροπή ότι στο φετινό προϋπολογισμό δεν έχουν συμπεριληφθεί πρόνοιες για τη δημιουργία νέων θέσεων ακαδημαϊκού ή διοικητικού προσωπικού, οι οποίες, όπως συμφωνήθηκε με το Υπουργείο Οικονομικών, θα υποβληθούν με συμπληρωματικό προϋπολογισμό, όταν ολοκληρωθεί η σχετική μελέτη. Εξάλλου, όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή, αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο φέτος ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός δεν κατατέθηκε στη Βουλή έγκαιρα.

Όσον αφορά ειδικότερα την περαιτέρω ανάπτυξή του, οι εκπρόσωποι του πανεπιστημίου επισήμαναν στην επιτροπή ότι η ίδρυση και λειτουργία της Πολυτεχνικής Σχολής, του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών και της Μονάδας Οικονομικών Ερευνών αποτελούν μέρος της ραγδαίας ανάπτυξής του, γι' αυτό και έχουν συμπεριληφθεί σχετικές πρόνοιες σε επιμέρους κονδύλια για τη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής. Σύμφωνα με τους ιδίους, έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα έργα υποδομής και έχει αποπερατωθεί η ανέγερση των πρώτων κτιριακών συγκροτημάτων στο χώρο της πανεπιστημιούπολης. Αναμένεται επίσης ότι το 2002 θα ολοκληρωθεί η κατασκευή του κτιριακού συγκροτήματος της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών, καθώς και μέρους της φοιτητικής εστίας, η πρώτη φάση της οποίας αναμένεται να ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 2002, η οποία θα μπορέσει σε πρώτο στάδιο να φιλοξενήσει διακόσιους οκτώ περίπου φοιτητές. Μέσα στο ίδιο έτος εξάλλου θα αρχίσει η ανέγερση επιπρόσθετων συγκροτημάτων, συμπεριλαμβανομένου του κτιρίου διοίκησης και των αθλητικών εγκαταστάσεων. Όπως αναφέρθηκε, το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 αναμένεται ότι το πανεπιστήμιο θα μπορέσει να δεχτεί τέσσερις με τεσσερισήμισι χιλιάδες φοιτητές.

Στο στάδιο της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία όσον αφορά επιμέρους κονδύλια και κυρίως τις ερευνητικές και άλλες δραστηριότητες του πανεπιστημίου, καθώς και τη λειτουργία του Κυπριακού Ερευνητικού και Ακαδημαϊκού Δικτύου (ΚΕΑΔ).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κατά νόμο έγκρισή του με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά από νομοτεχνική άποψη διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για να μιλήσω. Με την άδειά σας, θα ήθελα να προτείνω εκ μέρους της επιτροπής Παιδείας μια ελαφρά τροποποίηση. Συγκεκριμένα, στο Κεφάλαιο 3 του άρθρου 321 που αφορά ποσό £200.000 για τη λειτουργία του Κυπριακού Ερευνητικού και Ακαδημαϊκού Δικτύου -είναι το κονδύλι που σχετίζεται και με την παροχή υπηρεσιών για το διαδίκτυο- η εισήγηση της επιτροπής είναι να αφαιρεθεί ο σταυρός που έχει προβλεφθεί. Η διαδικασία αυτής της τελευταίας στιγμής, που δεν το έχουμε αλλάξει πριν δηλαδή, είναι διότι είχαμε κάποια δικαιολογητικά και κάποιες εξηγήσεις. Πιστεύουμε ότι θα μπορούσε, έστω δοκιμαστικά, να δοθεί η ευκαιρία να είναι πιο ευέλικτη αυτή η υπηρεσία, διότι δεν αφορά μόνο το ίδιο το πανεπιστήμιο, αλλά αφορά εξυπηρέτηση και ευρύτερων αναγκών και θα δει και η επιτροπή και η Βουλή πώς θα λειτουργήσει χωρίς το σταυρό και θα μπορεί να κρίνει.

Η εισήγησή μας είναι -και είναι από όλες τις πλευρές της Βουλής- να αφαιρεθεί ο σταυρός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Να πάμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα £30.775.439 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο ή άλλο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων και του πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002». Βλέπω ότι ο κ. Περδίκης θα ήθελε αναβολή.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, και για το υπ' αριθμόν 16 θέμα, που είναι «Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάμουμε το χατίρι του κ. Περδίκη. Τα θέματα με τους αριθμούς 15 και 16 αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί της Ταξινόμησης της Ακατέργαστης Ξυλείας Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ταξινόμησης της Ακατέργαστης Ξυλείας Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τη σχετική οδηγία που ρυθμίζει την ταξινόμηση της ακατέργαστης ξυλείας κατά τρόπο που να διευκολύνεται το εμπόριό της, αλλά και η τυποποίηση των παραγόμενων ξύλινων προϊόντων. Η εν λόγω οδηγία εμπίπτει στα κεφάλαια της ελεύθερης διακίνησης αγαθών και της γεωργίας.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εισάγεται ακριβώς το κοινό σύστημα, έτσι ώστε η μέτρηση να μπορεί να γίνεται είτε κατά όγκο είτε κατά βάρος, ενώ η ταξινόμηση κατά είδος, κατά διαστάσεις και κατά ποιότητα. Παράλληλα, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης σχετικών διατάξεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε όλα τα αναγκαία στοιχεία από τους αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εμπορία ακατέργαστης ξυλείας “ταξινομημένης ΕΟΚ”. Παράρτημα. Άρθρο 4.

Δημιουργία υποκλάσεων στην εμπορία της ξυλείας. Άρθρο 5.

Υπεροχή των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

Διορισμός δασικών λειτουργιών από το Διευθυντή. Άρθρο 7.

Τήρηση στοιχείων και εξουσία για έλεγχό τους. Άρθρο 8.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 9.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων και του παραρτήματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και το παράρτημα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ταξινόμησης της Ακατέργαστης Ξυλείας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 18, 19, 20 και 21 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι: «Ο περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών Νόμος του 2002», «Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χονδρών Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χοίρων) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί

Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Προβατοειδών) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο που αφορά τη θέσπιση συστήματος ταξινόμησης των σφαγίων των χονδρών βοοειδών,

των χοίρων και των προβατοειδών βάσει νέας κλίμακας, καθώς και η υιοθέτηση κοινού συστήματος για τη διαπίστωση και αναφορά των τιμών τους. Ο σκοπός της ταξινόμησης των σφαγίων είναι η καθιέρωση της πληρωμής των παραγωγών με βάση την ποιότητα των σφαγίων των ζώων τους, πράγμα που έμμεσα θα οδηγήσει στη βελτίωση της ποιότητας των σφαγίων προς όφελος του καταναλωτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετες διευκρινίσεις από τους αρμοδίους σε σχέση με τα προτεινόμενα νομοθετήματα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών Νόμος του 2002.
2. Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χονδρών Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χοίρων) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Προβατοειδών) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ταξινόμηση σφαγίων. Άρθρο 4.

Σήμανση σφαγίων. Άρθρο 5.

Υποχρεώσεις διευθυντή σφαγείου. Άρθρο 6.

Απαγόρευση αφαίρεσης της σήμανσης. Άρθρο 7.

Απαγόρευση διακίνησης σφαγίου χωρίς σήμανση. Άρθρο 8.

Τήρηση συστήματος αναγνώρισης σφαγίων. Άρθρο 9.

Έκδοση δελτίου. Άρθρο 10.

Τήρηση αρχείου. Άρθρο 11.

Υπολογισμός εθνικής μέσης τιμής σφαγίων και κοινοποίησή της στην Επιτροπή.

Άρθρο 12.

Παραχώρηση αδειών σε ταξινομητές σφαγίων. Παράρτημα. Άρθρο 13.

Εξουσίες Υπουργού για ορισμό λειτουργού για σκοπούς του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 14.

Ορισμός και εξουσίες επιθεωρητών. Άρθρο 15.

Ποινές και αδικήματα. Άρθρο 16.

Κανονισμοί. Άρθρο 17.

Διατάγματα. Άρθρο 18.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση όλων των άρθρων και του παραρτήματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα και το παράρτημα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών αυτών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση, απλώς να καταγραφεί αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με αποχή του κ. Περδίκη, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στους υπ' αριθμόν 19 κανονισμούς και ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια αποχή, οι υπ' αριθμόν 19 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 20 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια αποχή, οι υπ' αριθμόν 20 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 21 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια αποχή, οι υπ' αριθμόν 21 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 22 και 23 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι: «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 4 της βασικής νομοθεσίας με στόχο την υιοθέτηση προδιαγραφών για την παραγωγή, ταξινόμηση, σήμανση και εμπορία κρέατος πουλερικών που αφορά την παραχώρηση άδειας εγγραφής και λειτουργίας του χώρου στον οποίο γίνεται σφαγή, τεμαχισμός, ταξινόμηση, συσκευασία, σήμανση ή και φύλαξη του κρέατος πουλερικών που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Οι εν λόγω προδιαγραφές προτείνονται με την προσθήκη διατάξεων που καθορίζουν τον τύπο της αίτησης και τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα που ο αιτητής υποβάλλει για εξασφάλιση άδειας εγγραφής εγκατάστασης για ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση του κρέατος των πουλερικών.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση των βασικών κανονισμών με νέο δεσμευτικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα με τον Κανονισμό ΕΟΚ αρ. 1538/91 και τον τροποποιητικό Κανονισμό 1072/2000/ΕΚ που αφορά τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής προδιαγραφών για την παραγωγή και εμπορία κρέατος των πουλερικών, με την προσθήκη συγκεκριμένων διατάξεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες από τους αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών. Σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επιφέρει, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, σχετική τροποποίηση, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις θα προσαρμοστούν με τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και ότι η προσαρμογή τους θα τίθεται ως όρος για την παραχώρηση σ' αυτούς προσωρινής άδειας που θα τους παρέχεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες μέχρι να

ικανοποιήσουν τους απαραίτητους όρους. Παράλληλα, καθορίζεται ως λόγος για ανάκληση της προσωρινής άδειάς τους η μη προσαρμογή με τους σχετικούς όρους εντός της προθεσμίας που τους παρασχέθηκε.

Η επιτροπή, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, καθώς και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Παράρτημα, Τύπος Α΄ και Β΄.

Παράρτημα, Τύπος Γ΄. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση την έγκριση των άρθρων αυτών και των παραρτημάτων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και τα παραρτήματα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το μήνυμα που παίρνω αντιλαμβάνομαι ότι έχουμε μια αποχή.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 23 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια αποχή, οι υπ' αριθμόν 23 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 24 και 25 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι: «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από το Θόρυβο) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από το Θόρυβο) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα

πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός και των δύο προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κεφάλαιο της κοινής πολιτικής και της απασχόλησης του κοινοτικού κεκτημένου σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία.

Ειδικότερα, με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς, καθορίζονται οι μέθοδοι μέτρησης του θορύβου, η υποχρέωση των εργοδοτών για εκτίμηση του κινδύνου κατά την εργασία, σε ό,τι αφορά το θόρυβο, η φύλαξη των αποτελεσμάτων των μετρήσεων, η παροχή κατάλληλης ενημέρωσης, πληροφόρησης και εκπαίδευσης στους εργοδοτούμενους και η παροχή επαρκών ατομικών μέσων για προστασία της ακοής από το θόρυβο.

Με τους δεύτερους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπεύεται ειδικότερα η κατάργηση του Κανονισμού 36 των βασικών κανονισμών περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας σε Εργοστάσια, αφού το θέμα στο οποίο ο κανονισμός αυτός αναφέρεται ρυθμίζεται πλήρως από τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, και οι δύο πιο πάνω κανονισμοί συζητήθηκαν στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, όπου και εγκρίθηκαν ομόφωνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 24 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 24 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 25 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 25 κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 26 μέχρι τον αριθμό 32 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τον Προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2002-2003 για το μήνα Μάιο του 2002. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τον Προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2002-2003 για το μήνα Μάιο του 2002

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Γιάννος Λαμάρης

Τάσσος Παπαδόπουλος

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το σχέδιο της πιο πάνω απόφασης σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Με την απόφαση αυτή της Βουλής παρέχεται στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Μάιο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2001 και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Μάιο του 2001.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου μέχρι να εγκριθεί από τη Βουλή και να πάρει την τελική του μορφή ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το έτος 2002-2003.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Θα παρακαλούσα το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τον Προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2002-2003 για το μήνα Μάιο του 2002

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτόν.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση του προϋπολογισμού αυτού για μελέτη και έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 30^η Απριλίου 2002.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρει η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότηση της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Μάιο του 2002 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2001-2002 της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το έτος 2002-2003.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε εκ μέρους όλων των κομμάτων, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 2002.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2002, έτσι που η προβλεπόμενη χορηγία των £150.000 που παρέχεται στις οργανώσεις νεολαίας να κατανεμηθεί με βάση τα ίδια κριτήρια που ισχύουν για τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, το ποσό των £150.000 κατανέμεται υπό μορφή χορηγίας στις οργανώσεις νεολαίας τα κόμματα των οποίων εκπροσωπούνται στη Βουλή των Αντιπροσώπων με έναν τουλάχιστον βουλευτή ως ακολούθως:

1. Ισόποση χορηγία ύψους £3.000 παρέχεται ως βασική χορηγία σε όλες ανεξαιρέτως τις οργανώσεις νεολαίας των οποίων τα κόμματα εκπροσωπούνται στη Βουλή, δηλαδή $£3.000 \times 7 = £21.000$.
2. Το υπόλοιπο ποσό ύψους £129.000 κατανέμεται με βάση τα εκλογικά αποτελέσματα στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 18.26.3. Άρθρο 02.499. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να ψηφιστεί σε νόμο η πρόταση νόμου;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα που έχουμε κηρύξει επείγον στην αρχή της συνεδρίας.

Είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίου Αθανασίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίου Αθανασίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μαρία Κυριακού

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της Βουλής και κηρύχθηκε επείγον.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για την παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Αγίου Αθανασίου για την αποπληρωμή δανείου ύψους 2.180.000 ευρώ το οποίο ο δήμος συνήψε με την “Depha Investment Bank Ltd” ως αντιπρόσωπο ομίλου τραπεζών με σκοπό την εκτέλεση διάφορων έργων στο δήμο αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίου Αθανασίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.105 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 25 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχει υποβληθεί μεγάλος αριθμός αιτήσεων για εξασφάλιση ερευνητικών αδειών και προνομίων λατόμησης στην περιοχή του δάσους Πάφου (δάσος του Ζαχαρία, Λυσός). Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, οι σκοπούμενες λατομικές δραστηριότητες σχετίζονται με τα σχέδια για κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς, καθώς και με την προβλεπόμενη εγκατάλειψη της λατομικής ζώνης Ανδρολίκου λόγω εξάντλησης των εκεί αποθεμάτων.

Ας σημειωθεί ότι το δάσος Πάφου είναι προστατευόμενη περιοχή (έχει κηρυχθεί εθνικό πάρκο), είναι κρατική περιουσία και αποτελεί το σημαντικότερο βιότοπο και πνεύμονα πρασίνου της Κύπρου. Είναι ο βιότοπος του προστατευόμενου αγρινού και άλλων σπάνιων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας της Κύπρου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις εξελίξεις αυτές, καθώς και για τις προθέσεις της κυβέρνησης έναντι των αιτήσεων για λατόμηση εντός του δάσους Πάφου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.106 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 25 Απριλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι κάποιες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Γερμανία) έχουν απαγορεύσει την εισαγωγή γαρίδων από χώρες της Άπω Ανατολής (π.χ. Ταϊβάν, Κίνα, Φιλιππίνες), γιατί βρέθηκαν να περιέχουν την ουσία χλωραμφαινικόλη, η οποία προκαλεί απλασματική αναιμία (μορφή καρκίνου).

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες των κρατικών υπηρεσιών προς αντιμετώπιση της εμφάνισης παρόμοιων περιστατικών και στην Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.107 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 23 Απριλίου 2002.

«Στο χωριό Αγροκηπιά το μεταλλείο της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας (ΕΜΕ), που λειτουργούσε για πάρα πολλά χρόνια και έκλεισε, εξακολουθεί, δυστυχώς, να αποτελεί πηγή μόλυνσης των υπόγειων νερών της περιοχής και καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, καθώς και κίνδυνο για την ασφάλεια των κατοίκων. Η εν λόγω εταιρεία δεν έχει φροντίσει να επαναφέρει το χώρο του μεταλλείου στην προτέρα του κατάσταση, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονταν από τη σχετική άδεια.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για τερματισμό της κατάστασης όπως περιγράφεται πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 2002 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στη ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.043, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την κοινωνική σύνταξη Κυπρίων γυναικών συζύγων των επαναπατριζόμενων Κυπρίων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο θεσμός της κοινωνικής σύνταξης εισήχθηκε τον Ιούνιο του 1995, για να καλύψει, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις διαμονής, μη απασχολούμενα και ανασφάλιστα στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων πρόσωπα, κυρίως οικοκυρές και αγρότισσες, που δε δικαιούνται σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή από οποιαδήποτε πηγή.

Αρχικά, δικαίωμα σε κοινωνική σύνταξη είχαν πρόσωπα που συμπλήρωναν την ηλικία των εξήντα οκτώ χρόνων. Η ηλικία αυτή μειώθηκε σταδιακά στο εξηκοστό πέμπτος έτος από την 1^η Ιανουαρίου 2000. Σήμερα το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης είναι £133,63 και ισούται με το 81% του ανώτατου ποσού της βασικής σύνταξης γήρατος από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η δαπάνη για την κοινωνική σύνταξη βαρύνει αποκλειστικά τον κρατικό Προϋπολογισμό.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση δικαιώματος για κοινωνική σύνταξη είναι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης νομοθεσίας, η νόμιμη διαμονή στην Κύπρο για ορισμένη χρονική περίοδο. Συγκεκριμένα, απαιτείται παραμονή στην Κύπρο για συνολική περίοδο είκοσι τουλάχιστον χρόνων από την ημερομηνία από την οποία ο αιτητής έχει συμπληρώσει την ηλικία των σαράντα χρόνων ή τριάντα πέντε χρόνων από την ημερομηνία από την οποία ο αιτητής έχει συμπληρώσει την ηλικία των δεκαοκτώ χρόνων. Σε κανένα πρόσωπο το οποίο δεν ικανοποιεί την προϋπόθεση διαμονής δεν μπορεί να καταβληθεί κοινωνική σύνταξη. Η διάταξη αυτή της νομοθεσίας εφαρμόζεται κατά τον ίδιο τρόπο για όλους και δε θεωρείται σκόπιμο να γίνει διαφοροποίηση υπέρ οποιασδήποτε ομάδας.

Η ικανοποίηση των προϋποθέσεων διαμονής για την απόκτηση δικαιώματος για κοινωνική σύνταξη, που είναι μια παροχή χωρίς εισφορές, δεν είναι χαρακτηριστικό μόνο της δικής μας νομοθεσίας, αλλά απαντάται σε αντίστοιχες νομοθεσίες και άλλων

χωρών και σκοπό έχει τη διασφάλιση εντός κατώτατου ποσού σύνταξης στα πρόσωπα που διαμένουν σε μια χώρα και έχουν ως ένα βαθμό συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξή της.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στην επέκταση του δικαιώματος για κοινωνική σύνταξη σε πρόσωπα, περιλαμβανομένων των γυναικών συζύγων των επαναπατριζόμενων Κυπρίων, τα οποία δεν ικανοποιούν τις καθορισμένες από τη σχετική νομοθεσία προϋποθέσεις διαμονής.

Επισημαίνεται ότι η κοινωνική σύνταξη, η οποία καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο, δε σχετίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με τις παροχές από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο καταβάλλει παροχές με βάση τις εισφορές των ασφαλισμένων. Ο νόμος για την κοινωνική σύνταξη είναι εντελώς ξεχωριστός από το Νόμο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το γεγονός ότι οι σύζυγοι των επαναπατριζόμενων γυναικών εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν μπορεί να δώσει σ' αυτές δικαίωμα για κοινωνική σύνταξη.»

**Απάντηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών
κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.082,
ημερομηνίας 27 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας
κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Αναφορικά με την εφαρμογή του περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμού 61.Η(1), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η πρώτη επιφύλαξη του Κανονισμού 61.Η(1) αναφέρει ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου το ισόγειο τμήμα οικοδομής είναι υφιστάμενο και καλύπτεται με άδεια οικοδομής, η αρμόδια αρχή απαιτεί μερική εφαρμογή του κανονισμού αυτού, νοουμένου ότι η πλήρης εφαρμογή των προνοιών του κανονισμού αυτού είναι ανέφικτη. Για τους σκοπούς της εν λόγω επιφύλαξης καθορίζεται στη συνέχεια ότι “αρμόδια αρχή” σημαίνει

την αρχή που αποτελείται από εκπροσώπους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, της αρμόδιας τοπικής αρχής και του ΕΤΕΚ.

Είναι νοητό ότι, για να συνέλθει η πιο πάνω “αρμόδια αρχή/επιτροπή” και να εξετάσει τις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις, θα πρέπει να κληθεί από την ίδια την αρμόδια τοπική αρχή, η οποία έχει και την ευθύνη να τις εντοπίσει.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, αναγνωρίζοντας το δίκαιο των ανησυχιών του έντιμου βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση, απέστειλε εγκύκλιο προς τις αρμόδιες τοπικές αρχές, με την οποία τους υπενθυμίζει την ευθύνη τους για εντοπισμό τυχόν περιπτώσεων των οποίων ενδείκνυται η εξέτασή τους από την “αρμόδια αρχή/επιτροπή”.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 2002 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.076, ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σταύρου Ευαγόρου.

«Η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην παραχώρηση των αυξήσεων των επιδομάτων στους δικαιούχους δημοσίου βοηθήματος από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, με βάση τους περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) (Αρ. 2) Κανονισμούς του 2001, οφειλόταν σε τεχνικές δυσκολίες που προέκυψαν κατά τη διαδικασία μηχανογράφησης.

Το μηχανογραφημένο σύστημα παροχής δημοσίων βοηθημάτων είναι ήδη σε λειτουργία και το Μάρτιο του 2002 τα μηνιαία επιδόματα των ληπτών δημοσίου βοηθήματος καταβλήθηκαν από το μηχανογραφημένο σύστημα χωρίς όμως τις πιο πάνω αυξήσεις. Εντός των ημερών θα ολοκληρωθούν και οι τεχνικές αλλαγές στο σύστημα, που θα επιτρέψουν την πληρωμή των αυξημένων επιδομάτων. Ελπίζουμε ότι τα επιδόματα για το μήνα Απρίλιο του 2002 θα πληρωθούν με βάση τις αυξημένες

κλίμακες, νοουμένου βεβαίως ότι από τον έλεγχο που θα διενεργηθεί θα διαπιστωθεί ότι όντως το σύστημα με τις νέες αλλαγές λειτουργεί σωστά.

Δυστυχώς, δεν υπήρχε τρόπος να παρακαμφθεί η μηχανογράφηση και να πληρωθούν απευθείας τα αυξημένα επιδόματα, για το λόγο ότι τα σχετικά με τις πιο πάνω αυξήσεις δεδομένα δεν μπορούσαν να αξιοποιηθούν από το τότε υφιστάμενο αρχείο πληρωμών. Αυτό είχε εξηγηθεί στον κ. Ευαγόρου, όταν επισκέφθηκε το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Τέταρτο, θέματα εγγραφέντα για συζήτηση, είναι το θέμα που τιτλοφορείται «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους», το οποίο είχε εγγραφεί από όλα τα κόμματα. Για το θέμα αυτό υπάρχει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

Κύριε Αναστασιάδη, παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μάρκος Κυπριανού

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Βαρνάβα

Γιώργος Περδίκης

Ντίνος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 2002. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή εκ μέρους όλων των κομμάτων στις 11 Απριλίου 2002. Την ίδια ημερομηνία το θέμα συζητήθηκε προ ημερησίας διατάξεως στην ολομέλεια του σώματος, όπου και εκφράστηκαν κατ' αρχάς οι απόψεις όλων των πλευρών. Παράλληλα, η ολομέλεια αποφάσισε να παραπέμψει το εν λόγω θέμα για περαιτέρω συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, με την εισηγήση να το μελετήσει στην παρουσία του αρμόδιου υπουργού και να παρουσιάσει τη σχετική έκθεσή της προς το σώμα εντός μιας εβδομάδας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το σώμα, ενημερώθηκε σε πρώτο στάδιο από τον Υπουργό Εξωτερικών πάνω στη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης σε σχέση με το παλαιστινιακό πρόβλημα, αλλά και αναφορικά με τις σχέσεις της χώρας μας με το κράτος του Ισραήλ. Η επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα και για τη θέση της κυβέρνησης σε σχέση με την πολιτική της κυβέρνησης Σαρόν, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της κλιμακούμενης έντασης του προβλήματος που άρχισε να παρατηρείται από το Σεπτέμβρη του 2000, περίοδο κατά την οποία κορυφώνεται η συνεχής παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού, κλιμακώνονται τα εγκλήματα κατά αθώων προσώπων και συντελείται μια εγκληματική γενοκτονία.

Τέλος, η επιτροπή ενημερώθηκε για τις ενέργειες της κυβέρνησης αναφορικά με την απαράδεκτη συμπεριφορά των ισραηλινών αρχών εναντίον της κυπριακής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπίας που επιχείρησε να επισκεφθεί το Ισραήλ, για να συναντηθεί με την Παλαιστινιακή Αρχή.

Η επιτροπή, κατά την εξέταση του θέματος, είχε επίσης ενώπιόν της τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για το θέμα, αλλά και το πρόσφατο ψήφισμα του ευρωκοινοβουλίου της 9ης Απριλίου 2002 σχετικά με τη Μέση Ανατολή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και παρακολουθώντας συγκλονισμένη τις συνεχείς πληροφορίες για την κλιμακούμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού, μετά από ανταλλαγή απόψεων και εισηγήσεων μεταξύ των μελών της θεωρεί ότι τα ψηφίσματα της Βουλής των Αντιπροσώπων της 7ης Φεβρουαρίου και της 4ης Απριλίου 2002 εκφράζουν απόλυτα τα αισθήματα αλλά και τις θέσεις των μελών της επιτροπής για τη συντελούμενη γενοκτονία που η κυβέρνηση Σαρόν διενεργεί σε βάρος του φίλου παλαιστινιακού λαού καθώς και για την απαράδεκτη πολιορκία του προέδρου της Παλαιστινιακής Αρχής Γιασέρ Αραφάτ στη Ραμάλα. Ακόμα η επιτροπή εκφράζει την καταδίκη της για τη συνεχιζόμενη πολιορκία του ναού της Γεννήσεως του Σωτήρος.

Η επιτροπή εκφράζει την αμέριστη υποστήριξη και αλληλεγγύη του κυπριακού λαού προς το δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό και υποστηρίζει σθεναρά την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους ως της μόνης δυνατής λύσης που θα επιφέρει ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα στην περιοχή.

Επαναλαμβάνοντας και υπερθεματίζοντας το περιεχόμενο των δύο ψηφισμάτων της Βουλής των Αντιπροσώπων και υποστηρίζοντας την άμεση εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με αρ. 1397, 1402 και 1403, με τα οποία ζητείται η απόσυρση του ισραηλινού στρατού από τα παλαιστινιακά εδάφη, περιλαμβανομένης της Ραμάλα, η επιτροπή επιθυμεί να εκφράσει πρόσθετα τις ακόλουθες θέσεις:

1. Υιοθετεί το περιεχόμενο του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Απριλίου σχετικά με τη Μέση Ανατολή.
2. Υποστηρίζει οποιαδήποτε ειρηνευτική ενέργεια που θα συμβάλει στην επικράτηση της ειρηνικής και ασφαλούς συνύπαρξης των δύο κρατών, του Ισραήλ και της Παλαιστίνης και εκφράζει την καταδίκη της σε οποιαδήποτε τρομοκρατική ενέργεια που έχει στόχο την απώλεια ζώων αθώων. Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει επίσης την υποστήριξή της προς όλες τις οργανώσεις και τα κινήματα που εργάζονται και υποστηρίζουν με κάθε τρόπο την επικράτηση της ειρήνης στην περιοχή αυτή.
3. Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τα συμφέροντα της Κύπρου αλλά και των γειτονικών φίλων λαών της, πιστεύει ότι το κυπριακό κοινοβούλιο μπορεί να συμβάλει προς την κατεύθυνση της επικράτησης της ειρήνης στην περιοχή και της ειρηνικής συμβίωσης των δύο κρατών, του ισραηλινού και του παλαιστινιακού, απευθυνόμενη προς εκείνες τις δυνάμεις μέσα στο ισραηλινό κοινοβούλιο που επιθυμούν να εργαστούν προς την κατεύθυνση της ειρήνης. Η επιτροπή εισηγείται την ανάληψη από την ίδια μεσολαβητικού ρόλου, ώστε μέσω της κοινοβουλευτικής οδού να αναπτυχθεί η κατάλληλη δραστηριότητα και επικοινωνία και να ενεργοποιηθεί και αξιοποιηθεί μέσα από τις φιλειρηνικές δυνάμεις του κοινοβουλίου του Ισραήλ ένας ειρηνικός διάλογος, με στόχο την αρμονική και με ασφάλεια συμβίωση των λαών του Ισραήλ και της Παλαιστίνης.
4. Σε σχέση με τη μεταχείριση που έτυχε η κυπριακή κοινοβουλευτική αντιπροσωπία από τις ισραηλινές αρχές, η επιτροπή τη θεωρεί απαράδεκτη και καταδικαστέα. Ωστόσο, σε καμιά περίπτωση δεν αξιολογείται το επεισόδιο αυτό ως θέμα πρωταρχικής σημασίας, τη στιγμή που η ανθρωπότητα συγκλονίζεται από το αποτρόπαιο έγκλημα της γενοκτονίας του παλαιστινιακού λαού. Εν πάση

περιπτώσει, έχοντας ενημερωθεί από τον Υπουργό Εξωτερικών για τα διαβήματα στα οποία προέβη η κυπριακή κυβέρνηση προς την κυβέρνηση του Ισραήλ, η επιτροπή εκφράζει ικανοποίηση για τους χειρισμούς που έγιναν. Επίσης ικανοποιημένη είναι η επιτροπή και από το διάβημα του Προέδρου της Βουλής προς τον ισραηλινό ομόλογό του.

5. Ορμώμενη από το πιο πάνω επεισόδιο, το οποίο εντάσσεται μέσα στη γενικότερη πολιτική Σαρόν να αγνοεί και να περιφρονεί οποιαδήποτε ενέργεια ή έκκληση του συνόλου της διεθνούς κοινότητας, η επιτροπή παρατηρεί ότι η φιλία και οι καλές σχέσεις μεταξύ των χωρών πρέπει να στηρίζονται στον αλληλοσεβασμό και στην αλληλοεκτίμηση. Μέσα από αυτή τη θεώρηση είναι που θα πρέπει να επιζητείται η αμοιβαιότητα στις σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ.
6. Τέλος, η επιτροπή σε ένδειξη διαμαρτυρίας και καταδίκης της συμπεριφοράς των ισραηλινών αρχών προς την κυπριακή αντιπροσωπία αποφάσισε να διαβιβάσει στα μέλη του σώματος την έκκληση να απόσχουν από οποιαδήποτε συμμετοχή, είτε με την επίσημη είτε με την προσωπική ιδιότητά τους, στην εκδήλωση που οργάνωσε η ισραηλινή πρεσβεία με την ευκαιρία της ανακήρυξης του κράτους του Ισραήλ. Τη θέση αυτή της επιτροπής ανακοίνωσε ο προεδρεύων του σώματος στα πλαίσια της συνεδρίας της Βουλής ημερομηνίας 11 Απριλίου 2002.

Αυτό είναι ετεροχρονισμένο, κύριοι. Ήτο διά να μην παραστούμε στη δεξίωση προς τιμή του κράτους. Ήδη είχε γίνει έκκληση από τον προεδρεύοντα της Βουλής κατά την ημέρα εκείνη, τον κ. Λυσσαρίδη.

Καταλήγω λέγοντας με την τελευταία παράγραφο ότι:

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεσή της προς το σώμα, προτίθεται να παρακολουθεί τις εξελίξεις και επιφυλάσσεται να

αναπτύξει την ειρηνευτική δραστηριότητα που η ίδια εισηγείται, εφόσον η εισήγησή της γίνει αποδεκτή από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν πρόκειται να επαναλάβουμε αυτά τα οποία είπαμε τις προηγούμενες φορές. Η έκθεση εκφράζει με σαφήνεια τις τοποθετήσεις του συνόλου των πολιτικών δυνάμεων και του λαού. Αυτό που πρέπει να γίνει -αναφέρεται και στην έκθεση- η έκκληση είναι αυτό που πρέπει να γίνει, είναι ότι θα πρέπει να παρακολουθούμε πολύ στενά και να συμβάλουμε και με τις δικές μας δυνάμεις στην Ευρώπη στη λήψη πρακτικών μέτρων για τον τερματισμό της γενοκτονίας. Δυστυχώς, οι εκκλήσεις μόνο, ακόμα και τα ψηφίσματα τα οποία έχουν κάποια βαρύτητα, αλλά δε συνοδεύονται από μέτρα, είναι φυσικό ότι δε θα αποθαρρύνουν τον κ. Σαρόν, ο οποίος μας θυμίζει, πράγματι, την περίοδο του ναζισμού εμάς τους παλαιότερους, που έχουμε μνήμες και θυμόμαστε το τι γινόταν. Και νομίζω ότι αυτή η απάθεια -γιατί να μου επιτραπεί να πω ότι η μη λήψη μέτρων για μένα ισοδυναμεί με απάθεια- πρέπει να τερματιστεί.

Αλλά πρέπει, επίσης, να ομολογήσουμε ότι ο κυπριακός λαός και το κυπριακό κοινοβούλιο πήραν αρκετές πρωτοβουλίες. Ίσως μάλιστα να βρίσκονται σε κάποια πρωτοπορία από αυτής της πλευράς. Αλλά να μη μείνουμε και εμείς μόνο σε αυτά. Ό,τι περνάει από εμάς, με τις μικρές δυνάμεις που έχουμε, να το κάνουμε, δεδομένου ότι και εμείς είμαστε θύματα κρατικής τρομοκρατίας -τώρα άλλης μορφής πια, αλλά υπήρξαμε θύματα κρατικής τρομοκρατίας ανάλογης μορφής- και είναι φυσικό τα αισθήματά μας να είναι πολύ πιο έντονα για το δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Πήρα το λόγο, γιατί θέλω να εκφράσω τη διαφωνία μου με την έκθεση και λυπούμαι που το λέω. Παρευρέθηκα στη συνεδρίαση και από την αρχή διαπιστώθηκε μία διαφορά προσέγγισης. Και εξηγούμαι: Μετά την επιστροφή της αντιπροσωπίας μας από το Τελ Αβίβ, κατόπιν συνεννόησης και με τα έξι μέλη, συνάδελφους, βουλευτές, απέστειλα στο γενικό διευθυντή της Βουλής, στις 10 Απριλίου, μία επιστολή -επαναλαμβάνω, κατόπιν συνεννόησης και με τα υπόλοιπα μέλη της αντιπροσωπίας- που ζητούσε την εγγραφή του θέματος «Η ανάγκη επικράτησης αμοιβαιότητας στις διακρατικές σχέσεις Κύπρου-Ισραήλ». Στη σύσκεψη των αρχηγών των κοινοβουλευτικών ομάδων, όπου φαίνεται εξετάστηκε αυτή η αίτηση, με την προϋπόθεση ότι θα περιλάμβανε η εξέταση του θέματος και αυτή την πτυχή, επελέγη τελικά η τιτλοφόρηση του θέματος ως εξής: «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους».

Με αυτό, όμως, το θέμα η Βουλή ασχολήθηκε σε δύο συνεδριάσεις, στις 7...

(Κλείνει το μικρόφωνο.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόση ώρα να αντέξουμε; Έκλεισαν και τα μικρόφωνα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ακούω ότι, εκτός από του να μου κλείνετε τα μικρόφωνα, υπάρχει και η ιδέα να με στείλετε στην Κίνα, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά σου κάμω τζαι τούτη τη χάρη, αγαπητέ μου Γιώργο!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να συνεχίσω.

Η πρόθεση, λοιπόν, των βουλευτών της αντιπροσωπίας μας στο Τελ Αβίβ δεν ήταν να αναγάγουμε το θέμα της αποπομπής μας, της απολάκτισής μας, σε μείζον πολιτικό ζήτημα. Οι προβληματισμοί μας είχαν να κάνουν κυρίως με το γεγονός ότι αυτή η χώρα, η οποία συμπεριφέρθηκε ούτω πως στο κυπριακό κοινοβούλιο, υποτίθεται ότι είναι μια χώρα με την οποία διατηρούμε φιλικές σχέσεις.

Διαλέγω μόνο τη λέξη “αμοιβαιότητα”, για να αναφερθώ σε μία άλλη αμοιβαιότητα και μάλιστα θα επικαλεστώ τη μνήμη σας και ιδιαίτερα τη μνήμη των μεγαλύτερων σε ηλικία. Πόσο ισχύει αυτή η αμοιβαιότητα στις σχέσεις της Κύπρου με τις αραβικές χώρες, σε σχέση με το Ισραήλ; Θυμάστε, άραγε, στη δεκαετία του '70 τις δολοφονίες στελεχών της παλαιστινιακής αντίστασης στην Κύπρο και τις καταγγελίες του προέδρου της ΕΔΕΚ, του δόκτορα Βάσου Λυσσαρίδη, για τη συνεργασία των κυπριακών αρχών με τις μυστικές υπηρεσίες του Ισραήλ και την εμπλοκή τους σε αυτές τις δολοφονίες; Θυμάστε άραγε ότι στη δεκαετία του '80, όταν αραβικές χώρες, όπως το Κουβέιτ, χρηματοδοτούσαν αναπτυξιακά έργα στην Κύπρο, υπήρχαν επίσημοι φορείς της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως ο δήμος Λάρνακας, για παράδειγμα, οι οποίοι επέμεναν

να παραχωρήσουν αυτά τα χρηματοδοτούμενα από τους Άραβες έργα σε ισραηλινές εταιρείες; Και μιλώ συγκεκριμένα για το αποχετευτικό της Λάρνακας. Αυτά είναι πράγματα που τα έμαθα από εσάς. Εγώ τα έμαθα αργότερα. Δεν ήμουν αυτόπτης μάρτυς ήμουν στο εξωτερικό.

Θυμάστε ίσως τη δεκαετία του '90, στις αρχές, ότι η Κύπρος με τη θέλησή της συνέβαλε στον εποικισμό των παλαιστινιακών εδαφών, επιτρέποντας τη μετάβαση, μέσω των αεροδρομίων της, όλων εκείνων των εποίκων από τις πρώην χώρες του ανατολικού μπλοκ, από τις ανατολικές χώρες, στο Ισραήλ, για να εποικίσουν τα παλαιστινιακά εδάφη; Και προέκυψε και τότε θέμα, σοβαρό θέμα, στις σχέσεις Κύπρου - αραβικών χωρών.

Και ποιες είναι οι αραβικές χώρες, παρακαλώ; Είναι χώρες εχθρικές προς το Κυπριακό; Δεν είναι χώρες οι οποίες υποστηρίζουν πάντα την Κύπρο και προς τις οποίες προστρέχουμε και ζητούμε την υποστήριξή τους, ιδιαίτερα όσον αφορά την ισλαμική διάσκεψη;

Πέραν τούτου -γιατί αυτή η πτυχή μπορεί να θεωρηθεί λίγο παλιομοδίτικη, ας γίνουμε λίγο εκσυγχρονιστές- δεν είναι αυτές οι γέφυρές μας προς τον αραβικό κόσμο, τις οποίες προβάλλουμε προς τους Ευρωπαίους και θεωρούνται ως ένα από τα πλεονεκτήματά μας και μία από τις σημαντικότητες του ρόλου μας μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο; Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί πιστεύω ότι η επίτευξη και η προσπάθεια, για να περιφρουρήσουμε και να δημιουργήσουμε ακόμα, αν θέλετε, αμοιβαιότητα και αλληλοσεβασμό στις σχέσεις μας με το Ισραήλ, ενισχύουν τις σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο, ενισχύουν τον ευρωπαϊκό μας ρόλο και τελικά συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών μας στόχων.

Και έτσι, με αυτά που λέω, προβάλλω και ένα αντεπιχείρημα σ' αυτούς που λένε ότι οι όλες ενέργειες της κυπριακής πολιτείας, της Βουλής κυρίως, αλλά και των

πολιτών, έχουν βλάψει τις κυπριοισραηλινές σχέσεις και προκαλούν προβλήματα στο Κυπριακό. Ακούστηκε ακόμα και εδώ σε αυτό το κοινοβούλιο αυτό το επιχείρημα ότι, τάχα μου, οι Ισραηλίτες και το ισχυρό εβραϊκό λόμπι στην Αμερική έχουν δυσανασχετήσει και θα προκαλέσουν προβλήματα στην επίτευξη της πολιτικής μας και στην επιτυχία της πολιτικής μας. Όντως έχουν δυσαρεστηθεί. Και είναι διασταυρωμένο ότι υπήρξαν και παρεμβάσεις προς την κυπριακή πρεσβεία από γερουσιαστές εβραϊκής καταγωγής. Είναι γνωστό. Ποια θα πρέπει να είναι η στάση μας, δηλαδή; Δεν πρέπει να ζυγίσουμε τα δεδομένα και να πράξουμε αναλόγως των εθνικών μας συμφερόντων; Εγώ λέω ότι τα εθνικά μας συμφέροντα πρέπει να στηρίζονται σε μία αμοιβαιότητα και σε μία ισορροπία.

Εμείς ηθέλαμε να συζητήσουμε αυτά τα θέματα στην επιτροπή Εξωτερικών και ηθέλαμε ακόμα να μπούμε σε αυτό τον τομέα των διευκολύνσεων τις οποίες παρέχει η Κυπριακή Δημοκρατία προς το Ισραήλ. Δε θα σταθώ ιδιαίτερα στο θέμα της παρουσίας των Ισραηλινών πρακτόρων μέσα στα λιμάνια και μέσα στα αεροδρόμιά μας. Ειπώθηκε στην επιτροπή και είναι καλά να ειπωθεί και εδώ πέρα ότι εκκρεμεί ένα υπόλοιπο διευκρινίσεων από την πλευρά της κυπριακής κυβέρνησης. Μας είπαν ότι αυτή η παρουσία των πρακτόρων της Μοσάντ υπάρχει κατόπιν συμφωνίας με την ισραηλινή αεροπορική εταιρεία ΕΛΑΛ. Και εγώ ερωτώ: Εάν επρόκειτο για την ασφάλεια των πτήσεων της ΕΛΑΛ, γιατί χρειάζονται αυτές οι έρευνες να γίνονται μέσα στα κυπριακά αεροδρόμια -για τα λιμάνια, δεν ξέρω, δεν ξέρω αν η ΕΛΑΛ κάνει και πτήσεις πλοίων- μέσα στα κυπριακά αεροδρόμια και στην περίφραξη, όπως κατάγγειλε ο συνάδελφος βουλευτής του ΚΙΣΟΣ κ. Βαρνάβα, ακόμα και στην έκθετη περίφραξη του αεροδρομίου; Και θα ρωτήσω και κάτι άλλο: Εάν η λιβανέζικη μυστική υπηρεσία ζητήσει αύριο να κάνει το ίδιο, είναι η Κυπριακή Δημοκρατία διατεθειμένη να επιτρέψει στους Λιβανέζους μυστικούς πράκτορες ή τους Ιρακινούς μυστικούς πράκτορες να ελέγχουν τα

αεροδρόμια και τα λιμάνια μας στο όνομα της ασφάλειας της γειτονικής χώρας; Δε νομίζω. Και εδώ προκύπτουν και πολιτικές ευθύνες, για να μην πω και κάτι άλλο το οποίο είναι πολύ σημαντικό. Έχουμε πολλά παραδείγματα, ακόμη και περιβαλλοντικά. Είχαμε την περίπτωση όπου για χρόνια το Ισραήλ επόντιζε στα ανοικτά της Κύπρου τα τοξικά απόβλητα των ηλεκτροπαραγωγικών του σταθμών. Και, όταν διαμαρτυρήθηκε η παγκόσμια περιβαλλοντική οργάνωση “Πράσινη Ειρήνη” και οι Κύπριοι περιβαλλοντιστές, οι κυπριακές, όχι οι ισραηλινές, οι κυπριακές υπηρεσίες, το Τμήμα Αλιείας, ούτε λίγο ούτε πολύ μας εβγάλαν ότι είμαστε εξωγήνιοι, ότι δεν ξέραμε τι λέγαμε.

Οι κυπριακές υπηρεσίες, το Τμήμα Αλιείας, ούτε λίγο ούτε πολύ, μας έβγαλαν ότι είμαστε εξωγήνιοι, ότι δεν ξέραμε τι λέγαμε. Οι πρώτοι υπερασπιστές των ισραηλινών συμφερόντων αναδεικνύονται οι κυπριακές κρατικές υπηρεσίες. Ο ίδιος ο διοικητής της Κρατικής Υπηρεσίας Πληροφοριών ομολόγησε ενώπιον της επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων ότι υπάρχει πολύ κλειστή συνεργασία, πολύ αгаσθή συνεργασία μεταξύ των δύο μυστικών υπηρεσιών. Και τον ρωτήσαμε: «Υπάρχει η ίδια συνεργασία και με μυστικές υπηρεσίες αραβικών χωρών;» Όχι, δεν υπάρχει. Από πού ξεκινάει όλη αυτή η διάθεση για παροχή τέτοιων διευκολύνσεων και της τόσο στενής σχέσης με το Ισραήλ; Ποιο είναι το αντίτιμο, ποια είναι η βοήθεια; Πού; Στο να διώχνουν την αντιπροσωπία μας από το Τελ Αβίβ και να το θεωρούμε, σύμφωνα με την έκθεση, ως το μη μείζον; Δεν είναι το μείζον, σίγουρα. Το μείζον είναι ότι εμείς οι ίδιοι παραχωρούμε κυριαρχικά μας δικαιώματα! Παραχωρούμε κομμάτι από τα ανθρώπινα δικαιώματα του ίδιου του λαού μας! Εκείνο είναι το μείζον.

Θέλω να αναφερθώ, με την άδεια του κυρίου Προέδρου, και στη συμπεριφορά της κυβέρνησης απέναντι στο πρόβλημα των προσφύγων, που είναι συναφές. Έχουμε μια κρίση δίπλα μας, αγαπητοί συνάδελφοι. Μπορεί να προκύψει κάποιο προσφυγικό

πρόβλημα. Ποια ήταν η αντίδραση της κυβέρνησης απέναντι σε αυτή την προοπτική; Έσπευσε ο Υπουργός Εσωτερικών να δηλώσει ότι θα αυξήσουμε τους ελέγχους, για να μην επιτρέψουμε την έλευση προσφύγων. Διερωτώμαι, αν ήταν Ισραηλίτες οι πρόσφυγες ή Αμερικάνοι, αν θα συμπεριφερόμασταν με αυτό τον τρόπο, ενώ υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση του νόμου περί Προσφύγων, συγκεκριμένη πρόνοια η οποία αναφέρεται στις εξουσίες του Υπουργικού Συμβουλίου σε τέτοιου είδους περιπτώσεις να κηρύσσει τέτοιου είδους περιοχές ως περιοχές όπου υπάρχει βία και ένοπλες συρράξεις και να επιτρέπει για ανθρωπιστικούς λόγους την έλευση προσφύγων. Γιατί υπάρχει αυτή η συμπεριφορά;

Όταν είχαμε την κρίση στο Λίβανο, όταν είχαμε τον πόλεμο στο Ιράκ, η κυβέρνηση έδωσε διευκολύνσεις στις αμερικανικές αεροπορικές δυνάμεις στο όνομα των ανθρωπιστικών διευκολύνσεων. Δεν ξέρω τι είδους ανθρωπιστικές διευκολύνσεις μπορείς να δίνεις σε μια επιθετική δύναμη, αλλά, ας το πάρει το ποτάμι, το δεχθήκαμε. Τώρα έχουμε προσφυγικό πρόβλημα, έχουμε γενοκτονία και η κυβέρνησή μας δεν έκανε την παραμικρή κίνηση ανθρωπιστικού περιεχομένου. Για να μην αναφερθώ σε κινήσεις οι οποίες μπορεί και να εκφράζουν έναν έρποντα ρατσισμό και θρησκευτική μισαλλοδοξία. Και αναφέρομαι στις δηλώσεις εκκλησιαστικών παραγόντων της Κύπρου, οι οποίοι εξήγγειλαν οικονομική βοήθεια προς την αιμάσσουσα Παλαιστίνη, κάνοντας όμως τη διευκρίνιση, αγαπητοί συνάδελφοι -ακούστε ποίαν διάκριση- ότι αυτή η οικονομική βοήθεια θα πρέπει να διανεμηθεί σε Έλληνες χριστιανούς ή σε ορθόδοξους χριστιανούς. Αυτά συνέβηκαν στη χώρα μας αυτές τις μέρες και δυστυχώς, πέρα από τις σωστές τοποθετήσεις της Βουλής, δεν υπήρχε πολιτική καταδίκη τέτοιων φαινομένων. Για να μην πω ότι υπήρχε, υπήρξε, καταγράφηκε και χλεύη και καταδίκη και ειρωνεία εναντίον της Βουλής, γιατί έστειλε την αποστολή της στο Ισραήλ χωρίς να καταδικαστούν αυτές οι αναφορές. Ούτε στην επιτροπή Εξωτερικών αφεθήκαμε να

μιλήσουμε γι' αυτά τα πράγματα ούτε μας δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσουμε αυτές τις απόψεις.

Θέλω να τελειώσω με ένα αισιόδοξο μήνυμα, με μια θετική παρέμβαση, γιατί η πολλή κριτική τελικά βλάπτει και ενοχλεί και εκείνα δεν είναι πολύ μακριά τελικά. Υποστηρίζουμε την πρόταση της επιτροπής Εξωτερικών για πρωτοβουλίες ειρήνης. Και καλούμε από αυτό το βήμα την κυβέρνηση να προχωρήσει σε ουσιαστικά μέτρα και προτάσεις που να εμπεριέχουν το στοιχείο της προσφοράς ειρήνης. Να ανοίξουμε τα νοσοκομεία μας στους τραυματισμένους. Να συμβάλουμε με εκδηλώσεις πολιτιστικές και νεολαιίστικες στη συνεργασία Παλαιστινίων και Εβραίων. Να σας θυμίσω ότι πριν λίγα χρόνια ήταν η δική μας η σειρά, με διάφορες εκδηλώσεις που έγιναν στο Ισραήλ μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, για να κτιστεί αυτή η ειρηνική διάθεση. Νομίζω ότι τώρα επιβάλλεται να γίνει ένας πόλος τέτοιων εκδηλώσεων, όπως είπα και πριν, πολιτιστικών και ανθρωπιστικών, που να κτίζουν γέφυρες μεταξύ των λαών, του παλαιστινιακού και του εβραϊκού λαού, και να δημιουργούν ένα κλίμα για την επίτευξη της ειρήνης, από την πλευρά της Κύπρου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά με εκπλήττουν τα όσα έχω ακούσει. Είχαμε συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών. Παρέστη ο κ. Περδίκης. Συζητήθηκε το θέμα, αν διήρκεσε δύο ώρες η συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών, μία ώρα και αν δεν ήλεγχα στο βαθμό που μπορούσα τη συζήτηση, θα συζητούσαμε και τις δύο ώρες για την αποπομπή της κυπριακής αποστολής από το Ισραήλ. Και είπα ότι στο τέλος εκείνο το οποίο φαίνεται ότι ενοχλεί είναι το “εγώ” και όχι η γενοκτονία ενός

λαού. Και ομόφωνα αποφάσισε η επιτροπή ότι, επιτέλους, ως πραγματικά φίλοι προς τους Άραβες, όπως θέλουμε να είμαστε, θα έπρεπε κάποια στιγμή να τερματιστεί εκείνη η συζήτηση, η τόση ευαισθησία και να ρίξουμε το βάρος μας ακριβώς εκεί που πρέπει. Ένας λαός δολοφονείται καθημερινά και εμείς εξετάζαμε για μία ολόκληρη ώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το γόητρο της αποστολής μας όταν είχαμε μάλιστα και επιστολή από πλευράς του Προέδρου της ισραηλινής Βουλής, ο οποίος δεν είναι της κατηγορίας του Σαρόν, είναι ένας ειρηνιστής. Η οποία επιστολή, εγώ τουλάχιστο, δεν είδα να έχει οτιδήποτε αρνητικό, αντίθετα επεδείκνυε σεβασμό και προς τον Πρόεδρο της Βουλής και προς τη Βουλή, υπομιμνήσκοντας ότι αν λαμβάναμε έγκαιρα τα μέτρα και ενημερώναμε τουλάχιστον τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ενδεχόμενα να υπήρχε και ισραηλινή αντιπροσωπία της Βουλής, για να αποφεύγονταν τα όσα συνέβησαν.

Και ερχόμεθα σήμερα ούτε λίγο ούτε πολύ να πούμε ότι δεν επετράπη η συζήτηση του θέματος! Ευτυχώς που στην επιτροπή υπήρχαν παρόντες δύο, τέσσερις, έξι, επτά, οκτώ βουλευτές και δε νομίζω ότι κανένας συμφωνεί με όσα ακούσαμε σήμερα. Αλλά ακούστηκαν και άλλα πρωτόγνωρα. Ήθελε, λέει, ο κ. Περδίκης να μιλήσει για τις σχέσεις μας και δεν του επιτρέψαμε. Πότε -μέσα στην επιτροπή κρατούνται πρακτικά- ζητήσατε να συζητηθούν οι σχέσεις και σας απηγορεύθη; Το να ανερχόμεθα στο βήμα, για να ωραιοποιούμε πράγματα ή να λέμε ή να πλειοδοτούμε, είναι θαυμάσιο. Ακόμα λίγο να είμαστε και κατηγορούμενοι στην Κύπρο ότι παραμελήσαμε την προς τους αδελφούς Παλαιστίνιους συμπαράστασή μας. Δε νομίζω να υπάρχει αραβικό κράτος που να έκανε όσα έκανε αυτό το κράτος. Είτε οι γυναικείες του οργανώσεις είτε οι νεολαιίστικες είτε η Βουλή -δύο ψηφίσματα εξέδωσε η Βουλή- είτε τα διάφορα κόμματα μεμονωμένα.

Νομίζω ότι το να κατηγορούμε ο ένας τον άλλο ή να πλειοδοτούμε ότι τάχα είμαστε πολύ περισσότερο φίλοι και ακόμα να πηγαίνουμε και στο παρελθόν, για να

κατηγορήσουμε -και είναι αντικειμενική η κρίση μου πλέον και η τοποθέτησή μου, διότι δε μιλά για την παρούσα κυβέρνηση, μιλά για τις προηγούμενες-...έχω την εντύπωση ότι είμαστε εκτός πραγματικότητας. Κάποια ώρα χρειάζεται -το λέω με όλο το θάρρος, με όλη τη γνώση κάθε λέξης που λέω- και σοβαρότητα σε αυτό το κοινοβούλιο. Δεν μπορεί να εξαντλείται ένα θέμα μέσα σε μια επιτροπή και να ενθυμούμεθα ότι τάχα εμείς είμαστε οι καθολικά διαμαρτυρόμενοι, γιατί είμαστε και οι ορθόδοξοι διαμαρτυρόμενοι. Φθάσαμε να επικρίνουμε ακόμα και τη σημαντικότερη βοήθεια που εστάλη από την Εκκλησία και να τη μηδενίζουμε και εκείνη και να την αποκαλούμε ρατσιστική ενέργεια.

Άκουσα ότι το κράτος μας περίπου έχει εχθρική ή τήρησε εχθρική στάση απέναντι στο λαό της Παλαιστίνης και στους αραβικούς λαούς και, χάριν της εθνικής μας υπόθεσης, θα έπρεπε να ξαναμελετήσουμε τις σχέσεις μας με το Ισραήλ! Γιατί δεν εισηγηθήκατε κάτι επιτέλους και γιατί δεν αναφερθήκατε σε συγκεκριμένες ενέργειες; Ποιες ήταν οι εχθρικές ενέργειες αυτού του κράτους; Ανέκαθεν εκείνο που το διέκρινε ήταν η ειλικρίνεια και οι δεσμοί και ήταν πάντοτε σε γνώση των αραβικών κρατών ακόμα και η ανάπτυξη των σχέσεών μας με την Παλαιστίνη. Γιατί δε διερωτηθήκατε γιατί η Αίγυπτος δε διέκοψε τις διπλωματικές της σχέσεις, που είναι αραβική χώρα και γειτνιάζουσα με την Παλαιστίνη; Γιατί δε διερωτηθήκατε γιατί το Αμάν δεν έπραξε το ίδιο ή οι άλλες αραβικές χώρες και έρχεστε να κατηγορήσετε από του βήματος της Βουλής την Κυπριακή Δημοκρατία ότι τάχα εχθρεύεται την Παλαιστίνη; Νομίζω, επαναλαμβάνω, ιδιαίτερα όταν αναφερόμεθα σε ανάλογα θέματα, ας μην τα συγχέουμε με τα αμπελοπούλια και με τα άλλα, που εύκολα μπορεί να είμεθα τόσο κήρυκες, κατήγοροι κ.λπ. Εδώ πρόκειται για διακρατικές σχέσεις οι οποίες δεν είναι τόσο εύκολο στην κρίση του οποιουδήποτε... χρονολογούνται, είναι παραδοσιακές. Δεν είναι με τις κορώνες που πρόκειται να βοηθήσουμε τους Άραβες, αλλά με τη σωστή και πραγματιστική συμπεριφορά. Αν τα αραβικά κράτη δε διέκοψαν σχέσεις, κύριε Περδίκη,

με το Ισραήλ, εμείς θα έπρεπε να το πράξουμε, γιατί αυτό σημαίνει ότι θα ήταν φιλικότερη ενέργεια;

Είπα από του βήματος της Βουλής και θα το επαναλάβω και σήμερα. Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα, αν εμείς δηλαδή λέγαμε ότι διακόπτουμε τις σχέσεις; Αυτό θα ήταν πιο έντονη συμπαράσταση προς τους Παλαιστίνιους από ό,τι η Βουλή, η κυβέρνηση... και στο παρόν... Και συμφωνήσατε για τα διαβήματα της κυβέρνησης. Δε φέρατε οποιαδήποτε ένσταση, να πείτε ότι έκαναν οτιδήποτε λιγότερο από ό,τι εσείς εισηγείσθε. Αν τα Ηνωμένα Έθνη, αν η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωκοινοβούλιο εξέδωσαν ισχυρά ψηφίσματα, αξίωσαν παρουσία και οι Ισραηλίτες αρνούνται, αυτό σημαίνει ότι αν διέκοπτε η μικρά Κύπρος τις σχέσεις της, αυτό θα ήταν προς το εθνικό συμφέρον της Κύπρου; Και είπε κανένας -εξ ου και η όλη στάση του κοινοβουλίου-, όταν το κοινοβούλιο και η κυβέρνηση, έστω και ένας, απαξίωναν να παρευρεθούν στη δεξίωση για την επέτειο της ιδρύσεως του κράτους του Ισραήλ, ότι αυτό δεν ήταν μια ουσιαστική περιφρόνηση για ό,τι συμβαίνει και για ό,τι ο Σαρόν διαπράττει εις βάρος του παλαιστινιακού λαού;

Έχω την εντύπωση ότι πολλές φορές παρασυρόμεθα, για να είμαι ειλικρινής, και φθάσαμε στο σημείο την πολιτική που αφορά τους παράνομους μετανάστες -και η Ευρώπη μας παρακολουθεί και θεωρείται ένα από τα πιο ευαίσθητα θέματα- να την προσαρμόσουμε στους Παλαιστίνιους και να πούμε ότι δε θα δεχθούμε τάχα Παλαιστίνιους πρόσφυγες, ενώ αν ήταν Ισραηλίτες ήταν να τους δεχθούμε. Δεν ξέρω πού είδατε αυτή τη δήλωση ή αυτή την πολιτική. Αλλά είναι νομίζω καιρός να τα διαβάζουμε όπως είναι γραμμένα τα πράγματα ή να ακούμε πώς γίνονται οι δηλώσεις. Ποιος είπε ή απαγόρευσε στους Παλαιστίνιους, αν υπήρχαν πρόσφυγες της Παλαιστίνης, να έρθουν; Και γιατί να προτιμήσουν την Κύπρο, να διασχίσουν τις θάλασσες και να μη μεταβούν στην Ευρώπη, κύριε; Ευτυχώς που είναι λαός

υπερήφανος και αγωνιστής και παρέμεινε εκεί, για να δώσει τη μάχη και όχι να φύγει να έρθει στην Κύπρο να ζητά φιλοξενίες.

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση έγινε με τη σύμφωνη γνώμη όλων των κομμάτων. Θα είχε το δικαίωμα ο κ. Περδίκης -για να τηρούμε και τα κοινοβουλευτικά θέσμια- αν το επιθυμούσε, να καταγράψει τη διαφωνία του και να περαστεί μέσα στην έκθεση και θα ήταν ευπρόσδεκτη, ακόμα και στη συζήτηση μέσα στην επιτροπή. Κανένας δεν του το απαγόρευσε. Γιατί δε διαμαρτυρήθηκαν το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ, το ΚΙΣΟΣ, τα όποια άλλα κόμματα, παρά μόνο ο κ. Περδίκης ενθυμήθηκε σήμερα ότι είναι αδικημένος; Υπάρχουν εκείνοι που ήσαν παρόντες και γνωρίζουν για πόση ώρα εσυζητείτο η ευαισθησία μας για την αποπομπή μας με αποτέλεσμα να υποχρεωθώ να παρέμβω, διότι δίναμε την εικόνα ότι εκείνο που μας ενδιέφερε ήταν ο εγωισμός μας και όχι η τραγωδία του παλαιστινιακού λαού!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα ήθελα κατ' ουδένα λόγο από αυτή τη συζήτηση, η οποία γίνεται για να εκφραστεί όσο το δυνατό πιο έντονα και πιο κατηγορηματικά η αλληλεγγύη μας προς το δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό, αυτό το θέμα να μετατραπεί σε θέμα διαφωνιών, που είναι φυσιολογικό μέχρι ορισμένου σημείου να υπάρχουν. Αυτό που πρέπει να προκύψει από αυτή τη συνεδρία είναι ότι όλες οι πολιτικές πλευρές της Βουλής ανεπιφύλακτα θεωρούν την πολιτική Σαρόν ως πολιτική γενοκτονίας και στέκονται αλληλέγγυες προς τον παλαιστινιακό λαό. Αυτό το μήνυμα θέλουμε να δώσουμε. Δεν υπάρχει επίσης, νομίζω, καμία πλευρά σ' αυτή τη Βουλή που να μην αντιλαμβάνεται και

την εθνική αναγκαιότητα να αναπτύξουμε όσο το δυνατό ευρύτερες σχέσεις με τους Άραβες. Άλλωστε, είχα αναλάβει μια αποστολή πάνω σ' αυτή τη βάση, διότι η γεωπολιτική σημασία της Κύπρου σίγουρα τόσο πιο πολύ αναβαθμίζεται όσο πιο στενές, πιο θετικές και πιο πολυδιάστατες είναι οι σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο.

Μπορεί να υπάρχουν δικαιολογημένα παράπονα από πλευράς εμπλοκής Μοσάντ κτλ. σε διάφορους χώρους, τα οποία πράγματι πρέπει να συζητούνται, αλλά εγώ λέω ότι υπάρχει κάτι μέσα στην έκθεση που πρέπει να το σταθμίσουμε -και είναι σωστό- και να το σταθμίσει και η κυβέρνηση. Μέσα από αυτή τη θεώρηση -είναι γι' αυτό που δεν έχω προβεί σε περαιτέρω σχόλια- είναι που θα πρέπει να επιζητείται η αμοιβαιότητα στις σχέσεις μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ. Δηλαδή, νομίζω, αν μεταφράζω καλά, ότι, αν εκείνοι συμπεριφέρονται μ' αυτό τον τρόπο προς εμάς, τότε θα συμπεριφερόμεθα και εμείς προς εκείνους με ανάλογο τρόπο. Δε θέλω να πω ότι δεν υπάρχουν σημεία βελτίωσης -θα μπορούσαν να υπάρξουν- ή αποφυγής ορισμένων πραγμάτων που πράγματι όχι μόνο τώρα με το Παλαιστινιακό, αλλά και πριν είχαμε διαπιστώσει, ότι, δηλαδή, με βάση την ασφάλεια, είχαμε ξεπεράσει ως κράτος ορισμένα όρια. Αλλά δεν είναι η ώρα, ειλικρινά πιστεύω ότι δεν είναι αυτή η ώρα. Απλώς εγώ δεν έχω καμία ένσταση να το συζητήσουμε και σε επιτροπές και με την κυβέρνηση, για να δούμε με ποίον τρόπο κάποια πρακτικά μέτρα είναι δυνατό να ληφθούν, ώστε να υπάρχει μια πραγματική αμοιβαιότηης σ' αυτές τις σχέσεις. Κάνω έκκληση πράγματι για το μήνυμα που πρέπει να δοθεί από αυτή τη συνεδρία με όλες τις επιφυλάξεις που μπορεί να έχει κανείς για το αν μπορούσαν να γίνουν περισσότερα και δεν έγιναν από κρατικής πλευράς. Είναι δικαίωμα του καθενός να έχει την άλφα ή τη βήτα θέση, αλλά νομίζω ότι αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι ότι αυτή η μικρή χώρα πρέπει και θα κάνει ό,τι μπορεί, για να βοηθήσει τον παλαιστινιακό λαό και, αν υπάρχουν τρωτά, να τα δούμε, να τα συζητήσουμε, αλλά να μην αφήσουμε αυτή τη συνεδρία να μετατραπεί σε

συνεδρία διαφωνιών. Κι αν ακόμα υπάρχουν, κι αν ακόμα είναι δικαιολογημένες, είναι αυτή η έκκλησή μου, το μήνυμα που θα δοθεί από εδώ να είναι ότι το σύνολο του κοινοβουλίου, το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων, το σύνολο του λαού είναι απολύτως αλληλέγγυο με τον παλαιστινιακό λαό και καταδικάζει με τον πλέον ανεπιφύλακτο τρόπο την εγκληματική πολιτική γενοκτονίας του Σαρόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Κυπριανού, παρακαλώ.

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το κοινοβούλιό μας έχει συζητήσει για τέσσερις φορές την κρίση η οποία υπάρχει στην Παλαιστίνη, τη γενοκτονία που επιχειρείται από την πλευρά του Ισραήλ ενάντια στον παλαιστινιακό λαό, και αυτό δείχνει το πόσο μεγάλη σημασία αποδίδουμε σ' αυτή την επίθεση του Ισραήλ ενάντια στους Παλαιστινίους και ταυτόχρονα την ευαισθησία του κυπριακού κοινοβουλίου έναντι της τραγωδίας, της ανείπωτης τραγωδίας του παλαιστινιακού λαού. Και πρέπει να πω ότι με ανάλογο τρόπο έχουν συμπεριφερθεί και τα κόμματα ξεχωριστά· τουλάχιστον το δικό μας το κόμμα έχει πάρει μια σειρά από πρωτοβουλίες στήριξης του αγώνα των Παλαιστινίων, αλλά με ανάλογο τρόπο θα έλεγα ότι και άλλες οργανώσεις, γυναικείες, νεολαιίστικες κ.λπ., έχουν αγωνιστεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Φαίνεται όμως ότι όσα έχουμε επιχειρήσει μέχρι σήμερα -και όχι μόνο εμείς, γιατί εμείς είμαστε μικροί στο μέγεθος και ενδεχομένως να μην μπορούμε να είμαστε αποτελεσματικοί σ' αυτή μας την προσπάθεια- αλλά και όσα έχουν επιχειρηθεί μέχρι σήμερα από τη διεθνή κοινότητα δεν έχουν φέρει αποτελέσματα. Η κυβέρνηση του Σαρόν εξακολουθεί να αγνοεί προκλητικά τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων

Εθνών, τα οποία προνοούν τον άμεσο τερματισμό της εισβολής, την αποχώρηση των στρατευμάτων από τα παλαιστινιακά εδάφη και την έναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων, με βάση τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Οι Ισραηλινοί επιδεικνύουν πρωτοφανή βαρβαρότητα. Αυτά που έχουμε παρακολουθήσει όλοι μας από τις τηλεοπτικές οθόνες και τα οποία έχουν συμβεί στον καταυλισμό Τζενίν, κατά κύριο λόγο, αλλά και αλλού νομίζω ότι έχουν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Έχουν υποχρεωθεί και αυτοί οι απεσταλμένοι του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να εκφράσουν το συγκλονισμό τον οποίο ένιωσαν από τις εικόνες τις οποίες είχαν δει, όταν κατάφεραν να μπουν στην Τζενίν. Η ισραηλινή κυβέρνηση συνεχίζει να είναι προκλητική απαγορεύοντας σε εκπροσώπους της διεθνούς κοινότητας να μεταβούν στην Τζενίν για να διεξαγάγουν έρευνα και να καταλήξουν σε συμπεράσματα για το τι πραγματικά έχει συμβεί εκεί. Και οι Ηνωμένες Πολιτείες δυστυχώς, η χώρα η οποία έχει την ισχύ να ασκήσει αποτελεσματική επιρροή στο Ισραήλ, τηρεί μια στάση ποντιοπιλατική, θα τη χαρακτήριζα, μια στάση η οποία αποδεικνύεται για πολλοστή φορά στάση των δύο μέτρων και δύο σταθμών. Ενώ έχουν παραγνωριστεί τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ενώ έχουν παραγνωριστεί οι εκκλήσεις του ίδιου του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, ο κ. Μπους αρκείται στο να τηρεί ίσες αποστάσεις και να επιρρίπτει και στους Παλαιστίνιους και στους Ισραηλινούς ίσες ευθύνες για τη γενοκτονία που επιχειρείται σε βάρος των Παλαιστίνιων.

Με αυτά τα δεδομένα νομίζω ότι θα πρέπει και εμείς να κλιμακώσουμε τη δική μας τη συμπάρασταση προς στον παλαιστινιακό λαό, εφόσον τα όσα έχουμε μέχρι στιγμής επιχειρήσει φαίνεται ότι δεν έχουν αποδώσει οποιουσδήποτε καρπούς. Επαναλαμβάνω ότι δεν έχουμε ψευδαισθήσεις για το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η μικρή Κύπρος προς αυτή την κατεύθυνση. Έχουμε υποχρέωση όμως να στείλουμε κάποια μηνύματα με αφετηρία μας θέσεις αρχής, πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά, τα

οποία θα πρέπει να είναι καθοριστικά στην τοποθέτησή μας έναντι αυτού που συμβαίνει σήμερα στην Παλαιστίνη.

Συμφωνούμε απολύτως με το κείμενο το οποίο έχει ετοιμάσει η επιτροπή Εξωτερικών. Θέλουμε όμως να προσθέσουμε κάποια σημεία σ' αυτές τις προτάσεις ή τις απόψεις οι οποίες παρουσιάζονται μέσα στην έκθεση.

Λέμε ότι άμεσα θα πρέπει να συσταθεί η κοινοβουλευτική επιτροπή, για να μεταβεί στο Ισραήλ και να συναντηθεί με τις φιλειρηνικές δυνάμεις οι οποίες υπάρχουν και στο κοινοβούλιο αλλά και ανάμεσα στον ισραηλινό λαό, σε μια προσπάθεια να βάλουμε και το δικό μας μικρό χαλίκι, έτσι που να αρχίσει μέσα από το ίδιο το Ισραήλ μια προσπάθεια ή να εντατικοποιηθεί, καλύτερα, η προσπάθεια για τερματισμό της εισβολής, αποχώρηση από τα παλαιστινιακά εδάφη και έναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων για επίλυση του προβλήματος με βάση τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ταυτόχρονα, λέμε ότι θα πρέπει να ακολουθήσουμε το παράδειγμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο έχει ζητήσει τερματισμό των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ισραηλινή κυβέρνηση, εφόσον δε συμμορφώνεται με τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Θα πρέπει και εμείς ως κοινοβούλιο να ζητήσουμε από την κυπριακή κυβέρνηση ως ένα μέτρο κλιμάκωσης της δικής μας αντίδρασης σ' αυτά τα απαράδεκτα τα οποία συμβαίνουν να τερματίσει τις εμπορικές σχέσεις με το Ισραήλ, ιδιαίτερα στους τομείς που είναι ευαίσθητοι, στον τομέα των εξοπλισμών, παραδείγματος χάριν, στον τομέα των τηλεπικοινωνιών αλλά και αλλού, έτσι που να στείλουμε το μήνυμα στην ισραηλινή κυβέρνηση ότι, εφόσον δε συμμορφώνεται με τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, εμείς είμαστε αποφασισμένοι να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα τα οποία μπορούμε, έστω κι αν αυτά, βέβαια, θα είναι πολύ μικρά σε αντίκτυπο, όσον αφορά την κυβέρνηση του Ισραήλ. Και θέλω να

ξεκαθαρίσω ότι, εκεί που υπάρχουν ζητήματα αρχών, εκεί που επιχειρείται γενοκτονία σε βάρος ενός λαού, το εθνικό μας συμφέρον επιβάλλει να στηρίξουμε αυτό το λαό ο οποίος δέχεται μια επίθεση γενοκτονίας. Αυτό είναι το πρώτιστο εθνικό συμφέρον το οποίο έχουμε.

Το άλλο σημείο στο οποίο θα ήθελα να σταθώ είναι το θέμα της αμοιβαιότητας στις σχέσεις και θα συμφωνήσω με την ουσία των απόψεων του κ. Περδίκη, ότι, δηλαδή, δεν μπορούν αυτές οι σχέσεις να είναι μονόδρομος - μεταξύ Ισραήλ και Κύπρου, εννοώ. Δεν μπορούν να έχουν απεριόριστες διευκολύνσεις, όσον αφορά ζητήματα ασφάλειας, και στα αεροδρόμια και στα λιμάνια. Θέλω να υπενθυμίσω την υπόθεση των δύο Ισραηλινών πρακτόρων, οι οποίοι είχαν συλληφθεί να κατασκοπεύουν την Εθνική Φρουρά και όμως τους είχε δοθεί προεδρική χάρη, ακριβώς μέσα στα πλαίσια των καλών σχέσεων του Ισραήλ και της Κύπρου. Αυτή ήταν η φιλοσοφία της κυβέρνησης, ανεξάρτητα με το εάν εμείς είχαμε διαφορετική προσέγγιση. Δεν μπορεί η ισραηλινή κυβέρνηση να συμπεριφέρεται σε αντιπροσωπία του κυπριακού κοινοβουλίου με τον τρόπο που της έχει συμπεριφερθεί και εμείς να ικανοποιούμαστε και να μην επισημαίνουμε αυτό το ετεροβαρές το οποίο υπάρχει στις σχέσεις Ισραήλ και Κύπρου. Έχουμε υποχρέωση να το επισημάνουμε και να το καταγγείλουμε.

Δε συζητούμε την εξωτερική πολιτική της κυβέρνησης, γι' αυτό και δε θα επεκταθώ στα άλλα ζητήματα τα οποία έχουν εγερθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Απλώς θα πω ότι είναι γεγονός πως η κυπριακή κυβέρνηση, η σημερινή κυπριακή κυβέρνηση, έχει για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα επιδιώξει να αναβαθμίσει τις σχέσεις μας με το Ισραήλ ξεχνώντας την ίδια στιγμή τις πολύ καλές φιλικές σχέσεις, σχέσεις αρχής, σχέσεις υποστήριξης προς εμάς από τις αραβικές χώρες στην τραγωδία την οποία περνά ο κυπριακός λαός. Την ίδια στιγμή νομίζω ότι μπορούμε ως κυπριακό κοινοβούλιο -για να συνεχίσω με τα μέτρα τα οποία προτείνουμε- να απευθύνουμε

έκκληση προς όλους εκείνους τους φορείς ή τις οργανώσεις οι οποίες είτε οργανώνουν από κοινού κάποιες εκδηλώσεις με αντίστοιχες ισραηλινές είτε προγραμματίζουν κάτι τέτοιο να τις παγοποιήσουν, να τις αναστείλουν, μέχρις ότου, επαναλαμβάνω, τερματιστεί η εισβολή του Ισραήλ στην Παλαιστίνη, συμπληρωθεί η αποχώρηση από τα παλαιστινιακά εδάφη και δεχτεί η ισραηλινή κυβέρνηση την έναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων για δίκαιη λύση στο παλαιστινιακό ζήτημα.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε. Επαναλαμβάνω ότι αυτό το οποίο γίνεται σήμερα στην Παλαιστίνη είναι γενοκτονία σε βάρος ενός λαού και η Κύπρος, η οποία αντιμετωπίζει παρόμοιο πρόβλημα, δεν μπορεί να παραμένει απαθής και να λέει ότι το μέγεθός της δεν της επιτρέπει να προχωρήσει σε περισσότερα μέτρα. Έχουμε την υποχρέωση, όσο μικροί κι αν είμαστε, να συμβάλουμε και εμείς με το δικό μας τον τρόπο προς τη σωστή κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Σκοπός μου δεν ήταν να μιλήσω, γιατί, μπορώ να πω, με έχει καλύψει αρκετά ο συνάδελφος, ο Γιώργος Περδίκης, αλλά υπολογίζω ταυτόχρονα και την έκκληση την οποία έχει κάνει ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, ώστε το γενικό μήνυμα το οποίο πρέπει να φύγει από αυτή την αίθουσα να είναι βασικά ότι αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή στην Παλαιστίνη γίνεται μια γενοκτονία και να υπάρχει ομοψυχία στο μήνυμα το οποίο θα φύγει από αυτό το κοινοβούλιο.

Όμως, σαν μέλος της αντιπροσωπίας που προσπάθησε να μεταβεί στην Παλαιστίνη, αλλά και επειδή ήμουν παρών στην επιτροπή Εξωτερικών, όπου

συζητήθηκε το όλο θέμα -και θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι συμφωνώ, υιοθετώ την έκθεση, η οποία έχει βγει από την επιτροπή- θα ήθελα να διαφωνήσω με τον πρόεδρο της επιτροπής Εξωτερικών, όσον αφορά τα θέματα στα οποία επικεντρωθήκαμε στη συζήτηση της επιτροπής Εξωτερικών. Δε θίγηκε το εγώ μας, κύριε πρόεδρε, και το είχαμε υπογραμμίσει από την πρώτη στιγμή ότι δε θιγήκαμε εμείς, αλλά στο πρόσωπο της αντιπροσωπίας θίγηκε ολόκληρο το κοινοβούλιο και ολόκληρος ο κυπριακός λαός. Δε συζητήσαμε κατ' ουδένα λόγο για μία ώρα στην επιτροπή το θέμα αυτό. Μάλλον αρνητική ήταν η στάση, όταν ο υποφαινόμενος και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι στην επιτροπή προσπαθήσαμε να θέσουμε το θέμα και αυτό το οποίο προσπαθήσαμε να θέσουμε προς συζήτηση στην επιτροπή δεν ήταν η συμπεριφορά των Ισραηλινών έναντι της αντιπροσωπίας, αλλά ήταν οι σχέσεις Ισραήλ-Κύπρου, αυτή η ανισότητα η οποία υπάρχει και όλοι οι ομιλητές από αυτό το βήμα την υπογραμμίζουν. Αυτό ήταν που θέσαμε. Δυστυχώς, δε δόθηκε χρόνος στην επιτροπή, γιατί θεωρήθηκε ότι η συζήτηση αυτή δεν είχε νόημα και ότι το θέμα της συζήτησης στην επιτροπή ήταν η γενική άποψη και τα γεγονότα τα οποία επικρατούν αυτή τη στιγμή στην Παλαιστίνη. Δε διαφωνεί κανένας. Πραγματικά, γινόμαστε αυτή τη στιγμή μάρτυρες μίας γενοκτονίας, σαν αυτή για την οποία στην έναρξη της ολομέλειας αυτής κληθήκαμε να τηρήσουμε και μονόλεπτη σιγή. Και πιστεύω ότι, όταν ησυχάσουν τα πράγματα στην Παλαιστίνη, δυστυχώς, πάλι θα κληθούμε να τηρούμε μονόλεπτη σιγή για τα θύματα τα οποία ο γενοκτόνος Σαρόν αυτή τη στιγμή δημιουργεί.

Θα ήθελα να υπογραμμίσω τη γενική παραγνώριση την οποία συνεχίζει ακόμη να τηρεί ο κ. Σαρόν έναντι του διεθνούς παράγοντα. Και ας μην προσπαθούν κάποιοι να πείσουν -όχι εντός Κύπρου- ότι δεν μπορούν να επιβληθούν στο Σαρόν και ότι, παρ' όλες τις προσπάθειές τους, δεν έχουν κατορθώσει να τον σταματήσουν. Εγώ λέω ότι είναι υπό τις ευλογίες τους αυτά που γίνονται. Δε γίνεται να υπάρχει το γεγονός για

δέκα μέρες και ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών να ξυπνά τη δέκατη μέρα, γιατί τις δέκα προηγούμενες καλούσε το Γιάσερ Αραφάτ, ο οποίος ήταν υπό αποκλεισμό, να καταδικάσει την τρομοκρατία!

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σταθώ σε αυτό το σημείο το οποίο δε μας δόθηκε η ευκαιρία να συζητήσουμε στην επιτροπή Εξωτερικών, στο θέμα της ανισοσκελούς συμπεριφοράς και των σχέσεων μεταξύ Ισραήλ-Κύπρου. Δε νομίζω να υπάρχει κανένας συνάδελφος σε αυτή την αίθουσα ο οποίος να διαφωνεί. Και εγώ σας λέω ότι, και να μην υπήρχε ακόμη αυτή η αντιμετώπιση από πλευράς του Ισραήλ έναντι της δικής μας αντιπροσωπίας, έπρεπε από μόνοι μας να θέσουμε το θέμα, με αφορμή αυτό το οποίο συμβαίνει στην Παλαιστίνη και τίποτε άλλο, των σχέσεων μας μεταξύ Ισραήλ-Κύπρου. Δεν είναι μυστικό, ναι, το ότι υπερβαίνει... Και συμφωνίες να υπάρχουν, γιατί ο Υπουργός Εξωτερικών μάς είπε στην επιτροπή Εξωτερικών ότι είναι συμφωνίες που υπάρχουν μεταξύ Ασφάλειας και εταιρείας αεροπορικής. Δηλαδή προσπαθήσαμε να δείξουμε ότι αυτοί οι οποίοι επιτηρούν τα αεροδρόμιά μας δεν είναι τίποτε άλλο από υπάλληλοι της εταιρείας. Δεν είναι υπάλληλοι, κύριοι· είναι πράκτορες της Μοσάντ! Μιλάτε με ανθρώπους αστυνομικούς δικούς μας, μιλάτε με ανθρώπους που εργάζονται στο αεροδρόμιο, να δείτε ότι ακόμη προσπαθούν και εργάτες του αεροδρομίου να ελέγξουν. Ναι, το αεροδρόμιο τυγχάνει... Δε μένουν μόνο σε αυτά τα οποία λέμε ότι έχουν συμφωνήσει και για τα οποία έχουν πάρει άδεια, αλλά, ναι, γίνονται και περίπολοι με συνοδεία κυπριακής αστυνομίας -αλλά με ποιου το δικαίωμα-επιτήρησης του αεροδρομίου της Λάρνακας και των λιμανιών μας. Αν πραγματικά υπάρχει υπέρβαση της συμφωνίας, τότε καλούμε την κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της. Καλούμε την κυβέρνηση να τους υποδείξει να περιοριστούν στα καθήκοντά τους. Εάν δεν μπορεί να το κάνει αυτό, να αναλάβει τις ευθύνες της. Δεν

μπορεί η κυπριακή πλευρά να διατηρεί μονόπλευρα φιλικές σχέσεις με το Ισραήλ. Ε!
τότε τι φιλικό κράτος είναι;

Αν αρχίσουμε να αραδιάζουμε τα παραδείγματα... Ο συνάδελφος ο Άντρος έχει
πει ένα παράδειγμα, το οποίο θα ήθελα να πω εγώ -αλλά με πρόλαβες- των δύο
Ισραηλινών πρακτόρων. Εγώ θα πω ακόμη ότι από την τσέπη μας πριν ένα μήνα, σαν
δημόσιο, βγάλαμε για να πληρώσουμε την ασφάλεια των Ισραηλινών παικτών της
“Χάποελ”, οι οποίοι ήρθαν να παίξουν ποδόσφαιρο στην Κύπρο.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ε, το πληρώσαμε. Ο συνάδελφος κάτω...

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Επληρώσαν μας, είπα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Α, επληρώσαν μας, ναι! Συμφωνώ. Ήταν η αμοιβή... η ανταμοιβή!

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Επήρες το μεταφορικά, συνάδελφε. Δε θέλω να σε διακόψω...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ορίστε.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...απλώς είχαμε ακούσει ανακοίνωση ότι κατέβαλαν τα έξοδα που επωμίστηκε το
κράτος. Τουλάχιστον έτσι ανακοινώθηκε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ε, και να τα έχουν καταβάλει, αγαπητέ συνάδελφε, δεν παύει από του να έτυχαν
της νενομισμένης φιλοξενίας στο κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

A. ΚΑΡΑΣ:

Και πολύ καλά εκάναμε!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ορίστε;

A. ΚΑΡΑΣ:

Πολλά καλά εκάμαμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Καλά εκάμαμε!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Δε διαφωνώ, συνάδελφε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Καλά εκάμαμε!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Μα, δε διαφωνώ με αυτά!

Δε θα ήθελα να συνεχίσω άλλο, γιατί έχουν ειπωθεί πάμπολλες φορές αυτά τα οποία προσπαθούμε αυτή τη στιγμή να υποδείξουμε. Ναι, η Κύπρος, η Κυπριακή Δημοκρατία, έχει προτιμήσει τη φιλία με την ισραηλινή αρχή, παρά με κάποιες αραβικές χώρες. Αυτό είναι ξεκάθαρο. Είναι ξεκάθαρο. Ξεχνάμε μήπως ότι μετά το 1974 ή και κυρίως μετά το 1983 ποιες ήταν οι χώρες οι οποίες απέτρεψαν την αναγνώριση του ψευδοκράτους στην Ισλαμική Διάσκεψη και ακόμη συνεχίζουν; Μήπως ξεχνούμε ότι, όποτε χρειαστούμε κάτι από αραβικές χώρες, αναγκαζόμαστε να στέλλουμε ανθρώπους φιλικούς προς αυτές, για να επιτύχουμε αυτό το οποίο θέλουμε;

Επίσης, θα ήθελα, τελειώνοντας, να πω και δυο λόγια όσον αφορά το δείπνο, το περιβόητο δείπνο, το οποίο έγινε στην κατοικία του Ισραηλινού πρέσβη. Αγαπητοί συνάδελφοι, πολύ σωστά το κυπριακό κοινοβούλιο, η Κυπριακή Δημοκρατία, έλαβε

απόφαση -δεν ήταν απόφαση, ήταν παράκληση- κανείς να μην παρευρεθεί σε αυτό το δείπνο προς διαμαρτυρία καταρχήν των όσων συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στην Παλαιστίνη, αλλά ταυτόχρονα και σε σχέση με τη συμπεριφορά των Ισραηλινών προς την αντιπροσωπία τη δική μας. Αυτοί οι οποίοι από ελληνοκυπριακής πλευράς μετέβησαν ήταν και είναι μετρημένοι στα χέρια της μιας παλάμης. Ε, δυστυχώς, φαίνεται, ο προσφυγικός κόσμος της Κύπρου έδειχνε πλέον τη συμπαραστάσή του με την παρουσία του πρόεδρου της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων σε αυτό το δείπνο προς την ισραηλινή πλευρά. Εγώ προσωπικά από αυτό το επίσημο βήμα -και θα ακούσουμε και τη δήλωση της επιτροπής Προσφύγων η οποία θα γίνει από τον πρόεδρό της- καταδικάζω αυτή την παρουσία. Ένας άνθρωπος ο οποίος εκπροσωπεί διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες, οι οποίοι είναι ομοιοπαθείς με τους Παλαιστίνιους, δε χρειαζόταν να παρευρεθεί στο δείπνο αυτό. Και ας μην προσπαθήσουν κάποιοι να μας πουν ότι έχει δύο και τρεις ιδιότητες. Δεν έχει δύο και τρεις ιδιότητες, κύριοι. Αν αυτές οι ιδιότητες είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους και δεν μπορείς να εκπληρείς τα καθήκοντά σου, παρακαλώ να παραιτηθείς από αυτό το οποίο σου δημιουργεί πρόβλημα!

Όσο μικρός λαός και να είμαστε, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το οποίο θέλω να υπογραμμίσω, τελειώνοντας, είναι ότι... γιατί πάντοτε, λαμβάνοντας τις οποιεσδήποτε αποφάσεις μας, σαν πρώτο θέμα βάζουμε το πόσο μικροί είμαστε. Δεν έχει σημασία. Αν υπολογίσουμε τη δύναμη των Παλαιστινίων αυτή τη στιγμή έναντι των Ισραηλινών, αλλά και των Αμερικάνων που συμπαρίστανται στους Ισραηλινούς, είναι πάρα πολύ μικρή. Όμως αντιστέκονται και δείχνουν αξιοπρέπεια. Άρα και από πλευράς της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά και μας γενικά, του κυπριακού κοινοβουλίου, το πρώτο πράγμα το οποίο πρέπει να έχουμε στο νου μας σε οτιδήποτε προσπαθούμε να συζητήσουμε πρέπει να είναι η αξιοπρέπεια του λαού μας και όχι το πόσο μικροί

είμαστε. Γιατί, αν πραγματικά και εμείς θέλουμε να μας σέβεται ο κυπριακός λαός, πρέπει να του υποδείξουμε -και να το υπογραμμίσουμε- ότι έχει αξιοπρέπεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση ούτε να παρέμβω ούτε να μιλήσω, αλλά είναι δίκαιο, νομίζω, να γνωρίζουν οι συνάδελφοι βουλευτές, αλλά μέσω της ευκαιρίας αυτής να πληροφορηθεί και ο κυπριακός λαός, ότι στην επιτροπή Άμυνας της Βουλής, στην οποία συμμετέχω και συμμετέχουν βουλευτές από όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, είναι μία η στάση και η άποψη εδώ και ενάμιση μήνα τώρα, ότι, ενόσω εκδηλώνεται όπως εκδηλώνεται το Ισραήλ, να περιφρονεί τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, να κάνει αυτή την ανελέητη επίθεση εναντίον των Παλαιστινίων, δεν υπάρχει διάθεση -είναι διαπιστωμένο- από καμιά πλευρά και από κανένα βουλευτή να αποδεσμεύσει οποιοδήποτε κονδύλι για προμήθεια από την Κυπριακή Δημοκρατία του όποιου υλικού από το Ισραήλ. Και έχω την αίσθηση -και είναι οι συνάδελφοι εδώ και είναι ενιαία η στάση μας- ότι, ενόσω εξακολουθεί το Ισραήλ αυτή τη συμπεριφορά, για να αποδεσμευτεί τέτοιο κονδύλι, θα πρέπει να αλλάξουν όλοι οι βουλευτές της επιτροπής Άμυνας. Άρα, αυτή είναι μια έμπρακτη στάση απέναντι στο κράτος του Ισραήλ μέσα στα πλαίσια των δυνάμεων και δυνατοτήτων μας που κρατούμε.

Δεν έχω ενημερώσει το κόμμα μου, τώρα μιλώ και με ακούν και οι συνάδελφοι, γι' αυτή τη στάση μας εκεί, αλλά αυτό είναι το πνεύμα το οποίο επικρατεί. Και λέμε ότι δεν είμαστε εκδικητικοί, δεν κλείνουμε πόρτες. Εξάλλου, αυτή την ώρα που μιλούμε, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, ο Γιώργος Παπανδρέου, ευρίσκεται και συνομιλεί και με την ισραηλινή κυβέρνηση και με τους Άραβες, άρα τα συμφέροντα της χώρας προφανώς επιβάλλουν τις συνομιλίες, το διάλογο, τα ανοιχτά παράθυρα, τις ανοιχτές

πόρτες. Λέμε όμως προς κάθε κατεύθυνση, αν μας ακούν, ότι αυτά τα εκατομμύρια, τα οποία εκκρεμούν εκεί στην επιτροπή Άμυνας και περιμένουν αποδέσμευση, δεν πρόκειται να αποδεσμευτούν, εκτός εάν υπάρξει σαφής διαφοροποίηση της πολιτικής του Ισραήλ έναντι των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, έναντι των Παλαιστινίων, έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω. Άλλωστε, ακούγοντας και τους συναδέλφους, δε νομίζω ότι υπάρχουν πραγματικές διαφωνίες μεταξύ μας στο ποιο είναι το μήνυμα που πρέπει να στείλουμε, πόση είναι η δική μας ευαισθησία και ποιο είναι το δικό μας καθήκον, με υπευθυνότητα και μέσα στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του δικού μας εθνικού συμφέροντος και κυβέρνηση αλλά και εμείς να συμβάλουμε, ώστε να χειριστούμε αυτά τα πολύ κρίσιμα και λεπτά θέματα με τη μεγαλύτερη υπευθυνότητα.

Πρέπει να πω ότι το μήνυμα που βγήκε από αυτή τη Βουλή κατ' επανάληψη, όχι με τις ομιλίες, έμπρακτα, ομόφωνα, ήταν πάρα πολύ ισχυρό, σε σημείο, πραγματικά, που να μπορούμε να επαιρόμαστε γι' αυτό, τη στιγμή που ίσως αραβικά κράτη που νιώθουν αδελφικά προς τον παλαιστινιακό λαό δεν προχώρησαν στο βαθμό αυτής της έμπρακτης αποφασιστικής καταδίκης και παρέμβασης. Ωστόσο, εμείς δεν το κάναμε για να πάρουμε κάποιο συγκεκριμένο πιστοποιητικό, αλλά γιατί το νιώθαμε, γιατί είμαστε ένας λαός που έχουμε δοκιμαστεί, είμαστε ένας λαός που συνειδητοποιεί ότι μεγάλα εγκλήματα που μένουν χωρίς διαμαρτυρία και χωρίς τιμωρία δυστυχώς επαναλαμβάνονται. Γι' αυτό και η γενοκτονία των Αρμενίων, στους οποίους σήμερα

αποτίσαμε φόρο τιμής, πρέπει να μας διδάσκει πως δεν είναι τυχαία που επαναλαμβάνεται. Ούτε γιατί υπήρξε το ολοκαύτωμα ούτε γιατί ακολούθησε η Ρουάντα ούτε όσα διαπράττονται εις βάρος του παλαιστινιακού λαού. Έχει καθήκον η ανθρωπότητα, γιατί τα εγκλήματα αυτά δε στρέφονται κατά συγκεκριμένου πλέον λαού. Συμπαρασύρουν στο πέρασμά τους όλους μας ανεξαιρέτα. Και είναι θέμα ποια είναι η σειρά σε μια ανάλογη περίπτωση του χρόνου.

Πρέπει όμως να πω ότι ο κ. Λυσσαρίδης έκανε μια πρόταση που εμένα θα με έβρισκε σύμφωνο και θα την προέκτεινα λέγοντας ότι για τα θέματα που έχουν θίξει οι συνάδελφοι και έχουν ακουστεί εδώ στην ολομέλεια ίσως να είναι σκόπιμο ή και να εξυπηρετείται καλύτερα το εθνικό συμφέρον ή και να είναι πιο αποφασιστική και χρήσιμη η δική μας παρέμβαση, αν σε μια, κεκλεισμένων των θυρών, συνεδρίαση της επιτροπής Εξωτερικών, με τη συμμετοχή οποιουδήποτε ενδιαφέρεται, ναι, καταθέσουμε εκεί απόψεις και για τα θέματα αμοιβαιότητας και γι' αυτά που άκουσα από το συνάδελφο κ. Καρά. Εγώ προσωπικά θα διαφωνούσα να διαλαλούμε, τουλάχιστον εδώ δημόσια, ότι το τι θα κάνουμε θα το κάνουμε ανάλογα με τη στάση τους στο θέμα το παλαιστινιακό. Άλλωστε το δικό μας θέμα, της συμφωνίας που έχουν για τόσα χρόνια - πολύ σημαντική συμφωνία- το Ισραήλ μαζί με την Τουρκία, είναι λιγότερης σημασίας και δεν είναι όρος εκείνος και είναι όρος τώρα ποια είναι η στάση τους; Εγώ λέω ότι μπορεί να παρερμηνευτεί, συνάδελφε. Δε λέω ότι...

A. ΚΑΡΑΣ:

Εγώ μίλησα για τη διαφοροποίηση της στάσης τους έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το ανέφερα.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν ξέρω. Εγώ σας άκουσα να μιλάτε για κονδύλια και για άμυνα και για αποφάσεις ομόφωνες.

A. ΚΑΡΑΣ:

Δεν προσέχατε τι έλεγα, κύριε συνάδελφε. Είναι στα πρακτικά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Συμπεριλαμβάνει και αυτό.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Συμπεριλαμβάνει και αυτό, αλλά αυτό που είπα συμπεριλαμβάνεται. Είναι το κρίσιμο. Ανέφερα κάτι.

Πιστεύω ότι εξυπηρετούμε πολύ καλύτερα το εθνικό συμφέρον, όταν ενωμένοι στείλουμε τα ορθά μηνύματα, αντί να ερίζουμε μεταξύ μας ή περίπου να εμφανιζόμαστε ότι θα πάρουμε κάποιες αποφάσεις με υπέρμετρο πατριωτισμό και παρορμητισμό. Και έχουμε ευθύνη, χωρίς να έχουμε ανάγκη εμείς να επαναλαμβάνουμε τους εαυτούς μας, όσον αφορά την ολόθερμη συμπαράστασή μας στον παλαιστινιακό λαό, την καταδίκη μας για το έγκλημα το οποίο συντελείται εις βάρος του λαού αυτού, δεν έχουμε καμιά ανάγκη να το επαναλαμβάνουμε. Είναι θέματα αμοιβαιότητας όμως -σύμφωνοι- που έχουν τις παραμέτρους και τις παρενέργειές τους, και νομίζω ότι αυτά τα θέματα έχουμε καθήκον ως Βουλή, γιατί όχι, εκεί που χρειάζεται, με τον τρόπο που πρέπει, να τα χειριστούμε υπεύθυνα ως πολύ σοβαρά, πολύ κρίσιμα, πραγματικά, αλλά και που έχουν ύψιστης σημασίας συνέπειες. Να καταθέσουμε τις δικές μας απόψεις και να ευχηθούμε, όπως το λέμε όλες οι πλευρές εδώ, να είναι και ομόφωνες, ώστε να επηρεάσουν και τις αποφάσεις της ίδιας της κυβέρνησής μας. Αλλά πάντοτε μέσα στα πλαίσια εκείνα όπου πραγματικά θα υπηρετούμε το εθνικό συμφέρον.

Πρέπει να πω ακόμα ότι, ναι, ίσως ένα άλλο πράγμα στο οποίο παρασυρθήκαμε, ένα μικρό παράδειγμα, είναι ότι τα επεισόδια που έγιναν έξω από την οικία του πρέσβη επιτρέψαμε να έχουν τη μεγαλύτερη σημασία ή και να δίνονται ερμηνείες από ξένους ότι, αν δεν υπήρχαν εκείνα τα επεισόδια, ίσως όλοι να πηγαίναμε ή πάρα πολλοί που

δεν μπόρεσαν να παν διότι αποκλείστηκαν. Και όμως δεν τονίσαμε -ή υποτονίσαμε και το επιτρέψαμε- να περάσουμε το μήνυμα, αντί να συζητούμε όλοι από τα κανάλια τα επεισόδια που έγιναν και να έχουμε και διαφορετικές κάπου απόψεις, να μην πούμε ότι η αποδοκιμασία μας εκφράστηκε με τον πιο έντονο κατηγορηματικό τρόπο ολόψυχα από όλες τις πλευρές της Βουλής και, γιατί όχι, από πλευράς της κυβέρνησης. Αυτό εξυπηρετούσε εκείνο που έπρεπε να στείλουμε και δεν έπρεπε να ερίζουμε ούτε να υποβαθμίσουμε τελικά αυτό το μήνυμα εξαιτίας κάποιων επεισοδίων.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι πραγματικά υπάρχουν πάρα πολλά άλλα μηνύματα που μπορεί ένας να στείλει και πολλές διαπιστώσεις να κάνει σε σχέση με όσα διαδραματίζονται σήμερα στην Παλαιστίνη, γιατί πραγματικά αυτά είναι ένα θλιβερό πιασμάτι της ιστορίας. Και είναι και κάπως σχιζοφρενικό, γιατί, ενώ γίνονται διαπιστώσεις του τι είναι που εκτρέφει την τρομοκρατία, για την οποία η ανθρωπότητα αναγκάστηκε σύσσωμη να στρατευθεί σε μια συμμαχία, για να αντιμετωπίσει εκείνου του είδους την τρομοκρατία μετά τα κτυπήματα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, κινδυνεύει και αυτή να διασαλευτεί η συμμαχία και να αλλάξει και η όλη προσπάθεια των προσανατολισμών της και παράλληλα να δώσει τα ερείσματα, δυστυχώς, και να εκτρέφει τρομοκρατία, την οποία ίσως δε θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε και θα τη δούμε μελλοντικά, έστω και αν το απευχόμαστε, σε πολύ ευρύτερη κλίμακα, αν επιτρέψουμε να συνεχίζεται, με σχετική απάθεια και με μεγάλη υποκρισία από τους ισχυρούς, το έγκλημα που συντελείται σήμερα.

Ελπίζουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η Βουλή θα παρακολουθήσει την όλη κατάσταση και μπορεί να έχει και προτάσεις και εισηγήσεις για τον τρόπο της δικής της αντίδρασης και της αποστολής των δικών της μηνυμάτων, πέραν του ότι μπορεί να εκφράσει, μετά από μια διεξοδική συζήτηση, και απόψεις προς την εκτελεστική εξουσία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και πάρα πολύ σύντομα, διότι πιστεύω ότι, όταν μιλούμε πολλά, ούτε μεταξύ μας συνεννοούμαστε ούτε τα ανάλογα μηνύματα στέλλουμε ούτε αυτοί που μας παρακολουθούν αντιλαμβάνονται τι κάνουμε. Και ο μόνος λόγος που ζήτησα να μιλήσω είναι για να επαναφέρω ή να θυμίσω αυτά που έχει πει ο κ. Λυσσαρίδης, γιατί αυτή η πολιτεία και αυτός ο λαός, η Βουλή, η κυβέρνηση και ο λαός, με τα δικά μας τα ψηφίσματα, την έκθεση που συζητούμε σήμερα, με την έκκληση της κυβέρνησης και όλες τις ενέργειες που έκανε, δεν είναι χώροι αυτοί για να δείξουμε ούτε υπερβολικές τοποθετήσεις ούτε αντιπολιτευτικές διαθέσεις ούτε συμπολιτευτικές διαθέσεις.

Έχουμε δείξει όμως ως λαός μια συμπαράσταση ξεκάθαρη προς τους Παλαιστίνιους και αποδοκιμάσαμε τις ενέργειες της κυβέρνησης Σαρόν. Νομίζω ότι μπορεί να θολώσουμε αυτό το ξεκάθαρο μήνυμα, το οποίο νομίζω από τους Παλαιστίνιους -όπως πληροφορούμαι- εκλαμβάνεται και παραλαμβάνεται με πάρα πολλή ικανοποίηση, με το να δώσουμε την εικόνα -και αυτό νομίζω είχε τονίσει ο κ. Λυσσαρίδης προηγουμένως- ότι μεταξύ μας έχουμε σοβαρές διαφορές γι' αυτό το θέμα. Γι' αυτό το λόγο, χωρίς να θέλω να αφαιρέσω το λόγο από κανένα συνάδελφο -ας μιλήσουν όσοι θέλουν- η έκθεση την οποία συζητούμε σήμερα προσθέτει στα δύο προηγούμενα ψηφίσματα. Και ως Βουλή, στο σύνολο, νομίζω ότι έχουμε κάνει γι' αυτό το θέμα μια ικανοποιητική παρουσίαση. Πολλή συζήτηση, επαναλαμβάνω για τρίτη φορά, νομίζω ότι μπορεί να θολώσει αυτή την ξεκάθαρη τοποθέτηση, χωρίς φυσικά να αποτρέπεται κανένας, αν θέλει, να εγγράψει και να συζητήσει άλλα θέματα πιο γενικά ή

παρεμφερή με τούτο σε επιτροπές της Βουλής. Αλλά να μη σκοτώσουμε το μήνυμα της έκθεσης συζητώντας άλλα θέματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα μια φορά να δώσω το λόγο στο γηραιότερο βουλευτή, έτσι από εκτίμηση, επειδή το ζήτησε.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτή τη φορά θα έλθω στο βήμα.

Κύριε Πρόεδρε, επικαλούμαι και την επιείκεια και την υπομονή σας. Είχα συγκεκριμένο στόχο, γι' αυτό έκανα τις τοποθετήσεις που έκανα, αλλά τώρα ομολογώ ότι δεν μπορώ παρά να μπω σε μερικά θέματα.

Δημόσια είχα πει ότι όποιος σήμερα δεν αισθάνεται ότι είναι Παλαιστίνιος δεν είναι τίμιος. Μάλιστα το έμαθα και αραβικά, για να πω ότι «άνα φιλιστίνι» θα πρέπει να λέει σήμερα κάθε άνθρωπος που σέβεται τον εαυτό του και που επαναστατεί και εξοργίζεται από τη σχετική απάθεια με την οποία η ανθρωπότητα, έστω και με θεωρητικούς τρόπους, καταδικάζει, αλλά δεν παρεμποδίζει. Και αυτό είναι το δράμα. Εγώ δεν ξέρω πώς θα απαντήσουν σε ένα μελλοντικό στάδιο αυτοί που έχουν τη δύναμη να το πράξουν, πώς θα απαντήσουν στους δικούς τους λαούς, όταν οι ίδιοι παραδέχονται ότι, όταν πήγαν στη Ραμάλα ή στη Βηθλεέμ -δε θυμάμαι- ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Αμερικής έπαθε συγκλονισμό από το τι είδε, γιατί είδε μανάδες και μικρά παιδιά να σκάβουν με τα νύχια, για να αποκαλύψουν αν υπήρχε ακόμα πιθανότητα για κάποιους προσφιλείς που είχαν ενταφιασθεί από τα ισραηλινά τανκς. Δυστυχώς, δεν μπορεί να μην υπάρξει συναισθηματισμός σε αυτής της μορφής τις τραγωδίες. Και θα πρέπει να υπενθυμίσουμε στους Αμερικανούς ότι είχαν τη συμπαράσταση ολόκληρης της

ανθρωπότητας, όταν είχαμε το κτύπημα της τυφλής τρομοκρατίας ενάντια στη Νέα Υόρκη. Πώς θα μας απαντήσουν σήμερα, όταν προστατεύουν τη χειρότερη μορφή τρομοκρατίας, την κρατική τρομοκρατία, την οποία ασκεί η κυβέρνηση Σαρόν; Γιατί δεν υπάρχει καμία άλλη λέξη που μπορεί να περιγράψει τη συμπεριφορά του Σαρόν.

Ναι, ο φίλος μου ο Συλλούρης έχει δίκαιο ότι προσπάθειά μου -και απέφυγα να πάω στο παρελθόν- ήτο να δείξω ότι από αυτό το σώμα -και επειδή ανταποκρίνεται και στην πραγματικότητα- θα έπρεπε να ήταν ένα το μήνυμα: Η έντονη καταδίκη της πολιτικής Σαρόν. Και δεν είναι μόνο ο Σαρόν. Εγώ έχω πολλά παράπονα από κάποιους που δεν έπρεπε σήμερα να βρίσκονται δίπλα στον κ. Σαρόν. Δεν είναι λιγότερο υπεύθυνοι και δε θα δεχθώ τη δικαιολογία ότι «ήμασταν εκεί, για να παρεμποδίσουμε ακόμα χειρότερα εγκλήματα», διότι αυτά μας έλεγαν και οι Κουϊσλικς κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής. Δεν υπάρχει δικαιολογία για κανένα τίμιο άνθρωπο σήμερα να μη διαχωρίζει την ευθύνη του από το Σαρόν και να μην είναι σαφής και κατηγορηματικός για το τι απαιτεί αυτή τη στιγμή άμεσα, όταν ο Γιασέρ Αραφάτ από την τηλεόραση λέει στην ανθρωπότητα: «Ανέχεστε να μην μπορώ να βγω από αυτό το δωμάτιο;». Ο εκλεγμένος ηγέτης ενός λαού, ο οποίος είχε το θάρρος να κάνει την πρώτη κίνηση για ειρήνευση, όταν ήξερε ότι αυτό θα μπορούσε να του στοιχίσει όχι απλώς την ηγεσία του παλαιστινιακού λαού, αλλά την ίδια τη ζωή του, γιατί ο άνθρωπος έντιμα πίστευε ότι αυτός ήταν ο δρόμος. Και εγώ πιστεύω ότι ο δρόμος της επίλυσης των διάφορων προβλημάτων είναι ο ειρηνικός. Ακόμα και οι πόλεμοι καταλήγουν σε διαπραγματεύσεις, για να φθάσουμε στην ειρήνη. Επομένως, δεν είναι κανένας ο οποίος είναι ενάντια στην ειρήνη. Εγώ θεωρώ το Σαρόν υπεύθυνο ακόμα και για τα θύματα του ισραηλινού λαού. Κανένας άλλος δεν είναι υπεύθυνος. Γιατί ένας λαός που δεν έχει άλλη δύναμη να αντισταθεί είναι φυσιολογικό να μετέρχεται

οποιασδήποτε μορφής μέθοδο. Υπεύθυνος για μένα εξακολουθεί να είναι ο Σαρόν και οσοιδήποτε προασπίζονται το Σαρόν.

Εγώ θέλω να καλωσορίσω την απόφαση της επιτροπής Άμυνας· είναι ένα πρακτικό μέτρο. Ο λόγος που δεν μπήκα στη συζήτηση των πρακτικών μέτρων είναι διπλός: Ένας είναι η εισήγηση να συζητήσουμε στην επιτροπή Εξωτερικών σε μία κλειστή συνεδρία το θέμα των σχέσεών μας με την περιοχή ανεξάρτητα από αυτό, γιατί νομίζω πως είναι γενική τοποθέτηση όλων μας ότι, αν η Κύπρος θα έχει σημασία για την Ευρώπη, θα την έχει ως γέφυρα επικοινωνίας με την περιοχή. Αυτό νομίζω ότι είναι κοινή διαπίστωση. Υπήρξαν παραλείψεις, υπήρξε οτιδήποτε, αλλά δεν είναι η ώρα εδώ, αυτή τη στιγμή, να συζητήσουμε αυτά τα θέματα, διότι θα αλλάξουμε το λόγο για τον οποίο βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή σήμερα εδώ. Να τα συζητήσουμε και, αν χρειαστεί, να τα πούμε και στην ολομέλεια αλλά σε ένα άλλο μελλοντικό στάδιο.

Εγώ επίσης, αν θέλετε, καλύφθηκα πίσω από τη φράση της επιτροπής για αμοιβαιότητα. Ελέχθησαν πράγματι πικρές αλήθειες -δεν το αρνούμαι- για το πώς ανεχόμεθα κάποιες μονόπλευρες τοποθετήσεις εκ μέρους του Ισραήλ. Εγώ, εάν επρόκειτο να ταξιδέψω και ερχόταν ένας από αυτούς να με ελέγξει, δεν ξέρω αν δε θα έφθανα σε οξύτητα μαζί του, διότι αυτό δεν το δέχομαι, αυτό αποτελεί πράγματι επέμβαση στα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Αλλά και πάλι εγώ θα ήθελα αυτά να τα συζητήσουμε με κάθε σοβαρότητα εκεί που πρέπει να τα συζητήσουμε, γιατί εγώ θεωρώ σοβαρό βήμα και αντιλαμβάνομαι το λόγο για τον οποίο είπατε αυτά που είπατε -τον σέβομαι και τον αντιλαμβάνομαι- αλλά εγώ χαίρομαι για το ότι από το βήμα αυτής της Βουλής ελέχθη -και να το ακούσουν και οι Ισραηλινοί και οι ενδιαφερόμενοι- ότι αυτή η μικρή χώρα αλλά αξιοπρεπής -γιατί εγώ πιστεύω ότι την αξιοπρέπεια αυτής της χώρας σε αυτό το στάδιο όλοι μας την κρατήσαμε- ότι αυτή η μικρή χώρα απεφάσισε αυτό που η Ευρωπαϊκή Ένωση πρόκειται να αποφασίσει, ουσιαστικά να παγοποιήσει

τις σχέσεις της -τις οικονομικές, εννοώ- με το Ισραήλ αρχίζοντας από θέματα άμυνας και, εγώ ελπίζω, προχωρώντας και σε άλλα θέματα, εφόσον αυτή η κατάσταση συνεχιστεί -μακάρι να μη συνεχιστεί και να μη χρειαστεί αυτό το βήμα.

Εγώ δεν μπορώ να καταδικάσω τα επεισόδια έξω από την ισραηλινή πρεσβεία, άσχετα αν μπορεί να τα εκμεταλλεύθηκαν κάποιои, για να πουν ότι θα ήταν πολύ μαζικότερη η προσέλευση. Αν θα ήταν μαζικότερη, θα έπρεπε να έρθουν -δεν ήξεραν αν θα συναντούσαν οποιαδήποτε αντίδραση ή όχι. Δε θα ήτο όμως μαζικότερη και χαιρετίζω, οφείλω να πω, όχι μόνο τη στάση της Βουλής αλλά και της κυβέρνησης, η οποία νομίζω ότι τήρησε το υπεσχημένο, ότι δηλαδή δε θα αποστείλει κανένα σοβαρό πρόσωπο -πήγε μόνο ένας γενικός διευθυντής, για να σωθούν τα προσχήματα, αλλά κανένας υπουργός, κανένας ουσιαστικά αξιωματούχος δεν προσήλθε στην εκδήλωση του Ισραήλ, και νομίζω ότι αυτό ήτο μία ενέργεια την οποία εγώ, τουλάχιστον, χαιρετίζω.

Ο λόγος για τον οποίο ζήτησα για άλλη μια φορά να βγω στο βήμα -και είπα ότι εξακολουθώ να επικαλούμαι την ανοχή του Προέδρου, ο οποίος έχει ανοχή- είναι κάτι με το οποίο θα διαφωνήσω: Δε νομίζω ότι αυτή την ώρα θα πρέπει εμείς να αποδεχθούμε πρόσκληση του Κοινοβουλίου του Ισραήλ να επισκεφθούμε το Ισραήλ, ό,τι ελατήρια και να έχουμε εμείς. Και εγώ δεν αμφισβητώ τα ελατήρια τα οποία υπάρχουν, ότι θα πάμε εκεί και θα πούμε αυτά που θέλουμε να πούμε κτλ. Όχι! Σε μία επίσκεψη αυτή τη στιγμή και αυτοί που πάνε ακόμα πάνε λέγοντας «στο Ισραήλ ερχόμαστε για να δούμε τον Αραφάτ. Θα δούμε κι εσάς, αλλά ερχόμαστε για να δούμε τον Αραφάτ». Έτσι πάει ακόμα και ο Παπανδρέου κάτω, λέγοντας ότι θέλει να δει τον Αραφάτ. Αυτό ζήτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είπε «θέλουμε να συζητήσουμε με τους Ισραηλινούς». Σας λέγω ότι ακόμα ετέθη και θέμα ποια θα είναι η στάση μας έναντι του Σαρόν, οπουδήποτε εμφανιστεί, σε οποιοδήποτε βήμα σοσιαλιστικό, και είναι Υπουργός Εξωτερικών αυτή τη στιγμή ο κ. Πέρεζ του κ. Σαρόν.

Επομένως, διαφωνώ ριζικά. Εάν επρόκειτο να γίνει τώρα αίτημα, το αίτημα θα έπρεπε να ήτο «ναι, ανοίξτε την πόρτα, αν θέλετε, αφού κάνατε το σφάλμα να συμπεριφερθείτε με αυτό τον απρεπή και εντελώς καταδικαστέο τρόπο προς μία κοινοβουλευτική αποστολή μιας χώρας με την οποία δεν υπάρχουν καν θεωρήσεις» και είναι εδώ που, αν θυμάστε, είχα πει ότι αυτό τουλάχιστον θα έπρεπε να αναθεωρηθεί, γιατί δεν μπορεί να πηγαίνει μία αντιπροσωπία και να μην της επιτρέπεται η είσοδος και εμείς να μην έχουμε καν θέμα θεωρήσεως των διαβατηρίων των Ισραηλινών πολιτών. Αλλά δεν είναι η ώρα, δε θέλω... αυτή τη στιγμή είπα ότι θέλω το μήνυμα από εδώ να είναι αλλιώς. Αλλά εγώ διαφωνώ. Αν θα κάνουμε προσπάθεια, θα είναι ότι εμείς ζητούμε όχι από την ισραηλινή Βουλή, αλλά ζητούμε από την ισραηλινή κυβέρνηση ως Βουλή να πάμε να δούμε τον Αραφάτ, όπως ξεκίνησε και η προηγούμενη αντιπροσωπία. Το να μας λένε: «Αν το ξέραμε, θα σας υποδεχόμασταν...». Να μας υποδεχτούν, για να μας αφήσουν να πάμε στη Ραμάλα; Ασφαλώς όχι! Τότε θα μας υποδεχτούν ασφαλώς, διότι θα πουν ότι είναι η πρώτη Βουλή που έρχεται στο Ισραήλ, ενώ εξακολουθεί η γενοκτονία. Γι' αυτό προς Θεού! Η πραγματική μου έντονη και θερμή έκκληση είναι ότι δεν μπορούμε σ' αυτό το στάδιο να αποδεχθούμε την πρόσκληση του Ισραήλ.

Και επαναλαμβάνω μία παράκληση, αν θα υπάρξουν άλλοι ομιλητές: Να μην αλλάξει το κλίμα. Μήπως εγώ δεν ήθελα να πω πολύ περισσότερα από αυτά που λέω; Μήπως εγώ δεν ξέρω τι γίνεται με το Ισραήλ, ιδίως στο παρελθόν; Δε θα πω ο ίδιος τι έχω υποστεί. Ας τ' αφήσω ως εκεί -δεν είναι η ώρα. Εγώ θέλω από αυτή τη Βουλή να βγει ένα συγκεκριμένο, καθολικό -και είναι καθολικό- μήνυμα. Γενοκτονία, κύριε Σαρόν -ομαλά πρέπει κάποτε να στηθεί μία Νυρεμβέργη για να σε δικάσει- και αλληλεγγύη προς τον παλαιστινιακό λαό. Δε θα κάμω συγκρίσεις της στάσης μας με άλλους και οι συγκρίσεις είναι, πρέπει να πω, θετικές για μας, αλλά δεν είναι αυτός ο στόχος. Δε

θέλω να πω ότι η δική μας στάση ως χώρας και ιδίως ως κοινοβουλίου και ως λαϊκών οργανώσεων όλων των αποχρώσεων δε θα μπορούσε πράγματι να θεωρηθεί άκρως εποικοδομητική· ο λαός μας έδειξε την αλληλεγγύη του. Αυτή η Βουλή είναι εκπρόσωπος του λαού, αυτή η Βουλή δείχνει τη βαθιά της αλληλεγγύη προς το δοκιμαζόμενο παλαιστινιακό λαό και προς τον Αραφάτ, προς τον οποίο μπορούμε να στείλουμε μάλιστα ένα κατευθείαν μήνυμα, ότι αυτή η Βουλή -το έχουμε στο ψήφισμα, αλλά μπορεί να γίνει και με άλλους τρόπους- ότι εμείς στεκόμαστε αλληλέγγυοι στο πλευρό σου, συμπάσχουμε μαζί σας -εγώ είπα ότι θα ήμουν ο ευτυχέστερος των ανθρώπων, αν μπορούσα αυτή τη στιγμή να βρίσκομαι μαζί με τον Αραφάτ στη φυλακή του Αραφάτ, γιατί έτσι θα έσωζα τη δική μου αξιοπρέπεια· όχι γι' αυτόν, δε θα προσέφερα τίποτα.

Αυτό το μήνυμα είναι παράκλησή μου να βγει από τη Βουλή, έστω και αν υπάρχουν οποιεσδήποτε επιμέρους επιφυλάξεις, και είναι δικαιολογημένες πολλές από αυτές τις επιμέρους επιφυλάξεις που υπάρχουν για το άλφα ή βήτα θέμα που είναι πράγματι κακώς έχουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Δεν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά αισθάνομαι την ανάγκη να πω δυο λόγια προς αποφυγήν παρεξηγήσεων.

Είμαι μέλος της επιτροπής Άμυνας και εκπροσωπώ εκεί το Δημοκρατικό Κόμμα και θέλω να σας πω ότι καμία απόφαση δεν έχει ληφθεί από την επιτροπή Άμυνας για την αποφυγή αγοράς από το Ισραήλ ή για την τήρηση εμπάργκο. Τώρα, τι απόψεις εκφράζονται στην επιτροπή Άμυνας, ποιες γνώμες, ποιες τοποθετήσεις, αυτές είναι

απόρρητες, αφού διατυπώνονται μέσα σε κλίμα εμπιστευτικότητας και σε κλειστές συνεδρίες και κανένας δεν μπορεί να κάνει δηλώσεις που αφορούν το πνεύμα και τον τρόπο σκέψης άλλων. Ο καθένας μπορεί να εκφράσει τη δική του την άποψη. Και αυτά τα λέω προς αποφυγήν σοβαρών παρεξηγήσεων και νομικών περιπετειών που αφορούν την αγορά εξοπλισμού που γίνεται με προσφορές. Βεβαίως, αυτό δε σημαίνει ότι δεν είμαι διατεθειμένος -και είμαι σίγουρος ότι και το κόμμα μου είναι διατεθειμένο- να συζητήσουμε μία πιθανή πρόταση επιβολής εμπάργκο στο Ισραήλ. Αλλά αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα στην επιτροπή Άμυνας και αυτό θα πρέπει να ξεκαθαρίσει

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ. Να μου επιτρέψετε να κάμω ένα μικρό σχόλιο, με όλο το σεβασμό προς όλους τους συναδέλφους.

Το πρώτο που ήθελα να πω είναι ότι, όταν μπει κανένας στην επιτροπή Άμυνας, αποκτά ειδική ψυχολογία και δυσκολευόμαστε να αντιληφθούμε αυτή την ψυχολογία των βουλευτών συναδέλφων μας στο κάθε κόμμα -και οι συνάδελφοί τους στο κόμμα τους, δηλαδή. Λοιπόν, μένω ως εδώ και ελπίζω να μην εκφραστεί περαιτέρω αυτή η ψυχολογία στην ολομέλεια, όπου συζητούμε την έκφραση αλληλεγγύης προς τον παλαιστινιακό λαό.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αποκτούν πνεύμα μονάδος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, επειδή θα δευτερολογήσετε, έχει άλλους που θα πρωτολογήσουν.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Υπό κανονικές συνθήκες, με βάση και τον Κανονισμό της Βουλής, έπρεπε να πιάσω κατάλογο αγορητών, διότι στο τέλος της ημέρας είμαστε οι μισοί βουλευτές εδώ και θα μιλήσουμε που τρεις φορές ο καθένας για ένα θέμα το οποίο αφορά την έκφραση αλληλεγγύης προς ένα λαό που αγωνίζεται αυτή την ώρα για την επιβίωσή του, που απειλείται η εξαφάνισή του.

Ο κ. Γεωργίου. Έχει μισή ώρα που αγωνίζεται και ο Αριστοφάνης να επιζήσει εκεί πέρα, να επιβιώσει! Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχω ένσταση, κύριε Πρόεδρε. Είναι πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου του κόμματος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τα εν οίκω μη εν δήμω, κύριε Πρόεδρε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εν τζ' έν' μυστικό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρχισε ο κ. Κατσουρίδης να χρειάζεται την εύνοια του κ. Αριστοφάνη, φαίνεται!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κανένας δε θα την έχει ποτέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αμάν! Λοιπόν, παρακαλώ να επικεντρωθούμε στο θέμα μας.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο, για να μιλήσω εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων στη σημερινή συζήτηση αυτού του θέματος μετά από θέμα που έχει εγγραφεί από το συνάδελφο κ. Βαρνάβα στη χθεσινή συνεδρία της επιτροπής και αφορά τη συμμετοχή του κ. Χρίστου Αρτεμίου, προέδρου της ΠΕΠ, στη δεξίωση που έγινε στο σπίτι του πρέσβη του Ισραήλ. Η επιτροπή με έχει εξουσιοδοτήσει να μεταφέρω την ομόφωνη απόφασή της στην ολομέλεια με την οποία εκφράζεται η απόλυτη συμπαράσταση της κοινοβουλευτικής μας επιτροπής και του προσφυγικού κόσμου της Κύπρου σύσσωμου αλλά και η αγανάκτηση του προσφυγικού κόσμου της Κύπρου για τη γενοκτονία που συντελείται από το Σαρόν και τις στρατιωτικές δυνάμεις που χρησιμοποιεί για να δημιουργεί πρόσφυγες στην Παλαιστίνη. Ταυτόχρονα, η απόφαση της επιτροπής είναι να εκφραστεί η απαρésκεια της επιτροπής για τη συμμετοχή του κ. Αρτεμίου, που είναι και πρόεδρος της ΠΕΠ, σε αυτή τη δεξίωση θεωρώντας ότι η συμμετοχή του ευρίσκεται σε αντίθεση με τα αισθήματα του προσφυγικού κόσμου της Κύπρου και γι' αυτό την κρίνει ως άκαιρη και ως αχρείαστη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που το θέμα είναι λεπτό, δεν μπορεί πλέον· έχει ακούσει ο τύπος και θα μείνουν εντυπώσεις. Ε, δεν είναι ακριβώς όπως τα έχω ακούσει από τον κ. Ματσάκη τα πράγματα σε ό,τι αφορά την επιτροπή Άμυνας. Δεν υπάρχει καμιά θέση γενική και αφοριστική, αλλά στο παρόν στάδιο υπάρχει συναντίληψη για τον τρόπο

αντιμετώπισης της οποιασδήποτε αγοράς από το Ισραήλ, συν πάγιο άλλο ζήτημα το οποίο απασχολεί την επιτροπή και αφορά τη στρατηγική συμμαχία Τουρκίας-Ισραήλ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Τάσου.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ορθό και δίκαιο εμείς εδώ, η Βουλή, να απαγορεύουμε σε οποιονδήποτε θα ήθελε να πάει, να παρευρεθεί σε κάποια δεξίωση. Το θέμα του κ. Αρτεμίου, όσον αφορά τον προσφυγικό κόσμο, νομίζω ότι είναι γνωστή η προσφορά του στο συγκεκριμένο τομέα της προσφυγιάς. Δεν είναι θέματα απάντησης, κύριε Συλλούρη, απλώς ζούμε σε μια δημοκρατία, ο άνθρωπος επήγγε. Αν δεν έπραξε καλά, όταν θα γίνουν οι εκλογές, εκεί να προχωρήσουν, ώστε να έχει το νενομισμένο τίμημα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βαρνάβα, να μου επιτρέψετε να κάνω ένα μικρό σχόλιο, για να κλείσουμε το θέμα τούτο.

Είναι ασφαλώς ανθρώπινο δικαίωμα του κ. Αρτεμίου, όπως ασφαλώς είναι και δικαίωμα και ανθρώπινο και συνταγματικό ταυτόχρονα των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων να επικρίνουν την άλφα ή τη βήτα πράξη του οποιουδήποτε αξιωματούχου. Και κλείουμε τούτο το θέμα ως εδώ, είμαστε όλοι υπό την κρίση του κυρίαρχου λαού.

Να μου επιτρέψετε... Γιώργο, θέλεις να μιλήσεις; Να παρακαλέσω όμως πολύ σύντομα, με όλη την ειλικρίνεια και με όλη την αγάπη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, τον άφησα τελευταίο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα το παρακάμψω, θα το αφήσω να περάσει έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον άφησα τελευταίο ξεπίτηδες τον κ. Περδίκη, διότι ελέχθησαν κάμποσα με αυτά που είπε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς επιτρέψτε μου να σημειώσω το εξής: Κοντεύω να κλείσω ένα χρόνο παρουσίας σ' αυτό το σπίτι το ψηλό και ακόμα δεν έχω συνηθίσει τα ήθη αυτού του κοινοβουλίου. Θέλω να θέσω ως θέμα σεβασμού το πώς είναι δυνατό ένας συνάδελφος, όσο σεβάσμιος και σεβαστός και αν είναι, ακόμα και αγαπητός, να εξαπολύει μύδρους οι οποίοι εμπεριέχουν και προσωπικές νύξεις και μετά να αποχωρεί από την αίθουσα. Εγώ δε θα απαντήσω με τον ίδιο τρόπο, γιατί δεν πιστεύω ότι με την ειρωνεία και με την αφ' υψηλού συμπεριφορά απαντώνται επιχειρήματα.

Ποιος είπε να διακόψουμε τις διπλωματικές σχέσεις με το Ισραήλ; Κανείς. Γιατί έγινε αυτή η επανειλημμένη αναφορά από τον κ. Αναστασιάδη περί διακοπής των σχέσεων; Εμείς είπαμε, αντίθετα. Να βαθύνουμε τις σχέσεις μας με τη φίλη χώρα, το Ισραήλ, και να τις στηρίξουμε πάνω στην αμοιβαιότητα και πάνω στον αλληλοσεβασμό. Εγώ συμφώνησα με τον κ. Αναστασιάδη στην επιτροπή Εξωτερικών ότι δεν πρέπει να επικεντρωθούμε στην προσβολή που υπέστη το κυπριακό κοινοβούλιο από τη στάση των Ισραηλινών, αλλά πρέπει να στηρίξουμε τις σχέσεις μας, όπως είπα και πριν, στην ιστοιμία και στον αλληλοσεβασμό. Και για μένα είναι τιμή το γεγονός ότι ο πρόεδρος Βάσος Λυσσαρίδης εντόπισε αυτό ακριβώς το σημείο το οποίο επέμενα να μπει στην έκθεση και το θεώρησε σημαντικό· το σημείο που λέει ότι πρέπει να στηρίξουμε τις

σχέσεις μας με το Ισραήλ στον αλληλοσεβασμό και στην αμοιβαιότητα. Πιστεύω ότι τη συμπαράστασή μας ως κοινοβούλιο την έχουμε δείξει με πολλούς τρόπους, πάρα πολλούς τρόπους, και δεν έχουμε κανένα λόγο να είμαστε υπόλογοι σε κανέναν. Ακόμα και ο κυπριακός λαός σε κάποιο βαθμό έχει εκφράσει αυτή τη συμπαράσταση και έχει στηρίξει τις αποφάσεις του κοινοβουλίου. Αυτό που θέλαμε σαν..., οι έξι βουλευτές που μεταβήκαμε στο Ισραήλ, δεν ήταν να εκφράσουμε ξανά αυτή τη συμπαράσταση· θέλαμε να συζητήσουμε και θα συζητήσουμε, είτε το θέλουν κάποιοι είτε όχι, αυτή την ποιότητα των σχέσεων μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ.

Θα καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, για να είμαι σύντομος, ανταποκρινόμενος στη δική σας την έκκληση, αφήνοντας πίσω πολλά πράγματα, γιατί και στην πρωτομιλία μου, παρ' όλο που είχα σημειωμένα, δεν αναφέρθηκα στις απόψεις του κ. Γιάγκου, οι οποίες είναι και βάσιμες, όσον αφορά τα εργοστάσια αφαλάτωσης δίπλα από το λιμάνι και δίπλα από το αεροδρόμιο που ήθελε η κυβέρνηση να τα δώσει στους Ισραηλίτες, δεν αναφέρθηκα στο όχι αληθινό ντοκουμέντο που έφερε μπροστά μας ο Υπουργός Εξωτερικών, ότι τάχα παρόμοιες συμφωνίες της ΕΛΑΛ με τα αεροδρόμια υπάρχουν και σε άλλες χώρες όπως στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα, επειδή το ερεύνησα, δεν επιτρέπεται στους πράκτορες της Μοσάντ να κάνουν έλεγχο. Υπάρχει εκπρόσωπος της ΕΛΑΛ ο οποίος συντονίζει τον έλεγχο των ελληνικών αρχών. Είναι ίσως μοναδικό το φαινόμενο στην Κύπρο όπου οι φυσικοί πράκτορες, οι φυσικοί ελεγκτές είναι Ισραηλίτες· δε συμβαίνει αυτό στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η μοναδικότητα της Κύπρου έτσι και αλλιώς υπάρχει. Ως ο ομφαλός της γης!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ λέω ότι ο υπουργός ήρθε εδώ ενώπιόν μας, στην επιτροπή Εξωτερικών, την περασμένη Πέμπτη και μας είπε ότι δε θα αντιπροσωπευθεί η Κυπριακή Δημοκρατία

επίσημα στο δείπνο του Ισραηλινού πρέσβη. Το θέτω ως ερώτημα, δε θέλω να κατηγορήσω κανέναν. Ο Πρόεδρος εμπήκε... δεν πήγε, πήγε σύμβουλός του, ο υπουργός δεν πήγε, πήγε ο γενικός διευθυντής του υπουργείου, ο Γενικός Εισαγγελέας δεν πήγε, πήγαν λειτουργοί της Γενικής Εισαγγελίας. Άραγε εκπροσωπηθήκαμε τελικά ή δεν εκπροσωπηθήκαμε επίσημα σ' αυτό το δείπνο; Και να σημειώσω ότι απ' όλους αυτούς κανείς δεν προπηλακίστηκε, κανείς δεν ενοχλήθηκε, ούτε πειράχτηκε έστω και μια από τις άσπρες του τις τρίχες. Για να απαντήσουμε σ' αυτές τις κατηγορίες, ότι τάχα μου, τάχα μου επροπηλακίστηκαν οι προσερχόμενοι στο δείπνο του πρέσβη. Ούτε δέχομαι τη συμπεριφορά της κυπριακής αστυνομίας, ότι είναι αυτόβουλη και είναι προς την κατεύθυνση της διερεύνησης των επεισοδίων το ότι, δηλαδή, επιδιώκει να πάρει σκηνές, φωτογραφίες και μαρτυρίες. Από την πρώτη στιγμή της εκδήλωσης φωτογράφιζε τους διαδηλωτές! Για ποιο λόγο; Για να δώσει μετά, λέω, ίσως, τις φωτογραφίες στις μυστικές υπηρεσίες του Ισραήλ: όχι για μας, εμάς μάς ξέρουν, για τους Παλαιστίνιους που συμμετείχαν στην εκδήλωση, για να μπουν στη μαύρη λίστα του Ισραήλ ίσως.

Θέλω να καταλήξω, όπως και στην πρωτομιλία μου, σε θετικές παρεμβάσεις και θέλω να καταθέσω εισηγήσεις, οι οποίες ελπίζω, αν θέλει και η κυπριακή Βουλή, να μπουν στο τελικό πόρισμα. Θα μπορούσαμε να ζητούσαμε, για παράδειγμα, από την κυπριακή κυβέρνηση να ζητήσει από τη φίλη χώρα να επιτρέψει τη μεταφορά τραυματιών στα κυπριακά νοσοκομεία ή να επιτρέψει την αποστολή Κυπρίων γιατρών στη Γάζα και στη Δυτική Όχθη. Μπορούμε να ζητήσουμε από την κυπριακή κυβέρνηση να ζητήσει από τη φίλη χώρα το Ισραήλ να επιτρέψει την αποστολή ομάδας διάσωσης, της λεγόμενης ομάδας αντιμετώπισης καταστροφών, στον καταστρεμμένο από τα ισραηλινά τανκς καταυλισμό της Τζενίν: όπου ψάχνουν μέσα στα ερείπια να βρουν ζωντανούς και δεν έχουν τα μέσα. Εμείς έχουμε τα μέσα, είμαστε δίπλα τους και

είμαστε φίλοι με το Ισραήλ. Θα μπορούσαμε να ζητούσαμε την αποστολή του δικού μας συνεργείου, για να ψάξει τους νεκρούς, ανθρωπιστικά θέματα. Θα μπορούσε επίσης ίσως η Βουλή μας να ζητήσει από το Υπουργικό Συμβούλιο να κηρύξει την Παλαιστίνη ως περιοχή ολέθρου όπου υπάρχει βία και ένοπλη σύρραξη, με δυνατότητα να παράσχει προσωρινό πολιτικό άσυλο. Μπορούμε να θέσουμε τα νοσοκομεία μας στη διάθεση της Παλαιστινιακής Αρχής και ακόμα ως κυπριακή Βουλή θα μπορούσαμε να εισηγηθούμε στην κυπριακή κυβέρνηση να χρηματοδοτήσει προγράμματα πολιτιστικά και άλλες εκδηλώσεις από μη κυβερνητικές οργανώσεις εδώ στην Κύπρο με στόχο τη γεφύρωση των επώδυνων διαφορών μεταξύ των Εβραίων και των Παλαιστινίων. Θα μπορούσαμε να κάνουμε πολλά πέρα από του να επιβάλουμε ένα άτυπο ή περιορισμένο εμπάργκο όσον αφορά τους εξοπλισμούς. Ή ίσως αυτό που κάναμε στην ολομέλεια πριν λίγες μέρες, που αποκόψαμε το σχετικό κονδύλι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Μπορούμε να προτείνουμε το χέρι μας, να δώσουμε βάση φιλίας και συμπαράστασης προς τον παλαιστινιακό λαό και ταυτόχρονα με την ίδια κίνηση να κάνουμε μια χειρονομία φιλίας και αλληλοσεβασμού προς το λαό του Ισραήλ. Γιατί θέλουμε και τη φιλία του Ισραήλ, θέλουμε και τη φιλία των Παλαιστινίων. Όχι από συμφέρον και από υστεροβουλία, αλλά επειδή πιστεύουμε σε αρχές.

Θέλω να πω και κάτι τελευταίο από αυτό το βήμα. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης για το τελευταίο ψήφισμα για το Παλαιστινιακό, είχα ζητήσει από όλους σας περισσότερη δουλειά, λιγότερα συνθήματα και πιο πολλή δουλειά, προτάσεις, θέσεις, πρωτοβουλίες. Αρκούν οι διακηρύξεις, αρκούν τα ψηφίσματα. Στη διπλανή μας χώρα τρέχει το αίμα, πεθαίνουν άνθρωποι. Ας γίνουμε πιο πρακτικοί επιτέλους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Να μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω και εγώ το δικό μου ημίωρο, για να τοποθετηθώ από εδώ, από την έδρα. Όχι, δε θα χρησιμοποιήσω ημίωρο, αλλά λίγα λόγια νιώθω ότι πρέπει να πω σε ολοκλήρωση κιάλας, αν μου επιτρέψετε, και της συζήτησης η οποία έχει γίνει.

Το πρώτο που θέλω να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι ο κυπριακός λαός νιώθει και έχει πιστεύω στο πετσί του και στην ψυχή του την αλληλεγγύη. Είναι ένας λαός πονεμένος από τα κτυπήματα της αποικιοκρατίας και εδέχθη την εποχή των εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων και ένιωσε την αλληλεγγύη άλλων λαών, είτε ήταν στις μητροπόλεις είτε ήταν στην περιφέρεια είτε ήταν και αυτοί αποικιακοί ή νεοανεξάρτητοι λαοί και χώρες. Και είναι γι' αυτό που ο κυπριακός λαός έχει σταθεί στο πλευρό πολλών αγωνιζόμενων λαών στη διάρκεια της τελευταίας τεσσαρακονταετίας, είτε αυτός ήταν ο λαός του Βιετνάμ είτε ο λαός της Κούβας, είτε οι αραβικοί λαοί την περίοδο του εξήντα επτά, του πολέμου, της εισβολής του Ισραήλ το 1967, είτε ήταν λαοί που αγωνίζονταν για την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Έδωσε και ο λαός μας τη μάχη του, για να μην περάσει ο φασισμός, είτε ήταν πρόσφατα ο άδικος πόλεμος κατά της Γιουγκοσλαβίας είτε ο σημερινός πόλεμος και η σφαγή του παλαιστινιακού λαού.

Σ' αυτές τις δύο περιπτώσεις θα πρέπει να διαπιστώσουμε ότι σύσσωμη η κυπριακή πολιτεία, σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος της Κύπρου, με κάποιες διαφοροποιήσεις αλλά σύσσωμος, εκαταδίκασε και τις δύο αυτές επιθετικές ενέργειες ενάντια σε φιλικούς στον κυπριακό λαούς, των οποίων την αλληλεγγύη έχει νιώσει πλείστες τόσες φορές και μιλώ για το γιουγκοσλάβικο λαό και τον παλαιστινιακό λαό. Θέλω να τονίσω, αξιοποιώντας την τελευταία κουβέντα του φίλου του Γιώργου του Περδίκη, ότι δεν εμείναμε στις διακηρύξεις, ότι έγιναν ενέργειες, έγιναν πράξεις. Κατανοώ και τη ζέση με την οποία μιλούμε και τα συναισθήματα τα οποία μας ζώνουν και μας κυριεύουν, τα κατανοώ πλήρως. Θέλω επίσης να τονίσω ότι και οι πράξεις

πρέπει να υλοποιούνται, όχι να εξαγγέλλονται απλώς. Και ορισμένα πράγματα μπορεί να εξαγγελθούν, αλλά λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουμε πόλεμο δίπλα μας και όχι απλώς μια κατάσταση η οποία θεωρείται λήξη πολέμου, άρα παίρνουμε συγκεκριμένα μέτρα και τα εφαρμόζουμε, Πόλεμο τον οποίο διεξάγει μια κυβέρνηση με συγγνή πολιτική, με απάνθρωπη πολιτική, η κυβέρνηση του κ. Σαρόν η οποία φτάνει μέχρι του σημείου μία απλή αντιπροσωπία κοινοβουλίου να μη δεχτεί να μπει στη χώρα. Φανταστείτε πώς θα δεχτεί την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων στα οποία αναφερόμαστε. Δεν τα απορρίπτω, για να είμαι ξεκάθαρος, δεν τα απορρίπτω και εισηγούμαι να μελετήσουμε στην πορεία και εμείς αλλά να προτείνουμε και στην κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εγώ προέρχομαι από το χώρο της αντιπολίτευσης, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, αλλά πρέπει να παραδεχτώ ότι και η κυβέρνηση αυτή τη φορά σε γενικές γραμμές έχει ανταποκριθεί, έχει καλύψει τα αισθήματα του κυπριακού λαού. Θεωρώ ότι ακόμα και το γεγονός της υποβάθμισης της αντιπροσώπευσης στο δείπνο είναι μια ενέργεια, είναι μια ενέργεια. Άλλο να είναι ο Υπουργός Εξωτερικών και άλλο να είναι ο διευθυντής, άλλο να είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, είναι ο αρχηγός του κράτους, και άλλο να είναι ένας σύμβουλος. Και η υποβάθμιση είναι ένα μέτρο μπορεί να μη μας ικανοποιεί πλήρως ορισμένους εδώ, αλλά είναι ένα μέτρο.

Και εγώ θα ήθελα ακριβώς, επειδή σωστά έγινε η έκκληση από το βήμα της Βουλής, και από τον κ. Λυσσαρίδη και από άλλους συναδέλφους, να πω ότι πρέπει να επιμείνουμε σ' αυτό που ενώνει αυτή την ώρα, σ' αυτό που ακριβώς θα χαροποιήσει τον παλαιστινιακό λαό, να επιμείνουμε στην κοινή θέση και την κοινή άποψη, να διατηρήσουμε ο καθένας μας τις κριτικές μας απόψεις απέναντι ο ένας στον άλλον, απέναντι στην κυβέρνηση. Υπάρχουν οι κριτικές απόψεις στη διαδρομή αυτή, υπάρχουν οι κριτικές απόψεις και για τη Μοσάντ και για τον τρόπο που γίνονται οι

συμφωνίες και παραχωρήσεις, υπάρχουν. Αλλά νομίζω ότι τούτη την ώρα πρέπει να θεωρηθούν πτυχές της ζωής μας δευτερεύουσες, εκτός και αν γίνεται αυτή την ώρα κάτι το οποίο είναι εξόφθαλμο και το οποίο είναι πλέον προκλητικότατο.

Ο φίλος ο Γιώργος έχει πει πολλές φορές “η φίλη κυβέρνηση του Ισραήλ” ή “οι φιλικές σχέσεις” ή “φίλη χώρα του Ισραήλ”. Όσο το Ισραήλ και η κυβέρνησή του συμπεριφέρονται με αυτό τον απεχθή τρομοκρατικό τρόπο, δεν πρέπει να τους θεωρούμε φίλους, δεν μπορεί να χαρακτηρίζονται φίλοι. Και το λέω αυτό με όλη την ειλικρίνεια, δεν είναι θυμός. Αυτή η χώρα, η κάθε χώρα, έχει καθήκον με τις πράξεις της και τη συμπεριφορά της να κερδίζει τη φιλία των άλλων λαών, να κερδίζει το σεβασμό των άλλων λαών. Όταν δε σέβεται τη ζωή ενός παιδιού τριών χρόνων ή, αν θέλετε, ενός νεογέννητου, πώς είναι δυνατό να επιζητεί το σεβασμό γειτονικών λαών οι οποίοι είναι και εκείνοι θύματα παρόμοιας τρομοκρατικής πράξης, όπως είναι ο κυπριακός λαός; Συνεπώς, νομίζω ότι είμαστε σύμφωνοι και ομόφωνοι ότι αυτό που γίνεται στην Παλαιστίνη είναι προσβολή για το σύγχρονο πολιτισμό. Και εμείς, θύματα των ίδιων πράξεων ή παρόμοιων πράξεων από τον κατακτητή στη χώρα μας, αλλά και επειδή είμαστε έτσι διαπαιδαγωγημένοι ως λαός, -επάθαμε ως λαός, εκακοπάθαμε ως λαός πολλά χρόνια και ακόμα κακοπαθάνουμε- για λόγους αρχής τασσόμαστε στο πλευρό του αδελφού, να μου επιτρέψετε να πω, παλαιστινιακού λαού. Και με αυτό νομίζω μπορούμε να κλείσουμε και ταυτόχρονα όποιος συνάδελφος θέλει να εγγράψει θέμα, να το εγγράψει. Υπάρχουν οι διαδικασίες και συζητούμε πάρα πέρα και την υλοποίηση προτάσεων οι οποίες υπάρχουν στην ομόφωνη έκθεση της επιτροπής.

Σας ευχαριστώ πολύ και με αυτά να μου επιτρέψετε να κλείσω και τη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη 9 Μαΐου 2002, η ώρα 5.00 το απόγευμα. Θα πραγματοποιηθεί ειδική συνεδρία της Βουλής την οποία θα προσφωνήσει ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Πατ Κοξ.

Η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Πέμπτης, 16 Μαΐου 2002, θα κυκλοφορήσει αργότερα. Εν τω μεταξύ μεσολαβεί το Πάσχα. Εύχομαι σε όλους και όλες Καλό Πάσχα, καλή δουλειά, να είστε καλά και εσείς και οι οικογένειές σας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ευχαριστούμε, επίσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γιάγκου Κίκης	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος

Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λαμάρης Γιάννος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια στην ογδοηκοστή έβδομη επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων, σχετική ομιλία του κ. Πετρός Καλαϊτζιάν και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Οι παρατηρήσεις του κ. Ανδρέα Χρίστου για την αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», η σχετική έκθεση, οι αγορεύσεις των κ. Λευτέρη Χριστοφόρου και Γιώργου Περδίκη και αποδοχή της αναπομπής.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001 Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρυσοστόμου, Μ. Κυπριανού, Πρ. Προδρόμου, Β. Λυσσαρίδης) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 4).
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2002», οι παρατηρήσεις των κ. Ανδρέα Χρίστου και Ρίκκου Ερωτοκρίτου και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», η τοποθέτηση του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή του σε νόμο.
8. Διεξαγωγή συζήτησης (Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος) αναφορικά με την ανάγκη εισαγωγής στη Βουλή των Αντιπροσώπων της ονομαστικής ψηφοφορίας.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου του 2001 σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου, Κεφ. 279, σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002».
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», το σχόλιο του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
11. Αναβολή έπειτα από σύντομη συζήτηση (Ν. Κλεάνθους, Κ. Τυρίμος, Γ. Περδίκη, Πρόεδρος) των θεμάτων «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002».

12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002», η σύντομη παρέμβαση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας κ. Πρόδρομου Προδρόμου και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ταξινόμησης της Ακατέργαστης Ξυλείας Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χονδρών Βοοειδών) Κανονισμοί του 2002», β. «Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Χοίρων) Κανονισμοί του 2002» και γ. «Οι περί Ταξινόμησης των Σφαγίων των Χονδρών Βοοειδών, Χοίρων και Προβατοειδών και Αναφοράς των Τιμών Αυτών (Σφάγια Προβατοειδών) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία του Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Εφαρμογής Προδιαγραφών για την Παραγωγή, Ταξινόμηση, Σήμανση και Εμπορία Κρέατος Πουλερικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.

17. Έκθεση για τους κανονισμούς: α. «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από το Θόρυβο) Κανονισμοί του 2002» και β. «Οι περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας εις Εργοστάσια (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τον Προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2002-2003 για το μήνα Μάιο του 2002, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγίου Αθανασίου (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
21. Ερωτήσεις βουλευτών: Υποβολή αιτήσεων για εξασφάλιση άδειας λατόμησης στην περιοχή του δάσους Πάφου - Επικίνδυνη ουσία σε γαρίδες από χώρες της Απω Ανατολής - Προβλήματα από μεταλλείο στο χωριό Αγροκησιά.
22. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ερώτημα για την κοινωνική σύνταξη των γυναικών συζύγων των επαναπατριζόμενων Κυπρίων - Ανάγκη σεβασμού του κανονισμού σχετικά με τη χρήση οικοδομών από αναπήρους - Καθυστέρηση καταβολής στους δικαιούχους των αυξήσεων στα δημόσια βοηθήματα.
23. Έκθεση για το θέμα «Η συνεχιζόμενη γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού και η συμπεριφορά του ισραηλινού κράτους», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Β. Λυσσαρίδης, Γ. Περδίκη, Ν. Αναστασιάδης, Ά. Κυπριανού, Γ. Βαρνάβα, Α. Καράς, Ν. Κλεάνθους, Δ. Συλλούρης, Μ. Ματσάκης, Πρόεδρος, Α. Γεωργίου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Τάσου).

(Στις 10 Μαΐου 2002 κυκλοφόρησε ημερήσια διάταξη

για τη συνεδρία της 16ης Μαΐου 2002.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)
2. Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.097.2002)
3. Ο περί της Συμφωνίας για την Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10^{ης} Δεκεμβρίου 1982, οι οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυαποθεμάτων και των Άκρως Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.113.2002)
4. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Καταγραφή Ατόμων που Ταξιδεύουν με Επιβατηγά Πλοία) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.111.2002)
5. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Υποχρεωτικές Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Εκτέλεση Τακτικών Γραμμών στα Οχηματαγωγά Ro-Ro και Ταχύπλοα Επιβατηγά Σκάφη) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.112.2002)

6. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εναρμονισμένο Καθεστώς Ασφάλειας για τα Αλιευτικά Σκάφη Μήκους Είκοσι Τεσσάρων Μέτρων και Άνω) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.082.2002)
7. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κανόνες και Πρότυπα Ασφάλειας Επιβατηγών Πλοίων) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.081.2002)
8. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.080.2002)
9. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.108.2002)
10. Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.101.2002)
11. Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.109.2002)
12. Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Απώλεια Βάρους Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.110.2002)
13. Οι περί Χυμών Φρούτων και Ορισμένων Ομοειδών

Προϊόντων Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.100.2002)

14. Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.072.2002)

15. Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με βάση τα Δημητριακά και Παιδικών Τροφών για Βρέφη και Νήπια Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.075.2002)

16. Οι περί Αρτυμάτων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.091.2002)

17. Οι περί Διαλυτών Εκχύλισης Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.102.2002)

18. Οι περί Μαρμελάδων, Ζελέδων, Μαρμελάδων Εσπεριδοειδών και Κρέμας Κάστανου Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.098.2002)

19. Οι περί Ερουσικού Οξέος στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.108.2002)

20. Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.109.2002)

21. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την

Εξαγωγή Καρυδιών με Κέλυφος Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.113.2002)

22. Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος
του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.101.2002)

23. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.102.2002)

24. Ο περί Ωρών Απασχολήσεως (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.103.2002)

25. Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι
Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.104.2002)

26. Οι περί Εργοδοτούμενων εις Ξενοδοχεία (Όροι
Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.096.2002)

27. Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών

(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.095.2002)

28. Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των

Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και
Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.118.2002)

29. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος Διακίνησης Ιπποειδών και Εισαγωγής Ιπποειδών Προέλευσης Τρίτων Χωρών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.103.2002)
30. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Αιγοπροβάτων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.104.2002)
31. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Προϊόντων με βάση το Κρέας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.105.2002)
32. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος στον Τομέα του Εμπορίου Νωπών Κρεάτων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.106.2002)
33. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.106.2002)
34. Οι περί της Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.107.2002)
35. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματα Όργανα Συνεχούς Αθροιστικής Ζύγισης) Κανονισμοί του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.03.099.2002)
36. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2000)
37. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.029.2002)
38. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και
Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.163.2001)
39. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών
Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.030.2002)
40. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.085.2002)
41. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του
Καπνίσματος) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.011.2002)
42. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του
Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.025.2002)
43. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την

Εξαγωγή Αποξηραμένων Μήλων Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.114.2002)

44. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας – Θέσεις Μηχανικού Αεροσκαφών και Επιθεωρητή Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.090.2002)

45. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.078.2001)

46. Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.080.2002)

47. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.081.2002)

48. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.084.2002)

49. Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.026.2002)
50. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.134.2001)
51. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.089.2000)
52. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.145.2001)
53. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.114.2001)
54. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.016.2000)
55. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 11/98)

56. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.116.2000)
57. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 12/98)
58. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 13/98)
59. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών
Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 57/99)
60. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας
για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων
Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 119/98)
61. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών
Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 61/99)
62. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 86/96)
63. Οι περί Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 19/97)
64. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 69/99)
65. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
(Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.2001)
66. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και
Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)
67. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του
Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ 118/99)
68. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.104.2000)
69. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.2001)
70. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.082.2000)

71. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 113/99)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης).
(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη Αρχαία Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
 - β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της Ιεράς Μονής Αποστόλου Ανδρέα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)

- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την

πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001).

(Στις 14 Μαΐου 2002 κυκλοφόρησε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.105.2002)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Ειδική Συνεδρίαση 9^{ης} Μαΐου 2002

(Ωρα έναρξης: 5.05 μ.μ.)

(Αρ. 32)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι.

Κηρύσσω την έναρξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλωσορίζω τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και όλους εσάς σ' αυτή την ειδική συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων η οποία υποδέχεται τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για να απευθύνει ομιλία στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, εξοχότατε κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι και συναδέλφισσες, κύριοι υπουργοί, αγαπητοί προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι,

«Η παγκόσμια ειρήνη δε θα μπορούσε να διατηρηθεί χωρίς δημιουργικές προσπάθειες ανάλογες των κινδύνων που την απειλούν. Η συμβολή της οργανωμένης Ευρώπης στον πολιτισμό είναι απαραίτητη για τη διατήρηση των ειρηνικών σχέσεων [...]. Η Ευρώπη δε θα δημιουργηθεί διά μιας, ούτε σ' ένα συνολικό οικοδόμημα: θα διαμορφωθεί μέσα από συγκεκριμένα επιτεύγματα που θα δημιουργήσουν πρώτα μια πραγματική αλληλεγγύη [...]».

Δεν είναι τούτα δικά μου λόγια. Ανήμερα σήμερα, πριν πενήντα δύο χρόνια, ο Ρομπέρ Σουμάν προλόγιζε έτσι την Ευρώπη του μέλλοντος, που ξεπρόβαλλε λίγο αργότερα τότε ως μια κοινή αγορά έξι κρατών, ισχνή και καθημαγμένη από μια πολεμική λαίλαπα, με όραμα την ειρήνη, την ελευθερία και την ευημερία των λαών της. Λόγια προφητικά, λόγια επίκαιρα, ακόμα και σήμερα, αν όχι ιδιαίτερα σήμερα.

Μας πήρε μισό αιώνα για να βρισκόμαστε εδώ, έχοντας επιτεύγματα σημαντικά στον απολογισμό της Ευρωπαϊκής πια Ένωσης, αλλά και τόσα ελλείμματα που μας καλούν να εργαστούμε σκληρά, για να φτάσουμε σε ένα τέρμα-επίτευγμα προς όφελος όχι μόνο των λαών της Ευρώπης, αλλά και ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Σας καλωσορίζω στο σταυροδρόμι των πολιτισμών που λέγεται Κύπρος, αυτή τη σημαδιακή μέρα της 9^{ης} Μαΐου, που λέγεται Μέρα της Ευρώπης κι έχω την αίσθηση ότι είμαστε όλοι εδώ σε ένα σταυροδρόμι, όπου η Ευρώπη, γυρνώντας το κεφάλι προς τα πίσω, βλέπει το μακρύ δρόμο που διήνυσε και, κοιτάζοντας μπροστά, ατενίζει τη διαδρομή που χάραξε, θεμελίωσε και τώρα πρέπει να ασφαλίσει, έχοντας γύρω της ένα τοπίο με νόμους προαιώνιους της φύσης, αρχές και ιδανικά που δεν αλλάζουν.

Χαιρόμαστε που είστε ανάμεσά μας μια τέτοια εορταστική μέρα και σας καλούμε, κύριε Πρόεδρε, να δείτε μαζί μας, μέσα από το φακό του κάθε Κύπριου, την Ευρώπη που οραματιζόμαστε από αυτή τη γεωγραφική της εσχαιά και πύλη ταυτόχρονα προς

άλλους κόσμους. Καλωσορίζοντάς σας, σας συγχαίρω και από κοντά σήμερα για την πρόσφατη εκλογή σας στο τιμόνι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του κατεξοχήν αντιπροσωπευτικού οργάνου της Ευρωπαϊκής δημοκρατίας, σε μια εποχή ζωτικών αποφάσεων για το μέλλον της Ευρώπης και των λαών της, σημερινών, αυριανών και μεθαυριανών. Ακριβώς σ' αυτό το αύριο προσβλέπει η Κύπρος και στο πρόσωπό σας υποδέχεται τις αρχές, τις αξίες και τα πιστεύω της, πάνω στα οποία στηρίχθηκε ο πολιτισμός της και πάνω στα οποία έχει την πεποίθηση ότι θα συνεχίσει να κτίζει και να συμμερίζεται όσα συναποτελούν τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, επαγρυπνώντας ακόμα και για όλα εκείνα που θεωρούμε δεδομένα.

Το πρόσφατο σοκ στη Γαλλία απέδειξε, με όχι μεγάλη ευτυχώς ζημιά, πως η Ευρώπη δεν πρέπει ποτέ να σταματήσει να θωρακίζει τη δημοκρατία μέσα από την όσο το δυνατό μεγαλύτερη και ουσιαστικότερη συμμετοχή των πολιτών της, αναδεικνύοντας το κοινωνικό της πρόσωπο και τον ανθρωποκεντρικό της χαρακτήρα. Στη Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης, στην οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραματίζει, και πολύ ορθά μάλιστα, σημαντικό ρόλο, συμμετέχει και η χώρα μας, εκπροσωπώντας τους πολίτες της μέσω των πολυδιάστατων διαδικασιών που έχουν εγκαθιδρυθεί. Η συνέλευση αυτή ενσαρκώνει ακριβώς τη διαπίστωση των αδυναμιών και των ελλειμμάτων, καθώς και τη βούληση για την ενίσχυση της πολιτικής διάστασης μιας ισχυρής Ευρώπης τόσο προς τα μέσα όσο και προς τα έξω. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αλλά και των εθνικών κοινοβουλίων πρέπει να ενδυναμωθεί σε όλες αυτές τις διαδικασίες που αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό της Ενωμένης Ευρώπης.

Η ελεύθερη αγορά δεν είναι το όραμα καθεαυτό. Το όραμα είναι η ευημερία του πολίτη μέσω των οικονομικών δομών που αναπτύσσονται, αλλά η οικονομική αυτή ευρωστία που προκύπτει δεν αρκεί για την επίτευξη της δυνατής Ευρώπης. Είναι το μέσο για την επίτευξη του υψηλότερου και ευγενέστερου στόχου: αυτού της κοινωνικής

δικαιοσύνης και της ενεργού και ισότιμης συμμετοχής του πολίτη τόσο στο εθνικό όσο και στο ενωσιακό επίπεδο. Έτσι θα φτάσουμε στην ευρωπαϊκή πολιτική ρωμαλεότητα που θα επιβάλει με τη σειρά της, διά της πειθούς, την ομαλή λειτουργία της δημοκρατίας, την ιερότητα του αγαθού της ελευθερίας και την απόλαυση από όλους των αγαθών της ασφάλειας και της σταθερότητας και, πάνω απ' όλα, της ίδιας της ειρήνης.

Στην άκρη αυτή της Μεσογείου, κύριε Πρόεδρε, η ευαισθησία της Κύπρου γι' αυτά τα αγαθά και τις πανανθρώπινες αξίες είναι ιδιαίτερα και δικαιολογημένα αυξημένη. Από τη μια, σε ό,τι αφορά άμεσα τον εδώ και σχεδόν τρεις δεκαετίες δοκιμαζόμενο λαό μας, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, Μαρωνίτες, Αρμένιους και Λατίνους, από τη συνεχιζόμενη κατοχή του 37% του εδάφους της Κύπρου από τη γειτονική Τουρκία που και αυτή στοχεύει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Από την άλλη, σ' ό,τι αφορά την ευρύτερη περιοχή μας, ιδιαίτερα μας ανησυχεί η αιμάσσοσα πληγή της Μέσης Ανατολής και η αγωνία και ο πόνος που αυτή προκαλεί στον παλαιστινιακό και ισραηλινό λαό, αλλά και τους γείτονές τους. Η Μέση Ανατολή δε θα σταματήσει να αιμορραγεί, αν δε δημιουργηθεί το παλαιστινιακό κράτος που θα συμβιώσει πια ειρηνικά με το Ισραήλ. Ένα κράτος της Παλαιστίνης με αναγνωρισμένα επίσης διεθνή σύνορα και πρωτεύουσά του την ανατολική Ιερουσαλήμ.

Με την ευαισθησία αυτή που απορρέει από πικρές εμπειρίες και τη συνεχιζομένη της δοκιμασία, η Κύπρος συστρατεύεται με τη διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση, πόσο μάλλον το ίδιο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σ' ό,τι μπορεί να προάξει την ειρήνη και τη συμφιλίωση.

Πέρα από την εναρμόνισή της με το γενικότερο κοινοτικό κεκτημένο, που προχωρεί με ζηλευτούς ρυθμούς, όπως και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει, η Κύπρος είναι έτοιμη να ευθυγραμμιστεί και με την αναδυόμενη κοινή εξωτερική πολιτική της Ευρώπης σε μια διαδικασία απεξάρτησής της και ενδυνάμωσης του ρόλου

της ως παράγοντα ενίσχυσης των αρχών του διεθνούς δικαίου και του χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ως παράγοντα σταθερότητας, ειρήνης και ισότητας στις διεθνείς σχέσεις.

Παρούσα η Κύπρος, κύριε Πρόεδρε, στην αντιτρομοκρατική προσπάθεια, από πεποίθηση και από ψηλαφητή αναγνώριση ανάγκης για την επιβίωση της ανθρωπότητας. Όμως δεν αρκεί να αντιμετωπίσουμε την ίδια την τρομοκρατία. Θα πρέπει να καταβληθεί επείγουσα, επίπονη και επίμονη προσπάθεια να χτυπηθούν οι ρίζες που γεννούν και τρέφουν το καταδικαστέο αυτό φαινόμενο. Πρέπει να καταπολεμηθούν η φτώχεια, η ανεργία, η ανισότητα, η αδικία, στο εσωτερικό των χωρών, αλλά και η πείνα, η ανέχεια, η εξαθλίωση, η καταστροφή του περιβάλλοντος στο διεθνές επίπεδο. Αυτές είναι οι πηγές του κακού, του θυμού, της οργής, της απόγνωσης και αυτό πρέπει να ορίσουμε ως πεδίο δράσης άμεσης προτεραιότητας. Είμαστε ακόμα της άποψης πως η καταπολέμηση της τρομοκρατίας δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για την εφαρμογή κρατικής τρομοκρατίας, που και αυτή αποτελεί μια από τις γενεσιουργές αιτίες της τρομοκρατίας, την οποία θέλει δήθεν να καταπολεμήσει.

Ευγνώμων η Κύπρος, κύριε Πρόεδρε, για τη σταθερή θέση της Ευρώπης, όπως αυτή εκφράστηκε στην απόφαση του Ελσίνκι, κάνει ό,τι μπορεί για να εξευρεθεί η δίκαιη και βιώσιμη λύση προς όφελος ολόκληρου του κυπριακού λαού, ει δυνατόν και πριν από την ένταξη της Κύπρου στην Ένωση. Σ' αυτή την άοκνη προσπάθεια, ζητά την περαιτέρω ενίσχυση της Ενωμένης Ευρώπης, των ΗΠΑ, της Ρωσίας και των άλλων μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και βεβαίως του γενικού γραμματέα του διεθνούς οργανισμού, για να υπερπηδηθούν τα εμπόδια που τίθενται στην πορεία από την αδιαλλαξία της τουρκικής πλευράς και την απαράδεκτη και παράλογη επιμονή της σε λύση δύο ξεχωριστών, κυρίαρχων κρατών,

συνοδευόμενη από απειλές “μέχρις εσχάτων”, σε περίπτωση ένταξης πριν από τη λύση του προβλήματος. Παραμένουμε και θα παραμείνουμε αταλάντευτα προσηλωμένοι στην ειρηνική διαδικασία για επίλυση του Κυπριακού στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των Συμφωνιών Υψηλού Επιπέδου, για λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας που να διασφαλίζει τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα του κυπριακού λαού στο σύνολό του. Όμως η Ευρώπη πρέπει να δώσει ακόμα πιο δυναμικά το “παρών” της, μη ξεχνώντας ότι για πρώτη φορά είχε εκφράσει κοινή θέση εξωτερικής πολιτικής το 1974, στις χειρότερες στιγμές της νεότερης ιστορίας του κυπριακού λαού, έστω και αν αυτή τότε η ενέργεια δεν ήταν σε θέση να εμποδίσει την τραγωδία.

Μόλις πριν μια εβδομάδα, η ενθαρρυντική δήλωση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Πρόντι, τον οποίο με ιδιαίτερη χαρά και τιμή φιλοξενήσαμε επίσης στην αίθουσα της ολομέλειας προ μερικών μηνών, ήρθε ως επιβεβαίωση του βάσιμου των προσδοκιών μας, ότι η Ευρώπη πρέπει να έχει το ρόλο και την επιρροή -που της αρμόζει, θα πρόσθετα- και στη Μεσόγειο, ένα ρόλο που χαρακτηρίζεται θετικός, είπε ο κ. Πρόντι, στις δύσκολες αυτές μέρες για την περιοχή. Εξίσου ενθαρρυντική για μας στο ίδιο πλαίσιο της συνάντησης Μπους, Αθνάρ και Πρόντι στην Ουάσιγκτον, στις 2 Μαΐου 2002, είναι και η περαιτέρω αναφορά του κ. Πρόντι στον εφικτό στόχο της ένταξης της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη με την επικείμενη διεύρυνσή της.

Η σχέση αυτή με τη Μεσόγειο δεν μπορεί παρά να είναι αμφίδρομη. Επίτευξη του στόχου αυτού σημαίνει ενίσχυση της ίδιας της πολιτικής ταυτότητας της Ευρώπης στη διεθνή σκηνή. Την ίδια ζωτική σημασία θα έχει και η θετική επιρροή της Ενωμένης Ευρώπης σε ενδεχόμενη πρόοδο για επίλυση του Μεσανατολικού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει και σ’ αυτή την περίπτωση να διαδραματίσει το ρόλο που της αρμόζει.

Επιστρέφοντας στον εκ των πατέρων της Ευρώπης, με τις ρήσεις του οποίου άρχισα αυτή την ομιλία υποδοχής προς τον υψηλό μας προσκεκλημένο, επιτρέψτε μου να επαναλάβω την προφητική του παρακαταθήκη για τη Μέρα της Ευρώπης: «Η Ευρώπη[...] θα διαμορφωθεί μέσα από συγκεκριμένα επιτεύγματα, που θα δημιουργήσουν πρώτα μια πραγματική αλληλεγγύη[...]».

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε με το ψήφισμά του για τη Μέση Ανατολή πραγματική αλληλεγγύη. Αλληλεγγύη με την οποία συντάσσεται πλήρως και η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, κύριε Πρόεδρε. Και είναι αυτό το δικό μας μήνυμα για τη Μέρα της Ευρώπης και για τη σημερινή σας παρουσία ανάμεσά μας: Πως μαζί θα οικοδομήσουμε την Ευρώπη του αύριο, πρωταγωνιστή και όχι ουραγό, σε μια καλύτερη και ειρηνικότερη ανθρωπότητα. Εμείς εδώ, μαζί με τους συμπατριώτες μας τους Τουρκοκύπριους και όλοι οι Κύπριοι, μαζί σας, σε μια Ευρώπη φάρο πολιτισμού.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες, κυρίες και κύριοι προσκεκλημένοι,

Με ιδιαίτερη χαρά επωφελήθηκα της ευκαιρίας να μακρηγορήσω, λόγω της παρουσίας του διακεκριμένου φιλοξενούμενού μας και του υψηλού θεσμού τον οποίο εκπροσωπεί. Με μεγάλη επίσης χαρά και τιμή θα πω ακόμα δύο λόγια για τον ίδιο, προτού του δώσω το βήμα για τα όσα, είμαι σίγουρος, ενδιαφέροντα, θα έλεγα άκρως ενδιαφέροντα, και βαρυσήμαντα θα ήθελε να μας πει.

Από την άλλη γεωγραφική εσχαιά της Ευρώπης, γαλουχημένος με τους στίχους του Γέιτς και τη γραπτή λαλιά του Τζόις, ο Ιρλανδός βουλευτής, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από το 1989 και τώρα στο πηδάλιό του από τον περασμένο Ιανουάριο, ήρθε στην ενεργό πολιτική μετά από μακρά θητεία ως ακαδημαϊκός και δημοσιογράφος,

παρότι το ενδιαφέρον του γι' αυτήν ξεκίνησε από τα φοιτητικά του χρόνια, όπως για πολλούς από μας εδώ. Ιδρυτικός γενικός γραμματέας το 1985 των Προοδευτικών Δημοκρατών, ενός νέου φιλελεύθερου κόμματος, έχει τρεις θητείες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπου εξελέγη πρόεδρος της Πολιτικής Ομάδας των Φιλελευθέρων το 1998 και επανεξελέγη την επόμενη χρονιά, αφού πρωταγωνίστησε στο θέμα της εκτελεστικής ευθύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ζήτημα που οδήγησε στην άνευ προηγουμένου τότε παραίτηση της Επιτροπής.

Ο Πατ Κοξ έχει την ευτυχία και ευλογία να έχει μια μεγάλη οικογένεια με έξι παιδιά και το βαρύ φορτίο να μοιράζει το χρόνο του μεταξύ του Κορκ όπου ζει η οικογένειά του, της εκλογικής του περιφέρειας στο Μάνστερ της Ιρλανδίας, των Βρυξελλών και του Στρασβούργου, καθώς και της υπόλοιπης Ευρώπης και της παγκόσμιας σκηνής. Διαδρομές δύσκολες, που προσφέρουν όμως και τη χαρά των επιτευγμάτων που προανέφερα και που ευελπιστούμε ότι και οι δικοί μας εκπρόσωποι σύντομα θα διανύουν ως μέλη της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Κύριε Πρόεδρε,

Σας καλωσορίζω για άλλη μια φορά θερμά και ολόψυχα στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στην Κύπρο και σας υπόσχομαι ότι, όπως αναφέρατε στην εναρκτήρια Σύνοδο της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, βλέπουμε «τα όνειρά σας που απλώσατε μπροστά μας και θα τα διαβούμε αλαφροπάτητοι», γιατί είναι και δικά μας!

Καλώς ήρθατε, κύριε Πρόεδρε. Παρακαλώ, στο βήμα για να εκφωνήσετε το δικό σας λόγο.

(Χειροκροτήματα από τους βουλευτές και το κοινό)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ:

(ΠΑΤ ΚΟΞ)

Mr President, Mr President of the Republic, Members of the Government, Honorable Members of Parliament, Excellencies, diplomatic and religious, ladies and gentlemen,

I want to thank you for the privilege of being here today, the privilege to address you on this particular day of all days and especially in the context where you meet, as I understand, specifically to mark this moment. It is for me, on behalf of European Parliament, a singular honor and privilege and I thank you for it.

You remarked, Mr President, in your introductory remark, that, like you, I come from one of the peripheral parts of Europe. Like you, I come from an island and community. Like yours, we've had the unwanted attention from time to time of larger neighbors.

On the day when I had the privilege to be elected to the presidency of the European Parliament, I recalled that idea, by making a reference to one of our early medieval Irish saints, St. Columbanus, who carried from Ireland in the seventh century a message of christianity to continental Europe and who eventually died, was buried in Bobbio in Italy. And he wrote when he got there in latin that he came from the edge of the world. And I felt very proud that day to be a public representative from the edge of the world at the heart of contemporary European democracy. And that great coming together which is European democracy and European Union, is one where your hour awaits and where your moment is maturing to the point of its full ripe possibility and I look forward to that time.

This in European Union is a very special year. It's the year when we effectively launched the euro currency in our pockets and not just on our exchange markets. It's the year when on the 28th of February in the European Parliament the Convention on the Future of Europe first sat and continues to sit and meet and do its business in

public. This is an idea of the European Parliament. It was the idea of the Parliament that each candidate state should be associated and I want to play some record how pleased I am that you are a full and active participant, as you should be, as a stake holder in our common European future.

But the thing really which brings me today, or at least the context, is that this politically can be and I hope it shall be the year of enlargement. Enlargement for my Presidency of the European Parliament, among many priorities, is definitively the first among equals. It is the great historic challenge of our generation of Europeans. Since I have been elected and that's just three months ago, I've had the privilege already as President to visit many of the candidate states. Today I make my sixth such visit. Not my first visit to Cyprus, but my first time to have this privilege. And the day was chosen quite deliberately, because as you remarked, Mr President, it is Schuman Day and because fifty-two years ago the declaration by Robert Schuman created the sense of dynamic momentum that understood as well as knowing and respecting history that we could build a new future and a new history, founded on mutual respect and reconciliation. And I can think of nowhere more appropriate that I should be today, as President of the European Parliament, than in the last divided capital city in Europe and to be here, to be a bearer of Schuman's message of reconciliation.

You, yourself, Mr President, quoted Schuman about world peace. You quoted the part «world peace cannot be safeguarded without the making of creative efforts proportionate to the dangers which threaten us». Let me just pause and think about that phrase and ask you to think about that phrase with me. It talks about peace, it talks about creativity, it talks about being proportionate, when there is a sense of threat. Each of those things has such a resonance in Cyprus of all places and each of those things has such a resonance at this moment, as even today the President of the

Republic engaged in dialogue, seeking again the possibility of a comprehensive settlement.

I think Schuman's message really is the attraction that made me want to be here today and I want in that context firstly, but not only, to talk to you about the question of trying to find a comprehensive settlement. The European Parliament strongly welcomes, Mr President of the Republic, the fact of the talks between the leaders of both communities. We actively support what you are trying to achieve and I hope the fact that the visits of Romano Prodi, Commissioner Vergheugen and myself today reiterates and reinforces the extent to which we really believe this is a special place and we really hope that this is a special moment.

The enlargement calendar will be observed. I know in politics we always have to allow for events and accidents. «Events, dear boy!», I think was Harold McMillan's expression to explain the things that go wrong in politics, were not too bad sometimes to do the things we anticipate, but the events can trip us up. But so far as we can now see and feel, as I told it will be, the year of enlargement, politically the momentum is there. It is, as Gothenburg Summit remarked, irreversible and you are part of that process of irreversibility. And the European Parliament brings to you that message of politically being part of that irreversible political momentum.

It is very clear that if there is a comprehensive settlement, and this would be the optimum condition of your entry, but not a pre-condition of your entry, it is very clear that the European Union will work very hard with you to ensure that such arrangements as you can agree with each other can be reasonably accommodated by the *acquis communautaire*. But one thing is also clear, that I should underline and do it frankly not to this Parliament because you will know it, but to the communities on this island, that from a European Union perspective, if Cyprus can find the political will in the

communities and the capacity to deliver a comprehensive settlement, from the European Union perspective it must, must, speak and act coherently and sustainably with one voice. There are many models and forms of institutions and constitutions in the member states of today's Union. But there is one irreducible minimum that they must speak and act coherently and sustainably with a single voice.

I believe, if a comprehensive settlement can be concluded, that we can find creative ways to return to the world of Schuman, creative ways to accommodate the concerns of the two communities as enshrined in whichever settlement you could find, if politics and will, capacity and possibility allow you to get there.

I had a chance earlier today in this visit to speak in these terms to the other community, to urge them to try to reach a settlement and to seize the moment, to reassure them that creativity is available, if the will to seek and use it exists; to assure them that we will bring, and European Parliament as a part of the authority of the European Union, that we will bring a very special act of financial solidarity, to say that we do recognize that there are particular and special problems. In this regard, and I am so pleased and privileged to be and to address you in the presence of the President of the Republic, I am aware that the primary dramatis personae in this process are the leaders of the two communities, under the good offices of the Secretary General of United Nations. And this is how it is and how it shall be. But in the space of creativity, may I plant a small seed. It is clear that you, in this House, in your community, in this Republic, have come to powerfully understand the totality of what is the *acquis communautaire*. Your Chief Negotiator, Mr Vassiliou, I've said before to media and I say here on the record, is the Michael Schumacher of negotiators, he's always in short in the pole position. And Mr Papadopoulos, who leads a Committee here to convert the *acquis* into law and with your assistance across the parties with dramatic and

unprecedented consensus where you've delivered it, you know so much about this by virtual exposure to it and work on it and reflection on it and debate about it and the other community, measured by that yardstick, knows so little.

I would suggest, if it should be convenient for them to do so and deemed appropriate to do so, that the leading negotiators, the only negotiators could invite the United Nations to ask the European Union to explore and clarify some matters. For example, I've mentioned earlier the absolute necessity for a sustainable, predictable capacity to speak with one voice. It's not a kind of a negotiable thing, it exists as an absolute requirement of the practice. Could it be useful, I pose the question, not for EU to get into the detail of your negotiation, but to clarify the nature of how the system operates in practice, from which you can draw such wisdom or encouragement as you might feel.

The reason I say this, to look for something modest but real, there is a general sense outside the Republic of Cyprus that the talks have reached a certain stage of deadlock and there is a general sense that we are at a compelling moment when, if there could be the energy and creativity to seize that moment, that something very special could happen.

And so I make that suggestion to see: Is there any way for European Union can seek to explore and clarify without issues of recognition on the one hand, or, on the other hand, without becoming a direct party to a negotiation. We have a great interest, Mr President, that you should succeed, a common European interest, a regional interest. But as I have said to you at the outset, this is not a pre-condition, but it would be a wonderful condition, if it could come to pass. But if I may say, I think you too have an interest. You have special concern in your hearts and minds, not just about constitutions and institutions, but about a feeling for the history of the people and

peoples that you are, your pride and face, your sense of continuity, your sense of identity. And when I look at the challenge that you face, there is in northern Cyprus, a clear demographic question: The people who, for those of a certain age in this Parliament, who grew up as neighbors, worked in the same fields, lived in the same villages, met each other regularly in social terms, they are an earlier generation, a Cypriot generation, with Cypriot hearts and minds. The demography is changing and the demography gives you a compelling reason to seize the moment in the area of hearts and minds as well as constitutions and institutions.

There is a dramatic difference in the income levels in the two communities. Yours has proved to be a powerfully resilient, creative and inventive community, after an enormous shock. Three decades on, yours is the richest applicant state of the European Union and the credit is your credit. Your commitment to education of your children, your commitment to going out and doing business and creating success, even from modest resources. But you know in your heart, as I do, it is very difficult over a long period of time to countenance two communities in such dramatically different economic and social circumstances. And so again Europe can release opportunity for each community and if we seize the moment, the fragile dimensions that can surround gross inequalities can begin to be reversed.

And there is that generation question with the exception and the very positive exception of occasional bi-communal events. Young Cypriots from the two communities don't know each other with the same intensity as would have been there for an earlier generation. And so I think you too can see these things and had this feeling and sense of place. And I believe it is important, not just for European Union, not just in regional terms, but in your own terms, to make every effort, and I know the President of the Republic is doing so, and I salute that effort and I think it is an important one.

I should like to try now, if I could, to talk to you a little bit about coming from a small peripheral place and joining the wider European Union, as you shall do. Many people who come from a smaller place, and I know this from my own country's experience, fear a loss of identity. Can you have a say? Can you be involved? Will you get swamped by the very scale of what you connect to? I stood before you as a representative elected from the second smallest state of the fifteen states of the Union. I have the privilege to lead the third group of the European Parliament, but not the two largest groups and still, through parliamentary group democracy, I am also here as President of Parliament. I don't make the point of myself but of the engagement; some day this could be one of you. Because it is an open democracy, open to networking and engagement and open to all, large and small, central or peripheral.

And for those of you who value your identity, and I know you do, don't take the step towards European Union engagement, fearful that it will be diminished. I believe it will enhance your prospects so much that indeed, it is not that you would be less Cypriots, but more effectively so, by choosing intelligent inter-dependence in your engagement with European Union rather than some do, in some quarters of this island, lean more towards a more isolationist view. And it is intelligent inter-dependence which is the most creative force of that point of inter-connection.

Today in Europe our generation faces the challenge that no other did. Ours will be a truly continental scale enlargement, mostly to the eastern Europe, but also to the Mediterranean. And the southern part is indispensable. And the southern part, I hope, Mr. President of the Parliament, will indeed allow us to become a closer partner of the Middle East as it searches, as you rightly remarked, to find a way from the current demise in which it finds itself. But the difference about what we do today in Europe compared to all that went before, this is a Europe created by the free will of free

peoples, by sovereign parliaments and sovereign governments, not a Europe at the point of a sword, not a Europe through the barrel of the gun. Schuman's Europe. A Europe of genuine reconciliation and of mutual respect. It was the European Parliament, Mr. President, that first set a date and deadline. We voted by an overwhelming majority in year 2000 so you, the candidate states, should take part in the European elections of summer 2004. And to do that, that requires that we complete the negotiations in effect this year and then the process of ratification thereafter. I want to say this to you, Mr. Speaker of the Parliament and Members of the House, that we will go one stage further in the European Parliament. When you sign a draft treaty of accession, on behalf of European Parliament today, I extend to you the invitation to nominate observers from your House to come to our Parliament in the number that you shall be entitled to in the Treaties, which, if I recall correctly, is six. Representative of who you are, to come to our groups in the Parliament, according to your political party preference and philosophy, to come to our specialist committees according to your interests, agriculture, tourism, regional, environment, to come to the Plenary itself and to tell your story and to speak. The only right you would not have as observer is the right to vote, which follows from an act of ratification. And we want to do this because we are determined to seize this moment to build this new Europe and to do it in a pluralist way. I want to say to you, President of the Republic, something which I said to your fellow negotiator for the other community. If there was a comprehensive settlement, one of the questions you would all share with us is how you distribute the six seats available across the communities, not just across the Parliament. And it could be, in the event of such a settlement, that at an early date, there could be a Turkish voice present, because such choices are yours and not ours. Of course, the sensitive and determined on the question whether you have a settlement or not, and that is your business and not

ours. But I made the point to you and underline it as a measure of our Commitment to proceed at the earliest moment to allow you to demystify, as individuals and as parliamentarians, how our system works, the better for you to exploit is possibilities for your people. On the convention, it is the European Parliament which insisted on the convention, no more building Europe's future by elites behind closed doors. We do that business now also with your representatives openly beneath the public gates on the floor of the European Parliament and we are proud that we insisted on and won that battle. With regard to the Convention, I am especially pleased that you were there, adding your voice to the building of our common future.

I should like to conclude, Mr President, by recalling a visit that was made to Strasbourg in 1990, one of several, by President Vaclav Havel. I want to quote him, but before I do so, I should like to make this promise. That when you join, I should like, on behalf of the Parliament which I have the privilege to lead, which represents three hundred and sixty million citizens of the European Union, to take from our House to yours the European flag and to invite you with pride as a member to display it in your Chamber. Let me quote Havel. He referred to the flag. He said: «without dreaming of a better Europe, we shall never build a better Europe.» For me, the twelve stars of the European flag do not express the proud conviction that we will build heaven on earth. There will never be heaven on earth. I see these twelve stars as a reminder that the world could become a better place; a better place if, from time to time, we have the courage to look up at the stars. We are building this new Europe. The Mediterranean is the cradle of our common European civilization. Enlargement across Europe is waiting for a spark to lift our energies to achieve it as real politics. Look up at those stars and dream the dream. Your entry, because of the quality of your negotiations and the quality of your preparation and the nature of the Helsinki accord, subject to all relevant factors,

is on a path which is irreversible. It would be powerful if that path could add to a comprehensive settlement. Look at the stars and keep trying.

Thank you.

(Χειροκροτήματα από τους βουλευτές και το κοινό)

(Η μετάφραση στα ελληνικά της ομιλίας του κ. Πατ Κοξ)

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, μέλη της κυβέρνησης, αξιότιμοι βουλευτές, εξοχότατοι διπλωματικοί και θρησκευτικοί ηγέτες, κυρίες και κύριοι,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για το προνόμιο του να είμαι εδώ σήμερα, για να προσφωνήσω τη Βουλή αυτή την ειδική μέρα απ' όλες τις μέρες και ιδιαίτερα μέσα σ' αυτό το πλαίσιο όπου η Βουλή κάνει ειδική συνεδρία, συγκεκριμένα, για να σημαδέψει αυτή τη στιγμή. Είναι για μένα, εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μια μοναδική τιμή και προνόμιο και σας ευχαριστώ πάρα πολύ γι' αυτό.

Είπατε, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, στο εισαγωγικό σας σχόλιο ότι, όπως κι εσείς, προέρχομαι από ένα ακριτικό σημείο της Ευρώπης, ένα σύνορο. Όπως κι εσείς, προέρχομαι από ένα νησί, μια νησιώτικη κοινωνία. Όπως κι εσείς, είχαμε την ανεπιθύμητη προσοχή των μεγαλύτερων γειτόνων μας.

Την ημέρα που είχα το προνόμιο να εκλεγώ Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θυμήθηκα εκείνη την ιδέα, κάνοντας μια αναφορά σ' ένα μεσαιωνικό άγιο της Ιρλανδίας, τον Άγιο Κολομβίνο, ο οποίος μετέφερε από την Ιρλανδία, τον έβδομο αιώνα, ένα μήνυμα χριστιανοσύνης στην ηπειρωτική Ευρώπη και που τελικά πέθανε και θάφτηκε στην πόλη Μπόμπιο της Ιταλίας. Και έγραψε, όταν έφτασε εκεί, στα λατινικά, ότι καταγόταν από την άκρη της γης. Και ένιωθα πολύ περήφανος εκείνη τη μέρα που ήμουνα δημόσιος εκπρόσωπος από την άκρη της γης στην καρδιά της σημερινής ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Και εκείνη η μεγάλη συνάντηση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας, που είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι μια συνάντηση που η δική σας ώρα

περιμένει και που και η δική σας στιγμή ωριμάζει στο σημείο που θα φτάσει στη μεστή της πιθανότητα και προσμένω με πολύ ενδιαφέρον αυτή τη στιγμή.

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση αυτή η χρονιά είναι πολύ ξεχωριστή. Είναι η χρονιά που αποτελεσματικά έχουμε βάλει σε κυκλοφορία το ευρώ στις τσέπες μας και όχι μόνο στα χρηματιστήριά μας. Είναι η χρονιά που στο Ευρωκοινοβούλιο η Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης παρακάθισε για πρώτη φορά στις 28 Φεβρουαρίου και συνεχίζει να παρακάθεται και να διεξάγει τις εργασίες της δημόσια. Αυτό είναι μια ιδέα του Ευρωκοινοβουλίου. Ήταν μια ιδέα του Κοινοβουλίου ότι κάθε υποψήφια χώρα πρέπει να συνδέεται και θέλω να καταγραφεί το γεγονός ότι είμαι πολύ ευχαριστημένος που είστε πλήρως συμμετέχουσα χώρα, όπως πρέπει να είστε, ως μέτοχοι στο κοινό ευρωπαϊκό μας μέλλον.

Όμως το θέμα που με φέρνει εδώ σήμερα, ή τουλάχιστο το πλαίσιο, είναι ότι αυτή πολιτικά μπορεί να είναι και ελπίζω να είναι η χρονιά της διεύρυνσης. Η διεύρυνση, κατά τη δική μου προεδρία του Ευρωκοινοβουλίου, είναι ανάμεσα σε πολλές προτεραιότητες, είναι καθοριστικά η πρώτη ανάμεσα σε ίσες. Είναι η μεγάλη πρόκληση της ιστορίας της δικής μας γενιάς των Ευρωπαίων. Από τότε που εξελέγην, δηλαδή πριν από μόλις τρεις μήνες, είχα το προνόμιο ήδη ως Πρόεδρος να επισκεφθώ πολλές από τις υποψήφιες υπό ένταξη χώρες. Σήμερα κάνω την έκτη τέτοια μου επίσκεψη. Όχι την πρώτη στην Κύπρο, αλλά είναι η πρώτη φορά που έχω αυτό το προνόμιο. Και η μέρα επιλέγηκε πολύ σκόπιμα, γιατί, όπως είπατε κι εσείς, κύριε Πρόεδρε, είναι η μέρα Σούμαν. Είναι η μέρα της Ευρώπης. Και επειδή πριν από πενήντα δύο χρόνια η διακήρυξη του Ρομπέρ Σούμαν δημιούργησε την αίσθηση δυναμικής και ωθητήριας δύναμης, την οποία κατανόησε τόσο καλά όσο και το να σεβόμαστε την ιστορία όπου θα μπορούσαμε να οικοδομήσουμε ένα νέο μέλλον και μια νέα ιστορία βασισμένη σε αμοιβαία εκτίμηση και συμφιλίωση. Και δεν μπορώ να σκεφτώ πιο κατάλληλο μέρος

που θα 'πρεπε να είμαι σήμερα ως Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από την τελευταία διαιρεμένη πρωτεύουσα της Ενωμένης Ευρώπης και να είμαι εδώ για να μεταφέρω το μήνυμα του Ρομπέρ Σούμαν για τη συμφιλίωση.

Εσείς ο ίδιος, κύριε Πρόεδρε, παραθέσατε κάτι που είπε ο Ρομπέρ Σούμαν για την παγκόσμια ειρήνη. Παραθέσατε το κομμάτι ότι «η παγκόσμια ειρήνη δεν μπορεί να διαφυλαχθεί χωρίς να γίνουν δημιουργικές προσπάθειες ανάλογες με τους κινδύνους οι οποίοι μας απειλούν». Θα ήθελα να κάνω μια παύση και να σκεφτώ αυτή τη φράση και να σας ζητήσω να σκεφτείτε αυτή τη φράση μαζί μου. Μιλά για την ειρήνη, μιλά για τη δημιουργικότητα, μιλά για την αναλογικότητα, όταν υπάρχει και η αίσθηση της απειλής. Κάθε ένα από αυτά τα πράγματα έχει τόσο μεγάλη απήχηση στην Κύπρο απ' όλα τα μέρη του κόσμου και κάθε ένα από αυτά τα πράγματα έχει τόσο μεγάλη απήχηση αυτή τη χρονική στιγμή, καθώς ακόμα και σήμερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διεξήγαγε διάλογο για την αναζήτηση και πάλι της πιθανότητας μιας συνολικής λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Πιστεύω ότι το μήνυμα του Σούμαν πραγματικά είναι αυτό που έκανε εμένα να θέλω να είμαι εδώ σήμερα και θα ήθελα, μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, πρώτα απ' όλα, αλλά όχι μόνο, να σας μιλήσω για το θέμα της προσπάθειας εξεύρεσης μιας συνολικής λύσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ένθερμα καλωσορίζει, κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, το γεγονός των συνομιλιών μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων. Υποστηρίζουμε ενεργά αυτό που προσπαθείτε να επιτύχετε και ελπίζω ότι το γεγονός ότι οι επισκέψεις του Ρομάνο Πρόντι και του επιτρόπου Φερχόιγκεν και η δική μου σήμερα επαναλαμβάνουν και ενισχύουν το βαθμό στον οποίο πραγματικά πιστεύουμε ότι αυτό είναι ένα πολύ ξεχωριστό μέρος και πραγματικά ελπίζουμε ότι αυτή είναι μια πολύ ξεχωριστή στιγμή.

Το ημερολόγιο της διεύρυνσης θα ακολουθηθεί. Γνωρίζω ότι στην πολιτική πάντοτε πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κάποια ατυχήματα, κάποια γεγονότα. «Γεγονότα, αγαπητέ μου», είπε ο Χάρολντ Μακμίλλαν, για να εξηγήσει πράγματα που δεν πάνε καλά, πάνε στραβά στην πολιτική, όταν ειδικά δεν το περιμένουμε, αλλά τα γεγονότα μερικές φορές μας στήνουν παγίδες. Αλλά απ' ό,τι βλέπουμε και απ' ότι αισθανόμαστε, όπως είπα, θα είναι η χρονιά της διεύρυνσης: πολιτικά η ωθητήρια δύναμη υπάρχει. Είναι, όπως αναφέρθηκε στη Σύνοδο Κορυφής στο Γκοτεμπεργκ, μη αναστρέψιμη πορεία και εσείς αποτελείτε μέρος αυτής της διαδικασίας της μη αναστρεψιμότητας. Και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στέλλει σε σας αυτό το μήνυμα ότι πολιτικά είστε μέρος αυτής της μη αναστρέψιμης πολιτικής ωθητήριας δύναμης.

Είναι σαφέστατο ότι αν θα υπάρξει συνολική λύση -και αυτό θα ήταν ο άριστος όρος για την ένταξή σας, αλλά όχι προϋπόθεση για την ένταξή σας- είναι σαφέστατο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εργαστεί πάρα πολύ σκληρά μαζί σας, για να διασφαλιστούν τέτοιες διευθετήσεις, όπως μπορείτε να συμφωνήσετε μεταξύ σας, οπότε λογικά θα υιοθετηθούν και θα γίνουν αποδεκτές από το κοινοτικό κεκτημένο. Αλλά και κάτι άλλο είναι επίσης πασιφανές, το οποίο θα πρέπει να υπογραμμίσω και το κάνω με ειλικρίνεια, όχι σ' αυτό το κοινοβούλιο, γιατί εσείς το γνωρίζετε, αλλά στις κοινότητες που βρίσκονται σ' αυτή τη νήσο, ότι από την προοπτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν η Κύπρος μπορεί να βρει την πολιτική βούληση ανάμεσα στις δύο κοινότητες και τη δυνατότητα να παραδώσει μια συνολική λύση, από την προοπτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει οπωσδήποτε να ομιλήσει και να πράξει με συνεκτικό και με διαρκή τρόπο με μια φωνή. Υπάρχουν πολλά μοντέλα και πολλές μορφές θεσμών και συνταγμάτων σε κράτη μέλη της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλά υπάρχει ένα ελάχιστο που δεν μπορεί να μειωθεί, ότι πρέπει να μιλούν και να ενεργούν με συνοχή και με συγκρότηση και με μια φωνή.

Πιστεύω ότι αν μπορεί να επιτευχθεί μια συνολική λύση, ότι μπορούμε να βρούμε δημιουργικούς τρόπους να επιστρέψουμε στα λόγια του Σούμαν, δημιουργικούς τρόπους να δεχθούμε και να λάβουμε υπόψη τις ανησυχίες των δύο κοινοτήτων, όπως διαφυλάττονται σε οποιαδήποτε λύση εσείς θα βρείτε, αν η πολιτική και η βούληση, η ικανότητα, η δυνατότητα σας επιτρέψουν να φτάσετε σ' εκείνο το σημείο.

Είχα την ευκαιρία νωρίτερα σήμερα, σ' αυτή μου την επίσκεψη, να μιλήσω με αυτούς τους όρους στην άλλη κοινότητα να τους παροτρύνω να προσπαθήσουν να επιτύχουν μια λύση και να "αδράξουν" τη στιγμή, να τους καθησυχάσω ότι η δημιουργικότητα είναι διαθέσιμη, αν η βούληση, για να αναζητηθεί και να χρησιμοποιηθεί, υπάρχει επίσης. Να τους καθησυχάσω και να τους διασφαλίσω ότι, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως μέρος της εξουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα φέρουμε μια πολύ ξεχωριστή πράξη οικονομικής και χρηματοπιστωτικής αλληλεγγύης, για να πούμε ότι, ναι, αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν ειδικά και ξεχωριστά προβλήματα. Αναφορικά με αυτό, και χαίρομαι πάρα πολύ και νιώθω ότι είναι πολύ μεγάλο προνόμιο ότι βρίσκομαι εδώ και σας απευθύνω το λόγο στην παρουσία του Πρόεδρου της Δημοκρατίας, γνωρίζω ότι οι πρωταγωνιστές, οι κύριοι πρωταγωνιστές σ' αυτή τη διαδικασία είναι οι αρχηγοί των δύο κοινοτήτων, από τις καλές υπηρεσίες του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Και έτσι είναι τα πράγματα και έτσι πρέπει να είναι. Αλλά μέσα στα πλαίσια της δημιουργικότητας, θα ήθελα να φυτέψω ένα μικρό σπόρο. Είναι σαφές ότι εσείς, σ' αυτό το κοινοβούλιο, στην κοινότητά σας, σ' αυτή τη Δημοκρατία, έχετε καταλάβει πάρα πολύ έντονα την ολότητα του τι θα πει κοινοτικό κεκτημένο. Ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας, ο κ. Βασιλείου, είπα προηγουμένως στα μέσα ενημέρωσης και επαναλαμβάνω επίσημα ότι είναι ο Μιχαήλ Σουμάχερ των διαπραγματευτών, που πάντοτε είναι στην πρώτη θέση, στην κυρίαρχη θέση σε σύντομο χρόνο. Και ο κ. Παπαδόπουλος, ο οποίος ηγείται μιας επιτροπής

εδώ, για να μετατραπεί το κεκτημένο σε νομοθεσία και με βοήθεια απ' όλα τα κόμματα που είναι εκεί που έχετε φτάσει μια δραματική και άνευ προηγουμένου συναίνεση, γνωρίζετε τόσα πολλά γι' αυτό το θέμα λόγω της έκθεσής σας σ' αυτά και λόγω της δουλειάς που κάνετε σ' αυτό. Και το σκεφτήκατε και το συζητήσατε και η άλλη κοινότητα γνωρίζει τόσο λίγα γι' αυτά.

Προτείνω, αν είναι βολικό γι' αυτούς να το κάνουν και αν θεωρηθεί κατάλληλο να το κάνουν, οι διαπραγματευτές, οι μόνοι διαπραγματευτές, να μπορούν να καλέσουν τα Ηνωμένα Έθνη να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση να διερευνήσει και να διαλευκάνει κάποια θέματα. Για παράδειγμα, ανέφερα νωρίτερα, την απόλυτη αναγκαιότητα για μια ενισχυμένη προβλέψιμη ικανότητα να μιλήσει κάποιος με μια φωνή. Δεν είναι κάτι το διαπραγματεύσιμο αυτό, υπάρχει όμως απόλυτη απαίτηση της όλης διαδικασίας. Μπορεί να είναι χρήσιμο, θέτω το ερώτημα, όχι για την Ευρωπαϊκή Ένωση να μπει στις λεπτομέρειες των δικών σας διαπραγματεύσεων, αλλά για να ξεκαθαρίσει τη φύση του πώς θα λειτουργήσει το σύστημα, για να μπορέσετε να αντλήσετε τη σοφία και την ενθάρρυνση που εσείς νιώθετε ότι χρειάζεστε;

Ο λόγος που το λέω αυτό: Να ζητήσουμε κάτι ταπεινό αλλά πραγματικό. Υπάρχει μια γενική αίσθηση έξω από τη Δημοκρατία της Κύπρου ότι οι συνομιλίες έχουν φτάσει σ' ένα στάδιο αδιεξόδου και υπάρχει μια γενική αίσθηση ότι είμαστε σε μια πολύ σημαντική στιγμή όπου αν μπορούν να εξευρεθούν η ενέργεια και η δημιουργικότητα και να "αδραχτεί" αυτή η στιγμή, κάτι πάρα πολύ ξεχωριστό και πολύ σπουδαίο θα μπορούσε να συμβεί.

Υποβάλλω αυτή την εισήγηση: να "αδραχτεί" η στιγμή, να προσπαθήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να διευρύνει και να ξεκαθαρίσει, χωρίς θέματα αναγνώρισης από τη μια ή, από την άλλη, χωρίς να γίνει άμεσο μέρος αυτών των διαπραγματεύσεων. Έχουμε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, κύριε Πρόεδρε, ότι τα δύο αυτά πρέπει να επιτύχουν

ένα κοινό ευρωπαϊκό ενδιαφέρον, ένα περιφερειακό ενδιαφέρον. Αλλά όπως σας είπα και από την αρχή, αυτό δεν είναι προϋπόθεση, αλλά θα ήταν ένας θαυμάσιος όρος, αν θα μπορούσε να επιτευχθεί λύση. Αλλά, αν μπορώ να πω, κι εσείς έχετε ένα συμφέρον. Έχετε ειδικό ενδιαφέρον και στην καρδιά σας και στο μυαλό σας όχι μόνο για τους θεσμούς και για τα καταστατικά -βεβαίως σας απασχολεί- αλλά μια αίσθηση για την ιστορία και το λαό και τους λαούς που είσαστε, η περηφάνια σας, η αίσθηση της συνέχειας που έχετε, η αίσθηση της ταυτότητάς σας ως λαός. Και όταν κοιτάζω την πρόκληση που αντιμετωπίζετε εσείς, υπάρχει στη βόρεια Κύπρο ένα καθαρό δημογραφικό πρόβλημα. Οι άνθρωποι -για μερικούς κάποιας ηλικίας σ' αυτό το κοινοβούλιο- οι οποίοι μεγάλωσαν ως γείτονες, δούλευαν στα ίδια χωράφια, ζούσαν στα ίδια χωριά, συναντιόντουσαν κοινωνικά τακτικά, είναι μια παλαιότερη γενιά, μια κυπριακή γενιά με κυπριακές καρδιές και μυαλά. Η δημογραφία αλλάζει και τα δημογραφικά πράγματα σας δίνουν ένα πραγματικό λόγο για να "αδράξετε" τη στιγμή στον τομέα των καρδιών και των μυαλών, καθώς και των θεσμών και καταστατικών.

Υπάρχει μια δραματική διαφορά στο επίπεδο εισοδημάτων στις δύο κοινότητες. Η δική σας κοινότητα αποδείχθηκε να είναι πιο ανθεκτική, δημιουργική και εφευρετική, επινοητική μετά από το τρομερό σοκ που έπαθε. Τρεις δεκαετίες μετά, η δική σας κοινότητα είναι η πλουσιότερη αιτήτρια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο έπαινος ανήκει σε σας. Η δέσμευσή σας στην εκπαίδευση των παιδιών σας, η δέσμευσή σας στο να βγείτε και να δημιουργήσετε επιχειρήσεις και να επιτύχετε ακόμα και μέσα από ταπεινούς πόρους που είχατε. Αλλά στην καρδιά σας γνωρίζετε, όπως κι εγώ, ότι είναι πολύ δύσκολο σε μια μακρά χρονική περίοδο να ευνοηθούν δύο κοινότητες με τόσο δραματικά διαφορετικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες. Και έτσι για άλλη μια φορά η Ευρώπη μπορεί να αποδεσμεύσει την ευκαιρία για κάθε μια από τις κοινότητες

και αν “αδράξουμε” τη στιγμή, οι εύθραυστες διαστάσεις που μπορεί να περιτριγυρίζουν τις ανισότητες θα μπορούν να αναστραφούν.

Και υπάρχει αυτή η γενιά με την εξαίρεση και την πολύ θετική εξαίρεση κάποιων δικαιοδικών γεγονότων. Οι νέοι Κύπριοι από τις δύο κοινότητες δε γνωρίζονται μεταξύ τους με την ίδια ένταση που υπήρχε στις προηγούμενες γενιές. Και έτσι πιστεύω ότι κι εσείς μπορείτε να δείτε τα πράγματα και έχετε αυτή την αίσθηση του χώρου. Και πιστεύω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό όχι μόνο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι μόνο σε περιφερειακούς όρους, αλλά και με τους δικούς σας όρους να κάμετε κάθε προσπάθεια και γνωρίζω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το κάνει αυτό και χαιρετίζω αυτή την προσπάθεια και πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντική.

Θα ήθελα τώρα να στραφώ λίγο, αν μπορώ, να σας μιλήσω και λιγάκι, ερχόμενος από ένα μικρό περιφερειακό μέρος και μπαίνοντας στην ευρύτερη Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως θα κάνετε κι εσείς ξέροντας τι σημαίνει να έρχεσαι από ένα τέτοιο μικρό μέρος. Πολλοί άνθρωποι που προέρχονται από μικρές χώρες, και το γνωρίζω αυτό από την εμπειρία της δικής μου χώρας, φοβούνται ότι θα χάσουν την ταυτότητά τους. Μπορείς να έχεις λόγο; Μπορείς να συμμετέχεις; Θα σε πνίξει η κλίμακα αυτού που υπάρχει γύρω σου; Στέκομαι εδώ μπροστά σας ως αντιπρόσωπος που έχει εκλεγεί από το δεύτερο πιο μικρό κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχω το προνόμιο να ηγούμαι της τρίτης ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά όχι των δύο μεγαλύτερων, και πάλι μέσα από τη δημοκρατία την κοινοβουλευτική είμαι εδώ ως Πρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου. Δε θέλω να το τονίσω έτσι για τον εαυτό μου: μια μέρα μπορεί να είναι κάποιος από εσάς. Επειδή είναι ανοικτή δημοκρατία, ανοικτή σε δικτύωση και σε συμμετοχή και ανοικτή σε όλους, μικρούς και μεγάλους, στο κέντρο ή στην περιφέρεια.

Και γι' αυτούς από εσάς που θεωρείτε σημαντική την ταυτότητά σας, και γνωρίζω ότι το κάνετε εσείς ως Κύπριοι, μην κάνετε το βήμα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση φοβούμενοι ότι αυτό θα μειώσει την ταυτότητά σας. Όχι, νομίζω ότι θα ενισχύσει τόσο πολύ τις προοπτικές σας, που πράγματι δεν είναι ότι θα είσαστε λιγότερο Κύπριοι, αλλά πιο αποτελεσματικά Κύπριοι, επιλέγοντας την έξυπνη αλληλεξάρτηση στη σύνδεσή μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά όπως κάνουν άλλοι σε κάποια μέρη του νησιού που έχουν μια πιο απομονωτική αντιμετώπιση. Και αυτή η έξυπνη αλληλεξάρτηση είναι η πιο δημιουργική δύναμη αυτού του σημείου της διασύνδεσης.

Σήμερα στην Ευρώπη η γενιά μας αντιμετωπίζει μια πρόκληση που καμιά άλλη στην Ευρώπη αντιμετώπισε. Η δική μας θα είναι η πραγματικά ηπειρωτική διεύρυνση, κυρίως στην ανατολική Ευρώπη, αλλά και στη Μεσόγειο. Και το νότιο μέρος είναι απαραίτητο. Και το νότιο μέρος, ελπίζω, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, πραγματικά ότι θα μας επιτρέψει να γίνουμε πιο στενός εταίρος της Μέσης Ανατολής, ενώ αναζητεί, όπως είπατε πολύ ορθά, να βρει ένα τρόπο να ξεφύγει από τη φοβερή κατάσταση όπου βρίσκεται σήμερα. Όμως η διαφορά αυτού που κάνουμε σήμερα στην Ευρώπη σε σχέση μ' αυτά που γίνονταν πριν είναι ότι αυτή είναι μια Ευρώπη που δημιουργήθηκε μέσα από την ελεύθερη βούληση ελεύθερων λαών, από κυρίαρχα κοινοβούλια και κυβερνήσεις, όχι μια Ευρώπη στην άκρη του ξίφους ή μέσα από την κάννη του όπλου. Η Ευρώπη του Σούμαν. Η Ευρώπη της πραγματικής συμφιλίωσης και αμοιβαίας εκτίμησης. Ήταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κύριε Πρόεδρε, που πρωτοέθεσε την ημερομηνία και την προθεσμία. Ψηφίσαμε, με τεράστια πλειοψηφία το 2000, ώστε εσείς τα κράτη μέλη, οι υποψήφιοι χώρες, οι υπό ένταξη χώρες να συμμετέχετε στις ευρωπαϊκές εκλογές του καλοκαιριού του 2004. Και για να το κάνετε αυτό, απαιτείται όπως ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις αυτό το έτος και η επικύρωση να γίνει στη συνέχεια. Θα ήθελα να σας πω αυτά, κύριε Πρόεδρε της Βουλής και μέλη του

κοινοβουλίου, εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ότι θα κάνουμε κι ένα βήμα πιο πέρα με το Ευρωκοινοβούλιο, όταν υπογράψετε ένα προσχέδιο της συνθήκης ένωσης.

Σήμερα σας εκτείνω την πρόσκληση να διορίσετε παρατηρητές από το κοινοβούλιο να έρθουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε αριθμό τον οποίο θα δικαιούστε· που, απ' ό,τι θυμάμαι, νομίζω είναι έξι. Αντιπρόσωποι του κοινοβουλίου σας να έρθουν στις ομάδες μας στο Ευρωκοινοβούλιο σύμφωνα με τα θέματα πολιτικής προτίμησης και φιλοσοφίας που έχουν σαν ομάδα να έρθουν στις συγκεκριμένες επιτροπές με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα, γεωργία, περιβάλλον, παιδεία κ.λπ. Να έρθουν στην ολομέλεια και να πουν τη δική τους ιστορία και να μιλήσουν. Το μόνο δικαίωμα που δε θα έχετε ως παρατηρητές είναι το δικαίωμα ψήφου, το οποίο βεβαίως ακολουθεί την πραγματική ένωση. Και θέλουμε να το κάνουμε, γιατί είμαστε αποφασισμένοι να “αδράξουμε” αυτή τη στιγμή, να οικοδομήσουμε τη νέα Ευρώπη και να το κάνουμε με πλουραλιστικό τρόπο.

Θέλω να σας πω, κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάτι το οποίο είπα στον Τούρκο συνάδελφο διαπραγματευτή της άλλης κοινότητας. Αν υπάρχει συνολική λύση, ένα από τα θέματα που συζητάτε όλοι είναι πώς να διανέμετε τις έξι έδρες που είναι διαθέσιμες στις κοινότητες και όχι μόνο στο κοινοβούλιο. Και μπορεί, σε περίπτωση μιας τέτοιας λύσης, τις πρώτες μέρες να είναι μια τουρκική φωνή παρούσα, γιατί τέτοιες επιλογές είναι δικές σας και όχι δικές μας. Και βεβαίως η υπεύθυνη και καθοριστική απόφαση για το θέμα, αν θα υπάρχει λύση ή όχι, είναι δικό σας θέμα όχι δικό μας. Αλλά το υπογραμμίζω ως μέρος της δικής μας δέσμευσης να προχωρήσουμε όσο πιο σύντομα, για να μπορέσετε να απομυθοποιήσετε ως άτομα και ως κοινοβουλευτικοί πώς θα λειτουργεί το σύστημά μας, για να μπορέσετε να εκμεταλλευτείτε καλύτερα τις δυνατότητές του για το λαό σας. Σχετικά με τη συνέλευση

τώρα, είναι το Ευρωκοινοβούλιο που επέμενε να υπάρχει αυτή η συνέλευση, δε θα κτίζεται το μέλλον της Ευρώπης πια από τους ελίτ πίσω από κλειστές πόρτες. Το κάνουμε τώρα με δικούς σας αντιπροσώπους, ανοικτά, ενώπιον του λαού στο Ευρωκοινοβούλιο και είμαστε περήφανοι που επιμέναμε σ' αυτό. Όσον αφορά στη συνέλευση, είμαι ιδιαίτερα ικανοποιημένος που ήσασταν και εσείς εκεί, προσθέτοντας τη φωνή σας στην οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος.

Θα ήθελα να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε, μιλώντας σας για μια επίσκεψη που έγινε στο Στρασβούργο το 1990, μια από τις πολλές, του Προέδρου Βάξκλαβ Χάβελ. Θέλω να παραθέσω κάτι που είπε ο κ. Χάβελ, αλλά πρώτα θα ήθελα να δώσω μια υπόσχεση. Όταν ενταχθεί η Κύπρος, θα ήθελα, εκ μέρους του κοινοβουλίου, του οποίου έχω το προνόμιο να ηγούμαι, το οποίο αντιπροσωπεύει τρακόσια εξήντα εκατομμύρια πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να πάρετε από το δικό μας κοινοβούλιο στο δικό σας την ευρωπαϊκή σημαία, το λάβαρο της Ευρώπης και να σας καλέσω με καμάρι και περηφάνια ως μέλος να την εκθέσετε στο δικό σας κοινοβούλιο. Όπως είπε ο Χάβελ, αναφερόμενος στη σημαία: «Χωρίς να ονειρευόμαστε μια καλύτερη Ευρώπη, ποτέ δε θα οικοδομήσουμε μια καλύτερη Ευρώπη». Για μένα τα δώδεκα αστέρια της ευρωπαϊκής σημαίας δεν εκφράζουν την περήφανη πεποίθηση ότι θα κτίσουμε τον παράδεισο στη γη. Δε θα υπάρξει επίγειος παράδεισος. Αλλά βλέπω αυτά τα δώδεκα αστέρια ως μια υπενθύμιση ότι ο κόσμος θα μπορεί να γίνει ένας καλύτερος τόπος· ένας καλύτερος τόπος, αν από καιρού εις καιρόν έχουμε το κουράγιο να κοιτάξουμε προς τα πάνω και να δούμε τα αστέρια. Δομούμε αυτή την καινούρια Ευρώπη. Η Μεσόγειος είναι το λίκνο του κοινού μας ευρωπαϊκού πολιτισμού. Η διεύρυνση σε όλα τα μήκη και πλάτη της Ευρώπης θέλει μια σπίθα, για να ανυψώσει την ενεργητικότητά μας και να το επιτύχουμε ως αληθινή πολιτική. Κοιτάξτε αυτά τα αστέρια και ονειρευτείτε το όνειρο. Η ένταξή σας, λόγω της ποιότητας των διαπραγματεύσεών σας και των προετοιμασιών

σας και τη φύση της συμφωνίας του Ελσίνκι, τηρουμένων βεβαίως όλων των παραγόντων των σχετικών, είναι σε μια πορεία αμετάκλητη. Θα ήταν ισχυρό αν αυτό το μονοπάτι θα μπορούσε να προσθέσει σε μια ευρεία λύση. Κοιτάξτε τα αστέρια και συνεχίστε να προσπαθείτε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρόεδρε, για την ομιλία σας για τα όσα πραγματικά ενδιαφέροντα μας έχετε πει και βεβαίως για τις εισηγήσεις σας που έχουν πρακτικό χαρακτήρα. Ασφαλώς δε θα τη σχολιάσω. Θα σας δώσω μια υπόσχεση. Εμείς ονειρευόμαστε μια καλύτερη Κύπρο μέσα σε μια καλύτερη Ευρώπη. Και επειδή ονειρευόμαστε μια καλύτερη Κύπρο, θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε ώστε Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μαζί, με επανενωμένη την πατρίδα μας, να ενταχθούμε σ' αυτή τη μεγάλη οικογένεια, σ' αυτή την καλύτερη Ευρώπη. Να μου επιτρέψετε να σας διαβεβαιώσω και εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι από πλευράς μας υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει όλη η καλή θέληση οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας και να γίνουν κοινωνοί του ευρωπαϊκού κεκτημένου, αλλά να γίνουν και συμμετοχοί στη δρέψη των καρπών του ευρωπαϊκού κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαίως των καρπών της κοινής μας επανενωμένης πατρίδας, αφού βεβαίως εξοβελίσουμε το μεγαλύτερο εμπόδιο, που είναι η κατοχή, μέσα από την παραβίαση του διεθνούς δικαίου.

Σας ευχαριστώ θερμότερα για την ομιλία και για τις θέσεις σας και σας εύχομαι περαιτέρω καλή παραμονή στην πατρίδα μας και καλή επιστροφή στην έδρα σας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Χειροκροτήματα)

Παρακαλώ μείνετε στις θέσεις σας μέχρι να συνοδεύσει ο κοσμήτορας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον υψηλό προσκεκλημένο.

(Ώρα λήξης: 5.55 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Ματσάκης Μάριος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρήστος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Γιάγκου Κίκη	Ομήρου Γιαννάκης
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ευαγόρου Σταύρος	Παπακώστας Κώστας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Περδίκης Γιώργος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος

Λαμάρης Γιάννος

Χρίστου Ανδρέας

Λιλλήκας Γιώργος

Χριστοφόρου Λευτέρης

Λυσσαρίδης Βάσος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφώνηση του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Δημήτρη Χριστόφια και
αντιφώνηση του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Πατ Κοξ στα πλαίσια
ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 16ης Μαΐου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 33)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Παρακαλώ να συνεχίσουμε την παράδοση που έχουμε ξεκινήσει σε σχέση με τα ομόφωνα θέματα, για να μη διαβάζονται οι εκθέσεις, αν συμφωνούμε. Επίσης, αν έχει ομιλητές, να παίρνουν δύο λεπτά χρόνο για τα ομόφωνα θέματα. Αν συμφωνούμε, να προχωρήσουμε στην ημερήσια διάταξη.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002» και είναι ομόφωνη η έκθεση...

Ναι, ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ζητήσω να αναβληθεί το θέμα, παρά το ότι είναι εξ αναβολής, για τον εξής λόγο: Είναι πρώτα απ' όλα εναρμονιστικό νομοσχέδιο. Στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ομόφωνα είχαμε κάμει μερικές εισηγήσεις για τροποποίηση του κειμένου, που έστειλε η κυβέρνηση, που έγιναν αποδεκτές από όλες τις πλευρές. Μερικές απ' αυτές τις εισηγήσεις περιέχονται και σε επιστολή που έχει γράψει ο συνάδελφος ο κ. Περδίκησ' αλλαγές μερικές, λέω, είναι οι πιο πολλές. Όμως, λυπούμαι, λόγω απουσίας μου στο εξωτερικό για κοινοβουλευτική εργασία, δεν έχω ελέγξει αν αυτές οι τροποποιήσεις που εισηγήθηκε η επιτροπή έχουν ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο. Γι' αυτό παρακαλώ να αναβληθεί, ώστε να μπορέσει να γίνει αυτή η επαλήθευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το προεδρείο δέχεται την παράκληση. Νομίζω, αν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε στην αναβολή.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι κι αυτό εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγης Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω

νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η υιοθέτηση τεσσάρων βασικών οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν τις φιάλες που περιέχουν αέρια και που εμπίπτουν μέσα στο κεφάλαιο της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων. Ειδικότερα, με την υιοθέτηση των πιο πάνω οδηγιών θα καθιερωθεί και στην κυπριακή έννομη τάξη η διαδικασία με βάση την οποία, όταν ένας κατασκευαστής λάβει έγκριση τύπου ΕΟΚ για μια σχετική φιάλη και στη συνέχεια την υποβάλει για επιτυχή έλεγχο ΕΟΚ σε κάποιο εξουσιοδοτημένο οργανισμό ελέγχου, θα μπορεί να εναποθέσει στη φιάλη τα σχετικά σήματα και θα μπορεί, τηρουμένων κάποιων θεμάτων ασφάλειας, να τη θέτει σε κυκλοφορία ελεύθερα χωρίς περαιτέρω περιορισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα αναγκαία στοιχεία από τους αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Γενική διάταξη. Άρθρο 4.

Έγκριση τύπου ΕΟΚ. Άρθρο 5.

Απόρριψη αίτησης από την αρμόδια αρχή. Άρθρο 6.

Ενημέρωση Επιτροπής και κρατών μελών. Άρθρο 7.

Ανάκληση έγκρισης τύπου ΕΟΚ. Άρθρο 8.

Οργανισμός Ελέγχου. Άρθρο 9.

Έλεγχος ΕΟΚ. Άρθρο 10.

Εξαίρεση από τον έλεγχο ΕΟΚ. Άρθρο 11.

Τέλη. Άρθρο 12.

Δυνατότητα απόκλισης από ορισμένες διατάξεις. Άρθρο 13.

Απαγόρευση κυκλοφορίας για λόγους ασφάλειας. Άρθρο 14.

Καθορισμός ευθύνης κατασκευαστή και εμπορευόμενου. Άρθρο 15.

Εξουσιοδοτήσεις από την αρμόδια αρχή. Άρθρο 16.

Είσοδος σε υποστατικά. Άρθρο 17.

Αιτιολόγηση και κοινοποίηση αποφάσεων. Άρθρο 18.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 19.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 20.

Κανονισμοί. Άρθρο 21.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 22.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 23;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας για την Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982, οι οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυαποθεμάτων και των Άκρως Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας για την Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 οι οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυαποθεμάτων και των Άκρως Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Άγις Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Συμφωνίας για την Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982, οι οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυαποθεμάτων και των Άκρως Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων.

Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εν λόγω συμφωνία αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 12 Δεκεμβρίου 2001. Σκοπός ειδικότερα της συμφωνίας είναι η εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατήρησης και βιώσιμης χρήσης των γεωγραφικά αλληλοεπικαλυπτόμενων και άκρως μεταναστευτικών αποθεμάτων ιχθύων μέσω των προνοιών της σύμβασης, που θα εφαρμόζεται στα κράτη μέλη που προσχωρούν σε αυτή.

Η επιψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά

νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι τη βασική Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, που έγινε στο Montego Bay στις 10 Δεκεμβρίου 1982, η Κυπριακή Δημοκρατία την έχει ήδη κυρώσει από το 1988.

Επειδή η πιο πάνω συμφωνία έχει επικυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου και η Δημοκρατία έχει δεσμευτεί να εναρμονιστεί με τις πρόνοιές της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετες πληροφορίες σε σχέση με την εν λόγω συμφωνία, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας την οποία αφορά.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή έχει επιφέρει ορισμένες νομοτεχνικές τροποποιήσεις στο μέρος του νομοσχεδίου που αποτελεί εσωτερική νομοθεσία και δεν επηρεάζει το κείμενο της συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5 και του πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 5 και ο πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας για την Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 οι οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυαποθεμάτων και των Άκρως Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα από τον αριθμό 4 μέχρι τον αριθμό 8 έχουν κοινή έκθεση και τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Καταγραφή Ατόμων που Ταξιδεύουν με Επιβατηγά Πλοία) Νόμος του 2002», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Υποχρεωτικές Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Εκτέλεση Τακτικών Γραμμών στα Οχηματαγωγά Ro-Ro και Ταχύπλοα Επιβατηγά Σκάφη) Νόμος του 2002», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εναρμονισμένο Καθεστώς Ασφάλειας για τα Αλιευτικά Σκάφη Μήκους Είκοσι Τεσσάρων Μέτρων και Άνω) Νόμος του 2002», «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κανόνες και Πρότυπα Ασφάλειας Επιβατηγών Πλοίων) Νόμος του 2002» και «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2002». Η έκθεση αυτή είναι επίσης ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα

νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα τρία πρώτα στο επισυνημμένο παράρτημα νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2002 και τα υπόλοιπα δύο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2002. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός και των πέντε υπό συζήτηση νομοσχεδίων είναι η εναρμόνιση του κυπριακού δικαίου με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Ειδικότερα, με τα προτεινόμενα νομοσχέδια, επιδιώκεται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου που αφορούν τις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Την εισαγωγή νέας νομοθεσίας που να ρυθμίζει την καταγραφή ατόμων που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία.

2. την εισαγωγή νέας νομοθεσίας που να ρυθμίζει το σύστημα υποχρεωτικών επιθεωρήσεων για την ασφαλή εκτέλεση τακτικών δρομολογίων από οχηματαγωγά Ro-Ro και ταχύπλοα επιβατηγά σκάφη·
3. την εισαγωγή νομοθεσίας που να ρυθμίζει την τήρηση κανόνων ασφάλειας για τα αλιευτικά σκάφη μήκους είκοσι τεσσάρων μέτρων και άνω·
4. την εισαγωγή νομοθεσίας που να ρυθμίζει τα επίπεδα ασφάλειας των επιβατηγών πλοίων και των επιβατηγών ταχύπλων σκαφών που εκτελούν εσωτερικά δρομολόγια· και
5. την εισαγωγή νέας νομοθεσίας που να ρυθμίζει το μηχανισμό και εφοδιασμό των πλοίων με εξοπλισμό σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, καθώς και τον έλεγχο του εξοπλισμού αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της μελέτης των πιο πάνω νομοσχεδίων, ζήτησε και πήρε πρόσθετες πληροφορίες για τις δυνατότητες της χώρας μας να εφαρμόσει τις πρόνοιες του κεκτημένου στον τομέα αυτό. Η επιτροπή, παρ' όλο που τα εν λόγω νομοσχέδια κατατέθηκαν σε διαφορετικές ημερομηνίες, έκρινε σκόπιμο να αναμένει την ολοκλήρωση της εξέτασης του συνόλου τους, ώστε να τα προωθήσει στην ολομέλεια για ψήφιση μαζί, για να ρυθμιστούν με ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο θέματα που αφορούν τον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Για την επίτευξη ακριβώς του στόχου αυτού η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επιφέρει ορισμένες τροποποιήσεις και στα πέντε υπό συζήτηση νομοσχέδια, τόσο σε ερμηνευτικές πρόνοιές τους όσο και σε σχέση με τα προτεινόμενα επιβαλλόμενα διοικητικά πρόστιμα. Επίσης η επιτροπή εισηγήθηκε αναφορικά με το πρώτο προτεινόμενο νομοσχέδιο τροποποιήσεις που ουσιαστικά στοχεύουν στην επέκταση του ελέγχου που η αρμόδια αρχή ασκεί στα επιβατηγά πλοία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως των πιο

πάνω, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Καταγραφή Ατόμων που Ταξιδεύουν με Επιβατηγά Πλοία) Νόμος του 2002.
2. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Υποχρεωτικές Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Εκτέλεση Τακτικών Γραμμών στα Οχηματαγωγά Ro-Ro και Ταχύπλοα Επιβατηγά Σκάφη) Νόμος του 2002.
3. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εναρμονισμένο Καθεστώς Ασφάλειας για τα Αλιευτικά Σκάφη Μήκους Είκοσι Τεσσάρων Μέτρων και Άνω) Νόμος του 2002.
4. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κανόνες και Πρότυπα Ασφάλειας Επιβατηγών Πλοίων) Νόμος του 2002.
5. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4. Θα ψηφίζουμε για το κάθε θέμα ξεχωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 5.

Καταμέτρηση ατόμων. Άρθρο 6.

Καταγραφή πληροφοριών. Άρθρο 7.
Απόπλους από λιμένα της Δημοκρατίας. Άρθρο 8.
Απόπλους από λιμένα τρίτης χώρας. Άρθρο 9.
Έγκριση και έλεγχος συστημάτων καταγραφής. Άρθρο 10.
Λειτουργικά κριτήρια συστημάτων καταγραφής. Άρθρο 11.
Υποχρεώσεις πλοιάρχων. Άρθρο 12.
Απαλλαγές και παρεκκλίσεις. Άρθρο 13.
Απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 14.
Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 15.
Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 16.
Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 17.
Κανονισμοί. Άρθρο 18.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 19;
Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 19 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Καταγραφή Ατόμων που Ταξιδεύουν με Επιβατηγά Πλοία) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)
Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Προκαταρκτικός έλεγχος που αφορά τα πλοία. Άρθρο 4.

Προκαταρκτικός έλεγχος που αφορά την εταιρεία, τα κράτη υποδοχής και σημαίας τρίτης χώρας. Άρθρο 5.

Αρχικές ειδικές επιθεωρήσεις. Άρθρο 6.

Ειδικές διατάξεις. Άρθρο 7.

Τακτικές ειδικές και άλλες επιθεωρήσεις. Άρθρο 8.

Κοινοποίηση. Άρθρο 9.

Διαδικασίες σχετικά με τις αρχικές και τακτικές ειδικές επιθεωρήσεις. Άρθρο 10.

Διερεύνηση ατυχήματος. Άρθρο 11.

Συνοδευτικά μέτρα. Άρθρο 12.

Συνεργασία μεταξύ κρατών υποδοχής. Άρθρο 13.

Μέτρα στήριξης. Άρθρο 14.

Απαγόρευση εκτέλεσης τακτικής γραμμής. Άρθρο 15.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 16.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 17.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 18.

Κανονισμοί. Άρθρο 19.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 20;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 20 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Υποχρεωτικές Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Εκτέλεση Τακτικών Γραμμών από Οχηματαγωγά Ro-Ro και Ταχύπλοα Επιβατηγά Σκάφη) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 θέματος, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Γενικές απαιτήσεις. Άρθρο 5.

Ειδικές και ισοδύναμες απαιτήσεις και εξαιρέσεις. Άρθρο 6.

Πρότυπα σχεδίασης, ναυπήγησης και συντήρησης. Άρθρο 7.

Επιθεωρήσεις και πιστοποιητικά. Άρθρο 8.

Έλεγχος. Άρθρο 9.

Απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 10.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 12.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 13.

Κανονισμοί. Άρθρο 14.

Διατάγματα. Άρθρο 15.

Έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 16;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εναρμονισμένο Καθεστώς Ασφάλειας για τα Αλιευτικά Σκάφη Μήκους Είκοσι Τεσσάρων Μέτρων και Άνω) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Κατηγορίες επιβατηγών πλοίων. Άρθρο 5.

Εφαρμογή. Άρθρο 6.

Απαιτήσεις ασφαλείας. Άρθρο 7.

Πρόσθετες και ισοδύναμες απαιτήσεις ασφαλείας, εξαιρέσεις και διασφαλιστικά μέτρα. Άρθρο 8.

Επιθεωρήσεις. Άρθρο 9.

Πιστοποιητικά. Άρθρο 10.

Απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 11.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 12.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 13.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 14.

Κανονισμοί. Άρθρο 15.

Διατάγματα. Άρθρο 16.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 17;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 17 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κανόνες και Πρότυπα Ασφάλειας Επιβατηγών Πλοίων) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει και το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Εξοπλισμός πλοίου. Άρθρο 4.

Πιστοποιητικά ασφαλείας. Άρθρο 5.

Εξοπλισμός και διεθνείς απαιτήσεις. Άρθρο 6.

Εξοπλισμός, πιστοποιητικά ασφαλείας και άδεια ασυρμάτου. Άρθρο 7.

Έλεγχος εξοπλισμού κατά τη μετανολόγηση πλοίου. Άρθρο 8.

Κοινοποιημένοι οργανισμοί. Άρθρο 9.

Διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας. Άρθρο 10.

Σήμα πιστότητας. Άρθρο 11.

Δειγματοληπτικός έλεγχος εξοπλισμού που φέρει το σήμα. Άρθρο 12.

Απόσυρση εξοπλισμού. Άρθρο 13.

Εξαιρέσεις λόγω τεχνικών καινοτομιών. Άρθρο 14.

Κατ' εξαίρεση τοποθέτηση εξοπλισμού για λόγους δοκιμής ή αξιολόγησης. Άρθρο
15.

Αντικατάσταση εξοπλισμού σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Άρθρο 16.

Απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 17.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 18.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 19.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 20.

Κανονισμοί. Άρθρο 21.

Διατάγματα. Άρθρο 22.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 23;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Και αυτό το νομοσχέδιο, μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα από τον αριθμό 9 μέχρι και τον αριθμό 19 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», «Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Απώλεια Βάρους Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Χυμών Φρούτων και Ορισμένων Ομοειδών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με βάση τα Δημητριακά και Παιδικών Τροφών για Βρέφη και Νήπια Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Αρτυμάτων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Διαλυτών Εκχύλισης Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Μαρμελάδων, Ζελέδων, Μαρμελάδων Εσπεριδοειδών και Κρέμας Κάστανου Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ερουσικού Οξέος στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση επί όλων αυτών των θεμάτων είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο

παράρτημα

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Άγις Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από το Μάρτιο μέχρι και τον Απρίλιο του 2002. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση), ώστε να καταστεί αποτελεσματική η εφαρμογή της δευτερογενούς νομοθεσίας, η οποία εκδίδεται με βάση την εν λόγω νομοθεσία και η οποία υιοθετεί το κοινοτικό κεκτημένο για τα τρόφιμα.

Με τους δέκα προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της βασικής προαναφερθείσας νομοθεσίας για τα τρόφιμα, σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων και ειδικότερα των τροφίμων, με τον καθορισμό των προϋποθέσεων και των προδιαγραφών για την παρασκευή, πώληση, σύνθεση, διαφήμιση ή χρήση των αντίστοιχων τροφίμων στα οποία αναφέρονται, ανάλογα με την περίπτωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε τις

πρόνοιες τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών και αφού ζήτησε και πήρε συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινίσεις από τους αρμοδίους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, στους οποίους επέφερε αριθμό τροποποιήσεων, νομοτεχνικής κυρίως φύσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
2. Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Απώλεια Βάρους Κανονισμοί του 2002.
5. Οι περί Χυμών Φρούτων και Ορισμένων Ομοειδών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002.
6. Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002.
7. Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με βάση τα Δημητριακά και Παιδικών Τροφών για Βρέφη και Νήπια Κανονισμοί του 2002.
8. Οι περί Αρτυμάτων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002.
9. Οι περί Διαλυτών Εκχύλισης Κανονισμοί του 2002.
10. Οι περί Μαρμελάδων, Ζελέδων, Μαρμελάδων Εσπεριδοειδών και Κρέμας Κάστανου Κανονισμοί του 2002.
11. Οι περί Ερουσικού Οξέος στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Κατάργηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Κατάργηση του άρθρου 22Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Αντικατάσταση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 12;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπόλοιπα θέματα είναι οι κανονισμοί τους τίτλους των οποίων έχω αναγνώσει.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 10 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 12 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 15 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, αντιλαμβάνομαι. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 16 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 18 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 19;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα έχει τεθεί εκ παραδρομής. Είναι διπλοεγγραφή του υπ' αριθμόν 10 θέματος.

Να πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών με Κέλυφος Κανονισμοί του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών με Κέλυφος Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγισ Αγαπίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της βασικής νομοθεσίας για την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, σκοπείται η υιοθέτηση κανόνων ποιότητας που αφορούν ξηρούς καρπούς για την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τον κοινοτικό κανονισμό που αφορά την κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 22 μέχρι 27 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002», «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί Ωρών Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί Εργοδοτουμένων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Οι περί Εργοδοτουμένων εις

Ξενοδοχεία -μ' αρέσει πολύ το "εις"- (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου, που αφορά την οργάνωση του χρόνου εργασίας, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη ρύθμιση των ελάχιστων

προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας αναφορικά με την οργάνωση του χρόνου εργασίας. Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό σκοπείται η ρύθμιση των ελάχιστων περιόδων ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης και ετήσιας άδειας, του χρόνου διαλείμματος, της μέγιστης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας, της υπερωριακής απασχόλησης, της διάρκειας της νυκτερινής εργασίας και της εργασίας κατά βάρδια. Με τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοσχέδια καθώς και τους κανονισμούς σκοπείται να επενεχθούν συνεπακόλουθες τροποποιήσεις στην υφιστάμενη πρωτογενή και δευτερογενή νομοθεσία, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες, ως αποτέλεσμα της εισαγωγής των ρυθμίσεων σε σχέση με την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα υπό συζήτηση νομοθετήματα έχουν συζητηθεί και εγκριθεί στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Το μόνο σημείο που παρέμεινε ως αντικείμενο διαφοράς ήταν η επιφύλαξη των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ σε σχέση με την ποινή φυλάκισης που προβλέπεται σε περίπτωση παράβασης της προτεινόμενης νομοθεσίας από τον εργοδότη, της οποίας ζήτησαν τη διαγραφή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετες διευκρινίσεις από τους αρμοδίους για τα προτεινόμενα νομοθετήματα, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και την έγκριση των κανονισμών.

Η επιτροπή σε σχέση με το πρώτο νομοσχέδιο επέφερε αριθμό τροποποιήσεων που κρίθηκαν σκόπιμες μετά την κατ' άρθρον εξέτασή του. Η βασικότερη από τις τροποποιήσεις αυτές αφορά την προσθήκη σχετικής πρόνοιας, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση ευνοϊκότερων όρων απασχόλησης για τους εργαζομένους από αυτούς που προβλέπει η νομοθεσία, εφόσον συμφωνούνται σε συλλογικές συμβάσεις ή κατοχυρώνονται με άλλη νομοθεσία ή άλλως πως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002.
2. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
3. Ο περί Ωρών Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
4. Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
5. Οι περί Εργοδοτούμενων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
6. Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ημερήσια ανάπαυση. Άρθρο 4.

Διαλείμματα. Άρθρο 5.

Εβδομαδιαία ανάπαυση. Άρθρο 6.

Μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας. Άρθρο 7.

Ετήσια άδεια. Άρθρο 8.

Διάρκεια νυχτερινής εργασίας. Άρθρο 9.

Ιατρική εξέταση - Μετάθεση των εργαζομένων τη νύχτα σε θέση ημερήσιας εργασίας. Άρθρο 10.

Εγγυήσεις για νυχτερινή εργασία. Άρθρο 11.

Ενημέρωση αρμόδιας αρχής για εργαζόμενους κατά τη νυχτερινή περίοδο. Άρθρο

12.

Προστασία της ασφάλειας και υγείας. Άρθρο 13.

Ρυθμός εργασίας. Άρθρο 14.

Επιφύλαξη για ειδικότερες διατάξεις. Άρθρο 15.

Παρεκκλίσεις. Άρθρο 16.

Εξαιρέσεις από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου. Άρθρο 17.

Αρμόδιο δικαστήριο. Άρθρο 18.

Κυρώσεις. Άρθρο 19.

Επιθεωρητές ή άλλοι λειτουργοί. Άρθρο 20.

Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις. Άρθρο 21.

Κανονισμοί. Άρθρο 22.

Έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 23 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 23 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 23 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 24 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ωρών Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 25 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Κανονισμού 3 του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση Κανονισμού 5 του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Κανονισμού 15 του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι κανονισμοί. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα επίσης είναι κανονισμοί. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα, από τον αριθμό 28 μέχρι τον αριθμό 32, έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος Διακίνησης Ιπποειδών και Εισαγωγής Ιπποειδών Προέλευσης Τρίτων Χωρών) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Αιγοπροβάτων) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Προϊόντων με βάση το Κρέας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος στον Τομέα του Εμπορίου Νωπών Κρεάτων) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγις Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νομοσχέδιο σκοπείται η παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για έκδοση διαταγμάτων που να τροποποιούν τα παραρτήματα των κανονισμών για τις ζωοτροφές και τις προσθετικές των ζωοτροφών, ώστε να καθίσταται πρακτικά δυνατή η προσαρμογή της κυπριακής νομοθεσίας στο διαρκώς εξελισσόμενο κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα που καλύπτει ο βασικός νόμος αναφορικά με τεχνικής φύσεως θέματα.

Με τους τέσσερις προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 της βασικής νομοθεσίας για την υγεία των ζώων, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο με την υιοθέτηση των προνοιών του

που αφορούν τους όρους υγειονομικού ελέγχου οι οποίοι διέπουν τη διακίνηση και εμπορία μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και από και προς τρίτες χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιπποειδών, αιγοπροβάτων, προϊόντων με βάση το κρέας, καθώς και νωπού κρέατος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
2. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος Διακίνησης Ιπποειδών και Εισαγωγής Ιπποειδών Προέλευσης Τρίτων Χωρών) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Αιγοπροβάτων) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Προϊόντων με βάση το Κρέας) Κανονισμοί του 2002.
5. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος στον Τομέα του Εμπορίου Νωπών Κρεάτων) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 28 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στους κανονισμούς. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 29 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 30 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 31 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 32 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα, με αριθμούς 33 και 34, έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί της Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου
Άγισ Αγαπίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με

την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και ειδικότερα με το κεφάλαιο της κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης, με την υιοθέτηση μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, των λεχώνων και των γαλουχουσών εργαζομένων.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για την προστασία της μητρότητας, έτσι που να βελτιωθούν οι πρόνοιές της που αφορούν την άδεια μητρότητας, τον τερματισμό απασχόλησης και δικαιώματα συναφή προς τη σύμβαση εργασίας καθώς και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και το άρθρο 6 της νομοθεσίας για την προστασία της μητρότητας, σκοπείται η ρύθμιση σειράς θεμάτων που έχουν σχέση με την υποχρέωση των εργοδοτών για εκτίμηση των κινδύνων στην εργασία, με στόχο την καλύτερη προστασία της υγείας και ασφάλειας των εγκύων, των λεχώνων και των γαλουχουσών στην εργασία και κατ' επέκταση των εμβρύων και των νεογνών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί έχουν συζητηθεί στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, όπου και εκφράστηκαν διαφωνίες αναφορικά με την οικονομική επιβάρυνση, σε περίπτωση απαλλαγής ή απομάκρυνσης των εγκύων και γαλουχουσών γυναικών από την εργασία τους για λόγους ασφάλειας και υγείας ή νυκτερινής εργασίας. Το υπουργείο αποφάσισε όπως το εν λόγω κόστος βαρύνει τον εργοδότη, ο οποίος θα συνεχίσει να καταβάλλει τις απολαβές της γυναίκας για το χρονικό διάστημα της απουσίας της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους

σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 33 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 5Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 34 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματα Όργανα Συνεχούς Αθροιστικής Ζύγισης) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματα Όργανα Συνεχούς Αθροιστικής Ζύγισης) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της

βασικής νομοθεσίας για τα μέτρα και τα σταθμά, σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων με την εισαγωγή προνοιών που αφορούν την κατασκευή και τον έλεγχο των αυτόματων οργάνων συνεχούς αθροιστικής ζύγισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 37 θέμα είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει πρόταση για αναβολή δεκαπέντε ημερών. Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί η αναβολή;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνεται αναβολή για δεκαπέντε ημέρες.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω κάτι. Αντιλαμβάνομαι ότι η αναβολή είναι και για το υπ' αριθμόν 38 θέμα και είναι συνυφασμένα. Οφείλω να επισημάνω ένα μεγάλο κίνδυνο ο οποίος υπάρχει από μία εκκρεμότητα η οποία ήδη έχει συζητηθεί, έχει αναλυθεί εμπειριστατωμένα ενώπιον της επιτροπής εδώ και πάρα πολύ καιρό και έπρεπε ήδη να ήμασταν έτοιμοι ως επιτροπή, και δη ως ολομέλεια, να προχωρήσουμε

σε ψήφιση του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Δυστυχώς, για κάποιους λόγους φτάσαμε μέχρι σήμερα. Και ενώ έπρεπε να είμαστε έτοιμοι και ενώ ο χρόνος επείγει... Επείγει πολύ περισσότερο, γιατί θα πρέπει να συσταθούν συμβούλια κρίσεων, θα πρέπει να γίνουν προπαρασκευαστικές διαδικασίες και ενέργειες από το Υπουργείο Άμυνας, για να προχωρήσουν σε διαδικασίες που θα επιτρέπουν, ώστε να φτάσουν σε αίσιο πέρας, χωρίς να δημιουργούν κωλύματα και προβλήματα στους ίδιους τους αξιωματικούς. Και πολύ περισσότερο σε θέματα τοποθετήσεων και μεταθέσεων. Και όπως εξελίσσονται τώρα τα χρονικά πλαίσια, θα φτάσουμε στο Σεπτέμβριο και δε θα μπορούν να γίνουν τοποθετήσεις και μεταθέσεις, οι οποίες γίνονταν κατά βάση κάθε Ιούνιο.

Τώρα τα προβλήματα θα προκύψουν σε μέλη των οικογενειών αυτών των αξιωματικών οι οποίοι θα μετατεθούν πολύ πέραν του Σεπτεμβρίου και θα ψάχνουν να βρουν, να κάνουν διαδικασίες και προπαρασκευαστικές ενέργειες για τα του οίκου τους και πολύ περισσότερο για τις τοποθετήσεις σε δημοτικά σχολεία και γυμνάσια, μέση και δημοτική εκπαίδευση. Θα ψάχνουν και δε θα μπορούν να ανταποκριθούν εκείνοι που θα πρέπει να ανταποκριθούν έναντι των μελών των οικογενειών τους· και τα προβλήματα θα είναι τέτοιας έκτασης, που αντιλαμβάνεται το σώμα ότι θα πρέπει να επισπεύσει αυτές τις διαδικασίες. Πιστεύω ότι μία εβδομάδα και όχι δεκαπέντε μέρες είναι αρκετός χρόνος, για να δοθεί το δικαίωμα στους συναδέλφους να τοποθετηθούν ξεκάθαρα επί αυτών των θεμάτων τα οποία έχουν αναλυθεί εμπειριστατωμένα και λεπτομερειακά. Πιστεύω ότι δεκαπέντε ημέρες είναι πολλές, γιατί θα δημιουργηθεί ακόμα περισσότερο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Εγώ δε θα αναφερθώ στο θέμα της χρονικής παράτασης που διατυπώνεται το αίτημα να δοθεί. Μία εβδομάδα, δεκαπέντε ημέρες ... Και δεκαπέντε ημέρες να δοθούν, θα προσπαθήσουμε μέσα σε μία εβδομάδα, αν είναι δυνατό, να επικοινωνήσουμε με την εκτελεστική εξουσία, θα γίνει μία προσπάθεια και μέσω του Προέδρου της Βουλής. Αυτό που θέλω να πω είναι το εξής:

Δεν πρόκειται για ένα απλό νομοθέτημα. Πρόκειται για μια νομοθεσία η οποία θα έχει επιπτώσεις πάνω στην αποτελεσματική λειτουργία, θα έλεγα, και το αξιόμαχο της Εθνικής Φρουράς. Χρειάζεται πραγματικά μεγάλη προσοχή. Το γεγονός ότι υπήρξε αυτή η καθυστέρηση δεν είναι καθόλου τυχαίο. Είναι, γιατί όλα τα μέλη της επιτροπής θελήσαμε πραγματικά να βεβαιωθούμε ότι αυτός ο νόμος θα πρέπει να μην τύχει καταχρηστικής εφαρμογής. Να προστατευθεί η αξιοκρατία μέσα στην Εθνική Φρουρά και πραγματικά να δοθεί ταυτόχρονα και η δυνατότητα -δεν μπαίνω στην ουσία- να υπάρξει ανέλιξη, η οποία φαίνεται να έχει δυσκολέψει πάρα πολύ τα τελευταία χρόνια σε ό,τι αφορά τους νεότερους αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς.

Η προσπάθεια είναι, με την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας, να μην υπάρξει αναστάτωση μέσα στην Εθνική Φρουρά. Γι' αυτό νομίζω δικαιολογημένα διατυπώνεται το αίτημα να υπάρξει μια τελευταία επαφή με την εκτελεστική εξουσία -ο αρμόδιος υπουργός απουσίαζε στο εξωτερικό- σε μια προσπάθεια να εξασφαλιστεί το μέγιστο δυνατό για εκείνους τους αξιωματικούς, οι οποίοι, αφού υπηρέτησαν ευόρκως και με αφοσίωση για πάρα πολλά χρόνια στις τάξεις της Εθνικής Φρουράς, να μην αισθανθούν αδικημένοι, όταν θα αφυπηρετήσουν με βάση αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να δώσουμε τις δεκαπέντε ημέρες που ζητούνται, να ληφθεί υπόψη και η τοποθέτηση του κ. Κωνσταντίνου και να προσπαθήσουμε στις δεκαπέντε ημέρες τελειωτικά να κλείσει αυτό το θέμα. Αντιλαμβάνομαι ότι πάνε μαζί και οι κανονισμοί

φυσιολογικά. Ευχαριστώ.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα είναι «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Είναι πρόταση νόμου και είναι ομόφωνη η έκθεση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Γιώργος Βαρνάβα

Ιωνάς Νικολάου

Θάσος Μιχαηλίδης

Αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων:

Γιάννος Λαμάρης

Αντώνης Χατζηρούσος

Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Απριλίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (ΙΚΥΚ), ώστε η αναστολή της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 20, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται γραπτή εξέταση και προσωπική συνέντευξη για την επιλογή των υποτρόφων, να παραταθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2003. Επίσης, σκοπείται η παράταση μέχρι τις 30 Ιουνίου 2003 της ισχύος των κανονισμών οι οποίοι έχουν εκδοθεί δυνάμει του ίδιου ειδικού άρθρου και οι οποίοι ρυθμίζουν τα κριτήρια επιλογής των υποτρόφων.

Με τη συνέχιση της προσωρινής ρύθμισης που προτείνεται, οι εν λόγω διατάξεις

θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται οποτεδήποτε αυτό κρίνεται από το συμβούλιο του ιδρύματος εφικτό έπειτα από διαβουλεύσεις με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας αποφάσισε να καταθέσει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου ύστερα από παραστάσεις στις οποίες είχαν προβεί εκπρόσωποι του ΙΚΥΚ, στα πλαίσια των οποίων αρμοδίως πληροφορήθηκε ότι το ίδρυμα και το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησαν στην ετοιμασία σχετικού νομοσχεδίου, το οποίο όμως για λόγους καθαρά γραφειοκρατικούς και διαδικαστικούς δε θα ήταν δυνατό να κατατεθεί στη Βουλή έγκαιρα, πριν από τη λήξη της τρέχουσας παράτασης. Ως εκ τούτου, η επιτροπή, σε συνεννόηση με τους πιο πάνω αναφερόμενους εκπροσώπους, αποφάσισε να προωθήσει την εν λόγω ρύθμιση με την κατάθεση σχετικής πρότασης νόμου.

Αναφορικά με την αναγκαιότητα της προτεινόμενης ρύθμισης υπενθυμίζεται ότι οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του ΙΚΥΚ, κατά την αρχική συζήτηση της ισχύουσας προσωρινής ρύθμισης και στη συνέχεια κατά τη συζήτηση της παράτασής της, είχαν επισημάνει στην επιτροπή ότι οι υπό αναφορά διατάξεις καθιστούν την επιλογή υποτρόφων δυσχερέστατη, για το λόγο ότι οι υποψήφιοι ένεκα των σπουδών τους στο εξωτερικό δε βρίσκονται στην Κύπρο. Γι' αυτό είχε κριθεί αναγκαίο, ως προσωρινή ρύθμιση, οι διατάξεις αυτές να εφαρμόζονται, μόνο όταν αρμοδίως τούτο κρίνεται εφικτό. Εξάλλου η επιτροπή υπενθυμίζει ότι στα πλαίσια των ίδιων συζητήσεων είχε ενημερωθεί αρμοδίως ότι ετοιμάζεται γενική αναθεώρηση της υπό τροποποίηση νομοθεσίας, καθώς και των κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτήν, έργο το οποίο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, με βάση τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση της ειδικής διάταξης στο τέλος του νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Υπάρχει εισήγηση για αναβολή για δύο εβδομάδες και το θέμα αναβάλλεται.

Ναι, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού υπάρχει εισήγηση, δε θα αρνηθούμε την αναβολή, αν και είμαστε έτοιμοι και η έκθεση είναι κατά πλειοψηφία. Ωστόσο θέλω να επισημάνω το

εξής: Θα δώσουμε τη δυνατότητα να ακουστούν και κάποιες περαιτέρω απόψεις που υπάρχουν, οπωσδήποτε να δοθούν κάποιες εξηγήσεις, για να καταλήξουμε σε καλύτερο αποτέλεσμα. Είμαστε απολύτως θετικοί, όμως θα ήθελα απ' αυτό εδώ το βήμα να υπογραμμίσω ότι κάποια πράγματα, τα οποία εμφανίζονται αυτές τις ημέρες στον τύπο και κινδυνεύουν να εμφανίσουν τη Βουλή ότι ενεργεί υπό την πίεση είτε απειλών για παραιτήσεις είτε οτιδήποτε άλλο, σίγουρα δε θα βοηθήσουν ούτε τους στόχους και τους σκοπούς στους οποίους ίσως αποβλέπουν κάποιοι. Εμείς θα προσπαθήσουμε τελικά να νομοθετήσουμε, όπως προσπαθήσαμε από την αρχή, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες και το καλώς νοούμενο συμφέρον του πανεπιστημίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου, νομίζω ότι είναι ο πρόεδρος του κόμματός σας που ζήτησε την αναβολή και συναίνεσαν οι υπόλοιποι, για να έχετε υπόψη σας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν αναφέρομαι στην αναβολή αυτή καθαυτή. Η αναβολή είναι κάτι που συμβαίνει, όταν υπάρχουν κάποια στοιχεία. Αλλά επειδή συντρέχουν αυτά όλα που βλέπουμε στον τύπο, θέλω να το κάνουμε ξεκάθαρο ότι η Βουλή δεν πρόκειται να ενεργήσει υπό το κράτος ούτε απειλών ούτε εκβιασμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό αυτό που είπατε και υπερθεματίζουμε σίγουρα.

Για τα επόμενα δύο θέματα, 41 και 42, υπάρχει κοινή έκθεση. Υπάρχει επίσης εισήγηση να αναβληθούν για τρεις εβδομάδες, ώστε να συζητηθούν σε επίπεδο αρχηγών/εκπροσώπων των κομμάτων μαζί με τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας. Υπάρχει ένσταση όπως αναβληθούν για τρεις εβδομάδες;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τρεις εβδομάδες είναι πολλές. Όχι μόνο γιατί το θέμα έχει συζητηθεί εν εκτάσει, όχι μόνο γιατί υπάρχει... Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, η συζήτηση είναι για μόνο ένα σημείο του νομοσχεδίου που αφορά τη διαφήμιση, εκτός αν έχω κάνει λάθος. Εξ όσων έχω πληροφορηθεί, μονάχα για το θέμα της διαφήμισης υπάρχει αυτό το πράγμα. Και επειδή διάγουμε και ένα μήνα, παγκόσμιο μήνα περιορισμού του καπνίσματος -υπουργοί, ηθοποιοί, βουλευτές εξαγγέλλουν ότι λαμβάνουν μέτρα και προσωπικής φύσης για περιορισμό του καπνίσματος-, νομίζω ότι αυτή η Βουλή θα έπρεπε μέσα στο Μάιο να πάρει οριστική απόφαση πάνω σ' αυτό το σημαντικό νομοσχέδιο. Να μη φύγουμε εκτός Μαΐου, αν είναι δυνατό, αν θέλετε και για σημειολογικούς λόγους. Έτσι τρεις εβδομάδες είναι πολλές. Παρακαλώ να περιοριστεί στη μία εβδομάδα ή στις δύο το πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ απλώς λέω ότι, αν θα προχωρήσουμε στην αναβολή όπως συζητήθηκε, να πούμε και πόση είναι αναβολή, για να μην προκύπτει κάθε βδομάδα το θέμα της αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαν για τρεις βδομάδες εδώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να κάνουμε "τζαμπαζλίνκι" για τις βδομάδες, να το κάνουμε.

Εισηγείται ο κ. Περδίκης μία βδομάδα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αφού ξέρουν ότι θα απουσιάζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ακριβώς. Ο κ. Ματσάκης.

Ήταν να το βάλω σε ψηφοφορία δηλαδή, για να τελειώνουμε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω ένσταση για μια σύντομη αναβολή, απλώς να παρατηρήσω ότι, επειδή είναι η δεύτερη φορά που αναβάλλεται και επειδή το θέμα συζητήθηκε εν εκτάσει στην επιτροπή Υγείας, κατ' επανάληψη, θα ήταν φρόνιμο όσοι έχουν κάτι περισσότερο να πουν για το θέμα να έλθουν στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής Υγείας να μας το πουν και μπορεί να υιοθετηθεί, για να μην πηγαίνουμε από τη μια αναβολή στην άλλη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της μιας βδομάδας;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μα θα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, είναι που να κάμουμε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αφού εννά λείπουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη, τηρώ τις διαδικασίες, για να τελειώνει η ιστορία, διότι δεν κάναμε συζητήσεις σε πολλά θέματα και θα συζητούμε τώρα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο για τις διαδικασίες -με συγχωρείτε που μιλώ- αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δημήτρη, νομίζω ψηφίζουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...να τους ενημερώσετε για το λόγο που θέλουμε τόση αναβολή και να ψηφίσουν.

Να ξέρουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Να δώσουμε ξανά το λόγο στον κ. Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς λέω ότι για τις τρεις βδομάδες δεν αποφασίστηκε έτσι. Είναι διότι θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη στην Κίνα, όπου θα λείπουμε αρκετοί για μια βδομάδα, και μετά, την παρακάτω βδομάδα, κάτι άλλο υπήρχε για τον πρόεδρο του κόμματός μας νομίζω. Γι' αυτό είπαμε τρεις βδομάδες, για να είμαστε παρόντες. Απ' εκεί και πέρα, ψηφίστε όπως θέλετε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά είχαμε πει για αναβολή της τάξης των δύο βδομάδων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, κύριοι συνάδελφοι, αυτά ελέχθησαν. Είναι εξαντλημένο το θέμα.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αναβολής μιας βδομάδας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δύο βδομάδων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο βδομάδων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον της αναβολής;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και μετά για τρεις βδομάδες;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε. Άμα ψηφιστεί για δύο βδομάδες, τελειώνει η ιστορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα ψηφίζεται δύο βδομάδων αναβολή. Και δεν μπαίνει σε ψηφοφορία η επόμενη.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εύχομαι από τώρα -και θα σας πω και στη σύσκεψη που θα με καλέσετε- να είναι η τελευταία αναβολή που δίδεται σ' αυτό το θέμα. Και δεν υπάρχει λόγος να μου πείτε από πού προέρχεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Λοιπόν, είναι και δική μου ευχή, κύριε συνάδελφε.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Νομίζω ότι χρωστάτε περίπου την ίδια απάντηση που δώσατε προηγουμένως. Αν δεν επέμενε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, εμείς δε θα είχαμε πρόβλημα· δε θα ζητούσαμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζήτησε ο συνάδελφος να μην πω από πού προέρχεται και τήρησα την παράκλησή του· ανταποκρίθηκα στην παράκλησή του.

Λοιπόν, είμαστε τώρα στο υπ' αριθμόν 43 θέμα, που είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αποξηραμμένων Μήλων Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αποξηραμμένων Μήλων Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και των αγροτικών οργανώσεων.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8

της νομοθεσίας που διέπει την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, σκοπεύεται η θέσπιση προδιαγραφών με βάση τα διεθνή πρότυπα για την εξαγωγή αποξηραμένων μήλων.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, μεταξύ άλλων:

1. καθορίζονται οι προϋποθέσεις εξαγωγής και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των αποξηραμένων μήλων·
2. ταξινομούνται κατά μέγεθος·
3. ορίζεται η ποσοστιαία αναλογία για τις επιτρεπόμενες ανωμαλίες κατά φορτίο·
4. περιγράφεται ο τρόπος συσκευασίας, εμφάνισης και σήμανσης του κάθε φορτίου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δήλωσαν ότι με την αποξήρανση των μήλων πιθανόν να βρεθεί διέξοδος για τη διάθεση των κυπριακών μήλων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές; Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 44 θέμα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Ησυχία, κύριοι συνάδελφοι!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πώς θα καταλάβετε! Εγκρίνονται οι κανονισμοί.

Το υπ' αριθμόν 44 θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Μηχανικού Αεροσκαφών και Επιθεωρητή Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 45 θέμα είναι «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Ιωνάς Νικολάου	Σοφοκλής Φυττής
Θάσος Μιχαηλίδης	Γιώργος Βαρνάβα
Τάκης Χατζηγεωργίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 23 Οκτωβρίου 2001 μέχρι 14 Μαΐου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και άλλοι υπηρεσιακοί αρμόδιοι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπρόσωποι των

εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 76 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, σκοπείται η διεύρυνση της έννοιας της αναγνωρισμένης υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας, έτσι ώστε για σκοπούς προαγωγής και μείωσης ωρών διδασκαλίας να καλύπτεται και η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών λειτουργών στο Κέντρο Μελετών της Ιεράς Μονής Κύκκου. Επίσης προτείνεται η τροποποίηση των προνοιών του κανονισμού 5 που αφορά την αναγνώριση τεχνικής πείρας, ώστε να καλύπτεται και η νέα ειδικότητα του Καθηγητή Τεχνολογίας σ' ό,τι αφορά προσαυξήσεις για τεχνική πείρα.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών η επιτροπή είχε την ευκαιρία να διεξέλθει στο σύνολό τους τις πρόνοιες των υπό τροποποίηση κανονισμών, αφού άκουσε και τις σχετικές εισηγήσεις και διαπιστώσεις των εκπροσώπων των εκπαιδευτικών οργανώσεων και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ύστερα από συνεννόηση με την ΟΕΛΜΕΚ και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού η επιτροπή έκρινε σκόπιμη την κατάργηση ορισμένων προνοιών ή την προσθήκη νέων στο κείμενο των βασικών κανονισμών, αποβλέποντας στη βελτίωση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ειδικότερα, η επιτροπή συμμεριζόμενη την άποψη ότι η προβλεπόμενη σήμερα στον κανονισμό 12 ρύθμιση σ' ό,τι αφορά την περίπτωση διακοπής της υπηρεσίας εκπαιδευτικού λειτουργού είναι ανεδαφική και ότι οι οποιοδήποτε τυχόν λόγοι που αρχικά την επέβαλαν δεν υφίστανται πλέον, αποφάσισε την κατάργηση του εν λόγω κανονισμού. Επίσης η επιτροπή έκρινε αναγκαία την προσθήκη νέας πρόνοιας με σκοπό τη φραστική διασαφήνιση της υφιστάμενης ρύθμισης, με βάση την οποία σήμερα αναγνωρίζεται η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου. Τέλος, δεδομένης της ισχύουσας ρύθμισης για την υπό ορισμένες προϋποθέσεις αναγνώριση προϋπηρεσίας σε ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα

και σε άλλες υπηρεσίες, νοουμένου ότι τέτοια υπηρεσία εμπεριέχει το στοιχείο της καθοδήγησης και της εποπτείας, η επιτροπή κρίνει βάσιμη και την ανάλογη ρύθμιση της περίπτωσης προϋπηρεσίας στο Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας έχει διαμορφώσει ανάλογα το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπόλοιπα θέματα, από τον αριθμό 46 μέχρι τον αριθμό 71, αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Αντιλαμβάνομαι ότι τελικά έχουμε καταλήξει σε ομόφωνη τοποθέτηση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Αναπληρωτής Λειτουργός Μετανάστευσης, συνοδευόμενος από άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι των Συνδέσμων Ελλαδιτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμου, ώστε πρόσωπο που γεννήθηκε είτε στην Κύπρο είτε σε οποιαδήποτε ξένη χώρα μεταξύ της 16ης Αυγούστου 1960 και της 31ης Δεκεμβρίου 2001 και που η μητέρα του είχε κατά το χρόνο της γέννησής του την κυπριακή ιθαγένεια να αποκτά την ιθαγένεια αυτή, μόνο αν υποβάλει σχετική αίτηση κατά τον καθορισμένο τρόπο. Στην περίπτωση που το πρόσωπο είναι ενήλικο και πλήρους ικανότητας, η αίτηση θα υποβάλλεται από το ίδιο, ενώ στην περίπτωση ανήλικου προσώπου, αυτή θα υποβάλλεται είτε από τον πατέρα είτε από τη μητέρα.

Σύμφωνα με τον Αναπληρωτή Λειτουργό Μετανάστευσης, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία έπειτα από ορισμένα προβλήματα που δημιούργησε σε επηρεαζόμενα πρόσωπα η τελευταία τροποποίηση του βασικού νόμου, με βάση την οποία όσοι έχουν γεννηθεί από Κύπρια μητέρα και είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου αποκτούν αυτοδικαίως την κυπριακή ιθαγένεια χωρίς την εκ μέρους τους υποβολή οποιασδήποτε αίτησης. Σύμφωνα με τον ίδιο, η εκτελεστική εξουσία, έπειτα από αντιδράσεις εκπροσώπων των Συνδέσμων Ελλαδιτών λόγω του ότι με την αυτοδίκαιη απόκτηση της ιδιότητας του Κύπριου πολίτη από όσους έχουν γεννηθεί από Κύπρια μητέρα δημιουργούνται ορισμένα προβλήματα, κατέθεσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, με βάση τις πρόνοιες του οποίου παιδιά που κατάγονται από Κύπρια μητέρα αποκτούν την κυπριακή ιθαγένεια έπειτα από σχετική αίτηση που υποβάλλεται κατά τον

καθορισμένο τρόπο.

Οι εκπρόσωποι των Συνδέσμων Ελλαδίων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου. Παράλληλα, ο πρόεδρος του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού διατύπωσε τον προβληματισμό αν η αίτηση για την απόκτηση της κυπριακής ιθαγένειας από ανήλικο, η οποία, με βάση τη σχετική διάταξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, μπορεί να υποβάλλεται είτε από τη μητέρα είτε από τον πατέρα του ανηλίκου, θα πρέπει να υποβάλλεται και από τους δύο γονείς ή από τον ένα γονέα με τη συναίνεση του άλλου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, κ. Δώρος Θεοδώρου, καθώς και το μέλος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, κ. Γιώργος Περδίκης, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στο θέμα κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Κύριε Ματσάκη, ένα λεπτό, ζήτησε το λόγο ο κ. Κλεάνθους.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Θα τηρήσω αποχή, κύριε Πρόεδρε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς στην έκθεση αναφέρεται ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα τοποθετείτο στην ολομέλεια, απλώς να πληροφορήσουμε ότι εμείς τοποθετούμαστε θετικά μαζί με τις υπόλοιπες κοινοβουλευτικές ομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς να επισημάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι, ενώ η προσπάθεια πίσω από αυτό το νομοσχέδιο είναι να εξισωθεί η γυναίκα με τον άντρα όσον αφορά τα θέματα αυτά που έχουν σχέση με την ιθαγένεια των παιδιών, εντούτοις υπάρχει διάκριση και στην περίπτωση της μητέρας επαφίεται στο τέκνο να ζητήσει να γίνει πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ στην περίπτωση του πατέρα γίνεται πολίτης της Δημοκρατίας αυτόματα. Αυτό κάπου είναι και, να το θυμάστε, σε κάποιο στάδιο θα εγερθεί σε κάποια δικαστήρια και θα φανεί ότι δεν ανταποκρίνεται στη φιλοσοφία βάσει της οποίας έγινε αυτή η αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επί του σημείου που ήγειρε ο κ. Δημητρίου. Η εντύπωση που πήραμε στην επιτροπή, μετά από επανειλημμένες ερωτήσεις προς τους αρμοδίους, είναι ότι αυτό που αναφέρεται ισχύει μονάχα γι' αυτούς που έχουν ήδη γεννηθεί, τους γεννηθέντες δηλαδή πριν την εφαρμογή του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι είναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και από τη στιγμή της εφαρμογής του νόμου δεν ισχύει αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη στιγμή που εφαρμόζεται ο νόμος υπάρχει πλήρης ισότητα. Είναι φυσικό ότι για τα προηγούμενα δεν μπορεί να εφαρμοστεί ισότητα. Έχει γίνει ό,τι έχει γίνει πλέον. Είναι τετελεσμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι. Είναι γνωστοί οι λόγοι αυτής της ιδιόρρυθμης ρύθμισης. Από 'δω και πέρα, με την εφαρμογή του νόμου αυτόματα τα τέκνα που προέρχονται από γυναίκες Κυπρίες αποκτούν την υπηκοότητα αυτόματα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εγώ είχα την εντύπωση ότι ίσχυε αυτό που λέει ο κ. Δημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αν αυτή είναι η διευκρίνιση, τότε συμφωνώ και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα είμαστε ομόφωνοι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Ησυχία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το λόγο ότι την Κυριακή 19 Μαΐου είναι η ημέρα της μνήμης της γενοκτονίας των Ποντίων, εισηγούμαι, επειδή δε θα υπάρξει άλλη συνεδρία της ολομέλειας πριν από τις 19 Μαΐου, να τηρηθεί μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας αυτής από τους Τούρκους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την Κυριακή;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεκαεννέα Μαΐου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, στις 23 Μαΐου δεν έχει ολομέλεια;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επειδή συνήθως είναι πριν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Την ερχόμενη βδομάδα δεν έχει ολομέλεια; Νομίζω να ρυθμιστεί κανονικά το όλο ζήτημα για την ερχόμενη βδομάδα. Ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο σχετικός κατάλογος έχει ήδη διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.135.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.136.2002)	Υγείας	Υγείας
3. Ο περί Αποδείξεως Διεθνών Συμβάσεων Νόμος του 2002.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

- (Αρ. Φακ. 23.01.137.2002)
4. Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.138.2002)
5. Ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.139.2002)
6. Ο περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.140.2002)
7. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.01.141.2002)
8. Ο περί Εργοδοτούμενων με
Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων	Υποθέσεων
Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

	Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.142.2002)		Υποθέσεων
9.	Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.143.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10	Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.144.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11	Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.145.2002)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
12	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2002 Νόμος του 2002.	Υγείας	Υγείας

	(Αρ. Φακ. 23.01.146.2002)		
13	Ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	(Αρ. Φακ. 23.01.147.2002)		
14	Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
	(Αρ. Φακ. 23.01.148.2002)		
15	Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
	(Αρ. Φακ. 23.01.149.2002)		
16	Ο περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων, καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2002.	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	(Αρ. Φακ. 23.01.150.2002)		
17	Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	2000 Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.151.2002)		
18	Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.152.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19	Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ.23.03.135.2002)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
20	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.136.2002)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
21	Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.137.2002)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
22	Οι περί Προλήψεως της	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

	Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά –Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Κύπρου) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.138.2002)		Υποθέσεων
23	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Πουλερικών και Αυγών για Επώαση) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.139.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
24	Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για την Εξάλειψη της Πανώλους των Χοίρων από το Έδαφος της Δημοκρατίας) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.140.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
25	Οι περί της Υγείας των	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

	<p>Ζώων (Κανόνες Συλλογής Πληροφοριών και Μέτρα σχετικά με Ορισμένους Ζωνοδότες Παράγοντες και τα Μέτρα που Πρέπει να Λαμβάνονται) Κανονισμοί του 2002.</p> <p>(Αρ. Φακ. 23.03.141.2002)</p>		Υποθέσεων
26	<p>Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.</p> <p>(Αρ. Φακ. 23.03.142.2002)</p>	<p>Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως</p>	Νομικών
27	<p>Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.</p> <p>(Αρ. Φακ. 23.03.143.2002)</p>	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
28	<p>Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί)</p>	<p>Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού</p>	Εμπορίου και Βιομηχανίας

	Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.144.2002)		
29	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.145.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
30	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.146.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
31	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.147.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
32	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.148.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

33	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας – Θέσεις Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.149.2002) | Υγείας | Νομικών |
| 34 | Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Απαιτήσεις για την Προστασία των Προσώπων στην Εργασία από Κινδύνους από Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.150.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 35 | Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Πρώτου Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.151.2002) | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 36 | Οι περί Υπουργείου | Οικονομικών | Νομικών |

Οικονομικών (Κυπριακή
Ακαδημία Δημόσιας
Διοικήσεως) – Θέσεις
Λειτουργού Επιμόρφωσης Α'
και Λειτουργού
Επιμόρφωσης (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.152.2002)

37	Οι περί Αξιωματικών του
Στρατού της Δημοκρατίας
(Διορισμοί, Ιεραρχία,
Προαγωγές και
Αφυπηρετήσεις)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.014.2002)	Άμυνας	Άμυνας
38	Οι περί Συμβουλίου
Αποχετεύσεων Λεμεσού -
Αμαθούντας (Ταμείο
Ευημερίας Εργατών)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.074.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
39	Οι περί Ταμείου Προνοίας
του Εργατικού Προσωπικού	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού- Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.073.2002)		
40	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.016.2000)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
41	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 11/98)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
42	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.116.2000)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
43	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 12/98)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

44	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 13/98)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
45	Οι περί Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 19/97)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
46	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 69/99)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
47	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
48	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.056.2001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

49	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.089.2000)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
50	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 119/98)	Οικονομικών	Νομικών
51	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
52	Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

	Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.081.2002)		
53	Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.082.2000)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
54	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 113/99)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
55	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.114.2001)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
56	Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 57/99)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
57	Οι περί Πολεοδομίας και	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 86/96)		
58	Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.046.2001)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
59	Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (Κ.Ψ.Μ.) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.026.2002)	Άμυνας	Άμυνας
60	Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.080.2002)	Εσωτερικών	Εσωτερικών
61	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. ΔΝ. 118/99)		
62	Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.145.2001)	Εσωτερικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
63	Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.134.2001)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
64	Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.084.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
65	Έγγραφο (αρ. 572002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Αρ. Φακ. 15.17.002)
- 66 Έγγραφα (Θ. 13/2002, Οικονομικών Οικονομικών και
14/2002 και Θ. 15/2002) Προϋπολογισμού
που αφορούν την εξαίρεση
από την αναστολή
πλήρωσης θέσεων πρώτου
διορισμού στη δημόσια
υπηρεσία, σύμφωνα με τους
περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις)
Νόμους του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)
- 67 Έγγραφο που αφορά την Παιδείας και Πολιτισμού Οικονομικών και
πρόσληψη έκτακτων Προϋπολογισμού
υπαλλήλων από το
Θεατρικό Οργανισμό
Κύπρου, δυνάμει του
άρθρου 3(1)(α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων στην Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου Νόμου.
(Αρ. Φακ. 10.10.004)

68	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. (Αρ. Φακ. 10.10.001)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
69	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. (Αρ. Φακ. 10.10.014)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
70	Έγγραφο (αρ. 4 του 2002) αποσταλέν από το Υπουργείο Οικονομικών στις	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

16 Μαΐου 2002, σύμφωνα με
το εδάφιο 2 του άρθρου 4
του περί Προϋπολογισμού
Νόμου του 2002
[13(II)/2002].

(Αρ. Φακ. 13.04.003)

71	Έγγραφα (αρ. 37, 38 και 40 του 2001) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 16 Μαΐου 2002, σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 [1(II)/2001].

(Αρ. Φακ. 13.04.003) | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
|----|--|-------------|--------------------------------|

Πρότασεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.036.2002)	Γεώργιο Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.	Λευτέρη Χριστοφόρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής	Εμπορίου και Βιομηχανίας

(Αρ. Φακ. 23.02.037.2002)

Επιτροπής Εμπορίου
και Βιομηχανίας

3. Ο περί Επαγγελματικής
Αποκατάστασης των Παθόντων
και των Τέκνων των
Εγκλωβισμένων (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.

Χρήστο Πουργουρίδη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού

Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων

(Αρ. Φακ. 23.02.038.2002)

4. Ο περί Ιατρών (Σύλλογοι,
Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων)
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.

Μάριο Ματσάκη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού

Υγείας

(Αρ. Φακ. 23.02.039.2002)

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Θα παρακαλούσα το νομοσχέδιο με αριθμό 16 -είναι εναρμονιστικό- και οι κανονισμοί με αριθμούς 23, 24 και 25, αν δεν υπάρχει ένσταση, να σταλούν στην επιτροπή Γεωργίας για περαιτέρω εξέταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και στην επιτροπή Γεωργίας.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Και στην επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχω καμία ένσταση, κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν είναι έτσι που γίνεται. Πάει στην

επιτροπή Γεωργίας ένα θέμα, αν το ζητά ο πρόεδρος της, η οποία υποβάλλει έκθεση στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Δεν είναι από κοινού που εξετάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως προβλέπει η σωστή διαδικασία να κάνουμε, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με τη διαφορά, να παρακαλέσω μέσα σε δύο βδομάδες να έρθει η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το τελεσίγραφο είναι αποδεκτό;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Είναι αποδεκτό. Ένας μήνας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, όι, νομίζω ότι πέντε έξι μήνες, για να έσετε να λαλείτε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα εναρμονιστικά νομοσχέδια έχουμε συναποφασίσει ότι θα τα περνούμε σε σύντομο χρονικό διάστημα. Παρακαλώ, δεκαπέντε μέρες είναι ικανοποιητικές.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ήδη αυτό έπρεπε να γίνει από την 1η Μαρτίου φέτος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι από δική μας ευθύνη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ήδη είμαστε δυο μήνες καθυστερημένοι, διότι η κυβέρνηση πρόσφατα το περιέλαβε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έκαμα από την έδρα το συνήγορό σας, κύριε Παπαδόπουλε. Είναι εντάξει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Άμα τελειώσετε, να σας πω δίδαγμα που πήραμε από τον Προεδρεύοντα της Βουλής της Ισπανίας, είναι που ελάεν στους βουλευτές που είτε δεν άκουγαν είτε δε σιωπούσαν την ώρα που μιλούσε. Να σας το πω ύστερα, για να το λέτε και εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, πέστε μάς το τωρά. Πέστε μάς το, να το ακούσουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τους έλεγε: «Φαίνεται ότι δε με ακούσατε ή δεν καταλαβαίνετε τίποτε, αλλά έτσι κι αλλιώς δεν καταλάβετε».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εδώ υπάρχει περισσότερη κατανόηση νομίζω μεταξύ ημών και υμών, διότι, αν φτάσουμε, ξέρω 'γώ, σε τέτοιο σημείο, νομίζω ότι... Βεβαίως, οι βουλευτές εκεί είναι πάρα πολλοί. Εδώ είμαστε μια μικρή ομάδα βουλευτών.

Λοιπόν, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.108 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 10 Μαΐου 2002.

«Η εταιρεία "NEMESIS" έκανε την επίστρωση του δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού. Ο δρόμος σε ένα χρόνο παρουσίασε τεράστια προβλήματα. Εν τω μεταξύ η εταιρεία "NEMESIS" πωλήθηκε στην εταιρεία "CYFIELD DEVELOPMENT" (Κυριάκος Χρυσοχός).

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τι εισέπραξε η εταιρεία “NEMESIS” από το κράτος;
2. Τι γίνεται με τις επιπλέον εργασίες;
3. Η κυβέρνηση θα πληρώσει στο ακέραιο όλες τις απαιτήσεις χωρίς διαπραγματεύσεις, χωρίς διαιτησία, χωρίς δίκη;
4. Η επιδιόρθωση θα ακριβοπληρωθεί;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.109 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άντρο Κυπριανού στις 13 Μαΐου 2002.

«Η λειτουργία του πεδίου βολής “Ξυντού”, στην περιοχή Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, προκαλεί έντονες ανησυχίες στους κατοίκους της περιοχής, καθότι εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλειά τους. Από την ύπαρξη μη εκραγέντων βλημάτων στην περιοχή και την πτώση βλημάτων και πυρών σε κατοικημένες περιοχές καταστρέφονται εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης και προκαλούνται κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα στους κατοίκους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν τα χρόνια προβλήματα που προκαλούνται στους κατοίκους της περιοχής από τη λειτουργία του πεδίου βολής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.110 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άντρο Κυπριανού στις 13 Μαΐου 2002.

«Παρατηρούνται πολλά προβλήματα αναφορικά με το οδικό δίκτυο στην κοινότητα Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου (στενοί δρόμοι, λακκούβες, καθιζήσεις, δρόμοι χωρίς παγκέττα, ελλιπής οδική σήμανση, απουσία κυρτωμάτων), με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η ασφάλεια των κατοίκων.

Ταυτόχρονα, παρατηρούνται σοβαρά προβλήματα στους αγροτικούς δρόμους και ιδιαίτερα σ’ αυτόν που ενώνει τις κοινότητες Ξυλιάτου - Βυζακιά, με αποτέλεσμα να

ταλαιπωρούνται αφάνταστα οι κάτοικοι.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι μέτρα προτίθεται να πάρει, για να αντιμετωπιστούν τα πιο πάνω προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.111 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 10 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων συνεχίζει, παρά τη σαφή συνταγματική και νομοθετική ρύθμιση περί του εναντίου, να χρησιμοποιεί στις εκδόσεις του σχεδόν ως αποκλειστική γλώσσα την αγγλική. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πληροφορίες μου:

1. τα ευρετήρια των διάφορων αρχαιολογικών συλλογών του τμήματος εξακολουθούν να ενημερώνονται στην αγγλική γλώσσα·
2. τα ευρετήρια των αντικειμένων του Μεσαιωνικού Μουσείου Κύπρου, που δημιουργήθηκαν το 1987, συντάχθηκαν στην αγγλική γλώσσα·
3. οι διάφορες επιστημονικές μονογραφίες, που γράφονται κατά κύριο λόγο από Ελληνοκυπρίους αρχαιολόγους, είναι όλες στην αγγλική γλώσσα·
4. το επίσημο περιοδικό του τμήματος φέρει το ίδιο όνομα που έφερε επί αγγλοκρατίας, δηλ. “Report of the Department of Antiquities”·
5. ο τιμοκατάλογος των εκδόσεων που διατίθεται για πώληση από το Κυπριακό Μουσείο Λευκωσίας είναι γραμμένος στην αγγλική γλώσσα·
6. τα μονόφυλλα του εργαστηρίου συντηρήσεως συντάσσονται στην αγγλική γλώσσα.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, για το θέμα έχει εκδώσει έκθεση και το Γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως (Αρ. Φακ.: Α/Π 1097/2001) στις 22 Μαρτίου 2002.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των

Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται προς συμμόρφωση με το σύνταγμα, τη σχετική νομοθεσία και τις υποδείξεις του Γραφείου του Επιτρόπου Διοικήσεως.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.112 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 10 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος κατολίσθησης των πετρωμάτων στην περιοχή του ιστορικού παρεκκλησιού της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας στην Κάτω Δευτερά, παρά την όχθη του Πεδιαίου ποταμού. Από τις κατολισθήσεις κινδυνεύει να υποστεί φθορά, ακόμα και κατάρρευση το μοναδικό αυτό για προσκύνημα μνημείο της επαρχίας Λευκωσίας. Οι κάτοικοι και οι τοπικές αρχές δικαιολογημένα ανησυχούν.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει επιληφθεί του θέματος και έχουν παρθεί οποιαδήποτε μέτρα, καθώς επίσης και για το πιθανό πρόβλημα από τη σχεδιαζόμενη στην περιοχή ανάπτυξη υπερτοπικού δικτύου αυτοκινητόδρομου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.113 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 10 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι σχεδιάζεται αυτοκινητόδρομος τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας με ανισόπεδους κόμβους και διαβάσεις, ο οποίος προβλέπεται να επηρεάσει δυσμενώς γεωργική γη κατάφυτη από λεμονόδεντρα, ελιές, χαρουπιές, πεύκα και κυπαρίσσια, πολλών εκατοντάδων εκταρίων, μεταξύ της Λακατάμιας και της Κάτω Δευτεράς.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους σχεδιασμούς της κυβέρνησης, τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με το έργο που αναφέρεται πιο πάνω, καθώς και για τις εν γένει αντιδράσεις των τοπικών αρχών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.114 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 29 Απριλίου 2002.

«Με κατάπληξη έχουμε πληροφορηθεί το περιεχόμενο του νέου βιβλίου «Ιστορία του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου», το οποίο χαρακτηρίζει τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ αποτέλεσμα ακραίου εθνικισμού που δε συμβάδιζε με τα προοδευτικά κινήματα.

Επειδή το εν λόγω βιβλίο προορίζεται να διδαχθεί στα λύκεια της Ελλάδας και της Κύπρου, εύκολα μπορεί κανείς να υποθέσει ότι αυτό αποτελεί εσκεμμένη, προγραμματισμένη και συνειδητή πράξη παραχάραξης, διαστρέβλωσης και παραποίησης της ιστορικής αλήθειας και όχι απλά έργο ενός ανόητου και ανιστόρητου συγγραφέα. Η ιστορία, όπως είναι γνωστό, συνδέει τον άνθρωπο του παρόντος με τον άνθρωπο του παρελθόντος και προετοιμάζει τον άνθρωπο του μέλλοντος.

Η εποποιία του 1955-1959 αποτελεί ό,τι πιο ωραίο και υψηλό έχει να επιδείξει ο ελληνισμός της Κύπρου. Πρόκειται για έναν αγώνα που ανέδειξε τον ηρωισμό, θρύλους και ολοκαυτώματα στις πιο ευδαίμονες ώρες της κυπριακής ιστορίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποια μέτρα έχει πάρει ή σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, ώστε να απαγορευτεί η διδασκαλία του βιβλίου στα λύκεια της Κύπρου και να αποκατασταθεί η ιστορική αλήθεια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.115 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ελένη Μαύρου στις 15 Μαΐου 2002.

«Το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων της κοινότητας Περιστερώνας είναι πρόσφυγες. Η εξασφάλιση γης για οικιστική ανάπτυξη με χαμηλό κόστος, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες των προσφυγικών οικογενειών, αλλά και ευρύτερα οικογενειών με χαμηλό εισόδημα, είναι ζωτικής σημασίας τόσο για τους πρόσφυγες της

περιοχής όσο και για την κοινότητα ευρύτερα. Δυστυχώς σήμερα πολλά νεαρά ζευγάρια εγκαταλείπουν την Περιστερώνα, αφού βρίσκουν οικόπεδα σε χαμηλές τιμές σε γειτονικές περιοχές, ενώ η κοινότητα δεν έχει πάρει ακόμα απάντηση στο αίτημά της για απαλλοτρίωση γης γι' αυτό το σκοπό.

Η Περιστερώνα αντιμετωπίζει τις ίδιες δυσκολίες με τις ακριτικές κοινότητες της περιοχής, αν και δε θεωρείται τέτοια. Δρόμοι που γεινιάζουν ή βρίσκονται στη νεκρή ζώνη χρειάζονται επίστρωση, ώστε να διευκολύνεται η διακίνηση των γεωργών, ενώ οι κάτοχοι γεωργικής γης στη νεκρή ζώνη χρειάζονται στήριξη, για να κρατήσουν την παραγωγή τους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση λήψης μέτρων για ικανοποίηση αυτών των αναγκών και, αν ναι, ποιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.116 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 16 Μαΐου 2002.

«Στην περιοχή του κοινοτικού συμβουλίου Χλώρακα λειτουργεί τα τελευταία δέκα χρόνια παράνομα η βιομηχανία μωσαϊκών και σκύρων Νέαρχου Ηλιάδη που προκαλεί οχληρία και ενέχει κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Για την εν λόγω βιομηχανία έχει εκδοθεί διάταγμα κατεδάφισης, χωρίς τούτο να εκτελεστεί.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι μέτρα προτίθεται να πάρει για τερματισμό της παρανομίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.053, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τις πληροφορίες για παράνομη λειτουργία πτηνοτροφικών

υποστατικών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Φάρμα εταιρείας Χατζηγιάννου

Στην κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς υπάρχουν τέσσερα πτηνοτροφικά υποστατικά στα τεμάχια 45, 46, 47 και 48, Φ/Σχ. ΧΧ56. Τα υποστατικά καλύπτονται από άδεια οικοδομής, είναι εγκαταλειμμένα και, σύμφωνα με σχετική έκθεση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, κρίθηκαν ετοιμόρροπα και ο έπαρχος προτίθεται να καλέσει τον ιδιοκτήτη να προβεί στην κατεδάφισή τους, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Στην Κοκκινοτριμιθιά υπάρχουν επίσης άλλα τέσσερα πτηνοτροφικά υποστατικά στα τεμάχια 77 και 79/2, Φ/Σχ. ΧΧ/56, τα οποία καλύπτονται από άδεια οικοδομής και βρίσκονται σε λειτουργία. Ο έπαρχος Λευκωσίας έχει ζητήσει τις απόψεις του Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού αναφορικά με την κατάσταση της υγιεινής στα υποστατικά και, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι αυτή δεν είναι ικανοποιητική, το θέμα θα τεθεί ενώπιον του κοινοτικού συμβουλίου Κοκκινοτριμιθιάς για λήψη δικαστικών μέτρων.

Σημειώνεται ότι εναντίον του ιδιοκτήτη των πιο πάνω υποστατικών έχουν ληφθεί και στο παρελθόν δικαστικά μέτρα από το κοινοτικό συμβούλιο Κοκκινοτριμιθιάς για πρόκληση οχληρίας και ο ιδιοκτήτης καταδικάστηκε πολλές φορές από το δικαστήριο να πληρώσει πρόστιμα.

2. Σφαγείο εταιρείας “Πίπης Φαρμ”

Πρόκειται για αυθαίρετο πτηνοσφαγείο, το οποίο ανεγέρθηκε περί το 1974 και στο οποίο έγιναν σημαντικές αυθαίρετες επεκτάσεις τα τελευταία χρόνια. Τα υποστατικά ανεγέρθηκαν σε κρατική γη από τον αποβιώσαντα πατέρα των σημερινών ιδιοκτητών, ο οποίος ήταν πρόσφυγας πτηνοτρόφος από το Αργάκι.

Παρακαλώ να σημειωθεί ότι η κρατική γη παραχωρήθηκε στους εν λόγω

πτηνοτρόφους και ότι, κατά την περίοδο υλοποίησης των πιο πάνω αυθαίρετων επεκτάσεων, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου ήταν το πρώην συμβούλιο βελτιώσεως Κοκκινотριμιθιάς.

Η πιο πάνω εταιρεία έχει υποβάλει αίτηση για χορήγηση πολεοδομικής άδειας, κατά παρέκκλιση των προνοιών της δήλωσης πολιτικής, για ανέγερση σύγχρονου πτηνοσφαγείου και βιολογικού σταθμού για την επεξεργασία των λυμάτων του πτηνοσφαγείου, η οποία εξετάζεται από το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων.

Εξαιτίας των πιο πάνω η επαρχιακή διοίκηση Λευκωσίας θα προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων για την αυθαίρετη ανέγερση του πτηνοσφαγείου στην περίπτωση που απορριφθεί η αίτηση που υποβλήθηκε.

Η αναφερόμενη εταιρεία απορρίπτει τα υγρά απόβλητα του πτηνοσφαγείου χωρίς να έχει εξασφαλίσει σχετική άδεια απόρριψης.

Η επαρχιακή διοίκηση Λευκωσίας έχει ζητήσει από το κοινοτικό συμβούλιο Κοκκινотριμιθιάς να προωθήσει τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της εν λόγω εταιρείας για πρόκληση οχληρίας από την αυθαίρετη απόρριψη των λυμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ.

Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.083, ημερομηνίας 27

Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την καθιέρωση της ονομασίας “Χαλά Σουλτάν Τεκκέ” για τον αρχαιολογικό χώρο της Αλυκής Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο αρχαιολογικός χώρος παρά την Αλυκή της Λάρνακας ονομαζόταν παλαιότερα Χαλά Σουλτάν Τεκκέ λόγω γειννίασης του χώρου με το τέμενος Χαλά Σουλτάν. Εδώ και μερικά χρόνια δόθηκαν οδηγίες στο διευθυντή της Σουηδικής Αρχαιολογικής Αποστολής, που ανασκάπτει το σημαντικό αυτό αρχαιολογικό οικισμό, όπως

χρησιμοποιεί την ορθή ονομασία του τοπωνυμίου του χώρου, που είναι “Βυζακιά”.

Ήδη οι νέοι τόμοι της δημοσίευσης που αφορούν τον εν λόγω αρχαιολογικό χώρο θα φέρουν την ονομασία “Δρομολαξιά-Βυζακιά”.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαΐου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων

κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.074, ημερομηνίας 8

Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τη διαμόρφωση του κυκλικού κόμβου στη βιομηχανική περιοχή Στροβόλου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα σχέδια για την τοπιοτέχνηση των κυκλικών κόμβων Ριζοελιάς και βιομηχανικής περιοχής Στροβόλου ετοίμασε ο αρμόδιος λειτουργός του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Την τοπιοτέχνηση κυκλικών κόμβων σε αστικές λεωφόρους συνήθως προωθούν οι τοπικές αρχές.

Σε όλες τις περιπτώσεις η τοπιοτέχνηση προωθείται με βάση τα σχετικά γεωμετρικά πρότυπα για την εξασφάλιση ικανοποιητικής ορατότητας.

Στον κυκλικό κόμβο βιομηχανικής περιοχής Στροβόλου έχει ληφθεί πρόνοια για την τοποθέτηση στηθαίου ασφαλείας στην περίμετρο της κεντρικής νησίδας του κόμβου για την επιπρόσθετη προστασία των οδηγών.

Πληροφορείσθε επίσης ότι παρόμοια τοπιοτέχνηση προωθείται σε μικρότερη κλίμακα στον κυκλικό κόμβο Καλού Χωριού Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 2002 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη

Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.065, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου

2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Κυριάκου Τυρίμου.

«Αναφορικά με τον αριθμό των συνταξιούχων που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα μετά την αφυπηρέτησή τους και την αντιμισθία που λαμβάνουν για την υπηρεσία τους

αυτή, σας αποστέλλεται η ακόλουθη σχετική επιστολή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού:

“Επισυνάπτω σχετικό ονομαστικό κατάλογο που περιλαμβάνει:

1. τις περιπτώσεις υπηρετούντων κρατικών υπαλλήλων των οποίων οι υπηρεσίες παρατάθηκαν πέραν του 60ού έτους της ηλικίας τους με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 12(7) των περί Συντάξεων Νόμων (Παράρτημα I), και
2. τις περιπτώσεις υπηρετούντων με μίσθωση υπηρεσιών συνταξιούχων κρατικών υπαλλήλων (Παράρτημα II).

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες.”.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.071, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σύμφωνα με τον προϊστάμενο του Ταμείου Θήρας, η ευρύτερη περιοχή του φράγματος Ταμασσού είναι απαγορευμένη περιοχή κυνηγιού τα τελευταία πέντε χρόνια. Το Ταμείο Θήρας διεξάγει συστηματική παρακολούθηση στην περιοχή αυτή και καταγραφή των υδρόβιων πτηνών. Το κυνήγι επιτρέπεται σε μια μικρή περιοχή απέναντι από το φράγμα.

Σημειώνεται ότι το Ταμείο Θήρας θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την απαγόρευση του κυνηγιού σε ολόκληρη την περιοχή που καταλαμβάνει ο φράκτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

**Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.
23.06.008.01.081, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Σχετικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα από το λατομείο και μεταλλείο στο χωριό Σια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Λατομείο Σιας της εταιρείας Ε. Παναγή Λτδ

Για κάποιο χρονικό διάστημα οι λάσπες που παράγονται από τη σκυροθραυστική μονάδα κατά τον καθαρισμό της άμμου αποθηκεύονται σε χωμάτινη δεξαμενή παρά τη νότια όχθη του ποταμού Ξυλιά.

Επειδή λόγω των έντονων βροχοπτώσεων δημιουργήθηκε πρόβλημα υπερχείλισης της χωμάτινης δεξαμενής, υποδείχθηκε στην εταιρεία από την Υπηρεσία Μεταλλείων η αλλαγή του χώρου απόθεσης της λάσπης. Έτσι η λάσπη αυτή, από το Μάρτιο του 2002, αντλείται από το σημείο παραγωγής της σε στεγανό φορηγό και μεταφέρεται στους χώρους απόθεσης των μπάζων του λατομείου που βρίσκονται μακριά από τον ποταμό. Εκεί αναμειγνύεται με τα μπάζα όπου και παραμένει.

Για την εναπόθεση των μπάζων στο νέο χώρο η Υπηρεσία Μεταλλείων υπέδειξε στην εταιρεία να αποταθεί στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να εξεταστεί κατά πόσο θα πρέπει να εξασφαλιστεί άδεια υγρών αποβλήτων. Από τηλεφωνική επικοινωνία μας με εκπροσώπους της εταιρείας, η αίτησή της θα υποβληθεί το συντομότερο.

Όπως έχουμε πληροφορηθεί, πέραν της παροδικής και ανατρέψιμης οχληρίας την οποία ένα τέτοιο συμβάν μπορεί να προκαλέσει, δεν προκαλείται οποιαδήποτε ρύπανση τόσο των επιφανειακών όσο και των υπόγειων νερών της περιοχής.

2. Εγκαταλειμμένο μεταλλείο Σιας

Το πρόβλημα με το μεταλλείο Σιας έγκειται στο γεγονός ότι υπάρχουν σωροί

φτωχού μεταλλεύματος οι οποίοι αποτέθηκαν κοντά στη βόρεια όχθη του ποταμού Ξυλιά κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του μεταλλείου. Το εκτεθειμένο αυτό μέταλλευμα έχει οξειδωθεί με την πάροδο του χρόνου, με αποτέλεσμα τα νερά της βροχής, όταν έρθουν σε επαφή με το μέταλλευμα, να διαλύουν διάφορα στοιχεία και να δημιουργούνται διαλυτά θειικά άλατα. Αυτές οι όξινες απορροές ακολουθούν φυσιολογικά το υδρογραφικό δίκτυο. Σε σχετική μελέτη που το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης διενέργησε το 1998 παρατηρήθηκε ρύπανση των αβαθών υπόγειων νερών σε γεωτρήσεις και φρεάτια που γειτνιάζουν με την περιοχή απόθεσης του μεταλλεύματος (όξινο περιβάλλον). Μείωση της ρύπανσης παρατηρήθηκε σε χώρους της ευρύτερης περιοχής όπου υπάρχουν ιζηματογενή πετρώματα λόγω της κατακράτησης των μεταλλικών στοιχείων σε τέτοια αλκαλικά περιβάλλοντα.

Προς άμεση επίλυση του προβλήματος αυτού, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης υπέβαλε σχετικές αιτήσεις για εκτέλεση δύο ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων, τα οποία αποσκοπούσαν στη λεπτομερή μελέτη του προβλήματος και την εξεύρεση εφικτής λύσης. Οι αποφάσεις για τις δύο αυτές αιτήσεις ήταν, δυστυχώς, αρνητικές.

Γίνονται τώρα προσπάθειες για τη διεξαγωγή ενός πιλοτικού προγράμματος με εφαρμογή της μεθόδου βιοεκχύλισης (bioleaching). Με τη μέθοδο αυτή μπορεί να γίνει επεξεργασία των σωρών απόθεσης του μεταλλεύματος για την εξαγωγή μεταλλικών στοιχείων.

Επιπρόσθετα, γίνονται προσπάθειες για εφαρμογή ενός προγράμματος επεξεργασίας του ρυπασμένου νερού του κρατήρα του μεταλλείου με στόχο τη διάθεσή του για αρδευτικούς σκοπούς. Το μεταλλείο Σιας επιλέχθηκε για το σκοπό αυτό λόγω του μεγέθους του (σχετικά μικρό) αλλά και λόγω του υφιστάμενου προβλήματος.

Τέλος, επειδή το πρόβλημα των όξινων απορροών δεν περιορίζεται μόνο στο υπό

αναφορά μεταλλείο, αλλά αφορά και σε άλλα εγκαταλειμμένα μεταλλεία, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης μελετά το θέμα μέσα στα πλαίσια της «Στρατηγικής Μελέτης για Αειροφόρο Λατομική και Μεταλλευτική Ανάπτυξη της Κύπρου για τα έτη 2001-2005», η οποία άρχισε ήδη να υλοποιείται από οίκο του εξωτερικού σε συνεργασία με το τμήμα. Αναμένεται ότι τα πορίσματα της εν λόγω μελέτης θα βοηθήσουν, ώστε να εκπονηθεί ένα ευρύτερο πρόγραμμα περιβαλλοντικής αποκατάστασης των εγκαταλειμμένων μεταλλείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.089, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τα παράπονα κατοίκων της λατομικής ζώνης Σταυροβουνίου-Κόρνου, σας αποστέλλεται η ακόλουθη επιστολή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης:

“Για το κάθε λατομείο της λατομικής ζώνης Σταυροβουνίου-Κόρνου διεξάγονται μετρήσεις τηςπίπτουσας σκόνης. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων παρουσιάστηκαν στην αξιολόγηση των διαχειριστικών περιβαλλοντικών μελετών των λατομείων των εταιρειών “Σκύρα-Λίμα Λτδ” και “Λατομεία Πυργών Λτδ”. Σε γενικές γραμμές οι μετρήσεις αυτές δείχνουν υψηλά ποσοστά σκόνης μόνο κοντά στους σπαστήρες των σκυροθραυστικών μονάδων, ενώ εκτός των ορίων των προνομίων λατομείων είναι αμελητέα.

Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, οι υπάλληλοι των λατομείων της περιοχής οφείλουν να υποβάλλονται κάθε δύο χρόνια σε ιατρικές εξετάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν ακτινογραφία του θώρακος και είναι αναγκαίες για την έκδοση πιστοποιητικού υγείας (ικανότητας) για εργασία σε λατομεία διαβασικού πετρώματος.

Τα πιστοποιητικά υγείας των υπαλλήλων των λατομείων της περιοχής θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως κριτήριο αξιολόγησης της επικινδυνότητας της σκόνης, αφού οι υπάλληλοι των λατομείων εργάζονται στην πηγή της σκόνης. Αντίγραφα των πιστοποιητικών υγείας πρέπει να υπάρχουν στην Κλινική Σηθικών Νοσημάτων του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ή/και στην Υπηρεσία Μεταλλείων.

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης έχει ανορύξει γεωτρήσεις στην περιοχή Σταυροβουνίου-Πυργών. Το νερό των γεωτρήσεων, σύμφωνα με το συστηματικό έλεγχο που διεξάγει το Γενικό Χημείο του Κράτους, είναι άριστης ποιότητας και χρησιμοποιείται για την ύδρευση των γύρω κοινοτήτων και της Λευκωσίας. Μέχρι τώρα δεν έχει περιέλθει στην αντίληψή μας οποιαδήποτε μόλυνση του νερού των γεωτρήσεων αυτών. Επιπρόσθετα στοιχεία όσον αφορά χημικές αναλύσεις του νερού των γεωτρήσεων πρέπει να υπάρχουν στα αρχεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, το οποίο διαχειρίζεται τις πιο πάνω γεωτρήσεις.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.»»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής», θέμα που έχει εγγράψει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέας Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας.

Συνεχίζουμε τη συζήτηση. Ποιοι θα ήθελαν να μιλήσουν;

Ο κ. Ταραμουντάς και ο κ. Γιάγκου. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Κύριε Ταραμουντά, έχετε το λόγο.

Ναι, κύριε Χρίστου. Συγνώμη, κύριε Ταραμουντά.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν, αν θα υπάρξουν και άλλοι ομιλητές, να

δηλωθούν σήμερα, για να μπορέσουμε το θέμα να το κλείσουμε έγκαιρα, για να μη χάσει πλέον και τη σημασία του και τον ειρμό της η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα υπάρξουν άλλοι ομιλητές;

Υπάρχουν ακόμα τρεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Την άλλη βδομάδα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι την άλλη, τη μεθεπομένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Σε δεκαπέντε μέρες, όταν ομιλήσουν και οι επόμενοι τρεις ομιλητές, κλείει το θέμα. Ευχαριστώ.

Κύριε Ταραμουντά, έχετε το λόγο.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες,

Μέχρι τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '90 η λειτουργία και ο έλεγχος των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών ανήκαν αποκλειστικά στο κρατικό κανάλι του ΡΙΚ. Παράλληλα ο γραπτός τύπος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάμνω όπως έκαμνε η Πρόεδρος του ισπανικού κοινοβουλίου, κύριοι συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δώστε τη δυνατότητα στο συνάδελφο να εκφωνήσει την ομιλία του! Σας

παρακαλώ θερμά!

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παράλληλα ο γραπτός τύπος ήταν και αυτός υποταγμένος σε μονοπωλιακά κέντρα εξουσίας με περιορισμένο πεδίο πολιτικής και κοινωνικής προσφοράς.

Το περιβάλλον γύρω από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης άλλαξε ραγδαία τη δεκαετία του '90 με την επέκταση και ανάπτυξη νέων τεχνολογικών μεθόδων μετάδοσης, όπως των εγχώριων συχνοτήτων και της καλωδιακής και δορυφορικής τηλεόρασης. Ποια ήταν όμως η ανταπόκριση του κράτους και της Βουλής σ' αυτή τη ραγδαία εξέλιξη; Πώς το κράτος αντελήφθη τις ευθύνες του απέναντι στους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας λόγω της ανεξέλεγκτης πλέον και μονοπωλιακής λειτουργίας των σταθμών;

Ο περί Τύπου Νόμος 145 του 1989 -αναφέρομαι στο γραπτό τύπο- κατήργησε τις ελάχιστες και αντιδημοκρατικές πρόνοιες του ισχύοντος μέχρι τότε αποικιακού νόμου, εισάγοντας κυρίως πρόνοιες για την ελευθερία αναζήτησης και μετάδοσης πληροφοριών, την ελεύθερη κυκλοφορία εφημερίδων και άλλων εντύπων, τους όρους ίδρυσης και λειτουργίας τυπογραφείων και πρακτορείων, αλλά κυρίως ο περί Τύπου Νόμος ρύθμισε τους όρους έκδοσης και κυκλοφορίας εφημερίδων στη Δημοκρατία.

Ο αναφερθείς νόμος άφησε τεράστια κενά στη λειτουργία του εγχώριου τύπου. Η καινοτομία του νόμου αυτού είναι οι πρόνοιές του για την ίδρυση Συμβουλίου Τύπου, το οποίο είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση της ελευθερίας και ανεξαρτησίας του κυπριακού τύπου και κυρίως υπεύθυνο να ρυθμίζει τις προϋποθέσεις της ασκήσεως του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, καθώς και να διερευνά παράπονα σχετικά με τον τύπο και τη λειτουργία του. Το Συμβούλιο Τύπου, το οποίο, υποτίθεται, θα διασφάλιζε και θα ρύθμιζε την πρέπουσα λειτουργία του τύπου με κανόνες δεοντολογίας τους οποίους θα

εξεδίδε, ουδέποτε λειτούργησε. Το 1990 εδιορίσθη Συμβούλιο Τύπου, με πρόεδρο, το οποίο κατόπιν εντόνων αντιδράσεων διαφόρων παραγόντων διελύθη το 1993 με μια απλή επιστολή παύσης τόσο του προέδρου όσον και των μελών του. Το τραγικό στην περίπτωση αυτή είναι ότι κανόνες δεοντολογίας του έντυπου τύπου ουδέποτε εξεδόθησαν και ουδέποτε εφαρμόστηκαν, όπως ο ίδιος ο νόμος προνοεί και επιτάσσει. Η παρανομία σε όλο της το μεγαλείο! Η παραγνώριση του νόμου προκλητική για δεκατρία τώρα χρόνια!

Ξέφραγο αμπέλι ο τύπος, λοιπόν, με την ανοχή ή την αμέλεια όλων μας αλλά κυρίως των εμπλεκομένων. Αντί του υπό του νόμου προβλεπομένου Συμβουλίου Τύπου οι ενδιαφερόμενοι εκδότες, δημοσιογράφοι, συντάκτες κ.λπ. συνέστησαν το δικό τους συμβούλιο στο οποίο, πάλι μόνοι τους, έδωσαν και διάφορες εξουσίες και, εξ όσων κατά καιρούς ακούγονται, αυτοδικάζονται. Η Κύπρος των χιλιάδων νομοθετημάτων και πρωτοπόρος στην ψήφιση των αναγκαίων εναρμονιστικών νομοσχεδίων για εισδοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η μοναδική χώρα που λειτουργεί χωρίς θεσμοθετημένους κανόνες δεοντολογίας του έγγραφου τύπου. Η Βουλή άμεσα πρέπει να προχωρήσει στην τροποποίηση του περί Τύπου Νόμου του '89, ούτως ώστε η ίδια να αναλάβει την ευθύνη καθορισμού των κανόνων δεοντολογίας υπό μορφή κανονισμών.

Να μου επιτρέψετε, αγαπητοί συνάδελφοι, όσοι με ακούτε, να αναφερθώ στις ξένες και κυρίως στις ευρωπαϊκές νομοθεσίες και κώδικες που ρυθμίζουν αυτά τα θέματα και ο καθένας από εμάς είναι ελεύθερος να κάνει τους παραλληλισμούς του με το σύστημα που επικρατεί στη δική μας δημοσιογραφική ζωή:

1. Ο σεβασμός της αλήθειας και η ακρίβεια των ειδήσεων θα πρέπει να καταστούν οι υπέρτατες αρχές που πρέπει να υπηρετεί ο τύπος.
2. Η παροχή ίσων ευκαιριών σε όλα τα πολιτικά κόμματα, σε περίπτωση εκλογών, είναι θέμα δημοσιογραφικής δικαιοσύνης και υπηρετεί το δικαίωμα των πολιτών

για ελευθερία στην ενημέρωση. Το ίδιο δικαίωμα, δηλαδή των ίσων ευκαιριών, ισχύει και στην περίπτωση της πολιτικής διαφήμισης, η οποία, σημειώστε, δεν απαγορεύεται ούτε στην Κύπρο όσον αφορά τον έγγραφο τύπο -απαγορεύεται φυσικά στην τηλεόραση.

3. Οι ειδήσεις και οι πληροφορίες που δημοσιεύονται είτε με λόγια είτε με εικόνες πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά κάτω από τις περιστάσεις. Η ακρίβειά τους δεν πρέπει να αλλοιώνεται και πρέπει να αναπαράγονται με ακρίβεια. Μη ελεγμένες ειδήσεις και φήμες πρέπει να απορρίπτονται.
4. Οι πολίτες πρέπει να έχουν το απεριόριστο σχεδόν δικαίωμα να εκφράζουν τις απόψεις τους με επιστολές οι οποίες και πρέπει να δημοσιεύονται. Οι εφημερίδες θα πρέπει στην πραγματικότητα να ενθαρρύνουν αυτή την ενέργεια εκ μέρους των αναγνωστών τους, ούτως ώστε να αναπτύσσεται δημόσιος διάλογος γύρω από ένα θέμα.
5. Οι εκδότες έχουν την απόλυτη υποχρέωση να διορθώνουν ειδήσεις τις οποίες έχουν δημοσιεύσει και τελικά αποδείχθηκαν ανακριβείς ή ψευδείς, αναφερόμενοι μάλιστα με ακρίβεια στο λάθος τους.
6. Απαγορεύεται στους δημοσιογράφους να μετέρχονται ανέντιμα μέσα για συλλογή ειδήσεων, πληροφοριών ή εικόνων. Η έρευνα είναι σημαντικό μέρος για την ανάδειξη μιας είδησης, η οποία όμως έρευνα πρέπει να περιμένει να συμπληρωθούν όλες οι προσπάθειες των αρμοδίων αρχών που είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις εκτάκτων ή σοβαρών περιστατικών ή δυστυχημάτων και μετά ο δημοσιογράφος να διεξάγει τις δικές του έρευνες αναφορικά με το περιστατικό.
7. Το καθήκον και η ευθύνη του τύπου απέναντι στο κοινό τού επιβάλλουν την υποχρέωση να μην επηρεάζεται από ιδιωτικά και επαγγελματικά συμφέροντα τρίτων.

8. Ο τύπος πρέπει να σέβεται την προσωπική και οικογενειακή ζωή των πολιτών. Στην περίπτωση που η ιδιωτική ζωή κάποιου αγγίζει τα όρια του δημοσίου συμφέροντος -και όχι ενδιαφέροντος- τότε πρέπει να εξετάζεται η είδηση πολύ προσεκτικά για δημοσίευση.

Υπάρχουν ασφαλώς περισσότεροι κανόνες δεοντολογίας στους οποίους δεν μπορώ να αναφερθώ τώρα -αντιλαμβάνεστε τους λόγους.

Τι γίνεται όμως στο χώρο της τηλεόρασης; Όπως είναι γνωστό, ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του '98 ρυθμίζει την ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών στην Κύπρο, εξαιρουμένου του κρατικού ΡΙΚ. Με τον ίδιο νόμο εγκαθιδρύθηκε επίσης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Το 2000 εγκρίθηκαν και ψηφίστηκαν από τη Βουλή οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί, οι οποίοι ουσιαστικά αποτελούν το ουσιαστικότερο μέσο ρύθμισης και ελέγχου των ηλεκτρονικών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Οι απαγορεύσεις και οι κανόνες λειτουργίας της ραδιοτηλεόρασης είναι σαφείς και ιδιαίτερα αυστηροί και διέπουν τόσο τα δελτία ειδήσεων και τις ενημερωτικές εκπομπές όσο και όποιες άλλες παραγωγές και παρουσιάσεις. Ενδεικτικά αναφέρω ότι, μεταξύ άλλων, η αντικειμενικότητα, η πληρότητα, η επικαιρότητα της πληροφόρησης, η πολυφωνία, η διαφύλαξη της ποιότητας της γλώσσας, ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής, η προστασία της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και ο σεβασμός των δημοκρατικών θεσμών έχουν θεσμοθετηθεί επαρκώς.

Στο περιεχόμενο των κανονισμών εισήχθη και ο Κώδικας Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα ηλεκτρονικά μέσα μόνο. Ο κώδικας αυτός καθορίζει τα πλαίσια που διέπουν τη δημοσιογραφική δεοντολογία όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το επάγγελμα του δημοσιογράφου σε σχέση με την ακρίβεια της είδησης, το δικαίωμα της απάντησης,

τον τρόπο απόκτησης πληροφοριών, την προστασία των ανηλίκων, τις δυσμενείς διακρίσεις, το δημοσιογραφικό απόρρητο κ.λπ.

Το κράτος στην περίπτωση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης αλλά και των κανονισμών λειτουργίας των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών έκανε ένα μετέωρο βήμα. Αντί του αναμενόμενου ελέγχου εφαρμογής των προνοιών του νόμου, ο οποίος έλεγχος πραγματικά θα έθετε τέρμα στην αυθαιρεσία της τηλεόρασης, παρατηρείται μια αδικαιολόγητη απραξία και εφησυχασμός των αρμοδίων. Αυτεπάγγελτα η Αρχή έχει παρέμβει σε ελάχιστες περιπτώσεις αναμένοντας πάντα την ευαισθητοποίηση των πολιτών, ούτως ώστε να παρέμβει ή ίδια η Αρχή. Θα έλεγα ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης εργάζεται περισσότερο δημοσιουπάλληλικά παρά ως ανεξάρτητη αρχή, επιβαρημένη με την τεράστια ευθύνη του ελέγχου της ραδιοτηλεόρασης.

Κύριε Πρόεδρε, ο αυριανός κόσμος θα διαμορφωθεί μέσα από τις τεχνολογικές δυνατότητες και τους πολιτικούς ελέγχους, καθώς και μέσα από τον έλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Στο τριπλό αυτό κέντρο εξουσιών (τεχνολογία, πολιτική, μέσα μαζικής ενημέρωσης) υπερέχουν σαφώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η τεχνολογική επανάσταση, καθώς και η πολιτική, αποτελούν αντικείμενο ελέγχου και εκμετάλλευσης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Στις δεκαπέντε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 71% των πολιτών ενημερώνεται από την τηλεόραση, το 45% από τις εφημερίδες και τα περιοδικά και ποσοστό 47% από το ραδιόφωνο. Ο μόνος χώρος στον οποίο υπάρχει πρόσβαση ενός πολίτη για ενημέρωση χωρίς την παρουσία ή την παρεμβολή των συμβατικών μέσων ενημέρωσης είναι το διαδίκτυο, όπου οι χρήστες, στην Ευρωπαϊκή Ένωση πάντα, έχουν φτάσει ήδη το 20%.

Με βάση αυτές τις διαπιστώσεις, το αίτημα για επιβολή ελέγχου στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στην ροή και εκμετάλλευση των ειδήσεων καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτικό. Η εποχή της πληροφόρησης αντί να προσφέρει μεγαλύτερη ελευθερία

απειλεί να εξελιχθεί σε μια κατάσταση η οποία πρέπει να περιοριστεί. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και κυρίως η τηλεόραση εξελίσσονται και λειτουργούν χωρίς όρια καθορίζοντας ή επηρεάζοντας άμεσα την πορεία των εθνικών μας θεμάτων, της οικονομίας, τον τρόπο ζωής μας, τον τρόπο σκέψης μας, το μέλλον των παιδιών μας. Χωρίς άλλη καθυστέρηση και στο όνομα της δημοκρατίας πρέπει να προσπαθήσουμε να βρούμε τρόπους ορθής λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω πως ήταν καιρός να συζητηθεί ενώπιον της ολομέλειας το ζήτημα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, του νομικού πλαισίου που τα περιβάλλει, των αρμοδιοτήτων τους, των ευθυνών τους απέναντι στην κοινωνία αλλά και των κινδύνων που ελλοχεύουν από την άλογη και ανεξέλεγκτη λειτουργία τους. Πρόκειται για ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό, που στην ουσία έχει να κάνει με ολόκληρο το φάσμα της ζωής του Κύπριου πολίτη: Αγγίζει την οικονομία, την πολιτική, την κοινωνία αυτού του κράτους, τον πολιτισμό μας και τελικά το τι θα παραδώσουμε αύριο στα παιδιά μας.

Από τη φύση τους τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επηρεάζουν άμεσα τις αντιλήψεις του πολίτη και συνεπώς μπορούν να επιτελέσουν είτε θετικό είτε αρνητικό έργο ως προς την καθημερινή συμπεριφορά του Κυπρίου, το φακό με τον οποίο βλέπει τη ζωή και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί προκειμένου να λάβει αποφάσεις και να πετύχει τους στόχους του. Πιστεύω ότι είναι ευθύνη του κράτους, κυβέρνησης και Βουλής, να θέσουμε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εντός ενός πλαισίου αυστηρής δεοντολογίας, σε

ό,τι αφορά τόσο την ενημέρωση όσο και τα ψυχαγωγικά τους προγράμματα και στήλες.

Κατά την άποψή μου, σήμερα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ειδικά η τηλεόραση επιτελούν ένα πολύ αρνητικό έργο που έχει σαν βάση του τα πρότυπα των προγραμμάτων από την Αμερική και από τις λεγόμενες αναπτυγμένες δυτικές χώρες. Πρόκειται για μια αντίληψη που στηρίζεται στη φιλοσοφία της οικονομίας της αγοράς: Όσο περισσότερο ερεθίζουν και εθίζουν το μυαλό του θεατή τόσο περισσότερη ακροαματικότητα και συνεπώς κέρδος επιτυγχάνουν. Αυτή η φιλοσοφία είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη, αφού ακόμα και το δικαίωμα του πολίτη στην ενημέρωση και την ψυχαγωγία γίνεται εμπορεύσιμο υλικό, που στοχεύει να δεισδύσει στα μύχια του μυαλού του και να γαργαλίσει τα χειρότερα των συναισθημάτων του, απομακρύνοντάς τον από την πραγματικότητα της καθημερινότητας και καθιστώντας τον απλό αντιγραφέα των ηρώων της τηλεόρασης.

Κι αν σήμερα η δική μας η γενιά με δυσκολία και διστακτικότητα μπορεί να διαπιστώσει αυτούς τους κινδύνους, φανταστείτε τι θα συμβαίνει με την αυριανή γενιά, που ουσιαστικά θα γίνει υποχείριο του εύκολου θεάματος, πλήρως αποστασιοποιημένη από τα δρώμενα εκτός πολυθρόνας και συνεπώς πλήρως ατομικιστική. Και εδώ είναι που ξηλώνεται ο κοινωνικός ιστός, εδώ είναι που ο άνθρωπος γίνεται μισάνθρωπος.

Όταν ακόμα και στα κινούμενα σχέδια, που μεταδίδονται νωρίς το απόγευμα, οι ήρωες είναι διάφοροι πολεμιστές με πολυβόλα και οι ηρωίδες καλλίγραμμες κοπέλες, τότε το πρόβλημα γίνεται ακόμα μεγαλύτερο, αφού τα παιδιά, σε μια ηλικία που δεν έχουν ακόμα διαμορφώσει το χαρακτήρα τους, κάθονται μπροστά στο φακό και διδάσκονται από τα κατορθώματα των ηρώων τους. Ακολουθούν μετέπειτα τα λεγόμενα τηλεσκουπίδια που εξευτελίζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τα δελτία ειδήσεων που μια απλή είδηση τη μετατρέπουν σε πολεμικό ανακοινωθέν και στη συνέχεια οι ταινίες δράσης με πολύ αίμα και σκηνές βίας, για να κλείσουν τα προγράμματα με τις

λεγόμενες αισθησιακές ταινίες που πόρρω απέχουν από το πορνό.

Μήπως υπάρχει αμφιβολία ότι αυτά είναι τα προγράμματα που μας παρουσιάζουν σήμερα τα κανάλια; Κάποιος θα ισχυριστεί ότι τα προγράμματα διαβαθμίζονται σε διάφορες ζώνες καταλληλότητας και επομένως μπορεί να υπάρξει προστασία του τηλεθεατή. Ωστόσο, αυτό για μένα είναι μια κοροϊδία. Από τη στιγμή που τα πιο πάνω διαφημίζονται και στις ζώνες τηλεθέασης των παιδιών και ο μέσος Κύπριος διαθέτει δύο ή και τρεις τηλεοπτικές συσκευές, το πάτημα του κουμπιού που ενεργοποιεί την τηλεόραση δεν είναι μακριά.

Μόλις την περασμένη βδομάδα συνέβη κάτι χαρακτηριστικό του τηλεκανιβαλισμού: Όταν ο τραγικός λοχίας της Εθνοφρουράς έχασε τη ζωή του από πτώση κεραυνού, μερικά κανάλια μετέδωσαν την είδηση πριν να ειδοποιηθούν οι συγγενείς του, ενώ στη συνέχεια είχαν και την αναισθησία να παρουσιάσουν τις κραυγές θλίψης της χαροκαμένης μάνας από τον περίβολο του νοσοκομείου. Ο ανθρώπινος πόνος γίνεται καθαρό εμπόρευμα και περνά στη συνείδηση του θεατή ως μια είδηση που καλώς παρουσιάστηκε, όπως παρουσιάστηκε. Αν ερωτηθεί ο μέσος Κύπριος για το πιο πάνω γεγονός, θα πει ότι είναι απαραίδεκτο αυτό που συνέβη, αλλά αυτό δεν τον εμποδίζει από το να παρακολουθήσει καθηλωμένος την παρουσίαση της είδησης.

Νομίζω ότι με αυτή τη λεγόμενη έκρηξη των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την ούτω καλούμενη πολυφωνία η κοινωνία μας δημιούργησε ένα τέρας, που δεν μπορεί πλέον να το ελέγξει. Δεν πρόκειται ούτε για πραγματική πολυφωνία ούτε για πλουραλισμό· πρόκειται για μια μονότονη μονοφωνία, αφού στην ουσία κανένα από τα κανάλια δε διαφέρει από το άλλο. Όλα κυνηγούν τους δείκτες ακροαματικότητας και όλα υποκύπτουν στην ψυχρή και απάνθρωπη λογική «όσο περισσότερο πόνο, δάκρυ και αίμα δείξεις τόσο περισσότερο κέρδος θα έχεις».

Η διαμόρφωση λοιπόν των προγραμμάτων με τέτοιο τρόπο αποτελεί μεγάλο

κίνδυνο, που δυστυχώς δεν είναι ο μόνος. Ο άλλος και πιο σοβαρός κίνδυνος είναι η διαπλοκή των συμφερόντων της πολιτικής και των πολιτικών με τους καναλάρχες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Από τη στιγμή που αυτή η σχέση αλληλεξάρτησης ξεκινά, δημιουργείται ένα επικίνδυνο κατεστημένο, που θα παράγεται και θα αναπαράγεται με σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια ζωή. Αν ένας πολιτικός επενδύσει όλες τις ελπίδες του για ανέλιξη στην καλή εικόνα που θα του δώσουν τα κανάλια, τότε ζήτημα που καήκαμε! Και αυτό το φαινόμενο αρχίσαμε να το ζούμε έντονα τα τελευταία χρόνια, όπου ορισμένοι καναλάρχες έχουν δύο βιβλία, το ένα με τους ευνοούμενους και το άλλο με τους μαυροπινακισμένους. Και για να μπει κάποιος στο πρώτο βιβλίο, πρέπει να υποκλιθεί στο μεγαλείο και τη δύναμη του καναλιού, που πλέον θα γίνει ο εκλογέας κυβερνήσεων και κοινοβουλίων.

Εδώ είναι και ο πραγματικός κίνδυνος, γιατί η δημοκρατία πηγάζει από τη θέληση του λαού και όχι από τις επιθυμίες του κάθε καναλάρχη. Αυτή η αλληλοδιαπλοκή θέτει δυναμίτη στα θεμέλια της δημοκρατίας και τέλος στη λειτουργία των θεσμών και των νόμων του κράτους. Και εφόσον ακολουθούμε πιστά τα πρότυπα των δυτικών χωρών, θα πρέπει να είμαστε βέβαιοι ότι κάποτε θα φτάσουμε σ' αυτό το απόλυτο σημείο αλληλεξάρτησης, όπου το πάνω χέρι θα το έχει το κανάλι και ο ιδιοκτήτης πίσω του και όχι ο πολιτικός.

Επομένως, θα πρέπει να λάβουμε δραστικά μέτρα, έτσι ώστε αυτό να μην πραγματοποιηθεί. Πρέπει να δημιουργήσουμε αντισώματα απέναντι σ' αυτή τη νόσο που ξεκινά να μας προσβάλλει και να θέσουμε ως πρώτιστο στόχο μας τη διαφύλαξη της κοινωνίας μας, της αξιοπρέπειάς μας και του κόσμου που θα παραδώσουμε στα παιδιά μας.

Πιστεύω ότι το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο καθημερινών συζητήσεων και οι

σχετικές εισηγήσεις και προτάσεις να μελετηθούν και να αξιοποιηθούν από την επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, ώστε, εκεί που χρειάζεται, να τροποποιηθεί η νομοθεσία για προστασία του κοινού και της κοινωνίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Κατά την άποψή μου, χωρίς να είμαι ειδικός, θα πρέπει τα προγράμματα των τηλεοπτικών σταθμών να αλλάξουν ριζικά προκειμένου να παρέχουν καλή υπηρεσία προς τον τόπο. Μερικές αλλαγές που μπορούν να γίνουν είναι και οι ακόλουθες:

1. Να διευρυνθούν οι παιδικές ζώνες και τα ντοκιμαντέρ μέχρι την ώρα των δελτίων ειδήσεων. Από τις παιδικές ζώνες να εκλείψουν οι σκηνές βίας.
2. Να υποχρεωθούν οι σταθμοί να κάνουν δικές τους παραγωγές και ντοκιμαντέρ σχετικά με την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου μας.
3. Να απαγορευθεί η είσοδος των καναλιών σε νοσοκομεία και άλλους χώρους όπου συντελούνται ανθρώπινα δράματα. Οι ειδήσεις να μεταδίδονται χωρίς την εικόνα του ανθρώπινου πόνου.
4. Μετά τις 9.00 το βράδυ να μεταδίδονται οι όποιες ταινίες, ειδικά αυτές που περιέχουν σκηνές βίας.

Επαναλαμβάνω ότι δεν είμαι ειδικός, αλλά θεωρώ ότι με αυτό τον τρόπο προστατεύεται η κοινωνία από τις αρνητικές επιδράσεις των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Πιστεύω ότι η επιτροπή Εσωτερικών θα κάνει μια μελέτη γύρω από το θέμα και θα προβεί στις αναγκαίες τροποποιήσεις της νομοθεσίας με γνώμονα το συμφέρον της κοινωνίας μας και όχι του κάθε μεγαλοκαναλάρχη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Θέλω να ρωτήσω: Παρουσιάζετε συχνά στην τηλεόραση; Σας καλούν συχνά;

Διότι, αν σας καλούν, μετά την ομιλία σας ετελειώσετε! Δεν ξαναπάτε τηλεόραση!

(Γέλια και σχόλια μεταξύ των βουλευτών.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας.

Επειδή πήραμε όλοι κεραστικά, να μου επιτρέψετε και εκ μέρους όλων να συγχαρώ τη Νατάσα για το γάμο της που τελέστηκε την Κυριακή. Να ζήσει και να είναι καλά!

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 23 Μαΐου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.025.2002)
2. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)
3. Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.121.2002)
4. Ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.123.2002)
5. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.124.2002)

6. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.125.2002)
7. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.126.2002)
8. Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.127.2002)
9. Οι περί Εργοδοτούμενων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.123.2002)
10. Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.2002)
11. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εξορυκτικές διά Γεωτρήσεων Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.120.2002)
12. Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξορυκτικές Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.121.2002)
13. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις

Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας και Λειτουργού
Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.090.2002)

14. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την
Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.136.2002)

15. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.143.2002)

16. Οι περί Σχολικών Εφορειών (Διαχείριση Χρημάτων
στα Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.087.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη
σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού
εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ.
Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του
ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-

Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

- α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη Αρχαία Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
- β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της Ιεράς Μονής Αποστόλου Ανδρέα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)
- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)
- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)
- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες

επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 5.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος

Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρήστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναβολή έπειτα από αίτημα του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου του θέματος «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Εφαρμογή των Προνοιών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 οι οποίες Αφορούν τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Γεωγραφικά Αλληλοεπικαλυπτόμενων Ιχθυαποθεμάτων και των Άκρως Μεταναστευτικών Αποθεμάτων Ιχθύων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
 - α. «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Καταγραφή Ατόμων που Ταξιδεύουν με Επιβατηγά Πλοία) Νόμος του 2002»,
 - β. «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Υποχρεωτικές Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Εκτέλεση Τακτικών Γραμμών στα Οχηματαγωγά Ro-Ro και Ταχύπλοα Επιβατηγά Σκάφη) Νόμος του 2002»,
 - γ. «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εναρμονισμένο Καθεστώς Ασφάλειας για τα Αλιευτικά Σκάφη Μήκους Είκοσι Τεσσάρων Μέτρων και Άνω) Νόμος του 2002»,
 - δ. «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κανόνες και Πρότυπα Ασφάλειας Επιβατηγών Πλοίων) Νόμος του 2002» και
 - ε. «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:

- α. «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
 - β. «Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002»,
 - γ. «Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002»,
 - δ. «Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Απώλεια Βάρους Κανονισμοί του 2002»,
 - ε. «Οι περί Χυμών Φρούτων και Ορισμένων Ομοειδών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002»,
 - στ. «Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002»,
 - ζ. «Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με βάση τα Δημητριακά και Παιδικών Τροφών για Βρέφη και Νήπια Κανονισμοί του 2002»,
 - η. «Οι περί Αρτυμάτων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002»,
 - θ. «Οι περί Διαλυτών Εκχύλισης Κανονισμοί του 2002»,
 - ι. «Οι περί Μαρμελάδων, Ζελέδων, Μαρμελάδων Εσπεριδοειδών και Κρέμας Κάστανου Κανονισμοί του 2002» και
 - ια. «Οι περί Ερουσικού Οξέος στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»,
- πήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και έγκριση των κανονισμών.
- 6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών με Κέλυφος Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 - 7. Έκθεση για τα νομοσχέδια και για τους κανονισμούς:
 - α. «Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002»,

- β. «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - γ. «Ο περί Ωρών Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - δ. «Ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - ε. «Οι περί Εργοδοτούμενων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και
 - στ. «Οι περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»,
- ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:
- α. «Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - β. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος Διακίνησης Ιπποειδών και Εισαγωγής Ιπποειδών Προέλευσης Τρίτων Χωρών) Κανονισμοί του 2002»,
 - γ. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Αιγοπροβάτων) Κανονισμοί του 2002»,
 - δ. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος για Εμπορικές Συναλλαγές Προϊόντων με βάση το Κρέας) Κανονισμοί του 2002» και
 - ε. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος στον Τομέα του Εμπορίου Νωπών Κρεάτων) Κανονισμοί του 2002»,
- ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί της Προστασίας της

- Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αυτόματα Όργανα Συνεχούς Αθροιστικής Ζύγισης) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 11. Αναβολή του νομοσχεδίου και των κανονισμών «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και παρατηρήσεις των κ. Κώστα Κωνσταντίνου και Γιαννάκη Ομήρου.
 12. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
 13. Αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και παρατηρήσεις του κ. Πρόδρομου Προδρόμου.
 14. Συζήτηση [Γ. Περδίκης, Δ. Συλλούρης, Πρόεδρος (Δ. Χριστόφιας), Μ. Ματσάκης, Α. Καράς, Ν. Κλεάνθους] αναφορικά με την αναβολή του νομοσχεδίου και των κανονισμών «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002» και αναβολή τους.
 15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αποξηραμμένων Μήλων Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», συζήτηση (Μ. Ματσάκης, Ν. Κλεάνθους, Π. Δημητρίου, Γ. Περδίκη, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.

18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
19. Ερωτήσεις βουλευτών: Θέματα σχετικά με την επίστρωση του δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού από την εταιρεία “NEMESIS” - Κίνδυνος στην περιοχή Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου από το πεδίο βολής “Ξυντού” - Προβλήματα οδικού δικτύου στην κοινότητα Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου - Η αντίθετη με το σύνταγμα χρήση της αγγλικής σε εκδόσεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων - Κίνδυνος για το παρεκκλήσι της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας από κατολίσθηση πετρωμάτων - Πιθανές επιπτώσεις σε γεωργική γη μεταξύ Λακατάμιας και Κάτω Δευτεράς από σχεδιαζόμενο αυτοκινητόδρομο - Ο αγώνας της ΕΟΚΑ στο βιβλίο “Ιστορία του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου” - Προβλήματα κατοίκων Περιστερώνας - Παράνομη βιομηχανία μωσαϊκών και σκύρων στην περιοχή Χλώρακα.
20. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Πληροφορίες για παράνομη λειτουργία πτηνοτροφικών υποστατικών - Η καθιέρωση της ονομασίας “Χαλά Σουλτάν Τεκκέ” για τον αρχαιολογικό χώρο της Αλυκής Λάρνακας - Τοπιοτέχνηση κυκλικών κόμβων - Υπηρεσία συνταξιούχων στο δημόσιο τομέα - Ανάγκη κήρυξης ολόκληρης της περιοχής του υδατοφράκτη Ταμασσού ως απαγορευμένης για κυνήγι - Περιβαλλοντικά προβλήματα από μεταλλείο και λατομείο στο χωριό Σια - Σύνδεση περιστατικών καρκίνου με τη λειτουργία λατομικών μονάδων στην περιοχή του χωριού Κόρνος.
21. Συνέχιση της συζήτησης του θέματος «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής» (Χρ. Ταραμουντάς, Κ. Γιάγκου).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 23^η Μαΐου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 34)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν προχωρήσουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θεωρώ ότι είναι υποχρέωση αυτής της Βουλής να αποδώσει τιμή στα θύματα της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου. Όπως είναι γνωστό, η 19^η Μαΐου έχει, από το 1994, κηρυχθεί ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων. Η γενοκτονία των Ποντίων συντελέστηκε από τους Τούρκους από το 1916 μέχρι το 1923 και σ' αυτή χάθηκαν, σύμφωνα με επίσημες στατιστικές, περισσότεροι από τριακόσιες πενήντα χιλιάδες Πόντιοι. Ο αριθμός φαίνεται να είναι πολύ μεγαλύτερος, αφού θεωρείται ότι και

σήμερα ακόμα υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες Ποντίων, οι οποίοι κάτω από το σημερινό καθεστώς δεν είναι σε θέση να δείξουν την πραγματική τους εθνότητα.

Η αναφορά στη γενοκτονία των Ποντίων αποτελεί για όλους μας επίκληση να εστιάσουμε τη μνήμη μας στις πιο σκοτεινές και δραματικές πτυχές της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Παράλληλα, αποτελεί δέσμευση προς όλους μας να αγωνιστούμε και να μην επιτρέψουμε να διενεργηθούν ξανά τέτοια εγκλήματα που αμαυρώνουν την ανθρωπότητα. Εκφράζοντας την καταδίκη μας στη γενοκτονία των Ποντίων, καλώ το σώμα σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία τους η μνήμη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα θέσω και πάλι, ως συνήθως, προς έγκριση την πρόταση οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται ως αναγνωσθείσες.

Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιάννος Λαμάρης

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρία στις 20 Μαΐου 2002 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε στις 25 Απριλίου 2002 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη Βουλή κατ' επίκλησιν του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή παρέστη ο Υπουργός Οικονομικών, καθώς και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Ο λόγος της αναπομπής, όπως αυτός αναφέρεται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 13 Μαΐου 2002, είναι ο ακόλουθος:

Με τον ψηφισθέντα νόμο μεταβάλλονται ουσιαστικές διατάξεις του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους στο οποίο αυτός αναφέρεται, πράγμα το οποίο πρέπει να αποφεύγεται, διότι διαφορετικά δεν είναι δυνατή η άσκηση από την κυβέρνηση ορθολογιστικής οικονομικής πολιτικής. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από τις περιοριστικές διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 167 του συντάγματος.

Όπως είναι γνωστό, στον κρατικό προϋπολογισμό του 2002 περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους £150.000 το οποίο παρέχεται στις οργανώσεις νεολαίας, μέλη της πολιτικής επιτροπής του Οργανισμού Νεολαίας, υπό μορφή χορηγίας. Σύμφωνα με τη σχετική διάταξη, όπως αυτή είχε αρχικά περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, το 30% του ποσού αυτού κατανέμεται ισομερώς στις πιο πάνω οργανώσεις, ενώ το

υπόλοιπο 70% χορηγείται σε αυτές με βάση τη δύναμη που εξασφάλισαν τα κόμματα στα οποία ανήκουν στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Επειδή κατά τη νέα βουλευτική περίοδο εκπροσωπούνται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και νέα κόμματα τα οποία, με βάση τη σχετική νομοθεσία, δεν είχαν το δικαίωμα να λαμβάνουν την πιο πάνω χορηγία, κρίθηκε σκόπιμο, με τη σύμφωνη γνώμη των δικαιούχων κομμάτων, το ποσό των £150.000 να αναδιανεμηθεί, έτσι που και τα νέα κόμματα να επωφελούνται, εφόσον έχουν οργανώσεις νεολαίας.

Υπό το φως της πιο πάνω απόφασης, η Βουλή ψήφισε σε νόμο την τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού, με βάση την οποία:

1. Παρέχεται ως βασική χορηγία σε όλες ανεξαιρέτως τις οργανώσεις νεολαίας των οποίων τα κόμματα εκπροσωπούνται στη Βουλή ποσό ύψους £3.000 ($£3.000 \times 7 = £21.000$).
2. Το υπόλοιπο ποσό ύψους £129.000 κατανέμεται με βάση τα αποτελέσματα των τελευταίων βουλευτικών εκλογών.

Επανεξετάζοντας τον πιο πάνω νόμο η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις τόσο του Υπουργού Οικονομικών όσο και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος δήλωσε ότι ο νόμος που ψηφίστηκε, όπως έχει διαμορφωθεί από τη Βουλή, δεν προσκρούει σε οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τη θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος να εμμένει στην αρχική απόφασή της.

Προβαίνοντας στην εισήγηση αυτή η επιτροπή δηλώνει ότι ο τρόπος κατανομής της χορηγίας στις οργανώσεις νεολαίας, σύμφωνα με τον ψηφισθέντα νόμο, καθορίστηκε κατόπιν συμφωνίας όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέψετε. Θα είμαι σύντομος. Θέλω να εκφράσω και τις απόψεις της επιτροπής Οικονομικών αλλά και τις προσωπικές μου και του κόμματός μου για την ευκολία με την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναπέμπει νόμους που έχει ψηφίσει αυτό το σώμα στα πλαίσια των συνταγματικών του δικαιωμάτων.

Γίνεται αναπομπή σε νόμους, χωρίς να υπάρχει καμία συνταγματική επιχειρηματολογία ή συνταγματικό πρόβλημα και πολλές φορές χωρίς να υπάρχει καν θέμα πολιτικής που να αφορά ουσιαστικά την κυβερνητική πολιτική, όπως είναι αυτό το θέμα σήμερα. Είναι κάτι που αφορά ουσιαστικά διευθετήσεις μεταξύ κομμάτων και Βουλής. Πιστεύω ότι είναι μέσα στα δικαιώματα του Προέδρου η αναπομπή, βεβαίως, όμως πρέπει να ασκείται με φειδώ και πρέπει να ασκείται σε σοβαρές περιπτώσεις, διότι στην ουσία προκαλεί μια αντιπαράθεση μεταξύ νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας. Πολλές φορές διερωτόμαστε ποιος συμβουλεύει τον Πρόεδρο να προβαίνει σ' αυτές τις αναπομπές, διότι ουσιαστικά στην επιτροπή Οικονομικών δεν ακούστηκε επιχειρηματολογία. Ο Γενικός Εισαγγελέας αρνήθηκε να εκφράσει άποψη, γιατί δεν υπάρχει συνταγματικό θέμα και ο Υπουργός Οικονομικών απλώς επανέλαβε όσα γράφονται στην επιστολή.

Πιστεύω ότι σε θέματα που είναι καθαρά μέσα στη συνταγματική δικαιοδοσία αυτού του σώματος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να ασκεί με πολύ φειδώ ή καθόλου, κατ' ακρίβειαν, το δικαίωμα της αναπομπής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Αγαπίου.

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, και εγώ από τη θέση μου. Θα ήθελα και εγώ να ενισχύσω την άποψη που ο συνάδελφος κ. Κυπριανού έχει πει πριν από λίγο σε ό,τι αφορά τον τρόπο με τον οποίο ο Πρόεδρος τελευταία αναπέμπει νόμους οι οποίοι ψηφίζονται από τη Βουλή. Εδώ όμως υπάρχει ακόμη ένας λόγος για τον οποίο δεν πρέπει να περάσει απαραίτητη αυτή η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στο κείμενο που απέστειλε προς τη Βουλή, γράφει συγκεκριμένα: «Η αναπομπή γίνεται, επειδή με τον πιο πάνω νόμο μεταβάλλονται ουσιαστικές διατάξεις του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, πράγμα το οποίο πρέπει να αποφεύγεται, διότι άλλως δεν είναι δυνατή η άσκηση ορθολογιστικής οικονομικής πολιτικής από την κυβέρνηση». Και συνεχίζει στην επόμενη παράγραφο και λέει: «Η άποψη αυτή ενισχύεται και από τις περιοριστικές διατάξεις των παραγράφων (5) και (6) του άρθρου 167 του Συντάγματος».

Εάν κάποιος διαβάσει, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, την έκθεση της κοινοβουλευτικής επιτροπής, θα διαπιστώσει ότι καταρχήν δε φαίνεται να διαφωνεί ο καθ' ύλην αρμόδιος γι' αυτό το θέμα Υπουργός Οικονομικών με τη θέση που υιοθέτησε η Βουλή και ψήφισε το νόμο, αλλά υπάρχει και ένα άλλο σημείο στο οποίο λέει ρητά η έκθεση: «Επανεξετάζοντας τον πιο πάνω νόμο η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις τόσο του Υπουργού Οικονομικών όσο και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος δήλωσε ότι ο νόμος που ψηφίστηκε, όπως έχει διαμορφωθεί από τη Βουλή, δεν προσκρούει σε οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη». Βλέπουμε δηλαδή ότι των δύο πλέον καθ' ύλην αρμόδιων συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας ίσως και να μην ακούστηκε η άποψή τους ή ακόμη ίσως και να μην ρωτήθηκαν κατά πόσο έπρεπε να αναπεμφθεί ο νόμος τον οποίο η Βουλή έχει ψηφίσει.

Συνεπώς, εκείνο που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο και πρέπει να σταλεί το μήνυμα προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να απαντηθεί, είναι η διαδικασία η οποία ακολουθείται από τον Πρόεδρο στην αναπομπή κάποιου νόμου, διότι, αν είναι από μόνος του που αναπέμπει, δυστυχώς φαίνεται πολύ εύκολος ο τρόπος που υιοθετεί ο Πρόεδρος, για να αναπέμπει τους νόμους. Εάν όμως ο Πρόεδρος παίρνει γνώμες για να αναπέμψει ένα νόμο, όπως φαίνεται και από τα γεγονότα, εκείνοι που τον συμβουλεύουν δεν είναι οι πλέον καθ' ύλην αρμόδιοι οι οποίοι πρέπει να συμβουλεύουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Συνεπώς, αυτά τα ερωτήματα πρέπει να σταλούν, σ' αυτά τα ερωτήματα θα πρέπει η Βουλή να εμμένει και να πάρει απάντηση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και θέλουμε να εκφράσουμε την ευχή και τη βεβαιότητα ότι αυτή η διαδικασία δεν ακολουθείται σε επίπεδο εκτελεστικής εξουσίας και για άλλα πολύ πιο σοβαρά θέματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Νομίζω είναι λάθος να ασχολείται ή να προσπαθεί η Βουλή να υποδείξει στον Πρόεδρο πότε θα κάνει αναπομπή. Η αναπομπή προβλέπεται στο σύνταγμα και ασκείται κατά το σύνταγμα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εμείς έχουμε δικαίωμα, εάν εμμένουμε στη νομοθεσία που ψηφίσαμε και αν έχουμε την άποψη ότι είναι συνταγματικά εναρμονισμένη, να επαναβεβαιώνουμε την προηγούμενή μας απόφαση, αλλά δεν μπορούμε με κανένα τρόπο, είτε άμεσο είτε έμμεσο, να εισηγούμαστε στην εκτελεστική εξουσία και ιδιαίτερα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πότε θα κάνει αναπομπή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να απορριφθεί η παραπομπή του Προέδρου;

Φαίνεται ότι το θέμα είναι ομόφωνο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η αναπομπή απορρίπτεται.

Για το υπ' αριθμόν 2 θέμα υπάρχει παράκληση του κ. Περδίκη για αναβολή για ακόμα μία εβδομάδα. Αυτή θα είναι η τελευταία εβδομάδα, γιατί είναι η δεύτερη αναβολή.

Υπάρχει ένσταση στην αναβολή;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. Πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Σταύρος Ευαγόρου Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου Χρίστος Κληρίδης

Άγισ Αγαπίου Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία

της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, στο Κεφάλαιο 13 της Κοινωνικής Πολιτικής και Απασχόλησης. Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η διασφάλιση και βελτίωση του δικαιώματος των εργαζομένων για ενημέρωση και διαβούλευση σε κοινοτικής κλίμακας επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων με τη θέσπιση μιας Ευρωπαϊκής Επιτροπής Επιχείρησης και μιας διαδικασίας, με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, εκτός από τα πιο πάνω, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, η συγκρότηση, η σύνθεση και τα καθήκοντα της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Επιχείρησης, καθώς και οι προϋποθέσεις και το περιεχόμενο της συμφωνίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Σύσταση ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης. Άρθρο 4.

Ορισμός της έννοιας “ελέγχουσα επιχείρηση”. Άρθρο 5.

Τρόπος καθορισμού κατώτατου αριθμού εργαζομένων. Υποχρέωση γνωστοποίησης του αριθμού των εργαζομένων στην αρμόδια υπηρεσία και τους εκπροσώπους των εργαζομένων. Άρθρο 6.

Ευθύνη για τη σύσταση ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης ή την καθιέρωση διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς. Άρθρο 7.

Ειδική διαπραγματευτική ομάδα. Άρθρο 8.

Σύνθεση ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας. Άρθρο 9.

Καθήκοντα ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας. Άρθρο 10.

Περιεχόμενο της συμφωνίας. Άρθρο 11.

Εφαρμογή συμπληρωματικών διατάξεων. Άρθρο 12.

Σύσταση ευρωπαϊκής επιτροπής. Άρθρο 13.

Σύνθεση ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης. Άρθρο 14.

Αρμοδιότητες ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης. Άρθρο 15.

Λειτουργίες ευρωπαϊκής επιτροπής. Άρθρο 16.

Εμπιστευτικές πληροφορίες. Άρθρο 17.

Λειτουργία της ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης και της διαδικασίας για την ενημέρωση και τη διαβούλευση των εργαζομένων. Άρθρο 18.

Προστασία των εκπροσώπων των εργαζομένων. Άρθρο 19.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 20.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 21.

Ισχύουσες συμφωνίες. Άρθρο 22.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 23;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 4 μέχρι 9 έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. Πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Σταύρος Ευαγόρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου

Χρίστος Κληρίδης

Άγις Αγαπίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο των υπό συζήτηση νομοσχεδίων όσο και των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο 13 που αφορά την κοινωνική πολιτική και απασχόληση. Ειδικότερα, με το πρώτο προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπεύεται η ρύθμιση των ακόλουθων θεμάτων:

1. Το ατομικό δικαίωμα σε άνδρες και γυναίκες για λήψη γονικής άδειας, άνευ αποδοχών, η διάρκεια της οποίας μπορεί να φθάσει έως δεκατρείς εβδομάδες λόγω γέννησης ή υιοθεσίας παιδιού·
2. το δικαίωμα άδειας για λόγους ανωτέρας βίας που συνδέονται με επείγοντα οικογενειακά περιστατικά, όπως ασθένεια ή ατύχημα, που καθιστούν απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργαζομένου·

3. το δικαίωμα ανδρών και γυναικών να απολαύουν ίσης μεταχείρισης, χωρίς καμιά άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, όσον αφορά τα δικαιώματα που απορρέουν από τον προτεινόμενο νόμο.

Επίσης, προβλέπεται η αντιστροφή του βάρους της απόδειξης, σε περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης λόγω φύλου σε διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου αστικής φύσεως ή σε διαδικασίες ενώπιον άλλης αρμόδιας αρχής.

Με τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοσχέδια και τους κανονισμούς σκοπεύεται η ρύθμιση συνεπακόλουθων αλλαγών, που είναι αναγκαίες ως αποτέλεσμα της εισαγωγής της πιο πάνω νομοθεσίας για τη γονική άδεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία για το θεσμό της γονικής άδειας και τον τρόπο που αυτός εφαρμόζεται σε άλλες χώρες, καθώς και για τις δυνατότητες της χώρας μας να τον εφαρμόσει, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο των υπό συζήτηση νομοσχεδίων όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους και την έγκρισή τους αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2002.
2. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
3. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
4. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
5. Ο περί Εργοδοτουμένων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
6. Οι περί Εργοδοτουμένων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση ενός εκάστου των θεμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Γονική άδεια. Άρθρο 4.

Χρόνος και τρόπος λήψης της γονικής άδειας. Άρθρο 5.

Προειδοποίηση για λήψη γονικής άδειας. Άρθρο 6.

Άρνηση χορήγησης γονικής άδειας. Άρθρο 7.

Μετάθεση χορήγησης γονικής άδειας. Άρθρο 8.

Τερματισμός γονικής άδειας από τον εργοδότη. Άρθρο 9.

Διασφάλιση δικαιωμάτων. Άρθρο 10.

Υποχρέωση εργοδοτούμενου για ενημέρωση. Άρθρο 11.

Άδεια για λόγους ανωτέρας βίας. Άρθρο 12.

Υποχρέωση εργοδοτούμενου σε περίπτωση λήψης άδειας για λόγους ανωτέρας βίας. Άρθρο 13.

Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών. Άρθρο 14.

Βάρος απόδειξης. Άρθρο 15.

Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις. Άρθρο 16.

Απαγόρευση τερματισμού απασχόλησης-Διακοπή απασχόλησης. Άρθρο 17.

Επιθεωρητές ή άλλοι λειτουργοί. Άρθρο 18.

Δικαιοδοσία Δικαστηρίου. Άρθρο 19.

Κυρώσεις-ποινές. Άρθρο 20.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 21;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 21 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5 ;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα επόμενα δύο θέματα, υπ' αριθμόν 11 και 12, έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εξορυκτικές διά Γεωτρήσεων Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξορυκτικές Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εξορυκτικές διά Γεωτρήσεων Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξορυκτικές Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. Πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Και οι δύο υπό συζήτηση κανονισμοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το νόμο για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, στοχεύουν στην εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο σ' ό,τι αφορά την αποτελεσματική προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν κατά την εργασία σε εξορυκτικές διά γεωτρήσεων βιομηχανίες και σε υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, η υφιστάμενη νομοθεσία ρυθμίζει θέματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές διά γεωτρήσεων βιομηχανίες. Ωστόσο δεν καλύπτει θέματα σχετικά με προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στον τομέα αυτό στην έκταση

και στο βαθμό που απαιτεί το κοινοτικό κεκτημένο, γι' αυτό και καθίσταται αναγκαία η συμπλήρωσή τους με τις προτεινόμενες στους υπό συζήτηση κανονισμούς διατάξεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε πρόσθετες πληροφορίες από τους αρμοδίους για τους πιο πάνω κανονισμούς, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Παράλληλα, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί την τροποποίηση των δεύτερων υπό συζήτηση κανονισμών, ώστε, όπως ήδη προβλέπεται και στους πρώτους υπό συζήτηση κανονισμούς, να καθοριστεί ότι όταν οι εργοδοτούμενοι στις σχετικές με τους κανονισμούς βιομηχανίες υπερβαίνουν τα δέκα άτομα, θα έχουν στη διάθεσή τους χώρο ανάπαυσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 11 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 12 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 12 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας και Λειτουργού Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Επιθεωρητή

Αεροπλοϊμότητας και Λειτουργού Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Κώστας Παπακώστας
Μαρία Κυριακού	Άγης Αγαπίου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 25 Απριλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας και Λειτουργού Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, οι οποίες έχουν δημιουργηθεί με βάση τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο αρ. 22(II)/2001.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών αλλά και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους εν λόγω κανονισμούς, τη δημιουργία των πιο πάνω θέσεων επέβαλε η ανάγκη εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Όπως δήλωσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, μέχρι το έτος 2002 το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, έχοντας αναλάβει σχετική δέσμευση έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει να γίνει πλήρες μέλος της Ένωσης Αρχών Πολιτικής Αεροπορίας. Για να υλοποιηθεί όμως η δέσμευση

αυτή, απαιτείται, όπως δήλωσαν, η κατάλληλη προεργασία και υποδομή, γι' αυτό και έχει τροχοδρομηθεί η δημιουργία των υπό αναφορά θέσεων.

Όπως είναι γνωστό, παρόμοιοι κανονισμοί με τίτλο «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Μηχανικού Αεροσκαφών και Επιθεωρητή Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» απορρίφθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12 Ιουλίου 2001, γιατί δεν προβλεπόταν στα σχέδια υπηρεσίας πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν και γιατί παρουσίαζαν ορισμένα προβλήματα ασάφειας στη διατύπωσή τους.

Οι πιο πάνω κανονισμοί επαναδιατυπώθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, με βάση και τις εισηγήσεις της Βουλής, με την επαναδιατύπωση του τίτλου τους, τον καθορισμό πανεπιστημιακού διπλώματος ως απαιτούμενου προσόντος, σε συναφείς με τα καθήκοντα της θέσης κλάδους σπουδών, και με τη συμπερίληψη σημείωσης, ώστε, αν κατά την πρώτη πλήρωση της θέσης δεν υπάρχουν υποψήφιοι με πανεπιστημιακά προσόντα, να μπορούν να είναι υποψήφιοι και όσοι έχουν προηγούμενη αυξημένη πείρα στους τομείς αυτούς.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές, απαντώντας σε σχετική επιστολή της επιτροπής, ανέφεραν ότι εργοδοτούνται σήμερα στις Κυπριακές Αερογραμμές ενενήντα εννέα πιλότοι και είκοσι έξι αδειούχοι μηχανικοί με προηγούμενη υπηρεσία, ώστε να μπορούν να είναι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές.

Η επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Μαρία Κυριακού	Σταύρος Ευαγόρου
Χρίστος Μαυροκορδάτος	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και των αγροτικών οργανώσεων.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της νομοθεσίας που διέπει την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, σκοπείται η θέσπιση προδιαγραφών για την εξαγωγή των εσπεριδοειδών, με βάση τα διεθνή πρότυπα.

Ειδικότερα, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, μεταξύ άλλων:

1. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις εξαγωγής και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των εσπεριδοειδών.
2. Ταξινομούνται κατά μέγεθος.
3. Ορίζεται η ελάχιστη περιεκτικότητα σε χυμό, καθώς και η ποσοστιαία αναλογία για τις επιτρεπόμενες ανωμαλίες κατά φορτίο.
4. Περιγράφεται ο τρόπος συσκευασίας, εμφάνισης και σήμανσης κάθε φορτίου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσαν ότι για ορισμένα εσπεριδοειδή έχουν υιοθετηθεί τα διεθνή πρότυπα, αφού δεν υπάρχουν κοινοτικές οδηγίες.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι υπ' αριθμόν 14 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα θέματα παραπέμπονται στις επιτροπές σύμφωνα με το έγγραφο το οποίο έχετε μπροστά σας.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.153.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Οι περί Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών

Λειτουργού Αλιείας και
Θαλασσίων Ερευνών (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.153.2002)

3.	Οι περί Επιτροπής
Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι
Υπηρεσίας Υπαλλήλων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.154.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
4.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας
και Πολιτισμού - Θέση
Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.155.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5.	Οι περί Σχολικών Εφορειών
(Διαχείριση Χρημάτων στα
Σχολεία Μέσης Γενικής
Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.087.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6.	Έγγραφα (αρ. 58/2002,
59/2002 και 60/2002)
σύμφωνα με τους περί
Πρόσληψης Έκτακτων	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1995 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)

7.	Έγγραφα (Θ. 16/2002 και Θ. 18/2002) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Κύπρου Νόμου του 2001.

(Αρ. Φακ. 10.04.005)

9. Έγγραφα (αρ. 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 και 48 του 2001) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 23 Μαΐου 2002, σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 [1(II)/2001].
(Αρ. Φακ. 13.04.003)

Οικονομικών

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

**Παραπέμπονται στην
επιτροπή**

1. Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.040.2002)
2. Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.041.2002)

Ανδρέα Παπαπολυβίου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
του Δημοκρατικού
Συναγερμού

Σοφοκλή Φυττή,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Κερύνειας

Εσωτερικών

Προσφύγων-
Εγκλωβισμένων-
Αγνοουμένων-
Παθόντων

3. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.042.2002)
- Νίκο Κατσουρίδη
εκ μέρους της
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής Εσωτερικών
Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωράμε στο Κεφάλαιο Τρίτο που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.117 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατόπιν επισκέψεών μας σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού που συνορεύουν με χοιροστάσια και μάντρες, μας έχουν γίνει παράπονα για την οχληρία που προκαλείται από τα χοιροστάσια και τις μάντρες αυτές.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Ποιο τμήμα είναι αρμόδιο, για να ελέγχει κατά πόσο τα χοιροστάσια και οι μάντρες συμμορφώνονται με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς;
2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες είναι πλήρως εξοπλισμένες, για να μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους;
3. Υφίσταται στην πραγματικότητα πρόβλημα οχληρίας από χοιροστάσια και μάντρες που βρίσκονται κοντά σε κοινότητες και ποια μέτρα προτίθεται να πάρει το αρμόδιο υπουργείο προς επίλυση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.118 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μας στο χωριό Αψιού της επαρχίας Λεμεσού, μας έγινε παράπονο ότι η αυλή του σχολείου που βρίσκεται στο χωριό και λειτουργεί ως περιφερειακό σχολείο συνορεύει με γκρεμνό, χωρίς να υπάρχει οποιοσδήποτε προστατευτικός τοίχος, με αποτέλεσμα τα παιδιά όλων των ηλικιών που χρησιμοποιούν την αυλή, τόσο κατά τις ώρες του σχολείου όσο και μετά, να βρίσκονται σε συνεχή κίνδυνο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχει προβεί, για να επιληφθεί του θέματος, ιδιαίτερα μετά από το σχετικό υπόμνημα που έχει υποβληθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.119 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μας στα χωριά Ζωοπηγή και Λουβαράς της επαρχίας Λεμεσού, οι τοπικές αρχές μάς πληροφόρησαν ότι το κτίριο του περιφερειακού σχολείου Καλού Χωριού που χρησιμοποιείται από τους μαθητές των κοινοτήτων της περιοχής παρουσιάζει κατασκευαστικά προβλήματα και η παράδοσή του δεν έγινε κανονικά λόγω της άρνησης των τοπικών αρχών να το παραλάβουν εξαιτίας των κατασκευαστικών προβλημάτων που παρουσιάζει.

Παρά ταύτα το σχολείο λειτουργεί κανονικά και συνεπώς παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί για διαπίστωση τυχόν κατασκευαστικών προβλημάτων που παρουσιάζει το πιο πάνω σχολείο και επίλυσή τους, ιδιαίτερα μετά το υπόμνημα που έχει σταλθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.120 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά τη διάρκεια περιοδείας σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, μας έγινε παράπονο για το ότι δεν υπάρχει η απαιτούμενη επιχορήγηση πολιτιστικών

δραστηριοτήτων σε κοινότητες της υπαίθρου, που θα βοηθούσε, ώστε οι νέοι να παρέμεναν στην ύπαιθρο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η πολιτική που υπάρχει σε ό,τι αφορά την ενίσχυση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.121 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά τη διάρκεια περιοδείας σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, μας επισημάνθηκε ότι το αρδευτικό σύστημα των περιοχών αυτών είναι ανάγκη να αντικατασταθεί λόγω οξείδωσης των σωλήνων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο έχει διαπιστώσει οξείδωση των σωλήνων στο αρδευτικό σύστημα κοινοτήτων της υπαίθρου στην επαρχία Λεμεσού και, σε περίπτωση που υπάρχει τέτοιο πρόβλημα, τι μέτρα προτίθεται να πάρει.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.122 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά τη διάρκεια επισκέψεών μας σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, μας έγινε παράπονο για το ότι δε γίνεται εγγραφή αγροτικών δρόμων ως δημόσιων δρόμων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τη διαδικασία που ακολουθείται για εγγραφή αγροτικών δρόμων ως δημόσιων δρόμων και
2. αν υπάρχει καθυστέρηση στη διαδικασία για εγγραφή των αγροτικών δρόμων ως δημόσιων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.123 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μου στο χωριό Μανδριά της επαρχίας Λεμεσού, μου έχει υποβληθεί παράπονο ότι παιδιά με ειδικές ανάγκες δεν τυγχάνουν της φροντίδας που πρέπει, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την απασχόλησή τους.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι η πολιτική που ακολουθείται και ποια συγκεκριμένα μέτρα παίρνονται, ούτως ώστε παιδιά με ειδικές ανάγκες που κατοικούν στην ύπαιθρο να απασχολούνται κατά τη διάρκεια της ημέρας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.124 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μου στο χωριό Ακρούντα της επαρχίας Λεμεσού, μου υποβλήθηκε παράπονο ότι, ενώ δόθηκε υπόσχεση στην κοινότητα από το Υπουργείο Εσωτερικών για κατασκευή γέφυρας μεταξύ του φράκτη Γερμασόγειας και της κοινότητας Ακρούντας, που κρίθηκε αναγκαία μετά τους σεισμούς, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει κάτι τέτοιο.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προβεί στην κατασκευή της γέφυρας και εάν μπορούν να τεθούν συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια για πραγματοποίηση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.125 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μου σε κοινότητα της επαρχίας Λεμεσού, μου υποβλήθηκε παράπονο ότι σε ορισμένα δίκτυα υδατοπρομήθειας οι σωλήνες είναι κατασκευασμένες από αμίαντο και ότι υπάρχει υποψία ότι αυτό προκαλεί προβλήματα στην υγεία των κατοίκων.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο σωλήνες κατασκευασμένες από αμίαντο στο δίκτυο υδατοπρομήθειας, όπως π.χ. στο χωριό Πύργος της επαρχίας Λεμεσού, προκαλούν προβλήματα στην υγεία των κατοίκων της περιοχής και, εάν ναι, σε ποια μέτρα προτίθεται να προβεί για διόρθωση της κατάστασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.126 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μας στις κοινότητες Πύργου και Μανδριών της επαρχίας Λεμεσού, μας υποβλήθηκε παράπονο από τις τοπικές αρχές για το ότι η πρόσβαση που υπάρχει από τον κύριο δρόμο προς την καθεμιά από τις δύο αυτές κοινότητες είναι επικίνδυνη, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν συνεχώς εκείνοι που επιχειρούν να εισέλθουν τόσο στο χωριό Πύργος όσο και στο χωριό Μανδριά.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο μπορεί να ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος για όσους επιθυμούν να εισέλθουν από την κύρια οδό είτε στο χωριό Μανδριά είτε στο χωριό Πύργος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.127 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 17 Μαΐου 2002.

«Κατά την επίσκεψή μας στο χωριό Τριμήκλινη της επαρχίας Λεμεσού, ο πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου μάς πληροφόρησε ότι ο Υπουργός Υγείας υποσχέθηκε την αναβάθμιση του ιατρικού κέντρου της κοινότητας.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να προχωρήσει στην αναβάθμιση του ιατρικού κέντρου και, αν ναι, μέσα σε ποια χρονικά πλαίσια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.128 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 20 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι πάγιο αίτημα της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Κωφών είναι η αναγνώριση του απολυτηρίου της Σχολής Κωφών ως ισότιμου απολυτηρίου δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης. Η οργάνωση των κωφών θεωρεί ότι το θέμα αυτό παρεμποδίζει τη μορφωτική και επαγγελματική ανέλιξη των κωφών ατόμων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες του υπουργείου σχετικά με το εν λόγω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.129 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 20 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι, παρά τη δημόσια δέσμευση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για κατάρτιση χρονοδιαγράμματος αφαίρεσης των στεγών από φύλλα αμιάντου/τσιμέντου, που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, το πρόγραμμα καθυστερεί λόγω ενδοκυβερνητικών διαφορών. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί το συγκρότημα κτιρίων της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας, στα οποία, εκτός των στεγών, εντοπίζονται φύλλα αμιάντου και στα τοιχώματα πολλών δωματίων στα οποία εργάζονται καθημερινά δεκάδες αστυνομικοί.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους της καθυστέρησης στην εφαρμογή χρονοδιαγράμματος αφαίρεσης των υλικών αμιάντου από τα δημόσια κτίρια και ιδιαίτερα από τα κτίρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.130 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 20 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι αριθμός ηλικιωμένων κυρίως καλλιεργητών αμπελιών στα μικρά ορεινά χωριά της Κύπρου αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα με τα αγρινά. Φαίνεται ότι το σχέδιο αποζημιώσεων δεν είναι ικανοποιητικό λόγω των πολύ χαμηλών ποσών που καταβάλλονται εξαιτίας της χαμηλής οικονομικής αξίας της ζημιάς. Δυστυχώς φαίνεται πως το υφιστάμενο σχέδιο αντιμετώπισης των ζημιών προσεγγίζει το θέμα μόνο από οικονομικής πλευράς και αγνοείται έτσι η κοινωνική πτυχή του.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν η κυβέρνηση μελετά το ενδεχόμενο να αναλάβει κατά περίπτωση τα έξοδα της περίφραξης καλλιεργημένων τεμαχίων, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις ιδιοκτησιών ηλικιωμένων κατοίκων των χωριών αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 2002 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ.

Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.087, ημερομηνίας 2

Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κώστα

Παπακώστα.

«Αναφορικά με τα μέτρα στήριξης που λαμβάνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για την ομαλή ένταξη των παιδιών εγκλωβισμένων στη σχολική κοινότητα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στη Λευκωσία φοιτούν δύο παιδιά στο Γυμνάσιο Αγίου Στυλιανού στη Λακατάμια, ένα στο Γυμνάσιο Αγίου Δομετίου, ένα στο Γυμνάσιο Πλατύ Αγλαντζιάς, εννέα στο Γυμνάσιο Αρχαγγέλου, επτά στο Λύκειο Εθνομάρτυρα Κυπριανού και ένα στη Β΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας.

Στη Λάρνακα φοιτούν δύο παιδιά στο Γυμνάσιο Αραδίππου, ένα στο Γυμνάσιο Λευκάρων, δύο στο Γυμνάσιο Φανερωμένης, ένα στο Λύκειο Βεργίνας, ένα στο Λύκειο Λευκάρων, ένα στη Διανέλλειο Τεχνική Σχολή και ένα στην Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου.

Στην επαρχία Λεμεσού φοιτούν ένα παιδί στο Γυμνάσιο Αγίου Αντωνίου, δύο στην Α΄ Τεχνική και ένα στη Β΄ Τεχνική.

Επισυνάπτεται κατάλογος στον οποίο φαίνονται αναλυτικά τα στοιχεία όλων των μαθητών, τόσο της δημοτικής όσο και της μέσης εκπαίδευσης, με εγκλωβισμένους γονείς, κατά επαρχία (παράρτημα 1).

2. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού λαμβάνει αρκετά μέτρα στήριξης με στόχο την ομαλή ένταξη των παιδιών αυτών στη σχολική κοινότητα, όπως φαίνονται στο παράρτημα 2α, 2β και 2γ.

Πραγματοποιείται επίσης εδώ και έξι χρόνια ημερίδα με θέμα “Πρόγραμμα στήριξης παιδιών των εγκλωβισμένων”, το οποίο παρακολουθούν άτομα που εμπλέκονται στο θέμα, όπως καθηγητές σύμβουλοι, σύμβουλοι καθοδήγησης, εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι, λειτουργοί ευημερίας κ.ά. Επισυνάπτεται ενδεικτικά το πρόγραμμα της φετινής ημερίδας (παράρτημα 3).

Κατατοπιστική ή/και συμπληρωματική για το σημείο 2 της ερώτησης είναι και η εισήγηση της κ. Ν. Θωμά, Ανώτερης Εκπαιδευτικής Ψυχολόγου, που κατέθεσε σε πρόσφατο σχετικό συνέδριο (παράρτημα 4).

3. Τα σχολεία στα οποία φοιτούν παιδιά εγκλωβισμένων συνεργάζονται στενά με τους λειτουργούς του Τμήματος Ευημερίας για την κοινωνική στήριξη των παιδιών αυτών. Οι καθηγητές προσωπικοί σύμβουλοι για κάθε παιδί από τα κατεχόμενα είναι σε συνεχή επαφή με τους λειτουργούς του Τμήματος Ευημερίας και τους ενημερώνουν για την πρόοδο και συμπεριφορά των παιδιών αυτών. Με ειδικά έντυπα ενημερώνουν σχετικά και τον Επίτροπο Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

**Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 2002 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη
στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.055, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2002, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.**

«Το Υπουργείο Υγείας αναγνωρίζει την ανάγκη βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας στους ψυχικά ασθενείς κρατούμενους και την ανάγκη δημιουργίας Κέντρου Ψυχιατρικής Νοσηλείας Καταδικασθέντων, ώστε να καταστεί δυνατή η παροχή της κατάλληλης νοσηλείας στα άτομα που λόγω της ψυχικής τους ασθένειας έχουν εγκληματήσει και καταδικαστεί.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχει τροχοδρομηθεί σε πρώτο στάδιο η πρόσληψη και η τοποθέτηση στις φυλακές τεσσάρων ψυχιατρικών νοσηλευτών, οι οποίοι αναμένεται να αναλάβουν τα καθήκοντά τους εντός του τρέχοντος έτους. Παράλληλα, έχουν προωθηθεί οι κατάλληλες διαδικασίες, ώστε μέχρι το 2003 να καταστεί δυνατή η λειτουργία διακλαδικής ομάδας στις φυλακές στην οποία θα συμμετέχει ψυχίατρος, κλινικοί ψυχολόγοι, εργοθεραπευτής και νοσηλευτές, με σκοπό την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων πρόληψης, θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης.

Στο μεταξύ προγραμματίζεται σύντομα η έναρξη θεραπευτικών παρεμβάσεων και αξιολογήσεων στο χώρο των φυλακών από στελέχη της Θεραπευτικής Μονάδας Εξαρτημένων Ατόμων (ΘΕΜΕΑ) για τους καταδικασθέντες χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών.

Σ' ό,τι αφορά τη δημιουργία Κέντρου Ψυχιατρικής Νοσηλείας Καταδικασθέντων, επισημαίνεται ότι η απόφαση για την ανέγερσή του είχε ληφθεί εδώ και αρκετό χρόνο και παρέμενε σε εκκρεμότητα η επιλογή του χώρου, η οποία και διευθετήθηκε μετά την πρόσφατη απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης για προώθηση της ανέγερσης του κέντρου εντός του ευρύτερου χώρου των φυλακών.

Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας έχουν ήδη ετοιμάσει και υποβάλει στο Τμήμα

Δημοσίων Έργων τις προτάσεις τους για το κτιριολογικό πρόγραμμα, για το οποίο θα ζητηθεί και η άποψη ειδικού εμπειρογνώμονα, ώστε να συνάδει με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η προώθηση των πιο πάνω μέτρων αναμένεται ότι θα δώσει λύσεις στα πλείστα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ψυχικά ασθενείς κρατούμενοι.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων

κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.073, ημερομηνίας 8

Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου

Τάσου.

«Αναφορικά με την οδική σύνδεση της περιοχής Μακένζυ στη Λάρνακα με την τουριστική περιοχή Κιτίου δια μέσου της περιοχής του αεροδρομίου Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η αιτούμενη σύνδεση είναι αδύνατη για σοβαρούς λόγους οδικής ασφάλειας. Εξάλλου η πιο πάνω οδική σύνδεση εξυπηρετείται απολύτως ικανοποιητικά από το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, το οποίο με την κατασκευή του νέου αεροδρομίου θα αναβαθμιστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα

Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.079, ημερομηνίας 20 Μαρτίου

2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με το ενδεχόμενο παροχής νερού από την κοινοτική γεώτρηση Πεδουλά σε ιδιωτικές εταιρείες για σκοπούς εμφιάλωσης και εμπορίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το κοινοτικό συμβούλιο Πεδουλά, με βάση την εξουσία που του παρέχει το άρθρο 83(η) του περί Κοινοτήτων Νόμου 86(1) 1999, είχε διαβουλεύσει κατά το 2000 με την εταιρεία “Αδελφοί Λανίτη Λτδ”, με σκοπό την πώληση νερού από την κοινοτική διάτρηση, καθώς και από άλλες διατρήσεις στην περιοχή του προς 70 σεντ τον

- τόνο για σκοπούς εμφιάλωσης και πώλησής του ως “φυσικού νερού πηγής”. Το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίασή του, στις 3 Μαρτίου 2001, αποφάσισε όπως μη προχωρήσει σε περαιτέρω διαπραγματεύσεις και δεν υπέγραψε το συμβόλαιο που ετοιμάστηκε από την εν λόγω εταιρεία.
2. Την ίδια περίπου εποχή ενδιαφέρθηκε για αγορά του πλεονάσματος του νερού της κοινοτικής διάτρησης Πεδουλά, προς £4 τον τόνο, η “ΑΠΕ Εταιρεία Εμφιάλωσης Νερού (Πεδουλάς) Λτδ”, η οποία προτίθεται να ανεγείρει εργοστάσιο εμφιάλωσης νερού στην κοινότητα. Το κοινοτικό συμβούλιο Πεδουλά έχει αποφασίσει να αποδεχθεί με όρους τη σύναψη συμφωνίας για παροχή νερού από την κοινοτική διάτρηση για σκοπούς εμφιάλωσης από την “ΑΠΕ Εταιρεία Εμφιάλωσης Νερού (Πεδουλάς) Λτδ”, γιατί, κατά τη γνώμη του, πρόκειται για συμφέρουσα συμφωνία, η οποία θα ενισχύσει ουσιαστικά τα οικονομικά της κοινότητας.
 3. Το προσχέδιο της συμφωνίας που ετοιμάστηκε μελετάται από το κοινοτικό συμβούλιο με τους αιτητές και ασφαλώς για την προώθηση της διαδικασίας υλοποίησης του έργου θα απαιτηθεί η συμμόρφωση με όλους τους υφιστάμενους νόμους και κανονισμούς, όπως και με την καθορισμένη πολιτική συνεκτίμησης των καλώς νοουμένων συμφερόντων της κοινότητας. Σημειώνεται ότι, επειδή η εξουσία του κοινοτικού συμβουλίου να πωλεί ή να διαθέτει με οποιοδήποτε άλλο τρόπο για οποιοδήποτε σκοπό, εκτός από την οικιακή χρήση μέσα στα όρια της κοινότητας, οποιοδήποτε πλεόνασμα νερού που δεν απαιτείται για οικιακή χρήση μέσα στα όρια του συμβουλίου προϋποθέτει τη συγκατάθεση του επάρχου και, επιπλέον, επειδή η διάρκεια της συμφωνίας που προτάθηκε από την εταιρεία και συζητείται από το κοινοτικό συμβούλιο υπερβαίνει τη θητεία του παρόντος συμβουλίου, ζητήθηκε η έγκριση του επάρχου Λευκωσίας. Ο έπαρχος Λευκωσίας ζήτησε σχετική γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αυτή

δεν έχει παραληφθεί ακόμη.

Υπογραμμίζεται ότι η ικανοποίηση των υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών της κοινότητας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για συναίνεση στη σύναψη της προταθείσας συμφωνίας. Για το λόγο αυτό θα ζητηθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων να συμβουλευθεί κατά πόσο η εφαρμογή του συμβολαίου που θα διαμορφωθεί διασφαλίζει τη συνεχή και απρόσκοπτη παροχή υδατοπρομήθειας για ύδρευση της κοινότητας και άρδευση των κτημάτων που εμπίπτουν στο αρδευτικό τμήμα.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Υπάρχουν ομιλητές για το πρώτο θέμα, που είναι «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής»;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ομιλητές δεν υπάρχουν. Εισηγούμαι να το αναβάλουμε για την ερχόμενη εβδομάδα που θα είναι και ο κ. Χρίστου. Αν υπάρχουν ομιλητές, να μιλήσουν και να κάνει και το κλείσιμο, για να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς! Εφόσον λείπει ο εισηγητής, δεν μπορεί να κλείσει σήμερα το θέμα.

Τα άλλα θέματα αφορούν την καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα. Αν υπάρχει οιοσδήποτε από τους εισηγητές ο οποίος είναι έτοιμος να πάρει το λόγο, θα παρακαλούσα να το δηλώσει. Αν δεν υπάρχει, είμαι υποχρεωμένος να αναβάλω τα θέματα.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

...δεν είμαστε σε θέση να καθορίσουμε σήμερα τη διαδικασία. Θα παρακαλούσαμε να διαβαστεί η έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Όχι; Να αναβληθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβάλλεται για την ερχόμενη εβδομάδα.

Λοιπόν, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Ορίστε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σήμερα είναι 23 του μηνός και η άλλη Πέμπτη, 30 του μηνός, είναι η τελευταία μέρα σε ό,τι αφορά την υποβολή υποψηφιοτήτων για τις προσφυγικές εκλογές. Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι, εξαιτίας του σύντομου χρονικού διαστήματος που απομένει, αλλά και όλων των συνθηκών που επικρατούν, υπάρχει μια ομόθυμη θέση όλων των πλευρών να μη διεξαχθούν αυτή τη στιγμή οι εκλογές, να εξουσιοδοτήσουμε τις υπηρεσίες της Βουλής να διαβιβάσουν στον υπουργό αυτή τη θέση, ώστε να προβεί και στην έκδοση του κατάλληλου διατάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση σ' αυτή την πρόταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τότε θα διαβιβαστεί στον υπουργό αυτή η θέση της Βουλής.

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 30 Μαΐου 2002, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.01.134.2002)
2. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)
3. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.029.2002)
4. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της
Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές
και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.163.2001)
5. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.085.2002)
6. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του
Καπνίσματος) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.011.2002)
7. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του
Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.025.2002)
8. Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.141.2001)

9. Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.142.2001)
10. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.068.2001)
11. Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998. (Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. Ν. 153/98)
12. Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.2002)
13. Ο περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.140.2002)
14. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.141.2002)
15. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.128.2002)
16. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Δοκιμές) Κανονισμοί του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.03.124.2002)
17. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εφεδρικά Μέσα Παραγωγής) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.125.2002)
18. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.126.2002)
19. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα που Εισάγονται Ευκαιριακά και σε Ειδικές Περιπτώσεις) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.127.2002)
20. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Χρήση στην Παραγωγή Προϊόντων για Εξαγωγή) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.128.2002)
21. Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.185.2001)
22. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2000)
23. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.037.2002)
24. Ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.2001)
25. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το

Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής
Ανεπάρκειας για το Έτος 2002 Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.146.2002)

26. Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου
Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και
Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.144.2002)
27. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.143.2002)
28. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.152.2000)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη
σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού
εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ.

Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας). (7.3.2002). (Συνέχιση της συζήτησης).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
 - β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)
 - γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)
 - δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες
επαναπατριsmού των κλεμμένων θρησκευτικών και
πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου). (24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και
Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται
«Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη
ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη
της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων
και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για
προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001)

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 4.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης

Μιχαηλίδης Θάσος

Γεωργίου Γεώργιος

Νικολάου Ιωνάς

Γιάγκου Κίκης

Παπακώστας Κώστας

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κατσουρίδης Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Μάρκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	Χρυσοστόμου Άριστος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Βάσου Λυσσαρίδη στη γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις των κ. Μάρκου Κυπριανού, Άγι Αγαπίου και Αντώνη Καραά και απόρριψη της αναπομπής.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τα νομοσχέδια: α. «Ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2002», β. «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», γ. «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», δ. «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ε. «Ο περί Εργοδοτουμένων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Εργοδοτουμένων εις Ξενοδοχεία (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, του τρίτου με τον τίτλο «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και του τέταρτου με τον τίτλο «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και έγκριση των κανονισμών.

5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εξορυκτικές διά Γεωτρήσεων Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξορυκτικές Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Επιθεωρητή Αεροπλοϊμότητας και Λειτουργού Επιθεώρησης Πτητικών Επιχειρήσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
9. Ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα οχληρίας από χοιροστάσια σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού - Κίνδυνος στην αυλή του σχολείου στο χωριό Αψιού - Κατασκευαστικά προβλήματα στο περιφερειακό σχολείο Καλού Χωριού Λεμεσού - Ανάγκη ενίσχυσης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο - Οξίδωση των

σωλήνων άρδευσης σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού - Παράπονα για μη εγγραφή αγροτικών δρόμων ως δημόσιων σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού - Προβλήματα παιδιών με ειδικές ανάγκες στα Μανδριά Λεμεσού - Ανάγκη κατασκευής γέφυρας μεταξύ του φράκτη Γερμασόγειας και της κοινότητας Ακρούντας - Ανησυχίες για αμιαντοσωλήνες ύδρευσης σε κοινότητα της επαρχίας Λεμεσού - Επικίνδυνη πρόσβαση προς τα χωριά Πύργος και Μανδριά της επαρχίας Λεμεσού - Ανάγκη αναβάθμισης του ιατρικού κέντρου στο χωριό Τριμήκληνη - Αίτημα για αναγνώριση του απολυτηρίου της Σχολής Κωφών - Καθυστέρηση στην αφαίρεση υλικών αμιάντου από δημόσια κτίρια - Προβλήματα αμπελοκαλλιέργητών από τα αγρινά.

10. Απαντήσεις υπουργών σε ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με παιδιά εγκλωβισμένων που φοιτούν σε γυμνάσια και λύκεια - Η αντίθετη με το νόμο κράτηση ψυχικά ασθενών στις Κεντρικές Φυλακές - Ανάγκη οδικής σύνδεσης των τουριστικών περιοχών Μακένζυ και Κιτίου μέσω του αεροδρομίου Λάρνακας - Επιπτώσεις στις καλλιέργειες της περιοχής Πεδουλά από πιθανή παραχώρηση γεωτρήσεων.
11. Πρόταση της Βουλής των Αντιπροσώπων προς τον αρμόδιο υπουργό για αναβολή των προσφυγικών εκλογών, έπειτα από εισήγηση του κ. Νίκου Κατσοουρίδη.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 30ής Μαΐου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.28 μ.μ.)

(Αρ. 35)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζουμε σήμερα με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν δύο θέματα που πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν ή όχι σήμερα.

Το ένα θέμα είναι η πρόταση νόμου που αφορά την αναβολή των εκλογών της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων. Είναι «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα)

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Αν δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου, η οποία είναι πρόταση όλων των κομμάτων, να κηρυχθεί επείγουσα και να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, με την παράκληση να το συζητήσει και να επανέλθει στο σώμα με σχετική έκθεση.

Δεν υπάρχει ένσταση. Ευχαριστώ.

Το δεύτερο θέμα το οποίο πρέπει να κηρυχθεί επείγον αφορά την τιμή των τσιγάρων. Είναι το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Αν δεν υπάρχει ένσταση, κηρύσσεται και αυτό επείγον και παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών.

Ευχαριστώ.

Ακολουθεί η υπόλοιπη κατάθεση όπως έχει διανεμηθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.154.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.156.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Φορολογίας του	Οικονομικών	Οικονομικών και

	Εισοδήματος του 2003 Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.157.2002)		Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας του 2003 Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.158.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.159.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.160.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως των Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.161.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.162.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

9.	Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου και των Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.163.2002) | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 10. | Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.156.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 11. | Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.157.2002) | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |
| 12. | Έγγραφα (αρ. 62/2002 και 63/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

- (Αρ. Φακ. 15.17.002)
13. Έγγραφα (Θ. 10/2002, Θ. 17/2002, Θ. 19/2002 και Θ. 20/2002) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)
14. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.
(Αρ. Φακ. 10.10.004)
15. Έγγραφα (αρ. 49, 50, 51, 52

Οικονομικών

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Παιδείας και Πολιτισμού

Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Οικονομικών

Οικονομικών και

			Προϋπολογισμού
	και 53 του 2001) αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 30 Μαΐου 2002, σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 [1(ΙΙ)/2001]. (Αρ. Φακ. 13.04.003)		
16.	Προϋπολογισμός του Ταμείου Λαχείου Προνοίας για το 2003. (Αρ. Φακ. 11.23.001)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμου του 2001. (Αρ. Φακ. 10.04.005)	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18.	Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις των	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

περί Αξιολόγησης Υποψηφίων

για Διορισμό στη Δημόσια

Υπηρεσία Νόμων.

(Αρ. Φακ. 15.15.004)

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.043.2002)	Νίκο Κλεάνθους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.044.2002)	Ανδρούλα Βασιλείου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Παιδείας
3. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.046.2002)	Τάσσο Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Υγείας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συνεχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Και πάλι εισηγούμαι, αν δεν υπάρχει ένσταση, για τα θέματα που είναι ομόφωνα να μη διαβάζονται οι εκθέσεις.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής
Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Μαρία Κυριακού

Άριστος Χρυσοστόμου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Γιάννος Λαμάρης

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2002-2003, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους £76.107.865 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την πώληση σιτηρών ύψους £34.880.000 και από επιχορήγηση της κυβέρνησης ύψους £37.985.345. Σημειώνεται ότι στον υπό αναφορά προϋπολογισμό δεν έχουν συμπεριληφθεί οποιεσδήποτε νέες θέσεις ή αναβαθμίσεις θέσεων.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί, μεταξύ άλλων, για τα αναπτυξιακά προγράμματα της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και ειδικότερα για τους στρατηγικούς στόχους που έχει θέσει η επιτροπή ενόψει της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κυριότεροι στόχοι της επιτροπής είναι η

συνεχής βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της, η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων της, η αναβάθμιση των εργαστηρίων για τον έλεγχο των σιτηρών, καθώς και η εισαγωγή σύγχρονου συστήματος μηχανογράφησης, το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα παροχής πληροφοριών για το ύψος των αποθεμάτων σιτηρών που κρίνονται ουσιαστικές για την έγκαιρη λήψη σωστών αποφάσεων. Ενημερώθηκε επίσης για την ντόπια παραγωγή, η οποία παρουσιάζεται σημαντικά αυξημένη σε σύγκριση με την περσινή, που ήταν μόνο 109.878 τόνοι κριθάρι και 8.977 τόνοι σιτάρι, και αναμένεται να φθάσει τους 160.000 τόνους κριθάρι και περισσότερους από 9.000 τόνους σιτάρι. Η σημαντική αύξηση οφείλεται στις ευνοϊκές καιρικές συνθήκες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και της ενημέρωσής της από τους αρμοδίους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2002-2003, αφού όμως ταυτόχρονα μειωθεί κατά £55.000 το προτεινόμενο στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό κονδύλι ύψους £140.000 για αγορά υπηρεσιών με σκοπό την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο (άρθρο 17).

Η επιτροπή εισηγείται τη μείωση του κονδυλίου αυτού, συνεπής προς προηγούμενη δέσμευσή της που είχε αναληφθεί στα πλαίσια της συζήτησης σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2001, με τον οποίο εζητείτο η έγκριση πληρωμής ποσού £15.000 από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και η χρήση του για προκήρυξη προσφορών για αγορά υπηρεσιών συμβούλου, με σκοπό τη μελέτη διάφορων σεναρίων μετεξέλιξης της επιτροπής, ώστε η λειτουργία της να συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο. Σύμφωνα με τη δέσμευση αυτή, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού δεν προτίθεται να εγκρίνει ποσό που να υπερβαίνει

το συνολικό ποσό των £100.000 για την εκπόνηση τέτοιων μελετών, συμπεριλαμβανομένων και των £15.000 που έχουν ήδη εγκριθεί από τη Βουλή με τον εν λόγω συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £76.052.865 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 2003. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων Άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων Άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Κατάργηση Θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Τρίτος Πίνακας. Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 6 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002», υπάρχει εισήγηση να αναβληθεί για μια βδομάδα.

Υπάρχει ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Επίσης για τα θέματα υπ' αριθμόν 3, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», και υπ' αριθμόν 4, που είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», υπάρχει εισήγηση για αναβολή, ώστε να εξεταστούν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας οι νέες εισηγήσεις που τέθηκαν εν τω μεταξύ.

Ο κ. Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Διαφωνώ και θέλω να μου επιτρέψετε να μιλήσω από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει μία διαδικασία, αντιλαμβάνεστε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να υποστηρίξετε πάρα πολύ σύντομα τη θέση σας. Δεν μπορείτε να αγορεύσετε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Βεβαίως, το γνωρίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το θέμα ευρίσκεται και εκκρεμεί από της καταθέσεως του νομοσχεδίου, περί τον Οκτώβριο, στην αρμόδια επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας. Έγιναν πάρα πολλές και εμπειριστατωμένες αναλύσεις και συζητήσεις, οι οποίες απέδωσαν. Και αυτό διεφάνη από τις απόψεις που εκφράστηκαν από όλους όσους εμπλέκονται σε αυτή τη διαδικασία και από το γεγονός ότι αυτή η διαδικασία εξελισσόταν ομαλότατα. Ήταν μάλιστα ομόφωνες οι θέσεις και οι απόψεις οι οποίες εκφράζονταν στην επιτροπή και υπήρξε η καθολική πεποίθηση ότι αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να προωθηθεί, να ψηφιστεί, γιατί αυτό επέβαλλε το συμφέρον της ίδιας της Εθνικής Φρουράς, των ιδίων των αξιωματικών αλλά και του αξιόμαχου της Εθνικής Φρουράς.

Φθάσαμε σε μία χρονική στιγμή και, ενώ όλα ήσαν έτοιμα για προώθηση στην ολομέλεια και για ψήφιση, ξαφνικά κάποιοι από τους συναδέλφους και κάποιες ομάδες εφεύραν προβλήματα, τα οποία ανέσυραν και τα οποία παρουσίασαν, χωρίς να τα στηρίζουν ουσιαστικά, γενικολογώντας και αοριστολογώντας. Και ζητήθηκε και προ δεκαπενθημέρου αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, με συγχωρείτε, δεν κάμνουμε συζήτηση του θέματος.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα.

Να μου επιτρέψετε να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι εδόθη αυτή η παράταση και ο λόγος για τον οποίο εδόθη και υπεστηρίχθη ήταν γιατί έπρεπε να ενημερωθούν τα μέλη κοινοβουλευτικής ομάδας. Σωστά δόθηκε αυτή η αναβολή, παρά την αντίθεση που υπήρχε, τουλάχιστον από συναδέλφους. Φθάσαμε αισίως σήμερα και πληροφορούμεθα ότι έγινε ενώπιον της σύσκεψης των αρχηγών των κομμάτων -

δικαιωματικά εν πάση περιπτώσει, αλλά διαφωνούμε- εισηγήση για εκ νέου αναβολή, για λόγους δήθεν αντισυνταγματικότητας του νομοσχεδίου. Μα αυτό το νομοσχέδιο συζητείται εδώ και μήνες και σε όλες τις συνεδρίες παρίστατο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, αυτό το νομοσχέδιο πέρασε από τη Νομική Υπηρεσία, γενική εισαγγελία, και δόθηκε το πράσινο φως για να προχωρήσει. Και σήμερα, γενικολογώντας και πάλι και χωρίς να υπάρχει εξειδικευμένη αναφορά περί της αντισυνταγματικότητας, εφευρέθηκε αυτό το μοτίβο.

Δεν υπάρχει τίποτε άλλο ενώπιόν μας παρά μία προσπάθεια κωλυσιεργίας, μια μικροπολιτική συμπεριφορά που έχει κατά νου κάτι άλλο από το συμφέρον των αξιωματικών και της Εθνικής Φρουράς, που είναι να υπάρξει μια αποσυμφόρηση τέτοια η οποία θα δώσει το δικαίωμα επιτέλους να προωθηθούν στην πυραμίδα όλοι εκείνοι οι αξιωματικοί οι οποίοι για χρόνια είναι καθηλωμένοι. Δεν υπάρχει πλέον το αξιόμαχο που όλοι θα θέλαμε να υπάρχει, γιατί οι ίδιοι μεμψιμοιρούν, οι ίδιοι βρίσκονται σε απόγνωση και όλοι τα έχουν ρίξει... Και είναι η γνωστή η συμπεριφορά κάποιων αξιωματικών... Και ίσως δικαιολογημένα λένε: «γιατί τι μας προσφέρετε, κύριοι, για να υπηρετούμε ή να είμαστε σε θέση να αγωνιζόμαστε, όπως πρέπει να αγωνιζόμαστε, για το συμφέρον της υπηρεσίας, αφού δε μας προσφέρει η υπηρεσία;».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, με συγχωρείτε...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα, ένα λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, δε θέλω να έρθω σε αντιπαράθεση με κανένα συνάδελφο από το προεδρείο. Όμως παρακαλώ θερμά να μην το παρακάμνουμε, διότι το πρωί...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν μου επιτρέπεται, το πρωί συναινετικά και ο αρχηγός του κόμματός σας και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος έδωσαν τη συγκατάθεσή τους για δεκαπέντε μέρες αναβολή, για να εξεταστούν όχι αυτά που λέτε, διάφορες αιτιάσεις, προσπάθεια μικροπολιτική κ.λπ. κ.λπ. κ.λπ. αλλά ορισμένα ζητήματα που έχουν σχέση και με το σύνταγμα, που έχουν σχέση με την καλύτερη διεκπεραίωση αυτού του ζητήματος, ώστε να έρθουμε σε δεκαπέντε μέρες εδώ να συζητήσουμε για να νομοθετήσουμε.

Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο, αλλά ταυτόχρονα ένα σημείο το οποίο πρέπει να αναφερθεί -εφόσον γίνεται αναφορά στις τοποθετήσεις μας στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων- είναι ότι είχα πει ότι «κάποιοι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού έχουν έντονες απόψεις γι' αυτό το θέμα και θα ήθελαν, είμαι βέβαιος, αν δεν πειστούν, να τις εκφράσουν στην ολομέλεια».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε εκτός διαδικασίας.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό και προς το πρόσωπό σας και προς όλους τους συναδέλφους και προς τους αρχηγούς των κομμάτων, σέβομαι και τη διαδικασία και τις απόψεις τους, όμως οφείλουν όλοι να σέβονται και τις όποιες απόψεις τις μεμονωμένες ενός εκάστου των βουλευτών. Και εδώ τίθεται πλέον θέμα διαδικασίας και χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, πρέπει να ρωτήσω το σώμα. Δεν αγορεύουμε και επιμένω

και θα τηρήσω τον κανονισμό! Πρέπει να ρωτήσω στην πορεία το σώμα αν δέχεται την αναβολή, να ψηφίσει και να καταψηφίσετε. Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα.

Θα τελειώσω λέγοντας και επισημαίνοντας το εξής: Θα πρέπει να αναληφθούν επιτέλους οι ευθύνες από όλους -και από όλες τις πλευρές και μεμονωμένα- γιατί εδώ τίθεται και διακυβεύεται πλέον και το μέλλον της ηγεσίας της Εθνικής Φρουράς και του αξιωμαχού. Από την άλλη είναι και τα ωφελήματα τα οποία θα απολέσουν, διότι ο Υπουργός Άμυνας, με βάση τη νομοθεσία, έχει το δικαίωμα να προχωρήσει σε κρίσεις και θα το πράξει. Και χαίρομαι ιδιαίτερα, γιατί το έχει δηλώσει σήμερα ξεκάθαρα, ότι θα προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι ευθύνη δική του να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση, για να υπάρξει όλη εκείνη η διαδικασία που θα επιφέρει αποσυμφόρηση αλλά και θα δώσει ωφελήματα, γιατί αυτοί που θα χάσουν θα είναι οι αξιωματικοί. Να αναλάβουν όλοι τις ευθύνες τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά είπατε ότι εδώ συζητούμε μόνο για το αν θα γίνει αναβολή ή όχι· όχι την ουσία. Εάν ο υπουργός θα προχωρήσει ή όχι... Ευχαριστώ που μας το είπε· την άλλη βδομάδα θα έχει νομοσχέδιο να το αφαιρεί αυτό.

Όσον αφορά τα δικαιώματα των υπαλλήλων, η θέση μας είναι εθελοντικά, όποιος θέλει, να τα ασκεί· όχι υποχρεωτικά. Εμείς αυτό το σχέδιο, για τους ίδιους λόγους που είπε ο κ. Κωνσταντίνου, το αξιόμαχο και και και, θα το καταψηφίσουμε, αν θα τεθεί σήμερα. Δεχθήκαμε όμως, αντί να το καταψηφίσουμε, να συζητηθεί μια άλλη

διαζευκτική λύση, που μπορεί να επιτύχει το ένα τελικά.

Είναι πρακτική εδώ και πολλά χρόνια, όταν μια ομάδα ζητήσει αναβολή, πόσο περισσότερο όταν όλες οι ομάδες συμφωνούν για αναβολή, να μη γίνεται συζήτηση πάνω στην ουσία. Βεβαίως, ο κ. Κωνσταντίνου μόνος του λέει ότι οι ενστάσεις είναι συνταγματικές. Εγώ, βέβαια, δέχομαι ότι, με τη γνώση που έχει, πρέπει να έχει μελετήσει τη συνταγματική πτυχή και σέβομαι πλήρως το δικό του πόρισμα. Υπάρχουν όμως και άλλες απόψεις.

Επομένως, εμείς -θέλω να το διευκρινίσω- δε ζητούμε αναβολή. Εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Αυτοί που θέλουν να φύγουν, και θα εισηγηθούμε να εφαρμοστεί εθελοντικά, να πάρουν τα χρήματά τους· οι υπάλληλοι ή οι αξιωματικοί που θέλουν να φύγουν. Εάν όμως θέλουν να εφαρμοστεί, είναι αυτοί που θέλουν να εφαρμοστεί που έχουν να κερδίσουν, αν δεν απορριφθεί και ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε δύο λεπτά, που ήταν ο χρόνος που συμφωνήθηκε, να πω ότι ο κ. Κωνσταντίνου πρέπει να αναγνωρίζει και στους υπόλοιπους -και φαντάζομαι το αναγνωρίζει- ότι οι όποιες ενστάσεις, αιτιάσεις και ανάγκη περαιτέρω μελέτης πηγάζουν από τους λόγους που ο ίδιος περιέγραψε με πάθος υποστηρίζοντας να ψηφιστεί σήμερα. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο το οποίο θέλω να επισημάνω είναι αυτό που ανέφερε -και εμείς δεν είχαμε σκοπό να το αναφέρουμε- το γεγονός ότι ο Υπουργός Άμυνας μίλησε με τον τρόπο που μίλησε μπροστά στην επιτροπή: «Ή το ψηφίζετε, δηλαδή, ή προχωρώ και ασκώ τα δικαιώματά τα οποία έχω». Και, βέβαια, νομίζω είναι αντιληπτό ότι τα έχει διά νόμου και ο νόμος μπορεί να αλλάξει, αν αυτή είναι η συμπεριφορά του.

Το τρίτο που θέλω να πω είναι ότι δεν είναι αμάρτημα, εάν, σαν αποτέλεσμα δεύτερων και τρίτων σκέψεων, επισημαίνονται τρόποι όχι για να μην ψηφιστεί -δεν έχει κανέναν που διαφωνεί να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε κάτι που να αποφράξει την πυραμίδα- αλλά τρόποι καλύτερης εφαρμογής του κοινού στόχου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά πάγια πρακτική η Βουλή αντιμετωπίζει τα θέματα που αφορούν την Εθνική Φρουρά και την άμυνα με ένα πνεύμα συναινετικό και θέλω να ελπίζω ότι και σε αυτό το θέμα, παρά το γεγονός ότι υπήρξαν πράγματι πολλοί μήνες συζήτησης γι' αυτό το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, θα υπάρξει τελικά η συναίνεση. Δε νομίζω ότι θα πρέπει να γίνει μεγάλος θόρυβος και έντονη συζήτηση για το θέμα της αναβολής των δεκαπέντε ημερών, πολύ περισσότερο γιατί προϋπήρξε και αυτή η σύγκλιση το πρωί στη σύσκεψη των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων. Γι' αυτό θα παρακαλέσω, ως πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας, όλες τις πλευρές να δώσουν πίστωση χρόνου. Είμαι σίγουρος ότι μπορούν να βρεθούν συναινετικές λύσεις για το καλό και της Εθνικής Φρουράς και του αξιωμαχού και των ιδίων των αξιωματικών, των μονίμων στελεχών της Εθνικής Φρουράς, οι οποίοι είτε θα έχουν ίσως τη δυνατότητα να αφυπηρητήσουν πάνω σε εθελοντική βάση -όπως τοποθετείται το Δημοκρατικό Κόμμα- είτε θα πρέπει να το κάνουν υποχρεωτικά, δηλαδή με τη διασφάλιση όλων των ωφελημάτων τα οποία αναφέρονται στους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Καρά.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή ο υπουργός δεν είναι εδώ και

επειδή παριστάμην στη συνεδρία όπου ελέχθη αυτή η φράση, θα πρέπει να πω ότι δεν ελέχθη με τον τρόπο με τον οποίο απεδόθη ή έχει εκληφθεί. Ο υπουργός ήταν μάρτυρας τοποθετήσεων της επιτροπής Άμυνας ομόφωνων. Είχαμε διαβουλευθεί με τις κοινοβουλευτικές μας ομάδες και πληροφορήσαμε τον υπουργό ότι κατανοούμε την επιχειρησιακή ανάγκη της εισαγωγής και εφαρμογής αυτού του νομοσχεδίου και στη συνέχεια ανεβλήθη, ανεβλήθη, και, επειδή περίμενε να συγκροτήσει τα συμβούλια κρίσεων, όπως προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, μας είπε σήμερα: «Μα, στο κάτω κάτω και σε τελευταία ανάλυση έχω την ευθύνη. Δεν μπορώ με το πήγαινε έλα· κάπου πρέπει να εφαρμόσω το νόμο».

Και ασφαλώς, κύριε Παπαδόπουλε, εάν η Βουλή εν τη σοφία της κάμει ένα νέο νόμο, ο νέος υπουργός είμαι βέβαιος ότι θα εφαρμόσει το νέο νόμο και δε θα υπερβεί το νόμο. Ακριβώς, πρόκειται περί της αφοσιώσεως του υπουργού στην κείμενη νομοθεσία. Ότι υπάρχει ανάγκη για αποσυμφόρηση της ηγεσίας είναι γεγονός, υπάρχει έκδηλη ανάγκη. Και δεν είναι μόνο για τους συνταγματάρχες που συζητούμε· κανένας αξιωματικός σε οποιοδήποτε βαθμό δεν μπορεί να ανελιχθεί, εκτός αν υπάρξει κάποια ριζοσπαστική τομή στην τάξη της Εθνικής Φρουράς. Και δε νομίζω να έχει εδώ κανένα βουλευτή που να θέλει να αφήσει τους αξιωματικούς καθηλωμένους όλους στον ίδιο βαθμό. Είναι απ' εδώ που πηγάζει η ανάγκη και είναι ανάγκη να το αντιμετωπίσουμε. Και συμφωνώ με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας της Βουλής, ότι, ναι, αξίζει τον κόπο να κάμουμε ακόμα μια προσπάθεια, πιθανό να βρούμε τη χρυσή τομή, ώστε να εξέλθει η Εθνική Φρουρά από το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πόσοι συνάδελφοι τάσσονται υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, μία εναντίον και τρεις αποχές, τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 αναβάλλονται για δεκαπέντε μέρες.

Εισηγήση για αναβολή μιας βδομάδας υπάρχει και για το θέμα υπ' αριθμόν 5, που είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Απουσιάζοντας του προέδρου, του κ. Προδρόμου, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να πληροφορήσω ότι ως επιτροπή δεν έχουμε οποιαδήποτε ένσταση για την αναβολή, αλλά ορθό θα ήταν να καταγραφεί το ποιος ζητά την αναβολή, γιατί δεν τη ζητούμε εμείς. Απλά για σκοπούς καταγραφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσπαθώ να θυμηθώ ποιος είχε ζητήσει το πρωί στη σύσκεψη την αναβολή. Ετέθη το θέμα από τον κ. Ομήρου και υπήρξε συναίνεση απ' όλους.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Έληξε το θέμα. Έληξε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι εκείνοι που νόμιζες, κύριε Ταραμουντά, έτσι, για να εξηγούμαστε!

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Όχι, ξέρω, κύριε Πρόεδρε, ποιος...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι αναφέρεστε σε αίτημα δικό μου για αναβολή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αυτό που θέλω να υπενθυμίσω είναι ότι υπάρχουν κάποιες απόψεις για μια συμβιβαστική προσέγγιση στο θέμα της συμμετοχής των φοιτητών. Η επιτροπή Παιδείας θα έχει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπήρξε συναίνεση απ' όλους στη σύσκεψη. Άρα είμαστε ομόφωνοι, αντιλαμβάνομαι, και το θέμα αυτό αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 6 και 7 στην ημερήσια διάταξη είναι και αυτά εξ αναβολής και τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002». Για τα θέματα αυτά έχει κυκλοφορήσει έκθεση στις 23 Απριλίου 2002 και συμπληρωματική έκθεση στις 14 Μαΐου 2002.

(Οι εκθέσεις που ακολουθούν θεωρήθηκαν αναγνωσθείσες.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος

του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ελένη Θεοχάρους

Ζαχαρίας Κουλίας

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου του 2002. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου και των κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, της Κίνησης Μη Καπνιστών και του Ινστιτούτου Καπνού.

Σκοπός του νόμου και των κανονισμών που προτείνονται είναι η ενοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας που διέπει τον έλεγχο του καπνίσματος για την προστασία της υγείας, καθώς και η εναρμόνισή της με τις κοινοτικές οδηγίες για τη διαφήμιση και τη σήμανση προϊόντων καπνού.

Συγκεκριμένα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, μεταξύ άλλων, καθορίζονται:

1. Οι χώροι απαγόρευσης του καπνίσματος και πώλησης καπνικών προϊόντων.
2. Ο ορισμός του όρου διαφήμιση.
3. Η απαγόρευση της προμήθειας δωρεάν καπνού και της προμήθειας καπνικών προϊόντων σε ανηλίκους.
4. Οι περιορισμοί στη διαφήμιση καπνικών προϊόντων.

5. Η ιεραρχική προσφυγή σε περίπτωση διαφωνίας με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Καπνού.
6. Τα αδικήματα και οι σχετικές ποινές.
7. Ο τρόπος υποχρεωτικής αναγραφής των μηνυμάτων για το βλαβερό του καπνίσματος.
8. Τα ανώτατα όρια περιεκτικότητας των προϊόντων καπνού σε βλαβερά συστατικά.
Με τους υπό αναφορά κανονισμούς καθορίζονται ανάμεσα σ' άλλα:

1. Η τοποθέτηση απαγορευτικών πινακίδων σε χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος και
2. οι προειδοποιήσεις που πρέπει να αναγράφονται στα διάφορα προϊόντα καπνού.

Οι εκπρόσωποι του Ινστιτούτου Καπνού συμφωνούν με την ιατρική και επιστημονική αποδοχή ότι το κάπνισμα προκαλεί σωρεία ασθενειών, καθώς και με την άποψη ότι οι καπνιστές έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν σοβαρές ασθένειες, όπως είναι ο καρκίνος των πνευμόνων. Παράλληλα, όμως, οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστηρίζουν ότι το κάπνισμα είναι μια νόμιμη ενέργεια την οποία οι ενήλικες θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν, ενώ οι ανήλικοι πρέπει να αποθαρρύνονται από το κάπνισμα. Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του Ινστιτούτου Καπνού υπέβαλαν γραπτώς αρκετές εισηγήσεις, για να τροποποιηθούν συγκεκριμένες διατάξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι της Κίνησης Μη Καπνιστών επισήμαναν τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος στον ανθρώπινο οργανισμό και τόνισαν ότι για την προστασία του κοινού από την κακή συνήθεια του καπνίσματος απαιτείται η υιοθέτηση συγκεκριμένων προληπτικών προγραμμάτων για περιορισμό του καπνίσματος. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι υπέβαλαν σωρεία προτάσεων για τροποποίηση των διατάξεων του νομοσχεδίου και των κανονισμών.

Κατά τη μελέτη του νομοσχεδίου και των κανονισμών διαπιστώθηκε η ανάγκη για προστασία του κοινού από την άμεση και έμμεση διαφήμιση, καθώς και η ανάγκη λήψης επιπρόσθετων μέτρων προστασίας των ανηλίκων και των εγκύων από το κάπνισμα. Υπό το φως της διαπίστωσης αυτής, το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου και των κανονισμών διαμορφώθηκε ανάλογα από την εκτελεστική εξουσία και υποβλήθηκε στην επιτροπή με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Απαγορεύεται παντελώς οποιασδήποτε μορφής διαφήμιση καπνικών προϊόντων.
2. Διευρύνεται ο ορισμός του όρου “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος”, ώστε να περιλαμβάνει περισσότερους χώρους στους οποίους συχνάζει, εργάζεται, αθλείται ή εξυπηρετείται το κοινό.
3. Απαγορεύεται το κάπνισμα σε οχήματα ιδιωτικής χρήσης στα οποία επιβαίνουν έγκυες ή ανήλικα άτομα.
4. Ο εργοδότης λαμβάνει μέτρα προστασίας για τους εργαζομένους που δεν είναι καπνιστές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, με γνώμονα την ανάγκη για προστασία του κοινού και κυρίως του πιο ευάλωτου μέρους της κοινωνίας, της νεολαίας, και στη βάση όλων όσων τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, αφού προηγουμένως το νομοσχέδιο τροποποιηθεί, ώστε:

1. να διαγραφεί η διάταξη με βάση την οποία απαγορεύεται το κάπνισμα σε ιδιωτικό όχημα, όταν σ' αυτό επιβαίνει έγκυος, με το σκεπτικό ότι τέτοια πρόνοια ενδέχεται να προκαλέσει νομικά προβλήματα·
2. να τροποποιηθεί η σχετική διάταξη, ώστε να απαγορεύεται το κάπνισμα σε ιδιωτικό όχημα, όταν επιβαίνουν σ' αυτό άτομα μικρότερα των δεκαέξι ετών·

3. να προστεθεί, επιπρόσθετα με την ποινή του προστίμου, και η ποινή φυλάκισης μέχρι έξι μηνών, σε περίπτωση παράβασης των προνοιών του νόμου ή των κανονισμών
4. να παραχωρηθεί τρίμηνη μεταβατική χρονική περίοδος για μετακίνηση των υφιστάμενων διαφημίσεων καπνικών προϊόντων και
5. η έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου να αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να προωθήσει το ταχύτερο δυνατό νομοθεσία με βάση την οποία:

1. να απαγορεύεται στις έγκυες να καπνίζουν και
2. να επιβάλλεται εξώδικο πρόστιμο σε περίπτωση καπνίσματος:
 - α. σε δημόσιο όχημα,
 - β. σε ιδιωτικό όχημα, όταν επιβαίνει σ' αυτό ανήλικος,
 - γ. σε χώρο όπου απαγορεύεται το κάπνισμα.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Κυριάκος Τυρίμος

Μη μέλη της επιτροπής:

Θάσος Μιχαηλίδης

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Περδίκη

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συνέταξε έκθεση για το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, η οποία κυκλοφόρησε στις 23 Απριλίου 2002. Επειδή όμως διεφάνη η ανάγκη για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων, κρίθηκε σκόπιμο από το σώμα να αναβληθεί η συζήτησή τους και να επανεξεταστούν από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, αποφάσισε να τα τροποποιήσει ανάλογα, ώστε:

1. να διευρυνθεί ο ορισμός του όρου “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος”, ώστε να περιλαμβάνει και τους χώρους πώλησης τροφίμων, τα κλιμακοστάσια και τους κοινόχρηστους χώρους των δημόσιων κτιρίων, καθώς και τους χώρους όπου εξυπηρετείται το κοινό·
2. να διευρυνθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου η χρονική περίοδος μετά την πάροδο της οποίας θα πρέπει να μετακινηθούν οι υφιστάμενες διαφημίσεις προϊόντων καπνού· και
3. να διαγραφούν οι διατάξεις που αφορούν τη διαφήμιση προϊόντων καπνού, οι οποίες εκ παραδρομής δε διεγράφησαν στα πλαίσια της προηγούμενης απόφασης της επιτροπής για πλήρη απαγόρευση οποιασδήποτε μορφής διαφήμισης των προϊόντων αυτών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών, όπως έχουν τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συμπληρωματική έκθεση μιλά για αναβολή, αντιλαμβάνομαι, δηλαδή για αναστολή της εφαρμογής ενός μόνον άρθρου το οποίο αναφέρεται στη διαφήμιση για έξι μήνες. Το πρωί έγινε λόγος για ένα χρόνο, μέχρι τον επόμενο Μάιο. Θέλω να ρωτήσω τις κοινοβουλευτικές ομάδες εάν συμφωνούν με αυτό το θέμα ή όχι.

Ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας, ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας έχει τοποθετηθεί ομόφωνα και έχει αποφασίσει να δώσει αναστολή μέχρι το Δεκέμβριο, αφού άκουσε κάθε ενδιαφερόμενο και παν ό,τι ελέχθη και επείσθη ότι μέχρι το Δεκέμβριο, που εκπνέουν και τα συμβόλαια, υπάρχει ικανοποιητικός χρόνος, για να αποσύρουν από την κυκλοφορία τις διαφημίσεις τους.

Ευσεβάστως εισηγούμαι ο Δεκέμβριος να γίνει Μάιος. Είναι μια πρόταση, αλλά δε στηρίζεται πάνω σε κανένα επιχείρημα ή πληροφόρηση απλώς δίνει ένα μεγαλύτερο χρόνο. Επιμένουμε -εξηγούμαι, επανερχόμενος- στο χρονοδιάγραμμα μέχρι τέλος Δεκεμβρίου 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ορίστε, κυρία Βασιλείου. Είναι ιππότης ο κ. Κατσουρίδης και σας δίνει το λόγο.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Το ξέρω.

Πρέπει να επισημάνουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι τις τελευταίες μέρες λόγω ακριβώς αυτής της αίτησης έχουν γεμίσει όλα τα φώτα τροχαίας με διαφημίσεις για τσιγάρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ε!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κάποιος είπε: «Ε!». Νομίζω ότι πρέπει να μας προβληματίσει και η περαιτέρω παράταση, διότι τους δίνουμε πραγματικά αυτή την άνεση. Ενώ αρχικά είπαμε ότι θα την καταργούσαμε τελείως, μετά δώσαμε παράταση ως το Δεκέμβριο, έτρεξαν όλοι να βάλουν τις διαφημίσεις τους... δεν έχει τόπο στη Λευκωσία, τουλάχιστον όπου βλέπω,

που δεν έχει διαφήμιση τσιγάρων! Απλώς να μας προβληματίσει.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

... να μας κοπεί η όρεξη!

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Α, ελπίζω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Καρά, έχετε τοποθετηθεί εκ μέρους της ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού;

Α. ΚΑΡΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα είναι με τη θέση μέχρι την 31η Μαΐου, γιατί θέλω να πω στους συναδέλφους ότι οι προγραμματισμοί και άλλα συναφή δεν επηρεάζουν μόνο τις διαφημιστικές πινακίδες αλλά και όλα τα έντυπα μέσα. Πέραν τούτου, από την ώρα που ξεκίνησε η συζήτηση του θέματος, ναι μεν καταλήξαμε στην 31η Δεκεμβρίου, αλλά στο μεταξύ παρήλθε αρκετός χρόνος. Νομίζουμε ότι, από τη στιγμή που η Βουλή θα προχωρήσει ομόφωνα να υιοθετήσει την ουσία του νομοσχεδίου, οι έξι ή δώδεκα μήνες, σε ό,τι αφορά τη διαφήμιση μόνο στα έντυπα μέσα, δε θα σώσουν την κατάσταση, αλλά θα δώσουμε ένα περιθώριο καλύτερου προγραμματισμού. Εν πάση περιπτώσει, επί της ουσίας του θέματος, βέβαια, θα τοποθετηθούν συνάδελφοι, αν και εφόσον διεξαχθεί συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου, που είναι το πιο σημαντικό ζήτημα, πραγματοποιείται. Όσον αφορά την αναστολή για ένα χρόνο, δε θα είχαμε ένσταση και εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας θα ταχθούμε υπέρ της αναστολής για ένα χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσουμε με την αναστολή για ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι το Μάιο του 2003.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η ουσία είναι να περάσει το νομοσχέδιο στην ουσία του και ολοκληρωμένο, αλλά, επειδή υπάρχει μια δέσμευση όλων των βουλευτών που συμμετείχαν στις εργασίες της επιτροπής Υγείας σε σχέση με την 31η Δεκεμβρίου, εγώ δηλώνω ότι θα υποστηρίξουμε την 31η Δεκεμβρίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Μπαίνουμε στην ουσία. Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι υπάρχει μια καθολική σύμπτωση γνώμης και απόψεων εν σχέσει με την ουσία του νομοσχεδίου. Το μόνο που συζητείται είναι αν θα ισχύσει ο νόμος από το τέλος Δεκεμβρίου και μετά ή αν θα ισχύσει μετά ένα χρόνο.

Έχω τη γνώμη ότι για ένα τέτοιο θέμα το οποίο δεν είναι σημερινό, -έχει τόσα χρόνια, δεκάδες χρόνια ή ίσως και αιώνες, δεν ξέρω, που παρουσιάζεται το κακό του καπνίσματος- δεν είναι οι δυο τρεις μήνες ή οι έξι μήνες που έχουν σημασία στο να το αντιμετωπίσουμε. Γι' αυτό, εφόσον η άποψη σχεδόν όλων είναι να ισχύσει μετά ένα χρόνο, δηλαδή από την 31η Μαΐου του 2003 και μετά, και επί της ουσίας δεν υπάρχει οποιαδήποτε διαφορά, νομίζω ότι μπορούμε να ψηφίσουμε με αυτή την ημερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν πράγματι πρέπει να τονιστεί ότι το μείζον είναι ότι γίνεται η ψήφιση αυτού του πολύ σημαντικού νομοσχεδίου. Επειδή έχουμε πάει με συναίνεση μέχρι τώρα -έχω μιλήσει και με τον κ. Καρά που σαν πρόεδρος της επιτροπής Υγείας και στην κοινοβουλευτική ομάδα και εδώ υποστήριξε τη συναίνεση που είχε βρεθεί στην επιτροπή Υγείας- και επειδή νομίζω ότι και για πολλούς άλλους λόγους θα ήταν καλύτερα, για να μην έχουμε καμιά παρεξήγηση και να υποχρεωθούμε... είναι αυτό που φοβούμαι περισσότερο εγώ, μήπως δηλαδή το Δεκέμβριο λεχθούν διάφορα επιχειρήματα και υποχρεωθούμε τότε να δώσουμε παράταση για ένα χρόνο, γι' αυτό μπορεί να είναι καλύτερα να δοθεί η παράταση και κάπως αναθεωρείται η τοποθέτησή μας και με μία σύντομη συνεννόηση που κάνω με την κοινοβουλευτική ομάδα και μπορούμε να υποστηρίξουμε και εμείς τη θέση για ένα χρόνο παράταση.

Εν πάση περιπτώσει, ήταν και δική μου εισήγηση στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων το πρωί, και το ομολογώ. Από την άλλη, έπρεπε να δούμε και τις ευαισθησίες και του προέδρου της επιτροπής Υγείας και ολόκληρης της επιτροπής και νομίζω ότι...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και ημών των αντικαπνιστών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και των αντικαπνιστών -που είμαι πρώτος σε τούτα τα αντικαπνιστικά, όπως ξέρεις- και επομένως, αν όλοι μπορούμε να ακολουθήσουμε τη συναίνεση που βρέθηκε για την ουσία του νομοσχεδίου και για το χρόνο που θέλουμε να ανασταλεί η εφαρμογή αυτού του σημείου, νομίζω να μείνουμε στο χρόνο, αν εκφράζω και την υπόλοιπη κοινοβουλευτική ομάδα τη δική μου, εκτός από τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει συναίνεση, να συνεχίσουμε;

Ορίστε, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Απλά να διευκρινίσουμε κάτι, γιατί φαίνεται ότι μπορεί να παρερμηνεύεται.

Το σημαντικό είναι όλες οι άλλες πρόνοιες που δεν αναστέλλονται και θα τύχουν εφαρμογής από σήμερα που θα ψηφίσουμε το νόμο. Αυτό είναι το σημαντικό, για να μη στείλουμε και λανθασμένο μήνυμα. Βέβαια, και την πρόνοια που αφορά τη διαφήμιση τη θεωρούμε σημαντική, δεν είναι όμως το κυριότερο και το σημαντικότερο σημείο αυτού του νομοσχεδίου το οποίο θα ψηφίσουμε σήμερα. Ειδικά όμως σε αυτή την περίπτωση για την εμπορική διαφήμιση, ναι, συνηγορούμε για την αναστολή για ένα χρόνο. Μόνο για το άρθρο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ. Σας είδα, κύριε Ερωτοκρίτου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με έχει προλάβει στο πρώτο θέμα ο κ. Κλεάνθους. Δεν αναστέλλουμε την εφαρμογή ολόκληρου του νόμου για την 31η Μαΐου του 2003· αναστέλλουμε το μέρος εκείνο που αφορά τη διαφήμιση. Ένα.

Δύο, να υπενθυμίσω ότι πολλές πρόνοιες της νομοθεσίας που περνούμε σήμερα είναι υφιστάμενες πρόνοιες άλλων νομοθεσιών περί καπνίσματος που δεν εφαρμόστηκαν. Άρα, το ζητούμενο και το μήνυμα που πρέπει να σταλεί στην εκτελεστική εξουσία είναι η απαίτηση για εφαρμογή των υπόλοιπων προνοιών της νομοθεσίας.

Τρίτον: Κύριε Πρόεδρε, έχω κάποιες επιφυλάξεις για κάποιες πρόνοιες - συγκεκριμένα για μια, δε μιλώ για όλες- που μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούν, κατά κάποιο τρόπο, παραβίαση του ιδιωτικού ασύλου και κάποιων ατομικών δικαιωμάτων. Είναι λογικό να εισάξουμε πρόνοιες που αφορούν δημόσιους χώρους. Διερωτώμαι, όμως, πόσο στέκεται στη λογική και του νόμου και στην κοινή λογική να πούμε ότι μέσα στο αυτοκίνητό μου -εγώ είμαι υπέρ της νομοθεσίας, το τονίζω, γενικώς- ότι μέσα στο αυτοκίνητο του οποιουδήποτε απαγορεύεται να καπνίζει, όταν υπάρχουν ανήλικοι. Οι έγκυοι... βεβαίως το "έγκυοι" έχει διαγραφεί και μάλιστα φθάνουμε παρακάτω και στο σημείο να κάνουμε σύσταση μέσω της έκθεσης προς την εκτελεστική εξουσία να κάνει νομοθεσία που να απαγορεύει στις εγκύους να καπνίζουν. Δεν ξέρω. Αυτό μοιάζει... μου θυμίζει νομοθεσίες που απαγορεύουν στον κόσμο το βράδυ να κάνει έρωτα, ας πούμε, ή να κάνει παιδιά ή οτιδήποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο έρωτας κάνει καλό, κύριε συνάδελφε. Το κάπνισμα κάνει πολύ κακό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κοιτάξετε! Είμαι καπνιστής και είμαι εναντίον του καπνίσματος, και το τονίζω, και έχω και σε αυτή τη φάση και σε προηγούμενες παίξει το δικό μου ρόλο σε σχέση με αυτές τις νομοθεσίες. Όμως, νομίζω ότι δεν πρέπει να περνούμε κάποια όρια. Και υπάρχουν όρια. Το όριο κάποιων δικαιωμάτων και κάποιων ιδιωτικών ασύλων είναι αρκετά εμφανές. Το βλέπουμε και ίσως -ίσως- κάνουμε κάτι το οποίο να είναι

αντίστοιχο του πόθεν έσχες, που υπερέβημεν εκατό φορές τα εσκαμμένα και στο τέλος ανατρέψαμε τη νομοθεσία. Και εγώ λέω ότι υπερέβημεν τα εσκαμμένα εν πολλοίς και εν γνώσει μας, δηλαδή, και ίσως κάποιοι και σκόπιμα να το έχουν κάνει. Εγώ είναι αυτό τον κώδωνα που θέλω να κρούσω, μήπως υπερβαίνοντας κάποια εσκαμμένα δώσουμε προφάσεις ώστε να ανατραπεί η νομοθεσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου και υπενθυμίζω ότι το νομοσχέδιο είναι ομόφωνο.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ναι, έχετε δίκαιο ότι είναι ομόφωνο, αλλά, από τη στιγμή που ο συνάδελφος, ο κ. Θεοδώρου -που δε θα τον ακολουθήσω, βέβαια, παρ' ότι εκτιμώ τις παρατηρήσεις που έκανε- επεκτάθηκε επί της ουσίας, να είστε βέβαιος ότι μπορεί να ακολουθήσει και άλλος εκτός από εμένα, αλλά εγώ θα μιλήσω στο διαδικαστικό μόνο λέγοντας το εξής, για να το κλείσουμε:

Νομίζω πως ενδιαφέρει αυτή τη Βουλή σε θέματα καθολικού ενδιαφέροντος, όπως είναι αυτό του καπνίσματος, να είναι και ομόθυμη και ομόφωνη η στάση της. Λέχθηκε προηγουμένως από το δικό μας κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο -και συμφωνώ απόλυτα, γιατί μας έχει καλύψει- αλλά και από άλλους συναδέλφους πως μπορεί η προθεσμία να επιμηκυνθεί μέχρι ενός έτους, γιατί απλούστατα σε αυτή τη νομοθεσία μετρά ακόμα και η εντύπωση που δίδεται προς τα έξω σε σχέση με την αναστολή αυτής της πρόνοιας. Γιατί; Δε θα ήταν σωστό να δοθεί η εντύπωση ότι ένα μέρος της Βουλής ενδιαφέρεται ολιγότερον σε σχέση με τους εισαγωγείς ή τους καπνοβιομήχανους και ότι άλλοι ενδιαφέρονται περισσότερο, όπου είναι σαφές το μήνυμα της διαφοράς, εάν υπάρξει, μεταξύ της εξαμηνίας και του έτους. Άρα, και σε αυτό το θέμα θα πρέπει να πάμε ομόθυμα.

Επί της αρχής δε θα μιλήσω. Με τις φτωχές μου νομικές γνώσεις όμως μπορώ να πω ότι δεν μπορεί να υπάρξει θέμα αντισυνταγματικότητας στο θέμα αυτό, μπορεί να υπάρξει όμως έντονη καταπίεση του ατομικού δικαιώματος, με την ευρεία έννοια, κάποιος να καπνίζει όπου θέλει. Δεν μπορεί να φθάνει μέχρι του σημείου να ποινικοποιείται -είναι ένα άλλο θέμα- και θα ήταν καλά να μην εποινικοποιείτο -μιλώ για τις εγκύους, αν θα γίνει αυτή η ρύθμιση. Όμως...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει αυτή η ρύθμιση.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Για να καπνίζει η ίδια -αναφέρομαι στην υποθετική τοποθέτηση του κ. Θεοδώρου. Εάν θα έφτανε μέχρις εκεί, τότε το θέμα θα άλλασσε.

Στο παρόν στάδιο νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να το ψηφίσουμε. Είμαι και εγώ καπνιστής, αλλά κατανοώ τη γενικότερη σημασία της ψήφισης αυτής της νομοθεσίας με εξαίρεση τις πρόνοιες για τη διαφήμιση για ένα χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ματσάκη, παρακαλώ.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως είμαι σίγουρος ότι πολλοί από εμάς θα μπορούσαν να μιλούν για ώρες για το κάπνισμα, εναντίον του καπνίσματος. Δε θα το πράξουμε. Αυτό που θέλω να πω μόνο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι αισθάνομαι μεγάλη ικανοποίηση, διότι όντως η αντιμετώπιση αυτού του νομοσχεδίου από την επιτροπή Υγείας της Βουλής, από όλα τα μέλη της επιτροπής, ήταν αξιόπαινη και έδωσαν το μήνυμα ότι αυτή η Βουλή θέτει πολύ ψηλά την απειλή εναντίον της υγείας του πολίτη και όλοι μαζί ομόθυμα θέλουμε να καταπολεμήσουμε αυτή την τεράστια απειλή που πλήττει την υγεία μας.

Δε θα μιλήσω επί της ουσίας. Όμως θα ήθελα να διασκεδάσω τους φόβους του συναδέλφου, του κ. Θεοδώρου, αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στο αυτοκίνητο και τους ανήλικους. Είναι το ίδιο, κύριε συνάδελφε, με το αν κάποιος κακοποιεί το ανήλικο παιδί του στο σπίτι του ή στο αυτοκίνητό του.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ή αν καπνίζει στο σπίτι του.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ή αν καπνίζει στο σπίτι του.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν το απαγορεύουμε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το απαγορεύουμε να κακοποιούν. Απαγορεύουμε να κακοποιούν τα παιδιά τους στο σπίτι τους και δεν παίζει κανένα ρόλο το ότι είναι το σπίτι του και είναι το άσυλό του.

Όσον, δε, αφορά τις εγκύους, υπήρξε μόνο μια σκέψη από κάποιο συνάδελφο για ποινικοποίηση του καπνίσματος από την ίδια την έγκυο, η οποία εκφράστηκε σε αντιμετώπιση του επιχειρήματος που ετέθη, ότι δηλαδή στο νόμο έπρεπε να υπάρχει και πρόνοια για ποινικοποίηση του να καπνίζει κάποιος μέσα στο αυτοκίνητο ή στην παρουσία εγκύου, το οποίο απορρίψαμε ως επιτροπή, οπότε δεν ισχύει πλέον αυτή η πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Κύριε Κατσουρίδη, ελπίζω να είστε ο τελευταίος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Είχα ζητήσει άδεια από την κοινοβουλευτική μας ομάδα για να μιλήσω επί της ουσίας και μου είπαν να αποταθώ στον Πρόεδρο της Βουλής. Αν μου δίνει άδεια, να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εγώ δεν είναι επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε. Απλώς θέλω να χαιρετίσω και εγώ την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου και να συγχαρώ την επιτροπή που ομόφωνα το πέρασε, αλλά, επειδή πολλοί αναφέρθηκαν στο γεγονός ότι πολλές πρόνοιες αυτού του νόμου είναι πρόνοιες υφισταμένων νόμων που ουδέποτε εφαρμόστησαν, ελπίζω και εύχομαι αυτές τουλάχιστον να εφαρμοστούν. Και κάμνουμε έκκληση προς τα σώματα ασφαλείας, δηλαδή την αστυνομία, να πάρει τα μέτρα της για να εφαρμόσει αυτό το νόμο. Και πρώτ' απ' όλα να αρχίσουμε εμείς από το σπίτι μας, φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Να μου επιτρέψετε προτού θέσω σε ψηφοφορία το νομοσχέδιο και τη διάταξη η οποία μετακινεί την ημερομηνία μέχρι το Μάιο, να πω μόνο ότι χαιρετίζω και εγώ προσωπικά τη δουλειά αυτή της επιτροπής Υγείας και το νομοσχέδιο όχι ως αντικαπνιστής, διότι ήμουν πολλά χρόνια καπνιστής, αλλά ως ένας άνθρωπος ο οποίος από το βήμα αυτό, από το προεδρείο, κάμνει την αυτοκριτική του, γιατί οδήγησε σχεδόν τον εαυτό του στην αυτοκαταστροφή μέσω και του καπνίσματος.

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της διάταξης, της αναβολής, δηλαδή, της εφαρμογής της διάταξης για τη διαφήμιση μέχρι το Μάιο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε, εναντίον της διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και δύο αποχές. Ευχαριστώ. Εγκρίνεται η αναστολή της εφαρμογής αυτής της διάταξης του νόμου.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Απαγόρευση προμήθειας καπνού σε ανήλικο. Άρθρο 3.

Απαγόρευση διάθεσης προϊόντων καπνού. Άρθρο 4.

Απαγόρευση διαφήμισης. Άρθρο 5.

Αδικήματα και ποινές σε σχέση με τη διαφήμιση. Άρθρο 6.

- Αναγραφή προειδοποιήσεως περί του βλαβερού του καπνίσματος. Άρθρο 7.
- Υποχρέωση παραγωγού για αναγραφή προειδοποιήσεων σε πακέτα. Άρθρο 8.
- Απαγόρευση πώλησης καπνού από αυτόματες μηχανές πώλησης. Άρθρο 9.
- Απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους. Άρθρο 10.
- Απαγόρευση καπνίσματος σε οχήματα δημόσιας χρήσης. Άρθρο 11.
- Απαγόρευση καπνίσματος σε οχήματα ιδιωτικής χρήσης στα οποία επιβαίνουν άτομα κάτω των δεκαέξι ετών. Άρθρο 12.
- Κάπνισμα σε κέντρα αναψυχής. Άρθρο 13.
- Κάπνισμα σε χώρους εργασίας. Άρθρο 14.
- Προδιαγραφές περιεκτικότητας καπνού σε βλαβερά συστατικά. Άρθρο 15.
- Έλεγχος κτιρίων για εξακρίβωση της τήρησης των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 16.
- Παρακώλυση λειτουργιών στην άσκηση των καθηκόντων τους. Άρθρο 17.
- Διάπραξη αδικήματος από νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου. Άρθρο 18.
- Κανονισμοί. Άρθρο 19.
- Κατάργηση νόμων. Άρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 20 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 20 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Και τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 8 και 9 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγισ Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Νίκος Κλεάνθους
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Μάρκος Κυπριανού
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε μαζί και τα δύο νομοσχέδια σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από το Νοέμβριο του 2001 μέχρι και το Μάιο του 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης των νομοσχεδίων αυτών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού

Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι να αρθεί η αναστολή της παραγραφής των αξιώσεων που δεν έχουν παραγραφεί, με βάση τον περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο του 1990, αφού είναι δύσκολη η ανεύρεση και διατήρηση αποδεικτικών μέσων για τις αξιώσεις αυτές με εξαίρεση τις αξιώσεις για ακίνητη ή κινητή ιδιοκτησία που βρίσκεται στις κατεχόμενες περιοχές.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι ο καθορισμός του χρόνου παραγραφής σε τρία, έξι και δώδεκα χρόνια με εξαίρεση τη βακουφική περιουσία για την οποία ο χρόνος παραγραφής διατηρείται στα τριάντα έξι χρόνια.

Ειδικότερα, καθορίζεται γενικός χρόνος παραγραφής τριών χρόνων, ειδικός χρόνος παραγραφής έξι χρόνων για αξιώσεις που αφορούν τραπεζικά χρέη, οφειλές από συναλλαγματικές, γραμμάτια, δικαστικές αποφάσεις κ.ά. και χρόνος παραγραφής δώδεκα χρόνων για αξιώσεις που αφορούν κληρονομίες και βακουφική περιουσία.

Όπως είναι γνωστό, ο περί Παραγραφής Νόμος, Κεφ. 15, καθώς και άλλοι ειδικοί νόμοι, καθορίζουν διάφορους χρόνους παραγραφής των αγωγήσιμων δικαιωμάτων. Η ισχύς όμως του πιο πάνω νόμου ανεστάλη το 1964 λόγω των διακοινοτικών ταραχών του 1963 και της τουρκικής εισβολής του 1974, με βάση τους περί Αναστολής της Παραγραφής Νόμους του 1964, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν το 1982. Το 1990 ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος τερμάτισε την αναστολή της παραγραφής ορισμένων αξιώσεων για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα πριν από την 31η Οκτωβρίου 1984.

Στα πλαίσια της εξέτασης των δύο πιο πάνω νομοσχεδίων, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου τόνισε την ανάγκη ισχύος της παραγραφής αλλά με

τέτοιο τρόπο, που να διευκολύνει την άσκηση από τον πολίτη των δικαιωμάτων του. Επιπλέον εισηγήθηκε τη θέσπιση ενιαίας νομοθεσίας για όλες τις περιπτώσεις παραγραφής, καθώς και τον καθορισμό μεταβατικής περιόδου, όσον αφορά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε να υποβοηθηθεί το κοινό και οι δικηγόροι.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου εισηγήθηκαν την επαναφορά της παραγραφής των αξιώσεων, ώστε να διευκολύνεται η έγκαιρη απόδειξή τους, αλλά εισηγήθηκαν οι νέες ρυθμίσεις να αρχίσουν να ισχύουν ένα χρόνο μετά την έγκρισή τους από τη Βουλή.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απαντώντας με επιστολή του, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2002, σε σχετική επιστολή της επιτροπής, δεν εξέφρασε οποιοσδήποτε απόψεις για τα υπό αναφορά νομοσχέδια, γιατί θεωρεί ότι τα θέματα αυτά δεν ανήκουν στη σφαίρα της αρμοδιότητάς του αλλά στη σφαίρα της άσκησης των αστικών δικαιωμάτων του πολίτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ύστερα από έντονο προβληματισμό υιοθέτησε ομόφωνα τις ακόλουθες θέσεις αρχής:

1. Η παραγραφή ορισμένων αξιώσεων είναι απαραίτητη.
2. Είναι αναγκαίο να καθοριστεί μεταβατική περίοδος, όσον αφορά την έναρξη της ισχύος της παραγραφής των αξιώσεων.
3. Είναι σκόπιμο να καθοριστούν δύο ή τρεις κατηγορίες αξιώσεων για σκοπούς παραγραφής ή και οι ισχύοντες χρόνοι παραγραφής να παραμείνουν ως έχουν.
4. Είναι απαραίτητο να δοθεί στο δικαστήριο η διακριτική ευχέρεια σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για ειδικούς λόγους να επεκτείνει το χρόνο διεκδίκησης του δικαιώματος της παραγραφής, όπως ισχύει στην Αγγλία.

5. Θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν οι ρυθμίσεις που προβλέπουν οι διατάξεις του περί Ανακουφίσεως Οφειλετών Νόμου (Νόμος Αρ. 24 του 1979), όσον αφορά τα προπολεμικά χρέη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί έτσι που:

1. Η παραγραφή να αρχίσει να ισχύει σε τρία χρόνια και συγκεκριμένα την 1η Ιουνίου 2005.
2. Οι ισχύοντες χρόνοι παραγραφής για τις διάφορες κατηγορίες αξιώσεων να παραμείνουν ως έχουν.
3. Σύμφωνα με πρόνοια που έχει προστεθεί στο πρώτο νομοσχέδιο κατόπιν εισήγησης του μέλους της επιτροπής κ. Αριστοφάνη Γεωργίου η οποία έγινε ομόφωνα αποδεκτή, για τα προπολεμικά χρέη μεταξύ ιδιωτών να εξακολουθήσει να ισχύει η παραγραφή, δεδομένου ότι τα αποδεικτικά στοιχεία για τα χρέη αυτά βρίσκονται στα κατεχόμενα.
4. Να δοθεί στο δικαστήριο η δυνατότητα, αφού λάβει υπόψη τους λόγους της μη έγκαιρης καταχώρισης της αγωγής, όπως και άλλους παράγοντες, να μην εφαρμόζει την παραγραφή για αξίωση αποζημιώσεως σε περίπτωση πρόκλησης σωματικής βλάβης ή θανάτου ένεκα αστικού αδικήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο μια σύντομη δήλωση. Επειδή καταργείται ο Νόμος περί Αναστολής της Παραγραφής και επειδή θα επανέλθει το 2005 η παραγραφή, θα πρέπει

αυτή η Βουλή να επεξεργαστεί τη νομοθεσία, ούτως ώστε να υπάρξει ομοιομορφία στους χρόνους που θα προβλέπονται στις νομοθεσίες μας, γενικές και ειδικές. Ως εκ τούτου, υπάρχει αυτή η υποχρέωση την οποία πρέπει να εκπληρώσει αυτή η ολομέλεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ο συνάδελφος, ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, έχει εγείρει, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού στην επιτροπή Νομικών, το θέμα της εξέτασης σε βάθος των χρόνων παραγραφής που προβλέπονται από τον παλαιό νόμο ο οποίος επανέρχεται σε ισχύ με την ψήφιση που θα κάνουμε αυτού του νομοσχεδίου. Αυτό θα το κάνουμε, όμως από όλες τις πλευρές η πίεση ήταν να σταματήσει η αναστολή της παραγραφής για ορισμένα θέματα τα οποία δεν επηρεάζονται από τους λόγους οι οποίοι επέβαλαν στο παρελθόν την αναστολή και ακριβώς διαφυλάσσεται η τήρηση του νόμου για την παραγραφή σε εκείνα τα θέματα που σχετίζονται με την εισβολή και την έκτακτη κατάσταση που επικρατεί. Και επομένως είναι ομόφωνη η θέση της επιτροπής πάνω σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναστολή του χρόνου παραγραφής. Άρθρο 3.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 8 να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Νίκος Κλεάνθους
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Μάρκος Κυπριανού
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Χρίστο Κληρίδη, σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από το Δεκέμβρη του 2001 μέχρι το Μάη του 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του υπό αναφορά σχεδίου νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα δικαστήρια, ώστε να δοθεί η ευχέρεια στα κυπριακά δικαστήρια που εκδικάζουν αγωγές να τιμωρούν για παρακοή διατάγματος και τρίτα πρόσωπα, που δεν είναι διάδικοι στην αγωγή, όταν τα πρόσωπα αυτά υποβοηθούν ή παροτρύνουν τους διαδίκους να παρακούσουν προστακτικό ή απαγορευτικό διάταγμα που εκδίδεται στα πλαίσια αγωγής.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση κατέστη αναγκαία ύστερα από απόφαση της ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου ότι σε πολιτική αγωγή το δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να τιμωρεί μη διαδίκους, αλλά τα πρόσωπα αυτά μπορούν να διωχθούν μόνο ποινικά. Σύμφωνα με τον ίδιο, η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην εμπέδωση του κράτους δικαίου και στη δικαιότερη απονομή της δικαιοσύνης, για προστασία τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού συμφέροντος.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαφώνησαν με την τροποποίηση που προτείνεται, αφενός γιατί παραβιάζεται το δικαίωμα της σιωπής και αφετέρου γιατί η προτεινόμενη ρύθμιση δεν κρίνεται απαραίτητη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο και ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος συμφώνησαν γραπτώς με την αρχή η οποία προβάλλεται με την πρόταση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, ώστε, για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα της παρακοής διατάγματος εναντίον μη διαδίκου σε αγωγή, να απαιτείται προηγούμενη γνώση του διατάγματος και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην ενώπιον του σώματος πρόταση νόμου υπάρχει ένα γλωσσικό λάθος. Έχει προστεθεί ένα “μη” το οποίο αλλάζει πλήρως τη σημασία της

πρόνοιας του νέου άρθρου που προσθέτουμε. Δηλαδή: «Νοείται ότι έκαστο δικαστήριο θα έχει εξουσία τιμωρίας για παρακοή ή και εξαναγκασμού σε μη υπακοή» λέει η πρόταση νόμου, ενώ το σωστό είναι “εξαναγκασμού σε υπακοή” και θα πρέπει να φύγει το “μη”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση να αφαιρεθεί από την πρόταση νόμου το “μη”.

Μάλιστα. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ’ αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998», πρόταση νόμου. Και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για την πρόταση νόμου
που τιτλοφορείται «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1998»**

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Ελένη Μαύρου	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Χρίστος Μαυροκορδάτος	Γιώργος Βαρνάβα
Νίκος Τορναρίτης	Ανδρούλα Βασιλείου
Μαρία Κυριακού	Γιώργος Περδίκης
Γεώργιος Τάσου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε αριθμό συνεδριών της από το Σεπτέμβριο του 2001 μέχρι και το Μάιο του 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών), Εσωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου και του Φιλοδασικού Συνδέσμου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Μάριο Ματσάκη, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την πρόληψη πυρκαγιών στην ύπαιθρο, ώστε να καταργηθούν οι διατάξεις που επιτρέπουν το άναμμα της φωτιάς από οποιονδήποτε είτε σε ιδιωτική είτε σε άλλη γη, κατά συγκεκριμένες περιόδους, έπειτα από άδεια που εκδίδει η αρμόδια αρχή.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του εισηγητή της πρότασης νόμου, η καταπολέμηση των πυρκαγιών τόσο στην ύπαιθρο όσο και σε δασικές περιοχές, οι οποίες επιφέρουν καταστρεπτικές συνέπειες στη χλωρίδα και πανίδα και γενικότερα στο έδαφος, με αποτέλεσμα την ερημοποίηση της χώρας, καθώς και η καταπολέμηση κατά το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των αιτίων των πυρκαγιών, σημαντικότερη των οποίων είναι η ανθρώπινη δραστηριότητα, υπαγορεύονται από την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Περαιτέρω, η γενική και πλήρης απαγόρευση του ανάμματος φωτιάς από οποιονδήποτε στην ύπαιθρο θα τερματίσει την οχληρία που δημιουργείται από την ενέργεια αυτή, αλλά ταυτόχρονα θα εξοικονομήσει και χρόνο και προσωπικό για την αντιμετώπιση σοβαρότερων περιστατικών πυρκαγιών.

Στα πλαίσια της συζήτησης της πιο πάνω πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής, ο εισηγητής της ανέφερε περαιτέρω ότι το άναμμα φωτιάς είτε από τους γεωργούς είτε από άλλα άτομα για το κάψιμο της ποκαλάμης, εκτός του ότι αποτελεί μια από τις αιτίες των πυρκαγιών, είναι και από πλευράς γεωπονικής λανθασμένη τακτική, δεδομένου ότι η ποκαλάμη, εάν παραμείνει στο έδαφος, αποτελεί πρώτης ποιότητας λίπασμα ύστερα από την αποσύνθεσή της. Το μόνο πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι ότι λόγω της ξηρασίας η αποσύνθεση της ποκαλάμης δε γίνεται στον επιθυμητό βαθμό. Για να μπορέσουν οι γεωργοί να καλλιεργήσουν την ποκαλάμη, απαιτούνται νέα μηχανήματα βελτιωμένης τεχνολογίας, ώστε να θάβεται η ποκαλάμη και όχι να καίγεται. Τέλος, ο κ. Ματσάκης ανέφερε πως υπάρχει η άποψη ότι, αν δοθούν οικονομικά κίνητρα στους γεωργούς για την αγορά νέων μηχανημάτων, ώστε να μην καίνε πλέον την ποκαλάμη, τότε η Κύπρος θα φθάσει στα ευρωπαϊκά επίπεδα καλλιέργειας των χωραφιών και δε θα προκαλούνται πυρκαγιές από αυτή την αιτία.

Οι εκπρόσωποι των διάφορων αρμόδιων υπηρεσιών που κλήθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής δε συμφώνησαν με την πλήρη απαγόρευση

του ανάμματος της φωτιάς, αλλά εισηγήθηκαν υπαλλακτικούς τρόπους, ώστε αυτό να επιτρέπεται κάτω από προϋποθέσεις, σε συγκεκριμένη περίοδο και για συγκεκριμένους σκοπούς.

Ειδικότερα, στο θέμα της ποκαλάμης έγινε ειδική αναφορά στην ανάγκη εισαγωγής νέας βελτιωμένης τεχνολογίας στη γεωργία, η οποία θα επιτρέπει την καλλιέργεια και σπορά απευθείας στα χωράφια, χωρίς να απαιτείται προηγουμένως το κάψιμο της ποκαλάμης. Όπως αναφέρθηκε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το υπουργείο μελετά το ενδεχόμενο να αυξήσει ουσιαστικά την παρεχόμενη επιχορήγηση στους γεωργούς, για να καταστεί δυνατή η απόκτηση από τους ίδιους μηχανημάτων βελτιωμένης τεχνολογίας.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων τάχθηκαν υπέρ της απαγόρευσης του ανάμματος της φωτιάς και της παράλληλης παραχώρησης οικονομικών κινήτρων στους γεωργούς, ώστε να καταστεί δυνατή η εισαγωγή βελτιωμένης τεχνολογίας στη γεωργία.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων διαφώνησαν με την ολόχρονη απαγόρευση του καψίματος και εισηγήθηκαν την παροχή οικονομικής βοήθειας στους γεωργούς, για να χρησιμοποιούν τη νέα τεχνολογία, καθώς και άλλες υπαλλακτικές λύσεις για το πρόβλημα.

Ενάντια στην πλήρη απαγόρευση του ανάμματος φωτιάς τάχθηκαν επίσης εκπρόσωποι της ΕΚΑ, της Αγροτικής και του Παναγροτικού Συνδέσμου. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΚ δήλωσαν ότι υιοθετούν την πρόταση νόμου, νοουμένου ότι θα δοθούν στους γεωργούς οικονομικά κίνητρα και επιχορήγηση για αγορά καινούριων μηχανημάτων.

Οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων υποστήριξαν ότι το άναμμα της φωτιάς στην ύπαιθρο είτε σε κρατικό είτε σε ιδιωτικό χώρο προκαλεί μεγάλο αριθμό πυρκαγιών, γι' αυτό και πρέπει να

απαγορεύεται. Παράλληλα, κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα με τις εισηγήσεις τους για την αντιμετώπιση του θέματος των πυρκαγιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη της τις απόψεις όλων των πλευρών, θεωρεί ότι η απαγόρευση του ανάμματος της φωτιάς θα είναι πρακτικά δυνατή, μόνο εάν παράλληλα οι γεωργοί εισαγάγουν νέα βελτιωμένη τεχνολογία για την καλλιέργεια των σιτηρών, με τη χρήση της οποίας δε θα απαιτείται πλέον το κάψιμο της ποκαλάμης.

Η επιτροπή θεωρεί ωστόσο αναγκαίες προϋποθέσεις αφενός την ενημέρωση των γεωργών για τη νέα τεχνολογία και αφετέρου την ουσιαστική ενίσχυσή τους από την κυβέρνηση, ώστε να μπορέσουν να αποκτήσουν τα νέα κατάλληλα μηχανήματα που απαιτούνται για την καλλιέργεια των σιτηρών. Η επιτροπή πιστεύει ότι το κόστος, που εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με τα στοιχεία που της δόθηκαν από τους αρμοδίους δεν είναι υπερβολικό για την κυβέρνηση, δε συγκρίνεται με το όφελος που θα προκύψει για το δασικό πλούτο του τόπου, ο οποίος απειλείται από καταστρεπτικές πυρκαγιές, που έχουν ως αιτία την ανθρώπινη δραστηριότητα.

Η επιτροπή, αναγνωρίζοντας την ανάγκη παροχής προς την κυβέρνηση αλλά και προς τους γεωργούς κάποιου ικανοποιητικού χρονικού διαστήματος, για να προσαρμοστεί η καλλιέργεια σιτηρών στη νέα τεχνολογία, θεωρεί σκόπιμο να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της πρότασης νόμου, θέτοντας όμως ως ημερομηνία για την έναρξη της εφαρμογής της την 1η Ιουνίου 2003.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 13 και 14 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Άγις Αγαπίου

Σοφοκλής Φυττής

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός και των δύο νομοσχεδίων είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα το Κεφάλαιο 13, που αφορά την κοινωνική πολιτική.

Με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπείται ειδικότερα η κατοχύρωση του δικαιώματος των εργοδοτούμενων για ελεύθερη επιλογή εργασίας μερικής απασχόλησης, η απαγόρευση της δυσμενούς μεταχείρισης των εργοδοτούμενων με μερική απασχόληση και η διασφάλιση του δικαιώματος ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των εργοδοτούμενων με μερική απασχόληση και των εργοδοτούμενων με πλήρη απασχόληση όσον αφορά τους όρους και τις συνθήκες εργασίας τους.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον τερματισμό απασχόλησης, ώστε να καθοριστεί ότι εβδομάδα απασχόλησης

θεωρείται η εβδομάδα κατά την οποία ο εργοδοτούμενος εργάστηκε δεκαοκτώ ή περισσότερες ώρες, αντί για είκοσι τέσσερις και είκοσι οχτώ ή περισσότερες ώρες, που προβλέπει η υφιστάμενη νομοθεσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε από τριμελή τεχνική επιτροπή του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και στη συνέχεια από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια αυτά η εργοδοτικές οργανώσεις ΟΕΒ και ΚΕΒΕ ζήτησαν όπως οι πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου τεθούν σε εφαρμογή με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι από την 1η Ιανουαρίου 2003.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε τις πρόνοιες και των δύο νομοσχεδίων και αφού προηγουμένως επέφερε ορισμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις στο πρώτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής - Εξαιρέσεις. Άρθρο 4.

Σύγκριση σε περίπτωση μη ύπαρξης εργοδοτουμένων με πλήρη απασχόληση.
Άρθρο 5.

Αρχή της μη διάκρισης και προϋποθέσεις πρόσβασης εργοδοτουμένων με μερική απασχόληση σε συγκεκριμένες συνθήκες απασχόλησης. Άρθρο 6.

Δικαιώματα εργοδοτούμενων με μερική απασχόληση. Άρθρο 7.

Δικαίωμα εργοδοτούμενων ελεύθερης επιλογής της εργασίας μερικής απασχόλησης. Άρθρο 8.

Υποχρεώσεις εργοδότη. Άρθρο 9.

Ευκαιρίες για εργασία μερικής απασχόλησης. Άρθρο 10.

Αρμόδιο δικαστήριο. Άρθρο 11.

Κυρώσεις. Άρθρο 12.

Επιθεωρητές ή άλλοι λειτουργοί. Άρθρο 13.

Κανονισμοί. Άρθρο 14.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 15 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα από τον αριθμό 15 μέχρι και τον αριθμό 20 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Δοκιμές) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εφεδρικά Μέσα Παραγωγής) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα που Εισάγονται Ευκαιριακά και σε Ειδικές Περιπτώσεις) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Χρήση στην Παραγωγή Προϊόντων για Εξαγωγή) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο

παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Σοφοκλής Φυττής	Παναγιώτης Δημητρίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της τελωνειακής μας νομοθεσίας με τον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα. Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα τελωνεία και τους φόρους καταναλώσεως με τη δημιουργία της κατάλληλης νομοθετικής υποδομής για την υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου που αφορά την τελειοποίηση εμπορευμάτων προς επανεξαγωγή, καθώς και την υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου για την έγκριση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των αποθηκών αποταμίευσης.

Οι πέντε προτεινόμενοι κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 35 της πιο πάνω νομοθεσίας, στοχεύουν στην εναρμόνιση με τις κοινοτικές διατάξεις που διέπουν τα αντίστοιχα εμπορεύματα ή είδη που εισάγονται με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής για καθορισμένους σκοπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για τα πιο πάνω νομοθετήματα, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των πέντε κανονισμών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην ομάδα των προτεινόμενων νομοθετημάτων περιλαμβάνονταν και κανονισμοί για την προσωρινή εισαγωγή σκαφών αναψυχής, οι οποίοι όμως δεν προωθήθηκαν από την επιτροπή για έγκριση, γιατί ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από την εκτελεστική εξουσία που δεν ήταν δυνατόν να δοθούν κατά τη συγκεκριμένη συνεδρίαση. Γι' αυτό η επιτροπή επιφυλάσσεται να τους προωθήσει στην ολομέλεια, αφού συγκεντρώσει και μελετήσει τα εν λόγω στοιχεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
2. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Δοκιμές) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εφεδρικά Μέσα Παραγωγής) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002.
5. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα που Εισάγονται Ευκαιριακά και σε Ειδικές Περιπτώσεις) Κανονισμοί του 2002.
6. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Χρήση στην Παραγωγή Προϊόντων για Εξαγωγή) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση του θέματος υπ' αριθμόν 15.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στους διάφορους κανονισμούς. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 16 να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 17 να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 18 να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 19 να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 20 να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Υπάρχουν ομιλητές;

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ζητά αναβολή μιας εβδομάδας, γιατί έχουν προκύψει νέα στοιχεία τα οποία θα πρέπει να ενσωματωθούν στο νομοσχέδιο. Εάν το σώμα δίνει την αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και άλλες κοινοβουλευτικές επιτροπές να ειδοποιούν έγκαιρα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Προέκυψε καθ' οδόν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Εντάξει! Και το προεδρείο περί των προθέσεων, εντάξει!

Λοιπόν! Αν δεν υπάρχει ένσταση, να αναβάλουμε για μια εβδομάδα ζητάτε, αντιλαμβάνομαι. Για μια εβδομάδα αναβάλλεται το θέμα περί Σφαγείων.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την
πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια στη Βουλή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης, της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, των εμπορικών τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επαναδιατύπωση ορισμένων διατάξεων της νομοθεσίας για την καταναλωτική πίστη, ώστε να εξαλειφθούν οι πιθανότητες παρερμηνείας τους και να καθοριστεί σαφέστερα η μέθοδος που θα εφαρμόζεται στις περιπτώσεις εξόφλησης της οφειλής πριν από τη λήξη της.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και των

άλλων εμπλεκόμενων φορέων συμφωνούν με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Παραρτήματος V του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Va του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2001». Η

έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ελένη Θεοχάρους

Κυριάκος Τυρίμος

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Μαρτίου 2001 και Μαΐου 2002. Στα πλαίσια μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, του Σωματείου Ιατρικών Επισκεπτών Κύπρου, του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου και του κολεγίου ΚΕΣ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος των ιατρικών επισκεπτών. Συγκεκριμένα, με το νομοσχέδιο που προτείνεται προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση Συμβουλίου Εγγραφής Ιατρικών Επισκεπτών.
2. Τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα για την εγγραφή στο Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών, καθώς και οι προϋποθέσεις εγγραφής των εξ επαγγέλματος ιατρικών επισκεπτών.
3. Η χορήγηση ετήσιας άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος του ιατρικού επισκέπτη.
4. Η σύσταση πειθαρχικού συμβουλίου και οι προβλεπόμενες ποινές για παράβαση των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο λαμβάνει υπόψη τις σχετικές οδηγίες της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ενώ παράλληλα οι

πρόνοιές του είναι παρόμοιες με τις πρόνοιες άλλων νόμων που ρυθμίζουν επαγγέλματα για την άσκηση των οποίων απαιτείται επιστημονική κατάρτιση.

Οι εκπρόσωποι του Σωματείου Ιατρικών Επισκεπτών Κύπρου συμφωνούν με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, το οποίο είναι εναρμονισμένο με τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θέτει ψηλά επίπεδα επαγγελματικής δεοντολογίας και προβλέπει διακίνηση πληροφοριών προς τους λειτουργούς υγείας από προσοντούχα άτομα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι οι αιτητές για εγγραφή στο Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών δεν πρέπει να υποβάλλονται σε εξετάσεις από το συμβούλιο.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου δήλωσαν ότι οι φαρμακευτικές εταιρείες θέτουν αυστηρά κριτήρια στην πρόσληψη ιατρικών επισκεπτών και επιπρόσθετα τους παρέχουν συνεχή επιμόρφωση. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι οι φαρμακευτικές εταιρείες δεν εκπροσωπούνται στο Συμβούλιο Εγγραφής Ιατρικών Επισκεπτών και επιπρόσθετα απαιτείται ενδελεχής μελέτη κατά πόσο το νομοσχέδιο συνάδει με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, ένας μεγάλος αριθμός ιατρικών επισκεπτών που εργοδοτούνται δεν έχει τα ακαδημαϊκά προσόντα που απαιτούνται για εγγραφή στο Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών, αλλά έχουν άλλα συναφή με το επάγγελμα προσόντα.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου και του Σωματείου Ιατρικών Επισκεπτών Κύπρου, με επιστολές τους προς τη Βουλή με ημερομηνία 23 Μαρτίου 2001, διατυπώνουν τις ταυτόσημες αποφάσεις των φορέων που εκπροσωπούν και εισηγούνται τη συμμετοχή εκπροσώπου του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου στο Συμβούλιο Εγγραφής Ιατρικών Επισκεπτών, το οποίο πρέπει να έχει την εξουσία να εγγράφει στο Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών άτομα με ακαδημαϊκά προσόντα που θα τυγχάνουν της έγκρισής του.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου συμφωνούν με τις πρόνοιες

του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας επίσης ότι θα ήταν προς το καλό του επαγγέλματος να παρέχεται η δυνατότητα σε περισσότερους δικαιούχους, οι οποίοι είναι κάτοχοι συναφών ακαδημαϊκών τίτλων, να εγγραφούν στο Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου επισήμαναν ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο περιέχει πρόνοιες που δεν υπάρχουν σε παρόμοιες νομοθεσίες άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν ότι μακροπρόθεσμα η εργοδότηση ιατρικών επισκεπτών με ανώτερα ακαδημαϊκά προσόντα αναμένεται να οδηγήσει στην αύξηση των τιμών των φαρμάκων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας κάλεσε το Υπουργείο Υγείας να προχωρήσει σε διαβουλεύσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη, ώστε να επιτευχθεί σύγκλιση απόψεων και να ενημερωθεί η Βουλή.

Το υπουργείο, με επιστολή του με ημερομηνία 30 Απριλίου 2002, εισηγείται τα ακόλουθα:

1. Να απαιτείται για εγγραφή στο Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών αναγνώριση του τίτλου σπουδών από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) και οι υποψήφιοι για εγγραφή να έχουν θεωρητική κατάρτιση τουλάχιστον ενός μηνός και πρακτική εξάσκηση διάρκειας έξι μηνών.
2. Να τροποποιηθεί ο ορισμός “ιατρικός επισκέπτης”, για να καθοριστεί με σαφήνεια ο ρόλος του και να προστεθεί ο ορισμός του όρου “ιατρική ενημέρωση”.
3. Να προστεθεί ο ορισμός του όρου “Συμβούλιο Φαρμάκων”.
4. Να προστεθεί η ανάλογη πρόνοια, ώστε ο κάθε ιατρικός επισκέπτης να προωθεί φαρμακευτικά προϊόντα για τα οποία έχει εκδοθεί η σχετική άδεια από το Συμβούλιο Φαρμάκων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη

Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού ενσωματωθούν σ' αυτό οι πιο πάνω αναφερόμενες εισηγήσεις του Υπουργείου Υγείας, οι οποίες αποτελούν προϊόν συνεργασίας των εμπλεκόμενων μερών και αφού διαγραφεί η διάταξη με βάση την οποία οι υποψήφιοι για εγγραφή ως ιατρικοί επισκέπτες παρακάθονται σε εξετάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Συμβούλιο εγγραφής ιατρικών επισκεπτών. Άρθρο 3.

Πρώτη συγκρότηση του συμβουλίου. Άρθρο 4.

Έφορος. Άρθρο 5.

Αρμοδιότητες Εφόρου. Άρθρο 6.

Μητρώο Ιατρικών Επισκεπτών. Άρθρο 7.

Προσόντα για εγγραφή. Άρθρο 8.

Αίτηση για εγγραφή. Άρθρο 9.

Άσκηση επαγγέλματος. Άρθρο 10.

Άδεια άσκησης επαγγέλματος. Άρθρο 11.

Υποχρέωση αναγραφής στοιχείων. Άρθρο 12.

Προώθηση φαρμακευτικών προϊόντων. Άρθρο 13.

Πειθαρχικό συμβούλιο. Άρθρο 14.

Πειθαρχική δίωξη. Άρθρο 15.

Πειθαρχική έρευνα. Άρθρο 16.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 17.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 18.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 19.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 20.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 21 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 21 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2002 Νόμος του 2002».

Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2002 Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ελένη Θεοχάρους

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Ο προϋπολογισμός του ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (AIDS) προβλέπει για το 2002 έξοδα ύψους £69.878 και έσοδα ύψους £60.000 που προέρχονται αποκλειστικά από κυβερνητική χορηγία. Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων θα διατεθεί για την παροχή βοηθημάτων σε ασθενείς του AIDS και για την εκστρατεία πρόληψης της ασθένειας αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι αναμένει από την κυβέρνηση να αυξήσει περαιτέρω την κρατική χορηγία προς το ταμείο αυτό και παράλληλα να παράσχει κίνητρα στις εθελοντικές οργανώσεις για περαιτέρω δραστηριοποίησή τους τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και στον τομέα στήριξης των οροθετικών ατόμων και των οικογενειών τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Επειδή τις εκθέσεις δεν τις διαβάζουμε, χωρίς να μιλήσω, θα ήθελα να μου επιτρέψετε μόνο να διαβάσω την τελευταία παράγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

A. ΚΑΡΑΣ:

(Διαβάζει την τελευταία παράγραφο της πιο πάνω έκθεσης της επιτροπής Υγείας.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας ποσού £69.878 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2002 Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Θέλω να προσθέσω και τη δική μου φωνή στην τοποθέτηση της επιτροπής. Χρειάζεται να διατεθούν περισσότερα κονδύλια για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Μαρία Κυριακού	Άριστος Χρυσοστόμου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	
Χρίστος Μαυροκορδάτος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Σταύρος Ευαγόρου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 της νομοθεσίας για τα κυπριακά πρότυπα και του ελέγχου της ποιότητας, σκοπείται η αλλαγή της σύνθεσης της Τεχνικής Επιτροπής για τη χορήγηση άδειας παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος με την αντικατάσταση του εκπροσώπου της Υπηρεσίας Μεταλλείων από εκπρόσωπο του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι αρμοδιότητες του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο των εργασιών της Τεχνικής Επιτροπής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για το υπ' αριθμόν 27 θέμα υπάρχει εισήγηση για αναβολή μιας εβδομάδας. Αν δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλεται για μια εβδομάδα.

Το τελευταίο θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Και ερχόμαστε τώρα στα δύο ζητήματα τα οποία έχουμε παραπέμψει στις δύο επιτροπές. Το πρώτο είναι η πρόταση νόμου που κατατέθηκε σήμερα και κηρύχθηκε επείγουσα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν έχουν κατατεθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχουν κατατεθεί; Τι εννοείτε δεν έχουν κατατεθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Δεν ήρθαν στη γραμματεία. Ούτε εκθέσεις ούτε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Έχουν κατατεθεί, είναι οι εκθέσεις που δεν είναι έτοιμες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Ε, πούντα; Δεν έσει δαμαί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκθέσεις δεν μπορεί να... Οι εκθέσεις έγιναν τώρα αντιλαμβάνομαι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Γίνονται τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Δεν ήρθαν όμως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Ε, πρέπει να έρθουν στη γραμματεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επιτροπή είναι εδώ, κύριοι! Και οι δύο επιτροπές. Τα επιτροπάτα είναι εδώ και οι επίτροποι. Οι δύο κομισάριοι είναι εδώ!

(Γέλια)

Α. ΚΑΡΑΣ:

Θα ακούσουμε νέες φρασεολογίες.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θυμίζει σας τζιένα που λαλούσατε τόσα χρόνια, ρε παιδικιά!

(Γέλια)

Ναι, παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σε ό,τι αφορά το πρώτο θέμα, που έχει παραπεμφθεί στην επιτροπή Προσφύγων, η έκθεση ετοιμάστηκε και είναι ομόφωνη. Άρα μπορούμε να προχωρήσουμε. Η θέση είναι ότι γίνεται δεκτή η πρόταση όπως έχει ετοιμαστεί και όπως έχει κατατεθεί και ταυτόχρονα δεσμεύεται η επιτροπή εντός δεκαπέντε ημερών να επανέλθει επί του θέματος σε ό,τι αφορά το θέμα που αφορά την ΠΕΠ και ιδιαίτερα το θέμα του χρόνου διεξαγωγής των εκλογών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κώστας Παπακώστας

Γιώργος Βαρνάβα

Κίκης Γιάγκου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από

όλα τα κόμματα στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγουσα. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων (ΠΕΠ), ώστε οι εκλογές για ανάδειξη των μελών των επιτροπών της ΠΕΠ, οι οποίες καθορίστηκε να διεξαχθούν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης Απριλίου και 30ής Ιουνίου, να αναβληθούν.

Όπως είναι γνωστό, στα πλαίσια της συνεδρίασης της Βουλής στις 23 Μαΐου 2002, εκφράστηκε η ομόθυμη θέση όλων των κομμάτων για αναβολή των επικείμενων εκλογών της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, λόγω του ότι δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος για την ετοιμασία των ψηφοδελτίων και την ομαλή διεξαγωγή των εν λόγω εκλογών. Η θέση αυτή διαβιβάστηκε αυθημερόν στο Υπουργείο Εσωτερικών για ενημέρωση.

Η ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι επείγουσα και κρίνεται σκόπιμη, δεδομένου ότι για την πιο πάνω αναβολή απαιτείται η αναγκαία νομοθετική ρύθμιση, ώστε τα σχετικά διατάγματα που εξέδωσε ο Υπουργός Εσωτερικών στις 17 και 24 Μαΐου, με τα οποία προωθείται η διαδικασία για την προκήρυξη των εκλογών και την ανάδειξη των μελών επιτροπών της ΠΕΠ, να καταργηθούν και οποιαδήποτε ενέργεια ή πράξη έγινε δυνάμει αυτών να θεωρηθεί ως μη γενομένη.

Κατά την εξέταση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα κατά πόσο θα πρέπει να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία ή χρονική περίοδος για τη διεξαγωγή των εκλογών αυτών. Ειδικότερα, μεταξύ των απόψεων που εκφράστηκαν στην επιτροπή, υποστηρίχθηκε έντονα και η άποψη για άμεση διεξαγωγή των εν λόγω εκλογών, γι' αυτό και η επιτροπή δεσμεύεται εντός δεκαπέντε ημερών να επανέλθει, για να επανεξετάσει το όλο θέμα με στόχο τον καθορισμό του χρόνου

διεξαγωγής αυτών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι, εν πάση περιπτώσει, αυτοί είναι έτοιμοι να διεξαγάγουν τις εν λόγω εκλογές όπως έχουν προκηρυχθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Καταργητική διάταξη. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Για το δεύτερο θέμα δεν είναι έτοιμη ακόμα η έκθεση, όμως θα είναι έτοιμη σε δύο

λεπτά. Είναι ομόφωνη. Είναι το θέμα των τσιγάρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι τούτο των τσιγάρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, είναι έτοιμη.

Λοιπόν, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει συνέλθει η επιτροπή Οικονομικών. Η έκθεση έχει ετοιμαστεί και είναι ομόφωνη και πρέπει να κυκλοφορά τώρα. Το νομοσχέδιο αφορά τη σταδιακή εναρμόνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα των φόρων κατανάλωσης στα τσιγάρα. Υπάρχει ελάχιστος συντελεστής φόρου κατανάλωσης που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι μια σταδιακή αύξηση, να ξέρουμε ότι θα ακολουθήσουν και άλλες στα επόμενα χρόνια, και η επιτροπή εισηγείται την υιοθέτησή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Άριστος Χρυσοστόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε

αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 2002, ώστε να αυξηθούν οι ελάχιστοι συντελεστές φόρου κατανάλωσης επί των τσιγάρων, στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η σταδιακή υιοθέτηση των ελάχιστων συντελεστών φόρου κατανάλωσης επί των τσιγάρων που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως δεσμεύτηκε σχετικά η Δημοκρατία έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με στόχο όπως η υιοθέτηση του ελάχιστου συντελεστή φόρου κατανάλωσης επί των τσιγάρων που ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση γίνει σταδιακά, γίνεται εισηγήση για αύξηση των υφιστάμενων συντελεστών στις πλέον ζητούμενες κατηγορίες τσιγάρων από 38, 46 και 54 σεντ κατά 20 σεντ, αντίστοιχα και κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι συντελεστές αυτοί να καθοριστούν στα 58, 66 και 74 σεντ, αντίστοιχα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο με έναρξη ισχύος την 30ή Μαΐου 2002, για αποφυγή κερδοσκοπίας και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος 'Α', του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος 'Β', του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το Κεφάλαιο Β' το έχουμε ήδη περάσει.

Κεφάλαιο Τρίτο. Ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.131 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 27 Μαΐου 2002.

«Από πληροφορίες που έχω, ανώτερος υπάλληλος υπουργείου, ο οποίος είχε αφυπηρετήσει αλλά του δόθηκε παράταση υπηρεσιών, ήταν και μυστικός ειδικός αστυνομικός, ο οποίος οπλοφορούσε. Το πρόσωπο αυτό απώλεσε κατά παράδοξο τρόπο το όπλο που του είχε παραχωρηθεί και στη συνέχεια το εν λόγω όπλο βρέθηκε στην κατοχή ανθρώπων του υποκόσμου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων εάν το εν λόγω όπλο χρησιμοποιήθηκε σε παράνομες ενέργειες, κάτω από ποιες συνθήκες χάθηκε, πώς βρέθηκε στα χέρια ανθρώπων του υποκόσμου και ποιοι λόγοι επέβαλαν τη χορήγηση άδειας οπλοφορίας στο εν λόγω πρόσωπο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.132 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 27 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι σε πρόσφατη έρευνα των τελωνειακών αρχών στο σπίτι Κύπριου επιχειρηματία στη Λευκωσία ανευρέθη πιστόλι το οποίο, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, κατείχε νόμιμα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις διαδικασίες χορήγησης άδειας οπλοφορίας περιστρόφου ή πιστολιού, τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη, τον κατάλογο των ατόμων που κατέχουν σήμερα άδεια οπλοφορίας, καθώς και για τους λόγους με βάση τους οποίους έχει κατά περίπτωση τεκμηριωθεί η ανάγκη για χορήγηση άδειας οπλοφορίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.133 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 29 Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η περιοχή ανάμεσα στα χωριά Δένεια και Ακάκι, στην τοποθεσία “Γεφυρούδκια”, έχει μετατραπεί σε ανοιχτό χώρο ρίψης σκουπιδιών.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που καταβάλλονται, ώστε οι περιοχές που γειτνιάζουν με τη λεγόμενη νεκρή ζώνη να μη μετατρέπονται σε απέραντους σκουπιδοτόπους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.134 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου στις 30 Μαΐου 2002.

«Επειδή μου έχει υποβληθεί παράπονο σχετικά με το δικαίωμα επιδότησης που λαμβάνουν οι ψαράδες στην Κύπρο, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως

πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την παροχή της επιδότησης στους ψαράδες.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2002 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.068, ημερομηνίας 4 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Η κυπριακή εταιρεία που χαρακτηρίζεται ως «ο αποκλειστικός προμηθευτής και μεταφορέας πετρελαίου του διυλιστηρίου Λάρνακας» έχει επιλεγεί μετά από διαδικασία διεθνών προσφορών. Σημειώνεται ότι η επιλογή του πετρελαιοφόρου γίνεται βάσει προδιαγραφών τις οποίες θέτει η BP Λονδίνου, η οποία λειτουργεί ως ο συντονιστής της προμήθειας αργού πετρελαίου στην Κύπρο. Το πετρελαιοφόρο “Seaway L” της κυπριακής εταιρείας “Petrolina (Holdings) Ltd” έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί από την BP Λονδίνου (σχετικό πιστοποιητικό αξιολόγησής τους ισχύει μέχρι τον Οκτώβριο του 2002) και άλλους διεθνείς οργανισμούς ως κατάλληλο για μεταφορά αργού πετρελαίου. Σημειώνεται ότι το σχετικό συμβόλαιο για μεταφορά πετρελαίου έληξε τον περασμένο Φεβρουάριο.

Το θέμα των πλοίων με διπλά τοιχώματα προέκυψε από τη μεγάλη διακίνηση πετρελαιοφόρων στο Βόσπορο όπου οι πιθανότητες ατυχήματος είναι μεγάλες. Αυτό δεν ισχύει για την περίπτωση της Κύπρου όπου η συχνότητα διακίνησης πετρελαιοφόρων είναι πολύ μικρή.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υιοθετεί τις σχετικές αποφάσεις της ΕΕ και του ΙΜΟ που προνοούν η απόσυρση πλοίων μεταφοράς αργού πετρελαίου μονού τοιχώματος, χωρητικότητας 20 000 τόνων και άνω, να αρχίσει από το 2005.

Οι θέσεις των δύο πολυεθνικών εταιρειών για τα πλοία διπλών τοιχωμάτων είναι

για τη μεν Exxon Mobil ότι πετρελαιοφόρα που διαπλέουν το Βόσπορο θα πρέπει να είναι οπωσδήποτε με διπλά τοιχώματα, για τη δε BP ότι δεν τίθεται καμία προϋπόθεση.

Η κυβέρνηση καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των εταιρειών για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης προμήθειας πετρελαιοειδών στην Κύπρο και ταυτόχρονα λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.071, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Η ευρύτερη περιοχή του φράγματος Ταμασσού είναι απαγορευμένη περιοχή κυνηγιού τα τελευταία πέντε χρόνια. Σημειώνεται ότι μια μικρή περιοχή απέναντι από το φράγμα είναι επιτρεπόμενη περιοχή κυνηγιού. Ο προϊστάμενος του Ταμείου Θήρας μάς έχει πληροφορήσει ότι το Ταμείο Θήρας θα προβεί στην απαγόρευση του κυνηγιού σε ολόκληρη την έκταση που καταλαμβάνει ο εν λόγω φράκτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 2002 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.098, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με την εφαρμογή του νόμου 24(I) του 2001, άρθρο 12(γ), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σας επισημαίνεται το γεγονός ότι ο όρος “Ηθικές αμοιβές”, όπως αυτός ερμηνεύεται στον πιο πάνω νόμο, προνοεί την απονομή μεταλλίων ή διπλωμάτων ή και τα δύο, καθώς επίσης μεταθανάτιες προαγωγές σε πεσόντες δημόσιους υπαλλήλους ή αστυνομικούς [άρθρο 12(2)(β)].

Περαιτέρω, σας πληροφορώ ότι ο Αρχηγός Αστυνομίας εν αναμονή της έκδοσης κανονισμών για καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου τούτου, όπως

προβλέπεται στο άρθρο 13(Ι) του ίδιου νόμου, αποφάσισε την εισαγωγή, ως μόνιμου θεσμού στην αστυνομία, του μεταλλίου και τιμητικού διπλώματος για απονομή τους στα προαναφερόμενα μέλη της, καθώς επίσης για επιβράβευση μελλοντικών πράξεων ανδρείας και ανδραγαθίας.

Προς τούτο, ο Αρχηγός Αστυνομίας έχει ήδη διορίσει τετραμελή επιτροπή με εντολή να προχωρήσει στη φιλοτέχνηση του μεταλλίου ανδρείας και τιμητικών διπλωμάτων και ταυτόχρονα να καταρτίσει τα κριτήρια και το μηχανισμό επιβολής και απονομής τέτοιων διακρίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.080, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Το χοιροστάσιο “MILLO FARM” είναι ένα από τα επτά οχληρά κτηνοτροφικά υποστατικά των οποίων η εκτιμηθείσα αποζημίωση υπερβαίνει τις £50.000 και για το οποίο το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του με αριθμό 49.953 και ημερομηνία 30 Ιουνίου 1999, ενέκρινε καταρχάς την παραχώρηση της κυβερνητικής συνεισφοράς (αποζημίωσης).

Κατόπιν αιτήματος της εταιρείας και σχετικών οδηγιών του κ. υπουργού, η Επιτροπή Εκτιμήσεως προέβη σε εκτίμηση ορισμένων πρόσθετων υποστατικών, που οι ιδιοκτήτες δεν ήθελαν αρχικά να κατεδαφίσουν, και ως εκ τούτου δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική εκτίμηση. Η Επιτροπή Ανωτέρων Λειτουργιών για Μετακινήσεις/Κατεδαφίσεις Οχληρών Υποστατικών, που λειτουργεί στα πλαίσια του σχεδίου, μετά την έγκριση της πρόσθετης εκτίμησης ενημέρωσε το δικαιούχο και τον πρόεδρο του κοινοτικού συμβουλίου Σιας.

Η αποζημίωση θα καταβληθεί, νοουμένου ότι ο δικαιούχος συμφωνεί και αφού

υπογράψει υπεύθυνη δήλωση ότι αποδέχεται το ύψος του ποσού και τους όρους που συνοδεύουν την καταβολή της αποζημίωσης, γιατί το σχέδιο για μετακίνηση/κατεδάφιση λειτουργεί σε εθελοντική βάση.

Η εν λόγω προσφορά για αποζημίωση προς την εταιρεία "MILO FARM" ισχύει για ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι τις 9 Απριλίου 2003.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.104, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Βαρνάβα.

«Σχετικά με τα προβλήματα στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σε επιστολή του επάρχου Λεμεσού με αρ. ΥΔΤΠ 53/94 και ημερομηνία 23 Απριλίου 2002, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται, καταγράφονται πληροφορίες σχετικές με την υποβληθείσα ερώτηση.
2. Επιπρόσθετα προς τις ενέργειες της συντονιστικής επιτροπής που έχει συσταθεί για το σκοπό αυτό υπό την προεδρία του επάρχου Λεμεσού, οι οποίες περιγράφονται στην αναφερόμενη επιστολή του, έχει πραγματοποιηθεί σύσκεψη στο Υπουργείο Εσωτερικών, στις 24 Απριλίου 2002, υπό την προεδρία του προκατόχου μου, στην οποία συμμετείχαν ο δήμαρχος Λεμεσού, ο έπαρχος Λεμεσού, η διευθύντρια του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών, ο αστυνομικός διευθυντής Λεμεσού και εκπρόσωποι άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών προς περαιτέρω μελέτη του θέματος. Κατά τη σύσκεψη λήφθηκαν οι πιο κάτω αποφάσεις:
 - α. Η αστυνομία να κάνει πιο έντονη και αισθητή την παρουσία της στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λεμεσού για διαφύλαξη της έννομης τάξης.

- β. Ορισμένες τουρκοκυπριακές ιδιοκτησίες χωρίς οικοδομές να ενοικιασθούν αμέσως στο δήμο Λεμεσού για να μετατραπούν σε χώρους πρασίνου, σε χώρους στάθμευσης και σε πλατείες, προς αναβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
 - γ. Η συντονιστική επιτροπή, που συστάθηκε για το σκοπό αυτό, να εμπλέξει ενεργά και τους εκτοπισθέντες κατοίκους της περιοχής, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή τους στη διαχείριση των προβλημάτων της τουρκοκυπριακής συνοικίας.
 - δ. Να εντατικοποιηθεί και επιταχυνθεί η εξέταση του κατά πόσο οι αθίγγανοι που εισέρχονται στις ελεύθερες περιοχές είναι όντως Κύπριοι πολίτες.
 - ε. Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών να μεταβεί στη Λεμεσό εντός περιόδου είκοσι ημερών για την εκ νέου ανασκόπηση της κατάστασης και λήψη οποιωνδήποτε επιπρόσθετων αναγκαίων μέτρων.
3. Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών πραγματοποίησε επίσκεψη στη Λεμεσό στις 14 Μαΐου 2002 και, μετά από επιθεώρηση της τουρκοκυπριακής συνοικίας, συναντήθηκε με το δήμαρχο Λεμεσού, τον έπαρχο Λεμεσού και άλλους υπηρεσιακούς λειτουργούς για ανασκόπηση της κατάστασης εκ νέου. Κατά τη συνάντηση διαπιστώθηκε η υλοποίηση των ειλημμένων αποφάσεων για βελτίωση των συνθηκών και της ποιότητας ζωής των κατοίκων στην περιοχή. Επίσης κατά τη συνάντηση λήφθηκαν οι ακόλουθες αποφάσεις:
- α. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο εξεύρεσης τριών έως τεσσάρων χώρων στη μείζονα περιοχή της Λεμεσού για μεταστέγαση αριθμού οικογενειών αθιγγάνων σε λυόμενες κατοικίες. Στους χώρους αυτούς να υπάρχει η δυνατότητα εργοδότησης των αθιγγάνων.
 - β. Ο τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας κινηματογράφος στην οδό Μεσκίτ, καθώς και

ο ξενώνας νέων στην οδό Αγκύρας να εκμισθωθούν στο δήμο Λεμεσού για πολιτιστικούς και άλλους σκοπούς, αφού ανακτηθούν από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

- γ. Να γίνει ανάπλαση της πλατείας του παλιού τουρκοκυπριακού νοσοκομείου, στο οποίο σήμερα στεγάζονται τα γραφεία της Υπηρεσίας Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στη Λεμεσό.

Συναφώς αναφέρεται ότι για όσα αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, πιο πάνω, ενημερώθηκε σχετικά ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών με επιστολή του με τον ίδιο πιο πάνω αριθμό και ημερομηνία 25 Απριλίου 2002.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.086, ημερομηνίας 2 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.

«Σχετικά με τον παρακαμπτήριο δρόμο Γερμασόγειας, σας πληροφορώ τα εξής:

Ο παρακαμπτήριος δρόμος εμπίπτει στην περιοχή του τοπικού σχεδίου Λεμεσού και, σύμφωνα με αυτό, θα διέρχεται μέσω της κοίτης του ποταμού Γερμασόγειας, θα είναι μήκους πέντε χμ. περίπου και πλάτους εξήντα δύο ποδίων, με δύο λωρίδες κυκλοφορίας και ποδηλατόδρομο.

Έχει αποφασισθεί από εμένα, τον Υπουργό Εσωτερικών και το Γραφείο Προγραμματισμού όπως το έργο προωθηθεί για εκτέλεση το 2005, ενώ

προγραμματίζεται από την τοπική αρχή η κατασκευή πλατείας και πεζόδρομων στη Γερμασόγεια, από όπου διέρχεται ο υφιστάμενος δρόμος.

Στο παρόν στάδιο αναμένεται η ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και μελετάται κατά πόσο το έργο θα προωθηθεί ως πολεοδομικό ή οδικό για σκοπούς χρηματοδότησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.097, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Βαρνάβα.

«Αναφορικά με τις κλήσεις προς τον κωδικό πρόσβασης 0139, από τις ελεύθερες περιοχές προς τα κατεχόμενα, δρομολογούνται σε τηλεφωνικό εξοπλισμό των Ηνωμένων Εθνών, μέσω του οποίου γίνεται η σύνδεση των ελεύθερων περιοχών με τα κατεχόμενα.

Μετά τη σχετική έρευνα, που έγινε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, έχει διαπιστωθεί ότι κατά τις ώρες αιχμής της τηλεφωνικής κίνησης (κυρίως Σαββατοκύριακα) παρουσιάζεται κάποιο πρόβλημα στη σύνδεση του τηλεφωνικού εξοπλισμού των Ηνωμένων Εθνών με τα κατεχόμενα. Για το πρόβλημα αυτό είναι γνώστης ο τεχνικός των Ηνωμένων Εθνών.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.099, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002, του κοινοβουλευτικού εκπρόσωπου ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου.

«Αναφορικά με το υλικό στο αρχείο του ΡΙΚ, σας αποστέλλεται η ακόλουθη επιστολή του ιδρύματος:

“1. Κινηματογραφικό αρχείο του ΡΙΚ

Ταινίες δεκαέξι χιλιοστών - (1950 - 1980)

1 200 ώρες ή 835 000 μέτρα αρνητικό

1 100 ώρες ή 780 000 μέτρα θετικό

Βίντεο

350 βίντεο δύο ιντσών (1966 - 1981)

800 βίντεο μιας ίντσας (1981 - 1992)

1 600 κασέτες Umatic τριών τετάρτων της ίντσας (1983 - 1990)

7 000 κασέτες Beta-SP (1990 - 2001)

2. Αποκατάσταση και συντήρηση ταινιών δεκαέξι και τριάντα πέντε χιλιοστών, αρνητικών και θετικών

Ταινίες που έχουν φθαρεί είναι δυνατό να αποκατασταθούν και με κατάλληλη επεξεργασία να μετεγγραφούν σε νεότερου τύπου φορέα, με άριστα αποτελέσματα στις πιο πολλές περιπτώσεις. Η ορθή διαδικασία για την εργασία αυτή συναποτελείται από τις ακόλουθες επιμέρους εργασίες:

α. Οργάνωση χώρου εργασίας

Η δημιουργία κατάλληλου χώρου εργασίας για το σκοπό αυτό είναι επιβεβλημένη. Ο χώρος και τα μηχανήματα που απαιτούνται πρέπει να διατηρούνται πάντοτε καθαρά, κυρίως από τη σκόνη, και να είναι εφοδιασμένος με απαγωγούς αερίων λόγω χρήσης τοξικών διαλυτών.

β. Εξοπλισμός

Ο χώρος εργασίας πρέπει να είναι εξοπλισμένος με δύο τουλάχιστον συσκευές ανατύλιξης ταινιών, με τη βοήθεια των οποίων γίνονται η επανακόλληση, ο καθαρισμός και η συντήρηση. Απαιτούνται επίσης συσκευές κόλλησης ταινιών (joiners - splicers) τύπου κολλητικής ταινίας (2) και τύπου ειδικής κόλλας - "cement" (2).

Δύο μηχανές Steenbeck που διαθέτει το ΡΙΚ είναι εκτός λειτουργίας. Επιβάλλεται άμεση επιδιόρθωση και συντήρησή τους, αφού με αυτές θα γίνεται η απαιτούμενη θέαση και τεκμηρίωση των συντηρηθέντων ταινιών.

γ. Αναλώσιμα υλικά

Για την αποκατάσταση, καθαρισμό και συντήρηση των ταινιών απαιτούνται τα πιο κάτω αναλώσιμα υλικά, για τα οποία επισυνάπτονται σχετικές πληροφορίες:

- i. Οινόπνευμα 95°.
- ii. 1,1,1 - τριχλωροαιθάνιο ή τετραχλωροαιθυλένιο (λιγότερο τοξικό).
(Πλήρης κατάλογος διαλυτών επισυνάπτεται.)
- iii. Ειδικές κολλητικές ταινίες - διάτρητες και μη.
- iv. Ειδική κόλλα ταινιών.
- v. Ειδικά ψαλίδια με στρογγυλεμένη κόψη.
- vi. Νυστέρια.
- vii. Διαχωριστική ταινία δεκαέξι χιλιοστών (Αμόρσα – film spacing και leader).
- viii. Ειδικά μεταλλικά κουτιά για τελική φύλαξη των ταινιών.

δ. Μετεγγραφή του υλικού σε νεότερου τύπου φορέα

Μετά τη συντήρηση και καθαρισμό της ταινίας, ο οποίος ας σημειωθεί ότι χωρίς την ειδική μηχανή καθαρισμού (βλ. συνημμένο σχετικό έντυπο) είναι ιδιαίτερα χρονοβόρος, ακολουθεί η διαδικασία μεταφοράς σε BETA SP μέσω TELECINE. Η διαδικασία αυτή αρχίζει με τη ρύθμιση του τονισμού και της διαβάθμισης των χρωμάτων (εταλονάζ) με τη βοήθεια ειδικού λογισμικού σε ηλεκτρονικό υπολογιστή που είναι συνδεδεμένος με τη συσκευή TELECINE. Η ρύθμιση αυτή γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή, πλάνο με πλάνο, και ακολουθεί

η μετεγγραφή με την καλύτερη δυνατή απόδοση, η οποία είναι συνήθως άριστη.

Οι μηχανές TELECINE που διαθέτει το ΡΙΚ δεν έχουν τέτοιες δυνατότητες και γι' αυτό τα αποτελέσματα από τις μετεγγραφές είναι φτωχά.

Στα πλαίσια του σεμιναρίου στην ΕΡΤ έχει συντηρηθεί δειγματοληπτικά αρχειακό υλικό του ΡΙΚ, το οποίο στη συνέχεια μετεγγράφηκε με την ενδεδειγμένη διαδικασία σε ΒΕΤΑ SP και VHS με άριστα αποτελέσματα.

Κατά συνέπεια, η μετεγγραφή θα πρέπει να γίνει κατευθείαν σε ψηφιακή ΒΕΤΑ, ενόψει της μεταπήδησης στο φορέα αυτό στο εγγύς μέλλον, ώστε να αποφευχθεί η απώλεια ποιότητας που εξυπακούεται η μετεγγραφή του υλικού μέσα στα επόμενα μερικά χρόνια από ΒΕΤΑ SP σε ψηφιακό. Καλό θα ήταν το αρχειακό υλικό να εγγραφεί και σε VHS με χρονική ένδειξη – time-code για χρήση από τους ενδιαφερόμενους, ώστε να αποφεύγεται η συχνή χρήση της βιντεοταινίας master.

ε. Ορθή αποθήκευση

Οι ενδεικνυόμενοι τύποι αποθήκευσης των τύπων ταινίας που διαθέτει το αρχείο του ΡΙΚ είναι οι ακόλουθοι δύο:

ι. Ασπρόμαυρο αρνητικό και θετικό δεκαέξι χιλιοστών

Οι αποθήκες πρέπει να είναι μονωμένες και να κλείνουν με πόρτες ασφαλείας. Ο χώρος πρέπει να εξαερίζεται, με ρυθμό ανανέωσης του αέρα κάθε δώδεκα ώρες. Η θερμοκρασία πρέπει να κυμαίνεται από δώδεκα μέχρι δεκαέξι βαθμούς Κελσίου με απόκλιση δύο βαθμών ημερησίως και πέντε ετησίως. Η υγρασία πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 50 - 55% με απόκλιση 5%. Οι ταινίες πρέπει να αποθηκεύονται οριζοντίως, μέσα σε μεταλλικά ή πλαστικά κουτιά, χωρίς πλαστικά ή

χάρτινα περιτυλίγματα, πάνω σε μεταλλικά ράφια σε αποθήκες με μέγιστη χωρητικότητα είκοσι χιλιάδων κουτιών.

ii. Έγχρωμες ταινίες, ταινίες μαγνητικού ήχου και βιντεοταινίες

Οι ταινίες μαγνητικού ήχου πρέπει απαραίτητα να φυλάσσονται σε ξεχωριστό χώρο από τις αντίστοιχες ταινίες εικόνας τους. Οι αποθήκες για τις ταινίες αυτές πρέπει να είναι μονωμένες και να κλείνουν με πόρτες ασφαλείας και ο χώρος να εξαερίζεται με ρυθμό ανανέωσης του αέρα κάθε δώδεκα ώρες. Η θερμοκρασία να βρίσκεται στους έξι βαθμούς Κελσίου με απόκλιση δύο βαθμών. Η υγρασία πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 50 - 55% με απόκλιση 5%. Οι ταινίες πρέπει να φυλάσσονται όπως στην αποθήκη για τις ασπρόμαυρες αλλά, κατά προτίμηση, πάνω σε ξύλινα ράφια.

Γενικά, οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να πληρούν τους κανόνες πυρασφάλειας που ισχύουν για τις βιβλιοθήκες και να είναι εφοδιασμένοι με σύστημα συναγερμού.

Όταν μια ταινία εξάγεται από την αποθήκη, για να χρησιμοποιηθεί πρέπει να παραμένει σε ενδιάμεσο χώρο, για να εγκλιματιστεί σταδιακά στις συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας του χώρου εργασίας.

3. Μεταφορά υλικού από βιντεοταινίες δύο ιντσών low- και high-band σε BETA SP

Οι βιντεοταινίες δύο ιντσών που περιέχουν αρχειακό υλικό περνούν από μηχανή καθαρισμού και ακολουθεί αμέσως η μεταφορά τους σε BETA SP.

Η μεταφορά του αρχειακού υλικού που βρίσκεται σε αυτή τη μορφή μπορεί να γίνει στην EPT κατόπιν ειδικής συμφωνίας. Η μηχανή που διαθέτει η EPT είναι σε αυτή τη φάση εκτός λειτουργίας, αλλά θα είναι έτοιμη για χρήση σε δύο περίπου μήνες.

4. Συντήρηση και μεταφορά υλικού Umatic σε BETA SP

Για την ορθή μεταφορά του υλικού αυτού επιβάλλεται η χρήση ειδικής μηχανής καθαρισμού των ταινιών Umatic, την οποία διαθέτει ήδη η ΕΡΤ. Θα πρέπει και το ΡΙΚ να αποκτήσει τη δική του ή η συντήρηση να γίνει στην ΕΡΤ.”

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Είχαμε το κλείσιμο της συζήτησης...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε συνάδελφε. Μπήκαμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε κλείσει...

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Όχι. Είχαμε βάλει δεκαπέντε μέρες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πέρασαν οι δεκαπέντε μέρες.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Σήμερα είναι η δέκατη πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλούμε τώρα για ποιο θέμα;

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Για τα μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα μέσα. Θέλετε να μιλήσετε με λίγα λόγια;

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αν μας αφήσετε να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως θα σας αφήσω. Και κλείνει την άλλη βδομάδα. Ο κ. Ανδρέας Χρίστου έτσι κι αλλιώς, που είναι ο εισηγητής, κωλύεται σήμερα για λόγους υγείας και δεν είναι εδώ. Δεν είναι τίποτε σοβαρό και το λέω για τα μέσα, για να μη δημιουργηθεί και καμιά εντύπωση.

Κύριε Μιχαηλίδη, παρακαλώ έχετε το λόγο.

Έχουν ζητήσει το λόγο ο κ. Μιχαηλίδης και η κ. Βασιλείου. Υπάρχει άλλος ομιλητής; Δεν υπάρχει.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη χώρα μας, ιδίως τα τελευταία χρόνια, συντελείται μια πραγματικά κοσμογονική αλλαγή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Εμφανίζονται νέα τηλεοπτικά κανάλια, νέοι ραδιοφωνικοί σταθμοί, νέα περιοδικά και εφημερίδες, νέες πανεπιστημιακές σχολές επικοινωνίας και εργαστήρια δημοσιογραφικών σπουδών, νέες θέσεις εργασίας. Όλα αυτά μαζί συνιστούν όχι μόνο ένα επικοινωνιακό πεδίο, άξιο ιδιαίτερης προσοχής και μελέτης, αλλά και ένα χώρο που αρχίζει να αποκτά ξεχωριστή σημασία μέσα στο πλαίσιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη, με συγχωρείτε. Με συγχωρείτε που διακόπτω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ θερμά. Και όχι μόνο εσάς, γενικότερα την ομήγυρη. Να σεβαστούμε τους ομιλητές και την όλη διαδικασία της ολομέλειας.

Μου έχει ζητήσει και η κ. Χαραλάμπους να μιλήσει και απολογούμαι που δεν την ανέφερα. Δεν την είδα απλώς. Επειδή έκαμε κριτική από εκεί.

Λοιπόν, κύριε Μιχαηλίδη, με συγχωρείτε, προχωράτε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η παρατήρησή σας ήταν σωστή, αλλά αφορά κατά 90% αυτούς που έφευγαν, παρά αυτούς που έμειναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλώ γι' αυτούς που έφευγαν. Άκουαν εκείνοι που έφευγαν! Άκουαν εκείνοι που έφευγαν! Βεβαίως δεν ομιλώ για τους εναπομείναντες ολίγους ήρωες.

Παρακαλώ, κύριε Μιχαηλίδη.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Όλα αυτά λοιπόν μαζί συνιστούν όχι μόνο ένα νέο επικοινωνιακό πεδίο, άξιο ιδιαίτερης προσοχής και μελέτης, αλλά και ένα χώρο που αρχίζει να αποκτά ξεχωριστή σημασία μέσα στο πλαίσιο της κυπριακής κοινωνίας.

Θα κόμιζα σίγουρα γλαύκας στη Λευκωσία, αν προσπαθούσα να πω ότι ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη ζωή μας είναι πολύ σημαντικός και καθοριστικός σ' ό,τι αφορά τον επηρεασμό της ψυχοσύνθεσης και της συμπεριφοράς του κοινού και ιδιαίτερα της νεολαίας μας. Γι' αυτό και δε θα προσπαθήσω να σας πείσω για το ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επηρεάζουν τη ζωή μας, γιατί αυτό είναι σε όλους γνωστό. Εξάλλου, αρκετοί συνάδελφοι είπαν πολλά επί τούτου. Θα αναφερθώ απλώς, κατά το

δυνατό σε συντομία, στο πώς και στο πόσο έχουν επηρεάσει την κοινωνία μας τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στις αρνητικές αλλά και στις θετικές επιδράσεις τους, καθώς και στο πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ως πολιτεία τους κινδύνους από τη μαζική παρουσία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη ζωή μας και πώς θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τα θετικά τους στοιχεία.

Πολλοί από τους προηγούμενους ομιλητές, κύριε Πρόεδρε, έχουν αναφερθεί στις καταστροφικές επιδράσεις των μέσων μαζικής ενημέρωσης και κυρίως της τηλεόρασης στη ζωή μας και θα έλεγε κανείς ότι τα όσα έχουν πει όχι μόνο είναι πολύ εύστοχα, αλλά, και εν πολλοίς, συμφωνούμε μαζί τους.

Εκείνο όμως που δεν έχει λεχθεί, τουλάχιστο στον ίδιο βαθμό, όπως έγινε και με την αρνητική επίδραση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, είναι οι θετικές επιδράσεις των μέσων μαζικής ενημέρωσης και το πώς αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν από την κοινωνία και την πολιτεία μας.

Είμαστε εξ εκείνων, κύριε Πρόεδρε, που πιστεύουν στην ελευθερία της έκφρασης, γιατί αυτό συμβάλλει ιδιαίτερα στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας. Αυτό συμβάλλει στην ανάπτυξη του διαλόγου, στην εποικοδομητική κριτική και στην αποκάλυψη της αλήθειας. Ο μονόλογος σε μια κοινωνία, έστω και αν αυτός προέρχεται από την εκλεγμένη κρατική εξουσία, δεν είναι δυνατό να συμβάλει στην ανάπτυξη της δημοκρατίας, όπως αυτή πρέπει να ασκείται.

Η τηλεόραση στις μέρες μας είναι πανταχού παρούσα. Βρίσκεται σε όλα σχεδόν τα νοικοκυριά, σε κάθε καφενείο, στις καφετέριες, ως και στα δωμάτια των νοσοκομείων και στις αίθουσες αναμονής. Η τηλεόραση προσφέρει προγράμματα πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση χωρίς διακοπή. Η δύναμη της τηλεόρασης έγκειται στο ότι αποτελεί ένα πεδίο κοινών εμπειριών, το νέο κοινό πεδίο αναφοράς των ανθρώπων, καθώς τείνει να συμπεριλάβει πολλές πτυχές της κοινωνίας και να παρέχει ταυτόχρονα

τη μεγαλύτερη δυνατή πρόσληψη του ίδιου μηνύματος όσο ποτέ πριν στην ιστορία.

Όλοι στις μέρες μας λέμε ότι η τηλεόραση είναι το κυρίαρχο μέσο της σύγχρονης μαζικής ενημέρωσης. Κι αυτό γιατί οι περισσότεροι άνθρωποι, αν όχι όλοι, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο προσφεύγουν κάποια στιγμή στις εικόνες και τα μηνύματά της. Η τηλεόραση όμως δε λειτουργεί όπως στο παρελθόν. Στην τελευταία δεκαετία του εικοστού αιώνα η διεύρυνση του τηλεοπτικού πεδίου και η είσοδος των νέων, κυρίως ιδιωτικών, επίγειων, δορυφορικών, καλωδιακών, αναλογικών ή ακόμα και ψηφιακών καναλιών έχει μεταβάλει το πεδίο άρδην.

Αλλά δεν έχει αλλάξει μόνο η τηλεόραση. Το κοινό της, δηλαδή εμείς, έχει αλλάξει επίσης. Δεν αντιμετωπίζουμε την τηλεόραση όπως στο παρελθόν. Δε βλέπουμε πια τηλεόραση με προσήλωση όπως παλαιότερα. Δεν αντέχουμε να δούμε διαφημίσεις περισσότερο από ένα λεπτό. Αλλάζουμε τηλεοπτικό σταθμό, όταν το πρόγραμμα που βλέπουμε δεν προκαλεί το ενδιαφέρον μας. Ακόμα και όταν πρόκειται για προγράμματα που μας ενδιαφέρουν, δεν παύουμε να στρεφόμεστε και να “προσπερνούμε” τα προγράμματα των άλλων καναλιών που προβάλλονται την ίδια χρονική περίοδο. Ενώ στο παρελθόν παρακολουθούσαμε με προσήλωση τηλεόραση, στις μέρες μας απλώς βλέπουμε την τηλεόραση και τα προγράμματά της. Και όχι μόνο. Βλέποντας τηλεόραση, τρώμε, συζητάμε με φίλους, μιλάμε στο τηλέφωνο και πολύ συχνά διαβάζουμε, κλείνοντας τον ήχο.

Όλα αυτά δείχνουν ότι στις μέρες μας ελέγχουμε την τηλεόραση, τουλάχιστο δεν είμαστε οι παθητικοί δέκτες του παρελθόντος. Και όμως η τηλεόραση των ημερών μας είναι σχεδόν πάντα ανοικτή -σίγουρα για πολύ περισσότερες ώρες σε σύγκριση με το παρελθόν- και η τηλεθέασή μας έχει αυξηθεί δραματικά. Η τηλεόραση στην εποχή μας βρίσκεται πάντα απέναντί μας.

Αν και συχνά υποστηρίζεται ότι οι σύγχρονες δυτικές κοινωνίες είναι πια

περισσότερο εξατομικευμένες, η τηλεόραση παραμένει ένα οικιακό και οικογενειακό μέσο, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των προγραμμάτων της παρακολουθείται στο σπίτι. Όμως ο τρόπος με τον οποίο η οικογένεια και τα μέλη της παρακολουθούν τηλεόραση έχει κι αυτός αλλάξει σε σχέση με το παρελθόν.

Όλοι μας σχεδόν αναφερόμαστε στους τηλεθεατές, δηλαδή στο κοινό της τηλεόρασης και των προγραμμάτων της, αλλά σπάνια αναλογιζόμαστε τι σημαίνει η λέξη “κοινό” και ποιες είναι οι διαστάσεις του. Και αυτό γιατί ο καθένας μας, ως μέλος του τηλεοπτικού κοινού, είναι πραγματικός, το κοινό όμως ως σύνολο είναι μια κατασκευή που έχει επινοηθεί από την έρευνα, γιατί χωρίς αυτή την κατασκευή θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να καταγραφεί ο τρόπος με τον οποίο τα μέλη του κοινού αλληλοδρούν με τους τηλεοπτικούς σταθμούς και τα προγράμματά τους. Μπορεί η γνώση της συμπεριφοράς των μελών του τηλεοπτικού κοινού να ενδιαφέρει ελάχιστα τα ίδια τα μέλη του, είναι όμως ζωτικής σημασίας για τους βασικούς χρηματοδότες, είτε αυτοί είναι διαφημιστές είτε διαφημιζόμενοι της σύγχρονης τηλεόρασης, και μάλιστα πάνω σε μόνιμη βάση.

Με αυτή την έννοια λοιπόν η καθιέρωση της ελεύθερης ραδιοφωνίας χαιρετίστηκε με ενθουσιασμό από την κοινωνία μας, γιατί ήρθε στην εποχή της ηλεκτρονικής πληροφόρησης να συνδράμει το ρόλο που διαδραμάτιζε και εξακολουθεί βεβαίως να διαδραματίζει ο έντυπος λόγος. Η παρουσία της ελεύθερης ραδιοφωνίας και τηλεόρασης έδωσε λοιπόν νέα πνοή στην πολιτική και κοινωνική ζωή του τόπου. Έριξε περισσότερο φως στα γεγονότα, έδωσε περισσότερη σημασία στον άνθρωπο και στα προβλήματά του, οδήγησε την πολιτική μας ζωή σε καλύτερη πορεία. Σήμερα, με τη συνεχή ροή των πληροφοριών, δεν μπορεί κανείς εύκολα, όσο κι αν το επιδιώκει, να αποκρύψει την αλήθεια. Ο πολίτης σήμερα, χάρη στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έχει τη δυνατότητα περισσότερο από ποτέ να πληροφορηθεί σφαιρικά και από κάθε άποψη

για τα γεγονότα. Έχει τη δυνατότητα να καταφύγει σ' αυτά, όταν το πρόβλημά του δεν αντιμετωπιστεί κατά το δέοντα τρόπο από τους φορείς της εξουσίας. Πρέπει επίσης να αναγνωρίσουμε ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έδωσαν και σ' εμάς τους πολιτικούς βήματα από τα οποία λέμε τις απόψεις μας και επικοινωνούμε με το λαό. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ενίσχυσαν τον πολιτικό λόγο και πρέπει γι' αυτό να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας προς αυτά και τους λειτουργούς τους. Όμως, κατά τον ίδιο τρόπο που τα μέσα μαζικής ενημέρωσης διαδραματίζουν ένα σπουδαίο ρόλο στον τομέα της πληροφόρησης και της επικοινωνίας με τον πολίτη, μορφώνοντας και διαμορφώνοντας τον, την ίδια στιγμή αυτά μπορούν να επιδράσουν καταστροφικά στον ψυχικό κόσμο του κοινού και ιδιαίτερα των νεαρών.

Δεν είναι λίγες οι φορές που γινόμαστε μάρτυρες του μιμητισμού, από μέρους κυρίως των παιδιών, κακών προτύπων της τηλεόρασης. Η βία, το σεξ, αλλά και πρότυπα ζωής ξένα προς τον πολιτισμό και την παράδοσή μας είναι η υποκουλτούρα της εποχής μας, η οποία διεισδύει διά μέσου της μικρής οθόνης στα σπίτια μας. Εξαιτίας της σοβαρής επίδρασης της τηλεόρασης, έχει περιοριστεί στο ελάχιστο ο ρόλος των γονιών ως παιδαγωγοί, γιατί αυτός αντικαταστάθηκε εν πολλοίς από την τηλεόραση. Δε θα έλεγα ότι πρέπει να αφαιρεθεί αυτός ο ρόλος από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Θα μπορούσε όμως αυτός ο ρόλος να ασκείται σωστά και με βάση κάποιους κανόνες.

Οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικες που παρακολουθούν σκηνές βίας στην τηλεόραση επηρεάζονται αρνητικά με αποτέλεσμα να αναπτύσσουν οι ίδιοι αργότερα στη ζωή τους βίαιη και επιθετική συμπεριφορά έναντι των άλλων.

Μέχρι σήμερα οι επιστημονικές έρευνες είχαν τεκμηριώσει το γεγονός ότι η βία στην τηλεόραση και στα παιχνίδια βίντεο προάγουν την επιθετική και εγκληματική συμπεριφορά στα παιδιά. Τώρα μια άλλη πρόσφατη έρευνα επιβεβαιώνει, δυστυχώς,

ότι είναι μια πολύ μεγαλύτερη μερίδα του πληθυσμού που επηρεάζεται από τη βία που προβάλλουν συνεχώς τα διάφορα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ψυχαγωγίας.

Οι έφηβοι, οι νεαροί ενήλικες και ίσως ενήλικες που έχουν μια προδιάθεση για βίαιη ή εγκληματική συμπεριφορά επηρεάζονται άμεσα και μακροχρόνια από τη βία στην οποία τους υποβάλλουν τα διάφορα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Μάλιστα φαίνεται ότι έστω και ένα επεισόδιο έκθεσης κάποιου στη βία της τηλεόρασης, μπορεί να αυξήσει τη δική του επιθετικότητα αμέσως μετά. Η χρόνια υποβολή των ατόμων σε σκηνές βίας και εγκλήματος αυξάνει τη μακροχρόνια επιθετική συμπεριφορά τους.

Θα τονίσουμε το γεγονός ότι είναι πολλές οι έρευνες που απέδειξαν κατά τα τελευταία χρόνια τις νοσηρές και ανεπιθύμητες επιδράσεις που έχουν οι σκηνές βίας πάνω στους νέους και στα παιδιά. Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα. Οι κίνδυνοι για όλους είναι πραγματικοί. Αυτά που πρέπει οπωσδήποτε να γίνονται εναντίον της θλιβερής αυτής κατάστασης θα πρέπει να εστιάζονται βασικά σε δύο τομείς.

Κατά κύριο λόγο θα πρέπει να τεθούν σε λειτουργία μηχανισμοί ελέγχου όσον αφορά στη βία, τον τρόμο και την εγκληματικότητα που προβάλλονται από όλους, είτε είναι μέσα πληροφόρησης είτε επικοινωνίας ή ψυχαγωγίας. Οι νομοθετικές ρυθμίσεις δεν αρκούν χρειάζονται και μηχανισμοί αυτοελέγχου από τα ίδια τα μέσα.

Ίσως όμως σημαντικότερο από τα πιο πάνω είναι η ίδια η οικογένεια και το εκπαιδευτικό σύστημα να φροντίζουν να μορφώνουν τα παιδιά τους και να τα διαπαιδαγωγούν για τους κινδύνους που κρύβουν όλα τα σύγχρονα επικοινωνιακά και ψυχαγωγικά μέσα. Τα παιδιά και οι έφηβοι που εκπαιδεύονται και μορφώνονται με βάση τις αρχές αυτές θα γνωρίζουν τους κινδύνους. Θα αποτελούν την καλύτερη ασπίδα ασφάλειας της κοινωνίας στις βλαβερές επιπτώσεις του νοσηρού φαινομένου της προβολής της βίας και της εγκληματικότητας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο στόχος αυτής της συζήτησης δεν πρέπει να είναι να κακίσουμε τα μέσα ενημέρωσης για τα αρνητικά τους στοιχεία ούτε και να μηδενίσουμε το ρόλο τους. Στόχος μας πρέπει να είναι να εντοπίσουμε τα θετικά τους στοιχεία, ώστε να αξιοποιήσουμε και τα αρνητικά τους, ώστε να τα περιορίσουμε και, ει δυνατόν, να τα εξαλείψουμε. Αυτό μπορούμε να το πετύχουμε τόσο για το κρατικό ΡΙΚ όσο και για τα ιδιωτικά κανάλια.

Το κρατικό ΡΙΚ, όπως λειτουργεί σήμερα, δεν πιστεύω ότι ανταποκρίνεται στο ρόλο του. Μπήκε υποχρεωτικά στη λογική των ιδιωτικών καναλιών, στη λογική του ανταγωνισμού και της εμπορικότητας, στη λογική της διαφήμισης. Το αποτέλεσμα της τακτικής αυτής είναι να χρεοκοπήσει, παρά το γεγονός ότι κάθε χρόνο δέχεται τον πακτωλό της κρατικής χορηγίας. Από την άλλη, ενώ το ΡΙΚ ενισχύεται οικονομικά από το κράτος, δεν καταφέρνει να ανταγωνιστεί σε θεαματικότητα τους άλλους τηλεοπτικούς σταθμούς. Δε θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι με την παρούσα κατάσταση στο ΡΙΚ, και ιδιαίτερα με το πνεύμα της ανταγωνιστικότητας που διακατέχει το ίδρυμα και τη σχετικά μικρή προσφορά του όσον αφορά τον τομέα που έχει ταχθεί να υπηρετεί, είναι άδικο που δίνονται τα κρατικά κονδύλια για τη στήριξή του.

Το ΡΙΚ πρέπει να αλλάξει ρόλο. Θα πρέπει να περιοριστεί στον τομέα της ενημέρωσης, της επιμόρφωσης και της σωστής ψυχαγωγίας, των ιστορικών παραγωγών και επίκαιρων ντοκιμαντέρ και να σταματήσει να ανταγωνίζεται τα ιδιωτικά κανάλια. Θα πρέπει ιδιαίτερα να εγκαταλείψει τον τομέα των διαφημίσεων, όπως γίνεται σε άλλα ιδιωτικά κανάλια, και να περιοριστεί στον τομέα που έχει ταχθεί να υπηρετήσει. Με τον τρόπο αυτό το ΡΙΚ θα αποκτήσει το χαρακτήρα ενός κρατικού, σοβαρού ιδρύματος και θα αποτελεί σημείο αναφοράς για την εγκυρότητα, τη σοβαρότητα και την ποιότητα των προγραμμάτων του.

Θα έλεγα ακόμα ότι με τη νέα μορφή που πρέπει να πάρει το ΡΙΚ, θα πρέπει όχι

μόνο να μην ανταγωνίζεται τα ιδιωτικά κανάλια, αλλά και να τα ενισχύει με προγράμματα και παραγωγές δικές του, τις οποίες τα ιδιωτικά κανάλια θα ήθελαν να προβάλουν, όπως για παράδειγμα τις παρελάσεις, τη θεία λειτουργία το Πάσχα ή τα Χριστούγεννα και άλλα. Ακόμα, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης θα μπορούσε να ζητήσει από τα ιδιωτικά κανάλια να προβάλλουν ιστορικές και άλλες παραγωγές που θα ετοιμάζει για το σκοπό αυτό το ΡΙΚ ή ακόμα που έχει στο αρχείο του. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχύεται εμμέσως και η ιδιωτική ραδιοτηλεόραση, αλλά παράλληλα θα συμβάλουμε και στην ποιοτική βελτίωση των προγραμμάτων των ιδιωτικών καναλιών, όπου και εφόσον αυτό είναι επιθυμητό.

Έχουμε τη σαφή άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι αν το ΡΙΚ δεν περιοριστεί στο ρόλο που οφείλει να διαδραματίζει και συνεχίσει το κράτος να το ενισχύει οικονομικά, παράλληλα δε να συμμετέχει και στη διαφημιστική πίτα, κάτι τέτοιο θα αποτελεί αδικία σε βάρος των ιδιωτικών καναλιών, τα οποία το ΡΙΚ ανταγωνίζεται. Σε μια τέτοια περίπτωση το κράτος είτε θα πρέπει να περικόψει τις δαπάνες προς το ΡΙΚ είτε θα πρέπει να ενισχύει παράλληλα οικονομικώς και τα ιδιωτικά κανάλια.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω ότι τα όποια λάθη έχουν γίνει στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης από πλευράς της πολιτείας, τόσο για τα ιδιωτικά όσο και για τα κρατικά κανάλια, θα πρέπει να μας προβληματίσουν σοβαρά. Ο νευραλγικός τομέας των μέσων μαζικής ενημέρωσης θα πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά, γιατί σοβαρότατος είναι και ο ρόλος τους και η επίδρασή τους στην κοινωνία. Οφείλουμε να πάρουμε έγκαιρα αποφάσεις, προτού βρεθούμε προ δυσάρεστων εξελίξεων και προτού είναι αργά.

Κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 2002, κύριε Πρόεδρε, και μιλώντας στην ολομέλεια, είχα την ευκαιρία να αναφέρω ότι όλες οι προσπάθειες που έγιναν μέχρι σήμερα, για να διορθωθούν τα κακώς έχοντα, από όλες τις κυβερνήσεις,

από όλους τους υπουργούς, από όλα τα κατά καιρούς διοικητικά συμβούλια, αλλά και όσα θα γίνουν στο μέλλον προς την ίδια κατεύθυνση από τους ίδιους φορείς, όσο φιλότιμα και αν είναι, δεν πρόκειται να έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα, αλλά θα είναι μόνο “μπαλώματα”. Και τούτο, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν υπάρχει ενιαία εθνική πολιτική που θα υιοθετήσει τα πορίσματα μιας διακομματικής επιτροπής και που θα χαράξει τις βάσεις για μια υγιή και ωφέλιμη από κάθε άποψη δημόσια ραδιοτηλεόραση.

Προσπάθειες έχουν γίνει πάρα πολλές στο παρελθόν και ήταν όλες φιλότιμες. Το δάκτυλο όμως εις τον τύπον των ήλων θα το βάλει η ίδια η κυβέρνηση, αφού υιοθετήσει στην ολότητά του το πόρισμα μιας διακομματικής επιτροπής.

Σίγουρα δε μηδενίζει κανένας το ρόλο του ΡΙΚ και τη δημόσια ραδιοτηλεόραση. Και είναι γι’ αυτό που το πρόβλημα “δημόσια ραδιοτηλεόραση” θα πρέπει να συζητηθεί, να συναποφασισθεί και να λυθεί με τη συμμετοχή όλων των πολιτικών κομμάτων και της κυβέρνησης σε μια διαρκή, μέχρις ότου έχει αποτέλεσμα, κοινή προσπάθεια.

Η εισήγησή μου λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, για σύσταση μιας ad hoc κοινοβουλευτικής επιτροπής, για να επιληφθεί του θέματος “δημόσια ραδιοτηλεόραση”, επανέρχεται σήμερα και παρακαλώ ιδιαίτερα όπως μελετηθεί από το προεδρείο με ταχύτητα και όπως αντικριστεί, αν είναι δυνατό, θετικά.

Προτού τελειώσω και με την ευκαιρία θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το έργο που επιτελεί η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, η οποία, παρά το νεαρό της ηλικίας της, μας έχει παρουσιάσει έργο ουσιαστικό με δυνατότητες και προοπτικές ιδιαίτερα ευχάριστες για τη λειτουργία της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης. Θα ήταν χρήσιμο να λεχθεί ότι το ΑΔΗΚ θα μελετήσει με ιδιαίτερη προσοχή τυχόν απόφαση της εκτελεστικής εξουσίας να θέσει κάτω από τον έλεγχο της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και τη δημόσια ραδιοτηλεόραση. Με θεσμικές διαδικασίες τέτοιες, που θα κατοχυρώνουν την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και άνετη εκτέλεση της αποστολής και των δύο τύπων

ραδιοτηλεόρασης, δημόσιας και ιδιωτικής.

Επί του παρόντος και επεκτείνοντας την εισήγησή μου για διορισμό ad hoc επιτροπής, για να μελετήσει τα προβλήματα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, όπως στην επιτροπή συμμετέχει και η Αρχή, οι εμπειρίες της οποίας θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για τη σωστή κατάληξη του έργου της επιτροπής.

Με αυτές τις σκέψεις κλείνω τη σύντομη αυτή αναφορά μου στο ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα που συζητούμε και αναμένω ότι το προεδρείο θα μελετήσει θετικά την εισήγηση του ΑΔΗΚ για δημιουργία ad hoc επιτροπής για μελέτη των προβλημάτων που παρουσιάζει το ραδιοηλεκτρονικό μας πεδίο. Ένα τέτοιο θέμα δε θα πρέπει να αφήνεται να τυγχάνει κομματικής εκμετάλλευσης κάθε φορά που συζητούμε τους προϋπολογισμούς του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και να επανέρχεται περιστασιακά την επόμενη χρονιά. Είναι ένα θέμα που το έχουν αγγίξει πολλές φορές, με το δικό τους τρόπο, όλες ανεξάρτητα οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, χωρίς να το λύσουν. Ας το δούμε και μια φορά σε συνεργασία μεταξύ μας, ίσως υπάρξει τρόπος να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα για το καλό όλου του λαού, ανεξάρτητα κομματικής προέλευσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ. Η εισήγησή σας θα μελετηθεί, κύριε συνάδελφε. Να πω μόνο πως το θέμα μας σήμερα που συζητούμε είναι «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής», δεν είναι το ΡΙΚ. Να κάμω ακόμα ένα σχόλιο. Αν κόψουμε το ΡΙΚ και από την πίτα της διαφήμισης, τότε είναι που θα χρειαστεί το κράτος να δώσει ακόμα μερικά εκατομμύρια λίρες για τη λειτουργία του.

Παρακαλώ, η κ. Βασιλείου έχει το λόγο.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Οκτώ εκατομμύρια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα έχει μεγάλη σημασία, δεδομένης της μεγάλης διάδοσης που είχαν στην Κύπρο ιδιαίτερα τα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης μετά την ίδρυση των ιδιωτικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, πριν από δώδεκα χρόνια, και του βαθμού που έχουν μπει στη ζωή του κάθε πολίτη. Γι' αυτό, θα ασχοληθώ βασικά και εγώ με τα ιδιωτικά μέσα.

Η Κύπρος είναι η πρώτη χώρα της ανατολικής Μεσογείου που απέκτησε τηλεόραση στα τέλη της δεκαετίας του '50, ενώ η Ελλάδα απέκτησε τηλεόραση δέκα χρόνια μετά. Δυστυχώς, για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, η δημόσια ραδιοτηλεόραση εκτελούσε ρόλο φερέφωνου των εκάστοτε κυβερνήσεων, ουσιαστικά κατά παράβαση του βασικού νόμου περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 1960. Και ενώ η δημόσια ραδιοτηλεόραση παρουσίαζε δημοκρατικά ελλείμματα, το κυπριακό τηλεοπτικό πεδίο ήταν τουλάχιστον απαλλαγμένο από τα λεγόμενα τηλεσκουπίδια. Μάλιστα η δημόσια τηλεόραση της Κύπρου αποτελούσε τότε παράδειγμα εξαιρετικής τηλεοπτικής δουλειάς σε όλο τον ελληνισμό. Τα τηλεοπτικά προγράμματα του ΡΙΚ και ιδιαίτερα το θέατρο από την τηλεόραση αποτελούσαν σημαντικό γεγονός, όταν προβάλλονταν στην Ελλάδα.

Το 1987 η Βουλή των Αντιπροσώπων, στην προσπάθειά της να θέσει τέρμα στην κατάχρηση που γινόταν τότε της κρατικής ραδιοτηλεόρασης από τους κυβερνώντες, θέσπισε κανονισμούς που επέβαλλαν στο ΡΙΚ ορισμένες υποχρεώσεις. Το ΡΙΚ αντέδρασε τότε στη θέσπισή τους και κάλεσε στην Κύπρο το Σεπτέμβριο του 1987 το διευθυντή ειδήσεων του BBC Άλαν Πρόθερο, για να μελετήσει την κατάσταση και να

συμβουλευσει το ΡΙΚ. Ο διακεκριμένος αυτός δημοσιογράφος είχε κληθεί από την ελληνική κυβέρνηση μετά τη μεταπολίτευση και ετοίμασε έκθεση για την αναδιοργάνωση της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Η έκθεση “Πρόθερο” δεν έγινε πλατιά γνωστή, αλλά αξίζει να μελετηθεί από τη Βουλή, γιατί είναι πολύ βοηθητική στο να κατανοήσουμε τα σοβαρά προβλήματα της ραδιοτηλεόρασης.

Η έκθεση αφορά βασικά το δικαίωμα του πολίτη να τυγχάνει αντικειμενικής ενημέρωσης. Και γράφει ο Άλαν Πρόθερο: «Η ακεραιότητα της δημόσιας ραδιοφωνίας και τηλεόρασης ή στην πραγματικότητα κάθε μέσου που έχει προορισμό την πληροφόρηση του κοινού συνίσταται, πρώτον, στην επίσημη διακήρυξη από τη Βουλή και την κυβέρνηση ότι δεν υπάρχει καμιά βούληση ή επιθυμία να κατευθύνουν το δεδομένο ραδιοηλεκτρονικό οργανισμό με οποιοδήποτε τρόπο και δεύτερον, στην αναγνώριση από το κοινό, δηλαδή το ακροατήριο ή τους τηλεθεατές του οργανισμού, ότι από το περιεχόμενο των προγραμμάτων του ο οργανισμός αυτός είναι ανεξάρτητος».

Οι διαπιστώσεις του Άλαν Πρόθερο για το ΡΙΚ κατέληγαν ότι δε χρειαζόταν αλλαγές η νομοθεσία. Απλά, όπως ανέφερε κάποτε και ο αείμνηστος Γενικός Εισαγγελέας Κρίτων Τορναρίτης, η Κύπρος χρειάζεται μια μόνο νομοθεσία: Εκείνη που θα επιβάλει την εφαρμογή των υφισταμένων νομοθεσιών της. Και αυτό ισχύει και για τη νέα νομοθεσία και τους κανονισμούς που η Βουλή θέσπισε για την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση.

Το 1990 η τότε κυβέρνηση, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες και το αίτημα της κοινωνίας, προώθησε την ψήφιση του περί Ραδιοφωνικών Σταθμών Νόμου του 1990, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την ιδιωτική ραδιοφωνία και τηλεόραση. Δυνάμει αυτού του νόμου παραχωρήθηκε άδεια στους πρώτους δύο ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, το Ράδιο Πρώτο και το ράδιο Super FM. Ο τηλεοπτικός σταθμός ΛΟΓΟΣ άρχισε τη λειτουργία του λίγους μήνες πριν από τις εκλογές του 1993, χωρίς να

εξασφαλίσει άδεια και ακολούθησαν μετεκλογικά ο ANΤ1 και το ΣΙΓΜΑ. Δυστυχώς όμως, όπως συνέβη και σε πολλές άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, τα γεγονότα πρόλαβαν τους νόμους. Για πολλά χρόνια η ιδιωτική ραδιοτηλεόραση λειτουργούσε χωρίς νόμους και κανονισμούς, πράγμα που δημιούργησε ένα κλίμα αναρχίας στο ραδιοηλεκτροπτικό πεδίο της Κύπρου.

Μόλις τώρα, έπειτα από δέκα και πλέον χρόνια λειτουργίας, εξασφαλίζουν οι ιδιωτικοί ραδιοηλεκτροπτικοί σταθμοί άδεια λειτουργίας. Η δε Αρχή Ραδιοτηλεόρασης εγκαθιδρύθηκε μόλις πριν τέσσερα χρόνια μετά την ψήφιση από τη Βουλή του σχετικού νόμου και των κανονισμών το 1998. Η νομοθεσία που έχει θεσπισθεί θεωρείται ως πολύ προοδευτική και δημοκρατική και στηρίζεται στις αρχές που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης, πλην όμως ισχύει αυτό που είπα πιο πάνω. Απουσιάζει δηλαδή η προσήλωση προς τις πρόνοιες του νόμου και των κανονισμών και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης έως τώρα δεν έχει κάνει επαρκώς αισθητή την παρουσία της.

Η θεσπισθέντες νόμοι καθορίζουν ένα πολύ βασικό σημείο σχετικά με τη λειτουργία των σταθμών. Αυτό είναι ότι το προϊόν που παράγουν, δηλαδή τα προγράμματα που μεταδίδουν, πρέπει να είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Είναι απαραίτητος όρος, που θέτει κάθε ευνομούμενη χώρα στους ραδιοηλεκτροπτικούς σταθμούς που εκμεταλλεύονται τις πολύτιμες συχνότητες που βρίσκονται στην επικράτειά της. Σε άλλες χώρες οι συχνότητες αυτές, που αποτελούν εθνικό πλούτο, παραχωρούνται έναντι πολύ μεγάλων ποσών. Προηγούνται διαγωνισμοί και η πολιτεία κρίνει και αποφασίζει ποιος είναι κατάλληλος, για να του παραχωρηθεί συχνότητα.

Στην Κύπρο έχουν καταληφθεί οι συχνότητες χωρίς κανένα διαγωνισμό, γιατί δεν υπήρχε κανένας νόμος σχετικά με το θέμα αυτό. Ουσιαστικά εκείνο που συνέβη στην Κύπρο με τους ιδιωτικούς σταθμούς ήταν η δημιουργία παραρτημάτων των ιδιωτικών

καναλιών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να εισαχθούν στην Κύπρο όλα τα κακά της ιδιωτικής τηλεόρασης της Ελλάδας. Από τα κακά της ελληνικής τηλεόρασης έχουν σε μεγάλο βαθμό επηρεαστεί και τα κανάλια της Κύπρου στην κάλυψη των γεγονότων. Υπήρξαν και υπάρχουν πολλές φορές περιπτώσεις μεταδόσεως ειδήσεων που δε στηρίζονται σε έγκυρες πληροφορίες, με αποτέλεσμα να διασύρεται η υπόληψη ανθρώπων. Πολλές φορές άτομα τα οποία συλλαμβάνονται με την υποψία διάπραξης ενός αδικήματος ή εγκλήματος παρουσιάζονται ως ένοχοι και δεν υπήρξε καμιά περίπτωση απολογίας ενός σταθμού προς πρόσωπα τα οποία έχουν διασυρθεί με τον τρόπο αυτό. Φυσικά με την ψήφιση του νόμου που απαγορεύει την είσοδο κινηματογραφικών συσκευών στους χώρους των δικαστηρίων έχει περιοριστεί το κακό αυτό σε μεγάλο βαθμό.

Σε πολλές έρευνες που έγιναν σε όλο τον κόσμο έχουν διαπιστωθεί οι συνέπειες που έχει η κακή τηλεόραση στην κοινωνία και ιδιαίτερα στη νεολαία. Μια πρόσφατη μεγάλη έρευνα στην Αμερική αποδεικνύει ότι τα παιδιά εκείνα που βλέπουν πολλές ώρες τηλεόραση παρουσιάζουν σε μεταγενέστερο στάδιο βίαιη συμπεριφορά και επιθετικότητα. Μια τέτοια έρευνα έγινε και στην Κύπρο τέλος του 1999 και διαπιστώθηκε πράγματι ότι ορισμένα προγράμματα της τηλεόρασης ευθύνονται για την αύξηση της βίας, της επιθετικότητας και του σοβαρού εγκλήματος. Η κατάσταση από τότε που έγινε η έρευνα δε βελτιώθηκε καθόλου. Αντίθετα, πιστεύω ότι έχει επιδεινωθεί.

Η αλήθεια για την κατάσταση αναφορικά με ό,τι αποκαλούμε τηλεοπτικό πεδίο είναι πολύ σκληρή, αλλά πρέπει να λεχθεί ως πρώτο βήμα για την κάθαρση. Το φαινόμενο της υποτροπής οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των προγραμμάτων ελλαδικής και κυπριακής παραγωγής. Τα ξενόφερτα προγράμματα υπήρχαν πάντοτε και εξακολουθούν να υπάρχουν και να επηρεάζουν τη ζωή μας με την υποκοουλτούρα της διεθνούς αγοράς. Για την αντιμετώπιση της υποκοουλτούρας αυτής οφείλαμε να

αντιτάξουμε τη δική μας κουλτούρα. Αντί αυτού επιδοθήκαμε και εμείς, στην Ελλάδα και την Κύπρο, στην καλλιέργεια υποκουλτούρας η οποία είναι περισσότερο προσοδοφόρα. Οι ελληνικές παραγωγές κατακλύζουν τα κυπριακά κανάλια. Ελληνικές σαπουνόπερες και άλλα κακόγουστα προγράμματα που βασίζονται κατά κανόνα σε αμερικανικά πρότυπα. Μόνιμα θέματα της θεματογραφίας τους είναι οι απάτες, οι συζυγικές απιστίες, οι αντιπαραθέσεις και οι καβγάδες μέσα στην οικογένεια. Χυδαιολογίες, προχειρότητα και κακογουστιά είναι τα χαρακτηριστικά των περισσότερων από τις παραγωγές αυτές. Οι βραζιλιάνικες σειρές, που παρουσιάζονται σε πολλούς τηλεοπτικούς σταθμούς, μου θυμίζουν τις δακρύβρεχτες ινδικές ταινίες που βλέπαμε, όταν είμαστε παιδιά, στους συνοικιακούς κινηματογράφους, που λίγο πολύ γνωρίζαμε και το τέλος, όταν άρχιζε η ταινία.

Το αποκορύφωμα ήταν η εισαγωγή των ξενόφερτων προγραμμάτων, που αναφέρθηκαν ήδη από πολλούς συναδέλφους, του “Big Brother” και του “Bar”, τα οποία προκάλεσαν ήδη σοβαρούς πονοκεφάλους και έντονες αντιδράσεις και στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Πρόκειται για καθαρά προγράμματα αυξήσεως της τηλεθέασης και των εσόδων που προκύπτουν από την αυξημένη διαφήμιση. Μια αθηναϊκή εφημερίδα είχε γράψει για τα προγράμματα αυτά: «Όσο πιο χαμηλά κατεβαίνουν τα βρακιά τόσο πιο ψηλά ανεβαίνει η τηλεθέαση». Στο ίδιο επίπεδο κινούνται πολλές από τις κυπριακές παραγωγές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα έχει και παραγωγές χωρίς βρακιά, κυρία Βασιλείου!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αυτές δεν τις είδα.

Στο ίδιο επίπεδο κινούνται πολλές από τις κυπριακές παραγωγές, που μαστιγώνουν καθημερινά τη νοημοσύνη μας και κάθε έννοια καλαισθησίας και

ευπρέπειας. Η ζημιά που γίνεται στη διαπαιδαγώγηση των νέων, που καθημερινά βομβαρδίζονται με δήθεν μοντέρνες ιδέες, συμπεριφορές και αξίες είναι οδυνηρή. Είναι ακόμη πιο οδυνηρή, όταν συνυπολογιστεί το κενό από την παράλειψή μας να αξιοποιήσουμε τις τεράστιες δυνατότητες που διαθέτει η τηλεόραση στον τομέα της παιδείας και του πολιτισμού.

Όταν αναφερόμαστε σε κακά της τηλεόρασης και γενικά των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, καλύπτουμε φυσικά και τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, η οποία θα έπρεπε να αποτελεί πρότυπο για προγράμματα ποιότητας. Δυστυχώς όμως, η δημόσια ραδιοτηλεόραση παρουσιάζει τα δικά της προβλήματα και φαίνεται να επηρεάζεται από τα κακά παραδείγματα της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης, παρασυρόμενη και εκείνη στη δίνη του ανταγωνισμού και της ακροαματικότητας της τηλεθέασης. Πρόσφατο παράδειγμα η δημιουργία και τέταρτου ραδιοφωνικού καναλιού για μετάδοση ποπ μουσικής για προσέλκυση των νέων, ενώ δεν υπάρχει καμία τέτοια έλλειψη στην Κύπρο. Εκεί που υπάρχει πραγματικά ένα κενό είναι η μετάδοση σοβαρής κλασικής μουσικής. Στη Βρετανία ένα από τα πιο δημοφιλή και επικερδή ραδιοφωνικά κανάλια είναι το κανάλι που μεταδίδει σοβαρή μουσική.

Θα πρέπει όμως να παρατηρήσουμε ότι το κοινό της Κύπρου διακατέχεται από μεγάλη παθητικότητα. Θα πρέπει να αντιδρούμε δυναμικά στην παρουσίαση προγραμμάτων που υποτιμούν τη νοημοσύνη μας και που πιστεύουμε ότι προκαλούν ζημιά στη διαπαιδαγώγηση των νέων μας. Θα πρέπει σε κάθε τέτοια περίπτωση να κατακλύζουμε την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και φυσικά το διοικητικό συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με επιστολές διαμαρτυρίας για συγκεκριμένα προγράμματα. Θα πρέπει επίσης ο εκάστοτε πρόεδρος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ να εφαρμόζουν πιστά και σε όλο το πνεύμα του το νόμο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, γιατί, αν εφαρμοζόταν πράγματι ο νόμος, θα

επηρέαζε ευνοϊκά το γενικότερο ραδιοηλεκτρονικό πεδίο, υπό την έννοια ότι θα προετοίμαζε κοινό το οποίο δε θα ανεχόταν τα σκουπίδια που του σερβίρουν.

Επίσης, σε σχέση με τους ιδιωτικούς σταθμούς, θα πρέπει, όπως ανάφερα, η Αρχή Ραδιοηλεκτρονικής να αρχίζει να τρίζει τα δόντια της και να επιβάλλει μέτρα εναντίον όλων εκείνων που παραβιάζουν τις πρόνοιες του νόμου και των κανονισμών. Θα ήταν όμως παράλειψή μας να μην τονίζαμε την ανάγκη καλύτερης στελέχωσης της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής, για να μπορεί να ανταποκρίνεται καλύτερα στο έργο της. Η κατάσταση λοιπόν θα βελτιωθεί τότε μόνο, όταν λειτουργήσουν οι θεσμοί που υπάρχουν για την εφαρμογή των νόμων. Η κατάσταση επίσης θα βελτιωθεί, αν αναληφθεί μια γενική εκστρατεία που θα στρέφεται προς δυο κατευθύνσεις: Προς εκείνους που ασχολούνται με τα ΜΜΕ και προς το ευρύτερο κοινό.

Για εκείνους που ασχολούνται με τα ΜΜΕ και την αναπόφευκτη ποιότητά τους το συμβούλιο της Αρχής Ραδιοηλεκτρονικής και το διοικητικό συμβούλιο του ΡΙΚ θα έπρεπε να λειτουργούν σύμφωνα με το πρότυπο του Broadcasting Standard Council που υπάρχει σε άλλες χώρες της Ευρώπης και θα έπρεπε, είτε με δική τους πρωτοβουλία είτε ύστερα από παράπονα του κοινού, να παρεμβαίνουν, οσάκις διαπιστώνουν χαμηλή ποιότητα τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων. Και τα δύο αυτά συμβούλια θα έπρεπε να απαρτίζονται από πρόσωπα γνωστά για τις γνώσεις τους στο θέμα αυτό και για την ακεραιότητά τους και η επιλογή τους δε θα έπρεπε να γίνεται από κατάλογο κομματικών υποψηφίων, για να ικανοποιηθούν για την προσφορά τους στο ένα ή το άλλο κόμμα.

Αναφορικά με το κοινό η διαπαιδαγώγησή του είναι αντικείμενο της παιδείας του τόπου. Σε έκθεσή της η ΟΥΝΕΣΚΟ για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τη νεολαία το 1982 έλεγε: «Θα πρέπει να προετοιμάσουμε τη νεολαία μας, για να ζήσει στον κόσμο των δυνατών εικόνων, λέξεων και ήχων». Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει και όλοι οι

Κύπριοι να γίνουμε πιο διεκδικητικοί στην απαίτησή μας για καλύτερα προγράμματα που θα εξασφαλίζουν το κοινό συμφέρον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Βασιλείου.

Η κ. Χαραλάμπους, παρακαλώ.

Ειρήσθω εν παρόδω, κυρία Βασιλείου, ο ινδικός κινηματογράφος έχει δημιουργήσει και ταινίες σπουδαίες.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Έχω μιλήσει για την εποχή μας.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ, μετά από τις τόσες ομιλίες που έχουν γίνει, ότι αρκετά ζητήματα έχουν καλυφθεί, γι' αυτό θα προσπαθήσω να συντομεύσω το γραπτό μου κείμενο.

Θα ήθελα όμως να ξεκινήσω τη συζήτηση με μία επισήμανση. Θεωρώ ότι ο τρόπος λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Κύπρο έχει ανατρέψει τη θεωρία της ελεύθερης αγοράς και του ανταγωνισμού, που λειτουργεί, κατά την άποψη μερικών, υπέρ του πελάτη. Λειτουργεί με τρόπο ώστε να πάρει ο πελάτης -αυτή είναι η θεωρία- καλύτερα προϊόντα και σε καλύτερη τιμή. Στην περίπτωση της τηλεόρασης, των ηλεκτρονικών μέσων μαζικής ενημέρωσης, αυτή η θεωρία έχει ανατραπεί, γιατί, ενώ αυτός ο πλουραλισμός μέσων, αυτά τα μέσα τα οποία προσφέρονται στον πελάτη, φυσιολογικά έπρεπε να οδηγήσει σε έναν ανταγωνισμό ποιότητας και σε μια πλειοδοσία, με στόχο να προσελκυστεί ο απαιτητικός πελάτης, δε λειτουργήσαμε μέσα σε αυτά τα πλαίσια. Ο ανταγωνισμός και η πλειοδοσία κατευθύνθηκαν προς λανθασμένες κατευθύνσεις. Κατευθύνθηκαν στην υπερβολή, στην ανάδειξη προτύπων

και εικόνων ξένων προς την κοινωνία μας, στην παραβίαση της προσωπικής ζωής των πολιτών, στην εκμετάλλευση του ανθρώπινου πόνου, στην πολιτική της κλειδαρότρυπας, στην ακύρωση της ατομικότητας και των ιδιωτικών στιγμών.

Και θα συμφωνήσω ότι, όσο αυτά τα φαινόμενα λάμβαναν χώρα σε ένα πεδίο όπου το νομοθετικό πλαίσιο ήταν ανύπαρκτο ή αδύναμο, υπήρχε μία δικαιολογία, μία εξήγηση. Μία εξήγηση όμως που δεν μπορεί πλέον να προβληθεί, αφού υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο, ένα νομοθετικό πλαίσιο που από κάποιους έξω από μας, από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει χαρακτηριστεί ως ένα πάρα πολύ καλό νομοθετικό πλαίσιο. Έχουμε δημιουργήσει και θεσμό, την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, η οποία έχει την ευθύνη να ελέγχει και να εφαρμόζει αυτό το πλαίσιο.

Ποιοι φταιν λοιπόν για την κατάσταση που σήμερα όλοι παρακολουθούμε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ποια πρέπει να είναι η στάση τόσο εμάς, ως της νομοθετικής εξουσίας, όσο και της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά και ευρύτερα όλων των συνιστωσών της κυπριακής πολιτείας;

Όλοι συμφωνούμε και αναγνωρίζουμε το ρόλο που τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορούν να διαδραματίσουν στη σημερινή κοινωνία. Ένα ρόλο που είναι πολυδιάστατος, σύνθετος και δεν εξαντλείται μόνο σε αυτή την αντίληψη που είχαμε πριν από μερικά χρόνια, την ορθή και αντικειμενική πληροφόρηση για το τι συμβαίνει γύρω μας. Η άσκηση της εξουσίας που έχουν στα χέρια τους λοιπόν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης -και εδώ είναι το μεγάλο ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε- με ποιο τρόπο γίνεται; Γίνεται με τρόπο που προάγει αξίες ή γίνεται με έναν τρόπο που κάθε άλλο παρά προάγει τις σωστές διαστάσεις και τις σωστές αξίες που θα θέλαμε όλοι ως κοινωνία να προαγάγουμε;

Η απάντηση δυστυχώς είναι αρνητική. Ως πολιτισμός και ψυχαγωγία προάγεται καθετί το ξενόφερτο και το ελαφρύ, σόου που είναι μακριά και έξω από τις πολιτιστικές

αξίες της κυπριακής κοινωνίας. Το ξενόφερτο τυποποιείται και καθίσταται κυρίαρχο με τη συχνή επανάληψη, διότι η επανάληψη είναι μήτηρ πάσης μαθήσεως, αφού τα ίδια προβάλλονται σε όλα τα κανάλια και εδώ είναι που έχουν ακυρωθεί οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς. Τα ίδια και τα ίδια. Πρότυπα ξένα προς την κυπριακή κοινωνία. Πρότυπα τα οποία δυστυχώς επηρεάζουν τη ζωή των νέων μας. Και πολλές φορές μπορεί ως γονείς να διερωτόμαστε γιατί οι νέοι μας ψυχαγωγούνται με τον τρόπο που ψυχαγωγούνται και έχουν τα πρότυπα που έχουν. Η απάντηση είναι κάπου μέσα στις τηλεοράσεις, διότι αυτό βλέπουν καθημερινά από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ένα μεγάλο κεφάλαιο στο οποίο έχουν αναφερθεί πάρα πολλοί από τους συναδέλφους είναι το κεφάλαιο «Βία μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης». Θα ήθελα απλώς στα όσα κατατέθηκαν να προσθέσω ότι από έρευνες που έχουν γίνει στην Αμερική φαίνεται ότι τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης και οι σκηνές βίας που προβάλλουν σε καθημερινή βάση είναι υπεύθυνα σε ένα ποσοστό 10% για την εκδήλωση παραβατικότητας στη συμπεριφορά των νέων.

Και θα ήθελα επίσης να καταθέσω το γεγονός ότι, όταν μιλούμε για βία μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αυτό δεν περιορίζεται στις ζώνες που δεν είναι παιδικές. Δεν περιορίζεται στα λεγόμενα μη παιδικά προγράμματα, όπου εκεί υπάρχει αιτιολόγηση, «εκπαιδέψτε τα παιδιά σας να κλείνουν την τηλεόραση, απαγορέψτε τους». Και αυτά τα οποία θεωρούνται παιδικές ζώνες έχουν έντονα μέσα τους τα στοιχεία της βίας. Με αυτές τις διαπιστώσεις λοιπόν συμφωνούμε και πιστεύω ότι, αν είναι να έχει ένα όφελος αυτή η συζήτηση, πρέπει να προχωρήσουμε λίγο πέρα απ' αυτές τις διαπιστώσεις.

Εκείνο που σήμερα πρέπει να καταγράψουμε είναι ότι έχουμε περάσει απ' αυτές τις διαπιστώσεις που έχω κάνει παραπάνω. Σήμερα, μιλώντας για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και για το ρόλο τους στην κοινωνία, μιλούμε για διαστάσεις πολύ πιο

πολύπλοκες και σύνθετες. Δε μιλούμε πλέον μόνο για την υποκουλτούρα, τη βία και τον καταναλωτισμό. Σήμερα μιλούμε για το γεγονός ότι πλέον παραβιάζεται κάθε έννοια ατομικότητας και προσωπικής ζωής. Και πρέπει να πούμε ότι αυτή η παραβίαση της ατομικότητας και της προσωπικής ζωής δεν ξεκίνησε με τα φαινόμενα του “Big Brother” και του “Bar”. Ξεκίνησε από την εποχή των ριάλιτι σόου, τα οποία, όταν ερχόντουσαν από την Ελλάδα, αφήσαμε κάπως απαρατήρητα, ίσως γιατί πουλούσαν κάποιο άλλο πόνο, όχι τον πόνο της δικής μας κοινωνίας. Πουλούσαν τον πόνο της ελλαδικής κοινωνίας. Αυτό τον πόνο, τον οποίο πουλούσαν αυτά τα ριάλιτι σόου και τον οποίο αφήσαμε απαρατήρητο, δυστυχώς σήμερα πουλούν και πολλές κυπριακές εκπομπές.

Η πολιτική της υπερβολής, του σόου, των παραβιάσεων της ατομικότητας και της προσωπικής ζωής έχει μπει όμως και σε έναν άλλο χώρο, που είναι τα δελτία ειδήσεων. Ένα χώρο που μέχρι σήμερα θεωρούσαμε όλοι ότι ήταν απαραβίαστος σε αυτό το επίπεδο και ότι φρόντιζε απλώς να μας δείχνει αντικειμενικά το τι συμβαίνει γύρω μας. Και πρέπει πραγματικά να διερωτηθούμε σε τι διαφέρει αυτή η λογική της κλειδαρότρυπας που ζούμε μέσα από τα δύο προγράμματα που έχω προαναφέρει από τη λογική της παρακολούθησης μέσα στο καλοκαίρι, αν δε με απατά η μνήμη μου, ολόκληρες νύχτες της ίδιας σκηνής από το σπίτι εκείνων των παιδιών που τα είχαν εγκαταλείψει οι γονείς τους. Ή σε τι διαφέρει το κλάμα που μας πουλούν αυτοί οι ήρωες των σόου από τα ριάλιτι σόου που βλέπουμε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Στη δική μου αντίληψη σε τίποτε, αφού υπηρετούν τον ίδιο Θεό, που είναι η τηλεθέαση, η οποία τηλεθέαση μεταφράζεται σε κέρδος.

Ένα άλλο σημείο που θα ήθελα να σχολιάσω είναι η σχέση μέσων μαζικής ενημέρωσης και πολιτικής. Μια σχέση που δυστυχώς και αυτή παίρνει καινούρια και επικίνδυνα μονοπάτια, για την οποία εμείς, ως οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι αυτού του

λαού, πρέπει να ανησυχούμε ιδιαίτερα. Έχουμε ξεπεράσει πλέον το στάδιο που τα μέσα μαζικής ενημέρωσης λειτουργούσαν ως μέσο αμφίδρομης επαφής πολίτη και πολιτικής. Λειτουργούσαν ως υποβολέας ερεθισμάτων για τα κακώς έχοντα στην κοινωνία μας σε μας τους πολιτικούς. Λειτουργούσαν ως μέσο εξοικείωσης του πολίτη με την πολιτική και τους πολιτικούς.

Αυτοί οι ρόλοι πιστεύω ότι τείνουν να περιθωριοποιηθούν και καινούρια φαινόμενα, με λίστες εκλεκτών και κομμένων, με προβολή της ατάκας και της υπερβολής αντί της ουσίας που συζητείται, αναδεικνύονται και τείνουν να γίνουν κυρίαρχα στις σχέσεις πολιτικών και μέσων μαζικής ενημέρωσης, με επικίνδυνες προεκτάσεις τόσο για την ποιότητα της πολιτικής ζωής στον τόπο μας όσο -και αυτό θα ήθελα να το προσέξουμε λίγο περισσότερο- και για την αξιοπιστία και την ελκτικότητα της πολιτικής, για τους πολίτες και κυρίως για τους νέους ανθρώπους. Και αν για πολλά από τα προηγούμενα φαινόμενα που στηλιτεύουμε η ευθύνη είναι σε μεγάλο βαθμό έξω από εμάς, γι' αυτό το σημείο η ευθύνη είναι και σε μας.

Είναι, πιστεύω, προσωπική και συλλογική ευθύνη να συμπεριφερόμαστε και να πολιτευόμαστε με τέτοιο τρόπο, έτσι που να αναδεικνύουμε τη σωστή σχέση πολιτικής και μέσων μαζικής ενημέρωσης και όχι τη σχέση της διαπλοκής και της “αμετροεπούς” προβολής. Ίσως ένας κώδικας προσωπικής αυτορρύθμισης, που είναι θέμα του καθενός, αλλά και ένας κώδικας ρύθμισης της συμπεριφοράς του κοινοβουλίου και της σχέσης του με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να ήταν ένα καλό παράδειγμα και για άλλους φορείς της εξουσίας και της πολιτείας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση που εδώ και αρκετές εβδομάδες, με πρωτοβουλία της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, έχει αρχίσει για το ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη σύγχρονη κοινωνία έχει συμπέσει με μία συζήτηση που και σε άλλες χώρες γίνεται,

κυρίως στην Ελλάδα, ίσως γιατί ζουν και αυτοί παρόμοια φαινόμενα. Υπάρχει ένας κίνδυνος αυτές οι συζητήσεις να αναλωθούν σε φιλολογικές αναζητήσεις ή να καταλήξουμε με μία δόση πεσιμισμού, κάτι το οποίο είχα δει σε ένα άρθρο του Πρετεντέρη στο “Κυριακάτικο Βήμα”, ότι αυτή την τηλεόραση έχουμε, γιατί αυτή μας αξίζει ή ότι μας εκδικείται για τη σημασία και τη θέση που της δώσαμε στη ζωή μας.

Πιστεύω ότι δεν πρέπει να είναι αυτή η προσπάθεια που γίνεται μέσα απ’ αυτή τη συζήτηση. Η προσπάθειά μας πρέπει να είναι να δούμε πώς μέσα από τις προτάσεις μας βελτιώνουμε την κατάσταση.

Θα ήθελα λοιπόν καταλήγοντας να καταθέσω κάποιες απ’ αυτές τις εισηγήσεις· μερικές έχουν λεχθεί. Το πρώτο έχει σχέση με αυτό που έχω πει, ότι έχουμε νομοθετικό πλαίσιο, ένα νομοθετικό πλαίσιο, στη δική μου αντίληψη, λεπτομερές και αρκετά ικανοποιητικό. Εκείνο λοιπόν που χρειάζεται είναι αποφασιστικά αυτοί που έχουν λάβει εντολή να εφαρμόζουν αυτό το νομοθετικό πλαίσιο να το κάνουν χωρίς παρεκκλίσεις και με επιβολή ποινών αποτρεπτικών. Και θα ήθελα να σταθώ λίγο σ’ αυτό το θέμα των ποινών, διότι, όταν το όφελος από την παρανομία που κάνεις είναι μεγαλύτερο απ’ αυτό το οποίο πληρώνεις ως ποινή, τότε απλώς θα συνεχίζεις να παραβιάζεις. Και σας θυμίζω λίγο την περιβόητη νομοθεσία για το ωράριο και τα πρόστιμα που και σε εκείνο το επίπεδο επιβάλλονται.

Μια άλλη εισηγήση που ίσως πρέπει να μας προβληματίσει είναι η απαγόρευση των τηλεμετρήσεων στα δελτία ειδήσεων αλλά και στα ριάλιτι σόου. Επίσης, θα μπορούσαμε να προβληματιστούμε, και αυτό είναι ευθύνη της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, στο να καθιερωθούν κρίσεις για καλές και κακές πρακτικές. Κρίσεις οι οποίες να δημοσιοποιούνται συγκεκριμένα και ονομαστικά. Θα συμφωνήσω επίσης με τις εισηγήσεις εκείνων των συναδέλφων που αναφέρθηκαν στην ανάγκη να επεκταθεί η παιδική ζώνη, γιατί αυτό πρέπει να συνάδει και με το ποιο είναι το ωράριο σήμερα μιας

σύγχρονης κυπριακής οικογένειας, ποιες ώρες είναι στο σπίτι και παρακολουθούν τηλεόραση, όπως και το γεγονός της ύπαρξης δύο νομοθεσιών, μίας που καλύπτει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και μίας που καλύπτει τα άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Φυσικά, σ' αυτή την προσπάθεια τεράστιο ρόλο έχουν να παίξουν και οι ίδιοι οι λειτουργοί των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Η καθιέρωση από την Ένωση Συντακτών Κύπρου παρόμοιων πρακτικών είναι μερικοί προβληματισμοί που επίσης καταθέτω και που στοχεύουν στη δημιουργία κουλτούρας ελέγχου και αυτοελέγχου των μέσων μαζικής ενημέρωσης από τους ίδιους τους λειτουργούς τους.

Απ' εκεί και πέρα -και κλείνω με τούτο- υπάρχει ένα στοίχημα στο οποίο όλοι ως κοινωνία έχουμε να συμβάλουμε, η καλλιέργεια του απαιτητικού πελάτη, αυτού που θα απορρίπτει τα τηλεσκουπίδια, γιατί πάντα θα υπάρχουν τέτοια, και θα επιβραβεύει την ποιότητα. Αυτό το στοίχημα μπορεί να κερδηθεί με μια συστράτευση στόχων και ενεργειών, στην οποία συστράτευση κυρίαρχο ρόλο έχει να παίξει το εκπαιδευτικό σύστημα, η οικογένεια, οι πολιτιστικές υπηρεσίες, οι πολιτιστικές οργανώσεις και γενικά όλοι όσοι ασκούν πολιτική, με την πλατιά έννοια του όρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Στο σημείο αυτό φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Ιουνίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξησης στη
Σύνταξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων

- Νόμος του 1995.
(Αρ. Φακ. Ν. 268/95)
2. Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.012.2002)
 3. Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.013.2002)
 4. Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.014.2002)
 5. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)
 6. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.085.2002)
 7. Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.2002)
 8. Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.185.2001)
 9. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2000)

10. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.117.2002)
11. Ο περί Επικίνδυνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.122.2002)
12. Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.122.2002)
13. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Απαιτήσεις για την Προστασία των Προσώπων στην Εργασία από Κινδύνους από Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.150.2002)
14. Ο περί της Σύμβασης για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο και Εγγραφή Γάμων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.2002)
15. Ο περί της Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.078.2002)
16. Ο περί της Τροποποίησης του Άρθρου 23 της

- Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή
Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων
INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.079.2002)
17. Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυβέρνησης
της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης
των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία
Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.027.2002)
18. Ο περί της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών
Εκρηκτικών Υλών για Σκοπούς Ανίχνευσης
(Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.051.2002)
19. Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός
Πωλήσεων) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.097.2001)
20. Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών
και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.087.2002)
21. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου
(Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2000. (Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.067.2000)

22. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.052.2001)
23. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.081.2002)
24. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.143.2002)
25. Οι περί Ταμείου Θήρας - Θέση Θηροφύλακα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.111.2002)
26. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.112.2002)
27. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.115.2002)
28. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.116.2002)
29. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αποδοχή

Αλλοδαπών Αδειών Ιπτάμενου Τεχνικού
Προσωπικού) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.117.2002)

30. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αρχή Αδειών για
Αεροπορικές Μεταφορές) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.118.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη
σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού
εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ.
Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής
του ομάδας). (7.3.2002).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(Αρ. Φακ. 23.05.001.2002)

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-
Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται
στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση
του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)

- β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)

- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 6.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ

Λιλλήκας Γιώργος

Βαρνάβα Γιώργος

Ματσάκης Μάριος

Βασιλείου Ανδρούλα	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γιάγκου Κίκη	Νικολάου Ιωνάς
Δημητρίου Παναγιώτης	Ομήρου Γιαννάκης
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαδόπουλος Τάσος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπακώστας Κώστας
Θεοδώρου Δώρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Θεοχάρους Ελένη	Περδίκης Γιώργος
Θωμά Γιαννάκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Καράς Αντώνης	Πουργουρίδης Χρήστος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λαμάρης Γιάννος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Κ. Κωνσταντίνου, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Κασουρίδης, Γ. Ομήρου, Α. Καράς) των θεμάτων «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».
4. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Χρ. Ταραμουντάς, Πρόεδρος, Γ. Ομήρου) του θέματος «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
5. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Καράς, Α. Βασιλείου, Ν. Κασουρίδης, Ν. Κλεάνθους, Γ. Ομήρου, Γ. Περδίκης, Π. Δημητρίου, Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Ματσάκης, Πρόεδρος), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και Παναγιώτη Δημητρίου και ψήφισή τους σε νόμους.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η σύντομη παρέμβαση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου και ψήφισή της σε νόμο.

8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998» και ψήφισή της σε νόμο.
9. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Εργοδοτούμενων με Μερική Απασχόληση (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:
 - α. «Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - β. «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Δοκιμές) Κανονισμοί του 2002»,
 - γ. «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εφεδρικά Μέσα Παραγωγής) Κανονισμοί του 2002»,
 - δ. «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Συσκευασίες) Κανονισμοί του 2002»,
 - ε. «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα που Εισάγονται Ευκαιριακά και σε Ειδικές Περιπτώσεις) Κανονισμοί του 2002» και
 - στ. «Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Χρήση στην Παραγωγή Προϊόντων για Εξαγωγή) Κανονισμοί του 2002»,
ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το Έτος 2002 Νόμος του

- 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Άδειες Λειτουργίας, Παραγωγής και Εμπορίας Έτοιμου Σκυροδέματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
 16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
 17. Ερωτήσεις βουλευτών: Απώλεια όπλου από μυστικό ειδικό αστυνομικό - Χορήγηση άδειας οπλοφορίας - Μετατροπή της περιοχής μεταξύ Δένειας και Ακακίου σε σκουπιδότοπο - Επιδότηση ψαράδων.
 18. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ανησυχία των εταιρειών Exxon Mobil και BP για τον τρόπο μεταφοράς πετρελαίου από κυπριακή εταιρεία - Ανάγκη κήρυξης ολόκληρης της περιοχής του υδατοφράκτη Ταμασσού ως απαγορευμένης για κυνήγι - Ανάγκη προαγωγών επ' ανδραγαθία αστυνομικών μαχητών της αντίστασης - Ανάγκη μετακίνησης χοιροτροφικής μονάδας από το χωριό Σια - Ανάγκη επίλυσης προβλημάτων από την παρουσία αθιγγάνων στην τουρκοκυπριακή συνοικία Λεμεσού - Ανάγκη επίσπευσης του παρακαμπτήριου δρόμου Γερμασόγειας - Προβλήματα από τη διακοπή τηλεφωνικής σύνδεσης κατεχομένων με τις ελεύθερες περιοχές τα Σαββατοκυριάκα - Ανάγκη διαφύλαξης του πολύτιμου υλικού στο αρχείο του ΡΙΚ.
 19. Συνέχιση της συζήτησης (Ντ. Μιχαηλίδης, Α. Βασιλείου, Σ. Χαραλάμπους) για το θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο

ρόλος της Βουλής».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 6^η Ιουνίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 36)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό σας απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέλω να σας παρακαλέσω θερμά, επειδή μετά την έκδοση του πορίσματος για το χρηματιστήριο από τις δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές, ενός πορίσματος που γράφτηκε με πολύ κόπο, πολλή υπευθυνότητα και αντικειμενικότητα, τόση ήταν η αντικειμενικότητά του, που έγκριτος συνάδελφος που είχε έντονες απόψεις για τα θέματα του χρηματιστηρίου σκεφτόταν να ταχθεί εναντίον του πορίσματος, επειδή, όπως είπε, είναι γραμμένο ως δικαστική απόφαση... Και κάποιοι πλήττουν το θεσμό

της Βουλής. Μιλούν από καθέδρας ως κριτές για τη Βουλή, ως η Βουλή να μην έχει δικαίωμα, ως η Βουλή να κάμνει κάτι ξένο προς τις ιδιότητές της. Αφήνουν υπονοούμενα εναντίον της Βουλής, τα οποία δεν αφήνουν οι χρηματιστές και οι άλλοι τους οποίους κατηγορήσαμε ότι ήταν οι αρχιτέκτονες της καταδολίευσης. Και, αντί η προσοχή όλων να στραφεί στο πώς τιμωρούνται οι καταδολιεύσαντες τον κυπριακό λαό, γίνεται μια προσπάθεια από πολλούς να αποπροσανατολιστεί το θέμα.

Η θερμή μου παράκληση προς τον Πρόεδρο της Βουλής είναι αυτό το θέμα να συζητηθεί ενώπιον της ολομέλειας το ταχύτερο, για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Λυσσαρίδη, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι δεν πρέπει να προλαμβάνουμε τι θα πούμε. Καμία ένσταση να τεθεί με μεγάλη προτεραιότητα το θέμα προς συζήτηση. Έχουμε μία έκθεση, αντιλαμβάνομαι, πολύ πολυσέλιδη και πρέπει να δοθεί ευκαιρία στους βουλευτές να τη μελετήσουν. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, νομίζω πως σήμερα πρέπει να αποφευχθούν οποιαδήποτε σχόλια, προτού να έχουμε όλοι μας την έκθεση στα χέρια μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Νοούμενου ότι γίνονται πολλά σχόλια και από επίσημης και κυβερνητικής πλευράς, πρέπει να πω -σήμερα έγινε επίθεση ουσιαστικά από τον εκπρόσωπο της κυβέρνησης κατά της Βουλής των Αντιπροσώπων- θεωρώ ότι οι δύο πρόεδροι των επιτροπών, οι οποίοι προϊστάται των επιτροπών που εξέδωσαν το πόρισμα, έχουν καθήκον να υπερασπιστούν τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Και εν τω μεταξύ πρέπει, ναι, να ορίσουμε συνεδρία της ολομέλειας, εφόσον πάρουν το πόρισμα

όλοι οι συνάδελφοι βουλευτές και δοθεί και λογικό χρονικό περιθώριο μελέτης, για να συζητηθεί στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων και να τοποθετηθούν οι συνάδελφοι βουλευτές και να βγάλει και η ολομέλεια τα δικά της πορίσματα, να πει τη δική της ετυμηγορία.

Να περάσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη νομοθετική εργασία. Οι ομόφωνες εκθέσεις παρακαλώ να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Τα πρώτα τέσσερα θέματα δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο που εμπίπτει στον τομέα του περιβάλλοντος και ειδικότερα ο εκσυγχρονισμός του όλου συστήματος της προστασίας των νερών και του εδάφους από τη ρύπανση με περιεκτικότερη και πιο αποτελεσματική νομοθεσία. Ειδικότερα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο αντικαθιστά την υφιστάμενη νομοθεσία με νέο κείμενο, το οποίο ενοποιεί, απλοποιεί, διευκρινίζει και επεκτείνει της πρόνοιές της.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη και τον περιορισμό της ρύπανσης, την υιοθέτηση ολοκληρωμένης προσέγγισης στην αδειοδότηση και τον έλεγχο των μεγάλων εγκαταστάσεων που προκαλούν ρύπανση των νερών και των εδαφών, καθώς και τη συστηματική ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου, είχε την ευκαιρία να ζητήσει πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από τους αρμοδίους. Η επιτροπή, ως αποτέλεσμα της κατ' άρθρον εξέτασης του νομοσχεδίου, έκρινε σκόπιμο να επιφέρει σ' αυτό αριθμό τροποποιήσεων σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Αύξηση των προβλεπόμενων ποινών εκεί όπου προτείνονται χαμηλότερες ποινές από αυτές που προβλέπονται στην υπό αντικατάσταση νομοθεσία, καθώς και υιοθέτηση ομοιόμορφων ποινών για όλα τα ανάλογα αδικήματα.

2. Προσθήκη επιφύλαξης, ώστε στις περιπτώσεις όπου ο νόμος προβλέπει εξώδικη ρύθμιση αυτή να επιτρέπεται μόνο για την πρώτη φορά που διαπράττεται το αδίκημα.
3. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε για κάθε μέρα που συνεχίζεται το αδίκημα να θεωρείται ότι διαπράττεται νέο αδίκημα και ο αρμόδιος επιθεωρητής να υποχρεούται να προβαίνει σε δίωξη του παραβάτη.
4. Διεύρυνση της σύνθεσης της τεχνικής επιτροπής που ιδρύεται με βάση το παράρτημα του προτεινόμενου νόμου, ώστε σ' αυτή να περιλαμβάνεται ένας εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ και ένας εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.
5. Κατάργηση της πρόνοιας που προβλέπει ότι, κατά την εκδίκαση αδικήματος κατά παράβαση του προτεινόμενου νόμου, για το οποίο υπάρχει ισχυρισμός ότι διαπράχθηκε από φορέα εκμετάλλευσης οποιασδήποτε εγκατάστασης, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει διάταγμα, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, για την πώληση της κινητής και ακίνητης ιδιοκτησίας της εγκατάστασης. Αντί της πρόνοιας αυτής, γίνεται πρόβλεψη η πώληση ή η διάθεση των κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων της εγκατάστασης να μπορεί να διατάσσεται από το δικαστήριο σε περίπτωση καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου και πρόσθετα από την ποινή που θα του επιβληθεί.
6. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, όταν ο αρμόδιος Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαφωνούν μεταξύ τους για το χειρισμό κάποιου θέματος που ρυθμίζεται από το νόμο, τότε η διαφωνία τους επιλύεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

7. Άλλες νομοτεχνικές τροποποιήσεις που κρίθηκαν αναγκαίες για τη βελτίωση του κειμένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με βάση τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Παράλληλα όμως παρατηρεί ότι δεν είναι ικανοποιημένη από τον τρόπο που το νομοσχέδιο αυτό κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ των υπουργών, αφού ως αποτέλεσμα υπάρχει σύγχυση αρμοδιοτήτων που, κατά την άποψη της επιτροπής, έχει ως συνέπεια την αναποτελεσματικότητα του νόμου. Εν πάση περιπτώσει, επειδή η σύγχυση αυτή των αρμοδιοτήτων προϋπήρχε στην υπό αντικατάσταση νομοθεσία, η επιτροπή δεν προτίθεται να καθυστερήσει την προώθηση της εναρμονιστικής νομοθεσίας, για να λύσει με αυτή την ευκαιρία ένα προϋπάρχον πρόβλημα. Ωστόσο, καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει το θέμα των αρμοδιοτήτων και να επανέλθει με λύσεις που να καθιστούν τον προτεινόμενο νόμο λειτουργικό και αποτελεσματικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα μιλήσω από το βήμα, αλλά θα είμαι σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά που θα πω είναι για να θέσω ενώπιόν σας δύο διαζευκτικές διαδικαστικές εισηγήσεις. Για να γίνει κατανοητό τι θέλω να πω, να μου επιτρέψετε να πω δύο λόγια, χωρίς αυτό να σημαίνει αναγκαστικά έναρξη συζήτησης του νομοσχεδίου. Σίγουρα είναι το πιο σημαντικό νομοσχέδιο για

θέματα περιβάλλοντος που έχει ενώπιόν της η Βουλή από την ίδρυσή της ως τώρα. Αποβλέπει στην ενοποίηση των νόμων και είναι και εναρμονιστικό. Είναι νομοσχέδιο που θα το κάναμε, κατά τη γνώμη μου, έτσι και αλλιώς, είτε υπήρχε η ανάγκη της εναρμόνισης είτε όχι.

Από την αρχή που το εξετάσαμε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μερικοί συνάδελφοι εθέσαμε μια αρχή, ότι το νομοσχέδιο, για να είναι αποτελεσματικό, έπρεπε να έχει μια υπεύθυνη αρχή, ένα από τα δύο υπουργεία, είτε το Υπουργείο Γεωργίας, που είναι πιο κοντά στο περιεχόμενο, το αντικείμενο, του νομοσχεδίου, είτε το Υπουργείο Εργασίας, που μέχρι σήμερα έχει ένα μεγάλο τομέα αρμοδιοτήτων που κάνει με νόμο που καταργείται με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Αυτή ήταν απόφαση ομόφωνη της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στην παρουσία των εκπροσώπων και της Γενικής Εισαγγελίας και των δύο υπουργείων, και φάνηκε ότι η κυβέρνηση δεν μπορούσε να επιλύσει την αντιδικία μεταξύ των δύο υπουργείων, ποιου θα ήταν ευθύνη να κάμνει τι. Ως αποτέλεσμα υπήρχαν στο νομοσχέδιο προηγουμένως πρόνοιες που έλεγαν ότι άδεια εκδίδει το Υπουργείο Εργασίας, αλλά πρόσθετους όρους μπορεί να εκδώσει και το Υπουργείο Γεωργίας και ανάποδα. Άδειες εκδίδει -συγγνώμη, άμα μιλώ για άδειες, εννοώ άδειες απόρριψης αποβλήτων- το Υπουργείο Γεωργίας, αλλά προσθέτει και ο Υπουργός Εργασίας τις δικές του.

Παρακαλέσαμε την υπηρεσία της Βουλής -και πρέπει να τους ευχαριστήσω από το βήμα- μετά που συμφώνησε η επιτροπή ότι έπρεπε να αποφευχθεί αυτή η δυαρχία, να ξαναδιατυπωθεί το κείμενο, ενσωματώνοντας και κάποιες εισηγήσεις που είχε ο συνάδελφος κ. Περδίκη, που δεν είναι μέλος της επιτροπής, αλλά έδειξε ενδιαφέρον γι' αυτό το νομοσχέδιο. Και έχουμε ενώπιόν μας το κείμενο το οποίο βλέπετε. Είναι η τέταρτη φορά που είναι ενώπιον της ολομέλειας. Εγώ, διαβάζοντας ξανά το νομοσχέδιο, επαναλαμβάνω, παρά τις ζηλευτές προσπάθειες της επιτροπής,

εξακολουθώ να βλέπω μέσα στο νομοσχέδιο ύπαρξη της σύγκυσης όσον αφορά την αρχή που είναι αρμόδια. Και εγώ να λέω ότι πρέπει να εξοβελιστεί περίπου από το νομοσχέδιο το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μου είναι κομμάτι δύσκολο λόγω των δεσμών μου παλιά με το Υπουργείο Εργασίας, αλλά έτσι νομίζω ότι είναι πιο σωστή η πορεία μου.

Γι' αυτό έχω δώσει στη γραμματεία, δεν ξέρω αν έχουν κυκλοφορήσει, εισηγήσεις κατ' άρθρο και αυτά που σας λέω επίσης είναι γραμμένα πάνω. Επειδή δεν είδα να κυκλοφορήσει έγκαιρα, γι' αυτό σας τα λέω από το βήμα της Βουλής. Η διαζευκτική διαδικαστική πρόταση, κύριε Πρόεδρε, είναι: Εάν η Βουλή, η ολομέλεια τώρα, συμφωνεί ότι πρέπει να επιτευχθεί πλήρης εναπόθεση αρμοδιοτήτων και εξουσιών στο Υπουργείο Γεωργίας, ας πάρει την απόφαση να πάει πίσω το νομοσχέδιο, προτού έρθει για συζήτηση, για να ενσωματωθούν αυτές οι προτάσεις. Εάν μερικοί συνάδελφοι πουν «μα είναι η πέμπτη φορά που ήρθε», έχω καταγράψει εισηγήσεις για τροποποιήσεις άρθρο προς άρθρο, όμως δεν είμαι βέβαιος αν η διατύπωσή μου είναι νομοτεχνικά η σωστή και δεν είμαι σίγουρος αν δεν υπάρχουν νομοθετήματα, που εγώ δεν τα ξέρω, που δεν καταργούνται με τούτο και θα δημιουργηθεί άλλη σύγκυση. Γι' αυτό ζητώ από το σώμα ή το ένα να αποφασίσει ή το άλλο, είτε να αποφασίσει στην ουσία ότι πρέπει να φύγει η δυαρχία και από αυτό το νομοσχέδιο και από τα άλλα, αν υπάρχουν, είτε να προχωρήσουμε στην κατ' άρθρο συζήτηση, με τους κινδύνους που είπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, έχω την άποψη ότι δε θα πρέπει να ριψοκινδυνεύσουμε και η καλύτερη λύση είναι να αναβληθεί για ακόμα μια εβδομάδα, για να γίνει σωστή και ακριβής εργασία. Να μην εκθέτουμε τον εαυτό μας στο τέλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά συμφωνεί η Βουλή ότι πρέπει να φύγει η δυαρχία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να το συζητήσουμε ολοκληρωμένα, όταν θα συζητήσουμε το νομοσχέδιο. Να μην κάμνουμε μισή δουλειά σήμερα και την άλλη μισή την άλλη εβδομάδα, όταν έρθουν επακριβώς τα ζητήματα μπροστά μας.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θέλω να συμφωνήσω μαζί σας για την αναβολή, για να δούμε το νομοσχέδιο καλύτερα. Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι το θέμα της δυαρχίας το συζητήσαμε, έχουμε τοποθετηθεί, αν χρειάζεται μία επιβεβαίωση -και ίσως σωστά να το θίγει ο κ. Παπαδόπουλος- ναι, να επιβεβαιωθεί και σήμερα ότι εμείς το θέμα της δυαρχίας δεν το θέλουμε. Είναι θέμα σωστής λειτουργίας τα μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών προβλήματα να τα λύσουν τα υπουργεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω πως ο κ. Παπαδόπουλος έχει ζητήσει από τη Βουλή μία καταρχήν έγκριση ότι είμεθα εναντίον της δυαρχίας και επομένως η εντολή που θα δοθεί στην επιτροπή είναι να διαμορφώσει το νομοσχέδιο κατά τρόπο που να αποφεύγεται η δυαρχία. Αν δεν υπάρχει ένσταση, αυτό να θεωρηθεί ως δεδομένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου ζήτησε το λόγο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή ήταν η άποψη που εκφράστηκε και στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και αντιλαμβάνομαι και στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων την περασμένη Πέμπτη. Επομένως, συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Συμφωνώ βέβαια με τα όσα έχουν λεχθεί, που έχουν σχέση με αυτή την καταρχήν εντολή που παίρνει από την ολομέλεια η επιτροπή, όπως πολύ εύστοχα έχει παρατηρήσει ο κ. Λυσσαρίδης. Έχει ακολουθηθεί στο παρελθόν σε ευρωπαϊκό νομοθέτημα, θα θυμάται ο κ. Παπαδόπουλος, σε σχέση με τον ΚΟΠΕ, η ίδια διαδικασία. Πήρε εντολή η επιτροπή και οι κυβερνητικές υπηρεσίες εξακολουθούν -είναι ένα άλλο ζήτημα, απλώς το αναφέρω για σκοπούς παραλληλισμού της μίας περίπτωσης με την άλλη- να επιμένουν στις δικές τους απόψεις. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι η εντολή σε εισαγωγικά ή μη που παίρνει από την ολομέλεια είναι χωρίς πρακτική αξία, αλλά συμφωνούμε ότι θα πρέπει να πάει πίσω στην επιτροπή και να συζητηθεί. Να μην περιμένουμε δηλαδή ότι στην επιτροπή οπωσδήποτε, 100%, η αρχή που θα συμφωνηθεί θα είναι αυτή που δίδει η εντολή της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να θυμίσω στους αγαπητούς συναδέλφους ότι στις 24 Απριλίου 2002 είχε κατατεθεί στην ολομέλεια η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων όπου, στο τέλος μάλιστα, αναγράφεται το εξής: «Η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει το θέμα των αρμοδιοτήτων και να επανέλθει με λύσεις που να καθιστούν τον προτεινόμενο νόμο λειτουργικό και αποτελεσματικό».

Καταρχάς θα έλεγα ότι μάλλον συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Παπαδόπουλο, ότι έγινε πάρα πολλή προσπάθεια από τις 24 Απριλίου μέχρι σήμερα και πολλά έχουν ήδη διευθετηθεί. Εάν υπάρχει όμως η διάθεση από τη Βουλή όντως να ξεκαθαρίσει το θέμα

των αρμοδιοτήτων, κατά τρόπο όμως επισταμένο και όχι προκρούσειο, διότι υπάρχει στο νομοσχέδιο όντως μία σύγχυση, όπως είναι σήμερα μπροστά σας, αρμοδιοτήτων, μάλλον περιορισμένη σε σχέση με αυτό που υπήρχε μπροστά μας στις 24 Απριλίου - κάποιες από τις αρμοδιότητες αναμφίβολα και χωρίς καμία άλλη δυνατότητα πρέπει να υπάρχουν και σε άλλο υπουργείο, γιατί αφορούν τεχνικούς όρους, τους οποίους μόνο το Υπουργείο Εργασίας μπορεί να βάλει- αυτό που πρέπει να γίνει, και έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος, είναι να μπει μία τάξη όσον αφορά το ποιος έχει το “λύνειν και το δένειν”, δηλαδή τον καθοριστικό ρόλο.

Συμφωνώ λοιπόν στην ιδέα της αναβολής, αλλά όχι στην αντίληψη ότι θα πρέπει να καταργηθεί ο ρόλος του Υπουργείου Εργασίας από την όλη διαδικασία. Να μπει στο σωστό του χώρο και στο σωστό του τόπο μέσα στο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κληρίδη, εκαλυφθήκατε;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Να πω μόνο, κύριε Πρόεδρε, ότι εγώ έχω την άποψη ότι αρμοδιότητα πρέπει να έχει το Υπουργείο Γεωργίας, εφόσον το νομοσχέδιο αφορά τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Απ' εκεί και πέρα, τα τεχνικά προβλήματα τα οποία δημιουργούνται στη συνεργασία των υπουργείων δεν είναι θέμα του νόμου· είναι θέμα με διοικητικά μέτρα τα δύο υπουργεία, αφού καθοριστεί σαν αρμόδιο το Υπουργείο Γεωργίας, να τα επιλύσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα αναβάλλεται για μία εβδομάδα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να υπενθυμίσω ότι πέντε μέλη της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων την επόμενη Πέμπτη, από τη Δευτέρα μέχρι την Πέμπτη θα λείπουν στην Αθήνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο εβδομάδες.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο εβδομάδες. Η αρμοδιότητα να περάσει στο Υπουργείο Γεωργίας...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και να το δει η επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να το δει η επιτροπή. Από 'κεί και πέρα, σήμερα εκάμαμεν τζιαι μικροτοποθετήσεις τις οποίες θα μπορούσαμε να κάμουμε σε δεκαπέντε μέρες. Δηλαδή, σ' ό,τι αφορά στις λεπτομέρειες τις κατ' άρθρον και στις τεχνικές αρμοδιότητες κ.λπ., εννά επανέλθετε, εφόσον υπάρχουν απόψεις, στην ολομέλεια, όταν θα συζητείται η έγκριση του νομοσχεδίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και παρακαλώ να κυκλοφορήσει στους συναδέλφους -αντιλαμβάνομαι ότι δεν κυκλοφόρησε- η πρότασή μου για τις τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να κυκλοφορήσει και η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου στους αγαπητούς συναδέλφους.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 6 και είναι εξ αναβολής. Μου έχει ζητηθεί όχι αναβολή, αλλά να συζητηθεί λίγο αργότερα, στη διάρκεια της ολομέλειας, γιατί γίνονται κάποιες προσπάθειες για συναίνεση σ' ό,τι αφορά αυτό το θέμα.

Να περάσουμε λοιπόν στο επόμενο... το υπ' αριθμόν; Εφτά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ βρίσκω εννέα εδώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περί Τύπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θέμα είναι το υπ' αριθμόν 7, κύριε συνάδελφε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Περί Τύπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι «Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Σταύρος Ευαγόρου Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ελένη Μαύρου

Χρίστος Κληρίδης

Άγης Αγαπίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε αρχικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, αποφασίστηκε το εν λόγω νομοσχέδιο να παραπεμφθεί για περαιτέρω μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 15 Απριλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών, Εσωτερικών, του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, της Ένωσης Συντακτών Κύπρου και του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση του βασικού νόμου με το κοινοτικό κεκτημένο και συγκεκριμένα με τα άρθρα 43 έως 48 της Συνθήκης της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, που καθιερώνουν το δικαίωμα της ελεύθερης εγκατάστασης, με τα άρθρα 49 έως 55, που αφορούν το δικαίωμα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και με τα άρθρα 56 έως 60, που αφορούν την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, σκοπείται η κατάργηση κάθε διάκρισης μεταξύ Κυπρίων πολιτών και πολιτών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος του δημοσιογράφου, την έκδοση εφημερίδας, την ίδρυση τυπογραφείου και την καταβολή των σχετικών τελών. Επιπρόσθετα, σκοπείται η αύξηση των τελών για εγγραφή εφημερίδων και περιοδικών και για κατοχή τυπογραφικού πιεστηρίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η πλευρά μας δεσμεύτηκε να υιοθετήσει την προτεινόμενη νομοθεσία μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003. Όσον αφορά τις προτεινόμενες αυξήσεις των τελών, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αυτές κρίθηκαν αναγκαίες, λόγω του ότι τα ισχύοντα τέλη είναι πολύ χαμηλά σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Συντακτών Κύπρου και του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου, παρ' όλο που υποστήριξαν την ανάγκη εναρμόνισης της ισχύουσας περί Τύπου νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, υποστήριξαν πως δε θα πρέπει να δοθούν δικαιώματα για ισοτιμία και προνόμια στους Ευρωπαίους πολίτες πριν από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί σε τέτοια περίπτωση υπάρχει ο κίνδυνος ο εγχώριος τύπος να εξαφανιστεί. Για τους πιο πάνω λόγους οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο εναρμόνισης της νομοθεσίας μας στον τομέα αυτό σε μεταγενέστερη από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ημερομηνία.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση δήλωσε πως, με

βάση τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η πλευρά μας, θα πρέπει να εναρμονιστούμε στον τομέα αυτό με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, εισηγήθηκε την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο καθορίζοντας ως χρόνο έναρξης ισχύος του την ημερομηνία της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αντί την ημερομηνία που θα οριστεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προτείνεται, με εξαίρεση τις πρόνοιες που αφορούν την αύξηση των τελών, για τις οποίες εισηγήθηκε να καθοριστεί ως χρόνος έναρξης ισχύος τους η ημερομηνία της δημοσίευσης του προτεινόμενου νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα πιο πάνω, υιοθετεί την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο όπως έχει διαμορφωθεί, με βάση τις πιο πάνω εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Κατάργηση των άρθρων 33 και 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του τρίτου και τέταρτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 8 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι και αυτό εξ αναβολής. Είναι «Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001» και η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος Σωτήρης Σαμψών

Γιαννάκης Θωμά Άριστος Χρυσοστόμου

Γεώργιος Τάσου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο παραπέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ύστερα όμως από συνεννόηση μεταξύ του προέδρου της και

του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αυτό αποφασίστηκε να εξεταστεί από την τελευταία ως την καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου, του Δημοτικού Σφαγείου Πάφου, της ΠΟΒΕΚ, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποιμιοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Χοιροτρόφων και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου. Η Ένωση Δήμων Κύπρου, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Αιγοπροβατοτρόφων, η Παγκύπρια Οργάνωση Αιγοπροβατοτρόφων και το Συμβούλιο Εγγραφής Κτηνιάτρων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν απέστειλαν εκπροσώπους τους στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η αντικατάσταση της νομοθεσίας που διέπει τα σφαγεία με νέα νομοθεσία, με την οποία εισάγεται η φιλελευθεροποίηση της ίδρυσης σφαγείων κατά τρόπο που ο τομέας παραγωγής κρέατος να συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου αυτού, οι οποίες εμπίπτουν στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού, προβλέπονται ειδικότερα τα πιο κάτω:

1. Παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία με σχετικό διάταγμά του να αποφασίζει την ίδρυση συμβουλίου κεντρικού σφαγείου και την κατασκευή κεντρικού σφαγείου, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο ύστερα από σχετική αίτηση από αρχές τοπικής διοίκησης.

2. Τα σφαγεία θα ιδρύονται και θα λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας που διέπει την υγιεινή του κρέατος.
3. Για κάθε σφαγείο θα λειτουργεί συμβούλιο αποτελούμενο από πέντε μέχρι δεκαπέντε μέλη, τα οποία θα διορίζονται από κοινού από τις συμμετέχουσες αρχές τοπικής διοίκησης για τριετή θητεία.
4. Στις αρμοδιότητες κάθε συμβουλίου θα εμπίπτουν θέματα που σχετίζονται με την ανέγερση, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία του σφαγείου, καθώς και με τη διατήρηση των αναγκαίων εγκαταστάσεων και με κάθε άλλη πράξη ή ενέργεια που απαιτείται για την εκτέλεση των εξουσιών του όπως ειδικότερα καθορίζεται.
5. Με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το συμβούλιο κάθε σφαγείου θα μπορεί να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων.
6. Ύστερα από άδεια του Υπουργικού Συμβουλίου θα επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία από φυσικά ή νομικά πρόσωπα άλλων σφαγείων εκτός από τα κεντρικά, νοουμένου ότι ικανοποιούνται οι διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας για την υγιεινή του κρέατος.
7. Η προτεινόμενη νομοθεσία θα τεθεί σε ισχύ σε ημερομηνία που θα καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική γνωστοποίησή του.

Επεξηγώντας ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών την προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση, ανέφερε πως αυτή εισάγει τη φιλελευθεροποίηση στον τομέα της παραγωγής κρέατος κατά τα κρατούντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εμπίπτει στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού και της διεξαγωγής του κτηνιατρικού υγειονομικού ελέγχου του κρέατος από κεντρική κρατική αρχή. Αναφερόμενος ο ίδιος εκπρόσωπος ειδικότερα στο θέμα του προσωπικού και των κτηνιάτρων που απασχολούνται σήμερα στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου και στο Δημοτικό Σφαγείο Πάφου, δήλωσε πως οι εν

λόγω υπάλληλοι θα μετατεθούν στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του κράτους χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση στις απολαβές ή στα καθήκοντά τους.

Ο εκπρόσωπος του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου επισήμανε ιδιαίτερα το γεγονός ότι, με την προτεινόμενη θεσμοθέτηση της φιλελευθεροποίησης στον τομέα των σφαγείων και τον επικείμενο ανταγωνισμό, αναμένεται να δημιουργηθούν πλείστα όσα προβλήματα στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου, το οποίο ήδη βρίσκεται σε δεινή οικονομική κατάσταση. Ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε την παροχή ευχέρειας στο εν λόγω σφαγείο να εμπορεύεται τα κρέατα, καθώς και να προβαίνει σε άλλες ενέργειες, όπως επενδύσεις κεφαλαίων και έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας των υπαλλήλων του.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ, παρ' όλο που υποστήριξε την προτεινόμενη με το νομοσχέδιο φιλελευθεροποίηση στον τομέα των σφαγείων, εξέφρασε το φόβο ότι η δημιουργία πολλών σφαγείων μικρής δυναμικότητας ενδέχεται να πλήξει τον ανταγωνισμό.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων, αφού επισήμαναν το γεγονός ότι στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για τα τέλη σφαγής, δήλωσαν ότι τα σφαγεία μικρής δυναμικότητας που θα δημιουργηθούν θα έχουν περιορισμένη ποσότητα ζώων για σφαγή, με το ενδεχόμενο να μην εξυπηρετούν ικανοποιητικά τους καταναλωτές στην περιοχή όπου θα λειτουργούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υπό το φως της εξέτασης όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση επιδιώκει την εναρμόνισή μας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των σφαγείων, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει νομοτεχνικά διατυπωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2002».

Παράλληλα με την πιο πάνω εισήγησή της, η επιτροπή αναμένει ότι οι αρμόδιοι θα λάβουν έγκαιρα όλα τα αναγκαία μέτρα για τη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής και για την ικανοποιητική στελέχωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ώστε ο έλεγχος που θα απαιτηθεί για όσα σφαγεία λειτουργήσουν να είναι από κάθε άποψη αποτελεσματικός, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας της υγείας του καταναλωτή και της δημόσιας υγείας γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο τούτο, μαζί με ένα άλλο το οποίο κατατέθηκε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στοχεύει στη φιλελευθεροποίηση του τομέα των σφαγείων και στη μεταφορά της ευθύνης για τον έλεγχο της ποιότητας στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Και στην έκθεση που έχουμε ενώπιόν μας και στην έκθεση που κατατέθηκε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων λέγεται ότι οι οκτώ ή δέκα κτηνίατροι του σφαγείου της Πάφου και του σφαγείου της Κοφίνου θα μετατεθούν στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του κράτους. Τη Δευτέρα σε ερώτηση που έκανε ο πρόεδρος της επιτροπής στον εκπρόσωπο του υπουργείου πώς είναι δυνατό υπάλληλοι των δημοτικών υπηρεσιών να μετατεθούν στη δημόσια υπηρεσία η απάντηση που πήραμε όχι μόνο δεν ήταν κατατοπιστική, αλλά φανέρωνε άγνοια του θέματος και ανυπαρξία οποιασδήποτε επεξεργασίας αυτού του περίπλοκου και δύσκολου θέματος, διότι γνωρίζουν όσοι ασχολήθηκαν με παρόμοια θέματα ότι δεν υπάρχει τρόπος διά νόμου κάποιος να μεταβαπτισθεί από ιδιωτικό ή από δημοτικό υπάλληλο σε δημόσιο υπάλληλο. Και αν προηγουμένως υπήρχε κάποια διέξοδος, μετά την απόφαση του δικαστηρίου του Δεκέμβρη του '97, έχει κλείσει ευτυχώς άπαξ και διά παντός.

Η άποψη της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, την οποία καταθέτω ενώπιόν σας, είναι ότι, αν δεν έχουμε σαφή ρύθμιση αυτού του θέματος, άρα, αν θα έχουμε εργατική διαφορά -διότι θα έχουμε εργατική διαφορά- δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε ψήφιση νόμου που θέτει δέκα ανθρώπους ουσιαστικά στο δρόμο. Γι' αυτό εισηγούμαστε, κύριε Πρόεδρε, την αναβολή της ψήφισης του νομοσχεδίου, μέχρις ότου με σαφήνεια έρθουν οι υπηρεσίες, δηλαδή η Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, το Υπουργείο Οικονομικών ή οποιοιδήποτε άλλοι... η Νομική Υπηρεσία, να μας πουν πώς θα λυθεί αυτό το θέμα, που, επαναλαμβάνω, αφορά δέκα ανθρώπους οι οποίοι εργάζονται άλλοι οκτώ, άλλοι δέκα, άλλοι είκοσι χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα εισηγείστε την αναβολή του θέματος.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εισηγούμαι την αναβολή, κύριε Πρόεδρε, και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια, δεν καταλαβαίνω το μέχρι που να έρθουν να σας πουν...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να σας πω, να σας πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...το άλφα, το βήτα, το γάμα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, ένα λεπτό!

Διότι μπορεί και να μην έρθουν. Μπορεί να έρθουν σε δεκαπέντε, σε είκοσι, σε είκοσι πέντε μέρες, σε ένα μήνα. Πόσο θα αναβάλλουμε; Θα αναβάλλουμε επ' αόριστον την ψήφιση του νομοσχεδίου;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη στιγμή που η ψήφιση ενός νομοσχεδίου θέτει οκτώ ή δέκα ανθρώπους εκτός υπηρεσίας χωρίς σαφή εικόνα για το τι θα γίνει μαζί τους, νομίζω ότι η Βουλή έχει την υποχρέωση να τους προστατεύσει, εφόσον έχει επισημάνει αυτό το θέμα. Στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων δεσμεύτηκαν να έρθουν να μας παρουσιάσουν τη διευθέτηση που θα γίνει και αναμένω ότι τουλάχιστον σε μια βδομάδα με δεκαπέντε μέρες αυτό το πράγμα θα γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ξεκινώ από τη δική σας επισήμανση -πολλοσυμφωνούμε σήμερα, εννά παρεξηγηθούμε τώρα!- ότι δεν μπορεί να αναβληθεί επ' αόριστον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στη δική μου πλευρά δεν υπάρχει παρεξήγηση. Δεν ξέρω κοντά σας τι γίνεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ούτε στη δική μας! Ούτε στη δική μας!

A. ΚΑΡΑΣ:

Μόνον ο Συλλούρης κάμνει τετραμερή!

(Ο Πρόεδρος και οι βουλευτές γελούν.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η αναβολή δεν μπορεί να είναι επ' αόριστον, διότι ναι, έχουμε συμφωνήσει όλοι να δούμε το πρόβλημα των οκτώ υπαλλήλων, αλλά το μείζον είναι να ψηφιστεί το

νομοσχέδιο. Εάν κλείσει η Βουλή και δεν ψηφιστεί το νομοσχέδιο, θα έχουμε άλλα, μεγαλύτερα προβλήματα. Επομένως, θα έλεγα ότι και από τις υπηρεσίες αλλά και πολιτικά, μέσα από τη συζήτηση που γίνεται τώρα, να φύγει το μήνυμα ότι θέλουμε εντός δεκαπέντε ημερών να είναι έτοιμη η κυβερνητική πλευρά να μας πει πώς τακτοποιούνται οι οκτώ αυτοί άνθρωποι και ο λόγος που πρέπει εκείνοι να το πράξουν είναι καθαρά συνταγματικός, γιατί, όπως εξήγησε και ο πρόεδρος της επιτροπής στη συνεδρία προχτές, δεν μπορούμε εμείς με νόμο να ψηφίσουμε την πρόσληψη αυτών των υπαλλήλων. Πρέπει να εξευρεθεί μία λύση, διαφορετικά θα μπορούμε σε άλλες ταιπιωρίες, όπως και με τους εκτάκτους, και ούτω καθεξής. Άρα να συμφωνήσουμε σε μία αναβολή δεκαπέντε ημερών και οι υπηρεσίες της Βουλής να αναλάβουν να συνεννοηθούν, ώστε να είμαστε έτοιμοι να το ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης θέλει να πει τίποτε;

Ευχαριστώ. Κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων γι' αυτά τα οποία λέχθηκαν από τον κ. Χρίστου, με τα οποία συμφωνούμε, είχαμε ζητήσει αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης. Γιατί; Για τον επιπλέον λόγο, που θα πρέπει να τον ακούσει η ολομέλεια, ότι οι κυβερνητικές υπηρεσίες στην εισαγωγή αυτού του κοινοτικού, με εισαγωγικά ή χωρίς, κερτημένου έχουν αντιληφθεί ότι η κατοχύρωση αυτών των ανθρώπων που θα φύγουν από την κοινοτική παρακολούθηση που είναι σήμερα και τον τρόπο που πληρώνονται από τη σχέση που έχουν με τα δημαρχεία μπορεί να γίνει εναλλακτικά κι αυτό θα γίνει με το να τους μετακινήσουν υπό το καθεστώς των με συμβόλαιο υπαλλήλων ωσάν η μέθοδος αυτή να είναι η καλύτερη των λύσεων για την

οποιαδήποτε εξασφάλιση ενός άριστου, αντικειμενικού και αμερόληπτου υπαλλήλου που θα ασχολείται με τα θέματα της δημόσιας υγείας. Εάν με την αναβολή -και γι' αυτό πήρα το λόγο- θα καταλήξουμε στο να δεχτούμε την πρόταση των κυβερνητικών τμημάτων, ότι οι άνθρωποι αυτοί θα πάνε με συμβόλαιο σαν οιονεί κυβερνητικοί υπάλληλοι, που στην πράξη δε θα είναι, αλλά ούτε και θα έχουν, κατά τη δική μας άποψη, το απαιτούμενο καθεστώς τόσο σε σχέση με την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία... ναι, τολμώ να το πω! Η δουλειά που θα κάμνουν, κύριοι Πρόεδρε, θα είναι να ελέγχουν τους όρους υγιεινής, σύμφωνα με τα κάθε φορά ισχύοντα στάνταρντ και επίπεδα, σε σχέση με τα κρέατα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν θα πάρουμε ανθρώπους οι οποίοι θα είναι με συμβόλαια, όπως λένε τα κυβερνητικά τμήματα, και αν, όπως είπαν και οδηγηθήκαμε σήμερα εδώ, υπάρχει η αντίληψη ότι περίπου, αν το ψηφίσουμε, δεν κάμνουμε και μεγάλη παραχώρηση, ε, να το διευκρινίσουμε από τώρα ότι δεν πρόκειται να δεχτούμε αυτού του είδους τη διευθέτηση και ότι θα επιμείνουμε τα κυβερνητικά τμήματα να εισάξουν στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συγκεκριμένη λύση που να τους κατοχυρώνει σαν δημοσίους υπαλλήλους αυτούς τους δέκα ανθρώπους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Λιλλήκα. Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Δε θα κάμω επί της ουσίας καμία τοποθέτηση. Απλώς, επειδή είναι η δεύτερη φορά που ακούω τον κ. Ερωτοκρίτου να μιλά για

κυβερνητικά τμήματα και κυβερνητικές υπηρεσίες, το κάθε τμήμα και η κάθε υπηρεσία κάμνει δική της πολιτική;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, μην ανοίξετε τέτοια ιστορία τώρα! Έχουμε προεκλογική περίοδο μεγάλη· θα τα πείτε όλοι.

(Γελά)

Λοιπόν...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η κυβέρνηση δεν είναι κτηνιατρείο, κύριε Λιλλήκα. Μιλούμε για το κτηνιατρείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες το θέμα με το μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία να μεριμνήσει ώστε να φέρει ξεκάθαρες απαντήσεις πάνω στο θέμα στην επιτροπή της Βουλής, για να μπορέσουμε και να συζητήσουμε και να εγκρίνουμε το νομοσχέδιο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000». Εάν υπάρξει σήμερα αναβολή, που ζητείται αναβολή, την ημέρα που εννά το συζητήσουμε θα γεμώσει σκύλους η Βουλή! Σας το λέω!

(Γελά)

Λοιπόν...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Δεκαπέντε μέρες, κύριε Πρόεδρε, αναβολή, για να δούμε τα νέα δεδομένα τα οποία έχουν έρθει κοντά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να δούμε τα νέα δεδομένα που αφορούν τις ράτσες των σκύλων.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Ε, ακριβώς επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ζητείται αναβολή για δεκαπέντε μέρες. Ελήφθη. Λοιπόν, αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ελπίζω στις επόμενες δεκαπέντε μέρες να εξευρεθούν οι λύσεις.

Ήταν τόσο σύνθετο αυτό το θέμα, που γυρίζω φύλλα, νά βρω το επόμενο θέμα τζιαι εν το βρίσκω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγης Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Παναγιώτης Δημητρίου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα φάρμακα ανθρώπινης χρήσης, με στόχο την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο σε θέματα που αφορούν τα φάρμακα για ανθρώπινη χρήση.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται:

1. η προσθήκη στον υπό τροποποίηση νόμο του ορισμού του φαρμακευτικού προϊόντος υψηλής τεχνολογίας·
2. η αντικατάσταση της φράσης “Εθνικό Σύστημα Υγείας” με τη φράση “Γενικό Σύστημα Υγείας”· και
3. η εξαίρεση των εγγεγραμμένων φαρμακοποιών και των προσώπων που έχουν παρακαθήσει επιτυχώς σε εξετάσεις για έκδοση άδειας χονδρικής πώλησης, σύμφωνα με τον περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμο (Κεφ. 254), από την υποχρέωση να υποστούν εξετάσεις όπως προβλέπεται στο εδάφιο (5) του άρθρου 83 του εν λόγω νόμου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχει ήδη ψηφιστεί νομοθεσία για την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας στον τομέα αυτό και έχει τεθεί σε εφαρμογή από το Μάιο του 2001. Στη συνέχεια όμως κρίθηκε σκόπιμο να γίνουν κάποιες διορθώσεις και βελτιώσεις σ' αυτήν, στις οποίες ακριβώς στοχεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 79 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 83 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση φράσης “εθνικό σύστημα υγείας” με τη φράση “γενικό σύστημα υγείας”. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη Παραρτήματος. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 7, μαζί με το παράρτημα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 7, μαζί με το παράρτημα, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 11 και 12 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Επικίνδυνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Επικίνδυνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγισ Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Παναγιώτης Δημητρίου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός τόσο του προτεινόμενου νόμου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με το Κεφάλαιο της Ελεύθερης Διακίνησης Προϊόντων και τις σχετικές με αυτό οδηγίες που ρυθμίζουν τη διαχείριση επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων.

Συγκεκριμένα, με τον προτεινόμενο νόμο και τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η προστασία του χρήστη χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων και γενικότερα του καταναλωτικού κοινού από τους κινδύνους που αυτά εγκυμονούν με τον καθορισμό των απαραίτητων διαδικασιών και των μέτρων που διασφαλίζουν τη σωστή διαχείριση και τον έλεγχό τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο και την έγκρισή τους αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 2Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επικίνδυνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Απαιτήσεις για την Προστασία των Προσώπων στην Εργασία από Κινδύνους από Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Απαιτήσεις για την Προστασία των Προσώπων στην Εργασία από Κινδύνους από Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Παναγιώτης Δημητρίου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με το Κεφάλαιο της Κοινωνικής Πολιτικής και Απασχόλησης και τη σχετική με αυτό οδηγία που ρυθμίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων οι οποίοι είναι δυνατό να εκτεθούν σε κινδύνους από εκρήξιμες ατμόσφαιρες.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, οι κανονισμοί αυτοί συζητήθηκαν στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, το οποίο και τους ενέκρινε ομόφωνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο και Εγγραφή Γάμων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο και Εγγραφή Γάμων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Ελένη Θεοχάρους

Μάρκος Κυπριανού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο και Εγγραφή Γάμων. Η

προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 54.705 και ημερομηνία 12 Δεκεμβρίου 2001.

Η επιψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους παρευρισκόμενους στη συνεδρίαση εκπροσώπους, η εν λόγω σύμβαση έχει ως σκοπό την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών και ιδιαίτερα την εξασφάλιση πλήρους ελευθερίας στην επιλογή συζύγου, εξαλείφοντας τελείως τους γάμους παιδιών και τον αρραβώνα νεαρών κοριτσιών πριν από την εφηβική ηλικία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, για την κατά νόμο κύρωση της υπό αναφορά σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο και Εγγραφή Γάμων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με αριθμούς 15 και 16 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί της Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί της Τροποποίησης του Άρθρου 23 της Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί της Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί της Τροποποίησης του Άρθρου 23 της Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Ελένη Θεοχάρους

Μάρκος Κυπριανού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του πρώτου νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της αναδομημένης Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT, η επικύρωση της οποίας από την Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 54.979 και ημερομηνία 24 Ιανουαρίου 2002 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σκοπός του δεύτερου νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της τροποποίησης της Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT, η επικύρωση της οποίας από την Κυπριακή Δημοκρατία αποφασίστηκε επίσης με την προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας και της τροποποίησης της συμφωνίας, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, η Κύπρος συμμετέχει στο Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT από το 1973 και έχει επίσης κυρώσει τη διακρατική συμφωνία που διέπει τις σχέσεις των κρατών μελών του οργανισμού. Πρόσθετα, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου έχει οριστεί ως αρμόδια αρχή, η οποία και υπέγραψε τη συμφωνία λειτουργίας του Διεθνούς Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών διά δορυφόρων INTELSAT.

Επειδή διαπιστώθηκε ότι η συμφωνία λειτουργίας του INTELSAT δεν είχε κυρωθεί με νόμο, όπως θα έπρεπε και όπως έγινε στην περίπτωση της σύμβασης INTELSAT, κρίθηκε σκόπιμο να προωθηθεί για ψήφιση το πρώτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Επίσης κρίθηκε σκόπιμο με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο να κυρωθούν

ορισμένες τροποποιήσεις στο κείμενο της συμφωνίας λειτουργίας, οι οποίες αποφασίστηκαν σε σχετικές συνελεύσεις των συμβαλλόμενων μερών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση και των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων σε νόμους, για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας, καθώς και της τροποποίησης της συμφωνίας αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Τροποποίησης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τροποποίησης του Άρθρου 23 της Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητούμε μία εβδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα πρέπει να μου ζητάτε πριν να ξεκινώ να διαβάσω τζαι να πηγαίνω να ρωτώ και ποιοι θέλουν να μιλήσουν και αντί να μιλήσετε, να μου ζητάτε αναβολή.

Κύριε Κληρίδη, κι εσείς αναβολή;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα εισηγούμουν επίσης να παραπεμφθεί και στην επιτροπή Νομικών. Είναι θέμα που αφορά τη νομική συνεργασία. Νομίζω ότι είναι απαραίτητο να του ρίξουμε κι εμείς μια ματιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας φτάνει μία εβδομάδα να του ρίξετε κι εσείς μια ματιά;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Λοιπόν παραπέμπεται και στην επιτροπή Νομικών και αναβάλλεται για μία εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών Εκρηκτικών Υλών για Σκοπούς Ανίχνευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Έτσι κανέναν που θέλει να αναβληθεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, συγνώμη.

(Γέλια)

Λοιπόν, είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών Εκρηκτικών Υλών για Σκοπούς Ανίχνευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Ελένη Θεοχάρους

Μάρκος Κυπριανού

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 22 Μαΐου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της σύμβασης για τη σήμανση πλαστικών εκρηκτικών υλών για σκοπούς ανίχνευσης, στην οποία η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 54767 και ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 2001 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, η σύμβαση για τη σήμανση πλαστικών εκρηκτικών υλών για σκοπούς ανίχνευσης υιοθετήθηκε κατά τη διάρκεια της διεθνούς διάσκεψης για το αεροπορικό δίκαιο που πραγματοποιήθηκε από τις 12 Φεβρουαρίου μέχρι την 1η Μαρτίου 1991 στο Μοντρεάλ υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας. Οι πρόνοιες της εν λόγω σύμβασης αποβλέπουν ουσιαστικά στην επαρκή σήμανση των πλαστικών εκρηκτικών υλών, ώστε η σήμανση αυτή να συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην ανίχνευσή τους για αποτροπή τρομοκρατικών πράξεων που αποβλέπουν στην καταστροφή αεροσκαφών, άλλων μεταφορικών μέσων και άλλων στόχων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψηφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

Απαγόρευση κατασκευής, κατοχής ή διακίνησης μη σημασμένων εκρηκτικών υλών. Άρθρο 4.

Εξουσία Τμήματος Τελωνείων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών Εκρηκτικών Υλών για σκοπούς Ανίχνευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός Πωλήσεων) Νόμος του 2001». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός Πωλήσεων) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Ανδρέας Παπαπολυβίου
Κίκης Γιάγκου	Σοφοκλής Φυττής
Γιάννος Λαμάρης	Δώρος Θεοδώρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Ντίνος Μιχαηλίδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Γιώργος Περδίκης
Νίκος Τορναρίτης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Φεβρουαρίου, στις 15 Απριλίου και στις 27 Μαΐου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση της ισχύουσας περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός Πωλήσεων) νομοθεσίας και η θέσπιση νέας ενοποιημένης νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με την προτεινόμενη νομοθεσία εισάγεται, μεταξύ άλλων, πρόνοια, με βάση την οποία καθίσταται υποχρεωτικός ο καθορισμός επιφυλασσόμενης τιμής αναγκαστικής πώλησης ακινήτου, χωρίς να απαιτείται αίτηση, για να αποφεύγεται η πώληση ακινήτων

σε εξευτελιστικές τιμές, καθώς και ο καθορισμός νέας επιφυλασσόμενης τιμής μετά την πάροδο πέντε ετών από την ημερομηνία εκτίμησης της αξίας του ακινήτου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου υπέβαλαν στην επιτροπή εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών του που αφορούν τον καθορισμό χρονοδιαγραμμάτων των διαδικασιών που ακολουθούνται για την ολοκλήρωση αναγκαστικής πώλησης ακινήτου. Η επιτροπή, υπό το φως των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν, κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών να μελετήσουν, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου, τις εισηγήσεις που υπέβαλαν οι τελευταίοι. Σύμφωνα με ενημέρωση που είχε η επιτροπή από τις εμπλεκόμενες πλευρές σε μεταγενέστερο στάδιο, επήλθε συμφωνία μεταξύ τους στις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και διαμορφώθηκε ανάλογα το κείμενό του. Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Εσωτερικών κατέθεσε στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός Πωλήσεων) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσία για τον καθορισμό επιφυλασσόμενης τιμής. Άρθρο 3.

Τρόπος υπολογισμού της επιφυλασσόμενης τιμής. Άρθρο 4.

Εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας. Άρθρο 5.

Η επιφυλασσόμενη τιμή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που καθορίστηκε από το Δικαστήριο. Άρθρο 6.

Αναθεώρηση επιφυλασσόμενης τιμής μετά από ανεπιτυχή πώληση. Άρθρο 7.

Επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας. Άρθρο 8.

Η εγγραφή δικαστικής απόφασης συνεχίζει σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 9.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 10.

Κατάργηση. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 11;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός Πωλήσεων) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 20 και 21 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 22 θέμα, που είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγισ Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Μάρκος Κυπριανού
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιώργος Περδίκη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Γιώργο Περδίκη, σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από το Νοέμβριο του 2001 μέχρι το Μάιο του 2002.

Στα πλαίσια της εξέτασης του σχεδίου νόμου αυτού, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Πυροσβεστική Υπηρεσία), Εσωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.

Σκοπός που νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του ποινικού κώδικα, ώστε όποιος θέτει εσκεμμένα και παράνομα φωτιά σε κρατικό δάσος να υπόκειται σε ποινή φυλάκισης διά βίου, αντί των δεκατεσσάρων χρόνων φυλάκισης που προβλέπεται σήμερα. Παράλληλα, γίνεται εισήγηση η απόπειρα εμπρησμού δάσους να τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δεκατέσσερα χρόνια, αντί των επτά χρόνων που προβλέπονται σήμερα.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, οι προτεινόμενες τροπολογίες κρίνονται επιβεβλημένες, για να προστατευθούν τα κυπριακά δάση, κυβερνητικά και

ιδιωτικά, από τους εμπρησμούς και για να συνάδουν οι ποινές για το αδίκημα αυτό με τις ποινές που προβλέπει ο ίδιος ο ποινικός κώδικας για παρόμοια αδικήματα, όπως π.χ. για εμπρησμό σωρού δημητριακών, σκαφών, κτιρίων κ.λπ. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι οι τροπολογίες αυτές κρίνονται ακόμα πιο επιβεβλημένες μετά την πρόσφατη αναθεώρηση των νομοθεσιών για τα δάση και την πρόληψη των πυρκαγιών στην ύπαιθρο.

Όλοι όσοι παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με την ανάγκη οι ποινές για τα αδικήματα να είναι ανάλογες με τη σοβαρότητά τους, ενώ ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τόνισε την ανάγκη ολόκληρο το κεφάλαιο του ποινικού κώδικα για την κακόβουλη βλάβη σε περιουσία (άρθρα 315 - 330), ιδιαίτερα τα αδικήματα που αφορούν ζημιές από φωτιά, να αναθεωρηθεί με βάση τα σημερινά δεδομένα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, ώστε:

1. να αναθεωρηθούν κατ' αναλογία όλες οι ποινές που προβλέπονται στα άρθρα 315 έως 330 του ποινικού κώδικα·
2. να παραμείνει η ποινή της φυλάκισης μέχρι δεκατέσσερα χρόνια για τον εμπρησμό κρατικού δάσους. Η επιτροπή, παρά το γεγονός ότι θεωρεί αναγκαία τη δραστική αύξηση της ποινής που επισύρει το αδίκημα του εμπρησμού δάσους, εντούτοις θεωρεί σ' αυτό το στάδιο πολύ μεγάλη την ποινή της φυλάκισης διά βίου, γιατί πιστεύει ότι τυχόν υιοθέτησή της θα επιφέρει ανισορροπία στο όλο σύστημα των ποινών που προβλέπονται για τα αδικήματα της κακόβουλης βλάβης στην περιουσία·

3. να περιληφθούν και τα ιδιωτικά δάση στις υπό αναφορά πρόνοιες του ποινικού κώδικα·
4. να τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δεκατέσσερα χρόνια ο εμπρησμός μηχανοκίνητου οχήματος, εισήγηση που έγινε από το μέλος της επιτροπής Άγι Αγαπίου και έγινε ομόφωνα αποδεκτή· και
5. να τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή διαπιστώνει την ανάγκη μελέτης από τους αρμοδίους του θέματος της αναθεώρησης ολόκληρου του ποινικού κώδικα (που θεσπίστηκε το 1929), για να συνάδει με τις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την αναθεώρηση και εξισορρόπηση των ποινών που προβλέπονται για τα διάφορα αδικήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Διότι έτσι όπως πάμε, κύριε Πρόεδρε, εν θα βκει κανένας στο βήμα σήμερα. Να το κάμω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το κακό μας είναι ότι εφύαν τζιαι τα κανάλια, κύριε Περδίκη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ισχύει το δίλεπτο, Πρόεδρε, έτσι; Και για τον Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια. Είναι σε όλα δίλεπτος ο κ. Περδίκης.

Παρακαλώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, αγαπητές συναδέλφισσες, βουλευτές και βουλευτίνες, πήρα το λόγο, γιατί είμαι ο εισηγητής της πρότασης νόμου και φαίνεται ότι είναι γραφτό μου, όποτε είμαι εισηγητής κάποιου νόμου, να μην ψηφίζω το νόμο τον οποίο εισηγούμαι ο ίδιος! Και εξηγούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' ωραίο τούτο!

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και εξηγούμαι. Όταν κατόπιν της αγαθής και πολύ ενεργητικής πρόθεσης του προέδρου της επιτροπής Περιβάλλοντος αποφασίσαμε να δούμε όλα τα εκκρεμούντα νομοσχέδια ενώπιον της επιτροπής Περιβάλλοντος και να τα διεξέλθουμε το συντομότερο δυνατό, βρεθήκαμε μπροστά στο νομοσχέδιο το οποίο πρότεινε την αύξηση των ποινών για την πρόκληση πυρκαγιάς εξ αμελείας στα δάση από τρία χρόνια, αν θυμάμαι καλά, σε επτά. Το θέμα αυτό πήγε στην επιτροπή Γεωργίας, το εγκρίναμε μετά βαΐων και κλάδων, ήρθε στην ολομέλεια. Αλλά ψάχνοντας το θέμα, ακριβώς στην προσπάθειά μου να προετοιμαστώ κατάλληλα και κατόπιν σχετικών προτάσεων από φίλους οικολόγους και περιβαλλοντιστές, ανακαλύψαμε ότι στον ποινικό κώδικα, όπου έπρεπε να ψάξει κάποιος, για να δει ποιες είναι οι ποινές για τα άτομα εκείνα τα οποία εσκεμμένα -εμπρηστές δηλαδή- θέτουν πυρκαγιά σε δάση...

(Τη συνεδρίαση διακόπτει ήχος κινητού τηλεφώνου.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε Περδίκη, επειδή έν' που το χώρο του ΑΚΕΛ, παίρνω το θάρρος να πω ότι ξεχνούμε να κλείνουμε τα κινητά.

Σ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ:

Ο ιδιοκτήτης του λείπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είδα έναν τζι' έτρεχε εγώ, εν πάση περιπτώσει.

Λοιπόν, παρακαλώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ανακάλυψα λοιπόν στον ποινικό κώδικα, κύριε Πρόεδρε, ότι ο εμπρηστής ενός δάσους, εφόσον εσυλλαμβάνετο και έφτανε η άγια ώρα της τιμωρίας του, το μάξιμουμ, το μεγαλύτερο της ποινής του, ανέβαινε στα δεκατέσσερα έτη μαζί με διάφορα άλλα δεύτερης σοβαρότητας, αξίας προϊόντα, όπως για παράδειγμα μία ημιτελής βάρκα ή ένας σανός από δημητριακά. Δηλαδή το κρατικό δάσος -ειρήσθω εν παρόδω ότι ο ποινικός κώδικας έκανε μέχρι σήμερα αναφορά μόνο σε κρατικό δάσος- θεωρείτο αξία, γι' αυτούς που έκαμαν το νόμο το 1928, μικρότερη από ένα σωρό από σανό, από ένα σωρό από κομμένα ξύλα. Όντως έκανα αυτή την τροποποίηση, την πρόταση νόμου, όπως ήταν "κτισμένος" ο ποινικός κώδικας. Ο οποίος όριζε δεκατέσσερα χρόνια για εμπρησμό των ευτελών ειδών -μεταξύ των οποίων και τα κρατικά δάση- και ισόβια ως μάξιμουμ ποινή για τα πολύ σοβαρά αντικείμενα, όπως ένα σπίτι ή μία ολοκληρωμένη βάρκα. Έτσι λέει ο ποινικός κώδικας.

Όμως στην επιτροπή Νομικών, στην οποία πήγα αρκετές φορές, επικράτησε η αντίληψη ότι απλά έπρεπε να χαμηλώσουν οι ποινές. Αποτέλεσμα τούτου ήταν να μείνουμε στα δεκατέσσερα χρόνια όσον αφορά τον εμπρησμό ενός δάσους. Και σας ερωτώ: Σήμερα έναν εμπρηστή, αυτούς τους οποίους η κυβέρνηση κατηγορούσε ως πράκτορες των Τούρκων, οι οποίοι έκαψαν τη μισή ορεινή Λάρνακα πριν δύο χρόνια,

αν τους συλλαμβάναμε, αν τους περνούσαμε από δίκη, η μέγιστη ποινή η οποία θα μπορούσαμε να φορτώσουμε σ' αυτούς τους κακούργους είναι δεκατέσσερα χρόνια; Όσα δηλαδή ένας κλέφτης, ένας διαρρήκτης;

Νομίζω ότι θα πρέπει να ξεπεράσουμε αυτό το κόμπλεξ το νομικό, γιατί περί αυτού πρόκειται. Μου είπαν χαρακτηριστικά οι συνάδελφοι της επιτροπής Νομικών ότι δεν υπάρχει ενδιάμεση ποινή μεταξύ των δεκατεσσάρων χρόνων φυλάκισης και των ισοβίων. Δεν το έχω καταλάβει αυτό το πράγμα, με συγχωρείτε. Και έρχομαι ενώπιόν σας διαμαρτυρόμενος. Εάν το "ισόβια" έν' πολλή για κάποιον ο οποίος εσκεμμένα εννά κάψει το Τρόδος ή τον Ακάμα, δεν μπορούμε να βρούμε κάτι μεταξύ των δεκατεσσάρων χρόνων φυλάκισης και του "ισόβια" το οποίο να αντανακλά το πόσο σήμερα αυτή η Βουλή και αυτή η πολιτεία θεωρούν σημαντικό το φυσικό περιβάλλον και το δάσος; Μένω με αυτή την απορία, δε θέλω να σας βασανίζω άλλο και να σας καταλυώ το χρόνο σας, αλλά νομίζω ότι μπορούμε να κάμουμε μία αλλαγή η οποία ακριβώς να δείχνει -ενόψει και του θερμού καλοκαιριού- ότι αυτή η Βουλή αξιολογεί ως πολύ σοβαρό έγκλημα τον εμπρησμό ενός κρατικού ή ιδιωτικού δάσους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, πολύ σύντομα. Νομίζω ότι η ποινή των ισοβίων για τέτοιου είδους αδίκημα είναι υπερβολική, αν λάβουμε επίσης υπόψη ότι η διά βίου επιβολή της ποινής επιφυλάσσεται ως η εσχάτη, αν θέλετε, των ποινών, μετά την κατάργηση της θανατικής ποινής για εκ προμελέτης φόνο. Δεν μπορεί να εξισωθεί ο

εμπρηστής του κρατικού δάσους, όσο επιλήψιμη κι αν είναι η συμπεριφορά του, με το φόνο, τον εκ προμελέτης φόνο.

Και το δεύτερο το οποίο πρέπει να λάβουμε υπόψη μας είναι ότι η διά βίου ποινή, όπως ερμηνεύτηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, σημαίνει διά βίου. Δηλαδή για όλο το υπόλοιπο της βιολογικής ζωής του ατόμου, κάτι το οποίο δημιουργεί και άλλα σοβαρότατα προβλήματα.

Και τέλος, θα πρέπει να υπάρχει η αρχή της αναλογικότητας στις ποινές. Θα πρέπει δηλαδή να εξετάσουμε μία αναθεώρηση του ποινικού κώδικα, που είναι απηρχαιωμένος και βασίζεται στον ειδικό κώδικα του δεκάτου ενάτου αιώνα, στο σύνολο, για να βρούμε την αναλογία μεταξύ των ποινών ανάλογα και με τις μοντέρνες συνθήκες στις οποίες ζούμε και με το έγκλημα όπως το ζούμε σήμερα. Γι' αυτό νομίζω ότι η ποινή των δεκατεσσάρων ετών, που παραμένει με κάποιες άλλες τροποποιήσεις που έγιναν σε διάφορες άλλες ποινές, είναι, υπό τας περιστάσεις, λογική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει απλώς, για ενημέρωση της ολομέλειας, να σας πω ότι όταν στην επιτροπή Νομικών συζητείτο το θέμα, τα μέλη της επιτροπής, δείχνοντας ευαισθησία για το θέμα των δασών... Ενώ δεν υπήρχε μέσα στη συγκεκριμένη πρόταση νόμου πρόνοια που να προβλέπει κακόβουλη ζημιά των ιδιωτικών δασών, μετά από εισήγηση κατά τη διάρκεια της συζήτησης, προστέθηκε και πρόνοια η οποία να καλύπτει το τι γίνεται σε περίπτωση κακόβουλης ζημιάς σε ιδιωτικά δάση.

Ο λόγος που παρέμεινε η ποινή στα δεκατέσσερα χρόνια σε ό,τι αφορά τα δάση τα κυβερνητικά είναι διότι εθεωρήθη ότι δεν υπάρχει στο στάδιο αυτό τόσο σοβαρό πρόβλημα για την περίπτωση αυτή που να δικαιολογεί την αύξηση της ποινής γιατί ίσως να στέλλαμε και λανθασμένα μηνύματα.

Το τρίτο και σημαντικότερο ήταν ότι όταν ζητήσαμε να έχουμε ενώπιον της επιτροπής στοιχεία για το πού γίνονται σήμερα κακόβουλες ζημιές από πυρκαγιές, με έκπληξή μας πληροφορηθήκαμε ότι τα τελευταία χρόνια εκεί όπου υπάρχει κακόβουλη συστηματική ζημιά είναι στην ξένη περιουσία και μάλιστα σε ό,τι αφορά τα μηχανοκίνητα οχήματα, που έγινε πλέον της μόδας, είναι καθημερινό φαινόμενο να καταστρέφονται κακόβουλα από εμπρησμό, από πυρκαγιά μηχανοκίνητα οχήματα αθώων πολιτών ή πολιτών με τους οποίους κάποιοι έχουν κάποιες διαφορές. Ήταν η νέα πρόνοια η οποία εισήχθη στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ούτως ώστε να τιμωρείται και η κακόβουλη ζημιά από εμπρησμό σε μηχανοκίνητα οχήματα. Αυτό για ενημέρωση της ολομέλειας, όταν θα ψηφίσει το νόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι υπάρχει ένα επιχείρημα που αν το βάλουμε κάτω, θα πείσει για τη λογική που υπάρχει για τα δεκατέσσερα χρόνια. Νομίζω ότι θα πείσει και τον κ. Περδίκη. Αν οι φυλακές είναι γεμάτες σήμερα από εμπρηστές με δεκατέσσερα χρόνια στην πλάτη τους και εξακολουθούμε να έχουμε κακόβουλους εμπρησμούς, πρέπει να αυξηθεί η ποινή. Ε, αφού δεν οδηγούνται καν στη φυλακή! Άρα το πρόβλημα είναι ίσως κάπου αλλού και όχι στο βαθμό της ποινής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ταραμουντάς.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το σύνταγμα, το οποίο ο κ. Περδίκη, από ό,τι φαίνεται, δε γνωρίζει, εισάγει την αναλογία ποινής και αδικήματος, δηλαδή η ποινή είναι ανάλογη με τη σοβαρότητα του αδικήματος το οποίο διαπράττεται. Κρίνουμε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Πρόεδρε, ότι η ποινή των δεκατεσσάρων χρόνων ανταποκρίνεται σε αυτή τη συνταγματική πρόνοια περί αναλογίας ποινής και αδικήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι σίγουρος ότι κανένα μέλος της Βουλής δε θα διαφωνήσει με τον κ. Περδίκη, ότι είναι βαρύτατο το έγκλημα του εμπρησμού των δασών, που είναι εθνικός πλούτος. Από την άλλη πρέπει να γίνει κατανοητό ότι ένα ποινικό σύστημα πρέπει να έχει μια ισορροπία. Το έχουν πει άλλοι συνάδελφοι, βουλευτές και δικηγόροι, ότι πρέπει να ισχύει η αρχή της αναλογικότητας, αλλιώς υπάρχει μια ανατροπή η οποία διαταράσσει μια αρμονία που ισχύει σε ό,τι αφορά αυτό το ποινικό σύστημα. Συνεπώς, ενώ συμφωνούμε ότι χρειάζεται ένας συνολικός εκσυγχρονισμός του ποινικού κώδικα που θα διαμορφώσει κατά αναλογία ποινές και αδικήματα και εγκλήματα, θεωρούμε ότι αυτή τη στιγμή, αν υπάρξει μια αποσπασματική, σπασμωδική τροποποίηση του ποινικού κώδικα ως προς το συγκεκριμένο έγκλημα, θα υπάρξει αυτή η ανισορροπία, η οποία δεν είναι υπό τις περιστάσεις αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ερωτοκρίτου είναι ο τελευταίος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είπε ο κ. Πιπτοκοπότης ότι εδώ «θα μιλήσετε όλοι οι δικηγόροι». Εγώ θα προσπαθήσω να μην είμαι φλύαρος λέγοντας το εξής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νόμισα πως ήταν να πεις «εγώ θα προσπαθήσω να μην είμαι δικηγόρος»!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και δεν εννοώ ότι οι φίλοι και οι συνάδελφοι που προηγήθηκαν φλυάρησαν.

Εδώ ο κ. Περδίκης πρέπει να καταλάβει ένα πράγμα, που και η έκθεση, νομίζω, εξίσου δεν το έχει καταλάβει. Γιατί γίνεται αναφορά στον ποινικό κώδικα; Στο δικό μας το σύστημα, όταν προβλέπονται ποινές, βάσει του άρθρου του ποινικού κώδικα -αν δε με απατά η μνήμη μου, πρέπει να είναι το άρθρο 9- λέγεται ότι οι ποινές είναι “μέχρι”. Δηλαδή, αν ο κ. Περδίκης τελικά εισαγάγει αυτή την πρόνοια στον ποινικό κώδικα, κανένας δεν εγγυάται ότι οι δικαστές θα εφαρμόζουν ισόβια κάθειρξη, γιατί αντιλαμβάνονται οι ίδιοι οι δικαστές την αναγκαιότητα και την κοινωνική χρησιμότητα αυτού του άρθρου. Και εγώ το δέχομαι και θα συμφωνήσω με τον κ. Περδίκη, ότι, αν ήταν δυνατό, θα μπορούσε να επιβληθεί η ποινή αυτή.

Αν ο κ. Περδίκης επιθυμεί να εισαγάγει την ποινή των ισοβίων δεσμών γι’ αυτού του είδους το αδίκημα ή για οποιοδήποτε άλλο αδίκημα -δεν ξέρω αν η επιτροπή Νομικών πήρε συμβουλή από το Γενικό Εισαγγελέα προτού καταλήξει σε αυτή την απόφαση- απαιτείται η εισαγωγή ιδιώνυμου αδικήματος που να μην έχει σχέση με τον ποινικό κώδικα. Η έκθεση μιλά για τροποποίηση του ποινικού κώδικα. Ο ποινικός κώδικας δεν μπορεί να επιτρέψει την επιβολή της ποινής στο ανώτατο επίπεδο, όπως προβλέπεται στα διάφορα άρθρα που αφορούν τα διάφορα αδικήματα. Όπου λέει “δεκατέσσερα χρόνια” εννοεί “μέχρι δεκατέσσερα χρόνια”, όπου λέει “εφτά χρόνια” εννοεί “μέχρι εφτά χρόνια”, όπου λέει “ισόβια κάθειρξη” εννοεί “μέχρι ισόβια κάθειρξη”.

Άρα, αν εμείς θα ψηφίσουμε αυτό το νόμο, όταν θα πάει ενώπιον των δικαστών -και γίνονται δυσμενή σχόλια, κύριε Πρόεδρε, οφείλω να το ομολογήσω, από τη δικαστική εξουσία σε βάρος των συναδέλφων του κοινοβουλίου που ταυτόχρονα είναι και δικηγόροι, γιατί έχουν την απαίτηση τουλάχιστον αυτοί που είναι δικηγόροι και γνωρίζουν νομικά να μπορούν να συμβουλευούν ή να λένε τις απόψεις τους, κατά τρόπο που να μην εκτίθεται το κοινοβουλευτικό σώμα στα μάτια αυτής της άλλης εξουσίας- αν ψηφίσουμε αυτό το νόμο, ενώ συμφωνούμε στην πολιτική διάσταση, ενώ συμφωνούμε στην κοινωνική χρησιμότητα, ενώ θέλουμε όλοι οι εμπρηστές να τιμωρούνται βαρύτερα, οι δικαστές δε θα επιβάλλουν αυτή την ποινή. Γιατί απλούστατα -είναι σωστή η παρατήρηση που έκαμε ο Χρίστος Κληρίδης και ο Τάκης Χατζηγεωργίου- δε θα επιβάλλουν, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, την ποινή αυτή. Και, έχοντας την εξουσία, από τη λογική του ποινικού κώδικα, να επιβάλλουν μέχρι το όριο το συγκεκριμένο που προβλέπει, που είναι το ανώτατο δυνητικά της φυλάκισης, θα επιβάλλουν κάπου στο μέσο. Υπάρχει και όριο μεταξύ δεκατεσσάρων ετών και ισοβίων' είναι η ποινή της φυλάκισης των είκοσι ετών, αν δε θέλουν να επιβάλουν οποιαδήποτε άλλη ποινή φυλάκισης μέχρι τα ισόβια, όχι μέχρι τα δεκατέσσερα.

Κατά συνέπεια -και κλείνω- είμαστε ισορροπημένοι ως νομοθετικό σώμα. Από τη στιγμή που βάζουμε ποινή ισοβίων δεσμών, το βάζουμε για να δώσουμε ένα μήνυμα. Και υποθέτω αυτή ήταν και η συζήτηση η οποία έγινε στην επιτροπή Νομικών. Εγώ δεν ήμουν εκεί, γιατί δεν είμαι μέλος ή δεν είχα την ευκαιρία να είμαι. Αν είναι να δώσουμε ένα μήνυμα, να δώσουμε ένα μήνυμα, αλλά ένα μήνυμα χωρίς πρακτικό περιεχόμενο νομικά, γι' αυτό πήρα το λόγο. Δεν ήταν νομική η συζήτηση που ήθελα να κάμω. Ήθελα να ξεκαθαρίσω αυτά τα πράγματα. Θέλετε να ψηφίσουμε, κύριε Περδίκη; Να

ψηφίσουμε, αλλά θα είναι χωρίς πρακτικό περιεχόμενο, σας διαβεβαιώνω, η πρόνοια αυτή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ μην απευθύνεστε σε πρώτο πρόσωπο, διότι προκαλείτε τον άλλο μιλήσει.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με βάση και τους κανονισμούς δεν πρέπει.

Να δώσω το λόγο στον κ. Λυσσαρίδη, γιατί μετά που θα μιλήσει θα τον παρακαλέσω να με αντικαταστήσει κιόλας.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς, πολύ σωστά λέχθηκε ότι η τιμωρία θα πρέπει να είναι ανάλογη με το έγκλημα. Αυτό που με έκανε να προβληματιστώ είναι αυτό που ο κ. Περδίκη είπε, ότι δηλαδή ο εμπρησμός μιας οικίας -δεν ξέρω αν ισχύει- τιμωρείται με ισόβια. Αν αυτό ισχύει, τότε θα πρέπει η Βουλή σύντομα και άμεσα να προβεί σε αναθεώρηση του ποινικού κώδικα γενικά. Γιατί πού είναι η αναλογία -αν υπάρχει, εγώ δε νομίζω- αυτών των νόμων;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο λόγος είναι γιατί θέτει σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Γιατί το δάσος δε θέτει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές; Μπορεί να είναι γεμάτο από ανθρώπους εκείνη τη στιγμή. Άρα αυτό δεν είναι δικαιολογητικό. Ο κίνδυνος ανθρώπινης ζωής υπάρχει και για το δάσος. Γι' αυτό -εγώ δέχομαι το νόμο όπως εισήχθη και νομίζω ότι είναι λογική η ποινή των δεκατεσσάρων χρόνων, μακάρι να την

επιβάλουν, όταν έρθει η ώρα- νομίζω ότι επιβάλλεται η άμεση αναθεώρηση του ποινικού κώδικα για να υπάρχει η αναλογικότητα, στην οποία αναφέρθηκαν διάφοροι ομιλητές.

(Βουλευτές ζητούν το λόγο.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε να με αντικαταστήσει ο κ. Λυσσαρίδης και θα πάρετε το λόγο.

Έχουν ζητήσει το λόγο ο κ. Ιωνάς Νικολάου, ο κ. Γιώργος Λιλλήκας, ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου και θέλει να δευτερολογήσει ο κ. Περδίκης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ εισηγούμαι να αποσυρθούν οι νομικοί, κύριε Πρόεδρε· εννά συζητούν μεταξύ τους ως αύριο!

(Στο σημείο αυτό ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης αντικαθιστά στην έδρα τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια.)

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κατά την εξέταση της πρότασης του κ. Περδίκη διαπιστώθηκε ότι στα αδικήματα κακόβουλης βλάβης και περιουσίας υπήρχε μια δυσαναλογία μεταξύ των ποινών και του αδικήματος. Πράγματι, αυτό το οποίο είπε ο κ. Περδίκης συνέβαινε προηγουμένως, δηλαδή η κακόβουλη φωτιά σε οικία τιμωρείται με ισόβια φυλάκιση. Μετά όμως από εισήγηση της επιτροπής έγινε μια αναθεώρηση όλων των άρθρων που αφορούσαν την κακόβουλη βλάβη σε περιουσία, δηλαδή τα άρθρα 315 - 330, και έτσι επήλθε μια, ας πούμε, ισορροπία μεταξύ των ποινών και των αδικημάτων. Και μάλιστα μπορώ να πω ότι το αδίκημα της φωτιάς σε κρατικό δάσος ή ακόμα και ιδιωτικό δάσος θεωρείται από τα σοβαρότερα και το σοβαρότερο μάλιστα αδίκημα στο συγκεκριμένο κεφάλαιο.

Δηλαδή δεν υποβαθμίζεται αυτό το αδίκημα· αντίθετα τίθεται στα σοβαρότερα αδικήματα της κακόβουλης βλάβης σε περιουσία.

Μάλιστα έχουμε διαπιστώσει ότι είναι ανάγκη να γίνει αναθεώρηση του ποινικού κώδικα, όπως το έχετε εισηγηθεί και εσείς, και έχουμε ζητήσει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε συνεννόηση με τη γενική εισαγγελία, να προχωρήσει σε αυτή την προσπάθεια. Και είπαμε ως επιτροπή, και το έχουμε αποφασίσει, ότι θα παρακολουθούμε αυτή την ενέργεια, διότι πράγματι χρειάζεται να γίνει αναθεώρηση του ποινικού κώδικα, ούτως ώστε να συνάδει μαζί με το άρθρο 12 του συντάγματος, που προβλέπει την αναλογία της ποινής σε σχέση με το αδίκημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ερέθισμα για να πάρω το λόγο μου το έδωσαν οι τοποθετήσεις όλων των συναδέλφων δικηγόρων σε ένα άλλο ζήτημα. Η παρέμβασή μου έχει σχέση με όλη την επιχειρηματολογία που έχω ακούσει για την αναλογικότητα και τη σχέση που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στο έγκλημα, την παρανομία και την ποινή. Να πω ότι, αν κάτι πρέπει να μας προβληματίσει στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού του δικαίου και του ποινικού κώδικα, θα είναι, κατά την άποψή μου, η αλλαγή της μέχρι τώρα παράδοσης που έχουμε και η επιβολή και του ελαχίστου ορίου ποινής, κάτι το οποίο δεν ισχύει μεν στην Αγγλία, ισχύει όμως στην Ελλάδα και ισχύει, από ό,τι γνωρίζω, και σε όλες τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Ξέρω ότι θα προκαλέσω την αντίδραση των νομικών, ίσως και κάποιων δικαστικών, γιατί θα θεωρηθεί παραβίαση της διάκρισης των εξουσιών. Κατά την άποψή μου, δεν είναι παρέμβαση σε διακριτική εξουσία, γιατί και οι δικαστές, υπενθυμίζω, αποφασίζουν ή κρίνουν και καταδικάζουν κάποιον με βάση τη

νομοθεσία που οι εκπρόσωποι του λαού έχουν ψηφίσει και οι εκπρόσωποι του λαού έχουν καθορίσει αν είναι έγκλημα ή δεν είναι έγκλημα κάτι. Συνεπώς, σε αυτά τα πλαίσια, με τα όσα έχω ακούσει, νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει προβληματισμός από της δικής μας της πλευράς ως κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής...

(Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου ζητά το λόγο.)

Θα παρακαλέσω όμως πολύ σύντομα, διότι βγήκαμε από το θέμα. Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει να πάρω το λόγο, γιατί φαίνεται ότι συζητούμε στις επιτροπές για να υπάρχει μια συναντίληψη, αλλά στη συνέχεια ο καθένας έχει τη δική του θέση. Όταν κλείσαμε το θέμα στην επιτροπή, υπήρξε η συναντίληψη και η συναπόφαση ότι θα πιέσουμε τη γενική εισαγγελία και το Υπουργείο Δικαιοσύνης να φέρουν αυτή την αναθεώρηση του γενικού σχεδίου ποινών που προβλέπονται στον ποινικό κώδικα. Άρα στη βάση αυτή όλη η συζήτηση που έχει γίνει εδώ θα ήταν αχρείαστη, αν κατετίθετο και αυτό το στοιχείο στην ολομέλεια για να μη συζητούμε αδίκως.

Θα ήθελα όμως να προσθέσω και το εξής σε ό,τι έχει πει ο συνάδελφός μου ο κ. Λιλλήκας για το ελάχιστο όριο. Αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω να μην το συζητήσουμε σήμερα, διότι δε σχετίζεται με το θέμα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κρίθηκε αντισυνταγματικό.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχουν δοθεί οι απαντήσεις, κύριε Πρόεδρε, από τους συναδέλφους μου και δε θα συνεχίσω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκη σύντομα, διότι νομίζω ότι έχουμε ξεφύγει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Σύντομα και απλά, κύριε Πρόεδρε. Και θα μιλήσω με απλή γλώσσα, όχι νομική. Καταρχάς εγώ δεν είμαι οπαδός της άποψης ότι οι ποινές διορθώνουν την κοινωνία. Δεύτερον, δεν πιστεύω ότι, αν γεμίσουμε τις φυλακές, θα διορθώσουμε το πρόβλημα των πυρκαγιών. Τρίτον, εγώ δεν εισηγήθηκα, και επιμένω, να μπει η ποινή των ισόβιων. Να το πούμε έτσι πολύ απλά και ξεκάθαρα. Υπήρχε στον ποινικό κώδικα η εξής κατάσταση: Τεσσάρων - πέντε αξιών, όπως είναι ένα σπίτι, ένα χωράφι με τριφύλλι, ένας σωρός με δημητριακά τέλος πάντων, ο εμπρηστής καταδικάζεται μέχρι και σε ισόβια. Ενός σωρού από ξύλα, κρατικού δάσους, και μιας ημιτελούς βάρκας καταδικάζεται μέχρι και σε δεκατέσσερα. Εγώ τι είπα, πολύ απλό; «Πιάστε τα δάση από δεκατέσσερα, πάρτε τα στα ισόβια»! Έγινε του κουτρούλη ο γάμος! Πρέπει να αλλάξει όλος ο ποινικός κώδικας, να κάνουμε ανακατατάξεις των ποινών, αναλογικότητα κ.λπ. Τελικά, κατέληξαν οι φίλοι συνάδελφοι, των οποίων σέβομαι και εκτιμώ τη δουλειά που έκαναν στην επιτροπή τους, να πουν ότι φεύγει το “ισόβια” εντελώς, γίνονται τα σοβαρά δεκατέσσερα και τα λιγότερο σοβαρά επτά. Μέσα στα σοβαρά όντως έχουν βάλει και τα δάση.

Εγώ πιστεύω ότι αυτό το “δεκατέσσερα” ως αξιολόγηση στην κοινωνία, πολιτικά, όχι νομικά, είναι λίγο. Στέλλει ένα μήνυμα προς τα έξω ότι είναι ένα αδίκημα όπως το να καίεις... Και έκαμε εισηγήση ο φίλος ο κ. Αγαπίου είναι θέμα αξιών. Ένα αυτοκίνητο, όταν το κάψει κάποιος, και ένα ολόκληρο δάσος είναι το ίδιο; Για μας ως οικολόγους

το να κάψει κάποιος ένα δάσος -και μάλιστα με τα λίγα που έχουμε στην Κύπρο- είναι σαν να κάμνει φόνο. Αν δεν τιμωρά αυτή η πολιτεία ως φόνο το κάψιμο ενός δάσους και το τιμωρά όπως το κάψιμο ενός αυτοκινήτου, έχουμε διαφορά αντίληψης και αυτή τη διαφορά αντίληψης εγώ την καταθέτω εδώ πέρα και θα είμαι συνεπής απέναντι σε αυτά τα οποία πιστεύω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 315 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 316 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 317 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 318 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 319 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 320 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 321 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 322 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 323 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 324 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 330 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Με μια αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχή από τον εισηγητή, αν αντιλαμβάνομαι σωστά.

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Κυριάκος Τυρίμος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Γεώργιος Γεωργίου

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Απριλίου και στις 28 Μαΐου 2002. Στις συνεδριάσεις κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων και της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ).

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους (α) και (ε) του άρθρου 51 του νόμου περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, είναι η ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τη δεοντολογία η οποία πρέπει να τηρείται από τους εγγεγραμμένους εργολήπτες, καθώς και τη διαδικασία εκδίκασης πειθαρχικών αδικημάτων.

Ειδικότερα, μέχρι σήμερα δεν είχαν θεσπιστεί οποιοδήποτε πειθαρχικοί κανονισμοί, γεγονός που καθιστούσε ανεπαρκή την υφιστάμενη νομοθεσία ως προς την εφαρμογή της. Με τη θέσπιση των εν λόγω κανονισμών θα παρέχεται το δικαίωμα στο Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών να επιλαμβάνεται, με συνοπτικές διαδικασίες, των πειθαρχικών παραπτώματων των εργοληπτών. Επιπρόσθετα, η ύπαρξη του εν λόγω συμβουλίου θα καταστεί πιο έντονη και αποτελεσματική στη συνείδηση των πολιτών, αφού με τους υπό αναφορά κανονισμούς θα έχει τη δυνατότητα να επιλαμβάνεται άμεσα όλων των περιπτώσεων πειθαρχικών αδικημάτων των εργοληπτών.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών η επιτροπή διαπίστωσε την ανάγκη για νομοτεχνική βελτίωση των κειμένων τους, καθώς και για συμπερίληψη σ' αυτούς τύπου κλήσης που αφορά την εμφάνιση του διωκόμενου εργολήπτη ενώπιον του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών. Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, αφού συνεργαστεί με το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου

Εργοληπτών, καθώς και την ΟΣΕΟΚ, να υποβάλει τον εν λόγω τύπο κλήσης υπό τη μορφή παραρτήματος, το οποίο θα επισυναφθεί στο τέλος των υπό μελέτη κανονισμών.

Τα πιο πάνω εμπλεκόμενα μέρη, ανταποκρινόμενα στο αίτημα της επιτροπής, ετοίμασαν τον εν λόγω τύπο κλήσης, τον οποίο το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών απέστειλε στην επιτροπή με επιστολή του, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2002.

Συγκεκριμένα, στον τύπο κλήσης καθορίζεται συνοπτικά η εναντίον του διωκόμενου κατηγορία για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, για το οποίο καλείται να εμφανιστεί για ακρόαση ενώπιον του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών.

Η επιτροπή παράλληλα αποφάσισε να επιφέρει στους κανονισμούς ορισμένες τροποποιήσεις, οι οποίες αφορούν την πειθαρχική διαδικασία και ειδικότερα τα εξής:

1. Τη διαγραφή της επιφύλαξης από την παράγραφο (2) του Κανονισμού 11 σύμφωνα με την οποία το συμβούλιο μπορεί να προχωρήσει σε έρευνα για διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων και αυτεπάγγελτα χωρίς τον ορισμό εισηγητή·
2. την προσθήκη στην παράγραφο (3) του Κανονισμού 12 πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οποιαδήποτε κοινοποίηση προς το διωκόμενο εργολήπτη θα μπορεί να γίνεται και με επίδοση κλήσης και όχι μόνο με διπλοσυστημένη επιστολή· και
3. τη διαμόρφωση της παραγράφου (4) του Κανονισμού 12 σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της ακρόασης της υπόθεσης για πειθαρχικά παραπτώματα, ώστε να συνάδει με τις αντίστοιχες πρόνοιες σχετικών νομοθεσιών.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το σκοπό των προτεινόμενων κανονισμών, καθώς και με τις τροποποιήσεις που επέφερε σ' αυτούς η επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού ενσωμάτωσε τον υπό αναφορά τύπο κλήσης στο κείμενο των εν λόγω

κανονισμών και αφού επέφερε σ' αυτούς, σύμφωνα με τα πιο πάνω, όλες τις αναγκαίες νομοτεχνικές αλλαγές και διορθώσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα θέλαμε αναβολή αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα είναι εξ αναβολής...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ναι, αλλά, κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, αν θα ξεκινήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε να αναγνωσθεί η έκθεση.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Προδρόμου...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν ξέρω τι θα πείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα μιλήσει για αναβολή, τότε προηγείται.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι. Θέλω να πω ένα σκεπτικό για αναβολή.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι εξ αναβολής. Δηλαδή ήταν στην ημερήσια διάταξη την περασμένη Πέμπτη και αναβλήθηκε, για να γίνουν διαβουλεύσεις μεταξύ των μελών της επιτροπής, γιατί όλοι κρίνουν ότι είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο επηρεάζει διάφορες πλευρές και η επιτροπή, ορθά ενεργώντας πιστεύω, αφιέρωσε κάποιο χρόνο σ' αυτή την προσπάθεια. Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει ακόμα κάποιο περιθώριο αυτή η διαβούλευση να προσεγγίσει με περισσότερη, αν θέλετε, πειστικότητα και ακρίβεια τα θέματα που πραγματεύεται το νομοσχέδιο. Αυτή είναι η προσωπική μου άποψη και η άποψη των μελών της κοινοβουλευτικής μας ομάδας. Έτσι, εάν και οι άλλοι συνάδελφοι συμφωνούν ότι υπάρχει αυτό το περιθώριο και είναι δυνατό να αξιοποιηθεί, για να φτάσουμε στην καλύτερη δυνατή λύση -και όσοι χειρίστηκαν το θέμα το ξέρουν καλύτερα και από μένα και πιστεύω ότι υπάρχει κάποιο περιθώριο- θα εισηγούμουν να αξιοποιηθεί αυτό το περιθώριο, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κάποια άμεση χρονική πίεση για την κατάληξη αυτού του θέματος.

Έτσι, επαναλαμβάνω, με όλη την εκτίμηση προς τα μέλη της επιτροπής που έχουν κάνει τις προσπάθειές τους, εισηγούμαι να καταβληθεί ακόμα κάποια προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχει εισήγηση για αναβολή του θέματος τούτου.

Ορίστε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως δε θα αρνηθούμε την αναβολή, απλώς θέλω να επισημάνω ότι είναι η τέταρτη αναβολή, αν δεν κάνω λάθος, και υπάρχει και ο κίνδυνος να εκφυλιστεί το θέμα. Μία προσπάθεια βεβαίως κανείς δεν αρνείται να κάνουμε ξανά, εφόσον υπάρχουν προβληματισμοί και απόψεις· ελπίζω να είναι η τελευταία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας ελπίσουμε ότι θα είναι η τελευταία. Το θέμα αναβάλλεται.

Τα νομοσχέδια υπ' αριθμόν 25 έως 30 αποσύρονται.

Όσον αφορά την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, έχετε τον κατάλογο και τα θέματα παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές σύμφωνα με αυτόν.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.164.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.165.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Κοινωνικών	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών

Ασφαλίσεων	Υποθέσεων	
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.166.2002)		
4. Ο περί Υδατοκαλλιέργειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.167.2002)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
5. Ο περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.168.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.169.2002)	Οικονομικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
7. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε	Εξωτερικών	Εξωτερικών

- σχέση με την Συνθήκη για τη
μη Διασπορά των Πυρηνικών
Όπλων (Πρόσθετο
Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.170.2002)
8. Ο περί Ναρκωτικών Δικαιοσύνης και Υγείας
Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Δημοσίας Τάξεως
Ουσιών (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.171.2002)
9. Ο περί Συμπληρωματικού Οικονομικών Οικονομικών και
Προϋπολογισμού Νόμος Προϋπολογισμού
(Αρ. 6) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.172.2002)
10. Οι περί Υπουργείου Παιδείας Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
και Πολιτισμού - Θέσεις και Πολιτισμού - Θέσεις
Καθηγητή Κλίμακα Α11 και Πολιτισμού - Θέσεις
Εκπαιδευτή Κλίμακα Α11
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.158.2002)
11. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Νομικών
και Πολιτισμού (Παιδεία) - Νομικών
Θέση Εκπαιδευτικού

	Προγραμματιστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.159.2002)		
12.	Οι περί Υδατοκαλλιέργειας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.160.2002)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
13.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.161.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
14.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.162.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Οι περί Δανείου (Ανάπτυξη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.163.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων	Εσωτερικών	Εσωτερικών

- Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.112.2002)
17. Έγγραφα (αρ. 61/2002, 64/2002 και 65/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
18. Έγγραφα (Θ. 21/2002 και Θ. 22/2002) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)
19. Έγγραφο (αρ. 66/2002) σύμφωνα με τους περί
	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόσληψης Εκτάκτων
Υπαλλήλων (Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 και τις
εγκυκλίους του Υπουργείου
Οικονομικών με αρ. 741, 746
και 834, ημερομηνίας
4.10.1985, 6.12.1985 και
9.11.1987, αντίστοιχα.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ανέγερσης Μνημείων και Αγαλμάτων σε Ανοιχτούς Χώρους και Οδούς Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.047.2002)	Τάκη Χατζηγεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Εσωτερικών
2. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.048.2002)	Μάρκο Κυπριανού, πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

I. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, δεν ξέρω αν την έχετε περάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα. Είμαστε εκεί. Έχω πει για τα θέματα ότι παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές, εκτός αν υπάρχει άλλη εισήγηση.

Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ήθελα να ζητήσω όπως το νομοσχέδιο που αφορά το υπ' αριθμόν 8 θέμα, «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», παραπεμφθεί, αντί στην επιτροπή Υγείας, στην επιτροπή Νομικών, γιατί αφορά εξουσίες των δικαστηρίων, αφορά την ποινική μεταχείριση των νεαρών προσώπων, καθώς επίσης και την εισαγωγή μαχητού τεκμηρίου εμπορίας ναρκωτικών. Είναι θέμα που αφορά κυρίως την απόδειξη αυτών των θεμάτων ενώπιον δικαστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση...

Ορίστε, κ. Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το λιγότερο που θα μπορούσε να γίνει είναι να παραπεμφθεί σε κοινή συνεδρία, γιατί οπωσδήποτε αφορά και τον τομέα της υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παραπεμφθεί και στις δύο επιτροπές.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτά.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.135 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη την 31η Μαΐου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι από το Μάιο του 2001, όταν με υπουργική απόφαση άλλαξε η διαδικασία προμήθειας και διάθεσης ακουστικών βαρηκοΐας σε δικαιούχους ασθενείς, δεν έχει ακόμα ικανοποιηθεί το αίτημα του Ομίλου Κωφών Λεμεσού για οικονομική βοήθεια, όσον αφορά την αγορά ακουστικών για τα μέλη του ομίλου. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 53.643, ημερομηνίας 9 Μαΐου 2002, μόνο ένα μικρό ποσοστό των κωφών, οι δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, μπορεί να ζητήσει επιχορήγηση της αγοράς ακουστικών, με βάση τους περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.225/208).

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των περιπτώσεων που επιχορηγήθηκαν το 2001, για την πιθανότητα διερεύνησης των κριτηρίων, καθώς και για τη δυνατότητα οικονομικής στήριξης των οργανωμένων φορέων των κωφών ατόμων, όσον αφορά την αγορά ακουστικών βαρηκοΐας για τα μέλη τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.136 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σωτηρούλα Χαραλάμπους στις 3 Ιουνίου 2002.

«Στις 15 Φεβρουαρίου 2002 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε το νόμο για παροχή επιδόματος τέκνου για τρίτο παιδί σε οικογένειες με τρία παιδιά.

Παρά το ότι έχουν περάσει τρεις και πλέον μήνες από την ψήφιση της εν λόγω νομοθεσίας, μέχρι σήμερα δεν έχουν ξεκινήσει οι σχετικές διαδικασίες για παροχή του επιδόματος στους δικαιούχους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα κυκλοφορήσει τα σχετικά έντυπα αιτήσεων και πότε θα αρχίσει να παρέχεται το επίδομα στους δικαιούχους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.137 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 6 Ιουνίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο πυροσβεστικός σταθμός και άλλα κτίρια του αεροδρομίου Πάφου στεγάζονται σε υπόστεγα από φύλλα αμιαντοτσιμέντου. Το ίδιο συμβαίνει και στις εγκαταστάσεις του αεροδρομίου Λάρνακας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα σχέδια που υπάρχουν για αντικατάσταση των στεγών από αμιάντο τουλάχιστο σε όσα κτίρια δεν προγραμματίζεται να αντικατασταθούν στα πλαίσια του προγράμματος για αναβάθμιση των αεροδρομίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη

στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.089, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2002, του

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Σχετικά με τη σύνδεση περιστατικών καρκίνου με τη λειτουργία λατομικών μονάδων στην περιοχή Κόρνος, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η μελέτη και τεκμηρίωση πιθανής αύξησης περιστατικών καρκίνου σε οποιαδήποτε περιοχή της Κύπρου αποτελεί πολύπλοκη διεργασία η οποία προϋποθέτει την αξιολόγηση των πηλίκων σταθμισμένης θνησιμότητας και νοσηρότητας για πολλά χρόνια.
2. Η περιστασιακή εξαγωγή συμπερασμάτων με βάση περιορισμένο (διαχρονικά και γεωγραφικά) αριθμό κρουσμάτων κακοήθων νεοπλασιών καταλήγει συνήθως σε διαβλητά αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται κυρίως στην πλειάδα των μεταβλητών που υπεισέρχονται και οι οποίες είναι δύσκολο να επιμετρηθούν.
3. Συγκεκριμένα για την περιοχή του Κόρνου το Αρχείο Καρκίνου του Υπουργείου Υγείας μάς έχει δώσει τα ακόλουθα:

Σύνολο δέκα περιστατικά καρκίνου για τρία χρόνια, δηλαδή:

1998: δύο 1999: δύο 2000: έξι.

Ανάλυση κατά είδος καρκίνου:

1998		1999		2000	
Άντρες	Γυναίκες	Άντρες	Γυναίκες	Άντρες	Γυναίκες
Κύστεως	Λεμφαδένων		Στομάχου Μαστού	Προστάτη Όρχεων Κύστεως	Μαστού Ενδομητρίου Τραχήλου της μήτρας

4. Είναι πρόδηλο ότι η εξαγωγή οποιουδήποτε συμπεράσματος με βάση τα πιο πάνω δεδομένα είναι επισφαλής.
 5. Το Υπουργείο Υγείας δεν έχει προγραμματίσει τη διενέργεια οποιασδήποτε έρευνας στην περιοχή του χωριού Κόρνος για πιθανή αιτιολογική συσχέτιση των περιστατικών καρκίνου με τη λειτουργία στην περιοχή αρκετών λατομικών μονάδων και σκυροθραυστικών βιομηχανιών και άλλων εγκαταστάσεων βιομηχανικού τύπου που παράγουν σκόνη.
 6. Συμπληρωματικά σας αναφέρεται ότι προγραμματίζεται η διεξαγωγή μεγάλης έκτασης ιατρικής έρευνας για αιτιολογική συσχέτιση περιστατικών καρκίνου ή λευχαιμίας με περιβαλλοντικούς παράγοντες σε άλλες περιοχές της Κύπρου. Παρ' όλο που τα μέχρι σήμερα στοιχεία για την περιοχή Κόρνου δε φαίνονται εκ πρώτης όψεως να προκαλούν οποιαδήποτε ανησυχία, εντούτοις θα μελετήσουμε την πιθανότητα διενέργειας προκαταρκτικής αξιολόγησης των στοιχείων με βάση την εμπειρία και τα δεδομένα που θα έχουμε από τη μεγάλη έρευνα που σας έχουμε προαναφέρει.
- Είμεθα στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε περαιτέρω επεξηγήσεις χρειασθούν.»

**Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη
στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.094, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.**

«Αναφορικά με τα προβλήματα στη λειτουργία της δεξαμενής υδατοθεραπείας στο νοσοκομείο Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Πράγματι, το μέγεθος της πισίνας του νοσοκομείου Λάρνακας είναι μικρό για τον αριθμό των περιστατικών που εξυπηρετεί. Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί αύξηση στον αριθμό των περιστατικών, η οποία, σε συνδυασμό με τον περιορισμένο αριθμό φυσιοθεραπευτών, ανάγκασε το φυσιοθεραπευτικό τμήμα να δημιουργεί ομάδες υδροθεραπείας με μεγάλο αριθμό ασθενών.

Τελευταία έχουν παρατηρηθεί και διάφορα προβλήματα στη λειτουργία της δεξαμενής υδατοθεραπείας, τα οποία οφείλονται κυρίως στα έργα συντήρησης λόγω της συνεχούς και μακρόχρονης χρήσης της πισίνας.

Για τους πιο πάνω λόγους, μέσα στα πλαίσια της κτιριακής επέκτασης του νοσοκομείου Λάρνακας, έχει ληφθεί πρόνοια και για τη δημιουργία νέου φυσιοθεραπευτικού τμήματος, συμπεριλαμβανομένης και μεγάλης πισίνας.»

**Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας
και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.075,
ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας
κ. Σταύρου Ευαγόρου.**

«Αναφορικά με τα θέματα που προκύπτουν από το κλείσιμο του ξενοδοχείου “Φιλοξενία”, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ύστερα από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 49.055 και ημερομηνία 20 Ιανουαρίου 1999, το ξενοδοχείο “Φιλοξενία” ανέστειλε οριστικά τη λειτουργία του στις 30 Ιουνίου 1999.

Το αποθεματικό του ξενοδοχείου στο τέλος του οικονομικού έτους 1998 ήταν £634.217. Από το αποθεματικό αυτό εξοφλήθηκαν όλες οι οφειλόμενες άδειες και τα “time off” του προσωπικού, με βάση τη συλλογική σύμβαση, ήτοι ποσό £99.304. Πληρώθηκαν επίσης διάφορες άλλες υποχρεώσεις που πήγαζαν από τη λειτουργία του ξενοδοχείου. Το υπόλοιπο του αποθεματικού ανέρχεται σήμερα στις £250.000 περίπου και είναι κατατεθειμένο σε εμπορικές τράπεζες, σε λογαριασμούς ενός χρόνου προειδοποίησης.

Οι εργαζόμενοι στο ξενοδοχείο απολύθηκαν ως πλεονάζον προσωπικό και, με βάση ειδική συμφωνία, η οποία επετεύχθη μεταξύ των συντεχνιών των εργαζομένων και της εργοδοτικής πλευράς, αποζημιώθηκαν με το ποσό των £261.225. Η διαφορά μεταξύ του ποσού των £268.000 περίπου, που εγκρίθηκε για το σκοπό αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο, και του καταβληθέντος τελικά ποσού των £261.225 οφείλεται στο γεγονός ότι ένας από τους απολυθέντες υπαλλήλους προσλήφθηκε σε άλλη κυβερνητική υπηρεσία, με αποτέλεσμα να μην αποζημιωθεί. Αντίγραφα της σχετικής συμφωνίας και της απόφασης με την οποία αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο επισυνάπτονται.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Το θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής».

Υπάρχουν ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, θα δώσω το λόγο στον εισηγητή, για να κλείσει το θέμα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τη θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και το ρόλο της Βουλής έχει εξελιχθεί σε μια από τις ενδιαφέρουσες συζητήσεις που έγιναν, κατά την άποψή μου, στο Κεφάλαιο Τέταρτο, με τους βουλευτές όλων των πλευρών να συμφωνούν σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό, σχεδόν να ομοφωνούν και στην ανάλυση της σημερινής κατάστασης, αλλά και στις αιτίες και στους παράγοντες που επιδρούν στο μεγάλο θέμα των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Επιπρόσθετα, υπάρχει κοινή προσέγγιση σε ό,τι αφορά τις σοβαρές ευθύνες της πολιτείας, της κυβέρνησης και της Βουλής, για έλεγχο και αντιμετώπιση της κατάστασης και σε ό,τι αφορά τη διευθέτηση μιας σειράς από πρώτα μέτρα και ρυθμίσεις, με στόχο να καταδειχθεί η σοβαρότητα του θέματος, αλλά και η αποφασιστικότητα της Βουλής να το αντιμετωπίσει.

Η ανάπτυξη και η ολοκλήρωση της συζήτησης με τον τρόπο που έχω ήδη αναφέρει καθιστά αχρείαστη την όποια συνόψιση ή γεφύρωση των απόψεων που έχουν ακουστεί. Θεωρώ πάρα πολύ χρήσιμα αυτά που ακούστηκαν, απόψεις που συμπλήρωναν η μία την άλλη από τη δική της σκοπιά και έχουν, νομίζω, αναδείξει το θέμα σε ικανοποιητικό βαθμό και προς την πλευρά του κυπριακού λαού, που νομίζω έδωσε αρκετή σημασία σ' αυτά που λέχθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Έτσι, θα περιοριστώ σε μια αναφορά στις πιο σημαντικές, κατά την άποψή μου, εισηγήσεις για το τι πρέπει να γίνει, για να μη μείνουμε μόνο στις διαπιστώσεις. Έχει αναφερθεί από όλους σχεδόν η ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη του υφιστάμενου νομικού και θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Έχει υπογραμμιστεί η υποχρέωση της πολιτείας και ιδιαίτερα της παιδείας για καλλιέργεια του ποιοτικού κριτηρίου του αναγνώστη, του ακροατή, του τηλεθεατή. Έχει λεχθεί η ανάγκη για ενίσχυση της πολυτεμαχισμένης ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης ως

προϋπόθεσης για πολυφωνία και ανεξαρτησία, έχει γίνει αναφορά στην οικονομική και θεσμική στήριξη της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, ώστε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών και να διασφαλιστεί η δημοκρατική και αξιοκρατική διαχείρισή της. Έχει υπογραμμιστεί η εμπλοκή των ιδίων των λειτουργών των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δηλαδή των δημοσιογράφων, μέσω της Ένωσης Συντακτών, στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός σωστού πλαισίου λειτουργίας των μέσων. Υπήρξε ακόμα και μια μεγάλη σειρά από ειδικότερες προτάσεις. Θα αναφέρω μερικές, χωρίς να υποτιμούνται με κανένα τρόπο οι υπόλοιπες:

Να απαγορευτούν αμέσως οι μετρήσεις ακροαματικότητας για τα δελτία ειδήσεων και τις εκπομπές με πολιτικό και κοινωνικό περιεχόμενο. Η πραγματικότητα, σύμφωνα με μια άποψη, και η ενημέρωση δεν είναι εμπορεύσιμα είδη.

Να μην υπάρχει άμεση ή έμμεση διαφήμιση αμέσως πριν και αμέσως μετά το δελτίο ειδήσεων, το οποίο θα νοείται ως ένα ενιαίο σύνολο και θα περιλαμβάνει και οικονομικό και μετεωρολογικό δελτίο.

Να αποσαφηνιστούν η έννοια του επαγγελματικού απορρήτου, η χρήση μαγνητοφώνων και οπτικών μέσων χωρίς τη συγκατάθεση του συνομιλούντος, η υποκατάσταση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης των δικαστικών και αστυνομικών αρχών.

Να αποκαθίστανται κατά τον ίδιο τρόπο, στον ίδιο χρόνο ακροαματικότητας και στον ίδιο χώρο αναληθείς και ανυπόστατες ειδήσεις που θίγουν την αξιοπρέπεια και την προσωπικότητα του ατόμου.

Να υποχρεούται ο κάθε σταθμός να ανακοινώνει και να μεταδίδει στο δελτίο ειδήσεων την ποινή την οποία του επιβάλλει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης για παραβιάσεις του νόμου ή του κώδικα.

Η Βουλή να προχωρήσει τάχιστα στην έγκριση κανονισμών για την ισότιμη μεταχείριση κομμάτων και πολιτικών που εκκρεμούν εδώ και ένα χρόνο. Έχει λεχθεί ότι το άρθρο 7(δ) του νόμου που μιλά για ισότιμη μεταχείριση είναι σαφές, αλλά δεν υπάρχουν κανονισμοί και αυτό είναι ευθύνη και της Βουλής.

Να εφαρμοστεί η νομοθεσία αναφορικά με τις συλλογικές συμβάσεις των εργαζομένων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ιδιαίτερα των δημοσιογράφων, για ενίσχυση της ανεξαρτησίας τους και τον περιορισμό των περιθωρίων χειραγώγησής τους.

Να γίνεται αξιολόγηση και συζήτηση σε τακτά χρονικά διαστήματα από την αρμόδια επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής ή κλιμακίων της των ευρημάτων, των ποινών, των συμπερασμάτων της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης.

Να σχεδιαστεί και να επιδιωχθεί εκ βάθρων ανανέωση του ΡΙΚ και διαμόρφωση μιας άλλης τηλεοπτικής πρότασης, ενός νέου τρόπου λειτουργίας του κρατικού καναλιού -και αναφέρθηκε από αρκετούς συναδέλφους το παράδειγμα της ΕΡΤ- που να αντισταθμίζει ποιοτικά, πολιτιστικά και αισθητικά τις παραγωγές των ιδιωτικών καναλιών, με ιδιαίτερο βάρος στην πολιτική προσπάθεια του κυπριακού λαού και με ειδική αναφορά στην πληροφόρηση των συμπατριωτών μας Τουρκοκυπρίων με χρήση όσων μέσων είναι αναγκαία, περιλαμβανομένης και της τουρκικής γλώσσας με υπότιτλους και προγράμματα.

Σε σχέση με τη δημόσια τηλεόραση, αλλά και συνολικά το ραδιοτηλεοπτικό τοπίο, έγινε από δύο συναδέλφους η ενδιαφέρουσα πρόταση για δημιουργία από τη Βουλή ad hoc επιτροπής, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν εκτός από βουλευτές και άλλα πρόσωπα με ευρεία γνώση, εμπειρία και σχέση με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σε ό,τι αφορά την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, οι απόψεις συγκλίνουν στα εξής: Πρέπει να ενισχυθεί ως θεματοφύλακας για την εφαρμογή ενός κώδικα δεοντολογικής

συμπεριφοράς των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Πρέπει να αναλάβει με περισσότερη πολιτική τόλμη, αποφασιστικότητα και χωρίς αναστολές το ρόλο που της απέδωσε η πολιτεία. Να εγκαταλείψει τη νοοτροπία του κλασικού διοικητικού οργάνου, ν' αντιληφθεί πλήρως την ανεξαρτησία και την αποστολή της και να ενεργήσει ως ανάχωμα που θωρακίζει το ρόλο της πολιτικής, την υπόσταση της κοινωνίας και του κράτους απέναντι σε οποιαδήποτε αυθαιρεσία, παραβίαση των νόμων, οποιαδήποτε αρνητική επίδραση των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Η Αρχή, περαίνουν αυτές οι απόψεις, δεν μπορεί να είναι μόνο επιδιδαιτητής και καταμετρητής. Έχει δικαίωμα και υποχρέωση, με βάση το νόμο, να θέτει, να καθορίζει τον πήχη της ποιότητας και να είναι διαμορφωτής των εξελίξεων.

Είναι η άποψή μου, κύριε Πρόεδρε, ότι θα άξιζε τον κόπο να σταχυολογηθούν όλες ανεξαιρέτα οι εισηγήσεις, οι οποίες, επαναλαμβάνω, είναι πολλές και αξιόλογες, μέσα απ' όλες τις ομιλίες που κατατέθηκαν στην ολομέλεια της Βουλής. Να ετοιμαστεί ένα συνοπτικό σημείωμα το οποίο να κατατεθεί ενώπιον των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων με την παρουσία και της αρμόδιας επιτροπής Εσωτερικών, για να ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις στο ανώτατο δυνατό επίπεδο. Πιστεύω ότι, αν θέλουμε να έχει η Βουλή των Αντιπροσώπων, οι εκπρόσωποι του λαού, η λαϊκή αντιπροσωπία, παρέμβαση, ρόλο και πραγματική συμβολή σε αυτό που έχουμε συζητήσει από το Μάρτιο μήνα μέχρι σήμερα, θα πρέπει να δρομολογηθούν συγκεκριμένες δράσεις, συγκεκριμένες ενέργειες, συγκεκριμένες, αν θέλετε, ομάδες εργασίας, περιλαμβανομένης και της ad hoc επιτροπής που έχει αναφερθεί και ενδεχομένως άλλων. Γι' αυτό, εισηγούμαι, σήμερα με το πέρας της συζήτησης, να υιοθετήσουμε αυτή την εισήγηση, για να μπορέσουμε να έχουμε συνέχεια σ' αυτά που έχουμε πει.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι, παρά τα όσα ζοφερά και αρνητικά έχουν θίξει όλοι οι ομιλητές απ' αυτό το βήμα, είναι αξιόλογη η κατάληξη μιας από τις ομιλίες

ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν είναι παντοδύναμα. Αν οι πολιτικοί θέλουν να κρατήσουν στα χέρια τους την εξουσία που ο λαός τούς έχει εμπιστευτεί, μπορούν να το κάνουν. Θα πρέπει όμως να ενεργήσουν το συντομότερο δυνατό με το αναγκαίο θάρρος, την αναγκαία αποφασιστικότητα, γιατί τα περιθώρια είναι πλέον ασφυκτικά περιορισμένα. Και οφείλουμε, κύριοι συνάδελφοι, να κάνουμε το παν, ώστε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να μετατραπούν σε ζωτικό μοχλό πολιτισμικής ανάτασης, προόδου και ανάπτυξης με τη συνεχή και ασταμάτητη προσπάθεια όλων των δημοκρατικών δυνάμεων της κοινωνίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι εισηγήσεις θα τεθούν μπροστά στους αρχηγούς των κομμάτων, να πάρουν μια συγκεκριμένη μορφή και να επανέλθουν.

Για το επόμενο θέμα καλώ τους εισηγητές να είναι έτοιμοι στην επόμενη συνεδρία της Βουλής να καταθέσουν τις απόψεις τους. Με αυτό κλείνουμε τη σημερινή συνεδρία. Η επόμενη συνεδρίαση ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 13 Ιουνίου 2002, στις 4.00 μ.μ. με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξησης στη
Σύνταξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων
Νόμος του 1995.
(Αρ. Φακ. Ν. 268/95)
2. Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της
Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.012.2002)

3. Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.013.2002)
4. Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.014.2002)
5. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.085.2002)
6. Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.027.2002)
7. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.079.2001)
8. Ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.139.2002)
9. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.109.2002)

10. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.133.2002)
11. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.134.2002)
12. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.143.2002)
13. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.134.2001)
14. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Ανώτερου
Οικονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.119.2002)
15. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Σκάφη Αναψυχής)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.129.2002)
16. Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.130.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
 - β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)
 - γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της
επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001)

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.40 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσοουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγεωργίου Τάκης

Λυσσαρίδης Βάσος Χριστοδουλίδης Δώρος
Μαυροκορδάτος Χρίστος Χρίστου Ανδρέας
Μιχαηλίδης Θάσος Χριστοφόρου Λευτέρης
Μιχαηλίδης Ντίνος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισήγηση του κ. Χρήστου Πουργουρίδη να συζητηθεί το ταχύτερον δυνατόν ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής το πόρισμα των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το χρηματιστήριο και οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Βάσου Λυσσαρίδη και του Προέδρου.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002» και αναβολή του έπειτα από συζήτηση (Τ. Παπαδόπουλος, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Β. Λυσσαρίδης, Α. Χρίστου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Περδίκης, Χρ. Κληρίδης).
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σφαγείων Νόμος του 2001», και αναβολή του έπειτα από συζήτηση (Α. Χρίστου, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας).

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επικίνδυνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Απαιτήσεις για την Προστασία των Προσώπων στην Εργασία από Κινδύνους από Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για Συναίνεση σε Γάμο, Ελάχιστη Ηλικία για Γάμο και Εγγραφή Γάμων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Συμφωνίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί της Τροποποίησης του Άρθρου 23 της Συμφωνίας Λειτουργίας αναφορικά με το Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιακών Δορυφόρων INTELSAT (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών Εκρηκτικών Υλών για Σκοπούς Ανίχνευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Περιορισμός Πωλήσεων) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.

12. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκη, Χρ. Κληρίδης, Α. Αγαπίου, Τ. Χατζηγεωργίου, Χρ. Ταραμουντάς, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Β. Λυσσαρίδης, Ι. Νικολάου, Γ. Λιλλήκας, Α. Γεωργίου) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Καθήκοντα και Υποχρεώσεις Εργολήπτη και Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
14. Αναβολή έπειτα από εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου του θέματος «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και οι παρατηρήσεις του κ. Πρόδρομου Προδρόμου.
15. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
16. Ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα κωφών για επιχορήγηση της αγοράς ακουστικών βαρηκοΐας - Καθυστέρηση στην παροχή του επιδόματος τέκνου - Ανάγκη αντικατάστασης στεγών από αμίαντο στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.
17. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Σύνδεση περιστατικών καρκίνου με τη λειτουργία λατομικών μονάδων στην περιοχή του χωριού Κόρνος - Προβλήματα στη λειτουργία της δεξαμενής υδατοθεραπείας στο νοσοκομείο Λάρνακας - Θέματα που προκύπτουν από το κλείσιμο του ξενοδοχείου "Φιλοξενία".
18. Αγόρευση του κ. Ανδρέα Χρίστου για το θέμα «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η θέση τους στη σύγχρονη κοινωνία και ο ρόλος της Βουλής» και λήξη του θέματος.

0Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 13ης Ιουνίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 37)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της συνεδρίασης. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα πρώτα τέσσερα θέματα υπάρχει κοινή έκθεση.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει εισήγηση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα θέματα στην ημερήσια διάταξη υπ' αριθμούς 1 μέχρι 4 αναβάλλονται.

Το πέμπτο θέμα είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Είναι η έκθεση ομόφωνη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Το Δημοκρατικό Κόμμα είχε επιφυλαχθεί να τοποθετηθεί σήμερα και μπορούμε να τοποθετηθούμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Εφόσον...

Ορίστε.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται και στην έκθεση ότι δεν είναι ομόφωνη η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αναγνωσθεί.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του

2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς Σοφοκλής Φυττής

Ιωνάς Νικολάου Γιώργος Βαρνάβα

Θάσος Μιχαηλίδης Ανδρούλα Βασιλείου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 16 Απριλίου 2002 μέχρι τις 14 Μαΐου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, οι πρυτανικές αρχές και ο διευθυντής του Πανεπιστημίου Κύπρου, εκπρόσωποι της Ένωσης Ακαδημαϊκού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι της Φοιτητικής Ένωσης Πανεπιστημίου Κύπρου (ΦΕΠΑΝ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου, ώστε να βελτιωθεί το ισχύον σύστημα εκπροσώπησης και συμμετοχής του ακαδημαϊκού προσωπικού και των φοιτητών στα διάφορα συλλογικά όργανα του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο προτεινόμενος νόμος στοχεύει στον περαιτέρω εκδημοκρατισμό των διαδικασιών που αφορούν τη λειτουργία του πανεπιστημίου. Συγκεκριμένα οι τροποποιήσεις που προτείνονται αφορούν αφενός τη συμμετοχή του συνόλου του ακαδημαϊκού προσωπικού στα συμβούλια των τμημάτων και αφετέρου την εκπροσώπηση των φοιτητών στη

Σύγκλητο, τη συμμετοχή τους στις πρυτανικές εκλογές, τη σύνθεση του συμβουλίου σχολής και τη σύνθεση του συμβουλίου τμήματος.

Οι εκπρόσωποι του πανεπιστημίου επισήμαναν ειδικότερα στην επιτροπή ότι θεωρούν τη συμμετοχή του συνόλου του ακαδημαϊκού προσωπικού στα συμβούλια των τμημάτων και γενικότερα στην όλη λειτουργία του πανεπιστημίου πολύ σημαντική, αφού κάτι τέτοιο αφενός συνάδει με τα διεθνή δεδομένα στον τομέα αυτό και αφετέρου αποτελεί άμεση απόρροια του νέου συστήματος ανέλιξης του ακαδημαϊκού προσωπικού, βάσει του οποίου έχει καταργηθεί η διάκριση σε μόνιμο και μη μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό. Επιπρόσθετα εξέφρασαν την άποψη ότι η συμμετοχή των φοιτητών στα συλλογικά όργανα του πανεπιστημίου επιβάλλεται για το λόγο ότι αυτοί είναι γενικά οι αποδέκτες της πολιτικής του πανεπιστημίου και συνεπώς πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα επανατροφοδότησης του πανεπιστημίου από τους φοιτητές, ώστε αυτό να προβαίνει στη διόρθωση οποιασδήποτε πολιτικής ή πρακτικής αφορά άμεσα τους φοιτητές και δυνατό να μην είναι όσο θα έπρεπε κατάλληλη ή αποτελεσματική. Ωστόσο, οι ίδιοι τόνισαν ότι η συμμετοχή των φοιτητών στα συλλογικά όργανα δεν πρέπει να είναι πολύ διευρυμένη, αφού το βάρος της λήψης των αποφάσεων πρέπει να ανήκει στη σφαίρα της δικαιοδοσίας του ακαδημαϊκού προσωπικού, που συνδυάζει τη γνώση και την πείρα με τη δυνατότητα θεώρησης του πανεπιστημίου υπό το πρίσμα των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της κοινωνίας, της επιστήμης, καθώς και των ίδιων των φοιτητών, οι οποίοι, αντίθετα, παραμένουν λίγα μόνο χρόνια στο πανεπιστήμιο και ως εκ τούτου η δική τους θεώρηση των ζητημάτων που το απασχολούν είναι βραχείας προοπτικής.

Οι εκπρόσωποι της ΦΕΠΑΝ επισήμαναν στην επιτροπή ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση δε βελτιώνεται η ισχύουσα και πολύ περιορισμένη

εκπροσώπηση των φοιτητών στα διάφορα σώματα του πανεπιστημίου. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τα συμβούλια των τμημάτων, διευκρίνισαν ότι δε διαφωνούν με την προτεινόμενη συμμετοχή σε αυτά του συνόλου του ακαδημαϊκού προσωπικού του κάθε τμήματος, αλλά η δραστική αύξηση του αριθμού του ακαδημαϊκού προσωπικού ουσιαστικά εκμηδενίζει την εκπροσώπηση των φοιτητών, οι οποίοι θα εκπροσωπούνται στα συμβούλια αυτά με δύο μόνο φοιτητές, προκειμένου για συμβούλιο τμήματος που αριθμεί μέχρι δώδεκα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού, και με τρεις μόνο φοιτητές, προκειμένου για μεγαλύτερο συμβούλιο τμήματος. Επίσης, όπως υποστήριξαν οι ίδιοι, η προτεινόμενη ρύθμιση, όσον αφορά την εκπροσώπηση των φοιτητών, δεν παρουσιάζει σταθερές αναλογίες, αφού με την πρόσληψη επιπλέον ακαδημαϊκού προσωπικού η κατάσταση θα αλλάζει σε βάρος των φοιτητών. Η ΦΕΠΑΝ για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που, κατά την άποψή της, παρουσιάζει η προτεινόμενη ρύθμιση προτείνει την εκπροσώπηση των φοιτητών σε όλα τα συλλογικά όργανα του πανεπιστημίου σε ποσοστό 30% επί του συνόλου των μελών του κάθε σώματος. Επιπρόσθετα η ΦΕΠΑΝ διαφώνησε με τον προτεινόμενο περιορισμό του δικαιώματος επανεκλογής των εκπροσώπων των φοιτητών, ενώ τέλος υποστήριξε ότι το θέμα του καθορισμού των εκπροσώπων των φοιτητών πρέπει να αφηθεί να καθορίζεται από τους ίδιους με εσωτερικές διαδικασίες.

Αναφορικά με την πιο πάνω θέση της ΦΕΠΑΝ, η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κύπρου με επιστολή της έθεσε υπόψη της επιτροπής ότι η θέση της, όσον αφορά τη συμμετοχή των φοιτητών στη Σύγκλητο και στα συμβούλια των σχολών, παραμένει η ίδια, όπως αυτή εκφράζεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Όσον αφορά τα συμβούλια των τμημάτων, η άποψη της Συγκλήτου είναι ότι η συμμετοχή των φοιτητών μπορεί να διαφοροποιηθεί και να καθοριστεί σε ποσοστό 20% επί του

αριθμού των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του τμήματος, ενώ οποιαδήποτε υπέρβαση του ποσοστού αυτού θα έχει αρνητικές συνέπειες για την ποιότητα των σπουδών και των σχέσεων μεταξύ διδακτικού προσωπικού και φοιτητών, καθώς και για την αποτελεσματικότητα της διοίκησης του πανεπιστημίου.

Στο στάδιο της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ζήτησε και πήρε πρόσθετα συγκριτικά στοιχεία, όσον αφορά τον αριθμό και το ποσοστό της εκπροσώπησης του ακαδημαϊκού προσωπικού και των φοιτητών στα διάφορα συλλογικά όργανα του Πανεπιστημίου Κύπρου, με βάση την ισχύουσα και την προτεινόμενη νομοθεσία, καθώς και στοιχεία που αφορούν τα όσα ισχύουν αντίστοιχα σε πανεπιστήμια άλλων χωρών.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων όσων κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί την άποψη ότι τη βάση των συμβουλίων αυτών αποτελεί το ακαδημαϊκό προσωπικό και συνεπώς το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών πρέπει να υπολογίζεται επί του αριθμού των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού, αφού κάτι τέτοιο άλλωστε συνάδει και με τη διεθνή πρακτική.

Παράλληλα η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, κ. Γιώργος Βαρνάβα, συμμαρτίζονται την άποψη ότι πρέπει να ενισχυθεί η εκπροσώπηση των φοιτητών στα συμβούλια των τμημάτων, θεωρώντας ότι η αναλογία του ενός τρίτου επί του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική στο επίπεδο των τμημάτων, ενώ συμφωνεί με την άποψη ότι οι φοιτητές θα πρέπει να επιλέγουν μόνοι τους εκπροσώπους τους, οι οποίοι και θα πρέπει να έχουν δικαίωμα επανεκλογής.

Με βάση τις πιο πάνω απόψεις της, η πιο πάνω αναφερόμενη πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους για το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής των Ενωμένων Δημοκρατών, κ. Ανδρούλα Βασιλείου, διευκρινίζει ότι συμφωνεί με τις πιο πάνω απόψεις της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής, εκτός από αυτή που αφορά την αναλογία του ενός τρίτου, θεωρώντας την υπερβολικά ψηλή. Κατά την άποψή της, αν η εκπροσώπηση στο επίπεδο των τμημάτων καθοριστεί σε ποσοστό 25% επί του ακαδημαϊκού προσωπικού, θα είναι αρκούντως αποτελεσματική για τους σκοπούς που αυτή εξυπηρετεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ορίστε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα ήθελα καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, και προτού το παραλείψω, να αναφέρω ότι, πρόσθετα στα όσα έχουν αναφερθεί στην έκθεση, η επιτροπή εισηγείται ομόφωνα την τροποποίηση του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, κατά τρόπο που, ενώ θα προβλέπεται η συμμετοχή των φοιτητών στα συμβούλια των τμημάτων σε σταθερό ποσοστό ενός τρίτου ως προς τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού, να υπάρχει μια οροφή, ένα ανώτατο όριο. Εισηγείται, λοιπόν, με αυτή την τροποποίηση συγκεκριμένα η επιτροπή όπως σε συμβούλιο τμήματος που αριθμεί περισσότερα από τριάντα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού οι φοιτητές εκπροσωπούνται με

δέκα μέλη. Ο στόχος αυτής της τροπολογίας είναι να θεραπευθεί τυχόν φαινόμενο μεγάλων σε αριθμό συμβουλίων, τα οποία θα ήταν δυσλειτουργικά.

Όσον αφορά την ουσία του νομοσχεδίου, κύριε Πρόεδρε, όπως διαμορφώθηκε και υποβάλλεται από την επιτροπή Παιδείας, θα ήθελα να πω ότι, μετά τις κατ' επανάληψιν αναβολές που είχαν ζητηθεί για περαιτέρω προβληματισμό, η επιτροπή κατέληξε τελικά στο να κάνει αυτή την πρόταση, θέλοντας να υπογραμμίσει πρώτα απ' όλα ότι το κυριότερο ίσως σημείο αυτού του νομοσχεδίου δεν είναι η συμμετοχή των φοιτητών, η οποία ούτως ή άλλως υπήρχε σε χαμηλότερη βέβαια κλίμακα, αλλά η συμμετοχή ολόκληρου του ακαδημαϊκού προσωπικού. Γι' αυτό το λόγο είναι εξάλλου που είχε υποβληθεί από την εκτελεστική εξουσία το νομοσχέδιο.

Όπως αναφέρεται και στην έκθεση, κρίνεται πλέον ότι όλο το ακαδημαϊκό προσωπικό, οποιασδήποτε βαθμίδας, θα πρέπει να συμμετέχει στα συλλογικά όργανα του πανεπιστημίου και αυτό είναι λογικό και δίκαιο και αποτελεσματικό για τη λειτουργία του πανεπιστημίου. Αναμένουμε ότι με αυτή την καινοτομία, που αυξάνει κατά πολύ τον αριθμό των μελών του διδακτικού προσωπικού που εμπλέκονται στις καθημερινές αποφάσεις του πανεπιστημίου, θα βελτιωθεί από πολλές πλευρές η λειτουργία του πανεπιστημίου. Ταυτόχρονα, όπως επισημαίνεται και στην έκθεση, η τροποποίηση αυτή, η απόφαση αυτή, είναι απόρροια του γεγονότος ότι έχουν πλέον καταργηθεί οι διακρίσεις ανάμεσα σε μόνιμο και μη μόνιμο προσωπικό και, επομένως, η προηγούμενη διευθέτηση που όριζε ότι στα συμβούλια συμμετέχει το μόνιμο προσωπικό ήταν πλέον ανεδαφική.

Αυτών λεχθέντων, θα ήθελα να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, επειδή έχει γίνει μεγάλη συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα, ότι η επιτροπή προβληματίστηκε αρκετά. Λάβαμε υπόψη μια σειρά από παράγοντες και τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, ανθρώπων που εμείς θεωρούμε συνεργάτες μας, στο να

διαμορφώσουμε ένα τέτοιο νομοσχέδιο και όχι ομάδες πίεσης. Κανένας δεν είναι ομάδα πίεσης, όταν είναι συμμετοχος στη διαδικασία του πανεπιστημίου. Λαμβάνοντας υπόψη όλες αυτές τις απόψεις, προβληματιστήκαμε ιδιαίτερα -εξ ου και οι αναβολές- ως προς το επιχείρημα μήπως η συμμετοχή αυτή των φοιτητών, που εξασφαλίζεται με το νομοσχέδιο που προτείνουμε, θα ήταν υπερβολική. Το “υπερβολική” βεβαίως δε σημαίνει τίποτε αφ’ εαυτού. Θα σήμαινε κάτι αν, όπως ισχυρίστηκαν ορισμένοι, θα παρεμπόδιζε την ομαλή λειτουργία του πανεπιστημίου.

Για να ξεφύγουμε κάπως από τη λογική των αριθμών, των ποσοστών, των τοποθετήσεων που έγιναν από τις διάφορες πλευρές, οι οποίες είχαν λόγους να επιμένουν στις δικές τους απόψεις, εγώ θα προσκαλούσα το σώμα -που καλείται σήμερα να ψηφίσει αυτό το νόμο- να λάβει υπόψη όχι τα συνολικά ποσοστά ούτε ίσως τους συνολικούς αριθμούς, πόσα θα είναι τα μέλη όλων των συμβουλίων των τμημάτων και πόσοι θα είναι φοιτητές, γιατί αυτά τα πράγματα δεν έχουν σημασία, παρά μόνο ίσως στις πρυτανικές εκλογές... Στην καθημερινή λειτουργία των τμημάτων, όσον αφορά τους αριθμούς εκείνο που πρέπει να μας ενδιαφέρει είναι ότι στα μισά από τα εν λειτουργία τμήματα του πανεπιστημίου αυτή τη στιγμή, τα οποία έχουν συμβούλια που αριθμούν γύρω στα δέκα μέλη, η μεγάλη διαφορά, για την οποία συζητούμε τόσες βδομάδες, είναι, κατά την άποψή μου, απειροελάχιστη. Δηλαδή, σύμφωνα με την πρόταση την αρχική που είχε υποβληθεί, σε ένα τέτοιο συμβούλιο τμήματος -και, υπενθυμίζω, είναι πέραν των μισών τμημάτων σ’ αυτή την κατάσταση- θα υπήρχαν δύο φοιτητές για οκτώ ακαδημαϊκούς, για οκτώ καθηγητές. Με την πρόταση της Βουλής, θα υπάρχουν τρεις φοιτητές για οκτώ πανεπιστημιακούς και το τμήμα θα έχει συμβούλιο από έντεκα, αντί από δέκα, μέλη. Ειλικρινά, δεν πιστεύουμε, δεν έχουμε πεισθεί ότι αυτή η αλλαγή θα επέφερε κάποια ανατροπή ή θα δημιουργούσε στα συμβούλια αυτά φαινόμενα δυσλειτουργίας.

Πραγματικά, πιστεύουμε ότι η συμμετοχή που πρέπει να εξασφαλιστεί στους φοιτητές πρέπει να είναι λογική, πρέπει να είναι σταθμισμένη ανάλογα με το ρόλο που εις έκαστος έχει μέσα στο πανεπιστήμιο. Λάβαμε υπόψη τα διεθνή δεδομένα.

Εδώ θέλω να υπογραμμίσω ότι είναι με ιδιαίτερη θλίψη και απαρέσκεια που ακούμε κάθε φορά ή πολύ συχνά το επιχείρημα ότι δεν πρέπει το πανεπιστήμιό μας να γίνει όπως εκείνα της Ελλάδας. Μπορεί σε μερικά σημεία αυτό να έχει μια βάση ιστορική από μια εμπειρία, αλλά από άλλες πλευρές εγώ θα έλεγα «μακάρι να γίνει όπως κάποια πανεπιστήμια της Ελλάδας τα οποία και διεθνή αναγνώριση έχουν και έργο έχουν», κάτι που φαίνεται και από τους αποφοίτους τους οποίους έχουμε εδώ ανάμεσά μας, στην Κύπρο, των οποίων η συμβολή είναι μεγάλη σε διάφορους τομείς. Άρα, λοιπόν, θα πρέπει να σταματήσει αυτού του είδους το επιχείρημα, το οποίο δυστυχώς ακούστηκε και για τη συμμετοχή των φοιτητών. Ως προς τη συμμετοχή των φοιτητών, έχω να πω ότι ουδόλως η πρόταση που προτείνει, που φέρνει σήμερα, η επιτροπή Παιδείας προσεγγίζει αυτά που ισχύουν στην Ελλάδα. Είναι σαφώς μεγαλύτερη η συμμετοχή που υπάρχει στα ελλαδικά πανεπιστήμια και εν πάση περιπτώσει οι αριθμοί για μας είναι αυτοί που σας είπα.

Δε συμπλήρωσα την εικόνα: τη συμπληρώνω αμέσως: Αν στα μικρά τμήματα από δύο φοιτητές στους δέκα θα περάσουμε σε τρεις στους δέκα, στα μεγάλα τμήματα από τρεις φοιτητές στους δεκαπέντε, που έχει ένα τμήμα δεκαοκτώ ατόμων, ένα συμβούλιο τμήματος δεκαοκτώ μελών, όπως είναι αυτό της σχολής Οικονομικών, με βάση την πρόταση της επιτροπής -που ελπίζουμε να ψηφίσει η ολομέλεια- θα περάσουμε σε πέντε με δεκαπέντε. Θα γίνουν είκοσι δηλαδή συνολικά τα μέλη. Πιστεύω πραγματικά ότι οι αριθμοί είναι τέτοιοι που δε δικαιολογούν τις έντονες ανησυχίες που έχουν ακουστεί. Αν οι φοιτητές από τρεις γίνουν πέντε και είναι πέντε σε είκοσι, δεν πιστεύουμε ειλικρινά ότι ανατρέπεται οποιαδήποτε ισορροπία.

Η απόφαση την οποία πρέπει να λάβουμε είναι απλή: Η συμμετοχή των φοιτητών είναι συμβολική; Είναι συμμετοχή παρατηρητών; Αν ήταν έτσι -που είναι μια άποψη που θα μπορούσαμε να τη συζητήσουμε- τότε δε θα χρειαζόταν καν να την ενισχύσουμε. Θα αρκούσαν ένας ή δύο φοιτητές, για να βλέπουν τι γίνεται και να τα μεταφέρουν στα συλλογικά τους όργανα. Θελήσαμε, με αυτή την ευκαιρία της τροποποίησης του νόμου, να εξασφαλίσουμε πραγματική συμμετοχή των φοιτητών. Από τη στιγμή, λοιπόν, που δεν είναι συμβολική η συμμετοχή, θα πρέπει να είναι αναλογική. Και ποια αναλογία είναι η σωστή; Ποια αναλογία έχει το αλάθητο; Καμία. Κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι το 20% ή το 25% ή το 30% τεκμαίρεται ότι είναι η δίκαιη και ορθή συμμετοχή.

Η επιτροπή Παιδείας της Βουλής προσπάθησε να προτείνει κάτι το οποίο φαίνεται ότι συγκεράζει απόψεις. Οι φοιτητές ζητούσαν 30% επί του συνόλου, πράγμα που, αν μεταφερθεί στο ακαδημαϊκό προσωπικό, είναι πολύ μεγαλύτερο το ποσοστό, ίσως προσεγγίζει το 40%. Το πανεπιστήμιο στην τελική του πρόταση, η οποία φαίνεται επίσης να τυγχάνει συζητήσεως εντός του πανεπιστημίου, αυτό δε μας αφορά, στην τελική του πρόταση δέχτηκε ποσοστό 20% επί του ακαδημαϊκού προσωπικού. Η επιτροπή εισηγείται ποσοστό 25% επί του συνόλου, στο οποίο οι φοιτητές ζητούσαν 30%, και, αν θέλουμε να το μεταφέρουμε στο ακαδημαϊκό προσωπικό, όπως λέμε ότι είναι σωστότερο να μετράται, είναι 33% πάνω στο ακαδημαϊκό προσωπικό. Νομίζουμε ότι με αυτή τη ρύθμιση θα γίνει ένα βήμα προόδου, διότι εξασφαλίζεται, επαναλαμβάνω, όπως υπάρχει συμμετοχή όλου του ακαδημαϊκού προσωπικού και περιμένουμε να δουλέψει αυτό το σύστημα. Αν τυχόν όντως παρατηρηθούν τεράστια προβλήματα, όπως κάποιοι φοβούνται, οι νομοθεσίες αλλάζουν και ειδικότερα τέτοιου είδους νομοθεσίες που αφορούν ένα ζωντανό οργανισμό που εξελίσσεται, όπως είναι το πανεπιστήμιο.

Θέλω, κύριε Πρόεδρε, να επαναλάβω ότι παρ' όλες τις καθυστερήσεις και τις αναβολές, η επιτροπή τελικά ομόφωνα, όπως έχουμε ακούσει και με την τοποθέτηση της συναδέλφου, της κ. Παπαδοπούλου, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου και μαζί με την τροπολογία που έχουμε προτείνει ελπίζουμε ότι θα αντιμετωπιστούν τα πραγματικά επίμαχα ζητήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Ευχαριστώ. Με έχει καλύψει εν μέρει ο συνάδελφος Πρόδρομος Προδρόμου. Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομη. Επειδή το Δημοκρατικό Κόμμα είχε επιφυλαχθεί να τοποθετηθεί, σήμερα τοποθετούμαστε -και είναι ομόφωνη η απόφασή μας- υπέρ της ψήφισης του συγκεκριμένου νομοσχεδίου σε νόμο και δε θα πω πολλά.

Απλά να αναφέρω ότι είναι διεθνής πρακτική το ποσοστό εκπροσώπησης των φοιτητών να υπολογίζεται επί του αριθμού των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού. Θεωρούμε ότι, με δεδομένη την κατάργηση της διάκρισης ανάμεσα στο μόνιμο και στο μη μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό, αλλά και την ανάγκη για περισσότερο εκδημοκρατισμό της διαδικασίας που αφορά τη λειτουργία του πανεπιστημίου και με επίσης δεδομένη τη συμμετοχή στο συμβούλιο του κάθε τμήματος του συνόλου του ακαδημαϊκού προσωπικού, πρέπει οπωσδήποτε να αυξηθεί και η εκπροσώπηση των φοιτητών. Γι' αυτό, συμφωνούμε με την προτεινόμενη ρύθμιση και με την τροποποίηση, ώστε να υπάρξει σταθερή αναλογία, ένα τρίτο επί του ακαδημαϊκού προσωπικού στο επίπεδο τμημάτων και πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο θα ακούεται και η φωνή των φοιτητών.

Επίσης, συμφωνούμε ότι οι φοιτητές πρέπει να επιλέγουν μόνοι τους την εκπροσώπησή τους και να έχουν το δικαίωμα επανεκλογής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Όπως αντιλαμβάνεστε, εμείς συμφωνούμε με όλες τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, πλην απλώς της διαφοράς που έχουμε πάνω στο ποσοστό εκπροσώπησης των φοιτητών. Πραγματικά, εκπλήττομαι που ο συνάδελφος κ. Προδρόμου έκανε τόσο μακράν ομιλία, για να πείσει τους πενήντα πέντε βουλευτές, οι οποίοι είναι υπέρ αυτού του ποσοστού.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πού το ξέρεις;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ήταν ομόφωνη η έκθεση.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, εμείς πιστεύουμε ότι η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι θεωρούμε τη συμμετοχή των φοιτητών ως έναν τρόπο, για να εκφράσουν τις απόψεις τους οι φοιτητές όχι όμως για να επηρεάσουν την πολιτική του πανεπιστημίου. Δε λέω φυσικά ότι αυτό το 5% είναι αυτό που θα επηρεάσει την πολιτική, αλλά, εν πάση περιπτώσει, εμείς θεωρούμε ότι το 25% πάνω στον αριθμό των καθηγητών, του ακαδημαϊκού δηλαδή προσωπικού, είναι υπεραρκετό, για να εκφράσει τις απόψεις των φοιτητών, εκτός βέβαια αν η πρόνοια αυτή αποσκοπεί στην εκπροσώπηση των διάφορων κομματικών φοιτητικών παρατάξεων στα όργανα του πανεπιστημίου... Γι' αυτό, εμείς θα απόσχουμε από την ψηφοφορία όσον αφορά αυτή τη συγκεκριμένη πρόνοια του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης και ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε υπέρ της τροποποίησης για το ένα τρίτο. Δε νομίζω ότι ο αριθμός ένα, δύο πάνω κάτω έχει ουσιαστική διαφορά, αλλά θα συμφωνήσω με αυτό που είπε η κ. Βασιλείου, ελπίζω ότι η συμμετοχή των φοιτητών στα συμβούλια, στα τμήματα δε θα λάβει πολιτικοποιημένη μορφή και ότι θα είναι για το καλό του πανεπιστημίου ως συνόλου για τα ακαδημαϊκά θέματα και ελπίζω επίσης να μη θεωρηθεί ότι υπάρχουν νικητές και ηττημένοι από αυτή την ψηφοφορία στις τάξεις του πανεπιστημίου. Είναι μια πραγματικότητα πλέον η νέα νομοθεσία. Ας προχωρήσουν μαζί φοιτητές και ακαδημαϊκό προσωπικό, για να δώσουν ένα καλύτερο πανεπιστήμιο, ένα πρότυπο στην ευρύτερη περιοχή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Λαμάρη, και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου, για να έχουμε κάποια αναλογία.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Επειδή η μεγάλη πλειοψηφία των βουλευτών είναι υπέρ της έκθεσης, θα είμαι σύντομος.

Όπως πολύ ορθά αναφέρθηκε, η σχετική τροποποίηση αποσκοπεί στη βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος συμμετοχής των ακαδημαϊκών, αλλά και των φοιτητών, στα συλλογικά όργανα του πανεπιστημίου. Και η επιτροπή αυτό προσπάθησε να βελτιώσει, προσπαθώντας να βρει εκείνη τη χρυσή τομή, η οποία πραγματικά θα βελτιώνει τη συμμετοχή και του ακαδημαϊκού προσωπικού και των φοιτητών στα συλλογικά όργανα, χωρίς να επηρεάζει και να αγγίζει -και δε μας βρίσκει σύμφωνους- τις ανησυχίες που εκφράζονται από μερίδα ακαδημαϊκών, ότι θα

επηρεάσει η μεγαλύτερη συμμετοχή των φοιτητών στα όργανα την πορεία του πανεπιστημίου και την ποιότητά του. Επομένως, ανεπιφύλαχτα, όπως υποστηρίξαμε τη συμμετοχή του συνόλου του ακαδημαϊκού προσωπικού στα όργανα, ανεπιφύλαχτα υποστηρίζουμε και την ενίσχυση των φοιτητών στα όργανα. Η πρόταση του πανεπιστημίου, ενώ σήμερα με την ισχύουσα νομοθεσία η συμμετοχή των φοιτητών στα όργανα άγγιζε το όριο του 24,5% επί του ακαδημαϊκού προσωπικού, κατέβαζε αυτό το ποσοστό στο 19,5%. Δεν μπορεί να μιλούμε για βελτίωση και να είναι μονόπλευρη η βελτίωση. Επομένως, χωρίς την αναλογία του ενός τρίτου, γιατί, αν δεν πηγαίναμε σε ποσοστιαία συμμετοχή των φοιτητών, με τη συνεχή αύξηση του ακαδημαϊκού προσωπικού θα μειωνόταν συνεχώς η συμμετοχή των φοιτητών, δε θα λύναμε το πρόβλημα.

Η διεθνής πρακτική δείχνει ότι ξεκινά η συμμετοχή των φοιτητών στα όργανα από το 10% και φθάνει μέχρι το 50%, όπως γίνεται στην Ελλάδα. Η αναλογία του ενός τρίτου συμμετοχής είναι μια μέση λύση, η οποία, εμάς τουλάχιστον, μας φέρνει πιο κοντά στο να μας ικανοποιεί αυτό που πάντοτε πιστεύαμε, ότι η νεολαία μας πρέπει να συμμετέχει αποφασιστικά και όχι να έχει απλή παρουσία στα κέντρα λήψης αποφάσεων για όσα την αφορούν είτε αυτό αφορά το σχολείο είτε πολύ περισσότερο αφορά το πανεπιστήμιο. Και επαναλαμβάνω ότι, αν η κοινωνία των πολιτών, ο διάλογος και η συμμετοχή δεν καθιερωθεί μέσα στο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα αυτού του τύπου, τότε πού θα το επιδιώξουμε και πού θα το πετύχουμε!

Γι' αυτό, τασσόμαστε ανεπιφύλαχτα υπέρ της εισήγησης. Δε συμμεριζόμαστε τις ανησυχίες. Θεωρούμε ότι οι φοιτητές μας απέδειξαν μέχρι σήμερα ότι δουλεύουν και συλλογικά και έχουν την αναγκαία ωριμότητα, ώστε να συμβάλουν στην πρόοδο του πανεπιστημίου και όχι στην οπισθοδρόμηση, γι' αυτό θα ταχθούμε υπέρ της έκθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το ποσοστό που επιχειρεί η προτεινόμενη τροπολογία, εγώ θα πω το εξής και θα παρακαλούσα να μη θεωρηθεί αιρετικό· είναι η δική μου άποψη. Θεωρώ πως, αν το ποσοστό ήταν ψηλότερο από αυτό που διαλαμβάνει η τροπολογία, εγώ θα το ψήφιζα ανενδοίαστα, βέβαια αφού άκουα και την ανάλογη τεκμηρίωση. Και αυτό κάτω από την εξής αντίληψη: Αν στις πανεπιστημιακές κοινότητες πρέπει να υπάρξει εκσυγχρονισμός και προς τα εμπρός κίνηση, η ιστορική εμπειρία λέει πως αυτό γίνεται κατά βάση μόνο από τη φοιτητική κοινότητα και όχι από την ομάδα ή την κοινότητα των καθηγητών, πλην κάποιων εξαιρέσεων βέβαια που δεν αλλάζουν τον κανόνα.

Αν πάμε παλαιότερα να δούμε τι είχε γίνει σε συγκεκριμένα πανεπιστήμια είτε της Ευρώπης είτε της κοντινής μας Ελλάδας, θα δούμε πως σε κρίσιμες πολιτικές περιόδους και σε κρίσιμα εκπαιδευτικά ζητήματα αυτοί οι οποίοι πάντα πρωτοπορούσαν ήταν οι φοιτητές και οι καθηγητές τους, δυστυχώς, ακολουθούσαν ή αδιαφορούσαν. Δε λέω ότι θα γίνεται ή γίνεται το ίδιο στο κυπριακό πανεπιστήμιο. Υπάρχουν φωτεινές εξαιρέσεις και θα έλεγα μία αρκετά μεγάλη και σοβαρή πλειάδα των καθηγητών και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου μπορούν να θεωρηθούν ότι εκπροσωπούν επάξια αυτό το μελλούμενο εκσυγχρονισμό. Όμως εδώ είναι θέμα αρχής: Ή πιστώνουμε τους φοιτητές μας με τις δυνατότητες ότι μπορούν να προσφέρουν υπεύθυνα μέσα στην πανεπιστημιακή κοινότητα ή όχι. Δεν είναι μόνο η μέχρι σήμερα συμπεριφορά τους που τους δίνει το δικαίωμα να συμμετέχουν σε αυτά τα όργανα, χωρίς να αλλοιώνεται βέβαια η οποιαδήποτε ισορροπία.

Θα υπενθυμίσω μόνο ότι στη Γαλλία κατά την εισβολή των Γερμανών και τη δημιουργία της κατοχικής κυβέρνησης η κυβέρνηση του “Βισί” στελεχώθηκε κύρια από καθηγητές του πανεπιστημίου. Αυτοί που αντέδρασαν το Νοέμβριο του 1973, με τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, ήταν οι καθηγητές σε εκείνο το κίνημα το οποίο αποκατέστησε τη δημοκρατία. Παλαιότερα, στα 1908, όταν τέθηκε το ζήτημα της τροποποίησης του Ευαγγελίου στη δημοτική γλώσσα από τη βαθιά καθαρεύουσα που ήταν τότε, κάποιοι καθηγητές...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μίλησα για το Πολυτεχνείο, κύριε Κατσουρίδη.

Κάποιοι καθηγητές της τότε εποχής ζήτησαν να αφοριστούν από την Ιερά Σύνοδο καθηγητές συνάδελφοί τους, όπως ήταν ο Ψυχάρης, γιατί συμβάδισαν μαζί με τους φοιτητές στα γνωστά “Ευαγγελικά” για τη μεταρρύθμιση τη γλωσσική των ευαγγελίων. Κοντολογίς, κύριε Πρόεδρε, ο εκσυγχρονισμός, η πρόοδος στις πανεπιστημιακές κοινότητες έχει πάντα πρωτοπόρους τους φοιτητές. Ή τους τιμούμε έμπρακτα και τους δίνουμε το δικαίωμα να μιλούν και να κινούνται με τον τρόπο το δημοκρατικό που ταιριάζει στον εικοστό πρώτο αιώνα ή όχι. Γι’ αυτό, επαναλαμβάνω, αν ήταν ψηλότερο το ποσοστό του 30%, εγώ και πάλι θα το ψήφιζα ανενδοίαστα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης. Α! Ο κ. Λιλλήκας, συγνώμη.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δεν είχα πρόθεση να πάρω το λόγο. Όμως νομίζω ότι αξίζει να σχολιαστούν κάποιες απόψεις που έχουν εκφραστεί.

Αναφέρομαι πρώτα στην ανησυχία για το κατά πόσο η αυξημένη συμμετοχή των φοιτητών, όπως την έχει καθορίσει η πλειοψηφία της επιτροπής Παιδείας και από ό,τι φαίνεται η μεγάλη πλειοψηφία της ολομέλειας, πιθανό να επηρεάσει αποφάσεις του πανεπιστημίου, για να πω ότι, αν κάτι τέτοιο συμβαίνει ή το δούμε να συμβαίνει, τότε θα σημαίνει ότι θα δικαιωθούν οι φοιτητές στις απόψεις τους: θα είναι ορθές. Και αλίμονο, αν ανησυχούσαμε, αν το ένα τρίτο ή το ένα τέταρτο των συμμετασχόντων σε κάποια σώματα πείσουν τους υπόλοιπους, γιατί τους έχουν πείσει!

Νομίζω ότι δεν πρέπει να ξεχνούμε το βασικό κανόνα της λειτουργίας, που είναι η δημοκρατική αρχή του διαλόγου και των επιχειρημάτων. Και θα πρέπει να μας χαροποιεί, αν δικαιωθούν σε κάποιες συζητήσεις ή σε κάποια ζητήματα οι φοιτητές και όχι να μας ανησυχεί, γιατί με κάποια πολύ μικρή αύξηση στον αριθμό από ό,τι είναι σήμερα θα επηρεάσουν αποφάσεις. Θα πρέπει να το χαιρετίσουμε αυτό: θα είναι ωριμότητα από πλευράς των φοιτητών και δεν πρέπει να μας ανησυχεί.

Το δεύτερο που θα ήθελα να σχολιάσω είναι η ανησυχία που εξέφρασε ο συνάδελφος, ο κ. Κληρίδης, μήπως συμπεριφερθούν πολιτικά και πολιτικοποιήσουν τη συμμετοχή τους στο πανεπιστήμιο. Και εδώ θα εκφράσω ανησυχία, αλλά από την αντίθετη πλευρά. Θα έλεγα, αλίμονο, αν οι φοιτητές δεν είναι πολιτικοποιημένα όντα! Αλίμονο, αν το πανεπιστήμιό μας, ο κατεξοχήν πνευματικός θεσμός αυτού του τόπου, δεν παράγει πολιτικά όντα με πολιτική σκέψη! Τότε είναι που πρέπει να αρχίσουμε να ανησυχούμε και όχι αν θα συμπεριφέρονται πολιτικά, αν θα είναι πολιτικοποιημένοι οι φοιτητές μας. Αν το πιο μαχητικό μέρος της κυπριακής

κοινωνίας, που είναι η φοιτητώσα νεολαία, δεν έχει πολιτική σκέψη, τότε πρέπει να ανησυχούμε για το μέλλον της κοινωνίας μας.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν είναι έτσι που είπα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, όχι διαλογική συζήτηση!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μιλήσατε για πολιτικοποίηση της συμμετοχής των φοιτητών. Λοιπόν, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να σπρώξουμε εμείς με τον τρόπο μας την πολιτικοποίηση, όχι μόνο των φοιτητών, αλλά όλης της νεολαίας και όχι να εκφράζουμε ανησυχίες.

Και το τρίτο, για να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, αφορά τις κατά καιρούς αναφορές μας σε αυτή την αίθουσα για τη δημοκρατία και τον εκσυγχρονισμό της δημοκρατίας. Όλοι συμφωνούσαμε ότι ο εκσυγχρονισμός της δημοκρατίας περνά μέσα από τη συμμετοχή του πολίτη. Πόσο μάλλον σε ένα θεσμό, όπως είναι το πανεπιστήμιο, που είναι εκεί για να παράγει σκέψη και επιστήμη να μη θέλουμε τη συμμετοχική δημοκρατία να λειτουργεί. Θεωρώ ότι είναι εκ των ων ουκ άνευ που έπρεπε να επιδιώκουμε η συμμετοχή των φοιτητών σε μια μικροκοινωνία, με τις ιδιαιτερότητες που ανέφερα προηγουμένως του πνευματικού κέντρου της Κύπρου, και όχι εμείς να διστάζουμε στην αύξηση της συμμετοχής. Πώς θα πείσουμε ότι θέλουμε τη συμμετοχή των πολιτών στον ευρύτερο θεσμό της δημοκρατίας μας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς να διευκρινίσω ότι εγώ δεν είπα οι φοιτητές να μην είναι πολιτικοποιημένοι, αλίμονο. Να είναι πολιτικοποιημένοι, αλλά να μη μεταφέρουν την κομματική αντιπαράθεση μέσα στα συμβούλια του πανεπιστημίου. Αυτό διευκρίνισα και εις αυτό νομίζω δεν μπορεί να υπάρχει αμφισβήτηση από κανέναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 15Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέου άρθρου 15Γ στο βασικό νόμο. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι στο άρθρο 6 στη συμμετοχή υπάρχει μία διαφωνία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία διαφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Ορίστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για χάρη των πρακτικών, επειδή η πρόταση η οποία ψηφίζεται είναι τροπολογία, να γίνει καθαρό ότι είναι την τροπολογία που ψήφισε η Βουλή και όχι την πρόνοια που υπήρχε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντοτε το νομοσχέδιο το οποίο τίθεται ενώπιον του σώματος είναι όπως τελικά διαμορφώνεται από την επιτροπή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς το διευκρινίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως αυτό είναι και το νομοσχέδιο το οποίο τίθεται ενώπιον του σώματος.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας

**και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική
Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος	Άντρος Κυπριανού
Ελένη Θεοχάρους	Μάρκος Κυπριανού
Τάκης Χατζηγεωργίου	Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και στις 22 Μαΐου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της συνθήκης για αμοιβαία νομική συνδρομή σε ποινικά θέματα μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Η συνθήκη αυτή υπογράφηκε με την υπ' αριθμόν 47.758 και ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 1997 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συνθήκης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, με την πιο πάνω συνθήκη βελτιώνεται η νομική συνεργασία μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και Κυπριακής Δημοκρατίας, με την κάλυψη ενός κενού που υφίσταται και αφορά τη ρύθμιση της συνεργασίας των αρμόδιων δικαστικών εισαγγελικών αρχών, με στόχο την πρόληψη και διερεύνηση αδικημάτων και την ποινική δίωξη των αδικοπραγούντων.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει παρόμοιες συμφωνίες, είτε διμερείς είτε με τη μορφή πολυμερών διεθνών συμβάσεων, με πολλές άλλες χώρες, όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Αίγυπτος, η Συρία και άλλες χώρες. Οι συμφωνίες αυτές στοχεύουν στην πάταξη του εγκλήματος επί διεθνούς επιπέδου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με το περιεχόμενο ανάλογων κυρωτικών νομοσχεδίων που προβλέπουν τέτοιας φύσης συνεργασία με άλλες χώρες, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του παρόντος νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συνθήκης στην οποία αφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συνθήκης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων

Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να καταχωριστεί η αποχή μου από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε. Επειδή δεν υπήρχαν ούτε ομιλητές, ούτε ένσταση στα κατ' άρθρον. Ομαλά, εφόσον δεν υπάρχει κατ' άρθρον...

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εντάξει κύριε Πρόεδρε, απλώς δε θέλαμε να το θέσουμε εκ των προτέρων, για να μην καθυστερήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Σωτήρης Σαμψών

Δώρος Χριστοδουλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Παπακώστας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 7ης Μαρτίου και 6ης Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Άμυνας συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του υπουργείου του και εκπρόσωποι του ΓΕΕΦ και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, έτσι ώστε να επιτρέπεται σε Αξιωματικούς, Υπαξιωματικούς και

Οπλίτες του Στρατού της Δημοκρατίας, οι οποίοι πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους πρόσθετη εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση σε μη στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα με δαπάνες εν όλω ή εν μέρει της Κυπριακής Δημοκρατίας και οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα πρόωρης αφυπηρέτησης από τις τάξεις του στρατού, να αφυπηρετήσουν, νοουμένου ότι:

1. θα συμπληρώσουν πέραν της υποχρεωτικής ελάχιστης δεκαπενταετούς υπηρεσίας πρόσθετη υπηρεσία διάρκειας ίσης με το διπλάσιο της διάρκειας της πραγματοποιηθείσας εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης ή
2. αν γίνει αποδεκτή η παραίτησή τους ανεξάρτητα από την ελάχιστη υπηρεσία τους στο στρατό, θα καταβάλουν στην Κυπριακή Δημοκρατία υπό μορφή αποζημίωσης χρηματικό ποσό, το ύψος του οποίου καθορίζεται κατά περίπτωση από τον Υπουργό Άμυνας πριν από την έναρξη της εκπαίδευσης ή της μετεκπαίδευσής τους.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Άμυνας, απώτερος στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι να διασφαλιστεί ότι οι στρατιωτικοί που εκπαιδεύονται σε μη στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα με έξοδα της Δημοκρατίας θα υπηρετήσουν με την επάνοδό τους ή τουλάχιστον θα καταβάλουν τα έξοδα της μετεκπαίδευσής τους.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου η επιτροπή με τη σύμφωνη γνώμη του υπουργείου διαφοροποίησε τις διατάξεις του που αφορούν το θέμα καταβολής αποζημίωσης, έτσι ώστε να προβλέπεται ότι ο παραιτούμενος στρατιωτικός θα εκπληρώσει πριν από την πρόωρη αφυπηρέτησή του όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σχετική σύμβαση που έχει υπογράψει πριν από την έναρξη της εκπαίδευσης ή της μετεκπαίδευσής του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου

όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Άγις Αγαπίου	Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου που στοχεύει στη ρύθμιση της παρασκευής, εμπορίας και χρήσης των απορρυπαντικών, καθώς και της διενέργειας του σχετικού κρατικού ελέγχου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά παρέκκλιση από τις σχετικές οδηγίες του κοινοτικού κεκτημένου, απαγορεύονται, με σχετική πρόνοια που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο, η εισαγωγή, παρασκευή, εμπορία και χρήση απορρυπαντικού που περιέχει περισσότερη από την καθοριζόμενη στο νομοσχέδιο ποσότητα βορίου. Η παρέκκλιση αυτή, που έχει συμφωνηθεί μεταξύ της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλεται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος εξαιτίας των ιδιαίτερων καιρικών συνθηκών της Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξαιρέσεις στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Απαγορευμένα απορρυπαντικά. Άρθρο 4.

Σήμανση απορρυπαντικών. Άρθρο 5.

Τεκμήρια. Άρθρο 6.

Πρόσβαση Διευθυντή σε πληροφορίες που αφορούν απορρυπαντικά. Άρθρο 7.

Εξουσία του Διευθυντή να απαιτεί εργαστηριακή ανάλυση απορρυπαντικού ή συστατικού αυτού από παρασκευαστές ή εισαγωγείς απορρυπαντικών. Άρθρο 8.

Εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί. Άρθρο 9.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 10.

Χειρισμός δειγμάτων που λαμβάνονται από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς.
Άρθρο 11.

Ανάλυση δειγμάτων σε Κυβερνητικό Χημείο και συναφή θέματα. Άρθρο 12.

Παρεμπόδιση λειτουργιών κατά την άσκηση εξουσιών ή την εκτέλεση καθηκόντων τους. Άρθρο 13.

Γενικό ποινικό αδίκημα. Άρθρο 14.

Διάπραξη ποινικού αδικήματος από νομικό πρόσωπο. Άρθρο 15.

Υπερασπίσεις. Άρθρο 16.

Ποινές. Άρθρο 17.

Εξουσία Δικαστηρίου. Άρθρο 18.

Ποινική δίωξη μόνο κατόπιν συναίνεσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Άρθρο 19.

Τροποποίηση Παραρτημάτων του παρόντος Νόμου και των Παραρτημάτων των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού. Άρθρο 20.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 21.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 22 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 22 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Γιαννάκης Ομήρου
Άγις Αγαπίου	Χρίστος Κληρίδης
Δημήτρης Συλλούρης	

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε αρχικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Στη συνέχεια, έπειτα από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών αποφασίστηκε το εν λόγω νομοσχέδιο να παραπεμφθεί και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαΐου 2002. Στην εν λόγω συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών, καθώς και ο Αναπληρωτής Λειτουργός Μετανάστευσης. Κλήθηκαν επίσης, αλλά δεν παρευρέθηκαν, εκπρόσωποι του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τους αλλοδαπούς και η εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο στο Κεφάλαιο 24, «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις», και ειδικότερα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1994 που αφορά την καθιέρωση ενιαίου τύπου

ταξιδιωτικού εγγράφου για την απομάκρυνση/απέλαση υπηκόων τρίτων χωρών. Η καθιέρωση ενιαίου τύπου ταξιδιωτικού εγγράφου εμπίπτει στα μέτρα που η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί στοχεύοντας στη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των μέτρων απομάκρυνσης/απέλασης τα οποία εφαρμόζουν τα κράτη μέλη της Ένωσης. Τα μέτρα αυτά αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, λαμβανομένων υπόψη των δυσκολιών που τα περισσότερα κράτη μέλη της Ένωσης αντιμετωπίζουν στις περιπτώσεις υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι βρίσκονται παράνομα στο έδαφός τους και οι οποίοι πρέπει να απελαθούν, αλλά δεν κατέχουν τα αναγκαία ταξιδιωτικά έγγραφα.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο ρυθμίζει ειδικότερα την έκδοση ενιαίου τύπου ταξιδιωτικού εγγράφου για την απέλαση αλλοδαπών που δεν είναι κάτοχοι εθνικών διαβατηρίων ή άλλων έγκυρων ταξιδιωτικών εγγράφων της χώρας καταγωγής τους ή της χώρας της οποίας έχουν αποκτήσει την ιθαγένεια και δεν μπορούν να προμηθευτούν έγκαιρα τέτοιο έγγραφο από τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές της χώρας αυτής. Το εν λόγω έγγραφο εκδίδεται από τον τμηματάρχη, αφού προηγουμένως εξεταστούν οι λόγοι οι οποίοι στη συγκεκριμένη περίπτωση επιβάλλουν την έκδοσή του, για ένα μόνο ταξίδι προς τη χώρα που αναγράφεται σε αυτό, έχει ισχύ μέχρι έξι μήνες και δεν παρέχει στον κάτοχό του δικαίωμα επανεισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, το ενιαίου τύπου ταξιδιωτικό έγγραφο δεν αποδεικνύει ούτε θίγει με οποιοδήποτε τρόπο την υπηκοότητα του κατόχου του, ο οποίος δεν αποκτά δικαίωμα παροχής προστασίας από την Κυπριακή Δημοκρατία ή τις διπλωματικές και προξενικές αρχές της Κύπρου στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η εν λόγω σύσταση δεν αποτελεί δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο, αλλά η Κυπριακή Δημοκρατία ως χώρα η οποία τελεί υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί να εναρμονιστεί με

αυτή και να υιοθετήσει την προτεινόμενη νομοθεσία μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003. Ωστόσο, η κατάθεση του εν λόγω νομοσχεδίου στο παρόν στάδιο δικαιολογείται από το γεγονός ότι θα απαιτηθεί κάποιος χρόνος τόσο για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του ενιαίου ταξιδιωτικού εγγράφου όσο και για την εκτύπωσή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, εισηγήθηκε την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έναρξη της ισχύος του κατά το χρόνο ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντί την 1η Ιανουαρίου 2003, όπως προτείνεται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργου Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο υιοθετώντας παράλληλα την εισήγηση της επιτροπής Εσωτερικών για έναρξη της ισχύος του κατά το χρόνο ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τα υπ' αριθμούς 10 και 11 θέματα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», υπάρχει κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς

**που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Χρίστου

Άγισ Αγαπίου

Δημήτρης Συλλούρης

Γιαννάκης Ομήρου

Χρίστος Κληρίδης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Οικονομικών και Προϋπολογισμού:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Σταύρος Ευαγόρου

Γιάννος Λαμάρης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μαρία Κυριακού

Δώρος Θεοδώρου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν από την ολομέλεια του σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Σκοπός του νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η περαιτέρω εναρμόνιση της κειμένης νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στα θέματα που αφορούν το Κεφάλαιο 3 για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. Όπως είναι γνωστό, τόσο η βασική νομοθεσία για το χρηματιστήριο όσο και οι σχετικοί κανονισμοί έχουν ήδη υιοθετήσει το μεγαλύτερο μέρος του κοινοτικού κεκτημένου που αφορά τον τομέα αυτό. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις σκοπείται ακριβώς η συμπλήρωση της εναρμόνισης με την ενσωμάτωση και των υπόλοιπων σχετικών οδηγιών που δεν είχαν μέχρι σήμερα ενσωματωθεί στην ισχύουσα νομοθεσία.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία που αφορούν:

1. τις πληροφορίες που απαιτείται να αναφέρονται στο ενημερωτικό δελτίο εκδοτών προς εισαγωγή των τίτλων τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου,
2. την παραχώρηση της δυνατότητας στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου για ανταλλαγή πληροφοριών και σύναψη συμφωνιών συνεργασίας με άλλες αρμόδιες εποπτικές αρχές της αλλοδαπής προς αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους,
3. τον αυστηρότερο καθορισμό του τι αποτελεί έμμεση συμμετοχή στο κεφάλαιο εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου εταιρείας για σκοπούς υποχρέωσης ανακοινώσεων συναλλαγών.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιφέρονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις, που έχουν ως στόχο:

- την παροχή της δυνατότητας σε πρόσωπα που έχουν εξασφαλίσει άδεια από αρμόδια αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρέχουν χρηματιστηριακές υπηρεσίες να γίνουν μέλη του ΧΑΚ, εφόσον θα πληρούν μόνο μερικές από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται σήμερα,
- τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την εισαγωγή παραστατικών τίτλων στο ΧΑΚ,
- τη μείωση του ποσού της αναμενόμενης συνολικής χρηματιστηριακής αξίας τίτλων που εισάγονται για πρώτη φορά σε κράτος μέλος που διαθέτει χρηματιστηριακή αγορά, ώστε να είναι περίπου £575.000 και όχι £2.000.000 που προβλέπονται σήμερα,
- την προσθήκη διατάξεων που καλύπτουν τα θέματα της παροχής πληροφοριών στους επενδυτές σε περιπτώσεις εισαγωγής μετοχών μεταλλευτικών εταιρειών,

παραστατικών τίτλων μετοχών και διάφορων άλλων κατηγοριών μετοχών που δεν προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Τέλος, προτείνονται διατάξεις που αφορούν την παροχή της ευχέρειας στο συμβούλιο του ΧΑΚ να δημοσιοποιεί περιπτώσεις εκδοτών που δεν τηρούν τις σχετικές συνεχείς υποχρεώσεις τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε καταρχάς το εν λόγω νομοσχέδιο και τους εν λόγω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαΐου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η επιτροπή, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία από τους αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε στη συνέχεια το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη την πιο πάνω εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από τους αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό εισηγείται επίσης την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

Υπό το φως της εισήγησης και των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών, καλείται η Βουλή να ψηφίσει σε νόμο το νομοσχέδιο και να εγκρίνει τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ορίστε.

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε από τη θέση μου. Θεωρώ υποχρέωσή μου με την ευκαιρία που συζητιέται, έστω και αν είναι εναρμονιστικό, το νομοσχέδιο αυτό στη Βουλή και μια και είναι και το θέμα του χρηματιστηρίου επίκαιρο και παραμένει πάντοτε επίκαιρο ότι πρέπει να σταλθεί το μήνυμα και προς την εκτελεστική εξουσία, βασικά προς την εκτελεστική εξουσία. Όταν ένας θεσμός, όπως αυτός του χρηματιστηρίου, πάσχει και ως αποτέλεσμα αυτού ο πολύς ο κόσμος ταλαιπωρείται και ουσιαστικά έχει καταστραφεί, πρέπει να φτάσουμε κάποτε στο σημείο όπου πρέπει να παρουσιάσουμε ένα ενιαίο κείμενο, το οποίο να αφορά είτε τη νομοθεσία είτε τους κανονισμούς και το οποίο να μη χρειάζεται συνεχώς αλλαγές. Για να μπορέσει να υπάρξει έτσι ένα ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο, ώστε να μπορούν όλοι αυτοί οι οποίοι εμπλέκονται σε αυτή τη διαδικασία, αυτοί οι οποίοι ταλαιπωρούνται από αυτή τη διαδικασία, να γνωρίζουν ποια είναι τα δικαιώματά τους, ποιες είναι οι

υποχρεώσεις τους και να μη χρειάζεται συνεχώς να αλλάζει ή να ενημερώνονται ή να μην ξέρει ο καθένας τι του συμβαίνει.

Ας ελπίσουμε και ας ευχηθούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή η φορά είναι η τελευταία φορά που η νομοθεσία για το χρηματιστήριο χρειάζεται να τροποποιηθεί ή ας ευχηθούμε και ας ελπίσουμε ότι κάποτε θα παρουσιαστεί ένα κείμενο ενιαίο, το οποίο να μην ξαναχρειαστεί οποιεσδήποτε αλλαγές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Προσθήκη νέου άρθρου 57Α. Άρθρο 6.

Προσθήκη νέου άρθρου 59Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 7.

Τροποποίηση άρθρου 60 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Προσθήκη νέου άρθρου 70Α. Άρθρο 9.

Τροποποίηση άρθρου 71. Άρθρο 10.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το δωδέκατο θέμα, που είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», αναβάλλεται.

Και τώρα έχουμε τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για
τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υγιεινής του Κρέατος
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος Γεώργιος Τάσου

Γιαννάκης Θωμά Σοφοκλής Φυττής

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Μαΐου 2002. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της

επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου, του Σφαγείου Πάφου, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Αιγοπροβατοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αιγοπροβατοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμιοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Χοιροτρόφων, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, του Συμβουλίου Εγγραφής Κτηνιάτρων και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η τροποποίηση των κανονισμών που διέπουν την υγιεινή του κρέατος, ώστε η προθεσμία που μεσολαβεί από τη σφαγή ζώων ή τη συσκευασία κρέατος μέχρι την άφιξή τους στη Δημοκρατία να μην υπερβαίνει τις είκοσι μέρες, αντί τις εβδομήντα δύο ώρες, που ισχύει σήμερα.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η προτεινόμενη αύξηση της πιο πάνω προθεσμίας στηρίζεται στο γεγονός ότι, με την εξέλιξη της τεχνολογίας και των συστημάτων υγιεινής παραγωγής του κρέατος στα σφαγεία, σήμερα παρέχεται η δυνατότητα να διατίθεται νωπό κρέας με αυξημένη διατηρησιμότητα, πέραν των σαράντα ημερών. Εξάλλου, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, υπό το φως της εν λόγω εξέλιξης, έχει επιδειχθεί ενδιαφέρον για την εισαγωγή νωπού κρέατος και έχει ζητηθεί η αύξηση της προθεσμίας των εβδομήντα δύο ωρών, για να καταστεί δυνατή η εισαγωγή, μια και αυτή αποτελεί σήμερα εμπόδιο για την εισαγωγή τέτοιου κρέατος.

Ενώπιον της επιτροπής επισημάνθηκε επίσης από τους αρμοδίους το γεγονός ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υπάρχει οποιαδήποτε οδηγία ή πρόνοια που να

θέτει χρονικούς περιορισμούς στην εισαγωγή τέτοιων προϊόντων, αλλά απλά καθορίζονται τα χαρακτηριστικά που πρέπει να φέρουν τα εισαγόμενα προϊόντα.

Οι εκπρόσωποι όλων των οργανώσεων/συνδέσμων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή διαφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών και τάχθηκαν εναντίον της έγκρισής τους από τη Βουλή, γιατί, όπως υποστήριξαν, η προτεινόμενη με αυτούς ρύθμιση δεν εξυπηρετεί ούτε το καλώς νοούμενο συμφέρον του καταναλωτή, αλλά ούτε προστατεύει τον ανταγωνισμό, παρά μόνο εξυπηρετεί το συμφέρον αριθμού εμπόρων που επιθυμούν να εισαγάγουν νωπό κρέας. Από τους ίδιους εκπροσώπους επισημάνθηκε επίσης το γεγονός ότι, υπό το φως των διάφορων ασθενειών που μαστίζουν την Ευρώπη, οι αρμόδιοι ανέλαβαν διαφωτιστική εκστρατεία που προτρέπει τους καταναλωτές να προτιμούν τα ντόπια φρέσκα κρέατα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα πιο πάνω και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η προτεινόμενη με τους κανονισμούς ρύθμιση δεν αποτελεί υποχρέωσή μας στη βάση του κοινοτικού κεκτημένου, θεωρεί ότι η αύξηση σε είκοσι μέρες της προβλεπόμενης στους κανονισμούς προθεσμίας εμπεριέχει κινδύνους που σχετίζονται με τη μικροβιολογική αλλοίωση του κρέατος από τη σφαγή του ζώου μέχρι την εισαγωγή του κρέατος στη Δημοκρατία.

Στη βάση της θέσης αυτής η επιτροπή, έχοντας ως γνώμονα την προστασία της υγείας του καταναλωτή, την προστασία της ντόπιας παραγωγής κρέατος αλλά και τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος, αποφάσισε να μην υιοθετήσει τις πρόνοιες των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί απορριφθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί απορρίπτονται.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος Αριστοφάνης Γεωργίου

Ιωνάς Νικολάου Κώστας Παπακώστας

Χριστόδουλος Ταραμουντάς Άγις Αγαπίου

Μαρία Κυριακού Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαΐου και στις 6 και 13 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τη ρύθμιση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού στο Υπουργείο Οικονομικών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, με τους υπό αναφορά κανονισμούς σκοπεύεται ο εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση, ώστε να προστεθεί σ' αυτό σημείωση για διευκόλυνση της

πλήρωσης τριών κενών θέσεων ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού (Κλίμακα Α13), για την κάλυψη άμεσων και πιεστικών αναγκών του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε ομόφωνα τους υπό αναφορά κανονισμούς, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το δέκατο πέμπτο και το δέκατο έκτο θέμα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Όσον αφορά το Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, έχετε μπροστά σας τον κατάλογο.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.173.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί της Απόσπασης Εργαζομένων στο Πλαίσιο	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Παροχής Υπηρεσιών Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.174.2002)
3. Ο περί Ωρών Οδήγησης και Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Ανάπαυσης Οδηγών Νόμος Υποθέσεων
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.175.2002)
4. Ο περί Δικηγόρων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Υποθέσεων
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.176.2002)
5. Ο περί Ίσης Μεταχειρίσεως Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Ανδρών και Γυναικών στα Υποθέσεων
Επαγγελματικά Σχέδια
Κοινωνικής Ασφάλισης
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.177.2002)
6. Ο περί Ταμείων Προνοίας Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Τροποποιητικός) Νόμος Υποθέσεων
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.178.2002)
7. Ο περί Προσκήσεως Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Επενδύσεων προς το Κοινό Υποθέσεων
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.179.2002)

8.	Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.180.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.181.2002)	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Ο περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.182.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
11.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.183.2002)	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου	Υγείας	Νομικών

- (Ακτινοδιαγνωστικός
Κλάδος) (Σχέδια
Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.164.2002)
13. Οι περί Γραφείου Τύπου και Εσωτερικών Νομικών
Πληροφοριών - Θέση
Χειριστή Κινηματογράφου
2ης Τάξης (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.165.2002)
14. Οι περί Κτηνιατρικών Γεωργίας, Φυσικών Πόρων Νομικών
Υπηρεσιών - Θέση Βοηθού και Περιβάλλοντος
Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.166.2002)
15. Οι περί Αξιών και Οικονομικών Οικονομικών και
Χρηματιστηρίου Αξιών Προϋπολογισμού
Κύπρου (Καταχώρηση,
Διαπραγμάτευση και
Εκκαθάριση Άυλων
Κινητών Αξιών)

- (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.167.2002)
16. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.168.2002)
17. Οι περί Καταργήσεως των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ωρες Εργασίας Οδηγών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.169.2002)
18. Οι περί Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή (Ενεργητική Τελειοποίηση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.170.2002)
19. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.171.2002)
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

20.	Οι περί Προϊόντων του Κακάο και της Σοκολάτας Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.172.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων |
| 21. | Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Σκάφη Αναψυχής) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.129.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων |
| 22. | Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.130.2002) | Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως | Νομικών |

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στην επιτροπή

1.	Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.049.2002) | Μάριο Ματσάκη,

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού | Υγείας |
| 2. | Ο περί Προστασίας των Ασθενών Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.050.2002) | Μάριο Ματσάκη,

βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού | Υγείας |

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.138 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 11 Ιουνίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι το νερό των πηγών ύδρευσης του χωριού Μένικο της επαρχίας Λευκωσίας έχει χαρακτηριστεί ακατάλληλο προς πόσιν κατόπιν των κατάλληλων αναλύσεων από τις αρχές. Δεν είναι η πρώτη φορά που το χωριό Μένικο παραμένει χωρίς κατάλληλο νερό ύδρευσης.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση του νερού ύδρευσης στο χωριό Μένικο και για το πώς θα λυθεί οριστικά και ικανοποιητικά το πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.139 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 11 Ιουνίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι για την ανέγερση του νέου ΚΕΝ Πάφου έχουν επιταχθεί 1 500 σκάλες γεωργικής γης σε περιοχή του χωριού Αναρίτα, παρά την αντίθεση της κοινοτικής αρχής. Τα έργα για την κατασκευή του νέου ΚΕΝ έχουν ήδη αρχίσει και βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο. Έχω όμως εντοπίσει ότι μέσα στον προγραμματιζόμενο χώρο ανέγερσης του ΚΕΝ εγκλωβίζεται μια έκταση πενήντα περίπου σκαλών, μέρος του μοναδικού πνεύμονα πρασίνου της περιοχής του κοινοτικού (κρατικού) δάσους Αναρίτας, συνολικής έκτασης διακόσιων περίπου σκαλών. Παράλληλα, έχω παρατηρήσει ότι έχουν αρχίσει έργα και στο υπόλοιπο μέρος του κρατικού δάσους, τα οποία έχουν ήδη καταστρέψει μεγάλο μέρος της χλωρίδας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί έγιναν αυτές οι καταστροφικές επεμβάσεις στο κρατικό δάσος Αναρίτας και εάν υπάρχουν σχέδια που θα προκαλέσουν περαιτέρω καταστροφική συρρίκνωση του μοναδικού αυτού πνεύμονα πρασίνου της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.140 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 11 Ιουνίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις της Λεμεσού έχουν εισηγηθεί τη δημιουργία καταφυγίου ζώων. Ένα καλά οργανωμένο καταφύγιο ζώων, που να λειτουργεί κατ' αξιόπιστο τρόπο, με κύριο μέλημα την ευημερία των ζώων, θα μπορέσει να επιλύσει τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε αυτό το θέμα η πόλη και η επαρχία Λεμεσού. Η εισήγηση των περιβαλλοντικών οργανώσεων έχει γίνει αποδεκτή από τις αρχές, αλλά δε φαίνεται να προωθείται.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την πορεία υλοποίησης της απόφασης για δημιουργία καταφυγίου ζώων στη Λεμεσό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.141 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 13 Ιουνίου 2002.

«Κατά τη σημερινή επίσκεψή μου στην περιοχή Σολέας μου υποβλήθηκαν έντονα παράπονα για μη επαρκή στελέχωση με ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Ευρύχου, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετούνται ικανοποιητικά οι ασθενείς με άμεσο κίνδυνο στην υγεία τους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει για τη στελέχωση του εν λόγω αγροτικού υγειονομικού κέντρου προς αποφυγή δυσάρεστων επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων και
2. για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το θέμα της μελέτης για τη δημιουργία περιφερειακού νοσοκομείου στην Ευρύχου, που να εξυπηρετεί τις ανάγκες των

κατοίκων των διαμερισμάτων της Σολέας και Μαραθάσας και μερικών κοινοτήτων της περιοχής Αστρομερίτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.023, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2001, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένης Θεοχάρους.

«Αναφορικά με τα προβλήματα μαθητών από τη χρήση κινητών τηλεφώνων, σας πληροφορώ ότι σε σχετικές εγκυκλίους, ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2000 και 20 Φεβρουαρίου 2002, που επισυνάπτονται, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Διαπιστώνεται ότι η χρήση κινητών τηλεφώνων αποσπά την προσοχή των μαθητών, διασαλεύει την πειθαρχία, εμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή του μαθήματος, υπονομεύει τη λειτουργία της τάξης και του σχολείου και πολλές φορές δημιουργεί δυσάρεστες καταστάσεις.
2. Απαγορεύεται η ενεργοποίηση (λήψη και αποστολή μηνυμάτων) και η χρήση κινητών τηλεφώνων μέσα στην τάξη και μέσα στο σχολικό χώρο.
3. Καλούνται οι διευθυντές/ντριες των σχολείων:
 - α. να εντάξουν τις πιο πάνω πρόνοιες στους εσωτερικούς κανονισμούς του σχολείου τους,
 - β. να ενημερώσουν σχετικά τους μαθητές, τους γονείς τους και το προσωπικό και
 - γ. να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.092, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Μέσα στα πλαίσια μεταφοράς των δραστηριοτήτων της ιδιοκτήτριας εταιρείας της σκυροθραυστικής μονάδας και των λατομείων, θα γίνουν και οι ανάλογες ενέργειες αποκατάστασης του περιβάλλοντος στην περιοχή του λατομείου Αστρομερίτη. Για το σκοπό αυτό υπάρχει εγγύηση από την εν λόγω εταιρεία, η οποία θα κατασχεθεί και θα χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό, αν η ίδια η εταιρεία δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Σύντομα θα ζητηθεί από την εταιρεία να παρουσιάσει μελέτη και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την πραγματοποίηση της αποκατάστασης. Η μελέτη αυτή θα εξεταστεί από αρμόδια τεχνική επιτροπή στην οποία συμμετέχουν όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.072, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Τάσου.

«Σχετικά με την επωνυμία του αερολιμένα Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Έχοντας υπόψη τις ονομασίες αερολιμένων στην Ευρώπη, η λέξη “διεθνής/international” σε λίγες περιπτώσεις συνοδεύει την επωνυμία του αερολιμένα και επιπλέον έχουμε την άποψη ότι η προσθήκη της λέξης αυτής δεν επαυξάνει τη σημασία του.

Σχετικά θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι προωθείται η τοποθέτηση νέας επιγραφής στον αερολιμένα Πάφου, στην οποία επίσης δε θα περιλαμβάνεται η λέξη “διεθνής”.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και

**Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.077,
ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας**

Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Αναφορικά με την πρόσληψη και πτώχευση υπαλλήλου στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται η ερώτηση είναι ο κ. Αλέξης Ονουφρίου, τεχνικός του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, ο οποίος εργάζεται στο επαρχιακό γραφείο του τμήματος στην Πάφο (ΚΕΜΟ και Γραφείο Εξέτασης Οδηγών).

Ο κ. Ονουφρίου διορίστηκε στη μόνιμη θέση τεχνικού στο πιο πάνω τμήμα από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στις 2 Ιανουαρίου 2001.

Στις 30 Μαΐου 2001 εκδόθηκε διάταγμα παραλαβής από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου και ο επίσημος παραλήπτης διορίστηκε παραλήπτης της περιουσίας του. Στις 20 Ιουλίου 2001 το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη ενημέρωσε σχετικά το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, το οποίο στη συνέχεια ενημέρωσε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων από την αρμόδια αρχή.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2001 η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 68(2) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2001, έθεσε σε διαθεσιμότητα τον κ. Ονουφρίου και στις 11 Οκτωβρίου 2001 τον αποκατέστησε, τερματίζοντας τη διαθεσιμότητά του.

Όσον αφορά στη συμπεριφορά του κ. Ονουφρίου, ο υπεύθυνος του Επαρχιακού Γραφείου Πάφου του πιο πάνω τμήματος μας διαβεβαίωσε ότι πρόκειται για έναν πολύ καλό και ευσυνείδητο υπάλληλο, ο οποίος έχει εξαιρετες σχέσεις με τους συναδέλφους του.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα

Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.093, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τις συνθήκες εργασίας των υπαλλήλων του Επαρχιακού Κτηματολογίου Λεμεσού στο νέο κτίριο, όπου αυτό στεγάζεται, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το κτίριο αγοράστηκε από το δήμο Λεμεσού προτού οι όροφοι να διαχωριστούν σε γραφειακούς χώρους. Μετά από οδηγίες του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ετοιμάστηκαν σχέδια διαχωρισμού των ορόφων σε γραφεία από το Γραφείο Πρώτου Αρχιτέκτονα (Τμήμα Δημοσίων Έργων), με τη συμβολή και άλλων τμημάτων. Οι διαχωρισμοί των ορόφων και του υπογείου έγιναν σύμφωνα με τις σύγχρονες προδιαγραφές που αφορούν συστήματα κλιματισμού, συναγερμού, πυρασφάλειας, ασφάλειας, εξαερισμού κ.λπ.

Στο υπόγειο μέρος του κτιρίου, όπου φυλάσσονται τα αρχεία του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λεμεσού, επιδιώκεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα ο ύψιστος βαθμός ασφάλειας και, επειδή δεν επιτρέπεται να κατασκευαστούν ανοιγόμενα παράθυρα, οι χώροι εξυπηρετούνται από κεντρικό σύστημα αερισμού, κλιματισμού και εξαερισμού.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας επιθεώρησε πρόσφατα το υπόγειο μέρος του κτιρίου και εντόπισε μερικές αδυναμίες οι οποίες θα αντιμετωπιστούν, μετά από οδηγίες του τμήματος που δόθηκαν προς τον εργολάβο, ώστε οι χώροι να συνάδουν πλήρως με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996-2002.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και επομένως πάμε στο Κεφάλαιο Δ΄. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιλοφορούνται:

1. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).
2. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).
3. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).
4. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).
5. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι έτοιμος ο εισηγητής;

Ο κ. Παπακώστας είναι έτοιμος;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δε θα διαβάσει την έκθεση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χρειάζεται να αναγνωσθεί η έκθεση; Αν νομίζετε ότι πρέπει να αναγνωσθεί...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη η έκθεση. Αν οι συνάδελφοι δε θέλουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, αντί να συνομιλείτε, να απαντήσετε. Γίνεται εισήγηση η έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε στη συζήτηση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την ενότητα θεμάτων που αφορούν την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα, όπως αυτά αναφέρονται στο επισυναπτόμενο παράρτημα

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Γιώργος Βαρνάβα

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Γεώργιος Γεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε αυτεπάγγελτα τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, τα οποία ενεγράφησαν έπειτα από πρόταση των μελών της κ. Κώστα Παπακώστα και Λευτέρη Χριστοφόρου, σε δύο συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιανουαρίου και 3 Απριλίου 2002.

Στο στάδιο της εξέτασης των εν λόγω θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών, Παιδείας και Πολιτισμού (Πολιτιστικές Υπηρεσίες) και Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων), της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ), του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του δήμου Αμμοχώστου, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αρχαιολόγων, καθώς επίσης και εκπρόσωποι της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, της διαχειριστικής επιτροπής της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα, της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας και του σωματείου “Το Ριζοκάρπασο”. Παρ’ όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων του ειδικού για τα θέματα αυτά λειτουργού.

A. Εισαγωγή

Εισάγοντας στην επιτροπή τα θέματα που ο ίδιος ενέγραψε, ο κ. Κώστας Παπακώστας, αφού αναφέρθηκε στις παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα από Τούρκους αρχαιολόγους και φοιτητές του Πανεπιστημίου Ανατολικής Μεσογείου με τη συμμετοχή και Γερμανού αρχαιολόγου, ζήτησε από τους αρμοδίους να ενημερώσουν την επιτροπή για τα μέτρα τα οποία

έχει λάβει μέχρι σήμερα η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των παράνομων αυτών ενεργειών. Ο ίδιος αναφέρθηκε στη συνέχεια στην προσπάθεια που καταβάλλεται για αναστήλωση της ιεράς μονής του Αποστόλου Ανδρέα, η οποία αποτελεί κληρονομιά για ολόκληρο το χριστιανισμό και είναι η μοναδική μονή που απέμεινε και λειτουργεί, έστω και περιοδικά, στα κατεχόμενα εδάφη. Όπως επισήμανε, τα έργα αναστήλωσης έχουν ήδη αρχίσει και διεξάγονται, μέσω των Ηνωμένων Εθνών, υπό την καθοδήγηση Ιταλού αρχαιολόγου, γι' αυτό, υπό το φως των εργασιών που ήδη διεξάγονται, καθώς και του γεγονότος ότι τα σχέδια αναστήλωσης έχουν εγκριθεί και από την Ιερά Αρχιεπισκοπή, κρίνεται σκόπιμο να γίνει μία ενημέρωση της επιτροπής για την πορεία εκτέλεσης του όλου έργου. Τέλος, ο κ. Παπακώστας, αφού αναφέρθηκε στο γεγονός της ανέγερσης δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου, ζήτησε από τις αρμόδιες υπηρεσίες να ενημερώσουν την επιτροπή πότε έγινε αντιληπτή αυτή η ενέργεια, σε ποια ιδιοκτησία έχουν ανεγερθεί, ποια μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα και ποιος ο ρόλος των Ηνωμένων Εθνών στο όλο θέμα.

Στη συνέχεια ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου, εισηγητής των υπόλοιπων σχετικών θεμάτων που περιλαμβάνονται στο επισυναπτόμενο παράρτημα, αφού αναφέρθηκε στις συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα, επισήμανε την ανάγκη άμεσης διάσωσης της. Επιπλέον, ο ίδιος τόνισε ότι ενώ κατά καιρούς έγιναν πολλές διαμαρτυρίες από πλευράς κυβέρνησης για τις καταστροφές των ιστορικών και θρησκευτικών μας μνημείων και καταβλήθηκαν αρκετές προσπάθειες επαναπατρισμού των κλαπέντων θησαυρών μας, μέχρι σήμερα δεν είχαμε κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Οι διάφορες διεθνείς συμβάσεις που έχουν θεσπιστεί για τη

διαφύλαξη της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς είναι, όπως επισήμανε ο πιο πάνω εισηγητής, κυρίως οι εξής:

1. Η Σύμβαση της Χάγης του 1954 (Η Τουρκία, παρ' όλο που είναι ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης αυτής, έχει κατ' επανάληψη αγνοήσει την τήρηση των συμβατικών της υποχρεώσεων προς την Κύπρο με σκοπό την εξαφάνιση κάθε στοιχείου του πολιτισμού μας.).
2. Η Σύσταση της Γενικής Συνδιάσκεψης της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1964.
3. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς που υιοθετήθηκε στο Λονδίνο το 1969 από τις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.
4. Η Σύμβαση του 1970 η οποία συνήφθη υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ.
5. Η Διεθνής Σύμβαση του Παρισιού του 1972.

Συνεχίζοντας, ο ίδιος εισηγητής πρόσθεσε ότι οι καταστροφές, οι κλοπές και οι λεηλασίες αφορούν:

- Σημαντικούς προϊστορικούς και ιστορικούς χώρους στους οποίους βρίσκονται μνημειώδη δημόσια και ιδιωτικά κτίρια.
- Αρχαιολογικά μουσεία και μουσεία λαϊκής τέχνης.
- Μεσαιωνικά κτίρια και αμυντικά τείχη.
- Βυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια.
- Πλούσιες ιδιωτικές αρχαιολογικές συλλογές και πινακοθήκες.
- Αναρίθμητα έργα κεραμικής και γλυπτικής.

Ολοκληρώνοντας την εισήγησή του, ο κ. Χριστοφόρου επέκρινε το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για καταγραφή των θρησκευτικών και πολιτιστικών θησαυρών μας, ούτε έχει γίνει οποιαδήποτε ενέργεια

προς αυτή την κατεύθυνση ή προς εξεύρεση τρόπων απαγόρευσης της εξαγωγής τους και εκποίησης τους από τους αρχαιοκάπηλους.

Τέλος, εισηγήθηκε τη δημιουργία ενός μόνιμου εκθεσιακού χώρου όπου θα εκτίθενται αναπαραστάσεις της συλημένης πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

B. Θέσεις/απόψεις εμπλεκόμενων μερών

1. Υπουργείο Εξωτερικών

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ανέφερε ότι η κυβέρνηση έχει κατά καιρούς προβεί πολλές φορές σε διεθνείς καταγγελίες εναντίον της Τουρκίας για την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και έχει κάνει πολλά σχετικά διαβήματα προς την Ευρώπη και σε διεθνείς οργανισμούς. Επίσης, όπως επισήμανε, έχει εγκριθεί αριθμός ψηφισμάτων τα οποία εκθέτουν την Τουρκία διεθνώς, αλλά όσες προσπάθειες αυτού του είδους και να γίνουν, κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα δε θα επιτευχθεί και μόνο η λύση του Κυπριακού θα συμβάλει στην οριστική αντιμετώπιση του όλου προβλήματος. Αναφορικά με την προσπάθεια επαναπατρισμού των κλεμμένων θησαυρών μας, ο εκπρόσωπος ανέφερε τα ακόλουθα:

- Υφίσταται διεθνώς ένα νομικό κενό στην κάλυψη του οποίου θα μπορούσε να βοηθήσει η επικύρωση της σύμβασης περί Κλαπέντων ή Παρανόμως Εξαχθέντων Πολιτιστικών Αντικειμένων του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Διεθνούς Ιδιωτικού Δικαίου που ακόμα εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής. Εντούτοις η βοήθεια που μπορεί να προσφέρει ως προς τη ζητούμενη προστασία είναι περιορισμένη.
- Πρόσφατα έχει ληφθεί απόφαση από μία επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης αρμόδια για θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς για τη σύσταση ενός ιδρύματος το οποίο θα είναι αρμόδιο για την προστασία της

πολιτιστικής κληρονομιάς. Η απόφαση αυτή προωθείται για έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Δεν έχει ακόμη συσταθεί στην Κύπρο ενιαίο αρχείο καταγραφής των αρχαίων μνημείων και των πολιτιστικών θησαυρών μας. Για να υλοποιηθούν όμως όλα αυτά, το κράτος θα πρέπει να διαθέσει και τα αναγκαία κονδύλια.

Αναφορικά με την αναστήλωση της μονής του Αποστόλου Ανδρέα, υπό την εποπτεία των Ηνωμένων Εθνών, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών επισήμανε τα εξής:

- Σε ένα μήνα περίπου θα είναι έτοιμη η έκθεση του Ιταλού αρχιτέκτονα ο οποίος θα βρίσκεται στην Κύπρο και αφού ενημερωθεί η τεχνική επιτροπή, ακολούθως θα πραγματοποιηθεί σύσκεψη στο Υπουργείο Εξωτερικών, για να ενημερωθούν και όλοι οι εμπλεκόμενοι για τα πορίσματα της έκθεσής του και να ζητήσουν να λάβουν διευκρινίσεις.
- Η συμφωνία για τη μονή βασίζεται στην αρχή του σεβασμού του δικαιώματος περιουσίας, το οποίο στην προκειμένη περίπτωση ασκείται από τη διαχειριστική επιτροπή της μονής. Ως εκ τούτου, η διαχειριστική επιτροπή και η Εκκλησία της Κύπρου θα έχουν τον τελευταίο λόγο για τυχόν αλλαγές στη μονή, οι οποίες, αν γίνουν, ίσως να δώσουν “αφορμές” στο κατοχικό καθεστώς, αλλά και δικαιολογία για ορισμένες αλλαγές που επιχειρεί ή έχει επιφέρει σε μνημεία στα κατεχόμενα, όπως για παράδειγμα το Αρμενομονάστηρο και η Αγία Αναστασία στη Λάπηθο.
- Υπάρχει αίτημα της διαχειριστικής επιτροπής της μονής του Αποστόλου Ανδρέα για κήρυξη της μονής σε αρχαίο μνημείο. Η κήρυξή της όμως θα επηρεάσει τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα τα οποία θα υποβληθούν σε

περιορισμούς που προκύπτουν από την ανάγκη προστασίας του μνημείου ως αρχαίου. Στο παρόν στάδιο το θέμα της κήρυξης της μονής σε αρχαίο μνημείο βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα, από τον οποίο ζητήθηκε σχετική γνωμάτευση.

Ολοκληρώνοντας, ο πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι σχετικά με την ανέγερση των δύο μινιάρων στην Αμμόχωστο, ανεξάρτητα από το αν έχουν ή όχι ανεγερθεί σε γη που ανήκει στην Κυπριακή Δημοκρατία, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι και οι Τουρκοκύπριοι είναι ελεύθεροι να ασκούν τα θρησκευτικά δικαιώματά τους.

2. Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΚΥΠ)

Ο εκπρόσωπος της πιο πάνω υπηρεσίας, αφού κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ορισμένα εμπιστευτικά στοιχεία με φωτογραφικό υλικό για τα υπό εξέταση θέματα, ανέφερε τα ακόλουθα:

α. Παράνομες ανασκαφές στην αρχαία Σαλαμίνα

Κατά τα τελευταία τρία χρόνια, και συγκεκριμένα από τον Αύγουστο του 1999, Τούρκοι αρχαιολόγοι του πανεπιστημίου της Άγκυρας, με επικεφαλής τον καθηγητή Οζγκιούρ, διενεργούν παράνομες ανασκαφές στο χώρο της αρχαίας Σαλαμίνας. Στις ανασκαφές αυτές συμμετέχει επίσης νεαρός Γερμανός αρχαιολόγος από το πανεπιστήμιο του Τίπιγκεν, καθώς και φοιτητές του λεγόμενου Πανεπιστημίου Ανατολικής Μεσογείου, που λειτουργεί στην κατεχόμενη Αμμόχωστο.

β. Προσπάθεια αναστήλωσης της ιεράς μονής του Αποστόλου Ανδρέα

Τα έργα αυτά άρχισαν ταυτόχρονα με ανάλογα έργα στο τέμενος Χαλά Σουλτάν Τεκκέ στη Λάρνακα, πριν από τέσσερις περίπου μήνες. Τα έργα αυτά διεξάγονται μέσω της οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών UNOPS,

υπό την καθοδήγηση του Ιταλού αρχαιολόγου καθηγητή Gor Gio Krouki, και οι εργασίες συνεχίζονται κανονικά χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα.

Η εργοληπτική εταιρεία είναι από την Τουρκία, όπως και οι εργάτες/τεχνίτες που εργοδοτούνται. Μέχρι τώρα έχει επιδιορθωθεί η μία πτέρυγα των ξενώνων, όπου στεγάζονται τα γραφεία του εργοταξίου και τα δωμάτια όπου διαμένουν οι Τούρκοι εργάτες, και σύντομα αναμένεται να αρχίσουν εργασίες στη δεύτερη πτέρυγα των ξενώνων.

Σύμφωνα με τα σχέδια αναστήλωσης, τα οποία έχουν εγκριθεί και από την Ιερά Αρχιεπισκοπή, όλα τα κτίσματα που εφάπτονται του ιερού ναού θα κατεδαφιστούν, ώστε να διευκολυνθούν οι επιδιορθώσεις που χρειάζεται να γίνουν στο ναό. Για το θέμα αυτό αντιδρούν έντονα οι Ελληνοκύπριοι εγκλωβισμένοι.

γ. Ανέγερση από το καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων στην Αμμόχωστο

Στα κατεχόμενα δραστηριοποιείται η ισλαμική οργάνωση RABITA, που εδρεύει στη Σαουδική Αραβία. Από τις μέχρι τώρα πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν, η RABITA χρηματοδοτεί κυρίως την ανέγερση τεμενών και άλλων κτιρίων που χρησιμοποιούνται από τους ισλαμιστές.

Η RABITA επίσης έχει χρηματοδοτήσει ήδη την ανέγερση πέντε τεράστιων τεμενών στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, στην Κερύνεια, Μόρφου, Κυθρέα, Ακανθού και τελευταία στην Αμμόχωστο. Μέσω του ειδικού κονδυλίου “Βοήθεια προς τις ισλαμικές χώρες” ίδρυσε επίσης στα κατεχόμενα θρησκευτικές εστίες, ισλαμικές κατασκηνώσεις νεολαίας και άλλα έργα.

Η ανέγερση του τεμένους στην Αμμόχωστο άρχισε στις αρχές του 2001 σε χώρο που ανήκει στην Κυπριακή Δημοκρατία και βρίσκεται στην οδό Ισμέτ Ατίρ Κατεσί στον κύριο δρόμο Σαλαμίνας-Κακάριας.

δ. Η συνεχιζόμενη καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα

Η Τουρκία, αμέσως μετά την εισβολή, και το ελεγχόμενο από αυτήν καθεστώς Ντενκτάς άρχισαν μεθοδικά να εφαρμόζουν ένα μακροχρόνιο σχέδιο που ως στόχο είχε την αλλοίωση του εθνολογικού χαρακτήρα του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου και την εξαφάνιση κάθε ελληνορθόδοξου στοιχείου.

Στο πλαίσιο του πιο πάνω τουρκικού σχεδίου, εκατοντάδες εκκλησίες, μοναστήρια κι άλλοι θρησκευτικοί χώροι έχουν βεβηλωθεί, μετατραπεί σε τεμένη, αποθήκες του κατοχικού στρατού ή ακόμη και σε στάβλους ζώων. Παράλληλα, ανεκτίμητης αρχαιολογικής αξίας εικόνες και άλλα ιερά σκεύη έχουν πωληθεί στο εξωτερικό.

Από το σύνολο των πεντακοσίων δύο εκκλησιών και δεκαεπτά μοναστηριών, που υπήρχαν στα κατεχόμενα, λειτουργούν σήμερα μόνο οι εκκλησίες Αγίου Συνεσίου και Αγίας Τριάδας στο Ριζοκάρπασο για τους Ελληνοκυπρίους εγκλωβισμένους, καθώς κι εκείνες του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Ανώματο, του Αγίου Γεωργίου στον Κορμακίτη και του Τιμίου Σταυρού στην Καρπάσεια για τους Μαρωνίτες εγκλωβισμένους. Το μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα λειτουργεί, όταν οι κατοχικές αρχές το επιτρέπουν, μια με δύο φορές το χρόνο.

Για σκοπούς προπαγάνδας και τουριστικής προβολής, το κατοχικό καθεστώς έχει επιμελώς επιλέξει και διατηρεί σαν μουσεία εικόνων τις παρακάτω εκκλησίες/μοναστήρια:

- Μοναστήρι Αποστόλου Βαρνάβα και εκκλησία Αγίου Ιωάννη στην Αμμόχωστο.
- Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Κερύνεια.
- Εκκλησία Αγίου Μάμα στη Μόρφου.

Για τον ίδιο σκοπό διατηρούνται σε καλή κατάσταση τα εικονοστάσια και το εσωτερικό του μοναστηριού του Αποστόλου Ανδρέα, της εκκλησίας της Παναγίας της Ασπροφορούσας στο Μπέλαπαϊς και της εκκλησίας της Παναγίας στο Τρίκωμο.

3. Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων συμπληρωματικά επισήμανε ότι, για να κηρυχθεί η μονή σε αρχαίο μνημείο, πρέπει να γίνει αποκατάσταση των κτιρίων της. Από τη στιγμή όμως που οι ιδιοκτήτες της μονής δεν επιθυμούν την αποκατάσταση της μονής, τότε δεν μπορεί να κηρυχθεί σε αρχαίο μνημείο. Όπως ανέφερε επίσης ο ίδιος εκπρόσωπος, όσον αφορά τους κλεμμένους θρησκευτικούς και πολιτιστικούς θησαυρούς μας, παρακολουθούνται αρκετές δημοπρασίες στο εξωτερικό αναφορικά με τις προσπάθειες εκποίησης τους, πρόκειται όμως για ζητήματα τα οποία χειρίζεται η Νομική Υπηρεσία.

4. Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Η εκπρόσωπος των Πολιτιστικών Υπηρεσιών ανέφερε ότι, σε συντονισμό και με άλλες υπηρεσίες, πραγματοποιήθηκαν εκθέσεις στο εξωτερικό (π.χ. Παρίσι, Γιουγκοσλαβία κ.λπ.), όπου παρουσιάστηκαν κυπριακά έργα τέχνης και συλλογές με ιστορικό ενδιαφέρον. Έγιναν επίσης αξιόλογες εκδόσεις που

αφορούν αντικείμενα της πολιτιστικής κληρονομιάς μας που βρίσκονται αποθηκευμένα σε μουσεία του εξωτερικού.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, στα πλαίσια της προσπάθειας καταγραφής της νεότερης πολιτιστικής μας δημιουργίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, με πρόσφατη απόφασή του, ενέκρινε την προώθηση μέσω του διαδικτύου της δημιουργίας μιας “πύλης” η οποία θα περιλαμβάνει θέματα που θα αφορούν την πολιτιστική κληρονομιά μας. Η υλοποίηση της προσπάθειας αυτής πραγματοποιείται σε συντονισμό με το Ερευνητικό και Αναπτυξιακό Εργαστήριο Πολυμέσων του Πανεπιστημίου Κύπρου.

5. Σύνδεσμος Κυπρίων Αρχαιολόγων

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων δήλωσε ότι, όσον αφορά τις εργασίες αναστήλωσης της μονής του Αποστόλου Ανδρέα, ο σύνδεσμος συμφωνεί με τις θέσεις της διαχειριστικής επιτροπής της μονής, για το ότι οι επεμβάσεις που θα γίνουν δε θα πρέπει να αλλοιώσουν την όψη και τη φυσιογνωμία της. Όπως ανέφερε επίσης σχετικά με τις ανασκαφές στην αρχαία Σαλαμίνα, ο σύνδεσμος έχει στείλει σχετικές επιστολές στην πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Nicole Fontaine και στον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης Russell Johnston, ώστε να γνωστοποιηθούν οι ενέργειες αυτές και να ασκηθεί πίεση προς την Τουρκία για τερματισμό τους. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, μέσω των επιστολών αυτών ζητήθηκε να επιτραπεί στο Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου να επισκεφτεί το χώρο αυτό, αλλά και άλλους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους. Επιπλέον το όλο θέμα θα τύχει περαιτέρω μελέτης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορικά με το θέμα του επαναπατρισμού των κλαπέντων θησαυρών μας, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων δήλωσε πως, αν και έχουν ξοδευτεί αρκετά χρήματα από το Ίδρυμα Λεβέντη για διάσωσή τους, δυστυχώς πολλά έχουν πωληθεί σε γκαλερί του εξωτερικού και δεν είναι δυνατό να διεκδικηθούν νομικά, λόγω έλλειψης αρχείου με αποδεικτικά στοιχεία, όπως είναι οι φωτογραφίες. Ολοκληρώνοντας δήλωσε ότι ούτε πριν από την εισβολή αλλά ούτε και μέχρι σήμερα οι αρμόδιοι φρόντισαν για τη δημιουργία τέτοιου αρχείου, γι' αυτό και οι ευθύνες της δικής μας πλευράς ήταν και είναι τεράστιες.

6. Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου και διαχειριστική επιτροπή της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα

Οι εκπρόσωποι των πιο πάνω συμφώνησαν ότι η φυσιογνωμία της μονής του Αποστόλου Ανδρέα δεν πρέπει να αλλάξει, διότι τυχόν αλλαγές ίσως τύχουν εκμετάλλευσης από το κατοχικό καθεστώς για αλλαγές και σε άλλα θρησκευτικά μνημεία.

Οι εκπρόσωποι της διαχειριστικής επιτροπής της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα εξέφρασαν την επιθυμία να ενισχυθεί η παρουσία τους στην τεχνική επιτροπή για την αναστήλωση της ιεράς μονής και να τύχουν άμεσης ενημέρωσης για τα πορίσματα της έκθεσης του Ιταλού αρχιτέκτονα, ώστε να μπορέσουν να υποβάλλουν τυχόν διευκρινιστικές ερωτήσεις. Όσον αφορά τις καταστροφές και τις λεηλασίες των εκκλησιών μας, ο εκπρόσωπος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου δήλωσε ότι η Ιερά Αρχιεπισκοπή έχει διαμαρτυρηθεί επανειλημμένα στα Ηνωμένα Έθνη, στην ΟΥΝΕΣΚΟ, στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Εκκλησιών και στο Συμβούλιο Εκκλησιών Μέσης Ανατολής.

7. Δήμος Αμμοχώστου

Ο εκπρόσωπος του δήμου Αμμοχώστου δήλωσε ότι ο δήμος Αμμοχώστου έχει επανειλημμένα εκφράσει την έντονη διαμαρτυρία του προς το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, τους αρχηγούς κυβερνήσεων των πέντε μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το γενικό διευθυντή της ΟΥΝΕΣΚΟ. Οι πιο πρόσφατες επιστολές του δήμου Αμμοχώστου αφορούν τις παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα και την παράνομη ανέγερση δύο μιναρέδων στην κατεχόμενη Αμμόχωστο.

Όπως επισήμανε επίσης ο ίδιος εκπρόσωπος, για να είναι πιο αποτελεσματικές οι ενέργειες που καταβάλλονται για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς μας, θα πρέπει αυτές να γίνονται με συντονισμό όλων των κρατικών υπηρεσιών και να μην είναι μεμονωμένες. Σύμφωνα με τον ίδιο, θα πρέπει οι ενέργειες διαμαρτυρίας να συντονίζονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και φυσικά τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

8. Συντονιστική Επιτροπή Καρπασίας και σωματείο “Το Ριζοκάρπασο”

Οι εκπρόσωποι της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας και του σωματείου “Το Ριζοκάρπασο” ανέφεραν ότι κατά καιρούς έχουν προβεί σε πολλές διαμαρτυρίες προς την κυβέρνηση για τη διάσωση των θρησκευτικών θησαυρών μας, αλλά και σε ενημέρωσή της για τις παράνομες ενέργειες του κατοχικού καθεστώτος, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα. Δήλωσαν επίσης ότι διαφωνούν με την προκείμενη κατεδάφιση των κτισμάτων που εφάπτονται της ιεράς μονής του Αποστόλου Ανδρέα κατά τη διεξαγωγή των εργασιών αναστήλωσής της. Οι ίδιοι εκπρόσωποι προέβησαν σε συγκεκριμένες καταγγελίες όσον αφορά την υφαρπαγή από το κατοχικό καθεστώς της χρυσής εικόνας του Αποστόλου Ανδρέα και της εικόνας της Παναγίας της Ελεούσας, οι οποίες έχουν

τοποθετηθεί σε μουσείο στα κατεχόμενα, καθώς και την κλοπή ιστορικής εικόνας από την εκκλησία της Ακανθούς.

9. Θέσεις/συμπεράσματα της επιτροπής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού άκουσε όσα λέχθηκαν ενώπιόν της, εκφράζει τη δυσαρέσκειά της που οι ανυπολόγιστης αξίας αρχαιολογικοί, θρησκευτικοί και πολιτιστικοί θησαυροί μας δεν έτυχαν της προστασίας που θα έπρεπε και οι προσπάθειες επαναπατρισμού τους ήταν πολύ περιορισμένες και χωρίς κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Επιπρόσθετα, η επιτροπή θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν προωθήθηκε, όπως θα έπρεπε, η δημιουργία αρχείου στο οποίο να καταγράφονται όλοι οι ιστορικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί μας, καθώς και η χαρτογράφηση των σημείων ύπαρξής τους. Περαιτέρω, η επιτροπή, κρίνοντας επιβεβλημένη την ανάγκη για διάσωση της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας, αλλά και της ύπαρξης συντονισμένων ενεργειών μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης επισημαίνει τα ακόλουθα:

- Πρέπει να τροχοδρομηθεί η λήψη μέτρων, ώστε να προωθηθεί άμεσα η δημιουργία αρχαιολογικού και πολιτιστικού αρχείου.
- Η αξιοποίηση του δικαιώματος άσκησης προσφυγής στα αρμόδια διεθνή σώματα πρέπει να συνεχιστεί και να ενταθεί τόσο για τις κλοπές και τις λεηλασίες που διαπράχθηκαν όσο και για την καταστροφή της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς και να αξιωθεί η αποκατάσταση των καταστραφέντων και η επιστροφή των κλαπέντων.
- Οι παραστάσεις τόσο προς τα ευρωπαϊκά όσο και προς τα διεθνή σώματα και διεθνείς οργανισμούς για τη διάσωση της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς πρέπει επίσης να συνεχιστούν και να

ενταθούν για την αξίωση της εφαρμογής όλων των συνθηκών που αναφέρονται στη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, με ταυτόχρονη καταδίκη του κατοχικού καθεστώτος για τις λεηλασίες, κλοπές και παραβιάσεις που διέπραξε.

Η επιτροπή επίσης, ενόψει και της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κρίνει ότι οι αναγκαίες παραστάσεις πρέπει να συνεχιστούν και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να υποχρεώσει το κατοχικό καθεστώς να τερματίσει τις παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην αρχαία Σαλαμίνα και οπουδήποτε αλλού.

Αναφορικά με τις προσπάθειες αναστήλωσης της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα, η επιτροπή καλεί την κυβέρνηση, σε συνεργασία με την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου και τη διαχειριστική επιτροπή της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα, που έχουν εγκρίνει τα σχετικά σχέδια αναστήλωσης, να συμβάλει με όσα μέσα μπορεί στην προώθηση του όλου έργου, παρακολουθώντας την πορεία εξέλιξής του και παράλληλα ενημερώνοντας τη Βουλή.

Η επιτροπή θεωρεί επιπλέον ότι θα συνέβαλλε θετικά στην όλη προσπάθεια διάσωσης και προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αν η κυπριακή Βουλή διαβίβαζε τις καταγγελίες της προς τα ξένα κοινοβούλια, γνωστοποιώντας τους όλες τις παρανομίες του κατοχικού καθεστώτος αναφορικά με την καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας στα κατεχόμενα. Η επιτροπή κρίνει ότι, ζητώντας τη συμπάρασταση των ξένων κοινοβουλίων, ίσως υπάρξει κάποιο θετικό αποτέλεσμα και ασκηθεί πίεση προς το κατοχικό καθεστώς Ντενκτάς, ώστε να τερματιστούν οι συνεχιζόμενες παρανομίες του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα

1. α. Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα.
 - β. Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα.
 - γ. Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου.
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).
2. α. Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα.
 - β. Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών.
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπακώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητές συναδέλφισσες, αγαπητοί συνάδελφοι,

Οι παράνομες και προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα εδάφη μας συνεχίζονται ασταμάτητα μέχρι και σήμερα. Η Τουρκία και το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς παραβιάζουν κατάφωρα και απροκάλυπτα διεθνείς συμβάσεις που έχουν θεσπιστεί για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων φάνηκε πως οι κατά καιρούς διαμαρτυρίες και τα διαβήματα κυβέρνησης, Βουλής, Εκκλησίας και άλλων αρμοδίων φορέων προς την Ευρώπη, ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλα διεθνή σώματα και οργανισμούς, δυστυχώς, ελάχιστης έτυχαν ανταπόκρισης. Και τούτο, κυρίως, λόγω νομικών κωλυμάτων και άλλων αδυναμιών, όπως μας αναφέρθηκε, με αποτέλεσμα οι ανυπολόγιστης αξίας αρχαιολογικοί, θρησκευτικοί και πολιτιστικοί θησαυροί μας να βρίσκονται στο έλεος των βαρβάρων της Ανατολίας.

Τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προκύπτουν, από νομικά κυρίως κωλύματα, δεν μπορούμε και δεν πρέπει να τα παραγνωρίζουμε. Ωστόσο, δεν μπορούμε και δεν πρέπει να αγνοήσουμε το γεγονός ότι και η δική μας πλευρά, κυβέρνηση και Εκκλησία, έχουν τις δικές τους ευθύνες. Και οι ευθύνες τους είναι ασήκωτες, γιατί μετά από είκοσι επτά ολόκληρα χρόνια κατοχής δεν κατόρθωσαν να δημιουργήσουν ένα ενιαίο αρχείο στο οποίο να καταγράφονται όλοι οι αρχαιολογικοί, ιστορικοί και θρησκευτικοί θησαυροί μας, καθώς και η χαρτογράφηση των σημείων ύπαρξής τους.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων δήλωσε χαρακτηριστικά στην κοινοβουλευτική επιτροπή: «Δεν είναι δυνατό να διεκδικηθούν νομικά οι θρησκευτικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί μας που πωλήθηκαν από Τούρκους αρχαιοκάπηλους σε γκαλερί του εξωτερικού, λόγω έλλειψης αρχείου με αποδεικτικά στοιχεία». Τη μη ύπαρξη τέτοιου αρχείου επιβεβαίωσε και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών.

Οι καταστροφές, οι κλοπές και λεηλασίες της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς, πέραν της αρχαιοκαπηλίας, στοχεύουν μεθοδικά και μακροπρόθεσμα στην αλλοίωση και εξαφάνιση κάθε ελληνικού στοιχείου, κατά τρόπο που να μη θυμίζει ελληνική παρουσία στα κατεχόμενα εδάφη μας.

Στα πλαίσια λοιπόν αυτού του μακροπρόθεσμου στόχου της Τουρκίας και του ψευδοκράτους του Ντενκτάς εντάσσονται και οι παράνομες ανασκαφές στην αρχαία Σαλαμίνα, καθώς επίσης και η οργανωμένη εκστρατεία ανέγερσης στα κατεχόμενα τεράστιων τεμενών με χαρακτηριστικό τους γνώρισμα τους πανύψηλους μιναρέδες.

Οι παράνομες ανασκαφές στην αρχαία Σαλαμίνα άρχισαν από το 1999 και συνεχίζονται μέχρι και σήμερα. Διεξάγονται από Τούρκους αρχαιολόγους του Πανεπιστημίου της Άγκυρας με επικεφαλής τον καθηγητή Οζγκιούρ. Στις ανασκαφές συμμετέχει επίσης Γερμανός αρχαιολόγος του Πανεπιστημίου του Τίπιγκεν, καθώς και φοιτητές του λεγόμενου “Πανεπιστημίου Ανατολικής Μεσογείου”, που λειτουργεί στην κατεχόμενη Αμμόχωστο.

Από την όλη συζήτηση του σοβαρού αυτού θέματος στην κοινοβουλευτική επιτροπή έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι διαμαρτυρίες και τα διαβήματα της δικής μας πλευράς προς τα αρμόδια διεθνή σώματα και οργανισμούς ήταν και συνεχίζουν να είναι ανεπαρκή και υποτονικά.

Και πολύ εύστοχα η επιτροπή έκρινε ότι πρέπει να συνεχιστούν οι αναγκαίες παραστάσεις και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενόψει και της ένταξής μας, ώστε αυτή να υποχρεώσει το κατοχικό καθεστώς να τερματίσει τις παράνομες ανασκαφές στην αρχαία Σαλαμίνα και οπουδήποτε αλλού στα κατεχόμενα.

Η πρόσφατη ανέγερση πέντε τεράστιων τεμενών στα κατεχόμενα, σε συνδυασμό με τη βεβήλωση εκατοντάδων εκκλησιών και μοναστηριών, που έχουν μετατραπεί σε τεμένη, αποθήκες ή ακόμη και σε στάβλους ζώων, αποτελούν αδιαμφισβήτητη μαρτυρία των προθέσεων της Τουρκίας και του ψευδοκράτους για αλλοίωση του εθνολογικού χαρακτήρα των κατεχομένων και την εξαφάνιση κάθε ελληνορθόδοξου στοιχείου. Τα πέντε αυτά τεμένη έχουν ανεγερθεί στην Κερύνεια, Μόρφου, Κυθραία, Ακανθού και τελευταία στην Αμμόχωστο. Να σημειωθεί ότι τα εν

λόγω τεμένη έχουν χρηματοδοτηθεί από την ισλαμική οργάνωση “RABITA” που εδρεύει στη Σαουδική Αραβία.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η ιστορική μονή του Αποστόλου Ανδρέα, που αποτελεί ηθικό εκκλησιαστικό αποκούμπι των εγκλωβισμένων της Καρπασίας και φάρο της Ορθοδοξίας στην κατεχόμενη γη μας, κινδυνεύει εδώ και μερικά χρόνια να καταρρεύσει από στιγμή σε στιγμή. Να θυμίσω πως η διαπίστωση του κινδύνου κατάρρευσης της μονής έγινε τον Αύγουστο του 1997, κατά τη διάρκεια του πρώτου οργανωμένου προσκυνηματος στον Απόστολο Ανδρέα -στο οποίο συμμετείχα- οπότε και διαπίστωσα ιδίοις όμμασι τη θλιβερή κατάσταση της ιστορικής μονής. Αμέσως μετά ενέγραφα το θέμα ως αυτεπάγγελτο στην επιτροπή Προσφύγων, με συνεισηγητή το συνάδελφο κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, και το θέμα συζητήθηκε διεξοδικά σε τρεις συνεδριάσεις μεταξύ Οκτωβρίου 1997 και Δεκεμβρίου 1998. Σε έκθεσή της, ημερομηνίας 17 Δεκεμβρίου 1998 προς την ολομέλεια του σώματος, η τότε κοινοβουλευτική επιτροπή εισηγείτο προς την κυβέρνηση και τη Βουλή όπως προβούν σε όλες τις αναγκαίες παραστάσεις προς διεθνείς οργανισμούς, ώστε οι τελευταίοι να υποχρεώσουν το κατοχικό καθεστώς να επιτρέψει στη δική μας πλευρά να προβεί στην αναστήλωση της ιστορικής μονής του Αποστόλου Ανδρέα.

Όπως κατατέθηκε από εκπροσώπους της κυβέρνησης, της Εκκλησίας και των άλλων αρμοδίων φορέων κατά την πρόσφατη επανεξέταση του θέματος στην επιτροπή Προσφύγων, έχουν ήδη τροχοδρομηθεί οι προκαταρκτικές εργασίες για την αναστήλωση της ιεράς μονής υπό την εποπτεία των Ηνωμένων Εθνών και επικεφαλής Ιταλό αρχιτέκτονα και Τούρκους εργάτες. Και είναι ευχάριστο, κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός ότι, έστω και με καθυστέρηση τεσσάρων ετών, πληροφορηθήκαμε ότι οι προσπάθειες της δικής μας πλευράς προς την κατεύθυνση

αυτή έχουν επιτέλους καρποφορήσει και είναι πράγματι αξιέπαινες. Κι ας ευχηθούμε ότι όλα θα κυλήσουν ομαλά και δε θα προβληθούν άλλα εμπόδια από την πλευρά του κατοχικού ηγέτη, έτσι ώστε το όνειρο να γίνει πραγματικότητα.

Στο σημείο αυτό, κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να περιγράψω με λίγα λόγια το εφιαλτικό οδοιπορικό του προσκυνήματός μου στον Απόστολο Ανδρέα, γιατί ταιριάζει με το υπό συζήτηση θέμα. Τις πρωινές ώρες της 15^{ης} του Αυγούστου του 1997, αφού περάσαμε το οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας, φθάσαμε στο τούρκικο οδόφραγμα, απ' όπου, χωρίς έλεγχο, επιβιβαστήκαμε σε είκοσι περίπου τουρκοκυπριακά λεωφορεία. Σε κάθε λεωφορείο επέβαιναν και δύο Τουρκοκύπριοι ψευδοαστυνομικοί. Εμένα δεν άργησαν να με αναγνωρίσουν και μου έγιναν στενός κορσές. Ήταν η πρώτη φορά που πατούσα το πόδι μου στα κατεχόμενα εδάφη μας μετά από είκοσι τρία ολόκληρα χρόνια από τότε. Διασχίσαμε την κατεχόμενη Λευκωσία, περάσαμε από τις Χαμίτ Μάντρες, τη Μια Μηλιά και πήραμε το νέο δρόμο Λευκωσίας-Αμμοχώστου. Πέρασαμε από τα στρατοκρατούμενα χωριά της ακαλλιέργητης Μεσαορίας, Αγκαστίνα, Μουσουλίτα, Πρασειό, Στύλλους, και συνεχίσαμε προς Απόστολο Βαρνάβα, Σαλαμίνα και φθάσαμε στο Μπογάζι, όπου και σταθμεύσαμε για λίγο. Μπήκαμε πια στην Καρπασία. Πολύ γνώριμα τα μέρη. Πέρασαμε από τον Άγιο Θεόδωρο, την Ταύρου, την Κώμα του Γιαλού, το Λεονάρισσο, τον Άγιο Ανδρόνικο, τη Γιαλούσα, τον Άγιο Θέρισσο, το Ριζοκάρπασο και λίγο πριν το μεσημέρι φθάσαμε επιτέλους στην κουρσεμένη και ερειπωμένη μονή του Αποστόλου Ανδρέα.

Τι συμφορά, Θεέ μου! Το άλλοτε αγέρωχο μοναστήρι, που αποτελούσε φάρο της Ορθοδοξίας στο ανατολικότερο άκρο της Κύπρου, γονάτισε. Γονάτισε κάτω από την μπότα του Τούρκου κατακτητή. Εκεί μας υποδέχτηκαν με δάκρυα στα μάτια οι εγκλωβισμένοι του Ριζοκαρπάσου, της Αγίας Τριάδας και της Γιαλούσας: οι

συγχωριανοί μου. Στο μεταξύ η θεία λειτουργία είχε αρχίσει. Με πολύ κόπο μπήκαμε στην εκκλησία, ανάψαμε τα κεριά μας και προσκυνήσαμε την εικόνα του αγίου. Συγκινητικές οι στιγμές από το συναπάντημα στη χάρη του, σαν και τα παλιά τα χρόνια, πριν μας βρει το κακό, πανάθεμα την ώρα.

Πάνω στη βιασύνη μου όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, να σας μεταφέρω όσο πιο γρήγορα μπορούσα το προσκύνημα στη χάρη του -έστω και νοερά- ξέχασα να σας περιγράψω αυτά που είδα στη διαδρομή. Είδα τα χωριά μας γερασμένα, αγνώριστα και αφιλόξενα, με τούρκικα ονόματα. Μόνο τα καμπαναριά θυμίζουν πως εκεί κάποτε κατοικούσαν Έλληνες, χριστιανοί. Είδα τις εκκλησιές μας βουβές, λεηλατημένες και ερειπωμένες και τα καμπαναριά χωρίς καμπάνες και σταυρούς στην κορυφή τους. Και στη θέση του σταυρού κυμάτιζαν τούρκικες σημαίες. Είδα την εκκλησιά του Αϊ-Δημήτρη στο Λεονάρισσο που την έκαμαν τζαμί και στη θέση του καμπαναριού ξεφύτρωνε ο μιναρές.

Είδα την άλλοτε πανέμορφη Γιαλούσα -το χωριό μου- γερασμένη, αγνώριστη και αφιλόξενη. Κι απέναντι στο ύψωμα είδα το γυμνάσιο της Γιαλούσας -το γυμνάσιο όπου φοίτησα- να ξεπροβάλλει ντροπιασμένο και ταπεινωμένο. Αλλά τι τραγική ειρωνεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Στην ίδια ακριβώς θέση, εκεί που κάποτε κυμάτιζε περήφανα η γαλανόλευκη, τώρα κυμάτιζε η τούρκικη σημαία. Τι ντροπή, αλήθεια!

Μέχρις εκεί άντεχα ακόμη. Όταν όμως μετά από λίγο φθάσαμε σ' ένα σημείο του παραλιακού δρόμου και φάνηκε στο ύψωμα το μισογκρεμισμένο πατρικό μου σπίτι ένωσα ένα καρφί στο στήθος. Ήλθαν σαν αστραπή στη θύμησή μου παλιές αναμνήσεις από τα παιδικά και εφηβικά μου χρόνια. Και δεν έφτανε μόνο αυτό! Σε λίγο φθάσαμε στο "Γεφύρι του Πάτσαλου", όπως το λέγαμε. Και τότε τα καρφιά στο στήθος έγιναν δυο. Και το δεύτερο πιο καυτό από το πρώτο. Ήλθαν ζωντανές στη

θύμησή μου οι σκηνές από την ενέδρα που στήσαμε στους Άγγλους εκεί στα υπώματα μαζί με δυο άλλους συναγωνιστές μου τον Απρίλη του 1958, για να διώξουμε τους Άγγλους κατακτητές και να φέρουμε την ένωση με τη μητέρα Ελλάδα.

Πολύ γνώριμα σε μένα τα μέρη, που ξετυλίγονταν το ένα μετά το άλλο μπροστά μας. Οι δαντελωτές ακρογιαλιές, οι δρόμοι, τα δέντρα, οι φουντωτοί θάμνοι, τα παρεκκλήσια. Το παρεκκλήσι του Αϊ-Γιώρκη, του Αϊ-Θέρισου, του Αϊ-Φώτη, της Παναγίας της Ελεούσας. Πολλές οι θύμησες και ο ιδρώτας έτρεχε κρύος από το πρόσωπό μου, παρά την κάψα του Αυγούστου.

Κατά την επιστροφή μας όμως, κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά που έβλεπα και ξανάβλεπα αχόρταγα, με βουρκωμένα μάτια και με δυο καρφιά στο στήθος, πρόσεξα ότι με φασκέλωναν. Ναι, με φασκέλωναν! Τα πιο πολλά φασκελώματα τα δέχτηκα εκεί, στο “Γεφύρι του Πάτσαλου”. Όμως δε μου κακοφάνηκε, γιατί σίγουρα το δίκαιο ήταν με το μέρος τους.

Και εγώ σκυφτός από ντροπή σιγοτραγουδούσα σ’ όλη τη διαδρομή με κλειστά τα μάτια και δαγκωμένα τα χείλη, ψελλίζοντας το τραγούδι του Μίκη Θεοδωράκη “Το γελαστό παιδί”, ταιριάζοντάς το και με δικά μου λόγια της στιγμής: «Ανάθεμα την ώρα, κατάρα στη στιγμή, προδῶσαν οι φασίστες το όμορφο νησί».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ορίστε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο εισηγητής προηγείται.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εικοσιοκτάχρονη καταστροφή και λεηλασία της πνευματικής κληρονομιάς της πατρίδας μας μπορεί να αποδοθεί μόνο με μια φράση: “Πολιτιστική τραγωδία”. Η πολιτική εθνικού ξεκαθαρίσματος της Τουρκίας, που είναι μια συνεπής και διαχρονική πολιτική -όχι μόνο για το δικό μας το λαό, αλλά και για άλλους λαούς- δεν εφαρμόζεται τελικά μόνο για τους πληθυσμούς, αλλά εφαρμόζεται με συνέπεια, με σχέδιο και προγραμματισμό και για τα μνημεία και για τον πολιτισμό.

Η Τουρκία, που καταπάτησε κάθε κανόνα δικαίου, κάθε αρχή και κάθε ανθρώπινο δικαίωμα, δεν είχε δυσκολία να καταπατήσει και να περιφρονήσει κάθε διεθνή σύμβαση και κάθε δίκαιο που αφορούσε τα μνημεία, την πολιτιστική και θρησκευτική κληρονομιά. Έτσι, παρά το ότι συνυπέγραψε και η ίδια τη Σύμβαση της Χάγης του 1954, όπου εκεί, στο προοίμιο, με χαρακτηριστικότατο τρόπο, αναφέρεται ότι οι ζημιές που προξενούνται στην πολιτιστική κληρονομιά και στα μνημεία μιας χώρας δεν είναι ζημιές και καταστροφή που υφίσταται εκείνη η συγκεκριμένη χώρα, αλλά είναι απώλεια και καταστροφή για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η Τουρκία λοιπόν όχι μόνο περιφρόνησε αυτή τη σύμβαση, αυτή τη συνθήκη και την ίδια την υπογραφή της, αλλά φρόντισε να την καταστρατηγήσει και φρόντισε να επιβεβαιώσει ότι είναι καταστροφική και είναι ο Απίλλας πολύπλευρος όχι μόνο όσον αφορά την κατοχή και όσον αφορά την καταστροφή που επέφερε και την εκδίωξη των πληθυσμών, αλλά όσον αφορά ακόμα και τα μνημεία και τις πέτρες. Η Τουρκία στόχευε στην καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς, γιατί, ως γνωστό, είναι η χώρα που αποδεικνύει ότι έχει άριστη σχέση με την κλεπτομανία και, μ’ αυτό τον τρόπο, εκποιώντας αμύθητης αξίας θησαυρούς μας, σίγουρα το έπραττε για την κερδοσκοπία και τον πλουτισμό. Όμως ο βασικότερος στόχος της ήταν ο

αφελληνισμός και ο εκτουρκισμός των κατεχομένων, εξαφανίζοντας κάθε μαρτυρία ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, παραχαράσσοντας την ιστορία και ολοκληρώνοντας το ανοσιούργημα εις βάρος του λαού και της πατρίδας μας.

Οι πολλαπλές αναφορές, οι εκκλήσεις, τα διαβήματα, οι κινητοποιήσεις δε βρήκαν ανταπόκριση. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι και οι διεθνείς οργανισμοί, όπως είναι η ΟΥΝΕΣΚΟ, η οποία μετά το 1974 απέστειλε αντιπρόσωπό της, τον Καναδό Ντάλι Μπατ, ο οποίος έφτασε στην Κύπρο και κατήρτισε μια πληρέστατη έκθεση για τη λεηλασία που γινόταν στις κατεχόμενες περιοχές -και εδώ είναι ο περίεργος ρόλος που ασκούν και διεθνείς οργανισμοί- πέρα από τη θεωρία, ποτέ μα ποτέ δεν αναλαμβάνουν και δράση να υλοποιήσουν αυτά τα οποία έχουν κατά νουν και αυτά μέσα από τα οποία διέπεται η λειτουργία και η δράση τους. Η ΟΥΝΕΣΚΟ λοιπόν θεώρησε αυτό το έγγραφο περιέργως απόρρητο και δεν είδε ποτέ το φως της δημοσιότητας. Εκεί μετά βεβαιότητας καταμαρτυρούνταν στην Τουρκία όλα αυτά και η Τουρκία σίγουρα θα καθόταν στο σκαμνί και θα ήταν υπόλογος για την καταστροφική της μανία για την πολιτιστική κληρονομιά της πατρίδας μας.

Το μέγεθος της καταστροφής είναι πραγματικά ανυπολόγιστο. Και η θρησκευτική και πολιτιστική μας κληρονομιά δεν είναι θέμα που αφορά μόνο την Κύπρο· και εδώ είναι που πρέπει να εστιάσουμε την κινητοποίησή μας. Είναι θέμα που αφορά ολόκληρη την ανθρωπότητα. Και ιδιαίτερα σήμερα που η Κύπρος βρίσκεται στα πρόθυρα ολοκληρωμένης ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα δικά μας τα μνημεία είναι μνημεία του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Η δική μας η κληρονομιά είναι κληρονομιά του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Και πρέπει να τονίσω εμφαντικά ότι σήμερα η ανθρωπότητα, η Ευρώπη, μπορεί να μην επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για να καταδικάζει την εισβολή και την κατοχή στην Κύπρο και να πιέζει την Τουρκία,

αλλά σίγουρα ο απλός, ο παγκόσμιος πολίτης επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς. Και πιστεύω ότι αυτά τα ζητήματα έπρεπε να καταστούν μαζί με όλα τα άλλα αιχμή του δόρατος του δικού μας αγώνα. Όταν επιδεικνύονται σήμερα ευαισθησίες σε ήσσονος σημασίας θέματα που έχουν σχέση με παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά ή με καταστροφές ανεπαίσθητες εν σχέσει με αυτά που έγιναν στην πατρίδα μας, πόσο μάλλον για μια ολοκληρωτική καταστροφή, όπως είναι η δική μας καταστροφή.

Συλήθηκαν πεντακόσιες εκκλησίες, σημαντικοί προϊστορικοί και ιστορικοί χώροι με μνημειώδη δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, όλες οι βυζαντινές εκκλησίες και τα μοναστήρια, αρχαιολογικά μουσεία και μουσεία λαϊκής τέχνης, μεσαιωνικά κτίρια και αμυντικά τείχη, πλούσιες ιδιωτικές αρχαιολογικές συλλογές -είναι γνωστή αυτή του κ. Χατζηπροδρόμου, όπως και πολλές άλλες- αλλά και πινακοθήκες και αναρίθμητα έργα κεραμικής, γλυπτικής και μικροτεχνίας. Όλα αυτά αποτελούν τη μεγάλη καταστροφή. Όμως και αυτό που αφήσαμε στα κατεχόμενα, τον κοιμώμενο αρχαίο πολιτισμό μας, που βρισκόταν στα έγκατα της γης, γίνεται σήμερα και αυτός στόχος. Γιατί, αφού κουρσέψαμε ό,τι βρισκόταν πάνω από τη γη, σήμερα το καθεστώς Ντενκτάς προσπαθεί με τις αρχαιολογικές αξίνες που δανείζεται από την Τουρκία και επιστρατεύοντας τους αρχαιολόγους της να μην αφήσει τίποτε πραγματικά, όχι μόνο όσα είναι πάνω από τη γη, αλλά και αυτά που βρίσκονται κάτω από τη γη και είναι ο κοιμώμενος δικός μας πολιτισμός που βρίσκεται κάτω από τη γη. Έτσι βρισκόμαστε μπροστά σε ολοκληρωτική καταστροφή, σε μια απέραντη πολιτιστική τραγωδία.

Όμως πρέπει να πω ότι για είκοσι οκτώ χρόνια υπήρξαν κινητοποιήσεις. Δε μειώνουμε τις προσπάθειες και τις ενέργειες που έγιναν, όμως υπήρξαν και παραλείψεις. Το αποτέλεσμα το συνολικό για τον επαναπατρισμό των κλαπέντων πολιτιστικών μας θησαυρών πρέπει να ομολογήσουμε ότι είναι πτωχό. Είχαμε μόνο

σε ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις επαναπατρισμό των αρχαιοτήτων μας. Και είχαμε επαναπατρισμό των αρχαιοτήτων μας από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: πρόκειται ουσιαστικά για τη γνωστή υπόθεση με τα ψηφιδωτά της Κανακαριάς. Γιατί εκεί πρέπει να επισημάνουμε ότι υπάρχει υιοθετημένη από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής η σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970, με βάση την οποία ουσιαστικά, αν δε συνοδεύονται από άδεια εξαγωγής των αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας αντικείμενα, πολιτιστικοί αρχαιολογικοί θησαυροί, θεωρούνται παράνομα και τότε υπάρχει δυνατότητα να επιστραφούν. Κατά τον ίδιο τρόπο, πιστεύω, έπρεπε να απαιτήσουμε, ιδιαίτερα μέσα από το φωτεινό παράδειγμα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής γι' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση, και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδιαίτερα, αλλά και από άλλες χώρες να εφαρμόσουν αυτή τη σύμβαση. Ιδιαίτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου βρίσκονται αυτή τη στιγμή διάσπαρτοι πολλοί δικοί μας θησαυροί, θεωρούμε αυτονόητο ότι έπρεπε να υπάρξει συστράτευση σ' αυτό τον αγώνα, γιατί στο κάτω κάτω είναι ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς θησαυρούς που θα φέρουμε πίσω στην πατρίδα μας.

Πρέπει να αναφέρω ότι υπήρξαν και άλλα φωτεινά παραδείγματα, όπως οι προσπάθειες που κατέβαλε η επίτιμη πρόξενος της πατρίδας μας στην Ολλανδία κ. Τασούλα Χατζητοφή, σε συνεργασία με το γνωστό τότε αμφιλεγόμενο έμπορο τέχνης, Ολλανδό Μισέλ βαν Ρέι, με τις οποίες έγινε κατορθωτό να εντοπιστεί ο μέγας λαθρέμπορος αρχαιολόγος Ντικμέν, ο οποίος ουσιαστικά γέμισε τις αγορές της Ευρώπης και της Αμερικής με κλαπέντες πολιτιστικούς και αρχαιολογικούς θησαυρούς της πατρίδας μας. Οι τριακόσιες πενήντα αρχαιότητες του Ντικμέν, οι οποίες κατασχέθηκαν από τις γερμανικές αρχές -ο ίδιος οδηγήθηκε στη φυλακή- μέσα από ατέρμονες νομικές διαδικασίες δεν κατέστη δυνατό να επαναπατριστούν ούτε και ο ίδιος τελικά να τιμωρηθεί.

Δυστυχώς, μέσα από την αναποτελεσματικότητα να φέρουμε πίσω όλους αυτούς τους θησαυρούς, δεν υπήρξαν μέτρα σημαντικά, τα οποία πραγματικά θα έδιναν το μήνυμα ότι είμαστε αποφασισμένοι να δώσουμε τη μάχη σε όλα τα επίπεδα, για να φέρουμε πίσω τους θησαυρούς μας.

Θεωρώ αδιανόητο το ότι μετά από είκοσι οκτώ χρόνια ακόμα δε δημιουργήθηκε αρχείο πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς των κατεχομένων, κάτι το οποίο θα μπορούσε να δημιουργηθεί με μεγάλη ευκολία μετά το 1974, όταν οι μνήμες ήταν ζωντανές, όταν υπήρχαν αρχεία, όταν υπήρχε η δυνατότητα να καταγραφεί και το τελευταίο και το πιο μικρό πολιτιστικό αγαθό ή και η τελευταία εικόνα που αφήσαμε στις κατεχόμενες εκκλησίες μας, που αφήσαμε στην κατεχόμενη γη μας. Αυτό έδωσε τη δυνατότητα να διοχετεύονται όλοι αυτοί οι θησαυροί μας στο εξωτερικό, χωρίς να έχουμε την ευχέρεια να τους εντοπίζουμε και χωρίς να δίνουμε τη σωστή πληροφόρηση σε όλους τους εμπόρους τέχνης ότι αυτά τα είδη τα οποία εμπορεύονται στους μεγάλους οίκους δημοπρασιών είναι κλαπέντα, ότι ανήκουν στην Κυπριακή Δημοκρατία και η οποιαδήποτε εμπλοκή τους στην αγοραπωλησία θα έδινε το δικαίωμα σε μας να τα διεκδικήσουμε και να αναλάβαναν το ρίσκο της δικής τους επένδυσης και της δικής τους καταβολής χρημάτων.

Πιστεύω, αν γινόταν πραγματικότητα και καταρτιζόταν το αρχείο πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς και σε κάθε οίκο του εξωτερικού βρισκόταν η μαύρη βίβλος των δικών μας θησαυρών, θα υπήρχε η ευχέρεια και η δυνατότητα με πολλή ευκολία να εντοπίζονται και σίγουρα, ίσως, θα το σκέφτονταν διπλά αυτοί οι έμποροι τέχνης να προβούν σε παράνομες αγοραπωλησίες. Πρέπει να πούμε, με ιδιαίτερη έμφαση, ότι είναι γνωστό ότι θησαύρισαν από τις αγοραπωλησίες των κλεμμένων πολιτιστικών και θρησκευτικών μας θησαυρών οι μεγάλοι λαθρέμποροι, οι μεγάλοι έμποροι τέχνης του εξωτερικού, σε βαθμό που να λέγεται μάλιστα ότι το εμπόριο

κυπριακών αρχαιοτήτων απέφερε σ' αυτούς κάτι ανάλογο που αποφέρει το εμπόριο ναρκωτικών στους εμπόρους ναρκωτικών, όσον αφορά τα χρήματα και τις επενδύσεις που έγιναν προς αυτή την κατεύθυνση.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που πρέπει να το πούμε είναι ότι η καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς έγινε με την ενθάρρυνση της επίσημης Τουρκίας, με την ενθάρρυνση του καθεστώτος Ντενκτάς. Μετά το '74 ο γνωστός λαθρέμπορος και γνωστός αρχαιολόγος Αϊντίν Ντικμέν, που προαναφέραμε, έφερε ολόκληρη ομάδα στην Κύπρο από εμπειρογνώμονες, εξειδικευμένους επιστήμονες, εξειδικευμένους τεχνίτες, για να μπορούν να αποκολλούν τα ψηφιδωτά και για να μπορούν να αξιοποιούν και να αξιολογούν το κάθε έργο τέχνης που βρισκόταν στις κατεχόμενες περιοχές μας. Και όλη αυτή η προσπάθεια συνεχιζόταν συστηματικά, γιατί, όπως είπα, η Τουρκία δεν έχει σχέση με αυτό τον πολιτισμό που αφήσαμε στις κατεχόμενες περιοχές, δεν τον αισθάνθηκε και δεν μπορεί να τον αισθανθεί δικό της και δε θα μπορούσε ποτέ να τον αφήσει εκεί, για να καταδεικνύει ως τηλαυγής φάρος ότι εδώ υπάρχει για εννιά χιλιάδες χρόνια ελληνοχριστιανικός πολιτισμός. Αλλά συγχρόνως υπήρξε και ένα ολόκληρο εμπόριο που στήθηκε με σκοπό την κερδοσκοπία και σίγουρα σε αυτά τα ζητήματα ο Ντενκτάς επιδεικνύει πάντοτε ιδιαίτερη "ευαισθησία".

Υπάρχει όμως και ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που οφείλω να το αναφέρω και που πιστεύω ότι θα υποβοηθούσε, ώστε να μη φτάσουμε, όπως είπα, σε ένα φτωχό αποτέλεσμα όσον αφορά τον επαναπατρισμό των πολιτιστικών μας και θρησκευτικών μας αγαθών που βρίσκονται στο εξωτερικό. Αυτή τη στιγμή - ανέκαθεν, φυσικά- με αυτό το θέμα δεν ασχολείται μόνο μια υπηρεσία: ασχολείται το Υπουργείο Εξωτερικών, ασχολείται το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ασχολείται η Γενική Εισαγγελία, ασχολείται και η Εκκλησία. Πιστεύω ότι θα ήταν πιο

σύντομες και πιο αποτελεσματικές οι ενέργειες και οι προσπάθειες, αν υπήρχε ένας συγκεκριμένος φορέας που θα ασχολείτο αποκλειστικά με αυτή τη μεγάλη υπόθεση της πατρίδας μας. Είναι αδιανόητο το Τμήμα Αρχαιοτήτων σήμερα να μην έχει επαρκή στελέχωση, ώστε να μπορεί να ελέγξει τις αρχαιότητες στις ελεύθερες περιοχές και να μπορέσουμε να πειστήσουμε ότι συγχρόνως αγωνίζεται και καταβάλλει την προσπάθεια που εμείς θα απαιτούσαμε να καταβάλει για εντοπισμό και επαναπατρισμό των δικών μας αρχαιοτήτων. Εδώ έπρεπε να υπάρξει μια οργανωμένη εκστρατεία σε όλα τα επίπεδα, για να μπορέσουμε να έχουμε και το αναμενόμενο αποτέλεσμα.

Πιστεύω ότι ο αγώνας για διαφύλαξη και διάσωση της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς πρέπει να βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο, από άποψη σημασίας, με την προσπάθεια για την άμυνα του τόπου μας. Έτσι, λοιπόν, θεωρώ ότι είναι καιρός να αναβαθμιστεί σε όλα τα επίπεδα το θέμα της αντιμετώπισης της πολιτιστικής καταστροφής της Κύπρου και όλοι να αναλάβουμε ρόλο στην προσπάθεια αυτή. Με μοναδικό σκοπό τη διάσωση της κινδυνεύουσας από ολοκληρωτική εξαφάνιση πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς προτείνω μέτρα τα οποία πιστεύω ότι ίσως και σήμερα να μπορέσουν να αποδώσουν.

Να αναφέρω, αρχίζοντας από τη δική μας Βουλή, ότι αυτή που ανέλαβε οργανωμένη προσπάθεια για να καταγράψει και να διαφωτίσει για το θέμα της καταστροφής της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς δεν είναι δική μας η Βουλή· είναι η Βουλή των Ελλήνων, με πολύγλωσσες εκδόσεις, με εκστρατεία και διαφώτιση σε όλα τα επίπεδα, και πιστεύω ότι χωρούσε και η δική μας η Βουλή σε αυτή την πρωτοβουλία και σε αυτή την προσπάθεια. Συγχρόνως, πρέπει να πω ότι η επιτροπή Προσφύγων, και ιδιαίτερα ο πρόεδρός της, επέδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία σε αυτό το ζήτημα και από όλα τα μέλη της επιτροπής από την προηγούμενη

πενταετία δόθηκε προτεραιότητα στην εγγραφή, δόθηκαν προτάσεις σημαντικές, που καταγράφηκαν αλλά δυστυχώς δεν υλοποιήθηκαν, όπως σημαντική ήταν η πρόταση για δημιουργία ad hoc επιτροπής, που είναι από τις 5 Ιουλίου του 1998 καταγραμμένη ως ομόφωνη πρόταση και μάλιστα με τη συμβολή -και εδώ πρέπει να κάνω ειδική μνεία- του συναδέλφου, τότε βουλευτή, Τάκη Χατζηδημητρίου, ο οποίος έδωσε και αυτός τις δικές του μάχες στο Συμβούλιο της Ευρώπης και ήταν με πολλή και ιδιαίτερη ευαισθησία, παρά το ότι δεν ήταν μέλος και στέλεχος της επιτροπής Προσφύγων, που παρίστατο σε αυτές τις συνεδριάσεις και ήταν ένθερμος υποστηρικτής και της ιδέας να δημιουργηθεί ειδική επιτροπή. Δεν τελεσφόρησαν αυτές οι προσπάθειες. Τις επαναφέρουμε και ελπίζουμε ότι έστω και τώρα θα μπορέσουν να υλοποιηθούν όλα αυτά που η επιτροπή εισηγείται.

Έτσι, λοιπόν, εισηγούμεθα να απαιτήσουμε την εφαρμογή συνθηκών για διαφύλαξη της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς με ταυτόχρονη καταδίκη της Τουρκίας για παραβίασή τους.

Να τεθεί το θέμα προς συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο και στις συνομιλίες Κληρίδη-Ντενκτάς και στους διάφορους διαμεσολαβητές να τεθεί επιτακτικά το θέμα της πολιτιστικής λεηλασίας -και δεν πιστεύω να υπάρχει κανένας που να αντιτάξει οποιοδήποτε επιχείρημα για τη μη συζήτηση του θέματος- για να μη θεωρηθεί ότι αυτό το θέμα, που είναι υψηλής ευαισθησίας θέμα για όλους τους λαούς αλλά και για όλες τις πλευρές, πρέπει να τύχει διαφορετικής αντιμετώπισης. Άλλωστε, όταν γι' αυτά τα ζητήματα ο Ντενκτάς δεν επιδεικνύει συμβιβασμό και ενδιαφέρον και δε συνεργάζεται, πώς περιμένουμε να συνεργαστεί στα άλλα ζητήματα;

Πιστεύω ότι πρέπει να γίνουν ατομικές και συλλογικές προσφυγές σε διεθνή σώματα για κλοπή, λεηλασία και καταστροφή της κληρονομιάς μας, που ανήκει σε ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Να προσπαθήσουμε να ενεργοποιήσουμε, αν μπορούν να ενεργοποιηθούν, τα διάφορα συμβούλια: το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Ευρωκοινοβούλιο, του οποίου μελλοντικά θα είμαστε αναπόσπαστο μέρος, και ιδιαίτερα να αξιοποιήσουμε την καλή διάθεση των συναδέλφων βουλευτών και ευρωβουλευτών της Ελλάδας, οι οποίοι, όπως είπα, αυτοβούλως και στο Ευρωκοινοβούλιο έθεσαν πολλές φορές το θέμα προς συζήτηση.

Επίσης πιστεύω ότι πρέπει να αναβαθμιστούν οι υπηρεσίες του κράτους και να υπάρξει ένας και μοναδικός φορέας που να ασχολείται με αυτό το ζήτημα και είναι με ιδιαίτερη πικρία που αναφέρω ότι, όσον αφορά τον επαναπατρισμό κλεμμένων θησαυρών, υπήρξε διάσταση απόψεων μεταξύ των διαφόρων φορέων που χειρίζοντο το θέμα, γιατί, όπως είπα, υπήρχαν τέσσερις φορείς -για να μην αναφερθώ στο ποιοι ήταν οι φορείς που αντιδικούσαν- η Εκκλησία, η Γενική Εισαγγελία, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Υπουργείο Εξωτερικών. Όλοι αυτοί ήταν εμπλεκόμενοι σε μια υπόθεση, όλοι αυτοί είναι εμπλεκόμενοι στο θέμα και, όπως είπα, τελικά, δυστυχώς, από το 1974 και εντεύθεν το αποτέλεσμα είναι πολύ φτωχό.

Ολοκληρώνοντας θέλω να πω ότι παρά το ότι είθισται το Κεφάλαιο Δ' να είναι υποβαθμισμένο όσον αφορά τις συζητήσεις για διάφορα θέματα -όχι μόνο για αυτό το θέμα- πιστεύω ότι το θέμα της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι μια βασική πτυχή ολόκληρου του προβλήματος που δημιούργησε η Τουρκία, πιστεύω ότι είναι από τα θέματα που σήμερα αγγίζουν τις χορδές των πολιτισμένων ανθρώπων και πιστεύω ότι μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε ως προμετωπίδα στον αγώνα που διεξάγουμε σήμερα, αν μη τι άλλο, για να δώσουμε και τη διάσταση ότι δεν μπορεί σήμερα η Τουρκία, η οποία χτυπά την πόρτα της πολιτισμένης Ευρώπης, να

καταστρέφει πολιτιστικούς και θρησκευτικούς θησαυρούς οι οποίοι ανήκουν στην Ευρώπη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγηθώ να ερωτηθεί και το σώμα κατά πόσο όντως θα μας ανεχθεί στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όντως θα...;

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Θα μας ανεχθεί στη συνέχεια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτιμούσαμε την άλλη... Έν' σωστή η απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό εξαρτάται από εσάς· όχι από το σώμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι και άλλοι συνάδελφοι θα ήθελαν να κάνουν την ίδια εισήγηση που προτίθεμαι να κάμω. Είναι σοβαρότατο το θέμα, οι εισηγητές του θέματος... των θεμάτων, μάλλον, έχουν ομιλήσει σήμερα και έτσι εισηγούμαι να αναβληθεί η περαιτέρω συζήτηση, για να είναι και πιο καλά προετοιμασμένοι οι συνάδελφοι που έχουν πρόθεση να μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ως ΑΚΕΛ εμείς δε θα είχαμε ένσταση να αναβληθεί η συζήτηση για την επόμενη εβδομάδα. Θα ήθελα όμως να κάνω μία μικρή αλλά σημαντική παρατήρηση: Ζητούμε από τον Απίλα να σεβαστεί την κληρονομιά μας και όλα όσα αφήσαμε πίσω μας στα κατεχόμενα. Πώς, αλήθεια, μπορούμε να το κάμνουμε αυτό δείχνοντας μία πενιχρή συμμετοχή και ενδιαφέρον για το θέμα και έχοντας όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, πλην κάποιων εφημερίδων, απόντα; Πώς θα μεταφερθεί αυτή η φωνή της κυπριακής Βουλής εκεί που πρέπει να μεταφερθεί, για να έχουμε αυτό το πράγμα; Γι' αυτό, συμφωνώντας με την αναβολή, θα παρακαλούσα όπως γίνει ειδική υπενθύμιση της σοβαρότητας αυτού του θέματος από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Βουλή δεν μπορεί να ελέγχει τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Εγώ ασχολούμαι μόνο με το διαδικαστικό θέμα. Ούτως ή άλλως η συζήτηση θα συνεχιζόταν, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση είναι να διακοπεί στο παρόν στάδιο και να συνεχίσει η συζήτηση στην επόμενη συνεδρία. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα το αποδεχθώ.

Στο σημείο αυτό έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία θα γίνει την επόμενη Πέμπτη, 20 Ιουνίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος
(Αρ. 6) του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.01.172.2002)
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος
(Αρ. 7) του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.01.173.2002)

3. Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ.: 23.02.048.2002)
4. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.01.059.2002)
5. Ο περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων, καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.01.150.2002)
6. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Πουλερικών και Αυγών για Επώαση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.139.2002)
7. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για την Εξάλειψη της Πανώλους των Χοίρων από το Έδαφος της Δημοκρατίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.140.2002)
8. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κανόνες Συλλογής Πληροφοριών και Μέτρα σχετικά με Ορισμένες Ζωνόσους και τους Ζωονοσογόνους Παράγοντες

και τα Μέτρα που Πρέπει να Λαμβάνονται)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.141.2002)

9. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.01.153.2002)

10. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.01.154.2002)

11. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.01.164.2002)

12. Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί)

(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.156.2002)

13. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.

(Αρ. Φακ.: 23.01.076.2000)

14. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 2002.

(Πρόταση νόμου)

(Αρ. Φακ.: 23.02.042.2002)

15. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Πρόταση νόμου)

(Αρ. Φακ.: 23.02.010.2002)

16. Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.01.087.2002)

17. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

(Πρόταση νόμου)

(Αρ. Φακ.: 23.02.067.2000)

18. Ο περί Αποδείξεως Διεθνών Συμβάσεων Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.01.137.2002)

19. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Πρόταση νόμου)

(Αρ. Φακ.: 23.02.029.2002)

20. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.163.2001)

21. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις)

- (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.014.2002)
22. Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.26.2002)
23. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.157.2002)
24. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Θέση Πρώτου Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.133.2002)
25. Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών – Θέση Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.132.2002)
26. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοικήσεως) – Θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ και Λειτουργού Επιμόρφωσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.152.2002)

27. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου –
Θέση Πρώτου Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.151.2002)

28. Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι
Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.154.2002)

29. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
- Θέσεις Καθηγητή Κλίμακα Α11 και Εκπαιδευτή
Κλίμακα Α11 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ.: 23.03.158.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των
Βρετανικών Βάσεων περί της τελεσίδικης
απόφασής τους για εγκατάσταση της
κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο
Ακρωτηρίου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή
κ. Γιώργου Περδίκη). (13.6.2002).

(Αρ. Φακ.: 23.05.003.2002)

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-
Παθόντων για τα θέματα που
τιτλοφορούνται:

- α. «Οι παράνομες ανασκαφές που
διεξάγονται στην κατεχόμενη Αρχαία
Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από
πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα
Παπακώστα).
(28.11.2001).
(Αρ. Φακ.: 23.04.348.2001)
- β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της
εκκλησίας της Ιεράς Μονής
Αποστόλου Ανδρέα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από
πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα
Παπακώστα).
(28.11.2001).
(Αρ. Φακ.: 23.04.349.2001)
- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το
παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο
μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη
πόλη της Αμμοχώστου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από
πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα

Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ.: 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα

από πρόταση του βουλευτή

κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ.: 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατριsmού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ.: 23.04.274.2001)

(Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα

που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ.: 23.04.313.2001)

Πριν κλείσω, θα πρέπει να σας πω ότι υπάρχει μία εισήγηση από το βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων και Περιβαλλοντιστών κ. Περδίκη, ο οποίος ζητά την εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ ως επείγοντος του εξής θέματος: «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των Βρετανικών Βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου». Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα εγγραφεί με προτεραιότητα για την επόμενη συνεδρία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει φυσικά ένσταση, αλλά μια τροποποιητική εισήγηση σχετικά με την πρόταση του κ. Περδίκη. Αυτό το θέμα συζητήθηκε στις επιτροπές και έχω τη γνώμη ότι καλύτερα να συζητηθεί πρώτα, σε πρώτο στάδιο, στις επιτροπές που το συζήτησαν προηγουμένως και μετά να συζητηθεί στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν δεν είναι εγγεγραμμένο σε οποιαδήποτε επιτροπή της Βουλής, δε θα είχαμε ένσταση να εγγραφεί και να παραπεμφθεί στην αρμόδια επιτροπή, για να συζητηθεί και να έρθει μέχρι εδώ. Αλλά εκείνο το οποίο γνωρίζω είναι ότι έχει συζητηθεί, εκτενώς μάλιστα, στην επιτροπή Περιβάλλοντος και σε άλλες επιτροπές της Βουλής, στην Εξωτερικών κ.λπ. Συνεπώς, ας ερευνηθεί προηγουμένως και ας εγγραφεί, αν δεν υπάρχει εγγεγραμμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το μόνο που μπορώ να πω, πριν δώσω το λόγο στον κ. Περδίκη, είναι ότι θα θέλαμε να ξέρουμε πότε υπολογίζουμε ότι αυτές οι επιτροπές... διότι αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα το οποίο θέτει ο κύριος συνάδελφος είναι επείγον, είναι θέμα χρόνου. Εάν οι επιτροπές πρόκειται πράγματι σύντομα να συμπληρώσουν το έργο τους, τότε είμαι βέβαιος ότι και ο εισηγητής θα προτιμούσε να έχει μπροστά του τις εκθέσεις των επιτροπών. Άρα, τίθεται θέμα μεγάλης επιτάχυνσης του έργου των επιτροπών, για να μπορεί να έρθει το θέμα στην ολομέλεια, όπως και ο εισηγητής θέλει, όσο το δυνατό συντομότερα. Δεν ξέρω αν ικανοποιεί τον εισηγητή αυτή η θέση, δηλαδή ότι πρέπει να ζητηθεί από τις επιτροπές ταχύτητα να καταλήξουν, ούτως ώστε πράγματι να συζητήσει η Βουλή το θέμα, προτού βρεθούμε, όπως, αντιλαμβάνομαι, ο εισηγητής νομίζει, προ τετελεσμένων.

Ο εισηγητής.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ακριβώς θα μπορούσα απλά να υπογράψω αυτά που είπατε. Θέλω όμως πληροφοριακά προς τους συνάδελφους να πω ότι η εγγραφή του θέματος σε μια σειρά από επιτροπές ολοκληρώθηκε και έφτασε στην ολομέλεια, όπου και εγκρίθηκε ένα ψήφισμα, με βάση την εργασία αυτών των επιτροπών. Αυτό που έγινε κατά τη διάρκεια του χρόνου που μας πέρασε

είναι ότι το θέμα ήταν μονίμως εγγεγραμμένο στην επιτροπή Περιβάλλοντος, η οποία απλά το παρακολουθεί· δεν εξετάζει το θέμα από την αρχή· παρακολουθεί τις εξελίξεις του.

Εγώ εισηγούμαι να εγγραφεί για την ολομέλεια της ερχόμενης Πέμπτης για το λόγο του επείγοντος που ανέπτυξε εν συντομία αλλά καίρια ο αγαπητός Πρόεδρος και υπάρχει το περιθώριο την Τρίτη, την ερχόμενη Τρίτη, η επιτροπή Περιβάλλοντος να καταλήξει σε μία έκθεση, αν θέλετε, προς την ολομέλεια και να το συζητήσουμε, επειδή όντως είναι και πολύ σημαντικό και κρίσιμο και επείγον το θέμα, ως προτεραιότητα την ερχόμενη Πέμπτη. Αλλά δε νομίζω να υπάρχει καν θέμα έκθεσης την Τρίτη... με την εντύπωση που έχω από την παρακολούθηση των συνεδριάσεων της επιτροπής Περιβάλλοντος, η μορφή που έχει είναι... η μορφή παρακολούθησης. Δηλαδή, απλά ενημερωνόμαστε κατά καιρούς από τον Υπουργό Εξωτερικών σε ποιο σημείο βρίσκεται η υπόθεση. Αυτή τη στιγμή, σε αυτή τη φάση, δε χρειαζόμαστε ενημέρωση από το Υπουργείο Εξωτερικών, γιατί όλο το γνωστικό αντικείμενο καλύπτεται από την ανακοίνωση των Βρετανών.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μετά ο κ. Φυττής.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτά που λέει ο συνάδελφος ακριβώς συνηγορούν υπέρ της άποψης να χειριστεί αυτό το θέμα στο παρόν στάδιο, και μάλιστα πιο επείγοντως από ό,τι η Βουλή θα μπορούσε μέχρι την άλλη Πέμπτη να το χειριστεί, η επιτροπή, η οποία έχει ανοιχτό αυτό το θέμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα, δεν το έχει ανοίξει!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί; Αφού το έχει ανοίξει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι για το λόγο που έχει αναφερθεί εδώ, ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης απέχουν από τις συζητήσεις του Κεφαλαίου Δ', θα ήταν καλύτερα, κατά τη γνώμη μου, να συζητηθεί πρώτα στην επιτροπή, όπου όλα τα μέσα είναι εκεί παρόντα, και μετά να έρθει εδώ. Διότι εδώ έχουμε το θέμα το ανοιχτό της καταστροφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για το οποίο έχουμε επιθυμία να μιλήσουμε αρκετοί και, εφόσον άνοιξε το θέμα, θα πρέπει να συνεχιστεί, να τελειώσει και ασφαλώς μετά να μιλήσουμε για το θέμα την αντένας των Βρετανικών Βάσεων. Πιστεύω και εγώ ότι είναι καλύτερα να συζητηθεί επείγοντως, αν θέλετε, στην επιτροπή Περιβάλλοντος, όπου θα το παρακολουθήσουν και όλα τα μέσα ασφαλώς, συνάδελφοι. Εδώ κανένας δεν έμεινε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι η εξέλιξη του θέματος είναι τόσο σοβαρή, που μόνο η συζήτηση στην ολομέλεια θα έδινε το μήνυμα που είμαι βέβαιη ότι όλοι μας θέλουμε να στείλουμε. Η επιτροπή Περιβάλλοντος, βεβαίως, παρακολουθεί και συζητά το θέμα και θα μπορούσε να συζητήσει την τελευταία εξέλιξη φέρνοντας στο σώμα έκθεση. Αν μπορούμε να διατηρούμε και τις δύο διαδικασίες ανοιχτές, καλώς. Αν χρειάζεται όμως να

επιλέξουμε, πιστεύω ότι η σοβαρότητα του θέματος εκείνο που επιβάλλει είναι τη συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος. Για ένα τέτοιο θέμα δε νομίζω ότι το κυρίαρχο κριτήριό μας πρέπει να είναι το ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης, αν και, έτσι κι αλλιώς, πιστεύω ότι μια τέτοια συζήτηση θα συγκέντρωνε ενδιαφέρον. Το κυριότερο όμως είναι ότι θα δώσει τη δυνατότητα στο σώμα να τοποθετηθεί με πολιτικούς όρους σε μια εξέλιξη που πραγματικά και με τον αυταρχισμό της και με τον τρόπο που γενικά παρουσιάστηκε έχει προξενήσει σε όλους μας, είμαι βέβαιη, αγανάκτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω πως εξηντλήθη το θέμα. Υπάρχει εισήγηση υπό τη μορφή του επείγοντος στην ερχόμενη συνεδρία να συζητηθεί το θέμα το οποίο ενέγραψε ο συνάδελφος κ. Περδίκη.

Πόσοι εγκρίνουν αυτή την πρόταση; Πόσοι είναι υπέρ της πρότασης του κ. Περδίκη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η εισήγηση γίνεται αποδεκτή με οκτώ ψήφους υπέρ, επτά εναντίον και μία αποχή.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μαύρου Ελένη
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Γεώργιος	Νικολάου Ιωνάς
Γιάγκου Κίκης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμψών Σωτήρης
Κληρίδης Χρίστος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Τυρίμος Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Λαμάρης Γιάννος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Ματσάκης Μάριος

Χρυσοστόμου Άριστος

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Πρ. Προδρόμου, Α. Παπαδοπούλου, Α. Βασιλείου, Χρ. Κληρίδης, Γ. Λαμάρης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Λιλλήκας) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Συνθήκης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Απορρυπαντικών Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί

- του 2002», οι παρατηρήσεις του κ. Άγι Αγαπίου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και απόρριψή τους.
 8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
 10. Ερωτήσεις βουλευτών: Ακατάλληλο νερό ύδρευσης στο Μένικο - Καταστροφή στο κρατικό δάσος Αναρίτας από την ανέγερση ΚΕΝ Πάφου - Εισήγηση των περιβαλλοντικών οργανώσεων Λεμεσού για δημιουργία καταφυγίου ζώων - Ανεπαρκής στελέχωση του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Ευρύχου.
 11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα μαθητών από τη χρήση κινητών τηλεφώνων - Ανάγκη αποκατάστασης ζημιών από τη λειτουργία λατομικών μονάδων στον Αστρομερίτη - Αλλαγή στην επωνυμία “Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας” - Πρόσληψη στη δημόσια υπηρεσία πολίτη που κήρυξε πτώχευση - Ακατάλληλες συνθήκες εργασίας σε τμήματα του κτηματολογίου Λεμεσού.
 12. Έκθεση για τα θέματα:
 - α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα»,
 - β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα»,
 - γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου»,

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα»,
- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών»

και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Κ. Παπακώστας, Λ. Χριστοφόρου, Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου).

- 13. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο, με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη και έπειτα από συζήτηση (Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου, Γ. Περδίκη, Σ. Φυττής, Ε. Μαύρου), του θέματος «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των Βρετανικών Βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 20ής Ιουνίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 38)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό σας απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το φίλο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμάται σήμερα η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων, που καθιερώθηκε από τον περασμένο χρόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, με την ευκαιρία...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έκανα γενική παρατήρηση, κύριοι συνάδελφοι, και έκκληση. Μιλώ για τα κινητά.

Λοιπόν, τιμάται σήμερα η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων, που καθιερώθηκε από τον περασμένο χρόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης πενήντα χρόνων από την υιοθέτηση της Συνθήκης για τους Πρόσφυγες. Τα Ηνωμένα Έθνη θέλησαν, με αυτό τον τρόπο, από τη μια να επισημάνουν τη σημαντικότητα, τη σημασία, της συνθήκης για την προστασία των προσφύγων και για αποκατάσταση των δικαιωμάτων τους και από την άλλη να υπογραμμίσουν το μέγεθος του προβλήματος που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα με τον ξεριζωμό εκατομμυρίων ανθρώπων από τις εστίες τους λόγω συγκρούσεων ή καταδιώξεων.

Υπολογίζεται ότι υπάρχουν πενήντα εκατομμύρια ξεριζωμένοι άνθρωποι στον κόσμο. Άνθρωποι που εξαναγκάστηκαν να αναζητήσουν ασφάλεια σε μια ξένη χώρα ή που εκτοπίστηκαν μέσα στην ίδια τους τη χώρα. Ένα ποσοστό 75% με 80% αυτών των ανθρώπων είναι γυναίκες και παιδιά. Σύμφωνα με στοιχεία της Υπάτης Αρμοστείας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, μόνο το 2001 καταγράφηκαν δώδεκα εκατομμύρια πρόσφυγες, με το μεγαλύτερο αριθμό να προέρχεται από το Αφγανιστάν, συνολικά τέσσερα περίπου εκατομμύρια.

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών μέσω της Υπάτης Αρμοστείας του για τους Πρόσφυγες έχει την ευθύνη της φροντίδας και της αποκατάστασης των δικαιωμάτων των προσφύγων. Πρώτιστο όμως καθήκον του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, θα έλεγα της σύγχρονης, όπως ισχυρίζεται, διεθνούς κοινότητας, είναι η αποτροπή της προσφυγοποίησης του κόσμου με την αντιμετώπιση των αιτίων και των συνθηκών που προκαλούν την προσφυγοποίηση. Με την αντιμετώπιση της φτώχειας, της ανισότητας, την αντιμετώπιση των πολέμων και των συγκρούσεων.

Χώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που αντιμετωπίζει πρόβλημα προσφύγων είναι και η Κύπρος. Είναι η πατρίδα μας. Σχεδόν το ένα τρίτο του πληθυσμού της

προσφυγοποιήθηκε λόγω της εισβολής της Τουρκίας τον Ιούλιο του 1974. Η Κύπρος αναλογικά με τον πληθυσμό της είναι μια από τις πρώτες χώρες παγκόσμια σε αριθμό προσφύγων. Το προσφυγικό πρόβλημα αποτελεί μια από τις πιο τραγικές πτυχές της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο και είναι το πιο απτό παράδειγμα της καταπάτησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του κυπριακού λαού από την κατοχική Τουρκία.

Για είκοσι οκτώ τώρα χρόνια η τουρκική πλευρά, με την αδιάλλακτη στάση της και τις απaráδεκτες θέσεις της στο Κυπριακό, αρνείται να αποδεκτεί την αποκατάσταση των δικαιωμάτων των προσφύγων. Είναι δε γνωστό ότι στο λεγόμενο όραμά του, που προβλέπει διχοτόμηση της Κύπρου και όχι τη λύση του Κυπριακού, που κατέθεσε στο συνεχιζόμενο δικοινοτικό διάλογο, ο κ. Ντενκτάς διατυπώνει θέσεις που ουσιαστικά αρνούνται το δικαίωμα επιστροφής στους πρόσφυγες και προβλέπουν επίσης για ανταλλαγή περιουσιών.

Πρέπει να γίνει κατανοητό τόσο από τον κ. Ντενκτάς όσο και από τη διεθνή κοινότητα ότι λύση στο Κυπριακό που δε θα δικαιώνει τους πρόσφυγες δεν μπορεί να είναι δίκαιη αλλά ούτε και βιώσιμη. Δίκαιη και βιώσιμη λύση στο Κυπριακό δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την αναγνώριση και διασφάλιση του δικαιώματος επιστροφής των προσφύγων στα σπίτια και τις περιουσίες τους. Γι' αυτό πρέπει με την εφαρμογή των σχετικών ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των προσφύγων και πρώτιστα το δικαίωμα της επιστροφής, πράγμα που θα συνεχίσουμε ηγεσία και λαός να διεκδικούμε.

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Προσφύγων θέλω εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας να διαβεβαιώσω τον προσφυγικό κόσμο ότι θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την κατοχύρωση του δικαιώματος επιστροφής των προσφύγων στα σπίτια και τις περιουσίες τους. Ταυτόχρονα η Βουλή διαβεβαιώνει τον προσφυγικό κόσμο ότι μέχρι την πολυπόθητη εκείνη μέρα της

επίλυσης του Κυπριακού και της επιστροφής στις πατρογονικές εστίες θα συνεχίσει να εργάζεται για την ανακούφιση των πληγών από την προσφυγιά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να περάσουμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα να επαναβεβαιώσουμε ξανά τη θέση μας ότι οι ομόφωνες εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 7) του 2002»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Ένωσης Δήμων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £42.820.810 και η διάθεσή του για την υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους οι υφιστάμενες πρόνοιες στον προϋπολογισμό του 2002 κρίνονται ανεπαρκείς.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ζητήθηκε η κατάθεση συμπληρωματικών και άλλων στοιχείων, τα οποία κρίθηκαν απαραίτητα για την

πληρέστερη ενημέρωση της επιτροπής και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δεσμεύτηκε να καταθέσει τα εν λόγω στοιχεία σε σύντομο χρονικό διάστημα. Εν αναμονή της κατάθεσης όλων των πιο πάνω στοιχείων, η επιτροπή αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προωθήσει την έγκριση μέρους της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, ύψους £3.334.430, που προορίζεται για τους σκοπούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, αφού η υλοποίησή τους κρίνεται ως επείγουσα, αφήνοντας για περαιτέρω μελέτη το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο σχεδίου νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για σκοπούς διάθεσης των συμπληρωματικών πιστώσεων που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2002».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

	Ζητούμενη πίστωση	Σκοποί
1.	£2.994.740	<p>Πρόσθετη πίστωση που απαιτείται:</p> <p>(α) για την παραχώρηση ετήσιου ποσού ύψους £1.500.000 προς την Ένωση Δήμων ως αποζημίωση για την κατάργηση των διαπυλίων στους Δήμους^ο</p> <p>(β) για την αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £1.494.740 προς τους Δήμους, έτσι ώστε το ολικό ποσό που θα παραχωρηθεί για το σκοπό αυτό να ανέλθει στις £11.803.740, που ισούται με το 1% του συνόλου των εισπράξεων άμεσων</p>

		και έμμεσων φόρων για το 2001.
2.	£339.690	Πρόσθετη πίστωση για κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε από την εργοδότηση σχολικών βοηθών και συνοδών στα πλαίσια της εφαρμογής του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου αρ. 113(I) του 1999.
	£3.334.430	

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £3.334.430 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Αριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δώρος Θεοδώρου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Μάρκο Κυπριανού, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002.

Όπως είναι γνωστό, η ισχύς της εν λόγω νομοθεσίας, με βάση την οποία επιβάλλεται τέλος προς 1% σε περίπτωση που ο πωλητής του τίτλου είναι νομικό πρόσωπο και τέλος προς 0,6% όταν ο πωλητής είναι φυσικό πρόσωπο, λήγει την 30ή Ιουνίου 2002. Όπως είναι επίσης γνωστό, ενώπιον της επιτροπής εκκρεμούν διάφορες προτάσεις νόμου που αφορούν τη φορολογία των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από τη διάθεση κινητών αξιών εισηγμένων στο χρηματιστήριο, καθώς και δύο κυβερνητικά νομοσχέδια, τα οποία προβλέπουν την εισαγωγή ειδικού τρόπου

φορολόγησης των κερδών που πραγματοποιούν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα από τη διάθεση κινητών αξιών στο χρηματιστήριο και τη μείωση του συντελεστή του ειδικού τέλους που καταβάλλεται επί των συναλλαγών αυτών σε 0,3% για φυσικά και για νομικά πρόσωπα με απεριόριστη ισχύ του εν λόγω νόμου.

Λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης των πιο πάνω προτάσεων νόμου και νομοσχεδίων, κρίθηκε αναγκαία η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την επιβολή ειδικού τέλους επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος ολοκλήρωσης της μελέτης τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5, 6, 7 και 8 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι: «Ο περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων, καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Πουλερικών και Αυγών για Επώαση) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για την Εξάλειψη της Πανώλους των Χοίρων από το Έδαφος της Δημοκρατίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κανόνες Συλλογής Πληροφοριών και Μέτρα σχετικά με Ορισμένες Ζωνόσους και τους Ζωνοσογόνους Παράγοντες και τα Μέτρα που Πρέπει να Λαμβάνονται) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγισ Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ύστερα όμως από συνεννόηση μεταξύ του πρόεδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αποφασίστηκε να εξεταστούν πρώτα από την καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή και κατόπιν από την αρμόδια για τα εναρμονιστικά σχέδια νόμου επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται ο οποίος αποτελεί νόμο πλαίσιο, είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα του ενδοκοινοτικού εμπορίου και των εισαγωγών από τρίτες χώρες ζώων και ζωικών προϊόντων.

Ειδικότερα, το υπό αναφορά νομοσχέδιο προδιαγράφει και ρυθμίζει το γενικό πλαίσιο των αρμοδιοτήτων, εξουσιών, δραστηριοτήτων και καθηκόντων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, που έχουν ως στόχο τη διασφάλιση της υγείας των ζώων και την προστασία της δημόσιας υγείας από ζωνοδότες κατά το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές ζώων και ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

Σκοπός των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών είναι ο καθορισμός των υγειονομικών όρων και των ελέγχων που διέπουν το εμπόριο πουλερικών και αυγών για επώαση που διεξάγεται στη Δημοκρατία με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις τρίτες χώρες.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών είναι η υιοθέτηση των μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποβλέπουν στην απαλλαγή του εδάφους της κοινότητας από την κλασική πανώλη των χοίρων και τη διατήρηση της ελευθερίας του από την ασθένεια αυτή, για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των τρίτων υπό αναφορά κανονισμών είναι η υιοθέτηση κανόνων συλλογής πληροφοριών και υγειονομικών μέτρων σχετικά με ορισμένες ζωνόσους και τα αίτιά τους στα ζώα και τα προϊόντα ζωικής προέλευσης, όπως προβλέπονται στην κοινοτική νομοθεσία.

Οι τρεις υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 της βασικής νομοθεσίας για την Υγεία των Ζώων και προβλέπεται ότι θα τεθούν σε ισχύ σε ημερομηνία που θα καθορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο με γνωστοποίησή του η οποία θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τα εν λόγω νομοθετήματα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασής τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και “Παναγροτικός Σύνδεσμος”, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων και του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου.

Παρ’ όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση αυτή εκπρόσωποι της αγροτικής οργάνωσης “Αγροτική”, του Παγκύπριου Συνδέσμου Αιγοπροβατοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αιγοπροβατοτρόφων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Χοιροτρόφων.

Αναλύοντας τις προτεινόμενες νομοθεσίες, η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εξήγησε στην επιτροπή τις διατάξεις των νομοθετημάτων τις οποίες διαμόρφωσε, ώστε να συνάδουν πλήρως με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Οι πιο πάνω αλλαγές κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Οι παριστάμενοι, αφού άκουσαν την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τάχθηκαν υπέρ των επιδιώξεων και σκοπών των νομοθετημάτων, όπως διαμορφώθηκαν τελικά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ενημέρωσε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ότι δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε στη συνέχεια το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Η επιτροπή, στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου και των κανονισμών, ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, ειδικότερα σε σχέση με τις δυνατότητες προσαρμογής των Κυπρίων κτηνοτρόφων στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις πιο πάνω νομοθεσίες.

Η επιτροπή πιστεύει ότι την κυβέρνηση θα πρέπει να έχει ήδη απασχολήσει το θέμα της δυνατότητας των ντόπιων κτηνοτρόφων και παραγωγών να επωμιστούν το κόστος προσαρμογής με διάφορα εναρμονιστικά νομοθετήματα που θέτουν αυξημένες υποχρεώσεις και ως εκ τούτου συνεπάγονται αυξημένο κόστος. Για την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών θα πρέπει να παραχωρείται η αναγκαία τεχνογνωσία από την κυβέρνηση προς τους ενδιαφερόμενους, αλλά και η κατάλληλη ενημέρωση για τα οφέλη που δυνατό να προκύψουν, εφόσον βεβαίως εκτιμάται ότι θα προκύψουν από τις νέες

προοπτικές που διανοίγονται για την εμπορία και εξαγωγή των αναβαθμισμένων προϊόντων τους.

Η επιτροπή, για να μην προκαλέσει οποιαδήποτε κωλυσιεργία στην πορεία της εναρμόνισης, αλλά και επειδή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των τριών κανονισμών.

Παράλληλα όμως εκφράζει την πρόθεσή της να πραγματοποιήσει ειδική συνεδρία, στην παρουσία των αρμόδιων υπουργών, για να συζητήσει και να ενημερωθεί για τους τρόπους που η κυβέρνηση χειρίζεται τα θέματα αυτά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων, καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2002.
2. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Πουλερικών και Αυγών για Επώαση) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για την Εξάλειψη της Πανώλους των Χοίρων από το Έδαφος της Δημοκρατίας) Κανονισμοί του 2002.
4. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κανόνες Συλλογής Πληροφοριών και Μέτρα σχετικά με Ορισμένες Ζωνοσούς και τους Ζωονοσογόνους Παράγοντες και τα Μέτρα που Πρέπει να Λαμβάνονται) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αποστολή σε κράτη μέλη και διάθεση στην αγορά ζώων και ζωικών προϊόντων.

Άρθρο 4.

Εισαγωγή και διάθεση στην αγορά. Άρθρο 5.

Μεταφορά. Άρθρο 6.

Μητρώο εμπόρων. Άρθρο 7.

Μητρώο επιχειρήσεων. Άρθρο 8.

Αίτηση για εγγραφή στα μητρώα. Άρθρο 9.

Διαγραφή από τα μητρώα. Άρθρο 10.

Υποχρέωση τήρησης αρχείων. Άρθρο 11.

Έλεγχος στον τόπο προορισμού. Άρθρο 12.

Υποχρεώσεις σχετικές με την άφιξη παρτίδας 86(I) του 2001. Άρθρο 13.

Διόρθωση πιστοποιητικών. Άρθρο 14.

Αποστολές που δεν πληρούν τους όρους εισαγωγής από κράτη μέλη και διάθεσης στην εγχώρια αγορά. Άρθρο 15.

Προσωρινή απαγόρευση εισαγωγής από κράτος μέλος. Άρθρο 16.

Υποχρέωση συνεργασίας της αρμόδιας αρχής σε κράτη μέλη. Άρθρο 17.

Εισαγωγές από τρίτες χώρες. Άρθρο 18.

Όροι εισαγωγής από τρίτες χώρες. Άρθρο 19.

Κατάλογοι τρίτων χωρών από όπου είναι δυνατή η εισαγωγή. Άρθρο 20.

Συνοριακοί σταθμοί ελέγχου. Άρθρο 21.

Είσοδος από σημείο εκτός του συνοριακού σταθμού ελέγχου. Άρθρο 22.

Υποχρέωση ειδοποίησης. Άρθρο 23.

Έξοδος από συνοριακό σταθμό ελέγχου. Άρθρο 24.

Παρτίδες που δεν πληρούν τους όρους εισαγωγής. Άρθρο 25.

Αποστολές που δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία των ζώων ή τη δημόσια υγεία και έξοδα. Άρθρο 26.

Εισαγωγή από τρίτες χώρες, όταν οι κτηνιατρικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος. Άρθρο 27.

Απαγόρευση εισαγωγής από τρίτη χώρα. Άρθρο 28.

Αρμοδιότητες και εξουσίες της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 29.

Εξουσίες διευθυντή. Άρθρο 30.

Εξουσία εισόδου και άσκησης κτηνιατρικών ελέγχων. Άρθρο 31.

Δικαίωμα ένστασης. Άρθρο 32.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 33.

Διασφάλιση των ελέγχων. Άρθρο 34.

Εμπειρογνώμονες. Άρθρο 35.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 36.

Εξουσία έκδοσης διαταγμάτων. Άρθρο 37.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 38.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 39 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων, καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Έρχομαι τώρα στους κανονισμούς, που είναι το υπ' αριθμόν 6 θέμα. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 7;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 8 κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την Εμπορική Ναυτιλία (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) με τη διαγραφή από αυτή της διάταξης που προβλέπει την έκδοση κανονισμών σχετικά με το κατώτατο ποσοστό των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας το οποίο συνιστά υποχρεωτικά το πλήρωμα των διάφορων κατηγοριών κυπριακών πλοίων.

Η πιο πάνω ρύθμιση είναι αναγκαία, ώστε η κυπριακή νομοθεσία να συνάδει με το άρθρο 39 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων μέσα στην Κοινότητα, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε διάκριση λόγω ιθαγένειας μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών της ως προς την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 109 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κατάργηση κανονισμών. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγις Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικού) Νόμου του 2002, ώστε να διαφοροποιηθεί η προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης της ισχύος του, για να συνάδει με την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα. Η

παράλληλη εφαρμογή των δύο νομοθεσιών είναι απαραίτητη για ουσιαστικούς και νομοτεχνικούς λόγους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικού) Νόμου του 2001 (Νόμος 102(I) του 2001). Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους εν λόγω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 της βασικής νομοθεσίας περί Πετρελαιοειδών, σκοπείται η υιοθέτηση ορισμένων διατάξεων του κοινοτικού κεκτημένου που αναφέρονται στις κινητές δεξαμενές μεταφοράς

βενζίνης, ώστε να υιοθετηθούν οι ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούν οι κινητές δεξαμενές του τύπου αυτού με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Είναι κανονισμοί όπως είπαμε. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000».

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητούμε αναβολή, αν μπορεί να εγκριθεί, για δεκαπέντε μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Μαυροκορδάτο.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δοθεί ήδη μία αναβολή. Συζητείται το θέμα δύο χρόνια. Ξαναεπέστρεψε στη Βουλή, στην επιτροπή, και καταλήξαμε σε έκθεση ομόφωνη. Σήμερα ζητείται περαιτέρω αναβολή και πιστεύω ότι, αν ξαναμαζευτούν εδώ οι κοπέλες του Συνδέσμου Προστασίας των Ζώων, θα έχουμε και άλλη αναβολή.

Εν πάση περιπτώσει, δεν έχουμε καμία ένσταση, αλλά να είναι η τελευταία αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού δεν έχετε ένσταση, να μην τσακωθούμε για τους σκύλους να χαρείτε ό,τι αγαπάτε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή νιώθω ότι με έθιξε λίγο προσωπικά ο κ. Μαυροκορδάτος λέγοντας ότι εμαζευτήκαν οι κοπέλες με τους σκύλους... Ο λόγος που εγώ ευαισθητοποιήθηκα και ζήτησα αναβολή είναι το ότι οι σκύλοι δε γάβγιζαν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δίδεται αναβολή για δεκαπέντε μέρες.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια αντικαθιστά ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία η ίδια κατέθεσε στη Βουλή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, ώστε η προαγγελία ειδήσεων από τηλεοπτικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς, καθώς και το κινούμενο κείμενο με τίτλους ειδήσεων που περνά από την οθόνη κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εκπομπής να μην εμπίπτουν στην έννοια του όρου “διαφήμιση”.

Εισάγοντας την πρόταση νόμου εκ μέρους της επιτροπής, ο πρόεδρος της κ. Νίκος Κατσουρίδης δήλωσε πως η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, για να καθοριστεί με σαφήνεια τι δεν περιλαμβάνεται στον όρο “διαφήμιση”, με στόχο να μην επιδέχεται ο όρος αυτός οποιασδήποτε παρερμηνείας.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, σχολιάζοντας τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, δήλωσε πως αυτές καλύπτονται εν μέρει από την ισχύουσα νομοθεσία περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, γι’ αυτό και εισηγήθηκε όπως αυτές ενσωματωθούν στη σχετική διάταξη του βασικού νόμου, που ρυθμίζει τη χρονική διάρκεια της διαφήμισης και της τηλεμπορίας, αντί στην ερμηνευτική διάταξη που αναφέρεται στον όρο “διαφήμιση” που προτείνεται, γιατί, όπως ανέφερε, ο όρος αυτός αποτελεί αντιγραφή δεσμευτικής κοινοτικής οδηγίας η οποία ενσωματώθηκε στο νόμο, γι’ αυτό και δεν ενδείκνυται η τροποποίησή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού υιοθέτησε τις εισηγήσεις του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002, πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Νίκο Πιπτοκοπίτη, σε πολλές συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 26 Φεβρουαρίου και 11 Ιουνίου 2002.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών), του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Αδειών, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΕΑΤ, των υπεραστικών ταξί και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει την τροχαία μεταφορά, ώστε να παρασχεθεί στην Αρχή Αδειών η εξουσία να επανεκδίδει άδεια οδικής χρήσης που έληξε στον προηγούμενο κάτοχό της, αν στη συγκεκριμένη περίπτωση τούτο κρίνεται εύλογο και δικαιολογημένο.

Στο αρχικό στάδιο της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου, εξαιτίας των επιφυλάξεων που διατυπώθηκαν από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη λόγω της ασάφειας και της ύπαρξης νομικών κενών ως προς τη διατύπωσή της, κρίθηκε σκόπιμο όπως η εν λόγω πρόταση νόμου τύχει περαιτέρω επεξεργασίας και επαναδιατύπωσης από το

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία. Ειδικότερα, κρίθηκε σκόπιμο να καθοριστούν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης για την επαναφορά σε ισχύ της άδειας οδικής χρήσης κατά το οποίο αυτή είχε παύσει να ισχύει, ώστε να περιοριστεί σημαντικά ο αριθμός αυτών που θα επωφεληθούν από τις πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου.
2. Τα πρόσωπα, πέραν από τον κάτοχο της εν λόγω άδειας, που νομιμοποιούνται ως δικαιούχοι να υποβάλουν τη σχετική αίτηση για επαναφορά της άδειας οδικής χρήσης που έληξε.

Επιπρόσθετα η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και την Αρχή Αδειών να της στείλουν για ενημέρωση κατάλογο με τα στοιχεία όλων όσων οι άδειες οδικής χρήσης έπαυσαν να ισχύουν από το 1999 μέχρι σήμερα.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και ο πρόεδρος της Αρχής Αδειών, ανταποκρινόμενοι στο αίτημα της επιτροπής, απέστειλαν σ' αυτήν το κείμενο της αναθεωρημένης πρότασης νόμου, καθώς και τον κατάλογο με τα στοιχεία που ζητήθηκαν.

Στο στάδιο της μελέτης της αναθεωρημένης πρότασης νόμου την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα το θέμα του μεγάλου αριθμού των κατόχων αδειών οδικής χρήσης οι οποίες έπαυσαν να ισχύουν και οι οποίοι αναφέρονται στον πιο πάνω κατάλογο. Για το λόγο αυτό η επιτροπή έκρινε σκόπιμο η εν λόγω πρόταση νόμου να τύχει περαιτέρω επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία, ώστε να περιληφθούν σε αυτήν ορισμένα κριτήρια τα οποία θα περιορίζουν σημαντικά τον αριθμό των δικαιούχων αιτητών για επαναφορά σε ισχύ της άδειάς τους που εξέπνευσε.

Με βάση τα πιο πάνω, η Νομική Υπηρεσία, ανταποκρινόμενη στο αίτημα της επιτροπής, επαναδιατύπωσε το κείμενο της πρότασης νόμου, συμπεριλαμβάνοντας σ'

αυτό, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα κριτήρια, ένα από τα οποία τουλάχιστον θα πρέπει να συντρέχει, για να επανέλθει σε ισχύ η ακυρωθείσα άδεια οδικής χρήσης:

1. Ο κάτοχος της άδειας να απεβίωσε πριν από την ακύρωσή της.
2. Η άδεια να έχει παύσει να ισχύει λόγω διαγραφής του οχήματος στο οποίο αυτή αναφέρεται.
3. Ο κάτοχος της άδειας να αμέλησε να την ανανεώσει λόγω αδυναμίας του να ασκήσει το επάγγελμά του εξαιτίας ασθένειας του ίδιου, της συζύγου ή συγγενή του μέχρι πρώτου βαθμού, η οποία προέκυψε πριν από την ακύρωση της άδειας οδικής χρήσης του οχήματός του.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε εκ νέου τη δεύτερη αυτή αναθεωρημένη πρόταση νόμου, ομόφωνα κατέληξε να υιοθετήσει τα εξής:

1. Η Αρχή Αδειών να έχει τη διακριτική εξουσία να επαναφέρει σε ισχύ άδεια οδικής χρήσης που έπαυσε να ισχύει μετά την 30ή Ιουνίου 1999.
2. Η αίτηση να υποβάλλεται μέσα σε τρία χρόνια από την ημερομηνία που η άδεια οδικής χρήσης έπαυσε να ισχύει. Δικαιούχοι αιτητές θα είναι ο κάτοχος της άδειας, η σύζυγός του ή συγγενής του μέχρι πρώτου βαθμού.
3. Τα πιο πάνω κριτήρια 1 και 3 να παραμείνουν, αλλά το κριτήριο 2, που αφορά την ακύρωση της άδειας λόγω διαγραφής του οχήματος, να απαλειφθεί, διότι ο αριθμός των δικαιούχων αιτητών ενδεχομένως να είναι μεγάλος και εκτός αυτού πρόκειται για άτομα που αδικαιολόγητα δε συμμορφώθηκαν με τις πρόνοιες του νόμου.
4. Τη συμπερίληψη και ενσωμάτωση στο κείμενο της πρότασης νόμου μεταβατικής διάταξης σύμφωνα με την οποία, στην περίπτωση δικαιούχων αιτητών που η άδειά τους οδικής χρήσης ακυρώθηκε τη χρονική περίοδο μεταξύ 1ης Ιουλίου 1999 και 30ής Σεπτεμβρίου 1999, η προθεσμία υποβολής της αίτησής τους να

παραταθεί μέχρι τρεις μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης του προτεινόμενου νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης και το κατά πόσο θα ήταν σκόπιμο η Αρχή Αδειών να ενημερώνει την επιτροπή για το περιεχόμενο των αποφάσεών της ως προς την επαναφορά ή όχι σε ισχύ μιας ακυρωθείσας άδειας. Επειδή όμως η Νομική Υπηρεσία ανέφερε ότι κάτι τέτοιο δε θα ήταν χρήσιμο λόγω του ότι οι αποφάσεις αυτές δεν είναι τελεσίδικες, επειδή στις περιπτώσεις άσκησης ιεραρχικής προσφυγής υπόκεινται στην Αναθεωρητική Αρχή, η επιτροπή αποφάσισε να μη συμπεριλάβει κάτι τέτοιο στην πρόταση νόμου.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το σκοπό και το περιεχόμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της εν λόγω πρότασης νόμου, όπως αυτή, σύμφωνα με τα πιο πάνω, έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 16 και 17 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Αποδείξεως Διεθνών Συμβάσεων Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποδείξεως Διεθνών Συμβάσεων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Κώστας Παπακώστας
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Ιουνίου 2002. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, καθώς επίσης εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας που να προβλέπει τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας των διεθνών συμβάσεων που δεσμεύουν τη Δημοκρατία, αλλά δεν είναι δημοσιευμένες, καθώς και οποιωνδήποτε επιφυλάξεων της Δημοκρατίας στις συμβάσεις αυτές και των γνωστοποιήσεων ξένων κρατών για προσχώρηση σ' αυτές.

Με το ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι η παρουσίαση της σχετικής δημοσίευσης γίνεται αποδεκτή για σκοπούς μαρτυρίας ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας. Αποδεκτή επίσης γίνεται η παρουσίαση πιστοποιητικών από τον Υπουργό Εξωτερικών, σε περίπτωση που δεν έγινε δημοσίευση διεθνούς σύμβασης.

Με βάση την εισηγητική έκθεση, που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αρμοδιότητες για διεθνή νομική/δικαστική συνεργασία σε ποινικά και αστικά θέματα, με βάση διεθνείς πολυμερείς και διμερείς συμβάσεις που έχει συνολογήσει ή που τη δεσμεύουν, με βάση το άρθρο 8 της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης. Σε διαδικασίες ενώπιον των κυπριακών δικαστηρίων διαπιστώθηκε πρόβλημα απόδειξης της ισχύος των διεθνών συμβάσεων που δεσμεύουν τη Δημοκρατία, με βάση το άρθρο 8 της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, των προσχωρήσεων άλλων χωρών σε πολυμερείς διεθνείς συμβάσεις και των επιφυλάξεων και δηλώσεων στις οποίες προέβησαν τόσο η Κυπριακή Δημοκρατία όσο και άλλες χώρες.

Στην ίδια εισηγητική έκθεση αναφέρεται επίσης ότι η θέσπιση του προτεινόμενου νόμου, που αποτελεί και δέσμευση της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα διευκολύνει την εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων στις οποίες είναι μέρος η Κυπριακή Δημοκρατία.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με το νομοσχέδιο αυτό σκοπείται η ρύθμιση της δημοσίευσης, για σκοπούς απόδειξης ενώπιον των δικαστηρίων, των διεθνών συμβάσεων που δε

συνομολογήθηκαν και δε δημοσιεύτηκαν με βάση τη διαδικασία του άρθρου 169 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ιδιαίτερα των διεθνών συμβάσεων που δεσμεύουν την Κυπριακή Δημοκρατία, με βάση το άρθρο 8 της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.

Ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με γραπτή επιστολή του προς την επιτροπή, συμφωνεί με τις πρόνοιες του πιο πάνω νομοσχεδίου. Την ίδια θέση υιοθέτησε και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, γιατί, όπως υποστήριξε, η δημοσίευση των ονομάτων όλων των χωρών που προσχωρούν σε μια διεθνή σύμβαση και των επιφυλάξεων που οι χώρες διατυπώνουν κατά την επικύρωσή της θα καταστήσει δυνατή την παρουσίαση της σχετικής δημοσίευσης ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας σε οποιοδήποτε διαδικαστικό στάδιο από τον ίδιο το διάδικο ή και για λογαριασμό του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει λεκτικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Δημοσίευση Διεθνών Συμβάσεων, προσχωρήσεων και επιφυλάξεων. Άρθρο 3.

Απόδειξη σε Δικαστήριο Διεθνών Συμβάσεων, προσχωρήσεων και επιφυλάξεων.

Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποδείξεως Διεθνών Συμβάσεων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου. Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Σωτήρης Σαμψών

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, την οποία η ίδια κατέθεσε στη Βουλή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, έτσι που να καθορισθεί ο μέγιστος αριθμός των θέσεων των αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας στους βαθμούς του Αντιστρατήγου, του Υποστρατήγου, του Ταξίαρχου και του Συνταγματάρχη για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Η απόφαση να κατατεθεί η υπό αναφορά πρόταση νόμου λήφθηκε από την επιτροπή στα πλαίσια της μελέτης από την ίδια των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 2002, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, προσωρινές διατάξεις για την πρόωρη αφυπηρέτηση αξιωματικών που φέρουν το βαθμό του Υποστρατήγου, του Ταξίαρχου και του Συνταγματάρχη, αφού η επιτροπή έκρινε πως για την εφαρμογή τους απαιτείται η θεσμοθέτηση του μέγιστου αριθμού των θέσεων στους βαθμούς του Αντιστρατήγου, του Υποστρατήγου, του Ταξίαρχου και του Συνταγματάρχη.

Το Υπουργείο Άμυνας, με βάση την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής και με γνώμονα την ικανοποίηση των επιχειρησιακών αναγκών της Εθνικής Φρουράς, υπέβαλε στην επιτροπή το μέγιστο αριθμό των θέσεων που απαιτούνται για τους πιο πάνω βαθμούς τα επόμενα πέντε χρόνια. Η επιτροπή, με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Άμυνας, κατέθεσε σε μεταγενέστερο στάδιο την υπό αναφορά πρόταση νόμου, τις διατάξεις της οποίας υιοθέτησε και το υπουργείο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υπό το φως των πιο πάνω υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Και οι δυο εκθέσεις είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Σωτήρης Σαμψών

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 22 Νοεμβρίου 2001 και 25 Απριλίου 2002. Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, εκπρόσωποι του ΓΕΕΦ, της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των ισχυόντων περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών, έτσι ώστε να θεσπιστούν προσωρινές διατάξεις για πρόωρη αφυπηρέτηση αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας με το βαθμό Υποστράτηγου, Ταξίαρχου και Συνταγματάρχη υπό ορισμένες προϋποθέσεις και με την παροχή σ' αυτούς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, που θα ισχύουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006. Παράλληλα, σκοπείται η τροποποίηση ορισμένων άλλων προνοιών τους που ρυθμίζουν διάφορα άλλα θέματα.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Επέκταση της ανέλιξης των Μάχιμων Αξιωματικών του Ναυτικού και των Ιπτάμενων Αξιωματικών της Αεροπορίας μέχρι το βαθμό του Υποναύαρχου και του Υποπτέραρχου, αντίστοιχα, αντί του βαθμού του Αρχιπλοίαρχου και του Ταξίαρχου που ισχύει σήμερα, καθώς και των Μηχανικών Αξιωματικών και των

Αξιωματικών Σώματος του Ναυτικού και της Αεροπορίας μέχρι το βαθμό του Αρχιπλοίαρχου και του Ταξίαρχου, αντίστοιχα, αντί του Πλοίαρχου και του Σμήναρχου που ισχύει σήμερα.

2. Μείωση του καθοριζόμενου ελάχιστου χρόνου παραμονής που απαιτείται να έχουν, για να δικαιούνται κρίσης από το Συμβούλιο Κρίσεων, οι Ανθυπολοχαγοί απόφοιτοι των ανώτατων στρατιωτικών σχολών, στις οποίες τα έτη φοίτησης είναι περισσότερα από τα έτη φοίτησης στις ανώτατες στρατιωτικές σχολές από τις οποίες αποφοιτούν Αξιωματικοί Όπλων του Στρατού Ξηράς, Μάχιμοι Αξιωματικοί του Ναυτικού και Ιπτάμενοι Αξιωματικοί της Αεροπορίας, κατά τόσα έτη όσα είναι τα προβλεπόμενα επιπλέον έτη φοίτησης, χωρίς, σε καμιά περίπτωση, ο ελάχιστος χρόνος παραμονής να είναι μικρότερος από ένα έτος. Για όσους αξιωματικούς έχουν ήδη αποφοιτήσει από τις σχολές αυτές, ο ελάχιστος χρόνος παραμονής που θα απαιτείται στο βαθμό που κατέχουν θα μειώνεται κατά τόσα έτη όσα είναι τα προβλεπόμενα επιπλέον έτη φοίτησης.
3. Θέσπιση προσωρινής διάταξης, που θα ισχύει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006, στην πρόνοια των ισχυόντων κανονισμών που προβλέπει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες αξιωματικός θα δικαιούται κρίσης από το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων, έτσι ώστε αξιωματικός με το βαθμό Συνταγματάρχη και Ταξίαρχου να κρίνεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων, εφόσον θα συμπληρώνει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους σύγκλησης του συμβουλίου, τουλάχιστον ένα χρόνο παραμονής στο βαθμό του, αντίστοιχα.
4. Αλλαγή του χρόνου που θα συγκροτείται και θα συνέρχεται σε τακτική σύνοδο το Συμβούλιο Κρίσεων και το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων από το μήνα Μάρτιο και Απρίλιο, αντίστοιχα, που ισχύει σήμερα, στο μήνα Απρίλιο και Μάιο, αντίστοιχα.

5. Προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία ελάττωμα ή έλλειψη προσόντος που δεν επηρέασε δυσμενώς την κρίση αξιωματικών σε κατώτερους βαθμούς να μπορεί να επηρεάσει την κρίση του από το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων, ιδιαίτερα αν αυτό αφορά τα ψυχικά και ηγετικά προσόντα, το χαρακτήρα, την πειθαρχία και την πολεμική του δράση.
6. Θέσπιση προσωρινής διάταξης, που θα ισχύει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006, με βάση την οποία διαφοροποιούνται οι διαβαθμίσεις των κρίσεων για τους αξιωματικούς με βαθμό Συνταγματάρχη, Ταξίαρχου και Υποστράτηγου και οι προϋποθέσεις της διαβάθμισης της κάθε κρίσης και καθορίζεται ότι για να δικαιούται κρίσης ως προακτέος κατ' εκλογήν αξιωματικός με βαθμό Συνταγματάρχη και Ταξίαρχου θα πρέπει να συμπληρώνει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους σύγκλησης του Ανωτάτου Συμβουλίου Κρίσεων, τρία και δύο χρόνια παραμονής στο βαθμό του, αντίστοιχα.
7. Θέσπιση προσωρινής διάταξης, που θα ισχύει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006, με βάση την οποία αξιωματικός με το βαθμό Συνταγματάρχη, Ταξίαρχου και Υποστράτηγου που κρίνεται ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του ή ως αποστρατευτέος να αφυπηρετεί από τις τάξεις του στρατού υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
8. Αναστολή των σχετικών προνοιών των ισχυόντων κανονισμών που αφορούν την εξουσία του Υπουργού Άμυνας για αφυπηρέτηση αξιωματικών με το βαθμό Συνταγματάρχη, Ταξίαρχου και Υποστράτηγου, καθώς και των προνοιών που αφορούν την εξουσία του Συμβουλίου Αφυπηρητήσεων αναφορικά με αξιωματικό με το βαθμό Υποστράτηγου, Ταξίαρχου και Συνταγματάρχη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006.

9. Θέσπιση προσωρινής διάταξης με βάση την οποία κατά τη διενέργεια των ετήσιων τακτικών ή έκτακτων κρίσεων και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006 από τους αξιωματικούς με το βαθμό Συνταγματάρχη, Ταξίαρχου και Υποστράτηγου, που θα κρίνονται κάθε χρόνο, ποσοστό τουλάχιστον 30%, κατά βαθμό, θα κρίνεται ότι ευδοκίμως τερμάτισε τη σταδιοδρομία του ή ότι πρέπει να αποστρατευτεί. Παράλληλα, με βάση τη διάταξη αυτή, προβλέπεται ότι το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων, κατά την τακτική ή έκτακτη σύνοδό του, θα εξετάζει κατά προτεραιότητα αιτήματα αξιωματικών με το βαθμό Συνταγματάρχη, Ταξίαρχου και Υποστράτηγου για ευδόκιμο τερματισμό της σταδιοδρομίας τους.
10. Θέσπιση προσωρινών διατάξεων αναφορικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των αξιωματικών που θα αφυπηρευτούν με βάση τις οποίες θα ισχύουν τα ακόλουθα:
 - α. Αξιωματικός τον οποίο το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων θα κρίνει ευδοκίμως τερματίσαντα τη σταδιοδρομία του θα προάγεται στον επόμενο βαθμό την προηγούμενη ημέρα της αφυπηρέτησής του. Τα συνταξιοδοτικά του ωφελήματα, ανεξάρτητα από τα καθοριζόμενα στον περί Συντάξεων Νόμο, θα υπολογίζονται με βάση την ανώτατη βαθμίδα της μισθοδοτικής κλίμακας του βαθμού του Υποστράτηγου, αν πρόκειται για αξιωματικό με βαθμό Συνταγματάρχη ή Ταξίαρχου, και του βαθμού του Αντιστράτηγου, αν πρόκειται για αξιωματικό με βαθμό Υποστράτηγου, και με βάση την υπηρεσία που θα είχε αν παρέμενε στην υπηρεσία και αφυπηρευτούσε λόγω ορίου ηλικίας.
 - β. Αξιωματικός τον οποίο το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων θα κρίνει αποστρατευτέο θα αφυπηρευτεί με το βαθμό που θα φέρει κατά την ημερομηνία της αφυπηρέτησής του και, ανεξάρτητα από τα καθοριζόμενα στον περί Συντάξεων Νόμο, τα συνταξιοδοτικά του ωφελήματα θα

υπολογίζονται με βάση την ανώτατη βαθμίδα της μισθοδοτικής κλίμακας του επόμενου βαθμού και με βάση την υπηρεσία που θα είχε αν παρέμενε στην υπηρεσία και αφυπηρετούσε λόγω ορίου ηλικίας.

- γ. Σε περίπτωση που αξιωματικός με βαθμό Συνταγματάρχη θα αφυπηρευτεί με βάση τις προτεινόμενες προσωρινές διατάξεις και κατά την ημερομηνία της αφυπηρέτησής του θα έχει συνολική υπηρεσία στο στρατό πάνω από είκοσι πέντε χρόνια, θα διασφαλίζεται το δικαίωμά του όπως η συντάξιμη υπηρεσία του αυξάνεται κατά τόσους επιπλέον μήνες όσοι είναι οι μήνες της υπηρεσίας του πέρα από τα είκοσι πέντε χρόνια, με ανώτατο όριο τέτοιας αύξησης τους εξήντα μήνες.

Ο Υπουργός Άμυνας, που παρευρέθηκε στην επιτροπή, επεξήγησε τους λόγους που οδήγησαν το υπουργείο του στην κατάθεση του νέου σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης αξιωματικών του στρατού. Ειδικότερα, δήλωσε πως το υπουργείο του, αφού έλαβε υπόψη:

1. τη σημερινή δομή των θέσεων των αξιωματικών στο Στρατό της Δημοκρατίας στους βαθμούς του Αντισυνταγματάρχη, Συνταγματάρχη, Ταξίαρχου και Υποστράτηγου,
2. τις θέσεις που προβλέπονται για τους πιο πάνω βαθμούς στο Στρατό της Δημοκρατίας στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2001,
3. τον αριθμό των μελών του στρατού που υπηρετούν στους εν λόγω βαθμούς,
4. τα προσωπικά στοιχεία των αξιωματικών που υπηρετούν στους βαθμούς αυτούς και κυρίως την ηλικία τους και
5. το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με τη βαθμολογική ανέλιξη και αφυπηρέτηση των αξιωματικών του στρατού,

διαπίστωσε ότι στο εξής δε θα είναι εφικτή η ομαλή ανέλιξη κατώτερων στελεχών του στρατού, με αποτέλεσμα την καθήλωσή τους για αρκετά χρόνια στον ίδιο βαθμό. Το γεγονός αυτό αναπόφευκτα θα προκαλεί δυσφορία στο προσωπικό και θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στην εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας όσο και στη συνοχή και πειθαρχία του στρατεύματος. Παρ' όλο που στις πρόνοιες των ισχυόντων κανονισμών, δήλωσε ο υπουργός, προβλέπεται η δυνατότητα αφυπηρέτησης αξιωματικών υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εντούτοις το υπουργείο του δεν προέβη στην εφαρμογή τους, γιατί με τις ισχύουσες πρόνοιες τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που παρέχονται στους αξιωματικούς είναι λιγότερα σε σχέση με τα ωφελήματα που θα τους παρέχονται με τους προτεινόμενους κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, δήλωσε ο υπουργός, και με γνώμονα κυρίως τη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας του στρατεύματος, το Υπουργείο Άμυνας, αφού μελέτησε σε βάθος το όλο θέμα, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της ανέλιξης και αφυπηρέτησης ενός εκάστου των επηρεαζόμενων αξιωματικών, καθώς και τις οικονομικές επιπτώσεις που θα προκύψουν σε περίπτωση εφαρμογής νέου σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης αξιωματικών, με διαφοροποιημένες προϋποθέσεις και ωφελήματα, κατέθεσε τους υπό αναφορά κανονισμούς, στους οποίους περιλήφθηκαν και πρόνοιες που ρυθμίζουν διάφορα άλλα θέματα. Οι πρόνοιες που σχετίζονται με το νέο σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης αξιωματικών θα είναι προσωρινές και θα ισχύουν μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006.

Η εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ανέλυσε τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών που αφορούν τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των αξιωματικών που θα αφυπηρευτούν και δήλωσε πως με το προτεινόμενο σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης παρέχεται το μέγιστο ποσό των ωφελημάτων που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε δημόσιο λειτουργό

που αφυπηρετεί πρόωρα και ότι παρόμοιο σχέδιο έχει εφαρμοστεί και σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας δήλωσε πως, για να προσδιοριστούν το κόστος που θα έχει το δημόσιο και τα οφέλη του δημοσίου από την εισαγωγή προσωρινών διατάξεων που αφορούν τις αφυπηρετήσεις αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας πριν από την ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησής τους, ετοιμάστηκε σχετική έκθεση αξιολόγησης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο ίδιος εκπρόσωπος στην επιτροπή, οι δύο βασικές προϋποθέσεις στις οποίες βασίστηκαν οι διάφοροι υπολογισμοί είναι οι ακόλουθες:

1. Η εκτίμηση ότι ο μέσος όρος ηλικίας που οι αξιωματικοί προάγονται στους βαθμούς του Υποστράτηγου, Ταξίαρχου και Συνταγματάρχη είναι το πεντηκοστό έβδομο, πεντηκοστό πέμπτο και πεντηκοστό πρώτο έτος αντίστοιχα. Με γνώμονα το γεγονός ότι η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των αξιωματικών με το βαθμό Υποστράτηγου, Ταξίαρχου και Συνταγματάρχη είναι το εξηκοστό, εξηκοστό και πεντηκοστό όγδοο έτος αντίστοιχα, εκτιμάται ότι με την εισαγωγή του σχεδίου οι εν λόγω αξιωματικοί, στη χειρίστη των περιπτώσεων από πλευράς κόστους στο δημόσιο, θα αφυπηρετούν ενωρίτερα, κατά μέσο όρο τρία, πέντε και επτά χρόνια αντίστοιχα.
2. Με την πρόωρη αφυπηρέτηση αξιωματικών με τους βαθμούς του Υποστράτηγου, Ταξίαρχου ή Συνταγματάρχη, οι ανάγκες κατά το συγκεκριμένο χρόνο για τη δημιουργία νέων θέσεων για διορισμό των αποφοίτων των ανώτατων στρατιωτικών σχολών της Ελλάδας θα μειώνονται κατά μία θέση για κάθε αξιωματικό που θα αφυπηρετεί, η οποία θα μπορεί να αναπληρωθεί μόνο μετά την πάροδο πέντε ετών.

Με βάση τις εκτιμήσεις που έγιναν, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, υπολογίζεται ότι για κάθε αξιωματικό που θα αφυπηρετεί με βάση τις προτεινόμενες προσωρινές διατάξεις, το δημόσιο θα επιβαρύνεται με πρόσθετο κόστος ύψους £54.600 περίπου, κατά μέσο σταθμικό όρο, το δε συνολικό πρόσθετο κόστος του σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης θα ανέλθει περίπου στα £5.000.000. Οι προσωρινές διατάξεις που αφορούν το σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης αξιωματικών και οι οικονομικές επιπτώσεις που θα προκύψουν από την εφαρμογή τους συζητήθηκαν με το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο δεν ενίσταται στην πρόωθσή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις αναφορικά με τις προτεινόμενες πρόνοιές τους. Στη βάση της ενημέρωσης που είχε, η επιτροπή υπέβαλε στο Υπουργείο Άμυνας εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών των κανονισμών, τις οποίες το υπουργείο υιοθέτησε και τις ενσωμάτωσε στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Τη θέσπιση προσωρινής διάταξης, που θα ισχύει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006, σύμφωνα με την οποία να υπόκειται σε κρίση από το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων και ο Αντιστράτηγος, νοουμένου ότι δεν έχει διοριστεί ως Αρχηγός ή ως Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς.
2. Τη θέσπιση προσωρινής διάταξης, που θα ισχύει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους 2006, που καθορίζει τις διαβαθμίσεις των κρίσεων του Αντιστράτηγου και τις προϋποθέσεις της διαβάθμισης της κάθε κρίσης.
3. Τη θέσπιση προσωρινής διάταξης αναφορικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα Αξιωματικού με το βαθμό Αντιστράτηγου που θα αφυπηρετεί, με βάση την οποία, σε περίπτωση που κρίνεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του, να αφυπηρετεί με το βαθμό που φέρει κατά την

ημερομηνία της αφυπηρέτησής του και τα συνταξιοδοτικά του ωφελήματα θα υπολογίζονται με βάση την υπηρεσία που θα είχε, αν παρέμενε στην υπηρεσία και αφυπηρετούσε λόγω ορίου ηλικίας.

4. Την προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία η ισχύς όλων των προσωρινών διατάξεων που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση κανονισμούς να τεθεί σε εφαρμογή ένα μήνα μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, έτσι ώστε να παρασχεθεί χρόνος σε Αξιωματικούς που επιθυμούν να αφυπηρετήσουν πρόωρα να υποβάλουν αίτημα για ευδόκιμο τερματισμό της σταδιοδρομίας τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει τη σχετική πρόνοια των προτεινόμενων κανονισμών που αφορά την προσωρινή διάταξη που καθορίζει το ποσοστό αφυπηρέτησης των αξιωματικών, έτσι ώστε από τους αξιωματικούς με το βαθμό Συνταγματάρχη που κρίνονται κάθε χρόνο ποσοστό που θα κυμαίνεται από 30% μέχρι 40% να κρίνονται ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους ή ως αποστρατευτέοι, αντί ποσοστό τουλάχιστο 30% που προτείνεται.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί τελικά έχουν διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών η επιτροπή έκρινε ότι απαιτείται η θεσμοθέτηση του μέγιστου αριθμού θέσεων αξιωματικών στο Στρατό της Δημοκρατίας στους βαθμούς του Αντιστράτηγου,

Υποστράτηγου, Ταξίαρχου και Συνταγματάρχη για τα επόμενα πέντε χρόνια, γι' αυτό και κατέθεσε σχετική πρόταση νόμου με τον τίτλο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», για την οποία έχει κυκλοφορήσει σχετική έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία να προβεί στις δέουσες ενέργειες, ώστε οι Κύπριοι αξιωματικοί του στρατού να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης σε θέματα ανέλιξης με αυτή της οποίας τυγχάνουν οι Ελλαδίτες αξιωματικοί.

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους
κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της
Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις)
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος	Αντώνης Καράς
Κώστας Κωνσταντίνου	Σωτήρης Σαμψών
Δώρος Χριστοδουλίδης	Μάριος Ματσάκης
Κώστας Παπακώστας	Ζαχαρίας Κουλίας

Όπως είναι γνωστό, για τους υπό αναφορά κανονισμούς κυκλοφόρησε έκθεση προς την ολομέλεια της Βουλής στις 14 Μαΐου 2002, η συζήτησή τους όμως αναβλήθηκε, για να δοθεί χρόνος στην επιτροπή να τους επανεξετάσει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας επανεξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και στις 13 Ιουνίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, καθώς και εκπρόσωποι της Υπηρεσίας

Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας.

Στο στάδιο της επανεξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υπέβαλαν γραπτώς στην επιτροπή ορισμένα ερωτήματα που αφορούν τη συνταγματικότητα ορισμένων προνοιών των κανονισμών. Ειδικότερα, τα ερωτήματα αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο οι πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών που ρυθμίζουν την υποχρεωτική αφυπηρέτηση των αξιωματικών του στρατού εμπίπτουν ή όχι στα πλαίσια του συντάγματος.
2. Κατά πόσο παραβιάζεται το άρθρο 25 του συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα εργασίας των αξιωματικών που θα επηρεαστούν με την έγκριση των κανονισμών.
3. Κατά πόσο παραβιάζεται το άρθρο 28 του συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει την αρχή της ισότητας που σύμφωνα με αυτό μπορεί να τεθεί σε περιορισμούς μόνο με ρητή διάταξη του συντάγματος. Ειδικότερα, κατά πόσο παραβιάζεται η αρχή της ισότητας από το γεγονός ότι η ρύθμιση για υποχρεωτική αφυπηρέτηση αφορά αποκλειστικά αξιωματικούς του στρατού και όχι μέλη της αστυνομίας ή και άλλους κρατικούς ή ημικρατικούς λειτουργούς, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσμενής διάκριση σε βάρος των αξιωματικών.
4. Κατά πόσο οι υπό συζήτηση κανονισμοί συνάδουν με τον περί Συντάξεων Νόμο, ο οποίος ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, τις περιπτώσεις χορήγησης συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και την ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, δεδομένου ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί βασίζονται στις διατάξεις του περί Στρατού της

Δημοκρατίας Νόμου και ότι ο περί Συντάξεων Νόμος είναι νεότερος και ειδικότερος από τον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο.

5. Κατά πόσο οι υπό συζήτηση κανονισμοί είναι έξω από τα πλαίσια εξουσιοδότησης του νόμου δυνάμει του οποίου εκδίδονται (*ultra vires*).
6. Κατά πόσο είναι νομικά επιτρεπτή η εξίσωση των παρεχόμενων με τους υπό συζήτηση κανονισμούς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στους Συνταγματάρχες και Ταξιάρχους, αφού οι αποστρατευτέοι θα λάβουν τα ίδια ωφελήματα, ανεξάρτητα από την πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, την ηλικία και το βαθμό τους.
7. Σύμφωνα με τους προσφερθέντες όρους διορισμού των επηρεαζόμενων αξιωματικών, η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης μέχρι το βαθμό του Ταγματάρχη είναι το πενήτηκοστό πέμπτο έτος και το εξηκοστό για ανώτερους βαθμούς. Με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών ορισμένοι Συνταγματάρχες θα αφυπηρευτούν στο τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Εγείρεται το ερώτημα κατά πόσο μπορούν να αγνοηθούν ρυθμίσεις που η ίδια η διοίκηση επέβαλε στους διοικουμένους της, παραβιάζοντας την αρχή του “*estoppel*”.
8. Κατά πόσο είναι νομικά επιτρεπτό να προκαθορίζεται η κρίση του Ανώτατου Συμβουλίου Κρίσεων, αφού με τους προτεινόμενους κανονισμούς πολλοί αξιωματικοί θα κριθούν ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους ή ως αποστρατευτέοι.
9. Με τους ισχύοντες κανονισμούς προβλέπεται διαδικασία αφυπηρέτησης αξιωματικών, σύμφωνα με την οποία ιδρύεται Συμβούλιο Αφυπηρετήσεων που αποτελείται από τρεις υπουργούς και τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς. Μέχρι σήμερα ο κανονισμός αυτός δεν τέθηκε σε εφαρμογή, με εξαίρεση στις

περιπτώσεις όπου υποβλήθηκε αίτημα από ενδιαφερόμενους αξιωματικούς. Συναφώς εγείρονται τα ακόλουθα ερωτήματα:

- α. Υπήρξαν νομικοί λόγοι που δεν εφαρμόστηκε ο ισχύων αυτός κανονισμός;
- β. Μπορούν πολιτικά πρόσωπα να τερματίζουν την υπηρεσία ανώτερων και ανώτατων αξιωματικών;

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, απαντώντας στα πιο πάνω ερωτήματα, με γραπτή επιστολή του που απέστειλε στην επιτροπή Άμυνας στις 10 Ιουνίου 2002, αναφέρει τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει κανονισμούς που να ρυθμίζουν, ανάμεσα στα άλλα, τις αφυπηρετήσεις μελών του Στρατού της Δημοκρατίας. Το άρθρο 18 του ίδιου νόμου προβλέπει ότι οι διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου εφαρμόζονται σε αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες που αφυπηρετούν, εκτός όπου γίνεται διαφορετική πρόνοια με κανονισμούς που εκδίδονται με βάση τον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο. Από τις συνδυασμένες διατάξεις των δύο πιο πάνω άρθρων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης θέλησε να εφαρμόζονται οι διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου εκεί όπου ρητά δε γίνεται άλλη πρόνοια είτε στον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο είτε στους κανονισμούς που εκδίδονται με βάση αυτόν.

Ο Κανονισμός 47 των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμών προβλέπει πως οι αξιωματικοί αφυπηρετούν σύμφωνα με τις διατάξεις των εν λόγω κανονισμών, ανεξάρτητα από τις όποιες άλλες πρόνοιες του περί Συντάξεων Νόμου σχετικά με το θέμα αυτό. Το άρθρο 12 του περί Συντάξεων Νόμου προβλέπει ότι η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των μελών του Στρατού της Δημοκρατίας

καθορίζεται από τον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο και τους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους κανονισμούς.

Από το συνδυασμό όλων των πιο πάνω προνοιών προκύπτει ότι ο νομοθέτης θέλησε τα θέματα που αφορούν την αφυπηρέτηση των αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας να ρυθμίζονται, λόγω της ιδιαιτερότητας της υπηρεσίας, από τις ειδικές διατάξεις του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού και οι διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου να εφαρμόζονται μόνο όπου δε γίνεται διαφορετική πρόνοια.

2. Με τους προτεινόμενους τροποποιητικούς κανονισμούς γίνεται ειδική προσωρινή ρύθμιση, ώστε, μέχρι το τέλος του 2006, να ανασταλεί η ισχύς, ανάμεσα σε άλλα, του Κανονισμού 51 των ισχυόντων κανονισμών, ο οποίος προνοεί για τη διαδικασία πρόωρης αφυπηρέτησης ανώτερων και ανώτατων αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας. Τούτο γίνεται, αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της υπηρεσίας, η όλη σταδιοδρομία του αξιωματικού και η δυνατότητα για περαιτέρω προσφορά του. Με τον ίδιο κανονισμό καθορίζονται επίσης τα ωφελήματα των αξιωματικών που θα αφυπηρευτούν.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς εισάγεται, για την περίοδο που αναφέρεται πιο πάνω, προσωρινό σχέδιο που σκοπό έχει την αποσυμφόρηση του Στρατού της Δημοκρατίας από ανώτερους και ανώτατους αξιωματικούς, ώστε να δοθεί σε νεότερους προσοντούχους αξιωματικούς η ευκαιρία για ανέλιξη με στόχο την καλύτερη στελέχωση της δύναμης ως απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητά της.

Με βάση τις πιο πάνω γενικές αρχές, όπως αναφέρει στην επιστολή του ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, οι απαντήσεις στα πιο πάνω επιμέρους

ερωτήματα της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είναι οι ακόλουθες:

1. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν προσκρούουν σε οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη και ιδιαίτερα στα άρθρα 25 και 28 του συντάγματος. Έχει ήδη νομολογηθεί ότι με τον καθορισμό ορίου ηλικίας δεν προσβάλλεται το δικαίωμα εργασίας, οι δε προτεινόμενοι κανονισμοί δε δημιουργούν οποιαδήποτε ανεπίτρεπτη ανισότητα μεταξύ ίσων, δεδομένου ότι δε γίνεται οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ αξιωματικών του ίδιου βαθμού, αλλά οι προτεινόμενες διατάξεις αφορούν αξιωματικούς ορισμένων βαθμών στο σύνολό τους.
2. Το γεγονός ότι η ρύθμιση αφορά αξιωματικούς του Στρατού της Δημοκρατίας και όχι και τα μέλη της αστυνομίας ή άλλους κρατικούς ή ημικρατικούς λειτουργούς δε δημιουργεί άνιση μεταχείριση, δεδομένης της εντελώς διαφορετικής φύσης της κάθε υπηρεσίας και του σκοπού για τον οποίο έχει καθεμιά καθιρωθεί.
3. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος ως ειδικός, σε σχέση με τον περί Συντάξεων Νόμο, επικρατεί όπου υπάρχει διάσταση των προνοιών του και ως εκ τούτου δεν ισχύει η αρχή πως μεταγενέστερος νόμος επικρατεί του προγενέστερου. Η τελευταία αυτή αρχή ισχύει μόνο, όπου δεν υπάρχει σχέση ειδικού προς γενικό νόμο. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει η σχέση αυτή, ο ειδικός νόμος υπερισχύει, ανεξαρτήτως του αν ο γενικός νόμος χρονικά έπεται του ειδικού.
4. Ο ισχυρισμός ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί είναι έξω από τα πλαίσια εξουσιοδότησης του νόμου δυνάμει του οποίου εκδίδονται (*ultra vires*) δεν ευσταθεί, γιατί, αν συμβαίνει αυτό, τότε θα πρέπει να θεωρηθεί ότι εκτός των ορίων εξουσιοδότησης είναι και οι ισχύοντες κανονισμοί, δεδομένου ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς ουσιαστικά εκείνο το οποίο διαφοροποιείται είναι ότι

εισάγονται ειδικές πρόνοιες για συγκεκριμένο σκοπό που ρυθμίζουν την αφυπηρέτηση ανώτερων και ανώτατων αξιωματικών, πράγμα το οποίο ήδη προβλέπεται από τις υφιστάμενες πρόνοιες, η ισχύς των οποίων όμως αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα θα ισχύει η ειδική ρύθμιση, δηλαδή μέχρι το 2006.

5. Το γεγονός ότι καθορίζονται τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των επηρεαζόμενων αξιωματικών κατά τρόπο διαφορετικό από τον τρόπο με τον οποίο αυτά ρυθμίζονται για άλλους κρατικούς υπαλλήλους για τους οποίους εφαρμόζεται ο περί Συντάξεων Νόμος δε δημιουργεί οποιοδήποτε πρόβλημα, δεδομένου ότι αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.
6. Η τροποποίηση νόμου με κανονισμούς είναι επιτρεπτή, αν ο ίδιος ο νόμος δίνει αυτή τη δυνατότητα, πράγμα που συναντάται σε πολλούς νόμους, με ρητή πρόνοια των οποίων δίνεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία να τροποποιεί ορισμένες διατάξεις τους. Η δυνατότητα βέβαια αυτή πρέπει να δίνεται από το νόμο και σε περιορισμένες περιπτώσεις.
7. Το ότι, σε περίπτωση αφυπηρέτησης αξιωματικού με το βαθμό του Συνταγματάρχη και του Ταξιάρχου τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα και των δύο θα υπολογίζονται με βάση τη θέση του Υποστρατήγου, δημιουργουμένης έτσι μιας, κατά κάποιο τρόπο, εύνοιας των Συνταγματάρχων έναντι των Ταξιαρχών, δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας, γιατί δε δημιουργείται διαφορετική μεταχείριση προσώπων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία. Η μεταχείριση των Συνταγματάρχων είναι ομοιόμορφη, όπως ομοιόμορφη είναι και η μεταχείριση των Ταξιαρχών. Το ότι η τάξη των Συνταγματάρχων ευνοείται σχετικά με τα ωφελήματα είναι νομικά επιτρεπτό λόγω των διαφορετικών δεδομένων που

υπάρχουν ανάμεσα στους δύο αυτούς βαθμούς, ώστε να μην μπορεί να γίνεται λόγος για παροχή άνισων ωφελημάτων.

8. Το γεγονός ότι τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των Συνταγματαρχών και των Ταξιάρχων που θα αφυπηρετήσουν υπολογίζονται με βάση την ίδια κλίμακα, εκείνη δηλαδή του Υποστρατήγου, δε δημιουργεί άνιση μεταχείριση σε βάρος των Ταξιάρχων, ώστε να μπορεί να γίνεται λόγος για παραβίαση της αρχής της ισότητας. Σε περίπτωση που αφυπηρέτησας Ταξίαρχος επεκαλείτο την αρχή της ισότητας, η προσφυγή του θα ήταν έξω από τον ακυρωτικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, γιατί θα ζητούσε ουσιαστικά όχι την ακύρωση του τρόπου υπολογισμού των δικών του ωφελημάτων, αλλά την προσθήκη στους κανονισμούς προνοιών που να αυξάνουν τα δικά του ωφελήματα στα ποσοστά που αυξάνονται τα ωφελήματα των Συνταγματαρχών.
9. Το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους διορισμού των επηρεαζόμενων αξιωματικών προβλεπόταν ως ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησής τους το πεντηκοστό πέμπτο έτος για αξιωματικούς μέχρι το βαθμό του Ταγματάρχη και το εξηκοστό για αξιωματικούς πέραν του βαθμού αυτού, ενώ οι προτεινόμενοι κανονισμοί παρέχουν τη δυνατότητα για αφυπηρέτησή τους σε μικρότερη ηλικία, δε μεταβάλλει την κατάσταση, γιατί η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης εξακολουθεί να είναι η ίδια. Η δε αρχή του “estoppel”, όπως αυτή μπορεί να εφαρμόζεται στο χώρο του Διοικητικού Δικαίου και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δεν καθιστά παράνομη τη ρύθμιση, αφού η δυνατότητα για πρόωρη αφυπηρέτηση προβλέπεται ήδη από νομοθετική διάταξη. Εξάλλου, έναντι του νομοθέτη δεν υπάρχουν κεκτημένα δικαιώματα αλλά τόσα δικαιώματα όσα ο νόμος αναγνωρίζει.
10. Όσον αφορά το ερώτημα κατά πόσο με τους προτεινόμενους κανονισμούς προκαθορίζεται η κρίση του Ανωτάτου Συμβουλίου Κρίσεων, η απάντηση είναι

αρνητική. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς παρέχεται στο Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων η εξουσία να προβαίνει στην αφυπηρέτηση αξιωματικών, αφού επιλέξει από αυτούς, με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στους κανονισμούς και τα στοιχεία του προσωπικού τους φακέλου, εκείνους τους αξιωματικούς που κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον της υπηρεσίας να αφυπηρετήσουν. Η όποια απόφαση του Ανωτάτου Συμβουλίου Κρίσεων υπόκειται, όπως και κάθε άλλη διοικητική πράξη, στην κρίση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου.

Νομικοί λόγοι που να εμποδίζουν την εφαρμογή του Κανονισμού 51, που προβλέπει την ίδρυση του Συμβουλίου Αφυπηρετήσεων, δεν υφίστανται. Η απόφαση για αφυπηρέτηση ή όχι αξιωματικών είναι θέμα που ανάγεται στη διακριτική εξουσία του συμβουλίου. Η συμμετοχή υπουργών στο Συμβούλιο Αφυπηρετήσεων, που προβλέπεται στον κανονισμό αυτό, δεν παρουσιάζει οποιοδήποτε πρόβλημα, αφού και το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων, που αποφασίζει για τις κρίσεις των αξιωματικών, απαρτίζεται και πάλι από υπουργούς και τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τη θέση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι δεν προκύπτει οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας σε σχέση με τους προτεινόμενους κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, παρ' όλο που διατηρούν κάποιες επιφυλάξεις για τους προτεινόμενους κανονισμούς, ωστόσο, όπως ανέφεραν, θα υποστηρίξουν την έγκρισή τους, γιατί θεωρούν αναγκαία την αποσυμφόρηση της πυραμίδας της ιεραρχίας στο Στρατό της Δημοκρατίας.

Παράλληλα η επιτροπή αναμένει με την ευκαιρία αυτή ότι το Υπουργείο Άμυνας θα υλοποιήσει τη δέσμευση που ανέλαβε ενώπιόν της, στα πλαίσια της εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών, ότι θα καταθέσει στη Βουλή νέους αναθεωρημένους κανονισμούς που θα συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα, ώστε να ρυθμιστούν ορισμένα κενά και ασάφειες που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή των ισχυόντων κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Ομήρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που, όπως αναφέρεται στις εκθέσεις της κοινοβουλευτικής επιτροπής, είναι ομόφωνες οι απόψεις των μελών της επιτροπής, δηλαδή όλα τα κόμματα έχουν συμφωνήσει να υιοθετήσουν αυτούς τους κανονισμούς, επειδή υπήρξε μια μακρά συζήτηση, όπως είναι γνωστό, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας και επειδή απασχόλησε επί μακρόν το σώμα και σε επίπεδο αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων και επειδή είναι ένα θέμα το οποίο συζητήθηκε πράγματι και μεταξύ των αξιωματικών, των μονίμων στελεχών της Εθνικής Φρουράς, αλλά και της κοινής γνώμης, θα προσπαθήσω να πω δυο λόγια, έτσι που να είναι ενήμεροι όλοι οι συνάδελφοι για τους σκοπούς αυτών των κανονισμών και επίσης θα προσπαθήσω να επισύρω την προσοχή της εκτελεστικής εξουσίας σε ορισμένα ζητήματα τα οποία απασχολούν όλους τους συναδέλφους.

Ο στόχος αυτών των κανονισμών είναι να διαμορφωθεί ένα θεσμικό πλαίσιο...

A. ΚΑΡΑΣ:

...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Παρακαλώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Θέλω να διευκρινιστεί. Μιλάτε ως πρόεδρος της επιτροπής;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι η διαμόρφωση, κύριε Πρόεδρε, ενός θεσμικού πλαισίου, για να δίνεται η δυνατότητα για αφυπηρετήσεις σε αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς με το βαθμό Υποστράτηγου, Ταξίαρχου και Συνταγματάρχη με κανονισμούς που θα ισχύσουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006. Με αυτό τον τρόπο θα γίνει δυνατή η αποσυμφόρηση της δομής στην ιεραρχία της Εθνικής Φρουράς, για να εξασφαλιστούν συνθήκες ομαλής ανέλιξης των μονίμων στελεχών των αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Οι αξιωματικοί που θα αφυπηρευτούν ευδοκίμως με αυτό το σχέδιο θα προάγονται στον επόμενο βαθμό την προηγούμενη μέρα της αφυπηρέτησής τους. Η σύνταξη που θα λαμβάνουν θα υπολογίζεται με βάση την ανώτατη βαθμίδα της μισθολογικής κλίμακας του βαθμού του Υποστράτηγου για Συνταγματάρχη ή Ταξίαρχο και του βαθμού του Αντιστράτηγου, όταν πρόκειται για Υποστράτηγο, και με βάση την υπηρεσία που θα είχαν αν παρέμεναν μέχρι την αφυπηρέτησή τους και αφυπηρευόσαν λόγω ορίου ηλικίας. Εκείνοι οι αξιωματικοί που θα κρίνονται αποστρατευτέοι θα αφυπηρευτούν με το βαθμό του χρόνου αφυπηρέτησής τους και η σύνταξή τους θα υπολογίζεται στην

ανώτατη βαθμίδα της μισθολογικής κλίμακας του επόμενου βαθμού και με βάση την υπηρεσία που θα είχαν εάν αφυπηρευτούσαν και πάλι λόγω ορίου ηλικίας. Για τους Συνταγματάρχες που έχουν συνολική υπηρεσία είκοσι πέντε χρόνια η συντάξιμη υπηρεσία θα αυξάνεται κατά τόσους μήνες όσοι είναι οι μήνες πέραν των είκοσι πέντε χρόνων με ανώτατο όριο τους εξήντα μήνες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας επέφερε τροποποίηση στους κανονισμούς, όπως είχαν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, ώστε το ποσοστό αφυπηρέτησης των αξιωματικών να κυμαίνεται από 30% μέχρι 40% κατ' ανώτατο όριο και όχι μέχρι 30%, όπως προέβλεπε σχετική πρόνοια των κανονισμών, όπως είχαν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Ταυτόχρονα, πρότεινε, και έγινε αποδεχτή, τη θεσμοθέτηση του μέγιστου αριθμού θέσεων αξιωματικών στο Στρατό της Δημοκρατίας στους βαθμούς Αντιστράτηγου, Υποστράτηγου, Ταξίαρχου, Συνταγματάρχη για τα επόμενα πέντε χρόνια, το λεγόμενο οργανόγραμμα, για το οποίο γινόταν συζήτηση έντονη τα τελευταία χρόνια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας διεξήλθε αυτούς τους κανονισμούς, όπως είπα, επί μακρόν και με αίσθημα ευθύνης, με στόχο και με γνώμονα τη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για ομαλή λειτουργία της ιεραρχίας, της πυραμίδας, που είναι απαραίτητο χαρακτηριστικό κάθε σύγχρονου στρατεύματος. Ο στόχος είναι η ενδυνάμωση της παραγωγικής λειτουργίας της Εθνικής μας Φρουράς και η ενίσχυση του αξιόμαχου και της ικανότητας επιτέλεσης του ρόλου και της αποστολής της.

Ταυτόχρονα, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας έλαβε πρόνοια, ώστε να μην υπάρξει οποιαδήποτε άδικη μεταχείριση, αισθήματα πικρίας για οποιουδήποτε αξιωματικούς που θα αφυπηρευτούν με βάση αυτό το σχέδιο που προβλέπουν οι κανονισμοί.

Με την ευκαιρία αυτή, θέλω να εκφράσω την ομόφωνη βούληση, επιθυμία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, να τύχει εφαρμογής το θεσμικό πλαίσιο που διαμορφώνουν αυτοί οι κανονισμοί με αίσθημα δικαιοσύνης και χωρίς να ληφθούν υπόψη οποιαδήποτε άλλα κριτήρια πέραν αυτών που αφορούν στην εξυπηρέτηση των καλώς νοουμένων συμφερόντων των ενόπλων μας δυνάμεων.

Ταυτόχρονα, καλούμε το Υπουργείο Άμυνας να λάβει μέτρα και να εισηγηθεί τρόπους για τη μη δημιουργία στο μέλλον παρόμοιου προβλήματος, δηλαδή να έχουμε σε πέντε-έξι, οκτώ-δέκα χρόνια και πάλι συνθήκες συμφόρησης στην ιεραρχία και στη δομή της Εθνικής Φρουράς.

Τελειώνοντας, θέλω να εκφράσω τη βεβαιότητα ότι τα κριτήρια που θα ισχύσουν κατά την εφαρμογή αυτών των κανονισμών θα είναι η αξιοκρατία, η χρηστή διοίκηση, ότι δε θα υπάρξει η παραμικρή σκέψη κομματικών υπολογισμών και κομματικών κριτηρίων και ότι με την ψήφιση αυτών των κανονισμών θα ανοίξει μια νέα εποχή για την Εθνική Φρουρά, η οποία εξακολουθεί μέσα στις σημερινές συνθήκες να αποτελεί μια κορυφαία παράμετρο της εθνικής στρατηγικής για την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Όχι.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Σωτήρης Σαμψών

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Φεβρουαρίου, στις 28 Μαρτίου και στις 13 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν αποτελεσματικότερα ορισμένες πρόνοιές τους που αφορούν τους αξιωματικούς γραφείου, το χρόνο διοίκησης των αξιωματικών και τις προαγωγές τους.

Η επιτροπή, στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, αποφάσισε να μελετήσει κατά προτεραιότητα την πρόνοιά τους που ρυθμίζει το χρόνο διοίκησης των αξιωματικών και να αφήσει το υπόλοιπο μέρος τους για ενδελεχέστερη μελέτη σε μεταγενέστερο στάδιο.

Ειδικότερα, η επιτροπή μελέτησε την πιο πάνω προτεινόμενη τροποποίηση, σύμφωνα με την οποία ο Αντιπλοίαρχος και ο Αντισμήναρχος είναι δυνατό να συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για το βαθμό τους χρόνο διοίκησης και ως Διευθυντές Διεύθυνσης στη διοίκηση του κλάδου τους, ως Διευθυντές Επιτελικού Γραφείου του Αρχηγείου Στρατού ή ως Διευθυντές ή Τμηματάρχες στο Επιτελείο του Υπουργού Άμυνας, με την προϋπόθεση ότι έχουν ήδη διατελέσει Διοικητές Μονάδας για δύο χρόνια σε προηγούμενους βαθμούς.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς, για να δικαιούται κρίσης από το Συμβούλιο Κρίσεων Αξιωματικός με το βαθμό Αντισυνταγματάρχη πρέπει να έχει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους σύγκλησης του Συμβουλίου Κρίσεων συμπληρωμένα δύο χρόνια ως Διοικητής Τάγματος. Λόγω του περιορισμένου αριθμού των μονάδων στους κλάδους του Ναυτικού και της Αεροπορίας, όπου είναι δυνατό να συμπληρώνουν χρόνο διοίκησης Μάχιμοι και Ιπτάμενοι Αξιωματικοί του Ναυτικού και της Αεροπορίας, αντίστοιχα, κρίθηκε αναγκαίο να τροποποιηθεί η σχετική πρόνοια των ισχυόντων κανονισμών, ώστε ο Αντιπλοίαρχος και ο Αντισμήναρχος να είναι δυνατό να συμπληρώνουν τον προβλεπόμενο χρόνο διοίκησης και σε άλλες θέσεις, με την προϋπόθεση ότι έχουν ήδη διατελέσει Διοικητές Μονάδας για δύο χρόνια σε προηγούμενους βαθμούς. Η προτεινόμενη ρύθμιση, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, θα βοηθήσει το Υπουργείο Άμυνας να προβεί στις μεταθέσεις των αξιωματικών του στρατού, που θα πραγματοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρόνοιας των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αξιωματικών του

Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», αφήνοντας το υπόλοιπο μέρος των υπό συζήτηση κανονισμών για περαιτέρω εξέταση από την επιτροπή σε ευθετότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Σωτήρης Σαμψών

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) και του Γραφείου της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) της Εθνικής Φρουράς Κανονισμών, για να αυξηθεί το ποσοστό κέρδους των αγοραζόμενων ειδών που πωλούνται στις λέσχες αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς, έτσι ώστε αυτό να μην υπερβαίνει το 25% της τιμής αγοράς τους, αντί το 10%, που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Άμυνας που παρευρέθηκε στην επιτροπή, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για να καταστεί δυνατή η κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των λεσχών αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς, δεδομένου ότι το ποσοστό κέρδους των αγοραζόμενων ειδών που πωλούνται σ' αυτές καθορίστηκε το 1991.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας δήλωσε πως η προτεινόμενη τροποποίηση κατατέθηκε από το Υπουργείο Άμυνας έπειτα από εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για να καταστεί δυνατή η κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των λεσχών αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Σχετικά με τους κανονισμούς αυτούς, περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας, δηλαδή, και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας των Μονάδων (ΚΨΜ) της Εθνικής Φρουράς, θα 'θελα να ξεκαθαρίσουμε ότι πρόκειται μόνο για τις λέσχες αξιωματικών και όχι για τα ΚΨΜ των μονάδων. Το λέει και η έκθεση, αλλά, εν πάση περιπτώσει, θέλω να το τονίσω ιδιαίτερα αυτό το θέμα, γιατί επιθυμία μας δεν ήταν και ούτε είναι και ούτε πρόθεσή μας είναι να επηρεαστεί η τιμολογιακή κατάσταση η οποία επικρατεί σήμερα στα ΚΨΜ των μονάδων.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τα ΚΑΟΑ συμπεριλαμβάνονται;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Τα ΚΑΟΑ πρέπει να θεωρείται, πιστεύω, ότι είναι μέσα στις λέσχες, γιατί εκεί τα ΚΑΟΑ είναι μόνο για τις οικογένειες των αξιωματικών. Το θέμα αφορά, δηλαδή, τους αξιωματικούς και τις οικογένειές τους και μόνο· δεν αφορά τα ΚΨΜ των μονάδων, κάτι που θα επηρέαζε τους εθνοφρουρούς μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι ξεκάθαρο απόλυτα και το διευκρινίσαμε στην επιτροπή Άμυνας, ότι στη λειτουργία των ΚΨΜ, δηλαδή των κέντρων ψυχαγωγίας

των μονάδων, που απευθύνονται οι στρατιώτες, ουδεμία μεταβολή επέρχεται· παραμένουν ως έχουν. Η μεταβολή επέρχεται μέχρι 25% στη λειτουργία των λεσχών που καταφεύγουν οι αξιωματικοί των μονάδων. Τα ΚΑΟΑ, τα κέντρα αναψυχής των αξιωματικών, υπάγονται στις λέσχες αξιωματικών και επηρεάζονται και αυτές μέχρι 25%. Είναι η τιμολόγηση των φαγητών τα οποία προσφέρουν από μαγειρεία και καλύπτουν μέρος του κόστους του προσωπικού που εργάζεται στις λέσχες... Επαναλαμβάνω δεν επέρχεται καμιά διαφοροποίηση πάνω στα κέντρα αναψυχής των στρατιωτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Όχι. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη...

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω διαβιάσει και στον πρόεδρο της επιτροπής την παράκλησή μας για αναβολή μιας εβδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 24, 25 και 26 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέση Πρώτου Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Υπουργείου

Εσωτερικών - Θέση Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοικήσεως) - Θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ και Λειτουργού Επιμόρφωσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Κώστας Παπακώστας
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαΐου και στις 6 και 13 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης που υπάγεται σε αυτό, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΠΑΣΥΔΥ, καθώς και της Κλαδικής του προσωπικού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τη ρύθμιση των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων Πρώτου Ασφαλιστικού Λειτουργού στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αρχιεπιστάτη στο Υπουργείο Εσωτερικών και Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄, καθώς και Λειτουργού

Επιμόρφωσης, στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Οικονομικών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των αρμόδιων υπουργείων, οι τροπολογίες που προτείνονται σκοπό έχουν τη διευκόλυνση της πλήρωσης των θέσεων στις υπηρεσίες αυτές, ώστε να καλυφθούν οι σχετικές ανάγκες.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέση Πρώτου Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοικήσεως) - Θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ και Λειτουργού Επιμόρφωσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 24 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 25 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 26 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Πρώτου Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Πρώτου Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Λιλλήκας Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Ιουνίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19 (3) και 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης Πρώτου Λειτουργού στο ΧΑΚ.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών συζητήθηκε το θέμα της ανάγκης θεσμοθέτησης τέτοιων σχεδίων υπηρεσίας για τους λειτουργούς του ΧΑΚ, τα οποία να συνάδουν με την ιδιαιτερότητα και τη φύση της λειτουργίας του χρηματιστηρίου με τη συμπερίληψη σε αυτά υψηλών ακαδημαϊκών προσόντων. Ως εκ τούτου κρίθηκε σκόπιμο το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας να τροποποιηθεί κατά τρόπο που το μεταπτυχιακό δίπλωμα ή τίτλος διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους να καταστεί απαραίτητο προσόν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, κείμενο κανονισμών, στο οποίο περιλαμβάνεται το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002». Ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Ιουνίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 49, 55 και 56 του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και, επισυνάπτοντας νέο κείμενο από το οποίο έχουν απαλειφθεί ορισμένες διατάξεις που κρίθηκαν απηρχαιωμένες, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα δεν είναι έτοιμο. Έτσι εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι έχει γίνει ως ο σχετικός κατάλογος που έχει ήδη διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. 23.01.184.2002)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.185.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Γενετικά Τροποποιημένων Μικροοργανισμών (Κατά την Περιορισμένη Χρήση) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.186.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.187.2002)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5. Ο περί της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα
Δικαιώματα Πνευματικής
Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες
Δηλώσεις (Κυρωτικός) Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.188.2002)
6. Ο περί του Δικαιώματος Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Υποθέσεων
Συγγενικών Δικαιωμάτων
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.189.2002)
7. Ο περί Συμπληρωματικού Παιδείας και Πολιτισμού Παιδείας
Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος
(Αρ. 1) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.190.2002)
8. Ο περί Προϋπολογισμού του Συγκοινωνιών και Έργων Οικονομικών και
Γραφείου του Επιτρόπου Προϋπολογισμού
Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών
του 2003 Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.191.2002)
9. Ο περί Τελωνειακών Δασμών Οικονομικών Οικονομικών και
και Φόρων Καταναλώσεως Προϋπολογισμού

- (Τροποποιητικός) (Αρ. 4)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.192.2002)
10. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.193.2002)
- Οικονομικών
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11. Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νομος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.194.2002)
- Οικονομικών
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.195.2002)
- Οικονομικών
- Οικονομικών και προϋπολογισμού
13. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.196.2002)
- Οικονομικών
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου
- Οικονομικών
- Οικονομικών και

	(Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.197.2002)		Προϋπολογισμού
15.	Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.198.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
16.	Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.199.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
17.	Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.200.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18.	Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.201.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
19.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.202.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

20.	Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.203.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
21.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.204.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
22.	Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.205.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.206.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
24.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.173.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
25.	Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Πρώτης Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.	Οικονομικών	Νομικών

- (Αρ. Φακ. 23.03.174.2002)
26. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Όροι Υγιεινομικού Ελέγχου Υποθέσεων
που Διέπουν το Εμπόριο Νωπών Κρεάτων Πουλερικών)
Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.175.2002)
27. Οι περί της Υγιεινής και του Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Επίσημου Ελέγχου των Υποθέσεων
Τροφίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.176.2002)
28. Οι περί Βασικών Απαιτήσεων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Συσκευές Αερίου) Κανονισμοί Υποθέσεων
του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.177.2002)
29. Οι περί Μέτρων και Σταθμών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Μετρητές Ηλεκτρικής Υποθέσεων
Ενέργειας) Κανονισμοί του 2002.
- (Αρ. Φακ. 23.03.178.2002)
30. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Υγιεινομικός Έλεγχος που Υποθέσεων
Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων

- Υδατοκαλλιέργειας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.179.2002)
31. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Μέτρα Καταπολέμησης Υποθέσεων
Ορισμένων Ασθενειών των
Ψαριών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.180.2002)
32. Οι περί της Υγείας των Ζώων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Μέτρα Καταπολέμησης και Υποθέσεων
Ελέγχου των Ασθενειών των
Δίθυρων Μαλακίων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.181.2002)
33. Οι περί Τμήματος Εργασίας – Εργασίας και Κοινωνικών Νομικών
Θέσεις Ανώτερου Εκπαιδευτή Ασφαλίσεων
και Εκπαιδευτή (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.182.2002)
34. Οι περί Οδών και Οικοδομών Εσωτερικών Εσωτερικών
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.183.2002)
35. Οι περί Παροχής Επιδομάτων Οικονομικών Οικονομικών και

	σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.184.2002)		Προϋπολογισμού
36.	Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.185.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
37.	Οικονομικές καταστάσεις και έκθεση Γενικού Ελεγκτή για τους πιο κάτω οργανισμούς: α. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. β. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. γ. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. δ. Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμό. ε. Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας. στ. Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων.	Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών

- ζ. Συμβούλιο Εμπορίας
Κυπριακών Πατατών.
(Αρ. Φακ. 10.01.020)
38. Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής Οικονομικών Οικονομικών και
(Αρ. 1) του 2001 του Προϋπολογισμού και
Προϋπολογισμού του Προϋπολογισμού του
Χρηματιστηρίου Αξιών Προϋπολογισμού του
Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του περί
Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου Νόμου του 2001 [Ν. 12(II) του 2001].
(Αρ. Φακ. 10.04.007)
39. Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής Οικονομικών Οικονομικών και
(Αρ. 1) του 2001 του Προϋπολογισμού του Ταμείου Προϋπολογισμού του
Δημόσιων Δανείων, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Ταμείου
Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμου του
2001 [Ν. 7(II) του 2001].
(Αρ. Φακ. 10.04.007)
40. Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής Οικονομικών Οικονομικών και
(Αρ. 1) του 2001 του Προϋπολογισμού

- Προϋπολογισμού της
Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,
σύμφωνα με το άρθρο 4(1)
του περί Προϋπολογισμού της
Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
Νόμου του 2001 [Ν. 3(II) του
2001].
(Αρ. Φακ. 10.04.007)
41. Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής Οικονομικών Οικονομικών και
(Αρ. 1) του 2001 του Προϋπολογισμού και
Προϋπολογισμού του
Ιδρύματος Κρατικών
Υποτροφιών Κύπρου,
σύμφωνα με το άρθρο 4(1)
του περί Προϋπολογισμού του
Ιδρύματος Κρατικών
Υποτροφιών Κύπρου Νόμου
του 2001 [Ν. 26(II) του 2001].
(Αρ. Φακ. 10.04.007)
42. Έγγραφο (αρ. 7 του 2002) Οικονομικών Οικονομικών και
αποσταλέν από το Υπουργείο Προϋπολογισμού
Οικονομικών στις 20 Ιουνίου
2002, σύμφωνα με το εδάφιο
1 του άρθρου 4 του περί
Προϋπολογισμού Νόμου του

- 2002 [13(II)/2002].
(Αρ. Φακ. 13.04.003)
43. Έγγραφα (αρ. 68/2002, 70/2002, 71/2002 και 73/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
- Οικονομικών
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού
44. Έγγραφα (αρ. 67/2002 και 72/2002) σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
- Οικονομικών
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού
45. Έγγραφο (αρ. 69/2002) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 741, 746
- Οικονομικών
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	και 834, ημερομηνίας 4.10.1985, 6.12.1985 και 9.11.1987 αντίστοιχα. (Αρ. Φακ. 15.17.002)		
46.	Έγγραφα (Θ. 24/2002 και Θ. 25/2002) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τους περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 2000 έως 2001. (Αρ. Φακ. 15.21.001)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
47.	Έγγραφο που αφορά την παραχώρηση υπηρεσιών Εκπαιδευτικών Λειτουργών για το έτος 2002/2003 δυνάμει του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου. (Αρ. Φακ. 15.08.001)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές

1. Ο περί Συντάξεων Γιάννο Λαμάρη, Παιδείας
(Τροποποιητικός) Νόμος βουλευτή εκλογικής
του 2002. περιφέρειας Λεμεσού
(Αρ. Φακ. 23.02.051.2002)
2. Ο περί Οδικής Ασφάλειας Γεώργιο Γεωργίου, Ευρωπαϊκών
(Τροποποιητικός) Νόμος του βουλευτή εκλογικής Υποθέσεων
2002. περιφέρειας Αμμοχώστου
(Αρ. Φακ. 23.02.052.2002)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Γ΄, ερωτήσεις και απαντήσεις. Υπάρχουν μόνο ερωτήσεις και έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.142 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Ιουνίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι ολόκληρη η πόλη και επαρχία Πάφου εξυπηρετείται μόνο από έναν πυροσβεστικό σταθμό. Η προγραμματιζόμενη δημιουργία πυροσβεστικού σταθμού στην Πόλη Χρυσοχούς καθυστερεί και η επαρχία Πάφου ταλανίζεται συχνά από πυρκαγιές σε αγροτικές περιοχές που καλύπτονται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους προγραμματισμούς της κυβέρνησης για δημιουργία τουλάχιστο τριών πυροσβεστικών σταθμών, που να καλύπτουν την Πάφο στις αστικές και αγροτικές περιοχές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.143 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Ιουνίου 2002.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στο αεροδρόμιο Λάρνακας έχω εντοπίσει τα εξής:

1. Τα περισσότερα υποστατικά του αεροδρομίου, μεταξύ των οποίων αυτά των χώρων ανάπαυσης των εργατών, έχουν στέγες από φύλλα αμιαντοσιμέντου ηλικίας είκοσι πέντε χρόνων και με εμφανή ίχνη φθοράς.
2. Οι θύρες των ψυγείων της νεόδμητης αποθήκης του τελωνείου είναι στενές, με αποτέλεσμα να προκαλούνται φθορές στα εμπορεύματα, καθυστέρηση και αναστάτωση.
3. Η οροφή των γραφείων της νεόδμητης αποθήκης του τελωνείου από τον πρώτο κιόλας χειμώνα παρουσιάζει πρόβλημα στεγανότητας, με αποτέλεσμα να στάζει συνεχώς όταν βρέχει.
4. Οι εργαζόμενοι ταλαιπωρούνται από κουνούπια και σκνίπες, αλλά και από τις δυσάρεστες οσμές των φρεατίων αποχέτευσης.
5. Μηχάνημα φορτοεκφόρτωσης που κινείται με μηχανή πετρελαίου (ντίζελ) λειτουργεί σε κλειστό χώρο (αποθήκη Κυπριακών Αερογραμμών) και προκαλεί προβλήματα αναπνοής στους εργαζομένους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα αντιμετώπισης των πιο πάνω προβλημάτων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄ υπάρχουν δύο θέματα αναφορικά με την εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στο Ακρωτήρι. Το πρώτο θέμα είναι «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην Αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών», για το οποίο στάλθηκε συμπληρωματική ημερήσια διάταξη. Και είναι και το θέμα που γράφτηκε απευθείας στην ολομέλεια την περασμένη Πέμπτη, έπειτα από εισήγηση του κ. Περδίκη, με τον τίτλο «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου». Τα

δύο θέματα είναι σχετικά, γι' αυτό προτείνεται η συζήτηση να καλύψει και τα δύο θέματα.

Παρακαλώ να διαβαστεί η έκθεση. Θέλω να πληροφορήσω την ολομέλεια ότι έχουν χαλάσει οι φωτοτυπικές μηχανές, έτσι η έκθεση δεν έχει κυκλοφορήσει. Γι' αυτό να παρακολουθήσουμε την ομιλία του προέδρου της επιτροπής.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα είναι υποχρεωμένοι να με ακούσουν οι συνάδελφοι. Είναι σχέδιο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην Αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Γεώργιος Τάσου

Ελένη Μαύρου

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Νίκος Τορναρίτης

Ανδρούλα Βασιλείου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος συνέχισε την εξέταση του πιο πάνω θέματος σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Δεκεμβρίου 2001 και στις 15 Ιανουαρίου και 19 Ιουνίου 2002.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, ενώ στη δεύτερη συνεδρίαση κλήθηκε και παρέστη ο Υπουργός Εξωτερικών.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα συζητήθηκε στην ολομέλεια του σώματος στις 12 Ιουλίου 2001, μετά από έκθεση που υπέβαλε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Περιβάλλοντος. Ως αποτέλεσμα της συζήτησης στην ολομέλεια, εγκρίθηκε σχετικό ψήφισμα στο οποίο ανάμεσα σε άλλα επαναλαμβάνεται η θέση ότι η επιστημονικά τεκμηριωμένη και αντικειμενική μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων πρέπει να προηγηθεί της οποιασδήποτε εγκατάστασης κεραίας, ενώ παράλληλα καλείται η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να αναστείλει κάθε ενέργεια προς την κατεύθυνση εγκατάστασης της κεραίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, θεωρώντας ότι το θέμα δεν έχει λήξει με τη συζήτησή του στην ολομέλεια και την έγκριση του ψηφίσματος, έκρινε σκόπιμο να φροντίσει να ενημερώνεται κατά καιρούς για την εξέλιξή του και την πορεία των διαβουλεύσεων της κυβέρνησης με τις βρετανικές βάσεις για το χειρισμό των διαφόρων θεμάτων που προκύπτουν από το γενικότερο θέμα της πρόθεσης των Βρετανών για εγκατάσταση νέας κεραίας. Στα πλαίσια αυτά, η επιτροπή ενημερώθηκε τόσο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2001...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ησυχία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...όσο και στις δύο πιο πρόσφατες προαναφερθείσες συνεδρίες της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ να σταματήσουν οι ομιλίες!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Στο πρώτο στάδιο της πρόσφατης ενημέρωσής της, η επιτροπή πήρε τα ακόλουθα στοιχεία από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εξωτερικών:

1. Η πλευρά μας συζητά με τους Βρετανούς τόσο τα θέματα που αφορούν την πτυχή της υγείας, όσο και την περιβαλλοντική πτυχή της σχεδιαζόμενης εγκατάστασης και λειτουργίας της νέας κεραίας στην περιοχή της αλυκής. Ως αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων των δύο πλευρών, έχει προκύψει μια κοινή δήλωση στη βάση της οποίας γίνεται ο χειρισμός των περαιτέρω επιμέρους θεμάτων.
2. Έχει αποφασιστεί η επέκταση της εφαρμογής της Σύμβασης της Βέρνης του 1979. Για το σκοπό αυτό η βρετανική κυβέρνηση έχει ήδη υποβάλει επίσημη αίτηση στο Συμβούλιο της Ευρώπης για επέκταση της Συνθήκης της Βέρνης στις περιοχές των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο και το όλο θέμα εξετάζεται.
3. Για το θέμα της στρατηγικής της περιβαλλοντικής διαχείρισης της περιοχής της αλυκής δε φαίνεται να υπάρχει πρόβλημα και η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι έτοιμη να παραδώσει στη Βρετανική Υπάτη Αρμοσσία μελέτη στην οποία περιλαμβάνονται προτάσεις για τη στρατηγική περιβαλλοντικής διαχείρισης για την περιοχή της αλυκής. Εκεί όπου υπάρχει διαφωνία και το θέμα εκκρεμεί είναι ο επακριβής καθορισμός των ορίων της περιοχής όπου θα ζητηθεί η εφαρμογή της Συνθήκης Ramsar.
4. Για το θέμα της υγείας ετοιμάζεται πρωτόκολλο για τη διεξαγωγή της επιδημιολογικής μελέτης.
5. Για το θέμα της παρακολούθησης των πτηνών στην περιοχή οι υπηρεσίες της Δημοκρατίας θα υποβάλουν στη βρετανική πλευρά πρόταση σχετικά με την καθιέρωση ενός κοινού προγράμματος για την παρακολούθηση των κινήσεων των πουλιών στην περιοχή.
6. Σε σχέση με τη διεξαγωγή της περιβαλλοντικής μελέτης είχε προγραμματιστεί από τους Βρετανούς η κάθοδος στην Κύπρο ομάδας εμπειρογνομώνων του

Βρετανικού Ινστιτούτου IEMA (Institute of Environmental Management and Assessment) από τις 17 μέχρι τις 19 Δεκεμβρίου 2001, η οποία θα είχε επαφές με τους εμπειρογνώμονες της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη Συντονιστική Επιτροπή Ακρωτηρίου και το Κοινοτικό Συμβούλιο για το όλο ζήτημα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του ΥΠΕΞ, η πιο πάνω απόφαση των Βρετανών φαίνεται να εμπίπτει στα πλαίσια προφορικής συμφωνίας μεταξύ ΥΠΕΞ και Βρετανών για ερμηνεία της κοινής δήλωσης. Οι εμπειρογνώμονες που καθόρισε το IEMA και που επρόκειτο να έρθουν στην Κύπρο ήταν ένας Βρετανός και ένας Καναδός. Στους Βρετανούς δηλώθηκε τότε η διαφωνία του υπουργού για το ότι οι εμπειρογνώμονες που ορίστηκαν από το IEMA ήταν Βρετανός και Καναδός, αντίθετα με τη συναντίληψη που προέβλεπε ότι αυτοί δε θα ήταν Βρετανοί, αλλά «μια σεβαστή, ανεξάρτητη, διαφανής και διεθνής ομάδα γνωστών εμπειρογνομώνων με σχετική πείρα». Επίσης τους λέχθηκε ότι λόγω των πρόσφατων εκλογών των τοπικών αρχών δε θα ήταν δυνατή η συνάντησή τους με το κοινοτικό συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, υπό το φως της πιο πάνω πληροφόρησης που έλαβε, θεώρησε σκόπιμο να καλέσει τον ίδιο τον Υπουργό Εξωτερικών ενώπιόν της, για να της διευκρινίσει ειδικότερα τα γεγονότα που αφορούν την ανάθεση της περιβαλλοντικής μελέτης, όπως εξελίχθηκαν και σε συνάρτηση με τα όσα είχαν συμφωνηθεί με τους Βρετανούς και διατυπωθεί στην προαναφερθείσα κοινή δήλωση.

Κατά τη συνεδρίαση της 15ης Ιανουαρίου 2002 ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, αφού ζήτησαν επαναδιευκρίνιση των γεγονότων από τον ίδιο τον υπουργό, διατύπωσαν τις έντονες απόψεις και τη δυσαρέσκειά τους για τα πιο κάτω:

1. Στην κοινή δήλωση αναφέρεται σαφώς ότι «αποφασίστηκε επανεξέταση της περιβαλλοντικής μελέτης η οποία ετοιμάστηκε για το βρετανικό Υπουργείο Άμυνας και των παρατηρήσεων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος της Δημοκρατίας σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από μια σεβαστή, ανεξάρτητη, διαφανή και διεθνή ομάδα γνωστών εμπειρογνομόνων με σχετική πείρα. Η ομάδα θα μελετήσει το θέμα κατά τρόπο σφαιρικό και θα δώσει μια τεκμηριωμένη γνώμη». Συνεπώς, η ανάθεση μονομερώς από τους Βρετανούς στο βρετανικό ινστιτούτο IEMA και ειδικότερα σε δύο εμπειρογνώμονές του, ένα Βρετανό και έναν Καναδό, της διεξαγωγής της μελέτης αποτελεί σοβαρή απομάκρυνση από τα συμφωνηθέντα στην κοινή δήλωση.
2. Ο Υπουργός Εξωτερικών δε θα έπρεπε κατ' ουδένα λόγο να συναινέσει ή να αποδεχθεί οποιαδήποτε ερμηνεία της κοινής δήλωσης κατά τρόπο που να εξυπηρετούνται τα συμφέροντα των Βρετανών.
3. Η επιτροπή δεν ενημερώθηκε γι' αυτή την εξέλιξη από το Υπουργείο Εξωτερικών, αλλά, αφού πρώτα πήρε τις πληροφορίες από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους κατοίκους, υπέβαλε σχετικά ερωτήματα προς το Υπουργείο Εξωτερικών, για να της δοθούν τελικά αυτές οι πληροφορίες.

Ο Υπουργός Εξωτερικών, επεξηγώντας τη θέση της κυβέρνησης επί του θέματος, δήλωσε ότι ο ίδιος αντέδρασε και δήλωσε στους Βρετανούς ότι δεν πρόκειται η πλευρά μας να δεχθεί τον εμπειρογνώμονα που υποδείχθηκε και ότι επιμένει στη σύσταση μιας ανεξάρτητης σεβαστής και διαφανούς ομάδας διεθνών εμπειρογνομόνων, η οποία θα αποφασιστεί από κοινού. Επίσης ανέφερε ότι δεν ήταν πρόθεση του υπουργείου να παραπλανήσει τη Βουλή, γι' αυτό και δόθηκαν τα αναγκαία στοιχεία, όταν ζητήθηκαν. Ωστόσο ο υπουργός ανέφερε ότι το IEMA θα εξακολουθήσει να έχει ανάμειξη στο θέμα, ο ρόλος του όμως θα είναι αυτός του μεσολαβητή, να υποδείξει δηλαδή τους

εμπειρογνώμονες, η επιλογή των οποίων όμως θα αποφασιστεί από κοινού από τις δύο πλευρές. Καταλήγοντας διευκρίνισε ότι η θέση της κυβέρνησης δεν είναι ότι οι κεραιές δεν πρέπει να εγκατασταθούν, αλλά ότι θα πρέπει να γίνουν όλες οι αναγκαίες προσπάθειες, ώστε να προστατευθούν τα δικαιώματα της Κύπρου εν γένει, τα συμφέροντα των κατοίκων της περιοχής και το περιβάλλον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, υπό το φως των πιο πάνω δηλώσεων του Υπουργού Εξωτερικών, διαπιστώνει καταρχάς μια σαφή διάσταση πολιτικής μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής. Η επιτροπή ανέμενε ότι η κυβέρνηση, με βάση τις διαπιστώσεις όλων των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών της, σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, θα ήταν, όπως και η Βουλή, αντίθετη με την τοποθέτηση των κεραιών, εκτός βέβαια αν οι μελέτες καταδείξουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τέτοιοι κίνδυνοι δεν υπάρχουν. Η επιτροπή θεωρεί οπισθοδρόμηση τη θέση αυτή της κυβέρνησης και τροχοπέδη στις προσπάθειες που η ίδια η Βουλή καταβάλλει για γνωστοποίηση του προβλήματος και ευαισθητοποίηση κοινοβουλευτικών και άλλων σωμάτων στο διεθνή χώρο με στόχο την αποτροπή της ενέργειας αυτής από τους Βρετανούς.

Ενόσω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος ανέμενε νεότερη ενημέρωση από το Υπουργείο Εξωτερικών, σύμφωνα και με τη σχετική δέσμευση του υπουργού προς την επιτροπή, της απεστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών η έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων στην οποία τελικά ανατέθηκε η επανεξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εγκατάστασης και λειτουργίας νέας κεραιάς στην περιοχή της αλυκής, κοντά στο Ακρωτήρι. Στη συνέχεια η επιτροπή πληροφορήθηκε διά του τύπου, στις 11 Ιουνίου 2002, ότι οι αρχές των βρετανικών βάσεων δημοσιοποίησαν την τελεσίδικη απόφασή τους να προχωρήσουν με την εγκατάσταση της κεραιάς στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, έχοντας ενώπιόν της τα πιο πάνω δεδομένα, δηλώνει τα ακόλουθα:

1. Θεωρεί αυθαίρετη και απαράδεκτη την ενέργεια των βρετανικών αρχών να προχωρήσουν χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με την Κυπριακή Δημοκρατία στην αυθαίρετη εξαγγελία της τελεσίδικης απόφασής τους για την εγκατάσταση της κεραίας στον υδροβιότοπο της Αλυκής Λεμεσού. Οι Βρετανοί έχουν εξαγγείλει την απόφαση για υλοποίηση των σχεδίων τους χωρίς προηγουμένως να υλοποιηθούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για τις οποίες υπήρξε δέσμευση στην κοινή δήλωση της 28ης Αυγούστου 2001 μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Βρετανικής Υπάτης Αρμοστίας. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι οι Βρετανοί εξήγγειλαν την απόφασή τους χωρίς:
 - α. να διαμορφωθεί το τελικό πρωτόκολλο διεξαγωγής ιατρικής επιδημιολογικής μελέτης στην περιοχή για τους κατοίκους της περιοχής,
 - β. να τεθεί σε εφαρμογή το κοινό πρόγραμμα για την παρακολούθηση των κινήσεων των πουλιών στην περιοχή και για τις επιπτώσεις στη θνησιμότητά τους, οι οποίες οφείλονται στις κεραίες,
 - γ. να ολοκληρωθεί η διαδικασία για την ένταξη του υδροβιότοπου Ακρωτηρίου στον κατάλογο υδροβιότοπων διεθνούς σημασίας, με βάση τη Συνθήκη Ramsar του 1971. Σημειώνεται μάλιστα ότι στην πρόταση των βρετανικών βάσεων προς τη γραμματεία της Ramsar δεν έχει περιληφθεί ο χώρος όπου υπάρχει πρόθεση να εγκατασταθεί η νέα κεραία,
 - δ. να ολοκληρωθεί το διαχειριστικό σχέδιο για την προστασία της Αλυκής Ακρωτηρίου, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας μιας πλήρους προστατευμένης ζώνης στην περιοχή της αλυκής.

Πέρα από τα πιο πάνω που περιλαμβάνονται στην κοινή δήλωση των δύο πλευρών και τα οποία με την ενέργεια των Βρετανών παραγνωρίζονται πλήρως, η επιτροπή θεωρεί ότι η συμπληρωματική μελέτη επανεξέτασης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κάθε άλλο παρά θα έπρεπε, λογικά, να οδηγεί στην απόφαση για εγκατάσταση της κεραίας. Πρώτον, γιατί με βάση την ίδια τη μελέτη θεωρείται ότι τα στοιχεία που έχουν δοθεί για σκοπούς διεξαγωγής της έρευνας είναι ελλιπή και άρα η απόφαση είναι πρόωρη, και, δεύτερον, γιατί επισημαίνονται σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από το προγραμματιζόμενο έργο.

2. Ο χαρακτηρισμός της ενέργειας των Βρετανών ως αυθαίρετης ενισχύεται και από το γεγονός ότι ούτε τυπικά δεν υπήρξε από μέρους τους ο στοιχειώδης σεβασμός προς την πλευρά μας και προς την κοινή δήλωση με βάση την οποία θα έπρεπε το αποτέλεσμα της περιβαλλοντικής μελέτης να εξεταστεί από κοινού από τις δύο πλευρές. Αντίθετα προέβησαν στην εξαγγελία της απόφασής τους, ενόσω, σύμφωνα με την ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών της 11ης Ιουνίου, η μελέτη αυτή εξετάζεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους. Συμπερασματικά, λοιπόν, για την επιτροπή προκύπτει ότι οι Βρετανοί δεν αντάλλαξαν ούτε καν απόψεις με τις αρχές της Δημοκρατίας για το θέμα.
3. Πέρα από τα πιο πάνω, η επιτροπή σημειώνει ότι οι Βρετανοί δεν ενημέρωσαν ή δεν προέβησαν σε οποιαδήποτε συνεννόηση με τους κατοίκους της περιοχής, όπως θα επέβαλλε η καλή βούληση, η δεοντολογία, αλλά και το πνεύμα της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.
4. Σε σχέση με τη στάση της κυβέρνησης η πλειοψηφία της επιτροπής θεωρεί ότι η κυβέρνηση και ειδικότερα ο Υπουργός Εξωτερικών δεν επέδειξε τη δέουσα αποφασιστικότητα ούτε άσκησε την κριτική που θα αναμενόταν στην τόσο

αυθαίρετη ενέργεια των Βρετανών, η οποία σαφώς παραβιάζει το πνεύμα, αλλά και το γράμμα της κοινής δήλωσης των δύο πλευρών.

Η πλειοψηφία της επιτροπής θεωρεί ότι η ανακοίνωση τύπου που εκδόθηκε στις 11 Ιουνίου 2002 από το Υπουργείο Εξωτερικών αποτελεί μια στεγνή παράθεση γεγονότων χωρίς να γίνεται καμιά προσπάθεια να καταγγεληθεί η παραβίαση των συμφωνηθέντων και η αυθαιρεσία των Βρετανών. Η πλειοψηφία της επιτροπής πιστεύει ότι, εκτός από όλους τους προαναφερθέντες λόγους, η κυπριακή κυβέρνηση θα έπρεπε να αντιδράσει τουλάχιστο για το γεγονός ότι, ενώ η κυβέρνηση δεν έχει αξιολογήσει ακόμα τη μελέτη, οι Βρετανοί έχουν προχωρήσει στην εξαγγελία της απόφασής τους.

Η πλειοψηφία της επιτροπής σημειώνει επίσης ότι η κυβέρνηση παρέλειψε να ενημερώσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για τις τελευταίες εξελίξεις, με αποτέλεσμα η τελευταία να πληροφορείται μέσω του τύπου τα τεκταινόμενα. Εκτός από την αποστολή της έκθεσης των εμπειρογνομόνων η επιτροπή θα ανέμενε περαιτέρω ενημέρωση από την κυβέρνηση, πράγμα το οποίο επανειλημμένα έχει ζητήσει, ενώ η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να την ενημερώνει.

Τα μέλη της επιτροπής της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΣΥ, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής σε σχέση με τη στάση της κυβέρνησης και του Υπουργού Εξωτερικών, δήλωσαν ότι η θέση αυτή δεν τεκμηριώνεται από τα γεγονότα.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής των ΕΔΗ κ. Ανδρούλα Βασιλείου, διαφωνώντας επίσης με τη θέση της πλειοψηφίας της επιτροπής σε σχέση με τη στάση της κυβέρνησης, δήλωσε ότι θα έπρεπε να είχε κληθεί ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εξωτερικών εκ νέου για να την ενημερώσει πάνω στα πραγματικά γεγονότα, όπως ήταν και η εισήγησή της.

Υποβάλλοντας την πιο πάνω συμπληρωματική έκθεσή της προς το σώμα, η επιτροπή με μοναδικό γνώμονά της την ανάγκη προστασίας μιας περιοχής με σημαντική περιβαλλοντική αξία, που δεν αποτελεί προσωπικό απόκτημα των Κυπρίων αλλά κληροδότημα για όλη την ανθρωπότητα, και επιθυμώντας επίσης να προστατεύσει την υγεία και να διασφαλίσει την ευημερία των κατοίκων της περιοχής καλεί τη Βουλή των Αντιπροσώπων να υιοθετήσει σχετικό ψήφισμα, με στόχο την ανάκληση της απαράδεκτης και αυθαίρετης απόφασης των Βρετανών να προχωρήσουν στην εγκατάσταση της κεραίας στην Αλυκή Ακρωτηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λόγο έχει ο κ. Περδίκης, που είναι ο εισηγητής των δύο θεμάτων.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

«Αλλά εμείς θα τους αντισταθούμε όποιοι και να 'ναι, όσο δυνατοί και να 'ναι!»! Με αυτούς τους στίχους του Δώρου Λοΐζου, στις 2 Ιουλίου του 2001, ξεκινούσαμε μια μικρή ομάδα από ακτιβιστές να αντιμετωπίσουμε την απόφαση των Βρετανών να εγκαταστήσουν την κεραία στον υγροβιότοπο του Ακρωτηρίου. Αν με ρωτάτε σήμερα, ομολογώ ότι δεν πίστευα στην επιτυχία του εγχειρήματος. Η ψυχολογία που με διακατείχε ήταν περίπου η ψυχολογία του Άρη Βελουχιώτη μετά τη Βάρκιζα. Η ψυχολογία του ωραίου αυτόχειρα, του ρομαντικού αυτόχειρα. Είχαμε όμως μαζί μας όχι μονάχα την υποστήριξη των κατοίκων, όχι μονάχα τη δραστήρια παρέμβαση του συνάδελφου του κ. Ματσάκη, την οποία αξίζει να αναφέρουμε εδώ, αλλά, αγαπητοί συνάδελφοι, και τη δήλωση της κυπριακής κυβέρνησης ότι αντιτίθεται στην εγκατάσταση της κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου.

Στις 2 Ιουλίου του 2001 υπήρχε αυτή η δήλωση. Σήμερα άραγε υπάρχει; Ένα ερώτημα το οποίο θα πρέπει να μας βασανίσει και να απαντηθεί και από τους συνάδελφους του Δημοκρατικού Συναγερμού οι οποίοι έχουν εγείρει αυτή την ένσταση

επάνω στην απόφαση, στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος. Βεβαίως κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι καθοριστικό ρόλο στις μετέπειτα εξελίξεις είχε η σταθερή και ομόφωνη θέση των κομμάτων η οποία εκφράστηκε με το ψήφισμα της 12ης Ιουλίου 2001. Και η εξέλιξη των πραγμάτων, όπως περιγράφηκε από την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, ήταν πάνω στα πλαίσια που έθετε η δυναμική αυτή τοποθέτηση του κυπριακού κοινοβουλίου. Τι έγινε όμως στη συνέχεια; Ποιες είναι οι ευθύνες όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων, της Βουλής, ημών των περιβαλλοντιστών ακόμα, αν θέλετε, αλλά και της κυβέρνησης;

Θα ξεκινήσω από το πιο επίτιμο, αν θέλετε, και το πιο πονεμένο. Εγώ θα την κάνω την αυτοκριτική μας. Και θα την κάνω ξεκινώντας από τον εαυτό μας ως Οικολόγους. Και θα πω ότι δεν αρκούσαν τα ψηφίσματα που καταφέραμε να περάσουν από όλες τις συγκεντρώσεις των Πρασίνων της Ευρώπης αυτό το χρόνο, με τελευταία περίπτωση το Μεσογειακό Συνέδριο των Πρασίνων που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο. Δεν αρκούσαν τα συνέδρια. Δεν αρκούσαν οι πεντακόσιες και πλέον επιστολές που στάλθηκαν στις περιβαλλοντικές οργανώσεις ανά τον κόσμο. Ούτε καν και το προχθεσινό, το χθεσινό συνέδριο στη Λεμεσό, γιατί, αν ήταν αυτά όλα αποτελεσματικά, δε θα είχαμε την απόφαση των Βρετανών.

Η Βουλή με τη σειρά της δεν έκανε αυτά που θα 'πρεπε να κάνει. Μπορεί να είχαμε μία κοινή δήλωση κάποιων βουλευτών στον ΟΑΣΕ, αλλά σταθήκαμε πολύ πιο λίγοι από τις περιστάσεις! Μπορεί να παρακολουθούσε η επιτροπή Περιβάλλοντος από κοντά το θέμα, αλλά από την άλλη δεν μπόρεσε να εφαρμόσει τις δικές της αποφάσεις απάνω στη διεθνοποίηση και στη διεκδίκηση του θέματος.

Βεβαίως ξεκίνησα με τις ευθύνες της Βουλής και των Οικολόγων, για να καταλήξω στις τεράστιες ευθύνες της κυβέρνησης, η οποία από την αρχή αποδείχθηκε ρίψασπις και λιποτάχτης. Και όταν λέω από την αρχή, εξηγούμαι συγκεκριμένα. Η πρώτη

υποχώρηση σημειώθηκε στο θέμα που αφορούσε την ανεξάρτητη περιβαλλοντική μελέτη.

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι τόσο στη Μεγάλη Βρετανία όσο και στην Κύπρο ισχύει η σχετική οδηγία περί μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Για να γίνει ένας δρόμος στη Μεγάλη Βρετανία ή στην Κύπρο, για να γίνει ένα ξενοδοχείο, για να κοπούν κάποια δέντρα, υπάρχει μια διαδικασία που καθορίζεται από οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ε, λοιπόν, αυτή η οδηγία και αυτές οι διαδικασίες στην κοινή δήλωση της κυπριακής κυβέρνησης με τους Βρετανούς παρακάμφθηκε! Αποφασίσαν, λέει, να συστήσουν μια ανεξάρτητη επιτροπή εμπειρογνομόνων, η οποία θα κάμει τι; Να επαναξιολογήσει την περιβαλλοντική μελέτη που έκαναν οι ίδιες οι βάσεις με στρατιωτικούς εμπειρογνώμονες, παρακαλώ! Και μάλιστα, όπως στη συνέχεια πληροφορηθήκαμε, ενώ η κυπριακή κυβέρνηση είχε ζητήσει αυτοί οι εμπειρογνώμονες να προέρχονται από διεθνείς οργανισμούς σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος, όπως η γραμματεία της Συνθήκης για τη Ramsar, η Συνθήκη της Βέρνης, το Συμβούλιο της Ευρώπης, οι Βρετανοί αντέταξαν -και το δέχθηκε αυτό τελικά η κυπριακή κυβέρνηση- να προτείνουν εκείνοι εμπειρογνώμονες και να γίνουν, όπως και έγιναν, από κοινού αποδεκτοί.

Είχαμε βέβαια, όπως ακούσατε προηγούμενα και από την έκθεση, το ενδιάμεσο περιστατικό όπου οι Βρετανοί μέσω του Βρετανικού Ινστιτούτου Μηχανικών Περιβάλλοντος -αυτό είναι το IEMA- είχαν προτείνει ένα Βρετανό και έναν Καναδό εμπειρογνώμονα. Είναι στο μόνο σημείο ίσως που αυτή η κυβέρνηση τόλμησε να προβάλει μία πενιχρή αντίσταση κατόπιν, αγαπητοί συνάδελφοι, της έντονης αντίδρασης του Οικολογικού Κινήματος και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, η οποία πληροφορήθηκε το γεγονός όχι από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, αλλά από τους κατοίκους. Σημειώστε το αυτό, για να δείτε σε

πιο σημείο βρέθηκε αυτόν όλο το χρόνο και πώς κρίθηκε τελικά η συνεργασία μεταξύ κυβέρνησης και κοινοβουλίου σ' αυτό το σημαντικό θέμα.

Αλλά δεν ήταν μονάχα αυτό. Μέσα στις πρόνοιες του κοινής αποδοχής -ας το πούμε έτσι- εγγράφου το οποίο είχαν συντάξει η κυπριακή κυβέρνηση και οι Βρετανοί υπήρχε σχετική πρόνοια και για τη δημιουργία... για τη διεκπεραίωση, μάλλον, μιας πλήρους ιατρικής επιδημιολογικής μελέτης. Το πρώτο στάδιο αυτής της μελέτης ήταν οι μετρήσεις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, οι οποίες έγιναν από κοινού, τη συνεργασία των βάσεων μαζί με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Καταλήγοντας, όταν τέλειωσε η έκθεση, με την παρέμβαση μάλιστα και κάποιων Γάλλων ειδικών, η Κυπριακή Δημοκρατία στο έγγραφο που έχω μπροστά μου παραδέχεται, υπογράφει ότι δεν αναμένεται από τις εκπομπές των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων να υπάρχουν προβλήματα στην υγεία των κατοίκων. Και ερωτώ: Υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος η Κυπριακή Δημοκρατία να συνυπογράψει αυτό το συμπέρασμα των Βρετανών ή των οποιωνδήποτε ειδικών; Για να μη νομίζουν κάποιοι ότι η κατηγορία περί ολιγωρίας -για να μην πω και διευκόλυνσης των Βρετανών- είναι αστήριχτη!

Προχωρώ. Υποτίθεται ότι μέσα στην κοινή συμφωνία υπήρχε πρόνοια για να ενταχθεί ο υγροβιότοπος Ακρωτηρίου μέσα στη Συνθήκη Ramsar των προστατευόμενων υγροβιότοπων. Επροτάθη κάποιο σχέδιο από την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι Βρετανοί το απέρριψαν· πρότειναν κάποιο άλλο σχέδιο, από το οποίο εξαίρεσαν όχι μόνο το χώρο στον οποίο υπάρχουν σήμερα οι κεραιές, όχι μόνο το χώρο στον οποίο θα εγκαταστήσουν την τεράστια τους κεραιά, αλλά και χώρο μελλοντικό, για να έχουν οι άνθρωποι και κάποιο περιθώριο να αναπτύξουν το σύστημα των κεραιών τους!

Η κυβέρνηση αντέδρασε. Είπε ότι διαφωνεί, αλλά δεν έκανε καν τον κόπο να στείλει μία επιστολή στη γραμματεία της Ramsar και να της πει «εμείς διαφωνούμε». Θέλω να σας πληροφορήσω -γιατί είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε πρόσφατα, μόλις χθες και προχθές, τον επαρχιακό συντονιστή της γραμματείας της Ramsar για την Ευρώπη, τον κ. Ντοπίας Σαλάτε- ότι οι Τουρκοκύπριοι, όταν η Κυπριακή Δημοκρατία ενέταξε στο Πρωτόκολλο Ramsar την αλυκή της Λάρνακας, έστειλαν επιστολή στη γραμματεία της Ramsar λέγοντάς τους: «Εμάς δε μας δεσμεύουν οι ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας». Για να μην πω το άλλο παράδειγμα: Όταν πρόσφατα το Ηνωμένο Βασίλειο ενέταξε στον κατάλογο των προστατευόμενων υδροβιότοπων κάποιους υδροβιότοπους στα νησιά Φάλκλαντ, η Αργεντινή απέστειλε διαμαρτυρία στη Συνθήκη Ramsar λέγοντας: «Δεν αναγνωρίζουμε»... Σημειώστε ότι τα Φάλκλαντ θωρούνται από τα Ηνωμένα Έθνη χώρος που ανήκει στη Μεγάλη Βρετανία. Παρ' όλα αυτά διαμαρτυρήθηκαν. Ε, η δική μας η Κυπριακή Δημοκρατία δε διαμαρτυρήθηκε για το σχέδιο που υπέβαλαν οι βάσεις για τη Συνθήκη Ramsar! -για να μη μας πουν στη συνέχεια κάποιοι ότι υπήρξε αντίδραση. Υπήρξε αντίδραση για εσωτερική κατανάλωση ενώπιον της επιτροπής Περιβάλλοντος. Εκεί που θα έπρεπε να διαμαρτυρηθεί η Κυπριακή Δημοκρατία, δε διαμαρτυρήθηκε.

Και ερχόμαστε στο τελευταίο. Όταν επιτέλους παρουσιάστηκε κοινή συναινέσει αυτή η επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, μη Βρετανών αλλά μελών του Βρετανικού Ινστιτούτου Μηχανικών Περιβάλλοντος, και όταν με τους όρους που τους είχαν θέσει οι Βρετανοί, στους οποίους συναίνεσε η Κυπριακή Δημοκρατία, έγινε εξέταση της περιβαλλοντικής μελέτης που είχαν κάνει οι ίδιες οι βάσεις, τι αποδείχθηκε; Αποδείχθηκε ότι η ούτω καλούμενη περιβαλλοντική μελέτη των βάσεων ήταν αίολη, ήταν αντιεπιστημονική, ότι εστερείτο πλήθους δεδομένων -και αναγκαστικών, αν θέλετε- αναφορικά με την επιστημονικότητα του θέματος. Παρ' όλα αυτά, ενώ υπήρχε στους

όρους που δόθηκαν από τους Βρετανούς και στους οποίους συναίνεσε και η Κυπριακή Δημοκρατία σχετική διάταξη που ζητούσε από τους εμπειρογνώμονες να καταθέσουν προτάσεις, ώστε, εάν τοποθετηθεί η κεραία, να ελαχιστοποιηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, ακούσαμε εξωφρενικά πράγματα. Ακούσαμε ότι οι Βρετανοί προτίθενται να μετακινήσουν τη χλωρίδα! Ακούσαμε ότι σχεδιάζουν να υλοτομήσουν το δάσος ευκαλύπτων -σημαντικό στοιχείο στον υδροβιότοπο, σύμφωνα με τη μελέτη- για να μπορούν τα πουλιά, λέει, να παρακάμπτουν τις κεραίες! Ακούσαμε ότι θα βάλουν φύλακες πάνω στις κεραίες, για να διώχνουν τα πουλιά, ή θα βάλουν φωτάκια να αναβοσβήνουν, τα οποία όμως, σύμφωνα με την ίδια μελέτη, μπορεί τελικά να προσελκύουν τα πουλιά αντί να τα διώχνουν! Ακούσαμε εξωφρενικά πράγματα τα οποία συνόδευσαν την τοποθέτηση των Βρετανών ότι «ξεκινούμε την τοποθέτηση της κεραίας».

Σε αυτό λοιπόν το κλίμα και έχοντας υπόψη το τι συνέβηκε πέρσι, θα ανέμενε κανείς ότι η κυβέρνηση της Κύπρου, η δική μας κυβέρνηση, θα εξέφραζε την αντίθεσή της! Θα παραδειγματιζόταν από τον Καϊάφα και θα διερρήγνυε τα ιμάτιά της! Θα ξεφώνιζε! Και τι είδαμε, παρακαλώ; Μια ανακοίνωση χλιαρή στην οποία ούτε λίγο ούτε πολύ τοποθετείται η κυπριακή κυβέρνηση με την ευχή οι Βρετανοί να κάνουν ό,τι είναι δυνατό, για να μην επηρεαστεί το περιβάλλον από την τοποθέτηση της κεραίας, όταν απεδείχθη και επιστημονικά ότι σε κάθε τετραγωνικό μέτρο του υδροβιότοπου υπάρχουν πέντε διαφορετικά είδη χλωρίδας, η οποία αντανακλά στην κατάσταση της υγρολογίας του εδάφους. Η μετακίνηση της χλωρίδας θα οδηγήσει στην καταστροφή της χλωρίδας, γιατί κανείς δεν μπορεί να αντιγράψει τη μορφή των νερών που βρίσκονται στην περιοχή της κεραίας. Κανείς δεν μπορεί να δώσει λύση στο πρόβλημα της μετακίνησης των νερών μεταξύ του κυρίως υδροβιότοπου, που είναι η αλμυρή Αλυκή Ακρωτηρίου, με το γλυκό νερό που υπάρχει στο λιβάδι Φασουρίου. Και κανείς

φυσικά δεν μπορεί να κάνει τον τροχονόμο στα πουλιά! Άρα, από περιβαλλοντικής άποψης, δεν υπάρχει καμία μα καμία αμφιβολία ότι πρόκειται για μεγάλη περιβαλλοντική καταστροφή για την οποία θα έπρεπε η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως είπα και πριν, να ξεφωνίζει.

Θα σας δώσω ακόμα μια πληροφορία μεταφέροντας τα στοιχεία που είχα την ευκαιρία... Ε, οι σχέσεις με τους ξένους πολλές φορές είναι πραγματικά εκπαιδευτικές! -το ανάφερα και στην επιτροπή Περιβάλλοντος. Όταν οι Γερμανοί είχαν αποφασίσει για εθνικούς και πανευρωπαϊκούς λόγους να επεκτείνουν ένα εργοστάσιο στον ποταμό Έλβα που κατασκεύαζε τα αεροπλάνα τα Airbus, για να μπορέσουν τα ευρωπαϊκά Airbus να ανταγωνιστούν τα Boeing, ξεσηκώθηκαν διαμαρτυρίες των περιβαλλοντικών οργανώσεων. Μια σημαντική διαμαρτυρία, σας παρακαλώ, η οποία, σύμφωνα με το φίλο μας από τη Ramsar, λήφθηκε υπόψη σοβαρά ήταν και επιστολή διαμαρτυρίας του πρέσβη της Αυστραλίας, παρακαλώ! Η Αυστραλία ενδιαφέρθηκε για τον υγροβιότοπο στη Γερμανία και διαμαρτυρήθηκε. Η Κύπρος φαίνεται να μη διαμαρτύρεται για τον υγροβιότοπο της Κύπρου, επειδή, τάχα, βρίσκεται στα όρια της ούτω καλούμενης, κατά την άποψή μου –δεδομένης, αν θέλετε εσείς- κυρίαρχης βρετανικής βάσης.

Τι αναμένουμε; Αναμένουμε ότι δε θα αντιγράψουμε τη στάση της κυβέρνησης, τη ράθυμη, τη στάση ολιγωρίας, τη στάση αδιαφορίας, θα έλεγα. Περιμένουμε από αυτή τη Βουλή ένα ισχυρό ψήφισμα, το οποίο θα παίξει το ρόλο του εφελτηρίου για τις δυνάμεις αυτού του λαού, οι οποίες στη συνέχεια είμαι σίγουρος ότι θα κάνουν πράξη τα λόγια του ποιητή, ότι «θα τους αντισταθούμε, όποιοι και να 'ναι, όσο δυνατοί και να 'ναι».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα είμαι σύντομος, γιατί το θέμα είναι πολυσυζητημένο και έχει καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό τόσο από την εμπειριστατωμένη έκθεση της επιτροπής Περιβάλλοντος, καθώς και από την ομιλία του συναδέλφου, του κ. Περδίκη.

Εγώ θα ασχοληθώ με λίγα λόγια μόνο με το θέμα της υγείας και θα βασιστώ σε μεγάλο βαθμό πάνω σε υλικό που μου έχουν στείλει Άγγλοι πολίτες, οι οποίοι αγωνίζονται αυτή τη στιγμή εναντίον της έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία από βρετανικές εγκαταστάσεις στην Αγγλία.

(Ο κ. Μάριος Ματσάκης δείχνει στους βουλευτές το υλικό στο οποίο αναφέρεται.)

Έχω εδώ τα στοιχεία και όποιος θέλει μπορεί να τα δει.

Το ερώτημα, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι: Επηρεάζουν τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα την υγεία του ανθρώπου, ναι ή όχι; Υπάρχει πληθώρα βιβλιογραφίας. Δε θα σας τα διαβάσω -είναι πάρα πολλά. Είναι δημοσιευμένα σε πολύ έγκυρα ιατρικά περιοδικά, διεθνώς αναγνωρισμένα, της Αγγλίας, της Αμερικής, των σκανδιναβικών χωρών. Υπάρχουν πολλές μελέτες που έχουν γίνει -ως επί το πλείστον επιδημιολογικές μελέτες αλλά και μελέτες σε πειραματόζωα τα οποία εξέθεσαν σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία- στις οποίες αποδεικνύεται πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας ότι υπάρχουν δυσμενείς επιπτώσεις στον άνθρωπο και ότι ως επί το πλείστον αυτές οι δυσμενείς επιπτώσεις αφορούν κατά κύριο λόγο τα παιδιά στα οποία παρατηρείται αύξηση όγκων του εγκεφάλου και αύξηση νεοπλασιών του αίματος, δηλαδή λευχαιμίες.

Αυτό για το οποίο δεν υπάρχει απόλυτη απόδειξη είναι τα επίπεδα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στην οποία πρέπει να εκτεθεί κάποιος για να πάθει ζημιά, καθώς και ο χρόνος της έκθεσης. Επίσης δεν υπάρχει πλήρης συμφωνία όσον αφορά τα "frequencies", τη...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συχνότητες.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τις συχνότητες των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων. Όμως όλοι συμφωνούν ότι υπάρχει το ρίσκο. Όλοι συμφωνούν ότι η έκθεση σε αυτά τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα, έστω και σε επίπεδα που κάποιες χώρες θεωρούν ότι δεν είναι ζημιογόνα, πολύ πιθανόν στο μέλλον να ανακαλύψουμε ότι όντως είναι ζημιογόνα και ότι απλώς δεν είχαμε εκείνα τα αποτελέσματα στις μελέτες που έχουν γίνει μέχρι στιγμής που να το αποδεικνύουν πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας.

Και υπενθυμίζω το θέμα με το τσιγάρο, που είναι ένα παράδειγμα που μπορεί να μας βοηθήσει. Μέχρι πριν είκοσι χρόνια, τριάντα χρόνια -δε θυμάμαι- υπήρχαν πολλοί που αμφισβητούσαν ότι το κάπνισμα προκαλεί καρκίνο των πνευμόνων, ότι το κάπνισμα προκαλεί καρδιοπάθειες. Παρ' όλο που υπήρξαν μελέτες που έδειχναν ότι τα προκαλεί, αυτό δεν είχε αποδειχθεί πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας. Είναι μόνο τώρα, πριν μερικά χρόνια, που αυτό έχει επιτευχθεί. Φανταστείτε όμως πόσα εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πεθάνει λόγω του καπνίσματος και φανταστείτε πόσες ζωές θα μπορούσαν να σωθούν, αν είχαμε την προνοητικότητα να επισημάνουμε τουλάχιστον στους πολίτες και τους δικούς μας αλλά και παγκοσμίως το γεγονός ότι υπήρχε μεγάλος κίνδυνος, αλλά δεν ήμασταν εντελώς σίγουροι.

Αυτό που πρέπει να διερωτηθούμε όλοι μας είναι κατά πόσο μπορούμε να θέσουμε τα παιδιά της Λεμεσού, γιατί είναι τα παιδιά της Λεμεσού κατά κύριο λόγο που θα επηρεαστούν, σε κίνδυνο. Αυτές οι κεραίες εκπέμπουν κύματα πάνω από τη Λεμεσό. Έχουμε, λοιπόν, το δικαίωμα εμείς να θέσουμε τα παιδιά της Λεμεσού έστω στον κίνδυνο, έστω στο ρίσκο, να επηρεαστεί η υγεία τους, να πάθουν λευχαιμίες, να πάθουν καρκίνους του εγκεφάλου; Και τι θα γίνει, αν μετά από πέντε χρόνια ή μετά από

δέκα χρόνια αποδειχθεί ότι όντως ο αριθμός λευχαιμιών στη Λεμεσό έχει τριπλασιαστεί ή ο αριθμός όγκων του εγκεφάλου στα παιδιά της Λεμεσού έχει τετραπλασιαστεί; Ποιος θα είναι τότε οι ευθύνες οι δικές μας; Και τι θα πούμε στους γονείς αυτών των παιδιών τότε; «Συγνώμη, κάναμε λάθος», «συγνώμη, πριν πέντε ή δέκα χρόνια δεν ήμασταν εντελώς σίγουροι, αλλά τώρα είμαστε απόλυτα σίγουροι για τις δυσμενείς επιπτώσεις στα παιδιά σας»; Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα που πρέπει να απαντήσει ο καθένας και η καθεμιά από εμάς όσον αφορά τις επιπτώσεις στην υγεία.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει καμία ιατρική μελέτη στην περιοχή, ούτε επιδημιολογική ούτε άλλη μελέτη. Το μόνο που έχει γίνει είναι κάποιες μετρήσεις σε κάποιους χώρους κάποιες μέρες από κάποιους ανθρώπους! Αυτό δεν υποκαθιστά την ιατρική μελέτη, η οποία πρέπει να είναι μακροχρόνια και η οποία πρέπει να λάβει υπόψη την έκθεση όχι μόνο εκείνες τις λίγες ώρες που έγιναν οι μετρήσεις αλλά για χρόνια και την έκθεση σε εκπομπές όχι μόνο από τη συγκεκριμένη κεραία, που ήδη είναι εγκατεστημένη, αλλά και απ' όλες τις άλλες αντένες που εκπέμπουν στην περιοχή. Και βεβαίως οι μετρήσεις έγιναν σε μία υφιστάμενη антέννα η οποία είναι η μισή σε μέγεθος αυτής που προτίθενται να εγκαταστήσουν. Οπότε καθόλου δεν μπορούμε να ξέρουμε ποια θα είναι τα επίπεδα της ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας με τη νέα τεράστια κεραία.

Έχω εισηγηθεί στο Βρετανό που είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των αντενών, έχω συζητήσει μαζί του και έχω εισηγηθεί να εγκατασταθούν οι αντένες αλλού. Να εγκατασταθούν μέσα στον περιφραγμένο χώρο του αεροδρομίου του Ακρωτηρίου. Εκεί δε θα επηρεάζουν ούτε τη Λεμεσό ούτε το Ακρωτήριο, γιατί θα εκπέμπουν πάνω από τη θάλασσα. Μου έδωσε δύο λόγους για τους οποίους δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα. Ο πρώτος είναι το κόστος. Μου είπε ότι θα στοιχίσει πολλά εκατομμύρια λίρες, γιατί πρέπει να μεταφερθεί όλο το σύμπλεγμα των κεραιών, που αυτή τη στιγμή

είναι στην περιοχή “Πλούτων” -έτσι ονομάζεται- στον υδροβιότοπο της αλυκής. Εγώ βεβαίως του είπα «μα το οικονομικό κόστος δεν μπορούμε να το συγκρίνουμε με το ρίσκο να προκαλέσουμε σοβαρά προβλήματα υγείας στα παιδιά της Λεμεσού, έστω και σ’ ένα παιδί της Λεμεσού». Ο δεύτερος λόγος που μου είπε είναι ότι πιθανό να υπάρχει κάποιος επηρεασμός των συστημάτων του στρατιωτικού αεροδρομίου στο Ακρωτήρι. Πιθανώς.

Πιστεύω ότι είναι μία πολύ καλή εναλλακτική λύση η μεταφορά και η εγκατάσταση των αντενών μέσα στον περιφραγμένο χώρο, υπάρχει αρκετός χώρος, τον οποίο του υπέδειξα πάνω στο χάρτη και μου είπε ότι και ο ίδιος το έχει σκεφθεί. Νομίζω ότι, εάν αυτές οι αντένες, που χρησιμοποιούνται ούτε ξέρω για ποιο σκοπό... Άλλοι λένε για κατασκοπευτικούς λόγους ένας Βρετανός που μου έχει γράψει μου έστειλε στοιχεία που λένε ότι πιθανό να χρησιμοποιούνται και για ένα ειδικό ηλεκτρομαγνητικό πόλεμο. Υπάρχουν αρκετά στοιχεία ότι γίνονται εδώ και χρόνια μελέτες του ανθρώπινου μυαλού και του τρόπου σκέψης μέσω ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων. Μου ανέφερε μάλιστα ότι με την έκθεση σε συγκεκριμένες συχνότητες μπορεί να προκληθεί παράνοια, μπορεί να προκληθεί μανία, μπορεί να προκληθεί τάση προς αυτοκτονία και διάφορα άλλα πράγματα. Και μου είπε ότι ήδη η Αμερική ιδιαίτερα από το 1960 με το σύστημα “Πανδώρα”, η Ρωσία από το 1970 με το σύστημα “Woodpecker” και η Αμερική σήμερα με το σύστημα “Harp” κάνουν πειράματα με τα οποία μπορούν, εκθέτοντας πληθυσμούς σε συγκεκριμένες συχνότητες, να επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αγωνίζονται ή μάχονται, μπορούν να προκαλέσουν ψυχολογικά προβλήματα σε πληθυσμούς και μπορούν να επηρεάσουν το ηθικό των στρατιωτικών. Δε γνωρίζω αν αυτά μπορούν να γίνουν, αλλά γίνονται ήδη και πειραματίζονται με τέτοια ηλεκτρομαγνητικά όπλα οι μεγάλες δυνάμεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εάν είναι αυτή μία εναλλακτική λύση την οποία η κυβέρνησή μας μπορεί να εισηγηθεί, δηλαδή την εγκατάσταση μέσα στον περιφραγμένο χώρο που δε θα επηρεάζονται οι κάτοικοι της Λεμεσού, οι κάτοικοι του Ακρωτηρίου, που δε θα επηρεάζεται ο υδροβιότοπος της αλυκής, τότε, νομίζω, αυτή θα είναι μια καλή διέξοδος και ίσως η κυβέρνησή μας να πρέπει να την εισηγηθεί.

Και, τελειώνοντας, επειδή μέχρι στιγμής δεν έχω ακούσει ακόμη ευθαρσώς την τελική τοποθέτηση της κυβέρνησης, παρ' όλο που έχουν γίνει κάποιες αναφορές στο παρελθόν, σήμερα, αυτές τις μέρες, θα ήθελα, και προκαλώ, αν θέλετε, την κυβέρνηση, να βγει και να πει αν συναινεί στην εγκατάσταση αυτών των αντενών ή όχι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά τη λεπτομερή ανάλυση των γεγονότων από τους δύο προλαλήσαντες συναδέλφους, απολογούμαι, διότι θα ακούσετε αρκετά πράγματα να επαναλαμβάνονται, αλλά δυστυχώς πρέπει να το κάνω.

Ενεργώντας σύμφωνα με το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων της 12^{ης} Ιουλίου του 2001, η κυβέρνηση και ειδικά το Υπουργείο Εξωτερικών συνέχισαν τις εντατικές διαβουλεύσεις με τις βρετανικές αρχές, αποτέλεσμα των οποίων ήταν το κοινό ανακοινωθέν που εξέδωσαν στις 28 Αυγούστου 2001. Σύμφωνα με το ανακοινωθέν αυτό, συμφωνήθηκαν -περιληπτικά θα τα αναφέρω- τα ακόλουθα: Πρώτον, να γίνει, όπως αναφέρθηκε, μια μακροχρόνια μελέτη για τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων. Δεύτερον, συμφωνήθηκε ο διορισμός μιας ομάδας ανεξάρτητων ειδικών με κύρος και σχετική πείρα για να αναθεωρήσει την έκθεση του βρετανικού Υπουργείου Άμυνας και της κυπριακής Υπηρεσίας

Περιβάλλοντος σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να εξετάσει το θέμα σε όλο του το εύρος. Τρίτον, αποφασίστηκε η συνεργασία, για να ετοιμαστεί μια μελέτη περιβαλλοντικής διαχείρισης της περιοχής της αλυκής, συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας ζώνης προστασίας του περιβάλλοντος στην περιοχή της αλυκής. Τέταρτον, υπήρξε ανάληψη ευθύνης από την αγγλική κυβέρνηση να επεκτείνει την εφαρμογή της Συνθήκης της Βέρνης του 1979 και της Συνθήκης του Ramsar του 1971 και στην περιοχή των βάσεων στην Κύπρο και να εντάξει την περιοχή της αλυκής στον κατάλογο των βιοτόπων διεθνούς σημασίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Συνθήκης του Ramsar. Πέμπτον, συμφωνήθηκε ότι οι δύο πλευρές θα εφαρμόσουν ένα κοινό πρόγραμμα παρακολούθησης των κινήσεων των αποδημητικών πουλιών κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών.

Τώρα, όσον αφορά το πρώτο, το Υπουργείο Εξωτερικών ανακοίνωσε ότι έχει ετοιμάσει πρωτόκολλο για διεξαγωγή ιατρικής μελέτης, που θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Άρα η μελέτη αυτή δεν έχει καν ξεκινήσει. Το δεύτερο έχει γίνει, δηλαδή διορίστηκε η ομάδα των ειδικών μετά από τις διάφορες διαβουλεύσεις που έγιναν, και μεταξύ της κυβέρνησης και με την επιτροπή Περιβάλλοντος, για να αλλάξουν οι δύο και να γίνουν έξι-εφτά, όπως ήταν. Τελικά διορίστηκε μια ομάδα έμπειρων ειδικών, αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι στην έκθεσή τους αφήνουν να νοηθεί ότι θα υπάρξουν πράγματι σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και συνιστούν τη λήψη μιας σειράς μέτρων. Εντούτοις, διαπιστώνουν την απουσία μιας σειράς στοιχείων που δεν είχαν, για να μπορέσουν να εκφράσουν την τελική τους άποψη. Τα στοιχεία αυτά ζητήθηκαν και αντιλαμβάνομαι ότι δόθηκαν πριν από μερικές μέρες και φυσικά εξετάζονται.

Όσον αφορά τη συμπερίληψη της αλυκής στη Συνθήκη Ramsar, οι Βρετανοί, όπως ακούσαμε, κάνοντας την αίτησή τους, φρόντισαν να εξαιρέσουν από την περιοχή

της αλυκής την περιοχή όπου βρίσκονται οι αντένες, που ακούσαμε ότι λέγεται “Πλούτων”. Διερωτώμαι γιατί δεν την έβγαλαν περιοχή “Σαίξπηρ”! Το Υπουργείο Εξωτερικών εξέφρασε ήδη την αντίθεσή του, αλλά ετοιμάζει και την επίσημη άποψή του, αφού, όπως λέχθηκε, αξιολογήσει την πρόταση των Βρετανών.

Το κοινό πρόγραμμα μελέτης για την παρακολούθηση της κίνησης των πουλιών και τις επιπτώσεις στη θνησιμότητά τους από τις κεραίες βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη. Εντούτοις, ενώ άλλα μεν βρίσκονται σε εξέλιξη, άλλα δε δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει, όπως είναι η μελέτη, όπως είπαμε, για την υγεία των κατοίκων, οι Άγγλοι αποφάσισαν να ξεκινήσουν τα έργα για την κατασκευή της κεραίας. Αυτό αποφασίστηκε από τις βρετανικές αρχές, αγνοώντας και το ψήφισμα της Βουλής, όπως επίσης και τις δεσμεύσεις τους, βάσει της κοινής δήλωσης με την κυπριακή κυβέρνηση.

Δεν αγνοούμε τα δικαιώματα που διατηρούν οι Βρετανοί στις κυρίαρχες βρετανικές βάσεις, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει και αυτοί να σέβονται και την υγεία των κατοίκων της περιοχής και να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, γιατί το περιβάλλον είναι κτήση και κληροδότημα της φύσης σε ολόκληρο το κόσμο. Γι’ αυτό εκφράζουμε τη λύπη μας και την κάθετη διαφωνία μας με την απόφαση των βρετανικών αρχών να ξεκινήσουν και πάλι την κατασκευή των έργων για την κεραία και συστρατεύομαστε με όλα τα μέλη της επιτροπής Περιβάλλοντος για μη κατασκευή της κεραίας. Θεωρούμε ότι θα πρέπει πρώτιστα να αναμένουμε το τελικό πόρισμα της περιβαλλοντικής μελέτης των ειδικών. Θα πρέπει να γίνει και επιδημιολογική μελέτη για τις επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων. Θα πρέπει να επιμείνουμε στη συμπερίληψη της ευρείας περιοχής της αλυκής στη Συνθήκη Ramsar και θα πρέπει να περατωθεί και η μελέτη της ομάδας που μελετά την κίνηση των πουλιών.

Ως εκ τούτου, συμφωνούμε με την ψήφιση νέου ψηφίσματος της Βουλής, σύμφωνα με το προσχέδιο που ετοιμάστηκε. Εκείνο στο οποίο διαφωνούμε -και εγώ

έχω εκφράσει ήδη την άποψή μου αυτή στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής- είναι ότι δε δέχομαι να καταδικάσουμε την κυβέρνηση ότι έμεινε αμέτοχη σε όλη αυτή τη διαδικασία, προτού ακούσουμε πράγματι τον Υπουργό Εξωτερικών -αν δεν έγινε τίποτε, να μας το πει, αν έγινε, να μας πει τι έγινε. Αλλά δεν μπορώ από ένα ανακοινωθέν τύπου να βγάλω εγώ τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματά μου.

Θα ήθελα -διότι αυτά τα πράγματα είναι λεπτά, μπορεί να γίνονται διπλωματικές κινήσεις τις οποίες εμείς δεν ξέρουμε και δεν μπορούν να λέγονται αυτά τα πράγματα ανοιχτά- θα ήθελα πράγματι να ακούσω τον Υπουργό Εξωτερικών, προτού αποφανθώ γι' αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, καταρχήν πρέπει να παραδεχθούμε όλοι ότι δεν υπάρχει κανείς σε αυτή την αίθουσα που να είναι περισσότερο ευαίσθητος είτε σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον είτε σε θέματα που αφορούν την υγεία των συμπολιτών μας. Πέραν αυτού, θέλω να δηλώσω ευθαρσώς με αποδέκτες τους φιλοξενούμενους στην πατρίδα μας Άγγλους στρατιωτικούς και λόρδους «αφουγκραστείτε το λαϊκό αίσθημα και μην παίζετε με την υπομονή μας». Έχω την εντύπωση ότι αυτή η φράση τα λέει όλα. Δε θέλω να επικεντρωθώ, παρ' όλο που θα κάνω μια γρήγορη αναφορά, στις κρίσεις και επικρίσεις της αντιπολίτευσης εν σχέσει με τους χειρισμούς του Υπουργού των Εξωτερικών.

Θα ήθελα να διαβάσω τις δύο τελευταίες παραγράφους του ψηφίσματος της 12ης Ιουλίου 2001, το οποίο, βεβαίως, πρώτον, «καλεί την κυβέρνηση της Κυπριακής

Δημοκρατίας να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες και να μη συναινέσει στην έναρξη των εργασιών εγκατάστασης της κεραίας πριν από τη διενέργεια των πιο πάνω μελετών» και μετά «εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο του σώματος να προβεί σε όλα τα αναγκαία διαβήματα προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τους κοινοβουλευτικούς οργανισμούς, το Βρετανικό Κοινοβούλιο και όπου άλλου θεωρεί χρήσιμο με στόχο την ευαισθητοποίηση των σωμάτων αυτών για αποτροπή της υπό αναφορά βρετανικής ενέργειας».

Λέγοντας αυτά θέλω να πω στο σώμα -και το είπα και στην επιτροπή Περιβάλλοντος- ότι πραγματικά μας ξένισε ο τρόπος με τον οποίο ορίστηκε έκτακτη συνεδρία της επιτροπής Περιβάλλοντος για το συγκεκριμένο θέμα, πριν καλά καλά διαβάσουμε τη μελέτη των εμπειρογνομόνων, που, σημειώστε, είναι επτά τον αριθμό: δύο Πορτογάλοι, δύο Νοτιοαφρικανοί, ένας Νορβηγός, ένας Μαλτέζος, ένας Νοτιοαφρικανός -δεν υπάρχει Άγγλος εκεί πέρα. Και εν πάση περιπτώσει, πρέπει να αποφασίσουμε και να πούμε: Δεχόμαστε αυτό το πόρισμα, αυτή τη μελέτη και θα βασιστούμε σε αυτό, για να θέσουμε ενώπιον και των Βρετανών και του κυπριακού λαού τα συμπεράσματά μας, ή λέμε ότι είναι από ένα αγγλικό ινστιτούτο, που, σημειώστε, είναι από τα εγκυρότερα στον κόσμο, οπότε δεν το συζητούμε, επειδή είναι αγγλικό; Αυτό πρέπει να μας το πουν οι φίλοι συνάδελφοι.

Εν πάση περιπτώσει, αυτό που θέλω να πω είναι ότι βεβαίως συμφώνησα με την κ. Ανδρούλα Βασιλείου ότι έπρεπε, δεδομένου του κρίσιμου γεγονότος, να προσκληθεί και ο Υπουργός των Εξωτερικών, για να μας ενημερώσει για το τι έκανε. Θα αρκεστούμε μόνο σε μια ανακοίνωση που δόθηκε στη δημοσιότητα; Η απάντηση ήταν: «Δεν πειράζει! Έπρεπε να έρθει ο ίδιος ο υπουργός να μας ενημερώσει» κ.λπ.

Είπα από την αρχή ότι δε θέλω να κομματικοποιήσω, αν θέλετε, ή να δημιουργήσω οποιαδήποτε κομματική προστριβή ή αψιμαχία σε αυτό το πολύ σοβαρό

θέμα, που απασχολεί και πρέπει να απασχολεί όλους μας. Αυτό που είπαμε στην επιτροπή και θα το επαναλάβω και δημόσια είναι ότι είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει ομόφωνους και ενωμένους να μας βρει την επόμενη μέρα, την επομένη του ψηφίσματος, για να αντιμετωπίσουμε αυτή την πολύ σοβαρή κατάσταση.

Τώρα, όσον αφορά τις ενέργειες του Υπουργού των Εξωτερικών, θα καταθέσω στο προεδρείο επιστολή της 7ης Δεκεμβρίου του 2001, απόρρητη επιστολή του Υπουργείου των Εξωτερικών, όσον αφορά τις ενέργειες και τα διαβήματα στα οποία προέβη ο Υπουργός των Εξωτερικών. Και οφείλω να ομολογήσω ότι ήταν πολλά, σοβαρά και εμπεριστατωμένα.

Κύριε, όσον αφορά το προεδρείο.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Νίκος Τορναρίτης παραδίδει στο γραμματέα το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Τώρα, το τι μέλλει γενέσθαι...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγνώμη, αν επιτρέπεται! Προς τη γραμματεία έπρεπε να το καταθέσετε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εκολλήσαμεν στην ορθογραφία, κύριε Δώρο;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όπου θέλετε, συγνώμη! Είμαι νέος στην παρούσα αίθουσα, οπότε συγχωρέστε με!

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, θα προτιμούσα να σταθούμε στη μελέτη αυτών των επτά εμπειρογνομόνων. Γιατί λέω «να σταθούμε»; Διότι πράγματι μόνο χρησιμοποιώντας αυτή τη μελέτη μπορούμε να αποδείξουμε πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας ότι αυτές οι κεραίες δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στη δική μας πατρίδα ούτε και οι εκατοντάδες οι οποίες υφίστανται μέχρι σήμερα, διότι πρέπει όλοι να ξέρετε ότι στο χώρο που

προγραμματίζεται να ανεγερθεί η συγκεκριμένη κεραία υπάρχουν εκατοντάδες άλλες κεραίες για τις οποίες δεν ακούσαμε οποιαδήποτε ένσταση στο παρελθόν.

Όσον αφορά τη Συνθήκη Ramsar, βεβαίως πρέπει να γνωρίζουμε ότι και η αλυκή της Λάρνακος μόλις πρόσφατα έγινε αίτηση να ενταχθεί στο όλο πλέγμα, οπότε είναι σημαντικό το γεγονός ότι επιτεύχθηκε αυτό μετά τα διαβήματα, ναι, και του ανώνυμου Κύπριου πολίτη, διότι δε θα ήθελα να τον χρωματίσω σε οικολόγο ή σε κ. Ματσάκη, αφού έχω την εντύπωση ότι όλοι εδώ πέρα εκπροσωπούμε τον Κύπριο πολίτη και κάθε ενέργεια καθενός από εμάς, θετική ή αρνητική, αντανακλά σε όλους μας. Άρα, θεωρώ πολύ σημαντικό το έγγραφο το οποίο δόθηκε σε εμάς μία μέρα πριν από την έκτακτη συνεδρία της επιτροπής Περιβάλλοντος, ένα έγγραφο πέραν των εκατό σελίδων. Ο κύριος πρόεδρος -και ας με διαψεύσει- δήλωσε στην επιτροπή ότι δεν το διάβασε το έγγραφο...

(Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας κάνει ένα αρνητικό νεύμα.)

Ναι, ναι, έτσι είπες... και ήρθαμε εδώ πέρα και είμαστε όλοι εδώ ομονοούντες να βγάλουμε το ψήφισμα, το οποίο δεν ακούσαμε -δεν ξέρω ποιος θα το διαβάσει! Εν πάση περιπτώσει, αυτό που θέλω να πω και κλείνω... Συγγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ να μη γίνει διακοπή!

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Άστε τον, άστε τον, δημοκρατία έχουμε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το ψήφισμα θα διαβαστεί μετά το πέρας της συζήτησης.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία! Σας ευχαριστώ για την περαιτέρω πληροφορία.

Εν πάση περιπτώσει, για να κλείσω, επαναλαμβάνω ότι είναι μία υπόθεση σοβαρή, η οποία αφορά και πρέπει να αφορά όλους μας. Δεν είναι υπόθεση κομματικών συμφερόντων ή, αν θέλετε, που μπορεί να τοποθετηθεί ή να τύχει εκμετάλλευσης από οποιονδήποτε χάριν μικροκομματικών προσανατολισμών του αμέσου μέλλοντος και θεωρώ ότι όλοι μαζί πρέπει να προχωρήσουμε για να πετύχουμε το σκοπό, που δεν είναι άλλος από το να μην εγκατασταθεί αυτή η κεραία στο συγκεκριμένο τόπο, πρώτον, και, δεύτερον, να φύγουν και οι υπόλοιπες κεραίες, διότι, έχω την εντύπωση, μολύνουν το περιβάλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει κάποιος που θέλει να πρωτολογήσει;

Η κ. Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε νομίζω ότι έχει δύο πτυχές: η ουσία της απόφασης των αρχών των βρετανικών βάσεων, αλλά και η διαδικασία με την οποία πάρθηκε και δόθηκε στη δημοσιότητα αυτή η απόφαση. Και είναι αυτή μια από τις σπάνιες φορές που και η ουσία αλλά και η διαδικασία ενός θέματος έχουν την ίδια ίσως σημασία. Γιατί όμως η απόφαση των αρχών των βρετανικών βάσεων να προχωρήσουν στην εγκατάσταση της γνωστής υπερκεραίας είναι τόσο σοβαρή; Γιατί τα προβλήματα που προκαλεί η εφαρμογή αυτής της απόφασης θεωρούνται τόσο σοβαρά, ώστε να καλείται έκτακτα αυτό το σώμα να συζητήσει και να εγκρίνει ψήφισμα; Νομίζω ότι οι ανησυχίες που εκφράζαμε όλοι μας πριν ένα χρόνο σε αυτό το σώμα για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από αυτή την απόφαση των αρχών των βρετανικών βάσεων έχουν επιβεβαιωθεί με τον πιο σοβαρό

τρόπο από την περιβαλλοντική μελέτη, την προκαταρκτική μελέτη που ετοίμασε η διεθνής ομάδα των εμπειρογνομόνων.

Παρά την αναφορά των ίδιων των εμπειρογνομόνων σε ελλιπή στοιχεία, παρά την αναφορά τους στους περιορισμένους όρους εντολής που είχαν στα πλαίσια αυτής της μελέτης, σημειώνουν μια σειρά επιπτώσεων που θα προκύψουν από την εγκατάσταση της κεραίας στο πλαίσιο των ευρύτερων πιέσεων στο οικοσύστημα της περιοχής της αλυκής. Μάλιστα, οι εμπειρογνώμονες -και δε χρειάστηκε να διαβάσουμε σε λεπτομέρεια όλη την έκθεση για να διαπιστώσουμε τούτες τις επισημάνσεις- αναγνωρίζουν ότι η ένταξη ολόκληρης της αλυκής στη Συνθήκη Ramsar και η ανάπτυξη ενός διαχειριστικού σχεδίου από τη διοίκηση των βάσεων, σε συνεργασία με την Κυπριακή Δημοκρατία, είναι ζωτικά στοιχεία για τη διατήρηση του ενιαίου χαρακτήρα της αλυκής, είναι στοιχεία τα οποία θα διασφαλίσουν την προστασία μιας περιοχής που θεωρείται οικολογικά ευαίσθητη και πολύτιμη για τον τόπο.

Οι λύσεις που έχουν ανακοινώσει οι αρχές των βρετανικών βάσεων κάθε άλλο παρά περιβαλλοντικές μπορούν να θεωρηθούν. Φανταστείτε να σας λέει κάποιος «ξέρετε, με αυτό το δίκτυ των εκατοντάδων μέτρων που θα χτίσετε δε θα αφήνετε πουλιά να περνούν» και εσείς να λέτε «εντάξει, σεβόμενος το περιβάλλον και τις οικολογικές ευαισθησίες όλων εσάς, θα κόψω το δάσος των ευκαλύπτων που υπάρχει δίπλα, για να ανοίξω νέα δίοδο για πουλιά»! Φανταστείτε να λέτε σε κάποιους «ξέρετε, σε αυτή την περιοχή υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία χλωρίδας, πανίδας, περνούν από αυτή την περιοχή δεκάδες, διακόσια πόσα είδη πουλιών», αν θυμούμαι καλά, και η απάντηση να είναι «εντάξει, θα διαφυλάξω τη χλωρίδα ξεσηκώνοντας -δεν ξέρω με τι με μπουλντόζες, με εκσκαφείς την περιοχή, για να τη μεταφέρω κάπου αλλού»! Γιατί, με λίγα λόγια, αυτή είναι η απάντηση των αρχών των βρετανικών βάσεων στις

επιφυλάξεις που η διεθνής ομάδα των εμπειρογνομόνων, την οποία δεσμεύτηκαν να ακούσουν, σημειώνει στην έκθεσή της.

Για να μη σταθώ στο θέμα των πιθανών κινδύνων για την υγεία των κατοίκων των κοντινών χωριών λόγω της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας για το οποίο δεν έχει γίνει ακόμα τίποτε. Το ίδιο το Υπουργείο Εξωτερικών στη μία και μόνη ανακοίνωση, στη μία και μόνη δημόσια δήλωσή του μετά την ανακοίνωση της απόφασης των βρετανικών βάσεων, δηλώνει ότι δεν έχουν ακόμη διαμορφωθεί καν απόψεις για το πρωτόκολλο διεξαγωγής της ιατρικής μελέτης, το οποίο θα υποβληθεί εντός ημερών στο Υπουργικό Συμβούλιο -διερωτώμαι πότε και για ποιο λόγο μετά τις τελευταίες εξελίξεις.

Υπάρχουν, λοιπόν, ζητήματα ουσίας στο θέμα που συζητούμε. Υπάρχουν στοιχεία τα οποία δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε, σεβόμενοι την υποχρέωση που έχουμε αναλάβει απέναντι σ' αυτό τον τόπο και σεβόμενοι την υποχρέωση που έχουμε αναλάβει, πολύ περισσότερο, απέναντι στις μελλοντικές γενιές του τόπου. Γιατί μπορείς να διορθώσεις ένα κτίριο που καταρρέει, μπορείς να διορθώσεις οτιδήποτε άλλο εκτός από την καταστροφή του πλούτου που σου έχει προσφέρει η φύση. Και το οικοσύστημα της περιοχής δεν υπάρχει τρόπος, από τη στιγμή που θα διαταραχθεί, να το επαναφέρεις στην προτεραιά του κατάσταση. Άστε που πραγματικά διερωτώμαι αν υπάρχει τέτοιο περιθώριο! Μιλούμε για όγκους μπετόν πολλών κυβικών, όταν μιλούμε για καταστροφή που με κανένα τρόπο δεν μπορεί να διορθωθεί στο μέλλον.

Θέλω όμως να σταθώ και στη διαδικασία με την οποία πάρθηκε και ανακοινώθηκε η απόφαση των αρχών των βρετανικών βάσεων, γιατί νιώθω πραγματικά ότι αυτή η Βουλή πρέπει να νιώθει και προσβεβλημένη, αλλά και μπροστά σε μια πρόκληση την οποία πρέπει να απαντήσει: πρόκληση προς την Κυπριακή Δημοκρατία, προς το λαό αυτού του τόπου. Οι αρχές των βρετανικών βάσεων ανακοίνωσαν την περασμένη βδομάδα ότι προχωρούν με την εγκατάσταση της γνωστής υπερκεραίας. Έδωσαν την

απόφασή τους στη δημοσιότητα, χωρίς να έχει καν ολοκληρωθεί ο διάλογος με την κυπριακή κυβέρνηση, όπως οι ίδιοι είχαν δεσμευθεί στην κοινή δήλωση στις 28 του Αυγούστου. Μάλιστα στην κοινή δήλωση είχαν δεσμευτεί να συνεργαστούν και για τη διαμόρφωση διαχειριστικού σχεδίου και για μια σειρά άλλες μελέτες που έπρεπε να γίνουν σ' αυτό το διάστημα. Είχαν μάλιστα το θράσος να δικαιολογήσουν αυτή τους την παράλειψη με την προκλητική διευκρίνιση ότι οι επαφές που είχαν με την κυπριακή κυβέρνηση είχαν μόνο ενημερωτικό και επεξηγηματικό χαρακτήρα. Δεν αναλάμβαναν, δηλαδή, με τις επαφές αυτές καμιά υποχρέωση απέναντι στο κυπριακό κράτος, απέναντι στον κυπριακό λαό.

Οι διαβουλεύσεις είναι σε εκκρεμότητα. Έχουν πλέον όμως ουσιαστικά, εκ των πραγμάτων, κλείσει. Δεν υπάρχει πλέον λόγος διαβούλευσης από τη στιγμή που το ένα μέρος προχωρά αυθαίρετα, με αυταρχισμό, να εφαρμόσει την απόφαση που έχει πάρει, χωρίς να περιμένει καν να ακούσει την άποψη του άλλου μέρους.

Και είναι εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, που νιώθουμε ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν μπορεί να μείνει στο απυρόβλητο. Δε θεωρούμε ότι είναι άμοιρη ευθυνών για την εξέλιξη αυτού του προβλήματος. Η κυπριακή κυβέρνηση έστειλε ουσιαστικά το μήνυμα με διάφορους τρόπους στις αρχές των βρετανικών βάσεων ότι είναι έτοιμη να δεχθεί την απόφασή τους. Τους “άναψε”, αγαπητοί συνάδελφοι, “το πράσινο φως”. Θα σταθώ μόνο στη δήλωση του ίδιου του Υπουργού Εξωτερικών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν αντιτίθεται στην εγκατάσταση της κεραίας, ότι επιδίωξη της κυπριακής κυβέρνησης είναι απλώς ο περιορισμός των προβλημάτων. Μετά από αυτή τη δήλωση, τι περιμένατε να κάνουν οι αρχές των βρετανικών βάσεων; Θεωρούν που θεωρούν ότι η κεραία είναι ένας σημαντικός κρίκος στο στρατιωτικό επικοινωνιακό τους δίκτυο. Από τη στιγμή που από το επίσημο κυπριακό κράτος είχαν το πράσινο φως για να προχωρήσουν, γιατί να δυσκολεύουν τη ζωή τους περισσότερο;

Ακόμα και στην ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών, που δόθηκε μετά τη δημοσιογραφική διάσκεψη των Βρετανών, δεν υπάρχει διαμαρτυρία για την απόφαση, δεν υπάρχει καταδίκη της απόφασης των βρετανικών αρχών, δεν υπάρχει καν διαμαρτυρία για την απουσία συνεννόησης. Εκφράζεται απλώς ένα ευχολόγιο. «Αναμένεται» λέει «ότι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θα λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας των κατοίκων και του περιβάλλοντος». Είναι, με λίγα λόγια, δική τους ευθύνη, είναι κάτι ξέχωρο από μας, είναι κάτι που δεν έχει καμιά σχέση με αυτό το κράτος και με αυτόν τον τόπο, είναι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου που θα λάβουν -“αναμένουμε”, λέει η ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών- όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας των κατοίκων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο κ. Τορναρίτης επέλεξε, δυστυχώς, για ένα θέμα τόσο σοβαρό το δρόμο της μικροπολιτικής αντιμετώπισης του θέματος. Είναι κρίμα πραγματικά να μειώνουμε τη σοβαρότητα του θέματος σε αντιπολιτευτική διάθεση του οποιουδήποτε. Είναι κρίμα πραγματικά, αντί εμείς, οι εκφραστές της θέλησης του κυπριακού λαού, εμείς στους ανατέθηκε η υπεράσπιση των δικαιών του τόπου και του λαού, να φωνάξουμε όσο πιο δυνατά μπορούμε και να απαιτήσουμε από την κυπριακή κυβέρνηση να αντιδράσει σ' αυτή την απόφαση των Βρετανών, να προσπαθούμε να βρούμε δικαιολογίες και να προσπαθούμε πίσω από φραστικά τεχνάσματα να περιορίσουμε την ευθύνη του κυπριακού κράτους γι' αυτό το θέμα. Είπε ο κ. Τορναρίτης: «Θα αρκεστούμε σε μια ανακοίνωση, για να κατανέμουμε ευθύνες στην κυπριακή κυβέρνηση;» Μα ακριβώς περί αυτού πρόκειται, αγαπητοί συνάδελφοι. Ότι μιλούμε για μια μόνο ανακοίνωση. Δέκα μέρες μετά την απόφαση των αρχών των βρετανικών βάσεων, δεν υπήρξε ούτε μία δήλωση του Υπουργού Εξωτερικών, δεν υπήρξε ούτε μία δήλωση του κυβερνητικού εκπροσώπου, δεν υπήρξε ένα διάβημα, το οποίο να γίνει προς την κατεύθυνση των

αρχών των βρετανικών βάσεων. Και μη μου πείτε ότι ίσως δε γνωρίζουμε, γιατί έχει αναλάβει υποχρέωση απέναντι στην επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής το Υπουργείο Εξωτερικών να την κρατά ενημέρη για όλες τις εξελίξεις. Δεν υπήρξε τίποτε άλλο, παρά μόνο, ναι, μια ανακοίνωση. Εγώ λέω, ναι, ότι μπορούμε να αρκεστούμε σ' αυτή την ανακοίνωση, που δείχνει την απροθυμία των κυβερνώντων να αναλάβουν το ρόλο του πρωτοστάτη σ' αυτό τον αγώνα, μια ανακοίνωση που δείχνει πραγματικά τη συναίνεση των κυβερνώντων σ' αυτή την περιβαλλοντικά απαράδεκτη αλλά και άδικη για τον τόπο απόφαση.

Νομίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι ακριβώς επειδή πρόκειται για μια και μόνο ανακοίνωση, δεν μπορούμε να την αφήσουμε να περάσει απαρατήρητη. Δεν μπορούμε να αρκεστούμε στην καταδίκη των Βρετανών. Θα πρέπει εμείς πρώτοι να απαιτήσουμε από την κυβέρνηση του κυπριακού κράτους να αναλάβει τις ευθύνες της. Και καλώντας τις αρχές των βρετανικών βάσεων να αναιρέσουν την απόφαση για εγκατάσταση της κεραίας, καλώντας τις αρχές των βρετανικών βάσεων να προχωρήσουν δηλώνοντας ολόκληρη την περιοχή της Αλυκής του Ακρωτηρίου στη Συνθήκη Ramsar, να καλέσουμε ταυτόχρονα και την κυπριακή κυβέρνηση, έστω και τώρα, έστω και την υστάτη, να σταθεί στο ύψος της, να ανταποκριθεί σε εκείνο που και εμείς και ο κυπριακός λαός - είμαι βέβαιη- στο σύνολό του απαιτεί και να ζητήσει μαζί με μας την αναίρεση της απόφασης των αρχών των βρετανικών βάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συζήτηση αυτού του θέματος εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων υπογραμμίζει για μια ακόμα φορά με τον πιο έντονο και δραματικό τρόπο το βαρύτατο τραυματισμό

διαχρονικά της Κυπριακής Δημοκρατίας από τα κατάλοιπα της βρετανικής αποικιοκρατίας. Δεν πρόκειται να αναφερθώ στα πολλά ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και στις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών εδώ και αρκετές δεκαετίες ότι τα λεγόμενα κυριαρχικά δικαιώματα πρώην αποικιοκρατικών δυνάμεων σε πρώην αποικίες συνιστούν κατάλοιπα αποικισμού -“vestiges of colonialism”- και ως εκ τούτου είναι παράνομα και πρέπει να εξοβελίζονται από το διεθνές πολιτικό σύστημα.

Θέλω να υπενθυμίσω στους συναδέλφους που έχουν πάρει μέρος ή παίρνουν μέρος στη Διακοινοβουλευτική Ένωση, στο διεθνή διακοινοβουλευτικό οργανισμό στον οποίο μετέχει και η κυπριακή Βουλή των Αντιπροσώπων, ότι ήταν ένα από τα θέματα που για πάρα πολλά χρόνια ε συζητείτο στις συνόδους της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και τα πάρα πολλά ψηφίσματα που έχει υιοθετήσει αυτός ο διεθνής διακοινοβουλευτικός οργανισμός γύρω από αυτό το θέμα.

Αυτά δεν τα λέω, διότι δεν είμαι ρεαλιστής και δεν είμαι προσγειωμένος στην πραγματικότητα ή γιατί δεν ξέρω ότι η πατρίδα μας αντιμετωπίζει πρόβλημα εθνικής επιβίωσης και γιατί θέλω να εγείρω τώρα ζήτημα αμφισβήτησης των λεγόμενων “κυριαρχικών δικαιωμάτων” των Άγγλων στην Κύπρο. Τα λέω, για να υποδείξω ότι ναι μεν δεν εγείρουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία ένα τέτοιο θέμα αυτή τη στιγμή, αλλά τουλάχιστον αυτή η πολιτική πράξη της μη αμφισβήτησης των λεγόμενων, επαναλαμβάνω, “προνομίων και δικαιωμάτων” των Άγγλων θα έπρεπε να οδηγεί τους Άγγλους σε μια άλλη συμπεριφορά απέναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία. Άλλωστε αυτά τα λεγόμενα “δικαιώματα” δεν έχουν δημιουργηθεί σε ένα νομικό κενό. Έχουν δημιουργηθεί, πράγματι, στα πλαίσια της λεγόμενης συμφωνίας, Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, η οποία προέβλεψε μια σειρά από επαχθή βάρη για την Κυπριακή Δημοκρατία και την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής

Δημοκρατίας. Όμως αυτή η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, όπως και κάθε διεθνής συνθήκη, δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπο αυθαίρετο, κατά τρόπο αυταρχικό και κατά τρόπο άδικο από το ισχυρό μέρος το οποίο υπήρξε συμβαλλόμενο σ' αυτή τη διεθνή συνθήκη. Οι κανόνες του διεθνούς δικαίου ορίζουν ότι οι διεθνείς συνθήκες πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο δίκαιο και με καλή πίστη. Και εδώ απουσιάζει η καλή πίστη από τους Βρετανούς, γιατί όσες φορές υπήρξε αμφισβήτηση κάποιων αυθαίρετων συμπεριφορών από τις αρχές των βρετανικών βάσεων, η απάντηση ήταν η αυταρχική και δεσποτική συμπεριφορά.

Εδώ υπάρχει μια σειρά επιστημονικών απόψεων, εκθέσεων. Υπάρχουν σε εξέλιξη μελέτες για θέματα που αφορούν ύψιστα αγαθά του κυπριακού λαού και των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως είναι η υγεία, όπως είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Δεν μπορούν οι Βρετανοί να δημιουργούν τετελεσμένα και να συμπεριφέρονται κατά τρόπο κυνικό, περιφρονητικό και προς την κυπριακή κυβέρνηση και προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων και προς τα κινήματα περιβαλλοντικής προστασίας και προς τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, συνολικά προς τον κυπριακό λαό. Δεν μπορούν να περιφρονούν την κυριαρχία, την ανεξαρτησία, την ίδια την οντότητα του κυπριακού κράτους. Και δεν μπορούν να μας θεωρούν ως τους έσχατους υπηκόους της Αυτής Μεγαλειότητας!

Υπήρξε μια κριτική για τη στάση της κυβέρνησης. Συμφωνώ ότι η στάση της κυβέρνησης ήταν χλιαρή. Η αντίδρασή της υπήρξε υποτυπώδης, για να τηρήσει τους τύπους. Επεδείχθη μια υπερβάλλουσα αβροφροσύνη και υπήρξε αιδήμων, ντροπαλή η στάση της κυβέρνησης. Ποιο είναι το χρέος της κυβέρνησης κάτω από τις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί; Να προχωρήσει σε επίσημο διπλωματικό διάβημα. Ο Υπουργός των Εξωτερικών να καλέσει τον ύπατο αρμοστή της Βρετανίας στην Κύπρο και να προβεί σε επίσημο διπλωματικό διάβημα. Να ζητήσει την ερμηνεία της Συνθήκης

Εγκαθίδρυσης δυνάμει των αρχών που καθορίζονται από το διεθνές δίκαιο. Να δώσει ερμηνεία αυτής της συνθήκης από πλευράς της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ότι δηλαδή δεν μπορούν να προχωρήσουν να εγκαταστήσουν αυτή την κεραία, αν δε διαβουλευθούν εξαντλητικά με τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας και, αν αρθούν τελικά οι επιφυλάξεις, στη βάση επιστημονικής μαρτυρίας, ότι δεν υπάρχει δυσμενής επίδραση στην υγεία και στο περιβάλλον. Διαφορετικά, θα πρέπει να δεσμευθούν να δεχθούν τις εισηγήσεις που η Κυπριακή Δημοκρατία θα υποβάλει εν σχέσει με αυτό το θέμα, είτε η εγκατάσταση να γίνει σε άλλη περιοχή είτε να ακυρωθεί η εγκατάσταση.

Θέλω να πω και το εξής τελειώνοντας. Δεν ξέρω πόσοι το έχετε υπόψη σας. Το 1965 η κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας κατέβαλε στη Δημοκρατία ποσό £10 εκατομμυρίων περίπου, δυνάμει των υποχρεώσεων που ανέλαβε η Μεγάλη Βρετανία, όταν συνομολογούσε τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης με την Κυπριακή Δημοκρατία. Κατέβαλε £10 εκατομμύρια! Και η συμφωνία ήταν ότι κάθε πέντε χρόνια θα διαβουλεύεται η βρετανική κυβέρνηση με την κυπριακή κυβέρνηση, για να καθορίζεται ένα ποσό... όχι ενοίκιο, όπως υπάρχει η εντύπωση στο κοινό...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν υπάρχει πρόνοια για ενοίκιο.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν υπάρχει πρόνοια για ενοίκιο. Υπάρχει πρόνοια και υπάρχει ερμηνεία της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης ότι θα καταβάλλουν ένα ποσό ανά πενταετία, το οποίο θα υπολογίζεται με βάση αυτά τα επαχθή βάρη τα οποία δημιουργούνται ως αποτέλεσμα των λεγομένων κυριαρχικών δικαιωμάτων και προνομίων της Βρετανίας στην Κύπρο. Από τότε οι Βρετανοί αρνούνται να καταβάλουν οποιοδήποτε ποσό. Αρνήθηκαν δηλαδή το 1969-1970 να διαβουλευθούν με την Κυπριακή Δημοκρατία με τον έωλο και αυθαίρετο ισχυρισμό ότι υπήρξαν οι διακοινοτικές ταραχές του 1963-64, οι

Τουρκοκύπριοι δε μετέχουν στους μηχανισμούς και στις δομές της Κυπριακής Δημοκρατίας και συνεπώς δε θα απολάμβαναν το χρηματικό εκείνο ποσό το οποίο τους αναλογεί. Αυτή ήταν η απάντηση των Βρετανών γύρω στο 1969, όταν η κυβέρνηση τότε, με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, αποτάθηκε στους Βρετανούς για να υπάρξει διαβούλευση για τον καθορισμό του ποσού, το οποίο προφανώς θα ήταν πολύ μεγαλύτερο των £10 εκατομμυρίων, λαμβανομένου υπόψη του πληθωρισμού και της μέσης αγοραστικής αξίας του χρήματος.

Τη δεκαετία του 1980 η γενική εισαγγελία, ύστερα από αίτημα, ετοίμασε μια ολοκληρωμένη μελέτη με βάση την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία νομιμοποιείται να διεκδικήσει αυτά τα ποσά, τα οποία σήμερα ανέρχονται σε εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες. Αναφέρομαι σε δηλώσεις του Βοηθού τότε Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κ. Λουκαΐδη και σε συνεντεύξεις που είχε δώσει σε εφημερίδες εκείνη την εποχή. Εγώ σήμερα από το βήμα της Βουλής σας καλώ να συμφωνήσουμε να καλέσουμε το Γενικό Εισαγγελέα να βγάλει αυτή την έκθεση από τα συρτάρια της γενικής εισαγγελίας, να την κοινοποιήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να διαβουλευθούμε εδώ στη Βουλή πώς, κατά τη γνώμη μας, η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να χειριστεί αυτό το θέμα. Διότι, αν και εμείς απλώς με συζητήσεις, όπως τη σημερινή, προβαίνουμε σε παραστάσεις και διαμαρτυρίες, φοβούμαι ότι δε θα επιτύχουμε να κάμψουμε την αυθαιρεσία και το απαράδεκτο της συμπεριφοράς των Βρετανών. Θα πρέπει να κατανοήσουν ότι στο βαθμό που έχουμε δικαιώματα και χωρίς να θέλουμε να διαταράξουμε τις σχέσεις της Κύπρου με τη Μεγάλη Βρετανία θα διεκδικήσουμε τα νόμιμα δικαιώματα του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είστε σύντομος, ναι.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αποφάσισα να πάρω το λόγο και να μιλήσω γι' αυτό το τόσο σημαντικό ζήτημα, για το οποίο βέβαια δόθηκε η ευκαιρία, ιδιαίτερα από τον προηγούμενο ομιλητή, τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να επιχειρηθεί μια ανάλυση σε μια καθαρά πολιτική διάσταση αναφορικά με τις υποχρεώσεις των Άγγλων έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως τούτες απορρέουν από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, Εγγύησης ή πιθανώς και του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960. Μια εξ ολοκλήρου επίκαιρη συζήτηση σ' ένα επίπεδο πολιτικό, αφού ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ ως μέλος και του Εθνικού Συμβουλίου έχει και την ευκαιρία να παρακολουθεί από πιο κοντά την πτυχή αυτή, η οποία όμως μοιραία ξανά, θα συμφωνήσω μαζί του, αγγίζει αυτό το ζήτημα που έχει πάψει πια να είναι ένα ζήτημα περιβαλλοντικής ή οικολογικής διάστασης ή ενδιαφέροντος.

Ας μπούμε όμως στην ουσία αυτών που θέλω να πω. Ο Υπουργός των Εξωτερικών αποτέλεσε περίπου το στόχο για τα κόμματα της αντιπολίτευσης, και ιδιαίτερα το ΑΚΕΛ, ως ο άνθρωπος ο οποίος, παρά την υποχρέωση που είχε να αντιτάξει σθεναρή αντίσταση στις απαιτήσεις των Άγγλων, στις παράλογες, υπερφίαλες και εγωιστικές τους τοποθετήσεις, θα υπενθυμίσω ότι περί τον Ιανουάριο του συγκεκριμένου χρόνου του 2001, ο Υπουργός των Εξωτερικών βρισκόταν στην Αγγλία και σε επαφή που είχε με τον τότε Υφυπουργό των Εξωτερικών είχε θέσει το ζήτημα, πλην όμως ο τότε Υφυπουργός των Εξωτερικών -δε λέω κάτι νέο, είχε κοινολογηθεί και δημοσιοποιηθεί αυτή η πληροφόρηση- περίπου αρνήθηκε να συζητήσει το ζήτημα,

παραπέμποντάς το βέβαια στην κυρίαρχη, κατά την αντίληψή του, διοίκηση των βάσεων. Άρα πολύ έγκαιρα ο Υπουργός των Εξωτερικών ξεκίνησε με αυτές τις προσπάθειες και αυτά τα διαβήματα. Προσπάθησε ακόμα μέσα από την κοινή δήλωση, η οποία θα αποτελούσε το υπόβαθρο για την εξεύρεση των πρακτικών μέτρων που τεχνικά θα συμφωνούνταν για την παρακολούθηση της εξασφάλισης της οικολογικής ισορροπίας για τη χλωρίδα και την πανίδα, αλλά και για την αποτροπή των οποιωνδήποτε αρνητικών και δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, προσπάθησε μέσω αυτής της δήλωσης να πείσει τη στρεψόδικη και δόλια, κατά πάγια τακτική, πολιτική των Άγγλων, σε πολλά επίπεδα, να συμμορφωθεί με αυτό το υπόβαθρο, ώστε να μην προχωρήσουν σ' αυτή τη μονομερή κατεύθυνση επιβολής των δικών τους απόψεων.

Όπως πολύ ορθά έχουν επισημάνει οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης, εκκρεμεί ακόμη ενώπιον, όχι βέβαια του Υπουργείου των Εξωτερικών... Είναι μια πληροφορία η οποία δε δόθηκε από τους συνάδελφους της αντιπολίτευσης και δε θέλω να πω ότι εσκεμμένα έγινε σύγχυση στα ονόματα των υπουργείων, ότι δηλαδή δεν ανέφεραν το καθ' ύλην αρμόδιο, το οποίο είναι το Υγείας, και που ενώπιον εκείνου εκκρεμεί το πρωτόκολλο αναφορικά με την ιατρική επιδημιολογική μελέτη και όχι του Υπουργείου των Εξωτερικών. Και λέω, για να το απαντήσω ρητορικά, κύριε Πρόεδρε, ότι με καλή πίστη θεωρώ τουλάχιστον πως η μη ανακοίνωση αυτής της πληροφορίας στο σώμα δεν ήταν ηθελημένη, για να αφεθεί βέβαια, λόγω της παράλειψης που δεν ήταν η πρόθεση των φίλων της αντιπολίτευσης, να φορτωθεί και αυτό το αρνητικό πολιτικό κόστος ο Υπουργός των Εξωτερικών προσωπικά, ωσάν αυτός να είναι Άγγλος στην καταγωγή ή Άγγλος στην υπηκοότητα ή να είναι διαπιστευμένος εκ μέρους της κυβέρνησης της Αυτής Μεγαλειότητος και να θέλει βέβαια, στα πλαίσια των συζητήσεων που κάνει με

τους Άγγλους, να γίνεται το δικό των Άγγλων, ενώ υπήρχε η δυνατότητα πολιτικά, διπλωματικά ή με οποιοδήποτε όρο να γίνεται το αντίθετο.

Είναι αλήθεια ότι οι Άγγλοι προχώρησαν, αφού βεβαίως προηγουμένως υπήρξε η διαφωνία μεταξύ της δικής μας της πλευράς και της πλευράς των Άγγλων σε σχέση με την υλοποίηση της κοινής δήλωσης που αφορούσε την εξασφάλιση του οικοσυστήματος, δηλαδή της χλωρίδας και της πανίδας. Ως προς τι; Σε σχέση με τη σύνθεση της ομάδας των εμπειρογνομόνων. Ο Υπουργός των Εξωτερικών με πολιτικό θάρρος και με ειλικρίνεια δε δέχθηκε η επιτροπή των εμπειρογνομόνων να αποτελείται από Καναδούς και Άγγλους και είπε ότι αυτή η επιτροπή δε θα ήταν αντικειμενική. Και γι' αυτό το λόγο, επειδή δε θα ήταν αντικειμενική, θα έπρεπε να μελετηθεί και να προχωρήσει η σύσταση άλλης ομάδας εμπειρογνομόνων από κοινού αποδεκτής σε σχέση με τη συγκρότησή της από τα δύο μέρη. Εξάλλου, αυτό ήταν και το υπόβαθρο της συμφωνίας στην κοινή δήλωση.

Βέβαια η αγγλική -όχι εξωτερική πολιτική, για να ακριβολογούμε, γιατί οι κυρίαρχες, οι ούτω καλούμενες κυρίαρχες περιοχές των βάσεων δεν μπορεί να θεωρείται ότι ασκούν εξωτερική πολιτική- η αυταρχικότητα, η αλαζονεία και ο εωσφορισμός καλύτερα, νομίζω ότι είναι επίθετα που αποδίδουν πλήρως την πολιτική εικόνα της διοίκησης των βάσεων, οδήγησαν τα πράγματα στο να υλοποιήσουν τη μελέτη βάσει της συγκρότησης της επιτροπής που ήδη πρόκριναν σωστή και που βέβαια η δική μας η πλευρά δεν έκανε αποδεκτή, να την τελειώσουν και να θεωρήσουν ότι με αυτά τα οποία διαλάμβανε και τα οποία βέβαια ήταν "ήξεις αφήξεις" σχετικά με την προστασία του οικοσυστήματος τους κατοχύρωνε. Και τους κατοχύρωνε βέβαια όχι μόνο έναντι της συμφωνίας την οποία δεν τήρησαν, σύμφωνα με τη στρεψόδικη αντίληψη τη δική τους, αλλά τους κατοχύρωνε, και τώρα μπαίνω στην πολιτική διάσταση του θέματος που έχει θιχτεί προηγουμένως, γιατί βάσει της Συμφωνίας

Εγκαθίδρυσης δυστυχώς -και αυτό αφορά, αν θα κάνουμε οποιαδήποτε κριτική, αυτοκριτική, σε μια άλλη περίπτωση, που δε θα είναι η παρούσα και που θα έχει βέβαια μια ακαδημαϊκή και ιστορική σημασία πια- βάσει των προνοιών -σε σχέση βέβαια με αυτούς που την υπέγραψαν- σε σχέση λοιπόν με τις πρόνοιες της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης η εξασφάλιση των στρατιωτικών εγκαταστάσεων, της ασφάλειας των τηλεπικοινωνιών, η εξασφάλιση της δυνατότητας να κατέχουν και να ελέγχουν στρατιωτικά το χώρο είναι το υπέρτατο δικαίωμα το οποίο εκχωρήθηκε στη διοίκηση των βάσεων μέσω της αγγλικής κυβέρνησης βάσει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.

Θα ήταν στρουθοκαμηλισμός του χειρίστου είδους, αν από το επίσημο αυτό βήμα της ολομέλειας του κοινοβουλίου οποιοσδήποτε από εμάς, κι εγώ τουλάχιστον έτσι το νιώθω για τον εαυτό μου, επιχειρούσε να παραπλανήσει όχι βέβαια τους έντιμους συναδέλφους και συναδέλφισσες, που είμαι βέβαιος ότι κάποιοι από αυτούς μπορεί να γνωρίζουν καλύτερα και βαθύτερα το ζήτημα από μένα σε σχέση με το τι διαλαμβάνει η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, αλλά να παραπλανήσουμε τους πολίτες που μας ακούουν αυτή τη στιγμή και θα μας διαβάσουν πιθανώς αύριο σε κάποια από τα έντυπα, λέγοντας ότι η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης ήταν τέτοια, ώστε παρείχε ή παρέχει δυνατότητα απεγκλώβισης ή αποσύνδεσης από τις υποχρεώσεις που ετεροβαρώς και επαχθώς -και θα συμφωνήσω με τον πρόεδρο του ΚΙΣΟΣ- έχουν τεθεί πάνω στους ώμους μας, κατά τρόπο που να κάνουμε ό,τι θέλουμε γι' αυτό το "μείζονος" σημασίας ζήτημα που αφορά την αγγλική διοίκηση και που έχει σχέση με την εξασφάλιση, με την ασφάλεια των στρατιωτικών εγκαταστάσεων και τη διευκόλυνση των τηλεπικοινωνιών.

Δεν είναι έτσι. Διάβημα διπλωματικό και επίσημο εκ μέρους του Υπουργού των Εξωτερικών. Ειλικρινά μιλώντας, προτού μιλήσει ο προηγούμενος συνάδελφος, ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, είχα την άποψη, μέσα στα πλαίσια μιας συμφωνημένης πλατφόρμας που θα μπορούσαμε να είχαμε από κοινού καταλήξει όλοι μαζί, να το

εισηγηθώ. Όταν το άκουσα όμως να λέγεται και έχοντας υπόψη αυτά τα οποία είχα στο μυαλό μου, ειλικρινά άρχισα να αλλάζω γνώμη. Άρχισα να αλλάζω γνώμη, γιατί φοβάμαι μία αντίδραση από το Βρετανό ύπατο αρμοστή ανάλογη της περασμένης εβδομάδας σε σχέση με τις δηλώσεις του σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ. Όπου, εξερχόμενος του Υπουργείου των Εξωτερικών...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Λόρδου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...Του λόρδου Χάνεϊ, έχει αναβαθμιστεί... Όπου εξερχόμενος ο Βρετανός ύπατος αρμοστής του Υπουργείου Εξωτερικών -με την ίδια αλαζονεία και τον ίδιο αφορισμό που διακρίνει την αγγλική εξωτερική πολιτική από πριν το '60, όχι μόνο μετά το '60, έναντι αυτής της χώρας, αλλά και έναντι όλων των πρώην αποικιών-, συμπεριφέρθηκε με τον τρόπο που είδαμε όλοι από τους δέκτες των τηλεοράσεών μας. Δεν έχω τίποτα να δηλώσω ούτε και τίποτα να αφαιρέσω από τα όσα έχει πει ο λόρδος Χάνεϊ, ανεξάρτητα του ότι, όντως, πέντε λεπτά προηγουμένως, ευρισκόμενος μέσα στην αίθουσα σε κατ' αντιμωλία, δηλαδή αυτοπρόσωπη συζήτηση, με τον Υπουργό των Εξωτερικών, προσπαθούσε να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα στα πλαίσια του διαβήματος που του έγινε ότι δεν ήταν ακριβώς έτσι και ήταν διαφορετικά που εννοούσε ο κ. Χάνεϊ. Προτίμησε, όταν βγήκε έξω, κυνικά να δηλώσει αυτό το οποίο ένιωθε.

Ποια θα είναι λοιπόν, μεταφέροντας αυτή τη στάση στα καθ' ημάς, στη συζήτηση αυτού του ζητήματος, αν γίνει ένα τέτοιο διάβημα και έχουμε μια παρόμοιου είδους ανταπόκριση; Θα φταίει η έλλειψη περηφάνιας στην εθνική, εξωτερική μας πολιτική; Θα φταίει το ότι ο Υπουργός των Εξωτερικών είναι ένας Υπουργός των Εξωτερικών που είναι ανίκανος ή δεν μπορεί να χειριστεί στοιχειωδώς αυτά τα ζητήματα; Νομίζω πως δε θα είναι έτσι και δεν είναι έτσι. Ξέρουμε όλοι πως τα ζητήματα αυτά είναι

εξαιρετικά λεπτά και σοβαρά, εξαιρετικά δύσκολα. Η δική μας εξωτερική πολιτική, οι δικοί μας διπλωματικοί χειρισμοί έναντι του καθεστώτος των βάσεων είναι τόσο περίπλοκοι, είναι τόσο εξαιρετικά σοβαροί, που έχουν δημιουργήσει περιπλοκές. Όχι μόνο στο κεφάλαιο της συζήτησης για επίλυση του κυπριακού προβλήματος -μία τρανή απόδειξη είναι αυτό που έχω πει προηγουμένως- αλλά δημιουργούν οξύτατα και εντονότατα προβλήματα στη διεύθυνση των ενταξιακών μας διαπραγματεύσεων για την τελική κατάληξη των προσπαθειών μας αναφορικά με τι; Αναφορικά με το αν, κατά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα ενταχθεί και το έδαφος των βάσεων ή δε θα ενταχθεί και θα υπάρχει παραχώρηση μόνο του ευρωπαϊκού κεκτημένου -σε σχέση με τα δικαιώματα- στους κατοίκους που κατοικούν στην περιοχή αυτή. Αυτή δεν είναι μεταποικιακή; Ίσως με την ακαδημαϊκή έννοια του όρου, όχι βέβαια την πολιτική, γιατί δε θα φτύνουμε στα μούτρα μας.

Υποστηρίζουμε το ευρωπαϊκό κεκτημένο και δεχόμαστε ότι αυτό που γίνεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται στη βάση μιας πρακτικής και συμφωνημένης πλατφόρμας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των χωρών που θα μπουν. Υπάρχει και το προηγούμενο που δεσμεύει, υπάρχει το προηγούμενο του Γιβραλτάρ, όπου έγινε το ίδιο σε σχέση με την Αγγλία και τις βάσεις που διατηρούσαν εκεί.

Κατά συνέπεια, είναι εύκολο να λέμε όρους, είναι εύκολο να χρησιμοποιούμε τοποθετήσεις με μια πληθωρική γενικότητα, που εκπέμπουν ένα μήνυμα που όποιος το ακούει, μπορεί να σχηματίζει εικόνες στο μυαλό του ότι, ναι, η εξωτερική πολιτική είναι ανίκανη, είναι ανέντιμη, είναι πάντα σε μια πολιτική διάσταση, δεν έχει ενεργήσει ικανοποιητικά, για να φέρει σε πέρας αυτό το οποίο όφειλε να φέρει. Αυτό όμως το κριτήριο θα πρέπει να προσμετράται πάντα σε σχέση με τις αντικειμενικές δυνατότητες, που βέβαια -όπως έχει πει ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ- μας κληροδότησαν άλλοι.

Μέσα σ' αυτή την αίθουσα, με εξαίρεση ίσως ένα βουλευτή ή δύο μάλλον, που προέρχονται από τη γενιά των πολιτικών της δεκαετίας του '60, όλοι οι άλλοι δεν έχουν καμιά σχέση με τη γενιά των πολιτικών της δεκαετίας του '60. Δεν είναι ώρα βέβαια να κάνουμε οποιαδήποτε κριτική για το θέμα αυτό ούτε θα επιτρέπτο ούτε και είναι δεοντολογικά επιβαλλόμενο ή επιτρεπτό. Όμως, αν θα κάνουμε κάποτε αυτή τη συζήτηση, να την κάνουμε. Να την κάνουμε και να μιλήσουμε ενώπιος ενωπίω και να συζητήσουμε και την ιστορική και την πολιτική διάσταση αυτής της ιστορίας από τα τότε μέχρι σήμερα. Γιατί; Όχι για να αποδώσουμε ευθύνες σαν ιστορικοί του μέλλοντος, αλλά γιατί σαν πολιτικοί του παρόντος ταλαιπωρούμαστε όλοι, ταλαιπωρούμε τους πολίτες και θα ταλαιπωρούνται ενδεχομένως και οι μελλοντικές γενιές των πολιτικών από τις διευθετήσεις που είχαν γίνει τότε, εκείνη την περίοδο. Σε σχέση με τις βάσεις, σε σχέση με το συνταγματικό καθεστώς, σε σχέση με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, σε σχέση με τη Συνθήκη Εγγύησης.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, πως η εισήγηση που έγινε για διαπραγμάτευση -στο βαθμό που μπορεί να γίνει- αυτής της συμφωνίας της άτυπης ή της γραπτής... Γιατί θα πρέπει να πω, τουλάχιστον καθ' όσον με αφορά, ότι ενώ συμφωνώ με τα όσα λέχθηκαν, ότι έγινε μια διευθέτηση εκεί κάπου στα 1980 για την πληρωμή του ποσού που αναφέρθηκε των £10 εκατομμυρίων δεν έχω καταλάβει. Και σε μια ευκαιρία που δοκίμασα να διερευνήσω με ένα αρμόδιο κυβερνητικό τμήμα αν υπάρχει γραπτή αυτή η συμφωνία, δεν αντιλήφθηκαν αν είναι γραπτή ή προφορική, δεν πήρα ούτε γραπτή ούτε προφορική απάντηση. Αν λοιπόν αυτή η συμφωνία υπάρχει και μπορούμε να τη θέσουμε σαν ένα μέρος της κοινής πλατφόρμας όπου θα αρχίσουμε να συζητούμε, σ' αυτή την οικολογική και περιβαλλοντική διάσταση, ένα συγκεκριμένο ζήτημα που έχει και εθνική σημασία, που είναι αυτό των βάσεων, εγώ δε θα είχα ισχυρή ένσταση περί του αντιθέτου. Αντίθετα θα έλεγα ότι, αφού το μελετήσουμε σοβαρά και συμφωνήσουμε

πάνω σε μια κοινή βάση, θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε και δεν είμαστε εκτός οποιωνδήποτε ορίων της γενικότερης πολιτικής.

Εδώ έχουμε πληροφορηθεί όλοι ότι το Εθνικό Συμβούλιο της περασμένης Δευτέρας αποφάσισε πως σε σχέση με το ζήτημα που έθεσε ο κ. Χάνεϊ για τους δύο λαούς και το νέο κράτος, από την άποψη της άμυνας των επιχειρημάτων θα αντιπροβληθεί το συγκεκριμένο. Ότι, δηλαδή, από τη στιγμή που σβήνεται η ιδέα νομικά και πολιτικά της συνέχειας του κράτους -του νέου κράτους που θα προκύψει ως συνέχεια του παλιού, δηλαδή- από τη στιγμή που προβάλλεται η ιδέα των δύο λαών, τότε σε μια τέτοια περίπτωση να καταλάβουν οι Άγγλοι και ο επίσημος διαπραγματευτής τους ότι μπορεί να προκύψει θέμα διαγραφής και των δικαιωμάτων τους στις ούτω καλούμενες “κυρίαρχες” περιοχές των βάσεων, από τη στιγμή που τίθενται σε επαναδιαπραγμάτευση τα ζητήματα αυτά βάσει του επιχειρήματος που ήδη προβάλλουν. Γιατί, όταν ξεχνούμε το παρελθόν που προβλέπει τη συγκεκριμένη διευθέτηση, ανάμεσα στην οποία είναι και η ύπαρξη των βάσεων, ε, τότε ναι, όταν σβήνουν το νομικοπολιτικό υπόβαθρο των εγγυήσεων, του συντάγματος και της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, σβήνονται και οι ίδιοι και σβήνουν και τους εαυτούς τους! Αν λοιπόν θα συμφωνήσουμε να προχωρήσουμε κοινοβουλευτικά πάνω σε αυτή τη βάση, σε αυτό το οικολογικό και περιβαλλοντικό σύστημα, εγώ θα συμφωνήσω- εκφράζω βέβαια μια προσωπική άποψη για το θέμα αυτό -αφού βέβαια μελετήσουμε πάρα πολύ σοβαρά αυτό το ενδεχόμενο.

Τελειώνω με το εξής: Θα επαναλάβω την πάγια θέση μου γύρω από το ζήτημα αυτό μου δόθηκε και άλλη ευκαιρία, μιλώντας για τους πυλώνες της ηλεκτρικής, να μιλήσω για την εκπομπή αυτών των κυμάτων. Δεν είμαι ούτε φυσικός ούτε γιατρός ούτε επιδημιολόγος. Ούτε κατέχω οποιεσδήποτε ιδιαίτερες γνώσεις, για να ισχυριστώ με στοιχεία -όπως έκανε ο συνάδελφός μου κ. Ματσάκης, που σίγουρα έχει ιατρικές

γνώσεις- για την άλφα ή βήτα ή γάμα βλάβη, η οποία δημιουργείται είτε στον ανθρώπινο εγκέφαλο είτε στην ανθρώπινη παθολογική κατάσταση.

Εγώ θα μιλήσω καθαρά σε μια πολιτική διάσταση και θα πω το εξής: Δεν είναι αυτονόητο για τη διοίκηση των βάσεων πως, από τη στιγμή που δημιουργείται μια ανησυχία τεκμηριωμένη, όχι με ιατρικούς όρους, τεκμηριωμένη στα πλαίσια μιας πολιτικής προσέγγισης· έχουν μια νόμιμη και εύλογη ανησυχία για την υγεία των παιδιών τους από την εκπομπή των κεραιών... Δεν είναι λοιπόν υποχρέωση της κάθε διοίκησης, είτε μεταποικιακής είτε νόμιμα εκλελεγμένης είτε διορισμένης, να λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες αυτές των κατοίκων και να προσπαθεί να τις διασκεδάσει και να τις διαλύσει, προβαίνοντας σε διευθετήσεις οι οποίες θα επιβάλουν την κοινωνική ειρήνη στην περιοχή και να μη δημιουργείται αυτή η δημόσια αντέγκληση και διεγκυστίνδα μεταξύ αυτών που διοικούν και μεταξύ αυτών που διοικούνται σε σχέση με την υγεία των παιδιών τους; Αυτό είναι αυτονόητο. Εδώ οι πολιτικοί του δεκάτου ενάτου αιώνα ήταν οι πρώτοι που το εφάρμοσαν, από την πρώτη εμφάνιση του κοινοβουλευτισμού. Είναι δυνατό στην τρίτη χιλιετία η διοίκηση των βάσεων -έστω και αν δεν είναι η δημοκρατικά εκλελεγμένη κυβέρνηση- να μην το αντιλαμβάνεται αυτό το ζήτημα; Για να μην πούμε ότι έχει και νομική υποχρέωση, βάσει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, να διατηρεί στο ύψιστο δυνατό σημείο τις καλύτερες των σχέσεων με τους κατοίκους της περιοχής.

Άρα, νομίζω, ναι, είναι καθήκον των βάσεων -ανεξάρτητα του αν οι εμπειρογνώμονες που έχουν εργοδοτήσει δικαιώνουν ή τεκμηριώνουν την απόφασή τους ή όχι, ανεξάρτητα του αν είναι πεπεισμένοι ή δεν είναι πεπεισμένοι ιατρικά ή επιδημιολογικά- να προχωρήσουν, χωρίς να χρειάζεται οποιαδήποτε κοινή δήλωση με την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Να προχωρούσαν σε μια διευθέτηση τέτοια, που να διασκεδάζαν και να διάλυαν τις ανησυχίες των κατοίκων της περιοχής για

την υγεία των παιδιών τους. Αυτή είναι η πολιτική προσέγγιση. Η μόνη ορθή, κατά την άποψή μου, σ' αυτή την υπόθεση. Και οποιαδήποτε άλλη επιχειρηματολογία -του τύπου μετατροπής του θέματος, όχι βέβαια σ' αυτή την αίθουσα, αλλά σε μια οποιαδήποτε άλλη επιτροπή τεχνική, στο επίπεδο του οι συχνότητες εκπομπής βλάπτουν να λέει η μια πλευρά, η μια τεχνική επιτροπή ή οι συχνότητες της εκπομπής να λέει η άλλη επιτροπή ότι δε βλάπτουν- δε μας ενδιαφέρει εμάς. Αυτό ενδιαφέρει τους ειδικούς, ενδιαφέρει τους γιατρούς, ενδιαφέρει τους επιδημιολόγους. Εμάς σαν πολιτικούς τι πρέπει να μας ενδιαφέρει; Πρέπει να μας ενδιαφέρει, νομίζω, η διάσταση που έχω πει και μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής προσέγγισης ήταν καθήκον της διοίκησης των βάσεων να ενεργήσει όπως ενήργησε.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω με το εξής: Στη συνέχεια της συζήτησης θα μιλήσουν και άλλοι συνάδελφοι. Μένω στο θέμα του διαβήματος, αν συμφωνηθεί, όπως βέβαια και σ' αυτό της άτυπης ή γραπτής συμφωνίας, που θα πρέπει να γίνει διερεύνηση αν υπάρχει, σχετικά με την καταβολή οποιουδήποτε ποσού. Δύο στοιχεία που πρέπει να τα κρατήσουμε, όπως και βέβαια στη συνέχεια ό,τι λεχθεί από άλλους συναδέλφους. Νομίζω η επιτροπή Περιβάλλοντος θα πρέπει να πάρει αυτές τις εισηγήσεις, να τις αξιολογήσει, έστω και μετά την έγκριση ή άλλως πως το χειρισμό του ψηφίσματος, και να μην αφήσουμε το θέμα στη θεωρητική επιδοκιμασία μόνο ενός ψηφίσματος, αλλά να προχωρήσουμε και πιο κάτω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου κάτι θέλει να προσθέσει.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ψήφισμα το οποίο θα προταθεί στην ολομέλεια για έγκριση. Θα καλέσετε τη Βουλή σήμερα να εγκρίνει το ψήφισμα; Αν θα καλέσετε

σήμερα τη Βουλή να το εγκρίνει, νομίζω ότι θα μπορούσαμε, χωρίς να παραβιάζουμε τη διαδικασία, να το εγκρίνουμε τώρα. Διότι, πρώτον, φοβούμαι ότι δε θα μείνουν πολλοί συνάδελφοι μέχρι την ώρα που θα εγκριθεί αυτό το ψήφισμα και δεύτερον, ούτως ή άλλως, κάποιες υποχρεώσεις μάς αναγκάζουν να αποχωρήσουμε. Και δε θα ήταν ορθό να εγκριθεί ένα ψήφισμα χωρίς να είναι παρόντα όλα τα κόμματα και ένας ικανοποιητικός αριθμός βουλευτών για ένα τέτοιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είμαστε πληροφορημένοι ότι είχε γίνει μια συμφωνία να εγκριθεί ένα κοινό ψήφισμα και να ολοκληρωθεί η συζήτηση σήμερα. Απ' εκεί και πέρα βλέπουμε ότι η συζήτηση αυτή φαίνεται ότι θα πάει και την άλλη εβδομάδα, πρακτικά. Ε, νομίζω ότι δεν είναι θέμα κανονισμών, αλλά πρακτικά δε νομίζω ότι είναι σωστό να εγκρίνουμε ένα ψήφισμα στο μέσο μιας συζήτησης, για το λόγο, κύριε Ομήρου, ότι έχετε κάνει και εσείς προσωπικά μια πολύ σοβαρή εισήγηση. Αν την εννοούσατε...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Βεβαίως την εννοούσα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και εφόσον θα συνεχιστεί η συζήτηση και την άλλη Πέμπτη, τέτοιες εισηγήσεις που θα ακουστούν μπορεί να πρέπει να περιληφθούν και στο τελικό ψήφισμα. Γι' αυτό δε θεωρώ ότι κάνουμε σωστή δουλειά, εάν στο μέσο μιας συζήτησης εγκρίνουμε ένα ψήφισμα και συνεχίζουμε τη συζήτηση την άλλη εβδομάδα και ίσως στο τέλος να προκύψει ανάγκη να βγάλουμε συμπληρωματικό ψήφισμα και ούτω καθεξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως δεν ενδείκνυται να εγκριθεί ψήφισμα, προτού ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ενδείκνυται να εγκριθεί ψήφισμα, προτού ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έτσι νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί διαδικασίας.

Κύριε Πρόεδρε, αν το ψήφισμα, όπως είναι ενώπιόν μας, είχε ζητήματα αμφιλεγόμενα, θα μπορούσε να μείνει σε μεταγενέστερο στάδιο. Όμως εδώ έχουμε ορισμένα πράγματα τα οποία νομίζω αξίζει τον κόπο να προσέξουμε. Έχουμε μια ομόφωνη πρόταση ψηφίσματος από την επιτροπή Περιβάλλοντος στην οποία αποφεύγονται -κατανοητό- τα σημεία στα οποία υπήρξε διαφωνία ή υπάρχει τριβή μέσα από τις ομιλίες οι οποίες κατατίθενται σήμερα. Το δεύτερο σημείο: Το ψήφισμα αναφέρεται και απευθύνεται ουσιαστικά προς τις αρχές των βρετανικών βάσεων και, κατά την άποψή μου, η ομόφωνη έγκρισή του σήμερα από τη Βουλή δίνει έναν ακόμα επιπρόσθετο μοχλό στην κυβερνητική πλευρά να ασκήσει τις πιέσεις της, να ενισχυθεί με αυτό το ψήφισμα και να κάμει τις ενέργειες για τις οποίες ομόφωνα όλες οι ομάδες της Βουλής συμφωνούν και τις έχουν καταγράψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είμαστε πληροφορημένοι ότι είχε γίνει μία συμφωνία να εκδοθεί ένα κοινό ψήφισμα και να ολοκληρωθεί η συζήτηση σήμερα. Απ' εκεί και πέρα, βλέπουμε ότι η συζήτηση αυτή φαίνεται ότι θα πάει και την άλλη εβδομάδα. Πρακτικά -νομίζω ότι δεν είναι θέμα κανονισμών- δε νομίζω ότι είναι σωστό να εγκρίνουμε ένα ψήφισμα στο μέσο μιας συζήτησης, για το λόγο, κύριε Ομήρου, ότι έχετε κάμει και εσείς προσωπικά μία πολύ σοβαρή εισήγηση. Αν την εννοούσατε...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Βεβαίως και την εννοώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...και, εφόσον θα συνεχιστεί η συζήτηση και την άλλη Πέμπτη, τέτοιες εισηγήσεις που θα ακουστούν μπορεί να πρέπει να περιληφθούν και στο τελικό ψήφισμα. Γι' αυτό δε θεωρώ ότι κάνουμε σωστή δουλειά, εάν στο μέσο μίας συζήτησης εκδίδουμε ένα ψήφισμα και συνεχίζουμε τη συζήτηση την άλλη βδομάδα και ίσως στο τέλος προκύψει ανάγκη να βγάλουμε συμπληρωματικό ψήφισμα και ούτω καθεξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Ασφαλώς δεν ενδείκνυται να εγκριθεί ψήφισμα, προτού ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ενδείκνυται να εγκριθεί ψήφισμα, προτού ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έτσι νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν το ψήφισμα όπως είναι ενώπιόν μας είχε ζητήματα αμφιλεγόμενα, θα μπορούσε να μείνει σε μεταγενέστερο στάδιο. Όμως εδώ έχουμε ορισμένα πράγματα τα οποία, νομίζω, αξίζει τον κόπο να προσέξουμε. Έχουμε μία ομόφωνη πρόταση ψηφίσματος από την επιτροπή Περιβάλλοντος, στην οποία αποφεύγονται -κατανοητό- τα σημεία στα οποία υπήρξε διαφωνία ή υπάρχει τριβή μέσα από τις ομιλίες οι οποίες κατατίθενται σήμερα.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι το ψήφισμα αναφέρεται και απευθύνεται ουσιαστικά προς τις αρχές των βρετανικών βάσεων και, κατά την άποψή μου, ομόφωνη έγκρισή του σήμερα από τη Βουλή δίνει έναν ακόμα επιπρόσθετο μοχλό στην κυβερνητική πλευρά να ασκήσει τις πιέσεις της, να ενισχυθεί με αυτό το ψήφισμα και να κάμει τις ενέργειες με τις οποίες ομόφωνα όλες οι ομάδες της Βουλής συμφωνούν και τις έχουν καταγράψει. Όλα τα επιμέρους ή τα επιπρόσθετα συμπεράσματα ή οι επιπρόσθετες προτάσεις... Αυτό που είπε ο κ. Ομήρου δεν έχει σχέση, με τη στενή έννοια, με το αντικείμενο της συζήτησης. Άλλα επιπρόσθετα πολιτικά μέτρα ή πολιτικές προτάσεις που συνδέονται ή θα προβληθούν από τη συζήτηση μπορούν να ενσωματωθούν στο τέλος σε μία καταληκτική πρόταση, η οποία να αποτελέσει και τη δευτερολογία στα χέρια του συναδέλφου που θα δευτερολογήσει.

Επαναλαμβάνω, εάν θέλουμε να δώσουμε το μήνυμα της Βουλής για το συγκεκριμένο θέμα, στο οποίο αποφεύγονται οποιεσδήποτε αναφορές αμφιλεγόμενες, μπορούμε να το εγκρίνουμε σήμερα και να συνεχίσουμε τη συζήτηση την επόμενη ή τη μεθεπόμενη φορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα υποβάλω την εξής ερώτηση: Οι συνάδελφοι το έχουν διαβάσει όλοι και συμφωνούν με το περιεχόμενο;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ψήφισμα το έχουμε διαβάσει. Εν τοιαύτη περιπτώσει, γιατί να μην ολοκληρωθεί τώρα η συζήτηση; Έχει άλλον που θέλει να πρωτολογήσει;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχουν συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουν ζητήσει το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω ότι δε θα ήταν σωστό σε μία συζήτηση που γίνεται, για να βγει ένα ομόφωνο ψήφισμα, να σκοντάψουμε τώρα στη διαδικασία και, αν βγει τώρα το ψήφισμα ή την Πέμπτη, η δική μας η εκτίμηση είναι ότι δεν αλλάζει τίποτε. Το ψήφισμα, εν πάση περιπτώσει, είναι γνωστό και μέσα από τη συζήτηση τα μηνύματα έχουν σταλεί και θα σταλούν ίσως και την άλλη βδομάδα. Δε νομίζω ότι πρέπει να σκοντάψουμε σε αυτό το σημείο. Ναι μεν υπάρχει ένα ομόφωνο ψήφισμα, όμως δεν το θεωρώ ορθόδοξο... Και δε νομίζω ότι πρέπει να αποκλείουμε την πιθανότητα, με τη συνέχιση της συζήτησης, να περιληφθούν στο ψήφισμα και κάποια άλλα πράγματα στο τέλος της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνούσα με το συνάδελφο κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού, όμως υπάρχει κάτι το ουσιώδες που νομίζω ότι θα πρέπει να τον προβληματίσει και τον ίδιο. Λέει ότι δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτε. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Από σήμερα μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη μπορούν να αλλάξουν πολλά πράγματα. Αρκεί αύριο να μεταφέρουν, όπως έκαναν τον Αύγουστο, τις μπουλντόζες και σε μια βδομάδα θα έχουν σκάψει σε βάθος είκοσι μέτρων, όπως προγραμματίζουν, για να βάλουν τη βάση. Όταν βάλουν τη βάση από μπετόν...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συνάδελφε, δεν είπα έτσι. Αν μου επιτρέπεις, δεν είπα ότι δε θα αλλάξει τίποτε. Είπα ότι, εάν εγκριθεί το ψήφισμα σήμερα ή την άλλη Πέμπτη, δε θα αλλάξει τίποτε. Επιτόπου μπορεί να αλλάξει, αλλά τα μηνύματα για το τι πιθανό να αλλάξει επιτόπου και την ένστασή μας τα έχουμε στείλει με τις σημερινές μας ομιλίες και με το ψήφισμα, το οποίο, εν πάση περιπτώσει, είναι κατατεθειμένο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να πω, κύριε Συλλούρη, μια διαφορά. Όπως είπα και στο παρελθόν, απευθυνόμενος στον Υπουργό Εξωτερικών, εάν η κυβέρνηση, ο υπουργός δει τη Βουλή και την κριτική που ασκείται εδώ και το ψήφισμα ως ένα όπλο στα χέρια του και δεν το πάρει από την αρνητική πλευρά, ότι του άσκησε κριτική το κοινοβούλιο, έχοντας το ψήφισμα στα χέρια του, μπορεί από αύριο το πρωί να ενισχύσει τη θέση του έναντι των Βρετανών, επιδεικνύοντας και καταθέτοντάς τους το ψήφισμα, που αποτελεί την έκφραση της βούλησης του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω να ξεκαθαρίσουμε το θέμα της διαδικασίας. Έχει δίκαιο ο κ. Συλλούρης ότι πιθανό να είναι ανορθόδοξο ή να μην είναι η πρακτική της Βουλής, αλλά δεν πάσχει καθόλου ούτε η διαδικασία ούτε ο κανονισμός ούτε το σύνταγμα απαγορεύει στη Βουλή να εγκρίνει ψήφισμα, εάν δεν ολοκληρωθεί η συζήτηση ενός θέματος. Αυτό είναι ξεκάθαρο. Απ' εκεί και πέρα, εγώ συμφωνώ ότι, εάν πρόκειται να ενισχύσουμε και την κυβέρνηση σε κάποιους χειρισμούς, ενόψει του ότι θα γίνει προσπάθεια δημιουργίας τετελεσμένων γεγονότων, μπορούμε να εγκρίνουμε σήμερα το ψήφισμα και να συνεχιστεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με βάση τα όσα έχουν λεχθεί, νομίζω πως μπορεί να τεθεί το ψήφισμα, εφόσον είναι ομόφωνο και δεν υπάρχει διαφωνία στο περιεχόμενό του, προς έγκριση.

Θέτω το ψήφισμα προς έγκριση και παρακαλώ προηγουμένως το γραμματέα να το αναγνώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κάνοντας αναφορά στο ομόφωνο ψήφισμά της, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2001, στο οποίο εκφράζεται σοβαρή ανησυχία για τη σχεδιαζόμενη από τις αρχές των βρετανικών βάσεων εγκατάσταση νέας κεραίας στην Αλυκή Ακρωτηρίου, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων και εργαζομένων,

Επαναλαμβάνοντας τη θέση ότι οποιασδήποτε εγκατάστασης κεραίας πρέπει να προηγηθεί επιστημονικά τεκμηριωμένη και αντικειμενική μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η μελέτη της ανεξάρτητης Επιτροπής Εμπειρογνομώνων, στην οποία ανατέθηκε η επανεξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της εγκατάστασης και λειτουργίας της νέας κεραίας, θεωρεί ανεπαρκή και ελλιπή τα στοιχεία που έχει ενώπιόν της για την εξαγωγή τελικών συμπερασμάτων για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την υλοποίηση του έργου,

Εκφράζοντας σοβαρή ανησυχία για το ότι η εν λόγω μελέτη προβλέπει σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στο οικοσύστημα της περιοχής και εισηγείται μέτρα για περιορισμό τους σε περίπτωση υλοποίησης του έργου,

Θεωρώντας βεβιασμένη, πρόωρη και αυθαίρετη την ενέργεια των βρετανικών βάσεων να προχωρήσουν σε εξαγγελία τελεσίδικης απόφασής τους για υλοποίηση του

έργου της εγκατάστασης της νέας κεραίας, χωρίς προηγουμένως να έχουν αξιολογηθεί τα συμπεράσματα της πιο πάνω μελέτης και από τις δύο πλευρές,

Καταδικάζοντας το γεγονός ότι οι βρετανικές αρχές προέβησαν στην πιο πάνω ενέργεια, χωρίς προηγουμένως να έχουν ενημερωθεί οι κάτοικοι της περιοχής και να έχουν υλοποιηθεί συγκεκριμένες δεσμεύσεις που διατυπώθηκαν στο κείμενο της κοινής δήλωσης της 28ης Αυγούστου 2001 μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Υπάτης Αρμοστείας και ειδικότερα χωρίς:

- α. να διαμορφωθεί το τελικό πρωτόκολλο διεξαγωγής ιατρικής επιδημιολογικής μελέτης στην περιοχή για τους κατοίκους της περιοχής,
- β. να τεθεί σε εφαρμογή το κοινό πρόγραμμα για την παρακολούθηση των κινήσεων των πουλιών στην περιοχή και τις επιπτώσεις στη θνησιμότητά τους, οι οποίες οφείλονται στις κεραίες,
- γ. να ολοκληρωθεί η διαδικασία για την ένταξη του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου στον κατάλογο υγροβιότοπων διεθνούς σημασίας με βάση τη Συνθήκη Ramsar του 1971,
- δ. να ολοκληρωθεί το διαχειριστικό σχέδιο για την προστασία της Αλυκής Ακρωτηρίου, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας μιας πλήρους προστατευμένης ζώνης στην περιοχή της αλυκής.

Θεωρώντας ότι η περιοχή του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου έχει εξέχουσα περιβαλλοντική σημασία και δεν αποτελεί προσωπική υπόθεση μόνο των κατοίκων της Κύπρου, αλλά κληρονομιά για όλη την ανθρωπότητα,

Ομόφωνα:

1. *Καταγγέλλει* την αυθαίρετη ενέργεια των βρετανικών αρχών να ανακοινώσουν την τελεσίδικη απόφασή τους για εγκατάσταση της νέας κεραίας στην Αλυκή Ακρωτηρίου.

2. *Καλεί* την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να ανακαλέσει αμέσως την απόφασή της και να τερματίσει κάθε ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση.
3. *Καλεί* την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες και να μη συναινέσει στην έναρξη των εργασιών εγκατάστασης της κεραίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή το ψήφισμα εγκρίνεται.

Μια άλλη εισήγηση προς το σώμα είναι το θέμα να παραμείνει ανοικτό για περαιτέρω συζήτηση.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, να δικαιολογήσω την αποχή μου από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κυρία Θεοχάρους.

Ε. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να φτύσω στα μούτρα μας. Ο κ. Ερωτοκρίτου είπε ότι δε θα φτύσουμε στα μούτρα μας, αλλά εγώ αισθάνομαι την ανάγκη να το κάμω, διότι, όπως πολύ σωστά είχαν πει οι οικολόγοι, η τουρκική κατοχή είναι το μεγαλύτερο οικολογικό πρόβλημα του τόπου.

Είναι δεδομένο ότι οι Άγγλοι δεν αγαπούν αυτό τον τόπο. Δε νοιάζονται, δεν πονούν, άρα, ό,τι και να κάμουν στο Ακρωτήρι, είναι ένας τόπος ξένος γι' αυτούς. Εμείς οι ίδιοι στον υγροβιότοπο της Αλυκής της Λάρνακας είντα που κάμαμε; Τον έχουμε καταστρέψει με το αεροδρόμιο, δεν ξέρω, και αυτό είναι ένα διαχρονικό έγκλημα για το οποίο δεν μπορούμε να πούμε ότι ευθύνεται η σημερινή ή η προηγούμενη ή η πιο προηγούμενη κυβέρνηση ή η πρώτη μεταπολεμική, εν πάση περιπτώσει, ούτε μπορούμε να οχυρωθούμε πίσω από κάτι που μας βολεύει όλους. Και με αυτή την έννοια θέλω να ρωτήσω, εφόσον δεν αναλαμβάνουμε κάποιες ευθύνες εμείς που ελέγχουμε τον υγροβιότοπο της άλλης αλυκής, για να βελτιωθούν οι συνθήκες εκεί πέρα, πώς μπορούμε να ερχόμαστε να καταγγέλλουμε αυτούς που δεν μπορούμε να τους ελέγξουμε. Δε σημαίνει ότι συμφωνώ με την εγκατάσταση των κεραιών ούτε ότι πρέπει να ανοίξουμε τον ασκό του Αιόλου, για παράδειγμα, για το ποιες πηγές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας μπορούμε να βρούμε σε όλη την επικράτεια της Κύπρου και για το πόσος μόλυβδος υπάρχει στα σπαρτά δίπλα από το αεροδρόμιο. Δεν είναι αυτή η πρόθεσή μου τούτη τη στιγμή. Είναι απλώς μία κατάθεση άρνησης δικής μου, γιατί διυλίζομεν τον κώνωπα, αν θέλετε, και καταπίνουμε την κάμηλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δε δέχομαι προσωπικά ότι η Βουλή τούτη φτύνει πάνω της ή θα ήθελε να φτύσει πάνω της, απλώς υπενθυμίζω στην κ. Θεοχάρους ότι το κόμμα του οποίου είναι εκπρόσωπος σήμερα, όταν ο λαός της Λάρνακας αντιτάχθηκε στην κατασκευή των διυλιστηρίων της αφαλάτωσης εντός των Αλυκών της Λάρνακας, το κόμμα αυτό, του Δημοκρατικού Συναγερμού -και όταν ηγέρθη το θέμα στη Βουλή- αντιτάχθηκε στην ομόθυμη απόφαση του λαού της Λάρνακας και στην πλειοψηφία της Βουλής.

Επομένως, αν θα θέλατε να κάμετε την αυτοκριτική σας... Και δεν πάω και στα πολύ πίσω περί αεροδρομίου, για τα οποία θα υπήρχε απάντηση, γιατί, όταν η Κύπρος έβγαινε από την εισβολή το 1974, εγείρετο ως μείζον θέμα, για την ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, η δημιουργία ενός αεροδρομίου, για να μπορούν να φεύγουν και να έρχονται. Με συγχωρείτε -και αν δε γνωρίζουν κάποιοι την ιστορία- ήταν ο μόνος ελεύθερος τόπος που απέμεινε, μετά το φασιστικό πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή, στον οποίο υπήρχαν οι διάδρομοι τους οποίους είχαν κάμει οι Βρετανοί κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Επειδή έγινε μομφή περί αεροδρομίου, λέω ότι είχε να επιλέξει τότε η Κύπρος: Να ζησει ή να διατηρήσει αυτό το βιότοπο, όπως και κάποια άλλα έργα. Επομένως, η αναφορά...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε; Απολογούμαι, διότι μιλώ εκ της θέσεώς μου. Δεν ήθελα να ταλαιπωρήσω το σώμα.

Επομένως, εάν είναι διατεθειμένοι κάποιοι να ασκήσουν την αυτοκριτική τους, ας ξεκινήσουν ασκώντας τη σωστά και χρονικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Με όλο το σέβας προς τους έγκριτους συναδέλφους, θεωρώ ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν πειράζει όλοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Διαίρεσ' το διά τρία.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επιβεβαιώνεται η τοποθέτηση του κόμματός μας διά του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου, ότι έπρεπε να εξαντληθεί τούτη η συνεδρία και μετά να εκδοθεί το ψήφισμα, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει ληφθεί απόφαση, κύριε συνάδελφε.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία! Έχουμε εγκρίνει ένα ομόφωνο δυνατό ψήφισμα και ερχόμαστε τώρα να το υποτιμήσουμε, να το υποβαθμίσουμε με διάφορες μικροκομματικές αντικρούσεις. Εν πάση περιπτώσει, το αεροδρόμιο της Λάρνακας μπορεί να έγινε αμέσως μετά την εισβολή, αλλά εκείνοι που το έκαναν έχω την εντύπωση ότι ε γνώριζαν ότι το έκτισαν πάνω στο σημαντικότερο υδροβιότοπο της πατρίδας μας.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και δεν ήταν ο Γλαύκος Κληρίδης, βέβαια, τότε.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Το γνωρίζω. Ήταν ένα άλλο μίνιμουμ πρόγραμμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα μιλούμε για το '74, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

(Ο κ. Γιώργος Περδίκης σηκώνει το χέρι του.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, όταν ζητά κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος το λόγο, είμαι υπόχρεος να του δώσω το λόγο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Διαδικαστικά, κύριε Πρόεδρε, εγώ εισηγούμαι να τερματιστεί η συζήτηση και να συνεχιστεί επί αυτού του θέματος την επόμενη φορά, γιατί η συζήτηση που διεξήχθη ήταν σοβαρή, έδωσε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα και πρέπει να συνεχίσει την επόμενη φορά, κατά την άποψή μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα παραμένει προς συζήτηση την επρχόμενη βδομάδα. Στο σημείο αυτό φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την Πέμπτη, 27 Ιουνίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αναπομπή).

(Αρ. Φακ. Ν. 153/98)

2. Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.141.2001)
3. Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002. (Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.01.142.2001)
4. Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξεσης στη
Σύνταξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων
Νόμος του 1995.
(Αρ. Φακ. Ν. 268/95)
5. Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας
(Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.012.2002)
6. Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου
και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων
(Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.013.2002)
7. Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της
Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.014.2002)
8. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων

Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.192.2002)

9. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.193.2002)

10. Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.194.2002)

11. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.195.2002)

12. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.196.2002)

13. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.197.2002)

14. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.198.2002)

15. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της

Δημοκρατίας Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.199.2002)

16. Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.200.2002)
17. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.201.2002)
18. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.202.2002)
19. Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.203.2002)
20. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.204.2002)
21. Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.205.2002)
22. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός)
(Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.206.2002)
23. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και
Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.184.2002)

24. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.185.2002)

25. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.180.2002)

26. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.173.2002)

27. Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.132.2002)

28. Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 1998.

(Αρ. Φακ. Ν. 84/98)

29. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.2002)

30. Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.087.2002)

31. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

(Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

(Αρ. Φακ. 23.02.067.2000)

32. Ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.147.2002)

33. Ο περί Καταργήσεως του περί Απασχολήσεως Γυναίκων εν Καιρώ Νυκτός Νόμου Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.195.2001)

34. Ο περί Καταργήσεως του περί του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου του 1993 Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.196.2001)

35. Ο περί Καταργήσεως του Κυρωτικού της περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκων) Συμβάσεως (Αναθεωρηθείσης) του 1948 Νόμου Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.197.2001)

36. Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.089.2002)

37. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας και Πρώτης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί

του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.149.2002)

38. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου (Ακτινοδιαγνωστικός Κλάδος) (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.164.2002)
39. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.157.2002)
40. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Καθηγητή Κλίμακα Α11 και Εκπαιδευτή Κλίμακα Α11 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ.: 23.03.158.2002)
41. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.156.2002)
42. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος του 2003 Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.157.2002)
43. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας του 2003 Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.158.2002)
44. Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.159.2002)

45. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.160.2002)

46. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως των Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.161.2002)

47. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.143.2002)

48. Έγκριση Ειδικής Διαδικαστικής Απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αριθμός 1 του 2002).

(Αρ. Φακ. 23.10.002.01)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. α. «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υδροβιότοπο Ακρωτηρίου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή

κ. Γιώργου Περδίκη). (13.6.2002).

(Αρ. Φακ. 23.05.003.2002)

- β. Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής

Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην Αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη). (19.6.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.090.2001).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)

β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της Ιεράς Μονής Αποστόλου Ανδρέα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)

γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)

- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

(Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων

βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοχάρους Ελένη	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρήστος	Τάσου Γεώργιος

Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φυτπής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Προσφύγων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 5).
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:
 - α. «Ο περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων, καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2002»,

- β. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικοί Όροι που Διέπουν το Εμπόριο Πουλερικών και Αυγών για Επώαση) Κανονισμοί του 2002»,
 - γ. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για την Εξάλειψη της Πανώλους των Χοίρων από το Έδαφος της Δημοκρατίας) Κανονισμοί του 2002»,
 - δ. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Κανόνες Συλλογής Πληροφοριών και Μέτρα σχετικά με Ορισμένες Ζωνοδύσους και τους Ζωνοσογόνους Παράγοντες και τα Μέτρα που Πρέπει να Λαμβάνονται) Κανονισμοί του 2002»,
ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Πλοίαρχοι και Ναυτικοί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
 9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 3).
 10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποδείξεως Διεθνών Συμβάσεων Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 3).

12. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002», αγόρευση του κ. Γιαννάκη Ομήρου και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συγκροτήσεως, Λειτουργίας και Διαχειρίσεως των Κέντρων Ψυχαγωγίας Μονάδων (ΚΨΜ) της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», διευκρινίσεις των κ. Κώστα Παπακώστα και Αντώνη Καρά και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς:
 - α. «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέση Πρώτου Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»,
 - β. «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Αρχιεπιστάτη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»,
 - γ. «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοικήσεως) - Θέσεις Λειτουργού Επιμόρφωσης Α΄ και Λειτουργού Επιμόρφωσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους, των τελευταίων με τον τίτλο «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης) - Θέσεις Λειτουργού

Επιμόρφωσης Α΄ και Λειτουργού Επιμόρφωσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002».

16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Πρώτου Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
19. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη δημιουργίας πυροσβεστικών σταθμών στην επαρχία Πάφου - Προβλήματα στο αεροδρόμιο Λάρνακας.
20. Συμπληρωματική έκθεση για το θέμα «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην Αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών» και συζήτησή του, πριν και μετά την έγκριση σχετικού ψηφίσματος, μαζί με το θέμα «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου» (Γ. Περδίκης, Μ. Ματσάκης, Α. Βασιλείου, Ν. Τορναρίτης, Γ. Λιλλήκας, Ε. Μαύρου, Γ. Ομήρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Ε. Θεοχάρους, Δ. Χριστοδουλίδης).

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 27ης Ιουνίου 2002

(Ωρα έναρξης: 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 39)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τον κύριο γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη νομοθετική εργασία. Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι αναπομπή του νόμου «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Γιώργος Βαρνάβα

Νίκος Τορναρίτης

Ανδρούλα Βασιλείου

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Περδίκη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος συνήλθε σε συνεδρίαση στις 25 Ιουνίου 2002 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 30 Μαΐου 2002, ύστερα από αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Εσωτερικών.

Οι προτασόμενοι λόγοι για την αναπομπή, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2002, είναι οι ακόλουθοι:

1. Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 4 του περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο Νόμου, Ν.220/88, όπως τροποποιήθηκε, απαγορεύεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο να ανάβει φωτιά στην ύπαιθρο μεταξύ 1ης Απριλίου και 31ης Οκτωβρίου εκάστου έτους, εκτός αν έχει εξασφαλίσει γραπτή άδεια από την αρμόδια αρχή τοπικής διοίκησης.
2. Με τον υπό αναφορά νόμο απαγορεύεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο να ανάβει φωτιά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους πλην των περιπτώσεων παρασκευής ή ζεστάματος φαγητού.
3. Η επενεχθείσα τροποποίηση στο νόμο δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στους αγρότες, ιδιαίτερα στους αμπελουργούς και στους καλλιεργητές οπωροφόρων δένδρων, που καίνε κατά τη διάρκεια του χειμώνα τα αποκλάδια των αμπελιών και των δένδρων τους, καθώς και στους καλλιεργητές δημητριακών, που συνηθίζουν, αφού εξασφαλίσουν γραπτή άδεια από την αρμόδια αρχή τοπικής διοίκησης, να

καίνε τις ποκαλάμες νωρίς το φθινόπωρο, προετοιμάζοντας τα χωράφια τους για την επόμενη φυτευτική περίοδο.

Όπως είναι γνωστό, σκοπός του νόμου που ψήφισε η Βουλή μετά από κατάθεση πρότασης νόμου από το βουλευτή κ. Μάριο Ματσάκη ήταν η τροποποίηση της νομοθεσίας για την πρόληψη πυρκαγιών στην ύπαιθρο, ώστε να καταργηθούν οι διατάξεις που επιτρέπουν το άναμμα της φωτιάς από οποιονδήποτε είτε σε ιδιωτική είτε σε άλλη γη, κατά συγκεκριμένες περιόδους, έπειτα από άδεια που εκδίδει η αρμόδια αρχή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος σημειώνει ότι για την ψήφιση αρχικά της πρότασης νόμου έλαβε σοβαρά υπόψη τις απόψεις του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο είχε εκφράσει τη συμφωνία του με την εν λόγω πρόταση νόμου, προτείνοντας παράλληλα κάποιες εισηγήσεις που σε μεγάλο βαθμό έγιναν αποδεχτές από την επιτροπή, αλλά και την εκφρασθείσα πολιτική της κυβέρνησης για τη χρησιμοποίηση των υπολειμμάτων ποκαλάμης για σκοπούς παραγωγής ενέργειας.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για εισαγωγή βελτιωμένης τεχνολογίας από τους γεωργούς, ώστε να μην απαιτείται το κάψιμο της ποκαλάμης, είχε μεταφέρει την έναρξη ισχύος του νόμου στην 1η Ιουνίου 2003, με στόχο ακριβώς να τους παρασχεθεί η ευχέρεια να προσαρμοστούν στη νέα τεχνολογία, και παράλληλα κάλεσε την κυβέρνηση να ενισχύσει ανάλογα τους παραγωγούς.

Η επιτροπή, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και αφού άκουσε τις θέσεις του Υπουργού Εσωτερικών, αποφάσισε να εισηγηθεί την επαναθέσπισή του με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Να επιτραπεί το άναμμα φωτιάς με σκοπό την καύση κλαδιών, αμπελιών και

οπωροφόρων δένδρων κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου, κατόπιν άδειας από τις αρμόδιες αρχές τοπικής διοίκησης και με την κατάλληλη επιτήρηση από αυτές.

2. Να επιτραπεί η καύση φυτών που έχουν προσβληθεί από ασθένειες κατόπιν άδειας από τις αρμόδιες αρχές και με την κατάλληλη επιτήρηση από αυτές.
3. Με στόχο να παρασχεθεί περισσότερος χρόνος προσαρμογής στους καλλιεργητές, παρατείνεται για ακόμη ένα χρόνο η έναρξη ισχύος της προτεινόμενης νομοθεσίας, έτσι ώστε να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2004 αντί την 1η Ιουνίου 2003, όπως είχε αρχικά καθοριστεί.

Στο μεταξύ η επιτροπή θα αναμένει από την κυβέρνηση να καταθέσει, όπως ήταν και η σχετική δέσμευση του υπουργού, ενώπιόν της μέχρι το τέλος του έτους ολοκληρωμένη πρόταση, με στόχο την οικονομική ενίσχυση των καλλιεργητών για την εισαγωγή της νέας κατάλληλης τεχνολογίας που θα τους επιτρέψει να αποφύγουν το κάψιμο της ποκαλάμης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, επιφέροντας τις πιο πάνω τροποποιήσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την επαναθέσπιση του αναπεμφθέντος νόμου όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Παρακαλώ, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο λεπτά, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε θα είμαι μακρύτερος των δύο λεπτών, κύριε Πρόεδρε. Ο λόγος που πήρα το λόγο είναι γιατί, αφού έχω διαβάσει την έκθεση -δεν ήμουν παρών βέβαια στη συνεδρίαση της επιτροπής Περιβάλλοντος- και αφού είχα δει το ιστορικό σχετικά με την αναπομπή του συγκεκριμένου νόμου, που τιτλοφορείται «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο», και ενώ συμφωνώ βέβαια και με την τροποποίηση η οποία έγινε, θέλω απλώς να επισημάνω μία συγκεκριμένη πτυχή, η οποία δε ρυθμίζεται με το συγκεκριμένο νόμο ή καλύτερα αφήνεται να ρυθμίζεται μέσα στο πλαίσιο μιας γενικής και αόριστης προσέγγισης, που εντούτοις προξενεί πολλά κοινωνικά προβλήματα, γιατί ακριβώς δεν υπάρχει η ρητή ρύθμιση.

Ποια είναι αυτή η συγκεκριμένη περίπτωση; Όλα αυτά τα κάρβουνα που αγοράζουν οι Κύπριοι πολίτες τα Σαββατοκύριακα, για να κάμνουν τις σουβλές τους, κύριε Πρόεδρε, είτε στις παραλίες είτε στα ορεινά θέρετρα, παράγονται και κατασκευάζονται από συγκεκριμένα άτομα τα οποία ασκούν αυτό το επάγγελμα όλη την περίοδο του χρόνου· όχι μόνο την περίοδο του χειμώνα που επιτρέπεται, βέβαια κάτω από κάποιες προϋποθέσεις βάσει του νόμου, να ανάβονται φωτιές και να καίγονται ξύλα. Και θα πρέπει να πληροφορήσω το σώμα ότι ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, ενόψει της συζήτησης αυτού του νόμου, τα κατά τόπους επαρχιακά γεωργικά τμήματα είχαν αναστείλει τις οποιεσδήποτε άδειες έδιναν συνήθως σ' αυτούς τους ανθρώπους, για να καίουν ξύλα και να παράγουν κάρβουνα, για να μπορούν να τα πωλούν, ενόψει του ότι -ιδιαίτερα την περίοδο αυτή- είναι η περίοδος των εκδρομών, η περίοδος της εξωστρέφειας, των μετακινήσεων των οικογενειών· όπου φεύγουν από τον τόπο που

είναι, για να πάνε στη θάλασσα ή στο βουνό να κάμουν κάποια εκδρομή και να ψήσουν φαγητό έξω.

Άρα, νομίζω, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω, τηρώντας το δίλεπτο, πως... Θα ήθελα να είναι εδώ και ο πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος που ρώτησα και διερωτώμαι γιατί δεν είναι εδώ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι έξω.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...εντός της αίθουσας, ο κ. Λιλλήκας, για να πω ότι θα ήταν σωστό, στα πλαίσια περαιτέρω μελέτης του θέματος, ανεξάρτητα από τη σημερινή ψήφιση στην οποία συναινούμε όλοι, αυτό το κοινωνικό πρόβλημα να ειδωθεί. Θα πρέπει να σας πω ότι υπάρχουν ολόκληρες κοινότητες οι οποίες στερούνται της δυνατότητας να έχουν κάρβουνα, για να κάμουν αυτή τη δουλειά, αλλά και πλείστα όσα περίπτερα ή σημεία από τα οποία πωλούνται, γιατί τα γεωργικά τμήματα σταμάτησαν να εκδίδουν αυτές τις άδειες, ενόψει της ύπαρξης, της δημοσίευσης πρώτα του νόμου όπως δημοσιεύτηκε, αλλά και τώρα που με την τωρινή του μορφή νομίζω ότι δεν επιλύει το ζήτημα αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ενώστε το μικρόφωνο, παρακαλώ.

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο κ. συνάδελφος, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι κάπου έσσει δίκαιο· υπό την έννοια ότι εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής μας και δεύτερη τροποποίηση του ίδιου νόμου, στο ίδιο ακριβώς σημείο, η οποία υποτίθεται ότι θα ερχόταν μαζί στην ολομέλεια της Βουλής. Έτσι έχω την εντύπωση ότι θα πρέπει να αναβληθεί η ψήφιση αυτή τη στιγμή, για να

δούμε σαν επιτροπή Περιβάλλοντος το θέμα στην ολότητά του. Ήταν ίσως μια παράλειψη και ευχαριστούμε τον κ. συνάδελφο που μας την υπέδειξε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι αναπομπή όμως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είναι εξ αναβολής, κύριε συνάδελφε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και αναπομπή. Και αναπομπή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι αναπομπή, συγνώμη. Εν τζαι μπορεί να... Συγνώμη. Είναι αναπομπή, δεν μπορεί να αναβληθεί.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Είχε ήδη ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή θα γίνει αποδεκτή ή δε θα γίνει... ή θα καταψηφιστεί.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Είχε ήδη ψηφιστεί. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μασσάκης.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πολλοίς έχω καλυφθεί. Αυτά είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Το νομοθέτημα για τα καμίνια όντως εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής και θα 'ρθει εν καιρώ. Αυτό δεν αφορά τη λειτουργία των καμινιών. Είναι ένα νομοθέτημα το οποίο πέρασε ομόφωνα από αυτή τη Βουλή και το οποίο έχει αναπεμφθεί και ακολουθούμε απλώς τη διαδικασία της απόρριψης ή μη της αναπομπής του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πριν δώσω το λόγο σε άλλο συνάδελφο ή συναδέλφισσα, επειδή μιλούμε για καμίνια, εδώ μέσα έν' καμίνι. Δε λειτουργεί κανονικά ο κλιματισμός;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορθώθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα διορθώθηκε, αλλά δεν ξέρω...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε διορθώθηκε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...βλέπω πολύ κόσμο να...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμείς δε νιώθουμε φρέσκοι πάντως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά.)

Ακριβώς.

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο που έχουμε. Είναι αναπομπή. Και υπάρχει άλλο νομοσχέδιο το οποίο ρυθμίζει την παρασκευή των καρβούνων, οπότε θα καλυφθεί και ο συνάδελφος ο Ερωτοκρίτου και όλα τα θέματα που αφορούν τους παρασκευαστές των καρβούνων.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι εγώ, οι Κύπριοι πολίτες που θέλουν να κάμνουν σούβλες.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και τους χρήστες.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Και τους χρήστες των καρβούνων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος για τα κάρβουνα;

Δεν υπάρχει. Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι η αναπομπή γίνεται αποδεκτή.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 είναι επίσης αναπομπές και αφορούν τους

νόμους «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους αναπεμφθέντες νόμους που τιτλοφορούνται «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Κώστας Παπακώστας
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Νίκος Κλεάνθους
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε στις 20 Ιουνίου 2002 και επανεξέτασε τους υπό αναφορά νόμους, οι οποίοι ψηφίστηκαν από τη Βουλή στις 30 Μαΐου 2002 και αναπέμφθηκαν σε αυτή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ'επίκλησιν του άρθρου 51.1 του συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σύμφωνα με την επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2002, με την οποία ανέπεμψε στη Βουλή τον πρώτο υπό αναφορά νόμο, η προσθήκη νέας εξαίρεσης σε αυτόν για αναστολή της παραγραφής ειδικά των προπολεμικών χρεών είναι δυνατό να δημιουργήσει σύγχυση και σύγκρουση με τις πρόνοιες του περί Ανακουφίσεως Οφειλετών Νόμου του 1979, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί.

Σύμφωνα με την επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 2002, με την οποία ανέπεμψε στη Βουλή το δεύτερο πιο πάνω αναφερόμενο νόμο, η παροχή στο δικαστήριο ευρύτατης διακριτικής ευχέρειας να αποφασίζει πότε δε θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες για την παραγραφή δημιουργεί ασάφεια δικαίου, ενώ για σκοπούς δημόσιου συμφέροντος ορθό είναι να υπάρχει βεβαιότητα δικαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη τους λόγους των αναπομπών, καθώς και όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να αποδεχτεί τις αναπομπές και, αφού επαναδιατύπωσε αναλόγως τα κείμενα των υπό αναφορά νόμων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Λοιπόν, από την έκθεση φαίνεται ότι οι δύο αναπομπές γίνονται αποδεκτές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην αποδοχή της αναπομπής για το υπ' αριθμόν 2 θέμα;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Με την τροποποίηση που έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μεταγενέστερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Δεν υπάρχει.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναστολή του χρόνου παραγραφής. Άρθρο 3.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση για την αποδοχή της αναπομπής για το υπ' αριθμόν 3 θέμα;

Δεν υπάρχει.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 4, 5 και 7 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξησης στη Σύntαξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1995». Και διευκρινίζω ότι αφορά παλαιότερους βουλευτές, προηγούμενων δεκαετιών. Δεν αφορά τους εχτεσινούς και τους σημερινούς βουλευτές. Βουλευτές οι οποίοι παίρνουν σύνταξη μηδαμινή, δηλαδή διακόσιες τόσες λίρες.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, με την άδειά σας, επειδή πρόκειται περί διαδικαστικού θέματος σχετικά με τα όσα είπατε ή που εγείρετε. Υπάρχει βέβαια ο αριθμός 6, το οποίο θέμα είναι «Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Είναι κοινή

έκθεση, αντιλαμβάνομαι. Όχι, μάλλον είναι ξεχωριστή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ξεχωριστή, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι ξεχωριστή. Έχετε δίκαιο. Απολογούμαι. Όταν θα έρθουμε στο θέμα εκείνο... Έχετε δίκαιο. Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, εντάξει, εντάξει. Βεβαίως, βεβαίως.

Είναι τα θέματα, επαναλαμβάνω, «Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξηση στη Σύνταξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1995», «Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 20 και 27 Μαρτίου και στις 10 Ιουνίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά

νομοσχεδίων κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί ενώπιον της Βουλής την 21η Δεκεμβρίου 1995, είναι η χορήγηση ειδικής αύξησης στη σύνταξη συνταξιοδοτηθέντων βουλευτών, οι οποίοι έπαυσαν να κατέχουν το αξίωμά τους κατά την περίοδο μεταξύ 16 Ιουλίου 1970 και 1ης Ιανουαρίου 1981.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η αναθεώρηση του επιδόματος παραστάσεως που παρέχεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το οποίο παραμένει αμετάβλητο από το 1984.

Σκοπός του τρίτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η μεταβίβαση της σύνταξης των γυναικών αξιωματούχων ή πρώην αξιωματούχων, σε περίπτωση θανάτου τους, στο σύζυγο και στα τέκνα τους, κάτω από τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους άνδρες αξιωματούχους. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία για λόγους ίσης μεταχείρισης και εξάλειψης της διάκρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών και προτείνεται να ισχύσει αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 1990, ημερομηνία που εισήχθη ανάλογη ρύθμιση για τις γυναίκες κρατικούς υπαλλήλους. Με το ίδιο νομοσχέδιο σκοπεύεται επίσης η αναπροσαρμογή του ύψους της σύνταξης που καταβάλλεται στους διατελέσαντες Προέδρους της Δημοκρατίας, όταν η υπηρεσία στο αξίωμα αυτό υπερβαίνει τους τριάντα μήνες.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, και ειδικότερα του νομοσχεδίου που αφορά την προτεινόμενη αύξηση στη σύνταξη παλιών βουλευτών, διαφάνηκε η ανάγκη διαμόρφωσης της ειδικής σύνταξης των βουλευτών, οι οποίοι αφυπηρέτησαν κατά την προτεινόμενη περίοδο, από το ποσό των £210 περίπου μηνιαίως που είναι σήμερα στο ελάχιστο ποσό κατώτατης σύνταξης το οποίο καθορίστηκε στις £325, το ποσό δε αυτό να αναθεωρείται κατά καιρούς, ανάλογα με τις

προτεινόμενες αυξήσεις των συντάξεων και τις μεταβολές του τιμαριθμικού δείκτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι οι διατάξεις του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου έχουν συμπεριληφθεί στο τρίτο νομοσχέδιο για καθαρά νομοτυπικούς λόγους. Συνεπώς, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους του δεύτερου και του τρίτου νομοσχεδίου, όπως διαμορφώθηκαν τελικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξησης στη Σύntαξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1995.
2. Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
3. Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Λοιπόν, για τα θέματα 4 και 7 υπάρχει ενιαίο κείμενο και προχωρούμε στην ανάγνωση του ενιαίου κειμένου.

Κύριε συνάδελφε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και ερχόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο υπ' αριθμόν 6 θέμα. Είναι «Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Υπουργών και του Προέδρου,
Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Άριστος Χρυσοστόμου, αναπλ. πρόεδρος Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Γιάννος Λαμάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο

πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11, 20 και 27 Μαρτίου και στις 10 Ιουνίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναθεώρηση των επιδομάτων παραστάσεως που καταβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και στους υπουργούς. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα επιδόματα παραστάσεως των οποίων προτείνεται η αναθεώρηση παραμένουν αμετάβλητα από την 1η Ιανουαρίου 1991.

Η επιτροπή στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ζήτησε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους την κατάθεση αναλυτικών στοιχείων σε σχέση με το σύνολο των αποδοχών και των αποζημιώσεων των υπό αναφορά αξιωματούχων, τα οποία και κατατέθηκαν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, με ταυτόχρονη όμως μείωση των επιδομάτων παραστάσεως που καταβάλλονται στους υπουργούς στο ήμισυ της προτεινόμενης αύξησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Επίδομα παραστάσεως Υφυπουργού παρά τω Προέδρω. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του σε νόμο; Έχετε ένσταση, κύριε συνάδελφε;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς κάνατε στο πρώτο θέμα εσείς τη διευκρίνιση. Φαίνεται να είναι χρήσιμο να το κάμουμε και εδώ, επειδή είναι και στον τίτλο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα να το ψηφίσουμε, Μάρκο, και μετά.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν αφορά τους βουλευτές, τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων αυτό το νομοσχέδιο, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς. Έχω διαβάσει ποιον αφορά.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εμένα έκαμε μου τη διευκρίνιση κατ' ιδίαν, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό δεν εμίλησα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα θέματα με τους αριθμούς 8 μέχρι 24. Έχουν κοινή έκθεση και αφορούν τη φορολογική μεταρρύθμιση. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Ιουνίου 2002 και μελέτησε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών.

Σκοπός των νόμων που προτείνονται είναι η τροποποίηση διάφορων νομοθεσιών, ώστε να υλοποιηθεί η συμφωνία που επετεύχθη μεταξύ των κοινοβουλευτικών κομμάτων και της εκτελεστικής εξουσίας όσον αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Όπως είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο είχε εγκρίνει σε συνεδρία του ημερομηνίας 5.11.2001 πλαίσιο φορολογικής μεταρρύθμισης, το οποίο ακολούθως

κατατέθηκε στη Βουλή στις 7.11.2001 υπό μορφή προτάσεων και στη συνέχεια αποτέλεσε αντικείμενο εντατικών διαβουλεύσεων, με στόχο την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής συναίνεσης όσον αφορά το περιεχόμενο της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα υπό αναφορά νομοσχέδια, πάγια θέση της κυβέρνησης ήταν και εξακολουθεί να είναι η ουδετερότητα της φορολογικής μεταρρύθμισης σε σχέση με τα δημόσια οικονομικά, έτσι ώστε το επιπρόσθετο βάρος που προκύπτει από την υιοθέτηση των ελάχιστων συντελεστών της έμμεσης φορολογίας (φόρος προστιθέμενης αξίας και φόροι κατανάλωσης) που απαιτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση να αντισταθμιστεί είτε με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών της άμεσης φορολογίας των φυσικών και νομικών προσώπων είτε με την παραχώρηση ανάλογων χορηγιών στις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις, που δεν μπορούν να ωφεληθούν από τις ελαφρύνσεις της άμεσης φορολογίας.

Όπως αναφέρεται σχετικά στην ίδια εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, έπειτα από εντατικές διαβουλεύσεις του Υπουργού Οικονομικών με εκπροσώπους των κοινοβουλευτικών κομμάτων, που είχαν ως αφετηρία τόσο το πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης που είχε υποβάλει η κυβέρνηση όσο και σχετικά υπομνήματα που υπέβαλαν τα κόμματα και τα οργανωμένα κοινωνικά σύνολα, έχει επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό συμφωνία ως προς όλες τις πτυχές της φορολογικής μεταρρύθμισης που αφορούν την άμεση και έμμεση φορολογία, καθώς και ως προς τα αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα που θα υιοθετηθούν. Έχει επίσης συμφωνηθεί η υλοποίηση της φορολογικής μεταρρύθμισης να γίνει σταδιακά και να ολοκληρωθεί μέχρι το 2004.

Στην προτεινόμενη φορολογική μεταρρύθμιση περιλαμβάνονται, μεταξύ πολλών άλλων, οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η αύξηση του υφιστάμενου συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) από 10% σε 15%, που είναι ο ελάχιστος κανονικός συντελεστής ΦΠΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και που σύμφωνα με δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ισχύσει και στην Κύπρο.
- Με σκοπό όμως να αποφευχθούν δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία από την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες, η εισήγηση είναι ο συντελεστής να αυξηθεί σταδιακά από 10% σε 13% από την 1η Ιουλίου 2002 και σε 15% από την 1η Ιανουαρίου 2003.
- Η σταδιακή αύξηση των υφιστάμενων συντελεστών κατανάλωσης για τα καπνικά προϊόντα, πετρελαιοειδή, αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά, καθώς και για την μπίρα, ώστε με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση να έχουν υιοθετηθεί οι ελάχιστοι συντελεστές κατανάλωσης που διαλαμβάνει το ευρωπαϊκό κεκτημένο για τα προϊόντα αυτά.
- Η σταδιακή μείωση των συντελεστών εισαγωγικών δασμών με τους οποίους επιβαρύνεται η μπίρα, η αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, ώστε μέχρι την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση να έχουν υιοθετηθεί οι ελάχιστοι συντελεστές του κοινού εξωτερικού δασμολογίου, όπως διαλαμβάνει η δέσμευση που έχει αναληφθεί από την Κύπρο έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η αύξηση των υφιστάμενων συντελεστών φόρου κατανάλωσης για ορισμένα είδη πολυτελείας, όπως είναι τα σκάφη αναψυχής, οι εξωλέμβιες και εσω-εξωλέμβιες μηχανές, οι μοτοσικλέτες με κυβισμό άνω των 100 κ.εκ., ο καπνιστός σολομός, το χαβιάρι, τα αφρώδη κρασιά, τα πούρα και ο σιγαρίλλος.
- Η αύξηση των υφιστάμενων συντελεστών για τα διπλοκάμπινα και για τα αυτοκίνητα παντός εδάφους 4 X 4 (τύπου jeep), ώστε να μειωθεί η διαφορά που υπάρχει ως προς τη φορολόγησή τους σε σχέση με τα οχήματα τύπου saloon,

εφόσον και οι τρεις αυτοί τύποι αυτοκινήτων χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επιβατών.

- Η μείωση των υφιστάμενων συντελεστών φόρων κατανάλωσης για τα αυτοκίνητα τύπου saloon, ιδιαίτερα για τα αυτοκίνητα με μικρό κυβισμό.
- Η επιβολή φόρου κατανάλωσης σε οχήματα που στην πραγματικότητα είναι saloon, αλλά με ορισμένες τροποποιήσεις μετατρέπονται σε van.
- Η κατάργηση της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης στα εισαγόμενα εμπορεύματα που έχει επιβληθεί από το 1977 και ισχύει μέχρι σήμερα.
- Η κατάργηση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.
- Η αύξηση του αφορολόγητου εισοδήματος φυσικών προσώπων από £6.000 σε £9.000 και η κατάργηση των προσωπικών εκπτώσεων που αφορούν τα παιδιά, της έκπτωσης λόγω γήρατος, της έκπτωσης εκτοπισμένου και της έκπτωσης για σύζυγο.
- Η απαλλαγή μέρους του εισοδήματος από τόκους τόσο των φυσικών προσώπων όσο και των νομικών προσώπων.
- Η υιοθέτηση ενιαίου συντελεστή εταιρικού φόρου προς 10% τόσο για τις ημεδαπές όσο και για τις εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων.
- Η φορολόγηση των κατοίκων της Δημοκρατίας (ατόμων και εταιρειών) με βάση το εισόδημα από όλες τις πηγές.

Όλες οι πιο πάνω ρυθμίσεις στοχεύουν κυρίως στην εναρμόνιση με τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου, στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, ώστε να καταστεί αποδοτικότερο και να παταχθεί η φοροδιαφυγή, και στη βελτίωση της θέσης της Κύπρου στα πλαίσια του διεθνούς φορολογικού ανταγωνισμού με την κατάργηση διατάξεων που προάγουν τον επιζήμιο φορολογικό ανταγωνισμό και αντίκεινται στον κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων.

Με στόχο επίσης την ουσιαστική αντιστάθμιση του πρόσθετου φορολογικού βάρους που θα επωμισθούν οι χαμηλές εισοδηματικές τάξεις από την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ, έχει συμφωνηθεί αριθμός ελαφρύνσεων από τις οποίες επωφελούνται οι χαμηλές εισοδηματικές τάξεις. Οι ελαφρύνσεις αυτές περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων αυξήσεις στα επιδόματα ενοικίου και στη μηνιαία αντιμισθία των εθνοφρουρών, εφέδρων, αξιωματικών και δοκίμων, διεύρυνση των κριτηρίων για παραχώρηση της ειδικής χορηγίας σε φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αύξηση του επιδόματος τυφλών, αύξηση της κοινωνικής σύνταξης, της βασικής σύνταξης και του δημόσιου βοηθήματος, αύξηση του επιδόματος εγκλωβισμένων, παραχώρηση ετήσιου επιδόματος τέκνου για παιδιά ηλικίας μέχρι δεκαοκτώ ετών κ.ά.

Προβλέπεται επίσης η δημιουργία Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής, τα έσοδα του οποίου θα προέρχονται από εισφορές εργοδοτών σε ποσοστό επί του μισθολογίου των εργοδοτούμενων τους.

Τέλος, επισημαίνεται ότι ανάμεσα στους στόχους της φορολογικής μεταρρύθμισης ήταν και η κατάργηση του επαγγελματικού φόρου για τους μισθωτούς. Λόγω όμως των επιφυλάξεων που εκφράσθηκαν εκ μέρους των δήμων, το όλο θέμα αφέθηκε να επανεξετασθεί σε ευθετότερο χρόνο.

Σε κατοπινότερο στάδιο αφέθηκε επίσης να προωθηθεί η επιτευχθείσα συμφωνία για αύξηση των τελών εγγραφής και κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων με σχετικό νομοσχέδιο που θα κατατεθεί από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους για την υλοποίηση της προτεινόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.192.2002)
2. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.193.2002)
3. Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.194.2002)
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.195.2002)
5. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.196.2002)
6. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.197.2002)
7. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.198.2002)
8. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.199.2002)
9. Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.200.2002)
10. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.201.2002)

11. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.202.2002)

12. Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.203.2002)

13. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.204.2002)

14. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.205.2002)

15. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.206.2002)

16. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.184.2002)

17. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.185.2002)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα αυτά αποφασίστηκε να συζητηθούν σε έκτακτη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων, την 1η Ιουλίου, δηλαδή την ερχόμενη Δευτέρα, στις 9.00 το πρωί. Υπάρχει παράκληση της εκτελεστικής εξουσίας, για λόγους πρακτικούς και τεχνικούς, τα νομοσχέδια με αριθμούς 12 και 20, τα οποία αφορούν το φόρο προστιθέμενης αξίας και την άμυνα, το ένα πρόσθεση και το άλλο αφαίρεση, να εγκριθούν σήμερα. Επαναλαμβάνω, για λόγους πρακτικούς καθαρά. Και η έναρξη της ισχύος τους θα είναι

από την πρώτη του μήνα. Συνεπώς, να προχωρήσουμε στην ψήφιση του υπ' αριθμόν 12 θέματος, που είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και το υπ' αριθμόν 20 θέμα, που είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Δεν υπάρχει.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μια αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κάμε τις δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κάμε τις δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έκαμα τις δύο. Υπάρχει άλλος;

Δεν υπάρχει.

Ευχαριστώ πολύ.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Το ΑΚΕΛ έχει επιφυλαχθεί να τοποθετηθεί στην ολομέλεια. Η τοποθέτηση είναι έγκριση ή μη έγκριση;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι έγκριση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι έγκριση, σημαίνει είναι ομόφωνη η έκθεση και δε χρειάζεται να διαβαστεί. Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Συνεπώς η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση μέχρι τις 30 Ιουνίου 2003 της ισχύος ορισμένων δασμολογικών απαλλαγών που περιλαμβάνονται στο δασμολόγιο, με στόχο τη φορολογική ελάφρυνση ορισμένων εισαγόμενων πρώτων υλών που επιβαρύνονται με υψηλούς εισαγωγικούς δασμούς και χρησιμοποιούνται από κυπριακές βιομηχανίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, ως αποτέλεσμα της δασμοποίησης των ποσοτικών περιορισμών που έγιναν στα πλαίσια των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι του Παγκόσμιου Οργανωμένου Εμπορίου ορισμένα είδη που αποτελούν πρώτες ύλες για κυπριακές βιομηχανίες επιβαρύνθηκαν από την 1^η Ιανουαρίου 1996 με υψηλούς δασμούς. Με σκοπό την απάμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων στο κόστος παραγωγής των προϊόντων των κυπριακών βιομηχανιών, αριθμός εισαγόμενων πρώτων υλών έχει περιληφθεί στις δασμολογικές απαλλαγές του δασμολογίου, για είδη όπως είναι τα φρούτα, οι χυμοί και πολτοί φρούτων, η σκόνη γάλακτος, η σοκολάτα, τα ρεβίθια, τα φασόλια, τα λαθούρια, το ελαιόλαδο κ.ά.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των απαλλαγών αυτών, αλλά και για να παραχωρείται ευχέρεια επανεκτίμησής τους κρίθηκε αναγκαίο οι απαλλαγές αυτές να έχουν καθορισμένη χρονική διάρκεια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η ισχύς των απαλλαγών αυτών λήγει στις 30 Ιουνίου 2002, κρίνεται όμως σκόπιμη η χρονική διάρκεια των εν λόγω απαλλαγών να παραταθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2003.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2002» Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 26 Ιουνίου 2002.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού ύψους £200.000 και η διάθεσή του για τη μίσθωση υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα για ολοκλήρωση του διερευνητικού κοινοβουλευτικού ελέγχου που ανελήφθη σε σχέση με τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου εταιρείες και για άλλα συναφή θέματα.

Η διεκπεραίωση του έργου διερεύνησης των πεπραγμένων στο χρηματιστήριο από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές απαιτεί τη μίσθωση εξειδικευμένων υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα είτε μέσω συμβουλευτικών οίκων είτε με απευθείας ανάθεση της εργασίας αυτής σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Τα πρόσωπα αυτά απαιτείται να έχουν αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα στο λογιστικό τομέα, στον τομέα του εταιρικού δικαίου και του συμβούλου επιχειρήσεων και να είναι σε θέση να εκτιμήσουν και να αναγνωρίσουν επιχειρηματικά σχέδια και εμπορικούς κινδύνους.

Τα θέματα που θα καλυφθούν αφορούν κυρίως την έρευνα, την επιβεβαίωση ή και αξιολόγηση στοιχείων σε σχέση με την εισαγωγή αριθμού εταιρειών στο χρηματιστήριο που δε θα υπερβαίνει τις δεκαπέντε. Η εξειδικευμένη αυτή εργασία θα καλύψει επίσης θέματα που αφορούν την εξαγωγή συναλλάγματος.

Επισημαίνεται ότι η μίσθωση των υπηρεσιών θα είναι διάρκειας μέχρι τρεις μήνες, χωρίς να αποκλείονται περαιτέρω ανανεώσεις, εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο, με βάση τα δεδομένα της κάθε υπόθεσης και θα γίνεται σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τις προσφορές του δημοσίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους

σκοπούς διάθεσης των προτεινόμενων συμπληρωματικών πιστώσεων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £200.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 27 και 28 δεν είναι έτοιμα. Το θέμα υπ' αριθμόν 29,

που είναι εξ αναβολής, είναι «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και έχει διαβαστεί σε προηγούμενη συνεδρία.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Αντιλαμβάνομαι ότι η ομοφωνία πιέζει και τη διάθεση για συζήτηση και την περιορίζει σε μια απλή τοποθέτηση. Θέλω να πω απλά ότι έγινε μια μεγάλη προσπάθεια, ώστε αυτό το νομοσχέδιο να γίνει περισσότερο αποτελεσματικό. Πρέπει πραγματικά να συγχαρούμε την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων που πραγματικά προσπάθησε πάρα πολύ, για να το φέρει στην κατάσταση που το έχετε μπροστά σας. Από την άλλη όμως πρέπει να φέξουμε την κυβέρνηση, η οποία έφερε ενώπιον της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ένα νομοσχέδιο το οποίο χειρίζεται έναν πολύ σημαντικό, έναν καίριο τομέα, του περιβάλλοντος και της υγείας, κατά τρόπο ο οποίος, κατά την άποψη και τη δική μου αλλά και της επιτροπής, ήταν αναποτελεσματικός. Το πόσο σοβαρό είναι αυτό το θέμα θα το δούμε και σήμερα, κύριε Πρόεδρε, όταν, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, θα μιλήσουμε σε κάποιο χωριό, το Μένικο. Το Μένικο είναι ένα χωριό το οποίο μαζί με άλλα τέσσερα χωριά στην Κύπρο αυτή τη στιγμή, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, υδροδοτείται με το παγούρι. Το νερό το οποίο πηγαίνει σ' αυτά τα χωριά είναι ακατάλληλο προς πόσιν και ο λόγος είναι ότι δεν εφαρμόζονται αποτελεσματικά μέτρα σαν αυτά τα οποία προνοεί το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τους κ. συναδέλφους να μείνουν στη θέση τους. Θα υποδεχτούμε υψηλό προσκεκλημένο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Πάρτε υπομονή, σας

παρακαλώ, για πέντε λεπτά.

Σας παρακαλώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το πρόβλημα με τη ρύπανση των νερών, κυρίως από την ανεξέλεγκτη χρήση των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων, αλλά και από την κακή διαχείριση των λυμάτων των χοιροτροφείων και των άλλων κτηνοτροφικών μονάδων, οδηγά όχι μόνο στη γενική και αόριστη ρύπανση του εδάφους και τη φθορά του περιβάλλοντος, αλλά έχει άμεσες επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων ιδιαίτερα στην ύπαιθρο. Γι' αυτό, θεωρώ πολύ σημαντικό, επαναλαμβάνω, το γεγονός ότι αυτή η Βουλή κατάφερε τουλάχιστον όσον αφορά το νομικό πλαίσιο να παραδώσει στην κυβέρνηση, στην όποια κυβέρνηση, ένα, κατά την άποψή μου, λειτουργικό πλαίσιο. Από τώρα και στο εξής όμως, από αύριο, εναπόκειται στην κυβέρνηση να εφαρμόσει αυτή τη νομοθεσία και εναπόκειται και σε μας ως κοινοβουλευτική εξουσία να παρακολουθούμε αυτή την εφαρμογή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Κλεάνθους, θέλετε να μιλήσετε;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

- Ερμηνεία. Άρθρο 2.
- Ευθύνη Υπουργών. Άρθρο 3.
- Ρύπανση από ιονίζουσες ακτινοβολίες. Άρθρο 4.
- Διατάγματα Υπουργού. Άρθρο 5.
- Αδικήματα σχετικά με τη ρύπανση των νερών. Άρθρο 6.
- Προστασία από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης. Άρθρο 7.
- Άδεια απόρριψης. Άρθρο 8.
- Αίτηση για άδεια απόρριψης. Άρθρο 9.
- Όροι επί της άδειας. Άρθρο 10.
- Τύπος, φύση και περιεχόμενο της άδειας απόρριψης. Άρθρο 11.
- Ανάκληση ή τροποποίηση της άδειας. Άρθρο 12.
- Πρόσθετοι όροι από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Άρθρο 13.
- Υποχρεώσεις κατόχου άδειας. Άρθρο 14.
- Υφιστάμενες άδειες απόρριψης. Άρθρο 15.
- Υφιστάμενες εγκαταστάσεις που απορρίπτουν χωρίς άδεια. Άρθρο 16.
- Αλλαγές στη φύση ή τη λειτουργία της εγκατάστασης. Άρθρο 17.
- Εγκαταστάσεις που υπόκεινται στο παρόν Μέρος. Άρθρο 18.
- Υποβολή πρόσθετων στοιχείων. Άρθρο 19.
- Συντονισμός διαδικασιών για ολοκληρωμένη πρόληψη της ρύπανσης. Άρθρο 20.
- Δημοσίευση στοιχείων σχετικών με απορρίψεις. Άρθρο 21.
- Κοινοποιήσεις στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Άρθρο 22.
- Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές. Άρθρο 23.
- Εξουσίες και καθήκοντα Επιθεωρητών. Άρθρο 24.
- Εκχώρηση εξουσιών. Άρθρο 25.

Δειγματοληψία. Άρθρο 26.

Τέλη. Άρθρο 27.

Τήρηση Αρχείου. Άρθρο 28.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 29.

Διατάγματα του Δικαστηρίου. Άρθρο 30.

Εξώδικη ρύθμιση ορισμένων αδικημάτων. Άρθρο 31.

Διαβουλεύσεις με κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο 32.

Ενημέρωση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Άρθρο 33.

Κανονισμοί. Άρθρο 34.

Αστική ευθύνη. Άρθρο 35.

Απαγόρευση ορισμένων μέτρων. Άρθρο 36.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 37.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 38.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό όγδοο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό όγδοο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε τη χαρά και την τιμή να παρίσταται σήμερα μαζί μας υψηλός προσκεκλημένος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Χαιρετίζω εκ μέρους όλων σας την παρουσία στη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προέδρου του Κοινοβουλίου της Σρι Λάνκα, αυτού εξοχότητα κ. Joseph Michael Perera.

Ο κ. Perera πραγματοποιεί επίσκεψη στην Κύπρο μαζί με τη συνοδεία του ως φιλοξενούμενος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Είναι η πρώτη φορά που Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Σρι Λάνκα, μιας φιλικής προς την Κύπρο χώρας, επισκέπτεται την Κύπρο και ως εκ τούτου ευελπιστούμε ότι η επίσκεψη αυτή θα αποτελέσει τη βάση τόσο για τη σύσφιγξη των ήδη φιλικών σχέσεων μεταξύ της Κύπρου και της Σρι Λάνκα όσο και για την περαιτέρω συνεργασία των κοινοβουλίων των δύο χωρών.

Σήμερα στη συνάντηση που είχαμε με τον υψηλό προσκεκλημένο μας έχουμε συναποφασίσει τη δημιουργία ομάδων φιλίας στα δύο κοινοβούλια, οι οποίες θα συνδράμουν στην προσπάθεια για παραπέρα σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ μας.

Θα ήθελα εκ μέρους όλων σας και εκ μέρους του κυπριακού λαού να καλωσορίσω τον κ. Perera, τη σύζυγό του και τη συνοδεία του στην Κύπρο και να τους ευχαριστήσω θερμά για τη σταθερή υποστήριξη της χώρας τους σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών τόσο μέσα από το Κίνημα των Αδεσμεύτων -η Σρι Λάνκα σας πληροφορώ ότι είναι μέλος της Ομάδας Επαφής των Αδεσμεύτων για την Κύπρο- όσο και μέσα από τον ΟΗΕ και τους λοιπούς διεθνείς οργανισμούς.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, σας εύχομαι καλή παραμονή στην Κύπρο.

(Χειροκροτήματα)

Προχωρούμε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην ημερήσια διάταξη. Το υπ'

αριθμόν 30 θέμα είναι «Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Θα τοποθετηθείτε ομόφωνα;

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Εντάξει. Δε χρειάζεται να διαβαστεί η έκθεση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του
Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Κίκης Γιάγκου
Γιώργος Γεωργίου	Άντρος Κυπριανού
Πρόδρομος Προδρόμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Απριλίου, στις 22 Μαΐου και στις 6 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Γενικός Λογιστής και η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση του δημόσιου λογιστικού και η

συμπλήρωση των κανόνων των άρθρων 165 έως 168 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που αφορούν το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας και το Βοηθό Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ρυθμίζονται με λεπτομέρεια τα καθήκοντα και οι εξουσίες του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, κατοχυρώνεται το δικαίωμα ελέγχου και επιθεώρησης των λογαριασμών του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας και άλλων ταμείων του δημοσίου, για την τήρηση των οποίων υπάρχει ειδική πρόνοια σε νόμο (π.χ. των ταμείων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των αρχών τοπικής διοίκησης κ.ά.) και κατοχυρώνεται στο Γενικό Λογιστή και στους λειτουργούς του το δικαίωμα απαίτησης οποιωνδήποτε στοιχείων ή πληροφοριών για άσκηση του πιο πάνω ελέγχου.

Στο ίδιο νομοσχέδιο υπάρχουν επίσης πρόνοιες για την κατάρτιση, το περιεχόμενο και την εφαρμογή του προϋπολογισμού του κράτους, για την είσπραξη των εσόδων και τη διενέργεια δαπανών, για την κατάρτιση και το περιεχόμενο του απολογισμού, για τα δάνεια και τις εγγυήσεις που χορηγεί η κυβέρνηση και για τον έλεγχο και την εποπτεία των δημόσιων υπολόγων, δηλαδή των υπαλλήλων που διαχειρίζονται χρήματα του δημοσίου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι πρόνοιές του αποτελούν δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της εναρμόνισης.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νόμου πλαισίου συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η επιτροπή, αφού εξέτασε κατ' άρθρο το νομοσχέδιο αυτό, στην παρουσία των αρμόδιων φορέων, επέφερε σ' αυτό νομοτεχνικές και άλλες τροπολογίες, οι κυριότερες από τις οποίες αναφέρονται στα ακόλουθα:

1. Οι λειτουργοί που εξουσιοδοτούν τη διενέργεια δαπανών, χωρίς να υπάρχει η ανάλογη πίστωση στον προϋπολογισμό, διαπράττουν το ποινικό αδίκημα της κατάχρησης εξουσίας, με βάση το άρθρο 105 του ποινικού κώδικα, και επιπρόσθετα με την αστική και πειθαρχική ευθύνη τους διώκονται και ποινικά.
2. Το ποσό των διεθνών συμφωνιών δανείων που πρέπει να κυρώνονται με νόμο από τη Βουλή μειώνεται από £2 εκατομ. σε £1 εκατομ., όπως ισχύει σήμερα.
3. Οι ελεγμένες εκθέσεις για τους λογαριασμούς των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου που λαμβάνουν κρατική επιχορήγηση, δάνειο ή εγγύηση κατατίθενται και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί για το θέμα κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ορίστε, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο λεπτά μάξιμουμ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σ' αυτό και το επόμενο νομοσχέδιο που θα συζητήσουμε εισάγονται ταυτόσημες θέσεις, οι οποίες εντάσσονται στις πάγιες θέσεις μας που βοηθούν στον καλύτερο έλεγχο των δημόσιων δαπανών, στην ποινικοποίηση πράξεων οι οποίες εμποδίζουν

ουσιαστικά το θέμα της έρευνας και οδηγούν προς καλύτερη και πιο χρηστή διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Γι' αυτό, εφόσον είναι μέσα στα πλαίσια των θέσεων αρχών που έχουμε, θα είμαστε υπέρ αυτής της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κατάρτιση και περιεχόμενο Προϋπολογισμού. Άρθρο 3.

Έσοδα του Προϋπολογισμού. Άρθρο 4.

Είσπραξη δημόσιων εσόδων. Άρθρο 5.

Δαπάνες Προϋπολογισμού. Άρθρο 6.

Εξειδίκευση πιστώσεων. Άρθρο 7.

Διάθεση πιστώσεων. Άρθρο 8.

Ποινική Ευθύνη Ελεγχόντων Λειτουργών. Άρθρο 9.

Διενέργεια δαπανών. Άρθρο 10.

Εξουσιοδότηση έκδοσης ενταλμάτων προκαταβολής. Άρθρο 11.

Καταθέσεις σε πίστη του Δημοσίου. Άρθρο 12.

Κατάρτιση και περιεχόμενο απολογισμού. Άρθρο 13.

Κατάθεση απολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Άρθρο 14.

Σύσταση και διάκριση λογαριασμών. Άρθρο 15.

Τραπεζικοί λογαριασμοί. Άρθρο 16.

Εποπτεία Ελεγχόντων Λειτουργών και Δημοσίων Υπολόγων. Άρθρο 17.

Βιβλία Δημοσίων Υπολόγων. Άρθρο 18.

- Ελλείμματα και ευθύνες Δημοσίων Υπολόγων. Άρθρο 19.
- Εξουσίες και καθήκοντα Γενικού Λογιστή. Άρθρο 20.
- Διεύθυνση και επίβλεψη άλλων λογαριασμών. Άρθρο 21.
- Εξουσίες αναφορικά με την άσκηση των λειτουργιών του Γενικού Λογιστή. Άρθρο 22.
- Εξουσία στο Γενικό Λογιστή να ζητά πληροφορίες. Άρθρο 23.
- Κοινοποίηση και καταγγελία προσώπων. Άρθρο 24.
- Τοποθέτηση υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου σε Γραφεία. Άρθρο 25.
- Επιβολή και είσπραξη λογιστικών δικαιωμάτων και εξόδων. Άρθρο 26.
- Διαβεβαίωση υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου για την τήρηση εχεμύθειας. Άρθρο 27.
- Σύναψη δανείου από το Δημόσιο. Άρθρο 28.
- Βιβλίο δανείων. Άρθρο 29.
- Παροχή Εγγυήσεων. Άρθρο 30.
- Έκταση εφαρμογής του Νόμου 44 του 1974. Άρθρο 31.
- Υποβολή εκθέσεων από οργανισμούς. Άρθρο 32.
- Διαγραφή μη εισπραξιμων δημοσίων χρημάτων και υλικών. Άρθρο 33.
- Προμήθεια και διάθεση αγαθών, έργων και υπηρεσιών. Άρθρο 34.
- Κανονισμοί. Άρθρο 35.
- Καθορισμός έναρξης και λήξης οικονομικού έτους. Άρθρο 36.
- Σχέση με τους ετήσιους περί Προϋπολογισμού Νόμους. Άρθρο 37.
- Κατάργηση Νόμων. Άρθρο 38.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό όγδοο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό όγδοο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Κίκης Γιάγκου
Γιώργος Γεωργίου	Άντρος Κυπριανού
Πρόδρομος Προδρόμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τα τότε μέλη της κ.

Χρήστο Πουργουρίδη και Ηλία Μυριάνθους, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Δεκεμβρίου 2000 και στις 22, 29 Μαρτίου και 5 Απριλίου 2001 και ετοίμασε σχετική έκθεση για την ολομέλεια της Βουλής τον Απρίλιο του 2001. Στο μεταξύ, λόγω της προκήρυξης βουλευτικών εκλογών, η Βουλή διέκοψε τις εργασίες της και έτσι δεν κατέστη δυνατή η ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου. Η επιτροπή, με τη νέα της σύνθεση, μελέτησε το σχέδιο νόμου σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Απριλίου, στις 22 Μαΐου και στις 19 Ιουνίου 2002.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των λογαριασμών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ώστε να αποτελεί ποινικό αδίκημα, που θα τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι ένα χρόνο ή με πρόστιμο μέχρι £1000 ή και με τα δύο, η από οποιοδήποτε μέλος συμβουλίου ή υπάλληλο νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου ενσυνείδητη απόκρυψη στοιχείων ή πληροφοριών που κατέχουν και η παροχή ψευδών ή ανακριβών πληροφοριών ή η υποκίνηση άλλων προσώπων να μη δώσουν πληροφορίες που γνωρίζουν. Με την τροπολογία που προτείνεται αναμένεται να διευκολυνθεί ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στη διεκπεραίωση των, με βάση το σύνταγμα, αρμοδιοτήτων του.

Στα πλαίσια της εξέτασης της πρότασης νόμου, η επιτροπή στην πλειοψηφία της έκρινε σκόπιμο να διευρύνει τις πρόνοιές της, ώστε να καλύψει και τους υπουργούς, τους δημόσιους υπαλλήλους, τους δημάρχους, τους κοινοτάρχες, τα μέλη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και τους υπαλλήλους τους, τους αξιωματούχους και τους υπαλλήλους διάφορων υπηρεσιών της Δημοκρατίας και άλλων αρχών ή συμβουλίων ή ταμείων του δημοσίου των οποίων οι λογαριασμοί ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Με την εν λόγω τροπολογία διασαφηνίζεται η εξουσία του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας να ασκεί διαχειριστικό έλεγχο στους πιο πάνω

οργανισμούς, με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι οργανισμοί αυτοί χρησιμοποιούν τους διαθέσιμους πόρους τους με οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο. Επίσης, παρέχεται εξουσία στο Γενικό Ελεγκτή να απαιτεί από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει χορηγία ή εγγύηση ή δάνειο από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή άλλο ταμείο στοιχεία για την εξακρίβωση του τρόπου με τον οποίο διατέθηκε το πιο πάνω ποσό, αφού παρόμοια ρύθμιση προωθείται παράλληλα με ξεχωριστή νομοθεσία για το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται ήδη, με βάση πρόνοιες σχετικής νομοθεσίας, στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, στους δήμους, στα κοινοτικά συμβούλια, αλλά και σε άλλες χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Αυστραλία, η Πολωνία κ.ά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών αποφάσισε στην πλειοψηφία της να μην προωθήσει για ψήφιση την υπό αναφορά πρόταση νόμου και αντί αυτής να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση ανεξάρτητου σχεδίου νόμου με τίτλο «Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών προς το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος του 2002», το οποίο η ίδια έχει ετοιμάσει σε συνεργασία με τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, με στόχο τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της, ώστε να καλύψει όλους τους πιο πάνω αναφερόμενους αξιωματούχους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί στο νέο διαμορφωμένο σχέδιο νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της

πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσία Γενικού Ελεγκτή προς λήψη στοιχείων, πληροφοριών ή επεξηγήσεων.

Άρθρο 3.

Υποχρέωση προς συμμόρφωση. Άρθρο 4.

Αδικήματα. Άρθρο 5.

Εξουσία Γενικού Ελεγκτή να απαιτήσει στοιχεία. Άρθρο 6.

Άρση αμφιβολιών για εξουσία Γενικού Ελεγκτή. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το έβδομο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το έβδομο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα δεν είναι έτοιμο. Τα θέματα με τους αριθμούς 33, 34 και 35 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Καταργήσεως του περί Απασχολήσεως Γυναικών εν Καιρώ Νυκτός Νόμου Νόμος του 2001», «Ο περί

Καταργήσεως του περί του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου του 1993 Νόμος του 2001» και «Ο περί Καταργήσεως του Κυρωτικού της περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναικών) Συμβάσεως (Αναθεωρηθείσης) του 1948 Νόμου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Παναγιώτης Δημητρίου
Σταύρος Ευαγόρου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τα υπό αναφορά νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Και τα τρία υπό αναφορά νομοσχέδια προτείνονται στα πλαίσια της εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με το κεφάλαιο της κοινωνικής πολιτικής του κοινοτικού κεκτημένου

και στοχεύουν ειδικότερα στην εξασφάλιση της ισότητας ανδρών και γυναικών σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την επαγγελματική κατάρτιση, την ανέλιξη και τις συνθήκες εργασίας.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η κατάργηση του περί Απασχολήσεως Γυναικών εν Καιρώ Νυκτός Νόμου, ως αποτέλεσμα της καταγγελίας της Σύμβασης περί της Νυκτερινής Εργασίας των Γυναικών στη Βιομηχανία με αριθμό 89.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η κατάργηση του περί του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προαναφερθείσας σύμβασης.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η κατάργηση του Κυρωτικού της περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναικών) Σύμβασης (Αναθεωρηθείσας) του 1948 Νόμου.

Η κατάργηση των πιο πάνω συμβάσεων αποτελεί ειλημμένη υποχρέωση στα πλαίσια της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, εφόσον οι συμβάσεις αυτές είναι αντίθετες με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, η επιτροπή ζήτησε και πήρε πρόσθετες πληροφορίες σε σχέση με το κατά πόσο διασφαλίζεται η εργαζόμενη γυναίκα με άλλες πιο πρόσφατες νομοθεσίες, οι οποίες, χωρίς να συγκρούονται με την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, προβλέπουν παρόμοιες με τις υπό κατάργηση πρόνοιες, οι οποίες προστατεύουν τους εργαζόμενους γενικότερα και ειδικότερα την εργαζόμενη έγκυο ή μητέρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού πήρε τις δέουσες διαβεβαιώσεις ότι οι υπό κατάργηση πρόνοιες έχουν αντικατασταθεί ή θα αντικατασταθούν σύντομα από άλλες πρόνοιες, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των τριών υπό αναφορά νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή

την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να διαβάζονται ως Νόμοι του 2002.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Καταργήσεως του περί Απασχολήσεως Γυναικών εν Καιρώ Νυκτός Νόμου Νόμος του 2001.
2. Ο περί Καταργήσεως του περί του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου του 1993 Νόμος του 2001.
3. Ο περί Καταργήσεως του Κυρωτικού της περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναικών) Συμβάσεως (Αναθεωρηθείσης) του 1948 Νόμου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για άρση κάθε παρεξήγησης καταργούνται αυτοί οι νόμοι, διότι η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε και η ολομέλεια έχει εγκρίνει ένα νόμο κωδικοποιούντα και τους τέσσερις νόμους, ο οποίος είναι ισχυρότερος απ' αυτές τις πρόνοιες, έτσι η κατάργησή τους είναι λόγω της ψήφισης του άλλου νόμου, για να μη νομιστεί ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλύπτει περισσότερο τις γυναίκες δηλαδή.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 33 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως του περί Απασχολήσεως Γυναϊκών εν Καιρώ Νυκτός Νόμου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 34 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως του περί του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου του 1993 Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 35 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως του Κυρωτικού της περί Νυκτερινής Εργασίας (Γυναικών) Συμβάσεως (Αναθεωρηθείσης) του 1948 Νόμου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες

Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες

Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Ανδρούλα Βασιλείου
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Απριλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου η οποία ρυθμίζει τις βασικές αρχές και τα γενικά μέτρα ασφάλειας και προστασίας της υγείας του πληθυσμού και των εργαζομένων από τους κινδύνους που προκύπτουν από τις ιονίζουσες ακτινοβολίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, κατά τη διάρκεια της

εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου, πληροφορήθηκε από οργανώσεις ενδιαφερομένων ότι δεν τους είχε δοθεί η ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους ενώπιον της εκτελεστικής εξουσίας σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η επιτροπή, ως εκ τούτου, ανέβαλε την τοποθέτησή της επί του θέματος, καλώντας την εκτελεστική εξουσία να συζητήσει με τους ενδιαφερομένους και να την ενημερώσει ανάλογα για το αποτέλεσμα των επαφών της.

Σύμφωνα με επιστολή που απεστάλη στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο, οι ενδιαφερόμενοι σύνδεσμοι ενημερώθηκαν από τους αρμοδίους σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και δεν έχουν αντίρρηση στην ψήφισή του. Πρόσθετα, όπως αναφέρεται στην ίδια επιστολή, οι ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν επίσης απόψεις για τους κανονισμούς, οι οποίοι πρόκειται να εκδοθούν στη συνέχεια δυνάμει του νόμου που θα ψηφιστεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, έχοντας υπόψη της τις πιο πάνω διαβεβαιώσεις των αρμοδίων, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εφαρμογή. Άρθρο 3.

Υπηρεσία Ελέγχου. Άρθρο 4.

- Σκοπός της Υπηρεσίας Ελέγχου. Άρθρο 5.
- Καθήκοντα και εξουσίες της Υπηρεσίας Ελέγχου. Άρθρο 6.
- Υποβολή Δήλωσης. Άρθρο 7.
- Άδεια. Άρθρο 8.
- Εξαίρεση από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας ή υποβολής δήλωσης. Άρθρο 9.
- Διαδικασία παραχώρησης άδειας. Άρθρο 10.
- Απαγορεύσεις. Άρθρο 11.
- Όροι άδειας. Άρθρο 12.
- Απαγόρευση μεταβίβασης άδειας. Άρθρο 13.
- Αιτιολόγηση πρακτικών. Άρθρο 14.
- Βελτιστοποίηση. Άρθρο 15.
- Περιορισμός δόσεων. Άρθρο 16.
- Υποχρεώσεις αδειούχων προσώπων. Άρθρο 17.
- Ειδικευμένοι εμπειρογνώμονες. Άρθρο 18.
- Μετρήσεις. Άρθρο 19.
- Τέλη άδειας. Άρθρο 20.
- Έκθεση άδειας και των όρων της. Άρθρο 21.
- Ανάκληση ή επιστροφή άδειας. Άρθρο 22.
- Διαφοροποίηση και τροποποίηση όρων. Άρθρο 23.
- Οδηγίες μετά την ανάκληση ή επιστροφή της άδειας. Άρθρο 24.
- Αποζημίωση για ανάκληση, ακύρωση ή διαφοροποίηση των όρων. Άρθρο 25.
- Δημοσιότητα αδειών και τήρηση Αρχείου. Άρθρο 26.
- Ενστάσεις. Άρθρο 27.
- Διορισμός Αρχιεπιθεωρητή, Επιθεωρητών και Συμβούλων. Άρθρο 28.

Εξουσίες Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών. Άρθρο 29.
Διεξαγωγή ανάκρισης. Άρθρο 30.
Ειδοποίηση Βελτίωσης. Άρθρο 31.
Ειδοποίηση Απαγόρευσης. Άρθρο 32.
Επίδοση Ειδοποιήσεων. Άρθρο 33.
Απόσυρση ή παράταση Ειδοποιήσεων. Άρθρο 34.
Ενστάσεις κατά των Ειδοποιήσεων. Άρθρο 35.
Προστασία Επιθεωρητών από δίωξη. Άρθρο 36.
Προστασία πληροφοριών. Άρθρο 37.
Κατάσταση εκτάκτου ανάγκης ή περιστατικών από ακτινοβολίες. Άρθρο 38.
Ραδιολογικά ατυχήματα. Άρθρο 39.
Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 40.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 41.
Επιτροπή Ακτινοπροστασίας. Άρθρο 42.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 43.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τεσσαρακοστό τρίτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τεσσαρακοστό τρίτο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 37 και 38 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας και Πρώτης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου (Ακτινοδιαγνωστικός Κλάδος) (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας και Πρώτης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου (Ακτινοδιαγνωστικός Κλάδος) (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Νίκος Κλεάνθους
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Υπηρεσία

Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και Υγείας (Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας), καθώς και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και των κλαδικών των αρμόδιων τμημάτων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων, σκοπείται η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τις θέσεις της Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας και της Πρώτης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ακτινογράφου στον Ακτινοδιαγνωστικό Κλάδο των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι προσκεκλημένοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 37 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 38 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα αναβάλλεται. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 40 θέμα,

που είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Καθηγητή Κλίμακα Α11 και Εκπαιδευτή Κλίμακα Α11 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Καθηγητή Κλίμακα Α11 και Εκπαιδευτή Κλίμακα Α11 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Σοφοκλής Φυττής
Ιωνάς Νικολάου	Γιώργος Βαρνάβα
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 25 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 24 και 76 του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός του σχεδίου υπηρεσίας των νέων θέσεων Καθηγητή (κλίμακα Α11) και Εκπαιδευτή (κλίμακα Α11).

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, το Μάιο του 2002 εγκρίθηκε από τη Βουλή, στα πλαίσια συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το έτος 2002, η δημιουργία πέντε νέων θέσεων προαγωγής Καθηγητή (κλίμακα Α11) και δέκα νέων θέσεων προαγωγής Εκπαιδευτή

(κλίμακα Α11). Ως εκ τούτου, καταρτίστηκαν τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας, η έγκριση των οποίων είναι αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η πλήρωση των υπό αναφορά νέων θέσεων προαγωγής.

Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω σχέδια υπηρεσίας εγκρίθηκαν από τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΜΕΠΕΥ) και οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής τάχθηκαν υπέρ της έγκρισής τους, όπως αυτά συμφωνήθηκαν στη ΜΕΠΕΥ και κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων από την εκτελεστική εξουσία.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών εγέρθηκε το νομικό ζήτημα κατά πόσο οι πρόνοιες της πρώτης επιφύλαξης στα απαιτούμενα προσόντα των δύο σχεδίων υπηρεσίας, που αφορούν την εκτός σχολείου υπηρεσία εκπαιδευτικών λειτουργών, συνάδουν με την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει το θέμα του τρόπου υπολογισμού τέτοιας υπηρεσίας για σκοπούς προαγωγής.

Ειδικότερα, το πιο πάνω νομικό ζήτημα εγέρθηκε υπό το φως πρόσφατης σχετικής γνωμάτευσης του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σύμφωνα με την οποία το θέμα της υπηρεσίας εκπαιδευτικού λειτουργού που αποσπάται ή του οποίου οι υπηρεσίες παραχωρούνται σε κρατική ή άλλη υπηρεσία πρέπει να κρίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμών του 1997. Με τους εν λόγω κανονισμούς καθορίζεται ότι τέτοια εκτός σχολείου υπηρεσία υπολογίζεται ως πραγματική υπηρεσία στη θέση που ο εκπαιδευτικός λειτουργός κατέχει οργανικά.

Κατά την περαιτέρω μελέτη του όλου θέματος από την επιτροπή, στην παρουσία και του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Το 1998, ενώ ήταν σε ισχύ οι υπό αναφορά κανονισμοί του 1997, οι οποίοι εξακολουθούν να ισχύουν και σήμερα, τέθηκαν σε εφαρμογή άλλοι γενικοί κανονισμοί που ρύθμιζαν το ίδιο θέμα (Σ.Υ. 49/98), με σκοπό να εναρμονιστούν τα υφιστάμενα τότε σχέδια υπηρεσίας εκπαιδευτικών λειτουργιών με σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Με την εν λόγω απόφαση, που εκδόθηκε το 1998, κρίθηκε ότι οι εκτός σχολείων υπηρεσία των εκπαιδευτικών δεν αποτελεί πραγματική υπηρεσία για σκοπούς προαγωγής. Σημειώνεται ότι η νεότερη αυτή ρύθμιση του 1998 βρίσκεται σε αντίφαση με τη ρύθμιση του 1997, με την οποία, όπως αναφέρεται πιο πάνω, καθορίζεται το αντίθετο. Σημειώνεται επίσης ότι η εφαρμογή της νεότερης αυτής ρύθμισης του 1998 για πρακτικούς λόγους αναστελλόταν κατά έτος και ότι η τελευταία περίοδος αναστολής εφαρμογής της λήγει την 31η Αυγούστου 2002.
- Παρά τα πιο πάνω, κατά την άποψη της Νομικής Υπηρεσίας, η ρύθμιση του 1998, η οποία στο μεταξύ έχει ενσωματωθεί και στη βασική νομοθεσία για τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, με την προσθήκη σε αυτή σχετικής ειδικής διάταξης, ήταν αχρείαστη και εσφαλμένη για το λόγο ότι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που την προκάλεσε, αφορούσε διαφορετικό πραγματικό και νομικό καθεστώς.

Υπό το φως των πιο πάνω απόψεων και διαπιστώσεων που αναφέρονται στην εν λόγω γνωμάτευση, οι οποίες επεξηγήθηκαν από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, κρίθηκε απ' όλες τις πλευρές αναγκαία αφενός η διαγραφή της επίμαχης επιφύλαξης από τα υπό έγκριση σχέδια υπηρεσίας και αφετέρου η προώθηση από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να αρθεί η διαπιστωθείσα νομική αντίφαση. Απώτερος στόχος της σκοπούμενης τροποποίησης θα είναι να παραμείνει σε ισχύ η ρύθμιση του 1997, δηλαδή η χρονική διάρκεια της απόσπασσης ή της παραχώρησης υπηρεσιών εκπαιδευτικού λειτουργού να

λογίζεται για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων ως υπηρεσία στη θέση που αυτός κατέχει οργανικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς των υπό συζήτηση κανονισμών και, επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, στη βάση των πιο πάνω, κείμενο κανονισμών, στο οποίο περιλαμβάνονται τα υπό αναφορά νέα σχέδια υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 41 μέχρι και 47 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Το υπ' αριθμόν 48 θέμα είναι η έγκριση Ειδικής Διαδικαστικής Απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αριθμός 1 του 2002). Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα ζητήσουμε αναβολή για μία εβδομάδα εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβάσετε την απόφαση;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, θα ζητήσουμε αναβολή για μία εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, για να διαβάσετε την απόφαση;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για να τη διαβάσουμε, να την καταλάβουμε καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχουμε αποφασίσει, κύριε Πρόεδρε, όπως έχει πει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, να ζητήσουμε την αναβολή αυτή. Βέβαια, στα πλαίσια μίας πρακτικής η οποία είναι συμφωνημένη, από τη στιγμή που ζητείται αναβολή δεν πρόκειται συνήθως οποιαδήποτε πλευρά να πει όχι. Όμως θέλω να προσθέσω στα όσα έχει πει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος τα εξής, τα οποία να ακούσετε, κύριε Χρίστου, και νομίζω ότι είναι αρκετά χρήσιμα.

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, ο Κανονισμός της Βουλής, κατά τη δική μας άποψη, και θα το εξετάσουμε μέσα στη μελέτη που θα κάνουμε...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με όλη την εκτίμηση προς το συνάδελφο, μπαίνουμε σε συζήτηση επί της ουσίας.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ωραία, το αποσύρω. Το αποσύρω. Ελπίζω να μη χρειαστεί να τα πούμε εδώ την επόμενη φορά που θα έρθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν χρειαστεί να τα πείτε, κύριε συνάδελφε...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν έχω πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς δεν έχετε. Κανένας δεν έχει πρόβλημα να μιλά. Δεν υπάρχει κανένα

πρόβλημα. Εδώ είναι δημοκρατία. Υπάρχει διαδικασία και ο καθένας είναι ελεύθερος να πει την άποψή του.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν και τηρουμένων των αναλογιών, έτσι προτού τελειώσω, νομίζω ότι μπορώ να τεκμηριώσω το αίτημα της αναβολής, ανεξάρτητα από το αν έγινε δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κύριε συνάδελφε, να μην κάνουμε συζήτηση παρόμοια του βελγικού μοντέλου τώρα εδώ. Δε χρειάζεται, κατά την άποψή μου. Επειδή όμως γίνεται λόγος, θέλω να διευκρινίσω, για να είναι γνωστό στο σώμα και στον κόσμο που μας ακούει -είναι δευτερεύον βέβαια αυτό- το κύριο είναι το σώμα να έχει υπόψη του ότι έγιναν αλληπάλληλες συσκέψεις των αρχηγών των κομμάτων από κοινού με τους προέδρους των διαφόρων επιτροπών και ζητήθηκε με βάση το πού καταλήξαμε να μεταφερθεί στις ομάδες και ο κάθε βουλευτής να έχει υπόψη του αυτό το πράγμα. Απ' εκεί και πέρα ο κάθε βουλευτής έχει το δικαίωμα να διαφωνήσει και με την ομάδα του· το διευκρινίζω αυτό το πράγμα.

Λοιπόν, δίνεται η αναβολή για μία εβδομάδα με την ευχή να έχουμε καλύτερη κατάληξη την ερχόμενη εβδομάδα. Όμως, αν εγκριθεί ή όχι αυτή η απόφαση, γίνεται αντιληπτό ότι χρειάζεται να γίνει μία πιο ενδελεχής μελέτη του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, γι' αυτό και εκείνη η σύσκεψη κατέληξε να προτείνει στην ολομέλεια της Βουλής τη σύσταση μίας ad hoc επιτροπής, η οποία να μελετήσει σε μεγαλύτερο βάθος συνολικά τον Κανονισμό της Βουλής ακόμα και τους όρους εντολής ή τον τρόπο λειτουργίας της ολομέλειας της Βουλής. Γι' αυτό και με βάση εκείνη την απόφαση, έχουν υποδειχθεί εκπρόσωποι των κομμάτων, για να συναποτελέσουν αυτή την ad hoc επιτροπή και τους θέτω υπό τη δική σας κρίση:

Ανδρέας Χρίστου από μέρους του ΑΚΕΛ.

Ιωνάς Νικολάου από μέρους του ΔΗΣΥ.

Μάρκος Κυπριανού από μέρους του ΔΗΚΟ.

Βάσος Λυσσαρίδης από μέρους του ΚΙΣΟΣ και

Γιώργος Περδίκης από μέρους των μονοεδρικών κομμάτων.

Εγκρίνεται; Αντιλαμβάνομαι ότι εγκρίνεται.

Ευχαριστώ πολύ.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο σχετικός κατάλογος έχει διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.207.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Εμπόρων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.208.2002)	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
3. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Εξωτερικών

- Σοσιαλιστικής Λιβυκής
Αραβικής Τζιαμαχιρίας για
την Έκδοση Φυγοδίκων
(Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.209.2002)
4. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ Δικαιοσύνης και Εξωτερικών
Κυπριακής Δημοκρατίας και Δημοσίας Τάξεως
Μεγάλης Λαϊκής
Σοσιαλιστικής Λιβυκής
Αραβικής Τζιαμαχιρίας για τη
Μεταφορά Καταδίκων
(Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.210.2002)
5. Ο περί Αναγνώρισεως των Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
Οργανώσεων Παραγωγών
Προϊόντων Αλιείας και
Υδατοκαλλιέργειας Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.211.2002)
6. Ο περί Επιστημονικού Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
Τεχνικού Επιμελητηρίου
Κύπρου (Τροποποιητικός)
(Αρ. 4) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.212.2002)
7. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία στα Κυπριακά Αλιευτικά Σκάφη) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.213.2002)
8. Ο περί Εξαγωγής των Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2002. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
(Αρ. Φακ. 23.01.214.2002)
9. Ο περί της Επιστροφής των Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2002. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
(Αρ. Φακ. 23.01.215.2002)
10. Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
(Αρ. Φακ. 23.01.216.2002)
11. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2002. Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Οικονομικών και Προϋπολογισμού
(Αρ. Φακ. 23.01.217.2002)
12. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Ανδρών και Γυναικών στην
Απασχόληση και στην
Επαγγελματική Εκπαίδευση
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.218.2002)
13. Ο περί Γεωργικής Ασφάλισης Γεωργίας, Φυσικών Γεωργίας και Φυσικών
(Τροποποιητικός) Νόμος του Πόρων και Πόρων
2002. Περιβάλλοντος
- (Αρ. Φακ. 23.01.219.2002)
14. Οι περί Μηχανοκινήτων Συγκοινωνιών και Συγκοινωνιών και Έργων
Οχημάτων και Τροχαίας Έργων
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)
- (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.186.2002)
15. Οι περί Τμήματος Οδικών Συγκοινωνιών και Νομικών
Μεταφορών - Θέση Ελεγκτή Έργων
Μεταφορών (Σχέδια
- Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.187.2002)
16. Οι περί Αξιών και Οικονομικών Οικονομικών και
Χρηματιστηρίου Αξιών Προϋπολογισμού
Κύπρου (Τροποποιητικοί)
- (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.188.2002)

17.	Οι περί των Βασικών
Απαιτήσεων (Ηλεκτρολογικός
Εξοπλισμός Χαμηλής Τάσης)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.189.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 18. | Οι περί Ραδιοεπικοινωνιών
(Διαδικασίες Διαγωνισμού και
Διαπραγμάτευσης)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.190.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 19. | Οι περί των Βασικών
Απαιτήσεων
(Ηλεκτρομαγνητική
Συμβατότητα) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.191.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 20. | Οι περί Ελέγχου των
Δημοσίων Ενισχύσεων
(Δημόσιες Ενισχύσεις
Περιφερειακού Χαρακτήρα)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.192.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 21. | Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη
Αεροδρομίου)

(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) | Συγκοινωνιών και
Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |

- Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.193.2002)
22. Οι περί Αεροδρομίων Συγκοινωνιών και Συγκοινωνιών και Έργων
(Επιβατικό Τέλος) Έργων
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.194.2002)
23. Οι περί Αποχετεύσεων Εσωτερικών Εσωτερικών
Λεμεσού-Αμαθούντας
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.195.2002)
24. Οι περί Κυβερνητικών Οικονομικών Οικονομικών και
Λαχείων (Τροποποιητικοί) Προϋπολογισμού
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.196.2002)
25. Οι περί Γεωργικών Γεωργίας, Φυσικών Γεωργίας και Φυσικών
Ασφάλισης (Τροποποιητικοί) Πόρων και Πόρων
Κανονισμοί του 2002. Περιβάλλοντος
(Αρ. Φακ. 23.03.197.2002)
26. Οι περί Πολιτικής Εξωτερικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
Αεροπορίας (Υπηρεσίες
Εναέριας Κυκλοφορίας)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.115.2002)

27.	Οι περί Πολιτικής
Αεροπορίας (Γενικοί)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.116.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 28. | Οι περί Πολιτικής
Αεροπορίας (Αποδοχή
Αλλοδαπών Αδειών
Ιπτάμενου Τεχνικού
Προσωπικού) Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.117.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 29. | Οι περί Πολιτικής
Αεροπορίας (Αρχή Αδειών
για Αεροπορικές Μεταφορές)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.118.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 30. | Έγγραφα (αρ. 70/2002,
74/2002, 75/2002, 77/2002,
78/2002, 79/2002, 82/2002,
83/2002, 85/2002 και
86/2002) σύμφωνα με τους
περί Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1995 έως 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

- (Αρ. Φακ. 15.17.002)
31. Έγγραφο (αρ. 76/2002) Οικονομικών Οικονομικών και σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Προϋπολογισμού Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
32. Έγγραφα (αρ. 80/2002 και 81/2002) σύμφωνα με τους Οικονομικών Οικονομικών και περί Πρόσληψης Εκτάκτων Προϋπολογισμού Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας 4.10.1985, 6.12.1985 και 9.11.1987 αντίστοιχα.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)
33. Έγγραφα (Θ. 23/2002, Θ. 26/2002, Θ. 27/2002 και Θ. 30/2002) που αφορούν την Οικονομικών Οικονομικών και εξαίρεση από την αναστολή Προϋπολογισμού πλήρωσης θέσεων πρώτου

διορισμού στη δημόσια
υπηρεσία, σύμφωνα με τους
περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις)
Νόμους του 2000 έως 2001.
(Αρ. Φακ. 15.21.001)

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.02.053.2002)	Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να τα δούμε τούτα, κύριε συνάδελφε, να τα δούμε πολύ ευχαρίστως. Αν κάνουμε οποιοδήποτε διαδικαστικό λάθος, να το διορθώσουμε, γι' αυτό είμαστε εδώ.

Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

**Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.144 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 27 Ιουνίου 2002.**

«Σύμφωνα με πληροφορίες μου, η Κύπρος δεν έχει υπογράψει ακόμα ούτε έχει

φυσικά κυρώσει τη σύμβαση που υπογράφηκε στη Βέρνη, στις 13 Σεπτεμβρίου 1973, για τον τρόπο καταχώρισης των επωνύμων και γενικά των κύριων ονομάτων στα ληξιαρχικά βιβλία και άλλα επίσημα έγγραφα (π.χ. διαβατήρια). Κατά το άρθρο 8 της σύμβασης αυτής, “εάν υπάρχουν κανόνες, που τους θεσπίζει η Διεθνής Οργάνωση Τυποποίησης (ISO), οι κανόνες αυτοί πρέπει να εφαρμόζονται”. Για την ελληνική γλώσσα υπάρχουν κανόνες, το διεθνές πρότυπο μεταγραφής του ελληνικού αλφαβήτου σε ρομανικό ISO 843.

Η Ελλάδα υπέγραψε τη Σύμβαση της Βέρνης το 1986. Η Κύπρος, παρά τις υποδείξεις των αρμόδιων φορέων, δεν υπέγραψε ακόμη τη σύμβαση αυτή. Έτσι τα ονόματα των Κυπρίων στα επίσημα έγγραφα, όπως στα διαβατήρια, αντί να μεταγράφονται κατά το διεθνές σύστημα, μπορούν να μεταφράζονται σε άλλες γλώσσες.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε η Κυπριακή Δημοκρατία προτίθεται να υπογράψει, κυρώσει και εφαρμόσει τη Σύμβαση της Βέρνης για τον τρόπο καταχώρισης των επωνύμων και γενικά των κύριων ονομάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.102, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2002, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Αναφορικά με την ασφαλτόστρωση αγροτικών δρόμων στην επαρχία Λευκωσίας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ως θέμα αρχής δεν ασφαλτοστρώνονται αγροτικοί δρόμοι.

Ασφαλτόστρωση αγροτικών δρόμων γίνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου παρατηρείται οικιστική ανάπτυξη και σε ορισμένες περιοχές της νεκρής ζώνης για

εξυπηρέτηση των γεωργών. Ασφαλτόστρωση αγροτικών δρόμων έγινε τα τελευταία χρόνια στα χωριά Περιστερώνα, Αστρομερίτης και Ορούντα.

Φέτος προγραμματίζεται ασφαλτόστρωση αγροτικών δρόμων στη νεκρή ζώνη Περιστερώνας - Αστρομερίτη και σε ορισμένους δρόμους του χωριού που βρίσκονται πλησίον της οικιστικής ζώνης και παρατηρείται οικιστική ανάπτυξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2002 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.057, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2002, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Σχετικά με τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν από τη βουλευτή κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο ηλεκτρομυογράφος έχει εγκατασταθεί στο νοσοκομείο Λεμεσού, όπου διενεργούνται τώρα τα ηλεκτρομυογραφήματα.

Ενόψει της λειτουργίας του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, όπου θα εγκατασταθεί και εκεί ηλεκτρομυογράφος, έχει ήδη αρχίσει η εκπαίδευση των νευρολόγων του νοσοκομείου Λευκωσίας στη χρήση του ηλεκτρομυογράφου και στη διεξαγωγή ηλεκτρομυογραφημάτων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ', θέματα εγγραφέντα προς συζήτηση. Συνεχίζεται η συζήτηση του θέματος που έχει αρχίσει την περασμένη εβδομάδα και ελπίζω σήμερα να τελειώσει αυτή η συζήτηση. Έχει εγκριθεί το ψήφισμα στην περασμένη συνεδρία της Βουλής, την προηγούμενη συνεδρία. Το θέμα είναι «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υδροβιότοπο Ακρωτηρίου», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη. Υπάρχει επίσης το θέμα που τιτλοφορείται «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι

επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση της επιτροπής και πάλι με εισήγηση του κ. Περδίκη.

Λοιπόν, ποιος συνάδελφος ή συναδέλφισσα θέλει να πάρει το λόγο; Ο κ. Αγαπίου. Ποιοι άλλοι προτίθενται να πάρουν το λόγο; Ο κ. Περδίκης και ο κ. Λιλλήκας. Θα βγείτε μαζί με τον κ. Περδίκη, κύριε Λιλλήκα, να το κλείσετε;

Λοιπόν, παρακαλώ, κύριε Αγαπίου.

A. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι η πρώτη φορά που η ολομέλεια και οι επιτροπές αυτής της Βουλής μελετούν τα υπό εξέταση θέματα και αυτό όχι ως αποτέλεσμα οποιουδήποτε τυχαίου γεγονότος, αλλά λόγω της γνωστής συμπεριφοράς των βρετανικών αρχών να επιμένουν στην εγκατάσταση νέας ή νέων κεραιών στην αλυκή Ακρωτηρίου, παρά τις ανησυχίες που εκφράζονται από διάφορους φορείς για τις επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον όσο και στην υγεία των κατοίκων και των εργαζομένων που βρίσκονται στην περιοχή εκείνη από την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία.

Η αντίδραση τόσο των κατοίκων μέσα από αυθόρμητες εκδηλώσεις αλλά και οργανωμένων φορέων, καθώς επίσης και της ίδιας της Βουλής της Κυπριακής Δημοκρατίας οφείλεται στις διαπιστώσεις και στα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους πλέον επίσημους οργανισμούς για τις συνέπειες από την εγκατάσταση των κεραιών και που ορισμένες από αυτές είναι:

- ότι οι προτεινόμενες εγκαταστάσεις σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες κεραιές θα καταλάβουν σημαντικό τμήμα της δυτικής περιοχής του υγροβιότοπου του Ακρωτηρίου
- ότι η φυσικότητα της περιοχής μειώνεται περισσότερο, καθώς οι εγκαταστάσεις είναι ορατές από μεγάλη απόσταση

- ότι η ανάπτυξη του συγκροτήματος των κεραιών θα αποτελεί μόνιμη ενόχληση στην κίνηση των πουλιών, ενώ σε πολλές περιπτώσεις τα πτηνά θα προσκρούουν στα διάφορα εμπόδια
- ότι μπορεί να προκαλέσουν λευχαιμία και άλλες μορφές καρκίνου από την έκθεση στην ηλεκτρομαγνητική ενέργεια
- ότι θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου με ανεπανόρθωτες σε μερικές περιπτώσεις βλάβες στο οικοσύστημα της περιοχής.

Συζητώντας σήμερα το θέμα, θα πρέπει να πούμε ότι δεν έχουμε πειστεί ότι όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία κατά καιρούς έχουν τεθεί και τα οποία προκάλεσαν την ανησυχία σε όλους τους εμπλεκόμενους έχουν παύσει να ισχύουν ή ότι έχουν δοθεί απαντήσεις που να επιτρέπουν την εγκατάσταση των κεραιών. Γι' αυτό θα πρέπει να βρεθούν εκείνοι οι τρόποι μέσα από τους οποίους οι Βρετανοί να αντιληφθούν ότι δεν είναι δυνατό για τα δικά τους συμφέροντα να παραγνωρίζουν τις ανησυχίες ενός ολόκληρου λαού, όπως αυτές εκφράστηκαν είτε με τον πλέον αυθόρμητο τρόπο είτε με τον πλέον επίσημο, και εντελώς αυθαίρετα να πιστεύουν ότι έχουν τη δυνατότητα να υλοποιούν τις οποιεσδήποτε αποφάσεις τους.

Δεν μπορεί η Κύπρος -και αυτό είναι ίσως χαρακτηριστικό- μεταξύ άλλων και από τους ίδιους τους Βρετανούς, να κατηγορείται ότι δε σέβεται το περιβάλλον -όπως συνέβη στην πιο κλασσική περίπτωση και αναφέρομαι στην περίπτωση των αμπελοπουλιών- ενώ σε αυτή την περίπτωση η Βρετανία να μην τυγχάνει της ίδιας αντιμετώπισης για τις δικές της ενέργειες.

Ένα άλλο σημείο που δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητο είναι το χρονικό σημείο που οι Βρετανοί φέρονται να αποφάσισαν να προχωρήσουν στις ενέργειες αυτές, δηλαδή λίγο καιρό πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης της χώρας μας

στην Ενωμένη Ευρώπη, γεγονός που ίσως οι Βρετανοί να θεωρούν ότι λειτουργεί υπέρ τους, γιατί μπορεί να πιστεύουν ότι είναι δυνατό να προβούν σε οποιοσδήποτε ενέργειες επιθυμούν στην περιοχή, χωρίς να έχουν την ουσιαστική αντίδραση της επίσημης κυπριακής πλευράς, κρίνοντας ότι αυτό δε θα συμφέρει τη δική μας πλευρά. Εάν κάτι τέτοιο συμβαίνει, είναι πράγματι πάρα πολύ αρνητικό στοιχείο, γιατί θυμίζει άλλες εποχές και άλλες νοοτροπίες που οι λαοί έπρεπε να σκύβουν είτε μπροστά στους ισχυρούς είτε για άλλους λόγους σκοπιμότητας.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευχή ότι η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να διασκεδάσει τις εντυπώσεις που υπάρχουν, για χλιαρή αντίδραση λόγω των σκοπιμοτήτων στις οποίες αναφέρθηκα, θα αντιδράσει με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να αποτραπεί οριστικά και αμετάκλητα η απόφαση για εγκατάσταση των κεραιών στην περιοχή αλυκής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Περδίκη, έχετε ζητήσει το λόγο. Νοούμενου ότι μιλήσατε την περασμένη εβδομάδα και νοούμενου ότι είστε εισηγητής, κανονικά ή θα δευτερολογήσετε ή θα κλείσετε το θέμα. Και, αν θα κλείσετε το θέμα, θα πρέπει να το κλείσετε με τρόπο συναινετικό, δηλαδή να εκφράζει, βεβαίως, και τις θέσεις οι οποίες έχουν εκφραστεί από τους ομιλητές.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο για να δευτερολογήσω. Τώρα πληροφορούμαι ότι πρέπει να κλείσω τη συζήτηση σαν εισηγητής. Δεν είμαι έτοιμος αυτή τη στιγμή να κλείσω τη συζήτηση σαν εισηγητής, με τις γνωστές προδιαγραφές που μόλις τώρα περιγράψατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι εγώ που τις έκαμα, κύριε Περδίκη!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είπα “τις περιγράψατε”. Δεν τις έχετε γεννήσει αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά.)

Εντάξει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έτσι, παρακαλώ πολύ, ή θα δευτερολογήσω ή θα επιφυλαχτώ για την επόμενη συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Δεν είχα υπόψη μου ότι θα κλείσει σήμερα και δεν είμαι έτοιμος σήμερα για την ομιλία. Θα μιλήσω όμως, εάν αποφασιστεί, την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, δε βιάζομαι να κλείσουμε το θέμα. Δεν είναι αυτό το θέμα, όμως σήμερα το προεδρείο θα προτείνει να μπει στην ημερήσια διάταξη του Κεφαλαίου Δ΄, κατά προτεραιότητα, την ερχόμενη εβδομάδα η έκθεση των επιτροπών Οικονομικών και Ελέγχου της Βουλής των Αντιπροσώπων περί του χρηματιστηρίου. Και υπό κανονικές συνθήκες υπολόγιζα ότι σήμερα, νοουμένου ότι μέτρησα και το χρόνο, θα μπορούσαμε να κλείσουμε τη συζήτηση, για να ξεκινήσουμε τη συζήτηση εκείνου του μεγάλου θέματος, το οποίο εύχομαι και ελπίζω βεβαίως να μην πάρει πολλές συνεδρίες. Μέχρι να κλείσει η Βουλή, να κλείσουμε και τη συζήτηση.

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να κάνω μια εισήγησή· μπορεί να βοηθήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εάν οι συνάδελφοι μπορούν να δεσμευτούν στο χρόνο, δηλαδή να γίνει μία ομιλία πέντε με επτά λεπτά από τον έναν και δέκα λεπτά από τον άλλο που θα κλείσει, νομίζω ότι μπορεί να γίνουν και τα δύο. Δηλαδή να ξεκινήσουμε με αυτό το θέμα το οποίο να τελειώσουμε σε κανένα εικοσάλεπτο και μετά να μπούμε στο θέμα του χρηματιστηρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι λέτε, συνάδελφοι;

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Από εμένα έξι λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λογική και αποδεκτή η εισήγηση του συνάδελφου κ. Συλλούρη, υπό την προϋπόθεση -κύριε Μιχαηλίδη, μη φεύγετε, παρακαλώ- ότι ο κ. Μιχαηλίδης θα μου προμηθεύσει την ομιλία του έγκαιρα, κατά τρόπο τέτοιο που να μου επιτρέπει και εμένα να είναι συναινετική τελικά η ομιλία μου και το κλείσιμό μου. Διότι προφανώς, για να κάνω μια συναινετική ομιλία, στην αρχή της συνεδρίας της ερχόμενης Πέμπτης θα πρέπει να έχω τις ομιλίες των συναδέλφων που έχουν μιλήσει, την ομιλία του κ. Μιχαηλίδη, που θα μιλήσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας πρότεινα, κύριε συνάδελφε, να κάνετε συναινετική ομιλία ως κλείσιμο. Να μιλήσει πρώτα ο κ. Μιχαηλίδης και εσείς να κλείσετε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αυτό λέω, αλλά να έχω την ομιλία του πιο πριν, ώστε να συμπεριλάβω και τη δική του τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό δεν μπορεί να μπει ως όρος, κύριε συνάδελφε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω καμία δυσκολία· δεν έχω καμία δυσκολία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει καμία δυσκολία. Να το κλείσουμε το θέμα.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Φτάνει να μη μου αφαιρέσεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, στο σημείο αυτό τελειώνει η σημερινή συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η επόμενη συνεδρία, όπως έχει αναφερθεί, ορίζεται για την ερχόμενη Δευτέρα, 1^η Ιουλίου 2002, στις 9.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.192.2002)
2. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.193.2002)
3. Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής

- Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.194.2002)
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.195.2002)
5. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.197.2002)
6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.198.2002)
7. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.199.2002)
8. Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.200.2002)
9. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.201.2002)
10. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.202.2002)
11. Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του

2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.203.2002)

12. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.205.2002)

13. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.206.2002)

14. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και

Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.184.2002)

15. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής

Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)

Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.185.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Να σας πληροφορήσω πριν κλείσουμε τη συνεδρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι έχουμε αρκετά θέματα εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ΄ και επίσης ότι ο συνάδελφος κ. Δώρος Θεοδώρου ζητά εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών την εγγραφή στην ημερήσια διάταξη για επείγουσα συζήτηση του θέματος «Η εκκλησιαστική περιουσία και οι τρόποι για ορθότερη, χρηστότερη και διαφανέστερη διαχείριση». Εάν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ.

(Ωρα λήξης: 5.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Ματσάκης Μάριος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργίου Γεώργιος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γιάγκου Κίκη	Νικολάου Ιωνάς
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Ομήρου Γιαννάκης
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαδόπουλος Τάσος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπακώστας Κώστας
Θεοδώρου Δώρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Θεοχάρους Ελένη	Περδίκης Γιώργος
Κατσουρίδης Νίκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Κλεάνθους Νίκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κληρίδης Χρίστος	Σαμψών Σωτήρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λιλλήκας Γιώργος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Περδίκης, Μ. Ματσάκης, Χρ. Μαυροκορδάτος), αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση νέου νόμου.
2. Έκθεση για τους αναπεμφθέντες νόμους «Ο περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2002» και «Ο περί Παραγραφής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», αποδοχή των αναπομπών και ψήφιση νέων νόμων.
3. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
 - α. «Ο περί της Χορηγήσεως Ειδικής Αύξεσης στη Σύνταξη των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1995»,
 - β. «Ο περί Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας (Χορηγίες και Γραφεία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
 - γ. «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,ψήφιση του πρώτου και του τρίτου νομοσχεδίου σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Συντάξεων (Ορισμένοι Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υπουργών και του Προέδρου, Αντιπροέδρου και των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αποζημίωση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», ψήφισή του σε νόμο και οι διευκρινίσεις του κ. Μάρκου Κυπριανού.
5. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
 - α. «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός)

- (Αρ. 4) Νόμος του 2002»,
- β. «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002»,
- γ. «Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002»,
- δ. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- ε. «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- στ. «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,
- ζ. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002»,
- η. «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002»,
- θ. «Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- ι. «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- ια. «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- ιβ. «Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002»,
- ιγ. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- ιδ. «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμος του 2002»,
- ιε. «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»

και για τους κανονισμούς:

- α. «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και
- β. «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»,
ψήφιση του πέμπτου νομοσχεδίου σε νόμο και ψήφιση του δέκατου τρίτου νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Οι παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Πεردίκη για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο του σώματος της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας του Προέδρου του Κοινοβουλίου της Σρι Λάνκα κ. Joseph Michael Perera.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος του 2002».

12. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
- α. «Ο περί Καταργήσεως του περί Απασχολήσεως Γυναικών εν Καιρώ Νυχτός Νόμου Νόμος του 2001»,
 - β. «Ο περί Καταργήσεως του περί του Πρωτοκόλλου του 1990 στην περί Νυχτερινής Εργασίας (Γυναίκες) Σύμβαση (Αναθεωρημένη) του 1948 (Κυρωτικού) Νόμου του 1993 Νόμος του 2001»,
 - γ. «Ο περί Καταργήσεως του Κυρωτικού της περί Νυχτερινής Εργασίας (Γυναικών) Συμβάσεως (Αναθεωρηθείσης) του 1948 Νόμου Νόμος του 2001»,
- οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου και ψήφισή τους σε νόμους.
13. Έκθεση για νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας και Πρώτης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ακτινογράφου (Ακτινοδιαγνωστικός Κλάδος) (Σχέδια υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέσεις Καθηγητή Κλίμακα Α11 και Εκπαιδευτή Κλίμακα Α11 (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
16. Αναβολή της συζήτησης της Ειδικής Διαδικαστικής Απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αριθμός 1) του 2002 και η σχετική συζήτηση (Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Χρίστου, Πρόεδρος).

17. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της σύστασης και της σύνθεσης της Ad Hoc Επιτροπής για τον Κανονισμό της Βουλής και έγκρισή της από το σώμα.
18. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
19. Ερώτηση βουλευτή: Ανάγκη υπογραφής της Σύμβασης της Βέρνης για τον τρόπο καταχώρισης ονομάτων.
20. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα ασφαλτόστρωσης αγροτικών δρόμων - Σοβαρό πρόβλημα σε ασθενή λόγω καθυστέρησης εξέτασής του στο νοσοκομείο Λευκωσίας.
21. Η αγόρευση του κ. Άγι Αγαπίου για τα θέματα «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου» και «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών» και η σύντομη διαδικαστική συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Περδίκης, Ντ. Μιχαηλίδης, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης).
22. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η εκκλησιαστική περιουσία και οι τρόποι για ορθότερη, χρηστότερη και διαφανέστερη διαχείριση» έπειτα από εισήγηση του κ. Δώρου Θεοδώρου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 1^{ης} Ιουλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 10.13 π.μ.)

(Αρ. 40)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της ολομέλειας και παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πρώτα να απολογηθώ για την καθυστέρηση. Οφείλεται σε μια μακράν ανταλλαγή απόψεων ένεκα του ότι υπάρχουν δυο-τρία βασικά ζητήματα για τα οποία, διά λόγους και νομοτεχνικούς, η εκτελεστική εξουσία δεν είναι έτοιμη. Είναι «Ο περί Επιδόματος Τέκνων Νόμος του 2002» και «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό) για Κάλυψη Βασικών Αναγκών Κανονισμοί του 2002». Επίσης καθυστερεί το Υπουργικό Συμβούλιο να πάρει την απόφαση για την αύξηση της χορηγίας στους συνταξιούχους που ήταν δικαιούχοι κοινωνικής κατώτατης βασικής σύνταξης κατά την 1^η Ιανουαρίου 2002. Αυτά τα ζητήματα θα προετοιμαστούν και η πρόταση που υπάρχει είναι να γίνει συνεδρία της Βουλής την Παρασκευή, για να εγκριθούν και αυτά.

Επίσης προτείνεται η συζήτηση επί του θέματος της φορολογικής μεταρρύθμισης να μεταφερθεί την Παρασκευή, οπότε θα έχουμε και αυτά τα νομοθετήματα υπόψη μας, για να τοποθετηθούμε και επί της γενικής φιλοσοφίας της φορολογικής μεταρρύθμισης. Δηλαδή, αντί σήμερα να γίνει η συζήτηση, να γίνει την Παρασκευή. Σήμερα να περάσουμε ό,τι υπάρχει έτοιμο, που είναι βεβαίως η καταπληκτική πλειοψηφία του συνολικού πακέτου.

Είμαστε σύμφωνοι;

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή είναι και δική μας εισήγηση η αναβολή της συζήτησης, κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστο να μου επιτρέψετε να εξηγήσω με δυο λόγια γιατί το λέμε. Τα πλείστα από τα νομοθετήματα που θα εγκρίνουμε σήμερα είναι νομοθετήματα τα οποία παρέχουν τα ανταλλάγματα, αν θέλετε, στο κοινό. Μια και ψηφίσαμε, για τους λόγους που εξηγήθηκαν την περασμένη εβδομάδα, τα δύο νομοσχέδια επιβολής πρόσθετων φόρων, θα ήταν κάπως ασύνδετο να μείνουν αυτά σε εκκρεμότητα. Όμως η συζήτηση πρέπει να γίνει πάνω στο συνολικό πακέτο. Πάνω στη φιλοσοφία της φορολογικής μεταρρύθμισης. Δηλαδή, στις υποχρεωτικές αυξήσεις στο φόρο αλλά και στις παροχές -παροχές περιγραφικά τις λέω- που έχει καταφέρει η Βουλή να εξασφαλίσει από την εκτελεστική εξουσία διά να τις διαμορφώσει. Γι' αυτό πιστεύω ότι θα ήταν λειψή η συζήτηση, αν άρχιζε σήμερα, χωρίς να αναφερθεί στα άλλα δυο, που είναι από τα σημαντικά θέματα όσον αφορά τις παροχές. Γι' αυτό συμφωνούμε εμείς και στις δύο εισηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, και εμείς έχουμε εξετάσει την εισήγησή σας στην κοινοβουλευτική μας ομάδα και συμφωνούμε με την όλη διαδικασία, να γίνει η συζήτηση την Παρασκευή, για να έχουμε μία ολική εικόνα του φορολογικού πακέτου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει διαφωνία;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βασιζόμενοι στις συνεννοήσεις που έχουν γίνει και εις την επιτροπή Οικονομικών και στις πολιτικές διαβουλεύσεις μεταξύ της Βουλής και της κυβέρνησης, αποδεχόμεθα την πρόταση, με το δικαίωμα όμως να διευκρινίσουμε κάποια πράγματα που, κατά τη γνώμη μας, δεν αποδίδονται επακριβώς στην έκθεση που είναι ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή, όπως ήδη έχει λεχθεί, τα πλείστα από τα νομοσχέδια τα οποία θα κληθούμε σήμερα να ψηφίσουμε αφορούν παροχές προς τον κόσμο και είναι ομόφωνα τα νομοσχέδια αυτά, νομίζω ότι η διαδικασία για την οποία έχει γίνει ήδη εισήγηση από εσάς να ακολουθηθεί είναι η ενδεδειγμένη. Θα τα περάσουμε σήμερα και, δεδομένου ότι γενικά η υπόθεση του φορολογικού πακέτου με την υπόθεση του πακέτου των κοινωνικών παροχών είναι συνδεδεμένη, συνυφασμένη, η συζήτηση να γίνει την Παρασκευή, όταν θα συζητήσουμε τα τελευταία δύο θέματα που έχουν απομείνει, για τα οποία πιθανώς να υπάρχουν ακόμα κάποιες διαφωνίες. Εκεί το κάθε

κόμμα μπορεί να βάλει τις θέσεις του και να καταλήξουμε, αν όχι με ομοφωνία, με πλειοψηφία στο ποια θα είναι η απόφαση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει ένσταση να ακολουθήσουμε αυτή τη διαδικασία;

Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να μπω στην ουσία, συμφωνούμε και εμείς με την αναβολή, παρ' όλο που δε συμμετέχουμε στις διεργασίες, όπως και τα άλλα μικρά κόμματα. Όμως, εφόσον ένα από τα θέματα τα οποία θα συζητηθούν μέχρι την Παρασκευή και για τα οποία θα πάρει απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο είναι και αυτό των πολυτέκνων -και, από την πληροφορία που έχω, οι πολύτεκνοι ζητούν να επικοινωνήσουν με τον υπουργό Οικονομικών και με την κυβέρνηση και δεν τους δέχονται- και εφόσον εμείς έχουμε καθορίσει συγκεκριμένη ημερομηνία, για να συζητήσουμε τα θέματα και των πολυτέκνων, θα ήθελα να φύγει, αν είναι δυνατό, ένα μήνυμα από τη Βουλή προς την κυβέρνηση· να συζητήσει σε πρώτη φάση, έστω κι αν έχει συζητήσει ξανά με τους πολυτέκνους, το όλο θέμα, έστω κι αν έχει κορεστεί η συζήτηση. Εξαιτίας του ότι αναβάλλεται το θέμα των πολυτέκνων από τη Βουλή, για να συζητηθεί σε μεγαλύτερη έκταση και σε πιο περιεκτική μορφή, θα ήθελα να φύγει ένα μήνυμα από τη Βουλή προς την κυβέρνηση, εάν είναι δυνατό να τους δεχτεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Θα κάνω μια δεύτερη ένορκον δήλωση. Η πρώτη ήταν ότι ήμουν Δημητρίου Δημήτρης και έγινα Δημήτρης Χριστόφιας· τώρα θα γίνω Δημήτρης Πλάζα, Γκάλο

Πλάζα. Λοιπόν, είναι υπόθεση της κυβέρνησης να δεχθεί τους πολυτέκνους. Βεβαίως θα διαβιβάσω αυτή την παράκληση.

Να προχωρήσουμε. Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία λοιπόν. Όλα τα θέματα που βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη...

Τι είναι, κύριε Χρίστου;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εάν θα προχωρήσετε σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προχωρήσω, ναι.

Η έκθεση της επιτροπής είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα Α΄

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Δώρος Θεοδώρου

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα Α΄ σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών.

Όπως είναι γνωστό, δύο από τα νομοσχέδια που αφορούν τη φορολογική μεταρρύθμιση και ειδικότερα τα νομοσχέδια με τίτλο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την

Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», αντίστοιχα, έχουν ήδη ψηφιστεί σε νόμους από την ολομέλεια της Βουλής στις 27 Ιουνίου 2002.

Η ψήφιση κατά προτεραιότητα του πρώτου νομοσχεδίου σε νόμο έγινε για να υπάρξει δυνατότητα εφαρμογής του από την 1^η Ιουλίου 2002 τόσο για νομοτυπικούς και τεχνικούς λόγους όσο και για να είναι συνεπής η Κυπριακή Δημοκρατία προς την ανειλημμένη έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης δέσμευσή της για αύξηση του κανονικού συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) από 10% σε 13% από 1^η Ιουλίου 2002. Όσον αφορά το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο, η ψήφισή του ήταν αναγκαία, αφού η ισχύς του βασικού νόμου για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα έληγε στις 30 Ιουνίου 2002.

Η επιτροπή, επανεξετάζοντας τα υπόλοιπα νομοσχέδια και κανονισμούς στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη, είχε την ευκαιρία να συζητήσει εις βάθος και να αναλύσει ενδελεχώς διάφορες πτυχές του γενικότερου θέματος που αφορούν τη φορολογική μεταρρύθμιση και οι οποίες κρίθηκε ότι έχρηζαν περαιτέρω μελέτης και επεξεργασίας.

Ως αποτέλεσμα των συζητήσεων αυτών και υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση όλων των νομοσχεδίων σε νόμους και την έγκριση των κανονισμών, όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί, ώστε να ενσωματωθούν σ' αυτά όλες οι συμφωνηθείσες μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής ρυθμίσεις, οι οποίες θα ισχύσουν μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης. Σημειώνεται ότι αυτά αποτελούν το επιστέγασμα μακρότατων διαβουλεύσεων μεταξύ Υπουργού Οικονομικών και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Οι διαβουλεύσεις αυτές είχαν στόχο την επίτευξη μέσω της φορολογικής μεταρρύθμισης δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής για στήριξη

των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων, τα οποία θα πληγούν περισσότερο από την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος, επισυνάπτει σ' αυτή παραρτήματα, στα οποία περιέχονται τα ακόλουθα:

Παράρτημα Α΄: - Τα νομοσχέδια που υποβάλλονται στην ολομέλεια του σώματος για ψήφιση.

Παράρτημα Β΄: - Το σύνολο των ρυθμίσεων που αναμένεται να τεθούν σε ισχύ μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης ύστερα από την ψήφιση σε νόμους των σχετικών νομοσχεδίων και την έγκριση των σχετικών κανονισμών.

- Οι ρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, για τις οποίες όμως τα σχετικά νομοσχέδια/κανονισμοί θα κατατεθούν σε εύθετο χρόνο.
- Οι ρυθμίσεις που θα υλοποιηθούν ύστερα από σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή με οποιοσδήποτε άλλους τρόπους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.192.2002)
2. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.193.2002)
3. Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.01.194.2002)
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.195.2002)
 5. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.197.2002)
 6. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.198.2002)
 7. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.199.2002)
 8. Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.200.2002)
 9. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.201.2002)
 10. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.202.2002)
 11. Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.203.2002)
 12. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.205.2002)
 13. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.206.2002)
 14. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί)

Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.184.2002)

15. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.185.2002)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

1. Αύξηση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ

Από 1.7.2002 αύξηση από 10% στο 13% και από 1.1.2003 αύξηση από 13% στο 15%.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Ψηφίστηκε σε νόμο στις 27 Ιουνίου 2002)

2. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

Θα ισχύσουν οι πιο κάτω κλίμακες:

2002 (από 1^η Ιανουαρίου)

Αυξάνεται μόνο το αφορολόγητο ποσό, δηλ. καταργείται η πρώτη κλίμακα. Οι υπόλοιπες κλίμακες παραμένουν ως έχουν.

Μέχρι £9000	0%
-------------	----

£9000 - £12000	30%
----------------	-----

£12001 και άνω	40%
----------------	-----

2003

Μέχρι £9000	0%
-------------	----

£9001 - £12000	20%
----------------	-----

£12001 - £15000	25%
-----------------	-----

£15001 και άνω	30%
----------------	-----

2004

Μέχρι £10000	0%
£10001 - £15000	20%
£15001 - £20000	25%
£20001 και άνω	30%

Οι συνεισφορές σε ταμεία υγείας, προνοίας, οι συνεισφορές σε συντεχνίες και επαγγελματικές συνδρομές απαλλάσσονται από τη φορολογία του εισοδήματος. Επίσης όταν αρχίσει η συνεισφορά προς το ΓΕΣΥ θα αφαιρείται και αυτή.

Νομοσχέδια: α. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002».
β. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002».
(Θα ψηφιστούν σε νόμους την 1^η Ιουλίου 2002)

3. Εξαίρεση για τόκους ιδιοκατοίκησης

- Για το έτος 2002 παραμένει το υφιστάμενο καθεστώς, δηλαδή παραχωρείται έκπτωση £500.
- Για το έτος 2003 θα παραχωρείται επίσης έκπτωση £500, ενώ από το έτος 2004 θα αντικατασταθεί η παραχώρηση της έκπτωσης αυτής από ειδική χορηγία (στεγαστική χορηγία) με βάση εισοδηματικά κριτήρια.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002»
(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

4. Φόρος Εισοδήματος Εταιρειών

- Από την 1.1.2003 θα ισχύσει εταιρικός φόρος προς 10% και επίσης φόρος παρακράτησης επί των μερισμάτων (withholding tax) προς 15%. Το λογιζόμενο μέρισμα για σκοπούς επιβολής του φόρου θα θεωρείται το 70% του κέρδους μετά τη φορολογία.
- Οι εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων (υπεράκτιες) θα υπόκεινται μόνο στον

εταιρικό φόρο. Θα υπάρξει μεταβατική περίοδος για τις υφιστάμενες εταιρείες μέχρι το 2005.

- Επιπρόσθετη φορολογία επί των ημικρατικών οργανισμών και των εταιριών
 - α. Επιβολή επιπρόσθετης φορολογίας (windfall tax) 10% επί των κερδών πέραν του £1 εκ. που πραγματοποιούν όλοι οι ημικρατικοί οργανισμοί για το έτος 2002.
 - β. Επιβολή επιπρόσθετης φορολογίας (windfall tax) 5% επί των κερδών πέραν του £1 εκ. που πραγματοποιούν τόσο οι ημικρατικοί οργανισμοί όσο και οι εταιρείες για τα έτη 2003 και 2004.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

5. Φορολογία Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα

- Κατάργηση έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για τους μισθωτούς και τους αυτοτελώς εργαζομένους από 1/7/2002.
- Κατάργηση έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για τα κέρδη από την 1/1/2003 (πλην των ενοικίων).

Νομοσχέδια: α. «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».

(Ψηφίστηκε σε νόμο στις 27 Ιουνίου 2002)

β. «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

6. Κατάργηση Πρόσθετου Φόρου 10%

Τα νομικά πρόσωπα φορολογούνται μέχρι σήμερα πρόσθετα με συντελεστή 10% πάνω στη μείωση του φορολογούμενου εισοδήματος τους λόγω αφαιρέσεων για

ζημιές που μεταφέρονται από προηγούμενα χρόνια, εκπτώσεων για επένδυση σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού και εκπτώσεων λόγω εξαντλήσεως μεταλλείου.

Η φορολογία αυτή καταργείται.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

7. Κατάργηση Φόρου Ακίνητης (Αστικής) Ιδιοκτησίας

Η φορολογία αυτή επιβάλλεται σε πρόσωπο δικαιούμενο να εγγραφεί ως ιδιοκτήτης ακίνητης ιδιοκτησίας επί της αξίας της ακίνητης αυτής ιδιοκτησίας κατ' έτος.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

8. Αύξηση του Συντελεστή του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

9. Φορολογία των τόκων στην πηγή

- Θα επιβάλλεται παρακράτηση φόρου στην πηγή για τόκους εισπρακτέους με φορολογικό συντελεστή 10%.
- Για άτομα των οποίων το συνολικό εισόδημα δεν ξεπερνά τις £7.000 η τελική φορολογία θα είναι μόνο 3% και θα δικαιούνται σε επιστροφή (refund) της διαφοράς από τον παρακρατηθέντα φόρο. (Η σχετική διοικητική διαδικασία θα γνωστοποιηθεί αργότερα).
- Για τόκους από καταθέσεις στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Ο.Χ.Σ.) θα αποκόπτεται συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα προς

3%.

- Για τόκους από επενδύσεις σε χρεόγραφα της Κυβέρνησης και σε πιστοποιητικά αποταμιεύσεως, και για τόκους που αποκτούνται από ταμεία προνοίας θα εξακολουθήσει να αποκόπτεται το 3% για σκοπούς έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».

(Ψηφίστηκε σε νόμο στις 27 Ιουνίου 2002)

10. Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής

- Από 1/1/2003 εισάγεται ειδική εισφορά των εργοδοτών προς 2% επί του μισθολογίου των εργοδοτούμενων τους για σκοπούς επιδότησης των συνταξιούχων.

Νομοσχέδιο: «Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002»

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

11. Φορολογία Αυτοκινήτων

(α) Φόροι Κατανάλωσης Αυτοκινήτων

1. Αυτοκίνητα Τύπου Saloon

Θα ισχύσουν τα ακόλουθα:

	Έτος 2002	Έτος 2004
	Συντελεστής	Συντελεστής
- Α΄ κατηγορία μέχρι 1600 κ. εκ. (μείωση)	55%	45%
- Β΄ κατηγορία από 1600 – 2000 κ. εκ. (μείωση)	85%	75%

- Η επιβολή Ειδικού Φόρου για όλα τα αυτοκίνητα μέχρι 1600 κ. εκ. καταργείται. Από 1601 κ. εκ. και άνω ο Ειδικός Φόρος διατηρείται.
- Γ΄ κατηγορία από 2001 – 2500 κ. εκ. Παραμένει ως έχει
- Δ΄ κατηγορία από 2501 κ. εκ. Αύξηση κατά 5% ώστε ο συντελεστής να γίνει 135%. Ο ειδικός φόρος παραμένει ως έχει.

2. Αυτοκίνητα με κίνηση και στους τέσσερις τροχούς (4X4)

	Έτος 2002	Έτος 2004
	Συντελεστής	Συντελεστής
Μέχρι 3000 κ. εκ.	70%(αύξηση κατά 10%)	80%(αύξηση κατά 20%)
Άνω των 3000 κ. εκ.	80%(αύξηση κατά 20%)	90%(αύξηση κατά 30%)

3. Αυτοκίνητα τύπου VAN

	Έτος 2002	Έτος 2004
	Συντελεστής	Συντελεστής
Αύξηση	10%	20%

4. Αυτοκίνητα Διπλοκάμπινα

	Έτος 2002	Έτος 2004
	Συντελεστής	Συντελεστής
Αύξηση	15%	20%

Νομοσχέδιο: Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Αρ. 5)
Νόμος του 2002.

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου του 2002)

(β) Τέλη Εγγραφής και κυκλοφορίας αυτοκινήτων

Τέλη εγγραφής Αύξηση 20%

Τέλη κυκλοφορ. Βενζινοκίνητων

μέχρι 1016 κιλά Αύξηση 10%

άνω των 1016 κιλών Αύξηση 20%

Ιδιωτικά πετρελαιοκίνητα Μείωση 10%

Ψήφιση νόμου

Θα συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων με το οποίο αναδομείται η βάση επιβολής τελών εγγραφής και κυκλοφορίας με βάση τον κυβισμό της μηχανής και όχι το απόβαρο και το οποίο θα κατατεθεί στη Βουλή τον Οκτώβριο του 2002.

12. Καύσιμα

Ελάχιστοι Φόροι Κατανάλωσης

Αυξήσεις των συντελεστών φόρων κατανάλωσης με στόχο τη σταδιακή υιοθέτηση των ελάχιστων συντελεστών που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι συμφωνηθείσες ρυθμίσεις έχουν ως ακολούθως:

	Άμεση	1/1/2003	3 μήνες πριν από την ένταξη
- Αύξηση Βενζίνης	2 σεντ	3 σεντ	-----
- Αύξηση Πετρελαίου	5 σεντ	4 σεντ	3 σεντ
- Τσιγάρα	}		

- Αλκοόλη και } (Θα κατατεθούν νομοσχέδια αργότερα)
αλκοολούχα ποτά}

Νομοσχέδιο: «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως

(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

13. Άλλοι Φόροι Κατανάλωσης – είδη πολυτελείας – αυξήσεις

• αναψυκτικά	1 σ/λ
• σκάφη αναψυχής	10
• εξωλέμβιες και εξω/εσωλέμβιες μηχανές	10
• μοτοσικλέτες άνω των 100 κ. εκ.	10
• καπνιστός σολομός	10
• χαβιάρι	10
• πούρα και πουράκια	10
• κρασιά αφρώδη	10

Νομοσχέδιο: «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως

(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

14. Κατάργηση Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης

- Εφαρμογή από 1/1/2003

Νομοσχέδιο: «Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης

(Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

15. Φοιτητικές Χορηγίες

- Στα κατατεθέντα νομοσχέδια δεν προνοείται η παραχώρηση καμίας φοιτητικής χορηγίας σε φοιτητές που φοιτούν σ' όλους ανεξαιρέτα τους αξιολογημένους

πιστοποιημένους κλάδους των ιδιωτικών κολεγίων (μονοετείς-διετείς) για το έτος 2002. Ομόφωνα αποφασίσθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού η τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ούτως ώστε να παραχωρηθεί φοιτητική χορηγία για το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 σε όλους τους πιο πάνω φοιτητές κατά το ήμισυ της παραχωρούμενης σήμερα φοιτητικής χορηγίας, δηλαδή κατά το 50%. Από το έτος 2003 θα παραχωρείται ολόκληρη η χορηγία.

- Θα συνεχίσει να μελετάται από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού το θέμα που αφορά την παραχώρηση φοιτητικής χορηγίας σε φοιτητές που παρακολουθούν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα (Foundation Course / Pre-University Course).

Νομοσχέδιο: «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

16. Αύξηση του Επιδόματος Εθνοφρουρού

Αύξηση της μηνιαίας αντιμισθίας των εθνοφρουρών από £30 σε £60 και των εφέδρων αξιωματικών και δοκίμων από £65 σε £100. Τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας των οποίων η θητεία έχει συντηρηθεί στους 13 μήνες, θα λαμβάνουν το ποσό των £60 συν £15, ενώ εκείνοι των οποίων η θητεία δεν έχει συντηρηθεί θα λαμβάνουν το ποσό των £60 συν £8. Αντίστοιχα, οι έφεδροι αξιωματικοί και δόκιμοι θα λαμβάνουν το ποσό των £100 συν £30 και το ποσό των £100 συν £15.

Κανονισμοί: «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».

(Θα εγκριθούν την 1^η Ιουλίου 2002)

17. Τυφλοί

Θα παραχωρείται ειδικό επίδομα τυφλών £150 μηνιαίως.

(150 X 12 = £1800 ετησίως).

Νομοσχέδιο: «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

18. Αύξηση του επιδόματος ενοικίου κατά 5% περίπου

Κανονισμοί: «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

(Θα εγκριθούν την 1^η Ιουλίου 2002)

19. Κατάργηση της απαλλαγής από τέλη χαρτοσήμου επί των εγγράφων αναφορικά με πράξεις που σχετίζονται με συνήθεις δραστηριότητες των επιχειρήσεων διεθνών δραστηριοτήτων

Νομοσχέδιο: «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

20. Καθορισμός του όρου “αναδιοργάνωση” και απαλλαγή του κέρδους από τη διάθεση ιδιοκτησίας ή από τη μεταβίβαση μετοχών λόγω αναδιοργάνωσης

Νομοσχέδιο: «Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Θα ψηφιστεί σε νόμο την 1^η Ιουλίου 2002)

21. Κατάργηση του συντελεστή τόκων 5% που επιβάλλεται για καθυστέρηση πληρωμής φόρων, με σκοπό να ισχύει ο συντελεστής του 9% σε όλες τις περιπτώσεις

Νομοσχέδιο: «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

22. Κατάργηση Επαγγελματικού Φόρου

Στόχος η όσο το δυνατό ευρύτερη κατάργησή του. Το θέμα αυτό θα συνεχίσει να μελετάται σε διάλογο με την Ένωση Δήμων.

(Θα κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο από την κυβέρνηση την 1η Ιουλίου 2002 με στόχο οι νέες ρυθμίσεις να ισχύσουν από την 1.1.2003 τόσο για τους αυτοτελώς εργαζομένους όσο και για τους μισθωτούς με βάση συντελεστές επαγγελματικού φόρου που θα βασίζονται σε εισοδηματικά κριτήρια).

23. Μείωση εισαγωγικών δασμών για σταδιακή υιοθέτηση των συντελεστών του ΚΕΔ

- μπίρα
- αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά

Θα κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο σε εύθετο χρόνο.

24. Κατάργηση Επιστροφής Δασμού (Drawback)

Θα κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο σε εύθετο χρόνο.

25. Κατάργηση Δασμολογικών Απαλλαγών

Θα κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο σε εύθετο χρόνο.

26. Υιοθέτηση Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου

Θα κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο σε εύθετο χρόνο.

27. α. Δημόσιο Βοήθημα

- Αύξηση του ποσού που παραχωρείται ως δημόσιο βοήθημα από £150 στις £175.

β. Επιχορήγηση Συνταξιούχων

- Υπάρχει συμφωνία για τα ακόλουθα:
 1. Παραχώρηση εφ' άπαξ ποσού για το δεύτερο εξάμηνο του 2002 ύψους £270 στους δικαιούχους της κοινωνικής σύνταξης.
 2. Παραχώρηση εφ' άπαξ ποσού για το δεύτερο εξάμηνο του 2002, ύψους

£325 στους δικαιούχους της ελάχιστης/κατώτατης σύνταξης.

3. Παραχώρηση εφ' άπαξ ποσού για το δεύτερο εξάμηνο του 2002 ύψους £210 στους δικαιούχους της πλήρους βασικής σύνταξης γήρατος.

- Αποφασίστηκε σχετικά να παραχωρηθεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πίστωση χρόνου έξι μηνών μέχρι να ολοκληρωθεί η μελέτη από τον αναλογιστή για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ). Η μελέτη αυτή θα καλύπτει ανάμεσα σε άλλα την αναθεώρηση της:

α. κοινωνικής σύνταξης,

β. βασικής σύνταξης γήρατος,

γ. κατώτατης σύνταξης.

Σημειώνεται ότι, αν η εν λόγω μελέτη και οι σχετικές αποφάσεις του αρμόδιου υπουργείου δεν κατατεθούν έγκαιρα στη Βουλή, τα πιο πάνω εφ' άπαξ ποσά θα καταβληθούν και για το πρώτο εξάμηνο του έτους που ακολουθεί κ.ο.κ.

28. Επίδομα τέκνου - πολύτεκνοι

- Το ισχύον καθεστώς παραχώρησης των προσωπικών εκππτώσεων (personal allowances) ειδικά για τα τέκνα παραμένει ως έχει για το έτος 2002 για σκοπούς φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (για όλους ανεξαιρέτα).

- Τίθεται σε εφαρμογή από την 1.1.2003 «νέο σύστημα» παραχώρησης επιδόματος τέκνου με βάση εισοδηματικά κριτήρια. Οι διατάξεις που αφορούν τη διαδικασία και το ύψος παραχώρησης των επιδομάτων τέκνου θα τεθούν σε ισχύ με την κατάθεση από την εκτελεστική εξουσία και την έγκριση σχετικών κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων που θα ρυθμίζουν τη διαδικασία παραχώρησης.

- Η παραχώρηση του επιδόματος τέκνου ειδικά για το έτος 2003 θα βασίζεται στα εισοδήματα του 2000.

- Τα εν λόγω επιδόματα θα καταβάλλονται με βάση διαδικασία που θα καθοριστεί και θα βασίζονται στα εισοδήματα των δύο προηγούμενων ετών του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου αυτά θα παραχωρούνται.

(Ίδείτε πίνακα που επισυνάπτεται)

29. Ρυθμίσεις που θα ισχύσουν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ή με άλλους τρόπους

- α. Επίδομα σε μονογονεϊκές οικογένειες που χρήζουν οικονομικής βοήθειας

Θα υλοποιηθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου

- β. Αύξηση του ποσού επιδιόρθωσης προσφυγικών κατοικιών στις £6000

Εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου κατά τη συνεδρία του στις 19.6.2002

- γ. Επίδομα σε άτεκνα ζευγάρια για τεχνητή γονιμοποίηση

Εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου κατά τη συνεδρία του στις 19.6.2002

- δ. Αύξηση του επιδόματος εγκλωβισμένων

Θα υλοποιηθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου

- ε. Γεωργοί – Επιστροφή φ.κ. πετρελαίου

Θα υλοποιηθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου

- στ. Αύξηση του ποσού που παραχωρείται υπό τη μορφή δανείου για υποτροφίες

Πρόνοια για ανάλογη πίστωση θα συμπεριληφθεί στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών

ΠΙΝΑΚΑΣ

(Επίδομα Τέκνου)

1 Παιδί - £200	
Εισόδημα μέχρι £12.500 →	£250

Εισόδημα μεγαλύτερο από £26.000 →	£0
2 Παιδιά - £500	
Εισόδημα μέχρι £14.000 →	£600
Εισόδημα μεγαλύτερο από £29.000 →	£0
3 Παιδιά - £1.200	
Εισόδημα μέχρι £16.000 →	£1.400
Εισόδημα μεγαλύτερο από £32.000 →	£0
4 Παιδιά - £1.200	
α) Εισόδημα μέχρι £18.000 →	£2.600 Μετά την ενηλικίωση ενός παιδιού £550 για κάθε παιδί
β) Εισόδημα από £18.000 μέχρι £30.000 →	£1.800 Μετά την ενηλικίωση ενός παιδιού £500 για κάθε παιδί
γ) Εισόδημα μεγαλύτερο από £30.000 μέχρι £40.000 →	£1.200 Μετά την ενηλικίωση ενός παιδιού £300 για κάθε παιδί
δ) Εισόδημα μεγαλύτερο από £40.000 →	£0
Πρόσθετα Παιδιά - £500 έκαστο	
Εισόδημα μέχρι £18.000 + £2500 κάθε παιδί →	£550

* Οι αντίστοιχες μονογονεϊκές παίρνουν το επίδομα των χαμηλών εισοδημάτων.

Σημ.: Τα πιο πάνω επιδόματα θα καταβάλλονται δύο φορές το χρόνο. Η σχετική διοικητική διαδικασία θα γνωστοποιηθεί αργότερα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στην έκθεση που είναι ενώπιόν μας, στη σελίδα 17, στο άρθρο 22, που αφορά την κατάργηση του επαγγελματικού φόρου, εμείς προτείνουμε μία άλλη διατύπωση, η οποία κατά τη δική μας άποψη αποδίδει πιο σωστά αυτό που, κατά την αντίληψή μας, έχει αποφασιστεί.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Διατύπωση στην έκθεση.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, διατύπωση στην έκθεση, κύριε Πρόεδρε. Μιλώ για διατύπωση στην έκθεση, διότι, στο βαθμό που αυτά τα πράγματα είναι πολιτικές αποφάσεις, πρέπει να αποδίδονται με ακρίβεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όσον αφορά την κατάργηση του επαγγελματικού φόρου, εισηγούμαστε την ακόλουθη διατύπωση...

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η έκθεση δεν μπορεί να τροποποιηθεί από την ολομέλεια, μπορεί όμως να βγει διαφορετική απόφαση. Όμως, επειδή έχω κάποια στοιχεία, αν μου επέτρεπε ο κ. Χρίστου, θα έλεγα δυο πράγματα: μπορεί να ευκολύνω τη συζήτηση πάνω σε αυτό το θέμα, μεταξύ άλλων, του επαγγελματικού φόρου.

Έχω παραλάβει από το Υπουργείο Οικονομικών αυτή τη στιγμή τέσσερα νομοσχέδια. Κείμενα νομοσχεδίων για τα οποία μας πληροφορεί ο υπουργός Οικονομικών ότι θα πάνε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Μέσα σε αυτά υπάρχουν δύο νομοσχέδια τα οποία καταργούν τον επαγγελματικό φόρο. Είναι «Ο περί Κοινοτήτων Νόμος» και «Ο περί Δήμων Νόμος», ο οποίος καταργεί τον επαγγελματικό φόρο, όπως συμφωνήσαμε, από την 1^η Ιανουαρίου 2003. Ο λόγος που είχαμε αποφασίσει να μην περάσουν για ψήφιση σε αυτή τη φάση ήταν για να μας δοθεί η δυνατότητα να ακούσουμε και τις απόψεις της Ένωσης Δήμων, που δεν είχαμε τη δυνατότητα να τις ακούσουμε. Η πολιτική απόφαση όμως, εξ ου και τα νομοσχέδια - μπορεί να μην είναι καλή η διατύπωση στην έκθεση, δέχομαι την παρατήρηση του κ. Χρίστου- είναι ότι θα καταργηθεί ο επαγγελματικός φόρος από 1^η Ιανουαρίου και εν τω μεταξύ θα ακούσουμε την Ένωση Δήμων. Όμως υπάρχουν τα νομοσχέδια και, μια και πήρα το λόγο, σε αυτό το σημείο να πω ότι επίσης είναι το θέμα των επιδομάτων τέκνου και των δημοσίων βοηθημάτων. Είναι τα τέσσερα κείμενα που θα πάνε στο Υπουργικό Συμβούλιο για κατάθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δηλαδή, υπάρχουν νομοσχέδια για την κατάργηση από 1^η Ιανουαρίου 2003, ανεξάρτητα από τη συζήτηση την οποία θα κάνει η κυβέρνηση με την Ένωση Δήμων για το πώς θα καταβάλει το ποσό στους δήμους. Αυτό ήθελε να διευκρινίσει ο κ. Χρίστου και πιστεύω ότι δίκαια ήθελε να το διευκρινίσει, διότι η συναπόφαση που υπήρχε ήταν η κατάργηση του επαγγελματικού φόρου.

Κύριε Συλλούρη, θέλετε να πείτε τίποτε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με παρακάλεσε ο κ. Χρίστου να τελειώσει πρώτα όσα έχει να παρατηρήσει και μετά να μιλήσω, οπότε...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που έχετε πει είναι περίπου το σημείο που θα θέλαμε να αποτυπωθεί στην έκθεση με ακρίβεια. Ότι αποφασίζεται η κατάργησή του από την 1^η Ιανουαρίου 2003, θα κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο την 1^η Ιουλίου 2002 από την κυβέρνηση, που έχει κατατεθεί, διότι η έκθεση αναφέρεται στο χθεσινό χρόνο, και το θέμα της καταβολής των αντίστοιχων ποσών στην Ένωση Δήμων θα αποτελέσει συζήτηση με την κυβέρνηση. Για να διαχωριστεί το ένα από το άλλο. Να μην εξαρτάται η απόφαση για κατάργησή του από το πώς η κυβέρνηση θα καταβάλει στους δήμους το ποσό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε σύμφωνοι γι' αυτό.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δηλαδή αντιλαμβάνομαι, κύριε Χρίστου, ότι τα παρατηρείτε, καταγράφονται, αλλά προχωρούμε. Δε θα γίνει κάποια διόρθωση στην έκθεση· θα μείνουν στα πρακτικά οι παρατηρήσεις σας.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Γίνεται η παρατήρησή μας, η οποία κατ' εμάς αντικαθιστά τη διατύπωση της έκθεσης. Διαφορετικά, εμάς αυτή η διατύπωση δε μας καλύπτει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ

Αν θα μπορούμε σε αυτή τη διαδικασία, έχουμε και εμείς μια παρατήρηση. Για τις επιχορηγήσεις των συνταξιούχων είχαμε μια δική μας πρόταση, έχει μπει στην έκθεση η απόφαση ίσως της πλειοψηφίας της επιτροπής, αλλά εμείς επιφυλασσόμαστε στη συζήτηση να παρουσιάσουμε τη θέση μας. Όμως δε ζητούμε να γίνει αλλαγή στην έκθεση τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μία παρατήρηση όσον αφορά τη σελίδα 19. Κατά την άποψή μας, δεν αποδίδεται μέσα στην έκθεση σωστά η πρόταση της πλειοψηφίας, όπως ο συνάδελφος έχει αναφέρει. Στο σημείο 3, στην πρώτη παράγραφο της σελίδας 19, «παραχώρηση εφ' άπαξ ποσού για το δεύτερο εξάμηνο του 2002, ύψους £210, στους δικαιούχους της βασικής σύνταξης γήρατος» πρέπει να γίνει «της πλήρους βασικής σύνταξης» και παράλληλα πρέπει να αναφέρεται ότι θα δοθεί και σε όλες τις άλλες κατηγορίες συνταξιούχων με εισόδημα μέχρι £500, που ήταν η απόφαση της πλειοψηφίας των κομμάτων στην επιτροπή Οικονομικών και έτσι συμφωνήθηκε. Αυτό είναι το ένα σημείο και υπάρχει ακόμα μια παράλειψη μέσα στην έκθεση, η οποία πρέπει να διορθωθεί. Είναι στη σελίδα 11 και αφορά το σημείο 10, Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, όπου εκεί θα πρέπει η αναφορά να ταυτίζεται και με αυτό το οποίο εμπεριέχεται μέσα στην ίδια τη νομοθεσία, ως εξής: «Από 1^η Ιανουαρίου 2003 εισάγεται ειδική εισφορά των εργοδοτών προς 2% επί του μισθολογίου των εργοδοτούμενων τους για σκοπούς παραχώρησης κοινωνικών παροχών στα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα του πληθυσμού» -αντί για εκείνο που υπάρχει στην έκθεση, που είναι μόνο για συνταξιούχους- μεταξύ των οποίων είναι και οι συνταξιούχοι. Έτσι είναι και μέσα στη νομοθεσία.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κάπου αρχίσαμε να κάνουμε συζήτηση εκ του μη όντος. Αν υπάρχουν κάποιες παρατηρήσεις, ας δοθούν και ας περαστούν μέσα στα πρακτικά. Νομίζω ότι, αν είχε το χρόνο η επιτροπή, θα ήταν και η έκθεση καλύτερη. Εκείνο που έχει σημασία -και δεν απευθύνομαι προς τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ- γενικότερα, γιατί βλέπω να υπάρχει

μια τάση ο καθένας να προσθέσει κάτι... Θα ακουστούν στις ομιλίες μας. Η ουσία είναι τι θα περάσουν τα νομοθετήματα. Και, αφού η συζήτηση η ευρύτερη, Πρόεδρε, θα γίνει την ερχόμενη Παρασκευή, νομίζω οι τοποθετήσεις μπορούν να γίνουν εκεί και μπορεί να γίνει και διόρθωση, ακόμα και αναφορά στην έκθεση που δεν ανταποκρίνεται πλήρως εις αυτό το οποίο θα θέλαμε. Για να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να συμφωνήσω με τον κ. Αναστασιάδη και να πω ότι η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα, στα ζητήματα τα οποία έχουν συμφωνηθεί και δεν αποτυπώνονται στα νομοσχέδια, εκ των προτέρων να έρθει σε επαφή με την Επιτροπή Οικονομικών και, αν είναι δυνατόν, εφόσον έχουν συμφωνηθεί, να γίνει συνολική και ομόφωνη αλλαγή στα νομοσχέδια. Εάν δεν αποτυπώνονται στα νομοσχέδια. Και βεβαίως οι παρατηρήσεις να γίνουν για την έκθεση. Δεν έχω καμία αντίρρηση να γίνουν για την έκθεση. Δε διορθώνει όμως την όλη υπόθεση και πρέπει να πω ότι αυτά έπρεπε να διορθωθούν από προηγουμένως.

Ναι, κύριε Ευαγόρου.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Επειδή στην περίπτωση, για παράδειγμα, των συντάξεων δεν έχει η Επιτροπή - μόνο ο πρόεδρος και τώρα το παρέλαβε- συγκεκριμένη νομοθεσία, δεν εδόθη στα μέλη της Επιτροπής και η έκθεση εδόθη σήμερα λόγω χρονικών πιέσεων και είναι γι' αυτό το λόγο που θέτουμε το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα προσθέσω κάτι περισσότερο απ' όσα είπατε και εσείς και άλλοι συνάδελφοι, όμως είναι γεγονός ότι η μοναδική περίπτωση που είχε νόημα και

σημασία να καταγραφεί στα πρακτικά και να διορθωθεί, για να αποτυπωθεί σωστά, η θέση, αν είναι έτσι, της επιτροπής Οικονομικών είναι στο θέμα του στόχου της κατάργησης ή της δέσμευσης της κυβέρνησης να καταργήσει τον επαγγελματικό φόρο, διότι ούτε νομοσχέδιο έχουμε ακόμη. Άρα είναι η μόνη παρατήρηση η οποία θα πρέπει να καταγραφεί και, αν θεωρηθεί ότι απ' όλες τις πολιτικές πλευρές υιοθετείται, γίνεται μια αναφορά στα πρακτικά την οποία υιοθετούμε όλοι και τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θέτω το ερώτημα εάν και κατά πόσο τα υπό ψήφιση σήμερα νομοσχέδια συμφωνούν με τα όσα έχουν συμφωνηθεί στην επιτροπή Οικονομικών. Αν απεικονίζουν αυτή την απόφαση, μάλιστα. Εάν στην εξήγηση των τεσσάρων που θα κατατεθούν διαβλέπουμε μία διαφωνία, ποιος μπορεί να μας διαβεβαιώσει -ο πρόεδρος, ίσως, της επιτροπής Οικονομικών ή μέλη της επιτροπής Οικονομικών;- ότι αυτά που θα ψηφίσουμε σήμερα είναι αυτά τα οποία έχουν συμφωνηθεί στην επιτροπή;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ειλικρινά, έτσι, θέλω να προστατεύσω και λίγο τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών. Ε! δε νομίζω τόση δουλειά που έγινε στην επεξεργασία αυτών των νομοθετημάτων, επειδή πιθανότατα να υπάρχουν κάποιες παραλείψεις ή ανακρίβειες στην έκθεση... άλλο η έκθεση, άλλο τα νομοσχέδια. Μη δίδετε την εικόνα ότι εκάσαν

τούτοι οι αθθρώποι, εφάαν τόσο χρόνο και στο τέλος πιθανότατα να ψηφίζομε σήμερα κάτι το οποίο δεν ανταποκρίνεται σ' αυτά στα οποία ομόφωνα έχουν καταλήξει! Έχω την εντύπωση ότι... έν' θερμή παράκληση: μην επεκταθείτε! Άλλο οι ανακρίβειες μιας εκθέσεως που συντάσσεται από έναν τεχνοκράτη στη βιασύνη του και ο ίδιος, βεβαίως, να φέρει έκθεση μπροστά στη Βουλή και, αν λείπει κάτι, επαναλαμβάνω, μπορεί να διορθωθεί την Παρασκευή. Αλλά να σταματήσομε ως εδώ, διότι στο τέλος εννά ζητήσουν και αναβολή κάποιοι, αντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά.)

Κύριε Προδρόμου, θα σταματήσομε ως εδώ ή;...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ αυτό θα ζητούσα. Απλώς θέλω να πω ότι εγώ θεωρώ ότι ούτε ανακρίβειες υπάρχουν στην έκθεση. Τα όσα εγείρονται είναι για πράγματα που δε θα ψηφίσουμε σήμερα -το ίδιο ισχύει και για το επίδομα τέκνων. Λέει πράγματα μέσα η έκθεση που μπορεί και να είναι διαφορετικά. Δεν είναι την έκθεση που θα ψηφίσουμε· βασικά θα ψηφίσουμε τους νόμους και βεβαιώνουμε τον κ. Χριστοδουλίδη, το συνάδελφο, και όλους -βέβαια, ο πρόεδρος της επιτροπής πρέπει να το κάνει- ότι είναι όπως συμφωνήθηκαν αυτά που θα ψηφιστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής τι λέει;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι υπό κατηγορία!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όι, εν είμαι υπό κατηγορία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δεν υπάρχει κανείς υπό κατηγορία!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι υπό κατηγορία!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Υπό εξέταση!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπό δοκιμασία, ναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν τζι' έν' προσωπικό μου θέμα!

Κύριε Πρόεδρε, ίσως αν μιλούσα εκ των προτέρων, για να παρουσιάσω την έκθεση και τα κείμενα, περί τίνος ακριβώς πρόκειται, να γλιτώναμε πολλή συζήτηση.

Ουσιαστικά η έκθεση αντικατοπτρίζει τη συμφωνία που έχει επιτευχθεί μεταξύ των κομμάτων και της κυβέρνησης. Είναι γεγονός ότι γράφτηκε με κάποια σπουδή, διότι έπρεπε να κυκλοφορήσει το Σάββατο, για να τηρήσουμε την προθεσμία, και κυκλοφόρησε το Σάββατο -στάλθηκε είτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είτε με τηλεομοιότυπο σ' όλους τους βουλευτές. Όσοι πήγανε στο γραφείο ή το Σάββατο ή σήμερα το πρωί θα τη βρήκανε.

Υπάρχουνε δυο τρία σημεία όπου μπορεί να μην έχει αποτυπωθεί σωστά η πολιτική συμφωνία και αυτά τα σημεία είναι σωστό εδώ, όπως έγινε ήδη -δεν υπάρχει λόγος να πάμε πίσω- να διορθωθούνε. Όπως και το θέμα ειδικά του επιδόματος των τέκνων, που είναι ένα από τα εκκρεμή σημεία στο οποίο ορισμένες πλευρές είχαν διατυπώσει επιφυλάξεις, ασχέτως αν έχουμε σήμερα νομοσχέδιο ενώπιόν μας με βάση το τι συμφωνήθηκε, από την πλειοψηφία τουλάχιστον. Τα κείμενα των νομοσχεδίων -

και εδώ ίσως είναι τα προβλήματα που έχουμε κι εμείς με το θέμα του προσωπικού, αλλά είναι άλλο θέμα, να μην το ανοίξω αυτή τη στιγμή- έχουνε διορθωθεί από την εκτελεστική εξουσία με βάση τα συμφωνηθέντα, με βάση τα όσα περιέχονται στο κείμενο αυτό και έχουν σταλεί σήμερα το πρωί. Βεβαίως, πριν δημοσιευθούν, πριν σταλούν από τη Βουλή για δημοσίευση, θα ελεγχθεί και από τη δικιά μας υπηρεσία αν όντως -όσα δεν έχουν προλάβει να κάνουν, εν τω μεταξύ- εάν όντως όσα έχουν συμφωνηθεί που αφορούν τα σημερινά νομοσχέδια -δεν υπάρχουν πολλές τροποποιήσεις, για να 'μαι δίκαιος, διότι αυτά στα οποία ουσιαστικά υπήρχε μια εξέλιξη τις τελευταίες δυο τρεις μέρες είναι αυτά που θα 'ρθουν μετά- αλλά θα ελεγχθεί αν ό,τι έχει συμφωνηθεί έχει συμπεριληφθεί μέσα στα νομοσχέδια.

Εκεί που υπάρχει διαφωνία, η εισήγησή μου είναι... με τη διόρθωση, βεβαίως, που έκανε η κ. Χαραλάμπους για το θέμα του Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής, διότι ήδη έχει ενσωματωθεί στο νόμο η πρόνοια όπως τη θέλαμε. Τα υπόλοιπα εισηγούμαι να θεωρούνται τροποποιήσεις, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν σήμερα στα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Διότι είναι αυτό που αποφασίζει η επιτροπή, δηλαδή τα νομοσχέδια και να υπερισχύουν οι συμφωνίες που περιλαμβάνονται μέσα στην έκθεση.

Επαναλαμβάνω ότι είναι λίγα τα σημεία τα οποία θα πρέπει να ελεγχθούν και επομένως εδώ δε νομίζω να υπάρχει πρόβλημα εντός της ημέρας οι τεχνοκράτες της Βουλής να επιβεβαιώσουν ότι το Υπουργείο Οικονομικών έκανε σωστά την προσαρμογή.

Τώρα, στα θέματα -και θέλω να το τονίσω αυτό- στα θέματα που έχουν έρθει, που έχουν κατατεθεί σήμερα, δε σημαίνει ότι θα δεχθούμε αυτούσιο το κείμενο, όπως

κατατέθηκε. Ήρθανε, θα τα δούμε και επιφυλασσόμαστε σαν επιτροπή Οικονομικών, και βέβαια σαν ολομέλεια, να επιφέρουμε τις τροποποιήσεις σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, βέβαια...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μετά την ψήφιση;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Συγνώμη;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μετά την ψήφιση;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτά που κατατίθενται σήμερα. Δε θα ψηφιστούν σήμερα αυτά.

Και, τέλος, θέλω να πω -και ήταν καλή η παρατήρηση του κ. Ευαγόρου- ότι στο θέμα των συντάξεων δε θα βγει απόφαση νομοθετική από το σώμα· είναι θέμα Υπουργικού Συμβουλίου. Όταν έρθει ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός που θα δίνει αυτά τα επιδόματα, εκεί θα μπορέσουμε να συζητήσουμε, αν θέλουμε να κάνουμε κάποια συζήτηση επί του θέματος.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι η εισήγησή μου, να υιοθετήσουμε τα νομοσχέδια, όπως έχετε πει. Θεωρούμε ότι έχουν τροποποιηθεί με βάση τα συμφωνηθέντα και, όπου υπάρχει διαφοροποίηση, τότε θα γίνει από τις υπηρεσίες της Βουλής, γιατί υπερισχύει η συμφωνία μεταξύ των κομμάτων... της Βουλής -συγνώμη!- και της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα έχω μια μικρή διαφωνία, που νομίζω ότι είναι ουσιαστική, με την κατάληξη του συναδέλφου, του προέδρου της επιτροπής Οικονομικών.

Για ζητήματα που είναι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και δε θα κατατεθούν νομοσχέδια, για να τα ψηφίσουμε είτε την Παρασκευή είτε σε άλλη συνεδρία, αλλά θα είναι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί που θα έρθουν αργότερα και πιθανόν μέσα στο φθινόπωρο, νομίζω ότι πρέπει να διατυπώνεται επακριβώς στην έκθεση η δέσμευση της κυβέρνησης, διότι είναι το μόνο έγγραφο που θα έχουμε ενώπιόν μας για τη δέσμευση της κυβέρνησης. Συνεπώς, εκεί που υπάρχουν διαφοροποιήσεις, πρέπει να μπουν στην έκθεση· δεν μπορούμε να τις αφήσουμε, απλά, γενικά. Και υπάρχουν και σε άλλα σημεία. Γι' αυτό η εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι τούτα που εννά περάσουν σήμερα, Γιώργο μου, τζιαι άλλα που κατετέθησαν, για να περάσουν την Παρασκευή.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, εκείνο που θα πω, κύριε Αναστασιάδη...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μιλούμε, έν' οι νόμοι που έχουν σημασία· όχι το τι λέει η έκθεση μόνο, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, υπάρχει πρόνοια της συμφωνίας που δε θα καλυφθεί από νόμο μέχρι την Παρασκευή.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα καλυφθεί από απόφαση του...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...Υπουργικού Συμβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...Υπουργικού Συμβουλίου, όπως είναι το θέμα των συντάξεων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει αύξηση των συντάξεων ή για διάφορα επιδόματα. Άρα, τη στιγμή που πρέπει, θα φέρει προϋπολογισμό, για να τον εγκρίνει η Βουλή. Κατά συνέπεια, αυτή η δέσμευση της κυβέρνησης θα πρέπει κάπου να αποτυπωθεί. Είπατε το πρωί ότι θα μπορούσαμε να ζητήσουμε μία επιστολή από τον Υπουργό των Οικονομικών, όπου να διατυπώνει αυτή τη δέσμευση. Να τη ζητήσουμε αυτή την επιστολή.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μέσα στα κείμενα αυτά που ήρθαν τώρα, την ώρα που συνεδριάζαμε, περιλαμβάνεται και το σημείωμα με πίνακα της ειδικής χορηγίας για τις συντάξεις, το οποίο θα πρέπει να ελέγξουμε βεβαίως, γιατί είναι κάπως διαφορετικά διατυπωμένο τεχνικά. Βεβαίως, η παρατήρηση του κ. Ευαγόρου που διορθώνει την απόφαση έχει γίνει και έχει περιληφθεί στα πρακτικά. Άρα ισχύει η πρόνοια, όπως έχει διορθωθεί απ' το συνάδελφο. Τώρα, τεχνικά θα πρέπει να το συγκρίνουμε, να δούμε αν όντως αντικατοπτρίζεται εδώ πέρα. Αν όχι, τότε θα γίνουν οι παραστάσεις στο Υπουργείο

Οικονομικών, για να γίνει η διόρθωση, αλλά δε νομίζω να υπάρχει διαφωνία ότι θα εφαρμοστεί η απόφαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να είναι η Βουλή εντάξει, ένα πράγμα να διαβεβαιώσουμε, ότι μέχρι την Παρασκευή θα γίνουν οι αναγκαίες διευκρινίσεις και θα δοθούν οι αναγκαίες διαβεβαιώσεις γραπτώς. Εάν είναι στα νομοσχέδια, καλώς, διαφορετικά θα δοθούν από την κυβέρνηση με επιστολή μέχρι την Παρασκευή, οπότε θα κλείσουμε αυτό το ζήτημα.

Ευχαριστώ πολύ.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε;

(Οι βουλευτές απαντούν καταφατικά.)

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002». Παρακαλώ, διαβάστε τα άρθρα, κύριε συνάδελφε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Α, του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Β, του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

Κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα τηρήσω αποχή -θα εξηγήσω τους λόγους όχι σήμερα, βεβαίως, αλλά την Παρασκευή, όπως συμφωνήθηκε- σε όλα τα νομοσχέδια σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Μέρους του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου.

Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Α, του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Β, του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία αποχή πάντοτε, ναι.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ακολουθούμε την ίδια διαδικασία.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8. Άρθρο 2.

Κατάργηση των άρθρων 17, 18 και 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Δευτέρου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 6 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτο Παράρτημα. Άρθρο 2.

Έφορος Φόρου Εισοδήματος. Άρθρο 3.

Υπηρεσιακό απόρρητο. Άρθρο 4.

Αντικείμενο του φόρου. Άρθρο 5.

Βάση της φορολογίας. Άρθρο 6.

Ειδικές περίοδοι φορολογίας. Άρθρο 7.

Απαλλαγές. Άρθρο 8.

Εκπιπτόμενες δαπάνες. Άρθρο 9.

Αφαιρέσεις και προσθέσεις αναφορικά με στοιχεία πάγιου ενεργητικού που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση. Άρθρο 10.

- Δαπάνες που δεν εκπίπτουν. Άρθρο 11.
- Εκτίμηση εμπορικών αποθεμάτων κατά τη διακοπή της επιχείρησης. Άρθρο 12.
- Εκπτώσεις για ζημιές. Άρθρο 13.
- Έκπτωση για ασφάλιστρα ζωής και συνεισφορές σε ταμεία προνοίας ή άλλα ταμεία. Άρθρο 14.
- Ειδικοί τρόποι φορολογίας. Άρθρο 15.
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις γενικού κλάδου. Άρθρο 16.
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις κλάδου ζωής. Άρθρο 17.
- Ναυτιλιακές και αεροπορικές επιχειρήσεις. Άρθρο 18.
- Φορολογία εισοδήματος από την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων. Άρθρο 19.
- Συντάξεις από την παροχή υπηρεσιών στο εξωτερικό. Άρθρο 20.
- Φορολογία επί του ακαθάριστου ποσού δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως, αποζημιώσεως κ.λπ. Άρθρο 21.
- Μισθώματα ταινιών κ.λπ. Άρθρο 22.
- Κέρδη επαγγελματιών, καλλιτεχνών κ.ά. Άρθρο 23.
- Αφαίρεση φόρου πριν τη διενέργεια πληρωμής και αποστολή του αφαιρεθέντος φόρου στον Έφορο. Άρθρο 24.
- Συντελεστές σύμφωνα με το Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 25.
- Μεταφορά αξιών ισολογισμού σε περίπτωση αναδιοργάνωσης. Άρθρο 26.
- Μεταφορά ζημιών. Άρθρο 27.
- Υφιστάμενη συμμετοχή στη μεταβιβάζουσα εταιρεία. Άρθρο 28.
- Καμιά φορολογία του μετόχου σε περίπτωση ανταλλαγής μετοχών. Άρθρο 29.
- Έννοια του όρου αναδιοργάνωση. Άρθρο 30.
- Φορολογική υποχρέωση επιτρόπων. Άρθρο 31.

Φορολογική υποχρέωση αντιπροσώπου, κατοίκου εκτός της Δημοκρατίας. Άρθρο 32.

Αρχές εμπορικών συναλλαγών. Άρθρο 33.

Συμβάσεις για αποφυγή διπλής φορολογίας. Άρθρο 34.

Εκπτώσεις υπό μορφή πιστώσεων. Άρθρο 35.

Μονομερής έκπτωση. Άρθρο 36.

Εξουσία του Εφόρου να απαιτήσει την παροχή στοιχείων. Άρθρο 37.

Λογαριασμοί που ετοιμάστηκαν και πιστοποιήθηκαν από επαγγελματίες λογιστές.
Άρθρο 38.

Δάνεια σε διευθυντές. Άρθρο 39.

Ερμηνεία. Άρθρο 40.

Βεβαίωση, επιβολή κ.λπ. του φόρου πάνω στις αποδοχές. Άρθρο 41.

Εφαρμογή των υπόλοιπων διατάξεων του νόμου. Άρθρο 42.

Φορολογική υποχρέωση των μελών των Ενόπλων Δυνάμεων του Ηνωμένου Βασιλείου, των Ελληνικών και Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων στη Δημοκρατία και άλλων προσώπων. Άρθρο 43.

Κανονισμοί. Άρθρο 44.

Διοικητικές οδηγίες για εκπτώσεις κ.λπ. δημοσιεύονται. Άρθρο 45.

Αλλοδαπές εταιρείες που έχουν εισόδημα από πηγές εκτός της Δημοκρατίας.
Άρθρο 46.

Επιφύλαξη. Άρθρο 47.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 48.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 48, μαζί με τα παραρτήματα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 48, μαζί με τα παραρτήματα, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 7 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρέωση καταβολής έκτακτης εισφοράς. Άρθρο 3.

Καταβολή της εισφοράς. Άρθρο 4.

Η έκτακτη εισφορά δεν εκπίπτει από το φόρο εισοδήματος. Άρθρο 5.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 6.

Ποινική δίωξη. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

Επιφύλαξη. Άρθρο 9.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 10 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 10 εγκρίνονται.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εν το επεράσαμεν τούτο;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν το επεράσαμεν τούτο, Πρόεδρε;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Την περασμένη Πέμπτη;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τούτο αφορά τις εταιρείες.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Συγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, μάλιστα. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 8 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή ψηφίζεται και αυτό το νομοσχέδιο σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 νομοσχέδιο είναι «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέου άρθρου 4Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μία αποχή.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρέωση πληρωμής εισφοράς κοινωνικής συνοχής. Άρθρο 3.

Κατάθεση εισφοράς κοινωνικής συνοχής. Άρθρο 4.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 5.

Κανονισμοί. Άρθρο 6.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με μια αποχή.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 5.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Λοιπόν, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Δεν υπάρχουν θέματα για κατάθεση.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις και απαντήσεις δεν υπάρχουν.

Κεφάλαιο Δ' δεν υπάρχει στην ημερήσια διάταξη.

Στο σημείο αυτό φτάσαμε στη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος καθορίζεται για την Πέμπτη, 4 Ιουλίου 2002, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 1998.
(Αρ. Φακ. Ν. 84/98)
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.173.2002)
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.183.2002)
4. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.136.2002)
5. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.046.2002)
6. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2002)
7. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

- (Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.060.2001)
8. Ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. Ν. 146/99)
9. Οι περί Προϊόντων του Κακάο και της Σοκολάτας
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.172.2002)
10. Οι περί Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή
(Ενεργητική Τελειοποίηση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.170.2002)
11. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ηλεκτρικής
Ενέργειας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.178.2002)
12. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα
Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των
Δίθυρων Μαλακίων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.181.2002)
13. Ο περί Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης Οδηγών
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.175.2002)
14. Οι περί Καταργήσεως των περί Μηχανοκινήτων
Οχημάτων (Ωρες Εργασίας Οδηγών) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.169.2002)

15. Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.165.2002)
16. Ο περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.168.2002)
17. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.168.2002)
18. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.162.2002)
19. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.153.2002)
20. Ο περί της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.188.2002)
21. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.189.2002)

22. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.177.2002)
23. Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.178.2002)
24. Ο περί της Απόσπασης Εργαζομένων στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.174.2002)
25. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.166.2002)
26. Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.138.2002)
27. Οι περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά - Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Κύπρου) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.138.2002)
28. Ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος

- Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.147.2002)
29. Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.132.2002)
30. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.199.2001)
31. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.052.2002)
32. Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.053.2002)
33. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.157.2002)
34. Ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.116.2002)
35. Ο περί του Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.

(Πρόταση νόμου)

(Αρ. Φακ. Ν. 170/99)

36. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.135.2001)

37. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 69/99)

38. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. ΔΝ. 118/99)

39. Οι περί Ταμείου Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.073.2002)

40. Οι περί Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας (Ταμείο Ευημερίας Εργατών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.074.2002)

41. Οι περί Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.080.2002)

42. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.112.2002)
43. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.146.2002)
44. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.147.2002)
45. Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.137.2002)
46. Έγκριση Ειδικής Διαδικαστικής Απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αριθμός 1 του 2002).
(Αρ. Φακ. 23.10.002.01)
47. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων.
(Αρ. Φακ. 15.15.004)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. α. «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραιάς στον υδροβιότοπο Ακρωτηρίου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη). (13.6.2002). (Αρ. Φακ. 23.05.003.2002)
- β. Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη). (19.6.2001). (Αρ. Φακ. 23.04.090.2001).
(Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το

θέμα που τιτλοφορείται

«Προβλήματα/Προοπτικές/Ευθύνες από τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παρακολουθήσεως

Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων

Δαπανών και Οικονομικών και Προϋπολογισμού).

(12.7.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.169.2001)

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)

β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).

(28.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)

- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο
καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην
κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση
του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα).
(28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)
- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες
καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής
μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση
του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).
(24.10.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)
- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες
επαναπατριsmού των κλεμμένων θρησκευτικών
και πολιτιστικών μας θησαυρών».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση
του βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).
(24.10.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

(Συνέχιση της συζήτησης).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001)

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διδασκαλία του μαθήματος της φυσικής αγωγής στη δημοτική εκπαίδευση».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Πρόδρομου Προδρόμου)

(18.9.2001)

(Αρ. Φακ. 23.04.194.2001)

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας και υπενθυμίζω και την έκτακτη συνεδρία της Παρασκευής, 5 Ιουλίου 2002, η ώρα 10.00 το πρωί για τη συζήτηση των θεμάτων που ανέφερα στην αρχή.

Ευχαριστώ.

(Ωρα λήξης: 10.47 π.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαύρου Ελένη
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Ντίνος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Γεώργιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιττοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Άντρος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κυριακού Μαρία	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λιλλήκας Γιώργος	Χρυσοστόμου Άριστος
Λυσσαρίδης Βάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισήγηση του Προέδρου της Βουλής για σύγκληση συνεδρίας την Παρασκευή, 5 Ιουλίου 2002, ώστε να τοποθετηθεί το σώμα επί της γενικής φιλοσοφίας της φορολογικής μεταρρύθμισης, και αποδοχή της έπειτα από συζήτηση (Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Ντ. Μιχαηλίδης).
2. Συμπληρωματική έκθεση για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
 - α. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002,
 - β. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2002,
 - γ. Ο περί Καταργήσεως της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) Νόμος του 2002,
 - δ. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002,
 - ε. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002,
 - στ. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος του 2002,
 - ζ. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος του 2002,
 - η. Ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002,
 - θ. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002,

- ι. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002,
 - ια. Ο περί Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής Νόμος του 2002,
 - ιβ. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002,
 - ιγ. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002,
 - ιδ. Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002,
 - ιε. Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002,
- η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Μ. Κυπριανού, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Στ. Ευαγόρου, Ν. Αναστασιάδης, Ν. Κλεάνθους, Δ. Χριστοδουλίδης, Πρ. Προδρόμου, Γ. Λιλλήκας, Χρ. Κληρίδης) ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, των υπ' αριθμούς δ, η, θ και ι με τους τίτλους «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», και έγκριση των κανονισμών.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 4ης Ιουλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 5.00 μ.μ.)

(Αρ. 41)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλό σας απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία. Δε χρειάζεται να επαναλαμβάνω κάθε φορά, αντιλαμβάνομαι, την ίδια κουβέντα για τις ομόφωνες εκθέσεις ότι θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι «Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 1998». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών
Απαλλαγών Νόμος του 1998»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 21η Φεβρουαρίου 2000, στις 8 Οκτωβρίου 2001 και στις 26 Ιουνίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση των δασμολογικών απαλλαγών που απολαύουν διάφοροι ημικρατικοί οργανισμοί.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Μάιο του 1998 μέσα στα πλαίσια της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών.

Αναλύοντας στην επιτροπή το όλο θέμα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι οι δασμολογικές απαλλαγές που απολαύουν οι ημικρατικοί οργανισμοί αποστερούν το κράτος από πόρους και έσοδα ύψους £3 εκατομ. περίπου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου όλες οι πλευρές τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου, θεωρώντας ότι αυτό αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα προς την κατεύθυνση της αύξησης των δημόσιων εσόδων και την αποφυγή διοικητικού κόστους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, με έναρξη της ισχύος του από την 1η Ιανουαρίου 2003, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση δασμολογικών απαλλαγών. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 26 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και άλλοι κυβερνητικοί αρμόδιοι.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή, ήταν η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £42.820.810 και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς και προγράμματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα.

Όπως είναι γνωστό, κατά τη μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου κρίθηκε σκόπιμο να προωθηθούν κατά προτεραιότητα στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση δύο από τις ζητούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις συνολικού ύψους £3.334.430 οι οποίες θα διατεθούν για τους ακόλουθους σκοπούς:

1. Την παροχή στην Ένωση Δήμων Κύπρου ποσού ύψους £1.500.000 ετησίως ως αποζημίωση για την κατάργηση των διαπυλίων στους δήμους.
2. Την αύξηση κατά £1.494.740 της κρατικής χορηγίας που παρέχεται στους δήμους, ώστε το ολικό ποσό που θα παρασχεθεί για το σκοπό αυτό να ανέλθει στα £11.803.740, που ισούται με το 1% επί του συνόλου των εισπράξεων από τους άμεσους και έμμεσους φόρους για το 2001.
3. Την κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε από την εργοδότηση σχολικών βοηθών και συνοδών στα πλαίσια της εφαρμογής του Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου [Νόμος Αρ. 113(I) του 1999].

Οι πιο πάνω ζητούμενες πιστώσεις εγκρίθηκαν από την ολομέλεια του σώματος στις 20 Ιουνίου 2002.

Η επιτροπή, προχωρώντας στην εξέταση του εναπομένοντος νομοσχεδίου, ζήτησε πρόσθετες εξηγήσεις και στοιχεία για διάφορα κονδύλια που περιλαμβάνονται σε αυτό, τα οποία και κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικών, κατά τη διάρκεια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, με επιστολή του, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2002, πληροφόρησε τη Βουλή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να διαθέσει πρόσθετο ποσό ύψους £6.000.000 για την αγορά φαρμάκων κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Λόγω όμως του επείγοντος του όλου θέματος και για να επισπευσθεί η όλη διαδικασία, το Υπουργείο Οικονομικών έκρινε σκόπιμο να ζητήσει από την επιτροπή τη συμπερίληψη της εν λόγω ζητούμενης πρόσθετης συμπληρωματικής πίστωσης στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης όλων των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, οι οποίες παρατίθενται αναλυτικά στο παράρτημα που επισυνάπτεται, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, συμφωνούν με το σύνολο των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, διαφωνούν όμως με την πρόσθετη πίστωση ύψους £135.812 που ζητείται για την κάλυψη της πρώτης δόσης που απαιτείται για την αποπληρωμή του δανείου που συνήψε το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 με σκοπό την ανέγερση ιδιόκτητου οικήματος. Σημειώνεται ότι οι λόγοι της διαφωνίας τους είναι ταυτόσημοι με άλλες θέσεις τους για το ίδιο θέμα που διατυπώθηκαν με αφορμή την υποβολή ανάλογων αιτημάτων σε σχέση με τον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

	Ζητούμενη πίστωση	Σκοποί
	£	
1.	30.000	Κάλυψη των απολαβών ενός εμπειρογνώμονα για θέματα Κυπριακού στη Νομική Υπηρεσία.
2.	60.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προκύπτουν για τη διερεύνηση αριθμού ποινικών υποθέσεων λόγω των πρόσφατων εξελίξεων στο ΧΑΚ. (Νομική Υπηρεσία).
3.	20.000	Κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την προστασία των μαρτύρων και των μελών των οικογενειών τους σύμφωνα με τον περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμο του 2001. (Νομική Υπηρεσία).
4.	30.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προκύπτουν από τη μίσθωση των υπηρεσιών ενός λογιστή και τις υπηρεσίες εταιρειών που ασχολούνται με έρευνες αγοράς για εξειδικευμένα θέματα. (Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού).
5.	54.535	Κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων και Προσωπικού Χαρακτήρα για την περίοδο που λήγει την 31η Δεκ. 2002 σύμφωνα με τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων και Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο του 2001 [Νόμος Αρ. 138(I) του 2001].
6.	3.058.478	Κάλυψη της πρώτης και δεύτερης δόσης δανείου που συνήψε το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών με

		τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ύψους £6.000.000 για παροχή οικονομικής βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς της εαρινής εσοδείας για το 2000.
7.	46.593	Καταβολή επιδόματος καταδύσεων στα μέλη της Αστυνομίας που υπηρετούν σε ομάδες καταδυτών σύμφωνα με την Κανονιστική Διοικητική Πράξη με αριθμό 442/2001. (ΚΔΠ 442/2001).
8.	41.798	Κάλυψη του κόστους της πρόσληψης έντεκα Ειδικών Αστυφυλάκων για την περίοδο από 1η Ιουν. 2002 - 31η Δεκ. 2002 για φρούρηση των γραφείων του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.
9.	2.000	Κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της νεοσυσταθείσας Συμβουλευτικής Επιτροπής Συνεργατικής Ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 5 των περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμων του 1985 έως 2001.
10.	157.079	Κάλυψη των απολαβών σαράντα ενός έκτακτων Ασφαλιστικών Λειτουργών (Κλίμακα Α2) στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που προσλήφθηκαν από 1η Μαρτ. 2002 - 31η Δεκ. 2002 σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2001.
11.	562.500	Κάλυψη των εξόδων επιδότησης των κομίστρων των ηλικιωμένων για το 2002. (Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

12	1.240.000	Κάλυψη της ειδικής χορηγίας προς τις πενταμελείς οικογένειες στις οποίες θα χορηγείται πρόσθετα το ποσό των £60 ετησίως. [Νόμος Αρ. 9(I) του 2002].
13.	7.999.990	Διάθεση πιστώσεων για την παροχή επιδόματος τέκνου για το τρίτο παιδί. [Νόμος Αρ. 8(I) του 2002].
14.	40.000	Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης για έξοδα συντήρησης και απέλασης λόγω άφιξης μεγάλου αριθμού λαθρομεταναστών. Ποσό £22.000 αφορά ναύλα του σκάφους «Mary John», καθώς και αποζημιώσεις για ζημιές που έκαναν οι παράνομοι μετανάστες σε αυτό κατά την περίοδο από τις 22.9.2000 μέχρι τις 4.10.2000.
15.	632.000	Κάλυψη πληρωμών σε συνεργατικά ιδρύματα για τα δάνεια που παραχωρήθηκαν σε δικαιούχους με εγγύηση του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. [Νόμος Αρ. 14(II) του 2002].
16.	2.721.000	(α) Διάθεση πρόσθετων πιστώσεων συνολικού ύψους £2.721.000 που κατέστησαν αναγκαίες ύστερα από την ψήφιση του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμου του 2002 [Νόμος Αρ. 14(II) του 2002] για: (i) Κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Φορέα (£178.000). (ii) Αύξηση της επιχορήγησης των επιτοκίων που παραχωρούνται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με εγγύηση του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών

		<p>(£243.000).</p> <p>(iii) Αύξηση του αριθμού των παραχωρούμενων από το Φορέα δανείων μέσα στο τρέχον έτος (£2.300.000).</p> <p>(β) Αύξηση των εγγυήσεων που θα παραχωρήσει ο Φορέας μέσα στο τρέχον έτος από £10.000.000 σε £10.500.000 (£8.750.000 για στέγαση και £1.750.000 για επαγγελματική δραστηριοποίηση).</p>
17.	35.000	Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε από τη μίσθωση υπηρεσιών ενός νομικού και ενός κατάλληλα καταρτισμένου ατόμου για την εκτέλεση εργασιών διοικητικής και οργανωτικής φύσεως του Γραφείου του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων.
18.	9.000	Κάλυψη των αποζημιώσεων των υπόλοιπων υπαλλήλων της εταιρείας «The Cyprus Asbestos Mines Ltd» η οποία βρίσκεται υπό εκκαθάριση.
19.	16.500.000	Κάλυψη του ταμειακού ελλείμματος που θα προκύψει στα λειτουργικά έξοδα και έσοδα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για την περίοδο από 1η Ιαν. 2002 - 30 Σεπτ. 2002.
20.	95.615	Κάλυψη της δαπάνης για την παραχώρηση ποσού £95.615 που αντιπροσωπεύει ποσοστό 0,1% του συνόλου του ετήσιου μισθολογίου την 31η Δεκ. 2001 του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού για ενίσχυση των ταμείων ευημερίας των συντεχνιών του προσωπικού αυτού.

21.	180.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών λειτουργίας της ερευνητικής επιτροπής για διεξαγωγή έρευνας στο Χρηματιστήριο.
22.	54.000	Κάλυψη της καταβολής αποζημιώσεων στους γεωργούς των οποίων οι καλλιέργειες έχουν υποστεί ζημιές από τα αγρινά κατά το 2001.
23.	4.200.000	Κάλυψη της δαπάνης παραχώρησης αναδρομικής αύξησης στο ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό που ανέρχεται στο 2,4% από 1η Ιαν. 2001 και στο 5,3% από 1η Μαρτ. 2002, συμπεριλαμβανομένης και της αύξησης του 2,4% του 2001. Για κατανομή σε και επανακατανομή από άλλα κεφάλαια και άρθρα με εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών.
24.	7.500	Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε με τη δημιουργία μιας ωρομίσθιας θέσης Αχθοφόρου/Κλητήρα/Εργάτη Αποθήκης για κάλυψη αναγκών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
25.	100.000	Επιχορήγηση του Θεάτρου Ριάλτο με ποσό £100.000
26.	135.812	Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης του κονδυλίου αυτού που απαιτείται για την καταβολή της πρώτης δόσης για την αποπληρωμή του δανείου που συνήψε το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 με το Συνεργατικό Ταμειυτήριο Αγίου Δομετίου Λτδ.
27.	1.098.000	Κάλυψη των πιο κάτω δαπανών: (α) £970.000 θα καταβληθούν στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών

		Κύπρου για κάλυψη οφειλών σχετικά με την αγορά και συντήρηση του αναμεταδότη στο δορυφόρο SIRIUS II. (β) Πληρωμή £128.000 για κάλυψη του μισθώματος για τη σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας μέσω του SIRIUS II η οποία εκ παραδρομής δεν καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2001.
28.	250.000	Κάλυψη των πιο κάτω δαπανών: (α) Αυξημένων ασφαλίσεων για τον Αερολιμένα Λάρνακας για την περίοδο από 8.6.2002 - 7.6.2003. (β) Αγορά υπηρεσιών ασφάλειας/φρούρησης στον Αερολιμένα Λάρνακας για ολόκληρο το 2002.
29.	85.000	Κάλυψη των πιο κάτω δαπανών: (α) Αυξημένων ασφαλίσεων για τον Αερολιμένα Πάφου για την περίοδο από 8.6.2002 - 7.6.2003. (β) Αγορά υπηρεσιών ασφάλειας/φρούρησης στον Αερολιμένα Πάφου για ολόκληρο το 2002.
30.	40.480	Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την καταβολή επιδόματος στους Νοσηλευτές Αγροτικών Κέντρων πρωτοβάθμιας φροντίδας για εγγραφή ασθενών και είσπραξη τελών.
31.	6.000.000	Κάλυψη της δαπάνης για την αγορά φαρμάκων μέσα στο τρέχον έτος.

(Διευκρινίσεις που έδωσε ο πρόεδρος της επιτροπής.)

Κύριε Πρόεδρε, είναι συμπληρωματικός προϋπολογισμός, περιέχει πολλά κονδύλια, είναι όλα ομόφωνα, εκτός από ένα. Αν μου επιτρέψετε, να αναφερθώ μόνο σ' αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...το οποίο θα πρέπει να μπει σε ψηφοφορία. Και είναι το κονδύλι το οποίο αφορά χορηγία για αποπληρωμή δανείου που συνήψε το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1995-59 με σκοπό την ανέγερση ιδιόκτητου οικήματος. Είναι £185.000 και θα παρακαλούσα να έμπαινε σε ψηφοφορία. Είναι το υπ' αριθμόν 26 στην έκθεση, είναι το άρθρο 135.812. Τα υπόλοιπα, κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί ότι έχω και εγώ ένσταση για το άρθρο 8, που αφορά κάλυψη του κόστους της πρόσληψης έντεκα ειδικών αστυφυλάκων για την περίοδο από 1η Ιουνίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2002 για φρούρηση των γραφείων του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι η διαφωνία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Προηγείται το άρθρο 8.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, είναι το άρθρο 8.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το 8 και το 26 ύστερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της άποψης του κ. Περδίκη ενάντια στο άρθρο 8;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση, αν μου επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η πρόσληψη αυτών των αστυφυλάκων θα γίνει από την αστυνομία και θα πληρώνονται από το ΧΑΚ κατά το πρότυπο άλλων ημικρατικών οργανισμών.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πόσοι τάσσονται υπέρ της θέσης του κ. Περδίκη για απόρριψη αυτού του κονδυλίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση του κ. Περδίκη, η τροπολογία, απορρίπτεται με δύο ψήφους υπέρ, σαράντα τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή. Άρα εγκρίνεται η θέση, μένει όπως είναι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, απλώς διαδικαστικά, επειδή είναι ο προϋπολογισμός και είναι άρθρα ουσιαστικά μιλούμε για υπερψήφιση ή καταψήφιση, οπότε ίσως θα έπρεπε να είναι πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου, πόσοι εναντίον του άρθρου. Θα μας ευκολύνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού κάνουμε τροπολογία, κύριε συνάδελφε.

Λοιπόν, πάμε στο άρθρο 25, δεν είναι έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 26. Πόσοι τάσσονται υπέρ της θέσης του ΑΚΕΛ για απόρριψη του άρθρου 26;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία δεν εγκρίνεται. Τώρα προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £45.486.380 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς να σημειωθεί η αποχή μου, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 4 και 5 είναι «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», νομοσχέδιο, και «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου. Έχουν κοινή έκθεση και η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και της πρότασης νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Αντώνης Καράς, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Ελένη Θεοχάρους

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μάριος Ματσάκης

Δώρος Θεοδώρου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, και το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Μαΐου και Ιουνίου του 2002. Στα πλαίσια της μελέτης

των σχεδίων νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις ο Υπουργός Υγείας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των δύο σχεδίων νόμου είναι η τροποποίηση του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου. Ειδικότερα, σκοπός του νομοσχεδίου είναι αφενός να διαγραφεί η πρόνοια με βάση την οποία απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής για το διορισμό του προέδρου του συμβουλίου του Γενικού Συστήματος Υγείας και αφετέρου να παραταθεί η χρονική περίοδος εντός της οποίας πρέπει να διοριστούν ο πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου.

Με την πρόταση νόμου σκοπείται:

1. η αφαίρεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από τον πρόεδρο και η ανάθεσή τους στο γενικό διευθυντή του οργανισμού,
2. ο καθορισμός του ύψους της αποζημίωσης του προέδρου και μελών του συμβουλίου του οργανισμού,
3. ο καθορισμός της χρονικής περιόδου δεκαπέντε μηνών εντός της οποίας το Υπουργικό Συμβούλιο θα διορίσει τον πρόεδρο και τα μέλη του συμβουλίου, το οποίο ακολούθως εντός τριών μηνών πρέπει να διορίσει το γενικό διευθυντή του οργανισμού.

Στο στάδιο της μελέτης των εν λόγω σχεδίων νόμου η κυβέρνηση κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής νέο κείμενο νομοσχεδίου στη βάση της φιλοσοφίας της πρότασης νόμου και πανομοιότυπο με αυτή, με εξαίρεση την προσθήκη πρόνοιας με βάση την οποία θα εφαρμόζεται για το γενικό διευθυντή του οργανισμού η νομοθεσία για το διορισμό γενικών διευθυντών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων, έχει ενοποιήσει τα δύο κείμενα και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του ενοποιημένου

σχεδίου νόμου, με τον τίτλο «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Και για τα δύο θέματα υπάρχει ενιαίο κείμενο και παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 68 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενιαίο κείμενο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση και το κείμενο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000», επανεξετάζεται από την αρμόδια επιτροπή και θα είναι έτοιμο την προσεχή εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Γιάννος Λαμάρης
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Σοφοκλής Φυττής
Ιωνάς Νικολάου	Γιώργος Βαρνάβα
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε στη Βουλή ο βουλευτής κ. Γιώργος Βαρνάβα, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Νοεμβρίου 2001 και στις 25 Ιουνίου 2002.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας, της Ελεύθερης Ενιαίας Καρπασίας και του Συνδέσμου Παιδιών Εγκλωβισμένων Καρπασίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε στους ξεχωριστούς πίνακες διοριστέων οι οποίοι καταρτίζονται για σκοπούς ειδικής μεταχείρισης παθόντων, αναπήρων και

τέκνων εγκλωβισμένων να μπορούν να συμπεριληφθούν και τα τέκνα των εγκλωβισμένων τα οποία δεν έτυχαν της ειδικής αυτής μεταχείρισης.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για την πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία τηρούνται ξεχωριστοί κατάλογοι διοριστέων για υποψηφίους που είναι παθόντες, ανάπηροι ή σύζυγοι ή τέκνα πεσόντων ή αγνοουμένων ή τέκνα εγκλωβισμένων. Σημειώνεται επίσης ότι η επέκταση της εν λόγω ειδικής ρύθμισης και στα τέκνα των εγκλωβισμένων έγινε το 1994.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην αποκατάσταση της αδικίας η οποία προέκυψε το 1994 σε βάρος ορισμένων τέκνων εγκλωβισμένων, όταν η πιο πάνω ειδική ρύθμιση επεκτάθηκε και σε αυτά. Συγκεκριμένα, με τη σκοπούμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα να συμπεριληφθούν στους εν λόγω ξεχωριστούς πίνακες διοριστέων και τα πρόσωπα που οι γονείς τους, κατά το χρόνο που αυτά απέκτησαν τον πρώτο τίτλο σπουδών τους, ήταν εγκλωβισμένοι, αλλά κατά την έναρξη της ισχύος της ειδικής ρύθμιση του 1994 έπαυσαν να είναι εγκλωβισμένοι και ως εκ τούτου δεν κατέστη δυνατό τα παιδιά τους να επωφεληθούν της ειδικής αυτής μεταχείρισης όπως και άλλα τέκνα εγκλωβισμένων.

Οι εκπρόσωποι όλων των πλευρών που παρευρέθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής δήλωσαν ότι συμφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση, εφόσον αυτή δε θα επηρεάσει τη σειρά των υποψηφίων που είναι ήδη εγγεγραμμένοι στους υπό αναφορά πίνακες διοριστέων.

Η επιτροπή, αναγνωρίζοντας ότι τα επηρεαζόμενα πρόσωπα, όπως και οι εγκλωβισμένοι τότε γονείς τους, έζησαν υπό τις ίδιες δυσμενείς συνθήκες όπως και τα άλλα τέκνα εγκλωβισμένων και δεδομένου ότι τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν ακόμη διοριστεί στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, κρίνει δίκαιο να τους δοθεί έστω και τώρα η δυνατότητα να τύχουν της ειδικής αυτής μεταχείρισης της οποίας διά νόμου τυγχάνουν

από το 1994 τα υπόλοιπα τέκνα των εγκλωβισμένων. Επίσης η επιτροπή συμφωνεί με την άποψη που εκφράστηκε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δε θα πρέπει να επηρεάσει άλλους υποψηφίους οι οποίοι είναι ήδη εγγεγραμμένοι στους ξεχωριστούς πίνακες διοριστέων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και, αφού επέφερε σε αυτή τις αναγκαίες, βάσει των πιο πάνω, τροποποιήσεις, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι γλυκύτερον και ελκτικόν, είναι «Οι περί Προϊόντων του Κακάο και της Σοκολάτας Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Προϊόντων του Κακάο και της Σοκολάτας Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγισ Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της

εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της ελεύθερης διακίνησης αγαθών και ειδικότερα με τις οδηγίες που αφορούν τις προδιαγραφές σήμανσης, παρασκευής και πώλησης των προϊόντων του κακάο και της σοκολάτας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή (Ενεργητική Τελειοποίηση) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή

(Ενεργητική Τελειοποίηση) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγης Αγαπίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι κανονισμοί αυτοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των κανονισμών είναι η υιοθέτηση από την Κύπρο της νομοθεσίας του κοινοτικού τελωνειακού καθεστώτος της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή, με βάση το οποίο παραχωρούνται δασμολογικές ελαφρύνσεις στις μεταποιητικές μονάδες παραγωγής για εμπορεύματα που χρησιμοποιούν στην κατασκευή προϊόντων τους τα οποία ακολούθως εξάγουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ηλεκτρικής Ενέργειας) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ηλεκτρικής Ενέργειας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγισ Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των κανονισμών είναι η υιοθέτηση των προνοιών του κοινοτικού κεκτημένου οι οποίες θέτουν τις τεχνικές και μετρολογικές προδιαγραφές που πρέπει να

πληρούν οι μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας, έτσι ώστε να επιτρέπεται η εμπορία και η χρήση τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) Κανονισμοί του 2002», αναβάλλεται.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 13 και 14, που είναι «Ο περί Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης Οδηγών Νόμος του 2002» και «Οι περί Καταργήσεως των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ωραι Εργασίας Οδηγών) Κανονισμοί του 2002» έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης Οδηγών Νόμος του 2002» και «Οι περί Καταργήσεως των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ωραι Εργασίας Οδηγών) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγις Αγαπίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με την κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και οδικής ασφάλειας με την τήρηση ορισμένων κανόνων που σχετίζονται με το χρόνο οδήγησης και ανάπαυσης των οδηγών.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο ρυθμίζονται οι ώρες οδήγησης και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων κατηγοριών οχημάτων που εκτελούν μεταφορές επιβατών και αγαθών. Στο ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται επίσης η εγκατάσταση ταχογράφου για την καταγραφή των ωρών και σε ορισμένες περιπτώσεις η χρησιμοποίηση προγράμματος υπηρεσίας και πίνακα δρομολογίων.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η κατάργηση των ισχυόντων περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Όροι Εργασίας Οδηγών) Κανονισμών του 1989, μια και οι διατάξεις τους καλύπτονται πλέον από τον προτεινόμενο νόμο.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου και των πιο πάνω κανονισμών, η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με το κόστος που συνεπάγεται η εφαρμογή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, με βάση τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω οδηγία και τον αριθμό των οχημάτων και των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου, εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί η πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού (τεσσάρων έως πέντε ατόμων) με δαπάνη η οποία αναμένεται να ανέλθει στις £40.000 έως £50.000 ετησίως. Σε σχέση με το κόστος των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων, αναφέρεται, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ότι ο αριθμός των οχημάτων που εμπίπτουν στις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου ανέρχεται σε έξι περίπου χιλιάδες και δεδομένου ότι η Κύπρος έχει εξασφαλίσει παράταση τριών χρόνων για την εγκατάσταση ταχογράφου και ότι το κόστος του ανέρχεται σε £500 περίπου, οι αρμόδιοι εκτιμούν ότι το κόστος των πιο πάνω επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια των τριών χρόνων θα ανέλθει σε £1.000.000 περίπου το χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού σημείωσε τα πιο πάνω πρόσθετα στοιχεία, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο και την έγκρισή τους αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ομιλία που θα κάνω, αλλά, όταν το εξέτασε η επιτροπή, το σημείωμα έγραφε ότι θα υπάρξει σημαντικό κόστος τόσο στα δημόσια οικονομικά -στο δημοσιονομικό τομέα, διότι πρέπει να προσληφθούν διάφοροι υπάλληλοι και αστυνομικοί, για να ελέγχουν την εφαρμογή του νόμου- και, δεύτερον, έγραφε ότι το κόστος στον ιδιωτικό τομέα θα είναι σημαντικό. Η επιτροπή είπε να εγκρίνει το νομοσχέδιο, αφού μας δώσει στο μεταξύ το υπουργείο τις πληροφορίες όσον αφορά τις δαπάνες. Όντως, το υπουργείο έστειλε τις πληροφορίες, θα χρειαστούν πέντε υπάλληλοι στο Υπουργείο Εργασίας, περίπου £40.000. Αλλά θέλω να επισημάνω ότι το κόστος στον ιδιωτικό τομέα καλύπτει έξι χιλιάδες αυτοκίνητα, είναι £3 εκατομ. και αν εφαρμοστεί, που θα εφαρμοστεί σε τρία χρόνια κατ' αναλογίαν, θα είναι £1 εκατομ. για τον κάθε χρόνο. Η έκθεση που είχε υποβάλει το υπουργείο λέει ότι οι οργανώσεις ενημερώθηκαν και συμφωνούν για την εφαρμογή του νόμου. Εγώ θέλω να το επισημάνω. Διότι υποθέτω πολύ πολύ σύντομα θα ακούμε ότι η δαπάνη £1 εκατομ. το χρόνο ή £3 εκατομ.... Αν γίνουν όλα από τον πρώτο χρόνο, θεωρώ ότι θα τη βρουν μεγάλη δαπάνη. Θέλω να το πω, για να είναι γνωστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, για την επισήμανση.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ, του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Περίοδος οδήγησης. Άρθρο 4.

Περίοδος ανάπαυσης και διάλειμμα. Άρθρο 5.

Παρεκκλίσεις. Άρθρο 6.

Απαγόρευση ορισμένων τύπων αμοιβών. Άρθρο 7.

Υποχρεώσεις ιδιοκτήτη οχήματος. Άρθρο 8.

Ταχογράφος. Άρθρο 9.

Υποχρεώσεις οδηγού και εργοδότη οχήματος. Άρθρο 10.

Στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα υπηρεσίας. Άρθρο 11.

Εξουσιοδότηση λειτουργιών. Άρθρο 12.

Εξουσίες εξουσιοδοτημένων λειτουργιών και αστυνομικών. Άρθρο 13.

Παρακώλυση εξουσιοδοτημένου λειτουργού και αστυνομικού. Άρθρο 14.

Γενική παράβαση του Νόμου. Άρθρο 15.

Αποδεκτή μαρτυρία. Άρθρο 16.

Κανονισμοί. Άρθρο 17.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 18.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης Οδηγών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα, που είναι «Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002», δεν είναι έτοιμο.

Τα υπ' αριθμούς 16, 17 και 18 θέματα είναι «Ο περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμος του 2002», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002» και έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην

Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το εν λόγω νομοσχέδιο και οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα η υιοθέτηση διατάξεων που αφορούν την άσκηση του ποιοτικού ελέγχου τόσο των γεωργικών προϊόντων που εισάγονται στην Κυπριακή Δημοκρατία, διακινούνται προς κράτη μέλη και εξάγονται προς τρίτες χώρες όσο και των γεωργικών προϊόντων που παράγονται και διατίθενται προς πώληση στην Κυπριακή Δημοκρατία. Το νομοσχέδιο εισάγει ένα γενικό νομικό πλαίσιο σύμφωνα με τις πρόνοιες των κοινοτικών κανονισμών.

Με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 της πιο πάνω προτεινόμενης νομοθεσίας, θεσπίζονται κανόνες με βάση τους οποίους θα διενεργείται έλεγχος από τον επιθεωρητή των γεωργικών προϊόντων για προϊόντα που εξάγονται, εισάγονται ή διατίθενται σε εμπορία εντός της Δημοκρατίας. Οι κανονισμοί αυτοί προνοούν για την έκδοση πιστοποιητικού καταλληλότητας και φυτοϋγειονομικού πιστοποιητικού για τα προϊόντα τα οποία επιθεωρούνται σε χώρους επιθεώρησης ή στα σημεία αναχώρησης και κρίνονται κατάλληλα για αποστολή σε κράτη μέλη ή εξαγωγή, ανάλογα με την περίπτωση. Επιπλέον, προνοούν για την έκδοση δελτίου επιθεώρησης για γεωργικά προϊόντα τα οποία κρίνονται κατάλληλα για εξαγωγή ή αποστολή σε κράτη μέλη.

Σκοπός των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 της υπό αναφορά προτεινόμενης νομοθεσίας, σκοπεύεται η κατάργηση των υφιστάμενων κανονισμών περί Γεωργικών Προϊόντων (Εξαγωγή) και η αντικατάστασή τους με νέους κανονισμούς, οι οποίοι διαφοροποιούν τις διαδικασίες του ποιοτικού ελέγχου που θα διεξάγεται τόσο για τα εισαγόμενα όσο και για τα εξαγόμενα γεωργικά προϊόντα, καθώς και για τα προϊόντα που διακινούνται και διατίθενται προς εμπορία στην εσωτερική αγορά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμος του 2002.
2. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

- Εξουσίες και καθήκοντα της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 5.
- Εγκαθίδρυση της Επιτροπής Επιθεώρησης Γεωργικών Προϊόντων. Άρθρο 6.
- Συνεδρίες και απαρτία της Επιτροπής Επιθεώρησης Γεωργικών Προϊόντων.
Άρθρο 7.
- Αμοιβή Προέδρου και μελών της Επιτροπής Επιθεώρησης Γεωργικών Προϊόντων.
Άρθρο 8.
- Αρμοδιότητες και εξουσίες της Επιτροπής Επιθεώρησης Γεωργικών Προϊόντων.
Άρθρο 9.
- Έλεγχος γεωργικών προϊόντων που πωλούνται στη Δημοκρατία. Άρθρο 10.
- Έλεγχος εισαγόμενων/εξαγόμενων γεωργικών προϊόντων. Άρθρο 11.
- Έλεγχος γεωργικών προϊόντων σε ή από κράτη-μέλη. Άρθρο 12.
- Διενέργεια ελέγχου των γεωργικών προϊόντων για εισαγωγή, εξαγωγή ή αποστολή
σε κράτη-μέλη από Επιθεωρητές. Άρθρο 13.
- Καθήκον για απομάκρυνση γεωργικών προϊόντων. Άρθρο 14.
- Απαγόρευση νοθείας γεωργικών προϊόντων. Άρθρο 15.
- Εξουσία Επιθεωρητή να εξετάζει γεωργικά προϊόντα προοριζόμενα για εμπορία,
εισαγωγή, εξαγωγή. Άρθρο 16.
- Αρμοδιότητες Επιθεωρητών. Άρθρο 17.
- Επιβολή διοικητικών κυρώσεων και προστίμων. Άρθρο 18.
- Αδικήματα. Άρθρο 19.
- Ευθύνη αξιωματούχων υπαλλήλων κ.λπ. νομικών προσώπων. Άρθρο 20.
- Άσκηση ποινικής δίωξης. Άρθρο 21.
- Αστική και ποινική ευθύνη. Άρθρο 22.
- Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 23.
- Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων. Άρθρο 24.

Εξουσία έκδοσης γραπτών ειδοποιήσεων. Άρθρο 25.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 26.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 27.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 27 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 27 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 16 να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 17 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 17 εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 18 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 18 εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19, 20 και 21 έχουν επίσης κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», «Ο περί της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί του Δικαιώματος

Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Το πρώτο νομοσχέδιο, του οποίου η κατάθεση στη Βουλή προηγήθηκε της κατάθεσης των άλλων δύο, εξετάστηκε επίσης από την επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2002.

Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο στον τομέα της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων. Ειδικότερα με το νομοσχέδιο αυτό:

1. Σκοπείται η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας, ώστε η νομική προστασία που παρέχει το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας να καλύπτει και τους δημιουργούς προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και τους δημιουργούς βάσεων δεδομένων και ταινιών.
2. Προστατεύονται τα συγγενικά δικαιώματα, όπως ηχογραφήσεις, ερμηνείες και εκτελέσεις έργων που προστατεύονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, και επομένως χορηγείται στους καλλιτέχνες, ερμηνευτές ή εκτελεστές, στους παραγωγούς φωνογραφημάτων και ταινιών και στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς το αποκλειστικό δικαίωμα της υλικής ενσωμάτωσης, αναπαραγωγής και διανομής τους.
3. Διασφαλίζεται η προστασία της διασυνοριακής μετάδοσης των προγραμμάτων στον τομέα της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης μέσω δορυφόρου και της αναμετάδοσης μέσω καλωδίου.
4. Η διάρκεια της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των κινηματογραφικών ή οπτικοακουστικών έργων αυξάνεται και ορίζεται σε εβδομήντα χρόνια από το θάνατο του τελευταίου επιζώντος από κύκλο συγκεκριμένων προσώπων που είναι οι συντελεστές οπτικοακουστικού ή κινηματογραφικού έργου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις, που υπογράφηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1996 στη Γενεύη. Την

πιο πάνω συνθήκη έχει υπογράψει και η Κυπριακή Δημοκρατία, με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 53.204, ημερομηνίας 21ης Φεβρουαρίου 2001.

Η εν λόγω συνθήκη αφορά την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί ηλεκτρονικών υπολογιστών και βάσεων δεδομένων, το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία, ιδιαίτερα των έργων σε ψηφιακή μορφή. Έργα θεωρούνται επίσης τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Η αποθήκευση ενός προστατευόμενου έργου με ηλεκτρονικό μέσο σε ψηφιακή μορφή συνιστά αναπαραγωγή με την έννοια του άρθρου 9 της Σύμβασης της Βέρνης και επιτρέπεται μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Θέματα όπως το πιο πάνω, τα οποία προκύπτουν σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω συνθήκης, ρυθμίζονται με το πρώτο νομοσχέδιο με το οποίο επιτυγχάνεται πλήρως η εναρμόνιση με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Η επιψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συνθήκης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η περαιτέρω τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη εφαρμογή της αναφερόμενης πιο πάνω Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της εξέτασης του πρώτου νόμου, επειδή είχε πληροφορηθεί ότι η εκτελεστική εξουσία δεν είχε μελετήσει τις απόψεις όλων των επηρεαζόμενων προσώπων, ζήτησε από τους ίδιους τους ενδιαφερομένους να της αποστείλουν γραπτώς τις απόψεις τους, πριν προχωρήσει στην τοποθέτησή της. Αφού η επιτροπή έλαβε τις απόψεις των

ενδιαφερομένων, καθώς και τα σχόλια της κυβέρνησης πάνω σε αυτές, αποφάσισε να υιοθετήσει μία από αυτές και συγκεκριμένα την άποψη που αναφέρεται στην αντικατάσταση της λέξης “κλεψίτυπο” με τις λέξεις “μη εξουσιοδοτημένο” στο πρώτο νομοσχέδιο. Πρόσθετα η επιτροπή ενοποίησε το πρώτο και το τρίτο νομοσχέδιο, αφού και τα δύο αναφέρονται στην ίδια βασική νομοθεσία.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των τριών πιο πάνω νομοσχεδίων, γι’ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως έχουν διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω. Σημειώνεται ότι με την ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου κυρώνεται και η σχετική συνθήκη στην οποία αυτό αναφέρεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
2. Ο περί της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
3. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Η κ. Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Κατά τη διάρκεια του τριημέρου του Κατακλυσμού, που γιορτάσαμε πριν λίγο καιρό, είχαμε την τύχη να έρθουν στην Κύπρο, για να γιορτάσουν στις παραλιακές τους

πόλεις, η Άννα Βίση και ο Μάριος Τόκας. Πέρασαν ωραία στα πανηγύρια της γιορτής του Κατακλυσμού, αλλά δυστυχώς είχαν την ατυχία να τους κλαπεί το “πορτοφόλι”. Δεν καλύφθηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ούτε από την τηλεόραση ούτε από τις εφημερίδες. Η είδηση πέρασε απαρατήρητη. Ο λόγος είναι ότι η αντιγραφή των τραγουδιών, η πνευματική εργασία δε θεωρείται κλοπή ίσως συνειδητή, δεν καταγράφεται σαν κλοπή και έτσι πέρασε απαρατήρητη αυτή η αντιγραφή.

Η πνευματική εργασία και η πνευματική δημιουργία είναι η πιο προσωπική περιουσία της εξυπνάδας και του ταλέντου ενός ανθρώπου. Στους δημιουργικούς ανθρώπους χρωστούμε την πρόοδο και την καλή ζωή που έχουμε σήμερα, είτε η δημιουργία τους είναι ένα τραγούδι είτε είναι ζωγραφική είτε κάνουν τη ζωή μας πιο ωραία, πιο όμορφη, είτε είναι ένα αρχιτεκτονικό έργο, ένα ωραίο σπίτι, ένα ωραίο δημιούργημα, ένα νέο μηχάνημα, ένα νέο φάρμακο που σώζει ζωές, που κάνει καλύτερη τη ζωή μας, και ευκολότερη και υγιέστερη.

Με το να μη σεβόμαστε τη δημιουργία των εφευρετικών και ταλαντούχων συνανθρώπων μας, να την κλέβουμε και να τη χρησιμοποιούμε για δικό μας οικονομικό όφελος χωρίς την άδειά τους, σκοτώνουμε τη δημιουργία και απογοητεύουμε τους δημιουργούς. Απογοητεύουμε τους ανθρώπους που συνεισφέρουν στην πρόοδο και την καλή ζωή.

Σεβασμός στα εκπαιδευτικά βιβλία των καθηγητών και των μελετητών που έχουν ξοδέψει τη ζωή τους για να γράψουν ένα βιβλίο. Να διδάσκονται τα παιδιά μας στο πανεπιστήμιο, στο σχολείο και στο κολέγιο, αυτό είναι η λιγότερη ή η μικρότερη εκτίμηση που μπορούμε να δείξουμε στους μελετητές που δίδουν τα όπλα ζωής στους φοιτητές μας. Τόσο οι φοιτητές μας όσο και τα πανεπιστήμια, τα κολέγια και τα σχολεία πρέπει να απαγορεύουν τη χρήση φωτοτυπημένων βιβλίων. Είναι μάλιστα σε όλες τις φοιτητικές κοινωνίες η παράνομη αντιγραφή εκπαιδευτικών βιβλίων, χωρίς να είναι

φθηνότερα τα φωτοτυπημένα. Οι φοιτητές μας πρέπει να αγοράζουν το βιβλίο από το βιβλιοπωλείο και όχι από κάποια φωτοτυπική μηχανή. Πρέπει να μάθουμε τα παιδιά μας να σέβονται την πνευματική εργασία και να τους ενθαρρύνουμε να δημιουργούν και αυτοί και να έχουν πρωτότυπες και προοδευτικές ιδέες και όχι να αντιγράφουν τη δουλειά και τους κόππους κάποιου άλλου.

Ψηφίζουμε σήμερα τροποποιήσεις στις νομοθεσίες μας, για να προστατεύουμε, μεταξύ άλλων, τη νέα τεχνολογία, τα συγγενικά δικαιώματα των πνευματικών έργων, τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών με επέκταση του χρόνου προστασίας τους. Ψηφίζουμε ένα νόμο στο όνομα της Ευρώπης. Μας είπαν είναι για εναρμόνιση. Πρέπει όμως να γνωρίζουμε ότι η Κύπρος είχε νομοθεσία για την πνευματική εργασία από το 1911. Η Κύπρος προστάτευε την πνευματική δημιουργία πριν από πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Έχουμε ίσως μια από τις παλαιότερες νομοθεσίες προστασίας της πνευματικής εργασίας στην Ενωμένη Ευρώπη. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Η προστασία των πνευματικών έργων είναι ελληνική παράδοση από τους αρχαιότερους χρόνους. Είναι κανόνες ηθικής του τόπου μας. Σεβόμαστε τον πατέρα των φιλολογικών έργων με αναπόσπαστη αναφορά του συγγραφέα μαζί με το έργο του, του γλύπτη μαζί με το δημιούργημά του. Λέμε “Ομήρου Οδύσσεια”, λέμε “Αισχύλου Πέρσαι”, λέμε “ο δισκοβόλος του Μύρωνα”. Πάντοτε είναι με τον πατέρα του έργου που οι αρχαίοι Έλληνες ανέφεραν το δημιούργημα. Γι’ αυτό, εξάλλου, και μέχρι σήμερα, από στόμα σε στόμα, θυμόμαστε αιώνες μετά, χιλιετηρίδες μετά, τα ονόματα των αρχαίων Ελλήνων δημιουργών. Ακριβώς γι’ αυτό, γιατί μάθαμε να σεβόμαστε την πνευματική εργασία.

Ψηφίζοντας τους νέους αυτούς νόμους, επιτρέψτε μου να σας πληροφορήσω και να σας επιβεβαιώσω ότι δεν πρόκειται για εναρμόνιση, πρόκειται για επιβεβαίωση των

αρχών μας και των παραδόσεών μας πάνω στο θέμα της προστασίας της πνευματικής δημιουργίας.

Γι' αυτό θα ήθελα από αυτό το βήμα να καλέσω όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, τον Αρχηγό Αστυνομίας, το Γενικό Εισαγγελέα, τα δικαστήριά μας να εφαρμόσουν αυτές τις νομοθεσίες πραγματικά για το σεβασμό της δημιουργίας και την ενθάρρυνση ταυτόχρονα της δημιουργίας, ώστε να συνεχίσει η πρόοδος και η ανάπτυξη του ανθρωπίνου γένους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δε θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε. Απλώς, ορμώμενος από την τελευταία εισήγηση της συναδέλφου και έκκληση προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, εγώ θα ήθελα να κάμω έκκληση προς τον πολίτη να μη συνεργάζεται με αυτή την κλοπή, διότι εκεί είναι η ρίζα του κακού. Αν ο πολίτης το συνειδητοποιήσει, τότε θα λυθούν πάρα πολλά προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Για τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 21, τα νομοσχέδια δηλαδή, υπάρχει ενιαίο κείμενο και παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση των άρθρων 4 έως 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 7Α, 7Β, 7Γ, 7Δ και 7Ε. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 10Α, 10Β και 10Γ. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την εισαγωγή νέου άρθρου 14Α. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με κατάργηση του άρθρου 18. Άρθρο 15.

Διαχρονική εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 16.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 17 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 17 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση για το υπ' αριθμόν 20 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συνθήκης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με αριθμούς 22 και 23 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμος του 2002» και «Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα

**νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και
Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμος του 2002»
και «Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και με τη σχετική κοινοτική οδηγία που αφορά το βάρος της απόδειξης σε περίπτωση δυσμενούς μεταχείρισης λόγω φύλου.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό προτείνεται η κατάργηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων των επαγγελματικών σχεδίων κοινωνικής ασφάλισης που είναι αντίθετες με τις διατάξεις του, προβλέπονται μέτρα ελέγχου, αδικήματα και ποινές, σε περίπτωση παράβασης του νόμου, και εισάγεται η αντιστροφή του βάρους της απόδειξης σε περίπτωση δυσμενούς μεταχείρισης λόγω φύλου σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται επίσης η εναρμόνιση με την πιο πάνω αρχή, η εφαρμογή της οποίας διασφαλίζεται στα καταστατικά των ταμείων προνοίας.

Σημειώνεται ότι τα δύο νομοσχέδια έχουν εξεταστεί και ομόφωνα εγκριθεί από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Άρθρο 3.

Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στα επαγγελματικά σχέδια κοινωνικής ασφάλισης. Άρθρο 4.

Παροχές των οποίων η χορήγηση επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων διαχείρισης των σχεδίων. Άρθρο 5.

Περιπτώσεις καταβολής από τον εργοδότη συμπληρωματικού ποσού σύνταξης. Άρθρο 6.

Κατάργηση ή ακυρότητα αντίθετων ρυθμίσεων. Άρθρο 7.

Εξέταση και τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων επαγγελματικών σχεδίων κοινωνικής ασφάλισης και συμβάσεων εργασίας. Άρθρο 8.

Προστασία εργοδοτούμενων. Άρθρο 9.

Δικαστική προστασία. Άρθρο 10.

Αρμόδια Δικαστήρια. Άρθρο 11.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 12.

Απαγόρευση παραίτησης από δικαιώματα. Άρθρο 13.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 14 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 23 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 8Α. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 4 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Ο περί της Απόσπασης Εργαζομένων στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Απόσπασης Εργαζομένων στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγις Αγαπίου

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Γιαννάκης Ομήρου

Ελένη Μαύρου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις κοινοτικές οδηγίες που αφορούν την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο διασφαλίζεται ότι οι ελάχιστοι όροι και συνθήκες εργοδότησης και απασχόλησης των αποσπασμένων εργαζομένων, στα πλαίσια παροχής προσωρινής εργασίας στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τους εργαζομένους στη Δημοκρατία με βάση νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις ή συλλογικές συμβάσεις. Το νομοσχέδιο αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε ένα κράτος μέλος και προβαίνουν σε απόσπαση εργαζομένων στο έδαφος της Δημοκρατίας. Παράλληλα, προβλέπει για τη διαδικασία παροχής πληροφοριών και συνεργασίας με αρχές άλλων κρατών για θέματα τα οποία σχετίζονται με τις πρόνοιές του.

Το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, στα πλαίσια της καθιερωμένης διαδικασίας, ενέκρινε ομόφωνα το περιεχόμενο του νομοσχεδίου, κατόπιν συζήτησης, σε πρώτο στάδιο από τριμερή τεχνική επιτροπή του σώματος αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίον Εφαρμογής. Άρθρο 3.

Όροι εργασίας και απασχόλησης των αποσπασμένων εργαζομένων. Άρθρο 4.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 5.

Υπολογισμός διάρκειας απόσπασης. Άρθρο 6.

Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις. Άρθρο 7.

Μέτρα ελέγχου εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

Αρμόδιο όργανο επίβλεψης και ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος Νόμου.
Άρθρο 9.

Αρμόδιο όργανο παροχής πληροφοριών - Συνεργασία σε θέματα ενημέρωσης.
Άρθρο 10.

Προστασία προσωπικών δεδομένων 138(I) του 2001. Άρθρο 11.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 12.

Δικαστική αρμοδιότητα. Άρθρο 13.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 14 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 14 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Απόσπασης Εργαζομένων στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το
νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της

διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το εν λόγω νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις κοινωνικές ασφάλισεις, με στόχο την εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης.

Ειδικότερα, σκοπός του νομοσχεδίου είναι να επιφέρει στη βασική νομοθεσία τις αναγκαίες τροποποιήσεις, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή των κοινοτικών κανονισμών που αφορούν τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας για τη διασφάλιση της αρχής της ισότητας και της αρχής της διατήρησης των κεκτημένων κοινωνικών ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Στόχος των πιο πάνω κοινοτικών κανονισμών δεν είναι η αντικατάσταση των διάφορων εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης με ένα ενιαίο σύστημα αλλά ο συντονισμός των εθνικών συστημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίσουν την αρχή ότι τα άτομα που ασκούν το δικαίωμα διακίνησης και παραμονής εντός της Κοινότητας δε θα τίθενται σε δυσμενέστερη θέση από τα άτομα που διαμένουν και εργάζονται συνεχώς στο ίδιο κράτος μέλος. Για την επίτευξη του στόχου αυτού κατοχυρώνονται οι πιο κάτω αρχές:

1. Η εφαρμογή μιας μόνο νομοθεσίας κοινωνικών ασφαλίσεων, ώστε να αποφεύγεται η πληρωμή εισφορών σε δύο χώρες για την ίδια απασχόληση.
2. Η ισότητα μεταχείρισης μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών πολιτών όλων των κρατών μελών της Ένωσης σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης.
3. Ο συνυπολογισμός των περιόδων ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες μέλη της Ένωσης.
4. Η διατήρηση των κεκτημένων κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων (εξαγωγή παροχών).

Οι πρόνοιες της υφιστάμενης κυπριακής νομοθεσίας δε διασφαλίζουν τις πιο πάνω αρχές, γιατί ασφαλισμένος που έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κύπρο μπορεί να ασφαλιστεί ως προαιρετικά ασφαλισμένος, αν έχει ένα χρόνο ασφάλισης στην Κύπρο, ενώ ασφαλισμένος που δεν έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κύπρο μπορεί να ασφαλιστεί ως προαιρετικά ασφαλισμένος, αν έχει τρία χρόνια ασφάλισης στην Κύπρο. Επίσης, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, τα επιδόματα ασθενείας, ανεργίας, μητρότητας και σωματικής βλάβης δεν πληρώνονται σε δικαιούχους, όταν αυτοί απουσιάζουν από την Κύπρο.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες στο υπό αναφορά νομοσχέδιο τροποποιήσεις:

1. οι ασφαλισμένοι με διαμονή στην Κύπρο και οι ασφαλισμένοι με διαμονή στο εξωτερικό θα τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης. Ο ασφαλισμένος, ανεξάρτητα από τη χώρα της συνήθους διαμονής του, θα μπορεί να συνεχίσει την ασφάλισή του στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε προαιρετική βάση, αν έχει πληρωμένες ασφαλιστέες αποδοχές στο κατώτερο τμήμα ασφαλιστέων αποδοχών ίσες με το ποσό των ετήσιων βασικών ασφαλιστέων αποδοχών (ένα χρόνο ασφάλιση),
2. δικαιούχοι για τους οποίους ισχύει ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 δε θα πληρώνονται επίδομα ασθενείας, ανεργίας, μητρότητας και σωματικής βλάβης,

όταν απουσιάζουν από την Κύπρο ή άλλο κράτος μέλος και βρίσκονται σε τρίτη χώρα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο συζητήθηκε στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και εγκρίθηκε ομόφωνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 5 εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμούς 26 και 27 θέματα δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη, ωστόσο το ΑΚΕΛ έχει επιφυλάξεις για τον τρόπο προώθησης του νομοσχεδίου και ο κ. Κληρίδης θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ωστόσο, ύστερα από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, αποφασίστηκε το εν λόγω νομοσχέδιο να εξεταστεί πρώτα από την Κοινοβουλευτική

Επιτροπή Νομικών και μετά από την αρμόδια για τα εναρμονιστικά νομοσχέδια επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13, 20 και 27 Ιουνίου 2002. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, καθώς και εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του συντάγματος, ώστε να εναρμονιστεί η κυπριακή νομοθεσία με το κοινοτικό κεκτημένο και ιδιαίτερα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Καταστατικό για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και να επιτευχθεί έτσι η ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Να σημειωθεί ότι κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικές της ρυθμίσεις γύρω από το θέμα αυτό, αλλά πάντοτε στα πλαίσια του κοινοτικού κεκτημένου.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των άρθρων 118 και 119 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που είναι από τα μη θεμελιώδη άρθρα του. Ειδικότερα γίνεται εισήγηση για τα ακόλουθα:

1. Ο διοικητής και ο υποδιοικητής της Κεντρικής Τράπεζας να μην είναι δημόσιοι υπάλληλοι.
2. Ο διοικητής και ο υποδιοικητής να μην παύονται οποτεδήποτε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αλλά υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζει ο νόμος από συμβούλιο, που συστήνεται με βάση το άρθρο 153.8 του συντάγματος, του οποίου προεδρεύει ο πρόεδρος του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και μέλη είναι

ένας Έλληνας και ένας Τούρκος δικαστής του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.

3. Ο διοικητής και ο υποδιοικητής της Κεντρικής Τράπεζας στην εκτέλεση των καθηκόντων τους να μη λαμβάνουν οδηγίες από την κυβέρνηση.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η προτεινόμενη κατά προτεραιότητα τροποποίηση του συντάγματος είναι επιβεβλημένη, για να εναρμονιστεί η Κύπρος με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό.

Την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα το θέμα της σύνθεσης του συμβουλίου, που θα μπορεί να παύει το διοικητή και τον υποδιοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, και υπέδειξε την ανάγκη τροποποίησης και του άρθρου 47 του συντάγματος, που παρέχει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εξουσία παύσης των πιο πάνω αξιωματούχων, αφού η εξουσία αυτή γίνεται εισήγηση να ανατεθεί στο συμβούλιο που συστήνεται με βάση το άρθρο 153.8 του συντάγματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής, καθώς και τα μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται υπέρ της έγκρισης του πιο πάνω νομοσχεδίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε νομοτεχνικά, ύστερα από εισήγηση της επιτροπής, από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, χωρίς όμως να υπάρξουν αλλαγές όσον αφορά τη σύνθεση του πιο πάνω συμβουλίου.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ως θέμα αρχής συμφωνούν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, εκφράζουν όμως επιφυλάξεις για τον τρόπο προώθησής του για τους λόγους που θα εκθέσουν στην ολομέλεια της Βουλής.

3. Το μέλος της επιτροπής και βουλευτής των Νέων Οριζόντων κ. Χρίστος Κληρίδης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια της Βουλής γύρω από το νομοσχέδιο αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της στις 3 Ιουνίου και 2 Ιουλίου 2002. Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της τα θέματα που απασχόλησαν την επιτροπή Νομικών, καθώς και τις τελικές θέσεις της πάνω στο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, υιοθετώντας τις νομοτεχνικές τροποποιήσεις που εισηγείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας η επιφύλαξη ήταν σε σχέση με την τροποποίηση του συντάγματος αυτή τη στιγμή. Είχαμε την άποψη ότι, όπως οι άλλες τροποποιήσεις θα ομαδοποιηθούν και θα τεθούν ενώπιον της ολομέλειας συνολικά, μπορούσε να γίνει και αυτή η τροποποίηση. Στην επιτροπή όμως Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξηγήθηκε ότι αυτή ειδικά η περίπτωση πρέπει να εξαιρεθεί, για να λειτουργήσει ο νόμος περί Κεντρικής Τράπεζας, κάτι το οποίο έχουμε αποδεχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Παπαδόπουλε.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σωστά όσα είπε ο κ. Χρίστου. Εγώ ξέρετε ότι είμαι πάντα υπέρ της άποψης ότι δεν πρέπει να γίνεται τροποποίηση του συντάγματος όποτε

αντιμετωπίζεται πρόβλημα, πλην των τροποποιήσεων που είναι αναγκαίες για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και δεν είναι ακόμα βέβαιο ότι θα υπάρξει μια ομάδα τροποποιήσεων, ότι θα εγκριθούν. Πιθανώς να ακολουθηθεί το παράδειγμα της Εσθονίας, ένα άρθρο μόνο να δίδει εξουσία για τροποποίηση άλλως πως. Δεν είναι τούτο το θέμα όμως.

Ειδικά για την Κεντρική Τράπεζα είναι δύο άρθρα μόνο στο σύνταγμα και είναι κατ' εξαίρεση που πρόνοιες για την ίδρυση και λειτουργία της Κεντρικής Τράπεζας μπήκαν στο σύνταγμα, για τους γνωστούς λόγους που καθόριζαν το δοτό σύνταγμα που είχαμε την εποχή εκείνη. Γι' αυτό, νομίζω, δικαιολογείται η εξαίρεση. Δεν επηρεάζει άλλα δικαιώματα πολιτών ή τα ανθρώπινα δικαιώματα ή την προστασία των πολιτών και συμφωνώ με τον κ. Χρίστου, ότι είναι επείγον να γίνει, διαφορετικά δεν μπορεί η Κύπρος να μετέχει στο συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που είναι ένας από τους όρους για την ένταξη της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Κληρίδη, παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος για τον οποίο είχα προβληματιστεί και επιφυλάχθηκα να τοποθετηθώ στην ολομέλεια είναι ότι με την τροποποίηση του συντάγματος δίδεται η εξουσία στη δικαστική εξουσία να αποφασίζει για τον τερματισμό και την παύση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Αισθάνομαι ότι, ανεξαρτήτως των δυσκολιών για εξεύρεση του κατάλληλου και αρμόδιου σώματος που θα μπορεί και έπρεπε να αποφασίζει, το Ανώτατο Δικαστήριο δε θα έπρεπε να έχει αυτή την εξουσία, αν λάβουμε υπόψη μας τη διάκριση των εξουσιών που υπάρχει μεταξύ της νομοθετικής, της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας. Το να δοθεί μια εξουσία στο Ανώτατο

Δικαστήριο να παύει το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, κατά τη γνώμη μου, έστω κι αν πρόκειται για τροποποίηση του συντάγματος, ισοδυναμεί με επέμβαση στη βασική δομή του ίδιου του συντάγματος που βασίζεται πάνω στο διαχωρισμό των τριών εξουσιών. Γι' αυτό το λόγο θα απόσχω από την ψηφοφορία, για να μη θεωρηθεί ότι δε συνηγορώ υπέρ εναρμονιστικών μέτρων. Συνηγορώ, αλλά, για τους λόγους που εξήγησα, δε θα υπερψηφίσω την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή Νομικών μελέτησε σε αρκετές συσκέψεις της το θέμα αυτό. Πράγματι, προβληματιστήκαμε ως προς το κατά πόσο ο μηχανισμός που έγινε εισήγηση να εισαχθεί ήταν ο καταλληλότερος. Όμως οποιαδήποτε άλλη διαζευκτική πρόταση ως προς την παύση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια εκείνα τα οποία αντικειμενικά οι πάντες θέλαμε να ικανοποιηθούν. Αλλά, όσον αφορά το δικαστικό συμβούλιο, υπάρχει ήδη στο σύνταγμα αναφορά εν σχέσει με πειθαρχικά αδικήματα του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Συνεπώς, εκείνο το οποίο απλώς έχουμε κάνει ήταν, δεδομένης της έλλειψης οποιασδήποτε καλύτερης πρότασης, να επεκτείνουμε το δικαίωμα αυτού του συμβουλίου, πέρα από την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων στο διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, και στο σημείο της παύσης του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Επαναλαμβάνω ότι τούτο έγινε από την επιτροπή Νομικών, έγινε εισήγηση προς την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, γιατί δεν υπήρχε καλύτερη εισήγηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ απλώς θέλω να πω πως η άποψη που ακούστηκε περί παραβίασεως της αρχής της διακρίσεως των εξουσιών είναι κάτι που δεν ισχύει βέβαια καθόλου ακόμα και με την εντελώς θεωρητική προσέγγιση, γιατί εδώ, από τη στιγμή που είναι νομοθετημένο το συμβούλιο αυτό στο σύνταγμα να αποφασίζει για συγκεκριμένη εργασία άλλη, η οποία είναι παρόμοια, διαφορετική από αυτή που του δίνεται επιπλέον σε σχέση με το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, δε δημιουργείται έκτακτο συμβούλιο από δικαστικούς το οποίο έχει καθήκον το οποίο αρμόζει στην εκτελεστική εξουσία. Δε δημιουργεί καμία σύγχυση των εξουσιών, γιατί οι όροι και οι προδιαγραφές είναι καθορισμένες για το πώς θα λειτουργεί το συμβούλιο αυτό. Κατά συνέπεια, ενώ θα είχε μια εντελώς σημασία θεωρητική πιθανώς η καταγραφή που ακούστηκε, στην πράξη, από όποια οπτική γωνία και αν το δει κάποιος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι γίνεται σύγχυση.

Θέλω να πω κάτι ακόμα, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι έγινε ένα φραστικό λάθος στο νομοσχέδιο. Στη σελίδα 3, στον πλαγιότιτλο «Τροποποίηση του Άρθρου 118 του Συντάγματος» -στο άρθρο 3, δηλαδή, του νομοσχεδίου- στο 3(β), όπου έχει αναγραφεί «με την αντικατάσταση της παραγράφου 4 αυτού και την αντικατάστασή της με την ακόλουθη νέα παράγραφο:», προφανώς εννοεί «με τη διαγραφή της παραγράφου 4 αυτού και την αντικατάστασή της με την ακόλουθη νέα παράγραφο:». Πρέπει να είναι τυπογραφικό λάθος, αλλά για σκοπούς τάξεως θα πρέπει να διορθωθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να πούμε ότι εκείνο που προβλημάτισε κατά τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος ήταν, ενώ τροποποιούμε το σύνταγμα, για να είναι απόλυτα ανεξάρτητη η Κεντρική Τράπεζα και συνεπώς ο διοικητής της να μην παύεται από τον επικεφαλής της εκτελεστικής εξουσίας, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, εκείνο που προβλημάτισε είναι κατά πόσο δίνοντας το δικαίωμα αυτό στα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα είχε το δικαίωμα ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας στη συνέχεια που έχουν όλοι οι πολίτες της δημοκρατίας, να μπορούσε δηλαδή να προσφύγει στη δικαιοσύνη, σε περίπτωση που διαφωνούσε με την απόφαση για την παύση του. Φαίνεται όμως ότι αυτό το θέμα λύεται, διότι το δικαίωμα το οποίο αποκτά το συμβούλιο αυτό δεν είναι δικαίωμα το οποίο αποκτά καθ' ολοκληρίαν το Ανώτατο Δικαστήριο. Συνεπώς, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας θα μπορεί να προσφύγει κατά της απόφασης αυτής, με δικαίωμα την εξαίρεση ή την αυτοεξαίρεση των δικαστών οι οποίοι θα πάρουν τη συγκεκριμένη απόφαση. Γι' αυτό και πρέπει να πω ότι και εγώ συμφωνώ ότι δεν τίθεται θέμα σε ό,τι αφορά τη διάκριση των εξουσιών, αλλά απλά κατοχυρώνεται στην πράξη η ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας και του διοικητή αυτής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 47 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 118 του Συντάγματος. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 119 του Συντάγματος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μόνο μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με μία...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Με...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δύο αποχές. Υπάρχει άλλος;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 29, 30 και 31 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, που διορίστηκε με βάση τον περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου, ώστε οι διορισμοί και οι προαγωγές του προσωπικού στο Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων να μη γίνονται από ένα μόνο πρόσωπο, τον Επίτροπο, αλλά από τριμελές συμβούλιο.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, η οποία αναλύθηκε στην επιτροπή από τον εισηγητή της, η προτεινόμενη ρύθμιση, που συνάδει με αντίστοιχες ρυθμίσεις στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αποβλέπει στην αντιμετώπιση των εγγενών αδυναμιών που συνεπάγεται η άσκηση εξουσίας από μονοπρόσωπο όργανο, καθώς και στην από κάθε άποψη διασφάλιση της επιθυμητής χρηστής διοίκησης και αξιοκρατικής επιλογής προσωπικού.

Το εγκαθιδρυόμενο με την πρόταση νόμου Συμβούλιο Επιλογής και Προαγωγών, που θα είναι το αρμόδιο όργανο για την πλήρωση των θέσεων στο Γραφείο του Επιτρόπου, θα απαρτίζεται από τον Επίτροπο, ως πρόεδρο, και από το Βοηθό Επίτροπο και το διοριζόμενο με βάση το άρθρο 27 του υπό τροποποίηση νόμου πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ο οποίος, σε περίπτωση κωλύματος, θα αντικαθίσταται από ένα εκ των δύο μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, το οποίο θα ορίζεται από τον Επίτροπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί, έτσι που να διευκρινιστεί ότι του Συμβουλίου Επιλογής και Προαγωγών θα προεδρεύει ο Επίτροπος και ότι το συμβούλιο θα ασκεί και πειθαρχικό έλεγχο στο προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι «Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002». Υπάρχουν δύο εκθέσεις, είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Γιαννάκης Ομήρου

Ανδρέας Χρίστου

Ανδρούλα Βασιλείου

Σταύρος Ευαγόρου

Ελένη Μαύρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άγις Αγαπίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Δημήτρης Συλλούρης

Όπως είναι γνωστό, για τους πιο πάνω κανονισμούς έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων στην ολομέλεια της Βουλής στις 17 Ιουνίου 2002. Ύστερα όμως από συνεννόηση μεταξύ του προέδρου της εν λόγω επιτροπής και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, η συζήτησή τους αναβλήθηκε και συμφωνήθηκε οι κανονισμοί να εξεταστούν από τη δεύτερη επιτροπή υπό το φως της από αυτή μελέτης σχετικής πρότασης νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, οι κανονισμοί εξετάστηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Στην ίδια συνεδρίαση παρευρέθηκε επίσης και ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νίκος Πιπτοκοπίτης.

Με τους εν λόγω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 8, 11 και 144 του περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου, καθορίζονται οι όροι πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων του Γραφείου του Επιτρόπου βάσει των σχετικών διατάξεων της υφιστάμενης σχετικής νομοθεσίας που προβλέπουν ότι οι διορισμοί και οι προαγωγές του προσωπικού αυτού αποφασίζονται από τον Επίτροπο.

Η επιτροπή μελέτησε τους εν λόγω κανονισμούς μαζί με την υπό αναφορά σχετική πρόταση νόμου, σύμφωνα με την οποία οι διορισμοί και οι προαγωγές του Γραφείου του Επιτρόπου δε θα γίνονται από ένα μόνο πρόσωπο, τον Επίτροπο, αλλά από τριμελές συμβούλιο, το Συμβούλιο Επιλογής και Προαγωγών. Με βάση την εν λόγω

πρόταση νόμου, που υιοθετήθηκε ομόφωνα από την επιτροπή και για την οποία έχει κυκλοφορήσει σχετική έκθεση, αποφασίστηκε να γίνουν οι αναγκαίες τροπολογίες των υπό συζήτηση κανονισμών, ώστε να συνάδουν με τις πρόνοιές της.

Στη βάση των πιο πάνω, η επιτροπή επαναδιατύπωσε το κείμενο των κανονισμών, έτσι ώστε οι διατάξεις τους να συνάδουν τόσο με τις διατάξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου όσο και με την υφιστάμενη νομοθεσία που αφορά την αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία. Παράλληλα, η επιτροπή αποφάσισε να συμπεριλάβει στους κανονισμούς διάταξη σύμφωνα με την οποία για θέσεις στο Γραφείο του Επιτρόπου με κλίμακα Α8 να διεξάγεται γραπτή εξέταση, εκτός αν το αρμόδιο για τους διορισμούς Συμβούλιο Επιτροπών και Προαγωγών για ειδικούς λόγους αποφασίσει διαφορετικά.

Το αναδιαμορφωμένο κείμενο των κανονισμών τέθηκε υπόψη του Επιτρόπου ο οποίος και το υιοθέτησε.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν αναδιατυπωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 2002. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Παρευρέθηκε επίσης ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 8, 11 και 144 του περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου, είναι ο καθορισμός των όρων πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Ειδικότερα, οι πιο πάνω κανονισμοί προβλέπουν τη διάρθρωση, το είδος και τον αριθμό των θέσεων του Γραφείου του Επιτρόπου, καθώς και θέματα που αφορούν την επιλογή, τους διορισμούς, τις προαγωγές και το χρόνο υπηρεσίας των υπαλλήλων του εν λόγω Γραφείου.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το σκοπό και το περιεχόμενο των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί το σκοπό και το περιεχόμενο των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 34, 35, 36 και 37 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 38 θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 26 Ιανουαρίου 2000 και 1ης Ιουλίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση των ισχυόντων περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμών, ώστε να εναρμονιστούν τα ωφελήματα των υπαλλήλων του Συμβουλίου

Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας με τα αντίστοιχα ωφελήματα που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας, οι πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών εναρμονίζονται με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών, η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει την προτεινόμενη σ' αυτούς πρόνοια με βάση την οποία το συμβούλιο μπορεί να επιτρέψει σε γυναίκα υπάλληλο να αφυπηρητήσει σε περίπτωση υιοθέτησης από αυτή τέκνου ηλικίας όχι μεγαλύτερης των έξι χρόνων, ώστε το θετό τέκνο να είναι ηλικίας όχι μεγαλύτερης των δώδεκα χρόνων, αντί των έξι, για να συνάδει με τη σχετική διάταξη του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από αυτή με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα είναι «Οι περί Ταμείου Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ταμείου Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 49 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των ισχυόντων περί Ταμείου Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμών, ώστε να αυξηθεί το ποσοστό συνεισφοράς του συμβουλίου επί των απολαβών των μελών του ταμείου από 4,5%, που ισχύει σήμερα, σε 6,5%. Σκοπείται επίσης η τροποποίηση της διαδικασίας καθορισμού της υποχρεωτικής κράτησης επί των απολαβών των μελών του ταμείου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας, η υπό αναφορά τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, γιατί είναι αποτέλεσμα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας που ισχύουν από την 1η Ιουλίου 1995.

Οι εκπρόσωποι όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι «Οι περί Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Εργατών) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Εργατών) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκη

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχeteυτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η ίδρυση του Ταμείου Ευημερίας Εργατών του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι όροι ίδρυσης και λειτουργίας του Ταμείου Ευημερίας Εργατών του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας και παράλληλα υλοποιείται σχετική πρόνοια συλλογικής σύμβασης εργασίας μεταξύ του υπό αναφορά συμβουλίου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών και δήλωσαν πως η ίδρυση του υπό αναφορά ταμείου ήταν αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων που συζητήθηκε στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα είναι «Οι περί Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκη Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκη

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λάρνακας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η ίδρυση του Ταμείου Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λάρνακας.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 42 θέμα είναι «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου

Αποχτετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Σοφοκλής Φυττής

Κίκης Γιάγκου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Γιάννος Λαμάρης

Δώρος Θεοδώρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπείται η ίδρυση και λειτουργία ταμείου συντάξεων και φιλοδωρημάτων των υπαλλήλων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι όροι ίδρυσης και λειτουργίας ταμείου συντάξεων και φιλοδωρημάτων των υπαλλήλων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας, με τρόπο που αυτοί να συνάδουν με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών, η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει την προτεινόμενη σ' αυτούς πρόνοια με βάση την οποία το συμβούλιο μπορεί να επιτρέψει σε γυναίκα υπάλληλο να αφυπηρητήσει, σε περίπτωση υιοθέτησης από αυτή τέκνου ηλικίας όχι μεγαλύτερης των έξι χρόνων, ώστε το θετό τέκνο να είναι ηλικίας όχι μεγαλύτερης των δώδεκα χρόνων, αντί των έξι, για να συνάδει με τη σχετική διάταξη του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από αυτή με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 43 και 44 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Σοφοκλής Φυττής

Ιωνάς Νικολάου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαΐου και στις 5 Ιουνίου 2002.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Πανεπιστημίου Κύπρου και της Ένωσης του Ακαδημαϊκού Προσωπικού του πανεπιστημίου.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 32 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου.

Με τους πρώτους κανονισμούς σκοπείται η ρύθμιση της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων του κοσμήτορα και του αναπληρωτή κοσμήτορα σε περίπτωση που αυτές κενωθούν.

Με τους δεύτερους κανονισμούς σκοπείται ο καθορισμός ειδικής πλειοψηφίας για τη λήψη ορισμένων αποφάσεων από το συμβούλιο τμήματος. Συγκεκριμένα, η πλειοψηφία αυτή θα απαιτείται στις περιπτώσεις που η απόφαση θα αφορά τον προσδιορισμό του γνωστικού αντικείμενου και της βαθμίδας στην οποία θα προκηρυσσονται νέες θέσεις ακαδημαϊκού προσωπικού, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών εκλογής ή ανέλιξης του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με όσα κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η προτεινόμενη ειδική πλειοψηφία για αποφάσεις του συμβουλίου τμήματος κρίθηκε αναγκαία, ώστε το ακαδημαϊκό προσωπικό με την πολύ καλή γνώση και την πείρα που έχει σε ακαδημαϊκά θέματα να έχει βαρύνουσα άποψη σε αυτά.

Αναφορικά με την πιο πάνω πρόνοια, η επιτροπή επισήμανε ότι απαιτείται να αναδιατυπωθεί, ώστε να διασαφηνιστεί ότι, στις περιπτώσεις όπου θα απαιτείται η εν λόγω ειδική πλειοψηφία, δε θα πρόκειται για δύο ξεχωριστές ψηφοφορίες με διαφορετική πλειοψηφία η καθεμιά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και, αφού

επέφερε σε αυτούς τις αναγκαίες, βάσει των πιο πάνω, τροποποιήσεις και ενοποίησε τα δύο κείμενα, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Για τα θέματα αυτά έχει ετοιμαστεί κείμενο ενιαίο και ρωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 45 θέμα είναι «Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαΐου και στις 18 και 25 Ιουνίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης τους κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του ίδιου υπουργείου, του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων, του Συλλόγου Ναυπηγών, του Παγκύπριου Συνδέσμου

Ιδιοκτητών Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών, του ΚΕΒΕ, του Κυπριακού Νηογνώμονα και του ΕΤΕΚ.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυπηγοξυλουργών, παρ' όλο που κλήθηκαν να παραστούν, δεν παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής. Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου παρ' όλο που κλήθηκαν να παραστούν δεν παρευρέθηκαν επίσης ενώπιον της επιτροπής, αλλά σε επιστολή τους, ημερομηνίας 27 Μαΐου 2002, που απέστειλαν στην επιτροπή ανέφεραν ότι οι υπό μελέτη κανονισμοί δεν επηρεάζουν τα μέλη τους.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11(β) των περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Κυρωτικών) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμων, είναι η θέσπιση σύγχρονων και ενιαίων κανονισμών οι οποίοι θα ρυθμίζουν τις απαιτήσεις του κράτους σχετικά με την ασφαλή μεταφορά επιβατών στις ακτές μέσω των ακτοπλοϊκών και των άλλων επιβατηγών σκαφών.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις κατασκευής, εξοπλισμού και λειτουργίας των πιο πάνω σκαφών, τα οποία εκτελούν περιορισμένης διάρκειας και έκτασης πλόες, καθώς και οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών τους. Με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρυθμίζονται επίσης μεταξύ άλλων οι συνθήκες κάτω από τις οποίες μπορεί ένα σκάφος να ταξιδέψει, η απόσταση απομάκρυνσής του από την ακτή, ο αριθμός των επιβατών που μπορεί να μεταφέρει, η ευστάθειά του, οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του, τα πυροσβεστικά και σωστικά του μέσα, καθώς και οι όροι επιθεώρησής του.

Επίσης, με τους υπό αναφορά κανονισμούς τα σκάφη χωρίζονται σε νέα και υπάρχοντα και σύμφωνα με αυτούς τα υπάρχοντα σκάφη θα είναι υποχρεωμένα να

συμμορφωθούν σταδιακά -το πολύ μέσα σε τρία χρόνια από την ημερομηνία έναρξης ισχύος- με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, τα ακτοπλοϊκά και άλλα επιβατηγά σκάφη επιθεωρούνταν μέχρι σήμερα από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας με βάση αναχρονιστικές νομοθετικές πρόνοιες και την εμπειρία των επιθεωρητών του, οι οποίοι εξέδιδαν γι' αυτά σχετικό πρωτόκολλο επιθεώρησης. Όπως ανέφεραν επίσης οι ίδιοι εκπρόσωποι, για την ετοιμασία των υπό αναφορά κανονισμών λήφθηκαν υπόψη οι αντίστοιχοι κανονισμοί άλλων χωρών και η ευρωπαϊκή οδηγία για τα επιβατηγά πλοία. Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, στις ακτές της Δημοκρατίας διακινούνται σήμερα περίπου ογδόντα ακτοπλοϊκά επιβατηγά σκάφη, τα οποία μεταφέρουν ετησίως περίπου πενήντα μέχρι εξήντα χιλιάδες περιηγητές κατά την εκτέλεση των ημερήσιων θαλάσσιων εκδρομών, γι' αυτό και επιβάλλεται να θεσπιστούν σύγχρονες διατάξεις το συντομότερο, ώστε να εξασφαλίζεται το καλύτερο δυνατό επίπεδο προστασίας των επιβατών. Γι' αυτό το λόγο επείγει επίσης και η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών από τη Βουλή.

Η μεταβατική περίοδος προσαρμογής των υφιστάμενων σκαφών, όπως επισήμαναν οι πιο πάνω εκπρόσωποι, δε θα είναι εύκολη από τεχνικής πλευράς, καθώς και κόστους κατασκευής και συντήρησής τους, γι' αυτό και η συμβολή των μηχανικών και ιδιαίτερα των ναυπηγών θα είναι καθοριστικής σημασίας.

Κατά το αρχικό στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών, που είναι συνδεδεμένος με το ΚΕΒΕ, ζήτησαν από την επιτροπή να αναβάλει προσωρινά την εξέτασή τους, ώστε να τους παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος, για να τους

μελετήσουν προσεχτικά και στη συνέχεια να πραγματοποιήσουν συνάντηση με το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας για ανταλλαγή απόψεων.

Η επιτροπή αποδέχτηκε το πιο πάνω αίτημα υπό την προϋπόθεση ότι οι πιο πάνω εκπρόσωποι θα ήταν έτοιμοι να καταθέσουν τις θέσεις τους ενώπιόν της το συντομότερο δυνατό, ώστε να προωθηθεί η έγκριση των κανονισμών από την ολομέλεια του σώματος κατά την παρούσα βουλευτική σύνοδο.

Στην πορεία της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, με επιστολή του με ημερομηνία 10 Ιουνίου 2002, διαβίβασε στην επιτροπή ορισμένες εισηγήσεις για βελτίωση του κειμένου των υπό αναφορά κανονισμών οι οποίες προέκυψαν από τη συνάντηση που είχε το τμήμα με αντιπροσωπία του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών και οι οποίες στην πλειοψηφία τους έγιναν αποδεκτές.

Στις εισηγήσεις αυτές προβλέπεται η επαναδιατύπωση και βελτίωση ορισμένων διατάξεων των κανονισμών που μεταξύ άλλων αφορούν θέματα ηλεκτρικού εξοπλισμού και καλωδίων, ασυρμάτων, διόδων διαφυγής, παροχής διευκολύνσεων σε άτομα με ειδικές ανάγκες, απαγόρευσης απόπλου του σκάφους κάτω από ορισμένες συνθήκες κ.λπ.

Όπως επισήμανε το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας στην επιτροπή, αρκετά από τα υφιστάμενα σκάφη έχουν ήδη κάνει τις προτεινόμενες μετατροπές και ο αριθμός αυτών που θα χρειαστούν να υποστούν σοβαρές μετατροπές είναι μικρός.

Όσον αφορά το θέμα της υποχρέωσης παροχής διευκολύνσεων σε άτομα με ειδικές ανάγκες, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, διαφοροποιώντας τις εισηγήσεις του, όπως αυτές δηλώνονται στην πιο πάνω επιστολή, εισηγήθηκε όπως αυτή ισχύσει μόνο για τα νέα σκάφη, ενώ όσα από τα υφιστάμενα δε θα είναι σε θέση να παρέχουν τέτοιες διευκολύνσεις, να τοποθετούν σε εμφανές σημείο πινακίδα που να το αναφέρει.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών, με επιστολή τους που κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής στις 18 Ιουνίου 2002, αφού επισήμαναν ότι δε διαφωνούν με τη θέσπιση των υπό εξέταση κανονισμών, οι οποίοι θα συμβάλουν στην εξυπηρέτηση της τουριστικής βιομηχανίας, πρότειναν τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Οι προτεινόμενοι κανονισμοί να ισχύουν για όλα τα σκάφη που ασχολούνται με θαλάσσιες περιηγήσεις και εκδρομές τουριστών.
2. Η περίοδος προσαρμογής να μετατραπεί σε περίοδο χάριτος οκτώ χρόνων μετά την πάροδο της οποίας, τα υφιστάμενα σκάφη να αποσυρθούν και να αντικατασταθούν με καινούργια σκάφη, τα οποία θα πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές. Λόγω όμως του τεράστιου κόστους που θα επωμιστούν οι ιδιοκτήτες των σκαφών αυτών με την εφαρμογή της νέας αυτής νομοθεσίας, το κράτος θα πρέπει να επιχορηγήσει τους ιδιοκτήτες σκαφών.
3. Η πρόνοια σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται ο απόπλους σκάφους σε συνθήκες θάλασσας ύψους κύματος μεγαλύτερου του μισού μέτρου και έντασης ανέμου μεγαλύτερης των τεσσάρων μποφόρ να διαφοροποιηθεί, γιατί είναι ιδιαίτερα αυστηρή, αφού κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου η ένταση του ανέμου κυμαίνεται στα τέσσερα μποφόρ. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να δοθεί περαιτέρω χαλάρωση στην εν λόγω πρόνοια και, αν είναι εφικτό, να ισχύουν κανονισμοί παρόμοιοι με τους κανονισμούς που ισχύουν στην Ελλάδα.
4. Η εισήγηση για τοποθέτηση, σε εμφανές σημείο, σχετικής πινακίδας στην οποία θα αναγράφεται ότι το συγκεκριμένο σκάφος δεν παρέχει διευκολύνσεις σε άτομα με ειδικές ανάγκες να μην υιοθετηθεί, επειδή στην πλειοψηφία τους τα υφιστάμενα σκάφη δεν παρέχουν τέτοιες διευκολύνσεις, γεγονός το οποίο

θα δημιουργεί αρνητική εικόνα στους τουρίστες. Αντίθετα, σχετική πινακίδα να τοποθετείται μόνο στα σκάφη τα οποία διαθέτουν τις εν λόγω διευκολύνσεις.

Στην πορεία εξέτασης των εν λόγω κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησε επίσης, μετά από προβληματισμό που ήγειραν ορισμένα μέλη της, το θέμα της απαγόρευσης του απόπλου σκάφους, όταν η ένταση του ανέμου είναι μεγαλύτερη των τεσσάρων μποφόρ. Γι' αυτό και η επιτροπή, με επιστολή της με ημερομηνία 25 Ιουνίου 2002, ζήτησε από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία την κατάθεση ορισμένων στατιστικών στοιχείων αναφορικά με το ποιες ημέρες κατά τα τελευταία δέκα χρόνια, για την περίοδο από το Μάιο μέχρι τον Οκτώβριο, η ένταση του ανέμου ήταν μεγαλύτερη των τεσσάρων μποφόρ.

Στη συνέχεια, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, με επιστολή του ημερομηνίας 25 Ιουνίου 2002, απέστειλε στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο κείμενο κανονισμών, το οποίο ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο των εισηγήσεών του για τροποποίηση, όπως αυτές καταγράφονται στην προηγούμενη επιστολή του, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2002, καθώς και τις εισηγήσεις του σχετικά με την παροχή διευκολύνσεων σε άτομα με ειδικές ανάγκες, όπως αυτές διατυπώθηκαν πιο πάνω.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Ναυπηγών, του ΕΤΕΚ και του Κυπριακού Νηογνώμονα συμφώνησαν με το σκοπό και το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν τελικά.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων συμφώνησαν με το σκοπό και το κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών εκτός από την υποχρέωση για τοποθέτηση της πινακίδας που αναφέρεται πιο πάνω, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη για αύξηση του χρόνου προσαρμογής των υφιστάμενων σκαφών για περίοδο πέραν των τριών χρόνων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα λέχθηκαν ενώπιον της ομόφωνα αποφάσισε να επιφέρει τις ακόλουθες δύο τροποποιήσεις στο υπό αναφορά διαμορφωμένο κείμενο των κανονισμών:

1. Την αύξηση του χρόνου της μεταβατικής περιόδου προσαρμογής των υφιστάμενων σκαφών από τρία χρόνια σε πέντε χρόνια.
2. Τη θέσπιση υποχρέωσης παροχής διευκολύνσεων σε άτομα με ειδικές ανάγκες και από τα υφιστάμενα σκάφη, τα οποία οφείλουν να προβούν σε όλες τις αναγκαίες μετατροπές εντός των πιο πάνω πέντε χρόνων. Παράλληλα, θα υπάρχει επιφύλαξη σύμφωνα με την οποία, όσον αφορά την υποχρέωση για διαμόρφωση των χώρων υγιεινής, όταν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι κάτι τέτοιο θα είναι πρακτικά ανεφάρμοστο, θα χορηγεί σχετικό πιστοποιητικό απαλλαγής από την υποχρέωση αυτή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 46 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται Ειδική Διαδικαστική Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων (Αριθμός 1 του 2002). Εισηγούμαι να αναβληθεί επ' αόριστον και να συζητηθεί ξανά στην Ad Hoc Επιτροπή για τον Κανονισμό της Βουλής, για να μη συζητούμε εδώ τα του οίκου μας, με τρόπο που να εκτιθέμεθα κιάλας. Διότι αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποιες τοποθετήσεις και ενστάσεις και στο τέλος της ημέρας θα έχουμε και πρόβλημα μεταξύ μας, ενώ

αντιλαμβάνομαι ότι είναι και κοινή η θέληση όλων να ολοκληρώσουμε τους κανονισμούς και τον τρόπο λειτουργίας της Βουλής.

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα την ευκαιρία ιδιαιτέρως να αναφερθώ σ' αυτό το θέμα και αναγκαστικά θα αναφερθώ πλέον δημόσια. Η επιτροπή Νομικών έχει καταθέσει μια πρόταση νόμου που αφορά θέμα συμμόρφωσης της Κύπρου προς τα ισχύοντα στην Ευρώπη όσον αφορά το θέμα της ομοφυλοφιλίας. Και επειδή αυτό το θέμα συνήθως δημιουργεί συζητήσεις ευρύτατες και άλλες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, κύριε συνάδελφε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...θα ήθελα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...ένα λεπτό, σας παρακαλώ, έτσι για να υπάρχει τάξη! Το θέμα αυτό για το οποίο μιλώ για αναβολή αφορά τους κανονισμούς λειτουργίας της Βουλής.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Α, νόμισα ότι τελειώσατε, κύριε Πρόεδρε. Απολογούμαι, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι άλλο θέμα. Να το κλείσουμε αυτό το θέμα...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νόμισα ότι τελειώσατε.

(Σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Μην τα συνδέεις, Παναγιώτη, αυτά τα πράγματα, γιατί θα παρεξηγηθούμε κιόλας.

(Γέλια)

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση και αναβάλλεται το θέμα.

Λοιπόν, κύριε Δημητρίου, ορίστε.

Υπάρχει θέμα. Εν πειράζει, εν πειράζει, εφόσον πήρε το λόγο ο συνάδελφος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς τώρα θα πω τούτο, ότι είναι μια πρόταση νόμου που κανονικά δεν είναι μέσα από τις διάφορες συζητήσεις εκτός Βουλής που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και θα ήθελα να κριθεί ως επείγουσα και να την εξετάσει η Βουλή σύντομα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σήμερα;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και σήμερα, αν είναι δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σήμερα δεν είναι δυνατό. Σήμερα στη συνάντηση που είχαμε είπαμε ότι θα δούμε το θέμα και θα του δώσουμε προτεραιότητα για την άλλη εβδομάδα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, δώστε την ευκαιρία για συζητήσεις παρακάτω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δημητρίου, με όλο το σεβασμό, με όλο το σεβασμό, αν δεν εγείρεστο αυτή τη στιγμή να θέσετε έτσι το θέμα, καμιά συζήτηση παρακάτω δε θα γινόταν! Να μην την προκαλούμε τη συζήτηση και στο τέλος να τη φοβούμαστε. Νομίζω έτσι ήρεμα να το αφήσουμε για την άλλη εβδομάδα και θα εγκριθεί η πρόταση νόμου.

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 47 θέμα είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων. Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Ιωνάς Νικολάου

Άγισ Αγαπίου

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε τον πιο πάνω κατάλογο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τον πιο πάνω κατάλογο των θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, ο οποίος κατατίθεται στη Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία, σκοπεύεται η έγκριση των θέσεων των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου για τις οποίες διεξάγεται υποχρεωτικά γραπτή εξέταση και τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκδικήσουν με την προϋπόθεση ότι έχουν πετύχει στην εν λόγω εξέταση.

Ειδικότερα, το άρθρο 2 της υπό αναφορά νομοθεσίας προβλέπει την κατάθεση κάθε χρόνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων και την έγκριση από αυτή:

1. Καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες ως βασικό προσόν απαιτείται απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για τις οποίες διεξάγεται υποχρεωτικά γραπτή εξέταση, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία.
2. Καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία με την ίδια μισθοδοσία για τις οποίες η γραπτή εξέταση διεξάγεται από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Κατά την εξέταση του υπό αναφορά καταλόγου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως είχε την ευκαιρία να μελετήσει επιπρόσθετα ενημερωτικούς καταλόγους που κατατέθηκαν στη Βουλή για άλλες θέσεις οι οποίες εμπίπτουν στις ίδιες κατηγορίες μισθοδοσίας, αλλά κρίνεται είτε ότι δε χρειάζεται γι' αυτές η διεξαγωγή γραπτής εξέτασης, επειδή οι υποψήφιοι είναι απόφοιτοι σχολών τις οποίες λειτουργεί το κράτος με σκοπό τη στελέχωση συγκεκριμένων υπηρεσιών, είτε ότι για διάφορους λόγους δεν μπορεί να διεξαχθεί γραπτή εξέταση, όπως, για παράδειγμα, επειδή οι θέσεις τελούν υπό κατάργηση μετά την κένωσή τους, γι' αυτό και στο σχετικό προϋπολογισμό είναι σημειωμένες με διπλό σταυρό.

Επισημαίνεται ότι ο υπό έγκριση κατάλογος παρουσιάζεται διαφοροποιημένος σε σχέση με τον κατάλογο που κατατέθηκε για τον ίδιο σκοπό το 2001. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, οι διαφοροποιήσεις αυτές οφείλονται είτε στην ύπαρξη ειδικής νομοθεσίας που διέπει ορισμένες θέσεις είτε στη μεταφορά ορισμένων θέσεων από έναν κατάλογο σε άλλο για πρακτικούς κυρίως λόγους με απώτερο στόχο την καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, στο στάδιο της

μελέτης του καταλόγου η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη για περαιτέρω διαφοροποιήσεις για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω. Με τις πρόσθετες αυτές διαφοροποιήσεις συμφώνησαν τελικά και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Τέλος επισημαίνεται ότι, όσον αφορά τις θέσεις οι οποίες έχουν μεταφερθεί από έναν κατάλογο σε άλλο, ώστε η γραπτή εξέταση γι' αυτές να διεξαχθεί από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, καθώς και τις θέσεις οι οποίες, για τους πρακτικούς κυρίως λόγους που αναλύθηκαν στην επιτροπή, αφαιρέθηκαν και από τους δύο καταλόγους, ώστε να υπαχθούν εξ ολοκλήρου στις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, η επιτροπή αναμένει ότι, κατά την πλήρωσή τους με βάση τις πιο ευέλικτες διαδικασίες της υπό αναφορά νομοθεσίας, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε, ανεξάρτητα από το ποια διαδικασία θα τηρηθεί, να προσληφθούν αξιοκρατικά οι πιο κατάλληλοι υποψήφιοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, υπό το φως των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη ότι η έγκριση του υπό αναφορά καταλόγου αποβλέπει στην καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και στην ουσία στην όσο το δυνατό πιο αξιοκρατική επιλογή των υποψηφίων, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκρισή του, όπως αυτός έχει τελικά διαμορφωθεί, σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό και επισυνάπτει σχετικό σχέδιο απόφασης για την κατά νόμο έγκρισή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου

θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις των περι

Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, προνοείται η κατάθεση κάθε χρόνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες απαιτείται, ως βασικό προσόν, απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, και
2. καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες διεξάγεται ειδικός γραπτός διαγωνισμός από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Και επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, οι πιο πάνω κατάλογοι θέσεων εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τους καταλόγους θέσεων που επισυνάπτονται στην παρούσα απόφαση ως Παράρτημα Α' και Παράρτημα Β'.

(Οι προαναφερθέντες κατάλογοι βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Μου έχει κάνει νόημα ένας αγαπητός συνάδελφος ότι έχω αφήσει πίσω τους υπ' αριθμόν 45 κανονισμούς και απολογούμαι γι' αυτό. Να περάσουμε, κυρίες και κύριοι

συνάδελφοι, τους υπ' αριθμόν 45 κανονισμούς που είναι «Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2002».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τους περάσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέρασε.

(Σχόλια από βουλευτές)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόσεχα ότι την ώρα που είσσε να ψηφιστεί εμίλας με τον πρόεδρό σου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι... εντάξει, εντάξει! Δεν παίρνω πίσω την απολογία, εντάξει.

(Γέλια)

Εδώ νομίζω ότι τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Ο σχετικός κατάλογος έχει κατατεθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.220.2002)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί της Ένδειξης της Κατανάλωσης Ενέργειας και Άλλων Βασικών Πόρων των Οικιακών Συσκευών	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.221.2002)
3. Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Ανδρών και Γυναικών για Υποθέσεων
την Ίδια Εργασία ή για
Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.222.2002)
4. Ο περί Εμπορικών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Περιγραφών Υποθέσεων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.223.2002)
5. Ο περί Γενικού Συστήματος Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Αναγνώρισης των Υποθέσεων
Επαγγελματικών
Προσόντων Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.224.2002)
6. Ο περί Διπλωμάτων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Ευρεσιτεχνίας Υποθέσεων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.225.2002)

7.	Ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.226.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
8.	Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.227.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.228.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.229.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
11.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Χρησιμοποίηση της Ιλύος στη Γεωργία) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.198.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων
12.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Πρόληψη και Μείωση της Ρύπανσης των Νερών από	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων

	Αμίαντο) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.199.2002)		
13.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Ταξίμετρα) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.200.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.201.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Οι περί Καταργήσεως των περί Ασφάλειας (Παιχνίδια) Κανονισμών του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.202.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
16.	Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.203.2002)	Εξωτερικών	Εξωτερικών
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)	Άριστο Χρυσοστόμου, βουλευτή εκλογικής	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

<p>Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.054.2002)</p>	περιφέρειας Λεμεσού	
<p>2. Ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και Δικονομία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.055.2002)</p>	<p>Μάριο Ματσάκη,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού</p>	Άμυνας
<p>3. Ο περί των Υπουργών και Βουλευτών (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.056.2002)</p>	<p>Παναγιώτη Δημητρίου,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας</p>	Νομικών
<p>4. Ο περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους της Πολιτείας και Άλλα Πρόσωπα Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.057.2002)</p>	<p>Παναγιώτη Δημητρίου,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας</p>	Νομικών
<p>5. Ο περί Αστικής Ευθύνης των Υπαλλήλων της Δημόσιας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.058.2002)</p>	<p>Ιωνά Νικολάου,
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας</p>	Νομικών
6. Ο περί Αστικής Ευθύνης των Υπαλλήλων των Νομικών	<p>Ιωνά Νικολάου,
βουλευτή εκλογικής</p>	Νομικών

- Προσώπων Δημόσιου Δικαίου περιφέρειας Λευκωσίας
 Νόμος του 2002.
 (Αρ. Φακ. 23.02.059.2002)
7. Ο περί Αστικής Ευθύνης των Ιωνά Νικολάου, Νομικών
 Υπαλλήλων των Αρχών βουλευτή εκλογικής
 Τοπικής Διοίκησης Νόμος του περιφέρειας Λευκωσίας
 2002.
 (Αρ. Φακ. 23.02.060.2002)
8. Ο περί Εγγραφής Εκλογέων Νίκο Κατσουρίδη εκ μέρους Εσωτερικών
 και Εκλογικού Καταλόγου της κοινοβουλευτικής
 (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-
 Νέες Δυνάμεις και
 Νόμος του 2002. Αντιγόνη Παπαδοπούλου
 εκ μέρους της
 κοινοβουλευτικής ομάδας
 του Δημοκρατικού Κόμματος
9. Ο περί Ποινικού Κώδικα Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών
 (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νομικών
 Νόμος του 2002.
 (Αρ. Φακ. 23.02.062.2002)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.145 που υποβλήθηκε από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου στις 3 Ιουλίου

2002.

«Η Κύπρος είναι κατάσπαρτη με πέτρινα, κυρίως, γεφύρια που ανάγονται στα χρόνια της τουρκοκρατίας και της αγγλοκρατίας.

Ορισμένα χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα, τα περισσότερα όμως βρίσκονται σε δρόμους που είναι εκτός κυκλοφορίας. Το καθένα από αυτά - μικρό ή μεγάλο - έχει τη δική του αυθεντική κατασκευή και σχήμα και πολλά απ' αυτά αποτελούν πραγματικά μνημεία μηχανικής και αρχιτεκτονικής.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Υπάρχει κατάσταση καταγραφής και αποτύπωσης αυτών των γεφυριών;
2. Υπάρχει πρόγραμμα συντήρησης/διατήρησής τους και ποιο είναι το αντίστοιχο κονδύλι;
3. Έχουν κριθεί διατηρητέα κάποια απ' αυτά;
4. Ποιος είναι ο προγραμματισμός για τη διάσωση αυτού του κτιστού πλούτου που, πέραν των άλλων, αποτυπώνει με απaráμιλλο τρόπο το μόχθο και τη μαστοριά του Κύπριου τεχνίτη;

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.130, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με τα προβλήματα αμπελοκαλλιεργητών από τα αγρινά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος προβαίνει από το 1994 σε εκτιμήσεις ζημιών από αγρινά στις περιοχές που γειτνιάζουν με το δάσος. Οι εκτιμήσεις των ζημιών διενεργούνται από τριμερή επιτροπή που απαρτίζεται από

λειτουργούς των Τμημάτων Γεωργίας και Δασών και του Ταμείου Θήρας και είναι όσο το δυνατό αντιπροσωπευτικές της ζημιάς που έχει υποστεί η συγκεκριμένη καλλιέργεια.

Το θέμα περίφραξης των καλλιεργούμενων τεμαχίων κοντά στο δάσος έχει απασχολήσει το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και έχει ήδη ετοιμαστεί και υποβληθεί σχέδιο προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για μελέτη. Στο εν λόγω σχέδιο γίνεται εισήγηση για επιδότηση μέρους των εξόδων περίφραξης σε όσους γεωργούς θα προβούν στην περίφραξη των τεμαχίων τους για προστασία των καλλιεργειών τους από τα αγρινά.

Όσον αφορά την κοινωνική πτυχή του θέματος των ηλικιωμένων κατοίκων που οι καλλιέργειές τους υφίστανται ζημιές από τα αγρινά, αυτό μελετάται μέσα στα πλαίσια της μελέτης του θέματος των ενισχύσεων των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας

Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.131, ημερομηνίας 27

Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Θα ήθελα να σας παρακαλέσω όπως με εφοδιάσετε με περισσότερα στοιχεία (όπως περί ποιου υπαλλήλου πρόκειται, σε ποιο υπουργείο εργάζεται κ.λπ.), για να καταστεί δυνατή η διερεύνηση των ζητημάτων που εγείρονται στην υπό αναφορά ερώτηση και να δοθεί η κατάλληλη απάντηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.100, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Βαρνάβα.

«Αναφορικά με μη ικανοποιητικές αποζημιώσεις αγροτών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 50.606, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1999, μέσα στα πλαίσια των μέτρων στήριξης, ενέκρινε την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ύψους £3.000.000 προς τους γεωργοκτηνοτρόφους για την εισοδηματική ενίσχυσή τους, λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου. Η βοήθεια αυτή διανεμήθηκε για όλες τις αρδευόμενες καλλιέργειες εσπεριδοειδών, φυλλοβόλων, πατατών, λαχανικών κ.ά., συμπεριλαμβανομένων και ελιών.

Στους ελαιοπαραγωγούς παραχωρήθηκε το ποσό των £175.000 και διατέθηκε ως ακολούθως:

1. Για τους ελαιοπαραγωγούς, για όσο ελαιόλαδο παρέδωσαν στο Συμβούλιο Εμπορίας Ελαιοκομικών Προϊόντων, μέχρι £120 ανά τόνο (συνολικό ύψος £103.000).
2. Για τους ελαιοπαραγωγούς οι οποίοι κατείχαν αρδεύσιμη έκταση ελιών επιδότηση ύψους £1,35 ανά δεκάριο (συνολικό ύψος £62.000).
3. Ποσό £10.000 διατέθηκε στους υφιστάμενους συνδέσμους προστασίας της ελιάς για προώθηση βιολογικών μεθόδων καταπολέμησης του δάκου της ελιάς.

Όπως φαίνεται από τα ανωτέρω, η επιδότηση παραχωρήθηκε ανά δεκάριο και όχι κατά ελαιόδενδρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.103, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2002, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Αναφορικά με τη βελτίωση λεωφόρου στη Λευκωσία και οδών στη Δευτερά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Όσον αφορά την ετοιμασία ρυθμιστικού σχεδίου για βελτίωση του κεντρικού δρόμου (λεωφόρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄) στην Πάνω και Κάτω Δευτερά αναφέρω τα ακόλουθα:

1. Το πιο πάνω έργο περιλαμβάνεται στις προτάσεις προϋπολογισμού του 2002 σαν συνεχιζόμενο έργο κάτω από το άρθρο 13.867 του Κεφ. 16.03.3 του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, καθώς και στις προτάσεις προϋπολογισμού του 2003 κάτω από το ίδιο άρθρο.
2. Μέσα στο έτος 2000-2001 έγινε βελτίωση τμήματος 700 μ. μέρους της λεωφόρου από τον κύριο δρόμο Λακατάμιας - Ψημολόφου μέχρι την οδό Ελευθερίας, ενώ παράλληλα η κοινότητα ζήτησε τη συνέχιση της βελτίωσης μέχρι τη νέα γέφυρα του Πεδιαίου ποταμού παρά τα Ανάγκια μήκους 1 300 μ.
3. Λόγω της αναγκαιότητας κατασκευής αποχετευτικού συστήματος ομβρίων υδάτων στην Πάνω Δευτερά, σε συνεδρία που έγινε στα γραφεία της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στις 20 Ιουλίου 2001, συμφωνήθηκε όπως το τμήμα αυτό αναλάβει να ετοιμάσει ρυθμιστικό σχέδιο μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου του 2001, το οποίο θα ξεκινά από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και θα καταλήγει στη γέφυρα του Πεδιαίου ποταμού στην Πάνω Δευτερά.
4. Σημειώνεται ότι η ρυμοτομία της εν λόγω λεωφόρου είναι 42' (πόδια) και είναι δεσμευτική, εκτός βέβαια των σημείων όπου γίνεται πρόνοια για στάσεις λεωφορείων και για δεξιόστροφες κινήσεις όπου μεταβάλλεται σε 54' και 64' (πόδια) αντίστοιχα. Η διατομή θα περιλαμβάνει δύο λωρίδες κυκλοφορίας, οχετούς ομβρίων υδάτων και πεζοδρόμια εκατέρωθεν.
5. Το τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε και απέστειλε στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σχέδιο αποτύπωσης σε ηλεκτρονική μορφή.

6. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας δεν κατέστη δυνατό να ετοιμάσει το ζητούμενο ρυθμιστικό σχέδιο, όπως αυτό συμφωνήθηκε, με βάση το περιεχόμενο των παραγράφων (3) και (4).

Σε πρόσφατη συνεδρία στα γραφεία του κοινοτικού συμβουλίου Κάτω Δευτεράς, στις 15 Μαΐου 2002, την οποία είχε καλέσει ο έπαρχος Λευκωσίας, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δεσμεύτηκε όπως ετοιμάσει την πρώτη φάση, μέχρι τις 16 Σεπτεμβρίου 2002, ρυθμιστικό σχέδιο για το τμήμα της λεωφόρου που αφορά την Πάνω Δευτερά (από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου μέχρι τον Πεδιαίο ποταμό).

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα το οποίο αφορά τη βελτίωση των οδών Α. Ζίττη και Γρ. Αυξεντίου στην Πάνω και Κάτω Δευτερά, συζητήθηκε κατά την επίσκεψη του Υπουργού Συγκοινωνιών στις εν λόγω κοινότητες στις 12 Απριλίου 2002. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ήδη ετοιμάσει και αποστέλλει στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως την αποτύπωση για την ετοιμασία του αναγκαίου ρυθμιστικού σχεδίου και ο έπαρχος θα συγκαλέσει σύσκεψη για προώθηση του ρυθμιστικού σχεδίου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε τώρα το Κεφάλαιο Δ'. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση είναι «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υδροβιότοπο Ακρωτηρίου» και «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών».

Είχαμε συμφωνήσει ότι σε αυτή τη συνεδρίαση, στο Κεφάλαιο Δ', ο συνάδελφος κ. Περδίκης θα προετοιμάζετο για το κλείσιμο της συζήτησης... Συγνώμη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, πρέπει να μιλήσει ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχετε μιλήσει, κύριε συνάδελφε; Συγνώμη!

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, έχετε το λόγο. Ο κ. Μιχαηλίδης.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η απόφαση των Βρετανών να εγκαταστήσουν την τεράστια κατασκοπευτική κεραία τους στην περιβαλλοντικής σπουδαιότητας περιοχή του υδροβιότοπου της Αλυκής του Ακρωτηρίου, παρά τους κινδύνους που εγκυμονεί μια τέτοια ενέργεια τόσο για την υγεία των κατοίκων της περιοχής όσο και για το περιβάλλον, προκαλεί ταπείνωση για την Κυπριακή Δημοκρατία και για τους πολίτες της.

Έχει λεχθεί από κυβερνητικό αξιωματούχο ότι με τους Βρετανούς δε συζητήθηκε θέμα ματαίωσης της εγκατάστασης της κεραίας αλλά θέμα αναστολής αυτής της ενέργειας. Έχει λεχθεί επίσης από τον ίδιο αξιωματούχο ότι, με βάση τη Συμφωνία Εγκαθιδρύσεως, εναπόκειται στους Βρετανούς να αποφασίσουν αν θα εγκαταστήσουν ή όχι την κεραία και ότι εκείνο που μπορεί να κάνει η Κυπριακή Δημοκρατία είναι να φροντίσει την υγεία των κατοίκων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Δε θα επιχειρήσω να αναλύσω το κατά πόσο οι Βρετανοί έχουν ή όχι αρμοδιότητα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ θερμά όσοι θέλουν να ακούσουν το συνάδελφο και είναι μέσα στην αίθουσα να είναι ήσυχτοι.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δε θα επιχειρήσω να αναλύσω το κατά πόσο οι Βρετανοί έχουν ή όχι αρμοδιότητα, με βάση τη Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως, να αποφασίζουν σε τόσο ζωτικής σημασίας θέματα που αφορούν ευαίσθητα ζητήματα, όπως είναι η υγεία των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας και η προστασία ενός υδροβιότοπου ενταγμένου στη Συνθήκη Ramsar. Επιτρέψτε μου απλώς να υπενθυμίσω ότι η αποικιοκρατία, κατάλοιπο της οποίας είναι και οι βρετανικές βάσεις, έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή και σε καμιά περίπτωση δε νομιμοποιείται από το σύγχρονο διεθνές δίκαιο, σύμφωνα με αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και άλλες πηγές του διεθνούς δικαίου. Όμως, και αν ακόμη δεχθούμε τη θέση ότι οι Βρετανοί έχουν αρμοδιότητα να αποφασίζουν σε τόσο ζωτικής σημασίας θέματα, όπως είναι η εγκατάσταση μιας τόσο μεγάλης κεραίας, σε καμιά περίπτωση δε νομιμοποιούνται να θέτουν σε κίνδυνο το μοναδικής σπουδαιότητας φυσικό περιβάλλον.

Το γεγονός, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι οι Βρετανοί έχουν εφεύρει τη δήθεν λύση της μετακίνησης της χλωρίδας και της πανίδας της περιοχής, μετακαλώντας μάλιστα και δήθεν ειδικούς εμπειρογνώμονες προς τούτο, αποδεικνύει περίτρανα τη μεγάλη αντίφαση στην οποία περιπίπτουν οι ενέργειές τους: Αρχικά μας διαβεβαίωναν ότι δε θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εγκατάσταση της κεραίας, αλλά στη συνέχεια, μετά τις μεγάλες αντιδράσεις, εφηύραν τη μέθοδο της μετακίνησης της χλωρίδας και της πανίδας, της προσφυγοποίησης, δηλαδή, των πουλιών, των ζώων και των φυτών. Φαίνεται ότι τους διαφεύγει πως τα πουλιά είναι από τη φύση τους ελεύθερα και σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να υποδουλωθούν από καμιά δύναμη, έστω και αν αυτή είναι η πάλαι ποτέ διαλάμψασα σιδηρά αυτοκρατορία!

Είναι πλέον πασίγνωστο, παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις των Βρετανών, ότι αυτή η τεραστίων διαστάσεων κεραία με την εκπομπή ραδιομαγνητικής ακτινοβολίας θα επηρεάσει την υγεία των κατοίκων και του υγροβιότοπου της περιοχής. Η νέα κεραία θα αναρτηθεί πάνω σε τρεις ιστούς ύψους 96 μέτρων και για την ανάρτησή της θα χρειαστεί έκταση 184 μέτρων. Για την κατασκευή της κεραίας θα χρειαστούν δώδεκα εκτάρια γης.

Επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω ενδεικτικά το τι ανέφεραν στη Βουλή οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για την παγκόσμια και τοπική οικολογική σημασία του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου, ο οποίος περιλαμβάνεται στις περιοχές που προτείνονται για ένταξη στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών "Natura 2000". Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους πιο πάνω εκπροσώπους συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Πρώτον, στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής συναντώνται τύποι οικοτόπων ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε διαταράξεις του υδρολογικού ισοζυγίου της περιοχής.

Δεύτερον, στην περιοχή άμεσου ενδιαφέροντος υπάρχουν γεωργικές καλλιέργειες και τμήματα στα οποία έχουν φυτευτεί πεύκα και ευκάλυπτοι. Περιμετρικά των υφιστάμενων κεραιών η βλάστηση έχει αποψιλωθεί και στην περιοχή εγκατάστασης της νέας κεραίας έχει αφαιρεθεί αρκετό τμήμα της βλάστησης.

Τρίτον, η περιοχή έχει χαρακτηριστεί σημαντική για τα πουλιά της Ευρώπης, αφενός λόγω της παρουσίας σπάνιων ειδών και αφετέρου λόγω της σημασίας που έχει η περιοχή για την ανάπαυση, διαχείμαση και τροφοληψία πολλών και σημαντικών υδρόβιων και παρυδάτιων ειδών πουλιών κατά τη μετανάστευση.

Εξάλλου, σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας:

- Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις ήδη διασπούν τον ενιαίο χαρακτήρα του υγροτόπου.
- Η φυσικότητα της περιοχής μειώνεται περισσότερο, καθώς οι εγκαταστάσεις αυτές, παλαιές και νέες, είναι ορατές από μεγάλη απόσταση και δίνουν την εικόνα τοπίου έντονα επηρεασμένου από τον άνθρωπο.
- Οι πιθανές επιπτώσεις στην ορνιθοπανίδα αφορούν αυτές που σχετίζονται με τις μετακινήσεις των πουλιών στο υγροτοπικό σύμπλεγμα Αλυκής Ακρωτηρίου-Έλους Φασουρίου και τις πιθανές επιπτώσεις κατά τη μετανάστευση των πουλιών.

Αναφορικά με την υγεία των κατοίκων της περιοχής, επισημαίνω ενδεικτικά τα όσα κατέθεσαν στη Βουλή οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, οι οποίοι μίλησαν για τους κινδύνους που απειλούν την υγεία των κατοίκων από την εγκατάσταση της κεραίας. Επιπλέον, κατέθεσαν στην επιτροπή επιστημονικές μελέτες που αναφέρονται στην πιθανή πρόκληση λευχαιμίας και άλλων μορφών καρκίνου από την έκθεση στην ηλεκτρομαγνητική ενέργεια.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με βάση τα πιο πάνω, τα οποία απλώς ενδεικτικά αναφέρω, έχουμε την άποψη ότι οι αρχές των βρετανικών βάσεων σε καμιά περίπτωση δε δικαιολογούνται να εγκαταστήσουν την τεραστίων διαστάσεων κεραία στο Ακρωτήρι και ορθώς η Βουλή με ψήφισμά της καλεί τη βρετανική κυβέρνηση να μην προχωρήσει στην ενέργεια αυτή. Μια τέτοια ενέργεια των Βρετανών, έστω και αν επιτρέπεται από τη Συμφωνία Εγκαθίδρυσης, σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται από το διεθνή νόμο και τη διεθνή ηθική, καθώς αυτή καταφανώς επηρεάζει αρνητικά την υγεία των κατοίκων και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Συνεπώς, η κυπριακή κυβέρνηση νομιμοποιείται να αντιδράσει με όλα τα νόμιμα μέσα, ώστε να αποτρέψει την εγκατάσταση της τεράστιας

βρετανικής κεραίας στο Ακρωτήρι προβάλλοντας τους κινδύνους καταστροφής του περιβάλλοντος και της υγείας των κατοίκων της περιοχής.

Επίσης, η κυβέρνηση αλλά και η Βουλή οφείλουν να διαμαρτυρηθούν έντονα για την προσβλητική και ταπεινωτική μεταχείριση των διαδηλωτών στην περιοχή Ακρωτηρίου και ιδιαίτερος των βουλευτών και εκπροσώπων του λαού, συναδέλφων Μάριου Ματσάκη και Γιώργου Περδίκη.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω ότι σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητη από τη Βουλή η σύλληψη και κακομεταχείριση μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων από αστυνομικούς των βρετανικών βάσεων. Αν η εγκατάσταση της κεραίας των Βρετανών στο νησί μας αποτελεί ταπείνωση για την Κυπριακή Δημοκρατία, η κακομεταχείριση εκπροσώπων του λαού αποτελεί εξευτελισμό και ντροπή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Μιχαηλίδη. Επιφυλασσόμαστε για την ερχόμενη συνεδρία για το κλείσιμο του θέματος.

Μπαίνουμε τώρα στη συζήτηση ενός άλλου θέματος στο οποίο δώσαμε προτεραιότητα στο Κεφάλαιο Δ'. Είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα/Προοπτικές/Ευθύνες από τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η έκθεση έχει, ως γνωστόν, διανεμηθεί σε όλους και έχει δημοσιευθεί κιόλας, με βάση διευθέτηση που έχει γίνει. Σήμερα θα πάρει το λόγο ένας από κάθε κόμμα -από όσα κόμματα είναι έτοιμα, βεβαίως, σε αυτή τη συνεδρία να τοποθετηθούν- και θα συνεχίσουμε τη συζήτηση σε επόμενη συνεδρία.

Παρακαλώ, ο κ. Κυπριανού.

(Σημ: Η προαναφερθείσα έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα και περιλαμβάνεται σε παράρτημα στο τέλος της συνεδρίας.)

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Βουλή αρχίζει σήμερα τη συζήτηση για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου με βάση το πόρισμα των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών, της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Η συζήτηση φυσιολογικά θα επιδιώξει να φωτίσει τις κυριότερες πολιτικές, διοικητικές, εποπτικές και ηθικές πτυχές του ζητήματος και ιδιαίτερα εκείνες της περιόδου 1999-2000. Μιας περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας διαπράχθηκε το μεγαλύτερο οικονομικό έγκλημα σε βάρος των Κυπρίων επενδυτών, μιας περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας το ΧΑΚ λειτούργησε ως χώρος τζόγου και μετατράπηκε σε μέσο καταδολίευσης και καταλήστευσης ανυποψίαστων επενδυτών, όταν μια ομάδα από χρηματιστές, μεγαλομετόχους εταιρειών κ.ά. με απάτες και στημένα παιχνίδια, εκμεταλλεζόμενη την ανοχή και τις αδυναμίες της κυβέρνησης, των διοικητικών οργάνων του ΧΑΚ και των διωκτικών αρχών, παγίδεψε τους επενδυτές σε μη αναστρέψιμες καταστάσεις, λεηλάτησε τις περιουσίες τους και διατάραξε επικίνδυνα τη συνοχή και τον κοινωνικό ιστό του κυπριακού λαού.

Η μεγάλη απάτη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου συντελέστηκε την περίοδο

1999-2000. Στις 4 Ιανουαρίου του 1999 ο γενικός δείκτης τιμών βρισκόταν στις 90,63 μονάδες, ενώ ο όγκος συναλλαγών του μήνα δεν ξεπέρασε τα £80 εκατομμύρια. Τον ίδιο χρόνο, στις 29 του Νοβέρη, ο γενικός δείκτης τιμών έφθασε στις 849,30 μονάδες, ενώ ο όγκος συναλλαγών ξεπέρασε τα £818 εκατομμύρια. Η εκπληκτική αυτή άνοδος δεν ήταν φυσιολογική· ήταν έξω από τα όρια κάθε λογικής. Τι ήταν εκείνο που οδήγησε το ΧΑΚ σ' αυτή την τρελή κούρσα, η οποία έμελλε να αποτελέσει το μεγαλύτερο έγκλημα στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία;

Το κύριο στοιχείο ήταν η συστηματική και μεθοδική καλλιέργεια της αντίληψης στην κοινωνία για εύκολο και γρήγορο κέρδος. Η προσφορά μετοχών με ιδιωτική τοποθέτηση από την εταιρεία "Louis Cruise Lines Ltd" σε κρατικούς αξιωματούχους, κόμματα, βουλευτές και ανώτατους δημοσίους υπαλλήλους, οι δηλώσεις που γίνονταν από χρηματιστές, μεγαλομετόχους εταιρειών και άλλους σημαντικούς οικονομικούς παράγοντες, η τακτική της υποδιαίρεσης μετοχών και άλλα επέτειναν το κλίμα ευφορίας και εξέθρεψαν ακόμα περισσότερο αυτή την αντίληψη, μια αντίληψη η οποία τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε ραγδαίως, κυρίως λόγω του τρόπου με τον οποίο κυβέρνησαν τη χώρα οι κρατούντες και της κατά κανόνα ατιμωρησίας των εμπλεκομένων σε σκάνδαλα και καταχρήσεις. Αποτέλεσμα ήταν το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, αντί να λειτουργήσει, όπως διαφημιζόταν, ως μέσο ανάπτυξης των δημοσίων εταιρειών και ως μέσο ανάπτυξης της οικονομίας, να μετατραπεί σε όχημα καταδολίευσης και καταλήστευσης των αποταμιεύσεων του κοινού, να μετατραπεί σε χώρο εγκλωβισμού τεράστιων ποσών και πρόκλησης σωρείας προβλημάτων στην ομαλή λειτουργία της κυπριακής οικονομίας και να χρησιμοποιηθεί για την ανακατανομή του εθνικού πλούτου, αφού μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα μεγάλα κεφάλαια μετακύλισαν από τα χέρια πολλών και ανυποψίαστων επενδυτών στα χέρια

των λίγων επιτηδείων, που γνώριζαν πώς λειτουργούσε το όλο σύστημα και το εκμεταλλεύτηκαν πλήρως.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων είναι το σώμα που εκλέγεται από το λαό, για να υπερασπίζεται και να προωθεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντά του. Ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να παραμείνει απαθής σε όλα όσα θλιβερά διαδραματίστηκαν. Αποφάσισε να ασχοληθεί συστηματικά και σε βάθος με το θέμα. Από την αρχή της διαδικασίας οι δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές που είχαν αναλάβει τη διερεύνηση του θέματος έθεσαν ως απώτερό τους στόχο την απόδοση τυχόν πολιτικών ευθυνών, καθώς επίσης και άλλων ειδικών ευθυνών. Προσπάθησαν να διαπιστώσουν κατά πόσο υπήρξε ολιγωρία, αδιαφορία, εξυπηρέτηση συμφερόντων ή άσκηση πιέσεων από την πλευρά των κυβερνητικών αρμοδίων. Προσπάθησαν επίσης να διαπιστώσουν αν υπήρξαν δόλιες πράξεις ή παραλείψεις οποιωνδήποτε άλλων εμπλεκομένων στο θέμα του χρηματιστηρίου.

Σε καμιά περίπτωση οι δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές δεν υποστήριξαν ότι θα τιμωρούσαν χρηματιστές ή εταιρείες ή οποιουσδήποτε άλλους ενδεχομένως να προέβησαν σε παράνομες πράξεις ή παραλείψεις ή να καταδολιεύθηκαν το κοινό για τον απλούστατο λόγο ότι οι κοινοβουλευτικές επιτροπές και το κοινοβούλιο ως θεσμός δεν έχουν τέτοιες εξουσίες και αρμοδιότητες. Στόχος, όπως αναφέρεται και στη σελίδα 12 της έκθεσης, ήταν να σταλεί το μήνυμα στο επενδυτικό κοινό που πλήγηκε από τη ληστρική λειτουργία του χρηματιστηρίου ότι οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποί του είναι αποφασισμένοι, μέσα από τις εξουσίες που τους παρέχονται, να ικανοποιήσουν το περί δικαίου αίσθημα του λαού, στο βαθμό που αυτό, βέβαια, είναι δυνατό, με τη διεξαγωγή της έρευνας και την απόδοση πολιτικών και ειδικών ευθυνών.

Οι δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές συνήλθαν σε είκοσι επτά συνολικά κοινές συνεδρίες στο διάστημα μεταξύ 18 Ιουλίου 2001 και 6 Μαρτίου 2002. Σ' αυτό το

διάστημα κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον των δύο επιτροπών ένα ευρύ φάσμα εμπλεκομένων στη λειτουργία του χρηματιστηριακού θεσμού και της κεφαλαιαγοράς γενικότερα. Ο Υπουργός Οικονομικών κλήθηκε και παρευρέθηκε σε τέσσερις συνεδρίες, ενώ ο Γενικός Εισαγγελέας κλήθηκε σε διάφορα στάδια της όλης διαδικασίας. Μετά την ολοκλήρωση της διερεύνησης οι δύο επιτροπές συζήτησαν θέματα σχετικά με τη σύνταξη του προσχεδίου της έκθεσης και στη συνέχεια την ενέκριναν ομόφωνα.

Θέλω να σταθώ για λίγο στην ομόφωνη έγκριση της έκθεσης από τις κοινοβουλευτικές ομάδες, γιατί έχει ιδιαίτερη σημασία παρά τις κάποιες διαφωνίες σε επιμέρους θέματα. Η ομόφωνη τοποθέτηση των κοινοβουλευτικών ομάδων δυνητικά δημιουργούσε τη δυναμική που απαιτείτο για να προωθηθεί το όλο θέμα αποφασιστικά και αποτελεσματικά έχοντας τρεις κύριους στόχους: Πρώτον, τη δημιουργία των πολιτικών προϋποθέσεων για παραδειγματική τιμωρία των ενόχων για τη μεγάλη ληστεία που συντελέστηκε σε βάρος των ανυποψίαστων επενδυτών, δεύτερον, την προστασία του χρηματιστηριακού θεσμού και τη δημιουργία προϋποθέσεων για σταδιακή και σταθερή ανάκαμψή του και, τρίτον, την εξεύρεση τρόπων για μετριασμό των αρνητικών συνεπειών σε βάρος των επενδυτών από το κραχ της περιόδου που ακολούθησε το 1999. Όταν υιοθετείτο το πόρισμα από τις κοινοβουλευτικές επιτροπές, αναμέναμε ότι η κυβέρνηση και ο Γενικός Εισαγγελέας θα συνεργάζονταν μαζί μας σε μια προσπάθεια αξιοποίησης των ευρημάτων μας, ώστε να προωθηθούν οι στόχοι που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Αναμέναμε ότι το έργο που είχε διεξαχθεί από τις επιτροπές θα ετύγχανε της εκτίμησής τους και θα εθεωρείτο ως η βάση για να συνεχίσει η όλη προσπάθεια διακρίβωσης των πραγματικών γεγονότων του 1999.

Αντ' αυτού, δυστυχώς το πόρισμα έγινε στόχος επίθεσης από κυβερνητικούς αξιωματούχους, τον εκπρόσωπο της κυβέρνησης και υπουργούς αλλά και από το

Γενικό Εισαγγελέα και άλλους εμπλεκομένους. Η προσπάθειά τους ήταν σαφής και, για μας τουλάχιστον, η επιδίωξή τους ξεκάθαρη: Ήθελαν να δυσφημήσουν το πόρισμα, ώστε να θεωρηθεί αναξιόπιστο. Επεδίωξαν να αποπροσανατολίσουν την κοινή γνώμη και να αποσείσουν τις δικές τους ευθύνες υπερτονίζοντας ότι δεν ασκείτο κριτική στο ρόλο της Βουλής. Επεδίωξαν να το υποσκάψουν υποστηρίζοντας ότι το πόρισμα ήταν γενικό και αόριστο, δε δαχτυλόδειχνε κανέναν ένοχο και ως εκ τούτου απογοήτευσε την κοινή γνώμη που ανέμενε, δήθεν, από τη Βουλή να τιμωρήσει τους ενόχους. Τέλος, επιδιώχθηκε από διάφορους -δυστυχώς και από συνάδελφους- να κατηγορηθεί η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ως υποκινούμενη, δήθεν, από πολιτικές σκοπιμότητες με αιχμή τις προεδρικές εκλογές.

Οι δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές, δίχως να έχουν στη διάθεσή τους θεσπισμένες κοινοβουλευτικές διαδικασίες αναφορικά με το χειρισμό παρόμοιων διαδικασιών, δίχως να έχουν εμπειρίες από προηγούμενο χειρισμό παρόμοιων υποθέσεων, επεδίωξαν, χρησιμοποιώντας υφιστάμενες νομοθεσίες, θεσμούς και διαδικασίες αλλά και την κοινή λογική, να κάνουν ό,τι είναι δυνατό για να καταλήξουν σε ορθά συμπεράσματα. Δε διεκδικήσαμε και ούτε διεκδικούμε το αλάθητο, επιμένουμε όμως στην αντικειμενικότητα των προθέσεων και στην ουσία των ευρημάτων μας.

Αναμέναμε από όλους εκείνους που επικρίνουν τα ευρήματα και κυρίως τα συμπεράσματά μας να τα σχολιάσουν με πειστικά επιχειρήματα και όχι με αφορισμούς και χαρακτηρισμούς. Αναμένουμε ότι, έστω και τώρα, οι κατήγοροί μας θα καταθέσουν τα επιχειρήματά τους, για να διεξαχθεί ουσιαστικός διάλογος και όχι πόλεμος εντυπώσεων.

Σε αυτό το σημείο θέλω να υπενθυμίσω σε όλους μας ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το διορισμό επιτροπής αποτελούμενης από υπουργούς -προσπάθησε, βέβαια, να συμπεριλάβει σε αυτή την επιτροπή και το Γενικό Εισαγγελέα, αλλά

αντιλήφθηκε έγκαιρα το λάθος του- διόρισε, λοιπόν, μία επιτροπή από υπουργούς, η οποία θα μελετούσε το πόρισμα και θα έδινε τις δικές της απόψεις. Πρέπει να πω ότι, παρ' όλο που έχει περάσει πάνω από ένας μήνας από την ημέρα της έκδοσης του πορίσματος των επιτροπών, δεν έχουμε ακούσει μέχρι στιγμής οποιαδήποτε επιχειρήματα ενάντια στο πόρισμα.

Ας μπούμε όμως στην ουσία. Δε θα επαναλάβω τα σημαντικά αίτια και τους βασικούς παράγοντες που συνετέλεσαν στην καταστροφική πορεία του χρηματιστηρίου. Αυτοί αναφέρονται στην έκθεση και θεωρώ ότι όλοι τους έχουμε διαβάσει. Αναφέρονται οι δεκατρείς πιο σημαντικοί παράγοντες που εκρίθη και από τις δύο επιτροπές ότι έχουν συμβάλει στην πρόκληση όλων αυτών των προβλημάτων από το 1999.

Εγώ θα προσθέσω απλώς ότι η παθητική στάση, η αδράνεια και η εικόνα αδιαφορίας που παρουσίασε σε όλη την υπό αναφορά περίοδο το υπουργείο και ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, δεν είχε μόνο την αρμοδιότητα αλλά και την εποπτεία του χρηματιστηρίου και γενικότερα του θεσμού, είναι ένα επιπρόσθετο στοιχείο που συνέβαλε στην όξυνση αυτών των προβλημάτων. Μέσω του υπουργού και του Υπουργείου Οικονομικών τις ίδιες αρμοδιότητες είχε κατ' επέκτασιν και η εκτελεστική εξουσία· ως εκ τούτου και τις ίδιες ευθύνες.

Αφού εντόπισαν τα αίτια, οι δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές επεδίωξαν να αποδώσουν πολιτικές και ειδικές ευθύνες σ' εκείνους που ήταν υπεύθυνοι για τα πιο πάνω. Φυσιολογικά, η Βουλή επέρριψε τις πολιτικές ευθύνες στην κυβέρνηση που παίρνει τις πολιτικές αποφάσεις στον τόπο. Η αντίδραση των κυβερνητικών αξιωματούχων στο πόρισμα ήταν έντονη. Επιχείρησαν να εμπεδώσουν την άποψη στην κοινή γνώμη ότι η Βουλή είχε την αρμοδιότητα και την ουσιαστική ευθύνη για το νομοθετικό πλαίσιο που είχε διαμορφωθεί. Ουδέν αναληθέστερον.

Το σύστημα διακυβέρνησης στη χώρα μας είναι το προεδρικό. Όλες οι εκτελεστικές εξουσίες -συνεπακόλουθα και ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός- ανήκουν στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει, με βάση το σύνταγμα, την ευθύνη ετοιμασίας και υποβολής των νομοσχεδίων. Ταυτόχρονα, πρέπει να επισημανθεί ότι κατέχει όλη την απαραίτητη επιστημονική στήριξη και τεχνογνωσία που απαιτείται, μέσα από τη λειτουργία των διαφόρων κυβερνητικών τμημάτων, όπου εργοδοτούνται εκατοντάδες ικανοί και αξιόλογοι επιστήμονες. Έχει επίσης τη δυνατότητα και την ευχέρεια, εκεί και όπου χρειάζεται, να αξιοποιήσει εμπειρίες που αποκτήθηκαν από τη λειτουργία παρόμοιων θεσμών στο εξωτερικό και να αποφύγει την επανάληψη των ίδιων λαθών.

Στην περίπτωση του χρηματιστηρίου είναι πεποίθηση των δύο επιτροπών, όπως αυτή προκύπτει μέσα από τα στοιχεία και τις καταθέσεις όλων των κλητευθέντων, ότι η εκτελεστική εξουσία, προχωρώντας στην εισαγωγή του χρηματιστηριακού θεσμού στην Κύπρο, ενήργησε δίχως τη δέουσα περίσκεψη και επιμέλεια όσον αφορά την προετοιμασία του θεσμικού και τεχνικού μέρους της λειτουργίας του. Παρέδωσε στο επενδυτικό κοινό ένα θεσμό και ένα χρηματιστήριο διάτρητο από κάθε άποψη, βασισμένο σε ανεπαρκές νομοθετικό πλαίσιο και χωρίς να έχει εξασφαλίσει από προηγουμένως τη δέουσα τεχνοκρατική υποστήριξη σε συμβούλους και προσωπικό. Ενώ γνώριζε ότι σε πολλές χώρες τα χρηματιστήρια αντιμετώπισαν τεράστια προβλήματα, όταν πρωτολειτούργησαν, προβλήματα παρόμοια με αυτά που είχαμε και στην Κύπρο, δεν μπόηκε στον κόπο να αξιοποιήσει τις εμπειρίες αυτών των χωρών, για να προστατέψει τους επενδυτές, παρά τις παροτρύνσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Θεωρούμε ότι ήταν υποχρέωση της κυβέρνησης πρώτα και κύρια να μεριμνήσει για τη δημιουργία του σωστού νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας του χρηματιστηρίου,

έτσι ώστε να αποτρέψει την εκμετάλλευση οποιωνδήποτε κενών και αδυναμιών από τους διάφορους επιτηδείς. Ήταν υποχρέωσή της να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να παρεμβαίνει έγκαιρα, ολοκληρωμένα και καταλυτικά, για να προστατεύει τους επενδυτές. Ήταν υποχρέωσή της να δώσει το σωστό στίγμα στο θεσμό του χρηματιστηρίου από την αρχή, ώστε να αποφευχθεί η παραπλάνηση του επενδυτικού κοινού. Ήταν υποχρέωσή της να μεριμνήσει για την εξεύρεση τρόπων παραδειγματικής και έγκαιρης τιμωρίας των επιτηδίων που καταδολιεύθηκαν το κοινό, έτσι ώστε να αποτρέψει τη συνέχιση του φαινομένου.

Η κυβέρνηση αντ' αυτού, όπως έχω αναφέρει και προηγουμένως, παρέδωσε ένα διάτρητο θεσμό και χρηματιστήριο, στηριζόμενο σε ανεπαρκές νομοθετικό πλαίσιο και χωρίς να έχει εξασφαλίσει από προηγουμένως τη δέουσα τεχνοκρατική υποστήριξη σε συμβούλους και προσωπικό. Ακόμη και όταν εμφανίστηκαν τα μεγάλα προβλήματα, η κυβέρνηση επέδειξε ολιγωρία και σχετική αδιαφορία για την αντιμετώπισή τους. Ουδέποτε το Υπουργικό Συμβούλιο συζήτησε ολοκληρωμένα το θέμα. Ουδέποτε αξιοποίησε τις γνώσεις και τις εμπειρίες ειδικών. Η μετάκληση εμπειρογνώμονα από το εξωτερικό έγινε τότε μόνο, όταν πίεσε γι' αυτό η Βουλή των Αντιπροσώπων. Οι διάφορες προτάσεις που έφταναν κοντά τους από τα πολιτικά κόμματα -και το ΑΚΕΛ υπέβαλε αρκετές τέτοιες- αντιμετώπιζονταν με προκατάληψη, σχετική αδιαφορία και υπεροψία.

Η κυβέρνηση δεν αντέδρασε έγκαιρα και αποτελεσματικά ούτε και όταν άρχισε πλέον να γίνεται ξεκάθαρο ότι οι επενδυτές έγιναν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους διάφορους επιτηδείς. Ο διορισμός ερευνητικής επιτροπής από το Υπουργικό Συμβούλιο έγινε πολύ καθυστερημένα και τότε μόνο, όταν το απαίτησε η Βουλή των Αντιπροσώπων. Ενδεικτική αλλά πολύ σημαντική για το θεσμό και την πορεία του ήταν η μεγάλη καθυστέρηση που επέδειξε η κυβέρνηση στην κατάθεση νομοσχεδίου για

ενίσχυση της εποπτικής αρχής, που είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η κυβέρνηση το έπραξε, μόνο μετά που η ολομέλεια της Βουλής την πίεσε αρνούμενη να δώσει νέα παράταση στη θητεία της.

Πολιτικές ευθύνες έχει η κυβέρνηση και για το έργο που επιτέλεσαν το Συμβούλιο του χρηματιστηρίου και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τα μέλη των οποίων διόρισε η ίδια, έργο το οποίο ήταν πολύ ελλειμματικό και ανεπαρκές για τα δεδομένα που είχαν διαμορφωθεί. Αυτή τους η αδυναμία εντεινόταν από το γεγονός ότι υπήρχε σύγχυση αρμοδιοτήτων των δύο σωμάτων όσον αφορά την εισαγωγή εταιρειών στο χρηματιστήριο ή το κλείσιμό του. Αποτέλεσμα ήταν να προκαλείται όξυνση και αχρείαστες αντιπαραθέσεις μεταξύ των μελών των δύο σωμάτων, που σε τελευταία ανάλυση ζήμιωσαν το θεσμό και τους επενδυτές. Ενώ όλα αυτά εντοπίζονταν πολύ εύκολα απ' όσους ασχολούνταν με το θέμα, οι μόνοι που δεν τα επεσήμαναν ήταν ο Υπουργός Οικονομικών και η κυβέρνηση. Τότε και μόνον τότε διαπίστωσαν το πρόβλημα, όταν τους το υπέδειξε η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Ως άλλα παραδείγματα υφιστάμενων θεσμικών κενών αναφέρω τη μη εισαγωγή του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων για λόγους που οφείλονται αποκλειστικά στην εκτελεστική εξουσία, τη μη ρύθμιση του πλαισίου παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που τελικά κατατέθηκε στη Βουλή στο τέλος του 2001, το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τη μη δημιουργία μηχανισμών αναμονής, κατά την εισαγωγή στο ΧΑΚ, με βάση ποιοτικά κριτήρια αξιολόγησης των εταιρειών, τη μη ενδυνάμωση των διερευνητικών εξουσιών του Συμβουλίου και τη μη απαγόρευση σε χρηματιστές να καταρτίζουν συναλλαγές μέσω άλλων χρηματιστών και βεβαίως αρκετά άλλα.

Ένα άλλο ζήτημα στο οποίο θα ήθελα να κάνω μια σύντομη αναφορά, όσον αφορά τις ευθύνες της κυβέρνησης και του Υπουργού Οικονομικών, είναι η ανάγκη

έγκαιρης ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού για τους κινδύνους που διέτρεχε την κρίσιμη εκείνη περίοδο του 1999-2000. Ο Υπουργός Οικονομικών επεδίωξε να αποσείσει αυτή την ευθύνη παρουσιάζοντας αριθμό δηλώσεων του στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αυτές οι δηλώσεις όμως έγιναν στο τέλος του 1999 και αρχές του 2000, όταν ήδη οι επενδυτές είχαν καταληφθεί από φρενίτιδα και όταν η καταστροφή είχε σχεδόν συντελεστεί. Διαφεύγει επίσης του κυρίου υπουργού ότι αυτές του οι δηλώσεις δεν έγιναν στα πλαίσια μιας συστηματικής και οργανωμένης ενημερωτικής εκστρατείας αλλά στα πλαίσια συνεντεύξεων που του είχαν ζητηθεί από διάφορα έντυπα. Τέλος, παρουσιάζεται να ξεχνά το σκωπτικό τρόπο με τον οποίο στελέχη της κυβέρνησης και του κυβερνητικού κόμματος, του Συναγερμού, σχολίαζαν δηλώσεις του γενικού γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ και άλλων στελεχών και βουλευτών του κόμματός μας με τις οποίες προειδοποιούσαν αρκετά έγκαιρα για τους κινδύνους που αντιμετώπιζαν οι επενδυτές.

Όλη αυτή την αδυναμία και την αδιαφορία τους οι κυβερνώντες επεδίωξαν να την παρουσιάσουν ως θέση που βασιζόταν στην αρχή της μη επέμβασης του κράτους στη λειτουργία του θεσμού. Κάτω από άλλες συνθήκες και άλλο ισχύον νομοθετικό καθεστώς αυτή η θέση ενδεχομένως να ήταν σωστή. Όταν όμως αδίστακτοι επιτήδριοι καταλήστευαν κυριολεκτικά τους επενδυτές, η κυβέρνηση είχε την υποχρέωση να παρέμβει για να τους προστατέψει. Αυτό θα 'πρεπε να επιδιωχθεί με την ενίσχυση της λειτουργίας του χρηματιστηρίου και τη λήψη άλλων ενδεδειγμένων μέτρων και σίγουρα όχι με τη χειραγώγηση των τιμών. Αυτό ανέμεναν οι επενδυτές από την κυβέρνηση και αυτό απαιτούσε το ΑΚΕΛ και άλλα κόμματα. Η κυβέρνηση, όμως, δυστυχώς εκείνες τις κρίσιμες στιγμές δήλωνε απύσχα. Αυτό αποδεικνύεται περίτρανα από τις αναφορές του Υπουργού Οικονομικών στις δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές. Δεν παρουσίασε καθόλου στοιχεία που να δείχνουν ότι έγιναν ειδικές συσκέψεις του Υπουργικού

Συμβουλίου, όπου συζητήθηκαν προτάσεις του για έγκριση σχετικών νομοσχεδίων που στόχευαν στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Αντιθέτως, υποστήριξε ότι τα θέματα του χρηματιστηρίου ήταν καθημερινού ενδιαφέροντος, γι' αυτό και απασχολούσαν το Υπουργικό Συμβούλιο αναλόγως. Δεσμεύτηκε μάλιστα ότι σε εύθετο χρόνο θα έστελνε στις δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές συγκεκριμένα στοιχεία για τις ημερομηνίες διεξαγωγής τέτοιων συσκέψεων και τα τηρηθέντα πρακτικά. Μέχρι σήμερα τίποτα τέτοιο δεν έχει φθάσει στις δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Όταν δόθηκε στη δημοσιότητα το πόρισμα των δύο επιτροπών, όπως ανέφερα και προηγουμένως, άρχισε μια εκστρατεία δυσφήμησής του από κυβερνητικά στελέχη. Επεδίωξαν να περάσουν το μήνυμα στην κοινή γνώμη ότι το πόρισμα βρίθει υποκειμενικότητας, ότι η Βουλή σκόπιμα δεν απέδωσε οποιεσδήποτε ευθύνες στον εαυτό της και ως εκ τούτου πρέπει να θεωρηθεί ως αναξιόπιστη και ως υποκινούμενη από πολιτικές σκοπιμότητες. Κάποιοι μάλιστα κυβερνητικοί αξιωματούχοι μίλησαν για παζαρέματα μεταξύ των βουλευτών και των κομμάτων, ενώ ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων μίλησε για το ενδεχόμενο να υπήρξε διαπλοκή συμφερόντων.

Η κυκλοφορία των πρακτικών των συνεδριών των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών, κατά τη διάρκεια των οποίων αποφασίστηκε η διατύπωση του πορίσματος, ανατρέπεται ως χάρτινους πύργους τους ισχυρισμούς τους.

Στο κυρίως μέρος της έκθεσης γίνεται μεγάλη αναφορά στο ρόλο που διαδραμάτισε η Βουλή των Αντιπροσώπων στα χρηματιστηριακά δρώμενα της περιόδου 1999-2000 και καταγράφονται οι πρωτοβουλίες που πήρε, θετικές και αρνητικές, για αντιμετώπιση των προβλημάτων -δεκατρείς συνολικά σελίδες.

Ως ΑΚΕΛ προτείναμε να γίνει σχετική αναφορά και στα γενικά συμπεράσματα. Η πρότασή μας δεν έγινε αποδεκτή· το σεβαστήκαμε. Δεν έχουμε όμως καμιά απολύτως

δυσκολία από το επίσημο βήμα της Βουλής να διατυπώσουμε με ειλικρίνεια και αίσθημα βαθιάς υπευθυνότητας έναντι του κυπριακού λαού τις απόψεις μας για το ρόλο που επιχείρησε να διαδραματίσει και τελικά διαδραμάτισε η Βουλή την κρίσιμη εκείνη περίοδο.

Το πρώτο που θέλω να επισημάνω είναι ότι η Βουλή δεν είχε ούτε έχει εκτελεστική εξουσία. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η Βουλή δε διαθέτει τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις και τη στήριξη που απαιτούνται, για να ασχοληθεί ολοκληρωμένα με το χρηματιστήριο. Ως εκ τούτου, δε διέθετε τη δυνατότητα ούτε και είχε την αρμοδιότητα να καθορίσει τη συνολική πολιτική που θα ακολουθείτο από το κράτος στα ζητήματα του χρηματιστηρίου. Παρ' όλα αυτά, ως οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού δεν ήταν νοητό να παραμείνουμε ασυγκίνητοι μπροστά στην καταδολίευση του κοινού και απαθείς μπροστά στη λεηλασία που συντελείτο σε βάρος των επενδυτών.

Η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επεξεργάστηκε σωρεία προτάσεων νόμου που κατέθεσαν συνάδελφοι σχεδόν απ' όλα τα κόμματα με πρόθεση να διαμορφώσει πιο αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο για να προστατέψει τους επενδυτές. Επεδίωξε, ανάμεσα σε άλλα, να απαγορεύσει σε χρηματιστές να διενεργούν χρηματιστηριακές συναλλαγές προς ίδιον όφελος. Αυτή η συγκεκριμένη ευχέρεια που είχαν οι χρηματιστές συνέβαλε στην καταδολίευση των επενδυτών. Δυστυχώς, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε τη σχετική πρόταση νόμου και το αποτέλεσμα ήταν, όταν τελικά ψηφίστηκε ο νόμος, η συγκεκριμένη πρόνοια να μην υπάρχει και να αφεθούν οι χρηματιστές ελεύθεροι να εκμεταλλεύονται τους επενδυτές και τα λεφτά τους. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εισηγήθηκε στον Υπουργό Οικονομικών το διορισμό ερευνητικής επιτροπής για το χρηματιστήριο και

συνέβαλε στην απόφαση για μετάκληση ξένου εμπειρογνώμονα, καθώς και στην αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Είναι φυσιολογικό, κατά την άποψή μου, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και μέσα από τη μεγάλη προσπάθεια της Βουλής, ιδίως της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, να έγιναν λάθη και να αφέθηκαν κενά λόγω της έλλειψης συναφούς επιστημονικής υποστήριξης. Αυτό όμως με το οποίο θα πρέπει να πιστωθεί η Βουλή είναι ότι τουλάχιστον προώθησε αρκετές προτάσεις νόμου, πήρε πρωτοβουλίες και προσπάθησε να προστατέψει τους επενδυτές, σε αντίθεση με την κυβέρνηση, η οποία δεν παρουσίασε αποδεικτικά στοιχεία για το ότι ασχολήθηκε σοβαρά και ολοκληρωμένα με το θέμα. Ακόμη, έστω και αν η Βουλή μπορούσε να υιοθετήσει το πιο ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο, η κλοπή και η απάτη πάλι θα είχαν γίνει, γιατί η κύρια αιτία ήταν η μη εφαρμογή της νομοθεσίας από την κυβέρνηση και τα αρμόδια σώματα.

Ένα άλλο ζήτημα που συζητήθηκε κατά κόρον και για το οποίο κατηγορήθηκε η Βουλή είναι το γεγονός ότι μέλη της πήραν μετοχές με τη μέθοδο της ιδιωτικής τοποθέτησης. Το ΑΚΕΛ και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δεν έχουν κανένα δισταγμό να πουν ξεκάθαρα ότι αυτή η ενέργεια μερίδας βουλευτών συνιστά κατάχρηση του αξιώματός τους και γεννά ηθικό πρόβλημα για τους ίδιους, ότι συνιστά πράξη που ενδεχομένως να δημιουργήσει εξάρτησή τους από τα οποιαδήποτε οικονομικά συμφέροντα, με αποτέλεσμα να υποσκάπτεται ο ρόλος τους στη Βουλή. Πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα όμως δημιουργείται από το γεγονός ότι μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση πήραν πολιτικά κόμματα, ο Συναγερμός και το ΔΗΚΟ, πήραν υπουργοί και ανώτατοι δημόσιοι υπάλληλοι. Το χειρότερο από όλα ήταν ότι υπουργοί και ανώτατοι δημόσιοι υπάλληλοι πήραν μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση από εταιρείες των οποίων τα συμφέροντα σχετίζονταν με τα υπουργεία τους. Το όλο ζήτημα

θέτει επί τάπητος μια σημαντική πτυχή: τα σκάνδαλα, τη διαφθορά και τη σήψη που μαστίζει τη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία.

Η ενέργεια αυτή μερίδας των κρατικών αξιωματούχων, των βουλευτών και των ανωτάτων δημοσίων υπαλλήλων αλλά και άλλων προσωπικοτήτων της δημόσιας ζωής εκτρέφει την αντίληψη που υπάρχει στην κοινωνία και η οποία θεωρεί τους πολιτικούς διεφθαρμένους. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να προσέξουμε όλοι μας πώς ενεργούμε, αν θέλουμε να διαφυλάξουμε το κύρος μας και την εκτίμηση του λαού προς τα πολιτικά πρόσωπα και την πολιτική ζωή γενικότερα.

Επισημαίνοντας όλ' αυτά θέλω να τονίσω ότι δε θεωρούμε πως τα κύρια προβλήματα του χρηματιστηρίου οφείλονται στις ιδιωτικές τοποθετήσεις με τις οποίες πήραν μετοχές κόμματα, κρατικοί αξιωματούχοι, βουλευτές και ανώτατοι δημόσιοι υπάλληλοι. Τα προβλήματα που δημιουργούνται από αυτή την ενέργεια είναι πρώτα και κύρια ηθικά. Ταυτόχρονα όμως πρέπει να παραδεχθούμε ότι αυτή η ενέργεια συνέβαλε στην αύξηση της φρενίτιδας που κατέλαβε το κοινό για την αγορά μετοχών και ιδιαίτερα την εξασφάλισή τους με ιδιωτική τοποθέτηση.

Καταλήγοντας στο θέμα θέλω να επισημάνω ότι η Βουλή βρίσκεται κάτω από τη συνεχή κρίση του λαού. Αυτός θα μας αξιολογήσει και θα μας κρίνει ως κόμματα αλλά και ως ξεχωριστές προσωπικότητες.

Παρ' όλα όσα έχω αναφέρει, θεωρούμε πως οι ευθύνες της κυβέρνησης είναι ασύγκριτα μεγαλύτερες από τις όποιες μη ουσιαστικές ευθύνες της Βουλής. Η κυβέρνηση, όπως ομόφωνα τοποθετήθηκαν οι δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές, παρέμεινε, κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999-2000, απλώς παρατηρητής των τεκταινομένων και με υποτονικούς, βραδυκίνητους χειρισμούς και έλλειψη σαφούς βούλησης και σχεδιασμού για αντιμετώπιση της κατάστασης παρουσίασε προς τα έξω μια εικόνα παντελούς αδράνειας και αδιαφορίας.

Ένα άλλο ζήτημα που πήρε δημόσιες διαστάσεις πολύ μεγαλύτερες από αυτές που πραγματικά είχε ήταν η αναφορά του πορίσματος στο Γενικό Εισαγγελέα. Ο Γενικός Εισαγγελέας και οι υπουργοί της κυβέρνησης, δίχως να αναμένουν πρώτα να μελετήσουν το πόρισμα και μετά να τοποθετηθούν, κατηγόρησαν τις δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές, και ιδιαίτερα το ΑΚΕΛ, για πολιτικές σκοπιμότητες που είχαν σχέση με τις προεδρικές εκλογές. Εντόπιζαν μάλιστα ως ουσία του ζητήματος τη χρονική στιγμή που αποφασίστηκε η συμπερίληψη της αναφοράς στο Γενικό Εισαγγελέα, στιγμή που όντως βρισκόταν στο τέλος της διαδικασίας. Ο πλέον δηκτικός από όλους ήταν ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, Αβέρωφ Νεοφύτου, που κατηγόρησε τα μέλη των δύο επιτροπών για πολιτικές σκοπιμότητες, παζαρέματα και διαπλοκή, μίλησε για προσπάθεια εξεύρεσης εξιλαστήριου θύματος και κατηγόρησε τη Βουλή ότι δεν τόλμησε να κατονομάσει “αυτούς που έφαγαν τα εκατομμύρια”.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι δε θα έπρεπε να ενδιαφέρει κανέναν, και ιδιαίτερα τα πολιτικά πρόσωπα, η χρονική στιγμή της συμπερίληψης της αναφοράς στο Γενικό Εισαγγελέα. Αυτό που θα 'πρεπε να μας ενδιαφέρει είναι κατά πόσο αυτά που του καταλογίζονται είναι σωστά. Τα μέλη των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών τοποθετήθηκαν ομόφωνα και ξεκάθαρα επί τούτου: Θεωρούν ότι ο Γενικός Εισαγγελέας θα 'πρεπε να είχε εξεύρει τρόπους αντιμετώπισης και διερεύνησης τόσο των υποθέσεων για τις οποίες υποβλήθηκαν καταγγελίες από μέρους των πολιτών όσο και υποθέσεων για τις οποίες έπρεπε να είχε δράσει αυτεπαγγέλτως, πράγμα που δεν είχε γίνει μέχρι εκείνη τη στιγμή.

Τα μέλη των κοινοβουλευτικών επιτροπών δε δέχθηκαν ως εύλογες τις δικαιολογίες που πρόταξε ο Γενικός Εισαγγελέας, δηλαδή το ισχύον δίκαιο της απόδειξης και την υποστελέχωση της υπηρεσίας του με εξειδικευμένο προσωπικό. Ιδιαίτερα για το δεύτερο την απόλυτη ευθύνη έχει ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας και η

κυβέρνηση, που θα 'πρεπε να είχαν φροντίσει έγκαιρα για τη στελέχωση της Νομικής Υπηρεσίας με εξειδικευμένο προσωπικό. Σ' αυτό το σημείο θέλω να τονίσω ότι, όσες φορές ζητήθηκε η έγκριση θέσεων από τη Βουλή για τη Νομική Υπηρεσία, αυτή προσφερόταν απλόχερα. Ως εκ τούτου, η αντίδραση του Γενικού Εισαγγελέα και των αυτόκλητων υποστηρικτών του ήταν το λιγότερο ατυχής, για να μην πω απαράδεκτη.

Νιώθω όμως έντονη την ανάγκη να σχολιάσω και τις δηλώσεις του Αβέρωφ Νεοφύτου, γιατί θεωρώ ότι πρέπει να προστατευθεί το κύρος και η αξιοπρέπειά μας ως μελών των δύο κοινοβουλευτικών επιτροπών αλλά και της Βουλής γενικότερα.

Ένα πολιτικό πρόσωπο, ιδιαίτερα όταν κατέχει υψηλό δημόσιο πόστο, πρέπει να είναι πρότυπο συμπεριφοράς και να τοποθετείται με υπευθυνότητα και σοβαρότητα. Οι αβάσιμες κατηγορίες του κ. Νεοφύτου για δήθεν διαπλοκή συμφερόντων των μελών των δύο επιτροπών και για παζαρέματα συνιστούν προσβολή για μας. Ο κύριος υπουργός έχει υποχρέωση είτε να τεκμηριώσει τις κατηγορίες του είτε να τις αποσύρει. Μια απλή ανάγνωση των πρακτικών της τελευταίας συνεδρίας, όπου διαμορφώθηκε το πόρισμα, θα τον πείσει ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είχε δηλώσει ξεκάθαρα ότι σε καμιά περίπτωση δε θα έμπαινε στη λογική των παζαρεμάτων.

Ο κ. Νεοφύτου είπε επίσης: «Ο κόσμος ανέμενε (σημ.: από το πόρισμα των επιτροπών) να δει ποιοι έφαγαν τα εκατομμύρια». Παρ' όλο που υπήρξε βουλευτής, φαίνεται να αγνοεί το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Βουλής. Θα 'πρεπε να γνωρίζει ότι οι διωκτικές αρχές είναι η αστυνομία και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και όχι η Βουλή. Θα 'πρεπε να γνωρίζει ότι το μέγιστο που μπορούσε να πράξει η Βουλή ήταν να αποδώσει πολιτικές ευθύνες στους αίτιους και να απαιτήσει από την κυβέρνηση και το Γενικό Εισαγγελέα να πάρουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για πλήρη διαλεύκανση των καταγγελιών και των συμβάντων στο χρηματιστήριο, έτσι ώστε να οδηγηθούν στα δικαστήρια και να τιμωρηθούν παραδειγματικά οι ένοχοι της μεγάλης ληστείας. Αυτό

της το καθήκον η Βουλή επεδίωξε να το πράξει στο ακέραιο, έστω και αν έκανε λάθη ή είχε αδυναμίες στην προσπάθειά της.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Επικέντρωσα την προσοχή μου στα πολιτικά ζητήματα που προέκυψαν, γιατί ο θόρυβος που ξεσηκώθηκε μετά τη δημοσιοποίηση του πορίσματος από τους κυβερνώντες στόχευε στο να αποπροσανατολιστεί η κοινή γνώμη και να μετατεθούν οι ευθύνες των κυβερνώντων στους ώμους της Βουλής. Επιτρέψτε μου με μεγάλη συντομία να αναφερθώ και σε εκείνους που έχουν την άμεση ευθύνη για το μεγάλο κραχ του χρηματιστηρίου, που κατάστρεψε χιλιάδες οικογένειες και προκάλεσε τεράστια ζημιά στην οικονομία του τόπου. Διευκρινίζω ότι άλλοι συνάδελφοι από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις με τις ομιλίες τους θα φωτίσουν εμπειριστατωμένα και σε βάθος όλες τις πτυχές που συνθέτουν το μέγα σκάνδαλο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έκριναν τα διοικητικά και εποπτικά όργανα του χρηματιστηρίου, δηλαδή το Διοικητικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως ανεπαρκή και κατώτερα των περιστάσεων. Έκριναν ότι δεν κατάφεραν να επιτελέσουν σωστά το ρόλο τους, που ήταν η πραγμάτωση των σκοπών της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και η συμβολή τους στη δέουσα προστασία των επενδυτών και του κοινού γενικά. Η στάση του Διοικητικού Συμβουλίου συνέβαλε στην εισαγωγή εταιρειών στο χρηματιστήριο που είναι αμφίβολο κατά πόσο πληρούσαν τα εχέγγυα προστασίας του επενδυτή, γεγονός που σε τελευταία ανάλυση αποτέλεσε ένα από τα κύρια αίτια της εξαπάτησης των επενδυτών.

Επέκριναν επίσης οι δύο επιτροπές τον τρόπο με τον οποίο η Κεντρική Τράπεζα άσκησε την πιστωτική της πολιτική έναντι των εμπορικών τραπεζών. Με την πολιτική της επέτρεψε τον υπερβολικό δανεισμό και το συνεπακόλουθο εγκλωβισμό των πολιτών στο χρηματιστήριο. Όσον αφορά το ζήτημα της ενδεχόμενης εξαγωγής συναλλάγματος που προήλθε από επενδυτικές δραστηριότητες και της πιθανής διασύνδεσής του με τα χρηματιστηριακά τεκταινόμενα της εποχής, αποτελεί αντικείμενο περαιτέρω μελέτης και διερεύνησης.

Βαρύτατες είναι οι ευθύνες των χρηματιστών. Αυτοί, όντας γνώστες της νομοθεσίας και των κενών της, όντας γνώστες της χρηματιστηριακής αγοράς και των μηχανισμών της, επινόησαν κάθε τρόπο και χρησιμοποίησαν κάθε μέσο για να καταδολιευθούν το επενδυτικό κοινό και να πάρουν τα λεφτά του. Ο Σύνδεσμος Χρηματιστών δυστυχώς δεν κατάφερε να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων τις κρίσιμες εκείνες στιγμές. Δεν κατάγγειλε τα παρανομούμενα μέλη του ούτε και τα απέπεμψε από τις γραμμές του. Δεν πήρε μέτρα για προστασία των επενδυτών. Ελπίζουμε ότι η ερευνητική επιτροπή που διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο θα αναφερθεί σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Η συμπεριφορά των προέδρων του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου και του Ομίλου Λαϊκής κατά την ίδια περίοδο χαρακτηρίζεται ως απαράδεκτη. Προέβησαν σε δημόσιες παραπλανητικές δηλώσεις, αναφορικά με την αξία των μετοχών των εταιρειών τους, οι οποίες παρέσυραν τους επενδυτές σε πράξεις καταστροφικές.

Βαριές ευθύνες αποδίδονται και εναντίον εκείνων των δικηγόρων και λογιστών που με δόλο ή άλλως πως ενδεχομένως να έχουν συμπράξει στη συμπερίληψη προσώπων ή παραπλανητικών στοιχείων στα ενημερωτικά δελτία των εταιρειών, με αποτέλεσμα να έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο εταιρείες “φούσκες”.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Η διερεύνηση του θέματος και η προετοιμασία του πορίσματος ήταν μια διαδικασία μακρά και επίπονη. Σε καμιά περίπτωση δε διεκδικούμε το αλάθητο, επιμένουμε όμως ότι ενεργήσαμε με καλή πίστη και με γνώμονα το καλώς νοούμενο συμφέρον των χιλιάδων επενδυτών που ξεγελάστηκαν και έχασαν τις οικονομίες τους ή δανείστηκαν και τώρα έχουν εκχωρήσει το μέλλον τους στις εμπορικές τράπεζες ή σε άλλα παρόμοια ιδρύματα. Το πόρισμα που ετοιμάσαμε είχε ως στόχο να συμβάλει στην έναρξη μιας διαδικασίας που θα οδηγούσε στη διαλεύκανση της μεγάλης απάτης. Πιστεύαμε ότι η κυβέρνηση και ο Γενικός Εισαγγελέας θα επιζητούσαν τη συνεργασία μας, για να αποφασίσουμε από κοινού πώς προχωρούμε, έτσι που να ικανοποιήσουμε κάποιους βασικούς στόχους:

1. Τον εντοπισμό και την παραδειγματική τιμωρία των ενόχων για την καταδολίευση των ανυποψίαστων επενδυτών.
2. Την προστασία και ενίσχυση της λειτουργίας του χρηματιστηριακού θεσμού.
3. Την εξεύρεση τρόπων για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στους επενδυτές που έχασαν.

Η πρώτη αντίδραση της κυβέρνησης και του Γενικού Εισαγγελέα δε στέλνει αισιόδοξα μηνύματα. Ανεξάρτητα από αυτό, το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επαναλαμβάνει την ετοιμότητά του για συνεργασία με όλους όσοι πραγματικά γνοιάζονται για τη συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος. Γνώμονας και καθοδηγητής μας είναι το καλώς νοούμενο συμφέρον των απλών επενδυτών.

Προτού ολοκληρώσω, νομίζω ότι θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ στο ρόλο του προσωπικού της Βουλής που πήρε μέρος στη διεκπεραίωση της επεξεργασίας του ογκώδους και επίπονου θέματος του ΧΑΚ. Η συμμετοχή του στην όλη προσπάθεια ήταν σημαντική και πολύ βοηθητική. Τους ευχαριστούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε. Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δώρος Θεοδώρου.

Παρακαλώ, κύριε Θεοδώρου. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές πέραν του κ. Θεοδώρου στη σημερινή συνεδρία; Αν σήμερα υπάρχουν άλλοι ομιλητές, ερωτώ, για να προγραμματιζόμαστε. Δεν υπάρχουν, αντιλαμβάνομαι. Ο κ. Θεοδώρου είναι ο τελευταίος ομιλητής, όχι ο έσχατος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δε θα μακρηγορήσω. Είχα την εντύπωση ότι η δικαίωση έχει πάντοτε γλυκιά γεύση. Δυστυχώς, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Ούτε καν γλυκόπικρη δεν είναι. Είναι πικρή η γεύση, όταν η δικαίωση αναφέρεται σε προφητείες κακών. Και είναι τέτοια η περίπτωση η δική μας, που, παρ' όλο που είναι απόλυτα δικαιωμένη από την όλη στάση, συμπεριφορά, προειδοποιήσεις κ.λπ., η πικρία που αισθανόμαστε από το ότι αυτό το έγκλημα έχει ήδη συντελεστεί σε βάρος τεράστιας μερίδας του κυπριακού λαού, ένα έγκλημα του οποίου οι συνέπειες θα συνεχίζονται επί πολλά χρόνια και πάνω στις οικογένειες και πάνω στην οικονομία του τόπου -και το τονίζω αυτό- κάνει την επαλήθευσή μας και την επιβεβαίωσή μας και τη δικαίωσή μας ειλικρινά πάρα πολύ πικρές.

Για λόγους ιστορίας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να υπενθυμίσω ορισμένα πράγματα, διότι νομίζω ότι δεν είναι αρκετό εκ των υστέρων να διαπιστώνουμε κάτι. Έχει σημασία, πιστεύω, στην πολιτική να προβλέπουμε, να προειδοποιούμε και, ει δυνατόν, να επιφέρουμε αναστροφή μιας πορείας. Θέλω να υπενθυμίσω ότι το κόμμα μας ήδη από τον Απρίλιο, Μάιο του 1999, όταν ο δείκτης ήταν, αν δε με απατά η μνήμη μου, στις τριακόσιες με τριακόσιες πενήντα μονάδες, είχε προειδοποιήσει στην επιτροπή Οικονομικών για το φαινόμενο της φούσκας.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι τον ίδιο μήνα, όταν βγήκε στο προσκήνιο η περιβόητη “Louis Cruise Lines” με την ιδιωτική της τοποθέτηση, και με την εμπλοκή σε αυτή την υπόθεση κομμάτων, υπουργών -διότι ο προηγούμενος ομιλητής ξέχασε να αναφέρει ότι και υπουργοί είχαν εμπλακεί σε αυτή την υπόθεση- κρατικών αξιωματούχων και πολλών άλλων επιφανών, είχε ήδη αυτή η υπόθεση της ιδιωτικής τοποθέτησης της “Louis Cruise Lines” τροchioδρομήσει την πορεία των πραγμάτων κατά τρόπο που ήταν εξόφθαλμο ότι ήταν επικίνδυνος. Από τη στιγμή που μία μετοχή, της οποίας η αξία στο χαρτί ήταν, ας πούμε, δέκα σεντ ή δεκαπέντε σεντ, έφτανε σε τιμές £3 και £4 και £7 ήταν ολοφάνερο πλέον ότι τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά.

Είχαμε προειδοποιήσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και μετά τη δημοσίευση του περιβόητου άρθρου του “Economist”, αν δε με απατά η μνήμη μου τον Αύγουστο του 1999, με τον τίτλο «Η φούσκα της Μεσογείου», ότι τα πράγματα χειροτερεύουν, ότι δεν είναι πια φόβοι δικοί μας, είναι διαπιστώσεις έγκυρων εντύπων του εξωτερικού πάνω σε θέματα οικονομικά. Και είχαμε τότε ζητήσει σε συνεδρίαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς την παρέμβαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, για να σταματήσει αυτό το φαινόμενο της φούσκας. Είχαμε μάλιστα προτείνει σειρά μέτρων -μερικά αποτελούσαν αντιγραφή αντίστοιχων μέτρων που εφαρμόζονταν στο Χρηματιστήριο Αθηνών, άλλα όχι- η δε απάντηση που πήραμε από πλευράς επίσημης ήταν ότι δεν ήταν δουλειά τους να επέμβουν σε αυτά τα ζητήματα, διότι η διαμόρφωση των τιμών των μετοχών ήταν υπόθεση της ελεύθερης αγοράς.

Είχαμε προειδοποιήσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ’ επανάληψη ότι, όπως είχαν εξελιχθεί τα πράγματα, ήταν προφανής η δυνατότητα καταδολίευσης του κοινού με σύμπραξη πολλών παραγόντων. Καταδολίευση η οποία συνίστατο κυρίως στο ξεφόρτωμα μετοχών υφιστάμενων δημόσιων εταιρειών κατά τρόπο μονοπωλιακό πάνω στους ανυποψίαστους επενδυτές και, δεύτερον, στην εξασφάλιση μετοχών ιδιωτικής

τοποθέτησης από εταιρείες νεοεισαγόμενες στο χρηματιστήριο ή που επρόκειτο να εισαχθούν στο χρηματιστήριο.

Θέλω να υπενθυμίσω ακόμα, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το κόμμα μας δεν έμεινε μόνο σε αυτές τις προειδοποιήσεις. Είχαμε κάνει και συγκεκριμένες κινήσεις για σταμάτημα αυτής της κατάστασης. Ήδη από τον Οκτώβριο του 1999 καταθέσαμε έγγραφο στην επιτροπή Οικονομικών με το οποίο, πρώτον, ζητούσαμε τη νομοθέτηση του θέματος της ιδιωτικής τοποθέτησης, δηλαδή καθορισμό ενός συγκεκριμένου ποσοστού από τις μετοχές κάθε εταιρείας που θα μπορούσαν να διατεθούν με τη μέθοδο της ιδιωτικής τοποθέτησης. Δεύτερον, είχαμε προτείνει στο ίδιο έγγραφο το διαχωρισμό των ιδιοτήτων, αν θέλετε, και των καθηκόντων των χρηματιστών, οι οποίοι χρηματιστές λειτουργούσαν τότε εκτελώντας και εντολές πελατών τους, αγοράζοντας μετοχές για τους ίδιους, για τους εαυτούς τους δηλαδή, και δίνοντας συμβουλές σε πελάτες δηλαδή είχαν και τις τρεις ιδιότητες. Εμείς επιμέναμε ότι αυτό το καθεστώς ήταν ό,τι χρειαζόταν για να κάνουν όσοι απατεώνες υπήρχαν στο χώρο των χρηματιστών ανενόχλητοι τη δουλειά τους και να καταδολιεύουν και να εξαπατούν και να ληστεύουν κυριολεκτικά τον κόσμο. Είχαμε επίσης τότε με το ίδιο έγγραφο προτείνει την επιβολή φορολογίας επί των κερδών των χρηματιστηριακών και την κατάργηση του χρηματιστηριακού τέλους.

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιμετώπισαν είτε τον καθησυχασμό από πλευράς κυβέρνησης, η οποία παραδείγματος χάριν μας είπε ότι, σε ό,τι αφορά το θέμα της ιδιωτικής τοποθέτησης, θα ετοίμαζε η ίδια νομοθεσία -μας έφερε μια νομοθεσία πέντε ή έξι μήνες αργότερα- μη προτείνοντας συγκεκριμένο ποσοστό για την ιδιωτική τοποθέτηση, που αυτό ήταν η ουσία. Σε ό,τι αφορά το διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων των χρηματιστών, θυμάστε ότι ανεπέμφθη ο νόμος, που ψηφίσαμε ομόφωνα τότε, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και, σε ό,τι αφορά τη φορολογία των

κεφαλαιουχικών κερδών, πάλι η κυβέρνηση μας παραπλάνησε λέγοντας ότι είναι η πρόθεσή της να πράξει αυτό το πράγμα στο σύντομο, στο προσεχές μέλλον. Και σε ό,τι αφορά τα κέρδη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να υπενθυμίσω ότι φθάσαμε σε εκείνη την τραγική νύκτα της 31ης Δεκεμβρίου του 1999. Ήταν όντως τραγική νύχτα εκείνη. Ήταν τραγική, διότι από τη μια είχαμε τις μειοδοσίες εντός Βουλής -και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνούμε- άλλοι έλεγαν «θα προτείνουμε μηδενικό συντελεστή, αν δε δεχθείτε αυτό το χαμηλότατο», άλλοι έλεγαν «ακόμα να τους δώσουμε και από πάνω περίπου» και από την άλλη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τις πλειοδοσίες, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μειοδοσίες. Καλά το λέω, διότι από κάποιο ποσοστό που προτάθηκε αυτοί πρότειναν ακόμα χαμηλότερο και άλλοι έλεγαν «μηδέν ο συντελεστής φορολογίας». Είναι μειοδοσία, κύριε Πρόεδρε. Καλά το είπα. Και βεβαίως ας μην ξεχνούμε και τις ευθύνες των επενδυτών, οι οποίοι περίπου εδώ είχαν κάνει διαδήλωση και πίεζαν όσοι ήταν εδώ και όσοι δεν ήταν εδώ, τηλεφωνικά, τους πάντες και τα πάντα, για να προχωρήσουμε στην ψήφιση μιας νομοθεσίας, η οποία σήμερα είμαι βέβαιος ότι αποτελεί για μας ένα σημείο για να νιώθουμε ενοχή. Αισθάνομαι ότι αυτό το λάθος το οποίο έχουμε κάνει είναι από εκείνα τα λάθη τα οποία δεν περιποιούν τιμή σε αυτούς που τα κάνουν συμπεριλαμβάνω και τον εαυτό μου.

Εν πάση περιπτώσει, έγιναν όσα έγιναν. Να υπενθυμίσω ακόμα ότι και ο διορισμός ερευνητικής επιτροπής από το Υπουργικό Συμβούλιο ήταν υλοποίηση πρότασης του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών. Μάλιστα και αυτή στους όρους... τους είχε συντάξει -εγώ εκ μέρους του κινήματος- και φυσικά τους είχε εγκρίνει τροποποιώντας τους και διαφοροποιώντας τους ανάλογα η επιτροπή Οικονομικών.

Θέλω να πω λοιπόν ότι είδαμε από πολύ νωρίς πού οδηγούσε αυτή η κατάσταση και προσπαθήσαμε, όσο ήταν δυνατό, να αποτρέψουμε το κακό. Δεν τα καταφέραμε. Το κακό έγινε. Τι γίνεται τώρα; Έχουμε μπροστά μας την κοινή έκθεση των επιτροπών Ελέγχου και Οικονομικών, με την οποία θα ασχοληθώ στη συνέχεια. Έχουμε την ειδική επιτροπή έρευνας που ορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία εργάζεται, και έχουμε και τη Νομική Υπηρεσία, η οποία αυτεπάγγελα έχει αναλάβει τη διερεύνηση συγκεκριμένων υποθέσεων και υποθέσεων που παραπέμπονται από πλευράς της ερευνητικής επιτροπής.

Η έκθεση, για να ξεκινήσω με αυτή, αποτελεί ένα κείμενο εξαιρετικής σημασίας. Είναι ένα απόλυτα τεκμηριωμένο κείμενο. Εμένα μου θυμίζει νομολογία που έχω διαβάσει. Μάλιστα είχα εκφράσει και από τότε επιφυλάξεις αν έπρεπε να δεχθούμε αυτή την έκθεση, διότι έμοιαζε πολύ περισσότερο με απόφαση δικαστηρίου παρά με πολιτική απόφαση. Και είχε αδυναμίες αρχικά, όπως είχε συνταχθεί από το φίλο πρόεδρο της επιτροπής Ελέγχου. Και οι αδυναμίες της ακριβώς βρισκόντουσαν στο σημείο ότι αντιμετωπίζονταν τα πράγματα μόνο από νομικής απόψεως και όχι από πολιτικής. Για παράδειγμα, δε θα μπορούσα ως πολιτικό ον να δεχθώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δεν ευθύνεται, διότι τάχα δεν ήταν αρμοδιότητα δική του, βάσει του νόμου, αλλά αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών να εγγράψει το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο. Αυτά τα πράγματα μόνο νομικίστικα στέκονται, νομίζω, και βεβαίως ορθά η επιτροπή έχει τροποποιήσει την έκθεση σε αυτό το σημείο. Η ευθύνη του Υπουργικού Συμβουλίου είναι εκεί ακέραια, τεράστια, είναι η πρώτη ευθύνη, πολιτική ευθύνη, που υπάρχει και δεν μπορούσε παρά να αποδοθεί στην κυβέρνηση ως σύνολο, διαφορετικά θα ψάχναμε για αποδιοπομπαίους τράγους. Όση ευθύνη και αν έχει εντός της συνολικής ευθύνης του Υπουργικού Συμβουλίου ο Υπουργός των Οικονομικών, δεν

παύει να είναι μέρος του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο έχει τη γενική ευθύνη αυτών των θεμάτων.

Είναι λοιπόν η έκθεση ένα έγγραφο απόλυτα τεκμηριωμένο με μία όμως ακόμη αδυναμία αρχικά, η οποία επίσης έχει διορθωθεί, την αδυναμία της αναφοράς στις ευθύνες των πολιτικών κομμάτων και της Βουλής. Πρέπει να πω ότι και σε αυτό το σημείο η έκθεση έχει διορθωθεί. Παρ' όλα αυτά, εδώ εμείς δεν αισθανόμαστε ότι εκφραζόμαστε απόλυτα. Εμείς έχουμε την πεποίθηση ότι ο ρόλος των κομμάτων, εκείνων των κομμάτων τα οποία πήραν μετοχές ιδιωτικής τοποθέτησης, και λιγότερο των βουλευτών ως ατόμων που επίσης πήραν μετοχές ιδιωτικής τοποθέτησης κατά την κρίσιμη περίοδο είναι ίσως σημαντικότερος από κάποιες ελλείψεις, παραλείψεις ή οτιδήποτε της νομοθεσίας, που έχουν αναφερθεί κατά καιρούς από διαφόρους. Γιατί; Γιατί αυτή η δουλειά δεν ήταν τίποτε περισσότερο από παρακίνηση, ενθάρρυνση, προτροπή προς τον επενδυτή, προς τον ανυποψίαστο πολίτη, να αγοράσει μετοχές, να πάρει μετοχές ιδιωτικής τοποθέτησης. Και δεν είναι τυχαίο ότι είναι από τότε που έγινε η έκρηξη της ζήτησης. Είναι από την εποχή της "Louis Cruise Lines", από τη στιγμή που έγινε γνωστό ότι τα κόμματα, αυτά τα κόμματα, δηλαδή αναφερόμαστε στο Δημοκρατικό Συναγερμό και το Δημοκρατικό Κόμμα, συν άλλοι αξιωματούχοι του κράτους, που επίσης έγινε γνωστό, πήραν τέτοιες μετοχές. Είναι από τότε που παρουσιάστηκε, δημιουργήθηκε αυτό το φαινόμενο της φρενίτιδας, της τρέλας κυριολεκτικά, του αμόκ που είχε πιάσει τους επενδυτές, διότι οι άνθρωποι θεώρησαν ότι ήταν μια σίγουρη επένδυση. Ήταν μια επένδυση από την οποία θα έβγαζαν πολλαπλάσια σε ελάχιστο χρονικό διάστημα.

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αρχίσω την κριτική για τις ευθύνες από το σπίτι μας, από εμάς. Έχω αναφέρει ήδη την ευθύνη των κομμάτων κυρίως, αλλά και των βουλευτών οι οποίοι πήραν μετοχές ιδιωτικής τοποθέτησης. Πέραν αυτού

όμως, υπάρχει ευθύνη της Βουλής για κάτι το οποίο παρέλειψε, παρά το γεγονός ότι έγινε πρόταση να θεσπιστεί συγκεκριμένος κανονισμός. Αναφέρομαι σε πρότασή μας για τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, η οποία υποβλήθηκε στην επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και υπεβλήθη αυτή η πρόταση κατά μήνα Οκτώβριο, αν δε με απατά η μνήμη μου, κύριε Χρίστου, του 1999, παρακαλώ. Και τι προβλέπει αυτή η πρόταση; Δύο πράγματα: Πρώτον, την απαγόρευση της λήψης μετοχών ιδιωτικής τοποθέτησης ή μετοχών προνομιακής φύσεως, ας το πούμε έτσι γενικότερα, από πολιτικά πρόσωπα και από βουλευτές και, δεύτερον, μία ελάχιστη διαφάνεια στα οικονομικά των βουλευτών. Δηλαδή, μία δήλωση του πολιτικού προσώπου που εκλέγεται βουλευτής άμα τη εκλογή του και μία ή δύο δηλώσεις, μία στο τέλος της θητείας του και μία στο ενδιάμεσο της θητείας του. Αυτή η πρόταση στα πλαίσια της επιτροπής είχε εγκριθεί με κάποιες μικροτροποποιήσεις. Δεν προχώρησε έκτοτε και δεν ξέρω γιατί δεν προχώρησε. Γιατί δεν προχώρησε αυτή η πρόταση; Μήπως κρίθηκε ότι δεν ήταν αναγκαία; Και γιατί στο κάτω κάτω; Πού σταμάτησε αυτή η πρόταση; Είναι ευθύνη της Βουλής και πρέπει να το αναγνωρίσουμε.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα στις ενδεχόμενες ευθύνες μας νομίζω ότι θα πρέπει να εξετάσουμε -στις ενδεχόμενες, θέλω να το τονίσω- και την πιθανότητα να ευθύνεται το όλο καθεστώς που ισχύει γύρω από τη βουλευτική ιδιότητα. Το κόμμα μου έχει αποφασίσει να επανεξετάσει παλαιά πρόταση, η οποία ετέθη και στην ολομέλεια, για το ασυμβίβαστο μεταξύ της βουλευτικής ιδιότητας και της άσκησης επαγγέλματος. Θα γνωρίζετε βεβαίως ότι το ασυμβίβαστο έχει εγκριθεί στη Βουλή των Ελλήνων. Είναι καθεστώς πλέον στη Βουλή των Ελλήνων και από του χρόνου, νομίζω, από την 1η Ιανουαρίου 2003, ουδείς βουλευτής θα δικαιούται να ασκεί επάγγελμα.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ίσως είναι καιρός η Βουλή να ασχοληθεί πιο σοβαρά, αν θέλετε, ή να εμβαθύνει περισσότερο σε αυτό το ζήτημα. Διότι, όπως και

να το κάμουμε, όπως και να το αντιμετωπίσει κανείς, δεν μπορούν να αποφευχθούν επαγγελματικές διαπλοκές. Και όταν κανείς έχει τη βουλευτική ιδιότητα, τη διαπλοκή την παίρνει μαζί του, την κουβαλεί μαζί του πλέον, έστω και αν στη συγκεκριμένη περίπτωση ντύνεται το μανδύα του επαγγέλματος και μετά φορεί το μανδύα του εκπροσώπου του λαού.

Νομίζω ότι πρέπει να μας απασχολήσει πιο σοβαρά, σε περισσότερο βάθος, διότι θα είναι μπροστά μας και θα το βρίσκουμε μπροστά μας συνεχώς. Και επειδή η διαπλοκή σ' αυτό τον τόπο έχει γίνει ένα φαινόμενο πλέον που πήρε έκταση και έχει πάει σε βάθος, νομίζω ότι οι πολιτικοί θα πρέπει να ασχοληθούμε με αυτό το ζήτημα, αν θέλουμε να διαφυλάξουμε το κύρος του αξιώματός μας, το κύρος του θεσμού, το κύρος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Και δε λέω ότι κατ' ανάγκην πρέπει να αποφασίσουμε οπωσδήποτε "ασυμβίβαστο επαγγέλματος". Πιθανώς να είναι εντός των πλαισίων ακόμα και μία απόφαση για το ασυμβίβαστο συγκεκριμένων δραστηριοτήτων με τη βουλευτική ιδιότητα. Δεν πρέπει να απορρίψουμε την ιδέα. Αισθάνομαι ότι είναι καιρός να την ξαναδούμε.

Ένα τρίτο σημείο για το οποίο αισθανόμαστε ότι, ναι, έχουμε ευθύνη ως Βουλή -τουλάχιστον εκείνοι οι οποίοι καταψήφισαν τη συγκεκριμένη πρόταση, αλλά και ως σύνολο η Βουλή- είναι η υπόθεση του δικαίου της απόδειξης. Είναι γεγονός ότι το ισχύον δίκαιο της απόδειξης δε δίνει στις διωκτικές αρχές εκείνα τα εφόδια με τα οποία είναι δυνατό να ανταποκριθούν στα σημερινά τεχνολογικά και όχι μόνο δεδομένα. Μιλούμε σήμερα για την εποχή των κομπιούτερ, μιλούμε για την εποχή των κινητών τηλεφώνων, μιλούμε για χίλια δυο πράγματα, τα οποία, όταν θεσπιζόταν η νομοθεσία που εμείς ακολουθούμε -προ ενός αιώνος περίπου, εάν δεν κάμνω λάθος- ούτε υπήρχαν ούτε εδιεννοούντο οι νομοθέτες ότι θα υπάρξουν κάτι τέτοια πράγματα.

Και φυσικά αναφέρομαι και στην εξ ακοής μαρτυρία, η οποία συνδέεται με την παροχή δυνατότητας στο δικαστή να κρίνει. Αν ο δικαστής δεν έχει τη δυνατότητα να κρίνει, δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι του βάζουμε γραμμοσύρτες και παίρνει αποφάσεις βάσει των γραμμοσυρτών. Νομίζω ότι αυτό το πράγμα είναι αδύνατο και φυσικά, ισχυούσης της απόψεως ότι η ενοχή αποδεικνύεται μόνο ύστερα από τη δίκη, είναι αθώος ο καθένας μέχρι την απόδειξη της ενοχής του· και η ενοχή πρέπει να είναι πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας.

Εγώ νομίζω ότι το σύστημα, ως έχει σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λειτουργεί όχι υπέρ της κοινωνίας, αλλά υπέρ των παρανομούντων σε μεγάλο βαθμό· και ιδιαίτερα των μεγάλων παρανομούντων, του οργανωμένου εγκλήματος και του οικονομικού εγκλήματος. Και είναι δύο καρκινώματα αυτά τα δύο τα οποία δεν είναι ανεξάρτητα, διότι και το οργανωμένο έγκλημα είναι οικονομικό έγκλημα στο βάθος του. Άρα θα πρέπει και αυτό το θέμα πολύ σύντομα, πάρα πολύ σύντομα, εντός αυτής της περιόδου της Βουλής, να αντιμετωπιστεί και να διευθετηθεί κατά ένα τρόπο, ο οποίος να δίνει τα αναγκαία εφόδια στις διωκτικές αρχές να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους. Αυτά σε ό,τι αφορά εμάς. Αλλά βεβαίως δεν είναι εμείς μόνο που έχουμε ευθύνες. Ή, αν θέλετε, εμείς έχουμε τις μικρότερες ευθύνες, η Βουλή έχει τις μικρότερες ευθύνες. Υπάρχουν ευθύνες ποινικές, υπάρχουν ευθύνες αστικές και υπάρχουν και ευθύνες πολιτικές.

Σε ό,τι αφορά τις αστικές ευθύνες -θα ξεκινήσω με αυτές- οι αστικές ευθύνες μέσα από την έκθεση διαγράφονται -δε θα έλεγα σκιαγραφούνται- αρκετά εμφαντικά. Ζούμε σε ένα κράτος του νόμου και του δικαίου. Και η διεκδίκηση του δικαίου πρέπει να γίνει διά δικαστικών νομικών μεθόδων. Δεν μπορούμε να πάρουμε ο καθένας το νόμο στα χέρια μας, επειδή έχουμε δίκαιο, επειδή είμαστε πεπεισμένοι ότι έχουμε δίκαιο και να πάμε με το πιστόλι και να απειλήσουμε τον όποιο μας έχει πάρει τα λεφτά με διάφορες

ψευδείς παραστάσεις, μας έχει εξαπατήσει, για να πάρουμε πίσω τα λεφτά μας. Πρέπει να γίνει μέσα από νομικές διαδικασίες. Αυτές οι νομικές διαδικασίες, σε τέτοιες περιπτώσεις ιδιαίτερα, έχουν πολύ ψηλό κόστος. Και αμφιβάλλω αν είναι σε θέση ένας ικανοποιητικός αριθμός επενδυτών που αισθάνεται ότι έχει εξαπατηθεί και έχει ζημιώσει από κάποιους άλλους να διεκδικήσει μέσα από αστικές διαδικασίες το δίκιο του. Κοστίζει, επαναλαμβάνω, πολλά χρήματα.

Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών έχει προτείνει ήδη, μετά από απόφαση του πολιτικού του γραφείου, ως ένα ακόμα μέτρο για την υποβοήθηση αυτής της διαδικασίας και την ενίσχυση των επενδυτών που θέλουν να διεκδικήσουν το δίκαιό τους, την ίδρυση ενός ταμείου νομικής αρωγής από το κράτος. Και νομίζω ότι είναι επιβεβλημένο καθήκον και της κυβέρνησης και της Βουλής να προχωρήσουν στη σύσταση αυτού του ταμείου, του ταμείου νομικής αρωγής, για να στηρίξουν τους ανθρώπους εκείνους οι οποίοι αισθάνονται ότι έχουν εξαπατηθεί, έχουν ληστευθεί, για να μπορέσουν να διεκδικήσουν το δίκαιο και το δικαίωμά τους. Και έχω την εντύπωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δε μιλούμε για έναν απέραντο αριθμό δικών πλέον, διότι οι κατηγορίες των περιπτώσεων που υπάγονται στα αστικά αδικήματα είναι περιορισμένες. Δεν είναι εκατό κατηγορίες ή χίλιες· είναι τρεις, είναι τέσσερις, είναι πέντε. Και αν μία περίπτωση από κάθε κατηγορία αποδειχθεί στο δικαστήριο ως απάτη, νομίζω -δεν είμαι νομικός, αλλά νομίζω- ότι δημιουργείται ένα δεδουλευμένο, ένα προηγούμενο, το οποίο θα λειτουργήσει για την ταχεία απονομή της δικαιοσύνης για τις επόμενες παρόμοιας φύσης υποθέσεις. Είναι λοιπόν ανάγκη να γίνει αυτό το πράγμα.

Και είναι ακόμα ανάγκη να ενισχυθούν οι διωκτικές αρχές με κατάλληλο και επαρκές -και ποιοτικά και ποσοτικά- προσωπικό. Είχα εκπλαγεί, όταν άκουσα για πρώτη φορά το Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος ενημέρωνε, νομίζω, την επιτροπή Οικονομικών προ οκτώ μηνών, ενός χρόνου για τους τρόπους με τους οποίους η

Νομική Υπηρεσία προσπαθεί να διεκπεραιώσει αυτές τις υποθέσεις. Και έμεινα έκπληκτος, όταν πληροφορήθηκα ότι δουλεύει αγοράζοντας υπηρεσίες με την ώρα με ένα ευτελές ποσό, πολύ ευτελές ποσό. Το οποίο ευτελές ποσό γίνεται ακόμα ευτελέστερο, όταν κανείς λάβει υπόψη του ότι στην άλλη πλευρά αυτού που παίρνει το ευτελές ποσό, στην απέναντι όχθη, βρίσκονται πολυεκατομμυριούχοι. Είναι από αυτούς που θα γίνουν οι διεκδικήσεις. Και διερωτώμαι πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί μια τέτοια περίπτωση με εμπιστοσύνη, όταν έχουμε τέτοιους μισθούς, τέτοιες παροχές οικονομικές στους ανθρώπους οι οποίοι θα διώξουν κάποιους πολυεκατομμυριούχους όπου υπάρχει η υπόνοια ότι τα λεφτά αυτά τα έκλεψαν ουσιαστικά από τους άλλους. Πρέπει λοιπόν να ενισχυθούν οι διωκτικές αρχές, πρέπει να ενισχυθεί εκείνος ο κλάδος της Νομικής Υπηρεσίας που ασχολείται με αυτά τα θέματα με κατάλληλο και επαρκές προσωπικό και ποιοτικά και αριθμητικά.

Οι ποινικές ευθύνες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελούν υπόθεση της Νομικής Υπηρεσίας και της αστυνομίας. Μέσα από την έκθεση νομίζω ότι διαγράφονται επίσης αρκετές περιπτώσεις ποινικών ευθυνών. Διαγράφονται περιπτώσεις χρηματιστών, εταιρειών οι οποίες βγήκαν με ψευδή στοιχεία στα prospectuses τους, διοικητών ή προέδρων συγκροτημάτων και ούτω καθεξής. Εδώ το λόγο τον έχει η Γενική Εισαγγελία, κυρίως η Γενική Εισαγγελία, και από αυτήν εξαρτάται η προώθηση αυτών των υποθέσεων. Η Βουλή δεν είναι δικαστήριο ούτε μπορεί ούτε επιτρέπεται να δικάσει οιονδήποτε. Η Γενική Εισαγγελία λοιπόν θα πρέπει να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Μέσα στις ευθύνες, ανάμεσα σε αστικές και ποινικές, μπορεί να βρίσκονται και επαγγελματίες. Ήδη η έκθεση αναφέρεται σε συγκεκριμένους επαγγελματίες. Αναφέρω ειδικότερα το επάγγελμα των λογιστών και σε δεύτερο βαθμό το επάγγελμα των δικηγόρων. Νομίζω ότι η αντίδραση τόσο του συμβουλίου των λογιστών όσο και του

Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου μέχρι στιγμής σε αυτά τα ζητήματα ήταν αμυντική. Ήταν μία στάση και μία αντίδραση η οποία περίπου ήθελε να πει: «Μα, ξέρετε, δεν έκαμε κανείς τίποτε και αν έκανε, κάντε μας καταγγελίες κι εμείς θα τις διερευνήσουμε.» Δε νομίζω ότι υπό τις περιστάσεις αυτή θα έπρεπε να ήταν η στάση και του δικηγορικού συλλόγου και του συμβουλίου των λογιστών/ελεγκτών. Αυτεπάγγελτα θα έπρεπε να προχωρήσουν στις εξετάσεις εκείνων των περιπτώσεων και των υποθέσεων οι οποίες ήδη εφάνησαν μέσα στην έκθεση τουλάχιστον, αλλά και άλλων, για να δουν κατά πόσο υπήρξε παραβίαση της δεοντολογίας του επαγγέλματος, κατά πόσο υπήρξε παραβίαση της νομοθεσίας, κατά πόσο υπήρξε παραβίαση της ηθικής του συγκεκριμένου επαγγέλματος. Έχω την εντύπωση ότι οι δύο επαγγελματικοί κλάδοι θα είναι ίσως για πολύ καιρό εκτεθειμένοι στη συνείδηση του λαού, αν δεν προχωρήσουν σε αυτές τις διερευνήσεις και αν δεν επιφέρουν την όποια κάθαρση χρειάζεται ή επιβάλλεται να επιφερθεί εκεί όπου αυτό είναι αναγκαίο.

Τέλος, κύριοι και κυρίες συνάδελφοι, υπάρχουν οι πολιτικές ευθύνες. Οι πολιτικές ευθύνες είναι εξόφθαλμες. Ανήκουν στις συντεταγμένες αρχές και στα συντεταγμένα όργανα τα οποία χειρίσθησαν την υπόθεση του χρηματιστηρίου. Και ανήκουν πρωτίστως στην κυβέρνηση, κατά τη γνώμη μου, διότι δεν είμεθα εμείς εκείνοι οι οποίοι τελεσίδικα και οριστικά θα αποφανθούν για τις πολιτικές ευθύνες. Δεν είμαστε ο κριτής των πολιτικών ευθυνών, οι οποίες ποτέ δεν πρέπει να ποινικοποιούνται, εφόσον δεν εμπεριέχουν ποινικό αδίκημα ή ποινικό παράπτωμα. Η ευθύνη λοιπόν της επιμέτρησης αυτών των πολιτικών ευθυνών ανήκει στο λαό. Υπάρχει ο υπέρτατος κριτής, ο οποίος κρίνει κατά το δοκούν. Και δε νομίζω ότι πρέπει να είμαστε πολύ αισιόδοξοι για το αν ο υπέρτατος κριτής θα αποφασίσει όπως εμείς νομίζουμε. Μην είμαστε πολύ αισιόδοξοι, συνάδελφοι. Νομίζω υπήρξε και μια δοκιμασία στο πρόσφατο παρελθόν ή μία δοκιμή και φάνηκε ότι ο κυρίαρχος λαός μάλλον δεν αποφασίζει όπως εμείς

νομίζουμε. Είναι υπόθεση λοιπόν του κυρίαρχου λαού να αποφασίζει για τις πολιτικές ευθύνες. Αν αντιλαμβάνεται τις πολιτικές ευθύνες όπως η ομόφωνη απόφαση της Βουλής, θα τις αποδώσει κατά τον ίδιο τρόπο. Αν τις αντιλαμβάνεται διαφορετικά, θα τις αποδώσει όπως ο ίδιος νομίζει και αυτή θα είναι η τελική απόφαση.

Εν πάση περιπτώσει, τελειώνοντας, θέλω να πω ότι η Βουλή, τουλάχιστο στο στάδιο αυτό της διερεύνησης σε βάθος της υπόθεσης του χρηματιστηρίου, έχει κάμει το καθήκον της. Δεν έγινε η έκθεση για την ιστορία και μόνο. Η έκθεση έγινε και για την ιστορία, αλλά έγινε και για την καθημερινή πρακτική. Σκοπός της έκθεσης είναι, πρώτον, να θωρακίσει εκείνους τους επενδυτές οι οποίοι αισθάνονται ότι έχουν εξαπατηθεί, να τους θωρακίσει στη διεκδίκηση, νομικά βεβαίως και δικαστικά, των δικαίων και των δικαιωμάτων τους. Η έκθεση έχει επίσης σκοπό να υποδείξει σε εκείνους οι οποίοι κατά την άποψη των βουλευτών έχουν συγκεκριμένες ευθύνες, επαγγελματικές ή άλλες, ότι πρέπει και αυτοί να λάβουν τα μέτρα τους. Και η έκθεση έχει συνταχθεί, για να υποδείξει και στη Γενική Εισαγγελία και στις διωκτικές αρχές ότι έχουν ευθύνη και υποχρέωση να προχωρήσουν στην ποινική δίωξη αυτών οι οποίοι έχουν διαπράξει ποινικά αδικήματα κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του χρηματιστηρίου το 1999 και το 2000.

Πέραν τούτου, υπάρχουν και άλλα που μπορούμε να κάμουμε. Κι εγώ θα κάμω μία εύφημη μνεία στην πρόταση του συναδέλφου Νίκου Κλεάνθους. Με όσες αδυναμίες και αν κάποιος αισθάνεται ότι έχει, νομίζω ότι είναι ένας τρόπος αντίδρασης προς τη σωστή κατεύθυνση. Και τέτοιες περιπτώσεις, τέτοιες προτάσεις θα πρέπει να προωθηθούν όσο το δυνατόν πιο σύντομα, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να βρουν και μέσα από νόμους που θα θεσπίσει αυτή η Βουλή το δίκαιό τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Εδώ φτάνουμε στο τέλος της συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία δε θα γίνει αύριο, όπως είχαμε προκαθορίσει. Δεν είμαστε έτοιμοι για την αυριανή συνεδρία. Θα γίνει την επρχόμενη Πέμπτη η συνεδρία, στις 11 Ιουλίου 2002, στις 10.00 το πρωί, και θα συνεχιστεί και το απόγευμα. Θα είναι ολοήμερη, διότι υπάρχει σωρεία νομοσχεδίων και φτάνουμε στη λήξη των εργασιών της Βουλής, εννοώ δηλαδή του χρόνου. Κατά συνέπεια, επαναλαμβάνω, η επόμενη συνεδρία θα γίνει στις 11 Ιουλίου 2002, στις 10.00 το πρωί, και θα είναι ολοήμερη. Κανονίζετε τα προγράμματά σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η ημερήσια διάταξη είναι η ακόλουθη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του 2003 Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.191.2002)
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.043.2002)
3. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώρηση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.167.2002)
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου

- (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.207.2002)
5. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.188.2002)
6. Ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών
Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.179.2001)
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 2) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.095.2002)
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του
Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.183.2002)
9. Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.132.2002)
10. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ.
2) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.2002)
11. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 5) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.162.2002)
12. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του

2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.017.2002)

13. Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου και των Μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.163.2002)
14. Οι περί Δανείου (Ανάπτυξη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.163.2002)
15. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.173.2002)
16. Οι περί Κυβερνητικών Λαχείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.196.2002)
17. Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.076.2000)
18. Ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. Ν. 146/99)
19. Ο περί του Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. Ν.170/99)

20. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.135.2001)
21. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.027.2002)
22. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2000.
(Αρ. Φακ. 23.01.218.2000)
23. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.148.2002)
24. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.149.2002)
25. Ο περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.182.2002)
26. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.190.2002)
27. Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.051.2002)
28. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3)

- Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.2002)
29. Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.2001)
30. Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.2002)
31. Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης
Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.187.2002)
32. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3)
Νόμος του 2002.
(Αρ. 23.01.184.2002)
33. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.022.2002)
34. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.119.2002)
35. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.120.2002)
36. Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών

Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.165.2002)

37. Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης
Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών
(Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.138.2002)

38. Οι περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης
Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών
(Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης
για τα Ναρκωτικά - Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Κύπρου)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.138.2002)

39. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και
Διαπίστευσης Νόμος του 2001.

(Αρ. Φακ. 23.01.199.2001)

40. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002. (Πρόταση νόμου).

(Αρ. Φακ. 23.02.052.2002)

41. Ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.116.2002)

42. Ο περί Προσκήσεως Επενδύσεων προς το Κοινό
Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.179.2002)

43. Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.216.2002)
44. Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων
(Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.192.2002)
45. Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Συσκευές Αερίου)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.177.2002)
46. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.185.2002)
47. Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου
των Τροφίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.176.2002)
48. Ο περί Αναγνώρισεως των Οργανώσεων
Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και
Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.211.2002)
49. Ο περί Εξαγωγής των Πολιτιστικών Αγαθών
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.214.2002)
50. Ο περί της Επιστροφής των Πολιτιστικών Αγαθών

Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.215.2002)

51. Ο περί της Σύμβασης για τη Νομική Προστασία των Υπηρεσιών που Βασίζονται ή Συνίστανται στην Παροχή Πρόσβασης υπό Όρους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.094.2002)

52. Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.096.2002)

53. Ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.053.2002)

54. Ο περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.107.2002)

55. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.181.2002)

56. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των

- Ψαριών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.180.2002)
57. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.179.2002)
58. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Όροι Υγειονομικού Ελέγχου που Διέπουν το Εμπόριο Νωπών Κρεάτων Πουλερικών) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.175.2002)
59. Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.203.2002)
60. Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.193.2002)
61. Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.194.2002)
62. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 69/99)
63. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της

Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.014.2002)

64. Οι περί Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Λειτουργού Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.153.2002)

65. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.161.2002)

66. Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Πρώτης Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.174.2002)

67. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.217.2002)

68. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρολογικός Εξοπλισμός Χαμηλής Τάσης) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.189.2002)

69. Οι περί Υγιεινής του Κρέατος (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.084.2002)
70. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Σκάφη
Αναψυχής) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.129.2002)
71. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αρχή Αδειών για
Αεροπορικές Μεταφορές) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.118.2002)
72. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αποδοχή
Αλλοδαπών Αδειών Ιπτάμενου Τεχνικού
Προσωπικού) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.117.2002)
73. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Γενικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.116.2002)
74. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες
Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.115.2002)
75. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων
(Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.191.2002)
76. Οι περί Ραδιοεπικοινωνιών (Διαδικασίες
Διαγωνισμού και Διαπραγμάτευσης) Κανονισμοί

του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.190.2002)

77. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών
(Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές
Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.145.2001)
78. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
(Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.046.2001)
79. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας
(Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 86/96)
80. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.082.2000)
81. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.2001)
82. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση
και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.2001)
83. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

- (Αρ. Φακ. ΔΝ. 19/97)
84. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.183.2002)
85. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.195.2002)
86. Οι περί Όρων και Διαδικασιών Πρόσληψης
Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 57/99)
87. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των
Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 61/99)
88. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας
για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων
Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 119/98)
89. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 13/98)
90. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 12/98)

91. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.116.2000)
92. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 11/98)
93. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.142.2002)
94. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
(Παιδεία) - Θέση Εκπαιδευτικού Προγραμματιστή
(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.159.2002)
95. Οι περί Φυλακών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.130.2002)
96. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας
Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.114.2001)
97. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα
Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.016.2000)
98. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας

Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.186.2002)

99. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. ΔΝ. 113/99)
100. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.135.2002)
101. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.089.2000)
102. Οι περί Υδατοκαλλιέργειας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.160.2002)
103. Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.197.2002)
104. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.148.2002)
105. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά

Θέματα και Θέματα Σπουδών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.145.2002)

106. Οι περί Σχολικών Εφορειών (Διαχείριση Χρημάτων στα Σχολεία Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.087.2002)

107. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.155.2002)

108. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.171.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. α. «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υδροβιότοπο Ακρωτηρίου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή

κ. Γιώργου Περδίκη). (13.6.2002).

(Αρ. Φακ. 23.05.003.2002)

β. Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Γιώργου Περδίκη).

(19.6.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.090.2001).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που τιτλοφορείται «Προβλήματα/προοπτικές/ευθύνες από τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση των

Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και Οικονομικών και Προϋπολογισμού).

(12.7.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.169.2001)

(Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
- α. «Οι παράνομες ανασκαφές που διεξάγονται στην κατεχόμενη αρχαία Σαλαμίνα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.348.2001)
- β. «Η προσπάθεια αναστήλωσης της εκκλησίας της ιεράς μονής Αποστόλου Ανδρέα».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.349.2001)
- γ. «Η πρόσφατη ανέγερση από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς δύο μιναρέδων μέσα στην κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κώστα Παπακώστα). (28.11.2001).
(Αρ. Φακ. 23.04.350.2001)
- δ. «Οι συνεχιζόμενες προκλητικές ενέργειες καταστροφής της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.267.2001)

- ε. «Οι νομικές ενέργειες και οι δυνατότητες
επαναπατρισμού των κλεμμένων θρησκευτικών
και πολιτιστικών μας θησαυρών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του
βουλευτή κ. Λευτέρη Χριστοφόρου).

(24.10.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.274.2001)

(Συνέχιση της συζήτησης).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και
Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται
«Τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη
ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για την
πρόληψη της βίας στην οικογένεια και την προστασία
των θυμάτων και η ανάγκη δημιουργίας της αναγκαίας
υποδομής για προστασία και στήριξη των θυμάτων
βίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής).

(15.11.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.313.2001)

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η διδασκαλία του μαθήματος της φυσικής αγωγής στη δημοτική εκπαίδευση».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Πρόδρομου Προδρόμου)
(18.9.2001).

(Αρ. Φακ. 23.04.194.2001)

Στο σημείο αυτό κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 7.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μαύρου Ελένη
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βαρνάβα Γιώργος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νικολάου Ιωνάς
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκη	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκη Γιώργος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης

Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Φυττής Σοφοκλής
Κυριακού Μαρία	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λαμάρης Γιάννος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως Δασμολογικών Απαλλαγών Νόμος του 1998» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 2002», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Μάρκου Κυπριανού, Γιώργου Περδίκη, Ανδρέα Χρίστου και Χρίστου Κληρίδη και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για την πρόταση νόμου «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
 5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προϊόντων του Κακάο και της Σοκολάτας Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή (Ενεργητική Τελειοποίηση) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μετρητές Ηλεκτρικής Ενέργειας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης Οδηγών Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Καταργήσεως των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ωραι Εργασίας Οδηγών) Κανονισμοί του 2002», οι παρατηρήσεις του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου των Γεωργικών Προϊόντων (Κατάργηση) Κανονισμοί του 2002» και ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
 10. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
 - α. «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»,

- β. «Ο περί της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συμφωνημένες Δηλώσεις (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»,
- γ. «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»,
- η αγόρευση της κ. Μαρίας Κυριακού και η παρατήρηση του κ. Χρίστου Κληρίδη και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου και του τρίτου σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
11. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμος του 2002» και «Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Απόσπασης Εργαζομένων στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τέταρτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Κληρίδης, Π. Δημητρίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Αγαπίου) και ψήφισή του σε νόμο.
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.

16. Εκθέσεις για τους κανονισμούς «Οι περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
19. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Ταμείο Ευημερίας Εργατών) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συμβουλίου Αποχeteύσεων Λάρνακας (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
22. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Όργανα του Πανεπιστημίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».
23. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ακτοπλοϊκών και Άλλων Επιβατηγών Σκαφών Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.

24. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
25. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
26. Ερώτηση βουλευτή: Ανάγκη διάσωσης των πέτρινων γεφυριών της τουρκοκρατίας και της αγγλοκρατίας.
27. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα αμπελοκαλλιεργητών από τα αγρινά - Απώλεια όπλου από μυστικό ειδικό αστυνομικό - Μη ικανοποιητικές αποζημιώσεις αγροτών - Θέμα βελτίωσης λεωφόρου στη Λευκωσία και οδών στη Δευτερά.
28. Αγόρευση του κ. Ντίνου Μιχαηλίδη για τα θέματα:
 - α. «Η πρόσφατη ανακοίνωση των αρχών των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου» και
 - β. «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών».
29. Οι αγορεύσεις των κ. Άντρου Κυπριανού και Δώρου Θεοδώρου για το θέμα «Προβλήματα/προοπτικές/ευθύνες από τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου».
30. Παράρτημα: Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα «Προβλήματα/προοπτικές/ευθύνες από τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 11ης Ιουλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 10.15 π.μ.)

(Αρ. 42)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλή σας μέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το άκουσμα της θλιβερής είδησης για το τραγικό δυστύχημα που είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια της ζωής του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και των τεσσάρων αξιωματικών που τον συνόδευαν στο μοιραίο ελικόπτερο ολόκληρη η Κύπρος βυθίστηκε στο πένθος. Ο λαός μας πενθεί πέντε παλικάρια που χάθηκαν τόσο αδόκητα: Ο Αντιστράτηγος Ευάγγελος Φλωράκης, ο Ταξίαρχος Στέλιος Δεμέναγας, ο Υποπλοίαρχος Νίκος Γεωργίου, ο Σμηναγός Πάρης Αθανασιάδης και ο Υποσμηναγός Μιχάλης Σιακαλλής έπεσαν εν ώρα καθήκοντος συνάπτοντας, όπως πολύ εύστοχα έχει ειπωθεί, αρραβώνα αίματος με την πατρίδα.

Ο χαμός των πέντε ανδρών αναμφίβολα αποτελεί μεγάλη απώλεια και αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό. Ήταν όλοι τους αξιωματικοί που με συνέπεια και αυταπάρνηση πρόσφεραν όλο τους το είναι, ώστε να μπορεί η Εθνική Φρουρά, αν και εφόσον χρειαστεί, να ανταποκριθεί με επιτυχία στο καθήκον της υπεράσπισης της πατρίδας μας στις πολύ δύσκολες συνθήκες που διέρχεται.

Σε τέτοιες τραγικές στιγμές τα πολλά λόγια ακούγονται κοινότοπα. Νιώθω, όμως, την ανάγκη να αναφερθώ στον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, τον Αντιστράτηγο Ευάγγελο Φλωράκη, που αρκετοί από εμάς είχαμε το προνόμιο να τον γνωρίσουμε και να συνεργαστούμε μαζί του.

Ο Ευάγγελος Φλωράκης ήταν άνθρωπος πράος, προσίτος στον καθένα, και στον τελευταίο, θα έλεγα, στρατιώτη, άνθρωπος ήρεμος, με ξεκάθαρη και συγκροτημένη σκέψη. Δούλευε ακατάπαυστα και ακούραστα για την Κύπρο που τόσο αγάπησε, χωρίς να λέει πολλά λόγια. Ήταν άνθρωπος των έργων. Με τις γνώσεις και τις ικανότητές του έδωσε πάρα πολλά στο στράτευμα και βοήθησε τα μέγιστα για να αγκαλιαστεί η Εθνική Φρουρά από τον κυπριακό λαό με ακόμα περισσότερη εμπιστοσύνη.

Όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, η Βουλή των Αντιπροσώπων, συμμετέχοντας στο πένθος του λαού μας για το χαμό των άξιων τέκνων της πατρίδας μας στο τραγικό δυστύχημα, ανάρτησε τη σημαία στο κτίριό της μεσίστια, ενώ όλες οι προγραμματισμένες για χθες συνεδρίες των κοινοβουλευτικών επιτροπών έχουν ακυρωθεί.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων εκφράζω τη συμπαράστασή μας στους οικείους των θυμάτων στις τραγικές τούτες στιγμές που διέρχονται και τους μεταφέρω τα πιο θερμά και ειλικρινή συλλυπητήρια.

Σε ένδειξη ελάχιστης τιμής στους αδικοχαμένους αξιωματικούς καλώ το σώμα σε μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

Αιωνία η μνήμη τους.

Να αρχίσουμε τώρα με τη νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Επειδή, όπως ήδη γνωρίζετε, ο όγκος εργασίας στο Κεφάλαιο Α΄ είναι αρκετός, θα παρακαλούσα να συνεχίσουμε την παράδοση να θεωρούνται αναγνωσθείσες οι ομόφωνες εκθέσεις.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του 2003 Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του 2003 Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του

Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

Ο προϋπολογισμός του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών για το 2003 προβλέπει δαπάνες ύψους £1.306.646, οι οποίες θα καλυφθούν με κρατική χορηγία. Στον προϋπολογισμό αυτό δεν προνοείται κανένα έσοδο, δεδομένου ότι το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών δεν έχει αρχίσει ακόμη την παροχή αδειών για τηλεπικοινωνιακές και ταχυδρομικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον επίτροπο, στον προϋπολογισμό του Γραφείου του για το 2003 παρουσιάζεται αύξηση δαπανών κατά £500.000 περίπου, από τις οποίες ποσό ύψους £100.000 προορίζεται για παροχή τεχνικής βοήθειας από εμπειρογνώμονες για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, ρύθμιση με την οποία διαφυλάσσεται η διατήρηση της ανεξαρτησίας του Γραφείου του. Επίσης, σύμφωνα με τον επίτροπο, η παροχή από το Γραφείο του αδειών στην ΑΤΗΚ και στην ΑΗΚ για προσφορά τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών αποτελεί πολιτική απόφαση, τα κριτήρια ωστόσο για παροχή τέτοιων αδειών αποτελούν θέμα που ανήκει στην εξουσία του επιτρόπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ τη συνάδελφο γραμματέα να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Επιτρόπου ποσού £1.306.646 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31.12.2003. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του 2003 Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», πρόταση νόμου, έχει συμφωνηθεί να αναβληθεί για τη συνεδρία της 25^{ης} Ιουλίου, την έκτακτη συνεδρία που θα κάνουμε.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώρηση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών)

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώρηση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με τους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 26 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, έτσι που τα μέλη του ΧΑΚ να διατηρούν σε συνεχή βάση διαθέσιμο υπόλοιπο ύψους μικρότερου των £50.000 σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό εκκαθάρισης, για σκοπούς εκκαθάρισης των συναλλαγών που καταρτίζονται με αντικείμενο άυλες κινητές αξίες που είναι καταχωρημένες στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Κεντρικό Μητρώο Αξιών άρχισε να λειτουργεί σταδιακά από τις 23 Ιουλίου 2001 και έχουν ήδη

καταχωρηθεί σ' αυτό περίπου πενήντα εφτά από τις εκατόν πενήντα τρεις κινητές αξίες κατά εισηγμένη εταιρεία. Με τη λειτουργία του Κεντρικού Μητρώου Αξιών το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου έχει αναλάβει την ευθύνη της τήρησης των μητρώων των εισηγμένων εταιρειών και την καταχώρηση οποιασδήποτε μεταβολής γίνεται για κάθε εισηγμένη εταιρεία. Ταυτόχρονα έχει αναλάβει και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών που απαιτούνται για την εκκαθάριση και τελείωση των χρηματιστηριακών συναλλαγών.

Μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία καταχώρησης όλων των εισηγμένων αξιών στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η εξουσία στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να μειώνει το ποσό των £50.000 που είναι υποχρεωμένα τα μέλη να διατηρούν ως διαθέσιμο υπόλοιπο σε ειδικό λογαριασμό εκκαθάρισης. Τούτο κρίνεται αναγκαίο, αφού δεν έχουν καταχωρηθεί όλες οι αξίες στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών, με αποτέλεσμα τα μέλη του χρηματιστηρίου να επιβαρύνονται με το πιο πάνω ποσό που αφορά την εκκαθάριση και τελείωση των συναλλαγών για τις άυλες αξίες, τη στιγμή που ένα μεγάλο μέρος των χρηματιστηριακών τους συναλλαγών αφορά κινητές αξίες που δεν έχουν καταχωρηθεί ακόμα στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, έτσι που η εν λόγω εξουσία να δοθεί στο συμβούλιο του ΧΑΚ για ορισμένη περίοδο και συγκεκριμένα από την ημέρα που θα τεθούν σε ισχύ οι προτεινόμενοι κανονισμοί, μέχρις ότου καταχωρηθούν στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών όλες οι κινητές αξίες που είναι εισηγμένες στο ΧΑΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Εδώ δεν είναι ομόφωνη η έκθεση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, να θεωρηθεί η έκθεση αναγνωσθείσα στο σύνολο και να επικεντρωθώ στα βασικά σημεία, για να εξοικονομήσουμε λίγο χρόνο.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και στις 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός

διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να δοθεί στο Συμβούλιο του ΧΑΚ η άδεια να καθορίζει, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κριτήρια, με βάση τα οποία θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα οι αιτήσεις εταιρειών για εισαγωγή τίτλων τους στο ΧΑΚ. Σκοπείται επίσης η απαγόρευση σε χρηματιστές, μέλη του χρηματιστηρίου, να διενεργούν πράξεις μέσω άλλου μέλους του χρηματιστηρίου δι' ίδιον λογαριασμό, ενώ ρυθμίζεται η έννοια του όρου “χειραγώγηση αγοράς” και άλλα συναφή ζητήματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η παροχή στο Συμβούλιο του ΧΑΚ της δυνατότητας να καθορίζει κριτήρια για την κατά προτεραιότητα εξέταση αιτήσεων για εισαγωγή τίτλων στο ΧΑΚ θα βοηθήσει στην απάμβλυνση πολλών προβλημάτων που ήδη αντιμετωπίζει το χρηματιστήριο, αναφορικά με τη διαδικασία της εξέτασης τέτοιων αιτήσεων.

Περαιτέρω, η απαγόρευση σε χρηματιστές να διενεργούν συναλλαγές μέσω άλλων χρηματιστών δι' ίδιον λογαριασμό και η ρύθμιση της κατ' εξαίρεση διενέργειας τέτοιων συναλλαγών, όπως, για παράδειγμα, στην περίπτωση της αναστολής της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος χρηματιστή ή στην περίπτωση της απαγόρευσης υποβολής ή αποδοχής εντολών για χρηματιστηριακές συναλλαγές, καθώς και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, κρίνεται ότι θα διασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή ανεξαρτησία των μελών του χρηματιστηρίου και θα συμβάλει στην αποφυγή της χειραγώγησης της αγοράς και γενικότερα στην ομαλότερη και πιο εύρυθμη λειτουργία της.

Ειδικότερα, ο όρος “χειραγώγηση αγοράς” καθορίστηκε, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, με βάση πρόταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (“proposal for directive

on insider trading and market manipulation”), η οποία στόχο έχει τη ρύθμιση του φαινομένου της χειραγώγησης των τιμών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, δεδομένου του γεγονότος ότι δεν υπάρχει μέχρι σήμερα τέτοιου είδους νομοθεσία. Σημειώνεται ότι η Κύπρος θα κληθεί να εναρμονιστεί στο θέμα αυτό, εφόσον η πρόταση αυτή ψηφιστεί από τα αρμόδια κοινοτικά σώματα.

Κατά τη μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου ιδιαίτερο αντικείμενο προβληματισμού αποτέλεσε το ειδικότερο θέμα του καθορισμού κριτηρίων για την κατά προτεραιότητα εξέταση αιτήσεων από το Συμβούλιο του ΧΑΚ, που, σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο, θα καθορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με βάση τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν, τα κριτήρια με βάση τα οποία θα εξετάζονται οι αιτήσεις αυτές θα έπρεπε να ήταν καθορισμένα και όχι να μεταβάλλονται κάθε φορά, ενώ η διάταξη που προβλέπει την παροχή της σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών δε διασφαλίζει την απαιτούμενη ανεξαρτησία η οποία κρίνεται ότι πρέπει να υπάρχει σε σχέση με το ζήτημα της εξέτασης αιτήσεων για εισαγωγή τίτλων στο ΧΑΚ. Περαιτέρω κρίνεται ότι η διατύπωση της σχετικής πρόνοιας δεν είναι ξεκάθαρη, όταν μάλιστα το όλο θέμα της εξέτασης τέτοιων αιτήσεων θα έπρεπε να ρυθμίζεται με βάση την εισαγωγή ποιοτικών κριτηρίων. Βάσει του προβληματισμού αυτού, τα παρόντα στις συνεδρίες της επιτροπής μέλη τάσσονται εναντίον της προτεινόμενης ρύθμισης εν αναμονή της κατάθεσης άλλου νομοσχεδίου σχετικά με την εισαγωγή ποιοτικών κριτηρίων.

Σε σχέση με την πρόνοια που απαγορεύει σε χρηματιστές να καταρτίζουν συναλλαγές μέσω άλλων χρηματιστών, τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, εξέφρασαν επίσης επιφυλάξεις, αφού, σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο, καθιερώνεται εξαίρεση ύστερα

από την εξασφάλιση προηγούμενης έγκρισης του γενικού διευθυντή, γεγονός που αποδυναμώνει το σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης. Για το λόγο αυτό τα εν λόγω μέλη της επιτροπής εισηγούνται την καταψήφιση της σχετικής πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία παρέχεται στο γενικό διευθυντή του ΧΑΚ η εξουσία να παρέχει την έγκρισή του για εξαίρεση από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της όλης συζήτησης, καθώς και όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αφού διαμόρφωσε κατάλληλα το κείμενο του νομοσχεδίου ενσωματώνοντας σε αυτό τις ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία αποφάσεις των μελών της, σύμφωνα με τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την κυβέρνηση και έχει τρεις πρόνοιες μέσα -οι δύο είναι ομόφωνες, στη μία υπάρχει διαφωνία. Η πρώτη δίνει τη δυνατότητα να καθοριστούν κριτήρια για τη σειρά με την οποία θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα οι αιτήσεις εταιρειών για εισαγωγή στο ΧΑΚ. Επίσης εισάγεται η απαγόρευση σε χρηματιστές, μέλη του χρηματιστηρίου, να διενεργούν πράξεις μέσω άλλου μέλους χρηματιστηρίου δι' ίδιον λογαριασμό με ορισμένες εξαιρέσεις και ρυθμίζεται η έννοια του όρου "χειραγώγηση αγοράς" και άλλα συναφή ζητήματα.

Η επιτροπή Οικονομικών έχει ομόφωνα αποφασίσει να απορρίψει την εισήγηση για καθορισμό άλλων κριτηρίων εισαγωγής, τη δυνατότητα καθορισμού άλλων κριτηρίων εξέτασης των αιτήσεων εισαγωγής στο ΧΑΚ εκτός από τη χρονική σειρά που τηρείται σήμερα· αυτό είναι ομόφωνο. Επίσης ομόφωνος είναι ο καθορισμός της έννοιας "χειραγώγηση αγοράς".

Εκεί που υπάρχει διαφωνία είναι σχετικά με την πρόνοια που απαγορεύει σε χρηματιστές να καταρτίζουν συναλλαγές μέσω άλλων χρηματιστών. Ενώ υπάρχει

συμφωνία όλων των πλευρών στην απαγόρευση αυτής της πράξης, το νομοσχέδιο προβλέπει δύο εξαιρέσεις, όπου με την έγκριση του γενικού διευθυντή σε δύο περιπτώσεις μπορεί να επιτραπεί η διενέργεια πράξεων από ένα μέλος του χρηματιστηρίου μέσω άλλου για δικό του λογαριασμό. Οι συνάδελφοι της ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εξέφρασαν επιφυλάξεις, αφού, σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο, καθιερώνεται αυτή η εξαίρεση που θεωρούν ότι αποδυναμώνει το σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης. Για το λόγο αυτό τα εν λόγω μέλη της επιτροπής εισηγούνται την καταψήφιση της σχετικής πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία παρέχεται στο γενικό διευθυντή του ΧΑΚ η εξουσία να παρέχει την έγκρισή του για εξαίρεση από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Υπό το φως της όλης συζήτησης και των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, η επιτροπή Οικονομικών, αφού διαμόρφωσε κατάλληλα το κείμενο του νομοσχεδίου ενσωματώνοντας σε αυτό τις ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία αποφάσεις των μελών της, σύμφωνα με τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, θα πρέπει το συγκεκριμένο άρθρο, που είναι το 22, να μπει σε ψηφοφορία, εάν ο Δημοκρατικός Συναγερμός επιμένει στην καταψήφισή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Να πω ότι, πρώτον, για τη διαφωνία που έχει εκφραστεί κατόπιν δεύτερων σκέψεων δεν επιμένουμε σε αυτή τη διαφωνία. Ο στόχος μας ήταν να υπάρχει πλήρης τάξη και να μην υπάρχει καμία εξαίρεση. Αντιλαμβανόμαστε όμως ότι κάποιες καθαρά

πρακτικές πτυχές του θέματος ίσως να επιβάλλουν ο διευθυντής του χρηματιστηρίου να δίνει τέτοια άδεια ελπίζοντας ότι θα γίνει σωστή χρήση. Αναμένοντας αποσύρουμε αυτή την ένσταση.

Αφού έχω το λόγο, θέλω απλώς να προσθέσω ότι έστω και σήμερα είναι πολύ σημαντικό που θα εγκριθεί, απ' ό,τι φαίνεται, αυτός ο νόμος από τη Βουλή και κυρίως για τα θέματα της χειραγώγησης της αγοράς τα οποία τόσο πολύ έχουν ταλαιπωρήσει όχι μόνο το χρηματιστήριο αλλά ολόκληρη την κοινωνία μας. Πρόσθετα πρέπει να πω ότι βεβαιότατα είναι πολύ σημαντικό να εξαλειφθεί αυτό το σχετικά πρόσφατο φαινόμενο, μέλη του χρηματιστηρίου να κάνουν πράξεις μέσω άλλων, πράγμα που ενέτεινε τη γενικότερη σύγχυση και έδινε και πάλι τη δυνατότητα εκμεταλλεύσεως. Τρίτον, η υπόθεση με τα κριτήρια, που επίσης συμπεριλαμβάνεται στο νόμο και αφορά την προτεραιότητα εισαγωγής των εταιρειών, είναι και αυτό σημαντικό σημείο. Εδώ και πάρα πολύ καιρό θα έπρεπε να είχε υιοθετηθεί. Στην επιτροπή Οικονομικών το συζητούσαμε και πριν από ένα χρόνο, όμως πρέπει να τονίσω τελειώνοντας ότι θα ήταν ευχής έργον να γινόταν αυτό όχι μόνο για κριτήρια προτεραιότητας. Δυστυχώς έχουμε ένα χρηματιστήριο που λειτουργεί εδώ και κάποια χρόνια και η νομοθεσία -το ξέρουμε όλοι- λέει ότι, για να μπει μια εταιρεία, πρέπει απλώς να παρέχει ικανοποιητικά εχέγγυα στους επενδυτές. Αυτό πιστεύω ότι έχει αποδειχθεί ότι δεν είναι αρκετό. Θα έπρεπε να υπάρχουν ποιοτικά κριτήρια γενικότερα για την εισαγωγή και όχι μόνο για την προτεραιότητα και ψηφίζοντας αυτό το νομοσχέδιο σήμερα σε κάποια στιγμή επιφυλασσόμαστε να δούμε και το γενικότερο θέμα της εισαγωγής εταιρειών που, μετά τα όσα ζήσαμε, δεν μπορεί πλέον να είναι άκριτη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Άρα το νομοσχέδιο καθίσταται ομόφωνο, εφόσον αποσύρεται η επιφύλαξη.

Παρακαλώ κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να σημειωθεί η αποχή μου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 22Α. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με τους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Κανονισμών, έτσι ώστε να παρέχεται αύξηση του χρόνου εξέτασης των αιτήσεων για εισαγωγή τίτλων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου από δύο σε έξι μήνες (Κανονισμός 74).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 74 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Κανονισμών, οι αιτήσεις για εισαγωγή τίτλων πρέπει να εξετάζονται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή τους. Η προτεινόμενη τροποποίηση του εν λόγω κανονισμού, που σκοπό έχει να υποβοηθήσει τις αρχές του χρηματιστηρίου κατά την εξέταση των αιτήσεων για εισαγωγή τίτλων στο χρηματιστήριο και κατ' επέκταση να συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς, είναι σύμφωνη και με το άρθρο 15 της Οδηγίας 79/279/ΕΟΚ, το οποίο αναφέρει ότι οι αιτήσεις για εισαγωγή τίτλων πρέπει να εξετάζονται μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την υποβολή τους και, σε περίπτωση που το χρηματιστήριο ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες, η απόφαση κοινοποιείται στον εκδότη μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την ημερομηνία παροχής των πληροφοριών αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής
Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 10 Δεκεμβρίου 2001 μέχρι και τις 3 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών (ΠΑΣΕΧΑ), καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη ρύθμιση του τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών και ειδικότερα της λειτουργίας των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ). Σκοπείται επίσης η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της ελεύθερης διακίνησης επενδυτικών υπηρεσιών, ενώ παράλληλα επιδιώκεται η αναμόρφωση της κυπριακής κεφαλαιαγοράς.

Με τις κυριότερες διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου:

1. Ρυθμίζεται η λειτουργία των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), δηλαδή των μελών του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (χρηματιστών), των τραπεζών που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, καθώς και των υπόλοιπων

εταιρειών που θα παίρνουν άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και θα λειτουργούν ως ΕΠΕΥ στον τομέα των χρηματοοικονομικών μέσων.

2. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις εδρεύουσες στην Κυπριακή Δημοκρατία ΕΠΕΥ άδεια λειτουργίας, εκτός από τις τράπεζες, στις οποίες η άδεια θα χορηγείται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, σύμφωνα με τις διατάξεις της τραπεζικής νομοθεσίας, και ρυθμίζεται ο τρόπος ανάκλησης της εν λόγω άδειας.
3. Καθορίζονται κανόνες προληπτικής εποπτείας και επαγγελματικής συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ και ρυθμίζεται ο τρόπος της εποπτείας τους.
4. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις εγκατάστασης και διασυνοριακής παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στην Κυπριακή Δημοκρατία από ΕΠΕΥ με έδρα εκτός της Δημοκρατίας.
5. Προβλέπεται η τήρηση και η διασφάλιση από τις ΕΠΕΥ σε ημερήσια βάση ελάχιστων ιδίων κεφαλαίων, ικανών να ανταποκριθούν στη σωρευτική κάλυψη των υποχρεώσεών τους.
6. Προβλέπεται η σύσταση και η λειτουργία του “Ταμείου Αποζημίωσης Επενδυτών ΕΠΕΥ” για την καταβολή αποζημιώσεων σε επενδυτές έναντι των οποίων οι ΕΠΕΥ αδυνατούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την παροχή των εγκεκριμένων επενδυτικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το αρμόδιο υπουργείο, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο επεκτείνεται το ρυθμιστικό εποπτικό πλαίσιο σε όλο το φάσμα των επενδυτικών υπηρεσιών και σε όλους τους φορείς τους, εισάγεται ο κανόνας ότι η παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ανατίθεται στις ΕΠΕΥ και θεσπίζεται ειδικό καθεστώς εποπτείας των ΕΠΕΥ, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, η απαγόρευση της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στην Κύπρο από μη εποπτευόμενους φορείς και η θεσμική θωράκιση των κυπριακών ΕΠΕΥ δημιουργούν συνθήκες προστασίας των επενδυτών και θεμελιώνουν την αποτελεσματικότερη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, χαρακτηριζόμενη από διαφάνεια και δίκαιη μεταχείριση των εμπλεκόμενων σε αυτή. Περαιτέρω, με το ίδιο νομοσχέδιο διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση στο νέο εναρμονισμένο με το κοινοτικό δίκαιο καθεστώς και παρέχεται σε όλες τις δραστηριοποιούμενες στο χρηματιστηριακό χώρο επιχειρήσεις η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν, εφόσον έχουν την οργάνωση, το δυναμικό, τα οικονομικά μέσα και την υλικοτεχνική υποδομή που απαιτούνται, ανάλογα πάντοτε με το φάσμα των επενδυτικών υπηρεσιών που παρέχουν.

Όσον αφορά την ανάγκη εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό, εισάγεται ο κανόνας ότι η κατ' επάγγελμα παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται μόνο στις ΕΠΕΥ (Οδηγία 93/22/ΕΟΚ, άρθρο 3, παρ. 1).

Με το ίδιο νομοσχέδιο επιτυγχάνεται η εναρμόνιση με τους κανόνες του κοινοτικού κεκτημένου όσον αφορά την επάρκεια των ΕΠΕΥ σε κεφάλαια μέσω της διατήρησης από αυτές ελάχιστου ύψους ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνουν σε συνδυασμό με τη μέριμνα για τη δημιουργία και διατήρηση κατάλληλης οργανωτικής δομής και επαρκών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Οδηγία 93/6/ΕΟΚ, Οδηγία 93/22).

Τέλος, με το ίδιο νομοσχέδιο επέρχεται εναρμόνιση όσον αφορά τη δημιουργία συστήματος ασφάλισης και αποζημίωσης των επενδυτών, σε περίπτωση που η ΕΠΕΥ πτωχεύσει ή τεθεί υπό καθεστώς αφερεγγυότητας και περιέλθει σε αδυναμία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι των πελατών της (Οδηγία 97/9).

Οι κυριότερες πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι οι ακόλουθες:

1. Επενδυτικές υπηρεσίες θεωρούνται η λήψη και διαβίβαση για λογαριασμό επενδυτών εντολών σχετικών με ένα ή περισσότερα από τα χρηματοοικονομικά μέσα που προβλέπονται σ' αυτό και η εκτέλεση των εντολών αυτών για λογαριασμό τρίτων. Η υπηρεσία αυτή συνίσταται στη διαμεσολάβηση από τις ΕΠΕΥ μεταξύ των επενδυτών πελατών τους και των μελών οργανωμένων αγορών (χρηματιστηρίων), τα οποία επιτρέπεται να καταρτίζουν στις αγορές αυτές συναλλαγές επί χρηματοοικονομικών μέσων είτε των εκδοτών τους.
2. Η διαπραγμάτευση δι' ίδιον λογαριασμό χρηματοοικονομικών μέσων. Η υπηρεσία αυτή συνίσταται στην αγορά και πώληση από τις ΕΠΕΥ χρηματοοικονομικών μέσων δι' ίδιον λογαριασμό, είτε με συναλλαγές που καταρτίζει απευθείας με πελάτες ως έμπορος τίτλος είτε συμμετέχοντας στην οργανωμένη αγορά των χρηματοοικονομικών μέσων, δηλαδή των χρηματιστηρίων, με σκοπό την επίτευξη κέρδους.
3. Η διαχείριση υπό καθεστώς διακριτικής ευχέρειας και ανά πελάτη χαρτοφυλακίων επενδύσεων, στο πλαίσιο εντολής επενδυτών, εφόσον τα χαρτοφυλάκια αυτά συμπεριλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα χρηματοοικονομικά μέσα. Τέτοια περίπτωση είναι η κατόπιν αναθέσεως επιμέλεια του συνόλου ή μέρους της περιουσίας ενός προσώπου από την ΕΠΕΥ, η οποία αποφασίζει την κτήση και διάθεση χρηματοοικονομικών μέσων με σκοπό να επιτύχει απόδοση θετική και να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τους επενδυτικούς στόχους του πελάτη της.
4. Η αναδοχή της εκδόσεως του συνόλου ή μέρους των χρηματοοικονομικών μέσων ή/και τοποθέτησή τους. Η περίπτωση αυτή περιλαμβάνει την απλή διαμεσολάβηση κατά την πώληση και διάθεση χρηματοοικονομικών μέσων στο κοινό, τη μορφή της σύνταξης ή εξέτασης, καθώς και της εγγύησης της ακρίβειας του ενημερωτικού δελτίου στο οποίο περιλαμβάνονται οι ουσιώδεις πληροφορίες

βάσει των οποίων οι επενδυτές θα αποφασίσουν αν θα ανταποκριθούν στη δημόσια προσφορά για εγγραφή.

Τέλος, η αναδοχή μπορεί να συνίσταται και στην εγγύηση της κάλυψης της δημόσιας εγγραφής ή προσφοράς από το επενδυτικό κοινό, κατά την οποία ο ανάδοχος δεσμεύεται έναντι του εκδότη ότι θα αναλάβει την έκδοση στην περίπτωση που η κάλυψη από το ευρύ επενδυτικό κοινό δεν επαρκεί για τη συγκέντρωση των ζητούμενων κεφαλαίων. Με τον τρόπο αυτό μεταφέρεται ο κίνδυνος κάλυψης από τον εκδότη στον ανάδοχο. Επιπλέον, με το ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται η διαδικασία χορήγησης άδειας λειτουργίας για παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και ρυθμίζεται ποιες επιχειρήσεις θα επιτρέπεται να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες στη Δημοκρατία. Οι επιχειρήσεις αυτές θα δικαιούνται να εδρεύουν είτε στη Δημοκρατία είτε σε άλλα κράτη και να παρέχουν σ' αυτήν υπηρεσίες για εγκατάσταση (υποκατάστημα) ή χωρίς, στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Οι εδρεύουσες στη Δημοκρατία ΕΠΕΥ μπορούν να είναι τράπεζες ή εταιρείες που λαμβάνουν ειδική άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, επικεντρώθηκε στη συζήτηση επιμέρους σημείων του που κρίθηκαν ότι έχρηζαν περαιτέρω μελέτης και επεξεργασίας.

Μεταξύ των σημείων αυτών συγκαταλέγεται το θέμα της εποπτείας των ΕΠΕΥ. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, προβλέπεται ότι, όσον αφορά τα τραπεζικά ιδρύματα, αυτά παραμένουν κάτω από την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας, ενώ, όσον αφορά άλλες ΕΠΕΥ και ειδικότερα τις θυγατρικές ή τις συνδεδεμένες με τραπεζικά ιδρύματα εταιρείες που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, προβλέπεται ότι αυτές θα τελούν υπό την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Για το θέμα της ενιαίας ή μη εποπτείας των ΕΠΕΥ, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν ότι, παρά το γεγονός ότι σε άλλες χώρες υπάρχει η τάση για μια κοινή εποπτική αρχή για όλες τις ΕΠΕΥ, στην Κύπρο, επειδή λειτουργεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, είναι δυνατό να ισχύσει η διπλή εποπτεία. Επισημάνθηκε επίσης ότι μόνο σε χώρες που δεν υπάρχει Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όλες οι εξουσίες εποπτείας των τραπεζικών επενδυτικών και ασφαλιστικών εταιρειών μεταφέρονται στην Κεντρική Τράπεζα.

Αντίθετα, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τάχθηκε υπέρ της αποφυγής της διπλής εξουσίας όσον αφορά την εποπτεία, έτσι που να διευκολυνθεί η άσκηση της εξουσίας αυτής. Το θέμα όμως αυτό, σύμφωνα με τον πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, θα μπορούσε να ρυθμιστεί σε κατοπινό στάδιο, έτσι που να υπάρξει μια ενιαία εποπτική αρχή.

Η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επέφερε σ' αυτό μεγάλο αριθμό νομοτεχνικών και άλλων τροποποιήσεων, τις οποίες έκρινε αναγκαίες για σκοπούς καλύτερης διαμόρφωσης του κειμένου του υπό αναφορά νομοσχεδίου και απόδοσης ορισμένων από τους περιληφθέντες σ' αυτό όρους κατά πιο κατανοητό τρόπο. Όσον αφορά τις αποφάσεις της σε σχέση με επιμέρους σημεία του, οι κυριότερες είναι οι ακόλουθες:

1. Αναφορικά με το θέμα της άσκησης εποπτείας επί των ΕΠΕΥ, κρίθηκε σκόπιμο στο παρόν στάδιο να μη γίνει οποιαδήποτε τροποποίηση στις προβλεπόμενες αρχές εποπτείας.
2. Η αύξηση κατά 50% όλων των προβλεπόμενων στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο διοικητικών ποινών και η εισαγωγή πρόνοιας ότι κατά την επιβολή της ποινής θα λαμβάνεται υπόψη το όφελος που αποκόμισε ο παραβαίνων τις διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

3. Η αναστολή της έναρξης λειτουργίας των Εταιρειών Διαμεσολάβησης για Επενδύσεις σε Κινητές Αξίες (ΕΔΕΚΑ) μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2003. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο ότι κρίθηκε πρόωρη η εισαγωγή του θεσμού αυτού και εκφράσθηκαν ανησυχίες ότι θα μπορούσε να υπάρξει κίνδυνος από τη χαλαρότερη ρύθμισή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλης της διεξαχθείσας συζήτησης και όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Είναι ομόφωνο όντως, αλλά, επειδή είναι σημαντικό νομοσχέδιο, σημαντικός θεσμικός νόμος, πρέπει να επισημάνουμε τι ψηφίζεται σήμερα.

Καταρχήν, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους στην ειδική υποεπιτροπή, τον κ. Λιλλήκα, τον κ. Προδρόμου, τον κ. Θεοδώρου και την κ. Κυριακού, διότι, πέρα από τις συνηθισμένες ώρες συνεδριάσεων και τις έκτακτες συνεδρίες της επιτροπής Οικονομικών, αφιέρωσαν περισσότερο χρόνο στην υποεπιτροπή για εξέταση αυτού του ογκωδέστατου νομοσχεδίου.

Γίνεται μία ρύθμιση, κύριε Πρόεδρε, με αυτό το νομοσχέδιο που έπρεπε να είχε γίνει εδώ και πολύ καιρό. Μεγάλο μέρος καλυπτόταν από την πρόταση νόμου που είχε καταθέσει ο κ. Παπαδόπουλος και είχε εγκρίνει ομόφωνα η Βουλή και τελικά αναπέμφθηκε πριν τρία χρόνια και επιτέλους έρχεται σήμερα η πολιτεία να ρυθμίσει ορισμένα ζητήματα που αφορούνε το ρόλο και τις ενέργειες των χρηματιστών στο χώρο της κεφαλαιαγοράς. Βεβαίως είναι ογκωδέστατο, γίνεται εναρμόνιση, αλλά πιθανώς να υπάρξει ανάγκη, στη διάρκεια της εφαρμογής αυτού του νόμου, να γίνουν κάποιες διορθώσεις ή κάποιες τροποποιήσεις. Όμως, πιστεύω ότι με την υιοθέτηση αυτού του νομοσχεδίου σήμερα ουσιαστικά ολοκληρώνεται κατά κύριο όγκο το νομοθετικό θεσμικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς στην Κύπρο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να προσθέσω ότι το νομοθέτημα αυτό ίσως είναι ένα από τα αυστηρότερα της Ευρώπης και αυτό είναι για να τονίσει και την έγνοια της Βουλής, ούτως ώστε η χρηματιστηριακή αγορά της Κύπρου να είναι ασφαλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

- Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Άρθρο 4.
- ΕΠΕΥ δραστηριοποιούμενες στη Δημοκρατία. Άρθρο 5.
- Προϋποθέσεις σύστασης και εταιρικά στοιχεία ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 6.
- Ιδρυτικό έγγραφο ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 7.
- Μεταβίβαση, απόκτηση μετοχών των ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 8.
- Ειδικές διατάξεις για τη μεταβίβαση εισηγμένων σε χρηματιστήριο μετοχών της ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 9.
- Άδεια λειτουργίας ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 10.
- Ειδικές διατάξεις για την άδεια λειτουργίας σε υπό ίδρυση ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 11.
- Καταβολή δικαιωμάτων. Άρθρο 12.
- Ενημέρωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Άρθρο 13.
- Διαρκείς υποχρεώσεις της ΚΕΠΕΥ κατά τη λειτουργία της. Άρθρο 14.
- Εποπτεία της καλής στελέχωσης και οργάνωσης της ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 15.
- Ανάκληση και αναστολή άδειας λειτουργίας ΚΕΠΕΥ. Άρθρο 16.
- Ίδρυση υποκαταστήματος ΚΕΠΕΥ στη Δημοκρατία. Άρθρο 17.
- Συνεργασία με ΕΔΕΚΑ. Άρθρο 18.
- Παροχή υπηρεσιών μέσω αντιπροσώπου. Άρθρο 19.
- Υποβολή οικονομικών στοιχείων στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Άρθρο 20.
- Προϋποθέσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών. Άρθρο 21.
- Προϋποθέσεις συνεργασίας τραπεζών με ΕΔΕΚΑ και αντιπροσώπους. Άρθρο 22.
- Εποπτεία Κεντρικής Τράπεζας. Άρθρο 23.
- Ελευθερία εγκατάστασης στη Δημοκρατία από ΕΠΕΥ με έδρα κράτος μέλος. Άρθρο 24.
- Τροποποίηση των όρων εγκατάστασης. Άρθρο 25.

Ελευθερία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών στη Δημοκρατία από ΕΠΕΥ με έδρα κράτος μέλος. Άρθρο 26.

Εγκατάσταση ΚΕΠΕΥ εκτός Δημοκρατίας. Άρθρο 27.

Παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών ΚΕΠΕΥ εκτός Δημοκρατίας. Άρθρο 28.

Εγκατάσταση στη Δημοκρατία υποκαταστήματος ΕΠΕΥ που εδρεύει σε τρίτη χώρα. Άρθρο 29.

Παροχή στη Δημοκρατία επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση υποκαταστήματος από ΕΠΕΥ που εδρεύει σε τρίτη χώρα. Άρθρο 30.

Κατάλογος οργανωμένων αγορών. Άρθρο 31.

Τήρηση κανόνων οργάνωσης και στελέχωσης ΕΠΕΥ που εδρεύουν στη Δημοκρατία. Άρθρο 32.

Απαγόρευση χρήσης στις ΕΠΕΥ ξένων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών μέσων για ίδιο λογαριασμό. Άρθρο 33.

Αποχωρισμός ξένων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών μέσων από την περιουσία της υπό εκκαθάριση ΕΠΕΥ. Άρθρο 34.

Διοικητική και λογιστική οργάνωση και μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου ΕΠΕΥ. Άρθρο 35.

Καταχώριση πράξεων και έκδοση στοιχείων. Άρθρο 36.

Πρόληψη σύγκρουσης συμφερόντων. Άρθρο 37.

Επάρκεια εποπτικών ιδίων κεφαλαίων. Άρθρο 38.

Διαφημίσεις. Άρθρο 39.

Κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ. Άρθρο 40.

Κανονισμοί, Κώδικας Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ. Άρθρο 41.

Παράβαση κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς. Άρθρο 42.

- Άσκηση εποπτείας από την Εποπτική Αρχή. Άρθρο 43.
- Επαγγελματικό απόρρητο. Άρθρο 44.
- Συνεργασία Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και Κεντρικής Τράπεζας. Άρθρο 45.
- Συνεργασία της Εποπτικής Αρχής με τις εποπτικές αρχές κρατών μελών. Άρθρο 46.
- Υποχρεώσεις ΕΠΕΥ έναντι της Εποπτικής Αρχής. Άρθρο 47.
- Κάλυψη κινδύνων, υποχρέωση συμμόρφωσης προς κεφαλαιακές απαιτήσεις. Άρθρο 48.
- Παρακολούθηση και έλεγχος των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων. Άρθρο 49.
- Γενικές αρχές της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση. Άρθρο 50.
- Ίδρυμα με μητρική επιχείρηση σε κράτος μέλος. Άρθρο 51.
- Υπολογισμός των ενοποιημένων απαιτήσεων και προσδιορισμός των ενοποιημένων εποπτικών ιδίων κεφαλαίων. Άρθρο 52.
- Ίδρυση και λειτουργία Ταμείου Αποζημίωσης Επενδυτών, Κανονισμοί. Άρθρο 53.
- Μέλη του ΤΑΕ. Άρθρο 54.
- Προϋποθέσεις αποζημίωσης επενδυτών. Άρθρο 55.
- Ύψος καταβαλλόμενης αποζημίωσης. Άρθρο 56.
- Ενημέρωση επενδυτών για την κάλυψή τους από σύστημα αποζημίωσης. Άρθρο 57.
- Λύση κοινού Συνεγγυητικού Κεφαλαίου Ασφάλειας των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών. Άρθρο 58.
- Σκοπός των ΕΔΕΚΑ. Άρθρο 59.
- Κεφαλαιακές απαιτήσεις, έλεγχος και ανακοινώσεις στοιχείων των ΕΔΕΚΑ. Άρθρο 60.

Μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου και Κώδικας Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των ΕΔΕΚΑ. Άρθρο 61.

Εποπτεία των ΕΔΕΚΑ. Άρθρο 62.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 63.

Πειθαρχική διαδικασία και πειθαρχικές και διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 64.

Είσπραξη διοικητικού προστίμου. Άρθρο 65.

Αστική ευθύνη. Άρθρο 66.

Κατάργηση αντιθέτων διατάξεων. Άρθρο 67.

Διατήρηση ισχύος των Οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας. Άρθρο 68.

Μεταβατικές διατάξεις για πρόσωπα παρέχοντα επενδυτικές υπηρεσίες. Πρώτο Παράρτημα, Μέρος ΙΙΙ. Άρθρο 69.

Μεταβατικές διατάξεις για τα μέλη του ΧΑΚ. Άρθρο 70.

Εφαρμογή Οδηγιών. Άρθρο 71.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 72.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 73.

Διάρκεια ισχύος. Άρθρο 74.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 74 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 74 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 22 Απριλίου μέχρι 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ, ενώ στις επόμενες συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν όλοι οι υπουργοί και ανεξάρτητοι αξιωματούχοι οι οποίοι προΐστανται των υπουργείων, τμημάτων και υπηρεσιών όπου με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο δημιουργούνται νέες θέσεις.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, ήταν η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού ύψους £8.219.283 και

η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τη δημιουργία νέων θέσεων σε διάφορα υπουργεία και/ή τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις απορρέουν:

1. από προηγούμενες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου (δημιουργία ενενήντα θέσεων),
2. από συμφωνίες συλλογικών οργάνων στα πλαίσια της ΜΕΠ, ΜΕΠΕΥ (δημιουργία εκατόν ενενήντα τριών θέσεων),
3. από υποχρεώσεις που προκύπτουν από την εναρμονιστική προσπάθεια της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο (δημιουργία τετρακοσίων θέσεων),
4. από την ανάγκη ενίσχυσης ή/και επέκτασης υπηρεσιών και την εφαρμογή προνοιών ισχύουσας νομοθεσίας (δημιουργία επτακοσίων εξήντα οκτώ θέσεων).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, μεγάλος αριθμός θέσεων δημιουργείται στους τομείς υγείας και παιδείας.

Ειδικότερα, στον τομέα της υγείας δημιουργούνται τριακόσιες ογδόντα πέντε θέσεις για την κάλυψη υφιστάμενων αναγκών και επέκταση υπηρεσιών, ενώ στον τομέα της παιδείας δημιουργούνται τριακόσιες σαράντα θέσεις για προώθηση καινοτομιών (αναθεώρηση ωρολογίου προγράμματος), για εφαρμογή προνοιών της νομοθεσίας για την ειδική εκπαίδευση, καθώς και για την υλοποίηση συμφωνιών στα πλαίσια της ΜΕΠΕΥ. Δημιουργούνται επίσης θέσεις στα σώματα ασφαλείας για κάλυψη αναγκών αέρος και θαλάσσης, ενώ ενισχύονται αισθητά οι τομείς της γεωργίας, του εμπορίου και της εργασίας, ώστε οι υπηρεσίες τους να προσαρμοστούν στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Τέλος, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο το Γενικό Λογιστήριο ανεξαρτητοποιείται από τη διοικητική δομή του Υπουργείου Οικονομικών, ανάγκη που προέκυψε ύστερα και από την έγκριση σχετικών κανονισμών.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή αποφάσισε, λόγω του μακρού χρονικού διαστήματος που απαιτούνταν για την ολοκλήρωση της μελέτης του, να διαχωρίσει το μέρος εκείνο των προτεινόμενων ρυθμίσεων που αφορούσε την εκπαίδευση και που αποτελούσε προϊόν συλλογικής σύμβασης που είχε επιτευχθεί σε προηγούμενο χρονικό διάστημα, μέρος της οποίας είχε στο μεταξύ υλοποιηθεί με την ψήφιση προηγούμενου σχετικού νομοσχεδίου.

Ύστερα από την ψήφιση σε νόμο, στις 25 Απριλίου 2002, του μέρους εκείνου του νομοσχεδίου που αφορά την παιδεία, που συνεπαγόταν δαπάνη ύψους £2.629.677, η επιτροπή προχώρησε σε διεξοδική μελέτη του εναπομείναντος μέρους, ζητώντας την κατάθεση ενώπιόν της σωρείας συμπληρωματικών στοιχείων που αφορούν τις υφιστάμενες κενές θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, τις θέσεις εκείνες για τις οποίες επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ της επίσημης κυβερνητικής πλευράς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, τις θέσεις που προτείνονται ως αποτέλεσμα της εναρμονιστικής προσπάθειας της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο, τις θέσεις που κρίνονται αναγκαίες για την ενίσχυση ή/και επέκταση υπηρεσιών και την εφαρμογή διάφορων νομοθεσιών κ.ά.

Προχωρώντας στη μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου και όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, η επιτροπή αποφάσισε στο παρόν στάδιο να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση για δημιουργία εκείνων μόνο των θέσεων που αφορούν τους τομείς της παιδείας, της υγείας και κοινωνικής ευημερίας και ασφάλισης, της προστασίας του περιβάλλοντος και της προστασίας του ανταγωνισμού, των θέσεων που προτείνονται στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και σε όλες τις ανεξάρτητες υπηρεσίες, αφήνοντας για ευθετότερο χρόνο τη μελέτη των υπόλοιπων προτεινόμενων θέσεων. Αποφάσισε επίσης να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος

την ψήφιση εκείνου του μέρους του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που αφορά προτάσεις για κατάργηση θέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, για τη διάθεση των απαραίτητων συμπληρωματικών πιστώσεων για τη δημιουργία των θέσεων που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2002».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί, εισηγούνται επιπρόσθετα στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση και όλων εκείνων των προτεινόμενων νέων θέσεων οι οποίες αποτελούν προϊόν συμφωνίας μεταξύ της επίσημης κυβερνητικής πλευράς και των αντίστοιχων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
Υπουργεία-Ανεξάρτητες υπηρεσίες- Τμήματα	Νέες θέσεις
Βουλή των Αντιπροσώπων:	Δημιουργία τριάντα δύο νέων θέσεων σε όλα τα τμήματα.
Δικαστική Υπηρεσία:	Δημιουργία έξι νέων θέσεων.
Νομική Υπηρεσία:	Δημιουργία οκτώ νέων θέσεων Δημόσιου Κατηγόρου Αστυνομίας και δέκα νέων θέσεων οι οποίες θα καλύψουν ανάγκες της Μονάδας

	Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ).
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως:	Δημιουργία μιας νέας θέσης.
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού:	Δημιουργία τεσσάρων νέων θέσεων.
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος:	Δημιουργία οκτώ νέων θέσεων που προορίζονται για τις ανάγκες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος.
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: - Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων: - Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας:	Δημιουργία εξήντα πέντε νέων θέσεων τόσο στην επιστημονική όσο και στην τεχνική πυραμίδα. Δημιουργία εξήντα οκτώ νέων θέσεων.
Υπουργείο Εσωτερικών: - Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας:	Δημιουργία εξήντα επτά νέων θέσεων.
Υπουργείο Εξωτερικών: - Εξωτερικές Υπηρεσίες:	Δημιουργία δύο νέων θέσεων Πρέσβη.
Γενικό Λογιστήριο:	Δημιουργία δέκα νέων θέσεων.
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού: - Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας:	Δημιουργία δέκα νέων θέσεων.
Υπουργείο Υγείας: - Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας:	Δημιουργία τριακοσίων εξήντα δύο νέων θέσεων Νοσηλευτικών Λειτουργιών και αναβάθμιση διάφορων

<p>- Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας:</p> <p>- Φαρμακευτικές Υπηρεσίες:</p>	<p>άλλων θέσεων.</p> <p>Δημιουργία πέντε νέων θέσεων.</p> <p>Δημιουργία δεκαοκτώ νέων θέσεων και μετονομασία διάφορων άλλων θέσεων.</p>
--	---

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ομόφωνη η έκθεση κατ' ακρίβειαν. Είναι ομόφωνα αυτά που στέλνονται για ψήφιση, για να γλιτώσουμε χρόνο από το σώμα, κύριε Πρόεδρε. Αυτά που στέλνονται για ψήφιση είναι ομόφωνα και έχουμε συμφωνήσει όλες οι πλευρές, όμως ο Δημοκρατικός Συναγερμός... και να τονίσω κάτι: Είναι οι νέες θέσεις, εγκρίνεται μέρος τους τώρα, δεν έχει απορριφθεί τίποτα και τα υπόλοιπα αφήνονται για τον Οκτώβρη. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ήθελε να προωθηθούν σήμερα για ψήφιση κάποιες επιπλέον θέσεις. Δεν έχει κυκλοφορήσει τροπολογία και δεν ξέρω αν θα επιμείνουμε σε αυτό το σημείο. Πάντως, όπως έχει διαμορφωθεί, τουλάχιστον κατά πλειοψηφία, από την επιτροπή Οικονομικών το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, δεν περιλαμβάνει ένα μέρος των θέσεων που θέλει ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό το θέμα και γίνεται λόγος εδώ για πολλές εκατοντάδες νέων θέσεων. Η επιτροπή Οικονομικών εξέτασε το ταχύτερο δυνατό όσες περιπτώσεις ήταν δυνατό να διεκπεραιωθούν και σήμερα προωθείται για έγκριση ένας αριθμός θέσεων, αλλά, για να είναι η Βουλή συνεπής, έχουμε προτείνει ως επιτροπή

Οικονομικών να υιοθετηθούν κάποιες αρχές, ώστε να μην είναι αυθαίρετη η επιλογή, διότι όλες οι πλευρές, όλα τα υπουργεία, όλα τα τμήματα, αντιλαμβάνεστε ότι έθεταν θέμα επείγουσας έγκρισης, διότι χρειάζονται αυτές τις... και μπορεί ίσως να τις χρειάζονται, αλλά η επιτροπή Οικονομικών υιοθέτησε τις εξής αρχές: Ότι θα εγκρίνονταν οι θέσεις στις ανεξάρτητες υπηρεσίες... και εξουσίες, με διορθώνει ο Πρόεδρος της Βουλής. Υποθέτω ότι εννοεί τη δικαστική εξουσία...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να τον φέρεις να κάτσει δαμαί καλό!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ορίστε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άμα έν' Πρόεδρος της Βουλής, εν πρέπει να κάθεται τζιει κάτω!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής, με συγχωρείτε! Πάνω στη διόρθωση που μου έκαμε χρειάζομαι τζι' άλλη διόρθωση!

Επομένως, εγκρίθηκαν οι θέσεις στις ανεξάρτητες υπηρεσίες και εξουσίες.

Κατά δεύτερο λόγο, αποφασίστηκε να εγκριθούν κάποιες θέσεις σε κάποιες υπηρεσίες του κράτους οι οποίες παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες που κάνουν την έγκριση επείγουσας φύσεως, για παράδειγμα, στις Ιατροφαρμακευτικές Υπηρεσίες, και κατά τρίτο λόγο έχει εγκριθεί ένας αριθμός θέσεων, όπως αυτές στην εκπαίδευση, για τις οποίες είχε προηγουμένως συνομολογηθεί συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων και με τη σύμφωνη γνώμη της Βουλής.

Η δική μας η άποψη είναι ότι, όπως θα συζητήσουμε στη συνέχεια -και είναι θέση πολλών πλευρών της Βουλής- και όπως ισχύει και για το κρατικό μισθολόγιο, θα ήταν σκόπιμο -χωρίς να σημαίνει ότι η Βουλή είναι αναγκασμένη να το κάμει- να υιοθετήσουμε τη θέση ότι πράγματα που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας, της κυβέρνησης, και της συνδικαλιστικής πλευράς δίκην συμβάσεων θα ήταν καλό να εγκρίνονται, διότι δε θεωρούμε πολιτικά επιθυμητό να υπεισέλθουμε εμείς σε αυτές τις συμφωνίες με ενδεχόμενο να διαφοροποιήσουμε κάποια πράγματα. Επαναλαμβάνω: χωρίς ποτέ η Βουλή να αποποιείται αυτή την εξουσία της. Με αυτή τη σκέψη είναι που λέμε ότι από όλες αυτές τις θέσεις, για τις οποίες έχουμε ζητήσει ανάλυση και μας έχει δοθεί, ένας αριθμός εκατόν ενενήντα τριών θέσεων, από ό,τι μας έχουν πει, προέρχεται από συλλογικές συμβάσεις, αλλά δεν είναι όλες οι θέσεις μέσα σε αυτές που εγκρίνουμε. Η θέση μας λοιπόν είναι ότι θα έπρεπε να συμπεριληφθούν όλες, όχι γιατί αλλάζει τίποτε, αν εγκριθούν τώρα ή σε μερικούς μήνες, αλλά, όπως είπα και πριν, για να υπάρχουν καθαρές αρχές και να φαίνεται γιατί η Βουλή έδωσε αυτή την προτεραιότητα σήμερα έναντι των υπολοίπων θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κληρίδη.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, δύο θέματα. Το πρώτο είναι να σημειωθεί η αποχή μου όσον αφορά το συγκεκριμένο αυτό προϋπολογισμό. Το δεύτερο είναι ότι μέσα σε αυτούς τους προϋπολογισμούς συμπεριλαμβάνονται και επτά θέσεις για τα δικαστήρια. Είχαμε πρόσφατα στην επιτροπή Νομικών τον πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο οποίος μας εξήγησε για ποιους λόγους χρειάζονται οι επτά αυτές θέσεις. Επιπρόσθετα, να σημειώσω ότι τουλάχιστον η δική μου εντύπωση που σχημάτισα στην επιτροπή Νομικών είναι ότι πράγματι είναι δικαιολογημένο το αίτημα για

αύξηση των θέσεων κατά επτά δικαστές. Αλλά η αύξηση των δικαστών δεν πρέπει να γίνεται μέσα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού, αλλά, όπως πολύ ορθά υπέδειξε και ο πρόεδρος του Ανωτάτου, με τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου. Όταν θα ξανασυζητηθεί το θέμα για τους δικαστές, θα πρέπει να υπάρξει τροποποιητικό νομοσχέδιο για τον περί Δικαστηρίων Νόμο, διότι είναι σε εκείνο το νόμο που καθορίζεται ο αριθμός των δικαστών και όχι στον προϋπολογισμό, ο οποίος εγκρίνει απλώς το κονδύλι, όταν θα έχουν δημιουργηθεί οι νέες θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £3.47-7.597 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 4.

Μισθοδοσία θέσεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με την αποχή του κ. Κληρίδη, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αφού είναι ομόφωνο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπτετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέει εδώ ότι δεν είναι ομόφωνο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Αν μου επιτρέπτετε, είναι παρόμοια περίπτωση. Ο προϋπολογισμός είχε δύο σημεία. Το ένα ήταν ένα κονδύλι για διαφήμιση και το άλλο για νέες θέσεις. Η επιτροπή Οικονομικών ομόφωνα στέλλει για ψήφιση το κονδύλι για διαφήμιση και κρατά για περαιτέρω εξέταση, μέχρι τον Οκτώβρη, τις νέες θέσεις. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε την άποψη ότι έπρεπε να ψηφιστεί στο σύνολό του σήμερα ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Δεν έχει κυκλοφορήσει τροπολογία. Όπως έχει σταλθεί από την επιτροπή Οικονομικών, περιλαμβάνει μόνο το κονδύλι για τη διαφήμιση. Δεν έχει απορριφθεί το άλλο, το τονίζω. Έχει αφεθεί για εξέταση τον Οκτώβρη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Οπότε η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και η διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού ύψους £1.004.681 και η διάθεσή του για κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τη δημιουργία έντεκα νέων θέσεων που έχουν κριθεί αναγκαίες για την ομαλή λειτουργία του οργανισμού, καθώς και για ενίσχυση της διαφημιστικής εκστρατείας του οργανισμού με ποσό ύψους £910.000, σύμφωνα με πρόσφατες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για λήψη πρόσθετων μέτρων στήριξης του τουρισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ενίσχυση της διαφημιστικής εκστρατείας στοχεύει στην αύξηση του χειμερινού τουρισμού σε όλες τις

αγορές που παρουσιάζουν προοπτικές για προσέλκυση τουριστικού ρεύματος, υπό το φως και της αβεβαιότητας που παρατηρείται στην αγορά. Παράλληλα, με τις συμπληρωματικές διαφημιστικές ενέργειες σκοπεύεται επίσης η αύξηση των κρατήσεων για το καλοκαίρι σε αγορές που παρουσιάζουν τέτοιες δυνατότητες, όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ρωσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος αποφάσισε στο παρόν στάδιο να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου μόνο όσον αφορά τη δαπάνη ύψους £910.000 που αφορά την προβολή και τη δημοσιότητα για στήριξη του τουρισμού, αφήνοντας για εξέταση σε ευθετότερο χρόνο τα υπόλοιπα κονδύλια που αφορούν τη δημιουργία έντεκα νέων θέσεων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει κατατεθεί στη Βουλή, έτσι που να εγκριθεί και η δημιουργία των προτεινόμενων νέων θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Με την αποχή μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £910.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με την αποχή του κ. Κληρίδη το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Οικονομικών και Προϋπολογισμού:

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άριστος Χρυσοστόμου	Ανδρέας Χρίστου
Γιώργος Λιλλήκας	Σταύρος Ευαγόρου
Σταύρος Ευαγόρου	Ελένη Μαύρου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Δημήτρης Συλλούρης
Γιάννος Λαμάρης	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Πρόδρομος Προδρόμου	Γιαννάκης Ομήρου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου
Μαρία Κυριακού	
Δώρος Θεοδώρου	

Το πιο πάνω νομοσχέδιο, παρ' όλο που κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών με στόχο να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, στο στάδιο της κατάθεσής του στη Βουλή κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθεί τόσο ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων όσο και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ως της καθ' ύλην αρμόδιας επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (οικονομική και νομισματική πολιτική) και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο διασφαλίζεται η πλήρης ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Με το παρόν νομοσχέδιο διασφαλίζονται όλες οι πτυχές της ανεξαρτησίας

της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, όπως προβλέπονται στο σχετικό κοινοτικό κекτημένο, οι οποίες αφορούν τη θεσμική ανεξαρτησία και την οικονομική ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και την προσωπική ανεξαρτησία των οργάνων της. Επιπλέον, με το παρόν νομοσχέδιο διασφαλίζεται η εναρμόνιση με το σχετικό κοινοτικό κекτημένο σε σχέση με τον πρωταρχικό σκοπό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, δηλαδή τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών.

Πέραν των διατάξεων που απαιτούνται για τη διασφάλιση της πλήρους ανεξαρτησίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για εναρμόνιση με το κοινοτικό κекτημένο, στο παρόν νομοσχέδιο ενσωματώνεται μεγάλο μέρος της υφιστάμενης νομοθεσίας που αφορά την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η οποία δεν αντίκειται στο κοινοτικό κекτημένο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, για να καταστεί δυνατός ο εκσυγχρονισμός, καθώς και η εναρμόνιση της νομοθεσίας που προτείνεται για την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με το κοινοτικό κекτημένο, κρίθηκε αναγκαίο να τροποποιηθούν ανάλογα τα άρθρα του συντάγματος που αφορούν την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, γι' αυτό και κατατέθηκε, παράλληλα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, νομοσχέδιο για την τροποποίηση του συντάγματος, το οποίο έχει στο μεταξύ ψηφιστεί και τεθεί σε εφαρμογή από τις 5 Ιουλίου 2002.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της από το Μάιο μέχρι και τον Ιούλιο του 2002. Στα πλαίσια των συνεδριών της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί ορισμένες τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

1. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής να μπορεί να ανανεωθεί για μια φορά μόνο. Η δήλωση συμφέροντος των μελών της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής σε χρηματοοικονομικό οργανισμό να γίνεται για μια φορά στην αρχή της ανάληψης των καθηκόντων τους και μια φορά για κάθε έτος που ακολουθεί.
2. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας, πέρα από την αναγνωρισμένη οικονομική και επιχειρηματική πείρα, να έχουν διαζευκτικά το προσόν της επιστημονικής κατάρτισης.
3. Να επεκταθεί από ένα έτος σε δύο έτη η προβλεπόμενη προθεσμία μετά την πάροδο της οποίας ο Διοικητής και ο Υποδιοικητής της Κεντρικής Τράπεζας θα μπορούν, χωρίς έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, να αναλάβουν οποιαδήποτε θέση ή να αποδεχτούν συμφέρον σε τραπεζικό ή χρηματοοικονομικό ίδρυμα που λειτουργεί στη Δημοκρατία ή ελέγχεται από οργανισμό που λειτουργεί στη Δημοκρατία και τελεί υπό την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας ή να αποδεχτούν οποιαδήποτε αντιμισθία από τον τερματισμό του διορισμού τους. Επίσης, να διαγραφεί η πρόνοια για την προαπαιτούμενη έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για την ανάληψη της πιο πάνω θέσης.
4. Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Κεντρικής Τράπεζας να κοινοποιείται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
5. Σε σχέση με το θέμα της διαχείρισης του δημόσιου χρέους, για τη ρύθμιση του οποίου υπήρξε διαφωνία μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας και του Υπουργού Οικονομικών, η επιτροπή αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση του Υπουργού

Οικονομικών, η οποία υπήρξε αποτέλεσμα διαβούλευσης μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας. Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, η διαχείριση δημόσιου χρέους γίνεται από την Κεντρική Τράπεζα. Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ο διαχειριστής του δημόσιου χρέους, περιλαμβανομένης και της έκδοσης αξιογράφων της κυβέρνησης, είναι η Κεντρική Τράπεζα, μόνο αν αυτό της ανατεθεί από τον Υπουργό Οικονομικών. Στην ίδια διάταξη προβλέπεται ότι η διαχείριση γίνεται μέσα στα πλαίσια γενικών διευθετήσεων μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας και του Υπουργού Οικονομικών.

Με τη νέα διατύπωση που εισηγείται η επιτροπή, η Κεντρική Τράπεζα είναι ο διαχειριστής του δημόσιου χρέους, περιλαμβανομένης και της έκδοσης αξιογράφων της κυβέρνησης, εκτός αν το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει άλλως πως. Προκειμένου όμως να αφαιρεθούν από την Κεντρική Τράπεζα τα καθήκοντα διαχείρισης του δημόσιου χρέους, το Υπουργικό Συμβούλιο οφείλει να προειδοποιήσει την Κεντρική Τράπεζα είκοσι τέσσερις μήνες πριν από την υλοποίηση της σχετικής απόφασής του.

6. Σε σχέση με το θέμα του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία διενεργείται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, υπήρξε εισήγηση από τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας να παραμείνει η διευθέτηση αυτή, αντί για την προτεινόμενη ρύθμιση, με βάση την οποία οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας ελέγχονται από εγκεκριμένους ανεξάρτητους ελεγκτές, οι οποίοι διορίζονται από το συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας κατόπιν συνεννοήσεως με τον Υπουργό Οικονομικών. Η επιτροπή αποδέχτηκε την εισήγηση της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας ως προς την ουσία της, θεώρησε όμως ορθό να τη θέσει ενώπιον της

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για να διερευνήσει κατά πόσο αυτή συνάδει με τις ειδικές πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού διαμορφωθεί με βάση τις πιο πάνω θέσεις της και με την επιφύλαξη για το προαναφερθέν θέμα σε σχέση με τον έλεγχο των λογαριασμών της Κεντρικής Τράπεζας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και έλαβε υπόψη τις εισηγήσεις και τις προτεινόμενες από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού τροποποιήσεις, συμφωνεί επίσης με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καθώς και με τις εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σε σχέση με το θέμα του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Τράπεζας η επιτροπή το συζήτησε με τους εκπροσώπους της Κεντρικής Τράπεζας και τους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και έλαβε υπόψη τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου αναφορικά με το θέμα. Συνεκτιμώντας όλα τα πιο πάνω, η επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εισηγηθεί τη διατήρηση του νομοσχεδίου όπως προτείνεται, έχοντας όμως λάβει προηγουμένως τη διαβεβαίωση των εκπροσώπων της Κεντρικής Τράπεζας και της εκτελεστικής εξουσίας ότι στην πράξη θα ορίζεται ως

ελεγκτής της Κεντρικής Τράπεζας ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και μόνο σε περίπτωση που θα υπάρξει αντίθετη άποψη από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα ορίζεται άλλος εγκεκριμένος ανεξάρτητος ελεγκτής.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω και αφού το υπό συζήτηση νομοσχέδιο διαμορφώθηκε με βάση τις πιο πάνω θέσεις των δύο επιτροπών, οι επιτροπές εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο. Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου αυτού καθορίζεται αναδρομικά η 5η Ιουλίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία έχει τεθεί σε εφαρμογή και η σχετική τροποποίηση του συντάγματος, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω, κατ' ακολουθία της επισήμανσης που έγινε για το νόμο που ψηφίζουμε για τις ΕΠΕΥ, έστω και αν δε θα το συζητήσουμε, ότι είναι ένα κεφαλαιώδους σημασίας νομοσχέδιο αυτό που εγκρίνεται σήμερα και αφορά στην πλήρη ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας. Έχουν συζητηθεί πολλές πτυχές και έχουν βρεθεί τελικές ρυθμίσεις και ισορροπίες, που νομίζω ότι ικανοποιούν -όχι όλες τις πλευρές- όλους τους στόχους που πρέπει να έχει η κεντρική νομισματική αρχή μιας χώρας η οποία μπαίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι και εναρμονιστικό αυτό το νομοσχέδιο και θεωρούμε ότι ψηφίζοντας το, ανοίγει μια καινούρια εποχή, η οποία συμπληρώνει παλαιότερες σημαντικές μεταρρυθμίσεις που η Βουλή ενέκρινε· το θυμούμαστε όλοι το περίφημο ζήτημα των επιτοκίων του νέου πλαισίου άσκησης πολιτικής. Άρα λοιπόν, απλώς θέλω να επισημάνω τη μεγάλη σημασία αυτού του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Συνέχιση λειτουργίας της Τράπεζας. Άρθρο 3.

Έδρα, αντιπρόσωποι της Τράπεζας. Άρθρο 4.

Σκοποί της Τράπεζας. Άρθρο 5.

Αρμοδιότητες της Τράπεζας. Άρθρο 6.

Ανεξαρτησία της Τράπεζας. Άρθρο 7.

Όργανα της Τράπεζας. Άρθρο 8.

Σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής. Άρθρο 9.

Αρμοδιότητες Επιτροπής. Άρθρο 10.

Οδηγίες Επιτροπής. Άρθρο 11.

Σύνθεση του Συμβουλίου. Άρθρο 12.

Σύμβουλοι. Άρθρο 13.

Ασυμβίβαστο. Άρθρο 14.

Αρμοδιότητες του Συμβουλίου. Άρθρο 15.

Οδηγίες Συμβουλίου. Άρθρο 16.

Λειτουργία Συμβουλίου. Άρθρο 17.

Διοικητής και Υποδιοικητής. Άρθρο 18.

Αποκλειστική απασχόληση του Διοικητή και Υποδιοικητή στην Υπηρεσία της Τράπεζας. Άρθρο 19.

Αρμοδιότητες του Διοικητή. Άρθρο 20.

Υποδιοικητής. Άρθρο 21.

- Επιτροπή Προσωπικού. Άρθρο 22.
- Υπάλληλοι. Άρθρο 23.
- Ανεξάρτητα πρόσωπα για την άσκηση ειδικών καθηκόντων. Άρθρο 24.
- Υποχρέωση προς εχεμύθεια. Άρθρο 25.
- Όρκος πίστης και απόρρητου. Άρθρο 26.
- Νομισματική μονάδα. Άρθρο 27.
- Χρηματικές συναλλαγές σε λίρες. Άρθρο 28.
- Έκδοση τραπεζογραμμάτων και κερμάτων. Άρθρο 29.
- Αξία και τύπος τραπεζογραμμάτων και κερμάτων. Άρθρο 30.
- Νόμιμα κυκλοφορούν χρήμα. Άρθρο 31.
- Οδηγίες αναφορικά με φθαρμένα τραπεζογραμμάτια και κέρματα. Άρθρο 32.
- Απόθεμα πολύτιμων μετάλλων και ξένο συνάλλαγμα. Άρθρο 33.
- Συναλλαγές με πράξεις άμεσης προθεσμιακής ή οποιασδήποτε άλλης μορφής.
Άρθρο 34.
- Συναλλαγές σε ξένο συνάλλαγμα. Άρθρο 35.
- Διαπραγματευτές συναλλάγματος. Άρθρο 36.
- Καθορισμός των τιμών στις οποίες διενεργούνται συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.
Άρθρο 37.
- Νομοθεσία ελέγχου συναλλάγματος. Άρθρο 38.
- Συναλλαγές και δικαιώματα της Τράπεζας. Άρθρο 39.
- Επιτόκιο. Άρθρο 40.
- Υποχρέωση τραπεζών προς διατήρηση ελάχιστου ενεργητικού στην Τράπεζα.
Άρθρο 41.
- Καθορισμός όρων σε εργασίες τραπεζών. Άρθρο 42.
- Εφαρμογή των μέτρων. Άρθρο 43.

Χορηγήσεις ή δάνεια σε τράπεζες. Άρθρο 44.

Αξιόγραφα. Άρθρο 45.

Καταθέσεις. Άρθρο 46.

Υπηρεσίες σε τράπεζες. Άρθρο 47.

Συστήματα πληρωμών. Άρθρο 48.

Απαγόρευση πιστωτικών διευκολύνσεων στην Κυβέρνηση. Άρθρο 49.

Η Τράπεζα ως τραπεζίτης και αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης. Άρθρο 50.

Καθήκοντα Τράπεζας ως τραπεζίτη και αντιπροσώπου της Κυβέρνησης. Άρθρο 51.

Μη καταβολή τόκου από την Τράπεζα. Άρθρο 52.

Συμβουλές προς την Κυβέρνηση. Άρθρο 53.

Συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 54.

Έκθεση για τη νομισματική πολιτική στον Πρόεδρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Άρθρο 55.

Κεφάλαιο της Τράπεζας. Άρθρο 56.

Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Άρθρο 57.

Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο. Άρθρο 58.

Κατανομή καθαρού κέρδους. Άρθρο 59.

Έλεγχος ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Άρθρο 60.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 61.

Ετήσιος προϋπολογισμός. Άρθρο 62.

Υποχρέωση παροχής στοιχείων στην Τράπεζα. Άρθρο 63.

Υποχρέωση παροχής στοιχείων για την κατάρτιση του ισοζυγίου πληρωμών. Άρθρο 64.

Αδικήματα. Άρθρο 65.

Ποινική δίωξη. Άρθρο 66.

Απαλλαγή από την καταβολή οποιασδήποτε φύσης φόρων. Άρθρο 67.

Ο περί Εταιρειών Νόμος δεν ισχύει. Άρθρο 68.

Ειδικές τραπεζικές αργίες. Άρθρο 69.

Υπεροχή των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 70.

Κατάργηση. Άρθρο 71.

Ισχύς υφιστάμενων κανονισμών ή οδηγιών. Άρθρο 72.

Συνέχιση υπηρεσίας υπαλλήλων. Άρθρο 73.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 74.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 74 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσης ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 74 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Άριστο Χρυσοστόμου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του άρθρου 733 του κεφαλαίου 13.03.2 του προϋπολογισμού του 2002, έτσι που οποιοδήποτε κονδύλι πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την αγορά εξοπλισμού για την ασφάλεια διάφορων κτιρίων και αστυνομικών σταθμών να αποδεδμεύεται με την καθιερωθείσα διαδικασία από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατόπιν κατάλληλης ενημέρωσης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της πρότασης νόμου, η ανάγκη για κατάθεσή της προέκυψε μετά την ανακοίνωση από την αστυνομία της πρόθεσής της για αγορά και εγκατάσταση συστημάτων τηλεόρασης για ανοικτούς χώρους, κόστους £110.000, με στόχο να είναι σε θέση να παρακολουθεί ύποπτες κινήσεις εγκληματικών στοιχείων που συνήθως δρουν σε τέτοιους χώρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα καταψηφίσω. Πρόκειται, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, για προϋπολογισμό, για να δοθεί η δυνατότητα στην αστυνομία να εγκαταστήσει συστήματα τηλεόρασης σε ανοιχτούς χώρους.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε. Να διευκρινίσω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δώστε τη διευκρίνιση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Κληρίδη, είναι ακριβώς το ανάποδο. Αυτό το κονδύλι, επειδή ονομάζεται “ασφάλεια κτιρίων” είχε εγκριθεί από τη Βουλή μέσα στον προϋπολογισμό. Μετά που εντοπίστηκε ότι ουσιαστικά αφορά κάμερες σε δημόσιους χώρους, που θα φωτογραφίζουν πολίτες, η επιτροπή Οικονομικών τροποποιεί τον προϋπολογισμό, προσθέτοντας σημείωση και δεσμεύοντας αυτό το κονδύλι, για να μη χρησιμοποιηθεί, μέχρι να αποδεσμευτεί από τη Βουλή και να εξεταστεί σε λεπτομέρεια. Άρα ουσιαστικά ο στόχος της πρότασης νόμου είναι να δεσμευτεί το κονδύλι και όχι να δοθεί.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εντάξει.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και είχε επιφυλαχθεί και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Πρόεδρε, μια και έχω το λόγο, να μας πει τη θέση του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, αίρονται οι επιφυλάξεις σας.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Υπό την εξήγηση αυτή, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχετε να διευκρινίσετε οτιδήποτε;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι. Όπως είναι διατυπωμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν. Αντιλαμβάνομαι τότε ότι είναι ομόφωνο. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 733 του Κεφαλαίου 13.03.2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 3 και 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £2.200.936 και η διάθεσή του για την αναθεώρηση του κρατικού μισθολογίου και ορισμένων επιδομάτων διαφόρων αξιωματούχων, καθώς και για την αύξηση της αντιμισθίας του προέδρου και των μελών

των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το ισχύον ενιαίο κρατικό μισθολόγιο τέθηκε σε ισχύ το 1980. Με την πάροδο του χρόνου όμως παρουσίασε αδυναμίες, μεταξύ των οποίων το ότι δεν εξασφαλίζει σε όλες τις περιπτώσεις εσωτερική δικαιοσύνη, το ότι υπάρχει ένας αδικαιολόγητος αριθμός διαρθρώσεων, το ότι παρατηρείται μια συνεχής τάση συμπίεσής του προς τα πάνω σε βάρος των κατόχων των ανώτατων θέσεων, το ότι ορισμένες κλίμακες δε χρησιμοποιούνται, το ότι έχει καταστεί πολύ ανταγωνιστικό εξωτερικά και τέλος το ότι έχει χάσει προ πολλού την απλότητά και λειτουργικότητά του.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, για περιορισμό ή/και άρση των παρουσιαζόμενων αδυναμιών αναλήφθηκαν διάφορες προσπάθειες. Η τελευταία αναλήφθηκε το 1997, αρχικά με την ΠΑΣΥΔΥ και αργότερα και με τις άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις, με σκοπό τη συγκράτηση, μακροπρόθεσμα, των κρατικών δαπανών, τη διασφάλιση, κατά το δυνατό, ίσης μεταχείρισης θέσεων που απαιτούν ίδιου επιπέδου προσόντα και την ενσωμάτωση των από το 1980 παραχωρηθεισών γενικών αυξήσεων και ολόκληρου ή μέρους του τιμαριθμικού επιδόματος, ώστε να υπάρξει απλοποίηση του μισθολογίου και ταυτόχρονα ρύθμιση τυχόν επιμέρους προβλημάτων, ανομοιομορφιών και δυσλειτουργιών.

Περαιτέρω, συγκεκριμένες προτάσεις για αναθεώρηση του κρατικού μισθολογίου δόθηκαν στην ΠΑΣΥΔΥ στα πλαίσια της ΜΕΠ από το 1998 και συμπληρωματικά τον επόμενο χρόνο. Η ίδια όμως δεν τοποθετήθηκε, παρά μόνο ύστερα από τις μισθοδοτικές και άλλες ρυθμίσεις που έγιναν για τους εκπαιδευτικούς το Δεκέμβριο του 2000, εκτός των θεσμοθετημένων πλαισίων της ΜΕΠΕΥ, οι οποίες διαφοροποίησαν εκ των πραγμάτων τη βάση συζήτησης, προκατέλαβαν επιδιωκόμενες ρυθμίσεις και

κατέστησαν το διάλογο δυσκολότερο, αφού η οργάνωση αυτή επεδίωκε να εξασφαλίσει αντίστοιχα οφέλη με αυτά που εξασφάλισαν οι εκπαιδευτικοί, προτού συμφωνήσει σε οποιοσδήποτε άλλες αλλαγές. Ο διάλογος για ρύθμιση όλων των εκκρεμούντων θεμάτων με την ΠΑΣΥΔΥ συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια του 2001. Ένα από τα κύρια θέματα που περιλάμβανε η συζήτηση ήταν και αυτό της πρότασης της επίσημης πλευράς για μείωση των απολαβών του νεοεισερχόμενου προσωπικού στην υπηρεσία, η οποία αποσκοπούσε στο να γίνουν ρυθμίσεις οι οποίες θα συμβάλουν στη συγκράτηση των δαπανών του κρατικού μισθολογίου, καθώς και στη σμίκρυνση της διαφοράς που υπάρχει μεταξύ της μισθοδοσίας των εργοδοτούμενων στο δημόσιο και της μισθοδοσίας στον ιδιωτικό τομέα. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών διαφώνησαν με οποιαδήποτε μείωση των απολαβών του νεοεισερχόμενου προσωπικού, ενώ η ΠΑΣΥΔΥ, ενώπιον της εξ υπουργών επιτροπής της ΜΕΠ, συναίνεσε σε τέτοια μείωση.

Οι εισηγήσεις των εξ υπουργών επιτροπής της ΜΕΠ περιλάμβαναν την αναθεώρηση της μισθοδοσίας των θέσεων των μεγάλων κατηγοριών προσωπικού που καλύπτουν σχεδόν στο σύνολό τους τις θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας σε επίπεδα που φθάνουν ή υπολείπονται των ρυθμίσεων που υιοθετήθηκαν για τους εκπαιδευτικούς και τη μείωση των απολαβών του νεοεισερχόμενου προσωπικού κατά 10% για τα δύο πρώτα χρόνια της υπηρεσίας του. Το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να προβεί σε συμφωνία με τη συνδικαλιστική πλευρά για τις νέες ρυθμίσεις και, κατ' αναλογία, να υιοθετηθούν για τις εναπομείνουσες μεμονωμένες θέσεις, χωρίς επαναφορά του θέματος στο Υπουργικό Συμβούλιο. Με απόφασή του, με ημερομηνία 26 Απριλίου 2002, ο Υπουργός Οικονομικών ενέκρινε τις ρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν για τις υπό αναφορά θέσεις μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με νεότερες αποφάσεις του, με ημερομηνίες 24 Απριλίου 2002 και 30 Μαΐου 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε και την αναθεώρηση της μισθοδοσίας των θέσεων της αστυνομίας και του Κυπριακού Στρατού, ύστερα από διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν, καθώς και τη μείωση των απολαβών του νεοεισερχόμενου στα σώματα αυτά προσωπικού, κατ' αναλογία των ρυθμίσεων που υιοθετήθηκαν για τη δημόσια υπηρεσία. Ενέκρινε επίσης την αναθεώρηση της μισθοδοσίας των Προϊσταμένων Κλινικών και Βοηθών Προϊσταμένων Κλινικών, κατ' αναλογία επίσης των ρυθμίσεων που υιοθετήθηκαν στη δημόσια υπηρεσία. Σημειώνεται ότι η Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών διεκδίκησε για τα μέλη της αυτά αυξημένη μισθοδοσία, χωρίς ταυτόχρονα να έχει απορρίψει τη λογική της μείωσης των απολαβών του νεοεισερχόμενου στην υπηρεσία προσωπικού.

Ως αποτέλεσμα των ρυθμίσεων που υιοθετήθηκαν για τη δημόσια υπηρεσία, και ειδικότερα για τη μισθοδοσία της θέσης του γενικού διευθυντή υπουργείου, του Γενικού Ελεγκτή, του Γενικού Λογιστή και άλλων θέσεων με την ίδια μισθοδοσία, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε επίσης την αναθεώρηση και της αντιμισθίας/μισθοδοσίας ορισμένων αξιωματούχων ή/και την αύξηση του επιδόματος παραστάσεως που τους παρέχεται κατά το ίδιο ποσοστό κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρηθούν οι ισχύοντες μισθοδοτικοί συσχετισμοί. Ειδικότερα, εγκρίθηκε η αναθεώρηση της αντιμισθίας των προέδρων και των μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, της Επιτρόπου Διοικήσεως, του προέδρου της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και του Επιτρόπου Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα και ανάλογη αύξηση του επιδόματος θέσης γενικού διευθυντή για τον ασκούντα καθήκοντα γενικού διευθυντή στο Υπουργείο Εξωτερικών και διευθυντή Γραφείου Προέδρου της Δημοκρατίας. Εγκρίθηκε επίσης αύξηση του επιδόματος παραστάσεως στο ίδιο ύψος με αυτό της θέσης γενικού διευθυντή υπουργείου για την περίπτωση του προέδρου και

των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου και των προέδρων των επαρχιακών δικαστηρίων, καθώς και του Γενικού και του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα.

Επισημαίνεται ότι στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο δεν υπάρχει οποιαδήποτε διάταξη αναφορικά με τη μείωση των απολαβών κατά 10% για δύο χρόνια του νεοεισερχόμενου προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία και στις άλλες κρατικές υπηρεσίες, επειδή η διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, ένας από τους στόχους της αναθεώρησης του μισθολογίου είναι και η απλοποίησή του, η οποία, μεταξύ άλλων, μπορεί να επιτευχθεί με την ενσωμάτωση των γενικών μισθολογικών αυξήσεων που παραχωρήθηκαν από το 1980 μέχρι σήμερα και ολόκληρου ή του μεγαλύτερου μέρους του τιμαριθμικού επιδόματος. Οι εργασίες προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη αρχίσει, για πρακτικούς όμως λόγους δε διαφοροποιούνται οι ισχύουσες κλίμακες, οι οποίες, αφού διαμορφωθούν, μετά την ενσωμάτωση, θα περιληφθούν στον Προϋπολογισμό του 2003.

Σχετικά αναφέρεται ότι η αρχή που θα ακολουθηθεί για σκοπούς ένταξης του προσωπικού στις νέες κλίμακες είναι ότι κανένας υπάλληλος δε θα κερδίσει ή θα ζημιωθεί άμεσα ή μακροπρόθεσμα από πλευράς μισθοδοσίας ή άλλων ωφελημάτων/επιδομάτων που βασίζονται στους μισθούς από την προωθούμενη ενσωμάτωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για τη διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και για τη ρύθμιση όλων των θεμάτων που άπτονται της αναθεώρησης του

ενιαίου κρατικού μισθολογίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 8) Νόμος του 2002».

Όσον αφορά την αναθεώρηση της αντιμισθίας του προέδρου και των μελών των Επιτροπών Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, η επιτροπή αποφάσισε να μελετήσει τα ζητήματα αυτά σε εύθετο χρόνο μαζί με άλλο σχετικό νομοσχέδιο που εκκρεμεί ενώπιόν της με την έναρξη της νέας συνόδου της Βουλής.

Ταυτόχρονα, με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δηλώνει τη μεγάλη της απarέσκεια για την άνιση μεταχείριση που προκύπτει μέσα από τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε σχέση με συγκεκριμένες κατηγορίες υπαλλήλων. Σημειώνεται ειδικότερα η διαφορετική μισθολογική μεταχείριση μεταξύ θέσεων της ίδιας κατηγορίας, όπως είναι οι διευθυντές υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντών υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, για άλλους από τους υπαλλήλους αυτούς ορίζεται ως μισθολογική κλίμακα η Α15 επεκτεινόμενη κατά μία προσαύξηση (αντί της Α15) και για άλλους η συνδυασμένη Α15 και Α16 (αντί της Α15). Το γεγονός αυτό, το οποίο διαφοροποιεί χωρίς αιτιολογία ίσους μεταξύ τους ανώτερους δημόσιους υπαλλήλους, πλήττει την αξιοπιστία των διαβουλεύσεων και διαδικασιών που ακολουθήθηκαν. Την ίδια στιγμή δημιουργούνται εξαιτίας του αχρείαστη αναστάτωση και δυσμενής διάκριση, οι οποίες τελικά μόνο το ευρύτερο συμφέρον της δημόσιας υπηρεσίας πλήττουν.

Η επιτροπή δηλώνει ότι θα επανέλθει επί του ειδικότερου αυτού θέματος σε εύθετο χρόνο και καλεί την κυβέρνηση να επανεξετάσει το όλο ζήτημα και να καταθέσει νέες προτάσεις για την αποκατάσταση της ανισότητας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει και πάλι να επισημάνουμε ότι πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα. Η θέση του δικού μας κόμματος, αλλά πιστεύω και άλλων, ήταν εδώ και χρόνια ότι έπρεπε να γίνει μια αναθεώρηση των όρων εργοδότησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Οι διαπραγματεύσεις έχουν ξεκινήσει εδώ και χρόνια και κατέληξαν μόλις τώρα. Ψηφίζοντας και εγκρίνοντας αυτή τη διευθέτηση που έχει παρουσιαστεί ενώπιόν μας ως συμφωνία της κυβέρνησης με τη συνδικαλιστική οργάνωση, την ΠΑΣΥΔΥ, δεν μπορεί να παραλείψουμε να υπογραμμίσουμε ότι για σκοπούς δημοσιονομικούς αυτή η συμφωνία δε φαίνεται να επιτυγχάνει σπουδαία αποτελέσματα. Το κόστος του προϋπολογισμού που ψηφίζουμε για φέτος είναι μόλις 2,2 εκατομμύρια, διότι υπάρχουν αναδιαρθρώσεις, αλλά και αναβαθμίσεις κάποιων θέσεων. Πλην όμως η μέση μακροπρόθεσμη ωφέλεια του δημοσίου, όπως μας την έχει εξηγήσει ο Υπουργός Οικονομικών, που ανέρχεται περίπου στα δεκαεπτά εκατομμύρια, αφού αφαιρεθεί το μέσο μεσοπρόθεσμο κόστος που θα έχουν οι αναδιαρθρώσεις που είναι γύρω στα δέκα κόμμα κάτι εκατομμύρια και για τη δημόσια υπηρεσία και για το στρατό και για την αστυνομία, τελικά αφήνει ένα καθαρό όφελος πολύ πολύ μικρό. Άρα λοιπόν πιστεύουμε ότι δεν έχει επιτευχθεί ακόμα ο στόχος της δημοσιονομικής διόρθωσης μέσω αυτού του τεράστιου κονδυλίου στον προϋπολογισμό και δεν μπορεί παρά να εκφράσουμε, όχι τόσο τη δυσαρέσκειά μας, όσο την προτροπή ότι θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες σε αυτή την κατεύθυνση.

Κατά δεύτερο λόγο, θα πρέπει να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι οι συμφωνίες αυτές που έχουν γίνει, παρά το γεγονός ότι έχουν αναθεωρήσει κάπως τις κλίμακες εισδοχής ή περισσότερο το κόστος που θα έχουν οι νεοεισερχόμενοι υπάλληλοι, παρ' όλ' αυτά περιλαμβάνουν και κάποιες αναβαθμίσεις που ναι μεν κρίθηκαν αναγκαίες,

αλλά αφήνουν ακόμα κάποια ερωτηματικά και στην κοινή γνώμη αλλά θα έλεγα και μεταξύ ημών των βουλευτών. Θέλουμε λοιπόν να υπογραμμίσουμε ότι περισσότερο θεωρούμε αυτή τη συμφωνία και το νόμο που την εγκρίνει σημαντική, διότι είναι ένα ορόσημο, δείχνοντας και δίνοντας το πολιτικό στίγμα ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί το καθεστώς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Και λέμε ότι δεν τελειώνει αυτή η αναθεώρηση με αυτό που εγκρίνουμε τώρα· μάλλον αρχίζει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Κληρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγώ, για τους λόγους που εξήγησε ο φίλος Πρόεδρος, παρακαλώ να σημειωθεί η αποχή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Να μου επιτρέψετε να πω δύο λόγια. Είναι θέμα συνείδησης για μένα να αναφέρω αυτά τα δύο λόγια που θα αναφέρω τώρα.

Με έχουν προσεγγίσει, ως Πρόεδρο της Βουλής, αριθμός διευθυντικών στελεχών του δημόσιου τομέα και της Βουλής εδώ, για να εκφράσουν ένα παράπονο, το οποίο πιστεύω είναι δίκαιο παράπονο. Έχουν αναβαθμιστεί θέσεις διευθυντών τμημάτων στην ευρύτερη δημόσια υπηρεσία από Α15 σε Α16 και μερικοί μόνο διευθυντές τμημάτων έμειναν στην Α15+. Όταν ήρθαν κοντά μου οι διευθυντές, εγώ τους είπα το εξής, είναι η δική μου η τοποθέτηση: Αδικείτε, εφόσον έγινε μια τέτοια συμφωνία. Όμως αν ήταν από το δικό μου το χέρι, δε θα αναβάθμιζα κανένα διευθυντή από Α15 σε Α16, διότι την ίδια ώρα η συντεχνία και η κυβέρνηση μειώνουν τις κλίμακες εισδοχής και γίνεται μια δεύτερη αδικία. Κατά τη δική μου την αντίληψη. Εκεί έπρεπε να δώσουμε

περισσότερη προσοχή. Στον κόσμο που εισέρχεται και όχι στον κόσμο που εξέρχεται με τόσο ψηλές κλίμακες. Εν πάση περιπτώσει, απλώς το σημειώνω, διότι πιστεύω ότι είναι ένας ετεροβαρής χειρισμός και μεταχείριση κάποιων ανθρώπων που κατέχουν διευθυντική θέση σε τμήματα.

Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα, έχετε δίκαιο, είναι υπαρκτό πρόβλημα. Μας προβλημάτισε και εμάς πάρα πολύ, διότι είχαμε και εμείς επαφές με πολλούς ενδιαφερόμενους. Φαίνεται ότι υπάρχει μια αδικία στο σημείο τούτο. Όμως εμείς πειθαρχήσαμε στην αρχή ότι η Βουλή δεν πρέπει να παρέμβει στις συμφωνίες που κάνει η συντεχνία με την κυβέρνηση. Αν υπάρχει θέληση της Βουλής να εκφύγουμε από αυτή την αρχή, είμαστε και εμείς έτοιμοι να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £2.188.667 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Ίδρυση και Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 4.

Άρση ανωμαλιών και επίλυση προβλημάτων. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Γιατί να διαβαστεί η έκθεση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό λέγεται εδώ πέρα.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 4 Μαρτίου μέχρι 8 Ιουλίου 2002. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, έτσι που να αναθεωρηθεί η μισθοδοσία των δικαστών σε όλες τις βαθμίδες.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω στοιχεία σε σχέση με την υφιστάμενη βασική μισθοδοσία και τις ολικές απολαβές των μελών της δικαστικής εξουσίας, τα οποία και κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ. Αν θέλετε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι και η δική μας θέση είναι θετική. Υπάρχει μια επιφύλαξη. Είναι σεβαστή. Αν η επιθυμία του είναι, κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, να απόσχει είτε να καταψηφίσει, είναι καθαρό θέμα και δικαίωμα του συγκεκριμένου μέλους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη.

Κύριε Συλλούρη, είστε το μέλος;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μπορεί να μην είμαι μόνος μου, κύριε Πρόεδρε. Εν πάση περιπτώσει, εγώ δε θέλω να δεσμεύσω κανέναν. Έχω δεσμευτεί σε ένα πράγμα: Επειδή είχα έντονες απόψεις, να συμβιβαστώ με τη συνείδησή μου στο βαθμό που να μη μιλήσω εκτενώς για το θέμα. Αν είναι ώρα να μιλήσω και να πω αυτά που θέλω να πω, να τα πω τώρα. Αλλά αν είναι για διαδικασία που μιλούμε, θα μου δώσετε το λόγο όποτε εσείς κρίνετε. Όταν θα ψηφίσουμε και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, το λόγο πρέπει να τον πάρετε τώρα, επί θέματος αρχής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, να τα πω από τη θέση μου. Δε χρειάζεται να έρθω στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρώτον, θέλω να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το γεγονός ότι, ίσως όχι συνειδητοποιημένα μεν, κατάληξε αυτό το νομοσχέδιο να ψηφίζεται ξεχωριστά από τα άλλα νομοσχέδια που αφορούν τους αξιωματούχους του κράτους. Υπήρχε, κατά την

άποψή μου, μια πρακτική που ακολουθείτο για πολλά χρόνια, που επιτέλους για λόγους ορθολογισμού πρέπει να τερματιστεί. Πρέπει να τερματιστεί όχι μόνο για λόγους ορθολογισμού αλλά και για λόγους σωστών εντυπώσεων. Υπάρχει το επιχείρημα για το διαχωρισμό των εξουσιών, εγώ το δέχομαι, το αντιστρέφω και λέω, ναι, για να φαίνεται και η εικόνα του διαχωρισμού των εξουσιών, θα πρέπει να ψηφίζονται ξεχωριστά. Και στο σημείο τούτο, και δεν προχωρώ παρακάτω, καλώ τους συναδέλφους να κάνουν μία έρευνα, να πάρουν τις εκθέσεις του Γραφείου Προσωπικού και να δουν τι λένε γι' αυτές τις συγκεκριμένες αυξήσεις.

Δεύτερον, νομίζω ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το έλαβα υπόψη πριν τοποθετηθώ, ότι, ενώ ερχόμαστε και σταματούμε πολλές άλλες τάξεις με ίσα χρόνια αριθμητικά σπουδών και εκπαίδευσης, γιατρούς παραδείγματος χάριν κ.λπ., από το να πάρουν αυξήσεις, στη συγκεκριμένη περίπτωση τα ύψη των μισθών της τάξεως των £37.000 και £38.000 δε θεωρούνται ψηλά. Να προσθέσω δε ότι με την τελευταία φορολογική μεταρρύθμιση που κάναμε, αν λάβουμε υπόψη τη μείωση του 10% από το 40% στο 30%, έχουμε σε αυτά τα επίπεδα προσθέσει ωφελήματα της τάξεως των £2.500 με £3.000. Δεν είναι θέμα να το κάνω κυρίαρχο θέμα τούτο σήμερα, αλλά μένω μέχρι εδώ και ελπίζω ότι στο μέλλον πιο ορθολογιστικά θα δούμε το θέμα της μισθοδοσίας των δικαστών.

Η προσέγγιση που γινόταν μέχρι σήμερα ήταν μία προσέγγιση η οποία δεν έδινε το δικαίωμα στους αρμοδίους του κράτους, το Γραφείο Προσωπικού κτλ., να κάνει τις σωστές προτάσεις. Περνούσε κάπου στα μουλωχτά και αυτό δε θέλω να το αλλάξω πάρα πολύ, να μην μπορούμε σε βάθος. Και θέλω να πω και κάτι άλλο. Έχει παρουσιαστεί η προσωπική μου θέση για το θέμα ότι είναι θέση εναντίον της δικαιοσύνης; κάθε άλλο! Και εμείς έχουμε συζητήσει στην κοινοβουλευτική μας ομάδα

το θέμα της δικαιοσύνης γενικότερα. Και θα επανέλθουμε. Και δεν το συνδυάζουμε καθόλου με τη μισθοδοσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πρόεδρε, απλώς ένα σχόλιο. Όχι, δεν απαντώ στον κ. Συλλούρη. Ένα σχόλιο απλώς, ότι η επιτροπή Οικονομικών όντως μελέτησε σε πολλές συνεδρίες αυτό το θέμα και είχαν και έντονες απόψεις διάφορες κοινοβουλευτικές ομάδες μέλη της. Εκείνο που μας προβλημάτισε πραγματικά και νομίζω αξίζει τον κόπο να το επισημάνουμε είναι ο μισθός, η κλίμακα του πρωτοδιοριζόμενου δικαστή. Του δικαστή που, έστω θεωρητικά, με έξι χρόνια δικηγορίας μπορεί να διοριστεί στη θέση επαρχιακού δικαστή και η οποία θέση μετατρέπεται σήμερα σε Α16, δηλαδή αποκτά την ίδια ή μεγαλύτερη μισθοδοσία απ' ό,τι ένας διευθυντής μεγάλου κυβερνητικού τμήματος...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι! Παρακαλώ ησυχία!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Προβληματιστήκαμε γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε. Ο λόγος που εγκρίθηκε όμως, και είναι το μόνο επιχείρημα που πραγματικά μας δυσκόλεψε, ήταν η θέση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι δεν μπορούν να βρουν δικαστές ή αξιόλογους δικηγόρους, για να υποβάλουν αίτηση για δικαστές και γι' αυτό πρέπει να αυξηθεί η μισθοδοσία. Σεβόμενοι την προσέγγιση του Ανωτάτου, προτείνουμε να εγκριθεί αυτή η μισθοδοσία. Όμως εγώ θέλω να επισημάνω τον κίνδυνο να μετατραπεί ένα λειτούργημα τελικά σε καθαρά βιοποριστικό επάγγελμα, δηλαδή να μην μπαίνουν στη δικαιοσύνη άτομα που αγαπούν

τη δικαιοσύνη και θέλουν να προσφέρουν από αυτό το λειτούργημα, αλλά απλώς και μόνο για οικονομικά οφέλη.

Να δώσουμε και αυτή την ευκαιρία, πιστεύω, όμως δεν πρέπει να είναι το μοναδικό κίνητρο, για να εισέλθει κάποιος στη δικαιοσύνη, η συνεχής αύξηση των μισθολογικών κλιμάκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά δε θα κομίσω γλαύκα εις Αθήνας, λέγοντας ότι είναι μια ανεξάρτητη εξουσία την οποία πρέπει να σεβόμαστε και να διαφυλάττουμε την αυτονομία της και προσωπικά θέλω να πω ότι τη σέβομαι και σημειώνω ότι σε γενικές γραμμές μέσα στην κυπριακή κοινωνία τα δικαστήρια χαίρουν εκτίμησης και περισώζεται η φήμη τους.

Κατά γενική παραδοχή στο σύγχρονο κόσμο η ανεξαρτησία, η δυνατότητα να παραμένουν ανεπηρέαστοι οι δικαστές, αλλά ίσως και σε κάποιο βαθμό το κύρος τους εξαρτώνται και από τις αποδοχές τους είτε το θέλουμε είτε όχι είτε μας αρέσει είτε όχι. Άρα λοιπόν ορθά υπάρχει, συζητείται και εγκρίνεται αυτή τη στιγμή μια αυξητική αναθεώρηση της μισθοδοσίας. Θα πρέπει όμως να προστεθεί ότι είναι προς το συμφέρον της πολιτείας να διασφαλίσει τις συνθήκες εκείνες, που το αδέκαστο τόσο των δικαστών όσο και άλλων αξιωματούχων, διότι δεν είναι μόνο οι δικαστές, να συνάδει με τις αντικειμενικές δυνατότητες διαβίωσης. Πολύ φοβάμαι ότι δεν τίθεται πάντοτε αυτό το κριτήριο και δε θα θέλαμε να δοθεί η εντύπωση ότι αυτή η ανεξάρτητη εξουσία, την οποία σεβόμαστε και στην οποία πρέπει να απευθυνόμαστε και να μιλούμε γι' αυτή με αυτό τον τρόπο, τυγχάνει ιδιαίτερης μεταχείρισης από μια άλλη ανεξάρτητη εξουσία που είναι η Βουλή.

Όλα αυτά και ίσως και άλλα συνηγορούν στην έγκριση αυτής της μικρής αύξησης στη μισθοδοσία. Πράγματι, είναι μετριοπαθείς οι αυξήσεις, έστω κι αν φτάνουν σε κλίμακες που έχει προαναφέρει ο συνάδελφος πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών. Σημειώνεται όμως ακόμα ότι έχει ήδη εγκριθεί αύξηση των επιδομάτων με άλλο νομοθέτημα, άρα λοιπόν οι αυξήσεις ήταν διπλές.

Όμως, ακριβώς για να ενισχυθεί, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κύρος και η αξιοπιστία της δικαστικής εξουσίας, θα ήθελα να αναφέρω και τώρα είναι η ευκαιρία και γι' αυτό παίρνω το λόγο, ότι κάτι πρέπει να γίνει και με τη διαδικασία επιλογής των δικαστών. Πιστεύω ότι είναι καιρός να θεσπιστεί ένα σύγχρονο πλαίσιο. Βεβαίως δεν είναι δική μας αρμοδιότητα, δεν είναι ίσως δική μας εξουσία, αλλά πρέπει να πούμε την άποψή μας. Έχω ακούσει και μία παρατήρηση από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών σχετικά με κάποιες δυσκολίες που μπορεί να υπάρχουν στην εξεύρεση δικαστών, πλην όμως οι σημερινές διαδικασίες νομίζω ότι είναι τέτοιες που δε συνάδουν με τις κλίμακες εισδοχής που εγκρίνουμε σήμερα την αύξησή τους, του επαρχιακού δικαστή που ήδη προσεγγίζει το επίπεδο της Α16. Θα πρέπει, και νομίζω ότι είναι θέμα της ίδιας της δικαστικής εξουσίας να ευαισθητοποιηθεί, ενισχύοντας και η ίδια το κύρος και την αξιοπιστία της, να θεσπίσει κάποιες διαδικασίες σύμφωνες με το σύγχρονο πνεύμα, με τις σύγχρονες μεθόδους, για να φροντίσει και η ίδια να κάνει αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε, να ενισχύσουμε το κύρος και την αξιοπιστία της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσοι προτίθενται να μιλήσουν στο βαθμό που μίλησε ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ, να έρχονται στο βήμα.

Ο κ. Κληρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα είμαι σύντομος. Θα συμφωνήσω με αυτά που έχει πει ο κ. Προδρόμου και ο κ. Κυπριανού. Νομίζω ότι, αν θέλουμε να αναβαθμίσουμε, που όλοι θέλουμε να αναβαθμίσουμε, τη δικαιοσύνη στο μέγιστο δυνατό, γιατί μπορεί να αποτελεί και το θεμέλιο λίθο, αν θέλετε, του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας, θα πρέπει να είμαστε αποφασισμένοι να επενδύσουμε στον τομέα που ονομάζεται “δικαιοσύνη”. Δε θα αναφερθώ στα προβλήματα, το μόνο το οποίο θα ήθελα να πω, για να καταλήξω, είναι ότι μ’ αυτές τις αυξήσεις, οι οποίες δεν είναι μεγάλες, επανέρχεται κατά κάποιο τρόπο και σε κάποιο βαθμό η αναλογία των μισθών που έπαιρναν οι δικαστές επί τη ανακηρύξει της Δημοκρατίας έναντι άλλων αξιωματούχων αυτού του κράτους, που με την πάροδο του χρόνου δυστυχώς αυτή η αναλογία ανατράπηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω. Μου δημιουργήθηκε η επιθυμία να μιλήσω μετά τον κ. Προδρόμου και τώρα έγινε έντονη μετά τον κ. Κληρίδη, γιατί τη θεωρώ προσβλητική προς τη Βουλή. Τι σημαίνει η αναλογία που υπήρχε με την ανακήρυξη της Δημοκρατίας πρέπει να διατηρηθεί; Δηλαδή η διάκριση υπέρ της δικαστικής εξουσίας; Από τα τρία σώματα, αν υπάρχει ένα που απευθείας και τακτικά κρίνεται και εγκρίνεται από το λαό, είναι αυτό! Δεν μπορούμε να λέμε ότι η διάκριση είναι ανάποδα τώρα. Και ακριβώς είχα σκοπό να μιλήσω ρωτώντας τον κ. Προδρόμου, όταν μίλησε για τη διάκριση, τι ακριβώς εννοούσε. Αυτή τη στιγμή, αν υπάρχει μία διάκριση σε αυτό τον τόπο, είναι εις βάρος της Βουλής. Και οι βουλευτές νιώθουμε όλοι άβολα, έστω και να εκφραστούμε, όταν είναι κάτι που μας αφορά, διότι θα επιπέσουν πάνω στη Βουλή οι διάφοροι και να την κατηγορήσουν. Όταν αφορά τοπική αυτοδιοίκηση, υπουργούς, προέδρους, δικαστές, ουδείς μιλά. Όταν αφορά τη Βουλή,

είναι έγκλημα καθοσιώσεως. Και αν ισχύουν τα επιχειρήματα για ό,τι αφορά τους δικαστές, που εγώ τα δέχομαι, να έχουν τέτοιες απολαβές και οι υπουργοί και οι πάντες, για να είναι μακράν οποιουδήποτε πειρασμού, ε, ισχύει και για τη Βουλή και για τους βουλευτές και όχι καταντήσαμε να ντρεπόμαστε να βελτιώνουμε τους όρους εργασίας των αντιπροσώπων του λαού, για να μην κατηγορηθούμε! Μία Βουλή που είναι σαράντα δύο χρόνια τώρα χωρίς επιστημονικό δυναμικό να τη βοηθά και ο λόγος ήταν αυτός, ήταν πάντα ο φόβος ότι θα υπάρξει επίθεση ενάντια στη Βουλή και τους βουλευτές. Ανάλογα, όπως χειριζόμαστε τις υπόλοιπες εξουσίες, πρέπει να χειριζόμαστε και τον εαυτό μας και αυτοί που θα επιτεθούν δε θα έχουν αποτέλεσμα, διότι δε θα έχουν σωστή θέση.

Λέγοντας αυτά, εμείς θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, παρ' όλο που θα συμφωνήσω ότι η βελτίωση των όρων εργασίας συνεπάγεται και βελτίωση των διαδικασιών πρόσληψης, προαγωγής, επιλογής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού δώσω το λόγο σε άλλο συνάδελφο, απλώς μια διευκρίνιση. Το γεγονός ότι για πολλά χρόνια δεν είχε η Βουλή επιστημονικούς συνεργάτες δε νομίζω ότι είναι από φόβο, γιατί θα κατηγορείτο η Βουλή από τον οποιοδήποτε. Δεν μπορεί μόνη της η Βουλή να αποφασίσει για επιστημονικούς συνεργάτες. Είναι η νοοτροπία των εκάστοτε εκτελεστικών εξουσιών.

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε να πω κάτι, χωρίς να λέω ότι δε μπορεί να υπάρχει στις εκάστοτε εκτελεστικές εξουσίες μια άλφα νοοτροπία. Πότε η Βουλή ζήτησε επιστημονικούς συνεργάτες και της αρνήθηκε η οποιαδήποτε εκτελεστική εξουσία; Για να είμαστε δίκαιοι.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί προεδρίας του κ. Λυσσαρίδη. Εγώ ήμουν σε σύσκεψη που ο γιατρός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ που μου το λέτε. Πιθανότατα ο πρόεδρος, ο κ. Λυσσαρίδης, όταν προήδρευε να... εγώ δεν ήθελα να κάνω αναφορά, ήτο και ίσως άλλη διακυβέρνηση, αλλά εγώ λέω ότι, για να μη θεωρηθεί ότι πολιτικολογούμε, είναι και η απολμία μας πολλές φορές με πείσμα να ζητήσουμε... Εγώ θα φέρω ένα παράδειγμα. Χτίζονται κυβερνητικά κτίρια ως εάν να έχει μεγαλύτερη σημασία η στέγαση μόνο των δημοσίων υπαλλήλων και το κτίριο του λαού... Εκεί όπου εις όλα τα άλλα κοινοβούλια τα πρώην παλάτια μετατράπηκαν σε κοινοβούλια, εμείς ακόμα είμεθα σε ένα υπό αναπαλαίωση κτίριο και ο Θεός οίδη πότε θα αποκτήσει και το ναό της η δημοκρατία, για να έχουμε επιτέλους και ένα επίπεδο. Μέχρι πρόσφατα, κυρίες και κύριοι...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαιότατα, δε διαφωνώ ποσώς, κύριε Κατσουρίδη· αντίθετα συμφωνώ. Εκείνο για το οποίο έκανα παρατήρηση είναι ότι δεν είναι πάντοτε ευθύνη... Η νομοθετική εξουσία είναι ανεξάρτητη και έχει δικαιώματα που κανένας δεν μπορεί να της αρνηθεί, γιατί έχει και τη μέθοδο να πείσει εκείνους που κυβερνούν, αν δεν εισακούουν ή δεν έχουν τα αυτιά τους ανοικτά. Απλούστατα, καμιά φορά διακατεχόμεθα και από κάποια δειλία, λόγω των μέσων μαζικής επικοινωνίας που ασκούν αυστηρότερη κριτική στα μέλη του κοινοβουλίου. Πιστεύω βεβαίως ότι καμιά φορά ευθυνόμεθα και εμείς που δίδουμε λαβή, όμως, ναι, συμφωνώ με τον κ. Κατσουρίδη ότι κάποια στιγμή θα πρέπει

να το συνειδητοποιήσουν όλοι και, αν δούμε συγκριτικά ιδιαίτερα το τι γίνεται στο εξωτερικό, τότε θα διαπιστώσουμε πόσο ειλικρινά οι δικοί μας οι κοινοβουλευτικοί απέχουν κατά παρασάγγας από τα επίπεδα είτε της μισθοδοσίας είτε της επιστημονικής βοήθειας που έχουν οποιαδήποτε άλλα κοινοβούλια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη, δώστε τη μαρτυρία σας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επαναφέρω μία πάγια θέση, η οποία δυστυχώς ακούεται μεν στη Βουλή, αλλά δε συζητείται. Δυνάμει του συντάγματος, η Βουλή διακανονίζει τα του οίκου της. Δεν έχουμε ανάγκη καν να ζητούμε την έγκριση οποιασδήποτε εκτελεστικής εξουσίας, για να διακανονίζουμε τα του οίκου μας. Σε όλες τις βουλές ο προϋπολογισμός της Βουλής θεωρείται ως αυτομάτως εγκριθείς, εφόσον πέρασε από τις επιτροπές της Βουλής. Ας αναλάβουμε τις δικές μας ευθύνες και δεν τολμά και δεν έχει κανένας δικαίωμα να τολμήσει να μας πει με ποιο τρόπο θα διακανονίσουμε τα του οίκου μας.

Αλλά εγώ συμφωνώ με τον κ. Κατσουρίδη ότι υπάρχει μία δειλία στο να προβάλουμε δικαιολογημένα αιτήματα των εκπροσώπων του λαού μας. Για όλους, όπως πολύ σωστά είπε, αν γίνονται αυξήσεις, δεν υπάρχει κριτική. Αν οι βουλευτές ζητήσουν όχι απλώς να φτάσουν στο ίδιο επίπεδο με τους βουλευτές άλλων πολύ φτωχότερων χωρών, αλλά με την παραμικρή αναφορά στα οικονομικά δικαιώματα των βουλευτών, πάντοτε προκαλείται μία κατακραυγή. Είναι καιρός να πάψουμε να φοβούμαστε να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Και το λέω εγώ ο οποίος στην ηλικία μου πλέον δεν έχω μέλλον στη Βουλή, άρα δε με ενδιαφέρουν τα μελλοντικά· αλλά είμαι πρόθυμος να στηρίξω έντονα τέτοια αιτήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως όλα είναι ενδιαφέροντα για το ρόλο και την αξία και τη σημασία που έχει η Βουλή και οι τρεις εξουσίες. Με όλο το σέβας όμως δεν είναι αυτό το θέμα που συζητούμε, γιατί αν συνεχίσουν αυτές οι παρεμβάσεις, εμείς που δε θα μιλήσουμε για τούτο, μένουμε εκτεθειμένοι, σαν να είμαστε εναντίον της Βουλής. Εισήγησή μου είναι να περιοριστούμε στο θέμα που συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή το βρήκα ενδιαφέρον το θέμα, κύριε Παπαδόπουλε, ήταν να σας πω, «Μιλάτε και εσείς».

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Υπομονή. Υπομονή. Άμα θέλετε, γράψτε το, να μιλήσουμε σε έκταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ θα δεχτώ την παρατήρηση του κ. Παπαδόπουλου. Να πω απλά ότι δεν είναι πάντα παραγωγική η σύγκριση στην οποία ενίοτε υποβάλλουμε τον εαυτό μας με άλλες συντεταγμένες της πολιτειακής εξουσίας. Θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε, να διατυπώσουμε τις δικές μας απαιτήσεις σταδιακά, με σωφροσύνη, αλλά με στόχο να πάμε εκεί που βρίσκονται τα άλλα κοινοβούλια.

Και θέλω να υπενθυμίσω ότι όταν ζητήθηκε ένας συνεργάτης για κάθε βουλευτή, η απάντηση της εκτελεστικής εξουσίας, πριν από περίπου ένα χρόνο, ήταν: «Όχι, μισός ανά βουλευτή». Και είναι με προσπάθειες της Βουλής που καταλήξαμε σ' αυτό που υπάρχει σήμερα, το οποίο και πάλι δεν είναι επαρκές. Επί της ουσίας όμως, κύριε Πρόεδρε, του νομοσχεδίου που είναι μπροστά μας. Με σεβασμό προς τις απόψεις της κάθε εξουσίας, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά προβλήματα που υπάρχουν και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η στήριξη του ενός από τους πυλώνες της δημοκρατίας είναι ευθύνη όλων των υπολοίπων, τοποθετούμεθα θετικά υπέρ του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με αυτό το οποίο λέχθηκε προηγουμένως για τον αυτοπεριορισμό, αλλά δεν μπορώ να αποφύγω τον πειρασμό να υποβάλω, έτσι, τηλεγραφικά, το εξής ρητορικό ερώτημα: Μήπως είναι επιβεβαίωση της ατολμίας και της δειλίας -που θα συμφωνήσω ότι επιδείχθηκε κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών σ' αυτή τη συζήτηση, εντελώς παρενθετικά ή εϊκή και ως έτυχε, χωρίς να είναι συνδεδεμένο με την κύρια ουσία του ζητήματος- το να εγείρεται το ζήτημα; Πιθανώς να είναι επιβεβαίωση. Παρά το ότι η ουσία και η αλήθεια των λεχθέντων είναι εκεί και είναι σημειωμένη σε σχέση με το θέμα που ανοίχθηκε.

Εγώ όμως θέλω να πω κάτι για την ουσία. Εγώ διαφωνώ με την προσέγγιση που έχει επιδειχθεί και από συναδέλφους της δικής μου ομάδας, αλλά και από άλλους αγαπητούς συναδέλφους από άλλες ομάδες, με το μήνυμα που εκπέμπεται, το νόημα. Ναι, μεν, αλλά. Στην προκειμένη περίπτωση έγινε μία σύγκριση σε μία καθαρά δημοσιοϋπαλληλική διάσταση, ότι ναι, μεν, περίπου οι αυξήσεις είναι ψηλές, αλλά

είμαστε αναγκασμένοι περίπου -κατά έναν τρόπο αδιευκρίνιστο, κατά την άποψη τη δική μου- να ψηφίσουμε τις αυξήσεις αυτές. Δεν είναι έτσι, με όλο το σεβασμό και την εκτίμηση προς όλους τους συναδέλφους. Πρέπει να ψηφιστούν οι αυξήσεις για τον εξής λόγο: Πρώτα θα πρέπει να αποσυνδεθεί από τη δημοσιοϋπαλληλική διάσταση. Η δικαστική εξουσία δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι κατά την επιτέλεση του λειτουργήματός τους. Δε δέχονται ούτε υπακούουν σε οποιεσδήποτε οδηγίες σύμφωνα με την κλασική προσέγγιση, αλλά και θα επλήττετο η έννοια της δικαιοσύνης, αν ποτέ θα ήταν νοητό να ήταν αυτό επιτρεπτό.

Το δεύτερο: Αν πάμε ιστορικά -να μου επιτρέψετε να το πω- σε χώρες και πολιτισμούς που είχαν δικαιοσύνη ανεπτυγμένη και διοικητικό σύστημα απονομής της δικαιοσύνης ανεπτυγμένο, είτε στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία είτε στο Βυζάντιο είτε στην οθωμανική αυτοκρατορία, που έχει επιδείξει ίσως τον ισχυρότερο σε επιδόσεις διοικητικό μηχανισμό ακόμα και στη δικαιοσύνη, θα δούμε ότι εσκεμμένα εδίδοντο τα αξιώματα αυτά, κάμνοντας έναν ταξικό και κοινωνικό διαχωρισμό -που βέβαια σήμερα είναι απαράδεκτος- μόνο σ' αυτούς οι οποίοι είχαν τα χρήματα, γιατί υπήρχε μία λογική: Να μη χρηματίζονται κατά την απονομή της δικαιοσύνης.

Βέβαια αυτό είναι ένα ιστορικό δεδομένο, όμως ο απόηχός του υπάρχει μέχρι σήμερα, κύριε Πρόεδρε, και είναι κάτω από αυτόν τον απόηχο που οφείλουμε να ενεργήσουμε, αποφεύγοντας συγκρίσεις οι οποίες δε μας βοηθούν. Τα δικά μας με της δικαστικής εξουσίας, των υψηλόβαθμων διευθυντών των υπουργείων μαζί μας ή με τη δικαστική εξουσία ή με άλλους. Να μείνουμε στο συγκεκριμένο θέμα. Θέλουμε αυτοί οι άνθρωποι να είναι αξιόπιστοι, να είναι φερέγγυοι, να μπορούν να αντεπεξέλθουν σε ένα αντικειμενικό επίπεδο διαβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους; Αν ναι, τότε οφείλουμε να ψηφίσουμε τις αυξήσεις. Τα στοιχεία δόθηκαν στην επιτροπή Οικονομικών και έγινε μακρά συζήτηση. Νομίζω ότι η σύνδεση δημοσιοϋπαλληλικά

καταστρέφει και το ευγενές της χειρονομίας, γιατί εγώ διαβλέπω πίσω και απ' αυτή την ψηφίση ένα συμβολισμό απόλυτης ευγένειας σε σχέση με τη χειρονομία όχι φιλοφρονητικής, αλλά έμπρακτης τιμής και αναγνώρισης αυτής της υπέρτατης εξουσίας σ' αυτό το συντεταγμένο πολίτευμα που πρέπει να ζει αξιοπρεπώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι μπορεί να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι περίπου ψηφίζουμε αυτές τις αυξήσεις για τους δικαστές με το ζόρι, με το στανιό· και θα είναι κακό να πάει αυτό το μήνυμα. Εγώ νομίζω πρέπει να είμαστε σαφείς ότι το αντικειμενικό, το αδιάβλητο, το αμερόληπτο της δικαστικής εξουσίας επιβάλλει και την ανάλογη οικονομική δαπάνη από μέρους της πολιτείας. Απ' εκεί και πέρα ασφαλώς δεν είμαστε υπέρ των υπερβολών και θα τοποθετηθούμε εναντίον οποιωνδήποτε υπερβολών στο μέλλον. Και ταυτόχρονα δίνουμε το μήνυμα ότι θα πρέπει βεβαίως να λυθούν και τα προβλήματα της δικαιοσύνης, όπως είναι το θέμα της μεγάλης καθυστέρησης που ακόμα παρατηρείται στην απονομή της δικαιοσύνης, όπως και το θέμα που έχει εγερθεί εν σχέσει με το διορισμό των δικαστών. Θέλουμε ένα σύστημα διαφανές, το οποίο να τίθεται κάτω από ακυρωτικό έλεγχο.

Άρα, λοιπόν, να προχωρήσουμε στην ψηφίση αυτών των αυξήσεων, δίνοντας το μήνυμα ότι προχωρούμε ενσυνείδητα, γιατί πιστεύουμε στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και του αμερόληπτου και του αδιάβλητου της δικαιοσύνης· με ταυτόχρονο μήνυμα ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που υπάρχουν στο χώρο της δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Κρίνω, δηλαδή, μεταξύ μας ότι έχει υπερεξαντληθεί αυτό το θέμα, όχι απλώς εξαντληθεί.

Ορίστε, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το πρώτο που θα ήθελα να πω είναι ότι όλες οι εξουσίες που προβλέπονται από το σύνταγμα είναι ίσες και δεν υπάρχει υπέρτατη εξουσία. Το δεύτερο που θα ήθελα να πω είναι ότι η σύνδεση με τη δημοσιοϋπαλληλική τάξη των μισθών των δικαστών δεν έγινε από κανέναν άλλο πλην των δικαστών και της Ένωσης Δικαστών και του Ανωτάτου, όταν ήρθαν να δουν την επιτροπή Νομικών, -όχι μία φορά αλλά πολλές φορές- για να θέσουν το αίτημά τους για αύξηση των μισθών. Συνεπώς αυτή η σύνδεση έγινε απ' εκείνους, γιατί ενδεχόμενα η σύνδεση με τις άλλες εξουσίες να μην ήταν η προσφερόμενη. Και θα ήθελα να πω το εξής: Από το 1993 έχουμε βάλει θέμα ως ΑΚΕΛ για το θέμα του διορισμού των δικαστών, γι' αυτό θέλω να πω ότι η σύνδεση μισθού και ανεύρεσης δικαστών δεν είναι στον απόλυτο τρόπο που μπαίνει η ορθή σκέψη.

Έχουμε ήδη εγγεγραμμένο το θέμα το ευρύτερο της δικαιοσύνης στην επιτροπή Νομικών και εκεί προτιθέμεθα, στα πλαίσια της συζήτησης αυτού του θέματος, να θέσουμε τις πλήρεις απόψεις μας για το πώς πρέπει να λειτουργεί το σύστημα ανεύρεσης νέων δικαστών, κατάλληλων δικαστών για απονομή της δικαιοσύνης. Γι' αυτό θα καλούσα την επιτροπή Νομικών να ορίσει αμέσως συνεδρία, για να συζητήσουμε αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ο τελευταίος ομιλητής ο κ. Καράς;

A. ΚΑΡΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

A. ΚΑΡΑΣ:

Πάντα η πολιτεία ήθελε -και έτσι είναι- να θωρακίζει τους δικαστές και να τους απαλλάσσει από οποιουσδήποτε κινδύνους επηρεασμού. Είναι αυτό που κάνουμε και σήμερα.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με την ευκαιρία να πω το εξής: Το ερώτημα είναι ποιοι καθίστανται δικαστές. Ενώ οι άλλες εξουσίες, η εκτελεστική και η νομοθετική, καθίστανται εξουσίες διά της εκλογής, εδώ οι δικαστές καθίστανται δικαστές δι' επιλογής. Εισηγούμαι ότι αυτή η πρακτική ολοκλήρωσε την αποστολή της και πρέπει να προχωρήσουμε σε άλλες πρακτικές, διότι έτσι θα ανεύρουμε και ικανότερους ή ικανότατους δικαστές. Υπάρχουν διαφανείς διαδικασίες αξιολόγησης των ενδιαφερομένων που μπορούν να καταλαμβάνουν αυτές τις θέσεις. Μια διαδικασία ενδεχομένως να είναι και η διά των εξετάσεων και όχι διά της επιλογής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, το θέμα έχει κλείσει. Θα πω δυο λόγια μόνο, αν μου επιτρέψετε και εμένα.

Αδικούμε τον εαυτό μας ως Βουλή των Αντιπροσώπων, όταν ούτε λίγο ούτε πολύ λέμε ότι η κατάσταση οφείλεται σε μας. Οφείλεται σε κάτι το οποίο βρήκαμε μπροστά μας παραδοσιακά. Οφείλεται, αν θέλετε, για να καλύψω και τον κ. Λυσσαρίδη, σε ερμηνείες του συντάγματος. Αυτό το θέμα πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε. Γι' αυτό και προτίθεμαι να προωθήσω συζήτηση μεταξύ μας, φιλική, διάλογο, για να ξεκαθαρίσει επιτέλους το θέμα, για το ποιες είναι τελικά οι αρμοδιότητες της Βουλής των

Αντιπροσώπων και πόση είναι η ανεξαρτησία της σε ό,τι αφορά στα οικονομικά ζητήματα. Για να τελειώσει αυτό το ζήτημα, διότι συζητούμε και έχουμε συνεχώς διιστάμενες, διαφορετικές κοινές απόψεις, αλλά το θέμα είναι εκεί. Δεν μπορώ εγώ να κάμνω “τζαμπαζλίικιν” με τον εκάστοτε Υπουργό Οικονομικών, ο Πρόεδρος της Βουλής; ο όποιος Πρόεδρος της Βουλής με τον όποιο Υπουργό Οικονομικών, αν -ξέρω- ένα κονδύλι για πιθανά βοηθήματα τα οποία θα δίνει η Βουλή των Αντιπροσώπων θα είναι £5.000 ή £10.000. Αυτά τα πράγματα είναι εξευτελισμός για τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Πρέπει, κατά τη γνώμη μου, τελειωτικά να τα ξεκαθαρίσουμε μέσα, επαναλαμβάνω, από ένα φιλικό και δημιουργικό διάλογο και μεταξύ ημών και υμών, αλλά και με την εκτελεστική εξουσία.

Λοιπόν, να παρακαλέσω να περάσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του εδαφίου (1) του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία ψήφο εναντίον και μία αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14, 15 και 16 αποσύρονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα, που είναι «Ο περί Σκύλων Νόμος του 2000» έχει συμφωνηθεί να αναβληθεί για τη νέα σύνοδο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και είναι πρόταση νόμου. Είναι ομόφωνη η έκθεση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Παιδίων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»**

Παρόντες:

Άντρος Κυπριανού, πρόεδρος	Ζαχαρίας Ζαχαρίου
Σωτηρούλα Χαραλάμπους	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιαννάκης Θωμά	Γιώργος Βαρνάβα
Ανδρέας Παπαπολυβίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 27 Ιανουαρίου 2000 μέχρι 27 Ιουνίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Βρεφοκομικών - Παιδοκομικών Σταθμών και Νηπιαγωγείων και του Συνδέσμου Πτυχιούχων Ιδιοκτητών και Διευθυντών Ιδιωτικών Νηπιαγωγείων Κύπρου.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Παιδίων Νόμου, ώστε οι παιδοκομικοί σταθμοί να εφοδιαστούν με κλιματιστικές συσκευές που να διατηρούν σταθερή τη θερμοκρασία, ανάλογα με τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του προτεινόμενου νόμου, η υπό αναφορά τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για την ευημερία και την προστασία της υγείας των μικρών παιδιών, κυρίως λόγω των κρουσμάτων καύσωνα που παρουσιάζονται τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο. Όπως ο ίδιος δήλωσε, οι παιδοκομικοί σταθμοί είναι ανάγκη να εφοδιαστούν με τον κατάλληλο εξοπλισμό, ώστε να διατηρείται σταθερή η θερμοκρασία, ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή.

Οι εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δήλωσαν στην επιτροπή ότι η υπηρεσία τους εγγράφει τους υπό αναφορά σταθμούς, οι οποίοι ανέρχονται σήμερα οι μεν ιδιωτικοί στους τριακόσιους τριάντα δύο, οι δε κοινοτικοί στους εξήντα ένα. Οι σταθμοί που στεγάζονται σε καινούρια κτίρια είναι εξοπλισμένοι στην πλειοψηφία τους με τις κατάλληλες συσκευές κλιματισμού, ενώ αριθμός σταθμών που στεγάζονται σε παλαιά κτίρια, διαθέτουν τέτοιες συσκευές σε ορισμένους μόνο χώρους. Περαιτέρω, δήλωσαν πως το υπουργείο τους προβαίνει σε εισηγήσεις και υποδείξεις στους υπευθύνους των σταθμών, ώστε να λαμβάνουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα τήρησης της απαραίτητης σταθερής θερμοκρασίας, καθορίζοντας παράλληλα τα ανώτατα και κατώτατα όρια θερμοκρασίας που πρέπει να τηρούνται, χωρίς όμως να εισηγούνται την εγκατάσταση και λειτουργία συγκεκριμένων συσκευών κλιματισμού. Η ανάγκη αυτή, τόνισαν, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, γι' αυτό εισηγήθηκαν στην περίπτωση που η Βουλή αποφασίσει τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος, αυτή να μην είναι αυστηρή.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, αναλύοντας σχετικό γραπτό υπόμνημα του υπουργείου, δήλωσε ότι το θέμα της ορθής παροχής υπηρεσιών στα παιδιά από τους παιδοκομικούς σταθμούς πρέπει να εξεταστεί σφαιρικά και στην ολότητά του, γεγονός που προϋποθέτει την ύπαρξη μηχανισμών που να διασφαλίζουν σωστή ειδική κτιριακή υποδομή και το συστηματικό έλεγχο παροχής αυτών των υπηρεσιών. Το Υπουργείο Υγείας, ανέφερε η ίδια εκπρόσωπος, συμφωνεί στην ύπαρξη κλιματισμού για το χειμώνα, ώστε να διατηρείται σταθερή η θερμοκρασία (20-24° C), υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα λαμβάνονται υπόψη για τη λειτουργία των σταθμών οι πιο κάτω αρχές:

1. Η μη υποβολή των παιδιών σε απότομες αλλαγές της θερμοκρασίας, γιατί αυτό αποτελεί αίτιο λοιμώξεων.
2. Η αποφυγή του συνωστισμού των παιδιών σε ένα κλιματιζόμενο δωμάτιο, διότι η πολύ στενή επαφή αποτελεί αίτιο μετάδοσης ιών και μικροβίων από το ένα παιδί στο άλλο. Ο κλιματισμός πρέπει να λειτουργεί σε όλο τον εσωτερικό χώρο του σταθμού.
3. Ο αερισμός του χώρου, ανεξάρτητα της ύπαρξης ή όχι κλιματισμού, για να ανανεώνεται ο αέρας στο περιβάλλον.
4. Η γεωγραφική θέση και το υψόμετρο που λειτουργεί ο σταθμός.
5. Αναφορικά με την εγκατάσταση και λειτουργία συσκευών κλιματισμού για το καλοκαίρι, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε στην επιτροπή ότι το Υπουργείο Υγείας διατηρεί επιφυλάξεις, γιατί:
 - α. λόγω έλλειψης εσωτερικής αυλής στους πλείστους σταθμούς τα παιδιά παίζουν έξω σε σκιερούς χώρους. Λόγω όμως της έντονης κινητικότητάς τους και της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος ιδρώνουν εύκολα και η

απότομη είσοδος τους σε χαμηλότερες θερμοκρασίες είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι είναι αίτιο λοιμώξεων

- β. οι ώρες λειτουργίας των σταθμών δεν είναι μέσα στις ώρες που παρατηρούνται οι πολύ ψηλές θερμοκρασίες
- γ. οι περισσότεροι σταθμοί διακόπτουν τη λειτουργία τους κατά το μήνα Αύγουστο που είναι ο μήνας κατά τον οποίο παρατηρούνται συνήθως οι ψηλότερες θερμοκρασίες.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Βρεφοκομικών - Παιδοκομικών Σταθμών και Νηπιαγωγείων και του Συνδέσμου Πτυχιούχων Ιδιοκτητών και Διευθυντών Ιδιωτικών Νηπιαγωγείων Κύπρου, τόσο ενώπιον της επιτροπής όσο και σε κοινό γραπτό τους υπόμνημα, διαφώνησαν με την προτεινόμενη ρύθμιση, υποστηρίζοντας ότι:

1. Η υγεία των παιδιών θα επηρεαστεί αρνητικά λόγω των απότομων αλλαγών στη θερμοκρασία στις οποίες θα υπόκεινται τα παιδιά.
2. Ο περιορισμός των παιδιών σε κλειστούς χώρους εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους μετάδοσης μικροβίων.
3. Είναι αδύνατος ο περιορισμός των παιδιών στις τάξεις καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας κατά τους θερινούς μήνες.
4. Ήδη οι υπεύθυνοι των πλείστων σταθμών έχουν εδώ και χρόνια εγκαταστήσει στα κτίρια τους τις ενδεικνυόμενες συσκευές, λαμβάνοντας υπόψη την τοποθεσία του σταθμού και τις κτιριακές τους εγκαταστάσεις χωρίς να έχουν υποχρεωθεί από σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να τροποποιήσει το κείμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ώστε σε κάθε σταθμό να

λαμβάνονται όλα τα πρόσφορα μέτρα και να είναι εφοδιασμένος με τον κατάλληλο εξοπλισμό, ώστε να διατηρείται σταθερή η θερμοκρασία, ανάλογα με τις επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες, στους κλειστούς χώρους που χρησιμοποιούνται από παιδιά, κατόπιν υπόδειξης των αρμόδιων τμημάτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκη

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 26 Νοεμβρίου 2001 μέχρι και τις 8 Ιουλίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, ώστε οι διατάξεις του να παρέχουν σε ενοικιαστές κατοικιών που ανήκουν στην κυβέρνηση την ίδια προστασία που παρέχεται σε ενοικιαστές κατοικιών που ανήκουν σε ιδιώτες.

Σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να συμμορφωθεί με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση Λάρκος εναντίον Κύπρου. Συγκεκριμένα, ο Γενικός Εισαγγελέας δήλωσε πως το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκρινε στην εν λόγω υπόθεση ότι η διάκριση στον περί Ενοικιοστασίου Νόμο μεταξύ ενοικιαστών κατοικιών που ανήκουν σε ιδιώτες και ενοικιαστών κατοικιών που ανήκουν στην κυβέρνηση παραβιάζει τις πρόνοιες του άρθρου 14, σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 8, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία κυρώθηκε με νόμο (Νόμος αρ. 39 του 1962).

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσαν πως παράλληλα με την πιο πάνω τροποποίηση κρίθηκε αναγκαίο να εισαχθεί ως νέος λόγος για την ανάκτηση από την κυβέρνηση της κατοχής κατοικιών που της ανήκουν και τις οποίες ενοικιάζει σε πρόσωπα που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα ή κατέχουν ορισμένο αξίωμα ή ικανοποιούν ορισμένα κριτήρια που καθορίζονται με νόμο ή με κανονισμούς η παύση της κατοχής της εν λόγω ιδιότητας ή του αξιώματος ή της ικανοποίησης των εν λόγω κριτηρίων.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ και του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Παράλληλα οι τελευταίοι δήλωσαν πως λόγω της μεγάλης προσφοράς οικιστικής στέγης δε συντρέχει λόγος να εξακολουθεί να ισχύει ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος.

Σημειώνεται ότι, πριν κατατεθεί το υπό αναφορά νομοσχέδιο στη Βουλή, η επιτροπή είχε αρχίσει τη μελέτη πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Ανδρέα Χρίστου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σύμφωνα με την οποία η εφαρμογή του περί Ενοικιοστασίου Νόμου

επεκτείνεται σε όλα τα ακίνητα (κατοικίες και καταστήματα) που ανήκουν στην κυβέρνηση. Λόγω όμως διάφορων επιφυλάξεων που εξέφρασαν οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αναφορικά με την εφαρμογή του περί Ενοικιοστασίου Νόμου στα καταστήματα που ανήκουν στην κυβέρνηση, καθώς και της ανάγκης που οι ίδιοι επεσήμαναν για τη διεξαγωγή έρευνας ώστε να διακριβωθεί ποια καταστήματα επηρεάζονται, η επιτροπή αποφάσισε να μην προωθήσει στο παρόν στάδιο για ψήφιση τη σχετική πρόνοια της πρότασης νόμου, ώστε να της παρασχεθεί η δυνατότητα για ενδελεχέστερη μελέτη του θέματος αυτού σε ευθετότερο χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2000».

Εδώ δεν υπάρχει ομοφωνία. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιος είπε ότι δεν είναι ομόφωνο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ λέει ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ, Ντίνος Μιχαηλίδης υπέρ, ΔΗΚΟ, Γιώργος Περδίκης θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι τελικά ότι είναι υπέρ το ΔΗΚΟ.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκης

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 17 Δεκεμβρίου 2001 και 8 Ιουλίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του σωματείου “Αδούλωτη Κερύνεια”.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία αρχείου πληθυσμού, ώστε να απλοποιηθεί και να εκσυγχρονιστεί το σύστημα παροχής υπηρεσιών που αφορούν την έκδοση διαβατηρίων, ταυτοτήτων, προσφυγικών ταυτοτήτων, πιστοποιητικών γεννήσεως και θανάτων και εκλογικών βιβλιαρίων και να αποκεντρωθούν οι πιο πάνω υπηρεσίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση και διευκόλυνση του κοινού.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο δημιουργείται ενιαίο μηχανογραφημένο σύστημα έκδοσης επίσημων εγγράφων και βελτιώνεται η παροχή των υφιστάμενων υπηρεσιών προς το κοινό.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ενοποιούνται οι ισχύουσες νομοθεσίες περί Καταχωρίσεως Γεννήσεων και Θανάτων, περί Εγγραφής των Κατοίκων, περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας και περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου και ταυτόχρονα εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για τη διαδικασία έκδοσης διαβατηρίων και προσφυγικών ταυτοτήτων.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε πως οι πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου δεν παρουσιάζουν οποιοδήποτε νομικό ή συνταγματικό κώλυμα.

Οι εκπρόσωποι του σωματείου “Αδούλωτη Κερύνεια”, με γραπτά υπομνήματα που κατέθεσαν στην επιτροπή, εισηγήθηκαν, μεταξύ άλλων, την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου που καθορίζει το μητρώο πολιτών, ώστε να περιληφθεί σ’ αυτήν και η καταγωγή των γονέων των πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε την πιο πάνω εισήγηση που υπέβαλαν οι εκπρόσωποι του σωματείου “Αδούλωτη Κερύνεια” και διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί, και, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του ΑΔΗΚ κ. Ντίνου Μιχαηλίδη, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2002».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών κ. Γιώργος Περδίκης δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κυρία Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι υπέρ της ψήφισης του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Εγώ απλά εκφράζω την προσωπική μου αποχή από την ψήφισή του λόγω του 119(β), το οποίο προνοεί για τους εκτοπισθέντες ότι μόνο τα παιδιά από πατέρα εκτοπισθέντα

θεωρούνται εκτοπισθέντες. Και εγώ προσωπικά δεν μπορώ να ψηφίσω κάτι τέτοιο, γιατί είναι μια κατάφωρη αδικία και ετεροβαρής, πιστεύω, τοποθέτηση της πολιτείας απέναντι στα δικαιώματα των Κυπρίων προσφύγων γυναικών. Γι' αυτό το λόγο προσωπικά τηρώ αποχή, το Δημοκρατικό Κόμμα το ψηφίζει όμως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για το ίδιο ακριβώς σημείο που ανέφερε η αγαπητή συνάδελφος, επειδή έχουμε πολύ ισχυρή άποψη σε αυτό το ζήτημα, και ως άτομο έχω αλλά και ως κίνημα έχουμε, θεωρούμε ότι με αυτή τη διαδικασία όχι μόνο πλήττονται τα δικαιώματα των γυναικών προσφύγων, αλλά, μαθηματικά και με βάση και πειραματικά μοντέλα που δοκιμάσαμε να υπολογίσουμε, οδηγούμαστε σε μείωση των ατόμων που έχουν την ιδιότητα του πρόσφυγα, του εκτοπισθέντα, κατ' ακρίβεια, από τις κατεχόμενες αγαπημένες μας περιοχές και γι' αυτό εμείς έχουμε αποφασίσει, διά της δικής μου της ψήφου, να ταχθούμε ενάντια στην ψήφιση αυτού του νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούω από το μικρόφωνο να κινούνται και να εργάζονται φορητά τηλέφωνα. Από το μικρόφωνο το ακούω. Σας παρακαλώ θερμά!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν εγίνετον να κουφάνεις τζι εσύ λλίον, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν έσει κουφαμάρα δαμαί! Και να παρακαλέσω και τους φίλους δημοσιογράφους να τα περιορίσουν, αν είναι δυνατό, όσο είναι δυνατό βεβαίως.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ακούεις τζαι είναι που λέμε στα τηλέφωνα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

Ο κ. Παπαδόπουλος. Συγγνώμη, κύριε Κληρίδη.

Ορίστε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που εγείρουμε είναι σημαντικό και δεν είναι συναισθηματικό. Και, αν θα εξεταστεί... Και εγώ προτείνω να εξεταστεί άλλως πως: Ποιοι από τους καθοριζόμενους ως πρόσφυγες δικαιούνται ωφελήματα και ποιοι όχι. Και μετά μπορούμε να κάνουμε όσες κατηγορίες θέλουμε. Ένας είναι πρόσφυγας, διότι προέρχεται εκ πρόσφυγα πατέρα ή είναι πρόσφυγας, διότι προέρχεται από πρόσφυγα μητέρα ή είναι πρόσφυγας, διότι προέρχεται από δύο πρόσφυγες γονείς. Έτσι εγώ συμφωνώ απόλυτα να γίνει. Αλλά τα δικαιώματα θα τα έχουν μόνο εκείνοι που ήσαν πρόσφυγες το 1974 και εν ζωή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θα ήθελα με τη σειρά μου να επισημάνω αυτό το σημείο ακριβώς, ότι δε με βρίσκει σύμφωνο ο ορισμός του εκτοπισθέντα μόνο εκ πατρογονίας. Νομίζω ότι θα έπρεπε να διευρυνθεί. Αλλά συμφωνώ και με τον κ. Παπαδόπουλο, ότι αυτό δε σημαίνει ότι όλοι θα πρέπει να δικαιούνται τα ίδια οφέλη. Άρα αυτό το πράγμα θα έπρεπε να το δούμε στο πλαίσιο μιας γενικότερης, αν θέλετε, πολιτικής του κράτους · δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με το νόμο για το αρχείο. Θα έπρεπε να αντιμετωπιστεί με μια διαφορετική γενικότερη ρύθμιση.

Δεύτερον, να πω επίσης ότι δε με βρίσκει σύμφωνο η πρόνοια εκείνη σύμφωνα με την οποία όποιος είναι καταδικασμένος αυτόματα στερείται του εκλογικού δικαιώματος. Αυτό το πράγμα είναι λάθος, νομίζω. Σε άλλες χώρες γίνεται κατόπιν απόφασης του δικαστηρίου. Όχι η νομοθετική εξουσία να έχει προαποφασίσει ότι όποιος καταδικάστηκε -μπορεί να είναι και για ένα τροχαίο θανατηφόρο- στερείται αυτόματα του εκλογικού δικαιώματός του!

Και, επιπρόσθετα, είδα με λύπη μου μέσα στο νόμο σε πάρα πολλά σημεία, σε ένα μέρος του νόμου, να υπάρχει ακόμα η αναφορά σε “εξώγαμα τέκνα”. Εμείς, η Βουλή των Αντιπροσώπων, θα θεσπίσουμε νομοθεσία με την ορολογία “εξώγαμα τέκνα”! Ορολογία η οποία καταργήθηκε εδώ και πολλά χρόνια στο πλαίσιο τροποποίησης του περί Οικογενειακού Δικαίου Νόμου και στην οποία υιοθετήσαμε τον όρο “παιδιά που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους”. Υπάρχουν και άλλες πολλές λεπτομέρειες · δε θέλω να απασχολήσω το σώμα...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να κάνεις πρόταση τροποποιητική και να τη δεχθούμε, διότι είσαι πολύ σωστός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Αναστασιάδη!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι για να συνηγορήσω υπέρ και να τροποποιήσουμε, κατά τρόπο που να συνάδει και με αυτό που...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ζήτα το λόγο και εσύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά...

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Τουλάχιστον, κύριε Πρόεδρε, όπου γίνεται αναφορά σε “εξώγαμα τέκνα”... να διαγραφεί αυτό το πράγμα και να αντικατασταθεί από τη νομική ορολογία “παιδιά που γεννήθηκαν εκτός γάμου των γονέων τους”. Αυτό, όπου απαντά στο νόμο. Και απαντά σε πολλά σημεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, η κ. Κυριακού.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Θα συμφωνήσω και εγώ, παρ’ όλων ότι συμφωνώ με το νομοσχέδιο, η πρόνοια στο άρθρο 119, ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι! Μιλά μία συνάδελφος. Να μη φανεί ότι πράγματι έχουμε διακρίσεις...

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Ακριβώς είναι για τις διακρίσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...διότι δεν έχουμε!

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Η πρόνοια στο άρθρο... η επιφύλαξη στο άρθρο...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Στο βήμα!

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Τι;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρέπει να κατεβαίνεις στο βήμα!

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Μα, δε θα μιλήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σηκωθείτε, κυρία συνάδελφος.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Η αναφορά στον πατέρα... Θα συμφωνήσω ότι δε θα έπρεπε να υπάρχει διάκριση για τον πατέρα μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή πήρε κάποια έκταση η αναφορά στο συγκεκριμένο σημείο, θέλω να πω μόνο το εξής: Έρχονται διάφορα νομοσχέδια στην επιτροπή Εσωτερικών που άπτονται αυτού του ζητήματος. Είπα στην επιτροπή πολλές φορές, αλλά φαίνεται ότι δε θέλουμε να γίνει κατανοητό, και θα το πω και στην ολομέλεια, ότι αυτό το θέμα ετέθη πολλές φορές ενώπιον των κομμάτων και δεν παίρνουν θέση. Δε δέχομαι να φορτώνεται η ευθύνη στην επιτροπή. Αυτά όλα τα “μητρογονία”, “πατρογονία”, “γυναίκες πρόσφυγες”, “άνδρες πρόσφυγες”, ετέθησαν και στην ίδια τη Βουλή -και την περασμένη Βουλή και την προπερασμένη Βουλή- και ανεβλήθη το θέμα, διότι κανένας δεν ήταν και δεν είναι έτοιμος να πάρει τελική θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, δεν έχω αντιληφθεί να φορτώνεται οτιδήποτε στην επιτροπή ή σε καμιά επιτροπή. Εδώ υπάρχουν κοινοβουλευτικές ομάδες, οι οποίες στέλλουν αντιπροσώπους και στις επιτροπές. Δεν μπαίνει θέμα, δηλαδή, επιτροπής. Δηλαδή η θέση που παίρνει ο Νίκος Κατσοουρίδης στην επιτροπή δεν είναι του Νίκου Κατσοουρίδη · είναι του ΑΚΕΛ θέση. Η θέση που παίρνει, ξέρω 'γω, ο Μάρκος Κυπριανού είναι του Δημοκρατικού Κόμματος και ούτω καθεξής.

Λοιπόν, ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, στηρίζει το όλο θέμα του νομοσχεδίου, όμως εγώ προσωπικά διαφωνώ στο σημείο της αναγνώρισης κάποιου ως πρόσφυγα εκ πατρογονίας μόνο και όχι εκ μητρογονίας επίσης. Άρα το θέμα το οποίο έχει θέσει ο πρόεδρος της επιτροπής, το ότι τα κόμματα δεν έχουν πάρει θέση, δεν είναι έτσι. Πιστεύω ότι στις επιτροπές έχουν πάρει θέση τα κόμματα και συνάδελφοι έχουν μάλιστα κάνει και προτάσεις νόμου. Όμως αυτό στο οποίο σκοντάφτουμε είναι η ίδια η κυβέρνηση, η οποία βρίσκει κάποια προσχήματα όσον αφορά το θέμα αυτό και πιστεύω ότι περισσότερο είναι οικονομικά προσχήματα. Γι' αυτό εγώ προσωπικά, κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, προσωπικά σ' αυτό το σημείο τάσσομαι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μιχαηλίδης, παρακαλώ.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε πρόσφυγ... Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι και πρόσφυγας, κύριε συνάδελφε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε και πρόσφυγα, το θέμα που συζητούμε έχει συζητηθεί πάρα πολλές φορές και επί κυβερνητικού επιπέδου και επί επιπέδου Βουλής και των αρμόδιων επιτροπών. Έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, για να υπάρχει ακόμα θέμα, υπάρχει λόγω συναισθηματικών λόγων και όχι λόγω οικονομικών. Όμως υπάρχει η παρερμηνεία ότι μπορεί αυτό το θέμα να επηρεάσει οικονομικά, καθότι έχουμε μάθει ότι όποιος είναι πρόσφυγας επωφελείται όλων των ωφελημάτων που δίδονται στους πρόσφυγες.

Η πρόταση του κ. Παπαδόπουλου ίσως είναι μια πρόταση που θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση διά την εξέλιξη μιας συζήτησης, ώστε να καθοριστούν κατηγορίες προσφύγων. Διότι από τους αιτούντες αυτή την αναφορά, είτε στα διαβατήρια είτε στα πιστοποιητικά γεννήσεως, ή την απλή αναφορά ότι είναι πρόσφυγες εκ καταγωγής δεν εξυπακούεται ότι θέλουν όλοι τα οικονομικά ωφελήματα που δίδονται στους πρόσφυγες. Συνεπώς, θα εισηγούμουν είτε η επιτροπή Προσφύγων είτε η επιτροπή Εσωτερικών να ασχοληθεί με το θέμα με βάση την πρόταση του κ. Παπαδόπουλου, ώστε να γίνει αντιληπτό. Διότι μας λένουν πάντοτε: «Μα, ξέρετε ότι, αν υιοθετήσουμε αυτή την άποψη, το 2040 οι πρόσφυγες θα είναι πεντακόσιες χιλιάδες;». Μπορεί να είναι έτσι, αλλά δε σημαίνει ότι θα είναι πεντακόσιες χιλιάδες και θα παίρνουν και οι πεντακόσιες χιλιάδες

επιδόματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δε θα μιλήσει άλλος, δε θέλω να μιλήσω. Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έσκει έναν στην κοινοβουλευτική σου ομάδα πρώτα απ' όλα και...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...βλέπω και άλλους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να μιλήσει στη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάλι, κατά την άποψή μου, διεξερχόμαστε ένα θέμα σε πολλή λεπτομέρεια στο τέλος της ημέρας, το οποίο, εντάξει, είναι ένα θέμα, συζητήθηκε στην επιτροπή, πήγε να κάνει μια διευκρίνιση η κ. Παπαδοπούλου και θα συζητείται δεν ξέρω πόση ώρα ακόμα εδώ!

Λοιπόν, ο κ. Παπαπολυβίου.

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω απλώς να επισημάνω ότι με αυτού του είδους τη συζήτηση, όπως έχει εξελιχθεί, έχει διαφοροποιηθεί η ουσία της όλης υπόθεσης. Εδώ μιλούμε για το αρχείο πληθυσμού, το οποίο έχει φέρει σοβαρές αλλαγές και απλοποίηση

διαδικασιών, τις οποίες πρέπει οι πολίτες να τις έχουν ήδη αντιληφθεί. Δηλαδή, ένα διαβατήριο σήμερα για να εκδοθεί τόση ώρα χρειάζεται όση ώρα χρειαζόταν προηγουμένως ο ενδιαφερόμενος να πάρει μόνο το έντυπο αίτησης -που έστεκε τέσσερις ώρες, για να πάρει το έντυπο αίτησης- τώρα παίρνει το διαβατήριό του. Οι ταυτότητες εκδίδονται από τις κατά τόπους επαρχιακές διοικήσεις -δεν είναι ανάγκη ο Παφίτης να έρθει στη Λευκωσία να πάρει ταυτότητα- και ούτω καθεξής. Έχουν, δηλαδή, απλοποιηθεί οι διαδικασίες.

Τώρα, επειδή συνήθως ασχολούμαστε...

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα αναγράφεται, κύριε συνάδελφε, η καταγωγή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε! Κύριε Κατσουρίδη!

Α. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ:

Η καταγωγή θα αναγράφεται, μάλιστα.

Τώρα, όσον αφορά... Καμιά φορά όμως, επειδή είμαι και εγώ πρόσφυγας, μου προκαλεί έτσι κατάπληξη ο υπερβάλλων ζήλος για το τι σημαίνει “πρόσφυγας”, ποιος πρέπει να είναι πρόσφυγας. Στα συγκεκριμένα σοβαρά θέματα που συζητούμε καμιά φορά αδικούμε τους πρόσφυγες, όπως είναι η τιτλοποίηση των σπιτιών, όπως είναι το δικαίωμά τους να ψηφίζουν στο εξωτερικό κ.λπ. Άρα δεν είναι για μένα σοβαρό θέμα το κατά πόσο θα είναι από τον πατέρα κάποιος πρόσφυγας, δηλαδή να γίνει η Κύπρος όλη πρόσφυγες και να μην έχουν κανένα δικαίωμα, απλώς να λέμε ότι είναι πρόσφυγες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κλείνουμε τη συζήτηση;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, σας δίνω το λόγο, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πρώτον; Προηγούμαι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας δίνω προτεραιότητα, κύριε Περδίκη!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχάς, θα πρέπει να θυμίσω ότι εδώ δε μιλάμε για κανένα νομοσχέδιο το οποίο είναι επείγον ή έχει καμιά σημαντικότητα άλλη από την ενοποίηση υφιστάμενων νομοθεσιών. Δε θα δώσουμε κανένα δώρο στον κυπριακό λαό πέρα από του να “πιντώσουμε”, να το πω έτσι, κυπριακά, κάποια ήδη υφιστάμενα νομοσχέδια. Φαίνεται, όμως, και από την αναφορά του κ. Κληρίδη, ότι υπάρχουν κάποια, αν θέλετε, κενά. Χρήζει κάποιας ευρύτερης ίσως και πιο διεξοδικής μελέτης το υφιστάμενο νομοσχέδιο.

Επίσης βρίσκω πολύ ενδιαφέρουσα την εισήγηση του κ. Παπαδόπουλου, η οποία μπορεί να είναι τελικά και η λύση σ’ αυτό το θεωρητικό αλλά σημαντικό, κατά την άποψή μας, πρόβλημα.

Εγώ θα εισηγούμουν διαδικαστικά, αν μπορεί, να ισχύσει αυτό, κύριε Πρόεδρε, να

αναβληθεί η ψήφιση του νομοσχεδίου, για να εξεταστούν αυτά τα δύο σοβαρά θέματα που έχουν προκύψει, η αναφορά σε “εξώγαμα τέκνα” και η συμπερίληψη της ιδιότητας του εκτοπισθέντα, για να ακριβολογούμε, και στα εκ μητρογονίας τέκνα, σε σχέση με τα ωφελήματα, όπως εισηγήθηκε και ο κ. Παπαδόπουλος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αυτό είναι άσχετο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με όλο το σεβασμό, δε δέχομαι αναβολή μετά από μία ώρα συζήτηση. Δε γίνονται αυτά τα πράγματα!

ΧΡ. ΤΑΡΑΜΟΥΝΤΑΣ:

Μα είναι άσχετα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Διαδικαστικά, δεν μπορεί να γίνει αναβολή, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε! πώς θα γίνει;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...το σύνταγμα λέει μόνο για δύο συνεδρίες. Ξεκίνησε η συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...δεν έχουμε άλλη, άρα εννά απορριφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση καθόρισε τη θέση της...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μίλα μόνο στα περί αστυνομίας!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Όι, ενδιαφέρομαι για τζιέινην τη φανελλού που εφόρες την Κυριακή!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελειώσατε, κύριοι συνάδελφοι;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Η κυβέρνηση, μέσω του κ. Ντίνου Μιχαηλίδη, στην προηγούμενη Βουλή ξεκαθάρισε ότι δε δέχεται τη μητρογονία και μάλιστα επανέλαβε τη θέση της πρόσφατα, λέγοντας ότι και ο διαχωρισμός των προσφύγων σε πρόσφυγες που προέρχονται από πατέρα πρόσφυγα και σε πρόσφυγες που προέρχονται από μητέρα πρόσφυγα συνεπάγεται έξοδα, επομένως δεν το δέχεται. Αν ψηφίσουμε εμείς τη μητρογονία, τότε θα είναι αντισυνταγματικό, κατά τη γνώμη μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να μιλήσω επί της ουσίας, απλώς να κάνω έκκληση, διότι, κατά το επόμενο θέμα, που είναι για το πανεπιστήμιο, θα ζητήσω το λόγο για να μιλήσω για την παιδεία. Ενώ το θέμα που συζητούμε τώρα είναι ένα καθαρά τεχνικό θέμα -αν θέλετε, να ξανασηκωθεί ο πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών να μας το εξηγήσει- μπαίνουμε μέσα σε θέματα μητρογονίας, πατρογονίας, πολιτικής για τους πρόσφυγες

και βάλει! Απλώς είναι έκκληση, αν έχουμε διαφωνίες ως προς αυτή την τεχνική προσέγγιση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχει εξαντληθεί το θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Μόνο, θα πω μισή κουβέντα, να μου επιτρέψετε. Νομίζω ότι αδικούνται οι κοινοβουλευτικές ομάδες που τάσσονται υπέρ αυτού του νομοσχεδίου, όταν αναμειγνύεται αυτή την ώρα το θέμα της μητρογονίας και του τίτλου του πρόσφυγα ή της ιδιότητας του πρόσφυγα. Δεν υπάρχει μέλος αυτού του σώματος που θέλει να δημιουργούνται οι οποιοσδήποτε διακρίσεις σε βάρος των γυναικών προσφύγων. Εδώ υπάρχουν πολιτικά και άλλα σημαντικά θέματα τα οποία θα πρέπει, αν θέλει η Βουλή και η εκτελεστική εξουσία, να διεξέλθουμε επιτέλους. Εγώ δε συμφωνώ, με όλο το σεβασμό, με το ότι, αν δοθεί τίτλος πρόσφυγα, θα μείνουμε μόνο στον τίτλο. Την επομένη θα έρχονται οργανώσεις, ομάδες ανθρώπων έξω από τη Βουλή και μέσα στη Βουλή να διεκδικούν όλα όσα καρπούνται οι πρόσφυγες αυτή τη στιγμή. Να είμαστε πραγματιστές σ' αυτά τα πράγματα, να λέμε την αλήθεια στον κόσμο. Λοιπόν, δε φοβούμαι τον κίνδυνο ότι οι πρόσφυγες γυναίκες τώρα θα με καταδικάσουν. Λέω όμως με παρρησία στον κόσμο ότι υπάρχει πρόβλημα. Υπάρχει και πολιτικό και οικονομικό πρόβλημα. Αυτή είναι η συγγνή πραγματικότητα.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε, παρακαλώ, στη δεύτερη ανάγνωση.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη, συγνώμη. Εάν μπορούμε -ρωτώ τους περισσότερο ειδήμονες από εμένα- να θέσουμε, έστω και χωρίς να τεθεί επίσημα και γραπτώς, την τροπολογία, που

αφορά τη λεκτική διατύπωση στην οποία έχει αναφερθεί ο κ. Κληρίδης, περί εξώγαμων τέκνων, που αναφέρονται στο νομοσχέδιο, και να διορθώσουμε αυτή την ορολογία. Αντιλαμβάνομαι είμαστε ομόφωνοι και γίνεται η διόρθωση στο νομοσχέδιο το οποίο θα ψηφιστεί...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι, ναι, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται αναφορά... Πώς είναι, κύριε Κληρίδη;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όπου αναφέρεται στο νόμο η ορολογία “εξώγαμο τέκνο” να αντικατασταθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ...

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

...από “παιδιά ή παιδί που γεννήθηκε εκτός γάμου των γονέων του”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν κατέχω το θέμα ούτε είμαι νομικός. Αυτό που λέει ο κ. Κληρίδης είναι ακριβώς το ίδιο, εκατόν τοις εκατόν, περιφραστικά. Μήπως είναι “χωρίς γάμο των γονέων”; Είναι “εκτός” που λέγει;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ε, όχι... Έχουμε, έχουμε...

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

“Εκτός του γάμου”.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αγαπητέ συνάδελφε, έχουμε διεθνείς συμβάσεις...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

“Χωρίς”, όχι “εκτός”.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

...με τις οποίες καταργήθηκε η ορολογία του εξώγαμου...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ναι, αλλά “χωρίς γάμο”.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ναι, “χωρίς γάμο των γονέων του”, ναι. Με συγχωρείτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι είμαστε ομόφωνοι σ’ αυτό και, παρακαλώ, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, με αυτή τη διόρθωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Γενικός Ληξίαρχος και Βοηθός Γενικός Ληξίαρχος. Άρθρο 3.

Ληξίαρχος. Άρθρο 4.

Ληξιαρχεία. Άρθρο 5.

Καθήκοντα ληξίαρχου. Άρθρο 6.

Εκχώρηση εξουσιών. Άρθρο 7.

Εγγραφή γέννησης. Άρθρο 8.

Αρμόδιος πληροφοριοδότης. Άρθρο 9.

Αρμόδιο πρόσωπο για παροχή πληροφοριών. Άρθρο 10.

Γέννηση εντός ιδρύματος. Άρθρο 11.

Γέννηση εκτός ιδρύματος. Άρθρο 12.

- Έκδοση πιστοποιητικού γέννησης. Άρθρο 13.
- Καθήκοντα ληξίαρχου για κλήση πληροφοριοδότη. Άρθρο 14.
- Τήρηση αρχείου γεννήσεων σε κάθε ίδρυμα. Άρθρο 15.
- Καταχώρηση γέννησης. Άρθρο 16.
- Καταχώρηση γέννησης παιδιού γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του. Άρθρο 17.
- Καταχώρηση στοιχείων έκθετου βρέφους. Άρθρο 18.
- Γέννηση παιδιού σε πλοίο ή αεροσκάφος. Άρθρο 19.
- Καταχώρηση θανάτου. Άρθρο 20.
- Αρμόδιος πληροφοριοδότης. Άρθρο 21.
- Καθήκοντα αρμόδιου πληροφοριοδότη. Άρθρο 22.
- Έντυπο καταχώρησης θανάτου. Άρθρο 23.
- Θάνατος μέσα σε ίδρυμα. Άρθρο 24.
- Θάνατος εκτός ιδρύματος πιστοποιημένος ιατρικώς. Άρθρο 25.
- Ταφή. Άρθρο 26.
- Υποχρεώσεις προσώπου που διενεργεί την ταφή. Άρθρο 27.
- Άδεια ταφής από το ληξίαρχο. Άρθρο 28.
- Μετακίνηση πτώματος εκτός Κύπρου. Άρθρο 29.
- Καθήκοντα ληξίαρχου για κλήση πληροφοριοδότη. Άρθρο 30.
- Τήρηση αρχείου θανάτων σε ίδρυμα. Άρθρο 31.
- Καταχώρηση θανάτου μετά την παρέλευση δώδεκα μηνών. Άρθρο 32.
- Θανατική ανάκριση. Άρθρο 33.
- Θάνατος σε πλοίο ή αεροσκάφος. Άρθρο 34.
- Αρχείο γεννήσεων και θανάτων. Άρθρο 35.
- Έγγραφα που τηρούνται στο αρχείο. Άρθρο 36.

Τρόπος τήρησης αρχείων. Άρθρο 37.

Επαρχιακά αρχεία γεννήσεων και θανάτων. Άρθρο 38.

Αντίγραφα πρωτοτύπων. Άρθρο 39.

Διόρθωση αρχείου. Άρθρο 40.

Διόρθωση λαθών. Άρθρο 41.

Προσθήκη στοιχείων στο αρχείο. Άρθρο 42.

Όνομα ή αλλαγή ονόματος. Άρθρο 43.

Ακύρωση γέννησης ή θανάτου. Άρθρο 44.

Επανακαταχώρηση γέννησης υιοθετηθέντος παιδιού. Άρθρο 45.

Κατάρτιση ευρετηρίου. Άρθρο 46.

Επιθεώρηση αρχείου. Άρθρο 47.

Έκδοση πιστοποιητικού γέννησης και κεκυρωμένου αντιγράφου. Άρθρο 48.

Χορήγηση πιστοποιητικού γέννησης και θανάτου. Άρθρο 49.

Συνοπτικός τύπος πιστοποιητικού γέννησης. Άρθρο 50.

Στατιστική γεννήσεων και θανάτων. Άρθρο 51.

Λεπτομέρειες για άλλα κυβερνητικά τμήματα. Άρθρο 52.

Μελέτη αρχείου. Άρθρο 53.

Έρευνα αρχείων και ευρετηρίων. Άρθρο 54.

Γεννήσεις ή θάνατοι που καταχωρήθηκαν σε μη διαθέσιμα μητρώα. Άρθρο 55.

Καταχώρηση γέννησης που επεσυνέβη εκτός Κύπρου. Άρθρο 56.

Καταχώρηση θανάτου που επεσυνέβη εκτός Κύπρου. Άρθρο 57.

Εγγραφή πολίτη της Δημοκρατίας που γεννήθηκε εκτός Κύπρου. Άρθρο 58.

Μητρώο πολιτών της Δημοκρατίας. Άρθρο 59.

Εγγραφή πολιτών της Δημοκρατίας. Άρθρο 60.

Υποχρέωση για απόκτηση δελτίου ταυτότητας. Άρθρο 61.

Εξουσία αρχής εγγραφής να απαιτεί απόδειξη πληροφοριών. Άρθρο 62.

Έκδοση δελτίου ταυτότητας. Άρθρο 63.

Αντικατάσταση δελτίου ταυτότητας. Άρθρο 64.

Υποχρέωση για ασφαλή φύλαξη δελτίου ταυτότητας. Άρθρο 65.

Δικαιούχοι διαβατηρίου/ταξιδιωτικού εγγράφου. Άρθρο 66.

Υπηρεσίες έκδοσης διαβατηρίων/ταξιδιωτικών εγγράφων. Άρθρο 67.

Έκδοση διαβατηρίου σε μόνιμους κατοίκους εξωτερικού. Άρθρο 68.

Τοπική ισχύς διαβατηρίων/ταξιδιωτικών εγγράφων. Άρθρο 69.

Αντικατάσταση διαβατηρίου πριν τη λήξη του. Άρθρο 70.

Έκδοση νέου διαβατηρίου σε περίπτωση απώλειας, φθοράς ή κλοπής. Άρθρο 71.

Ακυρότητα διαβατηρίου/ταξιδιωτικού εγγράφου. Άρθρο 72.

Ανεύρεση ταξιδιωτικού εγγράφου. Άρθρο 73.

Ψευδής παράσταση ή δήλωση για απόκτηση διαβατηρίου. Άρθρο 74.

Εποπτεία και άσκηση ελέγχου. Άρθρο 75.

Προσκόμιση και επιθεώρηση δελτίων ταυτότητας. Άρθρο 76.

Ανεύρεση δελτίου ταυτότητας. Άρθρο 77.

Εγγραφή, μεταβολή, εξάλειψη, παραποίηση κ.λπ. δελτίου ταυτότητας. Άρθρο 78.

Βάρος απόδειξης. Άρθρο 79.

Αποστολή εγγράφων με συστημένο ταχυδρομείο. Άρθρο 80.

Αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 81.

Κανονισμοί. Άρθρο 82.

Κατάθεση τελών στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Άρθρο 83.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 84.

Παράλειψη πληροφοριοδότη να παράσχει τις δέουσες πληροφορίες. Άρθρο 85.

Ταφή χωρίς πιστοποιητικά. Άρθρο 86.

Πλαστογράφηση ή παραποίηση πιστοποιητικών ή δηλώσεων. Άρθρο 87.

Παράλειψη συμμόρφωσης προς το Νόμο και τους Κανονισμούς. Άρθρο 88.

Πλαστογράφηση διαβατηρίων/ταξιδιωτικών εγγράφων. Άρθρο 89.

Παράλειψη εγγραφής στο αρχείο πληθυσμού. Άρθρο 90.

Διάπραξη αδικήματος. Άρθρο 91.

Δικαίωμα του εκλέγειν. Άρθρο 92.

Στέρηση του δικαιώματος του εκλέγειν. Άρθρο 93.

Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν. Άρθρο 94.

Ετοιμασία εκλογικών καταλόγων. Άρθρο 95.

Διαίρεση εκλογικού καταλόγου κατά δήμους, κοινότητες και ενορίες. Άρθρο 96.

Υποχρέωση εγγραφής στον εκλογικό κατάλογο. Άρθρο 97.

Ανάρτηση εκλογικού καταλόγου. Άρθρο 98.

Αιτήσεις για εγγραφή ή διαγραφή ή διόρθωση. Άρθρο 99.

Διόρθωση εκλογικού καταλόγου. Άρθρο 100.

Μηχανογράφηση εκλογικού καταλόγου. Άρθρο 101.

Εκλογικός κατάλογος με βάση τον οποίο διεξάγονται οι εκλογές. Άρθρο 102.

Παροχή ψευδών ειδήσεων. Άρθρο 103.

Κανονισμοί. Άρθρο 104.

Παράλειψη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Νόμου. Άρθρο 105.

Εκλογικός κατάλογος κατεχόμενων περιοχών. Άρθρο 106.

Κατάρτιση χωριστού εκλογικού καταλόγου για τους εκτοπισθέντες εκλογείς.
Άρθρο 107.

Πολίτης της Δημοκρατίας. Άρθρο 108.

Ιδιότητα του πολίτη δυνάμει γέννησης ή καταγωγής. Άρθρο 109.

Ιδιότητα του πολίτη δυνάμει εγγραφής. Άρθρο 110.

Ιδιότητα του πολίτη της Δημοκρατίας δυνάμει πολιτογράφησης. Άρθρο 111.

Αποκήρυξη της ιδιότητας του πολίτη. Άρθρο 112.

Στέρηση της ιδιότητας του πολίτη. Άρθρο 113.

Νομιμοποίηση παιδιού γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του. Άρθρο 114.

Πιστοποιητικό της ιδιότητας του πολίτη σε περίπτωση αμφιβολίας. Άρθρο 115.

Ψευδής δήλωση. Άρθρο 116.

Κανονισμοί και θεσμοί. Άρθρο 117.

Εκπρόθεσμη αίτηση για απόκτηση της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας.

Άρθρο 118.

Εκτοπισθείς. Άρθρο 119.

Χρήση προσφυγικής ταυτότητας από μη δικαιούχα πρόσωπα. Άρθρο 120.

Έκδοση προσφυγικής ταυτότητας. Άρθρο 121.

Κανονισμοί. Άρθρο 122.

Ισχύς υφιστάμενων δελτίων ταυτότητας μέχρι να αντικατασταθούν. Άρθρο 123.

Καταργήσεις. Άρθρο 124.

Έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 125.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 125 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι το 125 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

Αντιλαμβάνομαι είμαστε ομόφωνοι, υπέρ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν το ψηφίζω γενικά σαν σύνολο. Έτσι, απλώς να καταχωρισθεί κάτω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή είναι αποχή ή είναι εναντίον;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όχι, εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, με μία ψήφο εναντίον στο σύνολο του νομοσχεδίου...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...με δύο ψήφους εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 23 και 24 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Γιάννος Λαμάρης

Ιωνάς Νικολάου

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Θάσος Μιχαηλίδης

Σοφοκλής Φυττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 21^η Μαΐου και στις 2 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η ίδρυση πρυτανικού συμβουλίου, καθώς και η δημιουργία δεύτερης θέσης αντιπρύτανη στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η ρύθμιση της περίπτωσης χηρείας της θέσης του προέδρου και του αντιπροέδρου τμήματος.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η προτεινόμενη δημιουργία δεύτερης θέσης αντιπρύτανη, κάτι που ισχύει στα περισσότερα πανεπιστήμια του εξωτερικού, καθώς και η ίδρυση πρυτανικού συμβουλίου στοχεύουν γενικά στη βελτίωση της λειτουργικότητας του πανεπιστημίου. Ειδικότερα, όπως επεξηγήθηκε στην επιτροπή, για σκοπούς πιο αποτελεσματικής άσκησης των αρμοδιοτήτων του κάθε αντιπρύτανη, το πανεπιστήμιο προτίθεται να τις διακρίνει σε αρμοδιότητες που θα αφορούν ακαδημαϊκά θέματα και σε αρμοδιότητες που θα αφορούν θέματα διεθνών σχέσεων, οικονομικών και διοίκησης. Συναφώς, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το πρώτο νομοσχέδιο, το πανεπιστήμιο θα προβεί στις αναγκαίες ρυθμίσεις, ώστε η δημιουργία δεύτερης θέσης αντιπρύτανη να μη μεταβάλει την αριθμητική σχέση μεταξύ των ακαδημαϊκών και των εξωτερικών μελών του συμβουλίου του πανεπιστημίου και να μην επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου με πρόσθετες δαπάνες, εκτός από τη δαπάνη για γραμματεία του δεύτερου αντιπρύτανη.

Όσον αφορά την ίδρυση πρυτανικού συμβουλίου, οι ίδιοι εκπρόσωποι διευκρίνισαν στην επιτροπή ότι το σώμα αυτό δε θα αποφασίζει για θέματα στρατηγικής και πολιτικής του πανεπιστημίου, αλλά ουσιαστικά θα είναι ένα πιο ευέλικτο σώμα, που θα διεκπεραιώνει με ταχύτητα καθημερινά και τρέχοντα θέματα.

Αναφορικά με το δεύτερο νομοσχέδιο, οι πιο πάνω εκπρόσωποι επεξήγησαν στην επιτροπή ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση πρόκειται να πληρωθεί το κενό που υπάρχει στην ισχύουσα νομοθεσία σε περίπτωση χηρείας της θέσης του προέδρου και του αντιπροέδρου τμήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό, αφού επέφερε σ' αυτά τις αναγκαίες, από νομοτεχνικής άποψης, τροποποιήσεις, τα ενοποίησε σε ένα κείμενο με τίτλο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ οι ομιλητές να μην αναφερθούν γενικά στην παιδεία.

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Παρακαλώ, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 15Α του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 15Β του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 15Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Προσθήκη νέου άρθρου 15Δ στο βασικό νόμο. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το ενιαίο νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Υπάρχει μία αποχή;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή, το ενιαίο νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2002»

Παρόντες:

Πρόδρομος Προδρόμου, πρόεδρος	Αντιγόνη Παπαδοπούλου
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Γιώργος Βαρνάβα
Ιωνάς Νικολάου	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιάννος Λαμάρης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρόεδρος του συμβουλίου, ο αντιπρύτανης και ο διευθυντής του Πανεπιστημίου Κύπρου, εκπρόσωποι της Ένωσης Ακαδημαϊκού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου και των συντεχνιών του διοικητικού προσωπικού, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2002 συμπληρωματικής πίστωσης και η διάθεσή της για την απασχόληση προσωπικού με συμβόλαια περιορισμένης χρονικής διάρκειας, τη δημιουργία νέων θέσεων, την αύξηση του ειδικού επιδόματος που καταβάλλεται σε μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού, καθώς και την καταβολή νέου ειδικού επιδόματος σε όσους εκλέγονται στις θέσεις πρύτανη και αντιπρύτανη. Ειδικότερα, η έγκριση του πιο πάνω κονδυλίου απαιτείται για τα ακόλουθα:

1. Δημιουργία είκοσι πέντε νέων θέσεων ακαδημαϊκού προσωπικού.
2. Δημιουργία τριών νέων θέσεων διοικητικού προσωπικού.
3. Αύξηση από £5.000 σε £7.000 του ειδικού επιδόματος που καταβάλλεται με έγκριση του συμβουλίου του πανεπιστημίου σε όσους εκλέγονται στη θέση καθηγητή και αύξηση από £3.000 σε £4.000 σε όσους εκλέγονται στη θέση αναπληρωτή καθηγητή.

4. Καταβολή ειδικού επιδόματος ύψους £3.000 σε όποιον εκλέγεται στη θέση του πρύτανη και ύψους £2.000 σε όσους εκλέγονται στη θέση αντιπρύτανη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του πανεπιστημίου, κατά την άποψή τους, δικαιολογείται η καταβολή του ειδικού επιδόματος σε όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού, αίτημα που υποβλήθηκε εκ μέρους του πανεπιστημίου, αλλά απορρίφθηκε από την κυβέρνηση, αφού αυτά, ανεξάρτητα από τη βαθμίδα τους, ασκούν τα ίδια καθήκοντα. Η απόρριψη από την κυβέρνηση και το γεγονός ότι το ύψος των επιδομάτων που τελικά εγκρίθηκαν είναι πολύ πιο χαμηλό από αυτό που είχε ζητηθεί, όπως υποστήριξαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, συμβάλλουν στην από μισθολογική άποψη μείωση της ανταγωνιστικότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου σε σχέση με άλλα πανεπιστήμια, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η προσέλκυση ακαδημαϊκού προσωπικού εγνωσμένου κύρους από το εξωτερικό.

Οι εκπρόσωποι των συντεχνιών του διοικητικού προσωπικού που παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία υποστήριξαν ότι, ενώ η ανάπτυξη του πανεπιστημίου από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα ήταν τεράστια, δεν υπήρξε ανάλογη αύξηση του αριθμού των θέσεων του διοικητικού προσωπικού, με αποτέλεσμα το εν λόγω προσωπικό να είναι αριθμητικά ανεπαρκές. Επιπρόσθετα, όπως υποστηρίχθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, η έλλειψη ευκαιριών ανέλιξης καθίσταται η αιτία αφενός για τη δυσφορία που επικρατεί ανάμεσα στο προσωπικό αυτό, ένα μέλος του οποίου ήδη παραιτήθηκε, και αφετέρου για τη μη επίδειξη ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τις θέσεις αυτές από άτομα προσοντούχα και κατάλληλα για τις ανάγκες του πανεπιστημίου.

Με τις πιο πάνω απόψεις, που υποστηρίχθηκαν σε σχέση με το διοικητικό προσωπικό, συμφώνησαν και οι υπόλοιποι εκπρόσωποι του πανεπιστημίου που παρευρέθηκαν στην επιτροπή. Οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού επισήμαναν αφενός ότι οι ανάγκες σε διοικητικό προσωπικό δυνατό να καλύπτονται και

με την πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση και αφετέρου ότι για σκοπούς ανέλιξης του προσωπικού αυτού απαιτείται η δημιουργία σωστής δομής. Συγκεκριμένα, επεξηγήθηκε στην επιτροπή ότι υπάρχει μεγάλη ποικιλομορφία στις θέσεις αυτές, γι' αυτό και γίνεται προσπάθεια ομαδοποίησής τους. Η ομαδοποίηση αυτή γίνεται κατά τρόπο που να επιτυγχάνεται και ομοιομορφία μεταξύ των εν λόγω θέσεων και αυτών της υπόλοιπης δημόσιας υπηρεσίας. Απώτερος στόχος της σκοπούμενης ομαδοποίησης είναι η δημιουργία σωστής δομής, μέσα από την οποία θα παρέχεται και η ευκαιρία ανέλιξης στο προσωπικό αυτό. Η όλη μελέτη μιας τέτοιας δομής έχει ήδη αρχίσει και εκτιμάται ότι σύντομα θα ολοκληρωθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δηλώνει ότι συμμερίζεται την κατ' επανάληψη εκφρασθείσα άποψη του Πανεπιστημίου Κύπρου σύμφωνα με την οποία οι ανάγκες του πανεπιστημίου θα εξυπηρετούνταν καλύτερα, αν από την κυβέρνηση εγκρινόταν ένα κατ' αποκοπή ποσό, αντί να καλύπτονται μέσω του προϋπολογισμού με τη σημερινή του μορφή. Παράλληλα, η επιτροπή αναμένει ότι σύντομα θα υποβληθεί από την κυβέρνηση ολοκληρωμένο σχέδιο δομής των θέσεων του διοικητικού προσωπικού του πανεπιστημίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λαμάρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σύντομα από τη θέση μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο λεπτά· όχι σύντομα!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Σύντομα, πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο λεπτά!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δύο λεπτά!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το “σύντομα” εν τζι έσει ωραν!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Απλά, θέλομε να υπερτονίσουμε κάποια στοιχεία σε σχέση με τον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου και πολύ περισσότερο σε σχέση με το ότι δεν μπορεί να επικρατεί η αντίληψη και να υπάρχει η συμπεριφορά απέναντι στο πανεπιστήμιο αναφορικά με τον προϋπολογισμό σαν να είναι μια οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία. Θέλομε να τονίσουμε ότι κατ’ αναλογία οι θέσεις που εγκρίθηκαν σε σχέση με αυτές που ζητήθηκαν, ακαδημαϊκού και ιδιαίτερα διοικητικού προσωπικού, είναι πολύ λιγότερες από άλλες στη δημόσια υπηρεσία. Το πανεπιστήμιο έχει ανάγκη προσέλκυσης αξιόλογου την κάθε στιγμή ακαδημαϊκού προσωπικού, για να είναι και ανταγωνιστικό, αλλά και διοικητικού προσωπικού, γιατί τα τελευταία χρόνια γνωρίζομε πως η ανάπτυξη του πανεπιστημίου ήταν τεράστια και με αυτό έχει άμεση σχέση και το διοικητικό προσωπικό και τα ζητήματα στήριξης του ακαδημαϊκού προσωπικού αλλά και της έρευνας.

Είναι καιρός, κατά την άποψή μας, να μελετηθεί μια άλλη αντίληψη στα των πόρων του πανεπιστημίου και ίσως η διάθεση ενός κονδυλίου κατ’ αποκοπή το οποίο να διατίθεται από το πανεπιστήμιο όπως αυτό κρίνει ότι είναι ορθό. Είναι καιρός να το

αντιμετωπίσομε. Χρειάζεται ν' ασχοληθούμε ως πολιτεία πολύ σοβαρά με την ανάπτυξη και τα οικονομικά του πανεπιστημίου.

Αναμένουμε -και τελειώνω- από την κυβέρνηση να καταθέσει άμεσα ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δομής των θέσεων του διοικητικού προσωπικού το οποίο να λαμβάνει υπόψη και το στάτους του αλλά και τα στοιχεία ανέλιξής του, για να μπορεί να προγραμματίζεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Είναι, νομίζω, ορθό, και αυτή είναι η έγνοια όλων, το ότι χρειάζεται με την ανάπτυξη του πανεπιστημίου να αντιμετωπίσομε και αυτά τα ζητήματα πιο αποτελεσματικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δε θα μιλήσω επί μακρόν, αλλά δεν ήθελα να δοκιμάσω αν θα πετύχω τα δύο λεπτά ή αν θα είναι περισσότερα. Πρέπει να πω ότι υπάρχει απόλυτη συμφωνία με την εισήγηση που έχει κάνει ο προλαλήσας συνάδελφος, και ήδη μελετάται η πρόταση και από την εκτελεστική εξουσία και από το πανεπιστήμιο, να γίνεται προγραμματισμός του προϋπολογισμού, να εγκρίνεται ένα κατ' αποκοπή ποσό και επιτέλους να τελειώσει αυτή η συζήτηση "εάν, ποιος εγκρίνει τι". Να έχει το πανεπιστήμιο τη δυνατότητα να διαθέσει αυτούς τους πόρους.

Όμως την ίδια ώρα πρέπει να είμαστε δίκαιοι. Ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου φέτος, μαζί με τις επενδυτικές δαπάνες, έχει φτάσει τα £35 εκατομμύρια. Και για όποιον ενδιαφέρεται να κάνει σύγκριση υπενθυμίζω ότι, στην αρχή της προηγούμενης δεκαετίας ή μάλλον, να πούμε, στην αρχή της διακυβέρνησης αυτής, για να είναι πολιτική η σύγκριση, μιλούσαμε για προϋπολογισμούς της τάξης των £8 και £9

εκατομμυρίων. Θα έλεγε κάποιος, επειδή είναι επενδύσεις στην παιδεία και ιδιαίτερα στην ανώτατη παιδεία, χαλάλι! Βεβαίως, αλλά να το έχουμε υπόψη και όταν διαρκώς δίνεται η εντύπωση ότι δεν παραχωρούνται στο πανεπιστήμιο τα μέσα.

Και, πρόσθετα, ο λόγος για τον οποίο ζήτησα να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, επειδή αυτές τις μέρες αναπτύσσεται και ένα τεχνητό κλίμα, ότι τάχα υπάρχει μια κρίση στις σχέσεις ανάμεσα στην πολιτεία και στο πανεπιστήμιο ή στη Βουλή και στο πανεπιστήμιο, πρέπει να τονίσουμε με έμφαση ότι σήμερα η Βουλή εγκρίνει είκοσι πέντε νέες θέσεις ακαδημαϊκού προσωπικού, τρεις θέσεις διοικητικού προσωπικού, ότι εγκρίνουμε την αύξηση του ειδικού επιδόματος από £5.000 σε £7.000, επίδομα το οποίο καταβάλλεται μετά από έγκριση του συμβουλίου του πανεπιστημίου για τους καθηγητές, αύξηση του επιδόματος από £3.000 σε £4.000 για τους αναπληρωτές καθηγητές, επίδομα £3.000 σε όποιον εκλέγεται πρύτανης και £2.000 για τον αντιπρύτανη. Σημειωτέον, με τα προηγούμενα νομοθετήματα που έχουμε ήδη εγκρίνει, τα υπ' αριθμόν 23 και 24 στην ημερήσια διάταξη, οι αντιπρυτάνεις γίνονται πλέον δύο.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κάποτε θα γίνουν τρεις;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ορίστε;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κάποτε θα γίνουν τρεις; Κατά το “τρεις αντιπρόεδροι”;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ε, επομένως, αυτή τη στιγμή... Και, επιπρόσθετα, έχουμε εγκρίνει την ίδρυση πρυτανικού συμβουλίου. Αυτά δεν τα λέω για να απονεμηθούν εύσημα στη Βουλή ή στην κυβέρνηση, αλλά για να ξέρουμε ότι πράγματι εξακολουθεί η πολιτεία αυτή και ειδικότερα αυτό το σώμα, για το οποίο έχουμε την αρμοδιότητα να μιλούμε, εξακολουθεί

να περιβάλλει με την απαραίτητη στοργή το πανεπιστήμιο και τους ίδιους τους φοιτητές, διότι αυτός είναι ο τελικός μας στόχος. Πάντοτε και συνήθως με ταχύτητα πρωτόγνωρη για τα υπόλοιπα κοινοβουλευτικά θέσμια εγκρίνουμε τις νέες θέσεις, τους προϋπολογισμούς, τα επιδόματα, όπως είναι αυτά που εγκρίνουμε σήμερα. Για το λόγο αυτό ελπίζω ότι θα διαλυθούν και αυτά τα σύννεφα που τελευταίως φαίνεται να αναπτύσσονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Απλώς, δεν μπορώ να ξέρω κατά πόσο θα είμαι στα πλαίσια των δύο λεπτών.

Θα συμφωνήσω με τα όσα έχει πει προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Λαμάρης, στο ότι η εκτελεστική εξουσία σε σχέση με την ανώτατη εκπαίδευση, η οποία, μπορούμε ακόμα να πούμε ότι είναι νεογέννητη στην Κύπρο, πρέπει να μη σκέφτεται τους οποιουδήποτε προϋπολογισμούς, αλλά πρέπει να δίνει τα ποσά τα οποία υπό κανονικάς συνθήκας πρέπει να δίνονται, ούτως ώστε να υπάρχει και μία βάση σωστή στην ανάπτυξη αυτού του τομέα.

Δε θα διαφωνήσω με τον κ. Προδρόμου, τον πρόεδρο της επιτροπής, ότι έχουν δοθεί £35 εκατομμύρια. Όμως ας μην ξεχνάμε ότι σ' αυτά τα £35 εκατομμύρια συμπεριλαμβάνονται και η πανεπιστημιούπολη και οποιαδήποτε άλλα έργα τα οποία γίνονται για αναβάθμιση φυσιολογικά αυτού του τομέα.

Τώρα, αυτό το οποίο θέλω να υπογραμμίσω είναι ότι αυτό που λέχθηκε και από πλευράς του ακαδημαϊκού προσωπικού αλλά και του διοικητικού προσωπικού στην επιτροπή μας είναι ότι ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί μία έρευνα η οποία πραγματικά να

δεικνύει και να τεκμηριώνει τον αριθμό θέσεων του διοικητικού και του ακαδημαϊκού προσωπικού που χρειάζεται το πανεπιστήμιο. Και κυρίως θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι το γεγονός ότι τρεις θέσεις έχουν εγκριθεί, όσον αφορά το ακαδημαϊκό προσωπικό, έχει απογοητεύσει το ακαδημαϊκό προσωπικό του πανεπιστημίου, γιατί πραγματικά οι θέσεις οι οποίες πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να πληρωθούν είναι πολλαπλάσιες αυτού του αριθμού, γύρω στις τριάντα επτά...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Το διοικητικό προσωπικό.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Σαράντα επτά. Μιλώ για το διοικητικό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είπες “ακαδημαϊκό”.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όχι, είπα “διοικητικό”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπατε “ακαδημαϊκό”, κύριε συνάδελφε, εντάξει.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Τότε συγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Εντάξει.

Άρα αυτό το οποίο θέλω να υπογραμμίσω, όσον αφορά επίσης τα επιδόματα τα οποία δίνονται, και σε αυτό το σημείο... Τα επιδόματα που θα καταβληθούν, είτε στους αναπληρωτές καθηγητές είτε στους πρυτάνεις είτε στους αντιπρυτάνεις, δεν είναι αυτά

τα οποία έχουν ζητηθεί, δεν είναι αυτά τα οποία έχει ζητήσει το Πανεπιστήμιο Κύπρου· έχουν μειωθεί από την εκτελεστική εξουσία. Και αυτό έχει υπογραμμιστεί στην επιτροπή Παιδείας ότι είναι ένα μειονέκτημα το οποίο έχουμε εμείς και μας εμποδίζει από το να ελκύσουμε καθηγητές από ξένα πανεπιστήμια. Συγκρίνοντας το μισθολόγιο του δικού μας πανεπιστημίου με άλλα του εξωτερικού, βλέπουμε την τεράστια διαφορά η οποία υπάρχει στα ξένα πανεπιστήμια και στο δικό μας πανεπιστήμιο.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ, από τη θέση μου, θέλω να πω το εξής: Έχω διαβάσει ολόκληρη την έκθεση, δεν έχω συμμετάσχει βέβαια στη συνεδρίαση σε σχέση με το αντικείμενό της, αλλά θυμάμαι μια παλιά συζήτηση, η οποία ήταν ουσιαστική και η οποία συμπεριλάμβανε κριτήρια συγκρίσιμα σαν προαπαιτούμενα από την περασμένη θητεία, στα οποία βλέπω ότι στην έκθεση δε γίνεται καμία αναφορά. Δεν είναι βέβαια αιχμή προς οποιουσδήποτε συναδέλφους. Η πραγματικότητα όμως βασίζεται πάνω σε μία λογική που πρέπει να είναι αναντίρρητη. Η οποιαδήποτε αύξηση σ' αυτό το επίπεδο των πανεπιστημιακών δασκάλων οποιασδήποτε βαθμίδας και η περαιτέρω αναβάθμισή τους συγκριτικά με συναδέλφους τους του εξωτερικού θα πρέπει να βασίζεται σε συγκριτικά στοιχεία. Είναι απλή κοινή λογική. Τι παίρνουν οι συναδέλφοι τους στο εξωτερικό, τι αναλογεί να πάρουν και οι πανεπιστημιακοί του Πανεπιστημίου Κύπρου; Το αίτημα αυτό ήταν πάγιο, ενθυμούμαι, εδώ και πάρα πολλά χρόνια από την προηγούμενη, αν όχι από τις προηγούμενες θητείες της Βουλής και των προηγούμενων επιτροπών Παιδείας.

Βρίσκω ότι η λύση η οποία επιχειρείται, με την παραχώρηση κάποιων επιδομάτων, σε αντίθεση με το τι λέχθηκε προηγουμένως από συνάδελφο της αντιπολίτευσης, είναι μεσοβέζικη. Νομίζω πως είναι λύση η οποία πηγαίνει περίπου στο μέσο της διαδρομής, δε φτάνει στο τέρμα αλλά ούτε και αντιμετωπίζει ριζικά το ζήτημα. Επιπλέον, ανοίγει έναν επικίνδυνο δίαυλο σε μια λογική όσον αφορά τα δημοσιονομικά που δεν ξέρω πού μπορεί να μας οδηγήσει.

Από τα όσα λέχθηκαν από τον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας κρατώ μόνο -με το οποίο συμφωνώ- το υπερβολικά ψηλό δημοσιονομικό κόστος που έχει για την πολιτεία αυτή η συντήρηση του Πανεπιστημίου Κύπρου, με τον προϋπολογισμό από εννιά-δέκα εκατομμύρια μέχρι τριάντα, που είναι σήμερα, και δεν ξέρω πού θα πάει. Εάν, λοιπόν, θα μπορούμε σ' αυτή τη λογική και, αντί της ριζικής αντιμετώπισης του ζητήματος με συγκριτικά ορθολογιστικά στοιχεία, που να τεκμηριώνουν στη συνείδηση εμάς που θα το ψηφίσουμε αλλά και των πολιτών, που ακούν ότι οι συγκεκριμένοι μισθοί και τα επιδόματα είναι δικαιολογημένα, ακολουθήσουμε άλλη οδό, εκείνη της παραχώρησης επιδομάτων, όπου βέβαια ελλείπουν τα ορθολογιστικά κριτήρια... Να 'μαστε δίκαιοι. Δε νομίζω να ισχυρίζεται κάποιος ότι στην επιτροπή Παιδείας έγινε ορθολογιστική αποτίμηση των αναγκών που έχουν οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι οποιασδήποτε βαθμίδας, για να τους παραχωρηθούν τα επιδόματα των £2.000, των £3.000 ή των £4.000. Εν τοιαύτη περιπτώσει, γιατί να μην είχαν δοθεί πέντε ή έξι ή επτά ή δέκα ή λιγότερα των επιδομάτων που δίνονται. Είναι γιατί λείπει η οποιαδήποτε ορθολογιστική προσέγγιση, όπως το ομολογεί και η έκθεση η οποία λέει καθαρά, έμμεσα πλην σαφώς, ότι τα ποσά αυτά δίνονται, γιατί ακριβώς ασκήθηκε η συγκεκριμένη πίεση, και καλώς βέβαια ασκήθηκε, εκ μέρους των εκπροσώπων της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Τελειώνω, κύριε πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Το πανεπιστήμιο είναι ένα μεγάλο πρόβλημα για την πολιτική, όχι βέβαια με την ευρεία και την αόριστη έννοια αλλά για την πολιτεία. Και θέλω να το τονίσω ιδιαίτερα για τη Βουλή, η οποία καλείται δημοσιονομικά να οριοθετεί τα έξοδα και τις δαπάνες οι οποίες απαιτούνται. Για να γίνει αυτό αποτελεσματικά, για να γίνει τεκμηριωμένα και πειστικά στη συνείδηση των πολιτών που μας παρακολουθούν, έχω την άποψη πως κάποτε θα πρέπει να γίνει μια συζήτηση εφ' όλης της ύλης με συγκριτικά στοιχεία τα οποία, εξ όσων ενθυμούμαι -και θα πρέπει να το πω αυτό, προτού εγκαταλείψω το βήμα- ζητήθηκε από τους πανεπιστημιακούς πριν δύο ή τρία χρόνια να φέρουν τα στοιχεία αυτά, αλλά μέχρι σήμερα, εξ όσων γνωρίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν έχουν προσκομιστεί τα στοιχεία αυτά, με αποτέλεσμα να ενεργούμε είτε εν θερμώ είτε εν τυφλώ είτε όπως θέλετε με άλλο τρόπο...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είτε εν βρασμώ...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εν τυφλώ...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...και εν βρασμώ...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι εν βρασμώ. Εν βρασμώ δε δίδονται επιδόματα, δίδονται πάτσοι, κύριε Πρόεδρε! Εδώ δεν εδοθήκαν πάτσοι, εδοθήκαν χρήματα, όπως ξέρετε πιθανώς, ναι. Εδώ εδοθήκαν χρήματα, κύριε Πρόεδρε, της Βουλής. Κατά συνέπεια, η σωστή ορθολογιστική προσέγγιση είναι η τεκμηριωμένη μελέτη και εκ των προτέρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η κ. Παπαδοπούλου.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Παρ' όλο που είναι ομόφωνο το νομοσχέδιο... δε θα επεκταθώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαντάζομαι αν δεν ήταν ομόφωνο, α!

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ:

Τα στοιχεία οπωσδήποτε χρειάζονται, για να υπάρχει μια συγκριτική κατάσταση για το πού στέκει το δικό μας πανεπιστήμιο σε σύγκριση με άλλα πανεπιστήμια του κόσμου. Εγώ τονίζω δύο σημεία, ότι είναι ανάγκη πράγματι η ίδια η κυβέρνηση να μας υποβάλει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δομής των θέσεων του διοικητικού προσωπικού, για να μπορούμε ορθολογιστικά να γνωρίζουμε ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες του πανεπιστημίου και ότι οπωσδήποτε δεν πρέπει το πανεπιστήμιο να το θεωρούμε ότι είναι μια οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία. Ίσως πράγματι, αν η κυβέρνηση φέρνει ένα κατ' αποκοπή ποσό και αποφεύγεται αυτή η συζήτηση στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, πιστεύω ότι αυτό θα βοηθήσει τις ανάγκες του πανεπιστημίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαντλήθηκε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ως πρόεδρος της επιτροπής πλέον θέλω να πω ότι η έκθεση δε λέει ούτε είναι αλήθεια ότι η επιτροπή προτείνει να εγκριθούν αυτά τα

επιδόματα, διότι υπήρξαν πιέσεις. Η επιτροπή προτείνει αυτά τα οποία ενέκρινε και επρότεινε η εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που παρατείνεται η συζήτηση σε κάποια θέματα, κυρίως σε τούτο, ασφαλώς οφείλεται στο ότι αντιλαμβανόμαστε με την έναρξη της συζήτησης ότι πίσω από το νομοσχέδιο υπάρχει μια άλλη μεγάλη συζήτηση που πρέπει να γίνει για το πανεπιστήμιο και ασφαλώς δεν πρέπει να γίνει τώρα. Αυτό που θέλω εγώ να πω, κατ' αντίθεση με αυτά που είπε ο κ. Προδρόμου, είναι ότι το ποσό των τριάντα, τριάντα πέντε εκατομμυρίων που δίδουμε ως προϋπολογισμό για το πανεπιστήμιο δεν πρέπει να συγκρίνεται με το τι δινόταν πριν μερικά χρόνια. Η σύγκριση του πανεπιστημίου μας πρέπει να γίνεται με τα μεγάλα πανεπιστήμια του κόσμου ή με σημαντικά πανεπιστήμια προς τα οποία θέλουμε να συγκριθούμε. Όχι προς τους εαυτούς μας η σύγκριση, αλλά προς οργανισμούς που θα θέλαμε σε οποιοδήποτε βαθμό να προσομοιάζουμε.

Το δεύτερο που έχω να πω είναι ότι το πανεπιστήμιό μας θα αντιμετωπίσει πολύ σύντομα σοβαρά προβλήματα όσον αφορά τη στελέχωσή του. Οι πληροφορίες που έρχονται από τους καθηγητές, από το ακαδημαϊκό προσωπικό είναι ότι η ανέλιξή τους, η αξιολόγησή τους, οι μισθοί που παίρνουν δεν είναι αυτοί, κατά την αντίληψή τους, που θα οδηγήσουν σε περαιτέρω ενίσχυση του πανεπιστημίου μας με ό,τι πιο αξιόλογο έχει η περιοχή.

Και κλείνω με μια παρότρυνση προς τη Βουλή, την επιτροπή Παιδείας και εις κατάληξη στον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας, ότι το πανεπιστήμιο δε θα πρέπει σε καμιά περίπτωση να αισθάνεται ότι η Βουλή, η επιτροπή Παιδείας και ο πρόεδρός της

δεν έχουν φίλια προσέγγιση, για να μην πω ότι εκπορεύεται από κάποιους ακαδημαϊκούς μία εντύπωση ότι είναι αντίθετη η δική μας στάση απέναντί τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης είναι ο τελευταίος.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Βάσει των όσων έχω ακούσει από την πλειοψηφία, έχει επιβεβαιωθεί η άποψή μου να καταψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κληρίδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαντλήθηκε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα πάρω εγώ το λόγο, κύριε Αναστασιάδη, μόνο μισή κουβέντα. Με την ευκαιρία, θέλω να στείλω ένα μήνυμα στους πανεπιστημιακούς, στην πρυτανεία και στους ανθρώπους οι οποίοι είναι επικεφαλής του ακαδημαϊκού προσωπικού του πανεπιστημίου. Έχουμε, διάφοροι από εμάς, πάρει μέρος στην τελετή αποφοίτησης των φοιτητών του πανεπιστημίου. Ενώσαμε πάρα πολύ άσχημα, εδόθη η εντύπωση ότι ο μεγαλύτερος αντίπαλος των ακαδημαϊκών είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων. Αυτό αδικεί τη Βουλή των Αντιπροσώπων! Θέλω να επιβεβαιώσω τα φιλικά αισθήματα, τα θετικά αισθήματα της Βουλής των Αντιπροσώπων συλλήβδην προς το πανεπιστήμιο και το πανεπιστημιακό προσωπικό. Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων, εν τη σοφία της, είχε εγκρίνει περισσότερη συμμετοχή στα διοικητικά και τα ακαδημαϊκά του πανεπιστημίου από όση οι φίλοι ακαδημαϊκοί θεωρούν ότι είναι το κατάλληλο ποσοστό είναι κάτι το οποίο συζητείται, αλλά δε νομίζω ότι ήταν εχθρική η ενέργεια προς την

κατεύθυνση των πανεπιστημιακών. Θέλω να το ξεκαθαρίσουμε αυτό το θέμα και είμαι σίγουρος ότι εκφράζω τα αισθήματα όλων των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού £664.324 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κληρίδης καταψηφίζει.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Ιωνάς Νικολάου	Ζαχαρίας Κουλίας
Μαρία Κυριακού	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και στις 8 Ιουλίου 2002. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα αναφορικά με ορισμένα αδικήματα που στρέφονται κατά των ηθών, έτσι που η κυπριακή νομοθεσία να συνάδει με τις σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων που η Κύπρος έχει αναλάβει ως υποψήφιο κράτος μέλος της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 153 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 154 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 155 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 156 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 159 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 164 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 166 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Αντικατάσταση του άρθρου 171 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Κατάργηση του εδαφίου (1) του άρθρου 173 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Αντικατάσταση του άρθρου 174 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Κατάργηση του άρθρου 174^Α του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 176 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 29 και 30 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου και «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Ιωνάς Νικολάου	Νίκος Κλεάνθους
Μαρία Κυριακού	Μάρκος Κυπριανού
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Μάριο Ματσάκη, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2001. Στη συνέχεια η επιτροπή εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου και το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Μαρτίου και στις 27 Ιουνίου του 2002. Στη συνεδρίαση της επιτροπής στις 7 Μαρτίου 2002 κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιόν της εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Οικονομικών, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του

Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα αστικά αδικήματα, ώστε να αυξηθεί από τις £6.000 στις £30.000 το ποσό που μπορούν να επιδικάζουν τα δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας ως αποζημιώσεις λόγω απώλειας (bereavement) στους εξαρτωμένους προσώπου που πέθανε συνεπεία αστικού αδικήματος. Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη αύξηση, εκτός του ότι κρίνεται δικαιολογημένη με βάση τα σημερινά οικονομικά δεδομένα (η τελευταία αύξηση ήταν το 1992), αναμένεται ότι θα συμβάλει στη μείωση των θανάτων από αστικά αδικήματα, ιδιαίτερα των τροχαίων, με την επίδειξη προσήκουσας επιμέλειας.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα αστικά αδικήματα, ώστε:

1. αποζημιώσεις για απώλεια (bereavement) να δικαιούνται εκτός από το/τη σύζυγο και οι συγγενείς του αποβιώσαντος μέχρι δεύτερου βαθμού,
2. να αυξηθεί το ποσό που μπορεί να επιδικαστεί ως αποζημίωση από £6.000 σε £10.000,
3. να επεκταθεί από δύο σε τρία χρόνια ο χρόνος κατά τον οποίο μπορεί να εγερθεί η αγωγή.

Ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου με επιστολή του προς την επιτροπή διατυπώνει τη διαφωνία του ως προς την πρόταση νόμου, γιατί θεωρεί το προτεινόμενο ποσό αποζημίωσης πολύ υψηλό, και δηλώνει διατεθειμένος να υιοθετήσει τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, νοουμένου ότι θα επαναφερθεί ο θεσμός της παραγραφής των αγώγιμων δικαιωμάτων, καθώς και η μείωση του ύψους του επιτοκίου στις δικαστικές αποφάσεις.

Οι υπόλοιποι προσκεκλημένοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, θεωρεί ότι το προτεινόμενο με την πρόταση νόμου ποσό των £30.000 ως αποζημίωση λόγω απώλειας είναι υπερβολικό, γι' αυτό και αποφάσισε να αποδεχθεί το ποσό των £10.000, που προτείνεται με το νομοσχέδιο. Παράλληλα, η επιτροπή υιοθέτησε τις υπόλοιπες πρόνοιες του νομοσχεδίου, στις οποίες συμπεριέλαβε στα πρόσωπα προς όφελος των οποίων θα εγείρεται αξίωση για αποζημιώσεις και τον πατέρα που αναγνώρισε τον αποβιώσαντα.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Αντιλαμβάνομαι ότι έχει ετοιμαστεί νέο κείμενο. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το ενιαίο σχέδιο νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ενιαίο σχέδιο νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός)

(Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Ιωνάς Νικολάου	Μάρκος Κυπριανού
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Νίκος Κλεάνθους
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της αστυνομίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα, ώστε να εξαιρείται από τις διατάξεις του η κατοχή μαχαιριών για σκοπούς διακόσμησης ή μαχαιριών που έχουν συλλεκτικό ή αρχαιολογικό χαρακτήρα ή που προορίζονται για οικιακή, επαγγελματική, εκπαιδευτική ή αθλητική χρήση ή για σκοπούς θήρας ή αλιείας

ή που αποτελούν μέρος της στολής μελών των ενόπλων δυνάμεων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλου κράτους. Η τροπολογία που προτείνεται σκοπό έχει την αποποινικοποίηση της κατοχής ορισμένου τύπου μαχαιριών για τις πιο πάνω χρήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει λεκτικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 86 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 34 και 35 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μου έχει υποδειχθεί πριν λίγο, κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, από εμέ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, από την Υπηρεσία, ότι μπορεί να υπάρχει μια λανθασμένη διατύπωση ενός άρθρου και παρακαλώ, αν είναι δυνατό, να μείνει για την έκτακτη συνεδρία στις 25 Ιουλίου, ώστε να το δούμε στην επιτροπή τη Δευτέρα και τα δύο μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Είναι και τα δύο μαζί τα νομοσχέδια;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μένουν και αυτά για τη συνεδρία στις 25· δηλαδή το υπ' αριθμόν 34 και το 35.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 37 και 38 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα

Ναρκωτικά - Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Κύπρου) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά - Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Κύπρου) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη

διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και γενικότερα για τη βελτίωσή της.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο τροποποιήσεις σκοπεύεται η θέσπιση του αναγκαίου νομικού πλαισίου, για να καταστεί δυνατή με δευτερογενή νομοθεσία η εφαρμογή του κοινοτικού κανονισμού που αφορά την ίδρυση Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας. Παράλληλα, προτείνονται τροποποιήσεις στη βασική νομοθεσία σε σχέση με κενά και αδυναμίες της που εντοπίστηκαν από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο κατά την εφαρμογή της στον ένα χρόνο της λειτουργίας του.

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση το νέο προτεινόμενο άρθρο 5Α στη βασική νομοθεσία, εισάγουν πρόνοιες για την εφαρμογή του κοινοτικού κανονισμού για τη δημιουργία του εθνικού φορέα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας Κύπρου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας αποτελεί έναν από τους δώδεκα ανεξάρτητους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που δημιουργήθηκαν για να ασχοληθούν ειδικώς με συγκεκριμένα θέματα, τα οποία επεκτείνονται από τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και το περιβάλλον μέχρι την καταπολέμηση του ρατσισμού και των ναρκωτικών. Βασικός κοινός στόχος των οργανισμών αυτών είναι η αποκέντρωση των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ανάπτυξη τεχνογνωσίας σε επιμέρους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας έχει ειδικότερα ως αποστολή του τη συλλογή και παροχή στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και στα κράτη μέλη αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων σε ευρωπαϊκό επίπεδο πληροφοριών στατιστικής ενημέρωσης και τεχνικής φύσεως για το φαινόμενο των ναρκωτικών και της τοξικομανίας, καθώς και για τις συνέπειές του.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου και των κανονισμών την επιτροπή προβλημάτισε ιδιαίτερα η πρόνοια με την οποία προβλέπεται η επιβολή ποινών στα πρόσωπα τα οποία παραβαίνουν τις διατάξεις της βασικής νομοθεσίας που αναφέρονται στην υποχρέωση να πληροφορήσουν και/ή να έχουν την έγκριση του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου για τις ενέργειές τους ενάντια στα ναρκωτικά.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πρόνοια για την επιβολή ποινών είχε προταθεί στο παρελθόν ως μέρος της βασικής νομοθεσίας και είχε απαλειφθεί με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που μελέτησε το αρχικό κείμενο της βασικής νομοθεσίας το 2000.

Οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας και της Νομικής Υπηρεσίας υποστήριξαν την άποψη ότι οι προτεινόμενες ποινές είναι απαραίτητες, για να ολοκληρωθεί η βασική νομοθεσία, στην οποία ήδη προβλέπονται τα συγκεκριμένα αδικήματα.

Έπειτα από αρκετό προβληματισμό η επιτροπή, έχοντας την άποψη ότι τα αδικήματα και οι ποινές δεν μπορεί να είναι όμοια και ισοπεδωτικά για όλες τις περιπτώσεις, γιατί κινδυνεύουν να αποθαρρύνουν την εθελοντική πρωτοβουλία στον τομέα της πρόληψης, θεωρεί ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να επανέλθει στη Βουλή με συγκεκριμένες προτάσεις της για τα ακόλουθα θέματα:

1. Θα πρέπει να επανεξετάσει το θέμα των ποινικών κυρώσεων και παράλληλα να προτείνει άλλους τρόπους συμμόρφωσης με την εθνική πολιτική στον τομέα της

πρόληψης στα πλαίσια της αντιναρκωτικής εθνικής στρατηγικής. Επίσης, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές πρόνοιες, ώστε πριν από το στάδιο των ποινικών κυρώσεων να μεσολαβεί ένα ενδιάμεσο στάδιο συνεννόησης και συμμόρφωσης με την αντιναρκωτική εθνική στρατηγική.

2. Οι εσωτερικοί κανονισμοί, που μετά από την τροποποίηση που εισηγείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θα μετατραπούν σε κανονισμούς που θα κατατίθενται στη Βουλή, θα πρέπει να ρυθμίζουν το όλο θέμα και να εμπλέκουν την εθελοντική πρωτοβουλία κατά τρόπο που να συμβαδίζει με την εθνική στρατηγική.

Παράλληλα, η επιτροπή κάλεσε την εκτελεστική εξουσία να μελετήσει ορισμένα ερμηνευτικά θέματα που επισημάνθηκαν στα πλαίσια της συζήτησης του πιο πάνω νομοσχεδίου και να επανέλθει με συγκεκριμένες προτάσεις σε σχέση με αυτά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε τη δέσμευση των αρμοδίων για τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου και την έγκριση των κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί το νομοσχέδιο, ώστε οι εσωτερικοί κανονισμοί που προβλέπονταν αρχικά σ' αυτό να μετατραπούν σε κανονισμούς που θα εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω να έρθω στο βήμα της Βουλής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Σε συντομία...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θα είναι μεγάλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Παρ' όλον τον τίτλο, ουσιαστικά αυτό το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί προνοούν για τον καταρτισμό ενός οργάνου συλλογής στοιχείων και πληροφόρησης, ενός κέντρου δηλαδή τεκμηρίωσης και πληροφόρησης αντίστοιχων διεθνών οργανισμών. Το λέω αυτό για να πω ότι δεν είναι τίποτε το επείγον, αλλά είναι εναρμονιστικό μέτρο.

Η Βουλή ψήφισε προηγουμένως ένα νομοσχέδιο που περιείχε μέσα πρόνοιες για ποινικοποίηση οποιασδήποτε ενέργειας για ναρκωτικά, που πιθανό να κρινόταν ότι είναι επιλήψιμο. Για παράδειγμα, μία δραστηριότητα εναντίον των ναρκωτικών, όπως είναι μια συναυλία ή μια ανακοίνωση ή μια διαφήμιση εις τους δρόμους, είναι δυνατό να κριθεί ότι αποτελεί παράβαση των προνοιών του νόμου. Τότε, όταν ψήφισε το προηγούμενο νομοσχέδιο η Βουλή, ακυρώθηκαν όλες οι πρόνοιες που είχαν σχέση με την ποινικοποίηση, αλλά υπέδειξε η Γενική Εισαγγελία ότι δεν είναι δυνατό να υπάρχουν πρόνοιες που αφορούν αδικήματα ή πλημμελήματα, χωρίς να υπάρχει κολασμός, χωρίς να υπάρχει πρόνοια για ποινές και έτσι επανέρχεται αυτή η αρχή.

Στην εξέταση του θέματος στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, θα έλεγα, σχεδόν όλοι οι συνάδελφοι είπαν ότι δεν επιθυμούν αυτή τη διαδικασία της τιμωρίας ανθρώπων που μπορεί να είναι με καλή πρόθεση που ενεργούν και ακριβώς να ενεργούν ενάντια εις τη χρήση των ναρκωτικών, αλλά να παρεξηγηθούν από το κέντρο πρόληψης ότι οι ενέργειές τους δεν είναι μέσα στα πλαίσια της γενικής στρατηγικής και πολιτικής που καθορίζει αυτό το σώμα. Και μερικοί από τους συναδέλφους υπέδειξαν ότι μπορούσε να γίνει μια διαδικασία, ώστε, προτού ασχοληθεί το κέντρο ή οι αρμόδιες αρχές με δίωξη, να υπάρχει μια συνεννόηση, μια συμβουλή, μια παραίνεση, ώστε να αποτραπούν ενέργειες που είναι δυνατό να είναι αντίθετες με τη στρατηγική. Και μας είπαν ότι τούτο σε μεγάλο βαθμό γίνεται με εσωτερικούς κανονισμούς που έχει το όργανο. Η επιτροπή μας δεν εδέχθη ότι οι εσωτερικοί κανονισμοί είναι ικανοποιητική προστασία και έγινε ήδη η τροποποίηση μέσα στο νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, ώστε αυτοί οι κανονισμοί να κατατίθενται στη Βουλή και να εγκρίνονται από τη Βουλή. Και είχαμε πει, ήταν ομόφωνη άποψη της επιτροπής, ότι θέλουμε ταυτόχρονα με την υποβολή αυτών των κανονισμών η κυβέρνηση να φέρει και πρόνοιες γι' αυτές τις διαδικασίες που σας είπα, ως πρώτο στάδιο να μην ασκείται η ποινική δίωξη, αλλά να υπάρχει συναίνεση.

Αυτό δεν μπορεί να γίνει σήμερα ούτε μπορούν να διαγραφούν οι πρόνοιες για την ποινικοποίηση, γιατί δεν είναι μόνο τα δύο εδάφια, έχει προεκτάσεις και σε αριθμό άλλων άρθρων. Για να μην καθυστερήσει η ψήφιση του νόμου, η εισήγησή μου είναι να ψηφιστεί μεν ο νόμος όπως έχει και με τις πρόνοιες για ποινικοποίηση, να προσθέσουμε όμως ένα άρθρο στο τέλος που να λέει ότι η εφαρμογή αυτού του άρθρου ή αυτό το άρθρο τίθεται εν ισχύ με την έγκριση των κανονισμών, ώστε, όταν θα φέρει η κυβέρνηση τους κανονισμούς, που όπως σας είπα θα συνεπάγονται και τις διευθετήσεις που έχω πει, να τεθεί σε εφαρμογή. Δηλαδή ψηφίζουμε το νόμο, αλλά η εισήγησή μου

είναι να προστεθεί ένα άρθρο που να ορίζει άλλη ημερομηνία εφαρμογής αυτού του άρθρου που να συμπίπτει με την έγκριση από τη Βουλή των σχετικών κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χρίστου

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν ολοκληρώθηκε η συνεδρία της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων είχαμε μείνει ουσιαστικά ο καθένας στις δικές του απόψεις σε σχέση με αυτή ειδικά την πρόνοια που έχει αναφερθεί, ότι πριν από οποιαδήποτε ενέργεια αναληφθεί από εθελοντικές οργανώσεις θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί γραπτή άδεια από το αντιναρκωτικό συμβούλιο και, αν δεν το κάνει, είναι ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση έξι μηνών ή με πρόστιμο μέχρι £3.000 ή και με τις δύο ποινές.

Εμείς είχαμε κρίνει ότι αυτή η πρόνοια δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, γιατί το αντιναρκωτικό συμβούλιο δεν έχει διαμορφώσει ακόμα μια εθνική πολιτική αρκετά γνωστή, ώστε να προσαρμόζεται η οποιαδήποτε δράση εθελοντικών οργανώσεων μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και, δεύτερον, έχουμε διαπιστώσει, πιστεύω σωστά, ότι σε καμιά χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι ποινικοποιημένες οι ενέργειες πρόληψης ενάντια στα ναρκωτικά από εθελοντικές οργανώσεις. Και η εισήγησή μας η αρχική ήταν για διαγραφή, απόσυρση αυτής της συγκεκριμένης πρόνοιας.

Η ενδιάμεση πρόταση που κάνει ο κ. Παπαδόπουλος, δηλαδή να μην ενεργοποιηθεί αυτό το άρθρο, ενώ θα ψηφιστεί ο νόμος, μέχρι την κατάθεση κανονισμών, οι οποίοι, κατά την εκτίμησή του αντιναρκωτικού συμβουλίου, θα μπορούν να ρυθμίζουν αυτά τα πράγματα, σ' αυτό το στάδιο μας ικανοποιεί και μπορούμε να ψηφίσουμε ολόκληρο το νομοσχέδιο με την προσθήκη αυτής της επιφύλαξης ή παρατήρησης στο τέλος του κειμένου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Του όρου.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έγινε μια πλατιά και εκτεταμένη συζήτηση στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Πλείστα από τα όσα έχουν λεχθεί έχουν εγερθεί από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Υπάρχει ένας φόβος ο οποίος είναι έντονος για το συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο, κατά την άποψή μας, είναι κορυφαίο σε σχέση με την κοινωνική πολιτική και το κοινωνικό πρόσωπο που πρέπει να έχει η πολιτεία, όχι μόνο προς αυτούς οι οποίοι πάσχουν αλλά και προς εκείνους οι οποίοι θέλουν να βοηθήσουν τους πάσχοντες. Εδώ μιλάμε για ένα σύνολο εθελοντών, εθελοντικών οργανώσεων, οι οποίοι, με απώλεια χρημάτων, προσωπικού χρόνου, χρόνου που έχει σχέση με τις εργασίες τους, προσφέρουν.

Δεν μπορούμε, και όταν ακόμα ψηφιστεί ο νόμος και θα έρθουν οι κανονισμοί μετά, όπως εισηγείται ως ενδιάμεση πρόταση ο κ. Παπαδόπουλος, που θα συμφωνήσουμε, να μην προβλέπεται στους κανονισμούς αυτούς ο μηχανισμός αποπυροδότησης, δεν μπορούμε να το αφήσουμε, αν και εφόσον το θελήσει και η εκτελεστική εξουσία να συμπεριλάβει σ' αυτούς τους κανονισμούς που θα έρθουν μεταγενέστερα, μετά τη σημερινή επιψήφιση, να συμπεριλάβει αυτό το κρίσιμο στοιχείο.

Ήταν ένα στοιχείο το οποίο ηγέρθη στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, όλοι οι συνάδελφοι τοποθετήθηκαν και νομίζω ήταν δεδομένη η συμφωνία, πλην της πιο προωθημένης θέσης, οφείλω να ομολογήσω, της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όπου ήταν ολοκληρωτικά εναντίον της οποιασδήποτε ποινικοποίησης, δηλαδή εναντίον της φιλοσοφίας και της αρχής του νόμου. Αλλά

σήμερα με ικανοποίηση ακούω ότι συμφωνά και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ. Άρα συμφωνούμε όλοι.

Αυτό το οποίο μένει είναι να τονίσουμε ότι στους κανονισμούς οι οποίοι θα έρθουν, μετά την επιψήφιση του συγκεκριμένου σημερινού νομοσχεδίου, θα συμπεριλαμβάνεται ο μηχανισμός αποπυροδότησης. Αν ποινικοποιούμε κάποιες συμπεριφορές των εθελοντών... Όχι να μην τους δίνουμε και την ευκαιρία σε μια φιλική συζήτηση που θα πρέπει να γίνεται με τους επικεφαλής του αντιναρκωτικού συμβουλίου, που εκφράζει την εθνική πολιτική και στρατηγική επί του θέματος, να δίνουν εξηγήσεις πριν την επιβολή προστίμου ή την οποιαδήποτε έναρξη διαδικασίας εναντίον τους. Εναντίον ποιων; Όχι εγκληματιών αλλά εθελοντών, οι οποίοι θέλουν να βοηθήσουν στην καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με τη σημείωση ότι θα πρέπει να λεχθεί στην εκτελεστική εξουσία πως οι κανονισμοί οι οποίοι αφορούν την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών θα διαλαμβάνουν ως πρωταρχικό στοιχείο την εγκαθίδρυση μηχανισμού αποπυροδότησης της οποιασδήποτε διαφοράς η οποία πιθανό να προκύψει μεταξύ των μελών του αντιναρκωτικού συμβουλίου και των οποιωνδήποτε συμβουλίων ή ατόμων των εθελοντικών οργανώσεων που εργάζονται για τον ίδιο στόχο και σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κληρίδη, είστε ο τελευταίος, αντιλαμβάνομαι.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε συμφωνώ με την ποινικοποίηση που επιχειρεί αυτή η νέα νομοθεσία. Να υπενθυμίσω ότι καμιά ενέργεια ενάντια στα ναρκωτικά, έτσι λέει η τροποποίηση που πάμε να ψηφίσουμε τώρα, αν δεν τύχει της προηγούμενης έγκρισης του συμβουλίου και αν δεν κατατεθούν διάφορα έγγραφα, επεξηγήσεις στο συμβούλιο

και δοθεί η άδεια, δεν μπορεί να γίνει και, αν γίνει χωρίς την έγκριση του συμβουλίου, είναι ποινικό αδίκημα. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι εθελοντικές οργανώσεις, αυτό που ονομάζουμε η κοινωνία των πολιτών, ή και πολίτες που θέλουν να κάμουν κάποια εκδήλωση ή να γράψουν κάτι ή να αρθρογραφήσουν ή να διοργανώσουν μια παράσταση κινηματογραφική, αν θέλετε, με στόχο την καταπολέμηση της μάστιγας αυτής των ναρκωτικών, και το κάνουν, ενώ δεν έχουν πάρει την άδεια από τούτο το συμβούλιο, διαπράττουν ποινικό αδίκημα. Με όλο το σέβας έχω την άποψη ότι αυτές οι πρόνοιες θίγουν θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα, θίγουν το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης, του λόγου και της άποψης. Και θα τεθεί τεράστιο πρόβλημα και νομικό και συνταγματικό. Και η φιλοσοφία του ότι θα πρέπει την κοινωνία των πολιτών να τη μαντρίσουμε σε οποιοδήποτε τομέα, κάτω από οποιαδήποτε συμβούλια -αύριο μπορεί να είναι και για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μπορεί να είναι και για τους διαβητικούς, μπορεί να είναι, δεν ξέρω, για ποιους άλλους- η φιλοσοφία του ότι πρέπει να παίρνουμε άδεια, δηλαδή, από κάπου, για να κάνουμε οτιδήποτε ή για να μιλήσουμε, είναι μια πάρα πολύ αρνητική και επικίνδυνη εξέλιξη, κατά τη γνώμη μου, και γι' αυτό το λόγο θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγινε η πρόταση, την οποία θέτω ενώπιόν σας, να ψηφιστεί ο νόμος με διάταξη η οποία να οδηγεί στην εφαρμογή του σχετικού άρθρου, εφόσον κατατεθούν και εγκριθούν σχετικοί κανονισμοί.

Ορίστε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σωστά είπατε την πρόταση. Αν είναι για να ικανοποιηθούν και οι άλλες ενστάσεις, θα μπορούσε να μπει εξειδικευμένη πρόνοια: Νοουμένου ότι το άρθρο σχετικά με την

ποινικοποίηση δε θα τεθεί σε εφαρμογή προτού έρθουν οι κανονισμοί. Ως υποχώρηση, δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τζιαι ικανοποιείται η άλλη πλευρά! Η άλλη πλευρά που μίλησε είναι σαφώς εναντίον της όποιας ποινικοποίησης. Εδώ είναι το θέμα!

Τι είναι, κύριε Χρίστου; Κάματε μια πρόταση την οποία έθεσα μπροστά στο σώμα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η πρόταση, κύριε Πρόεδρε, που γίνεται και ενδεχομένως να εγκριθεί δε δεσμεύει ούτε εμάς που διαφωνούμε με την ποινικοποίηση. Με ποια έννοια; Όταν θα έρθουν οι κανονισμοί και θα συζητήσουμε τους κανονισμούς, αν δίδουν ομαλές διεξόδους στη συζήτηση μεταξύ του αντιναρκωτικού συμβουλίου και των εθελοντικών οργανώσεων, τότε είναι εντάξει. Αν δε δίνουν ομαλές διεξόδους, ενδεχομένως να κάνουμε τροπολογία πάνω στο νόμο που ψηφίζουμε σήμερα. Όμως ψηφίζουμε σήμερα το νόμο, γιατί έχει σημασία ο νόμος να ψηφιστεί. Εδώ είναι η διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης... Πρέπει να πω και για δεύτερη, αντιλαμβάνομαι, και για τρίτη ανάγνωση και μετά να ρωτήσω. Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 1 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Αντικατάσταση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Αντικατάσταση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Αντικατάσταση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Κατάργηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου με τη διάταξη η οποία έχει προστεθεί, με τον όρο, δηλαδή, ότι θα ενεργοποιηθεί το σχετικό άρθρο, εφόσον έρθουν εδώ και εγκριθούν κανονισμοί σχετικοί.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, δε θα μπορούμε να το αλλάξουμε μετά, κύριε Πρόεδρε! Αν εγκριθούν κανονισμοί...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

Μπορεί να τροποποιηθεί ο νόμος, κύριοι! Λοιπόν.

Δε συζητούμε τώρα, κύριε Χρίστου, τώρα ψηφίζουμε!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ήδη ψηφίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά συζητάτε κιόλας. Δεν επιτρέπεται από τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν κατά;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κατά του νόμου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, και του νόμου και της τροπολογίας. Είναι συνολικά μαζί.

(Ο βουλευτής κ. Χρίστος Κληρίδης ψηφίζει εναντίον.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μια ψήφος κατά.

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έξι αποχές.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, μία εναντίον και έξι αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα είναι «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Ποιος είναι ο πρόεδρος της επιτροπής, που θα διαβάσει την έκθεση;

Κύριε Παπαδόπουλε. Δεν είναι ομόφωνη, γι' αυτό παρακάλεσα να τη διαβάσετε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο σ' ένα σημείο είναι που διαφωνούμε. Αν θέλετε, να το αναφέρω χωρίς να διαβάσω όλη την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν από τις 14 Ιανουαρίου μέχρι και τις 8 Ιουλίου 2002. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου που εμπίπτουν στα πλαίσια του κεφαλαίου της Ελεύθερης Διακίνησης Αγαθών.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή υλοποιεί την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναφορικά με τη μεταφορά της αρμοδιότητας της πιστοποίησης από τον Κυπριακό Οργανισμό Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (ΚΟΠΕΠ) σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μόνο μέτοχο το κράτος, η οποία θα αναλάβει τη δραστηριότητα της πιστοποίησης προϊόντων και συστημάτων ποιότητας.

Λόγω του ότι για την υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης απαιτείτο εκτενής τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, κρίθηκε σκόπιμη η σύνταξη νέου νόμου βάσει του οποίου καταργούνται οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμοι του 1975 έως 1996 [Ν. 68/75, 6/77, 16/83 και 24(Ι)/96] και καθιερύεται νέος οργανισμός με την ονομασία “Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης και Διαπίστευσης”.

Ο νέος οργανισμός θα αποτελεί συνέχεια του καταργούμενου οργανισμού και θα λειτουργεί όπως ο καταργούμενος οργανισμός, δηλαδή:

1. θα διοικείται και θα ενεργεί μέσω διοικητικού συμβουλίου, αποτελούμενου από δεκατρία μέλη,
2. θα έχει διευθυντή, ο οποίος θα είναι ανώτερος λειτουργός του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού,
3. τα έσοδα και έξοδά του θα ενεργούνται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας,
4. θα παρέχονται από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διευκολύνσεις και προσωπικό με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία του οργανισμού.

Το διοικητικό συμβούλιο του ιδρυόμενου οργανισμού, σε αντίθεση με το συμβούλιο του καταργούμενου οργανισμού, θα μπορεί να διαχειρίζεται το εγκεκριμένο σκέλος του προϋπολογισμού του οργανισμού, να εκμισθώνει εξωτερικούς συνεργάτες και να υποβάλλει εισηγήσεις για τη στελέχωση του οργανισμού. Σκοπός των εν λόγω εξουσιών είναι η διασφάλιση, έστω εν μέρει, της ανεξαρτησίας του οργανισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, η τυποποίηση και η πληροφόρηση είναι, κατά το κοινοτικό δίκαιο, απαραίτητες υποδομές για την προστασία της υγείας και ασφάλειας οποιουδήποτε προσώπου και την ελεύθερη διακίνηση αγαθών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλουν να κηρύσσουν ως εθνικά πρότυπα τα πρότυπα που έχουν υιοθετήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και να ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους οργανισμούς τυποποίησης άλλων κρατών μελών για τα πρότυπα που έχουν κηρύξει ή πρόκειται να κηρύξουν ως εθνικά πρότυπα.

Ιστορικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο ΚΟΠΕΠ λειτουργεί από το 1975 με βάση τους περί Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμους του 1975 έως 1996. Οι βασικές αρμοδιότητες του οργανισμού είναι η ετοιμασία και έγκριση των

εθνικών προτύπων της Κύπρου και η πιστοποίηση προϊόντων και συστημάτων ποιότητας. Ο οργανισμός ενεργεί μέσω διοικητικού συμβουλίου, το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του περί Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμου, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού έχει την ευθύνη να παρέχει στον οργανισμό το προσωπικό και άλλες διευκολύνσεις. Με βάση αυτή την πρόνοια, ο οργανισμός εξυπηρετείται από λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού που διορίζονται από τον υπουργό ως λειτουργοί και επιθεωρητές του ΚΟΠΕΠ και χρηματοδοτείται από κονδύλια του προϋπολογισμού του υπουργείου. Με βάση το ίδιο άρθρο, το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει διευθυντή του οργανισμού, ο οποίος επίσης κατέχει οργανική θέση στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το Δεκέμβριο του 1999 κατατέθηκε στη Βουλή νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος», σύμφωνα με το οποίο ο ΚΟΠΕΠ θα αποκτούσε δικό του προσωπικό και προϋπολογισμό και θα είχε τις δραστηριότητες της τυποποίησης, της πιστοποίησης, της διαπίστευσης και της πληροφόρησης για πρότυπα και τεχνικούς κανονισμούς. Ωστόσο, μετά από τη συζήτηση του θέματος στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Εμπορίου και Βιομηχανίας και στη συνέχεια στην ολομέλεια του σώματος, η πλειοψηφία των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων απέρριψε τον Απρίλιο του 2000 το νομοσχέδιο και εισηγήθηκε στην εκτελεστική εξουσία, αντί για το προτεινόμενο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με τις συνεπαγόμενες κατά την άποψη της πλειοψηφίας οικονομικές επιβαρύνσεις για το κράτος, να δημιουργηθεί μετοχική εταιρεία, για να αναλάβει τις δραστηριότητες της πιστοποίησης και διαπίστευσης.

Η εκτελεστική εξουσία τον Αύγουστο του 2000 προχώρησε, με την προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 52.302, στη σύσταση

εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με μόνο μέτοχο το κράτος, για να αναλάβει τη δραστηριότητα της πιστοποίησης προϊόντων και συστημάτων ποιότητας. Στο τέλος του Νοεμβρίου του 2001 η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με το οποίο ανατίθεται στον ΚΟΠΕΠ η αρμοδιότητα της διαπίστευσης και πληροφόρησης, παράλληλα με την αρμοδιότητα της τυποποίησης, την οποία ήδη έχει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, εξετάζοντας το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, διαπίστωσε ότι αυτό δεν είναι προσαρμοσμένο στην απόφαση της πλειοψηφίας των μελών των επιτροπών και της Βουλής, με βάση την οποία είχε απορριφθεί το αρχικό νομοσχέδιο, γι' αυτό και ζήτησε από τη Νομική Υπηρεσία να αναδιαμορφώσει το κείμενο, ώστε να ανταποκρίνεται στις επιθυμίες της πλειοψηφίας των μελών της.

Ειδικότερα, στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αναθεωρήθηκε σύμφωνα με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας, έχει περιληφθεί νέα πρόνοια που το διαφοροποιεί ουσιαστικά από το αρχικό, με βάση την οποία οι εξουσίες και αρμοδιότητες που αφορούν τη δραστηριότητα της τυποποίησης και τη διαδικασία της πληροφόρησης στον τομέα της τυποποίησης ανήκουν στην Κυπριακή Εταιρεία Τυποποίησης η οποία συστάθηκε βάσει του περί Εταιρειών Νόμου στις 22 Μαΐου 2002 και μπορούν να ασκούνται από τον οργανισμό μόνο σε περίπτωση που αυτές ανατεθούν στον οργανισμό από την εν λόγω εταιρεία. Η νεοϊδρυθείσα εταιρεία έχει επίσης τη δυνατότητα να τερματίσει οποτεδήποτε με απόφασή της την ανάθεση στον οργανισμό των δραστηριοτήτων της τυποποίησης και της πληροφόρησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υιοθετεί κατά πλειοψηφία τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε

νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τυποποίησης, Διαπίστευσης και Τεχνικής Πληροφόρησης Νόμος του 2002».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διαφωνούν με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής, υποστηρίζοντας ότι όλες οι προβλεπόμενες στο νόμο δραστηριότητες θα έπρεπε να ασκούνται από ένα νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, όπως προβλεπόταν στο πρώτο νομοσχέδιο του 1999, το οποίο η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις είχε τότε υποστηρίξει. Οι εν λόγω βουλευτές διαφωνούν περαιτέρω με τη σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και κυρίως με την ανάθεση σ' αυτήν και άλλων δραστηριοτήτων πλην της πιστοποίησης, δηλώνοντας ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στη μορφή που αρχικά κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία και πριν να τροποποιηθεί με βάση τις θέσεις της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής ήταν πλησιέστερο προς τη θέση αρχής την οποία η ομάδα τους υποστήριξε σε όλα τα στάδια της συζήτησης του θέματος. Οι εν λόγω βουλευτές επιφυλάχθηκαν περαιτέρω να εκφράσουν τις απόψεις τους στην ολομέλεια του σώματος κατά τη συζήτηση του όλου θέματος, όπου και προτίθενται να υποβάλουν σχετική τροπολογία.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής των Ενωμένων Δημοκρατών κ. Ανδρούλα Βασιλείου διαφωνεί επίσης με τη θέση της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής και τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι τρεις αρμοδιότητες που το κράτος μας πρέπει να διεξάγει. Από τη μια είναι η διαπίστευση των προτύπων, κάτι που σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο η κυβέρνηση μπορεί να κάμει, είναι η πιστοποίηση και η τυποποίηση. Η πιστοποίηση και η τυποποίηση, όπως είναι στο νέο νομοσχέδιο το οποίο έχει έρθει, θα διεξάγονται από

μια εταιρεία δημοσίου δικαίου της οποίας μόνος μέτοχος θα είναι η κυβέρνηση. Και θα διεξάγονται και οι δύο υπηρεσίες. Η άλλη άποψη είναι η άποψη της διαφωνίας προς το νόμο που έχουμε ενώπιόν μας και λέει ότι η τυποποίηση πρέπει να πάει μαζί με την κυβερνητική υπηρεσία που σήμερα κάνει αυτή τη δουλειά.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, απ' όσο μπόρεσα να διαπιστώσω, πρώτον, από τα έγγραφα αλλά, και το πιο σημαντικό, σε συνεδρίαση με τη διευθύντρια της υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασχολείται με αυτό το θέμα -μέρους, δηλαδή, της επιτροπής, του commission, των Ηνωμένων Εθνών- η επικρατούσα τακτική στα εννέα κράτη από τα δεκαπέντε είναι τυποποίηση και πιστοποίηση να πηγαίνουν μαζί. Όμως αυτό δεν είναι θέμα που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση· επαφίεται στην κάθε χώρα.

Οι ενστάσεις για να μην πάνε στην εταιρεία είναι δυο ειδών. Η μια άποψη λέει, ως θέμα αρχής: Γιατί από την κρατική υπηρεσία που ήταν να τη δίνουμε σε ιδιωτική εταιρεία; Εκείνο που τονίζω είναι ότι αυτή η άποψη, που σε πολλές άλλες περιπτώσεις τουλάχιστον από μας είναι πλήρως αποδεκτή, δεν τυγχάνει εφαρμογής σ' αυτή την περίπτωση, διότι δεν πρόκειται για εταιρεία ιδιωτικού δικαίου. Είναι δημόσια εταιρεία με μόνο μέτοχο το κράτος, το οποίο διορίζει μάλιστα το συμβούλιο αντιπροσωπευτικά από τα επιμελητήρια, από τις συντεχνίες, εργοδότες, όλους τους ενδιαφερομένους, εν πάση περιπτώσει.

Η δεύτερη πηγή ένστασης λέει ότι, «κύριοι, η εταιρεία αυτή δεν έχει την αρμοδιότητα ούτε την ικανότητα ούτε το προσωπικό να κάνει αυτή τη δουλειά, επομένως να παραμείνει στους υπαλλήλους που την κάνουν μέχρι σήμερα». Εδώ να πω δυο σημεία: Πρώτον, εκείνοι που λεν δεν πρέπει να γίνει εταιρεία δε λεν ότι θα το κρατήσει η κυβερνητική υπηρεσία· λένε να γίνει ημικρατικός οργανισμός. Και λέω, αν ο ημικρατικός οργανισμός που θα εγκριθεί, που θα τους ικανοποιούσε -βεβαίως με ψηλότερες μισθολογικές κλίμακες- δε θα έχει το προσωπικό του, το ίδιο και η εταιρεία.

Και το δεύτερο, που λέμε εμείς, ακριβώς γι' αυτό το λόγο, είναι ότι για το διάστημα μέχρις ότου η εταιρεία αποκτήσει το προσωπικό, τις εμπειρίες, τεχνογνωσία, αν χρειάζεται, για να γίνει, έχει πρόνοια μέσα ο νόμος που λέει ότι η εταιρεία εκχωρεί την εκπλήρωση αυτών των καθηκόντων στην κρατική υπηρεσία, όπως έχει σήμερα. Αν οι κύριοι ενδιαφέρονται για το τι θα γίνει η δουλειά τους, είναι εύκολη δουλειά. Απλώς θα μεταπηδήσουν από τις σημερινές τους θέσεις στην εταιρεία, αν θέλουν. Αλλά, επειδή θέλουν μεν, αλλά ίσως με βελτιωμένους όρους υπηρεσίας και μισθούς, δε νομίζω ότι έχει πειστικότητα το επιχείρημα. Αυτό είναι το μόνο θέμα διαφωνίας. Δηλαδή, αν η πιστοποίηση θα μείνει στην κυβέρνηση, διότι είπαμε η διαπίστευση θα μείνει έτσι κι αλλιώς, ή αν η τυποποίηση θα πάει μαζί με την πιστοποίηση σ' ένα όργανο και αυτό το όργανο να είναι η εταιρεία όπως την έχω περιγράψει, με βάση το τι προνοεί ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της συζήτησης του σημερινού νομοσχεδίου, εμείς ήδη έχουμε καταθέσει τροπολογίες που στο βασικό τους περιεχόμενο, όλες μαζί, αποτελούν μέρος της άποψής μας, ότι δε θα πρέπει να εκχωρηθεί η αρμοδιότητα τυποποίησης σε εταιρεία η οποία δημιουργήθηκε για τούτο, αλλά να παραμείνει στον υφιστάμενο Κυπριακό Οργανισμό Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας, ο οποίος θα μετονομαστεί σε Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης και Διαπίστευσης. Όπως θα θυμάστε, το 2000, όταν ενώπιον της ολομέλειας είχε συζητηθεί το κυβερνητικό νομοσχέδιο, το δικό μας κόμμα ήταν το μόνο, αν δεν κάμνω λάθος, το οποίο υποστήριξε ακριβώς αυτή την πρόταση την κυβερνητική, η οποία επρονοούσε για μετατροπή του Οργανισμού Προτύπων σε ημικρατικό οργανισμό με δικό του προσωπικό και προϋπολογισμό και ανάθεση στο προσωπικό των αρμοδιοτήτων της διαπίστευσης και της τεχνικής

πληροφόρησης, πέρα από την τυποποίηση και την πιστοποίηση. Η δική μας άποψη ήταν ότι εκείνη η πρόταση εξασφάλιζε -και επί της ουσίας- και με άλλα κριτήρια, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κριτήρια κόστους, το ζητούμενο αποτέλεσμα.

Η σημερινή μας τοποθέτηση, κύριε Πρόεδρε, είναι μία μετακίνηση από την προηγούμενή μας θέση, με στόχο, όπως ελπίζαμε τουλάχιστο, να βρεθεί ένας συμβιβασμός. Δεν εξευρέθη συμβιβασμός. Πιστεύουμε ότι η πρότασή μας εξακολουθεί να εξυπηρετεί στο μέγιστο βαθμό το δημόσιο συμφέρον, είναι η τεκμηρίωση που προκύπτει από τη μελέτη του θέματος, ότι σε κάθε κράτος ο εθνικός οργανισμός τυποποίησης είναι μόνο ένας, ο οποίος είναι και ο επίσημα αναγνωρισμένος οργανισμός τυποποίησης, μπορεί να είναι ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου -με συγχωρείτε, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου- όμως είναι η θέση μας ότι έχουμε μπροστά μας μία κατάσταση. Έχουμε από το 1975 τον κυπριακό οργανισμό, τον ΚΟΠΕΠ, ο οποίος είναι γνωστός σε όλο τον ευρωπαϊκό και το διεθνή χώρο, έχει προσωπικό με μεγάλη γνώση και εμπειρία στο θέμα της τυποποίησης και το θεσμικό του πλαίσιο σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι εναρμονισμένο με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Συνεπώς, βρίσκουμε εντελώς αχρείαστο και εντελώς επιζήμιο το άρθρο 30 του νομοσχεδίου, με βάση το οποίο η σημαντική αυτή αρμοδιότητα φεύγει από υφιστάμενο οργανισμό, τον οποίο μπορούμε να μετασχηματίσουμε σε ό,τι θέλουμε εμείς, για να πάει σε μία εταιρεία ιδιωτικού δικαίου -δε θα είναι δημοσίου δικαίου, θα είναι ιδιωτικού δικαίου- και, επειδή κατά τεκμήριο δεν είναι σε θέση αυτή τη στιγμή να αναλάβει αυτές τις αρμοδιότητες, βάζουμε μέσα το άρθρο 30 με το οποίο της δίνουμε αυτής της εταιρείας το δικαίωμα, όποτε θέλει και εάν θέλει, να μεταφέρει τις ευθύνες τυποποίησης πίσω στον ΚΟΠΕΠ. Πίσω δηλαδή στο κρατικό τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Κατά την άποψή μας, είναι παράδοξο η κυβέρνηση να εκχωρεί εξουσία σε μία εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, που ανήκει εκατό τοις εκατό στην κυβέρνηση, και αυτή η εταιρεία να την επιστρέφει πίσω σε κυβερνητικό τμήμα.

Υπήρχε η θέση από τους συναδέλφους, που είναι σεβαστή, στην περασμένη μας συζήτηση, ότι δεν ήταν επιθυμητή η δημιουργία ημικρατικού οργανισμού, γιατί, κατά την άποψή τους, το κόστος δραστηριοτήτων εκεί θα ήταν πιο υψηλό απ' ό,τι της εταιρείας. Εμείς αμφισβητούμε αυτή την εκτίμηση. Αμφισβητούμε και την πραγματικότητα που θα αντιμετωπίσουμε και τους αριθμούς που βρίσκονται εν εξελίξει. Δεν έχουν δοθεί καθόλου στοιχεία και εγώ τουλάχιστο δεν είδα ούτε υπολογισμό για το τι θα στοιχίσει αυτή η εταιρεία και έχω την εντύπωση ότι ψηφίζουμε σήμερα ή θα ψηφίσουμε σήμερα κάτι για το οποίο δεν ξέρουμε το πραγματικό του κόστος και την πραγματική του εξέλιξη. Ελέχθη τότε, σε σημείωμα που κυκλοφόρησε στην ολομέλεια, στη Βουλή, ότι η εταιρεία θα εργαζόταν μέσω υπεργολαβιών, θα εργοδοτούσε ελάχιστο προσωπικό, έναν εκτελεστικό διευθυντή -είπαν κάποιοι συνάδελφοι- γραφειακό προσωπικό και ούτω καθεξής. Δεν μπορεί κανένας, νομίζω, στα σοβαρά να υποστηρίξει ότι εταιρεία που θα αναλάβει την τυποποίηση -μένω μόνο στην τυποποίηση, γιατί θα είναι δεσμευτική αυτή η λειτουργία για την εταιρεία- είναι δυνατό να λειτουργήσει με αυτό το προσωπικό για το οποίο μιλούμε τώρα και όταν δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή άλλος οργανισμός ή φορέας εκτός από τον ΚΟΠΕΠ.

Υπήρξε το επιχείρημα ότι η όλη πρόταση για τον ημικρατικό οργανισμό επήγαζε από επιθυμία υπαλλήλων να πάρουν υψηλότερες κλίμακες, να πάρουν πιο υψηλές θέσεις, μεταβαίνοντας από το κρατικό τμήμα στον ημικρατικό οργανισμό, και ούτω καθεξής. Το νομοσχέδιο που είχαμε μπροστά μας, κύριοι συνάδελφοι, το 2000 δεν προνοούσε για καμία νέα ή υψηλότερη θέση από εκείνες που ήταν στο δημόσιο τομέα. Αντίθετα, υπήρχε πρόνοια για μεταφορά των υπαλλήλων με τις ίδιες κλίμακες. Εμείς θα

αποφασίζαμε στο μέλλον εάν θα εγκρίναμε αιτήματα των υπαλλήλων του νέου ημικρατικού οργανισμού για υψηλότερες κλίμακες ή για υψηλότερες απολαβές και είχαμε κάθε επιχείρημα να τις απορρίψουμε, εφόσον το αρχικό νομοσχέδιο ήταν συγκεκριμένο. Ελέγχθη τότε από συναδέλφους ότι το κόστος θα ήταν £2.000.000. Δεν ξέρω πώς υπολογίστηκε αυτό το κόστος ή με ποιους υπολογισμούς κατέληξαν οι συνάδελφοι σε αυτό τον αριθμό.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ένα λεπτό.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι εμείς που καταλήξαμε. Υπάρχει έγγραφη πρόταση της κυβέρνησης με θέσεις αριθμημένες και κόστος δύο εκατομμυρίων στην έναρξη. Δεν είναι δικοί μας υπολογισμοί.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ δεν έχω δει κυβερνητική ανάλυση, κύριε Παπαδόπουλε. Προσπάθησα να βρω σημειώματα κυβερνητικά που να λένε αυτό το πράγμα και δεν τα έχω επισημάνει. Αν τα έχετε, θα με βοηθήσετε πραγματικά. Διερωτώμαι όμως αν το κόστος της εταιρείας είναι γνωστό, όταν και όπως θα εξελιχθεί. Έχω την εντύπωση ότι όχι μόνο οι κλίμακες θα είναι πιο υψηλές -και είναι γνωστό στους ενδιαφερομένους ότι ο πρόεδρος της εταιρείας έχει ήδη αποταθεί στο μελετητή και έχει ζητήσει αναβάθμιση των κλιμάκων και των μισθολογικών απολαβών των υπαλλήλων της εταιρείας- αλλά, κατά την άποψή μου, και ότι δίνουμε με αυτή τη διευθέτηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μία τεράστια διαπραγματευτική ισχύ σε αυτή την εταιρεία απέναντι στην κυβέρνηση. Γιατί θα έχει το δικαίωμα, όποτε αποφασίσει, να στέλλει υποθέσεις στον ΚΟΠΕΠ, όποτε αποφασίσει,

να μη στέλλει και να χειρίζεται τα θέματα κατά τη δική της απόλυτη κρίση, όπως εγώ αντιλαμβάνομαι την πρόνοια του νομοσχεδίου.

Έχω την άποψη, καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, ότι το άρθρο 30 θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα και εικόνας και εντυπώσεων όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και παρακάτω. Έχω την άποψη ότι, εάν θέλουμε πράγματι έγκαιρα, με ταχύτητα και αξιοπιστία, να μεταφέρουμε τις ευθύνες με βάση τις πρόνοιες που είμαστε δεσμευμένοι να εφαρμόσουμε, θα πρέπει να προχωρήσουμε, ως έσχατη δική μας τοποθέτηση, επαναλαμβάνω, στην ψήφιση του νομοσχεδίου, αλλά να προχωρήσουμε με αφαίρεση του άρθρου 30 και όλων των προνοιών που προκύπτουν από αυτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά. Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, διότι νομίζω ότι το θέμα είναι πολύ απλό και με πολλά λόγια χάνουμε την ουσία. Το αν θα προχωρήσουμε σε ημικρατικό οργανισμό ή εταιρεία ιδιωτικού δικαίου με εκατό τοις εκατό μέτοχο την κυβέρνηση, αυτό έχει αποφασιστεί. Αυτό ουσιαστικά που πρέπει να αποφασίσουμε σήμερα είναι αν θέλουμε τούτη την εταιρεία που εψηφίσαμε να την έχουμε να είναι βιώσιμη ή την εψηφίσαμε και, με άλλους τρόπους τώρα, θέλουμε να μην είναι βιώσιμη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όσοι την εψηφισαν!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όσοι την εψηφισαν. Και πιστεύω ότι και αυτοί που δεν την εψηφισαν πρέπει να θεωρούν το θέμα σαν ένα τετελεσμένο γεγονός και να πηγαίνουμε παρακάτω. Δε θα

στρεψοδικούμε, για να χρησιμοποιήσω μία φράση, κύριε Πρόεδρε, που χρησιμοποιήθηκε για άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Που εγίνηκε σε άλλο θέμα, όχι που χρησιμοποιήθηκε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, που χρησιμοποιήθηκε! Είναι πιο δόκιμη, νομίζω, στην περίπτωση τούτη. Και λέω ότι το βασικό που έχουμε να αποφασίσουμε είναι ακριβώς αν θέλουμε τούτη την εταιρεία να την έχουμε βιώσιμη ή να την κάμουμε και να την κλείσουμε. Τίποτε άλλο.

Όσον αφορά το κόστος, είναι απλό το θέμα. Ούτε μελέτες θέλουμε, και τα είδαμε στην επιτροπή Εμπορίου, όσοι είσαστε μέλη και τα ξέρετε, ούτε τίποτε. Η ίδια η αντίδραση κάποιων υπαλλήλων το λέει. Όταν ήρθαν και με είδαν εμένα -και εγώ δεν έχω πρόβλημα να μιλούμε και να τα λέμε με διαφάνεια- τους ρώτησα: «Ποιο είναι το πρόβλημά σας να πάτε στην εταιρεία αντί στον ημικρατικό οργανισμό;». Η απάντηση ποια ήταν; «Ε, μα, εν θα 'ναι ψηλοί οι μισθοί της εταιρείας!». Ενώ στον ημικρατικό οργανισμό, τον οποίο δε χρειάζεται να τον ανακαλύψουμε και να τον αναβαθμίσουμε, επειδή θα είναι εναρμονισμένος με τους υπόλοιπους ημικρατικούς οργανισμούς, θα δώσουμε περισσότερους μισθούς· και αυτή είναι όλη η ιστορία! Φεύγουμε από την ουσία της εναρμόνισης και μπαίνουμε στο πώς θα τακτοποιήσουμε κάποιους υπαλλήλους.

Δεύτερον, και τελειώνω. Εάν το θέμα μας ήταν κατά πόσο μπορεί... Μάλλον, όταν μιλούσαμε για ημικρατικό οργανισμό, δεν υπήρχε πρόβλημα και η τυποποίηση και οι άλλες δύο λειτουργίες να παν στο νεοσύστατο ημικρατικό οργανισμό. Όταν έγινε εταιρεία, η θέση ήταν ότι δεν μπορεί η τυποποίηση να πάει στην εταιρεία, διότι θα είναι νεοσύστατη και, ώσπου να μάθουν εκεί, δε θα μπορούν να λειτουργούν σωστά και θα εκθέσουν την Κύπρο. Γιατί δεν αντιλαμβάνεστε, κύριε Χρίστου, ότι εδώ υπάρχει μία

καθαρή αντίφαση, που ομολογεί την πραγματικότητα; Είναι νεοσύστατη η εταιρεία, ενώ ο ημικρατικός οργανισμός δεν είναι νεοσύστατος; Αφού θα ήταν το ίδιο πράγμα! Επειδή τον βαφτίσαμε εταιρεία, παύει να είναι νεοσύστατος και δεν μπορεί να κάμει τη λειτουργία του! Είναι καθαρά συμφέροντα -τα οποία αποφεύγω σήμερα να καταγγείλω, αλλά επιφυλάσσομαι- τριών υπαλλήλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν πήρα το λόγο, τον πήρα, γιατί πρέπει να ξεκαθαρίσει... Γιατί δυστυχώς φαίνεται ότι είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα, ενώ στην πραγματικότητα είναι εντελώς ξεκαθαρισμένο βέβαια για τα μέλη της επιτροπής που το παρακολούθησαν από την αρχή ως το τέλος.

Ακούστηκε και ένα επιχείρημα από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το οποίο στο μισό της διαδρομής φάνταζε και ακουγόταν εκσυγχρονιστικό -δε θα χρησιμοποιήσω οποιοδήποτε επίθετο απαξιωτικό με πολιτικούς όρους βέβαια- αλλά στην κατάληξη δεν ήταν εκσυγχρονιστικό. Είναι αυτό που έχει σχέση με τα όσα λέχθηκαν από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ για τη διασύνδεση της τροποποίησης του άρθρου 30, όπως είναι μέσα στο κείμενο του νόμου και σε σχέση με την προϊστορία η οποία προηγήθηκε στη συζήτηση που έγινε ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής. Στο συγκεκριμένο σημείο, δηλαδή αν θα ήταν ημικρατικός οργανισμός η επιλογή η τελική ή αν θα ήταν εταιρεία. Αν η κατάληξη του να επικρίνουμε αυτό το νόμο είναι για να υποβάλουμε ότι έπρεπε να γίνει ημικρατικός οργανισμός, μπαίνοντας στη λογική ότι αυτό το κράτος θα πρέπει να συνεχίσει να παρεμβαίνει και να εργάζεται με τις ίδιες νοοτροπίες, με τις ίδιες δομές, με την ίδια χαμηλή παραγωγικότητα σε

εκσυγχρονιστικά νομοσχέδια, νομίζω ότι αυτή η προσέγγιση δεν έχει σχέση με το τι επιδιώκει η επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Είναι μια μεγάλη συζήτηση που δε θα την κάνουμε τώρα. Ξέρουμε τις απόψεις που έχει ο καθένας και τις έχουμε πει πάρα πολλές φορές. Αλλά από τη στιγμή που ανοίγουμε αυτή την πόρτα, για να δημιουργήσουμε ημικρατικό οργανισμό για τη διεξαγωγή εργασίας που επιτάσσει κοινοτικό νομοθέτημα -όπου βέβαια η κοινοτική πρακτική στο συγκεκριμένο τομέα καθολικά στο εξωτερικό είναι ολωσδιόλου αντίθετη μ' αυτή την οποία έχουν να προβάλουν οι εισηγητές του ημικρατικού οργανισμού- νομίζω πως τελικά, αντί να συμμορφωθούμε με το κοινοτικό κεκτημένο, θα κάνουμε κάτι άλλο, που είναι το ακριβώς αντίθετο.

Για το άρθρο 30. Εγώ θα συμφωνήσω με το ΑΚΕΛ για το μισό επιχείρημα, ότι το άρθρο 30 μπορεί να μην αποτελεί -και δεν αποτελεί- με αυστηρούς όρους συμμόρφωση προς το κοινοτικό κεκτημένο. Γιατί το κοινοτικό κεκτημένο επιβάλλει ότι και οι τρεις λειτουργίες, της πιστοποίησης, της τυποποίησης και της διαπίστευσης, θα πρέπει να ασκούνται από την εταιρεία, θα πρέπει να φύγουν από το κράτος. Βέβαια με κάποια μεταγενέστερη συμβουλή ή γνωμοδότηση, την οποία έχει δώσει κάποια κυρία Μαρίνι, φαίνεται ότι αυτή η μέση λύση που προτείνει η τροποποίηση είναι εφικτό να γίνει χωρίς να επέρχεται κάθετη ρήξη ή αναχώρηση από τα όσα προβλέπει το κοινοτικό κεκτημένο. Δηλαδή, κατά περίπτωση να αναθέτει τη διαδικασία της τυποποίησης, να πηγαίνει πίσω στον οργανισμό· εξ ου και το ιδεολογικό επιχείρημα -δεν μπορώ να μην μπω στον πειρασμό να το χρησιμοποιήσω εκ μέρους του ΑΚΕΛ- ότι πηγαίνοντας πίσω στον οργανισμό η αρμοδιότητα της τυποποίησης, αυτό δεν είναι κοινοτικό κεκτημένο. Συμφωνώ σε ένα θεωρητικό επίπεδο με αυτό, αλλά στην πράξη, ενόσω θα πρέπει να προχωρήσουμε και να φροντίσουμε να τύχει εφαρμογής αυτή η πρόνοια, ενόσω υπάρχει η γνωμοδότηση και η συμβουλή ότι αν η τυποποίηση δίδεται κατά περίπτωση

από την εταιρεία στον οργανισμό, ενόσω η εταιρεία είναι νεοσύστατος οργανισμός και θα μπορεί ανάλογα με τις δυνατότητες να βλέπει στην πορεία των πραγμάτων αν θα μπορεί να επιτελεί και τις τρεις ή μόνο τις δύο, τότε νομίζω είναι μια καλή βάση.

Θέλω να πω κάτι ακόμα και να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε. Ότι η φιλοσοφία του ημικρατικού οργανισμού -χωρίς, επαναλαμβάνω, να θέλω να ανοίξω το θέμα αυτό- ήταν μια φιλοσοφία η οποία απορρίφθηκε από την ίδια την επιτροπή λόγω της στάσης των υπαλλήλων των αρμόδιων τμημάτων, των αρμόδιων υπουργείων. Καθυστερούσαν επί δύο χρόνια να εγγράψουν την εταιρεία με αποτέλεσμα να εξοργίσουν -ας μου επιτραπεί το ρήμα, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων- τον πρόεδρο της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και όλα τα μέλη της επιτροπής, γιατί ακριβώς ήθελαν να οδηγήσουν τα πράγματα προς τη λογική της δημιουργίας ημικρατικού οργανισμού. Εμείς δεν είχαμε κανένα πρόβλημα να συζητήσουμε με τα μέλη αυτών των υπηρεσιών τις απόψεις τους σε μια φιλική, έντιμη και ανοικτή συζήτηση για το κατά πόσο... Παρά το ότι ευθύς εξαρχής ο ημικρατικός οργανισμός μπορεί να μην ακουγόταν στα αυτιά μας καλό για σκοπούς συμμόρφωσης με το κοινοτικό κεκτημένο. Όμως ουσιαστικά κορόιδευαν την επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για δύο χρόνια ισχυριζόμενοι ότι δεν κατάφεραν να εγγράψουν την εταιρεία.

Κύριε Πρόεδρε, υπενθυμίζω ότι στην προηγούμενη θητεία ήρθαμε στην ολομέλεια και αποφασίσαμε με απόφαση αυτής της Βουλής ότι θα δημιουργηθεί εταιρεία. Και είχαν πληροφορηθεί αυτοί οι κύριοι αυτών των υπουργείων ότι η ολομέλεια της Βουλής είχε τοποθετηθεί επί αυτού του μείζονος σημασίας θέματος και δεν ήταν αναστρέψιμη η κατάσταση. Όταν τους ετίθετο το θέμα επανειλημμένα, η απάντηση ήταν, «Δεν τα καταφέραμε, δεν μπορούμε, έχουμε διαφορετικές ενστάσεις». Άρα δεν είναι οι ιδεολογικές προσεγγίσεις ή ιδεολογήματα, όπως θα μπορούσε κάποιος να πει, από την αντίθετη πλευρά της όχθης, από το ΑΚΕΛ-Αριστερά, ότι η δική μας η πλευρά ή

οποιοσδήποτε άλλες πλευρές απορρίπτουν τον ημικρατικό οργανισμό, γιατί έχουμε πρόβλημα. Είναι οι ίδιοι οι υπάλληλοι που μας εξώθησαν, πέραν του ότι δε συμβαδίζει με το κοινοτικό κεκτημένο.

Νομίζω ότι το άρθρο 30, ισορροπημένα, από μια εντελώς ακαδημαϊκή προσέγγιση μπορεί να μην ικανοποιεί στο 100% το κοινοτικό κεκτημένο, αλλά με την προοπτική όπως εξηγήθηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, νομίζω ότι θα έχουμε συγκεκριμένη κατάληξη ευνοϊκή. Εισηγούμαι να το ψηφίσουμε, εισηγούμαι ότι οφείλουμε να το ψηφίσουμε. Αυτή η συζήτηση ταλαιπωρεί αυτή τη Βουλή γύρω από το θέμα αυτό εδώ και δύο χρόνια και πρέπει να τελειώνει άπαξ και διά παντός· και ο καθένας μπορεί να επιφυλάσσει βέβαια τις ιδεολογικές του επιφυλάξεις, ανάλογα όπως τις αντιλαμβάνεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος άλλος ζήτησε το λόγο;

Ο κ. Περδίκης και είναι ο τελευταίος.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, γιατί θα είμαι πραγματικά σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ ομολογώ ευθύς εξ αρχής ότι δε μετείχα αυτής της ταλαίπωρης διαδικασίας των δύο χρόνων. Και μπορεί από μια άποψη να είμαι και ευτυχής γι' αυτό το πράγμα. Τους τελευταίους μήνες έχω εμπλακεί στο θέμα αυτό, το έχω συζητήσει με πολλούς από τους συναδέλφους βουλευτές, οι οποίοι το είχαν από την αρχή παρακολουθήσει, και η εντύπωση που απεκόμισα είναι αυτή που επιβεβαιώνεται σήμερα, ότι υπάρχει

πολύ έντονος ψυχολογικός φόρτος σε αυτή την υπόθεση. Έχουν εμπλακεί σε μεγάλο βαθμό οι αντιπαραθέσεις που προήλθαν από θέματα συμπεριφοράς με την ουσία του θέματος και δε θα σχολιάσω άλλο αυτό το σημείο.

Θα πω πάρα πολύ απλά, επιβεβαιώνοντας αυτά που είπε και ο κ. Χρίστου προηγούμενα, ότι έχουμε μπροστά μας μια εταιρεία η οποία ακόμα δεν έχει αποδείξει τις δυνατότητες και τις ικανότητές της. Θα της παραδώσουμε έναν κρίσιμο για την οικονομία τομέα, τον τομέα της τυποποίησης, και μάλιστα η ελπίδα μας είναι ότι η εταιρεία ιδιωτικού δικαίου θα ζητήσει από τους γραφειοκράτες, από αυτούς τους ανθρώπους τους οποίους σήμερα έχουμε τόσο πολύ κακοχαρακτηρίσει, να την εξυπηρετήσουν για αριθμό περιπτώσεων και για κάποια χρόνια.

Εγώ θα έλεγα ότι το πιο απλό είναι να κρατήσουμε την τυποποίηση στους ανθρώπους και στον οργανισμό ο οποίος μέχρι σήμερα εργάζεται για τόσα πολλά χρόνια, μέχρι να αποκτήσει η εταιρεία τη δομή και την οργάνωση, για να μπορέσει να λάβει το βάρος αυτής της πολύ σπουδαίας διεργασίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάμε στη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε τώρα. Υπάρχει έγγραφο στα χέρια σας, συνάδελφοι, που αφορά τις τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2002». Θα θέτω κατ' άρθρον σε ψηφοφορία τις τροπολογίες.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, επί της διαδικασίας. Δε γίνεται να τις βάλουμε όλες μαζί, αφού αφορούν ένα θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των ακόλουθων άρθρων:

Άρθρο 1: Να αντικατασταθεί το άρθρο 1 με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Συνοπτικός 1. Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού
τίτλος. Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2002.».

Άρθρο 3: Να αντικατασταθεί η φράση «Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας» (δεύτερη γραμμή) με τη φράση «Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης και Διαπίστευσης».

Άρθρο 4: Να διαγραφεί η φράση «Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 30» (πρώτη γραμμή).

Άρθρο 5: Να διαγραφεί η φράση «Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 30» (πρώτη γραμμή).

Άρθρο 7: Να διαγραφεί το εδάφιο 5 του άρθρου 7.

Άρθρο 16: Να διαγραφεί το εδάφιο (8) του άρθρου 16.

Άρθρο 17: Να διαγραφεί από την παράγραφο (γ) του άρθρου 17 (τρίτη γραμμή) η φράση «ή τον Υπουργό».

Άρθρο 24: Να διαγραφεί από την πρώτη γραμμή η φράση «Καμία αγωγή ή αξίωση δεν μπορεί να εγερθεί για».

Άρθρο 26: Να αντικατασταθεί από το εδάφιο 1 του άρθρου 26 η φράση «κάθε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον Υπουργό» (πρώτη και δεύτερη γραμμή) με τη φράση «ο Διευθυντής ή εξουσιοδοτημένο από το Συμβούλιο ή το Διευθυντή πρόσωπο».

Άρθρα 28, 29 και 30: Τα άρθρα 28, 29 και 30 αντικαθίστανται από τα ακόλουθα νέα:

«Καταργήσεις 28. Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμοι

και επιφυλάξεις. του 1975 έως 1996 καταργούνται.

68 του 1975

6 του 1977

16 του 1983

24(I) του 1996.

Μεταβατικές 29.-(1) Ανεξάρτητα από την κατάργηση των περί Κυπριακών
διατάξεις. Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων του 1975 μέχρι 1996 (στο
εξής αναφερόμενοι ως “ οι καταργηθέντες νόμοι”) -

- (α) οποιοδήποτε κανονισμοί, γνωστοποιήσεις ή άλλες κανονιστικές πράξεις, που έγιναν ή εκδόθηκαν δυνάμει των καταργηθέντων νόμων και που ίσχυαν αμέσως πριν από την έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού, θεωρείται ότι έγιναν ή εκδόθηκαν δυνάμει του Νόμου αυτού και θα συνεχίσουν να ισχύουν εκτός στην έκταση που αντιφάσκουν με το Νόμο αυτό ή τους Κανονισμούς, μέχρις ότου καταργηθούν με γνωστοποίηση του Υπουργού,
- (β) οποιοδήποτε πρότυπο εγκρίθηκε δυνάμει των καταργηθέντων νόμων και ήταν έγκυρο και ίσχυε αμέσως πριν από την έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού θεωρείται ότι εγκρίθηκε δυνάμει των αντίστοιχων διατάξεων του Νόμου αυτού και θα συνεχίσει να είναι έγκυρο, εκτός αν και μέχρις ότου ακυρωθεί, ανασταλεί ή λήξει δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού,

- (γ) κάθε πιστοποιητικό για συμμόρφωση με τις πρόνοιες οποιωνδήποτε Κυπριακών προτύπων, που εκδόθηκε με βάση τους καταργηθέντες νόμους, εξακολουθεί να ισχύει και οι επιτηρήσεις, μέχρι τη λήξη του εν λόγω πιστοποιητικού, θα αναληφθούν από την εταιρεία που θα συσταθεί από τη Δημοκρατία με σκοπό να προσφέρει υπηρεσίες πιστοποίησης,
- (δ) το δυνάμει των καταργηθέντων νόμων υφιστάμενο, αμέσως πριν από την έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού, Συμβούλιο θα συνεχίσει να λειτουργεί και να ασκεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Συμβουλίου που καθιερύεται δυνάμει του άρθρου 6 του Νόμου αυτού, τα δε υφιστάμενα μέλη του θα συνεχίσουν να κατέχουν τη θέση τους ως αν είχαν διοριστεί δυνάμει του Νόμου αυτού μέχρι να λήξει η θητεία τους για την οποία είχαν διοριστεί.

(2) Οποιοδήποτε μητρώο, το οποίο ετηρείτο δυνάμει των καταργηθέντων νόμων, λογίζεται ότι αποτελεί μέρος του αντίστοιχου μητρώου που τηρείται δυνάμει του Νόμου αυτού.

(3) Κάθε έγγραφο, το οποίο αναφέρεται σε οποιαδήποτε διάταξη των καταργηθέντων νόμων, ερμηνεύεται ότι αναφέρεται στην αντίστοιχη, αν υπάρχει, διάταξη του Νόμου αυτού.

(4) Όλοι οι δυνάμει των καταργηθέντων νόμων διορισμοί, διευθυντή, επιθεωρητών και λειτουργών, οι οποίοι έγιναν και ίσχυαν αμέσως πριν από την έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού, θεωρούνται ότι έγιναν δυνάμει του Νόμου αυτού και θα συνεχίσουν να έχουν ανάλογη ισχύ.

(5) Αιτήσεις προς το Συμβούλιο των οποίων η εξέταση εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού τυγχάνουν χειρισμού και αποφασίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αυτού.

Έναρξη ισχύος. 30. Ο Νόμος αυτός τίθεται σε ισχύ σε ημερομηνία που θα ορίσει ο Υπουργός με γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι ο Υπουργός μπορεί να ορίσει διαφορετικές ημερομηνίες για την έναρξη της ισχύος διαφόρων διατάξεων του Νόμου αυτού.».

Άρθρο 31: Το άρθρο 31 καταργείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στο σύνολό της;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθίδρυση. Άρθρο 3.

Σκοποί του Οργανισμού. Άρθρο 4.

Εξουσίες και αρμοδιότητες του Οργανισμού. Άρθρο 5.

Διοικητικό Συμβούλιο. Άρθρο 6.

Εξουσίες και καθήκοντα Συμβουλίου. Άρθρο 7.

Πρόεδρος του Συμβουλίου. Άρθρο 8.

Σήμα Οργανισμού και Σήμα Διαπίστευσης. Άρθρο 9.

Μέλη του Οργανισμού. Άρθρο 10.

Μητρώα. Άρθρο 11.

Διευθυντής. Άρθρο 12.

Παροχή προσωπικού και διευκολύνσεων. Άρθρο 13.

Προϋπολογισμός και Έκθεση. Άρθρο 14.

Έξοδα και έσοδα. Άρθρο 15.

Διαδικασία πληροφόρησης. Άρθρο 16.

Αδικήματα. Άρθρο 17.

Αδικήματα από πρόσωπα που ασκούν εξουσία. Άρθρο 18.

Ευθύνη εργοδότη. Άρθρο 19.

Αδικήματα από εταιρείες και ευθύνη των αξιωματούχων τους. Άρθρο 20.

Υπεράσπιση λόγω καλόπιστης ενέργειας υπαλλήλου. Άρθρο 21.

Ποινές. Άρθρο 22.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 23.

Προστασία του Οργανισμού και του προσωπικού του. Άρθρο 24.

Περιορισμός στη χρήση της λέξης “πρότυπο”. Άρθρο 25.

Επιθεωρήσεις και έλεγχοι. Άρθρο 26.

Κανονισμοί. Άρθρο 27.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 28.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 29.

Ειδικές διατάξεις αναφορικά με την τυποποίηση. Άρθρο 30.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 31.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 31;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 31 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Τυποποίησης, Διαπίστευσης και Τεχνικής Πληροφόρησης Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν υπάρξει έτσι κατανόηση και αυτοσυγκράτηση...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και υπέρβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, και λίγη υπέρβαση από την άποψη της ώρας που χρησιμοποιούμε για συζήτηση, νομίζω ότι δε θα χρειαστεί συνεδρία το απόγευμα. Ευελπιστώ ότι μέχρι η ώρα ενάμιση με δύο παρά θα μπορούμε να τελειώσουμε. Είναι κοντά μας που στέκει, κοντά σας δηλαδή, εγώ είμαι έτοιμος να έρθω και το απόγευμα.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα είναι «Ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος του 2002». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Μαΐου και στις 8 Ιουλίου 2002. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών

και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση του τομέα των ραδιοεπικοινωνιών ξηράς - διαστήματος (δορυφορικές ραδιοεπικοινωνίες) και αεροναυσιπλοΐας σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο αναθεωρεί το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τον τομέα των ραδιοεπικοινωνιών και προβλέπει, μεταξύ άλλων, την αδειοδότηση εγκαθίδρυσης, εγκατάστασης, χρήσης ή διατήρησης σταθμού ή οποιασδήποτε συσκευής ραδιοεπικοινωνιών, καθώς και τη διαδικασία χορήγησης αδειών και τις βασικές απαιτήσεις σε σχέση με την ασφάλεια ραδιοεξοπλισμού και τη διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης του ραδιοεξοπλισμού.

Όπως είναι γνωστό, το Μάρτιο του 2002 ψηφίστηκε ο περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος, ο οποίος, μεταξύ άλλων, στοχεύει στη ρύθμιση παροχής τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών στη Δημοκρατία σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο. Ο νόμος αυτός δεν περιλαμβάνει τη ρύθμιση του φάσματος των ραδιοσυχνοτήτων, που αφέθηκε να ρυθμιστεί με ξεχωριστή νομοθεσία. Η προτεινόμενη νομοθεσία στοχεύει ακριβώς στη ρύθμιση του φάσματος των ραδιοσυχνοτήτων και επιπλέον στα προαναφερθέντα θέματα των ραδιοεπικοινωνιών, αεροναυσιπλοΐας και ραδιοερασιτεχνικής υπηρεσίας.

Σε πρώτο στάδιο, η επιτροπή εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της στις 13 Μαΐου 2002, κατά την οποία ο αρμόδιος υπουργός ανέλυσε τις βασικότερες πρόνοιές του και αναφέρθηκε στη σημασία που του αποδίδεται από πλευράς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, μια και η ψήφιση και εφαρμογή του αποτελεί

στην ουσία προϋπόθεση, για να προχωρήσει η ελευθεροποίηση του τομέα των τηλεπικοινωνιών. Επίσης αναφέρθηκε στη δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού σε νόμο το αργότερο μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2002.

Το βασικότερο θέμα που απασχόλησε την επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου και για το οποίο αναπτύχθηκε σχετικός προβληματισμός και στην παρουσία του υπουργού ήταν η σχέση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, με τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του περί Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου, στα θέματα χορήγησης αδειών.

Ως αποτέλεσμα της συζήτησης και του προβληματισμού που επικράτησε τόσο σε επίπεδο επιτροπής και εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας όσο και σε τεχνοκρατικό επίπεδο αντίστοιχων υπηρεσιών, η εκτελεστική εξουσία αναδιαμόρφωσε το αρχικό κείμενο, αντικαθιστώντας το με νέο, που, κατά την άποψή της, καλύπτει τα κενά του αρχικού κειμένου και θεσμοθετεί μια λειτουργική συνεργασία ανάμεσα στον υπουργό και τον επίτροπο. Ειδικότερα, αντικαθίσταται το άρθρο 3(6) του αρχικού νομοσχεδίου, ώστε να περιλαμβάνει πιο λεπτομερή καθορισμό των διάφορων σταδίων στη διαδικασία χορήγησης αδειών και συνεργασίας μεταξύ υπουργού και επιτρόπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2002, θεωρεί αναγκαία την ήδη εκτός της προθεσμίας προώθησή του για ψήφιση πριν από τις θερινές διακοπές, γι' αυτό και παραπέμπει το πιο πάνω νομοσχέδιο στην ολομέλεια, με την επιφύλαξη όλων των πλευρών της να τοποθετηθούν κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος, με βάση τα θέσμια, θα πρέπει να με αντικαταστήσει για λίγο;

Κύριε Μιχαηλίδη, παρακαλώ, έτσι για λίγα λεπτά.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, για το παρόν νομοσχέδιο ξεκινά από τη συζήτηση που είχαμε διεξαγάγει στα πρώτα στάδια που συζητούσαμε στην επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και στην ολομέλεια της Βουλής το νομοσχέδιο περί Επιτρόπου Τηλεπικοινωνιών. Ήταν τότε η δική μας άποψη ότι όλα τα θέματα που σχετίζονταν με τη διαχείριση των συχνοτήτων θα έπρεπε να υπαχθούν κάτω από μια ενιαία στέγη, ούτως ώστε να είναι πιο ορθολογική, και κάτω από έναν πιο αποτελεσματικό έλεγχο η διασπορά αυτών των συχνοτήτων, η κατανομή τους στους ανάλογους και στους αντίστοιχους τομείς. Το παρόν νομοσχέδιο συνεχίζει τη φιλοσοφία την οποία είχε και το περασμένο νομοσχέδιο και έχουμε την άποψη ότι δημιουργεί ορισμένες περιπλοκές.

Πρώτα πρώτα δημιουργείται μια δυαρχία σε ορισμένες διαδικασίες. Είναι ένα θέμα το οποίο επεσήμανε με σημειώματά της και η υπηρεσία της Βουλής και καταβλήθηκε, πρέπει να πούμε, μια προσπάθεια αντιμετώπισης του θέματος με ορισμένες τροπολογίες.

Το δεύτερο το οποίο επίσης επισημαίνουμε είναι ότι διαπλέκεται σε κάποια στοιχεία η εξουσία της εκτελεστικής εξουσίας, που είναι ο υπουργός, μαζί με τις εξουσίες ή τις λειτουργίες του επιτρόπου, ο οποίος είναι ανεξάρτητος αξιωματούχος,

που διορίζεται μάλιστα με διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη και τις τοποθετήσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Έχουμε ακούσει στην επιτροπή τα επιχειρήματα που ανέπτυξε η κυβερνητική πλευρά και εκεί είχα την ευκαιρία να ακούσω και σε περισσότερη έκταση τα επιχειρήματα από τον ανώτερο λειτουργό του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων κ. Στέλιο Χειμώνα. Και οφείλω να ευχαριστήσω τόσο για τη σαφήνεια των τοποθετήσεων όσο και για την επιχειρηματολογία. Έχει ξεκινήσει διαφορετικά η κυβερνητική πλευρά σε σχέση με τη δική μας αντίληψη. Και, εφόσον ξεκινήσαμε από διαφορετικά σημεία, είναι φυσιολογικό να οδηγηθούμε και σε διαφορετικές εξελίξεις για το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας.

Λαμβάνοντας υπόψη, κύριε Πρόεδρε, το γεγονός ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, είναι εναρμονιστικό, έχει να κάμει με το όλο θέμα των τηλεπικοινωνιών και ραδιοεπικοινωνιών, εμείς δε θα το καταψηφίσουμε. Θα τηρήσουμε στάση αποχής, με στόχο να διευκολύνουμε την όλη νομοθετική εργασία που βρίσκεται μπροστά μας, ενόψει της αποδέσμευσης, της απελευθέρωσης του τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαιτίας της δήλωσης που έγινε δε θα μιλήσω. Να τεθεί το νομοσχέδιο σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμοδιότητες και ευθύνες του υπουργού. Άρθρο 3.

Εξουσίες του υπουργού. Άρθρο 4.

Υποχρέωση κατάρτισης και δημοσίευσης του Σχεδίου Ραδιοσυχνοτήτων. Άρθρο 5.

Εξουσία έκδοσης περιοριστικών διαταγμάτων. Άρθρο 6.

Εξουσία υπουργού για έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 7.

Εξουσία εισόδου και έρευνας. Άρθρο 8.

Κατάσχεση ραδιοεξοπλισμού. Άρθρο 9.

Δήμευση προϊόντων μετά από διάταγμα δικαστηρίου. Άρθρο 10.

Εξουσία για κλείσιμο σταθμού. Άρθρο 11.

Εξουσία παρακολούθησης επικοινωνιών. Άρθρο 12.

Παραχώρηση απαιτούμενων πληροφοριών στον υπουργό. Άρθρο 13.

Ειδοποίηση περί προτιθέμενης έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 14.

Υποβολή παραπόνων. Άρθρο 15.

Γενική υποχρέωση για κατοχή άδειας και δικαιώματα που εκπηγάζουν από αυτή.

Άρθρο 16.

Εξαιρέσεις στην υποχρέωση κατοχής άδειας. Άρθρο 17.

Είδη χορηγούμενων αδειών. Άρθρο 18.

Περιορισμός στη διαθεσιμότητα αδειών. Άρθρο 19.

Τέλη αδειών. Άρθρο 20.

Γενικές εξουσιοδοτήσεις και εγγραφή σταθμών και συσκευών. Άρθρο 21.

Διαδικασία για τη χορήγηση αδειών. Άρθρο 22.

Δημόσιοι διαγωνισμοί προσφορών για τη χορήγηση ειδικών αδειών για τη χρήση ραδιοσυχνοτήτων. Άρθρο 23.

Πλειστηριασμοί φάσματος για τη χορήγηση ειδικών αδειών για τη χρήση ραδιοσυχνοτήτων. Άρθρο 24.

Απόφαση του υπουργού επί αίτησης. Άρθρο 25.

Άρνηση χορήγησης άδειας. Άρθρο 26.

Πειραματική άδεια. Άρθρο 27.

Όροι που περιλαμβάνονται στην άδεια. Άρθρο 28.

Εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων των αδειών. Άρθρο 29.

Τροποποίηση άδειας. Άρθρο 30.

Τερματισμός άδειας. Άρθρο 31.

Ανακατανομή ραδιοσυχνοτήτων. Άρθρο 32.

Εξουσία για απόσυρση αδειών κατά τη διάρκεια κατάστασης έκτακτης ανάγκης.
Άρθρο 33.

Ισχύς άδειας. Άρθρο 34.

Υποχρεώσεις αδειούχου. Άρθρο 35.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος μέρους. Άρθρο 36.

Διάθεση στην αγορά και προϋποθέσεις συμμόρφωσης. Άρθρο 37.

Επίδοση ειδοποίησης. Άρθρο 38.

Βασικές απαιτήσεις ραδιοεξοπλισμού. Άρθρο 39.

Διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης. Άρθρο 40.

Επίθεση σήμανσης πιστότητας CE. Άρθρο 41.

Άλλες πληροφορίες που συνοδεύουν το ραδιοεξοπλισμό. Άρθρο 42.

Επιτήρηση της αγοράς. Άρθρο 43.

Καθορισμός τελών κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 44.

Κοινοποιημένοι οργανισμοί. Άρθρο 45.

Εδαφική έκταση εφαρμογής. Άρθρο 46.

Εξουσία εξέτασης με σκοπό τον καθορισμό της ικανότητας και της έκδοσης πιστοποιητικών. Άρθρο 47.

Ειδοποίηση αναστολής της άδειας του χειριστή. Άρθρο 48.

Συμμετοχή στη ραδιοερασιτεχνική υπηρεσία. Άρθρο 49.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις του ραδιοερασιτέχνη. Άρθρο 50.

Τέλη ραδιοερασιτεχνών. Άρθρο 51.

Αδικήματα. Άρθρο 52.

Διάπραξη ποινικού αδικήματος από νομικό πρόσωπο. Άρθρο 53.

Ποινική δίωξη μόνο κατόπιν συναίνεσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.
Άρθρο 54.

Κανονισμοί. Άρθρο 55.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 56.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 57.

Καταργήσεις και μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 58.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 58.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 58 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα υπέρ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έβαλες τζιαι τον εαυτό σου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, έβαλά τον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο Πρόεδρος έβαλε τον εαυτό του;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ θα ψηφίσω, αν χρειαστεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν χρειαστεί, θα ψηφίσω. Θα αποφασίσω μετά από το αποτέλεσμα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με έντεκα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και οκτώ αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν γίνεται να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε, εγώ εν έχω ένσταση· να διευκολύνουμε τζιαι τον Πρόεδρο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είπε μου ο Πουργουρίδης.

(Γελά)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 42 θέμα είναι «Ο περί Προσκήσεως Επενδύσεων προς το Κοινό Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προσκήσεως Επενδύσεων προς το Κοινό Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια

της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της ελεύθερης παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με τη μεταφορά στο εσωτερικό μας δίκαιο των διατάξεων της οδηγίας που αφορά το συντονισμό των όρων κατάρτισης, ελέγχου και κυκλοφορίας του ενημερωτικού δελτίου που πρέπει να δημοσιεύεται, όταν απευθύνεται στο κοινό πρόσκληση για κινητές αξίες. Παράλληλα, με τον προτεινόμενο νόμο σκοπείται η ρύθμιση του θέματος των ιδιωτικών τοποθετήσεων και του θέματος της άντλησης κεφαλαίων από εκδότες κινητών αξιών.

Επισημαίνεται ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο αποτελεί το τελευταίο εναρμονιστικό νομοσχέδιο μιας σειράς νομοθετημάτων που αφορούν τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, με το οποίο ολοκληρώνεται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι αφορά την εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς.

Σημειώνεται ότι ο προτεινόμενος νόμος σχετίζεται άμεσα με τη νομοθεσία για τις Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), η ψήφιση της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτο Παράρτημα. Δεύτερο Παράρτημα. Άρθρο 2.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 3.

Απαγόρευση διενέργειας πρόσκλησης προς το κοινό χωρίς προηγούμενη άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Άρθρο 4.

Προϋποθέσεις χορήγησης άδειας για πρόσκληση προς το κοινό. Άρθρο 5.

Έγκριση ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 6.

Διαδικασία χορήγησης άδειας για τη διενέργεια πρόσκλησης προς το κοινό, όταν το ενημερωτικό δελτίο εγκρίνεται από το συμβούλιο του ΧΑΚ.

Δημοσιοποίηση και κυκλοφορία του ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 8.

Απαλλαγή από την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 9.

Περιορισμός έκτασης του ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 10.

Πρόσκληση σε περιορισμένο κύκλο προσώπων. Άρθρο 11.

Γνωστοποίηση στοιχείων στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Άρθρο 12.

Περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου σχετιζόμενο με εισαγωγή τίτλων στο ΧΑΚ.

Άρθρο 13.

Δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 14.

Πληροφορίες ενημερωτικού δελτίου μη σχετιζομένου με εισαγωγή τίτλων στο ΧΑΚ.

Άρθρο 15.

Παροχή πληροφοριών αναλόγως χρόνου ύπαρξης εκδότη. Άρθρο 16.

Παροχή ισοδύναμων του ενημερωτικού δελτίου πληροφοριών. Άρθρο 17.

Εξαίρεση από την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 18.

Μη συμπερίληψη στοιχείων στο ενημερωτικό δελτίο. Άρθρο 19.

Τρόπος δημοσιοποίησης ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 20.

Συμπλήρωμα ενημερωτικού δελτίου. Άρθρο 21.

Συνεργασία αρμόδιων εποπτικών αρχών. Άρθρο 22.

Αρμόδια αρχή σε περίπτωση ταυτόχρονης πρόσκλησης στη Δημοκρατία και σε κράτη μέλη. Άρθρο 23.

Πρόσκληση στη Δημοκρατία που αφορά εταιρεία σε άλλο κράτος μέλος. Άρθρο 24.

Εποπτική αρμοδιότητα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Άρθρο 25.

Επαγγελματικό απόρρητο. Υποχρέωση προς εχεμύθεια. Άρθρο 26.

Αμοιβαία αναγνώριση. Άρθρο 27.

Ποινικές κυρώσεις. Άρθρο 28.

Αρμόδια αρχή για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Άρθρο 29.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 30.

Είσπραξη διοικητικού προστίμου. Άρθρο 31.

Δικαιώματα. Τρίτο Παράρτημα. Άρθρο 32.

Εφαρμογή οδηγιών. Άρθρο 33.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 34.

Μη εφαρμογή αντίθετων διατάξεων. Άρθρο 35.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 36.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 37.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 37;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 37 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσκήσεως Επενδύσεων προς το Κοινό Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 43 και 44 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας που διέπει τον έλεγχο των δημόσιων ενισχύσεων με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργικότητάς του.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο παρατείνεται για πέντε μήνες η προθεσμία που ο έφορος Δημόσιων Ενισχύσεων έχει για την αξιολόγηση και έκδοση αποφάσεων για τα υφιστάμενα προγράμματα και τις ατομικές ενισχύσεις. Επίσης τροποποιείται το σχετικό άρθρο που αφορά την υποβολή προς τον έφορο εκθέσεων από τις αρμόδιες αρχές για την υλοποίηση των προγραμμάτων και των ατομικών δημόσιων ενισχύσεων, ώστε οι αρμόδιες αρχές να υποβάλλουν προς τον έφορο έκθεση πάνω σε ετήσια βάση εντός τριών μηνών από τη λήξη κάθε ημερολογιακού έτους.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της βασικής νομοθεσίας, σκοπείται ο καθορισμός λεπτομερειακών κριτηρίων για την έγκριση από τον έφορο Δημόσιων Ενισχύσεων ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων περιοχών. Οι περιφερειακές αυτές ενισχύσεις έχουν ως στόχο την ανάπτυξη των περιοχών στις οποίες χορηγούνται μέσω της πραγματοποίησης αρχικών επενδύσεων ή της δημιουργίας απασχόλησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όσο και των

κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 45 θέμα είναι «Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Συσκευές Αερίου) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Συσκευές Αερίου) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της ελεύθερης διακίνησης αγαθών και ιδιαίτερα με οδηγίες του που εμπίπτουν στην κατηγορία των οδηγιών νέας προσέγγισης.

Με τους κανονισμούς αυτούς σκοπείται ειδικότερα η εναρμόνιση με την οδηγία που καθορίζει τις βασικές απαιτήσεις, όσον αφορά την κατασκευή, τη λειτουργία και την

εγκατάσταση των συσκευών αερίου, με σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων, των κατοικίδιων ζώων και των αγαθών, σε περίπτωση κινδύνου από τη χρήση των συσκευών αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 46 και 47 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση των άρθρων 2 και 14 της βασικής περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών που θα εναρμονίζονται με το κοινοτικό κεκτημένο αναφορικά με τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προτείνεται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων, ώστε να δίδεται η δυνατότητα στους κτηνοτροφικούς λειτουργούς να επιθεωρούν υποστατικά τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέου εδαφίου στο άρθρο 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου άρθρου 14Α. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 48 θέμα είναι «Ο περί Αναγνωρίσεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002».

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να αναβληθεί η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, έχει το ίδιο περιεχόμενο με το νομοσχέδιο για το οποίο ζητήσαμε πληροφόρηση από το Υπουργείο Γεωργίας σε σχέση με τη θέση των αγροτικών οργανώσεων. Μας είχαν πει ότι επικοινωνήσαν με τις αγροτικές οργανώσεις και πήραν τις απόψεις τους. Αποδείχθηκε ότι δεν είχαν επικοινωνήσει. Οι αγροτικές οργανώσεις έχουν απόψεις και πάνω στο νομοσχέδιο για τους γεωργικούς συνεταιρισμούς -πώς ονομάζεται ακριβώς- για τις...

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Οργανώσεις παραγωγών.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...οργανώσεις παραγωγών. Είναι ακριβώς το ίδιο πράγμα. Και εισηγούμαι να αναβληθεί, ούτως ώστε και τα δύο να αντιμετωπιστούν από την επιτροπή με την ίδια κρίση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγησή σας είναι να αναβληθεί για τις 25 Ιουλίου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για τις 25, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για τις 25. Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχω ένσταση, αλλά το ίδιο θέμα που εγείρει τώρα ο κ. Χρίστου ήγειρα εγώ με τους αρμοδίους του υπουργείου που ήρθαν. Και μας είπαν ότι στην περίπτωση εκείνη εκαλέσαν τους, αλλά δεν ήρθαν να πουν απόψεις. Όχι όπως στην υπόθεση των γεωργικών οργανώσεων που μας είπαν ότι συμφώνησαν. Εδώ μας είπαν «τους

καλέσαμε και δύο και τρεις φορές και με γράμμα και χωρίς γράμμα, αλλά δεν ήρθαν». Και ο λόγος που δεν ήρθαν είναι ότι τα θέματα του νομοσχεδίου δεν τους αφορούν. Εγώ δεν έχω ένσταση να αναβληθεί για τις 25 Ιουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον ο κ. Παπαδόπουλος δεν έχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για τις 25 Ιουλίου.

Τα θέματα με τους αριθμούς 49 και 50 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 51 θέμα είναι «Ο περί της Σύμβασης για τη Νομική Προστασία των Υπηρεσιών που Βασίζονται ή Συνίστανται στην Παροχή Πρόσβασης υπό Όρους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για τη Νομική Προστασία των Υπηρεσιών που Βασίζονται ή Συνίστανται στην Παροχή Πρόσβασης υπό Όρους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Κλεάνθους	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Χρίστου	Χρίστος Κληρίδης
Ελένη Μαύρου	

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων πραγματοποίησε συνεδρία της στις 15 Απριλίου 2002, όπου και εξέτασε σε πρώτο στάδιο το πιο πάνω νομοσχέδιο. Στη συνέχεια και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, αποφασίστηκε το εν λόγω νομοσχέδιο να παραπεμφθεί για περαιτέρω μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών. Παράλληλα, κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθεί και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού το εν λόγω νομοσχέδιο κυρώνει σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της ευρωπαϊκής σύμβασης για τη νομική προστασία των υπηρεσιών που βασίζονται ή συνίστανται στην παροχή πρόσβασης υπό όρους.

Το άρθρο 4 της πιο πάνω σύμβασης απαγορεύει την κατασκευή, εισαγωγή, πώληση, κατοχή ή εγκατάσταση καθορισμένων παράνομων συσκευών και γι' αυτό το λόγο το νομοσχέδιο προβλέπει ποινές και παρέχει το δικαίωμα για αναζήτηση αστικής θεραπείας, σε περίπτωση παράβασης του εν λόγω άρθρου.

Με την κύρωση της πιο πάνω σύμβασης και την υιοθέτηση των μέτρων που καθορίζονται σ' αυτήν επιτυγχάνεται συγχρόνως η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Απριλίου και στις 27 Μαΐου 2002. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των

Υπουργείων Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Επικεφαλής της Διαπραγματευτικής Αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, της CYTANET, της Spidernet, της Lumiere TV Ltd, της Ραδιοτηλεοπτικής Εταιρείας ALFA LTD και της Multichoice Cyprus Ltd.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, οι χρονικές δεσμεύσεις της πλευράς μας για την υιοθέτηση της προτεινόμενης νομοθεσίας καθορίστηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001, ως σημειωθεί όμως ότι το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 4 Απριλίου 2002. Σημειώνεται επίσης ότι ο προτεινόμενος νόμος θα τεθεί σε ισχύ, όταν η σύμβαση επικυρωθεί από τρεις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Κυπριακή Δημοκρατία αναμένεται ότι θα είναι η πρώτη χώρα που θα κυρώσει την υπό αναφορά σύμβαση.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου υποβλήθηκαν στην επιτροπή από ορισμένες εμπλεκόμενες πλευρές διάφορες εισηγήσεις που αφορούν το πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου, καθώς και τον καθορισμό σ' αυτό αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του.

Στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων, το Υπουργείο Εσωτερικών κατέθεσε σχετικό σημείωμα στην επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές και ιδιαίτερα το σχετικό σημείωμα του Υπουργείου Εσωτερικών που κατατέθηκε ενώπιόν της, εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης την οποία αφορά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαΐου 2002. Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε εκ νέου το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Η επιτροπή, αφού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και έλαβε υπόψη τις εισηγήσεις των δύο πιο πάνω κοινοβουλευτικών επιτροπών, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της σύμβασης. Πίνακας. Μέρος I. Μέρος II. Άρθρο 3.

Αδίκημα και ποινές. Άρθρο 4.

Αστικό αδίκημα. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για τη Νομική Προστασία των Υπηρεσιών που Βασίζονται ή Συνίστανται στην Παροχή Πρόσβασης υπό Όρους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 53 θέμα είναι «Ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Μαρτίου και στις 8 Ιουλίου 2002. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι αφορά τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τις τιμές διάθεσης πετρελαιοειδών στην κατανάλωση και το κόστος προμήθειας αργού πετρελαίου.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό εισάγεται η υποχρέωση των προμηθευτών πετρελαιοειδών στην κατανάλωση και των εισαγωγέων να διαβιβάζουν πληροφορίες για τις τιμές διάθεσης πετρελαιοειδών και εισαγωγής αργού πετρελαίου. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται τόσο στο επίπεδο των εμπόρων πετρελαιοειδών προς το αρμόδιο υπουργείο όσο και στο επίπεδο του κράτους προς την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία αναφορικά με τους σκοπούς που επιδιώκει ο νέος αυτός θεσμός που εισάγεται στη νομοθεσία μας, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

Κοινοποίηση πληροφοριών. Άρθρο 3.

Εξουσία έκδοσης διαταγμάτων. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες υπουργού. Άρθρο 5.

Διορισμός εξουσιοδοτημένων λειτουργών και εξουσίες τους. Άρθρο 6.

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών. Άρθρο 7.

Επιβολή διοικητικών προστίμων. Άρθρο 8.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 9;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 9 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 54 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 55 θέμα είναι «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους
κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα
Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων)
Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των κανονισμών είναι η υιοθέτηση των προνοιών του κοινοτικού κεκτημένου που καθορίζουν τα μέτρα καταπολέμησης ασθενειών των δίθυρων μαλακίων, τα οποία πρέπει να λαμβάνονται στην περίπτωση εμφάνισης ασθενειών των μαλακίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 56, 57 και 58 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Όροι Υγειονομικού Ελέγχου που Διέπουν το Εμπόριο Νωπών Κρεάτων Πουλερικών) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος

Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Και οι τρεις πιο πάνω κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 της βασικής νομοθεσίας για την υγεία των ζώων, στοχεύουν στην εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της γεωργίας.

Με τους πρώτους κανονισμούς σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με τις κοινοτικές οδηγίες που αφορούν τη θέσπιση στοιχειωδών κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση ορισμένων νόσων των ψαριών. Ειδικότερα, με τους κανονισμούς αυτούς προτείνονται μέτρα τα οποία πρέπει να εφαρμόζονται για την καταπολέμηση των ασθενειών που καθορίζονται αναλυτικότερα στους δεύτερους κανονισμούς.

Με τους δεύτερους κανονισμούς καθορίζονται οι όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διάθεση στην αγορά ζώων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, σύμφωνα με τις σχετικές κοινοτικές οδηγίες και αποφάσεις. Επίσης καθορίζεται κατάλογος των ασθενειών και των ευαίσθητων ειδών για τα οποία θα πρέπει να τηρούνται τα μέτρα που προβλέπονται στους πρώτους κανονισμούς.

Με τους τρίτους κανονισμούς σκοπείται η υιοθέτηση των υγειονομικών όρων που διέπουν τις εμπορικές συναλλαγές νωπού κρέατος πουλερικών μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες, με στόχο την παρεμπόδιση της μετάδοσης ασθενειών των πτηνών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) Κανονισμοί του 2002.
2. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) Κανονισμοί του 2002.
3. Οι περί της Υγείας των Ζώων (Όροι Υγειονομικού Ελέγχου που Διέπουν το Εμπόριο Νωπών Κρεάτων Πουλερικών) Κανονισμοί του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 56 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 57 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 58 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 59 θέμα είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002».

Υπάρχουν ομιλητές;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν έχει συζητηθεί στην επιτροπή Εξωτερικών. Δεν ξέρω γιατί βρίσκεται εδώ και γιατί θεωρείται ως θέμα υπό συζήτηση. Θα συζητηθεί πρώτα στην επιτροπή Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση να αναβληθεί;

A. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, μα δεν τίθεται θέμα αναβολής. Δε ζητούμε να αναβληθεί, γιατί δεν το έχουμε καν συζητήσει στην επιτροπή Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποσύρεται, μέχρις ότου συμπληρωθούν οι διαδικασίες.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ούτε έκθεση υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα θέματα με τους αριθμούς 60 και 61 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και 2. «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γεώργιος Γεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Γεώργιος Τάσου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Γιώργος Βαρνάβα

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήσε στις 2 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ), του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), των Κυπριακών Αερογραμμών και του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου.

Σκοπός των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 52 και 68 των περί Αεροπλοΐας σχετικών διαταγμάτων, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) Κανονισμών, ώστε να καταργηθούν τα τέλη προσγείωσης αναφορικά με επιβατηγά αεροσκάφη που εκτελούν δρομολογημένες ή ναυλωμένες πτήσεις για τη χρονική περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου 2002 μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2003.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 3(1) του περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων ομότιπλων κανονισμών, ώστε να καταργηθεί το επιβατικό τέλος για τη χρονική περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου 2002 μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2003.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, λόγω του έντονου ανταγωνισμού που υπάρχει στον τομέα του τουρισμού όσον αφορά τις κρατήσεις για τη χειμερινή περίοδο, το Υπουργικό Συμβούλιο έκρινε σκόπιμο να εγκρίνει την υιοθέτηση μέτρων για ενθάρρυνση του χειμερινού τουρισμού. Ειδικότερα, η κατάργηση των τελών

προσγείωσης και του επιβατικού τέλους, η οποία όπως υπολογίζεται συνεπάγεται απώλεια εσόδων γύρω στα £3,2 εκατομμύρια, εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην αύξηση του χειμερινού τουρισμού.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, αφού επισήμαναν την ανάγκη στήριξης του τουρισμού, εισηγήθηκαν την άμεση προώθηση της έγκρισης και των δύο υπό μελέτη κανονισμών, συμφωνώντας με το σκοπό και τις επιδιώξεις τους. Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ και του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου δήλωσαν ότι τα μέτρα στήριξης του χειμερινού τουρισμού θα ήταν πιο δραστικά, αν στους εν λόγω κανονισμούς προβλεπόταν μεγαλύτερη χρονική περίοδος κατάργησης των αναφερθέντων τελών και συγκεκριμένα η περίοδος από το Νοέμβριο μέχρι τον Απρίλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις και των δύο υπό αναφορά κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είχαμε επιφυλαχθεί, αλλά συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 62 θέμα είναι «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς
που τιτλοφορούνται «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Παπαπολυβίου

Κίκης Γιάγκου

Σοφοκλής Φυττής

Γιάννος Λαμάρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Ντίνος Μιχαηλίδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιώργος Περδίκη

Νίκος Τορναρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 27 Μαΐου και 8 Ιουλίου 2002. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των ισχυόντων περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Κανονισμών, έτσι ώστε:

1. πρόσωπο που παραλείπει να συμμορφωθεί με την πρόνοια των βασικών κανονισμών με βάση την οποία οποιοδήποτε πρόσωπο παρέχει διαμονή σε αλλοδαπό θα πρέπει να πληροφορεί το λειτουργό καταγραφής εντός σαράντα

- οκτώ ωρών για το όνομα του εν λόγω αλλοδαπού θα είναι ένοχο αδικήματος και θα υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις £500,
2. να αυξηθεί το ελάχιστο ποσό του ετήσιου εισοδήματος που πρέπει να λαμβάνει πρόσωπο που αποτείνεται για εξασφάλιση άδειας μόνιμης διαμονής,
 3. να αυξηθούν τα ισχύοντα τέλη και να επιβληθούν νέα τέλη στις περιπτώσεις έκδοσης άδειας απασχόλησης αλλοδαπών, καθώς και στις περιπτώσεις παράτασης άδειας απασχόλησης αλλοδαπών ως οικιακών βοηθών, φροντιστών ή νοσοκόμων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, η πρώτη πιο πάνω προτεινόμενη τροποποίηση στοχεύει στη διευκόλυνση του εντοπισμού αλλοδαπών που διαμένουν παράνομα στη Δημοκρατία. Αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση που αφορά την αύξηση του ποσού του ετήσιου εισοδήματος των προσώπων που αποτείνονται για εξασφάλιση άδειας μόνιμης διαμονής, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αυτή κρίθηκε αναγκαία, δεδομένου ότι το προβλεπόμενο στους ισχύοντες κανονισμούς εισόδημα δεν έχει αναπροσαρμοστεί από το έτος 1988. Για τον καθορισμό του προτεινόμενου εισοδήματος λήφθηκε υπόψη η αύξηση του τιμαριθμικού δείκτη από το έτος 1988 μέχρι το 1999, που ήταν της τάξης του 47%. Όσον αφορά τις αναθεωρήσεις των ισχυόντων τελών, αυτές κρίθηκαν αναγκαίες, λόγω του ότι τα πλείστα από αυτά καθορίστηκαν από το έτος 1989.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, η επιτροπή, υπό το φως των επιφυλάξεών της αναφορικά με την έκταση της εφαρμογής της πρώτης πιο πάνω προτεινόμενης τροποποίησης, αποφάσισε η πρόνοια αυτή να παραμείνει σε εκκρεμότητα για περαιτέρω μελέτη σε μεταγενέστερο στάδιο και να προωθηθεί για έγκριση, στο παρόν στάδιο, το υπόλοιπο μέρος των υπό συζήτηση κανονισμών. Περαιτέρω, η επιτροπή αποφάσισε να μειώσει τα προτεινόμενα νέα τέλη που αφορούν

την παράταση άδειας απασχόλησης οικιακού βοηθού, φροντιστή ή νοσοκόμου, για περίοδο από τέσσερα μέχρι έξι χρόνια, από £150 σε £100 και, για περίοδο πέραν των έξι χρόνων, από £300 σε £150, γιατί έκρινε ότι τα προτεινόμενα τέλη είναι πολύ ψηλά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών με βάση τα πιο πάνω και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία να επισπεύσει την ολοκλήρωση της αναθεώρησης της ισχύουσας περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως νομοθεσίας, ώστε αυτή να κατατεθεί το συντομότερο δυνατό στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 63 θέμα είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Γιαννάκης Ομήρου, πρόεδρος

Αντώνης Καράς

Κώστας Κωνσταντίνου

Σωτήρης Σαμψών

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μάριος Ματσάκης

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 14 Φεβρουαρίου και 4 Ιουλίου 2002. Στα πλαίσια της μελέτης των κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών, ώστε να ρυθμιστούν αποτελεσματικότερα ορισμένες πρόνοιές τους που αφορούν τους Αξιωματικούς Γραφείου και τις προαγωγές των Αξιωματικών.

Σημειώνεται ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί, όπως αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, περιλάμβαναν και πρόνοια για τροποποίηση των βασικών κανονισμών ως προς το χρόνο διοίκησης των Αξιωματικών. Η πρόνοια αυτή εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 20 Ιουνίου 2002 έπειτα από εισήγηση της επιτροπής, η οποία αποφάσισε να μελετήσει περαιτέρω το υπόλοιπο μέρος των κανονισμών σε μεταγενέστερο στάδιο. Η επιτροπή στο παρόν στάδιο έχει επίσης ολοκληρώσει τη μελέτη του μέρους των κανονισμών που αφορούν τις προαγωγές των Αξιωματικών, γι' αυτό, έπειτα από εισήγηση του Υπουργείου Άμυνας, αποφάσισε να το προωθήσει στην ολομέλεια της Βουλής για έγκριση και να αφήσει το υπόλοιπο μέρος τους για ενδελεχέστερη μελέτη σε μεταγενέστερο στάδιο.

Ειδικότερα, η επιτροπή μελέτησε την πιο πάνω προτεινόμενη τροποποίηση, σύμφωνα με την οποία οι Αξιωματικοί σωμάτων του Στρατού Ξηράς και του Ναυτικού, καθώς και οι Αξιωματικοί Μηχανικοί και Αξιωματικοί σωμάτων της Αεροπορίας δε θα προάγονται σε ανώτερο βαθμό, προτού γίνει έναρξη προαγωγής στο βαθμό των

υπόλοιπων Αξιωματικών του κλάδου τους που διορίστηκαν κατά το ίδιο έτος, ή, αν πρόκειται περί απευθείας διορισθέντων στο βαθμό του Υπολοχαγού ή του Λοχαγού, προτού γίνει έναρξη προαγωγής των Αξιωματικών του κλάδου τους που προήχθησαν σε Υπολοχαγό ή Λοχαγό κατά το έτος του διορισμού τους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία για τη διατήρηση της ιεραρχίας μεταξύ των Αξιωματικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρόνοιας των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο των κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002», αφήνοντας το υπόλοιπο μέρος των υπό συζήτηση κανονισμών για περαιτέρω εξέταση από την επιτροπή σε ευθετότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 64, 65 και 66 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Λειτουργού Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Πρώτης Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», έχουν κοινή έκθεση.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για το υπ' αριθμόν 65 θέμα αναφέρεται στην έκθεση ότι έγινε τροποποίηση από την επιτροπή, αλλά δεν αναφέρεται η τροποποίηση στην έκθεση. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να γίνει προσθήκη τι ακριβώς τροποποίηση κάναμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να αναλάβει η γραμματεία.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Είναι δεκτή η εισήγηση του κ. Γεωργίου;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η παρατήρηση του κ. Γεωργίου γίνεται δεκτή και παραπέμπεται στη γραμματεία.

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Λειτουργού Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002», 2. «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και 3. «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Πρώτης Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Άγις Αγαπίου

Ιωνάς Νικολάου

Νίκος Κλεάνθους

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Χρίστος Κληρίδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Παιδείας και Πολιτισμού, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καθώς και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ και των κλαδικών των αρμόδιων τμημάτων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων, σκοπούνται τα ακόλουθα:

1. Η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τις θέσεις Λειτουργού Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών στο Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για να συνάδει με τις απαιτήσεις που μας επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση για σκοπούς εναρμόνισης·
2. η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Βιβλιοθηκονόμου στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού·
3. η έγκριση σχεδίου υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Πρώτης Στενογράφου Δικαστηρίου, που δημιουργήθηκαν με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 2) του 2001.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι προσκεκλημένοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή:

1. Την έγκριση των πρώτων και των τρίτων υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία,

2. την έγκριση των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από την επιτροπή σε τρόπον ώστε να μπορούν να διεκδικήσουν τις θέσεις και υποψήφιοι με δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών στη βιβλιοθηκονομία και δεκαετή υπηρεσία στη δημόσια υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι πρώτοι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι πρώτοι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των δεύτερων κανονισμών. Υπάρχει ένσταση όπως οι δεύτεροι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι δεύτεροι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των τρίτων κανονισμών. Υπάρχει ένσταση όπως οι τρίτοι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι τρίτοι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα τι γίνεται; Τα θέματα υπ' αριθμόν 68, 69 και 70...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουν όλα αναβληθεί.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πρέπει να το πείτε. Να πείτε ένα-ένα ότι δεν είναι έτοιμο, δεν είναι έτοιμο, για να μείνουν πάνω στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, αυτό υποτίθεται ότι εννοείται!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν εννοείται.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή... Πρέπει να το πείτε για τα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπαμε ότι βιαζόμαστε, κύριε Παπαδόπουλε, όλοι και είναι για να μη σας τρώω την ώρα σας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, να πείτε ότι τα υπ' αριθμόν 68 έως 76 θέματα δεν είναι έτοιμα· μένουν στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το πούμε, να το πούμε.

Το θέμα υπ' αριθμόν 67 στην ημερήσια διάταξη αποσύρεται. Από το 68 μέχρι το 76 δεν είναι έτοιμα. Από το 77 μέχρι το 108 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στην κατάθεση.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.230.2002)	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
2. Ο περί της Αναγνώρισης	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας

- της Προσφοράς των
Κυπρίων Εθελοντών κατά
το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.231.2002)
3. Ο περί της Ασκήσεως της Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Κτηνιατρικής και της Υποθέσεων
Εγγραφής Κτηνιάτρων
(Τροποποιητικός) Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.232.2002)
4. Ο περί Σπόρων Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Τροποποιητικός) Νόμος Υποθέσεων
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.233.2002)
5. Ο περί της Πρόσβασης στο Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Επάγγελμα του Οδικού Υποθέσεων
Μεταφορέα
(Τροποποιητικός) Νόμος
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.234.2002)
6. Ο περί Εκρηκτικών Υλών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Τροποποιητικός) Νόμος Υποθέσεων
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.235.2002)

7.	<p>Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας αναφορικά με την Εργασία Πληρωμάτων Οχημάτων που Απασχολούνται στις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές (ΑΕΤΡ) και Πρωτόκολλο Υπογραφής (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.236.2002)</p>	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	<p>Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.237.2002)</p>	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	<p>Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.238.2002)</p>	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10.	<p>Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.239.2002)</p>	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Ο περί Ρυθμίσεως	Εμπορίου, Βιομηχανίας και	Εμπορίου και

	Μαρίνων (Τροποποιητικός Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.240.2002)	Τουρισμού	Βιομηχανίας
12.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ιατρικής Περιθαλψης στα Πλοία) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.241.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.204.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.205.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.206.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
16.	Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμοί του 2002. (Αρ. Φακ. 23.03.207.2002)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

17.	Οι περί Σπόρων
(Κτηνοτροφικά Φυτά)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.208.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 18. | Οι περί Σπόρων
(Δειγματοληψία)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.209.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 19. | Οι περί Σπόρων (Άδεια
Λειτουργίας
Σποροπαραγωγικής
Επιχείρησης και Άδεια
Εμπορίας Σπόρων)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.210.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 20. | Οι περί Σπόρων (Τέλη)
Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.211.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 21. | Οι περί της Πρόσβασης στο
Επάγγελμα του Οδικού
Μεταφορέα Κανονισμοί του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.212.2002) | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 22. | Οι περί Ρυθμίσεως της
Τροχαίας Μεταφοράς | Εξωτερικών | Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |

- (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.213.2002)
23. Οι περί Εκρηκτικών Υλών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
(Τροποποιητικοί) Υποθέσεων
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.214.2002)
24. Οι περί των Βασικών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Υποθέσεων
Ύλες Εμπορικής Χρήσης)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.215.2002)
25. Οι περί Προστασίας από Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Υποθέσεων
(Βασικές Αρχές)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.216.2002)
26. Οι περί των Βασικών Εξωτερικών Ευρωπαϊκών
Απαιτήσεων (Σκάφη Υποθέσεων
Αναψυχής) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.217.2002)
27. Έκθεση όσον αφορά την Εσωτερικών Οικονομικών και
παραχώρηση εγκρίσεων Προϋπολογισμού
που δόθηκαν από τον

Υπουργό Εσωτερικών
προς την Αρχή
Ραδιοτηλεόρασης σύμφωνα
με το εδάφιο (2) του
άρθρου 4 του περί
Προϋπολογισμού της
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης
Κύπρου Νόμου του 2001.
(Αρ. Φακ. 10.04.005)

28.	Έγγραφο (αρ. 87/2002)
σύμφωνα με τους περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων (Δημοσία και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία)
Νόμους του 1985 έως
1991.
(Αρ. Φακ. 15.17.002)	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
29.	Έγγραφο που αφορά την
πρόσληψη έκτακτων
υπαλλήλων από τον
Οργανισμό Γεωργικής
Ασφάλισης, δυνάμει του
άρθρου 3(1)(α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων στην Υπηρεσία	Οικονομικών	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου Νόμου.
(Αρ. Φακ. 10.10.006)

30.	Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.
(Αρ. Φακ. 10.10.005) | Παιδείας και Πολιτισμού | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
|-----|---|-------------------------|--------------------------------|

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.02.063.2002)	Ανδρούλα Βασιλείου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2.	Ο περί του Ασυμβίβαστου της Ιδιότητας του Βουλευτή προς Οποιοδήποτε Επάγγελμα Νόμος του 2002.	Πρόδρομο Προδρόμου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Νομικών

(Αρ. Φακ. 23.02.064.2002)

3. Ο περί της Επιτροπής Μάρκο Κυπριανού, Οικονομικών και
Κεφαλαιαγοράς Κύπρου βουλευτή εκλογικής Προϋπολογισμού
(Σύσταση και Αρμοδιότητες) περιφέρειας Λευκωσίας
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.065.2002)

4. Ο περί Αξιών και Ιωνά Νικολάου, Νομικών
Χρηματιστηρίου Αξιών βουλευτή εκλογικής
Κύπρου (Τροποποιητικός) περιφέρειας Λευκωσίας
(Αρ. 4) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.02.066.2002)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Τρίτο, ερωτήσεις - απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτά.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.146 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 5 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το σύστημα κοστολόγησης που ακολουθεί η ΑΤΗΚ και όπως δώσει αντίγραφο της έκθεσης ανεξάρτητου ελεγκτή για την ορθότητα του συστήματος, με στόχο τον έλεγχο των αποτελεσμάτων, μετά την εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας για την αναίσορρόπηση των τελών. Επίσης ζητείται αντίγραφο των ελεγμένων λογαριασμών για το 2001.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.147 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 5 Ιουλίου 2002.

«Δεδομένου ότι:

1. η τούρκικη προπαγάνδα αξιοποιεί το διαδίκτυο, για να προβάλλει τις θέσεις της και να παραπληροφορεί,
2. διαθέτει ιστοσελίδες για τα κατεχόμενα εδάφη (πόλεις και χωριά),
3. οι δικοί μας κατεχόμενοι δήμοι αδυνατούν να δημιουργήσουν ιστοσελίδες λόγω των ψηλών δαπανών που συνεπάγονται,

παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η ΑΤΗΚ μπορεί να παραχωρήσει δωρεάν φιλοξενία στις ιστοσελίδες των κατεχόμενων δήμων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.148 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 5 Ιουλίου 2002.

«Ένα από τα κοινά, πάγια και χρονίζοντα αιτήματα των κατεχόμενων δήμων είναι η στέγασή τους, ώστε να βοηθηθούν να βελτιώσουν τις συνθήκες λειτουργίας/εργασίας τους.

Επί σειρά ετών ο δήμος Μόρφου προσπάθησε να εξασφαλίσει την παραχώρηση της κυβερνητικής κατοικίας (αρ. 47) στον περίβολο του Προεδρικού Μεγάρου. Παρά τις έντονες και επίμονες προσπάθειές του, το αίτημα απορρίφθηκε.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί η εν λόγω κατοικία παραμένει αναξιοποίητη και ακατοίκητη από το 1996 (ίσως και από πιο πριν) μέχρι σήμερα, σε ποιους παραχωρήθηκε και πότε, με ποια κριτήρια και για ποιο σκοπό χρήσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.149 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιουλίου 2002.

«Στη βιομηχανική περιοχή Ιδαλίου λειτουργεί χοιροτροφική μονάδα η οποία προκαλεί σοβαρά προβλήματα οχληρίας στους εργαζομένους της περιοχής αλλά και εξίσου σοβαρά προβλήματα ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Ο ιδιοκτήτης της μονάδας έχει ήδη λάβει κρατική βοήθεια για μετακίνηση της μονάδας σε άλλη κατάλληλη περιοχή, εντός κτηνοτροφικής ζώνης, εντούτοις εξακολουθεί να διατηρεί το χοιροστάσιό του δίπλα από βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εργαστήρια.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να συμμορφωθεί ο χοιροτρόφος και να αποξηλώσει το ρυπογόνο και οχληρό χοιροστάσιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.150 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιουλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχει δοθεί άδεια σε ιδιωτική εταιρεία ελικοπτέρων για πτήσεις αναψυχής πάνω από κατοικημένες περιοχές στην Αγία Νάπα. Μάλιστα, σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, η ίδια εταιρεία έχει αποταθεί για την εξασφάλιση περαιτέρω αδειών.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες της κυβέρνησης στο θέμα αυτό, το οποίο προκαλεί οχληρία και προβλήματα ασφάλειας στους κατοίκους και επισκέπτες της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.151 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 9 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της απόφασης που αφορά τη μετακίνηση των πομπών εκπομπής των τηλεοπτικών σταθμών από τις κατοικημένες περιοχές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.152 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 10 Ιουλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η περιοχή μεταξύ των χωριών Μάμμαρη - Δένεια - Κοκκινότριμιθιά, γνωστή με το τοπωνύμιο “Καυκάλλα”, έχει προταθεί, για να συμπεριληφθεί στον κατάλογο “Φύση 2000” (“Natura 2000”) ως σημαντικός κυπριακός οικότοπος.

Εν τούτοις, η σημερινή κατάσταση της περιοχής είναι φρικτή. Ψόφια ζώα, σκουπίδια, σωροί από άχρηστα υλικά, μάντρες, καμίνια κ.λπ. αποτελούν το συνηθισμένο σκηνικό στην περιοχή. Ιδιαίτερη εντύπωση δημιουργούν οι λάκκοι όπου απορρίπτονται ψόφια ζώα (κοτόπουλα, αιγοπρόβατα κ.λπ.) και οι οποίοι αποτελούν εστίες μόλυνσεων και ασθενειών.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες που γίνονται, ώστε να καθαριστεί η περιοχή της “Καυκάλλας” και να καταστραφούν οι διάφορες εστίες μόλυνσης και ρύπανσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.120, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου.

«Αναφορικά με την ενίσχυση πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η πολιτιστική ανάπτυξη της υπαίθρου αποτελούσε ανέκαθεν κεντρικό σημείο της πολιτιστικής πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με κύριους στόχους την απάμβλυνση της ανισότητας στην πρόσβαση των πολιτών σε πολιτιστικά αγαθά και υπηρεσίες, την καλλιέργεια της πολιτιστικής συνείδησης των κατοίκων της υπαίθρου και την ενίσχυση της λαϊκής επιμόρφωσης πάνω σε θέματα πολιτισμού.

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής και με την πεποίθηση ότι η προώθηση των πιο πάνω στόχων μπορεί να περιορίσει το φαινόμενο της αστυφιλίας, το υπουργείο εφαρμόζει τα τελευταία χρόνια συγκεκριμένα σχέδια και προγράμματα για την ενίσχυση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο, όπως:

1. Πρόγραμμα πολιτιστικής αποκέντρωσης “Αθηνά”

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διοργανώνουν κάθε χρόνο το πρόγραμμα πολιτιστικής αποκέντρωσης “Αθηνά”, το οποίο προσφέρει ένα σημαντικό αριθμό πολιτιστικών εκδηλώσεων σε δήμους και κοινότητες της ελεύθερης Κύπρου. Το πρόγραμμα, στα πλαίσια του οποίου παρουσιάζονται μουσικές και χορευτικές βραδιές, θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικές προβολές, θέατρα σκιών και μαριονετών και άλλες ψυχαγωγικές/επιμορφωτικές εκδηλώσεις, διεξάγεται κατά τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες και επεκτείνεται όλο και περισσότερο κάθε χρόνο σε νέες περιοχές της υπαίθρου. Οι εκδηλώσεις αυτές επιχορηγούνται από το υπουργείο είτε πλήρως είτε μερικώς (σε αυτή την περίπτωση η επιχορήγηση φτάνει το 80% τουλάχιστο).

2. Σχέδιο για τη δημιουργία πολιτιστικής υποδομής

Βάσει του πιο πάνω σχεδίου, που τέθηκε σε εφαρμογή από το έτος 2000 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το υπουργείο διαθέτει κάθε χρόνο κονδύλια για την ανάπτυξη της πολιτιστικής υποδομής στην ελεύθερη Κύπρο. Στα πλαίσια του σχεδίου αυτού, τα διάφορα αιτήματα επιχορήγησης που υποβάλλονται από φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανέγερση πολιτιστικών κέντρων, βιβλιοθηκών, πινακοθηκών, αμφιθεάτρων, κινηματογραφικών αιθουσών κ.ά. στις πόλεις και στην ύπαιθρο εξετάζονται από την αρμόδια υπουργική επιτροπή (Υπουργοί Οικονομικών, Εσωτερικών και Παιδείας και Πολιτισμού), η οποία λαμβάνει αποφάσεις για το ύψος της κρατικής χορηγίας.

3. Ενίσχυση των πολιτιστικών κέντρων της υπαίθρου

Το υπουργείο επιχορηγεί επίσης πολιτιστικά κέντρα στις πόλεις και την ύπαιθρο για την αγορά εξοπλισμού και για τα λειτουργικά τους έξοδα (συνήθως βάσει ετήσιας επιχορήγησης και ανάλογα με τις ανάγκες και δραστηριότητες του κάθε πολιτιστικού κέντρου). Δίνονται επίσης έκτακτες επιχορηγήσεις για συγκεκριμένες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στα κέντρα αυτά, είτε μετά από πρωτοβουλία των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων και συνδέσμων αποδήμων είτε στα πλαίσια του προγράμματος πολιτιστικής αποκέντρωσης “Αθηνά”.

4. Επιχορήγηση μουσείων στις πόλεις και την ύπαιθρο

Ένας από τους στόχους του υπουργείου είναι η δημιουργία και βελτίωση των υφιστάμενων μουσείων και εκθεσιακών χώρων, οι οποίοι διατηρούν, προστατεύουν και προβάλλουν τη νεότερη πολιτιστική μας κληρονομιά. Γι’ αυτό το σκοπό προωθήθηκε σχέδιο επιχορήγησης υφιστάμενων και νέων μουσείων τοπικής παράδοσης ή θεματικών μουσείων νεότερου υλικού πολιτισμού για βελτίωση της υποδομής, του εξοπλισμού και της παρουσίασης των εκθεμάτων τους. Η επιχορήγηση δίνεται μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων από επιτροπή ειδικών και βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.

5. Επιχορήγηση πολιτιστικών εκδηλώσεων

Το υπουργείο επιχορηγεί κάθε χρόνο εκατοντάδες πολιτιστικές εκδηλώσεις στην ύπαιθρο. Οι επιχορηγήσεις δίνονται είτε στα πλαίσια των θεσμών που έχουν καθιερωθεί για πολιτιστική αποκέντρωση (π.χ. “Αθηνά”, “Ηχος και Φως”, εργαστήρια θεάτρου και τέχνης για παιδιά και νέους) είτε ως ενίσχυση των τοπικών πολιτιστικών φεστιβάλ είτε ως υποστήριξη προς τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης/σωματεία/ιδρύματα/ομίλους που διοργανώνουν εκδηλώσεις με δική τους πρωτοβουλία, σε έκτακτη ή σε ετήσια βάση.

Όλες οι δραστηριότητες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που αφορούν στον πολιτισμό καταγράφονται κάθε χρόνο στην ετήσια έκθεση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, αναλυτική κατάσταση όλων των επιχορηγήσεων που παραχωρούνται από το υπουργείο υποβάλλεται κάθε χρόνο στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων. Εάν η Βουλή των Αντιπροσώπων επιθυμεί να ενημερωθεί λεπτομερώς για τις επιχορηγήσεις που παραχωρούνται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μπορεί να σας αποσταλεί σχετική κατάσταση, όπως έγινε και τον περασμένο χρόνο.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, φθάσαμε στο τέλος. Βρισκόμαστε στο Κεφάλαιο Δ΄. Συνεχίζουμε τη συζήτηση για τα θέματα «Η πρόσφατη ανακοίνωση των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου» και «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών».

Ο κ. Περδίκης αντιλαμβάνομαι ότι θα κλείσει τα θέματα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

«Η γης δεν έχει κρικέλια για να την πάρουν στον ώμο και να φύγουν μήτε μπορούν, όσο και αν είναι διψασμένοι να γλυκάνουν το πέλαγο με νερό μισό δράμι. Και τούτα τα κορμιά πλασμένα από ένα χώμα που δεν ξέρουν, έχουν ψυχές». (Απόσπασμα από το ποίημα “Σαλαμίνα της Κύπρος” του Γιώργου Σεφέρη).

Καλούμαστε, λοιπόν, σήμερα να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση για το θέμα της εγκατάστασης της κατασκοπευτικής κεραίας των Βρετανών στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών, καθώς οι

ιδεολογικοί απόγονοι του Ξέρξη -που γύρευε να αλυσοδέσει τον Ελλήσποντο- επιχειρούν να σηκώσουν κομμάτι, κομμάτι τη γη και να τη μεταφέρουν εκεί που θεωρούν ότι δε θα τους είναι ενοχλητική.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης και μέσα από τις τοποθετήσεις των συναδέλφων που έλαβαν μέρος σε αυτήν και την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος παρουσιάστηκαν σε όλη τη δυνατή έκταση διάφορες πτυχές του θέματος:

1. Όσον αφορά το περιβάλλον καταγράφηκε η αναντίλεκτη σημαντικότητα του υδροβιότοπου Ακρωτηρίου, που περιλαμβάνει την αλυκή Λεμεσού και το Λειβάδι Φασουρίου, η οποία αποκτά διεθνείς διαστάσεις. Άλλωστε είναι γνωστό ότι ο υδροβιότοπος Ακρωτηρίου αποτελεί ένα σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα των ευρωασιατικών βιοτόπων που σχετίζονται με τις μετακινήσεις των μεταναστευτικών πουλιών. Σύμφωνα με όλες τις διαθέσιμες επιστημονικές τοποθετήσεις, όπως επιβεβαιώνεται και από την πρόσφατη έκθεση των εμπειρογνομόνων του Βρετανικού Ινστιτούτου (IEMA), η εγκατάσταση της νέας κατασκοπευτικής υπερκεραίας θα προκαλέσει σοβαρή και μη αναστρέψιμη καταστροφή στο περιβάλλον, σε σχέση πάντα και με την ύπαρξη και άλλων κεραιών στην ίδια περιοχή.

Πολύ σύντομα αναφέρεται, παραδείγματος χάριν, η αισθητική ρύπανση και η επιπλέον επιβάρυνση του τοπίου, η δημιουργία θανάσιμου εμποδίου στις πτήσεις των μεταναστευτικών πουλιών και η απειλούμενη καταστροφή του ισοζυγίου μεταξύ του γλυκού και αλμυρού νερού, δηλαδή οι επιπτώσεις στην υδρολογία της περιοχής. Ιδιαίτερα τονίστηκε ότι η θέση της κεραίας, το μέγεθος και το είδος της σε σχέση με τη μικρότερη ήδη εγκατεστημένη κεραία και το πλέγμα των δεκάδων αντιστηρίξεων τους συστήνουν ένα μεγάλο δίχτυ μήκους ενός χιλιομέτρου που

καλύπτει την απόσταση μεταξύ του δάσους Ακρωτηρίου και του χωριού Ακρωτηρίου. Οι επιστήμονες θεωρούν ότι το συρμάτινο αυτό εμπόδιο θα εμποδίζει τις πτήσεις των πουλιών μεταξύ της αλυκής και του έλους, ενώ επιπρόσθετα θα παρεμβάλλεται στο διάδρομο απογείωσης/προσγείωσης των διερχόμενων μεταναστευτικών πουλιών. Οι επιπτώσεις στην πτηνοπανίδα αναμένεται να είναι ανυπέρβλητα συντριπτικές. Όσον αφορά την υδρολογία, η εκσκαφή δεκάδων βαθιών θεμελιώσεων και η εμφύτευση στο έδαφος τόνων από μπετόν θα δημιουργήσει ένα φράγμα μεταξύ της αλυκής και του έλους, το οποίο κατά συνέπεια θα παρεμβάλλεται μεταξύ των αποθεμάτων γλυκού και αλμυρού νερού δημιουργώντας συνθήκες στεγανότητας.

Το γεγονός αυτό θα προκαλέσει μεγάλης κλίμακας αλλαγή στο υδρολογικό ισοζύγιο, στην αλμυρότητα των νερών και των εδαφών και κατ' επέκταση στην χλωρίδα του υδροβιότοπου. Εν ολίγοις, όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι επιπτώσεις στη χλωρίδα, πανίδα και τον άνθρωπο σε σχέση με το περιβάλλον θα είναι τέτοιας έκτασης, που χωρίς ίχνος υπερβολής μπορούμε πλέον να μιλάμε για ενδεχόμενο πλήρους καταστροφής του υδροβιότοπου και πλήρους ακύρωσής του ως σταθμού μεταναστευτικής πορείας εκατομμυρίων πουλιών.

2. Όσον αφορά την υγεία, παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης αρκετά νέα στοιχεία που αφορούν τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία από την έκθεση σε ισχυρά ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Έγινε επίσης αναφορά και σε πληροφορίες που αφορούν την πιθανότητα επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων της περιοχής, στην περίπτωση που η κεραία χρησιμοποιηθεί για πειράματα ηλεκτρομαγνητικού πολέμου.
3. Επίσης έγινε αναφορά και σε άλλα συναφή θέματα που αφορούν την παρουσία των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο. Πέρα από τις πραγματικότητες που

- προκύπτουν από τη Συμφωνία Εγκαθίδρυσης, κάποιοι ομιλητές αναφέρθηκαν στις υποχρεώσεις της Μεγάλης Βρετανίας έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας τόσο όσον αφορά το ζήτημα των αποζημιώσεων όσο και όσον αφορά την ανάγκη για συνεννόηση σε σχέση με σκοπούμενα έργα με ευρύτερης σημασίας επιπτώσεις.
4. Καταγράφηκαν κατά τρόπο αναλυτικό τα ελλείμματα της διαδικασίας επιμέτρησης των κινδύνων για το περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων που επιλέχθηκε από τους Βρετανούς και έγινε αποδεκτή από την κυπριακή κυβέρνηση. Έγινε αναφορά στην παραβίαση των ευρωπαϊκών οδηγιών για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την άτεγκτη στάση των Βρετανών στα θέματα που αφορούσαν τη σύσταση και τους όρους εντολής της ανεξάρτητης επιτροπής εμπειρογνομόνων.
 5. Αρκετοί ομιλητές αναφέρθηκαν στις ευθύνες της κυπριακής κυβέρνησης όσον αφορά την επιτυχή και επίμονη διεκδίκηση έναντι των Βρετανών. Υπάρχει η άποψη ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στο ομόφωνο ψήφισμα της 12ης Ιουλίου του 2001. Παρουσιάστηκαν συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν πιθανά μέτρα εκ μέρους της κυπριακής κυβέρνησης έναντι της αυθαιρεσίας των Βρετανών, τα οποία ουδέποτε όμως ελήφθησαν και έμελλε να μείνουν μόνο στο χώρο των εισηγήσεων. Υπήρξαν φαίνεται ελλείμματα στη μέχρι σήμερα στάση της κυβέρνησης που άλλοι δικαιολογούν με επιχειρήματα που αφορούν το Κυπριακό ή την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, άλλοι όμως τα θεωρούν αδικαιολόγητα και καταδικαστέα.
 6. Όταν ξεκίνησε η συζήτηση του θέματος, η Βουλή είχε ενώπιόν της μόνο την εξαγγελία των Βρετανών για την έναρξη των έργων. Χρειάστηκε αυτή η Βουλή να επισπεύσει τις συνήθεις διαδικασίες της, προκειμένου να προλάβει τις εξελίξεις. Επιτεύχθηκε η έγκριση ενός σημαντικού ψηφίσματος, το οποίο σημειώνει εύστοχα:

«Οι βρετανικές αρχές προέβησαν στην πιο πάνω ενέργεια, χωρίς προηγουμένως να έχουν ενημερωθεί οι κάτοικοι της περιοχής και να έχουν υλοποιηθεί συγκεκριμένες δεσμεύσεις που διατυπώθηκαν στο κείμενο της κοινής δήλωσης της 28ης Αυγούστου 2001 μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Υπάτης Αρμοστείας και ειδικότερα χωρίς:

- α. να διαμορφωθεί το τελικό πρωτόκολλο διεξαγωγής ιατρικής επιδημιολογικής μελέτης στην περιοχή για τους κατοίκους της περιοχής,
- β. να τεθεί σε εφαρμογή το κοινό πρόγραμμα για την παρακολούθηση των κινήσεων των πουλιών στην περιοχή και τις επιπτώσεις στη θνησιμότητά τους, οι οποίες οφείλονται στην κεραία,
- γ. να ολοκληρωθεί η διαδικασία για την ένταξη του υγροβιότοπου Ακρωτηρίου στον κατάλογο υγροβιότοπων διεθνούς σημασίας με βάση τη Συνθήκη Ramsar του 1971,
- δ. να ολοκληρωθεί το διαχειριστικό σχέδιο για την προστασία της αλυκής Ακρωτηρίου, περιλαμβανομένης και της δημιουργίας μιας πλήρους προστατευόμενης ζώνης στην περιοχή της αλυκής».

Είναι σημαντικό να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στο καταληκτικό μέρος του ψηφίσματος με το οποίο η Βουλή:

- «α. Καταγγέλλει την αυθαίρετη ενέργεια των βρετανικών αρχών να ανακοινώσουν την τελεσίδικη απόφασή τους για εγκατάσταση της νέας κεραίας στην αλυκή Ακρωτηρίου.
- β. Καλεί την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να ανακαλέσει αμέσως την απόφασή της και να τερματίσει κάθε ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση.

- γ. Καλεί την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες και να μη συναινέσει στην έναρξη των εργασιών εγκατάστασης της κεραίας».
7. Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας τη συζήτηση αυτή και ενώ ήδη οι Βρετανοί έχουν τις τελευταίες δέκα μέρες αρχίσει εντατικές εργασίες για τη μετακίνηση της χλωρίδας και πανίδας -μια επιχείρηση φούσκα για τα μάτια και μόνο των επιστημονικά και περιβαλλοντικά αδαών- να σας καλέσω σε προβληματισμό επί του ερωτήματος:
- Πόσο έγινε σεβαστό αυτό το ψήφισμα; Πόσο εφαρμόστηκε και πόσο αισθάνεται έντονα το κοινοβούλιο γύρω από αυτό το θέμα;
8. Νομίζω ότι στο τέλος αυτής της συζήτησης επιβάλλεται να αναφερθούμε κριτικά στο θέμα των κατασταλτικών μεθόδων που χρησιμοποίησαν οι Βρετανοί κατά των διαδηλωτών που ειρηνικά διαδήλωναν την αντίθεσή τους στην εγκατάσταση της κεραίας. Βουλευτές αυτού του κοινοβουλίου υπέστησαν κακομεταχείριση από τα όργανα των βρετανικών βάσεων, συνελήφθησαν και κατηγορήθηκαν. Ειρηνικοί διαδηλωτές σύρθηκαν, κτυπήθηκαν, καθυβρίστηκαν, γυναίκες διαδηλώτριες αντιμετώπισαν κατά παράβαση διεθνών πρακτικών την ωμή βία ανδρών που έλαβαν εντολή να απομακρύνουν τους διαδηλωτές και την εν συνόλω πρακτική των Βρετανών. Γενικά αυτή η πρακτική θύμιζε τις εποχές της πιο στυγνής αποικιοκρατίας.
9. Τέλος για όσους θεωρούν μαξιμαλιστικό, ανέφικτο, ανεδαφικό και ουτοπικό το αίτημα για ακύρωση των βρετανικών σχεδίων για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας, επικαλούμαι και πάλι τον ποιητή:
- «Τώρα καλύτερα να λησμονήσουμε πάνω σε τούτα τα χαλίκια· δε φελά να μιλάμε τη γνώμη των δυνατών ποιος θα μπορέσει να τη γυρίσει; Ποιος θα μπορέσει να

ακουστεί; Καθένας χωριστά ονειρεύεται και δεν ακούει το βραχνά των άλλων. Ναι όμως ο μαντατοφόρος τρέχει και όσο μακρύς κι αν είναι ο δρόμος του, θα φέρει σε αυτούς που γύρευαν να αλυσοδέσουν τον Ελλησποντο το φοβερό μήνυμα της Σαλαμίνας.

Φωνή Κυρίου επί των υδάτων.

Νήσος τις έστι».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της συζήτησης των θεμάτων που ενεγράφησαν από το συνάδελφο κ. Περδίκη αναφορικά με την εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Δευτέρα, 15 Ιουλίου 2002, στις 11.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής».

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 1.15 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μιχαηλίδης Ντίνος
Αναστασιάδης Νίκος	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ευαγόρου Σταύρος	Περδίκης Γιώργος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Σαμψών Σωτήρης
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κληρίδης Χρίστος	Τάσου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λαμάρης Γιάννος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής κ. Δημήτρη Χριστόφια στον αδόκητο θάνατο του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και τεσσάρων άλλων αξιωματικών και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη τους.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του 2003 Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώρηση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», οι διευκρινίσεις του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Μάρκου Κυπριανού, η αγόρευση του κ. Πρόδρομου Προδρόμου και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) Νόμος του 2001», οι παρατηρήσεις του κ. Μάρκου Κυπριανού και της κ. Μαρίας Κυριακού και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2002», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Κυπριανού, Πρ. Προδρόμου, Χρ. Κληρίδης) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 9).
8. Οι διευκρινίσεις του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Μάρκου Κυπριανού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2002», η έκθεση της επιτροπής και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις του κ. Πρόδρομου Προδρόμου και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις των κ. Χρίστου Κληρίδη και Μάρκου Κυπριανού και ψήφισή της σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Πρ. Προδρόμου, Χρ. Κληρίδης, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 8).

12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Αναστασιάδης, Δ. Συλλούρης, Μ. Κυπριανού, Πρ. Προδρόμου, Χρ. Κληρίδης, Ν. Κατσουρίδης, Πρόεδρος, Β. Λυσσαρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Ομήρου, Α. Γεωργίου, Α. Καράς) και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παιδίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή της σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Παπαδοπούλου, Γ. Περδίκη, Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Κληρίδης, Μ. Κυριακού, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Βαρνάβα, Ντ. Μιχαηλίδης, Α. Παπαπολυβίου, Κ. Γιάγκου, Δ. Συλλούρης, Πρόεδρος, Πρ. Προδρόμου) και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002».
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2002», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Λαμάρης, Πρ. Προδρόμου, Γ. Βαρνάβα, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Παπαδοπούλου, Τ. Χατζηγεωργίου, Χρ. Κληρίδης, Πρόεδρος) και ψήφισή του σε νόμο.

18. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 4).
19. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Αστικών Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά - Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Κύπρου) Κανονισμοί του 2002», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Κληρίδης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
22. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Διαπίστευσης Νόμος του 2001», οι διευκρινίσεις του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Χρίστου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Συλλούρης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Περδίκης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τυποποίησης, Διαπίστευσης και Τεχνικής Πληροφόρησης Νόμος του 2002».
23. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοεπικοινωνιών Νόμος του 2002», η αγόρευση του κ. Ανδρέα Χρίστου και ψήφισή του σε νόμο.

24. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσκήσεως Επενδύσεων προς το Κοινό Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
25. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
26. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Βασικών Απαιτήσεων (Συσκευές Αερίου) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
27. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και για τους κανονισμούς «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και έγκριση των κανονισμών.
28. Αναβολή του θέματος «Ο περί Αναγνωρίσεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002», έπειτα από εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου, και η σύντομη παρατήρηση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου.
29. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για τη Νομική Προστασία των Υπηρεσιών που Βασίζονται ή Συνίστανται στην Παροχή Πρόσβασης υπό Όρους (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
30. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κόστους Εφοδιασμού του Αργού Πετρελαίου και των Τιμών των Πετρελαιοειδών Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.

31. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης και Ελέγχου των Ασθενειών των Δίθυρων Μαλακίων) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
32. Έκθεση για τους κανονισμούς:
- α. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ψαριών) Κανονισμοί του 2002»,
 - β. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Υγειονομικός Έλεγχος που Διέπει τη Διάθεση στην Αγορά Ζώων και Προϊόντων Υδατοκαλλιέργειας) Κανονισμοί του 2002»,
 - γ. «Οι περί της Υγείας των Ζώων (Όροι Υγειονομικού Ελέγχου που Διέπουν το Εμπόριο Νωπών Κρεάτων Πουλερικών) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
33. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικό Τέλος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
34. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
35. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους (με αρ. 3).
36. Έκθεση για τους κανονισμούς:
- α. «Οι περί Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Λειτουργού Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»,
 - β. «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Βιβλιοθηκονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002» και

γ. «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Πρώτης Στενογράφου Δικαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2002»

και έγκρισή τους.

37. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
38. Ερωτήσεις βουλευτών: Σύστημα κοστολόγησης στην ΑΤΗΚ - Ανάγκη δημιουργίας ιστοσελίδων από τους κατεχόμενους δήμους - Απόρριψη αιτήματος του δήμου Μόρφου για στέγαση - Προβλήματα οχληρίας και ρύπανσης από χοιροστάσια στη Βιομηχανική Περιοχή Ιδαλίου - Προβλήματα από πτήσεις ελικοπτέρων ιδιωτικής εταιρείας στην Αγία Νάπα - Απόφαση για μετακίνηση τηλεοπτικών πομπών από κατοικημένες περιοχές - Εστίες μόλυνσης και ασθενειών στην περιοχή "Καυκάλλα".
39. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Ανάγκη ενίσχυσης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο.
40. Αγόρευση του κ. Γιώργου Περδίκη για τα θέματα «Η πρόσφατη ανακοίνωση των βρετανικών βάσεων περί της τελεσίδικης απόφασής τους για εγκατάσταση της κατασκοπευτικής κεραίας στον υγροβιότοπο Ακρωτηρίου» και «Η σχεδιαζόμενη από τους Βρετανούς εγκατάσταση κεραιών στην αλυκή Λεμεσού και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών» και λήξη τους.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Ειδική συνεδρίαση 15ης Ιουλίου 2002

(Ωρα έναρξης: 11.10 π.μ.)

(Αρ. 43)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μόνο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής είναι «Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής». Προτού καταθέσω τη δική μου συμβολή, καλώ το σώμα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των πεσόντων της αντίστασης κατά του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τιμή και δόξα στους ήρωες της αντίστασης. Αιωνία τους η μνήμη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται σήμερα σε ειδική συνεδρία, για να αποτίσει φόρο τιμής σε αυτούς που αγωνίστηκαν και θυσίασαν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία και την ανεξαρτησία της μαρτυρικής μας πατρίδας, αλλά και για να καταδικάσει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο το δίδυμο έγκλημα που έγινε σε βάρος της Κύπρου και του λαού μας, το έγκλημα του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά με σεβασμό και ευγνωμοσύνη τη μνήμη των παλικαριών που θυσίασαν τη ζωή τους στο βωμό της υπεράσπισης πανανθρώπινων αξιών, όπως είναι η δημοκρατία και η ελευθερία. Ο λαός μας έδωσε σκληρούς και πολυαίμακτους αγώνες στην πρόσφατη ιστορία του, για να κερδίσει την ελευθερία του και να απολαμβάνει το αγαθό της δημοκρατίας. Όταν κατάφερε να κατακτήσει αυτά τα αγαθά, χρειάστηκε να αγωνιστεί σκληρά για να τα προστατεύσει από εκείνους που επανειλημμένα προσπάθησαν να του τα αφαιρέσουν.

Στη σύντομη ιστορία της μέχρι το 1974 η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έζησε δυστυχώς μακρές περιόδους ομαλότητας και ηρεμίας. Από την πρώτη στιγμή της ανακήρυξής της βρέθηκε στη δίνη εξωτερικών εχθρικών συνωμοσιών και εσωτερικής υπονόμησης που στόχευαν στη διάλυση, ουσιαστικά, του κυπριακού κράτους. Η διενέργεια του φασιστικού πραξικοπήματος στις 15 του Ιούλη ήταν η κορύφωση της υπονομευτικής δράσης της χούντας των Αθηνών και της ΕΟΚΑ Β' σε βάρος της νόμιμης κυβέρνησης του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, και των δημοκρατικών θεσμών, αποτέλεσε δε την πρώτη πράξη του δίδυμου εγκλήματος σε βάρος της Κύπρου δημιουργώντας τις προϋποθέσεις και δίνοντας την αφορμή που χρόνια αναζητούσε η Τουρκία για να εισβάλει στην Κύπρο.

Οι επέτειοι του πραξικοπήματος και της εισβολής επαναφέρουν στη μνήμη μας τη μαύρη εκείνη περίοδο για το λαό και τον τόπο μας. Από την απόσταση των είκοσι οκτώ χρόνων από τότε μπορούμε με σιγουριά να πούμε πως η Κύπρος δε θα ζούσε τη συμφορά του 1974, αν στο εσωτερικό υπήρχε συσπείρωση και ενότητα, αν οι δημοκρατικοί θεσμοί γίνονταν σεβαστοί και στηρίζονταν με αποφασιστικότητα. Δυστυχώς, όμως, σε κάποιους κύκλους δεν κυριάρχησαν συνετές και ώριμες σκέψεις, δεν έγινε στάθμιση των συνεπειών της υπονομευτικής δράσης τους, με αποτέλεσμα να φτάσουμε στα τραγικά γεγονότα του 1974. Αυτοί οι κύκλοι, τυφλωμένοι από φανατισμό και μισαλλοδοξία, παρασυρμένοι από χίμαιρες και αυταπάτες και οδηγούμενοι από την ξενόδοξη χούντα των Αθηνών, δε δίστασαν να προχωρήσουν μαζί με τη χούντα στην πραγματοποίηση του φασιστικού πραξικοπήματος που έφερε τον Τούρκο εισβολέα στο νησί.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συνεδρία, πέρα από την καταδίκη του διπλού εγκλήματος κατά της Κύπρου, στόχο έχει να ακονίσει τη συνείδηση και να επαναφέρει στη σκέψη όλων τα διδάγματα που απορρέουν από την τραγωδία του 1974, στόχο έχει να προβληματίσει για την παραπέρα πορεία μας στον αγώνα που διεξάγουμε για τη σωτηρία της πατρίδας μας και, βεβαίως, στόχο έχει να επαναβεβαιώσει την αποφασιστικότητά μας να συνεχίσουμε αυτό τον αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση του λαού μας, που ζει ακόμα με ανοικτές τις πληγές της συμφοράς.

Το μεγαλείο κάθε λαού στηρίζεται στη δύναμη που αντλεί από τα ιδεώδη της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του αγνού και άδολου πατριωτισμού, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας. Αυτά τα ιδεώδη είναι το οξυγόνο της ύπαρξής του και η καλύτερη επένδυση για τη διασφάλιση του μέλλοντός του. Το κοινοβούλιο, ως ο ναός της δημοκρατίας και ως ο κατεξοχόν θεσμός που εκφράζει τη λαϊκή κυριαρχία, έχει καθήκον και αποστολή να συμβάλλει στην καλλιέργεια και προώθηση αυτών των

ιδεωδών στην κοινωνία ως απαραίτητου στοιχείου για τη διαμόρφωση σωστού αγωνιστικού φρονήματος.

Η Κύπρος στις δύσκολες στιγμές που διέρχεται έχει απόλυτη ανάγκη ενός τέτοιου φρονήματος, που θα βοηθήσει το λαό μας να αντέξει τις δοκιμασίες, να προσπερνά κάθε απογοήτευση που η μακροχρόνια εκκρεμότητα στο Κυπριακό δημιουργεί και να διεξάγει τον αγώνα με σταθερότητα και συνέπεια. Η Τουρκία, με την αδιάλλακτη στάση που τηρεί για τρεις σχεδόν δεκαετίες εμποδίζοντας την εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό, στοχεύει να κάμψει το φρόνημα του λαού μας, να τον υποχρεώσει να δεχτεί τις λεγόμενες πραγματικότητες και να συμβιβαστεί με τα διχοτομικά δεδομένα. Ο λαός μας όμως τέτοιους απαράδεκτους συμβιβασμούς που θα νομιμοποιούν τις παρανομίες της Τουρκίας δεν πρόκειται να τους αποδεχτεί. Ο λαός μας συνεχίζει να αγωνίζεται για την απαλλαγή της Κύπρου από την κατοχή και για την επανένωση της πατρίδας του, συνεχίζει τον αγώνα για αποκατάσταση των ελευθεριών και των ανθρωπίνων του δικαιωμάτων.

Έχουμε την πεποίθηση ότι η λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας μπορεί να δημιουργήσει μια κοινή ευημερούσα και ειρηνική πατρίδα για ολόκληρο το λαό μας, Ελληνοκυπρίους, Τουρκοκυπρίους, Μαρωνίτες, Αρμένηδες και Λατίνους, και να διασφαλίσει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που οι ευρωπαϊκοί λαοί απολαμβάνουν στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οποίας προσδοκούμε ότι σύντομα η Κύπρος θα καταστεί μέλος.

Η ιστορική εμπειρία του Ιούλη του 1974 απέδειξε ότι το κυνήγι στόχων που οι συνθήκες και τα δεδομένα τούς κατέστησαν ανέφικτους, οι μεγαλοστομίες, τα συνθήματα και ο συναισθηματισμός στην πολιτική είναι κακοί σύμβουλοι και οδηγούν σε περιπέτειες. Στην κρίσιμη συγκυρία που βρέθηκε σήμερα η Κύπρος, με την Τουρκία να κλιμακώνει τις απειλές της, σε σχέση με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και το διεθνή παράγοντα να απεργάζεται λύση έξω από το

πλαίσιο των Συμφωνιών Υψηλού Επιπέδου και των περί Κύπρου ψηφισμάτων του ΟΗΕ, η πολιτική ηγεσία επιβάλλεται με σύνεση, με συλλογικότητα και σωφροσύνη να χαράξει την πολιτική και την τακτική της πλευράς μας, ώστε να καταφέρει να ξεπεράσει τις όποιες δυσκολίες και να οδηγήσει το κυπριακό σκάφος στο ποθητό λιμάνι της ειρήνης, της ελευθερίας και της προόδου.

Από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων απευθυνόμαστε προς τους συμπατριώτες μας Τουρκοκυπρίους και τους τείνουμε χέρι φιλίας και συνεργασίας καλώντας τους σε κοινή πάλη για δίκαιη και βιώσιμη λύση που θα επανενώνει την πατρίδα μας και θα διασφαλίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και την ασφάλεια του κυπριακού λαού, για λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, στηριγμένη στις συμφωνίες κορυφής αλλά και στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο, στις αρχές του διεθνούς δικαίου και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι ήρωες της αντίστασης κατά του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής έδωσαν τη ζωή τους στη μάχη της τιμής, της αξιοπρέπειας και του δικαίου. Οι θυσίες αυτές είναι για μας δέσμευση αγώνα. Έχουμε χρέος έναντι των ηρώων μας, έχουμε χρέος έναντι των συγγενών των πεσόντων και των αγνοουμένων, έναντι των εγκλωβισμένων μας, έναντι των προσφύγων και των παθόντων της κυπριακής τραγωδίας, να μη συμβιβαστούμε με την κατοχή και το άδικο. Έχουμε υποχρέωση να δικαιώσουμε τις θυσίες των ηρώων μας με τη δική μας πάλη για τη δικαίωση της Κύπρου.

Ας είναι αιώνια η μνήμη των πεσόντων στην αντίσταση κατά του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

Ευχαριστώ.

Καλώ τώρα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις να καταθέσει το δικό του λόγο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτές τις μέρες του Ιούλη ο λαός μας στρέφει πίσω τη μνήμη κατά είκοσι οκτώ χρόνια, θυμάται τα τραγικά γεγονότα που σφράγισαν τη μοίρα του, καταδικάζει το φασιστικό πραξικόπημα, αναθεματίζει την τουρκική εισβολή και μαζί τους εμπνευστές, τους οργανωτές και τους αυτουργούς των αποτρόπαιων αυτών εγκλημάτων. Φρονηματίζεται και υπόσχεται πως δε θα ξεχάσει ποτέ ούτε τους ενόχους της προδοσίας αλλά ούτε και τους ήρωες της αντίστασης.

Ξέρουν καλά όσοι έζησαν τα γεγονότα ότι το πραξικόπημα της 15ης του Ιούλη δεν υπήρξε κεραυνός εν αιθρία, δεν ήταν μια έξαρση και μια αφροσύνη των κύκλων που αποκαλούσαν τους εαυτούς τους “ενωτική παράταξη” ούτε το θλιβερό αποτέλεσμα μιας αόριστης διχόνοιας που κατάρυχε το λαό μας σαν κατάρα της φυλής, όπως ορισμένοι προτιμούν να λένε. Τουναντίον, το πραξικόπημα υπήρξε ένα εκ προμελέτης έγκλημα με στόχο να κλείσει το κυπριακό πρόβλημα με την απaráδεκτη λύση της διχοτόμησης και ακόμα να εξουδετερωθούν στην πορεία και όσοι αντιτάσσονταν σε τέτοια λύση, η κυβέρνηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και οι δυνάμεις οι οποίες τον υποστήριζαν, από το Κέντρο και τη Δεξιά μέχρι το κίνημα της Αριστεράς.

Θα μείνει για πάντα στο μυαλό μας χαραγμένη η περίοδος της φασιστικής τρομοκρατίας με τις εν ψυχρώ δολοφονίες δημοκρατικών πολιτών, τις ανατινάξεις αστυνομικών σταθμών και το αποπνικτικό κλίμα το οποίο είχε επιβληθεί στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς. Το ιδεολογικό πλαίσιο αυτής της ξενοκίνητης εκστρατείας στηνόταν από τους έξαλλους κρωγμούς του κίτρινου τύπου της εποχής και μιας μερίδας του κλήρου. Η πιο αδίστακτη δημοκοπία απέδιδε στην ξενοκίνητη παρανομία και τους ανομολόγητους στόχους της την υπόσταση εθνικής υπόθεσης, ενώ μια σειρά τρομοκρατικές οργανώσεις

περιβλήθηκαν πομπώδη ονόματα, όπως Εθνικό Μέτωπο, Ιερός Λόχος και ούτω καθεξής.

Ήταν μέσα στις συνθήκες αυτής της απροκάλυπτης υπονόμευσης του κράτους και των θεσμών που εκδηλώθηκε το πραξικόπημα της χούντας και της ΕΟΚΑ Β΄. Εκείνη την κρίσιμη ώρα του καθήκοντος, όταν διακυβευόταν η ελευθερία και η υπόσταση της Κύπρου, εκατοντάδες αγωνιστές αποδείχτηκαν αντάξιοι της ιστορίας και των παραδόσεων του λαού μας. Δεν είναι του παρόντος να αποτιμήσουμε το ρόλο του καθενός κατά τις μαύρες εκείνες μέρες. Αρκεί μόνο να υπομνήσουμε ότι, όπως το πραξικόπημα υπήρξε το αποκορύφωμα της μακρόχρονης προσπάθειας, από πλευράς ξένων δυνάμεων και των πρακτόρων τους, για τη διχοτόμηση της Κύπρου και την επιβολή καθεστώτος ελεεινής μορφής, έτσι και η ηρωική αντίσταση κατά τις μαύρες μέρες του πραξικοπήματος και της εισβολής, η οποία το ακολούθησε, υπήρξε η κορύφωση των ιστορικών αγώνων του λαού μας για την προάσπιση της πατρίδας και τη διαφύλαξη της δημοκρατίας.

Τιμούμε τη μνήμη των αγωνιστών που έδωσαν την ζωή τους στους αγώνες ενάντια στη μεγαλύτερη προδοσία της κυπριακής ιστορίας, το πραξικόπημα και την εισβολή του Ιούλη του 1974, και έγραψαν με τη θυσία τους μια ξεχωριστή σελίδα. Με την προσφορά και τη θυσία τους διέσωσαν μέρος και της δικής μας προσωπικής και συλλογικής αξιοπρέπειας, όμως, δυστυχώς, αυτή η προσφορά δεν αναγνωρίστηκε πλήρως και η πολιτεία εξακολουθεί να συμπεριφέρεται απέναντί τους μικρόψυχα και αχάριστα.

Σήμερα, σαράντα δύο χρόνια μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και είκοσι οκτώ χρόνια από τις αποφράδες μέρες του Ιούλη του 1974, είμαστε μπροστά σε μια νέα διάσταση των πολιτικών εξελίξεων και θα κληθούμε και πάλι να αποδείξουμε αν έχουμε διδαχθεί από την πικρή πείρα του παρελθόντος. Σήμερα ο διεθνής οργανισμός δέχεται συζήτηση και διαπραγμάτευση και πέραν των δικών του

περί Κύπρου ψηφισμάτων που μέχρι το 1998 μιλούσαν σαφώς για ομοσπονδία. Σήμερα ο κ. Ντενκτάς μπορεί ελεύθερα και ανεμπόδιστα να προβάλλει τις δικές του συνομοσπονδιακές θέσεις, ενώ στοιχεία αυτής της αντίληψης έχουν υπεισέλθει σε τοποθετήσεις αξιωματούχων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, των ΗΠΑ, της Βρετανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι έχουμε επιδείνωση των θέσεων της διεθνούς κοινότητας για το Κυπριακό, ότι υπάρχει αμφισβήτηση της μοναδικής ενωτικής λύσης, της ομοσπονδίας, γεγονός που περιπλέκει και υπονομεύει το διάλογο που διεξάγεται αυτό το χρόνο.

Ανεξάρτητα όμως από τις δυσχέρειες, εμείς πιστεύουμε στη διαπραγμάτευση ως τη μοναδική διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει στη λύση. Είναι ξεκάθαρο ότι, αν και αυτή η διαδικασία αποτύχει, ένας διάλογος υποχρεωτικά θα ξαναρχίσει σε κάποια μεταγενέστερη στιγμή, κατά πάσαν πιθανότητα όμως υπό συνθήκες χειρότερες για το λαό μας. Μέσα από την τραγική πορεία του Κυπριακού έχουμε κατανοήσει ότι μόνο μέσα από τη συνδιαλλαγή και το συμβιβασμό είναι δυνατό να προκύψει λύση. Γι' αυτό γνοιαζόμαστε πραγματικά και αγωνιούμε, όταν ο διάλογος καρκινοβατεί, όταν χρησιμοποιείται σαν άλλοθι, όταν γίνεται εργαλείο σκοπιμότητας.

Δεν υποτιμούμε τις δυνατότητες που διαμορφώνονται στην πορεία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της διεύρυνσης της ίδιας της Ένωσης. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι όλες οι εξελίξεις, και ο διάλογος και η ενταξιακή πορεία, πρέπει να αντιμετωπιστούν ως μια πρόκληση σε σχέση με τις δυνατότητες και τις επιδιώξεις μας παρά τις δυσκολίες και την αβεβαιότητα που αναντίλεκτα υποκρύπτουν. Με σταθερότητα και ευελιξία, με πείσμα και σωφροσύνη, με διεκδικητικότητα και μετριοπάθεια θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση, έτοιμοι να απορρίψουμε καθετί το απαράδεκτο, αλλά και να υιοθετήσουμε οτιδήποτε παίρνει την υπόθεση της Κύπρου έστω και ένα βήμα παρακάτω.

Με αυτή την ευκαιρία στέλνουμε μήνυμα αγωνιστικής αλληλεγγύης προς τους συμπατριώτες μας Τουρκοκυπρίους, που αγωνίζονται υπό τις πιο αντίξοες συνθήκες για την επανένωση της πατρίδας μας. Ιδιαίτερη η εκτίμηση και ο θαυμασμός μας προς τους εκπροσώπους των σαράντα και πλέον οργανώσεων της πλατφόρμας “Αυτή η χώρα είναι δική μας”, που με την καθαρή και βροντερή φωνή τους ταρακούνησαν το κατεστημένο του Ντενκτάς και του τουρκικού στρατού. Ξέρουμε πως δε θα λυγίσουν, γιατί πίστεψαν μια για πάντα σ’ αυτή την κοινή πατρίδα που ονομάζεται “Κύπρος”, γιατί ξέρουν ότι δεν είναι μόνοι, γιατί δίπλα τους είναι οι χιλιάδες συμπατριώτες μας, οι Ελληνοκύπριοι, Αρμένηδες, Μαρωνίτες και Λατίνοι, που μοιράζονται το ίδιο όραμα.

Εμείς δεσμευόμαστε να παλέψουμε μέχρι το τέλος για τη λύση που θα επανενώσει το νησί, που θα αποκαθιστά την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ενότητα του κυπριακού κράτους, που θα προνοεί την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και των εποίκων, που θα διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων, που θα παρέχει διεθνείς εγγυήσεις χωρίς μονομερή δικαιώματα. Γιατί ξέρουμε ότι το καλύτερο μνημόσυνο για τους νεκρούς των μεγάλων αγώνων είναι η συνέχιση και η νίκη στη μάχη που αυτοί δεν πρόλαβαν. Γιατί ξέρουμε ότι οι νεκροί της αντίστασης και της δημοκρατίας τότε μόνο θα γαληνέψουν στον αιώνιο ύπνο τους, όταν η καχυποψία, η κατοχή και η ξένη παρουσία ξεριζωθούν από τα χώματά μας, όταν οι άνθρωποι ξανασιμίσουν, όταν ο Οσμάνης και ο Κωστής δουλέψουν ξανά μαζί, δίπλα δίπλα, στο λιμάνι της Λεμεσού και στους κήπους της Αμμοχώστου, όταν η σημαία της Κύπρου μας θα ανεμίζει ελεύθερη απ’ άκρη σ’ άκρη του νησιού, γιατί η δική μας πατρίδα δε θα είναι πια μοιρασμένη στα δυο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Παρακαλώ τον κ. Νίκο Αναστασιάδη, πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, να έρθει στο βήμα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συσσωρευμένη είναι η συγκίνηση, η περίσκεψη και ο πόνος, καθώς η μνήμη στρέφεται σήμερα, με τη συμπλήρωση είκοσι οκτώ χρόνων από το άφρον πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή, στη φρίκη του οργανωμένου εγκλήματος που διέπραξε η απίστευτη προδοσία της χούντας των συνταγματαρχών, που άνοιξε ταυτόχρονα και την κερκόπορτα στην Τουρκία. Η μνήμη σήμερα γυρνά με συγκίνηση στην Κερύνεια, στον Πενταδάκτυλο, στη Μόρφου, στη Μεσαορία, στην Καρπασία, στον Απόστολο Ανδρέα αλλά και στην Αμμόχωστο, στα εδάφη της πατρίδας μας που βεβηλώνονται από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής, για να θυμίσει σ' όλους πως, για να ανθίσει η ελευθερία, χρειάζεται το πνεύμα της αντίστασης, του αγώνα και της θυσίας.

Η τραγωδία της Κύπρου μάς υποχρεώνει να κρατούμε ανοικτή την αυλαία του φρικτού εγκλήματος στον πολιτισμένο κόσμο και να καταγγέλλουμε την ανεξίτηλη αυτή κηλίδα ντροπής για την Τουρκία, αλλά και όσες εκ των χωρών διαδραματίζουν ρόλο επιτήδειου ουδέτερου, που είκοσι οκτώ χρόνια μετά την εισβολή επιτρέπουν να εξακολουθεί η Τουρκία προκλητικά να απειλεί με τη μεταφορά χιλιάδων στρατού, αλλά ταυτόχρονα και να παραβιάζει όλες τις αρχές του διεθνούς δικαίου και της ηθικής.

Ο γεωγραφικός ακρωτηριασμός της Κύπρου είναι ένας διαρκής εθνικός πόνος, που δεν έχει ίσως ακόμη συνειδητοποιηθεί σ' όλη του την έκταση. Έχουμε, κατά την άποψή μου, πρόσθετο χρέος, απέναντι κυρίως στους νέους μας, που είναι χρονικά μακριά από τα γεγονότα αυτά, να συντηρούμε με συνέπεια ζωντανή τη μνήμη των ιστορικών γεγονότων αλλά και της κατεχόμενης γης μας.

Η τραγική πραγματικότητα της τουρκικής εισβολής και κατοχής είναι αυτή που μας υποχρεώνει να συντηρούμε μια ισχυρή αμυντική μηχανή και να βρισκόμαστε διαρκώς σε πολεμική ετοιμότητα και εγρήγορση, με αποτέλεσμα ακόμη και τώρα να θρηνούμε τραγικές απώλειες και θύματα, απώλειες όπως αυτές του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς Ευάγγελου Φλωράκη, του Διοικητή Αεροπορίας, Ταξίαρχου Στέλιου Δεμέναγα, του Υποπλοιάρχου Νικόλα Γεωργίου, του Σμηναγού Πάρη Αθανασιάδη και του Υποσμηναγού Μιχάλη Σιακαλλή. Η θυσία των πέντε επίλεκτων αξιωματικών στις επάλξεις του καθήκοντος συνιστά για μας μια κορυφαία πράξη γενναιότητας και αυτοθυσίας προς την πατρίδα, μια ενιαία και αδιαίρετη θυσία Ελλαδιτών και Ελληνοκυπρίων που σφραγίζει με τον ανεπανάληπτο όσο και τραγικό αυτό τρόπο την κοινή και αδιαίρετη μοίρα του συνόλου του ελληνισμού.

Είναι γι' αυτό το λόγο ηθικά ανεπίτρεπτο οι οδυνηρές αυτές ημέρες μνήμης να καταντούν απλώς επαναλαμβανόμενες τελετουργικές αναφορές. Πρέπει να αποτελούν μια αδιάκοπη παρουσία μέσα σε κάθε συνείδηση. Πρέπει να γίνει η μνήμη αυτών των ημερών μόνιμο στοιχείο του ήθους μας, μια σιδερένια σφραγίδα που να σφραγίζει την ψυχή αλλά και το χαρακτήρα όλων μας.

Αυτό ακριβώς το μήνυμα μας στέλνουν οι αδελφοί μας που έπεσαν στα πεδία είτε της αντίστασης είτε των μαχών, οι μάρτυρες που σφαγιάστηκαν από τις ορδές του Αττίλα και αφανίστηκαν κατά τρόπο οργανωμένο και συστηματικό με απλούς θεατές τους ισχυρούς της γης για τους οποίους η Κύπρος μετρά λιγότερο από μια ρυπαρή πετρελαιοκηλίδα του Κόλπου. Στην εκπλήρωση αυτού του χρέους κανείς δεν πρέπει να υστερεί, γιατί εκείνο που ξεχνούμε ευκολότερα απ' όλα, τούτο μάλιστα τον καιρό, είναι ο αληθινός εαυτός μας. Χάνουμε τα ίχνη του μέσα στην τύρβη των πραγμάτων, ενώ δεν έπρεπε ούτε στιγμή να λείπει από τη συνείδησή μας. Τα τεράστια πλεονεκτήματα που έχουμε δεν τα αξιοποιούμε και λησμονούμε πως η γνώση της ιστορίας μάς προσφέρει τα πιο πολλά από τα στοιχεία που χρειαζόμαστε,

για να χαράξουμε μέσα στις δυσκολίες που μας περιβάλλουν την ορθή πορεία προς το μέλλον. Ενωμένοι για τα μεγάλα και αποφασισμένοι για μια ελεύθερη πατρίδα, ανεπηρέαστοι από τις οποιεσδήποτε παροτρύνσεις, θα πρέπει να σταθούμε πιστοί στην πορεία που με σύνεση και αξιοπρέπεια, που με θάρρος και πατριωτισμό όλοι μαζί ακολουθούμε για τις πανανθρώπινες αρχές και αξίες, με πίστη ιδιαίτερα στην τελική έκβαση.

Άσχετα από πολιτικές ή κοινωνικές ιδεολογίες, έχουμε όλοι μας χρέος να συμβάλουμε στην προσπάθεια για την ελευθερία και την επανένωση της πατρίδας μας και να δουλέψουμε με συντεταγμένη και αδιάσπαστη ενότητα για την προκοπή του συνόλου του κυπριακού λαού μέσα σε μια ισχυρή και ενωμένη Ευρώπη. Οφείλουμε να υπερβούμε τις τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος, να σκύψουμε στις πληγές μας, να ψηλαφήσουμε τα λάθη και τα ελαττώματά μας, να βαθύνουμε την αυτοσυνειδησία μας και να αναλάβουμε τις ευθύνες μας.

Όλοι γνωρίζουμε ότι υπάρχουν πολιτικές που αρέσουν και πολιτικές που ωφελούν. Τελικά μόνο οι δεύτερες αρμόζουν σε υπεύθυνους λαούς, που στην κίνηση της όποιας πολιτικής διαδικασίας επιδεικνύουν μετριοπάθεια, αποφεύγουν τις αδιάλλακτες ακρότητες, στέκονται στο μέτρο, που αποτελεί και την ουσία της δημοκρατίας.

Σήμερα όλοι στρέφουμε τις προσπάθειές μας στο μέλλον του τόπου μας. Οι αναδρομές στα περασμένα δεν πρέπει να ανακόψουν την πορεία μας. 'Υψιστη γι' αυτό σημασία έχει η λήθη, η οποία θα πρέπει να σταματά στο όριο όπου η μνήμη είναι απαραίτητη για τον εμπλουτισμό της πείρας μας και την ορθή οικοδόμηση του μέλλοντος. Η λήθη δεν επιτυγχάνεται με την άρνηση ή με την παραποίηση της ιστορικής αλήθειας αλλά με την αναγνώριση της αλήθειας από όλους χωρίς πάθος, χωρίς προκαταλήψεις. Η λήθη αποβλέπει στη θεμελίωση του μέλλοντος, χωρίς το μέλλον να βαρύνεται από τα παθήματα του παρελθόντος.

Ο λαός μας στην πλειοψηφία του αυτό ενδόμυχα πιστεύει. Ακόμη και όταν τον κεντρίζουν οι προκλήσεις των μοιραίων φανατισμών, προχωρεί ανεπηρέαστος από τα ποικιλόχρωμα συνθήματα και τα διάφορα ιδεολογικά ρεύματα με ακατάβλητη θέληση να εξασφαλίσει την ελευθερία της γης του και να φτάσει νικητής στο τέρμα, όπου υπάρχει η δικαιοσύνη και η ειρήνη.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήταν, κατά την άποψή μου, χρήσιμο να αναλογισθούμε ως πολιτική ηγεσία και τις δικές μας ευθύνες. Έχουμε χρέος, αντλώντας από τα διδάγματα του πρόσφατου και απώτερου παρελθόντος, να υπηρετήσουμε τον τόπο και την πολιτική ζωή με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και πνεύμα αλληλεγγύης, που θα εμπνέει και θα χαλυβδώνει καθημερινά την ενότητα του λαού μέχρι την τελική δικαίωση.

Η ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου, που έγινε κατορθωτή και με την αμέριστη και αδελφική στήριξη της Ελλάδας, προσφέρει, κατά την άποψή μας, νέες προσεγγίσεις στο πρόβλημα. Η διάσταση αυτή δημιουργεί βάσιμες ελπίδες για την επίτευξη λύσης που θα επιτρέπει την ειρηνική συμβίωση των δύο κοινοτήτων μέσα σε συνθήκες ασφάλειας και προόδου, με βάση πάντα τα πλαίσια που προδιαγράφονται με τις συμφωνίες κορυφής και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να στρέψουμε όλες μας τις δυνάμεις. Η καλή θέληση, η λογική, η μετριοπάθεια δεν αποτελούν στην εποχή μας διακοσμητικές πολυτέλειες· είναι προϋποθέσεις για την άσκηση μιας σύγχρονης πολιτικής, απαλλαγμένης από ρεβανσισμούς, απαλλαγμένης από εμπάθεια και μίσος, για το συμφέρον του συνόλου της κυπριακής κοινωνίας.

Θα συνεχίσουμε με συνέπεια τον αγώνα μας και στις ιστορικά κρίσιμες ημέρες που έρχονται με όπλο μας μια καθολική ενότητα και με τη στήριξη της Ελλάδας, που θα αποτρέψει τους κινδύνους, αλλά και θα αξιοποιεί τις διαγραφόμενες ευκαιρίες

έχοντας ως σταθερό και απαρέγκλιτο στόχο μας την επίτευξη μιας εθνικά δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης, μια λύσης που, όπως είπα και προηγουμένως, θα στηρίζεται στις αποφάσεις του ΟΗΕ και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, αλλά και θα κατοχυρώνει όλα τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, θα δίνει απαντήσεις στα μεγάλα ανθρωπιστικά ζητήματα των αγνοουμένων και των εγκλωβισμένων, αλλά και θα διασφαλίζει την ανεξαρτησία και ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, μιας λύσης που θα αποκαθιστά το κλίμα ενότητας στο νησί μας και θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ειρηνική συμβίωση, πρόοδο και ευημερία προς όφελος όλων των νομίμων κατοίκων της Κύπρου, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Καλώ στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, κ. Τάσσο Παπαδόπουλο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται στη σημερινή τελετουργική συνεδρία κάτω από την πένθιμη σκιά του τραγικού δυστυχήματος που στοίχισε τη ζωή στον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, Στρατηγό Ευάγγελο Φλωράκη, και σε τέσσερις άλλους επίλεκτους αξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς.

Η Βουλή απέτισε φόρο τιμής για τη θυσία τους. Η πολιτεία με τον πιο επίσημο τρόπο απέδωσε τιμές και θρήνησε την απώλειά τους ως αναπόφευκτο, θλιβερό και βαρύ τίμημα στις προσπάθειες για ενίσχυση της αμυντικής μας δυνατότητας, αμυντικής δυνατότητας ενάντια στην τουρκική εισβολή και κατοχή, καθώς και για να

αποτρέψουμε την επέκταση αλλά και την παγίωση των τετελεσμένων της εισβολής και της κατοχής.

Η θυσία των πέντε επίλεκτων στελεχών της Εθνικής Φρουράς μάς υπενθύμισε - αν χρειαζόταν άλλη υπενθύμιση- ότι η εισβολή και κατοχή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ή ανεκτή, όπως ισχυρίζεται η τουρκική προπαγάνδα, ως, τάχατες, μια πραγματικότητα, ως ένα τετελεσμένο γεγονός στο οποίο πρέπει να προσαρμοστεί η οποιαδήποτε πολιτική λύση του Κυπριακού. “Πραγματικότητες” στο έδαφος που είναι αποτέλεσμα της χρήσης βίας και πολεμικών ενεργειών, “πραγματικότητες” που είναι το αποτέλεσμα ενός διεθνούς εγκλήματος δεν μπορούν να αποτελέσουν το υπόβαθρο μιας πολιτικής λύσης του Κυπριακού, διότι η πολεμική υπεροπλία και ισχύς δε δημιουργούν δίκαιο, τουλάχιστον δίκαιο που να μπορεί να υπερισχύσει των κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου, της θέλησης του λαού και των αποφάσεων διεθνών δικαστηρίων.

Η σημερινή τελετή -γιατί για τελετή πρόκειται- αποβλέπει στο να διαδηλώσει η Βουλή των Αντιπροσώπων με τον πιο έγκυρο και κατηγορηματικό τρόπο ότι δε γίνονται ανεκτά τα τετελεσμένα της εισβολής ως αποδεκτή βάση για πολιτική λύση του Κυπριακού. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, που εκλέγεται με δημοκρατικές διαδικασίες και με αναλογικό σύστημα εκλογής, είναι ο πιο έγκυρος και ο αυθεντικός φορέας και εκφραστής της πολιτικής βούλησης του κυπριακού λαού. Αυτή την αρχή θα ήταν καλό να τη γνωρίσουν και να τη συνειδητοποιήσουν οι ξένες πρεσβείες και οι άλλοι εμπλεκόμενοι στις συνομιλίες για λύση του Κυπριακού.

Ακριβώς επειδή είμαστε ρεαλιστές, γνωρίζουμε ότι η σημερινή τραγική κατάσταση της κατοχής του τριάντα επτά τοις εκατόν του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τα τουρκικά στρατεύματα είναι απότοκος και αποτέλεσμα του προδοτικού πραξικοπήματος. Είναι το πραξικόπημα και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εκδηλώθηκε και συντελέστηκε που άνοιξε τις κερκόπορτες στον Τούρκο

εισβολέα την αποφράδα μέρα της 15ης του Ιούλη του 1974 και που επέτρεψε στην Τουρκία σχεδόν ανώδυνα να εισβάλει και να καταλάβει το πιο όμορφο, το πιο αναπτυγμένο, το πιο παραγωγικό τμήμα του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ιστορική ευθύνη και οι ενοχές της χούντας των Αθηνών του '74, που με περισσή πολιτική βλακεία και λιγότερη πολιτική κρίση οργάνωσε το έγκλημα του πραξικοπήματος και το εκτέλεσε με ντόπιους συνεργάτες, θύματά της, είναι ασήκωτες. Βαρύ είναι το εθνικό έγκλημα και βαρύ θα είναι το τίμημα που θα καταβάλουμε ως συνέπεια του εγκλήματος.

Όλες οι επικλήσεις προηγούμενων πολιτικών λαθών και παραλείψεων πριν το πραξικόπημα είναι αναιμικές και αβάσιμες, γιατί όλα τα προβαλλόμενα λάθη και παραλείψεις δεν μπορούσαν να έχουν ανεπανόρθωτα ή καταλυτικά αποτελέσματα. Μόνο το έγκλημα του πραξικοπήματος, που έδωσε στην Τουρκία λογικοφανές πρόσχημα για την εισβολή και την κατοχή, προκάλεσε τραγικές και μη αναστρέψιμες συνέπειες. Βαρύ το έγκλημα και βαρύ θα είναι και το τίμημα που έχει να καταβάλει ο ελληνισμός της Κύπρου και η Ελλάδα.

Ακριβώς επειδή είμαστε ρεαλιστές, αναγνωρίζουμε ότι, αν θέλουμε να επανενώσουμε την πατρίδα μας και να άρουμε τα τελεσμένα της εισβολής και της κατοχής, πρέπει να καταβάλουμε βαρύ τίμημα και να επιδιώξουμε μια πολιτική λύση μέσω διαπραγματεύσεων που θα είναι πικρή και οδυνηρή, μια λύση που επιβάλλει τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με δυσανάλογα προνόμια και δικαιώματα για τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας. Προνόμια και δικαιώματα προς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας είναι κατανοητά και είναι αποδεκτά, όχι όμως και επεμβατικά ή άλλα δικαιώματα προς την Τουρκία, που πάγια επιδιώκει να έχει κάτω από τον έλεγχό της ένα μεγάλο τμήμα της Κύπρου που να είναι εθνικά ξεκαθαρισμένο και, πρόσθετα, να διατηρεί το δικαίωμα της απόσχισης και της ενσωμάτωσής του στην Τουρκία. Κάτι τέτοιο θα ισοδυναμούσε όχι με μετεξέλιξη της

Κυπριακής Δημοκρατίας σε ομόσπονδο δικαιονοτικό διζωνικό κράτος αλλά με τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη γένεση εξ υπαρχής δύο χωριστών, ισότιμων κυρίαρχων κρατών στη μικρή νήσο Κύπρο.

Αν η πολιτική λύση του Κυπριακού με τα δεδομένα που γέννησε το πραξικόπημα και που επέβαλε η τούρκικη εισβολή και κατοχή δεν μπορεί να είναι και δίκαιη και βιώσιμη, ας είναι τουλάχιστον βιώσιμη. Για να είναι μια λύση τουλάχιστον βιώσιμη, δεν μπορούν να αγνοηθούν ή να υπερακοντιστούν θεμελιώδεις αρχές που πρέπει να διέπουν τη μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας από καθεστώς ενιαίου κράτους σε καθεστώς δικαιονοτικής διζωνικής ομοσπονδίας. Δεν μπορούν να καταπατηθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες του πολίτη για ελεύθερη διακίνηση, εγκατάσταση και δικαίωμα παρουσίας. Ακόμα και αν ήταν δυνατό να αγνοηθούν ή να παραβιαστούν από τις πολιτικές ηγεσίες αυτά τα δικαιώματα, μια τέτοια παραβίαση από τη μια δε θα γίνει αποδεκτή από το λαό και από την άλλη δεν μπορεί να δεσμεύσει ή να εμποδίσει τον απλό πολίτη από το να διεκδικήσει αυτά τα δικαιώματα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με ατομική προσφυγή.

Σε αυτό ακριβώς το σημείο πρέπει να τονίσουμε τη σημασία που έχει ο κοινός στόχος και το κοινό όραμα του κυπριακού ελληνισμού και όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για λόγους που δεν είναι του παρόντος η συμπεριφορά μας στις συνομιλίες και η επίδειξη καλής θέλησης και εποικοδομητικής στάσης στις συνομιλίες καλά ή κακά έχει καταστεί ένα από τα κριτήρια για την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σχεδόν ολόκληρη η πολιτική ηγεσία και σχεδόν όλα τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου στηρίζουν και υποστηρίζουν τον Πρόεδρο Κληρίδη στις δικαιονοτικές συνομιλίες, εφόσον υποστηρίζει τις θέσεις και κοινές αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου για τα πλαίσια λύσης του Κυπριακού. Δεν είναι ούτε η ώρα ούτε η ευκαιρία να εξάρουμε το

πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας που επιδεικνύουν όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα για την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας και των θεσμών, για να πετύχουμε το δεύτερο εθνικό στόχο, που είναι η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας - ολόκληρης της επικράτειάς της- στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο δεύτερος σκοπός αυτής της τελετουργικής συνεδρίας της Βουλής είναι να αποτίσουμε τον πρέποντα φόρο τιμής και μνήμης προς τις χιλιάδες των πεσόντων, των μαρτύρων και των θυμάτων του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Αυτή τη μέρα της θλίψης και της οργής η σκέψη μας στρέφεται σε αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και την προάσπιση της ανεξαρτησίας. Στρέφεται στις χιλιάδες των μαρτύρων που έχασαν τη ζωή τους, αθώα θύματα του πολέμου και της τουρκικής θηριωδίας που δεν ξεχωρίζει άμαχο πληθυσμό ή γυναικόπαιδα. Στρέφεται στις χιλιάδες του άμαχου πληθυσμού που διά πυρός και σιδήρου και με την απειλή των όπλων έχουν εκδιωχθεί από τα σπίτια και τις περιουσίες τους σε εφαρμογή παλιού σχεδίου της Τουρκίας για δημιουργία δύο εθνικά αμιγών περιοχών στην Κύπρο και δύο χωριστών και κυρίαρχων κρατών στην Κύπρο.

Παραμένει ακόμα άλυτο, χαίνουσα πληγή στον εθνικό κορμό του ελληνισμού, το ανθρώπινο δράμα των αγνοουμένων, που προς όνειδος της ανθρωπότητας και του Τούρκου κατακτητή, διατηρείται σε εκκρεμότητα και έτσι διαιωνίζεται το αφόρητο άγχος της αβεβαιότητας που βασανίζει τους συγγενείς των αγνοουμένων προς τους οποίους δυστυχώς δεν μπορούμε να προσφέρουμε οτιδήποτε άλλο παρά μόνο μήνυμα παραμυθίας.

Όταν η μόνη επιλογή που θέτουν μπροστά μας είναι να δεχτούμε και να νομιμοποιήσουμε είτε με την υπογραφή μας είτε με την άπρακτη πάροδο του χρόνου όλα τα τετελεσμένα της κατοχής, η απόρριψη του φοβερού διλήμματος δεν είναι ρομαντισμός· είναι αδυσώπητος ρεαλισμός.

Ακούμε τη φωνή των μαρτύρων και των ηρώων του αγώνα. Ακούμε τη φωνή του χρέους προς τους νεκρούς και τους μάρτυρες αυτή τη μέρα της οργής, της μνήμης και της τιμής. Όταν το δίλημμα είναι η ανέντιμη παράδοση και η υποταγή στις επιταγές της Τουρκίας και τίποτε άλλο, όταν δεν προσφέρεται καμία άλλη επιλογή, καμία άλλη διαζευκτική πρόταση, τότε δεν έχουμε άλλη επιλογή, αν θέλουμε να επιβιώσουμε ως λαός και ως κράτος, παρά να αντλήσουμε δύναμη και έμπνευση από αυτούς που πέθαναν αγωνιζόμενοι και να προσπαθήσουμε με έργα να δικαιώσουμε τη δική τους θυσία και να δικαιωθούμε έναντι της ιστορίας μας.

Είμαστε έτοιμοι για μια πικρή ειρήνη, για μια συμφωνημένη λύση, έστω οδυνηρή, και γι' αυτό ακριβώς οφείλουμε να ετοιμαστούμε και ψυχικά και υλικά για την αυτοάμυνά μας. Ταυτόχρονα, έχουμε χρέος απέναντι στους εαυτούς μας και απέναντι στις γενιές που θα ακολουθήσουν να χαλυβδώσουμε τη θέλησή μας για αντίσταση σε απαράδεκτες προτάσεις και με την ήρεμη αποφασιστικότητα του απέλπιδος, να μην ενδώσουμε, να μην υποχωρήσουμε σε πιέσεις, να μη λυγίσουμε σε σημείο που να γίνουμε υποτελείς της Τουρκίας. Η τουρκοποίηση δεν είναι αναγκαστικά αναπόφευκτη και η επιμονή σε έντιμη λύση που να διασφαλίζει την εθνική και φυσική επιβίωσή μας δεν είναι αναγκαστικά ανέφικτη. Αρκεί να δεχτούμε πως η αντίσταση σε πιέσεις είναι οδυνηρή, απαιτεί θυσίες και εμπεριέχει κινδύνους.

Έχουμε υποχρέωση να δώσουμε στους νεκρούς του αγώνα και στο λαό την υπόσχεση πως είμαστε έτοιμοι να αντισταθούμε στις πιέσεις, να υποστούμε τις θυσίες, να αντιμετωπίσουμε τους κινδύνους. Αυτή την υπόσχεση τη δίνουμε με επισημότητα στους νεκρούς και αυτή τη διαβεβαίωση τη δίνουμε από το επισημότεο βήμα της Βουλής αυτή τη μέρα της οργής, της μνήμης και της τιμής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Καλώ στο βήμα τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, κ. Γιαννάκη Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή επέτειος σημαδεύεται από την τραγωδία που έπληξε την Εθνική Φρουρά και ολόκληρο το λαό μας και που είχε σαν αποτέλεσμα ο Στρατηγός Ευάγγελος Φλωράκης και άλλοι τέσσερις αξιωματικοί να χάσουν τη ζωή τους εκτελώντας το καθήκον προς την πατρίδα. Τιμούμε τους πέντε Ελλαδίτες και Κύπριους αξιωματικούς που στην πραγματικότητα θυσιάστηκαν στον αγώνα για την ελευθερία της Κύπρου.

Είκοσι οκτώ χρόνια από το βδελυρό έγκλημα κατά της Κύπρου, της δημοκρατίας και του λαού μας και το τραύμα είναι τόσο βαθύ και η οδύνη τόσο διαπεραστική, ώστε όχι μόνο η μνήμη είναι νωπή, αλλά και τα ερωτήματα έρχονται ξανά και ξανά ως αμείλικτες Ερινύες. Όσο περνά ο καιρός, όσο απομακρυνόμαστε από το '74 και όσο ζούμε ξανά και ξανά τις θλιβερές επετείους του διπλού εγκλήματος σ' αυτές τις ετήσιες ρωγμές του χρόνου, τα ερωτηματικά προβάλλουν σκληρά και αδυσώπητα όχι ως εξιλέωση και ως άλλοθι αλλά ως έκφραση της ανάγκης για την καταγραφή της ιστορικής αλήθειας, ως ανάσχεση του κινδύνου να κατανικήσει ο μύθος την πραγματικότητα και κυρίως ως εθνική διδαχή για τις μελλοντικές μας συμπεριφορές. Γιατί ο κίνδυνος πάντα ελλοχεύει, η διαστρέβλωση караδοκεί, η ωραιοποίηση παραμονεύει, για να συσκοτίσει την αλήθεια, να καλύψει τα κενά, να παρασιωπήσει τις παραλείψεις, να απενοχοποιήσει τους ενόχους.

Τα αμείλικτα, λοιπόν, ιστορικά ερωτήματα τίθενται ως αναγκαία εθνική ενδοσκόπηση: Γιατί η κυπριακή κοινωνία ανοχύρωτη διολίσθησε στο θανάσιμο εναγκαλισμό της χούντας; Γιατί αφέθηκαν τα σχολεία, η Εθνική Φρουρά, η αστυνομία, τα αθλητικά σωματεία να γίνουν άντρο και εκκολαπτήριο φασιστικών και

μισαλλόδοξων αντιλήψεων; Γιατί η πλειοψηφία της πολιτικής ηγεσίας, ακόμα και της πνευματικής ελίτ, ανενόχλητη γιόρταζε τη θλιβερή επέτειο της 21ης Απριλίου και συνέπλεε με τη χούντα και τμήμα της πολιτικής ηγεσίας ανεχόταν την τρομοκρατική δράση για αποσταθεροποίηση του εσωτερικού μετώπου; Γιατί επιτράπη η άθλια προπαγάνδα της χούντας να δηλητηριάζει την κοινωνία και τα συνθήματα “Πατακέ, η Κύπρος σε περιμένει” και “Ελλάς Ελλήνων χριστιανών” να πλημμυρίζουν την Κύπρο; Γιατί ακόμα και αυτό το σώμα, η Βουλή των Αντιπροσώπων, αρνήθηκε να αναλάβει τις ευθύνες του για την υπεράσπιση της δημοκρατίας απαγορεύοντας και αυτήν ακόμα τη συζήτηση της επίθεσης εναντίον δημοκρατικών πολιτών που διαδήλωναν κατά της χουντικής δικτατορίας;

Αυτά τα ερωτήματα, όσο ενοχλητικά κι αν είναι, θα πρέπει να διατυπώνονται ως λυτρωτική κάθαρση από ενοχές και ως αναγκαία επίδειξη εθνικής ευθύνης, ως επώδυνη διδαχή από το εθνικό πάθημα του '74 αλλά και ως απότιση φόρου τιμής σε όσους έδωσαν τη ζωή τους για τη δημοκρατία και την ελευθερία και ως οφειλόμενη ιστορική εγγραφή αποτρεπτική επαναλήψεων.

Κύριε Πρόεδρε,

Είκοσι οκτώ χρόνια από το δίδυμο έγκλημα και οι μνήμες ολοζώντανες. Το πραξικόπημα της χούντας των Αθηνών και της εγκληματικής οργάνωσης ΕΟΚΑ Β' ενάντια στον Εθνάρχη Μακάριο, η μεγαλύτερη προδοσία στη σύγχρονη ελληνική ιστορία, ανοίγει την κερκόπορτα στον караδοκούντα Αττίλα. Το ανοσιούργημα του πραξικοπήματος έφερε πίσω του ένα ακόμα μεγαλύτερο έγκλημα. Οι κερκόπορτες άνοιξαν από κάποιους ελληνόφωνους αλλά όχι ελληνόφρονες, για να περάσει ο τουρκικός Αττίλας.

Ασφαλώς, είναι αναγκαία η προαγωγή της εθνικής λαϊκής ενότητας μέσα στις κρίσιμες συνθήκες που περνά σήμερα η πατρίδα μας. Αυτό όμως δεν πρέπει να σημαίνει ούτε διαγραφή της μνήμης ούτε πλαστογράφηση της ιστορίας. Αν πρόκειται

να χαράξουμε μια ελπιδοφόρα πορεία για το σήμερα και το αύριο, πρέπει να συντηρούμε αλώβητη την αλήθεια για το παρελθόν. Ποτέ στην ιστορία των λαών δε θεμελιώθηκε η εθνική ενότητα και η επιτυχής μελλοντική πορεία στη βάση της διαγραφής εθνικών εγκλημάτων αλλά, αντίθετα, στη βάση της συντήρησης αυθεντικής της ιστορικής μνήμης, για να φωτίζει διδακτικά το παρόν και το μέλλον.

Οι φετινές μαύρες επέτειοι συμπίπτουν με την πιο κρίσιμη περίοδο για το μέλλον της Κύπρου μετά το 1974. Κυρίαρχα στοιχεία η αναμενόμενη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι απευθείας συνομιλίες για λύση του Κυπριακού. Και οι δύο διαδικασίες ενέχουν μια ιδιαίτερη κρισιμότητα. Απαιτούν προσεκτικούς και επιδέξιους χειρισμούς και καλά μελετημένες πολιτικές κινήσεις, βήματα και πρωτοβουλίες. Τα λάθη δεν επιτρέπονται, γιατί δε θα έχουν πρόσκαιρο και παροδικό χαρακτήρα· θα έχουν μοιραίες επιπτώσεις που θα σφραγίσουν αρνητικά τις εθνικές μας προοπτικές.

Είχαμε τονίσει από την αρχή της διαδικασίας των συνομιλιών ότι θα πρέπει να διαφυλαχθεί η βάση λύσης του Κυπριακού, όπως αυτή καθορίζεται από τις αρχές του διεθνούς δικαίου, τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Υπογραμμίσαμε ακόμα με έμφαση ότι οι συνομιλίες σε καμιά περίπτωση δεν έπρεπε να επιτραπεί να αποτελέσουν πρόσχημα για ανακοπή της ενταξιακής πορείας της Κύπρου.

Ο μέχρι τώρα απολογισμός της τουρκικής στάσης αποτυπώνει το αμετακίνητο των στρατηγικών επιλογών της Άγκυρας: Δημιουργία δύο κυρίαρχων κρατών με υποτυπώδη σύνδεση μεταξύ τους, άρνηση εφαρμογής των θεμελιωδών ελευθεριών και μόνιμη τουρκική στρατιωτική παρουσία. Πρόκειται όχι απλώς για συνταγή καταστροφής της οντότητας του κυπριακού κράτους και μόνιμης υποθήκευσης της Κύπρου στη στρατηγική επιρροή της Τουρκίας αλλά και δημιουργίας ενός νομικού/κρατικού μορφώματος που θα αποτρέπει στο διηνεκές την ένταξη της

Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά πλήρη παραβίαση και σε ευθεία σύγκρουση με όσα επανειλημμένα τονίζονται από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι δηλαδή η Κύπρος πρέπει να μιλά με μια έγκυρη φωνή και ότι οι συνταγματικές της λειτουργίες δεν πρέπει να οδηγούν σε παράλυση τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, η Τουρκία προτείνει μια δομή που θα συνιστά συνταγματική και πολιτειακή τερατογένεση, μια λύση διαρκών συγκρούσεων, αντιπαραθέσεων και παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που θα αντιμάχεται ευθέως τους βασικούς κανόνες του ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί για ολοκλήρωση των συνομιλιών έχει παρέλθει χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα. Οι συνομιλίες, ωστόσο, συνεχίζονται, χωρίς να διαφαίνεται στον ορίζοντα η προοπτική θετικής κατάληξης. Αντιθέτως, είναι σαφής η προσπάθεια του Ντενκτάς να τραβήξει τις συνομιλίες σε μάκρος με ξεκάθαρο προσανατολισμό την προώθηση του βασικού του στόχου, ως προς την επίλυση του Κυπριακού, και την αποτροπή ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα, με τις δηλώσεις του Λόρδου Χάνεϊ για νέο κράτος και για συνεταιρισμό, με σαφή υπαινιγμό για δύο κυριαρχίες, και με τις δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για συζήτηση του λεγόμενου στάτους του Ντενκτάς δημιουργούνται τεράστιοι κίνδυνοι ως προς την επιδιωκόμενη λύση.

Μπροστά σε αυτά τα δεδομένα είναι καθήκον της δικής μας πλευράς να αποκαλύψει διεθνώς την τουρκική στάση και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά μεθοδεύσεις τρίτων για συγκαλυμμένη διχοτομική λύση. Είναι καθήκον της δικής μας πλευράς να κινηθεί αποφασιστικά και έγκαιρα για την αποτροπή αυτών των εξόφθαλμων κινδύνων. Παράλληλα, θα πρέπει να απαιτήσουμε από το Συμβούλιο Ασφαλείας να ενεργήσει για επανατροχιοδρόμηση των συνομιλιών στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, των αρχών του διεθνούς δικαίου και του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Η δήλωση του Συμβουλίου Ασφαλείας της 9ης

Ιουλίου περιέχει στοιχεία προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, οι απλές επισημάνσεις για την αρνητική στάση της τουρκικής πλευράς στις συνομιλίες δεν είναι αρκετές για να διαφοροποιήσουν τα δεδομένα. Ο Γενικός Γραμματέας έχει καθήκον να καταγράψει με σαφήνεια την ευθύνη της τουρκικής πλευράς για το αδιέξοδο.

Η συνέχιση των συνομιλιών θα πρέπει να συνοδεύεται από μια δραστική παρέμβαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, που θα υποδεικνύει προς την τουρκική πλευρά την υποχρέωσή της να συνεργαστεί για εξεύρεση λύσης στη βάση ομοσπονδιακού κράτους, με μια και μόνη κυριαρχία και διεθνή νομική προσωπικότητα, μια υπηκοότητα, μια ισχυρή κυβέρνηση που θα εκπροσωπεί αξιόπιστα τη χώρα τόσο στα ευρωπαϊκά όργανα όσο και διεθνώς και με απολύτως κατοχυρωμένα τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα του συνόλου του πληθυσμού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Θα πρέπει ακόμα να καταστεί σαφές από τη δική μας πλευρά τόσο προς το Γενικό Γραμματέα όσο και προς το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ ότι οποιοσδήποτε προτάσεις, ιδέες, πλαίσια για λύση του Κυπριακού ενδεχομένως θα υποβάλουν κατά τη διάρκεια των συνομιλιών θα πρέπει να εδράζονται στις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του διεθνούς οργανισμού, του οποίου οφείλουν να ενεργούν ως εντολοδόχοι. Τυχόν απόπειρα κατάθεσης προτάσεων και σχεδίων λύσης ίσης απόστασης μεταξύ των δικών μας λογικών θέσεων και των ακραίων διχοτομικών τουρκικών θέσεων θα συνιστά βαρύτατη εκτροπή και κίνηση ενθάρρυνσης της τουρκικής αδιαλλαξίας.

Τέλος, οφείλει η δική μας πλευρά, στα πλαίσια ενός σωστού σχεδιασμού, να προειδοποιήσει για ενδεχόμενη δόλια προσπάθεια της τουρκικής πλευράς να δημιουργήσει το φθινόπωρο μια τεχνητή εικόνα δήθεν διαφοροποίησης της στάσης της, που μοναδικό στόχο θα έχει τη ματαίωση της ένταξης της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Τιμούμε σήμερα τους ήρωες-μάρτυρες του λαού μας στην αντίσταση κατά του δίδυμου εγκλήματος σε βάρος της Κύπρου. Τιμούμε όλους όσοι έπεσαν μαχόμενοι ηρωικά για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και της ανεξαρτησίας της πατρίδας μας. Συμπάσχουμε με τους συγγενείς των αγνοουμένων μας, με τους ηρωικούς μας εγκλωβισμένους, με τους πρόσφυγες που παραμένουν για είκοσι οκτώ χρόνια μακριά από τα σπίτια και τις περιουσίες τους. Διατρανώνουμε ταυτόχρονα τη θέλησή μας να συνεχίσουμε τον αγώνα για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής, την επανένωση της Κύπρου και την επιτυχή ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής μας πορείας. Αυτό είναι το πατριωτικό μας χρέος αλλά και η οφειλόμενη τιμή σε όσους έδωσαν τη ζωή τους για τη δημοκρατία και την ελευθερία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστος Κληρίδης εκ μέρους των Νέων Οριζόντων.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Ξεκινήσαμε αμέσως μετά το πραξικόπημα και την εισβολή του 1974 με τη θέση “καμιά συζήτηση, μέχρι που να αποσυρθούν τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής”. Στη συνέχεια, και ενώ είχε φυτευτεί ο σπόρος της ομοσπονδίας, δεχθήκαμε σαν ελληνοκυπριακή και ελλαδική πλευρά τη δικοινοτική ομοσπονδία με το επιχείρημα και την υπόσχεση ότι θα είχαμε μία ισχυρή κεντρική κυβέρνηση, η οποία θα μπορούσε να διατηρήσει την ενότητα του κράτους και η οποία θα εξασφάλιζε την επιστροφή όλων των προσφύγων κάτω από συνθήκες ασφάλειας τάχιστα και θα εξασφάλιζε επίσης την ελεύθερη διακίνηση, εγκατάσταση και τα περιουσιακά δικαιώματα. Στη συνέχεια του αγώνα μας δεχθήκαμε ότι η ομοσπονδία αυτή μπορεί να είναι διζωνική

και ότι ουσιαστικά στο Βορρά θα έχουμε μία ζώνη Τουρκοκυπρίων και στο Νότο μία ζώνη Ελληνοκυπρίων με αντίστοιχες πλειοψηφίες και με κατοχυρωμένα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Με τις προτάσεις μας του '89 δεχθήκαμε ουσιαστικά ότι οι πλειοψηφίες αυτές θα είναι εγγυημένες και δεχθήκαμε επίσης ότι οι δύο ομόσπονδες πολιτείες θα έχουν αυτονομία και έτσι τα περί ισχυρής κεντρικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης μπήκαν στον κάλαθο των αχρήστων. Φτάσαμε τα τελευταία χρόνια να μιλούμε για μια χαλαρή, ουσιαστικά, διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία δύο ομόσπονδων κρατών με πλήρη αυτονομία, και ακόμα για κατάργηση του συντάγματος, και αγωνιζόμαστε στο θέμα του ενός κράτους και της ενιαίας κυριαρχίας.

Ο διεθνής παράγοντας αφέθη δυστυχώς να τροchioδρομήσει μία πορεία του “όλα στο τραπέζι”, συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης της Άγκυρας για δύο κράτη, δύο κυριαρχίες, δύο λαούς. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών με τη δήλωσή του της 12ης Σεπτεμβρίου 2000 μίλησε για ισοτιμία καθεστώτων και για νέο συνεταιρισμό και ο Λόρδος Χάνεϊ, ο οποίος, ως γνωστόν, είναι ο εγκέφαλος του επαπειλούμενου συνολικού σχεδίου λύσης, συνεπικουρούμενος από τους Αμερικανούς ομιλεί για παρθενογένεση, για εσωτερικές κυριαρχίες και ανταλλαγή περιουσιών, για αποζημιώσεις, για νέο συνεταιρισμό, για κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτή είναι η θλιβερή εικόνα που παρουσιάζει σήμερα ο ελληνισμός.

Έφτασε η ώρα, έστω και την εσχάτη, να ανακόψουμε την κατολίσθηση. Περνούμε ίσως τις πιο κρίσιμες στιγμές της ύπαρξής μας ως Κυπριακή Δημοκρατία: Από τη μία είναι η απειλή της ευμάρειας και της αδιαφορίας, της κόπωσης και της διχόνοιας, που ίσως είναι ο χειρότερος εκ των έσω κίνδυνος, και από την άλλη οι απειλές της Τουρκίας για αντίδραση χωρίς όρια και για προσάρτηση των κατεχομένων σε λιγότερο από πέντε μήνες από σήμερα.

Η εσωτερική πολιτική αστάθεια στην Τουρκία θα αποτελέσει και το άλλοθι της διεθνούς επαιτείας της και σαν πανούργος επαίτης η Τουρκία θα ζητήσει τη βοήθεια του IMF για περαιτέρω οικονομική στήριξη -πέρα από 16 δις- θα ζητήσει την κατανόηση του διεθνούς παράγοντα για τις θέσεις της στο Κυπριακό και από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα απαιτήσει να πάρει ημερομηνία έναρξης του ενταξιακού διαλόγου υπό όρους σταδιακής συμμόρφωσης, εξαιρουμένου του Κυπριακού, για το οποίο σιγά σιγά περνά το μήνυμα ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί σαν ένα *sui generis* πρόβλημα, το οποίο δε θα πρέπει να αποτελέσει τροχοπέδη στην ευρωπαϊκή πορεία της. Δυστυχώς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ακούγονται φωνές βολέματος της οποιασδήποτε λύσης, ακόμα και με εξαιρέσεις από το κοινοτικό κεκτημένο, και ακούγονται φωνές ευρωπαϊκές για άρση του ούτω καλούμενου εμπάργκο και του οικονομικού πολέμου κατά των Τουρκοκυπρίων.

Οι κίνδυνοι είναι ορατοί για ένταξη έναντι υποχωρήσεως στο Κυπριακό και εξαιρέσεων από το κοινοτικό κεκτημένο που θα προδιαγράψουν την αναγνώριση ντε φάκτο και ντε γιούρε της ούτω καλούμενης Τουρκικής Δημοκρατίας της Βορείας Κύπρου σαν οντότητας στο στάδιο αυτό και μεταγενέστερα σαν ψευδοομόσπονδου κράτους σε μια κατ' επίφασιν ομοσπονδία, στο πλαίσιο ενός συνταγματικού υβριδίου χωρίς διεθνές προηγούμενο.

Τουλάχιστον, ας προσπαθήσουμε, κύριε Πρόεδρε, την κρίσιμη αυτή περίοδο στο εθνικό θέμα ο στόχος να είναι κοινός, χωρίς έριδες και διχόνοιες, και ας επικεντρωθούμε στην ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς υποχωρήσεις στο Κυπριακό και χωρίς εξαιρέσεις από το κοινοτικό κεκτημένο και ας προσπαθήσουμε να αποφύγουμε, παράλληλα, να νομιμοποιήσουμε με την ένταξη τις ούτω καλούμενες κυρίαρχες βάσεις της δεκαετίας του '60 με την ένταξη στο κοινοτικό κεκτημένο της πρώτης δεκαετίας του εικοστού πρώτου αιώνα. Ας προσέξουμε, παράλληλα, να χρησιμοποιήσουμε επιτέλους ό,τι μπορούμε να διαθέσουμε, για να

αποτινάξουμε τον τουρκικό ζυγό και να διασφαλίσουμε στις μέλλουσες γενεές μια Κύπρο ελεύθερη και απηλλαγμένη από βάσεις και στρατούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ την κυρία Ανδρούλα Βασιλείου να λάβει το λόγο εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ήταν 15 Ιουλίου και ήταν Δευτέρα. Μα δεν ήταν μια ακόμη εβδομάδα που ξεκινούσε. Ξεκινούσε η καταστροφή. Είχε τη σφραγίδα της παράνομης τρομοκρατικής δράσης, της υπόσκαψης του κράτους, της πατριδοκαπηλίας και του διχασμού. Ήταν το εγκληματικό πραξικόπημα που άνοιξε το δρόμο για την τουρκική εισβολή.

Τα γεγονότα είναι αμείλικτα. Και είναι εκεί όχι μόνο για την ιστορική γνώση και τη δημοκρατική αγωγή των νεότερων γενιών αλλά πρωτίστως ως διδάγματα απαραίτητα για την αναζήτηση διεξόδου από τη κατοχή και την ντε φάκτο διχοτόμηση. Πρέπει να έχει γίνει πολιτικό κεκτημένο και συνείδηση της κοινωνίας μας:

1. Ότι η παραβίαση της νομιμότητας και της δημοκρατίας δεν μπορεί να υπηρετεί δίκαιους σκοπούς.
2. Ότι η καπηλεία πατριωτικών συνθημάτων, η δημαγωγία και ο λαϊκισμός δεν έχουν καμιά σχέση με τα συμφέροντα του τόπου.
3. Ότι κανένας και καμιά ομάδα δεν μπορεί αυθαίρετα να παίρνει την τύχη του τόπου στα χέρια του.

Ο ρόλος της πολιτικής ηγεσίας δεν είναι βέβαια η αναδρομή στα γεγονότα ούτε μόνο τα μνημόσυνα και οι διαμαρτυρίες. Η πολιτική ηγεσία κυρίως πρέπει να φωτίσει την προοπτική. Και σήμερα υπάρχει προοπτική, είναι ορατή. Η ένταξη της

Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να προσφέρει ασφάλεια και προοπτική στην κοινωνία μας. Μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την επανένωση της πατρίδας μας, για την ειρήνη και την ευημερία. Είμαστε αισιόδοξοι ότι τον Οκτώβριο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εισηγηθεί την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης θα απευθύνει επίσημη πρόσκληση προς την Κύπρο.

Αυτή την προοπτική την έφερε κοντά, την έκανε ορατή, η πολιτική του Ελσίνκι, η πολιτική της συμπόρευσης με τη στρατηγική και τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών κρατών, η σταθερή πολιτική βούληση για αναζήτηση λύσης δικοινοτικής ομοσπονδίας, η θετική στάση και συνεργασία με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Αυτή η πολιτική πρέπει να συνεχίσει. Η όποια σύγχυση, ανακολουθία και απομάκρυνση από αυτή την πολιτική γραμμή θα άφηνε μετέωρη τη διπλωματία μας, θα έπληττε ανεπανόρθωτα τη διεθνή αποδοχή της πολιτικής μας και την ίδια την ευρωπαϊκή μας πορεία. Αυτή η πολιτική των εφικτών στόχων και των θετικών πρωτοβουλιών:

1. Δημιουργεί αξιοπιστία και ερείσματα στον ευρωπαϊκό χώρο.
2. Κατοχυρώνει την ασφάλεια και θέτει φραγμούς στη στρατηγική της έντασης που ενδεχομένως να ακολουθήσει η Τουρκία.
3. Χτίζει γέφυρες προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Και το 1974 μάς έχει διδάξει πως δεν μπορούμε χωρίς κόστος για τον τόπο να αγνοούμε ή να υποτιμούμε τον παράγοντα “Τουρκοκύπριοι”.

Η πολιτική περασμένων δεκαετιών δημιούργησε το διχασμό και την εθνική αντιπαράθεση. Η πολιτική, μια άλλη πολιτική, καλείται να ανοίξει το δρόμο για ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από το 1974 κάθε καλοκαίρι μας προκαλεί μια αναστάτωση, μια ανησυχία, που γίνεται φέτος πολύ πιο μεγάλη μέσα στο βαρύ κλίμα που δημιούργησε ο τραγικός χαμός του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και των άλλων τεσσάρων ηρώων μας. Αυτό το καλοκαίρι θέλουμε να είναι το τελευταίο στην αλυσίδα της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας. Θέλουμε να είναι η απαρχή θετικών αποφάσεων και δημιουργικών σχεδιασμών. Η ενότητα, η σύνεση και η ευθύνη θα είναι η δικαίωση γι' αυτούς που χάθηκαν και γι' αυτούς που ζουν και γι' αυτούς που έρχονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Θα παρακαλέσω θερμότατα, όταν γίνονται τέτοιες συνεδρίες του είδους αυτού, να μη γίνεται διακίνηση εντός της αίθουσας. Θερμά παρακαλώ.

Παρακαλώ, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης από μέρους του ΑΔΗΚ.

(Ο κ. Ντίνος Μιχαηλίδης κατευθύνεται προς το προεδρείο.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ντίνο, πιο κάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχασες το δρόμο!

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα κοινοβουλευτικά κόμματα έχουμε σήμερα το θλιβερό προνόμιο, αυτή τη στιγμή, με την ευκαιρία της ειδικής αυτής συνεδρίας της Βουλής, να εκφράσουμε τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μας και να καταδικάσουμε το δίδυμο έγκλημα εναντίον της πατρίδας μας, το προδοτικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου του 1974 για

την ανατροπή του νόμιμου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, και την τουρκική εισβολή που ακολούθησε πέντε μέρες αργότερα.

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι το εγκληματικό πραξικόπημα άνοιξε τις πόρτες στον Τούρκο εισβολέα και έδωσε το πρόσχημα στον Αττίλα να εισβάλει στην ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία. Πέραν αυτού, είναι επίσης γεγονός ότι, ανεξάρτητα αν η ενέργεια αυτή για ανατροπή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου αποτελεί πράξη άφρονα, παράνομη και εγκληματική, σε καμιά περίπτωση η Τουρκία δεν ενομιμοποιείται με την εισβολή της στο νησί να αποκαταστήσει, δήθεν, όπως ισχυριζόταν, τη συνταγματική τάξη.

Η αλήθεια είναι ότι σήμερα ζούμε τις τραγικές συνέπειες των δυο θλιβερών αυτών επετείων, του πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, και η έγνοιά μας, πέρα από την αναζήτηση των αιτίων που μας οδήγησαν στην καταστροφή, είναι ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε τη σκληρή πραγματικότητα. Ο εχθρός βρίσκεται εντός των πυλών και ο εχθρός σε καμιά περίπτωση δεν είναι η μια ή η άλλη πολιτική παράταξη, το ένα ή το άλλο κόμμα· ο εχθρός είναι ο Τούρκος εισβολέας, ο οποίος καταπατεί για είκοσι οκτώ χρόνια τα εδάφη μας και απειλεί με οριστική διχοτόμηση την πατρίδα μας, ζητώντας μάλιστα, για να το πετύχει, τη δική μας τη συγκατάθεση. Κάτω από τέτοιες συνθήκες ο ελληνισμός, ο ελληνισμός της Κύπρου, έχει ανάγκη από ενότητα και ομοψυχία. Κάτω από τέτοιες συνθήκες έχουμε χρέος να δώσουμε τα χέρια και να δούμε τον κοινό κίνδυνο. Αν ο Τούρκος εισβολέας εκμεταλλεύθηκε την προδοσία της χούντας και των οργάνων της στην Κύπρο για να εισβάλει στο νησί μας, τυχόν διάσπαση του εσωτερικού μας μετώπου θα χρησιμοποιηθεί ως πρόσχημα για επιβολή των απαράδεκτων διχοτομικών σχεδίων της Τουρκίας σε βάρος του λαού μας.

Διερχόμαστε στιγμές δύσκολες και κρίσιμες για το μέλλον της ιδιαίτερής μας πατρίδας. Η πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση από τη μια και οι απευθείας

συνομιλίες από την άλλη απαιτούν σώφρονες χειρισμούς και δεν επιτρέπεται κανένα απολύτως λάθος. Οι τουρκικές απειλές, όπως αυτές εκφράζονται μέσα από τις κατά καιρούς δηλώσεις, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τη δέουσα σοβαρότητα και προσοχή, χωρίς πανικό και χωρίς αυτές να υποτιμώνται. Όμως, σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει οι τουρκικές απειλές να καθορίζουν την πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουμε στην επίλυση του Κυπριακού για τη σωτηρία του ελληνισμού της Κύπρου και την επιβίωσή μας στη γη των πατέρων μας.

Κάποιοι από μας έχουν δώσει την εντύπωση ότι αδημονούμε να κλείσουμε άρον άρον το Κυπριακό. Κάποιοι προκάλεσαν την αίσθηση ότι εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι η επίτευξη διευθέτησης του Κυπριακού χωρίς να μας ενδιαφέρει η ουσία της λύσης. Η εντύπωση που υπάρχει διεθνώς είναι ότι ως ελληνοκυπριακή πλευρά ενδιαφερόμαστε να λύσουμε το Κυπριακό αρκεί μόνο η λύση αυτή να μην ονομάζεται “συνομοσπονδία”. Μάλιστα, η εντύπωση αυτή κάπου έχει μεταδοθεί και σε μερίδα του κυπριακού λαού, της οποίας το ενδιαφέρον επικεντρώνεται πρωτίστως στη λύση και κατά δεύτερο λόγο ή και καθόλου, αν θέλετε, στην ουσία της λύσης.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Εθνικό Συμβούλιο, η πολιτική ηγεσία, τα πολιτικά κόμματα έχουν μεγάλη ευθύνη για το χειρισμό του εθνικού μας προβλήματος. Από τους χειρισμούς και τις αποφάσεις μας θα κριθεί το μέλλον του ελληνισμού της Κύπρου. Τυχόν λάθη και παραλείψεις μας είναι δυνατό να υποθηκεύσουν το μέλλον μας και να οδηγήσουν τις μέλλουσες γενιές στην καταστροφή και στον αφελληνισμό.

Έχει λεχθεί από πολλούς ότι η πορεία μας προς την επίλυση του Κυπριακού περνά μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η απειλή αυτή -γιατί περί απειλής και εκβιασμού πρόκειται- οδηγεί αρκετούς στο συλλογισμό ότι θα πρέπει να αποδεχθούμε οποιαδήποτε απαράδεκτη, και κυρίως καταστροφική, λύση, αυτή την

οποία θέλουν να μας επιβάλουν οι ξένοι, γιατί διαφορετικά η Κύπρος θα κινδυνεύσει να μην ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλουμε να καταστήσουμε σαφές, κύριε Πρόεδρε, ότι ο συλλογισμός αυτός αποτελεί ψευδοδίλημμα. Τι να την κάνουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν αυτή πρόκειται να μας φέρει κακή λύση η οποία θα υποθηκεύσει το μέλλον μας; Πώς συμβαδίζουν οι ευρωπαϊκές αρχές και αξίες με τον εκβιασμό και την επιβολή μιας άδικης και καταστροφικής για τον τόπο και το λαό μας λύσης;

Αν όμως έτσι έχουν τα πράγματα, εμείς, το ΑΔΗΚ, σε καμιά περίπτωση δε θεωρούμε τον εκβιασμό αυτό ως δίλημμα. Έχουμε διακηρύξει ότι για μας δεν τίθεται θέμα να αποδεχθούμε μια κακή λύση, προκειμένου να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν, δηλαδή, το δίλημμα είναι ή κακή λύση και ένταξη ή να μην ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εμείς χωρίς δισταγμό απαντούμε “όχι στην Ευρώπη”, όσο βαρύ κι αν είναι για μας το κόστος, γιατί, όσο βαρύ και να 'ναι, δεν μπορεί να είναι βαρύτερο από τις συνέπειες μιας κακής και θανατηφόρας για τον κυπριακό ελληνισμό λύσης.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος είναι η λυδία λίθος πάνω στην οποία δοκιμάζονται σήμερα οι ηθικές αξίες και αρχές της πολιτισμένης ανθρωπότητας. Έχουμε ιερό χρέος, στη μνήμη των ηρώων που τιμούμε σήμερα, να επιμείνουμε στις αρχές και αξίες μας, γιατί αυτές, αν χαθούν, δε θα μας απομείνει τίποτα πάνω στο οποίο να στηρίζουμε το δίκαιο του αγώνα μας.

Έχει λεχθεί πολλές φορές ότι το κυπριακό πρόβλημα είναι καθαρά θέμα εισβολής και κατοχής και όχι δικαιοδικό. Ως τέτοιο πρέπει να το αντιμετωπίζουμε όχι μόνο στα λόγια αλλά και στην πράξη. Οι Έλληνες Κύπριοι δε ζητάμε τίποτα περισσότερο αλλά και τίποτα λιγότερο από αυτό που απολαμβάνουν όλοι οι ελεύθεροι λαοί του κόσμου. Η εμμονή μας στις βασικές αρχές, στο διεθνές δίκαιο,

στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και στην εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους τους κατοίκους της Κύπρου χωρίς επιλεκτική απόρριψή τους μπορεί και πρέπει να αποτελέσει τη βάση του αγώνα μας αλλά και τον κοινό παρονομαστή των θέσεων της ελλαδικής και της κυπριακής πολιτικής ηγεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Το λόγο έχει ο κ. Περδίκης εκ μέρους των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τιμούμε σήμερα τις θλιβερές επετείους της τραγωδίας του 1974. Από αυτό το βήμα της δημοκρατίας ακούγονται σήμερα λόγοι διάπυροι για την ελευθερία, την ανεξαρτησία, τη λαϊκή κυριαρχία. Στεντόρεια η φωνή των πολιτικών δυνάμεων αποτάσσεται του προδοτικού πραξικοπήματος, καταδικάζει τη βάρβαρη τουρκική εισβολή και επιβεβαιώνει την πίστη στον αγώνα για τα δίκαια αυτού του λαού.

Σκέφτομαι πως, πέρα από τα λόγια, κρινόμαστε και για τις πράξεις μας, όλοι μας, για τις πράξεις μας έναντι του πραξικοπήματος, της συνεχιζόμενης εισβολής, της καθημερινής πρόσκλησης του καθήκοντος έναντι της πατρίδας μας.

Εγώ δεν έχω πολλά να πω. Επικαλούμαι μόνο την ανοχή και την αντοχή σας, καθώς σας μεταφέρω την ενυπόγραφη κατάθεση ενός συμπολίτη μας, όπως την εντόπισα στα φύλλα των ημερήσιων εφημερίδων της περασμένης εβδομάδας. Λέει λοιπόν ο απλός πολίτης:

«Ο πατριωτισμός κάποιων έχει μείνει κολλημένος στην επετειακή μυθολογία ενός ένδοξου παρελθόντος, μάνα ενός στείρου και επικίνδυνου εθνικισμού, ανίκανου για κριτική σκέψη και ορθολογιστική ανάλυση. Η αριστερή επαναστατικότητα

κάποιων άλλων έχει μετατραπεί σε θεωρητικό αποκούμπι, που δικαιολογεί την πολιτική τους απραξία. Και το πιο τραγικό είναι η αδιαφορία της συντριπτικής πλειοψηφίας που περιορίζεται σε μερικά πολιτικά σχόλια μεταξύ άλλων, πιο “σημαντικών” θεμάτων, όπως το ποδόσφαιρο, οι τηλεοπτικές σειρές και τα ριάλιτι σόου. Η αδήριτη ανάγκη πολιτικής συνειδητοποίησης της κοινωνίας είναι παγκόσμιο φαινόμενο. Γίνεται όμως πιο έντονη στην Κύπρο λόγω των πολιτικών συνθηκών που επικρατούν, δηλαδή της τουρκικής εισβολής, κατοχής και απειλής. Για παράδειγμα, η λαϊκή κινητοποίηση ενάντια στην εγκατάσταση των κεραιών είναι ο μόνος τρόπος να εμποδιστούν τα σχέδια του αγγλικού ιμπεριαλισμού, καθώς θα αποτελέσει μοχλό πίεσης προς το πολιτικό κατεστημένο, για να τηρήσει με τη σειρά του πιο αξιοπρεπή και έντονη στάση. Ας μην ξεχνάμε ότι σε τελική ανάλυση η κυριαρχία είναι ένας νομικός όρος, ο οποίος αντλεί την ουσία του από πράξεις σαν τον αγώνα κατά της εγκατάστασης των βρετανικών κεραιών και δεν είναι λόγος άρνησης και δισταγμού για αντίσταση».

Αυτά λέει ένας απλός πολίτης. Και εγώ λέγω πως, πέρα από αυτά, δεν αξίζει κανείς να προσθέσει τίποτα άλλο εξόν ίσως το χιλιοειπωμένο: «Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 25 Ιουλίου, στις 10.00 πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.229.2002)
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος

- (Αρ. 8) του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.237.2002)
3. Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου
(Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.065.2002)
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.043.2002)
5. Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.119.2002)
6. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.120.2002)
7. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.
(Πρόταση νόμου)
(Αρ. Φακ. 23.02.066.2002)
8. Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.220.2002)
9. Ο περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.240.2002)

10. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε σχέση με την Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων (Πρόσθετο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.170.2002)

11. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για την Έκδοση Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.209.2002)

12. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.210.2002)

13. Ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.226.2002)

14. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας κατά την

- Εργασία στα Κυπριακά Αλιευτικά Σκάφη) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.213.2002)
15. Ο περί Εμπορικών Περιγραφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.223.2002)
16. Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.225.2002)
17. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Ταξίμετρα) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.200.2002)
18. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Χρησιμοποίηση της Ιλύος στη Γεωργία) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.198.2002)
19. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Πρόληψη και Μείωση της Ρύπανσης των Νερών από Αμίαντο) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.199.2002)
20. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.201.2002)
21. Οι περί Καταργήσεως των περί Ασφάλειας (Παιχνίδια) Κανονισμών Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.202.2002)

22. Οι περί Ραδιοεπικοινωνιών (Διαδικασίες Διαγωνισμού και Διαπραγμάτευσης) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.190.2002)

23. Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.203.2002)

24. Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.096.2002)

25. Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.165.2002)

26. Ο περί Αναγνώρισεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.211.2002)

27. Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.204.2002)

28. Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.205.2002)

29. Οι περί Σπόρων (Ελαιούχα και Κλωστικά Φυτά)
Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.206.2002)
30. Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.207.2002)
31. Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) Κανονισμοί
του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.208.2002)
32. Οι περί Σπόρων (Δειγματοληψία) Κανονισμοί του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.209.2002)
33. Οι περί Σπόρων (Άδεια Λειτουργίας
Σποροπαραγωγικής Επιχείρησης και Άδεια
Εμπορίας Σπόρων) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.210.2002)
34. Οι περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.211.2002)
35. Οι περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του
Οδικού Μεταφορέα Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.212.2002)
36. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.213.2002)
37. Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2002.

- (Αρ. Φακ. 23.03.214.2002)
38. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκρηκτικές Ύλες Εμπορικής Χρήσης) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.215.2002)
39. Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (Βασικές Αρχές) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.216.2002)
40. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Σκάφη Αναψυχής) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.217.2002)
41. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Υπηρεσίες Εναέριας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.115.2002)
42. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.116.2002)
43. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αποδοχή Αλλοδαπών Αδειών Ιπτάμενου Τεχνικού Προσωπικού) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.117.2002)
44. Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Αρχή Αδειών για Αεροπορικές Μεταφορές) Κανονισμοί του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.03.118.2002)
45. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρολογικός Εξοπλισμός Χαμηλής Τάσης) Κανονισμοί του

2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.189.2002)

46. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Σκάφη Αναψυχής) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.129.2002)

47. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ηλεκτρομαγνητική Συμβατότητα) Κανονισμοί του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.03.191.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγις	Μιχαηλίδης Ντίνος
Αναστασιάδης Νίκος	Νικολάου Ιωνάς
Βαρνάβα Γιώργος	Ομήρου Γιαννάκης
Βασιλείου Ανδρούλα	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γεωργίου Γεώργιος	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παπαπολυβίου Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοχάρους Ελένη	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος
Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος
Μιχαηλίδης Θάσος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των πεσόντων της αντίστασης κατά του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής και ομιλίες του Προέδρου της Βουλής και των κ. Ανδρέα Χρίστου, Νίκου Αναστασιάδη, Τάσσου Παπαδόπουλου, Γιαννάκη Ομήρου, Χρίστου Κληρίδη, Ανδρούλας Βασιλείου, Ντίνου Μιχαηλίδη και Γιώργου

Περδίκη για το θέμα «Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής».

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 25^{ης} Ιουλίου 2002

(Ώρα έναρξης: 10.30 π.μ.)

(Αρ. 44)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ)

Καλή σας μέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποια σχέδια νόμου τα οποία πρέπει να κατατεθούν και να ψηφιστούν σήμερα. Τα σχέδια νόμου είναι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Λέω ότι αρχίζουμε με την κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, από το Κεφάλαιο Β΄, διότι υπάρχουν ορισμένα σχέδια νόμου τα οποία έχουν κατατεθεί σήμερα και πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα. Και αυτά τα σχέδια νόμου είναι, πρώτον, «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2002», δεύτερον, «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του

2002», πρόταση νόμου, και, τρίτον, «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2002». Εάν δεν υπάρχει ένσταση, τα σχέδια νόμου κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές, για να τα μελετήσουν και να έρθουν οι σχετικές εκθέσεις.

Ακολουθεί η υπόλοιπη κατάθεση με βάση τον κατάλογο που έχετε στα χέρια σας.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.242.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγίας Νάπας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.244.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.245.2002)	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός)	Εξωτερικών	Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.246.2002)
5. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.247.2002)
- Εξωτερικών
- Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Ο περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.248.2002)
- Παιδείας και Πολιτισμού
- Παιδείας
7. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου του 2002.
- Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού

(Αρ. Φακ. 10.04.005)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στη νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα και πάλι οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Προτού αναφερθώ στο πρώτο νομοσχέδιο, θα ήθελα να πω ότι σε ευρεία σύσκεψη στην οποία πήραν μέρος αρχηγοί και εκπρόσωποι όλων των κομμάτων έχει γίνει η ακόλουθη διευθέτηση: Για πιθανά διαδικαστικά ζητήματα που θα εγερθούν να δίνεται στα κόμματα που έχουν κοινοβουλευτικές ομάδες χρόνος τεσσάρων λεπτών και στα μονοεδρικά, αν θέλουν να τοποθετηθούν, δύο λεπτών. Στα θέματα που θα υπάρξει συζήτηση, επί νομοσχεδίων, να δοθούν είκοσι λεπτά για τα μεγάλα κόμματα και δέκα λεπτά για τα μικρά κόμματα.

Να προχωρήσουμε, παρακαλώ, στο πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002». Για το θέμα αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση. Θα παρακαλέσω τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει τις εκθέσεις.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα σας παρακαλέσω να διευκρινίσετε στο σώμα κατά πόσο θα γίνει ξεχωριστή συζήτηση για το επίδομα τέκνου ή θα γίνει μαζί με το φορολογικό πακέτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση που γίνεται είναι να συζητήσουμε συνολικά τα θέματα που έχουν σχέση με τις φορολογίες και τα επιδόματα, δηλαδή η φορολογική μεταρρύθμιση ως τέτοια και ό,τι έχει σχέση με τη φορολογική μεταρρύθμιση να συζητηθούν μαζί.

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν μπω στην έκθεση, απλώς να υπενθυμίσω στο σώμα ότι ένα

από τα θέματα που έχει κατατεθεί σήμερα και θα κηρυχθεί επείγον, για το οποίο η έκθεση θα κυκλοφορήσει άμεσα, αφορά τα δημόσια βοηθήματα, τα οποία και αυτά είναι μέρος του φορολογικού πακέτου. Είναι το δεύτερο κομμάτι αντισταθμιστικών μέτρων, το οποίο θα πρέπει να υιοθετηθεί σήμερα. Επομένως, η συζήτηση ουσιαστικά θα είναι κοινή γι' αυτά τα δύο σχέδια νόμου, τα οποία αποτελούν και το τελευταίο κομμάτι που μένει για ψήφιση από τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Υπάρχουν δύο εκθέσεις. Να υπενθυμίσω ότι ήδη αναφορά για τα επιδόματα έχει γίνει και στη βασική έκθεση για τη φορολογική μεταρρύθμιση, όταν ψηφίσαμε τα υπόλοιπα νομοσχέδια. Στις εκθέσεις -θα προχωρήσω, έτσι, κάπως επιγραμματικά- αναφέρεται ότι «η παραχώρηση επιδόματος είναι μέρος των αντισταθμιστικών μέτρων που παραχωρούνται ως αποτέλεσμα της πρόσφατης αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας από δέκα (10%) σε δεκατρία (13%) τοις εκατόν». Γίνεται μία περιγραφή των σημερινών επιδομάτων και στη συνέχεια αναφέρεται ότι «υπό το φως των διαβουλεύσεων αποφασίστηκε να παραχωρείται επίδομα τέκνου από το πρώτο παιδί μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ ετών, αλλά στη βάση εισοδηματικών κριτηρίων τα οποία θα αφορούν το ύψος του ετήσιου εισοδήματος όλων των μελών της οικογένειας από οποιαδήποτε πηγή, περιλαμβανομένων των εισοδημάτων παιδιών που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους», νοουμένου ότι δεν είναι από μισθωτές υπηρεσίες.

Εδώ έχει γίνει μία τροπολογία από την επιτροπή Οικονομικών, που δεν περιλαμβάνεται στο κείμενο που έχουμε τουλάχιστον ενώπιόν μας, όμως και με συμφωνία του Υπουργού Οικονομικών, εάν πρόκειται για εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, από εργασία των ανήλικων τέκνων που εισπράττουνε χρήματα, όπως το σύστημα μαθητείας ή παρόμοιες περιπτώσεις, δε θα περιλαμβάνεται μέσα στο οικογενειακό εισόδημα και αυτό το έχει δεχθεί ο Υπουργός Οικονομικών και παρακαλώ

να γίνει διόρθωση στο κείμενο από τις υπηρεσίες της Βουλής.

(Ο κ. Κυπριανού συνεχίζει διαβάζοντας αυτούσιες τις περισσότερες παραγράφους των εκθέσεων που ακολουθούν).

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος
του 2002»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Σωτηρούλα Χαραλάμπους
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία θα παραχωρείται επίδομα τέκνου στη βάση εισοδηματικών κριτηρίων και ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων κάθε οικογένειας.

Όπως είναι γνωστό, η παραχώρηση του επιδόματος τέκνου είχε αποφασισθεί μέσα στα πλαίσια των συζητήσεων που έγιναν μεταξύ Υπουργού Οικονομικών και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων σχετικά με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Η παραχώρηση του επιδόματος αυτού αποτελεί μέρος των αντισταθμιστικών μέτρων που θα παραχωρηθούν ως αποτέλεσμα της πρόσφατης αύξησης του κανονικού συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας από δέκα τοις εκατόν (10%) σε δεκατρία τοις εκατόν (13%).

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, παραχωρείται επίδομα τέκνου στις

οικογένειες που έχουν τέσσερα παιδιά και άνω προς £31,35 μηνιαίως για κάθε παιδί. Επίσης, με βάση πρόσφατη νομοθεσία που ψηφίστηκε εντός του 2002 παραχωρείται στις οικογένειες που έχουν τρία παιδιά επίδομα προς £31,35 μηνιαίως για το τρίτο παιδί μόνο. Και στις δύο περιπτώσεις δικαιούχοι είναι κορίτσια ηλικίας μέχρι 18 ετών ή μέχρι 23 ετών, εάν είναι φοιτήτριες, και αγόρια μέχρι τη συμπλήρωση της στρατιωτικής τους θητείας αμέσως μετά τη συμπλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής τους ή μέχρι 25 ετών, εάν είναι φοιτητές.

Υπό το φως των διαβουλεύσεων, σύμφωνα με τα πιο πάνω, αποφασίστηκε να παραχωρείται επίδομα τέκνου από το πρώτο παιδί μέχρι την ηλικία των δεκαοκτώ ετών, αλλά στη βάση εισοδηματικών κριτηρίων. Τα κριτήρια αυτά θα αφορούν το ύψος του ετήσιου εισοδήματος όλων των μελών της οικογένειας από οποιαδήποτε πηγή, συμπεριλαμβανομένων των εισοδημάτων των παιδιών που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και ζουν κάτω από την ίδια στέγη με τους γονείς τους ή με τα άτομα που έχουν την επιμέλειά τους.

Ύστερα από την οριστικοποίηση του ύψους των επιδομάτων που θα παραχωρούνται, όπως αυτά προτείνονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η επιτροπή επανεξέτασε το όλο θέμα στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών. Αντικείμενο της επανεξέτασης του θέματος αποτέλεσε η ανάγκη επανεκτίμησης των εισοδηματικών κριτηρίων με βάση τα οποία θα παραχωρείται το εν λόγω επίδομα. Η επανεκτίμηση αυτή εστιάζεται κυρίως στην ανάγκη διεύρυνσης των κλιμάκων των εισοδηματικών αυτών κριτηρίων, έτσι που από την παραχώρηση του επιδόματος τέκνου να επωφεληθούν μεγαλύτερες ομάδες επηρεαζομένων, αυξάνοντας το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος για κάθε κλίμακα, σύμφωνα με το οποίο θα παραχωρείται το επίδομα.

Ως αποτέλεσμα του πιο πάνω προβληματισμού, η πλειοψηφία της

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποφάσισε να εισηγηθεί την υιοθέτηση νέων κλιμάκων συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, οι οποίες επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση ως παράρτημα, και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Σημειώνεται ότι ημερομηνία έναρξης του προτεινόμενου νόμου καθορίζεται η 1η Ιανουαρίου 2003.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ υιοθετούν ως θέμα αρχής την παραχώρηση επιδόματος τέκνου, διαφωνούν με τη θέση για την παραχώρηση του εν λόγω επιδόματος στη βάση εισοδηματικών κριτηρίων, γι' αυτό και εισηγούνται την καταψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου όπως έχει διαμορφωθεί. Προβαίνοντας στην εισηγήσή τους αυτή δηλώνουν ότι εμμένουν στην αρχικά εκφρασθείσα πρότασή τους, σύμφωνα με την οποία, εάν θα γίνει καθορισμός εισοδηματικών κριτηρίων, αυτός θα πρέπει να γίνει αποκλειστικά και μόνο για την ενίσχυση των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων και όχι για όλες ανεξαιρέτα τις οικογένειες. Η ανάγκη αυτή υπαγορεύεται από την ύπαρξη τεράστιων αδυναμιών στην εξακρίβωση των πραγματικών εισοδημάτων των επηρεαζόμενων κοινωνικών στρωμάτων, γεγονός που στο παρόν στάδιο καθιστά αδύνατη τη δίκαιη εφαρμογή τέτοιων κριτηρίων για όλες τις εισοδηματικές τάξεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

[Άρθρο 4(1)]

1 τέκνο - £200	
Οικογενειακό εισόδημα μέχρι £13.000	£250
Οικογενειακό εισόδημα μεγαλύτερο από £27.000	£0
2 τέκνα - £500	
Οικογενειακό εισόδημα μέχρι £16.000	£600

Οικογενειακό εισόδημα μεγαλύτερο από £31.000		£0
3 τέκνα - £1.200		
Οικογενειακό εισόδημα μέχρι £18.000		£1.400
Οικογενειακό εισόδημα μεγαλύτερο από £34.000		£0
4 τέκνα		
α)	Οικογενειακό εισόδημα μέχρι £21.000	£2.600 Μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 18 ετών ενός τέκνου, £550 για κάθε τέκνο*
β)	Οικογενειακό εισόδημα από £21.001 μέχρι £34.000	£1.900 Μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 18 ετών ενός τέκνου, £500 για κάθε τέκνο*
γ)	Οικογενειακό εισόδημα από £34.001 μέχρι £44.000	£1.200 Μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 18 ετών ενός τέκνου, £300 για κάθε τέκνο*
δ)	Οικογενειακό εισόδημα μεγαλύτερο από £44.000	£0
Πρόσθετα τέκνα - £500 έκαστο		
Εισόδημα μέχρι £21.000 + £2.500 κάθε τέκνο		£550
<p>Το ύψος του επιδόματος τέκνου αναπροσαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου κάθε χρόνου κατά το ποσοστό αύξησης του μέσου όρου του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά τον τελευταίο χρόνο σε σύγκριση με το μέσο όρο του δείκτη αυτού κατά τον αμέσως προηγούμενο χρόνο.</p>		

*Θα ισχύει μόνο για τις οικογένειες που κατά την 31η Δεκεμβρίου 2002 ήταν δικαιούχες επιδόματος τέκνου με βάση τους περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου και για Συναφή Θέματα Νόμους του 1979 έως 2001. Το επίδομα που θα καταβάλλεται μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 18 ετών του μεγαλύτερου από τα τέσσερα τέκνα στα τρία εναπομένοντα τέκνα θα είναι £550, £500 ή £300, ανάλογα με την περίπτωση, μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου 2002, στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση επιδόματος τέκνου βάσει εισοδηματικών κριτηρίων και ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων κάθε οικογένειας.

Όπως είναι γνωστό, η παραχώρηση του επιδόματος τέκνου, η οποία έχει αποφασισθεί στα πλαίσια των συζητήσεων που έγιναν μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και των εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων σχετικά με τη φορολογική μεταρρύθμιση, θα γίνεται βάσει εισοδηματικών κριτηρίων. Τα κριτήρια αυτά, όπως είναι επίσης γνωστό, έχουν επανακαθορισθεί από την επιτροπή σε σχέση με τα αρχικά προτεινόμενα και ενσωματώθηκαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, για το

οποίο και υποβλήθηκε σχετική έκθεση προς την ολομέλεια του σώματος.

Επανεξετάζοντας το θέμα, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις θέσεις του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος δήλωσε ότι η διεύρυνση των κλιμάκων με βάση τις οποίες καθορίζονται εισοδηματικά κριτήρια για την παραχώρηση επιδόματος τέκνου ανατρέπει εντελώς την αρχή επί της οποίας είχε αρχικά στηριχθεί η φορολογική μεταρρύθμιση και που ήταν η μηδενική βάση. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξευρεθούν άλλοι τρόποι αύξησης των κρατικών εσόδων με στόχο τη λιγότερο δυνατή επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος να εμμείνει στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου όπως αυτό έχει διαμορφωθεί, όσον αφορά το ύψος των κλιμάκων με τις οποίες καθορίζονται τα εισοδηματικά κριτήρια. Προβαίνοντας στην εισήγησή τους αυτή, οι εν λόγω βουλευτές δηλώνουν ότι το επίδομα τέκνου με βάση εισοδηματικά κριτήρια αποτελεί μέτρο κοινωνικής πολιτικής, το οποίο εισάγει για πρώτη φορά το στοιχείο της κοινωνικής δικαιοσύνης και ενισχύει τις ομάδες εκείνες του πληθυσμού που έχουν κατά τεκμήριο τα χαμηλότερα εισοδήματα.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ υιοθετούν ως θέμα αρχής την εισαγωγή μιας πολιτικής για διαφοροποίηση των παρεχόμενων επιδομάτων και χορηγιών αναλόγως της οικονομικής κατάστασης των δικαιούχων, κρίνουν ότι αυτή τη στιγμή οι συνθήκες που επικρατούν και η φορολογική πρακτική που ισχύει δεν ευνοούν τη σωστή και ακριβοδίκαιη εφαρμογή εισοδηματικών κριτηρίων. Σύμφωνα με τους ίδιους βουλευτές, ενόψει του ενδεχομένου η βεβιασμένη εφαρμογή εισοδηματικών κριτηρίων να θυματοποιήσει τους

μισθωτούς, θεωρούν προτιμότερη τη θέσπιση καθολικού επιδόματος τέκνου. Γι' αυτούς τους λόγους εισηγούνται την καταψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά είχε κατατεθεί, αλλά και όπως τελικά αυτό έχει διαμορφωθεί.

Προβαίνοντας στην εισήγηση αυτή, οι εν λόγω βουλευτές επαναφέρουν την αρχική εισήγηση της κοινοβουλευτικής τους ομάδας, σύμφωνα με την οποία, εάν πρόκειται να εισαχθούν εισοδηματικά κριτήρια, θα πρέπει σε πρώτη φάση να ισχύσουν μόνο κατά τρόπο που να εγκριθεί αυξημένο επίδομα τέκνων για τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, χωρίς όμως ταυτόχρονα να αποκλεισθεί κανένας δικαιούχος. Η ανάγκη αυτή υπαγορεύεται από την ύπαρξη τεράστιων αδυναμιών στην εξακρίβωση των πραγματικών εισοδημάτων των επηρεαζόμενων κοινωνικών στρωμάτων, γεγονός που στο στάδιο αυτό είναι πρόδηλο ότι καθιστά αδύνατη τη δίκαιη εφαρμογή τέτοιων κριτηρίων για όλες ανεξαιρέτα τις εισοδηματικές τάξεις.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, να τονίσω ότι δε γίνεται αναφορά στη θέση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, διότι στην τελευταία συνεδρία δεν υπήρχε εκπρόσωπος. Επομένως, μπορεί να θέλουν να τοποθετηθούνε στην ολομέλεια πάνω στα νομοσχέδια, όπως έχουνε διαμορφωθεί.

Κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ και στα δημόσια βοηθήματα, μια και αποτελούν μέρος του φορολογικού πακέτου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να το καλύψουμε, για να μην επαναλαμβάνουμε τον εαυτό μας.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η έκθεση πρέπει να κυκλοφορεί τώρα -μου έχει δοθεί. Πρόκειται για κανονισμούς. Είναι ομόφωνοι και είναι μέρος της συμφωνίας για το φορολογικό πακέτο που αφορά αντισταθμιστικά μέτρα και αφορούν την αύξηση των δημοσίων βοηθημάτων από £150

σε £175 και για τα εξαρτώμενα γίνεται αντίστοιχη αύξηση. Η μόνη διαφοροποίηση που θα πρέπει να γίνει στους κανονισμούς όπως κατατέθηκαν, η οποία έχει συμφωνηθεί, είναι ότι ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους θα πρέπει να είναι η 1^η Ιουλίου 2002 και όχι η 1^η Σεπτεμβρίου, όπως προβλέπεται στους κανονισμούς. Μέσα στην εισηγητική έκθεση δεν αμφισβητείται ότι πρόκειται για συμφωνία, αλλά επικαλούνται τεχνικούς λόγους για να υπάρξει αυτή η καθυστέρηση. Η θέση της επιτροπής είναι ότι θα εγκριθεί από την 1^η Ιουλίου η αύξηση των βοηθημάτων και μπορεί, αν δεν είναι έτοιμα να δοθούν τα αυξημένα αμέσως, να δοθούν αναδρομικά, μόλις ολοκληρωθεί η μηχανογράφηση.

Κατά τα άλλα, κύριε Πρόεδρε, περιλαμβανομένης και αυτής της τροπολογίας, η έκθεση είναι ομόφωνη

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Συγνώμη; Κύριε Αναστασιάδη.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι, αν θα γίνει συζήτηση για τη φορολογική μεταρρύθμιση, θα πρέπει να γίνει τώρα, όσον αφορά το πρώτο, μαζί με τα θέματα που θα αναπτυχθούν σαν θέματα αρχής και να εμπλέκεται και το θέμα του επιδόματος τέκνου -έτσι εκατάλαβα τουλάχιστον- και οι κανονισμοί βεβαίως θα πρέπει να μείνουν μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μείνουν μετά.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αλλά, μια και ήταν ο κ. Κυπριανού, αντιλαμβάνομαι, ότι χάριν οικονομίας του χρόνου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Οι κανονισμοί θα μείνουν μετά χωρίς συζήτηση, κύριε συνάδελφε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα. Ήταν διευκρινιστική...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή θα εξαντλήσουμε τη συζήτηση τώρα για όλο το πλέγμα των νομοθετημάτων που έχουν σχέση με τη φορολογική μεταρρύθμιση και δε θα συζητήσουμε, την ώρα που θα ψηφιστεί, το θέμα των επιδομάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν! Παρακαλώ, ομιλητές.

Κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το φορολογικό πακέτο της κυβέρνησης ικανοποιεί δύο βασικές υποχρεώσεις: Πρώτον, την αύξηση του φόρου κατανάλωσης, δηλαδή για να καλύψει τις ελάχιστες απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, με αύξηση του ΦΠΑ στο 15% από την 1^η Ιανουαρίου του 2003 και, δεύτερον, ο εταιρικός φόρος να ρυθμιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτές οι υποχρεώσεις, αυτοί οι λόγοι εναρμόνισης, οδηγούσαν σε σημαντική αύξηση τα έσοδα της κυβέρνησης. Η πολιτική απόφαση της κυβέρνησης από την αρχή -και αυτό θα πρέπει να υπογραμμιστεί και να εκτιμηθεί δεόντως- ήταν ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί η ανάγκη για εναρμόνιση και κατ' επέκταση η φορολογική μεταρρύθμιση για βελτίωση των οικονομικών του κράτους και κάλυψη δημόσιων ελλειμμάτων.

Γι' αυτό το λόγο ο Υπουργός Οικονομικών και η κυβέρνηση πήραν την πολιτική απόφαση, πρώτον, να εισάξουν αντισταθμιστικά μέτρα, ώστε τα έσοδα από τη

φορολογική μεταρρύθμιση να αξιοποιηθούν για κοινωνικούς σκοπούς -χωρίς ζημιά, φυσικά, αλλά και χωρίς κέρδος για την κρατική οικονομία- και, δεύτερον, η κυβέρνηση να ανοίξει ένα διάλογο με τα κόμματα, για να βρεθεί ο πιο καλός και πιο συναινετικός τρόπος για αξιοποίηση των εσόδων από τη φορολογική μεταρρύθμιση για την ενίσχυση της κοινωνικής μας πολιτικής, ακούγοντας τις απόψεις των κομμάτων και ιδιαίτερα της αντιπολίτευσης.

Άρα, η όλη προσέγγιση της κυβέρνησης ήταν να αξιοποιηθεί η όλη φορολογική μεταρρύθμιση για μια καλύτερη κοινωνική πολιτική και για ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων χωρίς αύξηση, φυσικά, του δημοσιονομικού ελλείμματος. Νομίζω ότι τελικά επιτεύχθη ο στόχος όχι μόνο να μην πληγούν οι οικονομικά αδύναμες τάξεις, αλλά και να ενισχυθούν περισσότερο.

Δεύτερος στόχος της κυβερνητικής πολιτικής ήταν, πέραν της κοινωνικής πολιτικής, να δώσει και αναπτυξιακό χαρακτήρα στην κυπριακή οικονομία μέσα από τη φορολογική μεταρρύθμιση αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου για προσέλκυση ξένων επενδύσεων και για ανάπτυξη της Κύπρου ως κέντρου υπηρεσιών.

Τρίτος στόχος ήταν η όσο το δυνατό μεγαλύτερη απλοποίηση του φορολογικού συστήματος. Νομίζω ότι με τη συνεισφορά όλων, αλλά βασιζόμενοι στην πολιτική απόφαση της κυβέρνησης για συναίνεση, επιτεύχθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό και οι τρεις στόχοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ποιος ακολουθεί, παρακαλώ;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η φορολογική μεταρρύθμιση ήταν αποτέλεσμα κυρίως των υποχρεώσεων που έχουμε στην πορεία για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλων ειδικών φόρων κατανάλωσης στη βενζίνη, στα τσιγάρα και στα αλκοολούχα ποτά. Το πώς έπρεπε να επιστραφούν οι αυξήσεις στους φόρους πίσω στους πολίτες υπήρξε το αντικείμενο πολλών συζητήσεων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Εμείς, ακόμα και πριν τεθεί θέμα εναρμόνισης με τα εν Ευρώπη ισχύοντα, υποστηρίζαμε ότι το φορολογικό σύστημα χρειαζόταν ριζοσπαστικές αλλαγές, για να γίνει κοινωνικά πιο δίκαιο και λειτουργικά πολύ πιο αποτελεσματικό. Θέλω να υπενθυμίσω ότι τον Ιανουάριο του 2001 είχαμε δώσει στη δημοσιότητα ένα έγγραφο με τίτλο “Δέκα προτάσεις για φορολογική μεταρρύθμιση”, όπου προτείναμε, μεταξύ άλλων, αύξηση του αφορολόγητου και μείωση του φόρου εισοδήματος, μετατροπή των φορολογικών εκπτώσεων και πιστώσεων σε χορηγίες, επιδότηση του επιτοκίου στεγαστικών δανείων μέχρι ενός ποσού, κατάργηση της εισφοράς για την άμυνα, δραστική μείωση της φορολογίας των αυτοκινήτων, αύξηση της κοινωνικής σύνταξης και του κατώτατου μισθού, φορολογία των παρεκκλίσεων, μείωση του φόρου στην αμόλυβδη βενζίνη και κατάργηση του χρηματιστηριακού τέλους και της επιβολής φόρου στα κεφαλαιουχικά κέρδη με ευνοϊκή μεταχείριση των μακροχρόνιων επενδυτών.

Το Κίνημα Σοσιαδημοκρατών πήρε μέρος στις συζητήσεις και διαβουλεύσεις που έγιναν όλη αυτή την περίοδο και πιστεύουμε ότι διαδραματίσαμε έναν ουσιαστικό και εποικοδομητικό ρόλο στη διαμόρφωση των τελικών προτάσεων. Βεβαίως, πρέπει να πούμε ότι δεν έγιναν όλα όσα θα θέλαμε να γίνουν σ’ αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, όμως η φορολογική μεταρρύθμιση είναι γενικά προς τη σωστή κατεύθυνση με αρκετά θετικά στοιχεία και θα ήθελα να επισημάνω τα εξής: Ο φόρος προστιθέμενης αξίας έπρεπε να αυξηθεί, όχι απλώς γιατί αυτό ζητά η Ευρωπαϊκή

Ένωση, αλλά γιατί είναι και ένας φόρος από τον οποίο δύσκολα κάποιος μπορεί να διαφύγει. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για την Κύπρο και για τις οικονομικές συνθήκες της Κύπρου, γιατί ξέρουμε ότι υπάρχει παραδοσιακά μεγάλη φοροδιαφυγή.

Οι αυξήσεις των ειδικών φόρων στη βενζίνη, τα τσιγάρα και τα αλκοολούχα ποτά είναι επίσης σκόπιμες για περιορισμό της κατανάλωσης και την προστασία της υγείας, της κοινωνίας και του φυσικού περιβάλλοντος. Οι μειώσεις του φόρου εισοδήματος επίσης έπρεπε να γίνουν, διότι ήταν υψηλός σε σχέση με το τι προσφέρει το κράτος στους πολίτες και διότι βαρύνει μόνο τους μισθωτούς. Εξάλλου, όταν θα εισαχθεί το Γενικό Σχέδιο Υγείας, οι εργαζόμενοι θα κληθούν να πληρώσουν εισφορές που ισοδυναμούν με νέες φορολογίες. Η μείωση των φόρων στα αυτοκίνητα έπρεπε να γίνει, γιατί η ψηλή φορολογία συντείνει στο να κυκλοφορούν στους δρόμους παλιά αντί καινούρια αυτοκίνητα, με αποτέλεσμα να προκαλείται αύξηση των οδικών δυστυχημάτων, αλλά και να επιβαρύνεται το περιβάλλον.

Η αντικατάσταση της φορολογικής απαλλαγής με επίδομα τέκνου είναι μέτρο στήριξης και των χαμηλόμισθων οικογενειών που δεν πληρώνουν φόρο και αντιστάθμισμα στην αύξηση του ΦΠΑ και των φόρων κατανάλωσης για τις πολυμελείς οικογένειες που έχουν και τις περισσότερες ανάγκες.

Σωστά διαφοροποιείται ο τρόπος φορολογίας των επιχειρήσεων με μείωση του εταιρικού φόρου στο 10% και επιβολή φόρου 15% στα μερίσματα και στα αδιανέμητα κέρδη. Αυτό καθιστά την Κύπρο φορολογικά ανταγωνιστική και ενθαρρύνει την εδώ παραμονή των υπεράκτιων εταιρειών, που είναι, όπως είναι γνωστό, πηγή εισοδημάτων, πηγή εσόδων για τα δημόσια ταμεία και γενικότερα για την οικονομία του τόπου.

Υπάρχουν και τα αρνητικά της φορολογικής μεταρρύθμισης, που είναι η μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων. Είχαμε την άποψη ότι η φορολογία των

επιχειρήσεων θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί, ώστε να μειωθεί ο εταιρικός φόρος για τις υπεράκτιες εταιρείες, χωρίς να μειωθεί η φορολογία των κυπριακών επιχειρήσεων. Για παράδειγμα, αντί το 70% θα μπορούσε να φορολογηθεί ολόκληρο το ποσό των αδιανέμητων κερδών. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα η τελική φορολογία των κυπριακών επιχειρήσεων να μείνει περίπου στα σημερινά επίπεδα, αφού ήδη είναι χαμηλή σε σχέση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν πιστεύουμε ότι η πολιτική χαμηλής φορολογίας των επιχειρήσεων θα ωφελήσει την κυπριακή οικονομία, διότι ενθαρρύνει επενδύσεις σε σχέδια χαμηλής παραγωγικότητας που δε θα είναι τελικά βιώσιμα, αν η Ευρωπαϊκή Ένωση μας αναγκάσει να αυξήσουμε τον εταιρικό φόρο για λόγους εναρμόνισης.

Ο εφησυχασμός της φορολογικής προστασίας μπορεί στο τέλος να αποδειχθεί ζημιογόνος για την κυπριακή οικονομία. Κάποιοι θα ωφεληθούν και κάποιοι θα ζημιώσουν από τη φορολογική μεταρρύθμιση. Από τα μέχρι στιγμής διαμορφωθέντα, από αυτά που έχουν υιοθετηθεί ήδη, φαίνεται ότι όφελος θα έχουν όσοι πληρώνουν φόρο εισοδήματος και ζημιά όσοι δεν πληρώνουν φόρο εισοδήματος, είτε γιατί έχουν χαμηλό εισόδημα είτε γιατί έχουν υψηλό εισόδημα, αλλά φοροδιαφεύγουν. Ασφαλώς, δεν έχουμε καμιά συμπάθεια στους φοροφυγάδες, όμως θεωρούμε άδικο όσοι εργάζονται και έχουν χαμηλό εισόδημα να ζημιωθούν από τη φορολογική μεταρρύθμιση. Είναι θετικό το ότι όσοι από αυτούς έχουν παιδιά θα πάρουν αντιστάθμισμα, διότι αυτοί είναι που έχουν και τις μεγαλύτερες ανάγκες. Επίσης θεωρούμε θετικό το ότι θα πάρουν αντιστάθμισμα οι συνταξιούχοι και όσοι παίρνουν κάποιο δημόσιο βοήθημα. Όμως εξακολουθεί να μας προβληματίζει το γεγονός ότι κάποιες φτωχές οικογένειες θα γίνουν φτωχότερες λόγω της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Αυτό που θέλω τελικά να πω είναι ότι θα παρακολουθούμε το πώς εφαρμόζεται

αυτή η φορολογία στην πράξη και βεβαίως η Βουλή των Αντιπροσώπων θα είναι παρούσα, για να παρέμβει για τροποποιήσεις, αλλαγές εκεί όπου, κατά τη γνώμη μας, θα χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ποιος ακολουθεί;

Ο κ. Ευαγόρου, παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από μια περίοδο μακρών διαβουλεύσεων και συζητήσεων, πολλές φορές έντονων, προτάσεων και αντιπροτάσεων, η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων καλείται να συζητήσει σήμερα το σύνολο της φορολογικής μεταρρύθμισης. Εκείνο το οποίο ήδη ψηφίσαμε, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι σίγουρα και δε θα μπορούσε, υπό τις περιστάσεις, να είναι αυτό που ως ΑΚΕΛ και ως Αριστερά οραματιζόμαστε. Οραματιζόμαστε και στοχεύουμε σ' ένα δίκαιο, φιλολαϊκό και κοινωνικά ευαίσθητο φορολογικό σύστημα το οποίο να έχει ως κριτήρια το εισόδημα και τη φοροδοτική ικανότητα του πολίτη. Ένα φορολογικό σύστημα μέσω του οποίου να φορολογούνται με υψηλότερες φορολογίες τα ευπορότερα στρώματα της κοινωνίας -και είναι σ' όλους γνωστά αυτά τα στρώματα- να φορολογούνται σε λιγότερο βαθμό τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα και καθόλου τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να διατηρήσει τις κοινωνικές ισορροπίες, να συμβάλει στη δημιουργία του κοινωνικού κράτους και να ενισχύσει το περί δικαίου αίσθημα ανάμεσα στο λαό. Ένα τέτοιο σύστημα αποτελεί για μας σταθερό στόχο και μόνιμη επιδίωξη.

Η φορολογική μεταρρύθμιση, όπως έχει ψηφιστεί, αποτελεί προϊόν συμβιβασμού μεταξύ των πολιτικών κομμάτων και αντικατοπτρίζει τις υποχρεώσεις μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις επιδιώξεις, κατά κύριο λόγο, των προτάσεων και των

παρεμβάσεων των τριών κομμάτων της αντιπολίτευσης με την κοινή τους πρόταση. Δεν εκφράζει σίγουρα και ούτε συνάδει με την αρχική πρόταση της κυβέρνησης. Μια πρόταση η οποία έχει τροποποιηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό μετά τις καταλυτικές παρεμβάσεις των κομμάτων της αντιπολίτευσης, αλλά και της Βουλής.

Η αρχική πρόταση της κυβέρνησης αναφερόταν στις υποχρεώσεις μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην απλούστευση και στη διατήρηση της φορολογικής μας ανταγωνιστικότητας. Μέχρις εδώ. Ούτε λόγος για κοινωνική πολιτική ή ανακατανομή εισοδημάτων. Η πρόταση της κυβέρνησης ήταν πολύ στενόκαρδη, καθόλου γενναιόδωρη όσον αφορά στο φόρο εισοδήματος. Το αφορολόγητο εισόδημα ήταν στις £9.000, υπενθυμίζω, και οι κλίμακες καθόλου διευρυμένες. Η πρόταση της κυβέρνησης καταργούσε όλες ανεξαιρέτα τις εκπτώσεις. Έδινε £55 εκατομ. υπό μορφή μείωσης φορολογίας στις επιχειρήσεις και επιχειρούσε παράλληλα να αλλοιώσει τον τριμερή χαρακτήρα στον τομέα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επιχειρώντας να φορτώσει σε άλλους το 2% του πρόσθετου κόστους που έπρεπε η ίδια να αναλάβει.

Η πρόταση της κυβέρνησης εισηγείτο ψηλότερα τέλη, ελαφρύνσεις για τα αυτοκίνητα πολυτελείας, χαμηλές ή ανεπαίσθητες μειώσεις για τα αυτοκίνητα, ψηλότερους φόρους για τα αναψυκτικά και άλλα είδη. Κατάργηση επίσης των φόρων πολυτελείας. Η πρόταση της κυβέρνησης ευνοούσε προκλητικά το κεφάλαιο και τα πολύ ψηλά εισοδηματικά στρώματα των μισθωτών.

Αυτό που έχουμε ήδη ψηφίσει είναι, κύριε Πρόεδρε, σαφώς διαφοροποιημένο. Είναι μια σαφώς βελτιωμένη πρόταση που εμπεριέχει αρκετά θετικά στοιχεία και φαίνεται ότι το κράτος θα βάλει το χέρι στην τσέπη για απόδοση πολύ περισσότερων παροχών και αντισταθμιστικών μέτρων απ' ό,τι είχε πρόθεση αρχικά να δώσει. Οι δικές μας προτάσεις, κύριε Πρόεδρε, στο βαθμό που έχουν υιοθετηθεί, και έχουν υιοθετηθεί σε αρκετά μεγάλο βαθμό, εμπεριέχουν μια σειρά από μέτρα κοινωνικού χαρακτήρα. Οι

βασικοί μας στόχοι σταδιακή και όχι άμεση εισαγωγή των φορολογιών, ριζική βελτίωση του φόρου εισοδήματος με ψηλό αφορολόγητο όριο, διευρυμένες κλίμακες και αρκετές εκπτώσεις... και στην περίπτωση των εκπτώσεων χρειάστηκε να δοθεί μάχη, για να επαναφερθούν οι εκπτώσεις για τους τόκους ιδιοκατοίκησης, για τα τέκνα για φέτος, η έκπτωση για την εισφορά στα ταμεία ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η εισφορά τις συντεχνίες και ούτω καθεξής. Οι θέσεις μας επίσης για κατάργηση του επαγγελματικού φόρου και της εισφοράς για την άμυνα, για μείωση κάποιων τελών και ριζική μείωση των φορολογιών πάνω στα αυτοκίνητα και μια σειρά από κοινωνικές παροχές και αντισταθμιστικά μέτρα, όπως είναι η εισαγωγή του επιδόματος τέκνου από το πρώτο παιδί, η αύξηση των συντάξεων, η επέκταση της φοιτητικής χορηγίας, το αυξημένο επίδομα στους εθνοφρουρούς, το επίδομα στους τυφλούς και τους εγκλωβισμένους, η αύξηση στα δημόσια βοηθήματα και άλλες παροχές, είναι προτάσεις φιλολαϊκές και είναι αποτέλεσμα της καταλυτικής μας παρέμβασης προς την κατεύθυνση μιας καθόλου γενναιοδωρης, αλλά αντίθετα πολύ στενόκαρδης κυβερνητικής πρότασης.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ, αν κρίνουμε από τις αλλαγές που έχουμε με τις παρεμβάσεις μας επιφέρει, μπορεί εκ των πραγμάτων να είναι σε ένα βαθμό ικανοποιημένο, όμως δηλώνουμε ενώπιον του σώματος ότι η παρέμβασή μας δεν τελειώνει εδώ. Έχουμε και πολλά άλλα να ρυθμίσουμε και σίγουρα υπάρχουν σημεία τα οποία δε μας ικανοποιούν, σημεία τα οποία έχουν συζητηθεί επανειλημμένα κατά τη διάρκεια της συζήτησης της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Αυτά τα σημεία αφορούν κύρια το επίδομα τέκνου και την αναγνώριση ως εξαρτώμενου τέκνου μέχρι το εικοστό πέμπτο έτος για τα αγόρια και μέχρι το εικοστό τρίτο έτος για τα κορίτσια, τη βελτίωση της αγροτικής πολιτικής και ιδιαίτερα, επειδή είναι στρώματα τα οποία πλήττονται στο μέγιστο βαθμό, να μελετηθεί το θέμα της

έγκαιρης παροχής βοήθειας προς τους αγρότες. Να μελετηθεί επίσης το ζήτημα του χρωματισμού του πετρελαίου. Στο θέμα της φοιτητικής χορηγίας πρέπει να εισαχθεί η χορηγία και για το προκαταρκτικό στάδιο φοίτησης. Να γίνει αποδεκτή η εισήγησή μας για τα επιδόματα στους παθόντες -αφού εξαιρέθηκαν οι συγγενείς των πεσόντων και των αγνοουμένων και αυτό αποτελεί προσβολή για την κοινωνία μας- και να εισαχθεί μια ευρύτερη πολιτική στέγασης, σίγουρα όχι μέσω της κατάργησης των τόκων για ιδιοκατοίκηση, όπως επέμενε η κυβέρνηση. Να δούμε το πρόβλημα που δημιουργείται με εκείνους που δεν ωφελούνται, τα χαμηλά εισοδήματα που δεν ωφελούνται από τα μέτρα για το φόρο εισοδήματος και το αφορολόγητο όριο μέσα από την κατάρτιση κανονισμών λειτουργίας του Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής. Και τέλος να προχωρήσουμε στην αύξηση του αφορολόγητου ορίου για επιστροφή τόκων από καταθέσεις -να γίνει μέχρι £10.000 αντί £7.000- και παράλληλα να μειωθούν τα τέλη στις άδειες κυκλοφορίας, ιδιαίτερα στα πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα μετά την αύξηση της τιμής του πετρελαίου, το φόρο πάνω στο πετρέλαιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Παρακαλώ, ο επόμενος ομιλητής.

Ο κ. Μιχαηλίδης, παρακαλώ.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το ΑΔΗΚ, αφού μελέτησε με προσοχή τη φορολογική μεταρρύθμιση, εκτιμά ότι οι φορολογικές προτάσεις της κυβέρνησης προσπαθούν να ικανοποιήσουν ταυτόχρονα διάφορα κριτήρια. Την απλούστευση του συστήματος, την πιο έγκαιρη προετοιμασία της οικονομίας για την είσοδό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις κοινωνικές ανάγκες.

Το ΑΔΗΚ δεν πάσχει ούτε από ξεπερασμένους δογματισμούς ούτε από δογματικά

σύνδρομα άλλων εποχών. Βλέπουμε τι είναι καλό για την οικονομία και τον πολίτη και δε διαφωνούμε ούτε με την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος ούτε με την οποιαδήποτε προσπάθεια εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο.

Εφόσον δε με την απλούστευση η φορολογική μεταρρύθμιση ικανοποιεί τα κριτήρια όπως αυτό της συνέχισης του καθεστώτος των υπεράκτιων εταιρειών, -με την εξομοίωση του εταιρικού φόρου των κυπριακών εταιρειών με αυτή των υπεράκτιων στο 10%- εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε περισσότερο, γιατί έτσι διατηρείται ο υπεράκτιος τομέας αλώβητος και ακμαίος· ο οποίος, ως γνωστόν, πέρα από το ζωτικό συνάλλαγμα που εισφέρει στην κυπριακή οικονομία, εργοδοτεί επιπλέον πάρα πολλούς Κύπριους νέους επιστήμονες. Μόνο που εδώ θα θέλαμε την κυβέρνηση να σκεφτεί σοβαρά την επίκληση του προϋπάρχοντος καθεστώτος, προκειμένου να κερδίσει δεκαετή παράταση των όποιων ωφελημάτων παρέχονται σήμερα στους υπαλλήλους των υπεράκτιων εταιρειών της Κύπρου, όπως για παράδειγμα η απαλλαγή από τις κοινωνικές ασφαλίσεις κ.ά.

Η μείωση του φόρου των κυπριακών εταιρειών θα πρέπει να συμβάλει και στην εισδοχή ξένων επενδύσεων στην οικονομία από ξένες εταιρείες με περιφερειακό εμπορικό χαρακτήρα, έτσι που να τονώσουν τις εξαγωγές και την απασχόληση, τόσο του εργατικού όσο και του πανεπιστημιακού και άλλου εξειδικευμένου ντόπιου προσωπικού.

Το ΑΔΗΚ δεν κάνει κριτική χάριν της κριτικής. Τουναντίον θέλει να διατυπώσει προτάσεις που να βελτιώνουν όσο το δυνατό την προτεινόμενη μεταρρύθμιση. Με αυτό το πνεύμα θα θέλαμε καταρχάς να υποδείξουμε ότι η απότομη στροφή από το σύστημα των άμεσων προς τους έμμεσους φόρους μπορεί να δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την είσπραξή τους, αλλά και όπου εφαρμόζεται αυτό το σύστημα, είναι αποδεδειγμένο ότι κτυπά δυσανάλογα τις μεσαίες και χαμηλές εισοδηματικά τάξεις. Γι' αυτό και τα

αντισταθμιστικά μέτρα που θα θεσπιστούν θα πρέπει να διορθώνουν αυτή την ασυμμετρία.

Το ΑΔΗΚ πιστεύει ότι περνώντας το κατώφλι του εικοστού πρώτου αιώνα, μέσα στις γνωστές συνθήκες και απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης και μέσα από τη διαδικασία εναρμόνισής μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, πρέπει να διαμορφώσουμε συγκεκριμένη προοδευτική κοινωνικοοικονομική πολιτική, εν πολλοίς και προληπτική, ειδικά αναφορικά με:

1. Τη φορολογική μεταρρύθμιση.
2. Τη δίκαιη κατανομή επαρκών αντισταθμιστικών μέτρων.
3. Την εξοικονόμηση κρατικών οικονομικών πόρων.
4. Την προώθηση και στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
5. Την ενθάρρυνση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης, τόσο στον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα (συμπεριλαμβανομένης και της περιφερειακής ανάπτυξης).
6. Την εξασφάλιση της ακεραιότητας του κράτους και της έννομης τάξης.

Επιλεκτικά αναφέρω, πολύ συνοπτικά, την τρίτη ηλικία, τους χαμηλά αμειβόμενους, τους πολύτεκνους και τους εκτοπισμένους, που, κατά τη γνώμη μας, δεν τυγχάνουν της προσοχής εκείνης, αλλά ούτε και της αναμενόμενης κάλυψης από τα αντισταθμιστικά μέτρα που προτείνει η κυβέρνηση με την ψήφιση της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Τρίτη ηλικία

Δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε, από τα χαμηλότερα στρώματα, καταρχάς τα άτομα τρίτης ηλικίας, τους συνταξιούχους μας. Εφόσον κάνουμε το άλμα της φορολογικής μεταρρύθμισης, καλό θα είναι και δίκαιο να ανεβάσουμε το μίνιμουμ των συντάξεων της φτώχιας και της πείνας. Αυτή η τάξη έχει δικαιώματα στην κοινωνία και βασίζεται πάνω σε όλες τις άλλες τάξεις, για να ζήσει αξιοπρεπώς και επωφελώς μέσα

στο κοινωνικό σύνολο. Το καθεστώς των έμμεσων φόρων που επιβάλλεται με τη φορολογική μεταρρύθμιση συμπιέζει τις συντάξεις πιο κάτω από τα πραγματικά όρια και επιβαρύνει τις χαμηλές τάξεις με περισσότερους φόρους.

Για τους συνταξιούχους το ΑΔΗΚ έχει προτείνει κατώτατη σύνταξη £350. Κάτι τέτοιο όχι μόνο θα επιτρέψει στους συνταξιούχους να ζήσουν μια επωφελή και ευυπόληπτη ζωή, χωρίς να αποτελούν βάρος στα παιδιά τους, αλλά θα ανεβάσει και την αγοραστική τους ικανότητα, δημιουργώντας έτσι καλύτερες συνθήκες στην αγορά.

Για την τρίτη ηλικία το ΑΔΗΚ προτείνει περαιτέρω τη διαμόρφωση συγκεκριμένης πολιτικής και προγραμμάτων πάνω σε δύο κύριους άξονες, προϋπόθεση για την υλοποίηση των οποίων είναι η ουσιαστική αύξηση των συντάξεων. Αναφέρομαι:

1. Στον άξονα ενεργητικού γήρατος, όπου δίδονται ευκαιρίες στα ικανά ηλικιωμένα άτομα να έχουν εποικοδομητικό ρόλο στην κοινωνία.
2. Στον άξονα του παθητικού γήρατος, με την παροχή γηριατρικής φροντίδας, ανάλογα με τις ανάγκες των ασθενέστερων ηλικιωμένων ατόμων, μέσα στο περιβάλλον της οικογένειας, της κοινωνίας ή των ιδρυμάτων σε συνθήκες άνεσης και αξιοπρέπειας.

Για την υλοποίηση μιας τέτοιας πολιτικής κράτος και κοινωνία πρέπει να επιστρατεύσουν πρακτικά μέτρα και προς τους δύο άξονες.

Οι χαμηλά αμειβόμενοι

Εκτός από τους συνταξιούχους, και το θέμα των χαμηλόμισθων συμπατριωτών μας επηρεάζεται αρνητικά από την αύξηση των έμμεσων φόρων. Υπολογίζεται ότι ένας που κερδίζει £700 το μήνα, κατ' ουσία δε βλέπει κανένα όφελος από τις καινούργιες φορολογικές προτάσεις, ενώ έχει να αντιμετωπίσει πολύ ψηλότερους έμμεσους φόρους.

Για να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες, το ΑΔΗΚ εισηγείται όπως για κάθε εργαζόμενο με εισόδημα μέχρι £20.000, διατίθεται το ποσό των £500 το χρόνο κατά

εξαρτώμενο, το οποίο να περιλαμβάνει τέκνα, συζύγους και γονείς.

Δημογραφικό πρόβλημα - Πολύτεκνοι

Το μέγεθος του δημογραφικού προβλήματος, η επιδείνωσή του τις τελευταίες δεκαετίες, οι συνέπειές του στην οικονομική και κοινωνική διάρθρωση, οι συνέπειές του στην ασφάλεια του κράτους, οι συνέπειες ακόμη στην επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού, είναι γνωστές εδώ και πολλά χρόνια. Η σταδιακή επικράτηση αξιακών προτύπων στην κοινωνία μας, που υποτιμούν, χλευάζουν και τελικά διαλύουν την οικογένεια, μας έφτασε στο κατόντημα οι γεννήσεις τα τελευταία χρόνια σε ορισμένες περιοχές να είναι λιγότερες από τους θανάτους.

Ο σημαντικότερος παραγωγικός συντελεστής, το ανθρώπινο δυναμικό, παραγνωρίζεται και ο υπουλότερος εχθρός μας, ο δημογραφικός μαρασμός, αγνοείται. Για το λόγο αυτό η κυβέρνηση καταλαμβάνεται συνεχώς υπέρ-ήρεμη στις υποχρεώσεις της απέναντι στο τιμιότερο και αγνότερο κομμάτι της κοινωνίας μας, τον πολύτεκνο κόσμο. Για τον ίδιο λόγο άλλωστε εφησυχάζει απέναντι στην απειλή του δημογραφικού αποδευκατισμού με την πληθυσμιακή έκρηξη που παρατηρείται στα κατεχόμενα, παράλληλα με την εισροή από την Τουρκία πέραν των εκατό χιλιάδων εποίκων, που τα επίσημα στοιχεία χαρακτηρίζουν ως ιδιαίτερα επικίνδυνο αριθμό. Μια πληθυσμιακή έκρηξη που θα αποβεί σίγουρα περισσότερο επικίνδυνη από οποιαδήποτε πολεμική σύγκρουση.

Θέση του ΑΔΗΚ είναι η διαμόρφωση μακροχρόνιου προγραμματισμού με επαρκή κίνητρα υπό τον τύπο επιχορηγήσεων, φοροαπαλλαγών, μακροχρόνιων χαμηλότοκων δανείων και άλλων μέτρων που να ενθαρρύνουν τη δημιουργία πολύτεκνων οικογενειών και που να εξασφαλίζουν τις ανάγκες και τις ανέσεις τους.

Στα πλαίσια της σημερινής μεταρρύθμισης οι πολύτεκνοι συνεισφέρουν στα έσοδα του κράτους £6 εκατομ. μόνο από το ΦΠΑ. Αντί η κυβέρνηση, έχουσα κατά νουν και τα

άλλα αιτήματα των πολύτεκνων, να παραχωρήσει αυτό το ποσό για μια ισότιμη αύξηση του επιδόματος τέκνου, εισάγει το θεσμό των εισοδηματικών κριτηρίων, πράγμα το οποίο, εκτός των άλλων μειονεκτημάτων, είναι εντελώς αντίθετο με το πνεύμα και το λόγο της παροχής επιδόματος τέκνου. Πουθενά στην Ευρώπη τα επιδόματα τέκνου δεν παραχωρούνται με βάση τα εισοδηματικά κριτήρια της οικογένειας και εκεί που έχουν εισαχθεί, έχουν καταργηθεί ως αντισυνταγματικά.

Καλούμε την κυβέρνηση να αναθεωρήσει την απόφασή της για τα εισοδηματικά κριτήρια των πολυτέκνων και να επαναφέρει το υφιστάμενο μέχρι σήμερα σύστημα. Παράλληλα να μελετήσει σοβαρά τόσο τα αιτήματα των πολυτέκνων στο σύνολό τους, όσο και εκείνα των τρίτεκνων οικογενειών, για τις οποίες πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε ωφέλημα που τους έχει δοθεί από την κυβέρνηση με τη σημερινή μεταρρύθμιση μηδενίζεται.

Δικαιολογημένα ο πολύτεκνος κόσμος αντιδρά στην αλλαγή του συστήματος και της υφιστάμενης νομοθεσίας, πράγμα το οποίο αγγίζει ουσιαστικούς φορείς της οικογένειας, όπως είναι οι στρατιώτες μας και οι φοιτητές, οι οποίοι, στην περίπτωση που θα ψηφιστεί η εισήγηση της κυβέρνησης, δε θα θεωρούνται εξαρτώμενοι.

Για την ενίσχυση και ενθάρρυνση του πολύτεκνου μας κόσμου, αλλά και για την αντιμετώπιση του χρόνιου δημογραφικού μας προβλήματος, το ΑΔΗΚ εισηγήθηκε την ίδρυση από το κράτος ταμείου προικοδότησης τέκνου στο οποίο το κράτος να καταθέτει στο όνομα κάθε παιδιού £100 το μήνα, από τη γέννησή του μέχρι την ενηλικίωσή του. Το ποσό που θα συγκεντρωθεί θα ανήκει αποκλειστικά στον δικαιούχο, ο οποίος, με την ενηλικίωσή του, θα μπορεί να τα χρησιμοποιήσει όπως εκείνος θεωρεί καλύτερα, π.χ. για σπουδές ή για ξεκίνημα κάποιας επιχείρησης ή διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα μισό λεπτό, κύριε συνάδελφε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Το κείμενο το είχα γράψει, κύριε Πρόεδρε, προτού... Θα την κόψω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως θα την κόψετε.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ε, δε θα την πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πώς γίνεται δηλαδή; Είχαμε κάτσει, συζητήσαμε στην παρουσία σας, έχετε αποδεχθεί αυτή τη διευθέτηση...

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Είχα πει ότι θα μπορούσε να ήταν λίγο παραπάνω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη, ο κ. Ευαγόρου γνωρίζω ότι έγραψε ομιλία είκοσι λεπτών και έκοψε την ομιλία του, για να είναι σε κάποια πλαίσια στα οποία θα θέλαμε να είναι.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να εγκαταλείψω το βήμα τώρα, αλλά θα προσπαθήσω να τη συμπληρώσω, χωρίς να σημαίνει ότι είμαστε μέσα στα πλαίσια της συνταγματικής τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν παραβιάζουμε τη συνταγματική τάξη, είναι γνωστό αυτό. Παραβιάζουμε αυτά που συμφωνήσαμε προ ολίγου. Και διερωτώμαι αν έχει νόημα να συναντιόμαστε και να κουβεντιάζουμε γι' αυτά τα πράγματα.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δε θέλω να συζητήσω μαζί σας, κύριε Πρόεδρε. Το θέμα είναι ότι συζητήσαμε προ ολίγου. Η ομιλία γράφτηκε προ ημερών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα έπρεπε να το δηλώσετε εκεί ότι δεν μπορείτε να κάνετε...

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Θα προσπαθήσω να την τελειώσω τώρα, σε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε πέντε-έξι λεπτά. Δε γίνονται αυτά.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ούτε πέντε λεπτά, δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνονται αυτά τα πράγματα, λυπούμαι.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Οπωσδήποτε. Αναφέρω ενδεικτικά, κύριε Πρόεδρε, για τους εκτοπισμένους μας, ότι πρέπει να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του φορέα ίσης κατανομής βαρών μέχρι του ποσού των £80 εκατομ. σε κεφάλαια και σε εγγυήσεις και να σταματήσει το φαινόμενο που παρατηρείται, οι εκτοπισμένοι μας να παρουσιάζονται ή να υποβάλλουν αίτηση για να εξασφαλίσουν δάνειο και να λαμβάνουν απάντηση, μετά δύο χρόνια, ότι δεν υπάρχουν χρήματα. Ή ακόμα παίρνουν και απάντηση κάποιοι οι οποίοι έχουν ήδη πεθάνει!

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τελειώσω με την εξής αναφορά. Σταθερή και αμετάκλητη θέση του ΑΔΗΚ είναι πως καμία κοινωνία και κανένας λαός που μάχεται για την επιβίωσή του δεν μπορούν να αντέξουν και να κρατήσουν δυνατούς και αποτελεσματικούς ρυθμούς συνεχούς εγρήγορσης και αντίστασης στα τετελεσμένα και στις απειλές χωρίς βαθιά και γερά θεμέλια στην κοινωνία και στην οικονομία τους. Υπόβαθρο σταθερό οικονομικής ευρωστίας και κοινωνικής ευαισθησίας θα πρέπει να στηρίζει τις κοινωνικοοικονομικές αναζητήσεις και

ενέργειες του κάθε κράτους. Μια καλή, γερή οικονομία και μια ορθά δομημένη και συνεκτική κοινωνία, που διατηρεί και προστατεύει θεσμούς και αξίες και που παράλληλα κάνει σωστά και υγιή βήματα, μια τέτοια συνδυασμένη και αρμονική συνύπαρξη οικονομίας και κοινωνίας υπόσχεται πολλά.

Θεωρούμε ότι η επιτυχία της φορολογικής μεταρρύθμισης θα κριθεί από την ουσιαστική συνεισφορά στο νέο οικονομικό περιβάλλον που δημιουργείται με την ενταξιακή μας πορεία και από την αποτελεσματικότητα που αναμένεται να έχει σε σχέση:

1. Με την επίτευξη της απαιτούμενης εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο.
2. Την επίτευξη κοινωνικής δικαιοσύνης με έμφαση στα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα του λαού, τους πολύτεκνους, τους συνταξιούχους και τους χαμηλά αμειβόμενους.
3. Τη δημιουργία σταθερής οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μέσω της αύξησης της υγιούς επιχειρηματικής δραστηριότητας.
4. Τη γενική αύξηση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είστε καλά. Έχετε υπερβεί κατά τέσσερα λεπτά το χρόνο σας.

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Κύριε Θεοδώρου, με βάση το χρόνο που πήρα, έχετε δεκατέσσερα λεπτά, αν δε θα μιλήσει άλλος από την ομάδα σας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σκοπεύω να μιλήσω για περίπου οκτώ λεπτά και παρακαλώ υπενθυμίστε, με αν τείνω να τα υπερβώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τα υπερβείτε, αφού δικαιούστε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι. Υπάρχει πιθανότητα και άλλος ομιλητής από το κόμμα μου· έτσι θα ήθελα να αφήσω κάποιο περιθώριο.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εν πρώτοις θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας και να το διατυπώνουμε αυτό το πράγμα, ότι η συνολική φορολογική μεταρρύθμιση, όπως έχει ψηφιστεί -απομένει σήμερα μόνο το τελευταίο κομμάτι των επιδομάτων- πρόκειται να εφαρμοστεί σταδιακά. Αυτό να μην το ξεχνούμε. Η τελική μορφή της φορολογικής μεταρρύθμισης είναι για το 2004. Αν ήταν να ψηφίσουμε αυτά που αφορούν το 2002, εμείς δε θα τα ψηφίζαμε, διότι προφανώς δεν είναι αυτά στα οποία στοχεύουμε και τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν, είναι ρεαλιστικός στόχος υλοποίησης. Αυτά τα οποία δίδονται για το 2002 νομίζω ότι δεν πρέπει να μας παρασύρουν σε εκτίμηση λανθασμένη σε ό,τι αφορά τη φυσιογνωμία της φορολογικής μεταρρύθμισης και το αποτέλεσμα της. Κατά συνέπεια, ναι, στην τελική της μορφή η φορολογική μεταρρύθμιση για το 2002 αποτελεί ένα βήμα προς τα εμπρός. Δεν είναι αυτό που μας ικανοποιεί, αλλά αποτελεί ένα βήμα προς τα εμπρός, είναι προϊόν συμβιβασμού.

Θέλω να επισημάνω ορισμένα σημεία. Δε θα αναφερθώ στα θετικά, τα έχει αναφέρει ο πρόεδρος του κινήματος. Θέλω να αναφερθώ σε ορισμένα σημεία τα οποία πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη. Το πρώτο σημείο το οποίο θα αναφέρω αφορά τη φορολογία των εταιρειών και είναι ζήτημα για το οποίο έχει προκληθεί θέμα. Γνωρίζετε πολύ καλά και υπήρξε υπαναχώρηση και ήταν προφανές ότι ο καυγάς ήταν για το πάπλωμα. Η όλη υπόθεση της φορολογικής μεταρρύθμισης ουσιαστικά αφορούσε το πόσα παίρνουμε από τις εταιρείες και το πόσα παίρνουμε από τον κοσμάκη. Και εκεί υπήρξε πρόβλημα και σε συμφωνίες που έγιναν υπήρξε υπαναχώρηση και

επιστρέψαμε και έγινε ξανά ένας συμβιβασμός. Οι εταιρείες ευνοούνται. Και εμείς λέμε ως ένα βαθμό να ευνοηθούν, ως ένα βαθμό βεβαίως να ευνοηθούν. Ας μην ξεχνούμε όμως ότι μειώνουμε ουσιαστικά τη φορολογία των εταιρειών από το 25% -και μιλώ για τις εταιρείες οι οποίες είναι ενός μεγέθους ή, αν θέλετε, ενός εισοδήματος και ενός κέρδους- στο 19,5%.

Ας μη μου πουν για το φόρο της άμυνας, διότι αυτός ούτως ή άλλως καταβάλλεται. Και υπήρξε έντονη προσπάθεια να μη γίνει αυτό το πράγμα ακόμα και για τις περιόδους 2002 και 2003, όπου οι εταιρείες αυτές θα πληρώσουν μόνο το 10%, το φόρο εταιρειών. Μόνο αυτόν θα πληρώσουν για το 2002 και το 2003. Και θεωρώ ότι η συμφωνία η οποία έγινε για φορολογία υπερκερδών ύψους ενός εκατομμυρίου λιρών και άνω είναι προς τη σωστή κατεύθυνση μεν, αλλά είναι πολύ λειψό βήμα, πολύ κοντό βήμα. Διότι σήμερα φορολογούνται με 25% εταιρείες που κάνουν κέρδη άνω των £50.000. Πώς κάνουμε το άλμα, το πήδημα, από τις £50.000 στο £1 εκατομμύριο; Αυτά τα πράγματα παρερμηνεύονται σύμφωνα με την ερμηνεία της υπέρβασης. Είναι πράγματα τα οποία πρέπει να τα προσέχουμε. Είναι από £50.000 στο £1 εκατομμύριο. Εγώ θεωρώ ότι αυτή η απόφαση, παρ' όλο που είναι μια απόφαση προς τη σωστή κατεύθυνση, είναι απόφαση η οποία σε τελευταία ανάλυση δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να εξυπηρετεί και να ευνοεί το μεγάλο κεφάλαιο. Οι δικαιολογίες ότι πλήττονται ή ότι εμπίπτει μέσα σε μια τέτοια διευθέτηση και ο κύκλος των υπεράκτιων εταιρειών νομίζω πρέπει να τερματιστούν. Είναι το ίδιο το καθεστώς και για τις υπεράκτιες και για τις ντόπιες εταιρείες και επομένως πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι θα φορολογούνται το ίδιο.

Μιλήσαμε για υπερκέρδη και υπερκέρδος δεν είναι το £1 εκατομ. και άνω. Υπερκέρδος, κατά τη γνώμη μου... πρέπει να είναι πολύ χαμηλότερο το ποσό, αν όντως αυτές είναι οι συνθήκες της οικονομίας μας και του κράτους μας. Επιπλέον πρέπει να μη διαφεύγει της προσοχής μας και της στόχευσής μας ότι ανακατανομή του

εισοδήματος πρέπει να γίνεται από τους έχοντες προς τους μη έχοντες. Διότι εμείς έχουμε την τάση, μέσα από αυτή τη μεταρρύθμιση που ισχύει για το 2002, να παίρνουμε από τους μεσαίους και να δίνουμε στους φτωχότερους. Και αν θα ήταν αυτή η τελική τάση, εμείς θα καταψηφίζαμε. Επομένως χρειάζεται προσοχή.

Θα έρθω τώρα σε ένα άλλο ζήτημα, το οποίο αφορά γενικά τα φορολογικά θέματα και το οποίο επηρεάζει κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο ολόκληρο το σύστημα και όλους σχεδόν ή τους πλείστους θεσμούς. Και αναφέρομαι στο φόρο εισοδήματος και στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η εκτίμηση του πληρωτέου φόρου. Είναι απαράδεκτη αυτή η κατάσταση και δε σηκώνει να προχωρήσει άλλο. Δεν μπορούμε να δεχόμαστε ως θεσμό, ως καθεστώς, τη φοροδιαφυγή. Αυτό το πράγμα οδηγεί σε σοβαρότατες κοινωνικές στρεβλώσεις, πάρα πολύ σοβαρές κοινωνικές στρεβλώσεις. Διότι, πέραν των χρημάτων τα οποία χάνει το κράτος, διότι δε θα εισπράττει ως φορολογία, επιβαρύνονται τα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων με αυτή τη φοροδιαφυγή. Δεν πληρώνουν κάποιοι αυτά που θα έπρεπε να πληρώνουν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα επιβαρυνθεί το ταμείο υγείας αύριο κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο και γνωρίζουμε πόσο ευαίσθητη είναι η περίπτωση του ταμείου υγείας. Αλλά υπάρχει δυστυχώς τζιαι πουπανωπροίτζιν. Δηλαδή κάποιοι φοροφυγάδες, δε φτάνει που δεν πληρώνουν φόρους, δε φτάνει που υποσκάπτουν τις κοινωνικές ασφαλίσεις, δε φτάνει που υποσκάπτουν και θα υποσκάπτουν αύριο το ταμείο υγείας, θα παίρνουν και αυξημένα επιδόματα, σύμφωνα με την πρόταση που έχει γίνει από την πλειοψηφία.

Δηλαδή ανταμείβουμε τους φοροφυγάδες! Και όχι απλώς τους ανταμείβουμε, τους προτρέπουμε να δηλώνουν ακόμα χαμηλότερα εισοδήματα, ούτως ώστε αυτοί οι φοροφυγάδες να επωφελούνται της αυξημένης χορηγίας για τέκνα. Και νομίζω ότι αν ρίξετε μια ματιά στα χαρτιά μας, θα αντιληφθείτε ότι τα ποσά που έχουν μπει δεν είναι απαγορευτικά ποσά για τους φοροφυγάδες. Όταν γνωρίζω μεγαλογιατρούς που

δηλώνουν £12.000 το χρόνο, βεβαίως δεν είναι απαγορευτικό να εξακολουθήσουν να δηλώνουν κάτι παρόμοιο (£13.000, £14.000, £15.000) και να παίρνουν και αυξημένη χορηγία. Προς Θεού! Αυτό το πράγμα υποσκάπτει τα θεμέλια αυτού του κράτους. Είναι στρεβλώσεις τεράστιες που επιφέρει και διασπά την κοινωνική συνοχή. Και ό,τι και να λένε κάποιοι για τους δημόσιους υπαλλήλους, στο τέλος θα αποδειχθεί ότι έχουν σοβαρότατο δίκαιο. Άρα πρέπει να αλλάξει το σύστημα της φορολογίας. Πρέπει να εισαχθούν άλλα κριτήρια. Το τεκμαρτό. Δε γίνεται να είναι κανείς πάμπλουτος και να μην πληρώνει φόρο εισοδήματος και να αναζητούμε πόρους για να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες αυτού του λαού!

Με αυτό έχουμε τοποθετηθεί ήδη σε ό,τι αφορά το εκκρεμές θέμα των χορηγιών για τα τέκνα. Ναι, εμείς έχουμε την άποψη ότι μπορεί και πρέπει να εισαχθούν κριτήρια, αλλά κριτήριο δεν είναι ο μισθός μόνο. Πρέπει να υπάρξει μελέτη εις βάθος με όλα τα στοιχεία. Πρέπει να μελετηθούν και οι συνέπειες, πρέπει να μελετηθούν τα πάντα, για να αποφασίσουμε πώς θα προχωρήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση, έτσι ώστε να μην προκαλούμε κοινωνικές στρεβλώσεις και φυσικά κοινωνικές αδικίες. Γι' αυτό τώρα η θέση μας εμάς είναι ότι δεν είμαστε έτοιμοι, δεν είναι έτοιμο το κράτος μας να προχωρήσει προς την κατεύθυνση της επιβολής οικονομικών κριτηρίων που σε αυτή τη φάση είναι αναπόφευκτο ότι θα είναι μόνο τα εισοδήματα.

Κάτι το οποίο επίσης πρέπει να τονιστεί και δεν ξέρω πόσο μας έχει όλους απασχολήσει... Με συγχωρείτε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχετε ένα λεπτό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ. Τελειώνω πράγματι στο ένα λεπτό.

Κάτι το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι και το εξής: Μέσα από την όλη

διευθέτηση που έχει γίνει ωφελούνται εξόφθαλμα οι άγαμοι. Είναι προφανέστατο αυτό το πράγμα. Δε νομίζω ότι θα πρέπει να μείνουμε τελικά σε αυτή τη βάση. Εφόσον έχουμε και το πρόβλημα το δημογραφικό και εφόσον κάνουμε δημογραφική πολιτική με επιδόματα τέκνων, νομίζω ότι αυτό το πράγμα θα πρέπει να μας απασχολήσει ξανά. Εγώ δε λέω ότι πρέπει να πληρώνουν οι άγαμοι για τα παιδιά των άλλων. Όχι, αλλά, εν πάση περιπτώσει, επωφελούνται από την αλλαγή οι άγαμοι. Αυτό είναι δεδομένο. Το αφορολόγητο από £6.000 ανεβαίνει στις £9.000 και είναι οι ευτυχείς της μεταρρύθμισης. Νομίζω ότι και αυτό το θέμα πρέπει να μελετηθεί ξανά.

Κλείνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λέγοντας ότι η φορολογική μεταρρύθμιση είναι μια μεταρρύθμιση η οποία δεν αφορά το 2002 και τελειώσαμε. Είναι σταδιακά που εφαρμόζεται, με ολοκλήρωση το 2004, αλλά πιστεύω ότι δεν είναι και θέσφατο. Μέχρι το 2004 έχουμε τη δυνατότητα, όσα νομίζουμε ότι είναι λανθασμένα ή ελλιπή ή ατελή, να τα διορθώσουμε. Δεν πρέπει να αντιμετωπίσουμε τίποτε ως θέσφατο και ως ευαγγέλιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είστε καλά.

Ο κ. Περδίκης, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Προϊούσης της συζήτησης και λαμβάνοντας υπόψη το λίγο χρόνο που έχουμε μπροστά μας, αναγκαστικά θα περιοριστώ σε ανάδειξη ορισμένων μόνο σημείων από τον προβληματισμό μας γύρω από το φορολογικό πακέτο.

Καταρχάς θα ήθελα να δηλώσω τη συμφωνία μου στη θέση που αναφέρθηκε ήδη, ότι το αρχικό νομοσχέδιο ήταν μια προσέγγιση στο μείζον ζήτημα της φορολογίας που

τη διέπνεε μια διάθεση συμπίεσης των εισοδημάτων των χαμηλότερων στρωμάτων και ήταν εμφανής η προσπάθεια εξυπηρέτησης των συμφερόντων των μεγάλων επιχειρήσεων. Έχει γίνει αρκετή βελτίωση, ομολογουμένως, δεν προσεγγίζουμε τα νομοσχέδια, όπως βρίσκονται μπροστά μας, με μηδενιστική τάση, μπορούμε όμως να παρατηρήσουμε τα εξής:

Πρώτον αυτό που αναφέρθηκε, ότι στα αρχικά στάδια της εφαρμογής της φορολογικής μεταρρύθμισης είναι σαφές ότι περισσότερο λεφτά παίρνονται από τον κοσμάκη και πολύ λιγότερα από τις εταιρείες. Πρέπει να σημειώσουμε σε αυτό το σημείο ότι είναι πανθομολογούμενο και όλοι το ξέρουν ότι πολλά από τα καταναλωτικά έξοδα των μετόχων των εταιρειών φορτώνονται και παρουσιάζονται ως έξοδα των εταιρειών. Ως αποτέλεσμα αυτού, αυτοί ουσιαστικά οι οποίοι είναι μέτοχοι των εταιρειών δε θα πληρώσουν, δε θα μετάσχουν στην κοινή φορολογία που λέγεται ΦΠΑ, αλλά θα περάσουν μέσα από τη διαδικασία της παρουσίασης των εξόδων τους ως έξοδα των εταιρειών τους και θα καταφέρουν να ελαφρύνουν το βάρος το οποίο θα υποστούν ο μισθωτός και ο εργαζόμενος.

Όσον αφορά το ΦΠΑ, επειδή κυκλοφορεί γενικά ο μύθος ότι για τα βασικά προϊόντα διαβίωσης, τα βασικά στοιχεία υποδομής για τη διαβίωση μιας οικογένειας, δεν υπάρχει επίπτωση λόγω του ΦΠΑ, θα ήθελα να θυμίσω ότι τα προϊόντα διατροφής δεν έρχονται ως μάννα από τον ουρανό και δεν υπάρχει περίπτωση φυσικά ο Θεός να βάλει ΦΠΑ στα τρόφιμα. Βάζει όμως ο κατασκευαστής, βάζει ο μεταφορέας, βάζει ο προμηθευτής. Άρα τελικά και στα τρόφιμα μπαίνει ΦΠΑ και μπορεί ο καθένας να το καταλάβει αυτό από το λογαριασμό της υπεραγοράς, πόσο πολύ αυξήθηκε ήδη μέσα στον πρώτο μήνα της εφαρμογής αυτού του μέτρου. Όσοι από εμάς είμαστε οικογενειάρχες και πληρώνουμε από την τσέπη μας τους λογαριασμούς μας, έχουμε ήδη αντιληφθεί πόσο αυξήθηκε αυτός ο λογαριασμός στα βασικά είδη διατροφής. Σ'

αυτά που υποτίθεται ότι δεν υπάρχει αύξηση λόγω του ΦΠΑ.

Η όλη φιλοσοφία του ΦΠΑ μπορεί μεν να είναι αποδεκτή και να είναι και αναγκαία λόγω της εισδοχής μας στη μεγάλη οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά δε σημαίνει ότι πρέπει να θεοποιείται και να θεωρείται ότι είναι κάτι για το οποίο πρέπει να είμαστε και ευχαριστημένοι. Είναι μεν μια αντίληψη, η οποία στην αγαθή της προσέγγιση μπορεί να οδηγήσει στη μείωση της κατανάλωσης, αλλά, διερωτώμαι, ποια πολιτεία, όταν στηρίζονται τα δημοσιοοικονομικά της στην κατανάλωση, θα εφαρμόσει πολιτική μείωσης της κατανάλωσης. Πιστεύω ότι καμιά οικονομία δεν πρόκειται να γίνει λιγότερο καταναλωτική, όταν οι πόροι της προέρχονται από την κατανάλωση. Και αυτό το βλέπουμε σε όλες τις οικονομίες της Ευρώπης, αλλά και της Αμερικής, όπου η κατανάλωση, η υπερκατανάλωση, η ροπή προς την πολυτέλεια, παρ' όλο που θεωρείται δαίμονας της οικονομίας, ουσιαστικά δεν καταπολεμείται με την αύξηση του ΦΠΑ.

Θέλω να αναφερθώ λίγο και στο σημείο στο οποίο έχει ήδη γίνει αναφορά, όσον αφορά τη χαμηλή φορολογία των επιχειρήσεων, και επίσης στο θέμα που αναφέρθηκε ήδη σε σχέση με τη φορολογία των αυτοκινήτων. Και επειδή προβλήθηκε κι ως περιβαλλοντικό μέτρο, θα ήθελα να πω ότι καταρχάς δεν έχω αντιληφθεί να υπάρχει καμιά κοινωνική ομάδα που να έχει ζητήσει ποτέ τη μείωση των τιμών των αυτοκινήτων. Εκτός αν θεωρηθούν κοινωνική ομάδα οι εισαγωγείς των αυτοκινήτων, οι οποίοι είναι τελικά οι μόνοι που ευνοούνται από αυτή την υπόθεση. Ούτε υπάρχει πρόβλημα, όπως αναφέρθηκε πριν, ποιότητας των αυτοκινήτων της Κύπρου, μιας και η Κύπρος, σύμφωνα με στατιστικές, έχει έναν από τους πιο σύγχρονους στόλους αυτοκινήτων στην Ευρώπη. Αυτό που ουσιαστικά προωθούμε με αυτή τη φορολογική αλλαγή είναι την αύξηση της κατανάλωσης σε αυτό το πολύ κρίσιμο περιβαλλοντικά, αλλά και κοινωνικά χώρο που λέγεται “ιδιωτικό αυτοκίνητο”.

Φυσικά κανείς, μιλώντας για το πακέτο το φορολογικό, δεν μπορεί να μην αναφερθεί στα θέματα που αφορούν την παροχή επιδόματος τέκνου και ιδιαίτερα στην περίπτωση των πολυτέκνων. Έχουμε όλοι γίνει μάρτυρες και αποδέκτες των διαβημάτων της πολύ συμπαθητικής... Και σίγουρα όλοι θεωρούμε ότι είναι σημαντική αυτή η κατηγορία των συμπολιτών μας. Πολλοί από εμάς είμαστε και οι ίδιοι πολύτεκνοι. Πιστεύω ότι η συμφωνία που έχουμε μπροστά μας, διότι πρόκειται για συμφωνία τελικά η οποία πρέπει κανείς να πει και να σημειώσει ότι είναι αποτέλεσμα μιας πολύμοχθης προσπάθειας, δεν μπορεί να ικανοποιήσει την ουσία των αιτημάτων των πολυτέκνων ούτε να ικανοποιήσει τη λογική πάνω στην οποία στήθηκε και η θέση του Κινήματος των Οικολόγων. Κρατώ φυσικά σαν θετικό ότι υπάρχει το στοιχείο της χορηγίας τέκνου από το πρώτο παιδί, το οποίο χαιρετίζουμε. Από την άλλη όμως, το γεγονός ότι η χορηγία αυτή φτάνει μέχρι το δέκατο όγδοο έτος και ότι εισάγονται τα εισοδηματικά κριτήρια, με όλα τα μειονεκτήματα που αναφέρθηκαν πριν, μας κάνει πολύ επιφυλακτικούς στο να υποστηρίξουμε αυτή τη συγκεκριμένη προσπάθεια, παρ' όλο που λέω από την αρχή ότι εκτιμήθηκε η προσπάθεια που έγινε στο να βρεθεί μια σωστή από κάθε άποψη λύση.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ σ' ένα θέμα που αντιλαμβάνομαι ότι είναι έξω από την οπτική των περισσοτέρων. Έχουμε μπροστά μας μια φορολογική μεταρρύθμιση για τα επόμενα χρόνια η οποία δεν εμπεριέχει ένα στοιχείο φορολογικό που τουλάχιστον στην Ευρώπη είναι από τα πρώτα είναι η λεγόμενη πράσινη φορολογία. Η φορολογία εκείνη η οποία στοχεύει στο να εφαρμόσει την αρχή «Ο ρυπαίνων και πληρώνει». Αυτό το εκσυγχρονιστικό στοιχείο -για να χρησιμοποιήσω μια φράση που είναι πολύ της μόδας και του συρμού- δεν υπήρξε ούτε στο προτεινόμενο νομοσχέδιο από την κυβέρνηση ούτε στις αλλαγές που προήλθαν από τα κόμματα, στο βαθμό που θα έπρεπε τουλάχιστον, ούτε σαν συνολικό πακέτο.

Κι εδώ βέβαια να μου επιτρέψετε να σημειώσω, τελειώνοντας, ότι θα μπορούσε αυτό το στοιχείο να είχε εμπλουτίσει τον προβληματισμό μας, εάν η επιτροπή -την οποία δε θέλω να κρίνω σ' αυτό το σημείο για τη δουλειά της- η οποία συστάθηκε από τη Βουλή, είχε συμπεριλάβει στις τάξεις της και βουλευτές από τα μονοεδρικά κόμματα, πράγμα το οποίο δυστυχώς δεν έγινε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα νομοσχέδια, την πλειοψηφία των οποίων ενέκρινε ήδη η ολομέλεια της Βουλής σε προηγούμενες συνεδρίες και ορισμένα από τα οποία θα εγκρίνουμε σήμερα, θα αποτελέσουν ορόσημο στη διαμόρφωση του φορολογικού μας συστήματος.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να συγχαρώ το Υπουργείο Οικονομικών και τους λειτουργούς όλων των υπηρεσιών που εργάστηκαν σκληρά για πολλούς μήνες για την ετοιμασία των νομοσχεδίων σε συνεργασία με τους εμπειρογνώμονες που είχαν μετακληθεί για το σκοπό αυτό και πάντοτε σε συνεννόηση και συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Αξιόλογη ήταν επίσης η συμβολή του προέδρου της επιτροπής Οικονομικών και των κομμάτων, που σε συνεργασία με τον Υπουργό Οικονομικών και τον επικεφαλής της διαπραγματευτικής μας ομάδας στις ενταξιακές κατέληξαν σε μια αμοιβαία αποδεκτή φορολογική μεταρρύθμιση. Θα πρέπει επίσης να ευχαριστήσουμε τη γραμματέα της επιτροπής Οικονομικών και γενικά τις υπηρεσίες της Βουλής για τη σκληρή τους δουλειά.

Όπως γνωρίζουμε, η φορολογική μεταρρύθμιση ουσιαστικά προέκυψε από την ανάγκη για εναρμόνιση της Κύπρου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο με τρεις βασικούς

άξονες: Πρώτον, την ανάγκη εισαγωγής ενός ενιαίου συντελεστή για τον εταιρικό φόρο, έτσι που να καταργεί τη διαφοροποίηση μεταξύ αλλοδαπών και ημεδαπών επιχειρήσεων. Δεύτερον, τη σταδιακή αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, έτσι που να βρίσκεται στο ελάχιστο επίπεδο του 15%. Και τρίτον, τη σταδιακή αναθεώρηση των συντελεστών φόρου κατανάλωσης, έτσι που να βρίσκονται στο ελάχιστο επίπεδο που καθορίζει το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Τούτο αφορά τα πετρελαιοειδή, τα αλκοολούχα ποτά και τα καπνικά προϊόντα.

Αναφορικά με το ΦΠΑ, θα πρέπει να τονιστεί ότι, μετά από έντονες προσπάθειες της διαπραγματευτικής μας ομάδας, κατέστη δυνατή η διατήρηση του μηδενικού συντελεστή μέχρι το τέλος του 2007 για τα τρόφιμα και τα φάρμακα και 5% για τα εστιατόρια. Τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία, αν ληφθεί υπόψη ότι, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, για το 40% του συνολικού αριθμού νοικοκυριών, που αφορά τα οικονομικά ασθενέστερα στρώματα του λαού, το ένα τρίτο των συνολικών τους καταναλωτικών δαπανών αφορά τρόφιμα και φάρμακα.

Στο σημείο αυτό θέλω επίσης να εκφράσω την ικανοποίησή μας, γιατί επιτέλους υλοποιείται και η από ετών εισήγηση των Ενωμένων Δημοκρατών για κατάργηση της εισφοράς για την άμυνα, καθώς επίσης και του πρόσθετου φόρου 10%, λόγω αφαιρέσεων για ζημιές, ως αντισταθμίματος στην υποχρέωσή μας από την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ.

Η ανάγκη για εναρμόνιση έδωσε την αφορμή για την εισαγωγή ενός απλοποιημένου και προοδευτικού φορολογικού συστήματος, γεγονός που πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα, γιατί η εντύπωση, που πολλές φορές λανθασμένα επικρατεί, είναι ότι η εναρμόνιση θα είναι ζημιογόνα για τον τόπο ή τουλάχιστον για ορισμένες ομάδες ατόμων. Στην περίπτωση αυτή με την εισαγωγή της φορολογικής μεταρρύθμισης θα υπάρξει δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους και κατ' επέκταση δικαιότερη

κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Ταυτόχρονα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα θα συμβάλει στην περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη του τόπου, γιατί θα διαθέτει ένα από τα πιο ευνοϊκά φορολογικά συστήματα στον ευρωπαϊκό χώρο. Η Κύπρος θα καταστεί πόλος έλξης πολλών ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, αν ληφθεί υπόψη και η σταδιακή κατάργηση των φορολογικών παραδείσων, που θα προκύψει ως αποτέλεσμα της πίεσης που ασκείται από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Έκδηλα η εναρμόνιση του φορολογικού μας συστήματος με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, δηλαδή η αύξηση του ΦΠΑ από 10% σε 13% από την 1η Ιουλίου του 2002 και στο 15% από την 1η Ιανουαρίου του 2003, η αύξηση του εταιρικού φόρου για τις υπεράκτιες εταιρείες από 4,25% σε 10% και η σταδιακή αύξηση του φόρου κατανάλωσης στα είδη που έχω ήδη αναφέρει, θα έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση των εσόδων του κράτους.

Η θέση της κυβέρνησης για μηδενική βάση όσον αφορά τα έσοδα και τα έξοδα τελικά, με τις διάφορες απαιτήσεις όλων των κομμάτων για περισσότερες κοινωνικές παροχές, θα καταλήξει σε έλλειμμα αρκετών εκατομμυρίων, πιστεύω, παρ' όλον ότι έγιναν διάφορες άλλες τροποποιήσεις για εξασφάλιση πρόσθετου εισοδήματος. Το γεγονός αυτό από τη μια ικανοποιεί, γιατί δίδονται περισσότερες κοινωνικές παροχές σε κατηγορίες συμπολιτών μας που έχουν αυξημένες ανάγκες, αλλά από την άλλη αυξάνει το δημοσιονομικό έλλειμμα, που επιθυμία όλων μας είναι η σταδιακή του εξάλειψη. Η απλοποίηση του συστήματος από την άλλη μεριά θα διευκολύνει το έργο του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και θα το καταστήσει πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό. Θα επιτρέψει στο τμήμα να επικεντρώσει τις προσπάθειές του σε πιο αποδοτικούς τομείς, συμβάλλοντας έτσι στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Το σύστημα όμως και από μόνο του, ανεξάρτητα από τις προσπάθειες του τμήματος, θα συμβάλει στη μείωση της φοροδιαφυγής και παράλληλα με την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας

πιστεύουμε ότι θα οδηγήσει μακροπρόθεσμα και στην αύξηση των εσόδων του κράτους.

Ό,τι προβλέπει η φορολογική μεταρρύθμιση έχει συζητηθεί σε έκταση και συμφωνηθεί από όλα τα κόμματα και δε χρειάζεται να προχωρήσω σε λεπτομερή ανάλυση. Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι, οποιαδήποτε και αν ήταν η φορολογική μεταρρύθμιση και όσο χρόνο και να είχαμε στη διάθεσή μας, θα ήταν πρακτικά αδύνατο να είχαν όλα τα στρώματα του λαού το ίδιο ακριβώς όφελος, έχοντας μάλιστα υπόψη την αρχή της μηδενικής βάσης που επιδιώκαμε. Εκείνο που πρέπει να τονιστεί είναι πως σαν αποτέλεσμα της αύξησης των εσόδων από τη φορολογική μεταρρύθμιση, πέρα από τη μείωση του φόρου εισοδήματος, κατέστη δυνατή η παροχή ουσιαστικών κοινωνικών ωφελημάτων, όπως η αύξηση των συντάξεων και του δημοσίου βοηθήματος, η αύξηση στην αντιμισθία των εθνοφρουρών, του επιδόματος προς τους εγκλωβισμένους, η αύξηση του βοηθήματος προς τους τυφλούς, η διεύρυνση των κατηγοριών των Κυπρίων φοιτητών που θα παίρνουν χορηγία, η παροχή επιδόματος τέκνου για όλες τις οικογένειες από το πρώτο παιδί κ.ά.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, νιώθουμε, κύριε Πρόεδρε, ιδιαίτερα ευτυχείς που καταλήξαμε στη φορολογική μεταρρύθμιση που θα συμβάλει, όπως ελπίζουμε και ευχόμεθα, στην πρόοδο της οικονομίας μας και στην καλύτερη και δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους και κατ' επέκταση στη δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ. Ποιος έπεται;

Κύριε Προδρόμου, παρακαλώ, έχετε το λόγο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε σταδιακά εγκρίνει τις τελευταίες βδομάδες και θα ολοκληρώσουμε σήμερα τη μεγαλύτερη φορολογική μεταρρύθμιση που έγινε ποτέ σε αυτό το κράτος. Με αυτή την ευκαιρία, εκτός από το ότι νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω τους συναδέλφους που αποτέλεσαν την επιτροπή εργασίας που ασχολήθηκε με τη φορολογική μεταρρύθμιση και βεβαίως την πλευρά του Υπουργείου Οικονομικών, θα πρέπει να απευθύνουμε ευχαριστίες και στο προσωπικό της Βουλής που υποστήριξε τις εργασίες που ήταν αρκετά μακρόχρονες και επίπονες, στην κ. Ιερωνυμίδου, τον κ. Νεοφύτου, αλλά και να αναγνωρίσουμε τη συμβολή των μελετών που έκαναν οι ειδικοί Αυστριακοί σύμβουλοι, σύμβουλοι της κυβέρνησης, από τις οποίες νομίζω ότι σε μεγάλο βαθμό έχουμε όλοι εμπνευστεί.

Είναι η μεγαλύτερη σε μέγεθος φορολογική μεταρρύθμιση, αφού το μέσο κυπριακό νοικοκυριό θα πληρώνει πλέον λιγότερο, πολύ λιγότερο, φόρο εισοδήματος. Πέραν των διακοσίων είκοσι εκατομμυρίων φόρων μειώνονται με αυτή τη μεταρρύθμιση. Δε θα πληρώνει εισφορά για την άμυνα, πράγμα που σημαίνει γι' αυτή την τριετία που ανασκοπούμε διακόσια ογδόντα δύο εκατομμύρια φορολογικής μείωσης και βεβαίως δε θα πληρώνει ούτε επαγγελματικό φόρο στη συνέχεια. Είναι η μεγαλύτερη σε μέγεθος μεταρρύθμιση, γιατί φέρνει ουσιαστικά το αφορολόγητο εισόδημα από το 2004 στο ύψος των £10.000 και, αν ληφθούν υπόψη και τα όσα μπορούν να εκπέσουν από το εισόδημα, η δυνατότητα του αφορολόγητου φτάνει ουσιαστικά στις £11.677 από το 2004. Και δε θα πρέπει να παραλείψουμε να σημειώσουμε ότι η Κύπρος έχει με αρκετά μεγάλη διαφορά το ψηλότερο αφορολόγητο εισόδημα στην Ευρώπη. Και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αν λάβει κανείς υπόψη ότι στις περισσότερες από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα εισοδήματα είναι ψηλότερα από την Κύπρο. Άρα, λοιπόν, θα έπρεπε, για να υπάρχει ισορροπία, εκεί να είναι ψηλότερο το αφορολόγητο και όμως

είναι στην Κύπρο! Δηλαδή το μέσο κυπριακό νοικοκυριό θα έχει μεγαλύτερα διαθέσιμα εισοδήματα. Θα δικαιούται επιπρόσθετα επίδομα τέκνου που θα πληρώνεται από το κράτος για κάθε παιδί και για όλα τα νοικοκυριά, ελπίζουμε, αναλόγως της τροπής που θα πάρει η ψήφιση σήμερα του επιδόματος τέκνου, και θα επωφεληθούν απ' αυτή την κοινωνική πολιτική, όχι μόνο οι πολύτεκνοι πλέον, αλλά όλοι οι Κύπριοι πολίτες. Το μέσο κυπριακό νοικοκυριό θα μπορεί να αγοράσει επίσης αρκετά φθηνότερο αυτοκίνητο.

Δεν κρύβουμε βεβαίως την άλλη όψη των πραγμάτων. Όχι! Το μέσο κυπριακό νοικοκυριό θα πρέπει να πληρώνει ψηλότερο φόρο προστιθέμενης αξίας για την κατανάλωση και ψηλότερους φόρους κατανάλωσης για ορισμένα είδη. Με την ευκαιρία πρέπει να τονίσω ότι ο κατάλογος ειδών πολυτελείας που διαθέτει η Κυπριακή Δημοκρατία χρειάζεται επειγόντως αναθεώρηση. Ουδείς μπορεί να ισχυριστεί με σοβαρότητα ότι πράγματι αυτά είναι τα είδη πολυτελείας που αποφασίζουμε ότι θα πρέπει να έχουν ψηλότερο φόρο κατανάλωσης. Γι' αυτό, λοιπόν, κάνουμε έκκληση στο Υπουργείο Οικονομικών να προχωρήσει στην αναθεώρηση. Θα πληρώνουν, λοιπόν, ψηλότερους φόρους κατανάλωσης τα κυπριακά νοικοκυριά. Εδώ όμως υπάρχει μια μεγάλη διαφορά και ένα στοιχείο τελικά δικαιοσύνης. Περισσότερα θα πληρώνουν όσοι καταναλώνουν περισσότερα. Είναι δηλαδή σε κάποιο βαθμό στο χέρι μας, στο χέρι του καταναλωτή πώς θα χρησιμοποιήσει το πρόσθετο εισόδημα που θα διαθέτει. Αν θέλει δηλαδή, μπορεί σε κάποιο βαθμό να αποφασίσει να ενισχύσει τα αποθέματα και την οικογενειακή περιουσία του, περιορίζοντας την πρόσθετη κατανάλωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η μεγαλύτερη σε μέγεθος φορολογική μεταρρύθμιση, αλλά είναι και η μεγαλύτερη σε πολιτική εμβέλεια.

Και βεβαίως θα ήθελα να αναφερθώ εδώ στη χρονική εφαρμογή αυτής της μεταρρύθμισης. Έχω ακούσει συναδέλφους οι οποίοι τόνισαν ότι φέτος, το 2002, δε θα

ισχύσουν και σπουδαία πράγματα από αυτή τη μεταρρύθμιση που θα πάρει όλη την έκτασή της το 2003 και κυρίως το 2004. Δεν μπορώ όμως εδώ να μην τονίσω ότι, αν ίσχυε το χρονοδιάγραμμα που είχε προτείνει η κυβέρνηση και στο οποίο επέμεινε και το δικό μας κόμμα, θα μπορούσε η μεταρρύθμιση να ισχύσει από την 1η αυτού του χρόνου. Δεν μπορούμε σήμερα, η Βουλή δηλαδή, να μεμφθούμε κανέναν για το ότι δεν ισχύουν οι φορολογικές απαλλαγές από το 2002. Είναι μάλλον οι πολιτικές σκοπιμότητες οι οποίες καθυστέρησαν δύο φορές τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Είναι η μεγαλύτερη σε πολιτική εμβέλεια μεταρρύθμιση, γιατί οι στόχοι που πετυχαίνονται με τη μεταρρύθμιση της κυβέρνησης Κληρίδη, με τη συνεργασία και των κομμάτων, είναι τεράστιας στρατηγικής σημασίας. Εμπεδώνουν το οικονομικό μέλλον της χώρας, βάζουν τα θεμέλια για την ευρωπαϊκή εποχή της οικονομίας μας. Επιτυγχάνεται με τη μεταρρύθμιση αυτή η εναρμόνιση. Εναρμονίζεται η Κύπρος με το ενιαίο φορολογικό καθεστώς της Ευρώπης που στηρίζεται στο ΦΠΑ. Και εδώ θα ήθελα να παραπέμψω όλους τους συναδέλφους σε υπόμνημα που κατέθεσε, από το Μάρτιο του 2001, το Υπουργείο Οικονομικών στο οποίο φαίνεται τι είναι ο ΦΠΑ στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, για να διαπιστώσουμε ότι αυτό που κάνει η Κύπρος σήμερα είναι το ελάχιστο, το ελάχιστο απαραίτητο για την ένταξη. Σε χώρες όπως η Αυστρία, η Δανία, η Σουηδία, χώρες, μάλιστα, με μακράν κεντροαριστερή πολιτική παράδοση, ο ΦΠΑ υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατόν. Επιτυγχάνεται, λοιπόν, η εναρμόνιση και κλείνουν με αυτή την ευκαιρία τα Κεφάλαια τόσο της Φορολογίας όσο και του Ανταγωνισμού.

Την ίδια ώρα εισάγεται ένα νέο στοιχείο φιλοσοφίας εναρμονιστικής στο οποίο ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε επιμείνει πριν από τις βουλευτικές εκλογές του 2001. Λένε κάποιιοι ότι εναρμόνιση γίνεται μόνο με κόστος και με μέτρα τα οποία είναι αντιλαϊκά. Έχουμε πει εμείς ότι ευκαιρία είναι να εναρμονιστούμε και σε κάτι που δε μας υποχρεώνει κανένας. Και ως πρώτο παράδειγμα έχουμε φέρει τη φορολογία των

αυτοκινήτων, ασχέτως των επιφυλάξεων που έχουμε ακούσει από την οικολογική πλευρά, που μπορεί να ευσταθούν. Σε μια χώρα, σε μια κοινωνική πραγματικότητα όπως είναι η κυπριακή το αυτοκίνητο, δυστυχώς, δεν είναι είδος πολυτελείας, δεν μπορεί να είναι είδος πολυτελείας είναι απαραίτητο, εξαιτίας της απουσίας υποδομής δημόσιων συγκοινωνιών. Επομένως, αυτή τη στιγμή δίνουμε το παράδειγμα ότι η εναρμόνιση μπορεί να είναι και προς όφελος των πολιτών· πρέπει να είναι και στο τέλος συνολικά θα είναι.

Όμως από εδώ και πέρα θα πρέπει να συζητήσουμε και την εναρμόνιση με βάση όρους οικονομικής σύγκλισης, εφόσον τηρηθεί μέχρι τέλους η συμφωνία για μηδενική δημοσιονομική επίδραση. Να μου επιτρέψετε να πω ότι έχουμε τις αμφιβολίες μας αν όντως τηρήθηκε αυτή η συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και κομμάτων και αν όντως είναι πραγματικά μηδενική η δημοσιονομική επίδραση. Εδώ θα πρέπει να γίνει και μια εύφημος μνεία στην έγνοια που είχε εκφράσει ο κ. Παπαδόπουλος, παρά την έντονη διαφωνία που έχουν ίσως οι εταίροι του από το ΑΚΕΛ, όταν είχε εκφράσει την άποψη ότι θα μπορούσε να μην είναι μηδενική αυτή η επίδραση σε ένα κράτος που έχει ήδη σημαντικό δημοσιονομικό έλλειμμα και αγχώνεται για να το περιορίσει. Θα μπορούσε, λοιπόν, αυτή η κυβέρνηση, θα ήταν δικαιολογημένη, να έρθει και να ζητήσει τους νέους φόρους που της επιτρέπει η ενταξιακή πορεία, χωρίς κατ' ανάγκην να επιστρέψει το σύνολο των εσόδων με μέτρα κοινωνικής πολιτικής, ιδιαίτερα αν ήταν μια στυγνά νεοφιλελεύθερη και συντηρητική κυβέρνηση, αν ήταν μια κυβέρνηση στενόκαρδη, όπως λένε κάποιοι άλλοι, όπως κάποιοι ίσως να πιστεύουν. Θα μπορούσε να αξιοποιήσει την ευκαιρία της εναρμόνισης, για να διορθώσει τα δημοσιονομικά. Και όμως όχι. Αυτή η άστοργος και αντιλαϊκή κυβέρνηση είπε: «Πρέπει να δούμε τους ανθρώπους. Πρέπει να φροντίσουμε τα νέα περιθώρια που δημιουργούν τα πρόσθετα έσοδα να τα αξιοποιήσουμε χάριν των συνανθρώπων μας εκείνων που παρουσιάζονται οικονομικά

περισσότερο ευάλωτοι. Πρέπει να διαθέσουμε τους πρόσθετους πόρους για σκοπούς κοινωνικής δικαιοσύνης.» Αυτό είπε η κυβέρνηση κι αυτή είναι η πολιτική που έκανε πράξη και δεν είναι μια πολιτική κατ' ισχυρισμόν, όπως της προσάπτουν οι πολέμιοί της, ούτε υποσχέσεις.

Επιπρόσθετα, με τη μεταρρύθμιση αυτή, επιτυγχάνουμε και την εναρμόνιση με τις προδιαγραφές του διεθνούς οικονομικού συστήματος. Πράγματα που ζητούν οργανισμοί όπως ο ΟΑΣΑ και με τα οποία η Κύπρος πλέον θα μπορεί να είναι ευθυγραμμισμένη και έτοιμη, ώστε να διεκδικήσει την ανταγωνιστική της θέση στο διεθνές σύστημα με αξιώσεις. Αλλά επιτυγχάνεται και εναρμόνιση ακόμα και με τις σύγχρονες τάσεις ενός σύγχρονου φορολογικού συστήματος. Επιτυγχάνεται με μέτρα που είναι συνήθως η αθέατη πλευρά σε αυτή τη μεταρρύθμιση και δεν τα πολυσυζητούμε, η αποτελεσματικότητα και η λειτουργικότητα του φορολογικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, κατοχυρώνεται, με τα μέτρα που έχουμε ψηφίσει, η διεθνής ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας με δύο τρόπους: Πρώτα απ' όλα, θεωρούμε ότι είναι κατόρθωμα να διατηρήσουμε τις διεθνείς δραστηριότητες επί του εδάφους μας. Και θα πρέπει να συγχαρούμε την ευρηματικότητα αυτού του συστήματος με τον ενιαίο εταιρικό φόρο του 10%, που διατηρεί διεθνώς την ανταγωνιστικότητα της Κύπρου, ενώ την ίδια ώρα με τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος, που θα φορολογείται και θα καταβάλλεται από τις κυπριακές εταιρείες, διατηρείται μια λογική ισορροπία.

Κατά δεύτερο λόγο, πιστεύουμε ότι διατηρείται και ενισχύεται και η ανταγωνιστικότητα των κυπριακών εταιρειών με το νέο φορολογικό καθεστώς τους. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, που αγωνίστηκε και γι' αυτό, αναγνωρίζοντας ότι θα μπορούσε να γίνουν περισσότερα, την ίδια ώρα απευθυνόμενος στην εταιρική

κοινότητα, στις παραγωγικές μονάδες, από τις οποίες έχουμε ακούσει και έντονα παράπονα, στέλλει και το μήνυμα ότι δεν πρέπει να είμαστε αχάριστοι. Ήδη έχει επισημανθεί από συνάδελφο που ήταν προηγουμένως σ' αυτό το βήμα ότι οι κυπριακές εταιρείες ειδικά στα δύο επόμενα χρόνια δε θα καταβάλλουν τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος, όχι γιατί τους χαρίζεται, αλλά γιατί θα καταβληθεί ετεροχρονισμένα από το 2005.

Επιπρόσθετα, με τη μεταρρύθμιση αυτή, γίνεται ένα άλμα στην κατεύθυνση της φορολογικής δικαιοσύνης και της ανακατανομής των κερδών. Πρέπει βεβαίως να ομολογήσουμε ότι από κάποια άποψη δεν έχουμε κάνει και σπουδαία πράγματα. Και εννοώ βεβαίως ότι μένει ανοικτό το κεφάλαιο της αναδιανομής των περιουσιών. Και αυτό το αναφέρω, γιατί το κόμμα μου είχε τονίσει από την πρώτη στιγμή της μαζικής μεταφοράς περιουσιών, με αφορμή το σκάνδαλο της φούσκας του χρηματιστηρίου, ότι με κάποια φορολογικά μέτρα θα μπορούσε ίσως να διορθωθεί αυτή η κατάσταση. Μένει, λοιπόν, αυτό το ζητούμενο και αυτός ο στόχος.

Επιπρόσθετα, εισάγεται, με αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, η διάσταση μιας σύγχρονης κοινωνικής πολιτικής με στόχευση των μέτρων, καταργώντας την παλαιότερη λογική των καθολικής εφαρμογής μέτρων όπου έβρεχε το ίδιο επί δικαίων και αδίκων, επί πτωχών και πλουσίων, όπου έπαιρναν επιδόματα από τους ίδιους διαθέσιμους πόρους του δημοσίου, έπαιρναν επιδόματα και αυτοί που δεν είχαν ανάγκη. Αν είναι μηδενικού δημοσιονομικού αποτελέσματος αυτή η μεταρρύθμιση, σίγουρα δεν είναι μηδενικού κοινωνικού αποτελέσματος: είναι θετικού κοινωνικού αποτελέσματος. Με αυτή την πολλαπλή στόχευση η φορολογική μεταρρύθμιση βάζει, πράγματι, τα θεμέλια για μια ανταγωνιστική και σύγχρονη οικονομία την ώρα της ένταξης.

Εκείνο που για ορισμένους είχε φανεί αδυναμία τελικά φαίνεται να είναι η δύναμη

αυτής της φορολογικής μεταρρύθμισης. Βράχνιασαν και γέμισαν τον τόπο παράσιτα κάποια μεγάφωνα προπαγάνδας που φώναζαν ότι η κυβέρνηση δεν προτείνει κοινωνικά μέτρα. «Μόνο φορολογίες φέρνει», μας έλεγαν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και πρόσθεταν: «πού είναι τα αντισταθμιστικά μέτρα, πού είναι οι κοινωνικές παροχές;». Μάταια, σε ήπιους και, κατά τη συνήθειά του, χαμηλούς τόνους, ο Υπουργός Οικονομικών εξηγούσε ότι επίτηδες μένει σχετικά ανοικτό το Κεφάλαιο των Κοινωνικών Παροχών, προκειμένου, μέσα από πνεύμα συνεργασίας, κυβέρνηση και κόμματα, όλοι μαζί να κάνουμε τις καλύτερες επιλογές. Και όμως ακριβώς αυτό έγινε. Αυτό που είχε προτείνει ο Υπουργός Οικονομικών. Η κυβερνητική πρόταση έβαλε κάτω, σε αδρές γραμμές, τα ελάχιστα: Παροχή επιδόματος τέκνου για όλα τα παιδιά, στήριξη των συνταξιούχων, αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων για τους πλέον δυσπραγούντες. Αυτά περιείχε η πρώτη πρόταση που κατατέθηκε από το 2001. «Από εκεί και πέρα συζητάμε», είπε, αφήνοντας χώρο και στα κόμματα να παίξουν το ρόλο τους. Δυστυχώς, αυτή η κίνηση δεν εκτιμήθηκε από όσους προτιμούν την πολιτική πολεμική από τη συνεργασία, από εκείνους που προτάσσουν το κομματικό συμφέρον, ακόμα και μπροστά στο καλό του κοινωνικού συνόλου. Παρ' όλα αυτά, τελικά έγινε εκείνο που ήταν λογικό, εκείνο που είναι σύμφυτο με την ουσία των αναζητήσεων όλων μας για την κοινωνική δικαιοσύνη και για τη στήριξη των τμημάτων εκείνων του κοινωνικού ιστού που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

Παρά την επιμονή κάποιων σε αντιπολιτευτικές κορώνες, στην πράξη, μέσα από διάλογο και συνεργασία, που μπορώ να πω ότι ήταν πολύ ικανοποιητικού επιπέδου, καταλήξαμε σε πρακτικά ομόφωνες αποφάσεις που αφορούν την ανακατανομή πέραν των £800.000.000. Αν, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα τόσο σοβαρό ζήτημα που αφορά στην οικονομική πολιτική του κράτους, σχετικά με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που για τα επόμενα πέντε με δέκα χρόνια χαράζει τις γραμμές του

φορολογικού καθεστώτος, έχουμε καταλήξει σε συγκλίσεις και συμφωνίες, παρά τις διαφορές μας, διερωτώμαι γιατί κάποιοι παθαίνουν κάτι μόλις έχουν να αντιμετωπίσουν προτάσεις διακομματικής συνεργασίας για τη διακυβέρνηση των επόμενων κρίσιμων χρόνων. Γιατί, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, δε συμβουλευέτε, με τη λογική και την ευθύνη της σημερινής σας θέσης, και το κόμμα σας να δει, επιτέλους, διαφορετικά τα πράγματα; Στην πολιτική, πέρα από τον τυφλό κομματικό πατριωτισμό, υπάρχουν και άλλες αξίες, τέτοιες αξίες όπως αυτές που αναζητεί και αναδεικνύει η σημερινή κοινωνία, τέτοιες αξίες όπως αυτές που πιστεύω ότι, σε κάποιο βαθμό, υπηρετεί αυτή η φορολογική μεταρρύθμιση.

Λέγοντας αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχω καμιά πρόθεση να εξιδανικεύσω την πρόταση της κυβέρνησης. Εξάλλου, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, από την πρώτη στιγμή, είχε καταθέσει δική του συμπληρωματική πρόταση, όπως και τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Τιτλοφορούσαμε τις προτάσεις μας «Πώς να βελτιώσουμε τη φορολογική μεταρρύθμιση», αναγνωρίζοντας φυσικά ότι υπήρχαν περιθώρια βελτιώσεως. Χαιρόμαστε που πολλές από αυτές τις προτάσεις υιοθετήθηκαν και από την κυβέρνηση και από τα άλλα κόμματα. Μαζί και με άλλες προτάσεις, που βεβαίως είχαν κατατεθεί και εγκρίθηκαν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, καταλήξαμε στο κοινό αποτέλεσμα. Και το αποτέλεσμα δεν είναι βεβαίως ιδανικό. Μπορούν και πρέπει να γίνουν αρκετά πράγματα ακόμα.

Ιδιαίτερα, θα σταθώ κι εγώ στην πάταξη της φοροδιαφυγής, που δυστυχώς, έστω και αν περιοριστεί με τις νέες φορολογικές διατάξεις, παραμένει ενδημικό φαινόμενο, που παράγει όχι μόνο αδικία σε βάρος των μισθωτών αλλά και στρέβλωση. Φοβερές στρεβλώσεις του όλου συστήματος που αποτρέπει ή και καταστρέφει επιμέρους επιθυμητές πολιτικές, όπως το σημερινό μας νομοθετικό έργο που αφορά στα επιδόματα τέκνων. Και η επιθυμία όλων να εισαχθούν κάποια στοιχεία κοινωνικής

δικαιοσύνης με τα εισοδηματικά κριτήρια προσκρούει στα φορολογικά δεδομένα, τα οποία, στο τέλος, αν ψηφίσουμε εισοδηματικά κριτήρια βεβιασμένα, θα μας κάνουν να γίνουμε άδικοι εκεί που θέλουμε να γίνουμε δίκαιοι.

Γιατί ποιος μπορεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δει στα μάτια ένα ζευγάρι εκπαιδευτικών ή ένα ζευγάρι που αποτελείται από ένα τραπεζικό υπάλληλο και ένα δημόσιο υπάλληλο μεσαίας κατηγορίας που έχουν εισοδήματα της τάξεως των £1.150 και να τους πει «ότι είναι ψηλά τα εισοδήματά σας και δε θα πάρετε επίδομα τέκνου», ενώ στο διπλανό σπίτι, που ζει ένας γιατρός παντρεμένος με μια δικηγόρο, θα μπορούν να πάρουν τέτοιο επίδομα τέκνου, γιατί έχουν δήθεν χαμηλά εισοδήματα.

Γι' αυτό, λοιπόν, αν και θα συζητήσουμε ίσως στη συνέχεια τα περί επιδόματος τέκνου, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταθέσει τροπολογία. Τροπολογία που θα επαναφέρει το καθολικό επίδομα τέκνου, υπενθυμίζοντας ότι, αν ήθελε η Βουλή να εισαγάγει εισοδηματικά κριτήρια, θα μπορούσε να δει την αρχική μας πρόταση που καταθέσαμε στην ομάδα εργασίας για τη φορολογική μεταρρύθμιση, όπου για όλα τα επιδόματα και τις χορηγίες λέγαμε να εισαχθεί εισοδηματικό κριτήριο. Αλλά πώς; Όσοι έχουν χαμηλά εισοδήματα να πάρουν ψηλότερα επιδόματα χωρίς να αποκλείσουμε προς το παρόν κανέναν, έως ότου το φορολογικό σύστημα να μας δίνει την ασφάλεια και την πεποίθηση ότι είναι ακριβείς οι δηλώσεις και θα μπορούμε να βρούμε αυτούς που έχουν τα ψηλά εισοδήματα και δε δικαιούνται επιδομάτων.

Θα ολοκληρώσω σε αυτό το σημείο, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι έχω υπερβεί το χρόνο. Απλώς θα ήθελα να επαναλάβω, κύριε Πρόεδρε, ότι, παρά τις μεγάλες διαφορές που μπορεί να έχουμε στις πολιτικές μας πεποιθήσεις, έχουν υιοθετηθεί, με αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, κεντρικής σημασίας αποφάσεις για τη δομή του φόρου εισοδήματος, για τη λογική και την αρχιτεκτονική του εταιρικού φόρου, για το σύστημα των φόρων κατανάλωσης, για τη φορολογία των αυτοκινήτων, για τα

επιδόματα των συνταξιούχων -που είναι προσωρινή λύση, όσο να γίνει η αναθεώρηση ολόκληρου του συνταξιοδοτικού συστήματος, τις αρχές του νέου χρόνου- για το επίδομα τέκνου, για τη νεολαία, τους εθνοφρουρούς, τους φοιτητές, αλλά και την προικοδότηση του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου και βεβαίως για τους φτωχότερους που έχουν πρόσβαση στα δημόσια βοηθήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Έχετε υπερβεί το χρόνο σας κατά τρία λεπτά.

Δε θα απαντήσω στην πρόκληση του κ. συναδέλφου, ο οποίος απευθύνθηκε με το ερώτημά του στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, γιατί ακριβώς είμαι Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και θέλω να σταθώ στο ύψος της θέσης αυτής. Δε συζητούνται ούτε οι εκλογές αυτή τη στιγμή ούτε οι προεκλογικές ζυμώσεις· συζητείται η φορολογική μεταρρύθμιση. Όταν έρθει η ώρα, το προς ποιους θα απευθυνθώ και πώς είναι δουλειά δική μου.

Λοιπόν, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κληρίδης. Να παρακαλέσω, αν είναι δυνατό, ο κ. Λυσσαρίδης...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να απευθυνθείτε σ' εμένα για κάποια προοπτική, για να βρούμε τη συνταγή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να έβρουμεν υπέρβαση! Μάλιστα!

Κύριε Λυσσαρίδη, είναι δυνατό να με αντικαταστήσετε για ένα λεπτό;

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Σίγουρα η φορολογική μεταρρύθμιση έχει και τα καλά της, έχει και τις αδυναμίες της. Νομίζω πως αυτή είναι μία κοινή διαπίστωση. Δε θα επαναλάβω τα όσα έχουν λεχθεί από τους συναδέλφους. Θα προσπαθήσω απλώς να αιτιολογήσω τη θέση των Νέων Οριζόντων, που τους οδήγησε στην απόφαση να απόσχουν από την ψηφοφορία για τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών στις 27 Ιουνίου 2002, σαν αποτέλεσμα της φορολογικής μεταρρύθμισης δημιουργείται έλλειμμα της τάξης των £20.000.000. Ενώ ξεκινήσαμε από τη θέση ότι όσα το κράτος θα εισέπραττε από την αύξηση του ΦΠΑ θα τα επέστρεφε υπό μορφή κοινωνικών και άλλων παροχών, καταλήξαμε τελικά στο έλλειμμα. Έχοντας υπόψη την ιστορία αυτού του τόπου δε θα εκπλαγούμε εάν τελικά διαφανεί ότι το έλλειμμα θα υπερβεί κατά πολύ τα προϋπολογιζόμενα £20.000.000. Δεν αποκλείεται του χρόνου, με την περαιτέρω αύξηση του ΦΠΑ κατά δύο περαιτέρω μονάδες μέχρι την 1η Ιουλίου 2003, να υπάρξουν περαιτέρω απαιτήσεις και πιέσεις, με αποτέλεσμα το έλλειμμα να διευρυνθεί ακόμη περισσότερο.

Πάγια κυβερνητική πολιτική ήταν και παραμένει, εξ όσων γνωρίζω, το 2003-2004 να έχουμε επιτέλους έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό. Το δημόσιο χρέος βλέπουμε χρόνο με το χρόνο να πολλαπλασιάζεται και χρόνο με το χρόνο οι προϋπολογισμοί να

είναι ελλειμματικοί. Αναμένονται δύσκολες μέρες, ιδιαίτερα εάν επαληθευθεί η εκτίμηση ότι η συνεισφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση της τάξης των 100.000.000 ευρώ θα είναι τελικά μεγαλύτερη από τα όσα θα παίρνουμε από τα κοινοτικά ταμεία. Αντί, λοιπόν, να εργαστούμε όλοι για να εξεύρουμε τρόπους για μείωση του δημοσίου ελλείμματος, για αποτελεσματική αύξηση των εσόδων και ελαχιστοποίηση ή μεγαλύτερο έλεγχο των δαπανών, ιδιαίτερα του κρατικού μισθολογίου, η προσοχή όλων επικεντρώθηκε στο πώς θα επιστραφούν τα οφέλη υπό μορφή επιδομάτων στους εμπλεκόμενους με αποτέλεσμα αντίθετο με αυτό που όλα τα κόμματα, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών τα τελευταία χρόνια, έχουν κατακρίνει, δηλαδή το τεράστιο έλλειμμα.

Η φορολογική μεταρρύθμιση έπρεπε να είχε έρθει σαν πακέτο μαζί με τους προϋπολογισμούς του 2002. Είναι αυτονόητο ότι τόσο η φορολογική μεταρρύθμιση όσο και οι προϋπολογισμοί έχουν στόχο την οικονομία και τη ρύθμισή της για το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη. Θα ήταν πράγματι ευχής έργο να είχαμε ένα ολοκληρωμένο πακέτο φορολογικών μέτρων και προϋπολογισμών ενώπιόν μας, στη βάση μιας ολοκληρωμένης μελέτης η οποία θα είχε προηγηθεί μαζί με διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους, ώστε να αποφευχθεί η θλιβερή εικόνα του παζαρέματος των επιδομάτων και, λυπούμαι να πω, όπως κατήντησε, της επαιτείας των πολιτών και των οργανωμένων συνόλων, γιατί έτσι δυστυχώς κατήντησε η φορολογική μεταρρύθμιση από το Νοέμβριο του 2001, που ανακοινώθηκε, και ιδιαίτερα τους τρεις τελευταίους μήνες, από το Μάρτιο του 2002.

Θα πρέπει επιτέλους να υπάρξει μια συνολική μελέτη του θέματος των παρεχόμενων επιδομάτων και βοηθημάτων στις ομάδες εκείνες οι οποίες πραγματικά έχουν ανάγκη αυτών. Κανένας δεν αμφισβητεί ότι υπάρχουν αυτά τα άτομα, αυτές οι ομάδες, με απόλυτα δικαιολογημένες ανάγκες και απόλυτα δικαιολογημένα αιτήματα. Από την άλλη όμως η πληθώρα και η πανσπερμία των επιδομάτων δημιουργεί μια

διαρκή απαίτηση, όπως είναι και φυσιολογικό, για αύξηση και διεύρυνση. Εδώ είναι που θα πρέπει να υπάρξει μακροπρόθεσμα ολοκληρωμένη οικονομική πολιτική με στόχο αυξημένους ρυθμούς ανάπτυξης, την αύξηση των εισοδημάτων, την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική αλληλεγγύη, έτσι που η ανάγκη και η πίεση για διεύρυνση του πεδίου των επιδομάτων και η αύξησή τους να μειωθούν στο ελάχιστο. Μια θετική εισήγηση θα ήταν η δημιουργία του εθνικού συμβουλίου οικονομίας, το οποίο θα μπορούσε πραγματικά σαν ένα ανεξάρτητο σώμα, έξω από γραφειοκρατικές διαδικασίες και με σφαιρική και ανεξάρτητη θεώρηση και αντίληψη, να συμβουλεύει τους ταγούς της οικονομίας και τα θεσμικά όργανα του κράτους.

Εκτός της φορολογικής μεταρρύθμισης, παραμένει βεβαίως το θέμα του χρηματιστηρίου, στο βαθμό που δεν επιλύεται ουσιαστικά και αποτελεσματικά το πρόβλημα των παθόντων της λεηλασίας του 1999-2001. Το πρόβλημα είναι γνωστό εδώ και πολύ καιρό και εισηγήσεις έγιναν και υπάρχουν πολλές. Θα έπρεπε να είχαν μελετηθεί και να επισπευσθεί τόσο από πλευράς κυβέρνησης όσο και από πλευράς Βουλής και οργανωμένων συνόλων τα συνολικά μέτρα για βελτίωση των πληγέντων του χρηματιστηρίου. Κάπου έχω την εντύπωση ότι εξαντληθήκαμε στη συζήτηση του πορίσματος και στη διελκυστίνδα των αντιπαραθέσεων και ξεχάσαμε την ουσία, που είναι το πώς βοηθούμε τους παθόντες, πώς βοηθούμε το θεσμό και πώς αποτρέπουμε μελλοντικές φούσκες και εκρήξεις μέσα ακριβώς και από τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Η κυβέρνηση επίσης θα πρέπει να εξεύρει τρόπους και μηχανισμούς διευκόλυνσης είσπραξης των φόρων. Είναι γεγονός ότι, ενόψει των δυσκολιών που υπάρχουν, η έμμεση φορολογία παραμένει ίσως, αν και άδικος τρόπος φορολόγησης, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος είσπραξης των φόρων: Ο καταναλωτής πληρώνει τους φόρους τοις μετρητοίς και ο καθένας από εμάς είναι και φοροθέτης και φοροεισπράκτορας. Από την άλλη, όμως, είναι αδιαμφισβήτητο επίσης γεγονός ότι η

έμμεση φορολογία δημιουργεί αδικίες και πλήττει τα στρώματα εκείνα του λαού τα εισοδήματα του οποίου είναι χαμηλά. Προς την κατεύθυνση αυτή γνωρίζω ότι λαμβάνονται μέτρα, αλλά χρειάζεται να καταλήξουν κάπου, να επισπευσθούν οι διαδικασίες και να υπάρξει σύστημα κινήτρων καταβολής των φόρων. Δεν είμαι εντελώς σίγουρος ότι με τη μείωση του φόρου εισοδήματος παρέχεται το κίνητρο για καταβολή των φόρων, γιατί πολλές φορές, όσος και αν είναι ο φορολογικός συντελεστής, προσπάθεια του φορολογουμένου είναι διαρκώς να μειώνει το τι πληρώνει ως φόρο εισοδήματος. Φορολογικά κίνητρα υπέρ των μικρομεσαίων, ιδιαίτερα κλείσιμο παλαιών και εκκρεμουσών υποθέσεων το ταχύτερο δυνατό με κάποια πιο ελαστική πολιτική του Γραφείου Φόρου Εισοδήματος, θα βοηθούσαν μέσα στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούγοντας την ομιλία του συναδέλφου, του κ. Προδρόμου, πραγματικά μου δημιουργήθηκε η επιθυμία να ζούσα και εγώ σε αυτή τη φανταστική χώρα που έχει αυτή τη φανταστική κυβέρνηση! Διότι σίγουρα δε μιλούμε για την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, τουλάχιστον σίγουρα όχι όπως φάνηκε μέσα από τη συζήτηση της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Ταυτόχρονα, δεν μπορώ να μην αναφέρω ότι για άλλη μια φορά -συνηθισμένο φαινόμενο- δεν εκφράσθηκε από την πλευρά των κυβερνώντων η εκτίμηση και αναγνώριση του εποικοδομητικού ρόλου της αντιπολίτευσης, που ελέγχει και έχει την πλειοψηφία στη Βουλή, σε όλο αυτό το ζήτημα της φορολογικής μεταρρύθμισης. Να μην ξεχνάμε κάτι: Η κυβέρνηση δέχθηκε τις προτάσεις της αντιπολίτευσης όχι από

καλοσύνη, τις δέχθηκε όχι γιατί είναι μεγαλόψυχη! Τις δέχθηκε γιατί έχει ανάγκη! Είναι κυβέρνηση μειοψηφίας! Δεν ελέγχει τη Βουλή! Δεν περίμενε να περάσει το παραμικρό γρόσι, το παραμικρό σεντ -φάνηκε η ηλικία μου εδώ πέρα!- χωρίς να υπάρξει η έγκριση της Βουλής και είναι λόγω αυτής της ανάγκης, ακριβώς, που αναγκάστηκε να υιοθετήσει, ως επί το πλείστον, τα κοινωνικά μέτρα τα οποία η αντιπολίτευση πρότεινε και ακόμα και διαφοροποιήσεις διάφορων φορολογικών μέτρων τα οποία βελτίωσε, βάσει των προτάσεών της, η αντιπολίτευση. Και εδώ κάθε κόμμα της αντιπολίτευσης έχει το μερτικό του σε ορισμένους τομείς.

Επομένως, να μην ξεχνάμε ότι η συμβολή της κυβέρνησης σε αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση ήταν να μας μεταφέρει ουσιαστικά τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να μείνει ως εδώ. Και ακόμα και το θέμα του φόρου προστιθέμενης αξίας και η κατάργηση της εισφοράς για την άμυνα ήταν πρόταση των Ενωμένων Δημοκρατών από την προηγούμενή μας θητεία. Και επομένως να μην καυχάται η κυβέρνηση ότι είχε ιδιαίτερη ή οποιαδήποτε, θα έλεγα εγώ, συμβολή σε αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, που όντως είναι ριζοσπαστική, όντως είναι σημαντική και όντως ήταν από τις πιο μεγάλες οικονομικές μεταρρυθμίσεις και τροποποιήσεις του φορολογικού συστήματος στην Κύπρο.

Όμως, να μην ξεχνάμε τι είχε φέρει η κυβέρνηση στη Βουλή: σκέψεις, προτάσεις, ιδέες. Αυτός είναι ο ρόλος της κυβέρνησης; Να μην τολμά να φέρει την πολιτική της, να μην τολμά να φέρει την εισήγησή της και να λέει «συμφωνήστε τα και τότε θα τα φέρω»; Και ουσιαστικά είχαμε καταλήξει να συζητούμε τα κόμματα μεταξύ μας στην παρουσία του υπουργού ή των εκπροσώπων τους και, άμα συμφωνούσαμε εμείς, τότε ερχόντουσαν! Πού ήταν η πρωτοβουλία; Ακόμα και για το θέμα της αύξησης -θα αναφερθώ και σε αυτό- του ελλείμματος του επιδόματος τέκνου η πρόταση της κυβέρνησης για το πώς θα καλυφθεί ήρθε προχθές, μιάμιση μέρα πριν γίνει η ψήφιση!

Νομίζω ότι σε αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, που επαναλαμβάνω ότι είναι ουσιώδης, το βασικό ρόλο τον έχει διαδραματίσει η Βουλή και το ρόλο του κομπάρσου η κυβέρνηση. Και στη Βουλή περιλαμβάνονται, βεβαίως, όλα τα κόμματα.

Το κάθε κόμμα κατά διαστήματα είχε υποβάλει τις προτάσεις του. Και το Δημοκρατικό Κόμμα είχε υποβάλει συγκεκριμένες θέσεις, συγκεκριμένες προτάσεις, από το Μάρτη του 2001 -τις οποίες δημοσιοποίησε στον κυπριακό λαό- και ακολούθως το Νοέμβριο του 2001 έστειλε και στα κόμματα εξειδικευμένες προτάσεις. Όμως, ουδέποτε πήραμε αντίστοιχες προτάσεις από την κυβέρνηση και, όταν συνήλθαμε τον Ιούνιο-Ιούλιο, μετά από τις εκλογές, και ομόφωνα η επιτροπή Οικονομικών ζήτησε από τον υπουργό να φέρει νομοσχέδια, ήρθε ο Οκτώβρης και δεν υπήρχαν πάλι νομοσχέδια, και συμφωνώ με τον κ. Κληρίδη, ότι κανονικά έπρεπε να είχαν κατατεθεί ταυτόχρονα με τους προϋπολογισμούς. Σε εκείνο που θέλω να αναφερθώ, όμως, είναι στο ότι το κάθε κόμμα είχε και έχει τις δικές του θέσεις για τη φορολογική μεταρρύθμιση -και το Δημοκρατικό Κόμμα έχει τις δικές του απόψεις- και κανένα κόμμα δεν μπορεί να είναι απόλυτα ικανοποιημένο από αυτό που υιοθετήθηκε, βεβαίως, διότι κανένα κόμμα δεν έχει την απόλυτη πλειοψηφία για να εφαρμόσει εξ ολοκλήρου τη δική του πολιτική. Υπήρξε ανάγκη συμβιβασμού, συγκεκριασμού θέσεων, δημιουργίας συναίνεσης και υπήρξε και ανάγκη -και το ξανατονίζω- συμφωνίας της Βουλής με την κυβέρνηση, ώστε να μπορέσουν να υλοποιηθούν τα αντίστοιχα μέτρα.

Εκείνο που έγινε είναι ότι υπήρξε μια προσπάθεια για ομοφωνία -ούτε καν πλειοψηφία- και μπορώ να πω ότι σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό επιτεύχθηκε η ομοφωνία. Ουσιαστικά σε ένα δυο ζητήματα μόνο έχουν παραμείνει κάποιες διαφορές -και θα αναφερθώ σε αυτά. Όμως, πρέπει να τονίσουμε ξανά ότι σήμερα είναι συγκεκριασμός των θέσεων των κομμάτων που έχει υιοθετηθεί από τη Βουλή και επομένως το κάθε κόμμα διατηρεί το δικαίωμα και πρέπει να επιδιώκει τη βελτίωση αυτών των

προτάσεων, ανάλογα με τις θέσεις του. Και εμείς πιστεύουμε σαν Δημοκρατικό Κόμμα ότι πρέπει να ενισχυθεί η απλοποίηση του φόρου εισοδήματος, να βρεθούν και άλλα μέτρα ενίσχυσης, ιδιαίτερα εκείνων που δε θα ωφεληθούν από τα αντισταθμιστικά μέτρα, και να μπορούμε να εφαρμόσουμε, π.χ., την πολιτική των χορηγιών σε αντικατάσταση φορολογικών εκπτώσεων με σωστά, αντικειμενικά οικονομικά κριτήρια.

Το θέμα του ελλείμματος... Βέβαια έγινε μια αναφορά και πρέπει να τονίσουμε κάτι εδώ πέρα, γιατί υπάρχει μία παρανόηση. Το ότι έκανε την υποχώρηση η Βουλή, να δεχθεί να ενταχθούν κοινωνικά μέτρα μέσα στη φορολογική μεταρρύθμιση, αυτό δε σημαίνει ότι απαλλασσόταν το κράτος απ' αυτές τις δαπάνες. Δε σημαίνει ότι οι φοιτητικές χορηγίες, που είναι κάτι που συζητούσαν στην επιτροπή Παιδείας εδώ και ένα χρόνο, πριν αρχίσει καν η συζήτηση για τη μεταρρύθμιση, δε θα έπρεπε να εφαρμοστούν έτσι κι αλλιώς, ότι οι αυξήσεις των συντάξεων δε θα έπρεπε να είχαν γίνει, τα δημόσια βοηθήματα δε θα έπρεπε να είχαν αυξηθεί, οι μειώσεις των φόρων των αυτοκινήτων δε θα έπρεπε να είχαν γίνει. Επομένως, το να εντάσσονται οι υποχρεώσεις του κράτους για κοινωνική πολιτική μέσα στις δαπάνες της φορολογικής μεταρρύθμισης, πιστεύω, είναι μία σοφιστεία. Αυτές οι δαπάνες θα γίνονταν, είτε άλλαζε ο φόρος εισοδήματος είτε όχι.

Από την άλλη πλευρά, και εμείς δεν υιοθετούμε πλήρως τους υπολογισμούς της κυβέρνησης, είναι πολύ μειωμένα τα έσοδα, πολύ αυξημένες οι δαπάνες και είναι και δύσκολο -και συμφωνώ και δέχομαι- να γίνει ακριβώς ο υπολογισμός. Όμως πολλά ζητήματα τα οποία δεν είναι εύκολο να υπολογισθούνε δε λαμβάνονται καν υπόψη. Η δυσκολία στη φοροδιαφυγή από την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, η ευκολία στην εισπρακτικότητα των φόρων δεν έχουν υπολογισθεί, η μείωση του διοικητικού κόστους δεν έχει υπολογισθεί. Οι προτάσεις της αντιπολίτευσης -όχι, να βάλομε ότι τις δέχτηκε η κυβέρνηση- για καινούριες φορολογίες, που θα φέρουν έσοδα

στο κράτος, και εκείνες δεν έχουν υπολογισθεί μέσα στα έσοδα.

Επομένως, αν κοιτάξει κανείς το σύνολο, πιστεύω ότι το έλλειμμα, εάν υπάρχει, είναι πολύ μικρότερο. Και να υπενθυμίσω ότι η ίδια συζήτηση γινότανε στην προηγούμενη αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας, όπου ήρθε η κυβέρνηση και δακρύβρεχτη μας είπε ότι τον πρώτο χρόνο θα υπάρξει έλλειμμα στα έσοδα και θα επιχορηγήσει ουσιαστικά με τα κοινωνικά μέτρα. Και τελικά όχι μόνο δεν υπήρχε έλλειμμα, υπήρχαν και αυξημένα έσοδα της κυβέρνησης από το φόρο προστιθέμενης αξίας. Συμφωνούμε και το θέλουμε αυτό -δεν έχουμε καμία ένσταση- όμως να μην επικαλούνται το θέμα του ελλείμματος για τη μείωση των κοινωνικών μέτρων. Αν θα γίνουμε μειώσεις, αν θα γίνουν εξοικονομήσεις, να γίνουν αλλού. Δεν μπορούν να γίνουν οι μειώσεις και οι εξοικονομήσεις πάνω στους συνταξιούχους, πάνω στα επιδόματα τέκνων, πάνω στους τυφλούς και πάνω σε όλες τις άλλες χορηγίες που θα δίνονται, πάνω στους φοιτητές ή στους μαθητές ή στους στρατιώτες. Δεν είναι εδώ που θα πρέπει να κάνει οικονομία το κράτος. Όταν την επιτροπή μας τη βομβαρδίζουνε κάθε εβδομάδα με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς εκατομμυρίων λιρών, το πρόβλημα του δημοσιονομικού ελλείμματος είναι τα πέντε εκατομμύρια που αφορούν επιπρόσθετα επιδόματα τέκνων; Ε, νομίζω, εδώ τουλάχιστο να υπάρξει ένας σεβασμός και μια σοβαρότητα στον τρόπο που παρουσιάζονται οι οικονομικές προτεραιότητες του κράτους, ιδιαίτερα, αν έστω και κατά προσέγγιση, πλησιάζει η πολιτική του κράτους σ' αυτά που περιέγραψε ο συνάδελφος κ. Προδρόμου προηγουμένως.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι η κοινωνική πολιτική του κράτους δεν εξαντλείται εδώ. Και υπάρχουν πολλά και άλλα κοινωνικά μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούνε, άσχετα με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Ανάπηροι, παραπληγικοί... Θα πρέπει να δοθούνε αυξημένα επιδόματα και σ' αυτούς. Δε σημαίνει ότι, επειδή μερικά εντάχθηκαν στη μεταρρύθμιση, εδώ τελειώνει ο ρόλος και η υποχρέωση όλων μας, και Βουλής και

κυβέρνησης.

Επίσης, για τον εκσυγχρονισμό της φορολογικής νομοθεσίας και γι' αυτόν πρέπει να γίνεται μία συνεχής προσπάθεια. Δεν υπήρξε καθυστέρηση, όπως λέχθηκε. Και να υπενθυμίσω, όταν έφερε εκείνο το σχέδιο, τις σκέψεις, τις προτάσεις, η κυβέρνηση, το Νοέμβριο του 2001, ομόφωνα όλα τα κόμματα -και ο Δημοκρατικός Συναγερμός- συμφώνησαν για την αναβολή της συζήτησης για μετά τις βουλευτικές εκλογές ομόφωνα τα κόμματα. Και κακώς το επικαλούνται ορισμένες φορές τώρα, ότι υπήρξε προσπάθεια ή σκοπιμότητα από πλευράς αντιπολίτευσης. Ήτανε στη σύσκεψη αρχηγών. Και ευτυχώς που ήμουν απών εγώ, για να μην έχω και την ευθύνη. Αλλά το θέμα είναι ότι, όπως αποδείχθηκε σήμερα, ήταν σοφή η απόφαση να μη συζητηθεί αυτό το θέμα μέσα στην ένταση και την έξαρση της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών.

Υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης. Τονίζω ότι η Βουλή, και πιστεύω ότι όλοι, και η αντιπολίτευση, θα συνεχίσουν με τον ίδιο εποικοδομητικό τρόπο την προσπάθεια για αύξηση των εσόδων του κράτους, εφόσον γίνεται με δίκαιο τρόπο, αλλά περισσότερο για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις που μπορούν να εφαρμοσθούν, όμως αυτή και μόνο η απλοποίηση του συστήματος από μόνη της όχι μόνο θα δυσκολέψει τη φοροδιαφυγή, αλλά θα αφαιρέσει και κίνητρα από τους φορολογούμενους, να προσπαθούν να κρύβουν τα έσοδα, γιατί δε θ' αξίζει τον κόπο πλέον, γιατί θα 'ναι μειωμένα τα εισοδήματα. Και να τονίσουμε ότι ακριβώς η μείωση του φόρου εισοδήματος βοηθά τους μισθωτούς, που είναι η μεγαλύτερη και πιο αδικημένη τάξη ουσιαστικά στην Κύπρο φορολογικά, διότι είναι οι μόνοι που δεν μπορούν να κρύψουν εισοδήματα. Τουλάχιστο, μειώνοντας το φόρο εισοδήματος, αυτοί ωφελούνται και εφαρμόζεται ένα σύστημα όχι απόλυτα δίκαιο αλλά αντικειμενικό, με τους έμμεσους φόρους, που πληρώνουν όλοι το ίδιο, ανάλογα με την κατανάλωσή τους.

Βεβαίως, είπαμε, για όσους δε θα ωφεληθούνε θα πρέπει να ληφθούν ειδικά και συγκεκριμένα μέτρα. Και θα πρέπει να υιοθετηθεί η πολιτική των χορηγιών πλέον με ουσιαστικά εισοδηματικά κριτήρια. Είναι κάτι που το συμφωνήσαμε όλοι, ασχέτως αν κάποιος αυτή τη στιγμή έχουσε διαφορετική άποψη. Να μην ξεχνάμε ότι η βασική φιλοσοφία που θα συζητήσουμε σήμερα για τα εισοδήματα τέκνων προήλθε από πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Όμως δεν πρέπει οι πρακτικές δυσκολίες να μας εμποδίσουν να υιοθετήσουμε κάποια πολιτική που τη θεωρούμε σωστή. Θα πρέπει να δούμε εάν όντως πρέπει να παίρνουν όλοι το ίδιο, αν θα πρέπει να παίρνουν όλοι χρήματα, ασχέτως των οικονομικών τους δυνατοτήτων, και κατά πόσο θα πρέπει να εξοικονομήσουμε μη δίνοντας σ' αυτούς που δεν έχουν ανάγκη... Δεν υπάρχει λόγος να δίνουμε συμβολικές χορηγίες σε κάποιον στον οποίο δε θα κάνει καμία αίσθηση, καμία αίσθηση στα οικονομικά του δεδομένα, και να μη δίνουμε αυτό το ποσό που εξοικονομούμε σ' εκείνους που έχουν πραγματική ανάγκη και στους οποίους θα κάνει πραγματική διαφορά, εάν θα πάρουν έστω και πενήντα, έστω και εκατό λίρες περισσότερες.

Η πολιτική της φορολογικής μεταρρύθμισης -και πιστεύω υπάρχει μια ισορροπία εδώ- ήταν από τη μια να ευεργετήσει τους πολίτες, από την άλλη όμως να ενισχύσει και την οικονομία του τόπου και τον επιχειρηματικό κόσμο. Και, πιστεύω, υπάρχει εξισορρόπηση. Είχαμε όμως και ορισμένους περιορισμούς, είχαμε δεδομένα που έπρεπε να λάβουμε υπόψη, το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που μας έδενε τα χέρια σε πολλά σημεία, το θέμα της μείωσης, όσο μπορούσαμε, των δαπανών, το οποίο επίσης μας δυσκόλευε, αλλά ακόμα και το θέμα της ενίσχυσης του τομέα του να είναι η Κύπρος οικονομικό κέντρο, διεθνές οικονομικό κέντρο. Διότι να μην ξεχνάμε ότι ήδη έχουμε οικονομικά προβλήματα από τον τουρισμό. Δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά η Κύπρος οικονομικά στον τουρισμό· το τονίζουμε όλοι. Η βιομηχανία

υποφέρει, η γεωργία πάει η εκλείψει. Τουλάχιστο κάποιο τομέα που σήμερα αποδίδει και φέρνει έσοδα στον τόπο θα πρέπει, όσο μπορούμε και όσο μας επιτρέπεται, να τον διατηρήσουμε. Και ορισμένες λύσεις που έχουμε βρει θέλω να πω, με όλο το σέβας, ότι δεν είναι η ευφάνταστη πολιτική της κυβέρνησης που τις βρήκε· είναι ουσιαστικά η υιοθέτηση πολιτικής που εφαρμόστηκε σ' άλλες χώρες, όπως η Ιρλανδία ή η Αυστρία, και τις εφαρμόζουμε κι εμείς στην Κύπρο -και καλά κάνουμε- αλλά να μη θεωρούμε ότι είναι κάποια δικιά μας επιτυχία ή επιτυχία της κυβέρνησης.

Όσον αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση στο σύνολο... Δεν ξέρω πόσο χρόνο έχω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσαστε ο πρώτος ομιλητής, επομένως...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο μόνος... Επομένως, έχετε χρόνο.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω ότι δε θα τον εξαντλήσω, αλλά θέλω να αναφέρω ότι όσον αφορά τη φορολογική...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμένα εφάνηκέ μου ότι έσει πολλήν ώρα που μιλάς!

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...τη φορολογική μεταρρύθμιση...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, έντζε μετρά ο χρόνος τωρά, έννεν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, συνεχίστε, κύριε συνάδελφε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι.

Θέλω να πω ότι βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα ορισμένα ζητήματα που έχουμε εγείρει σαν αντιπολίτευση. Μερικά εκκρεμούν σήμερα στη Βουλή. Το ένα είναι η κατάργηση του επαγγελματικού φόρου. Η βασική μας θέση είναι ότι θα πρέπει να καταργηθούν οι πολλές και διαφορετικές φορολογίες που επιβαρύνουν τον πολίτη και θα πρέπει να υπάρξει μία απλοποίηση και μία ενοποίηση. Για λόγους καθαρά διαδικαστικούς, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε με ποιο τρόπο θα καλυφθούν αυτές οι απώλειες εσόδων από το κράτος προς τους δήμους, δεν έχει προωθηθεί για ψήφιση πριν το καλοκαίρι· θα γίνει αμέσως μετά την επανέναρξη των εργασιών. Όμως είναι ένα κομμάτι σημαντικό η κατάργηση του επαγγελματικού φόρου, το οποίο παραμένει στην ημερήσια διάταξη και της επιτροπής Οικονομικών αλλά βεβαίως και των κομμάτων που το έχουν προτείνει.

Το δεύτερο είναι οι φορολογίες επί των παρεκκλίσεων, όπως προτάθηκε από συνάδελφο, δηλαδή ένας που παίρνει παρεκκλίσεις πολεοδομικές και κερδίζει χρήματα να επιβαρύνεται και ανάλογα και να πληρώνει προς το κράτος κάποιο μέρος αυτού του κέρδους. Τα εισοδήματα της Εκκλησίας από κερδοσκοπικές επικερδείς επιχειρήσεις και αυτά θα πρέπει να φορολογηθούνε. Και είναι κάτι που συμφώνησε και η κυβέρνηση, συμφώνησαν και τα κόμματα. Περιμένουμε να υλοποιηθεί αυτή η πρόταση και να 'ρθει η αντίστοιχη νομοθεσία προς τη Βουλή. Το θέμα της φορολογίας πάνω στις μεταβιβάσεις περιουσίας αρχίζοντας από ένα μεγάλο ποσό και άνω. Και αυτό θα αποφέρει έσοδα στο κράτος· και αυτό δεν έχει έρθει ακόμα. Το θέμα βεβαίως της

φορολογίας του χρηματιστηρίου, το οποίο είναι ένα ευρύτερο θέμα -εκκρεμούν τα νομοσχέδια- και αυτό θα εξεταστεί αμέσως μετά το καλοκαίρι. Ακόμα εξίσου σημαντική είναι η πρότασή μας για δημιουργία ενιαίου μηχανογραφικού μητρώου μεταξύ φόρου εισοδήματος, φόρου προστιθέμενης αξίας και Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Και θέλω να πω ότι, εάν κάτσει κανείς και συγκρίνει την πρόταση που έκαναν τα τρία κόμματα της αντιπολίτευσης, και ουσιαστικά την υιοθετούμε σήμερα, θα δούμε ότι η βάση τελικά για συζήτηση δεν ήταν η κυβερνητική πρόταση αλλά ήταν η πρόταση της αντιπολίτευσης.

Το ζητούμενο και αυτό που έχει σημασία είναι... Ναι, ήταν η πιο σημαντική οικονομική μεταρρύθμιση που έχει γίνει στην Κύπρο, όμως να μη θεωρηθεί κάτι στατικό. Ο στόχος για εφαρμογή, από την αρχή είχε τεθεί, ήταν η 1η Ιουλίου 2002. Επομένως, η επίκληση από τον Υπουργό Οικονομικών ότι υπήρξε καθυστέρηση και γι' αυτό υπάρχουν οικονομικά προβλήματα και γι' αυτό δεν μπορούνε να δοθούνε κάποια αντισταθμιστικά μέτρα δεν ευσταθεί. Από την πρώτη μέρα που αρχίσαμε να συζητούμε είχαμε βάλει σαν στόχο εφαρμογής την 1η Ιουλίου 2002, κάτι που είχαμε συζητήσει και με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως η ολοκλήρωση της πρότασης θα γίνει το 2004. Και βασικές πρόνοιες, όπως η αύξηση του αφορολόγητου εισοδήματος στις £10.000 και η αύξηση της ψαλίδας που θα αλλάζει ο φορολογικός συντελεστής, που συνιστούν την ουσιαστική ρύθμιση θα γίνουν το 2004.

Όμως δε σταματά εκεί. Η πολιτική μας και ο στόχος όλων μας θα πρέπει να είναι η συνεχής προσπάθεια βελτίωσης. Και εδώ είναι που θα πρέπει να επικεντρωθούμε όλοι. Είναι γεγονός ότι υπήρξαν πολλά νομοσχέδια, υπήρξαν πολλές προτάσεις, ήτανε δύσκολο να μπορέσουμε να τα περάσουμε όλα ταυτόχρονα και σίγουρα θα υπάρξουνε... Σε λίγο θα ψηφίσουμε μία πρόταση νόμου στη Βουλή που διορθώνει το θέμα των φοιτητικών χορηγιών, διότι μας ξέφυγε μέσα στο σύνολο εκείνο των

νομοσχεδίων. Όμως η δυνατότητα βελτίωσης θα υπάρχει συνεχώς. Το ζητούμενο είναι, για να ολοκληρώσω, το ζητούμενο είναι, όπως είπα προηγουμένως, να μην περιοριστούμε σ' αυτά που έχουν γίνει σήμερα, αλλά να κοιτάζουμε συνεχώς τρόπους, καινούριες φορολογίες. Κι εγώ χαιρετίζω την πρόταση του κ. Περδίκη για την πράσινη φορολογία. Εγώ θα χαιρόμουν περισσότερο, αν την υπέβαλλε την πρόταση τους μήνες που συζητούσαμε, έστω κι αν δε συμμετείχε...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

... έστω κι αν δε συμμετείχε σ' αυτή τη συζήτηση εις την επιτροπή. Η κ. Βασιλείου δεν πποήθηκε στην προηγούμενη θητεία και υπέβαλε προτάσεις και για το φόρο προστιθέμενης αξίας και για την άμυνα. Όμως είμαστε συνεχώς ανοικτοί σε προτάσεις. Και υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Και υπάρχουνε πολιτικές που θα πρέπει να αποφασίσουμε πώς θα εφαρμοστούνε. Να αναφέρω ένα παράδειγμα: η φορολογία στα πετρελαιοειδή δεν ακολουθεί οικολογική πολιτική αλλά επιχορήγησης του διυλιστηρίου Λάρνακας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όπως και στα τσιγάρα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δηλαδή, επιβαρύνουμε το περιβάλλον, επιβαρύνουμε τους φορολογούμενους, ουσιαστικά, για να διατηρηθεί στη ζωή το διυλιστήριο, το οποίο, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, κανένας δεν το θέλει. Άρα είναι ζητήματα και σημεία τα οποία θα πρέπει να εξετάσουμε, εάν όντως θα πρέπει να συνεχιστούνε ή θα παραμείνουν έτσι.

Τελειώνοντας, θα 'θελα κι εγώ να εκφράσω -ασχέτως του ότι ακούγονται σήμερα, έχουμε μπει και στο προεκλογικό κλίμα- την εκτίμηση προς τους συναδέλφους της

επιτροπής Οικονομικών και ιδιαίτερα της επιτροπής Εργασίας, που ασχολήθηκαν με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Έγινε πάρα πολλή δουλειά, ήταν πολύ δύσκολο να συγκερασθούν απόψεις διαφορετικών κομμάτων με διαφορετικές ιδεολογίες και να γίνουν και αποδεκτές από την κυβέρνηση. Τέλος, ελπίζω ότι η κυβέρνηση θα αναγνωρίσει τον εποικοδομητικό ρόλο της αντιπολίτευσης, τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετώπισε το σύνολο της φορολογικής μεταρρύθμισης, ότι δεν έμεινε απαθής ή αρνητική στις εισηγήσεις της κυβέρνησης και, αν έστω και κάποια νομοσχέδια ή προτάσεις που θα υιοθετήσουμε σήμερα έχουν ένα σχετικά αυξημένο κόστος, θα πρέπει και αυτά να ενταχθούν στο σύνολο της συμφωνίας και να υιοθετηθούν από την κυβέρνηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μάρκου Κυπριανού, ο Πρόεδρος της Βουλής επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ... Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Παρακαλώ, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολύ λακωνικά, θέλω, ως ένα βαθμό τουλάχιστον, να υποτονίσω την υπερβολική ευεξία που επικρατεί για τη φορολογική μεταρρύθμιση. Όχι για άσκηση κριτικής, αλλά για προσπάθεια επαγρύπνησης εις το τι ακόμα απομένει να επιτελεστεί. Ετέθη ως βασικός στόχος η μηδενική βάση. Εγώ δεν είμαι βέβαιος αν αυτό έπρεπε να είναι ο βασικός στόχος. Καθόλου. Αν η κυβέρνηση θα είχε πλεονάσματα τα οποία να αξιοποιήσει σωστά, εγώ δε θα ήμουν καν υπέρ της μηδενικής βάσης. Ποιος θα έπρεπε

να είναι ο στόχος; Ο στόχος θα έπρεπε να είναι η απορρόφηση εισοδημάτων από τα υψηλά εισοδηματικά στρώματα και η μεταβίβασή τους προς τα ασθενέστερα στρώματα. Αυτός θα έπρεπε να ήτο ο στόχος της μεταρρύθμισης. Επετεύχθη ή επετεύχθη επαρκώς· ασφαλώς η εναρμόνισή μας με τα ευρωπαϊκά δεδομένα επέβαλλε την αύξηση του ΦΠΑ. Και αν αυτό γινόταν χωρίς κανένα αντιστάθμισμα, θα ήταν τρομακτικά επιβαρυντικό, ιδιαίτερα για τα οικονομικώς ασθενή στρώματα. Άρα κάποια αντισταθμιστικά μέτρα ήσαν απαραίτητα, αν επρόκειτο η αγοραστική δύναμη των μεσαίων και των ασθενών στρωμάτων τουλάχιστον να παραμείνει η ίδια.

Εγώ λέω ότι θα έπρεπε να βελτιωθεί, διότι αυτός έπρεπε να είναι και πρέπει να είναι ο στόχος μιας φορολογικής μεταρρύθμισης. Είναι έτσι τα πράγματα; Αυτή τη στιγμή οι πλούσιοι, οι πολύ πλούσιοι, ανεξάρτητα ακόμα και από τη φοροδιαφυγή, πράγματι επιβαρύνονται από τη φορολογική μεταρρύθμιση; Δεν είναι αρκετό να πούμε: “Ξέρετε, επειδή ορισμένα είδη με το ΦΠΑ, τα οποία αφορούν και τα υψηλά εισοδηματικά στρώματα, θα αποφέρουν κάποια εισοδήματα, αυτό πραγματικά έχει μειώσει καν την αγοραστική δύναμη αυτών των εισοδημάτων, των μεσαίων εισοδημάτων. Η αγοραστική δύναμη σίγουρα μειώνεται, παρά το γεγονός ότι αυξήθηκε το αφορολόγητο εισόδημα. Να μην ξεχνάμε δε ότι ακόμα και είδη τα οποία δεν επηρεάζονται άμεσα από το φόρο προστιθέμενης αξίας, δυστυχώς παίρνουν την ανιούσα λόγω της αύξησης του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Έχω την εντύπωση ότι κάτι έχει γίνει. Ασφαλώς κάτι έχει γίνει. Το γεγονός ότι εστραφήκαμε σε αντισταθμιστικά επιδόματα, για να βελτιώσουμε την αγοραστική δύναμη των ασθενών στρωμάτων, είναι ένα γεγονός. Και όλα αυτά τα μέτρα έχουν αναφερθεί από διάφορους συναδέλφους και καλά έκαναν και είναι σωστά αυτά τα μέτρα. Το ερώτημα που θέτω μπροστά μας όλων είναι: Είναι επαρκή; Και δεδομένου ότι η Βουλή δε δικαιούται να εισάγει νομοθετήματα τα οποία αυξάνουν τις δημόσιες

δαπάνες, θα έπρεπε -σωστά ελέχθη από μερικούς- η φορολογική μεταρρύθμιση να είχε έρθει μαζί με τον προϋπολογισμό, ούτως ώστε να μπορούμε να κάνουμε μια συμψηφισή όλων και να μπορούμε τότε να επιβάλουμε ακριβώς αυτό που προσπάθησε η Βουλή και ως ένα βαθμό το πέτυχε, -λέω όχι επαρκώς, αλλά δε μηδενίζω τη μεγάλη προσπάθεια που έγινε από μέρος της Βουλής- να μην επιτρέψει ο φόρος προστιθέμενης αξίας να αποτελέσει πραγματικά πλέον ένα τελειωτικό κτύπημα για την αγοραστική ικανότητα των οικονομικών σας στενών στρωμάτων. Όμως ειλικρινά πιστεύω ότι μπορούσαν να γίνουν περισσότερα.

Αντιλαμβάνομαι τις δυσχέρειες, είμαστε κόμματα με διάφορες ιδεολογικές προσεγγίσεις με διαφορετικό τρόπο προσεγγίζει ένας σοσιαλιστής αυτά τα θέματα από άλλους βουλευτές. Και είναι φυσιολογικό, εφόσον θέλαμε να αρθούμε και εμείς με την κυβέρνηση σε μια κοινή συνισταμένη, ίσως να μην υπήρχαν αυτή τη στιγμή περισσότερες δυνατότητες. Δεν είμαι σε θέση να το πω, εγώ παίρνω ως δεδομένα αυτά που είπαν όσοι έχουν λάβει μέρος στο διάλογο και έχουν εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης της οικονομικής μεταρρύθμισης. Όμως αν επαγρυπνούμε, θα έχουμε συνέπειες. Τα οικονομικώς ασθενέστερα στρώματα θα χρειαστούν πολύ περισσότερα αντισταθμιστικά επιδόματα, αν δεν πρόκειται να δημιουργήσουμε πραγματικά μεγαλύτερες ανωμαλίες και κοινωνικές περιθωριοποιήσεις από αυτές που σήμερα αντιμετωπίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Λιλλήκας έχει το λόγο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα με τη σειρά μου να ευχαριστήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Λιλλήκας είναι ο τελευταίος ομιλητής. Έχετε δεκατρία λεπτά με βάση το χρονοδιάγραμμα, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Και τα τρία επιπρόσθετα του κ. Προδρόμου, αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, μη χάνετε χρόνο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής, την υπηρεσία που στηρίζει την επιτροπή Οικονομικών, για την πολύ καλή βοήθεια και δουλειά που έχει κάνει και ιδιαίτερα βέβαια τα μέλη της υποεπιτροπής που είχε συσταθεί, τους συναδέλφους που ήταν στην υποεπιτροπή, οι οποίοι αφιέρωσαν πάμπολλες μέρες, ώρες, προσπαθώντας να καταλήξουν σε μία όσο καλύτερη μπορούσαν φορολογική μεταρρύθμιση. Και επειδή συχνά κάποιες κριτικές επικεντρώνονται σε πρόσωπα, θα ήθελα να πω ότι είναι άδικο να κατηγορούνται οι τέσσερις ή πέντε συνάδελφοι που μετείχαν σ' αυτή την επιτροπή σε προσωπικό επίπεδο. Είναι πολιτικές θέσεις που εκφράζουν τα κόμματά μας και όποιος διαφωνεί, νομίζω, πολιτικά, πρέπει να τοποθετείται.

Η φορολογική μεταρρύθμιση, όπως έχει διαμορφωθεί, σίγουρα δεν είναι τέλεια και σίγουρα δεν ήταν εφικτό να διαμορφώσουμε το τέλειο φορολογικό σύστημα. Ένα σύστημα το οποίο η κάθε πολιτική δύναμη, ανάλογα με την ιδεολογία της, τις κοινωνικές της ευαισθησίες, τις προτεραιότητές της, τις πολιτικές προτεραιότητες που θέτει ενώπιόν της, θα ήθελε να διαμορφώσει διαφορετικά. Εμάς δεν μπορώ να πω ότι μας εκφράζει αυτή η φορολογική μεταρρύθμιση στο βαθμό που θα θέλαμε, όμως είναι ένα θετικό

βήμα προς μια σωστή κατεύθυνση, που αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης και συναίνεσης μεταξύ όλων των πολιτικών δυνάμεων και κυρίως με την κυβέρνηση, χωρίς την έγκριση της οποίας, δε θα μπορούσαμε σήμερα να συζητούμε για τις κοινωνικές παροχές λόγω του αντισυνταγματικού κωλύματος που όλοι γνωρίζουμε, όταν το κοινοβούλιο αυξάνει τις δαπάνες του δημοσίου.

Ταυτόχρονα παρατηρώ ότι επικεντρώνεται η συζήτηση όχι μόνο στο κοινοβούλιο, αλλά και στο δημόσιο διάλογο πάνω στην κοινωνική πολιτική, όπως εκφράζεται μέσα από τη φορολογική μεταρρύθμιση. Κατά τη δική μας αντίληψη, η φορολογική μεταρρύθμιση δεν είναι το μέσο άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Η κοινωνική πολιτική είναι μία πτυχή της κυβερνητικής πολιτικής που πρέπει να περνά και περνά μέσα από μία σειρά από διαφορετικές υπηρεσίες και προγράμματα. Και αν υπάρχουν αδυναμίες, -που κατά την άποψή μας υπάρχουν τεράστιες αδυναμίες και ελλείψεις στην κοινωνική πολιτική της σημερινής κυβέρνησης- αυτές προσπαθήσαμε στο παρελθόν, θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε και μετά από αυτή τη συνεδρία, να βελτιώσουμε την κοινωνική πολιτική με προτάσεις μας από τις οποίες θα επωφελούνται τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα και εκείνοι οι πολίτες που έχουν άμεση ανάγκη.

Συνεπώς δεν πρέπει, κατά την άποψή μας, η κοινωνική πολιτική να συγχέεται ή να αποδεχτούμε την προσέγγιση που γίνεται από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού, μέσα από τη φορολογική πολιτική και μεταρρύθμιση να ασκείται και κοινωνική πολιτική.

Ταυτόχρονα θέλω να πω ότι είναι λάθος -και είναι η δεύτερή μου παρατήρηση- να επικεντρωνόμαστε στο διάλογο και στη συζήτησή μας σε διάφορες υποκατηγορίες του πληθυσμού. Είναι πάμπολλες οι κατηγορίες ή οι υποκατηγορίες πληθυσμού που θα μπορούσαμε να θέσουμε στο τραπέζι και να συζητήσουμε αν επωφελούνται ή αν ζημιώνουν από τη φορολογική μεταρρύθμιση. Αρκεί να πάρουμε για παράδειγμα την κατηγορία των δημόσιων υπαλλήλων και θα δείτε ότι υπάρχουν δέκα υποκατηγορίες σε

αυτή την κατηγορία μόνο των πολιτών. Συνεπώς πρέπει να δούμε τη φορολογική μεταρρύθμιση στο σύνολό της και όχι αποσπασματικά, με κατηγορίες ή ψηφίζοντας, αφαιρώντας ποσά που μια ομάδα πολιτών θα πάρει σε αντίθεση με μια άλλη ομάδα.

Η συζήτηση για τη φορολογική μεταρρύθμιση, κατά την άποψή μου, εισάγει ένα πολύ θετικό στοιχείο. Δε θα επαναλάβω εκείνα που είπαν οι συνάδελφοι, θα επικεντρωθώ στο στοιχείο των εισοδηματικών κριτηρίων, πάνω στο οποίο έγινε και η αναφορά από το συνάδελφο τον Πρόδρομο Προδρόμου στη δική του την παρέμβαση. Θεωρώ ως πολύ προοδευτική και πολύ σύγχρονη την προσέγγιση εισαγωγής εισοδηματικών κριτηρίων. Θέλω να πω ότι βέβαια δεν είναι η πρώτη φορά που εισάγονται εισοδηματικά κριτήρια. Υπενθυμίζω σ' όλους τους συναδέλφους ότι εισοδηματικά κριτήρια μπήκαν και όταν ψηφίζαμε το ΓΕΣΥ, τις εισφορές για το ΓΕΣΥ, για το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Και μάλιστα δυστυχώς με πολύ χαμηλότερες κλίμακες εισοδηματικές. Και δεν είχα ακούσει τότε τις αντιδράσεις που ακούω σήμερα, που οι κλίμακες οι εισοδηματικές που έχουμε προσθέσει μέσα στο νομοσχέδιο είναι πολλαπλάσιες εκείνων που ισχύουν για το ΓΕΣΥ. Θα υπενθυμίσω ακόμη ότι όταν συζητούνταν οι φοιτητικές χορηγίες πέρσι, εκείνοι που φέτος ενίστανται στην εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων υπερθεμάτιζαν από αυτό το βήμα και κατηγορούσαν όσους από μας λέγαμε τότε ότι η παιδεία είναι κοινωνικό αγαθό και δεν πρέπει να διαχωρίζουμε σε κατηγορίες τους φοιτητές. Σήμερα αυτές οι ίδιες πολιτικές δυνάμεις, που τότε υπερθεμάτιζαν για τα εισοδηματικά κριτήρια, στρέφονται κατά των εισοδηματικών κριτηρίων.

Κατανοητοί οι λόγοι, γνωστοί οι λόγοι των κοινωνικών πιέσεων, αλλά δεν πρέπει να μας διαφεύγει το ουσιαστικότερο. Η πρόταση της πλειοψηφίας της επιτροπής Οικονομικών για τα εισοδηματικά κριτήρια, κατά την άποψή μου, εισάγει ή καταργεί μάλλον τη φιλοσοφία της ισοπέδωσης. Και δε νομίζω κανένας εδώ να ήθελε ένα

συγκεκριμένο ποσό χρημάτων που θα μπορούσε να διαθέσει το δημόσιο να το μοιραστούν ισομερώς ένας πολυεκατομμυριούχος που έχει τρία παιδιά και ένας άνθρωπος ο οποίος έχει... μια οικογένεια η οποία έχει κάτω των είκοσι χιλιάδων λιρών εισόδημα... αυτές οι δύο περιπτώσεις να πάρουν ακριβώς την ίδια χορηγία από το κράτος. Μη μου πείτε ότι αυτό είναι κοινωνική δικαιοσύνη ή ότι με αυτό τον τρόπο εξυπηρετούμε πραγματικά τους πολίτες αυτής της Δημοκρατίας που έχουν ανάγκη. Άρα τα εισοδηματικά κριτήρια εισάγουν τον όρο της δικαιοσύνης, αφαιρούν ή στερούν από εκείνους που δεν έχουν ανάγκη και προσφέρουν περισσότερα σε εκείνους που τα χρειάζονται.

Η δική μας η προσέγγιση είναι ότι πρέπει να επεκταθεί και θα προσπαθήσουμε να επεκτείνουμε και να διευρύνουμε τα κριτήρια και τα επιδόματα στη βάση των εισοδηματικών κριτηρίων και για άλλες κρατικές χορηγίες ή κρατικά επιδόματα.

Θα πω ακόμη ότι κακώς είχε αναφερθεί ο συνάδελφος ο Προδρόμου προηγουμένως στις αδυναμίες αυτού του συστήματος. Λέω κακώς, γιατί η κριτική έγινε από το συγκεκριμένο συνάδελφο. Που, με όλο το σεβασμό, θα έπρεπε να 'χει οξύτερη μνήμη, διότι στην επιτροπή Οικονομικών ο ίδιος κατέθεσε πρόταση από το Δημοκρατικό Συναγερμό με εισοδηματικά κριτήρια. Τι έκανε η πλειοψηφία της επιτροπής Οικονομικών; Υιοθέτησε την αρχή αυτή που εισηγήθηκε ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τη μόνη διαφορά ότι βελτιώσαμε τα κριτήρια. Ψηλώσαμε ακόμη περισσότερο τις εισοδηματικές κλίμακες, για να χωρέσουν περισσότερες οικογένειες χαμηλών ή μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων. Αυτό κάναμε. Και αυτή τη στιγμή οι ίδιοι που πρότειναν την εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων διαφωνούν, γιατί κάποιοι από την ηγεσία της συμπαθούς τάξης των πολυτέκνων, -τονίζω η ηγεσία, όχι οι πολύτεκνοι στο σύνολό τους- έχουν ασκήσει πιέσεις.

Θέλω να πω εδώ ότι, κατά την άποψή μας, γίνεται μία μεγάλη προσπάθεια από

την ηγεσία των πολυτέκνων, με όλο το σεβασμό, για παραπλάνηση της κοινής γνώμης και των ιδίων των πολυτέκνων. Και το έχουμε ζήσει όσοι από εμάς συναντήσαμε πολύτεκνους πέρα από την ηγεσία των πολυτέκνων και συζητήσαμε μαζί τους. Το λέω αυτό, γιατί η πρότασή μας, από την πρόταση της πλειοψηφίας θα επωφεληθεί το 95% των πολυτέκνων! Το 55% των πολυτέκνων έχει εισόδημα κάτω από £26.000 το χρόνο. Και θα παίρνουν £2.600 αντί £1.800 ή £2.100, που ήταν η πρόταση που εσυζητείτο και που η ίδια η οργάνωση των πολυτέκνων, η ηγεσία των πολυτέκνων ζητούσε. Το υπόλοιπο 40% πάλι εμπίπτει στην κατηγορία εκείνη που θα παίρνει £1.900, άρα θα έχει πιο αυξημένο εισόδημα από το σημερινό, αυξημένο επίδομα.

Μόνο 5% από την κατηγορία των πολυτέκνων δε θα δικαιούται να πάρει επίδομα, θα στερηθεί το επίδομα. Και είναι η κατηγορία εκείνη των πολυτέκνων που έχει εισόδημα πέραν των £44.000. Και παρακαλώ πέστε μου, κύριοι, αν αυτοί οι άνθρωποι που έχουν £44.000 ή £50.000 ή £60.000 εισόδημα, έχουν ανάγκη τις £1.000 ή τις £2.000, για να κάνουν παιδιά. Ή αν έκαναν τα παιδιά, για να παίρνουν τις £1.600 που έπαιρναν μέχρι σήμερα. Και ήταν δίκαιο να πάρουν όλοι από £1.800 ή να πάρουν εκείνοι που έχουν £10.000 ή £15.000 ή £25.000 εισόδημα £2.600, που θα τους φανεί αυτή η ενίσχυση του επιδόματος; Και πρέπει να έχουμε το θάρρος να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους.

Επιπλέον όλοι οι πολύτεκνοι που εμπίπτουν στις κατηγορίες με τα κριτήρια θα έχουν αύξηση του εισοδήματος του εθνοφρουρού, του επιδόματος του εθνοφρουρού. Και άκουγα σήμερα τον πρόεδρο των πολυτέκνων στο ραδιόφωνο να λέει και να κάνει το εξής παράπονο: “Είναι άδικο,” λέει, “διότι οι εθνοφρουροί των πολυτέκνων θα έχουν αύξηση κατά 25% του επιδόματός τους ως εθνοφρουροί, ενώ οι υπόλοιποι κατά 100%.” Αυτό δεν είναι αλήθεια. Θα έχουν αύξηση περίπου 80% τα παιδιά των πολυτέκνων, 100% οι υπόλοιποι εθνοφρουροί, όμως διατηρείται μια σημαντική διαφορά στα παιδιά, -

και σωστά διατηρείται και έτσι θέλαμε να διατηρείται- οι εθνοφρουροί των πολυτέκνων θα παίρνουν περισσότερα από τους υπόλοιπους εθνοφρουρούς. Θα επωφεληθούν και από την κατάργηση της άμυνας και βεβαίως η κατηγορία του 5% των πολυτέκνων που έχει εισοδήματα των £50.000 και άνω, που θα στερηθεί αυτό το επίδομα, είναι αυτή που θα επωφεληθεί από τη μείωση των φορολογικών συντελεστών. Αυτό δεν το αναφέρουν. Επικεντρώνονται μόνο στο συγκεκριμένο επίδομα που θα στερηθούν, πράγμα που δε θα συμβεί με τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα των πολυτέκνων, γι' αυτό έπρεπε να ενισχυθεί το επίδομα γι' αυτούς.

Εν πάση περιπτώσει για μας το θέμα των πολυτέκνων δε θα κλείσει εδώ. Και όχι μόνο των πολυτέκνων και του επιδόματος τέκνου στο σύνολό του. Και να είστε βέβαιοι ότι η νέα κυβέρνηση που θα εκλεγεί από την αντιπολίτευση θα διαφοροποιήσει προς το θετικότερο, με ουσιαστικές παροχές τέκνου προς όλες εκείνες τις οικογένειες που έχουν ανάγκη.

Θα ήθελα να σχολιάσω κάποια επιχειρήματα εκείνων που αναφέρονται ότι έτσι πολεμούμε και ουσιαστικά δε βοηθούμε ή υποσκάπτουμε την πολιτική για αύξηση της γεννητικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πείτε το σε ένα λεπτό, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πείτε το σε ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πείτε το σε δέκα λεπτά, το πολλύν.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα αφήσω τότε τα επιχειρήματα αυτά και θα πάω σε κάποια άλλα ζητήματα, πολύ σύντομα, από την παρέμβαση του κ. Προδρόμου, ο οποίος... Πραγματικά ακούγοντάς

τον, δεν κατάλαβα για ποια κυβέρνηση μιλούσε και πολύ περισσότερο δεν κατάλαβα για ποια κυβερνητική πρόταση μιλούσε στο τέλος. Το ότι εμείς ως αντιπολίτευση δε φερθήκαμε με δημαγωγία και είχαμε τη σοβαρότητα να κάτσουμε γύρω από το τραπέζι να συζητήσουμε μία πρόταση κενή περιεχομένου από την κυβέρνηση... Γιατί, θυμάστε όλοι, κατατέθηκε πριν τις βουλευτικές εκλογές και ήταν μόνο φορολογίες. Δεν υπήρχε ούτε μία παράγραφος με συγκεκριμένες κοινωνικές παροχές. Και τελικά αυτή η σοβαρότητά μας αποβαίνει σε βάρος μας, ενώ θα έπρεπε να απαιτήσουμε από την κυβέρνηση, υπεύθυνα, όσο υπεύθυνη μπορεί να είναι, να φέρει ολοκληρωμένη πρόταση και να τη συζητήσουμε στην ολομέλεια.

Θα υπενθυμίσω ότι εμείς δε δεχτήκαμε αυτό που είπε ο κ. Προδρόμου, τη μηδενική βάση της φορολογικής μεταρρύθμισης: από την πρώτη στιγμή το απορρίψαμε. Εμείς δε δεχόμαστε ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα πρέπει να το πληρώσουν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Φέρει η κυβέρνηση την ευθύνη για την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Μην ξεχνούμε ότι την τελευταία δεκαετία αυξήθηκε κατά 30% ο αριθμός των δημόσιων υπαλλήλων. Ε, αυτούς δεν τους προσέλαβαν ούτε η Βουλή ούτε τα κόμματα ούτε οι πολίτες! Τους προσέλαβε η κυβέρνηση! Για να μην αναφέρω -το είχα κάνει σε παλαιότερη ομιλία μου, στους προϋπολογισμούς- τις δεκάδες εκατομμύρια λίρες που διασπαθίζονται με βάση τις εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτή. Συνεπώς ας είναι πιο προσεκτική, με σωστότερη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών η κυβέρνηση και θα υπάρχουν χρήματα, για να κάνουμε πραγματική κοινωνική πολιτική. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, τα σπασμένα εμείς δε δεχόμαστε να τα πληρώσουν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα λόγω μιας κακής κυβερνητικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βάλτε τελεία, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κλείνοντας...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Άνω τελεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι!

(Γελώντας)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κλείνοντας, απλά θα πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...θέλει να φάει τα τρία λεπτά του Προδρόμου σώννει τζιαι καλά!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δε θα τα φάω, κύριε Πρόεδρε, δε θα καλύψω τρία λεπτά, αλλά θα τους τα πω, κλείνοντας, ότι...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ας φάει τα τρία λεπτά του Μιχαηλίδη, δέχομαι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

...η όλη συζήτηση τελικά...

(Ακούγονται σχόλια βουλευτών.)

...η όποια κατάληξη είχε η φορολογική μεταρρύθμιση έγινε πάνω στην πρόταση των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Ήταν η μόνη ολοκληρωμένη πρόταση που υπήρχε στο τραπέζι και πάνω στην οποία υποχρεώθηκαν η κυβέρνηση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, τελικά, να διαπραγματευτούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει τροπολογία από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία παρακαλώ να κατατεθεί.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λόγω της φύσης της τροπολογίας, που είναι η πρώτη συμφωνία που είχε γίνει στην ομάδα εργασίας, θα την καταθέσω προφορικά, αν μου επιτρέπτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα πρέπει να διαγραφούν η τέταρτη και η πέμπτη γραμμή του εδαφίου (1) του άρθρου 4, να διαγραφούν δηλαδή οι λέξεις «και με βάση τα εισοδηματικά κριτήρια που περιέχονται στον ίδιο πίνακα», και αντιστοίχως στον πίνακα, στο παράρτημα δηλαδή, άρθρο 4(1), θα πρέπει να διαγραφούν όλες οι επεξηγήσεις εκτός από τις γραμμές που είναι με μαυρισμένα γράμματα. Δηλαδή: 1 τέκνο - £200, παραμένει, 2 τέκνα - £500, παραμένει, 3 τέκνα - £1.200, παραμένει, 4 τέκνα, θα πρέπει αντιστοίχως, στη δεύτερη στήλη του πίνακα, να αναγραφεί £2.400 και όλα τα υπόλοιπα διαγράφονται. Πρόσθετα τέκνα - £500 έκαστον, παραμένει. Επίσης θα πρέπει να προστεθεί στις σημειώσεις ότι «μονογονεϊκές οικογένειες δικαιούνται πρόσθετου 33% επί του αντίστοιχου επιδόματος». Τέλος, στο άρθρο 5 του νόμου, όπου καθορίζεται ότι το επίδομα καταβάλλεται δύο φορές το χρόνο, θα πρέπει να απαλειφθεί η τελεία στο τέλος του άρθρου και να προστεθεί «με την εξαίρεση των οικογενειών με τέσσερα τέκνα και άνω, στις οποίες θα καταβάλλεται μηνιαίως». Αυτή η δεύτερη τροπολογία είναι ανεξάρτητη της πρώτης. Δηλαδή, μπορεί να εγκριθεί ή να απορριφθεί ασχέτως της τύχης που θα έχει η πρώτη.

Θα ήθελα όμως, κύριε Πρόεδρε, να μου δώσετε ένα λεπτό, για να κάνω την εξής διευκρίνιση. Επειδή έχουν ήδη γίνει αγορεύσεις για το επίδομα τέκνου, θα πρέπει να

απαντήσω λέγοντας, πρώτ' απ' όλα, ότι κακώς κάποιος είπαν ότι όσοι θα καταψηφίσουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητέ συνάδελφε, να μείνουμε στη διαδικασία σας παρακαλώ πολύ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι για την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δεν απαντάτε. Καταθέτετε τροπολογία. Τελεία. Δεν απαντάτε σε κανέναν.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι υποστήριξη τροπολογίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνεται αυτό το πράγμα. Την ώρα που καταθέτετε την τροπολογία δεν μπορείτε να απαντάτε σε συναδέλφους που έχουν μιλήσει. Να δούμε τη διαδικασία της Βουλής.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουν μιλήσει για το νόμο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε με πειράζει εμένα να τα πείτε έξω αυτά τα πράγματα και να τους δώσετε από πάνω, αλλά δε γίνεται αυτό το πράγμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δε θέλουμε να δώσουμε από πάνω σε κανέναν. Έχουν μιλήσει για το νόμο που θέλουμε να τροποποιήσουμε. Θέλω να υποστηρίξω την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλήσατε και εσείς για το νόμο που θέλετε να τροποποιήσετε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, δε μίλησα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έπρεπε να μιλήσετε. Πήρατε το λόγο. Τώρα περνούμε σε μια άλλη διαδικασία, κύριε συνάδελφε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόδρομε, εξήγησε την τροπολογία σου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έχει λεχθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι κάποιοι είναι εναντίον των εισοδηματικών κριτηρίων. Δε θέλω να απαντήσω σε κανέναν. Θέλω να πω ότι σίγουρα δεν είμαστε εμείς εναντίον των εισοδηματικών κριτηρίων. Η πρόταση την οποία είχε καταθέσει το κόμμα μου από τις 2 Απριλίου, η επίσημη πρόταση, περιέχει όχι εισοδηματικά κριτήρια. Περιέχει τη σκέψη ότι θα πρέπει τα νοικοκυριά, οι οικογένειες, που έχουν χαμηλότερα εισοδήματα να πάρουν υψηλότερα επιδόματα. Μέχρι εκεί. Αυτή ήταν μια αρχή φιλοσοφίας εισοδηματικών κριτηρίων. Όμως, πολύ περισσότερο, δεν μπορεί κανένας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου, το είπατε στην ομιλία σας αυτό. Με συγχωρείτε πάρα πολύ! Θα σας διακόψω! Δε γίνεται αυτό το πράγμα! Λυπούμαι πάρα πολύ! Αναγκάζομαι να υψώνω και τη φωνή μου, κάτι που δε θέλω ποτέ από αυτό το βήμα να κάνω. Δε γίνεται. Μιλήσατε όλοι και τοποθετηθήκατε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έρχεται η ώρα να κατατεθεί η τροπολογία. Υπό κανονικές συνθήκες, τηρώντας κατά γράμμα τους κανονισμούς, έπρεπε η τροπολογία να κατατεθεί και γραπτά, για να

μην υπάρχει και θέμα επεξήγησης και λοιπά. Είναι τροπολογία. Εγκρίνεται ή απορρίπτεται. Εδώ καταλήγει η Βουλή των Αντιπροσώπων. Δε γίνεται. Υπάρχει διαδικασία. Λυπούμαι ειλικρινά.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε δικαιούμαι να υποστηρίξω την τροπολογία που καταθέτω; Αν δε δικαιούμαι, θα σταματήσω και θα κάτσω κάτω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν επανέρχεστε στη συζήτηση η οποία έγινε, κύριε συνάδελφε, δε δικαιούστε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ εξηγώ ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταθέτει ως τροπολογία την αρχική συμφωνία της ομάδας εργασίας, η οποία ίσχυε για μερικές εβδομάδες και άλλαξε την τελευταία εβδομάδα, γι' αυτό ίσως να μη χρειαζόταν να κατατεθεί γραπτώς -αν και τυπικά θα έπρεπε- διότι ξέρει πολύ καλά η επιτροπή Οικονομικών ποια είναι αυτή η τροπολογία. Είναι η συμφωνία που έκαναν τα κόμματα να εισαχθούν καθολικά επιδόματα τέκνου για όλες τις οικογένειες.

Θέλω επίσης να διευκρινίσω ότι αυτή η πρόταση νόμου, το διαμορφωμένο νομοσχέδιο μάλλον, που θα ψηφίσει σήμερα η Βουλή, που είναι ενώπιόν μας, επιφέρει πρόσθετες δαπάνες για το κράτος. Κατ' ακρίβειαν είναι αντισυνταγματική η ψήφισή του και αυτό είναι ένας επιπρόσθετος λόγος, αν και δεν είναι ο κύριος λόγος, που θέλουμε εμείς να καταθέσουμε τροπολογία. Η τροπολογία που καταθέτουμε, η συμφωνία που έγινε στην επιτροπή Οικονομικών, επιφέρει συνολική δαπάνη £50.000.000, £6.000.000 περισσότερα από όσα η κυβέρνηση είχε αρχικά δεχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα πάρουν οι πολύτεκνοι ακόμα £6.000.000 περισσότερα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι οι πολύτεκνοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θα τα πάρει τότε;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα πάρουν όλοι όσοι έχουν τέκνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το πόσα θα πάρουν οι πολύτεκνοι και οι ολιγότεκνοι μένει να το υπολογίσει κάποιος. Αυτά τα £6.000.000, τα πρόσθετα, η κυβέρνηση τα έχει δεχθεί, διότι είναι μέσα στο νομοσχέδιο με τα εισοδηματικά κριτήρια που καταθέτει. Αυτό το διαφοροποιημένο νομοσχέδιο, το οποίο -πρέπει να το πω- είναι βασικά, αρχικά, εισήγηση την οποία είχε κάνει το δικό μας κόμμα, να βελτιωθούν τα εισοδηματικά κριτήρια, είναι γραπτή εισήγηση, είναι οι αριθμοί που έχετε σήμερα στο διαμορφωμένο νομοσχέδιο· έχει πρόσθετη δαπάνη. Επαναλαμβάνω ότι δεν είναι αυτός ο λόγος που δε θέλουμε να ψηφισθεί. Ο λόγος που θέλουμε να το τροποποιήσουμε έχει εκτεθεί επαρκώς. Είναι διότι... Δεν είναι το πρόβλημα μήπως πάρουν οι πολυεκατομμυριούχοι επιδόματα τέκνων. Με τα εισοδηματικά κριτήρια που βάζουμε, χωρίς να είναι ελέγξιμο το φορολογικό σύστημα ικανοποιητικά, σίγουρα θα πάρουν κάποιοι πλούσιοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου, βάλτε τελεία· σας παρακαλώ πολύ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα έκανα την τελεία αμέσως μετά. Σίγουρα θα πάρουν κάποιοι πλούσιοι, ενώ δε θα πάρουν μεσαία εισοδηματικά στρώματα, των οποίων τα εισοδήματα, επειδή είναι μισθωτοί, είναι αυτομάτως δηλώσιμα. Γι' αυτό το λόγο εμείς δεν εγκαταλείπουμε την

αρχή των εισοδηματικών κριτηρίων. Λέμε ότι πρέπει να μελετηθεί και υποβάλλουμε αυτή την τροπολογία, ούτως ώστε να έχουμε τη συνείδησή μας ήσυχη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπετε;

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δε θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να ξεκαθαρίσω τη θέση μας, διότι είναι δύο τροπολογίες που υπέβαλε ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα κάμω ξεχωριστά την ψήφιση των τροπολογιών, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακριβώς! Αυτό θα έλεγα. Χωριστή ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρώτη τροπολογία, με μια λέξη η οποία είναι επίκαιρη, κοντός ψαλμός αλληλούια...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν είναι μια λέξη τούτο. Είναι μια φράση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αφορά την αφαίρεση των εισοδηματικών κριτηρίων από το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας. Τελεία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας την οποία κάνει ο Δημοκρατικός
Συναγερμός;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και δύο αποχές η τροπολογία
απορρίπτεται.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δικαιολογήσω την αρνητική μου ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ πολύ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δε συμφωνήσαμε κάτι τέτοιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι! Οι συμφωνίες πρέπει να τηρούνται και εγώ θα τηρήσω τη συμφωνία,
ακριβώς επειδή η αίτηση προέρχεται από τα αριστερά μου. Από τα δεξιά μου δεν
τηρήθηκε -λυπούμαι να πω- η συμφωνία.

Λοιπόν, πάμε παρακάτω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πάλε εγελάσαμέν σας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, αν είναι έτσι το γελασιόν, χαλάλι σας!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Λοιπόν, η δεύτερη τροπολογία. Παρακαλώ να επαναληφθεί η δεύτερη τροπολογία, για να φρεσκάρουμε όλοι τι σημαίνει. Όχι λογύδριο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Να μην πω τίποτε, αν θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, να πείτε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφορά τη συχνότητα καταβολής των επιδομάτων. Εκεί που είχε τελεία και τελείωνε το άρθρο, καθορίζοντας ότι όλα τα επιδόματα δίνονται δύο φορές το χρόνο, να προστεθεί, αφού φύγει η τελεία, «με την εξαίρεση των οικογενειών με τέσσερα τέκνα και άνω, στις οποίες θα καταβάλλεται το επίδομα», εννοείται, «μηνιαίως».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο θα το ψηφίσω και εγώ, κύριε Προδρόμου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μπορώ να πω δυο λόγια για την πρόταση, για την οποία μάλιστα ζητήσαμε ευθύς εξαρχής... Εκτός αν θέλετε να κάμω δικαιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να κάμετε δικαιολόγηση ψήφου, για να μην κάνω διακρίσεις.

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και μία αποχή η τροπολογία εγκρίνεται.

Παρακαλώ, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με δυο λόγια θέλω να πω γιατί η δική μας η ομάδα έχει καταψηφίσει αυτή την πρόταση. Εμείς θεωρούμε αδιανόητο να κάνουμε επιδόματα δύο ή τριών ή πολλών ταχυτήτων. Το επίδομα τέκνου είναι επίδομα τέκνου και πρέπει με τον ίδιο τρόπο να καταβάλλεται είτε ο ένας έχει ένα παιδί είτε δύο παιδιά είτε δώδεκα

παιδιά. Πλέον δε, θεωρούμε ότι, από τη στιγμή που όλα τα επιδόματα έχει ήδη αποφασιστεί ότι θα καταβάλλονται δύο φορές το χρόνο, αυτή τη στιγμή έχει παρθεί μια απόφαση η οποία δημιουργεί καθεστώς. Εάν είναι αυτή η επιθυμία των κυρίων και των κυριών συναδέλφων, καλώς πάρθηκε. Για μας είναι λάθος και γι' αυτό έχουμε καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Να προχωρήσουμε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Να υπενθυμίσω και την ομόφωνη τροπολογία της επιτροπής Οικονομικών, που διαφοροποιεί τον ορισμό του οικογενειακού εισοδήματος, για να εξαιρέσει τα εισοδήματα από εργασία των τέκνων. Μια και είμαστε στο στάδιο των τροπολογιών, να το αναφέρουμε εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταγράφεται η ομόφωνη τροπολογία και θα ψηφιστεί μαζί με το σύνολο.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έννοια οικογένειας. Άρθρο 3.

Δικαίωμα σε επίδομα τέκνου. Πίνακας. Άρθρο 4.

Καταβολή επιδόματος. Άρθρο 5.

Προσδιορισμός του οικογενειακού εισοδήματος. Άρθρο 6.
Αιτήσεις και προθεσμία υποβολής τους. Άρθρο 7.
Εξέταση αιτήσεως και επίλυση ζητημάτων. Άρθρο 8.
Υποχρεώσεις δικαιούχων επιδόματος. Άρθρο 9.
Επιστροφή επιδόματος που λήφθηκε παράνομα. Άρθρο 10.
Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 11.
Αφορολόγητο επιδόματος. Άρθρο 12.
Αμοιβαίες συμφωνίες. Άρθρο 13.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 14.
Ποινική δίωξη. Άρθρο 15.
Διεκδίκηση με πολιτική αγωγή. Άρθρο 16.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 17.
Έναρξη ισχύος. Άρθρο 18.
Κατάργηση νόμων. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 19;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δεκαεπτά αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δεκαεπτά αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση ψήφου με δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι γιατί είμαστε εναντίον της οποιασδήποτε αύξησης επιδομάτων. Η επιφύλαξη και η αποχή είναι για τους λόγους που έχουν αναπτυχθεί, αλλά και για τη βέβαιη αντισυνταγματικότητα του νόμου, που πιθανότατα να στερήσει, αντί να βοηθήσει, αυτό που επιζητούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ναι, κύριε Λιλλήκα, παρακαλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Θα δικαιολογήσεις και εσύ την ψήφο σου;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, δε θα δικαιολογήσω. Το θέμα της αντισυνταγματικότητας συζητήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών με τον Υπουργό Οικονομικών. Είναι με τη σύμφωνή του γνώμη... Συγνώμη. Και είχε τεθεί από τη δική μας την πλευρά...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Νομίζω το θέμα τελείωσε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, αλλά δίνεται μια λανθασμένη εντύπωση εδώ, ότι περίπου από μόνα μας τα κόμματα της αντιπολίτευσης, η πλειοψηφία ψηφίζει αυτό το πράγμα. Δεν είναι αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα φανεί -αν έν' μήλο, εννά ανθίσει- από την αντίδραση της κυβέρνησης. Ελπίζω η αντίδραση της κυβέρνησης να μην είναι αρνητική.

Να μου επιτρέψετε, προτού κλείσουμε την πρωινή σύνοδο, να θέσω ενώπιόν σας τα τρία θέματα τα οποία κρίθηκαν επείγοντα και τα οποία δε σηκώνουν, με βάση τη διευθέτηση την οποία έχουμε κάμει, συζήτηση. Είναι ομόφωνα.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2002». Είναι το υπ' αριθμόν 2 στα θέματα που έχουμε καταθέσει σήμερα και αφορά -να σας πω και τι αφορά- ποσό £10.000.000 και κάτι για την αγορά κτήματος για την πρεσβεία στην Αθήνα. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Σωτηρούλα Χαραλάμπους
Άριστος Χρυσοστόμου	Πρόδρομος Προδρόμου
Γιώργος Λιλλήκας	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν οι γενικοί διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών και Εξωτερικών, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωπος της Γενικής Ελεγκτού της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £10.900.000 και η διάθεσή του για την αγορά κτιρίου για τη στέγαση των γραφείων της πρεσβείας και άλλων υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, η ανάγκη αγοράς ιδιόκτητης στέγης για τα γραφεία της κυπριακής πρεσβείας στην Αθήνα καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτική, αφού οι πιθανότητες εξεύρεσης κατάλληλου κτιρίου ή οικοπέδου στο κέντρο της Αθήνας είναι περιορισμένες.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, το όλο θέμα το χειρίστηκε επιτροπή η οποία διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και είναι αρμόδια για την καθοδήγηση, τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση όλων των ενεργειών που σχετίζονται με την αγορά ή ανέγερση οικημάτων διπλωματικών αποστολών και πρεσβευτικών κατοικιών στο εξωτερικό.

Η εν λόγω επιτροπή, αφού πρώτα καθόρισε τον τρόπο και την ακολουθητέα διαδικασία επιλογής του καταλληλότερου υπό τις περιστάσεις κτιρίου, κατέληξε στο ότι προσφορότερη λύση θεωρείται ένα οικόπεδο επί της οδού Ξενοφώντος, για την αγορά του οποίου η εταιρεία “ΣΑΥΠΑΡΚΟ ΛΤΔ” είχε εξασφαλίσει δικαίωμα αγοράς του μέχρι τις 10 Ιουλίου 2002 (με παράταση), και ένα υπό ανέγερση κτίριο στην οδό Αρδητού. Ακολούθως, η ίδια επιτροπή εισηγήθηκε στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών να εγκρίνει με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης τη ζήτηση προσφορών από την εν λόγω εταιρεία, καθώς και από το κτηματομεσιτικό γραφείο “Brokers” που είχε προτείνει το υπό ανέγερση κτίριο, με βάση έγγραφα που θα ετοιμάζονταν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Μέσα στα προκαθορισμένα χρονικά πλαίσια ανταποκρίθηκε μόνο η εταιρεία “ΣΑΥΠΑΡΚΟ ΛΤΔ”, η οποία προσέφερε ολοκληρωμένη λύση για την ανέγερση κτιρίου, η οποία ανταποκρινόταν στο κτιριολογικό πρόγραμμα που είχε ετοιμάσει το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Το εν λόγω κτίριο είναι συνολικής έκτασης 2 624 τ.μ. και η τιμή του ανέρχεται στα 17.137.405 ευρώ (=£9.906.000) στην οποία δεν περιλαμβάνεται ποσό

ύψους 2.000.000 ευρώ για απρόβλεπτες δαπάνες.

Ύστερα από διαπραγματεύσεις που έγιναν από διαπραγματευτική ομάδα που διορίστηκε ειδικά για το σκοπό αυτό με τους εκπροσώπους της εν λόγω εταιρείας επιτεύχθηκαν τα πιο κάτω:

1. Η ενδιαφερόμενη εταιρεία αποδέχθηκε απαίτηση της κυβέρνησης να συμπεριληφθεί στην προσφορά και το κόστος 130 πρόσθετων τετραγωνικών μέτρων (για σκοπούς αξιοποίησης όλου του εμβαδού της επιτρεπόμενης δόμησης), καθώς και το κόστος τυχόν αλλαγών ή πρόσθετων εργασιών που δυνατό να προκύψουν ύψους μέχρι 87.000 ευρώ.
2. Η εταιρεία δέχθηκε να συμπεριληφθεί στο συμφωνηθέν ποσό επιπροσθέτως ποσό ύψους 120.700 περίπου ευρώ, το οποίο προέκυψε από πρόσθετες απαιτήσεις της κυβέρνησης κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων ως προς τους τεχνικούς όρους της προσφοράς μεταξύ της πιο πάνω αναφερόμενης ομάδας διαπραγμάτευσης και της εταιρείας.
3. Η προσφορά μειώθηκε κατά 322.242 ευρώ.

Με βάση τα νέα δεδομένα, το προτεινόμενο κτίριο θα έχει τελικό εμβαδόν 2 754 τ.μ. (2 624 τ.μ. + 130 τ.μ.), ενώ η συνολική του τιμή διαμορφώνεται σε 16.815.163 ευρώ (=£9.720.000). Κατά συνέπεια, η τιμή του κτιρίου ανά τετραγωνικό μέτρο από 6.531 ευρώ έχει μειωθεί σε 6.105 ευρώ (=£3.529), περιλαμβανομένης μελέτης κατασκευής και συντήρησης για δέκα χρόνια. Στους υπολογισμούς αυτούς δε λαμβάνεται υπόψη το ποσό των 2.000.000 ευρώ που προορίζεται για απρόβλεπτες δαπάνες.

Με βάση τα πιο πάνω, η διαπραγματευτική ομάδα αποφάσισε να προωθηθεί το θέμα στα αρμόδια όργανα για κατακύρωση της προσφοράς, έγκριση της αγοράς και εξασφάλιση των απαιτούμενων πιστώσεων, αφού η προτεινόμενη προσφορά της εταιρείας “ΣΑΥΠΑΡΚΟ ΛΤΔ” θεωρείται υπό τις περιστάσεις η πλέον συμφέρουσα για το

κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £10.900.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δύο αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Να γίνουν τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τρεις αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο. Έχει κανέναν άλλο που εννά αρτηρήσει;

Λοιπόν, το δεύτερο θέμα, υπ' αριθμόν 8 της κατάθεσης, είναι «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Αριστος Χρυσοστόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη Βουλή στη σημερινή συνεδρίασή της και κηρύχθηκαν επείγοντες.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, σκοπεύεται η αύξηση του δημόσιου

βοηθήματος για βασικές ανάγκες από την 1η Σεπτεμβρίου 2002 ως ακολούθως:

1. Για ένα άτομο, αρχηγό νοικοκυριού: από £150 σε £175 μηνιαίως.
2. Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του: από £75 σε £87,50 μηνιαίως.
3. Για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του: από £45 σε £52,50 μηνιαίως.

Όπως είναι γνωστό, η αύξηση του ύψους των πιο πάνω βοηθημάτων είναι το αποτέλεσμα συμφωνίας που επιτεύχθηκε μέσα στα πλαίσια των διαβουλεύσεων που έγιναν μεταξύ Υπουργού Οικονομικών και εκπροσώπων των κοινοβουλευτικών κομμάτων κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων για τη φορολογική μεταρρύθμιση. Η αναθεώρηση αυτή αποτελεί αντισταθμιστικό κοινωνικό μέτρο για την ενίσχυση των χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων τα οποία θα επηρεαστούν από την πρόσφατη αύξηση του κανονικού συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας από δέκα τοις εκατόν (10%) σε δεκατρία τοις εκατόν (13%).

Επισημαίνεται ότι, για σκοπούς υπολογισμού του παρεχόμενου δημόσιου βοηθήματος, θα λαμβάνεται υπόψη, εκτός από το ποσό της σύνταξης των κοινωνικών ασφαλίσεων, και οποιαδήποτε ειδική χορηγία παραχωρείται στους συνταξιούχους. Η χορηγία αυτή, η οποία θα δοθεί με εφάπαξ ποσό, θα επιμερίζεται ισόποσα στους μήνες που περιλαμβάνονται στην περίοδο για την οποία θα παραχωρηθεί.

Συναφώς σημειώνεται ότι οι προηγούμενοι σχετικοί κανονισμοί είχαν ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2001 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001 και ότι, λόγω των τεχνικών αλλαγών που απαιτούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα για παραχώρηση των νέων αυξήσεων, επιβάλλεται όπως παραταθεί η ισχύς των προηγούμενων κανονισμών μέχρι την 31η Αυγούστου 2002 και όπως οι προτεινόμενοι κανονισμοί ισχύσουν από την 1η Σεπτεμβρίου 2002.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού καθοριστεί ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους η 1η Ιουλίου 2002, όπως ήταν και η συμφωνία με την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι ομόφωνο. Απλώς να υπενθυμίσω τη διαφοροποίηση στην ημερομηνία έναρξης των κανονισμών από 1^η Ιουλίου αντί 1^η Σεπτεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι έχει σημειωθεί αυτό από την αρχή.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τρίτο θέμα που κηρύχθηκε επείγον είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Σωτηρούλα Χαραλάμπους
Άριστος Χρυσοστόμου	Παναγιώτης Δημητρίου
Γιώργος Λιλλήκας	Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου	Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια και κηρύχθηκε επείγουσα σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παραχώρηση για το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 του ημίσεος της φοιτητικής χορηγίας που, σύμφωνα με τη βασική νομοθεσία, όπως αυτή έχει πρόσφατα τροποποιηθεί, θα παραχωρείται από την 1η Σεπτεμβρίου 2002 στις οικογένειες των φοιτητών που φοιτούν σε μονοετείς ή διετείς κλάδους σπουδών.

Όπως είναι γνωστό, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων για τη φορολογική μεταρρύθμιση, αποφασίστηκε η επέκταση της παραχώρησης της φοιτητικής χορηγίας σε ορισμένες κατηγορίες φοιτητών οι οποίες μέχρι σήμερα δεν επωφελούνταν της εν λόγω χορηγίας. Ανάμεσα στις κατηγορίες αυτές περιλαμβάνονται οι φοιτητές που φοιτούν σε μονοετή ή διετή κλάδο σπουδών αναγνωρισμένου εκπαιδευτικού ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή σε μονοετή ή διετή εκπαιδευτικά αξιολογημένο-πιστοποιημένο κλάδο σπουδών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων για τη φορολογική μεταρρύθμιση, συμφωνήθηκε όπως ειδικά για το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 παραχωρηθεί στην εν λόγω κατηγορία φοιτητών φοιτητική χορηγία κατά το ήμισυ του ύψους της συνήθους αυτής. Η απόφαση αυτή διαλαμβάνεται στη σχετική έκθεση της επιτροπής που αφορά το σύνολο των νομοσχεδίων που κατατέθηκαν στη Βουλή για την

υλοποίηση της συμφωνηθείσας φορολογικής μεταρρύθμισης και τα οποία έχουν ήδη ψηφισθεί από τη Βουλή σε νόμους. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της τηρηθείσας διαδικασίας, κατά κοινή αποδοχή εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, η πιο πάνω έκθεση, όσον αφορά τις διαλαμβανόμενες σ' αυτήν αποφάσεις, υπέχει θέση συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών. Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις φοιτητικές χορηγίες κρίνεται σκόπιμη, ώστε αυτή να συνάδει πλήρως με τα τελικώς συμφωνηθέντα, αλλά και για να καταστεί νομικά δυνατή η υλοποίησή τους. Με την ευκαιρία της πιο πάνω τροποποίησης επιφέρονται νομοτεχνικές βελτιώσεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, στη βάση όλων των πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση των άρθρων 5 και 6 του τροποποιητικού νόμου 125(Ι) του 2002.

Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με μία αποχή η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είπατε ότι θα διακόψουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν κάναμε μια προσπάθεια, πιθανό να τελειώναμε τώρα το πρωί και να μην ερχόμασταν το απόγευμα, τώρα που κουραστήκαμε και δε θα μιλούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε ήδη δύο με τρία ζητήματα στα οποία θα υπάρξει συζήτηση, αντιλαμβάνομαι.

(Ακούγονται ομιλίες βουλευτών που συζητούν το θέμα μεταξύ τους.)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να κάνουμε μια ώρα διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι μια ώρα διάλειμμα, κύριοι. Επειδή ο κ. Ντενκτάς λέει ότι είναι καλοκαίρι και

ζητά διακοπή, να διακόψουμε, και εισηγούμαι να συνεχίσουμε στις 4.00.

ΝΤ. ΜΙΧΗΛΙΔΗΣ:

Αφού μπορούμε να τελειώσουμε τώρα, να μη διακόψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορούμε να τελειώσουμε τώρα, κύριοι συνάδελφοι. Έχω ζυγίσει τα πράγματα, έχω μετρήσει τις διαφωνίες που υπάρχουν και τη νοοτροπία που έχουμε όλοι μας και την ελευθερία έκφρασης που έχουμε σε αυτό το σώμα και είμαι σίγουρος ότι θα φάμε πολύ περισσότερο χρόνο από ό,τι υπολογίζεται πάνω στο χαρτί.

Γι' αυτό να μου επιτρέψετε να διακόψω τη συνεδρία και να επανέλθουμε στις 4 η ώρα.

(Ωρα διακοπής: 1.10 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 4.25 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό σας απόγευμα. Συνεχίζουμε με τη νομοθετική εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

Νόμος (Αρ. 8) του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο

πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £700.000 και η διάθεσή του για ενοικίαση ενός ελικοπτέρου για σκοπούς δασοπυρόσβεσης κατά τη θερινή περίοδο του 2002.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, η προαναφερόμενη ενοικίαση του ελικοπτέρου κρίνεται αναγκαία, επειδή το πρόγραμμα αγοράς των τριών πυροσβεστικών ελικοπτέρων, τα οποία αναμένεται ότι θα επιλύσουν οριστικά το πρόβλημα της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Για το λόγο αυτό απαιτείται η κάλυψη των αναγκών δασοπυρόσβεσης για τη θερινή περίοδο Ιουλίου - Οκτωβρίου 2002 με την ίδια μέθοδο που ακολουθήθηκε και για τη θερινή περίοδο του 2001.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί για τους λόγους που ώθησαν την κυβέρνηση να προβεί σε ενοικίαση και όχι σε αγορά ελικοπτέρου για σκοπούς δασοπυρόσβεσης. Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι εξήγησαν στην επιτροπή ότι αρχικά είχαν τροχιοδρομηθεί δύο διαδικασίες για εξασφάλιση ελικοπτέρων, η μία μέσω του Συμβουλίου Προσφορών και η άλλη μέσω ειδικού συμβουλίου προσφορών, αλλά σε μεταγενέστερο στάδιο το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι θα έπρεπε να συνδυαστούν οι απαιτήσεις και να συγκεντρωθούν οι προδιαγραφές κάτω από μία ενιαία διαδικασία.

Ενημερώνοντας περαιτέρω την επιτροπή σχετικά με υπό ενοικίαση ελικόπτερο, οι ίδιοι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι οι ρωσικές αρχές είχαν αρχικά παραχωρήσει

δωρεάν στην Κυπριακή Δημοκρατία ένα ελικόπτερο, υπό την προϋπόθεση ότι η κυβέρνηση θα προχωρούσε σε αγορά του, αν αυτό ικανοποιούσε τις σχετικές ανάγκες. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το Φεβρουάριο του 2002 να προχωρήσει σε αγορά του εν λόγω ελικοπτέρου. Στο μεταξύ όμως, σύμφωνα με τους αρμόδιους, διεφάνη ότι η αγορά αυτή δεν ήταν συμφέρουσα λόγω ψηλού λειτουργικού κόστους, γι' αυτό και αποφασίστηκε η διερεύνηση του ενδεχομένου ενοικίασής του με δικαίωμα ανανέωσης του συμβολαίου. Τέλος οι αρμόδιοι δήλωσαν ότι το εν λόγω ελικόπτερο θεωρείται από τα πιο αποτελεσματικά στο είδος του, αφού μεταφέρει μέχρι δεκαπέντε τόνους νερό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί το σκοπό διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού πρώτα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2002».

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για τον τρόπο που η εκτελεστική εξουσία χειρίζεται το όλο θέμα της εξασφάλισης ελικοπτέρων για διάφορους σκοπούς, επισημαίνοντας τα ακόλουθα:

1. Η κυβέρνηση έθεσε το θέμα ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής την υστάτη, τη στιγμή που η Βουλή διακόπτει τις εργασίες της για τις θερινές διακοπές, διακινδυνεύοντας το ενδεχόμενο να μην καταστεί δυνατή η έγκριση της σχετικής συμπληρωματικής πίστωσης.
2. Δεν υπήρξε ολοκληρωμένη μελέτη για τις ανάγκες της Δημοκρατίας σε ελικόπτερα διαφόρων τύπων και για διαφορετικούς σκοπούς. Αντίθετα η επιτροπή σημειώνει την έλλειψη συντονισμού, τις διπλές διαδικασίες και το αχρείαστο διοικητικό

κόστος, τη στιγμή που το πολύ ζωτικό θέμα του εξοπλισμού της Δημοκρατίας με τα αναγκαία ελικόπτερα θα έπρεπε να είχε αντιμετωπιστεί έγκαιρα με τη δέουσα υπευθυνότητα και σπουδή.

Σημειώνοντας τα πιο πάνω, η επιτροπή δηλώνει ότι θεωρεί απαραίτητη τη συμπερίληψη στον επόμενο ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό τόσο του συνόλου των αναγκαίων κονδυλίων όσο και της δέουσας τεκμηρίωσης των σκοπών διάθεσής τους, ώστε να αποδεχτεί να συζητήσει οποιοσδήποτε προτάσεις για νέες αγορές ή ενοικιάσεις ελικοπτέρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Από του βήματος, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν θα μιλήσετε μόνο για δύο λεπτά, παρακαλώ, από τη θέση σας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, η πρόθεσή μου είναι... Εκτός αν υπάρχει ειλημμένη απόφαση για δύο λεπτά.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τίποτε δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει παράδοση -μην απαντάτε από κάτω- υπάρχει παράδοση για τα ομόφωνα νομοσχέδια να μιλούμε, να περιοριζόμαστε στα δύο λεπτά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Παρ' όλο που αγνωώ αυτό τον κανονισμό...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Η οποία παράδοση αρχίζει από σήμερα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε; Ειλικρινά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχαμε συμφωνήσει πριν μερικές συνεδρίες. Ο κ. Θεοδώρου μπορεί να έλειπε.

(Ακούγονται σχόλια βουλευτών.)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πάντως, παρ' όλο που αγνοούσα τέτοια απόφαση, εγώ τάσσομαι ανεπιφύλακτα υπέρ της, όχι μόνο για τα ομόφωνα, αλλά και στο να μπαίνει χρονικό πλαίσιο και όριο για την κάθε αγόρευση εφ' όλης της ύλης και εφ' όλων των θεμάτων. Και θα δώσω το καλό παράδειγμα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένας που έχει διαβάσει την ομόφωνη έκθεση ειλικρινά θα μείνει με το ερωτηματικό, αν οι ομόφωνες εκθέσεις είναι τέτοιες, πώς πρέπει να είναι οι εκθέσεις, οι συζητήσεις που δεν οδηγούν στην ομοφωνία. Διότι στη σελίδα 3 της έκθεσης πραγματικά τονίζονται δύο επιχειρήματα, ομόφωνα, αντιλαμβάνομαι, των μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, που θα έπρεπε λογικά να οδηγούσαν στην καταψήφιση της κυβερνητικής πρότασης. Μιλούμε για την

ενοικίαση γι' αυτή την καλοκαιρινή περίοδο, των τριών μηνών, Ιούλιο μέχρι Οκτώβριο, για σκοπούς πυρόσβεσης ελικοπτέρου, με μίσθωμα £700.000, παρά τη θέση της κυβέρνησης ότι ένας συγκεκριμένος τύπος ελικοπτέρου ο οποίος είχε παραχωρηθεί εντελώς δωρεάν για μία ολόκληρη περίοδο εξυπηρέτησε τους σκοπούς της χρήσης του. Όχι μόνο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε εκφραστεί με τα καλύτερα λόγια, και είναι γνωστό ότι έχει πείρα πάνω στη δοκιμή ελικοπτέρων ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...αλλά και η κυβέρνηση, τα αρμόδια υπουργεία, οι αρμόδιοι και, όταν λέμε αρμόδιοι, εννοούμε τους χειριστές, τους πυροσβέστες, τους αστυνομικούς, μας είπαν ότι αυτό το ελικόπτερο πράγματι έχει εξυπηρετήσει τους σκοπούς της ενοικίασης χωρίς πληρωμή, της δωρεάν ενοικιάσεως, και είχαν εισηγηθεί... Μάλιστα δε το Υπουργικό Συμβούλιο προέβη με απόφαση στην αγορά εκείνου του τύπου ελικοπτέρου. Οι πληροφορίες οι δικές μου μιλούν για έξοδο του ύψους των \$5,5 εκατομ. για την αγορά, με εγγύηση χρήσεως και ανακατασκευής στα επτά χρόνια χρήσεώς του, ύψους συγκεκριμένου, ποσού αρχικά των \$2 εκατομ. Μετά από έντονες παραστάσεις από την κυπριακή πλευρά, εξ όσων γνωρίζω, υπήρξε ρητή δέσμευση για \$1 εκατομ., ενώ, μετά από επτά χρόνια, θα επανερχόταν, μετά το "recondition", στην καλή του κατάσταση.

Εκρίθη... Για ποιο λόγο δεν προέβη η κυβέρνηση μετά από απόφαση υπουργικού, μετά από τις εισηγήσεις των αρμοδίων όλων στην αγορά; Διότι είναι υψηλά τα λειτουργικά κόστα. Τα λειτουργικά κόστα ποια είναι; Να πληρώνεις, αντιλαμβάνομαι, τους πιλότους, το πλήρωμα, επισκευές, γέμισμα με πετρέλαιο, αυτά είναι τα λειτουργικά τα κόστα. Για την εταιρεία στην οποία φέτος... Και δεν ξέρω ειλικρινά ούτε ποια

εταιρεία ούτε ποιο ελικόπτερο προτείνεται για ενοικίαση φέτος, παρά τις διάφορες φήμες που κυκλοφορούν -£700.000 για δύο-τρεις μήνες- τη στιγμή που μπορεί να μη χρειαστεί και εύχομαι να μη χρειαστεί το ελικόπτερο, αλλά η εμπειρία λέει ότι πάντοτε πρέπει να είναι “stand by” για τη δυνατότητα αποτροπής, κατάσβεσης κτλ. Έχει και κέρδος η εταιρεία από τις £700.000, λαμβανομένου υπόψη του πολύ υψηλού λειτουργικού κόστους, δηλαδή η εταιρεία με τις £700.000, παρ’ όλο που είναι υψηλά τα κόστα, θα βγάλει και κέρδος. Θα κληθεί ο Κύπριος, αντί να πληρώσει -δεν ξέρω, εφάπαξ ή με κάποιες δόσεις για κάποια χρονική περίοδο, για να είναι δικό του το ελικόπτερο, το άλφα ποσό- θα κληθεί για δύο μήνες φέτος να πληρώσει £700.000, γιατί είναι υψηλά τα λειτουργικά του κόστα.

Κι όλα αυτά τη στιγμή που ομόφωνα η Βουλή... Και όποιος ανατρέξει θα δει ότι είχε προτρέψει η Βουλή την κυβέρνηση, πρόπερσι, μετά τις μεγάλες πυρκαγιές, λέγοντας: «κύριοι, πηγαίνετε, χρειάζεστε αεροπλάνα πυροσβεστικά, χρειάζεστε ελικόπτερα, χωρίς να λάβετε υπόψη σας το κόστος, ελάτε, πέστε μας “θέλουμε τόσα, να σας τα δώσουμε”».

Ήρθε η Βουλή πέρσι και ενέκρινε κονδύλι για την αγορά τριών πυροσβεστικών ελικοπτέρων. Τρία αρμόδια υπουργεία ερίζουν μέχρι σήμερα: Υπό την κυριότητα ποιου υπουργείου θα είναι εκείνα τα ελικόπτερα; Πρώτον. Και δεύτερον, κάθε υπουργός, κάθε υπουργείο έχει δική του σκέψη για το ποιου τύπου, ποιας εταιρείας θα πάμε να πιάσουμε ελικόπτερα. Και έτσι θα κληθούμε να δώσουμε £700.000, θα εγκρίνει η Βουλή τώρα, παρά τη διαφωνία όλων των πλευρών στην επιτροπή. Γιατί; Διότι, λέει, έμεινε την τελευταία στιγμή η κυβέρνηση, στην τελευταία συνεδρία να ζητήσει την έγκριση από τη Βουλή. Εάν αυτό δεν είναι σκάνδαλο, τι είναι το σκάνδαλο;

Είχαμε μιλήσει για το δημοσιονομικό έλλειμμα, ποιοι το δημιουργούν και ποιος το πληρώνει. Εγώ δε θα πω ποιοι το δημιουργούν. Φαίνεται ποιος δημιουργεί αυτή την

υπόθεση. Ποιος θα το πληρώσει; Σίγουρα ο Κύπριος φορολογούμενος, ο οποίος ούτε ρωτήθηκε ούτε ρώτησε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δικαιολογημένα υποβάλλει ο κ. Χριστοδουλίδης αυτά τα ερωτήματα, τα οποία προκύπτουν πράγματι από ορισμένες σκέψεις που διατυπώνονται στην έκθεση. Εγώ θα το πω απλά: Η Βουλή σήμερα, με την ενδεχόμενη έγκριση αυτού του κονδυλίου, θα προσπαθήσει να περισώσει σε ένα βαθμό το γόητρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, αυτό το ελικόπτερο αποφασίστηκε να έρθει στην Κύπρο μετά από μία επιθεώρηση που του έγινε από κάποιους -δεν έχει σημασία ποιους- για να εξυπηρετήσει το σκοπό της πυρόσβεσης, χωρίς οποιαδήποτε διερεύνηση, χωρίς οποιαδήποτε ανάλυση των δεδομένων του και των χαρακτηριστικών του. Όταν ήρθε στην Κύπρο είναι γεγονός ότι υπήρξαν ποικίλες αντιδράσεις, και αυτές οι θετικές που είπε ο κ. Χριστοδουλίδης αλλά υπήρξαν και αρνητικές. Αρνητικές για το γεγονός ότι, λόγω του τεράστιου μεγέθους, διότι είναι το μεγαλύτερο ελικόπτερο που υπάρχει στον κόσμο και κατασκευάστηκε ενδεχομένως και για άλλες χρήσεις, είναι δυνατό να μην μπορεί να κάνει ρίψεις νερού με ακρίβεια στο χώρο της πυρκαγιάς, είναι δυνατό ακόμα σε χαμηλό ύψος πτήσεως να αναζωπυρώνει την πυρκαγιά, είναι δυνατό όμως υπό ορισμένες προϋποθέσεις να εξυπηρετήσει την πυρόσβεση.

Το δεύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίστηκε είναι τα κόστα λειτουργίας του. Τα κόστα είναι πάρα πολύ υψηλά. Για να λειτουργήσει το ελικόπτερο, όπως είναι τώρα, αυτή τη στιγμή, χρειάζεται είκοσι πέντε άτομα μόνιμο προσωπικό και τα έξοδα ανά ώρα

είναι πέντε ή έξι φορές πιο μεγάλα από τα άλλα ελικόπτερα τα οποία έχει η αστυνομία ή από αυτά που έχουμε ενοικιάσει.

Τα λέω αυτά, κύριε Πρόεδρε, διότι ήδη έχουμε ενοικιάσει δύο πυροσβεστικά ελικόπτερα, όπως είχαμε ενοικιάσει και πέρσι δύο πυροσβεστικά ελικόπτερα. Ήρθε εδώ στην Κύπρο με τη δέσμευση από μέρους της κυβέρνησης, εντός τακτού χρονικού διαστήματος, να αποφασιστεί η αγορά του ή όχι. Αυτό το χρονικό διάστημα ξεπέρασε τον ενάμιση χρόνο, αν πληροφορούμαι καλώς, και η ρωσική πλευρά δικαιολογημένα προέβη σε διαβήματα, και πολιτικά και άλλα, με το παράπονο ότι αυτή όλη η εξέλιξη ζημιώνει την ίδια και δεν ξεκαθαρίζει η πρόθεση της κυπριακής πλευράς. Και έτσι, με βάση τη δική μου πληροφόρηση, γίνεται πρόταση γι' αυτή την ενοικίαση, με στόχο σε ένα βαθμό να αποζημιωθεί η ρωσική εταιρεία γι' αυτή την παρακράτηση, να εξυπηρετήσει, στο βαθμό που μπορεί να εξυπηρετήσει, διάφορες ανάγκες εδώ στην Κύπρο. Και ενδεχομένως αυτή να είναι η πρώτη και τελευταία φορά που ενοικιάζεται, ούτως ώστε να κλείσει αυτό το κεφάλαιο. Τα άλλα ελικόπτερα, τα οποία ενοικιάσαμε, βρίσκονται ήδη στην Κύπρο, είναι κατάλληλα και αποδείχθηκε η καταλληλότητά τους και την περασμένη χρονιά.

Άρα, επαναλαμβάνω, η έγκριση της Βουλής σήμερα -γι' αυτό και εμείς έχουμε τοποθετηθεί θετικά υπέρ της έγκρισης του κονδυλίου- περισώζει σε ένα βαθμό αυτή την αντιπαράθεση που δημιουργήθηκε λόγω ευθυνών της κυπριακής κυβερνητικής πλευράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί θα είμαι σύντομος, γιατί τα περισσότερα από αυτά που είχα να πω τα έχουν πει οι δύο συνάδελφοι. Απλά θα ήθελα να

προσθέσω ότι η ακαταλληλότητα του ελικοπτέρου αυτού πιστοποιείται και από συγκεκριμένη έκθεση του Τμήματος Δασών. Συμπληρωματικά τα στοιχεία που αναφέρει αυτή η έκθεση...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ακαταλληλότητα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η ακαταλληλότητα, ναι. Ακόμα και η αστυνομία το έχει θεωρήσει ακατάλληλο -και η Εθνική Φρουρά δε θεωρεί ότι είναι κατάλληλο για τις συνθήκες και τις ανάγκες της- αλλά ειδικά η έκθεση του Τμήματος Δασών, που έχω πληροφορηθεί, το θεωρεί ακατάλληλο. Τα στοιχεία αυτή της ακαταλληλότητας έχουν ήδη εκτεθεί και από τον κ. Χριστοδουλίδη και από τον κ. Χρίστου. Εγώ θα ήθελα να προσθέσω ότι είναι και δυσκίνητο, έχει μεγάλο χρόνο ανταπόκρισης, δηλαδή αργεί να ανταποκριθεί και να φτάσει στο χώρο του επεισοδίου, που είναι πολύ σημαντικό για τις πυρκαγιές, ιδιαίτερα στην Κύπρο. Είναι όντως η λειτουργία του πολύ αντισοικονομική, θέλει πολύ προσωπικό για συντήρηση και για λειτουργία. Είναι επίσης το στοιχείο του ότι είναι επικίνδυνο, επειδή μπορεί να προκαλέσει αναζωπύρωση της πυρκαγιάς, αντί να τη σβήσει, διότι, κατεβαίνοντας χαμηλά, έχει μεγάλη δύναμη ο έλικας του και έχει και μεγάλη δυσκολία να προσεγγίσει τα φράγματα της Κύπρου, που είναι μικρά σε έκταση, για να πιάσει νερό από τα φράγματα. Αυτά είναι στοιχεία από την έκθεση του Τμήματος Δασών.

Σε καμιά περίπτωση, προσωπικά, δεν μπορώ να δεχθώ τη θέση ή την άποψη ότι θα πρέπει η Βουλή να πληρώσει τα λάθη και τα σπασμένα μιας κυβέρνησης. Μάλιστα, θα τολμούσα να πω ότι είναι ένα θέμα για το οποίο πρέπει να ασχοληθεί και η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα πόσα να δει τούτη η επιτροπή Ελέγχου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, ακόμα και αν κάποιος στην πιο λαμπρή στιγμή της μεγαλοθυμίας του ακολουθήσει τη λογική του φίλου κ. Χρίστου, δε θα μπορέσει να αποφύγει τον πειρασμό να δει -τουλάχιστον όσον αφορά στην εισηγητική έκθεση, σαφώς να αναφέρεται- ότι τουλάχιστον από την πλευρά της κυβέρνησης υπάρχει η πρόθεση της ενοικίασης αυτού του ελικοπτέρου και το 2003 και το 2004.

Άρα, το λιγότερο, στη δική μας την απόφαση θα έπρεπε να υπάρχει σαφέστατη από τη δική μας πλευρά προειδοποίηση ότι δε θα εγκριθούν κονδύλια για το 2003 και το 2004 για την εντελώς παράλογη ενοικίαση ενός ελικοπτέρου το οποίο είναι άχρηστο τελικά και ο μόνος λόγος, όπως είπε και ο κ. Χρίστου, που θα το πληρώσουμε, είναι για να πληρώσουμε τα σπασμένα των κακών χειρισμών, για τα οποία υπάρχει και πληροφόρηση ότι είναι αποτέλεσμα διαπλοκής της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή Οικονομικών δεν ισχυρίζεται ότι τα μέλη της είναι εμπειρογνώμονες πάνω σε θέματα ελικοπτέρων ή σε τεχνικές προδιαγραφές ελικοπτέρων ή πυροσβέστες. Εμείς εκφράσαμε τις ανησυχίες μας για τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν, όχι μόνο σε αυτή την περίπτωση του ελικοπτέρου, αλλά και στα προηγούμενα ελικόπτερα. Αποφάσεις για αγορά, για ενοικίαση, ακυρώσεις προσφορών. Ένα θέμα ήδη για τα άλλα ελικόπτερα που ακυρώθηκε, η διαδικασία

προσφορών, το στείλαμε στην επιτροπή Ελέγχου και έτυχε εξέτασης από αυτή την επιτροπή και ακόμα και σε αυτό έχουμε εκφράσει τις παρατηρήσεις μας.

Το δίλημμα που βρέθηκε ενώπιόν μας ήταν ή να εγκρίνουμε κάποιο ελικόπτερο, που μαζί με τα δύο που ενοικιάζονται είναι και θεωρείται από την κυβέρνηση απαραίτητο για σκοπούς πυρόσβεσης -και αυτό μας λέει και δεν είμαστε εμείς τεχνοκράτες, για να αποφασίσουμε αν είναι ή δεν είναι κατάλληλο- ή, από την άλλη πλευρά, να αφήσουμε εκτεθειμένη την Κύπρο χωρίς τα αναγκαία πτητικά μέσα για σκοπούς πυρόσβεσης.

Εκφράζουμε ανησυχίες πάνω στις διαδικασίες, έχουμε πει ότι δεν είμαστε ικανοποιημένοι, ότι μέσα στην εξέταση του προϋπολογισμού που θα έρθει τον Οκτώβρη θα θέλουμε να δούμε σαφέστατα ποια κονδύλια υπάρχουν για αγορές ελικοπτέρων και ποιες διαδικασίες ακολουθούνται. Να τονίσουμε ότι για την αγορά αυτού του ελικοπτέρου δεν είχε εγκριθεί από τη Βουλή κονδύλι. Λήφθηκε η απόφαση, ακυρώθηκε η απόφαση, αλλά δεν είχε έρθει ποτέ ο προϋπολογισμός κοντά μας. Ήρθε το Γραφείο του Γενικού Ελεγκτή και μας είπε ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε είναι σωστή και οι τιμές συνάδουν με τις διεθνείς τιμές και είναι ανταγωνιστικές.

Επομένως, εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε όσο το δυνατό περισσότερα μέτρα αναφορικά με την προστασία της Κύπρου από τις πυρκαγιές. Από εκεί και πέρα, εμείς θα παρακολουθήσουμε... Και αυτή ήταν η θέση της επιτροπής και όσον αφορά και τα υπόλοιπα χρόνια. Ίσως κακώς δεν έγινε μέσα στην έκθεση αναφορά. Σαφέστατα η επιτροπή είπε ότι «εγκρίνουμε μόνο για φέτος και δε δεσμευόμαστε ούτε ασχολούμαστε με το τι θα γίνει του χρόνου, θέλουμε να δούμε συγκεκριμένα κονδύλια μέσα στον προϋπολογισμό». Και δεν έχουμε μάλιστα πρόθεση να το εγκρίνουμε. Έπρεπε να είχε γραφτεί στην έκθεση, αν δε γράφτηκε, ότι η επιτροπή μας δε θα εγκρίνει στο μέλλον αυτή την ενοικίαση, παρά μόνο αν πεισθούμε ότι είναι απαραίτητο. Διότι θα

μεσολαβήσει ο προϋπολογισμός, εν τω μεταξύ, και ελπίζουμε εκεί να έρθει ολοκληρωμένη πρόταση από πλευράς κυβέρνησης.

Επομένως, έχοντας αυτό το δίλημμα μπροστά μας, και πάλι την τελευταία στιγμή και πάλι μέσα στη μέση της καλοκαιρινής περιόδου, δεν είχαμε άλλη επιλογή παρά να το εγκρίνουμε. Και γι' αυτό και η σχετική εισήγηση με τις επιφυλάξεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν κατέχω την ουσία του θέματος, αλλά όση ώρα μιλούσαν οι συνάδελφοι έκαμνα μία και μοναδική σκέψη που την είπε τελικά ο κ. Κυπριανού. Δεν κουράστηκε αυτή η Βουλή για το ότι για δέκα ολόκληρα χρόνια, και για ασήμαντα και για πολύ σημαντικά θέματα, αυτή η κυβέρνηση τη φέρνει ακριβώς μπροστά σε ντε φάκτο διλήμματα; Το αποκορύφωμα ήταν οι S300, που τους είχε συμφωνήσει πριν έρθει το θέμα στη Βουλή. Και υπάρχουν πολλά άλλα τέτοια παραδείγματα. Πότε επιτέλους θα δοθεί ένα μήνυμα στην κυβέρνηση έμπρακτο; Λέμε: «του χρόνου δε θα εγκρίνουμε!». Ας είμαστε ειλικρινείς. Αν του χρόνου το καλοκαίρι υπάρχει το ίδιο πρόβλημα και η κυβέρνηση της αλλαγής φέρει έτσι πρόταση, που δε θα φέρει, θα πρέπει να πούμε πάλι ότι δεν έχουμε επιλογή και η Κύπρος θα μείνει εκτεθειμένη στις πυρκαγιές. Δηλαδή δεν έχουμε καταλάβει ότι το έκαμε πρακτική συνειδητή αυτή η κυβέρνηση το να φέρνει την τελευταία στιγμή θέματα τέτοια εκβιαστικά; Κάποια μέρα, δεν ξέρω αν είναι τούτο το θέμα ή άλλο, η Βουλή πρέπει να πει “όχι”, για να μείνουν πραγματικά εκτεθειμένοι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Να πούμε “όχι”;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Προδρόμου, τώρα να πούμε “όχι”! Ναι. Γιατί γελάτε δηλαδή; Γελοίο

είναι το γεγονός ότι μας φέρνει αυτή η κυβέρνηση συνεχώς σ' αυτή την κατάσταση. Όχι να γελάτε, επειδή υπάρχει αυτή η κατάσταση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλος ομιλητής. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ήταν εισήγηση καταψήφισης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ! Εννά φανεί είντα που είναι τώρα που θα ψηφίσετε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £700.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Ακούγονται σχόλια βουλευτών.)

Παρακαλώ, κύριοι! Ψηφίζουμε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Θα διαβαστεί η έκθεση, αντιλαμβάνομαι;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη. Μιάμιση σελίδα είναι.

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Μάρκο Κυπριανού, σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η εφαρμογή ορισμένων διατάξεών της και κατ' επέκταση το έργο της επιτροπής.

Ειδικότερα, στην υπό αναφορά πρόταση νόμου περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες παρέχονται στους λειτουργούς της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τα ίδια δικαιώματα που έχουν και οι δημόσιοι λειτουργοί κατά τη συλλογή πληροφοριών και τη διεξαγωγή ερευνών και κατά τρόπο που να μην παρεμποδίζεται το έργο τους από το απόρρητο που προβλέπεται στον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο. Προβλέπεται επίσης η παροχή δυνατότητας στην επιτροπή να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε διευθυντές και αξιωματούχους εταιρειών, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οποιαδήποτε παράβαση οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου σε σχέση με τις πρόνοιες για άρση του τραπεζικού απορρήτου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Οι βουλευτές μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Λιλλήκας και Πρόδρομος Προδρόμου, ενώ υιοθετούν τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου και

τάσσονται υπέρ της ψήφισής της σε νόμο, εισηγούνται την περαιτέρω τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που να αρθεί γενικά το επαγγελματικό απόρρητο και να παρασχεθεί ευρεία εξουσία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ώστε να εισέρχεται σε γραφεία και επαγγελματικούς χώρους και να ελέγχει αρχεία, βιβλία, λογαριασμούς και άλλα έγγραφα. Για το λόγο αυτό προτίθενται να καταθέσουν σχετική τροπολογία κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Υπάρχουν όμως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν τροπολογίες. Μία τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μία τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...Προδρόμου, Λιλλήκα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...την οποία, άμα παρουσιάσουν, θα τη σχολιάσω, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα κάμω εισήγηση, βασικά, όχι θα τη σχολιάσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος εκ των δύο κυρίων... Κύριε Λιλλήκα, παρακαλώ. Όχι να κάμετε κι εσείς ομιλία τώρα όμως!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Η τροπολογία που προτείνω, μαζί με το συνάδελφο Πρόδρομο Προδρόμου, δεν είναι τίποτε άλλο παρά το επιστέγασμα των προβληματισμών του σώματος για το πώς θα καταστήσουμε την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πιο ισχυρή, για το πώς θα καταστήσουμε το χρηματιστήριο καλύτερα θωρακισμένο από τις όποιες πιθανές απάτες, για το πώς θα προστατεύσουμε τους επενδυτές και για το πώς θα υπάρχει μεγαλύτερη διαφάνεια. Αυτή είναι η πεμπτούσια.

Εκείνο που εισηγείται η δική μας η τροπολογία, βασικά, που έχει δύο σκέλη, είναι, πρώτον, να παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την εξουσία, όταν απευθύνεται σε κάποιο πρόσωπο, στα πλαίσια μιας έρευνας, για να πάρει πληροφορίες, να τις παίρνει και να μην μπορεί εκείνο το πρόσωπο να επικαλείται το επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο. Και εδώ υπάρχουν ουσιαστικά δύο είδη, θα έλεγα, το επαγγελματικό και το τραπεζικό· περιλαμβάνει και το τραπεζικό απόρρητο. Και θα έλεγα το εξής: Η τροπολογία αυτή θα επιφέρει διαφάνεια.

Η προστασία των επενδυτών, για την οποία όλοι εδώ έχουμε σπαταλήσει και ξοδέψει πάμπολλες ώρες συζητώντας, αλλά και δημόσια, δεν μπορεί να επέλθει μόνο με το να παρέχουμε αυξημένες εξουσίες στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, αν αυτές οι εξουσίες δεν μπορούν να είναι αποτελεσματικές, δεν μπορούν να εκτελεστούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και με απλοποιημένες διαδικασίες. Ταυτόχρονα, αν πετύχουμε να υπάρχει διαφάνεια, θα αυξήσουμε και την εμπιστοσύνη τόσο του κυπριακού κοινού και των Κυπρίων επενδυτών όσο και των ξένων επενδυτών, αφού ενδιαφερόμαστε να προσελκύσουμε στην Κύπρο επενδυτές. Η διαφάνεια είναι και προληπτικό μέτρο, για να μην ξαναζήσουμε εκείνα που ζήσαμε το 1999 και το 2000,

που όλοι καταδικάζουμε, και εκ των υστέρων να τρέχουμε και να προσπαθούμε... Και να δαπανά τεράστια κονδύλια και το δημόσιο, για να βρει τους ενόχους, αν μη τι άλλο, για να τους καταδικάσει, γνωρίζοντας όμως ότι τα λεφτά του απλού επενδυτή έχουν κάνει φτερά.

Η κατάργηση στην ουσία, όταν κάνει έρευνα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, του επαγγελματικού απορρήτου σημαίνει την κατάργηση της πρακτικής των *nominee*. Οι δικηγόροι και ο λογιστές συνάδελφοι θα γνωρίζουν καλύτερα από εμένα τι σημαίνει αυτή η πρακτική. Όταν όμως τίθεται σε ισχύ αυτή η πρακτική, καταργείται στην πράξη η διαφάνεια. Μια έρευνα καταλήγει σε μια εταιρεία όπου δεν μπορεί να βρει τους πραγματικούς μετόχους της εταιρείας, αλλά βρίσκει *nominee*, βρίσκει ένα νομικό σύμβουλο ή ένα λογιστή ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό του πραγματικού επενδυτή. Δεν μπορεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να βρει αν υπάρχει πραγματική σύνδεση εκείνης της εταιρείας η οποία πιθανό να κάνει πράξεις στο χρηματιστήριο με μια εταιρεία ή με συμβούλους μιας δημόσιας εταιρείας, για να ελέγξει τη νομιμότητα εκείνων των πράξεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προηγουμένως συζητούσα με τον κ. Προδρόμου για το κατά πόσο στα πλαίσια των διαδικασιών -έχει κατατεθεί γραπτώς η τροπολογία- δικαιούται ένας συνάδελφος ο οποίος καταθέτει την τροπολογία να μιλά τόσο πολύ, για να υπερασπιστεί ή να υποστηρίξει την τροπολογία. Δεν είμαι τόσο έμπειρος, εν πάση περιπτώσει, στις

διαδικασίες, αλλά έχω την άποψη, εξ όσων έχω διαβάσει, δει, ακούσει κ.λπ., ρωτήσει, ότι αυτό δεν μπορεί να γίνεται. Δεν μπορεί να γίνονται ομιλίες.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν είχαμε τόσο αναλυτικό σημείωμα... Θα κλείσω μόνο με μία φράση αναφορικά με το τραπεζικό απόρρητο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να κλείσει ο συνάδελφος και μετά να μου δώσετε το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή το δεύτερο απόρρητο που ζητείται να καταργηθεί είναι το τραπεζικό και επειδή μπορεί να υπάρχουν ανησυχίες για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων ενός πολίτη, πρέπει να πούμε ότι τα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τις πληροφορίες που έρχονται εις γνώσιν τους δεν μπορούν να τις διαρρεύσουν. Ισχύει ό,τι ισχύει και για τους τραπεζικούς υπαλλήλους. Συνεπώς, δε σημαίνει ότι, επειδή κατά την έρευνα θα μπουν σ' ένα τραπεζικό λογαριασμό να τον ελέγξουν, ταυτόχρονα θα υπάρχει διαρροή προς τα έξω. Και μέχρι σήμερα έχουν κάνει πολλές έρευνες και δεν έχει διαρρεύσει οτιδήποτε. Απλά θα γίνει πιο αποτελεσματικός ο έλεγχος για την προστασία του επενδυτή και του θεσμού του χρηματιστηρίου και θα υπάρχει διαφάνεια στις πράξεις του χρηματιστηρίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα μιλήσω για το διαδικαστικό και, νομίζω, θα κάνω μια τελευταία έκκληση, διαφορετικά η συμφωνία που κάναμε το πρωί δεν πρέπει να ισχύσει. Εδώ για σοβαρότατα θέματα έχουμε συμφωνήσει το πρωί να γίνει περιορισμός χρόνου και έχουμε συμφωνήσει ότι για τα άλλα, τα ομόφωνα κ.λπ., δε θα μιλούμε. Αντιλαμβάνομαι ότι μπορεί να υπάρχει ένας συνάδελφος, όπως π.χ. ο κ. Χριστοδουλίδης προηγουμένως, που δεν έχει υπόψη του ένα θέμα, έχει έντονες απόψεις και θέλει να σηκωθεί να μιλήσει πέντε λεπτά. Αν θα ακολουθήσουμε όμως τούτη την πρακτική συνέχεια, τότε νομίζω ότι ακυρώνεται η συμφωνία η πρωινή και συζητούμε όση ώρα θέλουμε. Το πρωί κάποιος συνάδελφος εδώ, που ήταν και παρών στη συμφωνία, επικαλέστηκε και το σύνταγμα. Να επικαλεστούμε όλοι το σύνταγμα και να μιλούμε όση ώρα θέλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω να έχω την κατανόηση όλων σας, διότι στο τέλος θα επικαλεστώ κι εγώ το σύνταγμα και θα ενεργώ από εδώ και θα κρίνω κατά πόσο πρέπει ή όχι. Εδώ κλείνουμε φέτος ένα χρόνο ευδόκιμης συνεργασίας μέσα από αλληλοκατανόηση, σύνεση και συναίνεση και, παρακαλώ πολύ, να μη χαλάσουμε ό,τι κτίσαμε για έναν ολόκληρο χρόνο. Γι' αυτό, νομίζω, να προχωρήσουμε, με βάση τα όσα ακριβώς το πρωί συναινετικά έχουμε συμφωνήσει, παραπέρα.

Κύριε Κυπριανού.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Επί της διαδικασίας.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα εισηγούμουν το εξής: Επειδή η τροπολογία, αντιλαμβάνομαι, έχει κατατεθεί μετά που η επιτροπή έχει συζητήσει και ετοιμάσει την έκθεσή της και επειδή τουλάχιστον η δική μας η ομάδα -παρ' όλο που ο ένας εκ των εισηγητών είναι μέλος της ομάδας μας- δεν έχει προλάβει να τη δει και να αναλύσει τα πλεονεκτήματα ή τις θετικές συνέπειές της, αν είναι δυνατό, αν είναι δυνατό, να ψηφιστεί σήμερα ο νόμος...

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αφήστε να τελειώσω, ρε παιδιά!

Αν είναι δυνατό, να ψηφιστεί ο νόμος, να παραμείνει αυτό το θέμα στην ημερήσια διάταξη της επιτροπής Οικονομικών και να επανέλθουμε, να συμπληρώσουμε ή να τροποποιήσουμε τον Οκτώβριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ συμφωνώ με τον κ. Χρίστου. απλώς θα το ενισχύσω διαδικαστικά αυτό το θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που ψηφίζουμε σήμερα είναι μέρος νομοσχεδίου το οποίο δεν είχε προλάβει να κατατεθεί έγκαιρα. κατατέθηκε σήμερα. Σε συνεννόηση με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, διαλέξαμε τα πιο επείγοντα και πιεστικά σημεία, που ζήτησε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και οι άλλοι αρμόδιοι, για να τα προωθήσουμε για ψήφιση. τα υπόλοιπα θα εξεταστούν σε ευθετότερο χρόνο. Αυτά τα χρειάζονται σήμερα για τις έρευνές τους, τα τρία-τέσσερα σημεία τα οποία είναι ομόφωνα. Η τροπολογία των συναδέλφων περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο που είναι το πρώτο που κατατέθηκε

σήμερα. Επομένως, είναι στην ημερήσια διάταξη και η επιτροπή μας είχε δεσμευτεί ότι όσα δε θα προωθηθούν με τη διαδικασία την επείγουσα, αυτή που κάναμε σήμερα, και θα παραμείνουν στο νομοσχέδιο, θα εξεταστούν κανονικά στην επιτροπή Οικονομικών και θα ψηφιστούν στην πρώτη συνεδρία, τον Οκτώβριο. Δεν είναι το μοναδικό θέμα που μένει σε εκκρεμότητα. υπάρχουν κι άλλα σημαντικά σημεία τα οποία θέλουν περισσότερη μελέτη.

Άρα εγώ, για να ενισχύσω αυτό που λέει ο κ. Χρίστου, πιστεύω ότι η επιτροπή μας δεν είπε ούτε ναι ούτε όχι. το 'χει κοντά της. Δεν είναι από αυτά που ζητά απαιτητικά η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ότι είναι επείγον να περάσουν τώρα, άρα μπορεί να μείνει ως τον Οκτώβριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς, αν δε θα υπήρχαν επιπτώσεις, ουδείς θα είχε ένσταση για την αναβολή. Αλλά διερωτώμαι -δεν είμαι επαίτων- αν με αυτό τον τρόπο δώσουμε ευκαιρία σε μερικούς να διαφύγουν οι ίδιοι, διότι δε θα γίνει πλήρης έλεγχος. Αν ήταν για μια βδομάδα, το αντιλαμβάνομαι. Αλλά εδώ πρόκειται περί μηνών και τους προειδοποιούμε ότι θα πάμε εκεί. Μήπως αυτό τους δίνει την ευχέρεια, εν τω μεταξύ, να πάρουν τα μέτρα που εκείνοι θέλουν να πάρουν, για να συγκαλύψουν καταστάσεις; Από αυτής της πλευράς εγώ το θεωρώ επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Ο τελευταίος, αντιλαμβάνομαι, είναι ο κ. Προδρόμου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επί της διαδικασίας. Επί της ουσίας;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ποιας διαδικασίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας, αντιλαμβάνομαι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο πρόεδρος της επιτροπής, ο συνάδελφος κ. Κυπριανού, ότι κατατέθηκε νομοσχέδιο... μάλλον, δεν πρόλαβε να κατατεθεί κανονικά το νομοσχέδιο που ετοίμασε η κυβέρνηση. Στο μεταξύ η επιτροπή Οικονομικών ετοιμάζει πρόταση νόμου όπου διαλαμβάνεται η άρση του τραπεζικού απορρήτου ειδικά για τις έρευνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Για να είναι ολοκληρωμένη αυτή η διευκόλυνση που γίνεται προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, να ασκεί τα καθήκοντά της όπως προβλέπει ο νόμος, θα έπρεπε να αίρεται και το επαγγελματικό απόρρητο, ιδιαίτερα σήμερα που στην επιτροπή Ελέγχου γνωρίζουμε και μας έχουν πει ότι κάνουν κάποιες συγκεκριμένες έρευνες. Δε μιλούμε αόριστα και γενικά. Όπως έχει πει και ο κ. Λυσσαρίδης προηγουμένως, μιλούμε πλέον για συγκεκριμένες έρευνες. Αν θέλουμε να διευκολύνουμε τη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, είναι κάτι το οποίο η ίδια η επιτροπή έχει ζητήσει, εμείς εισηγούμαστε κι έχουμε εισηγηθεί να αίρεται και το επαγγελματικό απόρρητο ειδικά και μόνο για σκοπούς ερευνών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Δε θα εισαγάγουμε νέα ήθη αντίθετα με το τι γενικά εφαρμόζεται. Εφόσον θα αρθεί το τραπεζικό απόρρητο, εμείς πιστεύουμε ότι δεν είναι κάτι το περισσότερο το να αρθεί και το επαγγελματικό απόρρητο. Γι' αυτό είναι που μπήκε η τροπολογία. Και να διευκρινίσω, τελειώνοντας, ότι η εισήγηση αυτή δεν έγινε μετά τις εργασίες της επιτροπής, έγινε στην επιτροπή Οικονομικών. Και, επειδή είχαμε ακούσει την άλλη πλευρά, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, είχαμε υπόψη μας το νομοσχέδιο που έφερνε η κυβέρνηση και θελήσαμε να το συμπληρώσουμε. Επειδή εκεί υπήρχαν

ενδοιασμοί, γι' αυτό κατατέθηκε τροπολογία, για την οποία, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε, πριν την ψήφιση, θα κάμω μια μικρή φραστική διόρθωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρόεδρε, πρώτα ένα θέμα διαδικαστικό. Για να είμαστε ειλικρινείς, εδώ είχε συμφωνηθεί ότι σήμερα, εκτός από τα εναρμονιστικά, θα ήταν μόνο η φορολογική μεταρρύθμιση. Εγώ είχα πει, ως πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών, στη σύσκεψη ότι είχε και η επιτροπή Εσωτερικών κατεπείγοντα θέματα, όπως είναι ο εκλογικός νόμος. Τελικά υπάρχουν μόνο θέματα της επιτροπής Οικονομικών και μπήκαν τα θέματα, ψηφίζονται τα θέματα και τώρα ζητείται πάνω στο επείγον άλλο επείγον που αφορά μια τροπολογία, την οποία ολόκληρη η κοινοβουλευτική ομάδα δεν την έχει συζητήσει!

Το δεύτερο μου σημείο. Νομικός δεν είμαι, αλλά εγώ θέλω να επισημάνω στη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα ότι, με όσο μυαλό διαθέτω, έχω την εντύπωση ότι περνούμε αυτή τη στιγμή με την τροπολογία μεγάλο μέρος από αυτά που ζητά ο εισαγγελέας μέσα από το δίκαιο της απόδειξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της τροπολογίας. Η τροπολογία, κατά την άποψή μου, εφόσον έχει κατατεθεί, ή αποσύρεται από τους εισηγητές της τροπολογίας ή ψηφίζεται, εγκρίνεται ή καταψηφίζεται.

Λοιπόν, τώρα θέλω να ρωτήσω επί θέματος αρχής.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ή αναβάλλεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή αναβάλλεται, εντάξει.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μαζί με τον προτεινόμενο νόμο, όχι η τροπολογία από μόνη της.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί μαζί με το νόμο;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Διότι όσα λέγονται ισχύουν και για το νόμο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό είναι μία τρίχα του νόμου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα ρωτήσω τότε, κύριε Δημητρίου, πόσοι τάσσονται υπέρ της αναβολής· έχει γίνει πρόταση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα είναι πρωτοφανές, με όλο το σέβας, να ξεκινήσουμε τη συζήτηση νόμου, νομοσχεδίου, προτάσεως νόμου και να απαγορεύσουμε σε συναδέλφους να υποβάλουν τροποποιήσεις. Θα είναι το πρώτο προηγούμενο που θα δημιουργηθεί και εγώ τουλάχιστο νομίζω ότι δεν πρέπει να είμαστε εκείνοι που θα κάνουμε αυτή την αρχή. Είναι λάθος αυτό το πράγμα. Ή αναβάλλεται ολόκληρη η νομοθεσία, αν θέλετε, εάν αισθάνεστε ότι δεν είμαστε έτοιμοι να τη συζητήσουμε, ή συζητείται ολόκληρη η

νομοθεσία με όποιες προτάσεις θα υποβάλουν οποιοιδήποτε συνάδελφοι. Νομίζω αυτή είναι η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Καταρχήν, αναβολή του συνόλου, κύριε Θεοδώρου, θέλω να με ακούσετε και εσείς, δεν μπορεί να γίνει, διότι ξεκίνησε συζήτηση. Ούτε και να ψηφίσουμε αναβολή, όπως... εγώ συμφωνώ με τον κ. Θεοδώρου ότι δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αναβολή της τροπολογίας. Όπως το έχει θέσει ο κ. Χρίστου, θα πρέπει να εκληφθεί από τους δύο εισηγητές ως έκκληση. Αν θέλουν να ανταποκριθούν σε αυτή την έκκληση, καλώς. Εάν όχι, η επιλογή του σώματος είναι να τοποθετηθεί στο να εγκρίνει ή να απορρίψει την τροπολογία. Εγκρίνοντας την τροπολογία, μπαίνει τώρα, απορρίπτοντάς την, τότε ίσως να εξυπηρετείται η άλλη πρόταση, να επανέλθει η τροπολογία τον Οκτώβρη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι και η δική μου αντίληψη επί της διαδικασίας. Νομίζω ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε στην τροπολογία. Εάν δεν αποσύρεται από τους συναδέλφους, να προχωρήσουμε στην έγκρισή ή την απόρριψη της τροπολογίας.

Λοιπόν, έχω την άποψη...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια μικρή διόρθωση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, ας προχωρήσουμε σε τούτο, διότι βλέπω άλλο χέρι κοινοβουλευτικού εκπροσώπου. Θα μιλήσουμε, κύριοι, θα μιλήσουμε! Απλώς να μου επιτρέψετε να προχωρήσω τη διαδικασία. Όταν βλέπω όμως χέρια υψωμένα, αντιλαμβάνεστε ότι δεν

μπορώ να κόψω και να ράψω. Δε θέλω, μπορώ, αλλά δε θέλω!

Λοιπόν, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, επειδή θέλουμε να συμβάλουμε θετικά και δημιουργικά σε αυτό το θέμα που είναι ενώπιόν μας, ζητούμε είτε να μας παραχωρηθούν πέντε λεπτά, για να ανταλλάξουμε απόψεις ως κοινοβουλευτική ομάδα ή να μείνει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας, για να μπορέσουμε στο μεταξύ να έχουμε μια συνεννόηση μεταξύ μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως η εισήγηση αυτή δεν μπορεί να απορριφθεί κατ' ουδένα τρόπο, αλλά απλά για λόγους πρακτικών και για λόγους μελλοντικών εξελίξεων, όταν κατατεθεί μια εισήγηση, η εισήγηση είναι πλέον στην ημερήσια διάταξη. Κι αν ακόμα οι εισηγητές θα ήθελαν να την αποσύρουν, δε δικαιούνται, διότι μπορεί να θέλω να την υιοθετήσω εγώ. Απλώς για λόγους διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχει κατανόηση, ώστε να τελειώσουμε σε αυτή τη σύνοδο με αυτό το θέμα; Να πάμε προς το τέλος, για να δώσουμε τη δυνατότητα στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ να διαβουλευτεί και με την ελπίδα ότι δε θα ξαναγίνει κάτι τέτοιο;

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002». Πρόταση νόμου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Είναι επί της διαδικασίας; Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, θα ζητήσουμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, μάλιστα. Εντάξει. Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είχαμε πει να συζητήσουμε στην ολομέλεια, γιατί δεν είχαμε καταφέρει να μελετήσουμε σε βάθος το θέμα. Εξετάζουμε κάποια θέματα. Πρώτον, κατά πόσο εταιρείες έχουν υποβάλει... δίνω το αιτιολογικό, γιατί ζητούμε αναβολή, αν μου επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πόσες εταιρείες έχουν υποβάλει αίτηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε, συγγνώμη, το πρωί ότι έχετε μέχρι τέσσερα λεπτά, για να αιτιολογήσετε την αίτησή σας και...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τέσσερα λεπτά μιλώ για το Κυπριακό εγώ, κύριε Πρόεδρε. Ένα λεπτό αρκεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερα λεπτά λύεις το δηλαδή!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι. Εκείνο να το λύσετε εσείς!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Πόσες εταιρείες υπέβαλαν αίτηση για εισδοχή στο ΧΑΚ και δεν έχουν εισαχθεί και είναι δική τους η ευθύνη; Είναι μια έρευνα που κάνουμε και δεν έχουμε καταλήξει

ακόμα, δεν έχουμε πάρει ακόμα τις πληροφορίες. Πόσες εταιρείες δεν πληρούν τα κριτήρια; Και θέλουμε και ένα χρονοδιάγραμμα των μελλοντικών εισδοχών. Δηλαδή ποια είναι η πολιτική της Κεφαλαιαγοράς. Όλα αυτά μας υποχρεώνουν να ζητήσουμε αναβολή, για να μελετήσουμε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Υπάρχει συναίνεση;

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δε θα χρειαζόταν να βάλω στοίχημα ότι αυτή θα ήταν η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί από την αρχή, όχι σε βάθος δε θέλαμε να συζητήσουμε, σε ένα βαθύ πηγάδι να θάψουμε αυτή την πρόταση νόμου για ευνόητους λόγους! Και είχα προειδοποιήσει στη σύσκεψη αρχηγών ότι τέτοια υποτιθέμενα τεχνάσματα δεν είχαν την ώρα τους σε μια σοβαρή προσπάθεια η Βουλή να στείλει επιτέλους ένα μήνυμα, ότι εκτός από δάκρυα, ευχολόγια, έχουμε κοινωνική ευαισθησία να αντιμετωπίσουμε κάποια πράγματα μέσα στα πλαίσια της νομοθετικής εξουσίας και της εντολής των καθηκόντων των δικών μας, αλλά παράλληλα να εξετάζουμε σε ποιο βαθμό υπεύθυνα και σοβαρά μπορούμε κάποια θέματα να τα υποστηρίξουμε!

Ίσως είναι η πρώτη φορά που έγινε και σε βάθος και σε πλάτος και σε ύψος και σε συνεργασία με ολόκληρη τη Νομική Υπηρεσία, όταν κάποιοι από την ίδια πλευρά, δυστυχώς, βιάστηκαν να μεθοδεύσουν αναβολή πριν ενάμιση με δύο μήνες που συζητείτο αυτή η υπόθεση ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών, με την περιχαρή θέση ότι διατυπώθηκαν ότι υπάρχουν κάποια νομικά, τάχα, προβλήματα, για να διαφυστούν από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα, το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Και πρέπει να σας πω ότι πάρα πολλές μέρες και ώρες έχουν δαπανηθεί, ώστε να αντιμετωπίσουμε, όσο ήταν πρακτικά δυνατό, υπεύθυνα και σοβαρά με τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα και τη Νομική

Υπηρεσία τα διάφορα προβλήματα, για να είμαστε σωστοί στην αντίκριση τούτου του θέματος για ψήφιση.

Πρέπει να πω ότι γνωρίζουν ότι υπάρχει πρόθεση πολλές εταιρείες κάτω από την πίεση, και κυρίως τώρα της υποχρέωσης επιστροφής, μεθοδευμένα, με χίλιους πλέον τρόπους, ανερυθρίαστα γίνονται προσπάθειες, ώστε να εισαχθούν, για να μην αντιμετωπίσουν αυτό το ενδεχόμενο. Γι' αυτό, η καλύτερη συνταγή ασφαλώς δεν ήταν η καταψήφιση, ήταν η αναβολή, ώστε να μην έχει νόημα η ψήφιση αυτής της πρότασης. Διότι, αν εισαχθούν εταιρείες, δε θα υπάρχει η δυνατότητα να αποδοθεί δικαιοσύνη και να επιστραφούν τα χρήματα, αφού πέρασε κάθε εύλογο χρονικό διάστημα, όπως λέει και το προοίμιο της πρότασης νόμου, όπως και ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας δημόσια έχει υποστηρίξει. Δε νομίζω ότι είναι η περίπτωση που θα μπορούσαμε να δείξουμε κατανόηση για δήθεν αναβολή, γιατί πιστεύω αυτό θα ήταν συνενοχή δική μας και θα χρειαζόταν πόρισμα πλέον για τη Βουλή, αν έχει πράξει το καθήκον της μπροστά σε τέτοια ξεκάθαρα θέματα, τα οποία έχουμε ενώπιόν μας, για να εκπληρώσουμε το καθήκον μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι γιατί μας έχει αποδώσει σκοπιμότητες ο κ. Κλεάνθους για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Για το θέμα του χρηματιστηρίου κάποιοι εξ ημών έχουν αποδείξει πόσο νοιάζονται, έμπρακτα, για τους επενδυτές και πόσους αγώνες σκληρούς και πεισματώδεις έχουν κάνει για την προστασία των συμφερόντων τους. Άρα είναι τουλάχιστο λυπηρό να μας αποδίδονται ευτελή κίνητρα και ότι εμείς θέλουμε αυτή η πρόταση να ενταφιάσει τα συμφέροντα των επενδυτών με την αναβολή. Έχουμε

σοβαρότατους προβληματισμούς γύρω από την αποτελεσματικότητα της πρότασης αυτής, έχουμε σοβαρότατους προβληματισμούς που δεν είχαμε το χρόνο να τους δούμε στο μεσοδιάστημα που μεσολάβησε, κάναμε προσπάθειες, κάναμε συνεδρίες και εξετάσαμε το θέμα και δεν μπορέσαμε να ολοκληρώσουμε αυτή τη δουλειά που είναι πάρα πολύ σοβαρή.

Τώρα, αποδίδοντας σ' εμάς σκοπιμότητες γι' αυτό το πράγμα, είναι μια πολύ βαριά κατηγορία, που δε θέλω να την επιστρέψω ούτε θέλω να δημιουργήσω αρνητικό κλίμα για ένα τόσο σοβαρό θέμα, αλλά θέλω να διαβεβαιώσω το σώμα ότι εμείς δεν έχουμε καμία απολύτως σκοπιμότητα ζητώντας αυτή την αναβολή. Μόνη και μοναδική μας έγνοια είναι να υπάρξει ένας νόμος που να είναι όντως αποτελεσματικός, να επιτυγχάνει τους στόχους που θέλει να επιτύχει, γιατί σαν θέμα αρχής τασσόμεθα υπέρ της πρότασης αυτής και υποστηρίζουμε ένθερμα την αρχή. Όμως βλέπουμε ότι, με τον τρόπο που έχει γίνει η επεξεργασία αυτής της πρότασης, υπάρχουν πολλά αναπάντητα ερωτήματα. Αν θέλετε, μπορώ να επεκταθώ και στα αναπάντητα ερωτήματα, αλλά δεν είναι του παρόντος, διότι συζητούμε θέμα διαδικασίας.

Είμαι βέβαιος ότι ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας και άλλοι λειτουργοί της Νομικής Υπηρεσίας έχουν αφιερώσει πολλές ώρες εργασίας σ' αυτή την πρόταση νόμου και τους ευχαριστούμε γι' αυτό. Όμως εγώ θέτω απλώς ένα ερώτημα που εμάς μας προβλημάτισε τα μέγιστα. Ας υποθέσουμε ότι υπάρχει μια εταιρεία η οποία είναι καθόλα σωστή στις διαδικασίες που ακολούθησε και παρά το γεγονός ότι και οι άνθρωποι που την αποτελούν, οι διοικητικοί σύμβουλοι, δεν είναι απατεώνες, όπως μπορεί να είναι κάποιοι άλλων εταιρειών, και αυτών των ανθρώπων, χωρίς να φταίνε σε τίποτε, δεν μπόρεσε να εξεταστεί εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, όπως έπρεπε, η αίτησή τους από το χρηματιστήριο, διότι ο νόμος λέει ότι εντός δύο μηνών το χρηματιστήριο εξετάζει την αίτηση και την απορρίπτει ή την

εγκρίνει. Αν λοιπόν η αίτησή τους δεν εγκρίθηκε, χωρίς να φταίουν οι ίδιοι σε οτιδήποτε, γιατί αυτούς τους ανθρώπους να τους βάλουμε στην ίδια μοίρα με τους άλλους;

Γι' αυτά τα ερωτήματα, τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, εμείς ζητούμε την αναβολή, για να μπορέσουμε να συμβάλουμε ουσιαστικά σε αυτή τη δουλειά. Αν το σώμα δεν την εγκρίνει, θα τοποθετηθούμε επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Κλεάνθους. Παρακαλώ, πάρα πολύ σύντομα, διότι...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε,

Επειδή δε θέλω να διακινδυνεύσω κι εγώ να μπούμε σε θέματα πραγματικά ουσίας, απλά λέω και ξανατονίζω: Προβληματισμοί μπορεί να υπάρχουν και είναι σεβαστοί. Όταν όμως ξεκάθαρα υπάρχει η θέση, αποδεδειγμένα, ότι αν δεν ψηφιστεί τώρα ο νόμος, δεν έχει νόημα μετά ούτε καν να θεωρηθούμε ότι απαλλασσόμαστε της ευθύνης για το τι θα ακολουθήσει... Αυτός ο νόμος είναι μόνο για την επιστροφή γι' αυτούς που έχουν κάμει τόσο χρονικό διάστημα, χωρίς να εισάξουν τους τίτλους στο χρηματιστήριο. Όταν τον Αύγουστο θα έχει συμβεί, ποιος είναι που θα αναλάβει την ευθύνη και θα μπορεί να θεωρηθούμε καταγέλαστοι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ένα δευτερόλεπτο μόνο, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Ξέρεις ότι τηρώ τις υποσχέσεις μου.

Από τον Αύγουστο μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου, με τον τρόπο που λειτουργεί τον Αύγουστο η δημόσια υπηρεσία στην Κύπρο, μάξιμουμ να μπουν τρεις, άτε, να σπάσει η πέτρα, τέσσερις εταιρείες από τις εκατόν πενήντα· εκτός αν εξειδικεύουμε σε αυτές τις

τέσσερις εταιρείες το πρόβλημα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, θεωρώ, κύριε συνάδελφε, ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Οι δύο πλευρές έχουν δώσει τα επιχειρήματά τους· η μια, γιατί πρέπει να παραμείνει, και η άλλη, γιατί πρέπει να αναβληθεί. Θα ερωτήσω το σώμα πόσοι τάσσονται υπέρ της αναβολής του θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται το αίτημα και προχωρούμε στη συζήτηση. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους, εκπροσωπώντας τον Τάσσο Παπαδόπουλο

Σταύρος Ευαγόρου

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μαρία Κυριακού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιουνίου και στις 3 και 8 Ιουλίου 2002. Στο στάδιο μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου του ΧΑΚ, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του ΣΥΔΕΚ και του ΠΑΣΕΧΑ.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Νίκο Κλεάνθους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, είναι η θέσπιση ειδικής νομοθεσίας που θα προνοεί και θα ρυθμίζει τον τρόπο επιστροφής χρημάτων που καταβλήθηκαν από επενδυτές για την εξασφάλιση τίτλων εταιρειών που δεν έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, για λόγους πρώτιστα φυσικής δικαιοσύνης σε σχέση με πρόσωπα που κατέβαλαν σε εταιρείες χρηματικά ποσά ή άλλα ανταλλάγματα με την προοπτική ή και με παραστάσεις εισαγωγής τίτλων τους στο ΧΑΚ. Οι επενδυτές που κατέβαλαν σε εταιρείες τέτοια χρηματικά ποσά δεν είναι σε θέση να τα εκμεταλλευτούν, ενώ συνάμα έχει παρέλθει κάθε εύλογο χρονικό διάστημα για την έγκριση εισαγωγής των τίτλων των εταιρειών αυτών στο ΧΑΚ.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κατέθεσε στην επιτροπή τις γραπτές θέσεις του σε σχέση με τους σκοπούς της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ενώ σε μεταγενέστερο στάδιο ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας τάχθηκε υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, έτσι που να δημιουργηθεί το αναγκαίο νομικό υπόβαθρο για εκείνους τους επενδυτές που το επιθυμούν να ζητήσουν την επιστροφή των χρηματικών ποσών που κατέβαλαν κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Περαιτέρω και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου του ΧΑΚ, ποσό συνολικού ύψους £108.000.000 αντλήθηκε από 14 εταιρείες πριν από τις 7 Απριλίου 2000 (ο αριθμός των εταιρειών αυτών ανέρχεται σε 15, μία όμως εταιρεία έχει αποσύρει την αίτησή της). Επιπρόσθετα ποσό συνολικού ύψους £140.000.000 αντλήθηκε από τις υπόλοιπες εταιρείες, των οποίων η αίτηση για εισαγωγή τίτλων στο ΧΑΚ επίσης εκκρεμεί μετά από τις 7 Απριλίου 2000. Αναφέρθηκε επίσης ότι το Συμβούλιο του ΧΑΚ έχει ήδη εγκρίνει έξι αιτήσεις, οι οποίες έχουν αποσταλεί από το ΧΑΚ στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την αναγκαία διά νόμου τελική έγκριση ή απόρριψη.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου του ΧΑΚ για εταιρείες που άντλησαν τα κεφάλαιά τους πριν από τις 7 Απριλίου 2002, καθώς επίσης για εταιρείες που αφορούν τοποθετήσεις ήδη εκδομένων τίτλων στο ΧΑΚ και που συνολικά ανέρχονται σε 19, καθορίστηκε ότι η διεκπεραίωση της εξέτασης των αιτήσεων των εταιρειών αυτών θα ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Αυγούστου του 2002.

Η επιτροπή υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου προχώρησε με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας σε επαναδιατύπωση του αρχικού κειμένου της, έτσι που να καλυφθούν όλες οι πιθανές περιπτώσεις, οι οποίες γεννούν σε επενδυτές το δικαίωμα επιστροφής των χρημάτων

που κατέβαλαν με την προοπτική απόκτησης τίτλων εισηγμένων στο ΧΑΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, κατά πλειοψηφία των μελών της-βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Επιστροφής Χρημάτων σε Επενδυτές Νόμος του 2002».

Τα μέλη της επιτροπής-βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Άριστος Χρυσοστόμου

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Νίκο Κλεάνθους, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση διαδικασίας για την επιστροφή χρηματικών ποσών ή ανταλλαγμάτων που εισπράχθηκαν από εταιρείες με την προοπτική ή με παραστάσεις εισαγωγής τίτλων τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου,

οι οποίοι όμως δεν έχουν ακόμη εισαχθεί σ' αυτό.

Η ανάγκη επανεξέτασης της πιο πάνω πρότασης νόμου, για την οποία η επιτροπή είχε υποβάλει ομόφωνη έκθεσή της προς την ολομέλεια του σώματος, με εισήγησή της για ψήφισή της σε νόμο, προέκυψε ύστερα από την έκδοση, στις 9 Ιουλίου 2002, της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις ποινικές εφέσεις, με αρ. 7279 και 7280, της εταιρείας Lapertas Fisheries Ltd και του Πανίκου Γεωργίου Λαπέρτα εναντίον της αστυνομίας. Όπως είναι γνωστό, το εφετείο έκρινε την απόφαση του πρωτόδικου δικαστηρίου με βάση την οποία ο Νόμος 42(Ι) του 2000, ο οποίος καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις επιστροφής χρημάτων σε επενδυτές, θεωρήθηκε ότι περιορίζει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του “συμβάλλεσθαι ελευθέρως”, λανθασμένη. Αντίθετα, η εν λόγω απόφαση του εφετείου κρίνει ότι το άρθρο 3(1) του Νόμου 42(Ι) του 2000 είναι αντισυνταγματικό, γιατί παραβιάζει τα άρθρα 25 και 26 του συντάγματος, που προβλέπουν ότι έκαστος έχει το δικαίωμα να ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα και να συμβάλλεται ελεύθερα. Ως εκ τούτου, η απόφαση προβλέπει ότι το διάταγμα επιστροφής των εισπραχθέντων χρημάτων στους παραπονομένους παραμερίζεται και δεν μπορεί να ισχύσει, διότι βασίζεται σε αντισυνταγματικές διατάξεις.

Συναφώς, η ίδια απόφαση αναφέρει ότι οι παραπονούμενοι επενδυτές έχουν συμβληθεί ελευθέρως και οικειοθελώς με τους εφeseίοντες, δηλαδή με τις εταιρείες, και ότι εν πάση περιπτώσει η κυπριακή έννομη τάξη περιέχει πρόνοιες προστατευτικές των δικαιωμάτων των επενδυτών, οι οποίοι, σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τους, που πηγάζουν από τις σχέσεις που δημιουργούν, μπορούν να προστρέξουν στις θεραπείες που προσφέρονται από το αστικό δίκαιο.

Επανεξετάζοντας την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η επιτροπή άκουσε τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος δήλωσε στην επιτροπή ότι κρίνει ότι δεν υφίσταται ουσιαστικά κανένα κώλυμα για τη Βουλή να προχωρήσει σε

ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο. Σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα, η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου αφορά τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης, ενώ η υπό συζήτηση πρόταση νόμου είναι γενικότερη. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι η ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου δικαιολογείται για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Υπό το φως των νέων στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της στα πλαίσια της επανεξέτασης του θέματος, η επιτροπή προχώρησε σε επαναδιατύπωση του κειμένου της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, έτσι που να διασφαλιστούν περαιτέρω τα συμφέροντα των επενδυτών και να καλυφθούν οποιαδήποτε κενά ή και να λυθούν άλλα προβλήματα που είχαν στο μεταξύ εντοπιστεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, με τον τίτλο «Ο περί Επιστροφής Χρημάτων σε Επενδυτές Νόμος του 2002».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για να μιλήσω επί της αρχής. Είναι μια τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Στο άρθρο 7 της πρότασης νόμου, στο εδάφιο (ε), που αναφέρεται στο ποιοι δεν έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν επιστροφή χρηματικών ποσών, αναφέρονται οι μέτοχοι οι οποίοι κατέχουν πέραν του 1% του μετοχικού κεφαλαίου του εκδότη.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Πράγματι, δεν την μελετήσατε σε βάθος, ούτε καν τη διαβάσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κλεάνθους, παρακαλώ πάρα πολύ. Δημιουργούμε ένταση εκ του μη όντος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πείτε στον κ. Προδρόμου ότι έχει τροποποιηθεί αυτό το πράγμα και δε χρειάζεται να του πείτε τα υπόλοιπα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Και δύο τοις χιλίοις να είναι, η τροπολογία έχει ως εξής: Δε μας εξυπηρετεί το ποσοστό, διότι εδώ αναφερόμαστε σε εταιρείες που η μια έχει κεφάλαιο £105 εκατομμύρια και η άλλη έχει κάτω από το εκατομμύριο. Τα ποσοστά δημιουργούν ανισότητες. Αν μας ενδιαφέρει όντως να πρόκειται για μικροεπενδυτές -και νομίζω αυτός είναι ο σκοπός μας- που θα τύχουν αυτού του ευεργετήματος, να πάρουν τα λεφτά τους πίσω, θα πρέπει να προστεθεί: «ή κεφάλαιο του οποίου η αξία πρόσκτησης υπερβαίνει το ποσό των £20.000». Οποιοδήποτε από τα δύο ποσά είναι μικρότερο. Δηλαδή μπορεί να είναι το δύο τοις χιλίοις ή £20.000, διότι θεωρώ ότι τα μεγαλύτερα ποσά δεν είναι ακριβώς για μικροεπενδυτές που θέλουν τέτοια εξαιρετική προστασία. Και έτσι θα γίνει πιο συγκεκριμένος ο στόχος αυτής της νομοθεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως. Έχει καταγραφεί η τροπολογία την οποία θέτει ο συνάδελφος και στην ώρα της θα τη χειριστούμε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καταρχάς νομίζω ότι πρέπει να συγχαρώ το συνάδελφο τον κ. Κλεάνθους, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία υποβολής αυτής της πρότασης, που εμείς βλέπουμε και αντιμετωπίζουμε ως μια θετική κίνηση, για να αντιμετωπιστούν οι όποιες συνέπειες και επιπτώσεις από τον τρόπο που λειτούργησε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Θα πρέπει επίσης, πέρα από αυτόν το δημόσιο έπαινο προς τον κ. Κλεάνθους, να λεχθεί ότι έχουμε γίνει δέκτες -προσωπικά τουλάχιστον εγώ- διαφόρων απόψεων και παρατηρήσεων που μας υποβλήθηκαν από πολίτες αυτής της Δημοκρατίας, που είτε είναι εμπλεγμένοι, με άμεσο συμφέρον, σε αυτή την ιστορία της πρότασης νόμου, είτε είναι άνθρωποι ακαδημαϊκοί, που δεν έχουν οποιαδήποτε ανάμειξη ή συμφέρον, είτε ακόμα είναι τεχνοκράτες της κυβέρνησης, που γνωρίζουν περισσότερα πράγματα από όσα γνωρίζουμε εμείς, όπως είναι φυσικό, και οι οποίοι μας έθεσαν επί τάπητος ορισμένα προβλήματα. Αυτά, όσο το δυνατό πιο σύντομα, θα τα αναλύσω τώρα, για να καταλήξω στη συγκεκριμένη εισήγηση.

Το πρώτο είναι ότι η ρευστότητα, πιθανότατα, -και με κάποια στοιχεία που μας έχουν δοθεί- πολλών από τις εταιρείες οι οποίες επηρεάζονται από τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου είναι βέβαιο ότι δεν είναι επαρκής για την αντιμετώπιση και για την

κάλυψη των υποχρεώσεων οι οποίες πιθανό να προκύψουν από την έγκριση της παρούσης νομοθεσίας.

Νομίζω ότι δε χρειάζεται να λεχθεί ότι εταιρείες, για παράδειγμα επενδυτικές ή άλλης μορφής εταιρείες, οι οποίες έχουν αντλήσει κεφάλαια δεκάδων εκατομμυρίων λιρών έχουν επενδύσει με το σωστό ή με το λανθασμένο τρόπο -με ή χωρίς εισαγωγικά- το μεγαλύτερο μέρος αυτών των κεφαλαίων και διαθέτουν μια ρευστότητα η οποία ανταποκρίνεται αυτή τη στιγμή ίσως στο ένα τέταρτο ή στο ένα τρίτο ή και πιο κάτω ακόμα. Ενδέχεται σε αυτές τις περιπτώσεις, αν η υποβολή αιτήσεων είναι μεγάλη και υπερβεί το νούμερο που αποτελεί κατά κάποιο τρόπο το συνολικό ποσό του διαθέσιμου κεφαλαίου σε ρευστό, οι εταιρείες αυτές να υποχρεωθούν να χρεωκοπήσουν. Και αυτό μου επισημάνθηκε ως ένα πολύ σοβαρό ενδεχόμενο. Οπότε σε αυτή την περίπτωση, επενδυτής ο οποίος, για παράδειγμα, έχει επενδύσει £60.000, με τη χρεωκοπία της εταιρείας, δε θα εισπράξει τίποτε. Αφήστε που οι επιπτώσεις για την οικονομία του τόπου, αν αυτό συμβαίνει με πολλές εταιρείες, -και έτσι μου ελέχθη- θα είναι δραματικές. Αυτό είναι ένα δεδομένο.

Βεβαίως υπάρχουν και εταιρείες οι οποίες έχουν διατηρήσει όλο το ρευστό. Υπάρχει εταιρεία -δεν είναι ανάγκη να αναφέρω το όνομά της- η οποία εργάζεται στον ανασφαλιστικό τομέα και διατηρεί £29 εκατομ. κεφάλαιο. Βεβαίως το διατηρεί, διότι αυτή είναι η φύση της εργασίας που κάμνει. Είναι ανασφαλιστική και μάλιστα έχει προσελκύσει και άλλα κεφάλαια και βρίσκεται σήμερα περίπου στα πενήντα με εξήντα εκατομμύρια λίρες. Και αυτή η εταιρεία ή αυτής της μορφής οι εταιρείες, αν αντιμετωπίσουν αυξημένη ζήτηση ή μαζική ζήτηση των λεφτών τους, βεβαίως δε θα εξαντληθούν τα αποθεματικά τους, αλλά θα μειωθεί η αξιοπιστία τους, ο ρόλος τους και οι εργασίες οι οποίες διεξάγονται από αυτές τις εταιρείες. Αυτή είναι η μια όψη.

Υπάρχει βεβαίως το ζητούμενο, που είναι και το ζητούμενο της πρότασης νόμου

του κ. Κλεάνθους. Θέλουμε να δώσουμε το δικαίωμα στους μικροεπενδυτές να πάρουν τα χρήματά τους πίσω, αν θέλουν. Θέλουμε να κατοχυρώσουμε τον μικροεπενδυτή. Και εδώ έρχομαι στην πρόταση που έχει υποβάλει ο συνάδελφος Πρόδρομος Προδρόμου. Νομίζω ότι αν καθορίσουμε τι είναι “μικροεπενδυτής”, ίσως αυτό να αποτελέσει τη λύση του συγκεκριμένου προβλήματος. Διότι δε νομίζω ότι είναι καθήκον μας εμάς να προσπαθήσουμε να κατοχυρώσουμε επενδυτές οι οποίοι έχουν επενδύσει πάρα πολλά λεφτά. Έχουν παίξει κουμάρι. Από εκεί και πέρα είναι θέμα δικό τους. Αλλά τον μικροεπενδυτή, ο οποίος αποδεδειγμένα έχει παρασυρθεί σε αυτό το παιχνίδι, χωρίς να διαθέτει ούτε γνώσεις ούτε τίποτε, κι εγώ πιστεύω ότι πρέπει να τον διασφαλίσουμε.

Η πρόταση του κ. Κλεάνθους μιλά για επενδυτές οι οποίοι έχουν επενδύσει κάτω του δύο τοις χιλίσις. Αν κάμει κανείς έναν πολλαπλασιασμό διαφόρων ποσών που θα θεωρηθούν ότι είναι κεφάλαια εταιρειών, θα δει ότι το δύο τοις χιλίσις μπορεί να είναι και πάρα πολύ μεγάλο. Δηλαδή μιλάμε για περιπτώσεις που μια εταιρεία των £100 εκατομ.-και υπάρχουν εταιρείες των £100 εκατομ.- θεωρεί ως δικαιούχο για επιστροφή χρημάτων επενδυτή που έχει επενδύσει £200.000. Συγγνώμη, £200.000 είναι πολλά λεφτά. Όποιος επένδυσε £200.000, ήθελε να κερδίσει πολύ περισσότερο εν μια νυκτί. Αυτό είναι υπόθεση κουμαριού και τα είχε τα λεφτά σε αυτή την ποσότητα τη μεγάλη. Είναι κουμάρι. Αλλά δεν μπορώ να πω το ίδιο για ένα μικροεπενδυτή, ο οποίος έχει επενδύσει πέντε, δέκα, δεκαπέντε χιλιάδες λίρες και περισσότερο ίσως ακόμη.

Από κάποιους ενδιαφερόμενους μου υποβλήθηκαν δύο προτάσεις. Τη μια την απέρριψα ασυζητητί. Ότι πρέπει να περάσουν όλες αυτές οι εταιρείες από πιστοποίηση ελεγκτικών οίκων. Και απάντησα: «Ευχαριστώ, δε θα πάρουμε. Έχουμε γνώση τι σημαίνει πιστοποίηση ελεγκτικών οίκων και δε συζητούμε αυτό το ενδεχόμενο». Η άλλη ήταν η πρόταση να θεωρήσουμε το αφορολόγητο ως το ποσό εκείνο που χαρακτηρίζει

το μικροεπενδυτή. Δηλαδή εννιά, δέκα χιλιάδες λίρες. Δε δέχομαι το ποσό, αλλά νομίζω ότι ένα ποσό γύρω στις £20.000 δε θα ήταν κακή πρόταση και θα ήταν ένα ποσό το ίδιο για όλους. Δεν είναι μικροεπενδυτής αυτός που επένδυσε £200.000. Είναι μικροεπενδυτής όμως αυτός που επένδυσε μέχρι £20.000, είτε τις επένδυσε στην εταιρεία των £100 εκατομ. είτε τις επένδυσε στην εταιρεία των είκοσι ή των δέκα εκατομμυρίων λιρών. Νομίζω ότι, ναι, πρέπει όντως να προβληματιστούμε και να αποφασίσουμε το ποσό. Το ποσό είναι εκείνο το οποίο θα διευκολύνει την κατάσταση, θα κατοχυρώσει πλήρως το μικροεπενδυτή και δε θα θέσει σε κίνδυνο εταιρείες, μερικές από τις οποίες είναι καλές, λειτουργούν, έχουν αποτελέσματα. Δε θα θέσει επίσης σε κίνδυνο και γενικότερα ίσως την οικονομία, αν το φαινόμενο της χρεωκοπίας -που το αναμένω, σε περίπτωση που θα είναι γενική η εφαρμογή της νομοθεσίας- θα οδηγήσει τελικά και την οικονομία σε κραχ ή σε χρεωκοπία. Νομίζω λοιπόν ότι πρέπει να συζητήσουμε την πρόταση συγκεκριμένου χρηματικού ύψους και νομίζω ότι £20.000 είναι αρκετά σωστό ποσό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού μπω στο θέμα της ουσίας, ακούγοντας τον κ. Θεοδώρου να μιλά, θα έλεγα ότι πείθομαι περισσότερο ότι η αναβολή εχρηαιζόταν. Διότι είναι μία πρόταση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έγινε, κυρία συνάδελφε.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ναι, αλλά τώρα εγείρεται μία συγκεκριμένη πρόταση, η οποία μας κάμνει πραγματικά να αλλάξουμε άποψη πάνω στο όλο θέμα, εάν γίνει δεκτή αυτή. Αυτά όμως πρέπει να τα μελετήσουμε, διότι και στο παρελθόν, όσον αφορά το χρηματιστήριο, έγιναν πάμπολλες προτάσεις, οι πλείστες των οποίων έκαμναν ζημιά παρά ωφελούσαν. Παρά να βιαστούμε να κάμουμε κάτι το οποίο θα είναι βεβιασμένο, εγώ πιστεύω ότι να μια καλή πρόταση, η οποία πρέπει να μελετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι πάρα πολύ. Η Βουλή αυτή πρέπει να λειτουργήσει ως σώμα με κανονισμούς και συνταγματικά. Το πουλί επέτασε, που λέμε, ή από 'φαν έφαν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έτσι είναι. Θα προχωρήσουμε και εν τη σοφία της η Βουλή τελικά θα πάρει την τελική της απόφαση.

Ο κ. Ευαγόρου, παρακαλώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και την ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς! Πάντοτε είναι και την ευθύνη, κύριε Κωνσταντίνου. Ο καθένας για ό,τι κάμνει παίρνει και την ευθύνη.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, το ΑΚΕΛ, ως θέμα αρχής, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης, γιατί θεωρεί σίγουρα αναγκαίο το νομικό πλαίσιο, για να μπορέσουν χιλιάδες μικροεπενδυτές να διεκδικήσουν τα χρήματα τα οποία είχαν επενδύσει κάτω από εντελώς διαφορετικές συνθήκες και μέσα

σ' ένα εντελώς διαφορετικό κλίμα. Και, δεδομένου του γεγονότος ότι οι πλείστες των εταιρειών αυτών δεν κατόρθωσαν να εισέλθουν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, τα χρήματα αυτά ουσιαστικά βρίσκονται σε "ομηρία" και θα πρέπει να επιστραφούν μαζί με το νενομισμένο τόκο. Αυτή είναι η θέση μας.

Όμως στόχος δικός μας σίγουρα δεν είναι και ούτε επιθυμούμε, μέσω της όποιας νομοθεσίας ή αυτής της νομοθεσίας, να τιμωρηθούν εκείνοι οι οποίοι εσυμπεριφέρθησαν σωστά και με βάση τη νομοθεσία ούτε στόχος είναι ή ήταν να οδηγηθούν οι όποιοι οργανισμοί οι οποίοι επένδυσαν τα χρήματα σωστά σε εκποίηση ή χρεοκοπία μέσα από τις πρόνοιες του όποιου νόμου. Είναι γι' αυτό το λόγο που μέσα στα πλαίσια της λειτουργίας της επιτροπής Οικονομικών, με πάρα πολλές εισηγήσεις που αφορούσαν πραγματικά στο να εξυπηρετήσουν το στόχο του νομοθετήματος, της πρότασης νόμου, δηλαδή να ευνοηθούν ακριβώς αυτοί οι επενδυτές, οι μικροεπενδυτές, είναι που εισηγηθήκαμε να αποκλειστούν οι χρηματιστές, επιστροφή χρημάτων σε χρηματιστές, χρηματιστηριακά γραφεία, νομικά πρόσωπα τα οποία επένδυσαν, ανάδοχοι, ιδρυτικά μέλη του εκδότη, όπως επίσης και ευρύτερα οι επενδυτικές εταιρείες. Οι επενδυτικές εταιρείες, τα νομικά πρόσωπα και όλοι αυτοί, πιστεύω, συνειδητοποιούσαν τι έπρατταν και επένδυσαν προσδοκώντας σε συγκεκριμένη απόδοση ή σε κέρδος. Εκείνοι οι οποίοι πιθανό να επαρασύρθησαν -και επαρασύρθησαν- είναι σίγουρα οι μικροεπενδυτές. Κατά συνέπεια, έπρεπε να αναζητήσουμε μέσα στα πλαίσια της λειτουργίας της επιτροπής κάποιες ισορροπίες, τις οποίες ισορροπίες πιστεύω ότι έχουμε επιτύχει.

Βλέποντας όμως την τροπολογία η οποία υπάρχει ενώπιόν μας, εμείς θα καταθέσουμε προφορικά τροπολογία όσον αφορά το θέμα αυτό, ούτως ώστε το δύο τοις χιλίοις να παραμείνει, αλλά να υπάρξει ένα διαζευκτικό "ή", να επιλέγει ο επενδυτής, αν το ποσό σε μεγάλες εταιρείες είναι μεγαλύτερο, να πάρει το δύο τοις χιλίοις. Αλλά οι

£20.000, πιστεύω υπάρχουν μικροεπενδυτές οι οποίοι μπορεί να είχαν και £25.000 και £30.000 και £40.000, γιατί κάποιοι από αυτούς, δε λέω σωστά ή όχι, παρασύρθηκαν, έβαλαν το εφάπαξ ποσό που εισέπραξαν με την αποχώρησή τους από την εργασία, την αφυπηρέτησή τους, αυτό το ποσό να γίνει 40.000 αντί 20.000, όπως έχει προταθεί. Με αυτό, τα υπόλοιπα σημεία της πρότασης νόμου μάς βρίσκουν σύμφωνους και θα ταχθούμε υπέρ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Κύριε Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το φαινόμενο του εγκλωβισμού των επενδύσεων των χρημάτων των μικροεπενδυτών και των μεγαλοεπενδυτών σε εταιρείες οι οποίες έχουν εισπράξει λεφτά από τον κόσμο, για να δώσουν σ' αυτό τον κόσμο την ελπίδα κάποιου κέρδους, με τις επενδύσεις που, υποτίθεται, υπόσχονταν, συνοδεύει τα τελευταία χρόνια την ιστορία του χρηματιστηρίου. Όπως θυμάστε, το 2000 η Βουλή αυτή προβληματίστηκε έντονα και, με δύο νομοθετήματα που έχει θεσπίσει, έχει συμβάλει στην αντιμετώπιση σε κάποιο βαθμό αυτού του μεγάλου προβλήματος. Όμως εκείνες οι επεμβάσεις που έγιναν ήταν επεμβάσεις που είχαν πρόνοιες, που έδιναν περιθώρια χρόνου και την ελαστικότητα εκείνη που επέτρεπαν τα αποτελέσματα της νομοθεσίας εκείνης να μην είναι αντίθετα από εκείνα που επεδιώκοντο.

Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να υπάρχει θεραπεία αυτού του κακού φαινομένου. Όλοι λέμε ότι, ναι, αν είναι δυνατό, σ' όλους εκείνους που έχουν επενδύσει λεφτά -και δε διαχωρίζουμε μεγάλους και μικρούς- με την υπόσχεση και της ένταξης των εταιρειών από τις οποίες αγόρασαν μετοχές, αλλά ταυτόχρονα και της ορθόδοξης λειτουργίας των χρηματιστηριακών πραγμάτων, σ' όλους αυτούς, αν είναι δυνατό, να δοθούν πίσω τα

λεφτά τους και να αποζημιωθούν. Δυστυχώς κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό να γίνει και το αντιλαμβανόμαστε όλοι.

Το ερώτημα είναι κατά πόσο πρέπει να στραφούμε προς τους μικροεπενδυτές και σε ποιο βαθμό μπορούμε να τους βοηθήσουμε. Ηγέρθη προηγουμένως το ερώτημα τι είναι μικροεπενδυτής και τι είναι μεγαλοεπενδυτής. Και σ' αυτό το θέμα πρέπει να πω ότι χωρεί πολλή συζήτηση, γιατί είναι λάστιχο. Άλλος μπορεί να πει ότι είναι αυτός που έχει επενδύσει £50.000, άλλος £20.000, άλλος £15.000, άλλος £10.000. Και θα εγείρεται συνεχώς το ερώτημα από εκείνους οι οποίοι δε θα ευνοηθούν: «Τι γίνεται μ' εμάς που είχαμε £20.000 συν £500 ή £50.000 συν £500;». Κάπου οπωσδήποτε δεν μπορεί να υπάρξει απόλυτη δικαιοσύνη και κατανοώ στο μέγιστο δυνατό βαθμό το να καλύψουμε όσους μπορούμε. Όμως δεν είναι η αρχή η οποία ενοχλεί οποιονδήποτε. Επαναλαμβάνω ότι ουδείς μπορεί να έχει ένσταση, όπου είναι δυνατό και όπου είναι κατορθωτό, να επιστραφούν τα λεφτά των επενδυτών οι οποίοι έχουν επενδύσει σε εταιρείες, έχουν αγοράσει μετοχές, με την ελπίδα ότι οι εταιρείες θα μπουν στο χρηματιστήριο, αλλά ταυτόχρονα και σε αυτές που μπήκαν, για να μη διαχωρίζουμε και την τύχη εκείνων που έχουν αγοράσει μετοχές σε εταιρείες που έχουν μπει στο χρηματιστήριο να έχουν κάποιες προοπτικές κέρδους.

Τα αποτελέσματα πολύ φοβούμαι ότι ίσως να είναι αντίθετα από εκείνα που επιδιώκουμε. Και εξηγούμαι: Πρώτα απ' όλα, έχουν αυτές οι εταιρείες τα λεφτά για να τα επιστρέψουν; “Κακώς” θα μου πείτε, αλλά είναι μία πραγματικότητα. Ερώτημα δεύτερο: Και, αν δεν τα έχουν και, με βάση αυτό το νόμο, πρέπει να τα αποκτήσουν, δε θα προστρέξουν να πωλήσουν περιουσία όσα όσα; Και, αν πωλήσουν περιουσία όσα όσα, τι θα γίνει με τους υπόλοιπους επενδυτές των οποίων οι μετοχές δε θα μηδενιστούν, αλλά θα φτάσουν και κάτω από το μηδέν; Και την αδικία εκείνων ποιος θα τη θεραπεύσει; Πολλές εταιρείες θα οδηγηθούν σε πτώχευση. Και, αν επρόκειτο

ανώνυμα οι εταιρείες να πληρώσουν ή να πληρώσουν εκείνοι που είναι υπαίτιοι, να κάνουμε οτιδήποτε. Αλλά δυστυχώς, όταν μιλούμε για εταιρεία, πρέπει να έχουμε υπόψη ότι εννοούμε όλους εκείνους οι οποίοι συμμετέχουν σ' έναν οργανισμό. Δεν είναι το διοικητικό συμβούλιο μια εταιρεία· είναι όλοι. Και επομένως η σκέψη και ο προβληματισμός είναι ως προς το κατά πόσο μπορούμε ένα κακό να το διορθώσουμε με κάποιο μέτρο που μπορεί να θεωρηθεί σε κάποια έκταση και για κάποιους ή και έναντι κάποιων ως δεύτερο κακό μέτρο. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που είχαμε ζητήσει την αναβολή. Για να προβληματιστούμε, ώστε να μπορέσουμε να βοηθήσουμε και τους μικροεπενδυτές, αφού είναι γι' αυτούς που μιλούμε, αλλά ταυτόχρονα να βοηθήσουμε και εκείνους οι οποίοι μπορεί να είναι λίγο πιο πάνω από τους μικροεπενδυτές, αλλά δεν είναι μεγαλοεπενδυτές. Επιπρόσθετα να βοηθήσουμε και το χρηματιστήριο, γιατί η αναταραχή και η τρικυμία που θα προκύψει -και να το θυμάστε- θα 'ναι τέτοιες, που μετά δύο μήνες θα έρθουμε εδώ πάλι και θα θέλουμε να θεσπίσουμε νομοθεσίες, για να θεραπεύσουμε τα κακά που προέκυψαν από κάτι το οποίο έχουμε κάμει.

Έχω τη γνώμη ότι είναι βεβιασμένη κίνηση και ότι τα αποτελέσματα δε θα είναι εκείνα τα οποία με όλη την καλή πρόθεση ο κ. Κλεάνθους έχει κατά νουν να επιτύχει. Εύχομαι να βγω λανθασμένος. Τα είπα τούτα, για να δικαιολογήσω τον προβληματισμό που υπάρχει. Και δε νομίζω ότι κανένας βάζει το χέρι του στην καρδιά του και λέει ότι είναι το σωστότερο μέτρο που θα πάρουμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να 'στε καλά.

Ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να ρωτήσω: Θα μιλήσουμε επί της τροπολογίας μόνο τώρα ή εφ' όλης της ύλης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλούν εφ' όλης της ύλης πολλή ώρα, κύριε συνάδελφε.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά κάποιοι περιορίστηκαν μόνο στην τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, με την άδειά σας τότε, να πω δυο-τρία λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να μιλήσετε. Παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, πρώτα επί της τροπολογίας. Βεβαίως θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι, όπως είναι διατυπωμένο το προοίμιο του νόμου, δε φαίνεται να είναι η πρόθεση του νομοθετήματος να καλύψει μόνο τους μικροεπενδυτές. Θα έπρεπε, νομίζω, να γίνει ειδική μνεία και αναφορά και στο προοίμιο του νόμου, ότι αποσκοπεί στο να απαμβλύνει ένα κοινωνικό πρόβλημα σε συγκεκριμένη κοινωνική τάξη. Το λέω αυτό, διότι εδόθη μεγάλη έμφαση στο προοίμιο του νόμου, για να δικαιολογηθεί το δημόσιο συμφέρον και να αρθούν κάποιες ενστάσεις για την αντισυνταγματικότητα. Στην υπόθεση “Λαπέρτα” το Ανώτατο Δικαστήριο έκαμε ιδιαίτερη αναφορά στο γεγονός ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε επεξήγηση με προοίμιο το οποίο να δικαιολογούσε την απόκλιση και παρέκκλιση από τις συνταγματικές πρόνοιες. Κατά συνέπεια, αν θα θεσπιστεί η τροπολογία είτε για £20.000 είτε για £40.000 είτε για £50.000, νομίζω θα πρέπει να γίνει και μία αναφορά εις το προοίμιο του νόμου, ότι στοχεύει στο να

θεραπεύσει το πρόβλημα που δημιουργήθηκε σ' αυτή την τάξη των μικροεπενδυτών.

Το δεύτερο σημείο το οποίο ήθελα να θίξω είναι ότι, κατά τη γνώμη μου, υπάρχουν συνταγματικά προβλήματα και θα υπάρξουν με αυτό το νομοθέτημα. Και τούτο διεφάνη και μέσα από την πρόσφατη απόφαση, όπως ανέφερα, του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση "Λαπέρτα". Είναι μεν διαφορετική, είναι διαφορετικό το νομοθέτημα, αλλά κάποιες αρχές οι οποίες αναφύονται από το σκεπτικό της απόφασης, από το *ratio decidendi*, όπως λέμε εμείς οι δικηγόροι, σίγουρα δημιουργούν πολλά ερωτηματικά. Θα εγερθούν θέματα που αφορούν την ελευθερία του συμβάλλεσθαι, θα εγερθούν οπωσδήποτε θέματα τα οποία αφορούν την αναδρομική, κατά κάποιο τρόπο, επιβολή προστίμων ή ουσιαστικά ποινών φυλακίσεων. Υπάρχει αναδρομικότητα και βασική αρχή είναι ότι οι ποινικοί νόμοι δεν μπορούν να αναφέρονται σε γεγονότα σαν στοιχεία του αδικήματος που ανατρέχουν στο παρελθόν πριν από τη θέσπιση του νόμου. Και βεβαίως εδώ κάποια στοιχεία υπάρχουν, διότι τα λεφτά πληρώθηκαν πριν να υπάρξει ο νόμος, η αίτηση έγινε πριν να περάσει ο νόμος, η καθυστέρηση ήταν πριν να περάσει ο νόμος, άρα συστατικά του αδικήματος έχουν και αναφορά στο παρελθόν. Και επίσης να πούμε ότι μπορεί να εγερθούν και θέματα με την ευρωπαϊκή σύμβαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία λέει ότι ουδείς φυλακίζεται για αστικό χρέος. Και, εφόσον ο νομοθέτης εδώ δημιουργεί αστικό χρέος, δηλαδή υπάρχει απαίτηση για επιστροφή, δεν επιστρέφονται τα λεφτά. Δημιουργείται δηλαδή η υποχρέωση για επιστροφή και, αν δεν επιστραφούν τα λεφτά, τότε κινδυνεύει ένας να πάει στη φυλακή. Νομίζω ότι για αστικά χρέη ουδείς φυλακίζεται και η υποχρέωση επιστροφής των λεφτών είναι υπό μορφήν αστικού χρέους που υπάρχει, είτε είναι συμβατικά είτε είναι δυνάμει νομοθεσίας που ανακύπτει το δικαίωμα. Εν πάση περιπτώσει, όμως, αυτά θα τα εξετάσει το Ανώτατο Δικαστήριο, είμαι σίγουρος, στον κατάλληλο χρόνο.

Ας ελπίσουμε ότι με το προοίμιο, όπως προσετέθη, και τις βελτιώσεις που έγιναν

θα περάσει ο νόμος. Το νομοθέτημα μεταξύ της αρχικής πρότασης και της τελικής, όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, που περιορίστηκε ο αριθμός, η κλάση, αν θέλετε, των δικαιούχων, η τάξη των δικαιούχων, το προοίμιο που κάνει αναφορά στην κοινωνική και οικονομική ανάγκη, προς το δημόσιο συμφέρον... Είναι μια διαπίστωση, αν θέλετε, μέσα στο προοίμιο, ότι προέκυψε υπέρτατος λόγος, δηλαδή λόγος που αφορά το δημόσιο συμφέρον, κάτι που μπορεί να δικαιολογήσει παρέκκλιση από τις συνταγματικές διατάξεις, κι έτσι τελικά ίσως στο Ανώτατο Δικαστήριο να περάσει ο νόμος.

Θα υπάρξουν, βεβαίως, καθυστερήσεις, διότι, με το επιχείρημα της αντισυνταγματικότητας, γνωρίζετε ότι καμιά εταιρεία, μετά τη θέσπιση αυτού του νόμου, δεν πρόκειται να επιστρέψει τα λεφτά. Να μην έχουμε ψευδαισθήσεις. Θα πάει στο Ανώτατο Δικαστήριο και θα πάρει αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, θα γίνει ένα “test case”, όπως το ονομάζουμε, και, μέχρι που να αποφασισθεί, θα υπάρχει αυτή η εκκρεμότητα, που μπορεί τελικά να μη λύσει το πρόβλημα. Αυτά τα λέω, τα έχω υπόψη μου.

Ανεξαρτήτως όμως από αυτό, επειδή πιστεύω ότι πραγματικά έχει δημιουργηθεί μια σοβαρή κοινωνική και οικονομική αδικία, έστω και με αμφιβολίες και όχι ελαφρά τη καρδία, θα ψηφίσω αυτό το σχέδιο νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με την τροπολογία, θα μιλήσω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε συνάδελφε. Πρέπει να πω ότι ισχύει αυτό που

συμφωνήσαμε το πρωί. Ο χρόνος για την κάθε ομάδα... Εγώ κρατώ χρόνο, μη χαμογελάτε! Για την κάθε ομάδα είκοσι λεπτά και για τις μονοεδρικές δέκα λεπτά. Ο κ. Κληρίδης δε βγήκε από το όριο· χάρισε και χρόνο.

Κύριε Πουργουρίδη, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να μου αφαιρέσετε και εντελώς το λόγο, εσείς δικαιούστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε συνάδελφε, δεν έχω τέτοιες τάσεις!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Για την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάνω τροπολογία πάνω στην τροπολογία, αν είναι δυνατό, γιατί το “δύο τοις χιλίοις” ή είκοσι χιλιάδες λίρες ή, επειδή ακούω κάποιους να προτείνουν μεγαλύτερο ποσό, ας πούμε πενήντα χιλιάδες λίρες, όποιο είναι το μικρότερο... Για τις πλείστες εταιρείες θα μιλούμε για ένα ποσό της τάξης των πέντε-δέκα χιλιάδων λιρών. Διότι, αν μια εταιρεία έχει ένα κεφάλαιο ας πούμε της τάξης των πέντε ή δέκα εκατομμυρίων λιρών, το δύο τοις χιλίοις αντιλαμβάνεστε τι είναι. Στην ουσία μικροεπενδυτές, επομένως, θα είναι εκείνοι της τάξης των χιλίων-δύο χιλιάδων λιρών. Άρα εισηγούμαι προς το σώμα, αφού η πρόθεση όλων μας είναι να βοηθήσουμε τους μικροεπενδυτές -και αυτή πρέπει να είναι η πρόθεσή μας, διότι ένας που επένδυσε μισό εκατομμύριο λίρες ή διακόσιες χιλιάδες λίρες μπορούσε να πάρει νομική συμβουλή ή οικονομική συμβουλή από οπουδήποτε πριν τις επενδύσει- εισηγούμαι, και παρακαλώ τους συναδέλφους να δεχτούν την τροπολογία, να πούμε πενήντα χιλιάδες λίρες μόνο. Να φύγει το “δύο τοις χιλίοις”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι μπορεί να ξεκινήσαμε κάπως με μεγαλύτερη ένταση -εγώ προσωπικά απολογούμαι, δεν ήταν πρόθεσή μου- αλλά δικαιωθήκαμε, γιατί στο τέλος μελετήθηκε, φαίνεται, η πρόταση. Αν κρίνω από το ότι είχαμε και έτοιμες τροπολογίες για μια πρόταση νόμου που δεν την είχαμε μελετήσει σε βάθος, εγώ είμαι βέβαιος ότι τώρα μελετήθηκε. Επίσης, ενώ όλοι περίπου κάνουμε την πρόβλεψη ότι δε θα εξυπηρετήσει τους επενδυτές, τώρα αναλωνόμαστε σε ένα παζάρεμα για το πόσο θα είναι το ποσό. Ειλικρινά, κάπου έχουμε μια αντίφαση εδώ. Εγώ θέλω να πιστεύω ότι το καθήκον μας εμάς είναι ένα: Να κάνουμε εκείνο που μπορούμε να κάνουμε μέσα στα πλαίσια των δικών μας καθηκόντων, μέσα στα πλαίσια των νόμων και του συντάγματος, να νομοθετήσουμε κάτι, αν πραγματικά πιστεύουμε ότι εξυπηρετεί κάποια ανάγκη και παρά τις οποιεσδήποτε αδυναμίες και προβλήματα, να εκπληρώσουμε τουλάχιστο το καθήκον μας, αφού έχουμε εξαντλήσει και εξαντληθεί οι ίδιοι στις προσπάθειες, για να καλυτερεύσουμε, όσο είναι δυνατό, ένα νομοθέτημα. Αν το συζητούσαμε και ακόμα δέκα χρόνια, δε θα μπορούσαμε, πιστεύω, σημαντικά να επιφέρουμε καλυτερεύσεις, βελτιώσεις.

Πρέπει να πω ότι τα θέματα της συνταγματικότητας, σε αυτή τουλάχιστο την περίπτωση, είναι θέματα της Δικαιοσύνης, η οποία στο τέλος θα αποφανθεί καθοριστικά και για τα γνωστά ζητήματα, που δεν είναι ταυτόσημα με την παρούσα πρόταση νόμου, όταν ενδεχομένως αυτή θα οδηγηθεί και στην ολομέλεια, αφού είναι μόλις ένα κλιμάκιο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τριμελές, το οποίο αποφάνθηκε. Αλλά και εκείνο αναφέρθηκε πολύ εξειδικευμένα. Και δεν υπάρχει αυτή η βεβαιότητα σε εκτιμήσεις, κατά κάποιους συναδέλφους, ότι τελικά πράγματι θα κριθεί οριστικά αντισυνταγματικός ο νόμος που είχε ψηφιστεί παλαιά ή και με την παρούσα νομοθεσία. Ακόμα και σε αυτή την απόφαση έχει τονιστεί ότι εκεί που είναι κατοχυρωμένο συνταγματικά ένα ατομικό

δικαίωμα μπορούν να επέλθουν περιορισμοί, αν υπάρχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος, αν επιβάλλεται από μια πραγματική κοινωνική ανάγκη. Αν σε αυτή την περίπτωση στην Κύπρο, με όσα μπορούμε να ακούσουμε, σε μια κλειστή κοινωνία, δεν έχουμε αντιληφθεί ότι πραγματικά τα θεμέλια της κοινωνίας έχουν διαταραχθεί και ότι κινδυνεύει πραγματικά η κοινωνική συνοχή και ότι είναι επιτακτική ανάγκη, υπαρκτή, το να συντελέσουμε, με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο, στην απάμβλυνση αυτού του προβλήματος, τότε ασφαλώς δε θα πρέπει να ψηφιστεί αυτός ο νόμος και δεν υπάρχει ούτε δημόσιο συμφέρον ούτε ανάγκη. Άρα και οι περιορισμοί σε συγκεκριμένα δικαιώματα στο σύνταγμα μπορούν να επέλθουν.

Κάλλιστα έχουμε όλοι υπόψη -σ' ένα παράδειγμα θα αναφερθώ- το ενοικιοστάσιο. Ενός ανθρώπου που μπορεί να έχει την πιο μικρή σε αξία ακίνητη περιουσία περιορίζεται το δικαίωμα, και αυτό της συναλλαγής και αυτό ουσιαστικά της ελεύθερης αξιοποίησης της ιδιοκτησίας του, επιδέχεται περιορισμούς, γιατί αναγνωρίστηκε μια κοινωνική επιτακτική ανάγκη σε αυτό τον τόπο, σε αυτή την κοινωνία. Άρα ας έχουμε κατά νου και την άλλη όψη του νομίσματος σε σχέση με το πώς πρέπει να κριθεί αυτή η νομοθεσία.

Είναι γεγονός ότι υπήρξε μεγάλος προβληματισμός, για να μην υπάρξει θυματοποίηση εταιρειών και να δοθεί η δυνατότητα, ώστε, στο βαθμό που μπορούν, κάποιες εταιρείες, με σύνεση και με σωστή διαχείριση, να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στην απαίτηση για επιστροφή των χρημάτων μέσα σε κάποια λογικά πλαίσια. Το ποσοστό το οποίο έχουμε περιορίσει, το δύο τοις χιλίοις, είναι ένα ποσοστό για το οποίο δεν ήταν αμελέτητα που αποφασίσαμε. Και εγώ προσωπικά και άλλοι συνάδελφοι, πιστεύω, εξετάσαμε, από τις υπάρχουσες εταιρείες, περίπου τι ποσό, ως μάξιμουμ, μπορεί να αποτυπώνεται... Και είναι γεγονός ότι μόνο μια εταιρεία είναι εκείνη που μπορεί να φθάσει το ποσό της διεκδίκησης της απαίτησης για επιστροφή

μέχρι διακόσιες χιλιάδες λίρες. Μία εταιρεία· δε θέλω να την κατονομάσω. Φανταστείτε την!

Άρα οποιαδήποτε τροπολογία τη μόνη σχέση που μπορεί να έχει είναι ακριβώς με αυτή ειδικά την εταιρεία. Και το ερώτημα είναι: Αν για μικρότερου κεφαλαίου εταιρείες το ποσό που μπορεί να διεκδικηθεί είναι δύο, πέντε, δέκα, είκοσι, ίσως είκοσι πέντε ή τριάντα χιλιάδες λίρες, γιατί ειδικά για μια εταιρεία των διακοσίων εκατομμυρίων να παρθούν περισσότερα προστατευτικά μέτρα;

Εδώ μιλήσαμε για σύνταγμα και εγώ, παρ' όλον ότι δε θα ήθελα να σχολιάσω την οποιαδήποτε απόφαση, απλώς, σε απάντηση άλλων επιχειρημάτων συναδέλφων, πρέπει να πω ότι εδώ ξεχάσαμε ένα βασικό δικαίωμα του επενδυτή, το δικαίωμα της ιδιοκτησίας του τίτλου που αφορά τη δυνατότητά του να μπορεί να τον αξιοποιήσει, ώστε να μπορεί να είναι εμπορεύσιμος. Ήταν ο μοναδικός λόγος για τον οποίο έδωσαν οι επενδυτές τα χρήματά τους σε εταιρείες· για κανέναν άλλο απολύτως λόγο δεν τα έδωσαν, ούτε για να τους τα τοκίζουν ούτε για να τους τα αφανίζουν ούτε για να τους τα εξαφανίζουν ούτε για να κάνουν οποιαδήποτε πειράματα! Ένας ήταν ο βασικός λόγος: Να επενδύουν, αγαπητέ συνάδελφε, πολλές φορές και επί ιδίω κινδύνω. Ένας ο οποίος έχει μια επιχείρηση, ένας ο οποίος διαχειρίζεται χρήματα ή οτιδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο, αν είναι μέσα στις προβλέψεις και στις πιθανότητες να υποχρεωθεί κάποια στιγμή να επιστρέψει χρήματα, να βρεθεί σε αυτή την υποχρέωση... Διότι είναι βασική αρχή του δικαίου από άλλη νομοθεσία και δε χρειαζόταν αυτή. Ούτε εννοώ εκείνη που ψήφισε προηγουμένως η Βουλή· μιλώ γενικότερα. Σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης μιας υποχρέωσης, όπως ήταν αυτή η μοναδική υποχρέωση, σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα, να δώσει τη δυνατότητα να καταστούν οι τίτλοι εμπορεύσιμοι, με την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο... Αυτή τη μοναδική υποχρέωση δεν την εξεπλήρωσε και παρήλθε κάθε εύλογο χρονικό διάστημα. Ούτε

έχει σχέση αν δικαιολογούνται ούτε αν δε δικαιολογούνται ούτε υπάρχει στο δίκαιο διαχωρισμός μεταξύ εκείνου που δικαιολογείται και εκείνου που δε δικαιολογείται.

Ασφαλώς, θα μπορούσε να λεχθεί ότι εδώ δημιουργείται ταυτόχρονα και ποινικό αδίκημα. Και αυτό μπορεί είτε να σχετίζεται με αναδρομικότητες είτε να έχει κάποια υπερβολή ως τιμωρία. Όμως και σε αυτές ακόμα τις περιπτώσεις ξέρουμε καλά ότι η Δικαιοσύνη μπορεί να διαχωρίσει και να δει την περίπτωση της άρνησης επιστροφής, κάτω από ποιες περιστάσεις, κάτω από ποια δικαιολογητικά ή όχι υπάρχει αυτή η άρνηση, έτσι ώστε να υπάρξει και η ανάλογη μεταχείριση από το δικαστήριο. Άρα δεν είναι απροστάτευτοι άνθρωποι, κακόμοιροι, οι οποίοι θα υποχρεωθούν σε επιστροφή και θα θυματοποιηθούν. Εξάλλου, με τον περιορισμό του ποσοστού -έχουμε θέσει το δύο τοις χιλίοις- ουσιαστικά το μεγαλύτερο κεφάλαιο μένει ανενόχλητο· δε θα καταστεί δυνατή η επιστροφή. Όμως δεν παύει, σε περίπτωση που γίνει κατορθωτό, να ανακουφίζει χιλιάδες επενδυτών και αυτός είναι ο αντικειμενικός μας σκοπός και στόχος.

Εγώ δε θα κάνω ευχή... Και θα ήταν καλά να μη στέλλουμε, έστω και άθελά μας, λανθασμένα μηνύματα, λέγοντας, «ξέρετε, υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας, ας μην υπάρξει επιστροφή χρημάτων, δε θα υπάρξει επιστροφή χρημάτων». Εγώ λέω να φροντίσουν να ανταποκριθούν, εφόσον έχουν την υποχρέωση, και τη νομική και την ηθική, καλά θα κάνουν, διότι η Δικαιοσύνη δεν είπε τον τελευταίο λόγο. Και, αν θέλουν να διακινδυνεύουν ή να βάζουν στοιχήματα για το αν θα καταλήξουν κάποιοι φυλακή, αν θέλουν, ας το δοκιμάσουν. Μιλώ για εκείνους που ηθελημένα και ψυχρά, ακόμα και αυτή τη στιγμή, θα αρνηθούν να συμμορφωθούν με αυτή τη νομοθεσία, σε περίπτωση που την ψηφίσουμε.

Και τελειώνοντας... Έχω και πέντε λεπτά, ειδοποιούμαι από το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δικαιούστε, κύριε, ορίστε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μπορώ να κατέβω αμέσως από το βήμα, αν ακούσω ότι θα ψηφίσουμε και ομόφωνα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μιλάς άλλο δέκα λεπτά, κύριε συνάδελφε, θα μετανιώσουμε όλοι!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ακόμα δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μια και είσαι ο μόνος, μη μας πιέσεις πολλά.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μετά θα πάμε κλιμακωτά.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Λοιπόν, καταλήγοντας. Παρά τις σεβαστές απόψεις, επιφυλάξεις και ενδεχόμενα προβλήματα, πρέπει να υπενθυμίσω στους αγαπητούς συναδέλφους και συναδέλφισσες ότι μια προηγούμενη πρόταση νόμου, πάλι δική μου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας, για επιστροφή χρημάτων, τότε που υπήρξε παράλειψη παράδοσης τίτλων ιδιοκτησίας... Τελικά πολύ μεγάλος αριθμός επενδυτών ανακουφίστηκε, εισέπραξε τα χρήματα, παρά τις ίδιες μεμψιμοιρίες και όχι καλές ευχές που συνόδευαν την ψήφιση. Άρα και τώρα πιστεύω, παρά τις κάποιες απογοητευτικές

προβλέψεις από μέρους συναδέλφων... Να πω ότι πρώτα απ' όλα πιστεύω, ναι, θα εισπραχθούν χρήματα και κανένας δε θα διακινδυνέψει τις ποινικές διώξεις.

Όπως ακούσαμε και από το στόμα του Γενικού Εισαγγελέα, είναι αποφασισμένος να προχωρήσει ακόμα και με την προηγούμενη νομοθεσία, που εκρίθηκε με απόφαση του εφετείου ότι ήταν αντισυνταγματικός ο νόμος. Και αυτό, γιατί δεν ξέρουμε το τελικό αποτέλεσμα της Δικαιοσύνης και επιπλέον σε αυτή την περίπτωση έχουμε καθορίσει ως νομοθετικό σώμα ότι εδώ υπάρχει μια επιτακτική κοινωνική ανάγκη και αυτό αποβλέπει καθαρά στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος και κυρίως, για να εξυπηρετήσει, να ανακουφίσει τους μικροεπενδυτές. Ακόμα και αν δεν εισέπρατταν χρήματα οι επενδυτές, για οποιονδήποτε λόγο, παρά την ψήφιση αυτού του νόμου, που είναι εντελώς απίθανο να συμβεί κάτι τέτοιο, καταλήγω ότι εμείς, ναι, έμπρακτα, κάμνουμε αυτό που είναι δυνατό, στέλλουμε ένα μήνυμα κοινωνικής ευαισθησίας. Και είναι αυτό που χρειάζεται ο κόσμος, οι χιλιάδες του κόσμου που βρίσκονται σε απελπισία, απόγνωση και πραγματικά είναι ο μόνος τρόπος. Και με τη δική μας ενέργεια και ίσως μετά και άλλων εξουσιών, είτε νομοθετική είτε είναι δικαστική, ο καθένας θα στείλει τα δικά του μηνύματα και με τις δικές του αποφάσεις και ενέργειες θα συντελέσει, ώστε να αποκατασταθεί και να ενισχυθεί η αξιοπιστία στους θεσμούς. Και γιατί όχι, εμείς στοχεύουμε στην απόδοση δικαιοσύνης και το ΧΑΚ να μπορέσει να βρει μελλοντικά το δρόμο του πάνω σε μια πιο υγιή βάση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Όσο και γλίτωσες την καταψήφιση, κύριε συνάδελφε.

Η κ. Κυριακού είναι η τελευταία ομιλήτρια· έχει μέχρι τέσσερα λεπτά.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Θα προσπαθήσω να τα μικράνω ακόμα πιο πολύ. Αλλά αισθάνομαι ότι πρέπει να

υπερασπίσω τη νομοθεσία με την οποία δούλευα για τριάντα χρόνια. Και όσο καιρό είχαμε τον περί Εταιρειών Νόμο να δουλεύει για τις εταιρείες, δούλευε μια χαρά. Είναι όταν αρχίσαμε να κάμνουμε άλλες νομοθεσίες που λοξοδρομήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έντζε είχαμε χρηματιστήριο, κυρία Κυριακού, τότε.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Είχαμε, αλλά δεν ήταν σε αυτή την κατάσταση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ήταν “φούσκα”.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Πρέπει να πω ότι η πρόταση του συναδέλφου του κ. Κλεάνθους είναι πράγματι καλοπροαίρετη και εκφράζει την επιθυμία όλων μας να βοηθήσουμε τους μικροεπενδυτές να πάρουν τα λεφτά τους πίσω και να απεγκλωβιστούν από τις επενδύσεις τους. Πρέπει οι επενδυτές να μπορούν ανά πάσα στιγμή να παίρνουν την επένδυσή τους, είτε είναι σε ακίνητα είτε είναι σε κτήματα είτε είναι σε μετοχές.

Πρέπει να διορθώσω όμως το συνάδελφο. Είπε ότι οι επενδυτές ανέμεναν να εκδοθούν οι τίτλοι και να μπουν στο χρηματιστήριο, για να μπορούν να τους πωλούν. Αυτό είναι λάθος, διότι όλες οι δημόσιες εταιρείες δικαιούνται να πουλούν τους τίτλους τους, είτε είναι εντός είτε είναι εκτός χρηματιστηρίου. Δηλαδή δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε τους μικρούς επενδυτές, οι οποίοι είναι εγκλωβισμένοι εντός του χρηματιστηρίου. Είναι και εκείνοι στην ίδια κατάσταση στην πραγματικότητα και αυτό δημιουργεί -το νομοσχέδιο- και κάποιες διακρίσεις. Αλλά πρέπει να πούμε ότι βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας οι επενδυτές μπορούν να πάρουν τα λεφτά τους πίσω, σε οποιοσδήποτε εταιρείες έχουν επενδύσει, εάν δεν έχουν πάρει τίτλους. Δηλαδή οι εταιρείες που έχουν πάρει ανέκκλητες αιτήσεις και δεν τους έχουν εκδώσει τίτλους, οι

εταιρείες αυτές δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν τα λεφτά τους, είναι αδίκημα και μπορούν να πάρουν τα λεφτά τους πίσω. Επίσης εταιρείες οι οποίες έχουν εκδώσει τίτλους, αλλά ουδέποτε υπέβαλαν αίτηση, για να μπουν στο χρηματιστήριο εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος· και σε αυτές τις περιπτώσεις θα έπρεπε να επιστραφούν τα λεφτά, διότι ο επενδυτής, ο μέτοχος, μαζί με τους υπόλοιπους μετόχους έχουν υπογράψει μία σύμβαση και είναι παράβαση της σύμβασης αυτής, εάν η κατανόηση ήταν ότι η εταιρεία θα υπέβαλλε αίτηση εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, για να μπει στο χρηματιστήριο.

Δυστυχώς η πρόταση που έχουμε ενώπιόν μας χρειάζεται πάρα πολλή μελέτη, για να μπορέσει να λειτουργήσει νομικά. Και είναι η γνώμη μου ότι δεν μπορεί να βοηθήσει τους επενδυτές, παρ' όλων ότων ότι επιθυμία μας είναι ουσιαστικά να βοηθήσουμε τους επενδυτές. Δηλαδή ακόμα και αν μια εταιρεία επιθυμεί να εφαρμόσει αυτή τη νομοθεσία, δε θα μπορεί να την εφαρμόσει. Ο νομοθέτης έχει αναφέρει ότι είναι επιστροφή χρημάτων. “Επιστροφή χρημάτων” είναι πολύ αόριστη έκφραση, για την οποία δεν υπάρχει καμία νομική κατανόηση. Εδώ μιλούμε για μείωση κεφαλαίου, για επιστροφή κεφαλαίου. Δεν μπορούμε να αφαιρούμε τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου και να αναφερόμαστε σε επιστροφή χρημάτων, χωρίς να υπάρχει πρόνοια πώς θα γίνει αυτή η επιστροφή χρημάτων. Θα πάρουμε το σβηστήρι και θα σβήνουμε μέσα στο μητρώο των εταιρειών όλους τους μετόχους στους οποίους θέλουμε να δώσουμε πίσω τις μετοχές τους; Αυτό είναι ποινικό αδίκημα και είναι δύο χρόνια φυλακή για όποιον το κάμει. Δεν επιτρέπεται διόρθωση του μητρώου εταιρείας χωρίς να υπάρχει το διάταγμα του δικαστηρίου. Εάν θα γίνει διόρθωση, απλώς χρειάζεται διάταγμα του δικαστηρίου στο οποίο θα κληθούν και οι πιστωτές να πουν γιατί γίνεται η διόρθωση. Εάν θα υπάρχει μείωση, πάλι θα πρέπει να γίνει ανάλογη διαδικασία. Άρα έχουμε κάποιο κενό στη νομοθεσία. Γι' αυτό είναι που ζητήσαμε την αναβολή, ούτως ώστε οι

διορθώσεις να γίνουν σωστά και να μπορεί να λειτουργήσει και πραγματικά ο επενδυτής να μπορεί να πάρει τα λεφτά του πίσω. Δεν μπορούμε να ψηφίζουμε “ψυχολογικές” νομοθεσίες, που κάποιος θα πιεστεί ψυχολογικά να δώσει τα λεφτά του. Είμαστε σώμα νομοθετικό.

Επίσης η ευρωπαϊκή νομοθεσία απαγορεύει την επιστροφή κεφαλαίου· και η δεύτερη οδηγία για το εταιρικό δίκαιο ζητά από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν, να εγγυηθούν το σταθερό κεφάλαιο των εταιρειών, ούτως ώστε να υπάρχει η σταθερότητα και η εμπιστοσύνη των συναλλαγών. Πάει και αυτό περίπατο στην πραγματικότητα, γιατί δεν υπάρχει διαδικασία μέσα στη νομοθεσία· που προβλέπει η ευρωπαϊκή οδηγία διαδικασία επιστροφής κεφαλαίου. Θα μπορούσαμε να εισαγάγουμε αυτή τη νομοθεσία μέσα σε αυτή την πρόταση. Δηλαδή υπάρχει μέσα και στο δικό μας το δίκαιο, μέσα στον περί Εταιρειών Νόμο από το 1925, η Κύπρος σέβεται τη σταθερότητα του κεφαλαίου και προβλέπει για τη μείωση του κεφαλαίου με τις σωστές διαδικασίες. Επίσης υπάρχει, όπως είπα, άνιση μεταχείριση μεταξύ των επενδυτών, αυτών που είναι μέσα στο χρηματιστήριο και αυτών που είναι εκτός χρηματιστηρίου. Διότι οι επενδυτές και εκτός χρηματιστηρίου και εντός χρηματιστηρίου μπορούν να πουλήσουν τις μετοχές τους. Ανατρέπεται η πληρωμή χρεών επίσης, που σύμφωνα με το νόμο είναι πρώτα οι πιστωτές που πληρώνονται. Θα έπρεπε να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση μέσα στο νομοθέτημα, ούτως ώστε να μπορεί να γίνει αυτό. Επίσης ο περί Εταιρειών Νόμος προβλέπει για την καταπίεση της μειοψηφίας, οπότε θα μπορούσε με τον περί Εταιρειών Νόμο να πάρει κάποιος τα λεφτά του με βάση το άρθρο 202.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε. Απλώς ήθελα να τονίσω τα νομικά σημεία τα οποία θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε όλοι όσοι θα έχουμε να χρησιμοποιήσουμε αυτή τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Κρίνω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, συγγνώμη, κύριε Κλεάνθους. Έχει εξαντληθεί η συζήτηση! Έχετε εξαντλήσει το χρόνο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος, μην ανησυχείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ανησυχώ πραγματικά. Με όλο το σεβασμό, ανησυχώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όσα είπε η κ. Κυριακού, εάν ευσταθούν και είναι σοβαρά, αν μείνουν αναπάντητα, νομίζω δεν είναι σοβαρό να μην απαντηθούν. Διότι πρέπει να σας πω ότι η τελευταία διάταξη που αναφέρεται στην πρόταση νόμου -για την κ. Κυριακού, η οποία επιχειρηματολόγησε- ακριβώς εσυζητήσαμεν το και με τη Νομική Υπηρεσία και γίνεται, ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εκάστοτε σε ισχύ περί Εταιρειών Νόμου, και είναι υπέρτερος αυτός ο νόμος και δεν εγείρονται τα προβλήματα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, καταλήξατε, την ώρα όλων αυτών των διαβουλεύσεων, σε κάποια κοινή τροπολογία;

Ο κ. Ευαγόρου ήταν ο τελευταίος που έθεσε τροπολογία.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Θα αναδιατυπώσω την πρόταση την οποία είχα υποβάλει, η οποία εισηγούμαι να γίνει ως εξής: «Ο επενδυτής να δικαιούται επιστροφής χρημάτων ή

σε ποσό ύψους μέχρι είκοσι χιλιάδες λίρες ή δύο τοις χιλίοις και να επιλέγει ο ίδιος ο επενδυτής, όταν το ποσό του δύο τοις χιλίοις είναι μεγαλύτερο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτό δεν είναι τροπολογία, είναι το δύο τοις χιλίοις.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ή το ένα ή το άλλο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι εάν πράγματι πρόκειται να προστατεύσουμε τους μικροεπενδυτές, χωρίς να έχουμε σοβαρές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

...ανωμαλίες για εταιρείες, πρέπει να καθορίσουμε ένα ποσό. Διότι το δύο τοις χιλίοις σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να είναι και μισό εκατομμύριο λίρες!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν ξέρω πόσο. Γι' αυτό εγώ νομίζω ότι είναι προτιμότερο να καθοριστεί ένα συγκεκριμένο ποσό και αυτό το ποσό, αντιλαμβάνομαι, θα το πάρει στο ακέραιο εκείνος

που έχει τις είκοσι. Αλλά και εκείνος που έχει τις εκατό μπορεί να πάρει μέχρι είκοσι χιλιάδες λίρες.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κανένας δε θα πάρει τίποτε, αλλά δεν έχει σημασία.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Μάλλον, απ' όσα θα πάρουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ποια είναι η τελευταία τροπολογία την οποία θα θέσω σε ψηφοφορία;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι είναι δύο διαφορετικές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν δύο διαφορετικές, ακριβώς!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να τις βάλετε με τη σειρά που μπαίνουν.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Να μπουν σε ψηφοφορία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να μπουν σε ψηφοφορία, πρέπει να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θέτω σε ψηφοφορία την τελευταία...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...την τελευταία τροπολογία, η οποία έχει γίνει...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ησυχία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ πολύ! Θέλετε να ακούσετε την τροπολογία, να ξέρετε τουλάχιστον τι θα ψηφίσετε;

Παρακαλώ, κύριε Ευαγόρου, διατυπώστε ξανά, ευθαρσώς, την τροπολογία σας, διότι θα καταγραφεί στα πρακτικά. Και σαφέστατα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ευκρινώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ευκρινώς και με σαφήνεια.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ευκρινώς και σαφώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, τώρα να δούμε!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, να προστεθεί ότι «δικαίωμα σε επιστροφή χρημάτων έχουν οι επενδυτές σε μεγαλύτερο ποσό ύψους μέχρι είκοσι χιλιάδες λίρες ή δύο τοις χιλίοις επί του εκδοθέντος κεφαλαίου με δικαίωμα του επενδυτή να επιλέξει ποιο από τα δύο».

Ένα εκ των δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σαν να τζιαι η διατύπωσή σας δεν είναι ευκρινής.

Κύριε Κυπριανού;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πάνω στη διατύπωση. Επειδή η διατύπωση είναι στις εξαιρέσεις, θα πρέπει να πούμε ποιοι δε δικαιούνται να πάρουν, οπότε θα πρέπει να επιστραφεί. Το δεύτερο... απλώς η απορία μου είναι εάν θα έχει επιλογή ο επενδυτής. Υπάρχει επενδυτής που θα ζητήσει λιγότερα χρήματα;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Πρέπει να πελλάνει! Ξέρω εγώ;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα ζητήσει το μεγαλύτερο, που είναι το δύο τοις χιλίοις.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξαναδιατυπώστε, παρακαλώ. Ξαναδιατυπώστε.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Η πρότασή μας, κύριε Πρόεδρε, και επαναδιατυπώνω, η οποία είναι πρόταση αρχής, είναι να δικαιούται ο επενδυτής να ζητήσει τα χρήματά του πίσω με μέγισimum ποσό £20.000 ή να δικαιούται σε επιστροφή το 2⁰⁰/100. Στη σελίδα 5 της πρότασης νόμου του κ. Κλεάνθους, εκεί όπου είναι οι διάφορες πρόνοιες, αναφέρεται ποιοι δε δικαιούνται: «...το δικαίωμα επιστροφής χρηματικών ποσών ή άλλων ανταλλαγμάτων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος νόμου δεν έχουν...» και πάει στη σελίδα 5 στο έψιλον και λέει: «Μέτοχοι οι οποίοι κατέχουν πέραν του 2⁰⁰/100 του συνολικού εκδοθέντος κεφαλαίου πλέον των αμετάκλητων αιτήσεων του εκδότη ή κεφάλαιο του οποίου η αξία δεν υπερβαίνει τις £20.000».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Άρα είναι ξεκάθαρο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όι, Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί όχι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι ξεκάθαρο!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Έν' ξεκάθαρο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, δεν είναι ξεκάθαρο! Πρέπει να μπει “οιονδήποτε εκ των δύο είναι το μεγαλύτερο”.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ

Μπράβο! Έτσι είναι!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Διαφορετικά, εν γίνεται ή το ένα ή το άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, προστίθεται το «οιονδήποτε εκ των δύο είναι το μεγαλύτερο».

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Μάλιστα. Και διαλέγει από τα δύο το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, είναι ξεκάθαρο τώρα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τώρα είναι ξεκάθαρο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε. Έξι, συγνώμη! Έξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, επτά ψήφους εναντίον και έξι αποχές η τροπολογία ψηφίζεται.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία η δική σας επέθανεν!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Που την πολλήν ώραν της συζήτησης!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγνώμη;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Υπήρξε και άλλη πρόταση, κύριε Πρόεδρε, υπήρξε και άλλη πρόταση. Αυτή ήταν τροπολογία της...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό απορρίπτεται η προηγούμενη.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλλον, όχι τροπολογία· είναι αντιπρόταση, είναι αντιπρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνει η τελευταία, κύριε συνάδελφε, σε ψηφοφορία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δώρο, ετέλειωσε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν... Ε, με βάση τους κανονισμούς, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε άλλη τροπολογία!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Υποχρέωση εκδότη να επιστρέψει χρηματικά ποσά ή άλλα ανταλλάγματα. Άρθρο
3.

Δικαιούχος επιστροφής. Άρθρο 4.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 5.

Ποινική ευθύνη μελών διοικητικού συμβουλίου. Άρθρο 6.

Το δικαίωμα επιστροφής δεν έχουν ορισμένα πρόσωπα. Άρθρο 7.

Εξαγορά εκδότη από άλλον εκδότη. Άρθρο 8.

Προθεσμία υποβολής απαίτησης. Άρθρο 9.

Έκταση εφαρμογής του παρόντος νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 μέχρι 10;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δέκα αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιστροφής Χρημάτων σε Επενδυτές Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάρκο, κάτω το χέρι!

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πρόδρομε,...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε τον Πρόδρομο, κύριοι, μπορεί να μη θέλει να ψηφίσει.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δέκα αποχές η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Θα κηρύξω τώρα διάλειμμα είκοσι λεπτών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, εζητήσαν... μία ομάδα εζήτησε με τη δική σας συγκατάθεση...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εξέχασά το, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ωραία! Είκοσι λεπτά διάλειμμα.

(Ωρα διακοπής: 6.15 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 6.50 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα επικαλεστώ την πρακτικότητά μας, διότι υπάρχει και άλλο νομοσχέδιο, πέραν αυτού που θα θέσω τώρα, και άλλο νομοσχέδιο το οποίο πιθανόν να προκαλέσει συζήτηση και η ώρα είναι επτά παρά δέκα. Και υπάρχουν πάρα πολλά ακόμα νομοσχέδια τα οποία θα πρέπει αυτή η Βουλή να διεξέλθει σήμερα, πριν από τη λήξη των εργασιών της για αυτή τη σύνοδο.

Να επανέλθουμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2002». Είναι πρόταση νόμου. Υπάρχει έκκληση από διάφορες πλευρές προς τους δύο συναδέλφους, εάν συμφωνούν, να αποσύρουν την τροπολογία, για να προχωρήσουμε ομαλά. Έχω εκφράσει έκκληση προς τους δύο συναδέλφους οι οποίοι υπέβαλαν την τροπολογία, διότι με έχουν προσεγγίσει από διάφορες πλευρές συνάδελφοι προτείνοντας να αποσυρθεί η τροπολογία, για να προχωρήσουμε ομαλά.

Κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι τις επιφυλάξεις που υπάρχουν, πλην όμως, όταν πρόκειται να αρθεί το τραπεζικό απόρρητο, όπως είναι η κοινή συνεννόηση εδώ και μήνες, για να μην πω χρόνια, της Βουλής, του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, δε νομίζω ότι η πέτρα του σκανδάλου μπορεί να είναι η άρση του απορρήτου εκείνου που προστατεύει τους εμπιστευματοδόχους. Αυτός ήταν ο στόχος μας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μάς λέει ότι προσκρούει συνέχεια σε, εντός εισαγωγικών ή εκτός, αχυράνθρωπους, γι' αυτό προσωπικά νομίζω ότι θα πρέπει σήμερα, αφού θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, να ψηφίσουμε και αυτή την τροπολογία. Νομίζω ότι, αν αναβληθεί η τροπολογία, θα δώσουμε την εντύπωση ότι προσπαθούμε να κάνουμε περικοπές, που ίσως να μην είναι η επιθυμία μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λοιπόν, ερωτώ το σώμα πολύ πρακτικά πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας.

Μα, τόσον πολλοί ένι, καλέ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά)

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ε, να μεν παρεξηγηθούμεν, άμα έν' σημαντικά θέματα!

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δώδεκα ψήφους υπέρ, είκοσι έξι ψήφους εναντίον και καμιά αποχή η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 6 να εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Να μεν το ξαναρχίσουμε. Έν' τούτον που ετέλειωσε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Ετέλειωσε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, εκάμαμέν το τούτο! Συγνώμη! Συγνώμη!

(Γελά)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Άκυρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ετρομοκρατήσετέ μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Κλεάνθους.

(Γελά)

Λοιπόν, τα θέματα με τους αριθμούς 5 και 6 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Ιωνάς Νικολάου	Άγις Αγαπίου
Μαρία Κυριακού	Ζαχαρίας Κουλίας
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6, 13, 20 και 27 Ιουνίου και στις 4 και 8 Ιουλίου 2002. Σε δύο συνεδριάσεις της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο πρόεδρος του

Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, ο Επίτροπος Νομοθεσίας και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του νόμου περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών, ώστε:

1. να καταργηθούν οι διατάξεις του που αναφέρονται σε τμήμα του δικαστηρίου,
2. να αναδιοργανωθεί η σύνθεση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, ώστε να αποτελείται από τον πρόεδρο ή δικαστή και άλλα δύο μέλη,
3. να θεσμοθετηθεί η λειτουργία του δικαστηρίου αυτού και σε επαρχία άλλη εκτός από τη Λευκωσία, όπως θα καθορίσει το Ανώτατο Δικαστήριο,
4. να καθοριστεί με νομοθετική διάταξη η προθεσμία καταχώρισης της αίτησης στο δικαστήριο αυτό για κάλυψη των σχετικών κενών,
5. να ρυθμιστεί μεταβατικά το θέμα του χρόνου υποβολής των αιτήσεων για όσες περιπτώσεις το δικαίωμα ανέκυψε μετά την 21^η Μαΐου 1999.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον τερματισμό απασχολήσεως, ώστε να καταργηθεί η αναφορά σε τμήμα του δικαστηρίου και παράλληλα η εξουσία που παρέχεται στον πρόεδρο του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών να επιλαμβάνεται εκ νέου υπόθεσης που εκδικάστηκε από αυτό ή να αναθεωρεί αποφάσεις για πληρωμές που έγιναν από το ταμείο, δεδομένου ότι η πρώτη εξουσία συνιστά μορφή δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας, πράγμα αντίθετο με τα συνταγματικά θέσμια, ενώ η δεύτερη εξουσία περιέχεται ήδη στη γενική δικαιοδοσία του δικαστηρίου.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, οι τροπολογίες που προτείνονται σκοπό έχουν να διευκολύνουν τους εργαζομένους και να συμβάλουν στην καλύτερη απονομή δικαιοσύνης από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών προς όφελος όσων προσφεύγουν σ' αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του δεύτερου νομοσχεδίου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Ιωνάς Νικολάου, αναπλ. πρόεδρος

Χρίστος Κληρίδης

Μαρία Κυριακού

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άγις Αγαπίου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Γεώργιος Γεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Ιωνά Νικολάου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το χρηματιστήριο, ώστε οι ποινικές διώξεις με βάση τη νομοθεσία αυτή να ασκούνται από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή με την έγκρισή του.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η τροποποίηση που προτείνεται θα βοηθήσει τη Νομική Υπηρεσία να ελέγχει τα κατηγορητήρια των ιδιωτικών ποινικών υποθέσεων, ώστε να μην επηρεάζονται από την έκβαση συγκεκριμένης υπόθεσης άλλες υποθέσεις και, κατά συνέπεια, τα δικαιώματα άλλων προσώπων από τη δημιουργία δεδικασμένου. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι η ρύθμιση αυτή ισχύει και για άλλες νομοθεσίες όπου απαιτείται η έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα για άσκηση ποινικής δίωξης από ιδιώτες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του ΧΑΚ δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η τροποποίηση που προτείνεται είναι καθαρά νομικής φύσης και δεν επηρεάζει την ουσία της νομοθεσίας για το ΧΑΚ, γι' αυτό και δεν ενίστανται στην ψήφισή της σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, με την επιφύλαξη των θέσεων του μέλους της κ. Χρίστου Κληρίδη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής των Νέων Οριζόντων, κ. Χρίστος Κληρίδης δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί επί του θέματος στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002».

(Η έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Άγις Αγαπίου
Ιωνάς Νικολάου	Κώστας Παπακώστας
Μαρία Κυριακού	Ζαχαρίας Κουλίας
Χριστόδουλος Ταραμουντάς	Χρίστος Κληρίδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου 2002 παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι ο εκσυγχρονισμός του δικαίου της απόδειξης, ώστε να μπορεί να γίνεται αποδεκτή από τα δικαστήρια η εξ ακοής μαρτυρία τόσο σε πολιτικές όσο και σε ποινικές υποθέσεις. Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου συνάδουν με τις αντίστοιχες πρόνοιες του Civil Evidence Act της Αγγλίας του 1995, έχουν όμως προσαρμοστεί στο νομικό σύστημα της Κύπρου και έχουν επεκταθεί ώστε να καλύπτουν και ποινικές υποθέσεις.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εκκρεμεί από το 1997 νομοσχέδιο για την αναθεώρηση του δικαίου της απόδειξης που ισχύει στην Κύπρο, με βάση το ηπειρωτικό σύστημα απόδειξης, με παράλληλη διατήρηση των κανόνων του αγγλοσαξονικού δικαίου. Το νομοσχέδιο αυτό προκάλεσε εκτεταμένες αντιδράσεις κυρίως για το σκόπιμο ή μη της εγκατάλειψης του αγγλοσαξονικού συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.

Το Μάρτιο του 2002 η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε τη σύσταση της Υποεπιτροπής για Αναθεώρηση του Δικαίου της Απόδειξης. Πρόεδρος και αναπληρωτής πρόεδρος της υποεπιτροπής αυτής είναι οι κ. Παναγιώτης Δημητρίου και Ιωνάς Νικολάου, πρόεδρος και αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής Νομικών αντίστοιχα, και μέλη οι κ. Άγις Αγαπίου, Νίκος Κλεάνθους και Χρίστος Κληρίδης.

Συμμετέχει επίσης ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Το Ανώτατο Δικαστήριο εξέφρασε την πρόθεση να συμβάλει στην όλη προσπάθεια, χωρίς όμως να συμμετέχει στην υποεπιτροπή αυτή.

Η υποεπιτροπή, που πραγματοποίησε επτά συνεδρίες στις 11 και 28 Μαρτίου, στις 8 Απριλίου, στις 17 και 21 Ιουνίου και την 1η και 17η Ιουλίου 2002, αποφάσισε να επανεξετάσει ολόκληρο το κεφάλαιο του δικαίου της απόδειξης που ισχύει στην Κύπρο κατά ενότητες και με σειρά προτεραιότητας με τελικό στόχο την ετοιμασία ενιαίας ολοκληρωμένης νομοθεσίας και την καλύτερη και ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης στην Κύπρο.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας κατέθεσε ενώπιον της υποεπιτροπής σχέδιο νόμου για τη ρύθμιση της αποδοχής της εξ ακοής μαρτυρίας, το οποίο η υποεπιτροπή εξέτασε και επεξεργάστηκε κατ' άρθρον σε αριθμό συνεδριάσεων της, με αποτέλεσμα να κατατεθεί στη Βουλή το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Η υποεπιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2002, διαβίβασε το αρχικό σχέδιο νόμου στο Ανώτατο Δικαστήριο για να εκφράσει τις απόψεις του. Το Ανώτατο Δικαστήριο με επιστολή του, ημερομηνίας 1ης Ιουλίου 2002, διαβίβασε στην υποεπιτροπή τέσσερα υπομνήματα με τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πλειοψηφία των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου εκφράζει τις ανησυχίες της για το γεγονός ότι ορισμένες πρόνοιες του υπό αναφορά σχεδίου νόμου είναι αντισυνταγματικές. Επιπρόσθετα εκφράζει την αντίθεσή της στην κατάργηση του αντιπαραθετικού συστήματος απονομής της δικαιοσύνης που ισχύει στην Κύπρο προς το οποίο έχουν προσαρμοστεί οι κανόνες του δικαίου της απόδειξης.

2. Το μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Χρ. Αρτεμίδης συμφωνεί με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, αλλά θεωρεί ορθότερο να αναθεωρηθεί ολόκληρο το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης στην Κύπρο, λαμβανομένης υπόψη και της ευρωπαϊκής προοπτικής της χώρας.
3. Το μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Ρ. Γαβριηλίδης εκφράζει την άποψη ότι το υπό αναφορά σχέδιο νόμου δεν είναι αντισυνταγματικό, αλλά αποτελεί αλλαγή που κινείται προς την ορθή κατεύθυνση.
4. Το μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Ι. Κωνσταντινίδης συμφωνεί με τις πρόνοιες του υπό αναφορά σχεδίου νόμου, γιατί αναθέτει στους δικαστές αυξημένες ευθύνες, ώστε αυτοί να σταθμίζουν ορθά τα δεδομένα κάθε περίπτωσης και την αποδεικτική αξία κάθε μαρτυρίας.

Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος με επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2002, επισήμανε τα πιο κάτω:

1. Την ανάγκη για αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό του δικαίου της απόδειξης για καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης.
2. Την άποψη ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο μπορεί να εφαρμοστεί και στο δικό μας νομικό σύστημα για τις αστικές υποθέσεις.

Σε σχέση με τις ποινικές υποθέσεις, όπως διευκρίνισε προφορικά ενώπιον της επιτροπής ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, το νομοσχέδιο υιοθετείται με ορισμένες όμως επιφυλάξεις, οι οποίες αναφέρονται και στην προαναφερθείσα επιστολή, και αφορούν ειδικότερα:

1. την κατάργηση του κανόνα αποκλεισμού της εξ ακοής μαρτυρίας σε όλους τους βαθμούς της και τον περιορισμό της, ώστε να επιτρέπεται μόνο η εξ ακοής μαρτυρία πρώτου βαθμού,
2. τις πρόνοιες του άρθρου 26 του νομοσχεδίου για τη μη υποχρεωτική κλήτευση

μαρτύρων σε ποινικές υποθέσεις, όσον αφορά αρχικές δηλώσεις ή καταθέσεις στην αστυνομία,

3. τον κίνδυνο μη εντοπισμού ή ηθελημένης φυγάδευσης μαρτύρων στο εξωτερικό, για να μην κλητευθούν στο δικαστήριο,
4. τον κίνδυνο επηρεασμού του κατοχυρωμένου τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου και διασφάλισης των δικαιωμάτων του σε ποινικές υποθέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις διατύπωσαν τη θέση ότι το νομοσχέδιο είναι πολύ σοβαρό, γι' αυτό και επιβάλλεται η λήψη ολοκληρωμένης απόφασης για όλο το φάσμα του και αφού προηγηθεί επισταμένη μελέτη όλων των πτυχών του. Υπό το φως των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη τις εκφρασθείσες επιφυλάξεις για το θέμα, έχουν την άποψη ότι η συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια στο στάδιο αυτό είναι εσπευσμένη και πρόωρη.
2. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο στο σύνολό του, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις. Θεωρούν επίσης επιβεβλημένη την ψήφισή του σε νόμο στις 25 Ιουλίου 2002, όπως άλλωστε ήταν και η θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας τους που εκφράστηκε σε προηγούμενη επιστολή της προς τον Πρόεδρο της Βουλής.
3. Το μέλος της επιτροπής κ. Ζαχαρίας Κουλίας δήλωσε εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος ότι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει την άποψη ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο χρήζει περαιτέρω μελέτης σε

σχέση με τις πρόνοιές του που αφορούν τις ποινικές υποθέσεις, αλλά συμφωνεί με την άμεση προώθηση των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν τις αστικές υποθέσεις.

4. Τις πιο πάνω θέσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος υποστήριξε και ο βουλευτής των Νέων Οριζόντων κ. Χρίστος Κληρίδης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η ολομέλεια της Βουλής καλείται να τοποθετηθεί τελικά επί του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, για αναβολή;

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αποδεχθήκαμε να περιληφθεί αυτό το θέμα στην ημερήσια διάταξη, όταν ανταλλάξαμε απόψεις στη σύσκεψη που έγινε στο γραφείο σας πριν από δέκα μέρες και είχαμε διαπιστώσει ότι η ίδια η επιτροπή δεν είχε ετοιμάσει μέχρι εκείνη την ώρα σε ολομέλειά της έκθεση και δεν είχε άλλη κατάληξη πέρα από την κατάληξη που είχε η επί τούτου ορισθείσα υποεπιτροπή. Είχαμε δεχθεί να μπει στην ημερήσια διάταξη με μία προϋπόθεση, ότι αυτό το πράγμα θα ήταν ομόφωνο, και επικαλούμαι τόσο τη μνήμη των παρευρισκομένων στη σύσκεψη όσο και την πρόταση η οποία δεν προερχόταν καν από εμάς· προήλθε από άλλο κόμμα. Κατά συνέπεια, εφόσον η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, εφόσον υπάρχουν σοβαρότατες αποκλίσεις στην εκτίμηση και στις απόψεις διαφόρων πλευρών με προεξάρχουσα την πλειοψηφία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και το Δικηγορικό Σύλλογο και επειδή το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό, εμείς εισηγούμεθα ή, αν θέλετε, επικαλούμαστε τη διευθέτηση που έχει γίνει και εισηγούμαστε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα νιώθει έντονα, γιατί αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει ακόμη ψηφιστεί. Εμείς πιστεύουμε ότι η επιτροπή Νομικών έκανε μία θαυμάσια δουλειά για πολύ καιρό. Έχει δώσει τόση σημασία σ' αυτό το νομοσχέδιο όση ίσως σε κανένα άλλο νομοσχέδιο δεν έχουμε δώσει και νομίζω κανένας δεν μπορεί να επικαλεστεί ότι χρειάζεται περισσότερο χρόνο για να μελετήσει αυτό το νομοσχέδιο. Αν υπάρχουν διαφορές...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα υπάρχουν πάντα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

... στις τοποθετήσεις, αυτές μπορεί να διαιωνίζονται. Απαίτηση για ομόφωνη κατάληξη πριν το ψηφίσουμε νομίζω δεν εβάλαμε ποτέ τζαι για κανένα νομοσχέδιο. Επομένως, νομίζω ότι ήρθε η ώρα πολιτικά ο καθένας να πάρει την ευθύνη του και να τοποθετηθεί και νομίζω ότι, αν δοθεί οποιαδήποτε άλλη παράταση, ε, μπορεί να παρεξηγηθούμε και σαν Βουλή ότι είναι σκόπιμη η καθυστέρηση της ψήφισης μιας πολύ χρήσιμης νομοθεσίας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα έπαιρνα το λόγο, γιατί κατά πάγια τακτική, όταν μια ομάδα ζητά αναβολή, δίνεται αναβολή ακόμα και για απλά νομοσχέδια. Δε δέχομαι όμως τη φράση “να αναλάβει τις πολιτικές ευθύνες”. Πρόκειται για ένα κατεξοχήν νομοσχέδιο νομικό, ήρθε η αλλαγή του συστήματος με την ευκαιρία του νόμου της απόδειξης από το αγγλοσαξονικό σύστημα της αντιπαράθεσης στο ευρωπαϊκό σύστημα, χωρίς να είναι

έτοιμη η Κύπρος για τέτοιο πράγμα ούτε οι δικαστές που δικάζουν. Επομένως, δεν είναι μια απλή διαφωνία απόψεων· είναι ριζική η διαφωνία. Επειδή γράφει μέσα στην έκθεση ότι είναι από το 1997 που εκκρεμεί, από το 1997 η Βουλή ζητούσε επίμονα από το Γενικό Εισαγγελέα να καταθέσει τροποποιήσεις, ώστε οι απηρχαιωμένες πρόνοιες να εκσυγχρονιστούν, και δεν τις έφερνε. Είπε: «Εγώ έκανα τη δουλειά μου. Κάνετε την εσείς». Και έγινε το νομοσχέδιο από άλλους, αυτό που έχουμε ενώπιόν μας τροποποιημένο.

Εν πάση περιπτώσει! Εκείνο που θέλω να πω είναι πως δεν είναι απλή διαφωνία απόψεων εδώ -εδώ το νομοσχέδιο, ναι, εξετάστηκε από την επιτροπή και εμείς έχουμε και τροποποίηση για να εφαρμοστεί όσον αφορά τις αστικές υποθέσεις μόνο· είναι διαφωνία των δικαστών, της πλειοψηφίας των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Άμα οι δικαστές μεταξύ τους δεν έχουν ακόμα αποφασίσει ποια είναι η σωστή πορεία, ε, δε νομίζω ότι αφορά τις πολιτικές ευθύνες αυτού του σώματος, που δεν είναι όλοι νομικοί, η εκτίμηση ότι χρειάζεται αυτό το νομοσχέδιο περαιτέρω μελέτη.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς θα υποστηρίξουμε την αναβολή, αλλά, εν πάση περιπτώσει, εάν δεν εγκριθεί η αναβολή, έχουμε την τροποποίησή μας για την έγκριση σήμερα μόνο της εφαρμογής του νόμου στις αστικές υποθέσεις· όχι τις ποινικές.

Τελειώνω λέγοντας ξανά ότι με κανέναν τρόπο δε δεχόμαστε εμείς ότι υπάρχει πολιτική ευθύνη ούτε απροθυμία της Βουλής να ψηφίσει το νομοσχέδιο· απροθυμία υπάρχει από εκείνους που όφειλαν να φέρουν έγκαιρα τροποποιήσεις εκσυγχρονιστικές και δεν τις έφεραν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πω τίποτε επί της ουσίας, αλλά νομίζω ότι εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της ουσίας κανένας να μην πει, νομίζω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι, ούτε καν για τις αναφορές που έγιναν. Εδώ δεν έχει δοθεί η σωστή εικόνα. Εγώ θα ξαναθυμίσω ότι η Βουλή ορίστηκε σήμερα μόνο για τα εναρμονιστικά. Στη σύσκεψη εσυμφωνήθη ότι, μόνο αν υπάρχει κάτι πραγματικά κατεπείγον, θα περιληφθεί και, επαναλαμβάνω, είχαμε υποδείξει ότι και άλλες επιτροπές είχαν κατεπείγοντα. Στην τελευταία σύσκεψη, την τελευταία στιγμή ετέθη αυτό το θέμα από τον κ. Συλλούρη και εσυμφωνήθη με εισήγηση -εγώ θα το πω- του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού το θέμα να είναι στην ημερήσια διάταξη, αν υπάρχει ομοφωνία. Δεν μπορεί τώρα να λέμε... Μα ήταν εισήγηση του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού! Τι σημαίνει, δεν εσυμφωνήθηκε! Εμείς υιοθετήσαμε... Δεν εσυμφωνήσετε προσωπικά. Κύριε Συλλούρη...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν εσυμφωνήσαμε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...έντζε αφορά μας εμάς τούτο το θέμα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι, όι, σας αφορά!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...το τι ελέχθη...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αφού το επικαλείσαι, σας αφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Συλλούρη, σας παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Συλλούρη, στη σύσκεψη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, να απευθύνεστε σε τρίτο πρόσωπο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, στη σύσκεψη αυτό που μας ενδιαφέρει τους υπόλοιπους που μετέχουμε στη σύσκεψη είναι ότι υιοθετήσαμε μια εισήγηση του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, διαφορετικά δε θα συμφωνούσαμε να ήταν το θέμα στην ημερήσια διάταξη. Και αυτή τη στιγμή χρησιμοποιείται από την πλευρά σας η συμφωνία μας, υπό την προϋπόθεση που έθεσε ο κ. Αναστασιάδης, για να μας πείτε ότι δε δικαιούστε τώρα και έχετε πολιτική ευθύνη. Νομίζω ότι οι συσκέψεις πλέον δε θα έχουν κανένα νόημα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο για τα σημεία που έθεσε τώρα στην αναφορά του ονόματός μου, δεν είχα πρόθεση να ξαναμιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, φρονώ ότι εξαντλείται το θέμα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...διότι μιλούμε για διαδικασία. Παρακαλώ, έχετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μόνο για τούτο θα μιλήσω, Πρόεδρε, εγώ είπα εκείνο που ήθελα να πω για την παιδεία.

Ναι, είναι γεγονός ότι ο κ. Αναστασιάδης έκαμε αυτή την εισήγηση, ήμουν κι εγώ στη σύσκεψη την άτυπη και όταν αρχίσουμε και λέμε ότι δεν έχουν σημασία οι

συσκέψεις που κάνουμε, ε, δε θα έχουν σημασία, εκτός εάν ακολουθούμε μια διαδικασία. Και η διαδικασία που ακολουθούμε είναι ότι ό,τι πούμε εκεί είναι υπό την αίρεση των κοινοβουλευτικών ομάδων. Δεν έχουμε διαδικασία ή έχουμε θεσμοθετήσει τις συσκέψεις των αρχηγών των κομμάτων και των εκπροσώπων των κομμάτων, ώστε ό,τι αποφασίσουν εκεί να δεσμεύει τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Αν θέλετε, τούτο να το κάνουμε, αλλά δεν το κάναμε μέχρι στιγμής σ' αυτή τη Βουλή.

Έγινε η εισήγηση από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού και είχα πει ότι αυτό είναι υπό την αίρεση τι θα πει η κοινοβουλευτική ομάδα. Και η κοινοβουλευτική μας ομάδα έδωσε την τοποθέτησή της, ότι θέλει να συζητηθεί σήμερα. Το ότι η σημερινή σύσκεψη, κύριε Πρόεδρε, ορίστηκε μόνο για τα ευρωπαϊκά ήταν σωστό μέχρι ενός σημείου και σήμερα είσαστε μάρτυρες ότι εσυζητήσαμε πολλά άλλα θέματα πέραν των εναρμονιστικών. Γιατί τούτο πρέπει να αποτελέσει εξαίρεση; Και γιατί τούτο πρέπει να είναι, να συνάδει... είναι αυτό που είπε ο κ. Παπαδόπουλος προηγουμένως, ότι, όποτε ζητούμε αναβολή, δίδεται; Δεν πρέπει να δοθεί σ' αυτό, όπως δεν εδόθηκε στο προηγούμενο που ζητήσαμε εμείς. Και, εν πάση περιπτώσει, βρίσκω και μία λογική που δε δόθηκε και στο προηγούμενο που ζητήσαμε εμείς, ακριβώς διότι είναι η τελευταία συνεδρίαση της Βουλής. Δεν αναβάλλουμε για μία εβδομάδα ή για δύο εβδομάδες, αναβάλλουμε για δύο μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Αγαπίου.

Α. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ενημερωθεί σωστά το σώμα για τη διαδικασία η οποία εξητήθηκε ή ακολουθήθηκε στην επιτροπή Νομικών και που ως αποτέλεσμα είχε να ζητηθεί από τους εκπροσώπους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας εκεί η αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου. Είναι παραδεκτό ότι έγινε πάρα πολύ σοβαρή δουλειά,

υπήρχε πάρα πολύ καλή συνεργασία μεταξύ των μελών της επιτροπής Νομικών, ανεξάρτητης κομματικής τοποθέτησης, καθώς επίσης και μεταξύ των μελών της υπεπιτροπής η οποία συστάθηκε για συζήτηση του θέματος. Είναι παραδεκτό επίσης ότι συντάχθηκε ένα κείμενο, για να παρουσιαστεί στην ολομέλεια της επιτροπής Νομικών για τελική τοποθέτηση και να σταλεί ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής. Όμως τι έγινε εν τω μεταξύ; Ήρθε η άποψη, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της πλειοψηφίας των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου γραπτή και με όλα τα σχετικά στοιχεία, για να υποστηριχτεί η αντισυνταγματικότητα των προνοιών του νόμου. Δεύτερον, δεύτερον, ήρθε η άποψη του συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου με την οποία μας έλεγαν τις επιφυλάξεις τους και διατύπωναν σοβαρές επιφυλάξεις επί του περιεχομένου.

Είπαμε ότι, επειδή το νομοσχέδιο είναι πάρα πολύ σοβαρό και θα ψηφιστεί, για να προστατεύει συγκεκριμένους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, είχαμε καθήκον να μελετήσουμε περισσότερο αυτές τις απόψεις, διότι αυτές οι απόψεις δεν προέρχονται από τυχαία σώματα· προέρχονται από την πλειοψηφία των μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου, προέρχονται από το συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Ζητήσαμε λοιπόν την αναβολή, για να μπορέσουμε να το μελετήσουμε και να διαβουλευτούμε και με τα δύο αυτά σώματα. Εγώ θέλω απλώς να επισημάνω στο σώμα και στην ολομέλεια ότι, αν ψηφίσουμε σήμερα το νομοσχέδιο, με την πρώτη υπόθεση που θα έρθει ενώπιον του δικαστηρίου και τεθεί θέμα αντισυνταγματικότητας του νόμου το θέμα αυτό θα τεθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και θα κριθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ήδη η πλειοψηφία των μελών του Ανωτάτου έχει στείλει την άποψή της. Και, αν τεθεί το νομοσχέδιο, το οποίο θα γίνει νόμος, ως αντισυνταγματικό, στο τέλος της ημέρας πολύ φοβάμαι ότι δε θα καταλήξουμε εκεί που θέλουμε, να προστατεύσουμε τους πολίτες μέσα από αυτό το

νομοσχέδιο. Γι' αυτό και εμείς ζητήσαμε την αναβολή, για να μπορέσουμε να είμαστε σίγουροι ότι είναι ένας νόμος απόλυτα συνταγματικός και ένας νόμος ο οποίος θα μπορεί να βοηθήσει τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Λυσσαρίδη, σε ακόμα ένα βουλευτή της ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και θα προχωρήσω τη διαδικασία. Και στον κ. Κληρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι ο κ. Παπαδόπουλος έχει θέσει το θέμα σε μια πολύ σωστή βάση, ότι επιβάλλεται εναρμόνιση, από την αλλαγή μας από το αγγλοσαξωνικό δίκαιο, με το ευρωπαϊκό. Δεν έγκειται στους δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου να μας υποδείξουν. Οι δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου δικαιούνται να μας πουν αν αυτό που θα κάνουμε συγκρούεται με το σύνταγμα, όχι ποια είναι η γνώμη τους. Αλίμονο, αν θα νομοθετούμε επί τη βάσει υποδείξεων άλλου σώματος! Γι' αυτό, εγώ, εφόσον αυτό είναι το θέμα, ομολογώ ότι δε δέχομαι αυτή την άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτ' απ' όλα πρέπει να υπομνήσω στο σώμα κάτι πολύ σοβαρό, ότι είχαμε δεσμευτεί -και προκαλώ οποιοδήποτε μέλος της επιτροπής Νομικών ή της υπεπιτροπής- ότι πριν κλείσει η Βουλή θα είχαμε περάσει αυτό το νομοσχέδιο. Έτσι είχε γίνει, κύριε Κλεάνθους! Είχαμε δεσμευτεί και είναι εδώ ο πρόεδρος και τα λοιπά μέλη και τους προκαλώ να απαντήσουν, αν δεν είναι έτσι.

Δεύτερον, οι απόψεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι ακριβώς οι ίδιες του 2000· ακριβώς! Οι ίδιοι δικαστές, οι ίδιες οι απόψεις. Οι απόψεις του Παγκύπριου

Δικηγορικού Συλλόγου είναι γνωστές από μήνες, οι ίδιες. Επομένως, είναι προφάσεις εν αμαρτίαις να επικαλούμεθα αυτές τις ενστάσεις που είναι ακριβώς οι ίδιες από το 2000, καθόσον αφορά τους δικαστές, και από μήνες, καθόσον αφορά τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο.

Νομίζω πως σ' ένα τέτοιο εκσυγχρονιστικό νομοσχέδιο που αφορά μια πτυχή του δικαίου, που είναι τόσο απηρχαιωμένη, δεν πρέπει να υπάρχει καμιά ένσταση να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νόμου και, αν διαπιστώσουμε ότι υπάρχουν προβλήματα, θα τα δούμε στην πορεία και θα κάνουμε τις αναγκαίες τροπολογίες. Δεν είναι σωστό να αφήνουμε μία παμπάλαια νομοθεσία που ισχύει, καθόσον αφορά το δίκαιο της απόδειξης, από τον προπροηγούμενο αιώνα, να συνεχίζει να ρυθμίζει τον τρόπο που αποδεικνύονται οι υποθέσεις στα δικαστήρια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λέμε την ουσία, κύριε Πουργουρίδη, συζητούμε την ουσία.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχετε δίκαιο, απολογούμαι, μπαίνω στην ουσία.

Είναι στην ημερήσια διάταξη το θέμα, θα πρέπει να το ψηφίσουμε σήμερα. Είχαμε όλοι χρόνο να προβληματιστούμε και γι' αυτό το λόγο δεν πρέπει να δοθεί η αναβολή σ' αυτό το πολύ εκσυγχρονιστικό και πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κληρίδη. Επί της διαδικασίας, παρακαλώ θερμά.

ΧΡ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας, βεβαίως.

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, επειδή ακούστηκε ότι ο λόγος της αναβολής είναι η άποψη του Δικηγορικού Συλλόγου και η γνώμη, η άποψη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θα ήθελα να διευκρινίσω ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος εις την τελευταία συνεδρία που είχαμε στην

επιτροπή διευκρίνισε ότι δεν έχει καμιά ένσταση να ψηφιστεί για τις πολιτικές υποθέσεις ως έχει το προτεινόμενο νομοσχέδιο και όσον αφορά τις ποινικές ότι επίσης δεν έχει, αλλά έχει επιφυλάξεις. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν έχει ένσταση όμως εις τη θέσπιση της νομοθεσίας. Αυτό για το Δικηγορικό Σύλλογο, επειδή τον επικαλούνται κάποιοι για την αναβολή.

Όσον αφορά το Ανώτατο Δικαστήριο, επειδή μιλούμε για πλειοψηφία, θα πρέπει να ενημερώσουμε την ολομέλεια ότι είναι επτά με έξι. Δηλαδή επτά δικαστές είπαν ότι φαίνεται, φαίνεται ότι είναι αντισυνταγματικός ο νόμος και μάλλον για τις ποινικές υποθέσεις, έτσι ερμήνευσαν τη γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και οι υπόλοιποι έξι, δηλαδή μια ισχνή πλειοψηφία να το βάλω έτσι, είπαν «εμείς το υποστηρίζουμε και να προχωρήσει». Έχοντας υπόψη ότι ο λόγος της αναβολής είναι η άποψη αυτή του Δικηγορικού Συλλόγου, που δε στέκει όπως εξήγησα, αλλά και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εάν θα πάμε με την άποψη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ούτε την επόμενη φορά που θα συζητηθεί θα το περάσουμε, διότι πάντα θα υπάρχει, δηλαδή πάντα θα υπάρχει εκεί. Κατά συνέπεια, δε νομίζω να είναι καθοριστικός παράγων το “φαίνεται” του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τέλος, έχοντας υπόψη τα προβλήματα τα οποία προέκυψαν, είναι γι’ αυτό που εισηγηθήκαμε μαζί με το Ζαχαρία τουλάχιστον για τις πολιτικές υποθέσεις, αν δεν υπήρχε ένσταση, να ψηφιστεί σήμερα το νομοσχέδιο αυτό και εξ ου και η τροπολογία που ήλθε ενώπιον του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτω την πρόταση για αναβολή υπό την κρίση του σώματος.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον, παρακαλώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία. Λείπει ο Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα αναβάλλεται, με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή.

Οφείλω να πω, οφείλω να πω, κύριε Συλλούρη, μπορεί να σας ενδιαφέρει, οφείλω να πω και τη δική μου μαρτυρία τώρα, διότι έχω και εγώ κάποια συναισθήματα από πλευράς του προεδρείου.

Δεν τοποθετούμαι πάνω στην ουσία, τη διαδικασία που έγινε, στο αν πρέπει τώρα, αν πρέπει να αναβληθεί, αν κάποιοι και μετά που θα αναβληθεί θα είναι υπέρ ή κατά και θα είναι δικαίωμά τους, θέλω όμως να διαφυλάξω με αυτά που θα πω το θεσμό αυτής της σύσκεψης. Είναι αλήθεια ότι η συνεδρία αυτή είναι έκτακτη και είναι αλήθεια ότι τη συγκαλέσαμε για τα ευρωπαϊκά νομοσχέδια, για τα εναρμονιστικά νομοσχέδια. Επίσης, υπήρξε συναίνεση... Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, ακούστε με τζιαι μένα τζιαι πετάξετέ το! Επίσης, συναινέσαμε σε άλλα δύο θέματα που αφορούν τη φορολογική μεταρρύθμιση, τα ζητήματα που σήμερα έχουμε εγκρίνει. Απ' εκεί και πέρα είναι αλήθεια ότι από το παράθυρο διάφοροι φίλοι πρόεδροι επιτροπών άρχισαν να θέτουν αιτήματα. Ένα από τα αιτήματα που ετέθη και ετέθη από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν και το δίκαιο της απόδειξης. Όμως είναι επίσης γεγονός ότι εκεί καταλήξαμε, υπάρχει μνημόνιο των συσκέψεων. Είχαμε

καταλήξει ότι, νοουμένου ότι ως τότε ήταν η υπεπιτροπή που συζήτησε το θέμα και θα επήγαινε στην επιτροπή, αν δεν υπήρχε ομόφωνη τοποθέτηση, να μην έμπαινε καν στην ημερήσια διάταξη. Λοιπόν, εμπήκε στην ημερήσια διάταξη και φτάσαμε ως εδώ και συζητούμε με τον τρόπο που συζητούμε. Λοιπόν, αφήνω σε σας τους ίδιους απ' εκεί και πέρα τα συμπεράσματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τελειώσαμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, εν ετελειώσαμε, έχουμε και παρακάτω δουλειά.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δύο λόγια θα πω.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα πω δύο λόγια μόνο. Το πρώτο είναι ότι συζητούμε από η ώρα δέκα το πρωί και ακόμα νομοσχέδιο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εναρμονιστικό, δεν εσυζητήσαμε, για όσους ισχυρίζονται, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου, ότι ήρθαμε εδώ μόνο για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ώρα εφτά και τέταρτο το βράδυ δεν έχουμε ξεκινήσει ακόμα τα εναρμονιστικά! Άρα, αυτό το επιχείρημα, ότι ήρθαμε μόνο για τα εναρμονιστικά και εμείς, η κοινοβουλευτική μας ομάδα επροσπάθησε να βάλει ένα θέμα που δεν έπρεπε να συζητείται, νομίζω ότι απαντάται μόνο από το τι εκάμαμε όλη μέρα σήμερα!

Το δεύτερο, ειδικά για τη σύσκεψη, και είμαι στη διάθεσή σας να το συζητήσουμε και κατ' ιδίαν αλλά και εις τη σύσκεψη, η πάγια τοποθέτηση που τον καιρό που έγινα κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος -και νομίζω ότι έτσι πρέπει να είναι τα πράγματα- είναι

ότι μεταφέρω αποφάσεις της κοινοβουλευτικής μου ομάδας. Ό,τι εκεί λεχθεί δε δεσμεύει την κοινοβουλευτική μου ομάδα, εκτός αν επανέλθουμε με απόφασή της και στην περίπτωση αυτή έτσι είπα εκεί και έπρεπε, αν δεν είναι καταγραμμένο στο μνημόνιο, έπρεπε να είναι καταγραμμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να μου επιτρέψετε να πω ότι θα προβληματιστώ και εγώ για τις συσκέψεις των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων. Η συνεδρία εκλήθη για τα φορολογικά νομοσχέδια και είπαμε, αν υπάρχουν και νομοσχέδια που έχουν σχέση με την εναρμόνιση, τα καταθέτουμε.

Λοιπόν, τελειώνουμε με αυτό, να πάμε παρακάτω, διότι δεν έχει τελειωμό αυτή η ιστορία.

Λοιπόν, το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος	Σταύρος Ευαγόρου
Μαρία Κυριακού	Άριστος Χρυσοστόμου
Ζαχαρίας Ζαχαρίου	Γιώργος Βαρνάβα
Χρίστος Μαυροκορδάτος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουλίου 2002. Στη

συνεδρίαση κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας, και Τουρισμού, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Κυπριακού Συμβουλίου Προσφορών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση των μαρίνων, ώστε να παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία να εκμισθώνει ή να αναθέτει σε οποιοδήποτε πρόσωπο την κατασκευή, διαχείριση, ανάπτυξη και τροποποίηση οποιασδήποτε μαρίνας παρά τις διατάξεις του περί Κτήσης Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) Νόμου.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η πιο πάνω τροποποίηση είναι αναγκαία, ώστε να παρέχεται σε αλλοδαπούς η δυνατότητα εκμίσθωσης οποιασδήποτε μαρίνας.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν ότι η προτεινόμενη τροποποίηση είναι αναγκαία, αφού, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, οι προσφορές για την εκμίσθωση μαρίνων είναι διεθνείς, με αποτέλεσμα να υπάρχει το ενδεχόμενο η προσφορά να κατακυρωθεί σε αλλοδαπό.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε σχέση με τη Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων (Πρόσθετο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε σχέση με τη Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων (Πρόσθετο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Δημήτρης Συλλούρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε Σχέση με τη Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη κυρώσει την πιο πάνω Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων, καθώς και το πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε σχέση με την προαναφερθείσα συνθήκη. Η επικύρωση του πρόσθετου πρωτοκόλλου αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 47.510 και ημερομηνία 24 Μαρτίου 1998 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών, η κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας αποτέλεσμα θα έχει την άσκηση ελέγχου στην Κυπριακή Δημοκρατία από το Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας σε σχέση με τη διακίνηση, την αποδοχή ή τη φύλαξη στην Κύπρο πυρηνικών υλικών ή και την επεξεργασία αποβλήτων με πυρηνικά κατάλοιπα. Σύμφωνα επίσης με τον ίδιο, η κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας ενδείκνυται και για λόγους εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κερτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις

επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας στην οποία αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναφορές. Άρθρο 3.

Κύρωση Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε σχέση με τη Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων (Πρόσθετο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 11 και 12 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής

Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για την Έκδοση Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για την Έκδοση Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Δημήτρης Συλλούρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του πρώτου νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για την Έκδοση Φυγοδίκων, η οποία υπεγράφη από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 15 Μαΐου 2001, κατόπιν της υπ' αριθμόν 53.047 και ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2001 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η συνομολόγηση της εν λόγω συμφωνίας επιδιώχθηκε στα πλαίσια της πολιτικής της κυβέρνησης για την πάταξη του εγκλήματος επί διεθνούς επιπέδου, δεδομένου ότι η έκδοση φυγοδίκων θεωρείται ένα από τα κατεξοχήν σημαντικά μέτρα για το σκοπό αυτό.

Σκοπός του δεύτερου προτεινόμενου νόμου είναι η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για τη μεταφορά Φυγοδίκων, η οποία υπεγράφη από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 15 Μαΐου 2001, κατόπιν της υπ' αριθμόν 53.047 και ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2001 απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η εν λόγω συμφωνία προβλέπει ουσιαστικά ότι υπήκοοι της μιας χώρας οι οποίοι εκτίουν ποινή φυλάκισης στην άλλη χώρα μπορούν να μεταφερθούν, για να εκτίσουν την ποινή τους στη χώρα τους, νοουμένου ότι και οι δύο χώρες καθώς και ο κατάδικος συγκατατίθενται στη μεταφορά και θέτει τους μηχανισμούς για τέτοιες μεταφορές.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, οι λόγοι συνομολόγησης τέτοιων συμφωνιών είναι βασικά ανθρωπιστικοί, γιατί παρέχουν τη δυνατότητα σε έναν αλλοδαπό κατάδικο να εκτίσει την ποινή του στη χώρα του, στο οικείο περιβάλλον του, όπου μπορούν να τον επισκέπτονται οι συγγενείς του και όπου επιτυγχάνεται καλύτερα η ομαλή κοινωνική του επανένταξη μετά την αποφυλάκισή του. Εξίσου σημαντική είναι όμως και η μείωση των προβλημάτων και του οικονομικού κόστους που δημιουργούνται από την κράτηση αλλοδαπών καταδίκων στις φυλακές μιας χώρας.

Η επιψήφιση των πιο πάνω νομοσχεδίων από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση των πιο πάνω συμφωνιών, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των δύο νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψηφισή τους σε νόμους για την κατά νόμο κύρωση και των δύο συμφωνιών στις οποίες αναφέρονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για την Έκδοση Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Έκδοση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 4.

Εξουσιοδότηση μεταφοράς καταδίκου από τη Δημοκρατία. Άρθρο 5.

Εξουσιοδότηση μεταφοράς καταδίκου εντός της Δημοκρατίας. Άρθρο 6.

Ανάκληση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Νίκος Κλεάνθους	Άγης Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία νομικού πλαισίου για την έκδοση και εφαρμογή έκτακτων μέτρων για αντιμετώπιση πετρελαϊκών κρίσεων για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που αφορούν τη λήψη μέτρων που προορίζονται να αμβλύνουν τις επιπτώσεις των δυσχερειών εφοδιασμού με πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, καθώς και τον καθορισμό κοινοτικού στόχου για μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας, σε περίπτωση δυσχερειών εφοδιασμού με αργό πετρέλαιο ή προϊόντα πετρελαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε το όλο θέμα και ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία γύρω από αυτό, συμφωνεί με τους

σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Παράλληλα, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί σχετική τροποποίηση, ώστε η προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο σύσταση της συμβουλευτικής επιτροπής, που θα συμβουλεύει τον υπουργό σε περίπτωση αντιμετώπισης πετρελαϊκών κρίσεων, να μην είναι δυνητική αλλά υποχρεωτική για τον υπουργό και, επίσης, στη σύνθεσή της να περιλαμβάνονται, εκτός από τους μεγάλους καταναλωτές, που προβλέπει η προτεινόμενη νομοθεσία, και εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, καθώς και εκπρόσωποι καταναλωτών, όπως ο υπουργός κρίνει σκόπιμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, τώρα νομίζω έν' το γυρίν των εναρμονιστικών σχεδίων.

Το νομοσχέδιο των πετρελαϊκών κρίσεων αφορά την περίπτωση κρίσης, έλλειψης δηλαδή, και προνοεί να υπάρχει ένα συμβούλιο το οποίο να αποφασίζει για την αντιμετώπισή της είτε με τη διανομή είτε με την κατανομή των αποθεμάτων στις πηγές που είναι επείγουσες υπηρεσίες δημόσιας ωφελείας είτε με άλλους τρόπους. Αυτό είναι που λέει το νομοσχέδιο για τις πετρελαϊκές κρίσεις, το λέω, για να κατανοήσουν οι συνάδελφοι τι είναι.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, που είναι ομόφωνο, είχε εκφραστεί η άποψη σχετικά μ' αυτούς που μετέχουν στην επιτροπή, στο συμβούλιο το οποίο θα συμβουλεύει τον υπουργό πώς θα γίνεται αυτή η κατανομή των περιορισμένων αποθεμάτων πετρελαίων που είναι δυνατό να υπάρχουν. Και μετέχουν οι εταιρείες, μετέχει η κυβέρνηση, μετέχουν εμπορικά επιμελητήρια και εμείς είχαμε προσθέσει να

μετέχουν με εκπροσώπους και οι καταναλωτές. Μετέχουν και οι συντεχνίες και άλλοι, να μετέχουν και εκπρόσωποι των καταναλωτών, αφού αυτοί είναι η μεγάλη μάζα από αυτούς που ενδιαφέρονται για την κατανάλωση των πετρελαϊκών προϊόντων. Και έχω την εντύπωση ότι είχε συμφωνηθεί αυτό από την επιτροπή. Για κάποιο λόγο δεν είναι μέσα στο τελικό κείμενο! Ε, δεν ξέρω, δεν έχω υπόψη μου το άρθρο τώρα να σας πω, ώστε να γίνει τροποποίηση. Είναι μέσα; Ωραία, αν είναι μέσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στην έκθεση είναι, αλλά εν ηξέρω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, λοιπόν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κήρυξη της διάθεσης και κατανάλωσης των πετρελαιοειδών ως ελεγχόμενων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τις περιόδους πετρελαϊκών κρίσεων. Άρθρο 3.

Κήρυξη έναρξης και λήξης της περιόδου πετρελαϊκής κρίσης. Άρθρο 4.

Μέτρα μείωσης των επιπτώσεων από πετρελαϊκές κρίσεις και σύσταση τεχνικών επιτροπών. Άρθρο 5.

Συμβουλευτική Επιτροπή. Άρθρο 6.

Κατανομή αποθεμάτων ασφάλειας. Άρθρο 7.

Συμπλήρωση και αποστολή καταστάσεων από τις εταιρείες πετρελαιοειδών και από τους μεγάλους καταναλωτές. Άρθρο 8.

Κατανομή των αποθεμάτων πετρελαιοειδών εμπορίας ή ίδιας χρήσης. Άρθρο 9.

Καθορισμός λιανικών τιμών πώλησης πετρελαιοειδών. Άρθρο 10.

Απόρρητο πληροφοριών και εμπιστευτικότητα των λαμβανομένων πληροφοριών.

Άρθρο 11.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 12.

Ποινική ευθύνη αξιωματούχων νομικών προσώπων. Άρθρο 13.

Έναρξη της ισχύος της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) και του εδαφίου (4) του άρθρου 5 του παρόντος Νόμου. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία στα Κυπριακά Αλιευτικά Σκάφη) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία στα Κυπριακά Αλιευτικά Σκάφη) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Νίκος Κλεάνθους	Άγις Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο όσον αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στα αλιευτικά σκάφη. Οι σχετικές ρυθμίσεις αφορούν ειδικότερα τα νέα κυπριακά αλιευτικά σκάφη που υπερβαίνουν τα δεκαπέντε μέτρα και τα υφιστάμενα σκάφη που υπερβαίνουν τα δεκαοκτώ μέτρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Γενικές διατάξεις. Άρθρο 4.

Νέα αλιευτικά σκάφη. Άρθρο 5.

Υπάρχοντα αλιευτικά σκάφη. Άρθρο 6.

Σημαντικές επισκευές, μετασκευές και μετατροπές. Άρθρο 7.

Εξοπλισμοί και συντήρηση. Άρθρο 8.

Ενημέρωση των εργοδοτούμενων. Άρθρο 9.

Κατάρτιση των εργοδοτούμενων. Άρθρο 10.

Κατάρτιση προσώπων που ενδέχεται να κυβερνήσουν σκάφος. Άρθρο 11.

Διαβούλευση και συμμετοχή των εργοδοτούμενων. Άρθρο 12.

Έλεγχος. Άρθρο 13.

Απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 14.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 15.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 16.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 17.

Κανονισμοί. Άρθρο 18.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία στα Κυπριακά Αλιευτικά Σκάφη) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Εμπορικών Περιγραφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το
νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορικών Περιγραφών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Νίκος Κλεάνθους	Άγις Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατάργηση του άρθρου 12 της βασικής νομοθεσίας για τις εμπορικές περιγραφές, το οποίο καθιστά υποχρεωτική τη γενική ένδειξη της χώρας κατασκευής ή παραγωγής στα αγαθά.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, η προτεινόμενη κατάργηση του άρθρου αυτού κρίνεται αναγκαία, επειδή είναι αντίθετο με το άρθρο 28 της συνθήκης για την εγκαθίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το εν λόγω άρθρο απαγορεύει τους ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές μεταξύ κρατών μελών, καθώς και τα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει αποφασίσει σε μια σειρά υποθέσεων ότι η γενική υποχρέωση της σήμανσης των αγαθών αποτελεί μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικών Περιγραφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το

νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ελένη Μαύρου

Νίκος Κλεάνθους

Άγις Αγαπίου

Ανδρέας Χρίστου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Σταύρος Ευαγόρου

Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων. Βιοτεχνολογικές θεωρούνται οι εφευρέσεις που έχουν ως αντικείμενο ένα προϊόν που περιέχει ή αποτελείται από βιολογικό υλικό ή περιέχει μέθοδο για την παραγωγή, επεξεργασία ή χρησιμοποίηση τέτοιου υλικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία για το όλο θέμα και ειδικότερα διευκρινίσεις για το ότι με τον προτεινόμενο νόμο δεν κατοχυρώνονται οι μέθοδοι κλωνοποίησης ανθρώπων, οι μέθοδοι τροποποίησης της βλαστικής γενετικής ταυτότητας του ανθρώπινου όντος και γενικά η χρήση ανθρώπινων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή η χρήση κυττάρων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 6.

Ειδική διάταξη. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Ταξίμετρα) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Ταξίμετρα) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Νίκος Κλεάνθους	Άγισ Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία που αφορά την κατασκευή, τη λειτουργία και τον έλεγχο των ταξίμετρων.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι τεχνικές και μετρολογικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα ταξίμετρα, για να επιτρέπεται η εμπορική χρήση τους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που

κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, τα μηχανικά ταξίμετρα δε χρησιμοποιούνται πλέον στην Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 18 και 19 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Χρησιμοποίηση της Ιλύος στη Γεωργία) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Πρόληψη και Μείωση της Ρύπανσης των Νερών από Αμιάντο) Κανονισμοί του 2002».

Παρακαλώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω παράκληση από το συνάδελφο τον κ. Περδίκη, ο οποίος είχε υποχρέωση και έπρεπε να φύγει, να ζητήσω αναβολή αυτών των δύο κανονισμών που είναι για δύο ειδικά θέματα, είναι για την ιλύν και για κάτι άλλες ίνες αμιάντου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση να αναβληθεί...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, προσπαθούμε να...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ανάθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε συμβίωση, όχι υπέρβαση του είδους που είπε ο κ. Θεοδώρου.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλονται.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όμως είναι κανονισμοί οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή, αν δεν εγκριθούν εντός είκοσι μίας ημέρας, ή αποσύρονται ή θεωρούνται ότι είναι εγκρινόμενοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, πρέπει να ξανακατατεθούν δηλαδή.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επομένως, να αποσυρθούν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και να ξανακατατεθούν.

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι νομοσχέδια τα οποία προωθούνται για λόγους εναρμόνισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανονισμοί.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κανονισμοί. Α, είναι κανονισμοί! Αν υπάρχουν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις, θα έλεγα, ο κ. Περδίκη να έρθει να τις κάνει ύστερα, αλλά είναι κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εντάξει. Λοιπόν, πάμε παρακάτω. Αναβάλλονται οι κανονισμοί. Να αποσυρθούν και να ξανακατατεθούν.

Τα θέματα με τους αριθμούς 20 και 21... είναι λόγος καλοκρατείτε όλοι τον Περδίκη τώρα!

(Γέλια)

Τα θέματα με τους αριθμούς 20 και 21 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Καταργήσεως των περί Ασφάλειας (Παιχνίδια) Κανονισμών Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Καταργήσεως των περί Ασφάλειας (Παιχνίδια) Κανονισμών Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Νίκος Κλεάνθους	Άγης Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της

διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι η πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο της ελεύθερης διακίνησης αγαθών και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που αφορούν τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να πληρούν τα παιχνίδια, για να μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο, έτσι ώστε να προστατεύονται οι καταναλωτές και ιδιαίτερα τα παιδιά.

Σημειώνεται ότι, με βάση τη σχετική οδηγία με την οποία σκοπείται η εναρμόνιση, τα παιχνίδια που διατίθενται στην αγορά θα πρέπει να φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης “CE” ως διαβεβαίωση ότι κατασκευάστηκαν σύμφωνα με τα εναρμονισμένα πρότυπα ή ότι ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν από εγκεκριμένο οργανισμό και, κατά συνέπεια, πληρούν τις βασικές απαιτήσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, οι κανονισμοί που εφαρμόζονται τώρα, οι οποίοι με την εισαγωγή των νέων κανονισμών θα καταργηθούν, βασίζονται στην ίδια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κατά συνέπεια, υπάρχει η αναγκαία υποδομή και ο μηχανισμός ελέγχου για την εφαρμογή των νέων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για να μην πουν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ ότι υπάρχει προσυμφωνία και για τούτα, ο κ. Περδίκη με παρακάλεσε...

(Ακούγονται σχόλια βουλευτών.)

Σας παρακαλώ, να τελειώσω!

Και του είπα ότι δε συμφωνώ μαζί του και δε θα ζητήσω αναβολή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρέπει να τον καλοκρατούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν προχωρούμε. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 20 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 21;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Ραδιοεπικοινωνιών (Διαδικασίες Διαγωνισμού και Διαπραγμάτευσης) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ραδιοεπικοινωνιών (Διαδικασίες Διαγωνισμού και Διαπραγμάτευσης) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Νίκος Κλεάνθους	Άγις Αγαπίου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Χρίστος Κληρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 55 της νομοθεσίας για τις ραδιοεπικοινωνίες, καθορίζονται οι διαδικασίες χορήγησης αδειών χρήσης ραδιοσυχνοτήτων μέσω διαδικασιών προσφορών, πλειστηριασμού και διαπραγματεύσεων. Με τις προβλεπόμενες στους πιο πάνω κανονισμούς διαδικασίες σκοπείται η εναρμόνιση με τη σχετική κοινοτική οδηγία που αφορά την παροχή πρόσβασης στο διαθέσιμο φάσμα ραδιοσυχνοτήτων με βάση τις αρχές της διαφάνειας,

της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας.

Σημειώνεται ότι η έγκριση των εν λόγω κανονισμών κρίνεται απαραίτητη μετά την πρόσφατη ψήφιση της νομοθεσίας για τις ραδιοεπικοινωνίες, ώστε να καταστεί δυνατή η χορήγηση αδειών χρήσης ραδιοσυχνοτήτων μέσα στην προθεσμία για την ελευθεροποίηση της τηλεπικοινωνιακής αγοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές

Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, πρόεδρος

Άντρος Κυπριανού

Δημήτρης Συλλούρης

Αντιγόνη Παπαδοπούλου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου 2002.

Με τους κανονισμούς αυτούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών κανονισμών, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια στο Υπουργικό Συμβούλιο να παρατείνει την περίοδο παραμονής υπαλλήλου στο εξωτερικό, όταν τούτο επιβάλλεται από τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, με βάση τις πρόνοιες των ίδιων των κανονισμών, η παράταση που μπορεί να δοθεί δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα χρόνο και δεν καθίσταται εκτελεστή, εκτός αν προηγουμένως εγκριθεί με απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σημειώνεται επίσης ότι η ισχύς των κανονισμών διαρκεί δύο χρόνια από τη δημοσίευσή τους. Ανάλογοι κανονισμοί έχουν εγκριθεί από τη Βουλή και στο παρελθόν έπειτα από τροποποίηση που επέφερε η Βουλή στην αρχική κυβερνητική πρόταση, ώστε να τεθούν αυστηρές προϋποθέσεις στον τρόπο άσκησης της διακριτικής ευχέρειας για παράταση της παραμονής υπαλλήλου στο εξωτερικό, οι οποίες και επαναλαμβάνονται στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Υπάρχει ένσταση οι κανονισμοί να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002». Εδώ υπάρχει επιφύλαξη του ΑΚΕΛ. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η επιφύλαξη καταγράφηκε στην έκθεση, αλλά έχουμε τοποθετηθεί υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, λοιπόν, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Κοινή έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Νομικών

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ιωνάς Νικολάου

Ανδρέας Χρίστου

Μαρία Κυριακού

Σταύρος Ευαγόρου

Χριστόδουλος Ταραμουντάς

Ελένη Μαύρου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Άγισ Αγαπίου

Άγισ Αγαπίου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Νίκος Κλεάνθους

Χρίστος Κληρίδης

Χρίστος Κληρίδης

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ωστόσο, μετά από συνεννόηση μεταξύ του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, το νομοσχέδιο παραπέμφθηκε και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, η οποία είναι η καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση της παροχής δωρεάν νομικής αρωγής με ολοκληρωμένες νομοθετικές διατάξεις, που καλύπτουν όλο το φάσμα των ποινικών υποθέσεων ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ασκούντος ποινική δικαιοδοσία, και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, πρωτόδικης ή κατ' έφεση, περιλαμβανομένης της προανάκρισης και άλλων διαδικασιών που λαμβάνουν χώρα πριν από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας, καθώς επίσης και σε οικογενειακές υποθέσεις και σε υποθέσεις καθορισμένων παραβάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε οκτώ συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16, 23 και 30 Μαΐου, στις 6, 13, 20 και 27 Ιουνίου και στις 4 Ιουλίου 2002. Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κλήθηκαν και παρέστησαν οι Υπουργοί Οικονομικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, ο Επίτροπος Διοικήσεως και εκπρόσωποι της Κίνησης Στήριξης

Αλλοδαπών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξετάζοντας κατ' άρθρο το υπό αναφορά νομοσχέδιο, με τη συμβολή και όλων των αρμόδιων φορέων και οργανώσεων, ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τις πιο κάτω πτυχές του θέματος:

1. Το ενδεχόμενο επέκτασης του θεσμού της δωρεάν νομικής αρωγής και σε άλλες υποθέσεις, όπως π.χ. διοικητικές προσφυγές με βάση το άρθρο 146 του συντάγματος, υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, πολιτικές υποθέσεις κ.ά. Για το σκοπό αυτό κλήθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι Υπουργοί Οικονομικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, οι οποίοι εισηγήθηκαν στην επιτροπή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, ως έχει, τώρα, αφού αυτό συνάδει με τις δεσμεύσεις μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη μελέτη τυχόν επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του σε μεταγενέστερο στάδιο.
2. Το ενδεχόμενο επέκτασης της νομικής αρωγής και σε παραβιάσεις του πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την οποία έχει επικυρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία· τη θέση αυτή υιοθέτησε για λόγους αρχής και η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και οι εκπρόσωποι της Κίνησης Στήριξης Αλλοδαπών.
3. Τη διευκρίνιση κατά πόσο το νομοσχέδιο καλύπτει τόσο φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα· υπήρξε διευκρίνιση του αρμόδιου υπουργείου ότι καλύπτει μόνο τα φυσικά πρόσωπα και ότι η δωρεάν νομική αρωγή παρέχεται από το κράτος.
4. Τη διευκρίνιση της διαδικασίας διορισμού δικηγόρου για την παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, του καθορισμού του ύψους της αμοιβής του κ.λπ.
5. Το ενδεχόμενο καθορισμού μετρήσιμων κριτηρίων για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής.
6. Τη δυνατότητα εμπλοκής και του Γραφείου Ευημερίας στην όλη διαδικασία

εξακρίβωσης της οικονομικής κατάστασης του αιτητή ή της οικογένειάς του για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής και την έκδοση σχετικού πιστοποιητικού από το δικαστήριο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία και τις διευκρινίσεις που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί αριθμό τροποποιήσεων στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, για τις οποίες δεν έφερε ένσταση η κυβερνητική πλευρά.

Ειδικότερα, η επιτροπή Νομικών εισηγείται τα ακόλουθα:

1. Η νομική αρωγή να περιλαμβάνει και διαδικασίες έφεσης.
2. Οι δικηγόροι που θα προσφέρουν νομική αρωγή να επιλέγονται από τον αιτητή, μεταξύ όσων είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο των δικηγόρων, ασκούν το επάγγελμα και επιθυμούν να προσφέρουν υπηρεσίες και ο δικηγόρος που διορίζεται για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής να μπορεί να διεκδικήσει την αμοιβή του, όπως αυτή θα καθορίζεται με διαδικαστικούς κανονισμούς που εκδίδονται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εισήγηση των επιτροπών γίνεται πρόβλεψη ότι σε περίπτωση αλλαγής δικηγόρου εξοφλούνται πρώτα τα δικηγορικά έξοδα του προηγούμενου δικηγόρου.
3. Το πιστοποιητικό που εκδίδει δικαστήριο για την οικονομική κατάσταση του αιτητή για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής να μπορεί να ανακαλείται, αν αλλάξουν ουσιαστικά τα οικονομικά δεδομένα του δικαιούχου, ενώ, αν ο ίδιος ο αιτητής επιθυμεί να προσφύγει και σε δευτεροβάθμια δικαιοδοσία, να απαιτείται νέα αίτησή του.
4. Να παρέχονται και τα έξοδα νομικής αρωγής σε επιτυχόντες δικαιούχους.
5. Να υπάρχει η ευχέρεια έκδοσης κανονισμών, οι οποίοι θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, για ρύθμιση ορισμένων θεμάτων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τονίζοντας ακόμα περισσότερο το σκεπτικό για την παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, εξέφρασαν ανησυχία για το ενδεχόμενο της κατάχρησης του δικαιώματος αυτού και εισηγήθηκαν όπως για αποφυγή του περιληφθεί σχετική πρόνοια η οποία να προβλέπει ότι ο δικαιούχος της δωρεάν νομικής αρωγής θα μπορεί να την εισπράξει μόνο σε περίπτωση που η αγωγή του ή η ποινική υπόθεσή του δεν καταχωρίστηκε εντελώς αβάσιμα και αδικαιολόγητα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε αρχικά το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Στις 15 Ιουλίου 2002 πραγματοποιήθηκε κοινή συνεδρία των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Νομικών. Στη συνεδρία επανεξετάστηκε το νομοσχέδιο υπό το φως των εισηγήσεων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και στην παρουσία των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Με βάση την ανταλλαγή απόψεων που ακολούθησε οι επιτροπές αποφάσισαν να εισηγηθούν την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, διαμορφώνοντάς το με βάση τις πιο πάνω εισηγήσεις της επιτροπής Νομικών.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα που απασχόλησαν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για την περαιτέρω επέκταση του θεσμού της νομικής αρωγής, η εκτελεστική εξουσία δεσμεύτηκε να μελετήσει τις εισηγήσεις και να επανέλθει σε μεταγενέστερο στάδιο με τις προτάσεις της επί του θέματος.

Σχετικά με την επιφύλαξη των βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για

το θέμα της ενδεχόμενης κατάχρησης του δικαιώματος, οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου εξέφρασαν την άποψη ότι το θέμα καλύπτεται από το νομοσχέδιο όπως προβλέπεται, μια και ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος νομικής αρωγής τίθεται η ύπαρξη βάσιμου λόγου αγωγής.

Υπό το φως των πιο πάνω και με τη διατήρηση της πιο πάνω επιφύλαξης από πλευράς των βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Νομικών εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Τέλος οι επιτροπές σημειώνουν ότι το νομοσχέδιο, χωρίς να ικανοποιεί στο σύνολό του τους στόχους των επιτροπών, αποτελεί ένα σημαντικό θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και αναμένουν ότι η κυβέρνηση θα επανέλθει σύντομα με εισηγήσεις για περαιτέρω βελτίωσή του, με βάση τον προβληματισμό που σημειώθηκε κατά τη συζήτησή του ενώπιον των επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Παροχή δωρεάν νομικής αρωγής. Άρθρο 3.

Ποινικές διαδικασίες. Άρθρο 4.

Διαδικασίες για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Άρθρο 5.

Νομική αρωγή σε οικογενειακές υποθέσεις. Άρθρο 6.

Αίτηση για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής. Πιστοποιητικό. Άρθρο 7.

Δήλωση του αιτητή για την οικονομική του κατάσταση. Άρθρο 8.

Η σχέση δικηγόρου-πελάτη δεν επηρεάζεται από το Νόμο. Άρθρο 9.

Επιλογή ή διορισμός δικηγόρου. Άρθρο 10.

Κατάλογος δικηγόρων. Άρθρο 11.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 12.

Έκδοση Διαδικαστικού Κανονισμού. Άρθρο 13.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 14 να εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002». Όλα τα κόμματα, λέει εδώ, θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Συλλούρης
Σοφοκλής Φυττής	Πρόδρομος Προδρόμου
Ανδρέας Χρίστου	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Σταύρος Ευαγόρου	Γιαννάκης Ομήρου
Ελένη Μαύρου	Χρίστος Κληρίδης
Άγης Αγαπίου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η δημιουργία του αναγκαίου νομικού πλαισίου για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε σχέση με τα οπωροκηπευτικά, τα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά, τις μπανάνες, τις ελιές, το ελαιόλαδο, τον καπνό, το λυκίσκο, το γάλα, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το πρόβειο κρέας, το κρέας πουλερικών και τα αυγά.

Σκοπός ειδικότερα του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι ο καθορισμός των

κανόνων λειτουργίας και αναγνώρισης των οργανώσεων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων στα πλαίσια της εναρμόνισης της Κύπρου με το κοινοτικό κεκτημένο.

Το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτό βασίζεται στις αρχές ότι οι οργανώσεις παραγωγών αποτελούν τα βασικά στοιχεία της κοινής οργάνωσης αγοράς της οποίας εξασφαλίζουν, στο επίπεδό τους, την αποκεντρωμένη λειτουργία και ότι η συγκέντρωση της προσφοράς στο πλαίσιο των οργανώσεων παραγωγών αποτελεί οικονομική ανάγκη για την ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αγορά. Η συγκέντρωση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται επί εθελοντικής βάσης και να είναι επωφελής, χάρη στο εύρος και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που μπορεί να παράσχει η κάθε οργάνωση στα μέλη της.

Κάθε οργάνωση που συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της κοινής οργάνωσης της αγοράς αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη μόνο εφόσον ανταποκρίνεται σε σειρά όρων υποχρεωτικών για την ίδια και τα μέλη της, σύμφωνα με το καταστατικό της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτή ήταν η τοποθέτηση, μέχρι που εμείς επήραμε αιτήσεις από οργανώσεις παραγωγών, όπως και παρακάτω των αλιέων, για να μετέχουν και είχαμε ζητήσει από την κυβέρνηση να διερευνήσει κατά πόσο αυτό είναι δυνατό. Μάλιστα μας εφάνηκε

περίεργο γιατί δεν περιλαμβάνονταν. Όμως έχουμε γράμμα επίσημο από την κυβέρνηση, το οποίο ήρθε στο μεταξύ, το οποίο λέει ότι όχι μόνο δεν ενδείκνυται, αλλά απαγορεύεται. Απαγορεύεται να μετέχουν σ' αυτού του είδους τις επιτροπές οι εκπρόσωποι, λέει, των παραγωγών. Αυτή είναι η απόφαση, επομένως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αντιλαμβάνομαι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, ναι, η οδηγία δεν επιτρέπει τη συμμετοχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να δείτε είναι που σημαίνει Ευρωπαϊκή Ένωση!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα εν τζαι ξέρετε είναι που έني τούτη η οργάνωση, κύριε Πρόεδρε. Παίρνουν λεφτά τούτοι και δεν πρέπει να μετέχουν, διότι ύστερα θα μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν άλλως πως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελά)

Μάλιστα. Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι γεγονός ότι υπάρχει η επιστολή από τον εκπρόσωπο της διαπραγματευτικής ομάδας, όμως στην περίοδο που διέρρευσε από την τελευταία συνεδρία της επιτροπής μας και της χθεσινής μέρας οι οργανώσεις οι αγροτικές έχουν κάνει επαφή μαζί με την κυβέρνηση τόσο με το Γραφείο του διαπραγματευτή όσο και με το Υπουργείο Γεωργίας και ενδεχομένως, λέω ενδεχομένως, να υπάρχει ένα περιθώριο να γεφυρωθούν οι δύο απόψεις. Το Υπουργείο Γεωργίας μάς ενημέρωσε μέσω των οργανώσεων των αγροτών ότι, όταν θα κατατεθούν οι κανονισμοί, διότι θα υπάρξουν κανονισμοί για τον

τρόπο λειτουργίας αυτών των επιτροπών, θα ληφθεί υπόψη το αίτημα των παραγωγών και ενδεχομένως να γίνει και τροποποίηση του βασικού νόμου, για να καλυφθεί αυτό το αίτημα. Με αυτή τη δέσμευση, όπως μας έχει διαβιβαστεί, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ, αναμένοντας τους κανονισμούς και ό,τι είναι δυνατό να προκύψει από αυτό το θέμα για την κάλυψη αυτού του αιτήματος, για το οποίο σε ό,τι αφορά τις συμβουλευτικές επιτροπές οι αγροτικές οργανώσεις έχουν δίκαιο, δεν έχουν δίκαιο σε ό,τι αφορά τις επιτροπές που θα παίρνουν τελική πολιτική απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 2.

Ερμηνεία. Άρθρο 3.

Σύσταση Εθνικών Συμβουλευτικών Επιτροπών. Άρθρο 4.

Αντιπρόεδρος. Άρθρο 5.

Διάρκεια θητείας μελών της ΕΣΕ. Άρθρο 6.

Τερματισμός διορισμού. Άρθρο 7.

Απαρτία, διαδικαστικά θέματα και συμπληρωματικές διατάξεις. Άρθρο 8.

Εξαίρεση μελών. Άρθρο 9.

Αρμοδιότητες ΕΣΕ. Άρθρο 10.

Όροι, κριτήρια και προϋποθέσεις αναγνώρισης. Άρθρο 11.

Διαδικασία αναγνώρισης. Άρθρο 12.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 13.

Έλεγχος ΟΠ και ΔΟ. Άρθρο 14.

Κυρώσεις, ανάκληση της αναγνώρισης. Άρθρο 15.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 16.

Εξουσία Υπουργού για έκδοση Διαταγμάτων. Άρθρο 17.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 18 να εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Ο περί Αναγνώρισεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγνώρισεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Συλλούρης

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Χρίστου

Χρίστος Κληρίδης

Ελένη Μαύρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2002. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση των κανόνων λειτουργίας και αναγνώρισης των οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων, στα πλαίσια της εναρμόνισης της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1. Ορίζεται ο Διευθυντής του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ως η «Αρμόδια Εθνική Αρχή» (ΑΕΑ) για την αναγνώριση των οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
2. Ιδρύονται «Εθνικές Συμβουλευτικές Επιτροπές» (ΕΣΕ) για καθεμιά από τις ομάδες των προϊόντων του παραρτήματος του νόμου, οι οποίες γνωματεύουν στην ΑΕΑ για θέματα αναγνώρισης των οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων.
3. Καθορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης των οργανώσεων παραγωγών και των

διεπαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και η διαδικασία ανάκλησής της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με το πιο πάνω νομοσχέδιο και αφού ενημερώθηκε για το αν λήφθηκαν οι απόψεις των ενδιαφερόμενων οργανώσεων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ορίστε.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε ένα βαθμό ισχύει και εδώ η ίδια συνοδευτική επιφύλαξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 2.

Ερμηνεία. Άρθρο 3.

Σύσταση Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής. Άρθρο 4.

Αντιπρόεδρος. Άρθρο 5.

Διάρκεια θητείας μελών της ΕΣΕ. Άρθρο 6.

Τερματισμός διορισμού. Άρθρο 7.

Απαρτία, διαδικαστικά θέματα και συμπληρωματικές διατάξεις. Άρθρο 8.

Εξαίρεση μελών. Άρθρο 9.

Αρμοδιότητες ΕΣΕ. Άρθρο 10.

Όροι, κριτήρια και προϋποθέσεις αναγνώρισης. Άρθρο 11.

Διαδικασία αναγνώρισης. Άρθρο 12.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 13.

Έλεγχος ΟΠ και ΔΟ. Άρθρο 14.

Κυρώσεις. Άρθρο 15.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 16.

Εξουσία Υπουργού και έκδοση Διαταγμάτων. Άρθρο 17.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 18 να εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο να ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 27 μέχρι τον αριθμό 46 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις, οι οποίες έχουν δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.153 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 16 Ιουλίου 2002.

«Μου έχουν υποβληθεί έντονα παράπονα σχετικά με την αδικαιολόγητη καθυστέρηση που παρατηρείται στο θέμα της κατασκευής κλειστού αγωγού και αντλητικού συγκροτήματος στο φράγμα Λυμπιών. Η ανάγκη εκτέλεσης των έργων αυτών έχει διαπιστωθεί επανειλημμένα και οι υποσχέσεις που έχουν δοθεί παραμένουν ανεκπλήρωτες για πάρα πολλά χρόνια για άγνωστους λόγους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική λειτουργία του εν λόγω φράγματος προς όφελος των γεωργών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.154 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου στις 16 Ιουλίου 2002.

«Μου έχουν υποβληθεί παράπονα από ελαιοκαλλιεργητές, αλλά και από άλλα άτομα που ασχολούνται με γεωργικές καλλιέργειες, ότι οι από αέρος ψεκασμοί έχουν σταματήσει με αποτέλεσμα οι παραγωγοί / γεωργοί να υφίστανται σοβαρές ζημιές. Η ενταξιακή μας πορεία επιβάλλει εξάλλου την άριστη ποιότητα του ελαιολάδου και των άλλων γεωργικών μας προϊόντων, προκειμένου να είμαστε σε θέση να συναγωνιστούμε τις άλλες χώρες με την ίδια παράδοση.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει για την επανέναρξη των από αέρος ψεκασμών σε επιλεγμένους, αλλά και σε απρόσιτους χώρους για προστασία των γεωργικών καλλιεργειών και του περιβάλλοντος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.155 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε το αέριο των χρησιμοποιημένων

συσκευών κλιματισμού να συλλέγεται και να αποθηκεύεται, αντί να ρίπτεται ανεξέλεγκτα στους σκουβαλότοπους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.156 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Ιουλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το Νοέμβριο του 1998, αποφάσισε να κηρύξει το έτος 2002 Διεθνές Έτος Βουνών, με στόχο να τονιστεί ιδιαίτερα η προσφορά των ορεινών περιοχών στην παγκόσμια οικονομία και το περιβάλλον.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις εκδηλώσεις, τα προγράμματα και τις δραστηριότητες που ανέλαβε ή προώθησε η κυβέρνηση στα πλαίσια του Διεθνούς Έτους Βουνών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.157 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Ιουλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η κυπριακή μέλισσα κινδυνεύει από την εισαγωγή ξένης φυλής μελισσών από την Τουρκία στο κατεχόμενο βόρειο μέρος του νησιού μας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους κινδύνους και το βαθμό υποβάθμισης και εκφυλισμού τη κυπριακής μέλισσας μετά το 1974 και τα μέτρα που έλαβε για την προστασία και διατήρηση των επιθυμητών χαρακτηριστικών της.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.158 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 17 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εφαρμογή των περί Μέλιτος Κανονισμών, που εγκρίθηκαν από τη Βουλή στις 7 Μαρτίου 2002 και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2002, με τον αριθμό 3587.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.159 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Έχω πληροφορηθεί ότι η κρατική χορηγία για το 2002 προς τον Παγκύπριο Διαβητικό Σύνδεσμο έχει περικοπεί δραστικά.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους αυτής της περικοπής, τη στιγμή που στοιχεία του Παγκύπριου Διαβητικού Συνδέσμου δεικνύουν πως ο διαβήτης στον τόπο μας προσλαμβάνει διαστάσεις επιδημίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.160 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Το διοικητικό συμβούλιο του Κλάδου Υπαλλήλων Κοινωνικής Ευημερίας καταγγέλλει την πρόσφατη στάση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με τη μη πλήρωση της κενής θέσης του Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας, που προκηρύχθηκε πριν από ένα χρόνο.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως αναφέρει τους λόγους που αποφεύγει εδώ και επτάμισι μήνες να υποβάλει προς τη συμβουλευτική επιτροπή την έκθεση για την πλήρωση της πιο πάνω θέσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.161 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Αναφέρομαι στην περίπτωση του δημόσιου λειτουργού Βραχίμη Χατζηχάννα, ο οποίος για τριακοστή έκτη φορά έχει προσφύγει και δικαιωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο, χωρίς ποτέ οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου να γίνουν σεβαστές.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πώς και γιατί αυτό το φαινόμενο;

2. Μήπως ο συγκεκριμένος λειτουργός έχει κάτι σε βάρος του και δεν έχει βρει ακόμη το δίκαιό του μετά από τριάντα έξι δικαιωμένες αγωγές;
3. Δεν αντίκειται στο ευρωπαϊκό κεκτημένο το να μη γίνονται σεβαστές οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου;
4. Τι πρέπει να πράξει ο συγκεκριμένος δημόσιος λειτουργός, για να βρει το δίκαιό του στη σημερινή “κοινωνία των πολιτών”;

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.162 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Η τάλαιπωρία στο δρόμο Κοκκινοτριμιθιάς - Αστρομερίτη, λόγω επιδιορθώσεων, διεύρυνσης και βελτιωτικών έργων, συνεχίζεται. Μεγάλος αριθμός παραπόνων υποβάλλεται καθημερινά από τους κοινοτάρχες και τους κατοίκους της Σολέας, της Μαραθάσας και της πεδινής περιοχής Μόρφου, γιατί είναι δύσκολη, χρονοβόρα και επικίνδυνη η διέλευση.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πότε υπολογίζεται να ολοκληρωθούν όλα τα βελτιωτικά έργα που γίνονται μέχρι και το χωριό Αστρομερίτης; (Να δοθεί χρονοδιάγραμμα).
2. Γιατί δεν έγινε προσπάθεια όλα αυτά τα έργα να ολοκληρωθούν πριν από την έναρξη της τουριστικής περιόδου (που υπάρχει περισσότερη κίνηση), ώστε να μην παρακωλύεται η κυκλοφορία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.163 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει προκηρυχθεί η διαδικασία προσφορών για την κατασκευή της Α΄ φάσης του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Δένειας, ποιος είναι ο επιτυχών προσφοροδότης και πότε θα αρχίσουν

οι κατασκευαστικές εργασίες του έργου. Επίσης να δοθεί γραπτό χρονοδιάγραμμα των εργασιών μέχρι την αποπεράτωση της Α΄ φάσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.164 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι συμβαίνει με το ανεγειρόμενο νέο νοσοκομείο Λευκωσίας.

Με δεδομένες τις καθυστερήσεις στην ολοκλήρωσή του και τους αργούς ρυθμούς με τους οποίους προχωρεί, ποιες προβλέψεις υπάρχουν όσον αφορά τις δαπάνες που θα κληθεί ο φορολογούμενος πολίτης να καλύψει μέχρι την πλήρη αποπεράτωση του έργου, πόσο ήταν το αρχικό κόστος, πόση καθυστέρηση υπάρχει και ποιο θα είναι το επιπρόσθετο κόστος; Παρακαλώ δώστε αναλυτικά στοιχεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.165 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει το κράτος για πάταξη της φοροδιαφυγής, δεδομένου ότι τα παράνομα στοιχήματα υπερβαίνουν τα ογδόντα εκατομμύρια λίρες ετησίως;
2. Τι προτίθεται να πράξει η κυβέρνηση, για να τεθεί κάτω από έλεγχο το μέγεθος των ετήσιων επενδύσεών μας στο νόμιμο ή παράνομο τζόγο, του οποίου η έκταση και οι συνέπειες έχουν σοβαρό κοινωνικό αντίκτυπο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.166 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Με δεδομένη τη μείωση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο τη φετινή χρονιά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει γίνει σε βάθος μελέτη για ανάλυση των αιτίων που την

προκάλεσαν και αν έχει ετοιμαστεί ολοκληρωμένη στρατηγική για αντιμετώπιση της κατάστασης με συγκεκριμένους άξονες δραστηριοποίησης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.167 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Πληροφορίες αναφέρουν ότι υπάρχουν διχογνωμίες στους κόλπους της κυβέρνησης αναφορικά με τη συμμετοχή ή όχι της ΑΗΚ στη διαδικασία παραχώρησης δεύτερης άδειας προσφοράς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το θέμα και ιδιαίτερα για το λόγο που κατά ορισμένους δημιουργεί πρόβλημα, ώστε να προωθείται προαποκλεισμός της ΑΗΚ από τη σχετική διαδικασία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.168 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Με δεδομένα ότι έχει δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα από το ύψος των νοσηλίων στα κρατικά νοσοκομεία με αυτονόητες κοινωνικές συνέπειες και ότι όπως έχουν διαμορφωθεί τα κονδύλια δημιουργούν προβλήματα στα εισοδηματικά ασθενέστερα στρώματα, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γίνονται ουσιαστικές επανεκτιμήσεις από τους αρμοδίους, ώστε το θέμα των νοσηλίων να αντιμετωπιστεί με γνώμονα την οικονομικά πιο ανώδυνη εξυπηρέτηση του πολίτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.169 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει ολοκληρωθεί το πόρισμα για τη νόσο των λεγεωναρίων, με αφορμή τα κρούσματα πνευμονίας που εντοπίστηκαν στη “Στέγη Νέα Ελεούσα”.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.170 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τυχόν προσπάθειες, σχέδια ή προγράμματα που γίνονται ή ετοιμάζονται για ενθάρρυνση και προσέλκυση τουριστικού ρεύματος και προς την περιοχή της δυτικής Λευκωσίας, όπου υπάρχουν αξιόλογες βυζαντινές εκκλησίες και μνημεία προστατευόμενα από την ΟΥΝΕΣΚΟ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.171 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Δεν αποτελεί αντικίνητρο για τον τουρισμό το γεγονός ότι σε αρκετούς βασικούς κυκλοφοριακούς κόμβους και σε αρκετές οδούς και λεωφόρους ζωτικής σημασίας η κυκλοφορία καθίσταται δύσκολη και επικίνδυνη τόσο στους ντόπιους όσο και στους ξένους λόγω των εκτελούμενων, μέσα στο κατακαλόκαιρο, οδικών έργων και της μετατροπής των πλείστων περιοχών σε εργοτάξια;

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δε λήφθηκε πρόνοια για ολοκλήρωση των εν λόγω έργων πριν από την έναρξη της τουριστικής περιόδου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.172 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου στις 25 Ιουλίου 2002.

«Αντλώντας στοιχεία από την έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, η Μονάδα Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου έχει εκτιμήσει πως το επίδομα τέκνου, στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης, πρέπει να είναι πολύ υψηλότερο. Η εν λόγω μονάδα υπογραμμίζει επίσης πως οι δημοσιονομικές δυσκολίες στην παραχώρηση αυξημένου επιδόματος τέκνου δεν πρέπει να οδηγούν τους αρμοδίους σε παραγνώριση άλλων

παραμέτρων, που είναι σημαντικές, και ότι το επίδομα τέκνου θα είναι πιο αποτελεσματικό μέτρο για την επίτευξη στόχων κοινωνικής και πληθυσμιακής πολιτικής, όταν ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος των βασικών αναγκών των παιδιών.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Έχουν ληφθεί υπόψη οι εισηγήσεις της Μονάδας Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου στη φορολογική μεταρρύθμιση;
2. Σε ποιο βαθμό το προτεινόμενο μηνιαίο επίδομα για το πρώτο παιδί και για κάθε πρόσθετο παιδί και για τις μονογονεϊκές οικογένειες καλύπτει τις σημερινές βασικές ανάγκες του παιδιού στην οικογένεια;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.173 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργο Περδίκη στις 25 Ιουλίου 2002.

«Έχω παρατηρήσει ότι για τις ανάγκες κατασκευής του δρόμου Αγρού-Παλαιχωρίου έχουν κατασκευαστεί πολλοί τοίχοι αντιστήριξης. Οι τοίχοι αυτοί, που είναι κατασκευασμένοι από μπετόν, σε πάρα πολλές περιπτώσεις παρουσιάζουν μια εικόνα άκρως αντιαισθητική. Πρόκειται για μια εικόνα επιφάνειας από μπετόν πολλών τετραγωνικών μέτρων, που δε συνάδει με το περιβάλλον της περιοχής. Επειδή ο δρόμος είναι ελικοειδής, αυτές οι σκληρές, άχρωμες και κακάσχημες εικόνες των εκτεταμένων κάθετων επιφανειών από μπετόν προσφέρονται προς θέαση σε όλους τους διερχομένους. Αντιλαμβάνομαι ότι το πρόβλημα ισχύει για όλους τους ορεινούς δρόμους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε να περιοριστεί αυτή η κακογουστιά που προσβάλλει το κυπριακό τοπίο.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

**Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.
23.06.008.01.107, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παπαπολυβίου.**

«Αναφορικά με τον τερματισμό λειτουργίας του μεταλλείου της Αγροκηπιάς της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας (ΕΜΕ) και την επαναφορά του χώρου του μεταλλείου στην προτέρα του κατάσταση, σας αποστέλλεται η ακόλουθη σχετική επιστολή του διευθυντή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης:

“Σύμφωνα με τους όρους της μεταλλευτικής μίσθωσης που παραχωρήθηκε από την Υπηρεσία Μεταλλείων στην Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία το 1972 για τη λειτουργία του μεταλλείου Αγροκηπιάς, η εταιρεία δεν είχε υποχρέωση για επαναφορά του φυσικού περιβάλλοντος του μεταλλείου στην προτέρα του κατάσταση, με τη λήξη των μεταλλευτικών εργασιών. Εντούτοις, η εταιρεία προέβη σε περιορισμένης έκτασης διαμόρφωση και δένδροφύτευση των σωρών των στείρων υλικών (μπάζων) με σκοπό τη σταθεροποίησή τους και την κατακράτηση των όμβριων νερών.

Οι σωροί των στείρων υλικών περιέχουν μικρές ποσότητες μεταλλικών στοιχείων, τα οποία με την πάροδο του χρόνου οξειδώνονται, διαλύονται στο νερό της βροχής και έτσι δημιουργούνται διαλυτά θειικά άλατα. Πρόβλημα με τις όξινες απορροές από τους σωρούς των στείρων υλικών υπάρχει κυρίως σε περιόδους εντατικής βροχόπτωσης.

Σε ό,τι αφορά το όξινο νερό που βρίσκεται στον κρατήρα του μεταλλείου, αυτό δε συνεισφέρει σημαντικά σε περαιτέρω ρύπανση των υπόγειων νερών, αφού τα πετρώματα χαρακτηρίζονται από χαμηλή περατότητα λόγω της χημικής εξαλλοίωσης (προφυλιτίωσης) την οποία υπέστησαν κατά τις γεωλογικές διεργασίες σχηματισμού του κοιτάσματος.

Στην υπό εξέταση περιοχή η υδροφορία περιορίζεται σε ρηχούς φρεάτιους υδροφόρους ορίζοντες με μικρή ειδική παροχή, το δε νερό των υδροφορέων αυτών έχει

βεβαρημένη ποιότητα λόγω της παρουσίας βορίου και θείου στα πετρώματα της περιοχής (προσκεφαλοειδείς λάβες), που οφείλεται στις διεργασίες γένεσής τους. Κατά συνέπεια, η παρουσία ή όχι του μεταλλείου είναι προφανώς ανεξάρτητη των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του υπόγειου νερού της περιοχής, λόγω ακριβώς της χημικής σύστασης των πετρωμάτων της συγκεκριμένης αυτής περιοχής. Ασφαλώς δεν αποκλείεται η έντονη και μακρόχρονη μεταλλευτική δραστηριότητα στην περιοχή να έχει επιβαρύνει ακόμα περισσότερο την κακή ποιότητα των νερών, τα οποία είναι ήδη ακατάλληλα. Επιπλέον, είναι γενικά παραδεκτό ότι η μεταλλευτική δραστηριότητα, όταν το μεταλλείο ήταν σε λειτουργία, δημιούργησε τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον της περιοχής, που είναι ορατές και σήμερα που στην περιοχή τερματίστηκε προ πολλού η λειτουργία του μεταλλείου και θα εξακολουθήσουν να υφίστανται, εφόσον δεν παρθούν μέτρα απάμβλυνσης ή και απάλειψης των επιπτώσεων αυτών.

Επειδή το πρόβλημα επαναφοράς του φυσικού περιβάλλοντος δεν περιορίζεται μόνο στο υπό αναφορά μεταλλείο, αλλά αφορά και σε άλλα εγκαταλειμμένα μεταλλεία, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης μελετά σοβαρά το θέμα μέσα στα πλαίσια της μελέτης “Στρατηγική για Αειφόρο Λατομική και Μεταλλευτική Ανάπτυξη της Κύπρου 2001-2025”, η οποία άρχισε ήδη να υλοποιείται από οίκο του εξωτερικού σε συνεργασία με το τμήμα. Ένα μεγάλο μέρος της μελέτης επικεντρώνεται σε θέματα αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος εγκαταλειμμένων μεταλλείων. Αναμένεται ότι τα πορίσματα της εν λόγω μελέτης θα βοηθήσουν, έτσι ώστε να εκπονηθεί ένα ευρύτερο πρόγραμμα περιβαλλοντικής αποκατάστασης των εγκαταλειμμένων μεταλλείων.

Τα ιστορικά σημεία δυνητικής ρύπανσης είναι γνωστά στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το οποίο προσπαθεί για την ορθολογική αντιμετώπιση των προβλημάτων που απορρέουν από αυτά. Εκτός από την πιο πάνω μελέτη το τμήμα εισηγείται σχετικό ερευνητικό πρόγραμμα, μέσα στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που σκοπό έχει την αναγνώριση και εφαρμογή μέτρων αποκατάστασης και επαναφοράς του φυσικού περιβάλλοντος στα ιστορικά αυτά σημεία δυνητικής ρύπανσης.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.111, ημερομηνίας 10 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Το Τμήμα Αρχαιοτήτων προέβη πρόσφατα στην πρόσληψη ενός αρχαιολόγου με μερική απασχόληση ο οποίος θα καταγράψει τις ιδιωτικές αρχαιολογικές συλλογές και η καταγραφή θα γίνει στην ελληνική γλώσσα.

Όσον αφορά το επίσημο ετήσιο περιοδικό του τμήματος, από το 1992 φέρει πρώτα τον ελληνικό τίτλο “Επιστημονική Επετηρίς του Τμήματος Αρχαιοτήτων”. Διατηρείται επίσης ο αρχικός τίτλος “Report of the Department of Antiquities, Cyprus”, ως υπότιτλος, για να τονίσει τη διαχρονική συνέχεια της επετηρίδας.

Όσον αφορά τον τιμοκατάλογο των εκδόσεων του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ετοιμάζεται τώρα η μετάφρασή του στην ελληνική. Τα έντυπα δε του εργαστηρίου συντήρησης έχουν ήδη μεταφραστεί στην ελληνική.

Αναφορικά με τις επιστημονικές εργασίες που έχουν κατά καιρούς δημοσιευτεί στην ετήσια “Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Αρχαιοτήτων”, αυτές είναι δύσκολο να μεταφραστούν στην ελληνική και να εκδοθούν σε ειδικό τόμο για τους εξής λόγους:

1. Ο όγκος μιας τέτοιας εργασίας είναι τεράστιος, εφόσον η υπό αναφορά έκδοση κυκλοφορεί από το 1934.
2. Οι ξένοι συγγραφείς των κειμένων προέρχονται από διάφορες χώρες του κόσμου και ο καθένας γράφει στη μητρική του γλώσσα.
3. Τα μέλη του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων που αρθρογραφούν δύνανται οι ίδιοι να επιλέξουν τη γλώσσα των κειμένων τους,

έχοντας σαν βασική παράμετρο ότι αυτά απευθύνονται κατά κύριο λόγο σε ξένους συναδέλφους ή μελετητές.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι τα τελευταία χρόνια όλα τα επιστημονικά άρθρα που δημοσιεύονται στην ετήσια “Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Αρχαιοτήτων” συνοδεύονται από περίληψη στην ελληνική και ότι όλα ανεξαιρέτα τα ονόματα των αρχαιολογικών χώρων της Κύπρου έχουν τυποποιηθεί με βάση τα ελληνικά ονόματά τους και χρησιμοποιούνται οι ελληνικές τους ονομασίες.

Το έργο της μετάφρασης στην ελληνική γλώσσα των καταλόγων και των καρτών και των ευρετηρίων όλων των αρχαιολογικών συλλογών και αντικειμένων είναι τεράστιο και αναμένεται με την πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού το τμήμα να προχωρεί σταδιακά στην υλοποίησή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ανδρέα Παναγιώτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.101, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2002, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αντιγόνης Παπαδοπούλου.

«Αναφορικά με την ευθυγράμμιση του δρόμου Τσερίου-Αναλιόντα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο δρόμος Τσερίου-Αναλιόντα, μήκους 8,5 χμ., υπάγεται στην αρμοδιότητα του επάρχου Λευκωσίας και έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια έναντι δαπάνης £240.000.

Για περαιτέρω βελτίωση του δρόμου αποφασίστηκε πρόσφατα όπως γίνει τεχνοοικονομική μελέτη από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και, αν είναι θετική, να προωθηθεί η εκτέλεση του έργου μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού. Όσον αφορά το τμήμα του δρόμου που διέρχεται την πυκνοκατοικημένη περιοχή Τσερίου, και συγκεκριμένα την περιοχή από το Α΄ Δημοτικό Σχολείο Τσερίου μέχρι το Β΄ Δημοτικό

Σχολείο Τσερίου, το οποίο παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα λόγω στενότητάς του, ετοιμάζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων μελέτη για ριζική επίλυση του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.121, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου.

«Αναφορικά με την αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης και όχι άρδευσης στην επαρχία Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η μελέτη αντικατάστασης υδρευτικών δικτύων προωθείται μετά την υποβολή, μέσω του οικείου επάρχου, αίτησης από το ενδιαφερόμενο κοινοτικό συμβούλιο που έχει και την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης του υδρευτικού συστήματος της περιοχής του.

Μετά τη μελέτη και τον υπολογισμό της δαπάνης του έργου τα αιτήματα αξιολογούνται και, ανάλογα με την ηλικία του δικτύου και τις φθορές που παρουσιάζει, ιεραρχούνται οι προτεραιότητες εκτέλεσης έργων και προωθείται η συμπερίληψη στους προϋπολογισμούς της αναλογίας της κυβερνητικής συνεισφοράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.117, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου.

«Αναφορικά με τα προβλήματα οχληρίας από χοιροστάσια σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα χοιροστάσια και άλλα κτηνοτροφικά υποστατικά (μάντρες) ελέγχονται σχετικά με την τήρηση/συμμόρφωση με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς από τις επαρχιακές διοικήσεις, τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και τις Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας,

τους δήμους και τις κοινοτικές αρχές, στα όρια των οποίων εμπíπτουν τα υποστατικά.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν είναι σε θέση να γνωρίζει κατά πόσο οι πιο πάνω αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους χρησιμοποιούν ή χρειάζονται οποιονδήποτε εξοπλισμό, για να μπορούν να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους.

Πρόβλημα οχληρίας προκαλείται ιδιαίτερα από χοιροστάσια και τα μέτρα που λαμβάνονται είναι η αυστηρή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους που αναφέρονται ανωτέρω.

Ειδικά για το πρόβλημα που δημιουργείται από τα χοιρολύματα, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εφαρμόζει σχέδιο συγκέντρωσης και επεξεργασίας τους, παρέχοντας ψηλές επιδοτήσεις στους ενδιαφερόμενους κτηνοτρόφους. Τονίζεται ότι το σχέδιο λειτουργεί πάνω σε εθελοντική βάση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.128, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με το θέμα της αντιστοιχίας του απολυτηρίου της Σχολής Κωφών με το απολυτήριο των σχολείων μέσης εκπαίδευσης, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το απολυτήριο της Σχολής Κωφών δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αντίστοιχο του απολυτηρίου δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης. Η Σχολή Κωφών είναι ειδική σχολή με ειδικό αναλυτικό πρόγραμμα, το οποίο δε συμβαδίζει με το αναλυτικό πρόγραμμα των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης.

Εκείνο που πρέπει να γίνει είναι η διαμόρφωση των κανονισμών της σχολής, περιλαμβανομένης και της αναθεώρησης του αναλυτικού προγράμματος, με περιεχόμενο σπουδών και εξετάσεις όπως στα δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης,

ώστε το απολυτήριο που δίνει η σχολή να είναι αντίστοιχο του απολυτηρίου δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης.

Οποσδήποτε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είναι σε διάλογο με τους ενδιαφερομένους, με στόχο την αναθεώρηση των κανονισμών λειτουργίας της Σχολής Κωφών, γίνεται όμως κατανοητό ότι η πρωτοβουλία για διαφοροποιήσεις είναι αρμοδιότητα της σχολής.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.008.01.105, ημερομηνίας 25 Απριλίου 2002, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη.

«Αναφορικά με την υποβολή αιτήσεων για εξασφάλιση άδειας λατόμησης στην περιοχή του δάσους Πάφου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι γεγονός ότι έχουν υποβληθεί τα τελευταία τρία χρόνια για μελέτη και απόψεις επτά συνολικά αιτήσεις για ερευνητικές άδειες στην περιοχή Ζαχαριά-Λυσού, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον και πίεση από μέρους του ιδιωτικού τομέα για δημιουργία λατομείου/λατομικής ζώνης.

Από αυτές τις επτά αιτήσεις έχει εγκριθεί μόνο μία, που έληξε στις 22 Ιουνίου 2001. Επίσης, για την εν λόγω περιοχή έχουν υποβληθεί στην Πολεοδομική Αρχή αιτήσεις για παραχώρηση πολεοδομικών αδειών για ανάπτυξη λατομείων. Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και η Υπηρεσία Μεταλλείων έχουν τοποθετηθεί αρνητικά για την παραχώρηση πολεοδομικών αδειών.

Οι λόγοι για το ανανεωμένο ενδιαφέρον των αιτητών για δημιουργία λατομείου με διαβασικά πετρώματα είναι οι πιο κάτω:

1. Για τη λατομική ζώνη Ανδρολίκου, λόγω του γεγονότος ότι βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή του Ακάμα, υπάρχουν αυξανόμενες αντιδράσεις από μέρους

διαφόρων περιβαλλοντικών φορέων. Επιπλέον, τα αδρανή υλικά που παράγονται στα εν λόγω λατομεία δεν έχουν ικανοποιητική σκληρότητα, ώστε να παραχθούν σκυροδέματα ψηλής αντοχής.

2. Τα αδρανή υλικά που παράγονται στην επαρχία Πάφου είναι τα πιο κατάλληλα για την παραγωγή σκυροδέματος υψηλών αντοχών κυρίως για χρήση στην οδική ανάπτυξη.
3. Η λατομική ζώνη Παρεκκλησιάς είναι η πλησιέστερη περιοχή εκτός επαρχίας Πάφου που μπορεί να διαθέσει ικανοποιητικές ποσότητες κατάλληλου υλικού διαβασικού για σκυρόδεμα, αλλά υπάρχουν αντιδράσεις εκ μέρους των γειτονικών κοινοτήτων, οι οποίες ζητούν το κλείσιμο της λατομικής ζώνης Παρεκκλησιάς.
4. Η ευρύτερη περιοχή Ζαχαριά-Λυσού-Σαραμά μέχρι και την Αργάκα, είναι η καλύτερη λύση για τη δημιουργία λατομείου, εφόσον διαθέτει υγιή διαβασικά και βρίσκεται στην αρχή του δάσους και λογικά υπάρχει λιγότερη επίδραση στο περιβάλλον.
5. Η περιοχή ωστόσο αποτελεί περιοχή εξαιρετικής ομορφιάς και είναι δασική γη με πυκνό δάσος και ως συνέπεια υπάρχει τακτική επαφή και συνεννόηση με το Τμήμα Δασών και την Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Τελικά, διευκρινίζεται ότι το γενικότερο θέμα δημιουργίας ή όχι λατομικής ζώνης στην περιοχή Ζαχαριά για την επαρχία Πάφου αντιμετωπίζεται και εξετάζεται στα πλαίσια της μελέτης για αειφόρο λατομική και μεταλλευτική ανάπτυξη που βρίσκεται σε εξέλιξη και θα αποφασισθεί σε σχέση με τα πορίσματα της εν λόγω μελέτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.008.01.134, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2002, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λεμεσού κ. Άγι Αγαπίου.

«Αναφορικά με την επιδότηση ψαράδων, σας πληροφορώ ότι επιδοτήσεις σε αλιείες δίδονται μόνο για αγορά των ακόλουθων αλιευτικών εφοδίων: Βαρούλκο ανέλκυσης δικτύων - παραγαδιών, βυθόμετρο, ραδιοτηλέφωνο, ραντάρ, πυξίδες, σύστημα εντοπισμού γεωγραφικών συντεταγμένων (GPS).

Η επιδότηση που δίδεται ανέρχεται στο 10% της αξίας των πιο πάνω αλιευτικών εφοδίων και καλύπτει όλους τους ψαράδες που κατέχουν άδεια παράκτιας αλιείας ή αλιείας ξιφία. Δεν καλύπτει τις μηχανότρατες.

Αν με την ερώτησή του ο έντιμος κ. βουλευτής εννοεί τη βοήθεια που δίδεται στους ψαράδες για τις ζημιές που προκαλούν τα δελφίνια στα δίκτυά τους, τότε το κριτήριο είναι οι ζημιές που έχει υποστεί ο κάθε ψαράς και δεν έχει καμία σχέση με το χρόνο απασχόλησής του στον τομέα της αλιείας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ΄ δεν υπάρχει στην ατζέντα σήμερα. Εδώ φτάνουμε στο τέλος της συνεδρίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τη συνεργασία σας στο χρόνο που έχει διαρρεύσει, για τη συναίνεση η οποία υπήρξε και να εκφράσω την ευχή ότι και στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου η Βουλή των Αντιπροσώπων σε ό,τι αφορά τη νομοθετική τουλάχιστον εργασία και παρά τις πολιτικές αντιπαραθέσεις θα συνεχίσει το δημιουργικό της έργο. Εύχομαι σε όλους και όλες καλές διακοπές. Θα ήθελα και εκ μέρους σας να ευχαριστήσω θερμά το προσωπικό της Βουλής των Αντιπροσώπων από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο για τη συνεργασία τους, γιατί χωρίς αυτό τον κόσμο δε θα είχαμε τα καλά αποτελέσματα που έχουμε στη δουλειά μας. Να ευχαριστήσω επίσης τους φίλους και φίλες δημοσιογράφους για τη συμβολή τους στην ενημέρωση των πολιτών για τη δουλειά της Βουλής των Αντιπροσώπων στη διάρκεια του χρόνου που διέρρευσε.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Και το μόνιμο ακροατή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Γιώργο τον ανακηρύσσω επίτιμο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Για την επόμενη συνεδρία θα σας σταλεί ειδοποίηση πότε ακριβώς θα είναι, αρχές Οκτωβρίου, νομίζω ότι είναι 3 Οκτωβρίου.

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 7.30 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Άγισ	Μιχαηλίδης Θάσος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Ντίνος
Βαρνάβα Γιώργος	Νικολάου Ιωνάς
Βασιλείου Ανδρούλα	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Γεώργιος	Παπαδοπούλου Αντιγόνη
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Περδίκης Γιώργος
Ευαγόρου Σταύρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμψών Σωτήρης
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Ταραμουντάς Χριστόδουλος

Κλεάνθους Νίκος	Τάσου Γεώργιος
Κληρίδης Χρίστος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τυρίμος Κυριάκος
Κυπριανού Άντρος	Φυττής Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χαραλάμπους Σωτηρούλα
Κυριακού Μαρία	Χατζηγεωργίου Γιώργος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαύρου Ελένη	Χρυσοστόμου Άριστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002» και οι παρατηρήσεις του κ. Μάρκου Κυπριανού για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2002».
3. Συζήτηση για τη φορολογική μεταρρύθμιση (Δ. Συλλούρης, Γ. Ομήρου, Στ. Ευαγόρου, Ντ. Μιχαηλίδης, Δ. Θεοδώρου, Γ. Περδίκης, Α. Βασιλείου, Πρ. Προδρόμου, Χρ. Κληρίδης, Μ. Κυπριανού, Β. Λυσσαρίδης, Γ. Λιλλήκας,

Πρόεδρος, Ν. Αναστασιάδης).

4. Ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 2002» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 11).
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2002», η σύντομη παρατήρηση του κ. Μάρκου Κυπριανού και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Χρίστου, Γ. Περδίκης, Μ. Κυπριανού, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 10).
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Πρόεδρος, Δ. Συλλούρης, Α. Χρίστου, Μ. Κυπριανού, Β. Λυσσαρίδης, Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Θεοδώρου) και απόφαση για εξέταση του θέματος στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.
10. Οι παρατηρήσεις των κ. Νίκου Κλεάνθους και Χρήστου Πουργουρίδη έπειτα από εισήγηση του κ. Δημήτρη Συλλούρη για αναβολή του θέματος «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2002», οι σχετικές εκθέσεις και η συζήτηση που ακολούθησε (Πρ. Προδρόμου, Δ. Θεοδώρου, Α. Βασιλείου, Στ. Ευαγόρου, Π. Δημητρίου, Χρ. Κληρίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Ν. Κλεάνθους, Μ. Κυριακού, Β. Λυσσαρίδης, Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί

Επιστροφής Χρημάτων σε Επενδυτές Νόμος του 2002».

11. Σύντομες παρατηρήσεις του κ. Πρόδρομου Προδρόμου για την πρόταση νόμου «Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
12. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με (αρ. 3).
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2002» και ψήφισή της σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποδείξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002», εισήγηση του κ. Ανδρέα Χρίστου για αναβολή, η σχετική συζήτηση (Δ. Συλλούρης, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Κατσουρίδης, Α. Αγαπίου, Β. Λυσσαρίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Χρ. Κληρίδης) και αναβολή του θέματος.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την Εφαρμογή Εγγυήσεων σε σχέση με τη Συνθήκη για τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων (Πρόσθετο Πρωτόκολλο) Κυρωτικός Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για την Έκδοση Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Λαϊκής Σοσιαλιστικής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίριας για τη Μεταφορά Καταδίκων

- (Κυρωτικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή τους σε νόμους.
18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου και ψήφισή του σε νόμο.
 19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας κατά την Εργασία στα Κυπριακά Αλιευτικά Σκάφη) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικών Περιγραφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 22. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Ταξίμετρα) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 23. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Παιχνίδια) Κανονισμοί του 2002» και «Οι περί Καταργήσεως των περί Ασφάλειας (Παιχνίδια) Κανονισμών Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοεπικοινωνιών (Διαδικασίες Διαγωνισμού και Διαπραγμάτευσης) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002» και έγκρισή τους.
 26. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
 27. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναγνώρισεως Οργανώσεων Παραγωγών Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων Νόμος του 2002», οι παρατηρήσεις των κ. Τάσσου Παπαδόπουλου και Ανδρέα Χρίστου και ψήφισή του σε νόμο.

28. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναγνώρισεως των Οργανώσεων Παραγωγών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας Νόμος του 2002» και ψήφισή του σε νόμο.
29. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη εκτέλεσης έργων στο φράγμα Λυμπιών - Ζημιές σε γεωργικές καλλιέργειες από τη διακοπή ψεκασμών - Ανάγκη αποθήκευσης του αερίου των χρησιμοποιημένων κλιματιστικών - Εκδηλώσεις στα πλαίσια του Διεθνούς Έτους Βουνού - Κίνδυνοι για την κυπριακή μέλισσα από την εισαγωγή ξένων μελισσών - Εφαρμογή των περί Μέλιτος Κανονισμών - Περικοπή κρατικής χορηγίας στον Παγκύπριο Διαβητικό Σύνδεσμο - Καθυστέρηση στην πλήρωση της κενής θέσης του Πρώτου Λειτουργού Ευημερίας - Προσφυγές δημόσιου λειτουργού στο Ανώτατο Δικαστήριο - Κυκλοφοριακά προβλήματα στο δρόμο Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη - Κατασκευή πρώτης φάσης του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Δένειας - Καθυστέρηση στην αποπεράτωση του νέου νοσοκομείου Λευκωσίας - Τζόγος και φοροδιαφυγή - Μείωση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο - Άδεια προσφοράς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και ΑΗΚ - Προβλήματα από τα υψηλά νοσήλια στα κρατικά νοσοκομεία - Ανησυχία για τη νόσο των λεγεωναρίων - Ανάγκη προσέλκυσης τουριστών προς τη Δυτική Λευκωσία - Κυκλοφοριακά προβλήματα σε πολλές περιοχές εξαιτίας οδικών έργων - Εισηγήσεις της Μονάδας Οικονομικών Ερευνών του πανεπιστημίου για το επίδομα τέκνου - Ακαλαίσθητες επιφάνειες από μπετόν στο δρόμο Αγρού-Παλαιχωρίου.
30. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα ευθυγράμμισης των στροφών στο δρόμο Τσερίου-Αναλιόντα - Υποβολή αιτήσεων για εξασφάλιση άδειας λατόμησης στην περιοχή του δάσους Πάφου - Προβλήματα από μεταλλείο στο χωριό Αγκοκητιά - Κίνδυνος στην περιοχή Αγίας Μαρίνας

Ξυλιάτου από το πεδίο βολής “Ξυντού” - Η αντίθετη με το σύνταγμα χρήση της αγγλικής σε εκδόσεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων - Προβλήματα οχληρίας από χοιροστάσια σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού - Οξείδωση των σωλήνων άρδευσης σε κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού - Αίτημα για αναγνώριση του απολυτηρίου της Σχολής Κωφών - Επιδότηση ψαράδων.

Στις 5 Σεπτεμβρίου 2002 κυκλοφόρησε η ακόλουθη ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίας της δεύτερης συνόδου της παρούσας βουλευτικής περιόδου, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2002:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εξαγωγής των Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.214.2002)
2. Ο περί Επιστροφής των Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.215.2002)
3. Ο περί Γενικού Συστήματος Αναγνώρισης των Επαγγελματικών Προσόντων Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ. 23.01.224.2002)
4. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.176.2002)
5. Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.222.2002)
6. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ελάχιστες Προδιαγραφές Ιατρικής Περίθαλψης στα Πλοία) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.241.2002)
7. Ο περί Ένδειξης της Κατανάλωσης Ενέργειας και

- Άλλων Βασικών Πόρων των Οικιακών Συσκευών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002. (Αρ. Φακ.
23.01.221.2002)
8. Ο περί Φιαλών Αερίου (Ορισμένοι Τύποι)
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.239.2002)
9. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.238.2002)
10. Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας αναφορικά με την
Εργασία Πληρωμάτων Οχημάτων που Απασχολούνται
στις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές (ΑΕΤΡ) και
Πρωτόκολλο Υπογραφής (Κυρωτικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.236.2002)
11. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της
Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του
2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.232.2002)
12. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.246.2002)
13. Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού
Μεταφορέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.
(Αρ. Φακ. 23.01.234.2002)

14. Ο περί Σπόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002.

(Αρ. Φακ. 23.01.233.2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----